THESAVRI LINGVAE LATINAE

Tomus III.

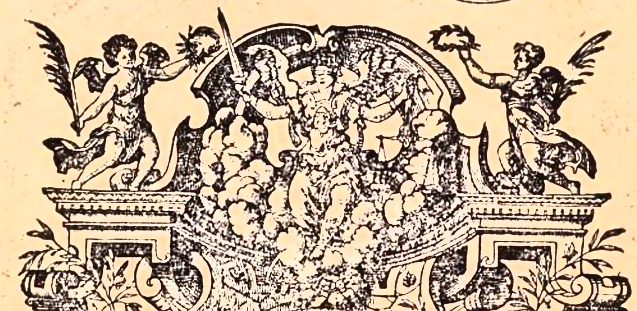

LVGDVNI.

L

LAbarus, vel Labarum, pen. corr. vexillũ est quod ante Imperatores ferri, & à militibus adorari moris fuit. Erat autem auro & pretiosis lapidibus opertum: vt Socrates episcopus scribit in tripartita historia lib. 1. cap. 5. Hæc ex Alciato. De labaro sic ait Nicephorus Ecclesiasticæ historiæ lib. 7. cap. 37, Iusserat autem Constantinus magnus crucis signum præferri, quod à Romanis antea labarum dicebatur, signis militaribus aliis longè præstantius, quòd id à militibus præferri & adorari lege cautum fuerit. Quam ob causam etiam Constantinum puto, celeberrimum Romani imperij vexillum in Christi signum mutasse, vt frequenti eius spectaculo & cultu subditi in desuetudinem pristinæ superstitionis venirent, eúmq; solum deum esse arbitrarentur, quem Imperator & duces eius colentes, propugnatore aduersus hostes vterentur. Hæc & plura Nicephorus. Tertullianus in Apologetico, Sypara, inquit, illa vexillorũ & labarorũ, stolæ crucium sunt. Laudo diligentiam: noluistis nudas & incultas cruces consecrare. Prudentius lib primo contra Symmachum,

Hoc signo inuictus transmissis Alpibus vltro
Seruitium soluit miserabile Constantinus,
Quum te pestifera premeret Maxentius aula. Et paulo pòst,
Testis Christicolæ ducis aduentantis ad Vrbem
Miluius, exceptum Tyberina in stagna tyrannum
Præcipitans, quanam victricia viderit arma
Maiestate regi, quod signum dextera vindex
Prætulerit, quali radiarint stemmate pila.
Christus purpureum gemmanti textus in auro
Signabat labarum: clypeorum insignia Christus
Scripserat: ardebat summis crux addita cristis.

Labasco, Vide LABO, labas.

LABDACVS, pen. corr. {[illegible]} rex Thebanus, vltimus Agenoris filius, Laium genuit Thebarum regem, OEdipi patrem ex Iocasta Creontis Thebani filia.

Labdacidæ truces {[illegible]} Stat. 10. Thebaid.

Labecula, Labefacio, Vide LABES.

Labellum, Vide LABRVM.

LABEO Antistius {[illegible]} (inquit Gellius) iuris quidem ciuilis disciplinam principali studio exercuit, & consulentibus de iure publicè responsitauit: cæterarum quoque bonarum artium non expers fuit, & in Grammaticam sese atque Dialecticam, literasque antiquiores, altioresque penetrauerat: Latinarumque vocum origines, rationesq; percalluerat: eáque præcipuè scientia ad enodandos plerosque iuris laqueos vtebatur. Hactenus Gellius lib. 13. cap. 10. De quo rursum cap. 12, eiusdem libri.

Insanior Labeone. Horat. 1. Serm. satyra 3.

Labeo, Vide LABIVM.

LABERIVS {[illegible]} poeta mimographus, Eques Romanus, cuius meminit Macrob. Saturnal lib. 2 & Gellius lib. 11. cap. 9. Horat. in Serm.
Et Laberi mimos vt pulchra poemata mirer.

Labes, labis, fœm. gen. {[illegible]} A lapsu dicitur, Violenta quędam vel aquæ illuuies, vel tempestatis, grandinisve ruina, aut quum terra in altissimum hiatum vel barathrum aperitur. Cic. 1. de Diuinat. Vt multa oppida corruerint, multis locis labes factę sint, terræque desederint. Vlpianus Locati & conducti, l. Ex conducto: Sed etsi labes facta sit, omnémque fructum tulerit, damnum coloni non esse.

Labi, Ablatiuus. Vsus est Lucretius lib 5,
Nec nouitate cibi, nec labi corporis vlla.

¶Labes {[illegible]} inquit Festus, macula in vestimento dicitur: & deinde metaphoricôs transfertur in homines vituperatione dignos. Cic pro Corn. Balbo, 11, Est enim huius seculi labes quędam & macula virtuti inuidere, velle ipsum florem dignitatis infringere. Plaut. Persa, 12, Impure, inhoneste, iniure, illex, labes populi.

Adulterij labe carere. Ouid in fragmento.

Labes conscientiæ. Cic. 3. Offic. Hunc tu quas conscientiæ labes in animo censes habuisse? quæ vulnera?

Labes innocentiæ & ruina. Cic. pro L. Flacco, An innocentiæ labem aliquam, aut ruinam fore putatis?

Prima mali labes, Virg. 2. Æneid.

Pudoris labem eluere, Hoc est, Abstergere maculam pudoris violati. Senec. Hipp. 8.

Labes Reipublicæ, Ruina & occasus. Cic pro Domo sua, Nam si illa labes ac flamma Reip. Idẽ 2. Verr. Labes ac pernicies prouinciæ.

Aspergere labe. Cic. in Vatin.

Dare labem putrésque ruinas. Lucret. lib. 2,
Sic igitur magni quoque circum mœnia mundi
Expugnata dabunt labem, putrésq; ruinas. Hoc est, Labentur, & fœdissimè corruent.

Inferre labem. Cic pro Cælio, Ne probrum castis, labes integris, infamia bonis inferatur.

Candor ab insolita labe notandus erat. Ouid. epist. 4.

Labecula, labeculæ, pen. corr. fœm. gen. {[illegible]} Diminutiuũ. Cicero in Vatinium, Sed quum T. Annium tantopere laudes, & clarissimo viro nonnullam laudatione tua labeculam aspergas, &c.

Labosus, Adiectiuum, Veteres à labe dixerunt. Lucilius, Pręterea omne iter hoc est labosum atque lutosum. Turnebus.

Labefacio, labefacis, pen. corr. labefeci, pen prod. labefactum {[illegible]} labefacere, Rumpere, destruere. Terent. Adelph. 2. 2,
-omnes dentes labefecit mihi:
Præterea colaphis tuber est totum caput.

Labefacere aliquem, Deterrere. Cic. pro Sestio, Quem nulla vnquam vis, nullæ minæ, nulla inuidia labefecit. Budæus.

In omnem partem labefacere aliquid. Ouid. 3. Metam.

Labefacere fidem suam. Suet.

Labefacere, Eneruare, frangere, debilitare, resoluere. Lucret. lib. 4,
Membra voluptatis dum vi labefacta liquescant. Budæus.

Labefactus, Participium {[illegible]} vt Labefacta cadebat religio. Claud. 1 in Ruffinum.

Animum labefactus amore. Virg 4. Æneid.

Robora labefacta. Ouid. 12. Metam.

Labefactio, Verbale {[illegible]} Plin. lib. 23. cap. 1, Tussim veterem inhibet, & gutturis reumatismos, orthopnœam, dentium labefactionem.

Labefacto, labefactas {[illegible]} labefactare, Frequentatiuum, Idem significans quod Labefacere: nempe Polluere & contaminare. Colum. lib 2. Cic. de Senect. Quòd si legere & audire velitis externa, maximas Resp. ab adolescentibus labefactatas, à senibus sustentatas & restitutas reperietis. Hîc restituere opposuit verbo labefacto. Labefactatas, Id est, euersas.

Labefactare & peruertere. Cic 3 de Fin.

Labefactare signum. Cic 6. Verr. Postea conuulsis repagulis, effractísque valuis, demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur.

Labefactare atque oppugnare commoda alicuius. Cic. 5. Verr.

Labefactare aratores, & penitus euertere. Cic. 5. Verr. Labefactarat vehementer aratores iam superior annus: proximus verò funditus euerterat.

Labefactare fidem suam aut alterius pretio: Hoc est, corrumpere & violare. Liu 4 bel. Pun. Et Cic. pro Cluent.

Labefactare opinionem. Cic pro Cluent.

Labefactare & euertere Rempub. Cic. 1. de Fin.

Labefactare vitas hominum. Cic. 1. de Inuent.

¶Labefactare aliquem, pro Commouere, & à proposito auertere. Terent. Eunucho, 3,
Ita me video ab ea astutè labefactarier. Cic. de Amicit. Quòd siqui longius in amicitia prouecti essent, tamen sæpe labefactari, si in honoris contentionem incidissent.

Animam labefactare. Lucret. lib. 6.

Labefactare aliquem atque infirmare. Cic. 2. Verr. Nunquam ille me opprimet consilio, nunquam vllo artificio peruertet, nunquam ingenio me suo labefactare atque infirmare conabitur.

LABIENVS, pen. prod. {[illegible]} Cæsaris in Gallia legatus, qui magnas sub eo res gesserat: demum bello Ciuili transfugit ad Pompeiũ, cui Cæsar bona quæ habebat in potestate, remisit. Lucan. lib. 5,
-dux fortis in armis
Cæsareis Labienus erat, nunc transfuga vilis.

¶Labienus historicus, cuius scripta abolita fuere. Trãquillus in Caligula, cap 15.

Labilis, Vide LABOR, priore producta.

Labium, labij, quod sæpius plur. num. dicitur, Labia, labiorũ {χείλη} Extremitates oris hominis. Terent. Eunuch. 2. 3, Labiis demissis.

Trementia labia. Silius lib. 8.

¶Labia, labiæ, fœmininũ probat Nonius ex Plauto, Stich. 14, Age tibicen, quando bibisti, refer ad labias tibias. Et ex Næuio Macho, Exule verberatio populus homini, labias pugnis cædere. Gellius, Labiam sensim primores emouemus.

Labiosus, Adiectiuum, Labiis prominentibus. Lucret. lib. 4,
Simula, [illegible] ac satyr' est: labiosa [illegible]. Id est, quæ labris est prominentibus. ea dicitur osculum, seu os ad oscula factum & compositum. Nam & suauius viros osculantur labiosæ puellæ, quàm quæ sunt breuibus labris: & labiosas osculari viris dulcissimũ est. Lambinus in Lucretium.

Labeo labeonis {χείλων} Cui magna sunt labia. Plinius libro 11. capite 37, Labra à quibus bronci, labeones dicti, & os probum duriúsve, animal generantibus.

Labo, labas, priore corr. {[illegible]} labâre, Ruere, & repentè cadere, inquit Valla lib. 5. Translatio sumpta ab arbore, quæ multis ferri ictibus succisa, tandem incipit casum ruinámque minari. Virg 2. Æneidos,
-labat ariete crebro Ianua. Cic. 6. Verr. Hora amplius iam in demoliendo signo permulti homines moliebantur: illud interea nulla lababat ex parte.

Ædes labantes reficere. Horat. 3. Carm. ode 6.

Cursus labat mihi incerto limite. Stat. 5 Sylu.

Dentes labant. Celsus lib. 7. cap. 12.

Genua labant. Virg 12. Æneid.

Naues labant. Ouid. 2. Metamorph.

Dubij stántque labántque pedes. Ouid. 6. Fast.

¶Labare sermone, per translationem, pro Inconstanter & timidè loqui. Plin. lib. 14. cap. 22.

¶Labant animi: hoc est deficiunt. Liu. 6. bel. Maced.

Animum labantem impulit. Virg. 4. Æneid.

Labat consilium meum quod fixum erat. Cic. ad Att. lib. 8, Et simul citò labare meum consilium illud quod iam satis fixum videbatur: non mihi satis idonei sunt auctores ij, qui à te probantur.

Corda vulgi labantia variant. Virg. 12. Æneid.

Fortuna dubia reges inter incertos labat. Senec. Thyest. 1.

Memoria labat. Liu 5. ab Vrbe.

Mens labat, Celsus lib. 2. cap. 7, Quibus causa doloris, neque sensus eius est, his mens labat.

In dubio pectora nostra labant. Ouid. 4. epist. 16.

Spes labat misto metu. Ouid. 4 Trist. eleg 3.

Vita labat, Id est non recta est & integra. Ouid. ad Pisonem.

Labare, & mutare sententiã. Cic. 1. Tusc. Mouemur enim sæpe ali-

quo acutè concluso: labamus, mutamúsque sententiam.

Labasco, labascis { [illegible] } labascere, Inchoatiuum verbū, inquit Donatus, Ruinam minari, & ruinæ procliuem esse. Terent. Eunuch. 1.2, -si istuc crederem
Syncerè dici, quiduis possem perpeti.
P. Labascit victus vno verbo, quàm citó! Hoc est, suis blandis verbis perpellit ea illum vt assentiatur. Idem Adelph. 2.2,
Per oppressionem vt hanc mihi eripere postulet?
S. Labascit. Vbi Donatus, Hoc pressè dicitur. Et propriè dicit labascit, vt & suam instantiam, & cunctationem tardè incipientis consentire monstraret. Et est metaphora ab arbore fracta: quæ multis succisa ictibus, ferri tandem incipit in casum ponderis, ruinámque minitari.

Vincitur in longo spatio tamen, atque labascit. Lucret. lib 4.

Labascor, Deponens, pro primitiuo. Varro Rerum diuinarum libro 7, Postquam vidit misericordia labasci mentē infirmā populi. Nonius.

Labans, labantis { [illegible] } Participium. Liu. 6. bel. Pun. Sustinuisse labantem fortunam Populi Romani.

Acies labans. Tacit. lib. 19, Sustinuit labantem aciem Antonius accitis prætorianis.

Oculi labantes languore. Catull. de Berecynthia.

Labor, priore prod. laberis, pen. corr. lapsus sum { [illegible] } labi. Leniter & sensim decidere, ruere, deficere, mori, falli. Cic. de Amicitia, De C. Gracchi autem Tribunatu quid expectem, non libet augurari: serpit enim deinde res: quæ procliuius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.

Labi etiam dicuntur ij, qui in lubrico imprimētes vestigia, ad terram feruntur: non cum ruina, sed lentius, inquit Valla, & cum aliqua mora.

Anguis labitur, pisces in aqua, murænæ, & quicquid motu lubrico est, labitur.

Pennis labi. Virg. 4 Æneid.
Per æquora labi rate. Ouid. epist. 10.
¶ Occultè labitur ætas. Ouid. 1. Amor. eleg. 10.
Frigus per vngues labitur. Ouid 1. Metamorph.
Gutta labitur ex oculis. Ouid. 1. Trist. eleg 3.
Humor in genas furtim labitur. Horat. 1. Carm. ode. 13.
Lachrymæ labuntur. Ouid 2. Metam.
Somnus labitur in artus. Ouid 11. Metam.
Tempora labuntur. Ouid 15. Metam.

¶ Labitur is qui ad egestatem vergit iactura & infortunio. Cicero pro Rabirio, Equitem Romanum veterem amicum suum non libidine, non turpibus impensis, sed experientia patrimonij amplificandi labentem excepit, corruere non siuit, fulsit, & sustinuit, re, fide, fortuna. Budæus.

¶ Labi, Errare, falli, peccare. Cic 1. de Finib. Epicurus autē in quibus sequitur Democritum, non ferè labitur.

Quin labebar longius, nisi me retinuissem. Cicero 1. de Legibus. Per translationem dictum, pro Longius à proposito recedebam.

Labi in adulationem. Tacit. lib. 4.
In gaudia labi. Valer. 6. Argon.
Labi imprudentia. Cicer. pro Rabirio, In his rebus omnibus imprudentia laberis.
Labi in imprudentiam. Varr. 3. de Re rust. cap. 2, Quoniā ego ignoro, inquit, quid sit villa, velim me doceas, ne labar in imprudentiam. Alia exemplaria habent ne labar imprudentia.
Errore labi. Modestinus in l. Si alij D. De bono pos secun. tab.
Labi mēte, pro Delirare. Cels. de signis percussæ vuluæ, lib. 5 cap 26.
Labuntur ad mollitiem mores. Cic. 2 de Leg. Quarum mores lapsi ad mollitiem pariter sunt immutati cum cantibus. De Græciæ ciuitatibus loquitur.
Labi in officio Cic. 2. Tuscul. Sic philosophus in ratione vitæ peccans, hoc turpior est, quòd in officio, cuius magister esse vult, labitur.
Labi ad opinionem aliquam. Cicero 4. Acad. Vos autem mihi veremini ne labar ad opinionem, & aliquid asciscam, & comprobem incognitum, quod minimè vultis.
Labi in procliue. Cic. 4 Tusculan. Quod quum ipsum per se odiosum est, tum eo molestius, quia sunt in lubrico: incitatáque semel in procliue labuntur, sustinerique nullo modo possunt. De vitiis loquitur.
Labi verbo, Vide VERBVM.
In vitium labier. Horat. 2. epist. 1.

Labens, Participium { [illegible] } Liu. 2. ab Vrbe, Labentibus super corpus armis.

Anni labentes. Virg 2 Æneid.
Anni labentes tacito passu. Ouid. 4. Trist. eleg 9.
Caput labens leuat. Lucan. lib 3.
Die labente quærit conuiuia. Virg. 4. Æneid.
Labente deinde paulatim disciplina, velut dissidentes primo mores sequatur animo. Liu. 1. ab Vrbe, in Præfat.
Miserere domus labentis. Virg 4. Æneid.
Flumina labentia sub terras. Virg. 4 Georg.
Ocellos labentes premit somnus. Propert. lib. 1, eleg. 10.
Sidera tacito labentia cælo. Virg 3 Æneid.

Lapsus, Participium { [illegible] } Cic. pro Leg. Manil. Itaque omnes quidem nunc in his locis Cn. Pompeium sicut aliquem non ex hac vrbe missum, sed de cælo lapsum intuentur.

Per funem demissum lapsi. Virg 2. Æneid.
Pede lapsus Horat. 2. Serm saty. 8.
Lapsus spe, pro Frustratus. Cæsar 5. bel. Gallici.
Lapsus in verbo. Ouid 2. Amor eleg 8.
A vera ratione lapsus Lucret. lib. 2.
Lapsus per vinum. Arrianus in l. Omne delictum. §. Per vinum. D. De re mili.
¶ Lapsus animi. Plaut. Cistel. 5.
Lapsus facultatibus dicitur, qui ad inopiā decidit. Vlpian. in l. 1. D. de Magistrat. conuent. Quòd si satis exegit, & idoneum exegit, quamuis postea facultatibus lapsi sunt tutores, vel fideiussores: quod ei qui non dedit imputetur.
Succurrere lapsis, res est regia. Ouid. 2 de Ponto, eleg. 9.
¶ Ales lapsa plaga ætheria. Virg. 1. Æneid.
Lapsa consuetudo. Cic. 2. Offic In quo verbo lapsa consuetudo deflexit de via.
Cassius lapsis paucis pòst diebus consequebatur. Id est, elapsis & præteritis Cic. 10. Phil.
Fides lapsa solo tempore. Ouid. epist. 2.
Res lapsæ. Virg. 4 Georg.
Lapsæ ruinæ. Valer. lib 4. Argon.
Sidera lapsa sub terras, & Sidera orta, contraria. Ouid. 1. Fast.
Tempora lapsa. Vlp in l. Furti. in princip. D. De iis qui not. infam. Si omnia tempora prouocationis lapsa sunt.

Lapsurus, penult. prod. { [illegible] } Aliud participium: vt Domus lapsura. Ouid in Ibin.

Silex iamiam lapsura. Virg. 6. Æneid.

Lapsus, huius lapsus, masc gen. { [illegible] } Ruina, casus, præcipitium. Cic. de Senect. de vinea loquens, Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum.

Lapsus scalarum. Plin. lib. 7. cap. 37.
Lapsus fidei. Plin lib. 5. cap 1.
Lapsus serpentum, Serpentum progressus dicitur. Virg. 2. Æneid.
Lapsus fluminum Horat. 1 Carm. ode. 12.
Pronus lapsus fluminum. Claud. 1. in Ruffin.
Placidus lapsus. Ouid 6. Fast. de Nymphis natantibus.
Lapsus auium, vt Horrifico lapsu adsunt Harpyiæ. Virg. 3. Æneid.
Rotarum lapsus Virgil. 2. Æneidos,
-pedibúsque rotarum Subiiciunt lapsus. Hoc est rotas quibus facilius labatur ingens ille equus ligneus.
Graues nimio sub pondere lapsus. Lucan. lib. 1.
Ancipites rerum lapsus. Claud. 1. Paneg.
Immundus lapsus, Vide IMMVNDVS.
Miserandus lapsus Silius lib. 4.

Lapsio, Verbale { [illegible] } Cic. 4. Tuscul. Sed hæc in bonis rebus, quòd alij ad alia bona sunt aptiores, facilitas nominetur: in malis procliuitas, vt significet lapsionem, in neutris habeat superius nomen.

Labilis, pen. corr. Adiectiuū, Quod facilè labi potest. Arnob. lib 3 aduersus gētes, Quicquid enim tale est, mortale esse arbitramur, & labile.

Lapso, lapsas, lapsare { [illegible] } Frequentatiuum. Virg. 2. Æneidos, -hæc dicens altaria ad ipsa trementem
Traxit: & in multo lapsantem sanguine nati. De Priamo.
Lapsantem gressum firmare Silius lib. 3.

Labor, priore corr laboris, masc. gen. { [illegible] } Opera, defatigatio. Valla, Labo primam breuem habet, labor primam longam. Hinc labor, laboris: & laboro, laboras, prima breui: quod an ab altero illorum deriuetur, an ab vtroque potius, liberum opinaturis relinquo. Hactenus Valla lib. 5. Cicer. 2. Tuscul. Labor est functio quædam vel animi vel corporis grauioris operis & muneris. Virg. 2. Æneidos, -nec me labor iste grauabit.

Sine labore. Cic. de Senect. Otiosam ætatem & quietam sine vllo labore aut contentione traducere?
Impiger ad labores belli. Cic. pro Fonteio.
Auxilium laborum. Virg 3. Æneid.
Fructus laboris. Quintil lib. 2. cap. 7.
Mollis, & impatiens laboris. Ouid. 3. Trist. eleg. 2.
Imprudens laborum. Virg. 2. Georg.
Liber laborum Horat. de Arte.
Monimenta laboris Ouid. 3. de Ponto, eleg. 5.
Patiens laborum. Vide PATIOR.
Patiens laboris natura Quintil. lib. 1. cap. 12.
Pretium non vile laboris. Ouid epist. 17.
Remissio laborum non inutilis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Socius & consors laboris, Vide CONSORS.
In tenui labor. Virgil. 4 Georg.
Tædium laboris. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Animi capitísque labor. Horat. 1. epist. 1.
Anni labor Virg 2. Georg.
Lunæ labores. Virg. 2. Georg. Hoc est defectus.
Operum labor. Virg 1. Æneid.
Solis labores. Virg. 1. Æneid.
¶ Acrior labor. Silius lib. 3.
Additus labor frumentis. Virg. 1. Georg.
Armiferi labores. Stat. 1. Sylu.
Assiduus labor. Stat. 4 Sylu.
Austerus labor. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Blandus labor, Vide BLANDVS.
Breuis & expeditus labor. Plin. iunior lib. 3. epist. 9.
Cassus labor, Vide CASSVS.
Castrensis labor, Vide Castrensis, in CASTRVM.
Catenati labores, Vide Catenatus in CATENA.
Continui labores, Vide Continuus, in CONTINEO.
Difficilis labor. Ouid. 2. de Arte.
Dulcis erat mercede labor. Ouid. 6. Fast.
Duri labores. Valer. lib. 5. Argon. Virg. 4. Georg.
Edomiti, exudatíque labores. Silius lib. 3.
Extremus labor. Virg. 10. eclog.
Facilis labor alterius. Virg. 1. Georg.
Felix labor. Valer. lib. 4. Argon.
Illiberalis labor, Vide ILLIBERALIS.
Immensus labor. Ouid. 1 Metam.
Imperatorius labor, Vide IMPERO.
Indignus labor Iuuenal. Saty. 7.
Ineptus labor, Vide INEPTVS.

Infinitus labor.Cic.in Orat. Nã esset cũ infinitus,tũ puerilis labor.
Ingratus labor.Virg.3.Georg.
Insanus labor.Virg 2.Æneid.
Intendens labor & vigiles curæ.Stat.1.Sylu.
Leuis labor,Vide LEVIS.
Militaris labor.Quintil.lib.2.cap.13.
Multo sudore & labore ferre aliquid.Cic.pro Font.
Paruus labor.Tibul.lib.4.ad Messalam.
Labor peruigil.Valer.lib.5.Argon.
Positus labor.Silius lib.7.
Præcipuus labor.Virg.3.Georg.
Prædurus labor.Valer.1.Argon.
Quotidiani laboris cõtinuatione quassatus. Firmicus lib.6.cap.31.
Sudatus labor.Silius lib.3.
Labor sudatus in Æmo.Stat.5.Theb.
Suetus labor Silius lib.16.
Superuacuus labor. Quint.lib.1.cap.8.
Vigilati labores. Ouid.2.Trist.
¶Accessit mihi ad reliquos labores,Vide ACCEDO.
Addere labori,Vide ADDO.
Addere laborem,Vide ADDO.
Adire multos labores.Virg.1.Æneid.Vide ADEO.
Affecta labore,ac vigiliis corpora.Liu.lib.6.Decad.
Afferre laborem,Vide AFFERO.
Labor agi in orbem dicitur.Virg.2.Georg.Vide ORBIS.
Aspirat primo fortuna labori.Virg.2.Æn.Vide ASPIRO.
Augere labores.Lucret.lib.2.
Magnus labor incassum cecidit.Lucret.lib.2.
Solis labores canere.Quintil.lib.1.cap.10.
Capere laborem. Cic. pro Roscio Comœdo, Non fuit causa cur tantum laborem caperes,& ad me venires.Vide CAPIO.
Capere laborem nullum Lucret.lib.5.
Malis carere laboribus Horat.Epod.16.
Compensare labores. Cic. Summi labores nostri magna compensati gloria mitigantur.
Conficere vitę suæ cursum in labore corporis,atque in animi contentione.Cic.pro Cælio.
Consumere plus operæ ac laboris in aliqua re.Cic.1.de Orat.
Incœptum decurre laborem.Virg.2.Georg.
Defatigare aliquem assiduo labore,Vide DEFATIGO.
Defessa membra labore.Catull.ad Licinium,epig 47.
Laborem delegare. Cælius 8.Fam.
Laborem detrahere.Cic.Fam.3.
Dilata pars laborum.Ouid.3.Metam.
Finem dare laborum.Virg.1.Æneid.
Patiar quemuis durare laborem.Virg.8.Æneid.
Effusus labor omnis, Id est functus & frustratus. Virg. 4. Georg. Seruius.
Esse in labore,Laborare.Plin.lib.11.cap.17.
Pars est exacta laboris.Ouid.1.Fast.
Exantlatus ab Hercule labor:Hoc est absolutus.Cic. 4.Acad.
Excipere magnos labores.Cic.de Claris Orat.
Exercere se in laboribus. Cic. pro Archia, Quid est quod in hoc tam exiguo vitæ curriculo, & tam breui, tantis nos in laboribus exerceamus?
Labor exercet apes.Virg.1.Æneid.
Exhaustus labor.Quintil.lib.4.cap.5.Vide EXHAVRIO.
Pars est exhausta laboris.Ouid.1.de Arte.
Experiri laborem.Virg.4.Georg.
Exudati labores.Silius lib.3.
Nullo labore aliquid facere. Cic.4. Verr. Quod cuique negotij conflari volebat,nullo labore faciebat.
Finem facere laboris.Lucret.lib.3.
Austerum studio fallente laborem.Horat.2.Serm.saty.2.
Ferre laborem.Cic.Anteq iret in exilium.
Gemini laboris onus ferre.Ouid epist.18.
Præmia laborum ferre.Horat.2.Serm saty.1.
Finire labores.Horat.3.Carm.ode 4.
Frangere se laboribus.Cicero pro Archia,Nec tantis se laboribus frangeret.
Laborem frangi.Cic. Tu labores tuos,quòd Ædilis non sis factus, fractos putas,&c.
Assiduo temet furare labori.Stat.4.Sylu.
Impendere laborem ac sumptum ad incertum casum. Cicero 5. Verrina.
Præcipuum laborem impendere.Virg.3.Georg.
Laborem impertiri.Cic.pro Murena.
Imponere laborem. Cic. pro Muræna, Nunquam iste plus militi laboris imposuit,quàm sibi sumpsit.Vide IMPONO.
Finem imponere labori.Virg.2.Æneid.
Incumbere labori.Silius lib 4.
Insano iuuat indulgere labori.Virg.2.Æneid.
Ingemens laboribus Horat.Epod.5.
Iniungere laborẽ alicui.Quintil in Procem.lib.2.Vide INIVNGO.
Insumere magnum laborem ac sumptum in aliquam rem. Cic.2. de Inuentione.
Intendere laborem & studium alicuius,Vide INTENDO.
Intermittere laborem.Ouid.3.Metam.
Laborem,studium,operam interponere,Vide INTERPONO.
Labore inuenire quippiam,Vide INVENIO.
Irrogare labori quippiam,Vide IRROGO.
Dolor lapsus ad ima ossa.Virg.3.Georg.
Insolitus labor me lassauit.Ouid.10.Metam.
Leuare laborem alicuius.Virg.1.Æneid.
Leuandi laboris sui causa passim ac liberè solutas operę volitare. Cic.2.de Orat.

Leuare laborem alicui,Vide LEVO.
Minuere laborem,Vide MINVO.
Mutare laborem.Virg.10.eclog.
Præstante labore nitì noctes atque dies.Lucret.lib.2.
Obire laborem Vide OBEO.
Corda oblita laborum.Virg.4.Æneid.
Parcere labori,Vide PARCO.
Sine labore parta pabula.Lucret.lib.5.
Perire labore.Lucret.lib 4.
Irritus perit labor anni Ouid.1.Metam.
Perferre laborem.Quintil.lib.1.cap.3.
Perfunctus laboribus,Vide PERFVNGOR.
Postulare laborem Quintil lib.2 cap.5.
Inuictum se à labore præstare,Vide INVICTVS.
Rapiunt sibi quisque laborem.Silius lib.13.
Relegunt suo sermone labores.Ouid.4 Metam.
Requie longum releuare laborem.Ouid.15.Metam.
Scribere cum labore,Vide CVM.
Longum cantu solata laborem.Virg.1.Georg.
Laborem subire.Cic.ad Attic.2.
Succedere labori Quintil lib.2.cap.1.
Præsens nostro succurre labori.Virg.9.Æneid.
Labori esse alicui,Hoc est oneri: vel molestiam adferre. Cicero 3. Verr.Nemini meus aduentus labori aut sumptui neque publicè,neque priuatim fuit.
Esse in labore,Id est in opere,Laborare. Plin.lib.11. cap.17, Quum populus in labore est, ipse opera intus circuit similis exhortanti, solus immunis.De rege apum.
Continuenti labore omnia superare,Vide CONTINEO.
Blando nequeunt superesse labori.Virg.3.Georg.
Labore supersedere.Cic.Fam.4,Supersedeas hoc labore itineris.
Suscipere laborem.Cicer.de Optimo gen.Orat.Putaui mihi suscipiendum laborem vtilem studiosis, mihi quidem ipsi non necessarium.
Sustinere laborem.Cic.Anteq.iret in exilium.
Duro labore manum terere.Virg.4.Georg.
Tolerare labores.Ouid 9 Metam.
Ingratum laborem trahit.Virg 3.Georg.
Famulas vrgent laboribus.Ouid.4 Metam.
¶Labor, apud poetas frequenter pro periculo,calamitate,vel alio quouis incommodo.Virg.1.Æneidos,
Me quoque per multos similis fortuna labores
Iactatam, hac demum voluit consistere terra. Id est, multis periculis exagitatam.
Requies ea certa laborum.Virg.3.Æneid.
Series immensa laborum.Ouid.epist.9.
Tædia longa laborum.Ouid.14.Metam.
Defunctus laboribus.Horat.3.Carm.ode 24.
Diuersum laborem emensus pelagi terræque.Silius lib.4.
Primos Lucinæ experta labores.Virg.4.Georg.
Longos castrorum ferre labores.Iuuenal.Saty.14.
Superare labores magnos.Virg.3.Æneid.
Belligeros superare labores.Valer.5.Argon.
¶Labos,laboris,etiam pro eodem dicitur.Plaut.Trinum.5.
Quanquam ibi animo labos grandis capitur. Legitur & apud Catul.
Arduus labos.Valer.6.Argon.
Laboro, laboras, pen. prod. { πονέω, κάμνω, μοχθέω, ταλαιπωρέω } laborare, Sese exercere, fatigari, & cum labore aliquid agere. Cic.5. Verr. Omnibus enim neruis mihi contendendum est, atque in hoc laborandum,vt omnes,&c.
Arma laborare,Id est laborando conficere.Stat.3.Theb.
Ambitiosè circa aliquid laborare.Quintil.lib.3.cap.11.
Laborare ad rem aliquam. Cicer.7.Verr.Si nullam ad rem nisi ad officium, & veritatem omnes meæ curæ, vigiliæ, cogitationésque laborarunt.
Laborare vt. Cicero 4. Acad.Laboro vt assentiar Epicuro,aut Aristippo.
Laboraui amari ab eo.Plin.epist.10.
¶Laborare, per translationem, pro Malè habere sumitur. Cic. 2. Tusc.Artus vehementer laborant.
Laborare morbo aliquo.Cic.1.de Fin.
Laborare à frigore.Plin.lib 32.cap.10.
Laborare à veritate.Liuius lib.2.belli Pun. Id est, destitui veritatis testimonio.
Laborare ex desyderio. Cicero ad Tironem, lib.16, Non ignoro quantum ex desyderio labores.
Laborare è dolore dicitur puerpera.Terent.And.1.5.
Laborare ex renibus.Cic.2.Tusc. Et ad Gallum,lib.7,Laborare ex intestinis.
Laborare ex inuidia, Inuisum & odiosum esse. Cic. pro Roscio Amerino, Quòd si omnes, qui eodem loco nati sunt, facerent, & Resp.ex illis,& ipsi ex inuidia minus laborarent.
Laborare ex inscientia. Cic.2. de Inuent. Minus in arrogantiam offenderent, non tantopere in vitiis perseuerarent,aliquanto ex inscientia leuius laborarent.
Laborat cornu in acie: Hoc est, Infirmius & impotentius est.Plin. de Viris illust.
In spem laborare.Ouid.15.Metam.
Ob auaritiam laborare, Auarum esse.Horat.1.Serm.satyr.4.
Ambitione laborare.Horat.1 Serm.saty.4.
Animo laborare.Cæsar 7.bel.Gal.
Causa laborare.Quintil. Si enim causa laboramus,persona subueniat. Id est,Si causa inuidiosa nos premit.Bud.
Cerebro laborare.Plaut.Milite,5.
Coris laborare.Claud. de phœnice.
Desyderio partus laborare.Colum.lib.6 cap.27.

Domicœnio laborare. Martial. lib. 5.

Fame laborare. Colum. lib. 1. in Præf.

Fœnore laborare, Hoc est premi fœnore & grauari. Liuius 5. belli Maced.

Frigore laborare. Colum. lib. 2. cap. 10.

Ingenio laborare. Mart. lib. 8.

Iniuria laborare. Cic. 4. Tusc. Misericordia est ægritudo ex miseria alterius iniuria laborantis. Id est grauati.

Hostibus laborare. Cic. ad Brutum, Ingrauescit enim in dies intestinum malum, nec externis hostibus magis quàm domesticis laboramus. Id est, opprimimur.

Laborare locis. Celsus lib. 2 cap. 8.

Nota infamiæ laborare. Vlpianus in lege 2. §. 1. ff. De iis qui notantur infamia.

Laborare in aliquo, Ardere amore alicuius. Horat. 1. Carm ode 17.

Odio laborare apud hostes, & contemptu inter socios. Liuius 6. ab Vrbe.

Opinione arrogantiæ laborare. Quint. lib. 4. cap. 1.

Omni parte laborare. Horat. 1 Serm. saty. 2.

Podagra laborare. Martial. lib. 1.

Re frumentaria laborare. Cæsar 3 bel. Ciuil.

Laborare res Romanas. Cic. Attic. lib. 4. ep. 16, Efficiemus rem gloriosissimam. nam in campo Martio septa tribunitiis comitiis marmorea sumus, & tecta facturi. &c. Paulo pòst, Dicis, Quid mihi hoc monimentum proderit? Ad quid laboramus res Romanas? hoc est, Quorsum igitur de rebus Romanis laboramus? Qui enim hoc monimentum contemnit, apparet eum de rebus Romanis nihil laborare. Sin autem laboramus, non est, vt hoc monimentum contemnere possimus.

Laborare sua magnitudine. Liuius lib. 1. ab Vrbe, in Procemio.

Vitiis laborare. Liu. 4 bel. Maced.

Laborare vtero. Horat. 3 Carm. ode 22. ad Dianam.

Laborare alicui rei, pro Intentum esse. Senec. de Vita beata.

¶ Non laboro de hac re, Id est non curo, neque anxius sum, inquit Budæus. Cic. pro Roscio Amer. Cuius manu sit percussus, nō laboro. Idem 2. de Finib. Non laboro, inquit, de nomine.

Nihil laboro. Cic. 8. Philipp. Mustellæ & Tironi prospicit: de se nihil laborat.

Noli laborare. Cic. ad Gallum, lib. 7. Quòd epistolam conscissam doles, noli laborare: salua est domi.

Nihil laboro nisi vt saluus sis. Cic. ad Tironem, lib. 16. 6.

Nihil est quod labores. Cic. pro Cecinna.

Valde laboro ne. Lentulus ad Ciceronem, lib. 12.

Non magnopere laboro, Vide MAGNVS.

Laborare de. Cic. pro Cecinna, De quibus ego antea laborabam, ne si improbi essent, falsi aliquid dicerent. Idem 2. Tusc. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum. quasi de verbo, non de re laboretur.

Laborare de re alicuius. Cic. Sulpitio, lib. 13, Sic enim velim existimes, non minus me de illius re laborare, quàm ipsum de sua.

¶ Laboratur vehementer: inclinata res est. Cic. ad Lentulum, lib. 1.

Laboratum est. Plin. lib. 2. cap. 96, Locris & Crotone pestilentiam nunquam fuisse, nec vllo terræ motu laboratum, annotatum est. Liu. 1. ab Vrbe, Pestilentia laboratum est. Ibidem, lib. 4, Siccitate.

¶ Atlas en ipse laborat. Ouid. 2. Metam.

Laborans, pen. prod. Participium {κάμνων, πονῶν, κακοπαθῶν}. vt

Opem ferre laboranti. Ouid. de Nuce.

Ratem laborantem deserere. Ouid. l. 2. de Ponto, eleg 6.

Puellæ vtero laborantes. Horat. 3. Carm. ode 22.

Laboratus, pen. prod. Adiect. {διαπεπονημένος} Compositus, cultus, & multo labore atque industria factus. Virg. 2. Æneid. Arte laboratæ vestes.

Laborati libri: Hoc est compositi, elucubrati Mart. lib. 1.

Labosum ab eo quod est labos, non laboriosum, formatum, & in vsu apud veteres fuisse probat Nonius ex Lucil. Satyr. lib. 3, Præterea omne iter hoc est labosum. Idem: Tantalus labosas pœnas.

Laboriosus, penult. prod. Adiectiuum, {[illegible]} Laboris patiens. Cic. 2 Tusc. Itaque industrios homines, illi studiosos, vel potius amantes doloris appellant: nos commodius laboriosos. Idem 11. Philip. Multi, ex morbi grauitate maiores: quos tamen non miseros, sed laboriosos solemus dicere.

Cohors laboriosa. Horat. Epod. 16.

¶ Laboriosum opus, Difficile, & quod non sine labore magno perficitur. Plaut. Mercat. 9. Sic laboriosa deambulatio. Terent. Heaut. 4. 6. Idem in Prologo Heaut. Si qua laboriosa est (sub. fabula) ad me curritur. Cæcilius, Durum rus fugite & laboriosum.

Chartæ doctæ & laboriosæ. Catul. ad Cornelium, epig. 1.

Laboriosus gradus. Martial. lib. 7.

Seruus laboriosus, cui opponitur Desidiosus. Caius in l. Si quid. in princip. ff. de ædil. edict.

Laboriosus versus. Martial. lib. 11.

Laboriosæ exercitationes. Cic. 2. Tusc. Et 1. de Fin. Quis nostrûm exercitationem vllam corporis suscepit laboriosam, nisi vt aliquid ex ea commodi consequatur?

Laboriosissimus hominis socius in agricultura bos. Colum. lib. 6. in Procemio.

Laboriosissimus arator. Cic. 5. Verr.

Laboriosè, penult. prod. {μογερῶς, ἐπιπόνως} laboriosius, laboriosissimè, Aduerbium, Difficulter. Cic. pro Qu. Rosc. Iam quo quisque est solertior & ingeniosior, hoc docet iracundius & laboriosius. Idem 1. Verr. Itaque semper ij diligentissimè laboriosissiméque accusarunt.

Malè & laboriosè esse alicui. Catul. ad Cornificium, epig. 36.

Laborifer, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} vt

Currus laboriferi Tithoniæ. Stat. 6. Theb.

Iuuencus laborifer. Ouid. 15. Metam.

Hercules laborifer. Ouid. 9. Metam.

LABORIAE, Laboriarū, Italiæ pars illa quæ vulgò *terra laboris* dicitur, quòd ingens labor sit in ea colenda: quippe solum habet arduum opere, difficile cultu, bonis suis acrius penè quàm vitiis posset, affligens agricolam. Ex Plin. lib. 17. cap. 4. Idem Plin. lib. 18. cap. 11, Quantum autem vniuersas terras campus circumcampanus antecedit, tantum ipsum pars eius quæ Laboriæ vocantur, quem Phlegræon Græci appellant. Finiuntur Laboriæ via ab vtroque latere Consulari, quæ à Puteolis, & quæ à Cumis Capuam ducit. Hinc

Laborinus campus nobilis in Campania. Plin. lib. 17. cap. 4.

Labrum, labri {χεῖλος} Idem quod labium. Cic. in Pisonem, Quod quidem tu, qui bene nosses coniunctionem meam & Cæsaris eludebas: cum à me trementibus omnino labris, sed tamen cur tibi nomen non deferrem requirebas. Martial. lib. 2,

Basia dimidio quòd das mihi Posthume labro, &c. Cæsar 5. bell. Gall. Capilloque sunt promisso, atque omni parte corporis rasa, præter caput & labrum superius.

Æmula labra, Vide AEMVLOR.

Incana labra situ. Ouid. 8 Metam.

Pallida labra. Iuuenal. Saty. 10.

Trementia labra. Iuuen. Saty. 10.

Vncum labrum. Lucret. lib 4.

¶ Admouere labra poculis. Virg. eclog. 3.

Degustare labris Cic. 2 de Diuinat.

Detorquere labra. Quint. lib. 1. cap. 11.

Labra diducere. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 24.

Teneris labris vbera immulgere. Virg. 11. Æneid.

Labra mouet metuens audiri. Horat. 1. epist.

Labris primoribus attingere aliquod genus vitæ. Cic. pro Cælio. Vide in DIGITVS, Digitis extremis attingere.

¶ Labrum, pro marginibus & extremis oris fluminis, lacus, fontis, & huiusmodi. quæ leni aquæ motu perluūtur. Plin. epist. 10. lib. 5, Inter has marmoreo labro aqua exundat, circumiectásque platanos, & subiecta platanis leni aspergine fouet. Liu 7. bel. Maced.

Labra (inquit Budæus) crateres lapideos significant, quibus aqua saliens ex siphunculis concipitur.

Labra doliorum circunlinas. Cato cap 107.

¶ Labrum, Genus vasis, ad lauandum aptum. Cic. Terentiæ, lib. 14, Labrum si in balneo non est, vt sit. Virg 8. Æneidos,

Sicut aquæ tremulum labris vbi lumen ahenis
Sole repercussum, aut radiantis imagine lunæ. Bud. Labra lapidea balneis vsum præstant, fossæque lapideæ in balneis labra vocabātur. Cuius significationis exempla sunt apud Vitruuium, lib 7.

Labra laxa Persius Saty. 3.

¶ Labra vinaria, lupinaria, & olearia dicuntur, in quibus lupini conduntur, & in quæ vina è lacu, oleum è cortina transferuntur. Cato, Oleum in labrum primum indito.

Spumat plenis vindemia labris. Virg 2. Georg.

Labrum culeare. Cato cap. 154, Vinum emptoribus sine molestia hoc modo ametiri debet. Labrum culeare illi rei facito: id habeat ad summum ansas quatuor, vt transferri possit.

Labrum eluacrum est, in quo aliquid eluitur & lauatur quod sordidum est. Huius meminit Cato de Re rustic. cap. 10.

Labrum lupinarium. Cato cap. 10. & 11.

Labrum vinaticum, siue vinarium. Cato cap. 10. & 11.

Labrum olearium. Cato cap. 13.

¶ Labrum venerium, herba in flumine nascens, de qua Plinius libro 25. cap 13.

Labellum, labelli, Diminutiuum {χειλάριον} Plaut. Asin. 13. Cic. 1. de Diuin. At Platoni quum in cunis paruulo dormienti apes in labellis consedissent, responsum est singulari illum suauitate orationis fore.

Aridula labella. Catul. Argon. 59.

Exporrectum labellum. Pers. Saty 3.

Ima labella. Ouid. 3. de Arte.

Purpurea labella Ouid. 3. Amor. eleg. 3.

Rosea labella. Catul. ad Gellium, epig. 75.

Tenera labella Ouid. 1. de Arte.

Compescere labellum, Vide COMPESCO.

Extendere labellum. Iuuen. Saty. 14.

¶ Labellum, pro Vasculo. Colum. lib. 12. cap. 43, Labellū fictile nouum impleto paleis. Ibidē, cap. 28. Cic. 2. de Legibus, Sepulcris autem nouis finiuit modum. Nam super tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus cubitis non altiorem, aut mensam, aut labellum: & huic procurationi certum magistratum præfecerat.

¶ Labellum pollulū, de quo Cato de Re rustic. cap. 10. est labellum paruulum: Labello autem & duabus amphoris totidem vncos ferreos tribuit. Turnebus.

Labrosus, penult. prod. Adiectiuum {χειλώδης} Quod extremitates habet, veluti quædam labra prominentes. Celsus in septimo, cap. 26, Ferramentum fecit in summa parte labrosum, in ima semicirculatum.

Labrusca, labruscæ {ἄμπελος ἀγρία, seu ἀγριάμπελος} Vitis agrestis dicitur, spissis & candicantibus foliis, geniculata, rimoso cortice: fert vuas rubentes, cocci modo, quæ cutem in facie mulierum purgant. Hæc Plin. lib 23 cap. 1. Virg 5. ecloga,

Syluestris raris sparsit labrusca racemis. Ea in sepibus & in labris agrorum & terminis nasci dicitur. Colum. lib. 8. cap. 5, Vua labrusca de vepribus immatura lecta.

Labruscum dixit Virg. in Culice,

Densaque virgultis auidè labrusca petuntur.

LABYRINTHVS {λαβύρινθος} inquit Seruius, locus apud Cretam factus à Dædalo perplexis parietibus, vbi Minotaurus inclusus est. Labyrinthum exprimit Virgilius lib. 5. Æneidos,

Vt quondam Creta fertur Labyrinthus in alta, &c.

Quatuor autem esse Labyrinthos Plinius docet lib. 36. cap. 13. Creticū, qui arte maximè fuit spectabilis: cuius Ouid. lib 3. Metam. meminit. Ægyptium, omnium maximum, & portentissimum humani ingenij opus, quem Pomponius Mela libro primo describit. Le-

mnium

mnium, columnarū nitore insignem, & quartum Italicum à Porsena Hetruscorum rege sepulchri causa extructum.

Labyrintheus, Adiect. {λαβυρίνθειος, λαβυρινθώδης.} vt Flexus Labyrinthei. Catul. Argon. 69.

Lac, lactis, n.g. {γάλα, γλάγος} Succus maternus quo animalia nutriuntur. Plaut. Amph. 7. Neque lac lacti magis est simile, quàm ille ego similis est mei. Virg. eclog. 3,

-& lac subducitur agnis.

¶Abundans lactis. Virg. eclog. 2.
Lactis coagulatio. Plin. lib. 28. cap. 10.
Coacti lactis massa. Ouid. 8. Metam.
Largi copia lactis. Virg. 3. Georg.
Pressi copia lactis. Virg. eclog. 1.
Spongiosa lactis densitas, colostra vocatur. Plin. lib. 28. cap 9.
Firma lactis maturitas. Colum. lib. 7. cap. 9.
Sinus lactis. Virg. eclog 7.
Lac maximè alibile, Vide Alibilis, in ALO.
Aquatius lac. Vide Aquatus, in AQVA.
Asininum lac. Plin. lib. 28 cap. 9.
Bubulum lac. Plin. lib. 31 cap. 19.
Camelinum lac. Plin. lib 28. cap. 9.
Caprinum lac. Plin. lib. 11. cap. 41.
Circunfusum lac. Vide CIRCVNFVNDO.
Crassissimum est lac asinæ. Plin. lib. 11. cap. 41.
Equinum lac. Plin lib. 28. cap. 10.
Ferinum lac. Ouid. 3 Fast.
Caseo fertilius est lac bubulum, quàm caprinū. Plin. lib. 11. cap. 41.
Ficulnum lac. Plin. lib 23. cap. 7.
Humanum lac. Plin. lib. 28. cap. 9.
Maternum. Plin. lib. 11. cap. 41.
Merum lac. Lucret. lib. 1.
Muliebre lac. Cels. lib. 6. cap. 6. de Euelpidis collyrio.
Nigrum. Plin. lib. 2. cap. 103.
Niueum. Ouid. 13. Metam.
Nouum. Virg. eclog 2.
Ouillum. Plin lib. 28. cap. 9.
Pinguius lac, stomacho minus vtile. Plin. lib. 28 cap 9, & 10.
Recens. Plin lib. 28. cap. 10.
Suauissimum. Plin. lib. 28. cap. 41.
Suillum. Plin. lib. 28. cap. 9.
Tepefactum. Plin lib. 28. cap. 10.
Vaccinum. Plin. lib. 25. cap. 8.
Acescere, aut coire densarique lac non patitur menta. Plin. lib. 20. cap. 14.
Auget lac rosmarinum in vino potum. Plin. lib. 24 cap. 11.
Lac mulierum auget gith. Plin. lib 20. cap. 17.
¶Bibere lac. Ouid. 3. Amor. eleg 9.
Coagulatur lac in stomacho. Plin. lib. 22. cap. 24.
Lac coagulatur in caseum surculo caprifici. Plin. lib. 23. cap. 7.
Cogere lac in duritiam. Vide COGO.
Lac animalium vtrinque dentatorum non coit: proinde caseus nō fit ex eo. Plin. lib. 11. cap. 41.
Densare lac. Plin. lib. 11 cap. 41.
Densatum lac in casei speciem. Plin. lib. 28. cap. 9.
Depulsus lacte leo. Horat. 4. Carm. ode. 4.
Lactis vbertatem excitat eugalacton. Plin. lib. 27. cap. 9. ad finem.
Lactis abundantiam facit semen vitis albæ. Plin. lib. 20. cap. 23.
Lactis vbertatem facit vitex. Plin. lib. 24. cap 9.
Lactis copiam mulieribus facit Glaucìscus e iure sumptus. Plin. lib. 32. cap 10.
Lactis fœcunditatē nutricibus facit Galactites Plin. lib. 37. cap. 10.
Lactis vbertas puerperis hoc cibo fit. Plin. lib. 20. cap. 9.
Quum feruet lac, ne circunfundatur, præstat cyathus argenteus cum frigida aqua demissus, ita ne quid fundat. Plin. lib. 28. cap. 9.
Immulgere lac. Vide IMMVLGEO.
Minuitur lac semine Circææ. Plin. lib. 27. cap. 8.
Lactis defectu potum hippomarathron mammas replet. Plin. lib. 20. cap 23.
Dulci repletur lacte fœmina quum peperit. Lucret. lib. 5.
Lactis vbertatē intermissā restituit Glaucion. Plin. lib. 27. cap. 10.
¶Lac, de nucibus dictum. Ouid de Nuce.
¶Iucundioris disciplinæ cibo ac lacte satiari, per metaphoram. Quintil. lib. 2. cap. 4.
¶ Lacte, in nominatiuo dixit Plaut. in Mænæch. 24,
Nec aqua aquæ, nec lacte lacti, crede mihi, vsquā similius. Idem Bacchid. 23,
Quæ nec lactem, nec lanam vllā habent. Quædam exemplaria hîc legunt lacte, vt sit neutri generis. quod & Nonius probat ex Varrone, Candidum lacte papilla quum fluit. Cæcilius, Tite præsertim quæ non peperit, lacte non habet.

Lactes (inquit Priscianus lib. 6. partes sunt intestinorum, à Græco γαλα-κτίδες dictæ: & seruauerunt apud nos quoque idem genus, cuius singulare hæc lactis est. Titinnius in Ferētinati: Craticula, cerebellum, lactis agnina. Pomponius in Lare familiari: Oro te Base per lactes tuas. Hæc Priscianus. Quòd autem attinet ad illū Titinnij locum, is nunc sic in vulgatis Nonij codicibus legitur: Lactes dicuntur intestina. Titinnius Psaltria: Farticula, cerebellū, lactes agninas. nisi quis fortè contenderit diuersos esse locos. In Plinium verò sic Hermolaus: De lactibus miror vnde Theodorus Gaza pro mesenterio acceperit. Plautus certè in aliis quoque animalibus quàm in homine atque oue, intestina exiliora lactes vocauit. Illud nimis licenter, vt alia. Spartianus ait, murænarum lactibus & luporum in locis mediterraneis Heliogabalum pauisse rusticos suos. Ex lactibus autem, hoc est gracilioribus intestinis (quæ tria sunt, tenue, ieiunum, pyloros.) id quod ieiunum dicitur, Varro ilam siue hiram vocauit. At si quis Theodorum tueri velit, pro mesenterio lactes interpretantem sciat partem, & id quod continetur pro eo quod continet acceptam. Etenim mesenterio lactes inuoluuntur, Vt à spinæ cōtactu duro munitiores magisque septas reddat. Probus: Lactes alij dicunt loca sub vmbilico in lateribus pubetenus, delicata adeò, vt plagam ferre non possint. Quidam pro intestinis pinguibus: vt Persius lactes vnctos dixerit hinc: quidam pro membranis quibus cohærent intestina inter se. Theodorus Gaza (ait Budęus lib. 1. de Asse) vir Gręcus, non modò Latinè doctissimus, sed etiā medicus, lactes pro mesenterio dixit: quo nomine ab Hermolao Barbaro & aliis reprehensus est, quasi eo in loco hallucinatus sit, vel in eo potius verbo. At ego consultò eum id fecisse censeo, vt qui in eo verbo Plinij authoritatem sequi nollet. Lactes enim non tam intestina significant, quàm pingue illud quod ambit intestina. Tranquillus de patina Vitelliana, in Vitellio cap. 13. In hac (inquit) scarorum iecinora, phasianorum & pauonum cerebella, linguas phœnicopterorum, murænarum lactes commiscuit. Quare immeritò Hermolaus hoc verbum, vt licenter vsurpatum, in Spartiano notauit. Nostrates, pisciū lactes, *lactentias* appellant. Hactenus Budæus. Persius satyr. 2,

-quidam est qua tu mercede, deorum
Emeris auriculas, pulmone & lactibus vnctis? Id est pinguibus.

Plautus in Curcul. Act. 2. scena vltima,

Os amarum habeo, dentes plenos, lippiunt fauces fame,
Ita cibi vacuitate venio lassis lactibus. Alij legunt laxis lactibus.

Idem in Pseudolo, Act. 1. scen. 3,

B. Tibi ego credam? P. cur non? B. quia pol qua opera credam tibi,
Vna opera alligem canem fugitiuam agninis lactibus. Plinius videtur sentire lactes tantùm in ouibus & hominibus esse. Sic enim lib. 11. cap. 37. scribit, Ab hoc ventriculo lactes in oue & homine, per quas labitur cibus. Nomen habere putantur lactes, aut à mollitie, aut à pinguedinis candore. nam ab lacte denominantur. Perottus à verbo Licio deducit, quòd cibum alliciant.

Lactarius, Adiectiuum {γαλακτικὸς} Quod ex lacte confectū est, Vulgò *lacticinium* dicitur.

¶ Lactarius, Quod ex se lac producit. Plin. lib. 26. ca. 8, Tithymallum nostri herbam lactariam vocant, alij lactucam caprinam. Varro 2. de Re rust. cap. 1, Dandum bubus lupinum: & lactariis, medica & cytisum.

¶ Lactarius, Qui cibos ex lacte conficit: vnde Opus lactariū. Lampridius in Heliogabalo, Dulciarios & lactarios tales habuit vt quæcunque coqui de diuersis edulijs exhibuissent, vel structores vel pomarij, illi modò de dulcibus, modò de lactariis exhiberent.

Lacteus, Adiectiuum {γαλακτώδης, γλάγινος} Quod ex lacte est.

Humor lacteus candens. Lucret. 1.
Lacteus porcus. Mart. lib. 5. Hoc est adhuc lactens.
Liquor lacteus, liquor lactis. Tibul. lib. 2. eleg. 3.
Vernæ lactei. Martial. lib. 5. Lutei legit Domitius, interpretatúrque sordidos.
Lacteus orbis, Circus candens. Cic. in somn. Scip.
Lacteus circulus {γαλαξίας.} Plin. lib. 2. cap. 21, Omnes fermè sub ipso Septentrione aliqua eius parte non certa, sed maximè in candida, quæ lactei circuli nomen accepit. Vide Macrobium in Somnio Scipionis, lib. 1. cap. 15. Claud. 4. Panegyr. Hunc Ouid. 1. Metamorph. viam lacteam appellat.
Colla lactea. Virg. 8. Æneid. Hoc est alba.
Lactea crure. Colum. lib. 10, Punicea depexa coma, sed lactea crure est. Id est candida, suauis, succulenta.

Lacteolus, pen. cor. Aliud adiect. diminutiuum: vt Puellæ lacteolæ. Catul. in Camerium, epigr. 51.

Lacteo, lactes {θηλάζω} lactêre, Lac sugere. Cic. 2. de Diuinat. Romulus lactens fulmine ictus. Idem in Catil. Tactus est etiam ille qui hanc vrbem condidit, Romulus: quem inauratum in Capitolio paruum atque lactentem huberibus lupinis inhiantē fuisse meministis.

Agna lactens. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.
Catuli lactentes. Ouid. 2. de Arte.
Lactens porcus. Var. 2. de Re rust. cap. 4.
Porca lactens. Ouid. 2. Fast.
Vituli lactentes. Ouid. 10. Metam.
Frumenta lactentia, Tenuia & lactis plena. Virg. 1. Georg.
Ficus lactens. Ouid. 2. Fast.
Fruge lactenti tumet coma spicea. Propert. lib. 4. eleg. 2.

Lactesco, lactescis {γλαγόομαι, γαλακτοῦμαι} lactéscere, In lac conuerti, seu lacte impleri. Cic. 2. de Nat. deor. Omnis ferè cibus matrum lactescere incipit. Plin. lib. 11. cap. 41.

Lacto, lactas {θηλάζω, γαλακτουχέω} lactâre, Lac præbere: & propriè matrum est. Varro 2. de Re rust. cap. 7, Anniculis iam factis dādum hordeum, & furfures, vsquequo aderunt lactantes. Alij legunt vsque quoad erunt lactantes.

Lactare, per translationem, significat Aliquem per blanditias allicere, atque decipere. Terent. Andr. 41,

-nonne tibi satis esse hoc visum solidum est gaudium,
Nisi me lactasses amantem, & falsa spe produceres? Ibidem, 5. 4.

Lactans, lactantis, Partic. {γαλακτοῦχος, θηλάζων} Quæ lac in mammis habet. Gellius lib. 12. cap. 1, Nam plerunque sine crimine quæcunque lactans est, id tēporis offerri solet. Ad nutricationē scilicet. Budæus.

Lactantia hubera, Lucret. lib. 5.
Lactantia Celsus vocat omnia quæ lac emittunt, vel pro iis quæ vulgò *Lacticinia* dicuntur, accipit: vel pro cibis lactariis, lib. 2. cap. 28, Lac, mel, ideóque lactâria, atque omne pistorium opus. Et cap. 29, Mel crudum, lac, lactantia omnia, mulsum, &c. Budæus.

Lactatus, huius lactatus, pen. prod. {θωπεία.} Plin. lib. 32. cap. 2, Ob id sibilo à piscatoribus tanquam serpentibus euocari & capi, pinguescere lactatu, &c. De murænis.

LACAENA {Λάκαινα} Adiect. à Laconia. Cic. 1. Tusc. Mulier Lacæna. Virg. 2. Æn. Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacænæ. Vbi Seru. A prouincia Laconica. Et notandum deriuationem minorem esse à principalitate: quod rarum est.

Adultera Lacæna, Helena. Horat. 3. Carm. ode 3.
Virgines Lacænæ Virg. 2. Georg.
Pulchræ. Claud. de bello Get. Tenues. Claud. 3. Paneg.

LACCOBRIGA, pen. corr. Hispaniæ vrbs apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6, alio nomine Corymbra.

LACEDAEMON { λακεδαίμων } cum diphth. in pen. Iouis filius: à quo hæc Lacedæmon, vel Lacedæmonia secundum Latinos, Peloponnesi vrbs, Menelai regia: cuius ciues Lacedæmones, & Lacedæmonij dicuntur. Veget. libro 3, Athenienses & Lacedæmones ac Macedonas rerum potitos. Virg. lib. 7. Æneidos, At nō Lac Phrygius penetrat Lacedæmona pastor. Hæc alio nomine Sparta dicta est.
Armipotens Lacedæmon. Claud. Paneg. 102.
Patiens Lacedæmon. Horat. 1. Carm. ode 7.

Lacedæmonius, Adiect. { λακεδαιμόνιος. } vt Tarentum Lacedæmonium. Horat 3. Carm. ode 5.

Lacer, & lacerus, pen. corr. Adiect. { [Greek illegible] } Dilaceratus. Propriè (vt Asconius ait) lacerus dicitur amputatus mēbris, vt oculis vel auribus. Virg. 6. Æneidos,
Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora, &c. Tacitus, Donec soluta compage scutorum, exangues lacer ósque prosternerent. Liu. 1. ab Vrbe, Deinde in diuersum concitati equi lacerum in vtroque curru corpus, qua inhæserant vinculis membris portantes.
Crudeliter lacer. Virg. 6. AEneid.
Membris cæsis vndique lacer. Lucret. lib. 3.
Lacer, à veteribus dicebatur qui auribus curtatus erat: Lacerum autem quodcunque in corpore imminutum. Festus.
Artus laceri. Ouid. 9. Metam.
Aures laceræ scabie. Claud. 1. in Eutrop.
Comæ laceræ. Lucan. lib. 2.
Cornu lacerum. Ouid. 9. Metam.
Laceri crines. Stat. 3. Sylu. 3.
Currus lacer. Ouid. 2. Metam.
Funus lacerum, Id est dilaniatum cadauer. Virg. 9. Æneid. Seruius.
Laceras gentilitates colligere: Sparsas, & huc atque illuc dispersas. Plin. in Paneg.
Morsu lacero diuellere artus. Ouid. 8. Metam.
Nauis lacera. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.
Puppes laceræ. Ouid. epist. 2.
Regni laceri corpus. Claud. 2. Paneg.
Tabulæ laceræ. Ouid. 11. Metam.

Lacero, laceras, pen. corr. { [Greek illegible] } lacerâre, Dilaniare, sæpius vulnerare, & quasi per mēbra discindere, comminuere. Terentius Adelph. 3. 2, Tum autem Syrum impulsorem, vah quibus illum lacerarem modis.
Lacerare aliquem virgis. Liu. 3. ab Vrbe.
Capillos lacerare. Ouid. 14. Metam.
Cornua lacerare ferro. Horat. 3. Carm. ode 27.
Lacerari omni iniuria. Cic. 5. Verr. Quū fructus diripiebantur aratorum, atque omni lacerabantur iniuria, videbatur id perdere arator quod aratro ipse quæsisset.
Oculos laceratus. Lucret. lib. 3.
Opes alicuius lacerare. Ouid. epist. 3.
Ora, comas, vestem lacerat. Ouid. 11. Metam.
Ora manu lacerans Silius lib. 8.
Lacerato virgis tergo. Liu. 6. bel. Pun.
Lacerare morsu viscera. Cic. 2. Tusc. Sic Lacerare vnguibus, Cic. 2. Tuscul.
Vrbes lacerandæ. Lucan. lib. 10.
¶ Lacerare homines malè suadendo, Detrudere ad paupertatem. Plaut. Curcul. 10.
Lacerare diem, In vanum consumere diei tempus. Plaut. Sticho, 7.
Lacerare rem suam, Absumere bona patria. Plaut. Merc. 3.
Lacerare reliquias vitæ alicuius & distrahere. Cic. pro Quint.
Lacerare famam alicuius. Liu. 8. bell. Maced.
Carmina lacerare. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 16.
Rumore vuulgi lacerari. Tacit. lib. 15.
Lacerare optimum virum incesto ore. Cic. 11. Philipp.
Lacerare plerosque solet inuidia. Cicero in Bruto, Tantum abest ab obtrectatione, & inuidia, quæ solet lacerare plerosque. hoc est, carpere, & contumeliis inuidiosos multos facere. Vel plerosque lacerare, & excedere. Vel vtrunque simul facere. Inuidia enim, vt ait Ouid. lib. 2. Metamorphoseos,
-carpitque & carpitur vnà, Suppliciúmque suum est.
Lacerare probris. Liu. 1. bel. Maced.
Lacerari dolore Cicer. 4. Academ. Intolerabili dolore lacerari potius, quàm aut officium prodat, aut fidem.
Lacerarunt omni scelere patriā, Hoc est Discerpserūt. Cic. 1. Offic.
Lacerat me meus mœror. Cic. ad Att. lib. 3.

Laceratio, Verbale { [Greek illegible] } Cic. in Pisonem, An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem, maiore afficerer lætitia ex corporis vestri laceratione, quàm afficior ex infamia? Et 3. Tusc. Mulíebres lacerationes genarum.

Lacerna, lacernæ, fœm. gen. { χλαμύς } Virilis vestis fimbriata, & ferè militaris, quæ Græcè chlamys dicitur. dicta, vt ait Fest. quòd capitio minor sit. Hæc vtrinque indui poterat, & ex vtraque parte reiici. Iuuen. Saty. 1, Crispinus Tyrias humero reuocante lacernas. Cic. 2. Philip. Primum luce, non tenebris: deinde cum calceis & toga, nullis nec caligis, nec lacerna.
Lacerna, militum quoque erat Propert lib. 4. eleg. 3.
Texitur in castris quarta lacerna tuis. Ouid. 2. Fast.
Erant & lacernæ quibus vtebantur Romani, quum spectaculis operam sedentariam præstarent, & togæ superinducebantur ad arcenda frigora. Martialis lib. 14,
Amphitheatrales nos commendamur ad vsus,
Quum tegit algentes nostra lacerna togas.
Lacernis candidis vtebantur in spectaculis, si Martiali credimus, lib. 4, Iudenti in Horatium qui nigra lacerna spectaculis aderat.
Lacernis & mulieres vtebantur. Iouenal. Saty. 1,
Ipse lacernatæ quum se iactaret amicæ.
Lacernæ item pauperiorum erant. Iuuen. Saty. 3,
Quid quod materiam præbet, causásque iocorum,
Omnibus hic idem, si fœda & scissa lacerna. Martial. ad Mamurianū,
Cerea si pendet lumbis ac trita lacerna.
Aurata lacerna Iuuenal. Saty. 10.
Pingues lacernæ. Iouen Saty. 9.
Scissa lacerna. Iuuen. Saty. 3.
Lacerna tristis. Mart. lib. 1.
Odoratum caput obscurante lacerna. Horat. 2. Serm. saty. 7.
Nobiliores, illustrioréśque lacernis non vtebantur, nisi pluuio tēpore, aut in spectaculis. Quare Tullius obiectat Antonio quòd rediisset in vrbem cum gallicis & lacerna. Hæc omnia ex Baysio.
Lacernas deponebant honoris causa, vt testatur Suetonius in Tranquill. Quin & spectaculis aduenienti assurgere, & lacernas deponere solebant.

Lacernatus, pen. prod. { χλαμυδωτὸς } Qui lacerna est indutus: vt Amica lacernata. Iuuen. Saty. 3.

Lacerta, lacertæ: Lacertus, lacerti { σαῦρα } Serpentis genus. Plinius lib. 10. cap. 65, Lacertam ore parere Aristoteles negat. Idem libro 8, Lacerti Arabiæ cubitales. In vtroque, genere masculino lacertus dicitur, dictus quòd pedes habeat ad similitudinem nostrorum lacertorum: hoc est nostrarum manuum & pedum. Cic. ad Attic. libro 2, Nam ad lacertas captandas tempestates non sunt idoneæ.
Lacertum, neutri generis probat Nonius citans Accium, Atreo, Concoquit partem vapore, flammam tribuit verubus lacerta in focos.
Lacertas quoque cum muria sua contineri esculenta penu, nec Labeo negauit. Vlpian. in l. 3. §. 1. ff. de pen. leg.
Parua lacerta. Ouid. 5. Metam.
Virides lacertæ, vel lacerti. Horat. 1. Car. ode. 23.

¶ Lacertus { σαῦρος } Piscis nomen. Lacertorum multa genera recenset Plin. lib. 32. cap. vlt.
Æstiuus lacertus. Iouenal. satyr. 14,
-necnon differre in tempora cœnæ
Alterius, conchē æstiui cum parte lacerti. AEstiui, hoc est putrefacti. pisces enim æstate facilè putrescunt.
Byzantiacus lacertus. Statius Syluarum lib. 4, de risu Saturnalitio ad Plotium. Aut Byzantiacos colunt lacertos.
Rutati lacerti. Martialis lib. 10. epigram. 48,
Secta coronabunt rutatos oua lacertos,
Et madidum thynni de sale sumen erit.
Saxetanus lacertus. Martialis lib. 7. epigr. 77,
Quum Saxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si cœnas, conchis inuncta tibi est. Sexi, vrbs in Bætica, teste Plinio, lib. 3. cap. 1. vnde Sexitanus legunt quidam apud Martialem.
Tenuis lacertus. Martialis lib. 11. epigr. 53,
Mox vetus & tenui maior Cordyla lacerto,
Sed quam cum rutæ frondibus oua tegant.

Lacertus { [Greek illegible] } in homine dicitur brachium à cubito ad manus vertebrā, quæ carpus vocatur. Cic. de Senectute, Aspexisse lacertos suos dicitur, illacrymásque dixisse, At hi quidem iam mortui sunt. Idem 2. Tusculan. O pectora, ó terga, ó lacertorum tori.
Adductis spumant freta versa lacertis. Virg. 5. AEneid.
Blandis lacertis tenere colla alicuius Ouid. 2. Amor.
Captiuis lacertis parabantur vincla. Ouid. 13. Metam.
Cupidis lacertis amplecti aliquem. Ouid. epist. 13.
Fatigatis humero sub vtroque lacertis. Ouid. epist. 17.
Ferox lacertus. Ouid. epist 4.
Flexi post terga lacerti. Ouid. 6. Metam.
Fluidi pendent lacerti. Ouid. 15. Metam.
Formosi lacerti. Ouid. 3. Amor. eleg 7.
Fortes lacerti. Lucan. lib. 1.
Giganteo iaculantem saxa lacerto. Ouid. 14. Metam.
Graui lacerto vibrata fraxinus. Ouid. 5. Metam.
Imbelles lacerti. Ouid. 13. Metam.
Infirmi lacerti. Ouid. 10. Metam.
Iuueniles lacerti. Ouid. epist. 12.
Niuei lacerti, Vide NIX.
Squalentes ære lacerti. Valer. 6. Argon.
Teneri lacerti Ouid. epist. 17.
Validus lacertus. Ouid. 12. Metam.
¶ Aptare lacertos. Virg. 4. Georg.
Dare colla lacertis Stat. 2. Achil.
Armis intendere lacertos. Stat. 2. Achil.
¶ Lacerti in Oratore qui sint, Vide Succus orationis, in SVCCVS.

Lacertosus, pen. prod. Adiect. { [Greek illegible] } Robustus, ac validis lacertis. Cic. 8. Philip. Quos Centuriones pugnaces & lacertosos inter mimorum & mimarum greges, collocauit.
Coloni lacertosi. Ouid. 11. Metam.
Lacertosus equus. Varro 2. de Re rust. cap. 7.
Lacertosus gallus gallinaceus. Varro 3. de Re rust. cap. 9.

Lacesso, lacessis, lacessiui, & lacessii, lacessitum, pen. prod. { [Greek illegible] } lacessere, Prouocare, & quasi lacerando irritare, vel ad iram vel ad certamen: vt fit quum quis laceratur, pullatur, vel tangitur, siue impellitur scripto, voce, verbo, facto. Et tam in bonum quàm in malū accipitur. Terent. in Prol. Eunuchi, Is ne erret moneo, & desinat lacessere. Cic. Cornificio, lib. 12, Sic igitur facies, méque amabis, & scripto aliquo lacesses. Ego enim respōdere facilius possum, quàm prouocare. Virg. 3. ecloga,
Efficiam posthac ne quenquam voce lacessas.
Ciere & lacessere. Martial lib 4. 45.
Lacessere aliquē, pro Flagitando obtūdere. Horat. 2. Carm. ode. 18.
Capitalites

Capitaliter aliquem lacessere. Vide Capitaliter, in CAPVT.
Lacessere ad pugnam. Liu. 2. ab Vrbe.
Lacessere bello, & tentare populos. Cic. pro Lege Manil.
Campum lacessit taurus. Stat. 11. Theb.
Vt vi irritare, ferróque lacessere fortissimum virum auderet. Cicero pro Milone.
Romam fortuna lacessit. Lucan. lib. 1.
Lacessere iniuria. Cic. pro Lege Manilia.
Insidiis lacessere aliquem. Catul. ad Aurelium, epigr. 15.
Lacessere iurgiis. Liu. 8. bell. Maced.
Lacessere maledictis. Cic. 1. Philipp.
Lacessere pelagus. Horat. 1. Carm. ode 35.
Lacessere prælio. Cæsar. 1. bell. Ciuil.
Pugnam lacessere. Virg. 5. Æneid.
Risus quodam corporis tactu lacessitur. Quint. lib. 6. cap. 3.
Rupes lacessit taurus. Silius lib. 12.
Sermones lacessere. Cic. ad Appium, lib. 3, Hos ego sermones quòd & multi sunt, & tuam existimationem, vt ego sentio, non offendunt, lacessiui nunquam, sed non valde repressi. Id est, excitaui, inquit Budæus.
Sponsione lacessere. Cic. 5. Verrina, Quid? quum palàm Syracusis te audiente, maximo conuentu P. Rubrius Q. Apronium sponsione lacessiuit, ni Apronius dictitaret, te sibi in decumis esse socium: hæc te vox non perculit?
Sidera lacessunt clamore. Silius lib. 17.
Visum lacessere. Lucret. lib. 4.
Voces lacessunt aures. Lucret. lib. 4.
Lacessere, pro Titillare. Senec. de Vita beata, Mollibus, lenibúsque fomentis totum lacessit eorum corpus.
Lacessior {ἐρεθίζομαι, ἐρεθίζομαι,} Passiuum quartæ coniugationis. Colum. lib. 9. cap. 8, Solent cæli nouitate lacessiri. Ibid. cap. 15.
Lacessitus, pen. prod. Particip. {ἐρεθισθείς.} vt
Dente cruento lacessitus. Horat. 2. epist. 1. Sæuo morsu & diffamatorio.
Mare lacessitum primo. Lucan. lib. 3.
Lachanizo {λαχανίζω.} lachanizas, lachanizâre, Languere. Sueton. in Augusto, cap. 87, Et betizare, pro languere: quod vulgò lachanizare dicitur.
Lachanum, lachani, pen. corr. Dictio Græca λάχανον, id est olus. Horat. in Sermon. lib. 1. Saty. 6, Ad porri & ciceris refero, lachanique catinum. Alij legunt lagani.
LACHESIS, pen. cor. {λάχεσις} Vna ex Parcis est, quæ de nobis sortitur. Nam sortiens Latinè interpretari potest, λαχεῖν enim est sortiri. Vide PARCAE.
Dura Lachesis. Ouid. 5. Trist. eleg. 11.
Ferrea Lachesis. Claud. de bello Get.
Longæua Lachesis. Claud. 2. in Eutrop.
Lachryma, lachrymæ, pen. corr. {δάκρυον, δάκρυ} Humor ex oculis flentium manans. A Græco δάκρυον deriuatur, δ in λ mutata. Vsus tamen obtinuit vt lachryma cum aspiratione scribatur. Festus, Dachrymas pro lachrymas Liuius (Andronicum intelligit) sæpe posuit, nimirum quòd Græci δάκρυα appellant. Cicer. in Partitionib, Citò arescit lachryma, præsertim in alienis malis.
Gratia lachrymarum. Stat. 6. Thebaid.
Riuus lachrymarum. Ouid. 9. Metam.
Rore lachrymarum madidæ coronæ. Ouid. 14. Metam.
Fideles lachrymæ. Ouid. epist. 14.
Mites lachrymæ. Ouid. 6 Metam.
Pauciores lachrymæ. Tacit. in vita Agricolæ.
Piæ lachrymæ. Ouid. 6. Metam.
Rudes lachrymæ. Claud. de Nupt. Honorij.
¶ Afferre lachrymas. Vide AFFERO.
Cadunt lachrymæ, Vide CADO.
Ciere lachrymas, Vide CIEO.
Cogere ad lachrymas, Vide COGO.
Cohibere lachrymas. Senec. Agamem. 7.
Combibere lachrymas suas. Ouid. epist. 11.
Compesce lachrymas. Seneca Herc. OEth. 13.
Comprimere lachrymas. Silius lib. 15.
Lachrymis confici. Cic. Famil. 14.
Conspergere aliquem lachrymis, Vide CONSPERGO.
Consumpta lachrymis Byblis. Ouid. 9. Metam.
Consumptæ lachrymę. Cic. 2. Philippica, Miserum me: consumptis enim lachrymis, tamen infixus animo hæret dolor.
Continere lachrymas, Vide CONTINEO.
Dedere se lachrymis & lamentis muliebriter. Cic. 2. Tuscul. Si se lamentis muliebriter lachrymísque dedet.
Demittere lachrymas. Virg. 6. Æneid.
Dare lachrymas, Lachrymari. Virg. 4. Æneid.
Dare lachrymas alicui. Quintil. lib. 6. cap. 1. Ouid. 2. Metamorphoseos, -& inania morti Munera dant lachrymas.
Effundere lachrymas. Cic. pro Plancio, Lachrymæ quas tu in meis acerbitatibus plurimas effudisti.
Effusæ genis lachrymæ. Virg. 6. Æneid.
Effundi in lachrymas. Tacit. lib. 1.
Nos contra effusi lachrymis. Virg. 2. Æneid.
Obortas emisit lachrymas. Ouid. 11. Metam.
Euicta meis lachrymis. Virg. 4. Æneid.
Lachrymas exarescere. Cic. Fam. 10.
Lachrymas excutere. Terent. in Heautont.
Fatigari lachrymis. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Inde lachrymæ fluunt. Ouid. 2. Metam.
Fluentes per ora lachrymæ. Ouid. 4. Metam.
Fundit lachrymas verba inter singula. Virg. 3. Æneid.
Habes interim lachrymas ex miseratione eius rei. Quint. li. 6. ca. 1.
Iacere in lachrymis. Cic. Fam. 14.
Imperare lachrymis, Vide IMPERO.
Implere verba lachrymis. Ouid. epist. 6.
Inarescunt lachrymæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Indulgere lachrymis. Ouid. 9. Metam.
Dulcibus indulget lachrymis. Valer. 3. Argon.
Inhibere lachrymas alicui. Senec. Herc. OEtheo, 16.
Plurima lachryma manat illi. Horat. 1. epist. 18.
Miscuimus lachrymas mœstus vterque suas. Ouid. epist. 5.
Mouere lachrymas. Quintil. lib. 4 cap. 2, Solet nonnunquam mouere lachrymas ipsa confessio. Vide MOVEO.
Obortis lachrymis. Virg. 3. Æneid.
Perfundere lachrymis. Ouid. 2. Metam.
Lachrymas præbere. Cic. ad Attic. 3.
Profundere lachrymas. Cic. in Somn. Scip. Quem vt vidi equidem, vim lachrymarum profudi.
Profudit lachrymas oculis. Virg. 12. Æneid.
Renouare lachrymas alicuius. Ouid. 11. Metam.
Reponere lachrymas. Stat. 5. Sylu. 5.
Ita resorbet lachrymas. Stat. 5. Thebaid.
Rigabat vultum lachrymis. Virg. 9. Æneid.
Saturari lachrymis. Virg. 10. eclog.
Siccat lachrymas pollice. Ouid. 9. Metam.
Simulare lachrymas. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Rorantibus lachrymis spargunt ora. Lucret. lib. 2.
Suffusa oculos lachrymis. Virg. 1. Æneid.
Sumere lachrymas. Senec. Troade, 8.
Adamanta superare lachrymis, Vide ADAMAS.
Suspensæ diu lachrymæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Temperare à lachrymis. Virg. 2. Æneid.
Tenere lachrymas. Cic. 7. Verr. Paulo antè, Iudices, lachrymas in morte misera atque indignissima Nauarchorum non tenebamus.
Tingere lachrymis. Ouid. 2. Metam.
Lachrymis ac tristitiæ se tradere. Lucceius Ciceroni, lib. 5.
Volutæ per ora lachrymæ. Virg. 10. Æneid.
Hinc illæ lachrymæ, ex Andria Terentiana vsurpatum prouerbialiter per allusionem videtur ab Horatio. Vsurpauit ad hunc modum M. Tullius in Actione pro M. Cælio, Hinc illæ lachrymæ nimirum, & hæc causa est omnium horum scelerum atque criminum. Dicetur autem de rei causa aliquandiu dissimulata, quæ verè tandem deprehendatur. veluti si quis dicat barbaros damnare Græcas literas, ne scilicet ipsi parum docti videantur, commodè subnectet, Hinc illæ lachrymæ. hoc est, quod eos malè habet.
¶ Lachrymæ arborum dicuntur Theophrasto ipse humor naturalis, quem interdum ipsæ arbores foris ostendunt, vel qui in ipsis interioribus partibus continetur. Plin. in Proœm. lib. 23, Lachryma vitium quæ veluti gummi est, lepras & lichenas & psoras nitro antè præparatas sanat.
Lachrymula, lachrymulæ, pen. corr. {δακρύδιον} Diminutiuum. Terent. Eunuch. 1. 1. Cic. pro Plancio, Et mihi lachrymulam Crispiani iudicij obiectas.
Falsæ lachrymulæ. Catull. de Coma Berenicis.
Lachrymo, lachrymas, penul. cor. {δακρύω, δακρυχέω} lachrymâre, Neutrum: & Lachrymor, lachrymaris, Deponens, Lachrymas effundere, vel profundere. Terent. Adel. 3. 3. Ob, lachrumo gaudio. Cic. 7. Verr. Ecquis fuit, quin lachrymaretur?
Decenter lachrymare. Ouid 3. de Arte.
Lachrymat ex abitu. Plaut. Amphit. 6.
Lachrymat id: Id est, ob id. Terent. Eunuch. 5. 1.
Exequiis mœrentibus lachrymandus. Stat. 9. Thebaid.
¶ Lachrymari minus est quàm plorare. Senec. epist. 64, Ne sicci sint oculi amisso amico, nec fleant: lachrymandum est, non plorandum.
Lachrymans, pen. cor. Particip. {δακρύων.} Cic. 5. Verr. Principem suæ ciuitatis lachrymantem testari ac dicere, &c.
Lumina lachrymantia. Ouid. 13 Metam.
Oculi lachrymantes. Catull. de Berecynthia.
Lachrymans & Aridus calamus, contraria. Plin. lib. 17. cap. 14. De arboribus.
Lachrymatus, pen. prod. {δακρυσθείς} Particip. passiuum. Ouid. 1. Fast. Nondum pertulerat lachrymatas cortice myrrhas Acta per æquoreas hospita nauis aquas.
Lachrymatio, Verbale {δάκρυσις.} Plin. libro 11, cap. 37, Quas subinde purificant lachrymationum saliuis. Idem in Proœm. lib. 23.
Lachrymosus, pen. pro. Adiect. {δακρυώδης, δακρυώδης, ἰκμώδης} Abundâs lachrymis. Plin. lib. 17. ca. 18, Quin & vitium radicibus aquam salsam iubent affundi, si sint lachrymosæ.
Carmen lachrymosum. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.
Fumus lachrymosus, Lachrymas prouocans. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Funera lachrymosa. Ouid. epist. 13.
Lumina lachrymosa vino. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Oculi lachrymosi. Plin. lib. 28. cap. 6.
Poemata lachrymosa. Horat. 1. epist. 1.
Risus lachrymosus. Stat. 6. Theb.
Lachrymosè, pen. prod. Aduerb. {δακρυωδῶς.} Plin. lib. 16, cap. 43, Stamineam hoc vsu probant venam, & vocant fertilem, argumento similitudinis, quoniam lachrymosè crispa.
Lachrymabilis, pen. cor. Adiect. {πολύδακρυς, ἀξιοδάκρυτος.} vt Bellum lachrymabile. Ouid. 8. Metam.
Gemitus lachrymabilis. Virg. 3. Æneid.
Tempus lachrymabile. Ouid. 5. Trist. eleg. 10.
Lachrymabile, neutrum Ouid. 1. Metamorphoseos, Vsque tenens lachrymis, quia nil lachrymabile cernit.
Lachrymabundus, Adiect. {δακρυχέων.} Liu. lib. 3. ab Vrbe, At ille lachrymabundus, Gratum est, inquit: crastina die vestra opera vtar, sponsorum nunc satis est. De Icilio Virginiæ sponso loquitur.
LACIBVRGIVM {λακιβούργιον} Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ

vrbs. Hodie *Rostokium*.

LACIDES, Philosophus quidam. Vide LACYDES.

Lacinia {τερμὶς, κράσπεδον} laciniæ, In vestimento pars extrema, & cæsuræ particulatim concisæ decoris causa, inquit Sipontinus, à lacerando dictum.

Lacinia, Pars vestimenti, vt ait Festus. Plaut. Mercat. 4, At tu ædepol sume laciniam, atque absterge sudorem tibi. Cic. ad Tironem, lib. 16, Videor enim videre ementem te rusticas res, cum villico loquentem, in lacinia seruantem ex mensa secunda semina.

Calcata lacinia togæ, per gradus ire præcipitem. Suet. in Caligula, capite 35.

Lacinia togæ retenta, aliquem retinere. Sueton. in Claud. cap 15.

In lacinias pecus ægrotum distribui iubet Colum. Id est in particulas separari, vt facilius conualescant, lib. 7. cap. 5. Idem libro 7. cap. 6, Vt nec in pastione separatim laciniæ deducantur.

Laciniæ, Insigne caprarum. Plin. lib. 8. cap 50, Fœminarum generositatis insigne laciniæ corporibus, è ceruice binæ dependentes.

Laciniata vestis, Id est sinuosa.

Laciniatim, penul. prod. Aduerb. Particulatim, & per flexuras. Apuleius. Non laciniatim disperso, sed cuneatim stipato commeatu difficultates illas transabiremus.

Laciniosus, pen. prod. Adiect. Flexuosus & sinuosus.

Laciniosa Alexandria Plin. lib. 5. cap 10.

Laciniosa folia. Plin. lib. 25 cap. 10, Folia ei plantaginis, nisi angustior essent, & magis laciniosa, conuexáque in terram.

Sermo laciniosus, Id est diffusus. Tertul. in libro de Virginib. veland. Naturaliter compendium sermonis & gratum & necessarium est: quoniam sermo laciniosus, & onerosus & vanus est.

LACINIVM {λακίνιον} Promontorium Brutiorum, Ptolemæo libro 3. cap. 1. Vulgò *Colone, vel Cabo de Colone*. ¶Item Lacinium, Italiæ promontorium est inter Adriaticum & Ionium mare, sic cognominatum, vt inquit Theocriti enarrator, & Seruius, à Lacino latrone, quem illic Hercules occidit: & hoc loco expiato Iunoni templum constituit, quæ ob id Lacinia dicta est. Virg 3 Æneid.

Lacinius, Adiect {λακίνιος.} vt Litora Lacinia. Ouid. 15 Metam.

Lacio, lacis {δελεάζω} lacui & lexi, secundum Priscianum, lacitum & lectum, lácere, significat In fraudem inducere, authore Festo, decipere. A quo Allicio, Illicio, Pellicio, &c. Lucret lib 4.

LACIPPO, vt scribit Ptolem. lib. 2. cap. 4, Hispaniæ ciuitas, alio nomine Lapecia dicta.

LACOBRIGA, Vide LACCOBRIGA.

LACON, Vide LACONIA.

LACONIA {λακωνική} Prouincia in Peloponneso, quæ & OEbalia & Lacedęmonia ab aliquibus dicitur. Hinc Lacon, masculini generis, & Lacæna, fœminini. Nec inuenitur Lacænus, pro Laconico, habétque Lacæna diphthongon in penultima. Virg. 2. Æneidos,

Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacænæ Vide LACAENVS. Stat. lib 6. Thebaidos,

Tandem inspiratus Mida de plebe Laconum.

Lacon, huius Laconis. pen. prod {λάκων} Qui ex Laconia est.

Lacon, nomen canis apud Ouid. 3 Metamorphoseos,

Præualidúsque Lacon, & cursu fortis Aello.

Venator Lacon. Silius lib. 3.

Ledæi Lacones. Claud. de bello Gildon.

Laconicus, pen. corr. Adiect. {λακωνικός.} vt Ager Laconicus, & Laconicæ canes, apud Plin. lib. 10 cap. 63.

Purpuræ Laconicæ. Horat. 2. Carm. ode 18.

Laconicum, laconici, pen. corr n. g. {ὑπόκαυστον, ὑπόκαυσις} ponitur pro loco orbiculari ambitu in se recuruo in balneis, in quibus sudor elicitur sicco calore, vt docet Celsus libro 2. cap. 17. Vide Vitruuium libro 5. cap. 10. Colum. in Præfat. Mox deinde vt apti veniamus ad ganeas, quotidianam crudelitatem Laconicis excoquimus, & exucto sudore sitim quærimus. Dictum Laconicum, quòd eo Lacones peculiariter vterentur, vt legimus apud Dionem, libro 53. Cicero ad Attic. libro 4, Nostram ambulationem vt laconicum, eáque quæ circa sint, velim quum poteris inuisas. Vide Cornarium in Galenum, pagina 514.

Laconismus, laconismi, m g. Id est Breuiloquentia. λακωνισμὸν veluti prouerbio breuiloquentiam vocant Græci, siue quòd Lacedæmonij factis magis, quàm eloquentia præcelluerunt. Siue quòd in Apophthegmatis præcipuè valuerunt. Horum autem præcipua gratia, vt paucissimis verbis plurimum sententiæ complectantur. Cic. Bruto, libro 11, Sed quid ago? non imitor λακωνισμὸν tuum, altera iam pagella procedit.

LACRINES, fuit vir Lacedæmonius missus ad Cyrum, teste Herodoto libro 1.

Lactarius, Lacteo, lactes, Lacteus, Lacto, lactas, Vide LAC.

Lactoris {γλαυκὶς siue γλαῦξ} herbæ genus. Plinius libro 24. cap. 18, Æquè nota lactoris vulgo est plena lactis, quod degustatum vomitiones concitat.

Lactuca, lactucæ, pen. prod. {θρίδαξ, θριδακίνη} A lactis copia dicta est, quòd abundantia lactis exuberet. Vide Plin. lib. 19. cap. 8. Martial. libro 13.

Claudere quæ cœnas lactuca solebat auorum:
Dic mihi, cur nostras incipit illa dapes?

Officiunt claritati oculorum lactucæ, Vide OFFICIO.

Syluestris lactucæ succo vernā nauseam Draco restinguit. Plin. libro 8 cap. 27.

Lactucula, pen. corr. Dimin. {θριδάκιον.} Colum. lib. 10,

-iam teneris frondens lactucula fibris. Suet. in Augusto, cap. 77.

LACTVCINVS, Cognomen Valeriorum à lactuca. Plinius libro 19. capite 3.

Lacuna, Lacunar, Vide LACVS.

Lacus. huius lacus vel laci {λίμνη} masculini generis, secundæ & quartæ declinationis, Locus profundus, cum aquis perpetuis ibidem natis, qui efficit riuos & flumina. Græcis λάκκος dicitur.

Acclinis lacus. Ouid. 9. Metam. Vide ACCLIVIS.

Alto lacu se condidit fluuius. Virg 8. Æneid.

Clausi lacus speluncis. Virg. 4. Georg.

Cœnosus lacus, Vide COENVM.

Compluuius lacus, Vide COMPLVVIVS.

Limpidi lacus. Catul. ad Sirmionem Peninsulam, epigr. 29.

Patuli lacus Ouid. 2. Metam.

Torpentes lacus Stat. 9. Theb. Senec. Hippol. 12.

Viui lacus. Virg. 2 Georg.

Motare lacus. Ouid. 13. Metam.

¶Lacus {λάκκος} dicitur locus qui continet mustum prelo ex vinaceis expressum, & transmittit, vt in dolia condatur. Colum libro 12. cap. 29, Antequam prelo vinacea subiiciantur, de lacu quàm recētissimum addito mustum in amphoram nouam, eámque oblinito, & impicato diligenter Ouid. 4. Fastorum,

Præmia de lacubus proxima musta tuis.

¶Lacus in ædificiis, Plana trabs vel tabularum, quo tectorum ac camerarum superiora ornantur. Lucil. Resultántque ædésque, lacúsque.

¶Lacubus distinguuntur granaria, vt separatim quæque legumina ponantur. Colum lib. 1. cap. 6.

Lacusculus lacusculi, pen. corr. {λακκίδιον} Diminut. Colum. lib. 12. cap. 50, Oportet habere lacusculos tam multos, quàm postulabit modus oliuæ. Budæus, Lacusculi in horreis pensilibus in solo extructi ad reponendas oliuas.

Lacusculus, Foueola, inquit Bud. Colum. lib. 4. cap. 8, Quoniam si iuxta truncum radicem praecideris, aut ex cicatrice plures enascentur: aut hyemalis, quæ ex pluuiis consistit, in lacusculis ablaqueationis aqua brumæ congelationibus noua vulnera peruret, & ad medullam penetrabit. Ibidem, Prædicti lacusculi æquandi sunt.

Lacuna, lacunæ, pen. prod. {λάκκος, τέλμα} Fossa, authore Seruio, in qua collecta aqua stare consueuit. Virg. lib. 1 Georgicorum,

Vnde cauæ tepido sudant humore lacunæ.

Salsæ lacunæ maris. Lucret. lib. 3.

Vastæ lacunæ Lucret. lib. 1.

Lacuna, dicitur etiam fossa ad siccandos agros parata. Virgil. 3. Georgicorum,

Et totæ solidam in glaciem vertêre lacunæ.

Bibulæ lacunæ. Stat. 4. Sylu. 3.

¶Lacuna, etiam accipitur pro quacunque fossula. Varro 2. de Re rust. cap. 7. His maiores qui sunt, intelligi negant posse, præterquàm quum dentes sunt facti brochi, & supercilia caua, & sub ea lacunæ, ex obseruatu dicunt eum equum habere annos sexdecim.

Lacuna in pauimento, pro loco sidente ponitur à Vitruuio libro 7. cap. 1.

Lacunam rei familiaris explere. Erasmus, Lacunam explere, pro Sarcire damnum, non sine prouerbij specie dixit Cicero Actione 4. in Verrem. Idem ad Atticū, libro 12, Vide quæso ne quæ lacuna sit in auro. Hoc est, ne quid desit. Gellius lib. 1. cap. 3, famæ lacunam dixit pro macula, Minimáque illa labes, & quasi lacuna famæ imminentis, partarum amico vtilitatum ratione soluitur. Quin & in libris mendum dicitur, quod deprauatum est: Lacuna vbi deest aliquid: illud eluitur, hæc expletur. Hactenus Erasmus. Budæus, Lacunam rei familiaris explere, Id est exinanitam rem familiarem redintegrare. Ciceronianum illud ad Atticum sic interpretatur Paulus Manutius: Ne quæ lacuna sit in auro: Ne vitium sit in auro quod à Celio argentario pecunia permutanda meo nomine accepturus es. Lacuna dicitur esse in auro, quum in nummo qui aureus videtur, aliquid est, quod aurum non sit. quasi enim lacuna est in eo loco, vbi aurum non est. tralatione sumpta à fundis, quos lacunæ faciunt deteriores, Vide COLLYBVS.

Lacunosus, penult. product. Adiectiuum {λακκώδης, τελματώδης} Lacunis & foueis plenus, neque æqualis. Cicero 2. de Nat. deor. Quid enim pulchrius ea figura, quæ sola omnes alias figuras complexa continet? quæque nihil asperitatis habere, nihil offensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum? Videtur eminens opposuisse lacunoso.

Lacuno, nas pen. prod. {τελματόω, κοιλαίνω} lacunare, Idem quod stagnare, vel lacus aut lacunaria facere. Ouid. 8 Metam.

Summa lacunabant alterno murice conchæ.

Lacunatus, pen. prod. {τελματωθείς.} Particip. siue Nomen ex particip. Plin. lib. 15. cap. 10, Intus exiles nucleos lacunatis includi toris. Hoc est, foueatis (si ita dicere licet) & depressis.

Lacunar, pen. prod. lacunaris, neutri gen. {ὀρόφωμα, φάτνωμα} Diminutiuum à lacus, accipitur pro Trabe. Sueton. in Nerone, Lacunaria quæ noctu super dormientem laxata machina deciderent, parauit. Hoc etiam laquear & laquearium dicitur, per antisthchon, id est æquiualens elementum. Virg. 1. Æneidos,

-dependent lychni laquearibus aureis. Potius tamen lacunar, interstitium tignorum est à similitudine lacuum. Horat. 2. Carmin. ode 18,

Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar. Cicero 5. Tuscul. In hoc medio apparatu fulgentem gladium è lacunari, seta equina aptum, demitti iussit.

Lacunarius, Qui lacunas facit. Firmic. lib. 8. cap. 21, Nona pars Geminorum si in horoscopo fuerit inuenta, operarios faciet, lacunarios, & perpetuo infelicitatis onere grauatos.

LACYDES, pen. prod. {λακύδης} Cyrenæus Philosophus nouæ Academiæ princeps, Arcesilæ auditor. Author Suidas. Huius meminit Cic. lib. 4. Acad. quæst.

Lada {λῆδον} appellatur herba ex qua Ladanum fit in Cypro, barbis caprarum adhærescens. Plinius lib. 26. cap. 8. Item lib. 12. cap 17.

Ladanum {λήδανον.} Vide LADA.

LADAS, Cursor fuit Alexandri velocissimus. Martialis libro 2. Hunc Ladam tanta fuisse aiunt pernicitate pedum, ac corporis le-

uitate, vt per puluerem vel arenam curreret, nullis pedum vestigiis apparētibus. Author Patritius de regno. Meminit eius Solinus cap. 6.

LADON {λάδων} Nomen canis Actæonis. Ouid. 3 Metamorphoseos, Et substricta gerens Sicyonius ilia Ladon. A fluuio Arcadiæ nomen sumpsit. nam à fluminibus etiamnum canes interdum cognominantur.

Ladon, fluuius Arcadiæ, cuius filia fingitur Daphne fuisse. Ouid. lib. 1. Metamorphoseos,
Donec arenosi placidum Ladonis ad amnem Venerat.
Vndæ Ladonis. Stat. 9. Thebaid.

Lædo, lædis, læsi, læsum, {βλάπτω, ἀτῶ, σίνομαι} lædere, Propriè est contumelia afficere. Sumptum à Græcis, qui λοιδορίαν contumeliam vocāt. Transfertur tamen ad omne genus offensionis.

Lædere dicto vel facto. Plaut. Capt. 6. Sic Lædere aliquem iniuria, Cic. 4 Tusc.
Contumeliosè aliquem lædere, Vide CONTVMELIA.
Liberè lædere, Vide LIBER.
Amores lædere. Ouid. 4. Metam.
Animum lento curarum frigore lædit. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 9.
Contactu lateris læditur. Ouid. 3. Amor. eleg. 2.
Lingua læsit eos. Tibul. lib. 3. eleg. 4.
Lædere famam alicuius, hoc est Detrahere alicuius famæ. Cicero pro Cluentio, Itaque diutius suspicionibus obscuris lædi famam suam noluit.
Ferrum lædere rubigine. Virg. 2. Georg.
¶ Lædere ferro. Plin. lib. 12. cap. 25, Balsamū ferro lædi vitalia odit. Id est incidi.
Lædere fidem. Cæsar 6. bell. Gall.
Fortuna iniqua lædi Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6.
Lædit me frigus. Virg. eclog. 10.
ah ne te frigora lædant.
Herbas morsu læsere iuuencæ. Ouid. 13. Metam.
Lædere infamia. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Lædere ludibrio, Irridere. Qu. Metellus Cicer. lib. 5, Nec absentem ludibrio læsum iri.
Maiestatem publicam lædere. Martian. in l. 3. ff. Ad legem Iuliam maiest.
Lædit me. Cic. 4. Acad. Nihil me lædit, inquit.
Numina læsit. Ouid. 3. Amor. eleg. 3.
Oculos lædere. Horat. 1. epist. 2.
¶ Lædi odore. Plinius libro 17. cap. 24.
Lædere os alicui. Terent. Adelph. 5. 4, Clemens, placidus, nulli lædere os, arridere omnibus. Id est nullum præsentem lædere, inquit Donatus.
Lædere aliquem periurio. Cicero pro Cecin. Qui quum ita vehemens acérque venisset, vt nō modò Cecinnam periurio suo læderet, sed etiam mihi videretur irasci.
Semina lædere ferro retuso. Virg. 2. Georg.
Versu tristi lædere aliquem. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Læsus, participium {ἀδικούμενος, βλαβείς.} vt Læsus dente serpentium, Plin. lib. 28. cap. 3.
Leuissimè læsus, Vide LEVIS.
Crimine turpi læsus. Ouid. 2. Trist.
Cor vulnere læsum. Ouid. 12. Metam.
Læsa dignitas. Cic. pro Cluentio.
Fides læsa. Horat. 1. Carm. ode 33.
Fœdus læsum. Virg. 12. Æneid.
Ingenium longa rubigine læsum. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.
Pudicitia læsa. Ouid. epist. 5.
Rebus succurrite læsis. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Seges læsa grandine. Ouid. 5 Fast.
Vestes læsæ Ouid. 4. Fast.

Læsio, Verbale {βλάψις, ἀδίκησις.} Cic. 3. de Orat. Purgatio, conciliatio, læsio, optatio, atque execratio.
Læsio publica. Vlpian. in l. Iurisgentium. §. Si paciscar ff. De pactis, Et in cæteris omnibus ad edictum Prætoris pertinentibus, quæ non ad publicam læsionem, sed ad rem familiarem respiciunt.

¶ LAELIVS {γάϊος λαίλιος} Scipionis Africani summus amicus, sapiēs à Romanis appellatus, vt ait Plutarchus in vita Tiberij & Caij Gracchorum. De hoc multa apud Ciceronem.
Mitis sapientia Lælij. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Læna, lænæ, Græci vocant χλαῖναν: vnde abiectione vnius literæ, vt auctor est Sex. Pompeius, fit Læna. quanuis Varro à Lana deducat. Nonius, Læna, vestimentum militare, quod supra omnia vestimenta sumitur. Virg. 4. Æneid. Tyrióq; ardebat murice læna. Vbi Seruius, Læna, genus vestis: est autē propriè toga duplex, amictus auguralis. Vide Baysium.
Demissa ex humeris læna. Virg. 4. Æneid.
Pertusa læna. Iuuen. Saty. 5.

LAENAS, Cognomen Popiliorum à M. Popilio ad posteros propagatum, qui quum Consul esset, & læna amictus sacrificium publicum faceret, quod erat flamen Carmentalis, plebis contra patres concitatione nuntiata, vt erat læna amictus, ita venit in concionem, seditionémque cum auctoritate, tum oratione sedauit. Cic. de Claris Oratoribus.

LAERTES {λαέρτης} Acrisij filius, & pater Vlyssis: à quo etiam Laertiades dictus passim apud poëtas. ¶ Est item Laertes, apud Strabonē lib. 14, castellum in tumulo quodam situm, qui mamillę speciem præbet: id stationem habet.
Senex Laertes. Ouid. epist. 1.

Laertius, Adiectiuum {λαέρτιος.} vt Heros Laertius, Vlysses. Ouid. 13. Metam.
Regna Laertia. Virg. 3. Æneid.

Laertiades, penul. cor. Patronym. {λαερτιάδης} dicitur Vlysses Laertis filius. Ouid. ad Pisonem.
Vim Laertiadæ, breuitatem vincis Atridæ.

LARTIDIVS, Id est Vlysseus. Cic. 7. ad Attic. Mirus est φιλότιμος, germanus Lartidius. Sensus est, Vlysses, qui Lartides vel Laërtides erat, astutissimus & callidissimus veterator habitus est: talem Philotimum dicere possum, & Lartidium, Id est Vlysseum appellare. Turnebus.

LAERTIVS, historicus, qui de Philosophorum vita scripsit.

LAESTRYGONES, pen. correp. {λαιστρυγόνες} fuerunt, teste Martiano lib. 7, in extremo Italiæ, versus Siciliam, gentes feritate famosæ. Iuuenal. Saty. 15, Fingentem immanes Læstrygonas, atque Cyclopas. Plin. circa initium libri 7. Et Gellius lib. 15. capite 21. Vide LESTRYGONES.

Lætus læta, lætum {ἱλαρός, εὔθυμος} Qui hilaritatem quam intus habet, etiam vultu ostendit. A latitudine mentis, vt quidam putant. nam qui gaudium aspectu promunt, dilatare quodammodo faciem videntur. Virgil. 4. Æneidos. Imperio læti parent.
Lætus est de amica. Terent. Adelph. 2. 2.
Lætus atque alacer, Humilis & demissus, contraria. Cic. 2. Verr.
Lætus lætitiis omnibus. Cic. 2. de Finib.
Lætus in aduersis. Lucan. lib. 8.
Lætus animi & ingenij Patercul. lib. 2.
Iusto lætior. Virg. 2. Georg.
Meo lætus. Martial. lib. 4. epigram. 33. in Zoilum,
Nunquam diuitias deos rogaui,
Contentus modicis, meóque lætus.
Intexere læta tristibus, Vide INTEXO.
Miscentur tristia lætis. Ouid. 6. Fast.
¶ Lætum, pro Fausto & fortunato. Plin. lib. 8. cap. 46, Sunt enim delubra gemina: alterum intrasse, lætum est: in altero, dira portendit.
Lætum prodigium. Plin. lib. 11. cap. 37.
¶ Læta inanimata dicuntur, quæ aspectu homines lætificant. Plin. in Paneg. Quibus edicto, quibus spectaculo celebrare continget diem illum triplici gaudio lætum, qui principem abstulit pessimum, dedit optimum, meliorem optimo genuit.
Æstas læta. Virg. 3. Georg.
Dies lætus. Virg. 1. Æneid.
Clamor lætus. Virg. 3. Æneid.
Conuiua lætus. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Frons parum læta. Virg. 6. Æneid.
Honor lætus. Virg. 1. Æneid.
Locus lætus, atque plausibilis. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Memoria læta. Tacit. lib. 3.
Mentes lætæ. Virg. 5. Æneid.
Ore læto alloqui aliquem. Ouid. 9. Metam.
Pectora lætissima. Ouid. epist. 21.
Plausus lætus. Stat. 6. Thebaid.
Pubes lætæ Horat. 1. Carm. ode 25.
Res lætę. Virg. 2. Æneid.
Sedes lætæ. Horat. 1. Carm. ode 10.
Victoria læta. Horat. 1. Serm. saty. 1.
Vrbes lætæ. Lucret. lib. 1.
Vultus lætus. Ouid. 10. Metam.
¶ Lætæ segetes, Id est fertiles. Virg. 1. Georg.
Ager lætus. Virg. 1. Georg.
Arbusta læta. Lucret. lib. 2.
Arua læta. Virg. 6. Æneid.
Fruges lætæ. Virg. 1. Georg.
Genus lætum vitis. Virg. 2. Georg.
Herbæ lætæ. Idem 1. Georg.
Legumen lætum. Virg. 1. Georg.
Pabula læta. Virg. 3. Georg.
Pascua lęta. Horat. 4. Carm. ode 4.
Prata læta. Senec. Herc. furen. 9.
Sata læta. Virg. 2. Æneid.
Lætum solum. Colum. lib. 4.
Vineta læta. Lucret. lib. 2.
¶ Armenta læta. Virg. 3. Æneid.
Læta indoles. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Lætè, Aduerbium {ἡδέως, ἱλαρῶς} Iucundè & hilariter, cui opponitur Seuerè. Quintil. lib. 8. cap. 3, Concitatè dicere, an moderatè, lætè an seuerè, &c.
Lætius fruticare, Lætius frondere, Id est vberius. Colum. libr. 5. cap. 9. Plin. lib. 16. cap. 31.
Lætius audere aliquid. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Lætor, lætaris {χαίρω, εὐφραίνομαι, τέρπομαι} lætari, Gaudere, delectationē capere, sed extrinsecus. Cic. 2. de Diuin. An Cn. Pōpeium censes tribus suis Consulatibus, tribus triumphis, maximarum rerum gloria lætaturum fuisse, si sciret se in solicitudine Ægyptiorum trucidatum iri, &c.
Lætor vtrunque: Hoc est de vtroque. Cic. ad Marium, lib. 7, Vtrunque lætor, & sine dolore corporis te fuisse, & animo valuisse.
Gaudere & lætari. Cic. pro Sext. Rosc. Amer. Hæc perfecta esse gaudeo, vehementérque lætor.
Lætor malorum. Virg. 11. Æneid. More Græcorum hic habet genitiuum, teste Seruio.
Lætor hac re. Virg. 6. Æneid.
Lætaris tu in omnium gemitu, & triumphas. Cic. 7. Ver.
Toto pectore lætor. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 9.

Lætans, Participium {εὐφραινόμενος, χαίρων.} Cic. 4. Tuscul. Voluptati maleuolentia, lætans malo alieno, delectatio, iactatio, &c. Alij legunt lactans.
Lætanti animo. Cic. pro Cluent. Itaque nubit Oppianico continuò Sassia lætanti iam animo, & spe optima confirmata.
Pectus lætans. Catull. Argon 59.
Loca lætantia aquarum. Lucret. lib. 2. Quæ lætos reddunt.

Læto, lætas. {εὐφραίνω, ἥδω} lætare, Actiuum, antiqui dixerunt. Actius, Et te vt triplici lætarem bono.

Lætifico, lætificas, pen. cor. {εὐφραίνω, ἥδω, χαίρω} lætificāre, Lætum fa-

cere. Cic.2.de Natu deorum, Contrahit terram, tum vicissim lætificat, vt cum cælo hilarata videatur.

Gloria lætificat illum. Lucan.lib.3.

Lætificare terram, Fimo iniecto aut re alia pinguefacere, stercorare. Plin.lib.17.cap.8.

Lætificus, penul.corr. {εὐφρανικός} vt Lætificæ vites. Cic.1.Tusc. Ex antiquo poeta.

Lætificor, pen.corr. lætificaris {εὐφραίνομαι} lætificari, Deponens, Lætus fum. Plaut. Aulul.29, Nunc eo alij lætificantur meo malo & damno.

Lætisco, lætiscis {εὐφραίνομαι} lætiscere, Lætum fieri. Sisenna lib.4, Vtrúmne dij cultu erga se mortalium lætiscant, an supernæ gentes humana negligant. Obsoletum.

Lætitia, lætitiæ {χαρά, εὐφροσύνη, ἡδονή} Exultatio animi, quæ gaudio efferuentiore fieri solet, propter euentum rerum expetitarum. Cic.3. Tusc. Lætitia, opinio recens boni præsentis, in quo efferri rectum esse videatur.

Humi, atque stirpis lætitia. Colum.lib.4.cap.24. non ita procul ab initio.

Loci lætitia. Columel.lib.4.cap.21.

Plenus lætitiæ. Horat.de Arte.

Dator lætitiæ Bacchus. Virg.1.Æneid.

Tempora lætitiæ. Ouid.epist.15.

Gestiens lætitia. Cic. Tuscul.4, Quum ratione animus mouetur placidè atque constanter, tum illud gaudium dicitur. Quum autem inaniter & effusè animus exultat, tum illa lætitia gestiens vel nimia dici potest, quam ita definiunt, sine ratione animi elationem.

Insolens lætitia. Horat.2. Carm.ode 3.

¶ Abundare lætitia, Vide ABVNDO.

Motus lætitiæ accipere. Lucret.lib.3.

Accipere cum lætitia, Vide ACCIPIO.

Afferre lætitiam. Vide AFFERO.

Afficere lætitia. Cic.pro Milone.

Auctus lætitia, Vide AVGEO.

Carere lætitia. Cic. Post reditum ad Quirites.

Capere lætitiam, Vide CAPIO.

Coniicere in lætitiam, Vide CONIICIO.

Contorquere iudicem ad lætitiam. Cic.2.de Orat.

Lætitiam dare, Præbere causam lætitiæ. Cic.pro Plancio, Nolite Iudices, per vos, per fortunas vestras, per liberos, inimicis meis, his præsertim quos ego pro vestra salute suscepi, dare lætitiam, gloriantibus vos iam oblitos mei.

Efferri lætitia. Cic.pro Deiotaro.

Excitari lætitia ad canendum. Cic.2.de Diuin.

Ingens exorta lætitia. Virg.3.Æneid.

Expulit ex omni pectore lætitias. Catul.de Lesbia, epig.71.

Extollere lætitia. Cic. Cælio, lib.2, Nullam me epistolam accepisse tuam post comitia ista præclara quæ me lætitia extulerunt.

Exultare lætitia in municipiis. Cic.ad Att.lib.14.

Exultans lætitia. Virg.12.Æneid.

Vitium lætitia. Colum.lib.4 cap.19.

Facere lætitiam. Cic.1.de Finib. Recta & honesta quæ sint, ea facere ipsa per se lætitiam.

Ferre lætitia. Cic.Att.lib.14, Lætitiam apertissimè tulimus omnes.

Fremebant lætitia ludisque. Virg.8.Æneid.

Incessi lætitiis omnibus repente. Cic. Cælio, lib.2.

Lætitiæ mulcent hæc loca. Lucret.lib.3.

Lætitia obducere. Terent.in Heautont.

Percipere lætitiam. Cic.1. de Orat. Percipietis etiam illam ex cognitione iuris lætitiam & voluptatem, quòd, &c.

Perfrui lætitia. Cic.1.in Catil. Hic tu qua lætitia perfruère, quibus gaudiis exultabis, quanta in voluptate bacchabere?

Prosequi aliquem lætitia. Quintil.lib.5.cap.11.

Repetere lætitiam conuiuij. Tacit.lib.13.

Animus viget lætitia. Lucret.lib.3.

Lætabilis, & hoc lætabile, pen.corr. {ἀξιόχαρτος} Lætitia dignum. Cic.4. Tusc. Is est sapiens quem quærimus, is est beatus, cui nihil humanarum rerum aut intolerabile ad demittendum animum, aut nimis lætabile ad efferendum videri potest. Ibidem, lib.1, Quid habet ista res aut lætabile, aut gloriosum?

Factum cunctis lætabile. Ouid.9.Metam.

Lætandus, Adiectiuum {ἀξιόχαρτος} Cic.pro L.Manilia, Atq; illud in primis lætandum mihi esse video, &c.

Lætitudo, pen.prod. lætitudinis, fœm.gen. {εὐχαρία} Antiquum verbum, idem significans quod Lætitia. Accius, Quanta in venando affectus est lætitudine?

Lætamen, pen.prod. lætaminis, n.g. {κόπρος} Fimus qui per agros iacitur, quòd eos lætos, hoc est pingues faciat. Plin.lib.18.cap.16, Ipsumque pro lætamine est.

Læua, læuæ, fœm.gen. A Græco deducitur, quippe Græci λαιάν, læuã dicunt, & significat sinistram manum. Festus, Læua sinistra: quòd eam Græci λαιάν dicunt, vnde tractum cognomen Scæuola. Cic.4. Acad. Quum autem læuam manum admouerat, & illum, &c.

Comam implicuit læua. Virg.2.Æneid.

Ad læuam: vel Ad læuam manum, Vide AD præpositionem.

Petere læuam. Virg.3.Æneid.

Læuam petentibus, Id est euntibus ad læuam. Plinius, lib.14. capite 6, Falernus ager à ponte Campano læua petentibus vrbanam coloniam Syllanam incipit.

Versi ad læuam. Liu.1.ab Vrbe.

Dextra montibus, læua Tyberi amne septus. Liu.4. ab Vrbe.

Læua pars & Dextra, contraria. Cic.4.de Finib.

Læuus, Adiect. {λαιός} Sinistrum. Plaut. Milit.19, Habeo quidem hercle oculum. PY. at læuum dico. Subaudi, latus, vel oculum.

Auris læua. Ouid.11.Metam.

Læuus homo, pro Sinistro & inepto. Horat.de Arte, -ô ego læuus

Qui purgo bilem sub verni temporis horam.

Ex humero læuo dependet. Ouid.8.Metam.

Radit iter læuum. Virg.5.Æneid.

Latus læuum. Horat.3.Carm.ode 26.

Oculus læuus. Lucret.lib.4.

Dextera transmutare læuis. Lucret.lib.2.

¶ Læuum quum de humanis rebus loquimur, significat contrariũ, stultum. Virg.1.eclog. Et 2.Æneidos,

Et si fata deûm, si mens non læua fuisset. Seruius.

Tempore læuo interpellare aliquẽ. Horat.2.Sermon.saty.1. Hoc est importuno.

¶ Læuus, quum de cælestib. loquimur, prosperum significat. Virgil. 2.Æneid. Intonuit læuum. Quia sinistra numinum, intuentibus dextra sunt. Idem 4.Georg. -siquem

Numina læua sinunt, auditque vocatus Apollo.

Læuum lumen, Noxium. Virg.10.Æneid. De Sirio. Seru.

Læuinus, Cognomen Valeriorum fuit, non ex eo, vt suspicatur Turnebus, quòd primus huius nominis sinistro & improbo læuoq; esset animo, sed quòd læua manu pro dextra vteretur, vt Scæua & Scæuola.

Læuorsum, Sinistrorsum, inquit Festus.

Læuis, & hoc læue {λεῖος} Significat quod tactu asperum non est, idq; authores dicunt inoffensum, lubricum, & tenerum, vt sunt oua volucrum. Persius saty.1,

Trossulus exultat tibi per subsellia læuis.

Aspera mista læuibus. Lucret.lib.2.

Frons læuis Virg.eclog.6.

Ora læuia. Tibul.lib.1.eclog.8.

Pocula læuia. Virg.5.Æneid.

Pollex læuis. Iuuenal.satyr.2.

Tigna læuia radere. Lucret.lib.5.

Vir læuior fœmina. Ouid.3.de Arte.

¶ Læue, absolutè, pro Re læui, quale est marmor politum. Horat.2. Serm.saty.7, Externi nequid valeat per læue morari.

Læuitas, pen corr. læuitatis {λειότης} Asperitati contraria. Martianus, Lunarem circulum ingressa Virgo conspicatur globosum quoddam, tenerumque corpus è superni toris læuitate compactum instar speculi prænitentis. Plin.lib.9.cap.19. Hic læuo opposuit asperum. Idem lib.2.cap.3, Læuitate continua lubricum corpus.

Læuitas intestinorum. Celsus libr.4.capite 16, Vide Lienteria, in LIEN.

Læuor, læuoris, masc.gen. {λειότης} Idem quod læuitas, hoc est complanatio, siue expolitio. Plin libr 13.cap.12, Spectantur in chartis tenuitas, densitas, candor, læuor. Idem lib.9.cap.35. Lucret.lib.4,

-& item læuis læuore creatur.

Læuigo, læuigas, penul.corr. {λειαίνω, λειόω} læuigare, Complanare, polire, quasi læue facere. Plinius, Sunt quidam in eo genere molliores, qui & cote læuigantur. Varro 3.de Re rust.cap. 11, Omnes parietes tectorio læuigantur, ne feles, aliáve quæ bestia introire ad nocendum possit.

Læuigatior, & hoc læuigatius. Macrob.lib.7. Satur.cap.12, Quod & læuigatius & spissius est. Faciliora enim ad coquendum videntur, quæ læuigatiora densatioráque sunt.

Læuo, læuas {λειόω} Idem quod læuigo. Statius lib.1.Thebaid. Pars teretes læuare manu, ac disponere mensas. Celsus, Læuat quæ exasperata sunt.

Læuatus {λελειασμένος, λελειωμένος} læuatior, læuatissimus. Gell.lib.17.cap.8, Ad coquendum ideo videntur faciliora, quæ læuatiora, læuiáque sunt.

Laganum, lagani, pen.corr. {λάγανον} Acron, Lagana sunt quædam quasi membranulæ ex farina & aqua, quæ iure pingui coctæ, ex caseo, pipere, croco, cinnamomóque conditæ in cibis dantur. Vide LACHANA.

Catinus lagani. Horat.1. Serm saty.6

Lagari {λαγαροί} versus dicuntur qui in medio claudicant pede: sicut myuri, qui postremo: & acephali, qui à breui syllaba incipiunt. Ex Athen. Macrob.lib.5. Saturn.cap.14, Lagari, qui in medio versu breues syllabas pro longis habent.

Lagena, lagenæ, pen prod. {λάγηνος, λάγυνος} Genus vasis testacei, non tam ad aquam, quam ad vinum, & alios humores cõtinendos accommodatum. Plautus Curcul. 1, Quasi tu lagenam dicas, vbi vinum solet chium esse. Martial.lib.1, Et nigri Syra defruti lagena.

Signum læsum lagenæ. Horat.1.epist.2.

Catenata lagena, Vide CATINA.

Sitiens lagena. Pers.Saty.3.

Vapida lagena. Pers.Saty.6.

Laguncula, pen.corr. Diminutiuum {λαγυνίδιον} Parua lagena. Cic. Attico, libro 6, In his inuentæ sunt quinque lagunculæ matronarum, in quibus, &c.

Laguncula paruula. Plin.lib.2.epist.6.ad Auitum.

Lageos, penul.prod fœm gen. {λάγειος} Vua quæ Latinè leporaria dicitur. Virg.2. Georgicorum,

Et passo psithia vtilior, tenuisque lageos

Tentatura pedes olim, vincturáque linguam. Seruius.

Lagois {λαγωΐς} pen.prod.fœm.gen. Auis quæ leporinas habet carnes.

Nam λαγώς apud Græcos, lepus est.

¶ Lagois, Genus piscis Horat.2.Sermon.saty.2,

Nec scarus aut poterit peregrina iuuare lagois.

Lagopus, pen.prod. lagopodis, pen.corr. {λαγώπους} Auis quæ in Alpibus visitur, de qua Plinius lib.10.cap.48. Martial.lib.7,

Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus.

¶ Lagopus, Herba à pedis leporis similitudine dicta. Plin.lib.26. cap.8.

Lagophthalmus {λαγώφθαλμος} Genus mali est apud Celsum, quoties in aliqua curatione plus quo excisa cute, vel alia causa euenit vt oculus nõ cõtegatur. A leporibus dictum, qui apertis oculis dormire consueuerunt,

sueuerunt, quum superior palpebra non descendit. cui vitio contrarium est ectropium. Corruptè legitur apud Celsum libr.7, glaucophthalmos, pro lagophthalmos. Hæc ex Hermolao.

Laguncula. Vide LAGENA.

LAGVS, Vide in dictione. PTOLEMAEVS.

LAGYGES, Populi sunt Sarmatiæ. Perottus.

LAGYRA, Ptolemæo lib.3.cap.6, vrbs est Tauricæ Chersonesi.

Laicus, pen.corr. Adiectiuum {λαϊκός} Budæus, Profani dicti sunt, qui sacris initiati non erant, quod Virgilius 6. Æneid. significat, quum inquit,

-procul ô procul este profani,

Conclamat vates. Nunc laicos vocamus, quasi populares. Laicum enim vulgo attrectabile significat: sicut sacrum dicitur & sanctum, cuius tactu populo interdictum est. Sic accipiuntur laici panes primi Regum, capite.21, ad sacrorum differentiam. Et Ezechielis vltimo.

LAIS {Λαΐς} Corinthia meretrix, ob elegantiam, venustatémque formæ grandem pecuniam demerebat: conuentúsque ad eam ditiorum hominum ex omni Græcia celebres erant: neque admittebatur, nisi qui dabat quod poposcerat. poscebat autem illa nimiam quantitatem. Hinc ait Phocion natum esse illud frequens apud Græcos adagiũ, οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς, quod expressit Horatius lib. 1.epistol.18, Non cuiuis homini contingit adire Corinthum. Quòd frustra iret Corinthum ad Laidem, qui non quiret dare quod posceretur. Hæc Gellius cap.8.lib.1. Vbi plura.

Multis Lais amata viris. Ouid.1.Amor.eleg.5.

LAIVS {Λάϊος} Thebarum rex, Labdaci filius, & OEdipi pater ex Iocasta Creontis Thebani filia. Bocatius.

LALETANIA, Hispaniç regio: inde Laletani, populi: & Laletanum vinum, magis copia quàm bonitate laudatum. Plin.lib.14.cap.16.

Lalisio, lalisionis, masc.gen. {λαλισίων} Pulius est onagrorum. Martial. lib.13,

Quum tener est onager, solâque lalisio matre, &c. Plin.libr.8.capite 44, Onagri in Phrygia & Lycaonia præcipui pullis eorum ceu præstantibus sapore Africa gloriatur, quos lalisiones appellant.

Lallo {θηλάζω} lallas, lallâre, Antiquum verbum, Est (vt inquit Murmellius) lac sugere: vel, vt alij volunt, leniter lac trahere, aut blandè loqui more infantium. Persius Satyr.3,

Et similis regum pueris pappare minutum

Poscis, & iratus mammæ lallare recusas? Hieronymus accipere videtur de nænia nutricũ, quam infantibus occinunt potissimũ quum somnum eis conciliant. Verba Hieronymi sunt, Forsitan & laxis vberum pellibus mater, arata rugis fronte, antiquum referens mammæ lallare cõgeminet. Alij vocem esse qua nutrix ad lactandum inuitet aiunt. Nobis Gallis inde *La* vox adhortantis est.

LALLVS, Deus fuisse videtur, qui præesse næniis illis balbis, quas nutrices pueris occinunt, & pueros reddere cogunt. Nulla enim litera est quam facilius sonent pueri quàm lambda: quinetiã eius frequentia somnum inducebant. Ausonius de filio Probini,

Nutricis inter lemmata Lallíque somniferos modos. Turnebus.

Lama, lamæ {τέναγος} Aquæ collectio est, inquit Festus.

Lambero, lamberas, lamberare. Est, inquit Festus, scindere atque laniare. Plautus Pseudolo, Euge pellepide Charine, me meo ludo lamberas. Sic enim ex schedis veteribus restituit Turnebus. Verberari autem & vapulare se suo ludo seruus dicit: eisdem enim appetitur iocis, quibus lacessiuerat.

Lambo, lambis, lambi, lambitum {λιχμάζω, λείχω} secundum Priscianum, lámbere, Lingere, lingua aliquid suauiter tangere, vt solent canes bibentes. Lucilius Satyra 23, Iucundásque puer qui lamberat ore placentas. Hieronymus in lib. Iudicum, cap.7, lambuerunt dixit. Cic.5.Verr. Volusij aruspicis & Cornelij medici, & horum canum, quos tribunal meum vides lambere. Hic per translationem.

Lambere cibos. Colum.lib.8.cap.17.

Lambunt muscæ. Martial.lib.14.

¶ Lambere, Tangere. Virg.3.Æneidos,

Attollítque globos flammarum, & sidera lambit.

¶ Lambere, Leuiter fluere. Horat.1.Carm.ode 22,

Vel quæ loca fabulosus lambit Idaspes.

Lambito {λείχω} lambitas, pen.corr. lambitaui, lambitatum, lambitare, penult prod. Frequentatiuum. Solinus cap.25, Ægyptij canes è Nilo nunquam nisi currentes lambitant.

LAMBOTVS, Fluuius est Africæ apud Strabonem.

LAMBRVS {Λάμβρος} Fluuius in Cisalpina Gallia, quem Padus defert in mare Adriaticum, vt ait Plin.lib.3.cap.16.& 19. A quo

Lambrani dicti sunt accolæ {Λαμβρανοί.} Suet. in Cæsare, Per Lambranos & Transpadanos duxit.

Lamella, Vide LAMINA.

Lamentor, lamentaris {ὀδύρω, θρηνέω, κωκύω, ὀλοφύρομαι, ἀποδύρομαι} lamẽtari, Voce querula, tristíque oratione damnum ac dolorẽ testari: authore Valla lib.5. Cic.2, de Oratore, Lapides me hercule omnes flere ac lamentari coegisset. Terent.Andr.1.1,

Quia tum mihi lamentari præter cæteras Visa est.

Conqueri aduersam fortunam, non lamentari decet. Pacuuius apud Ciceronem, 2.Tusc.

Lamentari, Lamentatione dignum aliquid monstrare. Cicero 1. Tuscul. Nam hæc quidem vita mors est, quam lamentari possem si libèret.

Lamentâtus, Participium {ὀλοφυρθείς, θρηνηθείς.} vt Fata diu lamentata. Silius lib.13.

Lamentatio, Verb. {θρῆνος, ὀδυρμός} Ægritudo cum eiulatu, vt docet Cic.lib.4.Tuscul. Et lib.1, Sed illa lugubris lamentatio, fletúsque mœrens, ex eo est, quòd, &c.

Mœsta lamentatio. Seneca Hippol.7.

Lamentarius, Adiect. {θρηνώδης} Quod ingerit lamentationem. Plaut. Capt. Quæ ædes, lamentariæ mihi sunt. Antiquum.

Lamentabilis, & hoc lamentabile, pen.cor. {θρηνώδης, μεμπτός} Dignum lamentatione. Virg.2.Æneidos,

Troianas vt opes, & lamentabile regnum Eruerint Danai.

Carmen lamentabile. Stat.5.Sylu.3.

Lamentabilis comploratio. Liu.3.ab Vrbe.

Decus lamentabile. Stat.11.Thebaid.

Lamentabilia funera. Cic.2.de Legib. Posteaquàm vt scribit Phalereus, sumptuosa fieri funera & lamentabilia cœpissent, Solonis lege sublata sunt.

Lamentabilis gemitus. Cic.2.Tusc.

Regnum lamentabile. Virg.2.Æneid.

Lamentabili voce deplorare. Cic.2.Tusc.

Lamenta, fœminini generis apud veteres, pro Lamentatione. Pacuuius Hermiona,

Lamentas fletus facere compendi licet. Nonius.

Lamentum, lamenti {κώκυμα, θρῆνος} Ipsa lamentatio. Cic. de Senect. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum, lamentísque vacare. Idem pro Milone, Sine cantu, sine ludis, sine exequiis, sine lamentis, sine laudationibus, sine funere.

Dedere se lamentis, Vide DEDO.

Tecta fremunt lamentis gemitúque. Virg.4.Æneid.

LAMIAE {λάμιαι} Mulieres quæ strygum instar, infantium sanguinem sugunt, siue ipsæ stryges. Horat.1.Carm.ode 36,

Neu pransæ lamiæ puerum viuum extrahat aluo. Lamiæ dicebantur nobili familia ortæ. Erat enim Romæ quædam familia nobilis Æliorum, à Lamo Antiphatis patre, & Lestrygonum rege, qui Formiis regnauit, ortum habens. Philostratus in Apollonio ait Lamias à quibusdam laruas appellari, & lemures, esséque ad amorem & Venerem propensas: & carnes humanas, maximéque formosorum esurienter appetere, quæ libidinis cupiditate alliciant eos quos postea cupiant deuorare. Vnde & Lamiæ cognomen nobilibus inditum est, quod vulgò Lamium genus vocabatur. Horatius 3. Carmin. ode 17,

Æli vetusto nobilis ab Lamo. ¶ Lamia etiam insignis meretricis nomen fuit. ¶ Et Lamia, animal est faciem prætendens muliebrem, ab inferiori parte pedes equinos habens.

Lamina, pen. corr. {ἔλασμα, πέταλον} Vide BRACTEA. Liu.3.bel. Pun. Etiam tria signa cum titulo laminæ æneæ inscripto, Manitium pro militibus, qui, &c. Cic.2.de Legib. Ad eam quum lamina esset inuenta, & in ea scriptum, DOMINA HONORIS, ea causa fuit ædis huius dedicandæ.

Fulua lamina. Ouid.11.Metam.

Mollis lamina. Ouid.de Nuce.

Leuis argenti lamina. Ouid.2.Fast.

Ensis lamina dissiluit. Ouid.5.Metam.

Laminis & clauis religare. Cæsar 2.bell.Ciuil.

Laminas candentes admouere. Cic.7. Verrin. Quid, quum ignes, candentésque laminæ, cæterísque cruciatus admouebantur?

¶ Laminæ, quarum mẽtio apud M.Tullium, 7. Verrin. ferreæ velut crustæ erant, quæ candefactæ admouebantur noxiorum corpori. Prudentius,

Nec sic inusta laminis ardet cutis,

Vt febris atro felle venas exedit. Monuit Turnebus.

Lamna, pro lamina, apud Horat. in Carminibus legitur lib. 2. ode 2, ad Salustium,

Nullus argento color est auaris,

Addito terris inimice lamnæ

Crispe Salusti: nisi temperato

Splendeat vsu. Vbi Porphyrio, Lamnam pro rudi & infabricata materia posuit: per quod signat non libenter habere absconditas & sine vsu pecunias.

Lamna candente ventres nepotum vrere. Horat.lib.1.epist.16.

Audiuit sonitum crepitante lamna Senec. Agamem.9.

¶ Lamina, Putamen illud quod in nuce discriminat partes nuclei. Vide DILAMINO.

Lamella, lamellæ, Diminut. {ἐλασμάτιον.} Vitruuius lib.7.cap.3, Speculum argenteum tenui lamella ductum. Seneca De breuitate vitæ, Maiorem dierum partem in æruginosis lamellis consumit.

Lamium, Vrticç genus: de quo Plin.lib.21.ca.15, Quç innoxia est morsu carens, lamium vocatur.

LAMIVS, Mons est Ioniæ, notus fama Endymionis. A quo & ipse Endymion Lamius est dictus Ouid.3.de Arte,

Lamius Endymion non est tibi Luna rubori. Quidam legunt Latmius.

Lampas, lampadis, pen.corr.f.g. {λαμπάς, φλὸξ, φανός} Græca dictio, quæ lychnum pensilẽ significat. In accusatiuo, lampada facit. Virg.9. Æneid. Princeps ardentem coniecit lampada Turnus. Terent. Adel. 5.7, Missa hæc face, hymenæum, turbam, lampadas, tibicinas. Colum. libro 12.cap.18, Ferreis lampadibus ardentibus calefiunt.

Ænea lampas. Iuuen.Saty.3.

Clara lampas. Stat.10.Thebaid.

Coruscis lampadibus densum funale. Ouid.12.Metam.

Igniferæ lampades. Lucret.lib.2.

Vacant igne lampades. Ouid.3.de Ponto, eleg.3.

¶ Lampada, lampadæ, pen.corr. ab accusatiuo lampada.

¶ Lampas, Genus facis in aere. Plin.lib.2.cap.26, Duo genera faciũt: lampades vocant planè faces: alterum bolidas: quale Mutinensibus malis visum est. Vulgus faces ardentes, vel lancéas ignitas vocat.

Lampas, pro luce, vel splendore: vt Lunaris lampas. Stat.10.Theb.

Phœbea lampas. Virg.4.Æneid.

Rutilantem attollens lampada Titan. Silius lib.12.

Dies orta lustrabat terras lampade. Virg.7 Æneid.

Lampada cursu tradere, prouerbialis metaphora, pro eo quod est, Partes suas quasi successione in alium atque alium transferre. Lucret.lib.2, Et quasi cursores vitai lampada tradunt. De animantibus agit, quæ successione propagantur, vita per vices ab aliis in alia

transfusa. Eodem pertinet Persianum illud Saty.6.
Qui prior es, cur me in decursu lampada poscis? Erasmus.

LAMPETIA {λαμπετία} fuit Solis filia ex Neæra, sororque Phaetusæ. Hæ transeunte Vlysse armenta custodiebant, vt videbimus in dictione PHAETVSA.

Lampetra, lampetræ, pen.corr. Piscis genus à lambendis petris nomen fortiens. Hunc piscem nonnulli murænam vocant Sipontinos, Vide MVSTELLA.

LAMPETVS, pen.prod. Soror Phaetontis in arborem mutata. Seruius.

LAMPEVS, mons est Arcadiæ, teste Plinio lib.4.cap.6.

LAMPIA, pen prod. {λαμπία} fluuius est Arcadiæ, cuius meminit Statius lib.4 Thebaidos,
Cadénsque iugis lampia niuosis. ¶Est item oppidum Arcadiæ eiusdem nominis apud Lactantium.

LAMPON, Panchates, Pelorus, Camphasus, nomina sunt equorum apud Silium. De Lampone scribit hoc modo,
Euolat ante omnes, rapidóque per aera cursu
Callaicus Lampon fugit, &c. Interpretatur cādidus vel splendidus.
¶Fuit & Lampon, sacrificus vates, per anserem velut auem auguralem iurare solitus. Erasmus in prouerbiis.

LAMPSACIVS, Filius fuit Cilicis, eique successit in regno, vt author est Paulus & Theodontius antiquissimi scriptores apud Bocatium lib.2.cap.48.

LAMPSACVM, pen corr. {λάμψακος} antè Pityusa vocata, ciuitas est Bithyniæ in Hellesponto, nomen à splendore tractum. Nam λάμπω, idem est quod splendeo. Strabo vrbem clarissimam nobili portu esse ait, & templo Matris deûm insignem, lib.13. Vide Cic.3. Verr.

Lampsacenus, pen.prod. Adiectiuum {λαμψακηνός.} Vnde Caron historicus, & Adimanthus, & Anaximenes, & Metrodorus Epicuri sodalis, Lampsaceni fuere. Ipsum etiam Epicurum Lampsaceni dicunt diu Lampsaci versatum.

Lampsacius, Idem quod Lampsacenus. Martial. lib.11.epig. De Titio,
Tanta est quæ Titio columna pendet,
Quantam Lampsaciæ colunt puellæ

Lampsacius versus, pro salaci & impudico. Martial lib.11.epigr.17. Ad lectores,
Nam mea Lampsacio lasciuit pagina versu.

LAMPSACVS, pen corr. f.g. Idem quod Lampsacum. Valer.Flac.lib.2. Argon.non procul à fine,
-transmissáque puppi Lampsacus, &c.

Lampyris, pen prod. huius lampyridis, f.g. {λαμπυρίς} Genus vermis, de quo sic Plin lib.11.cap.28.

LAMVS, Equus generosus apud Silium,
Tum Lamus & Sicoris proles bellacis Ilerdæ.

Lamyrus, Lacertorum genus. Plin.lib.32.cap.11.

LAMYRVS, Filius fuit Herculis ex sole Euryti regis filia Bocatius.

Lana, lanæ {ἔριον, ἔρια, εἶρος, λάχνη} quid sit manifestum est. Hanc à laniando dictam putant quidam. Laniare enim, scindere est. scinditur enim nunc lana, quæ velli quondam solebat. Cic.2.de Oratore,
Quando ad me venis cum tua colu & lana? Ex quodam poeta.
Globi lanæ. Horat.1.epist.13.
Mollis lana Virg.2.Georg.
Pectita lana, Vide Pectitus in PECTO.
Sordida lana Ouid.2.de Arte.
Lana neta, Lana facta & infecta, Lana lota, Lana anserina, caprina, leporina Vlpian.in l Si cui lana legetur.ff. De leg.tertio.
Succida lana Iuuen.Saty.5.
Tincta murice lana Ouid.1.de Arte.
Tonsæ lanæ. Horat.3.Carm.ode 15.
¶Carpere lanam, Vide CARPO.
Ducunt lanas aut stamina pollice versant. Ouid.4 Metam.
Rudes lanas excolere. Ouid.2.de Arte.
Facere lanam. Lucret.lib 5.
Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. Virg 2.Georg.
Rudem primos lanam glomerabat in orbes. Ouid.6.Metam.
Albentes inuertere lanas murice. Silius lib.16.
Niueam pensis inuoluere lanam. Claud.1.in Eutrop.
Medicata lana fuco Horat.3.Carm.ode 5.
Varios discet mentiri lana colores. Virg.eclog 4.
Lanam mollire. Ouid.3.Fast.
Bibulas tingebat murice lanas. Ouid.6.Metam.
Trahere lanam. Iuuen.Saty.2.
¶De lana caprina rixari. Horat.1.epist.19. Vide Adagia erasmi.
¶Lana non tantùm de ouibus dicitur, sed de aliis etiam quibusdam animalibus & arboribus. Vlpianus in l.Si cui lana.§.Lana leg.ff. De legatis & fideicom.3, Lana legata etiam leporinam lanam, & anserinam, & caprinam credo contineri, & de ligno, quam Græci ἐριόξυλον appellant.

Lanula, lanulæ, pen.corr. Diminutiuum. Celsus lib.7.cap.27, Tenuésque carunculæ lanulis similes.

Lanarius, Substantiuum {ἐριουργός} Qui lanam curat. Plaut. Aulul.19,
Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius.

Lanaris, & hoc lanare, pen.prod. {ἐριοφόρος} Quod lanam gerit. Var.2.de Re rust.cap.9. Nos qui pascimus pecus lanare.

Lanatus, pen.prod. Adiect. {λαχνήεις, μαλλωτός} Quod lanam habet. vt Lanatum pecus. Columel.lib.11.cap 2. Et lib.7.cap.3, Lanatæ oues.
Lanatæ pelles. Colum.lib 6.cap.2.
Lanatæ vites, Amineæ dictæ, quòd canescant lanugine. Colum.lib. 3.cap 2.
¶Lanatiore canitie folia. Plin.lib 21.cap.20.

Laneus, Adiect. {ἐρεοῦς} Quod ex lana est. Plaut.Mil.16, -caucasiam
Habeas ferrugineam, culturam ad oculos laneam.
Infula lanea. Virg.3.Georg.
Laneum latusculum, Id est latus mollissimum. Cat. ad Thallum.
Laneum pallium. Cic 3.de Nat.deor.
¶Lanea tracta, pro laneis liciis, vel laneis pannis, vel potius pro lanæ glomis reperimus. Varro, Etiam suis manibus lanea tracta ministrasset infectori. Turnebus.
Vitta lanea. Propert.lib.3.eleg.6.
¶Laneus lupus, Piscis. Mart.lib.13, Laneus Euganei lupus excipit ora Timaui. Lupum piscem vocat laneum, ob vicinos mōtes Euganeos (circa hos enim Timauus in mare effunditur) abundātes pecore lanas mollissimas ferente.

Lanicium, lanicij {ἐριουργία, πόκος} dicitur, sicut à fuga effugium, teste Seruio. Virg.3.Georgicorum,
Si tibi lanicium curæ, primum aspera sylua. Plin.lib.6.cap.17, Primi sunt hominum, qui noscantur, Seres, lanicio syluarum nobiles, perfusam aqua depectentes frondium canitiem.
¶Lanicium, nō tam curam lanæ significat, quàm lanati pecoris, vt ex Arnobio apparet sic scribente, Nunquid in culpa natura est, quòd laniciis extulit importunissimam belluam? Iterum, Lanicia curent vestra numerosis fœtibus multiplicari.

Lanificium, lanificij {ταλασία} Lanæ opificium. Columel.lib.12. in Proœm. Nunc verò quum pleræque sic luxu & inertia defluant, vt ne lanificij quidem curam suscipere dignentur.

Lanificus, pen.corr. {ἐριουργός, ταλασιουργός, ἐριουργικός} Qui lanæ artem exercet. Martial.lib.6,
Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos vox habet ista deos.
Ars lanificæ doctissimus. Claud.1.in Eutrop.
Manum lanificam imponere pensis. Tibul.lib.2.eleg.1.
Lanificus, cum genitiuo, vt Lanificus flaminis. Iuuen.Saty.12. Potest tamen & aliter construi.

Lanifer, Adiect. penult.corr. {ἐριοφόρος} Quod lanam fert. Plin.libro 13. cap.14, Æthiopia Ægypto contermina insignes arbores non ferè habet, præter laniferas, Vide LANA.

Laniger, penultima corr. Adiectiuum {ἐριοφόρος} Idem. Plin. lib.12.cap. 10, Eiusdem insulæ excelsiore suggestu lanigeræ arbores alio modo quàm Serum.
Effœtus laniger annis. Ouid.7.Metam.
Greges lanigeros agitare. Virg.3.Georg.
Oues lanigeræ. Virg 3.Æneid.
Pecus lanigerum. Accius apud Cicer.1.de Diuinat.
Pecudes lanigeræ. Virg 3 Æneid.
Vellus lanigerum. Ouid.epist.17.

Lanosus, pen prod. {λαχνώδης, ἐριώδης} Lana abundans. Colum lib.7. cap.3, Eliges bimam vasti corporis, ceruice prolixa, prolixi villi, nec asperi, lanosi & ampli vteri. Vide LANA.

Lanaria, lanariæ {στρούθιον} Herba. Plin lib.24.cap.18, Herba lanaria ouibus ieiunis data, lactis abundantiam facit. Vulgus cotonarium vocat, quæ eadem est cum gnaphalio Dioscoridis.

Lanaris. Lanarius. Lanatus. Vide LANA.

Lancea, lanceæ, à latitudine ferri dicta est. vel quia Græcè λόγχη dicitur, Teli genus longissimum. Hispanica dictio est, non Latina, vt Gell.ait libro 6.cap.30.ex Varrone. Hanc olim Luculli luculleam appellarunt. Festus, Lancea à Græco dicta, quam illi λόγχην vocāt: λόγχη enim basta, & λογχῖται satelles. Plinius lib.15 cap.30. Tacit. Disiectam fluitantémque testudinem lanceis, contisque testantur, donec disiecta compage scutorum exangues prosternerent.
Felix lancea. Lucan.lib.6.
Lancea {λόγχη} Id est spiculum venabuli vel iaculi, inquit Bud.

Lanceatus, pen.prod. {λογχωτός} Lancea armatus.
Lanceatus, Ictu lanceæ necatus. Firmicus, Quicunque habuerunt horoscopum in XXI parte Tauri, lanceati moriuntur.

Lancearius, lancearij {λογχοφόρος} Qui lanceam gerit. Budæus, Lancearij sunt ex Tranquillo qui nunc vulgò picary, id est spiculatij dicuntur.

Lancino, lancinas, penultima correpta {σπαράττω, τίλλω} lancinâre, Ferire, lacerare. Plinius libro 11.cap.34, Est & volucre canibus peculiare suum malum, aures maximè lancinans, quę defendi morsu non queunt.
Bona paterna lancinata sunt. Catul.in Iulium Cæs.

Laneus, Vide LANA.

Langa, langę, Genus animalis, quod alij langurium vocant, quam dicunt circa Padum inueniri. Plin.lib.37.cap.2, Alij dixere langurium, & esse in Italia bestias langurias. Zenothemis langas vocat easdem, & circa Padum iis vitam affirmat.

LANGIA, penult. producta, Fons est in Nemæa sylua Arcadię, vt indicat Statius lib 4. Thebaid. Ex hoc refectus fuit Argiuus exercitus ad Thebas vadens, quum grauiter sitisset.

Languor, languoris. m.g. {μαλακία, νωθρότης, μαλθακία, νωθρία} Propriè est defectus virium, & succi naturalis.
Aquosus languor, Hydrops. Horat.2.Carm.ode 2.
Discedit languor à corpore. Ouid.epist 19.
Perpetuus corpora languor habet. Ouid.3.Trist.eleg.8.
Inficere animum languore, Vide INFICIO.
Perfusus multis languoribus. Catul.in Camerium, epigr.51.
Molli languore solutus. Ouid.11.Metam.
Membra soluta languore. Ouid 11 Metam.
¶Languor, ad animum quandoque transfertur, pro Debilitate, defectu, torpore, inertiáque. Cic.lib.1.Offic. Nihil autem magis cauendum senectuti, quàm ne languori se dedidæque dedat. Idem ad Attic. libro 14, Vides languorem bonorum.
¶Languor, Lassitudo. Plautus Asinaria, 11,
Vbi sępe ad languorem tua duritia dederis octo.

Langueo, langues, langui {ἀδρανέω, ἀτονέω, μαλακίζομαι} languêre, Deficere, infirmum esse, dissolui. vt Languens vox. Cic.1.Offic.
Artus confecti languent. Lucret.lib.3.
Corpora languent tristi morbo. Virg.4.Georg.
Cor languens. Catull. Argon.59.
Gratia languens. Silius lib.17.
Ictus languens. Lucan.lib.3.

Nimbo.

Nimbosum languet iubar lunæ. Stat.12. Theb.
Manu languenti tenere aliquid. Ouid.12. Metam.
Membra languentia. Lucret. lib.6.
Vires in corpore languent. Ouid.1. de Ponto, eleg.5.
Languere è via. Cic.1. Philipp.

¶ Languere, Timidum esse. Salust. Si paulum modò vos languere viderint, iam omnes feroces aderunt.

Incitat languentes vis sonorum, & excitatos languere facit. Cic. 1. de Legib.

¶ Languere, Otio torpere & marcere. Cic. in Pisonem, Nec despero tamen (quanquam languet iuuentus, nec perinde atque debeat, in laudis & gloriæ cupiditate versetur) futuros aliquos qui abiectum hoc cadauer, Consularibus spoliis nudare non nolint.

Languere otio. Cic.1. de Nat. deor. Nam quum otio langueremus, & is esset Reip. status, &c.

Languesco, languescis {παρακμάζω, ἀπομαραίνομαι, ναρκάω} languescere, Languore confici. Virg.9. Æneid. Purpureus veluti quum flos succisus aratro Languescit moriens. Cicer.4. de Finibus, Hebes acies est cuipiam oculorum, corpore alius languescit.

Lumina languescunt morte. Catull. Argon. 59.

¶ Languescere, Inualidum, tepidum, seu otiosum fieri. Cic. in Catone, Orator metuo ne languescat senectute.

Languescit cupido: Hoc est minuitur. Plin. epist. 173.
Languescente colore in luteum. Plin. lib.27. cap.13.

Languidus, pen. corr. Adiectiuum {ἄτονος, λελυμένος, νωθρός, ἀμαυρός} Quod languet. Plin. epist. 190, Quum iam satis ille primus impetus deferbuisset & languidior in dies ira ad iustitiam redisset.

Languidus vino, vigiliisque. Cic.5. Verr. Et in Catil. Vino languidi, confecti cibo, sertis redimiti.

Aura languida. Ouid.2. de Ponto, elegia 1.
Languida authoritas patrum facta est. Plin. lib.15. cap.29.
Languida cassis Martialis lib.5.
Ceruix languida. Stat.10. Thebaid.
Languido colore herba in candidum vergente. Plin. lib.12. cap.12.
Languidulæ coronæ Quintil. lib 8. cap.3.
Conuiua languidus. Horat.2. Serm. saty.4.
Languidus ictus, cui Creber opponitur. Plin. lib.11. cap.37. De pulsu arteriarum.
Languidus ignis. Plin. lib.34. cap 8.
Lumina languida. Catull Argon 59.
Pecus ad partum languida Cicer.2. de Finibus, Vt tardam aliquam & languidam pecudem ad pastum.
Quies languida. Virg.12. Æneid.
Semina nequitiæ languidiora facit. Ouid.3. Amor. eleg.4.
Languidus succus. Plin. lib.9. cap.41.
Vina languidiora facit. Ouid.3. Carm. ode 21.
Alienior & languidior homo. Cic. ad Quint. frat. libro 1, Si qui antea aut alieniores fuerant, & languidiores, nunc horum odio, se cum bonis coniungunt.

Languidè, penult. corr. Aduerbium {ἀτόνως, νωθρῶς} Cunctanter, negligenter, otiosé. Colum. lib.11. cap.1, Hoc igitur custodire oportet villicum, ne statim à prima luce familia cunctanter & languidè procedat. Cæsar 7. bell. Gall.

Languidulus, penult corr. {ὑπόνωθρος} Diminutiuum: vt Somni languiduli. Catull. Argon 59.

Languidulæ coronæ. Quintil. lib 8. cap 3.

Langurium, langurij, electri species ex langis siue languriis factum. Plin. lib 37. cap.2.

Lanicium, Lanifer, Lanificium, Lanificus, Laniger. Vide LANA.

Lanius, lanij, vel Lanio, lanionis, masc. gen. {κρεουργός, κρεοπώλης} Qui carnes in carnario vendit. A laniandis pecoribus, quòd eas concidat, laniétque. Terent. Eunuch.2.2, Concurrunt læti mihi obuiam cupedinarij, cetarij, lanij, coqui. Mart. lib.6, Omnia crudelis lanius per compita portat.

Laniena, lanienæ, penult. prod. {κρεοπώλιον} Officina in qua fiunt & vẽduntur carnes. Plaut. Epid.5, Per myropolia & lanienas, circúmque argentarias.

Lanea, laneæ, Idem quod Laniena. Liu. lib.4. Decad.5.
Laneásque & tabernas coniunctis in publicum emit.

Lanignus, Adiectiuũ, Vt ab abiete abiegnum, à larice larignum, sic à lanio lanignum pro lanionio veteres formarunt. Varro, Hoc interuallo primum forensis dignitas creuit, atque ex tabernis lanignis argentariæ factæ. Hæc ex Nonio sumpta sunt.

Lanionius, Adiectiuum {κρεουργικός} Quod ad lanium pertinet. Vnde Lanioniæ mensæ, in quibus scinditur caro. Suetonius in Claudio, Carnificem statim acciri cum machæra, mensáque lanionia flagitauit.

Lanio, lanias {ἀμύσσω, λακίζω, σπαράττω} laniâre, Discindere. Liu.9. ab Vrbe, Placari nequeant, nisi hauriendum sanguinem, laniandáque viscera nostra præbuerimus.

Laniare dentibus. Liu.2. bell. Pun.
Tenues laniauit amictus. Ouid.4. Metam.
Capillos laniare. Ouid.9 Metamorph.
Carnem laniare dicitur lanius. Paul. in l. Quũ de lanionis in princip. ff De fund. instruct.
Corpus laniare. Ouid.4. Fast.
Crinem laniare. Ouid.2. Metam.
Membra sua laniare. Ouid 14. Metam.
Mundum laniant venti. Ouid.1. Metamorph.
Tunicam laniare. Ouid.2. de Arte.

Laniatus, penult. prod. Particip. {ἀμυχθείς} vt Capillos laniata. Ouid. epistol.14.

Genas laniata Virg 12. Æneid.
Sinus laniata Clymene. Ouid.2. Metamorph.
Classis laniata. Ouid. epist.7.

Laniatus, huius laniatus, penult. prod. {ἀμυχή, ἀμυγμός} Cic.1. Tusculan. Quid igitur mihi ferarum laniatus oberit nihil sentienti? Plin. lib.8. cap.40, Laniatúque & latratu adactum, vt cogeretur fateri scelus.

Laniariũ, laniarij, n.g {κρεοπώλιον} pro Laniena. Varr.2. de Re rust. cap.4, Quis enim nostrum fundũ colit, quin sues habeat, & qui non audierit patres nostros dicere, ignauũ & sumptuosum esse, qui succidiã in carnario suspenderit potius ab laniario, quàm ex domestico fundo.

Lanista, lanistæ, masc. gen. {ὁ τῶν μονομάχων γυμναστής} Magister & institutor gladiatorum: sub cuius dominatu, & quo hortante homines gladiaturam exercent, atque in mutuam necem ruunt. Hic, gladiator aliàs dicitur. Hi familias habebant domi ad gladiaturã exercendam: quas instituere, & mox paratas vendere solebãt munerariis. Iuuenal saty.3,
Hic plaudat nitidi præconis filius inter
Pinnirapi cultos iuuenes, iuuenésque lanistæ. Cicer.13. Philip. Quod spectaculum adhuc ipsa fortuna vitauit, ne videret vnius corporis duas acies lanista Cicerone, dimicantes. Hic per translationem accipitur, teste Budæo.

Lanistæ auium dicti sunt à Columella lib 8. cap.2, qui aues certaminibus præparabant.

LANIVIVM siue Lanuuium {λανούιον} Dianæ lucus, id est Artemisiũ (sic enim vocant) è sinistra viæ regione, ex Aricia ad Arecinam viam conscendentibus: quod templum nominant ædificium Tauricæ. Hinc

Laniuinus, Adiectiuum {λανουΐνος} vt Ager Laniuinus, apud Horatium 3. Carm. ode 27.

Acer Lanuuinus. Catull in Egnatium, epigramm.57.

Lanoculus, Qui lana vitium oculi tegit, inquit Festus.

Lanosus, Vide LANA.

LANVBIVM, Latinorum vrbs, Ptolemæo authore lib.3. cap.1. Hodie Lauinium.

Lanugo, penult. prod. lanuginis, fœmin gen. {ἴουλος, χνοῦς, λάχνη} tenera pilatio, à lanæ similitudine, qualis in adolescentium genis, & in pomis quibusdam cernitur. Colum lib.3. cap.21, Lanatam quoque amineam quidam maximè probant: quæ hoc vocabulum non ideò vsurpat, quòd sola ex omnibus amineis, verùm quòd præcipuè canescit lanugine. Martial. lib.1,
Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Comæ graciles instar lanuginis. Ouid.1. Amor. eleg.14.
Fuscante tamen lanugine malas. Lucan. lib.10.
Noua lanugo. Ouid 5. Fast.
Primæ lanuginis ætas. Ouid. epist.21.
Primæ lanuginis anni. Propert. lib.3. eleg.7.
Rara lanugo. Plin. lib.8. cap.37.
Ridens lanugo. Claud.5. Paneg.
Rosea lanugine malæ. Stat.9. Thebaid.
¶ Mala cana tenera lanugine. Virg. eclog.2.
Frondium lanugine vestiri. Plin. lib.7. cap.2.
Molli lanugine abundans herba. Lucret. lib.5.

¶ Lanugo, pro Scobe. Colum. lib.4. cap.29, Nulla interueniente lanugine, quam excitabat antiqua terebra.

Lanuginosus, penult. prod. Adiectiuum {χνοώδης} Plin. lib.22. cap.20, Est & alia similis pseudanchusa ob id appellata, à quibusdam verò enchusa, aut doris, & multis aliis nominibus, lanuginosior & minus pinguis.

LANVVIVM {λανούβιον} Vide LANVBIVM.

Lanuuium, pro obscœna mulierũ parte, velut quodam lanitio vel lanugine hirta. Propertius, Lanuuij ad portas, hei mihi solus eram. Hic enim, etsi ad nomen municipij, quod Lanuuium vocabatur, respexit, tamen mulierum pudenda intellexit. Turnebus.

Lanuuini. Id est colei, lanugine, id est pube tecti. Cic. Pæto, lib.9, Honesti colei lanuuini: cliternini, non honesti. Lanuuios putat eosdem dici Cælius Rhodoginus in libris lectionum antiquarum, vbi Propertij versus hos adducit ex libro 4. eleg.9,
Cantabant surdo, nudabant pectora cæco,
Lanuuij ad portas, hei mihi, solus eram. Vide plura apud eundem.

Lanx, lancis, fœm. gen. {μαζονόμιον, δίσκος, πλάστιγξ} Vas latum & profundum, minus excauatum quàm patinæ. Vas escarium in quo caro tam costa, quàm elixa conditur, mensæque infertur. Plaut. Amphit. 16, Interea dum isti certant, in popinam diuertendum est mihi:
Lances detergam omnes, omnésque trullas hauriam.
Cic. Attico, libro 6, Lancibus & splendidissimis canistris, olusculis nos soles pascere.

Lanx, à latitudine dicitur, vt quidam putauere.
Cælata lanx. Ouid.3. de Ponto, eleg.5.
Cauatæ lances. Martial. lib.11.
Grandis lanx. Ouid.4. de Ponto, eleg.8.
Pandæ lances. Virg.2. Georg.
Quadratæ lances. Vlpian. l. Quum aurum. ff. de aur. & argen. &c. legat.
Rotundæ lances. Horat.2. serm. satyr.4.

¶ Lances, Stateras dici certum est apud antiquos, quòd ad lancium formam factæ essent & excauatæ. Vnde bilances dictæ sunt quę duas lances habent. Cic.5. de Finibus, Virtutis autem amplitudinem quasi in altera libræ lance ponere.

Gemina iustum suspendere lance. Persius satyr.4.

¶ Lanx etiam vas fuit sacrificiis dicatum. Auson. in Monosyll.
Turibula, & pateræ, quæ tertia vasa deûm? lanx. Virgilius libro 2. Georg. Hic laticis, qualem pateris libamus & auro,
Inflauit quum pinguis ebur Tyrrhenus ad aras,
Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. Lancibus, inquit Seruius, pandis: aut patulis, aut extorum pondere curuatis. Reddi autem dicebantur exta, quum probata & elixa aræ superponebantur. Vulgus offerre dicit.

LAOCOON pen. cor. huius Laocoontis {λαοκόων} Fuit Priami regis filius, vt nonnullis placet, Thymbræi Apollinis sacerdos. Virg.2. Æneid.

sponte in lapicidinas Chiorum extitisse. Vlpianus in l. Si fundi. § j. D. De vsufructu, Si lapicidinas habeat, & lapides cædere velit.

Lapido, lapidas, pen. corr. { λιθάζω, λιθοβολέω, καταλιθόω } lapidare, Lapidibus cædere. Quintil. lib. 8. cap. 2, Lapidare quid sit, manifestum est. Florus lib. 1. cap. 22, Exercitus Posthumium Imperatorem, inficiantem quas promiserat prædas, facta in castris seditione lapidauit.

Lapidata templa. Tranquil. in Caligula.

¶ Lapidare, ad inanimata transfertur, & significat Percutere, pulsareque, etiam sine lapidibus. Macrob. Notantes eius impotentia ac dicacitate lapidatam.

¶ Lapidauit, pro Lapidibus pluit. Liu. Decad. 5 lib 3, Reate imbri lapidauit.

Propter crebrius de cælo lapidatum, Id est quia crebrius lapidatum erat, siue lapidauerat. Liu. lib 9 bel Pun.

¶ Lapidatum est, pro Lapidauit, Id est lapidibus pluit. Liuius lib. 4. Decad. 5.

Lapidatio, Verbale { λιθοβολία. } Cic. pro P. Sylla Ille ambitus iudicium tollere, ac disturbare primùm conflato voluit gladiatorum, ac fugitiuorum tumultu: deinde id quod vidimus omnes lapidatione, atque concursu. Id est, Lapidum iactu, inquit Budæus.

Lapidator, pen prod. { λιθοβόλος } Aliud verbale. Cic. pro Domo sua, Percussor, lapidator, fori depopulator, obsessor curiæ.

Lapidesco, lapidescis { λιθοῦμαι } lapidescere, pro In lapideam duritiem conuerti. Apud Plin. legitur lib 2. cap. 103. Idem lib. 32. de baccis corallij, Aiunt tactu protinus lapidescere.

Lapidescere in duritiem. Plin. lib. 16. cap. 6.

Lapio, lapis, lapiui, lapitum, lapire, Durum efficere, & quasi in lapidem conuertere. Pacuuius, Lapit cor cura, ærumna corpus conficit. Hæc Nonius. Obsoletum verbum. Festus, Lapit, dolore afficit.

LAPITHÆ, pen. corr. { λαπίθαι } Populi fuerunt, quorum rex fuit Pirithous. Hi Pindum & Othryn Thessaliæ montes habitarunt. Virg. 3. Georgicorum,

Fræna Pelethronij Lapithæ gyrósque dedere. A Græcis scribitur λαπίθαι: ideo Lapithæ, non Lapitæ dici debent. Seruius in sextum Æneid. Lapithæ, populi Thessaliæ fuerunt, quibus imperabat Ixion amicissimus Ioui, Phlegiæ filius. Virg. 6. Æneid. Quid memorem Lapithas?

Sæui Lapithæ. Horat. 1. Carm. ode 12.

Lapithæus, Adiectiuum { λαπίθαιος. } vt Gens Lapithæa. Ouidius 12. Metamorph.

Lapitheius, Aliud adiectiuum { λαπιθήϊος. } vt Prælia Lapitheia. Ouid. 14. Metamorph.

Lappa, lappæ { ξάνθιον } Herbæ genus: cuius tria sunt genera. nam quædã dicitur canaria, quæ est exigua, canibus adhærens. Altera maior aliquanto est, & philanthropos appellatur, quòd vestibus hominum adhærens, eos amare videatur. Eadem vocatur Aparine. Tertia appellatur personata, & maxima est: nascitúrque iuxta riuos & flumina. Græci eam ἄρκιον vocant. Folia habet ampliora cucurbitis: & propter foliorum amplitudinem ea vtebantur veteres ad personatus faciendos. Hæc Perottus. Plin. lib. 21. cap. 17, Notabile & in lappa, quæ adhæret scit, quoniam in ipsa flos nascitur, non euidens, sed intus occultus, & intra se germinat, velut animalia quæ in se pariunt. Idem lib. 18. cap. 17, Lappam inter frugum morbos numerat.

Lappa boaria, Vide BOS.

Tenax lappa. Ouid 2. de Ponto, eleg. 1.

Lappæque tribulíque. Virg. 3. Georg.

Lappaceus, Adiectiuum. Plin. lib. 22. cap. 17, Semina in capitibus lappaceis adhærentia vestibus. De helxine.

Lappago, penult producta, Herba similis anagallidi, nisi esset ramosior, ac pluribus foliis aspera, rugosa, asperioris fucci, grauis odoris. Plin. lib. 26. cap. 10.

Lapsana, lapsanæ, pen. prod. { λαψάνη } Olus syluestre, trium foliorum, de quo Plin. lib. 20. cap. 9. Vide Varronem 3. de Re rust. cap. 16. Et Columel. lib. 9. cap. 4.

Lapsio, Lapsus, Vide LABOR.

LAQ

Laquear, laquearis, pen. prod. { φάτνωμα, ὀρόφωμα } Diminutiuum à lacus. Sipontinus, Lacus etiam trabs est in ædificiis plana: à quo fit diminutiuum lacunar, à quo lacunarium, & per antistichon laquear & laquearium. Virg. 1. Æneidos,

-dependent lychni laquearibus aureis. Hactenus Sipontinus ex Seruio. Plin. lib. 33. cap. 3, Laquearia quæ nunc & in priuatis domibus auro teguntur, post Carthaginem euersam primo inaurata sunt in Capitolio.

Summi laquearia tecti. Virg. 8. Æneid.

Laqueatus, penult. prod. Adiectiuum. { ὀροφωτός } Laquearibus ornatus. Cic. 2. de Legib. Equidem qui nunc potissimum huc venerim, satiari non queo, magnificásque villas & pauimenta marmorea, & laqueata tecta contemno. In alio significato, Vide LAQVEVS.

Laqueatum auro templum: hoc est Laquearibus aureis vel auratis ornatum, qualis structura in tectis regij palatij Parisiis visitur. Liu. 5. Decade, lib. 1.

Laqueus, laquei, m. g. { βρόχος, ἀγχόνη, πάγη } Vinculum. Vnde laqueo vitam finire, Suspendio vitam finire. Cic. 6. Verrin. Homini iam perdito & collum in laqueum inserenti subuenisti.

Teretes laquei. Seneca Hippol. 1.

Tenaces laquei. Senec.

Validi laquei Propert. lib. 2. eleg. 35.

Captare feras laqueis. Virg. 1. Georg.

Animam laqueo claudere. Ouid. 7. Metam.

Compellere aliquem ad laqueum. Vide COMPELLO.

Implicare collum laqueis. Ouid. epist. 2.

Inexplicabilibus miseriarum laqueis implicari. Firmic. lib 4. cap. 14. in fine.

Inijcere laqueum alicui, Vide INIICIO.

Interimere aliquem laqueo. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Ligare guttura laqueo. Ouid. 6 Metam.

Nodatus collum laqueo. Ouid. 1. de Remed. Amor.

Premere collum laqueo. Horat. 1. epist. 17.

¶ Laqueus, pro quacunque re qua homo capi & irretiri potest.

Laquei iudicij. Cic. pro Milone, Atque illam belluam iudicij laqueos declinantem iam irretitam teneret. Idem pro Cluentio, Putant enim minus multos laqueos legum & conditionum ac iudiciorum propositos esse oportere.

Multis periculorum laqueis implicari. Firmic. lib. 5. cap. 1.

Inducere se in laqueos, Vide INDVO.

Inuoluere se laqueis insidiosæ interrogationis. Plin. iunior lib. 1. epist. 5. ad Voconium.

Laqueo verbi capi. Cicero pro Cecinna, Si ad interdicti sententiam confugis: & de quo fundo actum sit tum, quum Ebutius restituere iubebatur, id quærendum esse dicis: neque æquitatem rei, verbi laqueo capi putas oportere: in meis castris, præsidiísque versaris.

Inexplicabiles laquei. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Ad Chrysippi laqueos reuertamur. Cic. de Fato.

Cadere in laqueos, pro Decipi, vsus est Ouid. 3. de Arte.

Laqueatus pen prod. Adiectiuum { παγιδευθείς } Laqueis irretitus. Columel. lib. 6. cap. 19, Cæterum corpus laqueatum & distentum temonibus obligatur, sicque immotum medentis arbitrio est expositum. In alio significato, vide LAQVEAR.

LAR

LAR, Vide LARES.

Lar, quod nomen sæpenumero legimus, adeò vt in prænomen abierit, videtur ducem significare vel regem. Nam Ausonius Viridomarum Gallorum ducem, quem interfecit Marcellus, cuiúsque opima spolia detraxit, Aremoricum lartem, id est Gallicum ducem appellat, ab Aremoricis populis Galliæ, quos multi Aremoricos quàm Armoricos vocare malunt:

Tertia, inquit, opima dedit spoliatus Aremoricus lar. Ex Turnebo.

LARA, siue Larunda { λάρα } Nympha fuit Tyberina, cui Iupiter linguam abscidit, quòd furtiuos amores ipsius cum Iuturna Iunoni indicasset, & ad inferos duci iussit per Mercurium, vt inter nymphas Stygias constitueretur. Mercurius verò dum mandata exequeretur, nymphæ pulchritudine in itinere captus, cum ea concubuit. Quæ prægnans facta, peperit geminos, quos à matris nomine Lares appellauit. Hos ergo geniales deos dixere: siue quòd vt gignamur, curant: siue quòd vnà nobiscum gignantur: seu quòd genitos semper tueantur. Euclides Socraticus duplicem omnibus hominibus appositum esse genium scribit, hoc est duos Lares. Vnde apud Florum malus genius Bruto sese obtulit. Lares dici Græcis ἥρωας scribit Cicero de Vniuersit.

LARES { δαίμονες ἐφέστιοι, ἑστίαι θεοί, θεοὶ κατοικίδιοι } & genios, eosdem esse, sunt qui credant, existimantes vnicuique duos deos esse, alterum bonum, alterum malum. Vide LARA.

Lares colebantur domi, focúsque illis sacer erat. Vnde vulgus focum, focularem appellat, quasi laris focum.

Lares putati sunt dij domestici, qui ad vrbis commoda vigilare dicuntur inter compita. Ouid. 6. Fastorum.

Lucifero subeunte lares delubra tulerunt. Dij agrorum ab aliquibus vocati sunt. Tibullus lib. 1. eleg 1,

Vos quoque felices quondam, nunc pauperis agri.

Custodes, fertis munera vestra Lares. Plin. lib. 14 cap 4, Non maria plus temerata conferre mercatori, quàm sedulum ruris larem.

Ponere larem in montibus. Ouid 5. Fast.

Lares querquetulani apud Varronem 4. de Ling. Latin. dicuntur, quòd ibi querquetulum fuisset. Quod ibi, inquit, lucus dicitur fagutalis, & larum querquetulanum facellum, & lucus Mephitis, &c.

Succincti lares. Pers. Saty. 5. Succinctos autem vocat, vt quorundam est opinio, quòd pellibus caninis induti essent. Sűt qui dici volunt quasi præfectos militaribus: qui quo expeditiores essent, se cingebant. Sed posterius hoc satis frigidè.

Lares, priuatorum domibus etiam præesse credebantur. Plaut. Aul. 3. 2, Ego lar sum familiaris ex hac familia, &c.

Lares viales apud Plautum, vt suspicor, dij sunt qui viæ præsunt, vt sint θεοὶ ἐνόδιοι, quos inuocare solent qui peregrè proficiscuntur, & ad viam se accingunt, quo etiam cognomento colebatur Mercurius. Turnebus.

¶ Lar. pro ipsis ædibus, seu domo priuata. Mart. lib. 1,

Flacce Antenorei spes & alumne laris. Horat. 1. Serm. saty. 2,

Qui patrium Numæ donat, fundúmque larémque. Cic. 5. Verr. Pauci essent reliqui, qui L. Metelli authoritate in agros, atque ad suum larem familiarem redirent.

Paruo sub lare. Horat. 3. Carm. ode 29.

Paterni laris inops. Horat. 2. epist. 2.

Pressus lar. Persius Saty. 5.

Fodere larem sub terris. Virg. 4. Georg.

¶ Lar item pro parte interiore domus. Ouid. 1. Fastorum,

Omnis habet geminas hinc atque hinc ianua frontes:

E quibus hæc populum spectat, at illa larem. Posset hic etiam pro foco accipi, sicut alibi apud poetas.

¶ Lar, pro Igne. Columel. lib. 11. cap. 1, de villico, Consuescátque rusticos circa larem domini, focúmque familiarem semper epulari.

Lararium, lararij neut. gen. { ἱερεῖον θεῶν ἰδίων } Sacrarium domesticum, in quo lares & dij domestici colebãtur. Scribit Lampridius Alexandrum Seuerum in larario suo diuinam matutinis horis factitasse, ad effigies deorum in quibus habebat Abrahamum & Christum. In secundo larario habuit simulacrum Virgilij & Ciceronis.

LARANDA, Ciuitas Lycaoniæ. Vnde Ptolem. lib. 5 cap. 6, Larandam in Lycaonia parte Antiochiana collocat.

Lardum {λάρδ., τάριχος} lardi, neut. generis. Dictum quasi latè aridum. Caro suilla est quoquomodo salsa, siue id pingue quod est in sue. Plin. dixit, Lardum pingue hoc vnctum, quasi & macrum dici possit. Mart. lib. 5. Et pallens faba cum rubente lardo.

Frusta semesa lardi. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Graue lardum. Stat. 4. Sylu.

Natalitium cognatis ponere lardum. Iuuen. Saty. 11.

Pinguia larda. Ouid. 6. Fast.

LARENTIA, Nobilissima meretrix, Vide FLORA.

Largior, largiris, pen. prod. largitus sum {δωρέομαι, παρέχω, χαρίζομαι, ἐπιδαψιλεύομαι} largiri, Abundè donare. Plin. lib. 16. cap. 12, Fructum quædam proximo anno ab incisu largiuntur.

Beneficium ex facili largiri. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 8.

Ciuitatem. Cic. pro Corn. Bal. Homo tum grauitate & prudentia præstans, tum vel nimium parcus in largienda ciuitate?

Cœnam. Plaut. Amph. 4.

Exequias & solennia largiri alicui. Stat. 12. Theb.

Honores largiri alicui. Horat. 2. epist.

Lætitiam. Plaut. Capt. 13.

Libertatem populo. Cic. 3. de Leg. Sed ego, etsi satis dixit pro se in illis libris Scipio, tamen libertatem istam largior populo, vt & auctoritate valeant, & vtantur bonis: sic enim à me recitata lex est de suffragiis.

Mores. Plaut. Asin. 16.

Munera largiri alicui. Propert. lib. 1 eleg. 3.

Occasionem impudentiæ. Plin. lib. 2. cap. 23.

Amori plusculum quàm concedat veritas. Cic. Luccio, lib. 5, Amori nostro plusculum etiam, quàm concedet veritas, largiare.

Munificè prædam largiri, Vide post MVNVS.

Largitur se vltro. Plaut. Mil. 18.

Vitam. Plaut. Asin. 12.

¶ Si tempus non largitur, Id est non concedit, non permittit. Colum. lib. 5. cap. 9.

¶ Largibere, pro largieris. Plaut. Bacch. 18,

Tum libertatem Chrysalo largibere.

¶ Largitor de te puer. Terent. Adelph. 5. 8.

Largiri ex alieno. Cic. ad Appium, lib. 3, Quum & natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior.

¶ Largitus, pen. prod. Passiuum. Plinius lib. 17. cap. 11, Aut si conditio largita non sit.

Largitor, pen. prod. Verbale {δότης, δωρητής, seu ὁ ἐπιδαψιλευόμενος} Profusor, prodigus. Cic. 1. Off. Existuntque in Repub. plerunque largitores & factiosi, vt opes quàmmaximas consequantur. Liu. 6. ad Vrbe.

Pronus largitor honorum. Claud. 7. Paneg.

Opum largitor. Stat. 3. Sylu.

Opum magnarum largitor. Claud. 7 Paneg.

Largitio, largitionis {δόσις, παροχή, διανομή, ἐπιδαψίλευσις χρημάτων} Est expensa quæ fit ad aucupandum fauorem in petitione magistratuum. Cic. lib. 2. Offic. Præclarè in epistola quadam Alexãdrum filium Philippus accusat, quòd largitione beneuolentiam Macedonum cõsectetur. Et paulo pòst, Iam in prouerbij consuetudinem venit, largitionem fundum non habere.

Augere aliquem largitione. Tacit. lib. 13.

Corrumpere largitionibus, Vide CORRVMPO.

Cæcare mentes largitione. Vide CAECO.

Largitio, pro liberalitate. Cæs. 1. bel. Ciuil. Quo facto duas res consecutus est, quòd pignore animos Cẽturionum deuinxit, & largitione redemit militum voluntates.

Largitas, pen. corr. Largitatis {δαψίλεια} Abundantia. Terent. Adelph. 5. 9, Quæ istæc subita est largitas? Idem Heaut. 3. 1,

Vehemens in vtranque partem Menedeme es nimis,

Aut largitate nimia, aut parsimonia. Cic. 2. de Nat. deorũ, Maxima largitate fundit ea.

Largus, Adiectiuum {δαψιλής, ἄφθονος, χορηγικός, ἀφνειός} A largior deducit Sipontinus. Plin. lib. 11 capite 14, Vt largo alimento valida exeat soboles.

Largus, Qui largitur. Cic. lib. 2. Offic. Omnino duo genera sunt largorum, quorum alteri prodigi, alteri liberales. Idem pro Deiot. Magnanimum, largum, beneficum, liberalem.

Largus opera nocturna. Plaut. Asin 12.

Largus lachrymarum. Plaut. Asin. 10.

Largus opũ. Virg. 11. Æneid. Largus opũ, lingua melior, sed frigida bello Dextra. Vbi Seruius, Largus opum, Abundãs opibus, diues.

Rapinæ largus. Silius lib. 8.

Largior est lingua. Plaut. Asin. 7.

Animo largus. Tacit. lib. 18.

Donare largus. Horat. 4. Carm. ode 12. Id est largus in donando.

Mercandi largus. Silius lib. 15.

¶ Æstus largus. Lucret. lib. 2.

Æther largior. Virg. 6 Æneid.

Fletus largos effundere. Virg 2. Æneid.

Flumen largum. Virg. 1. Æneid.

Fœtu largo pubescit vinea. Virg. 2. Georg.

Fons largus. Lucret. lib. 5.

Herbæ largæ. Horat. 4. Carm. ode 2.

Ignis largior. Horat. 1. Serm. faty. 8.

Imber largus. Ouid. 4. Metam.

Lux larga. Cic. 2. de Nat. deor.

Larga luce repletus. Lucret. lib. 2.

Mero largo celebrare diem. Ouid. 3. Fast.

Messis larga. Ouid. 4. Fast.

Munera larga. Horat. 4. Carm. ode 1.

Largæ opes, Abundantes & multæ. Mart. lib. 5. 26.

Pabula larga. Lucret. lib 5.

Vrna larga. Horat. 3. Carm. ode 18.

Largiore vino est vsus. Liu. 10. bel. Maced.

Vndæ largæ fluminis. Lucret. lib. 1.

¶ Flagitare largiora. Horat. 2. Carm. ode 18.

Largè, Aduerbium {δαψιλῶς} Liberaliter, abundanter. Horat. 1. Carm. ode 9, Ligna super foco largè reponens.

Largè, effuséque donare. Cic. pro Roscio Amer.

Largè blandus Plaut. Asin. 7.

Vino largius epulas celebrare. Liu. 5 bell. Pun.

Mensæ constructæ largè. Catull. Argon. 59.

Largè sunt illi facultates. Plin. epist. 46.

Mittere munera satis largè: hæc ad vsum domesticum. Cicero 6. Verr. Et Plin. lib. 7. cap. 46, Annuis victibus largè sufficiens.

Largius, Comparatiuum. Terent. Eunuch. 5. 9, Principio & habet quod det, & dat nemo largius.

Largè, liberalitérque æstimare. Cic. 5. Verr.

Largiter, penult. corr. Aduerbium {δαψιλῶς, ἀφθόνως} Idem quod Largè. Brutus Attico, in Epistolis ad Brutum, 17, Sed persuade tibi, de voluntate propria mea nihil esse remissum de iudicio largiter.

Largiter vini Plaut. Truc. 19.

Opus nutrici vt rem habeat veteris vini largiter, vt dies noctésque Potet. Largiter argenti, Plaut. Rud. 24. Largiter mercedis, Plautus Rud 30.

Auferre largiter. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Largiter peccasti. Plaut Mostel. 7.

Largiloquus, largiloqui, pen. corr. Adiectiuum {πολυλόγος} Qui abundanter loquitur. Plaut Cistel. 3,

—quæ vbi saburratæ sumus,

Largiloquæ extemplo sumus, plus loquimur quàm sat est.

Largificus {δαψιλής} penult. corr. Aliud adiectiuum. vt Stipe largifica ditare aliquem. Lucret. lib. 2.

Largifluus, Similiter Adiectiuum {ἀφθονόρρους, seu ἀφθόνως} Cicero 3. de Orat. Grando mista imbri largifluo subita præcipitans cadit. Ex quodam poeta. Lucret. lib. 5,

Largifluum fontem scatere, atque erumpere lumen.

Laridum, huius laridi, penult. corrup. Idem quod Lardum {ὕειον κρέας} Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12, Laridum vocamus, vt opinor, quasi largè aridum. Plautus Capt. 14,

Quanta pernis pestis veniet? quanta labes larido?

LARIGNVM, Oppidum, Vide Vitruuium lib. 2. cap. 9.

LARINA, pen. prod. vt scribit Seruius. Nomen est nobilissimæ fœminæ in Italia. Virg. lib. 11. Æneid.

At circum lectæ comites, Larináque virgo, Tulláque, &c.

LARINE pen. prod. Fons est in Attica regione, vt author est Plin. lib. 4. cap. 7.

LARISI, penult. prod. Vrbs est Æoliæ, Herodoto.

LARISSA {λάρισσα} Nomen multarum ciuitatum. Vna est in plaga Thessalica, à qua Achilles Larissæus dictus est, apud Virg. 2. Æneid. Alia pensilis in Creta: alia in Peloponneso arx Argiuorum: alia in agro Attico. At Trallibus etiam Asiæ est Larissa (vt Strabo scribit) à qua Larissæus Iupiter est dictus. Larissa quoque in Italia, quam (vt Diodorus lib. 1. scribit) Pelasgi cõdidère. Cæsar 3, bell. Ciuil. Vniuersi simul Larissam versus se recipere cœperunt.

Opimæ campus Larissæ. Horat. 1. Carm. ode. 7.

Larissæus {λαρισσαῖος} Achilles. Virg. 2. Æneid.

Mœnia Larissæa. Catull. Argon. 59.

Vertex Larissæus. Stat. 4 Theb.

LARIVS {λάριος, seu λάριον} Lacus Italiæ est, cuius aquas, authore Plinio, Addua fluuius præterfluens dulces facit. Vide eundem libro 9. cap. 18. Dictus Larius à Larorum multitudine.

Larium, nunc Lacum Comensem vocant, vulgò *Le lac de Come*. Strabo quippe lib. 4, scribit Comum esse Lario proximũ. Blondus in Italia illustrata, Comum, inquit, ciuitas vetusta, lacui Lario, cui dat Comensem appellationem, contigua.

Larius, Adiectiuum {λάριος} Catull. ad Libellum, epigramm. 35,

Veronam veniat, Noui relinquens

Comi mœnia, Lariúmque littus.

Larix, laricis, pen. corr. {πίτυς, seu λάριξ} Arbor cognata abieti & pino, teste Plinio lib. 16. cap. 10. Lucan. lib. 9, Et larices, fumóque graue serpentibus vrunt Abrotonum. Laricem Alpini vocant *Melze*, Veneti *Larege*.

LARODII, Populi sunt in Asia Scythica, Herodoto.

LARYMNA, Oppidum Bœotiæ ad Cephisum fluuium, vt scribit Plin. Strabo, & Pomponius Mela lib. 2.

Larua, laruæ {μορμολύκειον, γοργόνιον} Pluraliter, hæ laruæ, laruarum, Noxiæ inferorum vmbræ. A lare, hoc est malo genio, dici putantur. Plautus Aulul. 24,

Laruæ hunc, atque intemperiæ, insaniæque agitant senem.

Larua etiam personam significat, quæ barbaris *masca* dicitur. Plautus Amph. 14, Larua vmbratilis, tu me minis territas? Horat. 1. serm. satyr. 5,

Nil illi larua, aut tragicis opus esse cothurnis.

Laruatus, pen. prod. {νυμφόληπτος} Adiectiuum, Furiosus, & mente motus, inquit Festus: quasi à laruis exterritus, quales sunt quos vulgò *Demoniacos* appellant. Plaut. Menæch. 19,

Num laruatus erat, aut ceritus? Laruatus, Personatus.

Laruor, laruaris. Firmicus libro 3. cap. 14, In nono ab horoscopo loco Mercurius cum Venere partiliter constituti, fascinãtes mulieres dabunt vxores, quæ etiam ipsos artus laruari ac fascinari faciant.

Larus, lari, masculin. gen. vel, Laros, lari {λάρος} Auis. Vide GAVIA. ¶ Est & piscis. Laro vesci non licebat Iudæis, vt videre est Leuitic. cap. 11. & Deuteron. cap. 14. Diuus Augustinus fulicam interpretatur: Theodorus Gaza apud Aristotelem, gauiam, cuius duo facit genera, albam & cineream. Vt autem Aquila Ioui, Gallus gallinaceus Marti, Pauo Iunoni, ita Larus Mercurio dicatus est, qui à loquacitate nomen inuenisse putatur. λάρος enim quasi λάλος, id est loquax & garrulus dicitur. proptereáque in eius dei tutelam adscribitur, qui loquendi artifex perhibetur. Putatur & Cepphus vocari. Vide

Cepphus.

DOCTORVM QVORVNDAM NOSTRI SEculi ſcriptorum de lingua Latina ſententiæ; quas hîc adiicere viſum eſt, quòd paginæ alioqui vacarent.

EX EPISTOLA ANDREAE NAVGERII ad P. Bembum, ſecundo Tomo Orationum Ciceronianarum præfixa.

LATINA nos quidem lingua iampridem loqui deſtitimus: & hæc, qua nunc vtimur recentior multos iam annos tota Italia ſucceſsit. Sed & ex illa tamen transferri in hanc permulta poſſunt: neque vllus elegantis orationis ornatus reperiri poteſt, quam ipſa hæc non recipiat: adhibendas modò Latinis ſcriptoribus noſtri homines ſibi aures atque animum exiſtiment. Hinc rerum cognitionem, hinc ea, quæ neceſſaria ad dicendũ præcepta ſunt, hinc verborum ornamenta haurian: hinc demùm ſibi aliquem deligant, cuius ſimiles velint eſſe. Non eſt quod deſperem, ſi ad naturæ vim, & frequentem dicendi vſum, hæc etiam acceſſerint: fore, vt aliquando noſtra etiam in ciuitate ſummus orator audiri poſsit. Ne Romæ quidem, quæ hac maximè laude floruit, id prius contigit, quam eloquentiæ ſtudioſi Græcorum hominum ſibi ſcripta euoluenda, & quæ ab illis eſſent tradita, percipienda eſſe penitus putauerunt. Tum denique ita verbis, ita ſententiis, ita omni dicendi copia, omni ornatus genere Romana ſe oratio locupletauit: vt ipſius etiam harum rerum & inuentricis & perfectricis Græciæ fœlicitati breui tempore ſe adæquauerit. Idem nunc nobis faciendum eſt: vt à Græcis illi, ſic à Latinis noſtri, ſi eſſe aliquid volunt, multa transferant neceſſe eſt. Cùm omnes antiqui ſcriptores perlegendi, tum præcipuè Ciceronis ſcripta, & ex his Orationes maximè ſemper in manibus habendæ ſunt. Nullus neque in iudiciis, neque in conſultationibus incidere locus poteſt, cuius non plurima hinc exempla, tanquam à Theſauro quodam, depromi poſſunt. Sunt quidem & alij qui egregiè ſcripſerint: nec quiſquam omnino è veteribus illis eſt, quem ègo non plurimum profuturum arbitrer. Sed vnam fortaſſe illi aliquam eloquentiæ partem abſoluerint: huic vni ita omnes illius opes conceſſæ ſunt, vt eas noſtri Oratores ſi adepti fuerunt, nihil ſit, quod ſibi preterea deſiderandum putent. Ita enim locutus eſt, vt Ciceronis vox, ipſius vox eſſe eloquentiæ videatur.

EX EIVSDEM EPISTOLA AD I. SAdoletum, tomo ſecundo earundem epiſtolarum etiam præfixa.

EXORTA opinio eſt & ea per plurimorum iam animos peruaſerat, vt nemo ſatis eruditus, nemo ſatis vllo doctrinæ genere excultus iudicaretur, qui cognitis & vſitatis verbis vteretur. Hi demum præclarè locuti, hi omni laude, omni admiratione digni præter cæteros putabantur, qui ita aliquid ſcripſerant, vt vix id percipi ab vllo poſſet. Imperiti quidam, & nullo vſu, nullo ingenio homines, cùm ea plerúnque plurimi fieri vulgi iudicio fieri viderent, quæ ab omnibus ignorarentur, nec ſibi aliud ad commendationem hominum patefieri iter animaduerterent: eò ſe poſſe per tenebras peruenire arbitrati ſunt, quò pauci luce potuiſſent. Quòd cum primò illis in maxima linguæ latinæ, atque omnium bonarum artium inſcitia rectè ceſsiſſet, tum non pauci eos ſecuti, eò tandem rem adduxerant, vt breui tempore veterem illam dicendi gloriam hac caligine obrui, atque aboleri penitus neceſſe eſſet. Nullas hi non vetuſtatis latebras perſcrutabantur: huic verba vel ipſi etiam Romulo, & priſcis illis Latinis iam tum obſoleta, & deſita proferebant. Quin, vt obſcuriora ea eſſent quæ dicerent, Græca etiam ſæpe pleráque, ſæpe barbara congerebant: digni qui eo naturæ munere, quo tam malè abutebãtur omnino carerẽt. Cùm enim ob id nobis ſermo datus ſit, vt hoc ea, quæ animo occultantur depromi poſsint: quid fieri alienius poteſt, quàm ita quenquã loqui, vt nihilo magis intelligatur, quàm ſi omnino nihil loqueretur? Nulla vnquam res magis omnem euertere eloquentiam potuit, quippe & labefactatæ iam ac propè dirutæ inciderat: & ſublata verborũ eloquentia ipſum etiam illius ſolum ac fundamenta eruebantur. Quid, quod inſolentibus & ſordidis illis verbis hæ ſententiæ ſuberant, vt rectè hoc ſaltem feciſſe videri queant, quòd tam abiectas res, tam ſedulè, tantis verborum tenebris occultarint? Sed bene id profectò cecidit, quòd non melior huic quàm cæteris rebus conditio data eſt, &c.

EX ORATIONE MARCI ANTONII SABELICI de præſtantia linguæ Latinæ.

QVAE ſint noſtratium literarum vires, quantum omni ſtudiorum genere polleant, cognoſcite: proferet inde Græcia aciem explicatura, rorarios, accenſos & ferentarios, per quos pugnam ineat: erunt hi Ariſtarchus, Crates, Euſthathius, Appollonius, Herodianus, Iulius Pollux, & alia illuſtriũ grammaticorum nomina (nam flores hominum non fæcem legimus) quibus non verebor apponere Donatum, Seruium, Apronianum, Lactantium, Priſcianum: aut ſi vetuſtiora delectant nomina, Palæmonem, Caprum, Diomedem, Phocam, Meliſſum, Probum, & alios quàm plurimos, qui ſi in ordinem redigantur, non ſolum manipulos, ſed centurias propemodum explebunt. nec vereor ne multi ſint paucis terga daturi: aliarum gentium eſt fugam meditari: Romanorum, aut in veſtigio cadere, aut hoſtem profligare. Quid poetæ? ſtabit ne Maronides ille, velut Hercules in olympico agone, cum quo nemo audeat congredi? An potius hinc Maro fortiter ſeſe illi obiiciet, manum conſerturus? qui, & ſi paruus corpore tanquam alter Tydeus, inuictus pugnam ciebit. Maior ille ingenio, hic diligentia: ille copia, hic venuſtate: plus ille carnis habet, hic plus neruorum. Succenturiatur illi Antimachi grauitas, Heſiodi copia, Theocriti proprietas, Appollonij diligẽtia, Piſandri ferocia: Huic noſtro Macri elegantia, Silij maieſtas, Papinij robur, Lucani Vigor, Flacci indoles, Ouidij copia & vrbanitas. Mouebit inde barbiton Pindarus, mouebit hinc Flaccus Horatius: inde Lyram Alcæus, hinc Valerius Catullus. Ornauit Pindarum Alexander, cuius defuncti ædibus pepercit: Ornauit Flaccum Auguſtus, qui ex paupere diuitem

fecit, ex obscuro nobilem, qui in amicorum numerum recepit. Audax Alcæus qui tyrannos insectatur: audacior Catullus qui C. Cæsarem à quo tyranni & reges victi sunt, armatùm carmine proscidit. Stant inde in cothurno Aeschylus, Sophocles & Euripides: stant hinc Pacuuius, Accius & Seneca. Celebrant inde Elegi Callimachum & Philotam: hinc Tibullum, Propertium & Nasonem. Vindicat sibi Græcia veterem comœdiam, iactátque in ea Aristophanem, Cratinum & Eupolim: vendicat sibi Latium recētem satyram, probátque in ea Lucilium, Persium & Iuuenalem miratur. Gestiunt in socco Menander & Philemon: gestiunt hinc multò plures, Cæcilius, Plautus, Næuius, Attilius, Terentius, & Turpilius. Mirantur Graij in historia Cadmum, Milesium, Ephorum, Theopompum, Eratosthenem, Thucydidem, Herodotum, Polybium, Clitarchum, Dionysium & Appianum: mirantur Latini Portium Catonem, Fenestellam, Liuium, Salustium, Trogum, Valerium, Tranquillum, Tacitum, & C. Plinium, qui vniuersæ Græcorum phalangi, cùm elegantia, tum copia tutò opponi posit. Stupuerunt Athenæ in Demosthene eloquium, in Aeschine, Hyperide, Demade, & Pericle qui coruscare & fulmina ciere dictus est: at Roma in M. Tul. non solum stupuit, sed eloquētiam ipsam, non hominem se audire putauit: stupuit in Gracchis, in Catone, Hortensio, Messala, Pollione. Cælio, C. Cæsare, qui non coruscare & tonitrua ciere dictus est, (id enim non hominum est, sed superûm) at certè eo ardore dixisse fertur quo bellauit. Clari apud illos rhetoricæ artis scriptores Gorgias Leontinus, Isocrates, Thrasymachus, Theodectes, Athenæus, Aristoteles, Theophrastus, Theodorus Byzantius & Appollodorus: clari apud Romanos Portius Cato, Antonius, Cicero, Celsus, Lenax, Virginius, Cornificius, Stratinius, & qui cum quolibet Græcorum diligentia & facundia conferri posit, Fabius Quintilianus. Illustrarunt inde mathematicæ artes Architam Tarentinum, Archimedem Syracusanum, Euclidem, Ptolemæum: illustrarunt hinc Nigidium, Varronem, Boetium & Campanum. Insignes illinc astrorum cultu Aratus, Eudoxus, & Empedocles: neque hinc ignobiles Sulpitius Gallus, Manilius & Lucretius. &c.

Labarus,

CEPPHVS. & Erasmi Chiliadas.

L A S

Lasanum, huius lasani, pen.corr. { λάσανον } Vasculum ad euacuandū ventrem. Horat. 1. Serm. satyr. 6. Te pueri lasanum portantes, œnophorúmque. Sic Acron.

Lasciuus. pen.prod. Adiectiuum { λάγνος, ἀσελγής, ὑβριστικός } Est tum in vita, tum in sermone molliculus, & plus teneri, quàm robusti ac virilis habens, inquit Valla in Raudensem. Quintil. lib. 6. cap. 4, Siculi quidem vt sunt lasciui & dicaces, aiebāt in delphino sedisse. Varro lib. 1. de Re rust. Inter septa primùm est naturale sepimentum, quod obseri solet virgultis, aut spinis, quod habet radices viuæ sepis, ac viatoris prætereuntis lasciui non metuet facem ardentem. Quo in loco petulantem & noxium significat.

Lasciuus in vino. Plin. lib. 10. cap. 42.
Hœdo lasciuior. Ouid. 13. Metamorph.
Ætas. Horat 2. epist. 2.
Capella. Virg. 2 eclog.
Corpora. Ouid. 3. Metamorph.
Forum. Propert. lib. 4. eleg. 9.
Amor. Tibull. lib. 1. eleg. 10.
Carmina. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.
Discursus. Claud. 2. in Eutrop.
Grex. Horat. 3. Carm. ode 13.
Hymenæus. Silius lib. 5.
Lasciuus vxoris iocus cum marito. Plin. lib. 8. cap. 40.
Licentia. Horat. 1. Carm. ode 19.
Nox. Ouid. 2. Amor. eleg. 10.
Pagina. Martial. lib. 1. 34. Id est impudica.
Puella. Virg 3. eclog.
Pueri. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Lasciuia, huius lasciuiæ { ἀσέλγεια, ὕβρις, ἐξύβρισις } Mollities, petulantia, incontinentia animi, nec virtutem nec probitatem reuerentis, procacitatéque se oblectantis. Plaut. Asin. 7, O catenarum colone. L 1. ô virgarum lasciuia. Id est, petulantia, in quo virgæ lasciuiunt, quum tergum tuum verberant: non aliter quàm vituli atque hœdi lasciuire præ nimia mollitia & intemperantia solent.

Lasciuiam Plinius lib. 26. cap. 1, iocum petulantia & procacitate improbum vocat. Vlpianus in L. Cornelia, ad legem Corn. de Sicariis, Quum quidam per lasciuiam causam mortis præbuisset, comprobatum est factum Taurini Ignatij Proconsulis Beticæ. Budæus.

Læta lasciuia. Lucret. lib. 5.
Maledicendi lasciuia. Quintil. lib. 9. cap. 2, Nam quanto minus aut ipsi in quos dicimus, aut iudices, aut assistentes oderint hanc maledicendi lasciuiam, si nolle nos credant? Id est, dicacitatis voluptatem.
Orationis lasciuia. Quintil. lib 2. cap. 6.
Veneris lasciuia. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Recens lasciuia. Quintil. lib. 2. cap. 4. Lasciuiæ recentis flosculis capti.

Lasciuitas, pen. corr. lasciuitatis, Idem quod Lasciuia. Firmic. lib. 1. cap. 1, Nec Asiana lasciuitas, sobria Iouis moderatione corrigitur. Paulo antè dixerat, Luxuriosi semper Asiani, & voluptatibus occupati.

Lasciuio, lasciuis, pen prod. { ἀσελγαίνω, ἐξυβρίζω } lasciuire. Senec. ad Lucilium, Nunquam vacat lasciuire districtis: nihilque tam certum est, quàm otij vitia negotio discuti.

Lasciuire, est petulanter agere, vt equi indomiti solent, aut qui diu in otio fuerūt, qui aut calcitrare præter solitum, aut lusitare exultaréque solent. Propterea Liuius lib. 2. ab Vrbe, Appius, inquit, Claudius & natura immitis, & efferatus hinc plebis odio, illinc patrum laudibus, non miseriis ait, sed licentia tantum concitum turbarum: & lasciuire magis plebem, quàm sæuire. id est plebem nimio otio magis petulantem se præbere, quàm veram seditionem meditari, nulla satis digna nobilitatis iniuria concitatam. De plebe enim tāquam de equis, qui ab aurigante reguntur, loquutus est.

Fuga lasciuit agnus. Ouid. 7. Metam.
Lasciuire alicui. Stat. 1. Sylu. 5.
Lasciuire etiam arbores dicuntur, quum nimia pabuli vbertate luxuriant. Budæus.

Laser, laseris, n.g. { ὀπὸς σιλφίου } Succus laserpitij. Plin. lib. 19. cap. 3, Ab his proximum dicetur authoritate clarissimum laserpitium, quod Græci silphion vocant, in Cyrenaica prouincia repertum: cuius succum vocant laser, magnificum in vsu medicamentísque, & ad pondus argentei denarij pensum.

Laserpitium, laserpitij { σίλφιον } Virgultum herbidum. Plinius libro 19. cap. 3, In Asia laserpitium gigni solitum, rem feram ac contumacem: & si coleretur, in deserta fugientem: radice multa, crassáque, caule ferulaceo, haud simili crassitudine, &c. Plautus Pseud. 13, Eo laserpitij libram pondo diluunt. Colum. lib. 6. cap. 17.

Laserpitium, ait Dioscorides lib. 3. in Syria, Media, & Libya nascitur: caule ferulaceo, quem Maspetum vocant: foliis apio similibus: lato semine. Laser è radice atque caule scarificatis colligitur. Præfertur autem rufum, translucens, myrrhæ æmulum, non porraceum, odore valens, suaui gustu, quod dilutum facilè albescit. Cyrenaicum siquis degustauerit, humorem toto corpore ciet: blandissimo odore, adeò vt ne os quidem gustanti nisi paululum spiret. Medicum & Syriacum minus viribus valent, & magis virosum reddunt odorem. Caulem aliqui silphion, radicem magudarin, & folia maspelon vocauere. Efficacissimum laser, mox folia, postremò caulis. Hæc & plura Dioscorides. cuius interpres Mathiolus, Mauritani, inquit, Laserpitium Anuiden nominant. Laser verò, quæ laserpitij est lacryma, Assam appellant: quam in fœtidam, & odoratam diuidunt. Id quod & ipse Dioscorides fecisse videtur, quòd Cyrenaicum laser suauissimo odore commendauerit: Medicum verò, ac Syriacum, quoniam virosum emittant odorem, omnino damnauerit. Quamobrem non planè improbanda videtur eorum opinio, qui concretum illum succum quem officinæ & vulgus *Belzuinum* vocant, legitimum laser volunt esse, cui Dioscorides blandissimum tribuit odorem: Assam verò fœtidam Mauritanis vocatam, id tantùm, quod ex Media Syriáque defertur, quod Sagapeni instar fœtidum deprehenditur. In quorum equidem sententiam non potui non ipse quoque deduci. Deinde multa affert in hanc rem testimonia, quæ nimis longum foret hîc attexere. Videndus etiam est Theophrastus lib. 6. cap. 3. de plantarum historia. Laser Cyrenaicum, dicitur etiam succus Cyrenaicus: Laser Medicum, succus Medicus: laser Syriacum, succus Syriacus.

Laserpiciferæ { σιλφιοφόροι } Cyrenæ. Catul. ad Lesbiam, 7.

Laserpitiatus, pen. prod. Adiect. { σιλφιωτός. } vt Laserpitiatum acetum: Id est, laserpitij succo dilutum. Plin. lib. 18. cap. 30.

Lasiris { λάσηρις } Inter ornamenta muliebria numeratur à Polluce libro 7. cap. 22.

Lassus, Adiectiuum { κεκμηκώς, κεκοπιακώς } Dicitur labore, tam animo quàm corpore fatigatus. Ideóque ad ea demum spectat, quæ laboris molestiam sentiunt. Nomen est, non participium. Propertius lib. 2. eleg. 34,
At nondum est talos mittere lassa manus.

Lassus opere faciundo. Plaut. Asin. 16.
Studio venandi lassus. Ouid. 3. Metam.
Lassus de via. Plaut. Pseud. 9.
Via lassus. Ouid. 5. Trist. eleg. 5.
Amore lassus. Ouid 3. Amor. eleg. 6.
Lassus animus & cura confectus. Terent. And. 2. 1.
Aures lassæ. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Humus lassa. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 5.
Lumina lassa. Ouid 7. Metam.
Pietas lassa malis. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.
Lassæ res. Plaut. Stich. 9.
Rebus lassis petere solatia. Ouid. 5. Trist. eleg. 2.
Sanguis lassus. Stat 2. Theb.
Stomachus lassus. Horat. 2. Serm. saty. 8.
Lassa terra. Plin. lib. 17. cap. 5.
Visus lassus. Stat. 1. Sylu. 3.

Lassulus, pen. corr. Adiectiuum diminutiuum { ὀσφυαλγὴς τι καὶ κοπιῶσα. } Catul. de Byrecynthia, 58,
Itaque vt domum Cybeles tetigerunt, lassulæ
Nimio è labore somnum capiunt sine Cerere.

Lassitudo, pen. prod. { κόπος } lassitudinis, Molestia quam ex labore suscipimus. Cic. ad Cornificium, lib. 12, Sed nulla lassitudo impedire officium & fidem debet. Cæsar 2. bell. Gall. Cursu ac lassitudine exanimatus.

Reficit lassitudines nitrum. Plin. lib. 31. cap. 10.

Lassesco, lassescis { κοπιάομαι, ἀποκάμνω, ἀποτρύχομαι } lassèscere, Lassum fieri. Plin. lib. 30. cap. 16. Non lassescere in vllo labore, qui neruos ex alis & cruribus gruis habeant.

Lasso, lassas { ἀποτρύχω, κοπόω } lassare, Fatigare. Plin. epist. 9. lib. 3, Multisque causis non lassaretur modò, verùm etiam confunderetur. Apud Martialem lib. 8, Lassare dominum supplicibus libellis.

Artus lassauimus calamo. Ouid. epist. 20.
Brachia lassare aquis. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 7.
Labor insolitus iam me lassauit. Ouid. 10. Metam.
Tela lassaret manus. Ouid. epist. 1.

Lassor, lassaris, Passiuum { κοπιάομαι, ἀποτρύχομαι. } Ouid. 2. Metamorph.
-in molli ne quicquam lassor arena.

Lassatus, pen. prod. Participium { κοπωθείς. } Iuuenal. Satyr. 6,
Et lassata viris, nondum satiata, recessit.

Sequendo lassata. Ouid. 9. Metam.
Membra lassata. Ouid. 6. Metamorph.

LASTHENIA, Mulieris nomen, quam Platone præceptore vsam scribit Plutarchus: ornatúque virili auditorium ingressam scribit etiam Laertius.

LASVS, primus de Musica scripsit, & dithyramborum certamē primus protulit: vixítque temporibus Darij Persarum regis.

Late Aduerbium à Latus adiectiuo. Vide LATVS.

Lateo, lates, latui { λανθάνω, διαλανθάνω } latère, In occulto esse.

Latuit ad hanc ætatem. Cic. 1. Tusculan. Vetus scriptum exemplar habet iacuit.
Latere abditè. Cic. 4. Verr.
Abditus latet agro. Horat. 1. epist. 1.
Clàm latère. Ouid. 2. de Remed. amor.
Furtim latère. Ouid. 14. Metamorph.
Latet mihi causa. Lucan. Tu mihi causa lates. Virg. 5. Æneid.
Latent eum doli. Virg. 1. Æneid. Id est, non ignorat fraudem.
Latet plerosque, hoc est plerisque occultum & clàm est, atque incertum & ignotum. Plin. lib. 2. cap. 20.
Æquor latet sub classibus. Virg. 4. Æneid.
Amor latet. Ouid. epist. 17.
Ars latet. Ouid. 10. Metamorph.
Error latet aliquis. Virg. 2. Æneid.
Nocte latent fures Catul. in Carmine nupt. 57.
Res latuit patrem. Ouid. 4. Fast.
Virtus latet obruta paupertate. Claud. 2. Paneg.
Latet apud. Mart. lib. 5, Nunquid apud Parthos, Armeniósq; latet?
Latet in loco aliquo, aut re aliqua. Virg. 3. eclog. Cic. 3. Verr.
Latère in occulto. Cic. 1. Acad. Sic omnia latère censebant in occulto, neque esse quicquam quod cerni aut intelligi possit.
Latent sub arcis Plaut. Casin. 15. Liu. 4. belli Maced. Sub vmbra Romanæ amicitiæ latebant.
Latet inter dentes. Plaut. Trinum. 13.
Latere tecto. Terent. Heaut. 4. 2, Triumpho, si licet me latere tecto, abscedere.

Latens, Participium { λανθάνων, κρυφαῖος. } vt,
In aluo matris latentes. Horat. 4. Carm. ode 6.
In latenti retinere ius ciuile. Vide In latenti, in præpositione IN.
Manifestare latentem. Ouid. 13. Metamorph.

Dolus latens.Stat.10.Theb.
Ira.Lucan.lib.5.
Gemitus.Lucan.lib.1.
Verba Ouid.9 Metamorph.

Latenter,Aduerb. { λανθανόντως,κρυφίως,λάθρα } Clàm,occultè. Cicero in Topic.Quum enim nihil fine caufa fiat,hoc ipfum eft fortunæ euentus,obfcura caufa,quæ latenter efficitur.

Latito,latitas,pen.corr. { ὑποδύομαι } latitare, Frequentatiuum. Cic.pro Cluentio. Extrahitur domo latitans Oppianicus à Manilio. Vlpianus in l.Fulcinius. D. Quibus ex caufis in poffeffione eat. Latitare, eft cum tractu aliquo latère: quemadmodum factitare, eft frequenter facere.
Apet latitans fruticeto Horat.3.Carm.ode 12.
Furta latitantia.Claud.1.de Raptu Proferp.
¶Latitare dicuntur qui ad iudicium vocati fruftrantur, & ludificantur.Cic.pro Quintio, Ego experiri non potui: latitauit, procuratorem nullum reliquit.Budæus.
¶Latitare,Actiuè apud Plaut.in Trinum 6,
-nam ij mores maiorum laudant, Eofdem latitant.

Latitatio,Verbale { ὑποδύσις } Quint.lib.7.cap.3, Sonus,clamor,gemitus,latitatio,metus,fimilia.

Latebra,latebræ,pen.corr & Latebræ,latebrarum { καταδύσεις,φωλεός } Loca in quibus quid delitefcere & occultari poteft. Plin.lib.7.cap.45. Et lib.8.cap.27, Idem hyberna latebra vifu obfcurato,&c. Cic.pro L. Manil.Ita regnat vt fe nec Ponto, neque Cappadociæ latebris occultare velit.
Cæcæ.Virg.3.Æneid.
Dulces.Horat.3 epift.17.
Curuæ.Virg.3 .Georg .
Tutæ.Silius lib.17.
Latebræ ferarum. Liu.lib.46. Plin.lib.10.cap.19,OEnanthe quidem etiam ftatos latebræ dies habet.
Latebra tabellæ.Cic.App.lib.3, Nullàmne in tabellæ quidem latebra fuiffe abfconditam maleuolentiam quæ te impugnare auderet?
Adhibere latebram obfcuritatis.Cic.1.de Diuin.
Conijcere fe in mirificam latebram.Cic.2 de Diuin.
Dare latebram populo,in qua,&c.Cic.3 de Leg.
Ex latebris erumpere Cic pro Seftio, Quum illa coniuratio ex latebris,atque ex tenebris erupiffet.
Latebram habere. Cic.1.de Fin. Ludi,cœnatio,villa Luculli (nam fi tuam dicerem,latebram haberes) ad corpus,&c.
Peragrare latebras fufpicionum,Vide PERAGRO.
¶Latebram quærere periurio. Cic.3.Offic. Sed fi hoc fibi fumant, nullam effe fidem quæ infideli data fit,viderint, ne quæratur latebra periurio.Id eft,excufatio qua lateat & non videatur periurium.
Latebræ & receffus in animis hominum.Cic.pro Marcel.

Latebrofus,penult prod.Adiect.{φωλεώδης} vt Locus latebrofus, in quo frequentes latebræ funt. Plaut.Bacch.1.
Colles latebrofi.Silius lib.5.
Flumina latebrofa.Virg 8.Æneid.
Frondes latebrofæ.Claud.3.Paneg.
Latebrofus locus ad equites tegendos.Liu.1.bel.Pun.
Nox latebrofa.Lucan.lib.6.
Pumex latebrofus Virg 5.Æneid.
Saxa latebrofa.Ouid.epift.4.
Via latebrofa.Cic.pro Seftio.

Latebrofè,pen.prod.Adiect.{ κρυφαίως } Occultè,clàm.Plaut.Trinum.6,
-pater adfum, Impera quid vis,neque tibi ero in mora:neque latebrofè me abs tuo Confpectu occultabo.

Latebricola,latebricolæ, pen.corr. Qui latebras incolit.Plaut.Trinum. 5, Latebricolarum hominum corruptor.

Latibulum,latibuli,pen corr. { φωλεός } Idem quod latebra. Sed latebras propriè hominum,latibula ferarum effe inquit Valla. quæ differentia fæpiffime confunditur.
Omnia latibula adire.Catul.de Berecynthia,58.
Latibulum etiam de hominibus dicitur. Cic.Attic.lib.12, Ego autem volo aliquod emere latibulum,perfugium doloris mei. Idem 1. Offic.Omniáque quæ fint ad viuendum neceffaria,anquirat & paret, vt paftum,vt latibula,vt alia generis eiufdem.

Latibulo,latibulas,pen.corr. {φωλεύω} latibulàre, Latère.Varro,Vide ne feruus domini latibulet.

Latibulor,latibularis { φωλεύω } latibulari,Deponens,Idem.Accius Puta toribus, Progredere, & nequis latibuletur,profpice. Nonius Erotopægnion,Nocte vt opertus amictu latibuletur.Antiquum.

Later,m.g. {πλίνθος} laterem,latere,& lateres,pen.corr.in plurali integrum,genitiuus & datiuus fingulares rarò leguntur,Terra feu argilla ad folem ficcata,vel cocta, & in lapidē durata. Vitruuius lib 1.cap. 5,fub finem,Siue filex,fiue cæmentum, aut coctus later, fiue crudus, his erit vtendum. Cic.2 de Diuinat. Num hoc in latere, aut in cæmento,ex quibus vrbs effecta eft,potuit valere?
Propriè later eft ad folem ficcatus. Quòd fi coctus eft, Tefta dicitur,aut Later coctus.Vide Vitruuium lib.2.cap 3.& 8.
Lateres coctiles,Vide COQVO.
Lateres in fornacem coquere,Vide COQVO.
Lateres ducere. Vitruu. lib 2.cap.3, Itaque primùm de lateribus, qua de terra duci eos oporteat,dicam. Non enim de arenofo , neque calculofo, neque fabulofo luto funt ducendi,quòd ex his generibus quum funt ducti, primùm fiant graues:deinde quum ab imbribus,in parietibus afperguntur,dilabuntur & diffoluuntur, paleæque quæ in his ponuntur , non cohærefcunt propter afperitatem. Faciendi autem funt ex terra albida cretofa , fiue de rubrica , aut etiam mafculo fabulone. Ducendi autem funt per vernum tempus , & autumnale, vt vno tenore ficcefcant. Qui enim per folftitium parantur, ideo vitiofi funt,quòd fummum corium fol acriter quum percoquit, efficit vt videantur aridi, interius autem fint non ficci: & quum poftea ficcefcendo fe contrahunt , perrumpunt ea quæ erant arida : ita rimofi facti, efficiuntur imbecilli. Maximè autem vtiliores erunt, fi ante biennium fuerint ducti. nanque non antè poffunt penitus ficcefcere. Ex his liquet, laterem duci & fieri , eodem fignificatu dici : eúmque propriè effe , qui ad folem fuerit exficcatus. Qui enim coquitur in fornacibus, aut Tefta dicitur , aut Coctus later. Idem libro 2. cap.8,Saxo quadrato, aut ex tefta , aut filicibus ordinariis ftruat bipedales parietes. Ibidem,non ita procul à fine, De ipfa autem tefta, fi fit optima, feu vitiofa ad ftructuram , ftatim nemo poteft iudicare , quòd in tempeftatibus & æftate in tecto quum eft collocata, tunc fi firma eft,probatur.Nam quæ non fuerit ex creta bona,aut parum erit cocta,ibi fe oftendet effe vitiofam gelicidiis & pruina tacta.
Laterem lauare, Prouerbium , pro Operam ludere. Terentius Phorm 1.4.

Lateritius, Adiectiuum { πλίνθινος } Ex latere factum. Plinius , Lapide duro,ac filice æquo conftruunt,veluti lateritios parietes.

Laterculus,laterculi,pen.corr.mafc.g. { πλινθίον } Diminutiuum,Paruus later. Plinius,Crudis laterculis ad formam camini. Curtius lib.5, fcribit laterculo coctili ftructos fuiffe muros Babylonios. Colum. lib.8.cap.14. Sub porticibus deinde quadratæ haræ cæmentis vel etiam laterculis extruuntur.

Lateraria,laterariæ,fœm.gen. {πλινθοφυεῖον} Officina in qua fiunt lateres. Plinius lib.7.cap 56,Laterarias ac domos conftituerunt primi Euryalus & Hyperbius fratres Athenis:antea fpecus erant pro domibus.

Laterunculaiia tabula,in qua laterunculis luditur.Seneca epift.118, circa finem,Nemo qui ad incendium domus fuæ currit , tabulam laterunculariam perfpicit, vt fciat quomodo alligatus exeat calculus. Latrunculariam dicit laterunculariam, qui & alibi latrunculos laterunculos vocat,nifi nos fallant exemplaria.

Lateralis,Vide LATVS fubftantiuum.

LATERANVS,pen.prod. { λατερανός } Proprium nomen patricij Romani qui latère frequens in otio folebat. Hic Conful defignatus iuffu Neronis interfectus eft. Ædes eius ampliffimæ datæ fuerunt à Conftantino Imperatore Pontifici maximo.Iuuen.Saty.10,
-egregias Lateranorum obfidet ædes
Tota cohors. Inde Lateranenfe palatium, & Lateranēfis bafilica, fancti Ioannis ædes vocata eft, quæ in Lateranorum nobiliffimæ gentis ædibus extructa fuit.

Laterculus,Vide LATER.

LATERIVM fuit Qu. Ciceronis villa in ipfius patria Arpino : quam quum vellet vendere,Arpinatum erat fremitus excitatus.Cicero Attico,libro 4.& 7,Arpinatum fremitus eft incredibilis de Laterio.

Laterna,laternæ { λύχνος } A lateo, lates,quod primam corripit,laterna verò producit:notæ fignificationis.Martial.lib.14,
Dux laterna viæ claufis feror aurea flammis:
Et tuta eft gremio parua lucerna meo. Ibidē,de laterna ex vefica, Cornea fi non fum,nunquid fum fufcior? Cic.ad Attic.lib.4, Clodij veftibulum vacuum fane mihi nuntiabatur , paucis pannofis fine laterna.
Laterna Punica.Plaut.Aulul.6,
Ita is pellucet,quafi laterna Punica.

Laternarius,laternarij { φανοφόρος } Qui alteri laternam præfert. Cicero in Pifonem, An cum altero barbato Epicureo , cum altero Catilinæ laternario?

Latefco,Vide LATVS adiectiuum.

Latex,laticis,pen.corr.mafc.gen.{ ὑγρόν } Omnis humor dicitur ab eo quòd intra aliquid lateat. Vnde & de aqua, vino , & cæteris dicitur, Virg 1.Æneid.Regales inter menfas , laticémque Lyæum. Ouidius Palladios latices dixit , quum oleum dicere vellet. Et Lucret.lib.1, Abfynthij laticem. Cic.1.de Diuinatione,
Nos circum latices gelidos fumantibus aris,&c. Ex Homero.
Cupido laticum,Sitis.Lucret.lib.4.
Liquoris vitigeni latex Lucret.lib.5.
Cærulei latices.Ouid.3.Trift.eleg.10.
Perennes latices.Lucret.lib.5.
Sacri.Ouid.5 Metamorph.
Calidi latices.Virg 6.Æneid.
¶Congerere laticem in vas.Lucret.lib.3.
Abfynthi amarum perpotare laticem.Lucret.lib.4.
Gelido latice refouere aliquem.Senec. Agamemn.8.

Lathyris { λαθυρίς } herba quæ cataputia maior appellatur. Plin.lib. 27.cap.11,Lathyris folia habet multa lactucæ fimilia,tenuiora , germina multa,in quibus femen tuniculis continetur,vt capparis.

Latialis,Vide LATIVM.Dicitur & Latiaris.

Latibulum,Vide LATEO.

Laticlauium,Vide LATVS adiectiuum.

Latifolium,Latifundium,Vide LATVS adiectiuum.

Latine,Latinus,Vide LATIVM.

LATINI { λατῖνοι } populi Italiæ in Latio: de quibus Saluft. Primò Italiam tenuiffe quofdam , qui appellabantur Aborigines : hos poftea aduentu Æneæ Phrygiis iunctos, Latinos vno nomine nuncupatos. Seruius autem ait Æneam victis Latinis,vt eorum fauorem fibi conciliaret,nomen Latinum nō folùm illis non fuftuliffe,fed etiam Troianis impofuiffe.

LATINVS,pen.prod. {λατῖνος} tefte Bocatio,Laurentum rex , Fauni & Maricæ nymphæ Laurentis filius.Virg.lib.7.Æneidos,
-rex arua Latinus & vrbes, &c. Hic , vt idem teftatur, Æneam profugum fufcepit hofpitio: & vti refpōfo acceperat, ei Lauiniam filiam,iam Turno Dauni filio promiffam, dedit vxorem: quamobrem bellum ingens inter Æneam & Turnum exortum eft , in quo Latinum ceciditte ex Virgilio & Seruio manifeftū eft. ¶Fuere & alij plures Latini,vt author eft Higinus. ¶Latinus Syluius,vt ait Liuius,Æneę Syluij fuit filius,& mortuo patre Albanis imperauit,& ab eo coloniæ deductæ eorum qui Prifci Latini nuncupati funt.

Latio,Vide FERO.

Latito,Vide LATEO,lates.

Latitudo,Vide LATVS adiectiuum.

LATIVM {Λάτιον} vt ait Plinius lib.3.cap.5, ea pars Italiæ est, vbi sunt Tyberina ostia & Clostra Romana. Dictum Latium à latendo, quòd illic latuerit Saturnus, Iouem filium fugiens. Ouid.1.Fastorum,
Dicta quoque est Latium terra latente deo. Virgil.lib.8.Æneidos,
.Latiúmque vocari
Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris. Varro autem Latium dici putat, quòd latet Italia inter præcipitia Alpium & Apennini. Est autem duplex Latium, vt dicit Seruius, Vnum à Tyberi vsque ad Fúdos: aliud inde vsque ad Vulturnum. Latium verò antiquum, vt ait Plinius lib.3.cap.5, à Tiberi Circeios seruatum est M passuum L longitudine. tam tenues primordio imperij fuere radices. Colonis sæpe mutatis tenuere aliis alij temporibus, Aborigines, Pelasgi, Arcades, Siculi, Aurunci, Rutuli. Et vltra Circeios Volsci, Osci, Ausones, vnde nomen modo Latij processit ad Lirin amnem. Cic. pro Archia, Studiáque hæc & in Latio vehementius tum colebantur.

Facetiæ oblitę Latio. Cic. ad Papyrium, lib.9, Mirificè capior facetiis maximè nostratibus, præsertim quum eas videam primum oblitas Latio tum, quum in vrbem nostram est infusa peregrinitas: nunc verò etiam Brachatis & Transalpinis nationibus, vt nullum veteris leporis vestigium appareat.

Ferox Latium. Horat.1.Carm.ode 35.

Felix Latium. Horat in Carm. seculari.

Latius, Adiect. {Λάτιος} Colum.lib.1.in Præf. An Latiæ musæ non solos adytis suis Accium & Virgilium recepere, sed eorum & proximis & procul à secundis sacras concessere sedes?

Agri Latij. Ouid.3 Fast.

Arces Latiæ. Ouid.15.Metamorph.

Gens Latia. Ouid.4.Fast.

Lingua Latia. Ouid.2.de Ponto, eleg.3.

Latialis, & hoc latiale, pen.prod {Λατῖνος} Quod est ex Latio, vt Latialis Iupiter, apud Cic. pro Milone.

Caput Latiale. Lucan.lib.1.

Latialis sermo, Romanus & Latinus, quo Latini primùm vsi sunt. Plin. lib.3.cap.1, Ex his digna memoratu, aut Latiali sermone dictu facilia. Id est, Latino.

Latialis doctrina. Macrobius lib.1.cap.1.

Latinus, pen.prod. Aliud adiect. {Λατῖνος} Virg.1.Æneidos,
.genus vnde Latinum.

Carmen Latinum. Horat.1.Carm.ode 32.

Latinæ cõsuetudini tradere. Colum. in Præfat.lib.12. Id est, In Latinum sermonem vertere.

Latinæ feriæ. Varr.4.de Lingua Lat. Latinæ feriæ dies conceptiuus dictus à Latinis populis, quibus ex Albano monte ex sacris carnẽ petere ius fuit cum Romanis. A quibus Latinis, Latinæ dictæ. Hactenus Varro. Cic. pro Planc. Quibus è municipiis vix iam qui carnem Latinis petant, inueniuntur.

Latinæ feriæ. Dionysius Halicarnasseus lib.4, Tarquinius superbus designare templum statuit Romanis & Latinis commune, atque Hernicis & Volscis, eis quidem qui in societatẽ scripti erant: vt cõuenientes quocũque anno in designatũ locũ nundinarẽt vnáque vescerentur, ac de cõmunibus extis partem quique eorum caperent. Gratè autem suscipientibus rem omnibus, locum designauit vbi cõuentum facerent, in medio maximè gẽtium earum positũ, montẽ celsum qui Albanorum superstat vrbi, in quo nundinas quotánis agi & inducias esse omnibus erga omnes lege statuit: Sacrificiáque perfici cõmunia Latiali Ioui: epulas idem quoque statuẽs, quas exhibere oporteret ad sacrificia vnamquanque vrbem, & quam partem vnáquanque accipere. Quæ verò participes erant huius solennitatis & sacrificij vrbes fuere, tribus demptis, quinquaginta. Has autẽ solennitates & sacrificia Romani vsque ad hęc nostra tempora perficiũt, Latinas eas vocãtes. Ferũtque in eas hæ, quæ participes sunt sacrorum, vrbes: aliæ agnas, aliæ caseos, aliæ lactis mensuram quandã, aliæque his simile aliquod molæ genus. Vno autem tauro cõmuniter ab omnibus immolato, statutam partem vrbs quæque accipit. Sacrificant enim pro omnibus, principatúmque sacrorum Romani habent. Idem sub finem lib.6, Decreuit Senatus etiã agendas esse diis gratias de reconciliatione plebis, sacrificiáque perficienda, vnam diem adiiciens Latinis feriis vocatis, quæ duarum erant: primam quidem sacram faciẽte Tarquinio, quo tempore Etruscos vicit: secundam verò addente Populo quum Reges eiiciens liberam ciuitatem fecit quibus duabus tertia quoque adiuncta est, reditus rebellium gratia. Patrocinium autem & curam sacrificiorum quæ in his fiunt, atque certaminum, accepere Tribunorum ministri, nunc habentes potestatem ædilitiam, ornati ipsi à Senatu purpura & solio eburneo, aliísque insignibus quæ Reges habuerant. Macrobius lib.1. Saturnal.cap.16, Quum Latiar, hoc est Latinarum solenne, concipitur, nefas est prælium sumere. quare nec Latinarum tempore, quo publicè quondam inducię inter Romanum populum Latinósque firmatæ sunt, inchoari bellum decebat. Cic. ad Qu. fratrem lib.2.epist.8, De nostra Tullia tui mehercule amantissima, spero eum Crassipede nos confecisse. Dies erant duo, qui post Latinas habentur religiosi: cæteroqui confectum erat. Latiar erat exiturus. Ad octauum Idus Apriles sponsalia Crassipedi præbui. Vide Cælium Rhodiginum lib.28.cap.24. Plinius lib.27.cap.7, Latinarum feriis quadrigæ certant in Capitolio, victórque absinthium bibit: credo sanitatem præmio dari honorificè arbitratis maioribus. Arnobius aduersus gentes lib.2, vbi de ceremoniarum mutatione agit, In Albano antiquitus monte nullos alios licebat, quàm niuei tauros candoris immolare: nónne istum morem, religionémque mutastis, atque vt rufulos liceret dari Senatus constitutum sanctione? Plutarchus in Camillo, ad finem, Quum multæ in Senatu variæque contentiones essent, quòd in varias sententias ciuium mentes trahebantur, tandem in hanc sententiam itum est, vt alter ex Consulibus popularis crearetur. Dictator (Camillum intelligit) quum ad populum hoc nuntiaret, statim populus cum Senatu reconciliatus est, & Camillum plausu ac clamore domum vsque remittunt. Postridie autem congregati decreta tulere, vt Concordiæ (quemadmodum Camillus vouerat in foro & in concione) ingens pro rebus bene gestis templum moliretur. Liuius Decad.1.lib.6.ad finem, In celebritatibus quas Latinas vocabant, addita vna die, per quatriduum solennitates instituerunt, & deinde statim Romanos coronas ferre ac rei diuinæ intendere voluerunt. Comitiis à Camillo habitis, Marcus Æmilius ex patritiis, Lucius Sextus primus ex popularibus, Consules designati. Alexander ab Alexandro lib.5 cap.7, Romanos Consules comitiis creatos, sortitis prouinciis, aut extra sortem datis, Latinas ferias indicere consueuisse planè perspicuum est: Iouísque Latiali in monte Albano sacrum facere, quod Latiar dixere, vbi carnem Latinis populis dare mos erat, quæ visceratio dicta. Est enim mons Albanus inter Albam & vrbem Romam tractu ferè pari disiunctus, vbi templum à Tarquinio Superbo Ioui Latiali constructum ferunt. Paulo pòst: Has Latinas Tarquinius à principio in vnam diem indixit. post Reges verò exactos, altera populi iussu adiici cœpta fuit. Demum restituta plebe, quæ ad sacrum montem secesserat, in tres aut quatuor dies indictas à Consule vel Præfecto Latinarum fuisse: interiecto deinde tempore, in decem dilatas seruatásque inuenimus. De Præfecto Latinarum meminerũt Fenestella, & Pomponius in l.2.D De origine iuris. Liuius Decad.3 lib.5, Romæ Consules Prætorésque vsque ante diem quintum Calend. Maias Latinæ tenuerunt. eo die perpetrato sacro in monte, in suas quisque prouincias proficiscuntur.

Latinæ ferię dicebãtur, quũ ex populis Latinis viri simul & mulieres in montem Albanũ hostias adducebant: &, quatriddano sacrificio facto, accepta carne in suam quisque ciuitatem digressi reuertebant. ea dicta visceratio, quoniam ex hostiis carnes in partes cæsæ distribuerentur. viscerationem mox & Cæsar populo dedit, vt apud Suetonium legimus. Ferias autem Latinas, maximo Romanorum Latinorúmque magistratuum cõuentu, Consules procurabãt, quum interea cum populo agere non liceret: vt ob eam caussam Latinæ aliquãdo à Cõsulibus instaurarẽtur, quum tribunis pl. obsistere vellẽt, populares leges, & reipub perniciosas, ferre cupientibus. itaque ad Quintum Fratrẽ lib.2, Consul, inquit, Lentulus dies comitiales exemit omnes. nam etiam Latinæ instaurantur: nec tamen deerãt supplicationes. sic legibus perniciosissimis obsistitur, maximè Catonis. Instaurabãt Latinas etiam Pontifices, vt Liuius libro 32. tradidit. id autem fiebat, quasi iam, faciendis iis, aut prætermissum aliquid esset, aut, quod non oporteret, commissum. Primus eas in vnum diem Tarquinius Superbus instituit: secundus dies additus, pulsis regibus: tertius post secessionem in Auẽtinum: quartus, plebe & patribus à Dictatore Camillo in concordiam reductis. In eo meam fluctuare sententiam fatęor, cõceptiuæ nẽ an statiuæ feriæ fuerint Latinæ. si Varronem, & Macrobium sequamur, antiquitatis vtrunque peritissimũ, conceptiuæ erãt, non statiuæ, concipiebãtúrque in dies vel certos, vel incertos. Liuius tamen statiuas indicat fuisse, quum ait lib.25, Romæ Consules, Prętorésque vsque ante diem v. Cal. Mai. Latinæ tenuerũt. eo die perpetrato sacro in monte, in suas quisque prouincias proficiscuntur. Non enim simile veri est, Consules, quum victor Annibal vastaret Italiã, cõsultò in v. Cal. Maias, qui dies à primo initi magistratus die, hoc est ab Idibus Martij, XLIII. dierum spatio distat, Latinas distulisse: vt ipsi sibi diutinæ in vrbe mansionis necessitatem imponerent: quum ire in Prouincias neque Consulibus, neque Prætoribus liceret, nisi Latinarum sacro perpetrato. aut igitur eas è statiuis in ordinem conceptiuarum posteà transisse credendum est: aut latentem caussam alij perscrutentur. Ex P. Manutij commentariis in epist. ad Attic. & ad Qu. Fratrem.

Fides Latinæ. Horat.1.epist.3.

Gens Latina. Virg 8 Æneid.

Latini Iuniani in libertorum numerũ inducti fuerant, similitudine eorum qui socij Latini & Latini colonarij dicebantur, qui in Latinas colonias deducti fuerant. Lex sociis nominis Latini dabat, qui stirpem ex sese domi relinquerent, vt ciues Romani fierent. Hæc apud Liuium lex extat, à qua profectam esse primùm rationem eam qua ius Quiritium consequerentur Latini liberti existimo, vt prole. De his sæpe fit mentio apud Iurisconsultos, & Vlpianum præsertim in institutis. Turneb.

Latina lingua locupletior Græca. Cic.1.de Fin. Ita sentio, & sæpe disserui, Latinam linguam non modò non inopem, vt vulgò putarent, sed locupletiorem etiam esse quàm Græcam.

Vertere in Latinum, hoc est in Latinam linguam. Quintil.lib.10. cap.5. Sub. sermonem.

Verbis Latinis miscere Græca. Horat.1.Serm.saty.10.

Parum Latina vocabula. Mart.lib.2.

Voce Latina loqui. Ouid.3.Trist.eleg.12.

Vrbs Latina. Virg 9.Æneid.

Latinè, pen.prod. Aduerb. {Λατινιστί} More Latinorum. Cic 6.Verr. Latinè me scitote, non accusatoriè loqui. Idem 7.Philipp. Qui planè & Latinè loquuntur. Hoc est, propriè, apertè & vt res habet, sine figuris vlláve obscuritate aut circuitu.

Latinè scire, Cic. pro Cecin. Quid enim facilius est, quàm probari iis, qui Latinè sciant, in vno seruulo familiæ nomen non valere?

Latinitas, pen.corr. pro Latino sermone. Cic. ad Attic.lib.7, Secutúsque sum non dico Cæcilium, Mane vt ex portu in Piræeum (malus enim author Latinitatis est) sed Terentium, &c.

Latinitas, Ius Latij, ius ciuium Romanorum. Cic. Att.lib.14, Scis quàm diligam Siculos. Multa illis Cæsar, neque me inuito, etsi Latinitas erat nõ ferenda, &c. Id est, ius ciuium Romanorum. Nam Latini, ciues Romani: itaque & suffragia ferebant, & magistratus gerebant. Si igitur Siculis Cæsar ius Latij concessisset, res fuisset non ferenda, verumtamen ferri potuisset. Vt autem Antonius legem figat, quasi à Cæsare latam, qui nullam hac de re mentionem fecit, hoc verò neutiquam ferri potest.

Latiniensis, & hoc Latiniense, Idem quod Latinus. Cicerò de Arusp. respon. Quod in agro Latiniensi auditus est strepitus cum fremitu.

LATMIVS mons, Vide LAMIVS.

LATMVS {Λάτμος} Plinio, Ioniæ mons nobilis, ob Endymionis fabu-

lam, quem aiunt à Luna adamatum in eodem obdormiuisse. Dicit tamen Cic lib.1.Tuscul.quæst.eum in Latmo obdormiuisse,& in somnis à Luna deosculatum.

Latomiæ, vel latumiæ, latumiarum { λατομίαι } Lapicidinæ, & metalla fataria. Liu.lib.6.de bello Pun. Comprehensa postea priuata ædificia, comprehensæ latomiæ, forúmque piscarium. Cicero 7.Verr. Vide LATVMIAE

Ad latomias damnari solebant ij, qui in opus metalli damnabantur. Apud Plautum in Capt.12, Tindarus in latomias lapidarias ab Egione damnatur: Inde, inquit, ibis porrò in latomias lapidarias.

Latomus, latomi, pen.corr.masc.gen. { λατόμος } Lapicida, qui lapides cædit.

LATONA, pen.prod. { λητώ } Cei filia, à Ioue dilecta pariter & oppressa, Apollinem & Dianam peperit. Vnde Apollo Latoides, & Diana Latonia dicitur. Virg.9.Æneidos,

Astrorum decus, & nemorum Latonia custos. Similiter Delos, vt ait Seruius, dicta est Latonia, quòd in ea Latona enixa sit Dianam & Apollinem.

Genus duplex Latonæ. Virg.12.Æneid.
Filius Latonæ, Phœbus. Tibul.lib.3 eleg.4.
Puer Latonæ, Phœbus. Horat.4.Carm.ode 6.
Candida Latona. Claud.5.Paneg.
Dilecta Ioui Latona. Horat.1.Carm.ode 21.

Latonius, Adiectiuum { λητῷος } vt Proles Latonia. Ouid.8.Metam.
Stirps Latonia. Ouid.3.Trist.eleg.2.
Velox Latonia. Stat.10.Theb.
Luna Latonia. Tibul.lib.3.eleg.4.
Delos Latonia. Virg 3.Georg.

Latonigenæ dij { λητογενεῖς } Apollo & Diana. Seneca Agamem.5.
Duo Latonigenæ. Ouid.6.Metamorph.

Latous, pen.prod. { λητῷος } Apollo. Horat.1.Carm.ode 31,
Frui paratis,& valido mihi Latoe dones.

Lator, latoris, Verbale à fero, fers, Vide FERO.

Latria, latriæ { λατρεία } Latinè cultus, obsequium, seruitus religionis.

Latrina, latrinæ, penult prod. { ἀφεδρὼν, ἀποπάτος } Locus priuatarum sordium, & nonnunquam locus ad exonerandum ventrem accommodatus. A latendo. Apuleius de Asino, lib.9, Omnia protsus vt in quandam cœnosam latrinam, in eius animum confluxerant vitia. Varro lib.2.de Analogia, Deinde quum breuitatis causa nomina contraherent, quo essent aptiora, pro lauatrina, latrinam nominauerant. Vide Lauatrina, in LAVO.

¶Latrina, in quam lotura proiicitur. Plaut. Curcul 12,
Non pluris facio, quàm ancillam meam quæ latrinam lauat.

¶Latrinum, neutri generis apud Laberiũ, teste Nonio, Sequere in latrinum, vt aliquid gustes ex Cynica hæresi. Lucil.lib.6,
Hoc tu aptè, credit quenque latrina perisse.

Latro, latras { ὑλακτῶ, ὑλακτέω } latrare, Proprium est canis, quum impetum facit & voce terret. Virgil.eclog.3.
-multum latrante Lycisca. Plaut.Amph.15, Nec gannio, nec latro. Cic.pro Rosc.Amer. Quod si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, &c.

¶Latrare, ad homines trãslatum, pro Vociferari, & intentiore voce clamare. Cic.2.de Orat. Quid enim hic meus frater ab arte adiuuari potuit, quum à Philippo interrogatus quid latraret, furem se videre respondit? Idem de Clar.Orat. Latrant enim iam quidam oratores, non loquuntur.

Rumperis, & latras magnorum maxime regum. Horat.1.Sermonum, saty.3. Rumperis, ex impatientia. Latras, more canum amarè obiurgas.

Latrare aliquid, Id est poscere. Lucret.lib.2.4, -nonne videtis Nil aliud sibi naturam latrare, &c. Festus lib.10, Latrare Ennius pro poscere posuit. Hactenus ille. Versus autem Ennij citatur à Varrone lib.vlt.de ling.Latina, non ita procul à fine: Multa, inquit, ab animalium vocibus translata in homines: partim, quæ sunt aperta: partim, obscura. Perspicua, vt Ennij: Animus cum pectore latrat. quo loco multi codices perperam habent lactat.

¶Latrare, cum accusatiuo. Horat.2. Serm.saty.1,
-si quis Opprobriis dignum latrauerit integer ipse.

Latror, latraris, Passiuum { ὑλακτοῦμαι } Plin.lib.25.cap.10, Hanc habentes, negant latrari à canibus.
Latratur, Impersonale. Ouid.2.Tristium,
Scit cui latretur, quum solus obambulat ipse.

Latrans, Participium { ὑλακτῶν } vt Colla latrantia canis. Propert.lib.5. elegia 18.
Bella vndique latrantia. Claud.2.in Eutrop.
Stomachum latrantem lenire. Horat.2.Serm.saty.2.

Latratus, pen.prod. { ὑλακτηθείς } Aliud participium.vt
Caput latratum Capharei. Stat.1.Achil. Id est, fluctuum tumultu affectum.
Cibus latratus. Martial.lib.1.epig.133, ad Cosmum, de Cynico philosopho,
Cui dat latratos obuia turba cibos. Id est, latratu mendicatos more canis.

Latrator, pen.prod. { ὑλακτητής } Verbale. Virg.8.Æneidos,
Omnigenúmque deûm monstra, & latrator Anubis, &c. Seruius, Latrator quia canino capite pingitur. hunc volunt esse Mercurium: ideo quia nihil est cane sagacius.

Latratus, huius latratus, pen.prod. { ὑλαγμός } Plin.lib.8.cap.40, Ab alio in Epiro agnitum in conuentu percussorem domini, laniatu & latratu adactum vt cogeretur fateri scelus?
Latratus grauis. Varro 2.de Re rust.cap.9.
Aper actus latratibus Ouid.2.Fast.
Claris latratibus actus ceruus. Ouid.13.Metam.
Dare latratus Seneca Medea, 10.
Vagis latratibus implet dumeta venator. Silius lib.3.
Intonare latratu ingenti, Vide INTONO.

Remugit nemus latratu. Seneca Thyeste, 8.
Sæuit canum latratus in auras. Virg.5.Æneid.
Turbare apros latratu. Virg.3.Georg.

Latro, latronis, com.gen. { ληστής, λῃστὴς } Græca dictio est, qua significantur viatum obsessores, qui publicè vel per vim furantur, quòd à latere adoriantur. vel à latendo: quòd latenter insidientur, authore Festo. Cic.2 Philip. Erat ei viuendum latronum ritu, vt tantum haberet, quantum rapere potuisset.
Infesti latrones. Horat.2.Serm.saty.1.
Insidiosus latro, Vide INSIDIOR.
Latronem, pro Venatore vsurpant nonnunquam poetæ. Virgil.1. Æneidos, -fixúmque latronis
Impauidus frangit telum.
Latrones, apud antiquos dicebãtur etiam conducti milites. Καὶ τῷ λατρεύειν inseruire. nam seruiebant mercede. Moris autem erat, vt hos Imperator & circa se haberet, & primos mitteret ad omne discrimen. Dicti quasi laterones, inquit Varro: quia circa latera esse soleãt. quos nunc satellites vocant. Plaut. Milite, 3,
Nam rex Seleucus me opere orauit maximo
Vt sibi latrones cogerem & conscriberem.

Latrunculus, latrunculi, pen.corr. Diminut. { λῃστίδιον } Cic.de Prouinc. Consul. Res in Sardinia cum Mastrucatis latrunculis à Proprætore vna cohorte auxiliaria gesta.
Latrunculus, siue laterũculus, Qui & latro, est etiam quo ludimus sedecim scrupis gemina acie vtrinque directis, in quibus duo reges sunt inuicem contendentes, duæ reginæ, quatuor equites, sedecim pedites, quatuor satellites, totidem centuriones. Martialis,
Insidiosorum si ludis bella latronum. Seneca, Latrunculis ludimus. Idem, Ludebat laterunculis, quum centurio agmen, &c.
Prælia latronum ludere. Ouid.3.de Arte.

Latrocinor, pen corr. latrocinaris { λῃστεύω } latrocinári. Latronum more prædari. Cic.1.de Nat.deor. Tot millia latrocinantur morte proposita: alij omnia quæ possunt fana compilant. Idem 1.de Leg. Ius esset latrocinari, ius adulterare, &c.
Latrocinari ex occulto. Plin.lib.9.cap.42.
¶Latrocinari, Mercede militare. Plaut. Curcul. Latrocinatus annos decem, mercedem accipio.

Latrocinatio, Verbale. Plin.lib.19.cap.4, Multitudinis innumeræ sæua latrocinatio.

Latrocinium, latrocinij, Idem, quod & vsitatius est. Cicero pro Rosc. Amer. Quòd putares hîc latrocinium, non iudicium futurum. Idem 3.Verr. Tu quæ ex fanis religiosis per scelus & per latrocinium abstulisti, &c. Cæsar 8.bell.Gal. Quia repentino latrocinio atque impetu incolæ illorum, &c. Horat.1.Serm.saty.3,
-quum dicas esse pares res
Furta latrociniis.
Imago latrocinij. Ouid.2.de Arte
Latrocinium castrense, Vide CASTRVM.
Agitare latrocinia. Tacit.lib.12.
Coniicere in latrocinium, Vide CONIICIO.
Nefarium latrocinium, Vide NEFARIVS.
¶Latrocinium, Ipsa militia. Plaut. Qui apud regem in latrocinio fuisti, stipendium accepitasti.

Latrunculator, pen.prod.m.g. { ζητητής } Qui rerum capitalium iudex, siue quæstor appellatur, & vulgò iudex maleficiorum. Vlpianus lib.5. Digest.de Iudiciis.l. Solemus, Latrunculator de re pecuniaria iudicare non potest.

Latumiæ { λατομίαι } latumiarum, vel Latomiæ, aut etiam (vt alij volunt) Lautumiæ, Lapidicinæ. Festus, Latomias ex Græco & maximè à Syracusanis qui latomias & appellant & habent, ex quibus locis excisi sunt lapides ad extruendam vrbem. Vide LATOMIAE. Cicero 3.Verr. Qui iuratus apud vos dixit multos ciues Romanos in latumiis istius imperio crudelissimè per vim morte esse mulctatos. Idem 7.Verrina, Quæcunque nauis ex Asia, quæ ex Syria, quæ Tyro, quæ Alexandria venerat, statim certis iudicibus & custodibus tenebatur: vectores omnes in latumias coniiciebantur. Sic habent vulgati codices. Meus verò Plinius membranaceus manu scriptus sanequàm vetus lib.11.cap.37, sic habet, Ipse conuulneratus & captus semel per cauernam lautumiarum euasit, angustos vulpium aditus secutus. Et ita scribendum, euidentissimè apparet ex Seneca lib.9. Declamationum, declamatione 4, de Sabino quodam: Ille etiam, inquit, quum reus rogaret vt in lautumias transferretur, Ne nunc, inquit, quéquam vestrum decipiat nomen, Lautumiæ illæ minimè lauta res est. Iocabatur in miseriis & periculis suis. In quibus non debuisse quis nescit? potuisse quis credit? Hæc Seneca.

Latus { τετλαμένος } Participium à fero, fers. Vide FERO. vt Latus lectica. Cic.ad Qu.fratrem, lib.2.

Latus, latior, latissimus { εὐρὺς, πλατύς, λαῦρος } Spatiosus, amplus, laxus. Cuius contrarium est Angustus. Terent. Heaut.5.1, Huc est intrò latus lectus.
Aditus latus, Vide ADEO.
Agri. Virg 8.Æneidos.
Area. Ouid.epist.1.
Campi. Virg.2.Georg.
Æquor. Horat.1.epist.2.
Amnis. Virg.1.Georg.
Armi. Virg.11.Æneid.
Flumina. Virg.3.Georg.
Humum latum habebat. Ouid.5.Fast.
Orbis latus. Horat.1.Carm.ode 12.
Lato ore ingens fenestra. Virgil.2.Æneid.
Pectus latum. Ouid.1.Fast.
Lata radice arbor. Plin.lib.12.cap.7.
Regna latissima. Ouid.epist.2.
Latus vnguis. Plin lib.11.cap.45.
¶Latus pectore. Martial.lib.12.

Latus,

¶ Latus, cũ genitiuo. Columel. lib. 3. cap. 13, Auarius quidam dupõdio & dodrante altum sulcum, latum pedum quinque faciunt. Vide Longus pedum quatuor, in LONGVS.

Latus, cum accusatiuo. Plin. lib. 6. cap. 26, de Babylone: Sexaginta millia passuum amplexa muris, ducenos pedes altis, quinquagenos latis.

Buccina tortilis in latum. Ouid. 1. Metam.

¶ Erigi & latum fieri. Cic. 4. Acad. Est animorum ingeniorúmque naturale quoddam quasi pabulum consideratio contemplatióque naturæ. Erigimur, latiores fieri videmur, humana despicimus.

Latè, Aduerbium {[illegible]} Id est multis in locis. Plin. epist. 163 lib. 8, ad Fabatum, Quibus videor à meo, tuoque latere pronum ad honores iter, & audita latius nomina, & non subitas imagines relicturus.

Lucus latè facet. Virg. 8. Æneid.

Latè victrices cateruæ Horat. 4. Carm. ode 4.

Aperire latius. Tacit. in vita Agricolæ.

Audiri latius. Tacit. lib. 19.

Latè loca milite complent. Virg. 2. Æneidos.

Latè longéque diffusa laus Pompeij. Cic. pro Corn. Balbo.

Discedere latè. Virg. 4 Georg.

Latius opinione disseminatum est hoc malum. Cic. in Catil.

Latè diuisum atque dispersum bellum. Cic. pro Lege Manil.

Effusum latè mare. Horat. 1. epist. 11.

Fusus latius locus. Quintil. lib. 6 cap. 5.

Latius loqui, cui opponitur Compressius. Cic. 2. de Fin. Rhetoricam palmę, Dialecticã pugno similem esse dicebat, quòd latius loquerentur Rhetores, Dialectici autem compressius.

Latè patet, & ad multos pertinet hæc ars. Cic. 1. de Orat. Et 1. Offic. Hoc latissimè pateat, ad plurimosque pertineat.

Longè latéque remotus à vulgo. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Latè atque inflatè omnia perscribere ad aliquẽ. Cæsar 2. bel. Ciuil.

Sparsa latè vestigia currus. Ouid. 2 Metam.

Latè vagatus ignis. Liu. 4. bel. Pun.

Vagabitur nomen tuum longè atque latè. Cic. pro M. Marcello.

¶ Latius, pro Diuturnius. Plin. lib. 3. epist. 10, Cuius famæ latius cõsuletur, si dispensata & digesta fuerit.

Latitudo, pen. prod. latitudinis, fœm. generis. {[illegible]} Cic. 1. de Nat. deor. In hac igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum.

Crescere in latitudinem, Vide CRESCO.

Latitudo possessionum. Cic. 3. de Lege Agrar. Qui latitudinem possessionum tueri, qui inuidiam Syllanorum agrorũ ferre non possunt.

Latitudo verborum. Cic. 2. de Orat. Oris prauitatem & verborum latitudinem imitatur.

Latesco, latescis {[illegible]} latéscere, Latum fieri & in latum extendi. Colum. lib. 2. cap. 10, Quia non in ventrem latescunt, sed tenuem radicem deorsum agunt. Cic. in Arato, Hic equus à capite & longa ceruice latescit.

Latifolius, latifolia, latifolium {[illegible]} Quod lata habet folia. Plin. libro 15, Distinctio myrti satiuæ atque syluestris, & in vtraque latifoliæ. Idem lib. 15. cap. 7, Optima laurus ad id latifolia.

Latifundium, latifundij {[illegible]} Quod habet latum fundum & magnum: vel fundus latus & amplus. Plin. lib. 17. cap. 22, Latifundiis, nõ legitima naturæ festinatio. Id est, non potest vna certa ratio præscribi putandæ vineæ in magnis prædiis, quòd aliæ serius id, aliæ maturius desyderant. Idem, lib. 8. cap. 6, Latifundia perdidère Italiam.

Ampla latifundia. Valer. Maxim. lib. 8. cap. 6. de C. Licinio, Ampla ab eo relicta latifundia festinanter consumpsit.

Latusclauus, laticlaui, pen. prod. {[illegible]} Vestis Senatoria: dicta à textura. Quæ etiam vestis pro Senatoria dignitate accipitur. Plin. lib. 2. epist 9, Ego Sexto latumclauum à Cæsare nostro, ego Quæsturam impetraui. Vide CLAVVS.

Latiore clauo Tullus Hostilius primus è regibus Romanis vsus est: quem è purpura fuisse contextum docet Plin. lib. 9. cap. 39, Nam longa prætexta & latiore clauo, &c.

Hac veste vtebantur etiã sacerdotes. Silius, Sacrificam lato vestem distinguere clauo.

Laticlauij {[illegible]} Senatores appellati sunt, à lato clauo quo vtebantur. Suet. in Augusto, Ac ne expers castrorum esset, binos plerunque laticlauios præposuit singulis alis.

Laticlauia tunica. Valerius lib. 5. cap. 1.

Latus, lateris, pen. corr. neut gen. {[illegible]} Quod est infra axillam. Virg. 2. Æneidos,

-laterique Argiuum accommodat ensem.

Artifices lateris. Ouid. 3. de Arte.

Conatus laterum. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Dolor laterum. Horat. 1. Serm. saty. 9.

Inclinatio laterum fortis ac virilis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Inflexio laterum. Cic. 3. de Orat.

Ardua latera. Virg. 3 Æneid.

Forte latus. Horat. 1. epist. 7.

Inualidum latus. Ouid. 3. Amor. eleg. 10.

Longum latus. Senec. Hippol. 10.

Longo nullus lateri modus. Virg. 3. Georg.

Latus loreum. Plaut. Milit. Latera autem vestra lorea faciam. Sunt autem lorea latera, latera virgis cæsa & lacerata, quòd corium sic vapulantium in lora scindi videatur. Nam lora corium in corrigias scissum significat. Perinde igitur est ac si diceret, è vestro corio scindam lora virgis. Turnebus.

Niueum. Virg. eclog. 6. Ouid. 2. Metam.

Patiens laboris latus. Quintil. in Procem. lib. 11

Rigidum. Stat. 6. Theb.

Ensis accinctus lateri, Vide ACCINGO.

Accommodare ensem lateri. Virg. 2. Æneid.

Adhærere lateri, Vide ADHÆREO.

Adiungere aliquem lateri filij. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Astare in latus obliquum, hoc est Verso latere versus aliquem. Ouid. 3. Metamorph.

Cinxit latus ense. Ouid. 2. Fast.

Latus conserere lateri. Ouid. epist. 2.

Extentum cursu missa latus eruit hasta. Ouid. 12. Metam.

Exoluere à latere pugionem. Tacit. lib. 19.

Exonerare latus ense. Senec. Agamemn. 6.

Hæret lateri lethalis arundo. Virg. 4. Æneid.

Munire latus nauis. Ouid. 11 Metam.

Latus ense peregit. Ouid. epist. 4. Id est, transfixit, transegit, Egit ensem per latus. Vide PERAGO.

Resoluit latus ense. Id est discingit ensem. Ouid. ad Pisonem.

Ima soluuntur latera. Virg. 3. Georg.

Submittere latus. Ouid. 3 Metam.

Latus mundi, Regio. Horat. 1. Carm. ode 22.

¶ Latus, pro viribus & spiritu. Cic. de Senect. Neque enim ex te vnquam es nobilitatus, sed ex lateribus & lacertis tuis. Cic. in Orat. Valentiorum hæc laterum sunt. hoc est, eorum qui vehementer clamare possunt, qui dicuntur habere latera firma: sicuti contrà infirmis dicuntur esse lateribus, ij qui vocis contentionem ferre nõ possunt.

¶ Homines à latere, Id est chari & amici principum, & qui eorũ lateribus semper adsunt. Curtius lib. 5, Quum ad perniciem eius etiam à latere ipsius pecunia solicitaret hostis. Liuius 4. bel. Pun.

¶ Campi latus. Ouid. 10. Metam.

Latera insulæ, pro extremis vtrinque partibus. Cic. 2. de Leg.

Æqua latera. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Lateralis & hoc laterale, pen. prod. Plin. lib. 21. cap. 21, Idem si lateralis dolor sit, aut inter scapulas, aut in thorace.

Latusculum, pen. corr. Diminut. {[illegible]} Catul. ad Thallũ, epig. 22.

Ne laneum latusculum, manúsque mollicellas,
Inusta turpiter tibi flagella conscribillent.

Speculorum latuscula, Id est parua latera. Lucret. lib. 4.

Laterani {[illegible]} dicuntur satellites, qui principis alicuius latus tuentur, qui etiam laterones & latrones dicuntur. Vide LATRO.

Laterarius, Adiectiuum: vt Laterarium lignum. Vitruuius lib. 10. cap. 20, Ipsi autem laterariis circà fixis contineantur, teganturque tabulis maximè palmeis.

L A V

Lauacrum, Lauatio, Lauatrina. Vide LAVO.

Laudicœnus {[illegible]} Plin. Iunior lib. 2. ad Maximum, epist. 14, Sequuntur auditores actoribus similes, conducti & redempti mancipes. Conuenitur à conductis & redemptis in media basilica, vbi tam palàm sportulæ, quàm in triclinio dantur. Ex iudicio in iudicium pari mercede transitur. Inde iam non inurbanè [illegible] vocantur, [illegible]. iisdem Latinum nomen impositum est laudicœni: & tamen crescit in dies fœditas vtraque lingua notata.

Laudo, laudas {[illegible]} laudare, Verbis extollere. Cic. pro Flacco, Sic optimatum consilio gubernatur, vt omnes eius instituta laudare facilius possint quàm æmulari.

Probare & laudare. Cic. Ruffo, lib. 5, Quam quidem omnes non solùm probant, sed etiam laudant.

Laudare alterum ad aliquem, Vide AD præpositionem.

Laudare cum exceptione, Id est Non integrè. Cic. ad Quint. fratrem. lib. 1, Vnum est quod tibi ego præcipere non desinam, neque te patiar (quantum erit in me) cum exceptione laudari. omnes enim qui istinc veniunt, ita de tua virtute, integritate, humanitate commemorant, vt in tuis summis laudibus excipiant vnam iracundiam.

Laudare laudibus. Plaut. Capt 7.

Ore alicuius laudari. Ouid. ad Liuiam.

Carmine laudari alicuius. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.

Laudatur vtilitate, non arte. Cic. 1. de Finib.

¶ Laudare, Nominare. Plaut. Capt. 7,

Id scias, Iouem supremum testem laudo Ægio,
Me infidelem non futurũ Philocrati. Quo tamen in loco, non testẽ laudo, sed testẽ do, vulgò legitur: sed mendosè, vt ex Nonio apparet. Laudare (inquit Macrobius lib. 6. Saturn. cap. 7.) significat prisca lingua nominare, appellaréque. Sic in actionibus ciuilibus author laudari dicitur, id est nominari. Budæus.

Laudare tamen, quod verbum est ipsum iuris, siquis diligenter aduertat, non modò nominare, vt Gellius & Macrobius, & Nonius dixerunt: sed etiam nominatim citare significat & appellare: hoc est, In dicio dictato interpellare. Cic. 3. de Orat. de Carneade loquens, Huius ego, etsi multos auditores cognoui Athenis, tamen authores certissimos laudare possum, & socerum meum Scæuolam, qui eum Romę audiuit adolescens, & Quint. Metellum familiarẽ meum. Idem de Claris Orat. Et pro Flacco, His tu igitur epistolis, Deciane, recitatis, his mulierculis productis, illo absente authore laudato, tantum te crimen prolaturum putasti, &c. Gellius lib. 3. cap. 16, Varrò vndecimo mense nasci hominem posse dicit: eiusque sententiæ tam de octauo, quàm de vndecimo mẽse, Aristotelem laudat authorẽ. Pomponius in l. Tenetur. De actionibus empti & venditi, Si tibi iter vendidero, ita demum authorem me laudare poteris, si tuus fuerit fundus, cui acquirere seruitutẽ volueris. Laudare authorem Modestinus & Pomponius, quo modo & Cicero, pro Nominatim citare posuerunt, & ad sui defensionem accersere, appellaréque. Budæus.

Laudo, pro Recuso, improbo, nolo, ex eo, ni fallor, quòd simulata verborum laudatione plerunque id afficimus, quod toto pectore improbamus atque damnamus. Sic accepit Virgilius quum in Georgicis scribit,

-laudato ingentia rura, Exiguum colito. Nam latifundia improbat, modicúmque agri modum præfert. Turnebus.

Laudando concipit ignem. Ouid. 10. Metam.

Laudandus, Gerundiuum {[illegible]} vt loci non laudandi. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.

Voluntas laudanda est. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.

Laudatus, pen. prod. {[illegible]} Participium, siue Nomen ex participio,

Abundè laudatus.Ouid.1.Trist.eleg.6.
Falsò laudata fœmina Ouid.3.Amor.eleg.11.
Forma laudata.Ouid.epist.15.
Laudatior.Plin lib.17.cap.13.
Laudatissima forma.Ouid epist 18.
Virgo laudatissima dote formæ.Ouid.9.Metam.
Laudator, pen.prod.Verb. {ἐπαινέτης} Cic.pro Fonteio,Eo nos iam laudatore & teste vtemur.
Laudator voluntarius.Cic 6.Verr.
Nolo esse laudator, ne videar adulator. Author ad Herenn.lib.4.
Adhibere laudatorem,Vide ADHIBEO.
Dare laudatores alicui.Quintil lib.3.cap.7.
Laudatrix , pen prod.Verbale fœm. {ἐπαινέτις} Cic 3. Tusc. Vitiorum laudatrix fama popularis.
Laudatrix venus est insidiosa mihi Ouid.epist.16.
Laudatio,Verbale {ἔπαινος} Est ipsa laudantis oratio. Cicer.pro Fonteio, Vos autem absens orat atque obsecrat,vt sua religio,laudatio,authoritas,aliquid apud vestros animos momenti habuisse videatur.
Præclara laudatio.Cic.4. Verr.
Funebres laudationes.Quintil.lib.3.cap.7.
Decernere laudationem,Vide DECERNO.
¶Laus & Laudatio differunt.Sen.epist.103,Præterea aliud est laus, aliud laudatio. Hæc & vocem exigit. Itaque nemo dicit laudem funebrem,sed laudationem:cuius officium oratione constat.
Laudabilis, & hoc laudabile , pen.corr. {ἀξιέπαινος,ἐπαινετός} Quod meritò laudari debet.Plaut.Persa,17, Ædepol dedisti virgo operam laudabilem,probam,& sapientem,& sobriam. Laudabilis vita,apud Ciceronem de Amic. Et 1.de Finibus,Rectæ & laudabiles res.
Carmen laudabile.Horat.de Arte.
Opus laudabile Lucret.lib.5.
Laudabiliter , pen.corr.Aduerbium {ἐπαινετῶς} Cic.5.Tuscul. Quid? ad rectè, honestè,laudabiliter, postremò ad bene viuendum, satisne est præsidij in virtute?
Laudatiuus,pen.prod.Adiectiuum {ἐπαινετικός} Quod laudat.Vnde Laudatiuū genus dicitur Demōstratiuum. Quintil.lib.2 cap.16,Laudatiuam totam,quæ est pars rhetorices tertia.
Laus,laudis , fœm gen. {ἔπαινος,αἶνος,ἐγκώμιον} Præconium, commendatio,gloria.Virg 5 Æneidos,
-primam merui qui laude coronam.
Laus, dicta est ἀπὸ τῆς λαλιᾶς : quòd propriè.laus,fit populi de aliquo recta loquentis.
Laus caseo Romæ,ex prouinciis Nemausensi,&c.Plin.lib.11.cap.42.
In laude olei nominatur id quoque. Plin.lib.13.cap.1.
Beatus omni laudum cumulo.Stat.4 Sylu 3.
Conspicuus laude,Vide CONSPICIO.
Dignus vir laude.Horat 4.Carm.ode 8.
Inclytus laude.Senec Agamemn 6.
Potentes laude homines Lucret.lib 6.
Æmulus laudis alicuius.Ouid.6 Metam.
Animus auarus laudis Horat.2.epist.1.Vide AVARVS.
Cupido immensa laudum.Virg 6.Æneid.
Hæres laudis alicuius Ouid.epist 9.
Imago falsa laudis.Quintil.lib 5.cap.8.
Obtrectatio laudis,Vide OBTRECTO.
Perpetuitas laudis,Vide PERPETVVS.
¶Antiquæ laudis res.Virg.2.Georgicorum.
Solidæ laudis cupido.Val Max.lib.4.cap.4.De Attilio Calatino.
Armatæ laudes,Id est laudes propter arma & res bellicas.Claud.2. Paneg.
Attonsa,Vide ATTONDEO.
Bellica laus,Res militaris. Cic.in Bruto , Ex bellica laude aspirare ad Africanum nemo potest. Rem militarē vocat bellicam laudem, vt eloquentiam dicendi laudem vocare solet.
Bellicæ laudes.Senec.Troade,8.
Blandæ laudes.Virg.3.Georg.
Continua laus.Vide CONTINEO.
Imperatoria laus,Vide IMPERO.
Inclyta laus.Senec.Hercul.Oetheo,7.
Marmoratæ laudes,Vide MARMOR.
Modica laus Quintil.lib.1.cap.5.
Nascens laus,Vide NASCOR.
Numerosa laus.Ouid.ad Pisonem.
¶Abstrahere ad bellicas laudes,Vide ABSTRAHO.
Abest ab hac laude,Vide ABSVM.
Bellicis laudibus abundare.Cic.1.Offic.
Adipisci laudem.Cic.Magnam ex ea re laudem adipisci poteris.
Afferre laudem Quintil lib.1.cap.5.Vide AFFERO.
Afferre laudem alicui.Virg.12.Æneid.
Laude afficere. Cic.2. Offic Ex qua ætate qui exercerentur, laude affici solent.
Agere laudes,Vide AGO.
Amare laudes alicuius. Plin.in totius operis præfatione, Quanto tu ore patris laudes tonas?quāto fratris amas?quantus in poetica es? Id est, quanta eloquentia laudes fratris tui Domitiani celebras , idque libentissimè & amantissimè:id enim est hic amare laudes fratris.
Amittere laudem,Vide AMITTO.
Appetere laudem,Vide APPETO.
Asciscere sibi laudem,Vide ASCISCO.
Assequi laudem Cic Sed etiā liberalitatis laudē assequi singularē.
Asserere sibi laudes alicuius Ouid.1.Metam.
Assumere laudem, & laudi,Vide ASSVMO.
Longa laude canendus Stat.8.Theb.
Capere laudem,Vide CAPIO.
Celebrare laudes,Vide CELEBRO.
Celebratus laude illustri.Cic.pro Mur.
Certare laudibus alicuius.Virg.2.Georg.

Colligere omnium laudes,Vide COLLIGO.
Comparare laudem.Cic.Fam.2.
Communicare laudem cum altero,Vide COMMVNICO.
Concedere laudem alicui.Cic.1.de Orat. Vt eorum quibus summa dicendi laus à nostris hominibus concessa est,&c.
Conciliare laudem.Quintil.lib.2.cap.7.
Condere laudes,Vide CONDO.
Coniungere laudem ad aliquid.Quintil.lib.4.cap.1.
Consequi magnam laudem,Vide CONSEQVOR.
Contribuere alicui laudem,Vide CONTRIBVO.
Crescere laude postera.Horat.3.Carm.ode 30.
Crescere laude.Quintil.lib.1.cap.2.
Cumulare aliquem laudibus.Tacit.lib.18.
Cumulatus orator omni laude. Cic.2.de Orat.Vide CVMVLO.
Debetur illi laus.Horat.1.Serm.saty.6.
Delibare de laudibus. Planc.Cic.Fam.10.
Detereré laudes alicuius.Horat.1.Carm.ode 6.
Detrectare laudes.Ouid.5.Metam.
Dicere laudes alicuius. Virg eclog.6.
Dicere laudem alicuius rei.Quintil.lib.1.cap.10.
In laudem dicuntur.Gel lib.4.cap.9.
Latè,longéque diffusa laus Pompeij,Vide LATVS adiectiuum.
Dare laudem virtutis necessitati.Quintil.lib.1.cap.8.
Dare aliquid alteri laudi. Cic.pro Plancio, Tu id in me reprehendis, quod Q. Metello laudi datum est, hodiéque est & semper erit maximæ gloriæ.
Duci laude ad peiora.Quintil.lib.5.cap.12.
Edunt obliuia laudem.Silius lib.12.
Efferre laudibus summis vsque ad cælum.Cic.Dolabellæ,lib.9.
Egentes animi laudis.Virg.5.Æneid.
Laudibus ad cælum extollere.Cic.ad Catonem,lib.15.
Facta mihi ferent laudem.Virg.11.Æneid.
Insigni laude ferre aliquem.Virg.1.Æneid.
Florere laudibus.Lucret.lib.5.
Fraudare aliquem debita laude.Quintil.lib.2.cap.14.
Habere laudes.Cic.de Opt.gen.Orat. Quod omnes laudes habet, id est optimum.
Haurire laudem.Cic.Famil.6.
Illustrare laudibus.Luceius Cic.Famil.5.
Habere laudes de aliquo.Cic.Attico,lib.13, Bruti nostri quotidianis , assiduísque laudibus, quas ab eo de nobis haberi permulti mihi renuntiauerunt,commotum illum aliquando scripsisti ad me.
Laudem non habet breuitas in eloquentia. Cic.de Clar.Orat.
Imminuere laudem alicuius,Vide IMMINVO.
Impertire laudem,Vide IMPERTIO.
Incumbere ad laudem, Vide INCVMBO.
Laudem inuenire, Vide INVENIO.
Libare laudem.Author.ad Heren.lib.4.
Minuere laudem.Cic.1.Offic.
Mereri laudem,Vide MEREO.
Parere sibi laudem.Cic.2.Offic.
Mutuari laudem aliunde,Vide MVTVVM.
Natus laudi,Vide NASCOR.
Obsolescit laus.Tacit.lib.4.
Obterere laudes maiorum,Vide OBTERO.
Occupauit laus omnia. Cic.pro Mur. Maledicto quidem idcirco nihil in hisce rebus loci est,quòd omnia laus occupauit.
Onerare laudibus,Vide ONERO.
Ornare laudibus veris aliquem.Cic.ad Q.frat.lib.2.
Pendere ex laude, Vide PENDEO.
Carmina vestrarum peragunt præconia laudum.Ouid.4.de Ponto, elegia 8.
Amore laudum perculsus.Virg.9.Æneid.
Spes magna laudis percussit cor meum. Lucret.lib.1.
Perferre laudem ex vrbe,Vide PERFERO.
Ponere in laude.Cic.5.Verr.
Præesse laudi alicuius.Cicero , Nascenti nostræ laudi præfuisti.
Egregiam laudem referre.Virg.4.Æneid.
Præripere laudem.Cic.de Aruspic.respon.
Procedere laudibus Cic.in Brut.
Quærere laudem.Cic.pro Flacco.
Seruire laudi.Cic.Verr.3.
Scribere laudes.Quintil.lib.3.cap.4.
Scribere laudem alicuius.Quintil.lib.2.cap.15.
Suffragari laudi.Cassius Cic.Famil.12.
Magnæ laudi esse.Horat.2.Serm.saty.3.
Est tua laus,Laudandus es propterea.Cic.Thermo,lib.2, Qui si dignum se maioribus suis præbuerit, vt spero & opto : tua laus ex aliqua parte fuerit.
Sumere laudem à crimine. Ouid.6.Metam.
Tactus cupidine laudis.Ouid.4.Trist.eleg.5.
In astra tollere plena manu laudes alicuius,Vide MANVS.
Tollere aliquem laudibus.Horat.1.Carm.ode 21.
Transfundere laudem,In TRANSFVNDO.
Tribuere laudem alicui. Cic. Bruto,15 , Quanquam ego illi tum verborum laudem tribui,eámque modicam.
Venari laudem.Author.ad Heren.lib.4.
Venerari aliquem laudibus ,ac gratiis.Tacit.lib.12.
Laudem vertit in crimina.Ouid.epist.8.
¶Laudis nomine Cicero frequenter eloquentiam intelligit , quoniam nihil ea laudabilius putabat.vt lib.2.de Officiis, & lib.1.de Oratore videre licet. Idem in Bruto,14,Post hanc ætatem aliquot annis Themistocles fuit, quem constat cum prudentia,tum etiā eloquentia præstitisse.Pòst Pericles,qui quum floreret omni genere virtutis, hac tamē fuit laude clarissimus. Sic laudem dicendi, & laudem oratoriam dicit.vt in eodem Bruto,41.

Lauer, láueris, neut. gen. & aliquãdo fœm. {σίου} Herba quã metathesi literarũ vulgò *berlã* dicimus, & *bernlã*. Plin. lib. 26. cap 8, Lauer quoque nascẽs in riuis, cõdita & cocta, torminibus medetur. Vide SION.

LAVERNA, dea fuit, quam Romani coluere, à qua Lauerniones dicti sunt fures, quòd sub tutela deæ Lauernæ essent, in cuius obscuro loco soliti erant inter se furta diuidere. Hinc Lauernalis porta Romæ dicta est ab æde Lauernæ proxima.

Pulchra Lauerna Horat. 1. epist. 17. Acron, Lauerna, vi ã salaria lucũ habet. Est autem dea furum: & simulacrum eius fures colunt; aut qui consilia sua volunt tacita. Dicta à lauando. Nam fures lauatores dicuntur. Cum silentio preces eius exercentur.

LAVINIA {[illegible]} Latini & Amatæ filia, vxor fuit Æneæ, propter quã Turnus iratus, tam in Latinũ quàm in Æneam bella suscepit, à Mezentio impetratis auxiliis. Seruius.

LAVINIVM {[illegible], [illegible]} vrbs quæ & Laurentum, à Lauinio Latini fratre, vt sentit Seruius. Deinde Laurentum à lauro inuenta à Latino, dum adepto imperio post fratris mortem ciuitatem augeret. Lauinium verò à Lauinia Æneæ vxore. Alij Lauinium à lauro Lauinio. Strabo dirimit Lauinium à Laurento. Dionysius Halicar. facit tres populos in Latio, Lauinienses, Laurentes, & Lauinium.

Sedes sacræ Lauinij. Ouid. 15. Metam.

Lauinius, Adiectiuum {[illegible]} vt

Arua Lauinia. Virgil 4. Æneid.

Virgo Lauinia. Ouid 14 Metam.

Lauo, lauas, laui, lautum & lotum, & antiquè lauatum {[illegible]} lauare, Abluere, & aqua quæque sordida purgare. Terent. Eunuch 3. 5, Abeunt lauatum, perstrepunt. Ouid. lib. 3. Fast. Sacra lauaturas mane petebat aquas. Terent. Heaut. 4. 1,

-atque illa, si iam lauerit, mihi nuncia.

Omnes in fonte lauabo. Virg. eclog 3.

Relliquias vino, & bibulam lauère fauillam. Virg 6. Æneid.

Membra lauabis aqua. Ouid. epist. 2.

Lachrymis vulnera sæua lauat. Ouid 3. de Arte.

Manus laua, & cœna. Cic. 2. de Orat.

Lauatur oliua aqua calida in aheno. Vlpian. in l. Sed addes. §. Illud nobis. D. Locati.

Studio gestire lauandi. Virg. 1. Georg.

¶ Lauare peccatum suum. Terent. Phorm. 5. 8, Venias nunc precibus lautum peccatum tuum.

¶ Lauare, pro lauari: vt in balneis, in quibus & lauamus & lauamur. Terẽt. Eunuch Act. 3. scen 5,

-paucæ, quæ circum illam essent, manent

Nouitię puellę. cõtinuò hęc adornãt, vt lauet. Aliquot pòst versibus,

Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lauamus.

Vbi nos lauerimus, si voles, lauato. Plaut. in Trucul. Act. 2. scen. 3,

Pisces ego credo, qui vsque dum viuunt lauant, minus diu

Lauare, quàm hæc lauat Phronesium. Ibidem Act. 1. scen. 2,

Vise illam, atque opperire ibi: iam exibit, nam lauabat.

Lauo, lauis, laui, lotum vel lautum {[illegible]} láuere, Idem. Cato cap. 65, Si inquinata erit, lauito.

Sanguis ater lauit corpora. Virg. 3. Georg.

Crines lauis amne Xantho. Horat. 4. Carm. ode 6.

Mala dulci vino lauere. Horat. 3. Carm. ode 12.

Ora manúsque tua lauimus Feronia lympha. Horat. 1. Ser. sat. 5.

Proluuie larga lauere humida saxa. Lucret. lib. 5.

Lauatio, lauationis {[illegible]} Cic. ad Varronem, lib. 9. Faciam vt lauatio parata sit. Id est balneum. Plin. lib. 8. cap. 45, Lauatione calidæ aquæ traduntur pinguescere.

Lauacrum, lauacri, pen. prod. {[illegible]} Balneum in quo quis lauari cõmodè potest. Gellius lib. 1. cap. 2, Propulsabamus caloris incõmoda lucorum vmbra ingentium, longis ambulacris, & mollibus ædium posticum refrigerantibus lauacris.

Auidus splendere lauacris. Claud. 2. in Eutrop.

Lauatrina, Vide LATRINA. Est lauatrina, quod nunc balneũ dicitur. Nonius. Vide Balneæ, balnearum, in BALNEVM.

Lautus, siue etiam lotus {[illegible]} Participiũ, siue Nomen ex participio. Id est lauatus. Terent. Phorm. 2. 2, Téne asymbolum venire vnctum, atque lautum è balineis? Cic. pro Deiotaro, Quid igitur causæ excogitari potest, cur te lautum voluerit, cœnatũ noluerit occidere?

In vnda lotus. Stat. 1. Sylu. 5.

Manus lautæ. Horat. 2. Serm. saty. 35.

¶ Lautus {[illegible], [illegible]} Elegãs, id est Mundus & splendidus, inquit Donatus. Cic. 3. Verr. Quũ iste atque illius amici homines lauti, & vrbani, sermones huiuscemodi dissipassent. Plaut. Pseud. 4,

-facite vt offendam parata omnia,

Vorsa, prægestega, strata, lautáque, coctáque omnia vti sint.

Militariter lautus. Tacit. lib. 18.

Lauta puella. Plaut. Milite,

Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? Id est, vis admodum puellam & adolescentulam teneriorémque, quæ nondum balneis vtatur, an grãdiusculam & matronam nuptámque & virum sæpe expertã, quæ iam publicè lauet? Turnebus.

Lautiores serui, Elegantiores. Cic. in Parad.

Lautũ negotium. Vide NEGOTIVM.

Lauta opera. Plin. lib. 13. cap. 4.

¶ Lautus, pro delicato. Cic. ad Trebat. lib. 7. epist. 14, Valde iam lautus es qui grauere ad me literas dare, homini præsertim propè domestico. Sunt qui fastuosum interpretentur.

¶ Lautus, Diues, Nitidus, in veste & victu delicato. Terent. Heaut. 4. 5, Omnes te in lauta & bene aucta parte putant.

Lauta ciuitas, Opulenta & nobilis. Cic. Acilio, lib. 13, In Halesina ciuitate tam lauta támque nobili coniunctissimos habeo.

Lautum patrimonium. Cic. pro Flacco.

Lautus cibus. Terent. Adelph. 3. 3.

Lautissima cœna. Plin. lib. 9. epist. 17.

Lautorum cœnæ. Mart. lib. 13.

Lautissimum conuiuium. Plin. lib. 14.

Culina lauta. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Epulæ lautiores. Stat. 1. Sylu. 6.

Lautè. Aduerbiũ {[illegible]} Eleganter. vt Lautè vestitus. Plaut. Casin. 18.

Lautè diuersari. Cic. 3. Verr.

Lautè loqui. Plaut. Milit. 14, Loquitur lautè, & minimè sordidè. Terent. Eunuch. 3. 1, Facetè, lepidè, lautè, nihil suprà.

Lautè munus suum administrare. Terent. Adelph. 5. 1.

Lautitia, lautitiæ {[illegible]} Epularum magnificentia, à lauatione dicta: quia apud antiquos hæ elegantiæ quæ nũc sunt, non erant, & rarò aliquis lauabat. Hæc Festus. Lautitia igitur mũditia est quæ in vestitu & cibo fit. Plin. lib. 9. cap. 35, Quum exquisitis quotidie Antonius saginaretur epulis, superbo simul ac procaci fastu, vt regina meretrix lautitiam eius omnem apparatúmque obtrectans. Cic. Pæto, lib. 9, Fama ad te de mea noua lautitia veniet.

Lautia, lautiorum {[illegible]} Munera dicebantur, quæ Romani per Quæstores legatis exterarum nationum mittebant, vt ait Plutarchus in Problem. vnde Liuius Decad. 4. lib. 5, Ædes liberæ Attalo ac lautia decreta. Festus, Dautia dicebãt veteres, quæ lautia dicimus: dabantur legatis hospitij gratia. Liu. 8. bel. Pun. Locus inde lautiáq; legatis præberi iussa.

¶ Lautia etiam fœmininè. Liuius, Ad hoc ædes, libera loca, lautiæ, legatis decreta. Budæus. Meus Liuius sic habet Decad. 3. lib. 10, de Masanissæ legatis, Ad hoc ædes, libera loca, lautia legatis decreta.

Lotura, loturæ, penult. prod. {[illegible]} Lauatio. Plin. lib. 33. cap. 7, Differentiam artis esse, quòd alij minium faciunt prima lotura: apud alios id esse dilutius, sequentis autem loturæ optimum.

Laurea. Vide LAVRVS.

LAVRENTIA {[illegible]} vxor Faustuli, Romuli & Remi nutrix. Vide Liuium 1. ab Vrbe. Ouid. 3. Fast.

Laurentalia {[illegible]} festa dicebantur, quæ in huius Accæ Laurentiæ honorem fiebant. Ouid 3 Fast.

LAVRENTVM {[illegible]} Nomen ciuitatis, quòd ibi sepultus sit Tatius rex, qui à Laurentibus occisus fuit. Vel à sylua laurea, qua excisa ædificatus est vicus. Vel, vt ait Priscianus, à lauro ibi inuenta, dum Picus eam conderet. Vide Virgilium 7. Æneid. Hinc

Laurens, Laurentis, Adiectiuum, & hic & hęc Laurentis, qui ex Laurento ciuitate est. Virg. 7. Æneidos,

-Laurentis regia Pici.

Populi Laurentes. Virg 6. Æneid.

Puellæ Laurentes. Stat. 1. Sylu. 2.

Arua Laurentia. Virg. 9. Æneid.

Tybris Laurens. Virg. 5. Æneid.

Laureola. Vide LAVRVS.

Laureotis, huius laureotis, pen. prod. Cinerula quæ dum argentum in fornace vritur, in ipsa fornacis area colligitur ex fauillis argenteis sursum ascendentibus, ac deinde in aream decidentibus. Plin. lib. 34. cap. 13. Fit & in argenti fornacibus spodos, quam vocant laureotin.

Lauretum, Laureus, Vide LAVRVS.

Laurices. Plin. lib. 8. cap. 55, Léporũ generis sunt & quos Hispania cuniculos appellat, fœcunditatis innumeræ, famémque Balearibus insulis, populatis messibus afferentes. Fœtus ventre exectos, vel vberibus ablatos, non repurgatis interaneis, gratissimo in cibatu habent: laurices vocant.

Lauricomus, Laurifer, Lauriger, Laurinus, Vide LAVRVS.

LAVROLAVINIVM, vrbs Latij proxima Laurento.

Laurus, lauri, fœm. gen. secundæ, & Laurus, huius laurus, quartæ declinationis, sonantior autem est in secunda. Est genus arboris, quæ Græcè *δάφνη* dicitur. Plin. lib. 15. cap. 30, Laurus triumphis propriè dicatur, vel gratissima domibus ianitrix Cæsarum Pontificúmque: quæ sola & domos exornat, & ante limina excubat. Duo eius genera tradit Cato: Delphicam & Cypriam. Pompeius Lenæus adiecit quã mustaceam appellauit, quoniam mustaceis subijceretur. Hanc esse folio maximo, flaccidóque & albicante. Delphicã æquali colore, viridiorẽ, maximis baccis, atque è viridi rubentibus. Hac victores Delphis coronari, & triumphantes Romæ. Cypriam esse folio breui, nigro, per margines imbricato, crispam. Et cætera quæ in eodem capite tradit Plinius. Lauri fruticẽ nõ icit fulmẽ, vt ait idẽ Plin. lib. 2. cap. 55.

Amantes carmina laurus. Stat. 4. Sylu. 6.

Laurus Apollinea, quia dicata est Apollini. Ouid. 6. Fast.

Delphica lauro comam cingere. Horat. 3. Carm. ode 30.

Fatidica laurus. Claud 3. Paneg. Vel quòd Apollini fatidico deo est dicata. Vel quòd ex eius crematæ strepitu futura colligebant: vt Porphyrius philosophus, & Iliados primo scribit Eustathius. Fragosius enim cõbusta felicitatem portẽdere credebatur. Tibul lib. 2. eleg. 6, At laurus bona signa dedit, gaudete coloni. Contrà si tacita conflagrasset, triste erat augurium. Propertius lib. 2. eleg. 29, Et tacet extincto laurus adusta foco. Vel quia, vt promittit Antiphon, & Philochorus, quibus Artemon atque Serapion Ascalonites astipulatur, & ex nostris Fulgentius Placiades, si quis lauri frondes sub puluillo capiti subiectas habuerit, is vera somnia noctu est visurus.

Fragilis laurus. Virg. 8. eclog.

Martia. Claud. in Præfat. Paneg. 2.

Nitidissima, Vide NITEO.

Pacifera, Vide Pacifer in PAX.

Parnaside lauro vinctus caput. Ouid. 11. Metam.

Peneia. Quia Daphne Penei fluminis filia, in laurum mutata est. Vide Ouidium 1. Metam. Valer. 1. Arg. Vide PENEVS.

Phœbea lauro cingentur tempora. Ouid 4. Trist. eleg 2.

Venturi præscia laurus. Claud. 2. de raptu Pros. De cuius epitheti ratione vide Parrhasium in Claudianũ. Cælium quoque lib. 5. cap. 7.

Laurus Apollini sacra est, vel ob amorẽ Daphnes, vt lib. 1. Metam. Ouid. vel ex eo quòd ignis habet in se semina: Apollóq; idẽ cum Sole & ignis est. idcóq; nocturna laruarũ terriculamenta fugat: & futura præsentit. Nã nihil æquè tanto cũ crepitu flagrat, vt ait Lucretius, & eo prior Theocritus. vnde natũ prouerbium contra cõuitiatores. Clamosius obstrepit quàm laurea dũ crematur. quod alij sic efferunt, Clamosior ardente lauro. Porrò Daphne Græcè dicitur ab intentiua

particula ... & ..., quod est clamare: quòd ingenti cum strepitu crematur, vnde futura colligebant. Quid si ventum præsciam, propter Daphnen, poeta dixit? Philarchus enim scribit Amyclæ filiam Daphnen, quum Apollinem vim afferre volentem aufugeret, in plantam fuisse conuersam, atque ab eodem deo diuinandi accepisse potestatem. Huic diuinos honores Spartani decreuerút, & fanum, vnde certissima reddebantur oracula, quapropter candem mutato priore nomine, Pasiphaën vocauerunt. Author Plutarchus in Agide.

Laurum mordere. Iuuenal. satyr. 7, -necdit quicunque canoris Eloquium vocale modis, laurúmq; momordit. Imitatio est, inquit Britanicus, Horatiana: Sæpe caput scaberet, viuos & roderet vngues. Persiana quoque: Nec demorsos sapit vngues. Sæpe enim poetæ in faciendo carmine talia solent facere. Lauiú autem ideò dicit corrodi, quod & lauro coronantur, & in cella plurimam habent, vtpote Apollini consecratam, in cuius tutela sunt ipsi poetæ. Hæc Britannicus. Alij sic exponunt, Quicúque momordit laurum, id est gustauit dulcedinem gloriæ poetæ laureati: hoc est, quicúque conatur dignus esse vt laureetur. Cælius lib. 5. cap. 7, ex Hesiodicæ Theogoniæ interpretis sentétia docet, laurum efficacis esse auxilij in numinum afflatu: propterea apud Sophoclem & Lycophronem Daphnephagos dici vaticinatores. Et Aphthonius, diuinationis symbolum esse laurum testatur. Dionysius item in Panegyricorum ratione, laurum ... appellat, Id est vaticam arborem. Hinc illud Tibulli de Sibylla lib. 2. eleg. 6,

Vera cano, sic vsque sacras innoxia lauros
Vescar, & æternum sit mihi virginitas.

Putátque huc spectare illud Iuuenal. -laurúmque momordit. Certè Tibulli interpres sic habet: Vescar lauros sacras, Id est fungar scientia vaticinandi.

Triumphales. Ouid. 1. Amor. eleg. 11.
Crinem innectere lauro. Ouid. 6. Metam.

Laurea, lauree, Folium lauri. Plin. lib. 15. cap. 30. Vnius arborum Latina lingua nomen imponitur viris. Vnius folia distinguuntur appellatione: lauream enim vocamus.

Cana laurea. Ouid. 3 Fast.
Gratissima Phœbo laurea. Virg. eclog 7.

¶ Laurea, pro lauro aliquando ponitur. Horat. 2 Carm. ode 15, Tum spissa ramis laurea feruidis.

¶ Laurea, Corona ex lauro facta, quæ in triumphis adhibebatur. Cic. de Prouin. Consul. Si in Capitolium inuehi victor cum illa insigni laurea gestiret.

Linguæ & triumphorum laurea. Plin lib. 7. cap. 30. ad Cic. Salue primus omnium parens patriæ appellate, primus in toga triumphum, linguæque lauream merite, & facundiæ Latiarúmque literarum parens: atque omnium triumphorum lauream adepte maiorem, quantò plus est, ingenij Romani terminos in tátú promouisse, quàm imperij.

Apollinari laurea donandus. Horat. 4. Carm. ode 2.
Mittere lauream ad aliquem. Tacit. lib. 19.

¶ Lauream, & laurum, & mutata diphthongo loream, pro eodem accipit Cato, lib. de Re rust.

Laureus, Adiectiuum {...} Quod ex materia lauri est: vt Laurea corona. Liu. 3 bel. Pun.

Laureus ramus. Plin. lib. 15. cap 30.
Serta laurea. Ouid. 2. Trist.

Lauretum, laureti, pen. prod. {...} Locus lauris consitus. Plin. lib. 15. cap 30, Durat & in Vrbe impositum loco, quando lauretum in Aventino vocatur, vbi sylua lauri fuit.

Laureola, pen. corr. Diminutiuum Cic. ad Atticum, lib. 5, Bibulus cœpit laureolam in mustaceo quærere. Hoc est, ex friuolis negotijs captare famam haud præclaram, neque magnificam. Est autem mustaceum siue mustaceus, libi genus, cui aliquid additur de virga lauri decussum, ac decoquitur suppositis lauri folijs, vt indicat Cato libro de Agricultura. Vnde Plinius lib. 15. cap. 30, mustaceum dictum putat tertium lauri genus, quod ad cum vsum adhibebatur. Alioqui laurus erat triumphalis ornamentum ædium principalium ac pótificiarum. Hanc qui non poterant assequi laurum, in mustaceo quærebant laureolam. Cic. ad Attic. lib 5, Bibulus, inquit, credo voluit appellatione hac inani nobis esse par. In eodem Amano cœpit laureolam in mustaceo quærere Cicero in Prouincia res præclaras gesserat: Bibulus frigebat. Idé ad M. Cælium Ruffum, lib. 2. 9. 4, qualemcunque triúphú laureolam appellat. Velles enim, ais, tantum modo vt haberem negotij quod esset ad laureolam satis. Erasmus.

Laureatus, pen producta. Adiectiuum, Lauro coronatus. Festus, Laureati milites sequebantur currum triumphantis, vt quasi purgati à cæde humana intrarent vrbem. Itaque eandé laurum, omnibus suffitionibus adhiberi solitum erat: vel quòd medicamento siccissima sit, vel quòd omni tempore virer, vt similiter Resp. floreat.

Laureati fasces, Fasces laurea vel lauro circúuoluti. Cic. 1. de Diu.
Laureati lictores, qui laureatos fasces & laureas coronas gerunt. Cic. ad Att. lib. 7.
Laureatus vomer, per translationem. Plin. lib. 18 cap 3, Ipsorum núc manibus imperatorum colebantur agri, vt fas est credere, gaudente terra vomere laureato, & triumphali aratore.
Laureati postes, Lauro coronati. Quintil. lib. 8. cap. 6.
Laureatæ tabellæ. Liu. Decad. 5 lib 5.
Literæ laureatæ. Liu lib. 5. Decad. 5.
Prosequi gesta laureatis. Tacit. in vita Agricolæ. Sub literis.

Laurifer, penult. corr. Adiectiuum {...} Laurum ferens. Plin. lib. 15. cap. 30, Lauriferam tellurem illam osculatus ex responso.
Currus laurifer. Lucan. lib. 5.
Phœbus laurifer. Ouid. 3 de Arte.

Lauriger, penult. correp. Adiectiuum {...} Idem. Martial. lib. 3, -laurigeros ageres quum læta triumphos. Idem lib. 7,
Martia laurigera cuspida tela virent.

Lauricomus, pen. corr. Adiectiuum: vt Montes lauricomi Lucret. lib 6.

Laurinus, pen corr. Adiectiuum {...} Quod est ex lauro. Plin. lib. 23 cap. 4, Oleum laurinum vtilius quo recentius.

Laurinus foliis. Plin. libro 19. capite 8. Id est foliis lauri similibus.

De lepidio.

Laus, laudis, Vide LAVDO.

LAVSVS, Mezentij filius, ferarum debellator egregius. Virg. 7. Æneid. Lausus equum domitor, debellatórque ferarum.

Lautia, Lautitia, Lautus, Vide LAVO.

Lautumarius, Sceleratus, & qui sæpe in carcere fuerit. Quas enim Græci latomias, Latini lautumias, vt Varro, Plautus, alij appellarunt. Ita carcer quidá Romæ vocabatur, quòd in eo lapidicinæ aliquando fuissent. Cic. in orat. in Pisonem, Cum altero Catilinæ lautumario. Lautumarium Catilinæ vocat vnú è sceleratis illis Catilinæ affectatoribus & gregalibus, qui sæpe coloni carceris fuissent. Sic Turnebus legit, quum in excusis laternario edatur.

Lax, Fraus est, inquit Festus: vnde Lacire. Vtrunque obsoletum.

Laxamentum, Laxe, Laxatus, Vide LAXVS.

Laxus {...} Adiectiuum, à lato deducitur, & significat latum, & spatij maioris. Virg 3. Georgicorum,

Ac primùm laxos tenui de vimine circlos
Ceruici subnecte.

Columella libro 1. cap. 3, Nec dubium quin minus reddat laxus ager non rectè cultus, quam angustus eximié.

Paludes laxæ. Lucan. lib. 2.

Laxus, Mollis, remissus, languidus, dissolutus. Vir. 1. Æneidos, Et premere & laxas sciret dare iussus habenas. Vnde Laxi rudentes: hoc est languidi, semiconsumpti.

Amictus laxus. Ouid 3. de Arte.
Arcus laxus. Virg. 11. Æneid. Ouid. 2. de Rem. amor.
Calceus laxus malè hæret in pede. Horat. 1 Serm. saty 3.
Laxa domus, pro ampla & spatiosa. Plin in Paneg.
Funes laxi. Non contenti. Virg 8 Æneid.
Ianua laxa. Ouid 3. Amor eleg. 1.
Sinu laxo ferre aliquid. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Tunica laxa. Ouid. epist. 15.

Laxissimæ habenæ amicitiæ. Cic. de Amicit. Alienis nimis implicari, molestum esse: commodissimum esse quàm laxissimas habenas habere amicitiæ, quas vel adducas, quum velis, vel remittas.

Opes laxæ. Martial. lib. 2.

Laxum tempus, Laxa dies Plin. epist. 74. Cic. ad Att. lib. 6, Ego sic diem statuo satis laxam, quam anté si soluerint, &c. Id est tempus satis lógum. Proculus in l. Quum stipulatus D. De verborum obligationibus, Quum ipse arbitratu meo aliam diem operi faciundo laxiorem dederim. Id est, quum diem protulerim.

Laxè, Aduerbium {...} Cic pro Domo sua, Habitare laxè & magnificè voluit, duásque & magnas & nobiles domos coniungere.

Angustè & Laxè, contraria. Varro 2. de Re rust. cap. 10.
Laxe distare. Plin. lib. 13 cap. 4.
Laxissimé peruagari. Id est vagari seu ferri. Plin. lib. 2. cap. 16.

Laxúm, Aduerbium, pro Laxé. Martialis,
-& adhuc superest centies tibi laxúm.

Laxo, laxas {...} laxare, Laxú facere, dilatare. Cic. ad Att. lib. 4, Vt forum laxaremus, & vsque ad atrium Libertatis explicaremus.

Arua laxant sinus. Virg. 2. Georg.
¶ Laxare, Aperire, liberare. Virg. 2. Æneid. Laxat claustra Sinon.
Laxari à vinculis. Cic. de Senect. Qui se à libidinum vinculis laxatos esse non molestè ferrent.
Astringere & Laxare, contraria. Cic. Attico, lib. 6, De isto hactenus dixerim, me vel plurima vincla tecum summa coniunctionis optare, etsi sunt amoris arctissima: tantum abest, vt ego ex eo quo astricti sumus, laxari aliquid velim.
Laxare aliquid ex rigore iuris. Vlpian. in l. Quú hic status. in principio D. De donat. inter vir. & vxor. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quanuis Haloander legat relaxare.
Laxare animum à laboribus, Conquiescere. Liu. 2. bel. Maced.
Laxat annona. Liu. 6. bell Pun. Vbi videtur laxat accipi, p laxata est.
Quies laxauerat artus. Virg 5. Æneid.
Catenas laxare. Lucan. lib. 10.
Corpora laxantur rugis. Hoc est, fiunt rugosa. Ouid. 3. de Arte.
Laxare curas somno. Virg. 9. Æneid.
Curas laxare in otia. Claud de magnete, 4.
Ferrum laxatur ad vsus innumeros. Stat. 1. Achil.
Frænos laxat populis furentibus. Lucan. lib. 7.
Humus dic laxatur. Ouid. epist. 1.
Iras laxare. Stat. 6. Thebaid.
Membra laxare quiete. Virg. 5. Æneid.
Munera Bacchi laxarunt duram mentem. Silius lib. 11.
Laxare sese ab angustiis in latitudinem. Plin. lib. 11. cap. 5.
Laxare sese molestiis. Lucceius ad Ciceronem, lib. 5.
Tempus laxare, Id est extendere, producere. Seneca Medea, 6.
Vincula laxare. Stat. 1. Theb.

Laxatus, pen. prod. {...} Participium, siue Nomen ex participio. Plin. lib. 19 cap. 1, Maceratas indicio est membrana laxatior.

Laxatus curis. Cic. 1. Tusc. Quódque nunc facimus, quum laxati curis sumus, vt spectare aliquid velimus, &c.
Dolore laxata fœmina Stat 5. Thebaid.
Aer densatus, & laxatus. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Classis laxata. Lucan. lib. 3.
Laxatæ custodiæ, Id est remissæ. Liu. 1. bell. Pun.
Pugnæ laxatæ. Liu. 1. bell. Pun.
Ordines laxati. Tacit. lib. 19, Laxati ordines abrumpuntur.
Laxata nocte lucida nitent claustra Silius lib. 13.

Laxitas, pe. cor. laxitatis {...} Dilatatio, relaxatio. Cic. 1. Offic. Sic in domo clari hominis, in quá & hospites multi recipiédi sunt, & admittenda hominú cuiusque modi multitudo, adhibéda est cura laxitatis.

Laxitas domus, Amplitudo & vacuitas quædá. Cic. pro Domo sua.
Laxitas viarum. Colum. lib 4. cap. 18.

Laxamentú, laxamenti {...} Plin. in Paneg. An non plerique principes hoc idem tempus in aleam, stupra, luxum conferebant, quum feriarum laxamenta curarum, vitiorum contentione supplerent?

Laxamentum vetus comitatur timorem. Macrob. lib. 7. Saturn. 11.

Laxamētū & veniā nō habēt leges,si modū excesseris.Liu.2.ab Vrbe.

Dare legi laxamentum. Cic.pro Cluentio, Non modò causæ,sed ne legi quidem quicquam per Tribunos plebis laxamenti datum.

L E

Lea, leæ {λέαινα} quæ & leæna dicitur, est fœmina leonis.Lucret.lib.5, Irritata leæ iaciebant corpora saltu.

Sæua lea.Ouid 4 Metam.

¶ Lea,brassicæ genus,quam Græci λείαν appellant,hoc est læuem,à foliorum læuitate.Plin.lib.10.cap.9,Alteram leam,latis foliis è caule exeuntibus.

LEAE, insula est iuxta Cyrenaicam Aphricæ regionem. Apud Plinium legitur Lea.

Leæna,leænæ {λέαινα.} Virgil.2.ecloga.Torua leæna lupum sequitur,lupus ipse capellam. Plin.lib.8.cap.16,Is ergo tradit, leænā primo fœtu parere quinque catulos, ac per annos singulos, vno minus ab vno sterilescere.

Getulæ leænæ.Horat.3.Carm.ode.20.

LEAENA,scortum Atheniense, cuius memorabilis mentio apud Pliniū lib.34.cap.8.

LEANDER {Λέανδρος} vel Leandrus,viri proprium, Herûs puellæ amasius,ex Abydo vrbe.de his Musæus. Ouid.3.Trist.eleg.10,

Si tibi tale fretum quondam Leandre fuisset.

Non foret angustæ mors tua crimē aquæ. Vide Ouidij ep.17.& 18.

Leandrius {Λεάνδριος} Adiectiuum denominatiuum: vt Hellespontus Leandrius,in quo Leander periit.Silius lib.8.

LEARCHVS {Λέαρχος} Athamantis & Inus filius,quem pater furore arreptus occidit.Ouid.6 Fast.

Inôus Learchus.Valer.1.Argon.

Learcheus,pen.prod.Adiectiuum {Λεάρχειος.} Ouid.8.Fastorum, Mœsta Learcheas mater tumulauerat vmbras.

LEBADIA {Λεβάδεια} Vrbs Bœotiæ est, vbi Orchomenus & Cephysus amnes,arundinis tibialis fertilitate nobiles.

LEBEDVS,pen.corr. {Λέβεδος} Ciuitas, quæ à Colophone centū & viginti stadiis distat. Hic scenicorum histrionū collegiū fuit, qui ludos & certamina Libero patri quot annis celebrabant. Horat.1.epist.11, An lebedum laudas odio maris,atque viarum?

Scis Lebedus quàm sit Gabiis desertior,atque Fidenis vicis.

Lebes,lebetis,penult.prod. masc.g {λέβης} Vas æneum, in quo quid igni applicamus vt ebulliat, vt docet Porphyrius super nonum Iliados Homeri. Ouidius epist.3,

Viginti fuluos operoso ex ære lebetes.

Curui lebetes.Ouid.12.Metamorph.

Dodonæi lebetes,Vide DODONE.

Gemini ex ære lebetes.Virg.5.Æneid.

LEBYNTHOS {Λέβυνθος} Insula vna ex Cycladibus. Ouidius 8.Met. Dextra Lebynthos erat,fœcundáque melle Calydna.

Lecanomanticus,pen.corr. {λεκανομαντικός} Qui diuinat per pelues. Strabo lib.6.Geographiæ.

LECHAEVM,alterius maris portum appellari tradit Liuius in bello Macedonico. Græci λέχαιον portus ipsos vocant.Stat.2.Sylu.2,

Culmen ab Inoo fert semita tecta Lechæo.

Lecte, Vide LEGO,legis.

Lectica,**Lecticarius**,Vide LECTVS,lecti.

Lectio,**Lectito**,& **Lectus**,Participium,Vide LEGO,legis.

Lectus, lecti,masc.gen. {κλίνη, λέκτρον, κοίτη} Locus super quo quiescimus. Dictus,vt ait Varro,quòd lectis herbis & frondibus stramenta facerent Vel vt Festus putat,ab alliciendo,quòd fatigatos ad quiescendum alliciat. Vel à Græcis qui λέκτρον lectum dicunt. Plinius lib. 34.cap.22,Iam verò alios lectum expectare non posse.

Iura socialia lecti.Ouid.3.Amor.eleg.10.

Succuba nostri lecti. Ouid.epist.6.

Archiaci lecti,Vide ARCHIAS.

Communes,Vide COMMVNIS.

Dapsilis,Vide DAPS.

Eburni.Horat.2.Serm.satyra 6.

Funebris lectus, in quo funus seu cadauer efferebatur. Vide Clinicus,in CLINICE,

Furtiui fœdera lecti. Tibull.lib.1.eleg.5.

Genialis.Horat.1.epist.1.

Iugalis.Virg.4.Æneid.

Liber,Vide LIBER,liberi.

Obscœnus.Ouid.10.Metamorph.

Quassus ab imposito corpore.Ouid.epist.11.

Temerati fœdera lecti.Ouid.epist.5.

Vacuis.Ouid.10.Metamorph.

Viduo discedere lecto.Ouid.epist.1.

¶ Comminxit lectum potus.Horat.1.Serm.satyr.3.

Alienum lectum concutere.Iuuen.satyr.9.

Cubare in lecto,Vide CVBO.

Decidere de lecto,Vide DECIDO.

Imponere corpus lecto.Quintil.lib.6.cap.1.

Incumbere lecto.Ouid.11.Metamorph.

Est in lecto.Cic.ad Pætum,lib.9,Dixit te in lecto esse, quòd ex pedibus laborares.

Temerare lectum alicuius.Ouid.1.de Arte.

Lecto teneri,Decumbere,iacere,& morbo vexari. Cic.7. Verrina, Pater grandis natu iandiu lecto tenebatur.

¶ Lectus, pro loco super quo sedebant antiqui ad mensam, vnde triclinium dictum. Cic.4.Verrina,Iam non quæro vnde CCCC amphoras mellis habueris,vnde tantam Melitensem vestem,vnde quinquaginta tricliniorum lectos,vnde tot candelabra,&c.

Imi lecti derisor,hoc est eius qui in loco infimo discumbit.Horat. lib.1.ep.19. -& imi Derisor lecti. Simile est huic,Imi subsellij vir.

Lectus cubicularis,à Cicerone dicitur in lib 2. de Diuin. ad differentiam triclinaris lecti.Vide CVBILE.

Desiderato acquiescimus lecto.Catul.ad Sirmionem,epigr.29.

Lectum,neutri gen. Idem quod lectus. Vlpian.in l.librorum, in fine.D. De leg.3, Legatum lectum continet & fulcra.

Lectulus,lectuli,penult.corr.m.g. {κλινίδιον.} Cic.pro L.Murena, Strauit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos, & exposuit vasa Samia. Idem Attico,lib.14,A ducenda autem vxore sic abhorret,vt libero lectulo neget esse quicquam iucundius.

Castus lectulus Catul.Argon.59.

Membra lectulo iacebant.Catul.ad Licinium,47.

Lectisternium, lectisternij {λεκτιστέρνιον} propriè Iouis epulum dicebatur. In Capitolio enim stratis tribus lectis conuiuium apponebatur tribus diis,Ioui, Iunoni,& Mineruæ. Iupiter, id est Iouis simulacrum,statuebatur in lectulo recubans, Iuno & Minerua in sellis considebant. Sed appositis epulis non ipsi dij, sed septem epulones celebrabant. De inuentione lectisterniorum lege Liuium libro 5. ab Vrbe. Item lib.7. Vide & Val Maximi.lib 2.cap.1.De nuptiis.

Lectisterniator,pen.prod.lectisterniatoris {κλινοστρώτης} Qui lectū sternit. Plaut.Pseudolo,4,Tu esto lectisterniator,tu argentum eluito.

Lectica,lecticæ,pen prod. {φορεῖον, ἑξάφορον} Cathedra & sedes qua ferebantur diuites & potentes, in qua puluinar & lectulus stratus erat. Græcè hexaphorum: quòd à sex seruis portaretur. Cicero ad Qu. fratrem lib.2,Eo die cœnaui apud Crassipedem,cœnatus in hortos ad Pompeium lectica latus sum. Plin.lib.17.cap.14, In mollibus arborum lecticis. Hic paruum lectum significat.

Gestamen lecticæ.Tacit.lib.2.

Lucubratoria lectica,Vide LVCVBRO.

Gestare aliquem lectica Horat.2.Serm satyr.3.

Inditur lecticæ. Tacit.lib. 12, Ibi monente Præfecto festis vocibus exceptus inditur lecticæ.

Lecticula,pen.corr. Diminutiuū {φορείδιον.} Sueton.in Augusto, cap. 78,A cœna se in lecticulam lucubratoriā recipiebat. Cic. Mario,lib. 7,Vt nostras villas obire,& mecum simul lecticula concursare possis.

Lecticarius, lecticarij, masc.gen. {κλινοφόρος} Qui lecticam deferebat. Sulpitius ad Cic.lib.4, Coactus sum in eadem illa lectica, qua ipse delatus eram,meisque lecticariis in vrbem eum referre.

Lecticariola,pen.corr.Martialis lib.12,

Ancillariolum tua te vocat vxor,& ipsa

Lecticariola est: estis Alauda pares. Hoc est, Tu rem habes cum ancillis,ipsa cum lecticariis.

Lecythus,lecythi,pen. corr masc.& fœm.g. {λήκυθος} Ampulla olearia. Vide Cornarium in Galenum,pag 413.

¶ Lecythus aliud significat apud Ciceronem ad Atticum,lib.1.epistola 11. Totum,inquit, hunc locum, quem in Aristocratia ego variè meis orationibus soleo pingere,de flamma,de ferro (nosti illas ληκύθους) valde grauiter pertexuit. Pingere, id est admodum exornare, quum incendiis vrbem,ciuitatem cæde,mea vigilantia; meáque virtute dico esse liberatam. Nam vt pictores ἐκ τῶν ληκύθων, quæ sunt ampullæ pigmentorum,sumunt quæ ad colorandum apta nouere: sic orationem suam Cicero quum volebat eloquentię veluti coloribus illustrare,ad illa loca,de flamma,de ferro,quasi ad suas ληκύθους confugiebat. Hunc Ciceronis locū videtur nō satis intellexisse author lexici Græci. Plinius iunior lib.1. epist.2.ad Arrianum, Tentaui enim imitari Demosthenem semper tuum,nuper meum, duntaxat figuris orationis. Paulo pòst,Non tamen omnino Marci nostri ληκύθους fugimus, quoties paulum itinere decedere non intempestiuis amœnitatibus submonebamur. Marcum Ciceronem intelligit. Ληκύθους verò interpretantur locos cōmunes, quibus oratio quasi picturata redditur additis topographiis,hologiis,chresterismis,aliisque figuris,quæ florentem efficiunt dictionem, & quasi colorē addunt rebus. Egressiones & excursus vocat Cic.lib.4.cap.3. Alij etiam digressiones.

LEDA {Λήδα} vxor Tyndari regis Laconiæ,cum qua Iupiter in forma Cygni dicitur cōgressus. Illa autē ex eo congressu oua duo enixa est, vt fabulantur poetæ. Ex vno nati sunt Pollux & Helena immortales: ex altero Castor & Clytemnestra mortales. Horat.de Arte,

Nec bellum gemino Troianum orditur ab ouo. Hinc

Ledæus {Λήδαιος} Adiectiuum.

Dij Ledæi,Castor & Pollux.Ouid.1.Fast.

Fratres Ledæi.Ouid.ad Liuiam.

Ledarium {ληδάριον} atque etiam Ledus,λῆδος,& Ledium,λήδιον, Tunica æstiua,vt multis placet,communis virorum & mulierum Polluci lib.7.cap.13.

L E G

Legalis,Vide LEX.

Legarium,Vide LEGO,legis.

Legatarius,**Legator**,**Legatus**,Vide LEGO,legas.

LEGERDA,Vrbs est Armeniæ maioris in Antena regione,non longè ab Euphrate fluuio.Ptolemæus lib.5.

Legibilis,Vide LEGO.

Legifer,Vide LEX.

Legio,legionis,fœm.gen. {λεγεών, τάγμα, τάξις} A legendo,id est eligendo dicitur,quòd legūtur milites in delectu,vt ait Varro lib.4.de Lingua Lat. Diuiditúrque legio in decem cohortes: Cohors in quinquaginta manipulos: Manipulus in vigintiquinque milites pro vno quoque manipulo. Cic.1.Tusculanar.Quum legiones scribat Cato sæpe alacres in eum locum profectas. Liu.7.bel. Macedon. Vide Vegetium de Re militari,lib.2.cap.2.& sequentibus.

Legio. In quauis legione erant,ætas prima triariorū,altera,principum,tertia,hastatorum,vltima,velitum: quæ velitibus exceptis,diuidebantur singulæ in decem centurias: singulis autem centuriis primarij centuriones præerant: eæque in triariis ita appellabantur, primum pilum,secundū pilum, tertium pilum, & deinceps vsque ad decimū pilum: in principibus,primus princeps,secūdus princeps,vsque ad decimū: in hastatis,primus hastatus,secūdus hastatus,item vsque ad decimū: duces appellabantur, primi pili centurio,primi principis centurio,primi hastati centurio,& ita vsque ad decimū: velites verò in has triginta centurias pro rata parte distribuebantur. Cicero in epistola ad M. Brutum,Nasennius,inquit, octauum principem,id est octauam centuriam principum, duxit, Metello imperatore. Ex P. Manut.commentario ad Qu.Fratrem.

Acies legionum. Tacit. lib. 3.
Contubernium legionum. Tacit. lib. 1.
Attenuatæ præliis legiones, Vide ATTENVO.
Completa legio per manipulos. Silius lib. 8.
Conferta maniplis legio. Silius lib. 7.
Semiplenæ legiones. Patercul. lib. 2.
Transmotæ legiones. Tacit. lib. 13.
Validæ legiones. Lucret. lib. 5.
¶Curare legiones. Tacit. lib. 5.
Decernere legiones in Siciliam, Vide DECERNO.
Decimare legiones, Vide Decimo in DECEM.
Dissociant legionem à legione. Tacit. lib. 1.
Dare alicui legiones. Liu. 1. bell. Pun.
Dare legiones in discrimen. Tacit. lib. 2.
Longa legio cohortes explicuit. Virgil. 2. Georgic.
Magnis legionibus imperitare. Horat. 1. Serm. satyr. 6.
Instruere legiones. Vide INSTRVO.
Locare legionem. Tacit. lib. 20.
Legio parebat Tribuno. Horat. 1. Serm. satyr. 6,
Quòd mihi pareret legio Romana Tribuno.
Præesse legionibus. Liu. de bel. Punico.
Pugnare legione. Quintil. lib. 2 cap. 13.
Supplere legiones. Liu. 9. bell. Pun.

Legio Romana non eundem semper numerũ militũ habuit. Hinc aliæ dictæ sunt ordinariæ, aliæ extraordinariæ. Ordinariæ, quæ completum numerum habebant, qui erat sex millium peditum, & septingentorũ triginta equitum. Has quadratas legiones Vegetius, Liuius expeditas vocat. Extraordinariæ, quæ & imperfectæ dicebantur, aliæ quidem habebant quinque millia peditum, & equites nunc quadringentos, nunc trecentos, atque etiam ducentos: aliæ verò quatuor dũtaxat peditum millia complectebantur, & equites plus minus trecentos: aliæ rursus tria duntaxat millia peditum, & equites trecentos: pleræque mille duntaxat pedites ac quingentos, cum equitibus trecentis numerabant. Vegetius lib. 2. cap. 6, His decem cohortibus legio plena fundatur, quæ habet pedites sex millia centum, equites septingẽtos viginti sex. Liuius Decad. 3. lib. 4, Carthaginiẽses Illiturgi oppugnare adorti, quia præsidium ibi Romanum erat, videbãtúrque inopia eum locum maximè oppugnaturi, Cn. Scipio, vt sociis præsidióque ferret opem, cum legione expedita profectus, inter bina castra cum magna cæde hostium vrbem est ingressus. Eiusdẽ Decad. lib. 6, Claudio Neroni ex iis duabus legionibus quas ad Capuam habuerant, sex millia peditum, & trecentos equites quos ipse legisset, & sociũm Latini nominis peditum numerum parem, & octingentos equites decernunt. Idem Decad. 5. lib. 4, Hunc exercitum ad collegã primo quoque tempore mittere in Macedoniam iussus, neque in ea prouincia plus quàm duas legiones esse: eas repleri, vt sena millia peditum, trecentos haberent equites. Eiusdem Decad lib. 2, Legiones quatuor nouas scribi placuit, binas singulis Consulibus. Id præcipuè prouinciæ Macedoniæ datum, quòd quum alterius Consulis legionibus quina millia & duceni equites ex vetere instituto darentur in singulas legiones: in Macedoniam sena millia peditum scribi iussa, equites treceni æqualiter in singulas legiones. Decad. 1. lib. 8, Scribebantur autem quatuor ferè legiones quinis millibus peditũ, equitibus in singulas legiones trecentis. Decad 3. lib. 3, Decreuerunt Patres, vt Qu. Fuluius Flaccus quinque millia peditum, quadringentos equites scriberet, eámque legionem primo quoque tempore in Sardiniam traiiciendam curaret. Decad. 4. lib. 9, Senatusconsultum factum, vt Prætores quatuor millia peditum Romanorum scriberẽt, quadringẽtos equites, &c. Decad. 1. lib. 6, Quatuor legionibus quaternûm millium scriptis, exercitu indicto ad portam Esquilinam in posteram diem. Et lib. 7, Vndique non vrbana tantùm, sed etiam agresti iuuentute decem legiones scriptæ dicuntur, quaternûm milliũ & ducenorum peditum, equitúmque trecentorum. Decad. 3. lib. 8, Propter quod facinus tota legio, millia hominũ quatuor, in foro Romæ securi percussi sunt. Cæsar belli Ciuilis, lib. 3, non procul à fine, In his erant legionibus hominum tria millia ducenti. Et lib. 4, non ita procul à fine, Excepta legione sexta, quam secum adduxerat Alexandria veteranam, multis laboribus periculísque functã, multísque militibus partim difficultate itinerum ac nauigationum, partim crebritate bellorum adeò diminutã, vt minus mille hominũ in ea esset.

Legiuncula, legiunculæ, pen. corr. { [illegible] } Diminut. Parua legio. Liu. 5. bell. Macedonici, Videritis vix duarum planè plenarum legiuncularum instar in castris regis.

Legionarius, Adiect. { [illegible] } Quod est legionis, vel quod ad legionem pertinet. Asinius Pollio Ciceroni, lib. 10, Militem non modò legionarium, sed ne auxiliarium quidem vllum quoquam misi. Plin. epist. 299, Centurio legionarius.
Legionarij. Cæs. 1. bel. Ciuil. Et 2. bell. Gall. Item lib. 6.
Legionarij milites. Cæs. 5. bell. Gall. & lib. 1.
Legionariæ cohortes. Liu. 4. bell. Maced. & lib. 10.

LEGIO, secunda Augusta { [illegible] } Britanniæ vrbs, vt scribit Ptolemæus lib. 2. Vulgò *Leskerd*.

Legirupa, Legislator, Legitimus, Vide LEX.

Legiuncula, Vide LEGIO.

Lego, legas { [illegible] } legare, In legationem mittere, siue legatum mittere. Cic. ad Atticũ, lib. 4, Ego me à Pompeio legari ita sum passus, vt nulla re impediret, quòd nisi vellem, mihi esset integrum, &c.
Legare ad. Cic. 5. Verrina, Nobilem Andronem Centuripinum legarunt ad Apronium,
Legare in. Salust. in Iugurtha, Legantur tamen in Africa maiores natu, nobiles amplis honoribus vsi.
Famulum legare aliquò. Catull. de Coma Berenicis, epigr. 61.
Legare alicui. Plaut. Amphit. 4.
¶Legare, Legatum sibi facere. Cic. Aulo Cecinnæ, lib. 6, Cassium sibi legauit, Brutum Galliæ præfecit. Idem ad Attic. lib. 15, Dolabella me sibi legauit ad IIII. Non. April. Id est legatum accepit.
¶Legare negotium alicui, Committere. Plaut. Casin. 3.
Legare fortunæ, pro Assignare. Liu. 8 bell Pun.
¶Legare { [illegible] } aliquid alicui, Testamento aliquid alicui relinquere. Cic. ad Octauium, Qui tanquã in dotali matrimonio Rempub. testamento legatam sibi obtineret. Sic pro Cecinna, Vsumfructum omnium bonorum suorum Cesenniæ legat.
Legare ab aliquo, Vide AB.
Argentum autem omne legauit. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Legatus, legati, pen. prod. masc. gen. { [illegible] } Qui refert mãdata alterius. Virgil. 11. Æneidos, Legati responsa ferũt. Cic. pro L. Flacco, Primum magnam partem eiusdem prouinciæ, quæ pro huius periculis, legatos, laudatorésque misit.
Legatus in decem. Cic. Attico, lib. 13, Spurium Mumium putarã in decẽ legatis fuisse. Ibidem, Non dubito quin fratri fuerit legatus, non in decem. Atque hoc etiam accepi, non solitos maiores nostros legare in decem, qui essent Imperatorum necessarij. Paulo pòst, Illum fratri in primis eius legatis fuisse. Id est, in iis quos primum eduxit. Proficiscentibus enim ad bellum legati dabantur: postea, quum quid prosperè gestum esset, decẽ insuper legati decernebantur. Fuit igitur Sp. Mumius in primis fratris legatis, in decem non fuit.
Mittere legatos cum authoritate, Vide MITTO.
Missi legati de magnis rebus. Horat. 1. Serm. satyr. 5.
Mittere legatum de aliqua re. Hoc est mittere aliquem, qui de aliqua re cum alio, nostro nomine tractet. Cic. 2. de Oratore, Quum Athenienses ad Senatum legatos de suis rebus maximis mitterent. Liu. 2. ab Vrbe, Legatos de pace mittunt.
Venire legatum. Cic. de Claris Oratoribus, Dictatore Sylla legatus ad Senatum de Rhodiorum præmiis venerat.
Decernere legatum, Eligere, Constituere. Cic. ad Lentulum, libro 1, Crassus tres legatos decernit.
Obiit legatus Ægyptum & Syriam. Cic. in Somn. Scip.
Legati, nuntij pacis & belli, curatores, interpretes bellici consilij, authores, ministri muneris prouincialis. Ex Cicerone in Vatinium. Vide 3. Verr.
¶Legatus { ἀντιστράτηγος } Cæsar lib. 2. belli Ciuilis, Neque se ignorare quod sit officium legati, qui fiduciariam operam obtineret. Legatum, pro vicario, id est *locum tenente* intelligendum: quem propterea fiduciariam operam obtinere dixit, quia redeunte Imperatore, aut Consule, cedere eum oportet. Budæus.
Rectores prouinciarum sine successore decedentes, legatos, qui præessent, relinquebant. Sic Pompeius Hispaniam prouinciam per legatos Afranium & Petreium administrauit. Vide in Famil. epist. 15. & epist. vlt. & ad Atticum, lib 5. epist. 21.

Legatio, Verbale { [illegible] } Cic. 9. Philipp. Etenim cui legatio ipsa mortis causa fuisset, eius monimentum extare voluerunt: vt in bellis periculosis obirent homines legationis munus audacius.
Irritus legationis rediit. Tacit. lib. 20.
Orba legatio. Cic. 9. Philip. Vide ORBVS.
Pacificatoria legatio. Vide PAX.
¶Accipere legationem, Suscipere onus legationis obeundæ. Cicero pro Flacco, Qui hanc ipsam legationem quam habet, non accepit à suis ciuibus, sed vsque Tymolo petiuit.
Agere legationem, Vide AGO.
Decernere legationem contra aliquem, Vide DECERNO.
Legationem dare. Cic. 1. de Lege agrar. Hæreditatũ obeundarum causa, quibus vos legationes dedistis.
Fungi legationibus. Quintil. lib. 3. cap 2.
Gerere legationem, Fungi legatione, & legatum esse. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Habere legationem. Cic. pro Flacco.
Legationem mittere ad aliquem, pro Mittere legatos. Quintil. libro 10. cap. 1.
Obire legationem, Vide OBEO.
Perficere legationem. Cic. ad Lentulum, lib. 1. epist. 4, Senatus haberi ante Calendas Februarias per legem Pupiam non potest: neque mense Februario toto, nisi perfectis aut reiectis legationibus. Id est, perfectè auditis, aut negotiis legationum tractatis.
¶Esse in legatione. Quintil. lib. 7. cap. 2, Qui aberat, & qui militabat, & qui in legatione erat. Hoc est, Legatus creatus erat, necdum tamen legationem absoluerat.
Renuntiare legationem. Cic. Philip 9.
¶Libera legatio. Budæus, Legationes liberæ olim ornamenti tantùm causa ab Senatu impetrabantur: quemadmodum honorarij magistratus à principibus honestamenti causa conceduntur, titulóque tenus obeuntur & geruntur. Hæ autem ab iis Senatoribus impetrabantur, quibus negotia futura erant in prouinciis: vt qui hæreditates persequi, aut legata, aut qui nomina exigere volebant in prouinciis, legatorum personis acceptis commendabiliores controuersias haberent, atque fauorabiliores. Quamobrem lege XII. Tabul. id vetitum erat, his verbis, Rei suæ ergò nequis legatus esto. Quæ verba Cic. enarrans lib. 3. de Legibus, ita inquit, Omitto quemadmodum isti se gerant atque gesserint, qui legatione hęreditates aut syngraphas suas persequũtur: iam hominibus est hoc fortasse vitium. Sed quæro, quid re ipsa sit turpius, quàm sine procuratione Senator, legatus sine mandatis, sine vllo Reipub. munere? Idem contra Rullum, Legatos nostros homines authoritate tenui, qui rerum priuatarum causa legationes liberas obeunt: tamen exteræ nationes ferre vix possunt: graue est enim nomen imperij, atque id etiam in leui persona pertimescitur: propterea quòd vestro, non suo nomine quum hinc egressi sunt, abutuntur. Idem ad Atticum, lib. 15, Habent (vt opinor) liberæ legationes definitum tempus lege Iulia, nec facilè addi potest. Bella est autem huius iuris quinquennij licentia. Quibus verbis coniicio interdum quinquennales dari solere legationes. Nomen autem liberæ legationis inde ortum videtur, quòd introire in vrbem, & rursus exire liberam legationem habentibus liceret, quod eodem in loco ostenditur, quem attigi iam. lib. 15. ad Attic. Budæus.

Votiua legatio. Quæ voti prætexto suscipitur. Cic.ad Att. lib.15. Scribas ad me velim,simulque cogites quid agendum nobis sit super legatione votiua,&c. Vide Votiua legatio,in VOVEO.

Legatiuum,legatiui,pen prod. { ... } Id quod datur legato impensæ nomine. Arcadius in l.Muneru.D. de Mun.& honor. Legati quoque qui ad sacrarium principis mittuntur, quia viaticum (quod legatiuum dicitur) interdum solent accipere. Vlpian.l 2.D. De legationibus. His qui non gratuitam legationem susceperunt, legatiuũ ex forma restituitur Sic legit Budæus. Alij legunt legaticium. Haloander & Pandectæ Florentinæ habent legatiuum.

Legatum,legati, penult prod. { ... } Modestinus in l. Legatum D. De legatis secundo. Legatum, est donatio quædam testamento relicta. Et legati appellatione, fideicommissum, & mortis causa donatio continentur.

Legatũ,est quod legis modo,id est, imperatiuè, testamento relinquitur. Nam ea quæ precatiuo modo relinquuntur, fideicõmissa vocantur. Legamus autem quatuor modis: per vindicationem,per damnationem,sinendi modo,per præceptionem. Per vindicationẽ his verbis legamus, Do, lego, Capito,sumito, siue habeto. Per damnationem his verbis, Hæres meus damnas esto dare, dato,facito: Hæredem meum dare iubeo. Sinẽdi modo, ita. Hæres meus damnas esto sinere Luciũ Titium sumere illam rem,sibique habere. Per præceptionem sic,Lucius Titius illam rem præcipito. Hæc Vlpianus titulo vigesimoquarto eius libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Vlpiani.

Petere legatum ex testamento.Quintil.lib.4.cap.14.

Legatarius { ... } Cui ex testamento aliquid legatum est. Iustinianus Instit De legatis.§.Sed si rem,Sed si rem legatarij quis ei legauerit,inutile est legatum.

Testator & Legatarius opponuntur. Pomponius in l. Si ex toto. D.de leg.& fideicommissis primo.

Legataria Prouincia,Quæ alicui delegata est. Cic ad Attic.lib.15. O rem miseram.primum vllam ab istis: dein,si aliquam, hanc legatariam Prouinciam:atque haud scio,an melius sit,quàm ad Eurotam sedere.

Legator,pen.prod.legatoris { ... } Qui aliquid legat. Suetonius in Tiberio,cap.31,Iterum eo censente vt Trebianis legatam in opus noui theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit quia rata voluntas legatoris esset.

Lego,legis,legi,lectum { ... } legere,Propriè colligere. Virgil. ecloga.

Qui legitis flores,& humi nascentia fraga.

Mala legere.Virgil.2.eclog.

Mala lecta ex arbore.Virgil 3.eclog.

Poma legit ab arboribus.Tibul.lib.1.eleg.7.

Nauita legit humida vela.Virg.1.Georg.

Legere venas dixit Celsus, & idem Colligere venas: Colligendæ, inquit,venæ,vinciendæque,&sub nodis præcidendæ sunt.

Halitum alicuius ore legere,Id est ore excipere. Virg.4.Æneid.

Legere sermonem alterius,Per translationem dictum, pro Attentius audire & accipere.Plaut.Pseud.6.

Legere spolia.Liu.5.ab Vrbe.

Legere vestigia.Ouid 3 Metamorphoseos,

Subsequitur,pressoque legit vestigia gressu.

¶Legere,Oculis scripta percurrere: quoniam literæ oculis legi,Id est colligi videantur. Cic.Mario,lib.7,Dummodo is tibi quiduis potius,quàm orationes meas legerit.

Oculis inuitis legere verba alicuius.Ouid epist.17.

Legere per se. Cic in Topicis, Eos libros per te ipse legeres.

Commodè legere.Plin.epist.114.

Intentè legere.Plin.epist.190.

Malè,vel malignè legere. Plin.epist.111.& 115.

Iudicio candido legere aliquid.Ouid.2.Trist.

Remissius legere.Plin.epist.45.

Legi apud Clitomachum quum Carneades, &c. Cicero quarto Academ.

Antonij edictum legi à Bruto. Cic.Attic.lib.16.334.Subaudi,datũ, vel missum.

A posteritate legi.Ouid.3.de Ponto,eleg.2.

Scripta legere secum.Ouid.2.Amor.eleg.2.

Verba legenda Ouid.3.Trist.eleg.10.

¶Legere oram Italiæ. Liuius 5.belli Macedonici, Ipse compositis Siciliæ rebus, oram Italiæ legens Ariminum peruenit. Virgilius 3. Æneidos,Littoráque Epiri legimus. Idem 3.Æneidos,

-& crebris legimus freta concita terris. Vbi Seruius,Legimus, præterimus. Tractus sermo à nautis,quòd funem legẽdo,id est colligendo,aspera loca prætereunt.

¶Legere,Eligere. Plinius de Viris illustribus, Nam quum temerè seruos manumitterent: dum in curiam legerent,consensu seruorum oppressi,quum multa indigna paterentur, clàm Roma auxilium petierunt.

Tempus legere.Ouid.1.de Arte.

Tempus idoneum legere.Ouid.9.Metamorph.

Legere in demortui locum.Liu.3.bell. Pun.

Legere in Senatum.Cic.pro Cluent.

Legere Senatum.Liu.10.bell.Maced.

Legere milites.Cic.ad Attic.lib 8.

¶Legere,Furari.Virg.10.Æneidos,Quid soceros legere,&gremiis abducere pactas? Seruius.

Lectus { ... } Participium, siue Nomen ex participio: Hoc est, Selectus,ex aliorum numero separatus.

Lectissimus adolescens.Cic.5.Verr. Item 1.Verr.

Vir lectissimus.Cic.pro Flacco.

Lectissimi viri atque ornatissimi.Cic.3 Verr.

Iuuenes lecti.Virgil.5.Æneid.

Iuuenum lectissimus.Stat.5.Sylu.1.

Lectissima fœmina.Cic ad Atticum,lib.10.

Virgines lectæ.Horat.in Carmine seculari.

Corpora lectissima Virgil.9.Æneid.

Sententiæ & verba lectissima.Cic.in Orat.

Ossa è vulneribus lecta. Quintil.lib.6 cap.24.Et ab accusatoribus ostendi cruentum gladium, & lecta è vulneribus ossa, & vestes sanguine perfusas.

Lectio,Verbale { ... } vt Lectio literarum. Cic ad Atticum, lib.1, Quotus enim quisque est qui epistolam paulo grauiorem ferre possit,nisi eam per lectionem relegerit?

Tædium lectionis Quintil.lib.2,cap.12.

Virilis lectio,& cum suauitate quadam grauis.Quintil.lib.1.cap.8.

Accelerare lectionem.Quintil.lib.1 cap.12.

Continuare lectionem.Idem lib 1.cap.1.

Formare lectione.Idem lib.1.cap 11.

¶Lectio,Electio.Liuius, Et eam lectionem nemo ratam habuerat.

¶Lectio lapidum,Collectio.Colum.lib.1.cap.2.

Legibilis,& hoc legibile,pen.corr.Adiectiuũ, Quod legi potest Vlpianus in l.3.§.3.D.De his quæ in testament. delent. Sufficit autem si legibilia sunt inconsultò deleta.

Lectus,lectus,lectui { ... } pro Delectu. Tacit.lib.10,Tutor Treuirorum copias recenti Vangionum, Caracatium,Tribocorum, lectu auctas,veterano pedite,atque equite firmauit.

Lector,Verbale { ... } Qui libros vel epistolas legit. Cicero 2 de Oratore, Quum enim Brutus duos lectores excitasset, & alteri de colonia Narbonensi Crassi orationem legendam dedisset, &c.

Martialis lib.5. -tu causa es lector amice mihi.

Placidus lector.Ouid.3.de Ponto,eleg 4.

Lectito,lectitas,pen.corr. { ... } lectitãre, Frequentatiuum.Cic. 1.de Orat. Aut si quis pari fuerit ingenio, pluráque quàm hic & audierit, & lectitarit, & scripserit,paulum huic aliquid poterit addere. Idem de Clar.Orat.

Lectitare,pro Identidem colligere.Valer.lib.8.cap.8, Conchulas & calculos in litore lectitasse.

Legulus, leguli, penult.correp. Qui vuas aut oleas colligit, teste Varrone,lib.5.de Ling Lat. Cato cap.144, Legulos quot opus erit, præbeto.

Legumen,penult.prod.leguminis, n g. { ... } Varro lib.1.de Re rustic.cap.23,de cicere,Hoc enim quoque legumen & cætera quæ velluntur è terra, neque subsecantur, succum tollunt: quæ quòd ita leguntur,legumina dicta. Virgil.lib.1.Georgicorum,

Vnde prius lætum siliqua quassante legumen. Cic.2.de Nat.deor.

Legarium, legarij { ... } Idem. Varro lib.1.de Re rust.cap.32, Serendum vitiam,lentem,cicerculam,eruiliam, cæteráque quæ alij legumina, alij (vt Gallicani quidam) legaria appellant: vtraque dicta à legendo.quòd ea non secantur,sed vellendo leguntur.

Leguleius,Vide LEX.

Legulus,Legumen,Vide LEGO. legis.

LEITVS, vnus ex quinque Bœotorum ducibus, qui ad Troiam profecti sunt, teste Homero lib 2.Iliad.

LELAPS,huius Lelapis,pen.corr.nomen canis Actæonis apud Ouidium 3.Metamorphoseos, -& trux cum Lelape Theron.

LELEGES,siue Lelegæ,pen.corr. { ... } Populi errabundi,qui quondam Thessaliam & diuersa alia loca tenuerunt. Alij tradunt Cares & Leleges esse conterminos. Scribit Plin.lib.5 cap.29, Miletum Ioniæ caput,Lelegeidem fuisse nominatam. Eustathius docet Leleges dictos,quasi ..., id est collectos: eo quòd prius errarẽt, & gẽs collectitia esset. Alij Leleges à Lelege duce appellatos asserunt. Virgil.8.Æneidos,

Hic Lelegas,Carásque,sagittiferósque Gelonos Finxerat. Vbi Seruius,Lelegas,Thessalos.

Armiferi Leleges.Ouid.9.Metamorph.

Lelegeides Nymphæ.Ouid.9.Metamorph.

LEMANNONIVS, sinus Britannicus apud Ptolemæum, lib.2.cap.3. Lemannonius tamen legitur in antiquo exemplari.

Lema { ... } Græcis dicitur lacryma,sed congelata. Plinius lib.23. cap.1, Aut si cruore suffunduntur oculi, vel si lemæ in oculis erunt. Hermolaus. Vide Cælum.

LEMANVS,pen prod. Lacus est Galliæ,quem influit Rhodanus. Hunc hodie Geneuensem & Lausannensem vocant. Lucan.lib.1,

Deseruere cauo tentoria fixa Lemano.

Lembus,lembi, masc gen. { ... } Nauicula breuis, & velocissima. Liu 8 bell Pun. Inde quinqueremibus septem & lembis viginti amplius quos,vt adiungeret Carthaginiensium classi,miserat in Corinthium sinum,profectus ad Erythas Ætolorum. Idem, Nullam ipse nauem,præterquam duos lembos,qui non plus quàm sedecim remis agerentur,haberet.

Remigiis subigere lembum.Virgil.1.Georg.

Lembunculus,lembunculi,pen.corr.masc.g. Diminutiuum { ... } Tacit.lib.14, Nando deinde occursu lembunculorum Lucrinum in lacum vecta. Hoc est occursu nauicularum.

Lemma,lemmatis,pen.corr.neutri gen. { ... } Sumptio, Argumentum. Martial.lib.2,

Lemmata si quæris cur sint ascripta,docebo:

Vt si malueris,lemmata sola legas. Idem alibi,

Viuida componis epigrammata,mortua ponis Lemmata. Cic.2.de Diuinatione, Sed demus tibi istas duas sumptiones, ea quæ ... appellant Dialectici: sed nos Latinè loqui malumus,&c. Hodie adhuc assumptiones siue assumpta vocamus.

Lemniscus,Syracusanum verbum est, quo stricta angustáque tænia significatur. Ausonius,

Et quæ iandudum tibi palma poetica floret

Lemnisco ornata est,quo mea palma caret.

Lemnisci,lemniscorũ { ... } Fasciolæ coloriæ,ex coronis dependentes,propterea dicuntur, quòd antiquissimum fuit genus coronarum lanearum.Hæc Festus. Plautus Pseudolo,22,

Vnguenta, atque odores, lemniscos, corollas dari dapsiles. Plin. libro 21. cap. 3. Crassus diues, primus argento auróque folia imitatus, ludis suis coronas dedit. Accesserunt quoque & lemnisci, quos adiici ipsarum coronarum honos erat propter Hetruscas, quibus iungi, nisi aurei non debebant.

Lemniscatus, pen. prod. {λημνισκωτὸς} Adiectiuum: vt Palma lemniscata. Cic. pro S. Roscio Amer. Audio præterea non hanc suspicionẽ nunc primùm in Capitonem conferri, multas esse infames palmas, hanc tamen primam esse lemniscatam, quæ Romæ deferatur.

LEMNOS {Λῆμνος} Insula, quæ & Hypsipyla dicitur, ab Hypsipyla Thoantis filia, quæ in ea regnauit. Hæc est in Ægæo mari, ab Oriente Troiam, ab Occasu Athon spectans, à Borea Thraciam: ab Austro, sed longo tractu, Cretæ opposita est. In ea colebatur Vulcanus deus ignis. Vnde & Lemnius ardor dicitur à poetis. A Lemno, teterrima quæque facinora apud Græcos lemnia dicuntur. Et Lemnia terra, exsiccandi vim habens, in eaque caprinus sanguis miscetur, & idcirco rubrica appellatur. ¶Lemnos hodie dicitur *Stalimene*, & *Stalimni*, aliis *Limno*. Oliuarius in Melam dicit vocari *Sidrio*.
 Æquorea Lemnos. Valer. 2. Argon.
 Calens Lemnus. Claud. de Gigantomachia.
 Vulcania Lemnos. Valer. 4. Argon.

Lemnius, Adiectiuum {λήμνιος} Quod est ex Lemno: vt Turba Lemnia. Ouid. in Ibin.
 Saxa Lemnia. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.

Lemniacus, penult. corr. {λημνιακὸς} Aliud adiectiuum: vt Stirps Lemnica. Ouid. 2. Metam. Intelligit Erichthonium.
 Antra Lemniaca. Stat. 3. Sylu.
 Catenæ Lemniacæ. Stat. 3. Thebaid.

Lemonia tribus. Vide TRIBVS.

Lemonium, siue Limonium, Beta syluestris, & Tintinabulum terræ Latinis, vulgò *Pyrola*. Plinius lib. 25. cap. 9. Lemonium succum lacteum mittit concrescentem gummi modo humidis locis. Quidam voluerunt eundem esse ex descriptione Dioscoridis cum veratro nigro.

LEMVRES, Lemurum, pen. corr. m. gen. {μορμόνες} Laruæ nocturnæ & terrificationes imaginum & bestiarum, inquit Nonius. Varro de vita P. Rom. lib. 1. Quibus temporibus in sacris fabam iactant noctu, ac dicunt se Lemures domo extra ianuam eiicere.
 Nigri Lemures. Pers. saty. 5.
 Nocturni Lemures. Horat. 2. epist. 2.

Lemuria, Lemuriorum {μορμώνια} Festum Lemuribus sacrum.
 Lemuria festa, quasi Remuria dicta sunt. Romulus enim Remuria defuncto fratri Remo instituit, quæ postea Lemuria vnius literæ mutatione dicebantur: vt ait Ouidius 5. Fast.

L E N

Lena, Vide LENO.

LENAEVS {Ληναῖος} scribitur cum diphthongo, quo nomine dictus est Bacchus, ἀπὸ τοῦ ληνοῦ, quod lacum significat: hoc est, vas in quo vuæ exprimuntur. Virg. lib. 2. Georgicorum,
 Huc pater ô Lenæe, tuis hic omnia plena Muneribus.
 Dona Lenæa, hoc est Bacchica: Vinum Stat. 4. Sylu.
 Honorem Lenæum libat. Virg. 4. Æneid. Id est vinum.
 Latices Lenæi. Virg. 3. Georg.

Lenis, & hoc lene {λεῖος, πραῢς} Quidam à lento dictum existimant: nam lentum propriè significat tenerum & facilè flexuosum. Lene autem dicitur quod tactu nullam asperitatem habet.
 Lene & Asperum, contraria. Cic. 2. de Finib.
 Aura lenis. Ouid. 2. de Rem. amor.
 Lenissimus Auster, & mitis Cic. ad Attic. lib. 7.
 Lenes cibi & Acres, apud Celsum opponuntur, lib. 2. cap. 21.
 Flabra lenia. Virg. 3. Georg.
 Merum lene. Horat. 3. Carm. ode 29.
 Lenis sonus, Placidus. Cic. 2. de Orat.
 Spiritus lenis. Tibul. lib. 1. eleg. 8.
 Tormentum lene. Horat. 3. Carm. ode 21.
 Venenum lene, Quòd dulcem quodãmodo & vix sensibilem mortem inducat. Cic. ad Att. lib. 2. Ista lenibus vti videbantur venenis, vt posse videremur sine dolore interire.
 Ventus lenis. Virg. 6. Æneid.
 Volatus lenis. Ouid. 11. Metam.
 Lene vinum, Delicatum, non vehemens, aut asperum, neque linguam aut cerebrum feriens. Terent. Heaut. 3. 1. Cels. lib. 2. cap. 18.
 ¶Lenis, transfertur ad animum, & pro miti modestóque accipitur. Plautus Epid. 11. Habe animum lenem, & tranquillum face. Terent. Heaut. 3. 1. Si te tam leni, & victo esse animo ostenderis.
 Carmina lenia. Lucret. lib. 5.
 Consilium lene. Horat. 3. Carm. ode 4.
 Dominus non lenis. Horat. 2. Serm. satyr. 7.
 Lenissimus homo & natura, & consuetudine, & disciplina. Cicero 3. Verrina.
 Ira lenior. Ouid. 2. Trist.

Leniter, pen. corr. {λείως} Aduerbium, Moderatè, suauiter.
 Leniter arridere. Cic. 1. de Finib.
 Leniter disputare. Cic. 4. Acad.
 Leniter agere: hoc est Modestè. Liu. 7. bel. Pun.
 Ire leniter. Ouid. 1. Amor. eleg. 9.
 Placidè leniterque procedere. Cæs. 1. bel. Ciuil.
 Suspensis leniter alis. Liu. 1. ab Vrbe.
 Leniter pungit eos animi dolor. Cic. 3. Tuscul.
 Leniter aut minaciter tentare. Plaut. Sticho, 2.
 Leniter illustrans nox. Plinius lib. 2. cap. 18.
 Manipulatim leniter componitur amomum. Plinius libro 12. capite 13.

Lenè, Aduerbium {ἠπίως} Idem. Martialis,
 Tepida natabis lene Congedi vada.

Aura aspirans lenius. Catull. ad Mallium. epigr. 69.

Lenitas, pen. corr. lenitatis {λειότης} Suauitas. Plin. lib. 16. cap. 8. Differentia intelligitur lenitate gustus.
 ¶Lenitas, Mansuetudo, facilitas, modestia. Cic. in Partit. Lenitas est iustitia in moderatione animaduertendi.
 Inepta lenitas patris, Vide INEPTVS.
 Dare se ad lenitatem. Cic. Fam. 13.
 Deducere de lenitate. Cic. in Catil.
 Reuocare ad lenitatem. Cic. 1. de Orat.

Lenitudo, penult. product. lenitudinis, fœm. gen. {πραότης} Clementia, suauitas. Cic. 5. Tuscul. Lenitudo orationis, mollitudo corporis. Idẽ 6. Verr. Nimia in istum non lenitudine, sed etiam liberalitate oppugnaret.

Lenimen, penult. prod. leniminis, neutr. gen. {ἄκεσμα} Ouid. 11. Metamorphoseos, -addidit illis
 Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem.

Lenimentum {ἴαμα} Idem, Quod aliquid lenit & dulcorat. Plin. lib. 25. cap. 5. Nuper inuenere dissectis raphanis inserere elleborũ, rursúsque comprimere raphanos, vt transeat vis, atque eo lenimento dare.

Lenio, lenis, leniui & lenij, lenitum, pen. prod. {λεαίνω, πραΰνω} lenire, Polire, læuigare. Colum. lib. 5. cap. 11. Quum deinde truncum reccideris, acuto ferramento plagam lenito. Sic legit Calepinus. exemplaria autem quotquot vidimus, leuato legunt, vt & paulo pòst.
 ¶Lenire, Placare, mitigare, flectere. Salust. In tali tempore tanta vis hominis magis leniunda, quàm exagitanda videbatur.
 ¶Lenire, Imminuere, leuare, adiuuare. Terent. Heaut. 1. 1,
 -pro se quisque sedulò
 Faciebat, quò illam mihi lenirent miseriam.
 Lenitur ægritudo. Cic. 3. Tuscul.
 Lenire animos concordia. Cic. 1. de Finib.
 Animum dictis. Virg. 6. Æneid.
 Clamorem. Horat. 3. Carm. ode 27.
 Curas somno. Virg. 4. Æneid.
 Desiderium, Consolari. Cic. Trebonio. lib. 15. Tuam profectionem, amore prosequar, reditum spe expectem: absentem memoria colam, omne desiderium literis mittendis, accipiendísque leniam.
 Dolentem lenire solando. Virg. 4. Æneid.
 Dolorem leniuit morte. Silius lib. 17.
 Dolores lenire requie. Ouid. 13. Metam.
 Moras lenire. Ouid. epist. 18.
 Noctem lenire. Propert. lib. 4. eleg. 9.
 Numina leniri possunt. Ouid. 3. Trist. eleg. 5.
 Pauorem hospitij leniuit. Silius lib. 8.
 Remedia aspera molli manu & leui lenire. Quintil. lib. 2. cap. 49.
 Panis leniet stomachum. Horat. 2. Serm. saty. 2.
 Superos lenire rogando. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.
 Tempestates. Plin. lib. 18. cap. 29.
 Tempus lenit odium. Ouid. in Ibin.
 Tigres & leones lenire. Horat. de Arte.
 Timorem lenire. Virg. 1. Æneid.
 ¶Lenibo etiam facit in futuro. Propert. lib. 3. eleg. 21.
 Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.

Leno, lenonis {μαστροπὸς, προαγωγὸς, πορνοβοσκὸς} Communis generis, quamuis habeat fœmininum lena, vt ait Priscianus. quo nomine significatur is qui scortorum productor est, etiam inuitarum personarum, qui legibus vindicatur. Dictus vel ab illiciẽdo, quòd adolescentulos alliciat: vel à leniendo, quòd leniendo animos adolescentum corrumpat. Terent. Adelph. 2. 1,
 Leno ego sum, fateor, pernicies communis adolescentium,
 Periurus, pestis, &c.
 Auarus leno. Ouid. 1. Amor. eleg. 10.
 Leno insidiosus Horat. 2. epist. 1.

Lena, lenæ {μαστροπὸς} Lenas appellat Vlpianus De ritu nupt. l. Palàm, quæ mulieres quæstuarias prostituunt. Lenam accipimus & eam quæ alterius nomine hoc vitæ genus exercent: siqua cauponam exercens in ea quæstuaria corpora habet (vt multæ assolent sub prætextu instrumenti cauponarij prostitutas mulieres habere) dicendum, hanc quoque lenæ appellatione contineri. Vide LENO.

Lenullus, lenulli, penult. prod. Diminutiuum {μαστροπίσκος} Paruus leno. Plaut. Pœnulo, Ita vt occœpi dicere lenulle, de illa pugna, &c.

Lenunculus, lenunculi, penult. corr. {μαστροπίσκος} Aliud diminutiuum. Plautus Pœnulo, 19. Sic derisorem arte militari tergero lenunculum.
 ¶Lenunculus. Nauigium piscatorium. Salust. lib. 1. Hist. Indicit fortè per noctem lenunculo piscandũ. Cæsar 2. bel. Ciuil. Horum fuga nauium onerariarum magistros incitabat. Pauci lenunculi ad officium imperiúmque conueniebant.

Lenonius, Adiectiuum {μαστρωπικὸς} Quod ad lenonem pertinet. Plaut. Rud. 31, -ne vt leno postules.
 Te hic fide lenonia vti: non potes, seruanda est fides. Idem Asin. 5, Portitorum simillumæ sunt ianuæ lenoniæ.

Lenociniũ, lenocinij {μαστροπεία} Vlpian. in l. Palàm. ff. De ritu nupt. Lenocinium facere non minus est, quàm corporis quæstum exercere. Cicer. 5. Verr. Pudorem & pudicitiam qui colit, potest animo æquo istius quotidiana adulteria, meretriciam disciplinam, domesticum lenocinium videre? Vlpian. De ijs qui notant. infam. L. Athletas, Lenocinium facit qui quæstuaria mancipia habuerit: sed & qui in liberis hunc quæstum exercet.
 ¶Lenocinium, Exquisitior elegantia. Sueton. in Augusto, Omnis lenocinij negligens, & in capite comendo incuriosus. Cic. 2. de Nat. deor. Perspicuum est enim quò compositiones vnguentorum, quò ciborum conditiones, quò corporum lenocinia processerint.
 ¶Lenocinium, Delinimẽtum, allectamentum, illecebra, blanda assimulatio. Cic. pro Sest. Et se vitiorum illecebris & cupiditatum lenociniis dediderũt. Quintil. lib. 4. cap. 2. Caret enim cæteris lenociniis expositio: & nisi commendetur hac venustate, iaceat necesse est.

Lenocinor, pen. corr. lenocinaris {μαστροπεύω, προαγωγεύω} lenocinari,

Lenocinium facere.

¶Lenocinari,per translationem,pro Blandiri, siue Allicere,quemadmodum lenones facere solent. Cic.1. Verr. Tibi seruiet, tibi lenocinabitur,minus aliquanto contendet quàm potest. Budæus.

¶Lenocinari, Gratiam conciliare. Plin.lib.2.epist.9,Potest tamen fieri,vt quãquam in his difficultatibus,libro isti nouitas lenocinetur. Id est gratiam conciliet.Quintil.lib.5.cap.2. Budæus.

Lenobates,pen.corr.Vuæ calcator.

Lens,lendis,fœm.gen. { κόνις } A lædo deductum verbum. Est capitis animalculum, quod deinde in pediculum conuertitur. Plin.lib.28. cap.11, Quo cum aceto calefacto & lendes tolluntur. Idem lib.29. cap.6.

Lens,lentis,fœm.gen. { φακὴ } Genus leguminis: à lenis nomen factũ, quòd qui ea vescuntur,lenes ac moderati fiunt.Plin.lib.15.cap.12,Inuenio apud veteres authores æquanimitatem fieri vescentibus lente. Virg.1.Georgicorum,

Nec Pelusiacæ curam aspernabere lentis.

¶Lentim, pro lentem,frequens apud Catonem, vt cap.35,Lentim in rudeto & rubricoso loco,qui herbosus non fiet,serito.

¶Lens,masculinũ apud antiquos,teste Nonio, illud Titinnij antiqui authoris citante,Lenti calido,helluellæ,rumici.

Lenticula,lenticulæ, pen. corr. Diminutiuum { φακίον. } Vtitur Plinius lib.35.cap.11,Folia iuut lenticulæ similia. Idem lib.18 cap.12.

¶Lenticula, pro legumine similis quidem lenti est, sed diuersa. Quòd si Theodoro Gazæ credimus,phacen Græci vocant.Nam lentem,non phacen,sed phacon dicunt.Hermolaus.

¶Lenticula quoque à Plinio & cæteris vocatur lens cocta. de qua prouerbium illud fertur, τὸ ἐν τῷ φακῷ μύρον, hoc est vnguentum in lenticula, cuius meminit in Epistolis ad Atticum Cicero in mẽtione Lẽtuli,& M Varro,& Gellius, Athenęus quoque in Cœnis. Ex Hermolao. Tradit Ruellius lib.2.cap.40, hoc prouerbiũ in eos iactari solitum, qui nullo rerum discrimine quas agunt aut dicunt, pari nixu cuncta moliuntur:quos,vt apud Senecam & Gellium, infrunitos appellamus,Græcè cacozelos & apirocalos.

¶Lenticulæ, Maculæ in corpore sunt quæ lentigines dici solent. Celsus lib.6.cap.5, Lenticulas tollunt galbanum & nitrum.

¶Lenticula,Vasis genus est: à figura lentis dictum, vt ait Plinius, cuius etiam meminit Celsus. videtúrque id esse quod discos appellatur Dioscoridi. Vnde & Lenticularis forma L. Apuleio in Floridis. Hæc Hermolaus.Quidam hoc nomen à liniendo deducunt, aiuntq; esse vas olearium,ex quo reges & sacerdotes liniebantur.

¶Lenticula.Plinius lib.37.cap.12, Nunc communiter ad omnium gemmarum obseruationem pertinentia dicemus, opiniones secuti authorum. Cauæ aut extuberantes,viliores videntur æqualibus. Figura oblonga maximè probatur, deinde quæ vocatur lenticula, postea clypeidos & rotunda,angulosis minima gratia.

Lentè,Lentesco,Vide LENTVS.

Lentigo,pen.prod.lentiginis, f.g. { φακὸς } Macula subrufa, & interdum in facie ad lentis similitudinem.Plin.lib.20.cap.20,de atriplice, Nec nisi mutata sæpe aqua coquendum, stomacho contrarium esse, lentigines & papulas gignere. Idem lib. 20.cap.6, Lepras, lichenas, lentigines exulcerat.

Lentiscus,lentisci,f.g. { σχῖνος } Arbor, quæ mastichen gummi modo sudat,& est trifera.Columella lib.5.cap.10, In imum scrobem lentisci taleam inuerso cacumine demittito. Martial.lib 6, Foditque tonsis ora laxa lentiscis. Cic.de Diuinat.Ex antiquo poeta,

Iam verò semper viridis,sempérque grauata

Lentiscus triplici solita grandescere fœtu:

Ter fruges fundens,tria tempora monstrat arandi.

Lentiscum dictam putauerim, quòd liquore quodam lentescat: nam & resinam vbique sudat. Lentisci fructum Hippocrates schinida,& arborem schinon nominauit. Ruellius libro 1.cap.20.

Lentiscum mandit. Adagium est, vt ait Hermolaus,aduersus eos qui nimio se comendi studio superfluunt, quasi dentibus exterendis & fricandis tantum incubent præ desidia.Nam ex lentisco dentiscalpium,vel poeta Martialis commendat hoc disticho libro 14,

Lentiscum melius:sed si tibi frondea cuspis

Defuerit,dentes pinna leuare potest. Quo in loco lentiscum generis est neutri,quia pro arboris ligno sumitur.

Lentiscinus,pen. corr. Adiectiuum { σχίνινος } Ex lentisco factum. Plin. lib.23.cap.2,Tunc addito lentiscino oleo.

Lentisciferus, pen. corr. Adiectiuum { σχινοφόρος } Ferens lentiscos: vt Linternum lentisciferum.Ouid.15.Metam.

Lentitia,Lentitudo,Lento,lentas,Lentor,lentoris,Lentulus, Adiectiuum.Vide LENTVS.

LENTVLVS, cognomen fuit Corneliorum, inde illis inditum quòd lentem optimè sererent. Id quod Plin.tradit lib.18.cap.3: Cognomina etiam,inquit, prima inde: Pilumni,qui pilum pistrinis inuenerat. Pisones,à pisendo. Iam Fabiorum,Lentulorum, Ciceronum,vt quisque aliquod optimè genus sereret. Hinc denominatiuum

Lentulitas,pen.corr.{ λεντλίτης. } Cicero ad Appium,lib.3,Vllam Appietatem aut Lentulitatem valere apud me plus, quàm ornamenta virtutis existimas? Vide Appietas, in APPIVS.

Lentus, Adiectiuum { γλίσχρος, καμπτικὸς } Tener & flexibilis. Plaut. Asinar.11.

Vbi sæpe ad languorem tua duritia dederis octo

Validos lictores vlmeis affectos lentis virgis. Virg.5.ecloga,

Lenta salix quantum pallenti cedit oliuæ.

Brachia lenta.Horat.Epod.15.

Hastile lentum.Ouid.epist.4.

Radix lenta.Ouid.11.Metam.

Rami lenti.Virg.4.Georg.

¶Lenta vincula escaria, Id est tenacia.Plaut.Menæch.3.

¶Lentum, pro facili Lucilius, quod sanè quàm rarum est,posuit, credo quòd quæ lenta sunt, vt vimina, ea etiam ad opus facilitatem habent.

Lentus in frangendo calamus.Plin.lib.12.cap.22.

¶Lentus,Facilis. Lucilius Satyrarum lib. 11, Lucius Cotta senex Crassi pater huius Paceni Magnus trico fuit nũmarius,soluere nulli Lentus.Nonius.

¶Lentus { βραδὺς } Tardus.Cic.de Rep.lib.5, Marcellus vt taceret pugnax maximus,& consyderatus & lentus. Valerius Max. lib.1.cap. 2, Lento gradu ad vindictam sui diuina procedit ira, tarditatémque supplicij grauitate cõpensat. Quintil.lib 9.cap.4,Particulæ graues, acres,lentæ,celeres,remissæ.

Lentus cœpti terra cunctaris Ibera.Silius lib.3.

In ira lentus.Ouid.epist.16.

Cupido lentus.Horat.4.Carm.ode 13.

Ignibus lentis macerari.Horat.1.Carm.ode 13.

Ira lenta.Ouid.epist.3.

Lenta mora.Martial.lib.1.

Passibus lentis peragere iter.Ouid.5.Trist.eleg.11.

Lentior pugna.Liu.10.bel.Pun.

Spes lenta.Ouid.epist.2.

¶Lentus,Securus & otiosus.Virg.1.ecloga,

Nos patriam fugimus,tu Tityre lentus in vmbra Formosam,&c.

Lentus spatiare sub vmbra.Ouid.1.de Arte.

¶Lentus,Frigidus.Virg.1.Georg. -noctis lentus nõ deficit humor.

Tellus lenta gelu.Propert.lib.4.eleg 3.

¶Lentus color.Plin. lib. 12. cap. 25, Color in quacunque natione præfertur rufus,& pinguiter lentus.

Lentus ignis è palmis:Hoc est,diu durans.Plin.lib.13.cap.4.

Lentus tepor,Remissus.Plin.lib.12.cap.19.

Carbonibus lentis vrere aliquem.Ouid.3.Trist.eleg.11.

Amor lentus me torret.Horat.3.Carm ode 19.

Lenta viuacitas,Tenax & longa Plin.lib.8.cap.27.

Virgis salicis lentior. Ouid.13.Metam.

Lentulus,pen.corr Adiectiuum diminutiuum. Cic. ad Attic.lib.10, An existimas illum in isto genere lentulũ aut restrictũ? nemo est minus.

Lentè,Aduerb. { βραδέως } Tardè & cunctanter. Plin.lib.1. epist. 13, Ac tum quoque lentè,cunctantérque veniunt.

Asellus lentè gradiens.Ouid.11.Metam.

Lentè ferre,Patienter ferre.Cicer.2. de Orat.Neque facile est perficere,vt irascatur ei,cui tu velis iudex,si tu ipse id lentè ferre videare.Id est,leniter & sine ira.

Lentè ferre iniurias,Leniter & placidè.Cic.in Hortensio,Qui quũ publicas iniurias lentè tulisset,suam non tulit.

Lentè agere: Hoc est remissè,& segniter.Liu.1.ab Vrbe.

Lentè ac fastidiosè probare aliquẽ. Cic.ad Attic.lib.2, Quem tibi ego non essem ausus mittere,nisi eũ lentè ac fastidiosè probauissem.

Lentissimè mandere.Colum.lib.2.cap.15.

Lentius disputare.Cic.in Paradox.Sed hæc videri possunt obscuriora,quum lentius disputantur.

Lentè nasci,hoc est Tardè.Plin.lib.12.cap.14.

Lentitia, lentitiæ { καμπτότης } Flexibilitas & mollitia. Plin.lib.16.cap. 37, Aliæ virgas sequacis ad vincturas lentitiæ.

Lentitia pituitæ.Plin.lib.20.cap.7. Vulgus *viscositatem* vocat.

Lentitudo, penult.prod. lentitudinis { βραδύτης } Tarditas. Cic. ad Qu. frat.lib.1, Nam illud non solùm est grauitatis, sed nonnunquam etiã lentitudinis.Idem 4.Tusc. Eámque quam lenitatem nos dicimus,vitioso lentitudinis nomine appellant.

Lentitudo exitus,vel mortis.Tacit.lib.6. Idem lib.15.

Lentor,lentoris, masc. gen. { γλισχρότης } Humor tenax & glutinosus, inquit Budæus.Plin.lib.9.cap.51.de piscium generatione, Quæ durioris testæ sunt, vt murices,purpuræ,saliuario lentore. Columel.lib.5. cap.6, Vt aliquem tamen succum & lentorem habeat, iniiciemus areis. Plin.lib.13.cap.5, Fert & folliculos emittentes quædam animalia seu culices,lentorémque resinosum.

Lento,lentas { κάμπτω } lentàre.Virg.3.Æneidos,

Antè & Trinacria,lentandus remus in vnda. Seruius,Lentandus:aut lentè tibi nauigandum est.Nam totam Siciliam circuit. Aut flectendus.vnde Lentum vimen dicimus,id est flexibile.

Arcus lentare.Stat.1.Achil.hoc est flectere.

Lenteo.lentes,lentui,lentère,Esse lentum,molle ac tenerum. Lucilius, Lentet opus,dixit.

Lentesco, lentescis { γλισχραίνομαι } lentéscere, Lentum, seu tenerum ac molle fieri,vel glutinosum & tenax.Virgil.2.Georg.Sed picis in morem ad digitos lentescit habendo. Seruius,Lẽtescit,cohæret. Col. lib.11.cap.2,Quæ si natura minus lenta est,ante dies quindecim præcidẽda,& purgata in stercore obruẽda est vt lẽtescat. Idẽ lib.2.cap.11.

Lentescere dente.Plin.lib.12.cap.16.

Curæ lentescunt tempore.Ouid.2.de Arte.

Lenulus,Lenunculus,Vide LENO.

Leo,les,leui { ἀλείφω } lere. Nunc in vsu non est. Composita autem eius vsurpantur:Vt Deleo,Releo.

Leui,præteritum.Horat.1.Carm.ode 20, Græca quod ego ipse testa Conditum leui. Vbi Porphyrio,leuisse se gypso vtique vult intelligi.Huic contrarium est Terentianum illud, Releui dolia atque omnes serias:quod significat,aperui & quasi regypsaui.

LEO Byzantius auditor Platonis,sophista nobilis, Philippo contra Byzantium venienti occurrens,Dic age,inquit, Philippe, quæ te causa trahit oppugnatum nostra mœnia? At ille, Amor,inquit, tuæ patriæ, qua vti potiar, veni. Leo excipiens respondit, Atqui instrumento musico,non bellico amantibus opus est. Hæc ex Philostrato. Suidas verò de eodem ait, quòd Philippus quum Leonem in expugnatione Byzantij prętet cęteros aduersantem haberet,epistolas ad Byzantios scripsit calumniæ plenas, vt si voluisset tantum dare pecuniæ Leoni quantum petebat, iandudum vrbe fuisset potitus. ciues hoc accepto domum eius circunstetere: ille sibi metuens laqueo vitam finiuit. Hæc Suidas.

Leo,leonis.masc.gen. { λέων, λῖς } Notum animal.Vide Plinium lib.8. cap.16.Huius fœmina dicitur leæna.

Genus acre leonum.Ouid.4.Fast.
Triste leonum seminium.Lucret.lib.3.
Vis violenta leonum.Lucret.lib.3.
Asper leo.Horat.3.Carm.ode 2.
Auidus.Ouid.epist.9.
Cæsius.Catull.de Acme,42.
Flauus.Horat.Epod.16.
Frendens.Silius lib.10.
Fuluus leo.Virg.2.Æneid.
Hirsutus.Ouid.epist.9.
Horridus.Senec.Herc.Oeth.12.
Innoxius,Vide INNOXIVS.
Insanus.Horat.1.Carm.ode 16.
Iracundus.Ouid.15.Metam.
Iubatus.Senec.Thyeste,8.Vide IVBA.
Magnanimus.Ouid.3.Trist.eleg.5.
Magnus.Virg.eclog.4.
Rapidus.Horat.de Arte.
Rigidus leo.Martial.lib.10.epig.65.in Carmenionem.
Sæuus.Lucret.lib.3.
Sanguineus.Valer.3.Argonaut.
Toruus.Claud.2.in Eutrop.
Trux.Valer.8.Argonaut.
Validus.Lucret.lib.5.
Violentus.Ouidius 2.Metam.
¶Leo marinus,ex cancrorum genere.Plin.lib.32.cap.11.
¶Leo,Signum cæleste.Plin.lib.17.cap.24.
Stella vesani leonis.Horat.3.Carm.ode 29.
Æstiuus leo.Claud.1.in Ruff.

Leoninus,pen.prod.Adiect. { λεοντικὸς } Quod ad leonem pertinet:vt Adeps leoninus.Plin.lib.24.cap.17. Et Leonina species,Varro 2. de Re rust.cap.9.

LEOCHARES,pen.corr. Sculptor eximius, qui authore Plin.lib.36. cap 5,vnus fuit eorum qui cælauere Mausoleum.

LEONIDES,pen.corr. Nobilis Sparta, deinde Lacedæmoniorum rex, qui aduersus Xerxem pene incredibilia egit. Hic commilitonibus dicebat,Pergite animo forti, hodie apud inferos fortè cœnabimus. Cecidit ad Thermopylas,quum illas angustias custodiret. ¶Fuit & alius Leonides,Alexandri pædagogus. Quintil.lib.1.cap.1.

Leontice,leontices,pen.corr.f.g. Herba. Plin.lib.25.cap.11, Cacalia, siue leontice vocatur: semen margaritis minutis simile, dependens inter folia grandia, in montibus fere.Hæc (inquit Ruell.lib.2.cap. 141)officinis dicitur *carui agreste*.

Leontios, Gemma. Plin.lib.37. cap.11, Sunt & à leonis pelle & pantheræ nominatæ,leontios,pardalios.

Leontopetalon,pen.corr. { λεοντοπέταλον } Herbæ genus, pedi leonis folia similia habentis, quam eandem esse cum cõliligine Plinij nonnulli putant ex descriptione Dioscoridis. Plin.lib.27. cap.11,Leontopetalon,alij rhapeion vocant,folio brassicæ, caule semipedali, alæ multæ,semen in cacumine in siliquis ciceris modo, radix rapo similis,grandis,nigra.

Leontophonon,pen.corr. { λεοντοφόνον } Exiguus vermis esse dicitur, nec alibi nascens quàm vbi leo gignitur: quo gustato statim expirat leo.Plin.lib.8.cap.38.

Leontopodion { λεοντοπόδιον } Plinius libro 26. cap.8, Herba hæc amatoria est,quam ferè eandem esse cum camo refert Barbarus in Dioscoridem.Vide Ruell.lib.3.cap.130.

Leopardus,leopardi { λεόπαρδος } Animal ex leone & panthera natum, vel ex pardo & leæna: nigris maculis leoninam pellem distinguentibus,& iubis caret.Vide Plinium libro 8.cap.16.

LEOSTHENES,pen.corr.Nomen viri,qui quum sponsus esset,& Lamiacum bellum concitasset,interfectus est. Ob cuius amorem sponsa,Demotionis Areopagitarum principis filia,se interfecit,sicut Hieronymus contra Iouinianum testatur. Suidas ait bello contra Macedones lapide percussum in caput improuise,in prælio cecidisse.

LEPADVSA,siue Lopadusa,pen.prod.Insula Siciliæ, à patellis ostreorum genere dicta,quasi patellaria.

Lepidium,lepidij,n.g. { λεπίδιον,ἰβηρὶς } Herba.Colum.lib.11.cap.8, Sunt qui satiui vel etiam syluestris lepidij herbam quum collegerũt, in vmbra siccent. Plin.lib.19.cap.8,Peregrinum fuit & lepidium.Seritur à Fauonio.Dein quum fruticauit, iuxta terram præciditur.Tũc runcatur,stercoratúrque. Hæc herba hodie in Italia non reperitur, vt ait Matthiolus.

Lepidotes,lepidotis,pen. prod. f.g. Gemma quæ squamas piscium imitatur.Plin lib 37.cap.10.

Lepidus,pen.corr.Adiectiuũ { χαρίεις } In quo lepôris est plurimum, inquit Donatus.& tam de hominibus,quàm de oratione & aliis dicitur rebus. Plaut.Milit.10,
At quidem illuc ætatis qui sit,non inuenies alterum
Lepidiorem ad omnes res. Terent.Eunuch.3.3, O capitulum lepidissimum.
Nimium lepidus,Vide post NIMIS.
Cantio lepida & suauis.Plaut.Sticho,15.
Cardo lepidus.Plaut.Curcul.2.
Causa lepida.Plaut.Trinum.11.
Coniux lepidissima.Catull.de Gallo,epigr.73.
Dictum lepidum.Horat.de Arte.
Dies lepidus.Plaut.Aul.28.
Facinus lepidum Plaut.Pœn.14.
Fama lepida.Plaut Trinum.6.
Forma lepida & liberal s.Plaut.Epid.2.
Libellus lepidus.Catull.ad Cornelium epigr.1.
Literæ lepidæ.Plaut.Pseudolo,3.
Locus lepidus.Plaut.Bacchid.1.
Mores lepidi.Plaut.Mostel.4.
Nuntium lepidum.Plaut.Sticho 5.
Lepidi & delicati pueri.Cic.2.in Catil.
Tabellis lepidis,lepida conscriptis manu.Plaut.Pseud.3.
Versus lepidi.Catul.ad Fluuium, epigr.6.
Vnguentum lepidum.Plaut.Casin.6.
Lepida memoratu Plaut.Bacch.1.
Lepida & concinna, citò satietate afficiunt aurium sensum fastidiosissimum: ampla & pulchra diu placere possunt. Author ad Heren.lib 4.
Lepidus,Politus,inquit Donatus,vt lepida lamina.
Lepidum,pro Lepidè.Plaut.Pœn.14,Lepidum eloquere.

Lepidè,penult.corr.Aduerbium { χαριέντως } Cum gratia. Cicero ad Atticum, lib.2,Nunc fit lepidè illa λέχεως radiorum.
Lepidè hercle adiouas: Hoc est, eleganter & ad tempus. Plaut. Persa,14.
Lepidè efficiam mea hera officium.Plaut.Truc.16.
Ego hoc effectum lepidè tibi tradam,tace.Plaut.Curc.8.
Lepidè intelligere Plaut.Truc.14.
Lepidè stratus lectus.Plaut.Pœn.9.
Lepidè hercle animum tentaui tuum.Plaut.Aulul.31.
Lepidè memoras.Plaut.Bacchid.1.
Lepidè volo molliculas escas.Plaut.Casin.11.
Vin' tu lepidè facere? PY. loquere.Plaut.Milit.
Lepidè referre gratiam.Plaut.Trucul 4.

Lepidulè,pen.corr.Aduerbium diminutiuum.Plaut. Pseud.7, Eam circunducam lepidulè.

Lepis,huius lepidis,pen corr fœm.gen.Squama æris.Scribon.Largus.

Lepistæ,Vasa quædam antiquis vsitata Varr.de Vit. pop.Rom.lib.1, Lepistæ etiam nunc Sabinorum fanis pauperioribus plerisque aut fictiles sunt aut æneæ.Ex Nonio.

LEPONTII, Germaniæ populi, Alpium Rheticarum (montem sancti Gotthardi vocant)incolæ,apud quos oritur Rhenus fluuius, vt testatur Cæsar bel. Gall.lib. 4. Plin. lib.3.cap.20,Lepontios ac Salassos Tauriscæ gentis idem Cato arbitratur. Cæteri ferè Lepontios relictos ex comitatu Herculis interpretatione Græci nominis credunt, præustis intra sinus Alpium niue membris. Hactenus ille. Lepontij quidem Rhetos habent ab Ortu,Insubres ad Meridiem,Salassios Sedunósque ad Occasum, Heluetios ad Septentrionem. De his longè plura Glareanus in Cæsarem.

Lepor,leporis,pen.prod.masc. gen. { χάρις,χαριεντισμὸς } Quod & Lepos,lepôris dicitur,quemadmodum honos.Est venustas,& voluptatis cuiusdam amœnitas,quæ potissimum verbis fit.Plautus Casina,6, Nec pote quicquam commemorari quod plus salis,
Plúsque lepôris habeat hodie.Plinius lib.17. cap.1, Crassus faceto lepôre solers.
Lepos quidam,facetiæque, & eruditio libero digna. Cicero 1. de Oratore.
Facetiarum & vrbanitatis oratorius,non scurrilis lepos. Cicero de Claris Orat.
Sermonis lepor.Cic.pro Flac.
Lepor dicendi admirabilis: Hoc est ornatus,concinnitas, elegantia.Cic.4.Academ.Cuius primò non admodum probatæ ratio(quanquam floruit acumine ingenij, tum admirabili quodam lepôre dicendi)proximè,&c.
Non infaceto lepore,Vide INFACETVS.
Disertus leporum ac facetiarum.Catull.in Asinium, epigr.12.
Magnus in iocando lepos erat in homine.Cic.2.de Orat.
¶Lepore ac venustate affluens.Cic.7.Ver.
Leporem quendam & salem est consecutus.Cic.2.de Orat.
Nitidus & leuis lepor.Lucret.lib.5.
Vario distincta lepore omnia.Lucret.lib.5.
Æternum dare leporem dictis.Lucret lib.1.
Verborum lepores illigantur in eo genere,Vide ILLIGO.
Perfusa lepore omnia corrident.Lucret.lib.4.
Medio de fonte leporum surgit amari aliquid.Lucret.lib.4.

Leporarium,Leporinus,Vide LEPVS.

Lepra,lepræ { λέπρα } Morbus qui alio nomine dicitur elephantia, siue elephantiasis Et duplex est:Vna quæ incurabilis est, quam malam scabiem Horatius in Arte poet. nominat. Alia quæ potest curari, Plin.lib 24,Lacryma vitium veluti gemma, lepras & lichenas & psoras nitro antè præparatas sanat.

LEPRIVM, Plinio, oppidum in Achaia prope Alpheum amnem. Dictum à lepra qua curabãtur ibi,quodam se flumine mergentes. Hinc Lepriatæ,populi. ¶Est & aliud Leprium in Arcadia,vt testis est Cic. lib.6 ad Attic. Vetus tamen exemplar hic legit Lepreum.

LEPTENACRA, pen. corr. Promontorium gracile. Solinus, A promontorio Indiæ, quod alij Leptenacram, alij Drepanum vocitauerunt.Vide suprà in DREPANVM.

LEPTIS { λέπτις } Africæ minoris, quæ Zeugitana prouincia dicitur, duarũ vrbium nomen est. Est enim Leptis duplex: Minor,quæ Sarrana cognominatur à Sarranis Phœniciæ. Silius lib. 3, Tabraca tum Tyrium vulgus,Sarranáque Leptis. Salustius,Duæ sunt Syrtes, inter quas Leptis vnde Leptitani. Altera trans Syrtim minorem sita iuxta OEam oppidum,Magnæ cognomen habet:illam Neapolim dici existimant Hæc Vadianus Melæ enarrator.

Lepus,leporis pen.corr.m.g. { λαγὼς, λαγωὸς, πτὼξ } Animal vulgo notum:Varro lib.3.de Re rust.cap.12, Lucius Ælius putabat ab eo dictũ leporem à celeritudine,quòd leuipes esset.Ego arbitror à Græco vocabulo antiquo,quòd eum Æoles Bœotij λέπορι appellabant.Plautus Capt.4,I modo,venare leporem,nunc itym tenes. Vide Gellium lib. 1.cap.18.
Auriti lepores.Virg.1.Georg.
Fœcundi leporis sapiens sectabitur armos.Horat.2.Serm.saty.4.
Exagitatus lepus.Ouid.3.de Arte.
Pauidum captare leporem Horat.epod.2.
Proni lepores Ouid.1.de Remed.amor.
Solicitus lepus,Timidus.Ouid.5.Fast.

Venari leporem canibus.Virg.3.Georg.

Lepus à posteriore parte, hoc est à lumbis & clunibus pulpamentum de se præbet, eáque corporis parte lautissimus est. Horat. 2. Serm.saty.4,Fœcundi leporis sapiēs sectabitur armos. Terent. Eun. 3.1. Lepus tute es, & pulpamentum quæris. Quod in te habes, hoc quæris in altero.Et est παροιμία ἀλληγορία. Vide Donat.in Eunuch.

¶ Lepus, Piscis ex lacertorum genere.Plin.lib.32.cap.11.

Lepusculus,pen.corr.Diminut. { λαγιδιον } Cic.6.Verr. Si minus eiusmodi quippiam venari potuerant, illa quidem certè pro lepusculis capiebantur,patellæ,pateræ,thuribula,&c. Sic.1.de Nat.deor.Var.3. de Re rust.cap.3. Et Colum.in Præfat.lib.9.

Leporinus,pen.prod.Adiectiuum { λαγῷος } Quod ex lepore est: vt Leporinus cinis.Plin.lib.28.cap.11.

Leporinum lac. Varro 2.de Re rust.cap.11.

Lana leporina.Vlpian.in l.Si cui lana.§.lana legata ff.de legat.3.

Leporarium,leporarij { λαγοτροφεῖον.} Varro de Re rust.lib.3 cap.3,Leporaria te accipere volo, non ea quæ tritaui nostri dicebant,vbi soli lepores sint, sed omnia septa affixa villæ quæ sunt, & inclusa habent animalia quæ pascuntur. Ibidem cap.12. Vide Gellium lib.2.cap.20.

LERNE,vel Lerna { λέρνα } Argiui & Mycenæi agri locus est, super quē fuit Argos oppidum. Vnde

Lernæus,Adiect. { λερναῖος.} vt Palus Lernæa, vbi fuit hydra quinquaginta capitum,ab Hercule interfecta. Sunt qui scribant,Lernam regiunculam esse Arcadiæ,à Lerno rege cognominatam.

Pestis Lernæa Lucret.lib.5.

Venena Lernæa.Ouid.epist.9.

Lerniferus,pen.corr.Adiectiuum { λερνοφόρος.} vt Venenum Lerniferum. Ouid.epist.9.

LEROS,Insula est in Icario mari,Straboni lib.4.

LERTOSA,teste Ptolemæo lib.2 cap.6,Hispaniæ vrbs: Straboni Dertosa:Hodie *Tortosa* dicitur.

Lepos quidam, facetiæque, & eruditio libero digna. Cicero 1. de Oratore 10.

LESBOS { λέσβος } Insula in Ægæo,Æolicarum vrbium metropolis,& vniuersæ Troadis imperium obtinuit. Vrbes in ea fuere memoratu dignæ,Mitylene,& ab ea nunc insula vocatur,& Pyrrha in Occidentali litore sita.Fuit & Eressos & Antissa cum portu,& Methimna.

Lesbius,penult.corr. Adiect. { λέσβιος } & Lesbous,pen. prod. Horat.1. Carm ode 1,Lesboum refugit tendere barbiton.

Plectrum Lesbium.Horat.1.Carm.ode 26.

Vina Lesbia Horat Epod.9.

Lesbis, huius Lesbidis, pen.corr. { λεσβίς } Patronymicum, f.g. à loco. Ouid.epist 3. -forma præstante puellæ

Lesbides,euersa,&c. Idem epist 21,

Lesbides æquoreæ nupturæ,nuptáque proles:

Lesbides Æolia nomina dicta lyra.

Lessus, huius lessus { ὀλολυγμός } Lugubris eiulatio, estque vox fictitia per onomatopœiam.Plaut.Truc.2.6,Thetis quoque etiam lamentando lessum fecit filio. Cic.2. de Legib.Mulier genas ne carpito,neue lessum funeris ergò habeto.His enim verbis significatur lamentationem lugubrem in funeribus prohiberi. Lessum autem habere,ea dicitur forma,qua ferias habere, habere comitia: vt quum hera toti familiæ lamentationem imperat.

LESTORVM,siue Piratarum regio,in India, authore Ptolemæo lib.7. cap.2.Hodie regnū Pego dicitur.Huius incolæ syluestres esse dicuntur,& in speculbus habitare.Ferūt in ea esse coruos albos,&psittacos,

LESTRYGONES,pen.corr. { λαιστρυγόνες } Populi in extremo Italiæ, quos Vlysses apud Alcinoum narrat humana carne vesci, vt Cyclopas.Et Homerus scribit Lestrygones, socios Vlyssis verubus transfixos,atque igni assos comedisse. Plin.lib.3 cap.5, Caieta portus,oppidum Formiæ,Hormiæ dictum,vt existimatū,antiqua Lestrygonum sedes.Verùm ita appellati fuere,quia latrones erant in eo sinu, ἀπὸ τῆς λῃστείας, quod est latrociniū. Horum rex Amiphates fuisse scribitur. Græci per æ diphthongon scribunt in prima.

Incultos adiit Lestrygonas.Tibul.lib.4.ad Messalam.

Lestrygonius,Adiectiuum { λαιστρυγόνιος.} vt Amphora Lestrygonia.Horatius 3.Carm.ode 16.

Rupes Lestrygoniæ.Silius lib.7.

Lethalis,Lethaliter,Vide LETHVM.

Lethargus, lethargi, m g { λήθαργος } Est marcor & inexpugnabilis penè somni necessitas, inquit Celsus lib.3. cap.20. cum alienatione mentis. Sipontinus,Lethargus morbus est quem Latini torporē appellant. Dicitur autem lethargus,vt quidam putant, ἀπὸ τῆς λήθης, hoc est ab obliuione.nam in eo morbo accidit obliuio omnium rerum: à pituita humidiore frigidioréque posteriores ventriculos cerebri occupāte,in quibus est memoria. Plin.lib.20.cap.12, Præterea insaniā facere,& lethargos & iocineris vitia.

Vndæ nigræ lethargi Lucretius lib.3,Adde quòd in nigras lethargi immergitur vndas. Id est obliuiones similes iis quas facere dicitur aqua lethæa.

Grauis lethargus.Lucret.lib.3.

Grandi lethargo oppressus.Horat.2.Serm.saty.3.

Pressus graui lethargo.Quintil.lib.4 cap.2.

Lethargia,Idem { λήθαργος.} Plin.lib.24.cap.9, Semen instillatur in oleo decoctum capiti in lethargia & phrenesi.

Lethargicus,pen.corr. { ληθαργικός } Qui lethargia laborat. Plin.lib.20. cap.4,Hydropicis quoque ex aceto aut sinapi sumpti, & lethargicis. Idem lib.26.cap.11,Lethargicos excitari labor est.

Lethargicus, Adiectiuum { ληθαργικός. } vt Morbus lethargicus. Plin. lib.24, Grauedinem enim,morbúmque lethargicum patitur.

Lethæus,Vide LETHVM.

LETHE { λήθη } fluuius quem apud inferos esse poetæ tradiderunt, cuius latices siquis gustauerit, omnium præteritarum rerum obliuiscitur.Idcirco ἀπὸ τῆς λήθης, id est ab obliuione nomen habet. Datus est hinc fabulæ locus, quia morientibus omnium rerum obliuio surrepit. Constat autē hunc amnem in Aphrica circa extremum Syrtiū cornu,Berniceen vrbem alluere: sed eum apud omnes fama est ad ea loca inferna inundatione prorumpere. Lucanus lib.9,

Quam iuxta Lethes tacitus perlabitur amnis,

Infernis(vt fama est)trahens obliuia venis.

Secuta Lethe.Ouid.2.de Ponto,eleg.4.

Lethæus,Adiectiuum.Lucan.lib.3,

Non me Lethææ coniunx obliuia ripæ

Immemorem fecere tui.

Amnis Lethæus Virg 6.Æneid.

Aquæ Lethææ Ouid.1.Trist.eleg.7.

Fluminis Lethæi vnda. Virg.6.Æneid.

Ianitor Lethæus.Stat 3.Sylu.2.

Papauera Lethæa Virg 4.Georg.

Ripæ Lethææ obliuia.Lucan.lib.3.

Somnus Lethæus. Virg.1.Georg.

Lethifer.Vide LETHVM.

Lethum,lethi { θάνατος } Mors.Secundum priscianum à leo fit, quo veteres vsi sunt pro deleo, quoniam mors omnia delet. Quæ opinio si vera est,aspirationem non recipit letum. Apuleius à luo deducit, ideóque per æ scribi præcepit. Varro & Festus à λήθη,id est ab obliuione fieri putant, vnde & per th, absque diphthongo scribunt. Alij per antiphrasim dictum volunt,quasi minimè lætum. Liuius 2.ab vrbe,Adductis deinde legionibus ex agro Romano inuidia rei oppressum perisse tradunt:alij alio letho.

Dolor ac morbus lethi fabricator vterque.Lucret.lib.3.

Genus miserabile lethi.Ouid.1.Trist.eleg.2.

Limen lethi.Lucret.lib.6.

Sopor consanguineus lethi. Virg.6.Æneid.

Vis horrida lethi. Lucret.lib.3.

Voluntas animosa lethi Stat.9.Theb.

Felices lethi.Silius lib.4.

Ignobile lethum.Silius lib.3.

Memorabile lethum Silius lib.11.

Nobile lethum.Horat.1.Carm.ode 12.

¶ Absumere animam letho.Virg 3.Æneid.

Adimere aliquem letho.Horat.3.Carm.ode 2.

Instanti raptum anche letho.Silius lib.17.

Deuitari non potest lethum.Lucret.lib.3.

Dare aliquem letho.Virg 5.Æneid.

Eripere se letho.Virg.2.Æneid.

Ferre lethum.Virg.11.Æneid.

Letho interire,vel perire.Cic 1.de Diuinat.

Lumina labuntur letho.Virg.11.Æneid.

Offerre caput letho. Lucret.lib.3.

Ostentant omnia lethum.Catull.Argon.59.

Părere sibi lethum manu.Virg.6.Æneid.

Perire præcipiti letho.Senec.Hippolit.2.

Celeri præuertit tristia letho.Lucan.lib.8.

Sternere letho aliquem.Virg.8.Æneid.

Volui letho.Virg.9.Æneid.

Lethalis,& hoc lethale,pen.prod.Mortiferum. Plin.lib.11.cap.vltimo, Homini non vtique septimo(subaudi die) lethalis inedia.Durasse & vltra vndecimum(scilicet diem) plerosque certum est.

Ensis lethalis Ouid.13.Metam.

Hyems lethalis, Frigus lethale.Ouid.2.Metam.

Iaculum lethale.Ouid.5.Metam.

Serpens lethalis.Stat 6.Theb.

Vulnus lethale Virg.11.Æneid.

Minari lethale Stat.4.Sylu.4.

Lethaliter,pen.corr.Aduerbium.Plin.lib.11.cap.37,Oues quidem lethaliter circum renes concreto pingui.

Lethifer,pen.corr.Adiectiuum,Quod infert mortem.Colum.lib.7.cap. 12,Et(vt plurimi pastores affirmant) rabies arcetur, lethifer morbus huic generi.De canibus.

Æstus lethifer.Ouidius 7.Metam.

Annus Virg 3.Æneid.

Arcus.Virg.10.Æneid.

Cædes.Claudian.5.Paneg.

Anguis.Stat.5.Theb.

Certamen belli.Catul.Argon.59.

Dextra.Ouid.13.Metam.

Ictus.Ouid.8.Metam.

Locus lethifer.Ouid.5.Metam.

Sanguine lethifero totus miscebitur orbis.Ouid 1.Fast.

Lethatus, pen. prod Adiect.vt Lethata corpora, Morte mulctata & interempta.Ouidius 3 Metam.de sociis Cadmi interemptis à serpente,

Vt nemus intrauit,lethatáque corpora vidit,

Victorémque supra spatiosi corporis hostem,

Leuamen,siue Leuamentum,Leuatio,Vide Leuo in LEVIS.

Leucacantha { λευκάκανθα } Herba in cacumine aculeum habens, radice cyperi,quæ commanducata,dentium dolorem sedat. Plin.lib. 22.cap.16.

Leucachates,leucachatis,pen.prod. m.g.Gemma quæ alba est. Plin. lib.37.cap.10.

LEVCADIA,pen.corr. { λευκαδία } Insula est contra Ambracium sinum,vt est author Pomponius Mela lib.2. quondam Neritis appellata,opere accolarum abscissa à continenti,ac reddita ventorum flatu, congeriem arenæ accumulantium.Plinius libro 4.cap.1.

Leucadius,Adiectiuum { λευκάδιος.} vt Aqua Leucadia.Ouid.epist.21.

Deus Leucadius.Ouid.5.Fast. Et 3.Trist.eleg.1.

Vnda Leucadia.Ouid.epist.21.

Vertex Leucadius.Lucan.lib.5.

LEVCAETHIOPES,penultima correpta, vt ait Plinius libro 5. capite 7.populi sunt qui primi omnium cum Libyægyptiis in interiori ambitu Africæ ad Meridiem versus,supérque Getulos interuenientibus desertis habitant. A quibusdam Leucoæthiopes, & Libyægyptij

scribitur:quod Hermolao non placet.

LEVCAGVS,pen.corr.vir interfectus, excussus curru, apud Virgilium lib.10.Æneidos,

Excussus curru, moribundus voluitur aruis. Alij scribunt Lucagus.

Leucanthemis,pen.corr.leucanthemidis,fœm.gen. Herba. Plinius lib.22.cap.21, Anthemis magnis laudibus celebratur ab Asclepiade. Aliqui leucanthemida vocant, alij leucanthemum,alij eranthemon: quoniam vere floreat: alij chamæmilon, quoniam odorem mali habeat: nonnulli melanthemon vocant. Genera eius tria flore tantum distant, palmum non excedentia, paruísque floribus vt rutæ candidis,aut melinis,aut purpureis.

Leucargillion. Plin.lib.17.cap.7.1, Leucargillion vocant candidam argillam,qua in Megarico agro vtuntur.

LEVCAS,huius Leucadis,pen.corr.f.g.{ λευκάς } Leucadiæ regionis in Acarnania oppidum,vt scribit Pomponius lib.2. ¶Est quoque iuxta littus Leucadium,&Leucates promontoriū prope Ambraciā. ¶Est etiā Leucas insula,quę superioribus annis(vt Strabo author est)littus extitit: quæ insula effecta est. Et lib.eiusdem Strabonis 10, legimus, Corinthij Cherronesi terra angusta effosa, Leucadē in insulæ formā redegerunt,& in eum locum transportata Nerito,qui quondā fuerat Isthmus, nunc verò fretum & euripus est, ponte iugabilis, mutato nomine dixere Leucadē:sumpto(vt reor) à Leucate vocabulo. Vide Plinium lib.4.cap.1. Hæc insula hodie vocatur *Sancta Maura*.

Aspera Leucas.Lucan.lib.1.

LEVCASPIS cum Ænea in Italiam nauigans, Troia diruta, procella oborta obrutus,teste Virgilio lib.6. Æneid.

LEVCATES,pen.prod. { λευκάτης } Mons,seu promōtorium in Epiro, mare intrās.Virg.3.Æneid.Mox & Leucatæ nimbosa cacumina montis. Dictus Leucates(vt ait Strabo lib. 10)à petra eiusdem nominis, coloris albi,in pelagus proiecta:in qua est Apollinis fanum.

Nubifer Leucates.Claud.de bello Getico.

LEVCE,authore Plin.lib.5.cap.39, oppidum est in finibus Ioniæ, quod etiā insula fuit. ¶Est præterea eodem lib.4.cap 13,& Mela authoribus, insula Ponti in mari Mediterraneo Borysthenis ostio obiecta, parua admodum:& quòd ibi Achilles sepultus est,Achillæa dicta:eadem & Macharon appellata.

Leuce { λεύκη } Vitiliginis species,Vide ALPHOS.

LEVCIPPVS,Philosophus qui omnia pleno & inani constare dixit, vt est apud Cicer.lib.4.Tusc.Quæst.

LEVCOAETHIOPES,Æthiopum natio.Vide LEVCAETHIOPES.

Leucochrysos,pen.prod { λευκόχρυσος } Gemma,quæ fit chrysolitho interalbicante.Plin.lib.37.cap.10.

Leucogæa,Gemma.Plin.lib.37.cap.10.

LEVCOGAEI { λευκόγαιοι } Plinio lib.35.cap.15, colles sunt in Italia in Neapolitano Campanóque agro, inter Puteolos & Neapolim, in quibus inuenitur alumen simul & sulphur.

Leucoion {λευκόιον.} Plinius de calcantho lib.34.cap.12,Sed ex eo candidum colorem sentientem violam, leucoion appellant. Sed nequis hallucinetur, sciendum est leucoij nomine omnia violarum genera comprehendi,sed coloris alio addito nomine:vnde Leucoia candida dixit Columel.lib.11. Dicuntur & leucoia lutea,purpurea,&c.

Leucoma,pen.prod.leucomatis, n.g. { λεύκωμα } Album dicitur: hoc est,tabula illa in qua iudicum descripta erant nomina, & in qua singulorum annorum acta literis mandabantur à Pontifice maximo. Pyctariū aliàs dicitur,& matrix.Hermolaus. Accipitur &Leucoma pro albo oui,& pro oculorum albugine.

LEVCON { λεύκων } rex Ponti à fratre Oxilocho interfectus,quòd cum eius vxore adulterij & incestus cōsuetudinem haberet.Ouid.in Ibin.

Leucon agricola,qui fuerit,Vide Alia Leucon in ALIVS.

Leuconium, leuconij: siue Leuconicum, leuconici { γνάφαλον } Tomentum dicitur. Mart.lib.11.22, Culcitra leuconico quàm viduata suo. Idem lib.14.158,

Accipe leuconicis vellera rasa sagis. Legitur & Lingonicis.

Leuconoe,leuconoes,Nomen Græcum est à mentis candore: quanquam candidam mentem Græci interdum pro mala etiam dicunt, nisi apud Hesychium κάλον pro κακὸν legas,quod legendū reor.Turn.

LEVCOPETRA,pen. corr. { λευκόπετρα } Promontorium Siciliæ.Cic.1. Philip. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini,venti detulissent.

Leucophæus,leucophæi { λευκόφαιος } Color natiuus ex albo & nigro nomen trahens.λευκὸν,album: φαιὸν,mediū inter albū & nigrum,id est fuscū & penè nigrū. Plin.lib.32.cap.10, Iecur rubetæ vel cor adalligatur in panno leucophæo,& quartanis prodest. Idē lib.24. cap.12, Purpurea aut leucophæa,& quæ facillimè diluitur. Vitruu. lib.8.cap. 3. Censet Baysius eum esse colorem quem cineritium vocamus.

Leucopæatus,siue Leucophæatus,pen.prod. { λευκοφαιάτος } Leucophæo colore indutus: cuiusmodi sunt Franciscani, aut quos vulgus Italorum *Beretinos* vocat. Mart.lib.1,

Amator ille tristium lacernarum,

Et beticatus atque leucopæatus.

Leucophorum, leucophori { λευκοφόρον } Glutinum auri. Plin. lib.35. 6. Et lib.23.cap.3.

Leucophthalmos, Gemma, Plin. lib.37. cap. 10. Leucophthamos rutilā aliàs,oculi speciem candidam,nigrámque continet.

LEVCOSIA { λευκωσία } Insula contra Pestanum sinum, in mari Tyrrheno Lucaniæ adiacens,vt Strabo lib.6.refert:paruum ad continentem habens cursum.

Leucostictos,Lapis ab albis punctis nomen habens. Plinius libro 36. cap 7.Rubet porphyrites in eadem Ægypto: ex eo candidius interuenientibus punctis,leucostictos vocatur.

LEVCOSYRORVM cubitus,Ptolemæo lib.5. cap.6, Cappadociæ locus.Hodie Lirus.

LEVCOTHEA,pen.corr. {λευκοθέα} Aurora:quasi alba dea.Cic.1.Tusc. Quid Ino Cadmi filia,nónne Leucothea nominata à Græcis,Matuta habetur à nostris? Sic 3.de Nat.deor.

LEVCOTHOE,pen. corr. { λευκοθόη } Ouidio lib. Met.4, fuit Orcami Babylonij ex Eurimone filia,quam à Phœbo grauidam factam, pater crudeliter defodit viuam.Sed Phœbus mutauit eam in arborem thus ferentem.

LEVCTRA,per c ante t,plurali numero,singulari Leuctrum, & genere fœm.Leuctra { λεῦκτρα.} Solinus etiam Leuctras videtur vsurpasse. Oppidum est Bœotiæ. De eo Cicero 1.Tuscul. Et 1.Offic.

Leuctricus,pen.corr.Adiect.{ λευκτρικός. } Cic.1.Tusc. Priúsque Leuctra tollentur,quàm pugnæ Leuctricæ gloria.Leuctricam pugnam appellat,in qua Thebani apud Leuctra vicum Bœotiæ, res Lacedæmoniorum gloriámque attriuerunt.Vide Cæl.lib.5.cap.8.

Leui,præteritum à Leo,les.Vide suo loco.

Leuiculus, Vide LEVIS.

Leuidensa,Vnde Leuidensę munus.Cic.ad Dolabellā lib.9,Oratiunculam pro Deiotaro,quam requirebas, habebam mecum, quod non putaram.Itaque eam tibi misi,quam velim sic legas,vt causam tenuē & inopem,nec scriptione magnopere dignam.Sed ego hospiti veteri &amico,munusculum mittere volui leuidensæ,crasso filo,cuiusmodi ipsius solent ēsse munera. Seruius ostendit, Leuidensam vestis esse genus vile,raro, tenuísque textu. Quondam inter hospitum xenia, vestes in primis erāt. Vnde & apud Iuuenalem Saty.9,queritur quispiam vestes donari,villo crasso,coloreque malo,

Et malè percussas textoris pectine Galli. Proinde M.Tullius orationem suam parum elaboratam,atque expolitam,leuidensę munus appellat. Elegāter accommodabitur ad munus leuiculum,aut officium vulgare,non admodum ex animo,neque diligenter pręstitum amico cuipiam vulgari.Eras. Leuidensa dici videtur, quasi leuiter & negligenter densata textáque.

Leuigo,Vide Læuigo in LAEVIS.

Leuipes,pen.corr.leuipedis,omnis generis { ἐλαφρόπους } Celer & pedibus leuis.Varr.3.de Re rust.cap.12, Lucius Ælius putabat ab eo dictū leporem à celeritudine,quòd leuipes esset.

Leuir,leuiri,pen.corr.m.g. {δαήρ.} Festus,Leuir,est vxoris meæ frater. Nonius,Leuir dicitur frater mariti, quasi leuus vir. Modestinus Iurisc.de Gradibus affinitatis. l.Non facile, Viri frater,leuir est: apud Græcos δαὴρ appellatus,vt est apud Homerum relatum:sic enim Helena ad Hectorem dixit,δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης, id est,Leuir mei canis,omnis mali causatricis horridæ.

Leuis { κοῦφος,ἐλαφρὸς } & hoc leue,prima breui, Quod sine pondere est. Virg.10.Æneid. Corytísque leues humeris, & letifer arcus. Sic Leue pondus,Plin lib.12.cap.9. Leue autem dicitur propriè,quod facilius sursum attollitur quàm deorsum tendat.

Leuis armaturæ milites, Vide ARMA. Cic.10.Philip. Nostræ sunt legiones,nostra leuis armatura,nostri equitatus, &c. Hoc est pedites & expediti milites.

Leuis armaturæ excursio in oratione, eleganter dicitur pro prima argumentorū leuiorū textura. Cic.2.de Diuin. Sed hæc fuerit nobis tanquā leuis armaturæ prima orationis excursio:nunc cominus agamus,experiamúrque si possimus cornua cómouere disputationis tuę.

Animæ leues.Lucret lib.3.

Arma leuia.Ouid.ad Pison.

Currus.Ouid.1.de Arte.

Equus.Valer.6.Argon.

Leue piper,Quod pondere tale apparet.Plin.lib.12.cap.7.

Pondus leue.Ouid.2.Metam.

Rota.Virg.1.Æneid.

Stipula.Virg.1.Georg.

Foliis leuior.Ouid.epist.5.

¶Leuis homo, Inconstans, & qui facilè opinionem mutat. Plaut. Trinum.17.

Leuis homo,Vilis & abiectus.Plaut.Menæch.11.Quid ais homo leuior quàm pluma? Cic.de Amic.Leuiū hominum atque fallacium, &c. Idem 4.Verr.Iudex nequam & leuis. Et pro Cluentio, Leues ac nummarij iudices.

Vulgus leue.Ouid.12.Metam.

Leuis author,nec satis fidus.Liuius 5. ab Vrbe.

Leuia hæc sunt,quæ & tu pergrauia esse in animū induxti tuum. Teren. Hecy. 3.1. Id est inutilia & vana.

¶Leui brachio aliquid agere,Id est indiligenter. Cic. Attic.lib. 4.

Leue mentis acumen discurrit,Vide ACVMEN.

Causæ leues.Terent.Hecy.3.4. Olim quidem te causæ impellebāt leues.Id est,facilè cōmouebaris.Cic.3.deFinib.Qui leuiori de causa.

Colla leuia.Propert.lib.2.eleg.3.

Cura leuior.Virg.3.Georg.

Dolor leuis, Paruus. Cic.1.de Fin. Quòd mors sensu careat,dolor in longinquitate leuis,in grauitate breuis soleat esse, vt eius magnitudinem celeritas,diuturnitatem alleuatio consoletur.

Fortuna leuior malorum.Ouid.4.Trist.eleg.1.

Fortunam facere leuem.Stat.1.Thebaid.

Gratia leuis.Plaut.Pœnul.12.

Iactura leuis.Claud.2.in Eutrop.

Impensa leuis.Ouid.2.de Arte.

Insania leuis.Horat.2.epist.1.

Iuuentus leuis.Horat.2.Carm.ode 11.

Labor leuis.Terēt.Heaut.2.4,Nam dum abs te absum, omnes mihi labores fuere,quos cepi,leues.

Labor leuior,minórque.Ouid.1.de Ponto,eleg.5.

Munus leue.Ouid.1.Metam.

Nomine leuiori appellare,Minus odioso. Cic.pro Rosc.Amer.Sin eos,quos,qui leuiore nomine appellant,percussores vocāt,&c. Nomen enim percussoris leuius est quàm sicarij.

Pœna leuior.Ouid.1.Amor eleg.1.

Pretium leuius.Ouid 3.de Arte.

Reprehensio leuis.Cic.4.Acad.

Res leues.Virg.4.Georg.

Rustica non leuis.Horat.2.Carm.ode 19.

Scriptura leuis.Terent.in Prolog.Phormionis,

Qui

Qui ita dictitant, quas antea fecit fabulas,
Tenui esse oratione, & scriptura leui.
Sententia leui pueri. Terent. Hecy. 3. 1.
Seruitutem leuem reddere. Plaut. Capt. 5. 5.
Nunc seruitus si euenit, ei vos morigerari mos bonus est,
Eamque herili imperio, ingeniis vostris leuem reddere.
Spes leues. Horat. 1. epist. 5.
Somnus leuis. Virg. 5. Æneid.
Tactus leuis. Plin. lib. 11. cap. 53.
Verba leuiora foliis. Ouid. 2. Amor eleg. 16.
Versus leues. Horat. de Arte.
Vina leuia: Id est tenuia. Plin. ait leuissimum vinum celerrimè inueterari.
Vmbra leuis. Tibul. lib. 2. eleg. 6.
Vomere leui admodum sauciare summam partem terræ: Hoc est leuiter terram arare. Colum. lib. 2. cap. 2.
Vsus leuis amicitiæ, Id est qui non multum prodest. Ouid. 2. de Remed. amor.
Vulnus leue. Ouid. 3. Metam.
¶ Habere aliquid in leui. Tacit. libro 19, Quocunque casu accidit, dum atrociora metuebantur, in leui habitum.
¶ Leuis, Non arduus, Vide Leue fastigium, in FASTIGIVM.
¶ Leuis, cum infinitiuo. Silius lib. 16,
Omnes ire leues, atque omnes vincere digni. Hoc est agiles ad cursum.

Leuiculus, leuiculi, pen. corr. {ὑπόκουφος} Adiectiuum diminutiuum. Cic. 5. Tusc. Leuiculus sanè noster Demosthenes, qui illo susurro delectari se dicebat, aquam ferentis mulierculæ, vt mos in Græcia est: insusurrantísque alteri, Hic ille Demosthenes.

Leuitas, pen. corr. leuitatis {κουφότης, ἐλαφρότης} De re quæ sine pondere est, dicitur. Plin. lib. 12. cap. 12, Syncerũ quidē leuitate deprehenditur.
Volucri leuitate ferri. Lucret. lib. 4.
¶ Leuitas, Inconstantia, vilitas. Cic. 4. Acad. Vt omittā leuitatem temere assentientium, &c. Plin. lib. 11. cap. 23, Nec puduit has vestes vsurpare etiam viros, leuitatem propter æstiuam.
Vana leuitas incertæ mentis. Silius lib. 16.
Constans in leuitate fortunæ. Ouid. 5. Trist. eleg. 9.
Conuincere leuitatis, Vide CONVINCO.
Culpanda leuitas. Ouid. 2. de Arte.

Leuiter, pen. corr. Aduerbium {ἀβαρῶς, ἐλαφρῶς} Sine pondere.
Leuiter agnoscere. Cic. 2. de Fin. Sunt & in animo præcipua quædam, & in corpore: quæ quum leuiter agnouit, tunc discere incipit.
Leuiter aspersus laudibus. Cic. Cecinnæ lib. 6, Eodem fonte se hausturum intelligit laudes suas, è quo sit leuiter aspersus.
Leuiter attingere studia, pro Paruo tempore literis operam dare, & quasi à limine salutare ipsa studia. Sueton. de Claris Grammaticis, Functúsque militia, studia repetit, quæ iam inde à puero non leuiter attigerat.
Leuiter in transitu attingere aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Leuissimè dicere. Cicer. 3 in Catil. Tamen vt leuissimè dicam, dimicandum nobis cum illo fuisset.
Dissidere leuiter. Cic. Attico, lib. 1, Eius autē Collega & in me perhonorificus, & partium studiosus, ac defensor bonarum: quin nunc leuiter inter se dissident. Hoc est, aliquantum dissident. Tale est & illud ad Atticum, libro 2. epist. 1, Mihi quòd defendissem, leuiter succensuit.
Dolere leuiter. Ouid. 10. Metam.
Leuiter eminere. Cic. 2. de Nat. deorum, Genæ deinde, ab inferiore parte tutantur subiectæ, leuitérque eminentes. Id est paululum.
Leuiter eruditus homo, id est mediocriter. Cic. 2. de Orat.
Leuissimè ferre, hoc est facilè & patienter. Cic. de Prouin. Consul. Hoc velim probare omnibus, P. C. sed leuissimè feram, si fortè his aut minus probaro, qui meum inimicum repugnante vestra authoritate texerunt, &c.
Leuiter fundata fides. Liu. 2. ab Vrbe.
Leuiter inflexum, hoc est Parum incuruum vel paululum. Cicer. 1. de Diuinat. Bacillum incuruum, & leuiter à summo inflexum.
Leuissimè læsus. Plinius epist. 116 libri 6, Villa Camiliani, quam in Campania possides, est quidem vetustate vexata: ea tamen quæ sunt pretiosiora, aut integra manent, aut leuissimè læsa sunt.
Timidè, nec leuiter aliquid ligurire. Cic. 5. Verr.
Leuiter ornatus. Cic. in Orat. Alij in eadem ieiunitate concinniores, id est faceti, florentes etiam & leuiter ornati.
Leuiter saucius. Cic. de Inuent.
Succensere alicui leuiter. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 1, Mihi quòd defendissem, leuiter succensuit, id est, aliquantum.
Leuiter aliquid tangere. Cic. pro Rosc. Amerino, Tametsi neque omnia dicam, & leuiter vnumquodque tangam. Hoc est obiter, & quod dicitur, in transcursu.
Leuiter bene velle alicui. Plaut. Pœn. 9,
Et quanquam bene volumus leuiter lenonibus.
¶ Leuius, pro Minus, Aduerbium quantitatis: vt illud,
Nam leuius lædit quicquid præuidimus ante. Sic apud Horat. 2. Serm. saty. 7,
-quanto constantior idem
In vitiis, tanto leuius miser.
Dolere leuius. Ouid. in Ibin.

Leuifidus, pen. corr. Adiectiuum {κουφόπιστος} Qui leui fide est. Plautus Persa, 6, Omnes sunt lenæ leuifidæ. Plautina dictio est.

Leuisomnus, Adiect. {κουφόϋπνος} Quod leui somno est: Elegans canum epitheton, qui leui somno premuntur. Lucret. lib. 5, Et leuisomna canum fido cum pectore cordæ.

Leuo, leuas {ἀνα αἴρω} leuāre, In altum tollere, veluti leue quiddam.
Membra leuare cubito. Ouid. epist. 10.
Palmas leuauit ad cælum. Stat. 11. Thebaid.
Manum leuare. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Leuare se de, Ouid. 2. Metamorphoseos,

-de cæspite virgo Se leuat.
Leuare in sublime. Plin. lib. 2. cap. 16.
¶ Leuare, Auferre. Virg. 2. Æneid. -atque arcta leuari
Vincla iubet Priamus. Cic. 1. Tuscul. Emittique nos è custodia, & leuari vinculis arbitremur.
Leuare {κουφίζειν} aliquem onere. & Leuare alicui onus, Exonerare. Virg. eclog. 9, -ego hoc te fasce leuabo. Cic. ad Appium, lib. 3, Leua me igitur hoc onere.
Leuari à pœna. Plin. lib. 18. cap. 4.
Auxilio leuare aliquem. Virg. 2. Æneid.
Leuare ægritudine. Cicero ad Atticum, libro 9, Longior verò epistola non me solùm, sed meos omnes ægritudine leuauit. Sic Leuare cruciatu, Idem 4 de Finib.
Amicitias leuare remissione vsus. Cicer. de Amic. Tales igitur amicitiæ sunt remissione vsus leuandæ: & (vt Catonem dicere audiui) dissuendæ magis quàm discindendæ. Id est, sensim leuius colendæ, inquit Budæus.
Angorem leuare. Cicero ad Atticum, libro 1, Tu autem qui sæpissimè curam & angorem animi mei sermone & consilio leuasti tuo.
Animum leuare exercitatione, Recreare. Cic. de Senect. Et corpora quidem exercitationum defatigatione ingrauescunt, animi autem se exercendo leuantur.
Leuare atrocitatem alicuius rei. Cic. pro Quintio, Si res ista grauissima sua sponte videretur, tamen eius atrocitas necessitudinis minimè leuaretur. Hoc est minueretur, leuior efficeretur.
Leuare suam authoritatem inconstantia: Id est minuere. Cicero 4. Academ.
Annonam leuare, & Populum leuare, frumento suppeditato in caritate annonæ: Hoc est populo annonæ penuria laboranti subuenire. Liu. 6. bel. Pun. Cic. pro Corn. Balbo, Hoc tempore ipso populum Rom. quem in caritate annonæ, vt sæpe antè fecerant, frumento suppeditato leuauerunt.
Calamitatem innocentium leuare. Cic. pro Rosc. Amerino, Deinde à vobis Iudices, vt audaciam sceleri resistatis, innocentium calamitatem leuetis, &c.
Leuare cladem authore. Ouid. 1. Metamorphoseos,
Si placet hoc, meruíque, quid ô tua fulmina cessant
Summæ deum rector periturae viribus ignis,
Igne perire tuo, cladémq; authore leuare. Verba sunt Terræ ad Iouē.
Corpus leuare tempore festo, est recreare. Horat. 1. epist. 1.
Cruciatum leuare. Cic. 7. Verr. Vt leuandi cruciatus sui gratia lictori pecunia daretur.
Leuare aliquem cura. Cicero ad Atticum, lib. 5.
Curas & sitim leuare vino. Ouid. 12. Metam.
Cura leuanda verbis. Ouid. 5. Fast.
Dentes leuare penna. Martial. lib. 14. Hoc est purgare.
Dolorem leuare alicuius. Cic. ad Brutum, Fungerer officio, quo tu functus es in meo luctu, teque per literas consolarer, nisi scirem his remediis, quibus meum dolorem tum leuasses, te non egere.
Facinus leuare alicuius. Liu. 4. ab Vrbe. Hoc est excusare, & minus graue facere.
Famem leuare fronde & cæspitibus. Ouid. epist. 14.
Fœnore leuari. Liu. 6. ab Vrbe.
Ictum serpentis leuare. Plin. lib. 7. cap. 2.
Iniuriam leuare. Cæs. 1 bel. Ciuil.
Inopiam leuare. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Inuidia leuari. Cicero ad Atticum, lib. 15, Balbum leuari inuidia per nos velim.
Laborem alicui leuare. Virgil. 1. Æneidos, -nostrúmque leues quæcunque laborem. Vbi Seruius, Leues, leuem facias.
Laborum, vel labore leuare aliquem. Plaut. Rud. 6,
Vt me omnium iam laborum leuas? Cic. 2. de Oratore, Adiungam etiam de memoria, vt labore Crassum leuem.
Membra leuare quiete, Reficere. Ouid. 1. de Remed. amor.
Metum alicui, vel Aliquem metu leuare. Cic. 2. Tuscul. His leuabat omnem vulnerum metum nobilitas mortis & gloria. Liu. 2. ab Vrbe, Volscis leuatis metu, &c.
Morbum alicui leuare, pro Ægritudinem animi auferre. Plaut. Milit. 8. -leuandum morbum
Mulieri video. M. vidén' vt tremit, atque extimuit postquā te aspexit?
Nemus leuandum fronde. Virg. 2. Georg.
Obsidione leuari. Virg. 10. Æneid.
Opinione sinistra aliquem leuare. Cic. de Amic. Qui hac opinione non modò verbis, sed etiam opere leuandi sunt. Id est deducendi ab ea opinione quæ eis grauis est. Budæus.
Ora arida leuare aquā. Ouid. 1. de Remed amor.
Partu leuare aliquam dicitur Lucina. Ouid 9. Met.
Paupertatem alicui leuare, pro Subuenire. Plaut. Epid. 11.
Plagam leuare, vel infectas partes de arbore: Hoc est auferre tenuissimas partes quæ post incisuram remanserunt, ne infitioni noceant. Columel. lib. 5. cap. 11, Tum arborem fici detrunca, plagámque leua. Ibidem, cap. 9. Sed fortè in his locis legendum leuare, vt idem sit quod læuigare, hoc est plagam læuem facere, nequid extet, asperúmve emineat.
Promissa multa fidem leuant. Horat. 2. epist. 2. Hoc est imminuunt. Multa promittentibus non habetur fides.
Liberare, siue Leuare se ære alieno. Cic. Attic. lib. 6.
Sese infamia leuare. Cic. 5. Verrina, Potestas erat isti homini integro atque innocenti data, vt in Apronium quum animaduertisset, sese grauissima leuaret infamia.
Sitim leuare de fonte. Ouid. 15. Metam.
Sumptum leuare. Terent. Heaut. 4. 4.
Leuari superstitione. Cicero 1 de Fin. Omnium autem rerum natura cognita, leuamur superstitione, liberamur mortis metu.
Suspicionem leuare, & à se remouere. Cic. 5. Verr. Tum iste homo innocens, qui illam suspicionē leuare, atque ab se remouere cuperet,

recuperatores dicit se de cohorte sua daturum.

Leuare tributum alicuius agri. Redditus illius capere. Vlpian. in l. Forma. §. Si vero. D de censibus.

Viam sermone leuare. Virg. 8. Æneid. Hoc est, Minus molestum, & magis iucundum iter facere.

Vitium leuare. Ouid. epist. 16.

Leuari vitiis atque erroribus. Cic. 4. de Fin. Qui virtuti student, leuantur vitiis, leuantur erroribus. Hoc est, liberantur.

Leuatus, penult. product. Participium { ἀρθείς. } Liuius 1. bel. Pun. Et mox aqua leuata vento quum super gelida montium cacumina concreta esset, tantum niuosæ grandinis deiecit.

Leuata in nubes nebula. Liu. 7. bel. Maced.

Leuatio, Verbale { ἄνεσις } Consolatio, siue quod alleuiationem vocāt. Cic. ad Atticum, lib. 12, Leuatio quędam est, si minus doloris, at officij debiti. Sic Leuatio ægritudinis, Cic. 1. Tuscul.

Leuatio vitiorum. Cic. 4. de Fin. Leuatio igitur vitiorum magna fit his qui habent ad virtutem progressionis aliquantum.

Leuamen, pen. prod. leuaminis { ἀνάψυξις } Quod leuat & minuit, aut tolerabilius malum aliquod facit, siue Consolatio. Cic. ad Attic. lib. 12, Quod si esset aliquod leuamen, id esset in te vno. Martial. lib. 6, Hic tibi curarum socius, blandúmque leuamen.

Omnis curæ casúsque leuamen. Virg. 3. Æneid.

Mite leuamen. Ouid. epist. 3.

Leuamentum, Idem { ἀνάψυγμα. } Cic. 5. de Fin. Nos autē non solùm beatæ vitæ istam oblectationem videmus, sed etiam leuamentum miseriarum. Plin. lib. 8. epist. Studia, vnicum doloris leuamentum.

Malorum leuamenta. Tacit. lib. 4.

Vxorium leuamentum. Tacit. lib. 3.

Modicum in præsens leuamentum fuere. Tacit. lib. 3.

Præstare leuamentum. Plin. lib. 30. cap. 3.

Leuamento esse, Leuare, & subleuare, aut exonerare. Cic. ad Attic. libro 12, Quod scies rectè in illam rem fore leuamento, bene facis, quum id esse (mihi crede) perinde vt existimare tu non potes.

Leuor, Leuus, Vide LAEVVS.

Leuphana { Λεύφανα } Germaniæ vrbs apud. Ptolomæum. Vulgò *Honoser.*

LEVTYCHIDES, pen. corr. { Λευτυχίδης. } Vir Lacedæmonius, inimicus Demarathi, post cuius fugam constitutus fuit Spartanorum rex, vt scribit Herodot. lib. 6.

Lex, legis, f. g. { νόμος, θεσμός. } Cic. 1. de Legibus Lex est ratio summa insita in natura, quæ iubet ea quæ facienda sunt, prohibetque cōtraria. Eadem ratio quum est in hominis mente confirmata & confecta, lex est. Itaque arbitrantùr prudentiam esse legem, cuius ea vis sit vt rectè facere iubeat, vetet delinquere: eámque rem illi Græco putant nomine suum cuique tribuendo appellatam, ego nostro à legendo. Nam vt illi æquitatis, sic nos delectus vim in lege ponimus, & proprium tamen vtrunque legis est. Quod si ita rectè dicitur (vt mihi plerúque videri solet) à lege ducendum est iuris exordium. Ea est enim naturæ vis, ea mens ratióque prudentis, ea iuris atque iniuriæ regula. Sed quoniam in populari ratione omnis nostra versatur oratio, populariter interdum loqui necesse erit: & appellare eam legem, quæ scripto sancit quod vult, aut iubendo, aut vetando, vt vulgus, appellare.

Lex. In vrbe Roma nec nisi à magistratibus, nec nisi comitiis ferebātur. sed, quia nec vnus magistratus, nec vna comitia erāt, vtrum ab vno, an ab omnibus magistratibus, & vtrum vnis, an omnibus comitiis ferrentur, aperiendum videtur. Ferebantur leges à magistratibus maioribus quatuor, vno minore: à maioribus, prætore, & cōsule, qui ordinarij magistratus erāt: item à dictatore, & interrege, qui maiores quidem, ordinarij tamen magistratus nō erāt: neque populi comitiis creabātur. censor autē, etsi erat inter maiores magistratus, ius tamen ferendæ legis, aut habendorum comitiorum non habebat. minor magistratus, qui leges ferret, tribunus pleb. erat nā ædiles curules, quæstores, ædiles pl. 3. viri capitales, 3. viri monetæ cudendæ, tribuni militum tā Rufuli, quàm Comitiati, etsi magistratus erāt, leges tamen nō ferebāt. legislatores autē vel tributis comitiis, vel cēturiatis, vel etiā, vt in imperio mandādo, & in adoptionibus, curiatis legem ferebāt. si tributis, aut cum S.C. aut sine: si cēturiatis, è S.C. semper. plus omnino dignitatis, atque authoritatis in centuriatis, sed potestatis nō minus erat in tributis. æquè enim populus vniuersus tenebatur iis legibus, quæ tributis comitiis ferebātur, atque iis, quę centuriatis. Idque sancitum esse lege à Q. Hortensio dictatore lata, Lælius Felix memoriæ prodidit: quum autē iure eo, quod statuisset plebs, patricij non tenerentur. non enim aduocare patricios tribuni pl. neque ad eos referre vlla de re poterāt. ita ne leges quidē propriè, sed plebiscita dicebātur, quæ tribunis pl. ferentibus accepta erāt. Hortensius, quę rogata plebs sanxisset, ea pertinere ad omnes Quirites voluit: siue, vt iura plebis augeret, quum plebeius ipse esset: siue vtili reip. cōsilio, q̄ in libera ciuitate dissimilē cōditionem discordię semina putaret. Legem laturus magistratus, scribebat eā domi, & cum peritis cōsultabat, ne quid cōtra populi rem, aut voluntatē sanciret, ne fortè pugnātia capita simul ferret, néve quid, quod vetus aliqua lex, si ferretur, inane infirmúmq; iuberet esse, (& si, quæ postea ferretur lex, superiores omnes, præter sacratas, abrogabat) ne curationem, potestatē, cōmodúmve aliquod ipse sibi sua lege, aut collegis, cognatis, affinibus mādaret: quod leges duæ, Licinia, & Æbutia, fieri vetuerunt: cōtra quas leges fecit P. Clodius: tulit enim, quod in oratione pro domo traditum est, vt sibi Ciceronis ædes liceret possidere. etiā illud in scribenda lege cauebatur, ne plutibus de rebus, quæ nō eiusdē generis viderentur, vna rogatione ferretur: quod fieri quū lex Cæcilia & Didia vetabat, itaque à Clodio factū accusat Cicero pro domo sua, tum, faciendum non esse, indicat idē in suatum legum lib. 3 his verbis: Qui agent, nō plus quàm de singulis rebus cōsulunto. nā, cōsulunto, est, populū roganto. cōsulitur enim populus, quū lex rogatur: itaque in oratione pro Milone, Nihil, inquit, de eius morte populus cōsultus, nulla quæstio decreta à senatu est. & pro domo sua: Si populus de ista re cōsultus esset. & Festus: Rogatio est quum populus consulitur. Addebatur illa exceptio, vt, si

quid ius non esset rogari, ne esset rogatū. quod in oratione pro domo notauimus. item: si quid cōtra alias leges eius legis ergò latū esset, vt ei, qui eā legē rogasset, impunè esset. quod fuisse trāslatitium, hoc est, scribi solitum in omnibus legibus, tradit Cicero lib. 3. epist. ad Atticū. Hæc igitur, quæ proposui, quasi legitima à bonis viris in ferēda lege omnia cauebātur. sed, vbi rationē vicit libido, spreta bonorum. cōsuetudine, nihil præter suā potentiā, & vtilitatem in lege spectarūt. ideo sæpe leges Clodij, aut Vatinij, alienas à more maiorum, acerbè reprehensas à Tullio videmus. Scripta lege, legislator bene de republica sentiens, ante quàm eam promulgaret, referebat ad senatum, vt, quo plus ponderis maiorémque vim lex haberet, de senatus eam sententia ferret. popularis verò, ac seditiosus magistratus sæpe, prætermissa senatus authoritate, aut etiā cōtra senatus authoritatē, legem rogabat. Promulgabatur deinde lex, id est, in publico ponebatur. est enim promulgare, vt ait Festus, quasi prouulgare. id autē & fiebat, vt inspiceret qui vellet, inspectam cōsideraret. non solùm, vt intercedi posset ante quàm ferretur, verùm etiā, vt aliquāto ante statuere cuiuis liceret, vtrum, quū ferretur, antiquāda, an accipienda lex esset. adde etiā illud, vt quiuis monere legislatorem posset vel de corrigenda, vel omnino de non ferenda lege. Spatium autē promulgationis, vt ex Dionysio, & aliis patet, quacunque de re ferretur lex, erat trinūdinum, id est per trinas nundinas. quū enim nūdinarum caussa ex agris in vrbē ciues cōuenirent, per trinundinum leges patere, vt à rustica plebe ter legi cognoscíq; possent, voluerunt. quòd quū M. Antonius nō seruasset, inuehitur in eū Cicero Philippica 5. his verbis: Vbi lex Cæcilia, & Didia? vbi trinundinū? & idem pro domo sua: Hora fortasse sexta diei questus sum in iudicio, quū C. Antonium collegā meum defenderē, quædā de rep. quæ mihi visa sunt ad illius miseri caussam pertinere, hæc homines improbi ad quosdā viros fortes lōgè aliter, atque à me dicta erāt, detulerunt. hora nona, illo ipso die tu es adoptatus, si, quod in cæteris legibus trinum nundinum esse oportet, id in adoptione satis est trium esse horarum: nihil reprehendo. sin eadem obseruanda sunt, vt decreuit senatus M Drusi legibus, quæ contra legem Cæciliā & Didiam latæ essent, populum nō teneri: iam intelligis, omni genere iuris, quod in sacris, quod in auspiciis, quod in legibus sit, te tribunū pl. non fuisse. Neque verò trinundinū ita interpretor, vt, ipso tertiarum nundinarum die latas esse leges existimem: quum & Macrobius lib. 1, Comitia nūdinis haberi nō potuisse, neque concionē aduocare, id est cum populo agere, licuisse, veterū testimonio probet: & Festus, nundinas nō solùm inter ferias, sed etiā inter nefastos dies apud antiquos fuisse dicat, inter ferias, ne cum populo agi liceret, inter nefastos dies, ne lege. Nundinas, inquit, feriatum diem esse voluerunt antiqui, quò rustici mercādi vendendísque caussa in vrbem cōuenirent, eúmq; nefastū, ne, si liceret cum populo agi, interpellarentur nūdinatores. Aliud autē erat, cum populo agere, aliud, lege agere: cum populo agere, populum, est, ad cōsilium, aut cōcilia vocare, vt ait Festus: lege agere, ius experiri, in iudicio contendere. libro etiam 4. epist. ad Att. per duos nundinarum dies neque comitia esse habita, neque cōcionem vllā, his verbis Cicero declarat. Ante x. cal. nundinæ, concio biduo nulla. trinūdinum igitur in eā sententiā dictum accipio, vt inter eum diem, quo promulgata lex erat, & eum, quo deinde ferretur, trinæ nundinæ intercederēt, quo & sæpius, & à pluribus, vrbē mercādi vendendíque caussa visitantibus, promulgata lex cognosci posset. Post tertias nundinas, magistratus in eum locum, vbi legem laturus erat, siue in forum, siue in cāpum Martium, populum conuocabat. ibi quū legem præco, subiiciēte scriba, recitasset, tum, (fortè etiā in toto trinundino, quotiescúnque populus coiisset, vel suadebāt legē, vel dissuadebant: sed, maximè, ac vehementer fieri solitum quo die ferenda lex erat, consentaneum est) primùm quidem is, qui legem promulgaret, populo suadebat, vt rogationem acciperet: sed post eum alij, non priuati modò, quibus ab aliquo magistratu concio daretur, (nā alioqui concionandi potestas priuatis non erat) verùm etiam quādoque magistratus, pro suo quisque sensu, vel suadebāt, vel dissuadebāt. suasorem rogationis eum, qui rogabat, fuisse, ita verisimile est, vt exemplis, quæ multa suppetunt, mihi esse vtendum in re minimè dubia nō existimem. quod autem minus verisimile est, vt aliquis eius rogationis, quam ferret, ipse dissuasor fuerit, id nisi testimoniis probē, credibile non erit. atque hoc tum fiebat, quum magistratus non è sua, sed è senatus sentētia rogationē ferebat. neque enim prohibebatur dissuadere ad populū, quod non probauerat in senatu. Pisonis cōsulis exemplum habemus in epistola, Vereor. ad Attic. lib. 1. Piso, inquit, consul, lator rogationis, idem erat dissuasor. quod Attico, vt nouū & iniquū scripsit Cicero, quū suadere suas rogationes reliqui solerent. vnde illud Attici ad Ciceronem lib. 2. de legibus: Suade igitur, si placet, istā ipsam legem, vt ego, Vti rogas, possim edicere. loquitur enim Atticus cum Cicerone, vt cum magistratu legem rogante, & quemadmodum in eo libro personā Cicero sustinet magistratus legem rogātis, quod proxima superiora verba declarant, Si quæ forte leges à me hodie rogabuntur, quæ non sint in nostra rep. nec fuerint, tamen erant ferè in more maiorum, qui tum vt lex valebat: sic Atticus ciuem agit de ipsa lege suffragium ferētem. quod indicat illud: Vt ego, vti rogas, possim edicere. refert enim modum illum tabellarū, quibus sciscebatur lex: quæ his duabus erāt literis signatæ, V. R. id est, vti rogas: quū eæ, quibus lex reiiciebatur, vna litera, A, essent inscriptæ: quæ valebat, antiquo, hoc est, nihil nouari volo, antiqua probo. Priuatus legē Cinciam de donis & muneribus Q. Fabius Maximus suasit, Oguluiam de sacerdotiis P. Decius Mus, Voconiā de hæreditatibus M. Cato ille censorius, Corneliam de reditu Ciceronis Cn. Pompeius. Nec verò, qui priuati itē leges dissuaserint, inuenire non facile est. exemplum habemus in oratione pro lege Manilia, Q. Hortensij: in libro de amicitia, C. Lælij, & minoris Africani. Maniliam legem, de bello Mithridatico Cn. Pompeio extra ordinem mādando, dissuasit Hortensius: Papiriā, de tribunis pl. reficiēdis, Lælius, & Africanus. atque hāc ipsam cōsuetudinem, vt priuati legem suaderent, aut dissuaderent, indicat Liuius libro 45, his verbis: Ita traditum erat, ne quis prius intercederet legi, quàm priuatis suadēdi dissuadēdíque potestas facta esset: quo melius

aut cõmoda legis aperirentur, aut vitia. quo persæpe euenit, vt aut ij, qui ad intercedendũ venerãt, desisterẽt: aut intercederẽt, qui nõ professi essent se intercessuros. & eodem libro infra: Quũ in Capitolio rogationem eam Ti. Sempronius ferre vellet, & priuatis lege dicẽdi locus esset, neque ad suadendũ, vt in re minimè dubia, quisquã procederet: Ser. Galba repentè processit. itẽ Cicero in oratione pro C. Cornelio, cuius extant reliquię quædam, cum Asconij commentariis editæ. Est, inquit, ius vetandi, dum priuati dicunt, dum sitella defertur, dum æquãtur sortes, dum sortitio fit. quibus in locis quũ & Liuius & Cicero de solis priuatis meminerint, nõ tamen eam potestatem solis priuatis fuisse debemus existimare. partem enim pro toto posuerũt: quia priuati & sæpius, & plures, quàm magistratus, aut pro lege, aut contra legem dicere solerent. Magistratuum porrò vel suadentiũ vel dissuadentium legẽ exẽpla habemus hæc. M. Porcius Cato, ille sapiẽs, prętor Luciniam de cooptatione sacerdotum ad populum trãsferẽda dissuasit. legem Maniliã prætor Cicero luculenta, quæ extat, oratione suasit: Agrariam Rulli iis, quæ extant, orationibus consul idem dissuasit. Verùm hæc, quæ paulo longius, vt illustriora fierent, produximus, paucis admodum verbis libro de Legibus 3, Cicero cõprehendit. Populum, inquit, docẽto, doceri à magistratibus priuatisque patiuntor. in quo significatur, vt ipsi magistratus, qui legem ferent, doceant, hoc est de ipsa lege dicant, & dicere alios quoque tũ magistratus, tum priuatos patiantur. Infra verò, eodẽ libro, quũ dixit, De promulgatione, de singulis rebus, de priuatis, de magistratibus audiẽdis, priuatos posuit ante magistratus, quũ supra primũ magistratus, deinde priuatos nominasset. quòd si ad veritatẽ ordo referatur, prius nominari priuatos, deinde magistratus oportuit. prior enim priuatis locus in suadẽda dissuadendáve lege ideo datus est, ne, si eos, qui magistratum gerebãt, antè audissent, ab iis dissentire non auderent. idque Dio historiæ suæ libro 39, scriptum reliquit. quos autem suadere, aut dissuadere leges solitos fuisse diximus, eos in oratione pro Flacco legis authores Cicero appellat: quũ authores intelligat vel accipiẽdę legis, vel antiquãdæ. Hæc de suadentibus dissuadentibúsque lege: nunc de loco, vnde suaderẽt aut dissuaderẽt. Nemo ad populũ, nisi de loco superiore, cõcionabatur, siue is priuatus esset, siue magistratũ administraret. id autem ob eam caussam, quo longius à stantibus in cõcione tum exaudiri vox, tum intelligi verba possent. cõcionabãtur igitur, si in foro, de Rostris, quæ ad Comitiũ fuisse, prope iuncta curiæ, Pedianus ait: si in campo Martio, vel alibi, de suggestu, aut editiore aliquo loco. cõcionari autẽ magistratibus pro ea, quam habebant, potestate, omnibus licebat: priuatis, quod iam diximus, nisi concionẽ, id est cõcionãdi potestatẽ, à magistratu aliquo acciperent, nõ licebat. & quia sæpius in foro, vbi Rostra fuisse diximus, quàm in campo, leges ferebantur: ideo sæpius pro Rostris, quàm in cãpo cõciones habebantur. multo enim plures tributis comitiis, quæ, legũ quidẽ caussa, in foro, interdum & in Capitolio habebãtur, quàm centuriatis, quæ in cãpo, latas esse constat, quũ tribuni pl. qui comitia tributa, non centuriata, habebant, facillimè ad leges rogãdas adducerentur, quippe qui leges nõ ferrẽt ex senatus auctoritate: quod necesse erat de legibus cẽturiatis. Qųum suaserant, dissuaserántve legẽ primo loco magistratus, qui legem ferebat, secũdo priuati, tertio reliqui magistratus, tum præsentibus sacerdotibus, vt scribit Dionysius, & diuina exponẽtibus, sitella, quam nominat Pedianus, deferebatur: in quam siue tribuum, si tributis comitiis lex ferretur, siue centuriarum, si cẽturiatis, nomina cõiiciebãtur: deinde, sortib[9] ęquatis, hoc est, ita agitata sitella, ne qua sors subsultaret, atque exiliret, sed pariter omnes æquatæ iacerẽt, sortitio fiebat: quæque prima vel tribus, vel cẽturia, quę secũda, quę tertia de sitella exisset, eundem, quem sors dederat, in suffragio ferẽdo locum atque ordinẽ tenebat. hæc dum agerẽtur, si quis tribunus pl. legi vellet intercedere, locus erat. nũquam autem ante suasionem dissuasionémque legis intercessionem fuisse, declarant illa proximè recitata, quæ Liuius lib. 45, Cicero in oratione pro C. Cornelio tradiderunt. Et quoniam de intercessione, quæ legem impediebat, mentionem fecimus: (neque enim legi tãtum, verum & senatus cõsultis, & prętorum decretis, aut iudiciis intercessum esse, animaduertimus) omnibus de caussis, quę, quo minus promulgata lex perferri posset, impedimento fuerunt, dicendũ nobis est. Hæ quinque traduntur: prima, intercessio, quũ tribuni pl. quorum propriè intercedẽdi ius erat, edita voce illa, Veto, de qua meminit Liuius, intercedebant: cuius generis exempla suppetunt. altera, quũ is, qui promulgaret, vel amicorũ precibus adductus, vel senatus authoritate cõmotus, vel ipse sua spõte consilium mutabat: quod C. Manilius, & L. Cęcilius, vterque tribunus pl. diuersis temporibus fecerunt, ille in lege de libertinorum suffragiis, hic in ea, quam de minuenda ambitus pœna promulgauit. Tertia ratio fuit, quũ, neque intercedẽte tribuno, neque eo, qui promulgauerat, consiliũ mutãte, comitiales dies, id est eos, quibus agi cum populo licebat, cõsul eximebat, vel supplicationibus decernendis, vel feriis indicendis, nõ solùm iis, quæ Latinæ dicebantur, quas indicere soli consules poterãt, sed etiã iis, quę imperatiuæ, quas nõ modò cõsulibus, verùm etiam prætoribus ipsorum arbitratu licebat imperare. quo genere vsum esse Marcellinũ cõsulem, vt C. Catonis tribuni pl. legibus obsisteret, videmus in epistola, Placiturum, lib. 2. ad Quinctum fratrem. Quartam caussam, quæ & ipsa comitiis, quacunque de re haberẽtur, impedimento esset, obnuntiationem inuenij: quam omnes planè magistratus, vt ego arbitror, habebant. nam, quod oratione secunda in Antonium ita legitur: Nos nuntiationẽ solùm habemus, consules, & reliqui magistratus spectionẽ: duas dictiones, Nuntiationem, & Spectionẽ, alterã alterius sedem occupasse, facilè crediderim: vt augures spectionem duntaxat habuerint, magistratus si modò augures essent, vt erat Antonius, idem consul, & augur, simul cum spectione etiam nuntiationẽ, hoc est obnuntiationem. idque cum ad ipsam Ciceronis sententiã magis quadrare, qui diligenter animũ intẽderit, intelliget: tum Festus Pompeius ita esse, deprauatis ille quidẽ verbis, satis tamẽ apertè significat in dictione spectio. legamus igitur in ea oratione sic: Nos enim spectionẽ solùm habemus, consules & reliqui magistratus etiam nuntiationem. vt augures intelligit, quũ, Nos, dicit: erat enim

ipse augur: quũ verò, Consules, subiicit, in eo notat Antonij consulis inscitiã, qui se id auguratus iure posse diceret, quod, quia cõsulatum gerebat, multo facilius poterat. præterea, vt de magistratibus obnuntiantibus, ita de auguribus de cælo seruantibus haud parũ sæpe legimus. quod quidem spectionẽ significat: quæ tolleretur, si verum illud esset, Nos nuntiationẽ solùm habemus. Quòd si quis dixerit, ideo verum esse, nuntiationem solùm habuisse augures, quia spectionẽ, nisi iussi à magistratibus, non haberent: facile refelletur. nam si augurum spectio non est, quia pendet à magistratuum voluntate: ne nuntiatio quidẽ erit, quia pendet à spectione. qui enim esse potest nũtiatio, nisi spectio antecedat? præterea, si spectionem augur non habet, nisi iubẽte magistratu: ne nuntiationẽ quidem habet, nisi eodem volente. neutram igitur habebit: quãdoquidem nõ ipsius, sed magistratus in vtraque potestas est. quomodo igitur consistit illud, Nos nuntiationẽ solùm habemus: siue nuntiationẽ pro renuntiatione, siue pro obnuntiatione accipias? Quinta impediendi ratio fuit, quũ de cælo vel fulgebat, vel tonabat. erat enim in augurũ disciplina, vt, Ioue fulgente, tonãte, comitia dimitterẽtur: quo genere impedimẽti Põpeius Magnus in secũdo cõsulatu, ne M. Cato prætor crearetur, comitia dissoluit. Redeo ad institutũ. Sortitione tribuum aut centuriarũ facta, dicebat is, qui legẽ ferebat: Si vobis videtur, discedite Quirites. de quo Pediani verba subscribam. Quum, inquit, id solum superest, vt populus sentẽtiã ferat, iubet vnumquenque is, qui fert legẽ, discedere. quod verbũ non hoc significat, quod in cõmuni consuetudine est, de eo loco, vbi lex fertur, sed in suã quisque tribum discedat, in qua est suffragiũ laturus. populus enim confusus, vt semper aliàs, ita & in concione. Liuius autem libro 2, vbi de lege Lectoria loquitur, Consul, inquit, Appius negare ius esse tribuno in quenquam, nisi in plebeium. nõ enim populi, sed plebis eum magistratum esse, nec illum ipsum summouere pro imperio posse more maiorũ: quia ita dicatur: Si vobis videtur, discedite Quirites. vbi, Discedite, dictum apparet, ad suffragia ferenda. libro verò 3, vbi de Terentia lege agit, idem significat, quum ait: quemadmodum se tribuni gessissent in prohibẽdo delectu, sic patres in lege, quæ per omnes comitiales dies ferebatur, impedienda gerebãt. initiũ erat rixæ, quũ discedere populũ iussissent tribuni: quòd patres se summoueri haud sinebãt. Quum igitur, de cõcione iussi discedere, in suã quisque tribum, aut centuriã abiisset, priuatos homines inuenio, qui de lege laborarent, nõ modò populum, vt legem acciperet, ante lata suffragia rogasse, verùm etiam, ne quid fallaciæ cõmitteretur, ipsos aut tabellas distribuisse, aut distribuẽtibus aliis præfuisse. idque, diribere, proprio vocabulo dicebatur. q[d] muneris quia ferè obiri curarísque ab iis soleret, qui neque ętate graues, neque gestis honoribus insignes admodũ essent, id sibi & à senib[9], & à dignitate præstãtibus præcipuè cõtigisse, gloriosè cõmemorat Cicero in Pisonem. Hoc, inquit, certè video, quod indicãt tabellę publicę, vos rogatores, vos diribitores, vos custodes fuisse tabellarũ: & quod in honorib[9] vestrorum propinquorũ nõ facitis, vel ætatis excusatione, vel honoris, id in salute mea, nullo rogãte, vos vestra spõte fecistis. eodémque verbo eadẽ de re vsus est in oratione Post reditũ in senatu. Nec dubito, quin legendũ sit, Diribeantur, nõ Diripiantur, in ea in Pisonem, in eo loco, An expectas, dum de te 75. tabellæ diripiantur? Plinius quoque libro 36, cap. 15. hoc verbum vsurpauit. Hic est, inquit, ille domitor orbis populus, qui gentes & regna diribet. Cistis autem suffragiorum custodiendis certos homines in comitiis præfuisse, qui nõgenti sint appellati, idem Plinius libro 33. cap. 2. scriptum reliquit. Tabellis distributis, primo loco ea tribus, aut centuria suffragium ferebat, quæ, omnium tribuum, aut centuriarum nominibus in sortem coniectis, prima de sitella, de qua iam diximus, sorte exierat: eáque prerogatiua dicebatur, quia prima rogaretur à magistratu, qui comitia, habebat. At in prima tribu, aut centuria quis primus? videlicet is, quem magistratus legem ferens deligebat: deligebat autem, quem & dignitate præstare, & rogationi suæ præter cæteros fauere iudicabat. vtrunque cognoscitur in oratione pro Plãcio: in qua ita scriptum est. Nã quod primus sciuit legem de publicanis, tum, quũ vir amplissimus cõsul id illi ordini per populũ dedit, quod per senatum, si licuisset dedisset: si in eo crimen est, quia suffragiũ tulit, quis nõ tulit publicanus? si, quia primus sciuit: vtrum id sortis esse vis, an eius, qui illã legem ferebat? si sortis, nullũ crimen est in casu: si consulis, splendor etiam Plancij, nunc ab summo viro principem ordinis iudicatum. quo constat, ideo primum Plancium ad suffragium ferendum à Cæsare cõsule lectum esse, quia primus ordinis equestris iudicaretur. quod ipsum cõfirmãt illa pro domo sua: Cõsulari homini P. Clodius, euersa repub. ciuitatẽ adimere potuit, cõcilio aduocato, conductis operis non solùm egentium, sed etiam seruorum, Sedulio principe? dixit enim, Sedulio principe, pro, primo omnium suffragium ferente. quod apertius proximè ostendit, quũ ait: Sin autẽ is primus sciuit: erat enim quodãmodo legis ornamentũ, quum is eã sciscebat primus, cuius in ciuitate nõ leuis esset authoritas. quod etsi satis clarè indicant ea, quæ ex oratione pro Plancio recitauimus: tamen in hac ipsa pro domo sua idẽ fit illustrius. subiungit enim post ea, quæ proximè ad exẽplum attuli, nõ magno interuallo: Tu huius, vt acta tui præclari tribunatus hominis dignitate honestes, authoritatẽ amplecteris. quasi Clodius Sedulij, tanquã clari hominis, nomen publicis in tabulis ad legẽ honestandã scripsisset, aut fortasse etiã in æs simul cum ipsa lege incidisset. Quũ igitur ab eo, quẽ magistratus ipse primum delegisset, deincépsq; ab aliis eiusdẽ tribus, aut cẽturiæ perlata suffragia erãt, tũ suffragiis in vtrãque sententiã dinumeratis, &, quomodo veteres loquebãtur, diremptis, numeróque eorũ punctis notato, eius tribus, aut centuriæ voluntas cognoscebatur, eáque à præcone renũtiabatur, &, eadẽ in reliquis tribubus aut centuriis ratione seruata, ex maiore tribuum centuriarúmve numero vel antiquabatur, vel sciscebatur lex. ac de antiquata quidem lege nihil est dicendum. scitã autem, atque acceptã, omniũ ciuium iureiurãdo cõfirmari solitã legimus. itaque Q. Metellus, ille Numidicus, ne in legem Saturnini per vim latam iuraret, in exilium abire maluit, sibíque potius de patria, quã de sententia, decedendum putauit. quem anno pòst 43. imitatus non est M. Cato, is, quem Vti-

censem historici nominant:qui quū leges P.Clodij nullo neque iure, neq; more rogatas putaret,in eas tamē iurauit, cōsilio vsus optimo, vt Cicero ait in oratione pro Sextio. nā ab eo , quod omnino ne fiat, fieri nō potest,cum periculo dissentire,temeritatis videtur esse. Post iusiurandum, in æs lex incidebatur : quod indicat Liuius libro 3. his verbis:Prius quàm in vrbem cōsules egrederentur,leges decemuirales,quibus tabulis duodecim est nomē , in æs incisas in publico proposuerūt.quod ipsum lib.10,Dionysius cōfirmat,&Cicero in oratione 3.in Catilinam, Memoria tenetis,inquit,Cotta & Torquato coss. cōplures in Capitolio turres de cælo esse percussas : quū & simulacra deorum immortalium depulsa sunt,& statuæ veterum hominum deiectæ,& legum æra liquefacta. quod ipsum versibus deinde persecutus est in secūdo de cōsulatu suo,vt libro 1.& 2.de diuinatione patet. eandem consuetudinē confirmāt illa,quę in 1.Philippica scripta sunt: Forum sepietur:omnes claudentur aditus: armati in præsidiis multis in locis collocabūtur.quid tum?quod erit ita gestum,id lex erit,& in æs incidi iubebitis?quod etiā non multo ante dixerat:Quæ ille in æs incidit,in quo populi iussa perpetuásque leges esse voluit,pro nihilo habebuntur?exemplis nō egemus.sed vnum Suetonij,quod in C.Cęsaris vita legimus,quod apertā rem multo etiā illustrius ostendit,apponemus:Marcus,inquit,Claudius Marcellus cōsul,edicto præfatus, de summa se rep.acturū,retulit ad senatū , vt ei succederetur ante tēpus:quoniā,bello confecto,pax esset,ac dimitti deberet victor exercitus:& ne absentis ratio comitiis haberetur , quando nec plebiscito Pompeius postea abrogasset.acciderat autē ,vt is, legē de iure magistratuum ferens,eo capite,quo à petitione honorū absentes summouebat,ne Cæsarem quidē exciperet per obliuionē : ac mox,lege iam in æs incisa,& in ærariū condita,corrigeret errorem. Ne illud quidē prætermittam,nō in tabulis modo æneis,sed etiā in columnis incisas esse leges.de tabulis dubiū non est:quas etiam aliquot in hunc vsque diē seruatas ipsi vidimus.de columnis autē Cicero pro Balbo sic : Cū Latinis omnib' fœdus ictū Sp. Cassio,Posthumo Geminio coss.quis ignorat?quod quidē nuper in columna ænea meminimus post Rostra incisum & perscriptū fuisse.qua ipsa de re Liuius lib.11.sic : Tantum sua laude obstitit famę cōsulis Marcius,vt, nisi fœdus cū Latinis columna ænea insculptū,monimēto esset,ab Sp.Cassio vno,quia collega absuerat,ictum,Posthumū bellum gessisse cum Volscis,memoria cessisset.& Varro,vt apud Macrobiū legimus, antiquissimā legem in columna ænea scripsit incisam fuisse,cui mētio, intercalaris ascriberetur.nec deest Dionis in historia testimoniū , qui lib.41. columnas, quibus incisæ leges legerētur,de cęlo tactas memoriæ prodidit. Scripta iam lege,promulgata,perlata,in æs incisa,(his enim quasi gradibus ad id,quod in lege vltimū,ac summū est,peruenimus)vnū restat, vt,vbi custodienda reponeretur,ostendamus. Scire igitur oportet,nō eandem legum omniū fuisse rationē,sed aliquot,maximéque tabulis æneis incisas,in publico proponi solitas,vt oculis ciuiū paterēt:quod exempla demōstrant.quæ verò æneas in tabulas essent incisæ,eas ad ærariū delatas,quò scilicet & S.C.ibi cū publicis pecuniis,omniúmque publicarū rationū libris conditæ asseruabantur.erat autē ærariū in Saturni Opisque templo:templū autē in vico Iugario, ad Capitolij radices:vnde septies millies H-S, à Cæsare dictatore depositū,post illius interitum M.Antonius cōsul abstulit.& si tantū Opis in Philippica 1.& 2, vbi hac de re Cicero loquitur,mentio fit:puto,quòd duabus cellis simulacra Opis & Saturni separatim dedicata colerētur, & ad Opis cellā propius,quàm ad Saturni,eam pecuniā Cæsar locasset. primis tamen reip.temporibus legem Iuliam in templo Dianę quod in Auētino mōte fuit,repositā esse,legimus in historia Dionysij. Quę ad rationē perferendæ legis attinerent,quę ferè pōderis alicuius esse viderentur,omnia,vt arbitramur,persecuti sumus.perlatæ verò legis quæ vis esset,primùm vtrum maxima:deinde,si maxima,vtrū perpetua,breui disseremus.Erat in lege summa vis,nō solū.quia,quod erat lege sancitū,eo Quirites omnes tenebātur: quod tribus legibus, vna cōsulari Valeria Horatia,duabus dictatoriis,Publilia,&Hortēsia,cautum est , (paucas tamen excipio , quibus non omnes plane ciues obstringebantur,quo de genere fuisse legē de repetundis,animaduerti: lata enim est post illas tres,consularem vnā,dictatorias duas,à nobis proxime nominatas:&,quodcūque postremū populus iussit,id ius ratumq; esse XII tab.lege sancitum est)verū etiā, quia, non,vt prætoris edictum,itē lex annuo spatio terminabatur, sed vigebat vsq; dū alia lege abrogaretur.abrogari verò omnes licuit,pręter sacratas:quę violatæ sæpe,abrogatæ nunquā sunt.abrogāri verò non eadem,quę violanti legem,pœna sancitur.cęteræ leges & abrogari omnes potuerūt, &abrogatę multę sunt,tametsi nulla lata lex est,quę ipsa se cōtra abrogationē quasi sanctionis sepimēto non munierit,graui pœna,multáve ei,qui abrogasset,irrogata.at multi multas abrogauerūt , neque tamen vllā propterea subiere pœnam. dixi iam, plus fuisse potestatis in eo,quod postremū populus iussisset,quàm in eo,quod antea iusserat:id lege XII.tab.sancitum esse. iussum autē populi & suffragia fuerunt,quibus abrogabātur leges.itaq;,non quid antea populo placuisset,sed quid ei postremum placeret,spectari solebat.sensit aūt in hoc genere populus nō semper è rep. nā quemadmodū sæpe malas leges bonus populus,sic interdū bonas malus abrogauit.à senatu verò nūquam lex vlla,nisi reip.caussa,sublata est, vt,cū Apuleiæ,Mario consule referente,S.C.damnatæ sunt,quòd ab hoste reipub. L.Appuleio Saturnino rogatæ essent:aut,cū Liuiæ consilio Philippi consulis sublatæ,quia contra auspicia, quæ seruari lex Ælia iubebat , à M. Liuio Druso latę iudicarentur.erant enim quatuor omnino genera,(vt ipsa ferè Ciceronis verba vsurpem,quę sunt in oratione pro C.Cornelio) quibus per senatum more maiorū statueretur aliquid de legibus:vnū huiusmodi,placere legem abrogari,vt Q.Cæcilio,M.Iunio coss.quę leges rem militarem impedirēt,vt abrogarētur.atque hoc genere nō abrogabat legē senatus , (nam abrogare propriè populus dicebatur) sed,vt abrogaretur,statuebat.Alteru gen' erat:quæ lex lata esse diceretur,ea nō videri populū teneri,vt L.Martio Sex.Iulio coss.de legibus Liuiis:quæ vt vno S.C.tollerentur,Philippus consul,Liuij inimicus,obtinuit à senatu.ideo autē,huiusmodi legibus nō videri populū teneri,senatus decernebat,quia,cōtra auspicia latas esse,augures monuissent.tanta Romæ fuit in auguribus auctoritas:de quibus lib.2.de Legibus hęc à Cicerone scripta legimus.Quid religiosius,quàm cum populo,cum plebe agendi ius aut dare,aut non dare?quid, leges,non iure rogatas,tollere?Tertiū,de legū rogationibus.quo de genere persæpe S. C. fiunt,vt de lege Calpurnia , de ambitu,quæ derogaretur. Quartū genus, quòd ea Ciceronis oratio mutila admodū est , neque in ipsa,neque in Pediano interprete,ac ne alibi quidem, quòd sciam, inuenitur.me tamen in eā partem coniectura ducit, vt existimē ,quū aliquem senatus hostem iudicaret , simul, vt eius quoque leges, quæ quidē aduersus remp.essent,tollerētur,eodem S.C. aut alio,proximè facto iudicasse.quātū enim maximè legum caussa perniciosus patrię ciuis damnatus sit,& à rep.remotus,eas ipsas leges in rep.nō hęsisse, sed abiectas in loco esse , etiā si ab historia non prodatur, veri tamen simillimū est.quale fuit,quod de legibus Saturnini,proximè,& de legibus M.Antonij traditum est.postremū illud est, quū, verbo quidē, neque à senatu,neque à populo,tacito autem omnium consensu per desuetudinem leges abrogabantur. id quod & Iulianus Iurisc ōsultus notauit. Agamus nunc de loco ferendæ legis.is erat interdum Prata Flaminia,qui postea circus Flaminius dictus est,interdum etiā lucus Petelinus,quandoque Capitolium,sed plerunque forum,aut campus Martius.de Pratis Flaminiis, luco Petelino , Capitolio , Liuius testis est.de foro,declarāt illa pro C.Rabirio Postumo:Si lex ferretur,conuolaretis ad Rostra.erant enim Rostra in foro.dixit autē,Conuolaretis ad Rostra,quū hoc subintelligeret,vt inde legem dissuaderetis. & aperte in oratione 1.in Antonium,& in 5,& pro domo : & vbi non?de cāpo,inde constat,quòd,quū leges cēturiatis comitiis sæpe latæ sint, centuriata porrò comitia in campo esse habita , omnes historiæ narrent:manifestè sequitur,vt leges centuriatis comitiis latæ, in campo latæ sint.Hic oritur alia consideratio, locóne sacro an profano ferretur lex.sacro potius,quàm profano,crediderim:primùm,quòd in Rostris,qui locus erat auguratus,templúmque dicebatur, sæpe à magistratu ferretur:itaque pro Sextio,Princeps,inquit,rogationis Q. Fabricius tēplum aliquāto ante lucē occupauit. occuparat enim vt legē ferret.quod illa verba pro Milone declarant: Potuitne Fabricio, viro optimo,quū de reditu meo legem ferret,pulso? Occuparat autē Rostra,nō templum alicui deo sacrum:quod ipse Cicero declarat infra, in eadē pro Sextio subiungens,Tribunos pl.ferro è Rostris à Clodio pulsos,Fabricium intelligens. sed clarissimè in Vatinium his verbis: Cum L.Vectium iudicem in Rostris,in illo,inquā , augurato templo ac loco collocaris.& Liuius lib.8 , Naues , inquit, Antiatium partim in naualia Romæ sunt ductæ,partim incensæ:Rostrisque earū suggestum in foro extructum adornari placuit: Rostráque id tēplum appellatum.Altera est ratio,quòd leges à P.Clodio tribuno pl.in tēplo Castoris latas inuenio.quod indicat illud in Pisonem:eodem in templo, Eodem & loci vestigio & temporis,arbitria nō mei solùm,sed patriæ funeris abstulisti. Nam illud,eodem in templo, ego sic interpretor. quo in templo legem de mea pernicie tulerat Clodius , eodem in tēplo de Macedonia tibi tradenda statim legem tulit: quam tu prouinciam ad arbitriū tuum pro meo funere,quod idem funus patrię fuit, ipse pactus eras.itaque prouinciam lege traditam, quasi præmium à Clodio debitū,abstulisti.Et apertius in oratione pro domo sua: Quū arma,inquit,in ædem Castoris comportabas , nihil aliud,nisi,vti nequid per vim agi posset,machinabare.In libris autem de Inuentione, Flaminium,inquit,eū, qui consul remp. malè gessit bello Punico secundo,legem agrariam per seditionem ad populum ferentem , pater suus de tēplo deduxit.accersitur maiestatis.& apud Liuiū,ante quàm Rostra in foro extructa essent,de tribunis pl.legum rogandarū caussa in templum coeuntibus,non semel mentionem fieri videmus. Ferebat ergo magistratus legem in templo:ferebat suffragia de lege populus circa templum. locum enim tantæ multitudini vllo in templo fuisse.credibile non est.cum verò lex à magistratu ferretur,eodem in tēplo alios quoque magistratus affuisse,eos nimirum, qui cum magistratu legem ferente consentirent,legimus in oratione in Vatinium: Quæ quidē leges,inquit,anno pòst,sedētibus in tēplo duobus nō cōsulibus,sed proditoribus huius ciuitatis,ac pestibus,vna cū auspiciis, cum intercessionibus,cum omni iure publico cōflagrauerunt.Ostēdi latā in templo legem,quum in foro ferebatur, hoc est tributis comitiis.quid quum in campo centuriatis:tum in templis deorum nō existimo,quæ in cāpo nulla fuisse legimus:quo tamē in loco à magistratu ferretur,eum locū antè auguratum fuisse crediderim. nam si tributis comitiis semper in templo,cur centuriatis , quæ maiorum rerum caussa habebātur,profano in loco lex ferretur?sed fortasse videri possit infirma coniectura.addamus exemplum , vt dubia res testimonio probetur. Liuius lib.3 , Tribuni,inquit,vt impediendæ rei nulla spes erat,de proferendo exercitu agere,eo magis,quod , & augures iussos adesse ad lacum Regillum fama exierat , locúmque inaugurari, vbi auspicato cū populo agi posset : vt,quidquid Romæ vi tribunitia rogatū esset,id comitiis ibi abrogaretur. Inter leges autē,quę in foro,& eas,quæ in cāpo ferrentur,dixi iā hoc interfuisse,quòd in foro tributis comitiis ferrentur, in cāpo centuriatis,nūc adiungo, primū illud, centuriatis comitiis eas esse latas,quę è S.C.ferebantur:deinde illud, quæ in centuriatis comitiis ferrentur,eas,si à S.C.nō ferrentur,patribus quidē authoribus semper esse latas.id quod nō à primis reip.temporibus,sed tātum post Publilij Philonis dictaturam obseruatum est. hunc enim dictatorē legem tulisse,vt legum,quæ comitiis cēturiatis ferrētur,ante latum suffragium patres auctores fierent,scribit Liuius lib.8.quo significatur,non omnes antea leges,quæ centuriatis comitiis ferrentur,à S.C.aut patribus authoribus esse latas.quòd si factum nunquam antea non erat,consuetudine seruata, quæ in Numa Rege creando est inducta,vt scilicet,ante quàm populus suffragium iniret, patres in incertum comitiorum euentū authores fierent,Publilius in plebem propensus,quia plebeię gentis erat,quod senatui liberū erat, id necessariū fecit: quódq; more factū erat, id vt lege fieret,sua lege sanxit. Neque verò,quod ait Liuius,Patres authores fierēt,expono, patres S.C.probarēt.fiebat enim de re & relata,& disputata S.C.quid

porrò referri & disputari opus erat id, quod omnino probari à senatu Publilia lex iuberet? nã de quo fit S.C. id eiusmodi est, vt improbari & abiici potuerit. est autem & probatũ, & acceptum, quia maior pars senatus ita senserit. at in hoc non, vtrum vis liceret, neque plurium senatorum voluntatem spectari, Publilius voluit, sed, quasi ab vniuerso senatu iam probatum esset, ita, vellent nollent, patres authores esse. ergo sic existimare debemus: & eas leges, quæ centuriatis comitiis ferrentur, post legem Publiliam aut è S.C. aut certè patribus authoribus esse latas: & eas, quæ ante legem Publiliam centuriatis comitiis latæ erant, alias è S.C. alias sine S.C. Patribus tamen authoribus, alias neque è S.C. neque patribus authoribus esse latas. Nihilne igitur interfuit, dicet aliquis, inter leges, quæ patribus authoribus, & eas, quæ è S.C. ferrentur? nihil planè, ante legem Publiliam nam, siue è S.C. siue patribus authoribus ferrentur, è senatus voluntate ferebantur, post legem autem Publiliã multum inter huiusmodi leges interfuit, atque adeo tantum, quãtum inter secundam & diuersam voluntatem interest. nam secũda senatus voluntate ferebantur eæ leges, quæ S.C. probatæ iam erant: aduersa verò nonnunquam eæ, quarum patres authores fiebant. probabant enim inuiti, lege coacti. itaque honorificentius habebatur id, quod è S.C. centuriatis comitiis latum esset, quàm id quod iisdem comitiis patribus authoribus. sed extremis reip. temporibus nullã legem cẽturiatis comitiis sine S.C. patribus authoribus latam inuenio, permultas autem S.C. iisdem comitiis: siue, quòd abrogata sit Publia lex: siue, quòd postea quàm Q. Hortensius Dictator multis annis post Publiliũ legẽ tulerit, vt eo iure quod plebs statuisset, omnes Quirites tenerentur; nihil attinuit patres authores de eo fieri, quo, vel si authores ipsi non fierent, tamen omnes ciues æquè tenerentur. itaque magistratus aut à S.C. centuriatis comitiis, aut, si senatus dissentiret, tributis leges tulerunt: (quanquam & leges multæ tributis comitiis ex S.C. latæ sunt) cum lege Hortensia eandem vim haberent leges tributis comitiis latæ, quam habuerunt antea leges eæ, quæ centuriatis comitiis patribus authoribus, latæ erant. Hic fortasse quæretur, ante Publiliam legem omnésne leges, quas senatus, siue centuriatis, siue tributis comitiis ferri cuperet, ferrentur è S.C. an verò aliæ è S.C. aliæ verò sine S.C. tantum patribus auctoribus? vtrunque factum est nam neque omnes è S.C. neque omnes patribus authoribus latæ sunt. de latis è S.C. testimoniũ res non desiderat: exemplorum enim plena sunt omnia. patribus autem authoribus minus quidem multæ, sed aliquot tamen latæ sunt, vt Petilia de ambitu, à tribuno pleb. tributis comitiis lata; de qua Liuius libro 7. Quæretur etiã, vtrum centuriatis comitiis leges à maiore tantùm magistratu, an etiam à minore ferrentur. faciamus quod oratores solent: qui quũ testibus rem probare non possunt, argumentantur à simili, & hoc genere sæpe fidẽ faciunt. item nos, quũ, centuriatis comitiis à minore magistratu leges latæ sint, necne, affirmare nõ possimus, quia neutrũ ab antiquis proditũ est, similitudinẽ sequemur, &c, quod in creandis magistratibus fieri solitum est, idem in ferendis legibus obseruatum esse dicemus. nam si creandis magistratibus centuriata comitia nunquam, nisi à maiore magistratu habita sunt: itidem, ferendis legibus nunquã, nisi à maiore, esse habita consentaneum est. illud autẽ est: esse igitur & hoc dicemus. neque enim cur non sit, aut ratio suadet, aut exempla demonstrant. Ex P. Manut. libro de legibus Romanis.

Legum ferendarum morem describit Cicero in Oratione pro Flacco, O morem (inquit) præclarum, disciplinámque quam à maioribus accepimus, siquidem teneremus: sed nescio quo pacto iam de manibus elabitur. Nullam enim illi nostri sapientissimi & sanctissimi viri vim concionis esse voluerunt. Quæ sciscerct plebs, aut quæ populus iuberet, summota concione, distributis partibus, tributim & centuriatim descriptis ordinibus, classibus, ætatibus: auditis authoribus, re multos dies promulgata & cognita, iuberi vetarique voluerunt.

Author legis atque adiutor, Vide ADIVVO.
Auxilium legum. Tacitus libro 1.
Constitutor legis. Quintil lib. 3. cap. 6.
Latores legum. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Necessitudo legis. Tacit. 4.
Nexus legis. Tacit. lib. 3.
Peritus iuris, legúmque. Horat. 1. Serm. satyr. 1.
Sanctor legum. Tacit. lib. 3.
Tutela legum. Ouid. 2. Trist.
Vigor legis. Vlpianus in l. 1. D. De constitutionibus principũ, Quod principi placuit, legis habet vigorem.
Lege populi aliquid poscere. Plaut. Trinum. 17.
Lex maiestatis. Cornel. Tacit. lib. 2.
Leges Curiatæ, Vide CVRIATVS. Sic Leges Centuriatæ, Vide CENTVRIA.
Lex Iulia iubet persequi ab iis qui, &c. Cic. pro Rab. Posth.
Lex Iulia, qua ciuitas est sociis & Latinis data. Cicero pro Cornelio Balbo.
Lex Licinia, nequis ipse sibi curationem ferret. Cicero pro Domo sua.
Lex Licinia quæ est de sodalitiis. Cic. pro Plancio.
Lex Maria pontes fecit angustos. Cic. 3. de Legibus.
Lex Papyria vetat ædes iniussu plebis consecrari. Cicero pro Domo sua.
Lege Pompeia cautum est. Plin. epist. 300.
¶Amissæ pereunt leges. Lucan. lib. 3.
Arctæ leges additæ, Vide ARCIO.
Aspera lex. Quintil. lib. 4. cap 3.
Barbarica lex, Vide BARBARVS.
Colonicæ leges, Vide COLONVS.
Consulares leges. Cic. contra Rullum.
Decemuirales leges, Vide DECEMVIR.
Derogatiua lex, Vide DEROGO, & ABROGO.
Durissimæ leges. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Exitiabiles leges. Patercul. lib. 2.
Iudiciaria lex, Vide IVDICO.
Malignæ leges. Ouid. 10. Metamorph.
Mollior lex. Cic. 3. Verr. Vide MOLLIS.
Mortales leges, Vide MORIOR.
Perniciosæ leges. Patercul. lib. 2. Cic. 2. Philipp.
Publica lex hominum. Pers. satyr. 5.
Rubræ leges. Iuuenal. satyr. 14,
 -causas age, perlege rubras Maiorum leges. Id est, miniatas. Nam capita legum notari solent minio. Vnde & Rubricæ dictæ.
Sacratæ leges, Vide Sacratus in SACER.
Sanctæ leges. Horat. 2 Serm. satyr. 1.
Secundissimæ leges. Liu. 8. ab Vrbe.
Seuera lex. Ouid. 3. de Ponto, eleg 3.
Socia lex, quæ omnes ex æquo alligat. Ouidius epist. 4,
 In socias leges vltima gentis eo.
Theatralis lex. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Tribunitiæ leges. Cic. contra Rullum.
Vanæ leges sine moribus. Horat. 3. Carm. ode 24.
Vetus lex. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Viduatæ iudice leges. Claud. 8. Paneg.
¶Liber à legibus, Vide LIBER.
E lege. Quintil lib. 5. cap. 10, Quòd accusatores eorum qui erant & ipsi ambitus damnati, è lege sint post hanc victoriam restituti.
Legibus & præmia proposita sunt virtutib⁹, & supplicia vitiis: Hoc est per leges. Cic. 1. de Orat.
¶Abdicare legem, Vide ABDICO.
Abrogare legẽ, legi, & legem, Vide ABROGO.
Abuti legibus ad quæstum, Vide ABVTOR.
Accipere legem, & leges, Vide ACCIPIO.
Accipere aliquid contra leges, Vide ACCIPIO.
Adæquare aliquem legibus. Tacit. lib. 11.
Administrare leges, Vide ADMINISTRO.
Agere lege. Terentius Phorm. 58, -vna iniuria est Tecum. ... lege agito ergo. Lege agere dixit, pro Bonorum possessionem secundum tabulas petere, vel Ex testamento agere. Cic. 4. Verrina, Quis vnquam isto Prætore Chelidone inuita lege agere potuit? Id est iure legibus constituto certare. Ex Budæo.
Agere lege, pro Vinctos virgis cædere, & deinde securi ferire, exequendo scilicet sententiam, quam iudex tulit. Liuius de Campanis loquens, Decad. 3. lib. 6, Fuluius acceptas literas, neque resolutas, quũ in gremio reposuisset, præconi imperauit, vt lictorem lege agere iuberet. Id est vt ex officio suo ageret, & sententiam in damnatos exequeretur. Valerius libro 3. cap. 8. Ex Budæo.
Agere lege, Actionem & querelam inofficiosi intendere. Cic. 1. de Oratore, Alter plus lege agendo petebat, quàm quantum lex in XII Tabul. permiserat: quod quum impetrasset, causa caderet, Bud.
Spretarum legum reus agitur. Ouid. 15. Metamorph.
Magnis agitant sub legibus æuum. Virgil. 4. Georg.
Ascribere in legem, vel in legibus, Vide ASCRIBO.
Assuescere legibus, Vide ASSVESCO.
Astringi legibus. Cicero ad Qu. fratrem. lib. 1, Quoad per se negligeret eas leges quibus esset astrictus.
Cedere legibus, Vide CEDO.
Coactus legibus, Vide COGO.
Coæquare leges, Vide COAEQVO.
Coangustare legem, Vide COANGVSTO.
Committere contra legem, Vide COMMITTO.
Comparent leges, Vide COMPAREO.
Componere & sancire leges. Cic. 2. de Legibus.
Comprobare legem, Vide COMPROBO.
Conculcare legem. Cic. Deinde sanctissimas leges, Æliam & Fusiã dico, quæ in Gracchorum ferocitate, & inter arma Syllana vixerunt, solus conculcatis, &c.
Condemnare lege aliquem. Cic. 2. Philipp. Hominem verò omniũ nequissimũ, qui non dubitaret & vel in foro alea ludere, lege ea quæ est de alea condemnatum.
Condere legem. Cic. 2. de Leg.
Conscribere legem, Vide CONSCRIBO.
Conserere leges, Vide CONSERO.
Constituere legem. Cic. 2. de Lege agraria, In posterũ verò lex hæc imperatoribus vestris constituitur.
Conuellere legem Cic. Quas leges ausus est non nemo improbus, potuit quidem nemo vnquam conuellere.
Delere legem. Cic pro Sest.
Denuntiare lege. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Dare leges. Virgil. 1. Æneidos, Iura dabat, legésque viris.
Discedere à lege. Cic. pro Cluent.
Mos & lex maculosum edomuit nefas. Horat. 4. Carm. ode 5.
Egredi leges. Tacit. lib. 3.
In leges ire. Stat. 1. Sylu. 1.
Intra legem epulari, Vide INTRA.
Euertere & perfringere leges. Cic. 1. in Catil.
Legem ferre, Authorem legis esse. Cicero Post reditum in Senatu, Legem Tribun. pleb. tulit ne auspiciis obtemperaretur.
Fixit leges pretio, atque refixit. Virgil. 6 Æneidos. Cic. ad Atticum, lib. 14, Antonius accepta grandi pecunia fixit legem à Dictatore comitiis latam.
Florent sub Cæsare leges. Ouid. 2. Fast.
Fundare vrbes legibus. Quintil in Procem. lib 1.
Illædere legem, pro Dissoluere, Vide ILLAEDO.
Imponere legem alicui. Virgil. 1. Georg. Vide IMPONO.
Imponere leges populo, Vide IMPONO.
Imponere leges populo per vim & contra auspicia. Cicero 6. Philippica.
Incidere leges, Vide INCIDO, penult. prod.
Incidere leges ligno. Horat. de Arte.

Leges incidebantur antiquitus in æs, vel etiam in marmore, quo perpetuæ essent, & in Capitolio vel loco aliquo publico figebantur, vt omnibus apertæ essent. Cic.3.Philipp. Falsas leges C. Cæsaris nomine, & falsa decreta in æs incidenda, & in Capitolio figenda curauerit.

Incidere leges. Propert lib.4.eleg.9.
Infirmare legem. Cic in Philip.
Intercedere legi. Cic. Post reditum.
Interpretari legem & æquitate explicare, Vide INTERPRETOR.
Inurere leges. Vide INVRO.
Irritam legem facere. Cic Philip.5.
Irrogare leges, Vide IRROGO.
Iubere legem. Cic. pro Corn. Balbo, Legem Populum Rom. iussisse de ciuitate tribuenda.
Iurare in leges alterius, Vide IVRO.
Labefactare leges ac iura, Vide LABES.
Manet lex, Vide MANEO.
Mitigare leges, & eas intendere, contraria. Plinius iunior libro 4. epist 9.
Obseruare legem. Cic.2.Offic.
Obtrectare legi, Vide OBTRECTO.
Perfringere leges, Vide PERFRINGO.
Permissum est lege, Vide PERMITTO.
Perrumpere leges Cic.3.Offic.
Medias perrumpere milite leges. Lucan. lib.1.
Ponere leges. Horat.1. Serm. satyr 3.
Promulgare legem. Cic. in Fam. epist.
Leges suas ciuitatibus reddere. Cic. in Verrem.
Refigere leges, Vide paulo antè Figit leges. Refigere, id est improbare.
Repudiare legem. Cic. de Amicit.
Validas æui rescindere leges Lucret. lib.5.
Restituere leges. Vide paulo pòst, Statuere leges.
Rogare leges. Lucret lib 6.
Ruptis legibus arma ferunt vrbes Virg.1.Georg.
Sancire leges Cic. de Amicitia, Hæc prima lex in amicitia sanciatur, vt neque rogemus res turpes, &c.
Sciscere legem. Cic. pro Planco.
Scribere leges. Cicero pro Domo sua, Hanc legē Clodius scripsit.
Autum lex sequitur. Propert. lib 13. eleg.13.
Leges bello siluere coactæ. Lucan lib.1.
Legibus soluere, Id est quod nunc dispensare vocamus. Liu.10. ab Vrbe condita. Cicero 11. Philipp. Ille homo summo ingenio, summa potentia, qui ex ædilitate Consulatum petit, soluatur legibus, quanquam leges eum non tenent. Verba sunt ironica, significantia hominem perditissimum & exlegem. Budæus.
Solutus lege. Lucret lib.3.
Ænigmata legum soluere. Iuuenal. satyr.8.
Statuere leges. Cic Philip.12, Leges statuimus per vim & contra auspicia latas: hisque nec populum, nec plebem teneri: num eas restitui posse censetis?
Subrogatur lex, Vide SVBROGO.
Teneri legibus. Lucret. lib.1.
Implicatum legibus teneri, Vide IMPLICO.
Timendæ leges in pace. Lucan. lib.2.
Iniquas leges tolerare. Claud 7. Paneg.
Tollere legem. Cic. Sustulit duas leges, &c.

¶Lege vēdere, vt Lege agere: Id est legitimè. Plautus, Non potes tu lege vendere. Id est, quia mancipio non accepta est, ideo lege vendi non potest.
Vetita legibus alea. Horat. 3. Carm. ode 14.
Vti legibus. Lucret lib.5.

¶Legem & conditionem instituere. Cic. pro Murena, Iniquam legem Iudices, & miseram conditionem instituet periculis hominum, si existimabit, &c. Plautus Asina, 13,
Agedum, istum ostende, quem conscripsisti, syngraphum
Inter me & amicam, & lenam, leges pellege.
Vincula legum. Quintil. lib.5. cap.10.
Certa lex temporum Quintil. lib 1. cap.12.
Compositæ leges Virg 12. Ænei los,
‑ictum iam fœdus, & omnes Compositæ leges.
Metricæ leges, Vide METRVM.
Alligari lege. Quintil. lib.4 cap.5. Vide ALLIGO.
Conscribere leges. Quintil. lib 2. cap 5.
Dicere legem sibiipsi. Ouid 13. Metamorph.
Firmatas pacis dissoluere leges. Claud.1. de Raptu Proserp.
Facere legem. Quintil. lib 2. cap.5.
Imponere sibi leges, Vide IMPONO.
Indicere sibi legem innocentiæ, Vide INDICO.
Seruare certam legem temporum. Quintil. lib.1. cap.12.
Vltra legem tendere opus. Horat. 2. Serm satyr.1.
Fatali lege tenemur. Ouid.10. Metamorph.
Tradere se sub leges pacis. Virgil.4. Æneid.
Natura se vertet in nouas leges. Seneca Thebaid.1.
Lege hac, Hoc iure, hac conditione: vel hoc pacto. Terentius Andr.1.2,
Verberibus cæsum te in pistrinum Daue dedam, vsque ad necem,
Ea lege atque omine, vt si te inde exemerim, ego pro te molam. Idē Eunuch.1 2, Verùm heus tu, lege hac tibi meam astringo fidem.

¶Lex, Norma, regula, typus, forma. Cicero 3. de Oratore, Hanc igitur, Crassus inquit, ad legem cum exercitatione, tum stylo, qui & alia & hoc maxime ornat ac limat, formanda vobis oratio est. Idem in Oratore, Quo etiam difficilius est oratione vti quàm versibus, quòd in illis certa quædam & definita lex est, quam sequi oportet.

Legislator, penult. prod legislatoris { νομοθέτης, νομοποιός } Qui etiam Legumlator dicitur, & separatim Lator legum vel legis. Denominatiuum, Qui legem fert. Liuius 4. belli Macedon. Noster legumlator non in paucorum manu Rempub. esse voluit. Cic. 4. in Catilinā, Latorem legis Semproniæ, iussu populi pœnas Reip. dependisse.

Legifer, pen. corr. Adiectiuum { νομοθέτης } Idem. Virgil.4. Æneidos, Legiferæ Cereri.

Legifer { νομοθέτης } Legislator. Ouid.3. Amor. elegia 9, Optauit Minos similes sibi legifer annos.

Legirupa, legirupæ, pen. corr. masc. gen. { παράνομος } Qui legem rumpit & violat. Plaut. Pseud 15.

Legirupio, legirupionis { παρανομία } Idem. Plaut. Rudente, 18.

Leguleius, leguleij, siue Leguleus, legulei { νομικός } Qui legum studia sectatur. Cicero 1. de Oratore, Ita & tibi Iurisconsultus ipse per se nihil, nisi leguleius quidam cautus & acutus præco actionum, cantor formularum, auceps syllabarum.

Legitimus, pen. corr. Adiect. { νόμιμος, ἔννομος, γνήσιος } Æquum, iustum, conueniens & secundum legem.
Ætas legitima ad petendum Consulatum. Liu.5. bel. Pun.
Amor legitimus, Coniugalis. Ouid. epist.13.
Coniux legitima Ouid 10 Metamorph.
Dies legitimus comitiis habendis. Cic.4. Verr.
Legitimi dies dicebantur, quas nunc *dilationes ordinarias* dicimus: Qui legitimi erant accusatori ad accusandum, & defensori ad respōdendum. Budæus.
Faces legitimæ. Lucan. libro 2.
Finis legitimus. Ouid.1. de Arte.
Fœdere legitimo iunctus Amor. Ouid 2. Trist.
Legitimas horas accipit Cicero pro diebus legis, Vide HORA.
Impedimentum legitimum. Cic. pro Lege agrar.
Ius legitimum Cic.1. Offic. Ex quo fit, vt neque disceptatione vinci se, nec vllo publico ac legitimo iure patiantur.
Nuptiæ legitimæ. Cic 1. de Inuent.
Poema legitimum, Iuxta carminis leges factum. Horat.2. epist.2.
Potestas legitima. Cicero 1. Tusculan. Nec tamen illa vincula carceris ruperit, leges enim vetant, sed tanquam à magistratu, aut ab aliqua potestate legitima, sic à deo euocatus atque emissus exierit.
Iusta & legitima potestas. Cic.3. de Nat. deor.
Quæstiones legitimæ. Quintil. lib.3 cap 8.
Viri legitimi, Id est coniuges non adulteri. Ouid. epist.5.
Vox legitima. Ouid 3. de Arte,
Quid quum legitima fraudatur littera voce?
Blæsaque fit iusso lingua coacta sono?
Vxor legitima Martial lib 5.

Legitimè, penult. corr. Aduerbium. Cicero 1. Offic. Iustè & legitimè imperanti.
Nubere legitimè. Iuuenal satyr.10.

Legalis, & hoc legale, penult. prod. { νομικός } Quod ad legem pertinet. Quintil. lib.3. cap.10, Aliquando etiam incidere possunt legales tractatus in priuata maximè consilia.
Homines legales. Firmicus lib.5. cap.7, Docti, sapientes, legales, & qui optimo legum ac iudiciorum discursu omnia pertractent.
Legale genus quæstionum. Quintil. lib 3 cap.5.
Legales quæstiones. Quintil. lib.3. cap.8.

Lexipyretus λεξιπύρετος fœminino genere pronuntiatur rectius, quàm Lexipyreta. Vtitur ea voce Plinius semel opere toto. vtuntur & Græci, medicinas ita nominantes, quæ febres finiunt, ἀπὸ τοῦ λήγειν τοὺς πυρετούς. Hæc Barbarus in Plinium. Plinius lib 20. cap 18 Ego tamen damnauerim collyrijs addi: multóque magis quas vocant Lexipyretas, quásque pepticas, & cæliacas. Vbi Cornarius legendum censet lexopyretos, adiectiuum communis generis. λήγω, cesso, finio. πυρετός, febris.

Lexis, huius lexeos { λέξις } dictio. Cic.3. de Oratore,
Quàm lepidè lexes compostæ vt tesserulæ omnes
Arte pauimento atque emblemate vermiculato. Ex poeta. Idem in Oratore.

Lexicum, lexici { λεξικόν } n. generis, Vocabularium, Dictionarium.

LEXVBII { Λεξούβιοι } Ptolemæo libro 2. cap.8. Lexouij alijs, Galliæ vrbs. Vulgò *Lisieux*.

L I

Libadium, herbæ genus, quæ nostris vulgò *Centaurion minus* appellatur. Plin lib 25. cap.6.

Libamen. Libamentum, Libarius, Libatio, Vide LIBO, libas.

LIBANIVS { Λιβάνιος } sophista Antiochenus floruit temporibus Iuliani Apostatæ. Is est qui argumenta in omnes orationes Demosthenis edidit.

Libanochrus, Gemmæ, quæ thuris similitudinem ostendit, sed succum mellis. Plinius libro 37. cap.10. Quo loco legitur à quibusdam Libanochros.

Libanotis, pen. prod. { λιβανωτίς } quia per o scribitur, huius libanotidis, pen. corr. f. gen. Herba odorem thuris reddens, quæ à nostris *rosmarinum* dicitur. Plin lib 19. cap.12.

LIBANOTVS, pen. corr. Vētus flans inter Liba, Id est Africum & Notū. Plin. lib.2. cap.47.

LIBANVS, penult. corr. { Λίβανος } Mons inter Arabes & Phœnices, excelsas arbores habens. Ex eo Orontes fluuius oritur.
Libanus etiam arbor est quæ thus producit, tam masculini quàm fœmin. generis. Vnde pro thure accipitur, quod & Libanum dicitur.

Libanicus, thureus.

LIBARNVM { Λίβαρνον } Ptolemæo lib.3. cap.1. Libarna Plinio, vrbs Liguriæ. Hodie Lauanium, Lauaniæ comitatus.

Libella, Vide LIBRA.

Libellus, Vide LIBER, libri.

Libens. Libenter, Libentia, Vide LIBET.

LIBENTINA, penult. prod. Dea Venus, seu Proserpina. Vide Cic.2. de Nat. deor.

LIBER. prima prod. { Βάκχος, Διόνυσος } dicitur Bacchus, multos autem fuisse Liberos siue Bacchos Diodorus scribit. Celebratior verò qui ex Semele & Ioue genitus fertur, quem tertium fuisse autumant, & Thebis Bœotiis natum: qui Liber appellatus est à liberando. nam libertatis deus est, siue quòd Bœotiæ vrbes liberas fecerit: ipse enim pro Bœotiæ libertate pugnauit. vel quia vinum curas soluat, & mentem ab illis liberet, & audaciorem in omnes conatus faciat: vt notum est ex Horatij carmine, 1. epist. 15,
Ad mare quum veni, generosum & lene requiro,
Quod curas abigat, &c. Fiunt autem plerique ebrietate petulantiores. Seneca libro de Tranquillitate vitæ. Varro à labendo deducit, quòd lubrica mens quò lubet prolabitur. Augustinus docet Liberũ vocari, quòd mares in coeundo, per eius beneficium, emissis seminibus, liberentur. Hoc idem dicunt in fœminis agere Liberam, quam etiam Venerem putant. Vide Ciceronem 2. de Nat. deor.
Liber pater. Horat. 1. epist. 1.
Iocosi munera Liberi. Horat. 4. Carm. ode 15.
Modici transilire munera Liberi. Horat. 1. Carm ode 18.
Ornatus viridi tempora pampino Liber. Horat. 4. Carm. ode 8.
¶Interdum Liber ponitur pro ipso vino: sed tantùm apud poetas, teste Quintiliano lib. 8 cap. 6. Terent. Eunuch. 4. 5,
Sine Cerere & Libero friget Venus.
¶Liber dicitur Sol, quia liberè per aerem vagatur. Virgilius 1. Georgicorum,
-Vos ô clarissima mundi
Lumina, labentem cælo quæ ducitis annum,
Liber & alma Ceres.
Liberalia, liberaliorum, pluralis numeri, neutri gener. { Διονύσια } Dies Libero sacer, quo togæ pueris dabantur XVI. Calend. April. Ouid. 3. Fastor. Cic. ad Cornificium, lib. 12, Liberalibus literas accepi tuas.
Liber, prima producta, libera, liberum, penult. corr. { ἐλεύθερος } Qui nullius habito respectu, quod sentit, dicit & facit.
Libera vti lingua. Plaut. Cistel. 3.
Libero corde fabulari. Plautus Epidico, 3.
Homo liber. Quintil. lib. 6. cap 3.
Liber, Qui nulli subiectus est: huius relatiuum est Seruus. Plaut. Menæch. 22, Mea quidem hercle causa liber esto, atque abito quò voles.
Statu liber, Vide Status in STO.
Liber, Qui curis omnibus ac negotiis solutus est. Martialis lib. 1. ad Cherilum, Liber homo es nimium, dicis mihi Cherile semper. Hoc est, nimiũ liberè loqueris. In te qui dicit Cherile, liber homo est. Hoc est, vacuus negotiis, & quid agat non habens.
Liber ad scribendum. Cic. 1. de Nat. deor.
Truculentior, atque plus æquo liber. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
¶Liberæ ædes, Quibus quis vti potest tanquam suis. Plautus Milite, 10.
Liberum arbitrium, Animi voluntas ac sententia libera. Liuius 7. bel. Maced. Idem 4. ab Vrbe.
Bilis libera inæstuat præcordiis. Horat. Epod. 11.
Cælum liberum, Quod omnibus æquè commune est. Cicero 1. Tusculanarum, Multo difficilior occurrit cogitatio, multóque obscurior, qualis animus in corpore sit, tanquam alienæ domi, quàm qualis quum exierit, & in liberum cælum quasi in domum suam venerit.
Cælo liberiore frui. Ouid. 15. Metamorph.
Campus liber. Liu. 1. bel. Maced. Ouid. 4. Fast.
Consuetudo peccandi libera. Cic. 5. Verrina, Ita serpit illud insitũ in natura malum consuetudine peccandi libera, finem vt audaciæ statuere ipse sibi non possit.
Libero cursu ferunt equitem in hostem equi concitati. Liuius 4. belli Macedon.
Dies liber. Seneca Thyeste, 1.
Egressus liber. Tacit. lib. 4.
Equus liber habenis. Virgil. 3. Georg.
Exitus patet liber. Lucret. lib. 4.
Fama libera. Propert. lib. 4 eleg. 12.
Fides nulla parte libera. Ouid. epist. 19.
Indignatio liberrima. Horat. Epod 4.
Iocus liberior. Ouid. 4. Fast.
Iter liberum. Horat. in Carm seculari.
Iurisdictio libera. Tranquillus in Caligula. Budæus.
Lectulus liber. Cic. ad Attic. lib. 14.
Legatio libera, Vide LEGO, legas.
Lingua libera. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 3.
Literæ liberæ, Quæ liberius atque audacius loquuntur. Cicero ad Atticum, libro 1, Ita neque Achaicis hominibus, neque Epiroticis paulò liberiores literas committere audeo.
Locus liber. Plaut. Casina, 13.
Loca ab arbitris libera, Vide Abditus in ABDO.
Mandata libera, Quæ plenam rei constituendæ potestatem habẽt. Liu. 7. bel. Maced. Budæus.
Otia libera. Ouid. 2. de Arte.
Tempus liberum, quod & vacuum dicimus Cicero 1. de Finibus, Nam libero tempore, quum soluta nobis est eligendi optio, quùmque nihil impedit, quominus, &c.
Libera toga, togam significat virilem, qua sumpta adolescentes excedebant è magisterio pædagogorum & tutoris authoritate, & suæ libertati permittebantur. Propertius,
Matris & ante deos libera sumpta toga est. Eam etiam vestem liberalibus induere solebant pueri in Liberi honorem, vel liberæ vitæ significationem, atque eo die prodibant cultu tiruonum sumpta toga pura, id est virili, de quo Ouid. in Fastis.
Verba libera edere. Tibul. lib. 1. eleg. 9.
Via libera facta luxuriæ. Propert. lib. 3. eleg. 13.
Vina libera. Horat. de Arte.

Vitæ liberioris iter. Ouid. 3. Fast.
Vox libera. Liu. lib. 5. Decad 4.
¶Agri liberi atque immunes. Cic. 4. Verr.
Libera prædia meliore iure sunt, quàm serua. Cic. 3. de Lege agrar.
¶Liber à delictis, Nulli delicto obnoxius. Cic. 1. pro Lege agraria, Omnes qui se incolumes volent, sequentur authoritatem Consulis soluti à cupiditatibus, liberi à delictis, cauti in periculis, non timidi in contentionibus.
Liber ab irrisione, Qui propterea irrideri non potest. Cicero 4. Academic. Liber à tali irrisione Socrates, liber Aristo Chius, qui nihil istorum putat sciri posse.
Liber à legibus, Qui non subditur legibus. Plaut. Trin. 14.
Liber à metu insidiarum campus. Liu. 9 bel. Macedon.
Libera à prædonibus prouincia. Cicero pro Lege Manil. Quam prouinciam tenuistis à prædonibus liberam per hosce annos?
¶Aliquando subauditur præpositio: vt, Liber omni cura animus: Id est, à cura. Cic. 1. de Finib.
Liber omni metu. Liu. 7. ab Vrbe.
Liber pauore. Plinius libro 10. capite 33. Alij legunt in pauore.
Liber religione animus. Liu. 2. ab Vrbe.
Liber terrore animus. Cic. 5. de Finib.
¶Liber est harum rerum, cum genitiuo, pro liberali. Plautus Amphitryone, 3.
Laborum liber rusticus. Horat. de Arte.
¶Liberum est mihi: Hoc est, licet, possum, & in arbitrio meo constitutum est. Plin. epist. 8.
Permittere liberum aliquid, Vide PERMITTO.
Relinquere liberum alicui. Quintil. lib. 1. cap. 4.
¶Liber, Quod eminet & extat. Varro Eumenid. Iterum tragici prodeant cum capite libero, cum antiqua fronte. Nonius.
¶Liber, Magnus, seu validus. Ouidius epist. 8,
Perfruor infelix liberiore malo. Vnde Campus liberior dicitur, Id est maior ad dicendum ratio.
Liberè, penult. correp. Aduerbium { ἐλευθέρως, ἀνέτως } Solutè, sine alicuius obstaculo. Plautus Bacch. 23, -an non vides
Vt solæ liberè grassentur?
Educati liberè, hoc est Ingenuè, & quemadmodum liberos pueros decet. Terent. And. 5. 4.
Dare consilium liberè. Cicero de Amicitia, Consilium verum dare gaudeamus liberè.
Defendere liberè. Cic. 1. de Finibus, A Cyrenaicis melius liberiúsque defenditur.
Nimis liberè fugere imperia alicuius. Catul. de Berecyn. 58.
Dicere liberè. Cic. 2. de Finibus, Sed hæc quidem liberius ab eo dicuntur & sæpius.
Lædere liberè. Cic. 7. Verrina, In quo homine tantum animi fuit, non solùm vt istum liberè læderet, &c.
Loqui liberè Plaut. Trucul. 5.
Viuere liberè, Id est suo modo viuere, neque subiici alterius voluntati. Terent. And. 1. 1.
Tutò & liberè. Cæsar 1. bel. Ciuil.
Liberius. Virgil 1. Georgicorum, -ipsáque tellus
Omnia liberius, nullo poscente, ferebat.
Libertas, libertatis { ἐλευθερία, ἄδεια } opponitur Seruituti. Cic. in Parad. Quid enim est libertas? potestas viuendi vt velis.
Libertas (vt ait Florentinus Iurisconf. de statu hominum. l. Libertas) est naturalis facultas eius quod cuique facere libet: nisi siquid vi aut iure prohibetur.
Libertas trifariam cõtingebat. Cic. in Topic. 6, Si neque censu, neque testamento, neque vindicta liber factus est, non est liber. Quem locum sic exponit Boëthius: Faciendi liberi tres sunt partes. Vna quidem, vt censu liber fiat: censebantur enim antiquitus soli ciues Romani. Siquis ergo consentiente, vel iubente domino, nomen detulisset in censum, ciuis Romanus fiebat, & seruitutis vinculo soluebatur. Atque hoc erat censu effici liberum, per domini consensum nomen in censum deferre, & fieri ciuem Romanum. Erat etiam pars altera adipiscendæ libertatis, quæ vindicta vocabatur. Vindicta verò est virgula quædam, quam Prætor manumittendi serui capiti imponens, eundem seruum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solennia: atque ideo virgula illa vindicta vocabatur. Illa etiam pars faciendi liberi est, siquis suprema voluntate in testamenti serie seruum suum liberum scripserit. Hæc Boethius.
Castigata libertas. Stat. 12. Thebaid.
Maturior libertas, Vide MATVRVS.
Otiosa libertas, Vide OTIVM.
Potior metallis libertas. Horat. 1. epist. 10.
Precaria libertas Liu. lib. 9. Decad. 4.
¶Abdicare se libertate, Vide ABDICO.
Non modò Consulatu, sed etiam libertate se abdicare. Cicero 3. Philippica.
Accipere libertatem. Brutus Ciceroni.
Libertatem adimere & amittere. Cicero pro Domo sua, Quod idẽ in posterum de extraordinariis potestatibus libertatem ademisses.
Asserere libertatem Reipub. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Capessere libertatem, Vide CAPESSO.
Coalescit libertas. Tacit. lib. 10.
Concedere libertatem, Vide CONCEDO.
Confirmare aliquem libertati, Vide CONFIRMO.
Deturbare libertatem. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 11.
Dare libertatem alicui: Hoc est liberum facere. Cicero pro Plancio, Tabella quæ dat eam libertatem, vt quod velint faciant.
Donari libertate. Cicero pro Cornelio Balb. 18, Seruos denique, quorum vis & conditio infima est, bene de Republ. meritos persæpe libertate, id est ciuitate publicè donari videbamus. Quo in loco videtur Cicero libertatem interpretari ciuitatem. Sed hoc ait, quia ciuium Romanorum serui tum ciues fiebant quum libertate à Præ-

tore publicè donabantur.

Habere libertatem. Cicero pro Sestio, Sed eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.

Inculcare atque tradere libertatem, Vide INCVLCO.

Largiri libertatem. Cic. 3. de Legibus, Libertatem istam largior populo, vt & authoritate valeant, & vtantur bonis.

Moriens libertas. Tacit. lib. 2.

Obruere libertatem bello. Stat. 4. Sylu. 6.

Cœptatam libertatem omittere. Tacit. lib. 20.

Perdere libertatem. Cic. pro Rabir. Posthumo.

Præcidere libertatem. Cic. Verr. 5.

Recipere libertatem. Cicero ad Brutum. 19, Quæ ne traditam quidem, atque inculcatam recipere possit libertatem.

Retinere libertatem. Cicero ad Atticum, libro 15, Sed quod egerit de libertate retinenda (qua nihil est dulcius) tibi assentior.

Tenere libertatem suam. Cic. 1. de Oratore, Virtus tamẽ suum ius atque omnium rerum libertatem impunitam tenere debeat.

Interclusam tenere libertatem alicuius, Vide INTERCLVDO.

Tueri libertatem. Lucan. lib 2.

Vindicare in libertatem. Cic. 2. de Oratore. Idem 1. de Nat. deor. Soluti, & in libertatem vindicati.

¶Libertas & licentia, in malum, pro Effræni quadã animi libidine. Cicero 4. Academ. Vt verear ne maiorem largiar ei qui contradicturus est libertatem ac licentiam. Idem pro Flacco, Hoc vno malo concidit, libertate immoderata ac licentia concionum. De Græcia.

Libertas furtiua. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.

Libertas loquendi. Cic ad Papyrium, lib. 9, Amo verecundiam vel potius libertatem loquendi.

Maxima libertas data est nobis. Ouid. epist. 16.

Multa cum libertate notare aliquem. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Affectatores libertatis. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Testamentorum libertas. Quintil. lib 3. cap. 6.

Liberalis, penult. prod. Adiectiuum { [illegible] } Beneficus, munificus: cui contrarium est Parcus.

Largus, beneficus, liberalis. Cic. pro Deiotaro.

Regium, liberale, munificum. Cic. 2. de Orat.

Largum & liberale viaticum. Cic. pro Flacco.

¶Liberalis & auidus, contraria. Cic. pro Qu. Roscio, Liberalis auidum fraudasse dicitur.

Epulæ liberales. Tacit. lib 15.

¶Liberale iudicium, & causa liberalis, quum quis aliquem vindicat in libertatem. Quintilianus lib 6. cap. 4. de risu, Quod fecit Longus Sulpitius, qui quum ipse fœdissimus esset, eum contra quem iudicio liberali aderat, ne faciem quidem habere liberi hominis dixit. Plautus Pœn. 16.

-si frugi esse vis,
Eas liberali iam asseres causa, manu. Vide ASSERO.

Liberale coniugium, Id est honestum, ingenuum. Terent. Andr. 3.

Liberalis vxor. Terent. Phorm. 1 3, Vt ne addam, quòd sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. Vbi Donatus, Ingenuam, liberalem: Hoc natalium, illud morum est.

¶Liberalis facies. Terent. Eunuch. 3. 2. Id est, libero homine digna, qualis decet ingenuum.

Liberalis forma, Elegans. Plaut. Milit. 13, Lepida & liberali forma est. Terent. And. 1. 1,

-& quia erat forma præter cæteras Honesta ac liberali.

Liberale ingenium. Terent. Adelph. 4. 5.

Liberales ioci, Libero quodam animo pronuntiati. Plin. in Paneg.

¶Liberales artes dicuntur, quæ ingenio coluntur, & propterea dignæ sunt liberis hominibus. Plinius lib. 14, Pessum iere vitæ pretia: omnésque à maximo bono liberales dictæ artes in contrarium cecidere, ac seruitute sola profici cœptum. Cicero 1. de Oratore ingenuas appellat.

Liberalis doctrina. Cic. 5. de Finib.

Liberalis eruditio & doctrina. Cic. 2. Tusc.

Minus liberale responsum: Hoc est Illiberale. Cic. ad Atticum, libro 3, Quod si non modò tu, sed quisquem fuisset, qui me Pompeij minus liberali responso perterritum à turpissimo consilio reuocaret, quod, &c.

Studia liberalia. Tacit. lib. 3.

Non solum necessarij, sed etiam liberales sumptus. Cic. 2 Offic.

Liberalitas, pen. corr. { [illegible] } Cicero 1. Offic. Iustitiæ est coniuncta beneficentia: quam eandem vel benignitatem, vel liberalitatem appellari licet.

Libidinosa liberalitas. Valer. Maxim. lib. 8. cap. 2. de C. Visellio, C. Visellius Varro graui morbo correptus, trecẽta millia nummûm, ab Octacilia Laterensi, cum qua commercium libidinis habuerat, expensa ferri sibi passus est, eo consilio, vt si decessisset, ab hæredibus eã summam peteret, quam legati genus esse voluit, libidinosam liberalitatem debiti nomine colorando.

Sinistra liberalitas. Catul. in Iulium Cæs. epigramm. 27.

Liberalitatem diuidere in multos. Seneca de Benefic. libro 2. capite 28.

¶Liberalitas, pro Bonitate. Terent. Adelph. 1. 1,

-pudore & liberalitate liberos
Retinere satius esse credo, quàm metu. Donatus, Pudore, ad filios retulit: Liberalitate, ad parentes. Argumentum à coniugatis: Liberalitate regendi sunt, propter quod liberi dicuntur. Liberalitatem autem bonitatem dicit.

Liberalitas in sorores. Cic. de Amicitia, Quid dicam de moribus facillimis, de pietate in matrem, liberalitate in sorores, bonitate in suos, iustitia in omnes?

Liberalitas ingenij. Cicero 1. de Finibus, Opes vel fortunæ, vel ingenij liberalitati magis conueniunt.

Liberalitas eleganter fonti comparatur. Plin. iunior lib. 2. epist. 4, ad Caluinam, Sunt quidem omnino nobis modicæ facultates, dignitas sumptuosa: reditus propter conditionem agellorum, nescio minor, an incertior: sed quod cessat ex reditu, frugalitate suppletur, ex qua velut ex fonte liberalitas nostra decurrit. Quæ tamen ita temperanda est, ne nimia profusione inarescat. sed temperanda in aliis: in te facilè ratio constabit, etiam si modum excesserit. Cessat, hoc est, deest.

Liberaliter, penult. corr. Aduerbium { [illegible] } Largè, abundanter, frugaliter: cui contrarium est Parcé.

Largè & liberaliter. Cicer. 5. Verrina, Qua in re Senatus optimè ac benignissimè cum aratoribus egisset, largè liberalitérque æstimasset, in ea, &c.

Liberaliter aliquem tractare. Cicero 4 Verrina, Hi porrò qui successerunt, vehementer istius cupidi, liberaliter ex istis cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.

Ingenuus & liberaliter educatus. Cicero 3. de Finibus, Est hominis ingenui & liberaliter educati, velle bene audire à parentibus, &c.

Eruditus liberaliter, Optimis artibus institutus. Cic. 2. Tusculan. Eos si possumus excitemus, qui liberaliter eruditi, adhibita etiã disserendi elegantia, ratione & via philosophantur. Sic liberaliter instructus, apud Cæsarem 3. belli Ciuilis.

Genitus liberaliter. Plinius lib. 23 cap. 1, Saluberrimum liberaliter genitis, Campaniæ quodcunque tenuissimum.

Polliceri liberaliter. Cicero ad Atticum, lib. 5, Thermóque tametsi ante aduentum meum liberalissimè erat pollicitus tuis omnibus, tamen Philogenem, &c.

Seruire liberaliter. Terent. Andr. 1. 1. Liu. 1. ab Vrbe, Notitiámque eam breui apud regem liberaliter, dexteréque obeundo officia, in familiaris amicitiæ adduxerat iura.

Viuere liberaliter. Cic. in Paradoxis, Cui tanta possessio est, vt ad liberaliter viuendum facilè contentus sit.

¶Liberaliter, pro Indulgenter. Sallust. Exercitum quem in Asia ductauerat, luxuriosè, nimísque liberaliter habuerat. Budæus.

Liberi, penult. corr. { [illegible] } Filij dicuntur numero ferè plurali, quanuis & in singulari aliquando reperiatur: dicitúrque in plurali etiam de vno filio filiáve. Caius de Verb. signific. l. Non est, Non est sine liberis cui vel vnus filius, vnáve filia est. Hæc enim enunciatio, Habet liberos, semper pro pluratiuo numero profertur. sic & pugillares & codicilli. Scæuola. l. Scæuola. D. De verborum & rerum signif. Paulus de Grad. affin. l. Iurisconsultus, Liberi vsque ad trinepotem: vltra hos, posteriores vocantur. Papinianus de verborum signific. l. Cognoscere. Callistratus Ibidem, l. Liberorum, Liberorum appellatione, nepotes & pronepotes, cæterísque qui ex his descẽdunt, continentur: hos enim omnes liberorum appellatione lex XII. Tab. cõprehendit. Cic. 3. Verrina, Habitus sis in liberûm loco: sicut mos maiorum ferebat.

Liberi dicti sunt à libertate regendi, vt ait Donatus.

Certi liberi, Vide CERTVS.

Dulces liberi. Horat. Epod. 2.

Similes patri liberi. Seneca Medea, 1.

¶Auctus liberis. Tacit. lib. 3.

Commendare liberos, Vide COMMENDO.

Liberos dare. Catul in Epithal. Iuliæ, 56.

Imperare liberis, Vide IMPERO.

Párere liberos. Seneca Thebaid. 1.

Procreare liberos. Quintil lib. 3 cap. 8.

Suscipere liberos. Cic. in Topicis.

¶Liberi, de vno tantùm filio dictum. Terentius Hecyra, 2. 1, Qui illum decrerunt dignum, suos cui liberos committerent. Vbi Donatus, Multum sonanter, & accusatorio strepitu nec masculinum nec fœmininum posuit: nec vnam, sed liberos. Sic Cicero, En cui tuos liberos committas. Quum de vno ageret. Et, Habemus enim liberos omnes. De puella Hactenus Donatus. Cic. pro Cluentio, Fratris autem liberos vita priuauit. De vno tantùm filio loquitur. Vide Gelliũ libro 2. cap 13.

Libertus, & liberta { [illegible] } Substantiuum, cuius correlatiuum est Patronus, Is est, qui quum esset seruus, factus est liber. Vlpianus eum esse libertum definit, quem quis ex seruitute ad ciuitatem Romanam perduxit. Plautus Asina. 12,

-magis decorum est,
Libertum potius, quàm patronum onus in via portare. Modestinus, Libertis, libertabúsque meis, libertũ libertæ testatoris non contineri.

Assignare libertum, Vide ASSIGNO.

Liberta. Horat. 1 Serm. satyr. 1,

-at hunc liberta securi
Diuisit medium fortissima Tyndaridarum.

Libertus primus, secundus. Martialis,
Libertum docti Lucensis quære secundum. Et in quadam inscriptione reperio, Fecit sibi & Periæ collibertæ primæ vxori. Ex quibus verbis facilè coniicere est in patronorum libertis ordinem quendam fuisse, & quosdam primos, quosdam secundos vocatos fuisse, quòd alteri apud patronum priorem locum obtinerent, alteri proximum. Ergo primi & secundi dicebantur, vt aliis omnibus potiores: ac fortasse inde factum est vt apud Iurisconsultos tam sæpe nomen primi & secundi legamus. Turnebus.

Libertinus, penult prod. Adiectiuum { [illegible] } dicitur qui ex iusta seruitute manumissus est: & habet correlatiuum Ingenuus. Cicero ad Atticum lib. 1, An libertinis atque etiam seruis seruiamus?

Patre libertino natus. Horat. 1. Serm. satyr. 6.

Libertinus, Qui ex liberto creatus est. Suetonius in Claudio, cap. 24, Ignarus temporibus Apij, & deinceps aliquandiu libertinos dictos, non ipsos qui manumitterentur, sed ingenuos ex his procreatos.

Libertinæ conditionis homo. Modestinus in l. Homo liber. D. de statu hominum.

Libertina. Horat. Epod. 14. -me libertina, neque vno
Contenta Phryne macerat. Plaut. Mil. 10.

Libertinitas, pen.corr in l.Iusta. Codic. De liberali causa, Siue de libertinitate, siue de ingenuitate quæstio moueatur. Masurius Sabinus in l.1.D.Si libertus ingen.esse dicat. Qui ex libertinitate ingenuitati se asserunt.

Libero, liberas, penult.corr. {ἐλευθερόω, ἐλευθερῶ, ...} liberâre, Manumittere, Dare libertatem alicui.

Liberare, Absoluere. Cic. Nihil antiquius fuit, quàm vt te à sceleratorum hominum calumniis liberarem.

Liberatus sum Daue hodie tua opera: Hoc est, periculo ereptus. Terent. And. 2. 2.

Liberare à creditoribus. Seneca de Benefic. lib.2.cap.7.

Liberare se ære alieno, Creditam sibi pecuniam creditori numerare, Debita persoluere. Cic. ad Atticum libro 5, Ita multæ ciuitates omni ære alieno liberatæ, multæ valde leuatæ sunt.

Liberare cura. Cic. 7. Verr. Remitto tibi hoc totum atque ista te cura libero.

Liberare custodiis corporis. Cic. in Somnio Scip.

Liberata dominatu regio Respub. Cic. 4. Tusc.

Liberare animos errore. Cic. 1. de Finibus, Eum quem ego arbitror vnum vidisse verum, maximisque erroribus animos hominum liberauisse.

Fullo actione locati de domino liberatus est. Iabolenus in l. Fullo actione. D. De furtis.

Liberare infamia. Cic. 2. Verr. Vt odio, inuidia, infamia, turpitudine totum ordinem liberetis.

Liberare inuidia magna & inueterata. Cic. 2. Offic.

Liberare aliquem metu, Metum alicui adimere. Terent. And. 2. 2. Cic. 4. Acad. Liberat & me timore.

Liberatis obsidione, abominandóque exilio, totis castris. Hoc est, liberis factis. Plin. 22. cap. 4.

Liberare opere magno. Cic. 4. Acad. Sic ille & deum opere magno liberat, & me timore.

Periculo liberare, Vide PERICVLVM.

Liberare promissa, pro Abrogare, vel eorũ tollere obligationem, ac facere ne ligent. Cic. 1. Offic.

Suspicione aliquem liberare. Cic ad Lentulum, lib. 1. epist. 2, Quem ego ipsum quum audio, prorsus eũ libero omni suspicione cupiditatis. De Pompeio loquitur. Id est, iudico liberũ, aut vacuum esse debere ab omni suspicione. Enallage est facti pro iudicio.

Liberare tædio. Plin. lib. 26. cap. 13.

Vagina liberat ensem. Ouid. 6. Metam.

Voto liberari, Vide VOTVM.

¶Culpæ aliquem liberare. Liu lib. 2. Decad. 5.

¶Liberare fidem suam, Præstare promissum. Cic. pro Flac. Ipse tamen Fusiis satisfacit absentibus, & fidem suam liberat.

¶Liberare (inquit Sipontinus) etiam aliquando vsurpamus pro eo quod est Addicere. Vnde in licitationibus rem quæ venalis proposita est, plus offerenti addicere seu liberare dicimur: & non modo qui vendit, sed etiam qui emit, rem ipsam sic venditam, liberare dicitur. Hinc liberationis vocabulum, Paulus Iurisc. in l. Liberationis. D. De verborum & rerum significatione, affirmat eandẽ vim habere, quàm solutionis. Et contrà, solutionis verbum ad omnem liberationẽ pertinet, vt vult idem Paulus in l. Solutionis. D. De solutionibus.

Liberator, pen. prod. {ἐλευθερωτής} Verbale, Qui aliquem liberat. Brutus Cic. lib. 16, Non dicam pro liberatoribus orbis terrarũ. Cic. ad Attic. lib. 14, Quid cẽses, quum Romã puer venerit, vbi nostri liberatores tuti esse non possunt?

Liberatio, Aliud verbale. Cic. ad Quint. fratrem, lib. 1. 1, Possunt in pactionibus faciendis non legem spectare Censoriam, sed potius commoditatem conficiendi negotij, & liberationem molestiæ.

Malorum liberatio. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Liber, libri, priore corr. {φλοιός} Substantiuum, Pars corticis interior, quæ ligno adhæret. Colum. lib. 5. cap. 10, Ita librum arboris inolescere sinito. Virg. 10. ecloga,

Nec si quum moriens alta liber aret in vlmo. Idem 2. Georgicorum,
—huc aliena ex arbore germen
Includunt, vdóque docent inolescere libro.

¶Liber {βιβλίον, τεῦχος, λόγος, σύγγραμμα} In quo scribimus: quia ante vsum chartæ, de libris & corticibus arborum volumina compaginabantur. Cicero ad Atticum lib. 9, Demetrij librum de concordia tibi remisi.

Liber, ipsum opus integrum. Cic. Attico lib. 4, De libris oratoriis factum est à me diligenter, diu multúmque in manibus fuerunt, describas licet. Plinius epist. 20, Postea recisa, ac purgata, in vnum librum, grandem quidem, vnum tamen coartasse. Cic. Attic. lib. 15, Librum tibi celeriter mittam de gloria. Librũ posuit pro volumine, & toto opere. De gloria enim duos libros vno volumine scripsit Cic.

Liber, pro certa parte operis. vt Virgilij Æneis in duodecim libros distincta est.

Liber etiam dicitur oratio. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 1, libros appellat, quas paulo antè orationes vocarat. Iisdem, inquit, ex libris perspicies, & quæ gesserim, & quæ dixerim. Quin & Verrinas actiones, & orationes in Catilinam ipse libros vocat. Asconius quoque in Verrinæ tertiæ argumento, In cæteris, inquit, orationibus defensor futurus, accusationis officium his libris, qui Verrinarũ nomine nuncupantur, compensare decreuit. Paulo pòst, Libros igitur pro qualitate criminum Tullius diuidens, &c. Ibidem tertiam Verrinam quatuor locis librum vocat. Id quod facit & in quartæ Verrinæ argumẽto. Cic. in Oratore, de septem Verrinis loquens, Quod igitur in accusationis septem libris, non repetitur genus?

Liber grandi volumine. Gell. lib. 14. cap 6.

Liber & volumen. Quintil lib. 9. cap. 4. circa finem.

Copia bona librorum. Horat 1. epist. 19.

Carminum libri. Horat. Epod. 17.

Liber de contemnenda morte, secundus de tolerando dolore. Cic. 2 de Diuinat.

Bonus liber, Vide BONVS.

Chronici libri, Vide CHRONICA.

Insignes libri. Plin. lib 2. epist. 10. ad Octauium.

Laborati libri, Vide LABOR.

Lintei libri, Vide LINTEVM.

Longi libri, Vide LONGVS.

Musteus liber, Vide MVSTVM.

Nobiles libri vndique coempti. Horat. 1. Carm. ode 19.

Libri tres subtiles & diligentes. Plin. epist. 100. lib. 5.

Venosus liber. Pers. Saty. 1. Vide Venosus in VINA.

¶Verax aperit præcordia liber. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Colligere librum, Vide COLLIGO.

Comparare libros in aliquid. Quintil. in Procem. lib. 1.

Componere librum, Vide COMPONO.

Conficere librum, Vide CONFICIO.

Conijcere in librum, Vide CONIICIO.

Corrigere librum. Cecinna Ciceroni, libro 6. epist. Famil. epist. 7, Ego filio dixeram librum tibi legeret, & auferret: aut ea conditione daret, si reciperes te correcturum, hoc est, si totum alium faceres. Ibidem in fine, Quod ad librum attinet, quem tibi filius dabit, peto à te, ne exeat: aut ita corrigas, ne mihi noceat.

Arcana credere libris. Horat. 2. Serm. saty. 1,
Ille velut fidis arcana sodalibus olim
Credebat libris.

Edere libros de re aliqua. Quintil lib. 6. cap 3.

Librum edidit, non esse Cæsaris filium quem Cleopatra dicat, &c. Hoc est, librum conscripsit, in quo cõtendit non esse, &c. Sueton. in Iulio Cæsare.

Emittere librum de re aliqua. Quintil. in Procem. lib. 6.

Excipere librum. Quintil. in Procemio libri 1, Nanque alterum sermonem per biduum habito, pueri, quibus id præstabatur, exceperant.

Nos autem in libris habemus, non modò, &c. Cic. ad Atticum.

Inchoare libros & conficere, Vide INCHOO.

Incidere in libros alicuius, Vide INCIDO.

Inscribere quicquam in libro, Vide INSCRIBO.

Inscribere libros nomine alicuius. Quintil. lib. 3. cap. 5, Sunt tamen inscripti nomine Hermagoræ libri.

Insenescere libris. Horat. 2. epist. 2,
Et studiis annos septem dedit, insenuítque
Libris, & curis.

Si libri legati sint: perscripti libri nondum malleati, vel ornati continebuntur. Proinde & nondum conglutinati, vel emendati continebuntur. Vlpian. in l. librorum appellatione. D. de leg. 3.

Peruolutare libros. Cic. ad Attic. lib. 5.

Fasciculum librorum portare. Horat. 1. epist. 13.

Scribere in libro. Cic. 1. de Orat. Scripsi etiam illud quodam in libello, qui me imprudente & inuito excidit.

Voluere libros. Claud. de Nupt. Honorij.

Voluendi sunt libri Catonis. Cic. de Claris Orat.

Vulgare librum. Quintil. in Procem. lib. 1.

¶Liber, pro *Inuentario*, vt vulgò dicitur, vel *Registro*. Cic. 5. Verrina, Misit in Siciliam literas ad Carpinatium, quas ego Syracusis apud Carpinatium in literarum allatarum libris, Romæ in literarum missarum apud magistrum Tullium familiarem tuum inueni. Budæus.

Libellus, libelli, masc. gen. Dimin. {βιβλίον, γραμματεῖον, πιττάκιον} Cic. Planco in Epist. ad Attic. lib. 16, Atticus libellum composuit: eũ mihi dedit, vt darem Cæsari: erã autem cœnaturus apud eũ illo die. quum libellum Cæsari dedi, probauit causam: scripsit Attico æqua eum postulare.

Argutus libellus, Vide ARGVO.

Aureolus, Vide AVRVM.

Doctus. Martial lib. 10 19.

Famosus libellus, Vide Famosus in FAMA.

Macer, Vide MACER.

Lepidus nouus libellus. Catull. ad Cornelium, epigram. 1.

Non nimis rusticulus Mart. lib. 10. 19.

Sacri libelli. Iuuenal Saty 13.

Parum seuerus. Martial. lib. 10. 19.

Tristes libelli. Propert. lib. 1. eleg 9.

Curare libellos recognoscendos, emendandósque. Plin. iunior ad Nepot lib. 4. epist. 26.

¶Dedicare libellos, Vide DEDICO.

Libellos deiicere is solebat, qui creditoribus se obligare paratus erat, vel soluere parabat, vel denique eum cuius bona proscribebantur defendere volebat. Cic. pro Quintio, Libellos Sex. Alphenus procurator P. Quintij familiaris & propinquus Sex. Næuij deiicit. Seneca, Et suspensis amici bonis libellum deiicio, creditoribus eius me obligaturus.

Dare libellos de re aliqua. Quintil. lib. 2. cap. 7.

Emittere libellos, Publicare, edere. Plin. iunior lib. 1 epist. 2. ad Arrianum, Libelli quos emisimus dicuntur in manibus esse.

Innotescere libellis alicuius. Ouid. 3. Amor. eleg 11.

Proferre libellos. Tacit. lib. 2.

¶Libellus, dicitur quam vulgus *supplicationem* appellat. Sueton. in Augusto, capite 53, Promiscuis salutationibus admittebat & plebem, tanta comitate adeuntium desyderia excipiens, vt quendam ioco corripuerit, quod sic sibi libellũ porrigere dubitaret, quasi elephanto stipem. Libellum Trãquillus vocauit schedulam supplicem, qua postulata populares Principibus exponere solent. Hæc Budæus.

Libellos signare, vel subnotare. Suet. in August. Plinius epist. 10. Budæus.

Libellis supplicibus vacare. Mart. Idem supplicibus vacat libellis.

A libellis, dicti magistri, qui principi in hoc negotio subseruiunt, nẽpe vt supplices libellos ministrẽt. Suet. in Domit. cap. 14, Epaphroditũ à libellis capitali pœna condemnauit. Lampridius in Alexan-

dro, Postmeridianis horis subscriptioni & lectioni epistolarum semper dedit operam, ita vt ab epistolis, à libellis, & à memoria semper assisterent.

Libellos agere. Triphonius in l. Rescriptum. D. De distractione pignorum, Rescriptum est ab imperatore libellos agente Papiniano. Id est, libellis apud imperatorem præfecto. Budæus.

¶Libellus, pro Commẽtario, quam *Memoriā* vulgò vocant. Quintil. lib. 12. cap. 8, Pessimæ verò consuetudinis est libellis esse contentum, quos componit aut litigator qui confugit ad patronum, aut alij ex genere aduocatorum. Budæus. Cic. 1. Philip.

Libellus memorialis, Scriptum, memoriæ causa paratum. Suet. in Iulio Cæsare, cap. 56, Epistolæ quoque eius ad Senatum extant, quas primum videtur ad paginas & formā memorialis libelli conuertisse.

¶Libellus, Quam *citationem* vocant. Plaut. Curc. 4, Vbi tu es qui me libello Venerio citasti? ecce me: sisto: ades contrà.

¶Libelli, pro Literis, vel etiam punctis & articulis quos vocamus. Brutus ad Ciceronem, lib. 11, Nec de Planco quidem spem adhuc abiecit, vt ex libellis eius animaduerti. Cic. 4 Verr. Recita mihi quæso, hunc primum libellum, deinde illum alterum libellum Canuleij.

¶Libellos proponere in locis celeberrimis, hoc est programmata seu inscriptiones, quibus significentur res aliquæ esse venales. Cic. pro Quintio, Cuius bona venierunt, cuius non modò illæ amplissimæ fortunæ, sed etiam victus vestitúsque necessarius sub præcone cū dedecore subiectus est: de quo libelli in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem certè tacitè obscuréque conceditur. Ibidem, Qui locus igitur absentis defendendi procuratori primus datus est? Quum proscribebas. Ergo affuit, non passus est: libellos deiecit Sextus Alphenus. Ibidem, antè dixerat: Iussit bona proscribi, &c. Paulo pòst, Libellos Sextus Alphenus procurator P. Quintij deiicit.

¶Libellus, Epistola est assertoria, quam vulgò *Certificationem* vocamus, vt quas tributorum & vectigalium immunes ad publicanos destinare solent, ne pro vectura res suas aduehentes importantésve inhibeant. Paulus in l. Si publicanus. De publicanis, Significet, inquit, id libello manu sua subscripto, eúmque ad publicanum mittat. Budæus.

¶Libellus, Genus mẽsuræ. Cato cap. 15, Parietes villæ si locet in pedes centum, id est, pedes denos quoquouersum, habeat libellum in pedes quinos, & perticam vnam pedum III. C IX.

Libellaticus, pen. correcta. Qui metu suppliciorum eò pertrahebantur, vt idolis etiam sacra facerent. Sacrificati dicebantur, iidémq; Thurificati. Qui non incendissent quidem thura idolis, sed tamen per libellos tantùm nomina dedissent, Libellatici vocabantur. Cyprianus lib. 4. epist. 2, ad Antonianum, Nec tu existimes, frater charissime, sicut quibusdam videtur, libellaticos cum sacrificatis æquari oportere. Vide ibidem plura. Ex Erasmo in Cyprianum.

Libellio, libellionis, mascul. gen. {γραμματεύς} à veteribus dicebatur, quem *Tabellionem* vocamus. Varro, Tum ad me ferunt quòd libellionem esse sciebant.

Libellio, Minutorum librorum venditor, qui & Librariolus dici potest. Tales autem non in taberna aut pila, sed in capsa totam suorum libellorum suppellectilem facilè vrbem circitantes gerunt. Stat. 4. Sylu. 9, De capsa miseri libellionis, &c.

Librarius, librarij, mascul. gen. {βιβλιογράφος} Qui libros transcribit. Cic. pro Lege agrar. Aliquando tandem me designato lex in publicū proponitur: cōcurrunt iussu meo plures vno tempore librarij, descriptam legem ad me afferunt. Librarios possumus appellare eos, quos nunc impressores vocamus: qui suis typis librū vnum, in varia transfundunt exemplaria: quique vno die tantum excudunt, quantū mille librarij possent scribere.

Scriptor librarius. Horat. de Arte.

Mendosus librarius, Vide MENDA.

Scrinia librariorum. Catul. ad Caluum, epigr 14.

Librarius & scriptor. Liu. 8. bell. Maced. In L. Scipione malim equidem librarij mendum, quàm mendacium scriptoris esse in summa auri atque argenti.

Librariolus, pen. correcta. Dimin. {βιβλιογραφίσκος} pro seruulo à manu. Cic. Att. lib. 4, Etiam vellem mihi mittas de tuis librariolis duos aliquos, quibus Tyrannio vtatur glutinatoribus. Et 1. de Legib. Cuius loquacitas habet aliquid argutiarum, nec id tamen ex illa erudita Græcorum copia, sed ex librariolis Latinis.

Librarius, Adiect. {χαρτικός} Quod ad libros pertinet. Plin. lib. 35. cap. 6, Omne autem atramentum sole perficitur, librarium gummi, tectorium glutino admisto.

Librarium, librarij, neutro genere, pro Commẽtario. Cicero in Oratione pro Milone, Exhibe quæso Sex. Clodi, exhibe librarium illud legum vestrarum, quod te aiunt eripuisse è domo.

Libraria {βιβλιοθήκη} Locus in quo reponuntur libri, Græcè bibliotheca. Gellius lib. 5. cap. 4, Apud Sigillaria fortè in libraria ego & Iulius Paulus poeta, vir memoria nostra doctissimus consederamus.

Libraria taberna. Cic. 2. Philip. Quidnam homines putarent, si tum occisus esset, quum tu illum in foro spectante Populo Romano, gladio stricto insequutus es: negotiúmque transegisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ coniecisset?

Librarius, à Libra, Vide LIBRA.

Libet, libuit vel libitum est {ἀρέσκει} Impersonale verbum, Idem quod Placet. A labendo, vt Varro inquit, quòd quæ placent, in mentem prolabantur.

Non libet mihi deplorare vitam, quod multi fecerunt. Cic. de Senect. Et ad Att. lib. 2, De Repub. non libet plura scribere.

Insanire libet tibi. Virg. 3. eclog.

Liberet. Cic. 1. de Nat. deor. Vt mihi quidem admirari liberet, in homine esse Romano, &c.

Libère, Velle, placere. Cic. ad Attic. lib. 14, Cui facilè persuasi, mihi id quod rogaret, ne licere quidem, non modò non libère.

Liber, personaliter positum. Cic. 2. de Fin. Aut quod esset natura appetendum, aut quod prodesset, aut quod iuuaret, aut quod liberet. Sueton. in Iulio Cæsare, cap. 10, Cætera, item quæ cuique libuissent.

Libitum est. Terent. Adelph. 5. 1, Prodeambulare hoc libitum est. Cic. 2. de Oratore, De quo genere libitum est mihi paulo plura quàm ostenderem dicere.

Ad libitum, Vide AD præpositionem.

Libens, libentis {ἑκών} Volens, facilis. Cic. ad Silium, lib. 13, Consecutus es vt libentissimis Græcis nutu quod velis consequare.

Libente illo. Cic. pro Lege agrar. Quam ego dignitatem etsi libente illo, tamen absente illo per vos consecutus sum.

Libente me. Cic. ad Attic. lib. 10, Si vera sunt, ignosces: si falsa, me libente eripies mihi hunc errorem.

Libenti animo, & Libẽtibus animis aliquid facere: Hoc est, libenter, & æquo animo. Cic. pro Cluentio, Eamque animis vestris aut libẽtibus aut æquis remittatis. Liuius 9. belli Punici, Vt modicas iniurias non æquo modò animo pati, sed propè libenti videri possent.

Libentissimis omnibus: Hoc est, æquissimis, & non repugnantibus. Cic. ad Atticum, lib. 4, Illam porticum redemptores statim sunt demoliti libentissimis omnibus.

Libens, pro Libenter, authore Donato. Terent. And. 2. 1, Fugin' hinc? en ego verò ad lubens.

Morior libens. Ouid. 14. Metam.

Libentia, libentiæ {εὐθυμία} Voluptas, gratia. Gell. lib. 15. cap. 2, Qui libentiæ gratiæque omnes cōuiuiorum incognitæ sint. Id est, complacentiæ, voluptates, quasi libidines quædam decentes.

Libenter, Aduerbium {ἀσμένως, ἡδέως} Æquo animo. Cic. 2. de Legibus, Illo loco libentissimè soleo vti.

Libenter aliquid legere. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 1, Quanquam illa tua (legi enim libẽter) horridula mihi atque incompta visa sunt. Libenter, quasi diligenter: vt contrà, nō libenter legunt, qui negligẽter.

¶Libenter viuere & cœnare. Terent. Eunuch. 5. 9, Et libenter viuis, etenim bene libenter victitas. Vbi Donatus, Libenter viuis, id est bonorum ciborum edax es. Cato capite 156, Si voles in conuiuio multum bibere, cœnaréque libenter, ante cœnam esto crudam quantum voles ex aceto. De Brassica loquitur.

Libentius. Horatius 2. epistol. 1, Discit enim citius, meminitque libentius illud Quod quis deridet, quàm quod probat, & veneratur.

Libido, pen. prod. libidinis, fœm. gen. {ἐπιθυμία, ἀσέλγεια} est (authore Donato) quælibet voluntas temere suscepta. Cic. 4. Tusc. Voluntas est quæ quid cum ratione desyderat: quæ autem ratione aduersa incitata est vehemẽtius, ea libido est, vel cupiditas effrænata, quæ in omnibus stultis inuenitur. Plaut. Epid. 2, Nequam homo es Epidice, cui libido est malè loqui. Terent. Heaut. 2. 1, Ex sua libidine moderantur, quæ nunc est, non quæ olim fuit. Cic. de Prouinc. Consul. Lateāt libidines eius illæ tenebricosæ, quas frōte & supercilio, non pudore & temperantia contegebat.

¶Libido, pro nimia Veneris appetentia. vt

Fœdus ac maculosus auaritia & libidine. Tacit. lib. 17.

Minister libidinum, Vide MINISTRO.

¶Damnosa libido. Horat. 2. epist. 1.

Dira. Lucret. lib. 4. Pers. Saty. 3.

Fœminea. Ouid. 1. de Arte.

Furiosa. Ouid. 1. de Arte.

Importunissimæ libidines, Vide IMPORTVNVS.

Inextinctæ libidinis homo. Ouid. 1. Fast.

Intoleranda libido, Vide INTOLERABILIS.

Masculæ libidinis fœmina. Horat. Epod. 5.

Potens libido. Senec. Octau. 7.

Sæua libido habendi. Ouid. ad Pisonem.

Tetra. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Vetita. Ouid. 9. Metam.

Vitiosa. Horat. 1. epist. 1.

¶Libidine, non ratione rem aliquam agere. Cic. pro Quintio.

Amittere libidinem, Vide AMITTO.

Commeant libidines, Vide COMMEO.

Constringi libidinibus, Vide CONSTRINGO.

Contegere libidines, Vide CONTEGO.

Dedere se libidinibus, Vide DEDO.

Innata libido extimulat hunc. Ouid. 6. Metam.

Facere delicias & libidines in vno. Catul. de Acme, epig. 42.

Libido plerosque inuasit, Vide INVADO.

Libidini obsistere, Vide OBSISTO.

Libido occlusa contumeliis, Vide OCCLVDO.

Ebrietas geminata libidine regnat. Ouid. 12. Metam.

Assiduis libidinibus rumpere membra. Propert. lib. 2. eleg. 17.

¶Libido, Voluntas hominis incerti ac leuis. Terent. Phorm. 4. 5, At matura, dum libido eadem hæc manet. Donatus.

Ad nostrū arbitrium, libidinémq; aduersariorū minas eludamus. Cic. 2. Verr. Sic 2. de Fin. Nam & ipsa declinatio ad libidinē fingitur.

¶Libido in bonā partem accepta. Salustius in Catil. Magisq; in decoris armis, & militaribus equis, quàm in scortis & conuiuiis libidinem habebant. Idē ad Cæsarē, De repub. ordināda, ad finē orationis, Quòd si tibi bona libido fuerit patriæ, & parentibus gratificandi, &c.

Libidinosus, pen. prod. Adiectiuum {ἀσελγὴς, ἀκόλαστος, ἐπιθυμητικός} Qui in libidinem propensus est. Cic. de Senect. Libidinosa etenim & intemperans adolescentia, effœtum corpus tradit Senectuti.

Caper libidinosus. Horat. Epod. 10.

Libidinosa voluptas. Cic. 1. de Fin.

Libidinosæ dapes, Curiosæ & exquisitæ. Colum. in præfat. lib. 10.

Eloquentia libidinosa. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Libidinosæ sententiæ. Cic. pro Domo sua. Id est, quæ pro libidine cuiusque feruntur.

¶Libidinosus, Pronus ad venerem, siue appetentissimus veneris. Plin. lib. 11. cap. 39, Libidinosiores hominum quoque hirtos colligens.

Libidinosè, pen. prod. Aduerb. {ἀκολάστως} Appetenter. Sallust. Pòst vbi paulatim

paulatim licentia creuit, iuxta bonos & malos libidinose interficere.

Libidinosè aliquid facere. Cic.1. Verrina, Vt quæ ille libidinosè, quæ nefariè, quæ crudeliter fecerit.

Libidinose & crudeliter. Liu.3. ab Vrbe.

Libidinor, pen. corr. libidinaris {[illegible]} Sueton. in Nerone, cap. 28, ad finem, Olim etiam quoties lectica cum matre veheretur, libidinatum incestè, ac maculis vestis proditum affirmant.

LIBETHRVS, pen. prod. {[illegible]} apud Lycophronem poetam, videtur esse mons Macedoniæ habens ad radicem Pimpleam fontem. Vnde Musæ dicuntur Libethrides. Strabo scribit Libethrum esse locum Thraciæ, ex quo nonnulli qui in Bœotiæ partem migrassent, vbi Parnassus, eodem nomine Libethrum dicarunt.

Libidinosus. Libido, Vide LIBET.

LIBITINA, Libitinæ, pen. prod. Dea est, quã alij Proserpinam, alij Venerem dicunt: in cuius templo vendebantur & locabantur ea quæ ad sepulturam pertinent, vt docet Plutarchus in Problematis. A libendo Libitina dicta, vt ait Varro.

¶Libitina, Ipsa exequiarum expensa. Liu.10. bell. Maced. In vrbe tanta fuit pestilentia, vt tunc vix libitina sufficeret. Ad suppeditanda scilicet funeribus necessaria. Vel, Operæ libitinariorum, vt vult Budæus.

¶Libitina, Ipsa sepeliendi ars, seu vendendi ea quæ ad sepulturam pertinent. Valerius Max. lib.5 capite 2, Qui tunc libitinam exercebant, &c. Horat. 2. Serm. saty.6, Autumnúsque grauis libitinæ quæstus acerbæ.

¶Libitina, pro Morte, seu pro lecto in quo mortui ferebãtur: quoniam in æde Libitinæ pararẽtur necessaria ad funebrem apparatum. Horat.3. Carm. ode 3,

-multáque pars mei
Vitabit libitinam.

Libitinarius, libitinarij {[illegible]} Qui libitinæ præest, & actionem libitinariam exercet, quæstui inseruiens: & qui necessaria funeribus venditat: seu qui conducit funera, aut qui curam sepeliendorum cadauerum habet. Vlpianus in l. Quicunque D. de Institoria actione, Si libitinarius (quem Græci [illegible] vocant) seruum polinctorem habuerit, isque mortuum spoliauerit, dandam in eum quasi institoriam actionem. Ex quibus verbis patet, libitinarium esse curatorem funeris Seneca de Benef. 6.

Libo, libas {[illegible]} libare, Est leuiter degustare, & quasi primis labris attingere. Dictum, vt quidam putant, à labiis, quasi labiare. Virg.4. Georg. Purpureósque metunt flores, & flumina libant.

Amnem libauit quadrupes. Virg.5. eclog.
Cibum libare digitis. Ouid.1. de Arte.
Cibi libati ore alicuius. Ouid.1. Amor. eleg.4.
Dapes libare. Virg.5. Æneid.
Laticum libauit honorem. Virg.1. Æneid.
Merum libatum. Propert. lib.3. eleg.17.
Libata gustu potio traditur Britannico. Tacit. Id est, gustu explorata.

¶Libare, per metaphoram, Leuiter tangere significat. Virgilius 1. Æneidos, Oscula libauit natæ, dehinc talia fatur.

Virginitas libata. Ouid. epist.2.

¶Libare, Sacrificare. Virgil. lib.7. Æneidos, Nunc pateras libate Ioui. Tibullus libro 1. eleg.1, Pomum libatum. Liu.9 bell. Macedonici, Vbi libare diis dapes, vbi bene precari mos esset, &c. Gellius lib.2. capite 7, Solenni die Ioui epulum libaretur. Sic Cicero 2. de Legibus.

Duo rite mero libens carchesia Baccho. Virg.5. Æneid.
Pateris altaria libant. Virg.12. Æneid.
Thura libare diis. Ouid.4. de Ponto, eleg.8.
Libatæ vires, Id est attenuatæ. Liuius lib.1. bell. Pun.
Vuam libare deo. Tibul. lib.1. eleg.10.
Lachrymas libare alicui defuncto. Ouid.1. de Ponto, eleg.10.

¶Libare, Excerpere legendo authores, & quod sibi vtile est trãssumere. Cicero 5. Tuscul. Sed à te impetrarim libenter, vt nisi molestum sit, quoniam nulla vincula te impediunt vllius certæ disciplinæ, libásque ex omnibus, quodcunque te maximè specie veritatis mouet. Idem 1. de Orat. Plin. lib.7. cap.37, Variarum artiũ scientia innumerabiles enituere, quos tamen attingi par sit florem hominum libantibus Id est, præcipuos referentibus.

Excerpere & libare. Cic.2. de Inuent. Omnibus vnum in locum coactis scriptoribus, quod quisque commodissimè præcipere videbatur, excerpsimus, & ex variis ingeniis excellentissima quæque libauimus.

Libatus, pen. prod. Participium {[illegible]} Quasi acceptus, siue exceptus. Cic.2. de Diuinat. Naturale quod animus arriperet, aut exciperet, extrinsecus ex diuinitate, vnde omnes animos haustos, aut acceptos, aut libatos haberemus.

Libatæ vires, Id est attenuatæ. Liu. lib.1. bell. Pun. Integro bello nunquam antea libatis viribus Italiam aggrediendam censent.

Libamen, pen. prod. libaminis {[illegible]} Libamentum, libamenti: & Libatio, libationis, pro eodem sumuntur: significantque quicquid in sacris libatur. A Libero patre, qui primus Ioui libauit. Ouid.3. Fastorum, Nomine ab authoris ducunt libamina nomen. Cicero 2. de Legib. Quod tempus sacrificiorum libamenta seruentur, fœtúsque pecorum.

Ignibus imponit sacris libamina prima. Virg.6. Æneid.
Pingui cumulat libamine flammam. Valer. lib.1. Argon.
Libamenta ferre ad aras. Stat.3. Sylu.1.
Libamina famæ. Ouid. epist.4.

Libatio, Verbale {[illegible]} Sacrificatio, vel ea degustatio quæ sacrificiis fieri solebat. Cic. de Arusp. responsis, Te appello Lentule, tui sacerdotij sunt tensæ, curricula, præcentio, ludi, libationes, epulæque ludorum publicorum.

Libum, libi, neut. gen. {[illegible]} Genus dulciarij cibi ex farre, & melle, & oleo: sic dictum, quòd libandi causa fiat. Virg.7. Æneidos,

-& adorea liba per herbam
Subiiciunt epulis. Vel à verbo Græco [illegible]. Vel à Libero patre. Ouid.3. Fastorum,
Liba deo fiunt, succis quia dulcibus idem
Gaudet, & à Baccho mella reperta ferunt.

Cato cap.75. Libum sic facito: Caseum benè disterito in mortario. vbi bene triueris, farinæ sigineæ libram: aut si voles tenerius esse, selibram similaginis solùm eodem indito, permisceróq; cum caseo bene, ouum vnum addito, & vnà permisceto bene. Inde panem facito, folia subdito, in foco calido sub testa ea coquito leniter.

Annua liba. Ouid.1 Fastor.
Calenti libo infusa mella. Ouid.3. Fast.
Grandia liba facere. Ouid.4. Fast.
Rustica liba. Ouid.3. Fast.
Tosta liba Ouid.6. Fast.
Plena domus libis venalibus. Iuuenal. Saty.3.

Libus, libi, masc. generis. Nigid. de diis: Deinde fugat, faciat libos quatuor, & intra libos duos à dextra, & duos deuersos: Nonius.

Libarius, Qui liba vendit. Seneca epist. Iam libarij varias exclamationes, &c.

LIBORA {[illegible]} olim Elbora, Ptolemæo lib.2. cap.6, Hispaniæ vrbs: Talabrica hodie. Vulgò *Talevera*.

Libra, libræ {[illegible]} Quæ & As, & Mina seu Mna, & Pondo dicitur, duodecim constat vnciis.

Vna libra farris. Horat.1 Serm. Saty.5.
Implere libram, Vide IMPLEO.

¶Libra, Instrumentum quo res ponderantur, lancem vnam vtrinque habens. Alio nomine bilancem vocant. Cic.5. Tuscul. Quo loco quam vim habeat libra illa Critolai, quæ quum in alteram lancem animi bona imponebat: in alteram corporis externa, tantùm propendère illam boni lancem putet, vt terram & maria deprimat. Plinius epist.186, Iam illa, quanta probitas in ore, quanta in sermone cunctatio, quàm pari libra grauitas, comitásque.

Anceps libra. Pers. Satyr.4.

¶Libra non solùm pondus, sed etiam mensura, quæ & ipsa duodecim vnciis mensuralibus constat Galenus lib.1. de compositione medicamentorum per genera, Appellatur enim à Romanis librale pondus solidorum corporum, nomine simili libralis liquidorum mensuræ: quæ permulta in tota vrbe est, ex cornea materia cõstans. Idem lib.6, eiusdem operis, Idcirco medicos in libris de medicamentis accuratius oportebat scribere, qualésnam vncias vel libras medicinarum liquidarum præciperent iniici, mensuralésne, an ponderales. Ex quibus locis clarissimè intelligitur libram duplicem Romanis fuisse, mensuralem & ponderalem. Quòd si ponderalem indicamus, discriminis faciendi causa adiiciẽdum est pondo: si mensuralem, mensura. Quale est illud ipsius Galeni lib.1, eiusdem operis, vbi scribit constare album emplastrum ex argenti spumæ & cerusæ singulorum libra põdo, olei verò duabus libris mensura. De hac libra mensurali videtur intelligendus locus ille Suetonij in Cæsare Dictatore, cap. 38, Populo præter frumenti denos modios ac totidem olei libras, tricenos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritim diuisit. Apparet etiam ex Galeni verbis suprà citatis, oleũ cornibus libralibus vendi consueuisse, hoc est libram vnam mensuralem capiẽtibus. Verùm eiusmodi cornua nõ solùm fuisse libræ vnius, sed aliqua duarum etiam librarum, ex Horatio intelligimus, lib.2. Sermonum, sat.2,

-cornu ipse bilibri Caulibus instillat.

Hoc est duarum librarum mẽsuraliũ capaci. Sic Plautus, Bilibrem aqualem, duarum librarum capacẽ, dixisse videtur in Milite 11. Porrò librã mensuralem in duodecim vncias mensurales diuidi, abundè testatur Galenus eiusdem operis lib.3, his verbis, Est autem apud ipsos (de Romanis loquitur) mensura, qua oleum metiuntur, intersecta lineis diuidentibus totam in duodecim partes. Atque mensura integra, vocatur ab ipsis libra: duodecima verò pars eius vncia. Quantum autem pendeat libra mensuralis, potest vtcunque colligi ex ipso Galeno, qui libro 6, de compositione medicamentorum per genera, sic ait, Ego sane olei libram Romæ nuncupatam, quam per intersecta cornua metiuntur, appendi aliquando, cupiens scire quantum ponderis haberet. Inueni verò duodecim vncias mensurales, decem ponderalibus æquales. Ex quibus verbis apparet, libram & vnciam mensuralem non è ponderalibus, vt vna alteri respondeat, constitutas, quemadmodum hodie à Pharmacopolis magno errore constituuntur.

¶Libra, Signum cæleste. Plin. lib.18. cap.25, Alterúmque æquinoctium Libræ.

Libra Phœbeos tenet æqua currus. Senec. Herc. furent.10.
Pendula cælestes libra mouebat aquas. Ouid.4. Fast.
Libra die somnísque pares vbi fecerit horas. Virgilius 1. Georgicorum.

¶Libra, instrumentum fabrile. Columella libro 8. capite 1, Sin autem locus vbi viuarium constituere censemus, pari libra cum æquore maris est, in pedes nouem defodiatur piscina.

¶Libra, pro libramento. Plin. lib.16. cap.36, Contra flatus quoque peruicax libra Bononiensibus calamis.

Libella, libellæ, Diminutiuum {[illegible]} Nummulus argenteus, qui & As dicitur. Cicero 4. Verrina, Et quis Volcatio, si sua sponte venisset, vnam libellam dedisset? Libellam pro Asse posuit: ex eo dictam quòd libra æris valebat, id est asse. Quum autem minimam pecuniolam significare volebant, assem & libellam dicebant. Idem pro Rosc. Comœdo, de pœna plus petentium loquens, Si peteret sestertios ꟾↄↄↄ dari: hic, nisi planum facit sestert. ꟾↄↄↄ ad libellam sibi deberi, causam perdit. Id est, si minimo quidem nummo minus debitum fuit ex formula plus petitionis, causa cadit. Plaut. Capt.16, At ob eam rem mihi libellam pro eo argenti ne duis. Libella argenti ideo dicitur quòd nummulus erat argẽteus. Hæc ex Budæo. Cicero ad Atticum, lib.7. epist.2, Fecit palàm te ex libella, me ex teruncia. Sub hæredem. hoc est, te omnium bonorum hæredem. Nam libræ nomine significatur omnis hæreditas. Teruncia quarta pars est li-

bræ:ergo & quarta pars bonorum. Scriptum itaque erat in testamẽto, vt Atticus, hæres ex libra, quartam deinde partem Ciceroni attribueret. Vide Adag. Eras. pag. 1015.

Libella erat moneta argentea, atque decima pars denarij: vt alia libella decima pars sestertij. Author Georgius Agricola ex Volusio Metiano.

¶Libella, Fabrile est instrumentum. Plin. lib. 36. cap. 22, Structuram ad normam & libellam, & ad perpendiculum respondere oportet.

Libella claudicat. Lucret. lib. 4. Libella autem cõstat regulis duabus æqualibus, ita iunctis inter se alteris duobus capitibus, & diuaricatis duobus alteris, vt rectum angulum efficiant. Additur tertia regula, & ab vtroque suo extremo cum cæteris duabus per medias circiter partes compingitur. pendet præterea è filo ab angulo, quem efficiunt duæ maiores regulæ, plumbea paruula massa turbinata. Hæc Lambinus apud Lucretium.

Libralis, & hoc librale, penult. prod. {[illegible]} Quod est vnius libræ. Vegetius scribit manu sola omnes milites meditatos libralia saxa: qui vsus paratior credebatur, quia non desyderabat fundam. Plin lib. 19. cap. 2, Excedunt sæpe magnitudinem mali cotonei, etiam librali pondere.

Librales, offæ, Vel vnius libræ pondere & mensura, vel quæ lingula librantur & demittuntur in os bouis. Columella libro 6. capite 2.

Pira libralia. Plinius lib. 15. cap. 11, ad finem, Necnon & quædam è piris libralia appellata, amplitudinem sibi ponderis nomine asserunt.

Librarius, Adiectiuum {[illegible]} Quod ad libram pertinet: vt Libraria frusta, quæ singula sunt ponderis libræ vnius. Colum. lib. vltimo cap. 53, Caro in libraria frusta conciditur.

Librile, librilis, pen. prod. neut. gen. {[illegible]} Scap⁹ libræ, inquit Festus.

Libripens, pen. correp. libripendis, masc. gen. à pendendo, secundũ Priscianum, Dicitur militum stipendiorum, hoc est stipis ponderandæ pensator. Qua consuetudine in his emptionibus quæ mancipi sunt, etiam nũc libra interponitur. Hæc Plin. lib. 33. cap. 3. Boëtius in Topica Ciceronis lib. 3.

Libro, libras {[illegible]} librâre, Ponderare, trutinare, æstimare, & examinare. Apuleius, Omnia prius, quàm aliquid statuas, libranda sunt.

Metum librare. Stat. 9. Thebaid.

¶Librare, Graue facere. Plin. lib. 11. cap. 10, Apes, si cooriatur procella, apprehẽsi põdusculo lapilli se librant. Virg. 4. Georg. de apibus.

Cursum librare in aere, de auibus dicitur. Ouid 2. Amor. eleg. 6.

¶Librare, Æqualiter diuidere. Colum. lib. 10, Et paribus Titan orbem librauerat horis.

Libratum ponderibus. Cic. 5. Tuscul. Vnde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cauernis maria sustineat, &c.

Librare tela, Magna vi conicere & iaculari. Virg. lib. 9. Æneidos,
-hoc acrior idem
Ecce aliud summa telum librabat ab aure.

Librare malleum. Ouid. 2. Metam.

Librat sese ex alto, inquit Plinius de aquila.

Corpus librauit in alas. Ouid. 8. Metam.

Libratior, Comparatiuum. Liuius libro decimo belli Punici, Grauior ac pondere ipsa libratior supernè ex oneratis ictus erat.

Librator, pen. prod. libratoris, masc. gen. {[illegible]} Qui peritiam habet librandi aquam ad libellam. Vulgò nunc *librilator* dicitur. Plin. epist. 258, Superest vt tu libratorem vel architectum, si tibi videbitur, mittas, qui diligenter exploret, sitne lacus altior mari. Idem epist. 282.

Libratores, Qui lapides in bello emittebant. Tacit. lib. 13, Libratoribus, funditoribúsque attributus locus, vnde eminus glandes torquerent: ne qua pars subsidium laborantibus ferret. Contrà Turnebus libratores apud Tacitum esse ait, non qui in hostem missilia vibrant, mittúntve manu, sed qui ex tormentis excutiunt. Taciti verba sunt, Remotísque paulatim legionibus, funditores, libratorésque excutere tela, & proturbare hostem iubet: missæ è tormentis hastæ.

Libramen, penult. prod. libraminis, penult. corr. Ipsa vis iaculandi & vibrandi. Liuius libro 2 Decad. 5, Huic spiculo ad libramen parmæ tres, vt sagittis solent, circundabantur.

Libramentum, libramenti {[illegible]} Æquamentum. Col. lib. 1. cap. 5, Nam eiusmodi positio medium temperatúmque libramentum ventorum hyemalium & æstiuorũ tenet. Plin. epist. 95, An nescio quod libramentum abditum & cæcum, quod quum exinanitum est, suscitat & elicit fontem, &c.

Libramenta tormentorum, Habenæ & lora seu funes quibus librabantur seu vibrabantur tormenta. Tacit. lib. 19.

Libramenta plumbi, Massæ plumbeæ in arietes coniectæ, & vibratæ. Liuius lib 8. Decad. 4.

Librilla, aliàs libella, instrumenta bellica, authore Festo, saxa scilicet ad brachij crassitudinem in modum flagellorum loris reuincta, quòd librari manu, id est ponderari videantur.

Libralis, Libraria, Librariolus, Librarius, Vide LIBER & LIBRA.

Librile, Librilla, Libripens, Libro, libras, Vide LIBRA.

LIBS, Libis {[illegible]} Ventus. Plin. lib. 18. capite 34, Ex aduerso Aquilonis ab Occasu Brumali Africus flabit, quem Græci Liba vocant. Sic lib. 2. cap. 47. Vulgò nunc vocatur *Lebeix*.

Libum, libi, Vide LIBO, libas.

LIBVRNIA, siue Lyburnia {[illegible]} Regio inter Illyriã & Dalmatiam, seu (vt quidã aiunt) pars Dalmatiæ, in qua sunt Salonæ vrbs insignis, cuius populi Liburni vocitati sunt, de quibus Lucanus lib. 4, Pugnacésque mari Graia cum classe Liburnos.

Liburnus {[illegible]} Qui est ex Liburnia. Itẽ qui priuatim quoscunque in iudicium vocabant iussu magistratuum (quod vilissimorum hominum officium erat) dicebantur Liburni, quòd ferè è Liburnia essent. Iuuen. Saty. 4. Martial. lib. 1. ad Licianum, de Hispaniæ locis, Procul horridus Liburnus, & querulus cliens.

Regna Liburnorum. Virg. 1. Æneid.

Liburnus, Adiectiuum {[illegible]} vt terra Liburna. Lucanus libro 8.

Liburnum, liburni: & liburna, liburnæ: & liburnica, liburnicæ {[illegible]} Genus nauis bellicæ velocissimæ, à Liburnis populis in Illyrico, qui olim nauibus velocibus vsi, Ionium mare, insulasque prædabantur. Qua ex causa Romani naues leuitate celeritatéq; præstantes, appellauere liburnicas, vt refert Appianus. Horatius in Epodis, ode 1,
Ibis liburnis inter alta nauium
Amice propugnacula. Lucan. lib. 3, Ordine contentæ gemino creuisse liburnæ. Plin lib. 6 epist. 16. ad Tacitum, Iubet liburnicã aptari: mihi, si venire vnà vellem, facit copiam.

Liburnus, Adiectiuum {[illegible]} vt Rostra Liburna. Propert. libro 3. eleg. 11. Alij legunt, nostra Liburna. id est, Romanas Liburnicas.

LIBVRNVS, Portus Tuscorum, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Hodie *Liuorno*.

LIBYA, Libyæ: & Libye, Libyes {[illegible]} Africa: quòd inde Libs vetus flare soleat: seu quòd pluuia indigeat propter nimiam siccitatem, [illegible]. Vel à Libya Epaphi filia, Iouis filij. ¶Est etiã hoc nomine fluuius in Mauritania.

Agri soli Libyæ. Virgil. 3. Georg. Soli, deserti.

Sitientes Libyes calidæ arenæ. Lucan. lib. 1.

Æstiferæ Libyes squalentia arua. Lucan. lib. 1.

Deserta Libyæ. Virg. 1. Æneid.

Littus arenosum Libyæ. Virg 4. Æneid.

Vastitas Libyæ. Cic. 1 de Nat. deor.

Libys, homo: & Libyssa mulier {[illegible]} ex Libya orti. Vnde
Arena Libyssa. Catul. ad Lesbiam, epig. 7.

Libyssinus, pen prod. Adiectiuum. & Libystis, Libystidis pen. correpta, fœm gen. {[illegible]} Patronymicum à loco. Virgilius libro 8. Æneidos,
-& pelle Libystidis vrsæ. Martianus, Graui ac Libyssino calore exustus.

Montes Libyssini. Catul. de Rufa, epigram. 55.

Libyx autem, Libycis facit: à quo genitiuo fit

Libycus, Adiectiuum. pen. corr. {[illegible]} vnde Libycum mare. Libycus campus, dictus quòd in eo primùm fruges ex Libya allatæ sunt. Vnde & Ceres ab Argis Libyssa vocata est, vt ait Festus.

Gentes Libycæ. Virg. 4. Æneid.

Terræ Libycæ. Virg. 4 Æneid.

Vrbs Libyca. Virg. 4. Æneid.

LIBYCIS, Libycidis, Vrbs Iudææ ab Oriẽtali parte Iordanis, quam Herodes extruxit.

LIBYSSA {[illegible]} Bithyniæ vrbs, Ptolemæo lib. 5. cap. 1. Vulgò *Polmen*. Bithyniæ [illegible] vocat Stephanus. nota est Annibalis interitu.

LIBYSTINVS, pen. prod. dictus est Apollo ab his qui Pachynum Siciliæ promontorium incolebant, eo quòd immissa Libycis, hoc est hostibus Carthaginiensibus peste, penè cuncti subita morte interierint.

LICA, Licæ {[illegible]} Nomẽ viri qui Herculem secutus est, authore Festo. Vulgò scribi solet Lychas. Hunc fabulantur Poetæ versum fuisse in scopulum, dum ab Hercule furente præcipitatur in mare. Vide Ouidium 9. Metam.

LICAMBES, Licambis {[illegible]} Ciuis fuit Lacedæmonius, quem Archilochus ita iambico metro insectatus est, ob denegatam filiã Neobolem, vt se suspenderit, contumeliarum impatiens. Sed rectius Lycambes scribitur per y psilon.

Lycambeus, penult. producta, Adiectiuum {[illegible]} Ouidius in Ibin, Tincta Lycambeo sanguine tela dabit.

Licenter, Licentia, Licentiosus, Vide LICET.

Liceo, lices, licui {[illegible]} cuius supinum est ab impersonale licitum est, passiuam habet significationem, & significat Pretio augeri quum fit auctio. Plaut. Menæch. 24,
Vænibunt serui, suppellex, fundi, ædes, omnia
Vænibunt, quiqui licebunt præsenti pecunia. Martial. lib. 6, Paruo quum pretio diu liceret. Cic. ad Att. lib. 12, De Drusi hortis quanti licuisse tu scribis, id ego quoque audieram, & vt opinor, heri ad te scripseram.

Liceor, liceris, pen. prod. licitus sum {[illegible]} licéri. Valla, Liceor, videtur carere præterito, tamen quasi præteritum habeat, format à se frequentatiuum (sed eiusdem tamen significationis) Licitor. Vnde sunt participia licitans, & licitaturus. Vtriusque igitur verbi significatio est, Pretium deferre in auctione facienda, hoc est in venditione quæ publicè fit. Hactenus Valla. Plaut. Stich. 4, Iocos ridiculos vendo, ag[ite] licemini. Cic. 5. Verr. Herbitẽses quũ viderẽt, si ad Æschrionem [Pipacid]ium redisset, se ad arbitrium libidinosissimæ mulieris spoliatum iri: liciti sunt vsque eo quoad efficere posse arbitrabantur. Pers. Sat. 5, Et centum Græcos curto centusse licetur. Absolutè aliquando ponitur: aliquando accusatiuo iungitur, adiecto pretio vel in ablatiuo, vel in genitiuo. Vlpianus, Si res eius vænierit, & existat qui plus liceatur, &c.

Liceri contra aliquem. Cic. 3. Offic. Non licitatorem venditor, nec qui contra se liceatur emptor opponet.

Licitor, pen. corr. licitaris {[illegible]} licitári. Frequentatiuum à liceor. Curtius lib. 4, Et quum habeatis arma, licitamini hostiũ capita.

¶Licitari, Congredi, pugnare. Ennius, Pars ludicrè saxa iactant, inter se licitantur. Cæcilius Hymnide, Quæ narrare inepti & scitras seruẽtis, quin machæra licitari aduersum eũ cœpisti sciens. Nonius.

¶Licitari dicuntur (inquit Festus) in pugnando, siue mercãdo contendentes.

Licitans, pen. corr. Particip. {[illegible]} Qui licitatur. Caius in l. Locatio. D. de Publicanis, Locatio vectigalium, quæ calore licitantis vltra modũ solitæ conductionis inflatur, ita demũ admittenda est, si fideiussores idoneos & cautionẽ is, qui licitatione vicit, offerre parat⁹ sit.

Licitatio, verbale {[illegible]} Auctio. Cic. ad Att lib. 11, Genus enim conditionis eiusmodi fuit, in quo nõ solet esse cõtrouersia: quum ea pars quæ videtur esse minor, licitatione expleri posset.

Licitationem facere. Cic. 4. Verr. Exquisitis palàm pretiis & licitationibus factis, describebat Censores binos in singulas ciuitates Timarchides.

Licitatione vincere. Vide VINCO.

Licitator,

Licitator,pen.prod. { ἀντωνητὴς } Verbale mas. Qui pretium auget. Cic. 3.Offic. Non licitatorem venditor,nec qui contra se liceatur, emptor opponet.

Licitatorem apponere. Cic.ad Marium,lib.7.2, Nunc quum tuum pretium noui licitatorem potius apponam,&c. Alia exemplaria habent in licitatorem potius ponam.

Licet,licebat,licuit { ἔξεστι, ἐνδέχεται } licère,Impersonale, Fas esse,& licitum. Cicero 5.Tusculan. Id enim licere dicimus quod cuique conceditur.

Peccare nemini licet. Cic.5.Tuscul.

Licet tibi esse bonum virum. Quintil.lib.4.cap.4, Procuratorem tibi esse non licuit. Quidam legunt procuratori,in datiuo. Cic.pro Corn.Balbo,Si ciui Romano licet esse Gaditanum.

Licebit tibi esse bono viro. Cic.1. Tuscul. Licuit enim esse otioso Themistocli, licuit Epaminundæ. Horat.1.Serm.saty.1, Eia quid statis?nolũt,atqui licet esse beatis. Brutus ad Cic.16.5,Sed quis supplicat,vt optimè meritis de Rep.liceat esse saluis?

¶Licet,Responsio permittentis vel concedentis. Plaut.Rud.26,Rogato vt relinquat alias res,& huc veniat.T licet.

¶Licet mihi discere de te,pro Possum. Terẽt.Eunuch.2.2. Cic.7. Verr.Sed non idem mihi licet quod iis qui nobili genere nati sunt.

Licet me id scire quid sit? Plaut.Pseudolo.3.

¶Liceat. Terent.Heaut.5.2,Modò liceat viuere, est spes.

Liceat dicere. Plautus Rud. 4, Mea quidem hercle causa saluos sis licet.

Si per te licet,Id est si permiseris:vel,si potero, à te non impeditus. Plaut.Asin.1. Terent.in prolog.Heaut.

-date potestatem mihi
Statariam agere,vt liceat per silentium. Id est,quod ego possim vobis tacentibus. Idem Hecy.Per me exquirere licet. Vulgus barbarorum dicit, *Ego sum contentus quod tu,&c.* Cic.2.Philip.Petis vt tibi per me liceat quendam de exilio reducere.

Licet,absolutè,pro Poteris facere. Cato de Re rust. Et si voles insuper vinum Coum mistum bibere,licebit bibas. Cic.lib.1.Offic. Licet ora ipsa cernere iratorum. Idem 4.Acad. Hic pugnes licet,non repugnabo.

Impunè licere. Tibul.lib.1.eleg.9.

Licet { ἔστω } Aduerbium concedentis, quemadmodum Esto. Virgilius 6.Æneidos, -licet ingens ianitor antro
Æternum latrans exangues terreat vmbras.

Licet { κἂν, καίπερ } pro Quanuis, aduersatiua particula est, ferè sequente tamen. Cic.de Arusp.resp. Quam volumus licet, P.C.ipsi nos amemus,tamen nec numero Hispanos,nec robore Gallos,&c. Virg. 6.Æneidos, Fixerit æripedem ceruam licet.

Licitus,penult.corr. Adiectiuum, vt Negotiatio licita. Vlpian. in l.2.D. De iure patro.

Licitum est { ἐξόν ἐστι } Idem quod licet. Terent.Hecy.5.3, Ego dum licitum est,vsa sum benigno,& lepido & comi. Virg.10.Æneidos,
Quandoquidem Ausonios coniungi fœdere Teucris
Haud licitum est: nec vestra capit discordia finem. Cic. Terentiæ, lib.14.4,Expectassem Brundusij,si esset licitum per nautas.

Licitæ acies, Vide ACIES.

Licitò,pen.corr. Aduerb. Solinus cap.16,Ædes numinis præterquam nudus vestigia nullus licitò ingreditur.

Liciturum,pen.prod. { ἐξεσόμενον. } Cic.ad Attic.lib.2,Quòd nihilo magis ei liciturum esset plebeio Remp. perdere, quàm similibus eius me COS.latritiis esset licitum.

Licentia,licentiæ { ἐξουσία, ἄδεια } In verbis semper in malam partem accipitur, scilicet pro temeritate loquendi quæ velis. In factis in malum accipitur,nonnunquam in bonum. Est autem licentia,Impunita facultas loquendi,vel agendi quæcunque placent. Hæc ex Valla lib. 4. Terent.Adelph 3.4.

-verum nimia illæc licentia
Profectò euadet in aliquod magnum malum. Idem Heaut.3.1,Nam deteriores omnes sumus licentia.

Licentia & libertas viuendi. Cic.5.Verr.Nisi facilè cupiditates nostras teneremus, nunquam ipsimet nobis præcideremus istam licentiam libertatémque viuendi.

Pœna abfuit,& licentia consecuta est. Cic.5.Verr.

Licentia ad maledicendum. Cic.pro Fonteio.

Licentia temporum. Plin.epist.47.

Constricta licentia nullo modo. Claud.de Nup.Honorij.

Effræna. Claud.de bello Get.

Effusa. Tacit.lib.4.hoc est immodica.

Festa. Quintil.lib.6.cap.3,Quin illæ ipsæ,quæ dicta sunt,ac vocantur,quas certis diebus festæ licentiæ dicere solebamus, &c.

Fœcunda licentia vatum. Ouid.3.Amor.eleg.11.

Immensa licentia ponti. Ouid.1.Metam.

Indomita. Horat.3.Carm.ode 24.

Lasciua. Horat.1.Carm.ode 19.

Nocturna licentia. Ouid.5.Fast.

Assequi licentiam. Cic.Offic.10.

Concedere licentiam. Cic.pro Murena.

¶Licentiam dare pecunias eripiendi. Cic.5.Verr.

Dare infinitam licentiam iudici. Senec.de Benef.lib.3.cap.7.

Ferri licentia. Lucanus lib.1, Quis furor ò ciues, quæ tanta licentia ferri?

Vaganti fræna licentiæ iniecit. Horat.4.Carm.ode 15.

Largiri licentiam. Cic.2.Acad.

Notare licentiam verbi. Quintil.lib.4.cap.1.

Obtinere licentiam. Cic.ad Attic.10.

Patere licentiam. Cic.de Amicit.

Permittere licentiam, Vide PERMITTO.

Licentiam luxuriæ pollicetur. Cic.2.de Fin.

Possidere licentiam. Cic.4.Verr.

Præcidere licentiam. Cic.5.Verr.

Prodere licentiam mentiendi. Quintil.lib.4.cap.2.

Refrænare licentiam. Horat.3.Carm.ode 24.

Transcendet hæc licentia in prouincias. Tacit.lib.17.

¶Licentia,simpliciter pro potestate,siue permissione. Tacit.lib.14, Statuerent vt vellent,data & absoluendi licentia: Paulo pòst, Mox licentia habendi obliuionem attulit.

¶Licentia,in bonam partem. Cic.3.Offic. Nobis autem nostra Academia magnam licentiam dat. Ibidem, Nec quenquam eo errore duci oportet, vt siquid Socrates aut Aristippus contra morem consuetudinémque ciuilem fecerint, locutíue sint, idem sibi arbitretur licere: magnis enim illi,& diuinis bonis hanc licentiam assequebantur. Budæus.

Licentior,& hoc licentius { ἐξουσιαστικώτερος. } Cic.3.de Orat. Inde ille licentior & diuitior fluxit dithyrambus. Idem in Orat. Quid verò licentius,quàm quòd hominum etiam nomina contrahebant, quo essent aptiora?

Licentior accusatio. Valerius lib.9.de Damasippo.

Licentior epistola,In qua liberè scribimus quicquid volumus. Plinius in epist.

Licentior vita,pro dissoluta. Valer.lib.9.cap.1.

Licentiosus,pen.prod. Adiect. { ἐξουσιαστικός. } Tacitus, Ex moribus imperatoris miles intactus aut licentiosus. Quintil.lib.1.cap.6,Nam ebor dicere, non minus est licentiosum, quàm si sulphuri & gutturi subiicerent o mediam in genitiuo.

Licenter, Aduerb. { ἀδεῶς } Per licentiam. Cic.in Orat. Solutum quiddam sit,nec vagum tamen,vt ingredi liberè,non vt licenter videatur errare. Sic Liu.6.bel.Pun. Idẽ tam licenter atque otiosè facere Flacco indignum visum est.

Audacter & licenter ede. Catul.in Camerium,epigr.51.

Dicere licentius. Quintil.lib.1.cap.2.

Errare licentius. Ouid.4.de Ponto eleg.10.

Lichen,huius lichenis,pen.prod. m.g. vel Lichene,lichenes,pen.prod. f.g. { λειχὴν } Morbi genus, quod Latini mentagram vocant, quòd à mento incipiat. Plin.lib.26.cap.1,Grauissimum ex his lichenas appellauere Græco nomine: Latinè,quoniam à mento ferè oriebatur,ioculari primùm lasciuia(vt est procax natura multorum in alienis miseriis) mox & vsurpato vocabulo mentagram,occupantem in multis totos vtique vultus, oculis tantùm immunibus, descendentem verò & in colla pectúsque ac manus, fœdo cutis furfure. Martial.lib.11,
Non vlcus acre,pustulæve lucentes,
Nec triste mentum,sordidíve lichenes. Nostra ætate, inquit Cornarius,ab anno Christi quingẽtesimo supra millesimum, per omnem Europam sæuissime grassati sunt Lichenes. Neque enim alterius generis censendus est, qui vulgò hodie Gallicus & Neapolitanus morbus,& ab aliis Hispana scabies nominatur: quanquam hæc ipsa affectio multarum specierum existat,& non recens aut noua huius seculi, iuxta quorundam traditionem. Videntur autem λειχῆνες appellati, non quòd linctura saliuæ humanæ curentur,vt quidam opinati sunt, sed quòd lambendo proserpant, velut etiam lichen herba in petris solet. λείχω,idem valet quod lingo,lambo.

Lichenas oris præstantissimè vincit glutinum factum è genitalibus vitulorum.

Lichenes equorum. Dioscorid.lib.2.cap.38,ex versione Ruellij,Lichenes sunt in equorum genibus,& super vngulas indurati calli, qui triti, & in aceto poti, comitialibus mederi traduntur. Meminit & Plin.lib.28.cap.11.

¶Lichen,Herba. Plin.lib.26.cap.4,Lichen verò herba his omnibus præfertur,inde nomine inuento. Nascitur in saxosis, folio vno ad radicem lato,caule vno paruo,longis foliis dependentibus.

Licium,& Licia,liciorum { μίτος, ἄμμα } Fila sunt quibus in telis textrices implicant stamina: significat etiam stamen ipsum. vnde trilicem dicimus vestem,quæ tribus liciis constat. Plin.lib.8.cap.48, Plurimis verò liciis texere,quæ polymita appellant,Alexãdria instituit. Virg. 8.ecloga,
Terna tibi hæc primùm triplici diuersa colore
Licia circundo. In quem locum sic ait Seruius, Vt Licia stamen implicant,ita adolescentis mentem implicare cõtendit. Hęc ille. Certè licia vim habere in magicis putabãtur. Plin.lib.28 cap.4,Inguinibus medentur aliqui, licium telæ detractum alligantes nouenis septenísve nodis, ad singulos nominantes viduam aliquam, atque ita inguina adalligantes licio.

Dira sororum licia. Stat.1.Achill.

Cantata licia. Ouid.2.Fast. Id est incantata ad implicandas vinciendásque hostiles linguas.

Licitatio,**Licitator**,**Licitor**, Vide LICEO.

Licitò, Aduerbium, **Licitum est**, **Liciturum**, **Licitus**, Vide LICET.

Lictor, lictoris { ῥαβδοῦχος, ῥαβδοφόρος, δήμιος } Qui carnificis officio fungebatur,minister Consulis, Proconsulis, Præsidis, & Prætoris. Sed duodeni lictores Consulis erant,aliorum seni tantùm,portantes virgatum fasciculos cum securibus ligatos,magistratibúsque præibant: ac quoties iussi erant, fasciculos soluentes, primò virgis cædebant reum,mox securi feriebant. Plaut.Asin.11,
Vbi sæpe ad languorem tua duritia dederis octo
Validos lictores vlmeis affectos lentis virgis. Liu. Missique lictores ad sumendum supplicium, nudatos virgis cædunt, securíque feriunt. Cic.ad Attic.lib.7,Subitò consilium cepi,vt antè quàm liceret,exirem: ne qui conspectus fieret,aut sermo lictoribus,præsertim laureatis. Idem ad Qu.fratrem.lib.1.1,Sit lictor non suæ,sed tuæ lenitatis apparitor,maioráque præferant fasces illi ac secures dignitatis insignia,quàm potestatis.

Consularis lictor. Horat.2.Carm.ode 16.

Laureati lictores, Vide LAVRVS.

Paludati lictores, Vide PALVDAMENTVM.

Lictor vnde dicatur, docet Gellius lib.12.cap.3.his verbis. Valgius (inquit) Rufus in secundo librorum, quos inscripsit De rebus per e-

pistolam quæsitis, lictorem dicit à ligando appellatum esse: quòd quum magistratus Populi Romani virgis quempiam verberari iussissent, crura eius & manus ligari vincirísque à viatore solita sint: Iisque qui ex collegio viatorum officium ligandi haberet, lictor sit appellatus. Vtitúrque ad eam rem testimonio M. Tullij, verbáque eius refert ex Oratione, quæ dicta est pro C. Rabirio, I lictor, inquit, colliga manus. Hæc ita Valgius, & nos sanè cum illo sentimus. Sed Tiro Tullius M. Ciceronis libertus, lictorem vel à lino, vel à licio dictum scripsit. Licio enim transuerso, quod linium appellatur, qui magistratibus, inquit, præministrabant, cincti erant. Plutarchus in Problem. Rom. 67. Cur lictores dicti sunt? An quòd petulantes colligabant? Hi enim lora in sinu gestantes Romulum sequebantur. An c interpositū est, quum antè sine c litores dicerentur, quasi publici quidam ministri? Nam quod λῄτον nostris etiam temporibus publicum est, multis Græcorum legibus scriptum esse, neminem latere puto.

Lictor etiam inter sacrorum ministros censebatur. Pompeius Festus lib.6, Flaminius lictor est, qui flamini diali sacrorum causa præsto est. Ouid. lib.2. Fast.

Lictorius, Adiectiuum { ῥαβδουχικὸς } Quod ad lictorem pertinet. Plin. lib.7. cap.30, Fasces lictorios ianuæ submisit is, cui se Oriens Occidénsque submiserat.

Virga lictoria. Florus lib.1. cap.16.

Lien, lienis, masc.g. vel Lienis, huius lienis, pen. prod. { σπλὴν } Vnum ex visceribus internis. Plaut. Curc.5,

Lien dirruptus est. P. ambula: id lieni optimum est. Idem Merc.4, Perij, seditionem facit lien, occupat præcordia. Celsus libro 3, Si iecur aut lienis est affectus. Idem lib.2, Quos lienis malè habet.

Lienis bubulus, apud Celsum lib.4. cap.9.

Lienis magnitudine intemperantiam risus fieri affirmant physici. Persius Satyr. 1.

Intumescit quandoque lien, vt cingere hominem videatur. Cato cap.157.

Lienis torquet. Cels. lib.5. cap.18.

Lienosus, pen. prod. Adiectiuum { σπληνικὸς } Qui liene laborat, quoties excrementi plus in lienem diuertit, quàm calor eius visceris possit conficere. Aristot. lib.3. De partibus animalium. Plin. lib.7. cap.2, de Pyrrho refert, cuius dextri pedis pollex lienosis medebatur.

Lienosum cor. Id est lienis naturam habens, vt turgeat sicut lien. Plaut. Casin 9. Fortasse legendum ludiosum: id est, subsultans more ludionum, ac in corpore emicans, vt illi in theatro.

Lienicus, pen. corr. { σπληνικὸς } Idem quod lienosus. Plin. lib.29. cap.3, Sic & lienicis.

Lienteria, lienteriæ { λειεντερία } Intestinorum leuitas, inquit Festus. Celsus lib.2. cap.1, Fit etiam læuitas intestinorum quæ λειεντερία vocatur. Vnde Lienterici Plinio, aluini, qui hoc morbo vexantur. Dicitur autem propriè Lienteria, alui fluxus qui à melancholicis excrementis à liene per intestina descendentibus venit.

Ligamen, Vide LIGO, ligas.

LIGARIVS, Quidam Romanus: pro quo habuit Orationem apud Cæsarem Cicero.

Ligarianus, penultima prod. Adiectiuum { λιγαριανὸς } Cicero Attico, lib.13, Ligarianam, vt video, præclarè authoritas tua commendauit. Subintelligit Orationem quam pro Ligario habuit.

Ligatura, Ligatus, Vide LIGO, ligas.

Ligellum, Vide LIGO, ligas.

LIGER, Ligeri, penult. corr. Viri proprium. Virg. lib.10. Æneidos,

Dicta volant Ligeri, sed non & Troius heros
Dicta parat contrà.

LIGER, Ligeris, pen. corr. { λίγηρ } Galliæ fluuius, qui & Ligeris in nominatiuo dicitur. Vnde & Ligerim in accusatiuo lectum est. Hic delatus in Oceanum influit, maximi cursus & pari cum Garumna interuallo à Pyrene distat, & duobus stadiorū milibus vtriusque nauigatio est. Cæsar lib.7, Liger ex niuibus creuerat. Idem, Paulo pòst magnis itineribus ad Ligerim peruenit. Vulgò *Loire*.

Lignum, ligni { ξύλον, φρύγανον } A legendo, inquit Varro: quòd ligna caduca in agris legebantur, quibus ad focum vterentur. Plinius libro 12. cap.11, Constat arboribus fructus radice, frutice, cortice, succo, ligno, &c.

Ligna, & sarmenta. Cic.3 Verr. Cædere ianuam saxis, instare ferro, ligna & sarmenta circundare, ignem subiicere cœperunt.

Aridum compone lignum. Horat.3. Carm. ode 17.
Arida ligna explicare in flammas. Lucret. lib.2.
Attrita inter se ligna, Vide ATTERO.
Dedicatum lignum. Cic.2. de Legib.
Durum. Virg 9. Æneid.
Dolatum. Iuuen. Saty.12.
Fissum. Virg 9. Æneid.
Fissile. Virg.1. Georg.
Inutile. Horat.1. Serm. saty.8.
Lunatum, Vide LVNA.
Neruis alienis mobile lignum, Vide MOBILIS.
Odoratum. Virg.2. Georg.
Osseum, Vide OS.
Ignem ex viridibus lignis atque humidis facere. Cic.3. Verr.
Accendere lignum, Vide ACCENDO.
Conficere ligna ad fornacem, Vide CONFICIO.
Reponere ligna super foco. Horat.1. Carm. ode 9.

Ligneus, Adiectiuum { ξύλινος } Quod ex ligno est. Plaut. Pœn.10, -tantisper quidem Vt sis apud me lignea in custodia. Idem Rud.7, Ligneus equus. Cic 6. Verr. Signum ligneum. Liu.3. bell. Pun. Lignea turris.

Deus ligneus. Tibul. lib.1. eleg.10.
Materiam ligneam flamma vri posse necesse est. Cic.2. de Inuent. de necessitudine.
Ponticulus ligneus Cic.5. Tusc.
Simulacra lignea. Oui. l.10 Metam.
Soleas ligneas in pedes inducere. Cic.2. de Inuent.

Ligneolus, penult. corr. Adiectiuum diminut. Cic. ad Quintum fratrem, lib.3, Hanc scripsi ante lucem, ad lychnum ligneolum. Fortasse legendum lineolum.

Lignarius, Adiect. Quod ad lignum pertinet: vt Faber lignarius. Lignarius, Qui lignatum it. Liuius 5. bel. Maced. Et idem porticum extra portam Trigeminam inter lignarios fecerunt.

Lignosus, penult. prod. Adiectiuum { ξυλώδης } Id est instar ligni durum, inquit Sipontinus. Plin. lib.12. cap 7, Arbor radice lata, lignosáque.

Lignor, lignaris { ξυλίζομαι } lignari. Deponens, Ad ferenda ligna ire. Plaut. Capt.11, Ite istinc, efferte lora. c. num lignatum mittimur? Liu.5. belli Punici, Et deinde assiduè dies noctésque infestus aderat, vt non vagus tantùm procul à castris lignatum pabulatúmque progressos exciperet, sed ipsis obequitaret castris.

Lignatio, Verbale { ξυλισμὸς } Lignorum defectio, vel deportatio. Cæsar 5 belli Gall. Vt nonnulli milites qui lignationis munitionísque causa in syluas discessissent, &c.

Lignatio, Aliter. Colum lib.1. cap.5, Sit autem vel intra villam, vel extrinsecus inductus fons perennis, lignatio, pabulúmque vicinum. Id est locus vnde ligna accipi possint.

Lignator, pen. prod. { ξυλιστὴς } Aliud verbale, Miles qui lignatur. Liu.10. ab Vrbe. Cæsar 5. belli Gallici, Subitóque oppressis lignatoribus, magna manu, &c.

Ligo, ligas, ligare { δέω, ἐνδέω, σύνδέω, δεσμεύω } Vincire, constringere. Quidam à lino deducunt, quasi lino ago: quòd omnia lino ligentur. Plin. lib.11. cap.46, Talus autem rectus est in articulo pedis ventre eminens, concauo in vertebra ligatus. Cic.4. in Catil. Filium eius impuberem ligatum à Prætore missum, &c.

In catenas aliqua ligare. Quintil. lib.5. cap.14.
Guttura ligauit laqueo. Ouid.6. Metam.
Vulnera ligare. Ouid.7. Metam.
¶Legibus ligare aliquem. Stat 4. Sylu.3.
Pacta ligare. Propert. lib.4. eleg.4.

Ligatus, pen. prod. Participium { δεθεὶς } vt Comas ligatas auro substringere. Lucan. lib.3.

Crines ligatos impedit vitta. Tibull. lib.1. eleg.6.

Ligamen, pen. prod ligaminis { δέσμος, δέσμη } Quo quid ligatur. Colum. lib.11. cap.2, Possit etiam salix decisa pridie ad lucubrationem expurgari, & ad vitium ligamina præparari.

Nocturna ligamina mitræ. Propert. lib.2. eleg.30.

Ligellum, ligelli { καλύβιον } Breue domicilium, & tuguriolum. Plaut. Aul.9, De suo ligello fumus si quà exit foras. Nonius. Turnebus in alia longè est sententia, aitque sibi in mentem venisse vocabulum hoc diminutionis formam quandam adumbrare. Postulat autem proportio vt quemadmodum à tigno tigillum & tigellum deducitur, vnde & tigellij nomen, sic à ligno ligillum & ligellum deriuetur. Paruum igitur lignum intelligit, quod in foco vratur fumúmque reddat.

Ligo, ligonis, masc gen. { δίκελλα, σκαφεῖον } Rusticum instrumentum, sic dictum, quòd radicibus quæ sub terra sunt, ligetur. Lucanus lib.1, Vomeréque antiquos curionum passa ligones. Plin. lib.18. cap.6, Adduxit graues ligones, vomeres ponderosos.

Incurui ligones. Stat.3 Thebaid.
Duris ligonibus exhauriebat humum. Horat. Epod.5.
Iactati pulsarunt arua ligones. Ouid.3. Amor. eleg.9.
Longis purgare ligonibus arua. Ouid.1. de Ponto, eleg.9.

Ligula, Vide LINGVA.

LIGVRIA { λιγυρία } Italiæ regio, maiore ex parte montosa, inter amnes Varum & Macram, ab altero latere habens Apenninum, ab altero Padum, Tusciam attingens. Cuius caput est Genua. A qua Ligustica ora, & Mare Ligusticum. Dicta Liguria, à Ligysto Phaethontis filio, conuersione y in v. Nunc vulgò dicitur *Terra di Genua*. Testis Oliuarius in Melam.

Ligur, Liguris, pen. corr. { λίγυς } nomen gentile. Probus declinat hic & hæc Ligur, & hic & hæc & hoc Ligus, pro incola Liguriæ.

Assuetus malo Ligur. Virg.2. Georg.
Fœmina Ligus. Tacitus lib.18, Auxit inuidiam præclaro exemplo fœmina Ligus, quæ filio abdito, &c.
Tonsus Ligur. Lucan. lib.1.
Vanus Ligus. Virg.11. Æneid.

Ligusticus, Adiect. pen. corr. { λιγυστικὸς } Nomen possessiuum. Iuuen. Saty. 3, Nam si procubuit qui saxa Ligustica portat.

Ligusticum, siue vt Bocatius, Ligustinum mare, est maris Tusci pars, à Liguria prouincia cui adiacet, denominatum. Hoc (vt refert Solinus) corallium procreat, quòd fulminibus resistit.

Ligurio, liguris, pen. prod. ligurij vel ligurij, liguritum { λιχνεύω } ligurire, Multa auidè consumere, & suauiora edulia carpere. Liguriūt muscæ, inquit Varro de Lingua Latina. Terent. Eunuch.5.4, Quæ cum amatore suo quum cœnāt, liguriunt. Vbi Donatus. Liguriunt, ἀπὸ τοῦ λιγυρός, quod secundum Græcos suaue intelligitur. Ligurire dicitur, qui eleganter & more senum, multo fastidio suauiora quæque degustat. Nonius: Ligurire, degustare. vnde abligurire, multa auidè consumere.

Ius tepidum ligurire. Horat.1. Serm. saty.3.
Furta ligurire, Id est cibum furto ablatum. Horat.2. Serm. saty.4.

Ligurire, ait Budæus, est paulatim in ore commanducare aliquid gustu suaue. vnde Cic. Ligurire lucra, est sensim lucrifacere, & in eo oblectari: cui opponitur deuorare, quod fit præauidè ab homine hiantis auaritiæ. Et liguritor procurationum vel curationum, *qui en est friand, & en fait son profit sagement*. Cic. ad Brutum lib.11.21, Quum quidam de collegis nostris agrariam curationem ligurirent, disturbaui rem, totámque in aduentum vestrum integrā reseruaui. Id est, quum legis agrariæ mentionem sensim tentarent, & cum magna suauitate in animo versarent. Hæc Budæus.

Ligurire rem aliquam, &c. Id est appetere. Cic. ad Brutum, lib 11.

Liguritio, Verbale { λιχνεία } Auiditas, immoderata appetentia. Cic.4. Tusculan. Ægrotationi autem talia quædam subiecta sunt, auaritia, ambitio,

ambitio, mulierositas, peruicacia, liguritio, vinolentia, cupedia, & si-
qua sunt similia.

LIGVS, Ligusticus, Vide LIGVRIA.

Ligusticum, ligustici, pen. corr. {λιγυστικόν} Herbæ hortensis genus.
Plin. lib. 19. cap. 8. Ligusticum syluestre est. In Liguriæ suæ montibus
seritur. Vbique suauius satiuum, sed sine viribus. Panacem aliqui vo-
cant. Crateuas apud Græcos cunilam bubulam eo nomine appellat:
cæteri ferè conizoides, cunilaginem. Dictum autē ligusticum à Li-
guria: alij Libysticum à Libya vocatum putant. Pharmacopolæ vo-
cant *leuisticum*.

Ligustrum, ligustri, n. g. {κύπρος} Eadem arbor est (inquit Plin. lib. 24.
cap. 10.) quæ in oriente cypros. Suos in Europa vsus habet. Succus
eius neruis, articulis, algoribus: folia vbique veteri vlceri, cum salis
mica, & oris vlcerationibus prosunt. Virgilius 2. ecloga,
Alba ligustra cadunt. Sed hîc ligustra vocat, ligustri flores, quos
constat esse candidissimos. Martial. lib. 1. ad Procillum,
Toto candidior puella cygno,
Argento, niue, lilio, ligustro. Vulgus nostrum *truenum* vocat.
Niueum ligustrum. Ouid. 13 Metam.
¶Ligustrum, Genus herbæ, per sæpes & macerias serpens. Colum.
libro 10,
-& nigro permista ligustro Balsama. Quo in loco si fortè ligu-
strum arbusculam intelligit Columella, respexit ad eius semen seu
baccas, quas passim videmus nigerrimas.

LIGYES, Populi sunt Asiæ qui cum Xerxe, teste Herodoto lib. hist. 4.
contra Græcos militarunt.

LIGYSTVS, teste Fabio pictore, Phaethontis fuit filius, à quo Liguria
cognominata est, Vide LIGVRIA.

Lilium, lilij {κρίνον} herbæ hortensis genus, de qua apud Plinium
libro 21. cap. 5.
Alba lilia. Virg. 4. Georg.
Breue lilium. Horat. 1. Carm. ode 36.
Candida lilia. Virg. 6. Æneid.
Canentia lilia. Ouid. 12. Metam.
Grandia lilia. Virg. eclog. 10.
Infringere lilia. Ouid. 10. Metam.

Liliaceus, Adiectiuum {κρίνινος} Vnde oleum liliaceum, Palladio libro
6. capite 14.

Lirinus, lirina, lirinum, pen. corr. {κρίνινος} Quod est lilij. Vt Lirinum
oleum. Plin. lib. 21. cap. 5.

Lilietum, lilieti, penult. prod. {κρινών} Locus in quo liliorum copia est.
Palladius, Lilieta, canneta ponenda sunt. Idem lib. 3. cap. 21, Noua
lilieta formabunt.

LILYBAEVM {λιλύβαιον} Siciliæ promontorium est, quod Africam re-
spicit. Sunt enim Siciliæ tria promontoria, vt docet Pomponius lib. 2.

Lilybeius, Adiectiuum {λιλυβαῖος} Virg. 3. Æneidos,
Et vada dura lego saxis Lilybeia cæcis.

Lilybætanus, pen. prod. Aliud adiectiuum. Cic. Verr. 6, A Lisone verò
Lilybætano primo homine, apud quem diuersatus es, Apollinis si-
gnum certè esse non oportuit.

Lima, limæ {ῥίνη} Instrumentum fabrile, quo ferrum, aut aliquid aliud
expolitur terendo. Quintil. lib. 10. cap. 3, Opus poliat lima.
¶Lima, Per translationem. vt
Vltima lima defuit meis scriptis. Ouid 1. Trist. eleg 6.
Intendere limam alicuius. Plin. iunior lib. 1. epist. 2, ad Arrianum,
Imò quo magis intēdam limam tuam, confiteor & ipsum me, & con-
tubernaleis ab editione nōn abhorrere. hoc est, vt acuam & excitem
tuum iudicium ac emendationem in hunc librum quem ad te misi.
Mordet libium lima censoria. Martial. lib. 5. epigram. ad Seuerum,
de libello quem volebat ab eo & Secundo castigari,
Quem censoria cum meo Seuero
Docti lima momorderit Secundi. Id est, quem censura Seueri & Se-
cundi limauerit atque emendauerit.
Persequi scriptum aliquod lima, pro Limare, emendare, castigare.
Plin. iunior lib. 1. epist. 8, ad Saturninum, Memini quidem te iam quæ-
dam notasse, sed generaliter. ideo nunc rogo, vt non tantùm vniuer-
sitati attendas, verumetiam particulas qua soles lima persequaris.
Vti lima mordacius. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.
Libet rasus limo. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 4.

Limo, limas {ῥινῶ} limāre. Plin. lib. 18. cap. 1, Atque quum in arbores
exacuant, liméntque cornua elephanti.
Scalpere atque limare gemmas. Plin lib. 36. cap. 7.
¶Limare, per translationem, pro Expolire, & redundantiam circun
cidere, vt ait Budæus. Cic. 1. de Orat. Neque hæc ita dico, vt ars ali-
quid limare non possit: neque enim ignoro & quæ bona sint, fieri
meliora posse doctrina.
Ornare ac limare. Cic. 3. de Orat.
Politius limare aliquod opus. Cic. 1. Acad. Id est ornatius facere.
Ratio limat aliquid. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Tenui cura limari. Ouid 4. de Ponto, eleg 6.
Limatur veritas ipsa in disputatione. Cic. 2. Offic. Alia est illa quum
veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas: alia quum ad opinio-
nem communem omnis accōmodatur oratio. Id est, cum crasso mo-
do disputamus, non subtilitate philosophica. Budæus.
¶Limare caput cum altero, Id est coniungere, inquit Nonius.
Plaut. Pœn. 4.
¶Limare commoda alicuius, Attenuare, Imminuere. Horat. 1.
epist. 14, Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam Limat.
Budæus. Id est, atterit, & inuido oculo fascinat. Porphyr.

Limatus, pen. prod. {λελιμμένος} Participium, siue nomen ex partici-
pio. Cic. 2. de Nat. deor. Nec verò hoc in te vno conuenit moribus
domesticis, ac nostrorum hominum vrbanitate limato, sed &c. Id est
polito, inquit Budæus.
Limatus & emunctus. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Tersus ac limatus. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Limatus oratione. Cic. 1. de Orat. Qu. Scæuola æqualis & Colle-
ga meus, homo omnium & disciplina iuris ciuilis eruditissimus, &
ingenio, prudentiáque acutissimus, & oratione maximè limatus at-
que subtilis. Limatus est, è cuius oratione nihil ferè remouere pos-
sis, quin totam imaginem demoliare. Subtilis, qui acuta quædam, & à
sensu remota tractat, minuta quidem & parua. Nam subtilitati graui-
tas opposita est.
Limatum dicendi genus, quod subtile & attenuatum vocant. Cic.
in Bruto, Ex hac Rutiliana narratione suspicari licet, quum duæ sum-
mæ sint in Oratore laudes, vna subtiliter disputandi ad docendum,
altera grauiter agendi ad animos audientium permouendos: multó-
que plus proficiat is qui inflammet iudicem, quàm ille qui doceat:
elegantiam in Lælio, vim in Galba fuisse. Paulo pòst, Videmus alios
Oratores inertia nihil scripsisse, ne domesticus etiam labor accede-
ret ad forensem: alios, quòd melius putent dicere se posse, quàm scri-
bere. quod peringeniosis hominibus, neque satis doctis, plerunque
contigit, vt ipsi Galbæ: quem fortasse vis nō ingenij solùm, sed etiam
animi, & naturalis quidam dolor dicentem incendebat, efficiebát-
que vt & incitata, & grauis, & vehemens esset oratio: dein quum o-
tiosus stylum prehenderat, motúsque omnis animi tanquam ventus
hominem defecerat, flaccescebat oratio. quod iis qui limatius dicen-
di consectantur genus, accidere non solet, propterea quòd prudentia
nunquam deficit Oratorem, qua ille vtens, eodem modo possit & di-
cere, & scribere. ardor animi non semper adest: isque quum consedit,
omnis illa vis & quasi flamma Oratoris extinguitur. Idem in Orato-
re, Tria sunt omnino genera dicendi, quibus in singulis quidam flo-
ruerunt. Nam & grandiloqui (vt ita dicam) fuerunt cum ampla &
sententiarum grauitate, & maiestate verborum, vehementes, varij,
copiosi, graues, ad permouendos & conuertendos animos instructi
& parati. Et contrà, tenues, acuti omnia docentes, & dilucidiora non
ampliora facientes, subtili quadam & pressa oratione limati. Idem
lib. 3. de Oratore, Ecce præsentes duo propè æquales Sulpitius & Cot
ta. quid tam inter se dissimile? quid tam in suo genere præstans? Li-
matus alter & subtilis, rem explicans proprijs aptísque verbis, hæret
in causa semper: & quid Iudici probandum sit, quum acutissimè vi-
dit, omissis cæteris argumentis, in eo mentem orationémque defigit.
Sulpitius autem fortissimo quodam animi impetu, plenissima & ma-
xima voce, summa contentione corporis, & dignitate motus, verbo-
rum quoque ea grauitate & copia est, vt vnus ad dicendum instru-
ctissimus à natura esse videatur. Sensus est: Cotta limatus est, hoc
est sic attenuatus in exactam simplicitatem, vt nihil ferè nisi causæ
necessarium dicat: subtilis, tenuis, humilis, rem explicans proprijs
aptísque verbis: hærens in causa, non excursionibus vagus & effusus,
eligens quod esset in causa præcipuum, & in eo mentem defigens &
orationem. Vt summatim dicam: Nihil dicebat extra causam, &
quod erat in causa, tenuiter & ieiunè peragebat.
Limatus homo in vario vsu togæ. Martial. lib. 7. epigram. ad Vrbi-
cum de Aucto loquens,
Iure madens, varióque togæ limatus in vsu. Id est, optimè callens
omnia quæ togato viro côueniunt. Calderinus aliter interpretatur.
Limandum expoliendúmque se alicui permittere. Plin iunior lib.
1. epist. 10, ad Arrium, Quo magis te hortor, quum proximè in Vrbem
veneris, venias autem ob hoc maturius, illi te expoliendum liman-
dúmque permittas De Euphrate philosopho loquitur.
Limatior, Id est politior & emendatior. Acron. Horatius 1. Serm.
satyra 10, -fuerit Lucilius (inquam)
Comis & vrbanus, fuerit limatior idem Quàm rudis.
Ingenium limatius. Plin. iunior lib. 1. epist. 20. ad Cornel. Tacit.

Limatulus, penult. corr. Adiectiuum, diminutiuum à limātus. Cic. Vo-
lumnio, lib. 5, Opus est huc limatulo & polítulo tuo iudicio. Id est ter-
so & subtili.

Limatura, limaturæ, penultima producta {ῥίνημα} Puluisculus limando
detractus.

Limatus {ῥίνησις} Nomen ex participio. Cicero de Claris Orat. Nihil
enucleatè, quo fieri possit aliquid limatius.

Limax, limacis, penult prod. masc. gen. {λίμναξ} Qui exquirit vt
aliquid auferat. Plaut. Bacchid. Limaces viri quòd atterant & con-
sumant. Nonius.

Limax, limacis, pen. prod. masc. & f. g. {κοχλίας} Testudo, & cochlea ter-
restris. Colum lib. 10, Implicitus conchæ limax, hirsutáque campe.
Festus, Limaces cochleæ à limo appellatæ. Plin. lib. 19 cap. 6, Lima-
cis inter duas orbitas inuentæ ossiculum, &c.

Limbus {πέζα/παρυφή} pars vestis extrema, quæ instita dicitur. Horat.
1. Serm. saty. 2, Quarum subsuta talos tegit instita veste. Virgilius
2. Æneidos,
-limbo effulgens, & Gorgone sæua. Idem 4. Æneidos,
Sidoniam picto chlamydem circundata limbo. Vbi Seruius, Lim-
bus, est fascia quæ ambit extremitatem vestium secundum anti-
quum ritum.
Aureus limbus obibat chlamydem. Ouid. 5 Metam.
Vltima pars telæ tenui circundata limbo. Ouid. 6 Metam.
Limbum XII signorum appellat Varro Zodiacum, teste Budæo.

Limbolarius, limbolarij, Qui limbum vestibus prætexit. Plaut. Aulul 19,
-textores, limbolarij, arcularij Ducuntur, datur æs.

Limen, liminis, pen. corr. n. g. {οὐδός} Dicitur quod ex transuerso in
ianua est, à limo, id est obliquo, quòd ingredientibus exeuntibúsque
transuersum sit, vt est apud Donatum & Festum. Terent. Hecyra 3.
3, Iam vt limen exirem, ad genua accidit.
Limen, etiam superiorem partem ostij significat. Iuuenalis Saty-
ra 6, -pendentia liquit
Vela domus, & adhuc virides in limine ramos. Cato vtrunque com-
plectitur, quum inquit cap. 14, Tigna omnia, quæ opus sunt, limina,
postes, &c.
Limen superum & inferum dixit Næuius, Exime limen superum
quod mihi misero sæpe confregit caput: inferum quoque, vbi ego
omneis defregi digitos.
Limen superum inferúmque discedentes salutabant. Plautus,

Limen ſuperum, inferúmque ſalue, ſimul autem vale.
¶Aſtrictum limen, Clauſum. Ouid.3. Amor. eleg.1.
Auratum limen. Senec. Herc. Oeth.5.
Crudelia limina. Virg.3. Æneid.
Dulcia limina. Virg.2. Georg.
Incuſtodita & aperta limina, Vide INCVSTODITVS.
Læta limina. Virg.1. Æneid.
Marmoreum limen. Horat.1. epiſt.19.
Perfractum limen. Senec. Troad.7.
Proſperum limen. Stat.4. Sylu.3.
Religioſa deorum limina. Virg.2. Æneid.
Reuulſum tellure limen. Ouid.12. Metam.
Crudeles rigido cum limine poſtes. Ouid.1. Amor. eleg.6.
Superba ciuium potentiorum limina. Horat. Epod.2.
Tritum limen. Catul. ad Mallium, epigr.63.
¶Adire limina alicuius. Virg.6. Æneid.
Circunuolitare potentiorum limina, Vide CIRCVNVOLITO.
Ferrea limina compeſcere. Lucan. lib.1.
Exturbatus limine templi. Silius lib.11.
Inſiſtere limen. Virg.6. Æneid. Vide INSISTO.
Interiora domus irrumpit limina. Virg.4. Æneid.
Dura limina perrumpit bipenni. Virg.2. Æneid.
Pulſare limina. Ouid.2. Amor. eleg.19.
Scandere limina turris. Stat.12. Thebaid.
Sedere in limine. Virg.4. Æneid.
Tranſire limen cautius. Ouid.1. Amor. eleg.12.
¶Limen, pro ingreſſu aliquando ponitur. Virg.2. Æneidos,
Limen erat, cæcæque fores, & peruius vſus. Plin. lib.3. in Præf.
Limen cubiculi. Cic. pro Cluentio.
Oſtium liménque carceris. Cic.5. Tuſcul.
Obſeſſa tenere limina portarum. Virg.3. Æneid.
¶Limen, Interior pars domus. Virg.2. Georgicorum,
-penetrant aulas & limina regum. Vbi Seruius, Profitentur ſatellitium. Limina autem ait interiorem familiaritatem.
¶Limen, Locus in quo ſtatur. Virg.5. Æneidos,
-ſignóque repentè
Corripiunt ſpatia audito: liménque relinquunt.
¶Ad limina ſeruus, pro atrienſi, apud Apuleium lib.2. de Aſino. Et apud Virgilium lib.9. Æneidos, -fidúſque ad limina cuſtos. Id eſt æditus, ait Seruius. Vide AD. Budæus.
¶Limen, pro amicitia, teſte Seruio, enarrante illud de Turno, libro 7. Æneidos, -de limine pelli. Iuuen. Saty.3,
Limine ſubmoueor, perierunt tempora longi
Seruitij. Id eſt repellor ab amicitia.
¶Limina imperij, Galli *liſieras & frontieras* imperij dicunt.
Lethi limina. Lucret. lib.6.
Senectutis limen ingreſſus. Firmic. lib.3. cap.1.
A limine diſciplinas ſalutare, Vide A, vel AB.

Limen, limenis, pen. corr. {λιμήν} Latinè portum ſignificat. A quo
Limenarcha, limenarchæ, maſc. gen. {λιμενάρχης} Qui locis maritimis præeſt, vnde proiectus eſt ad exteras nationes. Dictio merè Græca: λιμὴν enim, Latinè portus dicitur. Paulus, D. De ſeruis fugitiuis, L. Limenarchæ. Hos Ariſtoteles lib.6. Politicôn, circa finem, limenophylacas vocat, quaſi portuum cuſtodes. Budæus.

Limes, limitis, pen. corr. maſc. gen. {[illegible]} Tranſuerſa via dicitur. Virg.9. Æneidos, -& lato te limite ducam. Colum. lib.1, Semitas, nouóſque limites in agro fieri nô patiatur. A limo deducit Sipontinus. Feſtus, Limites in agris nunc termini, nunc viæ tranſuerſæ ſunt.
Accliuus limes. Ouid.2. Metam. Vide ACCLIVIS.
Arctior limes. Stat.1. Thebaid.
Attritus limes aquarum. Ouid. epiſt.17.
Curuus. Senec. Thyeſt.9.
Directus Stat.2. Sylu.2.
Longo limite ſulcus. Virg.2. Æneid.
Obliquus. Senec. OEdipo,4.
Scopuloſus. Stat.1. Thebaid.
Sectus in obliquum. Ouid.2. Metam.
Spatioſus. Ouid.15. Metam.
Tenuis limes longa ſubnubilus vmbra. Ouid.2. de Remed. amor.
¶Recto graſſari limite. Ouid.2. Triſt.
Curuo limite deſcendere. Ouid.14. Metam.
Incidere rectum limitem. Quintil. lib.2. cap.13.
Partiri limite campum. Virg.1. Georg.
Limes agro poſitus. Virgil. Æneid.12.
Reſcindere limites. Stat.4. Sylu.3.

LIMITES, ait Siculus Flaccus in libro de conditionibus agrorum, ab liminibus vocabula accepiſſe. inquit enim ſic: Quo modo limina introitus exitúſque locis præſtant, limites agris. ſimiliter introitus exitúſque: qui in agris diuiſis & aſſignatis ſemper peruij eſſe debebunt, tam itineribus, quàm & menſuris agendis. Pergit idem Flaccus his verbis: Quum omnes limites à menſura denûm actuû decimani dicti ſint, ſiqui Orientem Occidentémque intuentur, qui Meridianum & Septentrionem tenent, vnum vocabulum illis erat, decumanum nuncupabant matutini & veſpertini & meridiani & ſeptentrionis cardinem: alij verò ob regionum poſitionem & naturam appellauerunt maritimos & montanos: poſtea verò, quum agri diuiderentur & aſſignarentur, decimani quidem vocabulum permanſit, vt ij, qui Orientem Occidentémque intuentur, decimani dicerentur: ij verò, qui meridianum & ſeptentrionem, quoniam cardinem mundi tenerét, cardines ſunt appellati. Et omnes limites dirimunt agros, centuriáſque deſignant: qui, vt ſuprà diximus, in agris diuiſis & aſſignatis ſemper peruij eſſe debebunt, & itineribus, & menſuris agendis. Limitum autem nomina hæc inuenimus in libello extremo eiuſdem Flacci. Orientales, ait, dicuntur Decumani. Septentrionales, cardines: item, Maximi, C.M. Actuarij, Interciſiui, Quintarij, Cultellati, Nonarij, Maritimi, Temporales qui ſolis ortum ſequuti ſunt, Gallici, Regales, Subronciui, Linearij, Sextanei, Teſſellati, Diagonales, Montani. Auſtrinales, qui per anticam & poſticam diuiduntur: Hypotenuſſales, qui angulis ſubiacent: Præfecturales, Egregij, Vndecimani, Duodecimani, Colonici, Paſſini, Solitarij, Perpetui. Aggenus autem in libro de limitibus agrorum diſtinguit limitem à rigore his verbis: Limes eſt quodcunque in agro ad obſeruationem finium opera manuum factum eſt. rigor verò ſuæ rectitudinis naturalis nomé accepit. Rurſus Hygenus in libello & ipſe de limitibus conſtituendis, ſic: Antiqui menſuras agrorum normalibus longitudinibus incluſerunt. primùm duos limites conſtituerunt: vnum, qui ab Oriente in Occidentem dirigeret: hunc appellauerunt duodecimanum, ideo quòd terram in duas diuidat partes, & ab eo omnis ager diuidatur: alterum à Meridiano ad Septentrionem, quem cardinem nominauerunt, à mundi cardine. Duodecimanum poſtea decimanum appellauerunt: quare à decem potius quàm à duobus, ſicut duo pondo nunc dicimus dupondium, & quod dicebant antiqui duo viginti: nunc dicimus viginti. Similiter duo decumanus, decumanus eſt factus. Reliquos limites fecerunt anguſtiores: &, qui ſpectabant in Orientem, prorſos, qui ad Meridianum, tranſuerſos appellauerunt. Limites autem appellati à limo, id eſt antiquo verbo, tranſuerſi. nam & limum cinctum, ideo quòd purpuram tranſuerſam habeat. item limina oſtiorum. poſtea prorſos & tranſuerſos limites appellauerunt, à liminibus, quòd per eos agrorum limina ſeruantur. poſtea apud quoſdam nomina à loci natura acceperunt: & qui ad mare ſpectant, maritimos, qui ad montem, montanos appellauerunt. Omnis ergo huius recturæ longitudo rationalis, limes appellatur. nec intereſt quicquam, decumanum dicamus, an limitem. decumanum autem primus, maximus appellatur, item Kardo: nam latitudine cæteros præcedunt. ſunt alij limites actuarij, alij linearij. Actuarius eſt limes, qui primus actus eſt ab eo quintus quiſque: quem ſi numeres cum primo erit ſextus: quoniam quinque centurias ſex limites cludunt. reliqui medij limites linearij appellantur, in Italia ſubrunciui. Actuarij autem extra maximos, D. & K. latitudinem habent pedum XII. per hos iter populo, ſicut per viam publicam debetur. ita enim cautum eſt lege Sempronia, & Cornelia, & Iulia. quidam ex his latiores ſunt XII pedibus, vt ſi qui ſunt per viam publicam militari acti. habent enim latitudines viæ publicæ. linearij limites menſuræ tantùm diſterminandæ cauſſa ſunt conſtituti: & ſi finitimi interueniunt, latitudinem ſecundum legem Mamiliam accipiunt. in Italia itineri publico ſeruiunt ſub appellatione ſubrunciuorum. habent latitudinem pedum octonûm. Hos conditores coloniarum fructus aſportandi cauſſa publicauerunt. nam & poſſeſſiones pro æſtimio vbertatis, anguſtiores ſunt aſſignatæ: ideóque limites omnes non ſolùm menſuræ, ſed & publici itineris cauſſa latitudines acceperunt.

K Quintarius.

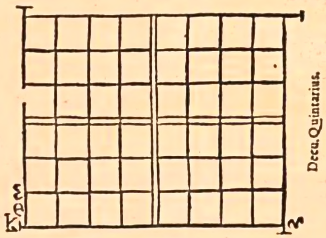

Secundum antiquam conſtitutionem limites diriguntur: quare non omnis agrorum menſura in Orientem potius quàm in Occidentem ſpectet. in Orientem, ſicut ædes ſacræ. nam antiqui architecti in Occidentem templa ſpectare rectè ſcripſerunt. poſtea placuit omnes religionem eò conuertere, ex qua parte cæli terra illuminatur. ſic & limites in Orientem conſtituuntur. Hæc Frontinus in libro de limitibus agrorum.
¶Limites in vrbe ſunt vt ſemitæ, viæ tranſuerſæ, Liuio, vt lib.1. bel. Maced. Intra portam, extráque latæ ſunt viæ: vt & oppidani dirigere aciem à foro ad portam poſſent: & extra limes mille fermè paſſus in Academiæ gymnaſium ferens, pedi ti equitiſque hoſtium liberum ſpatium præberet. Budæus.
¶Limes laxus benignitatis, per tranſlationem. Senec. de Benef. lib.1. cap.14, Quare ſiquis exiſtimat nos quum iſta præcepimus, benignitatis fines introrſus referre, & illi minus laxum limitem aperire, &c.

Limito, limitas, penult. corr. limitâre: & Limitor, limitaris {ὁρίζω} limitâri, Id eſt partiri, diuidere, ſiue diſtinguere. Plin. lib.17. cap.22, Vineas limitari decumano oportet, XVIII. pedum latitudinis ad côtrarios vehiculorum tranſitus, &c.
Limitatus ager, In centurias dimenſus, inquit Feſtus. Vlpian. in L. 1. D. De fluminib. ne quid, &c. Si inſula in publico flumine nata fuerit, in eáque aliquid fiat: non videtur in publico fieri. Illa enim inſula aut occupantis eſt, ſi limitati agri fuerint: aut eius, cuius ripam contingit.
Limitare &c. Cic. ad Appium Pulchrum, lib.3. Etſi de tua prolixa beneficáque natura limitabit aliquid poſterior annus propter quandam triſtitiam temporum: Vbi limitabit legendum videtur Budæo: & ita in vetuſtioribus codicibus legitur.

Limitatio, Verbale {ὁρισμός} Colum. lib.3. cap.11, Non intempeſtiuè commemorabimus Iulij Græcini conſcripta, velut formulam ad

quam

quam posita est limitatio terræ vinealis.

Limitaneus, Adiectiuum {ὅριος.} vt, Limitanei milites, Qui in limitibus regni constituuntur in præsidio, ob incursus inimicorum vicinorum. Iurisconsult. in l. vltima, de Fundis limitrophis, Agros limitaneos vniuersos cum paludibus, omníque iure, quos ex prisca dispositione limitanei milites ab omni munere vacuos ipsi curare pro suo compendio atque arare consueuerunt, &c. Fundi limitanei, Id est limiti deputati.

Limeum, Herba appellatur à Gallis, qua sagittas in venatu tingũt medicamento, quod *Venenum ceruarium* vocant. Hæc Plinius libro 27. cap. 11.

LIMIA, Fluuius Hispaniæ, apud Melam lib. 3. Linia hodie dicitur, teste Oliuario.

Liminium, liminij. Cicer. in Topicis, Quum ipsius postliminij vis quæritur, & verbum ipsum notatur, in quo Seruius noster (vt opinor) nihil putat esse notandum nisi post, & liminium illud productionem esse verbi vult, &c.

LIMIOSALEVM {Λιμιοσάλεον} Ptolemæo lib. 2. cap. 11, Vrbs Germaniç, vulgò *Gnesna.*

Limito, limitas, Vide LIMES.

LIMNI, Insula iuxta Orientalem plagam Hyberniæ, quæ deserta est, authore Ptolemæo lib. 2. cap. 2. Silimnus dicta Plinio.

Limo, limas, Vide LIMA.

Limonia, limoniæ, Alterum genus anemones. Plin. lib. 21. cap. 11.

Limoniates, Gemma eadem videtur quæ smaragdus. Plinius lib. 37. cap. 10.

Limonium, Frutex est nunquam cubitali altior, cristísque foliorum ac radice nigra, sed dulci. Recipit eum incibis Oriens. Ex Plinio libro 22. cap. 22. Vide LIMONIVM.

LIMONVM {Λίμωνον} Pictonum oppidum in Gallia, teste Ptolemæo libro 2. cap. 7. Vulgò *Limon.*

Limosus, Vide LIMVS substantiuum.

Limpidus, penult. corr. Adiectiuum {διαφανής} Clarus, purus, lucens. Columella lib. 12. cap. 28, Postea quum de doliis aut de seriis diffundere voles, vere florente rosa defæcatum quàm limpidissimum in vasa bene picata & pura transferto.

Lacus limpidi. Catul. ad Sirmionem Peninsulam, epigram. 29.

Vocem limpidam ac canoram facit sandaracha. Plinius libro 34. cap. vltimo.

Limpitudo, pen. prod. limpitudinis {τὸ διαφανές.} Plin. lib. 32. cap. 11, Stát veluti suillo crure longo in arena defixæ, hiantésque qua limpitudo est, pedali non minus spatio.

LIMVICI, Ptolemæo lib. 2. cap. 7, Galliç populi, alio nomine Lemouices. Vulgò *Limosin.*

Limus, limi, Vestis genus. Virgil. 12. Æneidos, Velati limo, & verbena tempora cincti. Vbi Seruius post longam de limo interpretationem, sic dicit, Caper tamen & Iginus hoc loco dicunt lectionem esse corruptam: nam Virgilium ita reliquisse confirmant, Velati Limo. Limus autem, est vestis qua ab vmbilico vsque ad pedes teguntur pudenda poparum. Hæc autem vestis habet in extremo sui purpuram limam, id est flexuosam: vnde & nomen accepit. nam limum, obliquum dicimus.

Limus, masc. gen. {ἰλὺς, ἰλύς} Lutum est, seu cœnũ illud mollius quod ex aquarum putredine relinqui solet. Plinius libro 11. cap. 37, Labra herbas eruentibus, limúmque lata vt suum generi.

Grauis veteri cratere limus adhæsit. Horat. 2. Serm. satyr. 4.

Informis limus. Virgil. 6. Æneid.

Niger limus. Virgil. 4. Georg.

Durescit limus igni. Virg. 8. eclog.

Obducere plagam limo, Vide OBDVCO.

Læui rimosa cubilia limo vnge. Virg. 4. Georg.

Limosus, penult. product. Adiectiuum {ἰλυώδης, πηλώδης} Limo plenus, & cœnosus. Plin. lib. 16. cap. 36, Vbi limosiore callo induruit.

Limosa aqua. Columel. lib. 5. cap. 9.

Flumina limosa. Ouid. 1. Metamorph.

Humus limosa. Ouid. 1. de Remed. Amor.

Iuncus limosus. Virgil. 1. eclog.

Lacus limosus. Virgil. 2. Æneid.

Limosa radix. Plin. lib. 27. cap. 5.

Vlua limosa. Lucan. lib. 2.

Limus, Adiectiuum {πλάγιος} Quod & limis dicitur. Festus, Limis, obliquus, id est transuersus: vnde & limina. Terent. Eunuch. 3. 5,

-ego limis aspecto

Sic per flabellum clanculum. Vbi Donatus, Limis, si nominatiuus singularis est, transuersus significat, si septimus pluralis, deest oculis. Nam limis, est transuersus: vnde limen dicitur quoque, quòd ingredientibus exeuntibúsque transuersum sit. Quum igitur dissimulant homines se videre quod vident, & non recta facie, sed transuersa intuentur: limes dicuntur aspicere.

Limis oculis aspicere vel intueri: Hoc est, toruè & obliquè, quod ferocitatis & iræ indicium esse solet. Plaut. Milit. 18,

Aspice limis oculis, ne ille nos se videre sentiat.

Ocellis limis subridere. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

Limulus, penult. corr. {ὑποπλάγιος} Adiectiuum diminutiuum. Plautus Bacchid. 23,

Vidén' limulis vt obsecro intuentur?

Linamentum, Linarius, Vide LINVM.

LINDOS, Vrbs est Rhodi insulæ. In Rhodo, inquit Põponius, tres quondam erant vrbes, Lindos, Camiros, Ialysos.

LINDVM {Λίνδον} Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Vrbs est Britanniæ insulæ: alio nomine Lincolina & Lindecolinum. Vulgò *Lincolon.*

Linea, lineæ {γραμμή} à Lino linis, Est filum illud quo fabri materiarij vtuntur ad signandam materiam: quòd ex lino fiat. Et quoniam ab hac, si rubrica vel alio colore intincta fuerit, figura designatur longa sine latitudine atque altitudine: ea quoque figura, linea vocatur.

Perpendiculo & linea vti. Cic. Qu. fratri, lib. 3, Aliquando perpendiculo & linea discet vti.

Circumcurrens linea. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Extremæ lineæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Longinqua linea. Vide LONGVS.

¶Designare aliquid velut primis lineis. Quintil. lib. 4. cap. 2, Non vt consumantur affectus, sed tamẽ vt velut primis lineis designẽtur.

Ducere lineam, Vide DVCO.

Ducere primas lineas. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Ferri suo deorsum pondere ad lineam, hunc naturalem esse omniũ corporum motum dicit Epicurus apud Ciceronem lib. 1. de Finib.

A linea incipere, Vide A.

Rectis lineis in cælestem locum subuolent ignea. Cic. 1. Tusc.

Transire lineas. Cic. in Parad. Siquidem est peccare tãquam transire lineas.

¶Linea, Gradus agnationis. Paulus in l. Stemmata. D. De grad. & affin. & nom. Stemmata cognationum directo limite in duas lineas separantur.

¶Linea, filum omne dicitur ex lino, & quicunque tenuis funiculus. Columella, Ligato pede longa linea gallina custoditur.

¶Linea, qua capiuntur pisces, & cui hamus deligatur. Plinius lib. 9. cap. 43, At vulpes marinæ, simili in periculo glutiunt amplius vsque ad infirma lineæ, quæ facilè prærodant. Martialis lib. 5, Tremuláque captum linea trahit piscem.

Lineam mittere, apud Plautum in Mostel. 15,

Non ego ita extemplo meum ostendam sensum: mittam lineam: Dissimulabo me horum quicquam scire. Nonnulli à captatoribus piscium dictum volũt, in quos linea mittitur. Alij per metaphoram à pictoribus deducunt, qui vbi pingere aliquid volunt, lineam prius vmbræ cuidam similem mittunt: per quam ipsi picturam dirigant, sed ex illa tamen ab intuentibus nihil deprehendi potest de picturæ futuræ forma.

Linea, in venatione significat formidinem ab aliis dictam, vario plumarum nexu discolorem, qua terrentur apri, vulpes, lupi, vrsi, sed potissimũ cerui. In ea alternus textus plumarum, sed vulturis & cygni præcipuè laudatur: sed & interdum sandice fucabatur. Nemesianus, Linea quinetiam magnos circundare saltus Quæ possit, volucrésque metu cõcludere prædas, Digerat innexas non vna ex alite pinnas. Eam etiam lib. 4. de venatione, Oppianus δειμαλέην μήρινθον, id est lineam formidolosam appellat, & σπάρτον πολύχροον, id est formidinem multicolorem. Turnebus.

Vltima linea rerum mors est. Horat. 1. epist. 17.

Linea margaritarum. Scæuola in l. Medico §. vlti. D. De auro, argento, mundo, &c. Idem in l. Lineam. D. Ad legem Falcid. Lineam margaritarum trigintaquinque legauit.

Vti in linea pertusis margaritis. Vlpianus in l. Si seruus ser. §. Si quum. D. ad l. Aquil. Si quum maritus vxori margaritas extricatas dedisset in vsum, ea inuito vel inscio viro perforasset, vt pertusis in linea vteretur, &c.

Linea propriè appellatur longitudo latitudinis prorsus expers, cuius quidem extremitates sunt duo puncta. Est igitur linea recta, ab vno puncto ad alium breuissima extensio, in extremitates suas eam recipiens. Euclid. 1. Elemen.

Lineo, lineas {ὑπογράφω} lineâre, Lineas ducere, Lineis rem aliquam figurare & deformare. Plautus Milit. 12, Bene lineatam si semel carinam collocauit. Cato cap. 14. Et quæ opus sunt domui, præstabit: & ad opus dabit, succidet, dolabit, lineabit, secabitque materiam solam duntaxat.

Linearis, & hoc lineare, pen. prod. {γραμμικός} Quod ad lineam pertinet. Vnde linearis pictura vocata est, quæ lineas circum vmbram hominis deductas habet: cuius author Philocles putatur, teste Plinio libro 35. cap. 3.

Probationes lineares. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Linearis ratio. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Lineamentum, lineamenti {ὑπογραφή} Ipsa extremitas, & quasi linea quædam corporis, per quam hominis forma dignoscitur, à lineari pictura tracta, in qua per solas lineas effigies hominis cognoscebatur. Iustinus libro 1, Lineamentorum æqualitas matri & filio persimilis.

Lineamenta & formæ deorum. Cic. 1. de Nat. deor.

Lineamenta, in geometria: hoc est, linearum productiones. Cicero 1. de Oratore, In geometria lineamenta, formæ, interualla, magnitudines, &c.

Lineamenta animi. Cic. 3. de Finibus, Animi lineamenta sunt pulchriora quàm corporis.

Numerus extrema lineamenta orationi attulit. Cic. in Oratore. Id est, manum extremam, & expolitionem. Ita orationem absoluit, vt in ea expolienda nihil amplius desideraretur.

Lineatio, lineationis, Verbale. Firmicus lib. 1. cap. vltimo, Vnde enim sese singuli propria corporis lineatione cognoscunt, &c. Id est, lineamentis.

Lineatus, pen. prod. Solin. cap. 40.

Lineus, Vide LINVM.

Lingo, lingis, linxi, linctum {λείχω} lingere, Aliquid lingua molliter tangere. Plaut. Casin. Mel mihi videor lingere.

Lingere rursus dicimus, quum aliquid in ore tenentes, guttatim defluere in stomachum sinimus. Plin. lib. 37. cap. 10, Sed lingentium calculos frangit, pellitque. Idem lib. 31. cap. 9, Datúsque lingendus, & oculis iumentorum inspuitur.

Linctus, huius linctus {λείγμα.} Plin. lib. 31. cap. 9, Multi tussim veterem linctu salis discussere.

LINGONES, penult. corr. {Λίγγονες, Λίγονες} Inter Celtas populi finitimi Heduis, Sequanis ac Tullensibus, qui dicebantur Leuci, nomen retinent. Ciuitas est episcopalis in prouincia Lugdunensi, ac Francorum regno sita. *Langres.* Cæsar 1. bel. Gal.

Pugnaces Lingones. Lucan. lib. 1.

Lingonus, lingoni, pen. corr. {Λίγγονος} Idem. Martialis lib. 8, Lingonus à recta, Flaminiáque recens.

Lingonicus,pen.corr. { λιγγονικός. } Claud.3.Paneg.

Lingua,linguæ { γλῶσσα } Notæ significationis. Dicta à lingendo vel ligando, quòd lingat cibum. nam cibos vi sua conglobat ac deprimit, in ventriémque transmittit. Seu quòd ipsa, dentium septis quasi muro vallata ac ligata sit.

Raræ perplexa foramina linguæ.Lucret.lib.4.
Radix vltima linguæ.Ouid.6.Metamorph.
Solutio linguæ.Cic.lib.1.de Oratore. Vide Solutè & suauiter dicere,in DICO,dicis.
Templa linguæ. Lucretius lib.4, Humida lingua circum sudantia templa.Hoc est,partes linguæ sudantes.
Humor linguæ deficit Ouid 9.Metamorph.
Aspera lingua premit fauces.Virgil.3.Georgic.
Aspera lingua nimia siccitate,Vide ASPER.
Bisulca lingua.Ouid 9.Metamorph.
Fissa lingua in duas partes.Ouid.4.Metamorph.
Frigida lingua.Virgil 4.Georgic.
Multifidas linguas vibrans draco. Valerius lib.1.Argonaut.
Nigra lingua subest.Virgil.3.Georgic.
Suppressa lingua palato.Ouid 3.Trist.eleg.3.
Tribus linguis præsignis draco.Ouid.7.Metamorph.
Linguis micat ore trisulcis.Virgil 3.Georgic.
Vibrantes linguæ.Virgil.2.Æneid.
¶Comprehensam forcipe linguam abstulit.Ouid.6.Metamorph.
Coruscare linguis dicuntur serpentes.Ouid.4.Metamorph.
Excidere vel auellere linguam.Cic.3.de Oratore, Hæc tibi est excidenda lingua: qua vel euulsa spiritu ipso libidinem tuam libertas mea refutabit.
Resecta lingua ense.Ouid.in Ibin.
Thesaurus in lingua stultis situs.Plaut.Pœn.9.
Lingua loqui,Vide LOQVOR.
Commercia linguæ,Id est colloquia.Ouid.3.Trist.eleg.11.
Facundia linguæ.Ouid.3.Trist.eleg.5.
Tela linguæ.Ouid.4.de Ponto,eleg.6.
¶Lingua astricta mercede,Vide ASTRINGO.
Blæsa lingua.Ouid.3.de Arte.
Lingua celeri & exercitata sunt oratores quidam.Cic.1.de Orat.
Diues lingua.Horat.2.epist 2.
Elegans.Catul in amicam Formiani.epigr.40.
Exanimis.Ouid 11.Metamorph.
Facunda.Horat.4.Carm ode 1.
Falsæ periuria linguæ.Ouid 7.epist.
Gratia ficta linguæ.Ouid.11.epist.
Garrula lingua.Tibul.lib.4.eleg.12.
Inexplanata lingua,Vide INEXPLANATVS.
Magicæ potentia linguæ Ouid.7.Metamorph.
Modesta lingua.Ouid.epist 18.
Nocens lingua.Propert.lib.2.eleg.29.
Lingua nulla est,qua negem quicquid roges.Plaut.Capt.16.
Patruæ verbera linguæ.Horat.3.Carm.ode 12.Vide PATRVVS.
Pia lingua Ouid.epist.21.
Pictæ tectoria linguæ.Persius satyra 5.
Procax lingua.Silius lib.8.
Professoria lingua.Tacit lib.13.
Prompta lingua ad rigidos sonos.Ouid.4.Fast.
Sacrilega lingua.Ouid.1.de Remed Amor.
Secretior lingua.Quintil.lib.1.cap.1.
Subdola lingua Ouid 1.de Arte.
Lingua trepidans.Catul.de Berecynthia,58.
Vanæ mendacia linguæ.Ouid.3.Amor.eleg.10.
Venalis lingua.Lucan.lib.1.
¶Acuere linguam causis.Horat.1.epist.3.
Vsum linguæ auferre alicui Ouid.14.Metamorph.
Constat lingua.Seneca epist.84, Tentantur pedes,lingua non constat. De ebrio loquitur.
Continere linguam,Vide CONTINEO.
Deerat lingua palato,Id est non poteram loqui.Ouid.21.epist.
Delirat lingua.Lucret.lib.3.
Templa linguæ. Lucret.lib.4,
Humida linguai circum sudantia templa. Hoc est, partes linguæ sudantes.
Vsum linguæ deperdere.Ouid.5.Metamorph.
Linguam diuertere ad mores alicuius,pro Reprehendere. Plautus Pœnulo,16.
Eripere linguam alicui.Ouid.2.Fast.
Fauere linguis,Vide FAVEO.
Feruet lingua mero Ouid.2 Fast.
Stolidæ conuitia fundere linguæ.Ouid.13.Metamorph.
Fac habeant linguam ædes tuæ. A.quid ita? S.quom veniam innocent. Plaut.Casin.12.
Crimen habere linguæ.Ouid.1.Fast.
Inutilis hæsit lingua.Ouid.4.epist.
Lingua hæsitare.Cic.1.de Orat. Vide ADSONVS.
Infringitur lingua.Lucret.lib.3.
Properante lingua legere.Ouid.3.de Ponto,eleg.5.
Titubante lingua loqui Ouid 3 Trist.eleg.1.
Linguam alicui occludere,Vide OCCLVDO.
Lingua gladiorum aciem præstringens.Plaut.Trucul.10.
Retundere linguam alicuius.Liu.Decad.4.lib.3, Si Ætolorum linguas retundere vellent.
Rapta silet altera lingua.Ouid.6.Metamorph.
Riget lingua.Ouid.1.de Arte.
Linguam esse in quæstu.Quintil.in Prooem.lib.1.
Tardescit lingua.Lucret.lib.3.
Non tenere linguam nimio mero.Ouid.1.Trist.
Tenere linguam in ore clauso.Catull.in Camerium,epigr.51.

Titubat lingua.Ouidius 1.de Arte.
Torpet lingua. Catul ad Lesbiam epigr.48.
Torpuerat gelido lingua retenta metu.Ouid.epist.11.
Vibrare linguam.Ouid ad Pisonem,
Densáque vibrata iaculari fulmina lingua.
Libera vti lingua Vide LIBER adiectiuum.
¶Lingua,pro Oblocutione. Cic.ad Varronem,lib.9.1,Tibi autem idem consilij do, quod mihimetipsi, vt vitemus oculos hominum,si linguas minus facilè possimus.
¶Lingua, pro Differentia sermonum. Vnde linguas scire, apud Plaut.Pœn.2. Plin.lib.12.cap.1,Est Gortynæ in insula Creta iuxta fontem platanus vna,insignis vtriusque linguæ monumentis. Cicero 5. Tusculan In his linguis quas non intelligimus quæ sunt innumerabiles,surdi profectò sumus.
Linguam Græcam Latina copiosiorem esse dicit Cicero 2. Tuscul.
Gentes variæ linguis Virgil 8.Æneid.
Agmina dissona lingua Silius lib 16.
Sermo lingua concinnus vtraque Horat.1.Serm.saty.18.
Egestas linguæ Lucret lib.1.
Doctus sermonis vtriusque linguæ Horat.3 Carm ode 8.
Duas linguas ediscere. Ouid.2.de Arte. Intelligit Romanam & Græcam.
Lingua Latina,Vide LATIVM.
Facere potentiorem linguam Latinam. Quintil.lib.1.cap.5.
Latinam linguam non modò non inopem, vt vulgò putant,sed locupletiorem etiam esse quàm Græcam sentit Cicero 1.de Finib.
Tueri linguam.Quintil.lib.1.cap.1.
¶Lingua,herba quæ nascitur circa fontes.Plin.lib.24 cap.19.

Linguarium,linguarij.n.gen. Linguæ velut theca & repositorium. Seneca,Ecce,inquit,vt doleat tibi,vt postea cōsideratius loquaris,quod dicere solemus,linguarium dabo. Linguarium,Id est linguarum thecam & repositorium,in quo se dicit linguam conditurum, ne temerè promittat. Natum est hoc verbum è ioculari vulgi sermone,quo & nos plerunque iocantes vtimur.

Lingula, siue ligula, penult.corr. Diminutiuum { γλωσσάριον,γλωττίς. } Festus, Lingula per diminutionem linguæ dicta: aliàs à similitudine linguæ exertæ,vt in calceis: aliàs insertæ: id est intra dentes coercitæ,vt in tibiis.
Lingula & ligula obseruo à doctis indifferenter scribi.
Ligula calceorum. Martialis lib.2,Non extrema sedet lunata ligula planta. Vbi propter primæ syllabæ productionem, alij legunt lingula. Iouenal.satyr.5,
-& ligulas dimittere solicitus ne
Tota salutatrix iam turba peregerit orbem.
¶Lingula edolata. Columella lib 8.cap.11, Stabulum autem carere debet vligine: cuius in solo per ordinem figuntur breues paxilli: eorúmque partes summæ lingulas edolatas habent, quæ transuersis foratis perticis inducantur.
¶Ligula.Instrumentum cauum & oblongum, in speciem linguæ factum: quale est illud quo vtuntur aromatarij ad extrahenda è vasis vnguenta. Plinius lib.21.cap.14,Cera punica fit hoc modo: Ventilatur sub dio sæpius cera fulua. Deinde feruet in aqua marina, ex alto petita,addito nitro. Inde ligulis hauriunt florem, id est candidissima quæque,transfundúntque in vas, quod exiguum frigidæ habeat. Ex quibus verbis palàm est,Ligulam esse vas ad hauriendum idoneum: proinde non (vt malè putauit Sipontinus) planum. Nomen habere putatur à similitudine linguæ ad palatum retractæ, atque ita cauæ, quæ sanè cochlearis est forma. Columel. lib.6.cap 2. Martialis lib. 14, de ligula argentea,
Quamuis me ligulam dicant equitésque patrésque,
Dicor ab indoctis lingula grammaticis.
Lingula,in torculario Catonis de Re rustica,significat nouissimam partem quæ inter duas arbores inseritur. Eam pedes duos & semissem longam esse vult Cato, & ita inter arbores conuenire debere,vt digitum pollicem laxamenti habeat, quò facilius prelum moueatur, quàm si arctius iungeretur. Ex Turnebo.
¶Ligulam vocat Columella, instrumentum ad purgandam è vase spumam:lib.9 cap.16,Deinde(inquit)vbi liquatum mel in subiectum alueum defluxerit,transfertur in vasa fictilia,quæ paucis antè diebus aperta sint,dum musteus fluctus deferuescat:isque sæpius ligula purgandus est.
¶Ligula,Mensuræ genus,quæ & cochlear dicitur. Est autē quarta pars cyathi. Quatuor enim ligulæ complent cyathum. Vide Georgium Agricolam lib.1. Plin.lib.20 cap.5, Item opisthotonicis & iocinorum vitiis,& torminibus,& strangurià, duarum aut trium ligularum mensura. Idem libro 20 capite 5. Columella libro 12.cap.21.
¶Lingulam vocitauere etiam veteres gladiolum oblongum,in speciem linguæ factum. Testis Gellius lib 10.cap.25.
¶Lingula, siue lingua, pro promontorio oblongo. Plinius libro 37, Inde in altum lingua mille passuum excurrens. Cæsar 3. belli Gall. Erant eiusmodi ferè situs oppidorum, vt posita in extremis lingulis, promontoriísque, neque pedibus aditum haberent, &c. Budæus.

Linguax,linguacis,penultima prod.omnis gen. { γλωσσαργος,λάλος } Verbosus,multum loquens,dicax. Gellius libro 1.cap 15,Hoc genus homines in verba proiectos,locutuleios,& blaterones, & linguaces dixerunt.

Lingulaca,lingulacæ,pen.prod. { γλωσσώδης } Mulier blateratrix & multiloqua.Plaut.Casina,11,
Vin' lingulacas? S. quid opus est, quando vxor domi est?
Ea lingulaca est nobis: nam nunquam tacet.
¶Lingulaca, Genus piscis, vel mulier auguratrix, inquit Festus. Hermolaus, Quem Plautus atque Varro lingulacam nominant:aut solea est,aut ei non absimilis.
¶Lingulaca,quæ & lingua,Herba circa fontes nascens. Plinius libro 25 cap.11.

Lingulatus,

Lingulatus, penult. producta, Adiectiuum {γλωσσωτός.} vt Lingulatus tubulus, cui opponitur Elinguis. Dicuntur autem lingulati tubuli ex parte altera, vt alius in alium intre conueniréque possint, veluti linguæ schema præferentes. Ex Vitruuio, lib.8.cap.vlt.

Linio, linis, liniui, linitum, penu ltima producta {ἀλείφω} linire, Vngere, vel fricare, aut aliquid leuiter digito aut aliquo instrumento alicui rei superinducere, & molliter ac tenuiter imprimere, non autem crassé. Columel.lib.6.cap.30, Tepenti adipe vel vino liniuntur. Ibidem, cap.17, Quicquid vitiosi est inurere, atque ita liquida pice cum oleo linire.

Ora linit luto. Ouid.3.Fast.

Liniuntur cæde sagittæ. Propert.lib.3.eleg.12.

Linio, linias, Vide LINEA.

Lino, linis, lini, liui vel leui, litum {ἀλείφω, ἐπιχρίω} linere, Est crassé aliquid aliquo instrumento superinducere. Liu.2.bel.Punici. Id sicut in pilo quadratum stuppa circunligabant, linebántque pice. Martial. lib.1, Nec quæ Callaico linuntur auro.

Auro sublimia tecta linuntur. Ouid. de medicamine faciei.

Ora linere venenis, Id est fucare faciem. Ouidius 1. de Remed. amoris.

Linere spiramenta, Obturare. Virgil.lib.4.Georgic.

Linisti. Quintil. in Declam. Cæci. Et nequid sceleri impio deesset, mariti tui cruore parietem linisti.

Liui. Columella libro 12.cap 50, Multi quum semel noua dolia, vel serias crassa gummi liuerunt, vna in perpetuum gummitione contenti sunt.

Leui. Columella, Si recté leueris, in dolium quinquagenarum pedum quatuor satis erit.

¶Linere, Insignire, & quasi liniendo & poliendo exornare. Cic. ad Qu. fratrem, lib.2, Lucretij poemata (vt scribis) lita sunt multis luminibus ingenij, multæ tamen artis. Id est insignita, & quasi fucata. Ex vetusto exemplari legitur non ita.

Carmina linenda cedro Horat de Arte.

Litus, lita, litum {ἀλειφθείς} Maculatus, inspersus. Virgilius 4. Georgicorum,

Ardentes auro, & paribus lita corpora guttis.

Litura, lituræ, penult. prod. {ἀλοιφή} Superinductio & complanatio, deletio. fit quum superinducto atramento, alióve liquore scripturam vel picturam destruimus. Cicero 3. Verrina. Deinde in codicis extrema cera nomen infimum in flagitiosa litura fecit. Ouidius epistol. 3,

Quascunque aspicies, lacrymæ fecere, lituras. Martialis lib.4,

Non possunt nostros multæ Faustinæ lituræ

Emendare iocos, vna litura potest.

Cæcæ lituræ. Ouid. epist. 11.

Multa litura coercuit carmen Horat. de Arte.

Contemplari lituras codicis, Vide CONTEMPLOR.

Facta litura admonitu tuo. Ouid.2. de Ponto, eleg.4.

Suffusas lituras habet littera. Ouid.3. Trist. eleg.1.

¶Litura, pro Linitione, vel linimento. Columella lib.4.cap 24, Solem etiam & pluuias arcet eiusmodi litura.

Litus, huius litus, Verbale. Plinius lib.33.cap.6, Vsus eius ad collyria, & litu ad muliebrium cicatricum fœditates tollendas.

Linostrophon, pen. corr. Herba quæ aliàs marrubium dicitur. Plin. libro 20.cap.22, Marrubium plerique inter primas herbas commendauere, quod Græci prasion vocant, alij linostrophon. Vulgò nomen retinet.

Linozostis, Herba quæ aliàs Mercurialis dicitur, teste Plinio libro 25.cap.5.

Linquo, linquis, liqui, lictum, secundum Priscianum {λείπω} linquere, Idem quod Relinquere, & deserere. Virgilius eclog 1,

-& dulcia linquimus arua. Cicero pro Plancio, Minturnenses coloni quidem, &c. quòd C. Marium, linquentem terram eam quam seruauerat, lacrymis, votísque omnibus prosequuti sunt, æterna in laude versantur.

Hospitium linquere. Virgil.3. Æneid.

Laborem longum linquere. Virgil 3. Æneid.

Mensas linquere. Catul. in Carm. nup.

Animas linquebant. Virgil 3 Æneid.

Lumina vitalia linquere. Cicero 1. de Diuin. Ex quodam poeta.

Promissa linquere Catul Argon.

Linquentem animum reuocare. Curtius, Quem vt iniicere corpori suo manus sensit (credo vltimi dedecoris indignitate commotus) linquentem reuocauit animum, & nudum hostis latus subiecto mucrone hausit Budæus. Vide ANIMVS.

Linqui animo. Sueton. Extremo tempore repenté animo linqui solebat. Budæus.

Linquendus {λειπτέος.} Ouid.13 Metamorphoseos,

-vtque reliquit, Sic linquendus erat.

Lintearius. Linteatus. Linteo. Linteolum, Vide LINTEVM.

Linter, lintris, mascul. gen & frequentius fœm. {σκάφη} Nauicula è caua arbore facta. Cæs.7. belli Gall. Conquirit etiam lintres: has magno sonitu remorum incitatas, in eandem partem mittit. Liu.1. belli Pun. Itaque ingens coacta vis nauium est, lintriúmque temere ad vicinalem vsum paratarum. Cic. de Clar. Orat.

Exiguus linter. Tibul.lib.1.eleg 5.

Cauat arbore lintres. Virg.1.Georg.

Conuehere lintribus aliquid in. Cic. pro Milone. Repéte lintribus in eam insulam materiam, calcem, cæmenta, atque arma conuexit.

In liquida nat tibi linter aqua Tibul.lib.1.eleg 5.

Transuecti amnem lintribus. Claud 1. Panegyr.

Seruabit plenis in lintribus vuas. Tibul.lib.1 eleg.5.

Lintrarius, Qui lintri præest. Apud Vlp.1.§ De exercitoribus. D. Nautæ, caupones, stabularij, vt recepta restituant.

LINTERNVM {λίντερνον} Campaniæ vicus, vbi Scipio Africanus inuidiæ cedens obiit, ac sepultus est.

Lentisciferum Linternum. Ouid.15. Metamorph.

Palustre Linternum. Silius lib 8.

Linternus, Adiectiuum {λιντερνός.} vt Palus Linterna. Silius lib 7.

LINTERNVS {λίντερνος} Ducatio, Campaniæ fluuius est, haud longè à Vulturno fluuio & oppido.

Linteum, lintei, neutri gen. {ὀθόνη, σινδών} à Lino fit, Pannus lineus, & sudarium quo in balneis vtimur, & aliis negotiis ad extergendum. Martialis lib.14, Non tam sæpe teret lintea fullo tibi. Cicero pro Rab. Posthumo, Audiæ visæque merces fallaces quidem & fucosæ, chartis & linteis & vitro delatæ.

Conuersa domum dare lintea, Renauigare domum. Horatius Epod.16.

Tepefacere linteum. Cels. lib 3 cap 6.

¶Lintea, Quæ sunt idonea ad spectantium vmbracula. Vnde legimus Cæsarem totum forum linteis adumbrasse.

¶Lintea, Vela quibus vtuntur nautæ. Virgil.3. Æneid.

-certum est dare lintea retro.

Caua lintea. Valer.4. Argon. Vide CAVVS.

Orba lintea ventis. Ouid.13 Metamorph.

Lintearius, Adiectiuum. vt, Negotiatio lintearia. Vlpianus in l. Procuratoris. §. Si plures ff. De trib. act. Duas negotiationes exercebat, puta sagariam & lintea riam.

Linteolum, penult. corr. Diminutiuum {ὀθόνιον.} Plinius lib.20 cap.17. Distillationem narium discutit tusum, in linteolo olfactum. Plaut. Epid.5, Tunicam rallam, tunicam spissam, linteolum cæsicium. Columella lib 6.cap.16, Præfractis cornibus linteola sale atque aceto & oleo imbuta superponuntur.

Linteus, Adiectiuum {λίνεος.} vt Lintea vestis, Lino compacta & contexta. Cic.7. Verrina, Illi ad deprecandum periculum proferebant alij purpuram Tyriam, thus alij atque odores, vestémque linteam.

Linteæ candidæ tunicæ. Liu.9. ab Vrbe.

Lintei libri, Qui lino fiebant, siue qui in linteis vice chartæ erant scripti: cuiusmodi Sibyllini quidam fuerunt. Liu.4. ab Vrbe, Licinius Macer author est, & in fœdere Ardeatino, & in linteis libris ad Monetæ inuentos. Plinius libro 13.cap.11, In plumbeis linteísque voluminibus scriptitatum constat.

Linteatus, pen. prod. {ὀθονοφόρος} Linteo indutus. Liu.10 ab Vrbe, Ea legio linteata ab integumento consepti, quo sacrata nobilitas erat, appellata est.

Linteatos vocare possumus sacerdotes linteis indutos. Seneca de Vita beata, Quum linteatus senex laurum, & medio lucernam die proferens, conclamat iratum esse aliquem deorum, concurritis.

Linteo, linteonis {λινουργός} Qui texit linteamina pro côficiendis vestibus, vt docet Seruius lib 7. Æneid. Plaut. Aulul.19,

Aut manulearij, aut myrobrecharij,

Propolæ, linteones, calceolarij.

Linum, lini {λίνον} ἀπὸ τοῦ λίνω antiquo verbo, quod est Teneo: quia lino omnia tenentur. Plin.lib.19.cap.33, Argatilis appellatur, eadem figura ex lino intexens.

Seges lini vrit campum. Virgil.1. Georgic.

Lini semen. Plin. lib.34 cap 12.

Carpere linum, Vide CARPO.

Traiicere duo lina acu. Cels. lib.7 cap.21.

¶Linum, pro Filo. Celsus libro 7.cap.14, A quibusdam tumor ad imum acu traiectatur duo lina ducentes: deinde vtriusque lini duobus capitibus diuersæ partes astringuntur. Sic sæpe alibi. Aliquando tamen filum pro lino dicit.

Linum crudum. Cels lib.7.cap 4.

Linum factum, Linum infectum. Vlpianus in l. Si cui lana legetur. D. De legat 3.

¶Linum, pro fune nautico. Ouid.3. Fastorum,

Dumque parant torto subducere carbasa lino.

¶Linum, pro reticulo Virgil.1. Georgicorum,

-pelagóque alius trahit humida lina.

¶Lina pluraliter, pro cassibus quibus feræ capiuntur. Ouidius 3. Metamorphoseos.

Lina madent, comites, ferrúmque cruore ferarum. Ibidem,

Sistite opus præsens, nodosáque tollite lina.

Lineus, Adiectiuum {λίνεος, λινοῦς} Quod ex lino factum est. Plin. lib.12. cap.6, Sed vnde lineas vestes faciunt, &c.

Vincula linea. Virgil.5. Æneid.

Liniger, penult corr. Adiectiuum {λινοφόρος.} Ouid.1. Metamorphoseos, Nunc dea linigera colitur celeberrima turba. Isidis sacerdotes intelligit, vestibus lineis indui solitos. Idem 2. Amor. elegia 2, Isis linigera.

Grex liniger. Iouenal. satyr.6.

Linamentum, linamenti {μοτός} Filum quod ex lino voluendo trahitur, inquit Perottus. Plin. Delphini adipe linamenta accensa excitant vuluæ strangulatu oppressas. Budæus, Linamentum Celsus semper accipit pro penicillo quod vulneri imponitur ex linteolo vel spongia vel lana. Hactenus Budæus. Columel. lib 6.cap 11.

Linamentum demittendum. Cels. lib.8.cap.9.

Superdare linamenta. Cels. lib.7 cap.25.

LINVS {λίνος} Thebanus poeta antiquissimus, Apollinis filius, inquit Seruius apud Virgilium ecloga 6, Vt Linus hæc illi diuino carmine pastor. Hermodorus verò Platonicus lib.1. Disciplinarum, dicit hûc Mercurij ex Musa Vrania filium, & Thebis genitum. Occubuit in Eubœa, sagitta ab Apolline transfixus.

LIPARA, Liparæ, pen corr. {λιπάρα} Vna ex Æoliis insulis. Æoliæ autem dictæ sunt, quòd Æolus Iliacis temporibus ibi regnabat, vt scribit Plinius. Sunt porrò VII, Lipara, Hiera, Strongyle, Didyme, Ericusa, Phœnicusa, Euonymos. Plinius, Solinus, Strabo.

Lipare, Lipares, pen. corr. Idem {λιπάρη.} Claud 5. Panegyr. Ignifluísque gemit Lipare fumosa cauernis.

Liparensis, Adiectiuum. Cic. Verrina 5, Emit agri Liparensis miseri atque ieiuni decumas. Sic ibidem frequenter.

Lipara, liparæ, penult. corr. { λιπαρά } Liparæ, inquit Hermolaus, medicamenta pinguia sunt, & vt Celsus ait, lenia. Plinius libro 33. cap. 6. Addunt & in medicamenta quæ vocant liparas, ad excrescentia vlcerum, &c. Celsus lib. 5. cap. 19. Lenia quoque quædã emplastra sunt, quas λιπαρὰς ferè Græci nominant.

Liparis, Genus lacertorum, teste Plinio, lib. 32. cap. 11.

Liparis etiam, siue Lipare, Gemmæ nomen est, quæ suffita omnes bestias euocat, teste Plinio lib. 37. cap. 10.

LIPARIS { λιπαρίς } Plinio lib. 5. cap. 27. Ciliciæ fluuius, ἀπὸ τοῦ λιπαροῦ, quoniam scribit Vitruuius lib 8. cap. 3. natantes in hoc flumine, aut se lauantes, non aliter vngi ab ipsa aqua, quàm si oleo aut adipe lauarentur.

Lippus, lippa, lippum { λημώδης } Qui oculos habet lacrymantes, quum putredo ab his defluit. Plaut. Milite, 15,

-vbi matrem esse aiebat soror?

Cubare in naui lippam, atque oculis turgidis nauclerus dixit. Plinius epist. 141. Quas satis acribus oculis, quanquam adhuc lippis, pinguissimas vidi. Horat. 1. Serm. satyra 3,

Quum tua peruideas oculis mala lippus inunctis,

Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum?

Omnibus & lippis notum & tonsoribus. Horat. 1. Serm. satyra 7. Vide Adagia Erasmi.

Lippa lacuna. Martial. lib. 8. In luscum furem,

Aspicis hunc vno contentum lumine, cuius

Lippa sub attrita fronte lacuna patet.

Lippa ficus, dicta vel quòd succus foliorum eius lacteus lippis prodest, vel quòd dum folia & ramuli truncantur, succum lacrymosum emittant. Martial lib. 7.

Lippitudo, penult. prod. lippitudinis { λήμη, γλάμη } Ipse morbus. Plinius lib. 16. cap. 37. Flos eius contra lippitudinem illinitur. Cicero ad Atticum, lib. 7. Sed dictaui propter lippitudinem.

Subire lippitudines. Celsus lib. 2. cap. 1.

Periodiosa lippitudo, Vide PERIODIOSVS.

Lippio, lippis, lippiui, lippitum, penult. prod. { λημάω, γλαμάω } lippire, Lippum fieri, hoc est Marcorem in oculis contrahere. Plinius lib. 28. Oculorum vitia fieri negant, nec lippire eos qui quum pedes lauant, aqua inde ter oculos tangant. Cic. ad Atticum, lib. 7. Quum leuiter lippirem, has literas dedi.

Lippiunt fauces, dixit Plautus Curcul. 7.

Lippitur, penult. product. Impersonale { λημᾶται. } Plin. lib. 28. cap. 8. Aut ne omnino lippiatur, decoctum cum mellis Attici cyathis tribus, & croci vncia.

Liquamen, Liquefacio, Liquefio, Liqueo, Liquesco, Vide LIQVO, liquas.

LIQVENTIA { λικουεντία } Fluuius Venetiæ post Taruisinum agrum.

Liquet, impersonale. **Liquidus, Liquo**, liquas, **Liquor**, liquoris, Vide post LIQVOR, liqueris.

Liquor, priore producta, liqueris, penultima correpta, Deponens { τήκομαι } liqui, Dissolui. Virgil. 1. Georgicorum,

Vere nouo gelidus Canis quum montibus humor

Liquitur. Id est paulatim defluit, inquit Seruius.

Liquuntur amnes. Virgil. 2. Georg.

Ætas liquitur. Lucret. lib. 2.

Liquentes campi, pro Mari, apud Virgil. lib. 6. Æneid.

Mella liquentia. Virgil. 1. Æneid.

Vina liquentia. Virgil. 5. Æneid.

Liquidus, Adiectiuum, pen corr. { ὑγρὸς, ῥευστικὸς } Molle & fluxum propriè dicitur. Plautus Milite,

Liquidius, cultiúsque quàm ventus est Fauonius. Hæc Nonius. Lucretius libro quarto, Crassáque conueniunt liquidis, & liquida crassis.

Aluus liquida, Vide ALVVS.

Liquidus venter. Martial. lib. 13. Hoc est, fluidus & laxus.

¶ Liquidus, Purus. Virgil. 4. Georgicorum,

Dulcia mella premes, nec tantum dulcia quantum

Et liquida, & durum Bacchi domitura saporem. Id est, defæcata, & sine sordibus, inquit Seruius: non quæ fluunt: nam mala sunt. Cic. pro Cecinna. Quicquid inde haurias, purum liquidúmque te haurire sentias. Virgilius 6. ecloga, Et liquidi simul ignis, hoc est ætherei. Idem 2. Georgicorum, Non liquidi gregibus fontes sine pestilentia. Seruius.

Aer liquidus. Virgil. 1. Georg.

Æstas liquida. Virgil. 4. Georg.

Æther liquidus. Virgil. 7. Æneid.

Liquare aluum. Cels. lib. 4. cap. 4.

Amnis liquidissimus. Ouid. 6. Metamorph.

Aquæ liquidæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Auræ liquidæ. Lucret. lib. 5.

Carmen liquidum citharæ. Lucret. lib. 4.

Cælum liquidum. Ouid. 1. Metamorph.

Colores liquidi. Horat. 4. Carm ode 8.

Fides liquida, Id est pura, integra, syncera, doli expers. Valer. Max. lib 6. cap. 5. de populo Romano, Idem, quum P. Claudius Camertinos ductu atque auspiciis suis captos, sub hasta vendidisset: etsi ærarium pecunia, fines agris auctos animaduertebat, tamẽ quia parum liquida fide id gestum ab Imperatore videbatur, maxima cura cõquisitos redemit, hisque habitandi gratia locum in Auentino assignauit, & prædia restituit. Parum liquida: quia quum se eius fidei dedidissent, illos tamen vendiderat.

Fontes liquidi. Virgil. 2. eclog.

Humor liquidus aquarum. Lucret. lib. 1.

Iter liquidum, Iter per aquam. Propert. lib. 3 eleg. 21.

Lumen liquidum. Lucret. lib. 5.

Nubes liquidæ. Virg. 5. Æneid.

Odor liquidus. Virgil. 4. Georg.

Plumbum liquidum Horat. 1. Carm. ode 35.

Querela liquida cygnorum. Lucret lib. 4.

Somni liquidi potentia. Valer. 4. Argon.

Sorores liquidæ. Ouidius 1. Metamorph. Sic vocat Nymphas amnium.

Liquidissima tempestas cæli. Lucret. lib. 4.

Voces liquidæ auium. Lucret. lib 5. Virgil. 1. Georg.

¶ Liquidus animus & tranquillus Plautus Epid. 13.

Mente liquida videre aliquid. Catul. de Berecynthia, 58.

Liquida voluptas & libera. Cic 1. de Finibus.

Liquidum auspicium, Optimum. Plautus Pseudolo, 11. Vide AVSPICIVM.

Liquidum, Substantiuè { ὑγρὸν } pro aqua. Horatius 1. Serm. satyr. 1.

Vt tibi si sit opus liquidi non amplius vrna Vel cyatho

Ad liquidum explorata veritas, Vide AD.

Liquidò, penult. corr. Aduerb. { σαφῶς } Purè & manifestè, inquit Donatus. Terentius Andr. 4. 4.

Quia si fortè opus sit ad herum iurandum mihi

Non apposuisse, vt liquidò possim. Alij malunt interpretari, verè. Cic. ad Catonem, lib. 15. Gratissimum est, te libenter amicitiæ dedisse quod liquidò veritati dares.

Liquidò discere aliquid ab aliquo. Liu 9. belli Macedon.

Liquidò dicere, hoc est apertè. Cic. 5. Verrina, Nemo esset quin hoc se audisse liquidò diceret.

¶ Liquidò, pro Verè. Cic. Verr. 6. Confirmare hoc liquidò, Iudices, possum, valuas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas vnquam vllo tempore fuisse. Plinius lib. 37. cap. 2. Nos liquidò affirmare possumus, in cautibus Alpium nasci, atque adeò inuiis, vt plerunque fune pendentes eam extrahant. De crystallo verba facit. Ouidius lib 3. de Ponto, epistola 3. ad Maximum,

Scis tamen, & liquidò iuratus dicere posses,

Non me legitimos sollicitasse toros. Idem libro 4. epistola 6. ad Brutum,

Te quoque idem liquidò possum iurare precari,

O mihi non dubia cognite Brute nota. Seneca lib. 7. de Beneficiis. cap. 9. de perlucidis mulierum vestibus, Video sericas vestes (si vestes vocandæ sunt, in quibus nihil est quo defendi aut corpus aut denique pudor possit) quibus sumptis, mulier parum liquidò nudam se non esse iurabit. id est, parum verè. Vlpianus in L. aliàs autem. D. De iureiurando. Siue enim dominus petat, cogetur reus docere liquidò se iurasse, posita scilicet exceptione: siue ex stipulatione de rato agat, necesse habebit ipse de periurio suo docere. Hîc, liquidò iurare, & peierare, opponuntur. Est igitur liquidò iurare, idem quod verè iurare.

Liquidè, pen. corr. liquidius, liquidissimè, Idem { σαφῶς. } Cic. ad Plancum, lib. 10. Liquidius de toto sensu tuo iudicaui: Hoc est, apertius, & certius, ac facilius.

Liquor, priore correpta, liquoris, masculini generis { ὑγρότης } Ipse humor liquidus. Plinius libro 10. cap. 52. Piscium oua ex liquore mollia.

Aquæ effusæ liquor declarat ei admistum esse calorem. Cicero 2. de Nat. deor.

Blandus liquor amaracini floris. Lucret lib. 2.

Dulcis, flauúsque liquor mellis. Lucret. lib. 1.

Fluidus liquor. Virgil. 3 Georgic.

Gelidos haurire liquores. Ouid. 6. Metamorph.

Leuem fundunt oculi liquorem. Seneca OEdipo, 12.

Niueus liquor, Vide NIX.

Liquor oleaceus, Vide OLEA.

Perlucidi amnium liquores. Cic. 2. de Nat. deor.

Perspicuus liquor. Ouid 4. Metamorph.

Vitigeni liquoris latex. Lucret. lib. 5.

Liqueo, liques, licui { τήκομαι } liquère, siue Liquesco, liquescis, liquescere, Liquidum & fluidum fieri, Mollescere. Ouidius 1. de Ponto, elegia 9,

Sic mea perpetuis liquescant pectora curis. Virgilius 8. Æneidos, Vulnificúsque chalybs vasta fornace liquescit. Vbi Seruius, Liquescit, propriè dixit: nam ferrum non soluitur, sed mollescit.

Cera liquescit igni. Virgil. 8. eclog.

Silex fornace liquescit. Stat. 3. Sylu. 1.

Mens liquescit. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1.

Liquescere voluptate, & fluere mollitia: Hoc est mollem esse, & voluptati deditum. Cicero 2. Tusculan. Opinio est quædam effœminata ac leuis, nec in dolore magis, quàm eadem in voluptate: qua quum liquescimus, fluimúsque mollitia, apis aculeum sine clamore ferre non possumus.

¶ Liquescere, Elegãter pro colari & dilabi, quòd quæ liquida sunt sic diffluere solent. Vitruuius lib 8. de aquis loquens, Rubro saxo, inquit, & copiosæ & bonæ, si non per interuenia dilabantur & liquescant. Id est modò per interuenia non diffluant, transcolentúrque ac disperdantur.

Liquescens, Participium { τηκόμενος. } Liuius 1. belli Pun. Per nudam infra glaciem, fluentémque labem liquescentis niuis ingrediebatur.

Liquo, liquas, liquaui { διηθῶ, τήκω } liquare, Liquidum facere, quum scilicet aurum vel plumbum dissoluitur. Lucan. lib 7,

-ereptáque tela liquauit. Plinius libro 15. cap. 6. Vt fraces & amurca liquentur. Cicero 2. Tusculanarum,

Ex quo liquatæ solis ardore excidunt

Guttæ. Ex Æschylo.

Mella liquata expressis fauis. Ouid. 4. Fast.

Liquare aluum. Celsus libro 4. cap. 4. Liquanda aluus, interdum etiam ducenda. Quo ex loco intelligendum est liquidam aluum appellari, quæ fluida est & libera, neque astricta: ducta autem aluus, quę liberius fluit quàm natura patiatur, & multum soluta est.

Vina liquare. Horatius, Vina, inquit, liques. Vbi Turnebus, Id ex antecedente consequens significat, Id est vinum bibas, & tibi indulgeas: ex antiquorũ consuetudine, qui vinũ vt defæcarent, & liquidius redderent

redderent, minúsque nocens fractis velut viribus, antequam biberent colo transmittebant. Tertullianus, Conquisito altilium enormem saginam, defæcato senectutem vini. Hæc ille.

Liquamen, penultima producta, liquaminis { γάρος } Pinguedo animalium ad ignem liquefacta, & in vsum coquinarium seruata ad condiendos cibos. De aliis etiam dici potest, quæ non comeduntur, vt est apud Columel. lib. 7. cap. 4, Succus excocti lupini, veterísque vini fæx, & amurca pari mensura miscentur, eóque liquamine tonsa ouis imbuitur.

Liquefio, pen. prod. liquefis, penultima indifferente { ἐκτήκομαι, χέομαι } liquefieri, Idem quod liquescere.

Liquefacio, liquefacis, penultima correpta { ἐκτήκω, χέω } liquefacere. Virgil. 1. Georg. Flammarúmque globos, liquefactáque voluere saxa. Id est igne soluta. Seruius. Cic. in Catil. Et statuæ veterũ hominum deiectæ, & legum æra liquefacta.

Liquefaciens, Participium { ἐκτήκων. } Catull. in Gellium, epigr. 85, Omentum in flamma pingue liquefaciens.

Liquefactus, Aliud participium { τετηγμένος. } vt Aqua liquefacta. Cic. 2. de Nat. deorum.

Coagula liquefacta lacte. Ouid. 4. Fast.
Glacies liquefacta Noto. Claud. de crystallo, 24.
Medullæ tabe liquefactæ. Ouid. 9. Metam.
Membra liquefacta. Id est consumpta. Silius lib. 1.
Saxa liquefacta. Virgil. 1. Georg.
Viscera liquefacta Virg. 4. Georg.
Vnda liquefacta. Hoc est, liquida: vel quæ prius turbata, pòst facta est limpidior & purior. Ouid. 3. Metam.

Liquet, Impersonale { ἀναφανδόν ἐστι, ἀναμφισβήτητόν ἐστι } Constat, manifestum & certum est. Quoniam quæ resoluuntur, certa, constantia & manifesta fiunt. Terent. Eunuch. 2. 3,
Illum liquet mihi deierare his mensibus, &c. Cicero 4. Acad. Si habes quod liqueat, neque respondes, superbis.

Liquet inter nos, Compertum habemus & certum. Cicero 1. de Nat. deorum, Sed (quod inter nos liqueat) ne tu quidem intelligis.

¶ Non liquere de causa dicebant veteres, quando probationes & argumenta non satis erant idonea ad diiudicandam causam. Cicero pro Aulo Cluent. Deinde homines sapientes ex vetere illa disciplina iudiciorum, qui neque absoluere hominem nocentissimum possent, neque eum de quo esset orta suspicio, pecunia oppugnatum, re illa incognita primò condemnare vellent: non liquere dixerunt. Budæus. Paulus in l. Pomponius. D. De re iudic. Pomponius libro 38. ad Edictum scribit, Si vni, &c. Vlpianus de Arbitris, in l. Idem Pomponius, Proinde si fortè vrgeatur à Prætore ad sententiam: æquissimum erit, si iuret sibi de causa nondum liquere, spatium ei ad pronuntiandum dari.

Lira, liræ, priore producta Columella lib. 11. cap. 3, Est autem lira similis ei porcæ quam in sationibus campestribus rustici faciunt, vt vliginem vitent. Idem lib. 2. cap. 4, Liras autem rustici vocant easdem porcas, quum sic aratum est, vt inter duos latius distantes sulcos medius cumulus siccam sedem frumentis præbeat.

Liro, liras, lirare, Liram facere. Varro libro 1. de Re rust. cap. 29, Tertiò, quum arant iacto semine, boues lirare dicuntur, id est quum tabellis additis ad vomerem, simul & satum frumentum operiunt in porcis, & sulcant fossas, quo pluuialis aqua delabatur. Colum. lib. 11. cap. 2, Lirantur autem iugera duo opera vna: at si facilis est terra, proscinditur iugerum duabus operis, iteratur vna: lirantur vna iugera quatuor, quum in subacta iam terra latiores porcæ sulcantur.

Liratim, penultima producta, Aduerbium, Per liras. Columella lib. 11. cap. 3, Habet enim velut allium plures cohærentes spicas: exque quum sint diuisæ, liratim seri debent, vt in puluinis positæ, minus infestentur hyemis aquis.

LIRIMIRIS { Λιριμιρὶς } Ptolemæo libro 2. cap. 11, Germaniæ vrbs, vulgò *Mulheim.*

Lirinus. Vide LILIVM.

LIRIS { Λεῖρις } Fluuius Campaniæ, Minturnas præterfluens, qui & Glanicus. Vulgò *Garilianus. El Garillano.* De hoc Ptolemæus libro 3. cap. 1.

In Lirem præcipitat Fibrenus. Cic. 2. de Legib.

Lis, litis, fœm. gen. { ἔρις, δίκη } A limite dicta est, quòd primæ inter homines lites de limitibus fuerunt.

Iurgium & Lis hanc habent distantiam: quòd iurgium leuior res est. Marcus Tul. de Republ. lib. 4, Admiror nec rerum solùm, sed verborum etiam elegantiam. Si iurgant, inquit, beneuolorum, concertatio, non lis: inimicorum, iurgium dicitur. Et in sequenti, Iurgare igitur lex putat inter se vicinos, non litigare. Nonius.

Iudex de lite iocosa Ouid. in Ibin.
Cupidus litium & rixæ. Horat. 3. Carm. ode 14.
Creare & serere lites, Vide CREO.
Dirimere litem. Ouid. 1. Metam.
Exorta lis. Stat. 2. Achil.

Litis nomen, vt vult Vlpianus in l. Litis D. de verb. & rer. signific. actionem significat, siue in rem, siue in personam sit.

Litis contestatio est hincinde apud iudicem negotij principalis facta narratio, inquiunt Iurisconsulti. Cicero Attico, lib. 16, Possumus enim, vt sponsores appellentur, procuratorem introducere: neque enim illi litem contestabuntur, quo facto, non sum nescius sponsores liberari. Lis contestata dici potest iudicio iam constituto, hoc est diiudicatis ac disceptatis præscriptionibus litis auspicatum morantibus. Idem pro Rosc. Amer. Lite contestata, iudicio damni iniuria constituto. Et rursus, Iste cum eo litem contestatam habebat. Vide CONTESTARI litem.

Instrumentum litis à Quintiliano dicitur, quod nos *productionem* vocamus. Quintilianus libro 12 cap 8, Ideóque opus est intueri omne litis instrumentum: quod videre non est satis: perlegendum erit. Nam frequentissimè aut non sunt quæ promittebantur, aut minus, &c.

Æstimatio litis. Cic. pro Cluent.
Forum orbum litibus. Horat. 4. Carm, ode 2.
Medullæ litium. Quintilian. lib. 2. cap. 1, In mediis litium medullis versantur.
Hæreditariæ lites. Quintil. lib. 3. cap. 10.
Nostra omnis lis est, Vide NOSTER.
Lis nummaria. Auson. in Monosyllabis,
Quis subit in pœnam capitali iudicio? vas.
Quis quum lis fuerit nummaria, quis dabitur? præs.

Pecuniaria lis. Quintil. libro 6. cap. 1, Quum Domitiæ vxoris suæ pecuniariam litem aduersus aliquem ageret.

¶ Accipere litem, Vide ACCIPIO.
Æstimare litem. Cic. pro Cluent. Vide AESTIMO.
Agere litem aduersus aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Amittere litem, Vide AMITTO.
Auferre litem, Vide AVFERO.

Lite cecidisse dicitur (inquit Festus) qui eius rei, de qua agebat, causam amisit. Cic. & Plautus Litem perdere dixerunt.

Coire in lites, Vide COEO.
Componere lites inter aliquos. Virg. 3. eclog.
Concire lites, Vide CONCIO.
Conferre lites, Rixari. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Constituere summã totius litis in re aliqua, Vide CONSTITVO.
Contestari litem, Vide CONTESTOR.
Contrahere lites, Vide CONTRAHO.
Diiudicata lis. Horat. 3. Carm. ode 5.
Discernere litem aruis. Virg. 12. Æneidos,
Saxum antiquum, ingens, campo qui fortè iacebat
Limes agro positus, litem vt discerneret aruis.

Litem dare secundum tabulas alicuius. Cicero pro Rosc. Comœdo.

Litem suam facere dicitur iudex, quum dolo malo in fraudem legis sententiam dixerit. Dolo autem malo hoc facere videtur, si euidens arguatur eius gratia, vel inimicitia, vel etiam sordes: vt veram æstimationem litis præstare cogatur. Vlpianus in l. Si filiusfamiliâs. D. de iudiciis.

Ire in litem. Ouid. 6. Fast.
Facere litem. Quintil. lib. 3 cap. 11.

Litem suam facere, Litis causam suscipere, & tanquam suam defendere. Cicero libro 2. de Oratore, Quid? siquæ vitia aut incommoda sunt in aliquo iudice vno, aut pluribus, ea tu in aduersariis exprobrando, non intelligas te in iudices inuehi, mediocre peccatum est? quid? si quum pro altero dicas, litem tuam facias: aut læsus efferare iracundia, causam relinquas, nihílne noceas? Id est si ita agas, vt non alienam causam, sed tuam agere videatis. Gellius lib. 10. cap. 1. Budæus.

Generare litem. Quintil. libro 7. cap. 4, Nisi propter verba quæ litem generant.

Litem habere cum aliquo. Cicero 4. Acad. Mecum verò quid habent litium, qui ipsorum disciplinam sequor?

Atris litibus implicitus. Horat. de Arte.
Nouas incidere lites. Virg 9 ecloga,
Quòd nisi me quacunque nouas incidere lites
Antè sinistra caua monuisset ab ilice cornix,
Nec tuus hic Mœris, nec viueret ipse Menalcas.
Litem capitis in aliquem inferre. Cic. pro Cluent.
Instruere litem, Vide INSTRVO.
Intendere litem alicui. Cicero libro primo de Oratore. Vide INTENDO.
Iurare in litem, Vide IVRO.
Periculo litium se liberare. Cic. 3. Verr.
Iniqua lite morari aliquem. Horat. 2. epist. 2.

Litem perdere. Cicero 1. de Orat. Neque intelligebat, si ita esset actum, litem aduersarium perditurum. Plautus Casina, Act. 3. scen. 3,
-contriui diem,
Dum asto aduocatus cuidam cognato meo:
Quem hercle ego litem perdidisse gaudeo Horat. 1. Sermon. sat. 7,
Ventum erat ad Vestæ, quarta iam parte diei
Præterita, & casu tunc respondere vadato
Debebat: quod ni fecisset, perdere litem.

Perorare litem. Cic. 3. Offic.
Litem lite resoluere. Horat. 2. Serm. saty. 3,
Nihil agit exemplum quod litem lite resoluit.
Magnæ secantur iudice lites Horat. 1. epist. 17.
Adhuc sub iudice lis est. Horat. 1. de Arte.
Suscipere litem. Quintil. lib. 4 cap. 2.
Arbitrium litis traiicere in aliquem. Ouid. 12. Metam.

Litem in rem suam vertere dicitur iudex, Rem inter duos controuersam adiudicare sibi. quod est, quum iudex ita cum litigatoribus agit, vt ei iure suo cedant. Liu. lib. 3. ab Vrbe cond. circa finem, Orare ne pessimum facinus peiore exemplo admitterent iudices, litem in suam rem vertendo. Budæus.

Litem, pro Discrepantia & confusione quarumcunque rerum, etiam inanimatarum, posuit Ouid. 1. Metamorphoseos,
-quia corpore in vno
Frigida pugnabant calidis, humentia siccis,
Mollia cum duris, sine pondere habentia pondus.
Hanc deus, & litem melior natura diremit. De Chao.

Litigo, litigas, penultima correpta { ἐρίζω, ἀμφισβητῶ, δικάζομαι } litigare, Quasi litem agere, disceptare, contendere. Plaut. Rud. 24, Qua de re nunc litigatis inter vos? Cic. 3. Philipp. Hic cum C. fratre putat se litigare.

Litigium, litigij { ἔρισμα. } Plaut. Casin. 13, Nam ego quid contrahere cupio litigij inter eos. Plin. lib. 37. cap. 10, Siderites ferro similis, & litigio illata discordias facit.

Litigiosus, penultima producta, Adiectiuum { ἐριστικός } Qui frequens

in litibus versatur, vel qui quauis de causa litem facit. Cicero 1. de Orat. Vereris ne tua domus talis & viri & ciuis si à litigiosis hominibus non colatur, à cæteris deseratur? Idem pro Murena, Quid huic tam loquaciter litigioso responderet ille, vnde petebatur, non habebat.

Litigiosa disputatio. Cic 5 de Finib.

Dominus litigiosus. Horat 1. Serm. saty. 3.

Fora litigiosa, Plena litibus. Ouid. 4 Fast.

Ager litigiosus, De quo litigatur Ouid. 2. Fast.

Litigiosa iuris ignoratio, potius quàm scientia. Cicero primo de Legibus.

Litigator, penultima producta, litigatoris, Verbale {ἐριστὴς} Qui litigat: cuius fœmininum est Litigatrix. Cicero pro Domo sua, Emit domum litigatoribus defatigatis propè dimidio carius quàm æstimabat.

Rusticus, illiteratúsque litigator. Quintil. lib. 2. cap. 21.

LISSVS {Λισσὸς} Ptolemæo, Dalmatiæ vrbs: hodie *Alessum*.

LISSVS, Fluuius est Thraciç Ad hunc quum venisset Xerxes, rex Persarum, cum exercitu, non sufficiens ad potum defecit. vnde ait Iuuenalis Satyr. 10, -epotáque flumina Medo
Prandente

Litatio, Vide LITO.

Litera, literæ, penultima correpta {γράμμα} in singulari & plurali, significat elementum, vt a, b. Cicero pro P. Sylla, Literæ posteritatis causa repertæ sunt. Idem 3. de Oratore, Vt iotam literam tollas, & e plenissimum dicas.

Literæ in terminis inuentæ quid significent, ostenditur in libro variorum authorum de limitibus, in quo sunt hæc. A, si in termino inueneris, finem in proximum significat, aut aquam viuam designat. B, si in termino inueneris, bifurcium ostendit, aut triuium significat. C, si in termino inueneris, à centuria nunquam recedas. D, si in termino inueneris, decimanum ostendit. E, si in termino inueneris, vallem ante se significat, aut riuum, aut fluuium: & super se subrectiore loco per planitiem limes excurrit. F, si in termino inueneris, finalem caussam exponit, & in longinquo terminum ostendit. G, si in termino inueneris, sui termini authorem, limitem tortuosum ostendit. H, si in termino inueneris, grandes longitias limitum ostendit, & rariora signa in fine inuenies. I, si in termino inueneris, viam significat, aut collis rigorem ostendit, hoc est iugum. K, si in termino inueneris, cardinem ostendit, quem terminum subtilissimum & speciosum inuenies, hoc est formosum. L, si in termino inueneris, suæ normæ facturam designat, limitem gammatum, & in longinquo arcam finalem ostendit, & conuallia eius fundi finem vindicant. M, si in termino inueneris, fines quadras designat, & in proximo signa finalia inuenies. N, si in termino inueneris, proximam aquam significat, & quadras fines habentes aquæ, à Septentrione arcam marmoriam inuenies. O, si in termino inueneris, à Septentrionali parte syluam demonstrat, & per ipsam syluam riuus currit, & trans riuum signa demonstrat. P, si in termino inueneris. pedaturam significat, extra alijs signis finalibus, vel quòd literas finales continet. has per singulos titulos inuenies, aliósque finales titulos sine nostris signis in agris posuimus, qui rationem ostendunt limitum, & caussam dirigunt finalem. Q, si in termino inueneris, à limite riuum. R, si in termino inueneris, per colliculum terminos inuenies. S, si in termino inueneris, supra possessionem multas aquas viuas indicat, quæ alueum transeunt. T, si in termino inueneris, trifinium ostendit. V, si in termino inueneris, terminum in collem meridianum ostendit, per limitem orientalem. X, si in termino inueneris, quadrifinium exponit, & pro decumano finem habebis. Y, si in termino inueneris sub se fontanam proximam habet. Z, si in termino inueneris, à sinistra parte fontem significat.

Caducæ literæ, Vide CADVCVS.

Literæ neque expressæ, neque oppressæ. Vide Appellare literas, in APPELLO, appellas.

Immutatis literis, Vide IMMVTO.

Literæ maximæ. Cic. 4. Ver.

Literæ minutæ, & Maximæ, contraria, Vide diminut. LITERVLA.

Præformatæ literæ. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Litera salutaris, Vide Salutaris in SALVS.

¶Affigere literas alicui. Quintil. lib. 1.

Appellare literas, Exprimere literas, Obscurare literas negligentius, Dilatare literas, Vide Appellare literas, in APPELLO, apellas.

Computare & annumerare literas. Quintil lib. 11. cap. de Pronũtiatione: Vt est autem necessaria verborum explanatio, ita omnes computare & velut annumerare literas, molestum & odiosum.

Dicere literam. Quintil. lib 1. c. 4, Vt pro Fundanio Cicero testem, qui primam eius literam dicere non posset, irridet.

Imprimere literam humi, Vide IMPRIMO.

Inspirare alicui literæ, Vide INSPIRO.

Intexere literas vestibus, Vide INTEXO.

Ordinare literas syllabarum. Vide Ordino in ORDO.

¶Litera, dicitur quasi legitera, eo quòd legenti præbeat iter. Vel quòd in legendo iteretur, vt ait Seruius. Vel à lituris, quòd scripta deleri possit: quia in ceratis tabulis plerunque antiqui scribere solebant, & inde delebant. Vel à lino, linis, quòd in scribendo illinitur, id est leniter inducitur atramentum. Iulius tamen Scaliger lib. 1, de causis linguæ Latinæ cap. 4, lõgè aliter sentit. eius verba subiecimus: De litera acturi, veram eiusce nominis rationem ex figura emergere comperiemus, quũ literas certis lineis contineri videbimus. Exemptis nanque ex prisca nominis origine aliquot elementis, quum primùm dictæ essent lineaturæ, literæ postea factæ sunt, sicut apud Græcos γράμματα παρὰ τὰς γραμμάς. Neque enim à lituris literæ, quia delerentur: prius enim factæ quàm deletæ sunt. Nec geminata consonante scribendum est: sub suæ nanque originis forma producit primam natura. Si igitur à lineis dicta est, & linea minima corporis dimẽsio est: erit profectò litera, minima pars dictionis. Vide ibi reliqua.

Literam longam facere, pro Laqueo vitam finire, quòd laqueus similitudinem literç habeat. Vel potius quia suspensi corpus rectum, & pedes porrecti, speciem habent L literæ. Plautus Aulul. 4.

Trium literarum homo, Id est Fur. Plaut. Aulul. 9,
-tu trium literarum homo
Vituperas me? A. etiam fur trifurcifer.

Ad literam, Idem quod Ad verbum, & quod barbari *lite aliter* dicunt. Quintil. lib 9. cap. 1. Vide AD.

¶Litera, Scriptura. Cicero 3. Verr. Quum ad H-S XX D quinquies redegisse constaret, vt Romam rediit, nullam literam pupillo, nullam matri eius, nullam tutoribus reddidit. Id est schedulam nullam scripsit qua testaretur & agnosceret se accepisse pecunias, vina & similia.

Literis mandare, pro Scribere. Plin. libro 9. cap. 8. Cicero 4. Acad. Itaque vt literis consignamus, quæ monumentis mandare volumus. Vide MANDO.

Commendare literis, Vide COMMENDO.

Consignare literis, Vide CONSIGNO.

Dare in literas. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 19.

Tradere aliquid literis. Quintil. in Procem. lib. 1.

¶Literæ, literarum, pluraliter tantùm, pro Epistolis accipitur. Cicero Attico, libro decimotertio, Hodie tuas literas expectabamus matutinas.

Literæ de Britannia. Cic Q. fratri, lib. 2.

¶Litera in singulari, pro Epistola, apud poetas quandoque legitur. Ouid. 3. epist 1,
Quam legis, ab rapta Briseide littera venit.

Littera arcana. Ouid. 9. Metam.

Deducta mero littera. Ouid. 16. epist.

Infelix littera, Quæ infaustum aliquid nuntiat. Ouidius primo Amor. eleg 12.

Lecta littera. Ouid. 20. epist.

Nuntia littera. Ouid. 6. epist.

Scripta littera. Ouid. epist. 5.

Tristis littera Ouid. 1. de Arte.

Victrices literæ. Vide Victrix, in VINCO.

¶Litera, pro scribentis manu. Cicero Attico, lib. 7. Nam Alexidis animum amabam, quòd tam propè accedebat ad similitudinem tuæ literæ. manum non amabam: quòd indicabat te non valere.

¶Litera, pro paucis verbis, vel epistolio. Cicero ad Atticum, lib. 13, Neque inde venit, vnde mallem, neque diu obfuit, neque vllam literã ad me. Idem Caninio, libro 2, Ille quum ad Thermum de Parthico bello scriberet, ad me literam nunquam misit.

Nullam literam scripsi, pro Nihil scripsi. Cic. pro Archia. Et 2. de Oratore, De frangendis cupiditatibus, confirmandis hominum moribus, litera in eorum libris nulla inueniretur.

¶Literæ aculeatæ, stomachosæ, odiosæ, minaces, acerbæ. Cic. ad Attic. 14. Famil. 3. 9. 11. 12. & 16.

Accuratæ literæ, Vide ACCVRO.

Literæ antiquæ. Ad Attic. lib. 7.

Ardentes literæ, Vide ARDEO.

Atroces literæ, Vide ATROX.

Literarum breuitas vel loquacitas. Cic. Fam. 11. 9. & 6.

Compositissimæ literæ, Vide COMPONO.

Contumeliosæ in aliquem literæ, Vide CONTVMELIA.

Crebræ literæ, Vide CREBER.

Literarum diligentia. Cic ad Attic. 7.

Literæ disertæ. Cic. Fam. 3.

Literarum exemplum. Cic. Fam. 6.

Literæ humanæ, vel sparsæ humanitatis, suaues, facetç, refertæ officiis, amabiles. Cic. in Familiarib.

Literæ inanes. Cic. Fam. 6.

Inconstantes literæ, Vide INCONSTANS.

Literæ languidæ, vel somnium adferẽtes. Cic. ad Attic. 9. Et alibi, Iam Balbi ad me literæ languidiores, &c.

Laureatæ literæ. Liu. lib. 5. Decad. 5.

Lepidæ literæ, Vide LEPIDVS.

Liberiores literæ, Vide LIBER.

Literæ plenæ rerum. Fam. 10.

Literæ pomeridianæ. Cic ad Attic. 12.

Properæ literç. Tacit. lib. 1, Vixdum ingressus Illyricum Tiberius, properis matris literis accitur.

Literarum prudentia. Cic. ad Attic. 6.

Literæ recentes, vel proximæ, pro recentibus. Cicero ad Atticum, libro 5.

Literarum sermo. Fam. 7. & 11.

Literæ veteres. Cicero, Et si tuæ literæ, sed iam nimis veteres. Et ad Attic. 5.

Literæ vnæ. Cic. ad Attic. 5.

Mutum à literis tempus, Vide MVTVS.

¶Accire properis literis, Vide ACCIO.

Accipere literas, Vide ACCIPIO.

Accommodare literas ad rem aliquam, Vide ACCOMMODO.

Affluunt literæ, Vide AFFLVO.

Afferre literas, Vide AFFERO.

Aperire literas, Vide APERIO.

Appellare literis quempiam, Vide APPELLO.

Assequi literas, Vide ASSEQVOR.

Cantant literæ, Vide CANTO.

Castigare literis, Vide CASTIGO.

Cognoscere ex literis, Vide COGNOSCO.

Colloqui per literas, Vide COLLOQVOR.

Commeant literæ, Vide COMMEO.

Committere literas, Vide COMMITTO.

Literis committere, vel commendare. Cic. ad Attic. 4.

Componere literas, Vide COMPONO.

Literas conficere. Cic. Plures literas conficere non potui.
Literas conquiescere. Cic. ad Attic.
Literas dare, pro Reddere. Cic. Fam. 10. & 7.
Deferre literas alicui, & ad aliquem, Vide DEFERO.
Dare & mittere absolutè, pro Dare & mittere literas. Cicero ad Attic. 1. & Fam. 7.
Literas elicere. Cic. ad Attic. 7.
Literas exarare. Cic. ad Attic. 12 & 13.
Auidè expectare literas amici, Vide AVIDVS.
Literas in alicuius manus incidere. Cic. ad Attic. 2.
Intercipere literas, Vide INTERCIPIO.
Literas intermittere. Cic. Ne patiamur intermitti literas.
Literarum interuallum. Cic. Fam. 7.
Literas loqui. Cic. Fam. 3.
Mittere literas, Vide MITTO.
Mittere obuiam literas, Vide MITTO.
Monere literis, Vide MONEO.
Obsignare literas, Vide OBSIGNO.
Literas obstrepere. Cic. Fam. 5.
Perferre literas, Vide PERFERO.
Literas recitare. Cic. Fam. 10.
Literas reddere. Cic. Fam. 2. 3. 7. 9.
Literas referre. Cic. Et à te literas mihi referat.
Regustare literas alicuius, Vide REGVSTO.
Literas requirere, vel desiderare Cic. Fam. 9.
Literas resignare. Cic. Nam quod resignatæ sunt literæ.
Resoluere literas. Id est resignare. Liu. Decad. 3. lib. 6.
Literas scribere. Cic. Fam. 3.
Literas venire alicui ab aliquo. Cic. Fam. 11.
Literas volare. Cic. ad Attic. 2. & 6.

¶Literæ publicæ, quæ barbari *Registra* vocant. Cic. 3. Verr. Quamobrem vnam ex decem (nauibus) non prædonũ repentino aduentu, sed legati latrocinio: non vi tempestatis, sed hac horribili tempestate sociorum amissam, in literas publicas retulerunt.
Corrumpere literas, Vide CORRVMPO.

¶Literæ, pro Edicto & mandato magistratus. Cicero 7. Verr. Cedo mihi eiusdem Prætoris literas, & rerum decretarum, & frumenti imperati. Budæus.
Flammaucre insuper allatæ à Vespasiano literæ. Tacit. lib. 20.
Literæ, Authoritates scriptæ. Cicero 3. Verr. Quo in negotio industriam meam celeritas reditionis, diligentiam multitudo literarum, & testium declarauit.
Condere literas in ærario, Vide CONDO.
Perscrutari literas, Vide PERSCRVTOR.
Manifestas literas quæro, Vide MANIFESTVS.

¶Literæ, Instrumenta, documenta, monumenta. Cicero pro Quintio, In Galliam ad te ipsum venit, in agrum communem: eò denique vbi non modò res erat, sed ratio quoque omnis, & omnes literæ. Literas vocat, societatis rationes, & scripturam seu perscriptiones & tabulas. Idem 7. Verrina, Itaque ego id solum ex literis ostendam Syracusanorum. Budæus.
Literas nescire. Id est, nescire scribere. Paulus in l. 3. D. de accusationibus, Item subscribere debebit is, qui dat libellos, se professum esse: vel alius pro eo, si literas nesciat. Suetonius in Nerone, cap. 10, Et quum de supplicio cuiusdam capite damnati, vt ex more subscriberet, admoneretur: Quàm vellem, inquit, nescire literas. Sic & Seneca in principio libri secundi de Clementia.

¶Literæ, pro Scientiis & disciplinis, quæ literarum monumentis continentur. Cic. Luccio, lib. 5, Quod enim esse poterat mihi profugium spoliato & forensibus, & domesticis ornamentis, atque solatiis? literæ credo, quibus vtor assiduè. Plautus Trucul. 16,
Litteras didicisti: quando scis, sine alios discere.
Literæ & studia. Cic. ad Attic. lib. 4, Quæque vita maximè est ad naturam, ad eam me refero & literas & studia nostra.
Nullis literis vir. Vide NVLLVS.
Infelices literæ. Quintil. in Prooem. lib. 6, Tunc igitur optimum fuit infaustum opus, & quicquid est in me infelicium literarum, super immaturum funus consumpturis viscera mea flammis iniicere.
Literæ interiores. Cic. Volumnio, lib. 7, Opus est hîc limatulo & politulo tuo iudicio, & illis interioribus literis meis, quibus sæpe verecundiorem me in loquendo facis.
Pinguiores rusticorum literæ. Colum. lib. 9. cap. 14, de solstitiis & æquinoctiis: Nec tamen Hipparchi subtilitas pinguioribus, vt aiunt, rusticorum literis necessaria est. Simile est illi, Pingui Minerua.
Literæ reconditæ. Cic. ad Trebonium, lib. 15, Multæ erant, & reconditæ literæ, vis non erat.
Vulgares, & Interiores, siue reconditæ literæ: contraria. Cicero de Claris Orat. Erant in eo plurimæ literæ: nec eæ vulgares, sed interiores quædam, & reconditæ.

¶Abdere se literis, Vide ABDO.
Alienus à literis, Vide Alienus in ALIVS.
Assidere literis, Vide ASSIDEO.
Literas attingere, Id est Tractare, & versari in studiis literarum. Cic. ad Tironem, lib. 16, Ego omni delectatione, literísque omnibus careo, quas antè quàm te videro, attingere non possum.
Attingere leuiter literas, Vide ATTINGO.
Conticescunt literæ. Cic. in Bruto, Ego à te peto vt scribas aliquid: iampridem enim conticuerunt tuæ literæ.
Deditus literis à pueritia, Vide DEDO.
Doctus literis. Cic. in Brut.
Eruditus literis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Loquuntur literæ. Valer. Max. lib. 3. cap. 4. in fine, Alterius patrem cultellos venditasse, omnium penè doctorum literæ loquuntur.
Esse literas in aliquo Cic. Fam. 15.
Imbutus leuiter literis. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Initiatus literis, Vide INITIVM.

Instituere aliquem literis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Inuoluere se literis, Vide INVOLVO.
Nescire literas. Cic. in Bruto.
Perdiscere literas, Vide PERDISCO.
Politus literis. Cic. in Pison.
Tinctus literis, Vide TINGO.
Versari in studio literarum. Cic. de Arusp. resp.
Vorare literas. Cic. ad Attic. 4.

¶Literæ, Scripta. Cicero ad Atticum, De Crasso qui mihi eam laudem eo minus deberet, quòd meis omnibus literis in Pompeiana laude esset perstrictus.
Mea manu literæ, Vide MEVS.

¶Literæ, pro Grammatica. Cicero in Bruto, de Seruio Sulpitio: Hic enim attulit hanc artem omnium artium maximam quasi lucem ad ea quæ confusè ab aliis aut respondebantur, aut agebantur. Dialecticam mihi videris dicere, inquit. Rectè, inquam, intelligis. sed adiunxit etiam & literarum scientiã, & loquendi elegantiam. Idem libro 3. de Oratore, Eleus Hippias quum Olympiam venisset maxima illa quinquennali celebritate ludorum, gloriatus est cuncta penè audiente Græcia, nihil esse vlla in arte rerum omnium quod ipse nesciret: nec solùm has artes, quibus liberales doctrinæ atque ingenuæ continerentur, geometriam, musicam, literarum cognitionem, & poëtarum, atque illa quæ de naturis rerum, quæ de hominum moribus, quæ de Rebuspublicis dicerentur: sed annulum quem haberet, pallium quo amictus, soccos quibus indutus esset, se sua manu confecisse. Ibidem, Num Geometriã Euclide aut Archimede, num musicam Damone aut Aristoxeno, num ipsas literas Aristophane aut Callimacho tractante, tam discerptas fuisse, vt nemo genus vniuersum complecteretur? Certè solet Cicero Grammaticam per literas significare, nec id immeritò: nomen quippe habet à literis. grammata, literæ sunt.

Literula, literulæ, penultima correpta, Diminutiuum {γραμμάτιον, γραμματίδιον.} Cicero 6. Verr. Signum Apollinis pulcherrimum, cuius in femine literulis minutis argenteis nomen Myronis erat inscriptum. Idem ad Tironem, lib. 16. 16, Accepi tuam epistolam vacillantibus literulis.
Literulæ, Epistolium. Cic. ad Attic. lib. 12, Vndecimo die postquam à te discesseram, hoc literularum exaraui. Eidem, libro 14, Etsi noui nihil, nostro more tamen ne patiamur intermitti literulas.
Literulæ, pro studiis. Cic. ad Tironem, libro 16, Literulæ meæ siue nostræ tui desyderio oblanguerunt. Eidem, libro 7, Chrysippum verò, quem ego propter literularum nescio quid libenter vidi, in honore habui.
Græcis literulis imbutus Horat. 2. epist. 2.

Literatus, penultima producta, Adiectiuum {φιλόλογος} Literis ornatus, eruditus, doctus. Cic. 3. Verr. Circumpedes autem homines formosos, & literatos, suos esse dicebat, se emisse. Plaut. Casina, 9,
si hic literatus, me sinat,
Quod bonum, atque fortunatum mihi sit. Idem Rudente, 12,
Nam hæc literata est, ab se cantat cuia sit. Cicero 3. de Natura deor.
Viri literati, ac studiis, doctrinísque dediti. Cic. pro Cor. Balb.
Literatus & disertus fuit. Cic. de Clar. Orat.
Literatus, Cui aliquid superscriptum & insculptum est. Plautus Rudente, 24,
In eo ensiculo literarum quid est? P. mei nomen patris.
Pòst altrinsecus est securicula ancipes, item aurea
Literata: ibi matris nomen in securicula est. Idem Pœn. 14,
Haud secus tu videas literatas ibi epulas,
Pice signatas, nomina insunt cubitum longis literis.
Literatum otium. Cicero 5. Tuscul. Quid est dulcius otio literato? Id est in quo literis damus operam.

Literatè, penultima producta, Aduerbium {φιλολόγως} Doctè, eruditè, eleganter. Cicero de Aruspicum responsis, Quid igitur responderem? quæro ex eo ipso qui ferre me non potest, me ciuem esse Romanum? literatè respondissem. an tacuissem? desertum negotiũ. Idẽ in Pisonẽ, Quas rationes si cognoris, intelliges nemini plus quàm mihi literas profuisse, ita enim sunt perscriptæ scitè & literatè, vt scriba, &c. Idem de Claris Orat. Iisdémque temporibus L. Furius Pilus perbene Latinè loqui putabatur, literatiúsque quàm cæteri.

Literarius, Adiectiuum {γραμματικός} Quod ad literas pertinet. vnde Ludus literarius. Plin. lib. 9. cap. 8. Ex Baiano Puteolos in ludum literarium itantem, &c. Id est, in scholam. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Literosus, Aliud adiectiuũ, Idem quod Literatus. Cass. Hemina Annal. lib. 4, Homo merè literosus. Nonius.

Literator, penultima producta, literatoris {γραμματιστής} Qui literas nouit vel docet.
Literator. Suetonius de Claris grammat. cap. 4, Nam apud maiores, ait Orbilius, quum familia alicuius venalis produceretur, non temere quem non literatum in titulo, sed literatorem inscribi solitum esse, quasi non perfectum literis, sed imbutum.
Literator Sylla. Catull. ad Caluum, epigr. 14.

Literatura, literaturæ, penultima producta {γραμματική} Ars quæ de literis tractat. Cicero in Partit. Nihil sanè præter memoriam, quæ est germana literaturæ quodammodo, & in dissimili genere persimilis. Quintil. lib. 2. cap. 14, Nos ipsam nunc volumus significare substantiam, vt grammatice literatura est, non literatrix, quemadmodum oratrix: nec literatoria quemadmodum oratoria. Martianus libro 3, Mihíque attributum literarum formas propriis ductibus lineare: híeque mihi Romulus literaturæ nomen adscripsit. Verba sunt grammatici.
Literatura, Literarum cognitio & scientia. Cicero 2. Philip. Fuit in illo ingenium, ratio, memoria, literatura, cogitatio, diligentia. De Cæsare loquens.

Lithargyrium, siue lithargyros, penultima correpta {λιθάργυρος} Argenti scoria, in duritiem lapideam compacta: cuius vsus est in medicinis, appellántque pharmacopolæ *lithargyron argenti* corruptè,

ad differentiam scoriæ vel spumæ aureæ, quam *litharg yron auri* nominant. Plin. lib 26. cap. 9.

Lithocolla, lithocollæ, Glutinum quo lapides coniunguntur. fit enim ex lapide pario, aut marmore cum taurino glutino. Dioscorides lib 5.

Lithospermum { [illegible] } Herba de qua Plin. libro 27. cap. 11. Vulgus nostrum hanc herbam *milium Solis* appellat.

Lithostrotos, masculini generis, & hoc lithostrotum, penultima producta { λιθόστρωτον } dictio composita ex λίθος lapis, & στρωτὸς stratus, est locus lapidibus stratus. Lithostrota ex paruulis crustis constabant, quibus solum pauimenti incrustabatur. Varro 3. de Re rust. cap. 1, Quum enim villam haberes opere tectorio & intestino, ac pauimentis nobilibus lithostrotis spectandam: parum putasses esse, ni tuis quoque literis exornati parietes essent. Ibidē, cap. 2, Nuncubi hic vides citrum, aut aurum? num minium aut armenium? num quod emblema, aut lithostrotum? Plin. lib. 36. cap. 25.

Liticen, Vide LITVVS.

Litigator, Litigiosus, Litigo, Litigium, Vide LIS, litis.

Lito, litas { [illegible] } litáre: & Litor, litaris, litari, Deponés, Sacrificio facto deos placare, votúmq; impetrare. Plin. de Viris illustribus, 4, Et dum Numá Pópilium sacrificiis imitatur, Ioui Elicio litare non potuit, fulmine ictus cum regia conflagrauit. Cicero 2 de Diuin. Quum tristissima exta sine capite fuerint, quibus nihil videtur esse dirius, proxima hostia litatur sæpe pulcherrimé. Ibid. Quid quú pluribus diis immolatur, qui tandé eu nit vt litetur aliis, aliis nō litetur?

Inter Litare & Sacrificare hoc interest, vt ait Nonius. Sacrificare, est Veniam petere: Litare est Propitiare & votum impetrare. Virg. 4. Æneid. Tu modò posce deos veniam, sacrísque litatis. Indulge hospitio. Seruius, Diis litatis debuit dicere. Non enim sacra, sed deo sacris litamus, id est placamus. Ergo noué dixit.

Litasse veteres quum dicebant, quo verbo grata acceptáque diis immortalibus sacra fuisse intelligebant, à soluendo, si Varroni credimus, ita loquebantur: proinde quasi sit litare lutare, id est luere & soluere. tum enim denique solutum diis esse videtur, quú acceptum fecere. Varronis verba sunt, Habes qui & cuius rei causa fecerim Hecatomben, in quo ego, vt puto, quoniam luere est soluere, lutaui. Itaque vt maximus & maxumus dicitur: ita lutaui & litaui dici Varro videtur existimasse. Turnebus.

Pastor litabat exta ouis. Propert lib. 4. eleg. 1.

Litare victimas, apud Tranquillum, Id est Victimis cæsis litare: vt ait Budæus.

Litare, pro Satisfacere. Plin. in Paneg. de statuis, Ergo istæ quidem æreæ & paucæ manent, manebúntque: illæ autem aureæ & innumerabiles, strage & ruina publico gaudio litauerunt. Budæus.

Litata sacra. Virg. 4. Æneid.

Litatò { [illegible] } eo modo dictum quo Auspicató. Liu. 5. ab Vrbe, Non deorum saltem, si non hominum memores, nec auspicatò, nec litatò instruunt aciem diductam in cornua.

Litandum { [illegible] } Virg. 2. Æneid. Sanguine quærendi reditus, animáque litandum Argolica.

Litatio, Verbale { [illegible] } Liuius 7. bel. Pun. Per dies aliquot hostiæ maiores sine litatione cæsæ: diúque non impetrata pax deûm.

Litura, Litus, Vide LINO, linis.

Litus, litoris, penul. correpta, neut. gen. { [illegible] } Terra quæ ab aqua tangitur. Dictum quòd alluitur, vel quòd aqua ad id allidat, vel quòd id aqua elidat: propriéque de mari dicitur. Sueton. in Nerone, cap. 27, Dispositæ per litora & ripas diuersoriæ tabernæ. In carmine solet duplici tt scribi.

Litus (inquit Celsus Iurisconsultus) l. Litus. D. de Verborum & rerum significatione, Est quousque maximus fluctus à mari peruenit, idque M Tullium aiunt, quum arbiter esset, primum cōstituisse.

Litus, de fluminibus etiam dicitur. Virg. in Diris,
Littora quæ dulcis auras diffunditis agris. Quum de Mincio loqueretur. Idem 7. Æneidos,
Qui saltus Tyberine tuos, sacrúmque Numici Littus arant. Idem 8. Æneid.

Litus, Terra mari vicina: inquit Seruius. Virg. 4. Æneidos,
-cui littus arandum. Plinius lib. 9. cap. 57, Cauernásque faciat sibi in terra, atque in iis viuat, etiam reciprocis amnibus siccato litore.

Litus & Ripa, pro eodem accipi videntur apud Columellam, lib. 1. cap. 5, Villa semper mare rectè conspicit, quum pulsatur, ac fluctu respergitur, nunquam ex ripa, sed paulum summota à litore.

Littus albicans, pro mari positum. Catul. de Berecynth. epig. 58,
At vbi humida albicantis littoris adiit.

¶Aprica litora, Vide APRICVS.

Arenosum littus Libyæ. Virg. 4 Æneid.

Bibulum littus. Ouid. epist. 16.

Breue litus & incertum. Tacit. lib. 14. Et libro 5, Breuia litorum nudantur.

Curuum. Virg 3 Æneid. Vide CVRVVS.

Densum. Ouid 2. Metam.

Deserta littora. Virg. 3 Æneid.

Dira littora. Virg. 7 Æneid.

Flauum littus. Ouid. 15. Metam. Flauum vocat propter arenam.

Fluctifragum littus. Lucret. lib. 1.

Fruticosa littora calcare. Ouid. epist. 2.

Inclusa littora. Virg. 5. Æneidos, -studiísque fauentum
Consonat omne nemus: vocémque inclusa volutant Littora.

Littoris incurui bibulam lauit æquor arenam. Lucret. lib. 2.

Inhospitale littus, Vide INHOSPITVS.

Inhospita littora. Lucan lib. 1.

Iniquum littus. Horat. 2. Carm ode 10.

Innocuum littus. Virg. 7. Æneid.

Iuncosa littora. Ouid. 7. Metam.

Lætissima littora myrtetis. Virg 2. Georg.

Lata littora. Ouid. epist. 2.

Nuda littora Senec. Agamem. 6.

Percussa fluctu littora. Virg 5. eclog.

Porrecta litora. Ouid. epist. 10.

Procurua littora. Virg 5 Æneid.

Raucum littus. Stat. lib 5. Theb.

Scelerata littora. Ouid. 13. Metam.

Siccum littus. Virg. 3. Æneid.

Sinuosa littora blando anfractu. Valer. lib. 2. Argon.

Spumosa littora. Catul. Argon. 59,
Aut vt vecta ratis spumosa ad littora Diæ.

Vdum littus. Horat. 1. Carm. ode 32.

¶Applicare puppim littori. Senec. Herc. fur. 9.

Arare littora, Vide ARO.

Contingere littus. Lucan. lib. 8.

Angusto littore diductas vrbes interluit pontus. Virg. 3. Æneid.

Fluctus feriunt littora. Virg. 2. eclog.

Nudare littora, Vide NVDVS.

Petere littora cursu. Virg. 1. Æneidos,

Radere littus. Virg. 7. Æneidos,
Proxima Circææ raduntur littora terræ.

Clauum torquere ad littora. Virg. 5. Æneid.

Tunditur littus vnda. Catul ad Furium, epig. 11.

Discretum esse regionibus litoribúsque. Quintil. lib. 5. cap. 10, Piscium quoque genera alia planis gaudent, alia saxosis, regionibus etiam litoribúsque discreta sunt.

Litoreus, Adiectiuum { αἰγιαλικὸς } Quod est litoris, & ad litus pertinet.

Arena littorea. Ouid 15. Metam.

Arx littorea. Stat. 2. Achill.

Littoreæ aues. Virg 12. Æneidos,
Littoreas agitabat aues. Seruius, palustres.

Cancer littoreus. Ouid. 10 Metam.

Littorea domus, Quę in littore, aut iuxta littus constructa est. Martialis lib. 10,
Anxuris æquorei placidos Frontine recessus,
Et propius Baias littoreámque domum.

Ilex littorea. Virg. 3. Æneidos,
Littoreis ingens inuenta sub ilicibus sus. Idem versus legitur & 8. Æneidos.

Myrtus littorea. Ouid 1. Amor. eleg 1.

Litoralis, & hoc litorale, pen prod. { [illegible] } Idem: vt
Dij littorales. Catull. de Phasello, epig. 4.
Neque vlla vota littoralibus deis Sibi esse facta.

Litoralis piscis, In litore viuens. Plin. lib. 9. cap. 17, Nec litoralibus gratia.

Litorosus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Plin. lib. 37. cap. 10, Calais sapphirum imitatur, candidior, & litoroso mari similis. Hoc est eum aquæ marinæ colorem referens qui est circa litus.

Lituus, litui, masculini generis { [illegible] } Gellius lib. 5. cap. 8, Lituus est virga breuis, in parte qua robustior est, incurua, qua augures vtuntur. Sic Macrob. lib. 6. Saturnal. cap. 8. Cic. 1. de Diuinat. Quid lituus iste vester (quod clarissimum est insigne auguratus) vnde vobis est traditus? Nempe eo Romulus regiones direxit tum quum vrbem cōdidit. Qui quidem Romuli lituus (id est incuruum, & leuiter à summo inflexum bacillum, quod ab eius litui quo canitur, similitudine, nomen inuenit) quum situs esset in curia Saliorum quæ est in Palatio, eáque deflagrasset, inuentus est integer. Liu. 1. ab Vrbe, Augur ad læuam eius capite velato sedem cepit, dextra manu baculum sine nodo aduncum tenens: quem lituum appellauerunt.

Lituus, Genus esse buccinæ incuruæ, scribit Festus, vnde vox gracilior exiret. Virg 6. Æneidos,
Et lituo pugnas insignis obibat & hasta. Ab hui' similitudine dictus est lituus baculus auguralis, teste Cicerone in superiori exemplo, & Gellio lib 5. cap. 8.

Stridor lituûm, clangórque tubarum. Lucan. lib. 1.

Acuti litui. Stat. 6. Thebaidos,
Et lituis aures circumpulsantur acutis.

Terribiles litui. Claud. 8. Paneg.

Iam lituus pugnæ signa daturus erat Ouid 3. Fast.

Lituo pugnas obibat. Virg. 6 Æneid. Vide LITVVS.

Pati lituos. Virg. 3 Georgicorum,
Primus equi labor est, animos atque arma videre
Bellantum, lituósque pati, &c.

Sonus tubæ permistus lituo. Horat. 1. Carm. ode 1.

Strepunt litui. Horat 2. Carm. ode 1.

Liticen, liticinis, eadem forma qua tibicen, à lituo, quòd eo canat, dictū esse, & ab antiquis vsurpatum probat Nonius, quem vide.

Liueo, Liuesco, Liuidus, Vide LIVOR.

LIVIVS { [illegible] } historicus Patauinus. De hoc Hieronymus ad Paulinum, Ad Titum Liuium lacteo eloquentiæ fonte manantem de vltimis Hispaniæ Galliarúmque finibus quosdam venisse nobiles legimus. Et quos ad contemplationem sui Roma non traxerat, vnius hominis fama perduxit. Hunc Caius princeps tanquā verbosum insectabatur. Pollio veró tanquam Patauinitatem redolentem. Quintiliano magnopere laudatur: cúmque Herodoto comparat, in concionibus præsertim, suadétque pueris ediscendum vt Ciceronis imitatorem. ¶Fuit & alius Liuius Andronicus, Liuij Salinatoris libertus, cuius filios erudiit, ab eodémque ob ingenium libertate donatus. Author Eusebius. Primus Romæ fabulam dedit, C. Clodio Cæci filio & M. Tuditano COSS. anno ante natiuitatem Ennij. De eodem scripsit Cicero de Claris Orat. Horat. 2. epist. 1,
Non equidem insector, delendáque carmina Liui
Esse reor: memini quæ plagosum mihi paruo
Orbilium dictare: sed emendata videri,
Pulchráque, & exactis minimum distantia, miror.

Liuor, liuoris, mascul. gen. { [illegible] } Vestigium & nota quæ fit ex aliqua percussione aut contusione, siue vlcere. Plin. lib. 20. cap. 22,

Illinitur & liuoribus sugillatísque cum melle.

Liuor suberuentus. Celsus lib. 5. cap. 18, Quòd si facie contusa liuor suberuentus est.

Tumidi liuores. Iuuen. saty. 16.

Pressos in artus venit liuor. Ouid. 10. Metam.

Tumore aut liuore decoloratum corpus mortui si sit, significat eum veneno necatum. Author ad Heren. lib. 2.

¶Liuor, Colorem nigriorem significat. Varro, Paulatim liuor in candorem vertitur, & omnis macies è corpore abscedit.

Niger liuor. Ouidius in fragmento,
Sed niger in vaccæ pectore liuor erat.

Abit de corpore liuor. Ouid 2. Tristium,
Et quibus è succis abeat de corpore liuor.

Liuorem contrahere, Nigrescere. Colum. lib. 12. cap. 47, Hæc candidior est oliua, quàm ea quæ contusione liuorem contrahit.

¶Liuor, pro Inuidia. Lucanus lib. 1,
Liuor edax tibi cuncta negat, gentésque subactas.

Inuidiæ liuor, Vide IMMACVLO.

Malignitas, & liuor. Tacit. in vita Agricolæ, Pessimi malignitate, & liuore pronum deterioribus principem extimulabant.

Acerbus liuor. Claud. 3. de Raptu Proserp.

Edax liuor. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.

Inuidus liuor. Firmicus lib. 8. cap. 1, Nam & istum tractatum Petosiris inuido voluit liuore celare.

Maleuolentia & liuore impediuntur ne quid faciant. Brutus Ciceroni, lib. 11. Vide IMPEDIO.

Lædere viuos Liuor, & inuiso carpere dente solet. Ouidius 3. de Ponto, eleg. 4.

Pascitur in viuis liuor, post fata quiescit. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.

Liuidus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Qui ex percussu carnem nigram habet fluxione cruoris ad eum locum qui percussus est. Plinius, Tapsiæ succus sugillatis ac liuidis prodest.

Factáque lasciuis liuida colla notis. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Ora liuida facta digitis. Ouid. epist. 19.

¶Liuidus, Niger. Virg. 6. Æneidos, -illæ remis vada liuida verrũt. Seruius. Plin. lib. 16. cap. 15, Cortice liuido.

Brachia liuida armis. Horat. 1. Carm. ode 8.

Racemi liuidi. Horat. 2. Carm. ode 5.

Vorago paludis liuidissima. Catul. ad Coloniam, epig. 17.

¶Liuidus, Inuidus: quòd qui inuidia laborãt, exedentes se dolore, hunc colorem contrahunt. Martial. lib. 1, Omnibus inuideas liuide, nemo tibi.

Inuidus, maleuolus, liuidus Cic. 4. Tuscul. Ergo inuidi & maleuoli, liuidi, & timidi, & misericordes, quia procliues ad eas perturbationes, non quia semper feruntur.

Liuidus & mordax. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Dens liuidus. Horat. Epod. 5.

Obliuiones liuidæ. Horat. 4. Carm. ode 9.

Turba liuida. Ouid. 1. Fast.

Liuidulus, penult. corr. Adiectiuum diminutiuum { [illegible] } Iuuen. Satyr. 11,
Ponebant igitur Tusco farrata catino
Omnia tunc: quibus inuideas, si liuidulus sis.

Liueo, liues { [illegible] } liuẽre, Atrum esse. Plin. lib. 20. cap. 43, Quidam eodem nomine appellant pustulas liuentes ac noctibus infestantes.

Labellis impressis liuere. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

Liuent rubigine dentes. Ouid. 2. Metam.

Brachia liuentia. Ouid 6. Metam.

Crura liuentia compedibus. Ouid. 2. Amor. eleg 2.

Genæ liuentes. Stat. 5. Syl 5.

Planctu liuentes atra lacertos. Lucan. lib. 2.

Nebula liuens. Silius lib. 6.

Pectora liuentia tundunt. Ouid. 8. Metam.

Pruna nigro liuentia succo Ouid. 13. Metam.

Racemi liuentes. Propert. lib. 4. eleg. 2.

Terga liuentia equorum. Silius lib. 7.

¶Liuere. Inuidere. Pompeius, Malignus homo fortunis aliorum semper liuens. Martial. lib. 10. 55, Liuet Carinus, rumpitur, &c.

Fata liuentia. Stat. 5. Syl. 1. Magis vsitatum est Inuida fata.

Liuesco, liuescis { [illegible] } liuéscere, Liuidũ fieri & inuidere. Claud. lib. 3. de rap. Proserp.
Haud equidem inuideo, nec enim liuescere fas est,
Vel nocuisse deos.

Digiti liuescunt in pedibus. Lucret. lib. 3.

Lix, licis, fœm. gen. { [illegible] } Cinis. Varro apud Plin. lib. 36. cap. 27, Lix cinis est foci. Vel

Lix, Aqua cineri immista.

Lixiuium, lixiuij, siue Lixiuia, lixiuiæ { [illegible] } Aqua in qua lauandi gratia decoctus est cinis. Colum. lib. 12. cap. 16, Sunt qui culmos fabæ exurant, & ex eo quod cremauerunt, cinere lixiuium faciant. Legitur lixiuam fœminino genere. sequitur enim, Deinde in lixiuiæ sextarios, &c. Idem lib. 12. cap. 16, In olla noua fictili ampla præparatam lixiuiam cineris sarmentij calefieri conuenit, &c.

Lixiua, lixiuæ, penult. prod. Scrib. Largus Lixiua calda ex cinere sarmentorum facta.

Lixiuus, Adiectiuum. Scribon. Largus, Hoc teritur ex cinere lixiua. Sic ibidem frequenter.

Lixiuum vinum { [illegible] } dicitur à Colum. lib. 12. cap. 41. quod Plinius Protropum vocat. Vide PROTROPVM.

Lixiuus, Adiectiuum, vt Lixiuius cinis. Plin. lib. 14. cap. 20.

Lixa, lixæ { [illegible] } pluraliter, Lixæ lixarum, mas. gen. sunt (vt scribit Pompeius) qui exercitum sequuntur, quæstus gratia. dicti quòd extra ordinem sint militiæ, eisque liceat quod libuerit. Alij eos à Lixa appellatos credunt, quòd & Herculem secutus sit. Quidam à liguriendo quæstum. At Marcellus, Lixam (inquit) aquã veteres esse dixerunt. vnde & lixæ dicti, qui militibus aquam ad castra, vel tentoria solent ferre. Perottus lixas affirmat appellatos à cinere. Liu. 9. bell. Maced. Itaque non lixa sequebatur, non iumentorum longus ordo agmen extendebat. Idem 3. bel. Pun. Impedimenta subsequi iussit, calones, lixásque, & inualidos milites vallum ferre.

Vulgus lixarum. Silius lib. 5,
-omnisque ruebat
Mistus eques, nec discretis leuia arma maniplis
Insertisque globo pedites: & inutile Marti
Lixarum vulgus, &c.

Lixus, lixa, lixum { [illegible] } Quod est coctum cinere ollæ supposito.

Lixo, lixas { [illegible] } lixare, Lixum facere.

Lixabundus { [illegible] } Qui exiguæ mercedis gratia vilissimis sese obsequiis immiscet. Plautus, Qui famam tuam lixabundus & nomen fœdas.

LIXVS { [illegible] } colonia à Claudio Cæsare facta in Mauritania, vel fabulosissimè ab antiquis narrata. Ibi regia Antei, certamenque cum Hercule, & Hesperidum orti. Affunditur autem huic æstuarium è mari flexuoso meatu, in quo draconis custodiæ instar fuisse nunc interpretantur. Verba sunt Plinij lib. 5 cap. 1. ¶Est & Lixus, amnis in eadem ora, cuius meminit ibidem Plinius, & Pomponius Mela in fine sui operis.

L O

Loba, lobæ { [illegible] } quid sit interpretatur Plinius lib. 18 cap. 7, Milium intra hos decem annos ex India in Italiam inuectum est, nigrum colore, amplum grano, arundineum culmo. Adolescit ad pedes altitudine septem prægrandibus culmis: lobas vocant, omnium frugum fertilissimum.

Lobus, lobi, masc. g. infima pars aurium, quam Latini vocant infimam auriculam, [illegible], id est à capiendo. hanc enim prehendimus, quum aliquem admonemus, [illegible]. Est autem Labe, ansa, vel prehensio. Siquidem est in aure ima memoriæ locus, quem tangentes attestamur. Author Plin lib 11 cap. 45. In ius quippe rapturi aduersarium, testes faciebant. Porrò sic faciebant, vt contingentes imam auriculam, dicerent, Esto memor. Nec licebat hoc, ni futurus testis annuisset: ideo ita interrogabatur, Licet attestari? Vide in ATTESTOR. ¶Dicitur etiã Lobus pars auris inferior: nam summa siue extrema omnia, Lobi possunt dici. Hinc iecoris [illegible], pro partibus inferioribus, aut superioribus, quæ & Fibræ vocantur. Ciceris item aut fabæ vas, Lobum dicimus. nam cortex omnis intra quem lateat semen, Lobus dicitur. Milij panniculas Plinius appellat Lobas. Ex Budæo & Cælio. Galenus cap. 7. lib. 4. De compos. pharmac. secundum locos, [illegible] vocat, quos [illegible], id est vngues Dioscorides appellat. Sunt autem candidæ foliorum partes, quibus detractis rosæ dicuntur exungues.

Locarium, Locarius, Locatio, Locator, Vide Loco, locas, in LOCVS.

Locellus, Vide Loculus, in LOCVS.

Locito, Loco, locas, Vide LOCVS.

LOCORITVM { [illegible] } authore Ptolemæo, vrbs Germaniæ, hodie Trutonia. Vulgò *Forchein*.

LOCRIS, Locridos, pen. corr. { [illegible] } Regio est proxima Phocidi: dicuntur & Locri, eius regionis populi. ¶Locri item, vrbs insignis in Brutiis, à Locris Aiacis Oilei sociis, Euanthe duce, condita, qui paulo pòst conditam Crotonem & Syracusas, in Italiam profecti sunt è sinu Crissæo, qui in Corinthiaco est. Virgil. lib. 3. Æneidos,
Hic & Naritij posuerunt mœnia Locri. Notandum verò, Epicnemidios fuisse dictos, antè quàm Italiam peterint, mox Epizephyrios, vt notant Vadianus & Seruius. ¶Alij sunt Locri in Græcia cognominati Ozolæ, à malo odore. Alij Opontij Bœotiis finitimi, qui & Epicnemidij dicti sunt.

Loculatus, Loculamentum, Loculus, Locuples, Vide LOCVS.

Locus, loci, mas. g. { [illegible] } Pluraliter hi loci, vel hæc loca, locorum, in diuersa significatione, Quicquid aliquid continet: siue, vt ait Varro de Ling. Lat. vbi quicquam consistit. Plautus Cistel. 10,
-vbi ea sit nescio: Nisi, vt opinor, loca hæc circiter excidit mihi.
Virgil. 8 Æneid. Hic locus vrbis erit. Cic. in Partit. In locis autem & illa naturalia, maritimi an remoti à mari, plani an montuosi, læues an asperi, salubres an pestilentes, opaci an aprici: & illa fortuita, culti an inculti, celebres an deserti, coædificati an vasti, obscuri an rerum gestarum vestigiis nobilitati, consecrati an profani.

Loca & locos, Gellius pro eodem ponit lib. 6. cap 6, Nam quoniam non ipsæ tantùm aues quæ prosperius præuolant, sed etiam loci quos capiunt, quòd idonei felicésque sunt, præpetes appellantur: iccirco Dædali pennas præpetes dixit, quoniam ex locis in quibus periculum metuebat, in loca tutiora peruenerat.

Locos porrò præpetes, & Augures appellant. Virg. 1. Æneidos,
Deuenere locos, vbi nunc ingentia cernis Mœnia.

¶Ad id locorum, Vide AD præpositionem.

Alienus loci, Qui peregrinus est in loco aliquo. Ouid. 1. Fastorum,
Di quoque cultores in idem venere Lycæi,
Et quicunque loci non alienus erat.

Cultus locorum. Stat. 2. Syl.

Cultus, habitúsque locorum. Virg. 1. Georg.

Facies locorum. Tacit. lib. 14. Non vt hominum vultus, ita locorum facies mutantur.

Forma locorum Ouid. 3. Trist. eleg 4.

Fraus loci. Virg. 9 Æneidos,
-ac videt Euryalum, quem iam manus omnis
Fraude loci, & noctis subito turbante tumultu
Oppressum rapit.

Ignarus loci. Virg. 2. Æneid.

Ingenium loci. Stat. 2. Sylu. 2.

Opaca locorum. Virg. 2. Æneid.

Positus locorum, Id est situs locorum. Stat. 5 Sylu 3.

Regio certa loci. Lucret. lib. 2.

Species,cultúſque locorum.Stat.2.Sylu.2.
Vbicunque locorum viuitis.Horat.1 epiſt.3.
¶Abdita loca,Vide Abditum in ABDO.
Æſtiuus locus,Vide AESTAS.
Affluens ſtudiis locus,Vide AFFLVO.
Loca amicta niue.Catul.de Berecynth epig.58.
Locus amœnus,ab arbitris remotus.Cic.7.Verr.
Anceps & lubricus locus.Plin.iunior lib.1.epiſt.8.ad Saturninum.
Appoſitus.Vide APPONO.
Apricus,Vide APRICVS.
Aptus locus equis Horat.1.epiſt 7.
Arbuſtiuus locus,Vide ARBVSTVM.
Aſpera loca.Ouid.1.Metam.Vide ASPER.
Bacchata loca,Vide BACCHOR.
Bellicoſiſſimus locus,Vide BELLVM.
Bellus locus,Vide BELLVS.
Calculoſa loca,Vide CALCVLVS.
Capitalis locus,Vide Capitalis in CAPVT.
Circuniecta loca vbi,Vide CIRCVNIICIO.
Cliuoſus locus,Vide CLIVVS.
Commodior locus.Ouid.3.de Ponto,eleg.9.
Concluſus locus.Horat.1.Serm.ſaty.4.
Culta loca Lucret.lib.1.
Decliuis & præceps locus,Vide DECLIVIS.
Deformes loci viſu ac memoria. Tacit.lib.1, Incedunt mœſtos locos,viſúque ac memoria deformes.
Deſerta paſtorum loca.Lucret.lib.5.
Dira furiarum loca.Senec.Herc.fur.15.
Loca editiora.Cæſar 1.bel.Ciuil.
Effera loca Ponti Valer.4.Argon.
Finitimi loci.Ouid epiſt.7.
Fœta loca furentibus Auſtris.Virg.1.Æneid.
Inanis locus,Vide INANIS.
Infamis locus.Ouid.epiſt.17. Idem in Ibin.
Integer locus,Vide paulo póſt,Vitiatus locus.
Intumeſcens locus,Vide INTVMEO.
Lætantia loca aquarum Lucret.lib.2.
Læti loci.Virgil.6.Æneidos,
Deuenere locos lætos,& amœna vireta
Fortunatorum nemorum.
Lapidoſa loca,Vide LAPIS.
Latebroſus locus,Vide LATEO.
Lepidus locus,Vide LEPIDVS.
Lethifer locus.Ouid.5.Metamorphoſeos,
Huius in obliquo miſſum ſtetit inguine ferrum
Lethifer ille locus.
Liber locus,Vide LIBER,liberi.
Medius mundi locus,Vide MEDIVS.
Mœſti loci.Tacit.lib.1.
Montoſus locus,Vide MONS.
Munitiſſimus habendi Senatus locus,Vide MVNIO.
Natalis locus.Ouid 2.Amor.eleg.16.
Nebuloſus locus,Vide NEBVLA.
Nefaſti loci.Stat.1.Thebaid.
Nemoroſus locus.Ouid epiſt.15.
Notus locus prodigio.Ouid.6.Metam.
Obnubila loca,Vide OBNVBILVS.
Obſita virgultis loca,Et Obſita tenebris loca,Vide OBSERO.
Occultiſſimus locus.Plin.lib 34.cap.6.Vide OCCVLTVS.
Oculatiſſimus locus.Plin.lib 34.Vide OCVLVS.
Opacus locus,Vide OPACVS.
Locus opacus & frigidus in ſylua.Cic.3.de Orat.
Loca opaca & ſyluis redimita.Catull.de Berecynth.epigr.58.
Crebro ſalicto oppletus locus,Vide CREBER.
Opulenta loca.Seneca Herc.fur 5.
Paluſtris locus,Vide Paluſtris in PALVS.
Perbonus locus,Vide PERBONVS.
Peruia loca equo.Ouid.8.Metam.
Plena metus loca.Ouid.4 Metam.
Plena timoris loca.Ouid.10.Metam.
Præcipites loci.Lucret.lib.4.
Priuati, ac publici loci.Tacit.lib.11.
Putus locus,Vide PVRVS.
Redimita ſyluis loca.Catull.de Berecynthia,epig.58.
Sacer locus Perſ.Saty.1.
Saluber locus.Claud 7.Paneg.
Secreta loca petere.Horat.de Arte.
Silentia loca.Virg 6.Æneid. Intelligit regna inferorum.
Non ſteriles loci.Senec.Herc.OEth.2.
Surda loca.In quibus nullus auditur ſtrepitus,aut nulla vox.Senec. Hercul fur.7. Sic Cæca vocantur loca,quæ tenebricoſa ſunt.
Viridis locus Eurotæ.Id eſt prata Eurotæ.Stat.1.Sylu.5.
Vitiatus locus. Celſus lib.5.cap.26, Si nihilo magis malum conſtitit:vri id quod eſt inter integrum ac vitiatum locum,debet.
¶Abducere in aliquem locum,Vide ABDVCO.
Adducere in locum,Vide ADDVCO.
Ambire locum.Ouid 5.Metam.
Capere locum.Virg 5.Æneid.Vide CAPIO.
Locus opportune captus ad eam rem.Cic.pro Sext.Roſ.
Celebrare locum conuentu,Vide CELEBRO.
Cedere loco,Vide CEDO.
Sententia mutata loco cedit Virg.9.Æneid.
Circunſcribere locum alicui,Vide CIRCVNSCRIBO.
Committere ſe in locum præcipitem,Vide COMMITTO.
Compellere in vnum locum,Vide COMPELLO.
Campeſtum loca curſu complent.Lucret.lib.2.

Confluere in vnum locum,Vide CONFLVO.
Congregare vnum in locum,Vide CONGREGO.
Conquieſcere in loco,Vide CONQVIESCO.
Conuenire in locum,Vide CONVENIO.
Conueſtire locum dicitur hedera,Vide CONVESTIO.
Decedere loco.Tacit.lib.3.
Deferre in aliquem locum,Vide DEFERO.
Demouere aliquid locis.Tacit.lib 11, Cenſendo nomen,& effigies priuatis,ac publicis locis demouendas.
Deſtinare locum vulneri.Senec.Thebaid.1.
Diſpiicet iſte locus.Horat.1.epiſt.10.
Ignotis errare locis.Ouid 4.Metam.
Nouos locos explorare.Virg.1.Æneid.
Nefaſtis locis impoſuere delubra.Stat.1.Theb.
Inaugurare locum,Vide INAVGVRO.
Incolere locum aliquem,Vide INCOLO.
Incumbere loco.Ouid.2.Metamorphoſeos,
Repperit oſſa tamen peregrina condita ripa,
Incubuítque loco,noménque in marmore lectum
Perfudit lachrymis.
Incurrere in loca,Vide INCVRRO.
Inſidere locum inſidiis,Vide INSIDEO.
Inſtruere locum,Vide INSTRVO.
Intendere locum fertis,Vide INTENDO.
Legunt loca forte.Virg.5.Æneid.
Migrare in locum,Vide MIGRO.
Moliri locum Virg.7.Æneid.Vide MOLIOR.
Mutare locum,Vide MVTO.
Mutare locum in melius.Lucan.lib 6.
Mutare ſe loco.Horat.2.Serm ſaty.7.
Nanciſci locum.Cic.ad Attic. Nactus mihi videbar locum reſecandæ libidinis,&c.
Noui locum vbi ſit,Vide NOSCO.
Obſidere locum,& Locus obſeſſus corporibus,Vide OBSIDEO.
Optare locum, pro Eligere,Vide OPTO.
Ordinare locum vitibus,Vide Ordino in ORDO.
Parare locum,Vide PARO.
Penetrare locos.Lucret.lib.4.
Peterrare omnem locum.Virg.5.Æneid.
Poſſidere locum.Lucret.lib.1.
Celeberrima per loca vadit.Horat.1.epiſt.18.
Vexare locum aliquem.Horat.1.Serm.ſaty.8,
-furéſque, feræque ſuetæ
Hunc vexare locum.
¶Ex loco inferiore agere. Cic 3.de Orat. Nam ſiue de cæli natura loquitur,ſiue de terræ,ſiue de diuina vi,ſiue de humana,ſiue ex inferiore loco, ſiue ex æquo, ſiue ex ſuperiore. De inferiore loco, eſt ad Iudices : de ſuperiore, pro Roſtris : ex æquo,eſt in Senatu. Idem 6. Verr. Budæus.
Priore loco cauſam dicere, Eſt antè defendere quàm quis ſit accuſatus.Cicero pro Quintio,Aut cauſam capitis,ſi ſponſionem feciſſet, priore loco diceret.Budæus.
Poſteriore loco cauſam dicere, Id eſt defenſorem eſſe, & pro reo dicere.Cic.Quoniam maiores ita conſtituerunt,vt qui pro capite diceret,is poſteriore loco cauſam diceret.
¶Nullo loco deeſſe,pro Nunquam.Cic.ad Tironem,lib.16, Adhuc dum mihi nullo loco deeſſe vis,nunquam te confirmare potuiſti,Vide NVLLVS.
¶Secundo loco,pro Præterea.Cic.ad Lentulum,lib.1, Facilè ſecundo loco me conſolatur recordatio meorum temporum.
¶In eum locum res rediit, Id eſt in eum ſtatum. Plaut.Bacchid.15. Terent.Adelph.3.2,
Peiore res loco non poteſt eſſe,quàm in quo nunc ſita eſt.
Loco meliore, Id eſt ſtatu & fortuna. Cic.ad Brutum,3,Noſtræ res meliore loco videbantur. Sic Virg.2.Æneid. Quo res ſumma loco Panthu?Budæus.Vide Melior in BONVS.
Eodem loco ſtare.Liu.1.bel.Pun.
Res in eum locum venerat,vel deducta eſt,vt niſi, &c. Cic.ad Brutum. Et ad Tironem,lib.16,In eum locũ res deducta eſt, vt niſi quis deus,vel caſus aliquis ſubuenerit,ſalui eſſe nequeamus.
Deduxit rem in eum locum.Cic.Attico,lib.2.
Incidi in eum locum,Vide INCIDO.
Quo loco ſit res,pro Quomodo ſe habeat.Cicero ad Atticum,lib. 3, Hæc res quemadmodum ceciderit, & tota res quo loco ſit, velim ad me ſcribas.
Vt meliore ſimus loco,ne optãdũ quidẽ eſt.Cic.de Aruſp.reſponſ.
Eò loci res erat,& cauſa noſtra,vt,&c.Cic pro Seſtio.
Perbono loco res eſt.Cic.ad Atticum, lib.6, Quoad mecũ rex fuit, perbono loco res fuit.
Difficili loco eſt res. Cic. ad Cornificium, lib.12, Res neque nunc difficili loco mihi videtur eſſe.
¶In loco digno res poſita:Id eſt dignè.Cic.7.Verr.Rectè collocata, & iudicio populi digno in loco poſita eſſe videatur.
¶Locus,pro æſtimatione,& amore,gratiáque.Cic.2.Philip. Quem locum apud ipſum Cæſarem poſt eius ex Africa reditum obtinuiſti? quo numero fuiſti?Budæus.
Obſcuro poſitus loco,Id eſt non celebri & claro.Senec.Thyeſt.4.
Summus locus.Iuuenal.Saty.10,
Quid Craſſos,quid Pompeios euertit,& illum
Ad ſua qui domitos deduxit flagra Quirites?
Summus nempe locus nulla non arte petitus,&c.
Facere locum muneribus.Ouid.2.Amor.eleg.13.
Peruenire in locum alicuius. Cicero de Petitione Conſul. Prodeſt quorum in locum ac numerum peruenire velis,ab his ipſis illo loco ac numero dignum putari.
Tenere principem locum,& authoritatem:Hoc eſt, Eſſe in magno pretio

pretio & authoritate.Cic.pro Domo sua. Et pro Plācio,Qui in mea salute principem semper locum authoritatémque tenuistis.

Dare & cedere locum.Cic.2.de Nat.deor.Aer videtur quasi locum dare & cedere.

Dare locum alicui oratori, p o Admittere,& recipere. Cicero 1.de Oratore. Hæc turba & barbaria forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus.

Tenere locum oratorum. Cic.de Claris Orat. Qui hoc munere in ciuitate functi sunt,vt tenerent oratorum locum.

Mouere aliquem loco,Vide MOVEO.

Esse eodem loco apud patronum quo alius.Cicero Seruio,lib.13.

Eodem loco habere.Cæsar,Qui si iuuissent,eodem se eos loco quo Heluetios habiturum.

Numerare loco.Cic.de Finib.

Ipsi in hostium numero,locóque ducemini.Cic.7.Verr.

Ponere aliquid loco, vel in loco maledicti, & contumeliæ. Cic.in Pisonem, Túne etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum ausus es, meum discessum illum, testem sceleris & crudelitatis tuæ, in maledicti & contumeliæ loco ponere?

Habere aliquem loco vetustissimorum familiarium. Pollio Ciceroni,libro 10.

Eo loco habet honestatem,vt sine ea,&c.Cic.2.de Finib.

Petere loco premij.Cic.de Inuent.Petebat id sibi loco premij.

Criminis loco putant,quòd viuam.Cicero Mario,libro 7,Qui voluptatem nullo loco numerat? Hoc est,nihili facit.Cicero 2.de Finib. Vide NVMERO.

¶Fratris loco diligere:Hoc est,tanquam fratrem. Terent. And.1.5,
Si te in germani fratris dilexi loco,
Siue hæc te solum semper fecit maximi. Idem Heauton.1.1,Licere
speras facere me viuo patre,
Amicam vt habeas propè iam in vxoris loco? Valla, Loco patris,loco fratris,loco filij te habeo, non ita accipitur, quòd vbi illi antea erant,ibi tu nunc apud me sis:sed quòd in ea charitate qua illi aut fuerunt,aut sunt,aut essent, aut esse debent, vt Chrysis Pamphilo apud Terentium loquitur,Si te in germani fratris dilexi loco. Cic.1.Verr. Prætorem Quæstori suo, parentis loco esse oportere. Hactenus Valla lib.3.

Ascendere in locum.Cic.pro Cluentio.

In loco fratris amare,Vide IN præpositionem.

Te mihi fratris loco esse duco.Metellus Ciceroni lib.5.

Loco voluptatis mihi est,loco turpitudinis, loco honoris,Id est voluptuosum,turpe,honorificum.Hæc Valla lib.3.

In beneficij loco alteri deferre aliquid. Cic 4.Verr. Reuera multo magis est petendum ab hominibus,si salui esse volumus, vt eant nobiscum in prouinciam, quàm hoc illis in beneficij loco deferendum.

In locum damus, vbi aliud erat,aliud successit:& requirit hæc sententia tale aliquod verbum,quale est apud Quintilianum,Nam quomodo pugnam ineuntibus, tot simul metus laborum, dolorum, postremò mortis ipsius exciderint, nisi in eorum locum pietas & fortitudo & honesti præsens imago successerit? Hæc Valla lib.3. Brutus Ciceroni,Succedere in patris locum.

Cooptari in locum alterius,Vide COOPTO.

Mulier quæ in concubinæ locum duceretur.Cic.1.de Orat.

In locum alterius inaugurari,Vide INAVGVRO.

In locum alterius Consulatum petere,Vide IN præpositionem.

Mittere aliquem in locum alterius,Vide MITTO.

Numerare in loco. Cic.In iniuriæ loco id numerant si quando ab inimicis admoneantur.

Restitui in locum.Cic.Restitui in eum locum cupit vnde decidit.

Substituere in locum.Quintil.

Succedere in locum lachrymarum. Quintil.lib.6.cap.1, In locum lachrymarum eius ipse successit.

¶Reponere in loco aliquo. Cic.2.de Orat. Si placuerit vos meam defensionem in aliquo artis loco reponeris.

Assignare potissimum locum.Quintil lib.4.cap.3.

Attribuere locum,Vide ATTRIBVO.

Fungi primo loco.Quintil.lib.3.cap.6, Porrò harum plerunque leuissima quæque primo loco fungitur.

Obtinere locum primum ac potentissimum,Quintil.lib.6.cap.5.

In poetis,non Homero soli locus est (vt de Græcis loquar) aut Archilocho, aut Sophocli, aut Pindaro, sed horum vel secundis, vel etiam infra secundos.Cic.in Orat.

Tribuere locum alicui. Quintil.lib.3.cap.3, Huic quoque igitur necessario tribuendus est quintus locus.

¶Si in istoc siem loco:Id est,Si meum esset negotium, si mea res ageretur.Plaut. Bacchid. 10,
Verùm vt ego opinor,si ego in istoc siem loco,
Dem potius aurum,quàm illum corrumpi sinam.

¶Locus, Distributio temporum quæ cuique in spectaculum venturo tribuuntur ab ædilibus. Vnde motus loco dicitur, qui suas horas non obtinuerit inter præcedentes & sequentes, inquit Budæus. Et Cicero loco motus est,quum vrbe pulsus est. Terent. in Prol.Adelph.Per tumultum noster grex motus est loco.Hæc ex Budæo.

Constitutus à iudicibus locus,Vide CONSTITVO.

¶Loco aliquid quærere: Hoc est, ad tempus, & quando res expostulat.Cic.in Partit.Loco tu quidem quæris,sed planius quodvis explicabitur,quā ad orationis ipsius,quæstionum rationem venero.

Non loco reddere,Id est non opportunè. Cicero ad Brutum,lib.11, Quemadmodum coràm qui ad nos intempestiuè adeunt,molesti sæpe sunt:sic epistolæ offendunt non loco redditæ.

Loco dicere Cic.3 de Legib.Huic iussa tria sunt,vt adsit:nam grauitatem res habet,quum frequens ordo est.vt loco dicat:Id est rogatus.vt modo:ne sit infinitus.Vide DICO.

Certo loco dicere,Vide CERTVS.

In loco,Opportunè.Terentius Heaut.3 2, -in loco
Ego verò laudo.Budæus, interdum, vel nonnunquam, aut opportunè interpretatur,Vide IN.

Dulce est desipere in loco.Horat.4.Carm.ode 12.

¶Locum dare aliquid faciendi,Id est,tempus vel spatium. Terentius Andria,1.4,
-dij date facultatem obsecro
Huic pariundi, atque illi in aliis potius peccandi locum. Plautus Capt.5 -vt sine hisce arbitris
Atque vobis, nobis detis loquendi locum.

¶Veritas locum vbi consistat,reperire non poterit. Cic.pro Quint.

Locus in.Cic.pro Planc.Si in mea familiaritate locus esset nemini nisi litigioso aut nocenti. Idem pro Murena, Maledicto quidem idcirco nihil in hisce rebus loci est:quòd omnia laus occupauit.

Locus inter. Cic.4.in Catil. Erit profectò inter horum laudes aliquid loci nostræ gloriæ.

Locus ignoscendi apud hominem constantem.Cic pro Mur.

¶Bonitati locus non est, vel honestæ morti: Hoc est, Nullo est in pretio bonitas. Cicero 3.de Fin. Quod ni ita se haberet,nec iustitiæ vllus esset,nec bonitati locus. Idem pro Quint. Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat: vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit.

Dare locum rationi,Cædere rationi & ratione vti.Cic pro Qu.

Nihil loci segnitiæ.Terent.And.1.3.

Locus preci non est relictus: Hoc est, precibus amplius flecti non potest.Terent.And 3.4.

Locus differendi.Cic.1.de Fin.

Non erit locus faciendæ medicinæ.Cic pro Quintio.

Locus gaudendi. Cicero ad Atticum,lib 9, Bonis viris quòd ais probari quæ adhuc fecerimus, scirísque ab iis non profectis, valde gaudeo:si est nunc vllus gaudendi locus.

Locus negligentiæ in aliquo. Liuius 4.bell.Punici,Si aut pacem in Italia, aut bellum cum eo hoste haberemus, in quo negligentiæ aut errori locus esset.

Respirandi non est locus.Cic.ad Qu. fratrem,lib.3.

Nulli improbo locus est ad Rempublicam violandam. Cicero ad Lentulum,libro 1.

Patet fugæ locus,Vide PATEO.

Nullum habeo instituendi aut docendi locum. Cic.in Orat. Id est nullam temporis partem.

¶Locus obiurgandi,Occasio. Terent.And.1.1, Quis igitur relictus est obiurgandi locus?

Locum defendendi dare.Cic pro Quint.Qui locus igitur absentis defendendi procuratori primus datus est? Id est occasio, vt ait Budæus.

Nonnihil loci dare alicui secus existimandi.Cic.Appio,lib 3.

In tam suspiciosa ac maledica ciuitate locum sermoni obtrectatorum non reliquit. Cic.pro Flacco. Id est, non præbuit aliis vllam ansam siue occasionem obtrectandi.

Dare locum dubitationi.Cic. pro Corn.Balbo.

Locum prætermittere.Cic.ad Cornificium,lib.12, Ego nullum locum prætermitto (nec enim debeo) non modò laudandi tui, sed ne ornandi quidem.

Habere locum. Quintil.lib.3 cap.5, Erunt quædam remotæ ab affectibus,qui vt non vbique habēt locum, ita quocunque irrumpunt, plurimum valent.

Aperire locum suspicioni,Vide APERIO.

¶Locus,Genus aliquando dicitur. Salustius, Natus haud obscuro loco.

Ortus loco equestri,Vide ORIOR.

Ignobili loco natus,Vide IGNOBILIS.

De summo loco adolescens, Vide DE præpositionem.

Infimo loco natus.Vide INFERVS.

Loco summo natus.Liu.1 ab Vrbe.

¶Locus,pro eo quod *passum scripturæ* barbari dicunt. Terentius in Prologo Adelphorum,
-qui lenoni eripuit
Meretricem in prima fabula:eum Plautus locum
Reliquit integrum.eum hic locum sumpsit sibi
In Adelphos. Cic.2.de Legib. Et hunc locum satis in iis libris quos legistis,expressit Scipio.

¶Locus, pro materia quadam, & tractatu disputationéque.Cic.in Verrem,Noui locum,video vbi se iactaturus sit Hortensius.Turn.

¶Loci, locorum, Sedes argumentorum sunt, quæ intra se continent argumenta, & ex quibus ipsa argumenta petenda sunt. Cic in Orat. Idemque locos (sic enim appellat, quasi argumentorum notas) tradidit. Ibidem, Itaque hunc locum longè, & latè patentem philosophi solent in officiis tractare. Idem in Topicis, Locus est argumenti sedes.

Penetralia loci.Quintil lib 6.cap.2.

Frequens locus.Quintil.lib.7.cap 3.

Latius fusus est locus hic Quintil lib.6.cap.5.

Grauior locus.Quintil.in Prooem.lib.4,Quum ad aliquem grauiorem venissent locum.

Huberes loci.Quintil.lib.5.cap.13.

Lætus, atque plausibilis locus.Quintil.lib.4.cap 3.

Repetiti loci ex intima quæstionum naturalium subtilitate.Quintilianus lib.1.cap.4.

Speciosi loci.Quintil.lib.7.cap.2.

Verbosissimi loci.Quintil.lib.2.cap.4.

¶Concludere locum in aliquid Quintil.lib.6.cap.2, Non tamen potui ac ne debui quidem,locum istum in vnam speciem concludere.

Constituere locum Quintil.lib.4.cap 2.

Dimouere animum loco Quintil lib.7.cap 4.

Edisserere locos electos.Quintil.lib.2.cap.7.

Excutere locos argumentorum.Quintil.lib.4.cap.10.

Exercere locum.Quint lib.4.cap.2.

Instare loco.Quintil.lib.7.cap.3.

¶Loci communes. Cic. de Oratore, Loci communes qui de vniuersa re tractari solent, vt, &c. Idem in Orat. Tamen in communibus locis maximè excellet: qui communes appellati, eò quòd videntur multarum iidem esse causarum, sed propriè singularum esse debebunt. De Auxesi.

Conijcere in communes locos. Cic. in Parad. Vide CONIICIO.

Tradere locos communes. Quintil. lib. 5. cap. 1.

¶Loci, pluraliter tantum, Vterus muliebris, quem matricem etiam vocant. Varro in Origin. Sic loci muliebres in quibus nascendi initia consistunt. Plin. lib. 11. cap. 37, Fœminis eadem omnia, præter vesicæ iunctus vtriculus, vnde dictus vterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vuluam.

Loci, de equa etiam dicitur. Colum. lib. 6. cap. 27, Quòd si admissarius iners in Venerem est, odore perfricatur detersis spongia fœminæ locis, & admota equi naribus.

Loca, de pauonibus. Colum. lib. 8. cap. 11, Sæpiúsque digitis loca fœminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt oua.

Loculus, loculi, pen. corr. Diminutiuum {τοπίον} Paruus locus. Varro lib. 3. de Re rust. cap. 17, Hortensius familiaris noster quum piscinas haberet magna pecunia ædificatas ac loculos, ita sæpe cum eo ad villam iui. Ex vetusto codice legitur ædificatas ad Baulos. Plaut. Milite, 11, Sed in cella paululum erat loculi lubrici.

Loculosus, pen. prod. Adiectiuum, Multis loculis plenus. Plin. lib. 15. cap. 22, Sola differentia generum in putamine duro fragilive, & tenui ac crasso, loculoso & simplici.

¶Loculus {βαλάντιον, γλωσσόκομον} Sacculus in quo pecunia seruatur. Frequentius in plurali legitur. vt Loculi eburnei. Martial. lib. 14,

Hos nisi de flaua loculos implere moneta
Non decet: argentum vilia ligna ferant.

Apud Valerium pro Marsupio ponitur, libro 7. teste Budæo. Sic Varro 3. de Re rust. cap. 5, Quendam deprehensum tesserulas conijcientem in loculum. Iuuenalis Saty. 13,

-gemmáque princeps
Sardonycus, loculis quæ custoditur eburnis.

Condi loculis. Ouid. 2. Amor. eleg. 15.

Nummum demittere in loculos. Horat. 2. epist. 1.

Gramina loculis depromit eburnis. Ouid. 6. Fast.

Loculus & sacculus. Martial. lib. 5.

Stimulorum loculi. Plautus Casin. 11,

At candidatos cedit hic mastigia,
Stimulorum loculi. Id est, vt in loculis seruatur pecunia, ita hic meretur vt in ipso stimuli recondantur, quo vexetur magis.

¶Loculus, Feretrum in quo mortui includuntur. Plin. lib. 7. cap. 2, Hunc cremari cum reliquo corpore non potuisse tradunt, conditúmque loculo in templo.

Locellus, Diminutiuum {βαλαντίδιον} Martialis lib. 14,

Siquid adhuc superest in nostri fæce locelli,
Munus erit: nihil est, ipse locellus erit.

Loculatus, penult. prod. Adiectiuum, Quod habet diuersos locos. Varro 3. de Re rustica, cap. 17, Nam vt Pausias, & cæteri pictores eiusdem generis loculatas magnas habent arculas, vbi diuersi colores sint, ceras: sic hi loculatas habent piscinas, vbi dispares disclusos habeant pisces. Vetus exemplar habet, vbi discolores sint ceræ.

Loculamentum, loculamenti, Locus distinctus, siue capsula, in qua aues & similia nidificare seu habitare solent: & à loculis deduci videtur. Colum. lib. 8. cap. 8, Vel si non ita competit, paxillis adactis tabulæ supponuntur, quæ vel loculamenta, quibus nidificent aues, vel fictilia columbaria recipiant. Idem lib. 9. cap. 12.

Loculamentum, pro Conceptaculo, siue theca. Vitruuius libro 10. Idem, Inque eam tympani theca (siue id loculamentum est) fiat foramen. Budæus.

Loculamenta appellantur etiam loculi libris digerendis compositi in bibliotheca. Seneca de Tranquill. vitæ, Apud desidiosissimos videbis quicquid orationum historiarúmque est, & tecto tenus extructa loculamenta.

Locuples, penult. corr. locupletis, penult. prod. {πολυκτήμων, πολυκτήμων, εὔπορος} Omnis generis secundum Priscianum: ablatiuo locuplete vel locupleti. Dicitur à lata humo, hoc est locorum plenus: qui pleraque loca, id est qui multas possessiones habet. Festus, Locupletes, locorum multorum domini. Quintil. libro 5 cap. 10, Præterea finimus aut vi, sicut superiora: aut ἐτυμολογίᾳ, vt assiduum ab asse dando, & locupletem à locorum, pecuniosum à pecorum copia. De finitione, seu fine. Cicero de Senect. Semper enim boni assiduíque domini referta cella vinaria, olearia, & penaria: villáque tota locuples est, abundat porco, hœdo, agno, gallina, lacte, caseo, melle. Horat. 2. Serm. satyra 6, Locuplete in domo.

Locuples & Tenuis aut egens, contraria. Cic. 4. Verrina. Sic pro Plancio, Egentes in locupletes, perditi in bonos, serui in dominos armabantur.

Pauperes & Locupletes, contraria. Horatius 1. epist. 1,

-id quod
Æquè pauperibus prodest, locupletibus æquè.

Parum locuples. Horat. 2. Carm. ode 18.

Tu me fecisti locupletem. Horat. 1. epist. 7.

Annus locuples frugibus. Horat. 2. epist. 1.

Locuples ac referta prouincia. Cic. 5. Verr.

Homo domi suæ cum primis locuples. Cic. 4. Verr.

Locuples copiis ciuitas. Cic. 5. Verr.

Copiosa planè & locuples mulier. Cic. 1. Verr.

Locuples copiis rei familiaris, & pecuniosus. Cicero pro Rosc. Comœdo.

Domus locuples. Horat. 1. Serm. saty. 6, -quum ponit vterque
In locuplete domo vestigia.

Locuples oratio, Diues verborum & abundans. Cic. 3. de Oratore, Inde ille licentior & diuitior fluxit dithyrambus: cuius membra & pedes, vt ait idem, sunt in omni locupleti oratione diffusa.

Oratione locuples Lysias, rebus ipsis ieiunior. Cic. 5. de Fin.

Locuples, & speciosa vult esse eloquentia. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Locupletior Latina lingua quàm Græca. Cic. 1 de Finib.

Locuples, Largè instructus & copiosus, metaphoricῶs. Cicero 1 de Nat. deor. Locupletior igitur hominum natura ad beatè viuendum est quàm deorum: quòd pluribus generibus fruitur voluptatum.

¶Locuples, Firmus certúsque ad rem quamlibet. Vnde locupletem authorem dicimus, locupletem testem, locupletem tabellarium. Possumus etiam locupletem testem interpretari bonum & magnæ authoritatis, quem ipse Cicero grauissimũ etiam vocat. Testes ex censu & facultatibus spectantur, quòd homines tenues & egentes facilè pretio ad falsum dicendum adducantur. Vnde testes idonei, locupletes testes dicebantur. Cicero in Topicis, Opulentos homines, & ætatis spatio probatos, dignos quibus credatur putamus. non rectè fortasse: sed vulgi opinio vix mutari potest.

Locuples author. Cicero 1. de Diuinat. Iam Pythagoras & Plato locupletissimi authores, quo in somnis certiora videamus, præparatos, &c.

Locuples testis. Cic 3. Offic. Accedit eodem testis locuples Possidonius: qui etiam scribit in quadam epistola, &c.

Locuples tabellarius, pro Fideli, certo, & idoneo, cui rectè literas committere possis. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3, Sed quæro locupletem tabellarium accipiat.

Locuples ad augendum facultatem dicendi. Quintil. lib. 10. cap. 1. De Varrone.

Locupletior. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Locupleto, locupletas, penultima producta {πλουτίζω} locupletáre, Locis & possessionibus quempiam ditare. Quanuis etiam ad omnia, sicut Dito, capi possit, vt quum quis opibus, rebúsque etiam incorporeis ditatur. Colum. lib. 3, Vt antè perpensum, & exploratum habeamus, vt locupletet patremfamiliæ vinearum cultus. Cicero 5. Verrina, Ob hasce res quoniam te locupletaui, hoc annulo aureo dono. Idem 1. Offic. Hi arbitrantur se beneficos in suos amicos visum iri, si locupletent eos quacunque ratione.

Locupletatus mancipiis, argento, veste. Cic. 7. Verr.

Locupletare fortunis. Cic. 2. de Lege agr.

Locupletare eloquentiam. Cic. de Claris Orat. Qui non linguam modò acuisses exercitatione dicendi, sed & ipsam eloquentiam locupletauisses grauiorum artium instrumento.

Locupletata voluptas perfectione vitæ: Id est aucta Cic. 2. de Fin.

Loco, locas {τίθημι, ἐκδίδωμι, μισθόω, ἐκμισθόω} locáre, Quasi in loco ponere, Constituere. Virgil. 1. Æneidos,

-hic alta theatri
Fundamenta locant. Cic. ad Senatum, lib. 15. Castráque ad Cybistra locaui.

Ordine locare aliquid. Virg. 5. Æneid.

Ante aciem aliquem locare. Tacit. in lib. de Germanis, Quos ex omni iuuentute delectos ante aciem locant.

Locatus à patre muri. Plin. lib. 7. cap. 38.

Aduersione locare, vel Per aduersionem, Vide Aduersio in ADVERSVS.

¶Locare agrum fodiendum: Id est dare agrum fodiendum pacta mercede. Plaut. Amphitr. 14, Perinde est præbere, acsi agrum sterilem fodiendum loces. Sic Locare sternendum locum, Cic. ad Atticum, libro 14.

Agros locare, Dare alicui colendos, mercede constituta. Plin. lib. 7. epist. 30, ad Geminiorem, Instat & necessitas agrorum locãdorum perquàm molesta, adeò rarum est inuenire idoneos conductores. Cic. Verr. 5, Xenonis Menenii nobilissimi hominis vxoris fundus erat colono locatus.

Arcem locare, & vrbem condere. Lucret. lib. 5.

Argentum locare: Id est insumere in mercatura exercenda. Plaut. Mostel. 4. Nec quicquam argenti locaui tam diu vsquam æquè bene.

Argentum fœnori locare, pro Fœnori dare. Plaut. Mostel. 8,

Scelestiorem ego annum locando argento fœnori.
Nunquam vllum vidi.

Beneficium apud gratos locare. Liu. 7. ab Vrbe.

Malè locata beneficia, Vide MALVS.

Loces me castrandum, Des me castrandum. Plaut. Aulularia, 7,

Si hercle ego te non elinguandam dedero, vsque ab radicibus:
Impero, authórque sum vt me cuiuis castrandum loces. Idem Capt. 13, Qui locant cædundos agnos, & duplam agninam danunt.

Pro cornibus equites locare. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Faciendum locare. Sulpitius ad Cic. lib. 4. Vt iidem Athenienses in eodem loco monumentum ei marmoreum faciendum locarent. Sic Liu. 4 bel. Maced. Ædiles eam biennio antè ex mulctatitio argento faciendam locarant. Hoc est, commiserant & curauerant.

Filiam locare. Hoc est nuptum tradere. Terent. Phorm. 4. 3,

-quæso, quid si filiam
Suam vnicam locaret? Idem Phorm. 5. 1,
Vt potui virginem nuptum locaui huic adolescenti.

Locare in luculentam familiam. Plaut. Cistel. 7,

-vbi tu iam locère in luculentam familiam,
Vnde tibi talenta magna viginti pater Det dotis.

Fundamenta in stabili loco locare. Plin. lib. 36. cap. 14.

Fundamenta theatri locant. Virg. 1. Æneid.

Locare fundum in quinquennium. Paul. in L. Si à Colono. D. De verborum obligat.

Funus locare. Cic. 7. Verr.

In arca locare. Horat. 1. Serm. saty. 8.

Locari in dominatu. Cic. 4. de Fin. Quum autem assumpta ratio est, tanto in dominatu locatur, vt omnia, &c.

In matrimonium locare. Plautus Trinum. 11,

Tum tu igitur demum adolescenti autum dabis,
Vbi erit locata virgo in matrimonium.

In numero veterum locare. Quintil. lib. 10. cap. 1, Quem in numero

veterum locare non tineas. Id est annumerare inter veteres.
In parte regni locare aliquem. Virg. 4. Æneidos,
-eiectum, littore egentem
Excepi, & regni demens in parte locaui.
Locatus in præsidio à Pop. Rom. Cic. 1. de Fin.
In certa regione locata anima. Lucret. lib. 3.
In sede locare aliquem. Virgilius 1. Æneidos,
-sic ore effata, recepit
Ad sacra sese, & longæuum in sede locauit.
Insidias alicui locare. Plaut. Rud. 12.
Metuo hercle ne illa mulier mihi insidias locet,
Vt comprehendar cum sacra vrna Veneria. Hoc est, struat & ponat.
Non inutiliter interim ex quæstionibus in exordio locabuntur. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Legionem locare. Tacit. lib. 16, Capuæ legio tertia hyemandi causa locatur.
Noctes locare. Ouid. 1. Amor. elegia 10,
Sola viro mulier spoliis exultat ademptis,
Sola locat noctes: sola locanda venit.
Operam suam locare alicui, Aliquid faciendum suscipere. Gellius, lib. 3. cap. 3, Ob quærendum victum ad circumagendas molas, quæ trusatiles appellantur, operam pistori locasset. De Plauto.
Locasti optimè operam. Plaut. Amph 4,
Perge nox, vt occœpisti: gere patri morem meo:
Optumè optumo optumam operam das, datam pulchrè locas.
Operam ad artes nugatorias locare. Plaut. Trinum. 13,
-nam ego operam meam
Tribus nummis hodie locaui ad artes nugatorias.
Locasti te ad. Plaut. Rud. 13, Quid si aliquò ad ludos me pro manducα locem?
Opus aliquod locare alicui. Plaut. Asin. 9.
Locatur opus id quod ex mea pecunia reficiatur. Cic. 3. Verr.
Locare ornamenta, Id est tradere. Plaut. Curc. 9.
Sedes & templa locarunt in cælo. Lucret. lib. 5.
Locare vigiles nocturnos. Plaut. Amphit. 4,
Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. i. bene facit. Id est, constituit.
Locetis ita virtutem. Cic. de Amicit. Vos autem hortor, vt ita virtutem locetis, sine qua amicitia esse non potest: vt ea excepta, nihil amicitia præstabilius putetis.
Vitam in tranquillo locare. Lucret. lib. 5.
Vrbem Pataui, sedésque locauit Teucrorum, Virg. 1. Æneid.
¶Locare, pro Conducere. Varro in præfat. lib. 2. De re rustica, Igitur quòd nunc intra murum ferè patres familiæ correpserunt, relictis falce & aratro, & manus mouere maluerũt in theatro ac circo, quàm in segetibus ac vinetis, frumentum locamus qui nobis aduehat ex Africa & Sardinia.
Locito, locitas, pen. corr. { ἀπομισθόω } locitare, Frequentatiuum formatum à supino, a in i mutata. Terent. Adelph. 5. 8,
-agelli hic sub vrbe est paululum, quod locitas foras.
Locarium, locarij, Vide LOCARIVS.
Locarius, locarij. Martial. libro 5, de Hermete gladiatore nobilissimo, Hermes diuitiæ locariorum. Locarij (ait Domitius) dicũtur illi, qui locant foros ad spectandum: vt dicat Hermetem esse diuitias locariorum, quòd multi confluerent ad eum spectandum, conductis locis à locatoribus. Vel locarios dicit eos, qui ad ludos instruendos instrumenta locare solent. Vel locariorum diuitiæ, quia diligebatur ab iis qui ludis delectabantur. Hactenus ille. Varro tamen de lingua Latina, lib. 4, Locarium, inquit, quod datur in stabulo & taberna, vbi consistant. Ex quo Varronis loco Cælius lib. 4. cap. 13, locum Martialis putat liquidò explicari: in quo fluctuat Domitij sententia.
Locator, pen. prod. { ὁ ἐκμισθῶν } Verbale. Budæus, Quanquam locator sit plerunque qui pretium accipit, & conductor qui dat: vt sit locator dominus, conductor inquilinus: tamen nonnunquam viceuersa euenit, vt locator pretiũ det, conductor accipiat. Plin. lib. 7. cap. 52, Romæ quoque Corfidium materteræ suæ maritum funere locato reuixisse, & locatorem funeris ab eo elatum.
Locatio { ἐκμίσθωσις } Aliud verbale, quod idem significat ac Conductio, tam eius qui pretium dat, quàm eius qui id accipit. Cic. 3. Verr. Hic istius scelerata locatione, nefarióque latrocinio, bonis patriis, fortunisque omnibus spoliatus venit in iudiciũ. Idem ad Atticum, lib. 4, Disturbata porticus Catuli, quæ ex S. C. COS. locatione reficiebatur, & ad tectum penè peruenerat.
Inducere locationem. Cic. ad Atticum, lib. 1, Asiani qui de Censoribus conduxerunt, questi sunt in Senatu, se cupiditate prolapsos, nimium magno conduxisse: vt induceretur locatio, postulauerunt. Hoc est minueretur locationis pretium.
Ludificari locationem, Vide LVDVS.
Locusta, locustæ { ἀκρίς } animal ex insectorũ genere. Vide PLINIVM lib. 11. cap. 29.
Locutio, Locutor, Locutuleius, Vide LOQVOR.
Lodix, lodicis, pen. prod. fœm. gen. { ἐπίβλημα } Operimentum lecti. Iuuen. Saty. 6. Et Saty. 7,
Magnæ [illegible]tis opus, nec de lodice paranda
Attonitæ, currus, & equos, faciésque deorum Aspicere.
Lodicula, lodiculæ, pen. corr. { ἐπιβλημάτιον } Diminutiuum. Suet. in Augusto, cap. 83, Ita vt in extremis spatiis subsultim decurreret, sestertio, vel lodicula inuolutus.
Lœdoria, lœdoriæ { λοιδορία } Conuicium, maledictum, opprobrium, sales conuiciosi. Macrob. lib. 7. Satur. cap. 3, Præter categoriam quæ est ψόγος, & præter διαβολὴν quæ delatio est, sunt alia duo apud Græcos nomina, Lœdoria, & Scomma: quibus nec vocabula Latinè reperio, nisi fortè dicas Lœdoriam exprobrationem esse ad directam cõtumeliam. Scomma enim penè dixerim morsum figuratum, quia sæpe fraude vel vrbanitate tegitur, vt aliud sonet, aliud intelligas. Est autem Lœdoria huiusmodi: Oblitúsne es quum salsamenta vende- bas? Vide plura ibidem.
Logeum, pen. prod. { λογεῖον } Pulpitum significat. Testis Vitruuius, lib. 5. cap. 8.
Logos { λόγος } apud Græcos modò sermonem, verbum, orationem significat; modò rationem, modum, supputationem. Nonnunquam & pro libro vsurpatur: A verbo λέγω, quod est dico, siue colligo.
Logos, pro dicto ridiculo & contemnendo sumitur. Cic pro Gallio, Ego te certo scio omnes logos, qui ludi dicti sunt, animaduertisse. Hæc Nonius. Terent. Phor. 3 1, Fœneratum istud beneficium tibi pulchrè dices, o logi.
Logarium, Ratiuncula. Vlpianus in l. Qui penum. §. vlt. D. De penu leg. Sed & chartas ad ratiunculam, vel ad λογάριον paratas contineri.
Logodædalus logodædali, pen. correpta { λογοδαίδαλος } Sermonis artifex. Cic. in Orat. Hæc tractasse Thrasymachum Chalcedonium primum, & Leontinum ferunt Gorgiam: Theodorum inde Byzãtium, multósque alios quos λογοδαιδάλους appellat in Phædro Socrates.
Logicè, logices: siue Logica, logicæ, pen. corr. { λογικὴ } Latinè rationalis. nam Græci λογικὴν, rationale dicunt. Cic. 1. de Finibus, Iam in altera philosophiæ parte quæ est quærendi ac disserendi, quæ λογικὴ dicitur, iste vester, vt mihi quidem videtur, planè inermis ac nudus est. Ibidem, Totáque est logice, quam rationem disserendi voco.
Logica, logicorum, neut. gen. { λογικά } Cic. 4. Tuscul. Habes ea quæ de perturbationibus enucleatè disputant Stoici, quæ logica appellant, quia disseruntur subtilius.
Logistoricum, pen. corr. { λογιστορικὸν } Liber, sermonum & dictorum insignium narrationem continens. Gellius lib. 4. cap. 19, Marcus Varro in logistorico scripsit. A logo & historia dictum videri potest.
Loligo, pen. prod. loliginis, fœm. gen. { τευθὶς } Genus piscis, dictum est quasi voligo, vt ait Varro de Ling. Lat. Plinius lib. 32. cap. 15, Sunt lacertorum genera, loligo volitans, locustæ, lucernæ, &c. Idẽ lib. 32. cap. 2, Trebius Niger loligines euolare ex aqua tradit, tanta multitudine, vt nauigia demergant. Hic piscis caput inter pedes & ventrem habet, quem vulgò calamarium vocant à thecæ calamariæ similitudine. Habet enim ossicula duo quasi cultrum & calamum, & cruorem nigrum atramenti modo, quum externè albus sit.
¶Loligo, pro Liuore hominis atri, id est maleuoli. Horatius 1. Serm. saty. 4,
-hic nigræ succus loliginis, hæc est
Ærugo mera. Porphyrio.
¶Lolligo in carmine gemino ll scribi debere testantur nonnulli. quum longa sit prima, & à volo volas deriuetur, habente primã correptam, vt est in præscripto loco Horatij.
Loliguncula, loligunculæ, penult. corr. { τευθίδιον } Diminutiuũm. Plaut. Casina, 11, Emito sepiolas lepidas, loligunculas ordeias.
Lolium, lolij { αἶρα } Herbæ genus segetibus inimicum, quod Gallis yuræ ab inebriando dicitur. Græcè appellatur zizania. Plin. lib. 18. cap. 17, Nam lolium & tribulos, & carduos, lappásq; nõ minus quàm rubos, inter frugum morbos potius quàm inter ipsius terræ pestem numerauerim. Virg 1. Georg. Infelix lolium, & steriles dominantur auenæ.
Lolio victitare dicuntur, qui visu sunt imbecillo: nocet enim oculis lolium, propter vapores aereis, quos in cerebrum attollit. Plaut. Milit. 6,
Mirum est lolio victitare te, tam vili tritico. Ouid. 1. Fastorum,
Et careant loliis oculis vitiantibus agri.
Loliarius, Adiectiuum { αἰρικὸς } Ad lolium pertinens. Colum. lib. 8. cap. 5, Cribro vitiario, vel etiam loliario, qui iam fuerit in vsu, pulli superponantur.
Lomentum, lomenti { νίτρον } Farina fabacea qua ad eruganda corpora vsa est antiquitas. Martial. lib. 5. 88,
Lomento rugas vteri quod cõdere tentas. Lomentum, Græci νίτρον vocant, quod tritum propriè significat, vt ait Hermolaus. Plin. lib. 33, Subtilissimum genus lomenti, quod quidam tritum vocant, quinis assibus æstimatum.
Lonchitis, pen. prod { λογχῖτις } Eadẽ herba est quæ xiphion aut phasganion, quanquam cuspidi similis semine: habet enim folia porri. Plin. lib. 25. cap. 11, Appellamus etiam plantaginis speciem oblongam à lanceæ similitudine vulgo lonchitim, vel lanceolatam.
LONDINIVM { Λονδίνιον } Ptolemæo, aliis Londinum, Britanniæ insulæ metropolis. Vulgò London, *Londres*.
Longæuus, Vide LONGVS.
Longanon, pen. prod. { ἀπευθυσμένον } vel vt alij scribunt Longauo, Rectum intestinũ dicitur, quod iuxta anum est, & excrementa emittit, sic dictum, quia in longum protenditur, & non est ita orbibus implicitum sicut intestinum tenue. Apitius, Longanones porcinos ex iure Tarentino farsos cunctos concisos in cinere pullorum.
Longus, Adiectiuum { μακρὸς } Porrectus. Virgilius 9. Æneidos,
Stant longis innixi hastis & scuta tenentes.
Longior sum quàm tu. Plaut. Trinum. 13, -qua facie est homo?
S. Sesquipede quidem est, quàm tu longior.
Longum sesquipede, latum pede. Plin. lib 35. cap. 14.
Longus pedes septem. Plinius lib. 6. cap. vlt. In hoc cæli circumplexu æquinoctij die media, vmbilicus, quem gnomonem vocant, septem pedes longus, vmbram non amplius quatuor pedes longam reddit.
Longus pedum quatuor. Columella lib 2. cap. 11, In morem horti areas lata pedum denûm, longas pedum quinquagenûm facito. Paulò post, Atque ita mense vltimo Aprilis serito tantum, quantum vt singuli cyathi seminis locum occupent decem pedum longum, & quinque latum.
Non ita longus, Vide NON.
¶Absentia longa & continua. Tacit. lib. 3.
Ætas longa. Horat. 1. Serm. saty. 4.
Æuum longum. Horat. de Arte.
Agmen longum pascitur per valles. Virg. 1. Æneid.
Aluus longa. Virg. 3 Georg.
Ambages longæ. Virg. 1. Æneid.

Longus amor, Id est diuturnus. Virg. 3. Æneid.
Anni longi. Ouid. 1. Amor. eleg. 3.
Bellum longum. Virg. 2. Æneid.
Certamen longum. Horat. 1. epist. 10.
Circuitus longus. Virg. 3. Æneid.
Crines longi. Virg. 7. Æneid.
Cursus longus. Virg. 3. Æneid.
Dies longa. Plaut. Epid. 11. Id est longum tempus.
Dies longi. Celsus lib. 1. cap. 2, Longis diebus meridiari potius ante cibum vtile est.
Experimenta longa & magna. Plin. epist. 110, Quod mihi cognitum est, non fama, qua alioqui optima & meritissima fruitur, sed longis magnísque experimentis.
Fabula non longa. Horat. 2. Serm. saty. 1.
Facies longa. Horat. 2. Serm. saty 4.
Feriæ longæ. Horat. 4. Carm. ode 5.
Fletus longos ciebat. Virg. 3. Æneid.
Fluctus longi. Virg. 3. Georg.
Hastæ longæ. Virg. 9. Æneid.
Interuallum longum. Virg. 5. Æneid.
Iter longum. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Latus longum. Virg. 3 Georg.
Libri longi, Prolixi & fusi. Plaut. Persa, 10,
Librorum enim eccere illum plenum sorracum habeo.
Si hoc accurassis lepidè, cui rei operam damus,
Dabuntur dotis inde sexcenti tibi
Longi, atque Attici omnes.
Militia longa. Horat. 2. Carm. ode 7.
Mora longa. Ouid. 1. Metam.
Mora non longior plena hora. Ouid. 10. Metam.
Nauis longa. Liu. 7. bel. Pun. Additæ ei ad præsidium prouinciæ quinquaginta longæ naues.
Negotia longa. Horat. 3. Carm. ode 5.
Nox longa, diésque longa. Horat. 1. epist. 1.
Obliuia longa. Virg. 6. Æneid.
Opulentia longa. Tacit. lib. 14, Rex Icenorum Prasutagus, longa opulentia clarus.
Opus longum. Horat. de Arte.
Ordo longus. Virg. 1. Æneid.
Pes longus. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Piper longum. Plin. lib. 12. cap. 7.
Potentia longa. Ouid. 2. Metamorphoseos,
-nulla potentia longa est.
Secessus longus. Virg. 1. Æneid.
Senectus longa. Horat. 2. Carm. ode 16.
Series longissima rerum. Virg. 1. Æneid.
Sermo longus. Virg. 1. Æneid. Plaut. Trinum. 11,
-at enim nimis longo sermone vtimur.
Seruitium longum. Horat. 2. Serm. saty. 5.
Spatium longius æquo. Lucret. lib. 4.
Spatium longius anno. Ouid. epist. 17.
Longum, diutinúmque supplicium. Plaut. Milite, 9,
-at ita di me deæque omnes ament,
Nisi mihi supplicium virgarum de te datur
Longum, diutinúmque, à mane vsque ad vesperum.
Tempus longum. Virg. 2. Georg.
Tractus longi flammarum. Virg. 1. Georg.
Versus longi. Cic. 2. de Legibus, Ne plus quatuor heroicis versibus, quos longos appellat Ennius.
Via longa. Mart. lib. 1, Et comites longæ quæris habere viæ.
Vmbræ longæ. Plin. lib. 12. cap. 1.
¶ Longus, pro Pernicioso. Virg. 1. Æneidos,
Infelix Dido, longúmque bibebat amorem.
¶ Nimium longi sumus in rebus apertissimis. Cic. 2. de Finibus.
Longior esse nolo. Cic. 1. de Nat. deor. Possum de ichneumonum vtilitate, de crocodilorum, de felium dicere: sed nolo esse longior.
¶ Longum est. Terent. Phorm. 3. 2, Experire, non est longũ. Id est non multi temporis. Idem And. 5. 6, Memini: atque adeò lõgum est, nos illum expectare dum exeat. Id est diutius expectandum nobis esset. Cic. 4. Acad. Longum est explicare.
Longum est & non necessarium commemorare quæ apud, &c. Cic. 6. Verrina.
Longum est dicere quàm improbè fecerit. Cic. 3. Verr.
Longum est refellere & superuacaneum. Plin. lib. 7. cap 43.
Longum est si. Terent. Heaut. 1. 3, -longum est Clitipho,
Si tibi narrem quam obrem id faciam.
Ne longum faciam, Id est, Vt breuiter dicam. Horatius, 1. Serm. satyr. 3.
Longum & obscurum. Cic. 4. Verr. Atque adeò hoc ne longius aut obscurius esse possit, procedite in medium, explicate, &c.
¶ Nihil mihi longius quàm. Cic. pro Rab. Posthum. Nec mihi lõgius quicquam est Iudices, quàm videre hominũ vultus. De Alexandrinis loquens. Id est nihil molestius, aut nihil desyderatius. Idem ad Marium, lib. 11, Quem quum obiurgarem, quòd parum valetudini parceret, tum ille nihil sibi longius fuisse quàm vt me videret.
Longius abesse, & de tempore dicitur. Cæsar. 3. bel. Gal. Neque longius abesse, quin proxima nocte Sabinus clàm ex castris exercitum educat.
¶ In longum ducere. Virg. 9. eclog. Causando nostros in longum ducis amores. Hoc est, differs. Seruius.
In longum durare. Vide Duro, duras, in DVRVS.
Sufficere in longum. Tacit. lib. 20, Ita paucis diebus per licentiam absumpta sunt, quæ aduersus necessitates in longum suffecissent.
In longum esse. Tacit. lib. 11, Nec multo pòst Curtius Rufus eudem honorem adipiscitur: qui in agro Mattiaco recluserat specus quærendis venis argenti: vnde tenuis fructus, nec in longum fuit.

In longum trahere, Vide IN.
Longùm, Aduerbium, Longo tempore. Virg. 10. Æneidos,
-non me, quicunque es, inulto,
Victor, nec longum lætabere.
Vale longum. Virg. 3. ecloga,
Et longum formose vale, vale, inquit, Iola.
Sis memor ô, longúmque vale. Claud. 2. de Raptu Pros.
Longè, Aduerbium {μακράν, πόῤῥω, πόῤῥωθεν} pro longitudine tam temporis quàm loci.
Longè latéque diffusum aut dispersum. Cicero 2. de Finibus, Quæ autem est alia causa erroris tanti, tam longè, latéque diffusi, nisi quòd &c. Idem pro lege Manil. Ita tantum bellum, tam diuturnum, tam longè latéque dispersum, &c.
Longè à mari rus est. Terent. Eunucho, 3. 3, Rus Sunij & quòd habeam & quàm longè à mari. Cic. pro Lege Manil. Longè à domo bellare. Idem 7. Verr. Qui locus est nõ longè à Syracusis. Sic. 2. de Legibus, Non longè ab ædibus. Liu. 1. ab Vrbe, Principibus longè ab domo excitis.
Longè abieram. Terent. Eunuch. 4. 2.
Ne longè abeam, per translationem. Cic. libro 2. de Finibus. Vide ABEO.
Abest longè. Ouid. 8. Metam.
Longè hinc abest. Plaut. Rud. 7. -ilico nos hic imus
Haud longulè ex hoc loco: verùm longè hinc abest, vnde vectæ sumus.
Longè gentium abest. Idem quod maximè longè. Cic. Att. lib. 6, Non quo me aliquid iuuare posses, quippe res enim est in manibus, tu autem abes longè gentium.
Longè à me abest. Plaut. Curcul. 3. Cic. ad Titium, lib. 13, Sententiãq; meam sibi amicitiam, etiam quum longissimè absim, prodesse in primis apud te. Sub. à te.
Abesse longè, procul, &c. Vide ABSVM.
Arcere aliquem longè. Virg. 1. Æneidos,
-iactatos æquore toto
Troas, relliquias Danaûm, atque immitis Achilli
Arcebat longè Latio.
Arcet longè summotos. Virg. 6. Æneid.
Discedere longè. Ouid. epist. 11.
Distare longè. Lucret. lib. 2.
Longè à pædagogo efferre pedem. Plaut. Bacch. 8,
Nego tibi annis viginti fuisse primis copiam,
Digitum longè à pædagogo pedem vt efferres ex ædibus.
Longè fugere. Plaut. Mostel. 6,
-si ego ita aduenientem patrem faciam tuum,
Non modò ne introeat, verùm etiam vt fugiat longè ab ædibus?
Longè stimulum habes: Hoc est longè vel in longum protensum. Plaut. Trucul. 17,
-næ ista stimulum longè habet, quæ vsque illinc
Cor pungit meum.
Longè vsque illic habito. Plaut. Rud. 13,
Vbi tu hic habitas? ô. porrò illic longè vsque in campis vltimis.
Longè alicui obuiam procedere. Cic. 4. Verr.
Longè prospicere futuros casus. Cic. de Amicitia, Eo loco Fanni & Scæuola locati sumus, vt nos longè prospicere oporteat futuros casus Reipublicæ.
Resonantia longè littora. Virg. 1. Georg.
Longè esse. Plin. in Paneg. Expectatum est, prouisumque, nequis æger, nequis occupatus, nequis denique longè fuisset, &c.
Longè hinc est in saltum vestrum. Cic. pro Quintio.
Longè est mihi. Mart. lib. 1.
¶ Longè, pro Multo aliquando accipitur: túncque comparatiuo iungitur, aliquando pro Valde, & tunc superlatiuo: nonnunquam nominibus, verbis, & aduerbiis: vt vides in subiectis exemplis. Vide Vallam lib. 1.
Comparatiuo. Virg. 9. Æneidos, At pedibus longè melior Lycus.
Longè longéque beatior cunctis illa est. Ouid. 4. Metam.
Superlatiuo. Cic. 1. de Orat. Principi longè omnium in dicendo grauissimo & eloquentissimo Platoni.
Longè doctissimus. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Longè pulcherrimus panis. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Longè, longéque plurimum. Cic. 2. de Finibus, Alteri plurimum se, & longè, longéque plurimum tribuere honestati, sed tamen &c.
Positiuis Excellens & Præstabilis iunctum aliquando reperitur. Apul. de deo Socratis, Chalcas autem longè præstabilis hariolus. Idem in Florid. Longè ante cæteros excellens.
Longè cæteris artibus antecedit illud studium. Hoc est præstat & excellentius est. Cic. 1. Acad. Præsertim quum & ipse in eo excellas, & id studium, totáque ea res longè cæteris & studiis & artibus antecedat.
¶ Longè aliter. Cic. pro Domo sua, Longè aliter atque à medicta erant, detulerunt.
Longè aliter euenit. Liu. 2. bel. Pun. Idem 2. ab Vrbe, Res aliter longè euenit.
Longè antè videre futura. Cic. 3. Tusc. Hæc igitur præmeditatio futurorum malorum leuit eorum aduentum, quæ venientia longè antè videris.
Longè ante alias specie ac pulchritudine insignis. Liu. 1. ab Vrbe.
Longè secus. Cic. de Amicit. Quod si ita esset, vt quisque valetudinis minimũ in se esse arbitraretur, ita ad amicitiam esset aptissimus: quod longè secus est.
Longè alius. Salust. Longè mihi alia mens est, Patres Conscripti.
Longè dispar. Cic. pro Fonteio, O fortunã longè disparem M. Fontei, si deligere, &c.
Longè dissimilis successus. Horat. 2. Serm. saty. 8.
Longè princeps, Id est excellentior cæteris. Cic. Bruto, lib. 13, L. Castronius Pætus longè princeps municipij Lucensis, est honestus, gratus,

ais,plenus officij. Liuius 1.ab Vrbe, Ius longè princeps Latini nominis erat.

Longè primus, quemadmodum Facilè primus, hoc est excellentior. Cic.4.Verr.Longè primus ciuitatis est Epicrates. Liu.bel.Pun. lib.3,Qui tum authoritate atque opibus longè primus erat.

Longè plurimum.Cic.de Claris Orat.Coruncanum,quòd ex Pontificum commentariis longè plurimum ingenio valuisse videatur.

Longè plurimos captiuos ante currum duxit. Liu.1.ab Vrbe.

Longè antecellere cæteris. Cic 6. Verr.

Longè anteire.Plaut.Bacchid.12,

Quicunque vbi vbi sunt,qui fuêre,quique futuri sunt posthac
Stulti,stolidi,fatui fungi,bardi,baccones,blenni,
Ego longè anteeo stultitia & moribus indoctis.

Longè anteponere. Cic.5.Tusc.Cuius ego iudicium, pace tua dixerim,longè antepono tuo.

Longè dissentire. Cic.de Amicit. Ab his qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt,longè dissentimus. Id est nullo pacto cum eis sentimus.

Longè errat. Terent.Adelph.1.1,
Errat longè,mea quidem sententia,
Qui imperium credat grauius esse aut stabilius,
Vi quod fit,quàm illud quod amicitia adiungitur.

Longè præcedere.Quintil.lib.10.cap.1.

Præstare longè.Lucret.lib.5.

Longè multumque præstat aut superat. Cic.5.de Finibus, Quum longè multúmque præstet mens atque ratio.

Longè remotus ab ambitione.Plin.epist.110,Sicut est ab omni ambitione longè remotus.

Longè,latéque remotus à vulgo.Horat.1.Serm saty.6.

¶Longius,Comparatiuum{ ... } De loco & tempore dicitur.Plaut.Cistel.7,Auecta est,inquit, peregrè hinc habitatum longius.Idem Trinum.10.

Longius abesse.Hoc est,diutius. Terent.Heaut.5.2.

Longius abesse,& de tempore dicitur. Cæsar 3.belli Gall.Neque longius abesse, quin proxima nocte Sabinus clàm ex castris exercitum educat.

Longius abire.Terent.Eunuch.4.3.

Longius currere.Cic.2.de Fin.

Curare longius. Tacitus lib.19, Exploratores, remos est,longius curabant.

Longius discedere à naturæ constantia. Cic.4.Tusc.

Ire longius.Lucret.lib.4.

Procedunt longius iræ.Virg.5.Æneid.

Recedunt longius à stabulis.Virg.4.Georg.

Prouehi longius.Quintil.in Proœm.lib.4.

Longius in amicitia prouectus. Cic.de Amicit. Quòd si qui longius in amicitia prouecti essent, tamen semper labefactari, si in honoris contentionem incidissent.

¶Longissimè,Superlatiuus,De loco & tempore etiam dicitur.Liu. 1.ab Vrbe, Signum, contra quod longissimè conspectum oculi ferebant,animo finiuit,&c.

Longissimè ab Occasu patet. Plinius,Pars nostra terrarum,de qua memoro,ambiēte,vt dictum est,Oceano velut innatans,longissimè ab Ortu & Occasu patet.

Longissimè abest à vero.Cic.4.Acad.

Longissimè memini.Plaut.Menæch.2.4, Quid longissimè meministi,dic mihi,in patria tua?

Longissimè disiuncta comprehendere. Cic.in Pisonem.

Longissimè,pro Longum est.Plaut.Sticho,9,
-quàm dudum in portum huc venis?
P.Longissimè.

Longissimè abhorret mea ratio voluntásque ab hoc facto. Cic.4. Verrina.

Longulè,pen.corr. Aduerbium diminutiuū à Longè. Plaut.Rudente,7,
-illico nos hic imus
Haud longulè ex hoc loco. Idem Menæch.2,
Nam rus vt ibat,& multum fortè pluerat,
Ingressum fluuium rapidum ab vrbe haud longulè,
Rapidè raptorem pueri subduxit fides.

Longulus,pen.correpta,Adiectiuum{ ... }Cic.ad Atticum,lib.16, Longulum sanè iter,& via inepta.

Longiusculus, pen. corr. { ... } Adiectiuum diminutiuum à comparatiuo longius. Cic.pro Archia,Quòd epigramma in eum fecisset tantummodo alternis versibus longiusculis.

Longipes,pen.corr.longipedis,pen.corr.omn.gen.{ ... } Plinius lib.30.cap.4. Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabeo longipedi.Id est longos pedes habenti.

Longæuus,Adiectiuum { ... } Quod est longi æui. Virg.6.Æneidos,
Quem tibi longæuo serum Lauinia coniunx
Educet syluis.

Caput longæuum.Propert.lib 4.eleg.1.

Capilli longæui.Martial lib.14.27,
Si mutare paras longæuos cana capillos:
Accipe Mattiacas,quò tibi calua?pilas.

Nutrix longæua.Ouid epist.1.

Parens longæuus.Virg.3.Æneid.

Senecta longæua.Propert lib.2.eleg.14.

Senes longæui.Virg 5.Æneid.

Vetustas longæua.Martial lib.1.

Longæuitas, longæuitatis. Macrob.libro 7.Saturn.capite 5,Nam non minus edacitatis habent,quàm de longæuitate eorum opinio fabulatur. De coruis & cornicibus loquitur.

Longitudo,pen.prod. { ... } longitudinis, Denominatiuum, Notam habet significationem.Plin.lib.11.cap.15,Intelligi autem gracilitate & longitudine.

Longitudo itineris. Cic.9.Philippica,Non longitudo itineris,non asperitas viarum,non morbus ingrauescens retardauit.

¶Longitudo,De tempore etiam dicitur.Terent.Heaut.5.2,
Vbi te vidi animo esse omisso,& suauia in præsentia
Quæ essent,prima habere,neque consulere in longitudinem,
Cepi rationem,vt neque egeres,neque vt hæc posses perdere.

Longitudo noctis. Cic.7.Verr.Ita dici breuitas,conuiuiis:noctis longitudo stupris & flagitiis conterebatur.

Longitudo orationis,cui Breuitas opponitur.Cic.in Partit.

Immodica longitudo.Quintil.lib 4.cap.1.

Longinquus,Adiectiuum { ... } Remotum,distans. Cic de Senect. Quem ego meum casum fortiter ferre visus sum: non quòd æquo animo ferrem, sed me ipse consolabar,existimans non longinquum inter nos digressum & discessum fore.

Æuum longinquum.Lucret.lib.2.

Arua longinqua.Horat.1.epist 8.

Bellum longinquum.Catul.Argon.59.

Longinquis bellis obruti.Plin.lib.7.cap.54.

Fornax longinqua,pro longa.Plin lib.9.cap.38,Ac modico vapore torreri,& ideo longinquæ fornacis cuniculo.

Itinera longinqua acturi Sarmatæ,&c.Plin lib.8.cap.42.

¶Linea longinqua,pro longa. Plin.lib.9.cap 17, Longinqua linea per os ad branchias religata.

Longinquos respicit montes:Id est remotos. Plin.epist.17.lib.2.

Morbus longinquus, Diuturnus. Liu.1.ab Vrbe, Donec ipse quoque longinquo morbo est implicitus.

Orbis longinquus.Ouid.3. Trist.eleg.1,
Longinquo referam lassus ab orbe pedem.

Spes non longinqua.Stat.2.Sylu.1.

Sermo longinquus: cui Breuis opponitur. Plaut.Milit.14.

Vetustas longinqua.Virg 3.Æneid.

Vita longinqua.Plaut Milit.10.

Ex longinquo venire.Plin.lib.10.cap 41,Minor nobilitas,quia non ex longinquo venit:sed expressior loquacitas certo generi picarū est.

E longinquo multa annūtiare. Plin.lib.7.cap.52, Reperimus inter exempla, Hermotini Clazomenij animam relicto corpore errare solitam, vagámque è longinquo multa annuntiare, quæ nisi à præsenti nosci non possent.

Longinquum amanti istuc: Hoc est diuturnum nimis & fastidiosum.Plaut.Merc.22.

Longinquum loqui:Hoc est diutius. Plaut.Merc.12.

In longinquo absens. Paulus in l.Quum seruus.in principio.D.De leg.1. *En lointain pays.*

¶Longinqui,Qui longè habitant. Cic.Marcel lib.15.17, Non dubito quin præsentes cēseant: nos quidem longinqui,& à te ipso missi in vltimas gentes.

Longinquè,Aduerbium pro Longè. Accius Andromache,
Hæc malos annos multósq; longinquè à domo bellum gerentes,&c.

Longinquitas, pen corr.longinquitatis,Ipsa distantia locorum. Cic. ad Cælium, lib.2, Propter longinquitatem & propter latrocinia tardissimè omnia perferuntur.

Longinquitas nauigandi.Plin.lib 31.cap.6.

Nimia longinquitate locorum commoueri.Cic.pro Leg.Manil.

¶Longinquitas ætatis.Terent.Hecy.4.2. Id est diuturnitas.

Longinquitas tēporis. Cæsar 1.bel.Ciuil. Cic.2.de Finibus, Qui autem voluptate vitam effici beatam putabit, qui sibi is conueniet,si negabit voluptatem crescere longinquitate? Idem 5.Tusc.

Longiter,pro Longè, Aduerbium antiquum. Lucil.lib 3,
Non (vt opinor) id à lecto iam longiter acti. Ex Nonio. Vsus est & Lucretius lib 5.

Longisco,longiscis{ ... } longiscere, Longum fieri,vel frangere. Ennius lib.17, -neque corpora firma
Longiscunt quicquam. Idem,
Cum sola est eadem faciunt longiscere longé. Nonius.

Longurio,longurionis { ... } Id est longus. Varro Triphalo,Ego nihil narro, adeò hic ita curat qui ante me est nescio qui longurio. Antiquum.

Longurius, longurij { ... } Pertica longior, quæ sepibus hortorum vel etiam bellicis traiici solebat ad eas confirmandas. Varro de Re rust.lib.2.cap.7, Itaque in stabulis ab humore prohibere oportet humum, clausa habere ostia ac fenestras, & inter singulas à præsepibus interiicere longurios qui eas discernant, ne inter se pugnare possint. Cæsar 7.bell.Gall.A castris longurios,musculos, falces,reliquáque, quæ eruptionis causa parauerat,profert.Ibidē,lib 4,Hæc directa materia iniecta contexebātur, ac longuriis, cratibúsq; consternebātur.

Lopas, lopadis, pen.corr.fœm.gen. { ... } Genus conchæ marinæ. Plaut.Rud 8, -habemus echinos,lopadas,
Ostreas,balanos captamus,conchas,marinam vrticam.

Loquor,loqueris,pen.corr. { ... } loqui, Deponens. Varr.lib.5.de Lingua Latina,Loqui ab loco dictum: quòd qui primo dicitur fari, & vocabula, & reliqua verba dicit ante quàm suo quisque loco ea dicere potest. Et paulo pòst,Igitur is loquitur, qui suo loco quodque verbum sciens ponit.

Loqui,aliquando Dicere significat.Cic.Papyrio Pæto,lib.9,Quum loquimur TERNI,nihil flagitij dicimus. Plautus Menæch.8,
-quas mulieres
Quos tu parasitos loquere?

Accuratius loqui.Quintil lib.3 cap.2.

Loqui ad voluntatem,Dicere quod libet. Cic.in Parad Loquitur ad voluntatem:quicquid denuntiatum sit,facit: adsentatur, assidet, muneratur. Idem de Amicitia, Quanuis multis nominibus est hoc vitium notandum leuium hominum atque fallacium,ad voluntatem loquentium omnia,nihil ad veritatem.

Loqui ad voluptatem:Hoc est,Voluptatem suo sermone audientibus afferre. Cic.pro Quintio,Fatetur se non bellè dicere,non ad voluptatē loqui posse. Legitur in emēdatioribus codicibus, voluntatē.

Loqui apertè. Terent.And.1.2,Ita apertè ipsam rem modò loquutus,nihil circuitione vsus es.

Loqui aliquid. Cic.3.de Finibus, Sæpiúsque ista loquemur inter nos, agemúsque communiter.
Loqui apud aliquem turpiter. Cic.2.de Fin.Méne ergo & Triariũ dignum existimas, apud quos turpiter loquare?
Asperrimè loqui de aliquo. Cic.ad Attic lib.2.epist.22, Sed postea tamen ille non destitit de nobis asperrimè loqui.
Sit mihi fas audita loqui. Virg 6.Æneid.
Mitte loqui cætera. Horat.Epod.13.
Citra reprehensionem loqui. Quintil.lib.1.cap.5.
Commodè loqui, Vide COMMODVS.
Commodum loqui Plaut.Trinum.17.Vide ORDIOR.
Comprehensè loqui, Vide COMPREHENDO.
Confidenter loqui. Plaut.Amphit.8, -quæ non deliquit, decet Audacem esse, & confidenter pro se, & proteruè loqui.
Confusè loqui, Vide CONFVNDO.
Conuenienter loqui, Vide CONVENIO.
Loqui cum aliquo de re aliqua. Cic.Lentulo, lib.1.2, Ita sum cũ illo loquutus, vt mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere.
Loqui cum aliquo vehementer. Cælius ad Cic.lib.8, Cum Curione vehementer loquutus est.
Loqui cum grauitate. Cic.ad Atticum, lib.9, Illud me præclarè admones, quum illum videro, ne nimis indulgenter, & vt cum grauitate potius loquar.
Loqui de. Cicero ad Atticum, lib.10, De ea re nos inter nos locutos. Idem de Amicitia, Nulla videbatur aptior persona quæ de illa ætate loqueretur, quàm eius qui, &c.
De magnis rebus loqui. Lucret.lib.4.
Loqui deliramenta Plaut.Amph 8.
Dulce loqui Horat 1.epist 7.
Minus efficaciter loqui. Quintil.lib.5.cap.13.
Emendatè loqui Quintil.lib.1.cap.5.
Loqui ex nauibus. Cæsar 3 bel.Ciuil. Loquuntur ambo ex nauibus cum M.Acilio & Statio Murco legatis.
Facta, infecta loqui Stat 3.Theb.
Falsa loqui. Ouid.7 Metam.
Loqui familiariter cum aliquo. Plaut.Aulul.6.
Ficta loqui Ouid.1 Metam.
Loqui porrectiore fronte, Hoc est, audacter. Plaut.Casin.6.
Furtim loqui aliquid. Ouid.epist.16.
Haud ignora loquor Virg.2.Æneid.
Impensius loqui Senec de Benefic lib 2 cap.24.
Impunè loqui. Vide in dictione Abditum in ABDO.
Loqui in eandem sententiam: Hoc est, eiusdem esse sententiæ. Cæsar 1.bel.Ciuilis, In eandem sententiam loquitur Scipio, Pompeio esse in animo Reip.non deesse, si Senatus sequatur. Cic.3.Verr.Hæc quũ omnes sentirent, & quum in eam rationem pro suo quisque sensu, ac dolore loqueretur, omnes, &c.
Inconstanter loqui, Vide INCONSTANS.
Inductum & quasi deuium loqui, Vide INDVCO.
Loqui inter se. Cic ad Attic.lib.5, Ex quo ego veni ad ea quę fueramus ego & tu inter nos de sorore in Tusculano locuti. Vide INTER.
Lapides loqueris. Plaut.Aulul.6. Et apud Martial.lib.5, Theatra loqueris, & gradus, & edicta.
Latinè loqui. Cic.6.Verrina, Latinè me scitote, non accusatoriè loqui.
Latinè, & Grammaticè loqui, differunt. Quintil.lib.1.cap.6, Mihi non inuenustè dici videtur, aliud esse Latinè, aliud Grammaticè loqui.
Lautè loqui. Plaut.Milit.14, Quia enim loquitur lautè, & minimè sordidè.
Loqui lepidè. Plaut.Milit.10. Quis homo sit magis meus, quàm tu es? PI. loquere lepidè & commodè.
Liberè loqui, Vide LIBER.
Loqui lingua. Plaut.Truc.5, -malè corde Consultare, bene loqui lingua.
Longinquum loqui, Vide LONGVS.
Magnificè loqui, Vide MAGNVS.
Magnificè magna loqui. Tibul.lib.2.eleg.7.
Magnum loqui, nitíque cothurno. Horat.de Arte.
Male loqui absenti: Id est detrahere absenti. Terentius Phorm.2.3, Pergin' hero absenti male loqui, impurissime? Vide MALVS.
Malè loqui mandata. Horat.de Arte.
Loqui maturè & grauiter. Plin.epist 87, Commendabat actionem, quòd tãquam homo Romanus, & bonus ciuis in negotio suo maturè & grauiter loquebatur.
Simulata mente loqui. Virg 4.Æneid.
Mirabiliter de te loquuntur & sentiunt. Cic.Figul.lib.4.13.
Mollius de peccatis suis loqui. Quintil.lib.4.cap.2, Serui nostri de peccatis suis mollius loquuntur.
Monstra ac portenta loqui Lucret.lib.4.
Non est quod multa loquamur. Horat.2.epist.1.
Loqui nec rectè, est maledicere. Plaut.Chrysalus mihi vsquequaque loquitur, nec rectè pater. Sic nec rectè dicere vsurpatur in Asinaria. Turnebus.
Loquere mihi nomen tuum: Hoc est dic, effer. Plaut.Menæch.14.
Optata loqui, Vide OPTO.
Ore rotundo loqui. Horat.de Arte.
Omnes simul vno ore loquuntur. Ouid.12 Metam.
Loqui ore duarum & viginti gentium. Plin.de Viris illust. Mithridates rex Ponti, oriundus a septem Persis, magna vi animi & corporis, vt sex iuges equos regeret, duarum & viginti gentium ore loqueretur.
Ore muto nititur loqui. Ouid.2.Fast.
Otiosè loqui. Vide OTIVM.
Paucula loqui. Terent.Heaut.4.6,
Quod imperabit facito loquitor paucula.
Planè & disertè loqui Plaut.Amphit.7,
Satin' hoc planè, satin disertè here nunc videor tibi Loquutus esse?
Prælia loqui. Horat.4.Carm.ode 15.
Loqui pro aliquo Cælius ad Cic.lib.8, Pro Cæsare loqui cœpit.
Pro re pauca loquar. Virg.4 Æneid.
Loqui rem aliquam, pro De aliqua re 6 Senec.epist 91. Virg.eclog. -quid loquar aut Scyllam Nisi, &c.
Secretò loqui cum aliquo. Horat.1.Serm.saty 9.
Secum loqui. Plaut.Mostel.7, Quid tute tecum loquere? Cic.pro Quintio, Ne hæc quidem tecum loquutus es.
Securius inter cœnam loqui de aliquo. Quintil.lib.6.cap.3.
Submissè loqui. Quintil.lib.6.cap.5.
Superba loqui. Propert.lib.1.eleg 10.
Verba fortia loqui Ouid.ad Liuiam.
Verba loquor socianda chordis. Horat.4.Carm.ode 9.
Vitiosè loqui. Quintil.lib.1 cap 6.
Voce supplice loqui. Ouid. 4 de Ponto, eleg.6.
¶Orsa loqui vates. Virg 6 Æneid.
¶Loqui & dicere. Cic.in Bruto, Scipio collega meus mihi sanè bene & loqui videtur & dicere. Hic docet, loqui & dicere non idẽ esse. Nam disputandi ratio & loquendi, Dialecticorum est: Oratorum autem, dicendi & ornãdi. Cic.in Orat.de Rhetorica & Dialectica verba faciens: Vt hoc videlicet differant inter se, quòd hæc ratio dicendi latior sit, illa loquendi cõtractior. Sensus est: Ratio dicendi, quæ Rhetorica est, latè copioséque differit: ratio verò loquendi seu disputandi, breuiter contractéque rem agit. hæc autem est Dialectica. Paulo antè dixerat, Aliud videtur oratio esse, aliud disputatio: nec idem loqui esse, quod dicere: attamen vtrunque in disserendo. Disputandi & loquendi ratio Dialecticorum sit, Oratorum autem dicendi & ornandi. Sensus est: Loqui est, quomodocunque verba facere: Dicere verò, politè & ornatè. Sed tamen vtrunque, siue quis oratione vtatur, siue disputatione, siue loquatur, siue dicat, in disserendo versatur. Est enim disserere, verbum commune, tam ad Rhetores quàm ad Dialecticos pertinens. Nam Dialectica, ratio disserendi Latinè vocatur: & qui dicendo valent, diserti appellantur.
¶Loquier, pro Loqui. Cic.ad Atticum, lib.12, Publia ad me scripsit, matrem suam cum Publilio loquier, ad me cum illo venturam, & se vnà si ego paterer. Vetustus codex habet loqueretur.
¶Loquuntur hoc palàm. Cic.5.Verr. Hoc quum palàm decumani tota prouincia loquerentur, &c.
Loquuntur vulgò, suppositum, &c. Hoc est vulgò circũfertur. Cic. 7.Verr. Quum vulgò loquerentur, suppositum in eius locum quem pro illo probare velles, &c.
Loquuntur annales, loquuntur historiæ: Hoc est, referũt, commemorant. Cic.pro Domo sua, Vt annales populi Rom. & monimenta vetustatis loquuntur. Idem 4. Acad. Ego autẽ quum Græcas literas M.Catonem in senectute didicisse acceperim: P.autem Africani historiæ loquuntur in legatione illa nobili, &c.
Loquitur res ipsa: Hoc est, apertissima est, & sermone non eget. Cic.ad Attic.lib.3. Pluribus verbis tecum agerem, nisi pro me apud te res ipsa loqueretur.
Conclusio ipsa loquitur nihil percipi posse. Cic.4.Acad.
Loquitur fama Martial.lib.1.
Digiti cum voce locuti. Tibul.3.eleg 4.
Hæc quidem mera scelera loquuntur. Cic.ad Attic.lib.9.
Loquendi, loquendo, loquendum {τοῦ διαλέγεσθαι.} vt
Complexus, seriésque loquendi. Quintil.lib.1.cap.5.
Finem dedit ore loquendi. Virg.6.Æneid.
Forma loquendi Quintil lib.1.cap 6.
Lex, & obseruatio loquendi. Quintil.lib.1.cap.6.
Ratio loquendi. Quintil.lib 4 cap.2.
Studium immane loquendi Ouid 5.Metam.
Vices loquendi Ouid.2.de Ponto, eleg.10.
Vires loquendi habere. Ouid.2.Fast.
Valet loquendo Ouid.13 Metam.
Consumere tempora loquendo. Ouid 5.Trist.eleg.14.
Loquendus, Participium {ῥητέος.} Martial.lib.5, Quem chartis famæque damus populísque loquendum.
Loquens, Participium {διαλεγόμενος.} Cic.3.de Legibus, Veréque dici potest, magistratum, legem esse loquentem: legem autem, mutum magistratum. Plaut.Rudent.24, Eò tacent, quòd tacita bona est mulier semper quàm loquens.
Omnia magna loquens. Horat.1.Serm.saty.3.
Perpauca loquens. Horat.1.Serm.saty.4,
Di bene fecerunt, inopis me, quódque pusilli
Finxerunt animi, rarò & perpauca loquentis.
Verba violenta loquens. Ouid 3 Metam.
Voce furtiua loquens. Catul ad Ianuam, epigr.62.
Inducere aliquem loquentem, Vide INDVCO.
Chordæ loquentes. Lucret.lib.4.
Supercilio penè loquente signa dare. Ouid.epist.16.
Verba superciliis sine voce loquentia dicam. Ouid.1 Amor.eleg.4.
Loquentia, loquentiæ {λαλιά} in compositione duntaxat vsurpatur, vt Breuiloquentia, multiloquentia, blandiloquentia, & siqua alia sunt huiusmodi. Quanuis Valerius Probus Grammaticus illustris illud Salustianum sic legendum, & sic ab eo relictum affirmare solitus sit, Satis loquentiæ, sapientiæ parum. quòd loquentia nouatori verborum Salustio maximè congrueret, eloquentia cum insipientia minimè conueniret. Hæc Sipont.ex Gell.lib.1.cap 15.
Locutus, siue loquutus, pen.prod Participium {διαλεχθείς.} vt Dicenda, tacenda locutus. Horat.1.epist.
Mirificè sperabat se esse locutum Catull.de Ario, epig.79.
Furtim lingua titubante locutus. Ouid.3.Trist.eleg.1.
Sic ore locuta est. Virg.1.Æneid.

Blando ore locutus. Valer. 8. Argon.
Demissa voce locuta est. Virg. 3. Æneid.
Tristi voce locutus. Ouid. 7. Metam.

Locutio, siue Loquutio, Verbale {φράσις} Sermo, siue verbum. Cic. 1. Offic. Ex mœstitia, ex hilaritate, ex risu, ex locutione. Idē de Claris Orat. Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam & Latinam. Quintil. lib. 1. cap. 10, Quid enim tam necessarium, quàm certa locutio?
Locutio procax. Catul. in Epithalam. Iuliæ, 56.
Recta locutio. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Locutor, siue loquutor, pen. prod. {λάλος} Qui nimium loquitur. Gel. lib. 1. cap. 15, Qui sunt leues & futiles & importuni loquutores.

Locutuleius, locutulei {ἀδολέσχης} Linguax, lingua prodigus & infrænis. Gel. lib. 1 cap. 15, Neque minus insigniter veteres quoque nostri hoc genus homines in verba proiectos, locutuleios, & blaterones, & linguaces dixerunt.

Loquitor, pen. corr. loquitaris {λαλῶ} loquitari, Frequentatiuum deponens. Plaut. Bacchid. 18,
Eho tu loquitatúsne es gnato meo malè
Per sermonem, quia mihi id aurum reddidit?

Loquax {λάλος, στωμύλος} loquacior, loquacissimus, Verbosus, garrulus. Cic. in Parad. Adolescentibus paulo loquacioribus est seruiendum.
Loquax & Mutus, contraria. Cic. 2. de Oratore, Istam autem totam dimittamus, quæ in excogitādis argumentis muta nimium est, in iudicandis nimium loquax. De Dialectica.
Nutu, manibúsque loquax. Claud. 8. Paneg.
Auis loquax. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.
Loquax epistola, Verbosior & longior. Cic. ad Attic. lib. 4.
Fama loquax. Ouid. 9 Metam.
Lymphæ loquaces. Horat. 3. Carm. ode 13.
Nutus loquaces. Tibul. lib. 1. eleg. 2.
Oculi loquaces. Tibul. lib. 2. eleg. 7.
Ranæ loquaces. Virg. 3. Georg.
Loquax senectus. Cic. de Senect.
Vultus loquax. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.

Loquaculus, & Loquacula, pen. corr. {λαλίστατος} Lucret. libro 4, At flagrans, odiosa, loquacula.

Loquacitas, pen. corr. {λαλιά, στωμυλία} Stulta & inanis copia loquendi. Cic. ad Attic. lib. 7, Loquacitati ignosces, quæ & me leuat ad te quidem scribētem, & elicit tuas literas. Idē 1. de Orat. Gerendus est tibi mos adolescentibus Crasse, qui non Græci alicuius quotidianam loquacitatem sine vsu, neque ex scholis cantilenam requirunt.
Conterrere loquacitatem vultu. Vide CONTERREO.
Inhibere loquacitatem immodicam. Plin. lib. 28. cap. 8.

Loquaciter, pen. corr. Aduerbium {λάλως} Cic. pro Murena, Quid huic tam loquaciter litigioso responderet ille, vnde petebatur, non habebat.
Scribetur tibi forma loquaciter. Horat. 1. epist. 17.

Loquela, pen. prod. {λόγος, λαλιά} Cic 4. de Finibus, Ex ea difficultate illæ fallacis loquelæ, vt ait Accius, malitiæ natæ sunt. Quædā exemplaria legunt fallaci loquentiæ.
Blanda atque infracta nutricis loquela. Lucret. lib. 5.
Commodare loquelam, Vide COMMODO.
Suaues ex ore loquelas fundere. Lucret. lib. 1.
Verbosa gaudet Venus loquela. Catul in Camerium, epig. 51.

Lora, vel Lura, vter est. Ausonius, Sociique eius opes aliquas in lora esse existimantes. Quo verbo quidam offensi, in scorto subiectūt: sed hanc dictionem retinendam esse Turnebus probat.

Lora, loræ, priore correpta {δευτερίας οἶνος} quid significet, declarat Varro de Re rust. lib. 1. cap. 54, Quum desiit sub prelo fluere, quidam circuncidunt extrema, & rursus premunt: & rursus, quum expressum, circucisum appellant: ac seorsum, quod expressum est, seruant: quod resipit ferrum, expressi acinorū folliculi in dolia coniiciuntur, eóq; aqua additur: ea vocatur lora, quòd lota acina ac pro vino operariis datur hyeme. Colum lib. 12. cap. 40. Plin lib 14. cap. 10. Non possunt iure dici vina, quæ Græci deuterias appellant, Cato & nos loram, maceratis aqua vinaceis. Sed tamen inter vina operaria numerantur. Tria eorum genera: decima parte aquæ addita quæ musti expressa sit, & illa nocte & die madefactis vinaceis, rursúsque prelo subiectis. Alterū quomodo Græci factitauēre, tertia parte eius quod expressum sit addita aquæ, expressóque decocto ad tertias partes. Tertium est fæcibus vini expressum: quod fæcatum Cato appellat. Nulli ex his plus quàm anno vsus.
Lorea à Catone vocatur, lib de Re rust. cap. 25, Indidem si voles, lauito paululum, & lorea erit familiæ, quod bibat.

Loramentum, Lorarius, Loreus, Vide LORVM.

Lorica, loricæ, pen. prod {θώραξ} A loro, dicitur munimentum corporis, quale in imperatorum antiquissimis statuis videmus. In vniuersum dicitur cuiuscunque rei tutela, & protectio, & munimētum, vt ait Budæus. Liu. 5. ab Vrbe, Multósque imperitos nandi, aut inualidos graues loricis, aliisque tegminibus haurire gurgites. Cic. pro Mur. Descendi in campū cum firmissimo præsidio fortissimorū virorū, & cum illa lata insignique lorica, non quæ me tegeret. etenim sciebam Catilinam non latus aut ventrem, sed caput & collum solere petere. Ouid 3. Metamorphoseos,
Loricæque modo squamis defensus, & atræ
Duritia pellis, validos cute reppulit ictus.
Æneæ loricæ & galeæ. Cic 6. Verr.
Conserta hamis lorica. Virg. 3. Æneid.
Rigens ex ære lorica. Virg 8. Æneid.
Auro triplex lorica. Virg. 5 Æneid.
Cum lorica ambulare. Cic. pro Flacco.
Cælare loricas opere Corinthio, Vide OPVS.
Auro squallentem, albóque orichalco
Circundat humeris loricam. Virg. 12. Æneid.

¶Lorica, Pars est murorum & structurarum. Vitruu. lib. 2. cap. 8, de latericiis parietibus, Quum enim in tecto tegulæ fuerint fractæ, aut ventis deiectæ, qua possit ex imbribus aqua perpluere, non patietur lorica testacea lædi laterem, sed proiectura coronarum reiiciet extra perpendiculum stillas. Loricam appellat coronarum proiecturam quæ fit in parietibus eiuscemodi. Curtius libro 9, Angusta muri corona erat non pinnæ, sicut alibi, fastigium eius distinxerant: sed perpetua lorica obducta transitum sepserat. Itaque Rex hærebat magis, quàm stabat in margine, clypeo vndique incidentia tela propulsans. De Alexandro loquitur. Loricam appellat structuram fastigiatam, quæ aquam pluuiam vtrinque dispellit extra perpendiculum veluti suggrundiis prominentibus. Capistratæ huiuscemodi structuræ à structoribus nostris appellantur. In pauimentis etiam ruderatis lorica appellatur corium è marmore tuso cum calce & arena Vitruuius lib. 7. cap. 1. Itaque si necessitas coegerit, vt minimè vitiosa fiant, sic erit faciendum. Quum coaxatum fuerit, insuper altera coaxatio transuersa sternatur: clauísque fixa, duplicem præbeat contignationi loricationem. Deinde ruderi nouo tertia pars testæ tusæ admisceatur. Varro lib. 1. de Re rust cap 57, Parietes & solum opere tectorio marmorato loricandi. Budæus. Cæsar 5. bell. Gal. Turres contabulantur: pinnæ loricæque ex cratibus attexuntur.

Loricula, loriculæ, pen. corr. Diminutiuum.
Lorica, siue Loricula in re militari significat munimentum quod obsessores vrbium construunt: nam vltra iactum teli fossam faciunt: eámque vallo, sudibus, & turriculis instruunt: vt erumpentibus è ciuitate possint obsistere. Author est Vegetius lib. 4. Cæsar 8. bel. Gal. Hæc imperat vallo XII pedum muniri, coronisque pro hac ratione eius altitudinis inædificari, fossam duplicem, pedum quinûm denûm lateribus directis deprimi, turres crebras excitari in altitudinem trium tabulatorum pontibus traiectis, constratisque coniungi, quorum frontes viminea loricula munirentur, vt hostis à duplici propugnatorum ordine depelleretur.

Lorico loricas, pen. prod. {θωρακίζω} loricāre, Loricam induere. Plin. lib. 8. cap. 24, de ichneumone, Mergit se limo sæpius, siccátque sole. Mox vbi pluribus eodem modo se coriis loricauit, in dimicationem pergit.

Loricata statua {ἀνδριὰς τεθωρακισμένος} Liuius 3. bel. Pun. Statua eius indicio fuit Præneste in foro statuta, loricata, amicta toga, velato capite, &c.
Loricati milites. Liuius 5. bel Maced. Partim loricatos, quos cataphractos vocant, partim sagittis ex equo vtentes.

Loripes, pen. corr. loripedis, pen. corr. com. gen. {ἱμαντόπους} Qui pedem in modum lori tortum habet. Iuuenalis Satyr. 2, Loripedem rectus derideat, Æthiopem albus. Plaut Pœnul. 7, Nequicquam hos patronos mihi elegi, loripedes, tardissimos.
Prætextatum rapuit Nero loripedem. Iuuen. Satyr. 10.

Lorum, lori, priore producta {ἱμάς, ἡνία, ῥυτήρ} Græca dictio, λῶρος, Latinè corrigia dicitur.
Lorum, Retinaculum iumentorum, & habenæ.
Abrupta lora. Ouid 2. Metamorphoseos,
Colla iugo eripiunt, abruptáque lora relinquunt.
Fluitantia lora. Ouid 2. de Arte, Laxæ & solutæ habenæ.
Rubra lora. Catull. ad Varum, epigram. 19.
Vndantia lora. Virgil. 5. Æneidos,
Nec sic immissis aurigæ vndantia lora
Concussere iugis. Hoc est, valde effusa & laxa.
Concute lora per admissas iubas. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.
Corripe lora manu. Ouid. 2. Metam.
Dant lora proni. Virg. 3 Georgicorum,
-illi instant verbere torto,
Et proni dant lora: volat vi feruidus axis.
Tenens lora. Virg. 1. Æneidos,
Fertur equis, currúque hæret resupinus inani
Lora tenens tamen.
¶Lorum, Quodcunque ligamentum dici potest. Gell. lib. 5. cap. 14, Postea, inquit, videbamus Androdum & leonē loro tenui reuinctum. Cic. de Arusp. resp. Puer ille patrimus & matrimus si terram non tenuit, aut thensam, aut lorum omisit.
Solutis ire loris. Ouid. 1. de Arte,
Dum licet, & loris passim potes ire solutis,
Elige cui dicas, tu mihi sola places.
¶Lora, Corrigiæ qua noxii cædebantur. Donatus, Lora, apud veteres laura dicebantur, à laura triumphorum, sub qua mos erat captiuos vinciri, ducique per pompam. Ideo autem vt conditionis reminiscantur, loris cæduntur. Plaut. Epidico, 13.
Periphanem emere lora vidi: aderat ibi vnà Apoecides. Terent. Adelph. 2. 1, Nam si molestus pergis esse, iam intrò arripiére, atque ibi
Vsque ad necem operiére loris. s loris liber?
Cædere loris. Cic. 8 Philip. & 13. Vide CAEDO.
Variari loris. Vide VARIVS.
Vri loris. Horat 1. epist. 17,
Nec furtum feci, nec fugi, si mihi dicat
Seruus, habes pretium, loris non vreris, aio.
Sensit lora restrictis lacertis. Horat. 3 Carm. ode 5.
¶Lora, Dicuntur corrigiæ quibus lecti & sellæ instruuntur, super quas tomenta vel culcitræ imponuntur. Martial. libro 2,
Recensque sella linteisque lorisque.

Lorarius, lorarij, Dicebatur qui in scenicis fabulis parebat iis qui ludis erant præfecti, & vel vinciebat, vel cædebat quos iussus erat vincire vel cædere. Tortores quoque, lorarios vocatos legimus. Gell. lib 10. cap. 3, Itaque ij sequebātur magistratus, tanquam in scenicis fabulis, qui dicebantur lorarij.

Loramentum, loramenti {ἱμάς} Ligamentum. Iustinus libro 11, Quum capita loramentorum intra nodos abscondita reperire non posset, violentius oraculo rex vsus, gladio loramenta cædit. De nodo Gordij loquitur.

Loratus, pen. prod. Adiectiuum. Virgil. in Moreto,
Sub iuga parentes cogit lorata iuuencos. Id est, loris vincta.
Loreus, Adiectiuum { ἱμάντινος. } Plin. lib. 18. cap. 31. Antiqui funibus vitisque loreis ea detrahebant, & vectibus. Cato cap. 33. Loreus funis.
Loreum latus. Vide in LATVS.
Lotium, lotij, priore breui { οὖρον } à nomine Lotio, lotionis dicitur, Vrina: à diluendis corporibus sic dicta. Sueton. in Vespasiano, cap. 23. Reprehendenti filio Tito, quòd & vrinæ vectigal commentus esset, pecuniam ex prima pensione admouit ad nares, sciscitans num odore offenderetur. At illo negante, Atqui, inquit, è lotio est.
Lotium vtrique primam habere breuem docet Valla lib. 1. capite 2. idque contra primitiui naturam. Videtur tamen Catullus produxisse in hoc scazonte ad Egnatium, Hoc te amplius bibisse prædicet loti. Loti pro Lotij. Sic enim multi legendum putant, non lotus.
Lotium difficilius transibit. Cato cap. 122.
Lotium suillum. Cato cap. 7.
Lotiolentè, Aduerbium dictum veluti lutulentè, à lotio. Titinnius, Lotiolentè flocci fiet, & circulator. Nonius. Antiquum.
Lotometra { λωτομήτρα } Genus panis. Plin. lib. 22. cap. 21. Est & lotometra quæ fit ex loto sata: ex cuius semine simili milio fiunt panes in Ægypto à pastoribus, maximè aqua vel lacte subacto.
LOTOPHAGI, pen. corr. Populi in Africa apud Syrtes, loto arbore victitantes. Vide LOTOS. Nunc vocantur *Les Chelbens*. Oliuarius in Melam.
Lotura, & Lotus, Adiectiuum, Vide LAVO.
Lotos vel Lotus, fœm. gen. { λωτός } Arboris nomen, de qua Plin. lib. 13. cap. 17. Eadem Africa quà vergit ad nos, insignem arborem lotum gignit, quam vocant celtin: & ipsam Italiæ familiarem, sed terra mutatam. Præcipua est circa Syrtes atque Nasamonas. Magnitudo quæ piro: quanquam Nepos Cornelius breuem tradat. Incisuræ folio crebriores, alioquin ilicis viderentur. Differentiæ plures, eæque maximè fructibus fiunt. Magnitudo huic fabæ, color croci, sed ante maturitatem alius atque alius, sicut in vuis. Nascitur densus in ramis myrti modo, non vt in Italia cerasi. Tam dulcis ibi cibus, vt nomen etiam genti, terræque dederit, nimis hospitali aduenarum obliuione patriæ. Ferunt vent. is non sentire morbos, qui eum mandant. Melior sine interiore nucleo, qui in altero genere osseus videtur. Vinum quoque exprimitur huic simile mulso, quod vltra denos dies negat durare idem Nepos: baccásque contusas cum alica ad cibos doliis condi. Quin & exercitus pastos eò accipimus, vltro citróque commeantes per Africam. Ligno colos niger. Ad tibiarum cantus expetitur. E radice cultellis capulos breuésque alios vsus excogitant.
¶Lotos etiam fructum loti arboris significat. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 10.
Nec degustanti lotos amara fuit.
¶Lotos, Herba. Plin. lib. 13. cap. 17. Est autē eodem nomine & herba, & in Ægypto caulis in palustrium genere. Recedentibus enim aquis Nili riguis, prouenit similis fabæ caule, foliísque densa congerie stipatis, breuioribus tātum, gracilioribúsque: cui fructus in capite papaueri similis incisuris, omníque alio modo. Intus grana ceu milium. Incolę capita in aceruis putrefaciunt, mox separant lauando, & siccata tundunt, eóque pane vtuntur. Mirum est quod præter hæc traditur, Sole occidētē papauera ea comprimi, & integi foliis. Ad ortum autem aperiri donec maturescant, flósque qui est candidus, decidat.
LOTOS, & Lotis Lotidis, & Lotus { λωτίς } proprium nomen nymphæ Neptuni filiæ, quæ Priapum fugiens, in arborem sui nominis versa est. Ouid. lib. 10. Metamorphoseos,
Amnicolæque simul salices, & aquatica Lotos. Ab hac
LOTOPHAGI { λωτοφάγοι } populi Africæ Minoris. Plin. lib. 5. Lotophagorum oram citra Borion in intimo sinu Syrtis maioris statuit: Ptolemæus inter duas Syrtes Ortum versus, ad Cyniphē fluuium. Herodotus lib. 4. ad minorem Syrtim ferè, & Gindanes illos, quorum vxores adeò se Venere iactant, locat. Horum nullus Melæ conuenit, trans Borion oram eorum statuēti. Strabo certè libro vltimo, ad minorem Syrtim & insulam eius insignem, cui nomen est Meninx, Lotophagos habitasse, argumentum esse ait monimenta quædam, & Vlyssis aram, & loton arborem suauissimi fructus, à qua his nomen datum est, in ea copiosam. Quā Plinius quoque ab Eratosthene Lotophagiten dictā esse ait. Illius sententiæ suffragatur Silius illo versiculo libri tertij, Neritia Meninge satus, &c. Vbi de Coaspe Afro Neritiam insulam cognominat ob Vlyssis in ea memoriam, qui Ithacam patriā habuit, in qua mons Neritos nemorosus & altus Homero ponitur libro Odysseæ nono. Hospitales Lotophagos & appulsis mites fuisse constat, atque inde tanta eorum laus. Nam vt Strabo ex Eratosthene retulit, in his litoribus communis Barbarorum mos hospites pellendi. De his Silius lib. 3.
Spectati castris, quos succo nobilis arbor,
Et dulci pascit lotos nimis hospita bacca. Nimis hospitam dixit, quòd vescentes, eius dulcedine adeò capiantur, vt terram non nisi inuiti deserant. Hinc illa Odysseæ libr. 9. Homeri de sociis Vlyssis fabula.
LOTVS, Nympha fuit, quam quum amatam Priapus persequeretur: illa fugiēs, & deorum auxilium implorans, illorum miseratione conuersa est in arborem sui nominis. Vide LOTOS.
LOXA { λόξα } Ptolemæo lib. 2. cap. 3. fluuius Britanniæ. Vulgò *Fyrth*.

L V

LVA, Dea quædam apud veteres fuit, à luendo expiandóque nomen sortita, quæ præerat lustrationibus & lustris. Liu. lib. 8. Armorum vis magna tum inter cæsa corpora hostium, tum in castris inuenta est. Ea Luæ matri dare se consul dixit. Annotauit Turnebus.
Lubet, lubuit { ἀρέσκει } per u scripsere veteres: quod tamen nunc per i scribimus. Vide LIBET. Plautus Persa, 10,
-at meo si liceat modo,
Sapienter potius faciam, quàm stultè. s. lubet
Lubere per me tibi? p. licere intelligo.
Verùm lubere haud liceat, si lubeat mihi. Idem Amph. 3.
In Amphitryonis vortit sese imaginem,
Omnésque eum esse censent serui, qui vident:
Ita versipellem se facit, quando lubet. Ibidem, 7.
-tuus sum proinde, vt commodum sicet,
Lubet quicquid facias. Idem Asin. 13.
Deam sibi inuocet quam lubebit propitiam,
Deum nullum. Idem Curcul. 3.
Ecquid lubet? LI. lubet. PA. etiam mihi quoque
Stimulo fodere lubet te. PH. tace, noli. Cic. de Senect. Idipsum tamē vt lubebit: quoniam, &c. Et de Claris Oratoribus,
Magis lubet, Vide MAGIS.
Lubens, lubentis, om. gen. { ἑκών. } Plaut. Cistel. 2.
-ædepol factum id est
Lubenti animo, fietque.
Lubente me facies. Plaut. Sticho, 8.
-num quidem hoc tibi tam graue est?
Promitte. I. certum est. c. fac inquam. I. certa res.
c. Lubente hercle me facies. Id est quod barbari dicunt, *Ego sum contentus vt facias*. Idem Truc. 8.
Cœnabo vbi tu iusseris. P. hoc me lubente facies. Idem Amph. 8.
Mulier istam rem inquisitam certum est non amittere.
AL. Ædepol me lubente facies. Idem Menæch. 7.
Cape atque serua: me lubente feceris.
Lubentes sunt malo muliebri. Plaut. Cistellaria, 10.
Sed nónne ecastor ego sum multo infelicior,
Hos quæ rogem, aut quæ fatigem, qui semper malo
Muliebri sunt lubentes? Id est delectat eos malum inferre, siue noxæ mulieri alicui.
Lubens, pro Lubenter { ἀσμένως. } Plaut. Amphit. 16.
Faciam, id si queo, signis palàm, tu responde prius. A lubens. Idem Casina, 22.
Hic Pardalisca esto, qui hinc exeat: eum vt
Ludibrio habeas. P. lubens fecero, & solens. Terent. Heaut. 4. 5.
Faciam boni tibi aliquid pro istac re, ac lubens. Idem Amph. 5. 5.
Seruum haud illiberalem præbes te, & tibi
Lubens bene faxim. Ibidem, 5. 6.
Et tibi ob eam rem, siquid vsus venerit,
Lubens bene faxim.
Lubenter, Aduerbium { ἡδέως, ἀσμένως } Id est lubenti animo. Plaut. Rud. 22. Nam qui dormiunt lubenter, sine lucro & cum malo quiescunt.
Magis lubenter, Vide MAGIS.
Nimium lubenter, Vide post NIMIS.
Lubentius P aut. Capt. 4.
Omnes profectò liberi lubentius
Sumus, quàm seruimus.
Lubentia, Vide LIBET.
Lubido, pen. prod. lubidinis, fœm. gen. { λαγνεία } Vide LIBIDO. Plaut. Trinum. 13. lubido est
Obseruare quid agat: ei rei operam dabo. Idem Persa, 6.
-audacter tibi Si lubido est perdere.
Lubidinitas, pro lubidine, teste Nonio. Laberius Colace, Lubidinitate labitur.
Lubricus, pen. corr. Adiect. { ὀλισθηρός, ἀλίσθος, γλισχρός. } Valla, Lubricus locus est, in quo nequeas insistere, nec ingredi, quales sunt herbæ perfusæ sanguine, vt apud Virgilium de Niso, & Homerum de Aiace Oilei: aut aliter humectatæ: marmora læuigata, lapidésque vel humore conspersi, terra glaciata, aqua gelata, pauimenta, cæteráque huiusmodi, lubrica dicuntur. Hactenus Valla libro 4. Cicero 4. Acad. Tum paucis additis venit ad Soritas, lubricum sanè, & periculosum locum.
Semita lubrica canenti cliuo. Silius lib. 3.
Terra lubrica. Tibull. lib. 1. eleg. 3.
Via lubrica tota. Propert. lib. 4. eleg. 4.
Lubricus anguis, Labilis, & qui facilè effluit si comprehendatur manibus. Virgil. 5. Æneidos,
-Adytis quum lubricus anguis ab imis.
Amnis lubricus. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.
Conchilia lubrica. Horat. 2. Serm. satyr. 4.
Oculi dicti sunt lubrici eo modo quo à quibusdā pes lubricus pro eo quod est in lubrico: Ita oculi quasi in lubrico positi sunt, vt vix queant consistere. Quale est quum dicimus, Spargo humum floribus, pro eo quod est, Spargo humi flores: & Sterno lectum pallio, pro eo quod est, Sterno pallium lecto. Hæc Valla lib. 4. Cic. 2. de Nat. deor. Sed lubricos oculos fecit & mobiles.
Lubrica terga. Virgil. 2. Æneidos,
Lubrica conuoluit sublato pectore terga. Seruius, Lubricum dicitur & quod labitur dum tenetur, vt piscis, serpens: & locus in quo labimur, vt,
Et sese opposuit Salio per lubrica surgens.
Ora lubrica tabo. Stat. 9. Thebaid.
Lubricam adolescentiam, inquit Valla, per translationem vocamus: in qua qui sunt, velut in glacie facilè labuntur. Cic. pro Cælio, Et interdum multas vias adolescentiæ lubricas ostendit quibus illa insistere, aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix posset.
Vultus nimium lubricus aspici. Horat. 1. Carm. ode 19.
¶Lubricus, Fallax, mobilis, Virgil. 11. Æneidos,
Nequicquam patrias tentasti lubricus artes. Seruius.
Obseruatio lubrica. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Spes lubrica. Stat. 1. Achill.
Vmbra lubrica. Ouid. 5. Fastorum,
Lubrica prensantes effugit vmbra manus.
¶Lubricus assensus, Inconstans, non tutus, fragilis. Cic. 4. Acad. Ego enim etsi maximam actionem puto repugnare visis, obsistere opinionibus, assensus lubricos sustinere, &c.
¶Lubricus locus, per translationem, pro Difficili & incerto. Cic. 1. Offic.

Offic. Qui locus est sanè lubricus, quoniam vix inuenitur qui laboribus susceptis, periculísque aditis, non quasi mercedem rerum gestarum desyderet gloriam.

Lubricum, lubrici, pen. corr. Substantiuum { ὀλισθος. } vt Lubricum itinerum. Tacit. libro 18, Et lubrico itinerum adempta equorum pernicitate.

Paludum lubricum. Tacit. lib. 1, Illi sanguine suo, & lubrico paludum lapsantes, &c.

Angusta & lubrica viarum. Tacit. lib. 19, Per angusta, & lubrica viarum flexerant.

Adolescétiæ lubricum. Tacit. lib. 14, Quin siqua in parte lubricum adolescentiæ nostræ declinat, reuocas. Vide ADOLEO.

Ætatis lubricum. Plinius epistol. 3. lib. 3. ad Hispullam.

Lubricum linguæ. Modestinus in l. Famosi. D. Ad legem Iul. maiest Nam & persona spectanda est, an potuerit facere, & an antè quid fecerit, & an cogitauerit, & an sanæ mentis fuerit: nec lubricum linguæ ad pœnam facilè trahendum est.

Lubricè, pen. corr. Aduerbiũ { ὀλισθηρῶς } Dubiè, periculosè Cic. 2. Philippica, Et lubricè versatus in bello est. Ex vetusto codice legitur, Reliquorum factorum eius P. L. difficilis sanè est reprehensio & lubrica, versatus est in bello.

Lubrico, lubricas, pen. corr. { ὀλισθηρὸν ποιῶ } lubricâre, Lubricum reddere. Iuuen. Satyr. 11,

Qui Lacedæmonium pytismate lubricat orbem. Sic legit Turnebus, hoc sensu, Qui sputo & saliua trochum, quem iacturus est, lubricum & volubilem magis reddit. Constat enim genus illud ludi Græcanicum fuisse, vt & nomen trochi ostendit, & quòd apud authores reperimus Græco trocho ludere. Lacedæmonij autem omnium Græcorum maximè exercitationes colebant: vnde & Lacedæmonium orbem, vt mihi videtur, appellauit.

Lubricatus. Arnob. lib. 1. aduersus gentes, Lubricatus lapis, & ex oliui vnguine ordinatus.

LVCA { λοῦκα } Ciuitas Tusciæ, à qua Lucenses dicuntur, qui in ea habitant, vel qui in ea orti sunt. Dicta à Lucumone Hetruscorum rege. De hac Strabo lib. 5, Luca vrbs est ad mótes Lunæ incumbentes, vbi plerique vicatim habitant: regio tamen virorum probitate floret, & robur militare hinc magnum educitur, & equitum multitudo, ex quibus Senatus militares cepit ordines.

Luca, lucæ. Bos luca, dicitur elephas { ἐλέφας. } Plin. lib. 8. cap. 6, Elephantes Italia primùm vidit Pyrrhi regis bello, & boues lucas appellauit, in Lucanis visos. Næuius, Atque prius pariet locusta lucam bouem. Ideo dicti boues, quòd nostri maximam quadrupedem, quam haberent, vocarent bouem.

LVCANI, pen. prod. { λευκανοί } Populi inter Calabros & Apulos siti, & à Samnitibus orti, duce Lucio, vt scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Eorũ regio Lucania, quæ nunc Principatus dicitur. In ea est Pestum oppidum, & Elea vrbs, Lucania & Petilia metropolis.

Violenta Lucania. Horat 2. Serm satyr. 1.

Lucanus, pen. prod. Adiectiuum { λευκανικός. } vt Aper Lucanus. Horat. 2. Serm. satyr. 8.

Iuga Lucana. Silius lib. 8.

Mare Lucanum. Stat. 3. Sylu. 2.

Pascua Lucana. Horat. Epod. 1.

Lucanica, lucanicæ, pen. corr. { ἀλλᾶς } Genus farciminis porcinis carnibus infarctũ, à Lucanis populis primùm inuenta. Mart. lib. 13. 35,

Filia Picenæ venio lucanica porcæ,

Pultibus hinc niueis grata corona datur.

LVCANVS { λουκανός } Cordubensis patria, poeta egregius, Senecæ philosophi grauissimi nepos. Vide SENECA.

Lucar, vt ait Festus, appellatur æs quod ex lucis captatur. Alij lucar erogationem dicunt, quæ in lucis fiebat. Et Lucaris pecunia, quæ in luco erat data.

Lucaria, lucariorum { [illegible] } Festa quæ in luco Romani colebant, qui permagnus erat inter viam Salariam & Tyberim, pro eo quòd victi à Gallis fugientes è prælio ibi sese occultauerint. Festus.

Lucellum. Vide LVCRVM.

Lucens, Vide LVX.

LVCENTIA, Citerioris Hispaniæ vrbs, & Romanorum quondam colonia, vt scribit Pomponius Mela libro 2. Nunc vulgò *Lugent*, teste Oliuario.

LVCENTVM { λούκεντον } Hispaniæ Tarraconensis oppidum à superiore diuersum, quod Ptolemæus lib. 2. cap. 6. statuit supra Carthaginem Occasum versus. Vulgò *Susana*.

Lucco, Vide LVX.

LVCERES, pen. corr. tertia pars fuere populi Rom. temporibus Romuli regis. Seruius, Constat primò tres partes fuisse populi Rom. vnam Tatientium, à Tito Tatio duce Sabinorum iam amico post fœdera: alteram Ramnetum à Romulo: tertiam Lucerum, quorum, secundum Liuium, & nomen & causa in occulto sunt. Varro tamen dicit, Romulum dimicantem contra Titum Tatium à Lucumonibus, id est Tuscis auxilia postulasse. Ergo à Lucumone Luceres dicti sunt. Vide Seruium in illud Virgilij 5. Æneidos,

Tres equitum numero turmæ, terníque vagantur Ductores, &c.

Luceres, prima modò producta, modò correpta. Propert. lib. 4. eleg. 1,

Hinc Titiens, Ramnésque viri, Luceréſq; coloni. Ouid. 3. Fastorum,

Quinetiam partes totidem Tatiensibus ille,

Quosque vocant Ramnes, Luceribúsque dedit.

LVCERIA { λουκερία } est Dauniorum colonia in Apulia, teste Plinio lib. 3. cap. 11. Strabo quoque idem docet lib. 6. dicítque fuisse Luceriæ nobile fanum Mineruæ.

Arx Luceriæ. Lucan. lib. 2.

Nobilis Luceria Horat. 3. Carm. ode 15,

Te lanæ prope nobilem

Tonsæ Luceriam, non citharæ decent.

LVCERIVS, Ardeæ rex, qui auxilio fuit Romulo contra Tatium.

Lucerna, Lucesco, Vide LVX.

LVCETIVS dictus est Iupiter à luce quam præstare hominibus putabatur. sic Iuno Lucetia, quòd lucis causa sit.

Luci, Aduerbium. Lucidus. Lucifer, Lucifuga. Vide LVX.

LVCILIVS { λουκίλιος } Nomen poetæ, à luce deductum. à Luce enim Lucius, à Lucius Lucilius. Hic Satyrarum primus inter Latinos promeruit laudem, & apud Neapolim anno ætatis suæ quadragesimo sexto defunctus publico funere elatus fuit. De Lucilio meminit Horatius 1. Serm. satyr. 4. & 10, vbi de scriptoribus veterum comœdiarum loquitur.

Sapiens Lucilius. Horat 2. Serm. satyr. 1.

LVCINA, pen. prod. dicta est Iuno, quæ partui præest, quòd partum ferat in lucem. Sunt qui à luco deducunt, qui Romæ Iunoni sacer est in Exquiliis. Plin. lib. 16. cap. 44. Ouid. 2. Fastorum,

Gratia Lucinæ, dedit hæc tibi nomina lucus:

Aut quia principiũ tu dea lucis habes. Macrob lib. 7. Satur cap. vlt. Lucina, quæ Luna, est à parientibus inuocatur, quia proprium eius munus est distẽdere rimas corporis, & meatibus viam dare: quod accelerando partui est salutare.

Lucina, Ilithyia, Genialis, Idem. Horat. in Carm. secul.

Casta faue Lucina. Virg. 4. eclog.

Pignora Lucina bina fauente dedi. Ouid. epist. 6.

Experta labores Lucinæ. Virg 4. Georg.

Pati Lucinam, Pârere. Virg. 3 Georg.

Parce precor grauidis facilis Lucina puellis. Ouid. 2. Fastorum.

Lucinia, luciniæ, Vide LVSCINIA.

LVCIVS { λεύκιος } Prænomen apud Romanos fuit. Multi autem fuerunt, vt Lucius Piso, Lucius Cæsar, & alij. A luce hoc nomen ducitur, & à Lucius Lucilius. Lucius (ait Põpeius Festus) prænomen est eius, qui oriente luce natus est. Varro de Lingua Latina lib. 5, Lucij, qui prima luce nascuntur.

LOSTIVS, tempore bellorum ciuilium patrem suum proscriptũ, quem Triumuiri ad supplicium perquirebant, latentem prodidit, vt eius bona acciperet. Author Plutarchus in Romulo.

LVCOMONES, Quidam homines ob insaniam dicti, quòd loca ad quæ venissent, infesta facerent. Festus.

LVCOMEDI, pen. prod à duce suo Lucomo dicti: qui postea Lucerenses dicti sunt. Festus. Aliis Lucumedi à Lucumone vocantur. Vide LVCVMO.

LVCRENSES, Vide LVCERES.

LVCRETIA { λουκρητία } Nobilis Romana, Sp. Lucretij filia, quam Sex. Tarquinius Tarquinij Superbi Romanorum regis filius stuprauit. Quod ipsa quum patri & viro Collatino indicasset, gladio se occidit, fecitque vt populus scelus vlcisceretur, & reges exigeret. Claud. de Lucretia, epigram 22,

Et grauis incumbens casto Lucretia ferro, &c. Hãc historiã scribit Liu. lib. 1. circa finem: & Ouid. lib. 2. Fastorum. Seneca Octauia, 6,

Te quoque bellum triste secutum est

Mactata tua miseranda manu

Nata Lucretij stuprum sæui

Passa tyranni.

LVCRETILIS, pen. corr. { λουκρήτιλις } Mons est in Sabinis, de quo Horat. 1. Carm. ode 17,

Velox amœnum sæpe Lucretilem

Mutat Lycæo Faunus.

LVCRETIVS { λουκρήτιος } poeta Terentio, Varrone, & M. Tullio paulo antiquior. Scripsit de Rerum natura libros sex. Periit ætate integra, quum paucos annos supra quadraginta impleuisset. Eusebius tradit eum tanto furore percitum fuisse assumpto amatorio poculo, vt propria manu se interfecerit. Ouid. 1 Amor. eleg. 15,

Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,

Exitio terras quum dabit vna dies.

LVCRINVM, pen. prod. Dauniorum est oppidum in Apulia, vt scribit Strabo. lib 6. & Pomponius lib. 2.

LVCRINVS & Auernus { λουκρῖνος καὶ ἄορνος } lacus, vterque in Baiano sinu est. At Lucrinus Populi Romani cura piscosus factus vectigalibus operam pensantibus. Vide Seruium apud Virgilium 2. Georgicorum,

An memorem portus, Lucrinóque addita claustra, &c.

Lucrinus, pen. prod. Adiectiuum { λουκρῖνος. } vt Aqua Lucrina. Propert. lib. 1. eleg 11.

Lacus Lucrinus. Horat. 2. Carm. ode 15.

Lucrum, lucri { κέρδος } Quæstus. Terent. Heaut. 4. 4,

Næ ille haud scit hoc paulum lucri quantum ei

Damni apportet.

Lucrum & quæstus. Cic. 5. Tuscul. Alij emendi aut vendendi quæstu & lucro ducerentur.

¶ Cupido lucri. Ouid. 3. de Arte.

Scabies & contagia lucri. Horat. 1. epist. 12.

Studium lucri. Horat. 4. Carm. ode 12.

¶ Bonum lucrum, Vide BONVS.

Dulce. Ouid. 1. Fastorum.

Perenne lucrum, Vide PERENNIS.

Pudenda lucra. Ouid. 3. de Arte.

Sordidum lucrum. Quintil. lib. 1. cap. 12.

¶ Abrumpere lucrũ. Vlpian. in l. j, Quarum rerum actio datur, Neque enim oneratum se hoc nomine potest queri libertus, si lucrum abruptum ex re patroni non fecerit. Lucrum abruptum dicit, quasi præceps, & præter spem abactum, ait Budæus. Legitur & abreptum & obruptum.

Afficere lucro, Vide AFFICIO.

Apponere lucro. Horat. 1. Carm. ode 9,

Quid sit futurum cras, fuge quærere: &

Quem sors dierum cunque dabit, lucro Appone.

In lucro deputare. Terentius Phorm. 2. 1,

Quicquid præter spem eueniet, omne id deputabo in lucro.

Dare lucrum vel addere. Cic. 5. Verr. Imperat Agyrinensibus vt de-

cumas ipsi publicè accipiant, Apronio lucrum dent. Et paulo pòst, Quare putabas emptori lucrum addi oportere?

Facere lucrum ex vectigalibus publicis. Cic.5 Verr. Quomodo igitur hoc assequar, Iudices, vt sciam lucri quantum factum sit?

Ligurire lucra, Vide LIGVRIO.

Ponere in lucro aliquid. Cic. pro Flacco, Quiescant igitur & me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Idem Fabio Gallo, lib.7, Id ego in lucris pono.

Reuocare ad lucrum. Cic.3 Philip. Reliquas res ad lucrum, prædámque reuocauerit.

In lucro esse. Ouid.1.Trist.eleg.3.

Lucro est. Plaut Milit.10. Cic.13. Philip. Quibus vtri nostrum ceciderint, lucro futurum est.

Lucri est, Prodest. Terent Phorm.1.2,

-vbi quid mihi lucri est te fallere?

¶Lucrum, Masculino genere, teste Nonio, apud Plautum Persa, Nunc ea narrabo, vnde tu pergrandem lucrum facias.

Lucrosus, pen.prod. Adiectiuum { κερδαλέος } Plenum lucro. Plin.lib.18. cap.31. Id peræquè lucrosissimum. Idem lib.37.cap.12, Neque est vlla fraus vitæ lucrosior.

Bona lucrosa. Caius in l.Eius D.De testam.

Dolus lucrosus. Vlpian in l.3.D De tribut.action.

Eloquentia lucrosa, & sanguinans. Tacitus de Orat.

Pœna est lucrosa poetæ. Ouid.2.Trist.

Voluptas lucrosa. Ouid.1.Amor.eleg 10.

Lucellum, lucelli, Diminutiuum { κερδίδιον.} Cic.5.Verr. Age, quid tum? si Apronio deliciis Prætoris lucelli aliquid iussi sunt dare, putate Apronio datum: si Apronianum lucellum, ac non Prætoria præda vobis videbitur.

Dulce lucellum. Horat.1.epist.19.

Lucratiuus, pen.prod. Adiectiuum. Iulianus in l.Omnes.D.De action. & oblig. Omnes debitores, qui speciem ex causa lucratiua debent, liberantur, quum ea species ex causa lucratiua ad creditorem peruenisset.

Acquisitio lucratiua. Vlpian.in l.Apud Celsum.§.Auctoris.D.De. doli mali except.

Lucrificabilis, & hoc lucrificabile, pen.corr. {κερδαλέος.} Plaut.Persa,19, Næ hic tibi dies illuxit lucrificabilis. Id est lucrum afferens. Antiquum.

Lucrifuga, lucrifugæ, pen.corr. { φυγοκερδής } Qui lucrum fugit. Plaut. Pseudolo,10, -Venus mihi hæc

Bona dat, quum hos huc adiicit lucrifugas, damni sui cupidos.

Lucror, lucraris, lucrari, Deponens { κερδαίνω, χρηματίζομαι } Lucrum facere. Cic.7.Verr. Pretio certo missos facere nautas: missorū omne stipendium lucrari.

Moram fati lucrari. Stat.9.Thebaid.

Lucratus nomen ab Africa domita { χρηματισάμενος.} Horatius 4.Carm. ode 8. de Scipione intelligit qui Africanus dictus fuit.

Pythias emuncto lucrata Simone talentum. Horatius de Arte.

Lucrifacio, lucrifacis, pen.corr. lucrifeci, lucrifactum {κερδαίνω} lucrifacere. Idem Martialis libro.8,

Emit lacernas millibus decem Bassus,

Tyrias coloris optimi lucrifecit.

¶Lucrifacere nomen. Varro 3.de Re rust.cap.4, Atque adeò non dissimulabo quod volo de ornithone primùm, quòd lucrifecerunt hoc nomen turdi.

Lucrifacere iniuriam. Plin.lib.7.cap.39. Id est iniuriam impunè committere, & pœnam non luere. Budæus.

Lucrifactus, Participium { κερδανθείς.} Cic.5.Verr. Iam verò ab isto omnem illam ex ærario pecuniam, quam his oportuit ciuitatibus pro frumento dari, lucrifactam videtis.

Lucrifio { κερδαίνομαι } Cic.5 Verr. Quid si ostendo in hac vna emptione lucrifieri tritici modios centum?

LVCTATIVS Catulus { Λουτάτιος κάτλος} Romanus ciuis fuit, qui primo Punico bello trecentis nauibus aduersum Pœnos profectus, sexcentas eorum naues commeatibus & aliis oneribus impeditas, apud Ægates inter Siciliam & Africam depressit, finémque bello imposuit: pacem petentibus hac conditione concessit, vt Sicilia, Sardinia, & cæteris insulis intra Italiam Africámque decederent, Hispania cit ea Iberum fluuium abstinerent.

Luctor luctaris { παλαίω, διαπαλαίω } luctari, A luo, luis deriuatum: significat Conari, nitiquia in huiusmodi conatu membra soluuntur, inquit Sipontinus. Propriè luctari dicuntur qui se inuicem complectentes, alter alterum in terram deiicere nituntur. Liuius 7.ab Vrbe, An æquū esse dedititios suos illa fertilitate atque amœnitate perfrui, se militando fessos in pestilenti atque arido circa vrbem solo luctari, aut in vrbe insidentem labem crescentis in dies fœnoris pati?

Luctantur inter sese. Plin.lib.17 cap.12.

Luctari cum aliquo. Cic.1.de Orat. Tum ridens Scæuola, Non luctabor, inquit, tecum Crasse amplius.

Contendunt ludo, & fulua luctantur arena. Virg.6.Æneid.

Luctari complexu. Plin.lib.9 cap.30.

Equo luctari. Silius lib.4.

Molimine magno luctari. Ouid.6.Metam.

Remis ad opem luctare ferendam. Ouid.4.Trist.eleg.5.

Morti luctari. Silius lib 10. Morti, Cum morte.

Circa omnia momenta luctari. Quintil.lib.5.cap.13, Est & illud vitium nimium soliciti, & circa omnia momenta luctantis.

Luctandum in turba. Horat.2.Serm.saty.6.

¶Lucto, luctas, apud antiquos. Ennius lib.9, Viri à validis viribus luctant. Terent. Hecy 5.3, Diesque se illi annulum sese dum luctat, detraxisse.

Luctans, Participium{ παλαίων.} vt Iuuenci luctantes. Virgilius 2.Georgicorum.

Anima luctans. Virg.4.Æneidos,

-Irim demisit Olympo:

Quæ luctantem animam, nexósque resolueret artus. Hoc est egredi conantem.

Lumina luctantia composuit somnus. Silius lib.7.

Oscula luctantia carpit Ouid 4.Metam.

Luctantes venti. Virgil.1.Æneidos,

-hic vasto rex Æolus antro

Luctantes ventos, tempestatésque sonoras

Imperio premit. Vbi Seruius, Luctantes, elaborantes egredi.

Viri luctantes. Propert.lib 3 eleg 14.

Luctitor, pen.corr. Frequentatiuum. Vnde Priscianus inquit apud vetustissimos, Luctitor pro Luctito inueniri.

Luctator, penult.producta. luctatoris, Verbale {παλαιστής.} Plautus Pseudolo, 22,

-magnum hoc vitium vino est: pedes captat primùm,

Luctator dolosus est. Ouid.in Ibin,

Vt iacet Aonia luctator ab hospite fusus.

Luctatio, Aliud verbale { πάλαισμα.} Cic.de Fato, Vigila Chrysippe, ne tuam causam, in qua tibi cum Diodoro valente dialectico magna luctatio est, deseras. Hic per translationē dictum. Liu.1.bel.Pun. Tetra ibi luctatio erat, vt à lubrica glacie non recipiente vestigium, &c.

Sine aduersario nulla luctatio est. Cic.de Fato.

Luctatus, huius luctatus, pen prod. { διαπάλαισμα } Idem. Plin.lib.32. cap.2, Quem luctatum eius si fortè alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda adiuuare nixus erumpentis. Sic lib.8. cap.11, Scit ille imparem sibi luctatum contra nexus.

Luctamen, pen.prod. luctáminis, neut gen. { διαπάλη } Idem. Virgilius 8. Æneidos,

Mitis vt in morem stagni placidæque paludis

Sterneret æquor aquis, remo vt luctamen abesset.

Miserum luctamen. Valer 2.Argonaut.

Lucta, siue Luctatio { πάλη } Vnus ex quinque ludis antiquorum, quo alius alium prosternere in terram nititur.

Luctus, Luctuosus, Vide LVGEO.

Lucubro, lucubras, pen.corr. { νυκτεγερτέω, λυχνεύω } lucubrare, Aliquid nocte ad lucernam componere. Liu.lib.1.ab Vrbe. Sed nocte sera deditam lanæ inter lucubrantes ancillas in medio ædium sedentem inueniūt. De Lucretia. Cic.in Parad. Accipies igitur hoc paruum opusculum lucubratum his iam contractioribus noctibus.

Lucubrata nox, Quam lucubrando transegimus. Martial.lib.4.

Hæc dat nocturnis nox lucubrata camœnis.

Lucubrandum est. Cels.lib.1.cap.2.

Lucubratio, lucubrationis{νυκτεγερσία.} Colum.lib.11 cap.2, Itē ad lucubrationem vespertinam palos decem, vel ridicas quinque conficere, totidémque per antelucanam lucubrationem. Cic.1.de Nat.deor. Nam ista quæ vos dicitis, sunt tota commentitia, vix digna lucubratione anicularum.

Lucubrationum fuligo bibenda Quintil.lib 11.cap.3.

In lucubratione aliquid facere. Colum.lib.11.cap.2. non ita procul à fine, Nam multa sunt quæ in lucubratione rectè aguntur.

Ad lucubrationem conficere aliquid. Colum.lib.11.cap.2, Nulla regio non aliquid affert, quod ad lucubrationem confici possit.

Per lucubrationem ferramenta acuere. Colum.lib.11 cap.2.

Lucubratoriam lecticulam { νυκτεγερτικὸν κλινίδιον } Tranquillus appellat in Augusto cap.78, in qua lucubrare solebat Augustus.

Luculentus, Vide LVX.

LVCVLLVS { Λούκουλλος } Cognomen fuit Liciniorū. Hoc cognomen gessit P. Licinius Lucullus qui Lucullorum facilè fuit clarissimus. Hic Quæstor in Asiam profectus est, & ibi permultos annos admirabili cum laude Prouinciæ præfuit, deinde factus Prætor eò rediens eam iustissimè rexit Aduersus Mithridatem missus, Collegam suum Cottam Chalcedone obsessum liberauit. Cyzicon obsidione soluit. Mithridatis copias ferro & fame afflixit, cumque regno suo Ponto expulit, quem rursum cum Tigrane rege Armeniæ subueniēte, magna felicitate superauit. Hic (vt refert Athenæus) quum Romam post expeditionem Ponticam rediisset, ad vitam sumptuosam & elegantem se coniecit. tantas enim opes sibi parauerat, vt ædibus & Prætoriis extruendis, hortis & cœnationibus amœnissimis, incredibilique sumptu paratis, & bibliotheca insigni vtriusque linguæ libris referta, atque omnibus, obuia & patenti, opes bello quæsitas conterere non potuerit, quum interim quotidiano epularum apparatu in prouerbium penè venerit. Meminit huius Dio lib.35. Velleius lib.2. Flor.libro 3.cap.5. Eutrop.lib.6. Plutarch.in vita Appia, in Mithridaticis.

Luculleus, Adiectiuum {λουκούλλειος }Plinius lib.36.cap.6, Post hunc Lepidum fermè quadriennio L. Lucullus Consul fuit, qui nomen (vt apparet ex re) Lucullco marmori dedit, admodum delectatus illo, primúsque Romam inuexit.

LVCVMO, pen.corr. { λουκούμων } Proprium viri nomen, à quo Lucumones appellati. Varro, Dimicantē Romulum contra T.Tatium à Lucumonibus, id est Tuscis auxilia petisse.

¶Lucumo, pro stulto & furioso. Auson.ad Theonem, Anticyrámque bibas Samij lucumonis acumen. Nam insani se purgabant elleboro. Hæc vox à Pompeio etiam obseruata est. ait enim, Lucumones quidam homines ob insaniam dicti, quòd loca, ad quæ venissent, infesta facerent.

Lucuns, Edulij genus quoddam veteribus vsitatum. Varro apud Nonium, Ac nulla ambrosia ac nectar, non alia sardæ, Panis pemma, lucuns, cibus qui purissimus multo est.

Lucunculus, Diminutiuum à Lucuns, edulij quoque siue potius panificij sciti genus Apuleius, Hic panes crustula, lucunculos, hamos, lacertulos, plura scitamenta mellita. Afranius, Pistori cur non, cur non scriblitario Vt mittat fratris filio lucunculos? Ex Turnebo.

Lucus, luci, masc.gen { ἄλσος, τέμενος } Nemus arboribus densum. Dictus lucus per antiphrasim, eo quòd non luceat. quoniam quum nullæ illic arbores propter religionem cæderentur, opacus, & sine luce erat,

erat. Valla, Lucus nequaquam cædnus est: quin potius manu consitus religiosúsque, atque vel alicui deo, vel alicuius hominis cineribus consecratus. Ideóque aut circa delubra numinum, aut circa sepulchra virorum positus est. Hactenus Valla lib. 4. Cicero pro Milone, Vos enim Albani tumuli, atque luci, vos inquam imploro atque obtestor. Et 1 de Diuinat. Lucus vestæ. Virg. 1 Æneid. Lucus in vrbe fuit media lætissimus vmbra. Vbi Seruius, Vbicunque Virgilius Lucum ponit, sequitur etiam consecratio. Idem 6. Æneidos,
Nulli certa domus: lucis habitamus opacis.
Dicuntur enim heroum animæ lucos tenere. Lucus autem dicitur quòd non luceat: non quòd sint ibi lumina causa religionis, vt quidam volunt. Meminit Quintil. lib. 1. cap. 6.
Senium venerabile locorum. Stat. 1. Sylu. 3.
Alti luci. Virg. 8 eclog.
Caligans nigra formidine lucus. Virgil. 4. Georg.
Desertis cessant sacraria lucis. Propert. lib. 3. eleg. 13.
Inaccessi luci. Virg. 7. Æneid.
Iners lucus. Quietus. Stat. 10. Thebaid.
Ingens lucus. Virg. 7. Æneid.
Pios errare per lucos. Horat. 3. Carm. ode 4.
Prænubilus lucus densa arbore. Ouid. 3. Amor. eleg. 12.
Sacri luci. Virg. 5. Æneid.
Sacrati. Virg. 7. Æneid.
Sancti. Ouid. 15. Metam.
Silentes. Virgil. 1. Georg.
Sonantes. Virg. 10 eclog.
Steriles. Stat. 2. Thebaid.
Viridis lucus. Virg. 7. Æneid. & Stat. 5. Thebaid.

LVCVS Augusti { λοῦκος αὐγούστου } Ptolemæo lib. 2. cap. 6, alio nomine Oloca, Hispaniæ Tarraconensis vrbs: *Lugo* vulgò. Olucense episcopium, Aras Sextianas Plinius: Augusti turrim Mela nominat. ¶ Lucus Feroniæ, Tuscorum colonia, authore Ptolem. lib. 3. cap. 1. Bientina hodie. ¶ Lucus item Feroniæ, promontorium est Hetruriæ eidem Ptolemæo. Vulgò *Petra sancta*.
Vmbrosi luci. Horat 1. Carm. ode 4.

Lucuns, Adiectiuum antiquum authore Nonio. Varro περὶ ... lib. 2.
Ac nulla Ambrosia, ac nectar, non alia, sardæ.
Panis pemma, lucuns cibus qui purissimus multò est. Vide Nonium.

Ludia. Ludibrium, Ludibundus. Ludicrus. Ludifico, Ludius, Ludo, Vide LVDVS.

Ludus, ludi, masculini gen. { παιδιά. παῖγμα } Dicitur in facto, Iocus in verbo: vt ait Valla. vt Ludus pilæ, vel tesserarum, vel talorum. Cic. 3. de Orat.
Campestris ludus, Vide CAMPVS.
Consimilis ludus, Vide CONSIMILIS.
Tempestiuum pueris concedere ludum Horat. 2. epist. 2.
Dare alicui operam ludo. Plautus Rud. 11,
Otium vbi erit, tum tibi operam ludo & deliciæ dabo. Id est tecum ludam, & delicias faciam.
Dare ludum amori, Indulgere amori. Horat. 3. Carmin. 12.
Ducere noctem ludo. Virg. 3 Georg.
Gaudens ludis. Horat. 1. epist. 7.
Ludus genuit trepidum certamen, & iram. Horat. 1. epist. 20.
Incidere ludum. Horat. 1. epist. 14,
Nec lusisse pudet, sed non incidere ludum. Hoc est, abrumpere, desinere ludere.
Inani ludo prohibere animos. Virg. 4. Georg. Vide INANIS.
¶ Ludus, in singulari, de priuatis & de exercitatione gymnastica dicitur, quum multorum conuentus ab vno eruditur præceptore. Asconius, Omnem scholam ludum dixêre Romani.
¶ Ludus { διδασκαλεῖον } pro loco sumitur in quo quis exercetur docetúrve. Sic dicimus Ludum palæstræ, ludum pilæ, ludum gladiatorium, ludum musicum, ludum literarium.
Ludus gladiatorius. Schola in qua gladiatoriæ arti dabatur opera. Sueton. in Cæsare, Formam qua ludum gladiatorium erat ædificaturus considerauit. Quintil. in Gladiatore, Quia redemptorem illis diuitem promiseram patrem, in ludum vendiderat tanquam decepti. Hoc est gladiatorum. Ludos tamen gladiatorios (inquit Valla) frequentius, quàm ludum dicimus, quando vnum pluráve paria gladiatorum ad spectaculum pugnatura producuntur.
Ludus grammatices. Cic. 2. de Orat. Hoc in ludo non præcipitur: faciles enim causæ ad pueros deferuntur. Et statim pòst, Hæc est in ludo causarum ferè formula. De Grammatices ludo.
Ludus literarum. Plin. lib. 9 cap. 8. de delphinis, Puerum, ex Baiano Puteolos itantē in ludū literarum. Et paulo pòst, Receptúmque Puteolos per magnum æquor in ludum ferebat. Liu. 6. ab Vrbe, Ingressus vrbem, vbi patentes ianuas & tabernis apertis proposita omnia in medio vidit: intentósque opifices suo quenque operi, & ludos literarū strepere discentium vocibus, &c.
Publicus ludus vrbis. Horat. 4. Carm. ode 2.
Antiquus ludus. Horatius 1. epist. 1,
Spectatum satis, & donatum iam rude, quæris
Mecœnas iterum antiquo me includere ludo.
Longo ludo satiatus. Horat. 1. Carm. ode 2.
Ludus literarius, Schola in qua pueri literis dant operam. Quintil. libro 1. cap. 4, Literarij penè ista sunt ludi, & triuialis scientiæ. Vide LITERA.
Ludus discendi, non lusionis. Cic. ad Quint. Frat lib. 3, Hæc scripsi ad 1x. Calendas Nouembris, quo die ludi committebantur, in Tusculanum proficiscens, ducénsque mecum Ciceronem meum in ludum discendi, non lusionis.
Ludus & pueritiæ disciplina. Cic. pro Leg. Manil. Qui è ludo, atque pueritiæ disciplina, bello maximo atque acerrimis hostibus ad patris exercitum, atque in militiæ disciplinam profectus est.
Ludum aperire, pro Ludimagistrum agere. Cicero ad Pætum, lib. 9, Dionysius tyrannus quum Syracusis pulsus esset, Corinthi dicitur ludum aperuisse.
Ludus est, illa perdiscere. Cic. 1. de Fin. Et 2. de Oratore, Omnium cæterarum rerum oratio, mihi crede, lusus est homini non hebeti.
¶ Ludus, pro ioco accipitur quandoque. Horat. 1. Serm. satyra 1,
Sed tamen amoto quæramus seria ludo.
Iocans ludus. Lucret. lib. 4.
Seria vertere ludo. Horat. de Arte poetica.
Adhibere ludos, Vide ADHIBEO.
Ludos reddere alicui. Terent. Andria, 3. 1,
Hiccine me si imparatum in veris nuptiis
Adortus esset, quos mihi ludos redderet!
Facere ludos. Lucret. lib. 4,
Scilicet arte valent simulacra, & docta vagantur,
Nocturno facere vt possint in tempore ludos? Terent. in Phorm. 5. 8, ... oh tùne is eras? ... vt ludos facit.
Ludos aliquem facere, pro Irridere. Plaut. Capt. 11,
Vt scelestus, Ægio, nunc iste te ludos facit. Idem Bacchid. 22.
Noui iam ludum. Plaut. Amphitr. 15. Vide NOSCO.
Operam ludos facere, Perdere operam. Plaut. Rud. 21,
Pol magis sapuisset, si dormiuisset domi:
Iam nunc & operam ludos facit, & retia.
Dare ludum amori, Id est indulgere amori. Horatius 3. Carmin. ode 12.
¶ Ludus & iocus, pro re abiecta ac parui pretij, quæ meritò contemni ac ludibrio haberi possit. Catullus epigr. de Acme,
Iocum me putat esse mœcha turpis. Terentius Eunuch. Act. 2. scen. 3,
Hic verò est, qui si amare occeperit, ludum iocúmque
Dices fuisse illum alterum, præ vt huius rabies quæ dabit. Cic. pro Flacco, quum fidem authoritatémque eriperet testimoniis Græcorum, vsus collatione Romanorum hominum, Num, inquit, illos idem putatis? quibus iusiurandum, iocus est: testimonium, ludus: existimatio vestra, tenebræ. Liuius Decad. 3. lib. 8, in oratione Fabij Max. aduersus P. Scipionem, res ipsius gestas in Hispania contemnentis atque eleuantis, Næ tibi P. Corneli, quum ex alto Africam conspexeris, ludus & iocus fuisse Hispaniæ tuæ videbuntur.
¶ Ludo, Ablatiuus, Per ludum. Virgil. 5. Æneidos,
Qua ludo indutus belli simulacra ciebat. Seruius.
¶ Ludus, Cantilena. Virgil. 7. ecloga,
Posthabui tamen illorum mea seria ludo. Seruius.
Casti ludi. Claud. 3. de raptu Proserpinæ.
¶ Ludi, in plurali, Spectacula publica significāt. Cic. in Verrem, Inter binos ludos.
Apollinares ludi. Cic. 10. Philipp.
Cereales ludi, Vide CERES.
Celebres ludi. Ouid 1. de Arte.
Viles ludi. Horat 2. Serm saty. 10.
Apparare ludos magnificentissimos. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3, Ludos apparat magnificentissimos: sic, inquam, vt nemo sumptuosiores, stultè bis térque non postulatus, vel quia munus magnificum non dederat, vel quia facultates non erant, vel quia magister, vel quia potuerat magistrum se, non ædilem putare.
Celebrare dies festos ludorum. Cic. pro Archia.
Committere ludos, Idem quod Celebrare. Cicero ad Quintum fratrem, lib. 3.
Condecorare ludos. Vide CONDECORO.
Edere ludos. Tacit. lib. 1.
Facere ludos, pro Edere. Plin. lib 7. cap. 48.
Facere ludos Apollini. Cic. de Claris Oratorib.
Instituere ludos. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Instituit sacros celebri certamine ludos. Ouid. 1. Metam.

Lusus, huius lusus, { παιγνία } Ad voluptatem pertinet, inquit Valla, sine vlla arte: & puerorum propriè dicitur. Quintil lib. 1. cap. 4. Nec me offenderit lusus in pueris: est & hoc signum alacritatis.
Anni lusibus apti. Ouid. epist. 21.
Virgineis exercent lusibus vndas Naiades æquoreæ. Ouid. 14. Metamorph.
Lusus etiam pro ioco accipitur, opponitúrque Serio. Plin. Iunior Aristoni, lib 5 epist. 3, Quos, quantósque authores sequar, facilè impetrari posse confido, vt errare me, sed cum illis sinant, quorum non seria modò, verùm lusus etiam exprimere laudabile est.
Lusus & iocus, Martial lib. 2. 4.
Carentes grauitate lusus Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.
Inepti lusus. Ouid 2. Trist. Sic vocat sua poemata.
Dare venustissimos lusus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Lusus aleæ. Sueton in Caligula, cap. 41.

Lusio, lusionis, fœminini gen. Idem { παιδιά } Cic. 5 de Finib. Infantes lusionibus vel laboriosis delectantur. Idem de Senectute, Sibi igitur habeāt alij arma, sibi equos, sibi hastas, sibi clauam, sibi pilam, sibi natationes, & cursus: nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquāt & tesseras. De voluptate senili (inquit Valla) locutus est, non de spe lucri: cuius spei causa plerique ludunt.
Lusio pilæ. Cic. 1. de Orat. Qui pila ludunt, non vtuntur in ipsa lusione artificio proprio palæstræ.

Ludius, ludij, masculini generis { ὑποκριτής } Histrio. Cic. de Arusp. respons. Quum ille seruorum & ludiorum multitudini, &c. Ouid. 1. de Arte, Ludius æquatam ter pede pulsat humum. Legitur & Lydius.
Ludij, inquit Dionysius Halicarnasseus, adolescētes erāt tuniculas induti insignes, galeati, & ensiferi peltatique, qui omnibus circensibus & theatrali... us pompis in versum incedebant, ipsius velut pompæ duces Saliis similes, ludij ex eo vocati, quòd à Lydis id genus ludicri inuentum videretur. Siqui igitur eorum essent grandiusculi & iam vesticipes, vellebantur glabrique reddebantur. Plautus, Glabriorem reddes quàm vollus ludius est. Vide & Nonium.

Ludio, ludionis, masc. gen. Idem { ὑποκριτής } Liu. 7. ab Vrbe, Ludiones ex Hetruria acciti ad tibicinis modos saltantes. Idem 9. bel. Maced.

Et conuiualia ludionum oblectamenta addita epulis.

Ludia, ludiæ { ὀρχηστρίς } Mulier artes ludicras exercens, aut vxor vel amica ludij. Hinc Iuuenal. Saty.6, Hippiam, quę relicto marito gladiatorem in Ægyptum sequuta est, vocat Ludiam,
Qua tamen exarsit forma? qua capta iuuenta est
Hippia? quid vidit propter quod ludia dici
Sustinuit. Martial. lib.5, Hermes cura, labórque ludiarum. Martianus Capella Ludiam quandam Gaditanam saltantem vidimus semicinctam.

Ludimagister { γραμματιστής } Qui præest ludo literario. Cic.1. de Natura deorum, Sed quum agellus eum non satis aleret, vt opinor, ludimagister fuit. Apud eundem in Diuinatione legitur, Magister ludi nescio quis. Magistri ludi (inquit Asconius) dicuntur qui primas literas docent. Valer. Max. lib.7. cap. vlt. Magister ludi factus ex tyranno. De Dionysio loquitur.

Ludibundus, ludibundi, Adiectiuum { παίζων } Dicitur ludens. Cic.5. Verr. Quia multos per se & per alios multa ludibundos, libidinose apud Verrem effecisse vidit. Idem 3. de Oratore, Tum ad te ludibunda doctè & delicatè detulit.

Ludo, ludis, lusi, lusum { παίζω } lúdere. Plin. epist.111, Vt parcè custoditéque ludebat.
Exultim ludit velut equa trima. Horat.3. Carm. ode 11.
Ludere, cum accusatiuo. Sueton. in Augusto, cap.71, Aliquando vt vincat, ludit assiduè aleam.
Ludere ludum. Terent. Eunucho, 3.5,
-& quia consimilem luserat
Iam olim ille ludum, impendio magis animus gaudebat mihi.
Insolentem ludum ludere. Horat.3. Carm. ode 29.
Ludere operam, Perdere operam, Frustra laborare. Plaut. Pseudolo, 5, In pertusum ingerimus dicta dolium, operam ludimus.
Ludere operam in re aliqua. Terent. Phorm.2.2,
Quia enim in illis fructus est, in illis opera luditur. Vbi Donatus, Luditur opera: exercetur. an illuditur, id est frustratur?
Ludere otium. Martial. lib.3.25.
Ludere par impar. Horat.2. Serm. saty.3.
Ludunt mea verba, pro Inaniter iactantur, incassum volant, & tanquam ludibria sunt. Propert. lib.2. eleg 34.
Ludere, cum ablatiuo. Terent. Adelphis, 4.7,
Ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseris. Cic. de Fato. Et 2. Philipp.
Ludere pila. Cic.5. Tusc.
Ludere ludo. Plaut. Mostel.16,
Scis solere illanc ætatem tali ludo ludere.
Artes quibus alea luditur. Ouid.2. Trist.
Luditur alea pernox. Iuuenal. Saty.8.
Ludere in numerum, Saltare ad modum rhythmi & cantilenæ, vt ait Seruius. Virgil.6. ecloga,
Tum verò in numerum Faunósque ferásque videres
Ludere.
In chori speciem ludere. Ouid.3. Metam.
Ludendo sæpe paratur amor. Ouid.3. de Arte.
Agni satiati ludunt. Lucret. lib.2.
Pecus omne ludit campo. Horat.3. Carm. ode 18.
Ludit piscis in aqua. Terent. Adelph.3.3, Congrum istum maximum in aqua sinito ludere paulisper. Id est, moueri, vt interpretatur Seruius. Sic Virg 8. Æneidos,
-geminos huic hubera circum
Ludere pendentes pueros.
¶Ludere, Iocari, & irridere, siue scurriliter & leuiter loqui, vel deludere alterum, siue eludere, vt ait Valla. Terent. And.4.5, Hic ille est, non te credas Dauum ludere. Cic.3. de Nat. deor. Quum verò deos nihil agere, nihil curare confirmat, membrísque humanis esse præditos, sed eorum membrorum vsum nullum habere, ludere videtur.
Arbitrio ludat amica suo. Ouid.1. de Remed. amor.
Ludere sanguine hominis in conuiuio. Liu.9. bel. Maced.
¶Ludere, Decipere. Virg.1. Æneidos, -vana spe lusit amantem. Cic.1. Tusc. In vtroque eandem habuit fortuna potestatem, sed lusa in altero est.
Aciem oculorum ludere, Vide ACIES.
Pater luditur arte. Ouid.3. de Arte,
Cuíve pater vafri luditur arte Getæ.
Ludere dolis aliquem, Dolo circumuenire. Terent. Eunucho, 2.3,
An potius hæc pati æquum est fieri, vt à me ludatur dolis?
Imaginibus falsis ludere aliquem. Virg.1. Æneid.
¶Ludere, Canere, Pulsare. Gellius, Is optimè ludere à magistro eius didicerat.
¶Ludere, Versibus scribere: sed non nisi in opusculis ferè, qualia sunt epigrãmata: & huiusmodi opuscula, lusus dicitur. Virg.1. eclog. Ludere quæ vellem calamo permisit agresti. Idem 4. Georg. Carmina qui lusi pastorum. Horat.1. Carm. ode 32,
Poscimus si quid vacui sub vmbra Lusimus tecum.
Læta & iuuenilia lusi. Ouid.5. Trist. eleg.1.
Musa tua lusit. Ouid.3 Amor. eleg 1.
Modis bucolicis luserat. Ouid.2. Trist. De Virgilio.
Versu ludere. Virg.6. ecloga.
Versus ludens. Ouid. ad Pisonem,
-si carmina fortè
Nectere ludenti iuuit fluitantia versu.

Lusum, lusu, Supina. vt Lusum ire. Horat 1. Serm. satyra 5,
Lusum it Mecœnas, dormitum ego, Virgiliúsque.

Ludens, Participium { παίζων. } vt
Pueri ludentes. Horat.1. epist.1.

Lusus, Participium { παιχθείς } Deceptus. Cic.2. de Fin. Sed & illum quem nominaui, & cæteros Sophistas, vt è Platone intelligi potest, lusos videmus à Socrate.
Lusus equis nũc est, leuib⁹ nũc luditur armis. Ouid.3. Trist. eleg.12.

Lusito, lusitas, pen corr. { παίζω } lusitáre, Frequentat. Plaut. Capt.19,
Nam vbi illò adueni, quasi patritiis pueris, aut monedulæ,
Aut anates, aut coturnices dantur quibuscum lusitent.

Lusor, lusoris { παίκτης } Qui ludit, aut decipit. Plaut. Amphit.8,
Quid enim censes, te vt deludam contra lusorem meum,
Qui nunc primum te aduenisse dicas, modo qui hinc abieris?
¶Lusor amorum. Ouid 4 Tristium, eleg 9,
Ille ego qui fueram tenerorum lusor amorum. Id est scriptor.

Lusorius, Adiect. { παικτικός } Quod ad ludum spectat: vt Tabula lusoria, quà tesseris luditur. Plin lib.17. cap.56, Lusoriam pilam Pythus inuenit. Idem lib.37. cap.2, Transtulit alueum cum tesseris lusorium è gemmis duabus.
Lusoria fulmina, pro Innoxiis, apud Senec.2. Natur. quæst.
Imperium lusorium. Paul. in l. vltim. D. Ne quid in loco publico fiat, Qui aduersus edictum Prætoris ædificauerit, tollere ædificium debet: alioqui inane & lusorium Prætoris imperium fuerit.
Lusorium nomẽ, pro Ficto & ementito. Senec. lib.5. de Benef. cap.8.
Lusoria quæstio, Vel quæ ludo fit, vel de ludo tractat. Plinius libro 7. cap 53.
Lusorium spectaculum, Inane & ridiculum. Senec. epist.81.

Ludifico, ludificas, pen. corr. { καταπαίζω } ludificáre, Actiuum: & Ludificor, ludificaris, Deponens, Deridere, seu per iocum & ludum fallere. Terent. Eunuch.4.4, Tu me hic etiam nebulo ludificabere? Plautus Amphitr.7, -iam
Sequere sis, herum qui ludificas dictis delirantibus.

Ludificor, Passiuum. Lucret. lib.4, Vt puerorum ætas improuida ludificetur. Plaut. Capt 8, Nunc redeo inde, quum me tibi video ludificarier. Cic pro Rosc Amer. Quum enim aliquid habeat quod possit criminosè ac suspiciosè dicere, apertè ludificari & calumniari sciens non videatur.
Impunè aliquem ludificari. Tacit. lib.3, Irritum, fessúmque Romanum impunè ludificabatur.
Ludificari locationem. Liu.9. bell. Maced. Censores edicto summotis ab hasta, qui ludificati priorem locationem erant, omnia eadem paululum minutis pretiis locauerunt.
Ludificari mala alicuius, Id est quasi per ludibrium vexare. Plin. iunior epist.28. lib.7, ad Cornelium Tacitum.

Ludificans, pen. corr. Participium { καταπαίζων. } Silius lib.7,
-sicci stimulabant sanguinis enses
Ludificante ducem Fabio.

Ludificatus, pen prod. Particip. { καταπαίξας. } Sil. lib.7,
-leuibus flexo per deuia gyris Ludificatus equo.
Ludificatus est patrem aurum: hoc est, Per fallaciam aurum abstulit. Plaut. Bacchid.9, -neu quid ei succenseat,
Mea causa de auro quod eum ludificatus est.

Ludificatus, Passiuum { καταπαιχθείς. } Salust. in Iugurtha, Ludificati incerto prælio.

Ludificatio, Verbale { καταπαιγμός. } Cic. pro Sestio. Sed tamen actum nihil nisi de me, quum omni mora, ludificatione, calumnia, Senatus authoritas impediretur. Liu 2. bel. Pun. Ne nihil actum censeret, extincta propè æstate per ludificationem hostis.

Ludificabilis, & hoc ludificabile, pen. corr. { καταπαικτικός. } Ludificabiles ludi. Plaut. Casin.18,
Nec pol ego Nemeæ credo, neque ego Olympiæ,
Neque vsquam ludos tam festiuos fieri, quàm
Hîc intus fiunt, ludi ludificabiles Seni nostro.

Ludibrium, ludibrij { χλεύη } Res vana & deridenda. Virg.6. Æneidos,
-foliis tantum ne nomina manda,
Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. Cic. in Parad. Ille hæc ludibria fortunæ ne sua quidem putauit, quæ nos appellamus etiam bona.
Fœdissima ludibria. Quintil. lib.1. cap.6.
Obnoxius ludibriis. Vide OBNOXIVS.
Proculcare, ac ludibrio sibi habere aliquid. Lucret. lib.5.
Haberi ludibrio, Derideri. Terent. Hecyra, 4.1.
Ludibrio esse alicui, Falli vel irrideri ab aliquo. Cic. ad Brutum, epist 2, Nec pati sceleratissimo hosti ludibrio esse imperiũ Pop. Rom. Sic 7. Verr. Ludibrio esse vobis gloriam.
Vertere in ludibria. Tacit. lib.12.
Ludibrio læsum iri. Metellus ad Ciceronem, lib.5.

Ludibriosus, penultima prod. Adiectiuum. Firmic lib.1. cap.3, Platonem cum illis animi virtutibus vendidit fatum, & illam diuini animi disciplinam tyrannicis crudelitatibus, ac ludibriosis Dionysij potestatibus tradidit.

Ludicrum, ludicri, penult. corr. Substantiuum { παίγνιον } Non modò ludos histrionicos & scenicos significat, sed quodcunque opus lusorium & ioculare. Liu.1. ab Vrbe, Et quum is crescente in dies grege iuuenum seria ac iocos celebraret: iam tum in Palatino monte Lupercal, hoc fuisse ludicrum ferunt, & à Palanteo vrbe Arcadica Palanteum, deinde Palatinum montem appellatum. Ibidem, Ludicrum fuit equi pugilésque ex Hetruria maximè acciti.
Celebrare ludicrum Liu.7 bell. Pun.

Ludicrus, vel Ludicer, ludicra, ludicrum, pen. corr. { παιγνιώδης } Iocularius, lusorius, leuis. Virg 12. Æneidos,
-nec enim leuia, aut ludicra petuntur Præmia.
Ars ludicra. Colum. in Præf. lib.1, Sine ludicris artibus. Quintil. lib.3. cap 6.
Artem facere ludicram. Plaut. Aulul.23, Continuò meum cor cœpit artem facere ludicram. Id est subsilire.
Certamen ludicrum. Seneca Agamemn.13.
Res ludicra. Horat.2. epist.1.
Ludicra subtilitas. Gell. lib 6. cap.13.
Ludicræ tibiæ, Quibus luditur. Plin. lib.16. cap.36.
In prouerbij ludicrum vertere. Plin. lib.3. cap.11.

LVENTINVM { Λουέντινον } Britanniæ insulæ vrbs, Ptolemæo teste lib. 2. cap.3. Vulgò *Pronuesland*.

Lues,luis, fœm. gen. { λοιμός.} Valla, Lues & pestis hoc differunt quo genus & species. Nam quum in vrbe, aut in agro febris, aliúdve genus morbi fæuit, siue solos homines, siue sola pecora, siue vtrosque corripiens,lues dicitur. Interdum etiam si arbores & fata. Pestis verò aut citò occidit, aut citò abit ab eo quem inuasit, quæ eadem dicitur pestilentia.Nonnunquam tamen pro lue ponitur: atque ad animi vitium sæpe transfertur. Hactenus Valla lib.4. Cic.de Arusp.resp.Vt eos ludos hæc lues impura pollueret.

Lues à lauando dicta, vt nonnullis placet. Festus, Lues est diluens vsque ad nihil.Tractum à Græco λύειν.

Morbi lues.Claud.de bello Gildon.

Demissa cœlo lues.Stat.11.Thebaid.

Dira lues.Ouid.7.Metam.

Grauem populis luem sparsura pestis.Senec.Thyeste.1.

Miseranda lues venit arboribus satísque.Virg.3.Æneid.

Pessimam luē abolere ferro. Senec.Medea.4. Luē vocat Medeam.

Violenta lues.Valer.5.Argon.

¶Lues.pro soluta aqua.vt quum niues in tabem,aquamque liquatæ sunt.Petron.Arbiter,

-vincta fluctus stupuere pruina. Et paulò antè lues, iam concidenda iacebat. Ait enim aquas quæ ante labebantur solutæ, repentè in pluuiam concreuisse & glaciem, vt ferro earum rigor frangendus esset.Meminit Turnebus.

LVGDVNVM, Lugduni, penult.prod.{ λούγδουνον } Ciuitas Galliæ apud Aquitaniam,quam Plancus,quum Galliam comatam regeret, traditur condidisse.In ea fluuij Araris & Rhodanus.Hæc vna cum tota regione,Senecæ temporibus,fatali igne exusta est. Vide Strab.lib.4.

Lugdunum, dictum quòd in monte olim situm erat,tanquam Lucij mons, quum ipsam vrbem à L. Munatio Planco conditam fuisse multi censeant.Antiquis enim Gallis Dunum collem significabat,& hodie etiam quibusdam in Galliæ locis aggerem denotat.Turnebus.

Lugeo,luges,luxi,luctum { πενθῶ,κλαίω,ὀδύρομαι,θρηνῶ } lugêre, In luctu esse. A Luo deriuari dicit Sipontinus: quòd luctus, vitam hominis soluat.Cic.3.Tusc.Quid qui non putant lugendum viris?

Luxêre matres Iliæ Horat.Epod.17.

Fratrem lugebat ademptum.Ouid.11.Metam.

Lugere Rempub. Casum & fortunam Reip. condolere. Cicero ad Curium,libro 7.

Lugere vitam hominum.Cic.1.Tuscul.

Luxi.Ouid.11.Metamorphoseos,

-positis te frondibus arbos

Tonsa comas luxit.De Orpheo.

Luxti,pro Luxisti.Catul de coma Berenicis,epigr.67,

At tu non orbum luxti deserta cubile,&c.

Vita lugenda.Ouid.4.Trist.eleg.3.

Lugêtur,Impersonale { πενθεῖται.} Catul.in Egnat.37,

-seu pij ad rogum filij

Lugetur,orba quum flet vnicum mater.

Lugens,Participium { πενθῶν.} vt Solator lugentium.Stat.5.Sylu.5.

Luctus,huius luctus { πένθος,γόος,κλαυθμός,ὀδυρμός,θρῆνος.} Valla,Luctus est dolor qui exterius proditur vultu ipso, atque aspectu. Sæpe ipse habitus vultus,atque vestis,luctus est. Vnde secundo bello Punico, post cladem illam Cannensem censuerunt P.C. ne fœminæ vltra triginta dies in luctu essent: non videlicet ne in dolore (non enim imperare dolori possumus) sed in illo lugubri habitu. Hactenus Valla lib.4. Cic.4.Tuscul. Luctus,ægritudo ex eius qui charus fuerit, interitu acerbo.

Squalor & luctus.Cic.pro Plancio, Quam quidem nunc multitudinem videtis Iudices,in squalore & luctu supplicem vobis.

Fessa luctúque viáque.Ouid 14.Metam.de Canente Nympha.

¶Ater luctus.Seneca Herc.Fur.9.

Coaceruati luctus.Ouid.8.Metamorphoseos,

Per coaceruatos pereat domus impia luctus.

Crudelis vbique luctus.Virgil.2.Æneid.

Grauis.Seneca Octau.2.

Ingens.Virgil.6.Æneid.

Miser Valer.3.Argon.

Impudens,Vide IMPVDENS.

Leuior.Ouid.1.Metamorph.

Tristis.Cic pro Plancio.

¶Abstergere luctum.Cic.3.Tusc.Vide ABSTERGO.

Absumi luctu inerti,Vide ABSVMO.

Accensa luctu phalanx.Virg.12.Æneid.

Afficere luctu.Cic.in Pison.Vt eos quos luctu afficeret,lugere non fineret?

Attenuare luctum alicuius Ouid.ad Liuiam.

Auertam luctus,& tristia damna vetabo.Stat.3.Sylu.1.

Cepit ciuitatem luctus,Vide CAPIO.

Luctu confici. Cicero, Quare quum me afflictum & confectum luctu audies,&c.

Dare animum in luctus.Ouid.2.Metamorphoseos,

-séque ipse,diémque

Dátque animum in luctus,&c.

Excidit omnis luctus.Ouid 8.Metamorph.

Extendere luctus in æuum æternum.Ouid 1.Metam.

Externare aliquem assiduis luctibus.Catul. Argon. 59, Vide EXTERNO.

Luctum haurire.Cic.pro Sest.

Incidere in maximos luctus.Cic.1.Offic.

Inserere cogitationem aliquam luctibus. Quintil.In Procem.lib.6, Vt aliqua tot luctibus alia cogitatio inseri possit.

Luctum leuare.Cic.Fam.4.

In luctu manere.Cic.Equidem in hoc luctu maneo.

Minuere luctus.Ouid.15 Metam.

Diuerso interea miscentur mœnia luctu.Virg.2.Æneid.

Mordent luctus lachrymæque.Seneca Troade,11.

Lentius luctus, lachrymæque mordent,

Turba quas fletu simili frequentat.

Luctum operire,Mœrorem & tristitiam dissimulare,& celare.Plin. epist.16.lib.3, Quo maius est, sine præmio æternitatis abdere lachrymas,operire luctum,amissóque filio matrem adhuc agere.

Luctum percipere.Cic.Fam 14.

Permouere luctu. Quintil.lib.2.cap.10, Affici verò, & ira vel luctu permouere,cuius est ludibrij,&c.

Præcipitare luctus.Lucanus lib.5,

-non mœsti pectora Magni

Sustinet amplexu dulci, non colla tenere,

Extremúsque perit tam longi fructus amoris:

Præcipitántque suos luctus,neutérque recedens

Sustinuit dixisse vale. Hoc est ante tempus accelerate suos luctus.

Miser, luctu præditus.Cic.pro Rosc.Amer.

Renouátque luctus & metus miseræ mihi. Senec.Octau.4. Ibidem,5, Renouare luctus parce cum fletu pios.

Amari luctus renouantur admonitu.Ouid.14.Metam.

Satia meo tua pectora luctu.Ouid.6 Metam.

Acerbo luctu succensus.Valer.3.Argon.

Esse in maximis luctibus.Cic.3.Offic.

Æterno tabescere luctu.Lucret.lib.3.

Muliebrem tollite luctum.Horat.Epod.16.

Vanescit luctus.Catul.Argon.59.

Vos nolite pati nostrum vanescere luctum,

Sed quali solam Theseus me mente reliquit,

Tali mente deæ funestet séque,suósque.

Vocare in luctum,Hoc est dolorem & mœrorem excitare. Cicero ad Attic lib.3, Ne & meum mœrorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.

¶Luctus,lucti,apud antiquos declinabatur. Accius,

Cesso hinc ire,& rapere lucti vestem in lecto coniugis?

Luctificus, penult.corr. Adiect. { πενθικός,γοερός.} Cic.2.Tusc. Luctifica clades nostro infixa est corpori. Ex Æschylo.

Clangores luctifici.Stat.10 Thebaid.

Iubar luctificum Valer.lib.3.Argon.

Luctificus Titan.Lucanus lib.7,

Segnior Oceano,quàm lex æterna vocabat,

Luctificus Titan,nunquam magis æthera contra

Egit equos.

Verba luctifica.Seneca Thebaid.1.

Luctifer, pen.corr. Adiectiuum { πενθοφόρος } Qui luctum fert vel nunciat.Seneca Hercul.furen.9,

Hic vultur,illic luctifer bubo gemit.

Fax luctifera Seneca Medea,10, -ter latratus

Audax Hecate dedit & sacros

Edidit ignes face luctifera.

Luctisonus, pen.corr. Adiectiuum { γοερός.} Ouid.1.Metamorphoseos, De Io mutata in vaccam,

Quos potuit,solos tendens ad sydera vultus:

Et gemitu, & lachrymis,& luctisono mugitu

Cum Ioue visa queri est,finémque orare malorum.

Luctuosus,pen.prod.Adiect. { γοώδης,θρηνώδης } Luctu plenum.Cic.ad Attic.3, Non deseram, neque optimi atque vnici fratris miseras ac luctuosas preces,nec,&c. Sic 2 de Diuin.Luctuosa res.

Hesperia luctuosa.Horat 3.Carminum,ode 6,

Di multa neglecti dederunt

Hesperiæ mala luctuosæ. Id est,Italiæ.

¶Luctuosum,Quod luctum affert.Cic.pro Lege agraria,Quam me hercle ego præconium huic ipsam luctuosam, & acerbam prædicationem futuram puto. Idem 7.Verr. Illorum liberi quum erunt securi percussi ac necati,corpora feris obiicientur: hoc si luctuosum est parenti,redimat pretio sepeliendi potestatem.

Luctuosa victoria. Salust. Virorum more pugnantes, cruentam atque luctuosam victoriam hostibus relinquatis.

Lugubris,& hoc lugubre, pen.corr. { γοερός, πενθικός, πενθικός } Quod ad luctum pertinet.

Carmen & rebus,& verbis,& modis lugubre.Cic.3.Tusc.

Cantus lugubres.Horat.1.Carm.ode 24.

Lugubris eiulatio. Cic.2.de Legib. Lælius lessum quasi lugubrem eiulationem,vt vox ipsa significat.

Lugubris hedera.Plin.lib.16.cap.35.

Lugubris lamentatio,fletúsque.Cic 1.Tusc.

Lugubris ornatus. Cic.3.Verr.Memini, vidi simul cum Pop.Rom. forum comitiúmque adornatum ad speciem magnifico ornatu: ad sensum,cogitationémque,acerbo, & lugubri. Terent.Heaut.2.3, Mediocriter vestitam veste lugubri.

Pectora lugubria Ouid.10.epist.

O rem lugubrem,itaque intercludor dolore.Cic.Attic.lib.8.

Lugubres sordes.Cic.ad Quirites,post reditum.

Vagitus lugubris Lucret.lib.5.

Verbum lugubre,Quod luctum præ se fert.Cic.5.Verr.Propè lugubri verbo calamitatem prouinciæ Siciliæ significat.

Voce lugubri liquidam tollunt querelam. Lucret.lib.4. de cygnis.

¶Lugubria,Quæ ad luctum pertinent, substantiuè interdum accipitur,vt apud Ouid.11 Metamorphoseos,

Surge agè,da lachrymas,lugubriáque indue,nec me

Indeploratum sub inania tartara mitte.

Amicta coniux lugubribus.Seneca Herc.fur.9.

¶Lugubria, pro habitu mœrentium. Seneca de Consolatione ad Martiam, Nosti quasdam, quæ amissis filiis imposita lugubria nunquam exuerunt.

Lugubre,penult.corr. { πενθικῶς } Aduerbium, quod & Lugubriter dicitur.Plaut.Cistellaria,2,

-nam si hæc non nubat,lugubre

Fame familia pereat.

LVGIDVNVM, penult.prod. { λυγίδουνον } Ptolemæo lib.2.cap.11, Germaniæ vrbs. Hodie Glogauia. Vulgò *Glogaw*.

Luma, lumæ Genus spinæ, vt ait Perottus ex Hermolao, quæ in pratis nascitur, & locis vliginosis. Sic dicta, quòd agricolæ eam è terra luūt, id est soluunt.

Lumeta, Loca lumis plena.

Lumariæ falces, Quibus lumeta purgantur, hoc est lumæ secantur, vt ait Varro de Ling. Latina. Luma enim genus spinæ.

Lumbricus, lumbrici, pen.prod. masc.gen. { ἕλμινς } Vermis è terra nascens: à lubricitate, vt opinor, dictus. Plaut. Aulularia,

Foras lumbrice, qui sub terra erepsisti modò:

Qui modò nusquam comparebas, nunc quum cōpares, peris. Colum. lib.7 cap.9. Terram rimentur, effodiantque lumbricos. De Suibus loquitur. Plin. lib.27 cap.13, Sunt & gentium differentiæ non mediocres: sicut accepimus de tineis, lumbricisque inesse Ægypti, Arabiæ, Syriæ Ciliciæ populis.

Lumbrici teretes maximè exercent pueros. Celsus lib.4.cap.17.

Lumbrici multiplices. Celsus lib.4.cap.17.

Lumbrici, etiam vermes dicuntur, qui in vētre hominis, aut etiam aliorum animalium nascuntur. Colum. lib.6.cap.25, Solent autem nocere lumbrici, qui ferè nascuntur cruditatibus. Idem lib.6.cap.30, Solent etiam vermes quasi lumbrici nocere intestinis.

Lumbricorum alij sunt teretes, alij lati. Vide Celsum lib.4.cap.17.

Lumbus, lumbi, m g. { ψόα, ὀσφῦς } Pars corporis quinque inferiores spinæ vertebras complectens, qua libido designatur. sunt enim circa renes. Plin. lib.10.cap.2, Lumborum verò dolori, femine sole siccato, dein, &c. Plaut. Epid.15.2, Plaudite, valete: lumbos extollite, atque exurgite. Vulgus nostrum generaliori vocabulo renes vocat, quòd circa sedem renum sint.

Excussi lumbi. Propert. lib.2. eleg.17.

Incurui lumbi. Ouid.8. Metam.

Lumborum tenus condi. Cic. in Arato.

-& Cepheus conditur antè

Lumborum tenus à prima depulsus ad vndas.

Dolare lumbos alicuius fuste. Horat.1. Serm. saty.5.

Infringere lumbos Horat. Epod.11, -& heu

Limina dura, quibus lumbos, & infregi latus.

Duros qui nequeunt mouere lumbos. Catullus ad Aurelium, epigr.16.

Lumbus, etiam de brutis dicitur. Horat.1. Serm. saty.6,

-nunc mihi curto

Ire licet mulo, vel si lubet, vsque Tarentum:

Mantica cui lumbos onere vlceret, atque eques armos.

Lumbus ficedulæ. Martialis lib.13.5,

Cætera quæ patulo lucet ficedula lumbo,

Quum tibi fortè datur, si sapis, adde piper.

Lumbus leporis, apud Plinium, Galli *rablum* vocant.

Lumbulus, penult corr. Diminutiuum { ψοΐδιον } Plinius lib.28.cap.11, Sicca lippitudo, lumbulis suum tostis, atque contritis, & impositis, tollitur.

Lumbifragium, lumbifragij { ψοίαγμα } Plautus Amphitr.4, Nam si me irritassis, hodie lumbifragium hinc auferes. Hoc est, ictus circa lumbos: fictum verbum Plauto. Hoc est, Frangam tibi lumbos.

Lumbago, pen.prod. lumbaginis, f.g. { ψοῶν ἀδυναμία } Vitium & debilitas lumborum, vt inquit Festus.

Lumen, luminis, penult.corr. { φῶς, φέγγος, αὐγή } Notæ significationis: dictum quasi lucimen.

Lumen à luce Seruius distinguit 2. Æneidos, quòd in lumine sit splendor, sed cum fumo: in luce solus splendor.

¶Arrecta lumina. Virg.2. Æneidos,

Vix positum castris simulacrum, arsere coruscæ

Luminibus flammæ arrectis: salsúsque per artus

Sudor iit.

Breue lumen candelæ. Iuuenal. Saty.3.

Flagrantia lumina flammis. Lucret. lib.4.

Fuluum lumen. Virg 7. Æneid.

Fumea lumina tædis. Virg.6. Æneid.

Hyberni luminis ignes. Virg 1. Georg.

Multifida lumina. Stat.3. Thebaidos,

Multifida attollens antiqua lumina cedro

Nocte subit campos.

Nocturna lumina. Virg 7. Æneidos,

Vrit odoratam nocturna in lumina cedrum.

Extinctum recens nocturnum lumen. Lucret. lib.6.

Piceum fert humida lumen Tæda. Virgil.9. Æneid.

Vigilantia lumina, Id est semper ardentia. Ouid.17. epist.

¶Accendere lumen, Vide ACCENDO.

Admouere lumen. Plin. lib.10.cap.75.

Collucere luminibus, Vide COLLVCEO.

Exilit lumen si lapidem percutiat lapis. Lucret. lib.6.

Ignes fundunt lumina. Virg.2. Georgicorum,

Pascuntúrque ignes nocturni, & lumina fundunt.

Lustrare vestigia lumine. Virg.2. Æneid.

Sternuit lumen, Id est crepitauit: quod futuri successus dat præsagia. Ouid.18. epist.

¶Lumen, pro luce ac die. Cic. pro Rab. Posth. Si te secundo lumine hic offendero, moriere. Id est cras, siue secūdo die. Virg.6. Æneidos,

-vix lumine quarto

Prospexi Italiam. Id est die quarto.

Clarissima mundi lumina Liber & Ceres. Virg.1. Georg. Id est Sol & Luna.

Sparsa micant stellarum lumina cælo. Silius lib.15.

Cassus lumine aër. Lucret. lib.4.

¶Diurnum lumen, Lux diei. Lucret. lib.4.

Iucundum cæli lumen. Virg 5. Æneid.

Læuum lumen, Vide LÆVVS.

Lurida lumina præbebat terris Sol. Ouid.15 Metam.

Manifestum lumen, pro claro, aut nimbo, cuius maius est lumen, vt inquit Seruius. Virg 4. Æneidos,

-ipse deum manifesto in lumine vidi

Intrantem muros, vocémque his auribus hausi.

Orientia lumina Solis. Virg.8. Æneid.

Primo cum lumine Solis. Virg 7. Æneid.

Purpureum lumen iuuentæ. Virg.1. Æneidos,

-nanque ipsa decoram

Cæsariem nato genitrix, luménque iuuentæ

Purpureum, & lætos oculis afflarat honores. Id est pulchrū nitorē.

Rubrum lumen. Claud. lib.2. de raptu Proserp.

Serenum lumen Solis. Lucret. lib.2.

Solare lumen Ouid.5. Tristium, elegia 10,

Dúmque (quod ô breue sit) lumen solare tenebo,

Seruiet officio spiritus iste tuo.

Splendida lumina Solis. Lucret. lib.2.

Stellantia lumina. Valer.2. Argon.

Tremulum lumen. Virg.7. Æneidos,

-splendet tremulo sub lumine Pontus.

Vaga lumina noctis, Sydera. Stat.3. Thebaid.

Sera rubens accendit lumina Vesper. Virg.1. Georg.

¶Dare lumina terris, dicitur Sol. Ouid.1. Metam.

Inferre mortale lumen in clarissimum Solem. Quintil. lib.5.cap.12, In rebus apertis argumentari tam sit stultum, quàm in clarissimum Solem mortale lumen inferre.

Solis lumina perualgāt cælum. Lucret. lib.4. Id est vulgò seu passim percurrunt.

Mundo præbebat lumina Titan. Ouid.1. Metam.

Luna obscura premit lumen. Virg.4. Æneid.

Priuatus lumine aer. Lucret. lib.4.

Terra spoliatur lumine. Lucret. lib 4.

Purpureo lumine campos vestit æther. Virg.6. Æneid.

Spirabile lumen cæli, Id est vitale. Virg 3. Æneid.

¶Vitæ lumina attingere. Virg.6. Æneid.

Cassus lumine, Mortuus. Virg.2. Æneidos.

-nunc cassum lumine lugent.

In oras luminis exoriri. Lucret. lib.1. ad Venerem,

Nec sine te quicquam dias in luminis oras

Exoritur, neque fit lætum, neque amabile quicquam.

Dulcia linquebant lamentis lumina vitæ. Lucret. lib.5.

Inuisa relinquam lumina, Id est moriar. Virg.12. Æneid.

¶Lumen, pro oculo aliquando ponitur, quòd oculorum beneficio lumen conspiciamus. Quintil. in Procem. lib.6, Prior alterum ex duobus eruit lumen. Sed hic metaphoricè loquutus est. Alterum enim è duobus filiis mortuum intelligit. Idem lib.9.cap.3, Siquis ducere os exquisitis modis, & frontis ac luminum inconstantia trepidare non desinat, rideatur. Plin. lib.11.cap.37, Ab iisdem qui altero lumine orbi nascerentur, coclites vocantur.

Oculorum lumina Lucret. lib 4.

Acies luminum. Seneca Herc. fur.9.

Orbis inanis luminis. Ouid.14 Metamorphoseos,

-me luridus occupat horror

Spectantem vultus, etiamnum cæde madentes,

Crudelésque manus, & inanem luminis orbem. De Polyphemo.

Orbus luminis. Id est cæcus. Ouid in Ibin. Idem 14. Metam.

Caui recessus luminum, & inanes sinus. Seneca OEdip.12, de OEdipo qui oculos ipse sibi eruerat.

Frons læta parum, & deiecto lumina vultu. Virg.6. Æneid.

¶Adoperta lumina somno. Ouid.1. Metam.

Apertum oculorum lumen. Lucret. lib.4.

Ardentia lumina. Virgil.2. Æneidos,

Ad cælum tendens ardentia lumina frustra.

Lumina cæpla Germani Iuuenal. Saty.13.

Caua lumina. Ouid.8 Metam. de Fame,

Hirtus erat crinis, caua lumina, pallor in ore.

Crudelia lumina. Ouid.14. Metamorphoseos,

Corpore vt exanimi crudelia lumina pascas.

Distenta lumina. Lucan. lib.6,

Iam riget atra cutis, distentáque lumina rumpit.

Diurnum lumen, Lumen diei. Ouid.4. Fast.

Effossum lumen. Virg.3. Æneid.

Expertia somno oculorum lumina. Lucret. lib.6.

Ferrea lumina. Stat.2. Theb. de Cerbero,

Ni deus horrentem lethæo vimine mulcens

Ferrea tergemino domuisset lumina somno.

Flammea lumina. Ouid. epist.12.

Glauca lumina. Claud.5 Paneg.

Humida lumina. Ouid.9 Metam. Id est lachrymantia.

Lachrymantia lumina. Ouid.13. Metam.

Languida lumina. Catul. Argon.59.

Morientia lumina. Ouid.9. Metam.

Parentia lumina. Lucret. lib.6.

Spectantia lumina. Ouid.6. Metam.

¶Acuere lumina, Vide ACVO.

Adimere lumen alicui. Virg.3. Æneidos,

Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum. De Polyphemo. Vide ADIMO.

Oculi ardentes glauco lumine. Virg.4. Georg.

Vix attollens lumina. Virg.5. Æneid.

Obliquo lumine cernere aliquem. Ouid.2. Metam.

Circunfert lumina campo. Silius lib.17.

In æternam clauduntur lumina noctem. Virg.10. Æneid.

Claudere alicui lumina, Vide CLAVDO.

Luctantia lumina composuit somnus. Silius lib.7.

Natantia lumina condit somnus. Virg.4. Georg.

Condere

Condere lumina alicuius digitis.Ouid.10. epist.
Ergo ego nec lachrymas matris moritura videbo:
Nec mea qui digitis lumina condat,erit?
Digitos in lumina condere.Ouid.13.Metamorphoseos,
-digitos in perfida lumina condit,
Expilátque genis oculos.
Orbem luminis corrumpere.Lucret.lib.3,
Vt lacerato oculo circùm si pupula mansit
Incolumis,stat cernendi viuata potestas:
Dummodo ne totum corrumpas luminis orbem.
Declinare lumina somno.Virg.4.Æneid.
Defigere lumina aliquó.Virg.1.Æneidos,
-sic vertice cæli Constitit,& Lybiæ defixit lumina regnis.
Mœsto defixus lumina vultu.Virg.6.Æneid.
Demittere lumina.Ouid.15.epist.
Detorquet lumen ab illa.Ouid.6 Metam.
Domare lumina somno.Stat.2.Theb.
Eruere lumen. Quintil.in Procem.lib.6,Mihi filius minor quintum egressus annum, vt in malis agerem, prior alterum ex duobus eruit lumen.
Noxia lumina facere.Ouid.2.Tristium,
Cur aliquid vidi?cur noxia lumina feci?
Fallere lumina.Ouid.4 Metamorphoseos,
Retiáque & laqueos,quæ lumina fallere possent,
Elimat. Id est quæ videri non possent.
Flectere lumina.Ouid.5.Metamorphoseos,
Tunc quoque conanti sua flectere lumina,ceruix Diriguit.
Iactare lumina in aliquem.Ouid.3.epist.
Labuntur frigida letho lumina.Virg.11.Æneid.
Occidit lumen,Hoc est videndi facultas, seu virtus visiua, vt loquuntur.Lucret.lib.3,
At si tantula pars oculi media illa peresa'st:
Incolumis quamuis alioqui splendidus orbis:
Occidit extemplo lumen, tenebræque sequuntur.
Tacitis luminibus peterrare aliquem. Virg.4.Æneid.
Fulmen perstringit lumina obliqua flamma, Id est oculos offuscat coruscatione.Lucan lib.1.
Recipere lumen.Celsus lib.6.cap.6.
Resignat lumina morte,Vide RESIGNO.
Tecto simulatur lumine somnus Oui.10.epist Id est clausis oculis.
Inexpleto lumine spectare aliquid Ouid.3.Metam.
Toruo lumine spectare aliquem Ouid.9 Metam.
Flammea subduxi medicato lumina somno Ouid.12.epist.
Fessa lumina furtim subit sopor Ouid.18.epist.
Suffecta lumina letho.Valer.1.Argon.
Suffundit lumina rore,Id est flet.Ouid.10.Metam.
Somno tegere lumina.Virg.4.Georg.
Immota tenere lumina.Virg 4.Æneid.
Tergere lumina manu.Catul.de Coma Berenicis,epig.61.
Rorantia lumina tersit.Stat.2.Sylu.2.
Flammantia lumina torquens.Virg.3.Georg.de serpente.
Lassáque versantes supremo lumina motu.Ouid.7.Metam.
Placido lumine videre aliquem.Horat.4.Carm.ode 3.
¶Lumen,pro expositione. Cic.ad Trebat.lib.7.10,Nam ius ciuile vestrum ex libris cognosci potest?qui quanquam plurimi sunt,doctorem tamen luménque desyderant.Hoc est, interpretationé. Ex vetusto codice legitur vnúmque.Alij legunt vsúmque, id est exercitationem.
Clara lumina præpandere menti alicuius. Lucret.libro 1. Lumen, scientiam.
Adhibere lumen,Vide ADHIBEO.
Clarum lumen extollere è tenebris.Lucret.lib.3. Scientiam.
¶Lumen,pro fenestra.Cicero de Optim.gener.Orator.Sed earum omnium rerum vt ædificiorum,memoria fundamentum est, lumen actio. Vulgò tamen parum attendunt lumen eo loco fenestras significare,quibus in ædes lumen admittitur: quú tamen in hac significatione non rarò à scriptoribus vsurpetur, vt à Catone cap.14. apud quem etiam luminaria foriculas fenestrarum significant & specularia. Vide locum.
¶Luminibus obstruere, verbum antiquum iuris. Cic pro Domo sua,A Q.Seio contendit,vt Q.Posthumius sibi domú venderet. Quú ille id negaret,primò se luminibus eius esse obstructurú minabatur. Lumina fenestrarum intelligit:quibus obstruere solent vicini,id est murum,parietem, tectum, vel tale quid contrà struere, & ita lumen impedire. Iurisconsulti officere luminibus dicunt.
Obstruere alicuius luminibus,per metaphoram vsus est Cicero de Clar.Orat. Nam vt horum concisis sententiis, interdum etiam non satis apertis cum breuitate,tum nimio acumine officit Theopompus elatione,atque altitudine orationis suæ (quod idé Lysiæ Demosthenes)sic Catonis luminibus obstruxit hæc posteriorum quasi exaggerata altius oratio.De Philisto & Thucydide.Qui locus Ciceronis corrupté impressus est. Quemadmodum enim, inquit, claritati antiqui nominis Thucydidis tanquam luminibus Theopompus officit historicus grandiloquentia styli tanquam altitudine ædificij, & Demosthenes orator Lysiæ: sic fusciorem illum splendoré orationis Catonianæ recentiores oratores sublimiore ac florido dicendi genere quasi præombrantes obscurauerunt.Budæus.
Minuere lumina.Paulus,D.de seruitut. vrban. præd.l.3, Luminum seruitute constituta,id acquisitum videtur, vt vicinus lumina vicini excipiat.Quum autem seruitus imponitur, Ne luminibus officiatur: hoc maximè adeptum videbitur,ne ius sit vicino inuitis nobis altius ædificare,atque ita minuere lumina nostrorum ædificiorum.
Officere luminibus.Caius,D.de seruitut.vrban. præd.l.1, Vrbanorum prædiorum iura talia sunt:altius tollendi, & officiendi luminibus vicini, aut non extollendi. Idem ibidem,l. Hæc autem:Si ædes tuæ ædibus meis seruiant,ne altius tollantur, ne luminibus mearum

ædium officiatur: & ego per statutum tempus fenestras meas præfixas habuero, vel obstruxero: ita demum ius meum amitto,si tu per hoc tempus ædes tuas altius sublatas habueris.
Obscurare lumina ædium.Marcellus,D.de seruitut. vrban.præd.l. Scaurus,Qui binas ædes habebat,si alteras legauit: non dubium est, quin hæres possit altius tollendo obscurare lumina legatarum ædiú.
Recludere lumé.Marcellus,D.de seruitut. vrban. præd.l. Scaurus, Sine accessu nullum est fructus legatum: habitari auté potest etiam ædibus obscuratis. Cæterùm vsufructu loci legato, etiam accessus dandus est: quia & haustu aquæ relicto,iter quoque ad hauriendum præstaretur.Sed ita officere luminibus,& obscurare legatas ædes cóceditur:vt non penitus lumen recludatur, sed tantum relinquatur, quantum sufficit habitantibus in vsus diurni moderationem.
Nocere lumini. Vlpian.D.de seruitut.vrban præd.l. Inter seruitutes,In luminibus obseruatur,ne lumina cuiusquam obscuriora fiant. Quodcunque igitur faciat ad luminis impedimentum,prohiberi potest,si seruitus debeatur. Opus quoque nouum ei nunciari potest, si modò sic faciat,vt lumini noceat.
Impedire lumen.Vlpian.D.de seruitut. vrban.præd.l. Si arborem, Si arborem ponat,vt lumini officiat:æquè dicendum erit,contra impositam seruitutem eum facere. nam & arbor efficit, quominus cælum videri possit.Si tamen id quod ponitur, lumen quidem nihil impediat,solem autem auferat:&c.
Deuoluitur lumen in ædes Vlpian.D.de seruitut. vrban. præd.l. Si arborem,Interdum dici potest, eum quoque qui tollit ædificium vel deprimit, luminibus officere, si fortè κατ' ἀντανάκλασιν, vel pressura quadam lumen in eas ædes deuoluatur.
Immittere lumen.Paulus,D.de seruitut.vrban.præd.l.Eos qui,Eos qui ius immittendi luminis nó habuerunt, aperto pariete communi, nullo iure fenestras immisisse respondi.
¶Lumina præferre menti alicuius dicitur deus Id significat quod vulgò *inspirare aliquem* dicimus. Cicero Antè quàm iret in exilium, Vos vos obtestor dij immortales,qui meæ menti lumina prætulistis, quum cósensum extinxi coniurationis, arcémque vrbis ab incendio & flamma liberaui.
¶Lumina ciuitatis,pro insignibus viris,& claris quos dicimus Cic. 3 in Catil. Tum verò clarissimis viris interfectis, lumina ciuitatis extincta sunt. Idem pro Deiotaro,Omnium gentium,atque omnis memoriæ clarissimum lumen extinguere.
Claret lumen,Vide CLARESCO.
Lumen conuentus:cui opponitur, Tenebræ & solitudo. Quintil. libro 1.cap.2.Lumen illud conuentus honestissimi tenebris ac solitudini prætulissem.
Lumen animi.Colu.in Præf.lib.1,Quæ prænoscere fine lumine animi,& sine exquisitissimis disciplinis non quenquá posse crediderim.
Eloquentiæ lumen. Cic in Brut. Catonis Origines quem florem, aut quod lumen eloquentiæ non habent? Lumen, hoc est ornamentum,schema. Vt enim ingenij lumen est eloquentiæ, sic eloquentiæ lumina sunt schemata. Idem in eodem Bruto,Erant auté & verború & sententiarú illa lumina,quę vocant Græci σχήματα,quibus tanquam insignibus in ornatu distinguebatur omnis oratio. Idem in Topicis, At quum de ornamentis verborum,sententiarúmque pręcipuut,quę vocantur σχήματα,non fit idem. Vide SCHEMA.
Præcipuum eloquentiæ lumen. Quintil.lib.3.cap.1.
Lumen probitatis prospicere in aliquo,hoc est, Maximam probitatem.Cic.de Amicit. Quòd in eo quasi lumen aliquod probitatis & virtutis prospicere videamur.
Lumen virtutis, Clara & magna virtus.Cicero ad Cassium,lib.12, Nunc autem opto,vt ab istis Orientis partibus virtutis tuæ lumen eluceat.
Ingenij lumen,Vide INGENIVM.
¶Lumina in pictura, Vmbræ & alia. Plin. lib.35 cap.5,Tandem se ars ipsa distinxit,& inuenit lumen atque vmbras, differétia colorum alterna vice sese excitante: deinde adiectus est splendor alius hic quàm lumen:quem quia inter hoc & vmbram esset,appellauerút tonon.Budæus.
¶Lumina orationis sunt sententiæ, præcipuè quæ in clausulis ponuntur, translatum vocabulum à pictura. Græci vocant schemata. Cic.de Claris Orat. Itaque quum ad hanc verborum Latinorum elegantiam adiungit illa oratoria ornamenta dicendi:tum videtur tãquam tabulas pené pictas collocare in bono lumine.Ex Budæo.Vide Quintil.lib.9.cap.1.
Lumino,luminas,pen.corr. {φωτίζω} luminâre, Idem quod Illuminare. Martianus Capel.lib.1, Quos stellantibus oculis interstinctos crebri vibratus igniuм lumiuabant.Vide INTERSTINGVO.
Luminosus,pen prod.Adiect. {φωτεινός} Significat clarum,inquit Nonius.Cic.in Orat.Tum sunt maximé luminosæ, & quasi actuosæ partes duæ. Translatio est à pictura,in qua lumen dicitur, quod vmbræ opponitur.
Luminare,luminaris,pen.prod.neut.gen {φωστήρ} Lumen.
Luminaria,metaphoricé.Cic.2.Philip. In te autem M. Antoni id decreuit Senatus,& quidem incolumis,nondum tot luminaribus extinctis,quod in hostem togatum decerni est solitum more maiorum. Id est,Tot egregiis viris extinctis,inquit Budæus.
Luna,lunæ {σελήνη} Dicta à lucendo, quòd noctu luceat. Cic. in Somn.Scip.Erant autem eæ stellæ, quas nunquam ex hoc loco vidimus,& ex magnitudines omniú, quas esse nunquá suspicati sumus: ex quibus erat ea minima, quæ vltima cælo,citima terris luce lucebat aliena.De Luna. Idé 2.de Nat.deor.Luna à lucendo nominata.
Luna modò curuata in cornua,modò æqua portione diuisa,modò sinuata in orbem, maculosa, eadémque subitò prænitens, immensa orbe pleno,ac repenté nulla.Plin.lib.2.cap.19.
Lunæ phases seu permutationes sunt septem.Primam in ea phasin statuunt,quum exoritur, emergítve à sole. Et corniculatio dicitur, aut corniculans luna.ea figura à Græcis Menoides nominatur, aut Monoides,vt legitur apud Firmicú in Præfatione libri quarti. Postea

est Dichotomos, hoc est dimidio orbe cæsa vel diuidua. Deinde Amphicyrtos, quod est, vtrinque gibbosa: vtpote maior dimidia, minor plena. Inde Panselene, siue plena: è Solis regione quum normaliter steterit. Rursúsque Amphicyrtos, ac denuò Dichotomos. Demum luminis vniuersitate priuatur, quum silere intelligitur: & à Græcis Synodica nuncupatur, velut cum Sole commeans, vt tradit Theon. Hęc ex Firmico in Præfatione lib. quarti, Martiano Capella lib. 8, Cælio Rhodigino lib. 10. cap. 7.

Luna infra terram. Colum. lib. 11. cap. 3, de Allio loquens, Seruabimus vt luna infra terram sit.

Luna supra terram, & sub terra. Plin. lib. 18. cap. 32. Seminaria quum luna supra terram sit, fieri: calcari musta, quum luna sub terra.

Cælum sine luna. Plin. lib. 14. cap. 21, Ipsa quoque defruta ac sapas, quum sit cælum sine luna. Hoc est, in syderis eius coitu, neque alio die coqui iubent.

Coitus lunæ. Plin. lib. 16. cap. 39. Vide Silens luna. Idem lib. 2. cap. 13. Defectus ducentis viginti duobus mensibus redire in suos orbes certum est, solísque defectum non nisi nouissima primáve fieri luna, quod vocant coitum.

Concursus lunæ & solis, pro Coitu. Celsus lib. 1. cap. 4.
Defectus lunæ. Plin. lib. 2. cap. 13.
Globus lunai. Lucret. lib. 5. Virg. 6. Æneid.
Labores lunæ. Virg. 2. Georgicorum,
Defectus solis varios, lunæque labores.
Meatus solis lunæque. Lucret lib. 1.
Numen lunæ. Plin. lib. 18. cap. 32.
Lunæ orbis. Plin. lib. 2. cap. 9. Vide ORBIS.
Status lunæ. Plin. lib. 18. cap. 29.
Vultus purpureus lunæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
¶Alta luna. Virg. 9. Æneid.
Aquilonia luna. Plin. lib. 2. cap. 97. Vide AQVILO.
Aurea luna. Ouid. 10. Metam.
Bicornis luna, regina siderum. Horat. in Carm. secul.
Candida luna. Virg. 7. Æneid.
Caua luna. Plin. lib. 8. cap. 54.
Celeres lunæ. Horat. 4. Carm. ode 7.
Decrescens luna. Plin. lib. 17. cap. 9. ad finem.
Dimidia luna, Vide Intermenstrua luna.
Dimidiata luna. Plin. lib. 18. cap. 32.
Diuidua luna. Plin. lib. 2. cap. 18, In quadrato solis diuidua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in aduerso.
Errans luna. Quintil. lib. 1. cap 10.
Extrema luna. Varr. de Re rust. lib. 1. cap 37, Dies lunares quoque obseruandi, qui quodam modo bipartiti. Quod à noua luna crescit ad plenam, & inde rursus ad nouam lunam decrescit, quod veniat ad intermenstruum, è quo die dicitur luna esse extrema, & prima.
Globosa luna, an plana, an acuta. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Hibernæ ventosa cacumina lunæ. Stat. 3. Thebaid. Quia signa tempestatis in lunæ cornibus sunt constituta. Lactantius.
Intermenstrua luna. Plin. lib. 18. cap 32, Stercus nisi decrescente luna ne tangito. Maximè intermenstrua dimidiáque stercorato.
Intermestris luna. Plin lib. 18 cap. 39, Nisi intermestri luna atque dimidiata, ne tangas materiem.
Menstrua luna. Virg. 1. Georg.
Minor luna. Horat. 2. Serm. saty. 8. Id est imminuta.
Nascentes lunæ. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Noctiuaga luna. Stat. 3. Sylu. 5.
Nouæ pergunt interire lunæ. Horat. 2. Carm. ode 18.
Nouissima luna. Vide Coitus lunæ. Plin. lib. 2. cap. 97. Vide NOVVS.
Pernox luna. Plin lib. 2. cap. 9.
Plena luna, & Noua luna. Cæs. 4 bel. Gall. Eadē nocte accidit vt esset luna plena. Plin. lib. 18. cap 32, Oua luna noua supponito. Scrobes luna plena noctu facito. Vide NOVVS.
Pauperata luminibus luna. Firmic lib. 1. cap. 2.
Radiantis imago lunæ. Virg. 8. Æneid.
Redeuntis cornua lunæ, Id est renascentis. Ouid. 10. Metam.
Roscida luna. Virg 3. Georg.
Rubens luna. Horat. Serm. lib. 1. satyr. 8.
Sanguinea luna. Ouid. 2. Amor. eleg. 1,
Carmina sanguineæ deducunt cornua lunæ.
Secunda luna. Plin. lib 28. cap. 16.
Sera luna. Plin. lib. 2. cap. 9.
Sicca luna. Plin. lib. 17. cap. 9. ad finem.
Sitiēs luna. Plin. lib. 17. ca 9. Ibid. cap. 14, Luna sitiēte, hoc est sicca.
Surgens luna. Tacit. lib. 19, Donec adulta nocte luna surgens ostenderet acies.
Tacitæ per amica silentia lunæ. Virg. 2. Æneid.
Turbida luna. Claud. de bello Gildon.
Luna vicesima, pro vicesimo die post nouam lunam. Plin. lib. 2. cap. 97, Æstus idē triduo in mense consistit septima, octaua, nonáq; luna.
¶Luna agit sub terra. Plin. lib. 18. cap. 32.
Canere lunam errantem. Quintil. lib. 1. cap. 10, Iopas ille Virgilij, nónne canit errantem lunam, solísque labores?
Luna reuertentes quum primùm colligit ignes. Virg. 1. Georg.
Crescens luna. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 37, Quædam facienda in agris potius crescente luna, quàm senescēte. Paulo pòst, Lunam & crescentem, & cōtrà senescentem. Plin. lib. 18 cap. 32, Omnia quæ cæduntur, carpūtur, tondentur, innocentius decrescente luna, quàm crescente fiunt.
Cornua lunæ se complent lumine. Virg. 3. Æneid. Id est hic tertius est mensis.
Crescit luna. Plin. lib. 9 cap. 14.
Cælo deducere lunam Virg 8. eclog.
Deducere lunam è curru. Tibull. lib. 1. eleg. 8.
Deripere lunam cælo Horat. Epod. 5.
Decrescens luna. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 37.

Cornua euanescunt lunæ. Ouid. 2. Metam.
Cælo fulgebat luna sereno. Horat. Epod. 15.
Deficiens luna. Plin. lib. 2. cap. 9.
Deficit luna Plin. lib 2. cap. 13.
Plena per insertas fudit se luna fenestras. Virg. 3. Æneid.
Imminente luna, Id est sub vesperum Horat. 1. Carm. ode 4.
Luna implet orbem cornibus quater iunctis. Ouid. 2. Metam.
Luna quater latuit, toto quater orbe recreuit. Ouid. epist. 2.
Lucet luce aliena luna, Vide LVX.
Operatur noctes luna, Vide OPEROR.
Minuitur luna Plin. lib. 2. cap 14.
Vaga luna decorum protulit os Horat. 1. Serm. saty. 8.
Obscura luna premit lumen. Virg. 4. Æneid.
Rubet luna. Horat 2. Carm ode 11.
Laboranti lunæ succurrere. Iuuenal. Satyr. 6.
Nox tenebat lunam in nimbo. Virg 3. Æneid.
Senescens luna, Vide Crescens luna. Vide etiā Plinium lib. 2. cap. 9.
Silens luna. Plinius lib. 16. cap 39. Lunam vocat silentem, quando non lucet.

Lunula, atque anellus aureolus { [Greek] } quod vulgus nostrum *Virgam auream* vocat, quæ digito imponitur. Plaut. Epid. 13, Lunulam atque anellum aureolum in digito?

Lunaris, & hoc lunare, pen. prod. { [Greek] } Quod ad lunam pertinet. Cic. in Somnio Scip. Quam ob causam summus ille cæli stellifer cursus, cuius conuersio est incitatior, acuto & excitato mouetur sono: grauissimo autem hic lunaris & infimus.
Lunaris annus, Qui mense vno suum efficit cursum.
Currus lunares. Ouid 15. Metam.
Equi lunares. Ouid 5. Fast.
Globus lunaris. Claud. lib. 1. de Raptu Proserp.
Iubar lunare Claud. 1. in Ruff.
Lampas lunaris. Stat. 10. Thebaid.
Orbitas lunaris, Vide ORBIS.
Lunare sydus. Seneca de Prouidentia.
Lunaris ratio. Plin. lib. 18. cap 39.

Lunatici dicuntur, in quos luna agit, &, vt Apuleius ait, qui cursum lunæ patiuntur: quales sunt potissimum qui comitiali morbo labotāt, aut insania, aliōve morbi genere quopiam certis lunæ temporibus grauātur & agitantur. Vnde Paulus mancipium furiosum, aut lunaticum redhibendū censuit, in l. Bouem. §. Aliquādo. D. De Ædil. edicto. Isidorus, Caducus à cadendo dictus, id est lunaticus, eo quòd certo lunæ tempore patiatur. Artemidorus quoque eum lunæ acceptum ferri ait.

Luno, lunas { [Greek] } lunāre, In modum lunæ, quando in cornua curuatur, flectere. Ouid. 1. Amor. eleg. 1, Lunauítque genu sinuosum fortiter arcum. Id est intendit.

Lunatus, pen. prod. { [Greek] } Participium, siue Nomen ex participio, Curuatus: vt Ferramentum lunatum. Colum. lib. 12. cap. 54.
Æquora lunata placido recessu Stat. 2. Sylu. 2.
Cauda lunata delphinorum Senec. OEdip. 5.
Classis lunata. Lucan lib 3. Vide CLASSIS.
Lunatis obliquatur cornibus mare Caspium. Plin. lib. 6. cap. 13.
Flexus lunati. Silius lib. 4.
Frons lunata vituli. Claud. 1. de rapt. Proserp.
Lunata iuba. Mart. lib. 8. 49, Aurea lunatæ quum stetit vnda iubæ.
De horrente leonis iuba loquitur.
Iuuenci nondum lunati fronte. Stat. 6. Theb.
Lignum osseum lunatúmque. Plin. lib. 13. cap. 4.
Peltæ lunatæ. Virg. 1. Æneid.

LVNA { [Greek] } Ligurum oppidū, portu nobile. Ennius, Lunai portum est operæ cognoscere ciues. Nunc vulgò *Sarzana*. Oliuarius in Melam.

LVNÆ montis promontorium { [Greek] } Ptolem. lib. 2. cap. 5. Lusitaniæ locus. Vulgò *Ponte de luna*. rectius *Punte de luna*, Id est, *pons* [...]

LVNARIVM promontorium { [Greek] } Ptol. libro 2. cap. 6. Alio nomine, *Mons Iouis, Scala Annibalis*: nunc *Monini*.

Lunensis { [Greek] } Caseus sic dictus ab oppido Hetruriæ nomine Luna. Plin. lib 11. cap. 42, Lunensem magnitudine cōspicuum è misto Hetruriæ atque Liguriæ confinio mittunt. Martialis lib. 13,
Caseus Hetruscæ signatus imagine Lunæ,
Præstabit pueris prandia mille tuis.

Luo, luis, lui { [Greek] } luere, Persoluere. Liu. Vt tandem debito supplicio scelus lueret. Id est, solueret, seu purgaret. A lauādo quidam ductum volunt, alij à Græco [Greek]. Cic. ad Attic. lib. 12, Quomodo hoc ergo lues? si mihi librum miseris. Id est, Expurgabis hoc peccatum.
Luere æs alienum, pro Soluere. Curtius lib. 10. Vide AES.
Delicta alicuius luere Horat. 3. Carm. ode 6.
Facta luere. Stat. 1. Theb.
Luere libidinem alicuius sanguine innocentium, Hoc est Abluere & expurgare. Cic. 3. Verr. Verrēsne tibi tanti fuit, vt eius libidinem, hominum innocentium sanguine lui velles?
Luere maculas sanguine, hoc est Abstergere & eluere. Cic. 7. Verr. Errabas Verres, & vehementer errabas, quum te maculas furtorum, & flagitiorum tuorum, sociorum innocētium sanguine luere arbitrabare. Alij legunt eluere.
Luere peccata, Delictorum supplicium ferre. Liu. 8. bel Mac. Ego tamen & cum aliis pro dignitate imperij vestri coactus luere peccata sua, pacem pepigi. Virgil. 10. Æneid.
Periculum luere. Liu. lib. 10. ab Vrbe.
Luere pœnas, quod & Dare pœnas dicitur, pro Ferre supplicium. Cic. Attico, lib. 3, Itaque mei peccati luo pœnas: quanquam tuæ me literæ sustentant.
Pœnam luere. Tacit. lib. 5, Præcipuus olim circumueniendi Titij Sabini, & tunc luendæ pœnæ primus fuit.
Oblatum stuprum voluntaria morte luit Lucretia. Cic. 5. de Fin.

Luere

Luere supplicia, Sustinere, pati. Iustinus lib.1, Quicunque capi potuerunt, supplicia crucibus luerunt.
Luere capite, Capite puniri. Liu.9 ab Vrbe, Obsides etiam sexcenti equites imperati, qui capite luerent, si pacto non staretur.
¶Luitur. Lucan. lib.2,
-hac cæde luatur
Quicquid Romani meruerunt pendere mores.
¶Luere, Pretium redemptionis redemptori offerre, inquit Budæus. Vlpian. in l. Qui status. D. De re militari, Qui status controuersiam patiuntur, licet reuera liberi sunt, non debent per id tempus militiæ dare, &c. sed nec qui ab hostibus redempti sunt prius, quàm se luant.
Luto, lutas, lutâre, Idem quod luere. Varro ... Habes qui, & cuius rei causa fecerim hecatombem, in quo ego (vt puto) quoniam est luere soluere, lutaui. Nonius. Antiquum.
Luitio, luitionis, Verbale { ... } Vlpian. de Captiuis & postliminio reuersis. l. Si patre, Si patre redempto & ante luitionem defuncto, filius post mortem eius redemptionis quantitatem offerat, dicendum est suum ei posse hæredem existere.
Luela, luelæ, Idem Lucret. lib.3,
Sed metus in vita pœnarum pro malefactis
Est insignibus insignis, scelerisque luela
Carcer, &c. Id est, carcer sceleris expiatio & pœna. Lambinus.
Luiturus, pen. prod. Participium { ... } vt
Luitura pœnas puppis. Claud.4 Paneg.
Luendus, Participium { ... } Ouid.2. Tristium,
Scilicet in superis etiam fortuna luenda est.
Lupa, Lupanar, Lupatum, Vide LVPVS.
LVPERCAL { ... } Locus sub monte Palatino Romæ. Seruius, Sub monte Palatino est quędã spelunca, in qua de capro luebatur, id est sacrificabatur: vnde & Lupercal dictum nonnulli putant. Alij quòd illic lupa Remum & Romulũ nutrierit. Alij (quod est verisimilius) locum esse hunc sacratum Pani deo Arcadiæ: cui etiam mons Lycæus in Arcadia est consecratus. Et dictus est Lycæus, quòd lupos non sinat in oues sæuire. Ideo & Euander deo gentis suæ sacrauit locũ, & nominauit Lupercal, quòd præsidio ipsius numinis lupi à pecudibus arcerentur. Hæc Seruius enarrans illud Virgilij 8. Æneidos,
Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer Asylum
Rettulit, & gelida monstrat sub rupe Lupercal,
Parrhasio dictum Panos de more Lycæi. Ouid 2. Fast. Vel dicitur à luendo, quòd ibi per captũ luebatur, hoc est sacrificabatur: vt sit dictio ex tribus orationis partibus composita, quasi luere per caprum. Ex Seruio. Vide Quintilianum lib.1. cap.5.
LVPERCALIA { ... } Celebritas erat Romæ in honorem Panos: & Luperci, qui hæc sacra faciebant. Seruius, Quum in honorem Panos Lupercaliorum solennitas celebraretur, pecora Romanorum subitò à latronibus rapta sunt. Illi proiectis vestibus persecuti sunt latrones: quibus oppressis & receptis animalibus, propter rem à nudis prosperè gestam, consuetudo permansit vt nudi Lupercalia celebrarent. Hæc Seruius explicans illud Virgilij 8 Æneidos,
Hic exultantes Salios, nudósque Lupercos. Vide Liuium Decad.1. lib.1, non ita procul ab initio. Et Valer. Max. lib.2. cap.2. tit. De ordine equestri. De Lupercalibus Plutarchus scribit in Romulo & Cæsare. Fiebant autem mense Februario ad expiandos manes. Græci ... vocant. Cic.2. Philip. Et ad Q. fratrem, lib.2, Hodierni diei res gestas Lupercalibus habebis.
Luperci, dicti sunt quasi ex illorum mysteriorum semine exorti, siue (vt Varro putat) quòd Lupercalibus in Lupercali sacra facerent nudi in honore Panos. Cic.2. Philip. insectatur M. Antonium, quòd in Lupercalibus, in quibus sedebat Cæsar amictus toga purpurea, in sella aurea coronatus se lupercum exhibuerit. Nam nudi sacerdotes luperci currendo lustrabant ciuitatem, & verberabant prægnantium manus mulierum (vt faciliores essent partus) zona ex corio capri. Ouidius 5. Fastorum, Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis. Plin. lib.34. cap.5, Lupercorum habitu.
LVPFVRDVM { ... } Ptolemæo lib.2. cap.11. Germaniæ vrbs, Hodie Mysna, vulgò *Meissen*.
LVPIA { ... } Germaniæ fluuius Pomponio lib.3. Coniectura est eum esse quem hodie Neccharum vocant, qui haud longè à Danubij fontibus ortus, per Vuitembergensem ducatum lapsus, moxque in Occasum versus Rhenũ seorsum illabitur. Strabo lõgè secus quàm Pomponius Lupiam in Visurgim deferri ait, vt Lupiæ nominis, non Neccharus, sed is amnis quẽ hodie Fuldam vocant, intelligatur. Tacitus (adeò in re tantilla variant scriptores) libro Augustæ historiæ 2, Lupiam vocat amnem, non in Rhenum, sed in Oceanum elapsum.
LVPIAE, Lupiarum, Vrbs Calabriæ, apud Melam lib.2. cap.4. Hodie vulgò dicitur *Leze*, vt scribit Oliuarius in Melam.
Lupinum, lupini { ... } & frequentius masculino genere, Lupinus, pen. prod. Genus leguminis, omnium amarissimum Plin. lib 18. cap. 14, Lupino est vsus proximus, quum sit & homini & quadrupedum generi vngulas habenti communis. Remedium eius ne metentes fugiat exiliendo, vt ab imbre tollatur. Nec vllius quæ feruntur, natura assensu terræ mirabilior est. Primum omnium cum sole quotidie circumagitur, horásque agricolis etiam nubilo demonstrat. Ter præterea floret. Terram amat, terrîque operiri non vult. Et vnum hoc seritur non arata, vbi fuerit maximè sabulosa & sicca, atque etiam arenosa. Coli vtrique non vult. Tellurem adeò amat, vt quanuis frutetoso solo coniectum inter folia vepresque, ad terram tamen radice perueniat. Pinguescere hoc satu arua, vineásq; diximus. Itaque non adeòeget simo, vt optimi vicem repræsentet. Horat.1. epist.7, Nec tamen ignorat quid distent æra lupinis. Vide Adagia Erasmi.
Pallentes lupini. Ouid. de medicamine faciei.
Tristis lupini fragiles calami. Virg.1. Georg.
¶Lupinos, Adiectiuum à lupus. Vide suo loco.
Lupus, lupi, Notum animal, Græcè ... dicitur,
Barba lupi. Horat.2. Serm. saty.8.
Genus acre luporum. Virg 3 Georg.
Incursus luporum. Virg 3. Georg.
¶Acres lupi. Horat. Epod.12.
Asper lupus. Ouid.11. Metam.
Auidus. Ouid.1. Trist. eleg.1.
Auius. Virg.11. Æneid.
Canus. Ouid.7. Metam.
Ceruarius lupus, Vide CERVVS.
Cruentus. Stat.5. Thebaid.
Frementes lupi circum stabula. Ouid.5. Metam.
Fuluus lupus. Ouid.11. Metam.
Infestus pecori lupus. Horat. Epod.15.2. Ouid.2. Fast.
Insatiabiles lupi. Ouid in Ibin.
Montani. Ouid. epist.11.
Proceri lupi. Horat.2 Serm. saty.2.
Rapaces. Horat. Epod.16.
Superbi. Valer.3. Argon.
Vehemens lupus. Horat.2. epist.2.
Vlulantes lupi. Virg.1. Georg.
Triste lupus stabulis. Virg.3. eclog.
Acuunt agni lupos balatibus, Vide ACVO.
Pleno lupus insidiatus ouili. Virg 9. Æneid.
Dente lupus, cornu taurus petit. Horat.2. Serm. saty.1.
Lupus est homo homini, non homo, quum qualis sit, non nouit. Plaut. Asin.9. Hoc prouerbio monemur nequid fidamus homini ignoto, sed perinde atque à lupo caueamus. Ex Erasmo.
Ouem lupo commisisti. Terent. Eunuch.5.1. Cócinnè vtemur hoc prouerbio, quoties ei seruandum aliquid committitur, cuius gratia custodẽ magis oporteat adhiberi. Cic.3. Philip. Etenim in concione dixerat se custodem futurum vrbis, vsque ad Calendas Maias, ad vrbem exercitum habiturũ. O præclarũ custodẽ ouium (vt aiunt) lupũ. Custósne vrbis, an direptor & vexator esset Antonius? Ex Erasmo.
Lupo agnum eripere. Plaut Pœnul.11. Vtemur hoc prouerbio vbi quis frustra conatur prædam recipere, cui semel manus iniecit rapax aliquis. Improbum enim videtur, sperare futurum, vt lupus agnum semel arreptum amittat. Ex Erasmo.
Lupus in fabula, vel sermone. Terẽt. Adelph.4.1. Dicitur hoc adagium, quũ fortè fortuna in medio sermone interuenit is, cuius mentio fiebat. Cic. Attico, lib.13, De Varrone loquebamur. Lupus in fabula: venit enim ad me, & quidem id temporis vt retinendus esset. Plaut. Sticho,9, Atque eccum tibi lupum in sermone esuriens adest. Ex Erasmo.
Lupum auribus tenere. Terent. Phorm.3.2,
Mihíne domi est? imò, quod aiunt, auribus teneo lupum.
Nam neque quo amittam à me, inuenio: neque vti retineam, scio. Dicitur in eos qui eiusmodi negotio inuoluuntur, quod neque relinquere sit integrum, neque tolerari possit. Suetonius in Tiberio, cap.25, Cunctandi causa erat metus, vndique imminentium discrimi num: vt sæpe lupum se auribus tenere diceret. Ex Erasmo.
Lupi te videre priores. Virg.9. eclog. In raucũ dicitur, & cui vox repentè sit adempta. Festiuius dicetur in eos, qui metu alicuius obticescunt, alioqui feroces. Seruius admonet physicos authores dixisse, inesse eam vim lupis, vt si quem hominem priores viderint, ei vocem adimant. Plin. lib.8. cap.22, Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius: vocémque homini quem priores contemplentur, adimere ad præsens. Ex Erasmo.
¶Lupus { ... } Piscis. Plin. lib.32 cap.2, Minus in prouidendo lupus solertiæ habet, sed magnum robur in pœnitendo. nam vt hæserit in hamo, tumultuoso discursu laxat vulnera, donec excidant insidiæ. Luporum laudatissimi, qui appellantur lanati, à candore, mollitiáque carnis. Martial. lib.13,
Laneus Euganei lupus excipit ora Timaui,
Æquoreo dulces cum sale pastus aquas. Horat.2. Serm. satyr.2,
-laudas insane trilibrem
Mullum, in singula quem minuas pulmenta, necesse est.
Dicit te species video. quò pertinet ergo
Proceros odisse lupos? quia scilicet illis
Maiorem natura modum dedit: his breue pondus.
Rapax lupus. Colum. lib.8. cap. vltim.
¶Lupi. Fræni asperrimi, à lupinis dentibus dicti, quia inæquales sunt: siue quia duritiam habent lupinorum dentium similem, & propterea morsus eorum asperrimus. Dicuntur & Lupata. Vide suo loco.
His frænis vtebantur Galli. Ouid 4. Trist. eleg 5,
Tempore paret equus lentis animosus habenis,
Et placido duros accipit ore lupos.
¶Lupus, Instrumentum aduncum, quo vasa quæ in puteum fortè ceciderunt, extrahuntur: harpax Græco vocabulo, & harpago nominatur. Liuius 8. bel. Pun. In alios lupi supernè ferrei iniecti, vt in periculo essent, ne suspensi in murum extraherentur.
¶Lupus salictarius { ... } Ruellius. Herba cuius meminit Plin. lib.21. cap.15. Officinis vulgò *Lupulus* vocatur, Gallis *houpelon* vel *houblon*. Caulibus aculeatis lõgissimisq; reptat in vepribus & salictis foliis vitis albæ. Hoc frugibus admisto Germani suam condiunt ceruisiã.
¶Lupus, Aranei genus. Plin. lib.11. cap.24, Luporum nomine minimi non texunt.
Lupa, lupæ { ... } Plin. de Viris illustribus, Paruulos in Tyberim abiecit, quos aqua in sicco reliquit: ad vagitum lupa accurrit, eósque hu beribus suis aluit. Plin. lib 8 cap.17, Quæ de infantibus ferarum lacte nutritis, quum essent expositi, traduntur, sicut de cõditoribus nostris à lupa, magnitudini fatorum accepta ferri æquius, quàm ferarum naturæ arbitror.
Inhumana lupa. Propert. lib.4. eleg 4.
Rapidæ tradis ouile lupæ. Ouid.3. de Arte.
Raua lupa. Horat.3. Carm. ode 27.
¶Lupa, pro meretrice. Plaut. Epid.9, Deuortunt mores virgini longè, ac lupæ.

Lupanar,pen.prod.lupanaris,pen.prod.neut gen. {πορνεῖον,χαμαιτυπεῖον} Locus in quo diuerfantur meretrices.Quintil.lib.7.cap. 4, An depre hēfus in lupanari cū aliena vxore adulter fit,quæritur. Iuuen.Saty.6, Intrauit calidum veteri centone lupanar.
Oblitum lupanar.Catul.de Acme,epig.39.

Lupanarium,lupanarij.Idem {πορνεῖον} Vlpianus De petitione hæreditatis,Licet à lupanario præceptæ fint. nam & in multorum honestorum virorum prædiis lupanaria exercentur. Idem in l.Quid tamen D.De receptis.

Lupor,luparis {πορνεύω} lupàri,Scortari,meretricari. Accius,Qui cum meretrice per vias habitu noftro lupantur.Antiquum.

Lupatus,Adiectiuum. vt Fræna lupata. Horat.1.Carminum, Gallica nec lupatis temperet ora frænis. Fræna autem lupata,fræna funt lupos habentia, & duriora, afperioráque : vt currus falcati dicuntur,qui falces habent : fecures dolabratæ,quæ habent dolabram, &c.Turnebus.

Lupatum,lupati,pen.prod. {χαλινός} Idem quod Lupus, pro fræno afperrimo.Virg.3.Georgicorum, -preffifque negabant
Verbera dura pati,& duris parere lupatis. Dicta lupata, vt ait Seruius,à lupinis dentibus, qui inæquales funt. Vnde & eorum morfus vehementer obeft.
Fræna lupata.Hor .1.Carm.ode 8.
Dura lupata.Ouid.1.Amor.eleg.2,
Afper equus duris contunditur ora lupatis.

Lupatus,m.gen.dixit Solinus cap.57,Equum ouaturus infiluit : ifque adeò fpreuit lupatos, vt de induftria cernuatus ruina & fe & equitem pariter affligeret.

Lupinus,pen.prod.Adiectiuum {λύκειος} Quod pertinet ad lupū. Plin. Maffurius palmam lupino adipi dediffe antiquos tradit. Cic. in Catil.Quem inauratum in Capitolio paruum atque lactentem uberibus lupinis inhiantem fuiffe meminiftis.
Galea lupina.Propert.lib.4.eleg.11.

Lura,luræ,Os culei,fiue vtris ab antiquis dicta eft.Feftus.

Lurco,lurconis {γαστρίμαργος} Gulofus, & bonorum fuorum confumptor:à lura,inquit Feftus Plaut.Perfa.11,
Perenniferue,lurco,edax,furax,fugax. Lucilius,
Edite lurcones, comedones , viuite ventres. Suet.de Claris Grammat.cap 15,Laftaurum & lurconem,&nebulonem,popinonémque appellans,& vita,fcriptifque monftrofum.

Lurco,lurcas,lurcare:& Lurcor,lurcaris,Deponens {λαφύσσω} Cum auiditate cibum confumere. Pomponius Sytis , Lardum lurcabat lubens. Lucilius Saty.2,
Nam quid Mutio,fubiectóque huic opus figno,
Vt lurcaretur lardum,& carnaria furtim.

Luridus,pen.corr Adiectiuum {πελιδνός} Quod eft fupra modum pallidum,quafi loridum & loro percuffum , liuidúmque factū. Turnebus autem luridum colorem exiftimat effe appellatū à fimilitudine coloris luræ , id eft vtris coriacei , atque adeò à fimilitudine corij. Plaut.Capt.11,
Viden' tu illi maculari corpus totum maculis luridis? Horat.3.Carminum,ode 4,
Mœretque partus fulmine luridum Miffos ad Orcum.
Aconita lurida.Ouid.1.Metam. Vide ACONITVM.
Luridus color.Plin lib.18. cap.10, Quod nifi feftinatò peragatur, lurido colore mucefcere.
Dentes luridi Horat.4.Carm.ode 13.
Luridæ fœtæ.Varro 2.de Re ruft. cap.10, Quum in Liburniam veniffes,te vidiffe matresfamiliàs eorum , afferre ligna,& fimul pueros quos alerent, aliàs fingulos , aliàs binos , quæ oftenderent fœtas noftras quæ in conopœis iacent dies aliquot , effe luridas , mucidas & contemnendas.
Horror luridus.Ouid.14 Metam.
Lumina lurida.Ouid.15 Metamorphofeos,
-folis quoque triftis imago
Lurida folicitis præbebat lumina terris.
Mors lurida.Silius lib.13.
Pallor luridus.Ouid.4 Metam.
Pelle lurida amicta offa.Horat.Epod.17.
Luridus fol,Pallidus & nubilus.Plin epift.106.lib 6,Mox dies verè, fol etiam effulfit,luridus tamen qualis effe,quum deficit,folet.
Sulfura lurida.Ouid 14 Metam.

Luror,luroris,maf.gen. {πελιότης} Pallor.Lucret.lib.4,
Lurida præterea fiunt quæcunque tuentur
Arquati:quia luroris de corpore eorum
Semina multa fluunt fimulacris obuia rerum.

Lufcinia,lufciniæ {ἀηδών} Auis,dicta quòd lugens canat. Plin. lib. 10 cap.29, Lufciniis diebus ac noctibus continuis quindecim garrulus fine intermiffu cantus , denfante fe frondium germine , non in nouiffimum digna miratu aue. Primum,tanta vox tam paruo in corpufculo,tam pertinax fpiritus.Deinde in vna,perfecta muficæ fcientia modulatus editur fonus, & nunc continuo fpiritu trahitur in longum,nunc variatur inflexo,nunc diftinguitur concifo, copulatur intorto,promittitur reuocato,infufcatur ex-inopinato:interdū & fecū ipfe murmurat,plenus,grauis,acutus,creber, extentus ,vbi vifum eft vibrans,fummus,medius,imus.Græci Philomelā vocāt. Mart.lib.14, Flet philomela nefas incefti Tereos:& quæ
Muta puella fuit,garrula fertur auis. Horat.2.Ser,faty.3,
Lufcinias foliti impenfo prandere coemptas.

Lufciniola,pen.corr.Diminut. {ἀηδόνιον.} Plaut.Bacch.1,Pol ego quoque metuo,lufciniolæ ne defuat cantio.

Lufciofus , qui & lufcitiofus , pen. prod. {μύωψ , νυκτάλωψ.} Lufciofi funt,vt quidam exiftimant, quos Græci nyctilopas appellant , qui & mane & vefperi exiliter admodum vident,nec ferè nifi interdiu. Feftus,Lufcitiofi funt qui parum vident propter vitium oculorum,quíque plus vefperi vidēt,quàm meridie. Nonius,Lufciofi ad lucernā non vident:& myopes minus videntes vocantur à Græcis. Plin.lib. 29,Fimum quoque gallinaceorum duntaxat rubrum lufciofis illinendum monftrant. Plaut.milite,6,
-PAL.verbero.ædepol tu quidem Cæcus,non lufciofus.

Lufcitio,lufcitionis, Vitium vifus, quod Græci νυκτάλωπα dicunt. Vlpianus in l.Idem filius §.Itē.D.De Ædil.edicto,Idem,vbi homo neque matutino tempore videt, neque vefpertino : quod genus Græci νυκτάλωπα vocāt. Lufcitionem quidam putant:vbi homo lumine adhibito nihil videt.Quidam nufcitionem, quidam clufcationē hic legunt Hinc Lufciofus,qui & lufcitiofus & nufcitiofus,vt ait Budæus.

Lufcus,lufci {ἑτερόφθαλμος} Qui altero captus eft oculo. Perfius Saty.1.ad finem,
-qui poffit dicere lufce. Cic.2.de Orat. Cœnabo , inquit, apud te huic lufco familiari meo C. Sextio : vni enim locum video. Martialis lib.8.53,
Hunc tu conuiuam cautus vitare memento:
Tunc furit,atque oculo lufcus vtroque videt.
Dux lufcus.Iuuen.Saty.10,
Quum Getula ducem portaret bellua lufcum. Intelligit Annibalem.

Lufca,lufcæ {ἑτερόφθαλμος.} Martial.lib.1,
Oculo Philænis femper altero plorat:
Quo fiat illud quæris modo?lufca eft.

Lufio,Vide LVDO.

LVSITANIA {Λυσιτανία} Pars vlterioris Hifpaniæ, quam nunc Portugalliam appellant.Scribit Plin.lib.3.cap.1,Lufum Liberi patris ac Lyfam cum eo debacchantem nomen dediffe Lufitaniæ. Hæc Oceano Occidentali alluitur , in qua eft ciuitas Emerita , & Portugalliæ regnum.Lufitanum litus pollet gemma ceraunio, quod Indicis præfe-runt,aduerfus vim fulgurū creditur opitulari. Strabo lib.3,Tagi regio ad Aquilonem fpectās Lufitania eft,inter Hifpanos gens ampliffima,& annis plurimis Romanorum armis oppugnata.Et paulo pōft, Lufitanos infidiofos,fcrutatores,veloces, agiles,verfatiles effe,fama eft.Scutum duūm pedum ad latitudinem geftant , curuum , ad anteriora profpectans,loris dependens, cui neque fibula , neque anfa vlla eft.Gladiolus aut pugio lateri adhæret : plurimi lineos thoraces habent.Vide plura ibidem.

Lufito,Lufor,Vide LVDO.

LVSIVS,Bocatio,fiue,vt quidam,Lyfius,Arcadiæ fluuius,quem penes eft fepulchrum Æfculapij, Afippi, & Arfinoæ filij , qui primus alui purgationem,atque dentis auulfionem adinueniffe dicitur.

LVSPIAE {Λουπίαι} Ptolemæo lib.3.cap.1,Calabriæ vrbs , Lupia Plinio.Vulgò *Lecce Leze.*

Luftrum,luftri {φωλεὸς,καταγώγιον,χειά} Ferarum habitaculum in fyluis.A luto:quòd fit lutofa lacuna. Virgil.2.Georg. Non abfunt illis faltus ac luftra ferarum.
Deferta ferarum luftra.Virg.3.Æneid.
Deuia luftra.Ouid.3.Metam.
Inuia luftra.Virg.4.Æneid.
Tetrica luftra.Stat.9.Theb.
¶Luftrum,Popinæ & lupanaria , ac meretricum diuerticula. Seruius,Lupanaria luftra dicimus, vbi habitant lupæ , id eft meretrices: dictæ ab obfcœnitate,& odoris fimilitudine. Plautus Afin.16, Te cuculum vxor ex luftris rapit. Cic.2.Philip. Quū omnes impuritates pudica in domo quotidie fufciperes,vino luftrifq; confectus. Idem pro Cælio,In qua luftra,libidines,&c.
Mala luftra.Horat.1.Serm.faty.6.
Iacere in luftra,Vide IACEO.
Perire luftris.Lucret.lib.4,
Defidiofè agere ætatem,luftrífque perire.
¶Luftrum,quinquennale fpatium fignificat,authore Fefto:in quot annos prædia locari olim folebant,vt nunc in ter ternos, id eft nouenos. Luftrum enim à luendo dictum eft,id eft foluendo , vt Varroni placuit:ideo quòd quinto quoque anno vectigalia, tributáque exigebantur.Plinius Iunior lib.9.epift.37,Nam priore luftro, quanquā poft magnas remiffiones,reliqua creuerunt. Luftrum à Latinis vocatur, quod Olympias apud Græcos dicitur,id eft quinquennium: ita tamē vt quadriēnio exacto,quinto quoque anno ineunte, luftrum peractū effe intelligatur.Plinius auunculus lib.2.cap.47 , Omnium quidem(fi libeat obferuare minimos ambitus) redire eafdem vices quadriēnio exacto Eudoxus putat,non ventorum modo , verùm & reliquarū tēpeftatum magna ex parte.Et eft principiū luftri eius femper intercalari anno Caniculæ ortu. Vlpianus in l.Siquis nec caufam.D de Rebus creditis,Nam etfi colonus poft luftrum cōpletum fructus percepit:condici eos conftat. Tacitus fecundum luftrum appellat,vt fecundam Olympiadem : de ludicro quinquennali loquens Romæ inftituto. Hæc Budæus. Cic.ad Atticum, lib.6,Populi autem nullo gemitu publicanis,quibus hoc ipfo luftro nihil foluerant,etiā fuperioris luftri reddiderunt.
Veniet luftris labentibus ætas. Virg.1.Æneid.
Luftro condendo,non victimarij, fed Cenfores ipfi hoftiam immolabant. Athenæus:Sed & apud Romanos, Cenfores,qui maximus magiftratus eft,prætexta induti,& coronati,fecuri hoftias proſternebāt. Cic.lib.2.de Oratore, Afello Africanus obiicienti luftrum illud infelix,Noli,inquit,mirari:is enim qui te ex ærariis exemit,luftrum condidit,& taurum immolauit. Sortiri autē folebant Cenfores,vter luftrum conderet. Liuius Decad.3.lib.9,Luftrum conditū ferius,quia per prouincias dimiferunt Cenfores , vt ciuium Romanorum in exercitibus quantus vbique effet referretur numerus. Cenfa cum iis CCXV millia hominū.cōdidit luftrū C.Claudius Nero. Idē Decad. 4.lib.5,Cenfores erāt priore anno creati Sex. Ælius Pætus, & C.Cornelius Cethegus.Cornelius luftrū cōdidit. Et lib.8,M.Claudius Marcellus Cenfor,forte fuperato T.Quintio,luftrū cōdidit. Rurfus Decad.5.lib.2,Eo anno luftrū conditum eft.Cenfores erant. Q. Fuluius Flaccus, L.Pofthumius Albinus.Pofthumius condidit.
Luftrum & Olympias à multis eodem fignificatu vfurpantur. Ouidius lib.4.de Pont.epift.6.ad Brutum,
In Scythia nobis quinquennis olympias acta eft.

Iam tempus lustri transit in alterius. Martialis lib.1.ad Phœbum,
Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,
Impleat innumeras Burrus olympiadas. Ausonius de suo Fastorũ libro ad Proculum,
Fors erit, vt lustrum quum se cumulauerit istis,
Confectam Proculus signet olympiadem. Seruius exponens illud Virgil.lib.1 Æneidos, Veniet lustris labentibus ætas,&c. Lustris, inquit, Id est quinquenniis. Et bene olympiadibus computat tempora: quia nondum erant vel Roma, vel Consules. Lustrum autem dictũ, quòd post quinquennium vnaquæque ciuitas lustrabatur. Hæc ille.
¶Lustrum, Purgatio vrbis quæ in sacrificiis fiebat. Liuius libro 1, Omnes centuriæ & equites in campum Martium cõuocati, sue, oue, tauro, cæsis immolarunt, quod lustrum est dictum: sicque à sacrificio illo census obtinuit nomen lustri.

Lustro, lustras {ἁγνίζω, καθαίρω} lustrâre, Expiare significat. Virgil.5. ecloga, -& quum solennia vota
Reddemus nymphis, & quum lustrabimus agros. Idem 3. Æneidos,
Lustramúrque Ioui, votísque incendimus aras. Seruius, Aut lustramur, id est purgamur, vt Ioui sacra faciamus. Aut certè lustramur Ioui, id est expiamur.
Viros lustrare. Virgil.6. Æneidos,
Idem ter socios pura circumtulit vnda,
Spargens rore leui, & ramo felicis oliuæ:
Lustrauítque viros, dixítque nouissima verba.
Lustrare vrbem Plin.lib.10.cap.13.

Lustror, Passiuum {ἁγνίζομαι.} Ouid 3. Metamorphoseos,
-ego lustror ab illis,
Et purgante nefas nouies mihi carmine dicto,
Pectora fluminibus, iubeor supponere centum.
Magico lustrabere ritu. Ouid.10. Metamorph.
¶Lustrare {[illegible]} Circuire, ambire, aut etiã peragrare. Virgil.8. Æneidos, -totum lustrabat lumine corpus. Cic.5. de Finib. Ægyptum lustrauit. Sic 4. Tuscul.
Æquora lustrare. Virgil.3. Æneid.
Arua lustrare, Pererrare. Virgil.4. Georg.
Oculis lustrare campos. Lucan.lib.7.
Limina aliena lustrare. Ouid. in Ibin.
Muros equo lustrat. Virgil.9. Æneid.
Sol flammis opera omnia lustrat. Virgil.4. Æneid.
Lustrare lãpade. Virgil.4. Æneidos, Postera Phœbea lustrabat lampade terras. Vbi Seruius, Aut illustrabat: aut reuera lustrabat, id est purgabat. nam nox quodammodo polluit mundum.
Lustrare vestigia. Virgil 2. eclog.
¶Lustrare exercitum, Recognoscere, & recensere exercitum. Cæsar 8 belli Gall. Cic.1 de Diuinatione, Qui exercitu lustrato quum Aretium versus castra mouisset, & contra Annibalem legiones duceret, &c.
¶Lustrare animo, pro Considerare, reputare, perspicere. Cicero 1. Offic. Idem 2. de Finibus, Sed lustremus animo non has maximas artes, quibus qui carebant, inertes à maioribus nominabantur.
Pericula incerta lustrare. Virgil.9. Æneid.

Lustror, lustraris, lustrari, Deponens, In lustris, & lupanaribus versari. Plautus Pseudolo, 20,
-nam qui liberos esse ilicò
Se arbitrantur, ex conspectu heri sui si sese abdiderunt,
Luxuriantur, lustrantur, comedunt. Idem Casina, 6,
-vnde is nihili? vbi fuisti? vbi
Lustratus? vbi bibisti?

Lustratus, pen.prod. Participium {ἁγνισθείς} Expiatus.
Corpus lustratum diuino odore Ouid 14. Metamorph.
Lustratum atque purgatum Capitolium. Liu.3 ab Vrbe.
Lustratus purificatione religionis. Martialis libro 8, Meminerit nõ nisi religionis purificatione lustratus accedere ad templa debere.

Lustralis, & hoc lustrale, pen prod. {καθάρσιμος} Quod ad lustrum, hoc est sacrificium pertinet. Liu. libro 1, Castra castris iungere iubet: sacrificium lustrale in diem posterum parat.
Aqua lustralis. Ouid.3 de Ponto, eleg.2.
Census lustralis, Vide Lustrum condere, in LVSTRVM.
Lustralia exta, veteres dixerunt præpinguia: eo quòd lustralis, id est quinquennalis bos dicitur esse perfectæ ætatis.
Vota lustralia. Valer.3. Argon.
Solenne lustrale exercitus Tacit.lib.10.

Lustrificus, pen.corr. Adiectiuum, Idem {καθαρτήριος} vt Cantus lustrificus. Valer.3 Argon.

Lustricus, pen.corr. Adiectiuum {ἁγνιστικός} vnde Lustrici dies infantium appellantur, puellarum octauus, puerorum nonus: quia iis infantes lustrantur, & nomina eis imponuntur. Hæc Festus. Macrobius libro 1 Saturn. Lustricus dies olim appellabatur, quo pueri lustrabantur, & nomen accipiebant. Tranquillus in Nerone, cap 6, Eiusdem futuræ infelicitatis signum euidens die lustrico extitit. Qui eos lustrant, vocantur lustratores. Et si fœminæ sunt, lustratrices. Qui verò lustrantur, lustrati nominantur.

Lustratio, Verbale {[illegible]} Circuitio, peragratio. Cic.2. Philipp. In eodem verò Tribunatu quum Cæsar in Hispaniam proficisceus, huic conculcandam Italiam tradidisset, quæ fuit eius peragratio itinerum, lustratio municipiorum? Sic 5. Tusculanarum, Quid bestiæ? nónne frigus, non famem, non montiuagos atque syluestres cursus, lustrationésque patiuntur?
Lustratio {ἁγνισμός} Sacrificium expiationis. Colum lib.2 cap 22, Hoc loco certum habeo quosdam, quum solennia festorum percensuerim, desideraturos lustrationũ cæterorúmque sacrificiorum, quæ pro frugibus fiunt, morem priscis vsurpatum.

Lustramen, pen prod. Idem {[illegible]}. Valer.6. Argonaut.
Semineceísque duces inter sua tela, suósque
Inter equos, sæuam misero lustramine versant Congeriem.

Lustramentum, lustramenti, Purgatio facta per veneficium, aut sacrifi-

cium, aut incantationem. Marcianus in l. Eiusdem D. Ad l. Iuliam de sicar. Pigmentarij, inquit, sicui temerè cicutam, salamandram, aconitum, pityocampas, buprestim, mandragoram, cantharidas, aut quid lustramenti causa dederint: pœna teneantur huius legis.

Lusus, Vide LVDO.

Lutamentum, Lutarius, Vide LVTVM.

Lutesco, Vide LVTVM.

LVTETIA {Λουκοτεκία} Galliæ vrbs maxima & nobilissima, magnitudine & frequentia certat cum maximis Europæ vrbibus. Græci Λευκοτεκίαν nominant ab albedine parietum, vt quidam contendunt. Lutetia Parisiorum dicta est à Cæsare, libro 6. belli Gallici. Vt omnia postponere videretur, concilium in Lutetiam Parisiorum transfert.

Luteus, prima producta {κροκώδης} Adiectiuum: vt Luteus color, qui est dilutior rutilus, qualis est color auri. vnde luteus dictus videtur quasi dilutus. Quidam à luto, priore longa, adiectiuum esse existimant. Plinius libro 21. cap.8, Lutei video honorem antiquissimum in nuptialibus flammeis totum fœminis concessum. Quidam à luce deducunt. Vide LVTVM priore longa.
Luteus frutex, Purpurea viola. Columel.lib.9.cap.13.
Membrana lutea. Tibul.lib.3.elegia 1, Lutea sed niueum inuoluat membrana libellum.
Palla lutea. Tibul.lib.1.eleg.7.
Pallor luteus. Horat. Epod.10.
Papauer luteum. Catull. in Epithal. Iuliæ, 56.
Pellis lutea. Persius satyra 3,
-surgit tacitè tibi lutea pellis:
At tu deterius palles.
Sulfura lutea. Ouid 15. Metamorph.
Vela lutea, rufáque, & ferruginea. Lucret.lib.4.
Luteæ violæ, apud Plinium lib.21.cap 6, Violis honos proximus. Earum plurima genera: purpureæ, luteæ, albæ. Et paulo post, Sed satius maxima authoritas luteis.
Vulcanus luteus, pro igni, siue flamma. Iuuenal. satyr.10,
Quem pater ardentis massæ fuligine lippus,
A carbone, & forcipibus, gladiósque parante
Incude, & luteo Vulcano ad rhetora misit.
¶Lutea, Herba. Plin. lib.33 cap.5, Vt planè intelligatur nihil aliud chrysocolla quàm vena putris. Natiua duritia maximè distat, luteam vocant. Et tamẽ illa quoque herba, quam luteam appellant, tingitur. Natura est quæ lino, lanæ ve ad succum bibendum.
¶Luteum oui, pro vitello. Plinius libro 10 cap.53, In ouo certa est gutta, ea salit, palpitátque. Ipsum animal ex albo liquore oui corporatur: Cibus eius in luteo est. De pullis. Sic lib.23.cap.7.

Luteus, prima correpta, à luto, Vide LVTVM priore correpta.

Luteolus, pen.corr. Diminut. adiect. Columel. libro 9. cap.4, At in hortẽsi lira consita nitent candida lilia, nec his sordidiora, leucoia, tum puniceæ rosæ, luteolæque, & sarranæ violæ.
Caltha luteola. Virgil.2. eclog.

Luto, lutas, Vide LVTVM priore correpta.

Lutra, lutræ {ἐνυδρίς} Animal amphibium, hoc est tum in aqua, tum etiam in terra degens, castori simile, nisi cauda differret: dictũ quòd se frequenter in aquis lutet, id est diluat. Plinius lib.8.cap.30, Cauda piscium iis: cætera species lutræ. Vtrunque aquaticũ: vtrique mollior pluma pilus. Idem lib.32.cap.11.

Lutum, luti, priore correpta {πηλός} Terra humore soluta, inquit Festus, à λύειν. Iuuenal. satyra 6,
Compositique luto nullos habuêre parentes.
Amica luto sus. Horat.1. epist.2.
Lutum paleatum, Vide Paleatus, in PALEA.
Lutum palæstritatum, Vide HAPHE.
Recenti luto spargere iumenta Iuuenal. satyr.7.
Vdum & molle lutum. Persius satyr.3.
¶Imbre lutóque aspersus Horat.2. epist.11.
Pocula composuit de facili luto. Tibul.lib.1. eleg.1.
Concinnare lutum, Vide CONCINNO.
Demersus in luto. Cic.4. Verr.
Fictus ex argilla & luto homulus Cic. in Pisonem.
Volutatus in luto totius corporis vestigiis Verres. Cic.6. Verr.
In medio luto esse. Plaut. Pseudolo, 15. Id est, implicari negotio, aut in periculo esse.
In eodem luto hæsitare, Id est, sic implicari cuipiam negotio, vt se quisquam nequeat extricare. Terent. Phorm.5.2,
-quid nunc porrò,
Quid fiet? in eodem luto hæsitas: vorsuram soluis
Geta: præsens quod fuerat malum, in diem abiit, plagæ crescunt.
A viatoribus translatum, qui simulatque in lutum inciderint, quum alterum pedem conantur educere, altero altius immerguntur. Rursum vt hunc extrahant, alter quem eduxerant, denuò est infigendus. Ex Erasmo. Vide HAEREO.
¶Lutum per translationem vocat lenonem Plaut. in Persa, 11,
Possum te facere vt argentum accipias, lutum:
Lutum & sordes. Cic. in Pisonem.

Luteus, masculini generis apud antiquos, referente Nonio. Claud. Annalium lib.4, Pluuia, imbri lutus erat multus.

Luteus, prima corr. Adiectiuum {πήλινος} Ex luto factum. vt Luteus paries, Vasa lutea. Cic.6 Verrina, Tum illos cœpisse Prætori dicere, putasse se id quod audissent, alicuius pretij scyphos esse Pamphili, luteum negotiũ esse, non dignum quod in suo argento Verres haberet.
Caput luteum Rheni. Horat 1 Serm. satyr.10.
Luteus homo, Contemptus, nullíúsque pretij. Platus Pœn.14.
Neque periurior, neque peior alter vsquam est gentium,
Quam herus meus est, neque tam luteus, neque tam cœno collitus.
Lutea meretrix Plaut. Trucul.18.
Negotium luteum. Cic.6. Vert.
Opus luteum. Ouid.1. Fastorum,
-ignotáque prodit hirundo,

Et luteum celsa sub trabe fingit opus.

Luteus panis. Plaut.Menæch.2.0. Quin me interrogas,purpureum panem,an puniceum soleam ego esse,an luteum?

Lutosus,pen.prod.Adiectiuum { πηλώδης } Luto plenum. Plin.lib.18 cap. 19,Lutosam terram ne tangito. Columella lib.2.cap.4,Sed quandocunque arabitur,obseruabimus,ne lutosus ager tractetur.

Lutosa rapa, Quorum radix luto est infecta. Columella libro 12. cap.54.

Lutensis,& hoc lutense,Luto nutritum. Plin.lib.9.cap.37.Purpuræ,nomine alio pelagiæ vocantur. Earum genera plura,pabulo vt solo discreta. Lutense putri limo, & algense enutritum alga vilissimum.

Luto,lutas { πηλόω } lutare,Luto inficere,siue oblinere. Cato de Re rust. cap.92.Eo granarium totum oblinito crasso luto: postea conspergito amurca bene omne quod lutaueris.

Lutare,Maculare.Martialis lib.14,

Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos:

Hac poteris madidas condere pelle comas.

Lutesco,lutescis { πηλοῦμαι } lutéscere, Lutum fieri, & in lutum verti. Furius Antias apud Gellium lib.18.cap.11,Sanguine diluitur tellus,caua terra lutescit. Columella lib.8.cap.17.Quæ limo,cœnóque lutescunt (vt antè iam dixi) conchyliis magis & iacentibus apta sunt animalibus.

Lutamentum,lutamenti { πήλωμα } Opus luto oblitum, vt ait Budæus. Cato de Re rust.cap.128, Ita neque aspergo nocebit,neque mures caua facient,neque herba nascetur,neque lutamenta scindent se.

Lutulentus, Adiectiuum { πηλώδης } Plenum luto. Plautus Bacchid.6, Vt eum ex lutulento cœno propere hinc eliciat foras. Columel. lib.de Arboribus, cap.12, Lutulentam terram neque arare, neque fodere oportet.

Lutulentus sus. Cic.in Salust. Itaque nihil aliud studet, nisi vt lutulentus sus cum quouis volutari. Sic idem in Pisonem. At ne tum quidem emersisti lutulente Cæso ex miserrimis naturæ tuæ sordibus. Et in Oratione pro Rosc.Comœdo,Lutulenta persona.

Animis lutulentus.Ouid.3.Amor.eleg.5.

Palma lutulenta.Horat.2.Serm.satyr.4.

Huic lutulentus.Horat.1.Serm.satyra 4,de Lucilio,

Quum flueret lutulentus,erat,quod tollere velles,

Garrulus,atque piger scribendi ferre laborem.

Lutarius, Adiectiuum { πηλαῖος } Quod in luto degit. Plinius lib.32.cap. 4,Sunt ergo testudinum genera terrestres,marinæ, lutariæ,& quæ in dulci aqua viuunt.

Lutarius mullus,Piscis Plinio,lib 9 cap.17.

Lutum,luti,priore longa,herbam esse crediderim quam Plinius libro 33.cap.5, herbam luteam vocat,& qua chrysocollam tingi ait. Sunt qui lothum cum aspiratione nomen esse putent coloris apud Græcos.Virgil.4.ecloga,

Ipse sed in pratis aries iam suaue rubenti

Murice iam croceo mutabit vellera lutho. Tibul.lib.1.elegia 8,

Parce,precor,tenero.non illi sontica causa est,

Sed nimius luto corpora tingit amor.

Ab hoc luto adiectiuum est Luteus,quod colorem luti refert, & Luteolus Diminutiuum.de quibus suprà.

Lux,lucis,fœm.gen. { φῶς, φάος } Propriè significat claritatē siue splendorem.

Egens lucis aer.Ouid.1.Metamorph.

Egenus lucis Tartarus.Lucret.lib.3.

Diei lux.Lucretius lib.4,

Omnia corrident concepta luce diei.

¶Corusca lux Silius lib.13.

Diurna lux.Lucretius libro 6,

Est apud Hammonis fanum fons luce diurna

Frigidus,at calidus nocturno tempore fertur.

Larga lux.Vide LARGVS.

Maligna lux,Vide MALVS.

Præclara lux.Lucret.lib.2.

Publica lux mundi Phœbus.Ouid.2.Metamorph.

Pura lux.Virgil.2.Æneid.

Rosea lux.Stat.3.Sylu.1.

Siderea lux.Ouid.3.Metamorph.

Vaga lux.Valer.3.Argonaut.

Stagna vaga sic luce micant vbi Cynthia cælo Prospicit.

¶Admittere lucem in thalamos totis fenestris.Ouid.3.de Arte.

Albescit primùm lux.Virgil.4 Æneid.

Conuestit omnia perfundens sua luce Sol.Lucret.lib.2.

Multa cum luce cucurrit stella.Virgil.2.Æneid.

Claram dispergere lumine lucem.Claud.1.de raptu Proserp.

Dant clara incendia lucem erranti.Virgil.2.Æneid.

Tristem lucem funde per auras.Seneca Medea,10.

Tenebræ & lux alterno tempore gignuntur.Lucret.lib.5.

Haurire lucem.Virgil 2.Georg.

Oborta lux,Vide OBORIOR.

Purpurea luce refulsit humus.Ouid.6.Fast.

Subducta lux repentè.Silius lib.8.

Subducta luce cælum fretúmque miscet.Seneca Agamemn.6.

¶Luce clarius.Cic.4.Verrina, Erit vobis luce clarius,Iudices,quū eos ipsos produxero qui dederunt.

¶Luces,in plurali.Cic.in Arato,

Illæ quæ fulgent luces ex ore corusco. Pro stellis.

¶Lux,pro coruscatione.Silius lib.17,Lux atrox micat.

¶Lux,pro die.Gellius libro 2.cap.29, Alia luce orta auis in pastum profecta est. Martialis libro 8, Quum facias versus nulla non luce ducentos.

¶Lux,Masculino genere apud antiquos reperiri probat Nonius ex Plauto in Aulularia,

Luce claro diripiamus aurum matronis palàm.

Luce vicesima, pro Vicesimo die. Plinius lib.2.cap 9. Cicero pro Milone, Centesima lux est hæc ab interitu P.Clodij, & opinor vltra,&c.

Multis antè lucibus,Id est multis diebus antè.Ouid.2.de Ponto.

¶Acerba lux Senec Herc.OEtheo,11.

Breuis lux.Catul.ad Lesbiam.epigramm.5,

Nobis quum semel occidit breuis lux,

Nox est perpetua vna dormienda.

Exacta lux,exactus dies Stat.2.Sylu.2.

Festæ luces Horat.4.Carm.ode 6.

Hesterna lux.Ouid 2.Amor.eleg.11.

Hodierna lux.Ouid.epist 9.

Honorata lux.Claud 3 Paneg.

Ignaua lux.Iuuenal satyr.14,de Mose,

Sed pater in causa,cui septima quæque fuit lux

Ignaua,& partem vitæ non attigit vllam. Sabbathum intelligit.

Lux longior toto anno Virgil.7.eclog.

Natalis lux.Ouid.in Ibin.

Oriens lux.Catul.Argon.59.

Patens lux Ouid.2 de Arte.

Peracta lux Ouid.epist.10.

Profestæ luces & sacræ. Horat.4.Carm ode 15.

Prona lux in astra, Id est dies vergens ad noctem, in qua lucent astra.Senec.Agamemn.6.

Renata lux.Seneca Herc.furen.2.

Sacra lux.Stat.1.Achil.

Serena lux Virgil.5.Æneid.

Ab ortu lucis ad vmbram.Horat.1.epist.1.

Viridans lux fluuij,Vide Viridans in VIRIDIS.

¶Nox lucem tenebris abstulit.Lucan.lib.8.

Nox condit alma lucem.Seneca Med.11.

Pars optima lucis data est mensæ Ouid.7.Metamorph.

Dormire in lucem.Horat.1.epist.

Perditur lux,Id est amittitur dies sine commodo. Horat.2. Serm. satyra 6.

Inimica lux propinquat.Virgil 9 Æneid.

Aurora reducet lucem Ouid.3 Metamorph.

Luce lucebit.Plautina loquutio in Curcul.4.

¶Luce & palàm. Cic.in Pisonem, Etenim illa iam omitto, quum seruorum delectus haberetur in foro,arma in templo Castoris luce & palàm comportarentur. Idem 3.Offic. Si quis sapiens rogatus sit ab eo qui eum hæredem faciat, quum ei testamento sestertiùm milies relinquatur,vt antè quàm hæreditatem adeat,luce palàm in foro saltet.

Luce incursare in hostem.Liu.8.ab Vrbe.

Luce clara Plaut.Aulul.30.

Multa luce reuecti hostes.Tacit.lib.21.

Luce finit pasci,Id est interdiu.Ouid.1. Metamorphoseos,

Luce finit pasci: quum Sol tellure sub alta est,

Claudit,& indigno circundat vincula collo.

¶Lux,ἀπὸ τῆς λύκης dicta est: λύκην enim veteres Græci appellabant primam lucem,quæ præcedit solis exortum,quod & summum mane dicitur.

Luce prima Terent.Adelph.5 3,

Cæterùm rus cum filio cum prima luce ibo hinc. Donatus legit Cum primo lucu,dicens,Cum primo lucu veteres dicebant, lucum pro luce, pro Sole ponentes. Ergo Cum primo lucu, quum primùm Sol cœperit lucescere. Liuius 1.ab Vrbe,Vt omnes ciues Romani, equites, peditésque in suis quisque centuriis in campo Martio prima luce adessent.

Prima luce,Sabinus antè quàm hostilia cœptarent,&c. Tacit.lib.21.

A prima luce. Cæsar 1.bell.Ciuilis, Idem postero die à prima luce faciunt.

Leniter illustrans lux.Vide LENIS.

In lucem bibere,cœnare,Vide IN præpositionem.

Ad lucem pugnare,Vide AD præpositionem.

Ante lucem,Vide ANTE præpositionem.

Obscurum cœptæ lucis.Tacit.lib.20, Illi raptim vecti obscuro adhuc cœptæ lucis,domum Proconsulis irrumpunt.

Cœpta luce,missæ in latera regiones.Tacit.lib.1. Idem lib.15,Cœpta luce Milichus in hortos Seruilianos pergit.

Dubiæ lucis crepuscula Ouid.11.Metamorph.

Serani pepulere crepuscula lucem.Ouid.15.Metamorph.

¶Æstiua lux. Virgil 4.Georg.

-vbi pulsam hyemem sol aureus egit

Sub terras,cælúmque æstiua luce reclusit.

Brumalis lux,Tempus hybernum.Ouid.1.Trist.elegia 10,

Iactor in indomito brumali luce profundo.

Indiscreta lux,Vide INDISCRETVS.

¶Lux,pro Vita.Cic.2. Tuscul. Etsi enim mihi conscius sum, nunquam me nimis cupidum fuisse vitæ, tamen obiiciebatur interdum animo metus quidam,& dolor cogitanti, fore aliquando finem huius lucis,& amissionem omnium vitæ commodorum.

Lucis rudimentum Plin.lib.7. in Præfat. Ab hoc lucis rudimento, quæ ne feras quidem inter nos genitas,vincula excipiunt.

Cupiditas lucis. Quintil.lib.3.cap.8, Non cupiditatem lucis allegabimus?

Animus contemptor lucis. Virgil.9.Æneid.

¶Abrumpere inuisam lucem,Vide ABRVMPO.

Inuisæ lucis moras abrumpere ense.Seneca Troade,10.

Accipere lucem.Cic pro Cluent.

Aspicere lucem,Vide ASPICIO.

Carere luce,Vide CAREO.

Corpora luce carentum,Id est mortuorum.Virgil.4.Georg.

Dilecta magis luce. Virgil 4.Æneid.

Lucis vsuram dare alicui,Sinere eum viuere. Cic.7. Verrina, Cur, inquam,ciuibus Romanis, quos piratæ ceperant, securi statim percussis,ipsis piratis lucis vsuram tam diuturnam dedisti?

In

In lucem editi gnati. Senec. OEdip. 12.

Communi luce frui. Claud. 2. de Raptu Pros.

Optata luce frui. Virgil. 4. Æneid.

Orbare se luce. Cic. 3. Tusculan. Tu te Thyesta damnabis, orbabísque luce, propter vim sceleris alieni?

Piget lucis, Tædet vitæ. Virgil. 5. Æneid.

Relinquere lucem. Virgil. 4. Æneid.

¶Lux mea, Blandimẽtum. Cic. Terent. lib. 14. 2, Hem mea lux, meũ desiderium.

¶Lux, pro oculis. Stat. 11. Thebaid.

-& effossæ squalent vestigia lucis.

Adempta lux, Vide ADIMO.

Ademptæ lucis damnum, Id est cæcitas. Ouid. 14 Metamorph.

¶Lux, pro Auxilio, vel ope. Cic. pro Lege Manilia, Proh, dij immortales, tantáne vnius hominis incredibilis ac diuina virtus, tam breui tempore lucem adferre Reip. potuit?

¶Lux, pro Publico: quoniam omnes in luce degunt. Cic. de Senect. Nec veró ille in luce modó, atque in oculis ciuium magnus, sed intus temdomísque præstantior?

Vocare in lucem. Cic. pro Deiotaro.

Forẽsis lux. Cic. de Clar. Orat. Isocrates, cuius domus cunctæ Græciæ quasi ludus quidam patuit, atque officina dicendi, magnus Orator, & perfectus magister, quanquam forensi luce caruit, intráque parietes aluit eam gloriam quam nemo quidem meo iudicio est postea consequutus. Hoc est foro, quod lux & theatrum ingenij esse solet.

¶Lux doctrinarum altera Cicero. Plin. lib. 17. cap. 5.

¶Lux pro nitore: vt Viridi cum luce smaragdi. Lucret. lib. 4.

Ahena luce coruscus. Virgil. 2. Æneidos,

-primóque in limine Pyrrhus

Exultat telis, & luce coruscus ahena.

Luces, numero plurali, Idem quod dies. Varr. Hebdomad. sub imagine Demetrij, Hic Demetrius est catus quot luces habet annus absolutus. Nonius.

¶Lucus, masculino genere dixerunt veteres, teste Donato, pro lux, siue luce. Vnde apud Plautum & Terentium sæpius legitur luci in ablatiuo.

Cum lucu simul abij hinc mane. Plaut. Merc. 5.

Cum primo lucu. Plautus Cistel. 5. Sic apud Terentium Adelph. 5. 3, Cum primo lucu. vt legit Donatus. Vide paulo antè, Luce prima.

Luci, Aduerbium { [illegible] } Id est die, siue mane. Plautus Casin. 19,

Sed properate istum atque istam actútum emittere

Tandem vt veniamus luci. Cic. 12. Philipp. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi?

Luculentus, Adiectiuum, Plenum luce, splendens, perspicuum, ornatũ, elegans, pulchrum. A luce enim dicitur, testibus Festo & Nonio. Significat aliquando magnum, teste Valla.

Ambulacrum luculentum. Plaut. Mostel. 10,

Vidén' vestibulum ante ædes, & ambulacrum cuiusmodi?

TR. Luculentum ædepol. Cic. ad Trebatium, lib. 7, Camino luculento vtendum.

Author luculentus. Cic. ad Atticum, lib. 10, Non credo, vt est luculentus author: potuisse certè tenere illam prouinciam scio.

Conditio luculenta, Optima, vel opima. Plautus Milit. 13,

Quin tu rem tuam cura potius, quàm Seleuci, quæ tibi

Conditio noua & luculenta fertur per me interpretem.

Dies luculentus. Plaut. Epid. 8.

Diuitiæ luculentæ. Plaut. Rud. 30.

Facinus luculentum, Insigne. Plaut. Menæch. 4,

Vin' tu facinus luculentum inspicere?

Familia luculenta. Plaut. Cistel. 7,

Ego te reduco & reuoco ad diuitias, vbi

Tu iam locére in luculentam familiam.

Fœmina luculenta atque festiua. Plaut. Milit. 13.

Forma luculenta. Terent. Heaut 3. 2.

Hæreditas luculenta atque magna. Plaut. Truc. 7.

Homo luculentus. Plaut. Capt. 6.

Materia luculenta. Plin. epist. 112, Recitabat [illegible] eruditam sanè, luculentámque materiam.

Nauigia luculenta. Cic. ad Attic. lib. 16. epist. 3.

Oratio luculenta, Aperta vel etiam optima. Salust.

Patrimonium luculentum. Cic. Philipp. 12.

Patronus luculentus. Cic. in Bruto.

Plaga luculenta. Cic. 7. Philipp. Luculentam tamen ipse plagam accepit, vt declarat cicatrix. Id est magnam.

Reclamatio præclara & luculenta. Cic. Philipp. 4.

Res luculenta. Cic. ad Attic. lib. 4. epist. cuius initium, Occupationum mearum: De re filiæ quod scribis, erit mihi curæ: etenim est luculenta res.

Scriptor luculentus, Probatus, optimus. Cic. Attic. lib. 7.

Verba luculentiora. Cic. ad Attic. lib. 12. epist. cuius initium, Legi Bruti epistolam.

Luculentè, Aduerbium { [illegible] } Clarè, splendidè.

Dicere luculentè. Cicero 1. de Diuinat. Quum ipse paucis interpositis versibus dicas satis luculentè.

Scribere luculentè, Apertè. Cic. de Claris Oratoribus, Et luculentè scripserunt, etiam si minus quàm tu, politè.

Vendere luculentè. Plaut. Merc. 7.

Luculenter, Aduerbium, Idem. Cic. 3. Offic. Hoc quidem sanè luculenter, vt ab homine perito definiendi. Idem 2. de Finibus, Quum Græcè, vt videor, luculenter sciam.

Luculentitas, pen. corr. { [illegible] } antiquè dictum. Cæcilius Hymnide, Vide luculentitatem eius & magnificentiam. Laberius Tucca, Dominus noster tua luculentitate captus. Nonius.

Luceo, luces { [illegible] } lucére: & sæpius Lucet, impersonaliter, Splendere, Lucẽ emittere. Cic. pro Rosc. Amer. Occisus est à cœna rediens: nondum lucebat, quum Ameriæ scitum est. Sic 7.

Verrina, Lucebat iam ferè.

Lucere facem alicui, pro Ante faciem lucem ferre: Id est, alicui præferre lumen. Plaut. Casin. 3. Idem Curcul. 2, Tu te tibi puer es, lautus, luces cereum.

Lucere luce aliena dicitur luna, quòd à sole lumẽ suum mutuetur. Cic. in Somnio Scip.

Focus lucet igne. Tibul. lib. 1. eleg. 1.

Oculi lucent. Ouid. 1. Metamorph.

Lucent officia alicuius. Cic. Attico, lib. 3, Meáque officia & studia, quæ parum antea luxerunt, sic exequar, vt, &c.

Lucescit { [illegible] } lucéscere, Lucem fieri. Liu. 4. ab Vrbe, Et iam lucescebat, omniáque sub oculis erant. Terent. Heaut. 3. 1,

Lucescit: hoc iam cesso pultare ostium Vicini?

Lucens, Participium { [illegible] } Splendens, conspicuus. Virgil. 6. Æneidos, Lucentémque globum lunæ.

Faces lucentes Ouid. 3. Fast.

Lympha lucens. Ouid. 4. Metamorph.

Marmora lucentia. Stat. 1. Sylu. 3.

Tunicæ lucentes auro. Stat. 9. Theb.

Lucidus, pen corr. Adiectiuum { [illegible] } Clarum, perspicuum. vt Lucida nox. Plin. lib. 2. cap. 79.

Candens lucidus aer. Lucret. lib. 4.

Domus lucidior. Ouid. 1. Fast.

Gemma lucida. Ouid. epist. 21.

Ordo lucidus. Horat. de Arte.

Saxa lucida. Stat. 3. Syl. 3.

Sedes lucidæ, Sedes deorum. Horat. 3. Carm. ode 3.

Sidera lucida. Horat. 1. Carm. ode 3.

Oculi fulgentes lucidum Horat. 2. Carm. ode 12.

Lucifer, pen. corr. Luciferi, masc. gen. { [illegible] } Stella Veneris, quum antegraditur Solem: quum verò subsequitur, appellatur Hesperus, teste Cic. lib. 2. de Nat. deor. Ibidem Lucifera Diana dicitur.

Sidus Luciferi Virgil. 2. Georg.

Nitens Lucifer. Tibul. lib. 1. eleg. 3.

Obscurus Lucifer illa nocte fuit. Ouid. 11. Metamorph.

Renouatus Lucifer Silius lib. 7.

¶Vndecimus Lucifer stellarum coegerat agmen. Ouid. 11. Metam.

Ducit diem Lucifer. Virgil. 2. Æneid.

Clarus Lucifer albo exit equo. Ouid. 15. Metamorph.

Vigil Lucifer exit aquis Eois. Ouid. 6. Fast.

Tertius auroram pulsabat Lucifer. Stat. 12. Theb.

Retegens diem, noctísque fugans tempora Lucifer. Ouidius 8. Metamorph.

Luciferi. Ouid. 3. Fastorum,

Tres vbi luciferos veniens præmiserit Eos.

Luciferus, pen corr. Adiectiuum { [illegible] } vt

Diana lucifera. Valer. 7. Argon.

Equi luciferi. Ouid. epist. 11,

Denáque luciferos luna mouebat equos.

Pueri luciferi. Ouid. 3. Fastorum,

Restat vt inueniam, quare toga libera detur

Luciferis pueris candide Bacche tuis.

Lucifugus, pen. corr. Adiectiuum, Qui fugit lucem. Cic. 1. de Finibus, Ecce autem alij minuti & angusti, aut omnia semper desperantes, aut maleuoli, inuidi, difficiles, lucifugi, maledici, monstrosi.

Blattæ lucifugæ. Virg. 4. Georg.

Lucerna, lucernæ { [illegible] } Notum instrumentum. Cic. 4. Acad. Itaque Timagoras Epicureus negat sibi vnquam quum oculũ torsisset, duas ex lucerna formulas esse visas.

Cubicularis lucerna, Vide CVBILE.

Matutinæ lucernæ. Iuuenal. satyr. 12.

Seræ lucernæ. Martial. lib. 10. epigr. 19.

Lucerna simplex. hoc est vnam tantùm partem exporrectam habens, & vno ellychnio contenta, quæ cubicularia dicitur: de qua Martialis lib. 14. aut dimyxos, ad duo ellychnia ferenda: aut trimyxos, ad tria: aut polymyxos, ad plura. Idem lib. 14,

Illustrem quum tota meis conuiuia flammis,

Tótque geram myxos, vna lucerna vocor.

Vigiles lucernæ. Horat. 3. Carm. ode 8.

Viuæ lucernæ. Horat. 3. Carm. ode 21.

Lucerna eadem scripsi. Cic. ad Atticum, lib. 8, Ego XIIII. Calend. quum eadem lucerna hanc epistolam scripsissem, qua inflammaram tuam, Formiis ad Pompeium, si de pace ageretur, præfectus: si de bello, quid ero? Id est, eodem tempore. Idem lib. 7, Facerem diutius, nisi me lucerna desereret.

Lucernas fraudare. Horat. Non quo fraudatis immundus nacta lucernis. Quo loco Turnebus, Non vt opinor, inquit, oleum intelligit è lucerna sumptum. Nec enim in ea satis est olei ad vnctionem: deinde quis è lucerna quàm ampulla sumere mallet? Ego genus quoddam olei lucernarium fuisse appellatum lego, quod vile & rancidum esset, & ad lumina relegatum: quo tamen inopes & sordidi vngere se solebant, quum Horatius optimo oleo primæque notæ vteretur. Nã qui oleo se vngit, eo quo solent lucernæ accendi, is lucernas defraudat alimento suo, suóque fomento. De oleo lucernario Aëtius meminit, vt ibidem Turnebus refert.

LUXO, luxas { [illegible] } luxâre, à Luo, luis: significat Soluere, suo loco mouere. Plin. lib. 17. cap. 24, Aut circunfossor iniurioso ictu verberauit. Vel etiam subarator imprudens luxauit radices.

Luxata { [illegible] } dicuntur, inquit Festus, locis suis mota & soluta. Plin. lib. 17. cap. 28, Contrà luxata membra iungẽda harundinum fissuræ. Cato cap. 157, Et luxatum siquod est, bis die calida foueto.

LUXUS, huius luxus, mascul. gen. { [illegible] } Superfluitas, & nimia profusio: Sumptuosior cibi, vestitus, & aliarum rerum cura. Cic. 5. Verr. Nisi fortè existimatis, eum in vino ac luxu non risisse, qui, &c. Terent. Adelph. 4. 7, Domus sumptuosa, adolescens luxu perditus.

Dissuasor honesti, luxus. Claud. 3. de raptu Proserp.
Populator opum, luxus. Claud. 1. in Ruffin.
Famosus luxus Tarenti Claud. 8. Paneg.
Pudendus luxus. Tacit. lib. 3.
Regali luxu splendida domus. Virg. 1. Æneid.
Regifico luxu paratæ epulæ. Virgil. 6 Æneid.
Pocula ducere multo luxu. Propert. lib. 2. eleg 10.
Effusus in luxum. Tacit. lib. 10.
Explicare suos luxus. Lucan. lib. 10.
Fouere hyemem luxu. Virgil. 4 Æneid.
Solutus luxu. Quintil lib. 3. cap. 8.
¶Luxũ, inquit Nonius, id est vulsum, & loco motũ, quod nunc luxari ignari Latinè dicimus. Inde Luxuria, quia à recta viuendi via sit exclusa, & eiecta.

Luxuria, luxuriæ, Idem { ἀσωτία. } Cic. lib. 1. Offic. Intelligimus quàm sit turpe diffluere luxuria, delicatè ac molliter viuere. Idem pro L. Murena, Odit Pop. Rom. priuatam luxuriam, publicam magnificentiam diligit.
Luxuria (inquit Festus) motum est solutio.
Instrumenta luxuriæ. Ouid. 5. Fast. Intelligit aurum & argentum.
Conuitia luxuriæ. Quintil. lib 4 cap. 2. Vt si defendendus est M. Cælius, nónne optimè patronus occurrat prius conuitiis luxuriæ, petulantiæ, impudicitiæ, quàm veneficij?
Pestis blanda, luxuria. Seneca Octau. 7.
Misera luxuria Propert. lib. 1. eleg. 2.
Solers luxuria. Pers. satyra 5.
¶Cepit præfectos luxuria, Vide CAPIO.
Circunscribere luxuriam vtilitate, Vide CIRCVNSCRIBO.
Via facta est luxuriæ. Propert. lib. 3. eleg. 13.
Indulgere luxuriæ, Vide INDVLGEO.
Luxuria foliorum. Virg 1 Georgicorum,
At si luxuria foliorum exuberat vmbra.
Luxuria humoris. Plinius lib. 9. cap. 2. Causa euidens, humoris luxuria.

Luxuries, luxuriei, fœm gen. Idem { ἀσωτία. } Cic. 1. Verrina, Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis, auaritia in rapinis, &c. Ibidem 4, Quum perferre non possent luxuriem, crudelitatem, auaritiam, superbiam. Et pro Rosc. Amer. In vrbe luxuries creatur, ex luxuria existat auaritia, necesse est.
Perferre luxuriem alicuius, Vide PERFERO.
Prædulce malum luxuries. Claud. 2 Paneg.
Luxuries segetum, quam Plin. lib. 18 cap. 17, inter vitia frugum ponit, id est redundantia germinis: nempe quando feminis abundantia ipsas segetes suffocat. Cic 2 de Orat. Quod si hic noster Sulpitius faceret, multo eius oratio esset pressior, in qua nunc interdũ, vt in herbis rustici solent dicere, in summa hubertate inest luxuries quædam, quæ stylo depascenda est. Id est, scribendi frequentia, & assidua meditatione reprimenda illa naturalis hubertas, quæ interdum redundat. Virgil. 1. Georgicorum,
Luxuriem segetum tenera depascit in herba.

Luxuriosus, pen. prod. Adiectiuum { ἄσωτος } In re familiari solutus, inquit Festus. Cicero 2. de Finibus, Si ea quæ sunt luxuriosis efficientia voluptatum, liberarent eos deorum & mortis & doloris metu &c.
Luxuriosus in. Cic. pro Lege agraria. Vt in suis rebus, ita in Rep. luxuriosus nepos, qui prius syluas vendat, quàm vineas.
Amor luxuriosus Ouid 2. de Remed Amor.
Cultus luxuriosus, Delicatus & mollis. Quintil libro 8. in Procem. Muliebris & luxuriosus cultus non corpus exornat, sed detegit mentem.
Frumenta luxuriosa, Quę confertim & copiosè nimis proueniunt: ita vt immitti in ea soleant oues ad depascendum. Cicero in Orat. de rusticis loquens, Siquidem est eorum gemmare vites, sitire agros, lętas esse segetes, luxuriosa frumenta, &c.
Lętitia luxuriosa, Nimia, & profusior quàm par est. Liu. 2. ab Vrbe, Eo nuntio erecti Patres, erecta plebs, sed Patribus nimis luxuriosa ea fuit lætitia.
Pabula luxuriosa, Quæ maximam herbarum copiam adferunt. Plinius lib. 17. cap. 4, Nec luxuriosa pabula, pinguis soli semper indicium habent.
Seges luxuriosa. Ouid 1. Fast.
Vitis luxuriosa. Columella lib. 5 cap. 6, Plerique vitem validam & luxuriosam falsò crediderunt feraciorem fieri.
Luxuriosior. Plin. lib. 17. cap. 3, Alterum genus luxuriosius.

Luxuriosè, pen. prod. Aduerbium { ἀσώτως. } vt Luxuriosè viuere: hoc est, Molliter & delicatè. Cicer. pro Cælio, Cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriosè viuere.

Luxurio, luxurias, luxuriâre, vel Luxurior, luxuriaris { σπαταλῶ } luxuriari, Deponens: vtrunque significat Superabundare, profundere, & lasciuire. Liu. 1. ab Vrbe, Positis externorũ periculorum curis ne luxuriarent otio animi, quos metus hostium, disciplináque militaris continuerat. Plaut. Pseudolo, 10.
Luxuriantur, lustrantur, comedunt.
Deliciis luxuriare. Ouid. epist. 15.
Luxuriat liber vmbilicis. Martialis lib. 3.
Luxuriari variis colorum picturis. Plin. lib. 16. cap. 25.
Luxuriant animi rebus plerunque secundis. Ouid. 2. de Arte.
Animi luxuriant iuuenilibus annis. Ouid. 5. Fast.
Mens luxuriat. Ouid 1. de Arte.
Membra luxuriant. Ouid. 7. Metamorph.
Pecus luxuriat in pratis. Ouid 1. Fast.
Luxuriantur arbores, quum abundantius ramos emittũt, siue producunt. Colum. de Arb. cap. 11, Cacumina virgarum ne luxurientur demutilato.
Ager assidua luxuriabat aqua. Ouid. 4. Fast.
Humus luxuriat. Ouid. epist. 1.

Luxurians, Participium { σπαταλῶν. } vt
Compescere luxuriantia. Horat. 2. epist. 2.
Luxuriatus, pen. prod. Aliud participium. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.
Non tamen, vt lusit, rursus mea littera ludet:
Sit semel illa meo luxuriata ioco.
Fames luxuriata multo sanguine. Stat. 2. Thebaid.

L Y

LYAEVS { λυαῖος } dicitur Bacchus, vt Grammaticis placet παρὰ τὸ λύειν, Id est soluere, quòd curas soluat, atque discutiat.
Pater Lyæus. Virgil. 4 Æneid.
Annosus Lyæus, Vinum vetus. Tibul. lib. 3. eleg. 2.
Pubescentem Lyæum, Id est vuas maturescentes, dixit Statius 2. Syluarum.
Corniger Lyæus. Ouid. 3. Amor. eleg. 14.
Vda Lyæo tempora Horat. 1. Carm. ode 7.
Dulci Lyæo curam soluere. Horat. Epod. 9.
Largi flumina Lyæi. Stat. 1. Sylu 6.
Iocoso Lyæo consilium arcanum retegere. Horat. 3. Carm. ode 21.
Succus Lyæi. Sil. lib 7.
Pocula nec norant succis mulcere Lyæi;
Fonte sitim, & pura soliti defendere lympha.

Lyæus, Adiectiuum { λυαῖος } pro Lyæus, figuratè: vt Latex Lyæus, Id est vinum. Virgil. 1. Æneid.
LYCAEVS. Vide LYCEVS.
LYCAMBES { Λυκάμβης } vir Thebanus, quem Archilochus poeta iambis ad suspendi ùadegit: de quo vide in dictione ARCHILOCHVS.
Infidus Lycambes. Horat. Epod. 6. Idem de Lycãbe, lib. 1. epist. 20.
Lycambeus, pen. prod. Adiect. { λυκαμβεῖος. } Ouid. in Ibin,
-in te mihi liber iambus
Tincta Lycambeo sanguine tela dabit.
LYCAON, pen. prod. huius Lycaonis, pen corr. { λυκάων } Titani ac Terræ filius, Arcadiæ rex, qui (vt in fabulis fertur) à Ioue in lupum conuersus fuit, quòd Iouem hospitem necare moliretur. Seruius enarrans locum Virgilij 1 Georgicorum,
Nauita tum stellis numeros, &c. Vide Ouid. 1. Metamorph.
Notus feritate Lycaon Ouid. 1. Metamorph.
Arx sontes Lycaonis. Stat. 11. Thebaid.
Lycaonius, pen. corr. Adiect. { λυκαόνιος. } vt
Axis Lycaonius, Septentrionalis Ouid. 3. Trist. eleg. 2.
Astra Lycaonia. Claud 8. Paneg.
Callisto Lycaonia Catull. de coma Berenicis, epigr 67.
Mensæ Lycaoniæ fœda conuiuia. Ouid. 1. Metamorph.
Lycaonus, pen. corr. Adiect. { λυκάονος } Idem quod Lycaonius. Ouid. 2. Fastorum,
Cui dea, Virgineos periura Lycaona cœtus Desere.
LYCAONES { λυκάονες } populi sunt Asiæ, Phrygibus & Gallogræcis, quos Galatas nominari ante scripsimus, vicini. Author Pompon. Mela lib. 1. ¶Sunt & Lycaones, vt ait Solinus, lupi ceruice iubati, & tot modis varij, vt nullum eis abesse colorẽ dicant. Plin. lib. 8. cap. 34. in Indis Lycaones esse scribit. Pomponius libro 3. de Æthiopia scribens, Sunt & fæuissimę feræ omni colore varij lycaones, & quales accepimus sphingas.
Lycaonia { λυκαονία } Ipsa Asiæ regio, à qua Lycaones, quæ mediũ quodammodo locum & arcem occupat. Sunt qui scribant Lycaoniã esse partem Arcadiæ cognominatam.
LYCASTE, Priami filia fuit pulchritudine insignis adeò, vt captus ex ea Polydamas Antenoris & Theano sororis Hecubæ filius, illã ex concubina susceptam sumeret in vxorẽ. Bocatius. ¶Fuit & alia Lycaste, quæ ob pulchritudinem Venus vocabatur.
LYCASTOS, Vrbs Cretæ, sic à luporum multitudine dicta, quæ ibi esse creditur. Huius meminit Pomponius Mela libro 2. Strabo item libro 10.
LYCES, idem qui & Lycus. Valer. 4. Argonaut. Quas Tanais, flauúsque Lyces, Hypanísque, Nomásque Addat opes. Vide LYCVS.

Lyceum, lycei, pen. prod. vel lycæum: nam λύκειον per ει scribitur: Fuit Athenis schola Aristotelis. Vnde Peripateticorum nomen effulsit. Cic. 1. Academ. Qui erant cum Aristotele, Peripatetici dicti sunt: quia disputabant inambulantes in Lycio.
Lyceum, fuit etiam gymnasium Ciceronis in Tusculano, à nomine scholæ Aristotelicæ, de quo libro 1. de Diuinat. sic refert, Nuper quum essem cum Qu. fratre in Tusculano disputatum est. Nam quũ ambulandi causa in Lyceum venissemus (id enim superiori gymnasio nomen est, Perlegi, ille inquit, tuum paulo antè tertium De natura deorum.
LYCEVS, pen. prod. { λύκαιος } Mons Arcadiæ, qui Pani deo sacer est, & vbi templum bicornis Fauni. A quo Lycea, ludicra illi sacrata, Lupercalia dicta Ouid. lib. 2. Fastorum, Faunus in Arcadia templa Lyceus habet. Dictus Lyceus ἀπὸ τῶν λύκων, Id est à lupis, quibus propter frequentiam pecudum abundabat.
Amnes Lycei. Virgil 3. Georg.
Saltus Lycei Virgil. 1 Georg.
Collis Lycæus. Ouid. 1. Metamorph.
Culta arbusta Lycei. Ouid 2. Metamorph.
Gelidum Lyceum Virgil. 10 eclog.
Viridis Lyceus. Virgil. 4. Georg.
Vmbrosus Lyceus Stat lib 1. Thebaid.
Lyceus, pen. prod. Adiect. { λύκειος. } vt
Nemus Lyceum. Ouid 8 Metamorph.
LYCHAS { λίχας } nomen famuli Herculis, cui Deianira vestem imbutam cruore Nessi, ad maritum perferendam dedit. Ille verò quum veste ardore & veneno consumeretur, furore actus Lycham in mare Euboicum ex OEtha monte deiecit, qui illic in scopulum mutatus fuisse dicitur. Fabulam vide apud Ouid. libro 9. Metamorph. quam his versibus claudit,
Nunc quoque in Euboico scopulus breuis eminet altò
Gurgite, & humanæ seruat vestigia formæ

Quem quasi fenfurum nautæ calcare verentur,
Appellántque Lychan.

Lychnis, lychnidis, penult. corr. {λυχνὶς} Herbæ genus, Dioscorid.

Lychnites, lychnitis, penult. prod. masc. g. {λυχνίτης} Lapidis genus, de quo Plin. lib. 36. cap. 5. Omnes autem tantum candido marmore vsi sunt è Paro insula, quem lapidem cœpere lychnitem appellare, quoniam ad lucernas in cuniculis cæderetur, vt author est Varro, mul tis postea candidioribus repertis.

Lychnitis, pen. prod. huius lychnitidis, pen. corr. f. g. {λυχνῖτις} Herbæ species: de qua Plin. lib. 25. cap. 10.

Lychnus, lychni, masc. g. {λύχνος} Latinè lucerna dicitur. Varro, Lucerna à luce dicta est: aut ab eo quod vocāt Græci λύχνον. Cic. Quint. fratri, lib. 3. Hanc scripsi ante lucem, ad lychnum ligneolum, qui mihi erat periucundus, quòd eum te aiebant, quum esses Sami, curasse faciendum. Legitur & lychnuchum. Idem pro Cælio, Lux denique longè alia est Solis & lychnorum.

Pendentes lychni. Lucret. lib. 5.
Incensi lychni dependent aureis laquearibus. Virg. 1. Æneid.

Lychnius non autem lychnus dicendum ostendit Seruius: quum primam corripi dicat: quod fieri non posset, nisi post n sequeretur i, & trisyllabum fieret. Virg. 1. Æneidos,
Dependent lychnij laquearibus aureis.

Lychnuchus, lychnuchi, pen. prod. {λυχνοῦχος} dicitur quicquid lucernā sustinet. Plinius lib. 34. cap. 3. Placuere & lychnuchi pensiles in delubris aut arborum modo mala ferentium lucentes. Suetonius in Cæsare cap. 37. Ascéditque Capitolium ad lumina, quadraginta elephantis dextra atque sinistra lychnuchos gestantibus.

LYCIA {Λυκία} minoris Asiæ regio inter Pamphyliam & Cariam sita, cognominata est à Lyco rege Pandionis filio, atque, vt ferūt, infestata olim Chimeræ ignibus. Pompon. lib. 1. Lycia propè tota Tauro mōte premitur, eius iugis bona parte clausa. Lycios autem primum Termilas dictos Herodotus lib. 7. scribit. quem vide in septimo. De Lyciorum laudibus legito Strabonem lib. 14. Lycia hodie Briquia dicitur. Ptolemæus lib. 5. cap 3.

Vrbes Lyciæ Ouid. 4. Metam.
Dumeta Lyciæ. Horat. 3. Carm. ode 5.
Fertilis agris Lycia. Ouid 6. Metam.
Hyberna Lycia. Virg. 4. Æneid.

Lycius, Adiectiuum {Λύκιος} vt Cateruæ Lyciæ. Horat. 1. Carm. ode 8.
Deus Lycius, Apollo. Propertius lib 3. eleg. 1.
Ne mea contempto lapis indicet ossa sepulchro
Prouisum est, Lycio vota probante deo.
Montes Lycij. Stat 1. Sylu 2.
Pharetra Lycia. Virg. 7. Æneid.

LYCIDAS, pen. corr. Centauri nomen & pastoris apud Virgilium.
Lycida, Vocatiuus. Virgilius 7. ecloga,
Sæpius at si me Lycida formose reuisas.

Lycidas, Nomen etiam pueri apud Horatium, 1. Carm. ode. 4.
Nec tenerum Lycidam mirabere, quo calet iuuentus
Nunc omnis.

LYCIMNIVS, Frater Astiochiæ, auunculus Tlepolemi, à quo & ipse interemptus est. Homerus.

LYCINIA, amica Horatij, de qua ipse lib. 2. Carm. ode 12,
Me dulcis dominæ Musa Lyciniæ, &c.

LYCISCA, nomen canis, Diminutiuum à λύκος quod lupum significat. appellata sic quòd vel ex lupo nata sit, vel similis sit lupo. Virgilius 3. ecloga,
- multum latrante Lycisca. Ouid. 3. Metamorphoseos,
Et Thous, & Cyprio velox cum fratre Lycisca.

LYCISCVS, pueri nomen apud Horatium, Epod. 11,
Nunc gloriantis quamlibet mulierculam
Vincere mollitia, amor Lycisci me tenet.

Lycium {λύκιον} medicamentum ex radice rhamni syluestris factum. Plin. lib. 24. cap 14. Huius radice decocta in aqua fit medicamentum, quod vocant lycium. Et paulo pòst, Lycium præstantius è spina fieri tradunt, quam & pyxacanthon chironiam vocant.

LYCOMIDES, pen. prod. {Λυκομήδης} Creontis fuit filius, teste Homero Iliad 9.

LYCON, ex Troade, Stratonis discipulus, è Theophrasti schola: huius in dicendo suauitatem nomen maximè demonstrat, quòd addita litera G, Glycon sit cognominatus. habitu fuit mollis & delicatus. Quatuor huius nominis memorantur, Primus Pythagoricus, Secundus hic, Tertius versificator, Quartus epigrammaton poeta. Diogenes Laertius.

LYCOPHRON, pen. corr. huius Lycophronis, penult. corr. {Λυκόφρων} Chalcidensis ex Eubœa, filius Soclis, adoptatus verò à Luco Rhegino, grammaticus, & Tragœdiarum scriptor. Estque vnus ex septem qui Pleias vocati sunt. Stat. 5. Sylu. 3. Carmina Battiadæ, latebrásque Lycophronis atri. Atrum vocat quasi obscurum, vel quia in omnibus scriptis obscurior fuit: vel certè ad Alexandram alludit, de qua dixit Suidas. Ouidius eum sagittis interfectum esse innuit, quum inquit in Ibin,
Vtque cothurnatum periisse Lycophrona narrant,
Hæreat in fibris fixa sagitta tuis.

Lycophthalmos, Gemma quatuor est colorum, ex rutilo & sanguineo: in medio nigrum candido cingitur, vt luporum oculi, illi per omnia similis Plin. lib. 37. cap. 11.

LYCOPOLIS, pen. corr. {Λυκόπολις} vrbs Ægypti, sic à lupis cognominata. Diod. Sicul lib. 2.

Lycopsis, herba {λυκοψὶς} Vide Plin. lib. 27. cap 11.

LYCORIAS nomen Nymphæ apud Virgilium 4. Georg.

LYCORIS, pen. prod. {Λυκωρίς} meretrix fuit alio nomine Cytheris dicta, à Cornelio Gallo poeta adamata De qua Virgilius sæpe in Gallo. Vide item multa in dictione CORNELIVS.

LYCORMAS {Λυκόρμας} fluuius est qui è Boienfibus inter Ophientes gentem Ætolicam oritur, vocatus postea Euenus, ab Eueno qui se in eum præcipitauit. De quo Strabo lib. 7. Ouid. 2. Metamorphoseos,
Arsurúsque iterum Xanthus, flauúsque Lycormas.

Lycos, Genus aranei, Plinio, lib. 30. cap. 6.

LYCTONIA, Vrbs Cretæ insulæ, vt notat Tortelius.

LYCTVS, Vrbs Cretæ, à Lycto filio Lycáonis appellata. Quidam Lyrtum vocant, eo quòd in loco alto posita sit. Quod enim sursum & sublime est, lyttum vocant. Hæc Stephanus.

Lyctius Adiectiuum {λύκτιος} vt Lyctius Idomeneus. Id est Cretensis. Virgil.

LYCVRGVS {Λυκοῦργος, Λυκόοργος} Lacedæmonum rex, qui fuit philosophus, & Lacedæmoniis leges sanctissimas condidit: astrictis ciuibus iuramento, quòd tam diu eas intemeratè obseruarent, donec ipse rediret: è patria nunquam rediturus emigrauit. De quo Valerius, Iustinus, Aristoteles, & Plutarchus multa.

Lycurgus durissimarum Lacedæmoniis legum author musices disciplinam probauit. Quintil lib. 1. cap. 10. ¶ Lycurgus item rex Nemeæ regionis Hypsiphilen regis Thoantis filiam nato suo nutricem adhibuit. Author Statius 5. Thebaid. ¶ Lycurgus præterea rex Thraciæ fuit, qui vt habet fabula, dum cōtemnens Liberum, eius amputat vites, crura sua incidit. Re vera autem abstemius fuit: quos constat acrioris esse naturæ: quod etiam de Demosthene dictum est. Hæc Seruius enarrans illud Virgilij 3. Æneidos,
Thraces arant acri quondam regnata Lycurgo.
Latissima regna Lycurgi. Ouid. epist. 2.
Thracis exitium Lycurgi. Horat. 2. Carm. ode 19.
Bipennifer Lycurgus. Ouid. 4. Metam. de Baccho.
Vesanus Lycurgus. Propert. lib. 3. eleg. 17.

Lycurgeus, Adiectiuum {Λυκούργειος} Cic. ad Attic. libro 1. Nosmetipsi, qui Lycurgei à principio fuissemus, quotidie demitigamur. Vbi interpres, Lycurgei, Id est optimates, legum assectæ & propugnatores, qualis Lycurgus apud Laconas legum conditor. Budæus leuerissimum interpretatur. Turnebus contrà à Lycurgo oratore, qui accusator vehemens fuit & acerbus, adiectionem illam deriuatam scribit, ac acrem & asperum interpretatur, qualis Cicero in Clodium fuisse videtur.

LYCVS, nomen proprium viri, quo nomine multi vocati sunt. Vnus Troianus, de quo Virgil. 1 Æneid. Fata Lyci. Alter Thebanus ignobilis exul, quia absente Hercule reuersus, Creontem regem occidit, & regnū tenuit. Item alius Thebanus rex, maritus Antiopæ: Alius Pandionis filius, qui à se Lyciam nominauit. Alius Lycaon, in lupum à Ioue conuersus est. Fuit & alius Lycus, Priami filius. Item vnus ex centauris. Fuit item Lycus medicus Neapolitanus, cuius meminit Plin. lib. 20 cap. 20.

Lycus, puer quidam fuit ab Alcæo dilectus. Horatius 1. Carmin. ode 32.

Lycus {Λύκος} Armeniæ fluuius. Strab. lib. 11.

LYDA {Λύδη} Antimachi poetæ vxor fuit, quam egregiè animo charam habuit, quæ quum mortua esset, elegiam qua mœrorem solaretur sibi fecit nomine Lyden, vbi enumeratis heroicis calamitatibus & infortuniis, malis alienis ægritudinem sibi minuit. Huius meminit Plutarchus in libro De consolatione. Propertius,
Nec tantum Clario Lyde dilecta poetæ, &c.

LYDDA {Λύδδα} Palæstinæ Iudææ vrbs, Ptolemæo lib. 5. cap. 16. Alio nomine Diospolis. Hodie Rama.

LYDIA {Λυδία} Asiæ regio Æolis & Ioniis vicina, nota est Crœsi fortuna & rebus gestis, tum etiam Pactoli fluuij fama aurum trahentis. Vide Strabonem, & Pomponium lib. 1. in summa Asiæ descriptione.
Ingens Lydia. Virg. 4 Georg.
Lydia tota fremit. Ouid. 6. Metam.

Lydus {Λυδὸς} Qui est ex Lydia. Lydi (authore Herodoto lib 1.) primi aurum argentúmque percusserunt, primíque caupones institorésque fuerunt.
Lydorúmque manum, collectos armat agrestes. Virg 9. Æneid.

Lydus, Adiectiuum {Λυδὸς} Ouid. 2. Fastorum,
Ridet amatorem Lyda puella suum. Intelligit Iolen.

Lydius, Aliud adiect. {Λύδιος} vt Aurifer amnis Lydius. Tibul. lib. 3. eleg. 3 Intelligit Pactolum.

LYDIA, amica Horatij, cuius in Odis sæpe meminit.

Lydius {λύδιος} Theophrastus lib. De natura lapidum, ait lapidem quendam esse, qui Lydius seu Heraclius dicatur, qui attritu aurum atque argentum cuiusmodi sit arguat. Hunc quidam magnetem putant, velut Herculanum, qui ferrum ad sese trahit: vnde nomen etiam additum fidetur. Sed ex Theophrasti verbis satis liquet basanon significari, quem Latini vocant indicem, in quem Battus ille pastor apud Ouid. 2. Metamor. transfiguratus est, manet nimirum etiamnum in lapide prodendi studio, nec Heraclium vocatum ab Hercule, sed ab Heraclea Lydiæ ciuitate. Plin. lib 33 cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inueniri nisi in flumine Tmolo, vt author est Theophrastus: nunc verò passim, quem alij Heraclium, alij Lydium vocant. Sunt autem modici, quaternas vncias longitudinis, binásque latitudinis non excedentes. Iis coticulis periti, quum è vena vt lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti, vel æris, scrupulari differentia, mirabili ratione non fallente. Vicem autem prouerbij habet in eos qui vehementer acri, exactóque iudicio sunt. Erasmus.

LYDVS, Herculis filius ex Iole. Alter filius Athys, & frater Tyrrheni: à quo Lydia regio est appellata. Nam quum propter terræ sterilitatem fratres simul terre non possent: Tyrrhenus sorte iacta discedens, cum ingenti multitudine ad Italiam veniens eam tenuit partem, quæ ad mare inferum versa est, & à se Tyrrheniam nominauit. Lydus verò remanens, Mæoniam de suo nomine vocauit.

LYGDAMVS, nomen est viri proprium. Perottus.

LYGDAMVM, Plinio lib 5. cap. 30. oppidi nomen est.

LYMIRA, Lyciæ flumen est, & eodem nomine ciuitas, inquit Pomponius lib. 1. in descriptione Lyciæ.

Lympha {νύμφη} Aqua dicitur Latinis, Græcis verò νύμφη: mutanerunt autem Latini ν in λ. Colum.lib.10, Doctáque Parthenope Sebethide rosida lympha.

Fluuialis lympha. Virg.4.Æneid.
Fugax lympha trepidat obliquo riuo. Horat.2.Carm.ode 3.
Gelida lympha. Ouid De medicamine faciei.
Leuis lympha. Horat.Epod.16.
Liquidæ lymphæ. Ouid.3.Metam.
Loquaces lymphæ saxis desiliunt. Horat.3.Carm.ode 13.
Lucentis lymphæ stagnum. Ouid.4.Metam.
Manantes lymphæ. Horat.Epod.2.
Puteales lymphæ. Lucret.lib.6.
Sobria lympha mista mero. Tibull.lib.2.eleg.1.
¶Vulnera lymphis abluere. Virg.4.Æneid.
Dare lymphas manibus. Virg.1.Æneid.
Copia lymphæ finit sitim. Horat.2.epist.2.
Hausit de gurgite lymphas. Virg.9.Æneid.
Ora manúsque tua lauimus Feronia lympha. Horat.1.Serm.saty.5.
Restinguere pocula lympha. Horat.2.Carm.ode 11.
Vulnera siccare lymphis. Virg.10.Æneid.

Lymphor, lymphoris, Antiquum, Idem quod lympha. Lucilius, Impermistum lymphorem. Nonius.

Lymphaticus, pen.corr. {νυμφόληπτος} Furiosus, insaniens, qui vitium ex aquæ conspectu contraxit, vel ex imagine visa in aqua. Plin.lib.25, scribit helleborum mederi melancholicis, insanientibus, & lymphaticis, elephantiæ, & tetano. Festus, Vulgò memoriæ proditum est, quicunque speciem quandam è fonte, id est effigiem nymphæ viderint, furendi non fecisse finem, quos Græci νυμφολήπτους vocant, Latini lymphaticos appellant.

Lymphatici etiam dicuntur hydropici. Serenus de hydrope loquens, Helleboro quoque purgatur lymphaticus error. Sed & Lymphatici etiam Isidoro sunt, qui à rabioso cane morsi aquam metuunt: adscribam eius verba, Vnde & Latini hunc morbum ob aquæ metum lymphaticum vocant.

Lymphati nummi. Plaut. Pœnulo, AG. Sunt mihi intus nescio quot nūmi aurei lymphatici. M. Deferto ad me, faxo actūtum constiterit lymphaticum.

Lymphatica somnia. Plin.lib.26.cap.8.
Lymphaticus pauor. Liu.10.ab Vrbe.

Lympho, lymphas, lymphâre, Perturbare, & in furorem impellere. Valer.3.Argon. Rupta quies: deus ancipitem lymphauerat vrbem.

Lymphans, Participium. Stat.10.Thebaidos,
Ecce recens, superis animum lymphantibus, horror
Thiodamanta subit.

Lymphor, lympharis {μαίνομαι} lymphari, Insanire, desipere. Plin.lib.34.cap.17, Hac herba epota, lymphari homines obseruantibus miraculis. Curtius, Quippe lymphari, trepidare cœperūt, omnia pectora occulto metu percutiente.

Lymphatus, pen.prod. Adiect. {νυμφόληπτος} Idem quod lymphaticus, Insanus, quasi Nympharum spiritu correptus. Liu.7.ab Vrbe, Et tunc quidem velut lymphati & attoniti munimentis suis trepido agmine inciderunt. Cic.1.de Diuin. Et Plinius lib.30.cap.10, Rursus magi tradunt lymphatos sanguinis talpæ aspersu resipiscere.

Furor lymphatus. Senec Medea, 6.
Metu lymphato trepidare. Lucan lib.7.
Mente lymphata furebant. Catul. Argon.59.
Ore lymphato furens. Senec. Troad.1.
Pectora lymphata. Ouid.11.Metam.
Vrbs lymphata incertis horroribus. Stat 10. Thebaid.

Lymphationes nocturnæ {νυμφοληψίαι νυκτεριναί.} Plinius lib.34.cap.15, Nanque circunscribi circulo, térve circunlato mucrone, & adultis & infantibus prodest contra noxia medicamenta: & præfixisse in limine, è sepulchro euulsos clauos, aduersus nocturnas lymphationes.

Lymphatus, huius lymphatus, Verbale. Plin.lib.37.cap.10, Aliam eodem nomine argentei coloris, contra lymphatum habendam.

Lympidus, Vide LIMPIDVS.

LYNCESTVS {λυγκηστίς} aqua, quæ vocatur acidula, vini modo temulentos facit. Plin.lib.2.cap.103. Hinc

Lyncestius, Adiectiuum {λυγκήστιος.} Ouid.15.Metam. quum de Clitorio amne dixisset,
Clitorio quicunque sitim de fonte leuarit,
Vina fugit, gaudétque meris abstemius vndis. Subiungit deinde,
Hinc fluit effectu dispar Lyncestius amnis,
Quem quicunque parum moderato gutture traxit,
Haud aliter titubat quàm si mera vina bibisset.

Lynceus, Adiectiuum, Vide LYNX.

LYNCEVS {λυγκεύς} disyllabum, huius Lyncei vel Lynceos, pen.corr. Nomen proprium eius, qui fuit vnus ex Argonautis, acutissima oculorum acie præditus: qui dicebatur videre vltra parietem, & (vt historici tradunt) conspexit nouissimam Lunam, primámque eodem die in signo Arietis, quod paucis mortaliū contigit vidisse. Vnde Valer. 1.Argon. -solus transibit nubila Lynceus. Hunc Varro centum triginta millia passuum prospexisse scribit: solitúmque exeuntem à Carthagine classem Punicam, numerúmque nauium ex Lilybitana Siciliæ specula manifestissimè notare. Solinus hunc Strabonē vocat. Plin. quoque lib.7.cap.21, Tradidit Cicero fuisse, qui perVideret centum triginta quinque millia passuum. Huic & nomen M. Varro reddidit, Strabonem vocatum. Solitum autem Punico bello, à Lilybæo Siciliæ promontorio, exeunte classe Carthaginis portu, etiam numerum nauium dicere. Certè ratio temporum non patitur eundem esse Lynceum Argonautam, & hunc Varronis Plinísque Strabonem. nam Argonautæ ante bellum Troianum fuere. at hic Strabo tempore belli Punici fuit in viuis. Quamobrem mirari subit Valerium Maxim.lib.1.cap. De miraculis, ita scribentem: De Lynceo. deinde subdit, Nec illius quidem paruæ admirationis oculi, quem constat tam certa acie luminum vsum esse, vt à Lilybæo portu, Carthaginiensium egredientes classes intueretur. Sed fortè Lynceum dicit Valerius adiectiuè, quasi Lynceis oculis præditum. Iudicet lector. Pindarus & Apollonius in Argon. referūt illum per abietem fratrem suum à Castore occidi vidisse, cuius necem describit Ouid 5.Fastorum,

Pectora traiectus Lynceo Castor ab ense, &c.

Prouerbium vide apud Erasmum, Lynceo perspicacior. Horatius 1.epistola 1,
Non possis oculo quantum contendere Lynceus,
Nunc tamen idcirco contemnas lippus inungi.

Lynceus & Idas, Aphareì filij fuerunt, vnde Aphareidas illos vocat Apollonius 1.Argon. & Ouid.8.Metam. Et duo Thestiadæ, & proles Aphareia Lynceus. Pausanias in Messeniacis, Inter Apharei, inquit, filios, natu grandior Idas erat, & celsiori animo præditus: Lynceus iunior. Quem (sicut credibile videtur) tanta oculorum acie valuisse Pindarus scripsit, vt quercus etiā truncos perspexerit. Lynceus an filium habuerit, nescimus. Idas autem ex Marpessa filiam Cleopatram suscepit, quam Meleager vxorem duxit. Paulo pòst, Ex Apharei filiis, commissa cum Dioscuris consobrinis propter boues pugna, alterū vt Pollux interemit, Idas autem fulmine ictus interiit, Apharei familia masculis hæredibus planè est orbata. Hæc Pausanias. De hoc Lynceo sic canit Orpheus Latinus in Argonauticis,
-accessit & Idas,
Quique procul longè trans æthera, trans mare Lynceus,
Et subter Plutum, terræque barathra profundæ
Solus in humanis visu penetrauit acuto. Censentur itaque Idas & Lynceus inter Argonautas. Porrò quòd trans æthera viderit Lynceus, putant ad Astrologiæ cognitionem, rerúmque cælestium obseruationem referendum. Plin.lib.2.cap.17, Nouissimam lunam primámque eadem die vel nocte, nullo alio in signo quàm Ariete conspici: id quoque paucis mortalium contigit. Et inde fama cernendi Lynceo. Plutum verò, terræque barathra visu penetrasse propterea dicitur, quòd primus fodinas reperit, & metalla è terræ visceribus eruit, vt vult Lycophronis interpres. cui succinit Palæphatus his verbis: Lynceum dicunt, quòd ea etiam quæ sub terra erant, prospiciebat. quod quidem falsum prorsus est. Nam veritas ita sese habet: Lynceus æs, argentum, cæteráque metalla primus inquirere cœpit. In qua quidem metallorum inquisitione, lucernas secum intra terræ penetralia circunferens, ibidem eas fortè relinquebat, ac sursum ipse æs ferrúmque reportabat. Quod factum videntes homines, dicere consueuerant, quòd Lynceus subterranea etiam prospiciebat, ob idque argentum inde sursum afferebat. Hæc ille. Huius Lyncei mater fuit Arena, vt voluit Pherecides: vel Polydora, vt Pysander: vel Laocoossa, vt Theocritus. Author Apollonij Græcus scholiastes. Hyginus quoque fabula 14, Lynceus (inquit) & Idas Apharei & Arenæ Bibali filiæ filij, Messenij ex Peloponneso. Ex his Lynceus sub terra quæque latentia vidisse dicitur, neque vlla caligine inhibebatur, ideo quòd aurifodinas norat, in quas descendebat, & aurum subitò ostendebat. Ita rumor fuit, eum sub terra solitum videre. Nec ab re fuerit hic attexere Valerij Flacci de Lynceo carmina ex lib. 1.Argonaut.
Occupat & longè sua transtra nouissimus Idas.
At frater magnos Lynceus seruatus in vsus,
Quem tulit Arene, possit qui rumpere terras,
Et Styga transmisso tacitam deprendere visu.
Fluctibus è mediis terras dabit ille magistro,
Et dabit astra rati. quúmque æthera Iuppiter vmbra
Perdiderit, solus transibit nubila Lynceus. Magnos seruatus in vsus: quia demortuo succedens gubernatori, nauim moderabitur. Rumpere terras: irrumpere, visu penetrare. Terras dabit ille magistro: Dicet, indicabit, ostendet ipsi etiam nauis magistro & gubernatori, quæ terræ vitandæ, quæ adeundæ. erit ipsius magistri magister. Perdiderit: offuscauerit, occultauerit. Idæ & Lyncei mortem his verbis exequitur Hyginus fabula 80, Idas & Lynceus Apharei filij ex Messeniis habuerunt sponsas Phœben & Ilairam Leucippi filias. Hæ autem formosissimæ virgines quum essent, & esset Phœbe sacerdos Mineruæ, Ilaira Dianæ, Castor & Pollux amore incensi, eas rapuerunt. Illis amissis sponsis, arma tulerunt, si possent eas recuperare. Castor Lynceum in prælio interfecit: Idas amisso fratre, omisit bellum & sponsam, cœpítque fratrem sepelire. Quum autem eius ossa collocaret in pila, interuenit Castor, & prohibere cœpit monumentum fieri, quòd diceret se eum quasi fœminam superasse. Idas indignatus, gladio quo accinctus erat, Castori inguina traiecit. Alij dicunt, quemadmodum ædificabat pilam, super Castorem impulisse, & sic interfectum. Quod quum nuntiatum esset Polluci, accurrit, & Idam vno prælio superauit, corpúsque fratris recuperatum sepulturæ dedit. Hactenus Hyginus. De hoc raptu meminit Ouidius in Arte libro 1,
Vim passa est Phœbe, vis est illata sorori,
Et gratus raptis raptor vterque fuit.

Lynceus, penult.prod. Adiectiuum. {λύγκειος} Vide exemplum Ouidij in LYNCEVS disyllabum.

Lyncurium, lyncurij {λυγκούριον} Gemma quæ è lyncis vrina cocta est. Plin.lib 8.cap.38, Lyncum humor ita redditus vbi gignuntur, glaciatur arescítve in gemmas carbunculis similes, & igneo colore fulgentes, lyncurium vocatas, atque ob id succino à plerísque ita generari prodito. Nouere hoc sciúntque lynces: & inuidentes, vrinam terra operiunt. Ouid.15 Metam.

LYNCVS {λύγκος} inquit Seruius, rex Scythiæ fuit, qui missum à Cerere Triptolemon, vt hominibus frumenta monstraret, susceptum hospitio, vt in se gloria tanta migraret, interimere cogitauit. ob quā rem irata Ceres eum conuertit in lyncem feram varij coloris, vt ipse variæ mentis extiterat.

LYNDVS, Homèro teste, ciuitas in Rhodo insula, in qua authore Lactantio, Herculis sacra fiebant, quorum à cæteris longè diuersus est ritus. Siquidem non εὐφημία, vt Græci appellant, sed maledictis & execratione celebratur: eáque pro violatis habent, siquando inter solennes

solennes ritus, vel imprudenti alicui exciderit bonum verbum.

Lynter. Vide LINTER.

Lynx, lyncis. masc. vel fœm. gen. {λύγξ} Animal est ex ceruariorum genere, vario colore, & maculoso tergore, & acutissimo visu prædicum. Virg. 1. Æneidos,

-maculosæ tegmine lyncis. Plin. lib. 28. cap. 8, Peregrinæ sunt & lynces quæ clarissimè omnium quadrupedum cernunt.

Variæ lynces Bacchi. Virg. 3. Georg. Varias dicit quas alibi maculosas dixerat. Sunt autem in tutela Bacchi.

Timidos agitare lyncas Horat. 2. Carm. ode 13. Alij timidas.

Imbelles lynces sectari. Stat. 2. Achil.

Fugaces Lyncas cohibere arcu. Horat. 4 Carm. ode 6.

Lynceus, pen. corr. Adiectiuum {λύγκειος} Quod pertinet ad lyncem.

Lynceis oculis contemplari, Est intentissimè conspicere. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Lynceus, Qui acutissimè videt, quisque est maximè perspicax. Cic. ad Varronem, lib. 9. 2, Quis est tam lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nusquam incurrat?

Lyra, lyræ, f. g. {λύρα} instrumentum musicum, [illegible], canere.

Astrologiæ scriptores volunt Lyram esse à Mercurio primùm inuentam in Cyllene Arcadiæ monte, & ab eo Appollini datam: Apollinem autem inuenta cithara Orpheo lyram concessisse: mortuo autē Orpheo, à musis in cælo fuisse collocatā. Alij dicunt esse lyram Arionis citharœdi, qui floruit temporibus Periandri tyrāni Corinthiaci, & primus fuit omnium citharistarum. Plinio autē Nat. hist. li. 7. c. 56, Citharam Amphion: vt alij Orpheus: vt alij Linus inuenit. Septem chordis additis Terpander: Octauam Simonides addidit: Nonam Timotheus. Lyra cecinit Thamyras primus: cū cantu Amphion, vt alij Linus. Citharœdica carmina composuit Terpander. Hieron. scribit effici in modum Δ literæ cum chordis viginti quatuor, & per digitos variis vocibus, tinnulísque ictibus in diuersis modis concitari. Constat autem multiplices fuisse distinctásque lyrarum species quas hic subiiciendas curauimus.

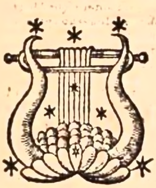

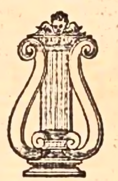

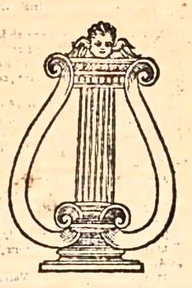

Lyram formam esse testudinis docet Plin. lib. 9. cap. 10.

Canor lyræ. Ouid. epist. 15.

Assumpta lyra canorus. Ouid 3. de Arte.

Fidicen lyræ. Ouid 4. de Ponto, eleg. 16.

Solers lyræ musa Horat. de Arte.

¶Aurata lyra. Ouid 8. Metam.

Canoræ lyræ. Claud. 3 de Rapt. Pros.

Curuæ lyræ parens. Mercurius. Horat. 1. Carm. ode 10.

Distincta lyra gemmis. Ouid. 11. Metam.

Eburna lyra Horat 2. Carm. ode 11.

Garrula lyra, Tibul. lib. 4. eleg 4.

Imbellis. Horat. 1 Carm. ode 6.

Inuicta. Ouid 3. Amor. eleg 8.

¶Laudes alicuius canere lyra. Ouid. 3. de Arte.

Increpare lyram digitis. Ouid. epist. 3.

¶Lyra, Signum cæleste. Varro 2 de Re rust. cap 5, Hoc secundum astri ortum facio, quod Græci vocant lyram, fidem nostri. Ouid. 2. Fastor. Colum. lib. 10,

Sidereóque polo cedet Lyra mersa profundo.

Lyræ, lyræ, Vox effutitia est, quam pro nugis & friuolis veteres posuerunt. Plautus,

Gerræ germanæ, atque ædepol, lyræ lyræ. Scio magnos huius ætatis viros aliud sentire, sed nihil afferunt, quod me de sententia demoueat, Verba sunt Turnebi.

Lyricus, pen. corr. Adiect. {λυρικός} Quod ad lyrā pertinet. Hinc poetæ lyrici dicti, quòd ad lyram sua carmina cantabant statuebatúrque eis chorus quinquaginta virorum, ac tauro donabantur.

Modi lyrici. Ouid. epist. 21.

Vates lyrici. Horat. 1. Carm. ode 1.

Lyrica pro carminibus lyricis, dixit Plin. iun. lib. 3. epist. 1. Scribit enim & vtraque lingua lyrica doctissima.

Lyricen, pen corr. Lyricinis, pen. corr. m. g. {λυρῳδός} Qui lyra canit.

Lyristes, lyristis, Idem {λυριστής} Sidonius, Alceo potior lyristes ipso. Plinius Iunior ad Genitorem, lib 9, Quàm multi quum lector aut lyristes aut comœdus indoctus est, calceos poscunt?

LYRCEVS, pen. prod. {λυρκεύς} fons est ex quo Inachus fluuius oritur ad Cynuriam montem Arcadiæ. Author Strabo lib. 8. Stat. 4. Theb. Aret Lerna nocens, aret Lyrceus, & ingens Inachus.

Lyrcæus, penult. prod. Adiectiuum {λύρκαιος} Ouid. 1. Metam. in fabula Iûs mutatæ in vaccam,

-iam pascua Lernæ,
Consitáque arboribus Lyrcea reliquerat arua.

Lyrceius, Aliud adiectiuum {λυρκήϊος} Valer. Flac. lib. 4. Argon.

-Lyrceia tellus.

LYRIS {λίρις} fluuius Campaniæ est, interfluens vrbem Minturnensium. Horat. 1. Carm. ode 31,

-non aurum, aut ebur Indicum:
Non rura, quæ Lyris quieta
Mordet aqua taciturnus amnis. Virgilius,
-& vmbrosæ Lyris per regna Maricæ. Acron.

LYRNESSVS {λυρνησός} vrbs Troica, vna ex vndecim quæ in Troade sunt Lyrnessos, ciuitas est Phrygiæ, vnde fuit Briseis. Seruius in illud Virgilij lib. 10 Æneidos,

Fert ingens toto connixus corpore saxum,
Haud partem exiguam montis, Lyrnessius Agmon.

Lyrnessis {λυρνησίς} Patronymicum, fœm. g Ouid. pro gentili posuit, 4. Trist. elegia 1,

Fertur & abducta Lyrnesside tristis Achilles. Id est Briseide quæ ex Lyrnesso erat.

Mœnia Lyrnessia. Ouid. 12. Metam.

LYSANDER {λύσανδρος} dux Lacedæmoniorum inuictissimus, cuius ductu Athenienses cum duce Conone illam nauali pugna cladem acceperunt. Ex quo Athenæ semidirutæ, impositúmque iugum triginta tyrannorum fuit. Victus denique Lysander à Conone ipso terrestri pugna & interfectus, vbi Pausanias eius collega in exercitu suspectus in exilium profectus est. Emicuit enim Lysander tempore Pausaniæ & Agesilai Lacedæmoniorum. Lysander & rebus gestis & animi magnitudine Syllę ex nostris comparatur Plutar. in Paral.

LYSANIAS, Orator Græcus. Alter, vir in Arcadia, qui Lycaonem regno expulit.

LYSIADES, penul corr. Atheniensis, Phædri philosophi filius. De quo Cicero Philip. 5.

LYSIAS {λυσίας} Syracusanus genere, Cephali filius, vnus è decem oratoribus, natus Athenis quò pater se transtulerat. Puer Thurion coloniam migrauit, rediit annos natus quadragintaseptem, intérque principes oratores habitus. De quo sic Cicero in Bruto.

LYSICRATES, pen. corr. Vir quidam, qui capillos iam canos nigro tingebat, quo iuuenis etiam dum videretur.

Lysidicus {λυσίδικος} apud Cic. in Philipp. qui iura omnia dissoluit. Hodie dici potest controuersiarum diremptor.

LYSIMACHIA, pen. corr. authore Strabone lib. 10. Vrbs Ætoliæ humi prostrata, & ipsa ad lacum adiacens, quæ prius quidem Hydra, hoc verò tempore Lysimachia nominatur. Verum Iustino, vrbs est Hellesponti quæ terræ motu corruit XXII. anno postquam à Lysimacho rege vno ex principibus Alexandri fuerat condita. Sed postmodum reædificata, causa fuit multarum cladum.

LYSIMACHVS, pen. corr. {λυσίμαχος} Agathoclis filius, è successoribus Alexandri Magni Pergamo præfuit, vbi thesauri regis fuerunt. Hic illustri quidem Macedoniæ loco natus, virtute illustrior fuit: amore literarum ac philosophiæ ardebat adeò, vt Callisthenem tunc ab Alexandro afflictum, atque in vinculis habitum, de virtute disserentem sæpius audiuerit, poculúmque ei, ac remedium miseriæ optanti propinauerit. Quod ægrè ferens Alexander, Lysimachum leoni obiecisse dicitur: sed ille viribus fretus, rem posteris prodendam fecit, manum quippe amiculo conuolutam in os leonis inferens, adrepta lingua feram exanimauit: quo facto vehementius post ea Alexandro dilectus, & apud eum in honore maximo fuit. Vide Trogum lib. 15. Lysimachus natione Acarnan. Alexandri pędagogus secūdas post Leonidem obtinuit, nullo vrbanitatis genere præditus, nisi quòd se Phœnicem: Alexandrum, Achillem: Philippum verò, Peleum nuncupabat. Author Plutarchus in Alexandro Magno.

LYSIPE, Vna fuit ex filiabus Prœti Argiuorum regis, quæ in vaccas commutatæ fuerunt.

LYSIPPVS {λύσιππος} Sicyonius nobilis sculptor, à quo tantum Alexander se fingi passus est. Cic. in epist. libro 5. Neque Alexander ille gratiæ causa ab Apelle potissimum pingi, & à Lysippo fingi volebat: sed quòd illorum artem cùm ipsis, tum etiam sibi gloriæ esse putabat. Propert. lib. 3. eleg 9,

Gloria Lysippo est animosa effingere signa.

De Lysippo & Alexandro. Horat.2.epist.1. Multa habet Plin.libro 34.cap 7. vbi & sexcenta x opera ab illo facta tradit. Meminit equi cuiusdam. Statius 1.Sylu.1. quem à Lysippo Alexandro Magno donatum esse inquit.

Lysippus item, poeta comicus, cuius fabulas enumerat Athenæus.

LYSIS, huius lysis, & lysios { λύσις } Id est solutio. Cic.3. Tuscul. Ex quo ipsam ægritudinem & λύπην Chrysippus, quasi solutionem totius hominis appellatam putat. Alij habent λύσιν.

Lysis in architectura, hiatus est ianuarum, id est solutio continui parietis. Vitru.lib 6.cap 10.

Lysistratus, penult.corr. Sicyonius, Lysippi statuarij frater, primus statuas è gypso finxit, creuitque res in tantum, vt nulla signa statuæ ve sine argilla fierent. Plin.lib.35.cap.12.

LYSO, Quidam Ciceronis hospes, vt ipse scribit epist.lib.16.6.

Lysius, Arcadiæ fluuius ad cuius radices est Æsculapij tumulus. Vide LYSIVS.

LYTAE { λύται } de quibus mentio fit in edicto Iustiniani quo iuris authoritas confirmatur, Solutores interpretandi sunt, videlicet qui iam tantos progressus habent in iure, vt de eo respondere propè possint, & quæstiones soluere. Atque ij erant qui responsis prudentum operam dabant & quæstionibus. Lyti, id est soluti quibusdam dicuntur, sed malè. Turnebus.

Lytta { λύττα } Vermiculus est in lingua canum, quo exempto infantibus catulis nec rabidi fiunt, nec fastidiũ sentiunt. Plinius libro 29. capite 5.

Lyus { λύος } Fluuius est minoris Asiæ in Pontum defluens.

M

M Consonans, liquida transit per deriuationes in n, sequentibus d, vel t, vel c, vel q, vt, Tantum, tantundem. Idem, identidem, eorum, eorundem. non, nuncubi, nunquis, nunquam. circũquaque, tanquam, nanque, quenque, quanque, quicunque. Similiter am, præpositio, sequentibus, f, vel c, vel q, mutat m, in n. vt, anfractus. &c. Vide in dictione ANFRACTVS. Nonnunquam in b transit, cum è scamno scabellum dicimus.

M, litera mugiens. Quintil.lib.12.cap 10, Quid, quòd pleraque nos illa quasi mugiente litera cludimus M, qua nullum Græcè verbum cadit?

Meminit & huius literæ lib.9.cap.4.

M putat Priscianus mille significare, quia eius nominis prima sit litera: quàm rectè, ipse viderit. Veteres certè pro quingentis hac vtebantur figura IↃ, vnde (contra Prisciani sententiam, qui de origine D, nescio quid ridiculè comminiscitur) facta est D, negligentia simul & ignorantia describentium, dum antiquas notas elementa esse putant. Pro quingentis, inquam, scribebant IↃ, pro mille CIↃ: vnde fluxit M, errorem creante similitudine, quod M quandoque ita scribitur ∩∩, vt mihimum discrepare videatur à CIↃ. In antiquis autẽ libris & alias figuras pro mille vsurpatas licet animaduertere, vt ∪∪ CD, quas peperit minus accurata librariorũ festinatio, id agẽtium, vt CIↃ vno calami ductu perficerẽt. Etiam ∞ & CIↃ pro mille reperias: quæ deriuatæ sunt ab CD, corruptæ scilicet à corrupta. C præterea quũ præponitur his figuris D & M, detrahit centum. & omnino de insequenti nota præcedens minor nota tantum demit, quantum ipsa significat: vt I V, valet quatuor: V L, quadragintaquinque: X C, nonaginta, & huiusmodi. Vide infrà in Numerus.

MA, accentu circunflexo { μᾶ } Mulier fuit vna ex his quæ Rheam sequebantur, cui Iupiter Bachum tradiderat educandum: quæ interrogata à Iunone, cuius esset infans, ἄρεος, hoc est Martis, respondit. Vnde factum est vt Bachus apud Caras Masaris fuerit appellatus. Ipsa quoque Rhea Ma appellata fuit: cui Lydi taurum immolabant, vnde Lydiæ vrbs Mastaura fuit appellata. Vide Stephan. in dictione MASTAVRA.

MACAE { μάκαι } Populi sunt Arabiæ fœlicis, Carmanis oppositi, eo in tractu nardum & myrrham ferentis, vt est author Pomponius Mela, libro 3.

MACAREAE { μακαρεία } Vrbs Arcadiæ, à Macareo Lycaonis filio condita, quam Stephanus à Romanis Beatam vocari tradit. Gentile est Macareates, μακαρεάτης, eodem Stephano teste.

MACAREVS, pen corr. { μακαρεύς } filius Æoli, qui Canacen sororem suam vitiauit. Ouid.lib.2. Tristium,

Nobilis est Canace fratris amore sui.

MACARIA, Herculis filia, se pro incolumitate publica deuouit inferis, ad expiandum scelus, vt scribunt Cælius & Erasm. in Prouerb. Meminit Plato in Hippia, & Plutarch. in Pelopida.

Μακάρων νῆσοι, Id est beatorum Insulæ, Asiatico littori oppositæ, & ad promontorium Tauri montis expositæ, quas quidam dici sic putauere, siue quòd fortunati admodum cœli solique sint, siue quòd eas suo, suorúmque regno Macar occupauerat. Verba sunt Pomponij Melæ libro 2.

MACCVS, macci, Et plural. Macci, maccorum. Macci dicuntur stolidi, & fatui, idque de nomine mulieris cuiusdam stupidæ & bardæ. Apuleius, Si cum hac vna Rufi fallacia contendantur, macci prorsus & buccones videbuntur. Nonium etiam in Macco citatum inuenimus, qui titulus fabulæ est. Ex Turneb.

MACEDNON { μακεδνόν } Pindi montis Thessaliæ regiuncula, Herodoto libro 1.

MACEDO, pen.corr. { μακεδών } macedonis, penult.corr. filius Osiridis filij Iouis, à qua Macedoniam quidam dictam volunt.

Macedo, Philosophus, de quo Gell.lib.13. Is pro foribus omnium templorum scribi debere censebat versum hunc,

Ego odi homines ignaua opera, & philosopha sententia. Vide Gellium lib.13.cap.8.

Macedo, Qui est ex Macedonia, Vide MACEDONIA.

MACEDONIA { μακεδονία } regio à Macedone Osiridis Iouis filio dictá est. Habet Macedonia ab Oriente Thracium limitem, ab Occasu Ionium pelagus, à Meridie Epiro terminatur, à Septentrione habet Dalmatiæ partem. Vide Plin.lib.4.cap.10.

Macedonia dicta est, vt ait Stephanus de Vrbibus, ab Macedonia filia Iouis & Thyiæ filiæ Deucalionis.

Macedo, penult.corr. { μακεδών } Qui macedoniam habitat. Lucanus libro 6,

Quum tibi sacrato Macedo seruetur in antro.

Vir Macedo. Horat.3 Carm.ode 16.

Alexander Macedo, quum ab ineunte ætate res maximas gerere cœpisset, nonne tertio & tricesimo anno mortem obiit? Cicero 5. Tusculan.

Fines Macedûm. Lucan.lib.10 hoc est Macedonum.

Macedonius, Adiectiuum { μακεδόνιος. } Ouid.12. Metamorphoseon,

Qui clypeo, gladióque, Macedoniáque sarissa
Conspicuus. Vbi necessitate metri coactus, propter tot syllabas breues secundam produxit.

Macedonicus, pen.corr. { μακεδονικός } Adiectiuum possessiuum à Macedonia. vnde, Mare Macedonicum, quod est Ægæi pars, & incipit à Pallene monte, qui Thraciæ finem facit. Extenditur vsque Megaram, quò Isthmos interpositus, misceri Ægæum Ionio non permittit, cuius litora à ciuitatibus nomen accipiunt.

Macella { μακέλλα } Genus teli est, quod vno tantum cædit mucrone, sicut dicella dicitur, quod bifariam. Cælius Rhodig. ex Theone lib 11.cap.16.

Macellum, macelli { ἰχθυοπώλιον } Locus quò vænalia omnia, quæ ad victum humanum pertinebant, contrahebantur. Plau. Aulul.1.3.

Venio ad macellum: rogito pisces, indicant
Caros. Cic 1 de Diuinat. Si Epicuri de voluptate liber rosus esset, putarem annonam in macello cariorem fore.

Macellum, Varro in libris Rerum humanarum, Numerius Equitius Cupes, & Anmanius Macellus singulari latrocinio multa loca habuerunt infesta. His in exilium actis, publicata sunt bona, & ædes vbi habitabant dirutæ: eque ea pecunia scalæ deûm penatium ædificatæ sunt. Vbi habitabant, locus erat vbi vænirent ea quæ vescendi causa in vrbem erant allata. Itaque ab altero macellum, ab altero forum cupedinis appellatum est. Hæc ex Donati commentariis in Eunuchum. Idem Varro lib.4 de Ling Lat.

Pernicies & tempestas, barathrúmque macelli. Horat.1 epist.16.

Macellarius { ἰχθυοπώλης } Qui in macello non solùm carnes, sed omnia obsoniorum genera, quinetiam panem & frumentum vendit. Sueton in Cæsare, Ea quæ ad epulum pertinebant, quanuis macellariis oblocarat, etiam domesticatim apparabat.

Macellarij, item, Qui obsonia vendebant lautiora. Varro, Et num pluris tu è villa illic natos verres lanio vendis, quam hic apros macellario. Seius. In omnibus codicibus legitur macellarios, sed malè, vt annotauit Turnebus.

Macellarius, Adiectiuum vt, Macellaria taberna Valer.lib.3.cap.4, Miro gradu Varro ex macellária patris taberna ad Consulatum conscendit.

Macellota, macellotæ, fœm.gen. ab Ionibus hortorum ostium dicitur, teste Varrone, lib.4. de Ling Lat.

Macer, macra, macrum { ἰσχνός } Exilem extenuatúmque significat, quem medici gracilem vocant, cuiusmodi sunt biliosi ferè omnes. Virgil.3. ecloga,

Heu heu quam pingui macer est mihi taurus in aruo. Sipontinus à Græco deduci putat. Græci enim μακρὸν longum dicunt, quæ autem tenuia sunt, longiora videntur.

Macer, à Marcere. Varro de Ling. Latin.lib.5 Mœrere à marcere, quòd mœrore corpus marcescere videatur: hinc etiam dicti Macri.

Agello macro pauper. Horat.1. Serm. saty 6.

Boues macræ Propert.lib.4 eleg.1.

Pinguissima, vel macerrima humus. Colum.lib.2.cap.9.

Libellus macer. Martial.lib.2.

Exile & macrum solum. Cic. de Lege Agrar.

Macra cauum repetes arctum, quem macra subisti. Horatius 1. epistol.7.

Macrior, Comparatiuum. Varr. de Ling Lat.lib.7.

Vitis macrior. Colum.lib.4.cap.24.

Macerrimus, Superlatiuum. De hoc Varr. de Ling. Lat.lib.7.

Macellus { ἰσχνός } Adiectiuum, diminut. pro Macilento. Liu.lib 6, Si nosti, non magnus homo est, nasutus, macellus. Nonius.

Macilentus, Adiectiuum, Idem { λεπτοφυής. } Festus, Macilenti, macie attenuati. Plaut. Capt.11,

Sed qua facie est tuus sodalis Philocrates? AR. dicam tibi,
Macilento ore, naso acuto, corpore albo, & oculis nigris.

Macritudo, pen.prod. f g. Idem { ἰσχνότης. } Plaut. Capt.4,

Ossa, atque pellis sum misera macritudine.

Macror, macroris, siue macor, absque r post c { ἰσχνότης } Ipsa macies. Pacuuius Periboea, Corpúsque meum tali mœrore, errore, macrore senet.

Macies,

Macies,maciei,fœm.gen. Idem { ἰσχνότης, φθίσις.} Columel.lib.6.cap.14, Est etiam illa grauis pernicies, quum pulmones exulcerantur, inde tussis & macies.
Adducit cutem macies.Ouid.3.Metamorph.
Concidimus macie.Ouid.epist.20.
Suprema macie confecta viri forma.Virgil.3.Æneid.
Horrida vultum Deformat macies.Virgil.4.Georg.
Minari maciem,& infirmitatem.Quintil.lib.2.cap.4.
De sua solicitudine macieque narrare.Cic.Attic.lib.3.
Turpis macies decentes occupat malas.Horat.3.Carm.ode 27.
Æuo & macie senescere.Lucret.lib.1.
Tenuare aliquem macie.Virgil.3.Georg.

Maceo,maces,macui { λεπτύνομαι } macēre,Macrum esse. Plaut. Aulul. 20,Qui ossa atque pellis totus est,ita cura macet.

Macesco,macescis, macui { ἰσχναίνομαι, συντήκομαι, ἐκτήκομαι } macescere: Macrum fieri.Plaut.Capt.4,
-ego qui tuo mœrore maceror,
Macesco,consenesco,& tabesco miser. Varro 3. de Re rust.cap.16, Tum enim propter laborem asperantur & macescunt.

Macio,macias { ἰσχναίνω } maciāre,Macrum facere. A quo Emacio.

Macreo,macres,macrui,siue

Macresco,macrescis { ἰσχναίνομαι } macrēscere, Macrum fieri. Varro 2. de Re rust.cap.5,Algor enim eas,& fames macrescere cogit.
Inuidus alterius macrescit rebus opimis.Horat.1.epist.2.

Macero,maceras,pen corr. { ἐκτήκω, λεπτύνω } macerāre,Attenuare,conterere.& ad corpus tunc refertur. Liuius 6.bell.Pun.Alterum annum circunuallatos inclusósque vos fame macerant.
Macerare se,ad animum translatum, est Nimia cura,studio,vel solicitudine seipsum conficere & attenuare. Terent.Andr.4.2, Tu modò anime mi noli te macerare.
Inuidia macerat nos.Lucret.lib.3.
¶Macerare,Mollificare,vt fit quum quippiam tam diu in aqua tenetur,donec tenerum & molle fiat. Terent.Adelph.3.3,
-salsamenta hæc Stephanio
Fac macerentur probè. Colum.lib.2.cap.9, Hoc medicamine vna nocte semina macerata iaciuntur.
Macerare brassicam in aquam.Cato cap.156.
¶Macerare,Proluere,perluere,madefacere. Plinius de Poppea, libro 11.cap.41,de lacte asinino, Balnearum etiam solio totum corpus illo lacte macerabat. Vitruuius item iubet calcem coctam diu macerari ante quàm fabri ea vtantur. Budæus.

Maceror,maceraris,macerari,Passiuum.Horat.lib.1. Carm.ode 13,
-quam lentis
Penitus macerer ignibus. Id est, tabescam, liquescam, consumar, Lambinus.
Maceror interdum,quòd sim tibi causa doloris. Ouid.epist.19.

Malè maceror,Vide M A L V S.

Maceratus,pen.prod. Participium,Mollis & tener factus. Plautus Pœnul.8,Macerato hoc pingues fiunt auro in Barbaria boues.

Maceratio,Verbale.Vitruuius lib.7.cap.2.

Maceresco,macerescis,macerescere.Maceratum fieri,Antiquum. Cato de Re rust.cap.102, Fruméto curculio ne noceat, neu mures tangant, lutum de amurca facito: palearum paulum addito,sinito macerescãt bene.

Macro,macras,macrāre,Vnde Emacrare.Vide loco suo.

Maceria,maceriæ,vel Maceries,maceriei,fœm.gen. { τειχίον } Paries, siue murus vel congeries lapidum in vnũ compactorum sine cæmento aut alio genere ferruminis, quo vineæ claudi solent. Terentius Adelph.5.7,
Atque hanc in orto maceriam iube dirui
Quantum potest. Cic.Tironi, lib.16.18, Helico nequissimus H S M dabat nullo aprico horto,nullo emissario, nulla maceria,nulla casa.

Maceries,maceriei { ἰσχνότης } pro macritudine, siue maceratione. Afranius Excepto,Si ille hoc nunc sentis facere illi satis, vis quanta illius mors sit,maceries tibi. Nonius.

Macero,maceras,Macesco, Vide M A C E R.

M A C E S T V S { μάκεστος } Fluuius est Mysiæ,in Rhyndacum influens.Plinius lib.5.cap.31.

Machæra,machæræ. Græcè μάχαιρα, Latinè sica,gladius,culter.Plautus Curcul.8,
Clypeatus elephantum vbi machæra diligit. Iuuenal satyra 7,
-ames nomen,victúmque machæræ. Liuius 7.ab Vrbe, Læuo humero machæra propè traiecto cesserat parumper ex acie. Ex vetusto codice legendum matari.

M A C H A E R I O N E S, apud Spartanos dicti sunt Anticratis posteri,quòd is machæra, id est gladio Epaminundam in bello strenuè confecisset. Meminit Cælius lib.13.cap.7.

Machæropios { μαχαιροποιός } Faber gladiorum. Quo nomine dictus est Demosthenis pater: ab officina gladiorum quam Athenis egregiam, multisque artificij seruis instructam habebat.

Machærophorus,machærophori,pen.corr. { μαχαιροφόρος } Sicarius gladium ferens. Cic.ad Qu.fratrem,lib.2.epist.8, Machærophoris centum sequentibus miros risus nos edere.

M A C H A E R V S, untis { μαχαιροῦς Stephano } Arx Iudææ, secundum olim ab Hierosolymis dignitatis locum obtinens.Plin.lib.5.cap.16.

Machæronion { μαχαιρώνιον } Dioscoridi lib.4, herba est quæ Xyphion quoque dicitur,& gladiolus seu pugio: quoniam gladij speciẽ folijs præbeat,radice (Theophrasto tradente)dulci.vbi excoquatur: proinde trita farinæ admiscebatur. Vide Cælium libro 13.cap.7.ad finem.

M A C H A O N, pen.corr.huius Machaonis,pen.corr.{ μαχάων} fuit,teste Homero lib. Iliad.2,filius Æsculapij. Is ob præstantiam medicinæ artis cum alijs heroibus Græcorum ad Troiam è Creta conuocatus fuit. A quo

Machaonius { μαχαόνιος.} Ouid.lib.1.de Ponto, eleg.4, Machaoniæ artes, Idem 2.de Remed.amoris,

Ille Machaonia vix ope sanus erit.
Succo Machaonio sæua coierunt vulnera.Stat.1.Sylu.4.

M A C H A R A,Cyprus antea dicta. Perottus.

M A C H I M O S μάχιμος } Ciuitas est extra hunc orbem,teste Æliano,cuius incolæ pugnaces sunt,armatique nascuntur, ac bellum assiduè gerunt,collimitaneos plurimum euertendo: quippe gentium multarũ esse compotem vnam modò ciuitatem. In ea censeri hominum myriadas ducẽtis haud pauciores, quos non absumpserint bella, morbis planè conficiuntur. Sed perrarum id est.Intereunt verò in prælijs saxis percussi,aut lignis: nam ferri ictum non admiserint. Auro argentóque abundant eatenus, vt sit ibi aurum vilius quàm apud nos ferrum. Hæc & plura Cælius ex Æliano lib.17.cap.35.

Machina,machinæ,pen.corr. { μηχανή, ἐπίνοια } Conatus,machinatio, excogitatio,inuentum.
Mundi machina.Lucret.lib.5.
Machina dicitur,vt ait Vlpianus,vbi non tam materiæ ratio,quàm manus,atque ingenij ducitur.
Machinæ etiã olim dicebantur, quibus serui in ergastulo aut alibi continerentur,& coercerentur: etiam liberi interdum. Plin.Paucis diei horis pingebat,id quoque cum grauitate,quòd semper rogatus, quanquam in machinis. Turnebus.
Machina, Instrumentum quo moles aliqua facilè quocunque volueris,impelli potest. Plinius lib.19.cap.2,Quanto sit in vsu omnibus terris nauium,armamentis,machinis ædificationum.
Machinas bellicas vocamus opera fabrilia,quibus in bello vtimur.
Belli machina.Virgil.2.Æneid.
Ingens.Horat.2.epist.2.
Arietaria,In A R I E S.
Murales,Vide M V R V S.
¶Admouere machinam,In A D M O V E O.
Apponere,In A P P O N O.
Fabricata.Virgil.2.Æneid.
Audere machinas.Tacit.lib.20.
¶Machinæ, per translationem, Consilia quibus decipere hostem conamur. Plaut.Bacchid.4,Aliquam machinabor machinam.
Dolus & machina.Cic.3.de Nat.deorum,
-nec quid inde auferam,
Nec quem dolum,ad eum,machinámve commoliar,
Scio quicquam. Et paulo pòst,
Quid ergo isti doli,quid machinæ,quid præstigiæque,
Num sine ratione esse potuerunt? Ex poeta.
Adhibere machinas. Cicero ad Brutum,Ad reliquos hic quoque labor mihi accessit, vt omnes adhibeam machinas ad tenendũ adolescentem.
Machina, *Eschafaud*, & Machinari, *Eschafauder* dici potest, hoc est tabulatum facere. Bud. Vlpian.l.5 D.Commodat. Si seruum tibi tectorem commodauero, & de machina ceciderit: periculum meum esse Viuianus ait. Sed ego hoc ita verum puto,si tibi commodaui vt in machina operaretur. Cæterùm si vt de plano opus faceret,tu eum imposuisti machinæ: aut si machinæ culpa factum est,minus diligenter non ab ipso ligatæ,vel funium perticarúmque vetustate: dico periculum,quod culpa contigit rogantis commodatum, ipsum præstare debere. nam & Mela scripsit,si seruus lapidario commodatus, sub machina perierit, teneri fabrum commodati, qui negligentius machinam colligarit.
¶Machina, Aristoteli lib. De poetica arte dicitur, quoties in tragœdia adhibendus est deus, ad ea quæ sunt extra fabulam expedienda: quæ vel antea facta sunt,neque hominem scire fas est, vel postea futura sunt,& prædictionem ac nuntiationem desiderant. Cum Aristotele consentit Horatius de Arte poetica, qui vetat deum ex machina adhibere, nisi nodus difficilis, & deo dignus inciderit, Id est nisi talis difficultas extiterit, vt sine machina exitus fabulæ non possit explicari. Extant multa apud probatos authores huius moris exempla ac testimonia. Annotauit Lambinus.

Machinalis,& hoc machinale,pen.prod.{ μηχανικός} Quod ad machinas spectat.vt Machinalis scientia.Plinius lib.7.cap.37.

Machinor,pen.corr.machinaris{ μηχανάομαι, ἐπινοέω, τεχνάζομαι, ἐπιτεχνάζομαι} machinari,Imaginari, cogitare, inuenire per dolum. Cic.2.Verrina, Quum interea aliud quiddam iandiu machinetur. Plaut.Casina,6, Illa nubet,mihi,machinare quod lubet quouis modo.
Machinari dicitur à μηχανάομαι, quod est Inuenio. Vnde μηχάνημα, Inuentum & molimen dicitur.
Machinari pestem aliquam in omnes.Cic.in Catil.
¶Machinari,etiam in bonam partem accipitur,pro Inuenire ratione. Cic.2.de Nat.deor. Nam primùm aliæ mares, aliæ fœminæ sunt: quod perpetuitatis causa machinata natura est. De bestiis.
Nam tibi præterea quod machiner,inueniámque, nihil est. Hoc est,Nam quod tibi præterea excogitem, aut fabricer, quod tibi placeat,nihil est.Lucret.lib.3.

Machinamentum { μηχάνημα, τέχνασμα } pro Machina. Liu.4. bell.Pun. Turres contabulatas, machinamentáque alia quatiendis muris portabant.
Oppugnationum machinamenta & astus. Tacitus libro 12, Nihil tam ignarum barbaris, quàm machinamenta & astus oppugnationum.
Suspensum & nutans machinamentum.Tacit.lib.20.
Promouere scalas & machinamenta. Tacit.libro 15, Adiabeni quũ promouere scalas & machinamenta inciperent, facilè detrusi.

Machinator,pen.prod. Verbale { μηχανοποιός. } vt Machinator bellicorum instrumentorum: hoc est,qui bellicas machinas inuenit vel cõficit.Liu.4.bell.Pun.
Machinator belli.Liu.1.ab Vrbe.
Improbissimus machinator omnium scelerum, hoc est inuentor & author.Cic.in Catil.
Doli machinator.Tacit.lib.1.
Architectus & machinator omnium.Cic.pro Rosc.Amer.

Machinatio, Aliud verbale { μηχάνησις, τεχνασμα, ἐπιτέχνησις.} Cic.2.de Oratore, Qui tanquam machinatione aliqua, tum ad seueritatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiã, tum lætitiam est contorquendus. Id est, inuentione & astutia.

Machinatio, pro Machina. Cæsar 2.bell.Gall. Primus irridere ex muro, atque increpitare vocibus, quòd tanta machinatio ab tanto spatio instrueretur. Liu.4.bel.Macedon. Nunc impensa quoque magna eget in opera, in machinationes & tormenta, quibus tanta vrbs oppugnanda est.

Machinarius, machinarij. Paulus in l.Si putator. D. Ad legem Aquiliã, Si putator quum ex arbore ramum deijceret, vel machinarius, hominem prætereuntem occidit, &c.

Machinarius, Adiectiuum. vt, Asinus machinarius. Aphricanus in l. Quum quæreretur.§.vltimo.D. De legat.& fideicommis. Est autem Asinus machinarius, molendarius, qui molit, Id est qui molam machina quadam inclusam voluit & torquet, quam & machinam frumentariam vocat Iurisconsultus. Sic machinalia pondera vocat Ausonius, pistrinalia pondera,

Qui machinali, inquit, saxa voluūt pondere. Sic amica de machinis empta à Q. Cicerone fortasse dicitur, Id est de pistrino vel moletrina. Ex Turnebo.

Mensor machinarius. Vlpian in l.Vel cuius. D.Si mensor.fal.mo. &c. Etsi mensor machinarius fefellerit.

Machinosus, pen.prod.Adiect. { μηχανώδης.} vnde, Nauigium machinosum, apud Suetonium in Nerone, cap.34. Paulo antè nauem solutilem appellarat.

MACHLYAE { μάχλυες Herodoto } Populi Africæ supra Nasamones, quos Androgynos esse tradit Calliphanes, vtriusque naturæ vicibus inter se coeuntes. His Aristoteles tradit dextram mammam esse virilem, læuam muliebrem. Vide Plin.lib.6.cap.2.

Machlis, Fera est Scandinauiæ insulæ peculiaris, alcæ similis, sed nullo suffraginum flexu. Vnde dormitura non cubat, sed arbori se acclinans somnum capit: quæ à venatoribus antè succisa, quum semel ceciderit, erigere se non potest, eáque sola ratione capitur: aliàs miræ velocitatis. Labrum ei superius prægrande: ob id retrograditur in pascendo, ne in priora tendens inuoluatur. Vide Plinium libro 8. cap.15.

MACIDOS, Vrbs Thraciæ, quam Ptolemæus Madi nominat degenere vocabulo. Vide Vadianum in Melam libro tertio in descriptione Thraciæ.

Macidatus, Liquoris infusione madens. Apuleius lib.8, Ille spongiis macidatis tumores comprimere.

Macies, Macilentus, Macio, macias, Vide MACER.

Macir Plinio, aliis Macer { μακίρ Dioscoridi } Cortex est subrufus & magnæ radicis, qui ex India aduehitur, detractus ex arbore sui nominis.

MACISTVS { Μάκιστος Stephano } Oppidum est Triphyliæ, hoc est Elidis, quod Caucomes inhabitarunt: ita dictum à Macisto fratre Phryxi. Plinius libro 4.cap.6, Macistum enumerat inter Arcadiæ ciuitates.

MACOMACA villa { Μακομάκα κώμη } apud Ptolemæum lib. 4.cap. 3, vrbs Syrtis magnæ: vulgò *Mesurata*.

MACRA { Μάκρα } Fluuius Liguriam separans ab Hetruria. vt scribit Plin.lib.3.cap.5. ¶Est & insulæ nomen in Carcinite sinu, vt scribit idẽ Plinius lib.4.cap.13. Ptolemæo Marcalla dicitur.

Macreo, Macresco, Macro, macras, Vide MACER.

MACRIS, Insula, Vide ABANTIS.

MACROBII Meroeni { Μακρόβιοι } supra Ægyptum populi: dicti quòd ipsorum vitæ spatium nostram ætatem dimidio exuperet. Meroenos autem intra Cancri tropicum, & æquatorem esse Ptolemæus author est. Vide Pomponium lib.3.in descriptione Æthiopiæ.

MACROBIVS { Μακρόβιος } nomen viri proprium. Latinè Longæuus dicitur. Nam μακρὸς longus, & βίος vita dicitur.

Macrochera, penultima producta { μακρόχειρ } Tunica manicata. Lampridius, Macrocheras ex purpura ad vsum suum reuocauit.

MACROCHIR { Μακρόχειρ } Cognomen fuit Artaxerxis Assyriorum regis, ideò illi impositum, quod alteram manum haberet longiorem. Latini Longimanum vertunt.

Macrocollum { μακρόκολλον.} Plinius libro 13. cap.12. Ad hoc transmittens literas lituræ, metum afferebat aduersis, & aliàs indecoro visu pertranslucida. Igitur & secundo corio statumina facta sunt è primo subtegmine. Auxit & latitudinem. Pedalis erat mensura, & cubitalis macrocollis. Vbi Hermolaus, Macrocolla sunt eo nomine maiores & longiores chartæ, quas modò regias (vt arbitror) vocamus. Nam & Catullus regiam chartam vocat. Hactenus Hermolaus qui macrocollum videtur deriuare à κῶλον, quod membrum significat, quasi longa mẽbrana: itaque simplici l, scribi deberet. Alij à κόλλα deducunt. Cicero ad Atticum, lib.13, Sed tamen ego non despero probatum iri Varroni: & id, quoniam impensam fecimus in macrocolla, facilè patior teneri. Idem libro 16, Sed tamen σύνταγμα misi ad te retractatius: & quidem archetypum ipsum crebris locis inculcatum & refectum. Hunc tu tralatum in macrocollum, lege in arcano conuiuis tuis. Id est, in chartam nouam transcriptum, inquit Budæus.

MACRON Tichos { μακρὸν τεῖχος } Oppidum est Thraciæ, non procul ab Isthmo Chersonesi, ita dictum à longo muro, quem Miltiades ibi à Propontide ad Melanem sinum duxit, Chersonesum à reliqua excludens Thracia. Author Plin.lib.4.cap.11.

MACRONES, Populi sunt in Ponto, quos ab Eubœa colonos illuc adductos memorant, vnde & nomen, quoniam Eubœa quandoque Macris sit nuncupata, quod Dionysius Chalcidensis significat. Alij verò dici Macrones putant, quia apud eos plures inueniantur macrocephali, id est capitis iusto longioris, vt apud Persas grypos inuenias plerosque, id est adunci nasi. Plin.lib.6.cap.10.

Macror, Vide MACER.

Mactea, macteæ, Cibi genus. Sueton.in Caligula, cap.38, Et multis venenatas macteas misit. Hoc nomine, vt ait Athenæus, omne fecitamentum, & omnis cupedia, iucundúmque & pretiosum edulium censetur, quum tamen initio esset quædam maza. Vide MATTYA.

Macteolus, Diminutiuum. Arnobius, Frustilla hæc paruula pro suauibus macteolis sumunt.

Macticus, penult.corr. Qui habet magnas malas, & os patens, quasi malacticus Festus.

Macto, mactas { θύω, σφάζω, κτείνω } mactâre, Interficere. Virgil.4.Æneidos, ·mactant lectas de more bidentes. Vbi Seruius, Mactant verbum sacrorum, κατ' εὐφημισμὸν, dictũ, vt adolere. Cic.in Pisonem, Quorum ego furori nisi cessissem, in Catilinæ busto vobis ducibus mactatus essem.

Caprum mactare Ouid 1.Fast.
Honores mactauit meritos. Virgil.3.Æneid.
Iuuencos mactare. Virgil.5.Æneid.
Victima mactata Seneca Octau 4.
Mactare aliquem vltioni & gloriæ. Tacit.lib.1.
Mactare Orco, In Orcum demittere & præcipitare. Liuius 9.ab Vrbe.

Mactare supplicio, vel morte. Cicero in Catilin. Nónne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis?

Mactare supplicio aliquo ius ciuitatis, per translationem pro Violare. Cicero 6. Verrina, Quo minus sibi arrogent, minúsque vos despiciant, quum videant ius ciuitatis illo supplicio esse mactatum.

¶Macto, dictum est quasi magis aucto, id est Augeo. Nam prius quàm victimam immolarent, thus ac vinum super eam fundebant. Vnde mactum esse taurum dicebant, thure vel vino cumulatam hostiam, & magis auctam. Hæc ex Seruio.

¶Mactare, pro Augere vsurparunt veteres. Cic.de Republica, Ferunt laudibus, mactant honoribus. Nonius.

¶Mactare, per translationem, pro Malo afficere, seu malè tractare ponitur: vt docet Nonius.

Mactare infortunio. Plautus Curcul.11,
Non pol nunc ego te medioeri macto infortunio:
Sed eopse illo, quo mactare soleo cui nihil debeo.

Mactare malo & damno Plaut.Aulul.15. Cic.pro M.Cælio, Post te continuò fecit idem in duobus prodigiis Reip.Clodius: quo etiam maiore malo es mactandus.

Mactari cupis magna re mala. Plaut.Mostel.2.

¶Mactare, Præcipitare. Accius Antenoridis, Qui aut illorum copias fundam in campo, aut naues vram, aut castra mactabo in mare. Nonius.

¶Mactare, Honorare. Plautus, Tamen honestè mactatum reducã domum. Accius Didascalicῶ lib.1, Sapientiæque inuictæ gratia atque honoris pater, honestè rem mactauit aurea. Nonius.

Mactatus, pen prod. Participium { τεθυμένος.} vt, Hostia mactata. Horat. 1.Carm.ode 19.

Caper Bacchi mactatus ad aras. Ouid.15.Metamorph.

Mactandus. Aliud participium { θυτέος. } vt, Mactanda virgo est Thessali busto ducis. Senec.Troad 4.

Mactatus, huius mactatus, masc.gen.pen.prod. { θύσις } Verbale, Immolatio, mactatio. Lucret.lib.1,

·nubendi tempore in ipso
Hostia concideret mactatu mœsta parentis. De Iphianassa.

Mactator, penult.prod. Aliud verbale { σφαγεύς. } Seneca Troad.10, Perge mactator senum.

Mactabilis, & hoc mactabile, Quod mactare potest. Lucretius libro sexto,

At quum membra hominis percepit feruida febris:
Tum fit odor vini plagæ mactabilis instar. Alij legunt manabilis, sed corruptè.

Mactus, Adiectiuum. Id est magis auctus, vt ait Festus. Genitiuo & ablatiuo iungitur, & vtplurimum in vocatiuo vtimur. Vt Macte virtutis, & virtute, Id est magis aucte, cumulatéque. Dictio est quæ laudet simul & adhortetur puerum, quem probitate crescere videat. Cato cap.134, Iane pater te hac strue commouenda bonas preces te precor, vti sies volens propitius mihi, liberísque meis, domo familiæque meæ mactus hoc ferto.

Boues Lucæ malè mactæ ferro. Lucret.libro 5. Lambinus hic, malè mactus, Id est non auctus, læsus: vel mactæ ferro sic dictum, vt mactare infortunio, cruce, cruciatu, apud Plautum. Hæc ille.

Macte animi vir, Hoc est sagaci & magno animo prædite. Martialis lib.12 7,

Macte animi, quem rarus habet, morúmque tuorum.

Macte virtute, siue Macte virtute esto. Cicero, Macte vir virtute esto. Virgil.9.Æneidos, Macte noua virtute puer, sic itur ad astra. Sermo est, inquit Seruius, tractus à sacris. Quoties enim aut thus, aut vinum super victimam fundebatur, dicebant: Mactus est taurus vino, vel thure: hoc est cumulata hostia & magis aucta.

Macte bonis animi. Stat.1.Sylu.

Macte hac grauitatis gloria. Plin.in Paneg.

Macte vterque ingenii in Remp. merito, cui hoc tantum boni contulistis.

Macte amare, Id est maximè. Plautus Milit.4. Aduerbialiter positum est.

Macti ingenio este cæli interpretes Plin.lib.2 cap 12.

Macte toris. Stat.1.Sylu.2, Applausus est, & congratulatio. Felix, inquit, & beate tantis nuptiis.

¶Macte, absolutum. Cic.Attic.lib.11, Seruulos autem dicere aiebant, eum & agripetas eiectos à Buthrotiis. Macte. Sed amabo te, perscribe mihi totum negotium.

Mactra { μάκτρα } est, vt Gellius ait, area panaria. Mactram lingua vernacula *bucham* appellat, in qua & panis & conspersio reconditur. A verbo Græco μάττω dicta, quod subigere, conspergere, pinsere, comolereque significat. Bud. Gellij locus est lib.13.cap.23.

Macula

Macula, maculæ, pen. corr. {κηλὶς, σπίλος, μῶμος} Labes, siue sordes. Et à macie deducit Sipontinus: quoniam, inquit, macies animal decolorat, ac fœdum facit. Plin. Fullones eas maculas è vestibus tollunt.
Lucentes maculæ. Stat. 1. Sylu. 5.
Pullis maculis infuscare vellera. Virgil. 3. Georg.
¶Macula, Nota seu signum. vnde genitiuæ notæ in corpore, maculæ dicuntur. Plautus Capt. 11. Viden' tu illi maculari corpus totum maculis luridis? Plin. lib. 13. cap. 15. Maculæ vt discolores.
Nigræ maculæ sub aduerso pectore. Ouid. in fragmento.
Squalentes auro. Virgil. 4. Georg.
Insignis bos maculis. Virgil. 3. Georg.
Albis maculis bicolor equus. Virgil. 5. Æneid.
Fugare maculas ore. Ouid. de medicamine faciei.
Increscunt maculæ ac verrucæ, Vide INCRESCO.
¶Macula, Infamia. Cic. Cuius vt adolescentiæ maculas, ignominiásque prætercam. Terent. Adelph. 5. 8,
-vitium commune omnium est,
Quòd nimium ad rem in senecta attenti sumus: hanc maculam nos decet Effugere.
Labes & macula. Cic. pro Corn. Balbo. Est huius seculi labes quædã & macula, virtuti inuidere.
Afficere macula. Cic. pro Rosc. Comœ. Legationis ipsius ceremoniam polluerit, maculáque affecerit.
Aspergere maculis, In ASPERGO.
Concipere, In CONCIPIO.
Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello superiore suscepta. Cic. pro Lege Manilia.
Eluere maculam. Cic. pro Sextio, Illa in Repub. macula regni publi can maneret, quam nemo iam posset eluere.
Imprimere maculam laudibus. Senec. Herc. OEtheo, 11.
Macula quæ penitus iam insedit, atque inueterauit in Populi Romani nomine, Vide INSIDEO, & INVETERO.
Inurere æternas maculas alicui, quas reliqua vita eluere non possit. Cic. in Salust.
Luere maculas sanguine, In LVO.
Susceptam delere. Cic. pro Lege Manil.
¶Paucæ maculæ in carmine. Horat. de Arte.
¶Macula, Foramen retis, seu plaga. Cicero 7. Verrina, Reticulúmque ad nares sibi apponebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenũ rosæ.
Rete grandi macula. Varro 3. de Re rust. cap. 11. Idque septum totum rete grandibus maculis integitur, ne eo inuolare aquila possit, néve ex ea euolare anas.
Distincta maculis retia. Ouid. epist. 5.

Maculosus, penult. prod. Adiect. {ἔμμωμος, κατάστικτος} Sordidum & immundum significat. Plautus. Sordida ac maculosa facie. Cic. 2. Philipp. Auctionis verò miserabilis aspectus, vestis Pompeij non multa, eáque maculosa.
¶Maculosus, Varius, ac notis siue maculis conspersus. Virgilius 1. Æneidos, Succinctam pharetra, & maculosæ tegmine lyncis. Plinius lib. 35. cap 6. Glebis suus color, extrà maculosus.
Maculosa cutis. Plin. lib. 26. cap. 1.
Fulgor maculosus squamam incendebat auro. Virgil. 5. Æneid.
Litera maculosa suffusas habet lituras. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.
Maculosa myrrha. Martial. lib. 10.
Notis grandibus maculosus. Virgil. 3. Georg.
Vellere maculoso velat corpus. Ouid. 3. Metamorph.
¶Maculosus homo, per translationem, pro Immundo & impuro. Cicero Attic. libro primo, Non enim vnquam turpior in ludo talario consessus fuit, maculosi Senatores, nodi equites, Tribuni, &c.
Auaritia, & libidine fœdus, & maculosus. Tacit. lib. 17.
Dedecore maculosus. Tacit. lib. 19.
Nefas maculosum. Horat. 4. Carm. ode 5.

Maculo, maculas, penult. corr. {σπιλόω} maculâre, Deturpare, fœdare. Plaut. Capt. 11. Viden' tu illi maculari corpus totum maculis luridis? Plinius iunior lib. 6. epist. 31, Nupta hæc Tribuno militum honores petituro, & suam, & mariti dignitatem, Centurionis amore maculauerat.
Terram tabo maculant. Virgil. 3. Æneid.
Ferrum maculauit sanguine. Ouid. 7. Metamorph.
Nomen alicuius crimine. Virgil. 10. Æneid.
Scelere, dedecore, &c maculare. Cicero de Arusp. respon. Quominus castissimos ludos omni flagitio pollueret, omni dedecore macularet.
Maculare partus suos parricidio. Liu. 1. ab Vrbe.
Sanguine maculans solaterræ. Catul. de Berec. epigr. 58.
Metus pœnarum maculat præmia vitæ. Lucret. lib. 5.

Maculatio, maculationis, Verbale. Firmicus libro 1. cap. 3, Ignauus ille vir, & omni infamia maculationéque pollutus. Item libro tertio, capite 15. Matrem ignobilem, vel aliqua infamiæ faciet maculatione pollutam.

Madarosis {μαδάρωσις} Latinè glabritas, medicis affectio est, vbi ex palpebris defluunt pili, quod ex succi prauitate procedit. De hac Celsus, Galenus, & alij, vt refert Cæl. lib. 19. cap. 1.

MADAVRA {Μαδαύρα} Ciuitas in confinio Getuliæ sita, & Numidiæ, à qua Apuleius Madaurensis est vocatus.

Madeo, mades, madui {καταβρέχομαι} madêre, Madidum esse, & humore aliquo conspersum. Plin. lib. 8. cap. 25, Tergoris ad scuta galeásque penetrabilis, præterquam si humore madeat. Plautus Mostel. 4, Madent iam in corde parietes.
Ensis cruore maduit. Ouid. 13. Metamorph.
Genæ madent imbre tristi. Catul. ad Mallium, epigr. 63.
Humus madebit cælesti rore sparsa. Ouid. 1. Fast.
Natabant pauimenta vino, madebant parietes. Cic. 2. Philip.
Pocula madeant generoso Baccho. Tibul lib. 2. eleg. 6.
Madet vindemia nimbis continuis. Martial. lib. 1.
Madent membra vino. Plaut. Truc. 18.
¶Madere vino, Ebrium esse. Martial. lib. 11.
Mero. Idem. Tibull. lib. 1. eleg. 2.
Mens madet. Lucret. lib. 3.
Madere metu: Hoc est, præ timore sudore aspersum esse. Plautus Mostell. 6.
Sermonibus Socratis madet. Horat. 3. Carm. ode 21. Madet, Id est refertus & plenus, & quasi ebrius est præceptis Socraticis. Hoc enim magis placet quàm quod Acron ait, madet, id est fluit.
Fercula madent diuitiis. Propert. lib. 4. eleg 4.
¶Madere, pro Coqui. Virgilius,
Et quamuis igni exiguo properata maderent. Plautus Persa, Collyræ facilè madeant, & coliphia. Idem Menæhm. Iam ego hæc madebunt faxo, nihil morabitur. Rursum, Madida quæ mihi apposita, Id est cocta. Id ex eo credo, quòd plerunque quæ cocta sunt, tenerescere & madescere solent. Annotauit Turnebus.

Madens, Participium {καταβρεχόμενος} Humore aliquo conspersus. Cicero Post red. in Senatu, Primùm processit: qua authoritate vir? vini, somni, stupri pledus, madenti coma, composito capillo. Id est vnguento illita & vncta.
Ense madens, Id est cruore madens hausto ab ense. Statius 3. Thebaidos.
Oculis madens, Flens. Stat. 5. Sylu. 3.
Os fletu madens. Ouid. 3. Trist. eleg. 5.
Madens sanguine vestis, apud Quintil. lib. 6. cap. 1. de prætexta Cæsaris interfecti.

Madesco, madescis {καταβρέχομαι, διαίνομαι} madéscere, Infici, humescere vel humectari. Columella libro 11. cap. 3, Hæc enim res efficit, vt in coctura celerius madescat, & viridem colorem sine nitro conseruet. De brassica transferenda loquitur.
Madescere, etiam extrinsecus dicitur. Claudianus 3. de raptu Proserpinæ,
-largis tunc imbribus ora madescunt.
Tellus madescit nubibus. Ouid. 1 Metamorph.

Madefacio, madefacis, penult. corr. madefeci, penult. prod. madefactum {καταβρέχω, διαίνω} madefacere, Inficere, & humore aspergere. Cic. 1. de Diuinatione, Vaticinatum, madefactum iri minus XXX diebus, Græciam sanguine.
Virides madefecerat herbas. Virgil. 5. Æneid.
Madefacere terram. Colum. lib. 1. cap. 4.

Madefio, penult. prod. madefis, penult. indif. {διαίνομαι} madefieri, pen. corr. Extrinsecus aqua, alióve liquore aspergi. Sueton. in Cæsare, Quum decidisset in mare, per ducentos passus euasit ad proximam nauem elata læua, ne libelli, quos tenebat, madefierent.
Cæde madefieri. Ouid. 15. Metamorph.
Sepulchra madefient cæde. Catull. Argon. 59.
Tyrio madefactus tempora nardo. Tibull. lib. 3. eleg. 7.
Plumæ madefactæ sanguine. Ouid. 6. Metamorph.
Terra madefacta cruore. Ouid. 8. Metamorph.

Madidus, penult. corr. Adiectiuũ {ὑγρὸς, καταβεβρεγμένος, διερὸς} Aliquo liquore respersus. Cui opponitur Siccus. Plinius lib. 13. cap. 14, Hyeme verò quod inaruit, madidum.
Alis madidis euolat Notus. Ouid. 1. Metamorph.
Barba. Ouid. 1. Metamorph.
Capilli madidi myrrha. Ouid. 5. Metamorph.
Genæ Ouid. 1. de Arte.
Palus. Ouid. 1. de Arte.
Vestis. Virgil. 5. Æneid.
¶Madidus, pro ebrio ponitur aliquando, quemadmodũ prius Madere vino positum est. Plaut. Amphit. 12, Faciam vt sit madidus sobrius. Id est, Efficiam vt videatur ebrius, quum nihil biberit.
Madida vestis cocco. Martial. lib. 5.
Non nisi vel cocco madida, vel murice cincta.
¶Madidus, pro imbuto. Martial. lib. 1. ad Decianum,
Siquis Cecropiæ madidus Latiáque Mineruæ Artibus.

Madido, madidas, pen. corr. {ὑγραίνω} madidâre, Madidum esse. Claud. 2. de raptu Proserpinæ,
-ille nouo madidantes nectare pennas
Concutit, & glebas fœcundo rore maritat. Id est, imbutas, madidas.

Mador, madoris, masculini generis {ὑγρασία} Infusio ipsa, Humiditas. Salust. libro quarto Hist. Quasi par in oppido festinatio, & ingens terror erat, ne ex latere noua munimenta madore infirmarentur. Ex Nonio.

Madon, Vitis alba aliàs dicitur, teste Plinio, lib. 23 cap. 1. Huius sarmenta lõgis & exilibus internodiis geniculata scandunt. Folia habet pampinosa, ad similitudinem hederæ. Author idem Plin vbi suprà.

Madusa, madusæ, masc. gen. {μεθυσος} Ebrius, quia madidus fatis vino sit. Plaut. Pseudolo, 22. Apud Festum Madusa, sine l, legitur, his verbis, Madusa, Ebrius, à Græco μεθύω deductum: vel quia madidus fit vino.

MÆANDER {Μαίανδρος} cum diphthongo, qui & Mæandrus, fluuius Phrygiæ siue Mæoniæ, ita sinuosis flexibus, vt sæpe credatur ad fontem reuerti. Per Phrygiam currit, Lydiámque determinat à Caria. Vnde Ouidius libro 8. Metamorph. eum Phrygium appellat. Plinius libro 5. cap. 29, Mæander ortus è lacu in monte Aulocrene, &c. Apamenam primùm peruagatus regionem, mox Eumeneticã, ac dein Bargylleticos campos: postremò Cariam placidus, omnésque eos agros fertilissimo rigans limo, ad decimum à Mileto stadium lenis illabitur mari.
Vagus Mæander incerta vnda ludit. Senec. Herc. fur. 9.
¶Mæandri. Erasmus, Quum res agitur non simpliciter, sed vafriis & obliquis consiliis, Mæandros dicimus: metaphora sumpta à fluuio Mæandro, qui sinuosus ac flexuosus labitur: vnde & nomen habere videtur, quasi ob errorem, quærens hominum consortia. Cic. in Pisonem, Quos tu Mæandros, dum omnes solitudines persequeris, quæ diuerticula, flexionésque quæsisti?

Mæandri more: hoc est Flexuosè & tortuosè. Colum lib. 8. cap. 17. Virgil 5. Æneidos,

Victori chlamydem auratam, quam plurima circum Purpura, Mæandro duplici Melibœa cucurrit. Vbi Seruius, Mæandro duplici, flexuoso. Et hoc dicit, Erat in chlamyde, flexuosa, & in se remeabilis purpura, in modum Mæandri fluminis Cariæ prouinciæ. Festus neutro genere dicit, Mæandrum, inquit, genus picturæ, dictum est à similitudine flexus amnis qui appellatur Mæandrus.

Mæandratus, mæandrata, mæandratum, Adiectiuum antiquum. Varro, Mihi facies mæandrata, & vermiculata, atque etiam adeò ingens (alij cingens) orbem terræ. Ex Nonio.

MAEATAE, vt Dion scribit in Seuero, Britaniæ populi sunt, qui montes incolunt asperos, & aquis indigos, & campestria deserta ac palustria, sine ciuitatibus, domibus, agrorum cultu, fructibus tantùm & pabulo victitantes. Piscinium ne gustant quidem: agunt in tentoriis nudi, sine calceis. Curribus in bello vtuntur, equis paruis, sed prævelocibus. Famem, frigus, miseriam omnem ferunt constantissimè. In paludes coniecti perseuerant dies multos, capite nudo prominente ex aquis. Cibum parant, quo fabę mensura vescentes famem non sentiunt, neque item sitim. Leporē, gallinam, anserē in mensam admisisse, maximum nefas: alere tamē ista non abnuebāt, sed animi tantùm gratia.

MAEDI {μαιδοὶ} Populi sunt supra Macedoniam siti, Triballis & Dardanis vicini: quorum meminit Plinius lib. 4 cap. 1. Scribitur autem hæc dictio per æ diphthongum in prima syllaba, ad differentiam Medorum, qui in Asia sunt, Parthis finitimi.

MAEDIA, Vide MEDIA.

MAENADES, penult. corr. {μαινάδες} mulieres illæ dicebantur quæ Bacchi sacra capillis sparsis cursitantes hinc inde, celebrabant. sic παρὰ τὸ μαίνεσθαι, Id est insanire, & furere dictæ: quare à nobis furiosæ seu insanæ dici possunt. De quibus Iuuenalis Satyra 6. Ausoniæ Mænades. Ouid. 6. Fast.

MAENALA, penult. corr. {μαίναλα} intellectu singulare, voce autem plurale, inquit Priscianus. At Diomedes docet in singulari esse genere masculin. in plurali neutri. Mons Arcadiæ altissimus, vt author est Plinius lib. 4 & amœnissimus ad Argos, vt scribit Liu. lib. 3. belli Macedonici: & refertus pinis. Virgil. 8. ecloga,

Mænalus, argutúmque nemus, pinósque loquentes
Semper habet: semper pastorum ille audit amores.
Frondens Mænalus. Stat. 9. Thebaid.
Pinifer. Virgil. 10. eclog.

¶Mænala. Virgilius 1. Georgicorum, tua si tibi Mænala curæ, Adsis ô Tegeæe fauens. Stephanus quoque montem genere neutro Mænalum vocat: τὸ μαίναλον, singular. num. idque contra Priscianum. Horrenda latebris ferarum Mænala. Ouid. 1. Metamorph. ¶Est & nomen Arcadiæ: à Mænalo Lycaonis filio. Stephanus.

Mænalius, Adiectiuum {μαινάλιος} Quod est ex Mænalo. Vnde Bacchus dictus est Mænalius, ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι, quod est Furere, insanire. Siue à Mænalo Lycaonis filio. Et Aper Mænalius, quem Hercules Euristeo detulit. Et Versus Mænalios, id est Arcadicus. Virgil. 8. eclog. Menala sine diphthongo scribit Seruius, quum inquit, Menala mons Arcadiæ. dictus ἀπὸ τῶν μήλων, hoc est ab ouibus, quibus plenus est.

Deus Mænalius, Faunus. Ouid 4 Fast.
Feræ Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Nemus Stat. 9. Thebaid.
Sinus. Ouid. 5. Metamorph.
Syluæ Ouid 1. de Arte.

Mænalis, Mænalidos, penult. corr. {μαιναλίς} Patronymicum fœmin. Ouid. 3. Trist. elegia 11, Cúmque truci Borea, Mænalis vrsa videt. Positum est pro adiectiuo, id est vrsa Mænalia, & intelligit Arcton.

MAENARIA, Insula est in mari Ligustico, ita dicta à Mænis piscibus, quorū ibi magna capitur copia. Meminit insulæ hui⁹ Plin. lib. 3. cap. 6.

Mænis {μαινίς} Piscis est notissimus: Theodoro dicitur alec. Hunc Hecate antiqui immolabant, quòd sit quibusdam maniæ, id est furoris causa, vt iis qui dicuntur [illegible]. Antiphanes certè mænidas vocat Hecates cibum. Vide Rhodig. lib. 20. cap. 6.

MAENIVS {μαίνιος} COS. Rom. anno ab Vrbe condita CCCCXXX, deuictis nauali prælio priscis Latinis ac Antiatibus, eorū rostra nauium ærata in foro posuit. appellarísque forum Rostra cœpit. Author Liu. lib 8. ab Vrbe. Vide Plin. lib. 34. cap. 5.

MAENIVS, Decoctor item quidam fuit & luxuriosus, qui amplissimo consumpto patrimonio, & domo vendita, columnam tantùm exceperat, vnde spectaret gladiatores, quę propterea Męniana dicta est. Huius meminit Horatius lib. 1. epist. Porrò huius Męnij nobilitata est multorum scriptorū literis luxuria: ab eóque Mæniana dicta esse putantur. Quidam scribunt per e, Vide Menianus.

MAENOLES, pen. corr. {μαινόλης} dictus est Dionysius, quod Latinè totum furentem significat, cui Bacchæ orgia celebrant. Et crudas carnes comedentes sacro furore initiantur.

Mænomenon mel {μαινόμενον μέλι} Genus est mellis venenati, quod in Ponto ex rhododēdri flore contrahitur: ita dictum ab insania quā gignit. Plin. lib. 21. cap. 13.

MAEONIA {μαιονία} Lydia est, regio minoris Asiæ. Vnde Mæones, populi. Hæc vocatur regio exusta. Nam (vt scribit Strabo) cinerulenta est in superficie, & tota arboribus caret præter vitem. Dionysius scribit hanc regionem esse sub altissima Tmoli montis rupe sitā, ex qua Pactolus amnis effluit. Hinc

Mæonius, Adiectiuum {μαιόνιος} vt Bacchus Mæonius. Virg. 4. Georg.
Puellæ. Ouid. epist 9.
Ripæ. Ouid. 2. Metamorph.
Senex Mæonius, Homerus. Stat. 2. Sylu.
Homerus Mæonius. Horat. 4. Carm. ode 9.

Mæonius, absolutè, dictus est Homerus. Martialis, Perlege Mæonio cantatas carmine ranas.

Carmen Mæonium, Homericum. Horat. 1. Carm. ode 6.

Carmine Mæonio consurgere. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 3. Id est Homerico.

Chartis Mæoniis condere aliquid. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 12.

¶Mæonius Automedon, titulus erat Satyræ cuiusdā Varronis, quo nomine significabantur iuuentutis institutores rectoréfque, eam Homeri & poetarum scriptis erudientes. Sic Turneb.

Mæonidæ, Mæonidarum, Lydij. Virgil. 11. Æneid.

Mæonides, pen. corr. {μαιονίδης} per excellentiam dicitur Homerus, vnde & Mæonium carmen, & Chartæ Mæoniæ pro Homericis accipiuntur. Martialis lib 5. Et sua riserunt secula Mæoniden.

Mæonis, fœm. gen. {μαιονίς} Ouid 6. Metamorph. Mæonis elusam designat imagine tauri Europā. Arachnen intelligit puellam Lydiæ. Idem 5. Metamorph. Felicésque vocat pariter studióque, locóque Mæonidas. Id est Musas.

MAEOTAE, penult prod. {μαιῶται} Scythiæ populi, à quibus Mæotidi paludi nomen est inditum. Plin. lib. 4 cap. 12, A Buge super Mæotin Sauromatæ, & Essedones. At per oram ad Tanaim vsque Mæotæ, à quibus lacus nomen accepit.

MAEOTIS, pen. prod. Mæotidis vel Mæoridos, pen. corr. {μαιῶτις} Palus Scythica in regione Septentrionali iuxta Phasidis ostium, frigore congelascens, vt ait Seruius. Cic. 5. Tusc. Hodie vulgò vocatur *Le goulfe de la Tana, ou de Tanais.* Oliuarius in Melam dicit vocari *El mar negro,* Id est mare nigrum.

Solida Mæotis. Stat. 12. Thebaid. Id est gelu concreta.

Mæotis, Mæotidis, Patronymicum fœm. {μαιῶτις} Ouid. epist. 13, Qui modò peltiferas fudit Mæotidas armis. Intelligit Amazones. Patronymicum est pro adiectiuo.

Ara Mæotis. Hoc est Mæotica. Iuuen. Satyr. 15. Aram intelligit Dianæ Tauricæ, cui hospites immolabantur.

Hyems Mæotis. Ouid. 3 Trist. eleg. 12. Vbi primam licenter corripuit poeta.

Mæoticus, pen. cor. Adiect. {μαιωτικός} Virgil. 3 Georgicorum,
At non qua Scythiæ gentes, Mæoticáque vnda.
Mæotica tellus, Scythica: cuius palus est Mæotis, inquit Seruius. Virg. 1. 6. Æneid.

MAERA {μαῖρα} Canis quidam dictus est Orionis, vt poetæ narrant: propriè tamen eo nomine capra significatur μελάμμαιρα, Id est ex albo nigricans. Author Cælius lib. 17. cap. 18.

Mæreo, Mæror, Mæstitia, Vide MOERIO.

MAESON, Mæsonis, Fuit comicus hypocrites, patria Megarēsis, qui personam excogitauit primus, quam de eius nomine Mæsona item vocant: quod Byzantius Aristophanes prodit in commentatione de personis, ab eo inuentam scribens serui personam, nec non coqui. Scommata quoque, quibus id genus homines præcipuē scoptici mordacésque vtuntur, Mæsonica vocantur. Ac ne quid omittam, Mæsona item dixere veteres, vrbanum & elegantem coquum. Peregrinum verò & inurbanum tettiga, Id est cicadam. Ex Cælio lib. 6. cap. 17.

Magalia, magaliorum {καλύβαι} Vici dicuntur: quanuis magaria secundum Seruium dici debere videatur, cuius prima producatur. Virgil. 1. Æneid. Miratur molem Æneas, magalia quondam. Idem libro 4. Æneid.

Magas, magadis, pen. corr. siue Magadium, Instrumentum musicum tabula quadrata constans, leuiter conuexa, intentis in ea citharæ fidibus. Dicitur etiam ea pars lyræ in quam plectrum illiditur: id est vbi percussio fit chordarum manu dextra. Iugum verò dicitur vbi sinistra manu chordæ premuntur. Budæus.

Magdalis, magdalidis, penult. corrupt. fœm. gen. Scribonius Largus, Dum desinit feruere, emplastrum manibus subigetur: & redactum in rotundas ampliores, quas magdalidas dicunt, reponetur.

MAGDOLVS {μάγδωλος} Ægypti oppidum apud Stephanum: cuius incolæ dicuntur Magdolitæ.

MAGIA {μαγία} Illyrici oppidum est Stephano, cuius incolæ Magiatæ dicuntur & Magiani. ¶Est & Magia fontis nomen in agro Syracusano, apud eundem.

Magia, Magicus, Vide MAGVS.

Maginor, maginaris, Quasi tardè conor, & vngor, inquit Festus.

Magiriscium, magiriscij, n. gen. Plin. lib. 33. cap. 12, Fecit idem & coquos magiriscia appellatos, paruulis potoriis, sed è quibus ne exemplaria quidem liceret exprimere. Tam opportuna iniuriæ subtilitas erat. Palàm est diminutiuum esse. μάγειρος enim coquus dicitur, μαγειρεῖον, coquina.

Magis, magidis, fœm. gen. penult. corr. {μαγίς} Budæus, Pollux lib. 7, Magis, inquit, & mactra vas in quo farinæ subiguntur. Et libro 10, Quæ autem tripodibus imponuntur, & trapezæ, id est mensæ, & magides appellantur. Sic hodie vocitari potest orbiculatum instrumentum, quo panifices & dulciarij pistores, quos *pastillarios* dicimus, subigendis farinis opificij sui vtuntur, *Rondellum* appellant. De magide, Paulus in l. Seruus. D. de condict. indebiti.

Magis, Genus lancis eiusdem formæ. Plin. lib. 33. cap. 11, Fenestella tradit tympana se iuuene appellata stateras, & lances quas antiqui magidas appellauerant. *Platellam* nostri vocant. Budæus.

¶Magida, magidæ, declinat Varro, aitque Magidā à magnitudine dici. Vide lib. 4. de Ling. Latin.

Magis {μᾶλλον} Sipontinus, Magis aduerbium est, & significat plus deducitúrque à magnus, quod grandem significat. Plaut. Curcul. 8, Si magis me instabunt, ad Prætorem sufferam.

Accipiunt magis ad contumeliam omnia. Terent. Adelph. 4. 3.

Magis credo. Cic. de Amic. Autenim nemo (quod quidē magis credo) aut si quisquam, ille sapiens fuit.

Magis diceres. Cic. de Amic. Tu magis id diceres Fanni, si nuper in hortis Scipionis, quum est de Rep. disputatū, affuisses, qualis tum patronus iustitiæ fuit contra accuratam orationem Phili.

Magis dicas, si scias quod ego scio. Hoc est, Maiora dices. Plautus Pseud. 14.

Dabimus etiam magis. Plaut. Persa. 23.

Magis est, deficere stipulationem. Marcel. in l. Qui decē. §. Stichū. D. de solut. Martianus in l. Statuæ. ff. de vsufr. Statuæ & imaginis vsumfructum posse relinqui magis est.

Magis

Magis est, vt edicto locus sit. Vlpian. in l. 3. §. vlt. D. Quib. ex cauf. in possess. eat. Paul. in l. Si tibi domum D. locat.

Etsi magis est quod gratuler tibi, quàm quod te rogem, tamen etiam rogo, vt si quæ, &c. Cic. ad Atticum, lib. 16.

Magis loqui. Plaut. Casina, 4.

Magis lubet. Plaut. Persa, 16. Magis metuo. Plaut. Milite, 12.

Magis notis. Ter. Heaut. 5. 1. Magis, si magis notis, putes ita rē esse.

Annos natus magis quadraginta. Cic. pro Rosc. Amer.

Optandum magis quàm sperandum, Vide OPTO.

Magis profecta à natura. Cic. de Amic. Sed antiquior & pulchrior, & magis à natura ipsa profecta alia causa.

Magis scibo, antiquè, pro magis sciam. Plaut. Trucul. 10.

Magis vellem, pro Mallem. Terent. Eunuch. 5. 7.

Magis vereor. Terent. Heaut. 1. 2.

Magis vidi. Plaut. Merc. 15.

¶Magis maiores. Plaut. Pœnul. 2.

Argentum, nisi qui dederit, nugas egerit:
Verùm qui dederit, magis maiores egerit.

¶Magis, cum positiuo, implet vicem cōparatiui cum casu. Ouid. 2. Metam. non procul à fine,

Cornua parua quidem, sed quæ contendere posses
Facta manu, puráque magis pellucida gemma.

Magis anxius. Ouid. 1. Metam.

Magis apta tibi dona, Horat. 1. epist. 7.

Charus magis vitâ. Virg. 5. Æneid.

Magis deformis. Quintil. lib. 9. cap. 4.

Nihil magis elegans. Terent. Eunucho, 5. 4.

Magis indubitatus, Certior. Stat. 2. Achill.

Magis molestus. Terent. Eunuch. 3. 1.

Magis seuerus. Terent. Eunuch. 2. 1. (lib. 8.

Magis similis. Plaut. Amph. 7. Magis varium. Var. de Ling. Lat.

Magis verum, pro Verius. Terent. And. 4. 2. Non Apollinis magis verum atque hoc responsum est.

Magis vespere, significat nouissimū vesper. Varr. lib. 8. de Ling. Lat.

Magis virilis. Quintil. lib. 9. cap. 4.

Magis apertè. Terent. Adelph. 4. 5.

Nihil magis dulce. Plaut. Persa, 22.

Magis dulcius. Plaut. Sticho, 14.

Magis humanum. Terent. Hecyra, 4. 1. Donatus, nota pro Humanius, Terentiano more.

Magis impensè cupere. Terent. Adelph. 1. 9.

Magis inconditè facere. Varr. de Lingua Latina, lib. 4.

Magis lubenter. Plaut. Mostell. 4. 1.

Magis mirum. Plaut. Amphit. 7.

Magis ex vsu, pro Vtilior, inquit Donatus. Terent. Eunuch. 5. 9,
Ad omnia hæc, magis opportunus, nec magis ex vsu tuo Nemo est.

Magis ex sese. Terent. And. 5. 4. -quia habet aliud magis ex sese, & maius.

Magis quàm. Cic. de Amic. Vereor ne inuidi magis, quā amici sit.

Magis id adeò. Terent. And. 1. 1. Cic. 2. de Orat. Magis adeò id facilitate, quàm alia vlla culpa mea contingit.

¶Mage, pro Magis, apud Plautum Trucul. 18, Quem ecastor mage amo, quàm dudum. Apud Terētium etiam legitur, authore Donato.

Mage pollens aer. Lucret. lib. 4.

¶Magis ac magis, repetitum: hoc est Frequentius. Plaut. Mostel. 9, Quo magis ac magis ego cogito cum meo animo, &c. Suet. in Vitell. cap. 11, Magis deinde ac magis.

Magis & magis, Idem. Cic. ad Attic. lib. 14, Itaque de Græcia quotidie magis & magis cogito.

Magis atque magis clarescunt sonitus. Virg. 2. Æneid.

Magis, magísque. Cic. 1 il. ad Tironem, lib. 16. 21, Enitar vt in dies magis magísque hæc nascens de me duplicetur opinio.

Magis magis. Catull. Argon. Pōst vēro crescēte, magis magis increbrescūt. Potest & legi, Post vēro crescēte magis, magis increbrescūt.

¶Magis ædilis fieri non potuisset. Cic. pro Plancio, Quæris quid potuerit amplius assequi Plancius, si Cn. Scipionis fuisset filius? Magis ædilis fieri non potuisset: sed hoc præstare, quòd ei minus inuideretur.

¶Magis fit. Cic. in Parad. Nihil huc addi potest, quo magis virtus sit.

Nisi fortè magis erit parricida, si quis Consularem patrem, quàm si quis humilem necauerit. Cic. pro Milone.

Nihil magis. Cic. Lentulo, lib. 1 9, Quumque Pompeius ita contenderet, vt nihil vnquam magis. Nihilo magis, Vide NIHILVM.

Multo magis. Cic. Tironi, lib. 16. 19, Expecto tuas literas de ipsis rebus, teipsum multo magis.

Hoc magis quod, &c. Cic. pro Flac.

Eo magis vel quàm, &c. Cic. 5. Verr. Atque eo magis, si, &c.

Magis infrà. Lucr lib. 3, Nec magis hac infrà quicquā est in corpore nostro. Id est Nihil magis abstrusum. Quidā legūt intra. Lābinus.

Maximè, pen. corr. Superlatiuum {μάλιστα} pro Summè, vel Admodum: vt Maximè adolescens. Plaut. Milite, 10.

Maximè cognata. Terent. Phorm. 2. 1.

Maximè cupiens illius est. Plaut. Amphit. 3.

Maximè dignus. Terent. Eunuch. 5. 2.

Maximè in culpa esse. Cic. 7. Verr.

Maximè libet. Cic. Lentulo, lib. 1. 8.

Maximè liberalissimus. Cic. Attico, lib. 12, Siue hanc aberrationē à dolore delegerim quæ maximè liberalissima, doctóque homine dignissima, laudari me etiam oportere.

Maximè naturalis. Cic. de Amic. Itaque pulcherrima illa, & maximè naturali carent amicitia.

Maximè necessarius. Cic. 1. Acad.

Maximè pessima corpora. Colum. lib. 9. cap. 3.

Maximè potentes. Terent. Adelph. 3. 4.

Maximè vtile. Terent. And. 5.

¶Maximè indigere. Cic. 1. Offic. Vt quisque maximè opis indigeat, ita ei potissimum opitulari.

¶Maximè memini. Plaut. Menæch. 14, Filij quot eratis? MEN. vt nunc maximè memini, duo.

Maximè omnium studuit. Cic. in Bruto, Qui maximè omnium nobilium Græcis literis studuit. Id est, magis quàm alij omnes.

Maximè equidem vellem vt, &c. Cic. 8. Philipp.

¶Maximè, Præcipuè. Cic. pro Domo sua, Intuemini paulisper animis iuuentutem, & eos maximè, &c.

Maximè quòd, pro Potissimum. Cic. ad Attic. lib. 9, Ego tuis consiliis vsus sum, maximéque quòd & grauitatem in congressu nostro tenui quam debui, & ad vrbem, &c.

Maximè scilicet. Cic. in Orat. Cognoscat etiam rerum gestarum, & memoriæ veteris ordinem, maximè scilicet nostræ ciuitatis.

Et maximè. Cic. ad Attic. lib. 7, Scribe aliquid, & maximè si, &c.

Et id maximè fieri temporibus hybernis. Cic. 2. de Nat. deor.

Vel maximè. Cic. in Partit. Quæ quidem vel maximè suspicionem mouent.

¶Maximè, Responsio cōcedentis, vel annuentis, pro Sanè, vel certè. Terent. And. 4. 6, Duc me ad eam: quando huc veni, vt videam. M. maximè. Idem Eunucho, 1. 2, Fac illi adducantur. P. maximè.

Magister, magistri {διδάσκαλος, καθηγητής} Propriè dicitur artium præceptor, authore Festo. Terent. Andr. 1. 1, -nam antea
Qui scire posses, aut ingenium noscere,
Dū ætas, metus, magister prohibebāt? Paulus de Verb. signif. l. Quibus præcipua cura rerum incumbit, & qui magis quàm cæteri diligentiam & solicitudinem rebus, quibus præsunt, debent: hi magistri appellantur, quinetiam & ipsi magistratus per deriuationem à magistris cognominantur. Vnde etiam cuiuslibet disciplinæ præceptores, magistros appellari à monendo vel monstrando.

¶Declamandi magister. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 8. Artis. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Eloquentiæ magistrum se polliceri. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Magister vici, In VICVS.

¶Barbati. Iuuen. Satyr. 14.

Graiis Elice seruanda magistris. Hoc est nautis, seu nauium magistris & rectoribus. Valer. 1. Argon.

Aridus. Quintil. lib. 2. cap. 4.

¶Capere magistrum, In CAPIO.

Exuere magistrum. Tacit. lib. 14.

Indocto magistro regimen linquere. Senec. Medea, 4.

Timido pudet seruire magistro. Stat. 2. Achill.

Magister fracta aure. Martialis,
At iuuenes alios fracta colit aure magister,
Et rapit innumeras sordidus vnctor opes. Ego hoc è Græco sumptū arbitror Græcorumq; exercitationibus, apud quos qui Gymnasiorū plagis cōtusi mulctatiq; fuerāt, propterea quòd à cōcertatoribus ferè tēpora & aures feriri solerēt, auribus fractis dicebantur. Igitur magister fracta aure, est, magister exercitationū, & Gymnasiorū exercitor, qui luctā pugilatūmve docet, quíque pila vel folle ludere. Pollux, ἐπὶ τῶν ἐν γυμνασίοις τετριμμένων τὰ ὦτα κατεαγότες, καὶ ὠτοκάται. Hesychius, ὠτοκάταξις, τὰ ὦτα τεθλασμένος.

Magistri (inquit Festus) non solùm doctores artium, sed etiam pagorum, societatum, vicorum, collegiorum, equitum dicuntur: quia omnes ij magis cæteris possunt.

Magister curiæ. Plaut. Aulularia,
Nā noster nostræ qui est magister curiæ. Magister curiæ, inquit hic Turnebus, videtur esse is, quē Græci φρατρίαρχον appellāt. Vt enim curia pars est tribus Romanis: sic & Græcis φρατρία. Græca ad consuetudinem Romanā traducta sunt: & vt pagorū erāt magistri, sic & curiarū.

Ferre se magistrum alicuius rei. Tacit. lib. 10.

Magister ludi, qui & Ludimagister vno verbo dicitur. Cic. 1. Verr. Si ab isto libro, quem tibi magister ludi nescio quis ex alienis orationibus compositum dedit, verbo vno discesseris.

Magister morum, Id est Censor. Cic. ad Appium, lib. 3, Eo breuior est hæc epistola, & vt aduersus magistrum morum modestior.

Magistrum nauis accipere debemus eum, cui totius nauis cura mandata est. Hæc Vlpianus de Exercitoria actione, l. 1. Liu. 9. bel. Punic. Vt ex omnibus nauibus gubernatoresq; & magistri nauium, & bini milites in forum conuenirent ad imperia accipienda.

Magister equitum. Varr 4. de Lingua Latina, Magister equitū dicebatur, quòd summa potestas huius in equites & accensos, vt est summa populi Dictator: à quo is quoque Magister populi est appellatus. Pomponius in l. 2. §. Populo deinde aucto. D. de Origine iuris, Et his Dictatoribus Magistri equitum iungebantur, sic quo modo Regibus Tribuni Celerum: quod officium ferè tale erat, quale hodie Præfectorum Prætorio: magistratus tamen habebantur legitimi.

Magister peditū. Ammianus Marcellinus apud Cœliū lib 12. cap. 17.

Magister populi, Dictator. Cic. 3. de Finib. Rectius Magister populi (is enim est Dictator) quàm Sylla, qui trium pestiferorū vitiorum, luxuriæ, auaritiæ, crudelitatis magister fuit.

Magister sacrorum dicebatur is, qui velut princeps, & sacri ipsius pontifex, aliisque sacerdotibus maior erat. Liuius, Ne quis magister sacrorum, aut sacerdos esset. Apud Capitolinum quoque scribitur in Antonini vita, de Saliorū sacerdotio, Fuit in eo sacerdotio & præsul, & vates, & magister. Et in inscriptione antiqua legitur, Salius Albanus, idem magister Saliorum. Annotauit Turnebus.

Magister scripturæ dicitur, qui ciuitatis alicuius publicos pecorū prouentus scribēdi munus habet. Cic. 5 Verr. Misit in Siciliā literas ad Carpinatium, quum esset Magister scripturæ & sex publicanorum.

¶Magister, Idē qui pædagogus Græcè. Terent. Phorm. 1. 2,
Abeuntes ambo hinc tum senes me filiis
Relinquunt quasi magistrum.

Doctissimum & incomparabilem magistrum domi habeat. Quintilianus lib. 1. cap. 2.

Sæuus. Horat. 1. epist. 19.

Magister ad rem aliquam. Terent. And. 1. 2.

¶Magister pecoris, Pastor. Varro de Re rustica lib. 2. cap. 10, Cōtrà,

pernoctare ad suum quenque gregem, esse omnes sub vno magistro pecoris: eum esse maiorem natu, potius quàm alios,& peritiorem, quàm reliquos. Cic.7.Verr. Nominat iste seruum, quem magistrũ pecoris esse diceret.

Fingit equum tenera docilem ceruice magister. Horat.1.epist.2.

¶Magistri dicuntur, qui bona sub hasta vendũt. Nam quum in auctione bona vænirent, vt inter hæredes aut creditores diuiderentur, de sententia cohæredum aut creditorum eligebatur qui præesset auctioni, qui scilicet quanti quæque res vænire deberet, ipse statueret arbitratu suo, socius nõ repugnantibus is Magister dicebatur. Hinc lib.6.cap.4, Quintil. dictũ recitat Ciceronis in Pletorij matrẽ: ludum habuisse, dum vixit: magistros, postquam mortua sit Ita infamem significauit & ab impudicitia, dum viueret: & mortuam, ab ære alieno. Et ludum per translationem dixit, Magistros per ambiguitatẽ: quòd ad Pletorij matrẽ, dum vixit, infames fœminæ conuenire solitæ: post mortem, eius bona vænibãt. Vide Cælium, lib.21.cap.17. Cic. in Epist. ad Atticum, lib.1, Vnà agebant cæteri creditores, in quibus erat Lucullus, & P.Scipio, & is, quem putabant Magistrum fore, si bona vænirent, L.Pontius.

¶Magister, olim dicebatur venditor patrimonij eius, qui soluendo non esset, quia illis bonis vendundis ab omnibus creditoribus authoritate Prætoris præponebatur. Hinc Magistri carmẽ. Cic.lib de Oratore, Vel si causam ageres militis, patrem eius, vt soles, dicendo à mortuis excitasses, statuisses ante oculos, complexus esset filiũ, flẽsque cum centumuiris commendasset: lapides me hercule omnes flere ac lamentari coegisses: vt totum illud, vti lingua nuncupassit, non in 12.tabul. quas tu omnibus bibliothecis anteponis, sed in Magistri carmine scriptũ videretur. Legitur ferè in omnibus editis magico carmine, sed mendum est. Agit enim lege in hæreditatem testamento patris exheres filius, non tamen nom natim exhæredatus, sed alio hærede scripto, quum ipse militiæ mortuus existimatus esset. Eã igitur causam si Crassus egisset, inquit Cicero, carmen illud 12.tabul. Vti lingua nuncupassit, ita ius esto: quo nexa, mancipia, testamenta cõfirmantur: iniquum iniustúmque increpasset, neque tam legum carmẽ, quàm magistrorum bona debitorum proscribentium, & à liberis debitorum ad alienos transferentium clamasset, præsertim quum eo testamento, veluti auctione, ad extraneum bona transitura essent. Carmen autem magistri interpretor tabellam quam magister proponebat, & qua proscribebat se alicuius bona venditurum. Eius enim olim, qui multis debebat latitabátque, neque defendebatur, Prætorem creditores adibant, apud quem querebantur, bonorúmque possessionem petebant: quam & Prætor dabat, atque in diem certain ea possidebant: quæ quum venerat, Prætorẽ rursus adibant, petebántque sibi vt liceret vnum è suo numero deligere, qui bonorũ venditioni præesset, qui Magister dicebatur. Is in compitis celebribus, & frequentibus vrbis locis tab. proponebat se debitoris bona venditurum his verbis: Titius debitor noster incidit in causam venditionis bonorũ, nos creditores eius bona vendemus: qui volet emptor accedat. Hanc proscriptionem, Cicero hìc appellat Magistri carmen.

Magistra magistræ. Cic.1.de Finib. Magistra ac duce natura. Idem pro Rosc.Amer. Vita hæc rustica, quam tu agrestem vocas, parsimoniæ, diligentiæ, iustitiæ magistra est.

Magistra ei ludo. Terent.Hecyra,2.1.

Ætas. Ouid epist.5.

Magistræ artes Ouid.epist.15.

Certissima loquendi magistra, consuetudo. Quintil.lib.1.cap.6.

Roma magistra luxuriæ. Propert.lib.13.eleg.12.

Magisterium, magisterij { [illegible] } Magistri dignitas seu officiũ. Plaut. Bacchid.2, Iam excessit mihi ætas ex magisterio tuo. Hoc est, regimine & authoritate.

¶Magisterium, Doctrina. Plaut. Mostell.2 22, Virtute id factũ tua, & magisterio tuo. Id est, doctrina, & (vt loquuntur) instructione.

¶Magisteriũ, Præfectura & magistratus. Sueton in August.cap.2, Auus municipalibus magisteris contentus, abundante patrimonio tranquillissimè senuit. Hoc est, præfecturis & magistratibus.

Magisteriũ, Aliter. Cic.de Senect. Me verò & magisteria delectãt à maioribus instituta, & is sermo qui more maiorũ à summo adhibetur magistro in poculo. Colum.lib.11.cap.1, Potissimũ autẽ est in eo magisterio scire & æstimare, quale officium sit cuique iniungendum.

Vana magisteria. Tibull.lib.1.eleg.4.

Magistro, magistras { [illegible] } magistrare, Moderari, gubernare, authore Festo.

Magistratus, huius magistratus, pen.prod. { ἀρχαὶ } Significat, vt ait Festus, eum qui in potestate aliqua est constitutus, vt est Consul, Proconsul, Prætor, Proprætor, & alij qui ciuitates & prouincias regunt. Cic.1 Offic. Est igitur proprium munus magistratus, intelligere se gerere personam ciuitatis, deberéque eius dignitatem & decus sustinere, seruare leges, iura describere, & fidei suæ commissa meminisse. Idem lib 3 de Legibus, Videtis magistratus hanc esse vim, vt præsit, præscribátque recta & vtilia, & coniuncta cũ legibus. Vt enim magistratibus leges, ita populo præsunt magistratus: veréque dici potest, magistratũ legem esse loquentem, legem autẽ mutum magistratum.

De magistratibus qui sint maiores, & qui minores, & quamobrem ita vocentur, vide Gell.lib.13 cap 14.

Magistratus vitio creatus. Liuius Decad.1.lib.5, Nihil profectò aliud esse, quàm magistratus vitio creatos.

Nuda à magistratibus Respub. In NVDVS.

Maior magistratus, In MAGNVS.

Mutus, In MVTVS.

Patricius, In PATER.

¶Magistratus { ἀρχὴ } Ipsa potestas, seu officium. Cic.de Amic. Vbi eos inueniemus, qui honores, magistratus, imperia, potestates, opes, amicitiæ non anteponant, &c.

¶Abdicare magistratum, In ABDICO.

Abdicare se magistratu. Vide ABDICO.

Abire magistratu. Liu.3.ab Vrbe.

Abolere magistratum, pro Abrogare. Liu.3.ab Vrbe.

Abrogare, In ABROGO.

Accelerare, In ACCELERO.

Accipere loco prædæ. Cic. in Salustium.

Adipisci. Cic. Offic 1.

Assequi. Cic. in Pison.

Capere, In CAPIO.

Magistratum continuare. Liu.7.bell.Pun.

Creare. Lucet.lib.5.

Dare. Cic.2.de Lege agrar. Iã hoc inauditũ & planè nouo more, vt Curiata lege magistratus detur, cui nullis comitiis antè sit datus.

Declarare. Cic. pro Muren.

Deponere. Cæs. de bell.Gal.lib.7.

Designare. Cic Fam.10.

Eiurare. Tacit.lib.12.

Esse in magistratu. Liu.lib.5.

Gerere. Cic. pro Plancio, Tum magistratum non gerebat is qui ceperat, si Patres authores non erant facti.

Habere. Cic.7.Verr. Venit ad me Heraclius is, qui tum magistratum Syracusis habebat.

Infringere. Cic.1.de Orat.

Ingredi. Sall. in Iugurth.

Magistratum imminuere dicebant veteres, quod nunc Derogare iuribus, & prærogatiuis officij dicunt. Cic.3.Verr. Cur imminuisti ius legationis? Quo in loco Asconius, Qui potestatem, inquit, suam in administrando non defenderit: imminuti magistratus, veluti maiestatis læsæ, reus est.

Inire, Vide INEO.

Legere. Virg 1.Æneid.

Mandare. Cic pro Murena, Cato negat iudicium hominum in magistratibus mandandis, voluptatibus corrumpi oportere. Ibidẽ, Nulla re allici mentes hominum oportere ad magistratum mandandum, nisi dignitate.

Obrepere ad, In OBREPO.

Occipere. Tacit.lib.2.

Peragere. Lentul. Cic. Fam.12.

Petere Quintil.lib.2.cap.4.

Renuntiare. Cic. in Pison.

Venire in. Lentulus ad Ciceronem, libr.12.14, Nam quòd huc properẽ in magistratũ venire, aut exercitũ mittere, causam non habẽr.

De Magistratibus, quod scitu est non vtile modò, sed necessariũ, sic disserit Paulus Manutius in libro de legibus Romanis. L.Villius tribunus plebis rogationem tulit, quot annos nati quique magistratum peterent, caperéntque: vnde & ipsi & posteris cognomen inditum, vt annales Villij dicerentur hoc à Liuio traditum. sed quoniã, quis planè cuique magistratui petendo legitimus annus esset, nominatim hac lege expressum nõ inuenio: quid ipse legendo obseruauerim, breuiter subiiciam. Omitto quæsturam, tribunatum pl. ædilitatem pl. quia curules tantùm magistratus in lege Villia nominatos existimo nam si quæsturæ (de tribus non curulibus magistratibus, exempli gratia, vnum ponam) certum annum Villius sua lege statuisset, vnde postea tam incerta ratio. gesserunt enim quæsturam duo Gracchi, Tiberius, & Caius anno ætatis XXVII, M.Cicero anno XXXI, C.Cæsar, is qui perpetuam dictaturam inuasit, XXXIII. M. Cato Vticensis XXIX. Quòd si quis dixerit, liberam fuisse, quo quis anno vellet, quæsturæ petitionem, modò peteretur post annum XXVI, qui esset ad petendum legitimus, ideo mirum videri non debere, si Cicero, Cæsar, & Cato non eodem omnes anno petierint: quandoquidem satis duxerint leges obseruare, quæ petendæ quæsturæ annum definiebant XXVI, gerendæ XXVII: hoc si quis obiecerit, ad cõiecturam, id est ad rationem ipsam, confugiam. Quid enim? similéne veri est, C.Cæsarem (omitto Ciceronem: cui tamẽ, quum homo nouus esset, laborandum maximè fuit de dignitate, nec, quæ prima daretur, occasio negligenda) sed C.Cæsarem, quo nemo magis honores appetiuit, nemo potestatis & imperij fuit auidior, cúmne verisimile est petitionẽ quæsturæ ab anno XXVI, si is legitimus esset, in annum XXXII distulisse: verùm habeo, quo nitar, aliud paulo firmius argumentum. video enim Põpeium Magnum, quum annum ageret XXXV, consulatũ gessisse, solutum videlicet legibus, meritorum ingentium in remp. eximiæque virtutis ergo. at eo anno magistratum per leges capi nullum potuisse, Cicero demonstrat in ea oratione, qua rogationem Maniliã suasit. Quomodo igitur, dicet aliquis, Cicero ipse, & Cæsar, & Cato quæsturam ante annum XXXV ceperunt? Nam obscurum est, leges loqui de curulibus tãtum honoribus, ædilitate, prætura, cõsulatu: quæsturæ autem, ædilitatis pl. tribunatus pl. rationẽ habuisse nullam. Sed recitentur verba Ciceronis. Quid, inquit, tam singulare, quàm vt, ex S.C. legibus solutus, consul ante fieret, quàm vllum aliũ magistratũ per leges capere licuisset? Dicit, Vllum aliũ magistratum. quod, si de quæstura leges locutæ sunt, falsum est: quũ, vt ostẽdi, quæsturã multi gesserint ante annum XXXV: quo anno gestũ esse primum à Pompeio cõsulatum, quẽ Cicero significat, tũ ex Appiano cõstat, tum ex Velleij historia, in qua scriptũ est perisse Pompeium Cæsare & Seruilio coss. anno ætatis suæ LVIII à quo anno si retrorsum numeres, cadet primus eius cõsulatus in annũ eius ętatis XXXV. vt tamẽ ita supputes, non simul cũ anno ætatis Põpeij finisse cõsulatum, sed quũ ille iam annum esset ingressus XXXVI. ita cum fastis Capitolinis, & cum Appiano Velleij congruet historia. nam, quod ait Plutarchus, anno LIX interiisse Pompeium, id quoque potest esse verum, hoc modo, vt primũ eius ætatis annũ capiamus C.Attilio Q. Seruilio coss. quo anno Põpeium esse natũ, Velleius affirmat. tametsi, quum ait ipse Põpeium periisse anno LVIII, nõ incipit numerare ab eo anno, sed à proximo sequenti: quòd scilicet nõ ita multo ante exitũ cõsulatus Attilij & Seruilij, natus esset Põpeius, & exiguum illud spatiũ in annorũ numero videretur omittẽdum. Cõstat igitur, legem Villiã nihil de iis honoribus sanxisse, qui caperẽtur ante eũ annum, quo Põpeius primũ consul fuit, siue eum velis esse XXXV, siue malis XXXVI. nam ædilitatis curulis

rulis annos erat xxxvii. cuius rei argumentum est, quòd eam petiit Scipio Æmilianus xxxvi,&,solutus legibus, consul factus est. annum porrò fuisse eius ætatis xxxvi, Velleius demóstrat his verbis. Decessit M. Aquillio, C. Sempronio coss. anno fermè LVI. de quo si quis ambiget, recurrat ad priorem consulatum eius, in quem creatus est anno XXXVI. ita dubitare desinet. vt omittam,quòd quum ædilitas præturam, biennio antecedat, & prætura item biennio consulatum: consulatus autem geratur anno XLIII, quod paulo pòst ostédemus, necesse est, vt gerendæ ædilitati legitimus annus sit XXXVII. Nunc agamus,quãdo satis de ædilitate dictum est,de anno præturæ.at hoc, si de ædilitate conceditur,in dubium vocari non potest,geritur enim ædilitas anno XXXVII. sequitur post biennium prætura:quod indicant & multorum exempla, & illa maximè verba Ciceronis in epistola ad Furnium:Si ædilis fuisses,post biennium tuus annus esset.ergo geritur prætura anno XL. Nec de consulatu difficilis probatio est. percurrantur fasti:neminem inuenies,nisi prætura biennio,saltē ante gesta, cõsulem fuisse.est igitur annus consulatus quadragesimustertius. accedit Ciceronis testimonium in oratione quinta in Antoniú: in qua sunt hæc,Quid Macedo Alexander?quum ab ineúte ætate res maximas gerere cœpisset, nónne tertio & trigesimo anno mortem obiit?quæ ætas nostris legibus x.annis minor,quàm consularis.Hãc, opinor,legem Dio significauit,quum ait libro XXXIX:Cõsules in senatu sententiam dixerunt,vt ei prætura daretur,licet nõdum per leges liceret.quò spectauit & Plutarchus,quũ dixit: Decreuit senatus, vt Catoni prætura extra ordiné daretur.& Valerius lib.III, quum inquit,Cato Cypriacam pecuniam maxima cum diligentia in vrbé deportauerat.cuius ministerij gratia senatus relationem interponi iubebat, vt prætoriis comitiis extra ordinem ratio eius haberetur.sed ipse id fieri passus non est,iniquum esse affirmans,quod nulli alij tribueretur,id sibi decerni. Quanquam est quiddam,hac in re cur magnopere dubitem. nam,quum eo sit anno decretũ, quo Marcellinus & Philippus consulatum gesserunt: certe per ætatem potuit Cato petere præturam.tribunus enim plebis ante annos quinque Silano & Murena coss. fuerat, prætura verò quadriennio tantùm à tribunatu distat.eóque magis liquet,potuisse Catonem Marcellino & Philippo coss.petere præturam, quod anno sequenti,Pompeio & Crasso coss. petiit,non vt designaretur,sed,vt creatus magistratum statim iniret: quòd anno proximo superiore habita comitia nulla fuerant:ideóque consules Pompeius & Crassus ex interregno facti sunt: qui deinde prætores crearunt.quòd igitur ob domesticas discordias Marcellino & Philippo coss producta in annum sequentem comitia sunt, propterea Cato non petiit eo anno,petiit autem sequenti,consulibus,vt dixi, Pompeio & Crasso, creatis.quare, etiam si Plutarchus dixerit, Licet nondum per leges liceret: videndum tamen est,an senatus potius decreuerit, vt omnino Cato prætor crearetur, neque à populi suffragiis penderet, quorum dubius esset euentus quam sententiam illa quoque videntur confirmare Valerij verba:Campestrem experiri temeritaté quàm curiæ beneficio vti,satius esse duxit. Verũ paulo altius repetamus,quo pateat illustrius hæc tota cognitio:prima fuit, vt opinor, lex de magistratibus hæc, vt de senatu, id est de patriciis familiis,omnes magistratus crearentur: idque à Romulo institutum reliquideinde reges obseruarũt.sanxit enim Romulus,quod ait Dionysius lib.II.vt patricij sacra curarent,magistratus gererent,iusdicerent,plebeij,qui rudes inopésque essent,agros colerent,quæstuariísque artibus operam darent:temperamentum illud tamen, quo ciuitatum cócordia,id est salus ipsa,custoditur, maximè quæsiuit. nã,ne nimis in ordinem patricium videretur esse propensus,datum aliquid populo voluit,&,vt is suis suffragiis magistratus crearet,leges sciscerct, bella decerneret,curiatis comitiis tulit Regibus pulsis, consul P. Valerius Bruti collega,duas leges tulit,quibus plebis potestas aucta, senatus & magistratuum imminuta : primùm,vt magistratum nemo caperet,nisi qui à populo imperium acciperet : si quis aliter fecisset, capitali pœna puniretur:qui eum occidisset, ei impunè esset:deinde, vt aduersus magistratum prouocatio ad populum esset,néve quis magistratus ciuem Romanum aduersus prouocationem verberare, aut necare vellet quam legem centuriatis comitiis esse latam, Valerius tradidit lib.III.De plebeiis magistratibus in Sacro monte primùm lata lex est, quæ inde Sacratæ nomen accepit,vt plebi, quæ patriciorum iniuriis nuda quodàmodo pateret,sui magistratus essent, iique sacrosancti,quibus auxilij latio aduersus consules esset,néve cui patrum capere eum magistratum liceret.qua lege tribuni pl. quinque primi creati sunt. Plebeij autem magistratus curiatis primùm facti comitiis. Postea, tributis vt fierent, lege tribunitia, quam Publilius & Lætorius tulerunt, cautum est. Sed magistratum omnino nullum ei gerere licebat, cuius pater in hostium potestate esset.quod ex Liuio colligitur.is enim lib. XXVII, Seruilium, inquit, negabant, iure aut tribunum pl fuisse,aut ædilem esse:quòd patrem eius, quem III virum agrarium occisum à Boiis circa Mutinam esse, opinio per x. annos fuerat, viuere,atque in hostium potestate esse,satis constabat. & lib. XXX de eodem : Latum ad populum est, ne Cn.Seruilio fraudi esset,quòd patre,qui curuli sella sedisset,viuo,quum id ignoraret,tribunus pl.atque ædilis pl fuisset, contra quàm legibus sancitum erat. Verùm, quia satis constat, plebeios magistratus fuisse, tribunatum pl.ædilitatem pl.patricios autem, ædilitatem curulem, præturam, consulatum: primùm illud sciendum, plebeios magistratus appellatos,qui ab initio plebis caussa sunt instituti:patricios item,qui patriciorum : deinde,totam hãc gerendorum magistratuum rationem paulatim esse permixtam, atque commutatam.nam plebi,cui tantũ plebeij magistratus patuerãt,post etiam ad patricios omnes aditus fuit. nec tamen mutatum est nomen : sed patricij semper magistratus dicti, qui prim is temporibus patriciorum caussa facti,postea communicati cum plebe sunt.plebeios tamen magistratus patricij homines non gessere,quia,credo,contra dignitaté ducerent,quũ maiora consequi possent, minora persequi. Generale illud fuit,ne is,qui comitiis præesset, sui rationem in petendo magistratu haberet:idque lege vetitum,significat Liuius lib.x. Etiam,ne quis magistratum absens peteret,legem tulit Pompeius Magnus in tertio cõsulatu:in qua quũ neminem excepisset, mox, soceri sui C. Cæsaris recordatus, lege iam in æs incisa,& in ærarium condita,correxit errorem,vno Cæsare excepto. quod à Tranquillo proditum legimus.

Magma, magmatis, pen.corr.neut.gen. {μάγμα} Pastilli* & massa facta ex vnguentorum fæcibus. Plin. lib.13.cap.2, Siccis odoribus constat quæ diapasmata vocantur. Nã fæcem vnguenti magma appellant. Magma croci,Quod quasi recrementũ est eius.Celsus lib.5 cap.18.

Magmentum.vt ait Festus, veteres dixerunt quasi magis augmentum.Alij Magmentũ dicunt,quasi maius augmentum,& auxilium: quoniam augebant numerum hi qui accedebant alienigenæ vt adiumento essent.

Magmentum,à magis: quod ad religionem magis pertinet. Varr. de Ling Lat.lib.4.

Magmentarius, magmentaria, magmentarium.vt, Magmentaria fana. Arnob.lib.aduersgent.Itaque propter hoc magmentaria fana constituta sunt certis locis,quo id imponeretur. Sic restituit Turneb*,quũ alij mentarea legant,nullo sanè sensu. Sunt autem magmentaria fana, vasa sacra, quibus magmenta & exta sacra imposita aræ inferebantur. Vetus lexicon, Magmentarium, ἱερὸν ὃ τὰ σπλάγχνα ἐπιτιθέμενα τοῖς βωμοῖς φέρεται. Itaque libentissimè magmẽtaria vasa legerem.

MAGNA Græcia {μεγάλη Ἑλλάς} dicta est ea pars Italiæ, quæ a Tarento vsque ad Cumas est, vel (vt Plinius libro 3.cap.10.ait) à Locris Italiæ fronte,ad Tarentum vsque protenditur. Sic dicta,quòd multæ magnæque ciuitates in ea fuerint à Græcis conditæ,vt ait Festus. Vide Iustinum lib.20. Virgil.3.Æneid. Effuge, cuncta malis habitantur mœnia Graiis. A quibusdam tota Italia dicta est maior Græcia. Ouid.4.Fast.Itala nam tellus Græcia maior erat.

Magnanimitas,Magnanimus,Vide MAGNVS.

Magnarius {μεγαλέμπορος} Apud Apuleium pro magno negotiatore ponitur, à negotiorum magnitudine, tanquam clarus in obeundis magnis mercaturis.

Magnes, magnetis, pen prod.masc gen. {μάγνης} Genus lapidis ad se ferrum attrahentis. Plin.lib.36.cap.16, Quid ferri duritia pugnacius? Sed cedit & patitur mores: trahitur namque à magnete lapide, domitrixque illa rerum omnium materia ad inane nescio quid currit : atque vt propius venit, assistit, teneturque & complexu hæret. Sideritin ob hoc alio nomine appellant,quidam heracleon. Magnes appellatus est ab inuentore, vt author est Nicander, in Ida repertus. Nanque & passim inuenitur,vt in Hispania quoque Inuenisse autem fertur clauis crepidarum,& baculi cuspide hærentibus,quum armẽta pasceret.Hæc Plin. Lucret.lib 7,

Quem magneta vocant patrio de nomine Graij,
Magnetum quia fit patriis in finibus ortus.

Allicit & trahit ferrum magnes lapis.Cic 1.de Diuinat.

Magneticus, pen. corr. Adiectiuum {μαγνητικός} Claud.de Magnete, -Venerem magnetica gemma figurat.

MAGNES, Atheniensis Comicus antiquæ comœdiæ,tempore Epicharmi,docuit fabulas nouẽ,vicit duabus. ¶Magnes itẽ alter Smyrnæus, puer,præ cæteris mortalibus formosus:poetica insuper & musica ornatus, corona insignis aurea, ac habitu molliore indutus, ciuitates obibat multis dilectus, præsertim Gygi Lydorum regi.Parentes autem probrum huiusmodi perosi, capta occasione comam eius inciderunt:vestem,ornatúmque omnem lacerauerunt. Quare perturbatus Gyges,in Magnesios bellum mouit: quibus tandem superatis reuertens,Sardibus panægyricũ celebrauit magnificentissimũ Suidas.

MAGNESIA {μαγνησία} Macedoniæ regio,Thessaliæ annexa.Abest ab Ephesio(sicuti Plin.lib.5.scribit)sedecim millia passuum. A qua Magnetes,pen.prod. {μάγνητες} qui & Magnesii populi vocati sunt. Lucanus lib.6, Et Magnetes equis Minyæ gens cognita remis. ¶Est & Magnesia vrbs in Asia, apud quam Scipio Asiaticus Antiochum regem magna clade affecit,authore Stephano.

Magnesis,pen.prod.Magnesidos,fœm.gen. {μαγνῆτις} Quæ ex Magnesia est.Ouid.epist.12, Cur vnquam Colchi Magnesida vidimus Argó.

MAGNESSA {μάγνησσα} Hippolyte, Acasti regis Magnesiæ cõiunx fuit, cuius meminit Horat.3 Carm.ode 7.

Magnetes, magnetum {μάγνητες} apud Macedones erant, qui apud nos Senatores dicũtur,siue principes & capita vrbis.Vnde & summũ magistratum vocant magnetarchem, teste Liuio lib.5.bel.Maced.

Magnus, Adiectiuum {μέγας,μεγαλεῖος,εὐμεγέθης,πολύς,μεγάλιος} Grandem significat.cuius cõparatiuum est maior, Superlatiuũ maximus.

Achilles magnus,In ACHILLES.
Aceruus.Virg.1.Georg.
Adiutor.Horat 1.Serm.satyr.9.
Ædibus ex Horat 2.Serm.satyr.7.
Æquor.Virg.4 Georg.
Agmen.Virg 1 Georg.
Amator mulierum.Plaut.Menæh.7.

Magnus amicus.Curius ad Ciceronem,Sed amice magne noli hãc epistolam Attico ostendere.Veteribus,inquit Turnebus, magni erãt amici homines potentes,qui ab inferioribus, vt clientibus patroni, obseruantia omni & officio necessitudinis & obsequij colebantur. Iuuenalis, -calcas
Coniugis vtinam magnos visurus amicos. Id est,dum salutatum is homines potentes.

Amore dilectus.Virg 1.Æneid.

Magnæ animæ,Hoc est excellentiũ & præstantium virorum animi & manes. Sueton.Si, vt sapientibus placet, non cum corpore extinguntur magnæ animæ.

Maiorem ad res gerendas animum facit cura. Cic.1.de Finibus.
Bellum.Virg.2.Æneid.
Maior pede calceus.Horat.1.epist.10.
Caput.Plaut.Pseud.20.
Caterna.Virg.1.Æneid.
Causa doloris.Propert.lib.1.eleg.15.
Certamen.Virg.7.eclog.

Clamor.Virg.3.Georg.
Cœna.Horat.2.Serm.satyr.6.
Cogitatio.Tacit.lib.15.
Concursu accedere magno.Virg.1.Æneid.
Corpus crassa farragine.Virg.3.Georg.
Cura.Virg.4.Georg.
Dedecus.Horat.1.Serm.saty.4.
Magnus dies.Cornel.Tacit.Transfigite cum expeditionibus.Impo nite quinquaginta annis magnum diem. Magnum diem,felicissimæ & lætissimæ victoriæ diem,quo bellum erit totum confectum,nullis superstitibus eius reliquiis,appellat.Turnebus.
Dij magni.Virg.3.Æneid.
Documentum.Horat.1.Serm.saty.4.
Dos.Horat.3.Carm.ode 24.
Duces.Horat.2.Carm.ode 1.
Eques.Horat.Epod.4.
Exitium.Virg.2.Æneid.
Fas.Horat.Epod.5.
Fastidia.Horat.2.Serm.satyr.4.
Fortuna.Horat.3 Carm.ode 27.
Gratia maior debetur illi.Horat.1.Serm.satyr.6.
Grex,Vide GREX.
Honos.Ouid.13.Metam.
Ignis.Plaut.Capt.13.
Ingenium.Cic.4.Acad.
Interualla.Lucret.lib.2.
Ira.Virg.5.Æneid.
Labor.Horat.1.Serm.saty.9.
Lætitia.Catull.ad Mulum,epigr.78.
Laus.Horat.2.Serm.satyr.3.
Licentia.Horat.de Arte.
Lingua,Magniloqua,superba.Horat.4.Carm.ode 6.
Lites.Horat.1.epist.17.
Lues.Virg.4.Georg.
Mens maior humana.Silius lib.7.
In maiorem modum eum tibi commendo. Cic.ad Quintum.frat. libro 2.15.
Magnum in omnia momentum Syphax affectanti res Africæ erat opulentissimus eius terræ rex,&c.Liu.8.bel.Pun.
Motus.Virg.4.Georg.
Murmur.Virg.1.Æneid.
Naufragia Lucret.lib.2.
Numerus frumenti.Cic.4.Verr.
Numina magna loci.Virg.3.Æneid.
Onus maius nostris viribus.Ouid.4.Trist.eleg.9.
Opes.Horat.3.Carm.ode 16.
Opprobrium.Horat.3.Carm.ode 24.
Magnum opus in manibus habeo.Cic.1.Acad.
Ore magno sonare.Virg.3.Georg.
Magna parens.Horat.Ossaque post tergum magnæ iactata parentis. Et non multo pòst,
Magna parens terra est. Ad quem locum Turnebus,Quum magnus pater,inquit,Latinis sit auus, maior pater, proauus, maximus, abauus,magnā parentem reor dici Tellurem antiquam & primam humani generis procreatricem. Eodem fortasse modo & Patria,magna parēs vocari posset,quam Cicero in libris de Republica appellat antiquiorem parentem.Sic enim scribit, Sed quoniam plurima beneficia continet patria,& est antiquior parens,quam si quis,vt aiunt,curauerit,maior ei profectò quàm parenti debetur gratia.Hæc ille.
Magna pars Arabiæ.Plin.lib.12.cap.14.
Pectus.Virg.4.Æneidos,
Haud secus assiduis hinc atque hinc vocibus heros
Tunditur,& magno præsentit pectore curas.
Pondus.Plin.lib.12.cap.19.
Pondus auri.Virg.3.Æneid.
Populus.Plaut.Trucul.3.
Populo in magno coorta seditio.Virg.1.Æneid.
Haud magni pretij.Plaut.Sticho,4.
Prudentia maior rerum.Virg.1.Georg.
Pueri magni,Nobiles & magnorum virorum filij. Horat.1.Serm. satyr.6.
Regio magna miranda. Hæc duo epitheta ἀσυνδέτως posuit Lucretius lib.1,Quæ quum magna modis multis miranda videtur
Gentibus humanis regio.
Res magnæ.Horat.1.Serm.satyr.5.
Risus,iocúsque.Horat.1.Serm.satyr.8.
Ritus.Plin.lib.11.cap.37.
Rumor.Plin.iunior lib.9.epist.3.
Magnum signum.Terent.And.2.2.
Spiritus & incessus maior corpore.Horat.2.Serm.satyr.3.
Stridor.Virg.1.Georg.
Terrorem magnum inferre alicui.Horat.3.Carm.ode 4.
Turba maxima.Virg.6.Æneid.
Ventus.Plaut.Milite,9.
Vir maximus & spectatus. Cic.de Amicitia, Hi ne comparentur Catoni maximo & spectato viro.
Vires maiores Plin.lib.11.cap.30.
Vis magna.Virg.1.Georg.
Vis maior,Est impulsus & instinctus dei, & maior quædam quàm hominum vis & potestas. Cic.1.Tusculan.Aut eloquentiam sine maiore quadam vi fluere,abundantem sonantibus verbis, vberibúsque sententiis. ¶Est & vis maior,horridior quædā & vehementior interdum tempestas: quo sensu apud Iurisconsultos exempla passim offendes. Turnebus.
Vitium.Horat.2.Serm.satyr.2.
Magna voce confiteri.Cic.pro Cecinna.

¶Magnus animo,maior imperio sui.Plin.lib.35.cap.10.
Stabili & firmo & magno animo vir.Cic.3.de Finib.
Bello maior.Virg.1.Æneidos,
Rex erat Æneas nobis,quo iustior alter
Nec pietate fuit,nec bello maior & armis.
Maximus ille armis,maximus ille toga.Ouid.ad Liu.
Vir maximus factis.Ouid.14.Metam.
Magis maior,In MAGIS.
Multo maximus,In MVLTVS.
Principum maximus.Horat.4.Carm.ode 14.
Magnorum maxime regum.Horat.1.Serm.satyr.3.
Inter omnes maximus.Ouid.4.de Ponto,eleg.10.
¶Maior,ad annos relatum,pro longiori æuo. Terent.Eunuch.3.3.
Verùm ea si viuit,annos nata est sedecim:
Non maior. Mart.libro 9, -maior erat mensibus illa tribus.
Magno natu.Liu.3.ab Vrbe,Consurgit P.Scaptius de plebe magno natu.
Maior natu. Cic.1. Tusculan.Anno ante natum Ennium,qui fuit maior natu quàm Plautus & Næuius.
Audiui ex maioribus natu hoc idem fuisse. Cic.1.Offic.
Maiores natu consulemus.Liu.1.ab Vrbe.
Maximus natu ex iis.Liu.1.bell.Pun.
Natu maxima Pyrgo.Virg.5.Æneid.
¶Maior inuidiā. Horat.Carm.lib.2.ode vltima,
Non vsitata, nec tenui ferar
Penna biformis per liquidum æthera
Vates,neque in terris morabor
Longius, inuidiáque maior
Vrbes relinquam. Maior inuidiā,Id est per inuidiam,aut certè maior quàm sit inuidia,quia inuidiam gloria superauero.
¶Magnum est quicquid quæritat.Plaut.Merc.17.
Magnum facere,Id est magnum aliquid præstare. Horat.1.Serm. saty.10.
Narras magnum,vix credibile.Horat.1.Serm.satyr.9.
Peccare magna.Tacit.lib.11.
Magnum est efficere vt quis intelligat quid sit illud verum & simplex bonū. Cic.1.Acad.Hoc est,magni laboris,vel magnæ vtilitatis.
Magnū est in amicitia,superiorē parē esse inferiori. Cic.de Amic.
¶Maius.Plaut.Trucul.19,
Quanquam parum est,M.ad omne maius istuc positum parum est.
Quod maius est. Cic.de Amic.Quòd si tanta vis probitatis est, vt eam vel in eis quos nunquam vidimus, vel(quod maius est)in hoste etiam diligamus.
Concipere maiora animo.Ouid.15.Metam.
Viribus maiora audere.Virg.10.Æneid.
¶Maxima parte,& magna ex parte,pro Ferè. Cic.1.Tuscul.Aut omnino,aut magna ex parte essem aliquando liberatus,&c.
Magnam partem occupatus. Cic.4.Tuscul.Chrysippus & Stoici quum de animi perturbationibus disputant, magnam partem in his partiendis & definiendis occupati sunt.
¶Magno,absolutè positum,pro Magno pretio. Plin.iunior in Paneg.Magno æstimabatur. Idem lib.2.epist.6,Magno constat. Cic.5. Verr.Qui,vt ais,magno vendidisti.
Mercari aliquid magno.Virg.2.Æneid.
Maximo pretio.Plin.lib.12.cap.12.
Magni item absolutè,pro eodem. Cic.Cassio,lib.15.15,Magni erunt mihi literæ tuæ.Id est,habebo eas in pretio.
¶Magnum,pro Valde.Plaut.Mostell.7,Atque ille exclamat de-repente maximum.
¶Maior morbus,Qui & comitialis dicitur.Celsus lib.3.cap.23.
¶Maiores (πρόγονοι) intelligi possunt quicúque aui, abaui, proaui, attaui,tritaui,& ante hos in infinitū. Cic.in Salust.Ego meis maioribus virtute mea præluxi:vt,si prius noti non fuerint, à me accipiant initium memoriæ suæ.Horat.1.Serm,satyr.5, -ab his maioribus orti Ad pugnam venère. Videtur Horatius intelligere eos maiores nostros vocari,non quicunque ætate nos antecesserunt, sed tātùm qui in honore aliquo & dignitate fuerunt. Nam & hoc loco manifesta ironia est:& infrà paulo, Satyra 6, apertius indicat quū inquit quosdam etiam nullis maioribus ortos esse, Id est obscuro genere natos, & nouos homines.
¶Optimus maximus,nō solùm de Deo dicitur,sed de fundo,agro, domo,& aliis.Celsus in l. Quū venderes.D.de Contrahēda emptione,Quum venderes fundum,non dixisti, Ita vt optimus maximúsq; est:verum est(quod Quinto Mutio placebat)non liberum,sed qualis esset fundum præstari oportere.
¶Maximus Pontifex dicebatur, quòd maximus rerum quæ ad sacra,& religiones pertinent,iudex sit, vindéxque contumaciæ priuatorum, magistratuúmque. Minorum Pontificum maximus dicitur, qui primus in id collegium venit. Item minimus qui nouissimus. Festus Vide PONTIFEX.
Maximæ dignationis Flamen dialis est inter quindecim Flamines: & quum cæteri discrimina maiestatis suæ habeant, minimi habetur Pomonalis,quòd Pomona leuissimo fructu agrorum præsidet, Id est pomis. Festus.
Maiores Flamines appellabantur patritij generis: Minores,plebei. Festus.
Maximus curio, Cuius authoritate curiæ,omnésque curiones reguntur.Festus Vide Curio,in CVRA.
Maximi annales appellabantur non magnitudine, sed quòd eos Pontifex maximus confectasset. Festus.
Maiorē Consulem L.Cæsar putabat dici, vel eū penes quē fasces sunt,vel eum qui prior creatus sit. Prætorem autem maiorem,vrbanum:Minores,cæteros. Maximum Prætorē dici putant alij eum qui maximi imperij sit:alij qui ætatis maximæ pro collegio:quia augurū decretum est, quòd in salutis augurio Prætores maiores & minores appellantur, non ad ætatem,sed ad vim imperij pertinere. Festus.
Magnum

Magnum annum dicunt mathematici, quo septem sidera errantia expletis propriis cursibus sibimet concordant. Cicero 2. de Natura deorum,

Maximam hostiam ouili pecoris appellabant, non ab amplitudine corporis, sed ab animo placidiore Festus.

Magnum socerum appellat vir vxoris suæ auum. Magnam socrum vir vxoris suæ auiam appellat Festus.

Maior socer, Vxoris meæ proauus. Maior socrus, Vxoris meæ proauia. Festus.

Maior patruus, Aui & auiæ patruus. Maior amita, Aui & auiæ amita. Festus.

Maior auunculus, Aui & auiæ auunculus. Festus.

Maior magistratus Consul dicitur. Festus.

Maiusculus, penul corr. Diminutiuum, Tam ad corpus, quàm ad ætatem refertur. Plin. lib 16. ca. 6 Folia sunt maiuscula, quàm hederæ, De tussilagine seu bechio herba. Terent. Eunucho, 3. 3. Thais, ego quàm sum, maiuscula est. id est, paulò maior.

Magnanimus, penul. corr. Adiectiuum {μεγαλόψυχος, εὔψυχος, μεγαλήτωρ} Qui magno animo est. Cic. 4. Tuscul. Constantem enim volumus quendam sedatum, grauem, humana omnia prementem, illum esse quem magnanimum & fortem virum dicimus. Talis autem nec mœrens, nec cupiens, nec gestiens esse quisquam potest.

Achilles magnanimus, In ACHILLES.

Duces. Virg 4 Georg.

Equi. Virg. 3. Æneid.

Gentes Virg. 10. Æneid.

Heroes Virg. 4. Georg.

Leo Ouid. 3 Trist. eleg. 5.

Magnanimitas, penul corr. {εὐψυχία, μεγαλοψυχία} Sublimitas, & præstantia animi. Cic. 1. Offic Nam quum omnis honestas manet à partibus quatuor, quorum vna sit cognitionis, altera communitatis, tertia magnanimitatis, &c.

Magnanimitas, quod est subinde in literis apostolicis μακροθυμία, quod alij vertunt longanimitatem. Cyprianus in tractatu de eleemosyna, Hæc hæreant firmiter sensibus nostris, hæc intelligantur plena fide, hæc corde toto diligantur, hæc indesinentium operum magnanimitate redimantur. De præmiis cœlestibus homini christiano promissis. Idem in tractatu de zelo & liuore, Charitas magnanima est, charitas benigna, charitas non zelat: docens scilicet & ostendens eum posse charitatem tenere, quisquis magnanimus & benignus, & à zelo & liuore alienus est. Hæc ex Erasmo in Cyprianū.

Magnificus, penul. corr. Adiectiuum {μεγαλοπρεπής, μεγαλεῖος, μεγαλόψυχος} Qui in magnis pro dignitate sumptum facit, quique circa publicam magnificentiam impensas facit honorificas, veluti in ludis, in rebus diis sacrificatis, in ædificiis, in epulo publico: non autem qui in seipsum sumptuosus est Terent. Heaut. 2. 1. Mea est potens, procax, magnifica, sumptuosa, nobilis. Liu. 1 ab Vrbe, Inde exercitu victore reducto, ipse cum factis vir magnificus, tum factorum ostentator haud minor, &c.

Aedes magnifica. Ouid 6. Fast.

Magnificus apparatus, Hoc est, sumptuosus & lautus, vel potius immodicus. Cic. 1. Offic.

Magnifica & præclara eius defensio ostenditur. Cic. 7. Verr.

Magnifica domus Plin. lib. 17. cap. 1.

Splendor. Lucret. lib. 4.

Succus in vsu, medicamentisque. Plin. lib. 19. cap. 3.

Triumphi. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

Magnifica verba. Terent. Eunuch. 4. 6.

Vsque adeò ego illius ferre possum ineptias, & magnifica verba. Id est, iactantiæ & ostentationis plena.

Vrbes. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 10.

Magnificum abundè est voluisse. Plin. in Præf. 11.

Dicere aliquid magnificum. Tibul. lib. 1. eleg. 5.

Magnificus, Nonnunquam in malam partem sumitur. Vide illud Cornelij Nepotis de Attico in eius vita: Quod splendidus fuerit, non magnificus.

¶ Magnificissima dicebant antiqui pro magnificentissima. Re enim vera magnificeus dici non potest, vnde magnificentissima videtur deduci. Festus.

Magnificentior & magnificentissimus. Cice. 2. de Fin. Ad altiora quædam & magnificentiora mihi crede Torquate nati sumus.

Magnificentissimum Senatusconsultum, hoc est, amplissimum & nobilissimum. Cic. 1. de Diuin.

Magnificentissima ædilitas. Cic. 6. Verr.

Magnificentia, magnificentiæ {μεγαλοπρέπεια, μεγαλειότης, μεγαλοψυχία} Est (inquit Cic. 2. de Inuentione,) rerum magnarum & excelsarum cum animi ampla quadam & splendida propositione agitatio atque administratio. Terent. Phorm 5 8.

I hinc in malam rem cum istac magnificentia Fugitiue. Cic. pro L. Murena, Noli ludorum huius elegantiam, & scenæ magnificentiam valde contemnere.

Adhibere magnificentiam, In ADHIBEO.

Abstruere aliquid magnificentiæ, In ABSTRVO.

Magnificentia verborum, hoc est, apparatus. Cicer. de Amic. Ne metuamus eam, vt quidam docti, verborum magnificentia.

Magnificè penul. corr. Aduerbium {μεγαλοπρεπῶς, μεγαλείως, μεγαλωστί} Lautè honorificè. Terent. Heaut. 3. 1.

Et ne ego te (si vius veniat) magnificè, Chreme Tractare possim.

Magnificè aliquem accipere, Honorificè. Plaut. Pseud. 4.

Magnificè compellare aliquem. Plaut. Pseu. 11. 11.

Magnificè dicere, Laudabiliter, cum excellentia quadam. Terent. Adelph. 2. 3.

Magnificè se efferre, Multum, mirum in modum, Te. Heaut. 4. 3.

Magnificè incedere. Liu. 2. ab Vrbe,

Magnificè ire aduorsum. Plaut. Casina. 17.

Magnificè loqui. Brutus ad Ciceronem, 16. 3. Iuuat magnificè loqui, & certè decet apud ignorantes,

Magnificè magna loqui. Tibull. lib. 2. eleg. 7.

Magnificè animoseque viuere. Cice. 1 Offic. Hæc præscripta seruantem licet grauiter, magnificè, animoseque viuere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amicè.

Magnificè vtilis Plin. lib. 23 cap. 7.

¶ Magnificius, Cato pro magnificentius dixit: & non frustra nam positiuus eius magnificè est. Festus.

Magnifico, magnificas, penultima correpta {μεγαλύνω, μεγαλίζω} magnificare. Extollere, Exaltare. Plin. lib. 17 cap. 9. M. Var. principatum dat turdorum fimo ex auiariis. Quod etiam pabulo boum suumque magnificat: neque alio cibo celerius pinguescere affeuerat. Plautus Menæch. 9,

Te vnum ex omnibus Venus voluit me magnificare.

Magnificatio Macrob. lib 5 Saturnal cap. 13 ad finem, Hinc diuersarum inter heroas suos personarum varia magnificatio.

Magniloquus penul corr. {μεγαλόφωνος, μεγαλορρήμων} Qui magna loquitur. Mart. lib. 2.

Candidè κοινὰ φίλων hæc sunt tua Candide πάντα Quæ tu magniloquus nocte dieque sonas.

Homerus magniloquus. Stat. 5. Sylu 3.

Hiatus magniloqui Stat. 3. Thebaid.

Ore magniloquo tumidus Ouid. 8. Metam.

Magniloquentia. magniloquentiæ {μεγαλοφωνία} Cicero in Oratore, Quòd ille dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiæ sit accommodatior.

Homeri magniloquentia. Cic. Cæsari, lib. 13. 16.

Magnipendo, magnipendis {περὶ πολλοῦ ποιέω} magnipendere, In magna æstimatione habere. Plaut. Pseud. 4 Sed, scio, tu haud olcum magnipendis, vino te deuincis. Terent Adel. 5. 4,

Ego quoque à meis me amari, & magnipendi postulo.

Magnitas, penult. corr. {μέγεθος} pro Magnitudine apud antiquos, Accius Vaces, Nanque sat frugi, neque dici potest pro magnitate. Nonius.

Maximitas, penultima corr. maximitatis, f. g. {μέγεθος} Magnitudo. Lucre. lib. 2.

Ne quædam cogas immani maximitate Esse supra, quod iam docui non posse probari. Vox est rara.

Magnitudo, penultima producta, Amplitudo {μέγεθος, μεγαλότης} sublimitas.

Magnitudo solis. Cic. 4. Acad.

Ampla magnitudo, In AMPLVS.

Inaudita Vide INAVDIO.

Inhabilis magnitudinis nauis, Vide INHABILIS.

Iusta, Vide IVSTVS.

¶ Capere magnitudinem, In CAPIO.

Cogere in, Vide COGO.

Complere magnitudinem alicuius rei. Plin. lib 16 cap. 7.

Excedere in nimiam magnitudinem. Celsus lib. 2 cap. 21.

Implere magnitudinem suam anno, Vide IMPLEO

Magnitudo æris alieni. Cic. pro Rosc. Amer.

Magnitudo periculi, pro Grauitate. Cicer. pro Quintio, Primum magnitudo periculi summo timore hominem afficit.

Magnitudo Pompeij Plin lib. 18 cap. 6.

Magnitudo animi, pro Excellentia & præstantia. Cice. 4. de Finibus, Quæque ab eisdem de temperantia, de modestia, de magnitudine animi, de omni honestate loquuntur.

Adhibere magnitudinem animi, In ADHIBEO.

Conspicuus magnitudine, In CONSPICIO.

Magnopere, penul. corr. Aduerbium {λίαν, μεγάλως} Valde, Vehementer. Terent. Heaut. 4. 1,

Meministine me esse grauidam, & mihi te magnopere intermi- natum,

Si puellam parerem, nolle tolli?

Magnopere errare. Lucret. lib. 3,

-sed in omnibus rebus Magnopere, à vera lapsi ratione videntur.

Magno opere, separatim etiam aliquando legas. Terentius Eunucho, 3. 16,　　-Thais maximo Te orabat opere, vt cras redires.

Magnopere censeo tibi Romam properandum. Hoc est, operæ pretium esse. Cic. ad Cassium, lib. 15. 14. Ego ceteratum (?) iterum causa tibi Romam magnopere properandum censeo.

Nemo magnopere eminebat. Liu. 1. ab Vrbe,

Magnopere prouidendum Cicero pro Fonteio, Et 4 Verrin. Quare de re, Iudices, vobis magnopere prouidendum est.

Magnopere facere. Cice 7. Verr. Quid, inquam, magnopere potuit Cleomenes facere, istius auaritia nauibus exinanitis?

Non magnopere laboro, Quod vulgus barbarorum dicit, Non multum curo. Cicero pro Rosc. Comœdo, Et quorsum recidat responsum tuum non magnopere laboro.

Non magnopere minor. Cic 4. Academ.

Non magnopere quærere Cic. 6. Verr. Genus ipsum prius agnoscite, Iudices, deinde fortasse non magnopere quæretis, quo nomine appellandum putetis.

Nihil dicendum magnopere videtur, Cicero pro Roscio Amerino, Tametsi ita res se habet, vt mihi in communem causam sectorum dicendum nihil magnopere videatur.

Non magnopere visus phœnix in toto orbe. Plin. lib. 10. cap. 2.

Maximopere, penultima corr {μάλιστα} Superlatiui gradus aduerbium, Idem quod Vehementissimè. Cicero Appio Pulchro, libro 3, 2. A te maximopere pro nostra summa coniunctione, tuaque singulari humanitate etiam atque etiam quæso & peto, vt quibuscunque, &c.

MAGNVS portus {μέγας λιμήν} apud Ptolemæum libro 2. capite 3.

Britanniæ locus. Vulgò *Portismout*, vel portus Hamonis, vbi ciuitas *Southampton*.

MAGO { μάγων } Magones plures fuerunt, sed maximè clarus fuit ille qui cum CXX. nauibus bello Tarentino auxilio venit Romanis, vt Liuius & Trogus referunt.

MAGO, Authoris nomen, cuius meminit Plinius libro 17. capite 10. & libro 18. capite 3. Mago alter fuit, Annibalis frater, qui causa victoriæ apud Trebiam fuit, sed apud Locros à Manlio clausus, ab Annibale liberatus est. Liuius libro 30 scribit Magonem Annibalis fratrem in agro Insubrium vulneratum, cum in Aphricam per legatos reuocatus nauigaret, apud Corsicam obiisse. Mago alius à Scipione capitur apud Carthaginem in Hispania, Romámque per Lælium mittitur. Mago item quidam fuit Afer, qui de re rustica scripsit, de quo Columella libro 1. cap. 1. sic ait. Verumtamen Carthaginensem Magonem rusticationis parentem veneremur. Nam huius octo & viginti memorabilia illa volumina ex Senatusconsulto in Latinum sermonem conuersa sunt. Huius Magonis meminit & Seruius, quem Virgilium in Georgicis scribit imitatum. Meminit & huius Varro 1. de re rustic. capite 1. Mago denique oppidum est in minoribus Balearibus, vt scribit Pomponius in fine lib. 2.

MAGOG, Nomen viri, filij Iaphet, proprium: à quo (vt ait Iosephus lib. 1 Magogæ dicti sunt, qui à Græcis Scythæ.

Magudaris, siue magydaris, penul. corr. { μαγύδαρις } Priscianus lib. 7 capite de accusatiuo, Magudaris, inquit, significat frugis, id est, cauli genus, qui nascitur ex ea parte cuius radix silphij auellitur. vel, vt alij volunt, siliginem. Hactenus Priscianus. Hanc, caulem laserpitij quidam existimant. Plautus Rud. 16. Seu tibi confidis fore multam magudarim. Colu. lib. 6 cap. 17. Vide LASER.

Magus, magi, m. g. { μάγος } Dictio Persica, qua apud eos sapiens significatur. eos enim Persæ magos vocát, quos Græci philosophos, Latini sapientes, Galli druydas, Ægyptij prophetas, siue sacerdotes. Cicero 2 de Leg. Patrum delubra esse in vrbibus censeo: nec sequor magos Persarum, quibus autoribus Xerxes inflammasse templa Græciæ dicitur.

Artes magorum. Ouid. 7. Metam.
Portenta magorum. Cic. 1. de Nat. deorum.
Sapientum & doctorum genus magorum habebatur in Persis. Cic. 1. de Diuin.

Magia, pe. pro. { μαγεία } quia per ei diphthongum scribitur duplex est. Altera infamis, ac immundorum spirituum commerciis inauspicata. Altera non ferè aliud est, quàm naturalis philosophiæ apex. Priorem illam Græci Goetiam vocant, incantationibus & carminibus nefariæ curiositatis arte compositis concinnatam, cuius studiosos vulgò damnabiles & maleficos appellant. De qua concinnantur libri, quos improbatæ lectionis appellat Iureconsultus Vlpianus, pro tinúsque esse corrumpendos statuit. Quæ verò propriè magia nuncupatur perfecta creditur & summa scientiæ potestas: quando Persarum lingua est magus non ferè alius, quàm diuinorum interpres & cultor. Goetiani omnium placita legum exterminant, execrantúrque. Magiam festo plausu sapientissimus quisque excipit, veneratur & colit, vt quæ altior sit sanctiórque philosophia. Vide multo plura apud Cælium lib. 9. cap. 23.

Magicè, magices, penul. corr. { μαγική } Ars ipsa incantandi, quam quidam magiam vocant. Plin. lib. 32. cap. 1. Si non expers sedes eius tota Thrace magices fuisset.

Magicus, penul. corr. Adiectiuum { μαγικός } Quod ad magum vel etiam magicen pertinet, vt, Magica ars. Plinius libro 11. cap. 37.

Artes magicæ. Virg 4 Æneid.
De magica arte, Vide Plinium lib. 30. cap. 1. & 2.
Auxilia. Tibul. lib. 1. eleg 8.
Carmen. Cic. 1. de Orat.
Linguæ magicæ potentia. Ouid. 7 Metam.
Os. Ouid. 14 Metam.
Portenta. Plin. lib. 25. cap 3.
Ritu lustrari Ouid. 10. Metam.
Sacra. Virg 8. eclog.
Soni. Ouid. 2. de Arte,
Terrores Horat. 2. epist. 1.

Magydaris, Vide MAGVDARIS.

MAIA { μαῖα } Atlantis filia, ex qua Iupiter Mercurium suscepit. Significat & obstetricem, vt autor est Suidas in Socratis vita. Est & dea, Fauni filia, cui in mellario vase non mel, sed vinum sacrificabant.

Maia item Græcis, patris matrísque matrem significat, qua voce, vt patria passim vtuntur Patauini, pro amita. Est etiam προσφώνησις πρὸς πρεσβυτέραν γυναῖκα, id est, honesta aduersus ætatem grandiorem alloquutio. Apud Aristotelem quoque libro 4. de animal hist. Cancrorum maximi dicuntur meæ, hoc est, maiæ: vt Theodoro etiam placet.

Almæ filius Maiæ, Mercurius. Horat. 1. Carm. ode 2.
Genitus Maia, Mercurius. Virg. 1. Æneid.
Natus Maia, Mercurius. Horat 2. serm. saty. 6.
¶ Maia, pro stella vna ex Pleiadibus. Virg. 1. Georgicon,

Maiales, penultima prod. { μαιάλης } Porci castrati dicti sunt antiquis. Varro 2 de Re rust. cap. 4. Castrantur verres commodissimè anniculi, vtique ne minores quàm semestres, quo facto nomen mutant atque è verribus dicuntur maiales.

Maiestas, maiestatis, fœm. gen. { μεγαλειότης } A magnitudine dicta est, autore Festo. Est autem decus, amplitudo & dignitas vel populi vel Senatus, vel magistratus, vel principis, aut imperatoris, aut priuati cuiusdam magni viri: aut alterius etiam inanimatæ rei. Horat 2 epist. 1. ad Augustum, -sed neque paruum
Carmen maiestas recipit tua.

Maiestatem lepidè fingunt poetæ, Honoris & Reuerentiæ filiam esse. Vnde Ouidius lib. 5. Fast.

Maiestas, populi dicebatur: Autoritas autem, Senatus. Populus enim sciscere solebat & iubere: Senatus censere, & autor esse. Cicero 3 Philipp. Tantus autem est consensus municipiorum, coloniarúmque prouinciæ Galliæ, vt omnes ad autoritatem huius ordinis, maiestatémque Populi Rom. defendendam conspirasse videantur. Legitur & Maiestas Senatus: vt apud Plinium iuniorem lib. 8. epist. 6. ad Montanum Erat enim contra maiestatem Senatus, si, &c.

Actio maiestatis. Quintilianus libro 5. capite 10,
Imperij Horat 4. Carm. ode 15,
Aeris. Claudian 5. Panegy. -& inhorruit aeri
Maiestate nemus.
Rectoris. Silius lib 15.
Regia. Claudian. de nuptiis Honor. j.
Sancta. Ouid 3. de Arte.
Veranda. Ouid 4. Metam.
¶ Accersere maiestatis, In ACCERSO.

Conseruare maiestatem, idem significat quod Retinere maiestatem. Cice. pro Rabirio perduellionis reo, Fit Senatusconf. vt C. Marius, L. Valerius Consules, adhiberent Trib pleb. & Prætores, quos eis videretur: operámque darent, vt imperium Populi Romani maiestásque conseruaretur. Idem pro Cornelio Balbo, de Gaditanorum fœdere loquens, Adiunctum illud etiam est, quod non est in omnibus fœderibus: Maiestatem Populi Rom. comiter conseruent, &c. Hoc est, obsequium, obseruantiámque liberis non indignam nec indecoram imperio Romano, populóque benignè exhibeant: & vt comiter obsequiosum se ille populus Populo Romano præbeat: curétque vt imperium semper penes Romanos sit. Ex Budæo.

Constituere maiestatem, Significat lapsam aut labentem confirmare dignitatis venerationem, atque amplitudinis existimationem, vt in illo loco concionis Salustianæ, in bell. Iugurth. in C. Memmij oratione. Maiores vestri parandi iuris, & maiestatis constituendæ gratia, per secessionem armati bis Auentinum montem occupauere. Budæus.

Damnatus maiestatis, In DAMNO.

Imminuere maiestatem, vel minuere. Cicero 2. de Orato. Si maiestas est amplitudo ac dignitas ciuitatis, is eam minuit, qui exercitum hostibus Populi Romani tradidit. Ibidem. Mihiipsi cum Sulpitio fuit in Norbani causa summa contentio. Pleráque enim de iis quæ ab isto obiiciebantur, quum confiterer, tamen ab illo maiestatem imminutam negabam. Quod Cicero minuere maiestatem vocat, ætas sequens lædere appellauit Ex Budæo.

Lædere maiestatem. Sueton in Claud. Cæsare, cap. 16. Notauit & quendam, quòd comes regis in prouincia fuisset: referens maiorum temporibus Rabirio Posthumo Ptolemæum Alexandriam crediti seruandi causa secuto, crimen maiestatis apud iudices motum. Ex quibus verbis apparet, maiestatem Populi Romani læsam maiores ob id existimasse, quòd ciuis Roman. asseclam se regi & comitem præbere non dubitasset contra morem maiorum, vt creditam pecuniam reciperet. Budæus. Paul. Manutius de legib. Romanis, crimen hoc esse maximum nemo nescit: interdum tamen capitale non fuit Nam Claudiæ Vestalis, Appij Cæci filiæ, C. Fund. & T. Sempr. Ædiles pleb. quòd populo R calamitatem esset imprecata, multam dixerunt æris grauis XXV. millia. quæ capitalis pœna non fuit, iudicium autem illud maiestatis nomine notatum, Suetonius in Tiberio significat. Et maiestas quidem multis modis lædebatur, his ferè: vbi quid in populum suum, suámve Remp. aut in magistratus, personámve principis commissum est. In populum, vt siquis exercitum hostibus tradidit: si exercitum sollicitauit, delectúmve iniussu populi aut Senatus habuit: si quis exercitum extra suam prouinciam iniussu populi duxit, aut ipse, relicto exercitu, prouinciæ finibus excessit: si quis Remp. sua culpa malè gessit, si stationem deseruit: si contra libertatem consilia iniit: si seditionem, aut bellum excitauit: si publicum hostem domi priuatus habuit: si ius ciuitatis, aut magistratus imminuit: si præter dignitatem populi Rom. Regio in comitatu fuit: si contra bonum publicum loquutus est: quod maiestatis quidem crimen, non tamen capitale fuit vt exemplo docuimus: præterea siquis ad hostem transiit, aliúdve quid cum iis aduersus Remp. pactus est. Hæc in populum læsæ maiestatis crimina. In magistratum autem, vel in principis personam, si quis vim omnino vllam attulit: si Tribunopl. intercedenti non paruit, aut ab eo concionem auocauit, eúmve priuati loco habuit, vt puta, si occurrenti in via non cessit: si consilium plebis disturbauit. Et huius generis alia, quæ facilè possumus intelligere ex ea definitione, quæ prodita literis est: Maiestatem is minuit, qui ea tollit, ex quibus amplitudo ciuitatis constat. Hoc de crimine leges nominantur hæ, primum illa XII. tab. de qua Polyb. libro 5. vt, qui hostem concitasset vel ciuem hosti tradidisset, capite pœnas daret: deinde, tribunitiæ, Appuleia, Varia: consulares, Cornelia, Iulia, Antonia: Appuleiam tulit, opinor, L. Appuleius Saturnina tribunuspl. quem postea cum C. Seruilio Glaucia prætore C. Marius VI. consul. s. c. interfecit. Variam tulit Q. Varius Sucronensis tribunus plebis qui Philippo & Cæsare Coss. in locum M. Liuij Drusi interfecti tribunus pleb. creatus est. Huius legis hæc sententia fuit, vt quæreretur de iis quorum ope, aut concilio bellum Italicum esset concitatum. Quo crimine cũ essent multi condemnati, & ad plures præterea, quos damnari necesse esset, ea culpa pertinere videretur: fecit sapienter Senatus qui decreuerit ne dum tumultus Italicus esset, iudiciũ vllũ lege Varia fieret. Secuta est Cornelia, L. Syllæ dictatoris: inde Iulia, C. Cæs. in primo, vt opinor, lata consulatu, aut post victũ in Pharsalia Pomp. nam consul iterum, bello Pompeij, aut Alexandrino impeditus, abfuit. Hæc lex damnatis aqua & igni interdicebat. Postremo Antonia, M. Antonij consulis, qui III. vir postea fuit, quæ damnatis de maiestate prouocationem ad populum dabat quod antea in vnó perduellione, omnium de maiestate criminum grauissimo, licebat. In causa maiestatis & proditionis, impunitatem indici datam Pædianus attin causis repetundarum negat. nulla verò prosus in causa Senatorib. licuisse iudiciũ profiteri ne videlicet summi dignitas ordinis minueretur.

Læsæ

Læsæ maiestatis reus, In LAEDO.

Retinere maiestatem, Id est quod nunc vulgus *Seruare authoritatem* vocat. Cic in Orat. Ius omne retinendæ maiestatis Rabirij causa continebatur. Ergo in omni genere amplificationis exarsimus. Budæus.

Soluere maiestatem. Liu. lib. 2. belli Punici, Horum opportunus aductus Consules imperij potentes fecit, quum ambitio alterius suã primùm apud eos praua indulgentia maiestatem soluisset. Budæus.

Venerari maiestatem naturæ deorum. Quintil. lib. 3 cap. 7, Verùm in deis, generaliter primùm maiestatem ipsius eorum naturæ venerabimur.

Maiestas diuinæ solertiæ. Cic. 4. Acad. Negatis hæc tã politæ, támque subtiliter effici potuisse sine diuina aliqua solertia, cuius quidem vos maiestatẽ deducitis vsque ad apium, formicarúmq; perfectionẽ.

Maiestas nominis, Hoc est magnitudo & dignitas. Martial. lib. 8. 1.

Prætoris maiestas contempta. Paulus in l. Si familia. D. de iurisdict. omnium iudic.

Maiestas alicuius loci, Hoc est pręstãtia & excellẽtia. Liu. ab Vrbe.

Maiestas in oratione, Hoc est grauitas. Cic. de Amic.

Afferre orationi maiestatem aliquam. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Maiores, In MAGNVS.

Maius {μαΐος, μεταγειτνιών} mensis à maioribus dictus est, quia (inquit Macrobius Saturnal lib. 1. cap. 12.) maioribus consecratus erat, quorum consilio Respub. gerebatur. Ouid. 5. Fastorum.

Hinc sua maiores tribuere vocabula Maio.

Sunt qui Maium à Maiestate dea denominatum velint, quòd flamen Vulcanalis Calendis Maiis huic deæ rem diuinã facit. Alij à Maia Mercurij matre, propterea hoc mense mercatores omnes Maiæ pariter & Mercurio sacrificare soliti erant.

Tertius à maioribus Maius. Varr. de Ling. Latin. libro 5. De mensibus loquitur.

Mensis Maius. Cic. 2. Philip.

Maiusculus, Vide MAGNVS.

Mala, malæ, fœm. gen. {μῆλον, παρειά, σιαγών} Faciei pars est, dicta, quòd rotunda, mali speciem præ se ferat. Plinius lib. 11. cap. 37. Infra oculos malæ, homini tantùm, quas prisci genas vocabant, x 11. Tabularum interdicto radi à fœminis eas vetantes. Pudoris hæc sedes: ibi maximè ostenditur rubor. Cic. malam à maxillis per contractionem siue decurtationem dici ait, in Oratore, quũ inquit, Quinetiam verba sæpe contrahuntur, non vsus causa, sed aurium. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga literæ vastioris? &c. Hoc est vt litera illa vastior x, quæ vim duarum consonantium habet, & sonum quendam agrestem, fugeretur.

Pars vtraque malarum. Lucret. lib. 1.

Audaces. Virg. 7. Æneid.

Diffusæ. Persius Saty. 3.

Horribilis mala leonis. Horat. 1. Carm. ode 19.

Crepitant duro sub vulnere. Virg. 5. Æneid.

Flauescere malæ dicuntur, quum primùm barbæ lanugo crescere occipit. Ouid. 6. Metam.

Absumere mensas ambesas malis. Virg. 3. Æneid.

Mandare malis. Citatur versiculus antiqui poetæ à Cicerone, ex Atreo fabula, lib. 3 de Oratore,

Impius hortatur me frater, vt meos malis
Mandem natos.

Sic enim rectius legetur, nã mandare malis, est malis committere & comesse: vt apud Lucretium,

Ne Saturnus eum malis mandaret adeptus.

Est igitur vetus loquendi formula, quam & mensura versus postulat, vt Turnebus & Lambinus eruditissimi viri annotarunt. Cęterùm vulgò legitur, mandetem, &c.

Signarat teneras dubia lanugine malas. Ouid. 13. Metam.

Iuuentas molli vestit lanugine malas. Lucret. lib. 5.

Malabathrum, Vide MALOBATHRVM.

MALACA, Bæticæ Hispaniæ oppidum, vt scribit Pomponius lib. 2. Nomen retinet, teste Oliuario.

Malache, malaches, pen. corr. fœm. gen. {μαλάχη} Maluæ species. Plin. lib. 20. cap. 21.

Malachra, quam alio nomine Maldacon vocant, arbor est in Bactriana regione, magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici gummi genus exudans, quod Bdellium vocant. Plin. lib. 12. cap. 9.

Malacion, μαλάκιον, Genus quoddam ornamẽti muliebris, Polluci lib. 7. cap. 13. Idem quoque lib. 5. cap. 16, inter colli ornamenta numerat. Huius meminit Næuius poeta apud Nonium Marcellum.

Malacus, pen. corr. Adiect. {μαλακός} Mollis. Plaut. Bacch. 5. Hic nostra agetur ætas in malacum modum. Id est molliter. Idem Trucul. 11, Mœchum malacum amas. Sic Milite, 10,

Eme mi vir lanam, vnde tibi pallium
Malacum, & calidum, conficiantur tunicæ mihi hybernæ bonæ,
Ne algeam hac hyeme.

In malaco sanum Quintil. lib. 8 cap. 2. His verbis non aliud significari putant, quàm in carnis mollitie & raritate summam intelligi mentis sanitatem, id est prudentiam & perspicaciam. Vide Cælium lib. 6. cap. 1.

Malacia, malaciæ {μαλακία} Tranquillitas, quum maris fluctus omnino quiescunt & languent, neque vlla aura commouentur. Cæsar 3. bel. Gal. Ac conuersis in eam partem nauibus, quò ventus ferebat, tanta subitò malacia ac tranquillitas extitit, vt se loco mouere non possent.

Malacia. Est in grauidis ille languor & mollities dissoluti & cuncta fastidientis stomachi. Plin. lib. 23. cap 6, Malicorium expetitur grauidarum malaciæ, quoniam gustatu moueat infantem. Sic lib. 28. cap. 7, Malacia stomachi.

MALACIA, Ciuitas quam Philoctetes, quũ ob Paridis necem in morbum fœmineum incidisset, eóque nomine erubesceret, deserta patria condidit, & ex re Malaciam dixit. Vide Cælium lib. 6. cap. 1.

Malacisso, malacissas {μαλακίζω} malacissare, Mollire, subigere. Plaut. Bacchid. 1, -ah, nimium ferus es. P. mihi sum. B. malacissandus es.

Malasso, malassas, Mollio, subigo, maturo. Cõmalasso, quod est mitigo, maturefacio. Varr. In dolore adiaphoron esse, quòd philosophia cum malassaret eam partem quæ concuti cupiditatibus solet.

Malacostracon {μαλακόστρακον} Græci vocant quod mollem habet testam: vnde Malacostracos pisces vocamus, qui testam quidem habent, sed tamen molliorem, vt in cancrorum genere est videre. Pisces enim omnes aut squamis teguntur, vt mugil, & cyprinus: aut molli cute, quos μαλάκια vocant Græci, vt polypus & sepia: aut testis durioribus, qui ὀστρακόδερμα à Græcis appellantur, quales sunt ostreæ, purpuræ, & buccinæ: aut molliore testa, quos μαλακόστρακα iam diximus appellari.

Malagma malagmatis, pen. corr. n. g. {μάλαγμα} Fomentum, ad rem duram emolliendam superpositum. Malagmata enim contusa, & super cutem imposita, abundè mollificant. à μαλάσσω, mollio. his molliuntur apostemata, & matura fiunt. Colum. lib. 7, Cuminum conteritur, eíque adiicitur exiguum picis liquidæ & axungiæ, vt lentorem malagmatis habeat. Plin. lib. 22. cap. 24, Non fecit cerata, malagmata, emplastra, &c.

Expeditum malagma. Celsus lib. 5. cap. 14.

Malasso, Vide MALACVS.

Malce, malces. Cælius lib. 25. cap. 5, In frigoris autem ratione sciendũ, in lingua conceptum frigus, sed & in pedibus quãdoque & manibus, nuncupari malcen. quanquam eo nomine intelligere Demetrius maluerit, ex frigoris vi solutionem inortam. Malcion certè dici nouimus debile ac frigidum: vnde in historia legimus haustum ab Mithridate pharmacum imbecille, ac malcion, quod serius vim ostendit. Sunt qui malcen, pro narce accipiant, id est torpedine. Omnino est malce, mollities ex rigore, ac motus difficultas.

MALCHVS {μάλχος} Historicus, scripsit historiam à Constantino vsque ad Athanasium. Suidas.

Male, Aduerbium, Vide MALVS, Adiectiuum.

MALEA, penultima interdum breui, interdũ producta {μάλεια καὶ μαλέα} Promontorium est Laconicæ prouinciæ, quod, teste Seruio, per quinquaginta milliaria in mare protenditur, vbi vnda adeò sæua est, vt persequi nauigantes appareat. Virg. 5. Æneidos, Ionióque mari, Maleæq; sequacibus vndis. Id est persecutricibus. Lucan. lib. 6, Et ratibus longè flexus donate Maleæ. Nomen à Maleo Argiuorum rege inditum est: & loci periculo locus adagio datus, Maleam legens, quæ sunt domi obliuiscere: quo in omni præsente periculo significando vtimur. Plutarchus certè in vita Arati Maleam ventis æstibúsque atroce esse testis est. Malea nũc vocatur *Le Cap S. Ange*. Oliuarius in Melam dicit Maleam nunc vocari *Maluesiam*, & Maleum promontorium, *Cabo de Maluesia*.

Curua Malea. Ouid. 2. Amor eleg. 16.

Raucæ circumtonat ira Maleæ. Stat. 7. Thebaid.

Sæua Propert. lib. 3. eleg. 19.

Spumantis Maleæ formidatum caput. Stat. 2. Thebaid.

Nautæ etiam hodie vocant *Capo Melio*.

Maledico, Maledictum, Malefacio, Vide MALVS Adiectiuum.

MALEVENTVM, Cãpaniæ vrbs, quã nunc, teste Perotto, boni hominis causa Beneuentum dicimus. Vide Plinium lib. 3 cap. 10.

Maleuolentia, Vide MALVS Adiectiuum.

MALEVS, vt refert Plin. lib. 2. cap. 73, in Indiæ gente Oretum mons est, iuxta quem vmbræ æstate in Austrum, hyeme in Septentrionem iaciuntur.

MALIACA, pen. corr. {μαλιάκα} Hispaniæ Tarraconensis vrbs, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Vulgò *Malgrado*.

Malicorium, malicorij {σίδιον} Putamen mali granati, inquit Hermolaus. Plin. lib. 24. cap. 11, Cuius aridis foliis, vt malicorio, coria perficiuntur. Idem lib. 23. cap. 6. Vulgus coria maximè perficere illo nouit, ob id malicorium appellant medici. De malo Punico.

MALIEA, Vrbs Thessaliæ: à qua populi Malieces, & mare vicinum Maliacum. Vide Strabonem lib. 13.

Maligne, Malignus, Vide MALVS Adiectiuum.

MALIMNVS, Siciliæ mons Theocrito: dictus quòd malis, hoc est pomis sit refertus.

Malitia, Vide MALVS Adiectiuum.

Malleus, mallei, m. g. {σφῦρα, ῥαιστήρ} Fabrile instrumentum: dictum quòd res duras molliat, quasi molliens. Plautus Menæch. 9.

-quam tu nunc mihi nauem narras? M E N. ligneam,
Sæpe tritam, sæpe fixam, sæpe excussam malleo.

Varro de Re rustica, lib. 1. cap. 22, Corbes, fiscinæ, tribula, mallei, & rastelli.

Malleolus, pen. corr. Diminutiuum {μόσχευμα} teste Columel. lib. 3. cap. 6. dicitur nouus palmes vitis innatus prioris anni flagello. sic dictus ab ipsius mallei similitudine: quòd in ea parte quæ deciditur ex vetere sarmento, prominens vtrinque malleoli speciem præbet, & plantationi aptus est. Vel quòd (vt Plin. ait lib. 17. cap. 21.) solebat capitulatus vtrinque è duro surculus seri. Cic. de Senect. Malleoli, plantæ, sarmenta, vites, traduces, propagines, nónne ita afficiunt, vt quemuis cum admiratione delectent? Idem pro Milone, Domus in cliuo Capitolino scutis referta, plena omnia malleolorum ad vrbis incendia comparatorum.

¶Malleolus, Genus sagittæ, vt opinor, capitatæ, vnde ei nomen, in cuius capite includebatur ignis, qui turres ligneas vrbem oppugnantes incenderet. Vegetius lib. 4. cap. 18, Quòd si oppidani exire non audeát, maiores ballistas, malleolos, vel phalaricas cum incendio destinant: vt perruptis coriis, vel centonibus, intrinsecus flamma condatur. Malleoli velut sagittæ sunt, & vbi adhæserint, quia ardentes sunt, vniuersa cõflagrãt. Tortassis non ineptè vocaueris. *Materas à feu*.

Malleolaris, & hoc malleolare, pen. prod. {μοσχευματικός} A malleolus fit. Columella de Arboribus, cap. 3, Virgam malleolarem nõ amplius quàm sex gemmarum esse conuenit.

Malleator, pen. prod huius malleatoris {σφυρωτής} Martialis lib. 12,

Illinc paludis malleator Hispanæ
Tritum nitenti fuste verberat saxum.

Malleatus,pen.prod.Adiectiuum { σφυρωτὸς } Quod malleo factum est. Vlpianus in l.Librorum appellatione.D.de Leg.tertio, Sed perscripti libri nondum malleati, vel ornati continebuntur. Colum.lib.11.cap. 19, Itque qui præterit huic decoquendo, cola iuncea vel spartea, ex crudo,id est non malleato spartho præparata habeat.

MALLOPHOROS { μαλλοφόρος } Ceteris est cognomentum in Megaride, quod ab iis videtur impositum, qui mortalium primi oues connutrire cœperint.Siquidem lanam dicunt Græci μαλλὸν, ex quo & Idam μαλλοφόρον vocarunt,velut πολυπρόβατον,Id est ouibus abundantem. Author Cæl.lib.15.cap.1.

MALLOS { μαλλός } Vrbs Ciliciæ. Stephanus. Lucan. lib 3, Mallos, & extremæ resonant naualibus Ægæ.Hodie vulgò *Malo*.

Malluuium,malluuij,neut gen.{ χερνίβιον } Vas in quo lauātur manus.Vide Bayfium.

Malluuias fœminino genere dixit Cælius Antiqu.lect.lib.18.cap.1.

MALLVS { μαλλὸς } Mons est in ea parte Indiæ,quæ est intra Gangem, à quo vicini populi Malli appellantur.Author Plin.lib.6.cap.17.

Malo,mauis,mauult { ἐθέλω μᾶλλον } Pluraliter, malumus,pen. corr.mauultis,malunt.Præterito imperfecto,malebam, &c. Præterito perfecto,malui,&c. Præterito plus quàm perfecto,malueram,&c. Futuro,malem,males,malet,&c. Quintil.lib.1. Qui Græcam figuram sequi malet. Cic.5.Verr. Quid ergo?in singulos H S.quinquagenis millibus damnari mauultis?

Imperatiuo caret.

Optatiuo, mallem, &c. Præterito perfecto, & plus quàm perfecto,maluissem. Futuro,malim.

Coniunctiuo,malim. Præterito imperfecto,mallem. Præterito perfecto, maluerim. Præterito plus quàm perfecto, maluissem. Futuro,maluero.

Infinitiuo,malle. Præterito perfecto,& plus quàm perfecto,maluisse. Cæteris caret.

Malo, significat magis volo. Cic. in Orat. Malle pro magis velle. Mauelem,mauolo, mauelim dixit Plaut.in Amphit.6, Experiri istuc mauellem me,quàm mihi memorarier.Idem Asin.15,Amari mauolo m gnæ e me abs te. Et Aulul.25,

Mortuum ego me mauelim letho malo.

Malobathrum,malobathri,pen.corr. { μαλάβαθρον } Arbor. Plin. lib. 13 cap 26,Dat & malobathron Syria arborem folio conuoluto, arido colore, ex quo exprimitur oleum ad vnguenta, fertiliore eiusdem Ægypto,laudatius tamen ex India venit.Horat.2.Carm.ode 7.

-coronatus nitentes

Malobathro Syrio capillos.Ex malobathrinis enim foliis antiqui vnguentum siue oleum componebant ad tingendos siue etiam odore aspergendos mulierum capillos,atque hoc ideo foliatum appellabāt.

Malopion { μαλόπιον } A quibusdam appellata est herba, quam Dioscorides Lychnidem coronariam appellat.

Maltha,malthæ,fœm.gen.Plin.lib.36.cap.24, Maltha è calce fit recens ti gleba vino restinguitur:mox tunditur cum adipe suillo & ficu,duplici linamento quæ res omnium tenacissima,& duritiam lapidis antecedens.Quod malthatur,oleo perfricatur antè. Idē lib.2.cap.104, In Comagenes vrbe Samosata stagnum est,emittēs limum(maltham vocant)flagrantem. Quum quid attigit solidi,adhæret. Præterea tactus sequitur fugientes. Sic defendēre muros oppugnante Lucullo: flagrabatque miles armis suis.Aquis etiam accenditur.Terra tātùm restingui docuere experimenta. Ex quibus verbis apparet duplicem esse maltham:naturalem,& factitiam.

¶Maltha etiam veteribus dicebatur mollis,teste Nonio. Lucilius, Insanum, quem mal ham & fœminam dici iubet. Sanè malthacia Græcis, mollities dicitur Latinis:& malthacus, mollis,effœminatus. Inde Horatianus Malthinus, mollis homo est & effœminatus,

Malthinus tunicis demissis ambulat, &c. Vide Lambinum in 2. Satyr.6.lib Serm.Horat.

¶Maltha,Est Iulio Polluci cera, qua tabella Iudicū illinebatur,&c, interprete Festo,pix erat cum cera mixta. Similis est quam in Verrē Cicero ceram legitimam vocat,qua tabellæ iudiciales incerabantur: Hesychio cera mollis est.Monuit Turneb.

Maltho,malthas,malthaui,malthatum,malthāre, Maltha ferruminare. Vide primum Plinij exemplum,paulo antè citatum.

MALVA,Aphricæ fluuius, Cæsariensem Mauritaniam à Tingitana dirimens,teste Ptolem.lib.4 cap.1.Plin.lib 5.cap.2.Maluanam appellat.

Malua,maluæ { μαλάχη } Herba quæ antiquis in deliciis acetariorum erat,quam quidam à molliendo dictam putant,quasi moluam, quòd ventrem molliat.Vide Plinium lib.20.cap.21. Martialis,

Vtere lactucis,& mollibus vtere maluis Cic. Gallo,lib.7.27. A beta & à malua deceptus sum.

Læues maluæ.Horat.1.Carm.ode 31.

Salubres maluæ graui corpori.Horat.Epod.2.

Virides maluæ.Ouid.4.Fast.

Maluaceus,Adiectiuum { μαλαχώδης } Quod ad maluam pertinet, siue ad maluæ similitudinem factum. Plin. lib. 21.cap.4, Alia funditur è caule maluaceo.

Maluaceus, Substantiuum.Scribit enim in capite De diminutiuis Priscianus,quædam esse diminutiua,quæ genere discrepant à sua origine,vt beta,malua,hic betaceus; maluaceus: Hoc est paruula beta, paruula malua,vt interpretatur Turnebus. De hoc vide plura in dictione Betaceus suo loco.

Maluaticum vinum,& Maluasium,quod modò dicitur, ex Creta, sunt qui à veteribus dici passum opinentur. Author Cælius libro 13. cap.11.Vide MONOBASITES.

Malum terræ, herba: cuius sunt genera quatuor, quæ recensentur à Plinio lib.25.cap.8.

Malus,mali,fœm gen. { μηλέα } priore producta,Arbor. Tractum nomen à Græcis,qui malum μῆλον dicunt.

Malum,mali,n.g.Mali fructus.Virg.3.ecloga,

Malo me Galathea petit lasciua puella.

Malum,quod Æoles dicunt μᾶλον.Varro de Lingua Latina lib.4.

Felicis mali aurea imago.Ouid.epist.19.

Aurea mala.Virg.3.eclog.

Cana mala tenera lanugine.Virg.2.eclog.

Roscida.Virg.8.eclog.

Pelusiana,In PILVSIVM.

Redolentia mala in patulis canistris.Ouid.8.Metam.

Citreum.Martialis lib.13.

Punicum.Colum lib.5 cap 10.

Granatum.Plin.lib 16.cap.8.

Orbiculatum.Plin lib.15.cap.14.

Persicum.Plin.libro 15.cap.14. Sunt plura alia genera apud ipsum Plinium,& Columellam lib.5.cap.10.& Varronem de Re rust. libro 1. cap.59.

Malinus,pen corr.Adiectiuum { μήλινος } Quod est ex malo arbore factum.Colum.lib. 7. cap.8.Est etiam non ingrati saporis muria perduratus,atque ita maligni ligni vel culmi fumo coloratus. De caseo.

Malus,mali,m. gen.priore producta { ἱστὸς } Arbor nauis. Lucret.lib.2, Antennas,proram,malos,tonsāsque natantes. Cic.de Senect. Vt si qui gubernatorem in nauigando agere nihil dicant,quum alij malos scandant,alij per foros cursent.

Velifer malus.Valer.1 Argon.

Saucius celeri Africo Horat.1.Carm.ode 14.

Rigido pendentia lintea malo Ouid.epist.5.

Erigere malum.Virg.5.Æneidos,

Ingentique manu malum de naue Serestl Erigit.

Malus,Adiectiuum,priore correpta { κακὸς,πονηρὸς,φαῦλος } Quod est Bono contrarium.

Homo minimè malus.Cic 3.Offic.Philosophi quidam minimè mali illi quidem,sed non satis acuti.

Fortuna malorum leuior Ouid.4.Trist.eleg.1.

Pœnas exercere malorum,Castigare malos.Virg.6.Æneid.

¶Mala ætas.Plaut.Aulul.4.

Atque vt te dignam,mala malam ætatem exigas.

Ager.Virgil.2.Georg.

Ambitio.Horat 2.Serm saty.3.

Carmina mala condere.Horat.2.Serm.saty.1.

Consuetudo.Horat.1.Serm.saty 3.

Contagia.Virg.1.eclog.

Dapes Horat.Epod.3.

De dolo malo iudicium,In DOLVS.

Error.Virg.8.eclog.

Facinus.Plaut.Pseud.11.

Fama.Terent.Phorm.1.3,

Quòd habes,ita vt voluisti,vxorem sine mala fama:palàm Beatus.

Forma mala mulier,Illiberali,indecenti.Plaut.Merc.7,

-rectè ego emero matri tuæ

Ancillam viraginem aliquam,non malam forma malà.

Gaudia Virgil.6 Æneidos,

Tum consanguineus lethi sopor,& mala mentis Gaudia.

Homo.Plaut.Menæch 14,

-ò hominem malum!

Vt dissimulat!

Lingua Virgil.7.eclog.

Manus.Plaut.Amphit.7.

Metæ mala.Plaut.Persa,6.

Opera.Plaut.Asin.12,

Hinc ineunt viginti minæ bonæ,mala opera partæ.

Pondus Plaut.Amphit.4,

Haud malum huic est pondus pugno.s.perij,pugnos ponderat.

Pudor.Horat 1.epist.17,

Stultorum incurata pudor malus vlcera celat.

Puella.Propert.lib 4.eleg.4.

Re mala magna mactari,In MACTO.

Scabies.Horat.de Arte, Turnebus hic,malam scabiem interpretatur feram,quam Græci ψώραν ἀγρίαν vocant,credebāntque veteres Romani contagione ad alios transire. Cels. De scabie,Itaque eam,quæ talis est,ἀγρίαν,id est feram Græci appellant.

Tempora Martialis lib 11,

Temporibúsque malis ausus es esse bonus.

Verba.Plaut.Trinum 4.

Quid venis?m.malis te vt verbis multis multum obiurgem.

Versus.Cic.in Pisonem.

Mala aui,id malis auspiciis.Horat.Carm.lib.1.od.15.

-Mala ducis aui domum.Quam multo,&c. De paride & Helena. Prouerbiale est.

¶Malum,substantiuè positum.Cic. ad Atticum, lib.13. Heri etiam effeci epistolam ad Cæsarem : tibi enim placebit, quam non fuit malum scribi.

¶Malum,Damnum,incommodum, detrimentum, labor: vt Malum præsentarium Plaut Pœnul.11.

-siquid boni promittunt,pro spisso eueniti

Id quod mali promittunt,præsentarium est. Virg.2.Georg.

Assuetúmque malo Ligurem.

Damnum aut malum dare.Terent.And.1.1,

Quid facias illi qui dederit damnum aut malum?

¶Malum, pro Iniuria & contumelia, verberibúsque. Cic.5. Verr. Tu nisi malo coactus rectè facere nescis? Ibidem,Nam vi,malo,plagis adductus est,vt frumenti daret, non quantum haberet,sed quantum cogeretur Rudæus.

Intolerabilibus malis comes est angor.Lucret.lib.6.

Tellus malis.Ouid.9 Metam.

Causa & cibus mali Ouid.1 de Remed.amoris,

Fac monitis fugias otia prima meis.

Hæc,vt ames,faciunt:hæc,quæ fecere,tuentur:

Hæc sunt iucundi causa, cibúsque mali. Id est otia faciunt, & nutriunt malum.

Causa,

Causa, crimen, caputque malorum. Virg 11. Æneid.
Copia magna mali. Lucret. lib. 6.
Euitatio, liberatio, imminutio, conuersio malorum. Quintilian. lib. 5. cap. 10.
Domitor malorum somnus. Senec. Herc. fur. 11.
Irritamenta malorum opes. Ouid. 1. Metam.
Labes mali. Virg. 2. Æneid.
Moles. Lucret. lib. 3.
Tanta mali tanquam moles in pectore constat.
Præsaga mens. Virg. 10. Æneid.
Requies nulla. Lucret. lib. 6.
Solamen. Virg 3. Æneid.
Terminus. Lucret. lib. 3.
Timor. Quintil. lib. 3 cap. 8.
¶Deforme malum. Ouid 3. de Arte.
Dura. Horat. 2. Carm. ode 13.
Exitiale ambitus. Silius lib. 8.
Fatale. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.
Fœnebre. Tacit. lib. 5, Sane vetus Vrbi fœnebre malum.
Funestum. Ouid. 3. Trist. eleg. 6.
Furiale. Senec. Thyest. 19.
Gliscens. Sil. lib. 7.
Grande. Horat. 2. Serm. saty. 1.
Grauius. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Immedicabile malum cancer. Ouid. 2. Metam.
Insitum in natura, Vide INSERO, inseui.
Insperatum, nec opinatum. Cic. 3. Tusc.
Iocularium, Vide IOCVS.
Intestinum, Vide INTESTINVS.
Iucundum Ouid. 1. de Remed. amor. Sic vocat amorem.
Mediocre, In MEDIOCRIS.
Mortale. Ouid. 7. Metam.
Malum nascens & inueteratum. Cic. 5. Philip. Omne malum nascens facilè opprimitur, inueteratum fit plerunque robustius.
Natiuum, In NASCOR.
Perpetuum. Ouid. 2. Amor eleg. 5.
Prædulce malum luxuries. Claud. 2. Paneg.
Publica. Tacit. lib. 14.
¶Abstrahere à malis, à bonis, In ABSTRAHO.
Accedit aliud malum, In ACCEDO.
Accidit malum. Cicero de Amic. Nihil mali accidisse Scipioni puto.
Accipere mala ex scholis. Quintil. lib. 1. cap. 2, Non accipiunt ex scholis mala ista, sed in scholas afferunt.
Adijcere multum malo, In ADDICIO.
Afferre in scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Affligi. Quintilian. in Prœm. lib. 6, Ego vel hoc vno malo sic eram afflictus, vt me iam nulla fortuna posset efficere felicem.
Apportare, In APPORTO.
Auocare, à contuendis. Vide AVOCO.
Cauere. Cicero 1. de Orat. Quàm sit bellum cauere malum, scire possumus.
Densorum turba malorum circumstat me. Ouid. 5. Trist. eleg 7.
Cœnare malum, Vide COENO.
Comparare, In COMPARO.
Conficere, In CONFICIO.
Conijcere se in, Vide CONIICIO.
Conuertere malum aliquod ad salutem, In CONVERTO.
Crescere. Cic. in Philip.
Emergere è. Terent. in Andr.
Eripere aliquem. Virg 6. Æneid.
Erumpere. Cic. de Arusp. respon.
Esse in. Cels. lib. 3. cap. 15, Nam quartana neminem iugulat: sed si ex ea facta quotidiana est, in malis æger est.
Euadere malum in perpetuum. Celius lib. 4. cap. vlt.
Euellere radicitus. Lucret. lib 3,
Sic hominum genus est, quamuis doctrina politos
Constituat pariter quosdam, tamen illa relinquit
Naturæ cuiusque animæ vestigia prima:
Nec radicitus euelli posse putandum est.
Excitare. Cic. ad Attic. 7.
Maximum exortum est malum. Senec. Octau. 7.
Veterum malorum supplicia expendunt. Virg. 6. Æneid.
Facere. Cic. ad Attic. lib. 5, Commemorat quid olim mali C. Iulius fecerit, &c.
Grauescentibus in dies publicis malis. Tacit. lib. 14.
Habere malum, pro Pati. Cic. ad Attic. lib. 7, Virum bonum oportere esse dicant ne malum habeat. Idem 1. Tusc. Infinitum quoddam & sempiternum malum haberemus in vita.
Iacere in. Cic. ad Attic. 2.
Impendent te mala, Vide IMPENDEO.
Impertire aliquem malis, Vide IMPERTIO.
Incaluit vis illa mali. Ouid. 9. Metam.
Incidere in malum, Vide INCIDO, pen. corr.
Inferre mala, Vide INFERO.
Ingerere in aliquem, Vide INGERO.
Ingrauescit in dies, Vide INGRAVO.
Insultare malis, rebúsque ægrescere lætis. Stat 2. Thebaid.
Inuasit hoc malum in Rempub. Vide INVADO.
Inuehere. Vide INVEHO.
Inuigilare. Ouid. 4. Fast.
Interuenit cogitationibus auitum malum, Vide INTERVENIO.
Dignum malo ab vniuersis iudicari. Cic. 5. Verr.
Lenire. Celsus lib. 6. cap. 6 de Euelpidis collyrio.
Leuare malum arte Apollinea. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Mactare malo & damno, In MACTO.

Manabat illud malum vrbanum, In MANO.
Mendicare, Vide MENDICVS.
Metuere Reipublicæ malum ab aliquo, Vide METVO.
Miscere, Vide MISCEO.
Nancisci, Vide NANCISCOR.
Nascitur, Vide NASCOR.
Obliuisci malorum. Horat. Epod. 2.
Ingentibus obstare Senec. Thebaid. 1.
Onerare aliquem. Virg. 4. Æneid.
Malis onerari. Cic. Pæto, libro 9. 20, Me autem à te, vt scurram velitem, malis oneratum esse, non molestè tuli. Malis oneratur, qui male mulctatur & vapulat, oneratúrque plagis: scurram autem velitem dicit, scurram tironem, non veteranum, grauis armaturæ: vt enim si veles cum armato milite congrederetur, male acciperetur, sic vt velitem scurram se verberatum esse iocatur à Papyrio dicacissimo & acerrimo scurra. Turneb.
Finem malorum orare. Ouid. 1 Metam.
Parere malum alicui. Tibull lib. 4. eleg. 11,
Hoc peperit misero garrula lingua malum.
Premi. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Relegare mala omnia ad crimen fortunæ. Quintil. in Prœm. lib. 6.
Resistere malo. Ouid. 1 Metam.
Sanant vina malum. Propert. lib. 3. eleg. 17.
Satiari. Stat. 2. Sylu 1.
Sedare, vel potius tollere malum. Cic. 2 Philip. Quo ego tempore tanta mala florentissimæ familiæ sedaui, vel potius sustuli.
Quum serperet in vrbe infinitum malum. Cic. 1. Philip.
Aliquid mali subest. Celsus lib 1. cap. 26.
Subire malum. Cicero ad Attic. libro 7, Quid horum malorum quorum aliquod certe subeundum est, minimum putes.
Sustinere. Cic. Nihil est mali quod non sustineam & expectem.
Tentari. Celsus lib. 5. cap. 28.
Transire multa malorum, Superare multa mala. Lucret. lib. 5.
Vertere malo. Tacit. libro 5, Ac ne dubium haberetur magnitudinem pecuniæ malo vertisse.
Vitare. Lucret. lib. 5.
Vrgeri. Cic. Nihil fingi potest mali, quo non vrgear.
¶Malùm, Interiectio irascentis. Terent. Eunuch. 4. 7, Vbi ali/is qui, (malùm) alij? solus Sannio seruat domum. Vbi Donatus, Malùm per [illegible] suauiter infertur. Plaut. Epid. Quæ (malùm) hæc imprudentia est? Et non interponitur malùm, nisi oculis cõuersis ad eũ, qui id quod reprehẽdimus, dixerit. Terent. Phorm. 4. 5, Quid tua (malùm) id refert? Donatus, Malùm interiectio est. Idem alio loco, Malum, Aduerbium interpositæ indignationis. Terent. Phorm. 5. 8,
-condonamus te. P. audio.
Quid vos (malùm) ergo me sic ludificamini,
Inepti vestra pueruli sententia? Plinius lib. 7. cap. 55, Quæ (malùm) ista dementia est, iterari vitam morte? Vbi Hermolaus, Hic loquendi mos per interrogationem & honestus & vsitatus Plinio, Ciceronísque. Cic. 4. ad Atticum, lib. 5. 108, Qui (malùm) isti Pendentissæ? Idem 4. Verr. Quæ (malùm) ista fuit amentia? Idem 1. Philippica. Et pro Rosc. Comœdo.
Malè, Aduerb. { [illegible] } variis verbis iungitur.
Malè animo est. Terent. Adel. 4 5,
Miserum vsque obsecro? M. ita. AE. animo malè est.
Quid ipsæ, quid aiunt? Vbi Donatus, Animo malè fieri dicitur, quum ictu alicuius mœroris perculsus animus, non sustinet corpus, sequitúrque ruina membrorum. Plaut Curcul. 7, -animo male est.
PH. Vin' aquam. si frustulenta est, da obsecro, hercle obsorbeam.
Nimis malè, Vide NIMIS.
Malè concordes. Lucan. lib. 1.
Malè fidus. Ouid. 1. Trist. eleg 5.
Malè fida carmina. Ouid. in Ibin.
Statio malè fida carinis. Virg. 2. Æneid.
Malè gratus Ouid. 2. Amor eleg. 18.
Malè moratus, Malis moribus præditus. Plaut. Sticho, 3,
Facilè inuenies & peiorem, & peius moratam pater,
Quàm illa fuit.
Malè oculatus. Suet. de Claris Rhetorib. Sextus Claudius è Sicilia Latinæ simul, Græcæque eloquentiæ professor malè oculatus & dicax paroculorum.
Malè pinguis arena Virg. 1. Georg.
Malè sanus. Cicero ad Attic. libro 9, Ego autem illum malè sanum semper putaui, nunc etiam impurum & sceleratum puto.
Malè sani poetæ. Horat 1 epist. 20.
Malè sana cicatrix. Ouid. 2. de Remed. amor.
Malè salsus. Horat. 1. Serm. saty. 9.
Malè sarta gratia. Horat. 1. epist. 3.
Malè sedulus. Ouid. 3. de Arte,
Coniugis ad timidas aliquis malè sedulus aures
Auditos memori detulit ore sonos
Malè sobrius. Ouid. 6. Fast.
Male suadus, penult. prod. { [illegible] } Adiectiuum, Qui malè suadet. Plaut. Mostel. 4,
Perij hercle, ni ego illam pessimis exemplis enicasso:
Illa hanc corrumpit mulierem male-suada vulgi lena.
Amor male-suadus sceptri. Stat. 11. Thebaid.
Fames male-suada. Virg. 6. Æneid.
¶Male accipere aliquem verbis, pro Iniuria afficere. Subauditur tamen aliquando verbis. Cic. 4. Verrina, Epicrates hominem multis verbis malè à se acceptos dimisit. Idem 3. Verrina, Malè accipit verbis Rabonium. Lentulus Ciceroni, lib. 12. 14, Exclusus enim ab Antiochia Dolabella, & in oppugnando malè acceptus, nulla alia confisus vrbe, Laodiceam, quæ est in Syria, ad mare se contulit. Hirtius in Comment. Itaque aduersarij malè accepti, tum demum præsidia contulerunt.

Malè acceptus inopia omnium rerum. Brutus Ciceroni, libro 11.13, Recurri ad meas copiolas: sic enim verè eas appellare possum: sunt enim extenuatissimæ, & inopia omnium rerum pessimè acceptæ.

Malè animatus erga principem. Sueton. in Vitel. cap. 7, Aduenientem malè animatus erga principem exercitus, pronúsque ad res nouas, libens ac supinis manibus excepit.

Malè audire, Infamari, inquit Valla lib. 3. cap. 87, crimina nostra audientes. Cuius contrarium est Malè dico. Terent. Phorm. 1. 3, Si herum insimulabis auaritiæ, malè audies. Cic. Attico, lib. 6, Nonnulli amici Appij ridiculè interpretantur, qui me idcirco putant benè audire velle, vt ille malè audiat.

Malè cadere, Id est malè succedere, siue accidere alicui quod non sperabat. Cæsar in Comment. Vbi tantos suos labores & apparatus malè recidisse viderunt.

Malè cogitare de aliquo. Id est maleuolo in aliquem animo esse. Ad alterum enim refertur, inquit Valla lib. 3. cap. 87. significátq; perniciem, non errorem. Cic. de Senect. At Senatui quæ sunt gerenda præscribo, & quomodo Carthagini malè iam diu cogitanti bellum inferatur.

Malè conciliatus. Terent. Eunuch. 4. 4, Fugitiue prodi, malè conciliate. Vbi Donatus, Malè, magno significat: vt Plautus Amphit. 4, Hæc nox scita est, exercendo scorto conducto malè. Ergo malè cóciliate, magno empte significat. nam omnis contentio conciliatio nominatur. Plautus Pseud. 4. 1,

Exite hinc, agite, ite ignaui, malè habiti, & malè conciliati.

Malè conditum ius. Horat. 1 Serm. saty. 8.

Malè consulere in aliquem. Terent. Heaut. 3. 1,

-pessimè istuc in te atque in illum consulis,

Si te tam leni & victo esse animo ostenderis.

Malè credere. Plaut. Pœn. 14,

-malè credam & credam tamen,

Sed hoc tu tecum tacitum habeto. M. Fidei non melius creditur. Id est, tutum non fuerit tibi credere. Idem Curcul. 15,

Argentariis malè credi qui aiunt, nugas prædicant,

Nam & bene & malè credi dico: id adeò hodie expertus sum,

Nam malè creditur qui nunquam reddunt, sed prorsus perit.

Malè defendere aliquem. Virg. 1. Georg.

Malè describere. Terent. in prologo Eunuchi,

Qui bene vertendo, & eas describendo malè, ex

Græcis bonis, Latinas fecit non bonas.

Malè dicere. Terent. And. 4. 5,

-verbum si mihi

Vnum, præterquàm quod te rogo, faxis caue.

M. Malè dicis. D. vnde est? dic claré. Donatus, Malè dicis, cũ contemptu loqueris, conuitium facis. Apparet ergo malè dicis, lentius esse dictum, quum subiungit, Dic claré. Rursum Donatus, Malè dicis, Noue Malè dicis, pro comminatione posuit, quum pro conuitio soleat poni. nisi fortè quia contumeliæ genus est cóminatio. Hactenus Donatus. Vtplurimum coniunctim scribitur.

Malè docere. Terent Heaut. 4. 1,

Malè docet te mea facilitas multa. Id est causa est tibi vt malè agas: Arripis inde ansam malè faciendi.

Malè facere. Cic. ad Brutum, libro 11. 21, Dij isti Segulio malè faciant homini nequissimo omnium qui sunt, qui fuerunt, qui futuri sunt. Idem ad Attic. lib 9, Quòd si iste Italiam relinquet, faciet omnino malé.

Malè fauere alicui. Ouid. epist. 2.

Malè feriari. Horat. 4. Carm. ode 6.

Malè formidare, pro Multum, & valde timere. Plaut. Amphit. 4,

-formido malè,

Ne ego hic nomen commutem meum. Idem Cist. 10,

Quæ in tergum meum ne veniat, formido malé.

Malè gesta res. Horat. 1. Serm. saty. 3.

¶Malè, pro Parum. Horat. 1. Carm. ode 9,

Pignúsque dereptum lacertis

Aut digito malè pertinaci. Id est parum pertinaciter retinenti. Lambinus.

Malè habet me hæc res, Id est illud me molestat, angit, vexat, solicitat. Plaut. Asin. 15,

Scio equidem quamobrem me pater tristem credas nunc tibi:

Quia istæc est tecum: atque ego quidem hercle vt verum tibi dicam pater,

Ea res me malè habet. Terent. And. 2. 6, Præter spem euenit sentio: hoc malè habet virum. Idem Eunucho, 4. 2,

-malè verò me habens,

Vbi ad ipsum veni diuerticulum constiti.

Malè locata beneficia Cic. 2 Offic. Ex Ennio.

Malè loqui alicui. Plaut. Capt. 11. Terent. Phorm. 2. 3, Pergin' hero absenti malè loqui impurissime? Donatus, Malè loqui, pro Malè dicere.

Malè maceror. Plaut. Cistel. 2. Id est, Vehementer, valde.

Malè mereri de aliquo, pro Nocere alicui, & illi incommodare. Plautus Asin. 4, Bene merenti mala es, malè merenti bona es? Cic. 1. de Finibus, Malè credo mereret de meis ciuibus.

Malè mereri de se. Cicero 5. de Fin. Quare quotiescunque dicetur, malè de se quis mereri, sibíque esse inimicus, atque hostis, vitam denique fugere, &c.

Malè metuo eum, Id est, Valde illum timeo. Plaut. Curcul. 15, Pessume metui ne mihi hodie apud Prætorem solueret. Terent. Hecyra, 3. 2,

Malè metuo ne Philumenæ magis morbus aggrauescat.

Malè mulctari, Malè tractari, affici, & puniri. Cicero 6. Verrina, Qui primo quum obsistere ac defendere conarentur, malè multati clauis ac fustibus repelluntur.

Malè nati versus. Horat. 2. epist. 1.

Malè nupta, Malè collocata Plaut. Casina, 4,

-ita solent omnes quæ sunt malè

Nuptæ, domi & foris, quod ægrè sit, satis semper est.

Malè odi, Id est valde. Cic. ad Attic. lib. 14, Non dubito quin me malè oderit.

Malè olere. Cic. 4 Tusc. Vt malè olere omne cœnum.

Malè precari alicui, Maledicere alicui. Plaut. Merc. 5,

Malè mihi precatur, & facit conuitium.

Malè promeritus Plaut. Trinum. 17,

Miserum est, malè promerita vt merita si mihi vlcisci non licet.

Malè quæsitæ opes. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Malè seruare fidem. Plaut. Trinum. 14,

Malè fidem seruando, illis quoque abrogant etiam fidem qui nihil Meriti.

Malè suadere. Plaut. Curcul. 10.

Malè sit Antonio: siquidem Buthrotiis molestus est. Cic. ad Attic. lib. 15. Hoc est, malè illi vertat fortuna. est enim imprecantis.

At vobis malè sit malæ tenebræ. Catul. de passere, epigr. 3.

Malè esse alicui. Catull. ad Cornificium, epigram. 36,

Malè est Cornifici tuo Catullo,

Malè est, me hercule, & laboriosé.

Malè timeo, Id est valde. Terent. Heaut. 4. 1. -SO. vt præter spem euenit, quàm timui malé.

Malè timere alicui, Valde timere nequid mali alicui accidat. Terent. Heaut. 3. 2, -quid ego nesciam?

Hominem pristino dignum s -quem? c. illum seruulum

Dico adolescentis. S Syre tibi timui malé.

Malè vertat, Malè optantis vel imprecantis quid alicui, locutio est. Terent. Adelphis, 2. 1, Minis viginti tu illam emisti, quæ res tibi vertat malé. Vbi Donatus, Adiicit cótumeliam, quasi & hoc multum sit inimicum. sæpe autem malè cedit quod bonum putatur: & hoc est malè vertisse vt ille gladius qui muneri datus, adminiculum fuit reginæ pereunti, de quo Virg. 4. Æneidos, -ensémque recludit Dardanium, non hos quæsitum munus in vsus. Hactenus Donatus.

Malè vestitus. Cic. in Pisonem, Ipse cum hominibus quindecim malè vestitis ad portam, &c.

Malè viuere, Id est pauperrimè, & in egestate, vel anxiè & solicité. Plaut. Trinum. 13, Ego abeo, malè viue, & vale.

Maledico, maledicis, pen. prod. maledixi, maledictum { κακηγορῶ, κακολογῶ, καταρῶμαι, βλασφημῶ } maledicere, Maledictis afficere, conuicere maledicta in aliquem. Terent. Eunuch. 4 7,

Caue sis, nescis cui maledicas nunc viro. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Liberius maledicere. Horat. 1. Serm. saty. 8.

Verbo maledicere alicui. Plaut. Asin. 13, Nec vlli verbo maledicat.

Maledicus, pen. corr. { κακολόγος, βλάσφημος, κακήγορος, λοίδορος } maledicentior, maledicentissimus, Obtrectator, mordax. Plaut. Merc 4, At ego pol maledicentioré, quàm te, noui neminem. Cic. 2. de Finibus, Lucifugi, maledici, monstrosi.

Maledicentissima ciuitas. Cic pro Flacco, In tam suspiciosa & maledica ciuitate, locum sermoni obtrectatorum non reliquit. Ibidem, Qui in huberrima re turpe compendium, in maledicétissima ciuitate, in suspiciosissimo negotio maledictum omne, non modò crimen effugit.

Maledicus conuitiator. Cic. pro Murena.

Maledicus in omnes. Quintil. lib. 4 cap. 1.

Maledicentia { κακηγορία } Obtrectatio, conuitium. Gel. lib. 3. cap. 3, Ob assiduam maledicentiam & probra in principes ciuitatis de Græcorum poetarum more dicta.

Maledictum { κακηγόρημα } Conuitium, Probrum, Contumelia. Cic. ad Quint. fratrem lib. 2. 7, Quum omnia maledicta, versus denique etiam obscœnissimi in Clodium & Clodiam dicerentur.

Refutatio maledictorum. Quint. lib. 4. cap. 3.

Vocis infanæ maledicta. Propert. lib. 3. eleg 8.

Commune. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 16, Pudorem rei tollet multitudo peccantium, & desinet esse probri loco commune maledictum.

Superuacua. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Vana. Quintil. lib. 7. cap. 3.

¶Abstinere maledicto, & maledictis, In ABSTINEO.

Addere culpæ. Ouid. 5. Metam.

Arripere ex triuio, In ARRIPIO.

Vocibus, maledictísque celebrare aliquid. Cic. pro Cælio, Quod obiectum est de pudicitia, quódque omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus, maledictísque celebratum est, id nunquam tam acerbè feret Cælius, &c.

Certare, In CERTO.

Conferre omnia in aliquem Cicero ad Attic. lib. 11.

Congerere. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Conijcere in vitam alicuius. Cic. pro Plancio.

Dicere in aliquem. Cic. ad Q. Frat.

Effugere. Cic. pro Flacco.

Extinguere. Cic. pro Domo.

Figere omnes maledictis Cic 1. de Nat. deorum, Zeno quidem non eos solùm, qui tum erant, Apollodorum, Syllum, cæterósque figebat maledictis, sed Socratem ipsum, parentem philosophiæ, Latino vocabulo vtens, scurram Atticum fuisse dicebat.

Insectari aliquem, Vide INSECTOR.

Inurere notis maledictorum. Cic Philip. 13.

In maledicto obiicere aliquid alteri. Cic. in Vatinium, Quum tu mihi Cornelij defensionem in maledictis obiiciendam putaris?

In maledicti vel criminis loco aliquid alicui obiicere. Cicero pro Cluentio.

Nihil in hisce rebus loci est maledicto, quòd omnia laus occupauit. Cic. pro Murena.

Maledicti & contumeliæ loco ponere aliquid. Cicero in Pisonem.

Vexare.

Vexare aliquem probris & maledictis. Cic pro Flacco.

Maledicè, pen. corr. Aduerb. {κακολόγως} Contumeliosè. Cic. 1. Offic. Quod maximè tum solet euenire, quum studiosè de absentibus detrahendi causa aut perridiculum, aut seuerè, maledicè, contumeliosèque dicitur.

Maledictio, Verbale {κακολογία.} Cic. pro Cælio, Maledictio nihil habet propositi præter contumeliam.

Malefacio {κακοποιῶ, κακουργῶ} Vide Male facio, paulo antè. Quidam enim separatim scribunt. Terent. Adel. 2. 1, Neque tu verbis vnquam solues quod mihi te malefeceris.

Malefactum. Lucret. lib. 3, Quod genus est animo malefactum quũ perhibetur. Genus loquendi vsitatum veteribus, quũ significare volebant ἀποψυχεῖν, seu animi defectionẽ. Plaut. Milite, Postquam abs te abiit, animo malefactum est huic repentè miseræ. Et alicui malefactum dicebant, cui aliquid incommodi euenisset, vt idem ibidem, Nescio quid malefactum huic nostræ familiæ est. Contrà Benefactum, & melius factum. Cic. Tusc. 1, Præterea Pompeio nostro familiari, quum grauiter ægrotaret Neapoli, melius est factum. Monuit Lambinus.

Malefactum, malefacti {κακούργημα} Cic. 2. Offic. Benefacta malè locata, malefacta arbitror. Ex Ennio.

Maleficus, pen. corr. Adiect. {κακοῦργος, κακότεχνος, κακοποιὸς, κακοπράγμων} Qui damnum infert, qui nocet alteri. Cic. 7. Verr. In externorum hominum & maleficorum, sceleratorúmque custodias, in prædonum, hostiúmque tu tantum numerum ciuium Romanorum includere ausus es? Plin. lib. 11. cap. 52, Oculi quibuscunque sunt longi, maleficos esse indicant.

Maleficum frondibus animal capra. Plin. lib. 12. cap. 17.

Malefica vis. Plin. lib. 31. cap. 2.

Vita. Tacit. lib. 4.

Malefica vlcera {ἕλκη κακοήθη} Medicis dicũtur, quæ aspectu mitia videntur, vi autem difficultatis continent plurimum. Paulus Ægineta malefica intelligit, in cicatricẽ vix coeuntia. Celsus vlcera interpretatur mala. Sunt qui Chironia, vt quæ Chironis medicæ artis experientissimi opem requirant: vel Telephia, quando hoc mali genere conflictatus insigniter Telephus sit. Meminit Cæl. lib. 11. cap. 7.

Maleficium, maleficij {κακούργημα, κακοτεχνία} Damnum, iniuria, facinus. Budæus, Maleficium dicitur, quicquid improbè admissum est. Vlpian. in l. 1. D. Si familia furtum fecisse dicatur, Vtilissimum id edictum Prætor proposuit quo dominis prospiceret aduersus maleficia seruorũ. Cic. pro Roscio Amer. Vt si dissimulare omnes cuperent se scire ad quem maleficium pertineret.

Maleficium & scelus. Cic. 2. Offic. Vt ne illi quidem qui maleficio & scelere pascuntur, possint sine vlla particula iustitiæ viuere.

¶Abest ab illo maleficium, Vide ABSVM.

Admittere, In ADMITTO.

Committere maleficium, & Admittere maleficium. Cicero pro Rosc. Amer.

Maleficia conquirere. Varro de Ling. Lat. lib. 4.

Contaminare se maleficio. Cic. pro Rosc. Amer.

Conuictus maleficij, Vide CONVINCO.

Facere maleficium. Author ad Heren. lib. 1.

Persequi. Sall. in Catil.

Prohibere à. Cæs. Finitimis imperauit vt ab iniuria & maleficio se suósque prohiberent.

Suscipere. Author ad Heren. lib. 2.

Temperare ab iniuria & maleficio. Cæsar belli Gall. lib. 1, Neque homines data facultate itineris per prouinciam faciendi, existimabat temperaturos ab iniuria & maleficio. De Heluetiis.

Exercitus transit sine maleficio, Id est innoxius, nihil damni adferens. Cæsar 1. belli Ciuil.

Maleficentia, Idem {κακουργία.} Plinius lib. 9. cap. 9. Cæs. belli Gall. lib. 1, de Heluetiis, Sibi esse in animo iter facere per prouinciam sine vlla maleficentia.

Maleficiosè, pen. prod. Aduerb. {κακοπραγμόνως.} Cic pro Cecin Quum hoc nouæ litis genus tam maleficiosè intenderet, &c. Alia exemplaria habent malitiosè.

Maletractatio, maletractationis, penul. prod. vnico vocabulo ab Arnobio dicitur, quam Rhetores actionem malæ tractationis duobus scilicet verbis proferunt. Sic enim scribit lib. aduers. gent. Et tolerari forsitan hæc maletractatio posset. Item alio loco, Immunes tamen à deorum maletractatione nec sic estis. Annotauit Turnebus.

Maleuolus, pen. corr. Adiectiuum {κακόνους, δύσνους} Inuidus: malum cuiquam exoptans. Cicero ad Brutum, 15, Atque illo die cognoui paulo plures in Senatu maleuolos esse quàm gratos.

Maleuolens, pen. corr. maleuolentis {κακόνους} Idem quod maleuolus. Plaut. Viuo maleuolente genio natus.

Maleuolentia {κακόνοια, δύσνοια} Est voluptas ex malo alterius sine emolumento suo: vt ait Cic. 4. Tusc. Idem ad Quint. fratrem, lib. 1. 1, Quanquam illorum erit verius iudicium obtrectatione & maleuolentia liberatum.

Occurrere maleuolentiæ hominum, In OCCVRRO.

Maleuolentia suffusus. Cic. Fam. 1.

Malignus, Adiect. {κακότεχνος, κακόθυμος} Qui difficultatem sui ostendit, inquit Donatus. hoc est qui asper, difficilis, inuidus, auarus est. Terent. Hecyra, 1. 2,

Maligna multò, & magis procax facta ilicò est. Plin. Homo malignus & inuidus.

Fama maligna alicui. Ouid. 4. Trist. eleg. 9. Hoc est fama angusta & tenuis.

Ignis malignus, Vide IGNIS.

Mente maligna facere aliquid. Catullus ad Mallium, epigrammate 63.

Incertum ac fragile nimirum est hoc naturæ munus, quicquid datur nobis: malignum verò & breue. Plin. lib. 7. cap. 50.

Oculi. Virg. 5. Æneidos,

At matres primo ancipites, oculísque malignis
Ambiguæ, spectare rates.

Vulgus. Horat. 2. Carm. ode 16.

Malignus, Parcus. Quintil. lib. 2. cap. 2, In laudandis discipulorum dictionibus nec malignus, nec effusus. Budæus.

Malignus ager, Agricolis illiberalis, & minus ferax, inquit Nonius. Vnde etiam Maligni montes. Virg. 2. Georgicorum,

Difficiles primùm terræ, collésque maligni.

Aditus maligni, apud Virgilium 11. Æneidos,
tenuis quo semina ducit,
Angustæque ferunt fauces, aditúsque maligni. Id est angusti & ardui.

Maligna lux, Subobscura. Virg. 6. Æneidos,
Quale sub incertam lunam sub luce maligna.

Malignitas pen. corr. malignitatis {κακοήθεια, κακοθυμία, κακία} Malus genius, peruersa & deprauata voluntas. Plautus Capt. 8. 5,
Nam hercle huic dici, si liceat, oculos effodiam lubens:
Ita malignitate onerauit omnes mortales mihi. Plin. lib. 25. cap. 8, Notata est autẽ hæc animalis huius malignitas in alia herba maior.

Malignitas, Parcitas. Liuius, Malignitas conferendi ex priuato.

Malignè, Aduerbium {κακοήθως} Peruersè, & quod malitiosè Cicero dicit. Liu. 3. ab Vrbe, Malignè Senatus in vnum diem supplicationes COSS. nomine decreuit.

Bene facta malignè detrectare. Ouid. 13. Metam.

Malignè diuisus ager. Liu. 8. ab Vrbe, Materiam autem præbebat criminibus ager in Latino, Falernóque malignè plebi diuisus.

Laudare aliquem malignè. Horat. 2. epist. 1.

Malignè virens Plin. lib. 34. cap. 11. Hoc est deprauatè, non optimè.

Malitia, malitiæ {κακία, πονηρία, ῥᾳδιουργία.} Erasmus, Malitia peruersitatem sonat, quum quis data opera malè agit. Cic. 4. Tusc. Huius igitur virtutis contraria est vitiositas: sic enim malo quàm malitiam appellare eam quam Græci κακίαν appellant. Nam malitia certi cuiusdam vitij nomen est, vitiositas omnium. Idem 3. Offic. Nec verò in prædiis solùm ius ciuile ductum à natura, malitiam, fraudémque vindicat: sed etiam in mancipiorum venditione venditoris fraus omnis excluditur. Idem 1. de legibus, Atque etiam si emolumentis non sua sponte natura virtus expetitur, vna erit virtus quæ malitia rectissimè dicetur. Et paulo pòst, Vt enim quisque maximè ad suum cõmodum refert quæcunque agit, ita minimè est vir bonus: vt qui virtutẽ præmio metiuntur, nullam virtutem, nisi malitiam putent.

Leuis. Senec. epist. 47, Hoc habent inter cætera boni mores, placent sibi & permanent: leuis est malitia, sæpe mutatur non in melius, sed in aliud.

Mala. Plaut. Aulul. 7,
Certè ædepol equidem te ciuem sine omni malitia mala etiam
Semper sum ratus, & nunc arbitror.

Audere aliquid malitia. Quintil. lib. 3. cap. 8, Sic Catilina apud Salustium loquitur, vt rem sceleratissimam non malitia, sed indignatione videatur audere.

Certare, Vide CERTO.

Malitia cæli, Inclementia. Plin. Quod modò cæli, modò terræ malitia facit. Varro, Id sæpe accidit malitia soli.

Malitiosus, pen. prod. Adiectiuum {κακότεχνος} Versutus, callidus, astutus, fallax. Cic. 3 Offic. Hoc autem celandi genus quale sit, & cuius hominis, quis non videt? certè non aperti, non simplicis, non ingenui, non iusti, non viri boni: versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri.

Malitiosa iuris interpretatio. Cic. 1. Offic.

Malitiosè, pen. prod. Aduerbium {κακοτέχνως} Callidè & dolosè. Cicero 2. Verrina, Malitiosè necesse est istiusmodi rationi aliquo consilio obsistere.

Facere malitiosè in eligendo. Cic. in Orat.

Dolosè aut malitiosè. Cic. 3. Offic. Aut quum dicitur, inter bonos bene agier: quicquam agi dolosè aut malitiosè potest?

Malitiosè atque consultò aliquid facere. Cic. 4. Verr. Sed ego Metello non irascor: neque ei suam purgationem eripio, qua ille apud omnes vtitur, vt nihil malitiosè neque consultò fecisse videatur.

Malitiosius gerere rem mandatam. Cic pro Rosc. Amer.

Malitiosè versari in re aliqua. Vlpian. in l. Si rem alienam. in principio. D. de pignorat. action.

Peior, & hoc peius {χείρων} Comparatiuum à Malus. Cic. 8 Philip. Turpis autem fuga mortis, omni est morte peior.

Peiore res loco non potest esse, quàm in quo nunc sita est. Terent. Adelph. 3. 2.

In peius ruere. Virg. 1. Georg.

Peioro, as, are, Peius deteriúsve reddere. Paulus lib. 2. Sententiarum, cap. 19, Homo liber qui statum suum in potestate habet, & peiorare eum, & meliorem facere potest.

Peius, Aduerb. {χεῖρον} pro Magis, & multò magis ac vehementius. Cic. 10. Philip. Quũ hæc veteranus Capho, quo neminem veterani peius oderunt.

Spe peius. Horat. 1. epist. 6.

Pessimus, pen. corr. {χείριστος} Superlatiuum à malus. Plinius lib. 11. cap. 37, Est autem iecur nihil aliud quàm purgamẽtum pessimi sanguinis.

Omnium pessimus poeta. Catul. ad Marcum Tull. Cic.

Monimenta pessima scelerum. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

Sors pessima rerum. Ouid. 14 Metam.

Pessimum, pessimi, pen. corr. n. g. Substantiuum, Maximum malum. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 13, Nunc contrà, villam vrbanam quammaximam ac politissimam habeant, dant operam: ac cum Metelli, ac Luculli villis pessimo publico ædificatis certant. Liu. Decad. 1. lib. 2, Neque ambigitur, quin Brutus idem, qui tãtum gloriæ Superbo exacto meruit, pessimo publico id facturus fuerit, si libertatis immaturæ cupidine priorum Regum alicui regnum extorsisset.

Pessimè, Aduerb. {χείριστα.} Cic. 5. Verr. Intelliget secum actum esse pessimè.

Sentire pessimè de Republica. Cic. 14. Philip.
Pessumum. Plaut Rud. 10,
Nunc eam cum naui scilicet abiisse pessumum in altum.

MAMAVS {μάμαος} Fluuius est Peloponnesi, in tractu Triphyliaco, non procul à Pylo, qui olim Amathus dicebatur. Author Strab. libro 8.

MAMBLIA, Oppidum Æthiopiæ, ab ea parte qua Africam spectat. Author Plin. cap. 10. lib. 4.

MAMERCVS, Prænomen Æmyliorum. Mamercorum meminit Cic. de Claris Orator. Et 1. Offic.

MAMERCVS, Præsul fuit Viennensis, qui, teste Ptolemæo Lucensi, anno 454. supplicationes primus instituit, quas *rogationes* nostri vocabant, ob frequentes terræ motus, quibus ea regio infestabatur. Vo laterranus.

MAMERS {ἄρης} lingua Oscorum, dictus est Mars, detractione syllabæ.

MAMERTINI, pen. prod. {μαμερτῖνοι} populi Campani. Hi quum Messanam colonos misissent, ipsi quoque Mamertini potius quàm Messanenses sunt vocati. Et quum ager eorum vini feracissimus sit: Mamertinum vinum, nō Messanense appellatum est. Martialis lib. 13. 117,
Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta,
Si detur, quoduis nomen habere potest. Dicti à ciuitate Mamertia, quæ à Lacedæmoniis subuersa fuit, quòd Messenij quinquaginta virgines Lacedæmones violare tentassent, & non consentientibus eas occidissent.
De Mamertinis & Mamertina ciuitate, Cic. 4. Verr. Item Plin. lib. 14. cap. 6.

MAMERTES {μαμέρτης} Corinthius filios fratris sui Sisaponis libidine regnandi interfecit, maximo suo malo. Nam vbi Sisapo factum resciuit, eum membratim discerpsit, vt est author Ouidius in Ibin,
Trunca geras sæuo mutilatis partibus ense,
Qualia Mamertis membra fuisse ferunt. Legitur & Myceni.

Mamiaces {μαμιάκες} Genus monilis, quod collo suspenditur, Dotibus maximè proprium. De hoc Pollux lib. 5. cap. 16.

Mamillana, Fici genus est, à mamillarum similitudine ita dictum: cuius meminit Plin. lib. 15. cap. 18.

Mamma, mammæ {μαζὸς, τιτθίον, μαστός} notæ significationis. Terent. Adelph. 5. 9,
-& quidem tuo nepoti huius filio
Hodie primam mammam dedit hæc. Cic. 3. de Finib. Alia autē nullam ob vtilitatem, quasi ad quendam ornatum, vt cauda pauoni, plumæ versicolores columbis, viris mammæ atque barba.
Exerta mamma. Virg. 1. Æneidos,
Penthesilea furens, mediísque in millibus ardet:
Aurea subnectens exertæ cingula mammæ.
Pressis manabunt flumina mammis. Virg. 3. Georg.
Putres. Horat. Epod. 8.
Mammas habent capræ Plin. lib. 11. cap. 40, Quibus solida vngula, nec supra geminos partus, hæc omnia binas habent mammas, nec alibi, quàm in feminibus. Eodem loci bisulca & cornigera: boues quaternas, oues capræque binas.
Balenæ vitulique mammis nutriunt fœtus. Plin. libro 11. cap. 40. ad finem.
Vrsæ mammas quaternas gerunt. Plin lib. 11. cap. 40.
Emarcescunt. Celsus lib. 1. cap. 9.
Descendit mamma: cui opponitur Sterilescit ac resilit. Plin. lib. 11. cap. 40, Primis genitis in quoque partu sues primas præbent: eæ sunt faucibus proximæ: & suam quisque nouit in fœtu quō genitus est ordine, eâque alitur, nec alia: detracto illa alumno suo sterilescit ilico, ac resilit. vno verò ex omni turba relicto, sola munifex, quæ genito fuerat attributa, descendit. Resilit, id est, Intrò retrahitur.
Mammæ porci. Martial. lib. 1.
¶Mamma, pro Matre vel nutrice. Plaut. Mostell. 5,
-Ecquid tibi videor mammam
Adire? Cato, Qui cibum ac potionem buas & papas docēt: & patrem tatam, & matrem mammam.
Mamma, Græca dictio, id est auia, patris seu matris mater.
Mamma, in surculis arborum, Parua illa extuberantia corticis, è qua prosiliunt & enascuntur rami. Plinius libro 17. cap. 16. de illo inserendi genere loquens, quam *emplastrationem* vocant.

Mamilla, mamillæ, Diminut. {τιτθίον, θηλή} Iuuen. Saty. 6, Illa loqui recta facie, strictísque mamillis.
Mamillæ pensiles in capris. Varr. lib 2. de Re rust. cap. 3, Duo enim genera earum, sub rostra duas vt mamillas pensiles habeant. Alia exemplaria habent mammulas.

Mammula, mammulæ, pen. corr. Diminut. Celsus lib 7. cap. 26, Fœmina breuius vrinæ similiter & rectius iter habet: quod mammulæ simile, inter imas oras super naturale positum, non minus sæpe auxilio eget.

Mammosus, penult. prod. Adiectiuum {τιτθώδης} Quod habet magnas mammas. Martial. libro 14. 149, Mammosas metuo: teneræ me trade puellæ.
Mammosa, à mamma. Varr. de Ling. Lat. lib. 7.
Mammosa pyra, apud Plinium lib. 15. cap. 15, Pomponiana cognomine mammosa, liceriana, seueriana, &c.
Mammosus panus. Plin. lib. 18 cap 7, Sunt & panico genera: Mammoso è pano, paruis racemato paniculis & cacumine gemino.
Mammosum thus. Plin. lib. 12. cap. 14, Præcipua autem gratia est mammoso, quum hærente lachryma priore, consecuta alia miscuit se. Id est fœminino, ad differentiam thuris masculi.

Mammatus, ta, tum {μαστοειδής} Quod mammarum similitudinem refert: vnde tegulæ mammatæ dictæ sunt, quæ balneis adhibentur & aquæductibus.

Mammeatus, penul. prod. {εὐθήμων} Adiectiuum, Idem. Plautus Pœnulo, Cuius amicam mammeatam vidimus. Nonius.

Mamillare, mamillaris, pen. prod. n g. Velum siue fascia, qua mulieres mammas tegunt: de quo epigramma apud Martialem lib. 14. 71,
Taurino poteras pectus constringere tergo:
Nam pellis mammas non capit ista tuas.

MAMMACVTHVS, Vir quidā fuit sola illustris fatuitate, sicut & quidā Melitides. Vnde apud Aristophanem εὐχομίαν μαμμάκυθος, id est hiantes mammacuthi. Hinc factum opinor, inquit Cæl. lib. 17. cap. 4, vt homines id genus quandoque Mammaluchos dicamus.

Mammeæ, Lampridio tradente, diætæ dictæ sunt, quas Alexander Romanus imperator in palatio struxit, quásque, inquit, imperitum vulgus hodie ad mammam vocat. ¶Fuit in Baiano item cum stagno palatium Mammea nomine. Meminit Cæl. lib. 12. cap. 18.

Mammona {τ-ῦτο} pen. producta pronuntiandum: quia video passim per • scribi. Chaldæorum lingua diuitiæ & opes nuncupantur.
Mammona neque Græca vox est, nec Hebraica, sed Syriaca, vt ostendit diuus Hieronymus, idem apud eos significans quod apud Græcos πλοῦτος, quem poetæ deum faciunt. Est enim vox singularis numeri, & generis masculini. Diuus Augustinus indicat linguam Pœnorum affinitatem habere cum Hebræorum lingua: id quod alicubi fatetur & Hieronymus. porrò Pœnorum lingua Mammon vocari lucrum. Erasmus in Matthæum.

MAMVRIVS {μαμούριος} Faber quidam fuit apud Oscos natus, tempore Numæ. hic ancilia, pluráque deorum signa ex ære composuit. Vide Ouidium 3. Fastorum. Propert. libro 4. eleg. 2,
At tibi Mamuri formæ cælator ahenæ. Quo in loco secunda syllaba producitur, quæ apud Ouidium corripitur.

MAMVRRA {μαμούρρα} Formiis natus, Eques Romanus, vt tradit Cornelius Nepos, præfectus fabrūm C. Cæsaris in Gallia fuit, quem primum Romæ parietes totius domus suæ in Cælio monte crusta marmoris operuisse etiam Plinius tradidit lib 36 cap 6.
Vrbs Mamurrarum Horat. 1. Serm. saty. 5. Id est Formiæ.

MANAETHVS {μανεθώς} Ægyptius fuit ex Diospoli vrbe ortus, qui de physiologia & de astrologia iudiciaria carmen reliquit. ¶Fuit & alter hoc nomine Mendesius, sacerdos apud Ægyptios. Vtriusque meminit Suidas.

Manalis lapis, Vide MANO, manas.

Manceps, mancipis, pen. corr. m. gen. {ἐγγυητής} Est (inquit Festus) quisquis à populo aliquid emit, conducítve, quia manu sublata significat authorem se emptionis esse. Conductor aliàs Latinè dicitur, aut redemptor. Paulus in l. Qui. Mancipes, sunt publicanorū principes, Romani homines, qui quæstus sui causa si decumas redimunt, Decumani appellantur: si portum, aut pascua publica, Portitores, aut Pecuarij: quorum ratio scriptura dicitur. Asconius.
Mancipes, Publicani, qui à Cens. quinto quoque anno publica, id est populi vectigalia redimebant: ij si vectigales agros, vt Decumani, redimebant, eos postea colonis & aratoribus elocabant. Papin l. 53. D. locat. Qui fideiussor extitit apud mancipem pro colono publicorum prædiorum, quę manceps ei colono locauit, reipub. non tenetur. Cicero Verr. 5, publicanorum principes similiter Mancipes appellat. Hotomanus.
¶Manceps, pro emptore & sectore. Cic. pro Rosc. Amer. Hominis studiosissimi nobilitatis manceps fit Chrysogonus. Bud. Cic. Attic. lib. 12. epist. 1, Nomen illud, quod à Cæsare, tres habet conditiones: aut emptionem ab hasta, aut delegationem à mancipe annua die, aut Vectoni cōditionem, femisse. Sensus est: Metho proscripti bona sibi à Cæsare dono data venditurus erat auctione publica, vt Ciceroni solueret quod debebat. Ex tribus conditionibus primam posuit, quum dixit, emptionem ab hasta. Possum, inquit Cicero, emere ab hasta, id est emere in auctione (nam hasta ponebatur, vbi auctio fiebat) & accipere ex iis bonis quantum satis sit pro ea summa, quæ mihi à Methone debetur. Secunda conditio est, si alius ea bona quæ in auctione vendentur, emat: eámque pecuniam quam Methoni pro emptione debebit, mihi ad annum se esse numeraturum promittat, Methone ipso concedente. Hæc est quam vocat delegationem à mancipe: propterea quòd ea ratione Metho non ipse Ciceroni pecuniam soluisset, sed solutionis faciendæ curam delegasset mancipi, id est ei qui illa bona in auctione emisset. Mancipes enim dicuntur, qui aliquid in auctione emunt. Delegationem igitur à mancipe, translata solutione à Methone ad mancipem. Tertia conditio Methoniani nominis explicandi: Faciat Metho, quod Vectenus debitor meus facit. Pendat mi hi semissem vsuram pro ea pecunia quam debet.
Manceps, pro negotiatore & coemptore & propola. Plin. libro 33. cap. 4, Aut aliquis præualens manceps annonam flagellet. Bud.
Manceps, metaphoricōs vsus est Plin. lib. 2. ad Maximum, epist. 14, Sequuntur auditores actoribus similes, conducti & redempti mancipes. Conueniunt à conductis & redemptis in media Basilica. Mancipes (inquit) id est ij qui causidicos in causis agendis, conducta ad hoc corona vulgi plaudentis, laudandos redemerunt. Budæus.
Manceps, pro mancipatore, qui dat aliquid mancipio. Plaut. Ego mancipem te nihil moror, nec lenonem alium quenquam. Antea autem dixerat, Egōn' ab lenone mancipio aliquid accipiam, quibus sui nihil est? Budæus.

Mancipo, mancipas, pen. corr. {χειροδοτέω, ἐκχειρίζω, ἐγχειρίζω} mancipare, quasi manu capere Plaut. Curcul. 10.
Mancipare, pro Vendere quandoque accipitur. Cic. 2. Philip. Tum iste venditum atque mancipatum Tribunatum, consiliis vestris opposuit. Mancipatum emphaticōs dixit, plus quàm venditum. Plinius lib. 7. epist. 18, Nam pro quingentis millibus nummûm, quæ in alimenta ingenuorum ingenuarúmque promiseram, agrum ex meis longè pluris actori publico mancipaui, eundémque vectigali imposito recepi. Plinius mancipare, non pro vendere posuit, sed pro alienare. Budæus.
Vsus quædam mancipat. Horat. 2. epist. 2.

Mancipatus, pen. prod. {ὑποτεταγμένος} Partic. Deuinctus, astrictus. Cic. de Senect. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si ius suum retinet, si nemini mancipata est, si vsque ad vltimum spiritum dominatur in suos.

Mancipatus, huius mancipatus, penultima producta {ὑποταγή} manci-

mancipatui.Plin.lib.9.cap.35,de vnione,Et hoc tamen æternæ propè possessionis est,sequitur hæredem,in mancipatũ venit vt prædiũ aliquod.Id est solennitates eæ adhibentur,quæ solent in iis rebus quæ sunt mancipi. Budæus.

Mancipatio,mancipationis {[illegible]} Est (inquit Boethius in Topic.Cic.lib.3.)imaginaria quædam venditio.quod ipsum ius,propriũ est Romanorũ ciuium. Ea res ita agitur,Adhibitis non minus quàm quinque testibus ciuibus Romanis puberibus: & præterea alio eiusdem conditionis,qui librã æneam teneat,qui appellatur libripens: is qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit, Hunc ego hominem ex iure Quiritium meũ esse aio,isque mihi emptus est hoc ære,æneáq; libra. Deinde ære percutit libram, idque æs dat ei à quo mancipium accipit quasi pretij loco. Budæus.

Mancipium,mancipij: vel Mancupium,mancupij {ἀνδράποδον, [illegible]} Homo in bello captus,& seruituti subiectus. Varro lib.5.de Ling.Latina,Mancipium dicitur,quòd manu capiatur. Plin.lib.28.cap.2, Mancipia fugitiua retinere.

Lex mancipiorum.Varr.de Ling.Latin.lib.5.

Locuples mancipiis.Horat.1.epist.6.

Negotiatores mancipiorum.Quintil.lib.5.cap.12.

Amicum mancipium domino,& frugi.Horat.2.Serm.satyr.7.

Conciliatum,Vide CONCILIO.

Fieri mancipium alicuius.Ouid.4.de Ponto, eleg.5,

Pro quibus vt meritis referatur gratia, iurat
Se fore mancipium tempus in omne tuum.

¶Mancipium,Dominij comparatio,possidendíque ius, atque etiã dominiũ & mancipatio. Cic.1.de Orat.Quum enim Marius Cratidianus ædes Auratæ vẽdidisset, neque seruire quandam earum ædiũ partem in mancipij lege dixisset,defendebamus quicquid fuisset incommodi in mancipio, id si venditor scisset,neque declarasset, præstare debere. Budæus.

¶Mancipia veteres appellabant, quæ posteriores mobilia, prædia verò,quæ iidem immobilia Modestinus l.3.D.de diuers.temp.præscr. Longæ possessionis præscriptionem tam in prædiis quàm in mancipiis locum habere manifestum est. Cic.lib.3.Offic.Nec verò in prædiis solum ius ciuile ductum à natura, malitiam fraudémque vindicat,sed & in mancipiorum venditione, venditorum fraus omnis excluditur. Idẽ in Rull.Qui agri,quæ loca,ædificia.Quid est præterea? multa in mancipiis,in pecore,auro,ebore,veste,supellectili,cæteris rebus.

Mancipio vendere,est eas res quæ mancipi sunt, ita vendere libra & ære adhibitis,vt euictionis periculum præstetur. Verùm hoc amplius animaduerti moris fuisse,vt Auctor,id est venditor nexu se dicis causa obligaret, ad rem mancipi, hoc est emptori perpetuò præstandam. Cic pro Muren. Quod si in iis rebus repetendis quæ mãcipi sunt, is periculum iudicij præstare debet, qui se nexu obligauit: profectò etiam rectius, &c. Hinc Mancipio & nexu coniungi videmus. Varr.de Ling.Lat.lib.6,Manilius scribit omne quod per librã & æs geritur,in quo sint mãcipi, nexum esse. Mutius Scæuola,quæ per æs & libram fiant,vt obligentur,præterquam quæ mancipio dentur. Hoc verius esse ipsum verbum ostendit, de quo quæritur. nam idem quod obligatur per libram, neque suum sit,inde nexum dictũ. Hæc ille:quæ sic intelligo, vt ex Mutij sententia ea Nexa dicantur, non tãtùm quæ abalienata sunt, sed etiam quæ oppignorata. Cic.7. Fam.Attici proprium te esse,scribis, mancipio & nexu:meum autem vsu & fructu. Et de Arus.resp. Multæ sunt domus iure mancipij, & iure nexi. In Topic.Abalienatio est eius rei quæ mãcipi est, aut traditio alteri nexu,aut in iure cessio,quo ex loco coniuncto cum altero lib.3.de Leg.animaduertere est eũ qui mancipabat nexu obligatũ rem mancipi tradidisse. Idem in Paradox.Non enim ita dicunt eos esse seruos,vt mancipia quæ sunt dominorum facta nexu, aut aliquo iure ciuili,id est,in iure cessione & vsucapione. Cæterùm qui mãcipio vendebat, euictionis periculum in se recepisse, ex Plauto patet, qui sic in Persa,

Ac suo periculo is emat,qui eam mercabitur:
Mancipio,neque promittet, neque quisquam dabit. Et paulo pòst,
Nihil mihi opus est litibus.
Nisi mancipio accipio, quid eo mihi opus Mercimonio? Hæc Hotomanus.

Mancupio accipere.Plaut.Trinum.8,
-minas quadraginta accepisti à Callicle,
Et ille ædeis abs te mancupio accepit Ladmodum.

Mancipio dare, pro Tradere in ius proprietatis. Seneca epist.73, Fortuna nihil dat mancipio. Huc pertinet etiam exemplum Lucretij lib 3,

Vitáque mancipio nulli datur omnibus vsu. Id est nulli ita datur vt propriam ac perpetuam habeat.

Sui mãcipij esse,Nullius dominio subiectum esse. Brutus ad Ciceronem,An vt esset sui iuris ac mancipij Respublica?nisi fortè non de seruitute,&c.

Mancipi,siue mancipi,pen.corr.indeclinabile, & in singulari,& in plurali.Alij figuratè dici volunt in dandi casu.

Mancupi emptio. Plin.lib.33.cap 34, Quin & militium stipendiorum,hoc est stipis ponderandæ pendatores,libripendes dicũtur: qua consuetudine in iis emptionibus quæ mancipij sunt, etiam nunc libra interponitur.

Omnes res aut mancipi sunt, aut nec mancipi. Mancipi res sunt, prædia in Italico solo, tam rustica, qualis est fundus,quàm vrbana, qualis domus.Item iura prędiorum rusticorum,velut via,iter,actus, & aquęductus.Item serui,& quadrupedes,quæ dorso collóve domãtur,velut boues,muli, equi,asini. Cæteræ res nec mancipi sunt. Elephanti & cameli quáuis collo dorsóve domentur, nec mancipi sunt: quoniam bestiarum numero sunt.Hæc Vlpianus tit.19.eius libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Vlpiani.

Mancupi ædes poscere. Plaut.Mostell.15,
Vel hominem iube ædes mancupi poscere,

MANCINVS {Μάγκινος} Consul fuit Romanus, qui quòd ignominiosam cum hostibus pacem erat pactus,ad liberandos religione Romanos,hostibus fuit deditus.

Mancus,Adiectiuum {ἀνάπηρος} Propriè significat eum qui sine manu est,quasi manu carẽs.Cic.pro Rabirio perduel.reo, Quintus Scæuola confectus senectute, præpeditus morbo,mancus & membris omnibus captus ac debilis.Ouid.3.Fastorum,

Et licet antiquo manibus collatus Epeo
Sit prior,irata Pallade mancus erit.

¶Officiis mancus. Horat.2.epist.2. Hoc est, ad talia officia perficienda inutilis.

¶Mancus,ad res inanimatas transfertur,pro Debili.

Manca cognitio. Cic.1.Offic. Etenim cognitio, contemplatióque naturæ,manca quodammodo,atque inchoata sit,si nulla actio rerum consequatur.

Fortuna manca.Horat.2.Serm satyr.7.

Manca ac debilis Prætura. Cic.pro Milone, Occurrebat mancam ac debilem Præturam suam futuram Consule Milone.

Manca virtus sine accessione. Cic.3.de Finibus,Qui mancam fore putauerunt sine aliqua accessione virtutem.

MANDANE,pen.prod. {Μανδάνη} Astyagis filia, quæ ei visa est per quietem tantum vrinæ facere,vt omnem ipsius vrbem oppleret.atque vniuersam Asiam inundaret. Hæc Cambysi nupsit, ex quo genuit Cyrum. Herodotus lib.1.

MANDANES,Gymnosophista fuit insignis apud Indos,quẽ quum Alexander ad Iouis filij epulum vocari iussisset, constantissimè ferũt respondisse,nec illum Iouis filium esse,nec eius minas pertimescere,& multa alia quæ vide apud Strab.lib.15.

Mandatum,Vide MANDO,mandas.

MANDELA, pen. prod. {Μανδήλα} Pagus est in Sabinis, vt authores sunt Acron & Porphyrion.Horat 1.epist.19, -gelidus Digentia riuus Quem Mandela bibit rugosus frigore pagus.

Mandibula, In MANDO,mandis.

Mando, mandas {ἐντέλλομαι, ἐπιτέλλω, παραγγέλλω, ἐπιτίθημι} mandare, A manu danda declinatum constat: quòd in dandis accipiendísque mandatis manus sibi inuicem dare mos erat. Est autem mandare, alicui personæ gerendum aliquid exequendúmque committere,vt ait Valla lib.5. Plaut.Persa,15, Iam hic credo aderit,accersi illum mandaui. Terentius Adelph.3.3,

Huic mandes,siquid rectè curatum velis.

Ex fama mãdare.Tacit.lib.4,Res suas Cæsar spectatissimo cuique quibusdam ignotis,ex fama mandabat.

Mandare in vltimas terras,Mittere.Cic.pro Sylla,Eum familiarissimum suum dimittere ab se,& mandare in vltimas terras?

Extremas preces P. Quirino propinquo suo ad principem mãdat. Tacit.lib.2.

¶Mandari infra mortuos. Cic.pro Quintio,Is nõ modò ex numero viuorũ exturbatur, sed si fieri potest, infra etiã mortuos mãdatur.

¶Æternitati mandare. Plin.iunior in Paneg. Ante orationes principum tantum eiusmodi genere monumentorum mandari æternitati solebant.

Animis mandare ea quæ adulta fructus vbertimos ferant. Cic.2. Tuscul.Cultura autem animi philosophia est, quæ extrahit vitia radicitus,& præparat animos ad satus accipiendos, eáque mandat his, &(vt ita dicam)serit,quæ adulta fructus vbertimos ferant.

Animis & mentibus mandare,quemadmodum & Mandare posteritati dicitur:hoc est,Memoriæ committere. Cic.in Catil.Percipite quæso diligenter quæ dicam, & ea penitus animis vestris mentibúsque mandate.

Semina mandare arenæ.Ouid.epist.5.

Fidei alicuius pecuniam aliquam mandare Plaut.Trinum.4.

Committere & mandare alicui bona sua.Terent.And.1.5,
Bona nostra hæc tibi committo,& tuæ mando fidei.

Carmina foliis.Virg 6.Æneid.

Se fugæ mandare, Fugere. Cæs.5.bell.Gall. Vt hostes impetum legionum atque equitum sustinere non possent, ripásque dimitterent, ac se fugæ mandarent.

Mandare vitam suam fugæ & solitudini. Cic.in Catil.Quæ quum ita sint Catilina,dubitas,si emori æquo animo non potes,abire in aliquas terras, & vitam istam multis suppliciis iustis debitisque ereptã, fugæ solitudinísque mandare?

Humo aliquem, pro Inhumare.Virg.9.Æneid. Sic apud Ciceronem lib.3.Tuscul ex Homero,
Quo magis est æquum tumulis mandare peremptos.

Immortalitati,Æternum vt sit curare. Cic.pro Domo sua,Semel, quum id feci,quod omnes non negent, immortalitati, si fieri potest, mandandum,tu supplicio puniendum putasti.

Literis Latinis Græco sermone tractata. Cic.1.de Finib.Non eram nescius Brute, quum quæ summis ingeniis, exquisitáque doctrina philosophi Græco sermone tractauissent,ea Latinis literis mandaremus,fore vt hic noster labor in varias reprehensiones incurreret.

Literis suas cogitationes.Cic.1. Tuscul.Mandare quenquam literis cogitationes suas, qui nec eas disponere, nec illustrare possit, nec,&c.

Literis & memoriæ. Cic.12.Philip. Quid huic facias,qui hoc literis,memoriæque mandauerit?

Mandare malis.Lucret.lib.2.Vide in MALA.

Memoriæ est,hoc est Proditũ, & memoriæ relictum.Gellius lib.3. cap.17, Memoriæ mandatum est, Platonem philosophum tenui admodum pecunia familiari fuisse.Id est scriptum est.

Memoriæ mandare aliquid,In memoria figere,& reminisci. Cic. de Amic.Eius disputationis sententias memoriæ mandaui.

Monumentis mandare,Posteritati relinquere,& antiquitati committere. Cic.4.Acad.Vt literis consignamus quæ monumentis mãdare volumus:sic ille in animo res insculptas habebat. Ibidem,lib.1, Nunc postea quàm sum ingressus res eas, quas tecum simul didici,

mandare monumentis, philosophiámque veterem illam à Socrate ortam, Latinis literis illustrare, &c.

Monumentis annalium mandare. Cic pro Sextio, Hæc fama celebrantur, monumentis annalium mandantur, posteritati propagantur.

Scriptis mandare, Scriptum posteritati relinquere. Cic.1 Offic. Deinde ipsis scriptis non ea quæ nunc, sed actiones nostras mandaremus, vt sæpe fecimus.

Hordea mandauimus sulcis. Virg.5 eclog.

Terræ semina, pro Seminare. Colum. lib.1. cap.7.

Versibus, Versibus conscribere. Cic. pro Archia, Neque est quisquã tam auersus à Musis, qui non mandari versibus æternum suorum laborum facilè præconium patiatur.

Vinculis, In vincula conijcere. Cic. in Catil. Homo mitissimus atque lenissimus, nõ dubitat P. Lentulum æternis tenebris, vinculisque mandare.

¶Causam alicui, Id est committere. Ouid.13 Metam.

Curam, Cõmittere, vel relinquere. Caius in l. ex maleficio. §. ideo autem D. de action. & obligationib. Nec vlli curam negotiorum suorum mandant.

Honores mandare alicui, pro Tribuere. Cic.6. Verr. Definat queri, Pop. Rom. hominibus nouis, atque industriis libenter honores mandare, sempérque mandasse.

Laqueum alicui. Iuuen. Satyr.10.

Lethum alicui. Senec. Herc. OEth.10.

Mandare magistratum, Decernere. Cic.3 de Legibus, Suffragia in magistratu mandando, aut reo iudicando, aut lege, aut rogatione sciscenda, clàm, an palàm ferre melius esset.

Mandare officium aliquod alteri. Plin. epist.110. lib.6, Aliquanto magis me delectat mandatum mihi officium, postquam par Cornuto datum video.

Opus miserum mandat sociis. Stat.9. Thebaid.

Salutem mandare alicui. Ouid.4 de Ponto, eleg.6.

¶Mãdare, pro commẽdare. Sisenn. Histor. lib.3, Post principia paulatim recedunt, atque inde cum paucis fugæ se mandant. Vnde & procurationem mandare, commendare, &c. Nonius.

Mandans, Particip. { ἐντελλόμενος. } Ouid. epist 15,

Vtere mandantis simplicitate viri.

Mandatus, pen. prod. Aliud partic. { ἐντεταλμένος. } Cic. pro Rosc. Amer. In priuatis rebus siquis rem mandatam non modò malitiosius gessisset, sui quæstus aut commodi causa, verùm etiam negligentius, eũ maiores summum admisisse dedecus existimabant: itaque mandati constitutum est iudicium, non minus turpe quàm furti, &c.

Arma mandata nepotibus Sil. lib.1.

Castra mandata prosequi. Stat.3 Syl.2.

Mandata & commissa imperia. Cic. pro Lege Manil. Ego sic existimo, Maximo, Marcello, Scipioni, Mario, & cęteris magnis imperatoribus, non solùm propter virtutem, sed etiam propter fortunam, sæpius imperia mandata, atque exercitus esse commissos.

Mandatum, pen. prod. Substant. { ἐντολή, ἐπιστολή, ἐφετμή } vt in Mandatus participio. Sall. C. Manlius ex suo numero legatos ad Martium regẽ mittit, cum mandatis eiusmodi.

¶Mandata accipere ad aliquem. Quintil. lib 3. cap.10.

Mandata addere. Plin. lib.8. cap.40.

Admitti ad, Vide ADMITTO.

Agere, In AGO.

Bibere, In BIBO.

Conficere, In CONFICIO.

Curare, In CVRO.

Mandata digerere, persequi. Cic. ad Q. frat. lib.2.15, Facies scilicet mea mandata digeras, persequare, conficias.

Dare. Ouid. epist.13.

Dare alicui ad aliquem. Cic. Appio, lib.3.1, Omnibus ei de rebus quas agi, quas curari à me voles, mandata des velim.

Dare alicui de magnis rebus. Cic.6 Philip.

Mandata deferre. Cic. Lucius Cæsar mandata Cæsaris ad Pompeium detulit.

Mandata alicuius deposcere, *Luy demander s'il veut rien commander*, vt abeũtes solent. Cic. ad Attic. lib.5. epist.2, In Cumano quum essem, venit ad me noster Hortensius: cui deposcenti mea mandata, cætera vniuersè mandaui, illud propriè, ne pateretur, quantum esset in ipso, prorogari nobis prouincias.

Excipere. Tacit. in vita Agricolæ.

Exequi alicuius. Ouid.14. Metam.

Exhaurire mandata, pro Exequi & absoluere. Cic ad Attic. lib 5, Reliquum est, vt antequam proficiscare, mandata nostra exhaurias.

Mandata explicare. Cic. ad Attic.

Facere. Quintil. lib 4. cap.4.

Fallere alicuius, Id est nõ exequi mandata, verùm simulare se executum esse. Ouid.9 Metam.

Ferre per auras. Virg.4. Æneid.

Fungi mandatis. Tacit. lib.13.

Gerere. Stat.5. Sylu.2.

Habere ab aliquo. Cic.2. Philip. A nobis Populóque Rom. mãdatum id certè non habebas.

Instruere aliquem mandatis, Vide INSTRVO.

Suprema loqui. Seneca Medea, 7.

Malè loqui mandata. Horat. de Arte.

Mandata & legatos mittere. Cic.4. Verr. In quem ipsi cum grauissimo testimonio, quòd nunquam antea Romam mandata legatósque misissent.

Negligere alicuius. Ouid. epist.15.

Peragere. Ouid.7. Metam.

Perferre ad aliquem. Ouid.2 de Ponto, eleg.2.

Referre mandata mea regi. Virg.7. Æneid.

Causam mandati mei suscipe legatus Ouid.2. de Ponto, eleg.2.

Tenere constanti mente. Catull. Argon 59.

Tenere memori mente. Lucret. lib.2.

Cum mandatis venire. Cic.4. Verr. Veniunt cũ mandatis, veniunt cum testimoniis publicis.

Mandatus, huius mandatus, quarta declinatione apud Iurisconsultos legitur, præsertim titulo Mandati. Paulus, Mandatu meo in diem fideiussoris. Caius, Si mandatu meo Titio credideris. Iulianus, Mandatu creditorum. Sic sæpius.

Mandator, pen. prod. Verbale { ἐντολεύς. } Budæus, Mandatores sunt impulsores delatorum, intérque delatores numerantur. Tranq. in Vesp. Inter aduersa temporum & delatores, mandatorésque erant. Turnebus, Mandatores, qui accusatores subornabant & instruebant, & in exilium homines hac ratione calumnia oppressos pellebant.

Mandator cædis. Paulus in l. Et si certus. D. ad Senatusc. Syllanianum, Et si certus sit percussor, tamen habenda est quæstio, vt cædis mandator inueniatur. Budæus.

Delationis mandator. Callistratus in l. Ex quibusdã. §. Diuus Pius. D. de Iure fisci, Diuus Pius Cæcilio Maximo rescripsit: constitutionem patris sui, qua compelleretur delator edere mandatorem, ac nisi edidisset, vt in vincula deduceretur: eò pertinere, non vt delator pœna subduceretur, si mandatorem haberet: sed vt mandator quoque perinde, atque si ipse detulisset, puniretur.

Mandator Iurisconsultis dicitur, qui alicui author est vt suam pecuniam alteri credat: qui & fideiussor dicitur. tametsi hoc plerunque differant, quòd illud ferè in eo ponitur, qui suasu suo nihil tale cogitantem induxit vt crederet: hoc verò in eo qui ad creditionem accessit, & obligationem quasi trabali clauo confirmauit, vti intelligitur ex tit. de Fideiuss. & mandat. lib.46 Pandect. Hotomanus.

Mando, mandis, mandi, mansum { μασάομαι, τρώγω } mãndere, Dentibus cibum conficere. A manu & dando existimant deductum: quòd manu cibus ori admoueatur. Martial. lib.13. de perdice,

Ponitur Ausoniis auis hæc rarissima mensis,

Hanc in lautorum mandere sæpe soles. Cic.2. de Nat. deorum, Alia fugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt.

Lentissimè mandere, In LENTVS.

Artus suos. Seneca Thyeste, 8.

Ferrum admorsu. Silius lib 16. Ferrum, lupatos. de equo loquitur. Stat sonipes, ac fræna ferox spumantia mandit. Virg.4. Æneid.

Vulnera sæuo dente. Ouid.15. Metam.

¶Mandi, Passiuum. Cic.2. de Natura deor. Dentibus autem in ore constructis manditur, atque ab his extenuatur, & mólitur cibus.

Morsu leonis. Lucret. lib.4.

Cibum mandendo exprimimus. Lucret. lib.4.

¶Mandier, pro mandi. Matius poeta apud Varronem lib.6. de Lingua Latina,

Corpora Graiorum mœrebat mandier igni.

Mansito, Frequentatiuum. Plaut. in Amphitr.

-mutatos Atticos in Arcadia homines,

Et sæuas belluas mansitasse, &c.

Mansito, à verbo Manco, Vide MANEO.

Mando, mandonis, masc. gen. { φάγων } Edax. Lucilius, Atque omnes mãdonum gulæ. Varro Bimargo, Magna vt tremiscat Roma, & magnæ mandonum gulæ. Nonius.

Manduco, manducas, pen prod. { μασάομαι } manducãre, Idẽ quod mandere, & ore vel dentibus conficere. Suet. in August. Cæs. cap.76, Qui in balneo demum post horam primam noctis duas buccas manducaui prius, quàm vngi inciperem.

Manducor, manducaris, Deponens apud antiquos. Lucil. lib.14. (vt citat Nonius) Quum illud quid faciat quod manducamur in ore.

Manduco, manduconis, siue manducus { φάγων } Edax. Pomponius Pictoribus, Magnus Camillus manducus canterius. Plaut. Rud.13, Quid si aliquò ad ludos me pro manduco locem? Alij legunt manduca. Festus manduce legit. Vide paulo pòst. Vide & Nonium.

Manducum, manduci, neutri generis, Obsonium apud veteres dicebatur. Varr de Ling. Lat. lib.6, Vnde manducari, à quo in Atellanis obsonium vocant manducum.

Mansus, Particip. { μασηθείς. } Quintil. lib.10. cap.1, Cibos mansos ac propè liquefactos demittimus. Cic.2. de Orat. Atque omnia minima mansa (vt aiunt) nutrices infantibus pueris in os inserant.

Mandibula, pen. corr. In qua siti sunt dentes: quæ & Maxilla dicitur. Sipontinus. Macrob. libro 7. Saturn. cap.4, Deorsum trahit cibaria confecta mandibulis. Idem in Somnium Scip. libro 1 capite 6, Post septem verò menses dentes incipiunt mandibulis emergere.

Manduces { μανδοὺς } inquit Festus, Effigies in pompa antiquorum, inter cæteras ridiculas & formidolosas imagines ire solebat, magnis malis, ac latè dehiscens, & ingentem dentibus sonitum faciens. de qua Plaut. ait in Rudente, 13,

Quid si aliquò ad ludos me pro manduce locem? Exemplaria manduca legunt in prima declinatione.

MANDONIVS { μανδόνιος } Dux Hispanus. Hic & Indibilis partes Romanorum cum Scipione Africano in Hispania iuuit. Deinde Scipione ægrotante, seditionem agitauere, in Romanósque insurgere cœperũt. Quos quum Scipio morbo liberatus comprehendisset, veteris officij memor tantum castigatos verbis dimisit. Liuius lib.29.

Mandra, mandræ { μάνδρα } Spelunca, cubile, & receptaculum pecorum ac pecudum. Iuuenalis Satyra 3,

-& stantis conuitia mandræ Eripiunt somnum Druso.

Alij legunt, somnos vrso. Probus scribit mandram esse vici ostium, vel flexum vel arctum: aut breue & vile ædificium, quod angustet latitudinem vici: vel ingens vehiculum quo trabes portantur. μάνδρα Græcè dicitur. Mart. lib 5.13,

Vixque datur longas mulorum vincere mandras.

Quæque trahi multo marmora fune vides. Ouid. ad Pisonem,

-hic ad maiora mouetur,

Vt citus, & fracta prorumpat in agmina mandra. Vide ARCHIMANDRITA.

Mandragora, pen. corr. { μανδραγόρας } Herba. Plin. lib.25. capite 13,

Mandragoram alij circeium vocant. Duo eius genera: candidus, qui & mas: niger, quæ fœmina existimatur, angustioribus foliis quàm lactucæ, hirsutis & caulibus, radicibus binis ternísve rufulis, intus albis, carnosis tenerísque, pene cubitalibus. Ferunt mala auellanarum nucum magnitudine, & iis semen ceu pirorum. Colum. lib. 10, non procul ab initio,

Quamuis semihominis vesano gramine fœta

Mandragoræ pariat flores, mœstámque cicutam.

Mandragoram bibisse, Prouerbio doctè ac eleganter ij videntur posse dici, qui velut aspide icti somniculosi, nimis desides sunt, atque ita quodammodo à sensu dissiti abiunctíque vt excitari non queant. Vsus est Demosthenes 4. Philippic. & Lucian. in Timone. Ratio verò prouerbij est, quoniam is fructus est somni conciliator, vt tradit Plinius.

MANDRO, Fuit nauicularius quispiam, qui aspirante fortuna, tandem factus est Imperator: vnde etiam factus adagio locus in eos qui præter meritum ad opes euecti, pristinæ conditionis non meminerint.

Manduco, manducas, & Manducus, Vide MANDO, mandis.

Mandya, mandyæ {μανδύη} Vestis est phænolæ similis, cuius meminit in Iphigenia Rhinton. Dion in Tiberio, Facta in conuentu quodam pluuia, inquit, φαιὰ μανδύην ..., ac in reliquum, vestem aliam capere ausus est nemo. Eiusdem meminit in Domitiano quoque: Quum, inquit, per naumachiam implueret vehementius, mandyas subinde mutabat, alium verò neminem permisit. Mandyam sunt qui etiam loricium nuncupent, id est λωρίκιον, quod penulæ genus foret, qua se vt lorica munirent: Latini mantellum dicunt. Vide plura apud Cælium lib. 16. cap. 10.

Mane, Aduerbium {πρωΐ, πρωΐας, ἕωθεν} Diei pars prima. Manum, clarum veteres dicebant, teste Nonio. Seruius, Manum antiqui bonum dicebant: vnde & mane dicitur. quid enim melius? Terentius Heaut. 1. 1,

Nunquam tam mane egredior, neque tam vesperi

Domum reuertor, quin te in fundo conspicer. Cic. Curioni, libro 7. 31, Qui vsque ad Calendas Ianuarias esset, quæ erant futuræ mane postridie.

Mane, inquit Varro, diei principium, quòd tum manat dies ab oriente: nisi potius quòd bonum antiqui dicebant manum: ad cuiusmodi religionem Græci quoque, quum lumē adfertur, solent dicere, φῶς ἀγαθόν. Vide lib. de Ling. Latina, 5.

Mane, magis & minus esse non potest, ante & post potest. Vide Varr. lib. 8. de Ling. Latin.

Mane vigilare. Horat. 2. epist. 1.

Mane piger stertis. Pers. Satyr. 5.

Mane & mani dixerunt veteres, quemadmodum Here & heri, propter cognationem literarum E & I, authore Donato. Seruius mani ablatiuum esse dicit à mane, adducens Plauti exemplum, A mani vsque ad vesperam.

Hodie mane Dolabella, multus sermo ad multum diem. Cic. Attico, lib. 13.

Bene mane hæc scripsi. Cic. ad Attic. lib. 4.

Mane totum dormire. Martial. lib. 1. 46.

Mane diei. Hirtius de bello Afric. lib. 5, Præsertim quum milites à mane diei ieiuni stetissent defatigati.

Clarum mane. Persius Satyr. 3, -iam clarum mane fenestras Intrat, & angustas extendit lumine rimas.

A mane, Vide A.

Obscurum. Colum. lib. 7. cap. 12.

Vel post nonam, vel postero mane. Colum. lib. 9. cap. 15.

Multo, Vide MVLTVS.

Nimis, Vide NIMIS.

Planè mane, Id est bene mane. Plin. iunior lib. 1. epist. 5. ad Voconium, Rogo, mane videas Pliniū domi, sed planè mane: neque enim diutius perferre solicitudinem possum: & quoquo modo efficias, ne mihi irascatur.

Maneo, manes, mansi, mansum {μένω, ὑπομένω, ἀναμένω, διατρίβω} manēre, Loco insistere, inquit Nonius, siue, vt ait Sipontinus, Continere se, & firmum stare. Virg. lib. 10. Æneidos,

-manet imperterritus ille,

Hostem magnanimum opperiens. Terent. Eunuch 3. 5,

In interiore parte vt maneam solus cum sola. adnuo. Vbi Donatus, Maneam, Remaneam, perseuerémque in loco.

Paulisper manere, In PAVLISPER.

Diem vnum. Propert. lib. 2. eleg. 10.

Domi. Catull. ad Ipsithillam, epig. 30.

Ad exercitum, Hoc est iuxta exercitum. Liu. 2. ab Vrbe, Ita se Minucius abdicat Consulatu, iussúsque ad exercitum manet.

Ad vrbem. Liu. 10. bell. Pun. In eadē prouincia & Cn. Seruilio prorogatum imperium, si Consulem manere ad vrbem Senatui placuisset. Ex vetusto codice legitur remorari.

Maneas apud me cum tuis. Cicero ad Atticum, lib. 4. Terentius Eunucho, 3. 3, -at apud nos hic mane Dum redeat ipsa.

Mane, mane, Habet singularem vim in se reuocantis. Terentius Phorm. 1. 4,

Ah, quid agis? quò abis Antipho? mane, Mane inquam.

¶Mane, Gaudentis aliquādo, non autem opperiri iubentis, inquit Donatus. Terent. Adelph. 2. 3,

Sed quidnam foris crepuit? mane, ipse exit foras. Idem Heaut. 3. 3, Mane, mane, quid est quod tam à nobis grauiter crepuêre fores? Plaut. Curcul. 4. 3,

Placidè egredere, & sonitum prohibe foriū, & crepitum cardinum: Ne, quod hic agimus, herus percipiat fieri, mea Planesium. Mane, suffundam aqualam.

¶Manere vt, pro Expectare. Plaut. Stich. 3. 1,

Qui manet vt moneatur semper seruus homo officium suum, Nec voluntate id facere meminit, seruus is habitu haud probus est.

¶Manere aliquem, Expectare. Plaut. Menæch. 2. 2,

Hic me mane. Terent. Phorm. 3. 1,

Mansurus patruum pater est, dum huc adueniat.

¶Manet te bonum. Plaut Mostel. 1. Virg. 12. Æneidos,

Qui te cunque manent isto certamine casus. Id est instant, imminent, & futuri sunt. Cic. 2. Philip. Cuius quidem te fatum, sicuti C. Curionem, manet. Ibidē, Neque verò eram tam indoctus, ignarúsque rerum, vt frangerer animo, propter vitæ cupiditatem, quæ me manens conficeret angoribus.

Maneat nostros ea cura nepotes. Virg 3. Æneid.

Gloria te manet. Virg. 1. Georg.

Nox vna manet omnes Horat. 1 Carm. ode 28.

Manet periculum. Liu. 4. bel. Pun. Periculúmque ingens manet, nisi communi concordiæ consulitis.

Pœna te. Tibull. lib. 1. eleg. 8.

¶Manet, cū dandi casu: vt Manet tibi, Id est tibi paratum est, te expectat. Cic. Philip. Cuius quidem tibi fatum, sicut C. Curioni manet. Et Catull. Scelesta, rénequæ tibi manet vita?

Manet tibi. Virg. 9. Æneidos,

Hæc eadem, matríque tuæ, generíque manebunt.

¶Non manebat ætas virginis meā negligentiam. Terent. Phorm. 4. 1. Id est virgo nubilis nō poterat me expectare diutius immorantem: quòd retardarem nuptias eius.

Constantius & firmius in perspicuis manere, Vide CONSISTO.

Manente tamen in speciem amicitia. Tacit. lib. 10.

Manere perpetuo in amicitia. Cic. 4. Verr. Pleræque autem & maximè illustres in amicitia perpetuo manerent.

¶Immota manet arbor. Virg. 2. Georg.

Amor mansit, nec solutum est coniugale fœdus. Ouid. 11. Metam.

Manet beneficiū in eo. Cic. ad Acilium, lib. 13, Eidem Dolabellæ, me audiente Cæsar dixit, nihil esse quod de Mega vereretur, beneficium suum in eo manere.

Causæ manent. Cic. ad Attic. lib. 12, Sed erant causæ cur hoc tempore istic esse nollem: quæ si manebunt, quærenda erit excusatio ad Brutum, &c. vt nunc est, mansuræ videntur. Hoc est duraturæ.

Mansit Syluiis postea omnibus cognomen, qui Albæ regnauerunt. Liu. 1. ab Vrbe.

In conditione. Cic. ad Atticum, lib. 7, Plerique negant Cæsarem in conditione mansurum.

Conditio manet. Cic. Curioni, lib. 2. 6, Eáque mihi conditio maneat, qua profectus sum.

Contentio manet mihi cum illo. Cic. ad Attic. lib. 14, Mihi cum illo nulla contentio iam maneret.

Dolor. Cic. 2. de Fin. Quid enim? summus dolor plures dies manere non potest.

Fama. Plin. iunior lib. 9. epist. 3.

Fortuna manet stabili fundamento. Lucret. lib. 5.

In cursu suo manet fortuna. Ouid. epist. 21.

Intra fortunam suam manere. Ouid. 3. Trist. eleg. 4.

Mansit vnicus gnatus domi: Hoc est, remansit. Terent. Heaut. 3. 1.

Semper honos, nomenq; tuum, laudésque manebūt. Virg. 5. eclog.

Manent ingenia senibus, modò permaneat studium & industria, Cic. de Senect.

Manent ij qui bonis tuis perfruantur. Plin. iunior in Paneg.

Induciæ. Cæsar 3 bel. Ciuil. Interea manerent induciæ, dum ab illo reduci possent, néve alter alteri noceret.

Lex manet: cui opponitur Abrogata. Cic. de Prouin. Consul. Quare aut vobis statuendum est legem Heliam manere, legem Fusiam non esse abrogatam.

Memoria rerum Rom. manet. Cic. 2. Offic. Tib. enim Gracchus P. F. tandiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit.

Mos. Cic. Rufo, lib. 5, Dein si rationum referendarum ius vetus, & mos antiquus maneret.

In numero. Quintil. lib. 1. cap. 4, Kappa apud Græcos, nunc tantùm in numero manet.

In officio manere, quod & Stare in officio dicitur: hoc est, Munus suum diligenter exequi. Cic. Attico, lib 1, Auiam tuam scito desyderio tui mortuam esse: & simul quòd verita sit ne Latinæ in officio nō manerent, & in montem Albanum hostias non adducerent.

In fide & in officio Liu. 8 bel Pun.

Parietes vrbis stant & manent. Cic. 2. Offic. Itaque parietes vrbis modò stant & manent, iique ipsi iam extrema scelera metuentes.

Pax mansit. Liu. 1. ab Vrbe, Nec diu pax Albana mansit.

¶Promissis manere, Idem quod Stare promissis. Virg. 2. Æneidos, Tu modò promissis maneas, seruatáque serues Troia fidem.

Sentētia manet, Perstat. Cic. ad Attic. lib. 8, Simul & elicere cupio sentētiam tuā, si manet, vt firmior sim: si mutata est, vt tibi assentiar.

In sententia vel proposito manere, quod & Stare dicitur. Cic. ad Gallum, lib. 7, Sed velim maneat Damasippus in sententia.

In sententia philosophorum manere, Sequi eorum sententiam. Cic. 1. de Diuin. Quum omnes Socratici Zenóque & ij, qui ab eo essent profecti, manerēt in antiquorum philosophorum sententia, &c.

Societas manet inter nos. Cic. Cornificio, lib. 12. 17, Quæ societas inter nos semper mi Cornifici manebit.

In statione. Lucret. lib 4.

Suo statu manere, vel eodem statu, pro In suo vel eodem statu. Cic. ad Attic. lib. 5, Memento curare per te & per omnes nostros, in primis per Hortensium, vt annus noster maneat suo statu, nequid noui decernatur. Liu. 1. bel. Maced. Sperare quicquam eodem statu mansurum.

Suspicio manet. Cic. pro Quintio, Non patiar istam manere suspicionem, nos rem iudicari nolle.

Verba maneant in animo. Senec. Medea, 7.

Vita manet. Virg. 5. Æneidos,

Nate mihi vita quondam dum vita manebat, Chare magis.

In vita manere: cui Excedere è vita opponitur. Cic. 3. de Finibus, In

quo enim plura sunt quæ secundum naturam sunt, huius officium est in vita manere.

Voluntas manet. Cic.pro Quin.Si te nihil impediret, si voluntas eadem maneret,si valeres denique,&c.

¶Maneat ergo, quod turpe sit,id nūquam esse vtile:hoc est Sit ita, esto,fac sit.Cicero 3.Offic.

¶Manedum,Cohibendi particula.Plaut.Asin.16,

Nihil ecastor est quod facere mauelim. PA. manedum. Plin.iunior lib.8.epist.6.ad Montanum.

¶Maneri,Impersonale. Cic.Attic.lib.10,Sed ad primum reuertor: quid putes faciendum,occulténe aliquò propius veniendum,an mare transeundum:nam hic maneri diutius non potest.

Mansum, Supinum à Maneo. Terent.Heaut.1.2,Quid tu tecum? CH. Dicam, vtut erat, mansum tamen oportuit. Id est, manendum erat, non discedendum.

Mansurus, pen.prod.Particip. {διαμένων.} vt Amor mansurus.Ouid.2. de Arte.

Carmen mansurum,Immortale.Stat.4.Sylu.2.

Mecus per secula.Sil.lib.17.

Fama in secula.Lucan.lib.8.

Monimenta per æuum Ouid 5.Metam.

Opus post mea fata.Ouid.3.Amor.eleg.14.

Vrbs.Virg.3.Æneid.

Manendus,manenda, manendum ,Gerundium. vt Ætas manenda, Id est perduranda.Lucret.lib.3,

Temporis æterni quoniam,non vnius horæ
Ambigitur status , in quo sit mortalibus omnis
Ætas post mortē,quæ restat cunque,manēda. Sensus est, In quo statu temporis æterni , omnem ætatem,quæcūque post mortem restat, necessariò permanebunt & perdurabunt homines. Lambinus.

Mansio, Verbale {μονή, διαμονή} Actus ipse manendi & quiescendi in aliquo loco. Terent.Phorm.5.9,

Hæccine erant itiones crebræ,& mansiones diutinæ Lemni?

Mansio & Decessio,contraria.Cic.ad Sulpitium,lib.4.4,Is mecum sæpe de tua mansione aut decessione communicat.

Mansio in vita:cui contrarium est Excessus è vita. Cic.3.de Finib. Quum ab his mediis omnia proficiscantur officia,non sine causa dicitur ad ea referri omnes nostras cogitationes : in his & excessum è vita,& in vita mansionem.

Mansio , Hospitium. Suet.in Tit.Vesp.cap.10,Deinde ad primam statim mansionē febrim nactus,quum inde lectica transferretur,&c.

¶Mansio(inquit Sipōtinus)iter est vnius diei. Plin.lib 12.cap.14, Gebanitarum caput Thomna est : abest à Gaza nostri litoris Iudææ oppido M. D. XXXVII millia passuum : quod diuiditur in mansiones camelorum sexaginta duas.

Mansito,mansitas,pen.corr. {διαμένω} mansitare,Frequentatiuum. Tacitus lib.13,Quippe mansitasse vna conuincebatur.

Mansito,à verbo Mando,mandis,Vide MANDO,mandis.

Manes, manium, manibus, pluraliter tantum. Acron, Dij manes,dij boni,à manum,quod est bonum. Antiqui animum à corpore separabant , manem deum nuncupabant. Apuleius de dæmonio Socratis, Manes animæ dicuntur melioris meriti , quæ in corpore nostro Genij dicuntur:corpori renuntiantes,Lemures: quum domos incursionibus infestarent,Laruæ appellabantur. Contrà,si bonæ fuerint, Lares familiares. Seruius per antiphrasin ait Manes esse deos inferos, quia non sint boni. Idem dicit alibi esse animas corporibus exutas, quæ nondum in alia corpora migrauerint. Festus , Manes dij ab auguribus vocabantur,quòd per omnia manare credebant , eósq; deos superos, atque inferos dicebant. Cic.2.de Legib.Deorum manium iura sancta sunto.

Manes. Virg.6.Æneidos, Quisque suos patimur manes. Seruius, Manes,supplicia quæ sunt apud manes.

Manes animæ.Horat.1 Serm.Satyr.8.

Di manes.Horatius Epod.5.

Diui.Lucret.lib.6.

Imi.Virg.4.Æneid.

Nocentes.Lucan.lib 3.

Profundi.Virg.1.Georg.

Semidei.Lucan.lib.9.

Sacrati.Sil.lib.15.

Sepulti.Virg.4.Æneid.

Stygij.Ouid 3.Metam.

Elicere manes ex fossis.Horat.1.Serm.satyr.8.

¶Nocturnos ciere.Virg.4 Æneid.

Manes ritè conditi. Plin.iunior lib.7.ad Suram,epist.à fine 7.Hoc est exequiæ perfectæ,& corpori funerato iusta persoluta.

Charos vrna confundite manes.Stat.3.Theb.

Lædere manes alicuius.Tibull.lib.1.eleg.1.

MANES {μάνης} Hæresiarcha, genere Persa, vita & moribus barbarus, tam acer ingenio, vt ex nominis argumento insanire videretur , sub Aureliano principe Romam è Perside venit. Ab hoc Manichæorum hæresis & nomen & ortum habet. Hunc denique Manetem ad vltimum rex Persarum viuum cute direpta necauit , quòd filium eius quem reiectis aliis medicis curare pollicebatur,interfecerit. Ex Suida & Eusebio.

MANENS, Manentis , Alter item hæresiarcha , à quo dogma illud nefarium,quo Euchetæ hæretici vtebantur, in Syria fuit propagatum. Vide Cælium lib.2 cap.16.

MANES, Fluuius est , siue potius torrens,Locrorum Epicnemidiorum, Thronion præterfluens:interdū tam exiguus, vt transeuntis vix tingat pedes:interdum tam latus,vt in bina diffundatur iugera. Alio nomine Boagrius appellatur. Vide Strabon.lib.9.

MANESIVM,Phrygiæ oppidum , à diuite quodam ,cui Manes nomen fuit,ita appellatum. Stephanus.

MANETHVS, Vide paulo antè MANAETHVS.

MANETHVSA,Vrbs Cretæ insulæ, apud Pomponium Melam,lib.2.

Mango,mangonis,com.gen. {μαγγανευτής} Dicti sunt mangones,quasi manu agones,quòd homines agant in manum,id est potestatem.erāt enim magistri formæ puerorum , & mentiendi coloris artem probè callentes. Solebant enim pueros puellásque,quo facilius vendi possent,artificio quodam componere,atque colorem fuco ementiri , vt vendibiliores essent.Quintil.lib.2.cap.15. Martialis,Millia pro puero cētum me mango poposcit. Suetonius in Domitiano , cap.7,Castrari mares vetuit : spadonum , qui residui apud mangones erant, pretia moderatus est.

¶Mangones, Aliarum etiam rerum dicuntur, qui merces poliunt atque interpollant,vt pluris vendant. Plin.lib.37.cap.13,Decussi fragmenti paulum,quod in lamina ferrea teratur,efficacissimum experimento excusant mangones gemmarum.

Mangonizo,mangonizas,pen.prod {μαγγανεύω} mangonizare,Ornare, & quasi componere rem aliquam ad alliciendos emptores. Plin.lib. 32.cap.10,Ita pueros mangonizauit Salpe obstetrix.

Mangonizata {μαγγανευθέντα} etiam oratio dici potest , forma item & domus , & reliqua : vt lenociniis & fuco potius quàm veritate allectent.Hæc Hermolaus. Mangonizantur etiā panni siue linei siue lanei. Equos præterea mangonizatos vænire videmus. Plin.lib.9.cap. 54,Vt qui primus pensiles inuenit balineas , ita mangonizatas villas subinde vendendo.

Mangonicus,pen.corr.Adiect. {μαγγανευτικός} Quod ad mangonē pertinet. Plin.lib.21.cap.26. Suet.in Vespasiano,cap.4, Necessarióq; ad mangonicos quæstus sustinendæ dignitatis causa descendit.

Mangonium , mangonij {μαγγανεία} Artificium quod ad res facilius vendendas adhibetur. Plin.lib.10.cap.50,Dedēre & Parthi cocis suos mores.nec tamē in hoc mangonio quicquam totum placet, hic clune,alibi pectore tantum gallinarum laudatis.

MANIA,Maniæ,Vrbs Parthorū ab Oriente hyberno. Plin.lib.6.cap.25.

Maniæ,maniarum {μορμολύκεια.} Festus, Maniæ, turpes, deformésque personæ. Manias Ælius Stilo dici ait ficta quædam ex farina in hominum figuras,quia turpes fiant,quas alij maniolas appellant. Manias autem,quas nutrices minitētur pueris,esse laruas, id est Manes, quos deos deásque putabant , quósque ab inferis ad superos emanare credebant. Sunt qui Maniam laruarum deam , auiámque putent.

Mania,Insania etiam dicitur:Græcum enim est vocabulum.Cic.3. Tusc.Græci autem maniam vnde appellent,non facilè dixerim.eam tamen ipsam distinguimus nos melius quàm illi.hác enim insaniam, quæ iuncta stultitiæ patet latius,à furore disiungimus.

MANIAE,Deæ. Cælius lib.17.cap.4, In Arcadia porrò pergenti ex ciuitate quam μεγάλην vocant,Messeniam versus, dearum occurrit templum , quas & regionem templo circuniectam , manias nuncupant. Eas eruditi Eumenidas interpretantur. Hæc ille.

Manica , pen.corr. {χειρίδες, χειρίς} A manu deriuatur. Vestis pars qua manus teguntur.Virg.9.Æneidos,

Et tunicæ manicas,& habent redimicula mitræ.

Manica,à manu. Varr.de Ling.Latin.lib.5.

¶Manicæ {χειροπέδαι} Manuum vincula. Virg.2.Æneidos,
-manicas atque arcta leuari
Vincla iubet Priamus. Cic.11.Philip.Solet enim accipere ipse manicas,nec diutius obsidionis metum sustinere.

Truces.Valer.2.Argon.

Occupare aliquem manicis.Virg.4.Georg.

In manicis & compedibus tenere aliquem.Horat.1.epist.17.

¶Manicæ , Thecæ sunt ferreæ , quibus brachia & manus contra hostium iniurias muniuntur.Iuuen.Satyr.6,

Baltheus,& manicæ,cristæ,crurisque sinistri Dimidium tegmen.

¶Manicæ,Quibus aduersum vim frigoris manus muniuntur,quas Græci chirothecas vocant. Plin.Iun ad Macrum,lib.3.epist.5,Cuius manus hyeme manicis muniebantur: vt ne cæli quidem asperitas vllum studij tempus eriperet.

Manicatus,pen.prod.Adiect. {χειριδωτός}Quod habet manicas.vt Manicata tunica. Colum.lib.11.cap.1,Quæ vtraque prohibētur optimè pellibus manicatis & sagatis cucullis. Cic.in Catil.4, Quos pexo capillo nitidos aut imberbes , aut bene barbatos videtis , manicatis & talaribus tunicis,velis amictos, non togis. Probrosè nominat Cicero manicatas tunicas,quasi hominum effœminatorum,quomodo etiam Virg.9.Æneidos,

Et tunicę manicas,& habēt redimicula mitrę.Vide Gell.lib.7.cap.12.

Manicon {μανικόν} Sthryemi herbæ species est,quā si quis drachmæ pōdere sumpserit, variæ species ac lętitia plenæ animo obuersantur: quod pondus duplicatum mentis excessum triduo affert,triplicatum mortem. Alio nomine Dorycnion appellatur , eo quòd cuspides in prælijs eo tingerentur. Vide Plin.lib.21.cap.31. Ea putatur esse,quæ hodie in officinis *Solatrum mortale* appellatur.

Manicula,Transuersa est regula in stiua aratri : sic dicta,quòd manu bubulci tenetur : qui quasi est temo inter boues.Varr.de Ling Latin. lib.4. Turnebus autem hūc locum sic legit,Et in ea transuersa regula,manibula,quòd manu bubulci tenetur: qui quasi temo est inter boues,bura à bubus,alij à curuo curuum appellant. Aliter interpungitur in Varronis codicibus, sed hæc lectio mihi fit verisimilior.

MANICHAEI, Hæretici fuere, à Persa quodam appellatione ducta, vt suprà scripsimus,qui duas introducebant naturas, & substātias duas, bonam vnā,alterā mali causam. De his pluribus Cælius lib.1 cap.14. & lib.18 cap.18.

Manifestus,Adiect.{δῆλος, ἔκδηλος, κατάδηλος, σαφής, φανερός, καταφανής} Clarus & apertus:quasi ad manus foris stans. Cic.4.Verr.Manifestis in rebus hominem iam teneri videbitis.

Amator manifestus.Ouid.1.Amor.eleg.4.

Cædes.Liu.1.ab Vrbe.

Causa Propert.lib.3.eleg.13.

Culpa Ouid.2.Amor.eleg.2.

Deus.Ouid.1.de Ponto,eleg.1.

Fides.Virg.2.Æneid.

Furtum.Cic.4.Verr.

Ira numinis Ouid.6.Metamorph.
Libido Ouid 9.Metamorph.
Manifestas literas quærit. Cic.5. Verr.
Pietas. Ouid.2.de Arte.
Signa dare. Ouid. 5. Metamorph.
Vestigia rotæ. Ouid.2. Metamorph.
Manifestum facere. Plin.iunior epist.118.

¶ Manifestum habere. Sallust. in Catil. Cicero per Sangam consilio cognito, legatis præcipit, vt studium coniurationis vehementer simulent, cæteros adeant, bene polliceatur: dénique operá, vti eos quammaximè manifestos habeant.
Negare manifesta. Ouid. epist.4.
Manifesta res est. Plaut. Mostel 8.
Testatæ & manifestę res. Cic.2. Verr. Eiusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, vt, &c.

¶ Manifestus mendacij, aut sceleris, Cuius scelus aut mendacium omnibus palàm est. Plaut. Truc 4. Sallust. in Iugurth. At Iugurtha manifestus tanti sceleris non prius omisit contra verú niti, quàm animaduertit super gratiam atque pecuniam suam inuidiam facti esse.
Vanitatis, flagitij, ambitionis manifestus, & similes loquutiones, quibus quidem frequenter vtitur Tacitus. vt lib.4. Ne tamen offensionis, aut metus manifestus foret.
Manifestus delicti. Corn. Tacit. lib.2.

Manifestè, Aduerbium {ἐμφανῶς, φανερῶς, ...} Palàm, perspicuè, clarè, non obscurè. Cic.3. in Catil. Vt, quod erat difficillimú, quódque ego semper optabá à diis immortalibus, tota res nó solú à me, sed etiá à Senatu, & à vobis manifestè deprehéderetur.
Apparere manifestius. Virgil.8. Æneid.

Manifestò, Aduerbium {ἐμφανῶς} Idem. Cic pro Cluentio, Quum manifestò venenum deprehendisset, &c.
Manifestò verberari, Id est palàm. Plaut. Asin.11.
Manifestò compertum atque deprehensum facinus. Cic. pro Cluẽtio, Exponam vobis Oppianici facinus manifestò compertum atque deprehensum.

Manifestarius, Adiectiuú {...} Idem quod manifestus. Quod vulgò *notorium* dicitur.
Manifestaria res est. Plaut. Mil.1.
Manifestarius fur. Plaut. Aulul.18,
Capio fustem, obtrunco gallum furem manifestarium.
Manifestarium aliquem tenere. Plaut Trinum.13,
-teneo hunc manifestarium, me tibi
Epistolas dedisse dicit, ludam hominem probè.

MANILIVS Octauius, à quo Manilij fluxère. Is Tusculanorum dux & Tarquinij gener, ad quem ille post fugam se recepit, eiú'que auxilio Romanis intulit bella. Liuius lib.1.
Maniliorú familia, à Manilia filia Telegoni, quam Thusculi procreauit, est appella:a, quando id oppidum ipse condidisset. Festus.
Maniliæ gentis decreto nemo ex ea Marcus appellatur, quòd M. Manlius qui Capitolium à Gallis defenderat, quum regnum affectasset, damnatus, necatúsque est. Festus.

MANIOLÆ, Insulæ ex aduerso Indiæ, extra Gangem, in quibus tradunt nauigia quæ clauos ferreos habent, detineri, nec vlterius progredi sinunt, nequádo lapis Herculeus, qui circa ipsas gignitur, illa ad se trahat. Eas tenent Anthropophagi, Manioli dicti: vt scribit Ptolem. lib.7.

Manipulus, pen corr. {χειρίσμα, ἄμαλλα} A manu fit: & propriè significat fasciculú quẽ manu quis apprehendit metendo. Plin. lib 18 cap. 28. Colum. lib.11. cap.2. Bonus operarius prati iugerú desecat, nec minus mille ducentos manipulos vnus obligat, qui sint singuli quaternarum librarum. Vide eundem lib.2. cap.19. Et Varr. de Re rust. cap. 49. & 50. lib.1.
Filicum manipli, pro Manipuli. Virgil.3. Georg.

¶ Manipulus {λόχος} Exigua militú manus, quæ vnum sequitur signú. Erat enim pars centuriæ: ita dicta, quòd Romulo adhuc paupere, Romanus exercitus manipulos fœni hastis alligatos, pro signis gerebat. Et in legione quidem erant x x x manipuli. Vnde Manipularis, Qui fert vexillum. Ouid.3. Fastorum,
Pertica suspensos portabat longa maniplos:
Vnde manipul.ris nomina miles habet. Vegetius libro 2. scribit Manipulum vocari contubernium decem tantúmodo militú sub vno papilione degentium: ab eo dictum, quòd coniunctis manibus dimicarent. Terent. Eunuch 4 7,
Cedò alios, vbi centurio est Sanga, & manipulus furú? Id est militú.
Manipulos militum minimas manus, quæ vnum sequuntur signú. Varr. de Ling. Lat. 4. Et lib. 5, Quum iungit plures manus, manipulus, vnde manipularis miles, &c.
Armatos manipulos ad signa conuocat. Lucan. lib.1.
Prostrati manipli. Sil lib.17.
Disiectósque duces, desolatósque manipli. Virgil. 11 Æneid.

Manipularis, & hoc manipulare, pen. prod. {λοχίτης} Quod ad manipulum pertinet, quódque de manipulo est. Plautus Mostell 4,
Conueniunt manipulares, eccos prædam participes petunt. Cic. ad Attic. lib 9. Et me vna hæc res torquet, quòd non omnibus in rebus labentem, vel potius ruentem Pompeium, tanquam vnus manipularis sequutus sim.
Manipulares iudices. Cic.1. Philipp.

Manipularius, Adiect. vt Habitus manipularius, apud Sueton. in Calig. cap 9. Caligulæ cognomen castrensi ioco traxit, quia manipulario habitu inter milites educabatur.

Manipulatim, pen prod. Aduerbium {λοχηδὸν} Per manipulos. Plautus Pseudolo, 4,
-manipulatim mihi
Munigeruli facite ante ædes iam hic adsint. Liu.2. ab Vrbe, lib.8, Et quod antea phalanges similes Macedonicis, hoc postea manipulatim structa acies cœpit esse.
Manipulatim, Collecta manu. Sisen. Hist. lib 3, Requiescédi spatiú nacti, códensiores manipulatim resistere hostibus instituissent. Non.

MANIS, Fuit rex Phrygię vetustissimus, bonitate ac potétia perinsignis, cuius de nomine Phryges etiá nunc illustria admirádáque omnia Manica nuncupãt. A quibusdá Masdes vocatur. Author Cæl. lib 13. cap.6.

MANIVS {Μάνιος} Prænomen dictum est ab eo quòd mane quis initio natus sit, vt Lucius qui luce. Festus. Alij ominis causa, quasi bonos, dictos volunt, quòd manum antiqui bonum vocabant.

MANIVS Marcius Ædilis plebis primum frumentú populo in modios assibus donauit, vt scribit Plin lib.18 cap 3.

MANLIANA, pen. prod. {Μανλιανα} Vrbs Lusitaniæ Ptolemæo. Vulgò *Mons mater*. Manliana item, Tuscorum vrbs, Ptolemæo authore. Hodie Mallianum.

MANLIVS {Μάνλιος} Mathematicus, apici auratam pilam addidit, cuius vertice vmbra colligeretur in semet ipsam, alia atque alia incrementa iaculantem apice, ratione, vt ferunt, à capite hominis intellecta. Plin. lib.36. cap. 10.
Manlius item Capitolinus, ob defensum Capitoliú dictus. De quo Plin. lib.7. cap.28.
T. Mãlius Torquatus, cognométo Imperiosus, quòd sæuissimi exempli author insignem crudelitatis titulum occupaturus fuerit. Atque inde imperia Manliana dicta. Vide Gellium lib.9 cap.13.

Manna, mannæ {μάννα, ...} Ros melleus matutinus, siue quod mel roscidum Galenus appellat, siue etiam quod mel aerium Virgilius. Cælius, Illud hac parte obiter leuius attigero, Syriacum torem à Celso in medicina capi pro eo quòd nomine peregrino vocatur etiá manna. Dioscorides in Libano probari manna tradit candore præcipuo. Sciendum tamẽ in thure quoque agnosci manna à Plinio, lib.29. cap. 6. quoniam sic ellius intelligit micas. Hactenus Cælius lib.13. cap.56. Galenus lib.3. de Alimentis, colligi ait in Libano monte Liburniæ.

Mannulus, mannuli, pen. corr. masc. gen. Equus pusillus. Martial. lib. 12, Nusquam est mulio, mãnuli tacebunt. Plin. iunior lib.4 epist.22, Habebat puer mãnulos multos, & iunctos & solutos: habebat canes maiores minorésque. Dicti sunt autem mannuli, siue, vt est apud Horatium 3. Carm. ode 27, Manni, quòd mansuetudine manum sequantur. vt ibi inquit Acron.

Mannus, Vide MANNVLVS.
Detonsi manni. Propert. lib.4. eleg.8.
Impositus mannis Horat.1. epist.7.
Currit agens mannos ad villam. Lucret. lib.3.

¶ Mannus, dicitur etiam colli ornamétum: vnde mánophori Græcis nuncupantur maniacia habentes, Id est aurea peritrachelia. Hæc Cælius lib 13. cap 5. Dicitur quibusdam Manos, siue Monos. Vide Pollucem lib.5 cap 16.

MANNVS {Μάννος} Filius fuit Teutonis dei, à quo Alemanni diu gloriantur.

Mano, manas {ῥέω, ...} manare, Propriè dicitur quum aliquid ex integro, sed non satis solido per minutissimas partes stillat. Tractum à Græcis, qui *μανὸν* rarum & sine densitate appellant. Festus manare à mane deducit, & de sole propriè dici vult, quum orientes radij splendorem iactare incipiunt. Frequentius tamen ad aquam & ad humores refertur.
Manare, per translationẽ, Defluere, Descendere significat. Res autem quæ manat, quandoque in nominatiuo ponitur, quandoque in accusatiuo, quandoque in ablatiuo.
Sudor ad imos manabat talos. Horat.1. Serm. satyr.9.
Aqua manat de flumine. Ouid.2. de Remed. amor.
Manat dies ab Oriente. Varr. de Ling. Lat. lib.4.
Guttæ sanguineæ manant de vulnere. Ouid.2. Metamorph.
Manat è fontibus. Cic.1 Tusculan. Quare si aliquid oratoriæ laudi nostra attulimus industria, multò studiosius philosophiæ fontes aperiemus, è quibus etiam illa manabant.
Ingenium meum manat paupere vena. Ouid.2. de Ponto, eleg.5.
Mella caua manant ex ilice. Horat. Epod.16.
Manare aliquem mella poetica. Horat.1. epist. ad C. Cilnium Mœcenat.3,
-fidis enim manare poetica mella
Te solum. Id est Confidis te versus edere quouis melle dulciores. Genus est loquendi rariusculum.
Lacrymæ manauere genis. Silius lib.7.
Sanguis manat palato. Ouid.3. Metamorph.
Manat sudor corpore. Virgil.3 Æneidos,
Dum gelidus toto manabat corpore sudor.
Vnda fontibus. Tibull. lib.3. eleg 5.
Manat cruore culter. Liu.1 ab Vrbe.
Manat sudore. Cic lib.1. de Diuin.
Manat picem hæc arbor. Plin lib.14. cap 20, Arborum succo manantiú picẽ resinámque, aliæ ortæ in Oriente, aliæ in Europa feruntur.

¶ Manare, Dispergi, disseminari, serpere, percrebrescere. Cic.1 Tusculan. Latius enim manabit hæc ratio, & aliquanto maiorem locum, quàm de vno dolore occupabit.
Manat consilium Liu.7. ab Vrbe.
Manat fama vel rumor. Cic.14. Philipp. Quum, vt scitis, hoc triduo vel quatriduo tristis à Mutina fama manaret.
Manat malum. Cic. ad Cassium, lib.12.1, Manabat enim illud malú vrbanum, & ita corroborabatur quotidie.

Manãs, Particip. {ῥέων.} vt Aqua manãs de niue. Ouid.1 de Pont. eleg.1.
Lymphæ manantes. Horat. Epod.2.
Manantia vlcera, Plinius identidem pro iis qui serpunt accipit. vt lib.23 cap 3. Budæus.
Manantia capitis vlcera, Græcè *ἀχῶρες*, ex Pauli Æginetæ lib.2. descripti one, fiunt in ipsa capitis cute, tenuissimis foraminibus cutem perforantia, ex quibus glutinosa fluit sanies. Notum mali genus, & pueris in primis familiare.

Manalis, Adiect. vt Manalis fons. Ex quo aqua perpetuò manat.
Manalẽ lapidem putabãt esse ostiú Orci, per quod animæ inferorú ad superos manarent qui dicútur Manes. Manalẽ lapidẽ etiá vocabãt petrã quandá quæ erat extra portã Capenã iuxta ædẽ Martis: quam quú propter nimiá siccitatẽ in vrbem pertraherẽt, sequebatur statim pluuia, cúmque, quòd aquas manaret, manalẽ lapidem dixere. Fest.

Manabilis, & hoc manabile, Adiect. vt Frigus manabile Lucret. lib.1,
Nam neque conlidi sine inani posse videtur Quicquam &c.

Nec capere humorem,nec item manabile frigus. Manabile, inquit Lambinus,Id est quod facilè in partes intimas penetrat.

Manobarbulus,Teli genus simile plumbeę pilæ,quo vtentes milites ipsi Manobarbuli dicti sunt. Hi postea à Maximiano Cæsare, quòd se fortiter in Illyrico gessissent,Iouiniani & Herculani dicti sunt. Sipontinus putat esse vocabulum peregrinum.

Manon { μανὸν } Spongiæ genus minus spissum & mollius: Χωρὶ τῆς μανότητος, hoc est à raritate appellatum. Plin.lib.9.cap.45, Spongiarũ tria genera accepimus: spissum,prædurum,& asperum. Tragos id vocãt: minus spissum & mollius,manon: tenue densũmque, ex quo penicilli,Achilleum.

Mansisterna,Aquæ vrna.Id est vrceus. Plaut.Bacch.
Effer mansisternam cum aqua foras.

Mansio.Vide MANEO.

Mansito.Vide MANDO,mandis.& MANEO.

Mansutor.Vide MANVS.

Mansuetus,penult.prod.Adiect. { πρᾶος,ἥμερος,ἠπιος,τιθασός } Mitis, quasi manu assuetus: quòd omnia quæ sunt natura fera, manuũ præmulsione mitescãt. Festus,Mansuetus,neque misericordia mœstus, neque crudelitate sæuus,sed modestia temperatus. Terent.And.1.1,
Hæc ego putabam esse omnia humani ingenij,
Mansuetíque animi officia.

Mansuetus & Ferus,cõtraria. Cic.1.de Inuent. Deinde propter rationem atque orationem studiosius audiẽtes, ex feris & immanibus, mites reddidit & mansuetos.

Amor mansuetus.Propert.lib.1.eleg.9,
Mansuetæ bestiæ,Placidæ & cicures dicuntur.
Beneficus,salutaris,& mansuetus ciuis.Cic.pro Milone.
Ira mansuetior.Ouid.3.Trist.eleg.6.
Littora.Propert.lib.1.eleg.16.
Manus.Ouid.4.de Ponto,eleg.5.
Pectus.Ouid.in Ibin.
In moribus suis erga necessarios declarandis mansuetissimus. Cic. 2.de Orat.
Facere mansuetum,vel reddere.Plaut.Asin.10.

Mansuetè,pen.prod.Aduerbium { πράως } Cic. pro Marcello. At verò quũ aliquid clemẽter,mansuetè,iustè,moderatè,sapienter factũ,&c.

Mansuetudo,pen.prod. { πραότης,ἡμερότης,ἡμερότης } Cic.7.Verrina,Illam clementiam,mansuetudinémque nostri imperij,in tantam crudelitatem inhumanitatémque esse conuersam?

Lenitatis & mansuetudinis genus orationis, cui opponitur Vehemens & atrox.Cic.2.de Orat.

Mansuefacio,mansuefacis,pen.corr.mãsuefeci{ πραΰνω,ἡμερόω,τιθασεύω } mansuefacere,Mansuetum reddere. Plin lib.11 cap.37, Quæ causa etiam mansuefacta,vbi ad vicinum sanguinem peruenit saliua,inuitat ad rabiem.

Mansuefacere plebem.Liu.3.ab Vrbe.
Mansuefacti & exculti. Cic.1.Tusculan. A quibus mansuefacti & exculti,à necessarius artificiis ad elegantiora defluximus.
Domitus,& mansuefactus.De inanimatis.Plin.lib.34.cap.9.
¶Mansuefactum. Cæsar, Multáque erant intra eum locum mansuefacta, quibus interim iumenta pascerentur. Id est vt ipse dicit,inter munitiones sata. Budæus.

Mansuefio,penult.prod.mansuefis,pen.indiff. { πραΰνομαι } mansuefieri. Cæsar 6.belli Gall. Sed assuescere ad homines & mansuefieri,ne paruuli quidem excepti possunt.

Mansues,etis,Antiqui dicebant pro mansueto. Plaut.Asinar. Reddam ego te ex fera fame mãsuetem. Accius Meleagro,Nunc me matrem mansues misericordia capsit.

Mansuetarius.mansuetarij { τιθασευτής } Qui feras mansuefacit. Vnde etiam Ferarum mansuetarius dicitur.Lampridius in Heliog. Habuit leones & leopardos,quos edoctos per mansuetarios, subitò ad secundam mensam iubebat accumbere. Firmicus lib.8.cap.17,Septentrione oriente nati,erunt mansuetarij ferarum.

Mansuesco,mansuescis,mansueui,pen.prod. { τιθασεύομαι } mansuescere,Mansuetum fieri.mitescere. Colum.lib.6.cap.2,de bobus domandis, Nam per hæc blandimenta triduo ferè mansuescunt.
Corda nescia mansuescere precibus.Virgil.4.Georg.
Feræ mansueuẽre clauso carcere.Lucan.lib.4.
Fructus mansuescunt terra.Lucret.lib.5.
Mansuescere,pro Mansuefacere posuit Varro lib.2.de Re rust.cap. 1,Sic ex animalibus,quum propter eandem vtilitatẽ quæ possent syluestria deprehenderent,ac concluderent,& mansuescerent. Fortasse legendum mansuefacerent.

Mansuem { τιθασόν } pro Mansueto posuerunt veteres. Fest.ex Varr.

Mansus,Vide MANDO, mandis.

MANTALVS { μάνταλος } Phrygiæ oppidum,ita dictum à Mantalo conditore. Gentile Mantalenus.Stephanus.

Mantelia. de quibus Arnobius aduersus gentes lib.2, quædam sunt mulierum ornamẽta,quæ, quoniam in desuetudinem abierunt, ideò ignorantur.

Mantelum,manteli,pen.prod. { χειρόμακτρον } & Manteliũ, mantelij, apud Varr.& Mantile,mantilis, composita dictio ex manus & tela,à manibus tergendis. Est enim linteolum quo manus tergere solemus. Varr.de Ling.Latin.lib.5, Mantelium quasi manuterium, vbi manus terguntur. Ouid.4.Fastorum,
Dixerat. à dextra villis mantile solutis,&c.
¶Mantelum,vel Mantele,huius mantelis,pen.prod.Genus penulę. Plin.lib.7.cap.2,Cutibúsque hominum cum capillo , pro mantelibus vtuntur. Hermolaus,Antiqua lectio pro mãtelibus, aut pro mantelis: ita enim penulæ genus appellatur Plauto, quam Græci mandyan quoque vocant,quo se vt lorica muniunt. Etiamsi mantelia & mantilia pro mappis,quasi à manibus tergendis sumuntur.
Mantelum mendaciis.Plaut.Capt.10,Nec mendaciis subdolis mihi vsquam mantelum est meis.Id est,tegmen.

Mantes,mantis { μάντεις } Vates Latinè dicitur. Cic 1.de Diuin. Nam & Athenienses omnibus semper publicis consiliis diuinos quosdã sacerdotes,quos Mantes vocant,adhibuerunt.

Manteum,mantei,pen.prod. { μαντεῖον } Locus oraculis dicatus.Plin.lib. 5.cap.29,Ab Epheso manteum aliud Colophoniorum.

Mantice,mantices,pen.corr. { μαντική } Ars ipsa diuinãdi. Cic.1.de Nat. deor.Sequitur μαντικὴ vestra,quæ Latinè diuinatio dicitur,quã,&c.

Mantica, manticæ, pen.corr. { θυλάκιον } Nummorũ receptaculum, quòd manu geratur.
Mantica {πήρα}Perula viatoria,authore Porphyrio.Horat.1.Serm. satyra 6,
Ire licet mulo,vel,si libet,vsque Tarentum,
Mantica cui lumbos onere vlceret,atque eques armos.
Non videmus manticæ quod in tergo est. Prouerbium. Catull ad Varum,19.Id est,Non videmus nostra ipsorum vitia,quum aliena curiosis oculis perspiciamus. Prouerbium natum ex apologo quodam Æsopico,qui fertur huiusmodi,Finxit Æsopus singulos mortales binas habere manticas,hoc est peras: alterã ante pectus, alteram à scapulis tergóque propendẽtem. Sed in priorem,inquit,aliena vitia immittimus: in posteriorem nostra. Persius satyra 4,
Vt nemo in sese tentat descendere,nemo,
Sed præcedenti spectatur mantica tergo. Erasmus.

Manticula,pen corr.Diminutiuum { πηρίδιον } Festus,Manticularum vsus pauperibus in nummis recondendis etiam nostro seculo fuit.

Manticularia,dicuntur ea quæ in frequenti vsu habẽtur, & quasi manu tractantur. frequens enim ad manus tergendas vsus fuit mantelorũ, vnde hæc trahitur similitudo. Festus.

Manticularius,manticularij { βαλαντιοτόμος } Dicitur fur,qui inferens se confertæ multitudini,marsupia aut secat, aut artificio doloso aperit & euacuat,ablata pecunia.

Manticulor,pen.corr.manticularis { κλέπτω } manticulari, Est (authore Festo) furandi gratia manticulas attrectare. Inde pro Dolose aliquid agere,vsi sunt quidam eo verbo. Pacuuius, Ad manticulandum astu aggreditur. Plautus Capt.13, Nam hercle nisi manticulatus probè hæc fuisti.

Mantichora { μαντιχώρας } Bestia in India, quæ triplicem dẽtium ordinem,& hominis faciem vnà cum corpore leonino habet, humanas carnes maximè affectãs. Plin.lib.8.cap.21. De mantichora sic scribit Ælianus,Apud Indos,inquit,nascitur immẽso robore animal,cui Indorum lingua Mantichora nomen est, magnitudine maximi leonis, colore rubrum,canis modo villosum, facie eadem propè quæ hominis,dentium triplici vtrinque ordine acutissimorum,caninis maiorũ, auribus hominis similibus , nisi quòd hæ & grandiores & villosiores sunt: oculis cæsiis,& iis non dissimilibus hominis:pedibus,& vngulibus iisdem, qui leonis. Summa cauda illi scorpionis modo teneni, aculeo plusquam cubitali armatæ: reliquũ caudæ vtrinque aculeis cuspidatum est: quos tanquã tela,siquis insequatur,eminus eiaculatur. Humanis carnibus maximè delectatur: quocirca cõplures homines interficit: nec singulos dũtaxat homines inuadit, sed plures collecta, solum interimit. Ideò Indicè Mantichora appellatur, quòd bestia sit hominum conficientissima, ex rebus quas gerit nomẽ trahens. Vide plura apud Ælianum loco iam citato.

Mantile,mantilis,pen.prod.n.gen. { χειρόμακτρον,μανδύλιον } Idem quod mantelum. Virgil.4.Georgic. -tonsísque ferunt mantilia villis. Seruius dicit maiores mappas,villos habuisse. Plin lib.7.cap.2,Cutibúsque cũ capillo pro mãtilibus ante pectora vti. Quo in loco quidã legunt corruptè monilibus. Ex vetusto codice legitur mantelibus.

MANTINEA { μαντίνεια } Arcadiæ vrbs,quam Epaminondas superatis secunda pugna Lacedęmoniis illustrem reddidit, in qua & ipse diem obiit. Hæc Strabo lib 8.

Mantinea item, vrbs quæ postea Antigonia dicta fuit , in adulationem Antigoni eius qui Philippo Persę patri curator regni fuit.Sed postea Adriani Imperatoris iussu rursus Mantinea fuit appellata.

Mantis { μάντις } Locustæ genus,quæ in stipulis nascitur,virẽs colore, corpore prælongo, pedibus item prioribus prælongis, quos & agitat assiduè. Aristarchus in cõmẽtario Lycurgi,locustã hãc scribit,siquod inspexerit animal, protinus illi quidpiã producere mali:vnde,inquit, μάντις dicitur, ἀπὸ τοῦ ἐπὶ κακὸν μηνύειν, hoc est mantis vocatur, quæ noxij molestíque aspectus est. Vel dicitur mantis , quia locustis aduentantibus,præsagium fit ingruentis penuriæ.
Mantis te vidit,Prouerbium in eos quibus fascinator oculus mali obiecit quidpiam. Vide paulo antè Mantis.

Mantissa { ἐπίμετρον } Additamẽtũ dicitur lingua Tusca, quod põderi adiicitur,& quod sine vllo vsu est.Lucil. Mantissa obsoniũ vincit.Fest.

MANTIVS { μάντιος } Melampi filius,ex Iphianassa filia Prœti. Ex qua, teste Homero lib.Odyss.5, Polyphideum & Clitum suscepit.

Manto,mantas,mantare { μένω } Veteres pro Manere vsurparunt,teste Nonio. Plaut.Pseud.5, At dabit, parabit aliquid hos dies, manta modo. Idem Pœn.4, -nos herus
Apud ædem Veneris mantat.

MANTO,huius Mant' { μαντώ } Fuit Tiresiæ vatis Thebani filia,quę post Thebanorũ clades seruitutẽ primã seruiuit sub Creonte: postea sub Theseo: quæ post patris interitũ ad diuersa loca diffugiens, primùm in Asiam venit,vbi Clarij Apollinis templũ cõdidit. Sed quũ interim ex Tyberino Tusco rege Ocnus ei natus esset, qui & Bianor deinde cognominatus fuit: & ad oppidũ ipsum Tusci quoque & Veneti confluerent: circundedit Ocnus oppidũ muris, & in aliã formã redegit. Quin à matre Mantuam appellauit,dicente Virgil.lib.10. Æneidos,
Ille etiam patriis agmen ciet Ocnus ab oris,
Fatidicæ Mantus,& Tusci filius amnis,
Qui muros,matrísque dedit tibi Mantua nomen.

MANTVA { μάντουα } Vrbs clarissima. Vide MANTO. Poetarũ clarissimo illustrissimóque principe Virgilio Marone gloriatur Mantua, cuius felix ingeniũ tam omnes efferre debent , quàm imitari nulli possunt.Mantua Musarum domus. Sil.lib.8.
Diues auis Mantua. Virgil.10.Æneid. Mantua diues auis dicitur, quòd olim potens fuerit ea vrbs, quũ Virgilij ætate plurimum amisisset de antiqua dignitate,& pristina magnitudine, essétque inferior multis Hetruriæ vrbibus. Turnebus.

Mantuanus

Mantuanus,pen.prod.Adiect. { μαντουανός. } vnde Mantuanus Homerus, & Mantuanus Virgilius dictus est.
Fama Mantuana.Stat.4.Sylu.7.

Manualis, Manuarius, Manubiæ, Manubrium, Manuleatus, Manumissio, Manupretium, Vide MANVS.

Manum { λαμπρόν } dicitur clarum. Vnde etiam mane, post tenebras noctis diei pars prima. Nonius.
¶Manum antiqui bonum dicebant. Varr.lib.5.de Ling.Latin.

Manus, huius manus, f.gen. { χείρ, παλάμη, πυγμή, μάρπτις } Notæ significationis. Dicta manus, à manando, quòd ex brachiis manat, vel quòd ex ea digiti manant.
Vulgi manus.Horat.1.Serm.satyr.4.
Ægra.Ouid.epist.20.
Amica.Ouid.epist.10.
Arguta, Vide Argutus, in ARGVO.
Armiferæ.Ouid.1.Amor.eleg.13.
Artifices.Ouid.3.Amor.eleg.2.
Auaræ.Ouid.2.Amor.eleg.6.
Audaces ad omne facinus.Seneca Herc.furen.4.
Auidæ.Horat.4.Carm.ode 7.
Candida.Stat.3.Sylu.4.
Carnifices.Sil.lib.1, -non verbera passim
Ictibus innumeris lacerum scindentia corpus,
Carnificésque manus, &c.
Nunquam cassa.Stat.9.Theb.
Cauæ.Virgil.12.Æneid.
Certa.Quintil.lib.4.cap.5.
Compressa in pugnum.Quintil.lib.2.cap.20.
Docta, Vide infra, Docta manu distinguere crinem.
Expedita.Cæsar 3.de bel.Ciuil.
Explicita.Quintil.lib.2.cap.20.
Fatalis.Virg.12.Æneid.
Ferox.Seneca Herc.OEth.4.
Fida manus, & fideles socij.Ouid.1.Trist.eleg.4.
Firma.Cic.Fam.15.
Fœmineæ.Ouid.epist.8.
Formosa.Ouid.epist.17.
Ad vnum modum formatæ.Quintil.lib.2.cap.13.
Formidatæ.Ouid.1.Amor.eleg.7.
Fulmineæ.Statius 6.Thebaid.
Furibunda.Senec.Troad.2.
Grata sume manu.Horat.lib.1.epist.11.
Gypsatæ. Cic.in epist.ad Trebatium. Hic, vt reliquorum sententiam omittam, Turnebus per gypsatas manus mulierem barbaram significari putat: nam barbaræ mulieres manus sibi pingere solebant, vt Valerius Flaccus scribit: &, vt opinor, etiam ad candorem gypsare. Gypso enim ad se candefaciendas vsas mulieres esse ex epigrammate Rufini constat, vbi scribit, Ἀντὶ δέ μοι παίδων ἄλλων χέρες, εἶπον γύψῳ χρίσματα.
Horrida ferro.Senec.Herc.OEth.13.
Ignauæ.Lucan.lib.9.
Illigatæ post tergum, Vide ILLICO.
Immunis manus, Id est non particeps sceleris.Horat.3.Carm.23.
Impia.Horat.Epod.3.
Incerta. Quintil.lib.4.cap.5. Vt certa manus vno telo posset esse contenta, incertæ plura spargenda sunt.
Incontinentes.Horat.1.Carm.ode 17.
Indoctæ, rusticæ've.Quintil.lib.1.cap.11.
Inermes.Virgil.1.Æneid.
Iners.Ouid.2.de Arte.
Ingens.Virgil.5.Æneid.
Importuna.Cic.in Catil.
Insinuatis, Vide INSINVO.
Inualidæ.Lucan.lib.5.
Languida facta manus in gremio iacet.Ouid.epist.9.
Lanifica.Ouid.1.Amor.eleg.13.
Lepida, Vide LEPIDVS.
Leuis, Vide paulo pòst Mollis, &c.
Magna.Virgil.5.Æneid.
Maxima.Cic.Pop.Rom.exercitus eodem duce nō maxima manu innumerabiles Armeniorum copias fudit.
Media.Quintil.lib.11.cap.2.non procul ab initio, Quum semper cogitatio vltra id quod est, longius quærit, quicquid interim reperit, quodammodo apud memoriam deponit, quod illa quasi media quædam manus acceptum ab inuentione tradit elocutioni. Media manus, Μέση χείρ. Bud.
Medica.Virgil.12.Æneid.
Ministræ.Lucret.lib.4.
Mollis.Ouid.1.Amor.eleg.4.
Mollis & leuis.Quintil.lib.2.cap.4.
Nexæ ex ordine.Ouid.8.Metamorph.
Manus niuea.Catull.de Berecynthia, epigr.58.
Noua.Cæs.1.de bell.Gal.
Nuda.Iuuenal.satyr.15.
Manus oculatæ.Plautus Asin.5,
Quum à pistore panem petimus, vinum ex œnopolio:
Si æs habent, dant mercem: eadem nos disciplina vtimur,
Semper oculatæ nostræ sunt manus, credunt quod vident. Oculatas manus dixit Plautus, quæ promissa velint exhiberi re, non oratione promitti. Nam oculos habere, quibus videant exhibita: aures non habere, quibus audiant pollicitationes. Erasmus.
Parca.Horat.3.Carm.ode 16.
Pestifera.Ouid.4.Metamorph.
Piceata, Vide Piceatus, in PIX.
Pigra.Ouid.epist.20.
Plena manu, hoc est Ampliter, copiosè, prolixè, miniméque malignè. Cic.Attic.lib.2.epist.vlt. At hercle alter tuus familiaris Hortensius, quàm plena manu, quàm ingenuè, quàm ornatè nostras laudes in astra sustulit! Translatum ab iis qui non minutim & parcè, sed plena manu largiuntur.
Manus plenæ mensura sorbentur ad firmandas fauces. Plin.lib.20. (cap.22.
Potentes.Horat.in Carmine seculari.
Præstrictæ vinclis.Senec.Troad.6.
Marmora deformata prima manu.Quintil.lib.5.cap.11.
Primæ & secundæ manus. Quintil.lib.5.cap.13. Nascuntur ex iis, quæ contradictioni opposuimus, aliæ contradictiones: eritque interim longius, vt gladiatorum manus quæ secundæ vocantur. Fiunt & tertiæ, si prima ad euocandum aduersarij ictum prolata erit: & quartæ, si geminata captatio est, vt bis etiā cauere, bis repetere oportuerit. Hermolaus dicit secūdas & tertias manus vocari posse, quando fessis recentes succedunt: sed tamen potius ictus significari videntur, vt ipse alibi nono. Nanque vt in armorū certamine & aduersos ictus & rectas & simplices manus, tum videre, tū etiā cauere & propulsare facilè est: auersæ, tectæque minus sunt obseruabiles. Bud.
Procax.Senec.in Agamemn.3.
Prophana.Ouid.2.Metamorphoseos,
-subit hanc arcana prophana Detexisse manu.
Proteruæ.Ouid.12.Metamorph.
Puræ manus.Horat.Epod.17.
Retortæ.Horat.2.epist.1.
Rigida.Ouid.14.Metamorph.
Rotatæ.Stat.6.Thebaidos,
Præcipitátque retro iuuenem, atque in terga supinat,
Dentibus horrendum stridens: gemináтque rotatas
Multiplicátque manus.
Rusticæ.Vide paulo antè, Indoctæ, &c.
Sacrilega.Horat.2.Carm.ode 13.
Sceleftæ.Senec.in Agamemn.11.
Sinistra.Catullus in Asinium, epigr.12.
Strictæ in fata alicuius.Ouid.1.Amor.eleg.6.
Sublatæ ad cœlum.Horat.2.Serm.satyra 5.
Summissæ.Ouid.epist.16.
Supinæ manus.Vide paulo pòst Arripere.
Supplex.Ouid.11.Metamorph.
Suspensa manu aliquid facere, Vide SVSPENDO.
Tacita.Valer.6.Argon.
Teneræ.Propert.lib.3.eleg.3.
Torpens.Lucan.lib.2.
Tremens manus.Ouid.epist.14.
Tremulæ.Ouid.10.Metamorph.
Truculenta.Seneca Herc.fur.4.
Valida.Ouid.3.Amor.eleg.2.
Varæ.Ouid.8.Metamorph.
Velatæ.Plautus Amphit.4.
Vesana.Ouid.1.Amor.eleg.7.
Victrix manus mille laborum.Ouid.epist.9.
Virginea.Ouid.1.Amor.eleg.3.
Vnca.Stat.1.Thebaid.
¶Abrumpere manibus.Ouid.1.Metamorph.
Æquis manibus abscedere.Tacit.lib.1.
Abscissa lacerto.Lucan.lib.3.
Abstinere manus ab alienis, vel Abstinere manus in iudicio. Vide ABSTINEO.
Abstineo me manum, Vide ABSTINEO figuratè dictum.
Abstinere manum alieno, In ABSTINEO.
Accedere ad manum.Cic.ad Attic.
Accipere in manum.Iustin.lib.1.de Cyro infante, Quem vt in manum mulier accepit, veluti ad notam allusit.
Addere in vincula, Vide ADDO.
Adducere rem ad mucrones & manus. Tacit.in vita Agricolæ.
Adhibere manum.Quintil.lib.7.cap.1.
Medicas adhibere ad vulnera.Virgil.3.Georg.
Adhibere genibus.Ouid.9.Metamorph.
Infirmas adiuuat ira.Ouid.1.Amor.eleg.7.
Admouere manum alicui.Catull.ad Aurelium, epigr.16.
Afferre manus, Interficere Seneca de Benef.lib.2.cap.5.
Insuefacta agere aliquid.Ouid.1.de Arte.
Appetere, Vide APPETO.
Apponere ad os, Vide APPONO. Significat autem aliquid dici, quod is, qui dicat, ab aliis exaudiri nolit. Ex Lambino.
Apprehendere manu, Vide APPREHENDO.
Armare.Virgil.9.Æneid.
Procacem armare.Seneca Agamen.3.
Manibus supinis arripere beneficium. Senec.de Benef.lib.1.cap.15.
Inter manus arripere aliquem, Est collatis simul manibus aliquem sublimem ferre. Plaut.Mostel.
Asserere manu & manum, In ASSERO.
A lenone manu asserere, Vide A vel AB præpositiones.
Inter manus auferre è conuiuio. Cic.7.Verr.Itaque erant exitus eiusmodi, vt alius inter manus è conuiuio, tanquam è prælio auferretur, alius tanquam occisus relinqueretur.
Manu alicuius cadere.Ouid.5.Metamorph.
Capere manu, & in manum, In CAPIO.
Tremente manu tela capio.Ouid.epist.14.
Manu capere, Id est bello quærere. Salust.Pop.Rom. quascunque vrbes & agros manu ceperat, regi donat. Budæus.
Pugnam manu capessit.Tacit.lib.12.
Captans tactum manus. Ouid.epist.20, Captantem tactus eiicióque. Id est Remoueo manum cupientem me tangere.
Carpere pomum.Virgil.6.Æneid.
Vncis manibus carpendæ frondes.Virgil.2.Georg.
Cedo manum, Vide CEDO.
Cogere manum.Cæsar 2.bel.Gall.
Cohibere, In COHIBEO.

Collidere.Quintil.lib.2.cap.12,Iam collidere manus,terræ pedem incutere,femur,pectus,frontē cædere, mirè ad pullatū circulū facit.
Commaculare sanguine.Virgil.8.eclog.
Componere manus manibus,In COMPONO.
Facili manu componere aliquid.Ouid.1.de Arte.
Comprimere,In COMPRIMO.
Conferre,In CONFERO.
Conferre manum.Certare cum aliquo.Virgil 9.Æneid.
Conferre manu certamina pugnæ.Lucret.lib.4.
Confirmare.Cic pro Lege Manil.
Confligere manu,In CONFLIGO.
Oppida manu congesta.Virgil.2.Georg.
Conserere manum cum hostibus, Vide CONSERO.
Conserere manus cominus.Liu.7.bel.Pun. Instabilis hostis ad cominus conserendas manus.
Ex iure manu consertum,Vide EX præpositionem.
Constrictas in se conseruere manus. Ouid.epist.12.
Continere manus,In CONTINEO.
Continere manum alicuius.Ouid.1.Fast.
Vix continet manus ab ore misero.Ouid.epist.11.
Cruentis manibus contingere aliquid.Virgil.2.Æneid.
Conuenire in.Cic.in Topic.
Decertare manu,In DECERTO.
Dedere manus, figura prouerbiali,significat Victum se fateri. Lucret.lib.2, -sed magis acri
Iudicio perpende: & si tibi vera videntur,
Dede manus: aut si falsa est,accingere contrá.
Defendere se manu,In DEFENDO.
Deficiunt ad cœpta manus Ouid.8.Metamorph.
Manibus his denumeraui.Plaut.Epid 8,
-leno omne argentum abstulit pro fidicina:ego resolui,
Manibus his denumeraui.
Deponere è vel de manibus.Cic.in Academ.
Destinere.Cæs.2.de bel.Gal.
Dimittere è vel de.Cic.Demosthenem totum cognouisti,nec eum dimittis è manibus.
Docta manu distinguere crinem.Seneca Troad.10.
Diuellere montes manibus.Lucret.lib.1.
Dare.Quintil.lib.2.cap.3,Vt velocissimus quisque si fortè iter cum paruulo faciat,det manum, & gradum suum minuat.
Placidam dare.Ouid.3.Trist.eleg.1.
Victas dare.Ouid.epist.4.
In manum dare,Vide IN præpositionem.
Datos in manum milites,cerni effigiem,&c.Tacit.lib.4.
Sæua manu dare fata miseris.Seneca Troad 10.
Concussa manu dare signum alicui.Ouid.11.Metamorph.
Manu docere,Apertè. Cic.1.de Nat.deor. Lege,Manu ducere. Expressit enim verbum Græcum χειραγωγεῖν,quod est Latinè Manu ducere. Sic etiam Lucretius, Sed magis ipsa manu ducunt. Id enim est χειραγωγῶν. Restituit Turnebus.
Ducere aliquem manu.Virgil.3.Æneid.
Eruere syluas.Virgil.4 Georg.
Euadere alicuius.Virgil 9.Æneid.
Scelestas hostium euita Senec.Agamemn.11.
Teneras exercent puellæ.Propert.lib.3 eleg.3.
Manibus prælium facere,Idem quod Conserere manus. Salustius in Iugurtha.
Facere manum.Cic.Verr.6.
Ferre.Virgil.3.Æneidos,
Sic oculos,sic ille manus,sic ora ferebat.
Ferre in prælia.Virgil.5.Æneid.
Manum ferre contra,In FERO.
Manu fingere,Est arte,curáque formare. Metaphora sumpta ab iis qui è cera,siue argilla fingunt imagines.Seneca in epist. Tibul.lib.1. eleg.2. Erasmus.
Manibus demissis fugere.Plautus Epid.10, -imò si audias
Meas pugnas,fugias manibus demissis domum.
Glomerare bello.Virgil.2.Æneid.
Habere manum Brut.Cic.Famil.11.
Pollutas habere manus.Ouid.epist.8.
Habere ad manum Quintil.lib.12.cap.5, Hæc arma habere ad manum,horum scientia debet esse succinctus. Vide AD præpositionem.
Manum habet in Ætolis,mentem verò in Clopidis. Scomma est, quod in sortis extremæ hominem, sempérque in petendo paratum, ac nihil nisi rapinas meditantem optimè iaci queat. Ioci autem gratia ex verbi Græci notione consurgit: αἰτεῖν enim petere est,& Ætolorum gens quædam,quod facit ambiguum. Rursus κλωπὴ furtum indicat. Vrbanitas verò inde elicitur,quia Clopidę in Leontide recensebantur tribu. Dum ergo signari loca videntur,mores impostoris ac nefarij hominis scitius occultiúsve reteguntur. Vsus est Aristophanes in Comœdia,cui titulus Equites.
Manum habere sub pallio. Quintil lib.12.cap.10, Quapropter mihi falli multum videntur,qui solos esse Atticos credunt,tenues & lucidos & significantes,sed quadam eloquentiæ frugalitate contentos, ac semper manum intra palliū continentes. Hactenus Fabius. Sumptum est à gestu Rhetorum. nam qui languent, manum occultāt sub pallio: qui commoti sunt,proferunt:& agitatione manus,brachiique pronuntiabantur ea quæ cōtentionis plusculū haberent. Erasmus.
Iactare.Quintil.lib.6.cap.3.
Peruulgata & in manibus iactata. Cicer.pro Murena, Post ea verò peruulgata, atque in manibus iactata & excussa, inanissimæ prudentiæ reperta sunt.
Illidere,Vide ILLIDO.
Immiscere manus manibus.Virgil.5.Æneid.
Imponere,Vide IMPONO.
Imponere manum studiis.Ouid.4.de Ponto,eleg.8.
Imponere summam manum alicui operi,Vide IMPONO.

Vltima manus imposita est cœpto.Ouid.8.Metamorph.
Summam in eloquētia manum imponere.Quintil.in Procem.lib.1.
Vnctis manibus tremor incidit.Horat.1.epist.17.
Incidere in manus. Cic.de Clar.Orator.Nunquam enim in manus inciderent.
Incidere in manus hostis,Vide INCIDO,pen.corr.
Inferre manus alicui,Vide INFERO.
Manum iniicere,Vide INIICIO.
Iniice non timidas in tua iura manus Ouid.epist 8.
Iniicere manus alicui Ouid.1.de Arte.
Inserere cælo manus.Patercul.lib.2,Lætitiā eius diei, concursúmque ciuitatis,& vota penè inserentium cælo manus,spemque conceptæ perpetuæ securitatis,&c.
Inserere manum tunicis. Ouid.2.Amor.eleg.15. Id est imponere, immittere.
Intenderat Seiano manus.Tacit.lib.4.
Intentare manus in aliquem,Vide INTENDO.
Intentare manus alicui.Tacit.lib.3.
Interfici manu.Quintil.lib.5.cap.11.
Inuoluere manum caudis serpentum.Ouid.epist.9.
Iungere manus.Stat.5.Sylu.3.
Manus laua, ænigmaticè in eum dicitur, qui aut furto, aut homicidio,aut alio quouis turpi facinore suas ipse manus polluit. Inde iocus ille Sextij apud Cicer.lib.2.de Orat.Manus laua,& cœna.Depeculatorem significabat & furem,qui sordidis & turpibus furtis esset ditatus. Furum enim manus inquinatas esse dicebant, vt de fure balneario Catullus epigr.31.in Vibennios,
O furum optime balneariorum,
Vibenni pater,& cinæde fili,
Nam dextra pater inquinatiore,
Culo filius est voraciore,
Cur non exilium malásque in oras
Itis,quandoquidem patris rapinæ
Notæ sunt populo? &c. Græci quoque eum dicunt manibus puris non esse,qui cædem perpetrauit. Herodot.lib.1.de Adrasto qui fratrem suum imprudens occiderat, ob idque ad Crœsum regē expiandus venerat,Aduenit,inquit,Sardis quidā calamitate præditus,manibúsque nō puris,&c.
Miscere manus.Tacit.lib.2.
Mittere manus ad rem aliquam, Id est sumere in vsum aliquem. Vlpian.in l.At siquis.§.Sed etsi.D.de relig. & sumpt.fune. Sed etsi res legatæ sint à testatore, de cuius funere agitur,nec sit vnde funeretur: ad eas quoque manum mittere oportet.
Manu salutem mittunt milites.Plaut.Pseud.15.
Sanguinea manu mouere bella.Ouid.epist.13.
Forti manu obire.Seneca Herc.OEth.10.
Malum manu obiectum,Vide MALVS.
De manibus rem omittere. Liuius,Hæc agentibus quum interuenisset nuntius Rhodiorū classis,omissa de manibus res est. Id est vrbs iam capi cœpta. Budæus.
Onerare ambas manus acutis iaculis.Virgil.10.Æneid.
Parere sibi lethum manu.Virgil.6.Æneid.
Manu parta.Varr.de ling.Lat.lib 5.
Perire manibus hominum.Virgil.3.Æneid.
Perire manu aliena.Quintil.lib.5.cap.9.
Immunda manu perungere tota ora.Ouid.3.de Arte.
Insana manu plangere pectora.Ouid.3.Amor.eleg.5.
Porrigere manus.Catul.in Epithalamo Iuliæ,
Torquatus volo paruulus
Matris è gremio suæ
Porrigens teneras manus
Dulce rideat ad patrem.
Extentas porrigere.Ouid.3.Fast. (158.
Manus multas poscit hoc opus, hoc est Multi est laboris. Plin.ep.
Prærigent manus.Tacit.lib.13.
Premere aliquid manu.Lucret.lib.4.
Pulsare aliquem vtraque.Virgil.5.Æneid.
Auaris rapi.Ouid.2.Amor.eleg.6.
Regere manum alicuius manu superimposita. Quintil.lib.1.cap.1.
Manus remittere in aleæ ludo, Est collusori iactum cōdonare, quē sua quisque manu damnosum iecit. Sueton.in Augusto,cap.71. Remittere manus in alea,inquit Beroaldus, est condonare collusoribus iactum,quem sua quisque manu damnosum sibi fecit, debuítque ob id nummos soluere. Sabellicus sic: Manus,pecuniarum grumos in aleam coniectos: Remisi,condonaui.
Vix retinere manum.Ouid.6.Metamorph.Subauditur ab ictu.
Rem ad manus reuocauit.Cic.7.Verr. Et pro Cluētio,Qųū Trib. pleb. populo concitato rem penè ad manus reuocauisset. Hoc est ad contentionem & pugnam.
Satiare manus sanguine.Lucan.lib.5.
Structa manibus mœnia.Virgil.5.Æneid.
Manum ferulæ subducere, Est literas discere, & præceptorum opera vti. Nā antiquitus literatores, discipulorū manus ferula cædebant. Vnde manum ferulæ subduxisse dicuntur,qui desierunt in ludo literario versari, neque iam pueri docendi, sed vtcunque docti sunt. Iuuenal.satyra 1,
Et nos ergo manum ferulæ subduximus,& nos
Consilium dedimus Syllæ. Ex Erasmo.
Subuoluere saxa manibus.Virgil.1.Æneid.
Succedere sub manus, Est aliquid bene,& ad optatum contingere. Plaut.Milite,11,
Lepidè hoc succedit sub manus negotium. Idem Persa,13,
Siquam res accures sobriè, aut frugaliter, solet illa rectè sub manus succedere.
Manus alicuius esse.Cic.4.Verr.Comites illi tui delecti,man⁹ erāt tuæ: præfecti,scribæ,medici,accēsi, aruspices,præcones, manus erāt tuæ. Id est tibi fauebant,te iuuabāt.Per eos quod volebas,trāsigebas.

¶Ad

¶Ad manum esse, Vide A D.

In manu, & In manibus esse. Cic.4.Tusc. Liu.7.ab Vrbe.

In manibus esse, vel habere, Vide I N.

In manibus terræ. Subaudi sunt. Virg.2.Georg. Hoc est in facili & in promptu est terrarum descriptio. Seruius.

In manibus vestris quantus sit Cæsar habetis. Lucan.lib.7. Hoc est, in vestra potestate.

Esse in manibus laudatio, oratio, aut liber dicitur, qui editus est & legitur. Cic.de Senect. Est in manibus laudatio, quam quum legimus, quem philosophum non contemnimus?

In manu mea est, Vide I N.

Inter manus aliquid esse dicitur, per translationem: pro In potestate esse. Virgilius,

Ante oculos, interque manus sunt omnia vestra.

Plus illi est in manu, Id est ditior est. Habere enim in manibus dicuntur qui aliquid possident & diuites sunt. Plaut. Asin.3.

In manus sumere. Cicero 3. de Orat. Postulamus non à te quidem qui nobis summa omnia tribuis, sed à cæteris qui hæc in manu sument, vt maius quiddam de L. Crasso, quàm quantum à nobis exprimetur, suspicentur, Id est legent. Quintil.lib.10.cap.1, Illud verò vtilissimum, nosse eas causas, quarum orationes in manus sumpsimus.

Immunis aram si tetigit manus. Horat.3 Carm.ode 23.

Tendere manus, Petentis auxilium, vel misericordiam implorantis signum. Cæsar in Comment. Hedui manus tendere, deditionem significare. Virg.6.Æneidos,

Tendebántque manus ripæ vlterioris amore.

Supinas manus ad cælum tendere. Virg.3.Æneid.

Tendit ad vestra genua supplices manus. Quintil.lib.6.cap.1.

Languenti manu tenere aliquid. Ouid.12.Metam.

Correptum manibus tenere. Virg.4.Georg.

Tollere manus, Modus loquendi signum lætitiæ significans. Cic. Cæsari, libro 7.5, Sustulimus manus & ego & Balbus, tanta fuit opportunitas.

Manu longa, & manu breui tradere. Iabolenus in l. Pecuniam. D. de Solutionibus, Pecuniã quam mihi debes, aut aliam rem, si in meo conspectu ponere te iubeam, efficitur vt & tu statim libereris, & mea esse incipiat. Nam tunc quòd à nullo corporaliter eius rei possessio detineretur, adquisita mihi & quodammodo manu longa tradita existimanda est. Vlpian. in Tit. de Iure dotium, l. Licet soleat, Quoties autem extraneus accepto fert debitori dotis constituendæ causa: si quidem nuptiæ insequutæ non fuerint, liberatio non sequetur, nisi fortè sic accepto tulit, vt velit mulieri totum donatum. tunc enim credendum est breui manu acceptum à muliere, & marito datum. Quæ si deflectas, plus habebunt veneris: veluti qui promissis agit, ac spem tantùm ostendit, longa manu dat, quod animo contueri possis, non statim etiam tollere. Contrà, qui præsens ac statim exhibet quod promittit, breui manu dat. Pueri assem ostendunt elephanto, nec audent porrigere. Erasmus.

Venire ad manum. Quintil.lib.2.cap.11.

Venire in manus. Salustius in Iugurtha, Existima Iugurtham ob suos tutandos in manus venire.

Versantur inter manus libri, aut scripta. Cælius ad Ciceronem, lib. 8, Genere tamen, quod & ad nos pertineat, & didascalian quandam vt versetur inter manus, habeat.

Versare libros nocturna manu, & diurna. Horat. in Arte,

-vos exemplaria Græca

Nocturna versate manu, versate diurna.

Manum non verterim, Prouerbialis hyperbole, pro eo quod est, Nihil omnino laboro, aut mea nihil refert. Nihil enim facilius, quàm manum vertere. Extat præter alios apud Apuleium in Apologia magiæ: Quid de me inquit, Mezentius sentiat, manum non verterim. Item Cic. libro 5. de Fin. Ne manum quidem versuros fuisse. Erasmus.

Manus vetant prius quàm penes sese habeant, quicquam credere. Plaut. Trucul.19,

Mea voluptas, siquid peccaui prius, supplicium ad hanc minam fero

Auri, si mihi ndes. r. manus vetant, prius quàm penes sese habeant, quicquam

Credere. Id est, nihil credam te daturum, nisi prius numeraueris.

Vibrant tela manus. Lucan.lib.7.

Vincire manus post terga. Virg.11.Æneid.

Manu vindicare. Salust.

¶Ad manum. Vide A D præpositionem.

A manu seruus, & à manibus, Vide A vel A B.

Ad manum seruus, Vide A D.

De manu in manum. Cic. ad Cæsarem, lib.7.5, Totum hominem tibi trado de manu (vt aiunt) in manum tuam istam, & victoria & fide præstantem.

¶De manibus aliquid amittere, pro E manibus. Cic.5. Verrin. Te quum tuos omnes fructus publicano tradidisses, & rem de manibus amisisses, tum bona tua repetere, ac persequi lite atque iudicio.

Manum de tabula. Cic. ad Gallum, lib.7.26, Heus tu, manum de tabula: magister adest citius quàm putaramus. Videtur hac prouerbiali figura Cic. admonuisse, vt desisteret à scribendis dicteriis. Allusum autem apparet ad Apellis nobilissimi pictoris dictum, qui quũ Protogenis opus immensi laboris, ac curæ supramodum anxiæ miraretur, ait omnia sibi cum illo paria esse, aut illi meliora, sed vno se præstare, quòd manum ille de tabula nesciret tollere. memorabili præcepto, nocere sæpe nimiam diligentiam. Hæc Plin. lib.35. cap.10, Proinde siquando admonebimus, vt recedat aliquis ab opere, negotióve quod in manibus habet, iubebimus illum manum de tabula tollere. Ex Erasmo. Turnebus verò sic explicat, his verbis, Ænigmatis præ se fert speciem illud Ciceronis, Sed heus tu, manum de tabula, &c. nec tamen ita istud de-industria obscurat, vt non appareat eum de Cæsare loqui. Gallus Catonis laudationem Vticensis scribebat, quod sine Cæsaris offensione fieri non poterat, cuius hostis fuerat. Monet igitur Gallum, vt desinat scribere laudationem Catonis, quũ reuertatur in vrbem Cæsar. Est autem translatio, vel à tabula literaria, in qua pueri literas discebant: in qua absente magistro ludere manu ducendis, non literis, sed lineamentis, vt pueris vsitatum est, solebant: deinde subitò præceptore redeunte, alter alterum monebant vt manum de tabula tollerent. Vel à pueris pictorum, qui absente magistro pulcherrimis interdum illudunt tabulis, & illinunt temerè pigmenta. Nisi fortè si vt de pictore loquatur in hanc sententiam, Tu Catonem laudibus pingere & exornare, expolíréque pigmentis orationis niteris: sed vide ne argumentum picturæ non probetur magistro officinæ, Id est Cæsari dictatori. Nam pictores non ferunt æquo animo in suis tabulis alia, quàm quæ probant argumenta depingi. Atque hoc sanè sensu incommodior non fuerit translatio, neque inscitior quàm superior, ac mediusfidius ambæ mihi veriores videntur prima illa, quam attulimus ex Erasmo.

Per manus, quod Cicero De manu in manum dicit. Cæsar in Comment. Per manus tractus seruatur.

Per manus tradita disciplina vel historia dicitur, quæ non monumentis literarum, sed verbo tantùm traditur, & à maioribus ad posteros sine literis transmittitur. Liu.5.ab Vrbe cond. Etiam si nobis cum Vrbe simul positæ traditæque per manus religiones nullæ essent.

Præ manu, pro Ad manum. Vlpian. in l. petenti. D. de pignorat. action. Petenti mutuam pecuniam creditori, quum præ manu debitor non haberet, species auri dedit, vt pignori apud alium creditorem poneret.

Præ manu pecuniam aliquam dare, Quod vulgò dicunt *Ante omnia* vel *Ante manum dare*. Terent. Adelphis, 5.9,

-siquidem porrò Mitio

Tu tuum officium facies, atque huic aliquid paululum præ manu

Dederis, vnde vtatur, reddet tibi citò.

Præ manibus, pro In manibus, vel inter manus. Plaut. Bacchid.

Reddidi patri omne aurum quod mihi fuit præ manibus.

Sub manu, Idem est quod Ferè esse ad latus, expeditum, promptum in vsum. Plancus Ciceroni, lib.10 23, Adiunxi hæc, in loco eligendo flumen oppositum vt haberem, in quo mora transitus esset. Vocontij sub manu vt essent, per quorum loca fideliter mihi pateret iter. Id est in promptu & in proximo, inquit Budæus. Senec. epist. 71, Consilia rebus aptantur, res nostræ feruntur, imò voluuntur. Ergo consilium sub die nasci debet: & hoc quoque tardum est nimis: sub manu (quod aiunt) nascatur. Significatur summa temporis celeritas.

¶Manibus, pedibúsque, Extremum conatum significantes dicimus. Terent. Andria, 4.1,

Ego Pamphile hoc tibi pro seruitio debeo,

Conari manibus, pedibus, noctésque & dies

Capitis periculum adire, dum prosim tibi.

Manus iniectio. Vlpian. in l. Sed si D De in ius vocando, At si venditor, qui manus iniectionem excepit, ipse prostituit, &c.

¶Manupretium. Cic.3. Verr. Lapis aliquis cædendus & apportandus fuit machina sua. nam illò non saxum, non materies aducta est: tantum operis in ista locatione fuit, quantum paucæ operæ fabrorum mercedis tulerunt, & manupretium, machinæ. Manupretium appellare videtur mercedem, non quæ datur pro materia: sed quæ artis nomine debetur architecto. Caius de Verb. significatione, l. Mulieris, Quoniam in manupretio plus est quàm in re. Detorqueri poterit in eos, qui institutione formant ad virtutem, aut corrumpunt discipulos. Hæc Erasmus. Quædam exemplaria legunt manus pretium, vt sint duæ dictiones. Manus, Id est, artis.

A manu, manupretiũ. Et paulo antè, Quod manu factum erat, & datum pro eo, manupretium, à manibus & pretio. Verba sunt. Varr. lib.5. de Ling. Latina. Manipretium nonnulli scribunt. Plin. lib.34. cap.7, Solitum enim ex manipretio cuiusque signi denarios sepenare aureos singulos. Idem lib.35 cap.10, Manipretium eius tabulæ.

Manus pretium validius. Plin. lib.33. cap 11, Nec copia tantùm argenti fuerat vitæ, sed validius penè manus pretium.

Pro manus pretio aliquid dare. Alphenus in l. Qui insulam. § Qui ædem. D. Locati, Qui ædem faciendam locauerat, in lege dixerat, Quo ad opus lapidis erit, pro lapide & manus pretio dominus redemptori in pedes singulos septem dabit.

Manus, in ludo dicitur, id quod sibi tollit qui proiecit Venerem. Vide suprà, Manus remittere in, &c.

¶Manus, Instrumentum & telum nauale dicitur, quo naues harpagonibus captæ tenentur. vt,

Ferrea manus. Lucanus lib.3,

Ferrea dum puppis rapidos manus inserit vncos. Intelligit harpagonem.

¶Manus, Multitudo, vel exercitus Virg.6.Æneidos,

Hic manus ob patriam pugnando vulnera passi.

Agrestes manus. Virg.11.Æneid.

Ardens iuuenum. Virg.6.Æneid.

Militaris manus. Vlpian. in l. qui restituere. D. de rei vendicat.

Multa poëtarum. Horat 1. Serm. saty. 4.

Parata prælio. Tacit. lib.2.

Paruula, Vide P A R V V S.

Valida. Tacit. lib.2.

Orare pacem manu, Id est legatione missa. Virgil.10.Æneid.

¶Manu mittere {ἀπελευθεροῦν} seruum siue diuisim, siue coniunctim legas, Dare ei libertatem. Nam quandiu quis in seruitute est, manui, hoc est potestati subditus est, & manumissus liberatur potestate. Vlpian. l.4 D. De iustit. & iure. Plaut. Aulul.31, Igitur orabo vt manu me mittat.

Manumissio, Verbale {ἀπελευθέρωσις.} Cic. pro Cælio, Sed scire cupio quid habeat argumenti ista manumissio. Manumissio, inquit Vlpian. l.4. D. de iustit. & iur. à iure gentium originẽ sumpsit: vtpote quum iure naturali omnes liberi nascerentur, nec esset nota manumissio, quum seruitus esset incognita. Sed postea quam iure gentium seruitus inua-

sit, sequutum est beneficium manumissionis.

¶Manufactus, vnica dictione, aut duabus, opponitur Naturali. Celsus, Naturales, vel manufactæ natationes. Cic. 3. de Finib. Quid enim aut in natura, qua nihil est aptius, nihil descriptius: aut in operibus manufactis tam compositum, támque compactum & coagmentatum inueniri potest?

Opus manufactum. Paulus in l. Suprà. § vlt. D. de aqua pluu. arcend. Idem in l. Ateius. cod. tit. Manufactum aliquid.

Manufacta piscina. Varro 3. de Re rust. cap. 11. Sic Cic. 2. Offic. Adde ductus aquarum, deriuationes fluminum, agrorum irrigationes, moles oppositas fluctibus, portus manufactos.

¶Manus, Proboscis elephanti: Hanc, manum Latini vocant, quòd ea in decerpendo pabulo pro manu vtatur elephantus. Curtius lib. 4. Plin. lib. 8. cap. 10. Mandunt ore, spirant & bibunt, odorantúrque haud impropriè appellata manu. De elephantis.

¶Manus, pro Scriptura. Quintil. lib. 1. cap. De orthographia, Caussa, Cassus, Cic. & Virgil. scripserunt: sic manus eorum docent. Cic. ad Atticum, lib. 4. 85, Occupationum mearum vel hoc signum erit, quòd epistola, librarij manu est.

Mea manu literæ, Vide MEVS.

Manus, pro scripto chirographo, vel autographo. Cic. ad Attic. lib. 11, Quibus tibi videbitur, velim des literas nomine meo: nosti familiares, signum requirent, aut manum: dices iis me propter custodias ea vitasse. Budæus.

Manstutor, manstutoris, Qui manu tuetur & tenet, quique possidet. Plaut. Trucul.

Video eccum qui manstutorem meum adoptauit bonis.

Manuatus est, pro Furatus est, vsurpat Laberius in Mimis. Et in Fullone, Furem, Manuatium appellat. Sed hęc obsoleta. Vide Gellium lib. 16. cap. 7.

Mantiola, mantiolæ, diminutiuum {χειρίδιον} Parua manus. Næuius, Mantiolis tene illis.

Manualis, & hoc manuale, pen. prod. {χειρῖος.} Plin. lib. 24. cap. 15, Ob id incipientibus hydropicis efficax, manualibus scapis eius in tribus heminis aquæ decoctis vsque ad tertias.

Pecten manualis. Plin. lib. 18. cap. 30.

Manualis fasciculus lini. Plin. libro 19. cap. 1. Hoc est qui manum implet.

Manualia saxa, quæ manu commodè tolli & proiici possunt. Tacit. libro 4.

Manuarius, Adiectiuum. Gellius lib. 18. cap. 13, Hoc ære collecto, quasi manuario cœnula curabatur omnibus, &c. Est autem manuarium æs, quod in manibus & vsu habetur, vt monetarium: sed quum, vt suprà scripsimus, in aleæ lusu manus dicantur, ipsæ ludendi vices, haud equidem dubitem quin manuarium æs dicatur, quod quis in alea lucratur. Ac vocabulo inde translato Gellium esse vsum hæc fides sit, quòd ab alea caput exorditur, vt videre poteris. Ex Turneb.

Molæ manuariæ, & iumentariæ. Iabolenus in l. Dolia. D. de fund. instruct.

Manuleatus, pen. prod. Adiectiuum {χειριδωτός.} vt Homo manuleatus, Tunica indutus manicata. Et Manuleatam tunicam dicimus, Manicas prolixiores habentem. Plautus Pseud. 11. Sueton. in Calig. capite 52.

Manuleatus, metaphoricè pro delicato. Seneca epist. 33, Apud me verò Epicurus est & fortis: quanquam manuleatus sit.

Manulearius {χειριδοποιός} Qui vestimenta manicata conficiebat. Plaut. Aulul. 19,

Flammearij, violarij, carinarij,
Aut manulearij, aut myrobrecharij.

Manubrium, manubrij {λαβή, κώπη} Capulum cuiuscunque rei significat. Plin. lib. 16. cap. 43, Hyginus manubria rusticis carpinea, ilignea, cerrea.

Manubrium, dictum quòd manu teneatur. Varr. de Ling. Lat. lib. 5.

Trulla excauata cum manubrio aureo. Cic. 6. Verr.

Ossea manubria cultellorum Iuuenal. Saty. 11.

Manubriolum, penult. corr. Diminutiuum {λαβίδιον.} Celsus lib. 7. cap. 7, de vngue oculorum, Lini duo capita apprehendere: & per ea erecto vngue, si qua parte oculo inhæret, manubriolo scalpelli diducere, donec ad angulum veniat.

Manubiæ, manubiarum {λάφυρα, σκῦλα} pluraliter tantùm legitur, Præda ex hostibus capta. Asconius scribit, manubias prædas imperatorum pro portione de hostibus capta. Spolia quoque quæsita de hoste nobili per deditionem, manubias veteres dicebant, de quibus quod vellent facerent. Cic. 5. Verr. Qua ex præda aut manubiis, hæc abs te donatio constituta est? Nonius Marcellus, Manubias (inquit) à præda hoc distare veteres existimauerunt, vt sit præda, corpora ipsa rerum quæ capiuntur: Manubiæ verò, pecuniæ ex præda vendita redactæ. Cic. 1. de Lege agraria, Quod ad quenque peruenit, peruenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. Idem sentit Gellius lib. 13. cap. 23. Festus, Manubiæ Iouis tres esse dicuntur, quarum vnæ sunt minimæ, quæ moneant, placidæque sint. Alteræ quæ maiores sunt, ac veniant cum fragore, discutiántque aut diuellant quæ à Ioue sint, & consilio deorum mitti existimentur. Tertiæ his ampliores, quæ cum igne veniant: & quanquam nullum sine igne fulgur sit, hæ propriam differentiam habeant, quòd aut adurant, aut fuligine deforment, aut accendant, quæ statum mutent deorum consilio superiorum.

Manubiæ, à manu. Varr. lib. 7. de Ling. Latin.

Manubiæ pro spoliis. Cic. 5. Verr. Nónne perspicuum est Verrem esse qui vestras villas suis manubiis ornet? Id est signis & supellectili quæ depredatus est. Budæus.

Manubias facere, Prædari. Cic. 3. Verr. Dubitamus quid iste in hostium præda molitus sit, qui manubias sibi tantas ex L. Metelli manubiis fecerit?

Manubias, Cicero pro domo sua, decretam sibi à Senatu ad ædificandam domum pecuniam vocat, ducta ab Imperatoribus metaphora, qui de prædaritia pecunia, id est manubiis, monumenta, vt templum, porticum in vrbe ædificabant. Domum verò suam monumentum Senatus appellat Meminit Turneb.

Manubialis, & hoc manubiale, pen. prod. {σκυλευματικός} Quod ad manubias pertinet: vt Manubialis pecunia, Quæ ex venditione manubiarum contracta est. Sueton. in Aug. cap. 30.

Manubinarius, Adiect. {λαφύρων μέτοχος} Manubiarum particeps. Plaut. Trucul. 18, amicus mihi esto manubinarius. Id est, qui manubias & exuuias affert & spolia. Turneb.

Mapalia, mapaliorum, neut. gen. {μαπάλια} Punica lingua agrestes casæ dicuntur. Festus, Mapalia, casæ Pœnicæ appellantur: in quibus, quia nihil est secreti, solet solutè viuentibus obiici id vocabulum. Cato lib. 4. Originum, Mapalia vocantur vbi habitant: ea quasi cohortes rotundæ sunt. Plin. lib. 5. cap. 3, Numidæ verò Nomades, à permutandis pabulis, mapalia sua, hoc est domus palustreis circumferentes. Martialis lib. 8. 49,

Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor.

¶Mapalia, per metaphoram. Senec. Ego P. C. interrogare vobis permiseram, vos mera mapalia fecistis. Id est, vos dissoluti fuistis, & à disciplina recessistis, inconditéque & perturbatè omnia egistis. Hæc Turneb.

Mapalia, inquit Seruius, idem significat quod Magalia, Afrorum casæ. sed magalia, ma producit: mapalia verò corripit. Virgilius 3. Georgicorum, -& raris habitata mapalia tectis.

Dispersa mapalia. Silius lib. 17.
Vacua Lucan. lib. 2.

MAPETA {Μάπετα} Sarmatiæ in Asia vrbs, Ptolemæo. Volgò *Copa*.

Mappa, mappæ {μάππα} Qua recumbentes inter scyphos & epulas vtebantur, & pro se quisque afferebat. Martialis lib. 12. 29,

Attulerat mappam nemo, dum furta timentur. Idem lib. 10. 87,
Et vani triplices, breuésque mappæ.

Candidæ. Stat. 1. Sylu. 6.
Lucidæ. Stat. 4. Sylu. 9.
Sordida. Horat. 1. epist. 5.
Mappæ triclinariæ. Varr. de Ling. Latin. lib. 8.
Variata Martial. lib. 1. 152.

Compescere risum mappa Horat. 2. Serm saty. 8. In cōuiuio enim mappa ori apponitur, compescendi risus gratia.

Mappam (inquit Quintilianus lib. 1. cap. 9) vsitatum Circo nomen Pœni sibi vendicant. Vbi interpres, Cur mappam vsitatum Circo nomen Fabius dicit? an quòd in ludis Circensibus mappa à Prætore victori aurigæ veteri instituto mitti solebat? Martial. lib. 12. 29,

Cretatam Prætor quum vellet mittere mappam.

Prætori mappam surripit Hermogenes. Iuuen. Satyr. 11, Interea Megalesiacæ spectacula mappæ. Mappa, inquit Budæus, Circensium committendorum signum erat. Sueton. in Nerone, cap. 22. Turnebus, Mappa erat ea, qua Prætor signum quadrigis mittebat, vt è carceribus exirent. Septim. Florens, Cognosce dementiam de vanitate: misit dicunt, & nuntiant inuicem, quod simul omnibus visum est. Teneo testimonium cæcitatis: non vident missum quid sit, & mappam putant, &c.

MARAS, apud Beroen Syriæ ciuitatem ditissimus, humanus & officiosus in omnes tum ciues, tum hospites, vt scribit Erasmus. Vide Suidam.

Marasmus {μαρασμός} Idem quod tabes, hoc est totius corporis, vel partis alicuius siccitas, quæ accidere solet humore natiuo vi caloris absumpto. Hinc febris marasmodes, à medicis appellatur hecticæ species, quæ contingit ex febri ardente adeò propagata, vt humorem totius corporis absumat. Vide Galenum de Differ. feb. lib. 1. cap. 10.

Marassus, Vipera dicta, à Marsorum populis sumpto nomine, quia id genus maximè consectarentur Marsi, circunferrentque. Vide Cælium lib. 6. cap. 16.

MARATHESIVM {Μαραθήσιον} Ephesiorum oppidum in Caria: cuius incolæ dicuntur Marathesij. Stephan.

MARATHONIA, Oppidum Thraciæ, non procul ab Abderis: cuius incolæ dicuntur Marathoniatæ. Stephanus.

MARATHON, pen. corr. {Μαραθών} Campus Atticæ, seu ciuitas distans ab Athenis circiter decem millia. Et morte Icari regis interfecti insignis: & Miltiadis gloria, qui centum millia ex Darij Persarum regis exercitu profligauit. Author Strabo lib. 9. Ouid. 7. Metam.

Marathonius, Adiectiuum {Μαραθώνιος.} Vnde Taurus Marathonius dictus est qui apud Marathonem à Theseo interfectus est. Cic. 4. Tusc. & Plutarchus in Theseo.

Virgo Marathonia, Erigone. Stat. 5. Sylu. 3. Id est Attica, à Marathonio campo Atticæ.

MARATHOS {Μάραθος} Vrbs est Phœniciæ apud Melam, lib. 1. cap. 12. Hæc hodie vocatur *Margath*, vt scribit Oliuarius in Melam.

Marathrum, pen. corr. {μάραθρον} Herba quam Latini fœniculum vocant. Plin. lib. 20. cap. 10.

Marathrites, pen. prod. {μαραθρίτης} vinum, eo modo dictum, quo Aromatites, nempe quod marathrum infusum habet: valétque ad visus imbecillitatem adiuuandam. Columella lib. 12. cap. 35.

Marathus, marathi, pen corr. {μάραθος} Herba cuius meminit Ouidius de medicamine faciei, his verbis, Profuit & marathos bene olentibus addere myrrhis.

MARATHVSA {Μαραθοῦσα} Insula quædam à copia fœniculi sic dicta, quæ & Clazomenia dicitur. ¶Est oppidum Plinio lib. 4 cap. 12.

MARCELLA, Nomen mulieris Romanæ, quæ quum à matre rogata esset, gauderétne se nupsisse, Ita valde, respondit, vt amplius nolim.

MARCELLVS {Μάρκελλος} nomen viri clarissimi Romani proprium, cuius gesta & à Plutarcho, & ab aliis scripta sunt. Hic Gallorum ducem, singulari certamine fudit, spolia legit, Annibalem primus vinci docuit, Syracusas per tres annos expugnauit, quinquies Consul. Insidiis Annibalis deceptus, magnificè sepultus fuit. Horat. 1. Carm. ode 12, Crescit occulto velut arbor æuo Fama Marcelli.

Ferox

Ferox Marcellus.Claud.1.in Eutrop.
Loquax.Lucan.lib.1.
Marcellea, Festa quędam instituta Syracusis in honorem Marcelli, quòd is Siciliam optimè rexisset. Horum meminit Cic.4.Verr. & Cæl. lib.18.cap.12.
Marcellus, vt Plutarchus tradit, est Bellicosus, Id est ἀρήϊος, hoc est Martius. Puto autem Marcellum dictum esse, quasi Martellum, Id est paruum Martem. Eo plebeia gens Claudia cognomine vsa est. Annotauit Sigonius.
Marceo, marces, marcui {σήπομαι} marcēre, Putrere. Martialis lib.5.119, Marcentes tibi porrigentur vuæ.
Marcere vino, &c. Torpore, inertia & ignauia teneri, inquit Budæus. vnde etiam luxuria marcere dicimur. Liu.3.bel.Pun.
Epulis marcere.Claud.de bello Get.
Marcet animus.Celsus lib.2.cap.2.
Corpus marcet annis.Lucret.lib.3.
Sylua marcet comis.Stat.5.Sylu.
Venæ marcent.Lucan lib.4.
Vir marcet ab annis.Ouid.1.Amor.eleg.13.
¶Marcere, Absolutè, pro ætate cōfectum esse. Lucret.lib.3, Omnia per fructus vitai præmia marces.
Marcens, Participium{σηπόμενος.} Plin.lib.9.cap.45, Aliàs marcenti similis, & iactari se passa fluctu algæ vice.
Arma marcentia.Silius lib.15.Id est hominis marcentis.
Colla.Stat.2.Thebaid.
Guttura.Ouid.7.Metam.
Pocula.Stat.4.Sylu.6.
Potorem marcentem recreare.Horat.2.Serm.satyr.4.
Visu marcente.Senec.Agamemn.8.Id est, languente.
Marcesco, marcescis, marcui {ἐκσήπομαι, καταμαραίνομαι, μαραίνομαι} marcéscere, Putrescere. Plin.lib.10.cap.48, Corpus occisæ statim marcescit.
Marcescere desidia & otio, Languescere.Liu.8.bel.Pun.
Vino nimio.Ouid.1.de Ponto, eleg.6.
Otia marcescunt per inertes somnos.Ouid.2.de Ponto, eleg.9.
Marcescente adhuc stomacho pridiani cibi onere. Sueton. in Calig.Id est languescente, inquit Budæus.
Marcidus, pen.corr.Adiect. {σαπρός, σηπτικός, σαθρός} Putridus, siue languescens. Plin.lib.11.cap.37, Fessis equis aures marcidæ.
Marcidus somno, & hesterna cœna redundans.Plin.iun.in Paneg.
Otia marcida luxu.Claud.6.Paneg.
Vina marcida.Stat.1.Sylu.6.
Marcor, marcoris, m.g. {σηπεδών, σαπρότης} Putredo, vel languor, & consumptio, quæ & tabes dicitur. Celsus de Lethargo, lib.3.cap.20, In hoc marcor, & inexpugnabilis penè dormiendi necessitas.
¶Marcor, Ignauia, torpor. Paterculus lib.2, Exercitus omnium fortissimus, marcore ducis, perfidia hostis, iniquitate fortunæ circumuentus.
Turpis marcor.Stat.10.Thebaid.
Marcipor, penult.corr. marcipōris, peu.corr.m.g. {μαρκίπορ} Marci puer, hoc est famulus, inquit Festus. Sic Publipor, Lucipor, & huiusmodi. Plin.lib.33.cap.1, Singuli Marcipores, Luciporésve dominorum gentiles, omnem victum in promiscuo habebant. Quibus verbis significat Plinius, priscos Romanos singulis seruis contentos fuisse: quare Marcipores & Lucipores, quasi Marci pueri vel Lucij vocabantur, quasi ministri & asseclæ, vt Græci παῖδας vocant seruos: quod in numerosa familia postea fieri non potuit. Quintil.lib.1.cap.4, In seruis iam intercidit genus illud nominis, quod ducebatur à domino, vnde Marcipores, Publipores.Bud.
¶Marcipor, Satyra quædam Varronis inscripta fuit, in qua, vt suspicatur Turnebus, de seruitute disserebat, & herili imperio. Vide plura apud eundem.
MARCIVS Sabinus, à quo Marcia gens Romæ traxit originem, Numam ad regnum suscipiendum hortatus, cum eo Romam migrauit. In Senatum lectus à Numa, primus Pont.Max.creatus est. Plutarchus in Numa. Liuius Dionysius.
MARCOMANI, pen.corr. {μαρκόμανοι} Germaniæ populi.Stat.3.Sylu.3, Quæ modò Marcomanos post horrida bella, vagósque Sauromatas. Vide Strabonem lib.7, qui eos vocat Marcommanos.
Marculus, pen.corr. {ῥαιστήρ} nomen instrumenti, quo fabri ærarij vti solent. Plin.lib.7.cap.56, Tegulas inuenit Cynira Agriopæ filius, & metalla æris: vtrunque in insula Cypro: item forcipem, marculum, vectem, incudem. Martial.lib.12.
MARCVS, Prænomen. Marcum verò dictum volunt, quasi Mascum, quòd primus qui fuit eo prænomine, planè masculus esset. Alij à marta, quasi Marticum, deducūt, quòd à rebus rusticis Romani sæpe nomina capiebant. Alij Marcum putant eum esse dictum, qui Martio mense natus esset. nec eos mouet, quòd Marcus non Martius scribatur: quando Frontinus contrà Martiam aquam à Marco deducit.
Marci municipem vides? Ænigmaticè dixit Seneca in Apolocynthosi, Existimo autem significari Claudium Cæsarem non verum germanúmque Romanum esse, sed inquilinum, quales erant municipes Ciceronis, quos tamen contendebat veros esse Romanos, quum municipibus diceret duas esse patrias, vnam loci, alteram iuris. Claudius verò non Romæ, sed Lugduni natus fuerat. Hæc Turneb.
MARDI, Asiæ populi. Plin.lib.6.cap.5, ad Heracleum Colchidis, Achæos, Mardos, & Cercetas nominat: quanquam & apud Persas Mardi sunt, alij tamen ab his.
MARDONIVS, Persa, quem quum Xerxes apud Salaminam victus cum exercitu reliquisset, vt reliquias belli foueret, ab Arimnesto Spartiata saxo obrutus est. Author Plutarchus in Aristide.
Mare, maris, neut gen. {θάλασσα, ἅλς, πόντος} Notum vocabulum.
Accessus maris, In ACCEDO.
Æquor maris.Virg.2.Æneid.
Æstus, In AESTVS.
Aspera maris.Tacit.lib.4.
Iniusti cærula forma maris.Ouid.2.Amor.eleg.11.
Proxima maris.Tacit.lib.3.
Rabies cælíque marísque.Hoc est Intempestas.Virg.5.Æneid.
Via tuta maris.Ouid.11.Metam.
Restagnantis maris vnda.Ouid.11.Metam.
¶Acclinata terris maria.Stat.5.Sylu.4.
Adueniens mare, In ADVENIO.
Altum.Catul.de Berecynthia, epigr.58.
Ardua.Valer.8.Argon.
Aspera.Virg.6.Æneid.
Auarum.Horat.3.Carm.ode 29.
Cæruleum.Senec.in Hippol.Act.5.sce.1.
Commune omnibus, Vide COMMVNIS.
Effusum latè.Horat.1.epist.11.
Ferum.Catul.de Berecynth.epig.58.
Fluctuosum.Plaut.Rudente.
Humida.Virg.5.Æneid.
Ignotum.Martial.lib.7.epigr.18.
Immensum mare.Cic.1.Tuscul. Tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio.
Importuosum.Tacit.lib.12.
Inclinata.Stat.4.Thebaid.
Indomitum.Tibul.lib.2.eleg.3.
Infectum venenis, Vide INFICIO.
Mare inferum: Id est Tyrrhenum, vel Tuscum: Mare superum, id est Adriaticum, vel Ionium. Cic.ad Attic.lib.9.
Infusa terræ.Vide INFVNDO.
Ingens.Ouid.3.Metam.
Iratum.Horat.Epod.2.
Lacessitum.In LACESSO.
Magnum.Lucret.lib.2.
Mediterraneum, Vide MEDIVS.
Mare medium.Virgil.4.eclog.
Pacatum.Liuius bell.Punic.lib.4.
Procellosum.Senec.Medea,6.
Profundum & immēsum.Cic.pro Plancio, Illæ vndæ comitiorum, vt mare profundum & immensum, sic efferuescunt, &c.
Purpureum.Virg.4.Georg.
Purpureum mare videtur Fauonio nascente.Cic.4.Acad.
Refluum Oceani.Ouid.7.Metam.
Refugum.Stat.12.Thebaid.
Sæuum.Senec.Octau.6.
Solicitum, Id est impulsum & ventis agitatum.Virg.4.Georg.
Tranquillum.Stat.4.Sylu.3.
Tumidum.Virg.8.Æneid.
Tumultuosum.Horat.3.Carm.ode 1.
Turbatum.Liu.bell.Punic.lib.4.
Turgidum.Horat.1.Carm.ode 3.
Vastum.Senec.OEdip.14.
Veliuolum.Virg.1.Æneid.
Ventosum.Horat.3.Carm.ode 4.
¶Adornare mare, In ADORNO.
Aduehere per mare, Vide ADVEHO.
Mare agitari & turbari vi ventorum. Cic.pro Cluentio, Vt mare quod sua natura tranquillum sit, ventorum vi agitari atque turbari: sic, &c.
Agitatur mare ventis.Ouid.epist.2.
Ambulare maria, Vide AMBVLO.
Ardet vētis mare.Florus lib.4.cap.2.Id est vehemētissimè agitatur.
Collucet mare à Sole, In COLLVCEO.
Confundere mare cælo.Iuuenal.Saty.6.
Conglobatur, In CONGLOBO.
Contrahitur.Ouid.2.Metam.
Turbo conuoluit.Senec.Agamemn.6.
Toto mari decurrere.Ouid.9.Metam.
Placata maria dant venti.Virg.3.Æneid.
Placidum per mare facere iter.Ouid.epist.18.
Incerto mari ferri.Horat.Epod.9.
Infestum habere, Vide INFESTVS.
Atrum hyemat.Horat.2.Serm.saty.2.
Planum iacet.Iuuenal.Saty.12.
Venti incubuere mari.Virg.1.Æneid.
Ingredi mare pedibus, Vide INGREDIOR.
Inuehi per mare, Vide INVEHO.
Mergit se in mari, In MERGO.
Mare cælo miscere, Est omnia turbare, nihilque non facere.Iuuen. Satyra 6.
Mollit mare, In MOLLIS.
Mouere omnes terras, omnia maria, In MOVEO.
Nauigare mare, Vide NAVIS.
Peragrare pedibus maria, In PERAGRO.
Per mare pergere, Vide PERGO.
Nauigabile præbere.In NAVIS.
Læua maris prætereuectus.Tacit.lib.18.
Coortum sæuibat.Lucret.lib.5.
Scindere nauigiis.Ouid.2.de Arte.
Secare.Horat.1.Carminum, ode 1.
Myrtoum pauidus nauta secet mare.
Turbatum sistere.Ouid.7.Metam.
Placidum ventis stat mare.Virg.2.eclog.
Stridet.Virg.4.Georg.
Tremulum fit mare tenui quum stringitur aura.Ouid.epist.11.
Subsidit.Ouid.1.Trist.eleg.2.
Sulcare.Virg.10.Æneid.
Vastissimum transire.Cic.in Pisonem.
Transilire.Pers.Saty.5.

Alta tumescunt.Virg.2.Georg.
Insanum tumuit.Senec.Medea.10.
Placatum volitant per mare nauitæ.Horat.4.Carm.ode 5.
Venti voluunt mare.Virg.3.Æneid.
Mare magnum, Per excellentiam Mediterraneum mare à Latinis appellatur.Cicero ex antiquo poeta,
Iamque mari magno classis cita texitur. Plin.lib.9, Intrant è magno mari pontum verno tempore gregatim. Isidorus, Mare magnum est,quod ab Occasu ex Oceano fluit, & in Meridiem vergit, deinde ad Septentrionem tendit, quod inde magnum appellatur, quia cætera maria in comparatione eius minora sunt.Hæc ille. Græci quoque ... ex magnitudine vocant.
Mare acerrimum meretrix.Plaut.Asinaria.4,
Nam mare,haud est mare,vos mare acerrumum.
Mare, terra, cælum, di vestram fidem, iatin' ego oculis planè video? Plaut.Trinum.14,Exclamatio est perturbati & perterriti animi.
Mari terráque quærere:Id est vbique.Plaut.Pœnul.2. Sic Cic.lib.5.Epist.9,ad finem,Terra maríque conquirere.
¶Mare,pro fluuio.Virgilius,
Vnde per ora nouem vasto cum murmure montis.
It mare proruptum. Idem à Nicandro factum est,qui in Theriacis scribit,
Τὸν ἀπὸ Στρυμόνα ...
... Turneb.
¶Mare,Vas capacissimum ab Solomone in templo dicatum,in sanctis literis appellatur,teste Rhodigino lib.30.cap.20.
Marinus,pen.prod. { ... } Quod mare incolit, vel quod ex mari est, inquit Valla. vt Piscis marinus.
Marina aqua.Plin.lib.14.cap.16.
Conchæ.Ouid.15.Metam.
Di marini Ouid.13 Metam.
Fremitus.Virg.2.Georg.
Latex.Ouid.3 de Ponto,eleg.1.
Monstra.Virg.7.Æneid.
Nauis marina. Vlpian.in L.1.§.nauem.D.de exercit.action.
Volucres.Ouid.epist 10.
Maritimus,penult.corr. { ... } Quod mare accolit, vel quod ad mare est,vel quod ad mare fit,vt ait Valla. vt Ora maritima, Gens maritima, Bellum maritimum. Cic.ad Atticum,lib.2, Quod extremum est,te in Arpinati videbimus,& hospitio agresti accipiemus,quoniam maritimum hoc contempsisti.
Maritimus,& Remotus à mari,contraria.Cic.in Partit.
Maritimæ Alpes. Plin.lib.8.cap.39. Et apud Cæsarem 3.bell. Ciuil.Maritima oppida.
Homines maritimi. Cic.7.Verr. Tamen homines maritimos non planè reformidat.
Maritimis moribus mecum experitur,&c. Plaut.Cist.5. Id est,Periculum de me facit eiusmodi, cuiusmodi quum mare iactatur variis fluctibus.
Maritimum prælium.Gell.lib.5.cap.6.
Vita.Plaut.Bacchid.5.
¶Maritimus,Quod maris est.Plaut Rud.Fluctus maritimos. Cic. 5.Tuscul. Quod multas naues in omnem oram maritimam dimisisset,&c. Idem 2.de Natur.deorum, Æstus maritimi multum accedentes & recedentes.
MARE rubrum { ... } (inquit Pomponius) dicitur, siue quia eius coloris est: siue quia ibi Erythras regnauit, ... appellaut, procellosum,asperum, mare profundum, & magnorum animalium magis,quàm cætera capax. Vide Pomponij enarratorem Vadianum. Hebræi vocant mare Suph, hoc est, procellosum, vel cariosum seu fruticosum. Contendúntque pro rubro sic fuisse Latinè vertendum.
MAREA { ... } Lacus est Alexandriam à Meridie alluens, multis Nili fossis auctus: portum habens altero, qui ad mare est, multò vtiliorem.Alio nomine dicitur Mareotis,vt testatur Strab.lib.17. ¶Stephano item Marea oppidum est Mareotidi lacui adiacens.
MAREOTIS pen.prod.Mareotidis { ... } Lacus in Ægypto Straboni. Plin.lib.14 cap.3,etiam asserit Mareotida partem Libyæ Ægypto conterminam appellari,& Mareotas populos in ea habitantes. Et Mareotis pars Epiri,in qua vinum optimum nascitur: vnde Mareotides vites dictæ sunt.Virg 2.Georgicorum,
Sunt Thasiæ vites,sunt & Mareotides albæ.
Mareoticus,penult.corr.Adiectiuum { ... } vt Vites Mareoticæ. Columel.lib 3.cap 2.
Mareoticum,absolutè,pro vino quod ad Mareotidem Ægypti paludem nascitur. Horat.1.Carm.ode 37,Mentémque lymphatam Mareotico. Athen.lib.1, ... scribit vinum Mareoticum ,esse Alexandrinum,à Marea fonte , qui in Alexandria est, & ab vrbe ei fonti vicina eiusdem nominis,appellatum: eámque vrbem fuisse olim maximam, nunc esse vicum: paucis verbis post,à Marone quodam, vno ex his qui cum Baccho militarunt,esse dictam.
Marga,margæ { ... } Genus terræ in modum cretæ albæ,qua vtuntur ad agros stercorandos.Plin.lib.17.cap.6.
Margarides { ... } Palmæ sunt à margaritis nomen trahentes, quoniam & breues,& candidæ & rotundæ sunt, acinis quàm balanis similiores.Plin.lib.13.cap 4.
Margarita,margaritæ,penult.prod. { ... } Vnio aliàs dicitur. Plin.lib.9.cap.35.Principium ergo,culménque omnium rerum pretij margaritæ tenent. Ibidem,8, Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, læuore, pondere, haud promptis rebus , in tantum vt nulli duo reperiantur indiscreti : vnde nomen vnionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ.Plura ibidem.
Margaritæ, videntur nonnullis differre à gemmis ob ea verba Ciceronis in 6 Verr. Neque vllam gemmam,aut margaritam fuisse. Dicunt enim gemmas diuersi coloris esse,margaritas tantùm albas: vel gemmas integras,margaritas pertusas,vt vult Seruius. Verùm gemmæ,sunt veluti genus omnium pretiosorum lapidum:margaritæ autem species sunt,quas scilicet vniones, & vulgò *perlas* dicimus. Porrò margaritas inter ornamenta muliebria ponit Iurisconsult. in Largumento.§.ornamentorum.D.de aur.& arg.leg Ex Tiraquello.
Ornatus margaritarum insignis.Cic.in Orat.
Margaritum,margariti,pen.prod.neut.gen. { ... } Idem.Tacitus de vita Iulij Agricolæ,Fert Britannia aurum & argentum & alia metalla gignit,& Oceanus margarita,sed suffusca & liuentia.
Margaritarius, margaritarij, Negotiator margaritarum. Apud Firmicum lib.4.cap 6,Erunt,inquit,aut tinctores,aut margaritarij.
Margaritifer,pen corr.Adiectiuum { ... } Ferens margaritas. Plin. lib.32.cap.11, Concharum genera inter quæ & margaritiferæ cochleæ.
MARGIANA,pen.prod { ... } regio Asiæ Maioris , inclytæ apricitatis, vt ait Solinus,ambitu stadiorum mille quingentorum , difficilis aditu propter arenosas solitudines, in qua Antiochus Antiochiā extruxit,vt lib.10,& 11.scribit Strabo.
Margo,marginis,pen.corr.com.gen. { ... } Folij extremitas,inquit Sipontinus. Margo, Cuiuslibet rei etiam extremitas dicitur,vt ripa agri non culti. Ouid.1.Metamorph.Longo margine dixit. Iuuenal.Satyra 1,
-plena iam margine libri.
Extremo in margine rasa litera.Ouid.1.Amor.eleg.11.
Margo conchæ.Plin.lib.9.cap.33.
Margines testudinis.Plin.lib 9.cap.10.
Lapidei margines fluminis. Varro 3.de Re rust.cap.5.
Gramineus margo fontis.Ouid.3.Metam.
Ripæ margo Ouid.3.Metam.
Terrarum.Ouid.1.Metam.
¶Margines imperij.Plin.lib.12.cap.20.
Contineri marginibus.Quintil.lib.1.cap.1.
Margino,marginas,marginare.Liu.lib.1.Decad.Censores vias sternendas silice in vrbe,glarea extra vrbem substernendas marginandásque primi omnium locauerunt.
Marginatus,pen prod.Adiect. { ... } vt Marginata tabula, Quæ marginem habet latissimum.Plin.lib.35.cap.12.
Margopolis, Titulus erat Satyræ Varronis, insaniā ex professo ciuitatis in comitiis & magistratibus furētis,& honorum studio & ambitione luxúque & ingluuie perditæ & insanæ, acerrimè notans. Ex ea citantur nonnulla in quibusdam authoribus. Annotauit Turneb.
MARGVS { ... } Asiæ fluuius , quem Ptolemæus lib.6 cap.10. duobus montibus Seraphiis descendere tradit, & per Massagetes, qui Margianis vicini sunt,ac Dorbicas in Oxum amnem deferri.
MARIA { ... } Fœmininum est à nomine Marius, & accentum in antepenultima habet: nam penultimam habet correptam. Claudianus de Nuptiis Honorij,
Præparat & pulchros Maria,sed luce minores
Eligit ornatus. Pro deipara virgine vult Valla Mariam nominariuo casu legi,quemadmodum Abraham, indeclinabile, & accentu in vltima. Sanè apud Lucam cap.1. vbi legimus, Et nomen virginis Maria: Græci codices habent Mariam , voce & accentu Hebræo, vt annotauit Erasmus. Inuenitur nihilosecius & Mariæ in genitiuo,sed tunc Latina dictio à nominatiuo Maria. Hebræi MIRIAM dicunt duabus vtique syllabis, vt Exodi cap.15. de Aaronis sorore prophetissa. Nos i consonantem vertimus in vocalem.
MARIABA { ... } Metropolis Sabæorum est. Strabo lib.16, Hos sequuntur Sabæi,quorum metropolis est Mariaba.
MARIANDINI,pen.prod.siue Mariandyni { ... } Bithyniæ populi iuxta Pontum.Valerius 4.Argon.
Et Mariandynūm patrias penetrauit ad vrbes.
MARIANDYNVM , regio sita est in Asia , Bithyniæ contermina : vbi Hercules Cerberum canem tricipitem deuicit , quem ferunt virus euomuisse,eámque regionem infecisse.
MARIANVS,pen.prod.Ptolemæo lib 2.cap.4,Hispaniæ Bæticæ mons, vulgò *Sierra Morena*:saltus Castulonensis.
Marianus,Adiectiuum à Mario,Vide MARIVS.
MARICA,penult.prod. { ... } dea est litoris Minturnensium.Horat. 3.Carm.ode 17,
Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps, & innantem Maricæ.
Littoribus tenuisse Lyrim. Virg.7.Æneidos,
Hunc Fauno , & Nympha genitum Laurente Marica Accipimus. Ea Circe erat,interprete Lactantio,cuius verba sunt,Nam & Romulus post mortem Quirinus dictus est,Leda Nemesis,& Circe Marica.
MARIDVNVM { ... } Britanniæ insulæ vrbs, vt scribit Ptolemæus lib.2.cap.3. Vulgò *Caermarden*.
Marila, marilæ , Languidus ignis dicitur : item puluis, ac carbonum tenuissima. Vnde illud, Faber fumo oppletus & marila. Cælius lib. 26.cap.16.
Marinus,Adiectiuum,Vide MARE.
MARIONIS { ... } Germaniæ ciuitas Ptolemæo libro 2.cap.11. Vulgò *Lunenburg*. ¶Marionis,altera Germaniæ ciuitas , Ptolemæo authore lib.2.cap.11.Vulgò *Sberin*.
MARIS,Fluuius Agathyrsorum in Istrum fluens.Herod lib.4.
¶Maris,maridis,m g. Mensura est sex capiens cotylas , siue heminas sex Vide Cæl.lib.26 cap.16.
Marisca,mariscæ { ... } Ficus insipida dicitur. Plin.libro 15. cap.18,Ficos mariscas in loco cretoso aut aperto serito. Claud.5.Paneg. -flauæque tenens quercæta maricæ Lyris.
Mariscas,quidam dicunt esse ficus , quæ præ pinguedine aperiuntur,semenque ostentant. Columel.lib.10, Purpureæque chelidoniæ, vilésque mariscæ. Martialis lib.11,
Non boletus hiare,non mariscæ
Ridere,aut violæ patere possunt.
Fatuæ mariscæ.Martial.lib.7.epigr.24.

¶Marisca

¶Marisca {σῦκον} Genus morbi, ad similitudinem fici. Iuuenal. satyra 2, Cæduntur tumidæ, medico ridente, mariscæ.

Mariscum, marisci n. g. vel mariscus, m. gen. Genus iunci. Plin. lib. 21. cap. 18.

Maritimus, Vide MARE.

Maritus, mariti, pen. prod. masc. g. {ἀνήρ, ἀκοίτης, γαμέτης, πόσις} Vxoris vir. Plaut. Casin. 25, Quid agis tu marite, mi vir? &c.

Maritus, de gallinaceo. Colum. lib. 8. cap. 5, Rarior est in his auibus maritis bonitas.

Maritum esse, & Nubere, correlatiua. Cic. 1. de Inuent. Multò maximè requiretis, & tu vt maritus sis quamoptimæ mulieris, & hæc vt quamoptimo viro nupta sit.

Ignara puella mariti, Virgo. Horat. 2. epist. 1.

Sororis maritus. Cic. pro Rab. perduel. reo.

Iura violata mariti. Ouid. 2. de Arte.

Durus. Ouid. epist. 4.

Iuuenis Horat. 3. Carm. ode 11.

Nouus. Plaut. Casina, 18,

-nouum maritum hinc, & nouam nuptam volo rus prosequi.

Proteruus Horat. Carmin. lib. 3. ode 11.

Captare maritos. Catul. in Epital. Iuliæ, 56.

Colere maritum. Martial lib. 7. epigr. 22.

Somno maritorum insidiari. Cic. 1. in Catil.

Maritum esse, vel fieri. Plaut. Casina, 6. Plinius lib. 7. epist. 24. ad Geminium, Intra quartum & vicesimum annum maritus: & si deus adnuisset, pater.

¶Olentis vxores mariti, Id est capræ. Horat. 1. Carm. ode 17.

¶Maritæ, mulieres nuptæ. Ouid. in epist. Medeæ,

Forsitan & stultæ dum te iactare maritæ

Quæris. Id est vxori. Horat. Epod. 8,

Nec sit marita quæ rotundioribus

Onusta baccis ambulet.

Castæ maritæ Ouid. 2. Fastorum,

Tu rapis: hic castas duce se iubet esse maritas.

¶Maritæ etiamnum arbores dicuntur, ad quas vites aut alia id genus applicantur, quásque suis clauiculis complectuntur. Plin. lib. 14. cap. 1. Columel. lib. 11. cap. 2, Vel siquæ in agris aut vepribus singulares maritæ à putatoribus relictæ sunt.

Maritum oliuetum. Colum. lib. 3. cap. 11.

Vitis vlmo coniuncta marito. Catul. in Carmine nuptiali.

¶Maritæ domus. Liu. 7. bell. Pun. Vagabatur enim cum vno aut altero comite per maritas domos dies noctésque. Id est per domos maritorum adulterium committebat cum maritis vxoribus.

Faces maritæ. Ouid. epist. 11.

Fides. Propert. lib. 4. eleg. 3.

Fœdus. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 15. Hoc est maritale.

Marita pecunia. Plautus Epid. Pulchra ædepol dos pecunia est. P. quæ quidem ædepol est non marita. Quasi dicat, Fateor pecuniam esse pulchram dotem: sed eam pecuniam quæ non sit vxori coniuncta: Id est dummodo extra matrimonium habeatur.

Marito, maritas, pen. prod. {νυμφεύω} maritare, Locare in matrimonium. Suet. in Augusto Vesp. cap. 14, Vitellij hostis sui filiam splendidissimè maritauit, dotauitque etiam, & instruxit. Idem, Maritandū principem cunctos suadere. Tacit. lib. 12, Capto rursus initio quando maritandum principem cuncti suaderent, deligi oportere fœminam nobilitate, puerperiis, sanctimonia insignem.

¶Maritare, de arboribus etiam dicitur, & vitibus. Columel. lib. 4. cap. 22, Qui possint vel sua maritare statumina: vel si qua sunt vidua, in propinquo propaginibus vestire. Idem lib. 5. cap. 6, Si teneram vlmum maritaueris, nouam suffecerit: si vetustam vitem applicueris, cōiugem necabit.

Populos maritare. Horat. Epod. 2,

Ergo aut adulta vitium propagine

Altas maritat populos, &c. Populos, arbores intelligit.

¶Maritari etiam dicuntur canes. Varr. 2. de Re rust. cap. 9, Tum enim dicuntur catulire, Id est ostendere se velle maritari.

¶Maritari, Prægnantē fieri. Solinus cap. 36, In proximis Vlyssiponis equæ lasciuiunt mira fœcunditate. Nam spirante Fauonio vento concipiunt, & sitientes viros aurarum spiritu maritantur.

Maritalis, & hoc maritale, pen. prod. {γαμικός} Colum. lib. 12. in Proœmio, Maritale coniugium,

Capistrum maritale. Iuuenal. satyra 6,

Stulta maritali iam porrigit ora capistro.

Vestis. Ouid 2. de Arte.

MARIA, gens Plebeia Romæ fuit, ex qua C. Marius municeps Arpinas, humili atque obscuro loco natus, nulla maiorū cōmendatione, amplissimos honores est consequutus. Contigit illi vt duabus in Ædilitate acceptis repulsis, septies tamē Consul summo populi studio crearetur: vir quē neque propter dignitatem laudare satis quisquā commodè, neque propter crudelitatem abundè vituperare potest. Nemo vnquā tanto metu & periculo Remp. liberauit, nemo maiori calamitate eandē affecit. Qui enim gladios Cimbrorū & Teutonū in temp. districtos à iugulis ciuium reiecerat, qui faces iam accensas ad vrbis excidiū extinxerat: qui vrbē & Italiā ex ore atque faucibus hostium eripuerat, primus in Remp. gladiū distrinxit, primus sceleratas faces patriæ intulit. Iustas ergo & debitas pœnas Reip. persoluit. Armis Sullanis vrbe eiectus, in Minturnensium paludibus latuit, terra marisque iactatus, in oris Africæ desertissimis iacuit. Filius non ita multis pòst annis in cuniculis Prænestæ trucidatus, memoria simul & nominis & generis interiit.

Marij multi fuerunt, de quibus Virgil. 2. Georgicorum,

-Volscósque verutos

Extulit: hęc Decios, Marios, Magnósq; Camillos. Vide Volaterranū.

MARIANA Colonia, Corsicæ insulæ ciuitas, ita dicta à C. Mario septies Consule, qui eò coloniam deduxit. Author Plin. lib. 3. cap. 6.

MARIANÆ fossæ, Narbonēsis prouinciæ oppidū est, quod hodie *aquas mortuas* vocant: ita dictū à vicina fossa à C. Mario ad mare vsque ductā. Vide Ptolem. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 3. cap. 4. & Strab. lib. 4.

Marianus, pen. prod. Adiect. {μαριανός} Cic. 3. de Lege agrar. Quid ergo ait Marianus Trib. pleb. qui nos Syllanos in inuidiam rapit? Propert. lib. 3. eleg. 3, Marianum signum.

Mariani muli, Vide MVLVS.

MARIVM, teste Stephano, vrbs fuit Cypri, quæ mutato nomine postea Arsinoë est vocata. Catullus masculinè protulit his verbis,

Quæ sanctum Idalium Mariósque apertos. In Arsinoë autem Veneris erat templum & lucus. Sed & Plin. lib. 5. cap. 31, Marium cum Idalio cōiungit. Quòd autē Arsinoēm à Mario separat, à Stephano non discrepat. Nam, vt Strabo narrat, duplex est Arsinoë in Cypro.

MARMARICA, pen. corr. {μαρμαρική} regio Ægypto & Libyæ vicina, authore Ptolemæo lib. 4. cap. 5. Hodie *Barcha*.

Populi Marmarici Silius lib. 3.

MARMARIDAE, pen. corr. {μαρμαρίδαι} teste Plinio, populi sunt Africæ, Ægypto contermini, qui & vsque ad maiores Syrtes protenduntur. Solino populi sunt supra Garamantes contra noxium virus incredibili corporis firmitate muniti: Psylli dicti, quia nimio calore solis nudi incedunt. Vide PSYLLI.

Phalanx Marmaridum. Silius lib. 5.

Marmaridæ Psylli. Lucan. lib. 9.

Marmaridæ medicum vulgus. Silius lib. 3.

Marmaritis, pen. prod. {μαρμαρῖτις} marmaritidis, fœm. gen. Herba, de qua Plin. lib. 24. cap. 17, Aglaophotin herbam, quæ admiratione hominum propter eximium colorem acceperit nomen, in marmoribus Arabiæ nascentem, Persico latere. Qua de causa & marmaritin vocari. Magos vtique ea vti, quum velint deos euocare.

Marmax, marmacis {μάρμαξ} Vnus fuit ex procis Hippodamiæ, omniúmque primus ab OEnomao necatus, cuius equas tradunt vocatas Parthenìam & Eripham, quas quum item iugulasset OEnomaus, iussit sepeliri: à Parthenia verò impositum fluuio nomen. Refert Cælius lib. 21. cap. 22.

MARMESSVS, Mars est, Romanorū lingua, ait Lycophronis interpres. Barbarus autē hic, inquit, haud cōtentus aliis, etiam Romanè scribit. Nam Romani & bellaces Marmessos dicunt, sicuti memorant Diodorus vel Dion. Hæc ille.

Marmor, marmoris, pen. corr. n. gen. {μάρμαρος} Genus lapidis, cuius diuersæ sunt species. Vide Pliniū. Marmoris nomen hinc ductū est, quòd politum nitet. μαρμαίρω, id est resplendeo, splendeo: hinc μάρμαρος, id est marmor.

Nitor marmorum, Vide NITEO.

Templum de marmore. Virg. 4. Æneid.

Candens marmor. Lucret. lib. 2.

Deformata prima manu. Quintil. lib. 2. cap. 19.

Incisa notis. Horat. 4. Carm. ode 8.

Læue. Virgil. 7. eclog.

Mygdonium. Ouid. epist. 21.

Numidicum, In NVMIDIA.

Parium marmor mallem rude. Quintil. lib. 2. cap. 19.

Solido de marmore templa. Virgil. 6. Æneid.

Non in omni marmore necesse est inesse Praxitelia capita. Cic. 2. de Diuin.

¶Expolire marmor. Quintil. lib. 2. cap. 19.

Incidere in marmor, Vide INCIDO, pen. prod.

¶Infidum remis impellere, Id est æquor. Virgil. 1. Georg.

In lento luctantur marmore tonsæ. Id est, remi in mari tranquillo. Virgil. 7. Æneid.

Nobilitatus marmore Praxiteles. In NOBILIS.

Simulacrum è marmore. Cic. pro Domo.

Secare marmora. Horat. 2. Carm. ode 18.

Marmoreus, Adiect. {μαρμάρινος} Quod ex marmore est. Plin. lib. 31. cap. 2, Varro author est, Titium quondam Prætura functum, marmorei signi faciem habuisse propter id vitium.

Æquor marmoreum. Virg. 6. Æneid.

Candor. Lucret. lib. 2.

Ceruix. Virgil. 4. Georg.

Collum. Ouid. 4. Fast.

Columnæ. Cic. pro Domo.

Domus. Tibul. lib. 3. eleg. 2.

Gelu Ouid. 4. Fast.

Opus. Ouid. 4. Metamorph.

Palmæ. Ouid. 3. Metamorph.

Pauimenta Cic. 2. de Legib.

Pedes. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.

Pollex Ouid. 13. Metamorph.

Signum. Cic. 6. Verr.

Sola. Cic in Parad.

Tecta. Cic. in Parad.

Tumulus. Ouid. 14. Metamorph.

Marmoratus, pen. prod. Adiect. {μαρμαρωτός} Quod superficiem tantum ex marmore habet. Varro 1. de Re rust. cap. 57, Parietes & solum opere tectorio marmorato loricādi. Stat. 4. Sylu. 3, -paritérque se leuarat Ingenti plaga marmorata dorso.

¶Marmoratū, pen. prod. substātiuè dixit Var. lib. 3. de Re rust. cap. 7, pro eo quod est ex marmore, luto, & calce factum, Intrinsecus quālæuissimo marmorato, toti parietes ac cameræ oblinuntur, & extrinsecus, circum fenestras, ne mus aut lacerta qua adrepere ad columbaria possit. Et Plinius lib. 36. cap. 23, Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohæreat.

¶Marmoratæ laudes, dicuntur quando in alicuius honorem decernuntur statuæ marmoreæ, vel quid aliud simile. Cic. pro Archia, Itaque etiam in sepulchro Scipionum putatur is esse constitutus: & marmoratis laudibus certè non solùm ipsi qui laudantur, sed etiam Pop. Romani nomen ornatur.

Marmoratio, marmorationis, fœm. g. {μαρμάρωσις} Ex marmore constructio. Apul. lib. 3. flor. Quid igitur superest ad statuæ meæ honorē? pauimenti marmoratio, nec proscenæ contabulatio, &c.

Marmorosus, pen. prod. {μαρμαρώδης} Aliud adiectiuum, Quod marmoream formam vel duritiem habet. Plin. lib. 35 cap. 6, Fit & Romæ cremato sile marmoroso & restincto aceto.

Marmorarius, Qui marmora vel secat vel polit. Seneca epist. 89, Non enim adducor, vt in numerum liberalium artium pictores recipiam, non magis quàm statuarios, marmorarios, aut cæteros luxuriæ ministros. Firmicus lib. 8. cap. 19.

MARNAS, Iupiter dictus, & hoc nomine Gazæ cultus fuit: quæ vox Cretensibus indicat virginem. Hieronymus, Gazæ Marnas luget inclusus. Meminit idem author in enarrationibus in Esaiam.

MARO {μάρων} vt quidam volunt, opifex figulus: siue vt plures, magi cuiusdam viatoris mercenarius: pater P. Virgilij, cui etiamnum Maronis manet cognomen.

Altisoni Maronis carmina. Iuuenal. satyr. 11.

Toruus Maro. Stat. 5. Sylu. 3.

¶Maro, item optimus vinitor fuit, comes expeditionum Osiridis, quē ætate prouectū, vt Diodorus scribit, in Thracia reliquit, Maroneæque conditor vrbis fuit. De hoc forsan intelligi possit illud Propertij,

Flumina sopito quæque Marone cadunt.

Maroneus, pen. prod. {μαρώνειος} Adiectiuum à Marone. Stat. 4. Sylu. 4.

-vbi Ausonio se condidit hospita portu
Parthenope, tenues ignauo pollice chordas,
Pulso, Maroneique sedens in margine templi
Summo animum, & magni tumulis accanto magistri

MARONEA {μαρώνεια} Ciconum vrbs vino laudata: cuius meminit Homerus. Hinc Maroneus adiectiuum: vt Maroneus Bacchus, Id est vinum ex Maronea vrbe. Tibul. ad Messalam lib. 4.

MARPESVS, pen. prod. {μάρπησσα} mons in Paro insula, à quo Marpesiam cautem, id est lapidem Parium, dixit Virgil. 6. Æneid. Seruius.

MARPHADATES, fuit Cappadociæ regulus, ad quem quum filius Catonis Vticensis diuertisset, vxorem eius quam Psychen appellabat, corrupit: vnde exiit iocus, Porcius & Marphadates φίλοι δύο, ψυχὴ μία, Id est amici duo, anima vna. Itē, generosus & illustris Cato βασιλικὴ ψυχὴ ἐστί: erat enim rex Marphadates. Refert Plutarch. in vita Catonis, & post eum Cæl. lib. 14. cap. 9.

MARPISSA {μάρπησσα} fuit, teste Homero lib. 9. Iliad. filia Eueni, & speciosa inter paucas nympha: quæ quum raperetur ab Apolline, eius vir Idas arcu, sagittisque sumptis, Apollinem inuadere non dubitauit. Quam, postquam rapta est, parentes Halcyonem cognominarunt: quòd mater eam domi deflebat sortita luctuosum ac flebile Halcyonis fatum.

Marra, Instrumentum ferreum ad excidendas herbas. Columella libro 10.

Tu penitus marris eradere viscera matris Ne dubita. Iuuenal. satyra 3, Ne marræ & sarcula desint. Plin. lib. 18. cap. 16.

MARRHES {μάῤῥης} fuit Ægypti rex, qui cornicem impendio mitem ac prorsum habuit cicurem, educationis solertiore cura eò prouectā insuefactāmque, vt pterophori cursorisque vice fungeretur. Quò enim concupisset altor, ceu rationis planè compos, epistolas deferebat, commonita noscens callidè, quà transuolandum, quóve dirigendus impetus, ac vbi sidendum foret, interquiescendúmve. Quamobrem obsequio miti adeò, ac nullius stipendij indigo & vtcunque parato, quum obiisset, digna à rege habita est, quæ sepulcro statuáque honoraretur, propagandæ in æuum longius facti tam inopinabilis, ita rentérque auditi. Hæc Cælius Rhodig. lib. 15. cap. 28. ex Græcorum monumentis.

MARRVBII, Populi fuerunt Italiæ, circa Fucinū lacum habitantes, sic dicti vel à rege Marrubio, vel quòd circa mare habitent. Virg. 7. Æneid. Quin & Marrubia venit de gente sacerdos.

Marrubium, marrubij {πράσιον.} Plin. lib. 20. cap. 22, Marrubium plerique inter primas herbas commendauere, quod Græci prasion vocant, alij linostrophon, nonnulli philopeda aut philochares, notius quàm vt indicandum sit. Huius folia seménque contrita prosunt contra serpentes, pectorum & lateris dolores, tussim veterem.

MARRVCINI, pen. prod. {μαῤῥουκῖνοι} Populi quorum meminit Strabo lib. 5. Plin. lib. 15. cap. 19. Græcis simplici r scribitur.

Domus Marrucina. Silius lib. 17.

Gens Marrucina. Silius lib. 15.

MARS {ἄρης, ἐνυάλιος} deus belli: dictus quòd maribus in bello præsit, siue quòd à Sabinis acceptus est, apud quos Mamers vocatur: à poetis Mauors, quòd magna vertat, per epenthesim dicitur.

Arma horrentia Martis. Virgil. 1. Æneid.

Opus graue Martis. Virgil. 8. Æneid.

Belliger. Senec. Hippol. 6.

Dubius mediis Mars errat in armis. Virgil. 2. Georg.

Duri Martis arma. Virgil. 10. eclog.

Indomitus. Virgil. 2. Æneid.

Noster Mars. Virgilius,

Sin nostrum annuerit nobis victoria Martem. Mars illorum esse videtur, quibus fauet, qui victoriam obtinent, vt è contrario non videtur esse illorum quibus aduersatur, quique vincuntur. Sensus igitur est huius carminis, Si Mars nobis fauerit, victoriámq; dederit. Hæc ideò adscripsi, quòd non satis accommodatè explicata à Seruio viderem. Monuit Turneb.

Toruus. Horat. 1. Carm. ode 28.

¶Mars, pro ipso bello. Quintil. lib. 8. cap. 6, Vario Marte pugnatum, eruditus est sermo.

Amantes Martis Iberi. Silius lib. 16.

Rigidi certamina Martis. Ouid. 8. Metamorph.

Anceps Mars. Liu. lib. 1. Decad.

Aperti copia Martis Nulla fuit. Ouid. 13. Metamorph.

Cæco Marte resistunt. Virgil. 2. Æneid.

Cruentus. Horat. 2. Carm. ode 14.

Ferox. Ouid. 13. Metamorph. -quantúmque ego Marte feroci Inque acie valeo, tantum valet iste loquendo.

Impius. Virgil. 1. Georg.

Incertus. Tacit. lib. 20, Pugnatum longo agmine, & incerto Marte, donec prælium nox dirimeret.

Sanguineus. Ouid. 1. de Remed. amor.

¶Accendere Martem cantu. Virgil. 6. Æneid.

Acuere Martem, Vide ACVO.

Marte suo cadere. Ouid. 3. Metamorph.

Inuadunt Martem clypeis, atque ære sonoro. Virgil. 12. Æneid.

Infano Marte petere vrbem. Claud. de bello Get.

Collato Marte, & eminus pugnare, Vide EMINVS.

Nouum Martem tentare. Silius lib. 15.

¶Mars communis. Hoc dicto incertum ac varium belli euentum notabant veteres. Cic. 11. Philipp. Sed vt concedam incertos exitus esse belli, Martem communem: tamē pro libertate, vitæ periculo decernendum.

Nostro Marte rem aliquam peragere dicimur, quoties nostropte ingenio, propriisque viribus, aut etiam nostro periculo eam rem peragimus. Cic. 3. Offic. Hanc igitur partem relictam explebimus, nullis adminiculis, sed vt dicitur, nostro Marte. Ex Erasmo.

Adminiculis alterius, & suo Marte aliquid explere, contraria. Cic. 3. Offic. Hanc igitur partem relictam explebimus, nullius adminiculis, sed (vt dicitur) Marte nostro.

Forensis Mars, Eloquentia. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6.

¶Stella Martis quatuor & viginti mensibus, sex diebus minus, lustrat orbem. Cic. 2. de Nat. deor.

Rapax. Propert. lib. 4. eleg. 1. De stella Martis.

¶Mars Syluanus, cultus olim & celebratus fuit à rusticis. Cato, Marti syluano in sylua interdius.

Martius, Adiectiuum {ἄρειος, ἀρήιος} Ad Martem pertinens: vt Martia auis, Marti dicata. Ouid. 3. Fast.

Bella Martia. Ouid. 3. Fast.

Calendæ Martiæ. Cic. Attic. lib. 8.

Martius campus. Liu. Ager Tarquiniorum, qui inter vrbem & Tyberim erat consecratus Marti, Martius deinde campus fuit.

Canor Martius rauci æris. Virg. 4. Georg.

Castra. Tibul. lib. 1. eleg. 2.

Certamen. Horat. 4. Carm. ode 14.

Horror Martius. Claud. 2. de raptu Proserp.

Legio. Cic. 4. Philip. Quid legio Martia, quæ mihi videtur diuinitus ab eo deo traxisse nomen, à quo Pop. Romanum generatum accepimus, &c.

Miles Martius. Ouid. 14. Metamorph.

Vulnera Martia. Virgil. 7. Æneid.

Martius mensis {μάρτιος μήν} dictus est primus mensis anni: quoniam Romulus primum anni mensem genitori suo dicauit. Ouid. 3. Fastorum,

A te principium Romano dicimus anno. Plin. lib. 11. cap. 3, Differantur in Martium mensem callosæ.

Marticola, marticolæ, pen. prod. {ἀρειοσέβης} Qui Martem colit. Ouid. 5. Trist. elegia 4,

Nec patria est habitata tibi, sed adúsque niuosum
Strymona venisti, Marticolámque Geten.

Martigenus, pen. corr. Adiect. {ἀρηιγενής} Plautus Amphit. 15,

Martigenā ille aggressus belluā magnus Europæ quæstor, anguineo Repentè hostes peperit seminio.

Martigena, martigenæ, penult. corr. {ἀρηιγενής} Qui est ex Marte natus. Ouid. 3. Amor. elegia 4,

In qua Martigenæ non sunt sine crimine nati,
Romulus Iliades, Iliadésque Remus.

Quirinus Martigena. Ouid. 1. Fast.

Martianus, penult. prod. Adiect. {μαρτιανός.} vt Fœdus Martianum. Cic. pro Cornel. Balbo, Qui & veterem illam speciem fœderis Martiani, semper omni sanctiorem Marte duxerunt.

Martialis, & hoc Martiale, pen. prod. {ἄρειος, μαρτιάλιος} Qui natus est sub Marte stella: Vel qui Marti seruit. Cic. pro A. Cluentio, Martiales quidam Larini appellabātur ministri publici Martis, atque ei deo veteribus institutis religionibúsque Larinatium consecrati.

Flamen Martialis. Cic. de Aruſp. resp.

Lupi Martiales. Horat. 1. Carm. ode 17.

MARSI, Populi in Scythia, vt ait Herodotus lib. 4.

MARSI {μάρσοι} Populi in Italia vltra Picenū Samnites versus, à Marso Circe filio, à quo originem duxerant, dicti. Cic. pro Domo, Qui in Marsis natus est, &c. Plin. lib. 7. capite 2. Et in procemio libri 25.

MARSVS, Circes filius, à quo Marsi, quibus vi quadam genitali datum est, vt serpentium virulentorum domitores sint: & incantationibus, herbarúmque succis faciant medelarum miracula. Refert Gellius lib. 16. cap. 11.

Marsus, Adiect. {μαρσικός.} vt Nænia Marsa. Horat. Epod. 17.

Cantus Marsi. Ouid. de medicamine faciei.

Marsum duellum. Horat. 3. Carm. ode 14,

Et cadum Marsi memorem duelli. Dictum est autem Marsicum bellum (inquit Strabo lib. 5.) ab iis qui defectionis illius authores fuerunt, maximéque à Propedio Marsorum duce. Quanquam initium belli à Picentibus natum esse tradit Liuius, quibuscum vnà defecerāt à populo Romano Marsi, Peligni, Marrucini, Samnites, Lucani, cuius defectionis causa ex eo nata est, quòd quum se communione ciuitatis ac libertatis cum populo Romano coniungi postulassent, à Senatu, populóque Romano id non obtinuerant. Annotauit Labinus.

Niues Marsæ. Stat. 1. Sylu. 5.

Voces Marsæ. Horat. Epod. 5.

Marsicus, penultima correpta, Adiectiuum {μαρσικός.} vt Bellum Marsicum. Cicero 2. de Lege agraria. Multæ in hac Repub. seditiones domesticæ, quas prætermitto, bella cum sociis, Fregellanum, Marsicum: quibus omnibus, &c.

Marsica vina, & Marsica cepa. Columella libro 12. capite 10. Et lib. 2. capite 9, Marsicæ fabæ. Nam Massica sunt è Massicis montibus.

MARSIA

MARSIA, siue Marsyas {μαρσύας} fluuius Apameam præterfluens: cuius meminit Claudian. 2. in Eutropium, his verbis,
Icarium pelagus, Mychalèque littora iuncti
Marsia Meandérque petunt: sed Marsia velox
Dum suus est, flexûque carens, id flumine mistus
Mollitur Meandre tuo, contraria passus
Quàm Rhodano stimulatus Arar, quos inter aprica
Planities, Cereríque fauet, densísque ligatur
Viribus, & glaucos fructus attollit oliuæ.

MARSPITER, penult. corr. {ἄρεως πατὴρ} Martis pater: sicut Diespiter, diei pater: teste Gellio lib. 5. cap. 12.

Marsupium, marsupij {μαρσύπιον} Sacculus nummarius: hoc est in quo nummi reconduntur. Plaut. Epid. 5. -acutum cultrum habeo, Qui seni exenterem marsupium. Varro de Re rust. lib. 3. cap. 17, Magis ad oculos pertinent, quàm ad vesicam: & potius marsupium domini exinaniunt, quàm replent.
Numatum marsupium, Vide NVMVS.
Inspicere marsupium, Vide INSPICIO.

MARSYAS, Peleus historicus, nutritus vnà cum Alexandro magno. Scripsit res Macedonicas libris decem à primo rege vsque ad Alexandrum. De rebus Atticis libros duodecim. ¶ Marsyas Philippeus itẽ historicus. ¶ Marsyas, Taben⁹, qui scripsit de Trãquillitate libros 12. Fabulosa libris septem, & quædam alia de patria sua. Author Suidas.

MARSYAS, Marsyæ, Phryx tibicen, qui tibiis à Minerua primùm inuentis, deinde abiectis, cum Apolline certauit, à quo victus & excoriatus est. Ouid. lib. 6. Fastorum,
Prouocat & Phœbum, Phœbo superante pependit:
Cæsa recesserunt à cute membra sua. ¶ Est & Marsyas, Phrygiæ fluuius, ab huius nomine dictus, quòd nympharum lacrymis Marsyam deflentium creuisset, vt est apud Ouidium.

Martes, huius martis, fœm. gen. Animal notum è genere mustellino, cuius pellis magno habetur in pretio. Martial. lib. 10. epigr. 37. ad Maternum,
Venator capta Marte superbus adest.

MARTIA, martiæ, fœm. gen. Aqua vrbis Romæ. Plin. lib. 31. cap. 3. Clarissima aquarum omnium toto orbe, frigoris salubritatísque palma, præconio vrbis, Martia est, inter reliqua deûm munere Vrbi tributa. Vocabatur hæc quondam Aufeia, fons autem ipse Piconia. Oritur in vltimis montibus Pelignorum, transit Marsos, & Fucinum lacum, Romam non dubiè petens. Mox specu mersa, in Tiburtina se aperit IX. M. pass. fornicibus structis perducta. Primus eam in vrbem ducere auspicatus est Ancus Martius, vnus è regibus. Postea Qu. Martius Rex in prætura. Rursúsque restituit Marcus Agrippa. Idem & Virginem adduxit ab octaui lapidis diuerticulo II. M. passuum Prænestina via. Iuxtà est Herculaneus riuus, quem refugiens Virginis nomẽ obtinuit. Horum amnium comparatione differentia supradicta deprehenditur, quũ quantum Virgo tactu, tantum præstet Martia haustu.

MARTIA, Catonis filia minor. Quæ quum quæreretur ab ea, cur post amissum maritum denuo non nuberet: Respondit, non se inuenire virum qui se magis vellet, quàm sua. Quo dicto, ostendit diuitias magis in vxoribus eligi solere, quàm pudicitiam.

Martialis, Martianus, Marticola, Martigena, Martius, Adiectiuum, Vide MARS.

VALERIVS Martialis {οὐαλέριος μαρτιάλις} in Hispania Bilbili nobili Celtiberiæ oppido natus est, patre Frontone, matre Flacilla. Venit ad vrbem Romam studiorum gratia, tenuique supellectile contentus, in literis duntaxat versatus est. Huius meminit & Plinius Iunior ad Cornelium Priscum libro 3. epist. 21. adscribens versus aliquot ipsius Martialis.

Martiobarbuli, Lasciuia militari appellati sunt milites, qui plumbatas gerebant, quæ & ipsæ etiam nomine Martiobarbuli vocatæ per ludum & iocum videntur esse, quòd quum pisces in deliciis essent, in quibus numerantur barbi & barbuli, plumbatæ, quasi non conuiuij, sed Martis barbi essent & cibi, ioculariter Martiobarbuli dici potuerint. Vegetius, Plumbatarũ quoque exercitatio, quas Martiobarbulos vocant, est tradenda iunioribus, &c.

MARTION, Smyrnęus medicus, teste Plinio lib. 28. cap. 3. Qui de simplicibus affectibus scripsit, rumpi scolopendras marinas sputo tradit: item rubetas, aliásque ranas.

MARTIVS {μάρτιος} nomen eius viri, qui Ancus cognominatus est, quartus Romanorum rex, æquitate & religione auo similis. Latinos bello domuit, Auentinũ in & Martiũ montes vrbi addidit, noua mœnia oppido circundedit, syluas ad vsum nauium publicauit, salinarũ vectigal instituit, carcerem primus ædificauit, Ostiam Coloniam maritimis commeatibus opportunam in ostio Tyberis deduxit.

Martulus, à Plinio pro malleo vsurpatur. Caper Grammaticus, Martulus, inquit, à Marte, non marculus. In omnibus tamẽ codicibus leguntur marculus in Plinio.

Martyr, martyris, pen. corr. com. g. {μάρτυς} Latinè testis dicitur. Quo factum est, vt qui sanguinis sui pignore Christo diuinitatis testimonium dederunt, Martyres vocentur.

MARVLLVS, Tribun. plebis cum Flauio, coronas Cæsaris Dictatoris statuis detraxit: eósque qui primi Cæsarẽ regem salutauerant, in vincula duci iussit. Quamobrẽ Cæsar Marullũ magistratu priuauit. Author Plutarchus in Cæsare. ¶ Marullus itẽ poeta mimographus sub Antonino principe apud Spartianũ. ¶ Pomponius itẽ Marullus grãmaticus Romæ profitebatur, sermonis Latini exactor molestissimus: quum ex oratione Tiberium reprehendisset, affirmante Acteio Capitone, & esse illud Latinum, & si non esset, futurum certè: Iam inde mentitur (inquit) Capito: tu enim Cæsar ciuitatem dare potes hominibus, verbis non potes. Sueton. de Clar. Rhet.

Maron {μάρον Dioscoridi} herba est surculosa, flore origani, sed odoratiore, foliísque multò candidioribus, quæ circa Magnesiam & Tralleis copiosa gignitur. Plinius quoque lib. 12. cap. 24. in Ægypto marum nasci tradit, sed peius quàm Lydium, maioribus foliis, ac variis.

Mas, maris, m. gen. {ἄῤῥην, ἄρσην, ἀῤῥενικός} Cui contrarium est Fœmina. Cic. 1. de Nat. deor. Bestiæ aliæ mares, aliæ fœminæ sunt.
Admittere marem, In ADMITTO.
Intromittere mares in fœminas, Vide INTROMITTO.
Mutari in marem, In MVTO.
Parere marem. Ouid. 9. Metamorph.
Permittere maribus fœminas, Vide PERMITTO.
Vitellus mas. Horat. 2. Serm. satyr. 4.
Animi mares. Horat. de Arte.

Masculus, masculi, pen. corr. m. gen. {ἀῤῥένιον} Diminut. inquit Festus. Plaut. Cistel. 10, Bona fœmina, & malus masculus hic te volunt.

Masculus, Adiect. {ἀνδρικός, ἄῤῥην} pro Forti & vehemẽti aliquando accipitur, vt vult Nonius: Varro, Si non plus testiculorum offenderis quàm in castrato pecore in Apulia, vincor non esse masculũ ad rem.
Mascula bilis. Persius satyra 5, -calido sub pectore mascula bilis Intumuit, quam non extinxerit vrna cicuti.
Proles mascula. Horat. 3. Carm. ode 6.
Mascula Sappho. Horat. 1. epist. 20,
Temperat Archilochi musam pede mascula Sappho. Masculam intelligit, quanuis quidam obscœnius interpretentur, quæ tam audaci & virili animo fuerit, vt de Leucade petra præcipitem dare se ausa sit: quod à Papinio in syluis ita canitur, -saltúsque ingressa viriles Non formidata temeraria Leucade Sappho. Turneb.
Masculum thus. Plin. lib. 12. cap. 14. de thure, Quod ex eo rotunditate guttæ pependit, masculum vocamus, quum aliàs non ferè mas vocetur, vbi non sit fœmina. Masculum aliqui putant à specie testiũ dictum. Ouid. de medicamine faciei. Virgil 8. eclog.

Masculinus, pen. prod. Adiect. {ἀρσενικός} Quod masculum est: vt Rapũ masculinum & fœmininum. Plin. lib. 18. cap. 13.
Masculina & fœminina vocabula dici melius est secundum Græcorum quoque consuetudinem, inquit Festus.

Masculinè, pen. prod. Aduerbium. Charisius lib. 1, Forum neutro genere dicimus locum rebus agendis destinatum, aut quum commerciũ significamus. Masculinè autem, tabulata nauium, & semper pluraliter, quanuis Gellius fora nauium neutraliter dixerit: & Lucilius negotiorum forum masculinè extulerit lib. 3. Forus olim ornatus lucernis. Paulo pòst, Cælum quum sit neutrum, etiam masculinè veteres dixerunt. Iterum, Vulgus inuenitur & masculinè elatum.

Masculesco, masculescis {ἀῤῥενόομαι} masculéscere. Masculum fieri. Plinius lib. 18. cap. 13. de rapis & napis loquens, Densiore enim satu masculescere, item in terra difficili.

Masculetum, pen. prod. {μασχαλεών} Locus in quo plantæ vinearum masculæ consitæ sunt. plantæ autem masculæ sunt quæ non subiguntur, vt palmites alios emittant, sed altius crescunt, & in altum attolli dimittuntur. Plin. lib. 17. cap. 22. de vinearum putatione, Nec veterem placet palmitem in longum, & ad quartum vsque pedamentũ emitti, quod alij dracones, alij iuniculos vocant, vt faciant quæ masculeta appellant.

MASARIS {μάσαρις} Bacchi cognomen apud Caras, de cuius origine sic fabulantur, In comitatu Rheæ, cui Iupiter Bacchũ alendum cõmiserat, mulierẽ fuisse, cui nomen erat Mà: quam quũ Iuno rogasset cuius is esset puer, ἄρεως, hoc est Martis, illa respondit. Qua voce à vulgo excepta, Bacchus deinceps Masaris dictus est, quasi τοῦ μᾶ ἄρεως.

MASDES, Vide MANIS.

MASDORANI, Asiæ populi, iuxta Parthiam, & Carmaniam desertam incolentes. Horum meminit Ptolæm. lib. 6. cap. 17.

MASDORANVS, Mons Asiæ, qui Parthiam ad orientem ab Asia dirimit. Ptolæm. lib. 6. cap. 5.

MASINISSA {μασανάσσης} Numidarum rex in Africa primùm Populi Rom. hostis capitalis fuit: deinde amicissimus effectus, vsque ad finẽ vitæ perseuerauit. De quo multa Liu. 7. bell. Pun. Suidas habet Masanissa. Ouid. 6. Fastorum, -superat Masanissa Syphacem.
Masinissa annos nonaginta natus, quum iter ingressus erat, in equũ omnino non ascendebat: quum equo, ex equo non descendebat: nul lo imbre, nullo frigore adducebatur vt capite operto esset: summa erat in eo corporis siccitas: itaque exequebatur omnia regis officia & munera. Cic. de Senect.

Maspetũ, pen. corr. {μάσπετον} Folium laserpitij. Plin. lib. 19. cap. 3. In ea laserpitium gigni solitum, rem feram ac contumacem: & si coleretur, in deserta fugientem: radice multa, crassáque, caule ferulaceo, haud simili crassitudine. Huius folia maspetum vocabant, apio maximè similia. Vide LASER.

Massa, massæ {μᾶζα, φύραμα, πάλαθη} Farina omnis ad pinsendum macerata, & aqua subacta, quam *pastam* vocant.
Massa etiam significat quicquid densum spissúmve est, ad similitudinem farinæ subactæ. vt Massa auri, Massa ferri, hoc est pila & veluti moles. Colum. lib. 12. cap. 5. Quidam ferri massas exuruntita vt ignis speciem habeant. Virgil. 4. Georgicorum,
Ac veluti lentis Cyclopes fulmina massis, &c.
Massam picis vrbe reportat. Virgil 1. Georg. de agricola.
Ardentis massæ fuligo. Iuuenal. satyr. 10.
Lactis massa coacti. Ouid. 8. Metamorph.
Dura massa & pondus iners. Ouid. 3. de Arte.
Nubila, Vide NVBES.

Massula, pen. corr. Diminutiuum {μαζίον.} Colum. lib. 12. cap. 38. Posthæc complures ex ea massulæ fiunt, & ita per latera seriæ in mustum demittuntur, ne altera offa super alteram perueniat.

Masso, massas, massare, In massam redigere, Conglobare, condensare. Lucret. lib. 1,
Quòd si fortè vlla credunt ratione potesse
Igneis in cœtus stringi, massaréque corpus, &c.

MASSA {μάσσα} Libyæ fluuius, Ptolemæo: hodie *Messalat*.

MASSÆSYLIA {μασαισυλία} siue, vt apud Stephanum & Strabonem legitur, μασσαισυλία vnico σ, Africæ regio, à Mauris Molucha fluuio (quem Strabo Molochat appellat) dirempta. Vide Strabon. lib. 17. & Plin. lib. 5. cap. 2. Huius regionis populi Massæsyli vocati fuerũt, quos Plinius testatur sua ætate extinctos fuisse.

MASSAGETAE,pen.corr. {μασσαγέται} nobiles populi Scythiæ Asiaticę Orientem versus, trans Araxem: quorum studium est in sagittandi peritiam incumbere: infestissimi sunt hospitibus, neque cum vicinis populis vllam seruare diutius amicitiam possunt, neque fidem. frumenti ac vini vsum prorsus ignorant: bibunt enim lac cum equorum admisto sanguine,vt Dionysius scribit: item Herodotus libro tertio, & Strabo lib.11.

Massagetes,numero singulari dicitur.Claudian.1.in Ruffinum,
Est qui cornipedes in poculo vulnerat audax
Massagetes. Massagetæ Solem pro deo venerantur,quibus optimũ genus mortis videtur, si senio confecti in frusta scindantur, & cum ouillis carnibus edantur promiscuè: eos qui morbo moriuntur, vt impios abiiciunt,& dignos qui à feris deuorentur,vt ait Strabo libro secundo.

Massaris, Vua est, quæ ex vite syluestri cum flore in Africa decerpitur: medicinæ tantùm & odoramentis idonea. Vide Plin.lib.12.cap. vlt.& in Proœm.lib.23.

MASSIA {μασσία Stephano} Oppidum Hispaniæ vlterioris, non procul à Tartesso, circa quod lateres fiebant ex terra pumicosa, qui siccati non mergebantur in aqua.Vide Plin.lib.35.cap.14.

MASSICA,Regio Bæticæ Tartesiis apposita. Hanc Vitruuius Maxiam appellat.

MASSICVS,penult.corr. {μασσικός} Mons Campaniæ, optimi vini ferax. Docet Seruius Massicus in plurali facere Massica. Virgilius 7. Æneidos,
-vertunt felicia Baccho Massica. Sil.lib.7,
Massicus vuiferis addebat nomina glæbis.
Radices Massici.Cic.2.de Lege agrar.
Vuifer Massicus.Stat.4.Sylu.3.

Massicus, Adiectiuum {μασσικός} vt Munera Massica Bacchi. Virgil.3. Georgicorum.
Humor Massicus Bacchi.Virgil.2.Georg.
Vina Massica.Horat.2.Serm.satyr 4.

Massicum,massici,penult.corr. {μασσικόν} Substantiuum,dicitur ipsum vinum ex Massico proueniens. Horat.1.Carm.ode 1,
Est qui nec veteris pocula Massici,&c.
Vinum Massicum autem laudat Plinius lib.14.cap.6,Nascitur in iis Campaniæ montibus, qui Massici nominantur. Commemorat & Athenæus lib.1. cum cæteris vinis Italicis, aitque esse austerũ quidem illud, sed stomacho vtile ætate maturescebat, austeritatémque minuebat.
Obliuiosum Massicum.Horat.2.Carm.ode 7.quòd faciat obliuisci curarum.

MASSILIA {μασσαλία} secunda syllaba correpta, Galliæ Narbonensis vrbs aliquando fama rerum gestarum, abundantia opum vitiúmque & doctrinarum gloria florentissima,quæ à Cicerone lib.2.Offic. multis verbis laudatur: tum etiam in Oratione pro Flacco, Neque verò te Massilia prætereo,quæ L.Flaccum militem Quæstorémque cognosti: cuius ego disciplinam atque grauitatẽ nõ solum Græciæ,sed haud scio an cunctis gentibus anteponendam iure dicam. quæ tam procul à Græcorum omnium regionibus,disciplinis,linguísque diuisa, quũ in vltimis terris cincta Gallorũ gentibus,barbariæ fluctibus alluatur: sic optimatũ cõsilio gubernatur,vt omnes eius instituta laudare facilius possint,quàm æmulari. De huius origine Iustinus lib.43.multa. A Phocensibus Asiaticis conditam esse constat, qui rectius à Phocæa illa sua Phocænses dicerentur, teste Hermolao. Ammianus lib.15,A Phocide (inquit) Asiaticus populus,Harpali inclementiã vitans Cyri regis præfecti,Italiam nauigio petit: cuius pars in Lucania Veliã, alia condidit in Viennensi Massiliam. Quæ verba ex libro decimo noctium Atticarum Gellij mutuatus est. De vrbis huius veteribus institutis multa lib.2.Valerius. Inclytam fuisse clarissimo gymnasio in Agricolæ vita Tacitus testatur. Lege Strabonem libro 4. Massilia vulgò hodie *Marseille*. Lucan.lib 3.
Mores Massilienses Plaut.Casin. tanquam optimos & probatissimos dixit. Hæc vini optimi ferax fuit: vnde Martial.libro 13, Fumea Massiliæ ponere vina potes. A Massilia fiunt

Massiliensis {μασσαλιώτης} Massilitanus, Massilioticus, Adiectiua. vnde Massilienses viri,Massilitana vina,& Massilioticum ostium.

MASSVRIVS,Legum interpres, Eques Romanus, tempore Tiberij Iurisconsultus non incelebris.

MASSYLA,penult.prod. {μασσύλα} (inquit Seruius) mediterranea est pars Mauritaniæ,vnde haud longè sunt horti Hesperidum, & mons Atlas.Virgil.4.Æneidos,
Hinc mihi Massylæ gentis monstrata sacerdos,&c.

Massyli {μασσύλοι} eius regionis populi, de quibus Virgil.4. Æneidos, Massylíque ruunt equites,&c. Hæc gens neque ephippiis vtitur,nec frænis,sed sola virga contenta est,qua agitet equos & moderetur.

Massylus,penult.prod. Adiectiuum {μασσυλός} vt Arua Massyla. Silius libro 17.
Oppida Massyla.Claud.4.Paneg.
Robora.Stat.3.Sylu.3.

Massylius,secunda producta,Adiectiuum {μασσύλιος} Idem. Lucan. libro 4,
Et gens quæ nudo residens Massylia dorso
Ora leui flectit frænorum nescia virga.

Massylæus, Aliud adiectiuum {μασσυλαῖος} Martial.lib.9,Et Massylæũ virga gubernat equum.

MASTAVRA {μάσταυρα} Lydiæ ciuitas: ita dicta,quòd in ea Rheæ,Bacchi nutrici (quæ Mà Lydis appellatur) taurus soleat immolari. Huius incolæ dicti sunt Mastaurenses,& Mastauritæ Stephano, quorum meminit Plin.lib 5.cap 29.

Mastax,mastacis {μάσταξ} Locustarum genus, quæ rodunt sata, quas quidam bruchos appellant,& attacos,vti est apud Nicandrum. Alij tamen sunt qui vniuersim locustas dici mastacas velint,idque in Ambracia in primis. Author Cæl.lib.3 cap.25.

Mastiche,mastiches,pen.corr.fœm.gen. {μαστίχη} vel vt alij Mastice, sine h, aspiratione: Lacryma est quam lentiscus arbor gummi modo sudat. Plin.lib.12.cap.17, Sed mastiche quoque gemina est: quoniam & in Asia Græciáque reperitur herba radice folia emittens. Et paulo pòst, Laudatissima autem Chia, candida, cuius pretium in libras x x,nigræ verò x i i. Chia è lentisco traditur gigni gummi modo.

Mastigia.Vide MASTIX.

Mastix,mastigis,pen.prod.mascul.gen. {μάστιξ} Flagellum, scutica. A verbo Græco μαστίζω, siue μαστίζω flagello. Vnde Homeromastix dictus est Zoilus ille qui contra Iliadem & Odysseam Homeri scripsit.

Mastigophorus,mastigophori,pen.corr. {μαστιγοφόρος} Qui agonothetas in sacris certaminibus comitabatur. Mastigophori,Id est flagelliferi,erant lictores agonothetarum, ad submouendam turbam,& cohibendas seditiones. Ex Budæo.

Mastigia,mastigiæ,secunda producta, m.gener. {μαστιγίας} Verbero, siue qui verberibus dignus est. Plaut.Amphit.14,
Ita ego te certò cruce & cruciatu mactabo.exi foras
Mastigia. Cœlius libro 25. capite 14, Qui mancipia cædunt, stigmatiæ dicuntur, & stigones: sicuti qui cæduntur,mastigiæ. Flagella ipsa nuncupantur nunc mastiges, nunc hystrichides, aut rhyteres. Hæc ille.

Mastigeus,mastigei {μαστιγεύς} Idem. Apud Plautum in Trinummo,13, legitur, Aggrediundus est hic homo mastichæus: legendum mastigeus,quũ mastigis in genitiuo faciat mastix: & mastiche, mastiches aliud significet.

Mastos, herba Plin.lib.26.cap.15.non procul à fine, Quæ verò mastos vocatur,inquit,indita,pilos mammarum è partu nascentium aufert, & tineas in facie,aliáque cutis vitia emendat.

Mastruca,mastrucæ,pen.prod. {μαστρύκα} Vestis scortea, pessimè & grauissimè olens, qua Sardi vtuntur. Cic pro Scauro,Quem purpura regalis non commouit, eum Sardorũ mastruca mutauit. Sed & barbari Septentrionales qui pelliti erant,illa vtebantur. Prudentius,
-mastrucis proceres vestire togatos. Ex Turneb. Mastrucas appellare possumus luparias hybernas, quibus apud nos nobilitas induitur.

Mastrucatus,pen prod.Adiect. {μαστρυκωτός} Qui mastruca vtitur.Plautus,Mastrucatus & plenus puluere. Cic.de Prouinc. Consul.Res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis à Proprætore vna cohorte auxiliaria gesta.

Masturbator,masturbatoris,Qui thalassionẽ indicit manibus libidinosis,sitque sine fœmina maritus. Vtitur Martialis.

Mastus,masti,m.g. {μαστός} Latinè mãma dicitur: & propriè animaliũ est. Hinc Tubuli mammati seu mammæ in balneis & fontibus intelliguntur:quas Vitruuius lib.7,mastos Græca voce nominauit. Athenis,inquit, ex huiusmodi locis & fontibus masti vsque ad portũ Piræeum ducti sunt salientes. Eas Varro libro de Re rustica, papillas conuertit.

Mataris,Genus teli. Liuius Decad.1.lib.7, Consul læuo humero matari propè traiecto cesserat parumper ex acie.

MATAVRVS {μάταυρος} Siciliæ oppidum, Loctorum opus: cuius incolæ dicuntur Mataurini. Steph.

Mataxa,mataxæ,videtur esse restis seu funiculi species. Isidorus Etymolog.libro 19.cap 4.cui titulus est,De funibus: Catapirates, linea cum massa plumbea, qua maris altitudo tentatur. Lucilius, Hanc catapiratem puer eodem deferet vnctum, Plumbi pauxillum rodus, linique mataxam. Descriptio est bolidis, Id est instrumenti quo maris altitudo tentatur. Idem libro eodem cap.29 cui titulus,De instrumentis vestium: Mataxa,quasi metaxa,à circuitu scilicet filorũ. nam meta circuitus dicitur, vel quòd transferatur. Sed hic ea videtur significari,quam Aquitãm madaissam,Itali *matassam* vocant,quam *scilicet* fœminæ vertendo rhombo machinula perficiunt. Vitruuius pro funiculo vsurpauit lib.7.cap.3, Sin autem, ait, arundinis Græcæ copia non erit,de paludibus tenues colligantur,& mataxæ & tomicæ ad iustam longitudinem vna crassitudine alligationibus temperẽtur, dum ne plus inter duos nodos alligationibus binos pedes distent. Quem locum Cælius Rhodiginus lib.16.cap.11. sub finem videtur nõ intellexisse.cuius hæc sunt verba: Sericum Græci metaxam vocant. Vitruuius tamen lib.7, De paludibus,inquit, Tenues colligantur metaxæ. Atqui non hoc dicit Vitruuius, sed tenues arundines palustres tum adhibendas esse, quum Græcæ non suppeditabunt: mataxas verò,tomicásque temperandas, ac ad asseres religandas. μέταξα Græcis dicitur sericum sed nihil ad Vitruuium.

Matella,Matellio,Vide MATVLA.

Mateola,mateolæ,pen. corr. Genus est sarculi. Cato de Re rustica, cap.46, Quum taleam demittes, pede taleam opprimito: si parum descendet,malleolo, aut mateola adigito. Turnebus mateola legendum putat,aut saltem pro fuste mateolam interpretandum.

Mater,matris,fœm gen. {μήτηρ} nomen notum. Cic.pro A.Cluentio, Sassia mater huius Habiti (mater enim à me nominis causa, tametsi in hunc hostili odio, & crudelitate est) mater inquam appellabitur: neque vnquam illa ita de suo scelere & immanitate audiet,vt naturæ nomen amittat.
Ad matrem,Vide AD.
Felicissima matrum.Ouid 6.Metamorph.
Turba matrum.Virgil.7.Æneid.
Mater crudelis.Virgil.8.ecloga,
-crudelis tu quoque mater.
Orbæ, Vide ORBVS.
Orbata.Lucret.lib.2.
Carentes matre priuigni.Horat.3.Carm.ode 24.
Natus humana,Vide NASCOR.
¶Mater,inquit Nonius,quæ quoduis animal partu edit.Virgil.lib. 4.Georgicorum,Mater Cirene mater.
Fœta mater.Stat.9.Thebaid. vaccam intelligit.
Excretos prohibent à matribus hœdos.Virgil.3.Georg.
Mater mellis apis.Varr.2.de Re rust.cap.5, Denique ex hoc putrefacto nasci dulcissimas apes mellis matres.

¶Mater, Diuinitatis nomen plerúque est, vt Lua mater, mater Matuta. ¶Est & dignitatis: vt, Castæ ducebant sacra per vrbem, Pilentis matres in mollibus. Significari enim puto senatorias, nobiles, patricias mulieres quæ sacerdotes erant. Et apud Lucretium,
Nanque ibi concessum caueai subter & omnem
Scenai speciem patrum matrúmque deorúmque
Inficiunt. Hic patres & matres côiunxit, & à cauea cunéisque populi separauit, orchestram significans, vnde spectabant senatores & senatorum vxores. Ex Turneb.
Mater, nutricem aliquando significat, Nonio interprete. Plautus Menæch. 2. Virgil. lib. 8. Æneid.
¶Mater, ad arbores translatum Plin. lib. 12. cap. 5. Superiores eiusdé rami in excelsum emicát, syluosa multitudine, vasto matris corpore.
Luxuries, auaritiæ mater. Cic. 2. de Orat.
Sapientia, omnium bonarum rerum mater. Cic. 1 de Leg.
Matercula, pen. corr. {μητρίδιον} Diminutiuum. Cic. pro Flacco, Nonne denique materculæ suæ festiuus filius aniculæ minimé suspiciosæ purgat se per epistolam.
Maternus, Adiect. {μητρικὸς, μητρῷος} Quod est matris. vt Maternus paternúsq; sanguis. Cic. pro Cluentio, Nomen amantius indulgentiúsq; maternum. Ouid. 3 Metam.
Auus maternus. Virg. 4. Æneidos, Materno veniens ab auo Cyllenia proles. Intelligit Atlantem auum Mercurij. Maia enim Mercurij mater, filia fuit Atlantis.
Vbera materna. Stat. 1. Thebaid.
Maternus animus. Terent. Heaut. 4. 1.
Mens. Ouid. 8. Metam.
Res maternæ atque paternæ absumptæ. Horat. 1. epist. 16.
Materfamiliâs {οἰκοδέσποινα} genitiuo matrisfamiliâs, casus genitiui est familiâs ad imitationem Græcorú, qui fœmininorum in a purum desinentium genitiuos in as mittunt. Dicimus tamen & materfamiliæ, & materfamiliarum. Est autem materfamiliâs (vt docet Gellius lib. 18. cap. 6) ea sola quæ in mariti manu mancipióque est, aut in eius, in cuius maritus manu mancipióque esset: quoniam non in matrimonium tantùm, sed in familiam quoque mariti, & in sui hęredis locum venisset. Festus, Materfamiliæ nô antè dicebatur, quàm vir eius paterfamiliæ dictus esset, nec possunt hoc nomine plures in vna familia præter vnam appellari. Vlpianus in Verború signif. l. Pronunciatú, Matremfamiliâs accipere debemus eam, quæ non inhonestè vixit. matrem enim familiâs à cæteris fœminis mores discernunt atque separant. proinde nihil intererit, nupta sit, an vidua: ingenua sit, an libertina. nam neque nuptiæ, neque natales faciunt matresfamiliarú, sed boni mores. Alia exemplaria legunt matresfamiliâs. Idem de Liberis exhibendis. l. Deinde, Quum audis matremfamiliâs, accipe notæ authoritatis fœminam.
Petulanter facimus, si matremfamiliâs, secus quàm matronarum sanctitas postulat, nominamus. Cic. pro Cælio.
Species & forma vxoris est materfamiliâs. Cic. in Topic.
Materfamiliâs pro Vxore. Liu. 4. bel. Macedon. Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragula vti, matremfamiliâs tuá purpureum amiculum habere non fines?
Iusta materfamiliâs, & Pellex, côtraria. Liu. 9. bel. Mac. Vide IVSTVS.
Materfamiliâs quoque dicitur, quæ est sui iuris & emancipata. Vlpianus in l. Post mortem D. De adopt. & eman.
Mater matuta {Λευκοθέα} Aurora dicitur, quam antiqui, teste Festo, ob bonitatem ita appellabant.
Matermatrima, pen. corr. dicitur, quæ quum mater sit, habet adhuc matrem viuentem. Festus.
Matrona, matronæ, pen. prod. {οἰκοδέσποινα, γυνὴ} dicitur (inquit Gellius lib. 18. cap. 6.) quæ in matrimonium cum viro conuénit, quoad in eo matrimonio manet, etiamsi sibi liberi nondum nati sint. Dictáque est à matris nomine, non adepto iam, sed cum spe & omine mox adipiscendo. Vnde ipsum quoque matrimoniú dicitur. Cic. 2. de Finib. Tanquam meretricem in matronarum cœtum. Ouid. 6 Fastorum, Si torus in pretio est, dicor matrona tonantis. Verba sunt Iunonis, quæ vxor est Iouis.
Matrona pudicior. Ouid in Ibin.
Partus matronarum. Cic. 3. de Natur. deor.
Sanctitas matronarum. Cic. pro Cælio.
Matronæ nomen amittere. Vlp. in l. Si. vxor. D. ad L. Iuliá de adult.
Constuprare matronas, Vide CONSTVPRO.
Matrona meretrici dispar. Horat. 1. epist. 19.
Opulentæ optimates matronæ. Cic. Treb. lib. 7. 6.
Pollens matrona. Ouid. 5. Metam.
Matronalis, & hoc matronale, pen. prod. Adiect. {γυναικεῖος} Quod matronæ est. Plin. epist. 111, Nondum annos quatuordecim impleuerat, & iam illi anilis prudentia, matronalis grauitas erat. Sic apud. Liu. 4. bel. Maced. Matronale decus. Et apud Colum. lib. 12. in Procemio, Matronalis labor.
Matronales genæ. Ouid. 2. Fast. De Lucretia.
Matralia {μητρῷαλια} festa erant matronarum, à quibus excludebantur famulæ. Vide Ouidium lib. 6. Fastorum,
Ite bonæ matres, vestrum matralia festum,
Flauáque Thebanæ reddite liba deæ. Celebrátur III. Non. Iunij.
Matrimoniú, matrimonij {συνοικέσιον, συζυγία} Maris & fœminæ côiugatio. Cic. 5. Verr. Vectius tuus affinis, cuius sororé habes in matrimonio.
Cupitor matrimonij. Tacit. lib. 12, Neque tamen repertus est, nisi vnus talis matrimonij cupitor.
Dignitas. Cic. pro Cluentio,
Ius matrimonij castum & legitimum. Cic. pro Cluent.
Iustum Quintil. lib. 5. cap. 11.
Stabile & certum. Cic. 2. Philipp.
Violata. Quintil. lib. 5. cap. 11.
¶Abire ex matrimonio, Vide ABEO.
Accipere aliquem in matrimonium. Tacit. lib. 12.
Amare in matrimonium, Vide AMO.

Collocare aliquem in matrimonium. Cic. 1. de Diuin.
Coniungere secum aliquam matrimonio. Curtius lib. 6, Tunc Cebnus, quanquam Philotæ sororem matrimonio secum coniunxerat, tamen acrius quàm quisquam, in Philotam inuectus est.
Dare in matrimonium. Cæs. 1. de bel. Gal.
Ducere in matrimonium aliquam. Cic pro Cluent.
Exturbare aliquam matrimonio alicuius. Tacit. lib. 11, In C. Silium iuuentutis Romanæ pulcherrimum ita exarserat, vt Iuliam Syllanam nobilem fœminam matrimonio eius exturbaret. De Messalinæ adulterio cum C. Silio loquitur.
Habere aliquam in matrimonio. Cic. 5. Verr.
Iungere secum aliquam matrimonio. Curtius lib. 5.
Locare aliquam in stabili & certo matrimonio. Cic. 2. Philip.
Recipere aliquam in matrimonium. Iustinus libro 1, de Dario, Cyri regis filiam in matrimonio recepit. Id est accepit.
Tenere aliquam matrimonio. Tacit lib. 15.
Tradere filiá in matrimoniú mediocri viro. Iustin. li 1. De Astyage.
Matertera, materteræ, pen. corr. {μητραδελφὴ} Matris soror, quasi mater altera, inquit Festus. Plaut. Curc. 14,
Pater istum meus gestauit. P L. at pol mea matertera. Cic. 2. de Orat.
Matrimonialis, & hoc matrimoniale. Firmicus lib. 7. cap. 17, Aut sine tabulis matrimonialibus coibunt.
Matruelis, huius matruelis, pęn. prod. {ἀνεψιὸς} Ex matris fratre natus. In l. prima, Ad Legem Pompeiam de Parricidiis.
Matresco, matrescis {μητρίζω} matréscere. Matri similem fieri. Pacuuius Duloreste, Vtinam nunc matrescam ingenio, vt meum patrem vlcisci queam. Nonius.
Matrimus, matrimi, pen. corr. Cuius mater adhuc viuit, vt ait Festus. Cic. de Arusp resp. An si ludus constitit, aut tibicen repentè côticuit, aut puer ille patrimus & matrimus si terram non tenuit, &c. Liu. 7. bel. Maced. Decem ingenui, decem virgines, patrimi omnes, matrimíque ad id sacrificium adhibiti.
Matrix, matricis, pen. prod. f. g. Fœmina quæ fœtus gratia tenetur. Colum. Sint ergo matrices robusti corporis, quadratę, pectorosę, magnis capitibus. Varr. 2. de Re rust. cap 5, Habeo tauros totidem quot Atticus, ad matrices septuagintaduas, vnum anniculum, alterú bimum.
Matrix arbor. Suet. in August. cap. 94. Matricem arboré dicit, ex qua stolones succreuerunt. Matricem autem arboris appellat Theophrastus, quod in medio ligni vel caudicis, tertium é caule continetur, quæ à nonnullis cor, ab aliis medulla dicitur.
Matricem {μήτραν} medici accipiunt pro vtriculo qui in fœminis iunctus est vesicæ, & ad progenerandum aptus est. Plin. lib. 17. cap. 10, Matricem autem & stomachum exercita in vino, sanat.
Matricida matricidæ, pen. prod. {μητροκτόνος} Qui matrem occidit. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 2, Quem scribis certissimum matricidam.
Matricidium {μητροκτονία} Actus ipse. Cic. 1. de Inuent. Orestes sic accusetur matricidij, &c.
Matera, materæ, Iaculum lingua Gallorum, vt scribit Strabo, ἐκ μηρίδος ... Hoc verbo vsus est Cæsar in commentariis, lib. 1. vt legit Turnebus. Cæterùm videri potest nomen Gallicú, quo sagittá capitatam hodie appellamus matellatam, Vn matras, per diminutionem inde ortum. Alij legunt Mazaras. Vide suo loco.
MATERÆ, Materarum, Dea. Cæl. lib. 21 cap. 6, Hinc lectú est, inquit, esse in Sicilia vrbem, cui nomen Ægion, antiquissimá quidé & dearú religione celeberrimam, quæ Materæ nuncupentur, quarum simulacris tum Meriones, tum Vlysses hastas affixerint, inscriptis etiamnum dicantium nominibus.
Materia, materiæ {ὕλη, ὑπόθεσις} vel Materies, materiei, f. g. Est qua aliquid fit, vt Materia libri, membrana & atramentum. Quintil. lib. 7. cap. 1, Opera extruentibus satis non est saxa & materiam, & cætera ædificanti congerere vtilia, nisi disponendis eis collocandísque artificium manus exhibeatur.
Rudis materia, Id est primum chaos. Lucan. lib. 2.
Decoquunt anni materiam, Vide DECOQVO.
Materies non suppetit. Plaut Epid. 2.
Materia libri, siue etiam materies: (nam vtrunque rectè dixeris) hypothesis ipsa, & argumentú quod vocant. Horat. de Arte, Sumite materiá vestris, qui scribitis, æquá Viribus. Cic. 3. de Orat. Quádoquidé in ea versatur orator, atque ea est ei subiecta materies, omnia, &c.
Nitor materiæ. Quintil lib. 3. cap 8.
¶Abundantior, atque vltrà quam oportebat fusa materia. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Compositæ materiæ ad ostentationem. Quintil. lib 3. cap. 7.
Deliberatiuæ. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Felix materia in carmina. Ouid. 1. Amor. eleg 3.
Vberior materia. Quintil. lib 3. cap. 11.
Ingens ad dicendum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Iocosa Ouid. 1. de Remed. amor.
Luculenta, Vide LVCVLENTVS.
Mortales. Tacit. lib. 12.
Multiplex, variáque. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Performata, Vide PERFORMO.
Plurima ad fingendum, credendúmque. Tacit. lib. 17.
¶Aperiens se latius. Quintil in Procem. lib. 1.
Crescit mihi materies scribendi, Vide CRESCO.
Destinata ad scribendum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Detrahere materiem sceleri. Tacit. lib. 12.
Dicere materias fictas. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Dictare materias quas imitetur puer. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Dare materiam exordio. Quintil. lib. 4 cap. 1.
Præformatam materiam dare secundum cuiusque vires. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Dare alicui respondendi materiam. Quintil. lib. 6 cap. 3.
Duplicat materiam. Quintil. lib. 2. cap. 4. De comparationis exercitatione.
Fingere materias veritati quàm simillimas. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Expatientur,& gaudeant materia.Quintil.lib.2.cap.10.
Habere materiam Cic.in Sallust.
Nancisci. Cic.Fam.3.
Materies opus est, Vide OPVS.
Præbuit iuueni materiem adipiscendi fauoris.Tacitus.
Vita materiem præbet malis.Ouid.4.de Ponto,eleg.16.
Præbere materiam suo damno Ouid 2.Metam.
Materia campúsq; tuis laudibus prosternitur,Vide PROSTERNO.
Amori materiam quærere.Ouid.1.de Arte.
Relinquere materiem Drusi fratris gloriæ.Tacit.lib.2.
Scribere de integro materiam retractatam.Quintil.lib.2.cap.4.
Sere materiam.Cic pro domo
Suggerere.Quintil.lib.5.cap.7.
Opus superat.Ouid.2.Metam.
Trahere materiam à re aliqua.Quintil.lib 4 cap.1.
Superans materia.Celsus lib.3 cap.4,Minui ergo tátúm materiã superantem oportet,quæ naturaliter digeritur,vbi nihil noui accedit.
¶Materia benefaciendi.Plinius iun. in Paneg. Delibasse quædam, seu potius demonstrasse contentus, largam,ac propè intactam benefaciendi materiam filio reseruauit.
Mali materia.Horat 3.Carm ode 24.
Ea vetustissima mi'itaribus odiis materies.Tacit lib.1.
¶Materiæ etiam appellatione,ligna omnia cõprehenduntur:quòd Græci ὕλην & syluam & materiem vocent Liuius,Multam materiam ceciderat miles. Cato de Re rust.cap.17,Robur, materies item pro ridica,vbi solstitium fuerit ad brumam,semper tempestiua est.Cætera materies quę semen habet,quum maturum semen habet,tum tempestiua est. Cic.pro Milone,Repente lyntribus in eam insulã materiam,calcem,cæmenta atque arma conuexit.
Incorrupta contra omnia vitia materia,Vide INCORRVPTVS.
Surda materia,Vide SVRDVS.
Materiem pro ligno quod est inter corticem accipit Colum. lib.5. cap.11, dicens, Cuneum ferreum vel osseum inter corticem & materiem considerate dimittito,ne lædas,aut rumpas corticem.
¶Materia interdũ differt à ligno.Vlpian in l.arboribus. in princip. D.de vsufruct. Arboribus euersis, vel vi ventorum deiectis, vsque ad vsum suum & villæ posse vsufructuarium ferre,Labeo ait:nec materia eum pro ligno vsurum,si habet vnde vtatur ligno.Idem in l.ligni. D.de legat.3,Ligni appellatio nomen generale est:sed sic separatur,vt sit aliud materia,aliud lignũ.Materia est, quæ ad ædificandũ fulciendúmve necessaria est. Lignum,quicquid cõburendi causa paratũ est.
¶Materia, Palmes qui de nouello nascitur, & in tenero alligatus dependet.Colum.lib.5.cap.6.
¶Materies,de equis etiam dicitur. Colum. lib.6. cap.27,Equinum pecus tripartitò diuiditur: est enim generosa materies,quæ circo sacrísque certaminibus equos præbet.
Materiarius, materiarij { ὑλουργός } Faber lignarius, vel qui materiam præstat.Plaut.Milite,11,
Adsunt fabri,architectíque,eam quidem ad rem haud imperiti.
A.Si non nos materiarius remoratur,quod quidem opus est,
Noui indolem nostri ingenij,citò erit parata nauis.
Materiarius, Adiect. {ὑλουργικός} vt Materiarius faber,Lignarius,vel potius tignarius:& Materiaria fabrica,Lignaria.Plin.lib.7.cap.56.
Materiaria incrustatio,est quod vulgò *lambrissum* vocant.Bud.
Materiari { ὑλίζεσθαι } ea forma dictum qua Lignari : idémque significat, teste Sipontino.Cæsar 7.bel. Gallici,Erat eo tempore & materiari & frumentari,& tantas munitiones fieri necesse.
Materiatus,pen.prod.Adiect.{ ὑλώδης } Cic 3.Offic.Malè materiatæ ædes,Id est compositæ ex mala materie,vt ex lignis nõ cæsis tẽpestiuè.
Materiatio,& materiatura,pen.prod. { ὕλωσις } apud Vitruuium legitur lib.4. cap.2, In ædificiis omnibus insuper collocatur materiatio variis vocabulis nominata. Paulo pòst,E quibus rebus, & à materiatura fabrili in lapideis & marmoreis ædiũ sacrarũ ædificationib.&c.
Materis,huius materis,f.g. Teli genus post lanceam longius. Sisenna historiarum lib.3,Gallia materibus, Sucui lanceis configunt. Idem lib.4,Alij materibus aut lanceis medium perturbant agmen.Nonius in capite,De genere armorum.
Maternus,Matertera,Vide MATER.
Mathesis,huius mathesis,pen.prod.f g.vel Mathema, pen. prod.mathematis,pen corr. { μάθησις,μάθημα,μαθηματική } Latinè disciplina dicitur.Ad disciplinã spectant geometria,musica,arithmetica,astrologia.Et hæ mathematicæ scientiæ , disciplinæ dicũtur,eòq; discantur planè,& per demonstrationem quandã percipiantur. Aliàs Mathematici vocantur genethliaci,astrologíque,& qui Chaldæi vocantur. Cic.1.de Orat.Quis ignorat,ij,qui mathematici vocantur, quanta in obscuritate rerum,& quàm recõdita in arte, & multiplici, subtilíq; versentur? Gell lib.1.cap 9,de ordine disciplinæ Pythagoricæ,Tum verba facere,& quærere,quæque audissent,scribere,& quę ipsi opinarentur,exponere potestas erat: ij dicebãntur in eo tempore μαθηματικοὶ,scilicet ab iis artibus quas iam discere atque meditari inceperant:quoniam geometriam,& gnomonicam,musicam,cæterásque itẽ disciplinas altiores,μαθήματα veteres Græci appellabant. vulgus autem quos gentilitio vocabulo Chaldæos dicere oportet, mathematicos dicit.
Nota mathematicis genesis tua Iuuen.saty.14.
Mathios,Herba,quam quũ serpentes comederunt,senium deponunt ætatis.Hæc Lactant in lib.4.Thebaid.
MATHO,Apher quidam,qui supplicium formidans , quòd multa seditiosè fecisset , primo Punico bello finito, sic in Carthaginenses inuectus est , vt qui aliter consulturus surgeret, non expectato orationis principio , coniectis lapidibus eum interficerent: quo pacto multi non solùm duces, verumetiam priuati homines sunt cæsi. Meminit huius historiæ Cælius lib.19 cap.2.
MATINVS,pen.prod. {Ματῖνος} Mons est Calabriæ, authore Porphyrio.Lucan.lib.9, -& calidi lucent Buxeta Matini.
Matinus,Adiect. { Ματῖνος } vt Apis Matina.Horat.4. Carm.ode 2.
Cacumina Matina.Horat.Epod.16.
Matiolichus { ματιόλιχος } vt Cælio videtur,qui parum comedit,aut qui in minimis astutum se præstat.Quanquam & Matiolichus dici valet,qui ex mensuris lucrum venatur.Nam est mẽsuræ genus mation. & λείχω lambo Hincque forsan Eusebio cuidam apud Marcellinum Matiocobæ factum cognomentum. Vide lect. Antiq lib 16.cap.21.
Matralia,Vide MATER.
MATREAS {Ματρέας} Alexandrinus quidam,qui Romanis Græcísque admirationi fuit,quòd diceret,feram à se nutriri,quæ ipsa semet voraret,vt vel nunc anxiè scrutentur multi, τὸ ματρέα θηρίον τί ἐστι, id est, quænã sit Matreæ fera. Matreæ meminit Plinius lib.16 hist. Naturalis,huius an alterius haud statuo nunc , Marens(inquit) Varro author est,vitem fuisse Smyrnæ apud Matreã inferã.Huius multæ sunt ambiguitates,quibus ludebat,vt refert Cælius Rhodig lib.11.cap.13.
Matricaria,Vide AMARACVS & PARTHENIVM.
Matresco,Vide MATER.
Matricida.Matrimus,Matrimonium,Matrix,Vide MATER.
Matrona,Matronalis,Vide MATER.
MATRONA,pen.corr. { Ματρόνα } fluuius Galliæ , ortus in finibus Lingonum,& Celtas à Belgis separans. cuius multa describuntur apud Cæsarem Vulgò *Marne*. Ausonius in Mosella.
MATROVM { Ματρῷον } apud Smyrnam celebrat Strabo lib.14. Interpres eo nomine matronarum accipit locum. Cælius Matris deûm templum dici mauult. Scribit Plutarchus,Lycurgum rhetorem vbi iam è vita demigrandum aduertit, in matroum ac buleuterium ferri se iussisse , vt eorum quæ in republica gessisset, pœnas daret, siquid foret delictum. ¶Matroum etiã pro loco Athenis accepit Libanius, vbi cõcionaretur Demosthenes.Vide Cæl.lib.9.cap.7.& lib.18.cap.17.
Matta,mattæ {ψίαθος,φορμός} Storia vel teges in quibus stuppa,vel fœnum,vel lanæ rudiores,aut aliud aliquid simile infertum est:fiuntque interdum è canabe,aut scirpo.Ouid.6.Fastorum,
At dominus,discedite,ait.plaustróque morantes
Sustulit,in plaustro scirpea matta fuit.
Mattea,Vide MATTYA.
Mattiaca pila , Saponis erat quoddam vile genus , quo ad ruffandos crines mulieres vtebantur.Martial.lib.14.in apophoretis,
Si mutare paras longæuos cana capillos:
Accipe mattiacas(quo,tibi calua?)pilas. Dictæ sunt autem Mattiacæ pilæ,à Mattiaco Germaniæ oppido,de quo Plin.lib 31.cap.2.
Mattici { ματτικοί } cognominantur homines malarum magnarum , at oribus latè patentibus.Festus.
Mattya,Mattyæ { ματτύη } primæ declinationis , vt ait Georgius Merula , dicitur quodcunque pretiosum edulium. At Calderinus dicit Mattea cum e secunda vocali, neutrum plurale, condimentum esse carnium vnctum.vnde Matteolicus,id est Gulosus. Cælius verò lib. 9 cap.12.Mazam,inquit, putant ex farina , oleo,& aqua confici solitam.Suidas etiam ex lacte: vnde mox paulo nata & Matt , a est.dictáque eo nomine pretiosa omnia edulia. vt scribit Athenæus. Hinc illud Martialis lib.13,sunt qui ita legant,
Inter aues turdus,siquis me iudice certet,
Inter quadrupedes mattya prima lepus. Turnebus legit mattya. Verba autem Athenæi quæ à Cælio allegata sunt,lib.14.leguntur,vbi & inuectum à Thessalis hoc esse inquit. Cæterùm lib.4.inter ἐπαίκλια seu τραγήματα numerat , & significatione idem esse inquit. Sunt aut ἐπαίκλια quæ post cœnam apponi solent : Latini bellaria vocant,& secundas mensas.nonnunquã etiam peregrina voce,tragemata. Suet. in Caligula , cap. 38, videtur mactеas appellasse, nisi fortè mendosus sit locus. Vide Erasmum in adagio ματτυάζειν.
Matula, matulæ,pen corr. { ἀμίς } Vas aquarium , siue ad aquam reddendam.Plaut.Mostell.6,
Iam hercle ego vos pro matula habebo,nisi matulam datis.
Matulã pro meticuloso vanóq; accipere videtur Plaut.in Persa,3,
nunquam ego te tam esse matulam credidi: Quid metuis?
Matella,matellæ,f.g. { ἀμίδιον } Diminutiuum à matula , Est aquarium vas,inquit Nonius.Varro Endymionibus, Diuitum aphocaschias ad communem reuocat matellam.
Matella, Vas in quod vrinã reddimus.Martial.lib.10,in Calliodorũ,
Dispeream,si tu Pyladi præstare matellam Dignus es.
Matellio,matellionis, m. g. { ἀμίδιον } Diminutiuum à matula, inquit Festus:& Varro de Lingua Lat.lib. 4, Matellio,à matula dictus, & dictus posteaquam longius à figura matulæ discessit. Idem de vitis Patrum,Postulatet truelleum,matellionem,peluim. Cic.in Parad. Si L. Mummius aliquem istorum videret matellionem Corinthium cupidissimè tractantem,&c.
Maturus,pen prod. Adiect. { ὡραῖος,ὥριμος,πέπων,πέπειρος,ἀκμαῖος } Propriè de frugibus dicitur,quod neque crudum,neque mite, neque caducum,neque nimium coctum,sed in tẽpore tẽperatum prouenit : vt Poma matura. Cic. de Senect. Et quasi poma ex arboribus , si cruda sunt,vi auelluntur:si matura & cocta,decidunt,&c.
Ætas matura Vlpian.in l.Cum filiofamiliâs,in fine,D.de legat.3.
Arbuta fiunt matura.Lucret.lib.5.
Albescit messis maturis aristis.Ouid.5.Fast.
Fœtus maturos edere.Ouid.de Nuce.
Fruges.Virg eclog.3.
Vuæ maturæ vinitor.Virgil.10.eclog.
¶Maturus æui,per translationem,pro Sene quandoque accipitur. Virg 5.Æneidos, -æui maturus Acestes.
Animi maturus.Virg.9.Æneidos,
Hic annis grauis,atque animi maturus Alethes.
Animo maturus & æuo.Ouid.8.Metam.
Annis maturus Tacit.lib.1.
Militiæ maturus. Liuius lib.2. Decad.5,Cuius magna pars matura militiæ esset.
Hic sponsæ maturus,illa marito.Stat.3 Sylu.1.
Ad arma maturus.Sil.lib.16.
Maturus cibo.Plin.lib.11.cap.27.

¶Consilium

¶Consilium maturum. Claud. de bell. Get.
Dies. Lucret. lib. 4. Id est tempus maturum, & idoneum.
Facultas maturior dicendi Cicero 1. de Orat. Non despero fore aliquem aliquãdo qui & studio acriore, quàm nos sumus, atque fuimus, & otio ac facultate dicendi maiore ac maturiore, & labore atque industria superiore, &c.
Viro matura filia. Virg. 7. Æneid.
Funeri maturo propior, Id est morti vicinior. Horat. 3. Carm. od. 15.
Gloria. Liu. 2. ab Vrbe.
Homo maturus & mitis. Cic. de Clar. Orat. Ipse Thucydides, si posterius fuisset, multo maturior fuisset & mitior.
Iudicium. Cic. pro Cecinna, Siquis quod spopondit, qua in re verbo se vno obligauit, id non facit, maturo iudicio, sine vlla religione iudicis condemnatur.
Libertas. Liu. 1. ab Vrbe.
Muria matura. Columel. lib. 12. cap. 6, Quũ salem per aliquot dies videbis liquescere, ex eo intelliges nondum esse muriam maturam. Itaque subinde aliũ salem tandiu ingeres, donec in sporta permaneat integer, nec minuatur: quod quũ animaduerteris, scies habere muriã maturitatem suã. Paulo pòst, Est & aliud muriæ maturæ experimentum. Nam vbi dulcem caseum demiseris in eam, si pessum ibit, scies esse adhuc crudam: si innatabit, maturam.
Onus maturum auferre vtero Ouid. 2. Fast.
Probitas maturior æuo. Stat. 2. Sylu. 1.
Partus. Horat. in Carmine secul.
Puer alicui rei faciendæ. Quintil. lib. 1. cap. 1, Nos porrò quærimus, quando iis, quæ Rhetorice præcipit, percipiendis puer maturu sesse videatur.
Reditus. Horat. 4. Carm. ode 5.
Tempus. Cic. ad Attic. lib. 15, Non recuso id quidẽ, sed & cõponendum argumentum est, & scribendi expectandum tempus maturius.
Tempus maturum vino. Celsus lib. 4. cap. 11. Hoc est vt ægroto detur vinum bibendum.
Tempore maturo adepta coniugium. Catul. in Carm. nupt.
Venter. Ouid. 11. Metam.
Matura viro virgo. Gellius lib. 12. cap. 7.
Virginitas matura toris. Stat. 1. Achill.
Maturior. Horat. 3. Carm. ode 17.
Ah te meæ si partem animæ rapit　Maturior vis.
¶Maturum, significat aliquando festinum & repentinum. Cic. 7. Verr. Vt etiam illa vox & illa imploratio, ciuis Romanus sum: quæ sæpe multis in vltimis terris opem inter Barbaros & salutem tulit, ea mortem illis acerbiorem & supplicium maturius ferret.
Maturum malum. Plaut. Pseud. 5.　Celsus lib. 1. cap. 1. Ignauia corpus hebetat, labor firmat: illa maturam senectutem, hic longam adolescentiam reddit.
Maturum papauer ad excipiendum lacrymam. Cels. lib. 5. cap. 25.
¶Maturum facere, pro Citò expedire. Gel. lib. 3. cap. 7.
Maturissimus, pen. corr. Superlatiuum {ὡριμώτατος.} Colum. lib. 4. cap. 29, Fœcundos & quàm maturissimos surculos viti detraxerit.
Maturrimus, pen. corr. Aliud superlatiuum. Tacit. lib. 11. Robur ætatis quàm maturrimum precari.
Maturitas, pen. corr. f. g. {ἀκμή, ὡραιότης, ὡρία} Tempus maturum. Cic. 2. de Nat. deor. Sol mundũ omnẽ sua luce cõpleat, ab eóq; luna illuminata grauiditates & partus afferat, maturitatésque gignendi. Maturitas frugum, Idem 1. Tuscul.
Ingenium celeriter maturitatem assecutum. Cic. 2. de Orat. Non potest in eo esse succus diuturnus, quòd nimis celeriter est maturitatem assecutum.
Festinata maturitas occidit celerius. Quint. in Procem. lib. 6.
Firma lactis maturitas. Columel. lib. 7. cap. 9.
Inchoata maturitas, Vide I N C H O O.
Maturitas animaduertendi. Cic. Dolabel. lib. 9. 14, Vt res ipsa maturitatem tibi animaduertendi omnium consensu daret.
Maturitas ætatis. Cic. ad Lepid. lib. 6. 18, Etsi abest maturitas ætatis: iã tamen personate aures eius huiusmodi vocibus nõ est inutile.
Prima dicẽdi maturitas. Cic. de Claris Orat. Quod idcirco posui, vt dicendi Latinè prima maturitas, in qua ætate extitisset, posset notari.
Maturitas orationis. Cic. de Claris Orat. Quũmque ipsa oratio iam nostra canesceret, haberétque suam quandam maturitatem, &c.
Maturitas sceleris. Cic. 1. in Catil. Nescio quo pacto omnium scelerum, ac veteris furoris & audaciæ maturitas in nostri Consulatus tempus erupit.
Maturitas senectutis. Cic. de Senect. Vt enim infirmitas est puerorũ, & ferocitas iuuenũ, & grauitas iã cõstantis ætatis: sic senectutis maturitas, naturale quiddam habet, quod suo tempore percipi debeat.
Maturitas virtutis. Cic. pro Cælio, Quæ studia in his iam ætatibus nostris cõtractiora esse debent: in adolescẽtia, tanquã in herbis, significant quæ virtutis maturitas, & quantæ fruges industriæ sint futuræ.
Nondũ est maturitas illud faciẽdi, Id est, Nondũ est tẽpus maturũ. Cic. ad Attic. lib. 1, Inducendi Senatusconsulti maturitas nondum est.
Assequi maturitatem, Vide A S S E Q V O R.
Capere maturitatem, Vide C A P I O.
Maturè, pen. prod. Aduerb. {ὡρίμως, ἐν καιρῷ ταχέως, ἐπιτηδείως} Tempestiuè, siue Ad tempus. Terent. Eun. 2. 1,
Fac ita vt iussi: deducantur isti. P. faciam. P H. at diligenter.
P. Fiet. P H at maturè. P. fiet.　Ibidem, 5. 4.
Quomodo adolescẽtulus meretricũ ingenia & mores posset noscere: Maturè, vt quum cognorit, perpetuò oderit. Vbi Donatus, Maturè, Citò, & ante tempus.
Maturè duo significat, & citò, & tardè. Plaut. in Curcul. 8,
Qui homo maturè quæsiuit pecuniam,
Nisi eam maturè parsit, maturè esurit.　Est enim sensus, Qui homo vix & ægre quæsiit pecuniã. Hæc Charisius lib. 2. Valla Plauti interpres exponit, seriusculè. vt sit sensus: maturè quæsiuit, Id est tardiusculè: maturè parsit, Id est custodierit maturãdo ac retinendo: maturè esurit, Id est citò vel tandem fame laborat.
Maturè facere aucupium oculis. Plaut. Milit. 13, Vidẽn' tu illã oculis maturè facere, atque aucupium auribus? Id est vt festinat audire.
Quæ si fuit sine mora, maturéq; decreta facilius, &c. Cic. 5. Philip.
Maturè mittere. Cic. ad Senatũ, lib. 15. Hoc autem tempore res sese sic habet, vt nisi exercitum tantum quantum ad maximum bellum mittere soletis, maturè in has prouincias miseritis, &c.
Redeat maturè, repetátque relicta. Horat. 1. epist. 7.
Venit ipse maturè. Cic. 3. Offic.
Maturè extollere aliquem ad summum imperium per omnes honorum gradus. Cic. 1. in Catil.
¶Maturius, Comparatiuum. Cic. 4. Acad. Quò quidẽ & maturius venimus, quòd erat constitutum, &c.
Maturissimè, pen. corr. {ὡριμώτατα} Superlatiuum: cui Tardissimè opponitur. Dicitur etiam Maturrimè, per contractionem, quemadmodum Celerrimè. Cic. pro Cecinna, Nam vt quæque res est turpissima, sic maximè & maturissimè iudicanda est: at ea in qua existimationis periculum est, tardissimè iudicatur. Cæsar 1. bel. Gall. Quibus rebus quàm maturrimè occurrendum putabat.
Maturo, maturas, pen. prod. {πεπαίνω, πέσσω} maturare, Accelerare, ita vt adhibeatur industriæ celeritas, & diligentiæ tarditas: ex quibus duobus contrariis fit maturitas, vt neque aliquid citius, neque serius fiat. Terent. Heaut. 3. 1,
Quod sensisti illos me incipere fallere,
Id vt maturent facere.　Sallustius, Antonius Catilinam cum exercitu persequi maturet.
Maturare aliquid sole. Plin. lib. 15. c. 7, Alij foliorũ mollissima deco quunt in oleo, & exprimũt: alij deiecta ea in oleũ prius, sole maturãt.
Maturare oliuas muria. Pallad. in Nouẽbri, cap. 22, Electas oliuas muria maturabis, *Tu feras mouris en saulmure.* Quidã legunt macerabis, sed inepté. Sic enim loquitur Colum. lib. 12. cap. 47, Quũ muria dura Pausea alba maturuerit, omne ius defundatur. muria dura, duo sunt ablatiui.
Maturare oua. Plin. lib. 9. cap. 57.
Maturare pomum. Plin. lib. 16. cap. 25, Floret prima omnium amygdala mense Ianuario, Martio verò pomum maturat.
Dicimus (vt ex præcedentibus, & sequẽtibus exemplis est manifestum) Maturare, absolutè: & Maturare rem aliquam. Cic. ad Brut. 10, Quod vt faceres, idque maturares, magnopere desyderabat Resp.
Annus in apricis maturat collibus vuas. Tibull. lib. 1. eleg. 4.
¶Maturat arbor. Plin. lib. 16. cap. 25, Serotino quædam germinatu florent, maturántque celeriter, sicuti morus.
Maturare & properare. Virgil. 1. Georg.
Maturare cœpta, Maturè absoluere. Liu. 4. bel. Pun.
Fugam maturare. Virgil. 1. Æneid. Id est festinatè discedere atque properare, vt dicere solebant, Maturat ab vrbe proficisci. Veteres tamen Grammatici aliter, quod Turnebo non probatur.
Maturare alicui mortem. Cic. pro Cluent. Huic mortem maturabat inimicus, quòd illi vnum in malis perfugium erat calamitatis.
Maturare mortem. Cels. lib. 7. cap. 26, In vesica verò non tutò vel hi conquiruntur vel attrahuntur: quoniam vbi illam conuulnerarũt, ex distentione neruorum mortem maturant.
Maturare proficisci, & Maturare facere funus. Liu. 2. ab Vrbe.
Maturatum est ab eo. Liu. 2. ab Vrbe.
¶Maturare, Perficere. Quintil. in epist. ad Triphonem, Nam ipse eos nõdum opinabar satis maturauisse: Quidam legunt Maturuisse: idque rectius, nempe à verbo Maturesco.
Maturatus, pen. prod. Particip. {πεπανθείς, πεπαινόμενος} Maturũ factũ. Cic. de Senect. Primò est peracerba gustatu: deinde maturata dulcescit.
Maturatum negotium, Acceleratum, aut perfectum. Et apud Plinium, Maturata concoctio, Perfecta.
¶Maturato, ablatiuus iunctus cum hac dictione opus: vt, Maturato est opus　hoc est celeritate & maturitate. Liu. 4. bel. Pun. Idem 1. ab Vrbe, Vt cum singulis fidelibus amicis veniant: ita facto, maturato opus esse, rem atrocem incidisse.
Maturatè, pen. prod. Aduerb. {ἐπισπευστικῶς} Festinanter. Liu. 2. bel. Maced. Iussis cæteris, quantum maximè possent maturatè sequi.
Maturatè properare. Plaut. Pseud. 20.
Maturatio, Verbale {πέψις.} Author ad Heren. lib. 3, Dolus consumitur in pecuniam, pollicitationes, dissimulationes, maturationes, mentiones, & cæteras res.
Maturesco, maturescis, maturui {πεπαίνομαι, ὡριμάζω} maturéscere, Maturũ fieri, A matureo deriuatur. Plin. lib. 11. cap. 11, Quũ mella cœperũt maturescere, abigunt fucos. Colum. lib. 4. Cæs. 6. bel. Gall. Ipse, quũ maturescere frumẽta inciperẽt, ad bellũ Ambiorigis profectus.
Lucus maturuit pleno anno. Ouid. 11. Metam.
Annis nubilibus maturuit puella. Ouid. 14. Metam.
Partus maturescunt septem nonnunquam, aut, vt plerunque, nouem lunæ cursibus. Cic. 2. de Nat. deor.
Libros nondum opinabar satis maturuisse. Quintil. in Epistola ad Tryphonem, Hoc est, satis castigatos & recognitos vt emitterentur, sicut virgo matura viro emittitur.
Vites maturescunt. Plin. lib. 16. cap. 25.
In semen maturescere. Plin. lib. 18. cap. 16.
Maturescens, Participium {πεπαινόμενος} Plin. lib. 21. cap. 3, Malus Assyria omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis subnascentibus.
Maturor, maturaris {πεπαίνομαι} Passiuum, eiusdem significationis cum maturesco. Plin. lib. 15. cap. 18, Contrà nouissima sub hyeme maturatur chelidonia.
Matuta, matutæ, penult. prod. {Λευκοθέα} Aurora à nostris dicitur, quæ à Græcis Λευκοθέα. Cicero 1. Tusculan. Quid Ino Cadmi filia? nónne Leucothea nominata à Græcis, Matuta habetur à nostris? Dicta est quòd matutino tempori præsit. Seruius, Ino in Matutam versa est, quæ Græcè dicitur Leucothea. Vide I N O.
Matutinus, pen. prod. Adiect. {πρωϊνός, ὄρθριος.} vt, Tempus matutinum,

pro Mane.Cic.ad Attic.lib.1.13, Itaque quum bene comple:a domus eſt tempore matutino,quum,&c.
Alites matutini.Propert.lib.1.eleg.15. Id eſt Galli.
Cliens matutinus.Martial.lib.12.epigr 69.
Dies matutini.Plin.lib.8.cap.32.ad finem.
Matutina frigora.Hor.2.Serm.ſaty.6.
Matutinæ horæ,Apud Plinium.
Matutini paſtus.Plin.lib.12.cap.17.
Pruina.Propert.lib.2.eleg.10.
Radiis iuga ſubdita matutinis.Ouid.1.Metam.
Tempora.Ouid.3.Metam.
Matutinæ vmbræ.Plin.lib.16.cap.13.
Matutinis omnibus,pro quolibet mane.Plin.lib.10.cap.43.
Matutinus,Epitheton Iani,quòd ab eo dici & anni principium du catur.Horat.2.Serm.ſaty.6.Vide & Macrob.lib.1.Saturnal.
¶Matutino,pro Mane:& ſubauditur tempore. Plin.libro 7. cap.53. Nullis euidentibus cauſis obiere,dum calciantur matutino duo Cæſares. Quintil.lib.12.cap.8, Pridie ad ſe venire litigatorem, aut eodem matutino iubent.
¶Matutinus homo.Virgil.8.Æneid. Nec minus Æneas ſe matutinus agebat.Vbi Seruius,Rem temporis,ad perſonam traſtulit.
Mauelim,Mauellem.Mauolo,Vide M A L O,mauis.
M A V M E T, ſiue Magmed, (vtroque enim modo dicitur) is qui magnam Orientis partem religione peruerſa implicuit, vti proditum eſt:morbo comitiali fuit obnoxius. Id quũ animaduertiſſet vxor, & eo nomine plurimũ indignaretur,ac rogaret ſubinde quid eſſet: Deſine(inquit)mirari, morbus abeſt: ſed quũ aduentantis numinis vim pati nequeam, mente collabor, ac ſtupent membra. Communis eſt hæc prophetarum affectio, quorum me eſſe vnum,ſcias velim. Hac fraude delinita mulier, quem odiſſe cœperat euentus atrocitate,cõmenti verſutia,vt diuinum ſuſpicere virum coacta eſt, quæ illuc denique prorupit fraus,vt illum moriens ex aſſe hæredem institueret. Quæ res potentiæ, quam mox adeptus eſt ampliſſimam, exordia præbuiſſe narratur.Cælius.
M A V O R S { ἄρης } (inquit Seruius) per epentheſim Mars dicitur: vt Nauita,pro Nauta:Induperator,pro Imperator.Ouid.3.Faſtorum, Sic ego:ſic poſita dixit mihi caſſide Mauors. Dictus eſt porrò Mauors,quòd magna verteret.Author Cic.2.de Nat.deor.
Mauors armipotens.Lucret.lib.1.
Fortiſſimus.Ouid.2.de Arte.
Furibundus Senec.Thyeſte,7.
Inclytus.Virg.12.Æneid.
Rigidus.Stat.5.Sylu.2.
Sæuus.Sil.lib.7.
Sanguineus.Virg.12.Æneid.
Mauortius,Adiectiuum { ἄρειος } vt Cuſpis Mauortia.Stat.9.Thebaid.
Ætas.Claud.de bel.Get.
Facta.Sil.lib.1.
Mœnia.Virg.1.Æneid.
Terra.Virg 3.Æneid.
M A V R I T A N I A { μαυρουσία,μαυρητανία } Africæ regio extrema, verſus Gaditanum fretum, & Occidentalem Oceanum. In ea Antheus gigas regnaſſe dicitur,ab Hercule victus Eſt autem duplex, Cæſarienſis à Cæſarea,&Tingitana à ciuitate Tingi.Dictáque eſt Mauritania, à μαυρὸν,quod eſt nigrũ:quòd nigros habeat colonos. Gignit ſimias, dracones,ſtruthiones,& elephantes.
Rex Mauritaniæ.Cic.pro Sylla.
Mauri { μαῦροι, μαυρούσιοι } Populi qui Mauritaniam regionem incolunt. Eos fuiſſe Indos, & Hercule duce cum innumera aliarum gentium multitudine, in hæc loca perueniſſe multi crediderunt, vt Strabo lib.vlt.ſcribit.Salluſt.certe in Iugurthino, Mauros & Numidas, reliquóſque qui maritimam Africam cultiorem reddiderunt, Medos,Armenios, Perſas, & Phœnices fuiſſe indicat. Hi Romanis, bellis Punicis, maximè autem rebus contra Iugurtham geſtis innotuerunt.Vide Strabonem libro vltimo.
Incocti corpora Mauri.Sil.lib.17.
Leues.Claud.6.Paneg.
Occidui.Lucan.lib.3.
Terrificus nigris prorumpit Maurus in armis.Sil.lib.7.
Maurus,Adiectiuum { μαῦρος } pro Mauritanus,ſiue Mauritanicus. vt Mauri iaculi.Hor.1.Carm.ode 22.
Vnda Maura.Horat.2.Carm.ode 6, -vbi Maura ſemper Æſtuat vnda. Id eſt Mauritanica.
Maurice,Aduerbium à Mauro.Gell.lib.2.cap.25.
Maurufius,Adiect. {μαυρούσιος} Idem:vt Arundo Maurufia.Silius lib.10, At multa thorax perfoſſus cuſpide:& hærens Loricæ interdum Maurufia pendet arundo. Id eſt Mauricum telum ab hoſte Mauro immiſſum.
Præda Maurufia.Silius lib.16.
Tellus Maurufia.Claud.3.Paneg.
Maurufiacus,Adiectiuũ,Idem quod Maurufius.Martial.lib.12.epig.67, Gemmantes prima fulgent teſtudine lecti Et Maurufiaci pondera rara citri.
M A V S O L V S,pen.prod. { μαυσωλὸς } dictio triſyllaba fuit, inquit Gellius,vt Marcus Cicero ait,rex terræ Cariæ: vt quidam Græcarum hiſtoriarum ſcriptores dicunt,prouinciæ Græcæ Præfectus, quem σατράπην Græci vocant.Is Mauſolus vbi fato perfunctus eſt,& inter lamẽta & manus vxoris funere magnifico ſepultus eſt,Artemiſia luctu atque deſiderio mariti flagrans, oſſa, cineremque eius mixta odoribus,contuſáque in puluerem faciem, aquæ indidit,ebibítque:multáq; alia violenti amoris indicia feciſſe dicitur.Molita quoque eſt ingenti impetu operis,cõſeruandæ mariti memoriæ cauſa ſepulchrum illud memoratiſſimum,dignatúmque memorari inter ſeptem omniũ terrarũ ſpectacula.Hactenus Gel.lib.10.cap.18. De Mauſoleo lege Plin. lib.36.cap.5.& Herodotum lib.7.
Mauſoleum, pen. prod. { μαυσωλεῖον } tetraſyllabum, non Mauſolum. Propert.lib.3 ele.2,Nec Mauſolei diues fortuna ſepulchri.Hoc ſepulchrum attollitur in altitudinem viginti quinque cubitis,cingitur columnis triginta & ſex. Ab hoc ſepulchro, omnia pretioſa ſepulchra ex nomine eius mauſolea dicuntur. Vnde Suet.in Auguſto,cap.100. ſepulchrũ Cæſaris appellauit Mauſoleum,quod extruxit Auguſtus. Idem in Caligula,Duobus ferulis ſubuectos mauſoleo intulit.
M A V S O L I,Dicti ſunt Cares, Aſiæ populi,à Mauſolo rege, Artemiſiæ viro.Steph.
M A V S O S { μαυσός } Agri Corinthij vicus eſt Stephano.
M A X I E S { μάξιες } Africæ populi, à Troianis (vt ipſi gloriantur) orti, qui dextram partem capitis comatam geſtant, ſiniſtram radunt, & corpus minio tingunt.Author Herodot.lib.4.
Maxilla,maxillæ { σιαγών } Diminutiuum à mala, vt putauit Priſcianus.Verùm Mala à maxilla fit per detractionẽ literæ mediæ,authore Cicerone in Orat.Quomodo(inquit)veſter Axilla,Ala factus eſt,niſi fuga literæ vaſtioris? quã literã etiam è maxillis,è taxillis,& vexillo, & paxillo cõſuetudo elegans Latini ſermonis euellit.Vide A X I L L A.
Maxilla,In qua fixi ſunt dentes: quanuis etiam de parte exteriore quandoque dicatur,quæ barbam emittit.Perſ.ſaty.4,
Tu,quum maxillis balanatum gauſape pectas,
Inguinibus quare detonſus gurgulio extat?
Ordo maxillarum.Plin.lib.11.cap.37.
Theſaurus maxillarum,Vide T H E S A V R V S.
Maxillaris, & hoc maxillare, penult. prod. { σιαγόνιος,γόμφιος } Quod ad maxillam pertinet. vt Dens maxillaris, qui & Molaris dicitur Plin. lib.32,Maxillaréſque ita ſanari dentes præcipuè putant.
Maximè,pen.cor.Aduerb. ſuperlatiui gradus à Magis,Vide M A G I S.
M A X I M I N V S,de cuius vita & geſtis hiſtorici permulti, tantæ voracitatis,& bibendi adeò auidus fuiſſe memoratur,vt ſæpe illum opera diurna vini amphoram capitolinã perſiccaſſe ſcribat Cordur,& carnis voraſſe libras quadraginta vel ſexaginta quoque. Meminit Cæl. lib.27.cap eodem.
Maximopere,Maximus,Vide M A G N V S.
M A X Y E S,Vide M A X I E S.
Maza { μάζα } quæ & maſſa dicitur,ſolet ex farina, oleo & aqua cõfici,aut etiam ex lacte,ſecundum Suidam.Vide dictionaria Græca.
M A Z A C A,pen.corr. { μάζακα } ciuitas eſt Cappadociæ, teſte Plin.lib.2. cap.108,ſub monte Argeo,quæ nunc Cæſarea. Inde Mazacæ populi, eidẽ, lib 6.cap.7. Euſebius in Chronicis, Tiberius Archelao pulſo, & Cappadocia in prouincię formã redacta,nominauit Cęſareã.Hinc Mazacenius, & Mazaces,Mazacis { μαζακηνοί } Suet.in Nerone, Turba Mazacum.
M A Z A E V M { μάζαιον } Bithyniæ oppidum, teſte Stephano,in ditione ἀμάζειον.
M A Z A E I { μαζαῖοι } Pannoniæ populi ſunt,apud Strabonem lib.7.
M A Z A R E S { μαζάρης } Ex Medorum Satrapis fuit , qui Prienenſes in Cyri ditionem redegit.Vide Herod.lib.1.
Mazara,pen.corr.Genus teli quo antiqui in bello vtebantur.Cæſar 1. bell.Gall.Et nonnulli inter carros rotáſque,mazaras ac tragulas ſubiiciebant,noſtróſque vulnerabãt.Liuius 7.ab Vrbe cond. Vbi quidã legunt machæra,alij matari, alij materas. Quid autem ſit Materis, vide ſuo loco.
M A Z A X { μάζαξ } Africæ populus,qui in torquendis miſſilibus non eſt inferior Medis. Beroaldus in illud Lucani lib.4,
-æquatúrſque ſagittas
Medorum,tremulum quum torſit miſſile Mazax, Dicebantur & Mazaces equites,qui in comitatu nobilium erant ferè ex Africa. In vita Neronis,Phalerata Mazacum turba atque curſorum. Quin & Nemeſianus equos Mazacas laudat, qui ex interiore Africa erant, Quémque coloratus Mazax deſerta per arua Pauit,&c.
M A Z E R A S,Fluuius in ora maris Hyrcani.Vide Plin.lib.6.cap 16.
Mazonomum,pen.corr. { μαζονόμον } Græca dictio,qua lanx grandior ſignificatur, vt ait Acron, quo cibi feruntur in conuiuia. Horat.2. Serm.ſatyr.vltima,
Mazonomo pueri magno diſcerpta ferentes
Membra gruis. Varr.3.de Re ruſt.cap.4,Vt in eodẽ tecto ornithonis incluſum tricliniũ haberet,vbi delicatè cœnitaret, & alios videret in mazonomo poſitos coctos,alios volitare circa feneſtras captos.

M E

Me,Accuſatiuus & ablatiuus { ἐμὲ } ab Ego,mei.
Me,pro Mihi,inquit Feſtus,dicebant antiqui:vt Ennius, quum ait lib 2,Siquid me fuerit humanitus,vt teneatis,&c.
Meapte,Ablatiuus cum ſyllabica adiectione: Mea propria, ſiue Mea ipſius.Terent.Heaut.4.3,
Ita me di ament,vt ego nunc non tam meapte cauſa Lætor,quàm illius.
Meabilis,Meatus,Vide M E O,meas.
M E A R V S, Fluuius eſt Hiſpaniæ in ora Aſturum, vt eſt apud Pomponium Melam lib.3.
Mecaphrodiron { μήκων ἀφρῶδες } Species eſt papaueris,ſpumeum habens ſemen:vnde etiam à Dioſcoride μήκων ἀφρώδης,hoc eſt ſpumeum papauer appellatur.
Mecaſtor,Iurandi aduerbium.Feſtus,Mecaſtor & Mehercules,iuſiurãdum erat:quaſi diceretur,ita me Caſtor,ita me Hercules.vt ſubaudiatur iuuet.Terent.Hecyra,1.2, -ô ſalue Parmeno. S Y.Salue mecaſtor Parmeno. Vbi Donatus,Olim ſalutantes addebãt iuſiurandum,vt hoc ſeduló facere viderentur. M E,aut adiectio eſt,& abundat:aut poſitũ eſt pro μὰ ſyllaba,vt Græci μὰ τὸν ἄνθρωπον dicunt.
Mecaſtor,Iuſiurandum erat fœminarum proprium, ſicut viri per Herculem deierabant.Ædepol autem,quod eſt per Pollucem iurare, viro & fœminæ cõmune eſt. Rationem vide apud Gell.lib.11.cap.6.
Mechanicus,mechanici,pen.corr. { μηχανικός } Faber, opifex eorum operum,quę ingenio ſimul ac manibus fiunt.ἀπὸ τῆς μηχανῆς,quod inuentionẽ ſignificat Sueton.in Veſp.Auguſto,cap.18,Mechanico quoque grandes columnas exigua impenſa perducturum in Capitolium pollicenti,præmium pro commento non mediocre obtulit.

Mechanicus,

Mechanicus, Adiectiuum { μηχανικός. } vt Ars mechanica, Id est fabrilis. Firmicus lib. 6 cap. 31, Haec genitura diuinum facit artis mechanicae repertorem. Paulo pòst, Hic est Syracusanus Archimedes, qui Romanos exercitus mechanicis artibus saepe prostrauit.

MECOENAS { Μαικήνας } Equestris ordinis Hetruriae regibus ortus, Horatio & Propertio authoribus. Propertius lib. 3. ad Mecoenatem,
Mecoenas Eques Hetrusco de sanguine regum
Intra fortunam qui cupis esse tuam. Horat. lib. 1. Carm. ode 1, Mecoenas atauis edite regibus. Aretini suum faciunt. Amicum insuper Caesaris Augusti vel praecipuum, & poetarum ea tempestate amantissimum omnes fatentur. Delicatum praeterea, non solùm cultu ac moribus, sed etiam stylo commemorant: quare eum Augustus Malacinum vocabat, exagitabàtque frequenter vt Cacozelum, teste Tranquillo in Augusto, cap. 86.
Teneri Mecoenates. Iuuenal. Saty. 12.

MECONE { Μηκώνη } Ciuitas in Sicyone, in qua honores distribuerunt dij, quod significat Hesiodus, quum ait, καὶ γὰρ ὅτ' ἐκρίνοντο θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι Μηκώνῃ. Sed & Callimachus Meconem appellat μακάρων ἕδος, id est beatorum sedem. Meminit huius Cael. lib. 12. cap. 12. Vide & Strab. lib. 8.

Meconis, pen. prod. huius meconidis pen. corr. foem. g. Lactucae atrae genus, à similitudine quadam ad meconium, Id est papaueris succum. μήκων enim papauer Graecis dicitur. Plin. lib. 19. cap. 8, Est etiamnum alia distinctio atrae, quae meconis vocatur, à copia lactis soporiferi, quanquã omnes somnum parere credũtur. Apud antiquos Italiae hoc solum genus earum fuit, & ideo lactucae nomen adeptae. Idem libro 20. cap. 7, sub finem, Et amara lactẽsque, quam meconidem vocauimus.

MECONITES { μηκωνίτης } Gemma est papaueris similitudinem exprimens, de qua Plin. lib. 37. cap. 10.

Mecum { μετ' ἐμοῦ. } Id est cum me. Cic. in Orat. Ex eo est mecum, & tecum, non cum me, & cum te, vt esset simile illis vobiscum atque nobiscum. Plaut. Cistellar. 8, -nihil mecum tibi:
Mortuus tibi sum: hanc vt habeo, certum est non amittere.
Indignabar mecum. Virg. 2. Aeneid.
Mecum simul. Cic. ad Attic. lib. 3, Atque vtinam iam ante vidisses, neque totum animum tuum moerori mecum simul dedisses.
Mecum vnà. Terent. Hecy. 1. 2, Vt colloqui mecum vnà possit.
Mecum vnà simul. Terent. Heautont. 5, 1, -hem
Clinia haec fieri videbat? M. quidni? mecum vnà simul.
Mecum facit, Id est mecum sentit. Insulsè dicitur, Facit pro me. Cic. pro A. Cecinna, Nam verba ipsa sponsionis facerẽt mecum, si vellem diligenter attendere. Horat. 2. epist. 1, Et sapit, & mecum facit, & Ioue iudicat aequo.
Mecum sentit, Idem. Terent. And. 2. 1, -quid est?
B. Sponsam hic tuam amat. P. nae iste haud mecum sentit.
Mecum, Intra me, vel apud me. Terent. Hecyra, 1. 2,
-haud propterea te rogo
Vt hoc proferam: sed vt tacita mecum gaudeam.

MECYBERNA, Macedoniae oppidum: & Mecybernaeus sinus eidem oppido adiacens. Vide Plin. lib. 4. cap. 10.

Meddix, Summi magistratus nomen erat apud Oscos. Ennius,
Summus ibi capitur Meddix, occiditur alter.

MEDEA, pen. prod. { Μήδεια } Filia Aeetae regis Colchorum, ex Idyia coniuge, vt vult Cic. 3. de Nat. deor. Quae Iasonem ex Thessalia cum Argonautis profectum amauit. Cui quum iurasset ille eam se nunquam relicturum, adiumento fuit, vt vellus aureum acquireret, & draconem occideret. Quum igitur cum Iasone clàm abiret, & pater eam persequeretur, vt illum retardaret, fratrem suum paruulum nomine Aegialeum vel Absyrtum, quem secum habebat, occidit, & eius corpus membratim discerpsit. (Vide Cic. pro lege Manil.) Quùmque iã multis annis cum Iasone vixisset in Graecia, & aliquot filios ex illo suscepisset, Iason eam repudiauit, & Glaucam, siue Creusam, vt alij vocant, Creontis regis filiam duxit. Medea repudiata filios Iasonis occidit: & regiam incendens, Glaucam & Creontem exussit: Iason verò seipsum interfecit. Postea Medea facta est vxor Aegei regis Atheniensis. Deinde in Asiam refugit, vbi ex rege Medum filium suscepit, à quo Media prouincia appellata est. Vide Iustinum libro 42. Fuit autem Medea venefica, & incantatrix insignis. Vocatur etiam Aeetias à nomine patris, & Colchis à regione patria. Vide Ouid. lib. 7. Metam. & eundem epist. 12.
Barbarae Medeae venena. Horat. Epod. 5.

Medeis, pen. prod. Medeidis, pen. corr. Patronymicum f. g. pro possessiuo. Ouid. 2. de Arte amandi,
Non facient vt vincat amor, Medeides herbae, &c. Medeides herbae, hoc est venificae, quibus vtebatur Medea.

Medela, Vide MEDEOR.

MEDEON { Μεδεών } Duorum vicorum nomen est apud Strabonem lib. 9. quorum alterum in Phocide collocat ad sinum Crissaeum: alterum in Boeotia, non procul ab Onchesto.

Mederga { ποιῶ μοι } pro Erga me: interpositum est d, propter hiatum vocalium. Plaut. Epid. 9,
-quasi quid filius meus
Deliquisset Mederga.

Medeor, mederis, pen. prod. { ἰάομαι, ἰατρεύω, ἀλθαίνω, θεραπεύω } mederi, Deponens, A medius deducit Sipontinus, quòd mediis quibusdam, hoc est temperatis rebus hoc fieri oporteat. Est autem mederi, Remedium afferre. Plin. lib. 12. cap. 3, Malus Assyria, quam alij vocant medicam, venenis medetur.
Mederi, cum accusatiuo. Terent. Phorm. Quas, quum res aduersae sint, minus mederi possis.
Mederi contra serpentium ictus Plin. lib. 9 cap. 31.
Mederi vitiis & erroribus. Plin. iunior in Panegyr.
Mederi vulneribus, per translationem. Cic. pro Quintio, Ita fit vt ego qui tela depellere, & vulneribus mederi debeam: tum id facere cogar, quum &c.

Mederi alicui. Cic. ad Tironem, lib. 16. 10, Cui quum cuperem mederi, & vt arbitror, possem, cupiditates certorum hominum impedimento mihi fuerunt.
Mederi rei alicui. Cic. ad Cassium, lib. 12. 10, Sunt permulta quibus erit medendum.
Mederi & conseruare. Cic. 6. Verr. Medemini religioni sociorum Iudices, conseruate vestram authoritatem.
Amori. Ouid. 9. Metam.
Inopiae. Caesar 5. belli Gall. Ad hunc modum distributis legionibus, facillimè inopiae frumentariae sese mederi posse existimant.
Labori alicuius. Ouid. 7 Metam.
Reip. pro Opem ferre. Cic. pro Sextio, Vt afflictae & perditae Reip. quantum posset, mederetur. Ibidem, Ij medentur Reip. qui exsecant pestem aliquam, tanquam strumam ciuitatis.
Timori alicuius. Ouid. 9. Metam.
¶Medendi, medendo, medendum. Virg. 12. Aeneidos,
-exuperat magis, aegrescítque medendo. Vbi Seruius, Medendo, dum ei medetur: nam gerundi modus est à passiua significatione.
Ars medendi. Ouid 2. de Arte.
Vtilis medendi radix. Ouid. epist. 5.

Medens, Particip. { ἰάων. } vt Artes medentum. Ouid. 15 Metam.
Verba medentia Stat. 2. Syl. r.

Medendae valetudini, leniendísque morbis, nullam diuinam humanámque opem non adhibuit. Sueton. in Tito cap. 8.

Medela, medelae, pen. prod. { φάρμακον. } Iulius Firmicus lib. 4. cap. 2, Tales decernit aegritudines, quibus curandi gratia, medela cauteriorum adustionibus conferatur. Gellius lib. 17. cap. 16, Ipsum autem regem assiduo talium medelarum vsu à clandestinis epularum insidiis cauisse. De Mithridate loquitur, & eius antidoto. Idem lib. 10. cap. 1, Non enim profectò ignoras legum opportunitates, & medelas, pro temporum moribus, & pro rerum publicarum generibus, ac pro vtilitatum praesentium rationibus, proque vitiorum, quibus medendum est, feruoribus, mutari atque flecti. Quintil. Declamatione 13, Nobis habere medelam non liceat, vobis liceat habere venena?
Medelae animorum & corporum. Gell. lib. 4. cap. 13, Tanta prorsus est affinitas corporibus hominum mentibúsque, & propterea quoque vitiis aut medelis animorum & corporum.
Facere medelam. Gell. lib. 12. cap. 5, Quum Taurus & medicos accersisset, collocutúsque de facienda medela esset, &c.

Medi edi, Vide MEDIVSFIDIVS.

MEDIA, Mediae, prima syllaba producta { Μηδία } regio in Asia: à Medo, Medeae & Aegei Atheniensium regis filio sic nominata, vt Solinus refert, à qua Medi populi dicti sunt. Hos tamen Iosephus Antiquitatum lib. 1. cap. 11. scribit à Madeo Iapheth filio dictos fuisse. Haec regio, vt Ptolemaeus ait, à Septentrione Hircano mari terminatur, ab Occasu maiori Armenia & Assyria, à Meridie Perside, ab Oriente Hyrcania ac Parthia, quae montibus excluditur. Sunt qui Mediam in duas partes diuidant, quarum alteram Maiorem vocauere, alteram Anthropathiam.

Medus, Adiect. { Μῆδος. } Qui est ex Media.
Horribilis Medus. Horat. 1. Carm. ode 29.
Braccati Medi Persius saty. 3.
Decori pharetra. Horat. 2. Carm. ode 16.
¶Medi, pro Parthis dicti. Horat. libro Carminum,
Neu sinas Medos equitare inultos
Te duce Caesar. Et alio loco,
Roma ferox dare iura Medis. Illud Atticorum imitatione. Flaccus.
Sicut enim Attici Persas solent appellare Medos, quòd à Medis ad Persas imperium translatum sit: sic quum Orientis & Persarum opes in Parthorum tandem concessserint ditionem, Parthos appellauit Medos. Turneb.

Medica, medicae, pen. corr. { μηδική } Herba equorum pabulo quam optima. Seruius scribit medicam à Medis in Graeciam translatam, quo tempore eam inuaserunt. Colum. lib. 2. cap. 11, Pabulorum genera complura, &c. Et paulo pòst, Sed ex iis quae placent, eximia est herba medica: quòd quum seritur, decem annis durat: quòd per annum, deinde rectè quater, interdum etiam sexies demetitur: quòd agrum stercorat: quòd omne emaciatum armentum ex ea pinguescit: quòd aegrotanti pecori remedium est: quòd iugerum eius toto anno tribus equis abundè sufficit. De eadem Cato de Re rust. cap. 42. Et Varro 1. de Re rust. cap. 42. Virgil. 1. Georgicorum,
-tunc te quoque medica putres
Accipiunt sulci, & milio venit annua cura.
Arbor medica. Plin. lib. 12. cap. 3, Malus Assyria, quam alij vocant medicam, venenis medetur. Virg 2. Georgicorum,
Media fert tristes succos, tardúmque saporem, &c. Dicta est medica à Media regione, vt dictum est, non à medendo. Dicimus enim Medus, Medius & Medicus, authore Stephano.

Medianus. Mediastinus, Mediastuticus. Vide MEDIVS.

Medica herba. Vide MEDIA.

Medico, medicas, pen. corr. { φαρμάσσω } medicare, Mederi. Virg. lib. 1. Georg. Semina vidi equidem multos medicare serentes. Plin. lib. 16. cap. 27, Ficus sola ex omnium arborum foetu maturitatis causa medicatur.
Capillos medicare. Ouid. 1. Amor. eleg. 14.

Medicor, pen. corr. medicaris { ἰατρεύω } medicàri, Deponens, vsitatius quàm Medico.
Datiuo aliquando iungitur. Terent. Andr. 5. 4,
-quum ego possim in hac re medicari mihi? Virg. 2. Georgic.
-senibus medicantur anhelis.
Accusatiuo. Plaut. Mostel. 6. Virgil. 7 Aeneidos,
Sed non Dardaniae medicari cuspidis ictum
Eualuit. Vbi Seruius, Medicor illam rem, & illi rei.
Auferre dolorem medicando. Tibul. lib 3. eleg. 6.

Medicatus, pen. prod. Adiectiuum { φαρμακτός } Quod medicamentis admistis confectum est. vt, Medicatae ficus. Plin. lib. 23 cap. 7.

Medicatæ fruges.Virg 6.Æneid.
Lana medicata. Horat.3. Carm.ode 5. Id est tincta,infecta. Animaduertendum autem est nomen medicata, positum hic significatione patiendi à verbo medico,medicas,&c.
Papauera medicata.Silius lib.10.
Medicata pocula.Martial.lib.9.
Res medicatissima.Plin.lib.28.cap.7.
Medicatus sapor,vel odor.Plin.lib.25.cap.8.
Somnus medicatus.Ouid.epist 12.
Medicata suffitione vina.Colum lib.12.cap.6.
Tela medicata veneno.Silius lib.7.
Medicatio, Verbale {φαρμακεία.} Colum. lib.2 cap.10, Potest tamen etiam citra istam medicationem cineri mista commodè seruari.
Medicus,medici,pen.corr. {ἰατρὸς,ἰατήρ,ἀκέστωρ, ἰατρεύων} Notæ significationis. Cicero pro Cluentio,Iam hoc quoque propè iniquissimè comparatum est, quòd in morbis corporis, vt quisque est difficillimus, ita medicus nobilissimus atque optimus quæritur:in periculis capitis, vt quæque causa difficillima est, ita deterrimus, obscurissimusque patronus adhibetur.
Medicus,à medicina dictus. Varr.de Ling.Latin.lib.4,Artificibus maxima caussa ab arte,Id est ab arte medicina vt sit medicus,à sutrina,sutor:non à medendo ac suendo,quæ omnino vltima.
Cura solers medicorum.Ouid.1.de Ponto,eleg 7.
Celer atque fidelis medicus.Horat.2.Serm.saty.3.
Fidi medici.Horat.1 epist.8.
Medicus secutus.Celsus lib.2 cap.6.
¶Medicum adhibere.Cic.de Fato.
Conuocare.Catul.de Acme,epigram.39.
Ministrare iussa medicorum.Ouid.epist.19.
Medicus,Adiectiuum {ἰατρικός} Quod est medici.Virg.3.Georgicorum,
Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor
Abnegat.
Ope medica iuuare aliquem Ouid.2.Amor.eleg.9.
Ars. Tibull.lib.2.eleg.3.
Vsus.Plin.lib.22.cap.8.
Medicina,medicinæ,pen.prod.{ἰατρικὴ,ἰατρεία,φάρμακον,φαρμακεία,ἄκεσις.} Cic.5.de Finib. Quoniam vt medicina valetudinis, nauigationis gubernatio,sic viuendi ars est prudentia.
Adulatio medicinæ.Quintil.lib.2.cap.15.
Requies & medicina curæ.Ouid.4.Trist.eleg.9.
Somnus publica medicina curæ.Ouid.1.de Ponto,eleg.2.
Furoris.Virg.10.eclog.
Mali.Propert.lib.1.eleg.5.
Imbecillis,Vide IMBECILLIS.
Medicina deducta ab experimentis.Celsus in Procem.lib.1.
¶Medicinam adhibere Reip. Cic.pro Sext. Et cohortari ausus est accusator in hac causa vos Iudices, vt aliquando essetis seueri, aliquando medicinam adhiberetis Reip.non ea est medicina, quum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur,atque integræ.carnificina est ista & crudelitas.
Admittere.Vide ADMITTO.
Afferre.Cic.2.in Catil.Deinde singulis medicinam consilij, atque orationis meæ,siquam potero,afferam.
Facere. Cic. Terent.lib.14.7,Ita sum leuatus, vt mihi deus aliquis edicinam fecisse videatur.
Medicinam facere morbo.Plaut.Cistel.2.
Factitare.Quintil lib.7.cap.3.
Fungi munere medicinæ.Ouid.2.de Remed.amor.
Parare.Ouid.1.de Remed.amor.
Vulnera poscunt medicinam.Sil.lil.11.
Vates medicinæ.Plin.lib.1.cap.37, Descriptus ab Herophilo medicinæ vate.
Rationalis medicina,quæ rationibus nititur, non solùm vsu & experimentis. Celsus in Procemio lib.1.Huic opponitur Empirice.
Temeraria.Celsus lib.3 cap 9, Neque ideo tamen non est temeraria ista medicina: quia plures,si protinus à principiis excepit, interemit. Id est, contra artem, sine consilio & prudentia tentata. Temeritas & ratio,contraria.
Excolere.Celsus in Procemio lib.7.
Trunca medicina & debilis sine naturæ rerum cognitione. Celsus in præfatione libri primi.
Reperire medicinam incommodis. Cic.1.Verr. Aut si ne hoc quidem prodesse poterit, profectò nulla vnquam medicina his tot incommodis reperietur.
Sera medicina struitur dolori.Stat.5.Syl.1.
Temporibus medicina valet.Ouid. 1.de Remed.amor.
¶Medicinam,inquit Nonius,dicimus & venenum:tractum à Græcis,qui venenum φάρμακον appellant. Accius Phœnicis, Sterilem esse illius opera medicinam autumans.
Medicinæ,medicinarum {ἰατρεῖα} Medicorum tabernæ, vicus thurarius,taberna aromataria,vbi pharmacopolæ obuersantur,& pharmaca venduntur.hoc nomen in album Latinitatis acceptum est,& eo vtitur Macrobius.ἰατρεῖα Græcè medicinam, hoc est medicorum officinam significat.Plaut.Amphit.13,
In medicinis,in tonstrinis,apud omnes ædes sacras.
Medicinalis,& hoc medicinale,penult prod. {ἰατρικός} Quod ad medicinam pertinet,vt,Herba medicinalis. Plin.lib 32.cap.10. Celsus in Procemio lib.1.non procul à fine, Vix vlla perpetua præcepta ars medicinalis recipit.
Medicinalis digitus dictus est minimo proximus, vt ait Macrobius lib.7.Satur cap.13 quoniam arteria quædam à corde nata pergit vsque ad quartum digitum manus sinistræ. Ob quam causam nouus nuptus huic digito tanquam cordis vicario, suæ sponsæ imponit annulum.
Medicabilis,& hoc medicabile,pen.corr. {ἰάσιμος,ἰατός} Cui medicina adhiberi potest.Ouid.1.Metamorphoseos,
Hei mihi quòd nullis amor est medicabilis herbis. Idem epistola 5, nulla medicabilis arte
Læsa pudicitia est.
Cura medicabilis nulla arte.Ouid.1.de Ponto,eleg 4.
Medicabilis, pro Medicinalis aliquando ponitur. Colum lib.7. cap.10, Quippe ligni succus medicabilis, epotus intestini tumorem compescit.
Medibilis,& hoc medibile{ἰάσιμος} Idem quod medicabile,vt ait Festus.
Medicamen,penult prod.medicaminis {ἄκεσμα} Idem quod Medicina. Plin.maior lib 7.cap.16, Inunctis medicamine oculis.
Fortia medicamina.Ouid.2 de Arte.
Triste medicamen.Ouid.6.Metamorphoseos,
extempto tristi medicamine tactæ
Defluxere comæ.
Vinolenta medicamina. Cic.in Pisonem, Et quum isto ore fœtido teterrimam nobis popinam inhalasses, excusatione te vti valetudinis:quòd diceres vinolentis te quibusdam medicaminibus solere curari?Hoc est, vino imbutis.
¶Medicamen,pro succo purpuræ. Plin.maior lib.9.cap 38, Centenas atque quinquagenas medicaminis libras æquari, &c. Medicamentum,pro eodem,Ibidem,cap.40.
Medicamentum,medicamenti {φάρμακον,ἄκεσμα} Quo homines & cætera animalia curantur. Cic.2.de Natur.deor Medicamentorum salutarium plenissimæ terræ. Idem 3.Offic.Siquismedicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem.
Medicamentum præsentaneum.Plin.lib.28.cap.13.
Medicamentum,Venenum etiam significat, vt Græcè φάρμακον.author Nonius.
Opitulantur medicamenta.Celsus lib.5.in Procem.
Vinci medicamentis.Celsus lib.5 cap.28.
Medicamenta doloris.Cic.2.de Finib.
Medicamentarius,Substantiuum {φαρμακοπώλης} Qui medetur vel medicamenta conficit. Plin.lib.19.cap.6,Sectiui duo genera:herbaceum folio incisuris eius euidentibus,quo vtuntur medicamentarij.
Medicamentarius, Adiect. {φαρμακευτικός} Quod ad medicamentum pertinet. Plin.lib.7.cap.56,Herbariam & medicamentariam. Scilicet artem.
Medicamentosus, pen.prod. {φαρμακώδης} Aliud adiect. Quod remedium adfert,& medicamenti vice est. Cato cap.15, Et primùm scito de omnibus brassicis,nulla est illiusmodi medicamentosior.
Medidies,medidiei,non dicitur,sed meridies {μεσημβρία.} Cicero in Orat. Ipsum meridiem, cur non medidiem? credo quòd erat insuauius.
Medietas,Vide MEDIVS.
Medimnus,& medimnum, medimni {μέδιμνος} Genus mensuræ, quam minam dicimus. Lingua enim vernacula primùm mimnum, per syncopen, postea minam pro medimno posuit. Lucilius Satyra libro 15,
Præterquam in pretio primus semisse,secundus
Numo,tertius iam plures quàm totus medimnus. Budæus author est medimnum senos modios capere. Cic.5.Verr. In iugere Leontini agri medimnum ferè tritici seritur perpetua atque æquabili satione : ager efficit, cum octauo bene vt agatur : verùm vt omnes dij adiuuent,cum decimo: quod siquando accidit,tum fit vt tantum decumæ sit, quantum seueris : hoc est, vt quot iugera sunt sata, totidem medimna decumæ debeantur.
Mediocris, Mediocritas, Mediocriter. Medioximè, Medioximus, Vide MEDIVS.
MEDIOLANIVM,siue Mediolanum {Μεδιολάνιον} Ptolemæo, Britanniæ vrbs:vulgò Manchester. ¶Item Mediolanium eidem, Germaniæ vrbs. Hodie Monesterium,vulgò Munster. ¶Mediolanium aliud,Santonum vrbs authore eodem. Vulgò Saintes, vt scribit Strabo lib.4 ad Oceanum vergès,inter Aquitanias maxima ex parte arenosa & ægre tenui,ex milio alimoniam captans,reliquis fructibus sterilis.
MEDIOLANVM,pen.prod. {Μεδιόλανον,Μεδιολάνιον} Vrbs est Cisalpinæ Galliæ: de qua Strabo lib.5, Insubres hac etiam ætate sunt, qui Mediolanum metropolim habuere,ea quidem pridem vicus erat:omnes enim vicatim habitabant. hac verò tempestate eximiæ dignitatis trans Padum ciuitas est,quodam modo Alpibus finituma. Vide Plin. lib.3.cap.17.
Mediolanum Insubres Galli ædificarunt, ex nomine relicti ab eis Mediolani,quod Ptolemæus inter Cenomanos ponit. Hactenus Volaterranus. Liuius autem Decad.1.lib 5.sic, Galli, inquit, per Taurinos saltúsque Iuliæ Alpis transcenderunt: fusísque acie Tuscis haud procul Ticino flumine,quum,in quo consederant,agrum Insubrium appellari audissent,cognominem Insubribus pago Heduorum: ibi omen sequentes loci, condidere vrbem, Mediolanum appellarunt. Hactenus Liuius. Ausonius in vrbium catalogo,
Et Mediolani mira omnia,copia rerum,
Innumeræ cultæque domus:facunda virorum Ingenia:&c.
Mediolanensis, & hoc Mediolanense {Μεδιολανήσιος.} Qui ex Mediolano est,siue Mediolanum habitat.Cic.in Pison.
MIDIOLVM {Μεδιόλον.} Ptolemæo lib.2.cap.6, Hispaniæ vrbs. Vulgò Medina celi.
MEDIOMATRICES {Μεδιομάτρικες} Populi sunt inter Belgas Leucis & Eburonibus vicini,Metenses scilicet,& his vicini Lotharingiæ populi.Plin & Strab.Mediomatricos vocant.Vulgò Mets en Lorraine.
Medion {μήδιον} Herba est Mediæ peculiaris (vnde & nomen accepit) in locis vmbrosis petrosísque nascens. Romani Trifolium odoratum vocant. Vide Dioscor lib.4.cap 10.
Medioxumi dij, Vide Mediocris in MEDIVS.
Medipontus, medipontі, Instrumentum funarium, apud Catonem de Re rust.cap.3,Funes loreos priuos, vectes senos,fibulas duodenas, medipontos priuos loreos, trochleas græcanicas binas. Idem cap. 12. Medipontus autem dictus est,quòd Medi. Id est Xerxis pontem, quam γέφυραν Herodotus appellat, imitabantur. Funiculum enim ponte

Xerxes

Xerxes Hellespontum coniunxerat: cuius tamen vsus esset in torculari non facile dixerim, nisi si ad traducendum fortè haberetur, aut potius crassissimi funes essent ad vehementissimè premendum. Ex Turnebo.

Meditor, pen. corr. meditaris {μελετάω, φροντίζω, σκέπτομαι} meditari. Quasi medio animo versari. propriè enim est Cogitare, & vt ait Seruius, Mente pertractare. Terentius Phorm.2.1.

Quamobrem omnes, quum secundæ res sunt maximè, tum maximè Meditari secum oportet, quo pacto aduorsam ærumnam ferant. Cic. 1.Offic. Vt siquis quum causam sit acturus, in itinere aut in ambulatione secum ipse meditetur, aut siquid aliud attentius cogitet, non reprehendatur.

Meditari malè nugis. Plaut. Pseud.10.

Amorem meditari. Virg.4.Æneid.

Arma. Propert.lib.3.eleg.4.

Exilium. Cic.ad Attic.lib.14, Ille exilium meditari.

Fugam. Colum.lib.19.cap.8. De ceruis.

Insidias aut dolum alicui. Virg.5.eclog.

Pœnam in fratrem. Cic.4.Tusc.

Meditari ad. Cic.ad Curionem, lib.2.1, Aut ne ad id meditere, imparatum te offendam.

Meditari aduersus aliquem causam suam. Cic.ad Attic.lib.5.

Meditari de. Cic.ad Lentul.lib.1.8, Hæc ego ad te ob eam causam maximè scribo, vt iam de tua quoque ratione meditere.

De tenero meditatur vngui. Horat.3.Carm ode 6. Id est quod Græci dicunt, ἐκ τῶν ἁπαλῶν ὀνύχων, Latini, ab ineunte ætate.

Meditari quomodo. Cic.ad Attic lib.9, Ex eius nuntio Matiusque literis meditabar quomodo cum illo loquar.

Meditari regnare. Cic.2.Philip. Non multos annos regnare est meditatus.

¶Meditari se, Est attento animo se exercere. Virg.6.ecloga, Agrestem tenui meditabor arundine musam. Id est, carmen rusticum scribam, inquit Seruius.

Causam suam meditari. Terent. Adelph Act.2.scen.1, Nunc vide vtrum vis, argentû accipere, an causam meditari tuam. Id est, exercere, tutari, defendere ius tuum in hac causa liberali quam in te volo intendere.

¶Dicitur meditor à Græco. Seruius, Quod Græci μελετᾶν dicunt, per antistichum meditor dixerunt Latini. L enim & D. interdum sibi inuicem cedunt: vnde & sella pro seda dicitur à sedendo.

Meditans, pen.corr. Particip. {μελετῶν.} vt Ictum obliquum meditans. Horat.3.Carm.ode 22.

Longam, & continuam absentiam paulatim meditans. Tacit.lib.3.

Meditatus, pen.prod. Partic. {μεμελετηκώς.} Terent. And.2.4, Venit meditatus alicunde ex solo loco. Plin in Paneg. Igitur quod temperamentum omnes in illo subito pietatis calore seruamus, hoc singuli quoque meditati teneamus, &c. Meditati, Id est præparata oratione.

Paratus & meditatus. Cic.pro Quintio, In Siciliam paratus ad prædam, meditatúsque venire cupiebat.

¶Meditatus {μεμελετημένος} in passiua significatione reperitur. Terent. Phorm.2.1.

Meditata mihi sunt omnia mea incommoda. Cic.1.Offic. Leuiora enim sunt ea quæ repentino aliquo motu accidunt, quàm ea quæ meditata & præparata inferuntur.

Verba meditata componere. Ouid.9.Metam.

Meditatè Aduerb. {μεμελετημένως.} Plautus Bacch.11, Næ tu illorum mores perquàm meditatè tenes. Quasi dicat, Probè calles illorum mores, tu illos ad vnguem nosti, ex longa meditatione & vsu siue experientia.

Meditatio Verbale {μελέτη, μελέτημα.} Cic.2.Tuscul. Tantum exercitatio, meditatio, consuetudo valet.

Commentatio & meditatio. Cic.2.de Orat. Quos quidem locos multa commentatione atque meditatione paratos atque expeditos habere debetis.

Meditatio atque exercitatio. Cic.2.de Diuinat. Multi etiam naturæ vitium meditatione atque exercitatione sustulerunt: vt Demosthenem scribit Phalereus, quum, &c.

Dicendi meditatio. Quintil.lib.2.cap.10.

Stulta est meditatio futuri mali. Cic.3.Tusc.

Versari in meditatione. Cic.pro Cluent. Anni sunt octo quum ista causa in ista meditatione versatur.

Meditamentum {μελέτημα} Idem. Tacit.lib.15, Nomina summæ curæ, & meditamenta. Idem lib.20, Et cæteris belli meditamentis militem firmabant.

Meditatiuum, pen.prod {μελετητικόν} Dictio ficta à Grammaticis, qui Meditatiuum verbum appellant, quod sensum quendam meditandi videatur habere. Vide Priscianum & Vallam.

Mediterraneus, Meditullium. Vide MEDIVS.

MEDITRINA, pen.prod. Medicamentorum dea, Festo.

Meditrinalia, orum, Sacra deæ Meditrinæ. Mos erat, ait Festus, Latinis populis, quo die quis primùm gustaret mustû, dicere ominis gratia, Vetus nouum vinum bibo: veteri nouo morbo medeor. A quibus verbis etiam Meditrinæ deę nomen cœptum: eiúsque sacra Meditrinalia dicta sunt. Varr. de Ling Lat. lib.5, Meditrinalia, dies dictus à medendo: quòd, vt ait Flaccus, Flamen Martia is dicebat hoc die solitum vinum nouum & vetus libari, & degustari medicamenti causa: quod facere solent etiam nunc multi, quum dicant, Nouum vetus vinum bibo: nouo veteri morbo medeor.

MEDIVS, Fuit quidam ex Alexandri adulatoribus, ac velut hexarchus, & sophistes coryphæus in optimum quenque. Hic alios hortabatur, calumnias in quenuis audacter confiarent. Nam etiâsi, inquit, vulnus persanarit, in quem morsum infixeris, nihilominus cicatricosus côuiseretur locus. Cæterùm, ne lingua nostra sit gladius acutus, dû sale mul to hûc illûmque defricamus, meminerimus. Author Cæl.lib.15.ca.25.

Medius, Adiectiuum {μέσος, μέσσατος, μεσαίτατος, μεσαίχμιος} Quod mensuratum æqualiter distat ab extremis. A Græco deduci putat Sipontinus, quod est μέσος.

Medium dicitur etiam quicquid inter duo extrema est, etiam si nô æqualiter distet. Virgilius, Iam medium tenuere rates. Terent. in Prologo Phormionis,

Is sibi responsum hoc habeat, in medio omnibus
Palmam esse positam, qui artem tractant musicam.

Medium inter. Cic. .Philipp. Quum inter bellum & pacem medium nihil sit, necesse est tumultum, si belli non sit, pacis esse.

Medius æstus. Virg.1.Georg. At rubicunda Ceres medio succiditur æstu. Id est per diem quando æstus est. Seruius.

Media mulieris ætas. Plaut. Aulul. Post mediam ætatem qui mediâ ducit vxorem domum, &c. Id est, mediæ ætatis vxorem.

Medius amicus, Qui duorum hostium amicus, eorum contentionibus & odiis se non miscet. Liu.lib.5.bel Maced.

Medius annus. Plin.in Paneg. Dies, Colum lib.7 cap.3. Nox, Cæsar 5.bell.Gal. Sic apud Liuium lib 7.bel Pun. Medium diei.

Per medias rapit ira cædes. Horat.3.Carm.ode 2.

Dies medius, Meridies. Virg.3.Georg.

In medios dormire dies Horat.1.epist.2.

Medius digitus Plin.lib.11.cap 43.

In foro medio, vel Per medium forum. Cic.pro Domo, Quum tu florens ac potens per medium forum popularis volitares. Idem ad Qu. fratrem, lib.1. Dixi pro Bestia de ambitu apud Prætorem Cn. Domitium in foro medio.

Frigoribus mediis. Virg 10.eclog.

Medium ingenium erat in Anco. Liu 1.ab Vrbe, Confert Ancum cum Numa & Romulo, intelligítque eum fuisse medium inter Romuli ferociam & Numæ mansuetudinem.

Medius mundi locus. Cic.1.Tusc. Vt illæ superiores in medium locum mundi grauitate ferantur, & pondere.

In medio mundo terra sita est. Cic.1.Tusc.

In media nimborum nocte. Virg.1.Georg.

Plus media parte. Ouid.3 Metam.

In media potione exclamauit mulier. Cic.pro Cluent.

Sermonem medium abrumpere. Virg.4 Æneid.

Sonus medius Plin.lib 10 cap.29, Modulatus editur sonus. Et pau lo pòst, Summus, medius, imus.

Medium tempus. Plin.iunior lib 3.epist.5.

Medio tempore, pro Interea. Sueton.in Cæsare, cap.76.

In voce media restitit. Virg.4.Æneid.

¶Pacis & bel'i medius. Horat.2.Carm.ode 19.

Mediam locauit. Virg.1.Æneid. Hoc est, in medio.

Medium arripere: hoc est Per medium corpus. Terent. Adel.4.2, Sublimè medium arriperem, & capite primùm in terram statuerem.

Mediam mulierem complectitur. Terent. Andr 1.1.

¶Medium responsum. Dubium. Liu.9 bell Maced.

Medius & ambiguus sermo. Plin.iun.epist 190.

¶Media vocabula dicuntur, quæ & in bonâ & in malam partem accipi possunt. Qualia sunt tempestas, valetudo, facinus, dolus, gratia, industria, periculum, venenum, contagium. Et apud veteres honor: quo significabatur iniuria. Vide Gell.lib.12.cap 9.

Mediæ artes. Quintil.lib.2.cap.21.

Medium tenere. Plin.Iun.epist.74.

Cursum medium tenere. Cic in Vatinium, E quibus partim tecum sentiebant, partim medium quendam cursum tenebant.

¶Medius, cum genitiuo. Silius lib.14,

Transfigitur valida medius dum se alleuat alui
Cuspide. Id est, transfoditur per mediam aluum. Idem lib.1,
Concidit exacti medius per viscera teli.

¶Medius, Importunus, incongruus, Qui interrumpit & impedit. Virgil.1.Æneidos,

Ne quà scire dolos, mediúsve occurrere possit.

¶Interiectus ac medius, vel Interiectus medius. Cic.4.Acad. Iis ipsis alia interiecta & media numerabat. Idem de Opt gen. Orator. Alios eis interiectos & tanquam medios putet. Et 10.Philipp. Qui duorum fratrum ætatibus medius interiectus, vitiis cum vtroque certabat.

¶Medius, Manifestus. Virgil.2.Æneidos,

-sensit medios delapsus in hostes. Seruius, manifestos. vt Idem Virgil 2.Æneidos, -quanquam in media iam morte tenetur.

¶Afferre in medium. Cic.1.Offic. Et communes vtilitates in medium afferre mutatione officiorum. Id est in communem vsum.

In medium consulere, pro In commune. Virg.11.Æneid.

E medio discedere, pro Secedere & occultari. Suet.in Cæsare, in principio. Budæus.

E medio excedere, pro Mori Terent Phorm.

Pellere è medio. Cic.3 Offic. Hoc quidem deliberantium genus pellatur è medio.

Ponere in medio, Idem quod Afferre in medium. Cic.1.de Natur. deor. Ponam in medio sententias Philosophorum.

Proferre aliquid in medium. Idem. Cic.2.Verr. Idem Senatui, lib. 15, Sed tamen ante illud tempus, eam rem nunquam in medium propter periculi metum protulisse. Idem 2.de Orat. Vt quicquid de re sua cogitarit, in medium proferat. Et pro Cluentio, Quæstus forensis in medium proferebatur.

Quærere in medium. Virg 1.Georg. Id est in commune. Seruius.

Recede de medio, per alium transfigam. Cic.pro Sext.Rosc.

Relinquere in medio. Cic pro Cælio, Mulierem nullam nominabo: tantum in medio relinquam, siqua, &c. Id est controuersum relinquam, nihil statuam vel constituam. Budæus.

In medio esse, vel situm aut positum esse, quibus contrarium est obscurum. Cic.4.Verr. Tabulæ sunt in medio. Ibidem 1.de Orat. Dicendi autem omnis ratio in medio posita.

In medio sit. Suet. Sed quod discrepat, in medio sit: Id est sit pro incomperto. Bud.

Sumere de medio. Cic. pro Domo, Non sunt quæsita ex occulto

aliquo genere literarum, sed sumpta de medio, ex rebus palàm per magistratus actis.

De medio tollere, pro Occidere. Cic. pro Rosc. Amer. Perfacile hunc hominẽ incautũ & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse.

Venire in medium, & Procedere in medium. Cic. 4. Verr. Et 2. de Inuent. Item 1. de Finib. Prima veniat in medium Epicuri ratio.

Vocare in medium. Cic. pro Cluent. Homines totius ignari negotij, qui Oppianicum nũquam vidissent, virum optimum & hominem prudentissimum pecunia oppressum arbitrarentur, incẽsi suspicione, rem in medium vocare cœperunt, & causam illam totam deposcere.

¶Medio campi, medio montium, medio diei, & similes locutiones. Tacit. lib. 1. Idem lib. 13, Medio temporis contradicere liceret.

¶Medius, pro Mediocri. Liu. lib. 6. ab Vrbe, Apparebátque nec veri iudicij mediam gratiam, nec falsi offensionem fore.

¶Medius, secundum Priscianum, in libello De duodecim carminibus, à modo dicitur, hoc est à mensura: vnde & modius: & differentiæ causa, medius mutauit o in e. Vel dicitur à Græco μέσος, vt dictum est.

Mediè, aduerbio, frequenter vtitur Firmicus lib. 2. cap. 18.

Mediale, huius medialis, pen. prod. neut. g. Solinus cap. 65, Lignũ omne atque mediale, eadem fermè & facie & nitore, quæ est in lapide gagate. Hoc est, omnes hebeni partes, tam exteriæ quàm mediæ seu medullaceæ, similes sunt gagati lapidi. Idem cap. 33.

Medietas, pen. corr. medietatis {μεσότης, μέση.} Cic. de Vniuersitate, Vt in singulis essent bina media: vix enim audeo dicere medietates: quas Græci μεσότητας appellant: sed quasi ita dixerim, intelligatur, erit enim planius. Paulus in l. Antiqui. D. Si pars hæreditatis pet. Prudentissimi iuris authores medietatem quandam secuti sunt, vt quod fieri non rarò admodum posset, intuerentur. Lactantius quoque De opific. Dei, cap. 10, Sub ipsa medietate narium, lacuna quædam leuis, quasi vallis. Vox est frequẽs Macrobio, vt in Som. Scip. lib. 1. cap. 6, Habet enim medietatem: & est medietas. Paulo pòst, Quum verò medietas ipsa geminatur, &c. Ibidẽ, Quaternarius verò duas medietates primus omnium nactus est. Sic alibi frequenter.

Mediocris, & hoc mediocre, penult. corr. {μέτριος, μέσος} Quasi medium tenens.

Actor mediocris causarum. Horat. 2. de Arte.

Ars. Cic. 1. de Orat. Permultos excellentes in quoque genere videbis, non mediocrum artium, sed penè maximarum.

Cura non mediocris. Horat. 2. Serm. saty 4.

Infortunium. Plaut. Curcul. 11.

Ingenium. Cic. 2. de Orat. Hæc sunt omnia ingenij vel mediocris, exercitationis autem vel maximæ.

Initium. Sueton. de Claris grammat.

Iracundia mediocri iratus. Plaut. Curcul. 11.

Malum. Cic. 3. Tusc. Omne malum etiam mediocre, magnum est.

Orator. Cic. de Claris Orat. L. Cotta in mediocrium oratorum numero, dicendi non ita multum laude processit. Ibidem, Fannius in mediocribus oratoribus habitus est.

Pœnæ. Plaut. Bacch. 8. Sponsalia. Plin. lib. 9. cap. 35.

Spatium. Plin. lib. 7. cap. 38. Statura Plaut. Rud. 9.

Status. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 1, Quòd si in mediocri statu sermonis ac prædicationis nostræ res essent, nihil abs te eximium, præter aliorum consuetudinem, postularetur.

Non mediocre telum ad res gerendas fama. Cic. de Amic. Nec verò negligenda est fama, nec mediocre telum ad res gerendas existimare oportet beneuolentiam ciuium.

Vitia. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Mediocritas, pen. corr. {μετριότης} Medium dicitur, vt ait Nonius. Cic. 4. Academ. Mediocritates illi probabant, & in omni permotione naturalem volebant esse quẽdam modum. Colum. lib. 4, Mediocritas in electione loci maximè probatur: quoniam in confinio boni malique posita est.

Mediocritas ingenij. Cic. 2. Philipp. Non video nec in vita, nec in gratia, nec in rebus gestis, nec in hac mea mediocritate ingenij, quid despicere possit Antonius.

Aurea mediocritas. Horat. lib. 2. Carm. ode 10, Auream quisquis mediocritatẽ Diligit, &c. Hoc est beatã, optimã, & pulcherrimam.

Minus superba mediocritas præceptoris ad suscipiendas elementorum molestias. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Mediocriter, pen. corr. Aduerb. {μετρίως} Medio quodam modo: hoc est Prudenter & moderatè. Cic. 1. de Finib. Quid Theophrastus, mediocritérne delectat, quum tractat locos ab Aristotele antè tractatos?

Nemo mediocriter quidem doctus ignorat. Cic. 2. Tusc.

Etiam mediocriter à me tibi commẽdatus. Cic. ad Sulpit. lib. 13. 29.

Non mediocriter ferre. Cic. 5. Verr. Quod me hercule, Iudices, mihi non mediocriter ferendum videtur. Idem pro Quintio, Tamen esset non mediocriter conquerendum.

Mediocriter doctus. Cic. 2. Tusc.

Haud mediocriter. Plaut. Merc. 5.

Mediocriter facere. Terent. And. 1. 1.

Mediocriter vestita veste lugubri. Terent. Heaut. 2. 3.

Medioximus, vel Medioxumus, pen. corr. Adiect. {διάμεσος} Mediocris, siue medius. Vnde Medioxumi dij vocantur potestatis mediæ. Seruius in lib. 8. Æneid. dicit Herculem communem deum vtriusque naturæ, medium & inter mortalitatem & inter diuinitatem. Sunt numina aliqua tantum terrestria, aliqua tantum cælestia, aliqua media, quos deos medioxumos Apuleius vocat. Plaut. Cistel. 5. At ita me di deæque, superi, inferi, & medioxumi, &c.

Medioxuma vxor. Plaut. Cistel. 7.

Medioximè, Aduerb. Medio modo. Varr. Modio, Quid aliud est quod Delphica canat columna literis suis, ἄγαν μηδέν. viduam vos facere addit mortalem modum medioximè, vt quondam patres nostri loquebantur. Ex Nonio.

Mediusfidius {μὰ τὸν Δία υἱόν} (inquit Festus) compositum videtur, & significare Iouis filium, id est Herculem: quod Iouem Græcè Δία dic, & nos Iouẽ: ac fidium, id est pro filio: quod sæpe antea pro L litera, D vtebantur. Quidam existimant iusiurandum esse per diui fidem: quidam per diurni temporis, id est diei fidem. Hæc Festus. Alij sic, Mediusfidius, hoc est, per deum Fidium. nam Fidius deus est, qui fidei præest. Plaut. Asin. 3, Per dium Fidium quæris iurato mihi. Cicero pro Rosc. Amerino, Quæ ita aperta & manifesta sunt, vt mediusfidius, Iudices, ea inuitus ea dicam.

¶Medi edi, pro Mediusfidius. Titinnius, An quia pol ædepol fabulare, medi edi. Verba sunt adolescentis qui in fœminam degenerarat, proindéque hoc iusiurandum non audebant eloqui, quum religio esset mulieribus illud proferre. Et quum vulgus hæc verba imminueret & deprauaret, pro medius, medi dicens, facit quoque eum dicere pro medi edi. Annotauit Turnebus.

Medianus, pen. prod. Adiect. {μέσος} Quod in medio est. Vnde Medianas columnas Vitruuius dixit, vt ab angularibus quæ crassiores sunt, distingueret. Vide Vitruuium lib. 3. cap. 1. & cap. 2. & vlt.

Medianum cœnaculi. Vlp. in l. Si verò. §. interdum. D. de iis qui deiecer. vel effud.

Mediastinus, mediastini, pen. prod. {μεσαύλιος} Qui in medio lauantium stat in balneis, inquit Priscianus. Nonius mediastinos pro balneatoribus, itémque pro ministris & curatoribus ædium accipit, qui in medio stent, vt omnibus ministrent. Sed vilissima quæque mancipia, in agro maximè, mediastinos eos accipere debemus, qui abiectissima quæque inter seruos officia obeunt: cuiusmodi sunt hodie in principum domibus, cognomine lignarij, bacularij: quorũ vna illa functio est, vt omnibus pareant, nec vllius imperium detrectẽt, in medio semper & propatulo ad nutus omnes excubent. Cic. 2. in Catil. Itaque ego illum exercitum, &c. magnopere contemno, collectum ex senibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis mediastinis, ex decoctoribus, &c. Alia exemplaria habent mediaculis, alia mendiculis. Col. lib. 1. cap. 9, Mediastinus qualiscunque status potest esse, dummodo perpetiendo labori sit idoneus Ex Hermolao. Vlpian. in l. 1. §. Cæterum. D. Nautæ, caupones, stabularij, Qui mediastini opera fungitur, non cõtinetur, vt purpurarij, atriarij, & focarij, & his similes. Cælius lib. 25. cap. 10, legit mediastina opera, vt sit adiectiuum.

¶Mediastinum appellant medici, membranas in ventre hominis medio, quæ sunt veluti medius quidam paries, diuidens thoracem totum in duos veluti ventriculos.

Mediastuticus, pen. corr. {μεδιξτοῦτος.} Liu. Decad. 3. lib. 6, Mediastuticus (qui summus magistratus apud Campanos est) eo anno Seppius Lesius erat. Sic eadem Decade lib. 4.

Mediterraneus, Adiectiuum {μεσόγαιος, μεσόγειος} Quod est à mari remotum, quasi in media terra. Quintil. lib. 5. cap. 10, Montanus an planus, maritimus an mediterraneus. Cic. 1. de Natur. deor. Ita fit, vt mediterranei mare esse non credant.

Mediterranei agri. Sueton. in Tiberio, cap. 12, Mediterraneis agris abditus, vitánsque præternauigantium officia.

Mediterraneum, mediterranei, Substant. n. g. cui opponitur Ora, seu Littus. Plin. lib. 3. cap. 1, Celeberrima inter Bætim fluuium & Oceani oram in mediterraneo Segeda. hoc est, in medio regionis, procúlque ab ora littorali. Rursus eod. cap. paulò post.

Mediterreus, Adiect. Festus, Mediterreã melius quàm mediterraneam Sisenna dici putat.

Meditullium, meditullij {μεσόγαιον} Non medium terræ dicitur, inquit Festus: sed procul à mari, quasi meditellium, ab eo quod est tellus. Cic. in Topicis, dicit tullium in hoc verbo extensionem esse vocabuli, nihil significantem.

MEDON {Μέδων} Notus fuit Oilei, ex matre Rhena, teste Homero lib. 2. Iliados.

Medon, Vnus procorum Penelopes. Ouid. 1. epist.

Medon, Vnus ex nautis qui à Baccho in delphines mutati fuerũt. Ouid. 3 Metamorph.

MEDOACVS Portus {μεδόακος λιμήν} Plin. lib. 3. cap. 5. Inde Meduaces, Venetorum fluuios, qui nunc vulgò *Brenta* dicitur. Nam ostia Padi Plin. lib. 3. cap. 16, describens, ait, Proximũ portũ facit Brondulũ, sicut Edronem Meduaci duo & Fossa Clodia. Strab. lib. 5. scribit Meduacũ vocari & portum & fluuium. Ibid. supra Venetos Carnorũ & Meduacorum fuisse gentem tradit. Vide Plinium in initio primi voluminis.

MEDVANA, Fluuij nomen in Gallia, quam Belgicã vocant. Lucan. vt refert Turnebus, -nec vltra
Instabiles Turones circunsita castra coërcent,
In ripis Meduana tuis marcere perosus, &c. Nomen hodie quoque retinet.

Medulla, medullæ {μυελός, ἐντεριώνη} Dicta quòd in ossibus media sit. Plin. lib. 11. cap. 37, Et medulla ex eodem videtur esse inuenta rubens, & senecta albescens. Plautus Stich. 6,
At ego perij, cui medullam lassitudo perbibit. (Cic. 5. Tusc.
In visceribus medullísque condidit omne bonum Metrodorus.
Albæ medullæ. Ouid. 14. Metam.
Liquefactæ medullæ cæca tabe. Ouid 9. Metam.

Mellis medulla {μέλιτος μυελός} De re maiorem in modum suaui dicebatur. Vnde & Ennius apud M. Tullium de Claris Orat. M. Cornelium Cethegum, Suadæ medullam appellat, ob singularem suauiloquentiam. Nam quod optimum est, id natura videtur intimè recondidisse. Vnde & illa passim obuia, in medullis, & medullitus amare, non dissident à simulacro prouerbiali. Erasmus.

Mollibus ardet ignis in medullis. Catul. de Acme, epigr. 42.

Est mollis flamma medullas. Virg. 4. Æneid.

Fouet igne medullas amor. Ouid. 4. epist.

Hærere medullis alicuius. Cic. Cassio, lib. 15. 16.

In Pop Romani medullis ac visceribus hærere. Cic. 1. Phil.

Includere aliquid medullis. Cic. Attic. lib. 15.

Inclusa sunt mihi in medullis, Vide INCLVDO.

Insidet in medullis feruor. Cic. 4. Tusc.

Labitur totas furor in medullas. Senec. Hippol. 3.

Auidis medullis subdita flamma. Virg. 3. Georg.

Litium medullæ. Quintil. lib. 2. cap. 1, Et in mediis litium medullis versantur.

Medullitus, pen. corr. Aduerb. {ἐκ μυελῶν} Ex intimo affectu, vel intimè. Plaut.

Plaut.Mostel.4, Vt videas eam medullitus me amare. Idem Truc.8.
Medullula, pen.corr. Dimin. {μυελίδιον} Catull.ad Thallum, epigr.22, Vel anseris medullula, vel inula mollicella.
MEDVLLIA {Μεδυλλία} Stephano, Latij oppidum fuit, Albanorum opus, cuius meminit.Plin.lib.3 cap.5.
MEDVLLINA, pen.prod. Virgo Romana, ab ebrio patre in tenebris violata: vt stupri authorem agnosceret, digito eius annulum detraxit. Vbi ex pignore patrem esse comperit, eundem ad aram gladio cōfōdit. Author Plutarch.in Parallelis.
MEDVS, Medi. Proprium fluuij nomen in Media, quod ex Strabone cognoscere licet lib.15. vbi commemorat quos fluuios traiecerit Alexander Magnus, quum Persidē peragraret, ferrōq; vastaret. De hoc intelligendus locus est Horat.2. Carm.ode 9, vbi ait, Mediúmque flumen gentibus additum.&c. non de Araxe, aut Tigri, aut Euphrate, vt alij arbitrantur. Neque verò est quòd quisquam miretur Horatium ita locutum esse, Medum flumen, si Medus proprium fluuij nomen est. Nam sic reperies pluribus locis locutum, vt lib.4.ode 5. & 2.ode 6. & in epist.ad Pison. Lambinus.
Medus, Vide MEDIA.
MEDVSA, pen.prod. {Μέδουσα} Fuit filia Phorci ex Cetho coniuge, quæ vnà cum duabus sororibus Euryale, & Stenone, Gorgadas insulas in Oceano Æthiopico tenuisse feruntur. Eius capilli in angues à Minerua immutati sunt: & qui illam aspiciebant, in lapides vertebantur. Quam Perseus peremit: ex cuius cruore natus est Pegasus. De hac Suidas, & alij Græci. Vide in dictione GORGONES & PEGASVS. Meminit & Ouid.lib.4. Metam.
Torua Medusa. Ouid.2.de Arte.
Medusæus, Adiect. {μεδούσαιος} vt
Os Medusæum. Ouid.5.Metam.
Equus Medusæus. Ouid.5.Fast. Id est Pegasus.
¶Medusa, à quibusdā appellatur herba ea, quam Romani Venereā, siue Lanceolam, Dioscorides λογχῖτιν appellauit. Habet hæc herba florem inuerso pileolo similem, qui theatralis laruæ, & histrionicæ personæ formam refert: ex cuius medio, quasi ex aperto & hiante ore, se profert quædam quasi lingua candido colore. Ob quam causam & Medusam appellarunt, à Gorgonis abscissi capitis similitudine. Vide M.Verr.in Dioscorid.
MEGA {μέγα} id est magnum, promontorium Mauritaniæ Cæsariensis, inquit Ptolemæus. Vulgò *One*, siue *Oue*.
MEGABOCCHVS, Iuuenis quidam fuit socius filij Crassi, & ætate pari, qui sibi bello Parthico manus attulit: eum Plutarchus μεγάβακχον appellat in Crassi vita. Meminit Cicero in epist.ad Atticum, quāuis alij de Pompeio dictum putent. Vide Pompeius, in POMPEII.
MEGABYZI, siue Megalobyzi {μεγαλόβυζοι} dicebantur Ephesiæ Dianæ sacerdotes, quos eunuchos esse oportebat: vnde & pro imbellibus ac mollibus poni cōsueuerūt, quales sunt spadones. Quintil.lib.5.ca.12. Megabyzi dicūtur Appiano lib.5.bell.Ciuil.& Plinio ita scribenti, Ephesi verò est Megabyzi sacerdotis Ephesiæ Dianæ sepulchrū. Nec enim hic vt proprium nomen accipiendum videtur, sed vt appellatio omnium sacerdotum Dianæ communis. Annotauit Turnebus. Duces quoque regis Persici Megabyzi appellantur, inquit Cælius lib.7.cap.6.
MEGAERA {Μέγαιρα} Vna est è tribus Furiis. De qua Virg.12.Æneidos,
Dicuntur geminæ pestes, cognomine Diræ,
Quas & Tartaream nox intempesta Megæram
Vno eodémque tulit partu. Et alibi, -furiali à sede Megæra.
Improba. Claud.1.in Ruffin.
Torua. Claud.3.de raptu Proserp.
MEGALARTVS, Ceres dicta & culta est. Cælius lib.9.cap.16, Apud Bœotiæ Scolum præstantes fieri panes consuetos accepimus, vnde & Cereris Megalarti & Megalomazi statua erecta colebatur. Consimiliter verò apud Messapios in Iapigia, vbi etiam fuisse rex Artos dicitur, sed & festa nomine Megalartia, de panis magnitudine appellatione ducta. Hæc ille.
Megalensis, Vide MEGALESIA.
Megalesia, Megalesiorū, neut.gen plur.num. {μεγαλήσια} & Ludi Megalenses. Liu. M. Iunius Brutus ædem Magnæ matris deûm in palatio dedicauit: & ludos ob eam dedicationem factos, Megalesia appellauit. Cic.de Arusp.resp. Nam quid ego de illis ludis loquar? quos in palatio nostri maiores ante templum, in ipso Matris magnæ conspectu Megalēsibus fieri celebrarīq; voluerunt? Quintil.lib.1.cap.5, Quædam tamen & faciem solœcismi habent, & dici vitiosa non possunt, vt Tragœdia Thyestes, & ludi Floralia, ac Megalesia.
MEGALIVM {μεγάλειον} Vnguentum à magnificentia sic appellatum, eo quòd excusserit, Telinum ante se cantatissimum: alij à Megaleo inuentore Siculo, siue Atheniensi dictum malunt. Vide Dioscorid.lib.1.cap.6. & Hermolaum in Plinium.
MEGALOPOLIS {μεγάλη πόλις} Arcadiæ vrbs, post Leuctricum bellum cōdita: quæ dimidia sui parte Orestia vocabatur, ab Orestis aduentu. Ex hoc oppido originem traxerunt Cercidas, præstantissimus legislator, Miliambō poeta, Ænesias Peripateticus Theophrasti discipulus, Accsodorus, qui de vrbibus scripsit, & Polybius historicus. ¶Megalopolis item Asiæ oppidū fuit, posteà Aphrodisias dictum, inter Lycum & Mæandrum fluuios situm, quod Stephanus Cariæ attribuit: quanquam in Græcis codicibus Icatiam corruptè legamus pro Caria. ¶Tertia eiusdem nominis ciuitas in Iberia collocatur ab eodem Stephano.
MEGALOPOLITAE {μεγαλοπολῖται} Megalopolis incolæ. Steph.
MEGANIRA, Celei vxor fuit, ac Triptolemi mater, vt Græca prodidit historia, cuius sacellum erat non longe à puteo Bœotiæ, qui alio nomine Anthion dicebatur Meminit Cælius lib.14.cap.17.
MEGARA, pen.corr. {Μέγαρα} Vrbs iuxta Isthmum Corinthiacum, media inter Peloponnesum, Atticam, & Bœotiam, dicta à Megareo Apollinis filio. Huius meminit Cic. libro 4. Epistolarum. Patria fuit Euclidis geometræ. Nunc dicitur *Alcatoé*, vt scribit Oliuarius in Melam.

¶Fuit & Megara, Creontis regis filia, & vxor Herculis, quam furens interemit, vt scribit Sen. in Hercule furente. Quo etiam nomine dictus est mons in Sicilia, vbi apes multæ: licet & Megara, Megarorum legatur.
Megarus, pen.corr. Adiect. {μεγαρικός} vt Sinus Megari. Virg.3 Æneid.
Megaricus, pen.corr. {μεγαρικοί} Possessiuum. Cic.4.Acad. Qui quum Zenonis esset, vides quantum ab eo dissenserit: & quàm non multum à Platone Megarici, quorum fuit nobis disciplina. Et paulo pòst, plura.
Sinus Megaricus, siue Saronicus, *Le goulfe de l'Egina*.
Megareus, Megarei, trisyllabum {μεγαρεύς} Idem. Cic.4. Acad. Post Euclides Socratis discipulus Megareus, à quo iidem illi Megarici dicti, &c.
Megareius, Adiect. quadrisyllabum {μεγαρήϊος} vt Heros Megareius, Apud Ouid.10 Metam.
Megarensis, Adiectiuum, Ex Megara. Gell.lib.6 cap.10, Decreto suo Athenienses cauerant, vt qui Megaris ciuis esset, si intulisse Athenas pedem prehensus esset, vt ea res ei homini capitalis esset. Tanto Athenienses odio flagrabant finitimorum hominū Megarensium, &c.
MEGARIS, Megaridis {μεγαρίς} regio est in Achaia, à qua Bulbi Megarici, quos celebrat Cato. Colum.lib.10, Iam Megaris veniant genitalia semina bulbi. Vide Plin.lib.4.cap.7.
MEGARIS, Vrbs Siciliæ, apud Melam libro 2.cap.7. Nunc dicitur *Agosta*, teste Oliuario.
MEGES, Vnus fuit ex Græcorum principibus qui ad Troiam profecti sunt.
Megistanes, pen.prod. {μεγιστᾶνες} dicuntur proceres, primatésq;. Nā μέγας Latine dicitur magnus. Cor.Tacit. Simul consilio terrorem adducere, & megistanas Armenios, qui primi à nobis defecerant, pepulit sedibus. Suet.in Calig.cap.5.
Mehercule, pen.corr. {μὰ τὸν ἡρακλέα} Aduerbium iurandi, Per Herculem. Cic.Attic.lib.10, Epistola tua gratissima fuit meæ Tulliæ, & mehercule mihi: semper secum aliquid afferunt literæ tuæ.
Mehercules, Idem. {μὰ τὸν ἡρακλέα} Festus, Mecastor & Mehercules iusiurandum erat, quasi diceretur, ita me Castor, ita me Hercules. vt subaudiatur iuuet. Cic.6.Verr. Verè mehercules hoc Iudices dicam. Idem in Orat. Impetratum est, inquit, à consuetudine, vt peccare suauitatis causa liceret, & pomeridianas quadrigas, quàm postmeridianas libentius dixerim: & mehercule, quàm mehercules.
Mei, vel mis {ἐμοῦ} genitiuus ab EGO. Vide suo loco.
Meio, meis, minxi, mictū {οὐρέω, ὀμίχω} méiere, Vrinam emittere. Diomedes preteritū meij esse dicit, sed in vsu minxi. Persius Satyr.7, -sacer est, pueri, locus, extra Meiite. Martial.lib.3,
Minxisti currente semel Pauline carina:
Meiere vis iterum, iam Palinurus eris.
Mictum, Supinum. Horat.1.Serm.satyra 8,
-atque in me veniat mictum atque cacatum
Iulius, & fragilis Pedatia.
Mula meiens. Catul.de Æmylio, epigr.92.
Micturio, micturis, penult.corr. micturire, Desideratiuum verbum à Meio. Iuuenal. Satyra 6,
Noctibus hic ponunt lecticas: micturiunt hic. Pro primitiuo Meio videtur hìc positum.
Mel, mellis, neut.gen. {μέλι} Notæ significationis. Vide Plin.lib.11. cap.14. Cic.3.de Finib. Mel, etsi dulcissimum est, suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum aliis dulce esse sentitur.
Mel, à Græco μέλι fit. Plaut.Trucul.4,
-in melle sunt linguæ sitæ vostræ atque orationes:
Corda in felle sunt sita, atque acerbo aceto.
Dulcior melle. Ouid.5.Trist.eleg.5.
Aerij mellis cælestia dona. Virg.4.Georg.
Attica mella, de flauis fauis. Ouid.de Medicamine faciei.
Constructa mella. Virg 4.Georg.
Dulcia. Virg.4.Georg.
Flaua. Ouid.1.Metam.
Flagrantia mella thymo redolent. Virg.4.Georg.
Humida. Virg.4.Æneid.
Liquata expressis fauis. Ouid 4 Fast.
Liquentia stipant apes. Virg 1.Æneid.
Liuentia veneno. Valer.1.Argon.
Pressa puris condit amphoris. Horat.Epod.2.
Purissima. Virg.4.Georg.
Redolentia flore thymi. Ouid.15.Metam.
Reperta à Baccho. Ouid.3.Fast.
Roscida. Virg.4 eclog.
Spumantia cogere pressis fauis. Virg.4.Georg.
Melli esse, pro Iucundum esse. Vide SVM.
Tenacia figunt. Virg.4.Georg.
¶Generandi gloria mellis. Virg.4.Georg.
¶Poetica. Horat.1.epist.20. Id est, Ita tibi places, vt te solum confidas versus effundere suauissimos posse.
Musæum dulce mel. Lucret.lib.4.
¶Mel, pro eloquentia, seu dicendi suauitate. Ouid.ad Pisonem,
Inclyta Nestorei cedit tibi gratia mellis.
¶Mel meum, Blandientis vox: queádmodum est Meum suauium. Plaut.Curcul.4.
Melliculum, melliculi, pen.cor. {μελίτιον} Diminut blandientis. Plaut. Casina, 2, Meum corculum, melliculum, verculum.
Mellillus, mellilla, mellillum {μελιτίδιον} Diminutiuum alterū, similiter blandientis. Plaut.Casina, 3,
Mea vita, mea mellilla, mea festiuitas.
Mellarius, Adiectiuum, Quod ad mel pertinet. Plinius libro 21.cap.14, Vasa mellaria aut fauos lauari aqua præcipiunt: hæc etiam apiaria dicuntur.
Mellarius, substant. {μελιτουργός} Qui mellis opus exercet. Varro lib. 3.de Re rust.cap.16, Ad extrema, qua mellarij fauum eximere possint,

opercula imponunt alueis.

Mellarium,subst. { μελισσῶν } Vbi apes nutriuntur. Varro de Re rust.lib. 3.cap.16,Melittônas ita facere oportet, quos alij melittrophia appellant:eandem rem quidam mellaria.

Mellitorgus,melliturgi { μελιττουργός } Idem quod Mellarius, qui mellaria exercet. Varro de Re rust.lib 3 cap.2, Merula, vt cætera fecit historicês,quæ sequi meliturgi soleant,demonstrabit.

Mellatio,mellationis { μελιττουργία } Mellis vindemia, quum mel eximitur. Plin.lib.11.cap.16, Hæc ergo mellatio fine vindemiæ & Vergiliarũ occasu. Idem lib.11.cap.15,Æstiua mellatione decimam partem Thasio Dionysio apibus relinqui placet.

Melleus,Adiect. { μελιηρός }Quod ex melle est,vel mellis quantitatem refert ipso gustu. vt Melleus sapor. Apud Plinium lib.15.cap.14. Et libro 11.cap.16, Fæx statim mellei coloris. Et libro 21.cap.14,Melleus odor.

Melleus,aliquando pro Dulci accipitur.vt Vox mellea.

Mellitus,pen prod Adiect.{ μελιτωμένος } Quod est melle conditum. Plin. lib 36.cap.19, Mellitites succum remittit dulcem, mellitúmque tusus. Varro 3 de Re rust.cap.16,Et faui melliti intus ponendi à faucibus longè. Sueton.in Claud.Nerone,cap.27, Indicebat & familiaribus cœnas, quorum vni mellita quadragies HS constiterunt. Porrò mellita vocabãtur,cibaria dulciora,melle condita,quum luxuria nõdum saccharum materiam ganeæ fecisset. Antiquitus enim saccharum ad medicinæ duntaxat vsum adhibebatur: cuius hac tempestate tam frequens vsus est,ad gulæ condimenta.

Bellaria mellita,Vide BELLARIA.

Placentæ mellitæ.Horat 1.epistol.10.

Mellitus puer, pro Suaui & iucundo.Cic.ad Attic lib.1,Ita sum ab hominibus destitutus,vt tãtum requietis habeam,quantũ cum vxore & filiola & mellito Cicerone consumitur. Catul. ad Iuuencium, epigr.45,

Mellitos oculos tuos Iuuenci,&c.

Mellifluus, Adiectiuum { μελίῤῥυτος } Ex quo fluit mel, vel fluere videtur: hoc est Dulce,iucundum. vt Melliflua oratio.

Mellifer,pen.corr.Adiectiuum{ μελιτοφόρος.} Ouid.15.Metam Melliferæ apes.

Mellifico, mellificas, pen.corr. { μελιττουργέω } mellificare, Mel facere. Plin.lib.11.cap.18,Aliarum quæ in arboribus mellificant.

Mellificus,pen.corr.Adiectiuum { μελιτοποιός } Quod mel facit.Colum. libro 9.cap.13 ad finem, Vt ab opere mellifico euocatæ apes fœtibus ceras expleant.

Saltus mellifici.Colum.lib.9.cap.8.

Mellificium,mellificij{ μελιττουργία}Mellis artificium. Varro de Re rust. lib.3.cap.16, Sed vt hoc aptissimum ad sanitatem apium,sic ad mellificium thymum. Colum.lib.9.cap.11, Apes magis mellificiis,quàm fœtibus studenr.

Melligenus, pen corr. Adiect. { μελιτογενής } Quod est eiusdem generis cum melle. Plin.lib.16.cap 7, Fert & aliam inutilem pilulam cum capillo,verno tamen tempore melligeni fucci.Hoc est,eiusdem fucci,cuius est mel ipsum.

Mellina,mellinæ, fœm generis,Potio est confecta adiecto melle.Plaut. Epidico,

Nisi si in vidulo,aut in mellina attulisti. Id est,nisi si in scortea cum habes mantica,aut in œnophoro vel lagena mellinæ. Ex Turnebo.

MELAENA { μέλαινα } Insula est quæ alio nomine Corcyra appellatur. Stat 12.Theb.Icarij,Celeique domus,viridésque Melænæ.

Melamphyllum, melamphylli { μελάμφυλλον } Species acanthi herbæ,à foliorum nigredine sic dicta,quasi melanophyllum.Plin.lib.22. cap 22.

Melampodium, melampodij { μελαμπόδιον } Genus nigri hellebori, à Melampode vate dictum.Plin.lib.25.cap 5.

MELAMPVS, Melampodis, pen.corr. { μελάμπους } fuit, teste Homero lib.Odysseæ 15.filius Amythaonis ex patria Argo. Stat.lib.3.Thebaidos, -Amythaone cretus,

Iam senior,sed mente virens Phœbóque Melampus

Associat ¶ Dicitur etiam fuisse medicus illustris,& filias Prœti sanauisse helleboro. Virg.3.Georgicorum,

Quæsitæque nocent artes:cessere magistri

Phillyrides Chiron,Amythaoniúsque Melampus.

Melampus. nomen canis apud Ouid.3. Metam. Dicti sic, παρὰ τὸ μέλανας ἔχειν τοὺς πόδας, quòd nigros habeat pedes. Ouid.3.Metamorphoseos, -primúsque Melampus

Ichnobatésque sagax latratu signa dederunt.

Melampygus, Lapis in Thermopylarum monte legitur apud Herodotum historia 7. vbi definit Anopæa via,quã grassantes Persę pylas occuparunt,Epialte duce.

Melampygus,a,um,In PASSALVS.

Melancholia, melancholiæ { μελαγχολία } Latinè dicitur atra bilis, quæ sæpe in furorem agit homines. Cic 3. Tuscul. Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo, quem nos furorem, μελαγχολίαν ipsi vocant. quasi verò atra bili solùm mens,ac non sæpe vel iracundia grauiore,vel timore,vel dolore moueatur.

Melancholicus,pen.corr.Adiectiuum { μελαγχολικός } Qui atra bile plurimum abundat. Cic.1.Tusc.Aristoteles quidem ait omnes ingeniosos melancholicos esse.

MELANCHLAENI{μελάγχλαινοι}Scythię populi,à nigris vestibus quas ferunt ita nominati Stephano.

Melancoryphus,melancoryphi, pen.corr { μελαγκόρυφος} Auis quæ & ficedula dicitur: sed ficedula nomen habet potissimum Autumno ab edendis ficis,aliis temporibus melancoryphus,quòd κεφαλὴν μέλαιναν, hoc est verticem nigrum habeat. Latinè atricapillam dicere possumus:mutat enim formam & colorem. Plin.lib.37.cap 8.

Melandryum{μελάνδρυον} Genus herbæ.Plin.lib.16.cap.7. Martial. lib 3.35,

Téque iuuant gerres,& pelle melandrya cana. Melandryum verò apud Theophrastum est exalburnatum robur,de nigritie conciliato nomine. ¶ Sed & salsamenti genus melandryum est, teste Cælio lib. 7.cap 27.

MELANES,vel Nigri montes { μέλανα ὄρη } iuxta deserta Arabiæ,Ptolemæo lib.5.cap.17.Hodie mons Sinai, mons S. Catharinæ: Sur desertum Hebræis,à Mauris Tur dicitur.

MELANEVS, pen.corr.trisyllabum, Nomen canis apud Ouid.3 Metamorphoseos,

Harpalos & Melaneus, hirsutáque corpore Lachne.

Melania, melaniæ, pen.corr. fœminini generis, Idem quod nigritia seu nigredo. Plin.lib.24.cap.8,Et lentiginẽ & carcinomata,melanias quoque veteres,addito melle emendat. Meminit etiam Hermolaus.

Melanteria,melanterię.Scribonius Largus,Melanteria,quæ creta sutoria dicitur,qua ligulæ calceolorum denigrantur.*De la pierre noire.*

MELANTHIA, teste Aristarcho in 10 Odyss.Homeri,filia fuit Deucalionis ex Pyrrha.

Melanthium, melanthij { μελάνθιον } Herba quæ vulgò *Nigella* appellatur à seminis nigredine: vnde etiam Græcis melaspermon appellatum est. Plin lib.20.cap.17,Gith ex Græcis alij melanthion,alij melaspermon vocant:optimum quàm excitatissimi odoris, & quàm nigerrimum. Medetur serpentium plagis & scorpionum.

MELANTHIVS, Nomen viri: qui quum Gorgiæ inimicus esset,dixit, Hic nobis de concordia præcepit, qui tres in vna domo concordare non potuit.

Melanthius item, Nomẽ est viri Troiani,quem Eurypilus in bello Troiano interemit,vt scribit Homerus. ¶ Alius eiusdem nominis pastor est apud Theocritum. ¶ Alius item pictor fuit, cura pingendi præcipuus. Author Quintil.lib.12.cap.10.

MELANTHVS, Vnus eorũ quos in Delphines mutauit Bacchus.Ouid. 3 Metamorph.

Melanurus, melanuri, pen.prod. { μελάνουρος } Piscis sic dictus, quòd nigricantem caudam habeat, & inter saxatiles numeratur. Ennius, Melanurum,turdum, merulam,timbrámque marinam.Vbi primam produxit,penultimam corripuit:quum tamẽ Græcè scribatur μελάνουρος. Proinde rectius Lippius in 3.Oppianici, Haud facili paruus melanurus fallitur arte. Plin.libro 32.cap.2. Vide Cælium lib.25.cap. vltimo.

Melapium,melapij { μηλάπιον.} Melapia sunt mala, quæ & malorũ & pyrorum aliquam speciem præ se ferunt:vnde etiam nomen habẽt ex pomis & pyris compositũ.Vulgò *Pommepoire.* Atque hoc est quod Plinius lib.15.cap.14 ait,Cæteræ è causis traxere nomen: germanitatis cohærentia & gemella, nunquam singula in fœtu: coloris sericæ: cognationis melapia. Neque enim accipiendum est melappia(sic enim ferè in omnibus exemplaribus legitur) cognationis nomen à gente vel familia Appiorum accepisse, sed à cognatione quam ea ipsa mala cum pyris habent. ἄπιος enim pyrum est Græcis, μῆλον malum siue pomum. Quòd autem Plinius ipse non aliter quàm melapia scripserit,& vt dico acceperit, ex eo manifestum est,quòd paulo antè Appianorum malorum mentionem fecit, quæ ex Appio è Claudia gente sunt cognomita, & melapiorum nomen non ex gẽte, sed ex causa cognationis tractum esse ait.

MELAS { μέλας } Multorum fluuiorum nomen est. Nam vnum esse in Mygdonia ostendere videtur Ouid.2.Metam.Mygdoniúsque Melas. Alium in Sicilia describit Ouid.lib.4 Fastorum,

Sacratúmque Melam pascua læta boum.

Melas,melanos,masc gen.Vitiliginis species.Vide ALPHOS.

MELEAGER,vel Meleagrus,pen corr {μελέαγρος} Tydei frater fuit,Oenei filius,qui quum aprum Calydoniũ interfecisset, eiúsque pellem & caput Atalãtæ amicæ suæ donauisset, Thestiadæ eius auunculi vtrunque illi ademerunt. Qua re cognita ille eos interfecit. Althæa Meleagri mater ob fratrum suorum cædem filio irata, cum execrata est,eíque interitũ exoptauit. Quum Calydon postea à Curetibus oppugnaretur, neque iam Calydonij impetum hostium sustinerent, Meleager neque patris,neque matris iam placatæ rogatu opem ferre patrię voluit.Flexus tandem & victus Cleopatræ vxoris precibus,hostes à mœnibus Calydonis propulsauit. Althæa autem odio renouato,facem ei à Parcis donatã,inflãmauit. Vide Homer.lib.1. Iliad.& Ouid.lib 8 Metam.

MELEAGRIA,Calydon vrbs dicitur, quoniam Meleager in ea imperauit. Sipontinus.

Meleagrides,pen.corr.{μελεαγρίδες} Gallinæ Africæ. Plin.libro 10. cap.26,Simili modo pugnant meleagrides in Bœotia Africæ: hoc est gallinarum genus gibberum, variis sparsum plumis, quæ nouissimæ sunt peregrinarum auium in mensas receptæ propter ingratum virus. Verùm Meleagri tumulus nobiles eas fecit. Colum lib 8.cap.2.

MELESIGENES, pen.corr. Nomen proprium fuit Homeri poetæ, qui propter excitatem Homerus est appellatus,vt supra scripsimus.

Melia { μελία } A Græcis dicitur arbor, quam Latini fraxinum vocãt. Vide Ruell lib.1.cap.82. ¶ Est & Melia Cariæ oppidum, apud Hecatæum lib.1.Genealog.

Melia terra { μηλιὰς γῆ } Terræ genus est Eretriæ cinereæ non dissimile,quódque digitis confricatum stridorem reddit trito pumici similem. Vires habet in medicina easdem ferè cum alumine, pauló tamen ignauiores. Pictoribus etiam vsui est,ad diuturniorẽ colorum firmitatem. Plinius Melinum vocat,nomine deducto à Melo,insula vna Sporadum,vnde aduehi solet.

MELIBOEA { μελίβοια } Vrbs est litoralis Magnesiæ, propinqua Thessaliæ,vt testis est Herodotus lib.6. ¶ Fuit etiam patria Philoctetæ, dicente Lucano lib.6, -pretióque nefandæ

Lampados,Herculeis fortis Melibœa pharetris.

Fulgens Melibœa purpura.Lucret lib 2,

Melibœus, Adiectiuum, Vnde Purpura Melibœa,hoc est Melibœensis, ait Seruius.

Meliceris, pen.prod meliceridis,fœm.gen.vel Meliceria, meliceriæ { μελικηρίς } à cera & melle nomen accepit. Tuberculum mellis crassitudine in cubitis & genibus: interdum quoque aliis partibus, & in ore ipso,& in capite: quod ita nominatur,quia humor in eo melli simili,

miflis includitur, nec preflum remittitur:, vt id quod gangilion fiue ganglion appellant in eadem parte, fed molle cedénfq;. Plin.lib.20. cap.21, Radice meliceria & lepras curat. Idē lib.21.cap.20, Et cōtra melicer idas efficax. Sunt qui fcribūt melliceris. Vide Celfum lib.5.

MELICERTA { μελικέρτης } Filius Athamantis & Inus, cum quo mater quum videret Athamanta, regem Thebarum maritum furentem, in mare fe præcipitem dedit: & poftquam in numina funt commutati, Græcè Leucothea & Palæmon funt appellati: Latinè Portūnus, & mater Matuta. Author Seruius apud Virgilium 1.Georgicorum,

Votáque feruati foluent in littore nautæ

Glauco, & Panopeæ, & Inoo Melicertæ. Fabulam defcribit Ouid. 6.Faftorum.

Melichros, penult.corr. Lapis modò niger, modò flauus, à mellis colore vocatus. Plin.lib.37 cap.11.

Melichryfis, pen.prod. Gemma quæ ex India mittitur, quafi per aurū fynceio melle tranflucens. Plin.lib.37.cap.9.

Melicus, Vide MELOS.

Melicum, ab imperito vulgo dicitur gallinarum genus, quod medicum dici debet, tefte Columella libro 8.cap.2, his verbis, Præcipuè Tanagricum genus, & Rhodium probabant, nec minus Chalcidicū & medicum, quod ab imperito vulgo litera mutata melicum appellatur: nobis noftrum vernaculum maximè placet.

MELIGENI, pen.corr. Ptolemæo lib.2.cap.17, Melitufa Polybio dicitur, quam nos Meliten infulam vocamus, ad mare Adriaticum, ante Dalmatiam fita.

MELIGVNIS { μελιγουνίς } Infula eft Siciliæ adiacens, vna ex Æoliis, quæ notiore nomine Lipara dicitur. Plin.lib.3.cap.9.

Melilotos, pen prod.fœm.gen. { μελίλωτος } Herba quā Columella Sertulam Campanam appellat, quòd in Serta vrbe Campaniæ frequentiffima fit. Plin.lib.21.cap.11, Melilotos vbique nafcitur. Laudatiffima tamen in Attica.

Melimeli, melimelis, pen.corr.neutr.gen. { μελίμηλον } Sapor mali Cydonij ita conditi vt melli quiddam fimile referre videatur. Colum. lib.12.cap 45.

Melimelum, melimeli, pen.prod. { μελίμηλον } Dicitur pomum mufteum, fiue dulce, quafi mel pomum. nam μέλι Græcis dicitur mel, & μῆλον malum, quòd mellis faporem habeat. Plinius mufteum à celeritate nafcendi denominatum dicit, lib.15.cap.14.

Muftea à celeritate mitefcendi: quæ nunc melimela dicuntur à fapore melleo. Orbiculata, à figura orbis in rotunditatem circumacti. Martial.lib.7.24,

Infanti melimela dato, fatuáfque mariſcas. Plin lib.23.cap.6. Melimela rubere. Horat.2.Serm.Satyra 8,

Poft hæc me docuit melimela rubere minorem
Ad Lunam delecta.

Melinum, melini, Apiaftrum vocat Varro de Re ruftica, lib.3.cap.16, his verbis, Et ortum habuiffe, ac reliquum thymo, & cythifo obfeuiffe & apiaftro, quod alij meliphyllon, alij meliffophyllon: quidam melinum appellant.

¶Melinum, pen.corr. { μήλινον ἔλαιον } Oleū ex flore malorum. Plin. lib.23.cap.6, Fit & oleum ex his, quod melinum vocauimus, quoties non fuerint in humidis nata. Ideò vtiliffima quæ ex Sicilia veniunt.

¶Melinum, pen corr. Vnguentum. Plin.lib.13.cap.1, Poftea eodem loco prælatum eft melinum, Cyprinum in Cypro.

¶Melinum, pen.prod. Coloris cādidiffimi fpecies. Plin.lib.35.cap. 6, Melinum candidum & ipfum eft, optimum in Melo infula. in Samo quoque nafcitur. fed eo non vtuntur pictores propter nimiam pinguedinem. Plaut. Moftel.4. Quidam volunt effe colorem medium inter album & fufcum, qui dicitur giluus.

Melina, melinæ { ἡ μηλίνη } Genus veftis apud Plautum in Epidico, 2,

vbi ergo eft? nifi fi in vidulo,
Aut fi in melina attulifti. ¶Eft item genus tibiæ acutiffimi foni, vt Feftus ait.

MELINOPHAGI { μελινοφάγοι } Thraciæ populi, ita dicti, quòd panico vefcantur. Stephanus.

Melior, Meliufculus, Meliorefco, Melioro, Vide BONVS.

Meliphyllon { μελίφυλλον } Nomen herbæ. Varro lib.3.de Re ruft cap. 16, Reliquum thymo & cythifo obfeuiffe, & apiaftro, quod alij μελίφυλλον, alij μελισσόφυλλον, quidam μέλινον appellant. Virgilius 4.Georg. Trita meliphylla, & cerynthe ignobile gramen. Alij legunt Meliffophylla. Vide MELISSOPHYLLVM.

Melis, huius melis, fœm gen. Vel, vt alij malūt, Meles, huius melis { μέλης } Animal quod & Taxo, fiue Taxus dicitur, quòd fit mellis auidiffimū, & aluearibus femper infeftū, in cauernis viuēs, afperū, mordaxque, magnitudine vulpis, colore felis: ex cuius pelle pharetras & canum collaria obtegunt. Plin.lib.8.cap 38. Varro 3.de Re ruft.cap.12, Alterum ne felis, aut melis, aliáve quæ beftia intrare poffit.

Lucifuga meles. Subit enim cauernas. Gratius in lib. De venatione -collaribus ergo
Sunt qui lucifugæ criftas inducere melis
Iuffere. De collaribus canum loquitur. Mel auidè appetit, vnde nomen inueniffe putatur.

MELISSA, Vide MELISSVS.

Meliffophyllum, meliffophylli { μελισσόφυλλον } Plin.lib.20.cap.11, Apiaftrum Hyginus quidem meliffophyllon appellat: fed in confeffa damnatione eft venenatū in Sardinia. Virgilius per fyncopam dixit, 4.Georgicorū, Trita meliphylla. Alij apud Virg legunt meliffophylla.

MELISSVS { μέλισσος } Fuit rex Cretenfis antiquiffimus, qui, vt fcribit Lactantius Inftitutionum lib.1, primus diis facrificauit, habuitque filias Amaltheam & Meliffam, quæ Iouem puerum caprino lacte ac melle aluerūt, vnde Meliffa apes dicta fuit: & Amalthea capræ eiufdem nomen accepit. Colum.lib 9.cap.2, Nec fanè ruftico dignum eft fcifcitari, fuitne mulier pulcherrima fpecie Meliffa, quam Iupiter in apem cōuertit. Vnde & apes Græcis μέλισσαι dicuntur. ¶Fuit item Meliffus grammaticus muneri datus Mecœnati, ac manumiffus ab eo. Author Trāquillus. ¶Meliffus prætereà Samius, Parmenidis auditor, philofophus ciuibus fuis charus, quibus præcepta plura dedit: Rempublicam adminiftrauit, claffique in bello præfuit, vt refert Apollodorus. Ouid.4.de Ponto, eleg.16, Et tua cū focco Mufa Meliffe leuis. ¶Fuit & alter Meliffus, Helius nomine, fummi quidem loci inter Grammaticos fui temporis Romæ, fed maiore in literis iactantia, quàm opera. Meminit Gellius lib.18.cap.6.

MELITE, Melites: fiue Melita, Melitæ, pen corr. { μελίτη } Infula inter Italiam Epirúmque pofita, & (vt fcribit Strabo) ante Pachynum fita. Cic.6.Verr. Melita infula fatis lato ab Sicilia mari, periculofóq; difiuncta: in qua eodem nomine oppidum. Nunc vulgò dicitur *Malta*. Vnde Melitæi canes, paruuli olim in deliciis fœminarum. De hac Ouid.3.Faftorum, Fertilis eft Melite. ¶Eft & vrbs hoc nomine Carthaginienfium colonia. Diodorus refert in Melita infula pretiofam tenuitate ac mollitie telam fieri. Cicero 4.Verr. Veftem Melitenfem nominauit.

Melitæus & Melitenfis, Adiect. { μελιταῖος } vt Canes Melitæi & Melitenfes, Plin.lib.30.cap.5. Melitenfem rofam cōmendat Cic.7.Verr. Catuli Melitæi. Plin.lib.3.cap.vlt.

Melites, Gemma eft mali coloris, vt inquit Plin.lib.37.cap.11.

Melitites, penult.prod. Plin.lib.36.cap.19, Melitites lapis fuccum remittit dulcem, mellitúmque tufus.

Melitites, melititis, pen. prod. mafc.gen. { μελιτίτης } Potio ex mufto & melle facta, authore Plinio lib.22.cap.24.

Melitton, melittonis, pen.prod.mafc.gen. { μελιττών } Vbi apes nutriūtur. Varro de Re ruft.lib.3.cap.16, μελιττῶνας ita facere oportet: quos alij μελιττοτροφεῖα appellant, eandem rem quidam mellaria.

Meliturgus, Vide MEL.

Melium { μήλιον } Herba eft in aquis nafcens, & locis vliginofis, femē habens lini femini nō diffimile, aliquantò tamen maius & firmius, & præ læuore fplendens. Alio nomine Satyrion rubens appellatur. Vim habere creditur incendendi ad libidinem. Diofcorid.lib.3.

Melius, Cōparatiuum à Bene, & **Meliufcule**, Vide Bene in BONVS.

MELIZANDRVS Milefius, Lapitharum & Centaurorum bellum fcripfit, vt eft author Ælianus de varia hiftoria.

MELLA { μέλλα } Fluuius Galliæ eft, iuxta quem Amella herba frequēs nafcitur. Seruius. Blondus in Italia illuftrata, Brixiam, inquit, præterlabitur fluuius Mella. quod etiam teftatur Catull.in epigr.ad Ianuam his verbis,

Flauus quam molli percurrit flumine Mella,
Brixia Veronæ mater amata meæ.
Flumina curua Mellæ. Virg.4.Georg.

¶Mella, mellæ, fœm.gen. Aqua è melle fic fieri folita, vel potius è ceris quibus adhuc nonnihil mellis adhærefcebat. Quum fecundarium mel de fauis erat exceptum, ceræ ftatim minutè refoluebantur ac rumpebantur, & aqua fontana vel cælefti macerabantur. Expreffa deinde aqua colabatur, & in vas plumbeum defufa decoquebatur, omnífq; fpurcitia cum fpumis eximebatur. quæ decocta, quum tam craffa effet quàm defrutum, refrigerabatur: & bene picatis lagenis condebatur. Hac mella quidam pro aqua mulfa vtebantur: nonnulli etiam pro defruto in conditura oliuarum. Author Columella lib. 12.cap.11. Erat igitur mella velut ablutio cerarū aliquid mellis adhuc habentium: aqua verò mulfa ex optimo melle fiebat, vt idem author fcribit capite proximo.

MELLARIA, Vrbs Hifpaniæ Bæticæ, patria Pomponij Melæ, vt ipfe teftatur lib.2.cap.6.fub finem. Oliuarius dicit Mellariam hodie non extare.

Mellarium, Mellarius, & Mellatio, Vide MEL.

Melliceris, Vide MELICERIS: nam vnico l fcribi debet.

Melliculum, Mellifer, Mellifico, Mellificus, Mellificium, Vide MEL.

Melligo, pen.prod. melliginis, fœm.gen. { μέλιγμα } Succus è lacrymis arborum, fiue florum, quem apes deuorant, quémque poftea ad alueos regreffæ euomunt, operandóque componunt. Plinius lib.11. cap 6.

Melligo etiam, pro quocunque fucco florefcentis fructus adhuc, atque immaturi. Plin lib.12.cap.27, In prima lanugine demetitur vua, eiúfque melligo. Reliquum corpus fole coquitur.

Mellillus, Mellitus, Vide MEL.

MELLONIA, vel Melona, Mellis dea à Romanis putabatur.

MELO, Fluuius, qui & Nilus & Gehon appellatus eft. Aufonius in ænigmate.

MELOBOSIS, pen.corr. Nympha eft: fic dicta ab ouibus pafcendis, tefte Hefiodo in Theogonia.

MELOCABVS { μηλόκαβος } Germaniæ vrbs apud Ptolemæum lib.2.cap. 11, Vulgò *Choburgk*.

Melocarpus { μηλόκαρπος } Herba eft quæ alio nomine Ariftolochia longa appellatur. Diofcor.lib.3.cap.4.

Melodes, Melodia, Vide MELOS.

MELOESSA, Infula ex Syrenis vna: non tam à pomorum, quàm à pecoris abundantia dicta Vide Plin lib.3.cap.10.

Melomeli { μηλόμελι } à Colum.lib.12.cap.45, vocatur, quum mala maturiffima, integra, fiue macula in lagena in melle fubmerguntur. Sed rectius legitur melimeli. Vide fuo loco.

Melones, dicuntur à Palladio genus peponis, quod aliis melopepo appellatur, quafi pepocydonius, vel cotoneus, quòd mali cydonij figurā habeat. dicitur Græcis enim ἀπὸ τοῦ μήλου: hoc eft à pomo vel malo, quod abfolutè Græcis malum cotoneum fignificat.

Melopepones { μηλοπέπονες } Fructus funt ex genere peponum, qui mali figuram rotunditate imitantur. Non pendent hi, fed humi rotundantur, & odorem iucundiffimum habent, vbi maturuere: Palladius Melones vocat. Vide Ruell.lib.1.

Melos, neut gen. { μέλος } indeclinabile, Cantus fuauitas, vel dulcis modulatio. Perf.in Prolog.3, Cantare credas Pegafeium melos. Sic Calepinus, Græci autem, quorum hæc eft dictio, τὸ μέλος, τοῦ μέλους, τὰ μέλη. Lactātius Firmianus declinationem Latinam formauit, Hoc melos, huius meli, &c. apud quem ablatiuus melo, in carmi-

ne de Christi resurrectione, legitur, Tinique repercusso dulcior aula melo. Melos, inquit Budæus, ad flexum vocis pertinet. cõstat enim canore ac sonis: rhythmus verò modulatione: pertinet enim ad corporis gestum & collocationem verborum, vt docet Quintil.lib.1. Instit.de musica loquens.
Longum melos.Horat.3.Carm.ode 4.
Mele { μέλη } Nominatiuus plur. Græcus, à μέλος, Idem quod carmina & modulationes. Lucret.libro 2, -æquè
Ac musæa mele per chordas, organici quæ
Mobilibus digitis expergefacta figurant.
Cygnea mele Lucret.lib.2.
Melodia, melodiæ { μελῳδία } Dulcis cantus, siue melleus.
Melodes, pen.prod { μελῳδὸς } Qui dulcia carmina cantat. Sidonius, Proculus melodes insonare pullibus.
Melicus, pen corr. { μελικὸς } Adiectiuum, à μέλος, Idem quod musicus. Vnde poetæ lyrici, melici dicti sunt. Ausonius, Tu melicos lyricósque modos. Cic.de Optim.genere Orat. Poematis enim tragici, comici, epici, melici etiam ac dithyrambici, &c.
Melici sonores.Lucret.lib.5.
MELOS, insula inter Cycladas Pomponio numeratur, lib.2. Nunc vulgò *Mil*, aliis *Milo*.
Melota, melotæ, pen prod. fœm.gen. Pellis ouilla: sed non tam pellem ouis significat, quàm exuuium, hoc est pellem corpori detractã vnà cum lana. Erasmus in epist.ad Hebræos, capite 11. De Melota vide Gesnerum, pag.279.
Melothrum { μήλωθρον } Herba est, quæ alio nomine ἄμπελος λευκὴ, hoc est vitis alba appellatur. De hac Dioscorid.lib 4.
MELPOMENE, pen.corr. { μελπομένη } vna Musarum. Vide in dictione MVSAE. Horat.1. Carm.ode 24, -præcipe lugubres
Cantus Melpomene, cui liquidam pater
Vocem cũ cithara dedit. μέλπω idem significat quod Cãto, celebro.
MEMBLIARVS { μεμβλίαρος } Insula est maris Ægei, vna Sporadum, nõ procul à Thera & Anaphe. Plin.lib.4.cap.12.
Membrum, membri { κῶλον, μέλος, ἄρθρον } Sipontinus, Artus à membris ita distinguuntur, quòd artus dicimus ossa cum neruis & venis: membra autem propriè vocamus carnem artus tegentẽ. Vnde membrana, superior membri pars, hoc est pellis ipsa appellabatur. Silius libro 2, -& venis malè iuncta trementibus ossa:
Extant consumptis visu desormia membris. Quædam exemplaria legunt neruis.
¶Membrum, etiam pro singulis corporis partibus ponitur. Cic.3. de Finibus, Iam membrorum, id est partium corporis alia videntur propter eorũ vsum à natura esse donata, vt manus, crura, pedes, &c. Alia autem nullam ob vtilitatem, quasi ad quendã ornatum, vt cauda pauoni.
Iners membris, Vide INERS.
Artus magni membrorum. Virg.5.Æneid.
Flexus membrorum. Quintil.lib.1.cap.1.
Grauitas.Lucret.lib.3.
¶Abalienata, Vide ABALIENO.
Accommoda bellis.Stat.4 Sylu.4.
Ægra.Ouid epist.20.
Auulsa.Virg.9.Æneid.
Cæsa.Ouid 6.Metam.
Candida.Ouid 2.Metam.
Curua Ouid.3.Metam.
Debilia.Silius lib 10.
Direpta manibus.Ouid.3.Metam.
Discerpta gruis.Horat 2.Serm.satyr.8.
Disiecta laceri corporis.Senec.Hippol.12.
Exanguia.Silius lib.7.
Exilia.Ouid 5.Metam.
Fessa diurnis ministeriis.Ouid.4.Metam.
Hispida.Iuuen.Satyr.2.
Immania.Ouid.12 Metam.
Implicita.Lucan.lib.3.
Liquefacta.Silius lib.1.
Muliebribus membris puer.Lucret.lib.4. Id est puer tener.
Procera.Silius lib.16.
Rigentia fugiente vita.Lucan.lib.2.
Saucia.Ouid.2.Metam.
Membra senecta Lucret.lib.3. Vide Senectus, in SENEX.
Squalida.Lucret.lib.5.
Tenera.Lucret.lib.4.
Truncata.Claud.de bello Get.
Turpia membra vdo fimo.Virg.5.Æneid.
Valida ac iuuenilia membra. Iuuenalis Satyr.11.
Velocia.Silius lib.17.
Vieta.Horat.Epod.12.
Viuida.Silius lib.7.
¶Lassata membra abluere.Ouid.6.Metam.
Abscindere.Lucret.lib 3.
Languida membra cadunt.Ouid.epist.10.
Captus membris, In CAPIO.
Defessa componere membra.Virg.4 Georg.
Correpunt membra pauore.Lucret.lib.5.
Viua membra dilaniat.Ouid.6.Metam.
Dissoluuntur membra, fluuntque.Lucret.lib.4.de somno.
Diuidi à membris suis.Ouid.1.Amor.eleg.6,
Hunc ego si cupiam, nunquam dimittere possum,
Antè vel à membris diuidar ipse meis.
Curata membra dare sopori Horat.2.Serm.satyr.2.
Placidam membris dat cura quietem.Virg.4.Æneid.
Durare membra in duro opere.Lucret.lib 5.
Erigere cubili.Silius lib 7.
Pauor membra excutit.Senec.Thyeste,1.
Expressus membris infans.Quintil.lib.2.cap.4.
Irrigare alicui quietem per membra.Virg.1.Æneid.
Languescunt membra.Lucret.lib 4.
Lauare membra quiete Virg.5 Æneid.
Leuare baculo.Ouid 8.Metam.
Luxuriant membra.Ouid.7.Metam.
Membra madent vino, In MADEO.
Mollia mouere.Lucret.lib.4.
Incuruata membra posuere solo Ouid.6.Metam.
Horror membra quatit.Virg.3.Æneid.
Genitalia recidere.Ouid.2.Amor.eleg.3.
Soluuntur frigore.Virg.12.Æneid.
Soluta languore.Ouid 11 Metam.
Valens membris.Virg.5.Æneid.
Lues tabida venit membris.Virg 3.Æneid.
Vigor habilis venit membris.Virg.4.Georg.
¶Dicuntur & membra in statuis: vt
Fundere membra statuæ. Quintil.lib.2.cap.1, Is ne statuam quidem inchoari crederet, quum eius mẽbra funderentur. Idem lib.7.cap.1, Neque enim, quanquam fusis omnibus membris, statua sit, nisi collocetur.
¶Membrum, in oratione, Est(inquit Valla) sensus numeris conclusus, sed à toto corpore abruptus, & per se nihil efficiens. Author ad Herenn lib.4, Membrũ orationis appellatur res breuiter absoluta, sine totius sententiæ demõstratione, quæ denuo alio membro orationis excipitur. Cic in Orat. Nescio cur, quum Græci κόμματα & κῶλα nominent, nos non rectè Incisa & Membra dicamus. Idem 1.Verr. Quid quum accusationis tuę membra diuidere cœperit, & in digitis suis singulas partes causæ cõstituere? Vide Incisum in INCIDO, penult prod.
Membrum dormitorium dixit Plin. Iunior lib.2.epist.17, Adhæret dormitorium membrum trãsitu interiacente. Id est pars domus, quieti corporum dicata. Videtur autem esse Dormitorium membrum, quod idem Plinius lib.5.epist.6, Dormitoriũ cubiculum vocat, quod etiã Sidonius imitatus est. Quin & partem domus Columella membrũ nominat lib.1.cap.6. cui titulus est De positione villæ. Modus, inquit, membrorúmque numerus aptetur vniuerso conseptu: & diuidatur in tres partes, vrbanam, rusticã, & fructuariam. Et Vlpianus de manumissis testaméto.L.Si ita fuerit. Quæri, inquit, potest, si fabris duobus vel pictoribus, si mẽbrum depinxissent, vel fabricassent nauem, quid adscriptum sit.
Membrosus, pen.prod. vnde Comparatiuum Membrosior, Id est mentulatior.
Membratim, pen.prod. Aduerb. { κατὰ κῶλα, μελιστὶ } Per singula mẽbra. Plin.libro 9.cap.15, Hi membratim cæsi, ceruice & abdomine commendantur.
Membratim tractare aliquid. Plin libro 11.cap.37. Cic.in Partit. Narratio autem accusatoris erit, quasi membratim gesti negotij suspiciosa explicatio.
Generatim & Membratim, contraria. Plin.lib.25.cap.11.
Sensum vitalem membratim deperdere.Lucret.lib.3.
Incisé & membratim dicere. Cic.in Orat. Quo autem pacto deceat incisè membratímve dici, iam videbimus.
Membratim & cæsim. Quintil.lib 9.cap.4, Vbicunque acriter erit & instanter, pugnacitérque dicendum, membratim cæsímque dicemus. Id est per incisa & membra, siue per cola & commata.
Membrana, pen.prod. { ὑμὴν } Pellis quæ artus tegit, vt superius dictum est. Cic.2.de Nat.deor. Quæ primùm oculos membranis tenuissimis vestiuit & sepsit. Plin.lib 9.cap.29.
Squamea membrana chelydri.Ouid.7.Metam.
Membranas mittunt vituli de corpore summo.Lucret.lib.4.
Membrana ligni. Plin.lib.16.cap.14, de tilia, Inter corticem & lignum tenues tunicas multiplici membrana.
Violare membranam.Celsus lib.8.cap.3.
¶Membrana, Charta pergamena, è pellibus animantium cõcinnata. Plin.lib.13.cap.11, Mox æmulatione circa bibliothecas regũ Ptolemæi & Eumenis, supprimente chartas Ptolemæo, idẽ Varro membranas Pergami tradidit repertas. Horat.de Arte,
Membranis intus positis delere licebit
Quod non ædideris.
Bicolor membrana.Persius Satyr.3.
Consecare in tenues membranas, In CONSECO.
Directa plumbo membrana.Catul.ad Varum, epigr 19.
Lutea membrana niueum inuoluat libellum. Tibull.lib.3.eleg.1.
¶Membrana, pro Superficie, figura, & simulacro aliquo rerum: vt
Membrana fumi, coloris, &c Lucret.lib.4,
At contrà, tenuis summi membrana coloris
Quum iacitur, nihil est quod eam discerpere possit, &c.
Membranula, pen.corr. Diminutiuum { ὑμένιον } Cic.ad Atticum, lib.4, Iisque imperes, vt sumant membranulam ex qua indices fiant.
Membranaceus, Adiect. { ὑμενώδης } Quod similitudinem membranæ habet. Plin.lib.16 cap.31, Quibusdam cortex membranaceus, vt viti. Idem libro 10.cap.61, Volucrum animal parit vespertilio tantum, cui & membranaceæ pinnæ vni.
Membraneus, Aliud adiect. { ὑμένινος } Quod ex membranis est. Vlpianus de Legat.3.l. Librorum appellatione. Quod si in codicibus sint membraneis, vel chartaceis, vel etiam eboreis.
Membrari { μελίζεσθαι } Per membra formari: quo verbo vtitur Censorinus.
Membratura, membraturæ, pen.prod. { μελισμός } Membrorum compositio.
Meme, Accusatiuus geminatus, maioris vehementiæ gratia, ab Ego primitiuo Virg.9.Æneidos,
Meme adsum qui feci, in me conuertite ferrum O Rutuli.
Vbi Seruius, Meme, subaudi, interficite: & est interrupta elocutio dolore turbati.
Memecylos { μεμαίκυλον } Species est arbuti. Plin.lib.15.cap.24, de vnedone

done loquēs. Duobus tamen hoc nominibus appellāt Græci Comaron, & Memecylon, ex quo apparet totidem esse genera apud nos. Vide Dioscoridem lib. 1.

Memet, Pronomen compositum, pro Meipsum. Plautus Capt. 7. Nec me secus vnquam ei facturum quicquam, quàm memet mihi. Idem Cistel. 10. Sed nunc ego memet moror.

Memini, pen. cor. {μέμνημαι, ἀναμιμνήσκομαι} Verbum defectiuum in præterito tantùm coniugatur, & temporibus à præterito formatis, præter hæc etiam habetin imperatiuo, meméto, mementote, pen prod.

Memini, à Meno antiquo verbo fit, quo veteres vsi sunt pro Recordor, & in mentem reuoco. Quanuis sit præteritū hoc verbum in præsenti ferè semper accipitur, teste Valla in Raudens. Plaut. Pers. 5.
-potin' ne moneas? memini, & scio,
Et calleo, & commemini. Terent. And. 5. 5.
Factorum quæ voles scio esse omnia. P. memini. Cic. pro Quintio, Memini, vetus est, de scutra multò facilius diuitem, quàm, &c.
Bene memini. Horat. 1. Serm. saty 9.
Maximè memini, In MAGIS.
Libentius meminit illud. Horat. 2. epist. 1.
Longissimè, Vide LONGVS.
Memoriter meminit, Vide MEMOR.
Animus meminisse horret. Virg. 2. Æneid.
Doloris pars est meminisse. Ouid 9 Metam.
¶Meminero, penul. cor. Plaut. Asin. 3.
Ibi siquid opus fuerit. L. meminero.
Memineris vnde sit oriundus. Plaut. Aulul. 10.
Meministi quantum. Cic. de Amic. Meministi enim profectò vt opinor Attice, &c quanta esset hominum vel admiratio vel querela.
Memini comprimere. Plaut. Epid. 11 13. Terent. And. 2. 5.
Ego illam vidi virginem, forma bona memini videre. Vbi Donatus, Memini videre, aut Memor sum me vidisse. Aut, memini me videre: hoc est, Intelligo, scio: aut, Memini quòd viderim. Memini videre, pro vidisse. Cic. 6. Verr. Hoc me memini dicere. Idem 1. de Legib. Iuri studere te memini. Virg. eclog. 9.
Cantando puerum memini me condere soles. Valla in Raudensem, Hic (inquit) versus magis licentiam poëticam ostendit, quàm ego non veterer duntaxat in prosa. Diceremenim sic, Memini me puerum condidisse, seu condere solitum esse dies cantando. Hactenus Valla: cuius sententiæ refragantur exempla ex Cicerone producta.
Memini permisisse. Cic. Attic. lib. 1. Idem pro Rosc. Amer. Meministis me ita distribuisse initio causam.
Memineris meminisse. Plaut. Capt. 5.
Meminisse & commemorare. Cic. pro leg. Manil.
Memineris de. Cic. pro Sylla, Ne qui posset tantum aut de Reip. aut de alicuius periculo meminisse, quantùm vellet.
Memini dici. Terent. Eunuch. 4. 7.
Faciam vt huius loci, dieíque meíque semper memineris.
Meminit officium suum. Plaut. Casina 5. Plin. lib. 8 cap. 40. de canibus, Itinera quanuis longa meminere. Terent. Phorm. 2. 3. Si meministi quod olim dictum est, subiice. Cic. 4. Acad.
Numeros memini, si verba tenerem. Virg. 9. eclog.
Meminerunt omnia amantes. Ouid. epist. 21.
Memini Cinnam, vidi Syllam, modo Cæsarem. Cic. 5. Philip.
Memini disputata ab eo. Cic. de Amic.
¶Memini, pro eo quod est Mentionem facio: recusat accusatiuum, postulátque genitiuum, vel ablatiuum cum præpositione de, vt Quintil. lib 11. cap. 2. Neque omnino huius rei meminit vsquam poëta ipse. & iterum, De quibus multi meminerunt. Hæc Valla li. 5.
Meminisse, Infinitiuus pro nomine, quod Græci dicunt τὸ μεμνῆσθαι, id est, memoria, seu vis ac potestas animi, qua res præteritas meminimus. Lucret. lib. 4.
Præterea meminisse iacet, languétque sopore. id est, memoria. Sic loquitur Ennius,
Aut occasus vbi, tempsisve audere repressit. id est, audaciam, vt monuit Lambinus.

Memor, memoris, pen. cor. {μνήμων} omnis generis, secundum Priscianum, à Memini fit. Virg. 9 Æneidos,
Nulla dies vnquam memori vos eximet æuo. Terent. And. 1. 5.
Vnum hoc scio, hanc meritam esse vt memor esses sui. Virg. 4. Æn.
Admissi memor. Ouid. 11. Metam.
Venturæ hyemis memores apes. Virg. 4. Georg.
Facere aliquem memorem sui. Virg. 6. Æneid.
Viue memor, quàm sis æui breuis. Horat. 2. Serm. saty 6.
Memor & gratus. Cic. 4. Verr.
¶Memor, Cuius nos memores sumus. Virg. 1. Æn.
-fæuæ memorem Iunonis ob iram. Horat. 1. Carm. ode 13.
-siue puer furens
Impressit memorem dente labris notam. Hoc est, tam vehementem, vt non facilè excidat memoria.
Aure memori vocem condidit. Ouid. epist. 19.
Cura memor. Ouid. 4. de Ponto eleg. 2.
Ira memori te vindicat Ouid epist. 10.
Mens memor. Horat. 2. Serm. saty 6.
Memorem mones. Prouerbiū. Plaut. Stich. Capti consilij memorem mones. Conuenit in eos, qui consilium dant consultissimo, vel docent doctiorem Lucret. lib. 3. Admonuit memorem, mentem, dixit.

Memoria, Memoriæ, {μνήμη, μνημεῖον, μνημοσύνη, μνεία} Est (inquit autor ad Herennium) firma animi rerum & verborum dispositionis perceptio. Cic. 2. de Inuent. Memoria est per quam animus repetit illa quæ fuerunt. Terent. And 5 4.
Nunquid meministi? CR. Id quæro. P. egóne huius memoriam patiar meæ
Voluptati obstare, quum ego possim in hac re medicari mihi?
Memoria, teste Varrone, à manando dicta, quasi manimonia. Itaque, inquit, Salij qui cantant Mamurium Veturium significant veterem memoriam. Hæc ille lib. 5. de ling. Lat.
Memoria & recordatio. Cic. de Claris Orat. Quorum memoria & recordatio in maximis nostris grauissimísq; curis iucūda sanè fuit.
Ad memoriam, Vide AD Præpositionem.
Insigne ad memoriam, Vide INSIGNIS.
In memoriam sempiternam. Vide IN præpositionem.
Annalium memoria. Tacit lib 4.
Memoria patrum. Cic. pro Fonteio, Quod persæpe & nostra, & patrum memoria sapientissimi iudices, de clarissimis nostræ ciuitatis viris dubitandum non putauerunt.
Memoria rerum. Asinius Pollio ad Cic. lib. 10. Et quidem quum agerentur, fecit memoria rerum gestarum commotus.
Nihil post hominū memoriā gloriosius, nihil gratius, ne tempore quidem ipso opportunius accidere vidi. Cic. ad Planc. lib. 10.
Ex omni memoria ætatum, temporum, ciuitatum. Cic. 1. de Orat.
Quis non iure miretur ex omni memoria ætatum temporum, &c.
Omnis memoriæ facilè princeps. Cicero post reditum in Senatu, Cn. Pompeius omnium gētium, seculorum omnium, omnis memoriæ facilè princeps.
Omni memoria, vel in omni memoria: pro In omni tēpore. Cic. de Arusp. resp. Quod quidem sacrificium nemo ante P. Clodium omni memoria violauit, nemo vnquam adiit.
Inauditum in omni memoria, Vide INAVDIO.
Multi etiam superiore memoria ciues Romani, &c. Cicero pro Cornel. Balbo.
Vsque ad hanc memoriam, hoc est, Vsque ad hoc tempus. Liu. 1. ab Vrbe.
Vt mea memoria est. Cic. ad Attic. Id est, quantum possum meminisse.
Mea memoria, Memoria tua: Hoc est, Quantum meminisse possumus. Cicero pro Sextio, Nec verò huic tantæ multitudini, quanta mea memoria nunquam vllo in iudicio fuit, deero. Idem pro Rabirio perduel. reo. Causam enim suscepisti antiquiorem memoria tua.
Ablatiuus est.
Alta memoria, Vide ALTVS.
Bona, In BONVS.
Egregia. Tacit. lib. 4.
Exoleta. Liu. Decad. lib. 7. 4.
Immortalis, Vide IMMORTALIS.
Incredibilis memoria Plin. iunior lib. 2. epist. 3.
Intermortua memoria, Vide INTERMORIOR.
Læta. Tacit. lib. 3.
Ab recenti memoria perfidiæ, aliquantò minore cum misericordia auditi sunt Carthaginensium legati. Liu 3 Decad. lib. 10. Id est, ob recentem perfidiæ memoriam.
Sancta. Tacit. lib. 10. Quippe Sorani sancta memoria.
Sempiterna. Cic. de Amic.
Tenacissima. Quint lib. 1. cap. 1.
E vetere. Tacit lib. 3.
Abijcere memoriam doloris, In ABIICIO.
Abit, Vide ABEO.
Accipere, Vide ACCIPIO.
Adæquare memoriam, Vide ADAEQVO.
Adhibere memoriam, In ADHIBEO.
Adimere, In ADIMO.
Afferre, In AFFERO.
Memoriæ affigere. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Agitare. Quintil. lib. 1. cap 8.
Amittere, In AMITTO.
Amplecti, In AMPLECTOR.
Augere, In AVGEO.
Celebrare memoriam nominis alicuius, In CELEBRO.
Circunferri suorum memoria, Vide CIRCVNFERO.
Colere memoriam, In COLO.
Colligere memoriam. Cic. in Brut.
Commendo memoriæ. Vide COMMENDO.
Complecti. Cic. 2. de Diuin.
Comprehendere, Vide COMPREHENDO.
Confunditur memoria. Columel. lib. 7. cap. 9. In maiore numero diuersis notis opus est, ne confundatur memoria custodis.
Consecrare nominis memoriam, Vide CONSECRO.
Conseruare memoriam. Cic. Fam. 4.
Consignata literis, In CONSIGNO.
Memoria continere. Quint. lib. 9 cap. 4.
Animo percipere, & memoria custodire. Cic. 1. de Orat.
Custodiri hominum memoria, In CVSTODIO.
Memoriæ alicuius dare operam. Cælius ad Ciceronem lib. 8. Non quin mihi suauissimum sit & occupato, & ad literas scribendas (vt tu nosti) pigerrimo, tuæ memoriæ dare operam.
Defici memoria. Colu. lib 7. cap 9. Qui si memoria deficitur, quo minus agnoscat cuiusque progeniem, pice liquida eandem notam scrofæ & porcis imponat.
Delere memoriam Cic. Fam. 1.
Deponere memoriam, vel ex memoria. Cic. pro Cæl.
Dilabi, vel elabi memoria. Cic. Philip 13.
Discedere memoriam. Cic. in Somn. Scipion.
Euanuit memoria. Cic. 2. de Orat. Omnis eorum memoria sensim obscurata est, & euanuit.
Euellere è memoria. Cic. Fam. 5.
Excitare memoriam, & ad memoriam. Cic. pro Sest. & in Topic.
Expellere. Cæsar 1. de bel. Ciuili.
Extinguere. Cic. pro Milone.
Memoria falli. Plin. lib. 10. cap. 42. Constat picas emori difficultate verbi victas, ac nisi subinde eadem audiant, memoria falli.
Firmare. Quintil. lib. 2. cap 4.
Vetus memoria firmauit. Tacit. lib. 5.
Fugiet memoriam iudicis. Quintil. lib. 4. cap. 5.

In memoria habere, Meminisse. Terent And. 1. 1. Vbi Donatus, In memoria habeo. Plus est quàm si dixisset scio: nã quæ scimus, possumus obliuisci: quæ verò memoriæ mãdamus, nunquam amittimus.
Implorare memoriam alicuius, Vide IMPLORO.
Incurrere in memoriam cõmunium miseriarum, Vide INCVRRO.
Inducere aliquem in memoriam rei alicuius, Vide INDVCO.
Inferre memoriam sempiternam in domum suam, Vide INFERO.
Infixa mentibus memoria Consulatus amici, Vide INFIGO.
Inhæret oculis memoria imaginis, Vide INHÆREO.
Insidere memoriæ, Vide INSIDO.
Insidet in memoria. Cic. 2. de Orat. Nihil quisquam vnquam me audiente egit orator, quod non in memoria mea penitus insederit.
Intercidit memoria, Vide INTERCIDO.
Labat memoria, Vide LABO, labas.
Memoriæ mandare. Cic. de Amic. Eius disputationis sententias memoriæ mandaui, quas in hoc libro exposui meo arbitratu. Idem pro Quintio, Quæso vt eum diem memoriæ mandetis.
Manet, Vide MANEO.
Memoria memini facilè. Plaut. Cap. 7.
Moritur, In MORIOR.
Obruere memoriam, Vide OBRVO.
Obscurare. Cic. 2. de Orat.
Occidit, Vide OCCIDO.
Perdere, In PERDO.
Memoriæ prodere sermonẽ alicuius. Cic. lib. 3. de Orat. Sed quoniam hæc iam neque in integro esse possunt, & summi labores magna compensati gloria mitigantur, pergamus ad ea solatia, quæ non modò sedatis molestiis iucunda, sed etiam hærentibus salutaria nobis esse possunt, sermonémque L. Crassi reliquum ac penè postremum memoriæ prodamus.
Memoria proditum. Cic. 1. de Orat. Quia memoria sic esset proditum, quem pater, &c.
Prodere memoriam alicuius rei posteris. Cælius Cic. lib. 8. 3.
Memoriæ proditum est. Cic. de Amic. Tum etiam cum iis, & inter se coniunctissimos fuisse M. Curium, & T. Coruncanum memoriæ proditum est.
Memoriam alicuius sibi proponere atque imaginem. Cicero de Amic. Nemo vnquam aut animo aut spe maiora concipiet, qui sibi non illius memoriam atque imaginem proponendam putet.
Prosequi memoriam. Cic. Philip. 10.
Repetere memoriæ euentus aliorum, siue vetera. Cic. 1. de Orat.
Recordari. Cic. pro Arch. Poet.
Redintegrare. Cic. 1. de Inuent.
In memoriam redire & regredi, Vide IN præpositionem.
In memoriam redit Quintius, quo die, &c. Cic pro Quintio.
In memoriam redire quæso quæ libido istius fuerit. Cic. 3. Verr.
In memoriam redigere & Reuocare animos ad memoriam, siue Reducere in memoriam. Terent. Phorm. 2. 3. Cic pro Flacco, Reuocarem animos vestros ad Mithridatici belli memoriam.
Referre memoriam alicuius. Cic. pro Sylla.
Reficienda memoria breui repetitione rerum. Quint. in Proœm. lib. 4. 5.
Refricare memoriam, vel memoria. Cic. Philip. 3.
Aeternam sui memoriam relinquunt Tacit. lib. 15.
Memoriam generis intermortuam renouare. Cic. pro L. Muræna, Et vt Scaurus memoriam propè intermortuam generis sui virtute renouare.
Repetere memoria. Quintil. lib. 1. cap. 6. 6.
Replicare memoriam. Cic pro Sylla.
Repræsentare memoriam. Cic. pro Sestio.
Antecedentem memoriam sequuntur. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Meliore memoria esse, Vide Melior in BONVS.
In memoria esse alicui. Cic. pro Sylla, P. Syllæ nomen in memoria Cassio non fuit.
Memoria est Plaut. Trucul. 5. 10. Id est, memini.
Seruare memoriam. Cic. Fam. 4.
Subeat tibi memoria nostri. Senec. Medea 7.
Memoria tenere, siue retinere, Apud Ciceronem pro Rosc. Amer. 19. Et 3 in Catil. Idem Philip. 13. Etsi non dubito pro tua in me obseruantia, próque nostra necessitudine, quin commendationem meam memoria teneas.
Tenere, siue retinere memoriam alicuius. Cic. 3. Et 2. de Oratore, Deberi hoc à me tantis hominum ingeniis putaui, vt cum etiam nunc viuam illorum memoriam teneremus, hanc immortalem redderem si possem.
Tollere memoriam. Cic. 3. Offic.
Traditum est memoriæ. Cic. in parad. Istum doctum & sapientem virum fuisse, memoriæ traditum est.
Memoria tradidit. Colum. lib. 8. cap. 13.
Turbari memoria. Quint. lib. 4. cap. 1.
Vacillare memoria. Cic. ad Attic. 12.
Venerari memoriam alicuius. Tacit. in vita Agricolæ.
Memoriam alicuius vsurpare cum charitate. Cic. de Amic. Quis enim est qui C. Fabricij, M. Curij cum charitate aliqua & beneuolentia memoriam non vsurpet, quos nunquam viderit?
Memoriæ, memoriarum, in plurali. Gel. Noct. Attic. lib. 10. cap. 12. Nam & plerique nobilium Græcorum, & Phauorinus philosophus memoriarum veterum exequentissimus, affirmat ustime scripserunt, &c.
Memoria, pro Vetustate antiquum. Pacuu. Chryse,
Pé que nostram egregiam vnanimitatem, quàm memoria deiugat. Nonius.
Memoriola, p. cor. Dimin. {μνημόσυνον} Cic. ad Att. li. 12. 432, Sed quod scribis igniculum matutinum γεροντικώτερον, est memoriola vacillare.
Memorialis, & hoc memoriale, pen. prod. Adiectiuum.
Memorialis liber, Enchiridion ad iuuandam memoriam. Suet. in Cæsare ca. 56. Epistolæ quoque extant ad Senatum, quas videtur primùm ad paginas & formam memorialis libri conuertisse.
Memoriter, pen. corr. Aduerb. {ἀπὸ στόματος, ἀπὸ μνήμης, μνημονικῶς} Quod Barbari dicunt Mente tenus. Cic. 4. Acad. Si te, inquit, Luculli oratio flexit, quæ est habita memoriter, accuratè, copiosè.
Memoriter cognoscere: hoc est, Optimè, & mẽte memori tenere. Terent. Eunuch. 5. 3.
Memoriter colligere. Cic. 1. de Fin. Quos tu paulò antè cùm memoriter, tum etiam erga nos amicè & beneuolè collegisti.
Memoriter memorat. Plaut. Amphit. 4.
Memoriter meminit. Plaut. Cap. 5.
Memoriter narrare. Cic. de Ami. Q. Mutius Augur, multa narrare de C. Lælio socero suo memoriter & iucundè solebat. Terent. Phor. 2. 3. primus esses memoriter.
Progeniem vestram vsque ab auo atque atauo proferens.
Memoriter respõdere. Cic. in Vatin. Tum memoriter respondeto ad ea quæ de templo rogaro.
Memoriter exponere aliquid. Cic. 4. de Fin. Næ tu inquam, Cato ita exposuisti tam multa memoriter, tam obscura dilucidè.
Memoriter me vocat Plaut. Asin. 11.
Memorabilis, & hoc memorabile, pen. cor. {μνημονευτός} Quod est dignũ memoria. Ter. And. 4. 1. Hoccine credibile est, aut memorabile, &c. Idem Heaut. 2. 3. Heus tu, non fit sine periclo facinus magnũ & memorabile. Cic. de Amic. Sic quum accepissemus à patribus maximè memorabilem C. Lælij & P. Scipionis familiaritatem.
Memorabile ingenium. Plin. lib. 5 cap. 10.
Memorabili causa, sed euentu misero. Plin. lib. 7. cap. 43.
Lethum memorabile. Silius lib. 11.
Munus Tiboll. lib. 1. eleg. 1.
Nomen. Virg. 2. Æneid.
Ortus. Martial. lib. 7 epigr. 41.
Gloriosa & memorabilis virtus. Cic. 3. de Finib. Si sapiens aliquis miser esse possit, næ ego istam gloriosam memorabilemque virtutem non magno æstimandam putem.
Memoro, memoras, pen. cor. {μνημονεύω, ὑπομιμνήσκω, λέγω, λαλῶ} memorare, In memoriam reducere. Plaut. Trinul. 16,
Patris atque matris memini memorandum mihi,
Si noui forte, aut si sunt cognati mihi.
¶ Memorare. Commemorare, narrare. Cic. de Legibus, Nam quid Accium memorem?
De re aliqua memorare. Tacit. lib. 11.
Ordine memorare, Vide ORDO.
Bella. Propert lib. 2. eleg. 1.
Memorant, pro Aiunt, ferunt. Liu lib. 1. Herculémque in ea loca Geryone interempto boues mira specie ab egisse memorant.
Memorare memoriter. Vide Memoriter in MEMINI.
Verbum est verum quod memoratur: Hoc est, quod dicitur, vel circunfertur. Plaut. Trucul. 18. Cic 6 Verr. Enna autem, vbi ea quæ dico, gesta esse memorantur, est loco præcelso atque ed.to.
¶ Memorare, Dicere, efferre, pronuntiare. Plaut. Trin. 13.
Agedum nomen tuum primum memora mihi. Virg. 1. Æneid. Musa mihi causas memora.
Lepidè memoras, Vide LEPIDVS.
Memoror, pen. corr. memoraris {ἀπομνημονεύομαι} Passiuum Plaut. Amph. 6. Expe. iri istuc mauellem me, quàm mihi memorarier. Cice. 2. de Legib. Honoratorum virorum laudes in concione memorentur.
Memorandus {ἀπομνημονευτέος} Ouid. 13. Metamo. phoseos,
Nec memoranda tamen vobis mea facta Pelasgi
Esse reor: vidistis enim.
Post nullos memorandus, id est, omnium primus memorandus. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Longum memorandus. Stat. 1. Sylu. 5.
Iuuenis Virg. 10 Æneid.
Iuuenta. Virg. 4. Georg.
Hoc memorandum contigit vrbi. Lucan lib. 5.
Nomen memorandum condere Silius lib. 4.
Memorator, penult. prod. Verbale {ἀπομνημονευτής} Propert. lib. 3. eleg. 1, Necnon ille tui casus memorator Homerus.
Memoratus, huius memoratus, Aliud verbale, pen. prod. {ἀπομνημόνευμα} Idem quod Memoria. Gell. lib. 11. cap. 4. Eos versus non minus frequẽti assiduóque memoratu dignos puto, quàm philosophorum de officiis decreta.
MEMMIVS, {μέμμιος} Ciuis Romanus qui de ambitu postulatus fuit à Q. Curtio, teste Cic. ad Q. fr. lib 3. A quo Memmiorum familia.
Memmiorum familia nomen habere putatur à Mnestheo Troiano Æneæ comite. Virg. Æneid. 5,
Velocem Mnestheus agit acri remige Pristim,
Mox Italus Mnestheus genus à quo nomine Memmi. Mox Italus, subaudi, futurus. Ipse enim familiam Memmiorum constituit. Nobiles autem fuisse familias à Troianis Iuuen. ostendit. Satyr. 1.
- iubet à præcone vocari
Ipsos Troiugenas: A quo nomine, scilicet Mnesthei, ducunt Memmij genus. Seruius.
Memmius, Ad quem scribit Lucretius, Caius prænomine dicitur, L. Memmij filius, qui à deuicta Achaia cognomẽ accepit, & vrbem Corinthum diruit, signis ac tabulis spoliauit. Hæc ex Petro Crinito. Lucretius etiam Memmiadam vocat.
MEMNON, Memnonis, pen corr. {μέμνων} Filius Tithoni & Auroræ qui Troianis ex Oriente ferens auxilia, & fortiter pugnans, ab Achille occisus fuit. Ad cuius sepulchrum, quod est prope Ilium, quotannis ex Æthiopia volant aues, quas vocant Memnonias. Lege Strab. lib. 15. vbi agitur de sepultura eius. Ouid. 13. Metam.
Niger Memnon Virg. 1. Æneid. Memnõ dux Æthiopum fuit, non Æthiops, & à Susis Persarum, & Choaspo flumine oriundus: illas gentes sub imperio habens, vt ait Suidas.
Memnonius, Adiect. {μεμνόνιος} vt, Color Memnonius, Niger. Ouid. 3. de Ponto eleg. 3.

Domus

Domus Memnoniæ.Propert.lib.1.eleg.6.
Regna.Lucan.lib.3. Intelligit Parthos & Babylonios.

Memnonides { μεμνονίδες } aues ex cineribus Memnonis. Ouid.lib.13. Metamorph.

Memor,Memoria.Memoriter,Memoro.Vide MEMINI.

MEMPHIS { μέμφις } Ægypti vrbs, quam Ogdous rex Ægypti condidit, ambitus stadiorum centum & quinquaginta, vrbem omnium Ægypti præclarissimam opportuniori totius eius oræ loco, vbi Nilus in plures scissus partes efficit formam Δ,quo fit vt tanquã in Nili claustro posita aditum præbeat, prohibeatque ad superiora loca nauigantibus: & ad cohibendam aquarum inundationem versus Notum aggeres ingentes opposuit: & à partibus cæteris vndique effossus est lacus ingẽs ac profundus, qui vrbem efficit munitissimam. Vnde & posteri reges ferè omnes relictis Thebis, eam sibi regiam delegerũt, vt scribit Diodorus Siculus lib.1. Hodie *Alcayrum* vulgò vocant.De hac etiam Martialis lib.1,

Barbara pyramidum sileat miracula Memphis. ¶Memphis, Ptolemæo libro 4.cap.5,in finibus Arabiæ ciuitas,quæ Nophet & Migdol Hebræis.hodie *Messer*.

Carens Sythonia niue Memphis.Horat.3.Carm.ode 26.

Memphi, populi Memphim habitantes,Vide TAPHNIS.

Memphitis, pen.prod. Memphitidis { μεμφῖτις } Patronymicum fœm. gen.Iouenal.Satyr.15, -ánne aliam terra Memphitide sicca Inuidiam facerent nolenti surgere Nilo?

Memphites, pen. prod. { μεμφίτης } Patronymicum masc. ponitur loco adiectiui. Bos Memphites Tibull.lib.1.eleg.7,
Barbara Memphiten plangere docta bouem.

Memphiticus, pen.corr.Adiectiuum { μεμφιτικός } Martialis,Dat chartis agiles calamos Memphitica tellus.Ouid.1.de Arte,Nec fuge Niligenæ Memphitica sacra iuuencæ.
Ensis Memphiticus.Lucan.lib.10.

MEMPRICVS, Rex Britanniæ, qui fratrem Malym exuit vita, vt eo mortuo regnaret. Author Volaterranus.

MENA,apud Romanos fuit dea,quæ menstruis fluoribus præesse putabatur. Quo etiam nomine dictus est piscis quidam breuis,qui hyeme candidus,æstate nigrior fit:de quo in dictione sequenti.

Mena { μαινίς } piscis quidam breuis, qui hyeme candidus, æstate nigrior fit. Cic.2.de Finib.Qui voluptatem cõtemnunt,eis licet dicere,se acipenserem menæ non anteponere. Vide Plin.lib.31.cap 7.

MENAECHMI { μέναιχμοι } Apud Plautum comœdia, in qua Menæchmus introducitur. Legitur & Menæchmi fine c.

MENAECHMVS,Philosophus Platonicus, Proconnesius,scripsit libros tres in libros Platonis de Republica. ¶Menæchmus item Sicyonicus historicus,scripsit historiam Alexandri Magni. Meminit vtriusque Suidas.

MENALIPPE { μελανίππη } fuit Antiopes Amazonum reginæ soror. Hæc ab Hercule capta fuit in bello quod contra Amazones gessit. Iuuen.Satyr.8,Syrma vel Antigones,seu personam Menalippes.

MENALIPPIDES { μελανιππίδης } pen.corr. Poeta Melius genere, scripsit Dithyrambicorũ plures libros,& poemata epica,& epigrammata,& elegos. Huius ex filia nepos Menalippides iunior,item poeta, scripsit Lyrica & Dithyrãbica. Vixit, mortuúsq; est apud Perdicam regem Macedoniæ. Suidas.

MENALIPPVS { μελάνιππος } Tydei fuit interfector, cui caput ante obitum corrosit Tydeus ex rabie,qui apud Statium 8.Thebaid. ita vociferatur, -caput ô caput,ô mihi siquis
Adportet Menalippe tuum. ¶Fuit & alter Menalippus Tydei frater, quẽ Tydeus in venatu fertur peremisse, obq; id fratricidiũ exulasse.

MENANDER { μένανδρος } Atheniensis comicus nouæ comœdiæ, strabus fuit, mente acutus, amore in mulieres insanus: scripsit fabulas LXXX, & epistolam vnam ad Ptolemæum regem, aliáque nonnulla soluta oratione. Hæc Suidas. Vide Quintilianum lib.10.cap.1.
Facundus Menander.Stat.2.Sylu.1.
Fabula iucundi nulla est sine amore Menandri.Ouid.2.Trist.
Menander item Laodiceus,sophista, scripsit commentarios in artem Hermogenis,& in præexercitamenta Minutiani. Suidas.
Menander alius Simoni Mago successit, non solùm eius referens impietatem,sed longè superans,maioribus portentis efferebatur,sese seruatorem dictitans ex Olympo ad hominum salutem demissum, docénsque nullo pacto angelos ab hominibus vinci, aut cogi posse, quàm artis magicæ disciplina & baptismo ab eo traditis, ex quibus immortalitas humano generi proueniat. Omnia ex libris Irenæi. Meminit item huius Iustinus & Eusebius lib.3. Ab hoc Menandriani hæretici qui asserebant mundũ non à Deo,sed ab angelis factum.
Menandrus & Menander, vtroque modo dicitur. Propert.lib.3. eleg.21.Librorúmque tuos doctè Menandre sales.

Menandreus, pen.prod. Adiectiuum { μενάνδρειος } Propert.lib.2.eleg 6, Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim Tanta.

MENAPII { μενάπιοι } Populi Galliæ inter Belgas, Treueris, Condrusis,Arduennæ syluæ,Rhenóque finitimi.

MENARIA,Insula est Plinio libro 3.cap.5.contra Magonem: sic dicta à piscium multitudine,qui Menæ dicuntur.

MENAS, Sex. Pompeij libertus ditissimus fuit, qui quum nemini apud Romanos gestare aureum annulum, præter Senatores & Equites,esset permissum,ab Augusto id ius impetrauit, vt scribit Dion. Meminit & Cælius lib.6 cap.12.

Menda,mendæ:& Mendum,mendi { σφάλμα } Error,siue erratum.Ponitur etiam pro vitio corporis. Cic.Attico,lib.2,Castricianum mẽdum nos corrigemus. Idem ad Atticum,lib.13,Tantum librariorum menda tolluntur.
¶Menda,pro vitio corporis,vt
Faciês menda caret.Ouid 3.de Arte.
Continere mendum,Vide CONTINEO.
Eximere mendas de corpore.Ouid.3.de Arte.
Nocte latent mendæ.Ouid.1.de Arte.
In toto nusquam corpore menda fuit. Ouid.1.Amor.eleg.5.

Mendosus,pen.prod.Adiectiuum { πλημμελής } Plenum mendis & erratis: vt Exemplar mendosum,apud Plinium in epistolis.
Mendosior historia.Cic.de Claris Orat.
Mendosum est deesse aliquam partem,& superare,&c. Cic.2.de Orat.Id est vitiosum,inquit Budæus.
Mendosus librarius.Cic.4.Verr.
Mendosus & mendax.Horat.1.epist.17.
Facies mendosa.Ouid.12 Metam.
Natura mendosa,Vitiosa.Horat 1.Serm.satyr.6. Budæus.
Mores mendosi.Ouid 2.Amor.eleg.4.

Mendosè,penult.prod Aduerbium,Incorrectè,inemendatè. Cic.ad Q. fratrem,lib.3.21,De Latinis verò quò me vertam nescio,ita mendosè & scribuntur & væneunt.
Mendosè colligis,inquit Persius satyr.5. Id est vitiosè.
Reddere mendosè causas.Lucret.lib 4.
¶Mendosè, Perperam,malè.Lucret.lib.4,
Omnia mendosè fieri,atque obstipa necessum'st.

Mendacium, mendacij { ψεῦδος,ψευδολογία,ψευδηγορία } Orationis vanitas.
Linguæ blandæ mendacia Ouid.epist 21.
Callidum mendacium,Vide CALLIDVS.
Non est infacetum,Vide INFACETVS.
Magna.Stat.4.Sylu.6.
Magnum & impudens.Cic.pro Cluentio.
Prodigiosa.Ouid 3.Amor.eleg.5.
¶Accommodare mendacium,In ACCOMMODO.
Componere,In COMPONO.
Conflare,In CONFLO.
Dicere mendacium alicui.Cic.de Petit.Consul.
Mendacium dicere & Mentiri,quemadmodum distet,P.Nigidius (inquit Nonius)studiis bonarum artium præclarissimus,manifestissimè separauit,Qui mentitur,ipse non fallitur,alterum fallere conatur. qui mendacium dicit,ipse fallitur, quantum in se est.Vir bonus præstare debet vt non mentiatur:prudens, ne mendacium dicat.alterum iudicat in homine,alterum non.
Eluditur mendacium mendacio.Quintil.lib.6.cap.3.
Facere mendacium.Quintil.lib.5.cap.4.
Improbi hominis est,mendacio fallere Cic.pro Murena.
Perducere aliquem ad mendacium,In PERDVCO.

Mendaciunculum,mendaciunculi,pen.corr.Diminutiuum { ψευδύλλιον } Cic.2. de Orat. Quod tamen est mendaciunculis aspergendũ.Quidam hìc legunt mendaciolis.
Aspergere mendaciunculis, Vide ASPERGO.

Mendax,mendacis, pen.prod.om.gen. { ψεύστης,ψευδής } Propriè qui per errorem frequenter dicit mendacium. Cic.pro Rosc.Comœdo, At quid interest inter periurum & mendacem? qui mentiri solet,peierare consueuit. Plautus Menæch.8,
-ædepol haud mendacia Tua verba.
Fui mendax mihi,Id est falsò mihi persuasi.Ouid.epist.2,
Sæpe fui mendax pro te mihi,sæpe putaui
Alba procellosos vela referre Notos.
Splendidè mendax in aliquem.Horat.3.Carm.ode 11.
Mendax huius rei est: Id est de hac re mentitur. Plaut.Asin.16.
Damnum mendax.Ouid.1.de Arte.
Fama.Propert.lib.4.eleg.2.
Forma.Ouid.3.Metam.
Fundus,Qui plus promittit,quàm præstat.Horat.3.Carm.ode 1.
Nuntius.Claud.de bello Get.
Os.Ouid 9.Metam.
Somnus.Tibull.lib.3.eleg 4.
Speculum.Ouid 3.Trist.eleg.7.
Vir.Virg 8 Æneid.
¶Mendacior,Cõparatiuum. Horat 2.epist.1,Inuenior Parthis mẽdacior. Ex eo sunt Parthi mendaces,quòd fugientes & tergo verso simulent se pugnare nolle,quum tamen fugiendo maximè pugnent. Alij,Parthos omnium hominum esse mendacissimos. Et rei argumẽto esse,quòd apud eos mendaciũ acerrimis pœnis vindicatur,vt narrat Herodotus lib.1. Et quidem ita Muretus hunc locum explicat: sed priorem sequitur Lambinus.

Mendaciloquus, pen.corr. Adiectiuum { ψευδολόγος } Qui mendacium loquitur. Plaut.Trinum.4, -nihil est profectò stultius,
Neque stolidius,neque mendaciloquius,neque argutum magis.

Mendaciter,Aduerbium.Arnobius lib.5.aduersus gentes.

MENDE, vel Mendis, Ciuitas est in Thracia,vt est apud Apollodorum, vnde Mẽdeum vinum. ¶Sunt & in Sicilia prope Palicos Mendæ. Vide Rhodig.lib.18.cap.37.

Mendesium { μενδήσιον } Vnguentũ dictum à Mendeso Ægypti vrbe, vel à loco vbi Mendes, quod Ægyptiis caprum significat,colebatur, Hermolao teste. Est autem Mendes hircus,itémque Pan deus,Ægyptia voce ac lingua vocatus,quem hirci effigie Mendesij venerabantur, vt etiam ipsi inde appellationem inuenerint. Vide Herodotum in Euterpe.

Mendicula, pen.corr. Vestis genus. Plaut.Epid.5,Quid erat induta? an regillam induculam,an mendiculam?

Mendicus,pen.prod.Adiectiuum { πτωχός, ἐπαίτης, προσαίτης } Inops, & pauper. Festus,Mendicum dici Verrius putat à mente eius quam fefellerit fortuna: vel quòd precetur quenque vt vitæ suæ medeatur cibo.vel quòd manu indicet. Varro 4 de Lingua Latina,Mendicus à minus:cui quum opus est,minus nullo est. Plaut.Bacchid 9,Mendicum malim mendicando viuere. Cic.5.de Finib.Paupertas si malum est,mendicus beatus esse non potest,quamuis sit sapiens.
Iulius Bassus apud Senecam lib.6.Controuers.vocat pueros mendicos eios cui mendicabant, meritorios, quia ille ex stipibus collectis comessabatur.
¶Mendicum,dici putant velum quod in prora ponitur. Festus.
Mendicum instrumentum & exiguum,per translationem: hoc est,

Infirmum & imbecillum. Cic.3. de Oratore, Instrumentum autem hoc forense, litigiosum, acre, tractatu ex vulgi opinionibus, exiguum sanè atque mendicum est.

Mendicissimus, pen.corr. { πτωχότατος } Forma superlatiui prolatum à Cicerone pro Murena, Solos sapientes esse, si distortissimi sint, formosos: si mendicissimi, diuites.

Mendiculus, pen.corr. Diminutiuum { πτωχίσκος } Cic.in Catil. Collectum ex senibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis mendiculis, ex decoctoribus, &c.

Mendico, mendicas, pen.prod. { πτωχεύω, ἐπαιτέω, προσαιτέω } mendicare, Vitæ alimenta ostiatim postulare. Iuuen.Satyr.6,
Arcanam Iudæa tremens mendicat in aurem.
Mendicare sibi malum, per metaphoram dixit Plaut.Amphit.14.
Mendicarier, pro Mendicare, apud Plautum in Vidularia, Malim moriri meos quàm mendicarier. Nonius.

Mendicans, pen.prod. Participium { πτωχεύων } Plautus Capt.6, vbi minimè honestum est mendicantem viuere.

Mendicatus, pen.prod. { πτωχευθείς } Aliud participium: vt
Cibo mendicato pasci. Ouid.5.Trist.eleg.9.

Mendicitas, pen.corr. mendicitatis { πτωχεία } Cic.pro Sex. Rosc. In hac enim causa quum viderent illos amplissimam materiam possidere, hunc in summa mendicitate esse. Idem pro Flacco, Potuit dare Sextilius: nam fratres quidem consortes sunt mendicitatis.
Offerre mendicitatem, Vide OFFERO.
Consors mendicitatis, In CONSORS.

Mendicatio, Verbale. Seneca epistol.102, Quid sibi vult tam fœda vitæ mendicatio? Firmicus lib.1.cap.3.

Mendicimonium, mendicimonij { προσαίτησις } pro eodem accepit Laberius, teste Nonio.

Mendicabulum, mendicabuli, pen.corr. { ἐπαίτης } antiquum pro Mendicatione. Plaut.Aulul.24, Nam istos reges cæteros memorare nolo hominum mendicabula. Nonius.

Mendosus. Mendum, Vide MENDA.

MENECEVS, pen.prod. vel (vt aliis placet) Menæceus, trisyllabum { Μενοικεύς } Creontis Thebanorum regis filius. Stat.7.Thebaidos,
-video quæ noster signa Meneceus
Quæ noster gerat arma Creon.

MENECHEVS, oraculo edito largitus est patriæ suum sanguinem. Author Cic.1.Tuscul.quæst.

MENECINA, Vrbs in OEnotria, à qua Menecinei, & Menecini populi. Stephanus de vrbibus.

MENECRATES, pen.corr. { Μενεκράτης } Syracusanus medicus, nullam dicitur accepisse mercedem medendo. Curabat in primis sacrū morbum, tantùm hac mercede contentus, vt liberati se ipsius esse seruos faterentur: se verò Iouē appellabat. Alter Menecrates comicus poeta fuit, vt scribit Suidas. De superiore scribit Ælianus de Varia historia.

MENEDEMVS, pen.prod. { Μενέδημος } nobilis inter Socraticos philosophos, Phædri discipulus, pauperis architecti filius oriundus ex Eretria ciuitate, à quo philosophi Eretriaci dicti sunt, teste Cicerone 4. Acad.

MENEDEMVS, alter Rhodius, Aristotelis auditor ac discipulus præcipui nominis, de quo vide Gell.lib.13.cap.5.

Menelæetus, Auis ex aquilarum genere, minima magnitudine, viribus præcipua, colore nigricans, quæ sola fœtus suos alit, frequénsq; versatur in montibus. Vide Plin.lib.10.cap.3.

MENELAVS, pen.prod. { Μενέλαος } filius Atrei, frater Agamemnonis, rex Spartæ ciuitatis, & maritus Helenæ, quam rapuit ei Paris.
Menelaum ipsum, dulcem illum quidem tradit Homerus, sed pauca dicentem. Cic.de Claris Orat.

MENELEVS, pen.corr. trisyllabum, Vnus ex Centauris. ¶Est & vnus è canibus Actæonis apud Ouid.3 Metamorphoseos,
Harpalos. & Meneleus, hirsutáque corpore Lachne. Alij legunt Menaleus per primam vocalem in secunda syllaba.

MENENIA gens, Romæ fuit, ex qua Agrippa Menenius C.F. Lanatus COS. cum P.Postumio ANN.CCL. Cassiodorus. De Sabinis triumphauit. Legatus ad plebem in sacrum montem ANN.CCLX. Mortuus est Cassio, Cominio iterū COSS. ANN.CCLX. Eius funus publica impensa elatum. Dionysius lib.5.& 6. Liu.lib.2.

MENEPHRON, pen.corr. { Μενέφρων } viri proprium qui cum matre cōcubuit, authore Ouid lib.7.Metam.

MENES, teste Herodoto, primus omnium hominum in Ægypto regnauit, sub quo tota Ægyptus præter Thebaicam plagam palustris fuit.

MENESTHIVS { Μενέσθιος } Fuit Arithoi & Philomedusæ filius, ex Arna ciuitate, quē Paris in bello Troiano occidit, teste Homero in initio lib.6.Iliad.

MENESTHO, Nympha: à memorando dicta. Vnde Menestheus, auriga Diomedis, de quo Stat.6.Thebaid. ¶Alius fuit Athenarū dux, Thesei & Phedræ filius, ac frater Demophoontis.

Meniana, orum, neut.gen. nō à mœnibus dicta, sed à Menio quodam qui primus id genus ædificij inuenit extensis tignis vltra columnas, quo superiora ampliarentur. vulgò nunc quoque meniana, siue podioli dicuntur. Suet in Caligula, cap.18, Pauci ex proximis menianis spectabant. Hermolaus, Meniana Græcè orthas vocant, si Honorio & Theodosio principibus credendum in mentione de priuatis ædificiis. De origine menianorum, & de columna Menia, ad quam serui & fures all gabātur, Cic.pro Sextio, Pædianus, Festus. Vide Columna menia, in COLVMNA.

MENINX { Μῆνιγξ } Insula est, teste Plinio lib.5.cap.7, circa Africā clarissima, longitudine XXXV.mill. pass. latitudine XXV, ab Eratosthene Lotophagitis appellata. Vulgò Gelues.

MENIPPVS Phœnix, philosophus Cynicus, nihil memoria dignū edidit: porrò ipse, librique eius ridendi. Cumque habendi cupidissimus esset, bonis amissis laqueo vitam finiuit. Author Diogenes Laertius. ¶Menippus poeta comicus fuit, authore Suida. ¶Menippus itē alius Stratonicēsis, in tota Asia disertissimus, præceptor Ciceronis, vt ipse in Bruto testatur, Pōst à me, inquit, Asia tota peragrata est, cum summis quidem oratoribus, quibuscum exercebar ipsis lubentibus: quorum princeps erat Menippus Stratonicensis, meo iudicio tota Asia illis temporibus disertissimus: & si nihil habere molestiarum, nec ineptiarum Atticorum est, hic Orator in illis numerari rectè potest. Hactenus Cicero. ¶Aliū præterea eius nominis Macrobius adducit Menippum, quem philosophum & seruum fuisse tradit, scripsisséque libros, quos in Satyris M Varro imitatur, quas Menippeas nominauit: alij verò Cynicas. Vide ipsum Macrob.lib.1.Saturn.cap.11.

Menis, Vide MENA piscis.

MENIVS { Μήνιος } Lycaonis filius, qui quum, patre in lupum verso, & domo cōflagrante, Iouem detestaretur, ab eodem fulmine percussus est. Ouid in Ibin.

MENLARIA, Ptolemæo libro 2.cap.6, Hispaniæ vrbs. Vulgò Marcia.

MENOBA { Μένοβα } Vrbs est Hispaniæ apud Melam, lib.2.cap.6. Oliuarius dicit eam nunc vocari vulgò Velez malaga.

MENODOTVS { Μηνόδοτος } Medicus insignis ætate Serapionis, cuius meminit Galen.in Therapeut.

MENOECEVS, Iuuenis Thebanus, filius Creontis, qui pro patriæ salute sanguinem suum, atque adeò vitam ipsam sponte profudit. Vide Statium 10.Thebaid.

MENOETES { Μενοίτης } Nomen vnius ex sociis Æneæ, qui gubernator fuit nauis cui nomen erat Centauro. Virg 5.Æneidos,
Rectorem nauis compellat voce Menœtem.

MENOETIVS { Μενοίτιος } filius Actoris pater Patrocli. Vnde & Patroclū Menœtiadem vocant Poetæ. Ouid.epist.3, Ipse Menœtiades tunc quum tradebar, in aurem, &c. Propert.lib.2.eleg.1.

MENOLES, pen.corr. dictus est Dionysius, quod Latinè totum furētem significat, cui Bacchæ Orgia celebrabant, & crudas carnes comedentes, sacro furore initiabantur, Euan Euan conclamantes. Quæ vox adspirata, secundum exquisitam Hebræorum linguam, fœminei sexus serpentem significat. Scribitur & cum æ diphthongo Mænoles.

MENOPHILVS, pen corr. { Μηνόφιλος } Eunuchus fuit, cui Mithridates à Pompeio victus filiā seruandam dedit in arce quadam: quam quum Manlius Priscus obsedisset, defensoréque deditionem parare Menophilus sentiret, gladium in viscera sua compegit, veritus ne captiua puella raperetur & violaretur. Author Ammianus Marcell.libro 16. ¶Est & alius Menophilus apud Martialem, lib.7.

MENOSCA { Μένοσκα } Oppidum Vardulorum in Tarraconensi Hispania: cuius meminit Plin.lib.4.cap 20 & Ptolem.lib.2.cap.6.

MENOSGADA { Μηνοσγάδα } Germaniæ vrbs apud Ptolemæum. Hodie Egra. Eger.

Mens, mentis, fœm.gen. { νοῦς, φρήν } Quasi eminens. est enim altior animi pars, qua etiam diuina percipimus. Lactantius lib.7.cap.12, Primùm non idem est mens & anima: aliud est enim quo viuimus, aliud quo cogitamus nam dormientium mens, non anima sopitur: & in furiosis mens extinguitur, anima manet. Cic.1.Offic. Hominis autem mens discendo alitur, & cogitando semper aliquid aut inquirit, aut agit, videndíque & audiendi delectatione ducitur.
Mens animi. Plaut.Cistel.5,
Nullam mentem animi habeo.
¶Mens, Voluntas, sententia, & quam vulgus *intentionem* vocat. Virgil.1.Æneidos, -in primis regina quietum
Accipit in Teucros animum, mentémque benignam. Terentius And.1.1, Mala mens, malus animus.
Vna mens omnibus. Virg.4.Georg.
Hac mente: Id est, eo animo. Cic.1.de Orat. Ego autem defenderem hac eum mente fuisse, &c.
Mens pro Memoria. Cic.in Brut.de Curione: Tū Brutus admiratus, Tātámne fuisse obliuionem, inquit, in scripto præsertim, vt ne legēs quidem vnquam senserit quantum flagitij cōmisisset? Paulo post, Iam qui hac parte animi, quæ custos est cæterarum ingenij partium, tam debilis esset, vt ne in scripto quidē meminisset, quid paulo antè posuisset, huic minimè mirum est ex tempore dicenti solitā effluere mentem. Id est memoriam.
¶Mens, pro Consilio Virg.1.Æneidos,
Quæ facere id possis, nostram nunc accipe mentem. Seruius.
Mens & cogitatio. Cic 7. Ver O dij immortales, quid interest inter mentes hominum & cogitationes.
Mens & sententia. Cic.pro Mur. Vt vestræ mentes atque sententiæ cum Pop Romani voluntate suffragijsque consentiant.
Mens & voluntas. Cic.de Arusp.resp. Vt dolerent boni omnes, nō illa tanta ornamenta ad meliorē mentem voluntatémq; esse cōuersa.
In querelis mens, Vide IN.
Anxius mentem. Stat.11.Thebaid.
Agitatio mentis. Quintil.lib.1.cap.1.
Agitatus mentis. Varr.de Ling.Latin.lib.5.
Alienatio. Plin.lib.21.cap.21.
Mentis compos, Idem quod sanæ mentis, vel suæ mentis. Cic.in Pison. Præsidium tu Pop Romani, custodiam prouinciæ, iniussu populi Senatúsque dimisisses, si tuæ mentis compos fuisses.
Discordia. Ouid 10.Metamorphoseos, -non toto pectore sensit
Lætitiam virgo, præsagáque pectora mœrent.
Sed tamen & gaudet: tanta est discordia mentis.
Exul mentis. Ouid 9 Metamorphoseos,
Attonitúsque malis, exul mentísque, domúsque.
Facies mentis. Ouid.5.Metamorphoseos,
Vertitur exemplo facies & mentis, & oris.
Nam modò quæ poterat Diti quoque mœsta videri,
Læta deæ frons est.
Ferox mentis. Ouid.8.Metam.
Gaudia mala mentis. Virg.6.Æneid.
Mentis inops. Ouid.2.Metamorphoseos,
-minitantem cuspide vidit
Mentis inops.
Integer mentis, Vide INTEGER.

Parentes

Parentes mentium. Quintil.lib.2 cap.9. Discipulos id vnum interim moneo, vt præceptores suos non minus, quàm ipsa studia ament: & parentes esse non quidem corporum, sed mentium credant.
Non potens mentis. Seneca Thyeste, 7.
Præsagia. Ouid.6. Metam.
Quæritio. Quintil.lib.3.cap.6.
Ruina. Ouidius epist.12,
Tunc ego te vidi, tunc cœpi scire quis esses,
Illa fuit mentis prima ruina meæ.
Sacraria. Stat.3. Thebaidos,
Arcem hanc æternam, mentisque sacraria nostræ
Testor. Verba sunt Iouis.
Templa. Lucret.lib.5, -via quâ munita fidei
Proxima fert humanum in pectus, templáque mentis. Hoc est in secreta mentis & interioris animi, qui res à sensibus cognitas iudicat & discernit.
Tumultus. Horat.2.Carm.ode 16.
Vitium. Ouid.4. Metam.
¶Abderitica mens, Id est stupida, Vide ABDERITA, Abderitæ.
Adultera. Ouid.3 Amor.eleg.4,
Vt iam seruaris bene corpus, adultera mens est.
Ægra. Tibul.lib.3 eleg.4.
Altæ mentis capax animal. Ouid.1. Metam. Hoc est diuinæ mentis particeps homo.
Antiqua. Ouid.2. Metam. Pristinus animus.
Arida mens est. Valerius 7. Argonauticôn,
Nulla quies animo, nullus sopor arida mens est.
Armata mens dolis. Silius lib.1.
Arrectæ mentes, stupefactáque corda. Virg.5. Æneid.
Auersa deæ mens. Id est non fauens nobis. Virg.2. Æneid.
Augusta Ouid.15. Metam.
Auida bellis Lucan.lib.6.
Bona. Persius saty.2.
Bonæ mentis iuuenes. Quintil lib 2 cap 12.
Cæca furori mens hominum Stat.5. Thebaid.
Captiua. Ouid 1. Amorum, elegia 2,
Ipse ego præda recens, factum modo vulnus habebo,
Et noua captiua vincula mente feram.
Circunflua luxu. Claud.5. Paneg.
Commota Horat.2. Serm.saty.3.
Commotus mente. Plin.lib.23.cap.1.
Confusa. Virg.2. Æneidos,
Hic mihi nescio quod trepido malè numen amicum
Confusam eripuit mentem.
Conscelerata, Vide CONSCELERO.
Conscia, In CONSCIVS.
Conscia sibi mens facti. Lucret.lib.3.
Conscia sibi mens recti. Virg.1. Æneid.
Crudelior ipso mens pelago, Ouid.11. Metam.
Cupida. Ouid.epist.6.
Dira. Virg.2. Æneid.
Diuinæ mentis pars. Virg.4. Georg.
Emotæ mentis homo. Lactant.lib.1.cap.4, Quis enim mentis emotæ, non modò futura præcinere, sed etiam cohærentia loqui possit? Id est, Quis furiosus, &c.
Erecta mens circa studia. Quintil.lib.1.cap.3.
Facilis ad peiora. Quintil.lib.1.cap.2.
Firmata. Ouid.1. de Remed.amor.
Fluxa senio. Tacit lib 5.
Fortis. Ouid.3. Amor.eleg.2.
Fragilis. Stat.10. Thebaid.
Ventosa ærruorum frigida mens est. Lucret.lib.5.
Furiata mente iuuenis. Virg.2. Æneid.
Furtiua Ouid.epist.16.
Generosa. Ouid.3. Trist.eleg 5.
Honesta Senec. Thebaid.1.
Humanæ. Ouid.1. Metam.
Ignara culpæ. Stat 4. Sylu.2.
Ignea. Silius lib.3. Id est cælestis, & ardens omni virtute.
Illiberalis. Quintil.lib.1.cap.3.
Impenetrabilis iræ mens. Silius lib.7.
Impia. Senec. Octau.5.
Impigræ experientia mentis. Lucret.lib.5.
Imposita mens cunctis. Stat 1. Thebaid.
Incertæ discordia mentis. Ouid 9. Metam.
Incertæ mentis leuitas, & mobile pectus. Silius lib.16.
Infirma. Ouid.epist 18.
Infixa in imagines, Vide INFIGO.
Insana. Tibull.lib.2.eleg.7.
Integra. Horat.1. Carm.ode 31.
Intenta malis. Ouid.4. Trist.eleg.1.
Interrita mens lethi. Ouid.10. Metam.
Inuicta. Silius lib.4. Læua. Virg.1.eclog.
Lapsæ spes & mentes. Silius lib.10.
Liberæ. Quintil.lib.5.cap.11.
Lymphata. Horat.1. Carm ode 37.
Maculatæ crimine Silius lib.11.
Magna. Virg.6. Æneidos, -magnam cui mentem animúmque
Delius inspirat vates. De Sibylla.
Melior, Vide melior in BONVS.
O miseras hominum mentes. Lucret.lib.2.
Nutrita mens & indoles sub faustis penetralibus. Horat.4. Carm. ode 4.
Perniciosissima mens, multísque malo futura. Quintil.lib.5,cap.9.
Perturbata animi mens in mœrore. Lucret.lib.6.
Pia. Ouid.8. Metam.
Placida & alta. Quintil in Proœm lib.8.
Præmollitæ. Quintil.lib.6 cap.5, Quo genere defensionis etiam ostendisset nondum præmollitas iudicum mentes.
Præsaga mali. Virg.10. Æneid.
Præscia. Sil.l.b.16. Pristina. Ouid.3 Metam.
Profunda. Claud.de bello Getico, -qui mente profunda
Hauserat vrbis opes. Mentem vocat cupiditatem.
Profusa. Liberalis. Stat.3. Sylu.1,
Tunc, inquit, largitor opum, qui mente profusa
Tecta Dicarchæi pariter, iuuenémque replesti
Parthenopen? &c.
Mente prædonis res hæreditarias apprehendere. Vlp.in l. Sed etsi. §. De eo. D. De petit hæreditatis.
Prona mens in ferrum. Lucan.lib.1. In ferrum, in cædes.
Prouida. Ouid.7. Metam.
Releuata ab hac cura. Ouid.1. Trist.eleg 10.
Rudis. Quintil.lib.1.cap.11.
Sacra Ouid.6. Fastorum,
Impetus hic sacræ semina mentis habet.
Sagax. Lucret.lib.1.
Sanæ mentis compos. Ouid.8. Metam.
Segnis ad artem. Claud.1. in Eutrop.
Seuera. Claud.2. Paneg. Sobria. Claud.1. in Eutrop.
Solida, Constans. Horat.3. Carm.ode 3.
Stolidæ præcordia mentis. Ouid.11. Metam.
Surda, Vide SVRDVS.
Syncera. Claud 7. Paneg.
-æthereis miscens terrena Prometheus,
Synceram patri mentem furatus Olympo, &c.
Temperata. Horat.2. Carm.ode 3.
Teneræ. Quintil lib 2.cap 4.
Tristis. Ouid.epist.12. Turbata. Virg.11. Æneid.
Vacuæ. Virgil.3. Georgicorum,
Cætera quæ vacuas tenuissent carmina mentes
Omnia iam vulgata.
¶Accendere mentes in prælia. Sil.lib.4.
Benignam mentem accipere in aliquem. Virg.1. Æneid.
Addere mentibus. In ADDO.
Addere ardorem mentibus. Virg 9. Æneid.
Surdæ menti adhibent solatia. Ouid.9. Metam.
Adiicere mentem dictis, Auscultare diligenter. Ouid.14. Metam.
Deorum mente ac ratione mundum administrari. Cicero 1. de Natura deorum.
Faciles aduertite mentes. Ouid.1. de Arte.
Aduerte huc mentem, In ADVERTO.
Agitare aliquid mente. Ouid.1. Fastor.
Agitat mihi mens. Virgil.9. Æneidos,
Aut pugnam, aut aliquid iamdudum inuadere magnum
Mens agitat mihi, &c.
Agitatur furiis mens vecors. Ouid.in Ibin.
Succensas mentes agit libido. Senec. Hippol.4.
Miseræ turbine mentis agor Ouid.2. Amor.eleg.9.
In mente agere. Varr.de Ling. Latin.lib.5.
Alienari mente, In ALIENO.
Alere mollius teneras mentes more nutricum. Quintil.lib.1.cap.4.
Amouere mentem. Varr.lib.5.de Ling Latin.
Aperire mentem. Ouid.1. Fastorum, de auibus,
Sed nihil ista iuuant, quia linguæ crimen habetis,
Dîque putant mentes vos aperire suas. Idem 1. de Arte,
Tunc aperit mentes æuo rarissima nostro
Simplicitas.
Appellere mentem ad philosophiam, Vide APPELLO.
Captis ardebant mentibus. Ouid 4 Metam. Captis, amore.
Æquis mentibus audite. Virg.9 Æneid.
Augurat mens. Virgil.7. Æneidos,
-siquid veri mens augurat.
Morbo mentis aliquo calere. Horat.2. Serm.saty.3.
Mente captus, dicitur (authore Festo) quum mens ex hominum potestate abiit.
Capere mente, In CAPIO.
Bona mente carere. Ouid.2. Amor.eleg 8.
Celeri circunspice mente. Ouid.1. de Remed.amor.
Coire mente. Quintil.lib.5.cap.11, Nihil obstat, quo minus iustum matrimonium sit mente coeuntium.
Colligere mentem. Ouid.14. Metamorphoseos,
Vt primùm valido mentem collegit ab æstu,
Quid caperet fassura fuit.
Commoueri mente, Vide COMMOVEO.
Belligeram somno componere mentem. Sil.lib.3.
Comprehendere aliquid mente. Cic.3. de Nat.deor.
Concidere mente, Vide CONCIDO, pen.corr.
Concipere aliquid mente. Tacit.lib.2.
Concussa metu mente virago. Virg.12. Æneid.
Conquassatur mens, animæque potestas. Lucret.lib.3.
Consentire mente vna, In CONSENTIO.
Consistere mente, In CONSISTO.
Consistit mens, Quiescit. Virg.1. Æneidos,
Æneas (neque enim patrius consistere mentem
Passus amor) rapidum ad naues præmittit Achatem.
Caligine mentis cæca consitus. Catull. Argon.
Conspicere mente aliquem, In CONSPICIO.
Dubias constringere mentes, Coercere. Lucan.lib.5.
Conuertere mentem aliò. Lucret.lib.4.
Conuertere mentes hominum oratione, In CONVERTO.
Molem mentis corruere. Lucret.lib.3. Hoc est, in ruinam perditionémque dare.

Crescit & senescit mens.Lucret.3.

Dare mentem.Cic pro Milone,Hic dij immortales mentem dederunt illi perdito ac furioso, vt huic faceret insidias. Suprà dixerat, mẽtem iniecit: Ea,inquit,vis igitur ipsa,quæ sæpe incredibiles huic vrbi felicitates atque opes attulit, quæ illam perniciem extinxit ac sustulit,huic primùm mentem iniecit,vt vi irritare,ferróque lacessere fortissimum virum auderet. Significat autem mentem dare, vel iniicere, excitare desiderium in pectore alicuius, subitóque ad aliquid gerendum impellere. Virgil.lib.3.Georg. de furore equarum agens,Et mẽtem Venus ipsa dedit. Liu.Decad.1.lib 6,vbi Manlium plebis animos contra Patres inflammantem inducit: Dij prohibeant hæc: sed nunquam propter me de cælo descendent. vobis dent mentem oportet vt prohibeatis,sicut mihi dederunt armato togatóque, vt vos à barbaris hostibus, à superbis defenderem ciuibus.

Deditæ mentes cum oculis,Vide DEDO.

Deducere mentes.Pers.Saty.5.

A mente & consilio deduci,In DEDVCO.

Tota mente deficere.Ouid.9.Metam.

Duram deflectere mentem.Lucan lib.3.

Demittere mentem,Desperare.Virg 12.Æneidos,

Hinc totam infelix vulgatur fama per vrbem:
Demittunt mentes:it scissa veste Latinus,&c. Seruius.

Error mentis demptus.Horat.2.epist.2.

Mentem,mentúmque in gremiis mimarum deponere. Cic.13.Philipp. Tu verò qui te ab eodem Cæsare ornatum negare non potes, quid esses, si tibi ille non tam multa tribuisset? ecquò te tua virtus prouexisset? ecquo genus? in lustris,popinis,alea,vino,tempus ætatis omne consumpsisses: vt faciebas, quum in gremiis mimarum mentem,mentúmque deponeres.

Memori mente deprehendere aliquid.Lucret.lib.3.

Desistere à.Cic.Famil.5.

Paratam mentem verba destituunt.Lucan lib.5.

A mente discedere.Varr.lib.5 de Ling.Latin.

Diuidere.Catullus in carmine Nuptiali,

Nos aliò mentes,aliò diuisimus aures.

Dominatur in æquas mentes Venus.Lucan.lib.5.

Dubiæ menti spem dedit.Virg 4.Æneid.

Durat mentem.Tacit.lib.3.

Iracunda mens in ira efferuescit.Lucret.lib.3.

Effluit illi mens.Vide paulo antè MENS,pro Memoria.

Exacuere mentem ad varia conamina Sil lib.7.

Ignis acrior mentem excoquit.Senec.Herc.fur.1.

Excutere mentem alicui,Vide EXCVTIO.

Explorant mentes deorum.Sil.lib 5.

Spes anxia mentem extrahit Stat.1.Thebaid.

Exuere mentem.Virg.4.Æneidos, -& istam
Oro (siquis adhuc precibus locus) exue mentem.

Facere aliquid bona mente.Quintil.lib.5.cap.10, Vt si dicam,bona mente factum,ideóque palam.

Composita mente ferre aliquid Ouid 3.de Arte,
Hic fera composita vulnera mente feret.

Iniqua mente ferre aliquid Ouid.8.Metam.

Placida mente ferre aliquid.Ouid.13.Metam.

Duram flectere mentem.Ouid 9.Metam.

Flectere consilium mentis crudelis.Catul.Argon.58.

Fodere mentes stimulo inuidiæ.Sil.lib.7.

Formandam quàm optimis institutis mentem infantium iudicat. Quintil.lib.1.cap.1.de Chrysippo.

Teneræ mentes asperioribus formandæ studiis. Horat 3.Carmin. ode 24.

Mens fugit admonitu,frigúsque perambulat artus. Ouid epist 9.

Certa mente aliquid gerere,Id est Obfirmata mẽte. Ouid.epist.17,
Quid mecum certa prælia mente geris?

Sollicitam gerere mentem formidine.Lucret lib.3.

Tumores magnos mente gerere,Superbire.Lucan.lib.10.

Habitat mentes deus.Stat.12.Thebaidos,
Nulla autem effigies,multi commissa metallo
Forma Dei,mentes habitare,& pectora gaudet.

Hærere mentibus.Horat.2.epist.1,
Neuius in manibus non est,& mentibus hæret
Penè recens.

Dij illum in eam mentem impulerunt, Dij illi mentem dederunt, Dij illi mentem iniecerũt vt conaretur,&c Cic.pro Milone.

Incidit mihi in mentem hæc res,Vide INCIDO pen.corr.

Incitatus mente,Vide INCITO.

Induit in mentes animósque hominum apologos Æsopus, Vide INDVO.

Inficere mentem. Quintil.lib.1.cap.11, Et mentem præcipuè in ætate prima teneram adhuc,& rudem inficiunt.

Mens intelligentiáque nostra infixa in eas imagines,&c. Cic.1.de Natura deor.

Infixa mentibus memoria alicuius,Vide INFIGO.

Inhærescunt penitus in mentibus,Vide INHAEREO.

Innectere mentem alicuius.Senec Hippol 4.implicare.

Insertare mentem cælo,Cælestia inuestigare animo.Stat.3. Theb.

Insidere in mente,Vide INSIDEO.

Insistere mente & animo in rem aliquam,Vide INSISTO.

Furor instigat mentes Senec.Thyest.1.

Intrare in mentem iudicis dicitur quippiam,Vide INTRO.

Introspice in mentem tuam ipse,Vide INTROSPICIO.

Labat mens.Celsus lib.4.cap.19.

Labi mente,In LABOR,laberis.

Munera Bacchi duram laxarunt mentem.Silius lib.11.

Simulata mente loqui.Virg 4.Æneid.

Madet mens.Lucret.lib.3. Hoc est,tanquam ebria vacillat.

Mandare animis & mentibus,Vide MANDO,mandas.

Mens mihi non manet certa sede.Horat.1.Carm.ode 13.

Immota manet mens.Virg 4 Æneid,

Mulcere mentes.Ouid.10.Metam.

Mutare,In MVTO.

Mutat insania mentem.Virg.4.Æneid.

Rigida mente negare aliquid.Ouid.epist.3.

Oblimare mentem.Claud.3 de raptu Proserpinæ,
-dissuasor honesti
Luxus,& humanas oblimat copia mentes. Vide OBLIMO.

Mentem obtundere,In OBTVNDO.

Pacificare mentem.Senec.Agamemn.3.

Peragrare omnia mente,animóque.Lucret.lib.1.

Perculsa mentem formidine mater.Virg.4.Georg.

Mobiles ad superstitionem perculsæ semel mentes.Tacit.lib.1.

Perculsa mente dederunt lachrymas.Virg.9.Æneid.

Pietas mentem percutit.Stat.11.Thebaid.

Obstinata mente perfert.Catull.ad Seipsum,epigr.8.

Firma permanet mens.Ouid.epist.15.

Permotus mente,In PERMOVEO.

Tota mente petere.Virg.4.Æneidos,
-habes tota quod mente petisti.

Præcipitat mentem furor,iráque.Virg.2.Æneid.

Alta mente præditus homo,In ALTVS.

Tacita mente malè precari alicui.Ouid.1.de Arte.

Pressus mentem formidine.Virg.3.Æneid.

Læta mente receptum munus Ouid.2.Amor.eleg.15.

Superas recludere mentes,Consilia aperire deorum.Sil.lib.1.

Redit mens Ouid 9 Metamorphoseos,
Mens temen vt rediit,pariter rediere furores.

Anxiis mentibus spem reducit Lyæus.Horat.3.Carm.ode 21.

Relaxare mentem.Senec.Hippol.4.

Inoblita mente repetere aliquid.Ouid.4.de Ponto,eleg.15.

Reponere mentem alicui,Reddere animum.Valer.7.Argon.

Manet alta mente repostum.Virg.1.Æneid.

Reuincire mentem amore.Catul in Epithal.Iuliæ,56.

Sanatur mens.Lucretius lib 3,
Et quoniam mentem sanari,corpus vt ægrum
Cernimus,& flecti medicina posse videmus:
Id quoque præsagit mortalem viuere mentem.

Satiare teneras mentes veluti quodam iucundioris disciplinæ cibo,lactéque.Quintil.lib.2.cap.4.Quin ipsis doctoribus hoc curæ esse velim,vt teneras adhuc mentes more nutricum mollius alant, & satiari velut quodam iucundioris disciplinæ cibo,lactéque patiantur.

Scrutari mentes deûm in fibris.Ouid.15.Metam.

Senescit mens.Lucret.lib 4.

Seuocare mentem ab oculis.Cic.3.de Nat.deor.

Stetit in dubio mens.Lucan.lib.7.

Subiit mentem ea res.Virg 10.Æneidos,
Et mentem patriæ subiit pietatis imago.

Labefacta mens succubuit.Senec.Troad.10.

Suscipere.Cic.in Catil.

Suæ mentis esse. Cic.in Pisonem, Hic si mentis esset suæ, nisi pœnas patriæ,dijsque immortalibus eas,quæ grauissimæ sunt,furore atque insania pénderet:ausus esset,&c.

In mente,& In mentem est mihi,Vide IN præpositionem.

Est mens mihi,Id est placet mihi,Volo Ouid.epist.2.

Non eadem est mens.Horat.de Arte. Id est non idem nunc placet.

Tenet mens. Varr.de Ling.Lat.lib.5, Sic reminisci cum ea quæ tenuit mens,ac memoria,&c.

Tenerascit mens in tenero corpore.Lucret.lib 3.

Tepescunt mentes.Lucan.lib.4.

Terrent etiam nunc nubila mentem Ouid.1.Metam.

Trepidat metu.Horat.2.Carm.ode 19.

Turbatus vulnere mentis.Virg.12.Æneid.

Hæc veniunt in mentem,Harum rerum memini. Cic.2.de Natur. deorum,Hæc mihi ferè in mentem veniebant,quæ dicenda putarem de natura deorum. Idem ad Attic.lib.12, Nunquam ea res tibi tam bellè in mentem venire potuisset. Eidem,lib.7, Quum autem Dolabellæ venit in mentem,paulum respiro.

Venit in mentem illius rei.Cic.Mario,lib.7.3,Solet in mentem venire illius temporis. Idem pro Quintio, Non minus sæpe ei venit in mentẽ potestatis,quàm æquitatis tuæ. Et de 2.Orat.Vt quotiescunque gradum facimus,toties tibi tuarum virtutum veniat in mentem.

Venit in mentem de hac re.Cic.de Petitione Consulatus, Hæc mihi veniebant in mentem de duabus illis commotionibus,&c.

Venit in mentem vt portorium vini instituerem. Cic. pro Fonteio, Fonteio non in Gallia primùm venisse in mentem, vt portorium vini institueret.

Venit in mentem facere,dicere.&c. Cic.1.de Oratore,Quid tibi in mentem venit ita respondere? Idem de Diuin.Quid in mentem venit Calistheni dicere deos, &c. Sic de Claris Orator. Mihi Brute in te intuenti crebro in mentem venit vereri ecquodnam, &c. Et Figulo,libro 4, Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit optare.

Videre aliquid mente Ouid 2.de Ponto,eleg.4.

Liquida mente videre.Catul de Berecynth.epigr.58.

Mens animi vigilat.Lucret.lib 4. Hæc duo sæpe cõiunctè ponuntur à scriptoribus.Aristoteles autem huiusmodi ἀναλογίαν,id est comparationem seu proportionem proponit tum in lib.1. De morib.ad Nicomach.tum Topicorũ primo,ὡς ἐν σώματι ὄψις,οὕτω νοῦς ἐν ψυχῇ,Id est, vt in corpore aspectus,sic mens in animo.Lambin.

Virens mente.Stat.3.Thebaid.

Mens mea facientis. Pomponius in l. Si iur. D. de Legat. & fideicomm.3, Videndum est, an mens mea hæc fuerit facientis postea testamentum.

Mentio,mentionis,fœm.gen. {μνεία} A supino mentum,quod à Meno verbo

verbo antiquo deducitur, teste Valla libro 3. quod Recordor, & in mentem reuoco significabat.

Agitare mentionem, Vide Agito in AGO.

Facere mentionem, Commemorare. Cic. de Senect. Lysandrum Lacedæmonium (cuius modò mentionem feci) dicere aiunt solitum, Lacedæmone esse honestissimum domicilium senectutis.

Facere mentionem necessariam alicuius rei. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Facere mentionem de pecunia, &c. Cic. pro Quintio. Quum statuisses de pecunia mentionem facere. Idem 3. de Legib. Demetrius ille de quo feci suprà mentionem. Et ad Qu. fratrem, lib. 2. De te à Sipylo mentio est honorifica facta.

Habere mentionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Iacere mentionem. Paterculus libro 2. Tum inter Lepidum, Cæsarem & Antonium commercia epistolarum, & conditionū iacta mentio. Cæsarem intellige Octauium.

Incidere in mentionem. Cic. 1. Verr. Casu in eorum mentionem incidi. Idem de Amicitia. Scæuola quum in eam mētionem incidisset.

Incidit de Philippo, Vide INCIDO pen. corr.

Inferre, Vide INFERO.

Iniecta mentio de aliquo. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Intermittere. Cicero Attico, lib. 5. Nec tui mentionem intermittit finit.

Mouere rei cuiuspiam, Vide MOVEO.

Opprimere aliquam, Vide OPPRIMO.

In mentione terræ dicetur: Hoc est, dum mentionem terræ faciemus. Plin. lib. 2. cap. 8.

Mentior, mentiris, pen. prod. {ψεύδομαι, ψεύδομαι, ψεύδομαι, ψεύδομαι} mentiri. Deponens, notum verbum. Terent. Heaut. 3. 2. Non est mentiri meum. Id est non consueui mentiri, siue solitus sum.

Mentiebatur ad milites. Gell. lib. 15. cap. 22.

Palàm mentiri, In PALAM.

Mentior nisi, Vide NISI.

Aduersus aliquem mentiri. Plaut. Aulul. 23.

In aliquem. Cic. in Salust. Dabo operam vt & pro me minimo cum fastidio respondeam, & in hunc minimè mentitus esse videar.

Alicui Plaut. Amphitr. 5. 6.

Mentiri de. Cic. 2. de Orat. De me autem causa nulla est, cur apud homines prudentissimos atque amicissimos mentiar.

De annis ætatis suæ multum mentiri. Quintil. lib. 6. cap. 3.

¶Mentiri se esse aliquem, Fingere & simulare. Plin. de Viris Illust. Martialis lib. 1.

Mentiturque virum prodigiosa Venus.

Amorem. Ouid. epist. 20.

Causam fugæ. Ouid. 11. Metam.

Colorem fuco. Quintil. lib. 2. cap 15.

Lana mentitur varios colores Virg. 4. eclog.

Color ille chrysocollam mentitur Plin. lib 35. cap. 6.

Dolorem capitis mentita puella. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.

Fidem. Claud. 5. Paneg.

Mentiris iuuenem tinctis Lentine capillis,

Tam subitò coruus, qui modò cygnus eras Martial. lib. 3. 89.

Verum robur inani fagina. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Sexum muliebri motu. Colum. in Præfat. lib. 1.

Vitam vanitas mentitur sibi Plin. lib 7. cap. 55.

Mentiri, pro Falsò scribere. Plin lib. 12. cap. 15. Necnon fuere qui è thure arbore vtrunque nasci mentirentur.

Mentibor, pen. prod. {ψεύσομαι} Plautus Milite, 5. Et assentandum est quicquid hic mentibitur.

Mentitus, pen. prod. Partic. {ψευσάμενος} Cic. 4. Acad. Ne tu qui idem me facturum paulò antè dixeris, videare mentitus.

Os mentitum. Ouid. 6. Fast.

Mentita & falsa plenàque erroris. Cic. 2. de Natur. deor. Quæque his vacant, mentita, & falsa, plenáque erroris. Legitur & ementita.

Fama mentita. Ouid. 10. Metam.

Figuris mentitis celare se. Ouid. 5. Metam.

Mentiturus, penultima producta {ψευσόμενος} Aliud participium. Ouid. in Ibin,

Non mentituro quilibet ore legar.

Vox mentitura. Ouid. 4. Trist. eleg. 3.

Mentitio, mentitionis, Verbale. Author ad Heren. lib. 3. nō ita procul ab initio. Dolus consumitur in pecuniam, pollicitationes, dissimulationes, maturationes, mentitiones, & cæteras res, &c.

Mensa, mensæ {τράπεζα, θοίνη} Super quam edere solemus: dicta, inquit Varro, quasi mesa, quòd inter duos poneretur. Virgil. 1. Æneid. Pars epulis onerant mensas, & plena reponunt Pocula. Charisius lib. 1. Mensam sine n litera dictam Varro ait, quòd media poneretur. Sed authores cum n litera protulerunt, Virgilius sæpe. Sed & mensam cum n posse dici, idem Varro ait, quòd & mensa ἐδεσμα, edulia & esculenta poneretur. Hæc Charisius. Varronis hæc de re verba lib. 4 de Lingua Latina sunt hæc: Mensam escariam cibillam appellabant. ea erat quadrata, vt etiam nunc in castris est, à cibo cibilla dicta. postea rotunda facta est. & quòd à nobis media, & à Græcis μέσα, mensa dici potest: nisi etiam quòd ponebant pleraque in cibo mensâ.

Accina Ouid. 11. Metam.

Argenteæ in delubris. Cic. 3. de Nat. deor.

Augustata mensa. Macrob. In templo Iunonis populoniæ augustata mensa est. Augustatam vocat, quæ augusta facta est, Id est consecrata.

Citrea & acerna. Martial. lib. 14. 94. & 95. Cic 6. Verr. Tu maximam & pulcherrimam mensam citream à Lutadio abstulisti.

Conscripta vino. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.

Curionales, Vide CVRIA.

Delphicæ è marmore. Cic. 6. Verr.

Gemmiferæ. Claud. 5. Paneg.

Pantherinæ, Vide Pantherinus in PANTHERA.

Polluta cruore. Sil. lib. 7.

Supina. Propert. lib 4. eleg 9.

Tripes. Horat. 1 Serm. saty. 3.

¶Astare mensæ domini, In ASTO.

Consistere ad. Cic. 5 Tuscul. Tum ad mensam eximia formà pueros delectos iussit consistere.

Discumbere mensis. Stat. 4 Sylu. 2.

Esse in honore mensarum. Plin. lib. 10. cap. 49.

Extruere conquisitissimis cibis. Cic. 5. Tuscul. Extructa mensa non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida, seruu sordidati ministrant, nonnulli etiam ferex.

Instruere. Virg. 3. Æneid.

Onerare epulis Virg. 4. Georg.

Opulentare pretiosis dapibus, Vide OPVLENTO.

Reponere vina mensis. Virg 7. Æneid.

Mensarum plura genera, vide apud Varr. lib 4 de Ling. Latin.

¶Mensa, Prandium, vel Cœna quandoque dicitur. Iuuen. Saty. 1. Nam de tot pulchris, & latis orbibus, & tam Antiquis vnâ comedunt patrimonia mensa.

Reuerentia mensæ, Iuuen. saty 2.

Omnium mensarum assecla. Cic in Salluft.

Mensa sine arte. Martial. lib. 10.

Angusta mensa. Senec. Thyeste, 5. Tutúsque mensa capitur angusta cibus. Id est tenui, non sumptuosa.

Apposita. Ouid. epist. 16.

Apta ioco. Ouid. 1. de Arte.

Breuis. Horat. de Arte.

Cara, Quæ magno constat. Horat. 2. Serm. saty 4.

Diuites. Horat. 2. Serm. satyra 4.

Nitentes. Horat. 2. Serm satyra 2.

Opimæ mensæ inconsuetus miles. Sil. lib. 11.

Pingues. Catul. in Carmine nupt. 57.

Plena. Virgil. 11. Æneid.

Primæ mensæ, Id est primi cibi. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 1. Primis mensis post epulas iam remotis, & discursim variantibus poculis minutioribus, &c.

Regales. Virgil. 1 Æneid.

Secundæ mensæ, Id est secundi cibi, vel epulæ. Virg. 2. Georg. Cic. Attic. libro 14. Hæc ad te scripsi apposita secunda mensa.

Mensæ Syracusanæ, Prouerbium, Vide SYRACVSAE.

Tenuis. Horat. 2. Carm. ode 16.

¶Apponere mensam, In APPONO.

Auferre, Vide AVFERO.

Communicare aliquem mensa, Vide COMMVNICO.

Perpetuis considere mensis. Virg 7. Æneid.

Relicta mensa discedit conuiua. Ouid. 1. de Arte.

Lucis pars optima mensæ est data. Ouid 7. Metam.

Verecunda laxamus seria mensa. Pers. saty. 5.

Pingues linquere mensas. Catul. in Carm nuptiali, 57.

De mensa mittere: Id est de iis quæ mensæ apposita erant. Cicero Attico, lib. 5. Discubuimus omnes præter illam, cui tamen Quinctus de mensa misit, illa reiecit. De Pomponia Attici sorore, Quincti Ciceronis fratris vxore.

Percurrere mensas, Vide PERCVRRO.

Mensam remouere. Virg. 1. Æneidos,

Exempta fames epulis, mensæque remotæ. Turnebus hîc intelligit mensas, fercula & magidas, & lances. Nam fatuus conuiuis remouentur.

Repellit mensas ingenti clamore. Ouid. 6. Metam. de Tereo.

Mensam tolli iubet. Cic. in Pison.

¶Mensa, etiam discus & quadra dicitur. Virg. 7. Æneidos, Heus etiam mensas consumimus, inquit Iulus. Id est panitias mensas, inquit Seruius, epularum sustentaculum.

¶Mensa, Tabula qua argentarij vtuntur. Cic. in Pisonem, Quid stipendium militibus per omnes annos à ciuitatibus mensis palàm propositis esse numeratum? Idem pro Flacco, Si Prætor dedit, vt scriptum est, à Quæstore numerauit, Quæstor à mensa publica, mensa aut ex vectigali, aut ex tributo.

¶Mensa, Particula quædā in ballistæ fabrica, de qua sic Vitruuius, Regulæ, quæ in mensa, longitudo foraminum octo. Quid autem sit mensa, declarat Turnebus his verbis, Mensa interior est, & media inter duas hinc & inde scutulas, constátque regulis diapegmatis, & tabula, inter regulas & diapegmata collocata: estque in summo & imo capitulo, vt & peritreta. Ctesibius vel Hero, [Greek text] Hactenus ille.

Mensula, pen corr. Diminut. {τραπέζιον} Plaut. Mostel. 4. Cedò aquam manibus puer, appone hic mensulam.

Mensarius {τραπεζίτης, δημόσιος} qui & Collybista. Habebant autem, inquit Budæus, nummularij siue mensarij aut mensularij & argentarij causam publicam, & rationem accepti expensíque faciebant: & tam pecuniariam permutationem, quàm maiorem negotiationem exercebant: quibus olim moris fuit pecunias custodiendas dari, fœnerato interdum, interdum gratuito. Aliàs Latinè Argentarius dicitur: à Græcis Trapezita. Cic. pro Flacco, Cum ciuitate mihi res est acerrima & conficientissima literarum, in qua nummus moueri nullus potest sine quinque Prætoribus, tribus Quæstoribus, quatuor Mensariis, qui apud illos à populo creantur. Liuius 7. ab vrbe, Noui Consules solutione æris alieni in publicam curam verterunt: quinque viris creatis, quos Mensarios ab dispensatione pecuniæ appellarunt.

Mensarius, Adiectiuum: vt Triumuiri mensarij. Vide TRIVMVIR.

Mensio, mensionis, Vide METIOR.

Mensis, huius mensis {μήν, μηνός} à Metior deducitur, quasi res numerū dierum mensa. Cic 2. de Nat. deor. Quiqu ea mensa spatia conficiunt, menses nominantur. De cursibus Lunæ. Macrobius à Græco μήνη

id est à Luna trahit.nam lunæ curriculo mensis conficitur. Terent. Adelph.3.4, Compressu grauida facta est, mensis hic decimus est. Plaut.Persa,16,Nunquam hercle hunc mensem vertentem credo seruibit tibi.

Mensis,à Lunæ motu dictus,dum ab Sole profecta ,rursus redit ad eum Luna,quòd Græcè olim dicta μήν:vnde illorum μῆνες,&c. Varr. de Ling.Latin.lib.5.

Primis à mensibus.Virg.1.Georg.

Aprilis mensis marinæ Veneris.Horat.4 Carm.ode 11.

Augustus mensis,Vide AVGVSTVS.

Bisseni menses.Stat.3.Sylu.1.

Breuis.Horat.2.epist.1.

De mense Decembri,Vide DE præpositionem.

Gelidi menses,Tempora hyemis.Claud.3.de raptu Pros.

Incerti menses sunt veris & autumni. Nam & hyemis certum est frigus,& æstatis certus est calor: veris verò & autumni nunc frigus, nunc calor est. Seruius in illud Virgil.1.Georgicorum,

Præsertim incertis si mensibus annus abundans Exit.

Intercalaris,Vide INTERCALO.

Pauci,In PAVCVS.

Opportunus, & Rectus.Plin.lib.10.cap.63.

Sextilis mensis,Augustus.Horat.1.epist.11.

Tardi.Virgil.1.Georg.

Totus ex ordine.Virg.3.Georg.

Vertens,Vide vertens annus in ANNVS.

Voluendi,Volubiles.Virg.1.Æneid. Seruius.

¶Mensis abit. Terent.Adelph.4.5,Hæc dum dubitas,menses abierunt decem. Vbi Donatus. Quasi dicat, te cessante, decem menses cessêre.Et abire dicitur quod paulatim nos deserit.

Abesse tres menses,Vide ABSVM.

Agitur mensis,Vide AGO.

Consumere mensem.Cic.ad Attic 2.

Exactis mensibus grauidæ errant.Virg.3.Georg.

Occupare primos menses,In OCCVPO.

Incipiunt magni procedere menses.Virg.4.eclog.

Inire mensem.Cic.ad Attic.1.

Ponere mensem.Cic.ad Attic.6.

Pronos voluit menses Luna.Horat.4.Carm.ode 6.

¶Menses,in plurali, pro Menstruis mulierum. Plin.lib.21.cap.21, Prodest & orthopnoicis & anhelationi, mulierúmque mensibus retardatis.

Mensis etiam in singulari idem significat. Plin.lib.17.cap.28, Priuatim autem contra erucas ambiri arbores singulas à muliere incitati mensis nudis pedibus recincta.

Commorantes menses trahit lens.Plin.lib.22.cap.25.

Menses fœminarum trahere dicitur mastiche condrilli. Plin.libro 22.cap.22.

Menses mulierum abundant,vel subsidunt.Plin.lib.22.cap.8.

Abundantia mensium.Plin.lib.23.cap.7.

Monstrifici.Plin.lib.28.cap 7.

Euocare menses.Plin.lib.26.cap.vlt.

Menstruus,Adiect. { μηνιαῖος, ἐμμήνιος, ἔμμηνος } Quod est vnius mensis. Cic.1.de Nat.deor. Huius hanc lustrationem eiusdem incensa radiis menstruo spatio luna complet.

Menstrua aduersaria. Cic.pro Rosc.Comœ. Quid est quod negligenter scribamus aduersaria? quid est quòd diligenter conficiamus tabulas? qua de causa? quia hæc sunt menstrua,illæ sunt æternæ.

Cibaria.Cic.5.Verr.

Cursus menstruus Dianæ.Catul.in Carmine secul.

Cursus menstrui,Menstrua muliebria.Plin.lib.11.cap.39.

Feriæ menstruæ.Varr.de Ling.Latin.lib.5.

Luna.Virg.1.Georg.

Opus.Cic.2.de Legib.

Thura menstrua reddere Lari,Id est singulis mensibus. Tibul.lib. 1.elegia 3.

Vita.Cic.4.de Finib.

Vsura.Cic.ad Atticum,lib.6.

¶Menstruum,pro Alimẽto in singulos menses legato:vt Annuum, quod in singulos annos. Vlpianus in l. Qui bonis.D. De cessione bonorum,Si quid misericordiæ causa ei fuerit relictum,puta mẽstruum vel annuum,alimentorum nomine.

Menstruum,menstrui,n.g.numero singulari.Plin.lib.28.cap.7,Quocunque autem alio menstruo,si nudatæ segetem ambiant, erucas ac vermiculos scarabeósque ac noxia alia decidere.

¶Menstruum,menstrui,Cibus & velut annona vnius mensis. Liu. Decad 5.lib.4,Prætore dimisso, Consul menstruum iusso milite secum ferre,profectus,&c.

¶Menstrua,menstruorum,Substant.plur.num.n.g. {ἔμμηνα}Mulierum profluuium est,quod illis vnoquoque mense accidere solet. Vide Plinium lib.7.cap.15. Colum lib.11.cap 3, Eiusdem frutex pluribus annis permanet innoxius:nisi si mulier quæ in menstruis est,contigerit eum,& ob hoc exaruerit.

Menstrua bene respondentia.Celsus lib.6.cap.6.

Menstrualis,& hoc menstruale, pen prod. { ἐμμήνιος, ἐπιμήνιος } Quod singulis mensibus fit. Plaut.Capt.8, Qui solebam menstruales epulas ante adipiscier.

Menstruale animal mulier, Quæ mẽstrua patitur.Plin.lib.7.cap.15.

Mensor,Mensura,Mensus,Vide METIOR.

Mensula,Vide MENSA.

Menta,mentæ,Herba quæ à Græcis ἡδύοσμον dicitur: Hoc est, suaueolens. Menta autem appellata,quòd suo odore mentem feriat. Cic. Pæto,lib.9.21,Volo mentam pusillam ita appellare,vt rutulam. Plin. lib.20.cap.14, Mentæ ipsius odor animum excitat, & sapor auiditatem in cibis. ¶Est & menta aquatica,quæ à Dioscoride cysimbrium dicitur.Vide MINTHA.

Olentes mentæ Ouid.10 Metam.

Mentagra,mentagræ,pen.corr. { λιχήν } Morbus dictus à mento.Plin. lib 26.cap 1, Grauissimum ex his lichenas appellauere, Græco nomine:Latinè,quoniam à mento ferè oriebatur, ioculari primùm lasciuia (vt est procax natura multorum in alienis miseriis) mox & vsurpato vocabulo,mentagram, occupantem in multis totos vtique vultus, oculis tantùm immunibus, descendentem verò & in colla pectúsque ac manus fœdo cutis furfure.

Mentastrum,mentastri { ἡδύοσμον ἄγριον } Menta syluestris. Plin.lib. 20.cap.14, Mentastrum syluestris menta est, differens specie foliorum quasi figura ocimi,pulegij colore. Propter quod quidam syluestre pulegium vocant.

Mentastrum syluestre.Colum.lib.11.cap.3.

MENTERCOSA { μέντησα } Hispaniæ vrbs Ptolemæo: vulgò *Petraxa de la sierra.*

Mentigo, pen.prod. mentiginis,f.g. { λιχήν } Genus morbi, quod pecudes inuadere solet.Colum.lib.7.cap.5.

Mentio,mentionis,fœmin.gen.& Mentior,mentiris,& Mentitus, Vide MENS.

MENTISA { μέντισα }. Hispaniæ vrbs Ptolemæo. alio nomine Mentesa:vulgò *Iaen.*

MENTOAS,Fluuius olim dicebatur,quem nunc (Eustathio in Dionysium teste) Istrum siue Danubium apellamus.

MENTOR, huius Mentoris, pen.corr. { μέντωρ } fuit in vasis cælandis mirus artifex,de quo Plin.lib.12. Et lib.33.cap.12. Iuuen.Satyra 8, -raræ sine Mentore mensæ.

Mentoreus,pen.corr.Adiectiuum { μεντόρειος } Propert. lib.1.eleg.13, Lesbia Mentoreo vina bibas opere.

MENTORES,pen.corr. { μέντορες} Stephano,Populi fuerunt in Illyrico, quorum meminit Plin.lib.3.cap.21.

Mentula,mentulæ,pen.corr.f.g.Membrum virile.

Mentum, menti { γένειον, ἀνθερεών } Ab eminendo dicitur, quòd à gula emineat.Plaut.lib.11.cap.37,Mentum nulli præter hominem,nec malæ. Cic.1.Tusculan. Mento summam aquam attingens, siti enectus Tantalus.

Canicies inculta mento iacet.Virg.6.Æneid.

Incana menta.Virg.3.Georg.

Pediculosum mentum,Vide Pediculosus, in PES.

Intorquere mentum,Vide INTORQVEO.

A mento palearia pendent.Virg.3.Georg.

Nutanti mento percutere pectus. Ouid.11.Metam. Gestus est eorum qui sedentes,vel cubito caput inniti dormiunt.

MENVS,Germaniæ fluuius est,in quo sylurum aiunt piscem equos innantes deorsum trahere. Bocatius.

MENVTHIAS { μενουθιάς } Insula Australis Ptolemæo lib.5.cap.9,ad Æthiopiam : hodie *Madagascar*, siue *insulam S. Georgij* nominant, licet accolæ fint Mahumedistæ.

MENVTHIS { μενουθίς } Vicus Ægypti non procul à Canopo: cuius incolæ Menuthitæ vocantur. Steph.

Meo,meas { διαβαίνω, πορεύομαι, μεταβαίνω } meâre,Vltro citróque ire.item Exire,manare.hoc est Fluere. Plin.lib.10.cap.38,Aues non in eadem natura meare videntur.

Anima means in membra diuersa.Lucan.lib.3.

Mobilitas meandi per magnum inane.Lucret.lib.2.

Meatus,huius meatus,pen prod. { πόρος. } Plin.lib.10 cap.38,Aues solæ vario meatu feruntur & in terra & in aëre. Hoc est,varia incendendi aut volandi ratione.

Bifido meatu diuisus Rhenus.Claud.de bel.Get.

¶Meatus etiam dicuntur πόροι in corpore. Plin.libro 20.cap.21, Succus malæ decoctæ , poros , hoc est meatus suaues facit. Nostra exemplaria habent,Succus decoctæ,pori meatus suaues facit.

¶Meatus siderum , hoc est Cursus & motus astrorum. Plin.libro 2.cap 8.

Cæli meatus.Virg.6.Æneid.

Solis cursus,Lunæque meatus.Lucret.lib.5.

Solis,Lunæque meatus.Lucret.lib.1.

Meaculum,meaculi,penult.corr. Idem.Vindicianus ad Valentinianum Imperatorem,Meacula venarum.

Meabilis,& hoc meabile,pen.corr. { διαβατός.} Plin.lib.2.cap.5. Vitalem hunc,& per cuncta rerum meabilem,totóque consertum. Id est, qui facilè per omnia meat & fluit.

Meabilis transitus Plin.lib.6 cap.1.

MEONIA,Meonis,Meonides,Vide in MAEONIA.

MEOTIS,Vide MAEOTIS.

Mephitis,huius mephitis,pen-prod.fœm.g. { μεφῖτις } Propriè est terræ putor qui de aquis nascitur sulphuratis : & est in nemoribus grauior ex densitate syluarum. Alij Mephitin deum volunt Leucotheæ connexum, sicut est Veneri Adonis, Dianæ Virbius. Alij Mephitin Iunonem volunt,quam aërem esse constat. Nouimus autem putorem non nisi ex corruptione aëris nasci:sicut etiam bonum odorem de aëre incorrupto : vt sit Mephitis dea odoris grauissimi, id est graueolentis. Virgil.7.Æneidos,

-nemorum quæ maxima sacro

Fonte sonat: sæuámque exhalat opaca mephitin. Seruius. Vide AMSANCTVS. Pers.Satyra 3, -atque albo ventre lauatur, Gutture sulphureas lentè exhalante mephites. Id est odorem teterrimum,seu halitus graues & olentes.

Mephiticus, a, um { μεφιτικός } Apud Sidonium Apollinarem pro fœtulento.

MERA { μαῖρα } Proprium nomen sacerdotis Veneris. Stat.lib.8. ¶Mera item Prœti & Antiæ filia fuit,quæ quum venationi dedita Dianam per nemora sequeretur, à Ioue visa & dilecta est, qui sumpta Dianæ figura, cum ea concubuit. Tandem in canem mutata est. Ouid.7. Metamorph.

Meraclum,per contractionem à meraculum.Plaut.Casina,

Nisi hæc meraclo se vspiam percussu flore Libyco,

Meracus,pen.prod.Adiect. { ἄκρατος } Solum & purum. Vnde Vinum meracum

meracum dicimus, quod merum est, nulla aqua admista. Hinc etiam Meracius bibere dicuntur, qui minus aquæ vino miscent. Celsus lib.2. Horat.2. epist.2, Expulit helleboro bilem, morbúmq; meraco. Cic.3. de Nat.deor. Vt si medicus sciat eum ægrotum, cui iussisset vinum sumere, meracius sumpturum statimque periturum: magna sit in culpa.
Anticyras sorbere meracas. Pers.Saty.4.

Meraculus, pen.corr. Diminutiuum. Plin.lib.20.cap.19, Opium ex vino meraculo, si protinus detur, scorpionum ictibus resistit.

Mercatio, Mercator, Mercatura, Mercatus, Vide MERCOR.

Mercedula, Mercenarius, In MERCES.

Merces, mercedis, pen.prod.f.g. {μισθὸς, ἐπίτιμα} Præmium quod datur pro labore seu stipendio. A merendo, & ære dicta, vt Varro lib.4. de Lingua Lat. author est. Iuuen Saty.7,
Scire volunt omnes, mercedem soluere nemo.
Dulcis labor mercede. Ouid.6. Fast.
Pactiones mercedum. Cic. in Parad.
Alta merces, Id est magna. Silius lib.17, -discriminis alta
In medio merces, quicquid tegit vndique cœlum.
Dilata merces officiis. Claud.8. Paneg.
Duplices. Quintil.lib.2.cap.3.
Geminata. Ouid.2. Metam.
Pacta. Horat.3. Carm.ode 3.
Virtus sibimet pulcherrima merces. Silius lib.13.
¶Accersere mercede, In ACCERSO.
Accipere mercedem. Cic. pro Rosc. Amer.
Bibere mercede. Horat.1. Carm.ode 17.
Caret mercede virtus. Ouid.2. de Ponto, eleg.3.
Conducere mercede, In CONDVCO.
Diurna mercede conductum pauit. Horat.2. Serm.saty.7.
Constituere mercedem. Cic. Verr.7.
Dare. Cicero in Verr. Dubito an Apronio ipsi data sit merces.
Exigere duplices ab aliquo. Quintil.lib.2.cap.3.
Militare mercede, In MILES.
Operis mercedem negare. Ouid.11. Metam.
Numerare in locum mercedis. Cic. Fam.1.
Pacisci mercede cum, &c. Vide PACISCOR.
Promittere. Cic. Fam.16.
Paruas sequi. Horat.1. Serm.saty 6.
Soluere vel persoluere. Cic. pro Domo sua.
Tribuere. Cic Fam.3.
¶Merces, pro Pensione & reditu annuo. Cic.2. de Finib. Vides igitur si amicitiam sua charitate metiare, nihil esse præstantius: sin emolumento, summas familiaritates prædiorum fructuosorum mercede superari. Budæus.
¶Merces, pro Pretio & damno. Cic.3. Tuscul. Nam istuc nihil dolere, non sine magna mercede contingit immanitatis in animo, stuporis in corpore. Et ad Lentulū, lib.1.9. Tamen in molestia gaudeo te eam fidem cognoscere hominum nō ita magna mercede, quàm ego maximo dolore cognoram. Budæus.

Mercedula, mercedulæ, pen.corr. Diminutiuum {μισθάριον.} Cic. lib.13. ad Attic. Credebam esse facile: totum est aliud, postea quàm sum à te disiunctior. sed fuit faciendum, vt & constituerem mercedulas prædiorum, & ne magnum onus obseruantiæ Bruto nostro imponerem. Hoc est, *Que i'affermasse ou baillasse à ferme mes terres.* Sic exponit Bud. Paulus verò Manutius sic: Mercedulas, Vectigal quod ex prædiorum locatione capiebat. Constituere: certiores atque vberiores reddere.

Mercenarius, Adiect. {μισθωτὸς, μισθωτικὸς, μισθωτικὸς, θὴς} Qui mercedis gratia operam suam alicui præstat. Marcellus in l. Respiciendum. D. de Pœnis, Domestica furta vocatur, quæ serui dominis, vel liberti patronis, vel mercenarij, apud quos deguut, surripiunt. Cic.1. Offic. Est autem infima conditio & fortuna seruorum: quibus non malè præcipiunt, qui ita iubent vti vt mercenariis, operam exigendam, iusta præbenda.
Mercenarius & Gratuitus, contraria. Cicero pro Fonteio, Cupidos moderatis, mercenarios gratuitis, impios religiosis, &c. anteferre? Idem 1. de legib. Quid liberalitas? gratuitáne est, an mercenaria?

Mercenarius, Adiectiuum: vt Vincla mercenaria. Horat.1. epist.7,
-ille Philippo
Excusare laborem, & mercenaria vincla. Id est occupationes mercenarias, & præconias erat enim præco: & mercede conductus, interdum merces venales prædicabat. Ex Lambino.
Mercenarij testes. Cic. Pulchro, lib.3.11.
Mercenarij Prætoris decretum Cic 7. Verr.
Mercenarium procemium. Cicero 3. Verr. Itaque quum à te caput illud tam multis verbis mercenario procemio esset ornatum, ecquis est iuuentus postea Prætor, qui illud idem ediceret?

Mercimonium, In MERX.

Mercor, mercaris, mercatus sum {ἐμπορεύομαι, ἀγοράζω, ὠνέομαι} mercari, Deponens, à Merco, significat modò Emere, modò Emendi aut vendendi causa mercaturam exercere. Terent. Heaut.1.1, Inde adeò quòd agrum in proximo hic mercatus es.
Mercari ad certam summam. Cic. ad Gallum, lib.7.24. Essent mi Galle, omnia facilia, si & ea mercatus esses quæ ego desiderabam, & ad eam summam quam volueram.
Mercari à, vel de. Cic.1. Offic. Sordidi etiam putantur, qui mercantur à mercatoribus, quod statim vendant. Idem pro L. Flacco, Fundum Cymeum Romæ mercatus est de pupillo Meculonio.
Mercari alicui. Terent. Eunuch.3.3, Erat quidam eunuchus, quem mercatus fuerat frater Thaidi.
Amicam quiuis mercatur muneribus. Propert.lib.2.eleg.17.
Delicias mercatus sum. Stat.5. Sylu.5.
Equos mercari. Horat.1. Serm.saty.1.
Mercari magistratum pretio. Cic.4. Verr. Ab isto, & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est.
Libra & ære aliquid. Horat.2. epist.1.
Magno aliquid. Virg.2. Æneid.
Præsenti pecunia. Plaut. Capt.6.
Pretio aliquid Horat.3. Carm.ode 19.
Mercatur minore pretio. Gel.lib.1.cap.19.
Mercari sestertiis sexcentis. Colum.lib.3.cap.3.
Mercari Græca fide. Plaut. Asin.5,
Diem, aquam, solem, lunam, noctem: hæc argento non emo:
Cætera quæ volumus vti, Græca mercamur fide. Plautus Græcam fidem dixit, vbi non verbis, neque stipulationibus, sed præsenti pecunia res agitur. Ob leuitatem enim Græcis nihil habebatur fidei, nisi præsentem pecuniam numerassent.
Largus mercandi. Sil.lib.15.

Mercans, mercantis {ἐμπορευόμενος} Qui mercatur. Columel.lib.7.cap.6, Quæ videntur esse robustiora, in supplementum gregis reseruantur, cætera mercantibus traduntur.

Mercatus, penul.prod. {ἐμπορευθεὶς} Participium passiuum pro Emptus. Plin. libro 37.cap.2, H-S CL M. trullam vnam non ante multos annos mercatam à matrefamiliâs nec diuite.
Cultus mercatus. Propert.lib.1.eleg.2.

Mercatus, huius mercatus, pen.prod. {ἐμπορία.} Plaut. Asin.8,
Asinos vendidit Pellæo mercatori mercatu.
¶Mercatus {ἐμπόριον} Locus in quo res venduntur. Plaut. Persa,7,
Nam ibi mercatum dixit esse die septimi. Terent. Adelph.2.2,
Nisi eò ad mercatum veniam, damnum maximum est. Vbi Donatus, Mercatus, locum, tempúsque signat.
Frequens mercatus. Liu.1. ab Vrbe.
Instituere mercatum. Cic.3. Philipp. Earúmque rerum omnium domesticum mercatum instituerit, Populo Romano leges imposuerit: armis & præsidiis Popul. Roman. & magistratus foro excluserit.
Concelebrare, Vide CONCELEBRO.
Indicere. Cic.4. Verr. Tanto mercatu Prætoris indicto, concurritur vndique ad istum Syracusas: flagrabat domus tota Prætoria studio hominum & cupiditate.

Mercatus, mercati. Nonius, Mercatis, pro mercantibus. Sallust. Histor. lib.5, Cæteri negotia sequebantur familiaria legatorum, aut tribunorum, & pars sua commeatibus mercatis.

Mercatio, Verbale {ἐμπορία.} Gell.lib.3.cap.3, Pecunia omni in mercationibus perdita.

Mercator, pen.prod. mercatoris {ἔμπορος} Aliud verbale. Horat. epist.1,
Impiger extremos currit mercator ad Indos. Cic. in Orat. Neque me diuitiæ mouent, quibus omnes Africanos & Lælios multi venalitij, mercatorésque superarunt.
Sacci mercator olentis. Iuuen.sat.14.
Diues. Horat.1. Carm.ode 31.
Incinctus tunica. Ouid.5. Fast.
Vagus. Horat. de Arte.

Mercatura, mercaturæ, pen.prod. {ἐμπορία.} Cic.1. Offic. Mercatura autem si tenuis est, sordida putāda est: sin magna & copiosa, multa vndique apportans, multísque sine vanitate impertiens, non est admodum vituperanda. Idem 3. Officior. Ad quos quum tanquam ad mercaturam bonarum artium sis profectus, inanem redire turpissimum est.
Mercaturam à Mangonio veteres separauere. Plaut. Mercaturam an venales habuit? Seneca lib. de Benef. Mercator vrbibus prodest, medicus ægris, mango venalibus. Turneb.
Abire Tarentum ad mercaturam, Video ABEO.
Auertere se in mercaturam, In AVERTO.
Mercaturam facere. Cic.7. Verr. Alios qui à prædonibus erant capti, quum mercaturas facerent, vt aliquam ob causam nauigarent.
Mercaturæ, in plurali. Horat.2. Serm.sat.3,
Auersus mercaturis. Subaudi emat.

Mercalis, & hoc Mercale, pen.prod. Quasi vendibilis. Colum.lib.7.cap.6, Ex his singula capita, quæ videntur esse robustiora, in supplementum gregis reseruantur, cætera mercalibus traduntur. Ita legit & interpretatur Calepinus. Nostra autē exemplaria legunt mercantibus.

Mercurialis, huius mercurialis, pen.prod f.g. {λινόζωστις} Herba. Plin. lib.25.cap.5, Linozostis siue parthenion Mercurij est inuentum, ideo apud Græcos hermupoan multi vocant eam, apud nos omnes mercurialem, &c.

MERCVRIVS {ἑρμῆς, ἑρμείας, στίλβων} quasi medius inter homines currēs, quòd sermo currat inter homines medius. Ideo Hermes Græcè, quòd sermo, vel interpretatio (quæ vtique ad sermonem pertinet) ἑρμηνεία dicitur. Vnde & mercibus præest, quia inter vendentes & ementes sermo fit medius. Modò Ligius, modò Argiphontes, modò Ilomius, modò Cyllenius. Quatuor fuisse Mercurios tradunt: vnum Iouis & Maiæ filium: alterum Cœli: tertiū Liberi & Proserpinæ: quartum Iouis & Cyllenes, quem fama est ob Argi cædem profugum, literas Ægyptiis ostendisse. Verùm omnes ad Maiæ filium referuntur. Ideo & alas in capite & ped bus ponunt, volentes signare, velocem ferri per aera sermonem. Ideo nuntium volūt dictum, quoniam per sermonem omnia cogitata enuntiantur. Dictus est deus facundiæ: nam hominibus loqui præstare dicebatur. Dictus est deus mercatorum, palæstræ, furum, nuntiúsque & interpres deorum. Lyram inuenit. Hic dictus est Hermes Trimegistus, hoc est ter maximus. ¶Est præterea vnus è septem planetis, cuius corpus cunctorum siderum minimum, ferè semper sub radiis solaribus: à quibus nō recedit longius quàm ducentos triginta gradus. Ideo ab Astronomis στίλβων dicitur, quod est radiās. Vnde solanus & perustus fingitur, quia nimis est vicinus Soli præter cæteras stellas. Quinque autem Mercurij, Ciceroni 3. de Nat.deor. numerantur.
Mercurius, Deus est omnium gymnasiorum cōmunis, tam eorum quæ animi sunt, quàm eorum quæ corporis. Hinc est, quòd ab antiquis signum eius gymnasiis apponebatur, vt ex multis Ciceronis, & aliis plerisque locis videre satis licet.
Mercuri facunde nepos Atlantis. Horat.1. Carm.ode 10.

Celer Mercurius.Horat.2.Carm.ode 7.

Mercuriales {ἑρμαϊσταί} Videntur esse sodales quidam in honorem Mercurij, vel collegium aliquod. Cic.ad Qu.frat.lib.2, M.Furium Flaccum,Equitem Romanum,hominem nequam Capitolini & Mercuriales de collegio eiecerunt.

Mercuriales viri,pro Eruditis.Horatius 2.Carm.ode 17.

Merda {σκῶρ, κόπρος, μίνθος} A μέρος dicitur, quod est pars,& edo,comedo.Est enim cibi excremētum : hoc est pars eorum quæ comedimus. Horatius lib.1.Serm.saty.8,

Mentior,at siquid merdis caput inquiner albis
Coruorum,atque in me veniat mictum atque cacatum Iulius,&c.

Mere, Aduerbium.Vide MERVS.

Merenda,merēdæ,Dicitur(authore Nonio) cibus qui post meridiem datur.Plaut.Mostel.9,Eia mastigia,nunquid ad merendam istic ero? Festus,Merendam antiqui dicebant pro prandio:quòd scilicet medio die caperetur.

Mereo, meres , merui & meritus sum {μισθοφορῶ, μισθαρνῶ} & Mereor, mereris,mereri, Deponens, significat (vt ait Donatus) aliquid mercedis pro labore parare vel sumere,seu dignum esse. Merere,inquit Valla,mercede operari,laborare,atque alteri inseruire. Plautus Trinum.17,Non videor meruisse laudem,culpa caruisse arbitror. Terent.And.1.5,Vnum hoc scio,hanc meritam esse vt memor esses sui.

Quid merearis igitur,vt te dicas in eo magistratu omnia voluptatis causa facturum esse? Cic.2. de Finib. Id est, Quod præmium tantum est,quo præmio id fateri velis?Budæus.

Neque hodie vt te perdā,meream deûm diuitias mihi : Id est,Nolim mihi deorum diuitias dari,& te perdere,siue à te disiungi. Plaut. Menæch 5.

Æra merēre.Horat.de Arte,

Amorem.Horat.1.Serm.saty.1.

Coronam primam laude merui.Virg.5.Æneid.

Decus meruere non minimum.Horat.de Arte.

Nouissima exempla meritus, hoc est vltimum supplicium. Tacit. libro 15.

Mereri exitium.Ouid.2.Metam.

Meruit famam apud Græcos Alcibiades.Plin.lib.14.cap.22.

Fauorem.Quintil.lib.4 cap.1.

Laudem.Cæsar 1.bel.Gall.Non minorem laudem exercitus,quàm ipse imperator,meritus esse videbatur.

Laudem pietate.Ouid.2.de Ponto,eleg.6.

Meritus lauream linguæ Cicero.Plin.lib.7.cap.30.

Magna merens.Stat.5.Sylu.1.

Necem meruisse.Ouid.epist.11.

Notam exhæredationis non meruerunt. Vlpian. in l.1. in princip. D.de coniung.cum emanc.liber.eius.

Odium Quintil.lib.4 cap 1.

Offensam.Quintil.lib.4.cap.2.

Officio meruit à quolibet hoc sibi donari.Florentinus in l. Peculium & ex eo consistit.D.de pecul.

Pœnas meritas dare.Ouid.4.Fast.

Præmia. Cæsar 7 bell. Gall. Eáque,quæ meruissent præmia,ab se deuicta Gallia expectarent.

Stipendia Suet.Prima stipendia meruit.

Emeriti stipendia. Cic.de Senect. Emeriti stipendia,qui militia perfuncti sunt.Bud.

Supplicium meruisse.Ouid.5 Metam.

Veniam meruere.Lucan.lib.4.

Meruit illa virum dote.Plaut.Mostel.4.

¶Merere,de turpi lucro dictum , pro Quæstum sordidum facere. Varro Eumenidibus,Primùm iste qui meret sestertios vicenos.

¶Mereri {εὐεργετεῖν} de aliquo,Conferre aliquid in aliquem.Plaut. Aul.7,Nam de te,neque re , neque verbis merui vt faceres quod facis. Id est,nunquam in te quicquam commisi , vnde tu hæc faceres mihi. Terent.Heaut.1.1,

Quæso quid de te tantum meruisti? Id est,quid in te admisisti? Cic. 6.Verr.Talis ille vir fuit,ita de Pop.Rom.meritus est , vt non vni familiæ,sed vniuersæ ciuitati cōmendatus esse debeat.De.P.Africano.

Bene mereri {ἀγαθοποιεῖν} de aliquo , Conferre beneficium in aliquem.Virg.4. Æneid.Si bene quid de te merui. Cic.ad Lētulum,lib. 1.9,Erat infinitum bene de me meritos omnes nominare.

Malè mereri de aliquo,Offendere aliquem, Incommodare alicui. Cic 1.de Finib.Malè credo mererer de meis ciuibus , si ad eorum cognitionem diuina illa ingenia transferrem.

Mereri erga aliquem.Plaut.Amphit.17.

¶Mereri,Præstare beneficium.Terent.Hecy.3.5.

Quæ nunquam quicquam erga me commerita est pater
Quod nollem:& sæpe quod vellem meritam scio. Vbi Donatus,Mereri bona dicimus,Commereri mala:Id est delinquere,peccare.Ergo hic meritam,pro præstitisse dixit. Idem alio loco,Et mereri & promereri,est præstare beneficium.Virg 6.Æneidos,

Quíque sui memores alios fecere merendo.

¶Mereri,In militia est exerceri:propriè tamen spe stipēdij ac præmij,quod dicitur Stipendia facere,inquit Valla lib.4. Cic.7.Verrina, Clamabat ille miser,se ciuem esse Romanum,municipem Cossanum, meruisse cum Lucio Precio splendidissimo Equite Romano, qui Panormi negotiaretur. Idem pro Rab.Perduel.reo , Quo tu imperatore Labiene meruisti.

Merere,cum ablatiuo.Cic.pro Roscio Comœd. Nam illa membra merere per se non amplius poterant duodecim æris : disciplina quæ erat ab hoc tradita, locabat se non minus sestertiis CCCIↃↃↃ. Lucan.lib.10.Ære merent paruo.

Meruit sub Liu.3 Decad.lib.1, Cum hac indole virtutum ac vitiorum triennio sub Hasdrubale imperatore meruit.

Merere equo,& Merere equo publico.Plin.lib.33.cap.1. Liu.7.bel. Pun. Cic.Philip.1.

Merere pedibus.Liu 4.bel.Pun.

Alicui merere.Stat.lib.4.Thebaid. Lucanus lib.6 29,

Sexua viro nomen,castrorum in plebe merebat.

Meritus,pen.corr. {ἄξιος} Particip.siue Nomen ex participio. Terent. Phor.5.9,

Ego Nausistrata esse in hac re culpam meritam non nego,
Sed eam quæ sit ignoscenda. Id est non eo inficias, me in hac re deliquisse & aliquid tale commisisse, vnde culpari merear. Plin.lib.7. cap.30,Primus in toga triumphum,linguæq; lauream merite.

Meritos aris imponit honores , Id est congruos & conuenientes. Virg.3.Æneid.

Honores meritos indicit.Virg 3.Æneid.

Grates meritas agere.Ouid.in Ibin.

Merita militiæ Martianus in l.Deferre.§.1.D.De iure fisci,Veterani quoque sacris constitutionibus delatores esse prohibētur, propter honorem vtrique & merita militiæ.

¶Meritus,Passiuum.Plin.lib.7 cap.28,Quę Cannis corona merita?

Morte iacent merita.Ouid.3.Fast.

Meritissimus,pen.corr.Adiectiuum. Plin.lib.5. epist.15, Quod mihi cognitum est non fama,qua alioqui optima & meritissima fruitur,sed longis,magnísque experimentis.

Meritum,meriti,pen.corr. {ἀγαθοποιία, εὐεργέτημα} Præstitum beneficiū, Officium.Plancus Ciceroni, Quid enim tibi pro maximis tuis,ac penè immortalibus in me meritis , præstare amplius possim ? Idem ad Atticum,libro 2, Merita in patriam ad annos sexcentos maiora viderentur.

Memor meriti.Ouid.5.Trist.eleg.10.

Tanti meriti non immemor.Virg.9.Æneid.

Prædicator meritorum alicuius.Plancus Ciceroni,lib.10.7.

Præmia grandia meritorum.Horat.2.epist.2.

Immane meritum.Lucan.lib.9.

Vilia.Ouid.13.Metam.

¶Assequi alicuius meritum,Vide ASSEQVOR.

Meritum constare.Cic.Fam.1.

Merita dare.Cic.de Amic.

Exprobrare meritum alicui.Ouid.epist.12.

Pro tuis in me meritis faciam,&c.Cic.pro Mil.

Merita extare.Cic.pro Planc.

Meritum habere.Planc.Fam.10.

Illustratur magnis in Rempublicam meritis virtus alicuius. Cic. Planco,lib.10.12.

Implere aliquem meritis.Ouid 2.Amor.eleg.3.

Oblitus meritorum.Ouid.8 Metam.

Merita ad nihilum venire.Cic.Fam.6.

¶Meritum,in malam partem.Iustinus lib.1.de Astyage qui Harpagi filium interfecerat , epulandúmque patri tradiderat: Astyages,inquit,meriti in Harpago oblitus,summam belli eidem committit,qui exercitum acceptum statim Cyro per deditionem tradidit,regis crudelitatem perfidia defectionis vleiscitur.

¶Meritum,pro Mercede.Terent.Phorm.2.1,

Egóne illam cum illo vt patiar nuptam vnum diem?
Nihil suaue meritum est.Id est,nihil mihi mercedis suaue est,vt ego illam cum illo nuptam feram. Suaue meritum enim,suauem mercedem significat.Budæus.

Meritum meum est,Hoc est meritus sum.Terent.Heaut.1.1.

Merito meo.Vatinius Ciceroni,lib.5.9 , Scis meā fortunam nescio quomodo facilè obtrectatores inuenire non meo quidem mehercules merito. Terent.Eunuch.3.2, -ecquid nos amas
De fidicina istac?&c.THA plurimum merito tuo.

Pro merito,Ita vt meritus est quis.Terent.Phor.2.2.

Ex merito.Ouid. epist.5.

Leniter , ex merito quicquid patiare,ferendum est.

Meritissimum,penult.corr.Substant. {μέγιστον εὐεργέτημα} Hoc est maximum meritum.Plaut.Asin 12,

-iube aduenire quæso,
Meritissimo eius quæ volet faciemus.

Meritò,pen.corr.Aduerb. {ἀξίως, εἰκότως, κατ' ἀξίαν} Dignè dicitur. Terent.And.3.2,Si nolit quin eum meritò possim cogere. Cic. 5. Verr. Quanquam merito sum iratus Metello , tamen hæc quæ vera sunt, dicam.

Meritissimò,Aduerb. Cæcil. Asoto , Meritissimò hic me deiecit ex hac decuria. Cic.1.de Orat.Primùm Scæuolæ te dedisti,quem omnes amare pro eius eximia suauitate debemus.

Merito,meritas,pen.corr. {μισθοφορῶ} meritare.Plin.lib.7.cap.39, Quippe quum iam apud maiores Roscius histrio HS.quinquaginta annua meritasse prodatur,&c.

Meritorius,Adiectiuum {μισθωτικός} vt Meritorius puer,Qui quæstum facit corpore suo.Cic 2.Philipp.Ingenui pueri cum meritoriis, scorta inter matresfamiliās versabantur.

Meritorium cœnaculum,Quod quæstus gratia locatur. Suet.in Vitellio,cap.7.

Meritoria salutatio Sen.de breuit.vitæ.

Meritoria vehicula.Sueton in Calig.cap.39.

Taberna meritoria, Diuersorium atque hospitium mercenarium, vbi cuique licet introire danti mercedem.

¶Meritorium, pro lupanari in quo prostant meretrices. Firmicus lib.6.cap.31,Si autem iis Veneris accesserit stella , illustribus viris de meritorio detracta mulier coniugali gratia copulatur. Paulo pòst, Eritque in publicis meritoriis prostituta.

¶Meritorium absolutè,quandoque pro Taberna meritoria.Iuuen. saty.3. -nam quæ meritoria somnū Admittunt? Vlp.in l.Si cuius rei.§.Item si domus D.De vsufruct.& quemad Item si domus vsusfructus legatus sit,meritoria illic facere fructuarius non debet , nec per cœnacula diuidere domū.Et paulo pòst,Quòd autē dicitur meritoria non factutum,accipe quæ vulgò diuersoria,vel fullonica appellātur.

Meretrix,penult.corr meretricis,pen.prod. {ἑταίρα, πόρνη, μαχλάς} A merendo: nam mercede suam exercet militiam,inquit Valla. Terent in

Prologo Eunuchi, -meretrices malas,
Parasitum edacem. Plaut. Truc. 11,
-meretricem ego item esse reor
Mare vt est, quod des deuorat: nunquam abundat.
Peregrinæ olim meretrices dicebantur, Vide PEREGRINVS.
Amor turpis meretricis. Horat. 1. Serm. saty. 4.
Artes sacrilegæ meretricum. Ouid. 2. de Arte.
Alicariæ meretrices, In ALICA.
Argura. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Blanda. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.
Commoda, In COMMODVS.
Lutea, In LVTVM.
Mercabilis certo ære. Ouid. 1. Amor. eleg. 10.
Meretrix periura. Horat. 1. Carm. ode 35.
Mulier, non solùm meretrix, sed etiam procax. Cic. pro Cælio.
¶Auellere se à meretrice, In AVELLO.
Amica meretrice insanire. Horat. 1. Serm. saty 4.

Meretricula, pen. corr. Diminut. {πορνίδιον.} Cic. 5. Verr. A meretricula commendati.

Meretricius, Adiect. {πορνικὸς} Quod est meretricis, vel quod ad meretricem pertinet. Terent. And. 5. 4, Ac meretricios amores nuptiis conglutinas? Idem Eunuch. 5. 5, Domus meretricia. Cic. 5. Verr. Meretricia disciplina. Et pro Cælio, Meretriciæ opes.
Amores meretricij. Cic. pro Cælio.
Corpora. Ouid. 2. Trist.
Turba. Ouid. 5. Fast.

Meretricium, meretricij {πορνεῖον} Ipsa meretricandi ars. Tranquil. in Calig. Additúmque ad caput legis vt tenerentur publico & quæ meretricium, & quæ lenocinium fecissent.

Meretriciè, Aduerb. {πορνικῶς} In modum meretricis. Plaut. Milit. 11, Quàm dignè ornata incedit, haud meretriciè?

Meretricor, pen. prod. meretricaris {πορνεύω} meretricari. Colum. lib. 11. cap. 1, Quippe plurimum affert mali, si operario meretricandi potestas fiat.

Merga, mergæ, Furcula qua acerui frugum fiunt. Dictæ mergæ à mergis volucribus: quia vt illi se in aquam mergunt dum pisces persequuntur, sic messores eas in fruges demergunt, vt eleuare possint manipulos. Hæc Festus. Plautus Pœnul. 16,
Palas vendundas sibi ait, & mergas datas,
Vt hortum fodiat, atque vt frumentum metat. Idem Rud. 18,
-si attigeris ostium,
Iam hercle tibi messis in ore fiet mergis pugnis probè. Mergis pugnis dixit, quasi eis vti velit profurculis ad dentes colligendos. Proinde dixit, Tibi messis in ore fiet, subaudi dentium.

Merges, mergitis, pen. corr. f. g. Spicarum manipulus, inquit Seruius: à mergendo dictus. Virg. 2. Georgicorum,
Aut fœtu pecorum, aut Cerealis mergite culmi,
Prouentúque oneret sulcos, atque horrea vincat. Plin. lib. 18. cap. 30, Stipulæ alibi mediæ falce præciduntur, atque inter duas mergites spica distringitur. Quo loco Calepinus accipit pro ferramentis quibusdam, quibus in rariore segete messores spicas solent distringere, quæ & Mergæ vocantur à Columella, vt idem ait.

Mergo, mergis, mersi, mersum {β...ίζω, καταβ...ίζω} mérgere, Sub aquam ponere. Plinius epist. 173, Idem lacus in flumen egeritur: quod vbi se paulisper oculis dedit, specu mergitur.
Mergere ponto. Plin. lib. 9. cap. 36, Pelago altius mersæ quàm vt penetrent radij.
Brachia mersit in aquas. Ouid. 3. Metam.
Mergere se in flumen. Varro 3. de Re rustic. cap. 10. Mart. lib. 4. 22,
Merserat in nitidos se Cleopatra lacus.
Æquore mergere aliquem. Virg. 6. Æneid.
Vnda aliquem. Ouid. 10. Metam.
In vndis aliquem. Ouid. 7. Metam.
Mergere aliquem in aquam. Cic. 2. de Nat. deor.
Sub æquore aliquem. Virg. 6. Æneid.
Mergit se in mari. Cic. 2. de Nat. deorum, Eam sibi cibum quærere aduolantem ad eas aues quæ in mari mergerét: quæ quũ emersissent, &c. De platalea.
Adde quod in nigras lethargi mergitur vndas. Lucret. libro 3. De anima.
Mergitur vnda delphinus. Cic. in Arato.
Mergere cymbas, pro Submergere. Plin. lib. 9. cap. 44.
Vnda mergit ratem in ima. Ouid. 11. Metam.
Pars maxima classis mergitur. Lucan. lib. 3.
Lumina somno mergimus. Valer. 8. Argon.
Ferrum mersit visceribus. Claud. 1. in Eutrop.
¶Mergere vltimis suppliciis, per translationem, pro Obruere. Plin. lib. 7. cap. 40.
Mersus secundis rebus. Liu. 9. ab Vrbe, Et loquimur de Alexandro nondum merso secundis rebus. Id est obruto. Iuuen. Saty. 10,
-mergit longa atque insignis honorum Pagina.
Malis mergere aliquem. Virg. 6. Æneid.
Funere mergere aliquem. Virg. 6. Æneidos,
Quos dulcis vitæ exortes, & ab vbere raptos
Abstulit atra dies, & funere mersit acerbo.
Mergi. Vlpianus in l. Quid ergo. de Contraria & vtili actione tutelæ. Neque enim in hoc administrantur tutelæ vt mergantur pupilli. Id est ære alieno obruantur. Budæus.
Mersus conscientia flagitiorum scelerúmque. Vide Conscientia in CONSCIO.
Mersus furno vel foro, per translationem dixit Plaut. Epid. 3,
Malim istiusmodi mihi amicos furno mersos quàm foro.

Mersus, Nomen ex participio {βαπτισθείς.} vt
Campus mersus cruore. Sil. lib. 2.
Carina mersa. Lucan. lib. 3.
Dolor in corde. Stat. 5. Sylu. 1.
Ferrum in robora. Lucan. lib. 3.
Res caligine. Virg. 6. Æneidos,
Sit mihi fas audita loqui, sit numine vestro
Pandere res alta terra, & caligine mersas.

Mersurus, pen. prod. Particip. {βαπτίσων.} Ouid. in Ibin;
Sic te mersuras adiuuet ignis aquas.

Merso, mersas {βαπτίζομαι} mersâre, Frequentatiuum, Sæpe mergere. Colum. lib. 7. cap. 4, Quarto die, si est vicinia maris, ad litus deducta mersatur ouis. Virg. 1. Georgicorum,
Balantúmque gregem fluuio mersare salubri.
Contrà nunc rerum copia mersat. Lucret. lib. 5.
Aries mersatur in gurgite. Virg. 3. Georg.
Fluctibus fortunæ mersor. Catull. ad Mallium, epigr. 63.

Mersito, mersitâs, pen. corr. mersitare, Frequentatiuum à frequentatiuo merso. Solinus cap. 57 ad finem, Quò quis acrior fuerit, speíque maioris, eò profundius nares mersitat in bibendo. De pullo equino.

Merto mertas {καταβαπτίζω} mertâre, Idem quod Mersare. Accius Deiphobo, Vel hic qui in ea parte effrænata impudentia præsentem præsens dictis mertare instituit. Hæc Nonius. Festus, Mertat pro mersat dicebant.
¶Mertaret item, merentem faceret. Accius Myrmidonibus: Quod sicut decuit ista res mecum, aut meus mertaret dolor, tandiu inflammari & ardere naues vidissent suas. Nonius.

Mergulus, merguli {ἐλλύχνιον} Dicitur funiculus ille qui in lychno flammam nutrit. Græco vocabulo Ellychnium vocamus.

Mergus, mergi {αἴθυια} Auis, dicta quòd se in aquam cibum captans assiduè immergat, vt ait Var. de Ling. Lat. lib. 4. quẽ alij mergonẽ appellãt. Virg. lib. 1 Georg. Quũ medio celeres reuolant ex æquore mergi. Huius auis natura est, vt sæpe mergẽs auratũ signa colligat: & præuidens tempestatem futuram, propere medio reuolet ex æquore, & ad litorum tuta cum clamore contendat. Horat. 2. Serm. satyr. 2,
Siquis nunc mergos suaues edixerit assos,
Parebit praui docilis Romana iuuentus.
Aprici mergi. Virg. 5. Æneid.
Mergus prius vitabit aquas. De re incredibili dixit Ouid. 1. de Ponto, eleg. 7,
Nam prius incipient turres vitare columbæ,
Antra feræ, pecudes gramina, mergus aquas:
Quàm male se præstet veteri Græcinus amico.
¶Mergus, in vite quid sit, declarat Colum. lib. 4. cap. 15, his verbis, Mergi genus est vbi supra terram iuxta suum adminiculum vitis curuatur, atque ex alto scrobe submersa perducitur ad vacantem palum. tum ex arcu vehementer citat materiem, quæ protinus applicata suo pedamento ad iugum euocatur. Idem lib. 5 cap. 5. Vulgus nostrum, inquit Budæus, *marquotas fosellásque* vocat.

Meribulus. Vide MERVS.

Meridies, meridiei {μεσημβρία, μέσον ἦμαρ} Medius dies, quasi medidies. nam vt ait Varro lib. 5. de ling. Latina, d antiqui, non r, hoc loco dicebant. Terent. Adel 5. 3, -præter hæc
Meridie ipso faciam vt stipulam colligat. Cic. in Orat. Ipsum meridiem cur non medidiem? credo quòd erat insuauius.
Meridies olim fuit Romanis incognitus. Plin. lib. 7. cap. vlt. de horarum obseruatione, Serius etiam hoc Romæ contigit. Duodecim tabulis ortus tantùm & occasus nominatur. Post aliquot annos adiectus est & meridies, Accenso Consulũ id pronuntiante, quum Curia inter Rostra & Græcostasin prospexisset talem solem.
Appetit meridies, In APPETO.
Inclinat meridies. Horat. 3. Carm. ode 28.
Ad meridiem, Vide AD præpositionem.
In meridiem spectat, Vide IN præpositionem.

Meridianus, pen. prod. Adiect. {μεσημβρινὸς, μεσημβρινός} Quod ad meridiẽ spectat. vt Meridianus orbis. Plin. lib. 13. cap. 4. Et lib. 12. cap. 19, Meridianus sol.
Meridianus, pro Gladiatore. Suet. in Claud. cap. 34, Bestiariis meridianísque adeò delectabatur, vt etiam prima luce ad spectaculum descenderet, & meridie dimisso ad prandiũ populo præsideret. Meridianos, vocat gladiatores qui hora meridiana digladiabantur.
Meridiano, pro Meridie: hoc est hora meridiana. Plin. lib 9. cap. 8. Et lib. 2. cap. 26, Præter ora populi meridiano transcurrit.

Meridio, meridias: vel Meridior, meridiaris {μεσημβριάζω} meridiâri, Deponens, Cibum meridianũ capere. Plaut. Ientãdo, meridiando, comessando, pergræcando vitam ducere. Catull. ad Ipsithillam, epigr. 30,
Amabo mea dulcis Ipsithilla,
Meæ deliciæ, mei lepores,
Iube ad te veniam meridiatum.
Meridiare {μεσημβριάζειν} Somnum meridianum capere. Sueton. in Calig. cap. 38, Gloriatúsque est, expergefactæ somno Cesoniæ, quãtum egisset, dum ea meridiaret. Corn. Cels. lib. 1. cap. 2, Longis diebus meridiari potius ante cibum vtile est: sin minus, post eum: per hyemem potius totis noctibus conquiescere.

Meridiatio, meridiationis {μεσημβρισμός} Quies meridiana. Cic. 2. de Diuin. Nunc quidem propter intermissionem forensis operæ, & lucubrationes detraxi, & meridiationes addidi, quibus vti antea non solebam.

MERIONES, pen. corr. {μηριόνης} Idomenei patruelis, quem Homerus inter Græcorum fortissimos numerat, lib. 7. Iliad. auriga ipsius Idomenei. Horat. 1. Carm. ode 6.
-aut puluere Troico
Nigrum Merionem. Ibid. ode 15.

Meris {μαρίς} Peltæ, id est iaculi, genus est, quo antiquitus vsos esse Heluetios & Aruernos in bellis tradit Strabo lib. Geograph. 4.

Meris {μαρίς} Herba est, quæ alio nomine Tripolium appellatur. De hac Dioscorides lib. 4.

Merismos {μερισμὸς} A Græcis dicitur figura apud Rhetores, quam Latini Distributionem vocant: quum scilicet genus in species, aut totum in partes dissecamus, ordine discreto: quæ sentẽtiarum figura

diuisioni ac partitioni affinis est. Nam dispositio (quæ vtrunque complectitur) est, authore Fabio, vtilis rerum ac partium in loco distributio. Huc etiam pertinet διάλυσις, Id est dissolutio, quum dispersa distributione dissipantur: quali Cicero vsus in Epist. ad Luceiū 2. Fam. lib. 5. Transferam animum ad ea, quibus secundæ res ornantur, aduersæ adiuuantur.

Meritò, meritas, Meritorius, Meritum, Vide MEREO.

MERITVS, Substantiuum, Mons est Thraciæ, apud Plin. lib. 4. cap. 11.

MERMEROS, Vnus ex Centauris. Ouid. Metam. 12,
Quique pedum nuper certamine vicerat omnes
Mermeros, accepto tum vulnere tardior ibat. Μέρμερος autem Latinè Coriosus interpretatur, à verbo μερμηρίζω, quod est cogito & consulo.

MERMESSVS (Μερμησσός) Vrbs Troadis, Sibyllæ Erythreæ patria, vt Stephano placet, qui etiam ab vrbis huius rubedine Erythræam eam appellatam existimat. Straboni tamen magis credendum existimo, qui lib. 14. Erythræam sibyllam dictam putat ab Erythris Ioniæ vrbe non procul à Clazomenis sita.

MERO (Μέρων) dictus est Nero, quòd impendio vinosior esset. Suet. in Tiberio, cap. 42. In castris tyro, etiam tum, propter nimiam vini auiditatem, pro Tiberio Biberius, pro Claudio Caldius, pro Nerone Mero vocabatur.

Merobibus, Vide MERVM.

MEROE, Meroes, pen. corr. (Μερόη) dictio trisyllaba, insulæ Nili metropolis: à qua & tota insula Meroe dicitur. Hanc Cambyses condidit, à nomine sororis Meroe. Quū enim Ægyptū omnem occupasset, Meroen secum vsque ad Ægyptios ducens, processit: quæ quū ibi mortem obiisset, vrbi nomen indidit. Forma insulæ scuto persimilis, de qua Lucan. lib. 10, -gurgite rupto
Ambitur nigris Meroe fœcunda colonis. Patet longitudine stadiorū tribus millibus, latitudine mille. Effodiuntur in ea aurum, argentum, æs, ferrum, ebenum: præterea fert & lapidum multiplex genus. Distátque à Syene quinque millibus stadiorum, vltra quam est ad Torridam zonam. Exuperat omnes alias Nili insulas, quas circiter septingentas esse scribit Diodorus lib. 1. & 17. Vide Straboné lib. 17. vbi de Æthiopibus à Romanis victis mentio est.

MEROPE, pen. corr. (Μερόπη) Pleias, vxor Sisyphi. de qua infrà in dictione PLEIADES. ¶ Est item insulæ nomen Plinio lib. 5. cap. 31. & (vt quidam putant) à Merope terrigena, Triopæ filio dicta.

MEROPES, Populi extra orbem hunc, quorum ciuitates & multæ sunt & insignes, legibus omnino & viuendi institutis haud quàm nobis similes, amplitudine corporis ad nos dupla, vitæ quoque spatiis minime su compari Meminit Ælianus de Var. histor.

Merops meropis, pen. corr. m. g. (μέροψ) Auis quæ apes comedit. Virg. 4. Georgicorum, -meropes, aliæque volucres. Plin. lib. 10. cap. 33.

MEROS, mons Indiæ, sub cuius radicibus est Nisa ciuitas constituta.

Merso, mersas, In MERGO.

Merto, mertas, In MERGO.

Merula, merulæ, pen. corr. f. g. (κόσσυφος) Auis: cuius etymon sic tradit Festus lib. 11, Merum antiqui dicebant solum. vnde & auis Merula nomen accepit, quod soliuaga est, & solitaria pascitur. At Varro sic lib. 4. de Ling. Latina, Merula, quòd mera, id est sola volitat. Quo nomine ridet Varronem Quintil. lib. 1. cap. 10. vbi de etymologia disserit. Cic. 5. de Finib. Deinde suo quæque appetitu mouetur: serpere anguiculos, nare anaticulas, euolare merulas, cornibus vti videmus boues, &c. Plin. lib. 10. cap. 29, Merula ex nigra rufescit, canit æstate, hyeme balbutit, circa solstitium muta: rostrum quoque anniculis in ebur transfiguratur, duntaxat maribus.
Intentus merulis auceps. Horat. de Arte.
¶ Merula, Piscis saxatilis Plin. lib. 32. cap. 11.

Merus, mera, merum (ἄκρατος) Idem quod Solum, inquit Nonius. Festus, Merum antiqui dicebant solum: vnde & auis merula nomen accepit, quòd soliuaga est, & solitaria pascitur. Vt nunc Merum purū appellamus. Hactenus Festus. Cic. 2. de Orat. Ecce tibi exortus est Isocrates, magister istorum omniū: cuius è ludo, tāquam ex equo Troiano, meri principes exierunt. Alia exemplaria habent innumeri. Plinius lib. 33. cap. 1, Alia per sese mero auro decorant.
Meri bellatores Plaut. Milit. 14.
Clamor. Plaut. Mostel. 8.
Lac Lucret. lib. 1.
Libertas. Horat. 1. epist. 19.
Monstra mera nuntiatas. Cic. ad Attic. lib. 4.
Mora. Plaut. Cap. 7.
Nugæ, Vide NVGAE.
Rus. Plaut. Trucul. 6.
Scelera mera loquuntur. Id est, nihil aliud quàm scelera. Cicero ad Attic. lib. 9.
Spes. Terent. Phorm. 1. 2.
Vinum. Plaut. Amphit. 4, Eam ego, vt matre fuerat natum, vini eduxi meri. Sub. cirneam.
Vina mera bibere. Ouid. 15. Metam.
Vires. Ouid. 2. de Arte.
¶ Merum (ἄκρατον) aliquando sine substantiuo ponitur, pro Mero vino. Plin. lib. 23. cap. 1, Merum quidem remedio est contra cicutas, coriandrum, aconita, viscum, meconium, argentum viuum.
Multi meri Damalis, Id est ebriosa. Horat. 1. Carm. ode 36.
Latex meri. Ouid. 13. Metam.
Odium. Ouid. 15. Metam.
Plena pocula. Ouid 9. Metam.
Vis. Ouid. 14 Metam.
Bimi patera meri. Horat. 1. Carm. ode 19.
Diffusum pateris merum. Horat. 4. Carm. ode 5.
Dulce. Horat. 3. Carm. ode 13.
Lene Horat. 3. Carm ode 29.
Pingue. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Rubens. Sil lib. 7.
Superbum. Horat. 2. Carm. ode 14.
¶ Certare mero, Id est contendere poculis. Horat. 4. Carm. ode 8.
Nocturno certare mero, putere diurno. Horat. 1. epist. 10.
Curare genium mero. Horat. 3. Carm. ode 17.
Curas diluitur. Ouid. 1. de Arte.
Implere cratera. Virg 3 Æneid.
Ingurgitare in se merum, Vide INGVRGITO.
Ponere merum in gemma. Ouid. 8. Metam.
Succensi mero ad bellum Lapithæ. Senec Herc. fur. 9.

Meribulus, Qui vinum sine aqua bibit: cuiusmodi homines à Græcis ἀκρατοπόται appellantur: quo veluti peculiari epitheto apud illos Thraces notati sunt. August. Quū temeti auidior esset, quadā die ab irata ancilla per conuitiū appellata est meribula: quæ res tātum ei pudoré iniecit, vt postmodum sobria prorsus fuerit. Et hoc quidem nomen diminutiuum est à Merobibus.

Merobibus, pe. cor. Adiect. (ἀκρατοπότης) Qui merū bibit. Plaut. Curcul. 1, Anus hic recubare solet custos ianitrix:
Nomen est lenæ multibiba, atque merobiba.

Meré, Aduerbium (ἀκράτως) Purè. Plaut. Truc. 3. -interim ille
Hamum vorat, si semel amoris poculum accepit meré.

MERVSIVM, Merusij (Μερούσιον) Siciliæ locus 70. stadiis à Syracusis distans: cuius incolæ Merusij dicti sunt. Author Stephanus.

Merx, mercis, f. g. (ἐμπόρευμα) Quod emitur, vēditúrve. Plaut. Cistel. 10, Mala merx hera hæc & callida. Cic. lib. 3. de Rep. Phœnices primi mercaturis & mercibus suis, auaritiam & magnificentiam, & inexplebiles cupiditates omnium rerum exportauerunt in Græciam.
Delicata. Plin. Nepos lib. 4. epist. 14, Tu fortasse orationé, vt soles, & flagitas & expectas: at ego quasi ex aliqua peregrina delicatáque merce lusus meos tibi prodo.
Emendæ. Horat. de Arte.
Esculentæ, Id est, ea quæ hominum esui accommodata vēduntur. Colum. lib. 11. de cucurbitis, At si esculentæ merci præparabis, recto cacumine de collo cucurbitæ sumptum serendum erit: quòd prolixior & tenuior fructus eius nascatur. Hoc est, si serere voles cucurbitas ad esum vendendas.
Fallaces & fucosæ. Cic. pro Rab. Posth.
Fœmineæ, Quæ ad fœminas pertinent. Ouid. 13. Metam.
Improba, Vide IMPROBVS.
Inuendibilis, & Proba merx, Vide INVENDIBILIS.
Mala, In MALVS.
Sordidæ mercis negotiator. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Vendibilis. Plin. lib. 31. cap. 1, Nunc tanta penuria est vēdibili mercé, vt perquàm raró cernatur in suo orbe.
Augere merces, In AVGEO.
Conuehere ex Hispania, In CONVEHO.
Esse in merce. Plin. lib. 12. cap. 25, Hoc est, venire.
Expedire suas merces Ostendere & explicare. Ouid. 1. de Arte.
Venales extrudere. Horat. 2. epist. 2.
Gestat mercem sine fucis. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Mutare. Virg. 4. eclog.
Ostendere. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Partiri. Cic. in Vatin.
Vendere. Ouid. 5. Fast.

Mercimonium, mercimonij, Idem. Plaut. Amphit. 3. 1,
Vt vos in vostris vultis mercimoniis
Emundis vendundísque me lætum lucris
Afficere. Idem Curcul. 12. Antiquum nomen est.

Mesa (μέση) teste Vitruuio, sunt partes mediæ ædium, quas idem Latinè medianas appellari asserit.

MESA (Μέσα) Fluuius notus per Leodiū fluens, & per Brabantiam & Geldriā: Ptolem. lib. 2. cap. 9. Mosa dicitur, & coiungit se cum Rheno.

Mesancula, mesanculæ, Genus teli vsitati apud antiquos, cuius meminit Gellius lib. 10 cap. 26.

MESAPIA (Μεσσαπία) Apulia, à Mesapo rege sic appellata. Strabo lib. 9.

Mesaræum, mesaræi, n. g. membrana est ex venis, arteriis, ac neruis contexta, per cuius vasa ex ventriculo in hepar alimenti distributio contingit. Idem etiam Mesenterion appellatur, à situ videlicet inter ventré intestináque ac ipsum hepar medio, velut in Anatomicis lib. 6. Galenus tradit. Vasa auté tum venarū tum arteriarū Mesaraica ab eadem mēbrana dicuntur. Hippocrates μεσάραιον appellauit, partis vocabulo pro toto vsus. Est enim Mesocolon propriè ea pars Mesenterij, ex qua intestina crassa dependent. Neque tamen altera pars Mesenterij vnde tenuia intéstina pendét, nomé aliquod priuatim habet, vt videlicet μεσεντέριον vel simili vocabulo appelletur. Totum verò Mesenterium in vnū quoddam spinæ verticulum, post septum transuersum sub ventrem situm, procedit: indéque ex ligamento neruoso dependet, velut Galenus in 4. Comment. in 6. Epidem. Hippoc. declarat.

Mesaulæ (μεσαύλαι) Ædium itinera dicuntur, quòd inter duas aulas, id est duo atria sunt interposita. nostri andronas vocant. Vitruuius lib 6. cap. 10. *Voyes communes entre deux salles.*

MESES, Meses, Ventus inter Boream & Cæciam. Plin. lib. 2. cap 47.

MESEMBRIA (Μεσημβρία) Megarensium colonia, quam anteà Menebriam vocabāt, veluti Menapolim, id est Menæ ciuitaté. Eius enim ædificator Menas appellabatur. Bria verò sermone Thracio ciuitas vocatur. Hæc Strabo lib. 7. Nunc vulgò vocatur *Messember*. Testis Oliuarius in Melam.

Mesembriaci portus. Ouid. 1. Trist. eleg. 9. Id est Thracij. μεσημβρία enim vrbs est Thraciæ.

Mesenterium, Vide MESARAEVM.

MESIA, Prouincia quæ Pannoniæ iungitur, ad Pontum vsque cum Danubio decurrens. Sueton. de Tiber. Armeniā à Parthis occupari, Mesiam à Dacis Sarmatisq;, Gallias à Germanis vastari neglexit. Sūt qui hoc nomé cū æ scribant Mæsia. ¶ Mesia ité Pōponio lib. 3 palus est.

Mesochorus, mesochori, pen. corr. (μεσόχορος) Fistulator, citharista in medio saltationum. Sidonius,
-nullus ibi lyristes,
Choraules, mesochorus, tympanistria, psaltria canit.

Mesocolon

Mesocolon, Vide MESARAEVM.

Mesolabium {μεσόλαβον} Instrumentum est ab Eratosthene excogitatum ad mediarum linearum inuentionem, quibus solent mathematici figuras augere, vt duplicare: eas lineas μεσογράφους vocat in Marcello Plutarchus sic scribens, [Greek] Huius Mesolabi ratio ab Eutocio explicatur. Meminit Vitruuius. Vide Turnebum.

Mesoleucos {μεσόλευκος} Est, inquit Plin. lib. 37. cap. 10, gemma, quam mediam candida distinguit linea.

Mesoleucos, Herba. Plin. lib. 27. cap. 11, Leuce Mercuriali similis, nomen ex causa accepit, per medium folium candida linea transcurrente: quare Mesoleucon quidam vocant.

MESOMIDES, pen. prod. {μεσομήδης} Poeta Adriano principi charissimus. Scripsit in laudem Antinoi liberti sui. Author Suidas.

Mesomelas, pen. corr. {μεσομέλας} Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10, Mesomelas nigra vena quemlibet colorem secante per medium.

Meson, authore Festo, persona Comica appellatur, aut coci, aut nautae, aut eius generis: dicta ab inuentore eius Mesone comoedo, ait Aristophanes grammaticus.

MESON, Astrologus ex his vnus qui Atheniensibus adscriptus fuit, nauigaturis in expeditionem Siciliae, onus detrectare cupiens, tempestatem futurã praedixit. Quúmque propterea minimè proficeret, simulauit insaniã, atque hoc modo missionem impetrauit: feliciúsque hoc illi contigit, quàm Vlyssi, cuius ficta insania à Palamede detecta & accusata fuit. Author Aelianus de Varia histor.

Mesopersicae {μεσοπερσικαί} Genus calceamentorum muliebrium, apud Pollucem lib. 7. cap. 22.

MESOPOTAMIA {μεσοποταμία} Asiae regio, inter Tigrim & Euphratem. Vnde nomen sortita, vt est notum cum ex aliis, tum ex Philostrato lib. 1. de vita Apollonij, & Tacit. lib. 5. Habet ab Oriẽte Tigrim, ab Occidente Euphratem, à Meridie Babyloniam, ab Aquilone Caucasum. Nunc dicitur *Halapia*, teste Oliuar. in Melam.

Mesopotamiam fertilem efficit Euphrates, in quã quotannos quasi nouos agros inuehit. Cic. 2. de Nat. deor.

Mesosphaerum. mesosphaeri. Plin. lib. 12. cap. 12, de nardi generibus loquens, Quod minore folio est, Mesosphaerum appellatur.

Mespilus, mespili, pen. corr. foem. gen. {μέσπιλος} Arbor. Plin. lib. 17. cap. 24, Mespilus quoque in senecta obnoxia ei morbo est.

Mespilum, mespili {μέσπιλον} Fructus. Plin. lib. 15. cap. 20, Malorum, pyrorúmque generi adnumerantur iure mespila atque sorba.

MESSALA, penult. prod. {μεσσάλας} dictus est Valerius Coruinus, quia Messanam in Sicilia vicit, & vrbis captae in se trãslato nomine, Messana primò, paulatímque vulgo permutante literas, Messala dictus est. Author Senec. lib. De breuitate vitae cap. 13. Vnde & Messalarũ familia Romae florentissima, ex qua Messala Coruinus orator nobilis ortum habuit.

Disertus Messala. Horat. de Arte.

MESSALINA, pen. prod. {μεσσαλίνα} nomen filiae Barbati Messalae, consobrini Claudij imperatoris. Quae quum adulescentula esset, ipsi Claudio seni nupta fuit, summae libidinis mulier, ita vt innumeris adulteriis se submitteret, & mutata veste, lupanaria frequenter adierit. Tandem ab ipso Claudio supplicio affecta est, quum C. Silio nupsisset.

De Messalina, Iuuenal. satyr. 6. & 10.

MESSANA, pen. prod. {μεσσήνη} Ciuitas est Siciliae, propinqua Peloro mõti, vt scribit Plin. lib. 3. Clarissima autem est ex Punicis & Atticis bellis, antè Zancle vocata. Nunc vulgò *Messine* dicitur. Sil. libro 14. Incumbens Messana freto, niuibúsque reuulsa. Postea quum Mamertini, natio Campana, eò colonos misissent, ipsi quoque Mamertini potius quàm Messanenses sunt vocati.

Ferox Messana Ouid. 6. Metamorph.

MESSAPEAE {μεσσαπέαι} Laconici agri locus, in quo Iupiter colebatur, vt ex Theopompi sententia refert Stephanus.

MESSAPIA, Vide CALABRIA.

MESSAPION {μεσσάπιον} Euboeae insulae mons, ita dictus à Messapo quodam, qui inde in Italiam coloniam deduxit. Stephanus.

MESSAPVS {μέσσαπος} Vnus ex fortissimis Italiae ducibus, qui Turno aduersus Aeneam suppetias tulit. Virgil. 7. Aeneidos,

At Messapus equũm domitor Neptunia proles. Quem Virgilij locum exponens Seruius, ideò Neptuni filium creditum ait, quòd mari in Italiam fuerit aduectus.

MESSEIS {μεσσηΐς} Thessaliae fons est, non procul à Pharsalo oppido, cuius meminerunt Plin lib. 4. cap. 8. & Strab lib. 9.

MESSENIA {μεσσηνία} regio Achaiae duodeuiginti montium, vt ait Plin. libro 4. cap. 5. In illa regione oppidum est Messene. Nunc dicta *Misseresa*, vt scribit Oliuarius in Melam. Et Messeniacus sinus, *Le goul fe de Coron*. ¶Est & Messenae oppidũ in Sicilia, quod Messanam Plinius vocat lib. 3.

Moenia Messenia. Ouidius 12. Metam. De Messenia Siciliae, Ibidem lib. 14,

Littore in Italico Messenia moenia contrà
Scylla mihi visa est.

Messias. Hebraicè, Graecè χριστός, Latinè Vnctus dicitur.

Messio, Vide MITO.

Messis. huius messis, foem. gen. {ἄμητος} Tempus metendi. Plin. lib. 6. cap. 17, Alia illius caeli facies, alij siderum ortus: bine messes in anno, binae aestates. Varr. de Re rust lib. 1. cap. 50, Messis proprio nomine dicitur in iis quae metuntur, maximè in frumento: & ab eo esse vocabulo declinata.

Nemo tam sine oculis, tam sine mente viuit, vt quid sit sementis ac messis, quid arborum putatio ac vitium, quo tempore anni, aut quomodo ea fiant, omnino nesciat. Cic. 1. de Orat.

Semente prohibita, aut messe amissa, fructus annuus interit. Cic. 5. Verrina.

Messis {ἄμητος} Seges iam matura. Virgil. 4. Georgicorum,
-atque interfice messes.

Amara. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.
Frugiferae. Ouid. 5. Metamorph.
Grauidis onerari messibus agri. Ouid. 8. Metamorph.
Larga. Ouid. 4. Fast.
Nudatae. Ouid. 3. Fast.
Opima Plin. lib. 5 epist. 6. ad Apollinarem.
Satae. Virgil. 8. eclog.
Peregrina messe plenae carinae. Lucan. lib. 6.
Triticea Virgil. 1. Georg.
¶Siccas coquit insana Canicula. Pers. satyr. 3.
Seges eludit messem herbis fallacibus. Propert. lib. 2.
Spicea inhorruit campis. Virgil. 1. Georg.

Percoquere messem. Plin. lib. 5. epist. 6. ad Apollinarem, Pingues terrenísque colles planissimis campis fertilitate nõn cedũt: opimámque messem serius tantùm, sed non minus, percoquunt.

Immensae rumpunt horrea. Virg. 1. Georg.
Seruntur messes. Virgil. 1. Georg.
Surgunt. Virg 1. Georg.
Messes area quum teret crepantes. Mart. lib. 9.
Vestiti messibus agri. Ouid. 4. Fast.

Messibus, Ablatiuus, Tempore messis. Plin. libro 21. cap. 13, Semen colligi messibus oportet. De vrtica.

Per messes. Idem Plinius libro 14. cap. 14, Flos mori per messes colligitur.

¶Messim, accusatiuus, pro messem, apud Plautum in Most. 4.

¶Messis, per translationem. Cic. in Parad. Qui proscriptiones locupletum, qui caedes municipiorum, qui illam Syllani temporis messem recordetur.

Metere messem malorum, In METO.

Messor. Messorius, Vide MITO.

MESVIVM {μεσούιον} Ptolemaeo lib. 2. cap. 11, Germaniae vrbs: vulgò *Meydburg*.

Mesuranema, & Mesuranium, Vide Tetartemorion, in TETARA.

Met, syllaba, ornatus causa ponitur, & aduerbium est: vt Egomet. Iungitur casibus omnibus pronominum primae personae tam singularis quàm pluralis numeri, absque genitiuo plurali, vt Egomet, memet, nosmet. Secundae verò personae obliquis tantùm casibus, vt Tuimet, tibimet: nominatiuo non addunt, ne verbum putetur Tumet à tumeo.

Metipse. Triphoninus in l. Vsufructuarium. D. De vsufruct. Si metipsae inciderint, dilapsae've fuerint.

Tanquammet. Plaut. Curcul. 14, Phedrome obsecro serua me. PH. tanquammet genium meum.

Meta, metae {νύσσα} Congeries seu strues in acutum tendens, ceu turbo inuersus, conos à Graecis appellata: quia esset posita in dimenso spatio: vel quia eam metiantur quadrigae circum currentes. Moris enim erat septies metam lustrare. Propertius lib. 2. eleg. 26,

Aut prius infecto deposcit praemia cursu,
Septima quàm metã triuerat antè rota. Quum enim iam carceribus emissae ad metã venissent quadrigae, erat opus vt circum ipsam flecterentur. Virgil. 5. Aeneidos,

Hic viridem Aeneas frondenti ex ilice metam Constituit.

Stringere metas rota. Ouid. Amor. eleg. 2.
Tendere ad metam. Ouid. 15 Metamorph.
Terenda meta admissa rota. Ouid. 1. de Arte.

¶Meta {ὅρος} per trãslationem pro agrorum termino ponitur, quem pyramidali forma effigiari mos fuit.

Meta foeni. Plin. lib. 18. cap. 28. Colum. lib. 2. cap. 19, Certè quicquid ad eum modum quo debet, siccatum erit, in metas cõstrui côueniet, eásque ipsas in angustissimos vertices exacui: sic enim commodissimè foenum defenditur à pluuiis: quae etiam si non sint, non alienum tamen est praedictas metas facere, vt siquis humor herbis inest, exudet atque excoquatur in aceruis.

¶Meta, pro quocunque termino ac fine. Virgil. 1. Aeneidos,

His ego nec metas rerum, nec tempora pono. Sic apud Ciceronem 2. de Diuin. Meta noctis.

Meta mortis. Virgil. 12. Aeneidos, Hic tibi mortis erant metae.
Nouissima meta spatij. Senec. Troad. 6.
Mediam caeli metam contigerat nox. Virgil. 5. Aeneid.
Optatam cursu contingere. Horat. de Arte.
Sol ex aequo meta distabat vtraque. Ouid. 3. Metamorph.
Finem tormentis, metámque laboribus orat. Sil. lib. 13.
Haesit ad metas fama eius. Cic pro Caelio, Fama adolescentis paulum haesit ad metas notitia noua mulieris, & infelici vicinitate, & insolentia voluptatum.
Properare ad metam. Ouid ad Liuiam.
Vitae metam tangere. Ouid 1. Trist. eleg. 8.
Pylias aeui transcendere metas. Superare annos Nestoris, id est trecentos. Stat. 5. Sylu. 3.
Voluptas finita ad metas venit. Ouid. 2. de Remed. amor.

¶Meta, quandoque accipitur pro inferiore parte molae, sicut catillus pro superiore. Vide Catillus in CATINVS.

¶Meta lactis, dicitur caseus ad formam metae factus. Martialis libro 1. 114,

-fert ille caeris cana cum suis mella,
Metámque lactis Sassinate de sylua. Idem alio loco, Metas lactentes, quasi adhuc lac fugentes, & nondum in totum coactas.

Metula, pen. corr. {νυσσίον} Diminut. legitur apud Plinium Iuniorem in epistolis.

Metor, metaris {ὁρίζω, διαστέλλω, καταμετρέω} metári, Deponens, Metas in agris terminandi gratia disponere, mensurare locum. Liu. 1. ab Vrbe, Haec tibi victor Romulus rex regia arma fero: templúmque iis regionibus quas modò animo metatus sum, dedico. Plin. lib. 7. cap. 37, Dinocrates, metatus Alexandro condente in Aegypto Alexandriam, De geometriae excellentia.

Metari caelum. Ouid. 1. Fast.

Metari pedibus. Gell lib. 1. cap. 1.

Metari, Disponere & parare. Virgil. lib. 2. Georgicorum,

-si pinguis agros metabere campi,

Densa fere. Metabere, id est eliges Seruius. Vnde castra metari dicimus, pro Castra disponere. Liu. Castra prope Tyberim metatus est.

Meto, metas, etiam inuenitur { ὁρίζω. } Virgil in Culice, Metabat se circum loca.

Metata, etiam passiuè dicitur. Horat. 2. Carm. ode 15,

Nulla decempedis metata priuatis

Opacam porticus excipiebat Arcton.

Agellus metatus. Horat. 2. Serm. satyr. 2.

Metatio, Verbale { καταμέτρησις. } Dispositio. Columella libro 9. cap. 15, Haec in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur.

Metator, pen. prod. metatoris, m. gen. { καταμετρητής } Qui arbores in seminario vel arbusto disponit, & ordine quodam digerit: qui etiam à Cicerone dicitur decempedator. Lucan. lib. 1,

Audax Hesperios veniam metator in agros. Plin. lib. 18. cap. 33, Oliueti metator.

Metatores in castris dicuntur, qui praecedentes locum eligunt castris ipsis, authore Vegetio lib. 2. cap. 7. Cic. 14. Philipp. Peritus metator & callidus, decempeda sua Saxa diuiserat?

Castrorum metator & vrbis. Cic. 11. Philip.

Metabasis { μετάβασις } Latinè Transitio: figura qua monemus quid dictum sit, & proponimus quod superest: vt Cic. pro Deiotaro, Habetis crimina insidiarum: nihil enim dixit amplius. Et paulo post sequitur, Reliqua pars accusationis duplex fuit.

Metabole { μεταβολή } Quam quidam traiectionem interpretantur: figura est, quae fit contrarius ita transpositis, vt à priori posterius oppositum proficiscatur: vt apud Terentium in Andria, Quoniam id fieri quod vis non potest, id velis quod possit.

METABVS, Metaponti conditor fuit, quam vrbem etiam Barbari Metabum appellabant. Steph. μεταπόντιον, inquit, πόλις Ἰταλίας ἡ πρότερον ... Virgilius Camillae patrem Metabum dicit fuisse, eúmque Priuerno pulsum profugisse.

METAGONIVM { μεταγώνιον } Promontorium Aphricam à Numidia diuidens: ita dictum, quòd angulare sit. Ab hoc promótorio Numidia ipsa Metagonitis dicitur. Authores Plin. lib. 5. cap. 3. & Mela lib. 1.

Metalepsis, huius metalepsis, foem. gen. { μετάληψις } Figura est quam modò translatiuam, modò transsumptiuam, modò transpositiuam dicimus, ἀπὸ τοῦ μετὰ trans, λῆψις acceptio. Fit autem quum aliqua dictio aliud à propria sua significatione, ex his quae praecesserunt, denotat. vt apud Virgilium 1. ecloga, Post aliquot, mea regna videns, mirabor aristas. Id est segetes.

Metallum, metalli { μέταλλον } dici potest perscrutatum: à μεταλλᾶν, quod Perscrutor significat: quòd metallum intra terrae venas scrutari soleamus. Plin. lib. 33. cap. 6, Et vbicunque vna inuenta vena est, nó procul inuenitur alia: hoc quidè & in omni ferè materia: vnde metalla Graeci videntur dixisse μετ᾽ ἄλλα. Id est post alia.

Ignis excoquit vitium metalli. Ouid. 4. Fast.

Potior metallis libertas. Horat. 1. epist. 10.

Aeris metalla. Virgil. 2. Georg.

Aurata Lucret. lib. 6.

Aurifera. Lucan lib. 3.

Fuluum. Senec. Agamemn. 9.

Fului metalli vasta congeries. Claud. 2. in Ruffin.

Generosi vena. Ouid. ad Pisonem.

Incoctum. Claud. 1. de raptu Proserp.

Inexhausta, Vide INEXHAVSTVS.

Inexhaustis Chalybum metallis generosa Ilua. Virgil. 10. Aeneid.

Niuea. Sil lib. 8. Intelligit marmor.

Metallum miniarium dixit Plin. lib. 33. cap. 7. pro fodina.

Argentaria metalla, & auraria. Plin. lib. 34. cap. 18.

Ferraria. Plin. lib. 34. cap. 14.

Plumbarium. Plin. lib. 33. cap. 7.

Metallicus, pen. corr. Adiect. { μεταλλικός } Quod ad metallum pertinet: vt Metallica natura. Plin. lib. 27. cap. 4. Fuere qui traderent in Iudaea super Ierosolymam eius naturam metallicam.

Metallicus, Substantiuum { μεταλλεύς } Qui in metallis operatur. Plin. lib. 34. cap. 16, Lauant eas arenas metallici: & quod subsidit, coquunt in fornacibus.

Metallifer, pen corr. Adiect. { μεταλλοφόρος. } Stat. 4. Sylu. 4, Anne metalliferae repetit mea moenia Lunae?

Terrae metalliferae. Silius lib. 15.

Metamorphosis, pen. prod. huius metamorphoseos, foem. gen. { μεταμόρφωσις } Latinè transformatio, vel transfiguratio dicitur. Quo nomine Ouidius opus suarum transformationum appellari voluit.

Metaphora, metaphorae, pen. corr. { μεταφορά } est tropus, quo ex simili simile significatur. Translatio à Cicerone dicitur. vt,

-ferrúmque armare veneno. Metaphora duplex est. Nam & venenum armare, & ferrum armare, translatio est. Quintil. libro 8. cap. 6, In totum autem metaphora est breuior similitudo: eóque distat, quòd illa comparatur rei quam volumus exprimere, haec, pro re ipsa dicitur.

Metaphysica, pen corr. metaphysicorum { μετὰ τὰ φυσικά } tantúm pluraliter, supernaturalia dicuntur. Quum tamen verè, & ex ipsius operis quod conscripsit Aristoteles titulo, μετὰ τὰ φυσικά scribatur. Titulus tamen factus ab interpretibus videtur, quum ab Aristotele ipso appelletur theologia & philosophia prima.

Metaplasmus, metaplasmi { μεταπλασμός } ad verbú dici potest Transformatio. Est autem translatio quaedam recti, solitíque sermonis in alteram speciem, vel metri, vel ornatus, vel necessitatis gratia. Donatus.

METAPINVM, teste Plinio lib. 3. cap. 4. vnum est ex ostiis Rhodani.

METAPONTIS, idis { μεταποντίς } Insula est in mari Carpathio, inter Rhodum & Guidum sita, recentiore nomine Syme appellata, à Syme Ialysi filia. Vide Steph in dictione Syme.

METAPONTVM { μεταπόντιον } Italiae oppidum in sinu Tarentino à Pyliis, qui Nestore duce è Troia nauigauerant, conditum: adeò terrae prouentu & agricolatione felix, vt ea gratia auream aestatem Apollini Delphico aliquando donum obtulerit. Pomponius libro 2. Ptolemaeo Metapontium dicitur: vulgò *Pelicor*. Plin. lib. 14. cap. 1, Metaponti templum Iunonis vitigineis columnis stetit.

Metapontinus, pen prod. Adiect. { μεταποντῖνος. } Liu. 3. Decad. lib. 5, Itaque Metapontini extemplo metu quo tenebantur liberati, ad Annibalem defecere.

Metathesis, huius metathesis, pen. corr. foem. gen. { μετάθεσις } Latinè transpositio dicitur, quum vna litera necessitatis causa ex vno dictionis loco in alienum transponitur, vt Tymbre pro Tymber, & Euandre pro Euander.

Metatio, Metator, Vide Metor, in META.

METAVRVS { μέταυρος } & Metaurum, Vmbriae fluuius in Flaminiam decurrens: quae regio, Gallia dicebatur, vbi Claudius Nero consul cum Salinatore Asdrubalem interfecit. Nunc Plumba fluuius, teste Olliuario in Mel. im. Plin. lib. 3. cap. 14. Oliuarius in Melam lib. 2. cap. 4. aliud facit Metaurum, quod dicit vocari Teriana.

Flumen Metaurum. Horat. 4 Carm. ode 4.

Vagus praerupta valle Metaurus. Claud. 4. Paneg.

Velox. Lucan. lib. 2.

Metaxa, metaxae { μέταξα } dicitur Latinè sericum. qua voce vsi sunt Arcadius & Honorius lib. 11. Cod. titulo 7. de murilegulis. Martianus quoque, D. De publican. & vectigal L. vlt. Metaxa, inquit, vestis serica vel subserica. Aetius & Actuarius medici, bombicum vermium vellus, antequam cortinam vel colorem experiatur, id est (vt vulgò dicunt) sericum crudú, cataxam vocant, luxata dictione, pro mataxa siue metaxa. Vtcunque cataxám agnouit Ruellius de stirpibus libro 2. cap. 150. in fine. adeò pertinax in illis authoribus menda irrepserat.

Metaxarius, metaxae siue serici negotiator. Iustinianus lib. 8. Cod. titulo 14. De pignoribus & hypothecis.

METELIS { μέτηλις } Oppidum Aegypti, non procul ab Alexandria, recentiore nomine Bechis appellatum: à quo vicinus Nomus Meteliles dictus est. Stephan.

Metelli dicuntur in re militari, quasi mercenarij. Accius Annaliú 27, Calones, famulíque, metellíque, caculaeque. Haec Sext. Pomp. lib 11.

METELLI { μέτελλοι } plebeij fuere, vt ait Liuius lib. 19. verùm clari victoriis & magistratibus, Caeciliique omnes appellati. Quorum primus Caec. Metellus caecus & Pontifex maximus: quam orbitatè contraxit dum sacra ex incendio aedis Vestae rapuit. Prius enim primo bello Punico, aduersus Poenos speciosissimum egit triumphum, XIII ducibus hostiú, & CXX elephantis in eo ductis. Caec. Metellus, à domita Macedonia Macedonicus vocatus, Praetor Pseudophilippum & Achaeos quos bis praelio fudit, triumphandos Mumio tradidit. Inuisus plebi ob nimiam seueritatem, & ideo Consul aegrè factus. De hoc Liu. lib. 59. Memorantur alij plures Metelli, vt Balearicus, Vitratus, quem Plinius Diademarum vocat. Metellus praeterea Numidicus dictus, quòd de Numidiae rege Iugurtha triumphauit. Cuius meminit Cicero, & item Gellius libro 1. cap. 6. & lib. 6. cap. 11. Metellus Creticus à deuicta Creta dictus, cuius meminit Plutarchus in Pompon. Metellus Dalmaticus à deuictis Dalmatis. Author Paedianus Act. 3. in Verrem.

Pugnax Metellus. Lucan. lib. 3.

Fortes. Claud. 5. Paneg.

Metellinus { μετέλλινος } pen prod. Adiectiuum. Quod est Metelli. Cic. ad Attic. lib. 1. epist. 8, In illam orationem Metellinam addidi quaedam. Id est, contra Qu Metellum Nepotem scriptam. Eius orationis meminit Gellius lib. 18. cap. 7. his verbis, Sicut M. Tullius in oratione quae inscripta est contra concionem Qu. Metelli. Quintil. lib. 9. cap. 3. de Dissolutione, Vt Cicero dicit contra concionem Metelli.

Metempsychosis { μετεμψύχωσις } Latinè reddi potest, Animae transmigratio, hoc est transitus animarum ex vno corpore in aliud, quod fuit Pythagorae dogma.

Meteoros, pen. prod. { μετέωρος } Suspensus, sublimis, subleuatus ad aliquam rem. Inde Meteora, Meteororum, Aristotelis opus, in quo de rebus sublimibus tractatur.

Methodus, methodi, pen. corr. foem gen. { μέθοδος } Breue dicendi cópendium vertit Quintilianus, quasi breuem viam qua quamcelerrimè ad peritiam euadimus. Cicero viam, artem, & rationem vocat. Ex Budaeo.

Methodice, pen. corr. Est pars grammatices, rationem loquendi tradens. Quintil. lib. 1. cap 15.

METHONE, penult. prod. { μεθώνη } vrbs Peloponnesi, Ptolemaeo libro 3. cap. 16. Hodie Modona, vulgò *Modon*. via peregrinantium Ierosolymam à Venetiis.

METHVRIADES { μεθουριάδες Stephano } siue (vt apud Plinium legitur) Methurides, Insulae quatuor sunt in sinu Megarico, non procul à Troezene. Vide Plin lib 4. cap. 12.

METHYDRIVM { μεθύδριον Stephano } Arcadiae oppidú est, de quo Strabo lib. 8. & Plin. lib. 4 cap. 6.

METHYMNA { μήθυμνα } ciuitas est in Lesbo insula, optimum habens vinum. Ouid. 1. de Arte, Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos.

Methymnaeus, Adiectiuum { μηθυμναῖος. } Virgilius libro secundo Georgicorum,

Non eadem arboribus pendet vindemia nostris,

Quam Methymnaeo carpit de palmite Lesbos.

Methymnaea Lesbos. Ouid. 11. Metamorph.

Meri Methymnaei grata saliua. Propert. lib. 4. eleg 9.

Vua. Horat 2. Serm. satyr. 8.

Vates. Stat 2. Sylu. 1.

Methymnias, Methymniadis, f. gen. { μηθυμνιάς. } Ouid. epist. 21, Nec me Pyrrhiades, Methymniadésve puellae, &c.

METIA, tribus. Vide TRIBVS.

Meticulosus, Vide METVO.

METIOCHVS {Μητίοχος} fuit, teste Herodoto lib.6, Miltiadis Atheniensis ducis filius, qui quum à Phœnicibus caperetur, & Dario Persarum regi, contra quem pater bellum gerebat, præsentaretur, in nullo prorsus læsus fuit, sed eum donauit Darius pulcherrimo palatio, multis possessionibus & diuitiis, atque vxorem Persicam dedit, ex qua liberos suscepit. Vide Herodotum lib.6.

Metior, metiris, pen.prod. mensus sum, metiri {μετρῶ} Mensurare. A Græco deducitur, μετρῶ. Plin.lib.16.cap.44. Decem arbores metiens singulas. Cic.4 Acad. Nec magis affirmabunt signum illud (si erunt sex mensi pedum) esse, quàm solem, quem metiri non possunt, plusquam duodeuiginti partibus maiorem esse quam terram.

Parcè & restrictè metiri, Vide PARCVS.

Interuallis æqualibus aliquid metiri. Cic.3. de Orat.

Agrum aliquem metiri. Cic Pæto, lib.9.17.

Frumentum metiri. Cic 5 Verr.

Parcè & paulatim metiri frumentum Cæsar 7. bel. Gall.

Mundi magnitudinem metiri. Cic.1. Offic.

Metiri stipendium. Curtius lib 3, Ex pecunia deinde Babyloniæ, Macedonibus equitibus sexceni denarij tributi: peregrinus eques quingentos accepit: duceni pedestrium stipendium mensum est.

In hasta metiri se. Stat.1. Achill.9. de Achille,

·Lapitharum prælia ludit

Improbus, & patria iam se metitur in hasta.

Annum metiri sol dicitur. Ouid.4. Metam.

Æternitas nulla temporis circumscriptione metitur. Cicero 1. de Nat. deorum.

Oculo metiri aliquid. Horat.2. Serm. sat.2,

Metiri possis oculo latus.

Prospectu metior æquora. Ouid. epist.10.

Terras metitur oculis. Lucan. lib.6.

Animo metiri aliquid. Ouid.2 Metam. de Phaethonte,

·multum cæli post terga relictum,

Ante oculos plus est: animo metitur vtrunque.

Pectus alicuius metiri cuspide. Silius lib.4.

Pedibus metiri aliquid. Cic. Qu frat. lib.3 17, Sese autem mensum pedibus aiebat passuum CCCC &c, mihi plus visum est.

¶Metiri gradibus, pro Abire. Plautus Pseud.17, Quin hinc metimur gradibus militariis?

Iter cursu metiens. Catull in Carmine secul.32.

¶Metiri, Transmeare Lucilius lib.30, Vir mare metitur, magnum fluctibus tradidit. Virg 4 Georg.

Et iuncto bipedum cursu metitur equorum. Nonius.

Aquas metiri carinam. Ouid 9. Metam.

¶Auribus sonantia omnia metiri. Cic. in Orat.

¶Metiri, Æstimare. Cic. de Senect. Neque enim ipsorum conuiuiorum delectationem voluptatibus corporis magis, quàm cœtu amicorum & sermonibus metiebar.

Metiri summum bonum honestate, aut suis commodis. Cic.2. de Finib Hanc se tuus Epicurus omnino ignorare dicit quam aut qualem esse velint, qui honestate summum bonum metiantur. Idem 1. Offic. Nam qui summum bonum sic instituit, vt nihil habeat cum virtute coniunctum, idque suis commodis, non honestate metitur, &c. Id est summum bonum in suis tantum commodis & voluptatibus constituit, non autem in honestate. Idem 1. de Nat. deorum, Omnia, quæ ad beatam vitam pertineant, ventre metiri.

Charitatem patriæ non nostro sensu, sed salute ipsius patriæ metiri. Cic.1. Tuscul.

Metiri omnia dignitate, non ambitione. Cic. ad Brutum, lib.10. 25, Cuius hæc est summa, vt omnia te metiri dignitate malim, quàm ambitione.

Fidelitatem sua conscientia metiri. Plancus Ciceroni, lib.10 4.

Angustè tantos metiris honores Stat.11. Thebaid.

Modum diuitiarum, ex eo quantum cuique satis est, homines metiuntur. Cic. in Parad.

Metiens aliorum in se odium suo in alios odio. Liu.3. ab Vrbe.

Officio metiri omnia. Cic. lib.8.160.

Vitiis hominum, non rerum euentu metienda sunt peccata. Cic. in Parad.

Scientiam clarorum virorum rerum gestarum magnitudine metiri. Cic.1. de Orat.

Suo modulo ac pede metiri se. Horat 1. epist.7.

Studia nostra naturæ regula metiamur. Cic.1. Offic.

Facultate sua, non rei natura vim eloquentiæ metiri. Cicero de Opt gen Orat.

Virtutem verborum magnificentia non metiamur, sed vitæ sermonisque nostri consuetudine interpretemur. Cic. de Amic.

Voluptates ob cœnas forma, ætate, & figura metiri. Cicero 5. Tuscul.

Mensus, Particip. Cato cap.146, Modio oleario mensum dato vnguinis pondo x.

Spatia mensa quia conficiunt cursus lunæ, menses vocantur. Cic. 2. de Nat. deorum.

Mensor, mensoris {μετρητὴς} Verbale. Colum. lib.6. cap.1, Quod ego non agricolæ, sed mensoris officium esse dicebam. Plin. lib.6. cap. 17, Alexandri magni vestigiis insistamus: Diognetus & Beton itinerum eius mensores, scripsere, &c.

Mensores (inquit Vegetius lib.2. cap.7.) qui in castris ad podismum dimetiuntur loca in quibus milites tentoria figant: vel hospitia in ciuitatibus præstant *fourriers du camp, qui ordonnent les quartiers.* Legitur & metatores.

Maris & terræ mensor. Horat.1 Carm ode 28.

Mensio {μέτρησις} Aliud verbale. Idem quòd dimensio, seu mensura. Cic. in Orat. Aures enim, vel animus, aurium nuntio naturalem quandam in se continet vocum omnium mensionem. Quintil. lib.2. cap. 16, Secundum mensionem eius.

Mensura, mensuræ, pen prod. {μέτρον} Notæ significationis. Plin. lib. 7. cap.56, Mensuras & pondera Phidon Argiuus, aut Palamedes, vt maluit Gellius, inuenit.

Colligere solis, ac terræ mensuras. Quintil. lib 2. cap.17.

Roboris mensura implebat ter quinque vlnas. Ouid.8. Metam.

Breuior mensura capillis. Ouid.9. Metam.

Agitare mensuram animo, Vide AGO.

Currit mensura. Plin. lib.6. cap 33, Vt per Meroën & Syenen mensura currat XVIII. LXXV. M. pass.

Mensura venit ad digitos. Plin. lib.2. cap.23. Hoc est computetur.

Mensura venit in computationem. Plin. lib.6. cap.33.

Inire mensuras agrorum, Vide INEO.

Par mensura. Iuuenalis sat.10,

Vt rebus lætis par sit mensura malorum.

Parua mensura relictæ partis. Iuuenal. sat.14.

Mensuram alicuius rei agere. Plin. lib 2. cap.1, Quasi verò mensuram vllius rei possit agere, qui sui nesciat.

Mensura beneficij Plin epist.268.

Nominis mensura. Ouid.1. de Ponto, eleg.2.

Maxime, qui tanti mensuram nominis imples,

Et geminas animi nobilitate genus.

Mẽsura sic definitur, & exponitur ab iis, qui De limitibus scripserunt: quorũ hæc sunt verba, Mẽsura est, quicquid põdere, capacitate, longitudine, altitudine, latitudine, animóq; finitur. Maiores itaque orbẽ in partes, partes in prouincias, prouincias in regiones, regiones in loca, loca in territoria, territoria in agros, agros in centurias, centurias in iugera, iugera in climata: deinde climata in actus, perticas passus, gradus, cubitos, pedes, palmos, vncias, & digitos diuiserunt. tanta enim fuit eorum solertia. Digitus est pars minima agrestium mensurarum: inde vncia habet digitos tres, palmus autem quatuor digitos habet, pes XVI. passus ped. V. pertica passus duos, id est pedes X Pertica autem à portando dicta, quasi portica. omnes autem præcedentes mensuræ in corpore sunt, vt palmus, pes, passus, & reliqua: sola pertica portatur. est enim X. pedum, ad instar calami in Ezechiele templum mensurantis. Actus minimus est latitudine pedum quatuor, lõgitudine CXX. climata quoque vndique versus pedes habent LX. ita,

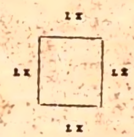

Actus quadratus vndique finitur pedibus CXX. ita,

Hunc Bætici arapennem dicunt, ab arando scilicet. Actus duplicatus iugerum facit: ab eo quòd est iunctum, iugerum nomen accepit. iugerum autem constat longitudine pedum ducentorum XL, latitudine CXX. ita,

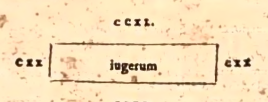

Actum prouinciæ Bæticæ rustici agnam vocant: porcam idẽ Bætici XXX. pedum latitudine, & LXXX. longitudine definiunt ita,

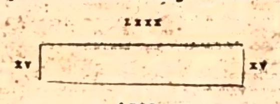

Sed Porca est quod in arando extat: quod defossum est, lyra. Galli candetum appellant in areis vrbanis spatium centum pedum, quasi centeatum: in agrestibus autem, pedum CL. quadratorũ iustum candetum vocant. Porrò stadialis ager habet passus CXXV, id est pedes DCXXV, cuius mensura octies computata milliarium facit, qui cõstat quinque millibus pedum. Centuria autem ager est ducentorum iugerũ, qui apud antiquos à centũ iugeribus vocabatur. Sed postea duplicata, nomen pristinum retinuit. in numero enim cẽturiæ multiplicatæ sunt, sed nomen mutare non potuerunt. Frontinus autem

sic in libro de limitibus. Mensura est cōplurium, & inter se æqualiū interuallorum longitudo finita. mensura est, vt pes per vncias, per pedem decempeda, per decempedam actus, per actum passus, per passus stadium, per stadium miliarium. minima harum mensurarū pars est digitus. si quid enim intra digitum metiamur, partibus respondemus, vt dimidiam aut tertiam partē digiti. in pede porrecto semipedes duo, in pede constrato semipedes quatuor: in pede quadrato semipedes octo. pes habet palmos quatuor, vncias duodecim, digitos sexdecim. palmus habet digitos quatuor, vncias tres. sextās, quæ eadem dodrans appellatur, habet palmos tres, vncias nouem, digitos duodecim.

METIS {μῆτις} teste Hesiodo in Theogonia, nympha quædam vna fuit ex filiabus Oceani & Tethyos, sic dicta à consulendo.

METISCVS, Turni auriga. De quo Virgilius lib. 12. Æneid.
Aurigam Turni media inter lora Metiscum
Excutit, &c. Sunt qui scribendum putent Methyscus, etymon eius deriuantes à Græco verbo μεθύσκομαι, quod est inebrior.

METIVS Carus, delator insignis fuit, de quo Plin. 1. epist. ad Voconium & lib 6. ad Hispanum.

¶Metius Geminus, dux Tusculanorum superatus à Romanis bello Latino. ¶Metius item Curtius, Sabinorum dux contra Romulū, ob raptas Sabinas acriter pugnauit. ¶Metius Suffetius, dux Albanorum, quòd contra fœdus societatis in bello Fidenatium animum ancipitem & infidum gesserat, iussus est in concione à Tullo Hostilio quadrigis discerpi. Liuius lib. 1.

Meto, metas, Vide Metor, metaris, in META.

Meto, metis, messui, messum, metere {θερίζω, ἀμάω} Secare significat, vt ait Seruius: & tam de vua & aliis rebus, quàm de frugibus dicitur. Plaut. Pœnul. 16,
Vt hortum fodiat, atque vt frumentum metat. Cæs. 4. bel. Gall. Tū dispersos depositis armis, in metendo occupatos subitò adorti. Sic Cic. 3. Tuscul. Tum vita omnibus metenda vt fruges. Ex quodam poeta Plin. lib. 12. cap. 13, Metitur cardamomum eodem modo & in Arabia.
Arua metere. Propert. lib 4. eleg. 11.
Farra metere. Ouid. 2 Fast.
Purpureósque metunt flores. Virgil 4. Georg.
Lilia summa metere virgam. Ouid. 2. Fast.
Pabula falce metit. Ouid. epist 6.
Agmina metuntur. Silius lib. 17,
Prostratis opibus regni, Phœnissa metuntur Agmina.
Orcus metit grandia cum paruis. Horat 2. epist. 2.
Vt sementem feceris, ita metes. Cic. 2 de Orat.
Fructum metere vt possis, serere beneficium, est liberale officiū. Cic. Anteq. iret in exil.
Metere messem malorum. Plaut. Trinum. 5.
-neque quicquam hic vile nunc est,
Nisi mores mali: eorum licet iam messem metere maximam. Idem Epid. 14,
Sed vt est acerbum, pro bene factis quum mali messem metas.
Mihi istic nec seritur nec metitur. Plaut. Epid. 5. sanè quàm eleganter vsurpauit: Id est, Ista res nihil ad me pertinet, vt quæ neque meo fiat periculo, neque emolumento. Metaphora notissima est. Etenim qui sementem facit, is suo impendio, suóque periculo facit: qui metit, compendium accipit, & id tuto est. Diuersum est huic quod est apud eundem in Mercatore, 3, Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis. Erasmus.
Messus {θερισθείς} Participium: vt Herbæ messæ falcibus. Virg 4. Æneid.
Messio, messionis, f.g. {θέρισις} Ipsa metendi actio.
Messor, Messoris {θεριστὴς, ἀμητής} Qui metit. Cic. 3 de Orat. Nō mihi oratores antiquos, sed messores videris imitari.
Durus messor. Ouid. 14. Metam.
Fessi messores. Virgil 2. eclog 2.
Indocere messorem aruis. Virgil. 1. Georg.
Messor scelerum. Plaut. Cap. 11, -rogas?
Sator, sartórque scelerum, & messor maximé.

Messorius, Adiectiuum {θεριστικός} Quod ad messorem pertinet. Cic. pro Sestio.
Falces messoriæ. Vlp. in l. Instrumento. D. De instructo vel instru. legato.

METOECVS {μέτοικος} qui de vna ciuitate in aliam migrauit habitandi animo. Latinè aduena dici potest, vel inquilinus. Pompon. in l. pupillus. D. de verb. signific. parœcum appellat.

Metonymia, metonymiæ {μετωνυμία} Latinè transnominatio, vel denominatio: vt Bacchus pro vino. Similiter quum dicimus Pigrū frigus. Festus, Metonymia est tropus, quum ab eo quod continet, significatur id quod continetur: aut superior inferiore, aut inferior superiore. Quod continet, id quod continetur: vt Ennius quum ait, Africa terribili tremit horrida terra tumultu. Ab eo quod continetur, id quod continet: vt quum dicitur Epota amphora vini. A superiore inferior: vt Ennius, Cum magno strepitu Volcanus ventus vegetat rem. Ab inferiore superior: vt Persuasisti animo vinum deus, qui multo est maximus. Cic. in Orat. Hāc hypallagen rhetores, quia quasi summutantur verba pro verbis, metonymiam Grammatici vocant, quòd nomina transferuntur. Vide SVMMVTO.

Metoposcopus, metoposcopi, pen. corr. Qui frontem consyderat, id est diuinat ex facie hominis: quíque priuatim ex inspectione frontis, quid cuique euenturum sit, prædicit. μέτωπον frons, σκοπός inspector. Plin. lib. 35 cap. 10.

Metor, metaris, Vide META.

Metopion {μετώπιον} Arbor est in Africa Æthiopiæ subiecta nascens, ex qua Ammoniaci lacryma in subiecta arenas destillat. Plin. lib. 12. cap. 28, Dioscoridi verò metopion, ferula est in Syria nascens, ex qua galbanum destillat. ¶Est & metopion olei genus ex amaris amygdalis confectum, teste Plin. lib. 15. cap. 7.

METRA, Erisichthonis cuiusdam Thessali filia, meretrix liberali forma, ad quam qui commeabant adolescentes, corporis copiam non assequebantur, nisi equos, boues, amplissimáque deferrent munera: quia nondum id temporis repertus fuerat gemmarum vsus. Porrò Thessali per iocum dicebant Metram Erisichthonis verti in ea omnia, quæ illi ab amatoribus donabantur: vnde fluxit prouerbium, Mutabilior Metra Erisichthonis.

Metreta, metretæ, pen prod. {μετρητής} Genus vasis quod conficitur ex duobus batis. Budæus, Metreta est congiorum decem, vt author est Dioscorides. Decem autem congij sexaginta sextarios valent, id est amphoram & quadrantem. Colum lib. 12. cap 22.

Metrocomia {μητροκωμία} eodem modo dici videtur quo metropolis, in titulo, Non licere habitatoribus metrocomiæ loca sua ad extraneum transferre, lib. 11. C. Item in l. vltima. De exact. tribut. lib. 10. Budæus.

METRODORVS, penultima prod. {μητρόδωρος} Lampsacenus, Epicuri discipulus, fidissimúsque amicus, Strabone, Diogenéque testibus. ¶ Metrodorus item Atheniensis, Carneadis auditor, vt Cicero de Oratore testatur: pictor & philosophus fuit. Cicero de Oratore lib. 1, Erat (inquit) etiam Metrodorus, qui cum illis vnà illum ipsum Carneadem diligentius audierat. Paulo pòst, Vigebat auditor Panætij illius tui Mnesarcus, & Peripatetici Critolaus & Diodorus. Hæc Cicero. ¶Metrodorus præterea Sceptius, qui è philosophica vita in ciuilem mutatus est, magna ex parte in suis scriptis oratoriè loquitur: & nouo quodam dicendi genere vsus est, quo multos deterruit. Propter nominis famam, quanquam pauper erat, clarum tamen coniugium apud Carthaginienses adsecutus est: atque vti Carthaginiensis viuebat. Quúmque amicitiam Mithridatis regis sibi conciliasset, ad illum cum vxore discessit, & honore maximo affectus est. Hęc Strab. lib. 13. Huius etiam meminit Cicero, memoriámque commendat 1. Tuscul. Quæst. Non quæro (inquit) quanta memoria Simonides fuisse dicatur, quanta Theodectes, quanta is qui à Pyrrho legatus ad Senatum est missus Cyneas, quanta nuper Carneades, quanta qui modò fuit Sceptius Metrodorus, quanta noster Hortensius.

METROPOLIS, pen. corr. {μητρόπολις} quasi mater ciuitas dicitur. Budæus, Metropolis dicitur vrbs, ex qua coloniæ deductæ sunt, quales multæ Athenis, & ab vrbe Roma. sic enim se habet metropolis ad coloniam, vt mater ad filiam.

Metropolitanus, pen prod. Qui ex metropoli oriundus est.

Metropolites, pen prod, metropolitanæ ciuitatis Pontifex.

Metrum, metri {μέτρον} Mensura Latinè dicitur. Græcis μέτρα. Metra, dicuntur versus à Latinis, quoniam mensurantur versus. Columel. lib. 3. cap. 10, Exceptis quæ retulimus metris Virgilij.
Seruire metro coguntur. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Metricus, pen. corr. {μετρικός} Adiect. Plin. lib. 11. cap 37, Arteriarum pulsus, in modulos certos, legésque metricas per ætates stabilis, aut citatus, aut tardus.

Metuo, metuis, metui, metuere {δέδια} A quodam motu animi dicitur, vt inquit Varro. Et propriè seruorum est. Significat autem Timere & formidare, ac vereri. Cic. de Senect.
Magis metuo, Vide MAGIS.
Malè metuo, Vide MALVS.
Metuit loqui. Ouid 1 Metam.
Metuit tangi. Horat 3 Carm. ode 1.
Metuo crimen, Id est ne detur crimini. Cic. 7. Vert.
Metuo illum. Plautus Amphit. 3,
Contagione meæ matris metuo malum. Terent. Eunuch. 5. 1,
Metuebant omnes iam me.
Metuo illum ne. Terent. Eunuch. 3. 5,
-nunc metuo fratrem Ne intus sit
Metuo illum de. Plautus Merc. 9,
De lanificio neminem metuo, vna ætate quæ sit.
¶ Metuo tibi, Nequid mali scilicet tibi accidat. Plaut. Amphit. 17.
Metuo meo amori moram, Ne remoretur matrimonium meum. Plaut. Pœnul. 7,
Sciebam ætate tardiores, metui meo amori moram.
Metuo illum mihi ne. Plautus Asin. 3,
Metuo à vel ab. Cic. ad Atticum, lib 9. 175, Sed quum eadem metuam ab hac parte, &c. Idem ad Sest. lib 5 6. Plaut. Capt. 5. 11,
Quid à nobis metuis? Terent. And. 1. 1,
Hei metui à Chryside. Liu. 3. bel. Pun. Ab Annibale metuens.
Metuo abs te de verbis tuis Plaut. Menæch. 7.
Ab hoste metui. Ouid. 13. Metam.
Metuo Reip. malum ab eo. Cic. ad Attic. lib. 1. 8.
Metuo de vita. Cic. Attic. lib. 10 195,
Haud metuo. Terent. Eunuch. 4 6.
Metuo ne. Plaut. Pseud. 14. -nimis metuebam malè
Ne abisses. Idem Asin. 12,
Ne vxor resciscat, metuit.
Metuo ne non. Plaut. Casin. Metuo ne nō sit surda. Ter. Heaut. 5. 3,
Quid? metuis ne non, quum velis conuincas illum esse tuum? Cic. pro T. Annio Milone, Cur igitur hos manumisit? metuebat scilicet ne indicaretur? ne dolorem perferre non possent?
Metuo nequando. Terent. Eunuch 3. 1.
Metuebam propter vos, ne. Plaut. Rud. 24,
Metuo propter vos, ne vxor mea me extrudat ædibus.
Metuo quid agam, vel quid sit. Terent. Heaut. 4. 3.
Metuo quin. Plaut. Amphit. 17.
Metuo quot. Plaut. Trucul. 17.
Metuo vt. Terent. Hecyr. 2. 2,
Metuo vt ne. Plaut. Bacchid. 16.
Metuóq; vt hodie ne possim emolirier. Cic. Metuo vt ne pereat.
Metuens. metuentis, Participium. Terent. And. 3. 4,
Idque adeò metuens vos celaui quod nunc dicam.
Gladem metuens. Ouid 5. Metam.

Fortunam.Ouid.3.de Ponto,eleg.6.
Penna folui metuens.Id eft cuius nulla vnquam diffolutio futura eft. Horat.2.Carm.ode 2.Tralatio ducta eft ex eo,quòd qui metuunt quippiam, idipfum fugiunt, & vitant quammaximè poffunt. Huius fignificationis ignari quidam negationem, haud, addidere, vt effet, haud metuente, fed ridiculè, quum hæc loquendi forma in claffieis paffim reperiatur.Vide Lambinum.
Superos metuens.Stat 3.Sylu.3.
Inopi metuens formica fenectæ.Virg.1.Georg.
Metuens {...} Nomen ex participio: vt Metuens legum, Metuens iudiciorum. Cic.Poft red.in Senat.Confules modefti,legúmque metuentes impediebantur lege,non ea quæ de me,fed ea quæ de ipfis lata erat. Idem pro Domo fua ad Pontif.Homines legum iudiciorúmque metuentes.
Flagelli metuens.Iuuen.Saty.5.
Inualidum, metuénfque pericli.Virgil.5.Æneid.
¶Metuentior,Comparatiuum. Ouid.6.Faft. -de Numa.
Regis opus placidi,quo non metuentius vllum,&c. Idem epift.18,
Quid tamen euenit cur fis metuentior vndæ?
Hofpes metuentior.Sil lib.8.
Metuendus {...} Cic.de Arufp.refp.Eodem ferè tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiatur, terræ motus horribilis cum quibufdam multis metuendífque rebus.
Antrum metuendum.Propert.lib.4.eleg.10.
Eques metuendus hafta. Horat.3.Carm.ode 2.
Pericula metuenda.Horat 2.epift.1.
Vis metuenda.Virg.4 Georg.
Metutus,pen.prod. Participium paffiuũ veteribus vfurpatũ, pofterioribus obfoletum {...} Lucretius lib.5,
Nam cupidè conculcatur nimis antè metutum. Hoc eft formidatum,quod homines antè metuerunt.
Metus,huius metus,m.g.{...} Eft de inftanti vel futuro periculo,mentis trepidatio,inquit Vlp. Cic 4.Tufc.Metus, opinio impendentis mali,quod intolerabile effe videatur. Et tam actiuè quàm paffiuè fumitur: nam metus hoftium rectè dicitur, & quum timent hoftes, & quum timentur. Rurfum Cic.4.Tufc. Ægritudini finitimus eft metus: de quo pauca dicenda funt.eft enim metus vt ægritudo præfentis,fic ille futuri mali: itaque nonnulli ægritudinis partem quandam metum effe dicebant,alij autem metum præmoleftiam appellabant,quòd eft quafi dux confequentis moleftiæ. Quintil.lib.6. cap.3.Metum duplicé intelligi volo,quem patimur,& quem facimus.
Mortalitatis metus.Quintil.in Proœm.lib.6.
Metus exiftimationis viuorum.Cic.3.Verr. Hæc eft iftius præclara tutela:en cui tuos liberos committas, en memoria mortui fodalis,en metus viuorum exiftimationis.
Metus fulminis.Quintil.in Proœm.lib.6.
Metus de.Cic.ad Attic.lib 3, Me & meorum malorum memoria & metus de fratre in fcribendo impedit.
Metus ex corpore.Celfus lib.4.cap.24.
Metus in hac re.Celfus lib.2.cap.10.
Frigido metu exanguis.Senec Hippol.10.
Liber à metu,In LIBER,liberi.
Liber omni metu,Vide LIBER,liberi.
Trepidi exanguéfque metu.Stat.3.Thebaid.
Vacuus metu.Ouid 10.Metam.
Dubij inter fpem & metum.Virg.1.Æneid.
¶Acer metus.Virg.1.Æneid.
Acrior metus omni cura.Valer.1.Argon.
Adiunctus,In ADIVNGO.
Ambiguus.Tacit.lib.2.
Audax metus,& pallens fiducia.Stat.6.Thebaid.
Cæcus,In CAECVS.
Depofitus.Ouid.5.Metam.
Falfi.Ouid.1.Trift eleg 4.
Fœminei.Senec.in Medea,1.
Gelidus.Ouid.epift.11.
Graues.Senec.in Agamemn.4.
Humiles.Valer.3 Argon.
Inanis metus.Tacit.lib.13.
Ingens Virg 6.Æneid.
Infignis pœnarum.Lucret.lib.3.
Lymphatus.Lucan.lib.7.
Pauidi.Ouid.1.Faft.
Solicitus.Ouid.3.de Ponto,eleg.2.
Vani.Ouid.epift.15. Vigiles.Sil.lib.7.
¶Abolere metus.Stat.1 Achil.
Abftergere animi metum.Cic.Præto,lib.9.16.
Aberant pœna,metúfque.Ouid.1.Metam.
Accipere metum,In ACCIPIO.
Acuere metum alicui.Virg.12.Æneid.
Adducere in metum,& Ad luci metu.In ADDVCO.
Adducere in metum aliquem.Tacit.lib.15.
Adhibere.Quintil.lib.4 cap.1.
Adimere,In ADIMO.
Adiungere,In ADIVNGO.
Afferre metum alicui,& fpem oftendere.Cic.4.Verr.
Afficere metu.In AFFICIO.
Amittere metum,In AMITTO.
Amouere.Quintil.lib.4.cap.1.
Amoto metu.Terent.And.1.2.
Ardere metu,Vide ARDEO.
Auferre.Virg.12.Æneid.
Capere,In CAPIO.
Captus metu fubito.Stat.11.Thebaid.
Repens metus commouit me.Senec.Troad.6.
Vehementi metu commota mens.Lucret.lib.3.
Compellere in metum,In COMPELLO.
Compreffa metu murmura.Stat.1.Thebaid.
Concipere,In CONCIPIO.
Concitare,In CONCITO.
Concuffus mentem metu.Virg.12.Æneid.
Coniicere in metum,Vide CONIICIO.
Defendere à metu Cic pro Lege Manil.Hæc vobis prouincia Quirites, fi & belli vtilitatem, & pacis dignitatem fuftinere vultis, non modò à calamitate,fed etiam à metu calamitatis eft defendenda.
Deiicere.Cic.in Verrem.
Demere.Ouid.2.Metam.
Depellere.Cic. Qui primus poft meum difceffum metum bonis, timorem huic ordini,feruitutem depulit ciuitati.
Dirigueге metu Ouid 7.Metam.
Diffoluunt animi magno fe angore,metúque.Lucret.lib.3.
Exanimari.Cic.Non poteram in illius mei, patriæque cuftodis tanta fufpicione,non metu exanimari.
Excedere metum mea iam bona.Ouid.6.Metam.
Excutere metum alicui.Ouid.epift.14.
Excipere. Celfus lib.7.cap.26, Siquidem vt diftentione neruorum periclitatur aliquis, dum vefica eius agitatur, fic alter metus excipitur remotis medicaminibus, ne tãtum fanguinis profluat vt occidat.
Somnum excuffit metus.Ouid.epift.10.
Excutere metum corde.Ouid.3.Metam.
Exoluere metum.Lucan.lib.5.
Facere metum alicui.pro Inferre Ouid 5.Trift.eleg.11.
Graues facere metus.Senec.Agamemn.4.
Frangi metu vel debilitari.Cic 1.de Orat.
Habere aliquid in metu,Id eft metuere.Cic.ad Attic.6.
Habere metum.Cælius Ciceroni,lib 8 10,Ego quidem præcipuum metum,quod ad te attinebat,habui,quòd fcirem,&c.
Vanos res habet ifta metus.Ouid.epift.15.
Incidit animis metus tacitus,Vide INCIDO,pen.corr.
Incutere metum.Cælius Ciceroni,lib.8.4.
Inferre,Vide INFERO.
Ingruit,Vide INGRVO.
Iniicere alicui,Vide INIICIO.
Infinuauit metus pectora.Lucret.lib.6.
Intendunt metum.Tacit.lib.1.
Intrat metus. Tacit.lib.1, Pauidos, & confcientia vecordes intrat metus.
Lenire Sil.lib.3.
Leuare alicui,Vide LEVIS.
Liberare aliquem metu.Quint.lib.1.cap.10.
Lætitiæ mifti metus.Ouid.epift.15.
Obiicere metum.Cic.Tufc.2.
Offerre metum,In OFFERO.
Oftendere,In OSTENDO.
Pallens metu Ouid.9.Metam.
Parcere metu,In PARCO.
Pati metum.Quintil.lib.6.cap 2.
Pellere metum,In PELLO.
Pelle fœmineos metus.Senec.Medea,1.
Permotus metu,In PERMOVEO.
Ponere aliquid in metu, pro Metuere. Cic.ad Attic. lib.14, Quid autem abfurdius,hoc metuere, alterum in metu non ponere? Idem lib.12.Hoc metuere,alterum in metu non ponere.
Metus & fpes diuinationem & auguria repererunt,Vide Amantes fibi fomnia fingunt.
Gelido lingua retenta metu.Ouid.epift.11.
Sedare metum.Senec.Thyeft.8.
Mens femota me u.Lucret.lib.2.
Solari metum alicuius.Virg.12.Æneid.
Soluere metus.Virg 1.Æneid.
In metu effe,pro Metuere. Terent Phorm.1.2. Cic ad Attic.lib.3, Mihi etiam vnũ de malis in metu eft fratris miferi negotium. Idem 2.de Finib.Tum etiam pœnæ timore, qua aut afficiuntur,aut femper funt in metu ne afficiantur aliquando.
Sublatus metus.Celfus lib.4.cap.5.
Tentari metu.Lucret.lib.3.
Trepidare metu.Silius lib.15.
Trepidare metu falfo.Ouid.1.Trift.eleg.4.
Ingenti trepidare metu.Virg.6.Æneid.
Turbari metu monftri.Ouid.15.Metam.
Inanis metus viget mortales.Lucret lib.3.
¶Metus,nouè & elegãter pofitum.Salluft Hift lib.1, Ad bellum excitabat metus Pompeij victoris: Id eft,quòd de Pompeio metueretur.Nonius.
¶Metus,pro Religione:quoniam vt docet Seruius, ex timore nata eft.Virg.7.Æneidos, -multóíque metu feruata per annos.
Meticulus,meticuli,pen.corr. Diminutiuum.
Meticulofus,pen prod.{...} Adiect.à meticulus diminutiuo, Timidus.Plaut.Amphit.4.Nullus eft hoc meticulofus æque.
Meum {...} Herba eft caule foliífque anifo non abfimilis,quæ in Italia nonnifi à medicis feritur,& iis admodũ paucis.Duo genera eius defcribit Plin.lib.20.cap.23. Quidam Meu legunt,per duas fyllabas.
MEVANIA {...} ciuitas Vmbriæ, inclyta Propertio alumno. A qua Meuanates populi. Plin.lib.35.cap.14, In Italia quoque lateritius murus Aretij & Meuaniæ eft. Lucanus lib.1,
-tauriferis vbi fe Meuania campis
Explicat. Vbi Commentator,Meuania eft pars Tufciæ,cuius nominis & infula Hybernis proxima Meuania dicitur. ¶Meuania,oppidũ eft in Vmbria ad viam Flaminiam,iuxta quod labitur Clitumnus fluuius,cuius aqua pota candidos boues facit. Vide CLITVMNVS.
MEVIVS {...} peffimus poeta, Virgilio & Horatio inimicus. Virg. 3.ecloga,

Qui Bauium non odit, amet tua carmina Meui. Horat.Epod.10, Olens Meuius.

Meus, Adiect. Pronomen possessiuum { ἐμός. } Plaut.Trinum.6, Nam quod tuum est, meum est: omne meum, est autem tuum. Terentius Heaut.3.1,

Meus gnatus?c sic est.M.venit?c.certè.M.Clinia
Meus venit? c.dixi.

Meum, vel mea est negare.Plaut.Pseud 7. Cic.ad Attic.lib.5, Et si intelligis quàm meum sit scire,& curare quid in Rep.fiat.

Mea,mea tu,& huiusmodi.Terent.Adelph 3 1,
-modò dolores,mea tu, occipiunt primulum. Idem Eunuch. 4.3, Hau obsecro mea Pythias, quid istucnam monstri fuit? Mea tu,inquit Donatus, blandimentum est, sine quo non progreditur colloquium fœminarum,& maximè trepidantium.

Cum mei vnius salute, ciuitatis salus coniuncta, pro Mea vnius. Cic.in Vatinium, Quid ergo homo impetitissime solidæ laudis ac verè dignitatis,præstantius mihi potuit accidere? quid optabilius ad immortalitatem gloriæ atque nominis tui sempiternam, quàm omnes hoc ciues meos iudicare, ciuitatis salutem cum vnius mei salute esse coniunctam? Sic Budæus. Vetus tamen exemplar legit mea salute.

Meum non est mentiri, Quod vulgò dicitur, *Non est mea natura.* Terent.Heaut.4.2.

Meum est, pro Meum est inuentum, Excogitaui illud. Terentius Eunucho,3.1,
Tuum obsecrône hoc dictum erat?vetus credidi.
T.Audieras?o.sæpe:& fertur in primis.T.meum est.

Mea est descriptio, Id est Ego ipse descripsi, non alius. Cicero de Senect. Atqui ego ista sum omnia dimensus, mei sunt ordines, mea descriptio,multæ etiam istarum arborum mea manu sunt satæ.

Meus sum,Id est meæ potestatis,mei iuris.Pers.Saty.5.

¶Meus,tuus,aliquando substantiua sunt. Virg.4.Æneidos,
-dulcésque meorum Reliquias. Idem lib.3,
-cape dona extrema tuorum. Terent.Phormione,
Ego meorum solus sum meus.

Mea quidem sententia, pro, Vt ego sentio, Vt opinor. Terentius Adelph.1.1.

Meus carnifex.Terēt.And.4.1. Donatus,Id est in me carnifex,qui me torserit vt alibi,Deo irato meo.hoc est,in me irato Deo.

Meo pretio emptus,A me facto,à me statuto,inquit Donatus.Terent.in Prolog.Hecyræ.

De meo,Vide DE præpositionem.

De meo nihil addo. Cic. de Arusp. resp.Aruspicum verba sunt hæc omnia,nihil addo de meo.

Mea manu literæ.Cic.ad Attic.lib.5, Antequam aliquo loco consedero, neque longas ad me, neque semper mea manu literas expectabis.

¶Meopte ingenio id reperi.Plaut.Mostel.3.

Meapte malitia,Meapte causa.Plaut.Trucul.9. Teren.Heaut.4.3,
-ita me di ament, vt ego nunc non tam meapte causa
Lætor,quàm illius.

MEZENTIVS,Pater Lausi,deorū cōtēptor,apud Virg.lib.7. Æneidos,
Primus init bellum Tyrrhenis asper ab oris
Contemptor diuûm Mezentius,&c. Fuit enim impius in homines, sine deorum respectu,inquit Macrobius.

M I

Mi { μοι } Dandi casus, à genitiuo Mis.Virg.6.Æneidos,
-& mi genus ab Ioue summo. Id est mihi. Catull.ad Lesb.48,Ille mi par esse deo videtur.

Mi vocatiuus,pro Meus.Terent.Adelph.2.4, O mi Æschine, ô mi germane. Idem Phor.2.1,Mi patrue salue.D.salue. Vbi Donatus,Mi, vim blandimenti habet:nam significat meus.

Mi homo.Terent.Phorm.5.9. Idem Eunuch.1.2, Ne crucia te obsecro anime mi Phædria. Donatus,Fœminarum oratio,etsi nō blanditur,blanda est.

MIACORVS,pen.prod. { μίακορος } Chalcidis oppidum apud Theopōpum lib.25.referente Stephano: A quo fit gentile Miacorius.

Mica, micæ { ψῆγμα,ψίχιον } Puluisculus ille qui in arena, quasi argentum fulget. A quo & panis, & omnium rerum frustula, quæ tractantibus nobis aliquam rem,inde emicant, micæ appellantur. Colum.lib.6.cap.30, Thuris mica. Plin lib.12.cap 14, Micas concussu elisas mannam vocamus. Catullus, de Quintia & Lesbia, epigr.81, Nulla in tam magno est corpore mica salis. Hoc est,nihil in tam magno corpore est ridiculum. Sic exponit Quintil.lib.6.cap.4.

Auri micæ.Lucret.lib.1.
Mica salis.Martial.lib.7.epigr.24.
Lucida mica salis.Ouid.1.Fast.
Saliens.Horat.3.Carm.ode 23. Salientem micam,salis granum intellige: quòd saliat,quum in ignem missum sit.Pophyr.

Mico,micas,micui { σπάω } micare,Est subinde & per interualla,vt micæ faciunt,resplendere.Virg.1.Æneidos,
-crebris micat ignibus æther.

Micare digitis. Lusus genus quoddam,quod adhuc apud Italos durat,vt repentè porrectis digitis certantium, vterque numerum diuinet. Per translationem dictum,quòd talis quædam variatio, dum digitis sortimur, apparet. Huius Cicero mentionem facit lib.2.de Diuinat.Quid enim sors est?idem propemodum,quod micare,quod talos iacere,quod tesseras.M.Varro,Micandum erit cum Græco,vtrum ego illius numerum,an ille meum sequatur.Ex Erasmo.

Qui certissimæ esset fide, cum antiqui dignum dicebant, quicum in tenebris micaretur. Cic 3.Offic. Hoc non turpe est dubitare philosophos, quod ne rustici quidem dubitent? à quibus natum est id quod iam tritum est vetustate prouerbium: quum enim fidem alicuius bonitatémque laudant, dignum esse dicunt, quicum in tenebris mices. Idem 2. de Finib. Cur iustitia laudatur? aut vnde est hoc contritum vetustate prouerbium, quicum in tenebris? Porrò, quicum mices in tenebris, ei liberum est,si velit, fallere. Proinde dignus quicum in tenebris mices dicitur, qui sit vsque adeò certa fide, vt nec si tuto possit, velit quempiam mendacio fallere. Ex Erasmo.

Micat animus.Liuius.
Ardor flammæ micat.Lucret.lib.5.
Ardor micat ex oculis Lucret.lib.3.
Cor timore micat Ouid.3.Fast.
Enses triste micant.Stat.4.Thebaid.
Auribus micat equus.Virg.3.Georg.
Gemma micat.Virg 10.Æneid.
Micant gladij.Liu.6.ab Vrbe.
Ignis micat oculis.Virg.12.Æneid.
Linguis micat ore trisulcis.Virg.3.Georg.
Nubila micuerunt celeri flamma.Ouid.1.Trist.eleg 2.
Oculi micant igne.Ouid.8.Metam.
Sinus micuere metu Ouid.epist.1.
Sidera micuerunt Ouid 7.Metam.
Sidus Iulium micat.Horat.1.Carm.ode 12.

¶Micant venæ.Cic 2.de Natur.deor.Iam verò venæ & arteriæ micare non desinunt quasi quodam igneo motu.

Micans,Participium:vt Aurum micans.Ouid.2.Metam.
Æra micantia.Virg.2.Æneid.
Cor micans.Ouid.6 Fast.
Crura.Ouid.9.Metam.
Labellum.Catul.in Epithal.Iuliæ,56.
Membra.Claud.de nup.Honorij.
Sidera.Catull.in Epithal.Iuliæ,52.

MICCA, Filia fuit Aristodemi Eliensium tyranni,quæ moribunda Megisthonem rogauit, ne se post mortem turpiter nudatam iacêre pateretur. Meminit Plutarchus lib.de Claris mulier.cap.15.

MICHALE,pen.corr. { μυκάλη } Fœmina venefica inter Centauras.Senec.Herc.OEth.4,Hoc docta Michale Thessalas monuit nurus:
Vnam inter omnes luna quam sequitur magam Astris relictis.

MICIPSA, Numidarum rex, Massinissæ regis filius, qui Iugurtham Manastabalis fratris filium, vnà cum Adherbale & Hyempsale filiis regni participem reliquit.De quo Sallustius de bello Iugurthino.

Microcosmus { μικρόκοσμος } Latinè Paruus mundus dicitur.

Micrologia { μικρολογία } A Græcis appellatur anxia cura circa minutula, & sedulitas quouis modo rem augendi. Is quoque qui rem vilem magni facit,& tenuissimum lucellum vndecunque aucupatur, Micrologus appellatur.

Micropsychos, penultima producta, Pusillanimus dicitur, & timidus { μικρόψυχος.} Plin.lib.22.cap.24, Inuenio apud authores hunc potum bibendum alsiosis: item animi humilis ac præparci, quos illi dixere micropsychos.

Microsphycti { μικρόσφυκτοι } Græcis ac medicis dicuntur, quibus pusilli sunt venarum pulsus, longitudine altitudine ac latitudine minima, vti ab Galeno proditum est,surrecta arteria. Vide & Cæl. libro 3 cap.15.

Mictyris, Paupercula pulmētaria. Lucilius lib 20,Pulmentaria vtentibus, aut aliquod genus herbæ, & ius mænarum bene habet se mictyris, hoc est meri.Nonius. Iunius medicus Mictilis emendat.

Micturio,micturis,Vide MEIO.

MIDAS { μίδας } Gordiæ bubulci filius, & rex Phrygum, qui cunctorum penè regum opes pecuniæ abundantia antecessit.De quo Herodotus & Iustinus lib.11. multa scripserunt.

Auriculas asini Midas habet,Prouerbiū quod refertur à Diogeniano,natum à fabula notissima Midæ regis Phrygiæ: cui Phœbus,quòd stolidè Pana canētem sibi prætulisset, asininas affixit auriculas. Quas quum diu mitra occuluisset, tandem à tonsore animaduersum est, ac prolatū in vulgus, vt refert Ouid.11.Metam. Porrò adagiū rectè dicetur in stolidos,& crassis auribus, pinguísque iudicio homines. Alij narrāt,quū aliquando præteriret asinos huius dei,atque eos affecisset iniuria, iratum Bacchū Midæ auriculas asininas addidisse. Sunt qui dicant huic aures natura prælongas fuisse, & asininarum instar promittentes, atque hinc fabulæ iocum ortum esse. Quanquam pluribus placet, hac allegoria significatum, Midam vt pote tyrannum, Corycios ac subauscultatores dimittere solitum, per quos quæcunque per omnem regionem vel fierent, vel dicerentur, cognosceret, nimirum illis vtens aurium vice. Proinde quum vulgus admiraretur,ab illo resciri etiam ea, quæ clàm ac procul fierent, occasionem fabulæ dederunt,vt Midas diceretur auriculas asini habere.Vel quòd nullum aliud animal acrius audiat quàm asinus, excepto mure: vel quòd aures habeat omnium longissimas.Pers.Satyra 1,
Auriculas asini,quis non habet? Ferunt nonnulli primùm à poeta scriptum fuisse:
Auriculas asini Mida rex habet. Deinde metu Cæsaris scripturam mutasse,quis non habet. Erasmus.

Mida etiam dicitur.Claudian.3.Panegyr.
Ditabat rutilo quicquid Mida tangeret auro.

Midas { μίδας } Vermiculus in fabis nascens,vt ait Theophrastus lib.4. de plantarum causis.

MIDIA,siue Midea,pen.prod. { μίδεια Stephano. } Oppidum fuit in agro Argiuo,ita dictum à Midia Aloei filia,quum antea Persepolis appellaretur. Meminit oppidi huius Homerus lib.2.Iliados.

MIEZA, Oppidum Macedoniæ, quod olim Strymonium vocabant,à Mieza Beretis Macedonis filia cognominatum.Plin.lib.31,cap.2,Nam Miezæ in Macedonia,etiam pendentes in ipsis cameris: at in Corintho quum decidere,&c.

Migdilybs,Hoc est mixtus Libys.Plaut Pœnulo,
Qui huc aduenisti nos captatum migdilybs. Significat hominem mixti generis & bilinguem, Id est δίγλωττον & μιγάδα, quales erant Carthaginienses. Virgilius,
Quippe domum timet ambiguam,Tyriósque bilingues. Nā Carthaginienses & lingua Tyriorū & Afrorum vtebantur. Duplici autem lingua

lingua qui vtuntur, infideles & veteratores improbique habentur. Itaque Hanonem vt bilinguem dicit esse bisulca lingua, quasi proserpentem bestiam. Omnes codices habent magdalia: verum sic restituit Turnebus, idque optima ratione.

Migro, migras { ἐκπατρίζω, μετοικίζω } migrâre, Est domicilium mutare, & aliò se ad habitandum conferre, relicta priore habitatione: vt ait Valla lib 5.

Migrare domo. Cic. 4. Verr.
Migrare ex vrbe. Terent. Hecyra, 4. 1.
Migrare hinc. Plaut. Epid. 8.
Migrare nidum. Gell lib. 2 cap. 29. Id est transportare, aliò migrare.
Migrare de, vel ex vita, Mori. Cic. in Somn. Scipionis, Antequam ex hac vita migro, conspicio in meo regno, & his tectis Pub. Cor. Scipionem. Idem 1. de Finibus, Non dubitat, (si ita melius sit) migrare de vita.
Migrare in cælum. Plaut. Amph. 18.
Migrare in locum. Lucret. lib. 2.
Migrare è phano foras. Plaut. Curcul. 5.
Migratum est Romam. Liu. 1. ab Vrbe.
¶Migrare communi iure. Cic. 1. de Diuin. Dicitur quidem istuc, inquit, à Cotta, & verò sæpius, credo ne communi iure migrare videatur.
Migrat officium. Plaut. Trinum. 10.
Migrant dicta. Plaut. Pseud. 7.
Voluptas migrauit ab aure. Horat. 2. epist. 1.
Omnia migrant. Lucret lib. 5.
Anima migrat in varias figuras Ouid. 15. Metam.
¶Migrare in mucronem. Plin. lib. 11. cap. 37.
Fluuius migrat aduerso meatu. Claud. 7 Paneg.
¶Migrassit, pro Migrauerit. Cic. 3. de Legib. Quod quis earum rerum migrassit, noxiæ pœna par esto. Hoc est, si quis quid eorum violarit; transilierit, contráque fecerit. Simile est illud lib. 1. de Diuinat. Credo, ne communia iura migrare videatur. Alij legunt, communi iure. Rursus lib. 3. de Finib. Quoniamque ea natura esset hominis, vt cum genere humano quasi ciuile ius intercederet: qui id cõseruaret, eum iustum: qui migraret, iniustum fore.
Migratu difficile, apud Liu. lib. 10, pro Ad exportandum difficile.

Migratio, Verbale { μετοίκησις. } Cic. 1. Tusc. Mortem non interitum esse omnia tollentem atque delentem, sed quandam quasi migrationem, commutationémque vitæ. Liu. 5. ab Vrbe, Nunc hæc migratio nobis misera. Cic. ad Tironem, lib. 16, Cui verbo (fideliter scilicet) domicilium est proprium in officio, migrationes in alienum multæ.

Mihi { ἐμοὶ, ἐμαυτῷ } Datiuus est primæ personæ ab Ego pronomine.
Mihi, Ad meam vtilitatem, aut damnum. Terẽt. Heaut. 3. 1, hic mihi quãto nunc plus sapit, quàm egomet mihi? Idem Adelph. Si quid peccat Demea, mihi peccat.
Mihi, quantum ad iudicium meum pertinet, interprete Donato. Terent. Adelphis, 5. 6,
Nam is mihi est profectò seruus spectatus satis,
Cui dominus curæ est.
Mihi, A me. Terent. Eunuch. 3. 5, Iámne erumpere hoc licet mihi gaudium? Donatus.
Mihi, Circa me. Terent. And. 1. 1, Quid si amasset? quid mihi hic faciet patri? Donatus.
¶Mihi & tibi, aliquando ita ponuntur in oratione, vt neque ad me, neque ad te, neque aliquem referantur, sed tantum festiuitatis gratia. Cicero in Pisonem, Is mihi etiam gloriabitur se omnes magistratus sine repulsa assecutum. Idem, Ecce tibi Pompeius. Et 1. Philip. Quas tu mihi intercessiones inquis, quas religiones nominas? Idem 4. Verr. Tu mihi ita defendas. Sic aliis locis multis. Terẽt. Phorm. 5. 9, Qui mihi, vbi ad vxores ventum est, tum fiunt senes.
Mihi crede, affirmantis particula, idem quod Certè significans. Cic. in Pisonem, Inania sunt ista mihi crede, delectamenta penè puerorum. Ibidem, Fertur ille vir (mihi crede) gloria: flagrat, ardet cupiditate iusti & magni triumphi.

Mihimetipsi { ἐμαυτῷ. } Cic. pro Quintio, Breuitas postulatur quæ mihimetipsi amicissima est.

Mihipte, pro Mihiipsi posuit Cato, Festo teste.

Milax { μίλαξ } A Galeno appellatur frutex hederæ similis, quem smilacem vocat Dioscorides. Vterque duas eius facit species, asperam & læuem. Vide infrà in dictione SMILAX.

MILCIADES, pen. corr. { μιλτιάδης } dux clarus Atheniensium: qui vndecim millibus suorum profligauit sexcenta millia Persarum in campis Marathoniis. Postea tamen damnatus peculatus, in carcerem coniectus obiit.

Miles, militis, pen. corr. com. gen. { στρατιώτης } Qui militiam exercet. A militia, id est duritia, quam pro Rep. sustinet, dictus. Aut à multitudine. Aut à malo quod arcet. Author Vlpian. D. de militari testam. l. Militibus. Festus, Militem Ælius à mollitia per antiphrasin dictum putat: eo quòd nihil molle, sed potius asperum quid gerat. Cic. pro Lege Manil. Qui extrema pueritia miles fuit summi imperatoris. Idẽ pro Corn. Balbo, C. Marius P. Africani discipulus ac miles. Et pro Cluent. Miles qui locum non tenuit, qui hostium impetum, vímque pertimuit.
In militem, in capita, in naues, & similia, Vide IN præpositionem.
Incursio militum in agros hostium, Vide INCVRRO.
Incursus militum, Vide INCVRRO.
Instructio militum, Vide INSTRVO.
Leuis armaturæ milites, In LEVIS.
¶Acrior Horat. 3. Carm. ode 5.
Ærarij. In AES, æris.
Argentati, In ARGENTVM.
Armatus Virg. 2. Æneid.
Aurati. In AVRVM.
Causarij, In CAVSA.
Dirus. Senec. Herc. OEth. 17.
Ferox. Horat. 1. Carm. ode 6.
Impius. Virg. 1. eclog.
Haud incruentus, Vide INCRVENTVS.
Infandus. Lucan lib. 7.
Infestus Seneca Herc. fur. 8.
Innumerus. Ouid. epist. 15.
Inordinati & incompositi, Vide INORDINATVS.
Inualidi, Vide INVALEO.
Iustus, In IVSTVS.
Legionarij, In LEGIO.
Maniplaris Ouid. 3. Fastorum,
Pertica suspensos portabat longa maniplos,
Vnde maniplaris nomina miles habet.
Mercenarij. Liu. 4. bel. Pun.
Pharetratus Sil. lib. 7.
Præstantior. Ouid. 11. Metam.
Rabido milite perfractæ portæ. Sil. lib. 13.
Statarius, Vide Statarius in STO.
Vagus. Sil. lib. 4.
¶Auocare milites à signis, à bello, In AVOCO.
Cogere, In COGO. Colligere, In COLLIGO.
Decurrunt milites. Senec. Miles in media pace decurrit sine vllo hoste, vallum iacit, & superuacuo labore lassatur vt sufficere necessario possit. Vide DECVRRO.
Deducere ex aliquo loco, In DEDVCO.
Ære dirutus, In AES, æris.
Excitatur classico miles truci. Horat. Epod. 2.
Fieri militem. Cic. 7. Philipp. Qui vicinos suos non cohortatus est solùm vt milites fierent, sed etiam facultatibus suis subleuabit.
Incitare milites in aliquem, Vide INCITO.
Legere milites, In LEGO, legis.
Obsedit milite campos. Virg. 3. Æneid.
Ordinare, In ORDINO.
¶Milites, pro Apparitoribus iudicũ & magistratuum. Vlpianus in l in eadem. D. Ex quibus causis maiores. In eadem causa sunt, & qui à militibus statoribúsque, vel à municipalibus ministeriis adseruantur: si probentur rei suæ superesse non potuisse. Hinc Manus militaris. Idem in l. Qui restituere. D. de Rei vendicatione, Qui restituere iussus, iudici non paret, contendens non posse restituere: si quidem habet rem, manu militari officio iudicis ab eo possessio transfertur.
¶Miles in fœminino genere. Ouid. epist. 11, Et rudis ad partus, & noua miles eram.

Militia, militiæ { στρατεία } quandoque bellum, & quandoque rem militarem significat. Cic. 3. Offic. Sed insimulat eum tragœdiæ, simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse. De Vlysse.
Acer militiæ. Tacit. lib. 18.
Decora militiæ. Liu. 2 ab Vrbe.
Facta splendida militiæ. Ouid. epist. 13.
Gnarus militiæ. Tacit. lib. 12.
Impiger militiæ. Tacit. lib. 3.
Labor militiæ. Ouid. 1. Fast.
Maturus militiæ. Liu lib. 2. Decad.
Piger militiæ, & malus. Horat. 2. epist. 1.
Rudimenta militiæ. Stat. 5. Sylu. 2.
¶Grauis militia. Horat. 1. Carm. ode 18.
Imaginaria. Suet. in Claudio Cæs. cap. 25, Equestres militias ita ordinauit, vt post cohortem, alam: post alam, tribunatũ legionis daret: stipendiáque instituit, & imaginariæ militiæ genus, quod vocatur super numerum: quo absentes, & titulo tenus fungerentur. Budæus.
Impigra militia, Vide IMPIGER.
Intenta. Tacit. lib. 12.
Longa militia fessum latus. Horat. 2. Carm. ode 7.
Pia Ouid. 7. Metam.
¶Colere militiam. Ouid. 2. Fast.
Detrectare. Ouid. 13. Metam.
Dare nomen militiæ, Est ad delectum se exhibere. Cic. 7. Philipp. Milites cum gladiis sequûtur, Consuli præsidio sunt, specie Consuli, re & veritate nobis: omnes sine vlla recusatione, summo etiam cum studio nomina dant.
Togatæ militiæ exercere munera. Ouid. ad Pisonem.
Sæuam militiam ferre. Horat. 1. epist. 19.
Proficisci in militiæ disciplinam. Cic. pro Lege Manil. Ad patris exercitum, atque in militiæ disciplinam profectus est.
Præmia militiæ puluerulenta sequi. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.
Soluebatur militia. Tacit lib. 1.
Sustinere militiam belli, Vide Militia belli, in BELLVM.
Tolerare militiam, & graue Martis opus. Virg. 8. Æneid.
Signa militiæ tueri. Ouid 1. Amor. eleg. 11.
Militia vacare. Quintil. lib. 9. cap. 2, Alio bello petierat vt militia vacaret.
¶Militiæ, genitiuus aduerbij vice positus, vt Domi. Cic. 3. de Orat. Idémque & in Senatu, & apud populum, & in causis amicorum, & domi, & militiæ consiliũ suum fidémque præstabant. Idemque 5. Tusc. Quorum virtus fuerat domi militiæque cognita.
¶Militia, Exercitium. Plaut. Persa, 6, At confidentia illa militia militatur magis, quàm pondere.
¶Militia vrbana, est eorum qui in foro versantur. Cic pro Murena, Seruius hic nobiscum hanc vrbanam militiam respondendi, scribendi, cauendi, plenam solicitudinis ac stomachi sequutus est: ius ciuile didicit, multum vigilauit, laborauit, præsto multis fuit.
Veneris militiam pati. Propert. lib. 4. eleg. 1.

Milito, militas, pen corr. { στρατεύω } militâre, Militiam exercere, Stipendia in bello merere. Cic. 1. Offic. Qui in eadem legione militabat.
Militare sub. Plin. in Præf. Militare didicisset sub Annibale.
Militaui non sine gloria. Horat. 3. Carm. ode 26.

K

Militare mercede. Curtius.

Catulus militat in syluis. Horat. 1. epist. 2.

Militatur {στρατεύεται} legitur apud Plautum in Persâ, 6, Illa militia militatur magis.

Bellum militatur. Horat. Epod 1.

Militaris, & hoc militare, pen. prod. Adiect. {στρατιωτικός, στρατηγικός} Quod ad milites aut militiam pertinet: vt

Militaris homo. Plaut. Epid. 2.

Ætas. Tacit. lib. 2. Id est robusta, ac apta ad militiam.

Daunia. Horat. 1. Carm. ode 22.

Militaris herba, Vide LACTORIS.

Militaris industria Plin. lib. 18. cap. 6.

Manus. Senec. Agamemn. 6.

Nauare operam. Liu. lib. 4. Decad 5.

Rem militarem discere. Cic. 1. de Orat.

Sepimentum. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 14.

Signa. Cic. in Catil. Quum arma, quum secures, quum fastes, quum tubas, quum signa militaria, quum aquilam illam.

Timor Plaut. Pseud. 14.

Via. Varro de Re rust lib. 1. cap. 5.

Militaris equitet. Horat 1. Carm. ode 8.

Cur neque militaris Inter æquales equitet. Id est militarem in morem, vel vt hominem militarem decet, vel quum sit militaris, vel qui militaris esset, si equitaret. Est autem vsitatû Horatio, cum verbo nomen aliquod epithetum coniungere, quod verbi significationem augeat, aut certè adiuuet, vt ode 28. lib. 1. & Satyr. 6. lib. 2. & aliis locis infinitis. Lambinus.

Militarius, Adiectiuum {στρατιωτικός.} Plaut. Pseud. 17, Quin hinc metimur gradibus militariis? Pro militaribus, antiquè.

Militariter, pen. corr. Aduerbium {στρατιωτικῶς} More militum, vel More militari. Liu. 4 ab Vrbe, Cæterùm militariter grauis, non suis vana laudibus, non crimine alieno læta.

Lautus militariter. Tacit. lib. 18, Militariter lautus, læta omnia, & affluentia excepit. Significat Vespasianum non fuisse exquisitè, seu vrbana elegantia excultum.

MILETIA, Vna fuit ex filiabus Scedasi, qui fortuna pauper Leuctra habitabat, (vicus is est prope Thespias in Bœotia) quæ vnà cum sorore à iuuenibus Spartanis constupratæ, ambæ mox interemptæ, in puteum quendam sunt deiectæ. Meminit huius historiæ Plutarchus & Pausanias, qui tamen hanc Molpiam nominat. Vide plura in Scedasus.

MILETOPOLIS {Μιλητόπολις} Vrbs in minore Asia, inter Cyzicum & Bithyniam, ad Rhindacum amnem, cuius meminit Strab. lib. 12.

MILETVS {Μίλητος} Filius fuit Apollinis, & Argeæ Cleochi filiæ, vel (vt Ouidius habet) Deiones, qui quum Minoa Cretensium regem iam senem regno priuare vellet, à Ioue territus, in Samum, deinde in Cariam Asiæ regionem fugit, ibique oppidum condidit, quod de suo nomine Miletum appellauit, ciúsque incolas Milesios. Ouid. lib. 9. Metam. Alij tamē aliam afferunt nominis rationem, vt est videre in dictione sequenti. Inde Miletis, miletidis, Patronymicum, id est Byblis, Mileti filia.

MILETVS, penult. prod. {Μίλητος} Vrbs fuit in finibus Ioniæ & Cariæ (authore Herodoto) à Neleo ædificata. Hanc generosa vellera nobilitarunt. Vnde prouerbium mansit, Milesia stragula. Martial. lib. 8, Nec Miletus erat vellere digna tuo. Hæc autem Anactoria nominata, super octoginta vrbium per cuncta maria genitrix, vbi oraculum fuit antiquitus Brancidarum appellatum, postea Apollinis Didymei. Vide Pomponium Melam lib. 1. Nunc vulgò *Melasa* vocatur, vt testatur Oliuarius in Melam. ¶ Alia fuit eiusdem nominis vrbs in Creta, teste Homero lib. 2. Iliados. De Mileto & Milesiis etiam Cic. meminit, 3. Verr.

Milesij {Μιλήσιοι} populi dicti sunt, qui quum prius potentes essent, & opulenti, deliciis dediti, & opes & potentiam amiserunt. Cic. pro Cluentio, Memoria teneo Milesiam quandam mulierem, &c.

Milesia vellera, Lanæ pretiosissimæ dicuntur Virg. 3. Georg.

Miliaria. Auis ita dicta, quòd milio vescatur & pinguescat. Huius meminit Varr. lib 3. de Re rust. cap. 5. ¶ Miliaria etiam herba est, quæ milium necat. Plin. lib. 22. cap. 25.

Militaris, Militia, Milito, militas, Vide MILES.

Milium. milij {κέγχρος} Genus frugis. Plin. lib. 18 cap. 7, Milium intra hos decem annos ex India in Italiam inuectum est, nigrum colore, amplum grano, arundineum culmo. adolescit ad pedes altitudine septem prægrandibus culmis, Lobas vocant, omnium frugum fertilissimum. Virgil. 1. Georgicorum,

-tunc te quoque medica putres

Accipiunt sulci: & milio venit annua cura.

Fiscella milij Ouid. 4. Fastor.

Liba de milio. Oui. l. 4. Fast.

Milium (inquit Festus) quidam putant cepisse nomen à maxima numerorum summa, quæ est mile.

Miliarius, Adiect. {κεγχριαῖος} Quod ad milium pertinet, vel quod est milij. Miliaria auis, quæ milio vescitur & pinguescit. Varro de Re rust. lib. 3. cap 5.

Miliaria herba dicitur, quæ milium necat. Plin lib. 22. cap. 25.

Miliarium, Substantiuum. Vlpianus in l. Quum aurum. § Si cui. D. de aur. & arg. legat. Certè si cacabos argenteos habebat, vel miliarium argenteum, vel sartaginem, vel aliud vas ad coquendum: dubitari poterit, an argento escario contineatur. & hæc magis coquinarij instrumenti sunt.

Miliarium, Vas est longum & angustum ad similitudinem milij. Palladius, Vas, inquit, æneum miliario simile, id est altum & angustum. Eo ad balnea vtebantur. Subdebatur etiam trapeto miliarium, tanquam fulcimentum, & in eo columella ferrea recta stabat, qua mola tenebatur: quod miliarium ita temperari accommodaríque oportebat, vt quòd ad latitudinem attinet, inter orbem & miliarium non amplius digitum interesset: quòd si plus interesset, miliarium cōstringebatur, & in arctum adducebatur eius laxitas. Cato de Re rust. Inter orbem & miliarium, vnum digitum interesse oportet.

Mille {χίλιοι, χίλια} Substantiuum, neut. g. declinatur hoc mille. Pluraliter hæc millia, horum millium. Genitiuo iungitur. Cic 6. Philipp. Quis vnquam in illo Iano inuentus est, qui L. Antonio mille nummûm ferret expensum?

Mille passum, antiquo more, pro Mille passuum. Lucilius,

Hunc milli passum qui vicerit atque duobus. Plautus,

Nunc etiam mille passum commoratus cantharum. Hoc est, tantum temporis mane, quantum satis est peragrando mille passuum spatio. Turneb.

Octo millia nummorum. Horat. 2. epist. 2.

Centum millia frumēti. Horat. 1. Serm. saty. 1. subauditur modiûm.

Curarum millia. Propert. lib. 1. eleg. 5.

Multis cum millibus ibat. Virg. 5. Æneid.

Millia remediorum ex eo animali demōstrātur. Plin. lib. 28. cap. 10.

Milli in ablatiuo lectum est apud antiquos, teste Gellio lib. 1. cap. 16. Lucil. lib. 9, Tum milli nummûm potest vno quærere centum. Hoc est quod Græci vocant χιλιάδας.

¶ Mille etiam adiectiuum est, & tunc tantùm declinatur pluraliter, mille, horum mille, &c. Virgil. 2. ecloga,

Mille meæ Siculis errāt in montibus agnæ. Colum. lib. 3. cap. 3, Percipere debet in annos singulos mille septingentos quadraginta sestertios.

Tercentum mille cadi. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Mille vsus. Plin. lib. 12. cap. 1.

Mille, pro numero infinito. Virg. 4. Æneidos,

Mille trahens varios aduerso sole colores. De Iride.

Millesimus. pen. corr. {χιλιοστός} Adiectiuum. Cic. de Fato, Quanquam id millesimo antè anno Apollinis oraculo edictum esset.

Milliarius, Adiect. {χιλιαῖος} Mille librarum: vnde Apri milliarij, dicebantur mille librarum, qui apponebātur in cœnis Romanorum. Varr. de Re rust. lib. 3. cap. 2. Et milliariæ oleæ, ab olei pondere, apud Plin. lib. 17. cap 12.

Milliarius aper. Senec. lib 19. epist. 2.

Milliariæ decuriæ. Varr. de Ling. Latin. lib. 8.

Milliarius grex, Hoc est mille capitum. Varr. de Re rust. lib. 2. cap. 108, In gregibus ouium, sed magnis, quos milliarios faciunt quidam, facilius de summa hominū detrahere possunt, quàm de minoribus, vt sunt Attici.

Porticus milliariæ. Suet. in Nerone, cap. 31. Hoc est (vt opinor) mille passuum.

Milliarium, milliarij: & hoc Milliare, milliaris, pen. prod. {μίλιον} Mille passuum spatium. Cic. Attic. lib. 6, Accepi tuas literas ad quintum milliare Laodiceæ, quas legi libētissimé. Paulus in l. Plane. D. de excusationibus tutorum, Plane vltra centesimum milliarium ab Vrbe, filiorum Collegarum suorum tutelam suscipere non coguntur.

¶ Milliarium, Columna quædam, quæ in capite Romani fori prope ædem Saturni fuerat, in quam omnes Italiæ viæ terminabantur: quod etiam milliarium aureum dictum est. Plin. lib. 3. cap. 5, Roma diuiditur in regiones 14. compita earum 265. pass. eiusdem spatij mensura currente à milliario in capite Romani fori statuto ad singulas portas, quæ sunt hodie numero 37. Tacit. lib. 17, Otho innixus liberto per Tyberianam domum in Velabrum, inde ad milliarium aureū sub ædem Saturni pergit. Tranquill. quoque in Othone cap. 6, Præmonitis consciis, vt se in foro sub æde Saturni ad Milliarium aureum opperirētur. Plutarch. in vita Galbę, In forum ibat ad eam partem, in qua steterat aurea columella, ad quam omnes Italiæ viæ terminātur.

Milliarij, Dicti sunt quidam hæretici Augustino, quos Græci χιλιαστὰς vocant, propter illud ex sacra pagina. Vna dies, vt mille anni, & mille anni vt vna dies. Meminit Rhodigin lib. 1. cap. 14.

Millies, Aduerb. {χιλιάκις.} Terent. And. 5. 4, Ex ipsa millies audiui. Cic. pro C. Rabirio perdu. reo, Sed moreretur prius acerbissima morte millies Gracchus, quàm in eius concione carnifex consisteret.

Quinquies millies. Plin. lib. 2. cap. 23.

Millies reuocatum est. Cic. pro Sextio. Et 1. Offic. Millies oppetere mortem, quàm illa pati maluisset.

Millefolia, millefoliæ {[illegible]} Herbæ genus. Plin. lib. 25. cap. 5, Aliqui & hanc panacen heracleon, alij sideritim, & apud nos millefoliam vocant, cubitali scapo, ramosam, minutioribus quàm fœniculi foliis vestitam ab imo.

Millefolium {μυριόφυλλον} Herba, caulis teneri, similis fœniculo, plurimis foliis, vnde & nomen accepit. Plin. lib. 24. cap. 16.

Millepeda. millepedæ, pen. corr. {ἴουλος} ab aliis centipeda aut multipeda dicta, animal est è vermibus terræ pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactúque contrahens se, oniscon Græci vocant, alij tilon. Hæc Plin. lib. 29. cap. 6. Galli vocant *Cloporte*.

Milliarium, Millies. Vide MILLE.

Millum. vel Millus, milli, Collare canum. Varr. de Re rust. lib. 2. cap. 9, Et ne vulnerentur à bestiis, imponuntur his collaria, quæ vocantur millum, id est cingulum circum collum ex corio firmo cum clauulis (alij legunt clauis) capitatis, cui intra capita insuitur pellis mollis, ne noceat collo duritia ferri. Aliqua exemplaria habēt Mælium. Festus, Millus, collare canum venaticorum, factum ex corio multis clauis ferreis eminentibus aduersus impetum luporum. Scipio Æmilianus ad populum, Nobis, inquit, Reique publicæ præsidio eritis, quasi millus cani.

MILO {Μίλων} propriū nomen viri Romani, à quo Milonianus, Adiect. vt Oratio Miloniana. Vide Dionem in Romanorum historia. ¶ Fuit alius hoc nomine athleta Crotoniensis, qui taurū in Olympico certamine ictu nudæ dextræ cecidisse dicitur, & sine fatigatione per stadij spatium supra humeros portasse, totúmque eo die comedisse. Plin. lib. 7. cap. 20, Crotoniata Milonem athletam, quū constitisset, nemo vestigio educebat. mâlum tenēti nemo digitum corrigebat. Is, inquit Valerius, tandem suis viribus nimium fidens, quum in sylua vidisset ingentem arborē caudice discissam, immissis manibus penitus discindere

dere cupiens, reclusisque fissuris deficiente conatu se feris lacerandū præbuit. T. Annius Milo è Lanuuio municipio, familia Papia adoptatus à T. Annio auo materno, cliens Ciceronis in causa cædis Clodianæ. Author Pædianus. Hic quum ob eam causam exularet Massiliæ, vidissétque Ciceronis orationem pro se scriptam, longè meliorem ea quæ habita fuerat, dixisse fertur, Si sic orasset Cicero, nō ego Massiliæ lumbricos legerem. Author Dion in Romanorum historia.

Est & Milo, siue Milus, nomen montis Indiæ, in quo homines aduersis plantis nascūtur, octonos digitos in singulis pedibus habentes. Plin lib.7.cap.2.

MILONIA {μιλωνία} Oppidum Samnitium, apud Dionysium libro 16. Antiqu.

MILTIADES, Vide MILCIADES.

MILVIVS, Nomen proprium parasiti apud Horatium 2.Serm.7.8, Miluius & scurræ, &c.

Miluus, milui: vel Miluius mil'uij {ἰκτῖνος} Auis rapacissima. A molli volatu, vt quibusdam placet: vel fictitio nomine à voce quam edit. Terent. Phorm 2.2. Non rete accipitri tenditur, neque miluio. Plin. lib.10.cap 10, Milui ex eodem accipitrum genere, magnitudine differunt. Notandum in his, rapacissimam & famelicam semper alitem, nihil esculenti rapere vnquam ex funerum ferculis, nec Olympiæ ex ara.

Rapidissima volucris miluius. Ouid.2. Metamorph.

¶Miluius, de homine rapaci dicitur, per translationem. Plautus Rud.2.4, Vidi petere miluium, etiam quum nihil auferret tamen.

¶Miluus, piscis. Plin.lib.9 cap.27, Item miluus subit in summa maria, piscis ex argumento appellatus lucerna, linguáque ignea per os exerta, tranquillis noctibus relucet. Attollit è mari sesquipedalia ferè cornua, quæ ab his nomen traxit.

Miluinus, pen.prod. Adiectiuum {ἰκτινώδης} Quod ad miluum pertinet. Plin.lib 37.cap.10, Miluinis nigricans veluti plumis.

Miluina mensa. Plaut. Menæch.5,

Madida quæ mihi apposita mensam miluinam suggerant.

¶Miluinus pullus, per translationem. Cic. ad Qu. fratrem, lib.1.2, Quid verò ad Caium Fabium nescio quem (nam eam quoque epistolam T. Catienus circungestat) renuntiare tibi Licinium plagiarium cum suo pullo miluino tributa exigere?

¶Miluinus pes, Herbæ nomen, Colum.lib.2.cap.7.

MILYAS, Herodoto, locus in Asia, cuius populi iam tunc appellabantur Solymi. His postquam imperauit Sarpedon, Termilæ sunt appellati, tantisper dum Lycus Pandionis filius à fratre Ægeo Athenis pulsus, ad Sarpedonem in Termilas abiisset, factúmque esset, vt temporis progressu à Lyci nomen Lycij vocarentur.

MIMALION {μιμαλίων} adolescens fuit qui Atalantam puellam Arcadiæ venatricem amauit. Sunt qui eundem & Meleagrum dictū fuisse putent. Propert.lib.1.eleg.1,

Mimalion nullos fugiendo Tulle labores,

Sæuitiam duræ contudit Iasidos. Ouid.3.de Arte, Mimalion humeris Atalantæ crura ferebat, &c. Quædam exemplaria legunt Melanion, inter quæ & Aldinum.

MIMALLIS, Plinio libro 4.cap.12, à Callimacho insula dicitur: quæ ab aliis Melos, à nonnullis Zephyria.

MIMALLONES, pen.corr. siue Mimallonides {μιμαλλόνες} Bacchæ mulieres: à Mimas Ioniæ monte: vel μιμέομαι, quod Imitor significat, quòd Liberum patrem imitarentur, & ad eius imitationem cornua ferrent. Ouid.lib.1.de Arte,

Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis, &c.

Mimallóneus, pen corr. Adiectiuum {μιμαλλόνειος} Persius satyr.1, Torua Mimalloneis implerunt cornua bombis. Hæ quoque Bassarides, & Thyades, & Ogygides vocatæ sunt.

Mimarcis. Erat intestinum sanguine concinnatum, quod veteribus pro cupediis habebatur. Author Pollux.

MIMAS {μίμας} mons est in Minori Asia, vt ostendit Homerus in hymnis: in quo quum Bacchus mirum in modum à mulieribus celebraretur, dictæ sunt bacchantes Mimallonides. Ouidius 2. Metamorphoseos,

-& Cynthus, & Othrys,

Et tandem niuibus Rhodope caritura, Mimásque.

MIMNERMVS {μίμνερμος} Ligyrtiadæ filius, elegiarum scriptor. Natus fuit Olympiade 37. Ideóque septē sapientibus antiquior est. Quidam tamen eodem tempore vixisse illum dicunt. Vocatus fuit & Ligyastades, propter concinnitatē & dulcedinem. Scripsit libros multos. Suidas. Propert.lib.1.elegia 9,

Plus in amore valet Mimnermi versus Homero.

Carmina mansuetus lenia quærit amor.

Mimesis, huius mimesis, pen.prod. fœm gen. {μίμησις} Latinè imitatio morum alienorum dicitur. Est autem figura. Terent. Phorm.1.2,

-qui mihi Sic oret, Nunc omitte quæso hunc, &c. Vbi Donatus, Mimesis dicitur vbi non verba modò, verumetiam gestum vocémque fingimus alienam.

MIMNEDVS, pen.prod. {μιμνηδός} Oppidum Lydiæ apud Hecatæum in descriptione Asiæ. Stephanus.

Mimus, mimi {ὑποκριτὴς, μῖμος} Effictor Latinè dicitur, qui vel intra, vel extra scenā gesticulationes exercet, imitatúrque dicta, factáque, moresve hominum, & naturas cum lasciuia: à μιμέομαι, vt Diomedes ait, quod significat Imitor. Cic.7.Verr. Mulieres autem nuptæ nobiles, præter vnam mimi Isidori filiam, &c.

Mimus ethologus, qui mores & affectus personarum exprimit. Vide ETHOLOGVS.

Mimi etiam, dicuntur poemata sine reuerentia lasciuiam imitantia. Nam quum & alia poemata idem faciant, solus tamen Laberius poeta quasi quodam priuilegio possedit. Hanc fabularum seu comœdiarum speciem Latini vocant Planipedem. Ouid.2.Trist. Scribere si fas est imitantes turpia mimos. Cic.11.Philipp. Quorum alter commentatus est mimos, alter egit tragœdiam. Idem pro Cælio, Mimi ergo est iam exitus, non fabulæ.

Agere mimum. Iuuenal. satyr.13. Id est fabulam.

Iocantes obscœna mimi. Ouid.2.Trist.

Mimo subseruire, Est quod vulgò dicimus, *Facere contrariam vocem in symphonia*, hoc est Figmentum adiuuare, vel Adiuuare fabulantem. Budæus.

Mimus, Aliter. Sueton. in Othone, cap.3, de Othone & Poppea & Nerone, Quare diducto matrimonio sepositus est per causam legationis in Lusitaniam. Et satis visum, ne pœna acrior mimū omnem diuulgaret, qui tamen sic quoque enotuit. Id est ridiculum factum, & quasi fabulam risu dignam. Translatio est ab eo quòd mimis, id est fabulis significabatur quod interdum ignorabatur à multis, vt fit hodie. Budæus.

Mima, mimæ {ὑποκρίτις} Cic.2. Philipp. Inter quos aperta lectica mima portabatur.

Mimula, mimulæ, pen corr. Diminutiuum {ὑποκριτίδιον} Gesticulatricē significat. Cicero 2.Philipp. Venisti Brundusium in sinum quidem & complexum tuæ mimulæ. Idem pro Plancio, Raptam esse mimulam.

Mimographus, mimographi, pen.corr. {μιμογράφος} Lasciui poematis scriptor: vt fuit Philistio, vt Publius, vt Laberius.

Mimologus, logi, pen.corr. Firmic. Si Leporē cælestem Venus respexerit, pantomimos facit, aut mimologos.

Mimicus, pen.corr. Adiectiuum {μιμικὸς} Quod ad mimum pertinet. Cic. in Pisonem, Quum ego Cælimontana porta introisse dixissem, responsione me mimica Exquiliana introisse homo promptissimus lacessiuit. Idem 2.de Oratore, Vitandum est oratori vtrunque, ne aut scurrilis iocus sit, aut mimicus. Et 2.Philip. Inter quos aperta lectica mima portabatur, quā ex oppidis municipales homines honesti obuiam necessario prodeūtes, non verò illo & mimico nomine, sed Volumniam salutabant.

Mimica & inepta. Plin. iunior lib.7.ad Montanum, epist.5. à fine.

Min, in monosyllabis vsus est Ausonius. hoc versu,

Et quod germano mixtum male lætiferum Min? Turnebus interpretatur de minio lethali pharmaco & homines necante, quod in argentariis metallis reperitur.

Mina, minæ {μνᾶ} apud Græcos idem est quod libra, & pondo apud Romanos: hæc centum drachmas continebat, hoc est centum denarios Romanos, seu quadringentos sestertios. Mina igitur decem aureos coronatos valuit: & drachma tres solidos turoneos & semissem, quanti scilicet denarius Romanus æstimatur à doctis qui de hac re scripserunt, hoc est quaterni nummi. Hæc ex Budæo. Plin. libro 21. cap.34, Mna quam nostri minam vocant, pendet drachmas Atticas centum. Plautus Asinar.8, Argenti viginti minas, si adesset, accepisset. Idem Trin.8, Minus quindecim dies sunt, quòd pro his ædibus minas quadraginta Accepisti à Callicle.

¶Mina, Mensuræ genus, qua agri metiuntur. Varro de Re rust.lib. 1.cap.10, Actus quadratus, qui & latus est pedes CXX, & longus totidem: is modius ac mina Latinè appellatur. Ex vetusto exemplari legitur, Is modus acnua, &c.

¶Mina ouis, à M. Varrone lib 2.cap.2.de Re rust. vocatur quæ ventre non est lanato, sed glabro. Quæ verò sit origo nominis quæritur: & à minus deduci puto, vt sit quæ minus habet lanæ. Argumento est, quod apud Festum Ælius minam esse dicit vocitatam mammā altera lacte deficientem, velut minorem factam. Quod igitur hic in mamma, illic dicitur in lana, eadem vocis vtrobique potestate. Hæc Turnebus.

Minaciæ, minaciarum {ἀπειλαί} à Plauto dicuntur, quas minas dicimus, in Rud.19.

Minacias ego istas flocci non facio tuas.

Minaciter, penultima corr. Aduerbium {ἀπειλητικῶς.} Vide Minax in MINAX.

Minæ, minarum, pluraliter tantum {ἀπειλαί, φρικὴ, ἀπειλή, μῆνις} Commi nationes, & metus incussiones per verba aut signa. Cic. ad Atticum, lib.2, Minæ Clodij contentionésque, quæ mihi proponuntur, modicē me angunt.

Verba plena minarum. Horat. de Arte.

Pelagi cælíque minæ. Virgil 6.Æneid.

Feroces. Senec. Herc.fur.11.

Hybernæ minæ, Minæ hyemis. Tibull. libro 1.eleg.3.

Inanes. Horat. Epod.6.

Infractæ. Silius.lib.7.

Nullæ in fronte. Ouidius 2. Metamorph. de tauro quodam.

Rapaces fati. Senec. Hippol.4.

Tristes. Seneca Hippol 4.

Tumidæ. Horat.4.Carm.ode 3.

¶Accudere tres minas, In ACCVDO.

Compescere. Silius lib.4.

Compesce diras irarum. Senec. Herc. OEth.11.

Effundere. Lucan.lib.5.

Inanes exhaurire. Stat.10. Thebaid.

Flectere minas alicuius. Valer. Argonaut.

Quas gerit ore minas! Stat.1. Thebaid.

Verba horrebant sæuis minis. Ouid.2.de Remed.

Minas iactare, pericula intendere. Cic. pro Quintio.

Impellere minas belli. Lucan.lib.5.

Clamore ac minis aliquem insequi. Cic. pro Cluent.

Intendere minas alicui. Tacit.lib.3.

Rigidas intonare. Ouid.1. Amor.eleg.7.

Languescunt minæ. Stat. 12. Thebaid.

Minas miscere, Id est minari. Lucretius libro quinto, Sæuibat, læuitérque minas miscebat inanes: Id est, mare frustrà minabatur fluctibus.

Negligere, In NEGLIGO.

Obsistere minis vatum. Lucret.lib.1.

Di prohibete minas. Virgil.3.Æneid.

Tollere. Virgil.3.Georg.

Vanæ tumuere. Lucan. lib. 2.

¶Minæ, dicuntur etiam eminentiæ murorum, quas pinnas dicunt, teste Seruio: & à Minor, minaris deriuatur, quod extare & eminere significat. Virgil. 4. Æneidos,

-pendent opera interrupta, minæque

Murorum ingentes. Alij hîc minas significare putant partes illas murorum, in quibus sunt propugnatores, hostibúsque minantur, quæ ad emissionem telorum fenestratæ sunt. ἐπάλξεις ferè à Græcis vocantur. Ruffinus in Iosepho, Et desuper eam minæ quidem binis, propugnacula verò ternis cubitis ambiebant.

Minor, minaris, minatus sum { ἀπειλῶ } minári. Propriè est minas incutere. Cic. 2. Verr. Minari denique diutiúsque ratio non erat.

Bellum minantur hæc armenta. Virg. 3. Æneid.

Cauda vnca minatur scorpius. Ouid. 15. Metamorph.

Cladem minantur dei. Lucan. lib. 3.

Crucem minatur illi. Cic. 1. Tusculan. Cui quum Lysimachus rex crucem minaretur.

Multa ac metuenda minari. Ouid. 15. Metamorph.

Multa mihi terræ, multa minantur aquæ. Ouid. epist. 10.

Pœnas magnas. Tibul. lib. 3. eleg. 6.

Prælia. Ouid. 2. Metamorph.

Vulnera fæua. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.

Minatur exurere. Plaut. Asinar. 12.

Qui nunc festinat, atque ab hac minatur sese abire.

Minatur abiturum se. Terent. Heaut. 3. 1.

¶Minari, interdum significat Eminere, extare, efferri. Vnde à manendo, id est eminendo deductum. Virgil. 1. Æneidos,

Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur

In cælum scopuli. Ibidem 2. de orno accisa, -instant

Eruere agricolæ certatim, illa vsque minatur. Vbi Seruius, Minatur, aut eminet: vt Minæque murorum. aut mouetur.

¶Minari, Promittere. Horat. 2. Serm. satyra 3,

Atqui vultus erat multa & præclara minantis. Et lib. 1. epist. ad Cels.

Si quæret quid agam: dic, multa & præclara minantem

Viuere, &c. Id est promittentem, præ me ferentẽ, iactantem. Lambinus.

Minans, Participium { ἀπειλῶν } Ouid. 2. Fastorum,

Edidit impauidos ore minante sonos.

Gladij triste minantes. Lucan. lib. 1.

Verba. Ouid. 5. Metamorph.

Minatio, Verbale Cic. 2. de Orat.

Minanter, Aduerbium. Ouid. 3. de Arte,

Multáque submissè, multa minanter agant.

Minito, minitas, pen. corr. { ἀπειλάζω } minitáre. Frequentatiuum, & Minitor, Deponens, Minis terrere. Plaut. Amph. 15, Quid minitabas te facturum, si istas pepulissem fores? Neuius Danae, Etiam minitas? mitte ea, quæ tua sunt magis quàm mea.

Minitari malum. Terent. Phorm 5. 6. Cic. 6. Philipp. Mortem fratri est minitatus. Idem in Catilin. Vobis atque huic vrbi ferro flammáque minitantur. Idem in Parad. Mortémve mihi minitaris, vt omnino ab hominibus: an exilium, vt ab improbis demigrandum?

Minitans, pen. corr. Participium { ἀπειλούμενος } Cic. 7. Verrina, Quem iam ingredientem nauem, & Verri nimis atrociter minitantem, à se retractum esse & asseruatum, &c.

Minitanti Philippo per literas, se omnia, quæ conarentur, prohibiturum, &c. Cic. 5. Tusculan.

Bellum minitantes. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Vulnera minitans curuata cuspide scorpius. Ouid. 1. Metamorph.

Murmur minitans. Lucret. lib. 1.

Ora. Ouid. 12. Metamorph.

Minitabundus { ἀπειλητικός } Id est minitans: tanquam furiosus, vel furens. Liuius 9. belli Macedon. Etenim tum quoque minitabundus petebat.

Minitabiliter, pen. corr. Aduerbium { ἀπειλητικῶς } pro Minaciter, antiquè. Accius Æneadis, Calleti voce canora fremitu peragrant minitabiliter. Pacuuius Antiopa, Minitabilitérque increpare dictis sæuis incipit. Nonius.

Minax, minacis, pen. prod. omnis gen. { ἀπειλητής } Qui frequenter minatur. Cic. ad Attic. lib. 9, Sermones minaces. Et Minacia somnia, libro 2. de Diuinat. Item ad Tironem, lib. 16. 10, Minaces literæ, & acerbæ.

Aer minax nubibus. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Animi. Ouid. 6. Metamorph.

Arcus. Horat. 3. Carm. ode 26.

Boues cornu. Ouid. 11 Metamorph.

Camœnæ. Horat. 4. Carm. ode 9.

Fluuios tentare. Virgil. 3. Georg.

Ira. Valer. 1. Argonaut.

Murmur cornuum. Horat. 2. Carm. ode 1.

Oculi in morte. Lucan. lib. 2.

Reges Horat 2. Carm. ode 12, -túque pedestribus

Dices historiis, &c.

-ductáque per vias

Regum colla minacium. Sic ex manuscriptis restituit Lambinus, quum vulgò legatur *minantium*.

Scopulus. Virgil. 8. Æneid.

Serpens vibrante lingua. Lucret. lib. 5.

Vincla. Ouid. 1. Metamorph.

Vnda Ponti. Horat. 1. Carm. ode 12.

Voce minaci terrere aliquem. Horat. 1. Carm. ode 10.

¶Minax, Id est eminens. Lactantius. Stat. 12. Thebaidos,

-vterque minax globus.

¶Minax, per translationem, Durus, rigidus. vt Saxum minax. Lucret. libro 1,

Conueniebat enim fruges quoque sæpe, minacis

Robore cum saxi franguntur, &c.

Minaciter, penultima corr. Aduerbium { ἀπειλητικῶς } Iurgiosè & cum minis. Liu. 2. ab Vrbe. Minaciter fremunt.

Prohibentibus minaciter Decemuiris. Liu 3 ab Vrbe.

Minaciter terrere. Cic. 1 de Orat.

Minaciter expostulare. Plin. lib. 35. cap. 11.

Torrente rapido minaciter subterfluente. Plinius libro octauo cap. 56.

¶Minacius. Cic. 5 Philipp. Num putatis P. C. dixisse eum minacius, quàm facturum fuisse?

MINÆI, populi sunt in regione Arabiæ, mari rubro adiacentes, qui primi commercium thuris fecere, nec præter hos Arabes alij thuris arborem vident. Vnde ab ipsis thus ipsum, Minæum dictum est, teste Plinio lib. 12. cap. 14. & lib 6. cap 28.

Minarrio, minarris, minarrire. Minarriunt palumbes, quum vocem emittunt. Ælius Spartianus in Antonino Geta, Familiare illi fuit has quæstiones grammaticis proponere, vt dicerent singula animalia quomodo vocem emitterent, velut agni balant, porcelli grunniũt, palumbes minarriunt, vrsi sæuiunt, leones rugiunt, leopardi rictant, elephanti barriunt, ranæ coaxant, equi hinniunt, asini rudunt, tauri mugiunt, eáque de veteribus approbare.

MINAS, vnus gigantum, cuius meminit Horatius 3. Carm. ode 4, Sed quid Tiphoeus & validus Minas, &c.

Minax, Vide Minor, minaris, in MINÆI, minarum.

MINCIUS { Μίγκιος } fluuius Italiæ, qui ex Benaco Venetiæ lacu ortus, vrbem Mantuam circuit, deinde fluit in Padum. Virgilius ecloga 7, Hic viridis tenera prætexit arundine ripas Mincius, &c.

A quo Minciades Virg dicitus, Iuuenali,

Illos Minciadæ celebrat dulcedo Maronis.

Ingens Mincius. Virgilius 3. Georg.

Tardus meatu. Claud. 4. Panegyr.

Mineo, mines, minere { ἐπινεύω } Idem quod Immineo, cuius est simplex, sed antiquum. Vsus tamen est eo Lucret. lib 6. vbi inquit, Ad cælúmque magis quantò sunt edita quæque Inclinata minẽt in eandẽ prodita partem. Sic legit Lambinus: quum alij codices partim minant, partim micant, partim manent habeant.

MINERVA { Ἀθηνᾶ, Ἀθήνη, Ἀθηναία, Παλλάς, Τριτογένεια } disciplinarum dea. Et à minando dicitur, quasi vim minetur Aut à minuendo, vt inquit Cicero libro secundo de Natura deorum. Festus, Minerua dicta quòd bene moneat. Hanc enim pagani pro sapientia ponebant. Cornificius verò quòd fingatur pingatúrque minitans armis, eandem dictam putat. Hactenus Festus. Hæc Oggij temporibus ad locum, qui Tritonis dicitur (vt scribit Augustinus) virginali fertur apparuisse ætate. De hac etiã in dictione PALLAS. Hanc filiam Iouis ac virginem putauerunt, quòd & incorruptibilem aiunt esse natura, & extremum locum vniuersi obtinere contendunt. Tritoniam verò appellatam, quoniam ter in annuo spatio, vere, æstate, hyeme commutatur. γλαυκῶπιν, id est glaucũ vocari dicunt, non quia glaucos habeat oculos, quod vocabulum ipsum denotat, sed quoniam aer visum animalibus præbeat. Et quum lanificium, & texturam, & alia multa artificiosa comperisset, celebris dea appellata est. Et quia omnia eius inuenta ex vi ingenij atque sapientiæ procedere videbantur, locus fabulæ datus est, vt cerebro Iouis genita dicatur. Quinque autẽ Mineruæ Ciceroni 3 de Nat. deor. fuerunt. Prima, quam Apollinis matrẽ suprà diximus. Secũda, orta Nilo, quam Ægyptij Saitæ colunt. Tertia, quam à Ioue generatam suprà diximus. Quarta à Ioue nata, & Coryphe Oceani filia, quam Arcades Coriam nominant, & quadrigarum inuentricem ferunt. Quinta, Pallantis quæ patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem, cui pinnarum talaria affingunt. Hactenus Cicero.

Mineruæ, ædificiorum, vt Oppianus scribit, inuentrix fuit: & proinde ex ædificiis vrbium. Ipsa etiam πολιοῦχος & πολιὰς & ἐρυσίπτολις cognomento, vt vrbium tutela colebatur, quarum & præses est. Virgilius,

-Pallas quas condidit arces

Ipsa colat. Arcium autem meminit Maro, quòd in ea vrbium parte ei solebant templa fieri, vt Furnutus & Vitruuius libro primo inquiunt.

Armifera Minerua. Ouid. 6. Fast.

Bellatrix. Ouid. 8. Metamorph.

Casta. Horat. 3. Carm. ode 3.

Cecropiæ Mineruæ artes. Martial. lib. 1. 114. ad Decianum.

Flaua. Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Operum haud ignara. Virgil. 5. Æneid. Id est docta artis lanificæ. Loquitur de serua quadam.

Impauida. Ouid ad Liuiam.

Inuentrix oleæ. Virg. 1. Georg.

Innupta. Virgil. 2. Æneid.

Latiæ Mineruæ artes. Martial. lib. 1. 114. ad Decianum.

Operosæ Mineruæ studium, pro lanificio. Horat. 3. Carm. ode 12.

Pugnax. Ouid 3. Trist. eleg. 9.

Tetricæ Mineruæ totos dies dare. Martialis libro 10. epigrammat. 19.

¶Minerua, Absolutè, Lanificium. Virgil. 8. Æneidos,

Cui tolerare colo vitam tenuíque Minerua. Seruius pretium explicat, quod à Varrone Mineruál appellatur. Turnebus cõtrà Lanificium significari putat, quod tenue est, nec valde quæstuosum: vt & alio apud Maronem loco de lanificio intelligitur,

-non illa colo calathísque Mineruæ

Fœmineas assuet manus.

¶Minerua, pro filo. Arnob. lib. aduers. gent. Pro aquis Neptunum, Liberum patrem pro vino, Cererem pro pane, Mineruam pro stamine, &c.

¶Pingui, seu crassa Minerua aliquid agere. Cic de Amic. Agamus ergo pingui Minerua, vt aiũt. Dicitur pinguiore Minerua fieri, quod inconditius, simpliciúsque, quasíque indoctius fit: non autem exquisita arte, nec exactissima cura. Horatius 2 Serm. satyra 2, Philosophum describens non exactis illis Stoicorũ rationibus atque argutiis instructum,

instructum, sed velut citra artem, Philosophiam moribus exprimentem: neque tam disertum, quàm simplicem ac syncerum, Rusticus, inquit, anormis, sapiens, crassaque Minerua. Ex Erasmo.

Sus Mineruam: subaudiendum docet, aut monet: dici solitum adagium quoties indoctus quispiam aut insulsus eum conatur docere, à quo sit ipse magis docendus. Cic. 1. Acad. Nam etsi non sus Mineruam, vt aiunt, tamen ineptè, quisquis Mineruam docet. Ex Erasmo.

Inuita Minerua. Latinis celebratissimũ prouerbium, pro eo quòd est Refragante ingenio, repugnante natura, non fauente cælo. Cic. Cornificio, lib. 12. 25. Quinquatribus frequenti Senatu causam tuam egi, nõ inuita Minerua. Horat. de Arte, Tu nihil inuita dices faciésve Minerua. Erasmus.

Minerual, seu Mineruale, pen. prod. { δίδακτρον } à Minerua deductum nomen: & erat quasi præmium quod dabatur præceptori: cuiusmodi cœna erat, & alia, quæ erant tanquam magisterij merces à scholasticis dari solita ante quinquatria, per quos dies pueri vacabant. Varr. 3. de Re rust. cap. 2. Quin simul ac promiseris minerual incipiã, inquit, id est cœnam.

MINERVA, Promontorium Campaniæ, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Volgò *Capo Minerua*, & *Cabo de Minerua*. Aliis Athenæũ dicitur, Latinè Mineruium. Liu. libro 45. In oppido Mineruio duas portas & muri aliquãtum de cælo tactum. Sic exponit Turnebus. Quidam de templo quodam Romæ quod Mineruium dicebatur, vt Dianiũ, intelligunt. Varr. lib. 4. de Ling. Lat. Ceroliensis quarticeps circa Mineruium.

MINIVS { μινύας } vir quidam fuit Thebanus, cuius filiæ in vespertiliones mutatæ fuerunt, vt fabulatur Ouidius 4. Metamorph. eo quòd Bacchi sacra spreuerent, nec illum pro deo haberent.

Mineias, & Mineis { μινυάς, καὶ μινυίς } Patronymica fœminina. Ouid. 4. Metamorphoseos,

At non Alcithoe Mineias orgia censet
Accipienda dei. Et paulo pòst,
-solæ Mineides intus
Intempestiua turbantes festa Minerua.

Mingo, Vide MEIO.

Miniacus, Miniarius, Miniatulus, Vide MINIVM.

Minicia, Via quædam dicta fuit Romæ, de qua vide Lambinum in epist. Horat. libro 1. in illo loco,
Brundusium Numici melius via ducat, &c.

MINIVS, mons Thessaliæ, qui postea Orchomenus dictus est.

Minimus, & Minime, & Minimopere, Vide Minor comparatiuũ in PARVVS.

Minio, minias, Vide MINIVM.

MINIO, Minionis, Fluuij nomen, cuius meminit Virgil. 10. Æneidos,
Qui Cærete domo, qui sunt Minionis in aruis.

Ministro, ministras { διακονεῖν, ὑπηρετεῖν, ὑπουργεῖν, χορηγεῖν, παρέχειν } ministràre, Seruire, porrigere, præparare, præbere. Plaut. Curcul. Tu tabellas consignato, hic ministrabit.
Furor arma ministrat. Virgil 1. Æneid.
Fragra ministrant cibos. Senec. Hippol. 4.
Diuitias alicui. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.
Iussa medicorum. Ouid epist. 19.
Poculum. Cic. 1. Tusculan Non ambrosia deos, aut nectare, aut iuuentute pocula ministrante lætari arbitror.
Timidè gelidéque ministrare res omnes Horat. de Arte.
Amor ministrat mille vias fallendi. Tibull. lib. 4. eleg. 6.
Velis ministrare. Virgil. Æneid. 10,
Æneas (neque enim membris dat cura quietem)
Ipse sedens, clauúmque regit, velísque ministrat.
Ministrare victum. Varro 3 de Re rust. cap. 17.
Vinum verba ministrat. Horat. 1. epist. 15.
Vires alicui. Virgil. 11 Æneid.

Ministrator, pen. prod. ministratoris { ὑπηρέτης } Qui ministrat. Cic. 2. de Oratore, Vt quum teipsum Sulpiti obiurgabam, quòd ministratorẽ peteres, non aduersarium. Sueton. in Vitell. cap. 17, Alterum femur subdebile, impulsu olim quadrigæ, quum auriganti Caio ministratorem exhiberet.

Ministratrix, penult. prod. ministratricis, pen prod. { ὑπηρέτις } Idem quod Ministra Cic. 1. de Oratore, Sed vt omnes comites, atque ministratrices esse diceres. Ita Nonius. Alia autem exemplaria legunt passim ministras.

Ministratorius, Adiectiuum { ὑπηρετικός } Quod ad ministrationem pertinet. vt Ministratorij vrceoli, apud Martialem lib. 14.

Ministratur. Cic. Tironi lib. 16. epist. 14. Acastum retine, quò commodius tibi ministretur.

Minister, ministri: & Ministra, ministræ { διάκονος, ὑπηρέτης, ὑπηρέτις } Qui, vel quæ seruit & ministrat. Cic. 1. de Oratore, Infimi homines mercedula adducti, ministros se præbent in iudiciis oratoribus. Idem pro Cluentio, Ministri publici Martis, atque ei deo veteribus institutis religionibúsque Larinatium consecrati.
Cathedralitius minister, Vide CATHEDRA.
Segnis. Silius lib. 7.
Succincti. Lucan. lib. 1.
Hortatur celeres clamore ministros. Claud. 1. in Ruff.
Taciti sedent ad iussa ministri Valer. 1. Argonaut.
¶Minister libidinis. Cic. de Amicit. Magna etiam dissidia, & plerunque iusta nasci, quum aliquid ab amicis, quod rectum non esset, postularetur, vt aut libidinis ministri, aut adiutores essent ad iniuriã.
Minister in maleficio. Cic. pro Cluent. Illi qui Fabritij libertũ, quia minister in maleficio fuerat: patronũ, quia conscius, condemnassent.
Sceleribus ministri. Tacit. lib 5.
¶Ministra voluptatum, artes. Cic. 1. Offic.
Baculus. Ouid in Ibin.
Manus cædis sceletúmque ministræ. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Populus. Lucan. lib. 10.
Ministra & satellites voluptatum, virtutes Cic. 2. de Finib.

Minister, ministra, ministrum, Adiectiuum. Ouid. epist. 20,
Lumina propositi facta ministra tui.

Ministerium, ministerij { διακονία, λειτουργία, ὑπουργία } Ministri opera. Plin. epist. 244. Confirmat necessarios esse milites: ex his interim, sicut inueneram in ministerio eius, relinquendos existimaui.

Ministerium pro omni operatione poni consueuit: vt de rege Latino. Virgil. 7. Æneidos, -auersúsque refugit
Fœda ministeria.
Acria. Tacit. lib. 3.
Diurnis ministeriis fessa membra. Ouid. 4. Metamorph.
Duris ministeriis fessa corpora. Ouid. 11. Metamorph.
Imponere ministerium, Vide IMPONO.
Subire triste. Virg. 6. Æneid.
Tradere. Celsus lib. 8 cap. 4.

Ministerium annonæ. Vlpian. in l. 1. § Est autem. D. De exercitoria actione, Solent tamen præfecti, propter ministerium annonæ, item in prouinciis præsides, &c.

Ministeriũ, pro ipsis ministris. Paulus, Vbi ca ministeria dicimus, etiam quæ extra vrbem nobis ministrare consueuerunt.

Minito, & Minitabundus, Vide MINOR, minaris.

Minium, minij { μίλτος } Terra rubra, qua colore rubro aliquid tinguntur. Plin. lib. 33. cap. 7, abũdè de minio tractat, in quo & hæc, Syncero minio, cocci nitor esse debet. Et paulo pòst, Minium in voluminum quoque scriptura vsurpatur, clarioresque literas vel in auro, vel in marmore, etiam in sepulchris facit.
Rubens. Tibul. lib. 2. eleg 1.
Rubens minio. Virgil. 10 eclog.

Miniaria, miniariæ { μιλτωρυχεῖον } Locus in quo foditur minium. Plin. lib. 33. cap. 7, Sisaponensibus autem miniariis suæ venæ arena sine argento excoquitur: auri modo probatur.

Miniaceus, Adiectiuũ, Quod ex minio est. Vitruu. lib. 7. cap. 4, Cuneis silaceis, seu miniaceis interpositis. Et cap 5, Silaceorum miniaceorúmque cuneorum inter se varias distributiones. Rursus cap 9, At si quis subtilior fuerit, & voluerit expolitionẽ miniaceam suum colorem retinere, quum paries, &c.

Miniarius, Aliud adiectiuum { μιλτώδης } vt Miniarium metallum. Plin. lib. 33 cap. 7.

Miniatus, pen prod & Miniatulus, pen. corr. { μιλτωτός } Diminutiuum adiectiuum: vt Miniatula cera, quam rubram dicimus. Inde Miniatula cera aliquid notare, est Loca corrigenda annotare. Cic. Dolabellæ in epist. ad Atticum lib. 15, His literis scriptis me ad συντάξεις dedi, quæ quidem vereor ne miniatula cera tua pluribus locis notandæ sint. Vetustus codex habet ne miniata cerula. Idem ad Attic. lib. 16, Cerulas enim tuas miniatulas illas extimescebam.

Minio, minias { μιλτόω } miniàre, Minio tingere. Plin. lib. 10. cap. 42, Psittacem vocat viridem toto corpore, torque tantum miniato in ceruice distinctam.

MINIVS { μίνιος } Fluuius Hispaniæ, à colore pigmenti, quo plurimum exundat. Nunc vulgò dicitur *Migno*. Oliuarius in Melam.

Mino, minas, minàre, Ducere. Festus, Agasones equos agentes, Id est bene minantes.

MINOA, pen prod. Vrbs in Amorgo insula Cycladum. Est & altera in Sicilia. Item Megarensium emporium fuit, duodeuiginti stadiis distans ab vrbe, quod & Nysea appellatur. Lege Strabon. libro 9. Vide MINOS.

MINOIS, idis { μινωΐς } Insula est vna Cycladum, quæ notiore nomine Baros appellatur. De hac Plin lib. 4. cap. 12.

Minor, minaris, Vide MINAE, minarum.

Minor, Comparatiuus à Paruus, Vide PARVVS.

MINOS, huius Minois, pen prod. { μίνως } filius fuit Iouis ex Europa, vt poetæ ferè omnes asserunt. Alij verò nonnulli affirmant non Iouis, sed Xanthi regis Cretẽsium ex Europa filium fuisse, cui in regno successit. Herodot. lib. 1. dixit cum fratre Sarpedone de regno Cretæ dissensisse, sed illo fugato regnũ obtinuisse. Idem primus Cretensibus leges dedit, vt scribit Aristoteles Polit lib. 2. Hic quum haberet vxorem Pasiphaen, & illa ex tauro genuisset Minotaurum, Dædalum, quòd bouem ligneam fabricasset, sub qua latens cum tauro vxor cõcubuerat, persequutus in Siciliam peruenit: vbi à Cocali regis filiabus interfectus fuit (vt Aristoteles refert) iuxta Camerinã vrbem, & apud inferos iudex animarum factus est. Virgil. 6. Æneidos, Quæsitor Minos vrnam mouet. De Minois interitu aliter Diodorus Siculus lib. 4. cap. 17. Minos cognita Dædali in Siciliã fuga, statuit eum bello persequi. Præparatis nauibus è Creta profectus in Acragantinam appulit: quæ nunc ab eo Minoa vocatur. Expositis copiis, per nuntium à Cocalo tradi sibi Dædalum ad pænam poposcit, Cocalus Minoe ad colloquium accito, quod postularet se facturũ pollicitus, domi receptum, quum in balneis lauaretur, adeò in longum tempus in thermis detinuit, vt nimio æstu suffocaretur. Eius deinde corpus Cretensibus reddidit, prælata obitus causa, quòd in lauacro lapsus aqua calida periisset. Hactenus ille.
Gnosius Minos Senec. Herc. fur. 9.
Legifer. Ouid. 3. Amor. eleg. 9.
Inexorabiles iudices apud inferos Minos & Rhadamanthus. Cic. 1. Tusculan.
¶Minoa, Accusatiuus. Catullus Argonaut. 59, Magnanimum ad Minoa venit.

Minoius, pen. corr. { μινώϊος } Adiectiuum possessiuum quadrisyllabum. vt Regna Minoia. Virgil. 6. Æneid.

Minous, pen. prod. { μινῷος } Aliud adiectiuum. Ouid. in Ibin,
Si tua contigerit Minoas puppis arenas.
Taurus Minous, Minotaurus. Stat. 1. Achill.

Minois, pen. prod. huius Minoidis, penult. corr. { μινωΐς } Patronymicum fœmin. Ouid. 8 Metamorphoseos,
Protinus Ægides rapta Minoide Diam
Vela dedit.

MINOVM { μίνωον } Oppidum est Cretæ insulæ, à Minoe rege ita appellatum. Recensetur à Plinio lib. 4. cap. 12.

MINOTAVRVS {μινώταυρος} dictio est composita ex Minoe & tauro, quasi Minois taurus. Nam, vt scribit Homerus lib. 8. Odysseæ, quum Minos bello contra Athenienses & Megarenses, qui Androgeum filium interemerant, detineretur, Pasiphae eius vxor à Venere, quæ in Solis sobolem irata erat, ad infaustum amorem formosi tauri compellitur, cum quo arte Dædali concubuit, ac grauida facta Minotaurum genuit. Fabulam narrant Catullus in Argonaut. Ouid. epist. 10. Diodorus Siculus lib. 5. cap. 13. & Seruius in Virgil. 6 Æneidos,
Hic crudelis amor tauri, suppostáque furto
Pasiphae. Veritas autem sic habet. Nam Taurus notarius Minois fuit, quem Pasiphae amauit, cum quo in domo Dædali concubuit. & quia geminos peperit, vnum de Minoe, & alium de Tauro, enixa esse Minotaurum dicitur.

MINTHA {μίνθη} Mons, vt scribit Strabo lib. 8, dictus à Plutonis pellice, quam Proserpina in herbam mentham mutauit, quam plerique hedyosmon vocant. Huic Pluto donum amoris petenti, virile membrum tradidit, quod à se Mentulam nominauit. Oppiani verò interpres lib. ἁλιευτικῶν 3, Mintham tradit filiam Cocyti fuisse, quæ vbi inaudisset amari à Plutone Proserpinam, indignata eo nomine, constanter illi se præponere ausa est, dictitans, si inferos peteret, inimiciter infestaturam. Quo pellicis tumore commotior Ceres Persephones mater, in herbam sui nominis illam mutauit. Ex qua fabella Oppianus Mintham vocat καλαμίνθης πόαν. Sic autem Plinius lib. 19. cap. 8, Menthæ nomen suauitas odoris apud Græcos mutauit, quum alioqui Mintha vocaretur, vnde veteres nostri nomen declinauerunt. Ouid. lib. 10. Metamorph. ad finem,
-an tibi quondam
Fœmineos artus in olentes vertere menthas
Persephone licuit? Vide MENTA.

Minthos {μίνθος} Præter vulgatam significationem, qua apud Græcos stercus humanum significat, etiam floris nomen est in sterquiliniis enascentis, quo mirum in modum afficiuntur hirci. Vide Cæl. Rhod. lib. 10. cap. 22.

MINTVRNÆ, Oppidum Liri fluuio, & Sinuessæ oppido propinquum, in Campaniæ finibus. Horat. lib. 1. epist. ad Torquatum, -palustres Inter Minturnas, Sinuessanúmque Petrinum. Vide Melam libro 2. cap. 4. Nunc est castellum, vulgò *Trafettum* vocant. Testis Oliuarius in Melam.

Minuo, minuis, minui, minutum, pen. prod. {μειόω, ἐλαττόω, ἐλαττονόω, χαλάω, ἐλαττόω} minuere, Minus aliquid reddere, vel extenuare. Ex Græco μειῶ dictum videri potest, inquit Festus. Plin. lib. 11. cap. 54, Minuuntur corpora siccis & aridis.
Minuitur aliquantulum ex febre. Cels. lib 3. cap. 3.
Authoritatem minuere. Cic. 4. Acad. Vide quæso etiam atque etiam, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum à teipso minuatur authoritas.
Æs alienum minuere, Persoluere debitum. Plin. lib. 9. epist. 214. ad Paulinum.
Consilium. Terent. Hecyr. 4. 3.
Controuersiam. Cic. 4. Acad. Sed vt minuam controuersiam, videte quæso &c.
Curas. Horat. 1. epist. 19.
Curæ minuuntur carmine. Horat. 4. Carm. ode 11.
Dolorem, laborem, &c. Terent. in Prolog. Heaut.
Fidem. Tacit. lib. 5.
Frigora Zephyri minuunt. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.
Fructum. Terent. Phorm. 5 9.
Furorem. Horat. 1. Carm. ode 37.
Imperium matris. Plaut. Asin. 10.
Ingenium longi minuere labores. Ouid. 3. de Ponto, eleg 4.
Iram. Terent. Phorm. 2. 3.
Labores alicuius. Ouid. 7 Metamorph.
Luctus Ouid. 15. Metamorph.
Magistratum, Vide MAGISTRATVS.
Maiestatem, In MAIESTAS.
Maiestatem per vim, Id est vim publicam committere. Cic. 1. Philipp. Budæus.
Malum minuunt gaudia. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4.
Spem. Cæsar 5. bell Gall.
Studium minuens labores Ouid. 4 Metamorph.
Sumptum. Cic. 2. de Legib. Hos letho dato diuos habento, sumptũ in ollos luctúmque minuunto.
Suspicionem. Cic. ad Attic. lib. 10, Ego vt minuerem suspicionem profectionis aut cogitationis meæ, profectus sum in Pompeianum ad quartum Iduum, vt ibi essem, dum quæ ad nauigandum opus essent, pararentur.
Timorem. Cæsar 1 belli Ciuil.
Vires minuuntur amoris. Ouid. 5 Metamorph.
Minuere, absolutè, pro Decrescere. Cæsar 3. bell. Gall. Quòd rursus minuente æstu, naues in vadis afflictarentur.
¶Minuere, pro Desinere. Lucret. lib. 2,
Nil adeò magnum, nec tam mirabile quicquam
Principiò, quòd non minuant mirarier omnes
Paullatim, &c.

Minutus, pen. prod. Participium {μειωθείς} vt Minuta spes, pro Imminuta. Tacit. in vita Agricolæ.

Minutus, pen. prod. {μικρός, λεπτός} Nomen, Breuis, paruus: vt Minutum argentum. Plaut. Persa 7. Varro epistola Latina, Si venisses Capuã, quòd & pueros minutos vides libenter, & maiores animaduerterenó vis. Cic. 7. Verrina Reticulúmque ad nares sibi apponebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosæ. Ex Nonio.
Animus minutus Cic. 3. de Orat. Abutimur sæpe etiam verbo, non tam eleganter, quàm in transferendo: sed etiam si licentius, tamen interdum non impudenter: vt quum grandem orationẽ pro magna, minutum animum pro paruo dicimus.
Corpora minuta. Lucret. lib. 3.
Dei. Plaut. Cistell. 5,
Dij me omnes magni, minutique & patellarij Faxint.
Fruges minutæ, Paruæ, quales sunt frumentum, & id genus, vt à fabis & pisis distinguantur. Vel minutæ, quæ minus in vsum veniunt. Cic. 5. Verr. L. Octauio, & C. Cottæ Consulibus Senatus permisit, vt vini, olei decumas, & frugum minutarum, &c.
Ossa minuta Lucret. lib. 1.
In partes minutas distrahi. Lucret. lib. 1.
¶Minutus, quum diminutiuis additur, eleganter ipsam rem attenuat, & minorem facit. Terent. Andr. 1. 2, Olera & pisciculos minutos ferre obolo in cœnam seni. Cic. in Paradox. Minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit efficit.
Literæ, vel literulæ. Plaut. Bacchid. 20.
Quæstiunculæ. Sueton. de Claris gramm.
¶Minutum, Obscurum & scrupulosum interpretatur Nonius, vt à Græcis dicitur μικρόψυχος. Cic. 1. de Finib. Ecce autem alij minuti & angusti, & omnia semper desperantes, aut maleuoli, inuidi, difficiles, lucifugi, maledici, monstrosi: alij autem &c.
¶Minutior, Comparatiuum. Lucret. lib. 4,
-nam multis partibus hic est
Mobilior, multisque minutior, & mage pollens. De lucido aere loquitur.
Minutior cura Quintil lib. 8. cap. vlt.

Minutulus, pen. corr. {μικρούλης} Diminutiuum à Minutus. Plaut. Pœnulo 2, Pueri minutuli.

Minutio, Verbale {μείωσις} Gellius lib. 16. cap. 5, Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Quintil lib. 4. cap. 3.

Minutè, pen. prod. Aduerbium {λεπτῶς} Columella lib. 2. cap. 4. Sic Macrob. lib. 5. Satur. cap. 15.
Grandia minutè dicere. Cic. in Orat.
¶Minutius, Aduerbium comparatiuũ. Cic. lib 4 Acad. Hæc autem vniuersa concidunt etiam minutius. De finibus lib. 4, Res enim fortasse veræ non ita tractantur, vt debent, sed aliquantò minutius.

Minutim, pen. prod. Aduerb. {κατὰ λεπτόν} pro Minutè. Colum. lib. 4. cap. 14, Insequitur deinde fossor, qui crebris bidentibus æqualiter & minutim soli terga comminuat.
Minutim, & Repentè, contraria. Senec. epist. 30.

Minutatim, pen. prod. {κατὰ μικρόν} Aliud aduerbium, In minutissimas partes. Cato cap. 123, De iunipero materiam crassam concidito minutatim.
Minutatim interrogare, pro Particulatim. Cic. 4. Acad. Sed nulla omnino in re minutatim interroganti, diues pauper, clarus obscurus sit, &c.
Minutatim & gradatim aliquid addere, aut demere. Cic. 4. Acad. Quod genus minimè in philosophia probari solet, quum aliquid minutatim & gradatim additur, aut demitur.
¶Minutatim, pro Paulatim. Varr. 1. de Re rust. cap. 20, Tum ita subigendum, vt minutatim assuefaciant, & vt tyronem cum veterano adiungant: imitando enim facilius domantur. De bobus.
Ætas minutatim frangit vires. Lucret. lib. 2,
Inde minutatim vires & robur adultum
Frangit, & in partem peiorem liquitur ætas.
Ossa minutatim morbo collapsa trahebat. Virgil. 3. Georg.

Minutia, minutiæ {λεπτότης} Minutissima pars cuiusque rei. Lactantius de ira Dei. Seneca epistol 91, Vtriusque attritu grana franguntur, & sæpius regeruntur, donec in minutiam frequenter trita redigantur.

Minutal, pen. prod. minutalis, pen. prod. Genus cõdimenti ex rebus minutatim concisis, authore Apicio. Fiebat inter cætera marino pisce, liquamine, oleo, vino, porris & coriandro. Iuuenal. satyr. 14,
Hesternum solitus medio seruare minutal
Septembri. Martialis libro 11, Hinc exit varium cocco minutal. *Vt bachus.*

Minurizo, minurizas {μινυρίζω} minurizare, Parua voce succinere: μινυρίζω enim Cantil o significat, & modulare concinno. Sidonius libro 2. epist. 2, Diluculo autem Philomelam inter frutices fibillantem, Prognen inter acceres minurizantem. Alia exemplaria habent minurientem, vtique à verbo Minurio, quo vsus est Spartianus in Antonino Geta, Agni, inquit balant, porcelli gruniunt, palumbes minuriũt, leones rugiunt, &c.

Minuritio, minuritionis {μινυρισμός} Verbale à verbo Minurio. Festus, Minuritiones appellantur minorum auium cantus. Hæc ille. Cic. lib. 1. de Oratore, Antè quàm pæanem aut minuritionem citarimus. Sic enim reponit Turnebus, existimans Ciceronem verba Græca cõuertere voluisse, παιανίζειν & μινυρίζειν: vt pæan sit cantio (nam pro pede non censet hic accipi) quæ clara exultanti contentáque voce citatur, id est canitur: minuritio, cantio quæ tenui, leniore, remissióreque.

Minus, Minusculum, Minime, Minimopere, Vide Minor in PARVVS.

MINVTIVS, Cognomento Augurinus, Tribun. plebis, qui Sp. Melium regnum Romæ affectantem reum peregit. Huic quòd farris pretium trinis nundinis, ad eam vilitatem redegisset, vt asse modius venirét, tantum à plebe habitum est honoris, vt collata in capita stipe vnciaria, ænea ei statua extra portam trigeminam fuerit collocata. Author Plin. lib. 34. cap 5. & lib 18. cap 3.

MINVTIA {μινυτία} Vestalis fuit, quæ propter corporis elegantem cultum in suspicionem venit libidinis, vnde & viua defossa est. Liu. libro 8.

MINYAS {μινύας} Chrysæ fuit filius, ex Chrysogenia nati & Neptuno. Hic diuitiis creditur cunctos anteisse mortales, ac primus hominum thesaurum recondendis pecuniis struxisse, à quo nuncupatos ferunt Minyas, quibus interpretatur. Meminit Pausanias.

MINYAE {μινύαι} Fuerunt Thessaliæ populi, qui, teste Orpheo in Argonautica, Iasonem ad Colchos proficiscentem sequuti sunt. Vnde ait Ouid. lib. 7. Metamorphoseos,

Iámque

Iamque fretum Minyæ Pegasæa puppe secabant. Lucanus item Thessaliam describens,lib.6, -Minyæ gens cognita remis.

MINYEIVS,Fluuius est è Thessalia veniens,qui,teste Homero libro 11. Iliad.oppido Arenæ vicinus,ostia maris facit.

Mirabilis,Miraculum,Mire,Mirificus,& alia,Vide MIROR.

Mirmillones, pen.prod. Erant pugiles se ad duellum prouocantes. Nam digladiantium alter retiarius,alter mirmillo appellabatur. Festus,Retiario (inquit) pugnanti aduersus mirmillonem cătatur,Non te peto,piscem peto,quid me fugis Galle? Quia mirmillonicum genus armaturæ,Gallicum est: ipsique Mirmillones antè Galli appellabantur,vt quorum galeis piscis effigies inerat. Quod genus pugnæ institutum est à Pittaco,vno ex septe sapientibus,qui aduersus Phrinonem dimicaturus, propter controuersias finium, quæ erant inter Atticos & Mitylenæos,rete occultè allato,impediuit Phrinonem Atheniensium ducem, ipsóque perempto agrum suis seruauit. Vide Diogenem Laertium in vita Pittaci Cicero & gladiatorem L.Antonium,& mirmillonĕ sæpe vocat,6.Philip. Etiamne ab hoc mirmillone Asiatico Senatus mădata legatorum verba audientur? Ibidĕ,5. Quæ loca explicans Turnebus sic inquit, Mirmillo in amphitheatralibus spectaculis Gallica erat armatura: vox autem de Græco deflexa, vt quæ in aliud solum transplantata sunt, ingenio loci & cæli mutantur,leuiter quoque mutata est. Nam quòd ea armatura fortissimorum erat hominum, quales opinione hominum fuerant antiqui Myrmidones Achillis milites, & habebantur Romanorum sententia Galli,Myrmillonésque de Græca illa fortissima natione appel labantur,idcirco gladiatoribus hoc nomĕ hæserat. Nam d in l mutari Vlysses perspicuè ostendit, qui est Græcè ὀδυσσεύς,ne plura commemorem. Hæc ille. Vide Sequutor in SEQVOR.

Miro, mironis. Mirones,inquit Cæl.lib.3.cap.31, personas oribus distortas & deformes legimus nuncupari: nam & miracula à miris dicuntur,id est monstris.

MIROBRIGA {μιρόβριγα} Ptolemæo, Hispaniæ vlterioris vrbs in conuentu Cordubensi. Plin.lib.3 cap.1, Mirobricam vocat per secundă consonantem in vltima syllaba.

Miror,miraris,miratus sum { θαυμάζω,ἄγαμαι} mirari,Est de re aliqua tanquam noua obstupescere.Virgil.1.Æneidos,

Artificúmque manus inter se,operúmque laborem Miratur.

Mirari atque efferre nimium aliquid. Cic.6.Verr. Nimium forsitan hæc illi mirentur atque efferant.

Mirari aliquem. Cic.1.Acad. Qui quum ab eo plurimum dissentiret,vnum tamen præter cæteros mirabatur.

Mirantur dona Æneæ,mirantur Iulum.Virg.1.Æneid.

Se ipse miratur.Catul.ad Varum,epigram.19.

Magnopere mirari,In MAGNVS.

Stultè aliquid.Horat.1.epist.1.

¶Mirari,Cum voluptate intueri,delectari,accĕdi, inquit Nonius. Virg.3.Georgicorum,

Seu quis Olympiacæ miratur præmia palmæ.

¶Mirari,Imitari.Virgil.8.Æneidos,

-primis & te miretur ab annis. Vbi Seruius,Miretur, imitetur. Lucan lib.9,

-miratorique Catonis. Optima enim ingenia necesse est vt ea quæ mirantur,imitentur.

¶Mirari,Nescire: quia (inquit Donatus)admiratio ab ignorantia descendit. Terent.Andr.4.5,Miror vnde sit.

¶Mirantur terram oculi.Plaut.Merc.7.

¶Mirari,ad inanimata translatum.Virgilius 2.Georgicorum,

-& ingens

Exiit ad cælum ramis felicibus arbos:

Miratúrque nouas frondes,& non sua poma.

¶Miror,cum genitiuo laudis,vel vituperij.Virg.11.Æneidos,

-quibus cælo te laudibus æquem?

Iustitiæ'ne prius mirer,bellíne laborum?Græca metabasis est, quam Græci κατ' ἰδίαν vocant.supplendum est,vt sit causa laborum,causa iustitiæ.

¶Miror non iussisse me arripi.Terent.Heaut.5.2.

¶Mirari se, Est sibi placere, & de se magnificè sentire. Martialis libro 13.

¶Miror, Absolutum. Terentius Heaut.2.3,Laudabis. s.vide sis. c l. tutemet mirabere.

Miraretur quis, quum cerneret aperto mari ab altera parte, &c. Liu.4.bel.Maced.

Miror si potuit. Cic.de Amic. Quanquam miror in illa superbia & importunitate, si quenquam habere potuit. Id est, nescio an potuerit. Terent.Andr.1.2,Mirabar,hoc si sic abiret.

Miror quòd audierim.Cic.de Senect. Dicebant mirari solitum C. Fabritium,quòd quum apud regem Pyrrhum legatus esset,audisset è Thessalo Cynea Athenis quendam esse qui se sapiĕtem profiteretur.

Miror quid ex Peiræo abierit.Terent.Eunuch.2.2.

Miror quapropter hæc curet.Plaut.Amph.3.

Miror quomodo.Terent.Heaut.5.3.

Satis mirari hominis negligentiam non queo. Cic.Attic.lib.10. Et 1. de Nat.deorum, Mirari satis non possum vnde,&c.

Miro,miras {θαυμάζω.} Eiusdem significationis.Varro Eumenidibus, Hospes quid miras? Nonius.

Mirans, Participium {θαυμάζων.} Ouid.5.Metam. Marmoreóque manet vultus mirantis in ore.

Miratus,penult.prod. Aliud participium {ὁ θαυμάσας.}Horat.4.Carm. ode 9, -& aurum vestibus illitum Mirata,regalésque cultus.

Miratio,Verbale {θαυμασμός.} Cic.2.de Diuinat.Causarum enim ignoratio in re noua mirationem facit: eadem ignoratio si in rebus vsitatis est,non miramur.

Miratus, huius miratus,pen.prod. Verbale.Senec.epist.94, Alia deinceps digna miratu. Potest esse supinum.

Mirator,pen.prod.Aliud verbale {θαυμαστής.} Mart.lib.10.87, Mirator veterum senex auorum.

Mirator cunni Cuppennius albi.Horat.1.Serm.Satyr 2.

Formæ mirator honestæ.Propert.lib.2.eleg.14.

Decoris.Ouid.10.Metam.

Rerum.Ouid.4 Metam.

Miratrix, pen.prod. Verbale fœmininŭ {θαυμάστρια.} vt Turbà miratrix. Iuuen.Satyr.4.

Fama miratrix senioris æui.Senec.Hipp.6.

Miratrix sui vetustas.Lucan.lib.4.

Mirandus,Adiect. {θαυμαστός,θαυμάσιος} Dignŭm admiratione.Terent. And.5.4,Mirando hoc tanto,tam repentino bono.

Decore magno miranda fœmina Ouid.epist.14.

Accidit mirandum.Senec.Medea,12.

Loqui miranda.Silius lib.3.

Mirandum verò est,homines quibus odio sunt nostræ secures, libenter arripere facultatem lædendi. Cic.pro Flacco.

Mirandum in modum gaudeo. Cic Marcel.lib.15.9,Marcellum tuum Consulem factum, téque ea lætitia affectum esse quam maximè optasti, mirandum in modum gaudeo. Idem pro Plancio, Mirandum in modum læti sunt. Idem ad Attic.lib.1,Sed mirandum in modum est animo abalienato. Et 6.Verr.Quoniam mirandum in modum Græci rebus istis,quas nos contemnimus,delectantur.

Mirabundus,Adiectiuum {θαμβῶν} Qui miratur. Liu.5.bel.Pun.Extemplo improuida res pauorem incutit Pœnis mirabundísque vnde tot hostes tam subitò exorti,&c.

Mirus,Adiectiuum,Miratione dignus {θαυμαστός,θαυμάσιος.} Plaut.Pseud. 7,Si abstuleris,mirum & magnum feceris facinus. Plin.lib.12.cap. 9,Mira arborum natura.

Facies mira.Lucret.lib.5.

Mirus apud populum fauor.Tacit.lib.1.

Honore miro colere aliquĕ.Virg.4.Æneid. Sic idem 7.Æneidos, Adiungi generum miro properabat amore.

More miro perdere aliquem Ouid.13.Metam.

Nouitas mira.Ouid.15.Metam.

Præcepta.Horat.2.Serm.satyr.3.

¶Mirus in omni reliqua diligentia. Plin.lib.2.cap.108.

¶Mira, apud veteres pro monstris atque horrendis. Plaut.Amph. 17,Mira memoras,nimis formidolosum prædicas facinus.

¶Facere quid miri.Horat.1.Serm.satyr.5.

Efficere multa & mira Lucret.lib.5.

¶Mira sunt nisi.Plaut.Amph.4.

¶Mirum: Responsio aduerbij cuiusdam formam habens. Terent. Eunuch.3.1, -verum credere omnem exercitum, Consilia. G.mirum.

¶Magis mirum,In MAGIS.

Minime mirum est.Cic.6.Verr.

Mirum cur.Terent.in Prologo Heaut.

Nec mirum. Cic.de Amicitia, Ab iis qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, longè dissentimus: nec mirum, nihil enim altum, nihil magnificum. Idem 4 Acad.Ne illam quidem prætermisisti Luculle reprehensionem Antiochi:nec mirum.

Mirum est quòd.Plin.lib.11.cap.4.

Non mirum fecit vxor mea,si hoc ægrè tulit. Terent.Hecy.4.4.

Mirum de illo.Plaut.Amph.8.

Mirum ni. Terent.And.3 4,Age igitur, vbi nunc est ipsus? D.mirum ni domi est.

Mirum est quod hac de re tradere hominum notitiæ possumus. Plin.lib.3.cap.5.

Mirum quin.Plaut.Aulularia,5.

Mirum quin tua nunc me causa faciat Iuppiter Philippum regem,aut Darium triuenefica. Idem Trinum.13.

Mirum quin ab auo eius aut proauo acciperem qui sunt mortui.

Mirum si.Terent.And.4.1.

Quid istuc tam mirum est si de te exemplum capit?

Mira verò militi quæ placeant.Terentius Eunucho,2.2. Vbi Donatus,Mira pro mirum,& est εἰρωνεία.Quid mirum est, inquit,facere loqui eum qui militi placeat?

Mirum quantum. Liu.lib.1,Mirum quătum illi viro hæc nuntianti fides fuerit.Pro Mirum est quantum.

Mirum in modum deludi. Id est in maiorem modum,quasi infra rationem. Plaut.Amph.1.7. Plin.lib.17.cap.24.

Tangi odore mirum in modum.

Miris modis Plaut.Amph.15.

Totam miris modis nostram video turbatam familiam.

Miris modis visenda animalia. Virgil.4.Georg.

Nimium miris modis,Vide NIMIS.

Mire,Aduerbium {θαυμαστῶς} pro Miro modo,siue Mirabiliter.Terent. Heaut.5.1,Sed ille tuus quoque Syrus idem mirè finxit filium. Cic. ad Attic.Puero municipia mirè fauent.

Mens mirè mobilis.Lucret.lib.4.

Tenuis enim mens est,& mirè mobilis ipsa.

¶Mirius, pro Magis mirum apud antiquos. Varro,Nunquid hoc mirius? Nonius.

Mirificus,pen.corr.Adiectiuum {θαυμάσιος} Quod est mirabile. Cic. de Senect. Quum diu multúmque vixeris,mirificos afferŭt fructus. Idem ad Lentulum,lib.1,Mirificŭ me tibi comitem præbuissem. Et ad Marcellŭ, lib.15,Mirificus generis ac nominis vestri fuit erga me semper animus. Sic ad Brutum, lib.3, Cæsaris verò pueri mirifica indoles virtutis.

Homo mirificus. Cic.Attic.lib.4.epist.10,Nos hic voramus literas cum homine mirifico Dionysio. hunc Dionysium lib.7.epist.7. vocat virum optimum & doctissimum.

Structura carminis mirifica. Ouid.4.de Ponto,eleg.13.

Mirificissimus pen.corr. {θαυμασιώτατος.} Terentius Phorm.5.6,Atqui mirificissimum.

Mirificè,penult.corr. Aduerbium {θαυμασίως} pro Mirum in modum. Cic.1.de Orat. At iam tum erat adolescentulus his studiis mirificè

deditus. Idem 1.Acad. Quas mirificè Plato erat amplexatus. Ibidem, Delectabatur autem mirificè lectione librorum.

Amare aliquem mirificè, Vide AMO.

Loqui mirificè Catul.de Ario, epigr.79.

Mirifico, mirificas, pen.corr. { θαυμάζειν } mirificare, Mirabilem facere. Plaut. Amphit. Quanquam adeò Thebani ciues modo miro mirificant, probaui.

Mirabilis, & hoc mirabile, pen.corr. { θαυμάσιος, ἐκπαγλος } Admiratione dignus. Cic.1.Off. Quare ex multis mirabilibus exéplis haud facilè quis dixerit hoc exemplo aut laudabilius, aut præstantius. Idem de Amicitia, Quibusdam quos audio sapientes fuisse habitos in Græcia, placuisse opinor mirabilia quædam.

Mirabilis illi. Horat.1.epist. Ad Numicium.

Mirabile donum. Virg.1.Æneid.

Factum. Ouid.4.Metam.

Mirabiles fama effigies. Plin.lib.7.cap.3.

Opus visu Horat.2.epist.2.

Opus mirabile magni mundi. Tibul.lib.4.ad Messalam

Mirabilem in modum. Cic.ad Atticum, lib.5, Mirabilem in modū Ephesi præsto fuit.

Mirabilis raritate arbor. Plin. Iam in Æthiopiæ fine quinque earum nec plures arbores tradunt, non raritate magis, quàm suauitate mirabiles.

Dictu mirabile. Virg.1.Æneid.

Mirabilior, & hoc mirabilius, Cóparatiuum. Cic.in Lucullo, siue lib.4. Academic. Idq; eo fuit mirabilius, quòd ab eo laus imperatoria, &c.

Mirabiliter, pen.corr. Aduerbium { θαυμασίως, ἐκπάγλως } Cic.ad Cæsarem, lib.13.17. Satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit. Idem Bruto, lib.11, Mirabiliter mi Brute lætor, mea cōsilia, meásque sententias à te probari.

Mirabilitas, penult.corr mirabilitatis, Id est admiratio. Cic.2.Offic. Ergo & hæc animi despicentia mirabilitatem magnam facit. Ex Nonio. Alia exemplaria passim legunt admirabilitatem.

Miraculum, miraculi, penult.corr. { θαῦμα, ἄπιστον } Quicquid admirationem afferre potest. Festus, Miracula quæ nunc digna admiratione dicimus, antiqui in rebus turpibus vtebantur. Plin.lib.10.cap.52, Generatio auiū simplex esse videtur, cū & ipsa sua habeat miracula.

Ingeniosa miracula facit natura, Vide INGENIVM.

Monstri alicuius miracula. Ouid 7.Metam.

A miraculis cessare, id est, Miraculis vacare seu carere. Plin.lib. 2.cap 103.

Miracula, pro Monstris, vel horrendis ponebant veteres. Virg.4. Georg. Omnia commutat sese in miracula rerum. Liu.2.ab Vrbe, Adiiciūt miracula huic pugnæ, silentio proximæ noctis ex sylua Arsia ingentem editam vocem.

Miraculo esse. Liu.5 bel.Pun.

Miracula, miraculæ. Plaut in Cistellaria.

Diobolares, sceniculæ, miraculæ. Miraculæ, inquit Varro, à miris, id est monstris. à quo Accius ait,

Personas distortus, oribus deformes, mirones.

Mis { μοῦ } Genitiuus antiquus à pronomine Ego. Ennius, Ingens cura mis est concordibus æquiparare.

Misanthropos, pen.prod. { μισάνθρωπος } Latinè osor hominum dicitur. Cic.4. Tuscul. Vt in hominum vniuersum genus, quod accepimus de Timone, qui μισάνθρωπος appellatur, vt inhospitalitas est.

MISCELLVS, Vir fuit cui redditam ferunt sortem ex adytis: Conditurum eum ciuitatē vbi in serenitate ipsum excepisset pluuia. Id nunquam futurum coniectatum ab eo est, ob rei absurditatem. Quum tamē in Italiam appulisset, ac maxima euentus fluctuaret incertitudine, affedit illi pellex vberius flens, mœstáque. Quod conspicatus Miscellus, finem habere oraculum suspicatus, ciuitatem condere adortus est. Ex Cæl lib.12.cap.4.

Misceo, misces, miscui, mistum { μίγνυμι, κεράννυμι, συγχέω, ταράσσω, καπηλεύω } miscere, Cófundere, & sine ratione perturbatéq; facere. Virg. 1.Æneid. Interea magno misceri murmure pontum. Plaut.Pseud.3, Dulce amatúmque vnà nunc miscens mihi.

Miscere vinum aqua, & Miscere aquam vino. Plin.libro 7.cap.56, Vinū aqua misceri Staphilus docuit. Colum.lib.6.cap.4, Multi largo sale miscent pabula.

Miscere ad. Colum.lib.7.cap.5, Facit autem commodè primùm ea compositio, quam paulo antè demonstrauimus, si ad fæcem & amurcam, fœcúmque decocti lupini misceas portione æqua detritum album helleborum.

Miscere in aciem, In ACIES.

¶Miscere, Dare bibere. Cic.2.de Finib. Dico ergo in eadē voluptate eum qui alteri misceat mulsum, ipse non sitiens, & eum qui illud sitiens bibat. Ouid.10.Metamorphoseos,

Arripit Iliadem qui nunc quoque pocula miscet:

Inuitáque Ioui nectar Iunone ministrat.

¶Miscere aliquem suo negotio. Terent.Heaut.4.5.

Omnia miscere. Cic.ad Octau. Quibus ille septus omnia miscere t, nulli parceret, sibi viueret. Idem pro Rosc. Amerino, Qui tanquā si offusa Reip. sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris, omniáque miscebant.

Miscere, absolutè, pro Miscere omnia. Cic.ad Quintum fratrem lib.3 24, Pompeius abest: Appius miscet.

Turbare & miscere. Cic.3.de Legibus, Omnia infima summis paria fecit, turbauit, miscuit.

Cælum miscetur magno murmure. Virg.4.Æneid.

Miscere certamina. Liu.2 ab Vrbe.

Canicies miscuerat comas. Ouid.4.Trist.eleg.9.

Consilia cum Vestino non miscuerant. Tacit.lib.15.

Corpus cum matre. Cic.1 de Diuin.

Domus miscetur misero tumultu. Virg 2.Æneid.

Veris miscere falsa. Seneca Herc.fur.12.

Græca verbis Latinis. Horat.1.Serm.satyr.10.

Incendia. Virg.2.Æneid.

Miscere malum. Cic.3.de Orat. Maior mihi moles, maius miscendum est malum.

Miscere & cōcitare mala. Cic.4.in Catil. Ego magnum in Rep. furore, & noua quædā misceri, & concitari mala iampridem videbam.

Mauors dubias miscet vtrinque manus. Propert.lib.2.eleg.28.

Maria omnia cælo miscuit. Virg.5.Æneid.

Mœnia diuerso miscentur luctu. Virg.2.Æneid.

Commercio miscere nationes diuersas. Plin.in Paneg.

Oscula blandis verbis. Ouid 1.de Arte.

Otia cum duris venatibus. Ouid.4.Metam.

Pacem duello miscuit. Horat.3.Carm.ode 5.

Pectora miscentur vario motu. Virg 12.Æneid.

Populi miscentur. Virg.4.Æneid.

Prælia miscere. Virg 2.Georg.

Iniquis imperiis Rempublicam miscere. Cic.2.de Lege agr.

Sacra profanis Horat.1.epist.17.

Sortes Fortunæ monitu manu pueri misceri atque duci. Cic.2.de Diuinat.

Stultitiam miscere consiliis. Horat.4.Carm.ode 12.

Non si terra mari miscebitur, & mare cælo. Lucret.lib.3.

Tristia miscentur lætis. Ouid.6 Fast.

Miscere tumultum in concionem. Liu.8.ab Vrbe.

Vada miscentur æstu arenæ. Virg.3.Æneid.

Miscetur funere vagor. Lucret.lib.2.

Vtile dulci miscuit Horat.de Arte.

Vtilia honestis. Tacitus in vita Agricolæ.

¶Misceri, pro Coire, inquit Cælius lib.4.cap.7. Vnde apud Virgilium, Mixta deo mulier.

¶Miscuerunt, trisyllabum apud Virg.2.Georg. Miscuerúntque herbas, & non innoxia verba.

Miscendus { μικτέος } amori pudor. Ouid.epist.4.

Mistus, vel vt aliis placet, Mixtus { μεμιγμένος } Participium: Hoc est temperatus. Liu.3.ab Vrbe, Ea colluuio mistorum omnis generis animantium, &c.

Mistus pluribus. Plin lib.7.epist.27.

Mistum ex. Cic pro Leg. Manilia, Quod denique genus belli esse potest, in quo illum non exercuerit fortuna Reipublicæ? Ciuile Africanum, Transalpinum, Hispaniense, mistum ex ciuitatibus, atque ex bellicosissimis nationibus, seruile, nauale, &c. Idem 3 Offic. Nec verò finis bonorum & malorum, qui simplex esse debet, ex dissimillimis rebus misceri & temperari potest.

Amor voluptate & molestia mistus. Cic.de Vniuers.

Grauitas modestiæ in oratione mista. Cic.2.Offic.

Genus mistum. Virg.6.Æneid.

Varium, mistum, & turbulentum genus hominum. Cic.2.in Catil.

Lachrymæ mistæ risu. Stat.2.Slyu.1.

Ploratus vagitibus. Lucret.lib.2.

Cursitant mistæ pueris puellæ. Horat 4.Carm.ode 11.

Mistus candore rubor. Cic.1.de Nat.deor. Nec ille fusus & candore mistus rubor, sanguis est, sed quædam sanguinis similitudo.

Tumultu misto exorta lætitia. Virg 3.Æneid.

Ventus grandine. Ouid.4.Fast.

Verbera cum verbis. Ouid.epist.10.

Mistissimus, pen.corr, Superlatiuum. Paterculus lib.2, De L.Pisone hoc omnibus sentiendum ac prædicandum est, esse mores eius vigore ac lenitate mistissimos: & vix quenquam reperiri posse, qui aut otium validius diligat, aut facilius sufficiat negotio.

Mistura, pen prod { κέρασμα, μίξις } Moderatura, vt ait Nonius. Varro de vita Pop Rom.lib.1, Sed quòd ea & propter talem misturam immoderatam ex aquis cunctis, quòd temperatura moderatur in Romuli vita triplices ciuitates. Colum.lib.7.cap 5.

Mistura rerum. Lucret.lib.2.

Generum. Quintil.lib.6.cap 3.

Mistura iocorum. Mart.lib.8.1.

Miscellaneus, Adiectiuum { σύμμικτος } A mistura indiscreta rerum dici, significare videtur Gellius lib.vlt.cap.11, quum ait, Quia variam & miscellaneam, & quasi confusaneam doctrinam conquisiuerunt, eo titulos quoque ad eam sententiā exquisitissimos indiderunt. Quidam legunt miscellam. Apuleius in Metamorphosi, Nec mora cum magna irruptione patefactis ædibus, magistratibus eorúmque ministris, turbæ miscellaneæ inserípserunt, in quibus variis de rebus tractatur. Iuuen. Satyra 11, -sic veniunt ad miscellanea ludi.

Miscellus, Aliud adiectiuum { ἐπίμικτος } Quod mistum est.

Miscellos ludos Lugduni edidisse Caligulam scribit Sueton.in Caligula, cap.20.

Miscellum, genus columbarum vocat Varro, quod nec agreste est, nec domesticum, sed ex vtroque temperatum, lib.3.cap.7.

Miscellæ vites, Quæ in omni agro conueniunt, quod cæteris vbique vtiliter misceantur. Cato de Re rust cap 6. Varro 1.de Re rust. cap.54, Nam & præcox, & miscella, quam vocant nigram, multo antè coquitur.

Miscellas vuas appellat Cato cap 23, quibus præliganeum vinum fit, quod operarij bibant.

MISCELLVS { μύσκελλος } Crotonis vrbis in magna Græcia conditor: de quo vide infrà in dictione SYRACVSAE.

MISCERA { μίσκερα } Oppidum Siciliæ apud Stephanum.

Misellus, Vide MISER.

MISENVM, pen.prod. { μισηνόν } Promontorium est prope Cumas, nomen habens à Miseno tubicine Æneæ: cuius meminit Horat.2.Ser. satyr.4, Ostrea Circeis, Miseno oriuntur echini.

MISENVS, pen.prod. { μισηνός } Æneæ fuit tubicen, qui dicitur filius fuisse Æoli, vnde & Æolides dicitur, quia constat sonum omnem ex vento creari. Seruius in illud Virgilij 1.Æneidos,

Misenum Æolidem, quo non præstantior alter

Ære

Ære ciere viros,Martémque accendere cantu.

Miser,misera,miserum,pen.corr. { ἄθλιος, χίτλιος, δειλαῖος, τάλας, τάλαινα, ταλαίπωρος, κακοδαίμων } Calamitosus,ærumnosus,infelix. Ter.Eun.3.2, Apparet seruum hunc esse domini pauperis, Miserique. Cic.pro Plancio,Quo quidem etiam magis sum non di cã miser (natura quidé abhorret à virtute verbi) sed certè exercitus.

Ærumnosus,infelix,miser. Cic.in Parad.

Laboriosos,non miseros,qui magnos dolores perferunt, solemus dicere.Cic.11.Philip.

Miser animi.Plaut.Milit.14.

Miser animo Plaut.Truc.11.

Miser ex animo,Idem.Plaut.Sticho,2.2.

Miser ambitionis.Plin.in Paneg.

Miser amplius æquo.Lucret.lib.3.

¶Miser,Ægrotus.nam ægritudo,genus est infelicitatis. Plaut.Miseram esse prædicat buccam,sibi fortasse medicos non esse putat.

¶Miser,Innocens aliquando dicitur,teste Asconio in illud 3.Verr. Ille miser quum esset,&c. Cic.pro Milone,Miseros interdum ciues optimè de Rep.meritos.

¶Ferre opem miseris.Ouid.in Ibin.

Fortuna finxit me miserum.Virg.2.Æneid.

Fieri miserum.Lucret.lib.3.

Miseris & laborantibus nihil negare.Cic.pro Plancio.

Succurrere miseris.Virg.1.Æneid.

¶Miseram me. Terent.Adelph.3.1,Miseram me,neminem habeo. Vbi Donatus,Miseram me,proprium est mulierum quum loquuntur, aut aliis blandiuntur. Sunt enim interiectiones aliàs dolentis, aliàs exclamantis,aut indignantis.

Miser & Misera,similiter vsurpantur. Terent.Hecyra,Perij miser. Idem And.Misera timeo incertum hoc quorsum accidat. Sic idem sæpe alibi. In quibus locis MISER & MISERA cómodè per aduerbiũ MISERE declarãtur:quasi Miserè perij. Nisi velis eadem forma dicta esse,vt Miserum,vel miseram me.

¶Ambitio misera.Horat.1.Serm.satyr.4.

Anni.Propert.lib.3.eleg.7.

Cædes miserrima oritur.Virg.2.Æneid.

Miserum carmé stridenti stipula disperdere. Virg.3.eclog.vbi Seruius,Miserum,triste,flebile,quale canunt stipulæ.

Corpus.Ouid.9.Metam.

Cupido Horat.1.epist.1.

Diuitiæ Horat.2.Serm.satyr.8.

Fames.Horat.1.Carm.ode 21.

Formido.Horat.2.Serm.satyr.7.

Fortuna miserrima nostra est.Ouid.3.Trist.eleg.11.

Miseræ multúmque iactatæ fortunæ ac perfugium portum futurum hunc locum spero.Cic.pro Cluentio.

Fuga.Ouid.2.de Arte.

Furor.Ouid.3.Metam.

Homines.Lucret.lib.3.

Lateris miseri dolor.Horat.2.Serm.satyr.3.

Luxuria.Propert.lib.1.eleg.2.

O miseras hominum mentes!Lucret.lib.2.

Miserrima miseria.Plaut.Amph.7.

Modis miseris distractus.Lucret.lib.3.

Mors.Virg.10.Æneid.

Mortales.Virg.3.Georg.

Opes.Ouid.1.Amor eleg.10.

Pax.Tacit.lib.3.

Pectus.Ouid.1.Trist.eleg.4.

Plebs.Horat.1.Serm.satyr.8.

Ad preces miseras decurrere.Horat.3.Carm.ode 29.

Querelæ.Ouid.2.Metam.

Res.Ouid.5.Trist.eleg.8.

Misera & calamitosa res.Cic.pro Rosc.Amer.

Miserum spectaculum atque acerbum.Cic.7.Verr.O spectaculum miserum atque acerbum,ludibrio esse vrbis gloriam!

Vita.Ouid.4 de Ponto,eleg.15.

In vita turpi & misera commorari.Cic.Quinto fratri,lib.1.3.

Vrbes.Horat.4.Carm ode 15.

Miserrimum miseriarum. Cic.ad Attic.lib.3,Quòd de fratre vbi eum visuri essemus,nesciebamus, quem quidem ego ,nec quomodo visurus,nec vbi dimissurus sim scio:id est maximum & miserrimum mearum omnium miseriarum.

¶Miserum.Virg.6.Æneidos, -tum péndere pœnas Cecropidæ iussi(miserum)septena quotannis Corpora natorum. Vbi Seruius,Miserum,dolentis interiectio,ac si diceret nefas.

Misellus,Adiectiuum diminut. { ταλάνιος, ταλάνιον. } Cic.ad Attic.lib.3, Meum Ciceronem, cui nihil misello relinquo præter inuidiã,& ignominiã nominis mei,tuere quoad poteris. Idem ad Terent.lib.14.4, Sed certe quoquomodo res se habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ seruiendum est.

Misellum pallium.Plaut.Rud.13.

Spes misella.Lucret.lib.4.

Miserè,pen.corr.Aduerbium {ἀθλίως} Infeliciter. Cicero,Neque commoueri eius desyderio possum, qui tã miserè perit. Idẽ 5.de Finib. Quæ nihil valerent ad beatè miseréue viuendum. Idem Quinto fratri,lib.1.3,Tua me inuidia,ac non ego te miserè perdidi.

Miserè,Valde,nimis.Ter.Heaut.1.2,Eã miserè amat. Idẽ Eun.1.1, Hæc verba vna me hercle falsa lachrumula, Quam oculos terendo miserè,vix vi expresserit, Restinguet.

Miserè discedere quærens,Ire modo ocyus Horat.lib.1.Serm.Satyr 9. Miserè hic idem valet quod vehementer,vsque ad miseriam.

Inuidere miserè.Terent.Eunuch.3.1.

Miseriter,penult.corr. { ταλαιπώρως } pro Miserè apud antiquos. Laberius, Mens incorrupta miseriter corrumpitur. Catul.de Berenice 58. Ibi maria vasta visens lachrymantibus oculis, Patriam allocuta est ita voce mœsta misériter.

Miseria,miseriæ { ἀθλιότης, ταλαιπωρία. } Cicero 2.Tusc. Gentes, nostras flebunt miserias.Ex quodam poeta.

Miserrima miseria,In MISER.

¶Aberrare à miseria,In ABERRO.

Capere miseriam,In CAPIO.

Commonere miseriarum.In COMMONEO.

Coopertus miseriis,In COOPERIO.

Eripere à.Cic.Fam.9.

Miserias ferre & perferre,In PERFERO.

Miseriis & calamitatibus alicuius opem ferre.Cic.2.de Diuin.

Incidere in.Cic.2.Philip. Quorum si vtrunuis persuasissem,in has miserias nunquam incidissemus.

Leuare miseriis.Cic.Fam.15.

Nasci in sempiternam,In NASCOR.

In miseriis esse. Cicero 3.de Finibus, Ita qui processit aliquantulum ad virtutis aditum,nihilo minus in miseria est,quàm ille qui nihil processit.

Ærumnæ & miseriæ premunt aliquem.Cic.in Parad.

Versari in.Cic.Fam.7.

Vindicare à.Cic.in Brut.

Miseritudo,pen.prod. { ἐλεημοσύνη } Antiquum verbum. Actius,Qui infelix miseritudine factus est aliena.Vide Nonium.

Misereor,misereris , pen prod.misertus sum vel miseritus sum { ἐλεῶ, οἰκτείρω, ταλαίζω, σπλαγχνίζομαι } misereri, Verbum deponens: & aliquando Misereo,miseres,pen.corr.Est ob alicuius miseriam,dolorem animo concipere.Et genitiuo tantũ iungitur. Virgil.2.eclog. Nil nostri miserere. Cic.pro Corn Bal. Miseremini eius qui non de suo peccato , sed huius summi & clarissimi viri facto : non de aliquo crimine , sed de periculo suo , de publico iure disceptat. Brutus ad Cic.16,At vestri miserebor. Festus , Miseretur is qui miserum sublevat.

Esuriei alicuius misereri.Cælius Cic.lib.8.1.

Laborum.Virg.2.Æneid.

Miserere inopum sociorum.Iuuen.satyr.8.

Supplicum. Cic.1.de Inuent.

Misereo,antiqui vsurpabant pro Misereor. Ennius in Hecuba , Miserete manus,date ferrum,vt me anima priuem. Nonius.

Misereo,miseres,pro Misereor,eris,apud antiquos vsitatum fuisse testantur Festus & Priscianus. Lucret.lib.3,

Ipse sui miseret:neque enim se vindicat hilum. Id est miseretur.

Miseret,pen.corr. Impersonale,Passiuum habet affectum : idé est enim Miseret me illius , & Misereor illius : quippe vtrunque significat Ex illius me miseria angorem suscipere. Terent. Eunuch. 4.7,Miseret tui me qui hunc tantum hominẽ facias inimicum tibi. Cic.pro Ligario,Caue te fratrum pro fratris salute obsecrantium misereat.

Miseret me.Terent.Eunucho,5.5, -quid est?

ℏ.Miseret me:itaque,vt ne viderem,misera huc effugi foras. Festus, Miseret me,eadem forma dicitur qua Piget,pœnitet,tædet.

Miseret me vicem tuam.Terent.Heaut.4.5.

Miseret homines pœnæ.Liu.2.ab Vrbe.

Te nil miseret tui dulcis amiculi.Catul.ad Alphenum,epigr.28.

Misertum,vel miseritum est.Plaut.Trinum.8, Nam nunc eum vidi miserum,& me eius miserũ est. Terent.Phorm.3.2,Miseritũ est.

Miseresco,miserescis{ἐλεεινίζω, κατοικτείρω} miseréscere,Moueri misericordia. Virg.2.Æneid. His lachrymis vitam damus , & miserescimus vltrò.

Miseresco,cum genitiuo.Virg.8.Æneidos, -Arcadij quæso miserescite regis,

Miserescit, Impersonale { κατοικτείρει. } Terent. Heaut.5.4,Atque inopis nunc te miserescat mei.

Misericors,pen.corr.misericordis,om.gen. {ἐλεήμων, εὔσπλαγχνος, οἰκτίρμων} Qui ex alicuius calamitate dolorem animo suscipit. Cic.4.de Finibus, Nec misericordem iudicem esse oportere?

Supplex,mansuetus,& misericors.Author ad Heren.lib.2.

Mitis & misericors animus auditoris.Cic.1.de Inuent.

Honestum & misericors mendacium. Cic.pro Ligario,Quòd si probare Cæsari possemus in Africa Ligarium omnino non fuisse , si honesto & misericordi mendacio, saluti ciuis calamitosi consultum esse vellemus,&c.

Misericordem se præbuit,& in testimonio religiosum testis. Cic. pro Cecinna.

Misericordior, Comparatiuum antiquum. Plaut.Rudente,7, Misericordior nulla est me fœminarum.

Misericordia,misericordiæ { ἔλεος, εὐσπλαγχνία, κατάνυξις, οἶκτος } Est ægritudo ex miseria alterius iniuria laborantis,inquit Cic.4.Tuscul.Cic. pro Ligario,Nulla de virtutibus tuis plurimis nec gratior,nec admirabilior misericordia est. Idem 3 Tuscul. Si sapiens in ægritudinem incidere posset,posset etiam in misericordiã, posset in inuidentiam.

Clementia & misericordia singulari vir. Cic.Post red.in Sen.

Perfugium misericordiæ.Cic pro Ligario.

¶Adducere ad,Vide ADDVCO.

Adhibere fortunis alicuius. Cic.pro Rab.Perduel.reo.

Adimere,In ADIMO.

Allicere ad.Cic pro Lege Manil.

Capere,In CAPIO.

Captare.Cic.2.Philip.

Commendare iudici.Quintil.lib.5.cap.11.

Commouere. Cic pro Deiotaro.

Commoueri misericordia,Vide COMMOVEO.

Concitare populi.Cic.1.de Orat.

Confugere in alicuius,Vide CONFVGIO.

Ductus misericordia.Vlpian.in l.Si hominem.D.depositi.

Exercere.Vlpian.in l.Si hominem.D.depositi. Intempestiuè misericordiam exercuit.

Habere.Cic.pro Muren.
Impartiri alicui.Cic.Bruto,12.
Implorare & exposcere alicuius.Cic.pro Milone.
Inducere ad,Vide INDVCO.
Mouere,In MOVEO.
Motus misericordiæ.Vlpian.in l. At si quis.§. Sed interdum.D.de relig.& sump.fun. Potest tamen distingui & misericordiæ motus: vt si in hoc fuit misericors vel pius, qui funerauit, vt eum sepeliret, ne insepultus iaceret, &c.
Prætentanda est iudicis.Quintil.lib.4 cap.1.
Requirere & efflagitare aliquorum.Cic.pro Mil.
Ad lenitatem misericordiámque mentes reuocare.Cic.1.de Orat.
Misericordiam aliquem tenere.Cic.pro Caio Rabir.
Tribuere.Cic.pro Plane.
Viuere aliena Cic.pro Rosc.Amer.Prædia mea tu possides: ego aliena misericordia viuo.
Vocare ad.Cic.Nūc quum omnes me causæ ad misericordiam,atque ad humanitatem vocent,&c.
Miseror,pen.corr.miseraris,miseratus sum{οἰκτείρω,ταλανίζω} miserari, Verbis,au: lachrymis,aut opere dolorem, quem ex alicuius miseria, aut etiam ex nostra concepimus, ostendere,lamentari,& deflere. Et construitur cum accusatiuo. Festus, Miseratur is qui conqueritur aliena incommoda. Seruius,Miseror,& Misereor vnum significant. Cicero pro Murena, Vt nō queam satis neque communem omnium nostrum cōditionem, neque huius euentum fortunámque miserari.
Contusósque animos,& res miserabere fractas.Virg 4.Georg.
Sortem alicuius.Virg.12 Æneid.
Grauiter miserans.Virg 10.Æneid.
Miserata animi.pro animo.Virg.10.Æneid.
¶Misero,pro Miseror dicebant veteres: vt Accius in Athamante, Atque ita de illis merui,vt iure hæc nunquam miserarent mala.
Miseratio, miserationis{οἰκτιρμός} Significatio misericordiæ, qua ex alicuius infelicitate mouemur. Cic.in Orat. Nec verò miseratione solùm mens iudicum permouēda est. Idem Luccio, lib.5.12,Quem enim nostrum ille moriens apud Mantineam Epaminundas nō cum quadam miseratione delectat?
Non sine lachrymis,non sine dolore miseratio.Cic.2.de Orat.
Commouere.Quintil.lib.3.cap.1.
Discutere.Quintil.lib.3.cap.1.
Eximere.Liu.lib.5.Decad.5.
Odia incitari,& Miserationem nasci,contraria.Cic.in Partit.
Occupari.Quintil.lib.4.cap.2.
Venit miseratio aliquando ex eadem causa.Quintil.lib.3.cap.1.
Miserandus, Adiectiuum{οἰκτρός} Idem quod Miserabilis. Cicero 2. Tusculanarum,
Accede accede nate,assiste,miserandum aspice
Euisceratum corpus lacerati patris. Ex Sophocle.
Miserandus & Irridendus,cōtraria. Cic.1.de Orat.Hunc in minimis tenuissimísque rebus ita labi, vt aliis miserandus, aliis irridendus esse videatur?
Funus.Lucan.lib.1.
Lues.Virg 3 Æneid.
Miserandum in modum milites Pop.Rom.capti, necati, deserti, dissipati sunt.Cic.de Prouin.Consul.
Oratio tua omnibus miseranda visa est.Cic.2.de Orat.
Sors Ouid.2.Amor.eleg.7.
Tempestas.Virg.3.Georg. Seruius,Miseranda,pessima,ferēs rem dignam miseratione.
Miserabilis, & hoc miserabile, pen.corr.{οἰκτρός, χρυσαρνικός} Miseratione dignus, per quem alij misericordia commouentur. Cic.2.de Finib.Qui nobis miserabilis videtur audientibus, illi perpetienti erat voluntarius.
Aspectus auctionis miserabilis.Cic.2.Philip.
Bellum miserabile.Ouid.epist.13.
Carmen.Virg 4.Georgicorum,
-ramóque sedens miserabile carmen Integrat.
Casus.Cic.2.de Finib.
Corpus.Virg.5.eclog.
Dimicatio.Liu.1.ab Vrbe,Euentus belli minus miserabilem dimicationem fecit,quòd nec acie certatum est, & tectis modò dirutis, alterius vrbis duo populi in vnum cōfusi sunt. Ibidem, Voces etiam miserabiles exaudiebantur, mulierum præcipué.
Elegi.Horat.1.Carm.ode 33.
Excidium.Stat.6.Theb.
Factum.Ouid 9 Metam.
Fatum.Ouid.6.Metam.
Genus miserabile pœnæ.Ouid.8.Metam.
Ignorantia.Quintil.lib.6.cap.1.
Infans.Ouid.epist.7.
Lethum.Catul.ad Mallium,epigr.63.
Puer.Ouid.3 Metam.
Respectus. Cic.1.de Diuin. Fugientibus miserabilem respectum incendiorum fore.
Sonus.Cic.2.de Orat.
Supplicium.Stat.1.Theb.
Voces.Liu.1 ab Vrbe.
Vulgus.Virg.2.Æneid.
Vulnus.Ouid.5.Trist.eleg.6.
¶Miserabilis alteri.Ouid.in Ibin.
¶Visu miserabile.Virg.1.Æneid.
¶Miserabile,pro Miserabiliter,nomen pro aduerbio. Virg.12. Æneidos, -miserabile cæsis
Hostibus insultans. Seruius.
Miserabiliter, pen.corr. Aduerbium{οἰκτρῶς.} Cic.1. Tuscul. Etsi enim flemus quum legimus, tamen non miserabiliter vir clarus emoritur. Idē ad Atticum,lib.10,Marci Cælij quidem epistolam scriptam miserabiliter quum hoc idem obsecraret vt expectarem,&c. Liuius 3. ab Vrbe, Prosequuntur coniuges liberósque, cuínam se relinquerent in ea vrbe, in qua nec pudicitia, nec libertas sancta esset, miserabiliter rogitantes.
Laudari miserabiliter.Cic.Attic.lib.14,At ille etiam in foro combustus,laudatúsque miserabiliter. De Caio Cæsare.
Miseranter,Aliud aduerbium{οἰκτρῶς.} Gell.lib.10.cap.3, Et quid est quod aut amplius, insignitérque, aut lachrymosé, aut miseranter, aut multa copiosáque inuidia grauisque penetrabili queritmonia dixerit?
MISETVS,Miseti,pen.prod.{μισητός} Oppidum Macedoniæ apud Stephanum,cuius gentile est Misetius.
MISNA,Carthaginiensium nauale dicitur,vt testis est Cælius libro 18. cap.38.
MISPILA{μίσπιλα} Medorum oppidum, apud Xenoph.lib.3.exped. Cyri minoris. Gentile est Mispilates.
Missile,Missio,Missus,In MITTO.
Mistura,Mistus,Vide MISCEO.
Misumenos{μισούμενος} Comœdia erat Menandri hoc nomine, interpretatúrque inuisus,& quem odere vulgo. Hac dictione vsus est & Martialis in lemmate quod ientacula inscribitur,lib.14,
Non erit in turba quisquam μισούμενος ista: Hoc est,tam formosi & amabiles sunt pueri isti comœdi,támque vix ex animo eorum desiderium deponi potest, quòd vehementer penitúsque medullis inhæreat,vt si μισούμενος,id est persona eius qui inuisus sit,agēda sit,vt vsuvenire solet in comœdiis, non sit in turba quisquam, qui eam agere possit. Hæc Turnebus, quæ ideò addenda censui, quia nec passim occurrunt,nec aliorum satisfacit interpretatio.
Misy, Plin.lib 19.cap.3, Simile est,inquit, & quod in Cyrenaica prouincia vocant misy,præcipuum suauitate odoris ac saporis, sed carnosius. Athenæus autem mison vocat, & odorem carnium habere, non tubere carnosius esse, sicut Plinius, scribit. Vtra lectio melior sit,docti iudicent. ¶Est item Misy corpus metallicum, quod in fodinis ærariis supra Chalcitim & Sory inuenitur, colore subflauo in morem sulphuris ignem iam experti. Vulgus *Vitriolum* appellat.
Mitella,In MITRA.
Mitesco,mitescis,In MITIS.
MITHRA, cum h{μίθρα} à Persis dicitur Sol. Strabo lib.15, Persæ cælum Iouem putant: colunt Solem,quem Mithram vocant. Stat.lib.1. Thebaid. Indignata sequi torquentem cornua Mithram. Vbi Lutatius ait, Sol apud Adiamenios Titan, apud Assyrios Osyris, apud Persas vbi in antro colitur, Mithra vocatur. Ponitur aliquando pro primario sacerdote. Apuleius libro vlt. Ipsúmque Mithram illum suum sacerdotem præcipuum sacrorum ministrum decernit.
Mithriaca,pen.corr.n.g.plur.num.{μιθριακά.}Sacra Solis, siue Osyridis sacrificia:de quibus Lampridius in Commodo sic scribit, Sacra mithriaca homicidio vero polluit, quum illi aliquid ad speciē timoris vel dici,vel fingi soleat.
Mithrax{μίθραξ} Gemma est, variis coloribus contra Solem refulgens, de qua Plin libro 37.cap.10,Mithrax à Persis accepta est,& Rubri maris montibus multicolor,contra Solem variè refulgens.
MITHRIDATES,penult.prod.{μιθριδάτης} Rex Ponti fuit, vi magna & animi & corporis,vt sex iuges equos regeret,duarum & XX gentium ore loqueretur. Hic diffidentibus Romanis, sociali bello Nicomedem Bithynia, Ariobarzanem Cappadocia expulit, Græciam insulásque omnes, excepta Rhodo, occupauit: sed postea à Sylla apud Dardanum fusus,& à Pompeio victus,tādem à Pharnace filio in turre obsessus,venenum sumpsit. Quúmque id tardius biberet(quia aduersum venena multis antea medicaminibus corpus firmauerat) immissum percussorem Gallum, citò eum authoritate vultus territum reuocauit,& in excædem suam manū trepidantis adiuuit. ¶Alius etiā Mithridates, qui regi Mithridati Bruti epistolas collegit. Martial.lib.5.117,
Profecit poto Mithridates sæpe veneno,
Toxica ne possent sæua nocere sibi.
Mithridaticum antidotum{μιθριδάτειον.} Plinius lib.25.cap.2, Primo inuenta genera antidoti,ex quibus vnum etiam nomen eius retinet. Illius inuentum autumant, sanguinem anatum Ponticarum miscere antidotis:quoniam veneno viuerent.De Mithridate.
Mitigo,mitigas,In MITIS.
Mitis,& hoc mite{ἥμερος,ἤπιος,πρᾶος,μείλιχος} Lenis,clemens,mansuetus:cui Durus aut Acer opponitur. Cic.de Senect.Facit persæpe ipsa sibi audientiam diserti senis compta & mitis oratio. Idem in Hortensio,Quid Theopompo acrius, aut Theophrasto mitius inueniri potest?
Mitis & mansuetus, Ferus & immanis, contraria. Cicero 1. de Inuen.
Precanti mitis.Stat.1.Theb.
Natura mitis & annis.Ouid.epist.14.
Animū mitior.Horat.3.Carm.ode 10, -nec rigida mollior æsculo, Nec Mauris animum mitior anguibus. Id est animo mitiore,quàm angues Mauritaniæ. Mitis animum,hellenismus est.
Vultu mitior.Stat 6.Theb.
Mitior in aliquem.Liu.7.ab Vrbe.
¶Alimenta Ouid 2 Metam.
Animus semper.Ouid.3.de Ponto,eleg.2.
Aura Ouid.2.Fast.
Caput.Ouid.1.Amor.eleg.4.
Consilium.Ouid 1.Trist.eleg 4.
Dij mites hostibus.Ouid.2.de Ponto,eleg.1.
Moderata & mitis doctrina: cui opponitur Aspera & Dura. Cic. pro Mur.
Dolorem mitiorem facit patientia.Cic.2.Tusc.
Exilium mitius.Ouid.2.Trist.
Mitissimus & lenissimus homo.Cic.4.in Catil.
Incendia.Ouid.1.Fast.

Ingenium

Ingenium. Ouid.13.Metam.
Ira. Ouid.4.de Ponto,eleg.6.
Lachrymæ. Ouid 6.Metam.
Mores mitissimi, Tractabiles. Colum.lib.6.cap.29, Mores laudantur qui sunt ex placido & ex concitato mitissimi. De equo.
Obitus. Tacit.lib.3.
Compta & mitis oratio. Cic.de Senect.
Mitiorem in partem interpretari. Cic.pro Murena, Quod atrociter in Senatu dixisti, aut non dixisses, aut seposuisses, aut mitiorem in partem interpretarere.
Patrocinium. Ouid.1.de Ponto,eleg.3.
Pietas. Ouid.3 Trist,eleg.4.
Pœna mitior. Quintil.lib.6.cap.4.
Solator. Stat.5.Syl.5.
Solum. Horat.1.Carm.ode 18.
Spes mitior. Tacit.lib.15, Deinde oblata mitiore spe,&c.
Succi. Ouid.14.Metam.
Temperies. Claud.1.de raptu Proserp.
Ventus mitior. Ouid.13.Metam.
Verba mitissima. Ouid.2 Metam.
Mite & placatum. Cic. Attico,lib.5.
Nihil mitius. Cic.4.Academ. Homo natura lenissimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) stomachari tamen cœpit.
Tristia mutare mitibus. Horat.1 Carm.ode 16.
¶Mite stagnum, Tranquillum. Virg.8 Æneid. Nonius.
¶Mitis, Maturus. Virg.1.eclog.
-sunt nobis mitia poma,
Castaneæ molles. Nonius.
Vindemia. Virg.2.Georg.
Vuæ. Virg.1.Georg.

Mitè,mitius,mitissimè, Aduerbiũ { [Greek] } Cæsar 7.bel Gal. Quæ tametsi Cæsar intelligebat, tamen quàm mitissimè poteſt, legatos appellat.
Ferre aliquid mitius. Ouid.15.Metam.
Perire mitius. Ouid 3.de Ponto,eleg.7.

Mitesco, mitescis { [Greek] } mitescere, Mansuescere. Plin. libro 22 cap.25, Genua quoque degrauat: sed madefactum pluribus diebus mitescit. De equo. Liu.8.bel.Macedon. Nolite existimare beluas tàtum recens captas feritatẽ illam syluestrem primò seruare, deinde quum diu manibus humanis alantur, mitescere: in hominum feritate mulcenda non eandem naturam esse. Horat.1.epist.1,
Nemo adeò ferus est, vt non mitescere possit,
Si modò culturæ patientem commodet aurem.
¶Mitescere, Tranquillari, inquit Sipont. seu mauis Tranquillum fieri. Apuleius, Conflaccescunt fluctus, mare mitescit.
Freta mitescunt. Ouid.7.epist.
Mitescente hyeme. Liu 3.bel.Pun.
Iecti & mitescere. Ouid.14.Metam.
Mitescunt discordiæ. Liu 5.ab Vrbe.
Ira mitescit. Ouid.2.de Ponto,eleg.7.
Secula mitescent positis bellis. Virg.1.Æneid.
¶Mitescere, Maturescere. Plin.lib.15. cap. 13, Reliquorum prunorum velocitas citò mitescentium transuolat. Colum lib.3.cap.2.

Mitigo, mitigas, pen.corr. { [Greek] } mitigare, Placare, quasi mitem facere. vt Mitigata feritas, apud Plinium lib. 16.cap.1. Cic.7. Verr. Neque in parentum luctu atque lachrymis, te mei nominis commemoratio mitigauit.
Irasci & Mitigari, contraria. Cic.in Orat.
Ex agresti vita exculti ad humanitatem & mitigati sumus. Cicero 1.de Legibus.
Reconciliare & mitigare sibi aliquem. Cic.Lent.lib.1 9.
Vsus flectet, dies leniet, ætas mitigabit. Cic.pro Mor.
Longinquitas temporis mitigat. Cic.Torquato,lib.6.4.
¶Animum mitigare. Cic.pro Fonteio.
Dolorem. Cic.2 de Fin.
Dolores vetustate mitigantur. Cic. Attic.lib 3.
Febrem quiete & abstinentia mitigauit. Quintil.lib.2.cap.17.
Iras. Ouid.4.Trist.eleg 5.
Labores magna compensati gloria mitigantur. Cic.2.de Orat.
Populum excitatum in bonos mitigare. Cic.1.de Orat.
Seueritatem acerbam multis condimentis humanitatis mitigare. Cic. Quinto fratri,lib.1.1.
Tristitiam mitigat & relaxat risus. Cic.2.de Orat.
¶Agrum syluestrem mitigare flammis & ferro. Horat.2.epist.2.
Cibum mitigare, Id est coquere. Cicero 2.de Nat.deor. Arborum autem confectione, omnisque materia & culta & syluestri, partim ad calfaciendum corpus igni adhibito, & ad mitigandum cibum vtimur &c. Id est coquendum.
¶Mitigare, Maturare. Cic.lib.4.de Rep. Quùmque Autumno terras ad concipiendas fruges patefecerit, hyeme ad concipiendas relaxarit, à stitula maturitate alia mitigauerit, alia torruerit. Nonius.

Mitigatio, Verbale { [Greek] } Cic.3.de Orat. Omnisque ad omnem animi motum & impulsio, &, si ita res feret, mitigatio.

Mitigatorius, pen.corr. Adiectiuum { [Greek] } Quod habet vim mitigandi. Plin. lib.28.cap.6, Contra renum & lumborum vesicæque cruciatus in balnearum soliis pronos vrinam reddere, mitigatorium habetur.

Mitifico, mitificas, pen.corr. { [Greek] } mitificare, Mitem facere. Plinius libro 8.cap.7, Capti celerrimè mitificantur hordei succo. De elephantis.
Cibum mitificare, Concoquere. Cic.2.de Diuin. Depulso enim de pectore, & in omne corpus diuiso & mitificato cibo, cantus edere quiete fatiatos. De gallis.

Mitra, mitræ { [Greek] } Dictio barbara, qua significatur quoddam capitis ornamenti genus, quo primùm Mæonij, deinde verò Ægyptij, Syrij, Phrygij, & Lydij vsi sunt. erat enim pileus incuruus: quamuis & pro muliebri corona ad ornatum capitis adolescentularum accipiatur, ex qua pendebant fasciolæ quæ phylla dicebantur: quoniam foliorum instar penderent. Virg.9.Æneid. Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Ab Italis in Troianos dictum, per metaphoram. Plin.libro 35.cap.9, Capita mulierum mitris versicoloribus operuit. Catul Argon 59, Non flauo retinens subtilem vertice mitram.
Mitram autem gestasse viris turpe & molle censebatur. Lucian. [Greek]. Et Iuno Ioui Bacchi mollitiem obiiciens apud eundem ait, [Greek] Quin & [Greek] per probrum illic vocatur.
Anademata, mitræ. Lucret.lib.4.
Mitra Mæonia. Virg.4.Æneid.
Teres. Claud.2.in Eutrop.
Picta. Iuuen.Sat.3.
A mitra, à crocota, à mulieribus soleis, purpureisque fasceolis, à strophio, à psalterio, à flagitio, à stupro est factus repentè popularis P. Clodius. Cic.de Arusp.resp.

Mitella, Diminut. { [Greek] } Virg.in Copa, Copa syrisca caput Graia redimita mitella. Cic.pro Rab.Posth. Delitiarũ causa & voluptatis, non modò ciues Romanos, sed & nobiles adolescentes & quosdam etiam Senatores summo loco natos, non in hortis & suburbanis suis, sed Neapoli in celeberrimo oppido cum mitella sæpe videmus. Alia exemplaria habent mitrella.
¶Mitella, *Vne escharpe*. Celsus lib.8. cap.10. De brachij fracti curatione. Deligari autem brachium debet paulum pollice ad pectus inclinato. Siquidem is maximè brachij naturalis habitus fit: idque involutum mitella commodissimè excipitur, quæ latitudine ipsi brachio, perangustis capitibus collo iniicitur, atque ita commodè brachium ex ceruice suspensum est.

Mitrula, mitrulæ, pen.corr. Diminutiuum. Solinus cap.40, Serpens est penè ad semipedem longitudinis, alba quasi mitrula lineatus caput. De basilisco.

Mitto, mittis, misi, missum { [Greek] } mittere. Notæ significationis. Terent. Eununch.3, Misit porrò orare vt venirem seriò.
Mitto tibi. Cicero Attico,lib.1.11, Ego tibi aliquid de meis scriptis mittam.
Mitto ad te. Cicero de Senect. Hunc verò librum de senectute ad te misimus.
Mittere circa regem. Liu.5. bel. Maced. Legatos censuit circa reges mittendos, qui non solùm tentarent animos eorum, &c.
Mittere foras ad cœnam filium. Cic 3. Verr. Vt etiam filium suum electissimum adolescentem foras ad propinquum suum quendam mitteret ad cœnam.
Mittere aliquem de Cic.ad Atticum,lib.8, Ei statim rescripsi, hominémque certum misi de comitibus meis.
Mittere è via, vel ex itinere. Cic.ad Atticum,lib 9, Quæ descripta attulit, illa è via misi ad te. Idem 5.Verr. Missa est (vt ipsa significat) ex itinere, quum Verres iam de prouincia decessisset.
Maturè mittere. In MATVRVS.
Paucis diebus mittere. In PAVCVS.
¶Mittere, pro Scribere. Cicero Tironi, libro 16.9, Curio misi, vt medico honos haberetur: & tibi daret quod opus esset: me cui iussisset curaturum.
¶Mittere, cum priore supino. Terent. And.3.2,
-missa est ancilla illicò
Obstetricem accersitum ad eam, & puerum vt adferret simul.
¶Misi qui pro vectura solueret. Cic.ad Atticum,lib.1.1.
¶Auxilium mittere. Ouid.11.Metam.
Mittere carpentum supra aliquem. Varr.de Ling.Latin.lib.4.
In consilium mittere. Est dimittere iudices ad sententiam dicendam vbi orator dixerit, DIXI, authore Asconio. Cic. pro Cluentio, Cur eum quum in consilium iretur, Cluentius & Cannutius abesse patiebantur? & quum in consilium mittebant, Stalenum iudicem, cui pecuniam dederant, non requirebant? Oppianicus quærebat? Hactenus Cicero, Si hoc est (inquit) verum quòd Cluentius & Cannutius iudicium corruperint, quomodo id explicari poteſt, quòd quum iudices ipsi in consilium mitterent, id est quum iudicium iam expectare se dicerent, dicendi finem facientes, non requirebant Stalenum vnum iudicum, quem constat redemptorẽ totius corruptionis fuisse? sed facilè patiebantur illum abesse, non autem Oppianicus qui erat Cluentij aduersarius? Plin.in Paneg ad Traianum, Alij se superstites Reip. optabant, faciebántque: tibi salus tua inuisa est, si non sit cum Reip. salute coniuncta. Nihil pro te pateris optari, nisi expedit optantibus: omnibúsque annis de te in consilium deos mittis, exigísque vt sententiam suam mutent, si talis esse desieris, qualis electus es. Sed ingenti conscientia Cæsar pasci'ceris cum diis, vt te, si merebetis, seruent, quum scias mereatisne neminem magis quàm deos scire. Quo in loco præposterè legitur, Ne merearis. Est autem hæc Plinij sententia, Nuncupationem votorum, quæ quotannis pro salute & incolumitate principis fieri solet, tu his verbis Cæsar concipi iubes, si bene Remp. éxque omnium vtilitate rexeris Digna (inquit) vota quæ semper suscipiantur, sempérque soluantur. Quotannis dijs ipsis, inquit, tanquam iudicibus, calculum de te permittis, an dignus sis incolumitate. Budæus.
Corpus mittere sepulchro. Stat.6.Theb.
Mittere in acta pro Redigere. Senec.lib.de Benefic.2.
In expeditionem milites. Cæs.5.bel.Gall. Postridie eius diei manè tripertito milites equitésque in expeditionem misit, vt eos qui fugerant, persequerentur.
In fabulas & sermones aliquem. Quintil. Declamat.15.
In fœdera se. Virg.12.Æneid.
Ad fortunam mitti. Senec.de Benef.lib.2.cap.31.
Hastam misit in ora. Ouid.11.Metam.
Sub iugum alicuius exercitum. Cæsar 1.bel.Gal. Hic pagus vnus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consu-

lem interfecerat,& eius exercitum sub iugum miserat.
Legatos ad Senatum.Cic.1.de Diuin.
Legatos cum authoritate. Cic. ad Atticum, lib.1.14, Legati cum authoritate mitterentur,qui adirent Galliæ ciuitates,&c.
Legatos misit,se venturum.Cic.ad Catonem,lib 15.4,Tum Præses magnitudine & animi & consilij, legatos ad me misit, se cum omnibus suis copiis in mea castra esse venturum.
Orbem totum sub leges.Virg.4.Æneid.
Literas.Salust.in Iugurtha, Literas ad Iugurtham mittunt, quàm ocyssimè ad prouinciam accedat.
Crebrò alicui literas.Cic.Attic.lib.6.
Mittere aliquem in locum alterius.Liu.5 bel.Pun.
Lucem quam à sole accipit,mittit in terras luna.Cicero 2.de Nat. deorum.
Mandata alicui Propert.lib.4.eleg.3.
Manus mittere ad res legatas à testatore,Vide MANVS.
Ad mortem.Cic.1.Tusc.Magna me(inquit)spes tenet Iudices,bene mihi euenire quòd mittar ad mortem.
In negotium.Cic.pro Rab.Posthumo, Nec interea locupletare amicos vnquam suos destitit,mittere in negotium, dare partes, augere,fide sustentare.
Ad nomen. Quintil.in Milite Mariano, Ad nomen mittere filios parentes festinarunt,quanuis asperrimo bello, vt sub te ponere rudimenta militiæ contingeret.
Nuntios ad regem.Cæsar 4.bell.Gall.
Obsides.Cæsar 4.bell.Gall.
Obuiam.Cic.ad Attic.lib.3,Itaque obuiam illi misimus Athenas, vt inde Thessalonicam veniret.
Obuiam literas. Cic. ad Attic.lib.6, Tu tamen mitte mihi quæso obuiam literas,nunquid putes Reip.nomine tardandum esse nobis.
In ora populi.Quintil.Declamat.18.
Oratores petitum pacem.Liu.1.ab Vrbe.
Oratorem ad aliquem de re aliqua.Cic.de Claris Orator.
In possessionem.Cic.pro Quintio.Hæc perinde loquor, quasi ipso illo tempore, quum te Prætor iussisset ex edicto possidere,si in possessioné misisses, debueris aut potueris P. Quintium de possessione deturbare.
Præcipitem de muro Hirtius 6.bel.Hispaniensis.
Mittere se præcipitem ex alto.Vlpian. in l. Cum autem,§. Capitalem.D.de Ædil.edict.
Iacere & mittere ridiculum. Cic. in Orat. Vtetur vtroque sed altero in narrando aliquid venustè, altero in iaciendo mittendóque ridiculo.
Salutem alicui.Ouid.5.Trist.eleg 14.
Mittere sanguinem,Id est quod vulgò dicitur *Extrahere sanguinem*, vel Græco vocabulo φλεβοτομεῖν. Cic. Attic. lib.6, Sic Appius, quum ἐξ αἱμάτων prouinciam curarit,sanguinem miserit, quicquid potuit detraxerit. Corn.Celsus lib.2.cap.10,Sanguinem incisa vena mitti nouum non est: sed nullum morbum esse in quo non mittatur, nouum est. Item mitti iunioribus & fœminis vterum non gerentibus, vetus est. Ibidem, Sed vt aliquando primo die sanguinem mittere necesse est,&c.
Mittere sanguinem,per translationem.Cic.Attico lib.1.11, Nam & illud non nobis obest,videri nostrum testimonium non valuisse,missus est sanguis inuidiæ sine dolore. hoc est, profuit nobis ad extinguendam inuidiam,videri nostrum testimonium non valuisse. Suprà enim dixerat,Apud bonos iidem sumus quos reliquisti. Id est,Antea nos regnare dictitabamur in iudiciis.Quod autem in iudicio Clodiano Ciceronis testimonium à maiori iudicum parte creditum non erat:ideo dicit inuidiam eius potentiæ esse imminutam sine famæ dispendio.quia notum erat,corruptum illud fuisse iudicium,&nummarios iudices Clodium absoluisse. Budæus.
A saxo mittere se.Ouid.11.Metam. Id est præcipitare.
Mittere signum,pro Dare.Cæsar 1.bel.Ciuil.
Mittere signum sanguinis, pro Emittere sanguinem. Lucret.lib.1.
In sermones aliquem.Vide paulo antè.In fabulas.
In seruitutem vrbes.Liu.4.bel Maced.
Subsidium & subsidio.Cæsar 2.bell Gall.
In suffragium Centurias,Decernendum proponere,& suffragia de aliqua re inire.Liu.1.bell.Maced.
In plures suspiciones.Quintil.lib.4.cap.2.
Talos mittere,pro Iacere,siue iactare.Proper.lib.2.eleg.34,
At nondum est talos mittere lassa manus Horat.2.Serm.sat.7,
-postquam illi iusta chiragra
Contudit articulos,qui pro se tolleret,atque
Mitteret in pyrgum talos,mercede diurna
Conductum pauit.
Tempestatem.Plaut.Rud.3.2,
Prò dij immortales tempestatem cuiusmodi
Neptunus nobis nocte hac misit proxima.
Vocem mittere,pro Loqui. Lucret.lib.3,
Denique si vocem rerum natura repentè Mittat.&c.
Vocem mittere,pro Emittere. Liu.lib.5. Decad.4, Qui vocem liberam mittere aduersus regis legatum auderent.
Mittere vocem contra aliquem. Cic. pro Cluent. Hodierno die primùm veritas vocem contra inuidiam his iudicibus freta miserit.
Vocem pro Republica.Cic.pro Sextio.
Vocem mittere de.Cic pro Flacco,Vox de quæstura nulla missa est.
Voces furiales.Cic.de Arusp.resp. Tum quum furiales in concionibus voces mittis,quum domos ciuium euertis,&c.
¶Mittere,pro Emittere,vel producere Plin.lib.17.cap.24, Et cerasus,& tilia,& vitis corticem mittunt,sed non vitalem.
Mittere folia.Plin.lib.12.cap.13.
Mittere fructum.Plin.lib.12.cap.6,Fructum è cortice mittit,admirabilem succi dulcedine. Alij legunt Fructum cortice emittit.
Mittere radicem. Colum.lib.5. cap.10, Omnis autem vnam radicem mittit,& simplici stylo prorepit. Idem lib.3.cap.18, Et radices è capite,qua recisum est,æquè mittit.
¶Mittere, Donare. Virg.9.eclog. Hos illi, quod nec bene vertat, mittimus hœdos.
¶Mittere,pro Transmittere.Cicero in Libello ioculari,vt Quintilianus vocat libro 8 cap.vlt. Fundum Vario vocat quem possum mittere funda.
¶Mittere,Desinere,& finire.vt, Mitte lachrymas, Ne fleueris amplius. Terent. Adelph.3.2.Hera lachrymas mitte.
Mitte ambages.Plaut.Cistel.10. Liu.4.bell. Maced.Quin mittimus ambages,inquit P.Sulpitius,&c.
Certamen.Virg.5.Æneid.
Curam de pectore.Virg.6.Æneidos.
Iram.Terent. Hecy 5.2,
Nam si compererit crimina tua se falsò vxor credidisse,
Missam iram faciet.
Odium mittere & finire. Liu.10.bel.Maced. Omnibus stantibus qui aderant,dextras,fidémque dedere,mittere verè,ac finire odium.
Mitte leues spes,& certamina diuitiarum.Horat.1 epist 5.
Timorem. Terentius Adelph.5.3,Repressi,redij, mitto maledicta omnia.
Mitte molè loqui.Terent.Andr.5.3,
Rem potius ipsam dic:ac mitte malè loqui.
Cætera mitte loqui.Horat.Epod.13.2.
Pro nobis mitte precari, Id est Noli precari pro nobis. Ouid.3. Metam.
Mitto scrutari:hoc est Desino. Plaut.Aulularia,24,
-nunc læuam ostende.S T.quin equidem ambas profero.
E V. Iam scrutari mitto,redde huc.
Mitto de.Cic.4.Verr. Non inquam iam quæro vnde hæc habueris, sed quo tibi tantum opus fuerit,id quæro,mitto de mille.
Mitto vitam duram,Id est Taceo.Terent.Adelph.5.4,
-nam ego vitam duram,quam vixi vsque adhuc,
Propè iam excurso spatio, mitto. Idem Heaut 5.1,Mitto iam osculari atque amplexari,id nihil puto. Et Andr.4.5, Mitte id quod scio:dic quod rogo. Item Phorm 2.1. Cic.Verr.5,Mitto vincula, mitto carcerem,mitto verbera.
Mitto quòd inuidiam, quòd pericula, quòd omnes meas tempestates subieris,&c. Cic.ad Catonem,lib.15.4.
¶Mitte hunc ire.Plaut.Milit.22. Terent.Adelph.5.2,
Quid agis?quò abis?D.mitte me.
Mitte hanc noxiam.Terent.Eunuch.5.2.
Mitti in caput,pro Dimitti.Seneca Nat. quæst.lib.4.
Missus,Participium {πεμφθείς} vt Missus ad Mithridaticum bellum. Cic.4.Acad.
Subsidio.Stat.3.Thebaid.
Sub magna pericula.Virg.9.Æneid.
Clamor ad sydera.Stat.12.Thebaid.
Corpora neci.Ouid.7.Metam.
Dux in bellum. Horat.de Arte,
Legati de magnis rebus. Horat.1.Serm.saty.5.
Leo è cauea.Author ad Herennium,lib. 4.
Sagitta missa,Emissa.Ouid.8.Metam.
Sanguis è corpore. Lucret.lib.2.
Nescit vox missa reuerti.Horat.de Arte.
Missæ oraculo voces.Liu.4.bel.Maced.
¶Missum facere,Est deponere, ac etiam à nostro consortio, familiaritate,potestate,arbitrio dimittere. Cæsar Oppio in Epistolis ad Attic.lib.9,Cn. Magium Pompeij præfectum deprehendi scilicet,& meo instituto vsus sum,& eum statim missum feci. Cicero 7.Verr. Deinde alij quæstus instituuntur: ex vno genere nauali videte quàm multi:accipere à ciuitatibus pecunias,ne nautas darent: pretio certo missos facere nautas: missorum omné stipendium lucrari. Ibidem, Vt illud missum faciam. Idem 4. Verr. Deinde si in hominibus eligendis nos spes amicitiæ fefellerit vt vindicemus,missos faciamus, semper ita viuamus,vt,&c. Et 1,Offic.Marci quidem Catonis senis est epistola ad M.filium,in qua scripsit se audisse eum missum factum esse à Consule,quum in Macedonia Persico bello miles esset. Varro de Re rust. lib.3. cap.7,Columbas redire solere ad locum licet animaduertere,quod multi in theatro è sinu missas faciunt.
Me missum face, Noli vti opera mea, inquit Donatus. Teren. And.5.1, Illam hinc ciuem esse aiunt.puer est natus. nos missos face.
Missa facio.Terent.Adel.5 9, Missa facio,effundite, emite, facite quod vobis lubet.Id est.Sino quod lubet agere. Cic. pro Roscio Amerino, Verùm vt hæc missa faciam quæ iam facta sunt, ex iis quæ nunc maximè fiunt,nónne quiuis potest intelligere, omnium architectum,& machinatorem vnum esse Chrysogonum?
Hæc missa facio: illud quæro,is homo,&c.Cic.pro Rosc.Amer.
Missum facere amorem. Plaut.Merc 3,
Dico esse iturum me mercatum,si velit:
Amorem missum facere me,dum illi obsequar.
Missam facere vxorem, id est Repudiare. Suet. in Calig. cap. 25, Subitò ex prouincia euocauit,ac perductam à marito coniunxit sibi, breuíque missam fecit.
Missum facere vadimonium. Cic.pro Quintio, Qui postea quoque vadimonium missum fecerit, hunc per insidias vi de agro communi deiecerit. Vide VADIMONIVM.
Misso conuiuio. Liu.6.bell. Punici,Inde misso conuiuio, dextris inter se datis,vltimóque complexu, collachrymantes suû patriæque casum.
Misso officio.Cic. Attic.lib.10, Quòd si iam misso officio periculi ratio habenda est,ab illis est periculum,si peccaro.
Missos facere honores, nec Rempub. attingere. Cic. pro Sextio, Missos faciant honores,nec Rempub.attingant.
Missus, huius missus {βολή} pro Missione. Liu.9.ab Vrbe, Et pilum haud paulo quàm hasta vehementius ictu missúque telum. Cæsar 2. bel.

bel. Ciuil. Hunc conspicatæ naues, quæ missu Bruti ad portum excubabant.

Bis mille missus sagittæ. Lucret. lib. 4,

Vix absunt nobis missus bis mille sagittæ.

¶Missus, Immissionem ferarum, siue ludorum, aut gladiatorum in arenam aliquando significat. Suet. in Domitiano Cæsare, cap. 4. In his Circensium die, quo facilius centum missus peragerentur, singulos à septenis spatiis ad quina corripuit. Idem in Claudio Cæsare, cap. 21, Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interiecta per quinos missus venatione. Budæus.

¶Missus, pro Immissione ferculorum. Lampridius scribit Heliogabalum celebrasse tale conuiuium, vt apud amicos singulos singuli missus appararentur, & aliquando omnes missus sola carne phasianorum struxisse. Budæus.

Missio, missionis, Verbale { πέμψις. } Cic. Attic. lib. 1. 3, De literarum missione sine causa abs te accusor.

Legatorum missio. Cic. 7. Philip. Non sine causa legatorum istam missionem semper timui, nunquam probaui: quorum reditus quid sit allaturus, ignoro.

Missio, pro Dimissione. Suet. in Cæsare, cap. 7, Missionem continuò efflagitauit. Huiusmodi missionum in re militari multa sunt genera. Est enim honesta, quæ emeritis stipendiis ab imperatore indulgetur. Est causaria, quæ propter valetudines à laboribus militiæ soluitur. vnde Causarij milites dicuntur à Liuio. Est ignominiosa, quum quis propter delictum sacramento soluitur. Est & præter has gratiosa missio, quæ per ambitionem & gratiam nimirum impetrabatur. De hac sic Liuius, Et quorum ante emerita stipendia gratiosa missio sibi visa esset. Cic. 7. Verr. Illos respondere, & docere vnumquenque missione remigum, fame reliquorum, Cleomenis timore & fuga, &c. Ibidem At ab omnibus tu mercedem missionis acceperas. Liu. 6. bel. Pu. Quibus Senatus missionem, reditúmque in patriam negasset ante belli finem.

Causaria missio, Vide CAVSA.

¶Inter missioné dare, & exauctorare. Missio nimirum iis datur, qui penitus dimittuntur. Exauctorantur, qui soluuntur stipendio, nec tamen dimittuntur: sed habentur sub vexillo, non sub aquila, aut signis legionis: neque iam legionarij sunt, retinentur tamen, donec emeriti soluantur, aut agri assignentur. Cornel. Tacit. lib. 1. Missionem, ait, dari vicena stipendia meritis, exauctorari qui sena dena fecissent. Annotauit Turneb.

Missito, missitas, pen. corr. { πεμπτάζομαι } Missitare, Frequentatiuum. Liu. 9. ab Vrbe, Ad Æquos inde veteres hostes, cæterum permultos annos sub specie infidæ pacis quietos, versa arma Romana, quòd incolumi Hernico nomine missitauerant simul cum iis Samniti auxilia. Plin. lib. 33. cap. 1, Quum & codicillos missitatos epistolarú gratia indicet.

Missiculo, missiculas, pen. corr. missiculare, pro Missitare: vt, Pensiculo, pro Pensito. Plaut. Epid. 3,

-empta est ancilla, quòd tuté ad me literas Missiculabas.

Missilis, & hoc missile, pen. corr. { ἀφετικός } Quod facilè mittitur.

Telum mihi vni missile, Quod à me solo mitti potest. Stat. 8. Thebaidos,

-& librans vni sibi missile telum

Direxit iactus, &c.

Missile, Telum omne quod manu in longum mittitur. Vnde & lapides, missilia dicuntur. Virg 9. Æneidos,

-sed pellere vallo Missilibus certant.

Crinitum missile multa flamma. Stat. 5. Theb.

Missiles aculei sunt histrici. Plin. lib. 8. cap 35.

Missiles lapides. Liu. 1. ab Vrbe.

Pondus missile disci. Propert. lib. 3. eleg. 14.

Res missiles. Quæ sparguntur. Dicuntur & substantiuè Missilia, vt paulo póst. Suet. in Augusto, cap. 98, Iisdem etiam epulum in cóspectu suo præbuit, permissa, imò exacta iocandi licentia, diripiendísque pomorum & obsoniorú, rerúmque missilium. De ephebis loquitur.

Missilia saxa, & Missilia tela. Liu. 2. ab Vrbe.

Missilia tormenta. Plin. lib. 8. cap. 13.

¶Missilia, Dicebantur munera quæ à principibus populo spargebantur, vtputa bellaria, linea, odores, vnguéta: quod quum aliis temporibus, tum maximè Saturnalibus in theatro fieri solebat. Suet. in Calig. cap. 18, Sparsit & missilia variarum rerum, & panaria cum obsonio viritim diuisit. Missilia variarum rerum dixit, pro Varias res missiles. Idem in Nerone, cap. 11.

Missilia iactare in vulgus. Caius in l. Qua ratione, sub finem. D. de acquir. rer. domin.

Mitulus { μύαξ } Piscis, vt reor, ostreacei generis. Horat. lib. 2. Serm. satyr. 4.

-si dura morabitur aluus

Mitulus, & viles pellent obstantia conchæ. Martial. lib. 5,

Sumitur inciso mitulus ore mihi. Quidam mitulos arbitrantur eosdem esse, atque musculos: quos Græci μύες appellant, quos videtur satis refellere Athenæus lib. 3, his verbis, Mitulorum tenuiores sunt quidem regij, & aluum mouent, & leues sunt, tum præterea valde alunt: fluuiales auté sunt dulciores: at musculi mediocriter alunt, mediocriterque aluum & vrinam mouent. Sic enim vertit Lambinus, apud quem de mitulis vide plura.

MITYLENE, Mitylenes, pen. prod. { μιτυλήνη } & Mitylenæ, Mitylenarum, Vrbs in Lesbo iuxta Methymnam, à cuius nomine nunc tota insula Mitylene appellatur, in qua fuere olim duæ nobilissimæ ciuitates, hæc videlicet & Methymna. Hanc eandem insulam pridem Lesbum dictam volunt ab vrbis nomine, quæ in ea potentissima fuit. Martial. lib. 10, Quum tibi non Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene. Dicta Mitylene, vt Diodor. lib. 6. scribit, à Mitylene Machari filia. Hæc nunc Metallinum dicitur. De Mitylenis meminit Cicero pro Rab. Posth. & Epist. Famil. lib. 4. epist 7. Horat. 1. Carm. ode 7,

Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitylenen.

Pulchra. Horat. 1. epist. 11.

Mixobarbari { μιξοβάρβαροι } Dicebantur qui ex altero parête Græco, altero barbaro prognati erant: quo nomine dicti fuerunt Medeæ liberi, quos Ægeo peperit.

Mixtarius, seu Mistarius { κύαθος } Vas quo vinum aqua miscemus. Lucret. Viceus, aut gemina longus mistarius ansa.

Mixtus, Vide Mistus in MISCEO.

M N

Mna, mnæ { μνᾶ } Vide Mina. Plaut. Rud. 30, Præterea centum mnæ Philippicæ. Plin lib. 21. cap. 34, Mna quá nostri minam vocant, pendet drachmas Atticas centum.

MNAS, Pirata fuit, qui temporibus Pompeij oram Italiæ prædatoria classe infestabat, vt est author Plutarch. in Antonio.

MNASITHEVS, Pictor fuit non ignobilis, patria Sicyonius, cuius meminit Plin lib. 35. cap. 11.

MNASON, Elatensium tyrannus fuit, qui pro duodecim diis dedit Asclepiodoro pictori in singulos mnas trecenas: idémq; Theomnesto, in singulos heroas mnas centenas. Author. Plin lib 35 cap. 16.

Mnemonica, pen. corr. mnemonicorum { μνημονικά } Præcepta de memoria. Author ad Herenn. lib. 3, Quemadmodum igitur qui literas sciunt, possunt id quod dictum est scribere, & recitare quod scripserunt: ita qui mnemonica didicerunt, possunt quæ audierunt in locis collocare, & ex his memoriter pronuntiare.

MNEMOSYNE, pen. corr. { μνημοσύνη } mater nouem Musarum, & interpretatur memoria. Huius meminit Cicero 3. de Nat. deorum, Iam Musæ primæ quatuor natæ Ioue altero, Thelxiope, Aœde, Arche, Melete. Secundæ Ioue tertio, & Mnemosyne procreatæ nouem.

Mnemosynon, pen. corr. { μνημόσυνον } Monumentum siue pignus quod amico in memoriá alicuius rei relinquitur. Catul. in Asinium, epigr. 12. Verum est μνημόσυνον, mei sodalis. *A remembrance, Souuenir.*

MNESARCHVS, Inter principes philosophorum Ciceroni numeratur, Acad. quæst lib. 4.

MNESIMACHVS { μνησίμαχος } Poeta comicus: cuius fabulæ tres enumerantur à Suida.

MNESITHEVS { μνησίθεος } Medicus Atheniensis, cuius meminit Galenus de Arte curatiua ad Glauconem. Mnesitheos quoque à quibusdam vocatur herba, quæ notiore nomine Bupthalmus appellatur. Vide Dioscorid. lib 3.

MNESTER, Agrippinæ, quæ Neronis iussu interfecta est, libertus. Is Agrippina à satellitibus interempta, ferro se transfixit, incertum charitate in patronam, aut metu exitij. Author Cornel. Tacit. lib. 14.

MNESTHEVS { μνησθεύς } nomen fuit proprium viri Troiani. De quo Virg. 4. Æneid Mnesthea Sergestúmque vocat, &c. Is ab Assaraco rege originem traxit, vt idem Virgil. author est ibidem.

Et genus Assaraci Mnestheus. Nonnunquam verò causa metri additur e post M, Menestheus. Virg. 10. Æneidos,

Nec Clytio genitore minor, nec fratre Menestheo. Nec aliter potest stare versus, vt annotauit Seruius.

Mneuis { μνεῦις } Suidæ, Bos Soli sacer, quem Heliopolitæ pro deo colebant, in septo eum nutrientes. Author Strab. lib. 17.

M O

MOAB { μωάβ } Arabiæ ciuitas, quæ & Areopolis nominatur. Quo etiam nomine vocatus est filius Lot, à quo Moabitæ.

Mobilis, Mobilitas, Mobiliter, In MOVEO.

Moderatè, Moderatio, Moderator, Moderatrix, Moderatus, Modero, Modestè, Modestia, Modestus, In MODVS.

Modialis, In MODIVS.

Modicè, Modicum, Modificor, In MODVS.

Modiperator, pen. prod. modiperatoris. Vide MODVS.

Modius, mod. j { μόδιος } Mensuræ genus. Colum. lib. 7. cap. 3, de bubus aratoriis loquens, Bubus pro temporibus anni pabula dispensantur. Ianuario mense singulis fresi & aqua macerati eruí quaternos sextarios misios paleis dare conuenit: vel lupini macerati modios, vel cicerculæ maceratæ semodios, &c. Potest etiam, si prouentus vtilitatem facit, semodius fabæ fresæ præberi. His exemplis coniicere possumus, modium Romanum non disparem fuisse ei mensuræ quam *boisseau* nostrates vocant, quum sit diurnus cibus bouis aratoris modius aut semodius, pro varietate pabuli. Budæus. Cic. de Amic. Verúmque illud est quod dicitur, Multos modios salis simul edendos esse, vt amicitiæ munus expletum sit. Cicero 2. Offic Ne M. quidem Seio vitio datum est, quòd in caritate asse modium populo dedit. Cæsar 2. bel. 1 Gallici, Tritici modios CXX. millia pollicéri cogit.

Mille modij fabæ. Horat. 1. epist. 17.

¶Modius agri, Actus quadratus qui latus est pedes centum, & longus totidem: mina etiam Latinè dicitur teste Varrone, 1. de Re rust. cap. 10.

¶Modium, neutro genere etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 16, Id præstant in iugera modia vicena.

Modiatio, modiationis, pro eodem, in l. Quum non frumentum. C. De vsuris, Quum non frumentum, sed pecuniam fœnori te accepisse alleges, vt certa modiatio tritici præstaretur: ac nisi is modius sua die fuisset oblatus, mensuratum, &c.

Modiolus, modioli, pen. corr. { μοδίολος } Diminutiuum.

Modiolus, Paruú vas quadratum ad hauriédum ex puteo, aut lacu, aut flumine aquam. Vitruuius lib. 10. cap. 9, Ita quum tota à calcantibus versabitur, modioli pleni ad summum elati, & rursus ad imum reuertentes, infundent in castellum ipsi per se, quod extulerunt. *Vn auget.*

¶Modiolus etiam, Vas est mensarium potui paratum, vt phiala, vt trulla. Scæuola in l. Seia. D. De auro & arg. leg. Seiæ dulcissimæ poculum aureum, quod elegerit, des hæredum commisso vt dent. Quæro quum in hæreditate non sint nisi trullæ, scyphi, modioli, phialæ, an Seia de his speciebus eligere possit? Respondi, quum omnia potui parata pocula dicantur, posse eam ex his eligere. Hæc Budæus. Plaut. Cistel. 6.

-vix exculpsi vt diceret,

Quia ei promisi modiolum vini dare.

¶Modiolus in ballista. Vitruuius in fabrica eiusdem, Constituantur(inquit)modioli foraminum ij. Ad quem locū sic Turnebus, Modioli sunt, qui à Græcis appellātur χοινικίδες, suntque formæ rotundæ & turbinatæ, induntúrque foraminis: idque perspici potest ex sequēti Vitruuij capite, in quo ita scribitur, Tum verò modioli ærei in ea capitula includuntur, & in eos cuneoli ferrei, quos ἐπιζυγίδας Græci vocant, collocantur. Quo tamen loco ἐπιζυγίδας legendum putat idem Turnebus.

¶Modiolus in rota { πλήμνη, χοινικὶς } Cui affixi sunt radij. Plin. lib.9.cap.4.

¶Modiolus quale sit instrumentum chirurgicum, vide Celsum lib. 8.cap.3. Dicitur & serra teres. Modiolus, inquit Celsus, ferramentū concauum teres est, imis oris serratum, per quod mediū clauus ipse quoque interiori orbe cinctus demittitur. Vide cætera.

Modialis, & hoc modiale, pen. prod { ἡμιεκτέα } Quod modium continet. Plautus Capt.15, Aulas, calicésque omnes confregit, nisi quæ modiales erant.

¶Modius, qui Græcè χοῖνιξ, inscribebatur quædam Varronis satyra, in qua disputabat de modico victu cultúque, & parsimonia, & hominum tanquam demenso. Turneb.

Modò { ἄρτι } Aduerbium, o finali breui, Tempus significat præsens, vel mox præteritum, vel nondum præteritum, vel statim futurum, vt Modò id ago, Modò veni, Modò id dicebam, Modò faciam. De præsenti sequuntur exempla. Terent. Adelph.3.1, Modò dolores mea tu, occipiunt primulū. Vbi Donatus, Euidenter hic MODO temporis præsentis aduerbiū est. Idem Hecy.3.5, Aduenis modo? PAM. admodum. Vbi Donatus, Difficilè inuenitur præsentis temporis MODO. Atque vt ostendat esse momentum etiam præsentis temporis, dixit ADMODVM, quod est minus.

Florent modò nata. Horat. de Arte.

Modò ait, modò negat. Terent. Eunuch.4.4. Cic.2. de Diuin. Quod si eorum vi cælum modò hoc modo, modò illo modo temperatur.

Modò ad nostris Imperatoribus subacti, modò bello domiti, modò triumphis ac monimentis notati, modò ab Senatu agris vrbibúsque multati sunt. Cic. pro Fonteio.

Modò egens, repentè diues. Cic.2. Philip.

Modò vnum, tum autem plures deos dicere. Cic.1. de Nat. deor. Facit in iis quæ à Socrate dicta retulit, Socratem disputantem, formam dei quæri nō oportere, eundémque & solem & animum deum dicere, & modò vnum, tum autem plures deos.

¶Modò, pro Nunc. Quintil. in proœm. lib.1, Nunc autē quæ velut propria philosophiæ asseruntur, passim tractamus omnes. Quis enim modò de iusto, æquo, ac bono, non & vir pessimus loquitur? Hic apertissimè Fabius NVNC & MODO pro eodem vsurpauit.

¶Modò, de tempore præterito. Terent. Eunuch.4.4, Quando? DO. hodie. PH. quàm dudum? DO. modò. Donatus, Nota MODO apertè pro præterito tempore dictum esse, id est iam dudum. nam qui vitiauerat virginem non modò, sed longè antè vestem mutauit cum eunucho Phædriæ. Cic.5. de Finib. Modò enim fuit Carneades, Id est nuper, inquit Budæus.

Modò vno tempore tot viri clarissimi interierunt. Sulpitius Ciceroni, lib.4.5.

¶Modò, minus significat quàm Nuper. Cic.6. Verr. Quid dico nuper? imò verò modò, ac planè paulo antè vidimus. Bud.

¶Modo vt, vel Si modo, aut Modo videam, pro Dummodo. Terent. Phorm.2,

-quid istuc est? scies: Modò vt tacere possis. Cic.1. de Finib. Probabo(inquit)modò ista sis æquitate qua ostendis.

¶Modò, pro Tantummodo, vt ait Donatus: siue Solùm, & dūtaxat. Terent. Eunucho, 2.3,

-Chærea aliquid inueni

Modò quod ames. Cicero 2. de Orat. Quæ quidem omnibus, qui ea mediocriter modò considerarint, studio adhibito & vsu pertractata esse possunt.

Modò, pro Quidem, vel tamen. Quintil. lib.6.cap.3, Si mihi tradita sequi præcepta sufficeret, satisfeceram huic parti, nihil eorum quæ legi vel didici, quod modò probabile fuit, omittēdo. Cic.1. de Diuin. Nemo aliter philosophus sensit, in quo modò esset authoritas.

Paulum modo ostendere. Cic. Lentulo, lib.1.5, Si Pompeius paulùm modò ostenderit sibi placere.

Modo ne. Cic. de Amicit. In quibus eorum aut caput agatur aut fama, declinandum est de via, modò ne summa turpitudo sequatur. Id est dummodo non sequatur summa Reipub turpitudo.

¶Modóne, Interrogatiuum, quemadmodum nónne, & nunquid. Teren. And 5.3, Me miserum. S. modóne id demum sensisti Pamphile?

¶Modo non, Rei non planè peractæ Aduerbiū. Id est, tantum non. Perinde valet quasi dicas Propemodum, ferè, fermè, penè. Terentius Phor.1.2, Senem per epistolam pellexit, modò non montes auri pollicens. Donatus.

Modo vt, pro Dummodo. Cic. Tironi, lib.16.11, Magna auxilia Afranio & Petreio ducibus habet à tergo: videtur, si tu sanet, posse opprimi, modò vt vrbe salua. Et 6. Ver.9, Concede vt impunè emerit, modò vt bona ratione emerit.

Non modò, sed etiam. Cicero Ligario, lib.6.13, Deinde, quòd ea de Repub. semper voluisti atque sensisti, vt non modò cum secunda spectare debeas, sed etiam si omnia aduersa essent, &c.

¶Modò, pro Saltem. Terent. Adelph.3.4, Vtinam hoc sit modo defunctum.

¶Modò, pro Interdum Horat.2. Serm. saty.7,

-sæpe notatus Cum tribus annellis, modò læua Priscus inani Vixit inæqualis.

Modulor, Modulatio, Modulator, Modulatus, Modulatè, Vide Modulus in MODVS.

Modus, modi { μέτρον, τρόπος, χρόνος, μετριότης } Propriè rationem significat: Id est mensuram, siue formam. Ratio verò iubet nequid nimis, sed omnia cum moderamine fiant. Plaut. Pœnul.4. Colum. lib.2, Est autem modus in siccando fœno, vt neque peraridum, neque rursus viride colligatur.

Modus est suus cuique. Cic. in Orat. In omnibus rebus videndum est quatenus. etsi enim suus cuique modus est, tamen magis offendit nimium, quàm parum.

Ratio & modus Cic.1. Offic. Vt incipiendi ratio fuerit, ita sit desinendi modus.

Ratio & modus, Aliter. Cic.2. de Orat. Pictoris cuiusdam summi ratione & modo formarum varietate locos distinguentis.

Modus benignitatis. Terent. And.5.1,

Vide quàm iniquus sis præ studio, dum efficias id quod cupis:
Neque modum benignitatis, non quid me ores cogitas.

Modus viuendi. Cic. de Senect. Nam habet natura, sicut aliarum omnium rerum, sic viuendi modum. Terent. And. Scias posse habere iam ipsum suæ vitæ modum, Id est moderationem & regimen, inquit Donatus.

Bellandi modus Silius lib.16.

¶Blandi. Ouid epist.21.

Asper, & rarus. Quintil. lib.4 cap.1.

Frequens, & fauorabilis. Quintil. lib. 4. cap.4.

Morigeri. Lucret. lib.4,

Nam facit ipsa suis interdum fœmina factis,
Morigerísque modis, & mundo corpore culta,
Vt facilè insuescat secum vir degere vitam.

Modus par omnium. Cels. lib.3. cap.27, Vtile est iam fenum misce re cum hyoscyami & vrticæ contritis seminibus, sic, vt omnium par modus sit, idque imponere.

Modus vini maior. Cels. lib.8. cap 4.

Sumere iustum sibi. Celsus lib.4. cap.2.

Miris modis visenda animalia. Virg.4. Georg.

Omni modo differre. Plin. lib.16. cap.14.

Omni modo laborare. Plin. lib. 16. cap.32, Omni modo laborauit Mithridates rex, & cæteri incolæ, sacrorum certè causa laurū, myrtúmque habere, & non contigit.

¶Abiit modus, In ABEO.

Adhibere alicui rei. Cic. 1. Offic. His rebus quæ tractantur in vita, modum quendam adhibentes & ordinem, honestatem & decus conseruabimus.

Adiicere. In ADIICIO.

Æstimare aliquid simili ratione modóque. Horat.2. epist.

Capere modum, In CAPIO.

Fine modóque carere. Lucret. lib.1.

Constituere rebus infinitis. Cic.1. de Finib.

Custodire modum, In CVSTODIO.

Definire alicui rei. Cic. pro Marcello.

Modo & ordine dicere & facere aliquid. Cic.1. Offic.

Dare modum professioni. Quintil. lib.2. cap.1.

Numerósque modósque ediscere vitæ. Horat.2. epist.2.

Sationis modum exequi. Cic.5. Verr.

Tempus modúmque exigere secum. Virg.4. Æneid.

Facere modum. Cic.4. Verr. Nos modum aliquem & finem orationi nostræ criminibúsque faciamus. Idem Titio, lib.5, Nulla fuit vnquam liberis amissis tam imbecillo mulier animo, quæ non aliquando lugendi modum fecerit. Et 2. de Legib. Ipsísque authorem fuisse, vt aliquando controuersiarum aliquem facerent modum.

More & modo aliquid facere Cic. pro Mur.

More modóque. Horat.4. Carm. ode 2.

Modo & ratione omnia facere. Cic. pro Quintio.

Figere modum nequitiæ. Horat.3. Carm. ode 15.

Finiuit modum nouis sepulchris. Cic.2. de Legib.

Habere modum. Cic.2. de Finib. Ergo & auarus erit, sed finitè: & adulter, verùm habebit modum: & luxuriosus, eodem modo. Et 4. Verr. Quid verò, modum statuarum haberi nullum placet? atqui habeatur necesse est.

Res non habet modum. Hor.2. Serm. sat.3, -ô here quæ res
Nec modum habet, neque consilium, ratione, modóque
Tractari non vult.

Habet ratio modum. Cic. Marcello, lib.4.7, Sed habet ista ratio, vt mihi quidem videtur, quendam modum.

Modum dolori, pugnæ, tempori imponere, Vide IMPONO.

Metiri modum. Cic. in Paradoxis.

Mille modis labens. Ouid.5. Metam.

Miseris modis distracta laborant. Lucret. lib.3.

Multis modis misceri. Lucret. lib.2.

Parare. Cic.3 de Nat. deor. Quinam Tantalidarum internecioni modus paretur?

Secundis patitur in rebus modum, Id est modestiam seruat. Seneca Thyeste, 3.5.

Ponere modum exitiis. Virg 7. Æneid.

Præscribere. Quintil. lib.4. cap.1.

Quærere. Cic. pro Lege Manilia, Itaque non mihi tam copia quàm modus in dicendo quærendus est.

Seruare modum, finémque tenere. Lucan. lib.2.

Arma non seruant modum. Senec. Herc. furen.6.

Sistere. Ouid.15. Metam.

Statuere. Horat.1. Serm saty.2.

Statuere inimicitiarum. Cic. pro Sylla, Ac si considerare corporis, vtrum magis mihi hoc necesse fuerit facere, an tibi: intelliges honestius te inimicitiarum modum statuere potuisse, quàm me humanitatis.

Statuere grauibus ærumnis. Senec. Herc. fur.4.

Statuere imperij diuturnitati. Cic. pro Lege Manil.

Statuere alienæ industriæ. Cic.1. de Finib.

Temperant modum frigoris & caloris accessus & recessus solis. Cic.2. de Nat deor.

Tenere

Tenere vel retinere. Cicero 1. Offic. Sin sit quispiam qui aliquid tribuat voluptati, diligenter ei tenendum esse eius fruendæ modum. Ibidē, Ludendi est etiā quidam modus retinendus, vt ne nimis omnia profundamus. Idem in Parad. Si quidem rerum modum fingere non possumus, animorum modum tenere possumus.

Terminare modum artis vtilitate. Cicero 1. Tuscul. Idem in Parad. Non æstimatione census, verùm victus atque cultus terminatur pecuniæ modus.

¶Modus in. Cic pro Lege Manil. Itaque mihi nō tam copia, quàm modus in dicendo quærendus est.

Hoc modo. Cicero 1. de Inuent. Credibile est, quod sine vllo teste, auditoris opinione firmatur, hoc modo, Nemo est, &c.

Ad hunc modum. Cic. 2. Tuscul. Est igitur ambulantibus ad hunc modum sermo ille nobis institutus.

Modo meo. Terent. And. 1.1, Sine nunc meo me viuere interea modo. Id est mea voluntate, meo arbitrio, inquit Donatus.

¶Bono modo. Cic. ad Attic. libro 14, De die tantum video, & id ipsum bono modo. Idem 4. Acad. Hæc tibi Luculle, si es assensus Antiocho familiari tuo, tam sunt defendēda, quàm mœnia: mihi autem bono modo tantum quantum videbitur.

Bono modo fiat. Plaut. Merc. 24.

Bono modo inuenire pecuniam. Plin. lib. 7. cap. 43.

Bono modo vindicare. Cato cap. 5, Siquis quid deliquerit, pro noxa bono modo vindicet.

Humanus. Cicero 4. Verr. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si vsitato more, si denique vno aliquo in genere peccasset.

Accipi indignis. Vide ACCIPIO.

Miris, Vide MIROR.

Multiplex. Plin. in Procem. lib. 33.

Multis modis aliquem expectare, pro Vehementer. Terent. Hecy. 2.3. Donatus.

Nouo modo. Cic. 4 Verr. Et hæc præterea addidit homo Venerius, nouo modo, nullo exemplo, &c.

Nullo. Cic 4. Verr. Nunc ad sociorum tabulas accepti & expensi, quas remouere honestè nullo modo potuerunt, &c.

Nullus. Cic pro Sexto Rosc. Nullum modum esse hominis occidendi, quo ille non aliquot occiderit.

Omnibus modis aliquem cruciare. Terent. Eunuch. 2.3,

-quæ nos, nostrámque adolescentiam
Habent despicatam, & quæ nos semper omnibus cruciant modis.

Omni modo cum aliquo agere aliquid. Cic. Attic. lib. 6.

¶Extra modum. Cicero 1. Offic. Cauendum autem est, præsertim si ipse ædifices, ne extra modum sumptu & magnificentia prodeas.

Extra numerum modúmque facere aliquid. Horat. 1. epist. 19.

¶In modum pilæ, in modum semipedis: item etiam, Modo gallinarum, & Modo sagittæ. Plin. lib. 9. cap. 46. Columel de Arboribus, cap 32. Plin. lib. 11. cap. 16. Idem lib. 9. cap. 29.

In modum pecorum. Liu. lib. 8. Decad. 4.

Conuoluere se in modum vuæ, Vide CONVOLVO.

In modum amici, Vide IN præpositionem.

In germanum modum amicus. Plaut Casin. 1.

In modum hostilem. Liuius 1. ab Vrbe.

Hostilem in modum cruciari & necari. Cic. 7. Verr.

In maiorem, Vide MAGNVS.

Mirabilem in, Vide MIROR.

Mirum in, Vide MIROR.

Miserandum in, Vide MISER.

In modum perpetuum, Vide IN præpositionem.

In modum peregrinum, Vide IN præpositionem.

Plurimum in modum. Firmicus lib. 2. cap. 32, Hic enim dies, id est tertius, plurimum in modum in genituris operatur.

Seruilem in modum cruciari. Cic. 2. Verr.

Intra modum, Vide INTRA.

Intra loquendi modum dicere, Vide INTRA.

Præter. Cic. 1. de Diuinat. Veienti bello quum lacus Albanus præter modum creuisset.

Ita supra. Virg. 4. Georg.

Latrocinij magis, quàm belli modo. Liu. lib. 8. Decad. 4.

Indaginis. Tacit. in vita Agricolæ.

Pacis Tacit. lib. 20.

Pecorum modo, pro Ritu siue more pecorum. Tacitus lib. 12.

Rationis, atque abundantiæ. Tacitus in vita Agricolæ, Ludos, & inania honoris, modo rationis, atque abundantiæ duxit.

Ruinæ modo. Tacit. lib. 20.

Seruorum modo, Id est In modum seruorum. Liu. lib. 9. bel. Maced. Seruorum modo præter spem repentè manumissorum, licétiam linguæ & vocis experiri.

¶Modus. Finis, seu euentus. Iuuen. sat. 6,
Imponitque modum sapiens, & rebus agendis. Virg. 4. Æneidos,
Tentaturum aditus, & quæ mollissima fandi
Tempora, quis rebus dexter modus. Id est, quis sit optimus rebus euentus, vel quis finis, inquit Seruius.

Mero & ludo modus. Valer. Flacc. 1. Argonauticōn,
Iámque mero, ludóque modus: positísque quietis
Conticuere thoris. Modus, Id est finis impositus est potationi & ludo, cubitúmque abierunt.

Quis scelerum modus est? Lucan. lib. 1.

Nullo modo, pro Nullo fine. Iuuenal. sat. 7.
Nullo quippe modo millesima pagina surgit.

Nullus modo longo latens. Virgil. 3. Georg.

Non est modus exemplorum. Plin. lib 9. cap. 8.

Nullus modus adest lacrymis. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.

Facere sibi modum veneris. Ouid. 4. Metam.

Ponere modum orationi. Tacit. lib. 4.

¶Modus, in musicis, pro Mensura quam in suo cantu obseruare solent. Cic. 1. de Orat. Solet idem Roscius dicere se quò plus sibi ætatis accederet, eò tardiores tibicinis modos & cantus remissiores esse facturum.

Docilis modorum. Horat. 4. Carm. ode 6.

Discordes. Stat. 5. Sylu. 5.

Dulces. Horat. 3. Carm. ode 9.

Flebiles. Horat. 2. Carm. ode 9.

Impudici. Quintil. libro 1. cap. 10, Musice effœminata & impudicis modis fracta.

Lyrici. Ouid. epist. 21.

Musici. Quintil. libro 1. cap. 10, Duces maximos, & fidibus & tibiis cecinisse traditum, & exercitus Lacedæmoniorum musicis accensos modis.

Pressi & flebiles. Cic. 1. Tuscul.

Rudis. Ouid. 1. de Arte.

Modus scenatilis, pro Versu scenico, vt Iambico, quo in comœdiis & scena poetæ solent vti. Varro Modio,
Sed ò Petrulle ne meum taxis liberum.
Si te pepigit hæc modo scenatili. Nā versus iambicos, quibus hoc composuit, innuit iucundo circuitu orationis. Ex Turnebo.

Numeris modísque licentia maior. Horat. de Arte.

Verbis, rebus, & modis lugubre carmen. Cic. 3. Tuscul.

¶Diuersis certare modis. Stat. 1. Sylu. 2.

Varij concordant. Ouid 10 Metam.

Dicere aliqua quocunque modo, Id est carminibus celebrare. Virgil. 5. eclog.

Fingere & disponere modos. Ouid. 3. Amor. eleg. 6.

Intendi modis. Quintil. libro 1. cap. 10, Sed ne hæc quidem præsumenda pars est, vt vno interim contenti simus exemplo C. Gracchi præcipui suorum temporum oratoris, cui cōcionanti consistens post eum musicus fistula, quam tonarion vocant, modos quibus deberet intendi, ministrabat.

Laxare & mutare modos. Cic. 1. de Orat. Quòd si ille astrictus certa quadam numerorum moderatione & pedum, tamen aliquid ad requiem senectutis excogitat, quanto facilius nos non laxare modos, sed totos mutare possumus?

Ministrare. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Varietates & modos vocum surdus noscere non potest. Cicero 2 de Diuinat.

Summissiorem quendam modum postulant. Quintil. lib. 3 cap. 8.

Saltare ad tibicinis. Liu. 7. ab Vrbe, Ludiones ex Hetruria acciti ad tibicinis modos saltantes, haud indecoros motus more Tusco dabant.

Paruis modis tenuare magna. Horat. 3. Carm. ode 3.

¶Modus agri, Certa diffinitio seu mēsura agri, qua quot iugerum esset, intelligi poterat. Plaut. Aulularia, 3,
Agri reliquit ei non magnū modum. Cic. Att. lib. 13. Etsi nihil scripsit, nisi de modo agri. Idem pro Flacco, Voluisti magnum agri modum censeri. Horat. 2. Serm. sat. 6,
Hoc erat in votis, modus agri non ita magnus. Liu ab Vrb. cond. Ne cui maior quàm quinquaginta iugerum agri modus esset.

Modus, etiam mensura aliarum rerum. Gell. lib. 1. cap. 1, Facilè intellexit modum spatiúmque plantæ Herculis, ratione proportionis habita, tanto fuisse quàm aliorum procerius, quanto Olympicum stadium longius esset quàm cætera.

Magnus legionum modus. Paterculus lib. 2, Is tum occupata Sicilia, seruitia fugitiuósque in numerum exercitus sui recipiens, magnum legionum modum effecerat.

Modulus, penult. corr. Diminutiuum {[illegible]} pro Mensura. Horat. 2. Serm. saty. 3,
-ab imo
Ad summum totus moduli bipedalis. Idem 1. epist. 7,
Metiri se quenque suo modulo ac pede verum est.

Ponderibus modulísque suis ratio vtitur. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Modulos Vitruuius lib. 3. cap. 2, vocat particulas quasdam ad quas opus totum dimetiuntur architecti, nunc *paruum pedem* dicunt. Paulus in l. Non solum. §. Sciendum. D. De operis noui nuntiat. Sed vt probari possit quid postea ædificatum sit, modulos sumere debet is qui nuntiat: qui vt sumantur, conferantúrque, Prætor decernere solet. Budæus.

Moduli aquarij à principibus impetrabantur, quibus priuatis licebat aquam publicā in priuata loca ducere è castellis aquæductuum. Sunt erogatorij moduli, quibus aqua erogatur & distribuitur, vt est apud Frontinū. Vlpian. in l. Damni infecti stipulatio pertinet. D. De damno infecto, Vnde Labeo putabat eum, qui modulorum aut riui faciendi causa opus faceret, etiam satisdare debere, quia & in alieno solo faceret. Budæus.

¶Modulus, ponitur etiam pro ipsa modulatione in cantu, qui etiam modulamen dicitur. Plinius libro 11. cap. 37, Arteriarum pulsus in modulos certos, legésque metricas, per ætates stabilis, aut citatus aut tardus. Sed hoc est per translationē. Idem lib. 7. cap. 56, Lydios modulos Amphion: Dorios, Thamyras Thrax: Phrygios Marsyas Phryx inuēnit.

Æquiualere modulis. Author Philomelæ, 1.

Modulus, siue modus potest etiam dici cantionis genus. Vnde illud in titulis comœdiarum Terentij, Modos fecit Flaccus Claudij filius tibiis paribus dextris & sinistris.

Modulor, penultima correpta, modularis, modulatus sum {[illegible]} modulari, Metiri. Gellius lib. 1. cap. 1, Scitè, subtilitérque ratiocinatum Pythagoram Philosophum dicit in reperienda modulandáque status longitudinísque eius præstantia. De Hercule.

Modulari carmen, pro Componere, vel decantare. Virg. 1. Æneid.

Carmina pastoris Siculi modulabor auena. Virg. 10. eclog.

Carmen modulari arundine. Ouid. 11. Metam.

Vocem. Cic. 3. de Orat. Nisi quòd hominum aures vocem natura modulantur ipsa.

L

Orationem.Cic.in Orat.Ipsa natura quasi modularetur hominum orationem, in omni verbo posuit acutam vocem,nec vna plus,nec à postrema syllaba citra tertiam , quo magis naturā ducem ad aurium voluptatem sequatur industria.

Sonum vocis pulsu pedum modulari, apud Liuium,pro Attemperare,lib.7.belli Punici.

Verba modulanda fidibus.Horat.2.epist.19.

Modulans,pen.corr.Particip. { [Greek] } Virg.5.ecloga,
Carmina descripsi,& modulans alterna notaui.

Modulatus, pen. prod. Participium { [Greek] } vt Modulatus sonus, Vide SONVS. Et Modulata cantica.Quintil libro 9.cap.2,Nomen ductum à canticis ad aliorum similitudinem modulatis.

Nerui Ouid.ad Pisonem.

Modulatus,huius modulatus, penul. prod. { [Greek] } Seneca Herc. furen.4,
Cuiúsque muros natus Amphion Ioue
Struxit canoro saxa modulatu trahens.

Modulatio,Verbale { [Greek] } Quintil. libro 9. cap. 4, Vt sint tamen pedes alij aliis crebriores,non verba faciet,quę neque augeri, nec minui , nec sicut modulatione produci aut corripi possint : sed transmutatio & collatio.

Modulatio significat.Plin.lib.2.cap.8.

Modulamen,pen.prod.modulaminis,n.gen. Idem.{ [Greek] } Author Philomelæ,
Nam quamuis aliæ volucres modulamina tentent.

Modulator,pen.prod. { [Greek] } Aliud verbale. Colum.in Præf.1. lib. Placitæ disciplinæ consectentur magistrum vocis , & cantus modulatorem.

Cantor atque optimus modulator.Horat.1.Serm.saty.3.

Modulatè , pen. prod. Aduerbium { [Greek] } Concinnè , & cum mensura. Cicero 2. de Natura deorum , Si ex oliua modulatè canentes tibiæ nascerentur,num dubitares quin inesset in oliua tibicinis quædam scientia?

Modificor,pen.corr.modificaris { [Greek] } modificári , Metiri. Gell. lib.1.cap.1, Comprehensa autem mensura Herculani pedis, secundum naturalem membrorum omnium inter se competentiam modificatus est. Cic. 3.de Oratore, Verba illa modificata esse debebunt. Idem in Partitionibus,Tractatione autem,quum aut propria sumuntur vocabula,aut addita ad nomen,aut noua,aut prisca,aut ab oratore modificata,& inflexa quodam modo.

Modificatio,Verbale.Seneca epist 89,Syllabarum enarratio , verborum diligentia,fabularum memoria,versuum lex ac modificatio.

Modicus,pen.corr.Adiect. { [Greek] } Paruum & pusillum.Plin.lib. 10.cap.55,Sed inuentum , vt oua in calido foco imposita paleis igne modico fouerentur.

Aceruus modicus.Horat.2.epist.2.
Anus.Plaut.Curcul.3.
Cantaris modicis potare.Horat.1.Carm.ode 20.
Classis.Liu.de bel.Maced.
Collis.Plin.iun.lib.8.epist.8.
Corporatura. Colum. lib.6.cap. 2, Humilis & modica corporatura pecoris operarij debet esse.
Funus eius.Tacit.lib 5.
Mentio.Tacit.lib.19.
Patella cœnare. Horat.1 epist.5. Hoc est,cœna pauperum & plebeiorum.Magnifici enim ciues & diuites grandes habebant patinas, vt ex Persio apparet,vbi inquit,
Sed patinæ grandes,tuccetáque crassa. Turnebus.

Sacellum.Tacit.libro 19, Modicum sacellum Ioui conseruatori, arámque posuit,hoc est exiguum.

Sepulcrum. Tacit.lib.18, Othoni sepulcrum extructum est modicum,& mansurum.

Ab vsu modico tibi iunctus.Ouid 1.de Ponto,eleg.5.

¶Originis modicus. Tacit.lib.5,Fine anni Poppæus Sabinus concessit vita,modicus originis.

Pecuniæ modicus.Tacit.lib.3.

Virium.Paterculus lib.2,Ipse modicus virium , immanis magnitudinis hostem interemit.

Voti.Pers.Saty.5.

¶Modicus,Paucus. Plautus,In angiportu turba est,domum modici introierunt.

Pecunia.Cic. in Parad. Meam autem quoniam pecuniam contemnis , & rectè (est enim ad vulgi opinionem mediocris) ad tuam nulla,ad meam modica,de me silebo,de te loquar.

Modicum propriè dicimus , non cui aliquid sit imminutum , sed quod non excedat modum,modestúmque est,& temperatum. Plaut. Cui animus modicus , continens , expers ambitionis. Cicero 3.de Legibus , Quæ cum populo , quæque in patribus aguntur , modica sunto. Id est modesta atque sedata.

Centuria.Varro de Re rustica,lib.1.cap. 18, Modica centuria , & ea ducentorum iugerum.

Modicus cultu & in cultu Plin.in Paneg.
Cultu modicus,sermone facilis.Tacit.in vita Agricolæ.
Eques.Tacit.lib.1.
Exercitationibus modicis vtendum.Cic.de Senect.
Facultatil us modicus.Plin.iun.lib.7.epig.32.
Gradu modico.Plaut.Penulo,7.
Iudicium.Quintil.lib.8.cap.3.
Minis modicis.Plaut.Pseud.10.
Prælium.Liu.de bell.Maced.
Quies Liu.de bell.Maced.
Res Plaut.Persa,10.

Sed tamen modici fuimus in [Greek]. Cic. ad Atticum , libro 4. Hoc est breues.

Modicum, Substantiuum { [Greek] } vt Modico contentus agebas. Iuuenal.saty.9.

Modicellus,Adiectiuum diminutiuum.Sueton.in Nerone,cap 48,Decubuit super lectum modicella culcitra vetere pallio strato instructum.

Modicum,pen.corr.Aduerbium { [Greek] } Parum. Plautus , Ædepol id modicum curat.

Modicè,pen.corr. Aliud aduerbium { [Greek] } Parum , breuiter. Plautus Milite, Modicè sapis. Plin. lib.6.cap.22,Ædificia modicè ab humo extantia.

Modicè tangere.Cicero ad Atticum,lib.2, Minæ Clodij contentionésque,quæ mihi proponuntur,modicè me tangunt.

Modicè traducere. Varr.lib.8.de Ling.Latin.

Modicè vtile.Cicero Attico , Sed vt modicè cæteris vtile est,tibi necesse est.

¶ Modicè non semper à pauco,sed à modo quandoque deducitur, vt modestiam designet , quæ inter parum & nimium versatur , non paucitatem.Varro de Re rust. Quum aer est modicè temperatus.

Modicè agere. Cic. Tironi,lib.16.9,Nos agemus omnia modicè.

Modicè dicere.Cicero pro P.Sylla , Quanquam à me timidè modicéque dicetur.

Modicè facere. Cicero Sulpitio , libro 4.4, Sed tamen quoniam effugi eius offensionem, qui fortasse arbitraretur me hanc Rempub. non putare,si perpetuò facerem: modicè hoc faciam , aut etiam intra modum. Id est,cum modo æquo & pari, Gellio libro 12.cap.13. interprete.

Modicè ferre dolorem , pro Modestè , vel moderatè & patienter. Cicero 2.Tusculan. Nostrum enim & nostra causa susceptū dolorem modicè ferre debemus.

Modicè spernere libertatem.Liuius.

Modicè vti libertate. Liu.de bel.Maced.

Modero,moderas,pen.corr.{ [Greek] }moderáre,Modum ponere.Sallust. Vbi hoc exemplo per Senatus decretum Consul gladium adduxerit, quis illi finem statuet,aut quis moderabit?

Moderor, Passiuè. Paul.in l.Pompon.lib.in fin.D.de neg.gest. Pro qualitate personarum & actio formatur,& cōdemnatio moderatur. Vlpian.in l.si serua.D.de iure dot.Ita res moderetur,vt,&c.

Moderandus, Passiuè Vlpian.in l.sacrilegij D.ad leg Iul.pecul.Sed moderanda pœna est. Paul.in l.quanuis.D.de in ius voc. Labeo ait,moderandam iurisdictionem,si pœniteat libertum.

Moderor,pen.corr.moderaris,moderatus sum { [Greek] } moderari.Deponens,Idem.

Moderari ex sua libidine.Terent.Heaut.2 1.

Moderari alicui rei. Cicero pro Cælio , Quòd & pudor tuus moderatur orationi meæ. Idem in Partit.Nam auditorum aures moderantur oratori prudenti & prouido , & quod respuunt , immutandum est.

Alicui moderari.Tacit lib.1,Sed quibus Silius moderabatur.

Iræ. Liuius Decad.1. libro 4, Vt postmodum gaudeant se iræ moderatos.

Aliquid moderari. Cic.2.de Fin.Et multi Epicurei fuerunt,& hodie sunt,& in amicitiis fideles, & in omni vita constantes & graues, nec voluptate,sed officio consilia moderantes.

Moderatur,mouet,regit omnia mens mundi.Cic.4.Acad.

Gubernare & moderari prudentia omnia. Cicero Curioni , libro 2.6.

Animo & orationi moderari quum sis iratus,non mediocris ingenij est.Cic.Qu.frat lib.1.1.

Cantus numerósque arbitrio multitudinis.Cic.5.Tusc.

Versat cælum Deus, terram tuetur, maria moderatur. Cicero 3.de Nat.deor.

Cursui.Tacit.lib.2,Naues soluit:moderabatúrque cursus.

Moderari fidem auditam arboribus.Horat.lib.1.Carm.ode 24.

Fortunæ Liu.lib.7.Decad.4.

Ortus nascentium luna moderatur.Cic.2.de Diuin.

Religionem.Cic.1.de Nat.deor.

Res rusticas venti & tempestates moderantur.Cic.5.Verr.

Moderari se immodestis moribus.Plaut.Curcul.4.

Sententiam aliquam tanquam aliquod nauigium, atque cursum, ex Reipublicæ tempestate moderari, nō est inconstantis. Cicero pro Corn.Balbo.

Tempus dicendi grauitate & prudentia moderari. Cicero 2. de Oratore.

Verba moderatur,& se ipse sustentat testis.Cic.pro Flacco.

¶Linguæ moderandum mihi est. Plaut.Curcul.9. Id est tacendum est mihi. Cic.5.Verr. Sentio Iudices moderādum mihi esse iam orationi meæ,fugiendámque vestram societatem.

Actio vocis conformatione moderanda est.Cic.1.de Orat.

Moderans,pen.corr.Participium { [Greek] } Iuuen.sat.10,
—sæuus & illum
Exitus eripuit,quam mirabantur Athenæ
Torrentem & pleni moderantem fræna theatri. De Cicerone.

Moderanter,Aduerbium { [Greek] } Lucret.lib.2,
Quis regere immensi summam,quis habere profundi
Indumanu validas potis est moderanter habenas?

Moderantius.Ouid.2.de Arte.

Optare moderantius aliquid.Ouid.1.de Ponto,eleg 9.

Currere moderantius.Ouid.1.Metam.

Moderatus,pen prod.{ [Greek] }Participium,vel Nomē ex participio.Cic.de Senect.Moderati enim & nec difficiles,nec inhumani senes,tolerabilem agunt senectutem.

Moderatus vir.Cic.3.de Finib.

Moderatus & temperans in omnibus vitæ partibus. Cicero pro Fonteio.

Amor.Ouid.4.Metam.
Ira.Ouid.1.de Ponto,eleg 9.
Tempora.Claud.4.Paneg.
Venus moderatis iactantur æquora.Ouid.4.Trist.eleg.4.

Nihil

Nihil habere moderati, Nihil habere modestiæ. Salust. in Catil. Igitur ex diuitiis iuuentutem luxuria, atque auaritia cum superbia inuasere: rapere, consumere, sua paruipédere, aliena cupere, pudorem, pudicitiam, diuina atque humana promiscua, nihil pensi neque moderati habere.

Moderatior. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.

Moderatè, pen. prod. Aduerb. { μετρίως } Cum moderatione.

Ferre moderatè. Cic. de Amicit. Quod animaduerti te dolorem, quem acceperis, cum summi viri, tum amicissimi morte, ferre moderatè, nec potuisse non commoueri.

Sed te, quæcunque est, moderatè iniuria turbet. Ouid. 3. de Arte.

Dictum moderatè. Cic. pro Fonteio, Ab his quicquam sanctè aut moderatè dictum putabitis?

Facere moderatius. Cic. 1. de Finibus, Qui autem, si maximè hoc placeat, moderatius tamen id volunt fieri, &c.

Vti dono moderatius. Ouid. 3 Amor. eleg. 3.

Moderatissimè, pen corr. { μετριώτατα } Cic. 3. de Legibus, Quæ res quum sapientissimè, moderatissiméque constituta esset à maioribus nostris, nihil habui sanè non multum quod putarem nouandum, &c.

Moderatim, pen. prod. Aduerb. Lucret. lib. 1,

-naturáque rebus
Paulatim tribuit moderatim crescere cogens. Id est, modicè, & moderatè, & sensim, atque ita, vt quid quotidie accedat cernere nemo possit.

Moderatio, huius moderationis { μετριότης, σωφροσύνη } Modestia, siue lenitas, quæ temperat, aurigatúque modos in factis & dictis, & cæteris talibus quæ agédi officio vtuntur. Cic. de Senectute, Noui enim moderationem animi tui, & æquitatem. Suet. in Tib. Cæsare, cap. 32, Parem moderationem minoribus quoque personis & rebus exhibuit.

Adhibere moderationem in re aliqua. Vide ADHIBEO.

Moderabilis, & hoc moderabile, penult. corr. Ouid. 1. Amor. eleg. 6,

Nox & amor, vinúmque, nihil moderabile suadent.

Moderator, pen. prod. moderatoris, Verbale { κυβερνήτης, σωφρονιστὴς, ἡγεμών } Rector, gubernator. Cicero 2. de Natura deor. Postea quum vidissent motus eius finitos & æquabiles, omniáque ratis ordinibus moderata, immutabilíque constantia, intelligere inesse aliquem non solùm habitatorem in hac cælesti ac diuina domo, sed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis tantíque muneris. Et ad Curionem, libro 2. 5, Dux nobis & author opus est, & eorum ventorum quos proposui, moderator quidam & gubernator.

Moderator iuuentæ, Præceptor & pædagogus. Martial. lib. 2. 89.

Aratri. Ouid. 1. de Ponto, eleg 9.

Orbis. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 5.

Moderatrix, pen. prod. moderatricis { ἡγεμόνη } Gubernatrix, rectrix. Cicero pro Flac. Quum speculatur atque obsidet Rostra, vindex temeritatis & moderatrix officij Curia. Idem 3 de Natura deor. Eius autem vniuersæ fictricem & moderatricem diuinam esse prouidentiam.

Iudex & moderatrix Resp. Cic. 5. Philip.

Moderatrix rerum sapientia. Cic. 1. de Inuent.

Arcanæ moderatrix Cynthia noctis. Stat. 10. Thebaid.

Moderamen, pen. prod. moderaminis { οἰάκισμα } Idem quod Moderatio. Ouid. 3. Metam. Obstupui: capiátque aliquis moderamina dixi. Intelligit moderamen nauis, id est gubernaculum.

Ius & moderamen equorum. Ouid. 2. Metam.

Certum. Ouid 2. Metam.

Sceptra & rerum moderamen capere. Ouid. 6. Metam.

Sumere moderamina mundi. Claud. de laudib. Serenæ.

Modiperator, modiperatoris, Modum imperans. Varr. Rer. human. lib. 20, In conuiuiis qui sunt instituti putandi modiperatores magistri. Nonius, Modiperatores dicuntur, qui in conuiuiis modificandi authoritatem habent, quasi modum imperantes. συμποσίαρχοι. Vide quæ scripsimus in Talus pro Ludo.

Modestus, Adiectiuum { ἐγκρατὴς, μέτριος, σώφρων, κόσμιος } Temperatus. Terent. Adel. 5. 8, Proba & modesta. Vbi Donatus, Proba sibi, & modesta apud alios.

Modestus vultu, Hoc est, Ipso vultu modestiam quandam præ se ferens. Terent. And. 1. 1.

Adolescentis modestissimi pudor. Cic. pro Plancio.

Adolescentia modestissima. Cic. pro Muræna.

Modestus & prudens homo. Cic. Bruto, lib. 13. 11.

Modestum iter, apud Plinium in epistolis.

Mores. Cic pro Plancio.

Oculi. Ouid. 2. amor. eleg. 4.

Optima & modestissima plebs. Cic. 2. de Lege agraria.

Modestus, probus, & integer rex Cic. Attic. lib. 10.

Nec pudeat coram verba modesta loqui. Ouid. 3. Amor. eleg. 13.

Modestè, Aduerb. { σωφρόνως } Cum modo, inquit Donatus: moderatè, adhibito modo. Terent. Hecyra, 4. 1,

-quid tum postea, Si modestè ac rarò hoc fecit? Cic. 1. de Finibus, Et ipsius fortunæ modestè ferre doceat iniurias.

Modestè munificus. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Parere modestè Cic. 3 de Legib.

Modestè & abstinenter se gerere in aliqua dignitate. Cicero in Salust.

Lingua non modestè vti. Ouid. 3. Fast.

Modestissimè, pen. corr. { σωφρονέστατα } Varro Modio, Non eos optimè vixisse qui diutissimè vixerint, sed qui modestissimè. Id est, modicè, inquit Nonius.

Modestia, modestiæ { σωφροσύνη, εὐταξία, τὸ κόσμιον } vt diffinit Author ad Herenn. lib. 3, Est in animo continens moderatio cupiditatum. Cic. 1. Offic. Sic fit vt modestia, scientia sit opportunitatis idoneorum ad aliquid agendum temporum.

Sententiarum, & compositionis, & vocis, & vultus modestia. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Modestia est scientia earum rerum quæ agentur aut dicentur, loco suo collocandarum. Cic. 1. Offic.

Pudoris & modestiæ magistra seueritas Censoria. Cic. in Pison.

Humanitas & modestia alicuius. Cic. Att. lib. 7.

Lecti modestia vacui. Stat. 1 Sylu. 2.

Diuina. Claud. 8. Paneg.

Præcox. Stat. 2. Sylu. 1.

Virginalis. Cic. 1. de Diuin.

Per modestiam pudor honestus claram & stabilem comparat authoritatem. Cic. 2. de Inuent.

Mitigare aliquem modestia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

MOECENAS, Vir quidam fuit Augusti temporibus potés, qui omnium primus in Vrbe calentium aquarum natatoria struxisse fertur. De hoc historici & poëtæ plura. Interea illud est adnotádum, Mæcenatis nomen per æ scribi in Græcis exemplaribus, etsi æ malint alij, quod marmora comprobant perevetusta. Vide Cæl lib. 12. cap 16.

Mœchus, mœchi { μοιχὸς } Adulter, cuius fœmininú est Mœcha, Adultera. Teréc. Eunucho 5. 5, Nunc minatur porrò sese id quod mœchis solet. Martial. lib. 10. 13, Ad nocturna iaces fastosæ limina mœchæ.

Notior mœchus. Iuuenal. Saty. 9.

Pusillus & semitarius. Catul ad Contubernales.

Bustuaria, Vide BVSTVM.

Putida. Catul. de Acme, epigr. 39.

Turpis. Catul. de Acme, epigr 39.

Mœchus mulierum. Plaut. Milit. 10.

Zelotypa Iuuen. Saty. 6.

Mœchisso, mœchissas { μοιχάζω } mœchissare, Adulterare. Plaut. Casin. 16, In adulterio dum mœchissat Casinam, credo perdidit.

Mœchor, mœcharis { μοιχεύω } mœchári, Idem. Catul. de Mentula, epig. 89.

Mœchocinædus, mœchocinædi, Dictio composita, contumelioso & infando nomine eos significans, qui & adulteri sunt, & iidem molles. Lucilius,

Imberbi, androgyni, barbati mœchocinædi.

MOEMAGVS, Ptolemæo Galliæ vrbs: vulgò *Nemours*.

Mœnia, mœnium, mœnibus, n. g. { τείχη } Pluraliter tantùm declinatur, à muniendo dicuntur. Veteres enim œ & u indifferenter ponebant. Festus, Mœnia, Muri, & alia muniédæ vrbis gratia facta. Virg. 2. Æneid. Diuidimus muros, & mœnia pádimus vrbis. Valla, Murus, est vrbis lapideus ambitus, qui Græcè dicitur τὸ τεῖχος: Paries verò domorum, Græcè ὁ τοῖχος. Murus est etiam non vrbis, sed vrbis tamen similium, vt munitionum, castrorúmque. Mœnia, pro muris accipi solent, & pro ædificiis ipsius vrbis. Hactenus Valla lib. 4. Cæs. 2. bell. Ciuil. Quum penè ædificata in muris ab exercitu nostro mœnia viderentur, &c.

Mœnia. Varro de Ling. Latin. lib. 4, Quod opere munibát mœnia: quo munitius essent.

Muri & mœnia. Cic. 3. de Nat. deor. Est mihi tecum pro aris & focis certamen, & pro deorum templis atque delubris, proque vrbis muris quos vos Pontifices sanctos esse dicitis, diligentiúsque vrbem religione quàm ipsis mœnibus cingitis.

Augusta, Vide AVGVSTVS.

Ardua. Ouid. 3. Metam.

Consternata. Silius lib. 13.

Direpta. Lucan. lib. 6.

Turrita. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Accedere mœnibus, In ACCEDO.

Miles assiliit mœnibus. Ouid. 11. Metam.

Mediis in mœnibus astans. Virg 2. Æneid.

Cingere vrbem. Cic. pro Sextio, Tum domicilia coniuncta, quas vrbes dicimus, inuécto & diuino iure & humano mœnibus cinxerunt.

Circundatus. Cic. 3. de Legib. Seséque non vnis circundatum mœnibus popularem alicuius definiti loci, sed ciuem totius mundi quasi vnius vrbis agnouerit.

Compellere intra, In COMPELLO.

Complere mœnia. Virg 9. Æneid.

Condere. Ouid. 3. Metam.

Constituere. Ouid. 9. Metam.

Obliquo sinu mœnia in orbem curuantur. Silius lib. 13.

Deiicere passim mœnia, in planum date. Senec. Theb. 2. 5.

Destruere. Virg. 4. Æneid.

Trepidantia fumant. Silius lib. 1.

Cuncta malis habitantur mœnia Graiis. Virg. 3. Æneid.

Turritis mœnibus incingere vrbes. Ouid. 3 Amor. eleg. 7.

Irrumpere. Silius lib. 13.

Luctu miscentur. Virg. 2. Æneid.

Ponere. Ouid. 5. Metam.

Moréśque viris & mœnia ponet. Virgil. 1. Æneid.

Reserare alicui. Ouid 8. Metam.

Signare sulco. Silius lib. 13. Surgunt. Virg. 1. Æneid.

Tegere, Defendere. Virg. 11. Æneid.

Vexantur Catul. Argonaut epig. 59.

Mundi mœnia. Lucret. lib. 1, Lunámque efficerét, & magni mœnia mundi: id est, cælum. Proinde enim quasi hic mundus ciuitas quædam sit, mœnibus vndique septa, & circundata, aut locus munitione circunuallatus & clausus, cælum mundi mœnia vocare consueuit.

Ingentia mœnia cæli. Ouid. 2. Metam.

¶ Mœne, singulariter protulit Ennius, teste Festo, Apud Emporium in campo hostium per mœne.

Mœnitus, pen. prod. Adiect. { τειχωμένος } Mœnibus cinctum. Plaut. Bacchid. 20, Quum Priami patriam Pergamum diuina mœnitú manu, Armis, equis, exercitu, atque exuuiis bellatoribus. Antiquum.

Mœniana, Vide MENIANA.

MOENIS { μοῖνος } Germaniæ fluuius in Rhenum influens, vt author est Pompon. lib. 3 Huius fluuij meminit & Tacitus.

Mœreo, mœres, mœstus sum, & olim mœrui { λυποῦμαι, πενθῶ, ἄχθομαι

ἐρυπάζομαι} mœrêre. Varro de Ling. Latin. lib. 5. per æ ab Marceo deducit: quòd, inquit, corpus marcescere facit mœror. Est autem mœrere, Tristari, & dolore affici, lugere. Cicero de Amicitia, Quocirca mœrere hoc eius euentu, vereor ne inuidi magis, quàm amici sit.
Lugere & mœrere. Cic. pro Domo.
Dolore alterius mœrere. Seruius Cic. lib 4.5.
Alienis bonis. Cic. pro Corn. Balbo.
Incommodo suo. Cic. 1. Tusc.
¶Mœreo, cum accusatiuo Cic. ad Terentiam, lib. 14. 2, A te quidem omnia fieri fortissimè & amantissimè video: nec miror, sed mœreo casum eiusmodi, vt tantis tuis miseriis meæ miseriæ subleuentur.
Mortem. Tacit. lib. 18.
Mœrere, Deplorare. Cicero 1. Tuscul. At illa sicut acerbissimam rem mœret. Et iterum, Quum grauiter filij mortem mœreret.
Mœro, mœras {λυπῶ} mœrare, Antiquum verbum, Mœrentem facere. Pacuuius, Qui multis mœrauit modis.
Mœrens, mœrentis, Particip. {λυπούμενος, πενθικός.} vt Mœrens fletus. Cic. 1. Tusc. Stat. 6. Thebaid. Pectora núc mœrens, nunc ora indigna cruento Vngue secat.
Mœrens fratrem. Horat. 1. epist. 14.
Horridus, incultus, mœrens. Cic. post Red. in Senatu.
Afflictus, debilitatus, mœrens. Cic. 2. de Orat.
Pectora mœrentia mulcet. Virg. 1. Æneid.
Vultus. Ouid. epist. 11.
Mœror, mœroris {λύπη, ἄχος.} Cic. de Amic. Quàm autem ciuitati charus fuerit, mœrore funeris indicatum est. Idem 4. Tusc. Mœror, ægritudo flebilis.
Cuncta mœrore horrida. Senec. Herc. fur. 9.
Grauis. Horat. in Arte.
Perpetuus. Iuuen. Saty. 10.
¶Adiuuare mœrorem orationis lachrymis, In ADITVO.
Mœrore affligi. Cic. in Catil.
Dies nulla mœrore caret. Senec. Troad. 1.
Consenescere mœrore & lachrymis, In CONSENESCO.
Mœrore confici. Cic. Fam. 14.
Mœrori se dare. Cic. ad Attic. 2.
Demere mœrorem è pectore. Lucret. lib. 3.
Mœrorem deponere. Cic. Philip. 14.
Iacet in mœrore meus frater. Cic. ad Attic. lib. 10.
Vita in mœrore iacebat. Lucret. lib. 5.
Mœrore lacerari. Cic. ad Attic. 2.
Minuere. Cic. Attic lib. 12, Mœrorem minui, dolorem nec potui. Eidem, lib. 12, Nihil de mœrore minuendo scriptum ab vllo est.
Offerre, In OFFERO.
Pressus. Senec. Octau. 4.
Mœrorem ad aliquem venire, Id est mœrore affici. Cicero pro Quintio.
Versari in. Cic. Fam. 2.
Mœrore vrgeri. Cicero, Quanto mœrore vrgebar profectò vides.
Mœstus, Adiectiuum {περίλυπος, σκυθρωπός} Triste, miserandum. Virgil. 2 Æneidos,
-& mœstas promere voces.
Alter ab alterius funere mœstus erat. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.
Amor mœstus. Virg. 10. Æneid.
Mœstæ aræ. Virg. 5. Æneidos,
-mœstásque sacrauimus aras. Vbi Seruius, Mœstas aras ad hominem pertinet, Id est diis Manibus consecratas.
Clamores. Ouid. 8. Metam.
Resonet mœsto clamore chaos. Senec. Herc. fur. 13.
Deficiens animo mœsto cum corde iacebat. Lucret. lib. 6.
Ebur mœstum illachrymat templis. Virg. 1. Georg.
Fama. Tacit. lib. 18.
Fauilla. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Fletus. Senec. Octau. 6.
Fœmina. Ouid. 3. Fast.
Frons. Claud. 4. Paneg.
Genæ. Ouid. 6. Metam.
Hostia. Lucret. lib. 1.
Mœstásque resuscitat iras. Sil. lib. 12.
Lamentatio. Senec. Hippol. 7.
Loci mœsti, visúque ac memoria deformes. Tacit. lib. 1.
Luctu mœsto immugit regia. Virg. 11. Æneid.
Lucus. Valer. 1. Argon.
Questibus mœstis latè loca implet. Virg. 4. Georg.
Luget mœstos tristis reditus. Senec. Hippol. 11.
Senex mœstus & sordidatus. Cic. 2. de Orat.
Timor. Virgil. 1. Æneid. Seruius, Quòd mœstos & solicitos faciat: vt Mors pallida, & tristis senectus.
Vestis. Propert. lib. 3. eleg. 6.
Voces mœstas expromere. Virg. 2. Æneid.
Vultus. Virg. 6. Æneid.
Vultus mœstus & conturbatus. Author ad Herenn. lib. 3.
¶Mœstior, Comparatiuum. Lucan lib. 8.
¶Mœstissimus, pen. corr. Virg. 2. Æneidos,
In somnis ecce ante alios mœstissimus Hector
Visus adesse mihi.
Ira tacita mœstissimus. Valer. 5. Argon.
Vultu mœstissima. Lucan. lib. 1. Prosopopeia est Romæ.
Mœstitia {λύπη, σκυθρωπότης} Idem quod mœror. Quintil. Dolore, atque animi mœstitia langues. Cicero 1. de Finib. Sapientia enim est vna quæ mœstitiam pellat ex animis.
Flectere os in mœstitiam. Tacit. lib. 3. Hoc est, mœstitiam vultus præ se ferre.
Incessit mœstitia animos, Vide INCESSO.
Inferre. Cicero 1. Tuscul. Hæc cum pressis & flebilibus modis qui totis theatris mœstitiam inferant.
Pellere ex animo, Vide PELLO.
Resistere mœstitiæ Cic. in Orat.
Tanta in mœstitia fui, quanta, &c. Cic. 2. Philipp.
Mœstitudo, pen. corr. mœstitudinis. Idem {λύπη.} Accius, Ni vestitus teter, mœstitudo, vastitudo, prædicarent hominem esse. Plautus, Cui tanta mœstitudo obtigit. Nonius.
Mœstè, Aduerbium {λυπηρῶς} Cum mœstitia. Author ad Herennium, lib. 3, de pronuntiatione, Deinde modo acriter, tum clementer, mœstè, hilarè in omnes partes commutabimus.
Mœstiter, pen. corr. {σκυθρωπῶς} Aduerbium antiquū, pro Mœstè. Plaut. Rud. 7. 5, Obsecro tam mœstiter vestitas?
Mœri, mœrorum {τὰ τείχη} pro Muris. Virg. 10. Æneidos,
Quin intra portas, atque ipsis prælia miscent
Aggeribus mœrorum. Vbi Seruius, Mœrorum, pro Murorum antique. Nam veteres pleraque eorum, quæ nos per u dicimus, per œ diphthongum pronuntiabant, hinc est mœrorum, pro murorum.
MOERIS {μοῖρις} Veneficus describitur Virgilio in Buc. 8. eclog.
MOERIS {μοῖρις} Insula est in mari Lycio, de qua Plin. libro 5. cap. 31. ¶Fuit preterea hoc nomine Ægyptiorum rex, cuius opus est lacus inter Arsinoitem & Memphitem, circuitu CCCCL M. pass. qui ab illo Mœridis lacus appellatur. De hoc Plin. lib. 5. cap. 9.
MOESIA, Europæ prouincia, quæ Pannoniæ iungitur, ad Pontum vsque cum Danubio decurrens. Suetonius de Tiberio, Armeniam à Parthis occupari, Mœsiam à Dacis Sarmatísque, Gallias à Germanis vastari neglexit. Seruius Mœsiam ciuitatem Phrygiæ esse inquit, Mysiam autem prouinciam. Stephanus tamen Mysiam & regionem & vrbem esse tradit. Virg. 1. Georgicorum,
-nullo tantum se Mœsia cultu
Iactat: & ipsa suas miratur Gargara messes.
Mœsileum, n. g & plur. mœsilea. Frontin. Similiter locorum religiosorum, quibus secundum cautiones modus restituendus: habet enim & mœsilea iuris sui, hortorum modos circumiacentes, aut præscriptum agri finem. Quæ ferè verba apud Vrbicum reperiuntur. Turnebus mœsilea, interpretatur sepulchra, quæ ab aliis mausolea sunt appellata: atque mausolea, non mœsilea scribendum putat. Quum enim Frontinus (inquit) de religiosis locis loquatur, facile est cóiectu mausolea significari, hoc nomine non tantùm principum sepulchris vindicato, sed etiam aliorum tumulis communicato.
MOGA primùm dicebatur, quæ postea Cappadocia: nunc autem Cæsarea à Cæsare, vt refert Iosephus.
MOGVNTIA {μογουντιακόν} Oppidum Galliæ Transalpinæ, in ripa Rheni.
Mola, molæ {μύλη} Dicta est, quòd veluti mole quadam frumentum, legumina, aliáque res terat: vel quòd duarum molarum motu eò coniecta moluntur. Vnde Molæ frumentariæ, Molæ fabariæ, Molæ olearíæ dictæ sunt. Plin. libro 15. cap. 6, Quod verò post molam primum est, flos.
Molæ à molendo: harum enim motu eò coniecta moluntur. Varr. de Ling. Latin. lib. 4.
Mola inferior, quæ immobilis semper iacet, Meta. *Le giste.*
Mola superior, quæ circumuoluitur, & molendo in continuo cursu est, μύλου ἡ μύλη. Catillus. *Le courant.* Paul. D. de fundo instruct. L. Cum de lanionis Scæuola consultus de mola molendinaria respondit, Si rusticis eius fundi operariis moleretur, eá quoque deberi. Est autem meta inferior pars molæ, catillus superior. Hæc Paulus.
Molæ inuentæ sunt quædam asinariæ, quædam trusatiles, id est hominum opera versatiles. Gell. lib. 3. cap. 3. De mola asinaria loquitur Cato cap. 10.
Molas versatiles Volsiniis inuentas, aliquas & sponte motas inuenimus in prodigiis, inquit Plin. lib. 36. cap. 18.
Molæ iumentariæ & manuariæ. Iabol. de fundo instruc. l. dolia. Molas manuarias quidem supellectilis, iumentarias autem instrumenti esse Offilius ait.
Pumiceæ. Ouid. 6. Fast.
Scabra. Ouid. 3. de Arte.
Suspensa mola oliuam frangere. Columel. lib. 12. cap. 52.
Versare molam. Iuuen. Saty 8.
Molæ operam dare. Cicero ad Atticum, libro 2, Ac modestè tamen dixit, vt Rhodi videretur molis potius, quàm Moloni operam dedisse.
¶Mola, Caro informis in vteris mulierum sine viri semine genita. Plin. lib. 7. cap. 15, Solum autē animal menstruale mulier est. In vnius vtero, quas appellarunt molas, ea est caro informis, inanima, ferri ictum & aciem respuens, mouetur, sistítque menses.
¶Mola, à molito farre, dicitur far tostum & sale sparsum, quòd eo molito hostiæ aspergantur, inquit Festus. Virg. 8. eclog. Sparge molam. Plaut. Amphit. 8,
-prodigiali Ioui
Aut mola salsa hodie, aut thure comprecatum oportuit. Molam salsam, qua ante sacrificia hostia conspergebatur, interpretantur ferè omnes fruges molitas: Græci tamen fruges integras, nec fressas, nec molitas aspergebant hostiæ. Argumento est quod οὐλαὶ à Græcis, & οὐλοχύται vocantur, quæ erant hordei integræ fruges cum sale mixtæ. Horat. expressit quū scripsit, Farre pio, & saliente mica, quod est, salis grano saliente, & farre, sed molito tamen. Et Virgilius, Dant fruges manibus salsas. Græci autem, vt Theophrastus scripserat, hordeo non molito in sacris in priscæ memoriam vitæ vtebantur, in qua homines nondum molere fruges, sed solidis vesci solebāt. Est igitur mola salsa, tanquā molitura salsa, vt molæ quia frumenta franguntur nomen, molito farri tribuatur. Hæc Turneb.
Mola deos testari. Virg. 4. Æneid.
Sancta. Tibul. lib. 1. eleg. 5.
Inducere molas cultro. Lucan lib. 1.
Inspergere. Cic. 2. de Diuin. Caput est in iecore, cor in extis: iam abscedet simul ac molam & vinum insperseris, deus id eripiet, vis aliqua conficiet, aut exedet, &c.

Molaris,huius molaris.pen.prod.masc.gen. { γόμφιος,μυλίτης,μύλη } Dens maxillaris est,à Molo,molis, quòd cibum à cæteris dentibus infra-ctum ipsi molunt. Iuuen.Satyr.13, -interque molares
Difficili crescente cibo.
Pressò stridere mola i.Iuuenal.Satyr.6.
¶Molaris,Lapis è mola côcisus & effractus.Stat.lib.5.Thebaidos, -vastæque sudes,fractique molares.
Librati.Stat.5.Thebaid.
Molaris,& hoc molare,pen.prod.{ μυλίτης }Lapis molaris,ex quo mola fit.Plin.lib.36 cap.23.
Molarius, Adiectiuum { μυλικός } Quod ad molam pertinet: vt Asinus molarius,quo vtimur ad molam.Cato de Re rust.cap.11,Asinū molarium vnum.
Molo, molis,molui, molitum, pen corr. { μύλλω, ἀλέω, ἀλήθω } mólere, Mola terere. Terent.Phorm.2.1,Molendum vsque in pistrino, vapulandum. Plinius lib.7.cap.56,Ceres frumenta inuenit, quum antea glande vescerentur. Eadē molere & conficere,in Attica. Plin.lib.33. cap.4,Quod effossum est tunditur,lauatur, vritur,molitur in farinā.
Molitura, pen.prod.{ ἀλεσμός } Plin.lib.15.cap.23,Molitura etiam præstant ieiunio fœminarum quandam imaginem panis.
Molitor,pen.corr.Verbale { μυλωθρός } Qui molit.
Molitor,pen.prod.Vide MOLIOR.
Molitrix,pen corr.fœm.gen. { μυλωθρίς } Quæ molit.
Molendinarius, Adiect. { μυλωθρικός } Quod ad molendinum pertinet: vt Mola molendinaria Paulus D.de fund.instruct.l.Cum de lanionis, Asinam molendinariam & molam negat Neratius instrumento fundi contineri. Haloander & Pandectæ Florentinæ habent molendariam. & ibidem paulo pòst,meta molendaria.
Moletrina, molettrinæ,pen.prod. { μυλών,μυλωνεῖον } A molendo, pistrinum olim dicebatur,quo tempore tundebantur frumenta, non autem molebantur. Cato in Thermum, Neruo,carcere,moletrina. Hæc Nonius. Budæus, Aquariarū autem molarū loca, quibus nunc vtimur, moletrinas,vt arbitror, appellare possumus, vt ex Nonio colligo.
Molile, molilis, pen.prod Instrumentum quod molæ,aut collis boum, vel humeris seruorū adalligatur ad trudēdas molas. Cato cap.11,Iuga plostraria duo, iugum asinarium vnū, molile vnum. Turnebus, Scapus, vel manubrium quo mouetur mola, molile vocatur, vt à libra librile.
MOLAE, Deæ quædam antiquitus dictæ sunt, filiæ Martis, de nomine molarum appellatæ,quòd Mars vt molis fruges,sic bellis homines frangat & comminuat. De his meminit Gellius, quas in Romanis comprecationibus nominari solitas esse Molas Martis scribit.& post eum Turnebus,quem vide.
Moles,molis,fœm.gen. { ὄγκος,βάρος } Res magna & magni ponderis:à mouendo dicitur. Festus, Moles pro magnitudine ferè poni solet. Virg.3.Georgicorum,
-confertóque agmine cerui
Torpent mo'e noua. Id est magnitudine, inquit Seruius. Colum. lib.4,India perhibetur molibus ferarum mirabilis.
Moles mali.Lucret.lib.3.
Alta moles Auentini.Silius lib.12.
Immanis.Virg.8.Æneid.
Ingens.Virg.5.Æneid.
Prærupta.Ouid.epist.2.
Molem & montes.pro Molem montium dixit Virgil.lib.1.Æneid.
Figura est ἓν διὰ δυοῖν. Seruius.
Stat saxea moles Templum ingens cineri.Stat.6.Theb.
Structæ.Tacit.lib.2.
Aeriam educere.Stat.5.Sylu.3.
Opprimere molibus insanis aras aliquorum. Cic.pro Milone.
Extruere opere magnifico.Cic.14 Philipp.
¶Moles in mari dicitur,quoties excluditur aqua Cic.ad Attic.lib. 4,Constat enim aditus insulæ esse munitos mirificis molibus.Cæs.1. bel.Ciuil.Quia fauces erant angustissimæ portus, molem atque aggerem ab vtraque parte litoris iaciebat. Hic moles,inquit Budæus, est immensa structura in portu aliquo obiecta ad arcendum fluctus: qualis est Genuæ.
Opponere fluctibus moles.Cic.2.Offic.
Iacere moles ab vtroque portus cornu,Vide IACIO.
Iacere in mare moles.Horat.3.Carm ode 1.
Positæ. Iuuen. Satyr.12,Tandem intrat positas inclusa per æquora moles. Per positas intelligit portū Hostiēsem, quem Claudius Cæsar Hostiæ extruxit, vt est apud Suetoniū in Claudio Cæsare,cap.20.
Vnda præcelsis crescit molibus.Stat.5 Sylu.6.
Immensam attollere.Virg.2.Æneid.
¶Prima fuit rerum confusa sine ordine moles.Ouid 2 de Arte.
Operosa mundi.Ouid.1.Metam.
Rudis indigestáque.Ouid.1 Metam.
¶Moles,Motus.Virg.5.Æneidos,
Inde Gyan,ipsámque ingenti mole chimæram Consequitur.
Densa mole feruntur ad muros.Virg.12.Æneid.
Tarda mole se ferre homines magni & crassi dicuntur,qui ob corporis molem tardè ingrediuntur.Stat.5.Thebaid.
Vasta mole se mouens Virg.3.Æneid.de Polyphemo.
Moles natiua.Ouid.5.Fast.
Crassa mole leo.Claud in Eutrop.
Membris & mole valens.Virg.5.Æneid.
¶Moles,Difficultas: quoniam quæ magna sunt,difficilia esse consueuerunt.Virg.5 Æneidos,
Tantæ molis erat Romanam condere gentem!
Curarum moles.Tacit.lib.12.
Iniuriæ molem sustinere.Cic.1.in Catil.
Maii molem à ceruicibus suis depellere.Cic.3.in Catil.
Molestus,Adiect. { ὀχληρός,λυπηρός,ἐπαχθής,ἰχθρός,ἀνιαρός,δύσφορος } Qui alicui grauis est,nec finit eū quiescere,& à Moles dicitur. Terent.Eun.3.2, Verùm vbi molestum non erit,vbi tu voles,
Vbi tempus tibi erit,sat habet si tum recipitur. Cic.de Senect.Importunitas autem & inhumanitas omni ætati molesta est. Idem de Amicit.Molesta veritas est,si quidem ex ea nascitur odium. Idem ad Atticum,lib.15,Molesti interpellatores.
Magis molestus,In MAGIS.
Laboriosus & molestus.Cic.3.de Legib.
Odiosum & molestum est cupidis,carere: satiatis verò & expletis iucundius est carere.Cic.de Senect.
Quouis sermone molestus.Horat.1.Serm.satyr.3.
Nisi forte molesti interuenimus,venisse delectat.Cic.2.de Orat.
Intempestiua & molesta nunquam est amicitia.Cic.de Amic.
Cura.Ouid.3 de Arte.
Operosus & molestus labor.Cic.2.de Nat.deor.
Lites cum rege molestæ.Horat.1.Serm.satyr.7.
Onus molestum,munus.Horat.1.Serm satyr.6.
Otium tibi molestum est Catul.ad Lesbiam,epigr.48.
Negotiosa & molesta prouincia.Cic pro Mur.
Tunica molesta.Vide TVNICA.
Grauis & molesta vita otiosorum aliquibus minus est. Cic.1.Offic.
Voces compesce molestas.Propert.lib.1.eleg 5.
¶Molestus etiam interdum difficilis dicitur,vt Separatio molesta. Vlpian.in l. Si seruus.§.Item.D. Ad leg. Aquil Item si quis frumento arenam vel aliud miscuerit, vt molesta separatio fit: quasi de corrupto agi poterit.
Molestia,molestiæ { ὄχλησις,ἀνία } Solicitudo,grauitas.Cic.4.Tusc.Molestia,ægritudo permanens. Plaut.Pœn.2,Ne & hic viris sint & domi molestiæ.
Sine molestia. Cic.ad Sulpitium,libro 13.14,Eū,quod sine molestia tua fiat,siqua in re opus ei fuerit, iuueris. Ter.Eun.5.4, -virginem Quam amabat eam confeci sine molestia.
Aberratio à molestiis.Cic.Fam.15.
Vacuus molestiis,vel à molestiis.Cic.ad Attic.4.
Iudicialis,Vide IVDICO.
A molestia abducere.Cic.Fam.4.
Abstergere molestias.Cic.de Senect.Mihi quidem ita iucunda huius libri confectio fuit, vt non modò omnes absterserit senectutis molestias,sed effecerit mollem etiam & iucundam senectutem.
Abscisse à,Vide ABSVM.
Addere.Terent.Eunuch.1.2.
Afferre.Cic.Fam.7.
Afficere molestia,In AFFICIO.
Amouere,In AMOVEO.
Molestiam anticipare.Cic.ad Attic.8.
Aspergere molestiam alicui.Cic.ad Quint.fratrem, lib.2.12,Nunc mihi iucunditatis plena epistola,hoc aspersit molestiæ,quòd, &c.
Capere.Cic.pro Sylla,Ex huius incommodis magnam animo molestiam capio.
Circunfusæ vndique molestiæ,Vide CIRCVNFVNDO.
Molestiis conflictari.Cic.Fam.6.
Delere molestiam alicui. Cic ad Quint frat lib.3.24,Deleuit mihi omnem molestiam recentior epistola.
Molestiam demere.Terent.in Adelph.
Depellere. Cic. Cælio, lib.2.15,Nisi iam & ratio ipsa depulisset omnes molestias.
Deponere. Cic.Terentiæ,lib.14 7,Omnes molestias & solicitudines,quibus te miserrimam habui,deposui & ieci.
Diluere,vel extenuare.Cic.Tuscul.quæst.3.
Dimouere.Cic.Verr.1.
Esse in.Cic.Figulo,lib.4.13.
Exhibere alicui. Cic.Attic.lib.2.16,Iam exhibere mihi molestiam destiterunt.
Molestia expedire.Cic.ad Attic.2.
Molestia fungi Cic.Fam.5.
Habeo etiam illam molestiam,quòd,&c.Cic.Tironi,lib.16.11.
Habent ea molestiam. Cic ad Atticum, lib.8,Sed in hoc ipso habent tamen idem fasces molestiam.
Implicari molestiis hæreditariis. Vlpian.l.Apud Celsum.§.Si quis ex vncia.D.De dol.mal.& met.except.
Molestiam laxare.Luceius Cic.Fam.5.
Molestiam leuare.Cic.Fam.3.
Molestia liberare.Cic.Fam.4.
Molestias mitigare.Cic.Mitigare molestiam posset.
Molestia priuare.Cic.Priuares me ista molestia.
Molestiam renouare.Cic.3.de Orat.
Molestiam sedare.Cic.Pergamus ad ea solatia, quæ non solùm sedatis molestiis,&c.
Suscipere molestiam.Cic ad Tironem,lib.16.10,Festinare te nolo, ne nauseæ molestiam suscipias æger.
Trahere molestiam ex pernicie Reip.Cic.Sulpitio,lib.4.3.
Molestia vindicare.Cic.ad Quint.frat.
Vocare à molestia Cic.ad Attic.12.
Molestiam vorare.Cic.Philip.6.
Molestè,Aduerb. { ἀνιαρῶς } Cum molestia,grauitèr,ægrè.Cic.de Amic. Obiurgari molestè ferunt.
Molestè ferre.Cic.4.Acad.Non molestè,inquit,fero nos hæc contulisse.
Pati,& non molestè ferre.Cic.3.Verr.
Molestè rogare,In ROGO.
Molesto,molestas { ἀνιάω } molestáre,Notæ significationis Modestinus, in l.20.D.de liberat.legat. Ab Aurelio Sempronio fratre meo neminem molestari volo. Scribon.Largus,Raro valde molestat.
Moletrina,Molile,Vide MOLA.
Molior,moliris, pen prod.molitus sum { μοχλεύω } molîri,à mouendo, vel à molibus, significat Mouere. Liu 9 ab Vrbe,Num montes moliri sua sede paramus?
¶Moliri { ἐπιχειρεῖν } Est vel ingenio, vel corpore ad aliquid agen-

dum moueri. Cic.de Senect. Sed videtis vt senectus non modò languida, atque iners non sit, verùm etiam sit operosa, & semper agens aliquid & moliens. Idem 7. Verrina, Euolarat iam è conspectu fugiens quadriremis, quum etiam tunc cæteræ naues suo in loco moliebantur. Id est, magno labore se explicabant vt consequerentur.

¶Moliti { ἐργάζεσθαι, κατασκευάζειν, συντεθεῖν } Operari, vel facere. Cic.1.Tuscul. Quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita ad stellas septem, vnde Horrifer Aquilonis stridor gelidas molitur niues. Colum.lib.2. Et ideo minoribus aratris moliuntur.

Facere & moliri aliquid. Cic 4. Acad.
Agere per se & moliri. Cic. Trebiano, lib.6.10.
Id speramus, idque molimur. Cic. Lentulo, lib.1.5.
Obscurè. Cic 2. Tuscul.
Struere & moliri aliquid calamitatis alicuius. Cic pro Cluen.
Amorem, odiū in iudicum animis oratione moliri. Cic.2.de Orat.
Arcem. Virg.1.Æneidos, -pars ducere muros, Molirsve arcem. Quasi molibus factis arcem attollebant, vt ait Seruius. Id est ingentibus ædificiis.
Sublime moliri atrium, Extruere. Horat.3. Carm. ode 1.
Bellum moliri, Belligerare. Colum in Præfat.
Bipennem in vites. Virg.4.Georg. Id est succidere vites. Seruius.
Classem moliri, Parare classem, inquit Seruius. Virg.3.Æneid.
Corpora ex somno. Liu.6.bell. Maced.
Corruptelam iudicij. Cic. in Parad.
Molitur crimina, & accusatorem. Tacit. lib.12.
Discordiam optimatium. Cic. de Arusp. resp.
Dolos molitur opertos. Valer.5. Argon.
Dextera vindex molitur facinus. Silius lib.11.
Fores moliri. Tacit. lib.1. Id est conari reserare vel effringere.
Fugam. Virg.2.Æneid. Id est parare, Seruius.
Fulmina. Virg.1.Georg. Seruius, Agitare & iacere.
Genus pœnæ miserabile molitur. Ouid.8.Metam.
Seniles gradus. Senec. Hippol.4.
Gressus. Claud 3.de raptu Proserp.
Habenas manu. Virg 12.Æneid. Id est regere. Seruius.
Humum infra. Tacit. lib.11.
Ignem. Virg.10.Æneid.
Moliri in aliquem locum, Contendere aliquò. Tacit. lib.18.
Ineptè moliri aliquid. Id est incipere. Acron. Horat. in Arte.
Insidias auibus. Virg.1.Georg. Id est aucupia facere. Seruius.
Insidias filio moliri, Insidiari. Cic. pro Cluent.
Iter moliri, Iter peragere. Virg.6.Æneid. Seruius.
Laborem. Virgil.4.Æneid. Hoc est præparare, aut exercere. Seru.
Locum. Virg.7.Æneid.
Magna. Cic Attico, lib.16.
Mœnia vrbis. Ouid.11.Metam.
Moram. Virg.1.Æneid.
Morbos molitur rex deûm. Virg.12.Æneid.
Muros vrbis. Virg.3.Æneid.
Naues moliri ab terra. Liuius lib.8.Decad.3.
Nefas aliquod. Stat.8.Thebaid.
Noua Claud.7.Paneg.
Nuptiásque Domitij, & Octauiæ Cæsaris filiæ moliri. Tacit. lib.12.
Obices. Liu.6 ab Vrbe.
Opera moliri, Operari. Colum. lib.4.cap.18. Cic.1.de Natura deor. Nihil enim agit, nullis occupationibus est implicatus, nulla opera molitur. Hoc est, tentat & conatur facere.
Oppida. Horat. in Arte.
Periculum alicui. Cic. pro Sextio.
Pestem patriæ nefariè. Cic.2.in Catil.
Noua res molitur ad aures Accidere. Lucret. lib.2.
Terram. Liu.10.belli Maced.
Triumphos. Ouid.14.Metam.
Viam. Virg.10.Æneid. Vbi Seruius, Viā molita, hoc est cum difficultate quæsiuit: per quod & soliditas clypei, & minus firmus hastæ iactus ostenditur.
Et veritas molite vias. Silius lib.4.

¶Moliri, Passiuum. Lucilius lib.7, Mutilamur, molimur, subducimur. Id est retinemur & moramur, inquit Nonius.

Molitus, pen. prod. Particip. {ἐργασθείς.} Cic.2.de Finib. Molitus tanta. Et lib.1, Molita quippiam impietas.

Molitio, Verbale { σύστασις, κατασκευή } Conatus ipse & machinatio. Cic. de Vniuers. Quæramus igitur causam quæ impulerit eum qui hæc machinatus sit, vt originem rerum, & molitionem nouam quæreret. Idem 1.de Natur. deor. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt?
Tanta rerum molitio. Cic.1.de Natura deor.
Agrorum. Colum. in Præf.

Molimen, pen. prod. moliminis, neut. gen. { κατασκεύασμα } Id est quod molimur, & conatus. Liuius 2.ab Vrbe, Res tamen suo ipsa molimine grauis certaminibus in annum extrahitur.
Magnum molimen. Ouid.12.Metam.
Rerum molimina. Ouid.1.de Ponto, eleg.3.
Magno molimine circunspectare. Horat.2.epist.2.

Molimentum, Idem { κατασκεύασμα.} Liuius 7.bel. Maced. Et eo minoris molimenti ea claustra esse, quòd in fluminis modum, longum, & angustum, & vadosum ostium portus sit.

Molitor. pen. prod molitoris, Verb. { κατασκευαστής, ἐργάτης } Qui aliquid struit, conatur, & machinatur. Suet. in Domitiano, cap.10, Quasi molitores nouarum rerum.
Primæque ratis molitor Iason. Ouid.8.Metam.
Molitor, Author & conditor, aut effector. Cic. de Vniuers. Hác igitur habuit rationem effector mundi, molitórque Deus, vt vnum opus totum atque perfectū ex omnibus totis atque perfectis absolueret.

Molitor, pen. corr. Vide Molo, molis, in MOLA.

Molitrix, pen. prod. molitricis, Verbale fœm. { ἐργάτις.} Suet. in Claudio Nerone, cap.35, Antoniam filiam Claudij recusantem post Poppeæ mortem nuptias suas, quasi molitricem nouarum rerum interemit.

Molitrix, pen corr. Vide Molo, molis, in MOLA.

Mollesco, In MOLLIS.

Mollis, & hoc molle { μαλακός, ἁπαλός, τρυφερός, ὑγρός, εὐκαμπής, χαῦνος, ἁβρός } Tener, non durus. A mouendo dicitur, quasi mobilis, quòd in quancunque partem facilè trahi ac moueri possit. Quintil de Signis loquens, lib.12 cap.10, Illius opera duriora, molliora huius. Plaut. Capt 13, Et mollem caseum.
Id quod molle sit, & gelidum, feruénsve videri necesse est. Lucret. {lib.4.
Molle, tenerum, fragile, flexibile. Cic. pro Milone.
Aditus molles, Faciles. Virg.4.Æneid.
Æstas mollior. Virg.1.Georg.
Ætas mollior luxu. Claud. de bel. Get.
Amaracus. Virg 1.Æneid.
Amplexus. Virg 8.Æneid.
Animus mollis, in bonam partem, pro Facili & tractabili. Cic Attico, lib.1.12, Quanta sit in Q. fratre meo comitas, quanta iucunditas, quàm mollis animus & ad accipiendam, & ad deponendam offensionem, nihil attinet me ad te, qui ea nosti, scribere.
Anni molles, Pueritia. Ouid. epist.1.
Arista. Virg.4 eclog.
Mollis articulus. Quintil. Quàm molli autem articulo tractauit Catonem? Id est molli brachio, molli manu, non acri manus ictu, aut eius tenaci comprehensione. A pugilibus vel luctatoribus accersita est traductio. Mollem porrò articulū, vocat mollē manum: nā in ea sunt articuli. vt Catull. Abstersti omnibus articulis. id est omnibus digitis. Aut potius brachiū lacertūmque: artus enim etiam habet, quos articulos per diminutionem vocat. Turneb.
Ascensus mollior. Liu.7.belli Pun.
Nec venit inceptis mollior aura meis. Ouid. epist.3.
Molli brachio, & leui brachio aliquid facere. Quum tacitè innuimus nos aliquid leui attingere articulo, vt Quintil. ait, & non diligentem operam præstare, molli vel leui brachio id facere dicimus. Cic. Attic. lib 4, Consules qui illud leui brachio egissent, rem ad Senatum detulerunt. Vide BRACHIVM.
Brachio molli obiurgare aliquem. Id est nō acriter, sed perfunctoriè. Cic. Attic. lib.2, Quòd me quodāmodo molli brachio de Pompeij familiaritate obiurgas: nolim ita existimes.
Castaneæ molles, Maturæ. Virg.1.eclog.
Cera. Cic 3.de Orat. Sed ea nos quum iacētia sustulimus è medio, sicut mollissimam cerā, ad nostrum arbitriū formamus & fingimus.
Cerebrum. Ouid.12.Metam.
Ceruix. Lucret. lib.6.
Cliuus, Nō arduus, nec erectus. Virg 9.eclog. Nonius. Celsus lib. 7. Et Molle fastigium, apud eundem.
Cogitationes mollissimæ. Cic.1.Tusc. Nam nunc quidem cogitationibus mollissimis effœminamur, &c. Alia exemplaria habent molestissimis.
Colla mollia, Domita. Virg.3.Georg.
Columba. Horat.1.Carm.ode 37.
Coma. Senec. Agamem 7.15.
Cor ad preces. Ouid 5.Trist eleg.9.
Cultus. Cic.2.Tusc. Quòd Spartiatæ etiam in fœminas transtulerunt, quæ cæteris in vrbibus mollissimo cultu parietum vmbris occuluntur.
Digiti. Claud 3 de raptu Proserp.
Disciplina. Cic.1.de Finib.
Fauillæ. Ouid.3.Fast.
Flamma. Virg.4.Æneid.
Flumen. Claud. de laudib. Serenæ.
Folia. Virg.5.eclog.
Fraga. Ouid.13.Metam.
Fretum. Ouid 14 Metam.
Fronde molli premere crines. Virg.4.Æneid.
Molle & remissum dicendi genus. Cic.2.de Orat. Alia quædam dicendi molliora ac remissiora genera viguerunt. Medium dicendi genus intelligit: quod quidem secutus est Demetrius Phalereus, vt ibidem docet Cicero. In quo genere (ait Cicero in Oratore) multi floruerunt apud Græcos: sed Phalereus Demetrius præstitit cæteris, cuius oratio sedatè placidéque loquitur. Primus enim (vt idem ait in Bruto) inflexit orationem, & eam mollem teneràmque reddidit. Tale est illud eiusdem in Bruto de Q. Catulo: Quem librum de rebus gestis suis conscriptum molli & Xenophonteio genere sermonis misit ad A. Furium poetam familiarem suum.
Gramen. Lucret. lib.2.
Herba. Virg 7.eclog.
Hora. Propert. lib.2.eleg.29.
Hyacinthus. Virg.6.eclog.
Hyems mollis, Non dura & aspera. Stat.3.Sylu.5.
Imperia Horat 4.Carm.ode 1.
Inertia. Horat. Epod.14.
Ingenium nobis molle Thaleia dedit. Ouid. epist.21.
Internodia mollia poplitum. Ouid.6.Metam.
Iter. Ouid 2.Amor. eleg.16.
Iussa haud mollia, Non leuia aut contemnenda. Virg.3.Georg.
Lana. Virg.2.Georg.
Lanugo. Lucret. lib 5.
Latus. Ouid. epist.18.
Lex. Cic.3.Verr. Vtram igitur putas legem molliorem?
Litora mollia naufragiis. Ouid.1.de Ponto, eleg.2.
Lyra. Stat.10.Thebaid.
Manus. Ouid.1.Amor. eleg.4.
Molli manu rigida iaculari gesta. Senec. Hippol.2.6.
Non faciunt molles ad fera bella manus. Ouid. epist.14.
Ministri. Ouid.4.Fast.
Molles citharæ modi. Horat.2 Carm.ode 12.
Mollibus est oculis. Ouid.1.de Remed amor.

Odor

Odor mollissimus. Plin.lib.12.cap.19, Probatur casia recens maximè, & quæ sit odoris mollissimi. Hoc est delicatissimi, nõ vehementis.
Oratio mollis & liberalis. Cic.ad Ligarium, lib.6, Ex oratione Cæsaris quę sanè mollis, & liberalis fuit. Vide Vmbratilis oratio, in ORO.
Mollis & tenera oratio. Cic. in Brut. Demetrius Phalereus primus inflexit orationem, & eam mollem teneramque reddidit.
Mollis & pellucens oratio, Vide Pellucens in PELLVCEO.
Mollis, tenera, & ita flexibilis oratio, vt sequatur quocunque torqueas. Cic in Orat.
Os. Ouid.4 Fast. Purpureas molli fiat in ore pudor. Id est pudeat.
Mollia securæ peragebant otia gentes. Ouid.1. Metam.
Pabula. Ouid 7 Metam.
Pectus. Ouid.4 Fast.
Pecus. Virg.3. Georg.
Pensa mollia deuoluunt fusis. Virg.4. Georg.
Pes mollis equi, Vngula fragilis. Horat.1 Serm satyr.2.
Pisces molles. Plin.lib.9.cap.28. De piscibus sanguine carentibus.
Pluma. Virg 10. Æneid.
Prata. Virg.3 Georg.
Prece molli vincuntur dura pectora. Tibull. lib.3. eleg.4.
Pueri. Horat. Epod.11.
Querelæ. Horat.2. Carm. ode 9.
Quies. Lucret lib.4.
Senectus mollis ac iucunda. Cic de Senect. Non modò omnes absterserit senectutis molestias, sed etiam effecerit mollem ac iucundam senectutem.
Sententiæ. Cic. in Catil. Qui spem Catilinæ mollibus sententiis aluerunt: contentionémque nascenté non credendo corroborauerũt.
Seruitium. Tacit.lib.10.
Somnos molles carpere. Virg 3. Georg.
Somno molli deditta membra. Lucret lib.3.
Stabula. Virg.3 Georg. Hoc est, clementioria & aëris tẽperati: vel propter plagam australem: vel propter suppositas herbas animalibus. Seruius.
Stimulis haud mollibus incitat iras. Virg.11. Æneid.
Assuetus studiis mollibus ipse fui. Ouid.1. Trist. eleg.4.
Tactus mollissimus corporis. Colum.lib.6.cap.1.
Molle Tarentum. Horat.lib. Serm. Vbi, si Macrobio credimus, errasse videri potest, qui etymologiam respiciens, idem esse Terentum, & Tarentum, crediderit. Nam quæ dicuntur oues Tarentinæ, eas Terentinas dici debere credit, quòd Terentum Sabinorum lingua sit molle. Sed Flaccus potius ad populi fortasse mores, quàm vocis notationem respexit. Turneb.
Tempora. Ouid 4. Trist eleg 7.
Tempora mollissima fandi, Opportuna. Virg.4. Æneid.
Tiliæ. Ouid.10 Metam.
Velamina. Vestes. Ouid.5. Metam.
Venter. Horat. Epod.8.
Verba. Ouid.6. Fast.
Lenire mollibus verbis Horat. Epod.5.
Versus molles, Amatorij. Ouid.2 Trist.
Via. Liu.4 bel. Maced.
Non est ad astra mollis è terris via. Senec. Herc. fur.4.
Vinum molle, carens asperitate & defæcatum. Virg.1. Georg.
Vir. Ouid epist.9.
Vita. Ouid.5. Trist. eleg.4.
Torus de mollibus vluis. Ouid.8 Metam.
Vmbræ molli succedere. Virg 3 Georg.
Vndæ. Lucret. lib.1.
Vultus Ouid.10 Metam.
¶ Lachrymis mollis. Propert lib.3. eleg.15.
Ira mollissimus. Claud.1. in Eutropium, -facilísque moueri
Supplicibus, mediáque tamen mollissimus ira.
Mollis in obsequiũ, facilisq; rogãtibus esses. Ouid.2. Amor. eleg 3.
Auricula infima in Repub. & inimicitiis mollior aliquis. Cic. ad Quint. fratrem, lib.2 11.
Homo mollis, Effœminatus, non seuerus, minimè fortis, pusilli & abiecti animi. Plin.lib.15.cap.5, Vetant dari senibus & pueris: itẽ mollibus ac fœminei corporis animíve, exilibus ac teneris.
Mollis, & parum vir. Quintil.lib.5.cap 9.
Solutus & mollis in gestu homo. Cic.de Clar. Orat.
Mollis, languidus, eneruatus philosophus, omnia ad voluptatem corporis dolorémque referens. Cic.1.de Orat.
Effœminatũ aut molle, aut nequid durũ aut rusticũ sit. Cic.1. Offic.
Molle atque facetum. Horat.1. Serm. Satyr.10.
Dictu haud mollia. Silius lib.1.
Quid precibus nostris mollius esse potest? Ouid.2. Amor. eleg.2.
Molliculus, pen.corr. Adiect. diminut. Plaut. Pœn.4, Meus molliculus caseus.
Versus molliculi. Catul. ad Aurelium, epigr.16.
Mollicellus, Diminut. à Molliculus. Catul. ad Thallum, epigram.21, Cinæde Thalli mollior cuniculi capillo,
Vel anseris medullula, vel inula mollicella.
Mollitia, mollitiæ, sicut Mollities, mollitiei {μαλακότης, μαλθακότης, ἁβρότης, ἁπαλότης.} Plin. lib.13.cap.9, Differens breuitate ac mollitie. Colum. lib.7.cap.2, Ex his rursus quicquid conceptum est, maternam mollitiem, paternum & auitum retulit colorem.
Ceruicum mollitia. Cic. in Orat.
Agilitas mollitiésque naturæ. Cic. Attico, lib.1.12.
Imbecillitas & mollities victus alicuius. Cic. Attic. lib.12.
Mollities maris, Placiditas, tranquillitas. Plin de Viris illust.
Mollities, siue Mollitia animi. Terent Eunuch.2.1,
Eiiciũda hercle hæc mollities animi: nimis me indulgeo. Salust. Sed inertia & mollitia animi alius alium expectantes cunctamini. Cic.5. de Finib. In primo enim ortu inest teneritas & mollitia quædam, vt nec res videre optimas, nec agere possint. Ibidem, lib.1, Qui officia deserunt mollitia animi, id est laborum & dolorum fuga.
Lenitas & mollitia animi. Cic. pro Sylla.
Animi mollitia lenitatem imitatur. Cic. in Partit.
Labuntur ad mollitiem mores, In LABO as, labefis.
Vincere quamlibet mulierculam mollitia. Horat. Epod.11.
Mollitiæ, arum. Paterculus lib.1, Sardanapalum regem mollitiis fluentem, & nimium felicem, Pharnaces Medus imperio vitáque priuauit. Idem lib.2, Vir otio ac mollitiis penè vltra fœminam fluens. De Mecœnate loquitur.
Mollitudo, pen.prod. mollitudinis {χαυνότης} Idem quod mollities. Cic. 3 de Orat. In ipso tactu esse modum & mollitudinis & leuitatis. Ibidem, lib.3, Nã & odor vrbanitatis, & mollitudo humanitatis, & murmur maris, &c. Idẽ 5. Tusc. Lenitudo orationis, mollitudo corporis.
Vocis mollitudo, quum eam torquere pro commodo nostro possumus. Author ad Herennium, lib.3.
Raritas & mollitudo. Cic.2. de Nat. deor. In pulmonibus autem inest raritas quædam & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima.
Molliter, pen.corr. Aduerb {μαλακῶς.} Cic.2. de Nat. deor. Et cubilia sibi nidósque construunt, eósque quàm possunt mollissimè substruunt, vt quamfacillimè oua seruentur.
Molliter impresso conor adire toro. Propert. lib.1. eleg.3.
Molliter admissum claudit Tarbellicus æquor. Lucan lib.1.
Vt mea defunctæ molliter ossa cubent. Ouid.1. Amor. eleg 8.
Moliter se curare, Id est delicate, inquit Donatus. Ter. Adelph 5.1.
Excipere molliter cadentem. Ouid.11 Metam.
Parce & molliter facere aliquid. Cic. Lentulo, lib.1.9.
Austerum laborem molliter studio fallere. Horat.2 Ser. satyr.2.
Ferre molliter, Placidè, æquo animo. Cic de Senect. Quod ferendum est molliter sapienti. Idem 2. de Finib. Abesat omnis dolor: qui si adesset, nec molliter ferret, &c.
Bellum molliter gerere. Salust. de Rep. ord.
Incedit molliter Ouid.2. Amor. eleg.4.
Ossa quiescant. Virg.10. eclog.
Recubare molliter & delicaté. Cic.3 de Orat.
Molliter admota sollicitare manu Ouid.3. Amor. eleg 6.
Partus molliter soluere dicitur mulier. Ouid.3. Fast.
Delicate & molliter viuere. Cic.1. Offic.
In patria molliter viuere. Ouid 3. Trist. eleg.1.
¶ Molliter, sine verbo expresso positum. Plaut. Pseudolo, 1.3,
-quid tu (malum) ergo in os mihi
Ebrius irructas? P. molliter, sustine nunc me,
Caue ne cadam.
Mollius {μαλακώτερον} Aduerbium comparatiui gradus, vt Recubare mollius Stat.4 Sylu 6.
Accipere mollius. Tacit lib.1.
Interpretari aliquid mollius. Tacit. lib.18.
Mollio, mollis, molliui, mollitum, pen prod. {μαλακύνω, μαλθάσσω, μαλάττω, ἁπαλύνω} mollire, Molle facere. Cic.2. de Nat. deor. Dentibus autem in ore cõstructis manditur, atque ab his extenuatur & mollitur cibus. Sed hic fortè rectius legas, Molitur, pen.corr. à Molo, molis: hoc est Conteritur, & velut molis comminuitur.
Lanam mollire Ouid.3. Fast.
Ferrum mollit ignis Horat.1 Serm satyr.4.
Mollire, per translationem. Ouid.3 de Arte, Scilicet ingenium placida mollitur ab arte.
Accessus molliet ista tuos. Ouid.1. de Arte.
Animos mollire, Temperare, Mites facere. Cic.2. Tuscul. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces, vt non legantur modò, sed etiam ediscantur.
Animos mollire, pro Effœminare. Cic.5. Tuscul. Sed nos vmbris, deliciis, otio, languore, desidia animum infecimus, opinionibus, maloque more delinitum molliuimus.
Animos mollit & temperat iras. Virg.1. Æneid.
Mollierant animos lectus & vmbra meos. Ouid.1. Amor. eleg.9.
Carnem mollire. Lucret. lib 6.
Dissensiones mollire, Vide Dissensio, In DISSENTIO.
Fructus feros colendo. Virg.2. Georg.
Hominem mollire, Placare. Terent. Phor.2.1. Cic. de Senect. Et Annibalem iuueniliter exultantem, patientia sua molliebat.
Impetum mollire, Reprimere. Liu.3. ab Vrbe.
Inuidiam. Tacit. lib.4.
Iras. Liu.1. ab Vrbe.
Mare mollire, Placare, Molle reddere. Accius Telepho, Remisque nixi, properiter nauem in fugam tradunt subter saxa ad læuam, qua mons mollibat mare. Ex Nonio.
Opus graue mollire indocili numero, Id est rudi cantilena. Ouid.4. Trist. eleg.1.
Pectora alicuius. Horat. Epod 3.
Pœnam. Ouid.3. Trist. eleg 5.
Dura verba vsu mollienda. Cic.1. de Nat. deor.
Durescere & Molliri, cõtraria. Cic.2. de Nat deor. Itaque & Aquilonibus reliquisque frigoribus adiectis durescit humor, & idem vicissim mollitur tepefactus, & tabescit calore.
Languescere & molliri. Cic.12 Philipp. Ipsa illa Martia, cælestis & diuina legio, hoc nũtio languescet & mollietur, atque illud pulcherrimum nomen Martium amittet.
Amore molliri. Silius lib 13.
Mollitus, pen.prod. Participium {μαλαχθείς.} vt Membra mollita. Ouid.4. Metam.
Agros mollitos oblimatósque ad ferendum relinquit recedẽs Nilus. Cic.2. de Nat. deor.
Feritas mollita Ouid.4. Fast.
Mollimentum, mollimenti, Lenimentũ. Seneca De tranquil vitæ, Nullo melius nomine de nobis natura meruit, quàm quũ sciret quibus ærumnis nasceremur, calamitatũ mollimentũ consuetudinem inuenit.
Mollesco, mollescis {μαλακύνομαι, μαλθάσσομαι} mollescere, Molle aut placatum fieri. Claud. lib.1. de raptu Proserpinæ,

Ferrea lasciuis mollescãt corda sagittis. Ouid.4.Metamorphoseos,
Quisquis in hos fontes vir venerit,exeat inde
Semiuir,& tactis subitò mollescat in vndis.
Mollescunt colla iuuencis.Catul.Argon.epigr.59.
Tum genus humanum primùm mollescere cœpit.Lucret.lib.5.
Pectora mollescunt,asperitásque fugit.Ouid.1.de Ponto,eleg.7.

Mollipes,pen.corr.mollipedis { μαλακόπους } Qui mollem habet pedem. Cic.1.de Diuinatione,
Mollipedésque boues spectantes lumina cæli. Ex quodam poeta.

Mollestra,mollestræ.Pelles ouinas antiqui mollestras appellabant,quibus galeas subtergebant,inquit Festus. Sic Latini vocabulum Græcum deprauarunt,& è μαλλωτή Mollestram interpolarunt. Turneb.

Mollicina, mollicinæ,Vestis,inquit Nonius,à mollitie dicta. Neuius Epidico,Mollicinam,crocotam,chirodotam,ricam. Nonius.

Mollugo , molluginis , Species est lappaginis , similis anagallidi , nisi quòd ramosior est , ac pluribus foliis, aspera alioqui,& graui odore. Plin.libro 20.cap.10,Quidam eandem credunt cum ea quam Discorides vocat Hippophæston.

Mollusca,molluscæ { μαλακόκαρυα λεπυρά } Nucis genus,à mollitie putaminis dictæ. Plin.lib.15.cap.22,Molluscæ putamen rúpentes.Non est mollusca pomum id quod vulgò persicum nominatur, vt putauit Macrobius lib.3.Saturn.cap.18,authore Perotto.

Molluscum,mollusci { ἀλιφλοίου ὕλης } Arboris species. Plin.libro 16. cap.16, Pulcherrimum verò est bruscum , multóque excellentius etiamnum molluscum.Tuber vtrunque arboris eius.Sed bruscum intortius crispum : molluscum, simplicius sparsum. Et si magnitudinem mensarum caperet,haud dubiè præferretur cedro.

Molo,molis, Vide MOLA.

MOLO { μόλων } Orator Alabandensis,qui Rhodi claruit Ciceronis ætate:cuius meminit Plutarch.in vita Cic. & Strab.lib.14.

MOLOCHATH,Africæ fluuius,Mauritaniam Cæsariensem à Massæsylorum regione dirimens. Plinio & Sallustio Mallucha dicitur.

Moloche,quæ & Malache {μολόχη, ἡ μαλάχη} Herba est notissima,quã Latini Maluam appellant.

Moloche agria { μολόχη ἀγρία } Herba est inter syluestris maluæ genera enumerata à Galeno. Plinius Hibiscum interpretatur , lib.20.cap. 4.pastinacæ similem facit.

Molochinus, molochini, pen.corr. { μαλάχινος } Color qui in purpuram inclinat,quòd maluæ flori similis sit , quasi malachinus. Græci enim μαλάχην,maluam dicunt. Cæcil. Pausimacho,Carbasina, molochina,ampelina. Ex Nonio.

Molochinarius , molochinarij { μαλαχοβαφεύς } Molochini coloris infector,inquit Nonius. Plaut.Aulul.19. -astant molochinarij. Petunt fullones.

Molochites { μολοχίτης }Gemma est non translucens,spissa viriditate maluæ coloré referés,vnde & nomen accepit.Vide Plin.lib.37.cap.8.

Molorchus,molorchi. Domitius dicit instrumentum esse nauticum ad latentia saxa indaganda.Stat.3. Sylu.2, Sint quibus exploret rupes grauis arte Molorchus.

MOLORCHVS { μόλορχος } pastor iuxta Nemeam syluam habitans, qui venientem Herculem ad occidendum Nemeum leonem , hospitio excepit,vt scribit Seruius.
Luci Molorchi.Virg.3.Georg.
Cleonæus Molorchus Stat.4.Theb.
Parci domus Molorchi.Stat.4.Sylu.6.
Pauperis arua Molorchi.Stat.3.Sylu.1.

Molorthus,molorthi { μόλουθρος } Perpendiculum. Dictio composita, qua significatur rectum plumbum.μόλυβδος,plumbum:ὀρθός,rectus.

MOLOSSIA { μολοσσία } Regio, pars Epiri : à Molosso Pyrrhi & Andromaches filio nominata. Hinc

Molossus,Adiect. { μολοσσός } Scribit Theopompus fuisse XIIII Epirotarum gentes, è quibus celeberrimi fuerunt Chaones & Molossi. Ouid.1.Metam.Nec contentus eo est , missi de gente Molossa.
In Molossia nascebantur boni canes Virg.3.Georgicorum,
Nec tibi cura canum fuerit postrema,sed vnà
Veloces Spartæ catulos,acrémque molossum
Pasce sero pingui Horat.Epod.6,
Nam qualis aut molossus,aut fuluus lacon,
Amica vis pastoribus.
Canes molossi.Horat.2.Serm.satyr.6.
Armillati colla molossa canes.Propert.lib.4.eleg.8.
¶Molossus , Pes dictus est ab eius patriæ saltatione. Vel quòd eo metri genere odas in templo Iouis,ad laudem canere consueuerunt, in memoriam Molossi Pyrrhi & Andromaches : à quo postea festa Molossia sunt dicta. Vel, vt alij volunt, quòd Molossi,id est Thessali ad bellum procedentes , huius modulata compositione vtebantur. Constat autem tribus longis,vt æneas.

Molothros, Genus vitis albæ , quam nonnulli ampeloleucen appellant,inquit Perottus.

MOLVS { μῶλος } Homero , vir fuit Cretensis , & Merionis aurigæ Idomenei pater.

Molucrum,inter cætera illud mulierum vitium significat , quo earũ intumescit vterus , vt fœtu grauidarum. Alij scriptores molam vocant:sed Afranius apud Festum molucrũ appellat. Turneb. ¶Est itẽ lignum quadratum, authore Festo,quo veteres immolabant. ¶Item illud quo molæ vertuntur,quod Græci μύλακας dicunt.

Moly { μῶλυ } Herba. Plin.lib.25.cap.4,Laudatissima herbarũ est Homero , quam vocari à diis putat moly , & inuentionẽ eius Mercurio assignat,contráque summa veneficia demonstrat. Nasci eam hodie circa Pheneum,& in Cyllene Arcadiæ tradunt specie illa Homerica, radice rotunda nigráque,magnitudine cepæ,folio scillæ,effodi autẽ difficulter. Græci authores florem eius luteum pinxere, quum Homerus candidum scripserit. Ibidem plura.

Molybdæna,molybdænæ{μολύβδαινα} Est (inquit Plin.lib.34.cap.18) quam alibi Galenam vocauimus,plumbi & argenti vena communis.
Molybdæna,Herba.Plin.lib.25.cap.13,Nascitur vulgò molybdæna, id est plumbago,etiã in aruo,folio lapathi,crassa radice,hispida. Hæc commanducata,si oculis subinde liniatur, plumbum,quod est genus vitij,ex oculo tollitur.

Molybditis,huius molybditis,pen.prod.fœm gen.{μολυβδῖτις}Plumbi spuma.Plin lib 33.cap.6,Fit in iisdem metallis & quæ vocatur spuma argenti. Genera eius tria:optima quam chrysitin vocant : secunda,quam argyritin:tertia,quam molybditin. Et paulo pòst,Molybditis plumbi ipsius fusura quæ fit Puteolis,& inde habet nomen.

MOLYCRIA {μολυκρία} Oppidum est Ætoliæ,non procul ab Antirrhio promõtorio,quod Rhium Molycricum appellauit Thucydides lib.2.

MOLYNDEA,pen.prod. {μολυνδεία Stephano } Liciæ oppidum.

Molyris,molyridis { μολυρίς } Aristoteli locustæ genus , quæ frumenta depopulatur.

MOLYS { μῶλυς } Libyæ oppidum, à quo fiunt gentilia Molytes & Molyates. Stephanus.

Molysa { μώλυζα } Ab Hippocrate appellatur allij caput cum ipsa coma. Vide Ruell lib.2.cap.85.

Momar,Siculi stultum vocant,authore Festo.

Momen,mominis,neut.gen.Id est momentum. Lucret.lib.3,Momine vti paruo possunt impulsa moueri.
Momen mutatum.Lucret.lib.2,Tantum quòd momen mutatũ dicere possis. Quidam docti putant legendum,Tantum quo ad momẽ, &c. Alij,tantum quod minimum momentum dicere possis. Lambinus primam lectionem retinet , atque momen hic valere exiguum motum, quem Græci κίνησιν appellant.

Momentum, momenti { στιγμή, ῥοπή } Qualecunque spatium temporis, & qualecunque pondus , seu magnum sit,seu paruum : à Moueo deductum. Cic. Trebatio, lib.6.10,Omnia momenta obseruabimus, neque vllum prætermittemus tui iuuandi & leuandi locum.
Magnum momentum,In MAGNVS.
Inclinationes rerum & momenta temporum Cic 5.de Finib.
Certis momentis decedentia tempora.Horat.1.epist 6.
¶Momento, Ablatiuus vice aduerbij. Liuius, Momento fusi. Id est,celerrimè.
Fulgor faciei rapitur momento.Senec.Hippol.6.
¶Momẽtum temporis,vel horæ. Liuius de bel.Maced.Versa momento temporis fortuna pugnæ est. Horat.1.Serm.satyr.1. -horæ Momento aut cita mors venit,aut victoria læta.
¶Momentum,Quodcũque minimum potest appellari.Plin.lib.30. cap.7, Prosunt & combustæ, vt cinis earum bibatur in vino , addito resinæ momento.
¶Momentum etiam iuxta eum modum dicitur , quo multi dicũt, Res parui momenti,magni momenti.Id est quæ magnum pondus & vim habet,siue efficaciam. Liuius ab Vrbe condita,Rege superato, nullum momentum in solis per se Gallorum copijs fore.
Iudiciorum momentum.Quintil.lib.3.cap.7.
Officiorum omnium momenta diligentissimè perpendebat Cato. Cic.pro Mur.
Momenta maximarum rerum. Cic.5.Philip.Lucan.lib.7,
Prima velim caput hoc funesti lancea belli,
Si sine momento rerum partísque ruina
Casurum est,feriat. Id est,si sine rerum & exercitus discrimine moriturus sum.
Infinitum autem (vt mox dicemus) in his quoque rebus momentum est.Quintil.lib.1.cap.11.
Leue.Cels.lib.7.cap.7.
Maxima momẽta ad bene viuendũ. Cic.5.de Fin.Ea nobis ipsa chara esse propter se,& in his esse ad bene viuendum momenta maxima.
Minimum. Cic.5.Philip. Minimis momentis,P.C. maximæ inclinationes temporum fiunt. Idem 1.de Diuinatione,Paruis momentis multa natura aut affingit,aut mutat,aut detrahit.
Minimi momenti esse ad. Cic.4.de Finib.Sic errare Zenonem,qui nulla in re,nisi in virtute aut vitio propensionem,ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipiscendum esse diceret.
Momenti nihil est omnino in eo.Cic.1.Acad.
Minimo momento. Cic.5.de Finib. Ego quam ille præponẽdam & magis eligendam,beatiorem hanc appello , nec vllo minimo momento plus ei vitæ tribuo quàm Stoici.
Nullius momenti putatur eius testimonium. Cic.in Vatiniũ, Cuius testimonium propter turpitudinem vitæ , sordésque domesticas nullius momenti putaretur.
Nullius in medicina momenti. Plin.lib.20.cap.9. De brassica.
Momenta paria contrariarum rationum. Cic.4.Acad.Ita sunt in plerisque contrariarum rationum paria momenta.
Pari momento sors. Cic pro Mur.Quæstura vtriusque propemodum pari momento sortis fuit.habuit hic,&c.
Paulo momento huc illuc impellitur. Terent.And.1.5.
Perleui. Cic.2.de Lege Agrar.An ignoratis cætera illa magnifica Pop.Rom. vectigalia perleui sæpe momento fortunæ , inclinatione temporis pendere?
Permagni momenti est in Rep.ratio atque inclinatio temporum. Cic.7 Verr.
Summa momenta fauoris trahuntur annona Lucan.lib.3.
¶Afferre momentum ad.Quintil.lib 6.cap.2,Magnum ad salutem momentum preces attulisse. Cic 2.de Finib. Iam illud quidem perspicuum est , maximam animi aut voluptatem aut molestiam plus aut ad beatam,aut ad miseram vitam afferre momenti,quàm eorum vtrumuis,si æquè diu sit in corpore.
Consertus ordo rerum est tribus momentis.Quintil.lib.5.cap.10.
Momento atque iudicio disponere inuenta. Cic.1.de Orat.Inuẽta non solùm ordine , sed etiam momento quodam atque iudicio dispensare atque disponere.
Facere momentum. Liu.1.ab Vrbe,Tanaquil regio semine orta,vt nullum momentum in dando adimendóque regno faceret:his,&c.
Habere momentum ad.Cic.4.de Finib.Hæc res nullum habet momentum ad beatam vitam. Paulo antè,Vt ei qui iucundè vixerit annos decem,si æquè vita iucunda menstrua addatur,quia momentum aliquam habeat ad iucundum accessionem,bonum sit.

Habet

Habet momentum gratia. Cic. pro Mur. Petunt aliquid publicani. caue quicquam habeat momenti gratia.

Habet momentum apud me tua religio. Cic. pro Font. Vt sua religio, laudatio, authoritas aliquid apud vestros animos momenti habuisse videatur.

Momentum in te aliqua positum. Quintilian. lib. 4. cap. 1.

Rem aliquam pōderare momento suo. Cic. pro Font. Sin autem in rebus iudicandis non minimam partem ad vnamquanque rem existimandam, momentóque suo ponderandam, sapientia iudicis tenet.

¶Momentum, pro Particula. Quintil. lib. 3. cap. vlt. Hæc autem breuior, & vel ideo lucidior multo via, nec disertem per ambages fatigabit, nec corpus orationis in parua momenta diducendo consumet. Plin. libr. 18. cap. 34, Sol autem quotidie ex alio cæli momento quàm pridie oritur. Hoc est ex alia parte, alio loco, & velut pūcto.

Momentosus, Alicuius momenti. Quintil. Declamat. 13. Nunc verò differendum mihi est, quàm momentosa sit huius animalis rapina. Loquitur de apibus, quæ ita leniter flores decerpunt, vt nulla appareat rapinæ iactura.

MOMVS, Momi, Deus quidam Nocte matre (inquit Hesiodus) ac Somno patre progenitus. Huic adeò mos est, ipsum quidem nihil operis edere, sed aliorum deorum opera curiosis oculis contemplari: & siquid est omissum, aut perperā factum, id summa cum libertate carpere. Nam μῶμος, Latinè reprehensionem sonat. Huius Lucianus compluribus locis meminit. Illud potissimum in hominis opificio notauit, quòd artifex non in pectore fenestras, aut ostiola quædam addidisset, quo perspici posset quid in corde lateret, quod ille specuo sum alioqui, multisque recessibus sinuosum finxisset. Cuius fabulæ mentionem facit & Plato. Hic igitur Momus varias adagiorum formas suppeditat, vt ne à Momo quidē possit reprehendi. Vide Eras.

MONA {μόνα} Insula est inter Britanniam & Hyberniam sita, vt docet Plin. lib. 4. cap. 16. Cornel. Tacit. lib. 14, Igitur Monam incolis validā, & receptaculum perfugarum, aggredi parat, nauésque fabricatur pla no alueo aduersus breue littus & incertum.

MONABAI {μοναβαί} Isauriæ oppidum, à quo fit gentile Monabates. Stephanus.

MONACRIS, Mons Arcadiæ, vt notat Tortelius.

MONAESIS, Parthorum rex, apud Horatium 3. Carm. ode 6,

Iam bis Monæses & Pachori manus
Non auspicatos contudit impetus
Nostros.

Vbi Acron, Monæsis & Pachorus reges Persarum fuere, aduersus quos Romani contra numinum voluntatem pugnauerunt infeliciter. Bis autem Parthos victoriam retulisse ob hoc dixit, quia ante Crassum, & pòst Didium Saxū cum exercitibus suis occiderūt.

MONAOEDA {μοναοίδα} Ptolemæo lib. 2. cap. 2, insula iuxta Orientalem plagam Hyberniæ: vulgò *Man*.

Monas, monadis, pen. corr. f. gen. Vnitas.

Monachus, monachi, pen. corr. Solitarius.

Monarcha, monarchæ, Vnicus omnium princeps.

Monarchia, monarchiæ, Vnius principatus.

Monaulos {μόναυλος} Tibia simplex dicitur. Plin. lib. 7. cap. 56, Monaulum (id est vnicam & simplicem tibiam) Mercurius inuēnit. Martial. lib. 14, Sæpe duas pariter, sæpe monaulon habet.

Monedula, monedulæ, pen. corr. {κολοιός} Auis sic dicta, quòd monetam furetur. Plin. lib. 17. cap. 14, Tradunt & monedulam condentem semina in thesauros cauernarum, eiusdem rei præbere causas. Cicero pro Flacco, Non plus aurum tibi quàm monedulæ committebāt.

Nigra pedes, nigris velata monedula pennis. Ouid. 7. Metamorph.

Moneo, mones, monui, monitum, pen. corr. {παραινῶ, ὑπομιμνήσκω} monere, Scientem, seu memorem facere.

Monere, à memoria deducit Varro: quòd is qui monet, perinde sit ac memoria. Vide lib. 5. de Ling. Latin.

Monet res. Cic. ad Atticum, lib. 10, Et res ipsa monebat, & tu ostenderas, & ego videbam, &c.

Ratio ipsa. Cicero 1. de Fin. Quum solitudo & vita sine amicis, insidiarum & metus plena sit, ratio ipsa monet amicitias cōparare, quibus partis confirmetur animus, &c.

Monere apertè & acriter. Cic. de Amic. Ea adhibeatur ad monendum, non modò apertè, sed etiam acriter, si res postulabit, & authoritati adhibitæ pareatur.

Monere & obiurgare. Cicero de Amic. Et monendi amici sæpe sunt, & obiurgandi: & hæc accipienda amicè, quum beneuolè fiunt.

Pluribus. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Sermone crebro. Claud. 7. Paneg.

Literis. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 7. Quæ tibi eo scribo, quòd de retinenda Sestij gratia literis sæpe monuisti.

Seris monuere periclis. Sil. lib. 6.

Monere, prædicere, & antè denuntiare. Cic. 2. Verr.

Monere & denuntiare. Cic. Sulpitio, lib. 4. 3.

Monere atque hortari aliquem. Cic. Planco, lib. 10. 1.

Rectè aliquem. Cic. 2. de Orat.

Monere aliquem de. Cic lib. 2. de Diuinat. A qua, præterquam de sue plena, quid vnquam moniti sumus?

Fideliter multa. Ouid epist. 21.

At quanto meliora monet? Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Moneo te hanc rem. Terent. And. 5. 4. Cic. 2. de Diuinatione, Quæ nostra causa monerent nos.

Falsa moneri. Ouid. 10 Metam.

Monuit mihi illud. Plaut. Truculent. 15.

Moneo ne. Terent. in Prolog Eunuchi, Is ne erret, moneo, & desinat lacessere.

Moneo quid facto vsus siet. Terent. Adelph. 3. 3.

Moneo vt. Terent. Andr. 5. 4, Mitte orare, vna harum quæuis causa me vt faciam, monet.

Monere aliquem vt veniat ad cœnam, Id est vocare ad cœnam. Terent. Heaut. 1. 1.

Immortalia ne speres monet annus, & almum Quæ rapit hora

diem. Horat. 4. Carm. ode 7.

Monendo {τῷ παραινεῖν.} Horat. in Arte,

Omne tulit punctum qui miscuit vtile dulci,
Lectorem delectando, paritérque monendo.

¶Moneris, pro Monueris, antiquè. Pacuuius Armorum iudicio, Dic quid faciam, quod me moneris effectum da. Idem Chryside, Dij monerint meliora.

Moneor id ab eo. Cicer. de Amic. Nec ea quæ ab ea monemur, audimus.

Monitus, penult. corr. Participium {παραινεθείς.} Cicero 2. de Diuin. Dicamus, si placet, monitum ab eo Crassum, caueret ne iret: nō fuisse moriturum, si omini paruisset.

Monitus, multúmque monendus. Horat. 1. epist. 3.

Sed tamen vt monitus caueas. Horat. 2. Serm. satyr. 1.

Moniti meliora sequamur. Virg 3. Æneid.

Exemplo monitus. Ouid. 3. Metam.

Moniturus, pen. prod. {παραινέσων} Aliud participium. Propert. lib. 1. eleg. 14,

Quis ego nunc pereo similes moniturus, amantes.

Monitum, moniti, penultima correpta {παράγγελμα} Quod quis nos monuit. Cicero 4. de Finibus, Itaque quæ sunt eorum consolationes, quæ cohortationes, quæ etiam monita, & consilia scripta ad summos viros?

Aduertere animos monitis. Ouid. 15. Metam.

Cælestibus diffidunt monitis. Ouid. 1. Metam.

Hæc quoque pars monitis erudienda tuis. Ouid. 3. de Arte.

Diuûm monitis exterrita acies. Virg 8. Æneid.

Consiliis monitisque alicuius niti. Cic. Licinio, lib. 5. 8.

Parère monitis. Ouid. 3. Fast.

Præceptis & monitis omnium patuerunt aures meæ. Cicero 14. Philipp.

Monitus, huius monitus, penultima correpta {παραίνεσις} Id est monitio. Cicero 2. de Diuinatione, Eorúmque iussu ex illa olea arcam esse factam, eáque conditas sortes, quæ hodie Fortunæ monitu tolluntur.

Vatum monitus. Ouid epist. 16.

Diuinus. Ouid. epist. 15.

Fidelis. Ouid. 13 Metam.

Læuus monitus, Iniquus & non rectus. Iuuenal. satyr. 14.

Occulti deorum. Ouid. 3. Fast.

Terrifici. Valer. 1. Argonaut.

Terribilis. Virgil. 4. Æneid.

Necdum etiam responsa deûm, monitúsque vetusti Exciderant. Stat. 5. Thebaid.

Finierat monitus. Ouid. 1. Fast.

Monitor, penultima correpta, monitoris, Verbale {παραγγελτής} Qui monet: hoc est Suasor, qui monet & impellit aliquem ad quidpiam agendum. Terent. Phorm. 2. 1,

O facinus audax, ô Geta monitor!

Monitor & author. Cic. in Catil. Fortasse minus erunt, hoc monitore & authore huiusce sententiæ, mihi populares impetus pertimescendi.

Monitor non exauditus. Horat. 1. epist.

Externus. Stat. 5. Sylu. 2.

Non fatuus. Cic. 2. de Oratore, Riserit aliquis fortasse hoc præceptum: est enim non tam acutum, quàm necessarium, magísque monitoris non fatui, quàm eruditi magistri.

Asper iuuenis monitoribus. Horat. in Arte.

Actionum monitor. Cic. in Sallustium, Plura dicerem, si apud alios mihi esset dicendum, P. C. non apud vos, quos ego habui omnium mearum actionum monitores.

¶Monitores Quintil. lib. 6. cap. 5. vocat, quos Græci pragmaticos appellāt, qui iura ac fori cōsuetudines oratoribus subministra voce suppeditabant. Cic. 1. Verr. Video mihi non te, sed hunc librum esse responsurum, quem monitor tuus hic tenet.

Monitores, dicuntur qui in scena monent histriones, inquit Festus. hoc est qui recitantibus comœdias ponè verba suggerunt.

¶Monitor, Vocator ad cœnam. Terent. Heaut. 1. 1,

Nihil opus fuit monitore: iandudum domi
Præsto apud me esse aiunt.

Appellare ciues per monitorem, id est nomenclatorem, inquit Budæus. Cic. pro Murena.

Monitorius, Adiectiuum. vt Fulmen monitorium, apud Senec. 2. Nat. quæst. quod homines præmonet de rebus futuris.

Monitio, monitionis {παραγγελία, ὑπόμνησις} Fit ante commissum: Obiurgatio, post turpe factum. Cic. de Amic. Primùm vt monitio acerbitate, deinde vt obiurgatio contumelia careat.

Accipere monitionem patienter, Vide ACCIPIO.

Moneris, pen. prod. fœm. gen. Nauis quæ vno remorū ordine ducitur. Liu. Decad. 4. lib. 8, Néve plures quàm decem naues actuarias, nulla quarum plus quàm triginta remis agatur, habeto: néve monerem ex belli causa, quod ipse illaturus erit.

Moneta, monetæ, pen. prod. {κόμμα} Dicta quòd nos signi impressione, vel authoris, vel pretij moneat. Martial. lib. 1, Et centum numeros nouæ monetæ.

Adulterina moneta. Vlp. in l. Sacrilegij. D. ad leg. Iul. peculat. Qui quum in moneta publica operarentur, extrinsecus sibi signant pecuniam forma publica, vel signatam furantur: hi non videntur adulterinam monetam exercuisse, sed furtum publicæ pecuniæ fecisse.

Moneta, Locus vbi moneta cuditur. Cic. Attic libr. 8. epist. 7. ad finem, Ad Philotimum scripsi de viatico, siue à Moneta, nemo enim soluit: siue ab Oppiis tuis contubernalibus. A Moneta vult pecuniā à Philotimo sumi, tradito (quod etiam nunc solet) auro argentóve infecto.

Moneta Iuno, à monendo dicta. Cic. 1 de Diuin. Atque etiam scriptum à multis est, quum terræ motus factus esset, vt sue plena procu-

ratio fieret, vocem ab æde Iunonis ex arce extitisse: quocirca Iunonem illam appellatam Monetam. Ibidem, lib. 2, Quod idem dici de Moneta potest: à qua præterquam de sue plena, quid vnquam moniti sumus?

Moneta, metaphoricè nonnunquam accipitur: vt Proferre aliquid ex nostra moneta, Id est excogitare nostro ingenio. Senec. 3. de Benef.

Monetarius, monetarij {νομισματεύς} Qui monetam cudit. Firmicus lib. 8. cap. 17, Quicunque hoc oriente sydere nati fuerint, metallorum inuentores erunt, qui latentes auri & argenti venas solertibus inquisitionibus persequantur: hi quoque monetarij efficientur. Iustinianus in l. Ne quis. C. de dignitat. lib. 12.

Monetalis, & hoc monetale, pen. prod. {νομισματικός} Quod ad monetam pertinet. Apuleius de Asino, Plotina pretiosissimis monilium & auro monetali zonis refertis incincta.

Monetales Triumuiri dicti sunt, vt scribit Pomponius Iureconf. æris, argenti, atque auri flatores. De origine iuris, l. 2. §. Deinde. Cic. ad Attic. lib. 10. epist. 11. in fine, de Vulteio loquens, Monetali autem adscripsi, quòd ille ad me, Proconsuli. Id est, In summa epistola scripsi Vulteio monetali, quòd monetam nimis amaret. Proconsuli, non (vt debuit) Imperatori. Budæus.

Monile, monilis, pen. prod. {ὅρμος, περιδέραιον, κάθεμα} Ornamentum, quod solet de collo virginū pendere. Dictum quòd virtutis admoneat. nam primò ob aliquod egregium factum dari solebat, etiam ingenuis iuuenibus. Ouid. 10. Metamorph. Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo. Virg. 1. Æneidos, -colloque monile Baccatum, & duplicem gemmis auróque coronam. Sub. ferre iubet. Cic. 6. Verr. Eriphylam accepimus in fabulis ea cupiditate, vt quum vidisset monile, vt opinor, ex auro & gemmis, pulchritudine eius incensa salutem viri proderet.

Monile (inquit Festus lib 11) dictum est ornamenti muliebris genus, cuiusmodi habuisse Eriphylam fabulæ ferunt.

Aurata monilia ornabant collum. Ouid. 5. Metam.

Gemmata monilia. Claud de bello Get.

Lunata monilia Stat. 19. Thebaid.

Monile, Non solùm hominum, verumetiam equorum, teste Festo. Virgil. 7. Æneid. de equis Latini, Aurea pectoribus demissa monilia pendent. Gell. lib. 5. cap. 5, Equitatúmque frænis, ephippiis, monilibus, phalerisque præfulgentem.

Monimentum, monimenti {μνῆμα, μνημεῖον, μνημόσυνον} vel vt alij volunt, monumentum per u, Quicquid nos monet, siue monere potest alicuius rei præteritæ, vt tituli, sepulchra, statuæ, fana, porticus, carmina, historia, documenta, doctrina, libri, cæteráque eiuscemodi. Cic. ad Cæs. Sed ego quæ monumenti ratio sit, nomine ipso admoneor: ad memoriā magis spectare debet posteritatis, quàm ad præsentis temporis gratiam. Florentinus sic scribit in l. Monumentum. D. de Religiosis & sumptibus funerum, Monimentum generaliter est res memoriæ causa in posterum prodita: in qua si corpus vel reliquiæ inferantur, fiet sepulchrum. Si verò nihil eorum: erit monumentum memoriæ causa factum, quod Græci κενοτάφιον appellant. Varro, Monimenta à monendo quæ sunt in sepulchris. Et ideo secundum viam, quò prætereuntes admoneant & se fuisse, & illos esse mortales.

Monumenta pro scriptis. Plinius lib. 8. cap. 44, In plurium Græcorum est monumentis, quum, &c.

Monumentū & pignus amoris. Virgil. 5. Æneid. Terent. Eunuch. 4. 6, Abi tu, cistellam Pythia domo effer cum monimentis.

Monimenta annaliū. Cic. 2. de Finib. Nos ex annalium monimentis testes excitamus eos, quorum omnis vita consumpta est in laboribus gloriosis.

Antiquitatis. Cic. pro Domo.

Multa sunt tuæ clementiæ monumenta, sed maximè eorum incolumitates quibus salutem dedisti. Cicer. pro Deiotaro, Id est vestigia vel signa.

Monimentum istius crudelitatis. Cic. 6. Verr.

Monumenta tuæ formæ ac nominis in suis ciuitatibus esse cupiebant. Cic. 4. Verr.

Carmina formæ alicuius monumenta Propert. lib. 3. eleg. 2.

Indicia & monumenta furtorum Cic. 4. Verr.

Gloriæ monimenta, honoris ornamenta, laudis insignia in animis condere & collocare. Cic. 3. in Catil.

Ingeniorum. Quintil. lib 3. cap 7.

Monumenta vtriusque linguæ Plin. lib. 12 cap. 1.

Monumentum eius pugnæ. Liu. 1. ab Vrbe.

Rerum gestarum. Cic. pro Fonteio, Primum generis antiquitas, quum Tusculo ex clarissimo municipio profectam in monumentis rerum gestarum incisam ac notatam videmus.

Rerum gestarum monimenta & vetustatis exempla oratori nota esse debent. Cic. 1. de Orat.

Scriptorum. Columella Præf lib 10.

Stirpis. Ouid. 1. Metam. Templa Vestæ, Numæ regis monimenta erant. Id est quæ in sui memoriam extructa reliquit.

¶ Abolere monimenta alicuius. Virg. 4. Æneid.

Celebrare monumentis annalium aliquid. Cic. pro Rab. Posth.

Commendare res nostras monumentis. Cic. Luccio, lib. 5 12.

Commonefacere aliquem bubulis monumentis. Plaut. Stich. 3. 6. Hoc est loris.

Testimonia monimentáque virtutis comparare. Cic. Anteq. iret in exilium.

Ex annalium monimentis & regum commentariis conquirere aliquid. Cic. pro Rab. Posthumo.

Consecrare amplissimis monimētis memoriam nominis alicuius. Cic. Quint frat lib. 1. 1.

Monumentis & præceptis sapientissimorum virorum consequi aliquid. Cic. Cecinnæ, lib. 6. 6.

Annalium monimentis testes aliquos excitare. Cic. 2. de Finib.

Sempiterna odij publici monimenta in hostes excitare. Cicero Bruto, 15.

Exigere monimentum, Perficere aliquid in sui memoriam. Horat. 3. Carm. ode 30.

Extare monumentum. Cic. Philip 9.

Mandare monumentis annalium, Vide MANDO.

Mandare orationem monumentis & literis. Cic. de Clar. Orat.

Quanta potes præbe nostræ monimenta saluti. Ouid 4. de Ponto, eleg. 13.

Prodere monimenta. Cic. 1. de Diuin.

Proiicere. Tacit. lib. 20.

Relinquere monimenta alicui. Virg 6. Æneid.

Vestigia sceleris, quàm monimenta maiorum sapientiæ sequi malle. Cic. 2. de Lege agrar.

Ornamenta sua & monimenta ad aliquem vsum seruant familiæ. Cic. de Clar. Orat.

Statuere æternum monumentum & æterna insignia posteris. Cic. 2. de Inuent.

Animi cuiusdam monumenta tenere. Cic. pro Milone. Id est memoriam.

Grauissimis, certissimísque monimentis testari aliquid. Cicero Rufo, lib. 5. 20.

Publicis monumentis authoritatem alicuius iudicij testari. Cic. pro Sylla.

Tradita monimentis disciplinisque Græciæ artes & studia. Cicer. Qu. fratri, lib 1. 1.

Veterum volens monimenta virorum. Virgil. 3. Æneid.

¶ Sepulchrorum monumenta & elogia. Cic. 1. Tuscul.

¶ Monumentum, pro sepulchro ponitur aliquando. Quintil. lib. 7. cap. 4, Ille potuit vel ex loco tumulum, vel ex opere tumultuario suspicari non esse monumentum.

Elogia monumentorum. Cic. 2. de Finib.

Auita. Ouid. 13. Metam.

Marmoreum. Seruius. Cic. lib. 4. 12.

Aditus monumentorum suorum carminibus exornare. Cic. pro Archia.

Extruere monumenta. Senec Octau. 4.

Insculptum monumento, Vide INSCVLPO.

Sequuntur hæredes monumentum. Horat. 1. Serm. satyr. 8, Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum Hic dabat, hæredes monumentum ne sequerentur. Id est ne sibi vindicarent, néve corpora aut reliquiæ exinde inferrentur. Turnebus aliter, cuius hęc sunt verba ad hunc locum: Lepidè iocatur Horatius, vt interpretor, ex illa nota inscriptione sepulchrorum, Hoc monumentum hæredes non sequitur, quum in exquilini busti cippo scriptum fuisse dicit, monumentum hæredes ne sequeretur. Nam alio sensu deflexum, quàm intelligi soleret, accipit: sepulchrum scilicet illud esse pauperum & exhæredatorum, & bonis euersorum. Hoc, inquit, monumentum non est hæredum, sed hominum tenuium & nullum hæredium habentium, nullámque agri perticam vel decempedam possidentium. Hactenus ille.

¶ Templum & monumentum. Cic. ad Qu. fratr. lib. 1. 1, Quum ad templū monumentúmq; nostrū ciuitates pecunias decreuissent, &c.

In deorum immortalium monumenta atque in vrbis ornamenta prædas & manubias conferre. Cic. 2. de Lege agrar.

MONNA {Μόνα} insula Angliæ, seu Britanniæ, quæ (teste Cornelio Tacito) incolis est valida, & receptaculū perfugarum. ¶ Est & eius nominis insula in Rheno fluuio, Frisiæ proxima.

Monoceros, pen. corr. monocerotis, pen prod m. g. {μονόκερως} Animal quod aliàs vnicornis appellatur, de quo Plin. lib. 8. cap 21, Asperrimā autem feram monocerotem, reliquo corpore equo similē, capite ceruo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu graui, vno cornu nigro media fronte cubitorum duūm eminente. Hanc feram viuam negant capi.

Monochordum {μονόχορδον} Instrumenti musici genus est, ita dictū, non quòd vnam chordam, sed quòd omnes chordas vnius vocis habeat, nisi panniculi nexu distinguantur.

Monoclonos {μονόκλωνος} species est Artemisiæ, à ramuli vnitate ita appellata, quemadmodum πολύκλωνος, à ramulorum multitudine.

Monochromatos, pen. corr. {μονοχρώματος} Latinè vnius coloris dicitur. Vnde & Monochromata Plinio dicuntur, singulis coloribus depicta, lib. 35. cap. 8, Quod si recipi necesse est, simul apparet multo vetustiora principia esse, eósque qui monochromatis pinxerint, quorum ætas non traditur. Idem libro 33. cap 7, Cinnabari veteres quæ etiam nunc vocant monochromata, pingebant.

Monochromateus, Adiectiuum {μονοχρωματικός} Plinius libro 35. cap. 5, Qui monochromatea genera picturæ vocauerint, qui deinde, &c.

Monocolus, monocoli {μονόκωλος} Vnimembris, à μόνος, quod est vnus, & κῶλον, membrum. Solin. cap. 53, Legimus monocolos ibi quoque nasci singulis cruribus, & singulari pernicitate. Hodie tamen omnes libri monoculos scribunt, sed falsò. Reperitur & hæc dictio corrupta aliquoties apud Plinium, vbi loco huius monosceli editur, vt annotauit Turnebus.

Monoculus, monoculi, pen. corr. Dictio partim Græca, partim Latina. Firmicus libro 8. cap. 19, Tertia pars Arietis si in horoscopo fuerit inuenta, erunt surdi, monoculi, ac stolido fatuitatis stupore confecti. Rursus cap. 22, Inter cancri oculos quicunque horoscopum habuerit, monoculus erit, aut omni lumine priuatus. Et cap. 27, Infra Sagittarij caudam nati, monoculi erunt & strabones. Vnoculus Gellio dicitur.

Monodia, cum accentu in antepen. {μονῳδία} Lugubris cantus, qui fit à præfica in defunctorum funeribus, quasi vnius cantus. Nam cæteris flentibus sola præfica canit. Huiusmodi cantus etiam Nænia dicitur.

MONODOS, pen. corr. {μονόδους} Prusiæ filius, qui dentium loco os vnum continuum habuit. ὀδοὺς enim dens: vnde monodos, quasi vnicus dens. quemadmodum Pyrrhum Epirotarum regem habuisse Plinius refert. Idem dicit Festus.

MONOECI portus {μονοίκου λιμὴν} Massiliensium vrbs Ptolemæo, vulgò *Monacho*.

MONOECUS, cum æ diphthongo {μόνοικος} portus & statio quædam Liguriæ ab Albinga oppido distans stad. quadringentis & octoginta. A Monœci portu vsque in Tusciam vniuersum litus continuum omnino sine portu est, exceptis quibusdam paruis stationibus ad iactandas anchoras: nec est multarum aut magnarum capax nauium. Virgil.6. Æneidos,
Aggeribus socer Alpinis, atque arce Monœci
Descendens, gener aduersis instructus Eois.

Monogamus {μονόγαμος} Vnius vxoris vir. Vnde & Monogamia. Hieronym. Quàm sancta sit monogamia hinc ostenditur, quòd digamus in clerum eligi non potest.

Monogrammus {μονόγραμμος} quasi delineatus tantùm, non additis reliquis quæ iustam picturam absoluunt. Dicitur de macilento & extenuato deformique: vt apud Ciceronem dij monogrammi ab Epicuro dicuntur, lib.2. de Nat. deor.

MONOMERI, Populi sunt apud vltimas Orientis terras, singulis cruribus saltuatim currentes viuacissimæ pernicitatis. Author Gell. lib.9. cap.4. Plinius Monoscelos vocat.

Monometer, monometri, pen corr. Versus monometer, qui vnam habet mensuram, hoc est pedes duos.

Monophagi {μονοφάγοι} Dicebantur, teste Athenæo, qui seorsum cibum sumebant, more diuerso à Romanis, qui simul cum amicis accumbebant: vnde & cœnam appellabant, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ. ¶ Dicuntur præterea monophagi, qui eodem perpetuo victu vtuntur: quæ viuendi ratio etiam Monophagia appellatur.

Monopodium, monopodij {μονοπόδιον} Mensa vnico pede fulta. Plinius lib.34. cap.3. Nam triclinia ærata, abacósque & monopodia Cn. Manlium Asia deuicta primùm inuexisse triumpho suo, quem duxit vrbis anno 567 L. Piso author est. Liu.9. bell. Maced.

Monopolium, monopolij {μονοπώλιον} dicitur quum penes vnum vendendi est potestas. Plin. lib.8. cap.37. Magnum fraus & ibi lucrum monopolio inuenit. Hermolaus, Melius vt monopolio casu septimo legatur. Id est ex erinaceorum monopolio magnū lucrum fraus hominū inuenit: de quo in Iustiniani Codice, tit. De monopoliis, vbi de monopoliis echinorum agitur: quem locum recentiores leguleij ridiculè sunt interpretati. De monopolio autem cum Suetonius, tum Aristoteles in Politicis. Plautus, Habes, inquit, murrhinā & calamū, potes monopolium instituere. Origo verbi, quòd penes vnum aliquē vendendi potestas est. quod genus hodie in multis rebus seruatur: vt in corallis Aphricæ ad Hipponem: aluminē in Sicilia & Hetruria: vuis passis in Achaia: bitumine in Iudæa: quod quia Græcè asphalton vocant, omne monopolion vulgò asphaltum dicitur. Hactenus Barbarus. Monopolium dicitur, quasi singularis venditio: quum vnus solus aliquod genus mercaturæ emit, vt solus pro suo arbitrio vēdat.

Monops {μόνωψ} Feræ genus Pæoniæ peculiare, magnitudine tauri, quod quum ab insequentibus vrgetur, acre & igneum stercus excernit, quod si in venatorum quempiam inciderit, mortem repentè affert. Author Ælianus lib.7. cap.8.

Monosceli {μονοσκελεῖς} Homines indici, singulis cruribus. Hi & Sciopodes vocantur, quòd in maiori æstu humi iacentes σκιᾷ ποδῶν, hoc est vmbra pedis se protegant. Vide Plin. lib.7. cap.2.

Monoptoton, pen. prod. {μονόπτωτον} Vnius casus dicitur: habet enim vnam vocem per omnes casus, vt Tot.

Monoxylon, pen. corr. {μονόξυλον} Nauigium dicitur ex ligno integro factum. Plin. lib.6. cap.23. Regio autem ex qua piper monoxylis lintribus Becaren conuehunt, vocatur Cottona.

MONS Iouis in Hispania, nunc *Monjui* dicitur. Eius partem occidenti aduersam, eminentia cautium, quæ inter exigua spatia vt gradus subinde consurgunt, Scalas Annibalis appellant. Pompon. Mela libro 2. cap.6. Oliuarius dicit Scalas Annibalis nunc vulgò vocari *Les costes de Garraf*.

Mons, montis, m. gen. {ὄρος, ὄχθος} Terræ tumor altissimus, ab eminendo, quasi eminens dictus. Mons quicquid eminet dici potest.
Acumen montis Ouid.11. Metam.
Altitudo montium. Cic. de Prouinc. Consul.
Articuli montium, Vide Articulus in ARTVS.
Cacumen sublime montis. Ouid.1. Metam.
Capita aspera montis. Virgil.6. Æneid.
Montium syluarúmque clamor. Horat.3. Carm. ode 19.
Iuga montium, Vide IVGVM.
Obiectus montis. Tacit. lib.4. Cæli temperies hyeme mitis obiectu montis.
Profunda montium. Tacit. in vita Agricolæ.
Saxosi montis scopuli. Sil. lib.7.
Vestitus densissimi montium. Cic.2. de Nat. deor.
¶ Abrupti montis latus. Senec. Herc. OEth.9.
Aerius mons. Virgil.8. eclog.
Albanus. Cic.1. de Diuinat.
Alti. Virgil.3. Æneid.
Anhelus, Qui anhelantes facit Claud.3. de raptu Proserpinæ,
-ascendit fastigia montis anheli.
Ardui. Horat.1. Carm ode 19.
Assurgentes, In ASSVRGO.
Auij. Horat.1. Carm. ode 23.
Cani. Virgil.1. Georg.
Caui. Ouid.11. Metam.
Continui Horat.1. epist.17.
Deuexi. Valer.3 Argon.
Deusto monte Cælio. Tacit. lib.4.
Feri. Virgil.5. eclog.
Fracti. Ouid.1. Fast.
Gelidi. Claud.3. Paneg.
Impendentium montium altitudines. Cic.2. de Natur. deor.
Inaccessi. Claud. de bel. Get.
Intonsi. Virg.5. eclog.
Lapidosi. Ouid.1. Metam.
Magni. Virg.2. Georg.
Nemorosi. Ouid.3. de Arte.
Nubiferi. Silius lib.4.
Perpetui, Vide PERPETVVS.
Rupti. Lucan. lib.3.
Saxosi Virg.2. Georg.
Summi. Virg.3. Æneid.
Supremi. Virg.4. Georg.
Tumidi. Ouid.2. Amor. eleg.16.
Vestiti atque syluestres. Cic.2. de Nat. deor.
Vmbriferi. Silius lib.13.
¶ Abdidit se in montes lupus. Virgil.11. Æneid.
Abeúntque in nubila montes, Nimbis obscurantur. Silius libro tertio.
Cædere montes, Vide CAEDO.
Amnis monte decurrens Horat.4. Carm. ode 2.
In montibus errare. Virg.6 eclog.
Impendebat mons altissimus, Vide IMPENDEO.
Montes vlulatibus implent. Ouid.4. Fast.
Mons lapsu inclinat ad æquora Stat.1. Thebaidos,
-quà molle sedens in valle Citheron
Porrigitur, lapsóque inclinat ad æquora montem.
Abscisso Nereus interluit æquore montes. Claud.1. de raptu Proserpinæ.
Totus circum mouetur mons. Virgil.3. Æneid.
Nudare montem syluis. Silius lib 8.
Occurrit mons. Quintil lib.2. cap.13. Mutabitur natura loci, si mōs occurret.
Parturient montes, nascetur ridiculus mus. Horat. in Arte.
Perfodere montem, Vide PERFODIO.
Arduus mons duobus verticibus petit astra. Ouid.1. Metam.
Montem non sublimem & asperum, sed nemorosum & herbidum maximè probauerunt. Colum. lib.2. cap.2. in ipso penè initio.
Ex vrbe se in montes remouere. Horat.2. Serm. satyr.6.
Remugit mons, Reddit echo. Virgil.12. Æneidos,
-totúsque remugit
Mons circùm, & vocem latè nemora alta remittunt.
Prominentia montium resistunt. Tacit. lib.2.
Riget ardua montis æthereij facies Sil. lib.3.
Mater ad insani scandebat culmina montis. Stat.11. Thebaid.
Congestos montes struere ad sidera. Ouid.1. Metam.
Superant montes, & flumina tranant. Virgil.3. Georg.
¶ Præruptus aquæ mons. Id est in altum eleuatus. Virgil.1. Æneid.
Montes frumenti Plaut. Pseudolo,4,
Quibus cunctis montes maximi aceruí frumenti sunt domi.
Montes mali. Plaut. Merc.12,
Monteis tu quidem mali in me ardenteis iandudum iacis.
Monteis aureos polliceri. Prouerbialis hyperbole, de iis qui immēsa promittunt, spéḿque amplissimas ostentant. A Persarum arrogantia ducta, qui propter auri venas monteis aureos iactabant. Terent. Phorm.1.2, -is senem per epistolam
Pellexit, modò non monteis auri pollicens. Persius satyr.3, Magnos promittere montes: vt hyperbole magnitudinis sit non in aureis, sed simpliciter in ipsis montibus. Ex Erasmo.

Monticulus, monticuli, pen. corr. Diminutiuum {λόφος.}

Montanus, pen. prod. Adiectiuum {ὀρεινὸς, ὄρειος, ὀρεινὸς, ὀρεσσίνομος} Quod ex monte est: vt Montanus sal. Colum. lib.6. cap.17.
Antra. Ouid.11. Metamorph.
Montanus, Qui in montibus habitat, apud Cæsarem lib.1. bel. Ciu. Et Plinium lib.6. cap.20.
Armenta montana. Ouid.1. de Arte.
Feræ. Ouid.2. Fast.
Rapidus montano flumine Torrens. Virg.2. Æneid.
Ligures montani, duri atque agrestes, docuit ager ipse, nihil ferendo, nisi multa cultura & magno labore quæsitum. Cicer.2. de Lege agraria.
Montana nunc sunt omnia, Id est plena montibus & montuosa. Plin. lib.5. cap.27.

Montana, montanorum, Substantiuum. Liuius lib.1. belli Punici, Peruentum inde ad alium frequentem, vt inter montana, populum.

Montosus, pen. prod. {ὀρεινὸς} Similiter adiectiuum, Vbi sunt multi montes. Plinius, Nascitur in montosis & asperis, aliquando & herbosis. Cic. de Amic. Quum locis etiam ipsis montosis delectemur & syluestribus. Legitur & montuosus.
Montosa regio. Cic. pro Plancio.
Montosus locus. Cic. in Partit.

Montiuagus, pen. corr. Adiectiuum {ὀρειπλανής} Qui per montes vagatur. Cic.5. Tuscul. Quid bestiæ, nónne frigus, non famem, nō montiuagos atque syluestres cursus, atque lustrationes patiuntur?
Montiuagi cursus. Sil. lib.3.
Dea montiuaga, Diana. Stat.1. Achilleid.
Feræ. Lucret. lib.1.
Montiuagum genus ferarum. Lucret. lib.2.

Monticola, pen. corr. {ὀρείτης} Qui montes incolit. Ouid.1. Metam. Et Nymphæ, Satyríque, & monticolæ Syluani.

Monstro, monstras {δείκνυμι, ἐπιδείκνυμι, σημαίνω} monstrāre, Ostendere, Declarare, Indicare. Cic.1. de Diuinat. Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. Ex quodam poeta. Idem 1. de Legibus, Aut quod Homericus Vlysses Deli se proceram & teneram palmam vidisse dicit, hodie monstrant eandem.
Indice monstrare digito. Horat.2. Serm. satyr.8.
Prætereuntium digito monstrari. Horat.4. Carm. ode.3.
Viam. Virg.1. Æneid.
Comiter viam erranti, Vide COMIS.

O si vrnam argenti fors qua mihi monstret. Horatius 2.Serm.satyra 6.
¶Monstrare, pro Docere. Cic. ad Tironem, lib. 16.22, Tu istic siquid librarij mea manu non intelligent, mõstrabis. Sic Plin. lib. 19. cap. 10, Monstrare remedium.
Iuulas ego primus amaras mõstraui incoquere. Horatius 2. Serm. satyra 8.
Delinimenta vitæ alicui. Tacit. lib. 15.
Ordinem. Vlpian. in l. Quia. §. Planè. D. Si quis omiss. caus. testam. An ordinem illum debeamus facere, quem Iulianus monstrat.
Remedium monstrauit Imperator. Vlpian. l. Quod autem. §. si maritus. D. de donat. inter vir. & vxorem.
Cæcus iter monstrare dicitur quum quis rudis docto consulere conatur. Horat. 1. epist. 18.
Et vitæ monstrati via est. Horat. in Arte.
¶Monstrare, pro Probare. Vlpian. in l. 1. § Qui aduer. D. De postulando, Qui aduersus ea fecisse monstretur: & pro alijs interdicta postulatione repellitur, & pro æstimatione iudicis extra ordinem pecuniaria pœna multatur.
Monstrans, Participium { δεικνὺς. } Stat. 3. Sylu. 3,
-venturósque tuus durabit in annos
Me monstrante dolor.
Monstratio, monstrationis, Verbale { δεῖξις. } Terent. Adelph. 4.6,
Defessus sum ambulando: vt Syre te cum tua
Monstratione magnus perdat Iuppiter.
Monstratus, huius monstratus, pen. prod. pro Demonstratione. Senec. in Consolat. ad Martiam, Vtque ignotarum vrbium monstratus nouo hospiti gratus est.
Monstrator, pen. prod. { ὑποδείκτης. } Aliud verbale: vt
Vncique puer monstrator aratri, Id est Triptolemus, seu potius Osiris, vt inquit Seruius. Virgilius 1. Georgicorum. Tacit. de moribus Germanorum, Qui nuper hospes fuerat, idem monstrator hospitij & comes.
Monstrabilis, & hoc monstrabile, penultima corr. { δεικτός. } Plinius epistol. 21. libro 6, Nescio an noris hominem, quanquam nosse debes. est enim probitate morum, ingenij elegantia, operum varietate monstrabilis.
Monstrum, monstri { τέρας, σημεῖον, τέρατα } à monstrando dictum est, quòd aliquid significando monstret. Est autem aliquid præter naturam editum aut procreatum. Cic. 2. de Nat. deor. Prædictiones verò & præsensiones rerum futurarum, quid aliud declarant, nisi hominibus ea quæ futura sunt, portendi, prædici, ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur?
Biforme monstrum. Ouid. 8. Metam. de Minotauro.
Detestabile. Iuuen. satyr. 15.
Fatale. Horat. 1. Carm. ode 37.
Horrendum & dictu mirabile. Virgil. 3. Æneid.
Immane. Silius lib. 13.
Infame. Stat. 11. Thebaid.
Infelix, Equus Troianus. Virgil. 2. Æneid.
Noua. Horat. 1. Carm. ode 2.
Sæuum. Catull. Argon. epigr. 50.
Vlterius. Iuuenal. satyr. 9.
Immania monstra perferimus. Virgil. 3. Æneid.
¶Consecrare monstris, In CONSECRO.
Nouitate monstri mouentur. Ouid. 12. Metam.
Gygantes terra geniti monstra dicuntur. Horat. 3. Carm. ode 4.
¶Monstrum, pro Prodigio. Virg. 2. Æneidos,
Nec dubiis ea signa dedit Tritonia monstris.
Monstrum ac prodigium. Cic. 5. Verr. Non mihi iam furtum, sed monstrum ac prodigium videbatur.
¶Monstrum, Est omne contra naturam, inquit Donatus: quod præter naturam aut deficit, aut excedit. Terent. Eunuch. 4.4. -taces? Monstrum hominis, non dicturus? Cic. 2. in Catil. Abiit, excessit, euasit, erupit: nulla iam pernicies à monstro illo atque prodigio mœnibus ipsis intra mœnia comparabitur.
Immanissimum & fœdissimum. Cic. in Pison.
Monstrum alitur, vbi quid occulti vitij latère significamus, haud scio an inde sumpta metaphora, quòd monstra ob pudorem clanculum aluntur & occultantur. Pamphilus in Andria Terent. 1.5, Repudiatus (inquit) repetor.
-quamobrem? nisi si id est quod suspicor,
Aliquid monstri alunt. Erasmus.
Dicere monstra. Cic. 4. Tusc.
Monstra narrare, siue nuntiare. Cic. ad Atticum, lib. 4, Venerat horis duabus antè Cherippus, mera monstra nuntiarat. Vbi interpres, mera monstra, interpretatur infirmitatem Quinti lethalem. Idem lib. 9, Monstra narrant, quæ falsa esse possunt.
Monstra quis tanta explicet? Id est quis tantum ænigma soluet? Senec. Thebaid. 1.
¶Monstrum, pro Monstratione aliquando accipitur. Virgilius 3. Æneidos, Monstra deûm refero.
Monstrosus, penultima producta, Adiectiuum { τερατώδης, τερατικός } Quod præter naturam est. Lucan. libro 1, Monstrosique hominum partus.
Fabula monstrosa, turpísque relatu. Claud. in Eutrop.
Monstrosus, per translationem. Cic. 1. de Finibus, Inuidi, difficiles, lucifugi, maledici, monstrosi. Sueton. de Claris grammat. Lactaurũ & lurconem, & nebulonem, popinonémque appellans, & vita, scriptísque monstrosum.
Monstrosissimus, pen. corr. Superlatiuum. Cic. 2. de Diuinat. Quid minus mirum, quàm illam monstrosissimá bestiam, vrnam euertisse, fortes dissipauisse?
Monstrosè, penultima producta, Aduerbium { τερατωδῶς } Præter naturam. Cicero 2. de Diuinatione, Nihil tam præposterè, tam incondité, tam monstrosè cogitari potest, quod non possimus cogitare.

Monstrifer, penult. corr. Adiectiuum { τερατοφόρος } Monstrum referens. Plin. lib. 6. cap. 30, Animalium hominúmque effigies monstriferas circa extremitates eius gigni minimè mirum.
Annus monstrifer. Claud. in Eutrop.
Monstriferos agit vnda sinus. Lucan. lib. 5.
Tumultus. Lucan. lib. 1.
*Monstrificus, penult. corr. Adiectiuum, Idem { τερατοποιός. } Plinius lib. 22. cap. 5, Inuecata est & in his ratio inferendi, monstrificis hominum ingenijs.
Artes monstrificæ. Valer. 6. Argonaut.
Gemmæ. Plin lib. 37. cap. 11.
Effigies. Plin lib. 2. cap. 3.
Monstrificabilis, & hoc monstrificabile. Lucilius lib. 26, Nunc ignobilitas his mirum, ac monstrificabile. Nonius.
Monstrificè, penultima correpta, Aduerbium { τερατωδῶς. } Plinius libro 28. cap. 11, Equarum virus à coitu in lychnis accensum, Anaxilaus prodidit, equinorum capitum visus repræsentare monstrificè.
MONTANVS { μοντανός } Poeta, cuius meminit Ouidius 4. de Ponto, eleg 16.
Montauus, Monticula, Montosus, In MONS.
Monumentum, Vide MONIMENTVM.
MONYCHA, monychæ { μόνυχα } Nomen est matris D. Augustini, cuius vitæ sanctimoniam & ipse Augustinus, & Maphæus Vegius Laudensis vates literis mandauere.
MONYCHVS, penult. corr. { μώνυχος } Vnus fuit Centaurorum, de quo Iuuenal. satyra 1,
-quantas iaculetur Monychus ornos. Componitur ex μόνος καὶ ὄνυξ: hoc est, solus & vnguis. quòd pedem instar equi habuerit. Sunt enim μώνυχες equi, quia solidas vngulas habent. Lucan. libro 6, Aspera te Pholoes frangentem Monyche saxa.
Grauis Monychus. Valer. 1. Argonaut.
MONYMA, pen. corr. Mithridatis vxor, quæ in desperatione rerũ profligatarum, detractum è capite diadema collo circunligasse traditur, seséque suspendisse. Et quũ corporis pondere laqueus ille diruptus esset, dixisse, Execrandum diadema, neque in tam tristi ministerio mihi profuisti. Móxque quum super illud humi abiectum insputasset, Eunucho regio iugulandam sese obtulisse.
MONYMVS { μόνιμος } Fuit Corinthij cuiusdam trapezitæ seruus, qui quum philosophiæ amore teneretur, cuperétque maximè operam dare Diogeni: neque tamen hoc ipsum à domino posset impetrare, simulata insania monetam cœpit spargere, eóque modo dimissus, ad philosophiam se conuertit, Diogenémque sequutus est. Author Laertius.
MOPSION { μόψιον } Agri pelasgici oppidum in Thessalia, apud Strabonem lib. 9.
MOPSOPIA { μοψοπία } Attica regio, à Mopsopo rege sic dicta, vt author est Strabo.
Mopsopius, Adiectiuum { μοψόπιος } vt
Iuuenis Mopsopius, Atheniensis. Ouid. 5. Metam. de Triptolemo.
MOPSOS { μόψος } Liberum Ciliciæ oppidum, ad Pyramum fluuium situm, teste Plin. lib. 5. cap. 27. Strab. lib. 14. μόψου ἑστίαν appellat.
MOPSVS { μόψος } Nomen proprium viri vatis, qui (vt P. Mela refert) in finibus Pamphiliæ Phaselim vrbé condidit. ¶Fuit & alter Mopsus Lapitha, id est Thessalus, vt Strabo scribit lib. 9. qui fuit Ampicis & Cloridis filiæ Orchomeni filius. ¶Alius fuit cum quo certauit Calchas de peritia diuinandi, Apollinis filius.
Sacer Mopsus. Valer. 1. Argonaut.
Mora, moræ { τριβή, μέλλησις, ἀναβολή, ἐπίσχεσις } à Moror, moraris, vt quidam volunt. Expectatio, Temporis dilatio, Prolatio, Tarditas, Procr. stinatio.
Dispendia moræ. Virgil 3. Æneid.
Annosa mora, Tempus longum. Ouid. 5. Fast.
Breuis Senec. Troad. 8.
Damnosa Ouid. 11. Metam.
Immensæ. Ouid epist. 1.
Inanis. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Iniusta Quintil. in Proœm. lib. 6.
Lenta. Ouid. epist. 3.
Nostri mora longa laboris. Ouid. 11. Metam.
Mera, Vide MERVS.
Mora nulla. Cic ad Atticum, lib. 5. In his γλαύκωπιν illud cõfirmas, moram mihi nullam fore.
Nec mora vlla est, quin eam vxorem ducam. Terent. And. 5.6.
Segnis. Virgil. 3. Georg.
Tarda Ouid. 2. Amor eleg. 14.
¶Abrumpere moras, In ABRVMPO.
Acquirere mòram ad aliquid agendum, & spatium alicui ad sese colligendum dare. Cic. pro Cecinna.
Acquirere moram ad condemnandum, In ACQVIRO.
Adiungere, vel iniungere. Cic. Fam. 15. Et Cæs. 4. de bell. Ciuil.
Afferre moram, Remorari. Horat. 2. Serm. satyr. 14.
Afferre supplicij. Cicero 7. Verrina, Apud te nomen ciuitatis ne tantum quidem valuisse, vt dilationem aliquam crucis, vt crudelissimi teterrimique supplicij aliquam paruam moram saltem posset afferre. Idem ad Atticum, libro 11, Pharnaces autem, quoquo modo aget, moram afferet. Et 5. Philipp. Ista legatio moram & tarditatem afferet bello.
Agitare, Vide AGITO.
Assequi. Cicero 7. Verrina, Apud te Prætorem si non effugium, ne moram quidem mortis, mentione, atque vsurpatione ciuitatis assequi potuit?
Castigare. Virg 4. Æneid.
Corripere. Ouid. 9. Metam.
Creare. Plaut. Pseud. 5,
Potin' vt abeas? tibi moram dictis creas.

Distincta & interpuncta interualla, moræ, respirationésque alios delectant: flumen aliis verborum, volubilitásque cordi est, qui ponút in orationis celeritate eloquentiam. Cic. in Orat.

Dimoue vocis moras, Id est Dic breuiter. Senec. Hipp. 4.

Dare. Terent. Hecy. 1. 2.

Paruula mora debitur. Iuuen. Saty. 10.

Ducere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

In longam ducere verba moram. Propert. lib. 1. eleg. 10.

Effugere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Emendare. Paul. in l. Si seruum. §. sequitur D. de verb. obligat.

Ne fabricate moras. Sil. lib. 16.

Facere. Cic. ad Attic. lib. 16, De Publico autem quòd perscribi oportet, moram non puto esse faciendam. Idem pro Sylla, Væniret omnes suas possessiones & patrimonio se ornatissimo spoliari maluit, quàm vllam moram fieri cuiquam creditorum suorum.

Moram facere libidini. Liu. 7 bel. Pun.

Facere moram in soluendo. Paul. in l. Si seruum. §. sequitur. D. De verb. obligat.

Ferre moras. Ouid. 6. Metam.

Non tulit illa moram. Ouid. 10. Metam.

Fit mora. Horat. 3. Carm. ode 14.

Frangere moras portarum, Id est frangere portas quæ nos morantur. Stat. 10. Thebaid.

Habere aliquid moræ. Cic. ad Attic. lib. 13, Non puto tam expeditum Taberianum negotium futurum, etiamsi est futurum, vt non habeat aliquid moræ.

Habeo aliquid moræ dum promissa militibus persoluo. Cassius ad Cic. lib. 12. 12.

Habere aliquid in mora. Paterculus lib. 2, Sua & celeritate & fortuna C. Cæsar vsus, nihil in mora habuit, quo minus & quum vellet ipse, exercitúsque classibus perueniret, &c. Hoc est, nulla re tardatus est, aut impeditus.

Inferre moram, Vide INFERO.

Inferre moram & impedimentum alicui. Cic 1. de Inuent.

Iniicere moram & religionem iudicandi iudicibus Cic. pro Cecin.

Innectere. Stat. 5. Thebaid.

Interponere moras quibus infirmetur aliquis. Cic. 8. Philip.

Interposita fluminis mora, Vide INTERPONO.

Interponere moram. Cic. 2. Acad. Quod quum audissemus, nullam moram interponendam putauimus quin videremus, &c. Idem 10. Philipp. Ne minimam quidem moram interposuisti, quin quamprimùm maximo gaudio & gratulatione frueremur. Et 6. Philip. Itaque bellum nefarium illatum Reip. quum viderem, nullam moram interponendam insequendi M. Antonium putaui.

Breuem moram largiri alicui. Senec. Troad. 8.

Metuere amori suo moram, In METVO.

Moliri, Vide MOLIOR.

Moue abs te moram, Vide MOVEO.

Corda moras nectunt. Valer. 3. Argon.

Obstat mora. Virg. 1. Æneid.

Limæ labor & mora poetas offendit. Horat. in Arte.

Pellere. Ouid. 10. Metam.

Pone moras, & studium lucri, Id est depone. Horat. 4. Carm. ode 2.

Præbere. Senec. Herc. fur. 7.

Quærere Ouid. 2. Metam.

Ad iudicij moram, aliquam excusationem quærere. Cic. pro Rab. Posthum.

Consulta moras extrema recusant. Silius lib. 7.

Rumpe moras omnes. Virg. 9. Æneid.

Mora fui illi rei. Terent. Adelph. 4. 5.

Moræ esse. Plaut. Amph. 11.

In mora esse. Terent. And. 3. 1, Sed sequere me intrò: ne in mora illi sis. Id est Moreris & detineas, vel inferas moram & impedimentum. Asinius Pollio Ciceroni, lib. 10. 31, Saltus Castulonésis, qui semper tenuit nostros tabellarios, etsi nunc frequentioribus latrociniis infestior factus est: tamen nequaquam tanta in mora est, quanta qui locis omnibus dispositi, &c.

Mora est. Plaut. Capt. 14, Nam si alia memorem, quæ ad ventris victum conducunt, mora est. Id est Diu immorarer.

Iamiam nulla mora est, sequor, & quà ducitis, adsum. Virg. 2. Æn.

Non est mora libera nobis. Ouid. 2. Metam.

Res magna pretiúmque moræ erit. Virg. 9. Æneid.

Quid ergo erat moræ & tergiuersationis? Cic. pro Mil.

Ne sit mora. Terent. Adelph. 2. 1.

Ne mora sit, si innuero, quin pugnus continuò in mala hæreat.

In me est mora. Terent. And. 2. 5, Neque istic, neque alibi tibi vsquã erit in me mora. Id est, Paratus sum quod vis facere.

In me mora non erit vlla Virg. 3. eclog.

Per te est mora. Terent. And. 3. 4.

Quæ tantæ tenuere moræ? Virg 2. Æneid.

Tenuit mora nulla vocatos. Ouid. 1. Metam.

Néve moram timeas, tẽpus quod quærimus instat. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 3.

Tollere moram iudicandi. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Trahere moras. Virg. 10. Æneid.

Trahere moram, & tempora differre. Ouid. 9. Metam.

¶Haud mora consiliis, nec iussa recusat Acestes. Virg. 5. Æneid.

Nusquam mora. Virg 4. Georg.

Nec mora, nec requies. Virg. 3. Georg.

Sine mora, Citissimè, celerrimè. Plancus ad Cic. lib. 10. 18, Vt venienti Bruto, exercitusque eius sine mora transitus esset paratus.

¶Mora, aliud significat apud Celsum lib. 8. cap. 10, de crurum femorúmque fractorum curatione, In crure æquè ad rem pertinet, alterum saltem os integrum manere. Commune verò ei, femorísque est, quòd vbi deligatum est, in canalem coniiciendum est. Is canalis & inferiori parte foramina habet, per quæ si quis humor excesserit, defendat: & à planta moram, quæ simul & sustineat eam, & delabi non patiatur: & à lateribus caua, per quæ loris datis mora quidem crus femúrque vt collocatum est detineat.

Inter moras, Vide INTER præpositionem.

¶Mora, pro Luce æstiua, quæ quia longa est, Mora noctis dicitur, quòd noctem retardet, & tardius venire faciat Virg. 1. Æneidos,
Quid tantum Oceano properant se tingere soles
Hyberni: vel quæ tardis mora noctibus obstet. Tardis, pro Tardè venientibus, inquit Seruius.

Moramentum, moramenti {ἀναβολή} Idem quod mora. Apul. in Flor. Hisce igitur moramentis omnibus qui volunt equitare, aduectorem sibimet equum deligunt.

Mora Vaticana {συκόμορον} A Romanis vocatũ fuisse rubi fructum, author est Dioscorides lib. 4. cap. 35.

Moralis, Moratus, Vide MOS.

Morbonia, vel vt alij, Morbouia. Sueton. Quidam ex officio admissionis simul expellens abire morboniam iusserat. Quo quidem in loco morbonia, vel morbouia, vt nomen oppidi, quod tamen nusquam est, fingi videtur: aut adeo populi ore frequentabatur ceu oppidi nomen, sub sensu morbi & exitij. Hoc enim perinde est, ac si quis in malam crucem amandet, aut ad coruos abire iubeat. Certè compendium Dionis pro morbonia ἐς κόρακας habet Ex Turneb.

Morbus, morbi {νόσος, νόσημα} Habitus cuiuscúque corporis contra naturam, qui vsum eius faciat deteriorem. Cic. 4. Tusc. Morbum appellant totius corporis corruptionem: ægrotationem, morbum cum imbecillitate: vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur.

Animi morbus Sallust. in Cic. Grauiter & iniquo animo maledicta tua paterer M. Tulli, si te scirem iudicio magis, quàm morbo animi petulantia ista vti.

Morbus & imbecillitas corporis. Cicero Attic. lib. 11, Tulliæ meæ morbus & imbecillitas corporis me exanimat.

Æger morbo graui. Cic. 1. in Catil. Vt sæpe homines ægri morbo graui, quum æstu, febríque iactantur, &c.

Infirmus ex graui & diuturno. Cic. 8. Philip.

Insignia morbi. Horat. 2. Serm. saty 3.

Admonitio, Vide ADMONEO.

¶Acer, Vide ACER adiectiuum.

Acutus, In ACVO.

Aduenions & crescens morbus. Cic. 2. de Diuin. Medici ex quibusdam rebus & aduenientes & crescentes morbos intelligunt, nonnullas etiam valetudinis significationes, vt hoc ipsum, pleni enectíve simus, ex quodam genere somniorum intelligi posse dicunt.

Ancipites, In ANCEPS.

Amplior, In AMPLIVS.

Cæcus, In CAECVS.

Caducus, In CADO.

Comitialis, In COMITIA.

Declinans, In DECLINO.

Exanguis. Ouid. 15. Metam.

Grauis. Cic. 1. Offic. Quapropter in adeundis periculis consuetudo imitanda medicorum est, qui leuiter ægrotantes, leniter curant: grauioribus autem morbis periculosas curationes, & ancipites adhibere coguntur.

Immanes. Lucret. lib. 2.

Impatibilis, Vide IMPATIBILIS.

Iners morbus Ouid. 7. Metam.

Ingrauescens, Vide INGRAVO.

Leuiores. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Longinquus, In LONGVS.

Maior morbus, idem qui Comitialis, Celso lib 3. cap. 23. teste Bud.

Missus morbus ad corpora à numine. Iuuen. Saty. 13.

Morosus. Ouid. 2. de Arte.

Pallentes. Virg 6. Æneid.

Pedicularis, Vide Pedicularis in PES.

Perniciales, In PERNICIES.

Regius. Horat. 2. de Arte. Ictericiam aliter vocant.

Solstitialis morbus, Vide Solstitium, in SOL.

Morbus fonticus in 12. tabul. interpretatur, qui nocet. Sed Plinius eo nomine morbum comitialem intellexit, quum ita scripsit de lapide gagate: Deprehendit fonticum morbum. Nam Dioscorides scribit, ἐπιληπτικοὺς ἐλέγχει. Turneb.

Teter morbus. Catul de Lesbia, epig. 71.

Tremens Seneca Herc. fur. 9.

Tristis. Tibul. lib 4 eleg. 11.

Veniens. Pers. Saty. 3.

¶Absumi morbo, Vide ABSVMO.

Accessit spatium morbis, Vide ACCEDO.

Adesse morbum. Cic. 2. de Finib.

Aduenit morbus, In ADVENIO.

Afferre, In AFFERO.

Affici graui. Cic. pro Cluentio.

Affectus morbo. Lucret. lib. 1.

Afflictari morbo, Vide AFFLIGO.

Aggrauescere morbum. Terent. Metuo ne Philumenæ morbus aggrauescat.

Anni tempora morbos apportant. Lucret. lib. 5.

Assurgere ex morbo, Vide ASSVRGO.

Assurgere è morbo. Tacit. lib. 18.

Auxiliari morbis, Vide AVXILIOR.

Cadere in morbum, Vide CADO.

Mentis morbo aliquo calere. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Ossa morbo collapsa. Virg. 3. Georg.

Concipere morbum, In CONCIPIO.

Confirmata valetudo à morbo. Cic.ad Attic. lib 10, Valetudinem tuam iam confirmatam esse & à vetere morbo & à nouis tentationibus,gaudeo.

Conflictari morbo,In CONFLICTO.

Coniicere in morbum,Vide CONIICIO.

Graues morbo nequeunt consurgere.Ouid.7.Metam.

Contaminatus grex morbo turpiũ virorum.Horat.1.Carm.ode 37.

Contrahere morbum,Vide CONTRAHO.

Conualescere ex morbo.Cic.Planco,lib.13.30,Ille in morbum continuò incidit, ex quo non conualuit. Idem pro Sylla, Ex magnis & diuturnis,& iam desperatis Reipub. morbis ista repentè vis erupit, vt ea confecta & eiecta conualescere aliquãdo & sanari ciuitas possit.

Morbi corripiunt corpora.Virg.3.Georg.

Crescere morbum.Cic.2.de Diuin.

Crudescit morbus,Vide CRVDVS.

Crudescere cœpit morbus in processu.Virg.3.Georg.

Curare morbos.Quintil.lib.2.cap.3.

Defungi morbo. Liu. Defuncta morbis corpora salubriora esse cœpere.

Delabi in. Cic.ad Attic.lib.7, Pyliam in idem genus morbi delapsam curam tibi afferre maiorem sentio.

Depellere. Cic.Gallo,lib.7.27,Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam:nam & vires & corpus amisi:sed si morbum depulero,facilè,vt spero,illa reuocabo.

Euadere ex morbo dicitur ægrotus.Cic.2.de Diuin.

Tristes euincere.Tibull.lib.4.eleg.11.

Animæ non euolitant morbis.Lucret.lib.3.Hoc est,Non effugiunt morbos,non sunt à morbis immunes.

Exasperatur morbus.Celsus lib.2.cap.14,Ne morbus qui remanet, iterum quauis leni de causa exasperetur.

Exterminare,Vide EXTERMINO.

Facere.Celsus in Procem.lib.1,Interest enim fatigatio morbum,an sitis,an frigus,an calor,an vigilia,an fames fecerit.

Finiri morbo,Vide Finio,in FINIS.

Iactari.Horat.2.Serm.saty.3.

Impediri. Cic. Lentulo,lib.1.10, Quòd morbo impeditus, in Ciliciam non transieris.

Implicitus,Vide IMPLICO.

Impugnatur,Vide IMPVGNO.

Incessit in castra,Vide INCESSO.

Incidere in.Cic pro Cluent. Ibi in morbum incidit, ac satis vehementer,diúque ægrotauit.

Inclinatur,Vide INCLINO.

Incurrere in,Vide INCVRRO.

Incutere.Lucret.lib.6.

Ingruunt morbi gentibus vniuersis,Vide INGRVO.

Iniici in,Vide INIICIO.

Intabescere morbo. Cic.3.de Nat.deor.Hunc igitur nec Olympius Iupiter fulmine percussit,nec Æsculapius misero diuturnóque morbo intabescentem interemit.

Inuasit,Vide INVADO.

Iurare morbum,Vide IVRO.

Laborare.Cic.1.de Fin.

Languebant pleraque morbo.Lucret.lib.6.

Leuare morbum alicui,Vide LEVIS.

Leuari morbo. Cic. Cornificio,lib.12.29, Grauius ægrotant ij,qui quum leuati morbo videntur,in eum de-integro inciderunt.

Mederi morbis.Quintil.lib.1.cap.10.

Moriturus inerti. Ouid.7.Metam.

Nasci morbum.Cic.Tusc.4.

Nec tibi vis morbi nocuit.Ouid.1.Amor.eleg.14.

Venienti occurrite.Pers.Saty.3.

Oppressa est morbo mulier.Cic.pro Cluentio.

Morbus aliquem opprimit. Cic.ad Attic.lib.15, Quum hominem temperantem, summum medicum, tantus improuisò morbus oppresserit?

Perire morbis.Horat.2.Serm.saty.3.

Ingrauescentem præuidere,Vide INGRAVO.

Recreari è.Cic.Post reditum,Bona valetudo iucundior est eis,qui è graui morbo recreati sunt,quàm qui nunquam ægro corpore fuerunt. Idem in Pisonem, Qui quum vno genere morbi affligerentur, neque se recreare quisquam posset,quum semel incidisset, dubitabat nemo,&c.

Releuare. Cic.in Catil. Sic hic morbus qui est in Rep. releuatus istius pœna,vehementius viuis reliquis ingrauescet.

Releuari,pro Releuari à morbo. Cic.1.in Catilinam,Si aquam gelidam biberint,prius releuari videntur.&c.

Remouere.Cic.Attic.lib.11,Tu, quoniã quartana cares, & nouum morbum remouisti,&c.

Senescere.Cic.Famil.7.

Exangui squalebant corpora.Ouid.15.Metam.

In morbo esse.Cic.4.Tusc.Qui in morbo sunt, sani non sunt. Ibidem,Corpus quod in morbo est.

Tentari.Cic.4.Tuscul. Animi valentes morbo tentari nõ possunt, corpora possunt.

Acuto tentantur renes.Horat.2.Serm.saty.3.

Vrgeri.Cic.de Fato,Vt in eo qui mortifero morbo vrgeatur.

Reliquiæ morborum lentæ.Cels.lib.2.cap.15.

Vnde sint morbi.Cels.in Præfat.lib.9.

Morbus in summo incremento.Cels.lib.3.cap.8.

Longi.Cels.lib.3.cap.1.

Recentes.Cels.lib.2.cap.14.

Regius morbus. Cels.lib.3.cap.24. Æquè notus est morbus, quem interdum arquatum,interdum regium nominant. Paulo pòst, Color autem eum morbum detegit,maximè oculorum: in quibus quod album esse debet,fit luteum.Solétque accidere & sitis, & dolor capitis, &c. Deinde ad finem capitis, Per omne verò tempus vtendum est exercitatione,frictione:si hyems est,balneo:si æstas, frigidis natationibus:lecto etiam & conclaui cultiore,clauso loco vti,ludis, lasciuia, per quæ mens exhilaretur.Ob quæ regius morbus dictus videtur.

Vetus.Cels.lib.3.cap.26.

Leuatur.Celsus lib.2.cap.8.

Mutare.Cels.lib.3.cap.9,Nonnunquam etiam lentæ febres sine vlla remissione corpus tenent:ac neque cibo,neque vlli remedio locus est.In hoc casu medici cura esse debet,vt morbum mutet.

Opportunus morbo.Celsus lib.1.cap.5.

Occupat.Celsus lib.5 cap.27.

Subsistentes.Celsus in Præfat.lib.1.

Sustinere.Celsus lib.2.cap.8.

Teneri.Celsus lib.2.cap.17.

Tollere.Celsus in Præfat.lib.7.

Traduntur morbi. Plin iunior lib.1.epist.12.ad Calestrium, Tertio & tricesimo anno pedum dolore correptus est. Patrius hic illi: nam plerunque morbi quoque per successiones quasdã,vt alia,traduntur.

Transire ad.Celsus lib.3.cap.19.

Vacare morbo.Celsus lib.3.cap.22.

Vacare à.Celsus lib.2.cap.1.

Morbus vincit medicamenta.Celsus lib.7.cap.33.

¶Morbus & Vitium apud Iurisconsultos differunt. Morbus est habitus cuiusque corporis contra naturam, qui vsum eius facit deteriorem,vt phthisis,febris,cæcitas: Vitium verò,partium corporis inter se diffidentia, ex quo fimus deformes, vt balbum esse,& atypum, & reliqua id genus. Sed qui morbosus est, is etiam est vitiosus, non contrà. Potest enim quis vitiosus esse,& non morbosus. Hæc Gellius ex Cæcilio Sabino,lib.4.cap.2.

Morbidus,pen.corr. Adiectiuum { νοσερός } Morbo affectum significat, vel morbis obnoxium. Varro 3.de Re rust.cap.16, Aut quum sunt apes morbidæ propter primores vernos pastus.

Morbida vis, Quæ morbum affert. Lucret.lib.6, -vnde repentè
Mortiferam possit cladem conflare coorta
Morbida vis,hominum generi,pecudúmque cateruis,
Expediam. Idem paulo pòst, -fit morbidus aër.

Morbosus,pen.prod.Adiectiuum { νοσώδης } Morbo confectus,aut morbo obnoxius, qui Valetudinarius etiam dicitur. Cato cap.2, Ferramenta vetera, seruum senem, seruum morbosum, & siquid aliud superfit,vendat.

Iracundi, soli morbosi.Cic.4.Tuscul.Bene igitur nostri, quum omnia essent in morbis vitia,quòd nullum erat iracundia fœdius, iracundos solos morbosos nominauerunt.

Mordeo, mordes, momordi, morsum { δάκνω, δήκω, ὀδαξάω, ὀδάζω } mordêre,Dentibus lædere & corripere.

Momordi.Ouid.9.Metamorphoseos,
-tum denique tellus
Pressa genu nostro est,& arenas ore momordi.

Morsi aliquando fecit in præterito. Plautus in Trigeminis, Ni fugissem,inquit,medium credo præmorsisset. Ex Gellio lib.7.cap.9.

¶Memordi, Præteritũ ab antiquis frequẽter vsurpatum. Ennius, Meum non est, at si me canis memorderit. Lab.Callis, De integro patrimonio mea centum millia numũm memordi. Ex Nonio.

Latrant & mordent canes.Cic.pro Rosc.Amer.

Mordere humum.Plaut.Merc.18.

Frænum.Brutus Cic.lib.11.23.

Mordere herba dicitur sapore acri, Plin.lib.12.cap.19. Sic lib.22. cap.14,Mordens folium.

Amnis mordet rura aqua.Id est radit.Horat.1.Carm.ode 31.

Mordere se.Cic.ad Attic.6, An tu si mecum esses, qui scribis morderi te interdum,&c.Id est grauiter ferre.

Mordetur terra.Varr.de Ling.Latin.lib.4.

¶Mordere,per translationem,Detrahere alicui. Terent.Eunucho, 3.1, -inuidere omnes mihi,
Mordere clanculum:ego non floccipendere.

Iniquo dente mordere,Calumniari.Ouid.4.Trist.eleg.9.

Dente inuido mordeor.Horat.4.Carm.ode 3.

Morderi dictis.Ouid.1.Trist.eleg.1.

Opprobriis falsis.Horat.1.epist.17.

Non mordenda tibi turba fidelis erat.Ouid.4.de Pont.eleg.14.

¶Mordere, Pungere. Cic.Attic.libro 12, Quod rogas vt in bonam partem accipiam,siqua sunt in tuis literis quæ me mordeant. Idem lib.13, Valde me momorderunt epistolæ tuæ de Attica nostra. Idem Appio,lib.3,Neque non tamen me mordet aliquid,in quo vnum non vereor,quæ mihi tuenda sunt. Idem 3. Tuscul. Tamen siquis error aliunde extitit,si paupertas momordit,si ignominia pupugit.

¶Mordere,translatè,pro Lædere,offendere.Horat.1.epistol. 8,
-haud quia grando
Contuderit vites,oleamque momorderit æstus. Lambinus.

Frigora mordent parum cautos.Horat.2.Serm.saty.6.

Morderi conscientia.Cic.4.Tuscul.

Morsus,Participium { δηχθείς.} Plin.lib.29.cap.3, Datur morsis à rabioso,ne rabidi fiant.

Morsus, huius morsus, masc.gen. { δηγμὸς, δῆξις, κνώξ } Dentium læsio vel apprehensio.Cic.de Senect.E quibus quum emerserit,fundit frugem spicæ ordine structam,& contra auium minorum morsus munitur vallo aristarum. Idem ad Attic.lib.12,Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodã dolorem efficiunt, refugio à te admonendo.

Viperinus.Cic.2.de Fin.

Morsus figuratus.Macrob.lib.7.Saturn.cap.3, Scomma penè dixerim morsum figuratum,quia sæpe fraude vel vrbanitate tegitur,vt aliud sonet,aliud intelligas.

Funesto morsu saucius.Ouid.11.Metam.

Apprehendere morsu,In APPREHENDO.

Fero consumite viscera morsu.Ouid.4.Metam.

Corripere morsum,Vide CORRIPIO.

Lacerare

Lacerare morsu viscera, Vide LACER.
A pecoris morsu frondes defendite nostras. Ouid.9.Metam.
Nec tu mensarum morsus horresce futuros. Virg.3.Æneid.
Inferre morsus alicui. Ouid.11.Metam.
Leo parat morsus. Seneca Herc.fur.11.
Premere morsu. Lucret.lib.3.
Vastis morsibus prædam leo premens. Senec. Troade,9.
Citra morsum, Vide CITRA.
¶Bibere morsu, Vide BIBO.
¶Vnci morsus, De anchora dicitur, terræ vel fundo infixa. Lucan. libro 3.
¶Morsus, coniunctio & nexus dicitur, vbi lorica cum fibulis connectitur. Silius lib.7,
Strage super lapsus sociûm, quà fibula morsus
Loricæ crebro laxata resoluerat ictu.
Coire ad morsum, Vide COEO.
¶Morsus, pro Liuore morsiuncularum. Lucretius lib.4,
Blandáque refrænat morsus admista voluptas.
Ex mulierum morsu vestigia libidinis atque nequitiæ Cic.7.Verr.
¶Morsus, Dolor & ægritudo. Cic.3.Tuscul. Itaque & dolor corporis, cuius est morsus acerrimus, perferetur, spe proposita boni. Ibidem, Ægritudo erit sublata illa mœrens, morsus tamen & contractiunculæ animi relinquentur.
Sopitus necis morsus. Silius lib.13. Hoc est, mortis dolor amotus propter vinum.
¶Morsus, pro Inuidia & detractione: vt,
Insequi morsibus aliquem. Ouid.13.Metam.
Acres incitare morsus. Catul.ad passerem Lesbiæ, epig.2.
Incitat & morsus error vterque pares. Ouid.epist.18.
Venenare morsu. Horat.1.epist.14.
Morsiuncula, morsiunculæ, penult.corr. Diminutiuum { δηγμάτιον } Paruus morsus. Plaut.Pseud.3,
Compressiones arctæ amantium compares,
Teneris labellis, molles morsiunculæ.
Mordax, mordacis, pen.prod.omn.gen. { δάκνων, δηκτικός, κερτόμιος, τωθαστικός } Qui mordendo lædit Plaut.Trucul 8,
Num tibi iam amabo ianua est mordax mea, quò introire
Metuas mea voluptas?
Ferro mordaci icta pinus. Horat.4.Carm.ode 6.
Mordax folium, Pungens, & tactum feriens vel gustum. Plin.libro 16.cap.24.
Mordax vis. Plin.lib.9.cap.45.
Mordax homo, Detractor. Cic.2.de Orat. Quum quæreres id quid esset, senem tibi quendam oppidanum dixisse, Laceras lacertum Largij mordax Memmius.
Liuidus & mordax Horat.1.Serm.saty.4,
Non ego mordaci distrinxi carmine quenquam. Ouid.2.Trist.
Sollicitudines mordaces. Horat.1.Carm.ode 18.
Mordacissimus, pen.corr. Superlatiuum. Plin.lib.17 cap.18.
Mordacitas, penultima corr. mordacitatis { τὸ δηκτικόν } Plin libro 21. cap.15. Iis enim omnibus foliis inest aculeata mordacitas. De vrtica & similibus.
Mordicibus { δήγμασι } pro morsibus. Plaut.Aulul.7, Asini me mordicibus scindant, boues incursent cornibus.
Mordicus, pen.corr. Aduerb. { ὀδάξ } Mordendo. Plaut.Curcul.13, Manum mordicus arripuit. Varro 2.de Re rust.cap.7, Ille impetum fecit in eum, & mordicus interfecit. De equo.
Diuellere mordicus agnam. Horat.1.Serm.saty.8.
Auferre mordicus auriculam alicuius Cic.Qu.frat.lib.3.10.
Mordicus, Strictim, & quasi morsu ac dente. Suet.in Cæs.cap.64, Paludamentum mordicus trahens, ne spolio potiretur hostis.
Mordicus tenere, per translationem, pro Summa pertinacia tueri. Cic.4.Acad. Nam ab omnibus eiusmodi visis perspicuitatem, quam mordicus tenere debemus, abesse dicemus. Idem 4.de Fin. Quum id fugiunt, te eadem defendunt quæ Peripatetici, verba tenent mordicus.
Morsicatim, pen.corr. { δακνηδόν } Mordendo, antiquè. Varro, Sicut pulli sic incedunt, & in bellis morsicatim ludunt. Nonius.
MORCVS, fluuius est ex Alpibus defluens, vnus eorum qui à Pado excipiuntur, de quo Plin.lib.3 cap.16.
Moretum, moreti, pen.prod.neut.gen. { μυττωτός } Genus libi ex farina, lacte, vino, caseo, & herbis confectum: quale describitur à Virgilio in eo opusculo cui titulus est Moretum. Ouid.4.Fastorum,
Non pudet herbosum, dixi, posuisse moretum, &c.
Moribundus, Vide Morior, in MORS.
Morigeror, Vide MOS.
MORINI, pen. corr. { μορινοί } Populus Galliæ Belgicæ ad Oceanum, vt scribit Pomponius lib.3. Virgil.8.Æneidos,
Extremique hominum Morini, Rhenusque bicornis.
Morio, morionis { μωρός } Stultus. Moriones sunt fatui quos in deliciis principum esse videmus. Martial lib.12.epigr.90, Paruum basiat vsque morione. Idem lib.8, Morio dictus erat, viginti milibus emi.
Morion, Gemma est, de qua sic Plin. Morion Indica, quæ nigerrimo colore translucet, vocatur pramnion: in qua miscetur & carbunculi color Alexandrinum: vbi Sardæ, Cyprium. Nascitur & in Tyro, & in Galatia. Xenocrates & sub Alpibus nasci tradit. Hæc ille lib.37.cap.10.
MORISINI, Thraciæ populi, circa Ponti littora incolentes, quorum meminit Plin.lib 4.cap.11.
Morior, Vide MORS.
Mormyra, Piscis est marinus, variis coloribus pictus, cuius meminit Ouid.in Halieut.referente Plinio lib 32.cap.vlt.
Morochthus { μόροχθος } Lapis est in Ægypto nascens, quem nonnulli à lacteo colore Galaxian, & Leucographia appellant. Vtuntur eo linteariorum officinæ ad candorem vestium, propterea quòd mollis sit, & facillimè diluatur. Author Dioscorides lib.5.
Moror, moraris, moratus sum { ἐπέχω, χρονίζω, ἀνθιστάμαι, μέλλω } morari, Detinere, retardare. Terent.Heaut.1.1, Egomet conuiuas moror. Cic.5.Philip. Et belli celeritatem morabitur. Idem ad Cælium, lib.2, Sed eum infector moratur.
Diutius morari. Cic.3.de Orat.
Longius in loco aliquo. Propert.lib.3.eleg.20.
Longo tempore. Virg.3.Georg.
Morari emori. Catul.ad Seipsum, epig.49.
Moror ferre. Virg.8.eclog.
Consurgunt nautæ, & magno clamore morantur, Id est retro agunt. Virg 5.Æneid.
Per læue morari. Horat.2.Serm saty.7.
Iter alicuius. Ouid.epist.18.
Longa ambage aliquem. Ouid.7.Metam.
Longis ambagibus aliquem. Horat.1.epist.7.
Insequeris tamen hunc, & lite moraris iniqua. Horat.epist.2,
Carmina morantur oculos alicuius aurésque. Horat.1.epist.13.
Ne multis morer. Cic.6.Verr.
Non moror, hoc est, Non obsto, non repugno. Terent. Eunuch.3 2, Quod quum secus erit, quid te Apulia moretur? Cic.ad Atticum, libro 4.86.
Orcum, Vide ORCVS.
Moratur aliquem pietas curáque alicuius, quo minus quid efficiat. Horat.1.epist.14.
Moratur me quin. Plaut.Aulul 22.
Non morari in dicendo, &c. Cicero pro Cluentio, Tu autem, nisi molestum est, paulisper exurge, & perfer hunc dolorem commemorationis necessariæ, in qua ego diutius non morabor, quoniam, &c.
Morari aliquem in promissis. Lucret.lib.5.
Ac ne pluribus moremur in re confessa, in regione Italiæ octaua, &c Plin.lib.7 cap.49.
In paruis. Ouid.2.de Arte.
Promissis plura morari aliquem. Lucretius lib.6, Nec te promissis plura morabor.
Non circa vilem, patulúmque morabèris orbem Horat.in Arte.
Morari apud aliquem. Pomponius in l. Quintus.§. Ad authoritatem. D.De annuis legatis & fideicommis.
Morari cum aliquo. Scæuola in l. Annua. D. De annuis legat. & fideicommis.
Morari solutionem, Differre. Paulus in l. Si seruum stip.§. Sed si. D.De verborum obligat.
¶Morari, Expectare. Lentulus Senatui, lib.12.15, Diutius morari aut expectare præsidium, non necesse habui.
¶Morari, significatione absoluta, vt Grammatici loquuntur, quum aliàs actionem significet. Catullus, Sed moraris, abit dies. Horat.1, Carm.ode 3, an pauper, & infima De gente sub dio moreris.
¶Morari, Habitare. Brutus ad Cic.lib.11 23, Ego, tibi vt antea scripsi, dum mihi à te literæ veniant, in Italia morabor.
Qua spe inimica in gente moratur. Virg.4 Æneid.
In vrbe. Ouid.2.de Ponto.eleg.8.
In vna sede. Ouid.1.Metam.
¶Morari, Curare, æstimare. Liu.2.ab Vrbe, Ne quis militis, donec in castris esset, bona possideret, aut venderet liberos, nepotésve eius moraretur. Ibidem, lib.4, C.Sempronium nihil moror, quando hoc est in imperio consequutus, vt tam charus esset militibus. Cic in Verrem, Nihil moror eos saluos esse, & ire quò lubet. Vide NIHIL.
Nihil ne ego quidem moror quo minus Decemuiratu abeam, Liu, 3.ab Vrbe.
Nil moror officium quod me grauat, Horat.1.epist.1.
¶Moratur, Impersonale, Mora fit. Cælius ad Cic lib.8. Fam.epist.5, Deinde alius existet, qui reliquas impediat: sic multum ac diu ludetur, atque ita diu, vt plus biennium in his tricis moretur.
¶Morandi, morando, morandum, Gerundium. Virg.10.Æneidos, Æneæ subiit mucronem, ipsúmque morando
Sustinuit. Vbi Seruius, Morando, Moram iniiciendo eius impetum lusit.
Causas innecte morandi. Virg 4.Æneid.
Morans, morantis, Participium { ἐπέχων } Virg.4.Georgicorum, -nanque morantes
Martius ille æris rauci canor increpat. Seruius, Morantes, Tardè incedentes.
Tempore longo morans. Virg 3.Georg.
Reditum alicuius. Horat.3.Carm.ode 5.
Lapsus fluminum morans Orpheus. Horat.1.Carm.ode 12.
¶Morans, Absolutè, vt Dies morans, id est longus, tardus. Horat.2, Carm.ode 7,
Cum quo morantem sæpe diem mero Fregi, &c.
Moratus, pen.prod. { ἀνθιστάμενος } Aliud participium. Liu. 4.bell.Pun. Et ad duo millia aut moratorum, aut palantium per agros interfecta, &c. Cic.ad Attic.lib 5, Moratus triduum Laodiceæ, & triduum Apameæ, & totidem dies Synade.
Non multis ille moratus. Ouid.1.Fast.
Haud multa moratus dat dextram iuueni. Virg.3.Æneid.
Lachrymis & mente morata. Virg 4.Æneid. De Didone.
Ira morata. Ouid.1.Amor.eleg.8.
Oscula sunt labris nostra morata tuis. Propert.lib.2.eleg.16.
Planta morata expenso gradu. Propert.lib.2.eleg.4.
Vultum diu tellure moratum erexit. Ouid.14.Metam.
Morandus { ἐπεκτέος } Aliud participium futuri temporis: vt
Fraude aliqua morandus est pater. Ouid.3.Trist.eleg.9.
Spectator morandus illecebris, & grata nouitate Horat.de Arte.
Morator, pen.prod. Verbale { ἐπέχων } Liu.2. ab Vrbe, Quatuórque Tribunorum aduersus vnum moratorem publici commodi auxilio delectum COSS. habent.
¶Morator, Ministerij nomen erat in ludis Circensibus, quo qui fungebantur, vt conicere est, quadrigarios & bigarios morabantur, ne ante tempus, aut nō suo ordine currerent: & vt inter missus interual-

la essent. Hoc ex priscis titulis eruit Turnebus, in quorum vno sic legitur, Qu. Rapidio Q. F. Lem. Mulioni moratori ludi Circ. nsis.

Moratorius, Adiectiuum { ἀναβολικός } Paulus Iurecons. Quo minus prædium iure pignoris distrahatur, oblata moratoria cautio non admittitur. Hoc est, Cautio quæ datur vt quis differat & expectet.

Moros { μωρός } Latinè fatuus & insipiens dicitur. teste Budæo. Plaut. Trinum. 10. Is mores hominum moros & morosos efficit. De amore loquitur. A quo

Morari, prima longa { μωραίνειν } Insanire significat. Cuius exemplum in scommate illo Neroniano apud Tranquillum in Nerone, cap. 33. Certe omnibus rerum verborúmque contumeliis mortuum insectatus est, modò stultitiæ, modò sæuitiæ arguens. Nam & morari eum inter homines desiisse, producta prima syllaba, iocabatur, multáque decreta vt insipientis atque deliri pro irritis habuit. Morari pro stupidè, & fatuè, & delirè agere dixit: quod Græci μωραίνειν dicunt. Budæus.

Morologus, Morosus, Vide MOS.

Morosophus, pen. corr. { μωρόσοφος } Nomen hominis inter stultum & sapientem ambigui. Bud. *Vn sage fol.*

MORPHEVS, disyllabum, huius Morphei vel Morpheos, penult. corr. { μορφεύς } Filius aut minister Somni dei: sic dictus, quòd dormientibus inducat varias formas & visiones. Ouid. 11. Metamorphoseos,

Excitat artificem simulatorémque figuræ Morphea.

Morphnus { μορφνός } Aquilæ genus, circa paludes & lacus vitam præcipue agens: ab Homero Percnos, ab aliis etiam Plancus & Anataria appellatur. Vide Plin. lib. 10. cap. 3. vbi sex aquilarum genera enumerat, Melænaeton, Pygargon, Morphnon, Percnopterum, Gnesium & Haliæeton, &c.

Mors, mortis { θάνατος, τελευτή, μόρος, πότμος, κῆρ. } Cic. 1. Tusc. Sunt enim qui discessum animi à corpore putent esse mortem.

Mors, Dissolutio. Cic. 2. de Fin. Quærto autem quid sit, quod quum dissolutione, id est morte sensus omnis extinguatur, &c.

Extremum omnium rerum mors. Cic. Toranio, lib. 6. 21.

Finis vitæ miseræ mors esse videtur. Cic. 1. Tusc.

Mors non est interitus omnia tollens atque delens, sed quædam quasi migratio commutatióque vitæ: quæ in claris viris & fœminis dux in cælum solerct esse. Cic. 1. Tusc.

Mors vltima linea rerum est. Horat. 1. epist. 17.

Mors est migratio in eas oras quas qui è vita excesserût, incolunt. Cic. 1. Tuscul.

¶ Mortes, pluraliter apud Plinium iuniorem lib. 9. epist. 16. Confecerunt me infirmitates meorum, mortes etiam & quidem iuuenum. Sic Martial. lib. 3. Mortes blandæ. Cic. 2. de Finib. Præclaræ mortes sunt imperatoriæ. Quintil. Declamat. 2. Contra verbera & experimenta t[...]iorum, mortium perrulere patientiam.

In morte, Vide IN præpositionem.

Obnoxia morti. Ouid. 14. Metam.

Arbiter mortis. Pluto. Seneca Herc. fur. 7.

Cupidus mortis. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Iusta exequialia. Stat. 11. Thebaid.

Fax. Ouid. epist. 20.

Gradus. Horat. 1. Carm. ode 3. Mortis gradus, inquit hic Turnebus, eius est ingressio accessus & aduentus, qui interdû formidabilior est & truculentior, interdum clementior: sed qui nauigationi se commisit, & mare turgidum tentauit, nullum mortis quantumuis immanem impetum videtur reformidare. Hæc ille.

Ianua. Silius lib. 11.

Imago. Virg. 7. Æneid.

Imago mortis, somnus. Cic. 1. Tusc.

Laquei. Horat. 3. Carm. ode 24.

Metæ. Virg. 12. Æneid. de Æolo quodam.

Mora. Ouid. epist. 10.

Niger. Lucret. lib. 3.

Fallaces notæ mortis & vitæ. Celsus lib. 2. cap. 6.

Solamen. Ouid. 12. Metam.

¶ Acerba. Ouid. 14. Metam.

Accersita Plin. iunior lib. 1. epist. 12. ad Calestrium, id est, vltro sibi illata.

Adaperta, In ADAPERIO.

Admota, In ADMOVEO.

Ægra. Virg. 3. Georg.

Amara. Propert. lib. 1. eleg. 18.

Blanda. Martial. lib. 3. epigramm. 22,

Sirenas hilarem nauigantium pœnam,
Blandásque mortes, gaudiúmque crudele.

Bona mors, pro laudabili & cita. Plin. iunior epist. vlt. lib. 2.

Mors quæstu certior. Colum. lib. 1. cap. 3.

Cita. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Claræ mortes pro patria oppetitæ, Vide CLARVS.

Communis omni ætati. Cic. de Senect.

Complorata. Cic. pro Domo, Videre prætextatos inimicos nondum morte complorata arbitria petentes funeris.

Consentanea, In CONSENTANEVS.

Cruenta. Ouid. epist. 2.

Definita omnibus. Cic. pro Sextio.

Deliberata. Horat. 1. Carm. ode 37.

Dira mors ante oculos vagatur. Seneca Octau. 6.

Discreta Ouid. 11. Metam.

Vadimus haud dubiam in. Virg. 2. Æneid.

Dura. Virg 10 Æneid.

Extrema iam in morte. Virg. 2. Æneid.

Famosa. Horat. de Arte.

Fera. Ouid in Ibin.

Fortunata mors, quæ naturæ debita, pro patria est potissimum reddita Cic. 14. Philipp.

Gelida. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.

Grauis, immatura, misera. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Nec mihi mors grauis est posituro morte dolores. Ouid. 3. Metam.

Honesta mors sæpe vitam turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit. Cic. pro Quintio.

Horrida. Senec. Herc. OEth. 16.

Ignobili atque inhonesta morte occumbere, Vide IGNOBILIS.

Immatura. Cic. 4. in Catil.

Immitis. Tibul. lib. 1. eleg. 3.

Importuna mors omne sacrum profanat. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.

Indigna morte peremptus. Virg. 6. Æneid.

Indiuidua mors est noxia corpori. Senec. Troad. 5.

Indomita. Horat. 2. Carm. ode 14.

Inhonesta. Liu. Decad. 3. lib. 9.

Instans. Silius lib. 8.

Inuidiosior. Ouid. 7. Metam.

Non inuisa est mors mihi. Senec. Octau. 17.

Iusta. Horat. 4. Carm. ode 2.

Lurida. Silius lib. 13.

Merita morte perire. Virgil. 4. Æneid. Hoc sic declarat Turnebus: Mors est quædam naturalis, quum fatalem annorum summam confecimus, vt quum morimur in senectute profunda: mors est etiam merita, vt quam bellorum casus, & morbi intemperantia & cruditate quæsiti, aut scelera & crimina afferunt. Meruit enim mori qui in aciem prodiit. Hinc illud Æneæ,

-Et si fata fuissent, Vt caderem, meruisse manu. Is quoque mortem lacessit, qui luxuriósè intemperantérque viuendo valetudinem labefactat. At nec fato, nec merita morte Dido occidebat, sed morte immerita, vt subito furore correpta. Hæc ille.

Miseram solari. Virg. 10. Æneid.

Nec opina morte perdere aliquem. Ouid. 1. Metam.

Obita. Lucret. lib 1.

Pallida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas, Regúmque turres. Horat. 1. Carm. ode 4.

Placida morte quieuit. Virg. 9. Æneid.

Pulchram properat per vulnera. Virg. 9. Æneid.

Pulcherrima. Plin. epist. 16. lib. 3.

Rapax. Tibul. lib. 1. eleg. 3.

Nec nimio rigida prostrati morte iacebant. Lucret. lib. 6.

Sicca, Id est mors sine vulnere aut cæde. Iuuen. Saty. 10.

Squalida Senec. Medea, 10.

Subita Virg. 11. Æneid.

Tristis Virg. 11. Æneid.

Turpis. Lucret. lib. 6.

¶ Abstulit clarum cita mors Achillem. Horat. 2. Carm. ode 16.

Absumi morte, In ABSVMO.

Absumptus morte, In ABSVMO.

Accelerare mortem. Lucret. lib. 6.

Accersere. Lucan. lib. 8, -prohibent accersere mortem. Id est aduocare, sibi inferre.

Turpis mors forti viro non potest accidere, neque immatura Consulari, nec misera sapienti Cic. 4. in Catil.

Loca mortis adire Ouid. 14. Metam.

Afferre mortem alicui. Seruius Cic. lib. 4. 12. Et cui inimici propter dignitatem pepercerint, inuentus est amicus, qui ei mortem afferret.

Afficere morte. Cic. pro Cluentio, Homines inimicos suos morte affici volunt. Seruius Ciceroni, lib. 4. 12. Vir clarissimus ab homine teterrimo acerbissima morte est affectus.

Anteponenda seruituti turpitudinique mors. Cic. 1. Offic.

Appetere. Cic. 4. in Catil. Mortem à diis immortalibus non esse supplicij causa constitutam: sed aut necessitatem naturæ, aut laborum ac miseriarum quietem esse: itaque eam sapientes nunquam inuiti, fortes etiam sæpe libenter appetiuerunt. Ex vetusto codice rectius legitur oppetiuerunt.

Iusta morte cecidere Centauri. Horat. 4. Carm. ode 2.

Capere plures mortes, Mori pluribus mortibus. Quintil. in Milite Mariano.

Honore mortis carentes. Virg. 6. Æneid.

Mors atris circumuolat alis. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Vitam cum morte commutare. Seruius Cic. lib. 4. 5.

Conficere extremum diem morte. Cic. 3. de Fin.

Consciscere sibi mortem, Vide CONSCISCO.

Consecuta mors matrem, In CONSEQVOR.

Immiti consumptus morte. Tibul. lib. 1. eleg. 3.

Contemnere. Seneca Herc. fur. 8.

Conceptam mortem præcordiis continere. Cic. 1. Tusc.

Damnatus morti, De cuius vita desperatur. Lucret. lib. 6.

Debemur morti nos, nostráque. Horat. de Arte.

Decreta mors est. Seneca Hippol. 2.

Dedere aliquem morti, In DEDO.

Demittere aliquem. Virg. 5 Æneid.

Depellere Ouid. epist. 14.

Deprecari. Ouid. 2. Fast.

Deuincere Seneca Herc. OEth. 12.

Deuota morti pectora. Horat. 4. Carm. ode 14.

Anima diremta morte. Lucret. lib. 1.

Dare morti aliquem. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Omnes per mortes animam sontem dare. Virgil. 10. Æneid. Id est per omnia mortis genera, hoc est per omnia supplicia. Seruius.

Duci ad mortem. Cic. 1. Tusc.

Eripere aliquem. Virg. 12. Æneid.

Exigere. Seneca Theb. 1.

Pœnam exigere morte. Seneca Agamemn. 13.

Mors eximit infelicitates. Lucret. lib. 3.

Vulnera non explent mortem. Lucan lib. 6. Hoc est, tot vulneribus vnus perire non potest.

Nulla morte nec igni exuti luctus. Silius lib. 6.

Manu facta mors. Ouid. in Ibin.

Deser-

Desertásque tulit sine funere mortes. Stat. 9. Thebaid.
Finire dolores morte. Ouid. 1. Metam.
Fugienda nunquam est mors. Matius Ciceroni, lib. 11. 28.
Functus morte. Ouid. 11. Metam.
Tormenta malæ conscientiæ in morte grauescunt. Lucr. lib. 3.
Habere mortem in procinctu. Quintil. in Milite Mariano.
Horrere. Virg. 10. Æneid.
Illachrymare morti alicuius, Vide ILLACHRYMO.
Mors imitata quietem. Stat. 5. Sylu. 3.
Imminet & impendet mors. Cic. 1. Tusculan. Non deterret sapientem mors, quæ propter incertos casus quotidie imminet: & propter vitæ breuitatem nunquam longè potest abesse. Idem 1. de Finibus, Accedit etiam mors, quæ quasi saxum Tantalo semper impendet.
Imperare mortem, & Eripere mortem alicui, contraria. Seneca Thebaid. 1.
Mortem senioribus imputat annis. Ouid. 15. Metam.
Inferre, Vide INFERO.
Instructus ad mortem condemnandam, Vide INSTRVO.
Præsentémque viris intentant omnia mortem. Virg. 1. Æneid.
Interire morte. Ouid. in Ibin.
Mors res interimit. Lucretius lib. 2.
Inuenire mortem manu. Virg. 2. Æneid.
Viam mortis inueniam. Seneca Herc. Fur. 13.
Irrumpere mortes. Ouid. 11. Metam.
Iuncta leniuit morte dolorem. Silius lib. 17.
Luctari morti, Hoc est morti reluctari, seu repugnare: vel pugnare cum morte. Silius lib. 10.
Luere quippiam morte, In LVO.
Mactare morte, Vide MACTO.
Maturare alicui mortem, Vide MATVRVS.
Minari. Cic. 4. in Catil. Mors, quam illi mihi fortasse minitantur, omnibus est parata.
Mitti ad. Cic. 1. Tusculan. Magna me, inquit, spes tenet, Iudices, bene mihi euenire quòd mittar ad mortem. De Socrate.
Multari morte. Cic pro Cluentio.
Mulctare tristi morte, In MVLTO.
Mortem obire, Mori. Festus, Mortem obiisse, ea consuetudine dicitur, qua dixerunt antiqui ob Romam legiones ductas, & ob Troiã duxit exercitum, pro ad: similitérque vadimonium obiisse, id est ad vadimonium isse: & obuiam, ad viam. Hactenus Festus. Cicero 5. Philipp. Quid Macedo Alexander, quum ab ineunte ætate res maximas gerere cœpisset, nónne tertio & tricesimo anno mortem obiit? Et pro Sestio, Morte obita. Vide OBEO.
Multi mortem obeunt. Lucret. lib. 4.
Morti obiicere. Cic. in Vatinium, Qui Consulem morti obieceris, inclusum obsederis, extrahere ex suis tectis conatus sis.
Occumbere morti, mortem, & morte. Cic. 1. Tuscul.
Occupauit eum mors, In OCCVPO.
Offerre alicui. Cicero pro P. Sestio, Eadem sibi manu vitam exhausisse, qua mortem sæpe hostibus obtulisset.
Oppetere. Cic. 5. Verr. Dyrrhachinum primum ciuitatis eadem ratione mortem oppetiisse.
Honesta mors nunquam fugienda, sæpe etiam oppetenda. Matius Ciceroni, lib. 11. 28.
Opponere aliquem. Virg. 2. Æneid.
Orare. Virg. 4. Æneid.
Peragere. Plin. iunior epist. 14. lib. 3.
Perdere mortes. Stat 9. Thebaid.
Pulchram petunt per vulnera. Virg. 4 Georg.
Morte boum tellus placanda duarum. Ouid. 4. Fast.
Poscere mortem sub armis. Silius lib. 10.
Præcipere mortem, Vide PRÆCIPIO.
Præstat mors omnia mortuo, quæ viuo, Id est relinquit. Lucr. lib. 3.
Precari. Ouid 1. de Ponto. eleg. 2.
Premere aliquem mortibus. Lucan. lib. 7.
Morte & suspendio remedium iniuriæ suæ quærere. Cic. 5. Verr.
Reducere aliquem à morte. Virg. 4. Æneid.
Morte aliquid relinquere. Virg. 4 Æneid.
Resignat lumina. Virg 4. Æneid de Mercurio.
Satisfacere morti. Quintil. in Pariete palmato, Et an morti satisfecisset, intellexit. Hoc est an omnino patrem occidisset.
Sternere aliquem morti. Virg. 12. Æneid.
Sternere aliquem subita. Virg. 11. Æneid.
Subest mors quibusdam morbis. Cels. lib. 2. cap. 6.
Media iam morte tenetur. Virg. 2. Æneid.
Transire in. Quintil. Declamat. 2.
Mors immatura vagatur. Lucret. lib. 5.
¶ Mors memoriæ. Plin. lib. 14 cap. 22, Hinc rerum omnium obliuio mórsque memoriæ.

Morior, moriris, pen. prod. vel moreris, pen. corr. mortuus sum, mori, & moriri, pen. prod. {θνήσκω, τελευτῶ, ἀποβιόω, καταστρέφω, ἀπαίρω, ἀποψύχω} Notum verbum. Cic. de Senect. Moriendum certè est, & id incertum an eo ipso die.
Mori nemo sapiens miserum dixit, ne beato quidem. Cicer. Torquato, lib. 6. 3.
Mori ex vulneribus. Pollio ad Cic. lib. 10, Pansæ exercitum concisum esse, Pansam ex vulneribus mortuum.
Ab ense mori. Lucanus lib. 2.
Moriebatur in studio dimetiendi cæli. Cic. de Senect. Mori videbamus in studio dimetiendi penè cæli, atque terræ C. Gallum familiarem patris tui Scipionis.
Mori per singula membra. Florus lib. 3. cap. 21.
Iussus mori. Virg. 3. Æneid.
Immeritus mori, Dignus qui semper viuat. Horat. 3. Carm. ode 2.
Dulce & decorum est pro patria mori. Horat. 3. Carm. ode. 2.
Ante diem morior. Ouid. 3. de Arte.
Per vim. Horat. 3. Carm. ode. 4.
Non omnis moriar: multáque pars mei
Vitabit Libitinam. Horat 3. Carm. ode 3.
Acrius mori. Propert. lib. 2. eleg. 3.
Æquissimo animo moritur sapientissimus quisque, stultissimus iniquissimo. Cic. de Senect.
Insano amore mori. Ouid. 1. de Arte.
Curis morior. Tibul. lib 2. eleg. 7.
Desiderio alicuius. Cic. Attico, lib. 1. 1.
Frigore. Horat. 1. epist. 18.
Letho morière virorum. Stat. 9. Thebaid.
Quin morere, vt merita es. Virg. 4. Æneid.
¶ Fama móritur. Cic. Post reditum in Senatu, Quo vestrorũ in nos beneficiorum memoria ac fama moriatur?
Meriti morietur gloria vestri. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 2.
Memoria suauissimi hominis ne moriatur. Cic. in Pisonem.
Sermo moritur. Cic. pro Cælio, Atque vt iste interpositus sermo deliciarum desidiæque moreretur.
Virgæ morientur. Plaut. Capt. 11,
Væ illis virgis miseris, quæ hodie in tergo morientur meo.
Vnguentum suis horis moritur. Plin. lib. 13. cap. 3.
¶ Moriar, Iurandi verbum, quemadmodum Dispeream. Cic. ad Attic. lib 8, Moriar, si magis gauderem si id mihi accidisset.
Moriendo ponere sensus. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.

Moriens, Participium {ἀποθνήσκων.} vt
Lumina morientia. Ouid. 9 Metam.
Cyeno moriente dulcior vocem mouit. Seneca Hipp. 3.
Digiti morientes. Ouid. 5. Metam.
Herba. Virg. 7. eclog.
Lingua. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.

Mortuus, Aliud participium {τεθνεώς, ἄπνοος, νέκυς, νεκρός, οἰχόμενος.} Plautus Aulul. 21.
Spirantis mortui effigies. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 3.
Hospes mortuus. Ouid. 5. Fast.
Lacerti senis athletæ mortui. Cic. de Senect.
Plausus. Cic. Attic. lib. 2, Cæsar quum venisset mortuo plausu, Curio filius est insecutus. Huic ita plausum est, vt, &c.
Exanguis & mortuus concidisti. Cic. in Pisonem.
Concidit mortuus veneno poto Themistocles. Cic. de Clar. Orat.
Inferre mortuum in domum alicuius. Cic. pro Milone.
Infra mortuos aliquem mandare, non solùm ex numero viuorum exturbare. Cic. pro Quintio.
Mortuo verba facere, Est frustra vel suadere, vel orare, perĩde quasi mortuo quis loquatur. Terent. Phorm. 5. 9, Verba fiũt mortuo. Natum adagium à ridicula consuetudine veterum, vita defunctos ter voce cientium, vnde & Conclamati dicebantur: præterea in pompis funeralibus multa deplorantium erga mortuum. Ex Erasmo.
A mortuo tributum exigere, vel colligere, Vid A vel AB præpositiones.
Excitare aliquem à mortuis. Cic. 1. de Orat.

Moriturus, pen. prod. {θανούμενος} Aliud particip. vt
Crudeli funere moriturus. Virg. 4. Æneid.
Densos fertur moriturus in hostes. Virg. 2. Æneid.

Moribundus, Adiectiuum {ἀποθνήσκων} Moriens. Cic. pro Sextio.
Fulua moribundum extendit arena. Virg. 5. Æneid.
Cui me moribundam deseris hospes? Virg. 4. Æneid.
Hostia moribunda cecidit. Virg. 3. Georg.
Ora. Propert. lib. 3. eleg 7.
Pectus. Ouid. 12. Metam.
Vox. Stat. 8. Thebaid.

Mortalis, & hoc mortale, pen. prod. {θνητός, ἐφήμερος} Quod mòrti subiectum est. Cicer. 3 de Natur. deorum, Mortale igitur omne animal & dissolubile & diuiduum sit necesse est.
Acta deos nunquam mortalia fallunt. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.
Animæ. Horat. 2. Serm. satyr. 6.
Arma mortalia demorari. Virg. 10. Æneid.
Pro conditione vitæ mortalis immortalitatem consequi. Cicer. 14. Philipp.
Corda. Virg. 1. Georg.
Corpora. Cic. de Senect.
Deus quidam. Quintil. lib. 1. cap. 10. De Oratore.
Facta mortalia, Facta hominum. Horat. de Arte.
Mortalia demere fila. Ouid. epist. 22.
Forma. Virgil. 9. Æneid.
Fortuna nonnunquam tanquam ipsa mortalis cum immortali natura pugnare videtur. Cic. 1. Offic.
Fulgor syderum. Plin. lib. 2. cap. 8.
Genus. Ouid. 1. Metam.
Inimicitiæ mortales, amicitiæ immortales. Cic. pro Rabir. Posthumo.
Leges. Liu. 4. bel. Maced. Sic quas tempora aliqua desiderarunt leges, mortales (vt ita dicam) & temporibus ipsis mutabiles esse video. Mortales leges intelligit Liuius non firmas, sed temporarias. Senec. autem epistola 64, Legem mortalem vocat mortalium, vel mortalitatis.
Lumen. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Mucro. Virgilius 12. Æneid. Hoc est mortali manu factus. Seruius.
Mundum mortalem fecit Plato. Cic. 1. de Nat. deor.
Opera. Liu. 1. ab Vrbe, Secundum inde prælium Latinis, Æneæ etiã vltimum operum mortalium fuit.
Sermo. Lucret. lib. 5.
Vita Lucret. lib. 3.
Turmæ. Horat 3. Carm. ode 4.
Vulnus. Virgilius 12. Æneid. Hoc est ab homine mortali illatum. Seruius.

Vultus.Virg.1.Æneid.

¶Mortale & Æternum,cõtraria.Cic.4.Acad. Et quicquid est,mortale sit an æternum?

Mortale & caducum:quibus opponitur Diuinum & æternum.Cic. 1.de Legibus.

Nil mortale loquar.Horat.3.Carm ode 25.

Nec mortale sonans.Virgil.6.Æneid.

¶Mortalior,Comparatiuus. Plin.lib.34.cap.14, Eadémque prouidentia nihil in rebus mortalibus faciente, quàm quod infestissimum mortalitati.

Mortalis,pen.prod. { θνητός } Substantiuum , pro homine. Cic.7.Verr. Nam istum paucis horis primæ actionis omnium mortalium sententiis condemnaui.

Ægri mortales.Virg.1.Georg.

Miserrimi mortalis casum subire. Cic.Antequam iret in exil.

Turpe deum mortali cedere.Ouid 9.Metam.

Tranquilla pace mortales iuuare dicitur Venus.Lucret.lib.1.

Tribuere plus alicui, quàm mortali concedere par est. Lucretius libro 4.

¶Mortalis,Mortē afferens,mortifer. Cyprian.lib.1.epist.7.ad Epictetum,Nec audiant eos qui se fallaci & mortali circumuentione decipiunt. Idem in tractatu De bono patientiæ,Adulterium,fraus,homicidium,mortale crimen est.

Mortalitas,penult.corr. mortalitatis { ἡ θνητότης } cui contrarium est Immortalitas. Cic.1.de Nat.deor.Aut non omne quod ortum sit, mortalitas consequatur. Quintilian.lib.6.in Procemio, Festinantémque metu meæ mortalitatis,prostrauit.

Euentus mortalitatis imputari medico non debet. Vlpian.in l.Illicitas.§ Sicuti.D.De offic.præsid.

Turbatus ordo mortalitatis. Scæuola in l. Nam etsi.D.De inoffic. testam.

Asserere se à mortalitate,Vide ASSERO.

Omne quod ortum est,mortalitas consequitur. Cicero 1.de Natura deorum.

Differre aliquid in mortalitatem. Vlpian.in l.Mulier.§.1. D.ad Senatusconf.Trebel. Hic Mortalitas accipitur pro morte.

Intercipi mortalitate,Vide INTERCIPIO.

Supra mortalitatem tibi sunt omnia tributa.Cic.Octauio,8.

Mortalitas mollitiæ.Plin.lib.36.cap.22.

¶Mortalitas,pro hominibus mortalibus.Plin.lib.2.cap.76,Mortalitas ipsa inuenit sibi medium quiddam.

¶Mortalitas,pro morte.Vlpian.in l.vlt.D. ad leg.Iul.maiest. Is qui in reatu decedit , integri status decedit. Extinguitur enim crimen mortalitate.

Mortualis,& hoc mortuale,pen.prod. { νεκρικός } Quod ad mortuos pertinet. Plaut.Asinar.13,Hæ non sunt nugæ,non enim mortualia. Antiquum.

Mortuarium , Idem. Domitius apud Gellium , Vos philosophi, inquit, mera estis (vt M. Cato ait) mortuaria glossaria. Vide Noct. Attic. lib.18.cap.7. Hoc autem verbo Domitius acriter philosophos pungit,vt loquaces,& inanium verborum funditatores,præficisque simiIes,quæ in mortuos næniam argutam & nugacem canebant. Glossaria mortuaria igitur intelligo per diminutionem linguas ad contemptum,vt ita dicam,præficales. Turnebus.

Mortifer,pen.corr.siue Mortiferus, mortifera,mortiferum,penul.corr. Adiectiuum { θανάσιμος, θανατηφόρος, φονικός } Quod mortem affert. Cicero 1.Tusculan. Et quum pene in manu iam mortiferum illud teneret poculum, loquutus ita est, vt non ad mortem trudi,verùm in cælum videretur ascendere. De Socrate.

Bellum mortiferum.Virg 6 Æneid.

Mortiferus dolor.apud Celsum sæpe legitur. Et lib.5.cap.26.

Mortiferum ferrum.Silius lib.10.

Grauis & mortifer morbus.Cic.1.de Diuin.

Plaga.Cic.in Vatinium.

Insanabilis & mortifera plaga.Cic.pro Sextio.

Potio.Quintil.lib.7.cap.4.

Præcepta mortifera pro salutaribus conscripserunt imperiti. Cic. 2.de Legibus.

Vis mortifera.Lucret.de rer.natur.lib.6.

Vrtica contactu.Plin.lib.10.cap.59.

Vulnus.Liu.2.ab Vrbe.

Mortiferè,pen.corr. { θανασίμως } Aduerbium , Lethaliter. Vlpian. in l. Huic scripturæ.D.ad leg.Aquil.Si seruus vulneratus mortiferè, postea ruina vel naufragio periit. Rursus ibidem , Sed si vulneratũ mortiferè liberum,&c. *Blessé à mort.*

Morticinus,penult.prod.Adiectiuum { θνησιμαῖος } Exangue,corruptum. vnde Morticinam carnem dicimus animalium,quæ non sunt mactata,sed per se mortua. Plinius,Sola hæc auis in eo genere morticinã carnem non attingit. Varro 2. de Re rust.cap.9, Morticinæ ouis nõ patiuntur vesci carne.

Morticini,Pedum claui. Plin.lib.22.cap.23,Clauis pedum,qui vulgò morticini appellantur, nitro misto,antè subactũ.Subaudi, circunlinitur laser.

Morsicatim,Morsiuncula,Morsus,Vide MORDEO.

MORTAM,Vnam esse ex Parcis dicunt,quas veteres Latini tres esse putauerunt , eásque natiuitati & morti præsidere. Earum nomina fuerunt Nona,Decima,& Morta:quo commento illud videntur voluisse significare , tempestiuum partus tempus esse mensem nonum & decimum: qui verò ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut mortuos nasci,aut viuos statim mori. Sipontinus ex Martiano.

Mortarium,mortarij { θυεία, ἴγδις } Vas in quo res resoluendæ pistillo teruntur. Plaut.Aulul 5,

Cultrum,securim,pistillum,mortarium,
Quæ vtenda vasa semper vicini rogant. Plin.lib.12.cap.27,Fit & alio modo, quum in mortariis immatura vua teritur. Idem libro 36. cap.23.

Mortarium,Lacus & conceptaculum in quo calx, siue intrita subigitur seruatúrve. Budæus, Mortarium , locus vbi arenatum rutro subigitur. Vitruu.de tectorio loquens, lib.7.cap.3, Græcorum verò tectores non his rationibus solùm vtendo faciunt opera firma, sed etiam mortario collocato, calce & arena ibi cõfusa,decuria hominum inducta ligneis vectibus pinsant materiem , & ita ad certamen subacta tunc vtuntur. Plin lib.36.cap.23, In Græcia tectoris etiam arenatum quod inducturi sunt, prius in mortario ligneis vectibus subigunt.

Mortarium.Donatus in illud Terentij,

Tute hoc intristi, tibi est omne exedendum. Quod ait à rusticis de alliato mortario dici solere , mortarium cibum ipsum , id est moretũ vocat,à quo moretarium,pilam vbi interitur,& extrita litera mor.arium dictum est.

Mortariola, Vide infrà OLLICI.

Morticinus,Mortifer, Vide MORS.

Mortuum mare { νεκρὰ θάλασσα } Straboni dicitur, quia nihil viuum gignit. Lacus est in Pentapoli Syriæ,'qui nihil præter bitumen gignit, nihil in eo graue submergitur. Vnde & Asphaltides vocatur, hoc ab eo quod Græci bitumen ἄσφαλτον appellant:siue ἀπὸ τοῦ σφάλλεσθαι, hoc est à securitate,eo quòd corpora viua & innatent,tutáque sint à submersione.

Morus,mori,fœminini generis { μορέα } Arbor nouissima Vrbanarum germinans , nec nisi exacto frigore : ob id dicta sapientissima arborum. Sed quum cœpit,intantum vniuersa germinatio erumpit, vt vna nocte peragat etiam cum strepitu. Hæc Plin. lib.16.cap.25. Sunt tamen qui à Græco deriuatum putent mori vocabulum , quòd fructus nigros proferat.μαῦρον enim,Græci nigrum vocant.

Arbor mori.Plin lib.16 cap.44.

Morum,mori,n.gen. { μόρον } Fructus mori arboris.

Sanguineis frontem moris,& tempora pingit.Virgil 6.eclog.

Nigra Horat.2.Serm.satyra 4.

Mora quoque in rubis sunt,sed multum ab his differentia.Colum. lib.5.cap.10.

Excussa rubetis Ouid.4.Fast.

Hærentia in duris rubetis.Ouid.1.Metam.

MORYLLII { μορύλλιοι } Macedoniæ populi in occasum vergentes,iuxta Allantenses,& Lyncestas.Plin.lib.4.cap.10.

MORYCHVS { μόρυχος } Cognomen Bacchi apud Siculos , cuius faciem vindemiæ tempore musto & recentibus ficis illinere consueuerunt. Vide Erasmum in prouerbio Morycho stultior.

Mos,moris, masculini generis { ἔθος, τρόπος } Est vitæ institutum consuetudine firmatum. Varro ait morem esse institutum animi, quod sequi debeat consuetudo. Cic.pro Cluent. Non mos, consuetudóque seruata.

Mores de equis. Colum.lib.6.cap.29, Mores autem laudantur qui sunt ex placido & concitato mitissimi.

Mos obliuisci hominibus , neque nouisse quoius nihili sit facienda gratia.Plaut.Capt.18.

Mos & consuetudo ciuilis.Cic.1.Offic.

Nec mos bellantes vnà stabulare.Virg.3.Georg.

Mos est. Cic.de Clar. Orat. Mos est hominum,vt nolint eundem pluribus in rebus excellere.

Mos erat antiquis Ouid.15.Metam.

Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram. Virgilius 1.Æneidos.

Vt mos est,vt fieri solet.Cic.7.Verr.

Is genti mos ditus erat.Sil.lib.16.

¶Moris est. Cic.3.Verr. Tum ille vt aliquid responderet, negauit moris esse Græcorum vt in conuiuio,&c.

Græcia principium moris fuit.Ouid.2.Fast.

Habebat hoc moris,Id est hunc morem seu consuetudinem. Plin. iunior lib.1.epist.12.ad Calestrium.

Mos vestis. Iustinus lib.1.de Semiramide loquens, Quem morem vestis,exinde gens vniuersa tenet.

¶More. Plaut.Trinum.14, Scuta iacere, fugeréque hosteis , more habent licentiam.

More institutóque omnium defendere.Cic.pro Cecinna.

More agere,institutísque ciuilibus.Cic.1.Offic.

Accusatorio more,& iure facere aliquid.Cic.pro Flacco.

More fit.Plaut.Trinum 14.

More rotat fundæ.Ouid.4.Metam.

More scribo,Vt soleo. Cicero ad Oppium, libr.11.29, Tu mi Oppi conseruabis amorem tuum (etsi more magis hoc quidem scribo, quàm quo te admonendum putem) meáque omnia tuebere.

Meretricio more viuere.Cic.pro Cælio.

More,pro De more.Virg.7.Æneidos,

Hoc Priami gestamen erat quum iura vocatis
More daret populis.

Bestiarum more vagari.Cic.1.de Inuent.

Ferarum.Horat.1.Serm.satyra 3.

Degere vitam more feræ.Virg 4.Æneid.

Gigantum more bellare cum diis,est naturæ repugnare. Cicero de Senectute.

More hominum euenit Terent.Andr.5 6.

More ingenij humani.Salust.in Iugurtha.

Mæandri more,Vide MAIANDER.

More maiorum. Cicero ad Atticum,libro octauo,Ipsi Consules, quibus more maiorum concessum est , vel omnes adire prouincias,&c.

More noualium proscindatur terra : Id est quemadmodum noualia.Colum.lib.3.cap.13.

More omnium,Vt solent omnes. Cicer.ad Cornificium. libro 12, Quod mihi existimationem tuam,dignitatémque commendas,facis tu quidem omnium more.

More patrum.Virg 3.Georg.

More Romano, pro Vere, & ex animo. Cic. in epist. Ego te, inquit, Balbo, quum ad vos proficisceretur, more Romano commendabo. Iterum, Sed more Romano, quomodo homines non inepti loquuntur, probiorem hominem, meliorem virum, pudentiorem esse neminem. Est & more Romano, vt homines Romani sentiunt. Cic. Id vtrum Romano more loquutus sit, bene nummatum te futurum: an quomodo Stoici dicūt, omnes esse diuites, qui cælo & terra frui possunt, postea videro. Turnebus.

¶ More meo. Cic. 1. de Oratore, Neque grauabor breuiter meo more quid quaque de re sentiam, dicere.

Intima more suo sese in cunabula condent. Virg 4. Georgicorum. De apibus.

Nouo more aliquid facere. Cic. 4. Verr. Hoc iniecto metu iudicibus, nouo more, nouo exemplo, ecquam rem putatis esse in Sicilia, nisi ad nutum istius iudicatam?

More isto. Plaut. Bacchid. 11.

¶ Ad morem. Quintil. lib. 4. cap. 1, Materias sibiipsi fingunt, & ad morem actionum prosequuntur.

De more. Virgil. 1. Æneidos,

Nanque humeris de more habilem suspenderat arcum.

Et circùm Iliades crimen de more solutæ. Virg. 3. Æneid.

Cæsis primùm de more iuuencis. Virg. 3. Æneid.

Attonita affecto belli de more sequuntur. Sil. lib. 7.

Comptos de more capillos turpare sanguine. Virg. 10. Æneid.

Ex more. Horat. 2. Serm. satyra 3, Ex more imponens cognata vocabula rebus.

Priscóque deos ex more precatus. Ouid. 15. Metam.

Ex moribus disciplináque aliquorum barbariem quandam delere. Cic. pro Corn Balbo.

In morem. Virgil. 1. Georgicorum,

-pérque duas in morem fluminis Arctos. Id est in similitudinē, vt ait Valla lib. 4.

In morem stagni. Virg. 8. Æneid.

Sinuoso flexu in morem fluminis elabi Virg. 1. Georg.

In morem operis componere carmina. Horat. 2. Serm. satyr. 1.

In more. Cic. 2. de Lege agraria, Est hoc in more positum, institutóque maiorum, vt ij qui, &c. Idem 2. Offic. Quódque in patriis est moribus, multorum causas & non grauatè, & gratuitò defendere. Idem 2. de Legibus, De quo quum consulerent Athenienses Apollinē Pythium, quas potissimum religiones tenerent: oraculum editum est, quæ essent in more maiorum. Ibidem, Tamen hæc erant ferè in more maiorum. Vide IN.

In moribus est mihi. Cic. ad Atticum, lib. 6. 111. Qui locus tamen corruptus est: legendum enim est in amoribus: hoc est, in deliciis. Bayfius.

Per hunc morem. Horat 2. epist. 1.

Tempestas sine more furit. Virg. 5. Æneid.

¶ Moribus, pro More & consuetudine. Cic. pro Cecinna, Et de fundo Cecinna moribus deduceretur.

Qui sapit, innumeris moribus aptus erit. Ouid. 1. de Arte.

Castus moribus, In CASTVS.

Consimilis moribus, In CONSIMILIS.

Incompositus. Quintil. lib. 4 cap. 5.

Perfectus. Quintil. in Procem. lib. 1.

Natura vel more perfecta virtus. Cic. 1. Acad.

Argumenta morum. Quintil. lib. 3. cap. 9.

Morum dulcedo ac suauitas. Patercul. lib. 2.

Doctus imitator. Horat. de Arte.

Veritas. Quintil. lib. 6. cap. 2.

¶ Æqui mores modicis erroribus. Iuuenal. satyra 14.

Antiqui mores, Vide ANTIQVVS.

Moris antiqui homo, In laude ponitur, pro eo qui antiquam innocentiam obseruat. Liu. 9. bell. Maced.

Antiquus mos sacrorum. Lucret. lib. 2.

Auidi mores, In AVIDVS.

Austerus. Cic. pro Cælio.

Barbarus. Horat. 1. Carm. ode 27.

Bonus. Plaut. Capt. 5.

Ciuiles mores. Vide paulo pòst, Prosternere mores, &c.

Commodi mores. Cic. de Amic. Atque hoc quidem videre licet, eos qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari.

Curui mores, Non recti. Pers. satyra 3.

Damnati. Iuuenal. satyr. 13.

Deductus. Horat. 4. Carm. ode 4.

Feri mores hominum. Senec. Octau. 7.

Humiles. Stat. 3. Sylu. 3.

Immodesti, Vide IMMODESTVS.

Improbus Plaut. Trinum. 14.

Indocti, Vide INDOCTVS.

Infandus. Stat. 4. Thebaid.

Insitus vitio genti, Vide INSERO.

Insuetus, Vide INSVESCO.

Intermortui mores, Vide INTERMORIOR.

Intorti mores, Valde torti, praui. Pers. satyr. 5.

Non inutilis. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Lepidi, Vide LEPIDVS.

Malignus. Claud. 1. Paneg.

Maritimi, Vide MARE.

Mendosi, Vide MENDA.

Mitissimi, Vide MITIS.

Nocentissimi Quintil. lib. 2. cap. 15.

Noui, Vide NOVVS.

Pacifici. Claud. 3. Paneg.

Pallentes mores, Qui pallidos efficiunt. Vitia eorum, qui verentes reprehendi, pallent. Persius satyra 5.

Patrius. Ouid. 6. Metam.

Patrius mos Academiæ. Cic. 1. de Orat.

Peregrini. Iuuenal. satyra 6, Prima peregrinos obscœna pecunia mores Intulit.

Peruersus. Cic. pro Roscio Comœdo.

Pessimi, Vide paulo pòst, Prætendere vultum, &c.

Pudici. Plin. lib. 18. cap. 8.

Rabidi. Ouid. 3. de Arte.

Rectus. Horat 2. epist. 2.

Rigidi. Ouid 1. de Remed. amor.

Seueri. Plin. lib. 18. cap 8.

Solennis sacrorum. Lucret. lib. 1.

Teneri. Iuuenal. satyra 7. in fine,

-vt mores teneros ceu pollice ducat. Id est, vt præceptor formet mores puerorum, quomodo solet figulus è luto quales vult formas pollice ducere.

Varius. Virgil. 1. Georg.

¶ Accipere morem. Cic. 3. Offic. Præclarum à maioribus morem accepimus rogandi iudicis, si eum teneremus, quæ salua fide facere possit. Vide ACCIPIO.

Adumbrare morem alicuius, Imitari. Curt. lib. 10, Nec Persis Macedonum morem adumbrare, nec Macedonibus Persas imitari indecorum est.

Affingere mores, Vide AFFINGO.

Agere morem, Vide AGO.

Recto more agere aliquid. Horat. 2. epist. 2.

Austero more & modo agere. Cic. pro Cælio.

Astringere mores. Quintil lib. 2. cap. 2.

Bibere more Græco, Vide BIBO.

Bibere mores. Claud. de Nupt. Honorij.

Captare mores, Vide Capto in CAPIO.

Cedere moribus alicuius. Horat. 1 epist. 19.

Rebus mores cessere secundis, Id est cum fortuna immutati fuerunt mores. Lucan. lib. 1.

Colere mores populi, Vide COLO.

Condere mores alicuius gentis. Instituere. Curt. lib. 8.

Conformare mores. Cic 4. de Finibus, Quarum quum vna sit, qua mores conformari putantur, differo, &c.

Congruere cum alterius moribus, In CONGRVO.

Congruere in morem alicuius, Vide CONGRVO.

Pertinet ad faciem rabidos compescere mores. Ouid. 3. de Arte.

Comprobare mores factis, In COMPROBO.

Consequi morem, In CONSEQVOR.

Conueniunt mores, In CONVENIO.

Corrumpere mores alicuius, In CORRVMPO.

Custodire morem, In CVSTODIO.

Decedere de suo more, In DECEDO.

Deduci ad morem alicuius, In DEDVCO.

Mendosos defendere mores. Ouid. 2. Amor. eleg. 4.

Detegunt se mores. Quintil. lib. 1 cap. 3.

Nocentissimis moribus perniciosa dare instrumenta. Quintilian. lib 2. cap. 15.

Effingere. Cic. 2. de Diuin. Quis non videt & formas, & mores, & plerosque status ac motus effingere à parentibus liberos?

Excolere. Quintil. in Procem. lib. 4.

Exornare morem communis sermonis decore quodam scenico. Quintil lib. 2. cap. 10.

Scilicet expectas solitum tibi moris honorem? Ouidius 3. Trist. elegia 13.

Exprimere oratione mores alicuius iustos, integros, religiosos, &c. Cic. 2. de Orat.

Exuperas morum nobilitate genus. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.

Nam morem fecerat vsus. Ouid. 1. Metam.

Peruerso more facere. Cic. pro Rosc. Com.

Facta moribus vis, cui opponitur Contra morem facta. Cic. pro Cecinna.

In faciem, moresque meos noua crimina fingis. Ouid. epist. 12.

Suis quisque fingitur moribus Cic. in Parad.

¶ Morem gerere, Obedire. Terentius Eunuch. 1. 2, Mos gerundus est Thaidi.

Morem gerere animo. Plaut. Amphit. 3.

Sed gerat ille suo morem furiosus amori. Ouidius 2. Amor. elegia 2.

Mores quos antè gerebant, Nunc quoque habent. Ouidius 7. Metamorph.

Imitari mores & disciplinam alicuius. Cic. pro Deiotaro.

Immutare mores, Vide IMMVTO.

Pacis morem imponere populis, Id est leges pacis. Virgil. 6. Æneidos. Seruius.

Incessit mos, Vide Incesso, in INCEDO.

Inducere, Vide INDVCO.

Nouos inducere mores. Stat. 12. Thebaid.

Inducere aliquid in mores populi. Cic. 2. de Oratore, Qui hoc primus in nostros mores induxit.

Induere mores pudicos & seueros, Vide INDVO.

Inficere prauis moribus, Vide INFICIO.

Hominum mores inspicere. Horat. 1. epist. 2.

Instituere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Ad vitium mores instruet inde suos. Ouid. 2. Trist.

Labuntur ad mollitiem mores, Vide LABOR, laberis.

Manet mos, Vide MANEO.

Manet mos antiquus. Cic. Rufo, lib. 5. 20.

Mutare mores. Vide MVTO.

Obcallucre mores, Vide OBCALLEO.

Oblinere se moribus externis. Cic. in Bruto.

Obserere mores, Vide OBSERO, obserui.

Occalluere mores. Columel.lib.8. cap.16, Sed quoniam sic mores occalluere,nó vt hæc vsitata, verùm vt maximè laudabilia & honesta iudicarentur: nos quoque,&c.

More & exemplo opitulari.Cic.pro Cecinna.

Ornare moribus aliquid.Horat.2.epist.1.

Ostendere mores alicuius. Vide OSTENDO.

Feros mores immanémque alicuius naturam ostendere. Cic.pro Rosc.Amer.

Pati mores. Plin.lib.36.cap.16, Quid ferri duritia pugnacius? Sed cedit & patitur mores: trahitur nanque à magnete lapide,&c.

Se miro perdere more, Ferre vocatur opem.Ouid.13 Metam.

Perdere mores alicuius.Quintil.lib.1.cap.2.

Perducere aliquid in morem. Cic.2.de Inuent. Aut quod in morē vetustas vulgi approbatione perduxit: quod genus, pactum, par,iudicatum.

Perlucent mores, & quodammodo agnoscuntur ex oratione dicētis.Quintil.lib.6.cap.12.

Permittere morem.Virgil.1.Æneid.

Hæc melior specie,moribus illa placet.Ouid.2.Amor.eleg.4.

Prætendere vultum & tristitiam pessimis moribus. Quintilian.in Procem.lib.1.

Prosternere mores ciuiles,Euertere,perdere. Plinius lib.36.cap.15.

Pallentes radere.Pers.satyr.5.

Recipere aliquid in.Quintil.lib.5.cap.10,Quæ legibus cauta sunt: quæ persuasione,etiam si non omnium hominum,eius tamen ciuitatis aut gentis in qua res agitur,in mores recepta sunt.

Referre morem aliquem.Virg.5.Æneid.

Morem antiquū referre,pro Reducere. Suet.in Iulio Cæs.cap.20.

Exemplóque suo mores reget.Ouid.15 Metamorph.

Virtutem & mores alicuius repræsentare.Horat.1.epist.20.

Sensus moresque repugnant Horat.1.Serm.satyr.3.

Retinere morem.Cic.2.de Finib.

Reuocare.Cic.2.de Finib.

Seruare.Quintil.lib.1.cap.2.

Soluere morem traditum à prioribus,Vide SOLVO.

Regibus hic mos est,&c.Horat.1.Serm.satyr.9.

Tenere morem.Cic.5.Tuscul. Quem morem quum Carneades acutissimè copiosissiméque tenuisset,&c. Iustinus lib.1.de Semiramide loquens,Quem morem vestis,exinde gens vniuersa tenet.

Sacrorum morem tenere.Virg.3.Æneid.

Traditum ab antiquis morem seruare.Horat.1.Serm.satyr.4.

Ad nostrum vsum morémque transferri.Cic.3.de Orat.

Iam dolor in morem venit meus.Ouid.2.de Ponto,eleg.7.

More alieno viuere,Vide VIVO.

Moribus antiquis viuendum.Plaut.Trin.6.

¶Mores cæli.Plin.lib.14.cap.1,Succíque tantum gratia ex his pluribus modis ad cæli mores,solique ingenia.

Varium cæli prædiscere morem.Virg.1.Georg.

Moratus,pen.prod.Adiectiuum { ἠθοποιός } Qui siue bonis siue malis moribus præditus est. Cic.2.Tusculan.Quotus enim quisque Philosophorum inuenitur,qui sit ita moratus, ita animo ac vita constitutus, vt ratio postulat? Idem in Partit. Quemadmodum quisque generatus,quemadmodum educatus,quemadmodum institutus,moratúsque fuerit. Terent.Hecyr.4.4,

-sed quid mulieris

Vxorem habes? aut quibus moratam moribus?

Fabula rectè morata, In qua singularum personarum mores optimè exprimuntur. Acron. Horat.de Arte.

Morata ianua.Plaut.Asina.8.

¶Moratus,in malam partem.Plaut.Trucul.4,

-noui ego hominum mores:

Ita nunc adolescentes morati sunt.

Moratus bene.Cic.1.Offic.Bene morati reges. Plaut.Persa,16,

Si incolæ bene sunt morati,pulchrè munitum arbitror.

Moratum optimè genus hominum.Cic.2.de Lege agraria.

Morata ciuitas. Cicer.de Clar.Orat. Quæque erant propria cum præstantis in Republica viri, tum bene moratæ, & bene constitutæ ciuitatis. Hoc est moribus & legibus quasi firmatæ.

Morata oratio. Quintil.lib.4.cap.2,Id est quæ mores exprimit,inquit Budæus.

Bene moratam disciplinam obtinere.Colum.lib.1.cap.8.

Moralis, & hoc morale, pen.prod. { ἠθικός } Quod pertinet ad mores. Cic.de Fato,Quia pertinet ad mores quos ἤθη Græci vocant,nos eam partem philosophiæ de moribus appellare solemus: sed decet augentem linguam Latinam nominare Moralem: explicandáque vis est, ratióque enuntiationum, quæ Græci ἀξιώματα vocant. Sic Quintil. lib.6.cap.3.

Moralitas,pen.corr.moralitatis. Macrob.lib.5.Saturn. cap.1, Sunt præterea styli dicendi duo,dispari moralitate diuersi.

Morigeror,pen.corr.morigeraris,morigeratus sum { χαρίζομαι } morigerari,Obsequi,& quasi ad alterius volūtatem mores transformare. Cic in Oratore,Voluptati autem aurium morigerari debet oratio.

Morigero,morigeras,penult.corr. { χαρίζω } morigerâre, antiquè dixit Plautus Capt.5,Ei vos morigerare mos bonus est.

Morigerus,penultima corr. Adiectiuum { ὑπήκοος } Obediens. Terent. And.1.5,

Siue hæc te solum semper fecit maximi,

Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus.

Malè morigerus,Vide MALVS.

Morigeri modi.Lucret.lib.4,

Nam facit ipsa suis interdum fœmina factis,

Morigerisque modis,&c.

Morosus,pen prod.Adiectiuum { δύσκολος,χαλεπός,δυσάρεστος } Qui moribus est difficilibus & fastidiosis. Cic.in Orat. Vsque eò difficiles ac morosi simus, vt nobis non satisfaciat ipse Demosthenes. Idem de Senectute,At sunt morosi & anxij & iracūdi & difficiles senes:si quærimus,etiam auari. Idem ad Trebatium,lib.7.15,Quàm sint morosi qui amant, vel ex hoc intelligi potest.

Difficilis & morosus.Horat 2.Serm.satyr.5.

Mirabiliter morosum esse.Cic.Attic.lib.2.

Morosa nato,vel nasci arbor.Plin.lib.16.cap.33.

Canicies Horat.1.Carm.ode 9.

Sitis Martial.lib.14.

Morosa vitis.Plin.lib 14 cap.2.

Morosè,pen.prod.Aduerb. { δυσκόλως } Plin lib.18.cap.13,Terram non morosè eligit,penè vbi nihil aliud seri possit.

Morosè,aut ingenio,liberóque fastidio ineptias hominum respuere.Cic.de Clar.Orat.

Morositas,pen.corr.morositatis { ἡ δυσκολία } Cic.de Senect. At morositas tamen,& ea vitia quæ dixi,habent aliquid excusationis.

Morologus,morologi,pen.corr. { μωρολόγος } Qui in sermone morosus est,id est molestus. Vnde & sermones huiusmodi,dicuntur morologi. Plaut.Pseud.22,Neque ibi esse alium alio odio,ibi nec molestum,nec sermonibus morologis vti.

Mosillus,mosilli { ἠθίδιον } Paruus mos, quo diminutiuo vsus est Cato.

MOSA { μώσα } Fluuius est Galliæ Belgicæ,ex Vogeso monte profluens, de quo Plin.lib 4.cap.14.& 15. Tacit.lib.1.& 20. Et Cæs.de bell.Gal.

Moschatula, Pyra quædam dicuntur, teste Sipontino, quæ odorem moschi referunt. Est autem Moschus animaleculū similitudine muris,binos in superiore mandibula dentes habens, & totidem in inferiore,cósque ad interiora recuruos, in cuius corpore iuxta vmbilicū apostema sanguinolētum nascitur, quod vnà cum pelle excisum siccatúmque, præstantissimum spirat odorem, & inter primas hominū delicias habetur,cibisque & medicinis, & vnguentis passim adhibetur. Hinc itaque pyri quoddam genus Moschatulum dicitur, quòd ad hunc odorem proximè accedat.

MOSCHVS { μόσχοι } populus est Asiaticus prope Phasim fluuium.ea regio est tripartita: vnam Colchi,alteram Hiberes, & tertiam Hermenij inhabitant. Lucan.lib 3. Hi nunc Moscouitæ dicuntur.

¶Moschus fluuius,nunc vulgò *Morana*.

¶Moschus, grammaticus & poeta Syracusanus, Aristarchi familiaris: hic secundus à Theocrito scripsit carmen Bucolicon. Suidas.

¶Moschus,alius quidam apud Horatium 1.epist.5,

Mitte leues spes,& certamina diuitiarum,

Et Moschi causam.

MOSES,Mosis & Mosi,sicut & Achilles,Achillis & Achilli { μωσῆς,μωϋσῆς } nomē inclyti Iudæorū ducis. Iuuenal.satyra 14, Tradidit arcano quodcūque volumine Moses. Et interposito y psilo,Moyses dicitur, quod habetur in frequentiori vsu. Sedulius, Quid quod & Heliam & clarum videre Moysem? Scriptum legimus in sacris Bibliis,Exodi cap.2, ex euentu rerum nomen ei impositum fuisse: id est ex aqua saluatus,eo quòd de flumine sit saluatus.

MOSSYNOECI { μοσσύνοικοι } populi Asiæ versus Septentrionem, qui(vt Pomponius libr.1.refert) turres ligneas subeunt, notis corpus omne persignant,propatulo vescūtur,promiscuè concumbunt,& palàm reges suffragio deligunt,vinculisque & arctissima custodia tenent. Valer.5.Argonaut.

Vos quoque non notæ mirati vela carinæ

Mossynœci: vos stabulis Macrones ab altis.

MOSYLON { μόσυλον } promontorium Æthiopiæ,emporium habens eiusdem nominis. Stephanus.

Motio,Moto,Motor,Motus,Vide MOVEO.

Motacilla,motacillæ,Vide Cinædus,auiculæ nomen,in CINAEDI.

MOTHO,mothus { μωθοῦ } Arabum vicus, in quo Antigonus Macedo à Rabilo rege fuit interfectus: quæ etiam cædes vico nomen fecit: nam Motho Arabum lingua mortis locum significat. Stephanus.

MOTYE,motyes { μοτύη } Siciliæ oppidum,ita dictum à Motye quadam muliere,quæ Herculi eos indicauit qui boues eius abegerant. Hæc Stephanus ex sententia Hecatæ.

Moueo,moues, moui, motum { κινέω, σαλεύω,σείω, μοχλεύω, μετακινέω,παρακινέω } mouere, Notam habet significationem. Terentius Andr.4.4,

Moue ocyus te,vt quid agam porrò intelligas.

Motus in inferiorem locum de superiore.Cic.pro Cecin.

¶Moueri de opinione.Cic.4.Acad. Verum illud certum,comprehensum, perceptum, ratum,firmum, fixum fuisse vis,déque eo nulla ratione neque pelli,neque moueri potes.

Mouere de sententia.Liu.9.bell.Macedon.

Mouerit è votis pars quotacunque deos. Tibull. libro tertio, elegia 7.

Mouere in contrarium. Plin.lib.11.cap.48.

¶Mouere, pro Discedere. Cicero ad Atticum, libro 9, Hæc autem scribebam pridie Nonas XIIII.die, postquam ille Canusio mouerat.

Mouere ab Vrbe: subaudi castra.Liu.4.bel.Pun.

Si nondum profectæ sunt,nihil est quod se moueant. Cicer. ad Atticum,lib 7.

Mouere se vestigio.Liu.1.bell.Pun.

Mouere castra.Cæsar.1.bell.Gall.

¶Mouere,pro Mutare. Liuius 4 bell.Macedonici, Adeò nihil motum ex antiquo probabile est: veteribus,nisi quæ vsus euidenter arguit,stari malunt.

Mouere se ad motum fortunæ,Mutare animum cum fortuna.Cæsar lib.2.bel.Ciuil.

Mouere ancilia. Sueton.in Vitell. Sed & motis, nec dum conditis ancililibus. Solebant qui bello gerendo præficiebātur, vt inquit Seruius, ingredi Martis sacrarium,anciliáque primùm mouere: deinde simulachri hastā,dicentes,Mars vigila. Promebantur autem indicto bello ancilia, vt mouerentur: ac profectionem suscipere, antequam condita essent, ominosum & religiosum habebatur. Cornel.Tacit. Fuere qui proficiscenti Othoni motas religionémque nondum conditorum ancilium afferrent. Hæc ex Turnebo.

¶Mouere

¶Mouere, pro Remouere. Cic. 3. de Finib. Quid, non sic aliud ex alio nectitur, vt non, si vllam literam moueris, labent omnia?

Aciem loco mouere, Vide ACIES.

Loco mouere verba. Horat. 2. epist. 2.

Catulos leænæ. Horat. 3. Carm. ode 20.

Mouere loco aliquem. Cicero ad Qu. fratrem, libro 2.7, Exarsit dolor, vrgere illi, vt loco nos mouerent.

Mouere se loco, vel ex loco. Cæs. 3. bel. Gall. Sic Liu. 4. bel. Macedon.

A gremio alicuius se. Catul de Passere, epigr. 3.

Moue abs te moram, hoc est festina. Plaut. Capt. 13.

Vasta mole mouere se. Virg. 3. Æneid. de Polyphemo.

Tali remigio, nauis se tarda mouebat. Virg. 5. Æneid.

Mouere ex opinione. Cic. 3. de Nat. deor. Nec me ex ea opinione, quam à maioribus accepi de cultu deorum immortalium, vllius vnquam oratio aut docti aut indocti mouebit.

Mouere aliquem possessione. Cic. 3. Verr. Ergo quia possessor est, non moues possessione. Idem pro Lege agraria, Sed moueri possessionibus amicissimis, sedibus ac diis penatibus negant oportere.

Mouere Senatu, vel de Senatu. Cic. pro Cluentio, Vt alter de Senatu mouere velit, alter retineat, & ordine amplissimo dignum existimet. Sic Moueri statu, Liu. 10. bel. Pun.

¶Mouere animum. Virg. 3. Georgicorum,

Non vmbræ altorum nemorum, non mollia possunt
Prata mouere animum. Seruius, In suum desyderium illicere.

Lachrymis adamanta mouebis. Ouid. 1. de Arte.

Admirationes, plausus, clamores, non approbationes solùm mouere debet Orator. Cic. in Orat.

Aluum vel ventrem mouere, pro Ciere. Cato cap. 115. Sic Mouere vrinam, Plinius libro 20. cap. 2. Et Mouere vomitionem, Ibidem.

Quid iuuat ambages præceptáque parua mouere? Ouidius 3. de Arte.

Arma Virg. 12. Æneid. Tum demum mouet arma leo.

Magica arma Ouid. 5. Metam.

Bellum mouere, & ad bellum. Cicero 1. Offic. Adeò summa erat obseruatio in bello mouendo. Liu. 5. bel. Maced. Suis quenque stimulis mouerent ad Romanum bellum.

Brachia mouere dicitur equus, quando subsilit. Ouid. 2. Metam. Edidit hinnitus, & brachia mouit in herbis.

Mouere calculos in vtraque parte, id est difficultates, aut rationes. Plin. iun. lib. 2. epist. 19.

Cantus. Virgil. 10. Æneid.

Ianua faciles mouet cardines, Facilè aperitur. Horat. 1. Carm. ode 25.

Carmen ore. Ouid. 14. Metam.

Citharam cum voce. Ouid. 5. Metam.

Cursus pituitæ. Cels. lib. 7. cap. 7.

Dentes nonnunquam mouentur, modò propter radicum imbecillitatem, modò propter gingiuarum arescentium vitium. Celsus libro 7. cap. 12.

Dolorem. Celsus libro 7. cap. 4.

Dicta Iouis mouère deos. Ouid. 9. Metam.

Expectationem alicui de. Cic. ad Attic. libro 2, Quantam tu mihi moues expectationem de sermone Bibuli?

Fastidium alicui. Iuuen. Saty. 10.

Fastidia stomacho. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Febrem. Celsus libro 8. cap. 16, Interdum febrem vomitúmque bilis mouet.

Mouere Ioui fertum. Cato cap. 134.

Mouere fidem, Mutare. Liuius lib. 5. belli Maced.

Mouere cerebrum, Turbare. Senec. epist. 36.

Controuersiam mouere. Scæuola in l. vltima, in principio. D. De pignor. actione.

Fides mouere, Ludere fidibus. Ouid. ad Pisonem.

Et fila sonantia mouit. Ouid. 10. Metam.

Fletum. Cic. 1. de Orat. Quod is C. Sulpitij Galli propinqui sui Q. pupillum filium ipse penè in humeros suos extulisset, qui patris clarissimi recordatione & memoria fletum populo moueret.

Hæredes mouere, pro Excludere. Cic. 3. Offic. Quid ergo? hic non noceat, qui quodam quasi veneno perficiat, vt veros hæredes moueat, in eorum locum ipse succedat?

Indignationem. Liu. 4. ab Vrbe.

Inflammationes graues. Celsus lib. 8. cap. 4.

Ingenium alicuius. Ouid. 3. Amor. eleg. 11.

Labra mouet metuens audiri. Horat. 1. epist. 17.

Lachrymas. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Linguam fero stridore. Ouid. 9. Metam.

Loco mouentur ossa. Celsus lib. 8. cap. 2.

Mentionem de re aliqua. Liu. 8. bell. Pun.

Misericordiam. Cic. 2. de Oratore, Qui quum in epilogo misericordiam se mouisse putaret, postquam assedit, rogauit hunc, videretúrne misericordiam mouisse.

Multa mouens animo. Virg. 3. Æneid.

Omne nefas animo mouentes. Horat. 3. Carm. ode 4.

Nummum mouere, Vide NVMMVS.

Nuptias mouere, Perturbare, inquit Donatus. Terent. Andr. 3. 2.

Oculos mouet & delectat pulchritudo corporis. Cic. 1. Offic.

Verbis odia aspera moui. Virg. 2. Æneid.

Mouetur opus. Ouid. 4. Fast.

Maius opus moueo. Virg. 7. Æneid.

Ad citharam vocalia mouerat ora. Ouid. 5. Metam.

Palmam mouet ordine nemo. Virg. 5. Æneid.

Quaque pedem moui. Ouid. 5. Metam.

Pedem mouerat & protulerat à limine. Iuuen. Saty. 10.

Solennes voce mouere preces. Ouid. 6. Fast.

Risum mouere, Excitare. Cic. 4. de Finib.

Risum & iocum mouere alicui. Horat. 1. epist. 20.

Risum mouere salibus. Claud. 8. Paneg.

Risum mouere per varios sales. Claud. 2. in Eutrop.

Saxa sono testudinis. Horat. de Arte.

Mouere alicuius sententiam. Cic. ad Attic. lib. 7.

Signa. Virg. 3. Georg.

Verba lyræ motura sonum. Horat. 2. epist. 2.

Spiritum. Celsus lib. 8. cap. 9.

Sternutamentum. Celsus lib. 8. cap. 9.

Stomachum mouere, Vomitum excitare. Plin. lib. 13. cap. 23, Apulum vomitus facit, stomachum & aluum mouet.

Mouere stomachum alicui, pro Irritare. Cicero ad Attic. libro 6, In quo tamen ille mihi risum magis, quàm stomachum mouere solet. Idem pro Murena, Si mihi homini vehemēter occupato stomachum moueritis, triduo, &c.

Studia alicuius mouere, Obturbare, vel interturbare. Cicero 1 de Finibus, Veritus ne mouere hominum studia viderer, retinere non possem.

Sudorem. Celsus lib. 2. cap. 17.

Quæ voueo, superos motura putabo. Ouid. in Ibin.

Suspicionem. Cicero ad Cælium, lib. 2. 15, Quòd autem in maritimis facillimè sum, moueo nonnullis suspicionem velle ne nauigare.

Rigidam tellurem spirante Borea. Virg. 2. Georg.

Omnes terras, omnia maria. Cic. ad Attic. lib. 8.

Vnde mouet tonitrus. Ouid. 2. Metam.

Tragœdias. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Tussim. Celsus lib. 8. cap. 9, Fumus, puluis, & quicquid vel tussim, vel sternutamentum mouet.

Tenui ventos mouisse flabello. Ouid. 1. de Arte.

Vomitum mouet bilis. Celsus lib. 8. cap. 16.

Vrinam. Celsus lib. 3. cap. 21, Optima est, quæ vrinam mouet.

¶Moueo istæc, aut curo. Terent. Andr. 5. 4, Ego istæc moueo, aut curo. Irrisio est.

Mouet me. Papinianus De Cond. furtiua. l. Parui refert, Nec me mouet præsens homo fuerit, néene.

Multa me mouent in discessu. Cic. Attico, lib. 16.

Moueri super re aliqua. Virg. 10. Æneid.

Peracutè, Vide PERACVTVS.

Serua Briseis mouit Achillem. Horat. 2. Carm. ode 4.

Nullæ hic insidiæ tales, absiste moueri. Virg. 6. Æneid.

Sponte moueri, & Agitari pulsu externo, contraria. Cicero 2. de Natur. deorum.

Pluma aut folio facilius moueri. Cic. ad Attic. lib. 8, Nec me Consules mouent, qui ipsi pluma aut folio facilius mouentur.

Nulla contentione mente ipsa ac voluntate mouentur membra hominum. Cic. 3. de Nat. deor.

¶Animis mouemur & sensibus. Cic. 2. de Nat. deor.

Animo moueri de salute aliquorum. Cic. pro Deiotaro.

Donis. Virgil. 1. Æneid.

Fletibus. Virg. 4. Æneid.

Nil moueor lachrymis. Propert. lib. 3. eleg. 24.

Mente ac sensibus. Cic. 4. Academ.

Moueri sermonibus. Asinius Pollio ad Ciceronem, libro 10. 31, Ne moueare eius sermonibus.

Neque enim specie famáve mouetur. Virgil. 4. Æneid.

Vultum moueri. Virgil. 6. Æneid.

In omnem affectum mouere aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 3.

In neutram partem moueri in re aliqua. Cic. 4. Acad. Hinc summum bonum est, in his rebus in neutram partem moueri.

Organice & mechanicè moueri, apud Vitruuium, Vide Organicè in ORGANVM.

¶Mouentur res magnæ: Hoc est, commouentur, excitantur. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 7, Magnæ mihi res moueri videbantur. Nam Pompeius intelligit, nobiscúmque communicat, insidias vitæ suæ fieri.

Mouere ac moliri aliquid. Liu. 3. bell. Pun.

¶Moueri, Ire, ferri. Lucret. lib. 1,

-Nam corpora sunt, & inane
Hæc in quo sita sunt, & quà diuersa mouentur. Id est, huc & illuc feruntur.

¶Mouere, pro Moueri: vt Terra mouere dicitur. Gellius libro 4. cap. 6. Suetonius in Claud. Cæsare, cap. 22, Obseruauítque sedulò, vt quoties terra in vrbe mouisset, ferias aduocata concione Prætor indiceret.

Mouendus puluis {κινητέος κονιορτός.} Virg. 2. Georg. Sollicitanda tamen tellus, puluísque mouendus.

Mouens, Participium {κινῶν} Qui mouet.

Mouentes res, pro mobilibus. Liu. Quod ex ea tantùm præda, quæ rerum mouentium sit, decima designetur. Triphon. l. pen. D. de vi & vi armat. Si me de fundo vi deieceris, in quo res mouētes fuerint. Gellius lib. 11. cap. vlt. In Sabini libro, cui titulus est De furtis, id quoque scriptum est, Non hominum tantùm, neque rerum mouentium, quæ auferri occultè & subripi possunt, sed fundi quoque & ædium fieri furtum.

Motus, Aliud particip. {κινηθείς.} Virg. 1. Æneidos,

-sed motos præstat componere fluctus.

Motus eram dictis. Ouid. 4. Trist. eleg. 9.

Tumultu motus Æneas. Virg. 6. Æneid.

Moti terriculis. Liu. 4. bel. Maced.

Motæ sonuere colubræ. Ouid. 4. Metam.

Motus, huius motus, Verbale {κίνησις, δόνησις, κίνημα, τίναγμα, κινηθμός} Ipse mouendi actus. Virgilius 5. Æneidos, Ille pedum melior motu.

¶Acutus. Stat. 6. Thebaid.

Assidui Ouid. epist. 18.

Concitatissimus corporis. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Decens.Quintil.lib.1.cap.10.
Deformis motus aut status.Cic.lib.5.de Finib.bon.& mal.
Flexi fractique.Cic.lib.5.de Finib.bon.& mal.
Inconditus,Vide INCONDITVS.
Ionici motus,Saltationes Ionum lasciuæ, & gesticulatione parum decoræ.Horat.3.Carm.ode 6.
Mota mens,quod vulgò dicimus *sensum turbatum*. Seneca epist.94.
Socius motus.Ouid.1.Amor.eleg 10.
Tremulus.Lucret.lib.3.
Pectora tangebam trepido salientia motu.Ouid.8.Metam.
¶Nullos audet dare corpore motus.Ouid.5.Metam.
Incompositos motus dare.Virgil.1.Georg.
Furere motu capitis.Quintil.lib.2.cap.12.
Habuere motum saxa.Seneca Herc.OEth.4.
Vano motu iactans brachia.Seneca Herc.fur.12.
Feroci motu quatiens caput.Seneca Medea,11.
Hastarum tremulo quatiebant spicula motu.Ouid.8.Metam.
Effero motu recursat huc & huc.Seneca Medea,6.
Tremiscere motu Ouid.7.Metam.
Lassáque versantes supremo lumina motu.Ouid.7.Metam.
¶Reciprocos motus agit spiritus.Seneca Herc.fur.11.
¶Motus cæli & syderum. Cic.de Vniuers. Motum dedit cælo eum qui figuratus sit aptissimus.
Orbicus,Vide ORBIS.
Ipsa quoque assiduo labuntur tempora motu.Ouid.15.Metam.
Incerto discurrunt sydera motu.Lucret.lib.1.
Dare motus.Lucret.lib.1.
Retrò contrarióque motu orbes atque cælum versantur. Cic. in Somn.Scip.
¶Celeri motu simulacra feruntur.Lucret.lib.4.
Cietur & agitatur motu suo quod est calidum & igneum.Cic.2.de Nat.deor.
Omnia quum rerum primordia sint in motu.Lucret.lib.2.
Auctifici motus. Lucret. lib.2. Id est, auctum siue augmentum facientes.
Diuino motu concitus.Ouid.6.Metam.
Exitiales.Lucret.lib.2.
Genitales.Lucret.lib.2.
Sollicitus.Lucret.lib.1.
Vitales Lucret.lib.2.
Varius.Lucret.lib.5.
¶Interiore motu cietur id quod animal est.Cic.in Somn.Scip.
Motibus mutationibúsque suis ciens omnia natura. Cicero 3. de Nat.deor.
Consociare motus.Lucret.lib.2.
Declinare.Lucret.lib.2.
Siquid proprio dat corpore motus.Lucret.lib.2.
Dominans motus lethi in corpore.Lucret.lib.2.
Edere motus.Lucret.lib.3.
Nouos rerum progignere motus.Lucret.lib.2.
¶Motus animi,Perturbatio. Cic.1.Offic.Vt perturbationes fugiamus, id est motus animi nimios rationi non obtemperantes. Idem de Amicitia, Quibus rebus ad illum primum motum animi & amoris adhibitis,admirabilis quædã exardescit beneuolétiæ magnitudo.
Agitatione & motu vacuus esse nunquam potest animus. Cic.1.de Diuinat.
Sensus,motus & appetitus animi.Cic.1.de Diuinat.
Celeres quidam motus animi & ingenij esse debét. Cicero 1.de Oratore.
Sensiferi.Lucret.lib.3.
Temporarius animi.Quintil.lib.5.cap.10.
Lætitiæ motus in se accipere.Lucret.lib.3.
Misericordiæ motus,Vide MISERICORDIA.
Afferre motus in animis,Vide AFFERO.
Dulcem motum afferunt sensibus res quædam.Cic.2.de Finib.
Adhibere motus iudici,Vide ADHIBEO.
Cogitationis motus celeriter agitatus.Cic.in Orat.
Confiteri motum animi sui lacrymis.Quintil.lib.6.cap.1.
Dat motus actum quendam & factum.Quintil.lib.2.cap.13.
Languescunt motus mentis.Lucret.lib.3.
Vario miscentur pectora motu.Virgil.11.Æneid.
Petendus motus à comœdis.Quintil.lib.1.cap.11.
In motu voluptatem esse.Cic.2.de Finib.
Modici tangunt præcordia motus.Ouid.1.de Remed.amor.
Animi motus aliò traducere.Lucret.lib.4.
¶Motus, Commotio. Cic. pro Flacco, Nego esse ista testimonia, quæ tu ipse psephismata appellas: sed & fremitum egentum, & motum quendam temerarium Græculæ cócionis. Ibidem,Videtis quo in motu temporum, quanta in conuersione rerum ac perturbatione versemur.
Motus & conatus. Cic.2.in Catil. Aut opprimet hominem, aut omnes eius motus conatúsque prohibebit.
Populi motus factus est.Cic.2.de Orat.
Anceps motus vulgi.Claud.1.in Ruffin.
Rebellis.Claud.4.Paneg.
Magnificentissimus ille totius Italiæ motus municipiorúmque concursus.Cic pro Domo.
Truces.Lucan.lib.8.
¶Afferre motum Reipub. Cic.2.in Catil. Nullum Reipub.motum afferre poterat.
Discordésque serit.Stat.10.Thebaid.
In motu esse, pro Perturbari vel excitatũ esse. Cic.ad Quint.frat. lib.3.18,Magna res in motu est,propterea quòd aut hominum aut legum interitus ostenditur.
Excipere futuros.Virgil.4.Æneid.
¶Ingens motus aquarum.Virgil.4.Georg.

Cæci motus orientis Austri.Horat.3.Carm.ode 27.
Magni.Lucret.lib.1.
Insolitis tremuerunt motibus Alpes.Virgil.1.Æneid.
¶Motus,pro Causa. Plinius epistol. 4. libr. 3, Audisti consilij mei motus.
Motio,motionis,Verbale {κίνησις}Cic.2.de Nat.deor.In corporum etiã motione atque gestu multa cernunt subtilius.
Motio animi.Cic.1.Acad Scientiam autem nusquam esse censebãt nisi in animi motionibus atque rationibus.
Motio manet. Cels.lib.3.cap.6,Nam si post alteram febrem motio manet,post alteram integrum corpus est,integro corpore,cibo tempus aptius est.
Motio ab ordine. Vlpian.in l.3.§.Pœna autem. D.de crim.Stellionatus,In his autem,qui sunt in aliquo honore positi: ad tempus relegatio,vel ab ordine motio remittenda est.
Motiuncula,pen.corr.Diminutiuum.Seneca de Tranquill.vitæ,Qui ex diuturno grauíque morbo expliciti,motiunculis leuibúsque offensis perstringuntur. Idem epist.54. Leuis motiuncula decipit.
Motor, Aliud verbale {κινητής}Martial.lib.11,in Charidemum,
Cunarum fueras motor Charideme mearum,
Et pueri custos,assiduúsque comes.
Motorius,Adiectiuum.vnde Motoria fabula,Vide Statarius in STO.
Moto,motas {κινῶ} motáre,Frequentatiuum. Virgil.5.eclog.Siue sub incertas Zephyris motantibus vmbras.
Quercus motant cacumina.Virg.6.eclog.
Latus motare.Ouid.13.Metam.
Motuantur {κινοῦνται} pro motantur, dixit Plautus in Trucul.4,Næ vt in æstu motuantur iræ.
Mobilis,& hoc mobile,penult.corr. {κινητός,εὐκίνητος} Qui facilè mouetur. Plinius libro 11. cap. 37, Supercilia homini & pariter & alternè mobilia.
Mobilis pedes.Plaut.Mil.10,
Claré oculis video,pernix sum manibus,sum pedes mobilis.
Volat ambiguis mobilis alis.Seneca Hippol.11.
Mobilia & fluitantia.Horat.2.Serm.sat.3.
Æquor mobile.Ouid epist.2.
Ætas iuuenum.Virgil.3.Georg.
Mobili animo esse:hoc est Leui & inconstanti. Q.Metellus ad Ciceronem, libro 5. 1, Etiam mobili in me meósque esse animo non sperabam.
Mobilissimo ardore tenetur mundus.Cic.2.de Nat.deor.
Aura.Ouid.3.de Arte.
Cursus.Seneca Hippol.4.
Folia.Horat.1.Carm.ode 23.
Mobilis ad omnem auram spei gens,atque infida.Liu.9.bel.Pun.
Mobilis homo,cui opponitur Constans. Cic.pro Rosc.Com. Mobilem:imò constantissimum.
Hora.Seneca Hippol.11.
Humor cæli.Virgil.1.Georg.
Mobilia ingenia.Liu.2.ab Vrbe.
Ira mobilis turbati vulgi.Sil.lib 8.
Mobile lignum alienis viribus. Horat.2.Serm.sat.7. Id est, quod mouetur alienis viribus,alioqui immobile.
Mens miré mobilis.Lucret.lib.4,
Tenuis enim mens est,& miré mobilis ipsa.
Egregiè mobilis natura animi.Lucret.lib.3.
Lubrici & mobiles oculi.Cic.2.de Nat.deor.
Quirites mobiles.Horat.1.Carm.ode 1. Mobiles autem Quirites appellat Horatius,propter comitiorum incõstantiam & varietatem, populúsque Rom.in suffragiis ferendis leuitatem, quam pluribus locis declarat Cicero: vt in orat. pro Murena. Vulgò legebatur nobilium,sed iam exploditur à doctis.
Res mobiles.Hermogenes de verb.& rerum signific. Pecuniæ nomine nõ solùm numerata pecunia,sed omnes res tam soli,quàm mobiles,& tam corpora,quàm ruta continentur.
Venti.Ouid.epist.5.
Vulgus.Claud.7.Paneg.
Caduca semper & mobilia non virtutis atque ingenij, sed fortunæ,& temporum munera.Cic pro Domo.
¶Mobilior,& mobilius,Comparatiuum.Lucret.lib.4.
-nam multis partibus hic est Mobilior,&c. De lucido aere.
Mobilius signum.Lucret.lib.5.
Mobiliter,pen.corr.Aduerbium {κινητῶς} Cicero 2.de Nat. deor. Animaduersumque sæpe est, quum cor animantis alicuius euulsum, ita mobiliter palpitaret, vt imitaretur igneam celeritatem. Idem 2.de Diuinat.An natura fieri,vt mobiliter animus agitatus,quod vigilans viderit,dormiens videre videatur?
Mobiliter & celeriter. Cæsar 3.bell.Gallici,Quum intelligeret omnes ferè Gallos nouis rebus studere,& ad bellum mobiliter celeritérque agitari.
Mobilitas,pen.corr.Denominatiuũ {τὸ κινητόν,εὐκινησία} Plin.lib.6. cap. 30, Animalium,hominúmque effigies monstriferas circa extremitates eius gigni minimè mirum,artifici ad formanda corpora effigiésque cælandas mobilitate ignea. Idem lib.20.cap.21, Radice decocta furfures capitis & dentium mobilitates.
Pedum mobilitas Ouid.ad Pisonem.
Crebra Ouid epist.21.
Præcellere mobilitate.Lucret.lib.2.
Fama viget mobilitate.Virg.4.Æneid.
Celerrima mobilitate sunt sydera.Cic.2.de Nat.deor.
Linguæ mobilitas,verborum celeritas.Cic.1.de Nat.deor.
¶Mobilitas,pro Inconstantia & leuitate. Cic.7.Philipp. Quid est inconstantia,mobilitate,leuitate,cum singulis hominibus, tum verò vniuerso Senatui turpius?
Mobilito,mobilitas,penultima correpta { κινῶ } mobilitáre. Lucretius libro 3,

Inde calor motus, & venti caeca potestas
Accipit inde aer, inde omnia mobilitantur. Hoc est, denuidem mouentur.

Mox { αὐτίκα } Aduerb. significat Statim. Terent. Eunuch. 2. 1, Nam aut iam reuertère: aut mox noctu te adigent horsum insomnia.
Discedo parúper à somniis, atque mox reuertar. Cic. 1. de Diuinat.
Mox deinde recurrit. Tibull. lib. 1. eleg. 5. 19.
¶ Mox, Paulo pòst, vel Postea. Cic. 1. de Orat. Verùm illa mox: nunc de ipsa exercitatione quid sentias, quaerimus.
Quum segetes occat, tibi mox frumenta daturus. Horat. 1. epist. 2.
Mox tamen ardentes accingar dicere pugnas. Virg. 3. Georg.
¶ Mox, pro Deinde. Sueton. in Octauio Aug. cap. 47, Nec mox occasio aut causa traiiciendi fuit. Plin. lib. 12. cap. 12.
¶ Quàm mox. Teren. Phorm. 1. 3, Dum expecto quàm mox veniat, qui adimat hanc mihi consuetudinem.
Mox quàm. Vlpian. tit. 1. eius libri qui inscriptus est Tituli ex corpore Vlpiani, Qui testamento liber esse iussus est, mox quàm vnus ex haeredibus adierit haereditatem, liber fit: id est, mox postquam.

M V

Mu, syllabam veteres ad depulsionem fascini & inuidiae, malíque, imò ad silentium ominandum imperandúmque vsurpasse videntur, si modò vetustis libris fides habenda est, in quibus, quod ex Plinio scribam, sic exaratum est, Quanquam illos religione mutuatur. Libri editi habent mutatur, quod & placet. Vide Turneb.

Mucor, mucoris, pen. prod. masc. g. { εὐρώς } Lanugo quae diutino situ contrahitur, quemadmodum in pane, carne, alisque huiusmodi fieri videmus. Colum. lib. 12. cap. 4, Ne situ penora mucorem contrahant.
Mucor in vino. Vlpian. in l. Siquis vina. §. 1. D. De periculo & commod. rei vend.

Mucidus, penult. correpta, Adiectiuum { εὐρωτιῶν, εὐρώδης } Quod mucorem contraxit. Colum. de Arboribus, cap. 6, At quae mali generis & infructuosa vinea est, summásque partes & mucidas & exesas habet, &c.
Frusta mucida farinae solidae. Iuuen. Saty. 5.
Mucidae mulieres foetae. Varr. 2. de Re rust. cap. 10, Quae ostenderêt foetas nostras, quae in conopeis iacent dies aliquot, luridas, mucidas, & contemnendas.
Mucidum vinum. Martial. lib. 8.

Muceo, muces, mucui { εὐρωτιάω } mucère, Mucidum esse. Cato de Re rust. cap. 148, Vini singulae vrnae dabuntur, quod neque aceat, neque muceat.

Mucesco, mucescis { εὐρωτιάω } mucéscere, Idem. Plin. libro 14. cap. 20, Proprium autem est inter reliquos liquores vino mucescere, aut in acetum verti.

Mucosus, Vide MVCVS.

Mucro, mucronis { αἰχμή, ἀκμὴ τοῦ ξίφους } Cuspis & acumen ensis ac telorum. Apul. Circulatorem aspexi equestrem, spatham praeacutam infesto mucrone deuorasse. Martial. lib. 4. 18,
Tabuit in calido vulnere mucro tener.
Mucro, impropriè aliquando ponitur pro ense.
Fastigia tenuia mucronum. Lucret. lib. 5.
Aptato mucrone incubuit ferro. Ouid. 4. Metam.
Asper mucro. Lucan. lib. 7,
Nec gladiis habuere fidem, nisi cautibus asper
Exarsit mucro. Hoc est, non satis confisi sunt suorum gladiorum aciei, nisi & mucrones adhibitis cotibus exacuerent.
Coruscus. Stat. 9. Thebaid.
Cruentus, In CRVOR.
Cultratus, In CVLTER.
Ferreus ad costas alto stat vulnere mucro. Virg. 11. Aeneid.
Flexi. Lucret. lib. 2.
Hebeti mucrone retusum aurum. Lucret. lib. 5.
Longo mucrone ensis. Senec. Hippol. 4.
¶ Coruscare mucronem, In CORVSCO.
Stricto mucrone constitit. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.
Ferire aliquem mucrone. Virg. 12. Aeneid.
Figere mucrones in aliquo. Cic. 14. Philip.
Migrare in mucronem, Vide MIGRO.
Reiicere mucrones aliquorum à iugulis nostris. Cic. 3. in Catil.
Resoluere iugulum mucrone. Ouid. 1. Metam.
Retundere mucronem alicuius. Cic. pro Cluentio,
Corusco mucrone stricta ferri acies. Virg. 2. Aeneid.
Subire mucronem. Virg. 10. Aeneid.
Transiit & parmam mucro. Virg. 10. Aeneid.
¶ Mucro, etiam pro quauis rerum summo acumine. Vnde apud Plin. Herbarum mucrones dicuntur, & Herbae in mucronem desinentes, hoc est mucronata folia habentes.
Strictisque seges mucronibus horret Ferrea. Virg. 12. Aeneid.
Mucro dentium. Plin. lib. 8. cap. 3.
Mucro vnguium. Plin. lib. 8. cap. 15.
Mucro faucium alicuius loci. Plin. lib. 6. cap. 13.
¶ Mucro defensionis, per translationem Cicero pro Cecin. Peracutum hoc tibi videtur: hic est mucro defensionis tuae.
Mucronem Tribunitium exacuere. Cic. 3. de Legibus, Quis vnquam tam audax, tam inimicus nobis fuisset, vt cogitaret vnquam de statu nostro labefactando, nisi mucronem aliquem Tribunitium exacuisset in nos?

Mucronatus, pen. prod. Adiectiuum { ξιφοειδής } Quod mucronem habet, aut mucronis similitudinem. Plin. lib. 32. cap. 2, Trebius Niger autor est, xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse.
Mucronata folia. Plin. libro 25. cap. 13, Foliis angustis, mucronatis, succosis.

Mucula, Persarum lingua appellatur gemma, cordis colorem habens: vnde & Telicardios appellatur Plin. lib. 37. cap. 10.

Mucus, muci { κόρυζα, μύξα } Narium humiditas, & crassior pituita. Catullus ad Iurium, epig. 20,
A te sudor abest, abest saliua,
Mucúsque, & mala pituita nasi.

Mucosus, pen. prod. Adiect. { κορυζώδης, μυξώδης } Muco plenus. Colum. lib. 6. cap. 7, Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta & mucosa ventris proluuies. Hoc est, plurimum muci habens. *Plein de flegmes glueux.*

Mugil, mugilis, pen. corr. vel Mugilis, huius mugilis, masculini generis { κεφαλῖνος } Genus piscis capitosi, vnde etiam Graecis cephalos appellatus. Plin. lib. 9. cap. 17, Mugilum natura ridetur, in metu capite abscondito, totos se occultari credentium. Graeci à capite κέφαλον vocant: qui omnium piscium squammis intectorum velocissimus est, adeò vt transuersa nauigia interim supersaliat, vt testatur idem Plinius libro 9. cap. 15. Catul. ad Aurelium, epig. 15,
Percurrent raphanísque mugiléisque.
Mugilis. Iuuen. Satyr. 10,
-necat hic ferro, secat ille cruentis
Verberibus, quosdā moechos & mugilis intrat. Ad cuius loci explanationem faciunt verba Caelij libro 27 cap. 4, sic dicentis, Cestreus est piscis, quem Latini mugilem vocant, ita nuncupatus, quia teli modo publica Atheniensium poena intret adulteros. Est enim missilis genus cestron, quod nostri viriculum vocant. Hactenus ille.
Mugilus. Horat. 2. Serm. saty. 4,
-si dura morabitur aluus,
Mugilus, & viles pellent obstantia conchae. Sed hic alij legunt Mitilus.

Muginor, penultima producta, muginaris { γογγύζω } muginari, Murmurare. Lucilius, Muginamur, molimur, subducimur. Cicero Attico, libro 16, De Ocella, dum tu muginaris, nec mihi quicquam rescribis: cepi consilium domesticum. hoc est, dum nihil explicans differs. Festus, Muginari, est nugari, & quasi tardè conari. Plin. in praefat. Dum ista (vt ait M. Varro) muginamur, pluribus horis viuimus. Quo in loco alij legunt musinamur, alij mussitamus.

Mugio, mugis, mugiui, mugitum, penultima producta { μυκάομαι, ἰμύκω, βρυχάω } mugire, Iactitium verbum à voce boum. Liu. 1. ab Vrbe, Inde cum actae boues quędam ad desyderium (vt fit) relictarum mugissent, &c. Author ad Herenniū, lib. 4, Imitationis hoc modo, Vt maiores rudere, vagire, & mugire, & murmurare, & sibilare appellauerunt.
Mugiui. Propert. lib 2. eleg. 29,
Io versa caput primos mugiuerat annos.
Solum mugit sub pedibus. Virg. 6. Aeneid.
Terram mugire videbis Virg 4. Aeneid.
Mugit tibicina. Varr. lib. 6. de Ling. Latin.
Malus mugit Africis procellis. Horat. 3. Carm. ode 29.
Tuba mugit. Lucret. lib. 4.

Mugiens, Participium { ἰμύκων } vt
Greges mugientium. Horat. Epod. 2.
Fremitu mugienti loca cuncta resonant. Catul. de Berecynthia, epigr. 58.
Litera mugiens M. Quintil. lib. 12 cap. 10.

Mugitus, huius mugitus, penult. prod. { μύκημα, μυκηθμός } Vox boum. Dicitur & de aliis animalibus, vt de monocerote, apud Plin. libro 8, cap. 21, Mugitu graui.
Boum mugitus. Virg. 1. Georg.
Armentorum. Ouid. 5. Metam.
Lactisonus. Ouid. 1. Metam.
¶ Terrificos ciet taurus. Virg. 12. Aeneid.
Dare. Ouid. 15. Metam.
Edidit ore. Ouid. 1. Metam.
Raucos edere. Ouid. 14. Metam.
Victima diros edidit. Ouid. 7. Metam.
Erupit tristi fluuio. Silius lib. 6.
Feroci nemora exterret taurus. Silius lib 16.
Auras impulit mugitibus. Ouid. 3. Metam. de iouenca quadam.
Praetides implerunt falsis mugitibus agros. Virg. 6. eclog.
Fumificisque locum mugitibus impleuere. Ouid 7. Metam. de tauris qui vellus aureum custodiebant, quorum terribilis spiritus ignis erat, vt alibi inquit idem Ouidius.
Vasto mugitu taurus replet delubra. Senec. Herc. OEth. 7.
Crebris sonant amnes. Virg. 3. Georg.
Mugitus nemorum. Plin lib. 18. cap. 35.
Fremitus & mugitus terrae. Cicero 1. de Diuinat. Quum terrae saepe fremitus, saepe mugitus, saepe motus, multa nostrae Reipublicae, multa caeteris ciuitatibus grauia & vera praedixerint.
Mugitus, & sibilus, & murmur, nomina sunt ficticia. Quintil. lib. 8, cap. 6. de onomatopoeia.

MVGIVS, cognomen Romani cuiusdam, à frequenti murmuratione: à quo Mugioua porta, cui ipse aliquando praefuit, nominata est, vt ait Festus.

MVGONIA, porta Romae: à mugitu, quòd per eam venale pecus intraret. Haec & Trigonia est: hoc est, trium angulorum. Haec Sipontinus: apud quem legendum videtur Mugiona.

Mula, Vide MVLVS.

Mulceo, mulces, mulsi, mulsum, & mulctum, secundum Priscianum { κηλέω, θέλγω, καταψάω } mulcere, Lenire, mollire, mitigare, dulcē facere, vngere, delectare, polire. Festus, Mulcere, mollire est, siue lenire. Pacuu. Quid me obtutu terres, mulces laudibus? Plin. lib. 8, cap. 32, Mulcentur fistula pastorali & cantu. De ceruis.
Aethera mulcebant cantu. Virg. 7. Aeneid.
Ceruix mulcetur dextra. Cic. in Arato.
Feras. Ouid. 14 Metam.
Voluptas animum Ouid. 1. de Remed. amor.
Flamina. Cic. in Arato.
Aurae florem. Catul. in Carm. Nuptiali.
Fluctus. Virg. 1. Aeneid.
Carmina mea mulcebunt mentes vestras. Ouid. 10. Metam.

Paſtor arundineo carmine mulcet oues. Ouid. 4. Triſt. eleg. 1.
Dictis mœrentia pectora mulcet. Virg. 1. Æneid.
Pocula mulcere ſuccis Lyæi. Silius lib. 7.
Procellas. Cic. in Arato, Vt res nulla feras poſſit mulcere procellas.
Carmine puellas. Horat. 3. Carm. ode 11.
Vulnera mulcet ope. Ouid. 5. Faſt.
Mulcens, Participium { κηλῶν. } vt Animam ſolamine mulcens. Valer. 4. Argon.
Aera mulcentes motu. Lucret. lib. 4.
Somnus mulcens pectora. Ouid. epiſt. 17.
Mulcendus { κηλευθησόμενος } Aliud participium: vt
Auribus mulcendis apta referre. Ouid. 1. Triſt.
Ad aures mulcendas natus canor. Ouid. 5 Metam.
Colla mulcenda præbere manibus. Ouidius 10. Metam. de ceruo quodam.
Mulcedo, penul prod. mulcedinis { κήλησις. } Gellius libro 19. cap. 9, Quæ nullas voluptates, nullámque mulcedinem Veneris, neque Muſæ haberet.
MVLCIBER, pen. corr. Mulciberis, & per ſyncopem mulcibris. eſt enim tertij ordinis: ſed aliquando etiam ſecundi { ἥφαιστος } à mulcendo dictus eſt Vulcanus, id eſt molliendo ferro, vt volunt Feſtus & Donatus, quòd ignis omnia mulceat, id eſt molliat, vincat, ac domet. Sic Macrob. lib 6. Saturnal. cap. 5. Cic. lib. 1. Tuſculanarum quæſtionum, Iouiſque numen Mulciber adſciuit manus. Ex quodam poeta. Ouidius 2 de Arte, Mulciberis capti Márſque Venúſque dolis. Donatus, Mulciber à mutilando dici putat, quòd ob claudicatem ſit mutilatus ac debilis. Martianus Capella lib. 6. cap. 1, Diſpendiáque lini perflagrata caſſum deuorante Mulcibero.
Mulciber, pro Igne. Ouid. 14. Metamorphoſeos,
Iámque picem, & ceras, alimentáque cætera flammæ
Mulciber vrebat, pérque altum ad carbaſa malum Ibat.
Mulco, mulcas, mulcâre, Verberare, lædere, cruciare, Antiquum verbum eſt, quod tamen apud Cornelium Tacitum reperias. Turnebus.
Mulcta, Vide MVLTA.
Mulctra, Mulctrale, In MVLGEO.
Mulgeo, mulges, mulſi vel mulxi, mulſum vel mulctum { ἀμέλγω, βδάλλω. } Priſcianus, Mulgeo quoque mulſi facit: quamuis differentiæ cauſa quidam mulxi protulerunt: quia mulceo quoque mulſi facit.
Mulgere, Lac è mammis exprimere. Virg. 3. Georgicorum,
Quod ſurgente die mulſere, horiſque diurnis,
Nocte premunt. Varro 2. de Re ruſt. cap. 11, A mulgendo, atque ortu optimum eſt id, quod neque emunctum longè abeſt à mulſo, neque à partu continuò eſt ſumptum. De lacte.
Oues mulgere. Virg. 3. eclog.
Mulgere hircos, De re palàm abſurda, prouerbialiter dicitur. Virg. 3. eclog.
Mulſi, in præterito. Lucret. lib. 4,
Et commiſcendo quum ſemen fortè virile
Fœmineum mulſit ſubita vi, corripuítque.
Mulctra, mulctræ { ἀμολγεύς } Ipſum lac mulctum, ſeu emunctio, & extractio lactis. Virg. 3. ecloga,
Bis venit ad mulctram, binos alit vbere fœtus. Colum. lib. 8. cap. 17.
Vt mulctra, recens caſeus, ſi loci conditio, vel lactis annona permittit.
Doceat quibus cibis alendi ſint piſces.
Mulctra, Vas in quo mulgentur vaccæ, vel capræ. Colum. libro 7. cap. 8, Sed mulctra quum eſt repleta lacte, non ſine tepore aliquo debet eſſe.
Mulctrale, mulctralis, pen. prod. n. g. { πέλλα } Idem quod mulctra pro vaſe. Virg. 3. Georgicorum,
-implebunt mulctralia vaccæ.
Mulctrum, mulctri, n. g. { ἀμολγεύς } Idem. Horat. Epod. 16, Illic iniuſſæ veniunt ad mulctra capellæ.
Mulctus, huius mulctus, m. g. { ἄμελξις } Verb. Colum. libro 2. cap. 11, Sed horum ſunt diſcrimina quædam, & à paſtionibus, & à pecudum natura, & à mulctu. De lactis diſcriminibus.
Mulgo, mulgas, mulgâre, Palàm facere. Plautus Ciſtel. Pro puella ſeruulus nequam qui dominum mulgat atque villicum. Ab hoc Promulgo compoſitum.
Mulier, mulieris, pen. corr. { γυνή, ἡ } Notum vocabulum, propriè verò dicitur quæ virgo non eſt. Vlpian. in l. Alioquin. D. De contrahen. empt. Quòd ſi ego me virginem emere putarem, quum eſſet mulier, emptio valebit. in ſexu enim non eſt erratum. Cicero obiurgantibus quòd ſexagenarius Popiliam virginem duxiſſet, cras mulier erit, inquit. Huius meminit & Quintil. lib. 6. cap. 4.
Penuria mulierum, Vide PENVRIA.
Animal menſtruale mulier, Vide MENSIS.
Amara, In AMARVS.
Copioſa, In COPIA.
Doloſa. Horat. 2. Serm. ſaty. 5.
Formoſa. Horat. de Arte, 1.
Non humilis. Horat. 1. Carm. ode 37.
Immoderata. Vide IMMODERATVS.
Copioſa planè & locuples, Vide Locuples in LOCVS.
Multiuola, Vide ſuo loco.
¶Abuti muliere, In ABVTOR.
Impudicas mulieres complexi, Vide IMPVDICVS.
Mediam mulierem complectitur, In MEDIVS.
Conuenit mulier viro in manum, In CONVENIO.
Gaudens vnico marito. Horat. 3. Carm. ode 14.
Perire mulierem, In PEREO.
Sentiant omnes mulieres in natura fœminarum deum caſtitatem pati. Cic. 2. de Legib.
¶Mulier, etiam dicitur ea quæ virum non cognouit, inquit Vlpianus in l. Quæritur. D. De Ædilitio edicto.
Mulierem eunuchum vocat Terentius, à membrorum mollitie, in Eunucho, 2. 3.

Mulieres omnes dici, quæcunque ſexus fœminini ſunt. Vlpian. in l. Argumento. §. Muliebri. D. de aur. & arg. legat.
Mulier à mollitie dicitur, vt ait Varro, immutata & detracta litera, quaſi mollier.
Mulier ancilla. Saluſt in Iugurtha, Quum interim Hiempſal reperitur, occultans ſe in tugurio mulieris ancillæ, quò initio pauidus & ignarus loci profugerat. Cur mulieris dixit, quum ſatis eſſe videretur ancillæ? Nam ſi ancilla, & mulier eſt: non autem contrà. Mulieris igitur addidit: quia videretur alioqui ancillam eius ſignificare. Hic enim ſenſus eſſet, Occultans ſe in tugurio ancillæ, ſub. ſuæ.
Mulier, pro vxore. Modeſtinus in l penult. D. De ſupell. lega. Nunquam ex eo quòd ſupellectilem legauit maritus teſtamento, habitationem in qua ſupellex fuit, legaſſe videtur, quare contra defuncti voluntatem, habitationem ſibi mulierem vendicare procul dubio eſt.
¶Mulier, pro Ea vel illa dicitur, ſicut Homo, pro Eo vel illo. Horat. 1. Serm. ſaty. 7,
-illa tamen ſe,
Non habitu, mutátve loco, peccátve ſuperne:
Quum te formidet mulier. Id eſt, quum ea te formidet.
Muliercula, pen. corr. Diminut. { γυναικάριον, γύναιον. } Cic. 5. Tuſcul. Leuiculus ſanè noſter Demoſthenes, qui illo ſuſurro delectari ſe dicebat aquam ferentis mulierculæ.
Muliercula, pro Muliere imbecilli & inopi. Cic. de Amicitia, Et eo fieri, vt mulierculæ magis amicitiarū præſidia quærant, quàm viri: & inopes, quàm opulenti: & calamitoſi, quàm ij qui putantur beati. Vulgò pauperculam mulieré ſic vocamus, quaſi deſtitutam auxilio, & fragilem. Idem 6. Verr. Quæ forſitan vobis parua eſſe videantur: ſed magnū & acerbum dolorem commouent, mulierculis præſertim, quum eripiuntur è manibus ea, quibus ad res diuinas vti conſueuerunt. Id eſt, matronis pauperibus. Budæus.
Muliercula impura. Cic. 4. Verr. Magis vir inter mulieres, nequàquàm impura inter viros muliercula, proferri non poteſt.
Deteriore forma. Lucret. lib. 4.
Muliebris, & hoc muliebre, penult. corr. { γυναικεῖος } Quod ad mulieres pertinet. vt Muliebre veſtimentum. Plaut. Menæch. 4. Muliebris malitia, Plaut. Epid. 11.
Muliebris animus, Timidus & inconſtans. Cic. 1. Offic. ex Ennio, Vos etenim iuuenes, animum geritis muliebrem.
Muliebris audacia. Liu. 1. ab Vrbe.
Muliebre bellum gerere. Cicero pro Cælio, Alueúſne ille, an equus Troianus fuerit, qui tot inuictos viros muliebre bellum gerentes tulerit ac texerit?
Muliebris & delicatus ancillarum puerorúmque comitatus. Cic. pro Milone.
Muliebris fides, pro Leui. Plaut. Mil. 8.
Formæ muliebris pulchritudo excellens. Cic. 2. de Inuen.
Fraus. Tacit. lib. 2.
Loci muliebres, Vbi naſcendi initia conſiſtunt. Varr. de Ling. Latin. lib. 4.
Origo. Lucret. lib. 4, Siue virûm ſoboles, ſiue eſt muliebris origo. Id eſt ſiue maſculus eſt, ſiue fœmella.
Seclum. Lucret. libro 4, Et muliebre oritur patrio de ſemine ſeclum. Hoc eſt multitudo & continua ſeries, ſiue ſequela ſucceſſiua.
Sententia muliebris & eneruata. Cicero 2. Tuſcul. Dehinc ad hanc eneruatam, muliebrémque ſententiam ſatis docilem ſe Epicurus præbuit.
Seruitus. Liu. 4. Decad. 4.
Stola. Cicero 2. Philip.
Tutela. Liu. 1. ab Vrbe, Tantiſper tutela muliebri (tanta indoles in Lauinia erat) res Latina & regnum auitum, paternúmq; puero ſtetit.
Venuſtas. Cic. 1. Offic.
Muliebria, muliebrium, tantùm pluraliter, menſtrua. { γυναικεῖα. }
Muliebria, pro Libidine. Quintil. Nobilis adoleſcens à Centurione muliebria paſſus. Vlpianus in l. j. §. Remouet. D. De poſtulando, Remouet autem à poſtulando pro aliis & eum, qui corpore ſuo muliebria paſſus eſt.
Muliebritas, penultima correpta, fœm. gen. { γυναικισμός } Mollities.
Muliebriter, penultima correpta, Aduerbium { γυναικείως } Effœminatè ſeu more mulierum. Iuſtinus, Quæ non muliebriter hoſtium aduentu territa. Cicero 2. Tuſcul. Si turpiſſimè ſe illa pars animi geret, quā dixi eſſe mollem, ſi ſe lamentis muliebriter, lachrymíſque dedet. Nequid abiectè, nequid timidè, nequid ignauè, nequid ſeruiliter, muliebritérve faciamus in dolore, maximè prouidendum eſt. Cic. 2. Tuſcul.
Muliebriter expauere enſem. Horat. 1. Carm. ode 37.
Mulieroſus, mulieroſi, pen. prod. { γυναικομανής } Qui nimium appetit mulieres. Cic. de Fato, Hunc ſcribunt ipſius familiares & ebrioſum & mulieroſum fuiſſe.
Mulieroſus, Adiectiuum { γυναικεῖος } Quod eſt mulieris. Plaut. Pœnul. 19, Sane genus hoc mulieroſum eſt tunicis demiſſitiis.
Mulieroſitas, penultima correpta, mulieroſitatis { φιλογυνία } Cupiditas fœmineæ voluptatis. Cicero 4. Tuſcul. Similitérque cæteri morbi, vt gloriæ cupiditas, vt mulieroſitas, vt ita appellem eam quæ Græce φιλογυνία dicitur.
Mulierarius, mulierarij { γυναικομανής } Qui nimium amat mulieres. Iulius Capitolinus, Mulierarius fuit inter primos amatores. Cicero pro Cælio, Cur Licinium titubantem, hæſitantem, cedentem, fugere conantem mulieraria manus iſta de manibus emiſerit, Id eſt congregatio effœminatorum hominū. Dixerat enim antea mulieris amici. Hæc autem eſt lectio caſtigatiorum exemplarium, quum alia legant mulieris manus.
Muliero, mulieras, pen. corr. { θηλύνω } mulierâre, Effœminare. Varro γνῶθι σεαυτόν, Et rex, & miſellus ille pauper amat, habétq; ignem intus acrem: hic ephebum mulierauit: hic ad me deca adoleſcentem cubiculum pudoris primus polluit. Alij legunt, hic Admetadæ cubile primus polluit. Nonius. Obſoletum.

Mullo,

Mulio. Vide MVLVS.

Mulleus, mullei. Festus, Mulleos genus calceorum aiunt esse, quibus reges Albanorum primi, deinde patritij vsi sint. M. Cato Originum lib. 7, Qui magistratum Curulem cepisset, calceos mulleos allucinatos, cæteri perones. Vopiscus in vita Cæsarum, Calceos, inquit, mulleos, & cereos, & albos, & hederaceos viris omnibus sustulit, mulieribus reliquit. Dicti autem sunt à mulando, id est suendo, vt scribit Festus: vnde & mullum piscem dictum putant.

Mullus, mulli {τρίγλη} Piscis genus. *Rouget barbu*. sic putat Belonius. Plinius lib. 9. cap. 17, Ex reliqua nobilitate & gratia maxima est & copia mullis, sicut magnitudo modica, binásque libras ponderis rarò admodum exuperant, nec in viuariis piscinísque crescunt. Septentrionalis tantum hos & proxima Occidentis parte non gignit Oceanus. Cæterò eorum genera plura. Nam & alga vescuntur, & ostreis, & limo, & aliorum piscium carne, barba gemina insigniuntur inferiori labro. Et paulo pòst, Nomen his Fenestella à colore mulleorum calceamentorum datum putat. Horat. 2. Serm. satyra 2,

-laudas insigne trilibrem

Mullum. Martialis, Nolo mihi ponas rhombum, mullúmque bilibrem.

Lutarius mullus, Vide LVTVM.

Mulli barbati. Cic. Attico, lib. 2, Nostri principes digito se cælum putent attingere, si mulli barbati in piscinis sunt, qui ad manum accedant.

Iners. Columel. lib. 8. cap. vltim.

Mullulus, pen. corr. Diminutiuum {τριγλίδιον} Cic. in Parad. Et videant aliquem summis populi beneficiis vsum, barbatulos mullulos excceptantem de piscina, & pertractantem.

Mulomedicus, penultim. corr. Firmicus lib. 8. cap. 13, In Scorpij parte duodecima oritur Centaurus. Hoc oriente qui natus fuerit, aut erit auriga, aut equorum nutritor & cultor, aut mulomedicus, vel equitiarius. Mulomedicum interpretor, mulorum aliorúmque veterinorum medicum, qui & Veterinarius dicitur.

Mulsum, mulsi {οἰνόμελι} A mulceo dicitur, quasi melle delinitum: Est potio ex vino, melléque confecta. Vide Plin. lib. 22. cap. 24. Cic. 2. Tusc. Huic calix mulsi impingendus est, vt plorare desinat. Martialis epigramma tale est de mulso, lib. 13. 108,

Attica nectareum turbatis mella falernum,

Misceri decet hoc à Ganymede merum.

Veteres Romani mulsum in deliciis habebant, & in triumpho milites ab Imperatore eo donabantur. Plautus,

Sed spectatores vos nunc ne miremini

Quod non triumpho, peruolgatum est, nihil moror:

Veruntamen accipientur mulso milites. Liuius, Et ad portam Capenam mulsum prosequutis funus dedisse. Significat Liuius Colleonem in Africani funere renouata memoria triumphi eius pileatum dedisse mulsum, aut triomphi imitatum liberalitatem & imaginem hoc fecisse. Annotauit Turneb.

Lene. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Mulsum si calidum bibatur, vocem permulcet: si frigidum, exasperat. Cic. 2. de Orat. Quum vocem in dicēdo obtudisset, suadebat Granius, vt mulsum frigidum biberet simulac domum redisset.

Miscere mulsum. Cic. 2. de Finib. Dico ergo in eadem voluptate qui alteri misceat mulsum, ipse non sitiens, & eum qui illud sitiens bibat.

Mulsus, mulsa, mulsum, Adiectiuum {μελίκρατος} vt Mulsa aqua. Plin. lib. 22. cap. 24, de mulsa aqua loquens, quæ melle concinnatur. Colum. lib. 9. cap. 11, Rorem marinum aqua mulsa decoctum. Quid sit aqua mulsa, & quomodo fiat, vide Colum. lib. 12. cap. 11. & 12.

Lac. Plin. lib. 10 cap. 22.

Loqui mulsa. Plautus Pœnulo, 4. Hoc est dulcia, suauia.

Mulsa dicta. Plautus Rud. 10.

Mulsa mea, Amantis & blandientis affectus Plaut. Casin 8.

Mulseus, Adiectiuum {μελίτινος} Colum. lib. 8. cap. 7, Mulsea recente aqua prædicti generis farinam conspergunt, & ita farciunt.

Mulseus sapor. Colum. lib. 13. cap. 45.

Multa, multæ {ζημία, ἐπιτίμιον, τίμημα} Solutionis pœnæ: quòd olim, vt Varro ait, singula ob peccatum exigebantur, vt ouis, aut bos: postea multa simul exigi cœperunt, & vinum atque oleum addi. Varro lib. 9. Rerum humanarum, dicit hoc vocabulum, non Latinum, at Sabinum esse. Testis Gell. lib. 11. cap. 1.

Multa, siue mulcta, differt à pœna. Vlpian. D. De verborum significat. l. 131, Inter multam & pœnam multum interest: quum pœna generale nomen sit, & omnium delictorum coërcitio: multa specialis peccati, cuius animaduersio hodie pecuniaria est. pœna autem non tantùm pecuniaria, verùm capitis, & existimationis irrogari solet. Et multa quidem ex arbitrio eius venit, qui multam dicit: pœna non irrogatur, nisi quæ qua lege, vel quo alio iure specialiter huic delicto imposita est. quinimo multa ibi dicitur, vbi specialiter pœna non est imposita. Item multam is dicere potest, cui adiudicatio data est. Magistratus solos & Præsides prouinciarum posse multam dicere, mandatis permissum est: pœnam autem vnusquisque irrogare potest, cui huius criminis siue delicti executio competit. Alciatus hunc locum exponens, Mulcta, inquit, Oscum verbum est, quo pœna significatur, licet Grammatici quidam à mulcendo per antiphrasim dictam putent. vnde mulctare verbum, condemnare est & punire, sic Plautus, mulctare matrimonio. Terent. & Virgil. mulctare morte: Tranquillus, mulctare gentilitiis hæreditatibus: Corn. Tacitus, mulctare verberibus, dixerunt. Ex vsu tamen, angustiore significatione vox hæc pro pecuniaria tantùm pœna, recepta est: sicque variæ differentiæ introductæ sunt, quòd pœna quælibet coërcitio est, mulcta solius pecuniæ: quòd pœna certa est, legéque expressa, mulcta ab ius dicentis arbitrio pendet: quòd pœna à quocunque iudice infligi potest cui criminis executio demandata sit, mulcta ab ordinariis tantummodo, hísque qui pro tribunali sedent.

Multam, ait Festus lib. 11, Oscè dici putant pœnam. M. Varro ait pœnam esse, sed pecuniariam. Maximam multam dixerunt trium millium & viginti assium, quia non licebat quondam pluribus triginta bubus & duabus ouibus vnquam multari, æstimabatúrque bos centussibus, ouis decussibus. De hac suprema seu maxima multa déque minima quæ vnius erat ouis, vide Gell. lib. 11. cap. 1.

Irrogatio multæ. Cic. pro Rab. Perduel. reo.

Certare multam, & Certatio multæ, Vide Multam dicere, in DICO, & Certatio, in CERTO, certas.

Committere multam, est quum quis aliquid committit propter quod multa est afficiendus. Cic. pro Cluentio, Nihilominus potest, vt illam multam non commiserit, accepisse tamen ob rem iudicandam pecuniam. Budæus.

Grauem multam depellere alicui. Cic. Rufo, lib. 5. 20.

Dicere, Vide DICO.

Exposcere. Catul. Argonaut. epigr. 59.

Imponere. Vide IMPONO.

Indicere, Vide INDICO.

Irrogare multam, non est iudicis multantis, sed actoris, aut postulantis, & accusantis. Liu 7. bell. Maced. Centum millium multa irrogata erat: bis de ea re certatum est: tertio quum de petitione destitisset reus, nec populus de multa suffragium ferre voluit. Irrogare multam hodie forensi vocabulo dicitur, *Concludere ad multam* & *Conclusiones multatitias assumere*: quod & Pœnaliter intendere dici potest, Latinè loquentibus. Budæus. Cic. pro Milone.

Multare multa & pœna. Cic. pro Corn. Balbo, Potuit certius interponere iudicium voluntatis suæ, quàm quum etiam accusatorem huius multa & pœna multauit?

Petere multam, nempe vt irrogetur. Cic. pro Cluent. Vno iudicio multa est ab eo petita, sicut à Iunio, quòd non suæ decuriæ munere, neque ex lege sedisset. Ibidem, Necesse est nullo modo illam multā quæ à Iunio petita sit, cum Cluentij causa posse coniungi. Budæus.

Remittere. Liu. Decad. 4. lib. 7.

Sufferre multam legis. Cic. pro Cecin.

Multa ei esto vt. Plaut. Asin. 13,

Hæc multa ei esto, vino viginti dies

Vt careat. Id est, interdicatur ei vino.

Multatitius, Adiectiuum {ἐπιτιμητικός} Quod ex multa fit, vel quod ad multam pertinet, siue quod nomine multæ exigitur. Liuius 10. ab Vrbe, Ex multatitia item pecunia, quam exegerunt pecuarris damnatis, ludi facti. Et lib. 7. belli Pun. Ædiles plebis Qu. Catius, & L. Portius Licinius, ex multatitio argento signa ænea ad ædem Cereris dedêre.

Multo, multas {ζημιόω, ἐπιτιμάω, ἐπιζημιόω} multâre, Punire, Condemnare. Construitur cum genitiuo, aliquando cum ablatiuo.

Malè multare aliquos. Cic. de Clar. Orat.

Exilio aliquem multare. Tacit. libro 5, Exilio, aut morte multarentur.

Stultitia fama multatur. Cecin. Cic. lib. 6. 7, Quum mendum scripturæ litura tollatur, stultitia fama multetur, meus error exilio corrigitur.

Infortunio. Plaut. Merc. 3.

Morte. Virg. 11. Æneid.

Crudelissimè per vim morte aliquos. Cic. 3. in Catil.

Seipsum morte potius, quàm sempiterno dolore. Cic. Post red. in Senatu.

Vitia hominum atque fraudes damnis, ignominiis, vinculis, verberibus, exiliis, morte multantur. Cic. 1. de Orat.

Pecunia. Curtius lib. 2.

Verberibus aliquem. Tacit. lib. 1.

Multari virgis. Liu. 6. bell. Pun.

¶ Multare, Priuare. Multari patria. Virgil. Quod si perdiderim, patria multabor. Cic. 5. Tuscul. At multantur bonis omnibus exules. Idem 1. de Diuinat. Postea quàm à Cæsare Tetrarchiæ regno, pecuniáque multatus est.

Diminutione prouinciæ imperatorem contumeliosum multari. Cic. de Prouinc. Consul.

Stipendio. Cic. pro Corn. Balbo, Quòd si Afris, si Sardis, si Hispanis, agris, stipendióque multatis, virtute adipisci licet ciuitatem, &c.

¶ Multare, Lacerare, mutilare, verberare, inquit Donatus. Terent. Adelph. 1. 2, Ipsum dominum atque omnem familiam multauit vsque ad mortem.

¶ Multare, Augere, & voti compotem facere. Næuius Colace, Et asseri laudes ago, quum votis me multatis meis: quòd præter spem quem vellem, audiebam. Nonius.

¶ Multare, Malè tractare. Colum. lib. 1. cap. 2, Nam illud verus est Catonis, agrum pessimè multari, cuius dominus quid in eo faciendum sit, non docet, sed audit villicum.

¶ Multare matrimonio, Diuortium facere. Plaut. Amphitr. 8, Nunquid causam dicis, quin te hoc multem matrimonio? Id est quin te repudiem? quin tecum diuortium faciam? quin te priuem hoc matrimonio per diuortium. Verba sunt Amphitryonis ad Alcmenam.

Multor, multaris {ζημιόομαι} multári, Deponens, Idem. Suet. in Augusto, cap. 21, Neque aut crebrius, aut perfidiosius rebellantes, grauiore vnquam multatus est pœna, quàm vt captiuos sub lege venundaret, ne in vicina regione seruirent.

Malè multari, Vide MALVS.

Sacerdotio multari. Sueton. in Cæsare, cap. 1, Cæsar Corneliam Cinnæ quater Consulis filiam duxit vxorem, ex qua illi mox Iulia nata est: neque vt repudiaret illam, compelli à Dictatore Sylla vllo modo potuit. Quare & sacerdotio, & vxoris dote, & gentilitiis hæreditatibus mulctatus, diuersarum partium habebatur. id est, multæ nomine priuatus, exutus, spoliatúsque.

Multatus, pen. prod. Participium {ζημιωθείς} vt

Multatum exilio maleficium. Cic. pro Cecin.

Multata consilia à fortuna. Cic. pro Rab. Posthumo, Illud tamen deprecor, vt quum ab ipsa fortuna crudelissimè videar huius consilia esse multata, nequid ad eas ruinas, quibus hic oppressus est, ad-

dendum acerbitatis putet.

Multatio, Verbale { τίμησις. } Cic. pro Rab. perduel. reo, Misera est ignominia iudiciorum publicorum, misera multatio bonorum, miserum exilium.

Multus, multa, multum { πολλὺς, πολὺς, ἱκανὸς, συχνὸς, αὐτάρκης, πάμπολλος, πάμπολυς } Notæ significationis. Cic. pro P. Sextio, Et in cæteris, quæ rerum potitæ sunt, multis fortissimis atque optimis viris iniustis iudiciis tales casus incidisse.

Minus multi, Vide Minor in PARVVS.

Minimè multi, Vide Minor in PARVVS.

Nimium multi, In NIMIS.

Vna de multis. Horat. 3. Carm ode 11.

Vnus è multis. Horat. 1. epist. 6.

Vnus è multis orator non fuit Callidius, potius inter multos propè singularis fuit. Cic. de Clar. Orat.

Videri multus in aliqua re. Cic. 2. de Nat deor.

Multus aliàs in admiratione Circes, gloriam herbarum Ægypto tribuit. Plin. lib. 25. cap 2. Id est multum admiratur.

Multus in coloribus. Plin. lib. 35. cap. 11.

Multus in eo fuit, siue in ea re. Cic. 4. Acad.

Inconcinnus aut multus in aliquo genere, ineptus dicitur. Cic. 2. de Oratore.

In opere multus, Continuus, vel assiduus. Sallust. in Iugurtha,

Multus & insolens in se nota & peruulgata ne sim. Cicero 2. de Oratore.

¶Multa, Id est multa verba. Horat. 1. Serm. saty. 5, Multa Cicerrus ad hæc. Id est multa respondebat.

Non est quod multa loquamur. Horat. 2. epist. 1.

Satis multa. Cic. 2. de Finib.

Nimium multa. Cic. Planco, lib. 4. 14.

Nimis multa in genera diuidere. Cic. 2. de Orat.

¶Multa, pro Multum, nomen pro aduerbio: vt

Reluctans multa. Virg 4 Georg.

Haud multa moratus Dat dextram iuueni. Virg. 3. Æneid.

¶Amictus multus. Virg 1. Æneid.

Arte multa vix reuulsus è scopulo. Virg. 5. Æneid.

Aura. Horat. 4. Carm. ode 2.

Baccho multo hilarans conuiuia. Virg. 5. eclog.

Cædes. Virg. 1. Æneid.

Cædes multa bidentium. Horat. 3. Carm. ode 23.

Capitum multorum bellua. Horat 1. epist. 1.

Pauca tibi è multis expediam dictis. Virg. 3. Æneid.

Dies. Horat. de Arte.

Ad multum diem. Cic. ad Attic. lib. 13, Hodie manè Dolabella, multus sermo ad multum diem.

Multo denique die per exploratores Cæsar cognouit & montem à suis teneri, &c. Cæsar 1. bell. Gall.

Dolore multo corrupta voluptas. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Grandine multa crepitant nimbi culminibus. Virg. 5. Æneid.

Hominum multorum mores vidit. Horat. de Arte.

Herbæ multæ prodigus locus. Horat. 1. epist. 7.

Tanti tamque multi ignes. Cic. 2. de Nat. deor.

Tropheis multorum imperatorum, non turribus munita antea erat Macedonia. Cic. de Prouinc. Consul.

Incommoda. Horat. de Arte.

Lachrymis non sine multis noctes agit. Horat. 3. Carm. ode 7.

Laus. Horat. de Arte.

Cum multa libertate notare aliquem. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Litura. Horat. de Arte.

Lumine multo manifestus. Virg. 3. Æneid.

Empedocles multa alia peccans, in deorum opinione turpissimè labitur. Cic. de Natura deorum lib. 1. Idem pro Murena, Non multa peccas, inquit ille fortissimo viro senior magister. Non absimile est illud in Topicis non procul ab initio, Quum tu mihi meisque multa sæpe cauisses.

Multa luce reuecti hostes. Tacit lib. 21.

Mala multa precatus. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Multo mane. Cic. Attic. lib. 5, Binas quidem tuas Beneuenti accepi, quarum alteras Furius Funisulanus multo mane mihi dedit.

Merces. Horat. 1. Carm. ode 28.

Millia multa dare letho. Virg. 5. Æneid.

Cum multis millibus ibat. Virg. 5 Æneid.

Multis modis reprehendere aliquid. Cic. 2. de Finib. Hoc etsi multis modis reprehendi potest, tamen accipio quod dat.

Multis modis, pro Vehementer, inquit Donatus. Terent. Hecy. 2. 3, Nisi pol filium multis modis iam expecto.

Nomen tuum multum est in his locis. Cic. Cælio, lib. 2. 9.

Nominis multi homo. Horat. 3. Carm. ode 9.

Multa nocte. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 10, Sed tamen postridie quàm tu es profectus, multa nocte cum Vibullio veni ad Pompeium.

Multa iam nocte. Tacit. lib. 18.

Nocte multa referunt se. Virg. 4. Georg.

Multa nocte venire. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 10.

De nocte multa profectum esse ad Cæsarem. Cic. Attic. lib. 7.

Odore multo fumat ara. Horat. 3. Carm. ode 18.

Pars multa mei. Horat. 3. Carm. ode 30.

Multis partibus maior. Cic. 4. Acad. Quibus efficitur multis partibus solem maiorem esse, quàm terram, Id est multo maiorem.

Prælia multa conserimus. Virg. 2. Æneid.

Præmia multa ferre. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Prece multa prosequi aliquem. Horat. 4. Carm. ode 5.

Promissa multa. Horat. 2. epist. 2.

Multæ, copiosæ, variæque rationes. Cic. 1. de Orat.

Res multæ officient tibi. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Rerum multarum diues. Horat. 2. epist. 2.

Multæ & magnæ res. Cic. 1. de Inuent.

Risus. Horat. 4 Carm. ode 13.

Sale multo defricuit vrbem Lucilius. Horat. 1. Serm. Saty. 10.

Salutem multam dicere. Plaut. Pœnul. 4.

Sermonem multum habere de aliquo. Brutus ad Ciceronem, lib. 11. 20, Narrat mihi apud Cæsarem se fuisse, multúmque sermonem de te habitum esse.

Sudoris multi. Cic. 1. de Oratore, Ac stylus ille tuus, quem tu verè dixisti perfectorem dicendi esse ac magistrum, multi sudoris est, &c. Id est, multum in eo laborandum & sudandum.

¶Multa, pro Sæpe. Cic. ex Ennio,

Quanquam multa manus ad cæli cærula templa
Tendebam lachrymans. Loquitur enim virgo Vestalis, quæ sæpe se dicit tetendisse manus ad cælum.

Multa aduersa reuertens. Cic. 1. Tuscul. Itaque dubitans, circunspectans, hæsitans, multa aduersa reuertens, tanquam in rate in mari immenso nostra vehitur oratio. Rationem quandam loquendi priscam & poeticam olet, vt superior. Demonstratur autem æstus hac loquutione eorum, qui eò sæpius vnde degressi sunt, redeunt sua per vestigia, quòd eos cœpti itineris aut viæ pœniteat. Quare multa aduersa reuertitur oratio, quæ retrò redit sæpe, & aduersum se fertur, pedémque in contrarium refert, contráque id quod affirmauit, secutáque est, pronuntiat atque aduersum tendit, & mutat sententiam in diuersum. Verba sunt Turnebi, sic explicantis hunc locum.

Multo tanto, eadem forma dicitur qua Altero tanto. Græci dicunt πολλαπλασίως. Plautus Rud. 13, Ego multo tanto miserior quàm tu Labrax.

Tellure multa diues. Horat. Epod. 15.

Crebræ, multæque toto corpore intextæ sunt venæ. Cicero 2. de Natura deor.

Verba multa fecimus. Plaut. Pœnulo, 20. Id est satis diu.

Virtus. Virgil. 4. Æneid.

Vi multa reuulsum gubernaculum. Virg. 6. Æneid.

Vtilitates. Cic. de Amicitia, Quanquam vtilitates multæ, & magnæ consecutæ sunt, non sunt tamen ab earum spe causæ diligendi profectæ.

¶Multissimus, pen. corr. Cic. Attic. lib. 11, Ex multissimis & miserrimis curis est vna enata, si, vt scribis, ista hæreditas fidem, & famam meam tueri potest. Correctiora exemplaria legunt, Ex multis meis. Sunt & qui multesimis legendum putent.

¶Multus, pro multiplici. Plin. lib. 19. cap. 3, Radice multa, crassáque.

¶Multi existimare operam suam. Cic. 2. de Orat.

¶Multum noctis. Tacit. lib. 18, Antonius per Flaminiam ad Saxa rubra, multo iam noctis serum auxilium venit.

Multum, Aduerb. { πολύ, πολλόν. } Plaut. Milit. 8,
Vbi sum afflictata multum.

Multum admodum. Cicero 5. de Finibus, Quod maximè efficit Theophrasti de beata vita liber, in quo multum admodum fortunæ datur.

Non ita multum. Cic. ad Gallum, lib. 7. 24, Opinor Cassium vti non ita multum sorore.

¶Multum celer medicus. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Homo multum demissus. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Dissimiles multum. Horat. 1. epist. 10.

Parentes multum miseri. Ouid. 4. Metam.

Securus multum. Tibul. lib. 4 eleg. 10.

¶Abest ab iis multum, In ABSVM.

Amare multum. Plaut. Persa, 9.

Nautis multum amata. Horat. Epod. 17.

Multum & diu cogitare. Cic. de Senect. Adsum amicis, venio in Senatum frequens, vltróque adfero res multum & diu cogitatas.

Non multum differens ab Indico. Plin. lib. 12. cap. 12.

Dolitura multum Neæra. Horat. Epod. 15.

Multum excellunt virtutes propriæ animi. Cic. 5. de Finib.

Fleuit multum. Plin. iun. lib. 9. epist. 21.

Fundit multum lachrymas. Virg. 3. Æneid.

Multum ineptus labor. Plin. iun. lib. 1. epist. 9.

Non tam multum in istis rebus intelligo. Cic. 6. Verr.

Obiurgabo multum. Plaut. Trinum. 4.

Multum præstat. Cic. 5. de Finibus, Lóngè multúmque præstet mens, atque ratio.

Multum prouidere in posterum. Cic. 2. de Lege agrar.

Multum sæpe quæsita ac difficilis res. Cic. 3. de Legib.

Non multum est, vnum si præsto togatum. Martial. lib. 1.

Salue multum. Plautus Trinum. 17.

In teneris multum est consuescere. Virg. 2. Georg.

Longè omnes multúmque superare. Cic. 7. Verr.

Tacuit multum. Plin. iun. lib. 9. epist. 21.

Multum me in silentio tenui. Plin. iun. epist. 6.

Multum vale. Plaut. Sticho, 8.

Viuere multum. Cic. Volumnio, libro 7. 34, Viuámque tecum multum, & cum omnibus nostris amatoribus. Id est, frequenter. Idem ad Cæsarem, Domi meæ cum Diodoro Stoico homine meo iudicio eruditissimo, multum à puero fuit.

Multum vti aliquo, pro Familiariter. Cic. de Amic. Et eo magis quòd P. Sulpitio vtebare multum.

Multò, Aduerbium { πολλῷ, πολλῷ μᾶλλον } cum dictionibus Alius, aliter, secus, antè, post, præsto, malo, antecedo, excello, & similibus superlatiuam vim habentibus, elegantem dicendi vim habet.

Multo aliter. Terent. in Prolog. Andr. Verùm aliter euenire multò intelligit.

Multo antè. Terent. Eunuch. 4. 5, Sed Thais multo antè venit? Cic. in Verrem, Cui quemadmodum resistam, multo mihi antè est Iudices prouidendum.

Multo antè mala prouidere. Cic. Sulpitio, lib. 4. 1, Cognoram iam absens, te hæc mala multo antè prouidentem, defensorem pacis, & in Consulatu tuo, & post Consulatum fuisse.

Illud ad

Illud ad me,ac multo etiam magis ad vos Cotta noster & Sulpiti. Cic.2.de Orat.

Multo post. Cic.ad Atticum, lib.12. Non multo postquam tu à me discessisti.

Non multo post discessum meum.Cic.Post red.in Senatu.

Multo secus.Cicero,Multo secus euenit.

Multo tanto. Varr.de Ling.Latina,Quod interuallum multo tanto propius nobis,quòd hinc,&c.

Multo anteponere. Cic.4.de Finibus, Qui virtutem omnibus rebus multo anteponentes,adiungunt ei tamen aliquid,&c.

Multo præstat.Salust.Multo præstat beneficij, quàm maleficij meminisse esse.

¶Multo, comparatiuo etiam iungitur. Cic. de Amicitia. Quod quidem est multo profectò magis in veris patribus, certísque faciendum.

Molestius multo.Cic.de Amicitia, Obsequium multò molestius, quod peccatis indulgens,præcipitem amicum ferri sinit.

Citius multo.Lucret lib.2.

Ferocius multo.Ouid.1.Amor.eleg.2.

Maius multo. Virg.3.eclog.

Multo minus mouebant minæ.Cic.Attic.lib.8.

Multo minoris vendidit,non modò quàm tu, sed etiam quàm qui ante te vendiderunt.Cic.5.Verr.

Multo prius.Lucret.lib.3.

Ecce cúis multo pulchrior.Horat.2.Carm.ode 8.

Splendidius multo est.Horat.1.epist.18.

Multo suauius.Horat.2.Serm.saty.8.

¶Multo,elegantissimè superlatiuo iungitur.Terent.Heaut.4.8, multo omnium nunc me

Fortunatissimum factum puto esse gnate,quum te intelligo Resipuisse. Cic.pro L. Manil. Conspectus vester multo iucundissimus. Idem 1.Verr. Quum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenij atque eloquentiæ multò molestissima.

Lux multo gratissima.Horat.1.Serm.saty.5.

Multo grauissimus sopor.Lucret lib 4.

Multo maxima pars. Cicero pro Lege Manilia , Magna ac multo maxima parte non modò vtilitatis, sed dignitatis, atque imperij caruit.

Multo pars maxima.Horat.2.Serm.saty.3.

Multo maximé.Cic.in Verrem.

Adiuuat & exornat orationem expolitio, sed multo maximè per eam exercemur ad elocutionis facultatem.Author ad Heren.lib.4.

Multitudo, pen.prod. multitudinis { πλῆθος,πλῆθυς } Notæ significationis. Cic.2. de Orat. Habet enim multitudo vim quandam talem, vt quemadmodum tibicen sine tibiis canere , sic orator sine multitudine audiente eloquens esse non possit.

Testimonium multitudinis non grauissimum est.Cic.2.de Fin.

Numerus hominum & multitudo.Cic.de Prouinc.Consul.

Circunfusa.Quintil.lib.4.cap.2.

Consternata & pauida,Vide CONSTERNO.

Imperita,Vide IMPERITVS.

Imperitæ multitudinis ex errore qui pendet, hic in magnis viris non est habendus.Cic.1.Offic.

Vaga.Quintil lib.2.cap.16.

Amputare multitudinem,Vide AMPVTO.

Fugiens consulto multitudinem philosophia, & paucis iudicibus contenta.Cic.2. Tuscul.

Manum facere , copias parare , multitudinem hominum cogere. Cic.pro Cecin.

Caussarum multitudo pertimescenda est: est enim infinita. Cic.2. de Oratore.

Magna frequentia à multitudine domum reduci.Cic.2.Verr.

¶Multitudo,pro frequentia, aut copia.Cicero de Orat.lib.3,Sed vt Pontifices veteres propter sacrorum multitudinem,tres viros epulones esse voluerunt,&c.Nonius.

¶Multitudo,pro numero multitudinis,seu plurali.Charisius lib.1, Lignum singulariter semper dici debet : in multitudine Cato Originum primo,ligni ait. Sic Varro pluribus in locis lib. de Ling.Latina.

Multesima pars { πολλοστημόριον } pro Quantitate infinita. Nonius. vel Ex multis vna. Lucret.lib.6, Quàm sit paruula pars , & quàm multesima constet. Id est quota. Multesima pars inquit hoc loco Lambinus, est ea,cui multæ debent esse pares , aut similes ad constituendum totum. Multesimus ea forma dicitur,qua millesimus.

Multangulus, pen.corr. Adiectiuum { πολύγωνος } Quod multos habet angulos.Lucret.lib.4,

Esse minora igitur quædam,maioráque debent,

Multa rotunda,modis multis multangula quædam.

Multibarbus { πολυπώγων } Qui habet multam barbam.Apul.in Floridis, Multibarbus,spinis obsitus & pilis.

Multibibus,penult.corr. { πολυπότης } Qui multum bibit. Plaut.Curcul. 1,Nomen est lenæ multibiba atque merobiba. Macrob.lib.5.Saturnal cap.21.scribit Herculem fuisse bibacem & multibibum.

Multicauatus.pen.prod. { πολύκοιλος } Adiect.Varro 3.de Re rust cap.16, Fauus est quem fingunt multicauatum è cera,quum singula caua singula latera habeant.

Multicauus,penult.corr.Adiectiuum { πολύκοιλος } Quod multum habet concaui.Ouid.8.Metamorphoseos,

Pumice multicauo,nec lœuibus atria tophis Structa subit.

Multicaulis,& hoc multicaule { πολύκαυλος } Multos caules habens.Plin. lib.21.cap.16, Est & illa differentia, quòd quædam in iis multicaulia, ramosáque sunt,vt carduus.

Multicolor,pen corr.huius multicoloris,pen.prod. omn.g. { πολύχρους } Plin.lib 37.cap.10,Hexecontalithos in parua magnitudine, multicolor,hoc sibi nomen adoptauit.

Multifacio, multifacis, pen.corr. { περὶ πολλοῦ ποιῶ } multifacere , dicitur sicut Magnifacere, & Paruifacere. Cato,Neque fidè neque iusiurandum,neque pudicitiam multifacit. Festus.

Multifarius, Adiect. { ποικίλος } Id est varium: quasi quod multis modis possit diuidi:vel quod multarum est specierum. Gel.lib.5.cap.6,Militares coronæ multifariæ sunt.

Multifariè, Aduerbium { ποικίλως } Id est variè , multis modis. Plin.lib. 18.cap.7,Panis multifariè & è milio fit,è panico rarius.

Multifariam, Aliud aduerbium { πολυχόθεν, πολλαχοῦ } Idem. Sueton. in Sergio Galba,cap.19,Nihil amplius quàm continere se statuit, & legionariorum firmare præsidiis, qui multifariam, diuersèque tendebant. Festus,Multifariam dixerunt antiqui , quod videlicet in multis locis fari poterat,id est dici. Cic.2.de Oratore, Quod esset multifariam defossum.

Multifer,penultima correpta,Adiectiuum { πολυφόρος } Plinius libro 16. capite 8, Tam multifera sunt, & tot res præter glandem pariunt robora.

Multifidus,pen.corr. { πολυσχιδής } Ex multus & findo compositum,quod in multas partes finditur , & multas diuisuras habet. Plin.lib.11.cap. 37,Ouium nulli, nec ceruarum , nec quibus multifidi pedes, &c. De cornibus.

Multifidus dens.Martial lib.14. De pectine.

Discrimen.Claud.de Nupt.Honorij.

Faces.Ouid.7 Metam.

Ister.Lucan.lib.3.

Linguæ Valer.1.Argon. De dracone.

Quercus.Stat 10.Thebaid.

Timauus.Martial.lib.8. quòd in multa, nempe in nouem ostia fissus prorumpat in mare.

Multiforatilis,penult.corr.Apuleius lib.1.Floridor.Nec tam multiforatili tibia,&c.

Multiforis , & hoc multifore , pen.corr. { πολύτρητος } Quod est multorum foraminum. Plin.lib.8.cap.55, Iniiciunt eas in specus , qui sunt multifores in terra.

Multiforus,pen.corr Idem { πολύτρητος } Ouid.11.Metamorphoseos, Longáque multifori delectat tibia buxi.

Tibia multifora Senec.Agamemn 5.

Multiformis,& hoc multiforme { πολυειδής } Varium, quasi multiplicis formæ,aut variæ. Colum.lib 3.cap.1, Earum species diuersæ,& multiformes sunt. Cic.1.Acad. Ex iis autem ortæ , variæ sunt, & quasi multiformes.

Partus.Plin.lib.8.cap.16.

Species Colum.lib.3.cap.1.

Multiformiter,pen.corr.Aduerbium { πολυειδῶς } Variis modis. Gellius lib.9 cap.5,Plato ante hos omnes ita variè & multiformiter disseruit de voluptate. Plin.lib.36 cap.27.

Multigenus,penult.corr. Adiectiuum { πολυγενής } Multorum generum. Plin.lib.11.cap.1, Multa hæc & multigena terrestrium volucrúmque vita. Scripta manu exemplaria habent multigenera,non improbanda lectione.

Multigenæ figuræ.Lucretius lib.2,

Percipe,multigenis quàm sint variata figuris,&c.

Multigeneris, & hoc multigenere, penultima correpta, Idem { πολυγενής } Plautus Capt. 4, Multis , & multigeneribus opus est tibi militibus.

Multiiugis, & hoc multiiuge : siue Multiiugus , penult. corr. Adiectiuum { πολυπλάσιος } Multiplex & varium , Multum & numerosum. Iugus autem per se nihil significat, sed protractionem solùm demonstrat. Cicero Attico,lib.14,Veruntamen de Rep.multa cognoui ex tuis literis, quas quidem multiiuges accepi vno tempore a Vestorij liberto.

Multimodus,pen.corr.Adiectiuum,Idem quod Multiplex { πολύτροπος } Liu.1.bel.Pun. Oppidani ad omnia tuenda atque obeunda,multimoda arte distineri cœpti sunt:& non sufficiebant.

Multimodis,pro Multipliciter,quasi multis modis,vt sit velut ablatiuus vice aduerbij vt

Prauus multimodis.Lucretius lib.4,

Multimodis igitur prauas,turpésque videmus

Esse in deliciis. De mulieribus.

Agitari multimodis.Lucret.lib.3.

Ducere multimodis cantus & flectere voces.Lucret lib.5.

Multimodus,Substantiuum Hoc est,Varietas. Lucretius lib.4,

Fit quoque vt interdum similes existere auorum

Possint,& referant prauorum sæpe figuras,

Propterea quia multimodis primordia multis

Mista suo celant in corpore sæpe parentes,

Quæ patribus patres tradunt à stirpe profecta. Multis multimodis, Id est multiplici varietate.

Multinumus,pen.prod.Adiectiuum { πολυχρήματος } vt Multinumi asini. Varro 3.de Re rust cap.17,Aqua domestica,meos multinumos alo asinos. Hoc est,quorum opera multos paro numos.

Multipartitus, penult. prod. Adiectiuum { πολυμερής } Plin.lib.6.cap.19, Nanque vita mitioribus populis Indorum multipartita degitur.

Multipes, Adiectiuum, Multos pedes habens. Plin.lib.11.cap.45, Sic & multipedibus,&c. Firmic.lib.2.cap.12,Cancer signum est in cælo femininum,mobile,multipes.

Multipes,pen.corr. { πολύπους } multipedis : vel Multipeda,multipedæ, penult.corr. Animal multorum pedum. Plin.lib.22.cap.25, Ad multipedum morsus cum melle. Idem lib.29.cap.6, Millepeda , ab aliis centipeda,aut multipeda dicta, animal est è vermibus terræ pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactúque contrahens se. *Vne Cloporte,ou Pourcelet.*

Multiplex,pen.corr. { πολυπλάσιος } multiplicis,penult.corr.omnis gen. Varius , inuolutus , multas plicationes habens. Huic contrarium est Simplex. Sueton.de Claris Gram. Multiplici variáque doctrina censebatur.

Multiplex animus, cui Vnus idémque animus opponitur. Cic. de Amic. Qui fieri potest,si ne in vno quidem quoque vnus animus e-

tit, idémque semper, sed varius, commutabilis, multiplex?
Auri multiplicis thoraca tulit. Silius lib. 16.
Curas multiplices voluebat animo. Catul. Argon. epig. 59.
Magna & multiplex disciplina. Cic. 1. de Orat.
Domus. Ouid. 8 Metam. de Labyrintho.
Fœtus. Cic. 2. de Nat. deor.
Ingenium multiplex & tortuosum. Cic. de Amicit.
Lapsu multiplici & erratico serpere. Cic. de Senect. Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. De vite.
Mutatio Plin. lib. 9. cap. 17.
Nexus. Plin. lib. 10. cap. 4.
Multiplex, copiosus, & varius Plato fuit. Cic. 1. Acad.
Anceps & multiplex verborum potestas in ambiguis. Author ad Herenn. lib. 4.
Ratio disputandi. Cic. 5. Tuscul.
Varia res & multiplex ad suspiciones & simultates Præturæ iurisdictio. Cic. pro Flac.
Sermones multiplices variisque. Cic. in Orat.
Sermone multiplici populos replebat. Virg. 4. Æneid.
Spatium multiplex transcurrere. Lucret. lib. 2.
Terror. Liu. 1. ab Vrbe.
Vir multiplex in virtutibus. Paterculus lib. 2, Sentium Saturninum virum multiplicem in virtutibus, nauum, agilem, prouidum, &c.
Multiplex est maior minoris, quum minor metitur maiorem. Eucl. 5. elemen.
Multipliciter, pen. corr. Aduerbium { ποικίλως, πολλαχῶς. } Titulus est apud Plinium, De eodem multiplicius: lib. 7. cap. 14. Firmicus lib. 5. cap. 6, Talia peragāt, vnde sibi dedecus & infamia multipliciter consequatur.
Multiplico, multiplicas, pen. corr. { πολλαπλασιάζω } multiplicāre, Multiplex reddere aut facere. Plin. lib. 34. cap. 8.
Æs alienum. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Flumina collectis multiplicantur aquis. Ouid. 1. de Remed.
Gloriam. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 2, Si diem nobis Clodius dixerit, tota Italia concurret, vt multiplicata gloria discedamus.
Grauitas authoris honorem multiplicat. Ouid. 4. de Ponto.
Legatum. Vlp. in l. Plané. §. 1. D. de leg. 1.
Suas vires. Ouid. 5. Trist. eleg. 1.
Summam. Paul. in l Si mandatu. §. si fideiussor. D. mandat.
Voces acceptas. Plin. lib. 36. cap. 15.
Multiplicatus, pen. prod. Participium { πολλαπλασιασθείς. } vt Auxiliis multiplicatis, aucto exercitu. Plancus Cic. lib. 10. 8.
Multiplicata domus, Cui accessio adiuncta est. Cic. 1. Offic. Hic summi & clarissimi viri filius in domum multiplicatam, non repulsam solùm retulit, sed ignominiam & calamitatem.
Mala multiplicata. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.
Multiplicatio, Verbale { πολλαπλασιασμός. } Colum. lib. 3. cap. 2, Nam si sordidus aut vilis feracissimam quanque serere conducit, vt multiplicatione frugum reditus augeatur, &c.
Ex multiplicatione efficere summam aliquam. Col. lib. 5. cap. 2.
Multiplicabilis, & hoc multiplicabile, pen. corr. { πολλαπλασιαστικός } Quod potest multiplicari. Cic 2. Tuscul.
Hæc interemit tortu multiplicabili
Draconem auriferam obtutu asseruantem arborem. Ex quodam poeta.
Multipotens, pen. corr. multipotentis, omn gen. { πολυδύναμος } Qui multum potest. Plaut. Bacch. 15, -nisi habet pectus multipotens,
Multisonus, pen. corr. Adiect. { πολυηχής. } Martialis lib. 1. 49,
Sic vbi multisona feruet sacer Atthide lucus.
Catenæ. Stat. 8. Theb.
Sistrum. Stat. 3. Sylu. 2.
Multisonorus, pen. prod. Adiect. { πολυηχής. } Claud. de mulabus Gall. 10, Esseda concordes multisonora trahunt.
Multiuagus, pen. corr. Adiectiuum { πολυπλανής. } Plin. lib. 10. cap. 37, Ferunt non mutare sedem columbas, multiuaga alioqui aue. Id est, quæ multum vagatur.
Multiuagus lunæ flexus. Plin. lib. 2. cap 10.
Domus multiuagæ Scytharum. Senec. Herc. fur. 7. quia plaustris circunuehuntur.
Gradus. Stat. 6. Theb.
Multiuolus. pen. corr. Adiectiuum { πολύβουλος } Qui multa volt, vel cupit. Catul. ad Mallium, epigr. 63, Quantum præcipuè multiuola est mulier.
Multopere, pen. corr. { μεγάλως } ea forma dixit Plautus, qua Magnopere dicimus. in Merc. 3, Multopere in mundo rustico se exercitum.
Multoties, Aduerbium. Florus in Epitome lib. 58. de Scipione Africano, Multoties contra hostium eruptiones feliciter pugnauit.
Multitia, multitiorum, Pluraliter tantùm, n. g. Indumenta dicebantur minutissimis filis contexta. Vnde à multis filis & propterea subtilibus, nomen inditum. Vel à Mulcendo, quoniam carnem demulceant. Budæus, Multitia, vestes sunt sericæ tenuissimæ æstiuæ. *Taffetas.* Iuuenal. satyra 2,
-quæro an deceant multitia testem. Idem Saty. 2.
Plus { πλείων, πλέον, πλεῖον } neut. gen. in singulari numero, in plurali verò, hi & hæ plures, & hæc plura. Comparatiuus gradus est à Multus. Cic. de Amicit. Plures enim discent quemadmodum hæc fiant, quàm quemadmodum his resistatur.
Tantum, & plus etiam debere. Cic. Attic. lib. 7, Id si præstaret, quantum mihi æris alieni esse ibi edidit, tantum, & plus etiam ipse mihi deberet.
¶Nominatiuo aliquando iungitur. Liu. de bel. Maced. Paulò plus trecenta vehicula amissa.
¶Genitiuo, iuxta regulam communem: vt Plus plaustrorum. Plautus Aulul. 19.

Plus literarum. Varr. de Ling. Latin. lib. 5. statim in initio.
Plus dimidiati mensis ferre cibaria. Cic. 2. Tusc.
Plus sapientiæ. Plaut. Milit. 5.
Plus virium habet alius alio. Cic. 1. de Leg.
¶Accusatiuo. Terent. Adelph. 2. 1, Plus quingentos colaphos infregit mihi. Cato de Re rustica, Ne plus quatuor digitos transuersos emineant.
Plus annum obtinere prouinciam. Cic. Attic. lib. 6.
¶Ablatiuo. Terent. Hecy. 3. 4, Dies triginta, aut plus eo in naui fui. Cic. pro Publio Quintio, At tecum anno plus vixit.
Plus æquo. Cic. de Amic. Neque verendum est nequid excidat, aut nequid in terram defluat, aut ne plus æquo quid in amicitia congeratur.
Dimidio plus scripsit Clodia. Cic. Attic. lib. 9.
Nihilo plus, In NIHILVM.
Nimio plus, In NIMIS.
Nimio plus aliquem diligere. Antonius Cic. in Epist. ad Atticum, lib. 10. Sed quia te nimio plus diligo, non possum dissimulare, mihi famam quoque, quanuis sit falsa, magni esse.
Paulo plus audire de arte. Author ad Herenn. lib. 4, Quisquis audierit de arte paulò plus in elocutione præsertim, omnia videre poterit, &c.
Media plus parte, elegans locutio: hoc est Vltra medietatem. Ouid. 3. Metamorph.
Plus vna vt vera sit opinio, fieri certè non potest. Cic. 1. de Natura deor. Res nulla est de qua tantopere non solùm indocti, sed etiam docti dissentiant: quorum opiniones quum tam variæ sint, támque inter se dissidentes, alterum profectò fieri potest, vt earum nulla, alterum certè non potest, vt plus vna vera sit.
Plus vna me nocte ciuitas retinere non potuit. Cic. 1. Philip.
¶Plus, verbis iunctum. Terent. Heaut. 2. 1, Is mihi vbi adbibit plus paulò, sua quæ narrat facinora? Cic. de Amic. Et hercle ita fecit, vel plus etiam quàm dixit.
Proficit plus sæpe ad misericordiam commouendam virtus & magnificentia, in qua grauitas & authoritas est, quam humilitas & obsecratio. Cic. 1. de Inuent.
Plus fuisti. Terent. Hecyra, 2. 1,
Vt cum matre vnà plus esses? Vbi Donatus, διὰ πλείονος dixit, id est diu, ac maiorem partem.
Plus intromissus. Plaut. Truc. 16.
Plus noceas tibi, dum ferias illos. Plaut. Pseud. 4.
Plus scio. Terent. Adelph. 5. 9,
Plus scis quid facto opus est.
Plus sum quàm. Plaut. Rud. 30.
Plus vides. Terent. And. 4. 4.
Plus vomit. Varr. de Ling. Lat. lib. 4. Aratrum, quod arauit terram. Eius ferrum vomer, quod vomit eo plus terram.
¶Plus minúsve. Terent. Phorm. 3. 3, Ne quid plus minúsve faxit, quod nos pòst pigeat Geta.
Plúsve minúsve. Martial. lib. 8. 71. Id est circiter.
Plus minus, sine coniunctione frequentius legitur, pro Plus minúsve, hoc est Circiter: vt Dies plus minus triginta: pro eo quod est Paulo plus, aut Paulo minus, hoc est Circiter. Plin. lib. 16. cap. 6, Continentur hispido calyce, per genera plus minus complectente.
Plus minus, cum verbo Plaut. Merc. 14,
Plus minus opus quàm erat, multò dixeram
Controuersiam, vt sponsio fieret.
Plus plúsque. Cic. Attico, lib. 6, Nec ipsum odimus, & Brutum amamus. & Pompeius mirificè à me contendit, quem me hercule plus plúsque in dies diligo.
Plus quàm, Vnica dictio est, vel duæ. Terent. Phorm. 5. 3, Hei video vxorem: penè plus quàm sat erat. Cic. de Amic. Quamobrem angor iste qui pro amico sæpe capiēdus est, non tantum valet vt tollat è vita amicitiam, non plus quàm vt virtutes, quia nonnullas curas & molestias afferunt, repudientur.
Plus satis, pro Satis, inquit Donatus. Terent. Eunucho, 1. 2,
Accede ad ignem hunc, iam calesces plus satis.
¶Pluris, genitiuus, verbis æstimandi & pretij frequenter iungitur. Cic. ad Tironem, lib. 16. 10, Nos agimus nihil cupidè, eóque est nostra pluris authoritas.
Pluris æstimare. Cic. 3. Offic. Idem 3. de Finib. Nec verò satis acutè dicunt, si bona valetudo pluris æstimanda sit longa quàm breuis, sapientiæ quoque vsus longissimus quisque sit plurimi.
Pluris dimidio addicitur. Cic. 5. Verr.
Pluris ædificamus, pro Carius. Colum. lib. 1. cap. 4.
Pluris est eloquentia, quàm iuris ciuilis scientia. Cic. in Topic.
Multo pluris est núc ager, quàm tunc fuit. Cic. pro Rosc. Comœdo.
Pluris est consyderatè agere, quàm cogitare prudēter. Cic. 1. Offic.
Pluris feci teipsum ex quo tempore tu me diligere cœpisti. Cic. Appio, lib. 3. 4.
Pluris fuit Annibale, consilio, virtute, rebus gestis nemo Carthaginiensium. Cic pro Sextio.
Habetur pluris hic, quàm alius. Cic. 6. Philip.
Pluris putare quod vtile videatur, quàm quod honestum. Cicero 3. Officiorum.
Putare se pluris quàm mundum, arrogantis est. Cicero 3. de Natura deorum.
¶Plures pro multi, passim apud authores legitur. Plin. lib. 9. cap. 11, Aquatilium tegmenta plura sunt.
Multi & plures. Cic. pro Lege Manil. Non possunt vna in ciuitate multi rem atque fortunas amittere, vt non plures secum in eandem calamitatem trahant.
Plures & Pauci, contraria. Author ad Herenn. lib. 4, Qui quum plures erant, paucis nobis exæquari non poterant.
Eunt plures multis partibus in illius sententiam. Cicero Lentulo libro 1. 2.

Plura

Plura dicam de peccatis tuis. Terent. in Prolog. Heaut.
Colores plures in columba videri sentio, nec esse plus vno. Cicero 4. Acad.
Summus dolor plures dies manere non potest. Cic. 2. de Finib.
Pluribus verbis aliquid petere. Cic. 3. Verr. Aliquando VERBIS subintelligitur, vt apud Ouid. 5. Trist. eleg. 14.
Plures nimio simultates exercuerunt eum. Liuius 9. bell. Maced. de Catone.
¶ Plura, pro Amplius. Lucret. lib. 5,
Quod superest, ne te in promissis plura moremur, &c.
¶ Pluria, Neutrū plurale à singulari Plus. Lucret. Pluria eo dispergit, & à se corpora mittit. Sic autem legendum, non vt in vulgatis Plura modo. Pluria autem dixisse veteres testantur A. Gellius lib. 5. cap. 21. & Charisius lib. 1. & idem Lucret. lib. 4, Vnáque res hæc est, cuius quàm pluria habemus, Tam magis ardescit, &c. Ex Labino.
¶ Pluriū, pro Multorum. Tacit. lib. 12, Genua Mithridatis inuadit, ipsúmque prosternit: simulque concursu plurium vinciuntur cathenæ ac compedes.
Plurifarius, Adiect. {πολλαπλοῦς} Suet. in Claud. Cæs. cap. 21, Gladiatoria munera plurifaria ac multiplicia exhibuit. Quædam exemplaria hic legunt plurifariam aduerbialiter.
Plurifariam, Aduerb. {πολλαχῶς} Pluribus modis. Suet. in Tib. Cæs. cap. 43, Cubicula plurifariam disposita.
Pluralis, & hoc plurale, pen. prod. {πληθυντικὸς} Quod plura comprehendit, vel plures. vt Pluralis numerus.
Datiuus pluralis. Macrob. lib. 1. Saturnal cap. 4.
A singulari casu ad pluralem transire. Pompon. in l. Seruius ait. D. de verb. signif.
Pluralitas, tatis, fœm. gen. Charisius libro 1, Nomina autem nominatiuo u litera terminata, in singularitate per omnes casus eandem u literam seruant nouissimam, in pluralitate tantùm declinantur, vt genua genuum genibus. Rursus lib. eod. Alia singularitate carent, vt exta, arma: alia pluralitate, vt garum, oleum, ferrum.
Pluraliter, pen. corr. {πληθυντικῶς} Aduerbium. Charisius lib. 1, Hoc tergum, tergi, tergo. Pluraliter hæc terga, tergorum productè. Tergus, huius tergoris facit: pluraliter tergora, & genitiuo tergorum correpte. Sic alibi frequenter.
Pluratiuus, pen. prod. Adiectiuum {πληθυντικὸς} vt Pluratiuus numerus, apud Macrobiū lib. 1. Saturnal. cap. 5. Sic Caius in l. Non est sine liberis. D. de verb. signif. Hæc enuntiatio, Habet liberos, semper pluratiuo numero profertur, sicut & pugillares, & codicilli.
Plusculus, pen. corr. {πλείονες} Adiectiuum, diminutiuum à Plus. Terent. Phorm. 4. 3, Vxori emunda ancillula est, tum autem pluscula Supellectile opus est.
Plusculum, Substantiuum, neut. gen. {πλεῖον.} Columel. lib. 12. cap. 47, Deinde exiguum aceti piperati, & plusculum mellis aut mulsi adiiciunt.
Negotij plusculum in quibusdam causis est. Cic. 2. de Orat.
Plusculum, Aduerbium {μᾶλλον.} Plaut. Amph. 4, -nisi inuitauit sese in cœna plusculum. Hoc est, nisi bibit paulo plus quàm par fuerit.
Plusculum habent in se rationis, plusque operæ. Lucret. lib. 4.
Plusculum etiam quàm concedit veritas, amori nostro largiare. Cic. Lucceio, lib. 5. 12.
Plurimus, pen. corr. Adiectiuum {πλεῖστος} Superlatiuum à multus. Terent. Eunucho, 2. 2,
-plurima salute Parmenonem Summum suum impertit Gnato.
¶ Plusima, plurima, vt Fœdesum, fœderū, & alia pleraque ab antiquis dicta ait Varro de Ling. Latin. libro 6. quem vide, ne quid antiquitatis ignores.
Labor plurimus. Horat. 4. Carm. ode 2.
Plurima fragula. Cic. 4. Verr.
Atticæ plurimam salutem. Cic. ad Attic. lib. 14.
¶ Plurimus, Longus. Virg. 1. Æneidos,
Iamque ascendebant collem, qui plurimus vrbi
Imminet Seruius. Idem, Quum se nux plurima: id est amygdala: longa nanque est.
¶ Plurimi, genitiuus verbis æstimandi iungitur. Cic. 3. de Finib. Sic bonum hoc de quo agimus, est illud quidem plurimi æstimandum: sed ea æstimatio genere valet, non magnitudine.
Quod plurimi est vt quisque possidet, ita ditissimus habendus est. Cic. in Parad.
¶ Plurimū ætatis. Cic. 4. Verrina, Quòd in publicanorum causis vel plurimum ætatis meæ versor, vehementérque illum ordinem obseruo, satis commodè mihi videor, &c. Idem 1. de Finib. Itaque ne iustitiam quidem rectè quis dixerit per seipsam optabilem: sed quia iucunditatis vel plurimum afferat.
Plurimum & Minimum, contraria. Cic. 1. de Inuent. Exordium, sententiarum & grauitatis plurimum debet habere, &c. splendoris, & festiuitatis, & concinnitudinis minimum.
Plurimum, Aduerbium {πλεῖστον} Hoc est, permultum. Cic. de Amic. Plurimum in amicitia amicorum bene suadentium valeat authoritas. Idem ad Brutum, lib. 11 16, Hoc ego vtor vno omnium plurimum.
Longè, longeque plurimum, Vide LONGVS.
Diligere plurimum aliquem. Cic. Lentulo, lib. 1. 7.
Posse plurimum dignitate apud aliquem. Cic. pro Rosc. Amer.
Præstabat plurimum alius in muliebri corpore pingendo Zeusis. Cic. 2. de Inuent.
¶ Plurimum, Sæpius. Terent. Phorm. 1. 4, Domum ire pergam: ibi plurimū est. Id est frequenter. Plin. lib. 9. cap. 36. Idem de vrsis, lib. 8 cap 36, Pariunt plurimum quinos. Pro hoc vulgus Vtplurimum dicit, Græcorum more. Quomodo & locutus est Plin. lib. 15. cap. 3, ad finem, Nec tam numerosa differentia: tribus vtplurimum bonitatibus ditat.
MVLVCHA, pen. prod. {μολοχὰθ} fluuius Mauritaniæ. De quo Strabo lib. 17, Post Mauritaniam (inquit) est Masesyliorum regio, à Molochath flumine (ita Moluchan nominat) initium sumens, &c. Vbi indicat trans flumen in ortum Masesylios esse, sicut Plinius. Intelligendum ergo Moluchan regnorum terminum fuisse, Bocchi quidem Orientalem, Iugurthæ verò Occiduum, diuerso respectu: quemadmodum aliquando Rhenus Romani imperij ab Ortu & Septentrione terminus fuit, rursum verò Germanorum ab Occasu & Meridie limes: vt quod mihi in Ortum prospicienti dextrum est, id tibi in Occasum verso sinistrum fit.
Mulus, muli {ἡμίονος, ὀρεὺς.} Plin. lib. 8. cap 44, Ex asino & equa mulus gignitur mense duodecimo, animal viribus in labore eximiū. Et paulo pòst, Equo & asina genitos mares, hinnulos antiqui vocabāt: contráque mulos, quos asini & equæ generarent.
Clitellarius. Cic. in Topic.
Curto mulo ire. Horat. 1. Serm. satyr. 6.
Festinat calidus mulis, gerulísque redemptor. Horat. 3. epist. 2.
Ornare aliquem mulis. Cic. 2. de Lege agr.
Peruehi Romam mulo. Cic. Pæto, lib. 9. 18.
Vtilitates mulorum & asinorum ad vsum hominum paratæ. Cic. 2. de Nat. deor.
Mulus centuriatus. Vopisc. in vita Aurelij, Mulum centuriatum comiter curet. Ex quo loco apparet centuriis mulos attributos fuisse, qui publici tamen erant, non priuati, vt equus erat sagmarius. Centuriatum itaque vocat, vt centuriatus miles dicitur, qui centuriæ attributus assignatúsque est. Ex Turneb.
¶ Mulus, piscis, Vide MVLLVS.
¶ Muli Mariani, Sunt furculæ, quibus religatas sarcinas viatores gerunt: quarum vsum quia Marius attulit, muli Mariani postea appellati. Front. lib. 4. Stratag.
Mula, mulæ {ἡμίονος.} Plin. lib. 8 cap. 44, Gignitur autem mula ex equo & asina, sed effrænis, & tarditatis indomitæ.
Carrucaria, Vide CARRVS.
Fœta. Iuuen Satyr. 13.
Missa pastum. Horat 1. Serm. satyr. 5.
Mundæ nitet vngula mulæ. Iuuen. Satyr. 7.
Calceare mulas, Vide Calceo in CALX, pro posteriore parte pedis.
Mularis, & hoc mulare, pen. prod. {ἡμιονικὸς.} Colum lib. 6. cap. 27, Est enim generosa materies, quæ circo, sacrísque certaminibus, equos præbet: est mularis, quæ pretio fœtus sui comparatur generoso.
Mulio, mulionis {ἡμιονηγὸς} Qui mulos clitellarios siue quadrigarios ducit Martial. lib 9, Nec pigri rota cassa mulionis. Sic lib 13.
¶ Mulio, culicum genus. Plin. lib. 11. cap. 18, Impugnant eas naturæ eiusdem degeneres vespæ atque crabrones, & è culicum genere, qui vocantur muliones.
Mulionius, Adiectiuum {ἡμιονηγικὸς} Quod ad mulionem pertinet. Cic. pro Sex. Mulioniam penulam arripuit, cū qua primùm Romam ad comitia venerat: messoria se corbe contexit.
MVMASTIS {μυμαστὶς} Cariæ oppidum: cuius incolæ dicuntur Mumastitæ.
MVMMIVS, Prænomine Lucius, nobilis Romanus, qui Corinthum bello captam diruit, Italiámque vasis Corinthiis, æneísque signis impleuit. Author Plin. lib 34. cap. 3 & 7.
MVNDA, vrbs est Hispaniæ, vbi Cæsar pugnauit contra filios Pompeij. Author Plin. lib. 3. cap. 1. Vide & lib 36. cap. 18.
Mundus, Adiectiuum {καθαρὸς, καθαρεύων} Purum, tersum, politum significat. Terent. Eunucho, 5. 4,
Quæ dum foris sunt, nihil videtur mundius,
Nec magis compositum quicquam.
Mundus & elegans. Cic. 2. de Finib. Nemo nostrûm istius generis asotos iucundè putat viuere, mundos, elegantes, optimis cocis, pistoribus, piscatu, aucupio, venatione, his omnibus exquisitis vitantes cruditatem, &c.
Mundus & elegans vir. Cic. 2. de Finib.
Cœnæ. Horat. 3. Carm. ode 29, Hoc est, neque sordidæ, neque nimis opiparæ & sumptuosæ, vt satyr. 1. lib 2, Mundus erit, qui non offendet sordibus, atque In neutram partem cultus miser, &c.
Corpore mundo culta fœmina. Lucret. lib. 4.
Supellex. Horat. 1. epist. 5.
Mundior. Horat. 2. Serm. satyr. 7.
Mundior iusto cultus. Liu. 8. ab Vrbe.
Mundus, mundi, Substantiuum {κόσμος} Dicitur ornatus muliebris, quo scilicet mulier mundior fit. In cuius nominis appellatione continetur speculum, armillæ, annuli, gemmæ, & similia, quibus mulier ornatur. Accius, Cum virginali mundo clàm pater. Liu. 2 bel Maced. Non aurum modò iis, sed postremò quoque vestem, mundúmque omnem muliebrem ademit.
Mundus muliebris dictus à munditia. Varr. de Ling. Latin. lib. 4.
In mundo esse, Vide IN.
¶ Mundum, neutro genere dixit Lucilius, Legauit quidam vxori mundum omne, penúmque. Nonius De indiscretis generibus, in litera M.
¶ Mundus etiam dicitur cælum, & quicquid cæli ambitu continetur. Nam sicut Græci κόσμον, quod apud nos ornatum significat: ita nos à perfecta absolutáque elegantia vocamus mundum, quòd nihil eo sit mundius & pulchrius & ornatius. Hæc ex Plinio lib. 2. cap 1. & 4. Cic. 3. de Finib. Mundū autem censent regi numine deorum, eumq; esse quasi communem vrbem & ciuitatem hominum & deorum, & vnumquenque nostrum huius mundi esse partem, ex quo illud natura consequitur, vt communem vtilitatem nostræ anteponamus.
¶ Mundus, interdum terra est, qui quidem est mundus inferior, vt quum veteres mūdum patere dicebant: quin & tum terræ partem inferiorem patere censebant, vt mundus potius subterraneus intelligeretur, qui alio tempore clausus esset, vt maria clausa esse dicuntur & aperta. Mundus autem etiam cælum est, qui mundus est superior, & à Cicerone in Timæo appellatur mundus lucens. Hæc Turneb.
Mundus, est quasi communis deorum atque hominum domus aut vrbs vtrorunque. Cic. 2. de Nat. deor.
In rerum natura totóque mundo quæ constant, quæque mouentur.

Cic.de Amic.

Principio ipse mundus deorū hominúmque causa factus est: quæcunque in eo sunt, & parata ad fructum hominum & inuenta sunt. Cic.2.de Nat.deor.

Arx siderea mundi Ouid.3.Amor.eleg.9.
Cardo.Ouid.2.de Ponto,eleg.10. Id est polus alter.
Declinatio mundi,Vide Declinatio,in DECLINO.
Extremum & vltimum mundi,cælum est.Cic.2.de Diuin.
Fabricator.Ouid 1.Metam.
Lumina clarissima mundi,Liber & alma Ceres. Hoc est,Sol & Luna.Virg.1.Georg.
Machina mundi Lucret.lib 5.
Mœnia flammantia.Lucret.lib.1.
Moles operosa.Ouid.1.Metam.
Nouitas.Lucret.lib.5.
Oculus mundi,Sol.Ouid 4.Metam.
Orbis mundi.Virg.6.eclog.
Regio vltima magni.Ouid.4.Trist.eleg.4.
Ruina Lucan.lib.5.
Species serena.Lucret.lib.4.
Vetustas arcana.Stat.4.Theb.
Vigiles mundi,Sol & Luna.Lucret.lib.5.
¶Æternus.Senec.Herc.OEth.16.
Annosus.Senec.OEdip.5.
Arduus,Vide ARDVVS.
Capax.Ouid.2.Trist.
Citatus.Senec.Herc.OEth.15.
Compositus. Quintil.lib.1.cap.17,Claros nomine sapientiæ viros nemo dubitauerit studiosos musicæ fuisse, quum Pythagoras, atque eum secuti,acceptam sine dubio antiquitus opinionem vulgauerint, mundum ipsum ea ratione esse compositum, quam postea sit lyra imitata.
Concitatus.Senec.Agamemn.9.
Diues.Ouid.2.Metam.
Diuulsus.Lucan.lib.1.
Genitalis.Sil.lib.13.
Immensi mundi publica lux,Sol.Ouid.2.Metam.
Varietate distinctum bene Græci κόσμον, nos lucentem mundum nominamus.Cic.de Vniuersit.
Magni primordia.Ouid.15.Metam.
Patulus.Lucret.lib.6.
Picti sidera.Senec.Thyeste,9.
Pulcherrimus.Claud.7.Paneg.
Stelliger.Senec.Herc.fur.13.
Subactus mundus,Deuictus.Lucan.lib.1.
Triformis mundi regna.Ouid.15.Metam.
Triplex.Ouid.12.Metam.
Vastus.Ouid.13.Metam.
¶Administrare & regere mundum,In ADMINISTRO.
Attollit se mundus,In ATTOLLO.
Incestare mundum.Claud.2.de raptu Proserp.
Magnitudinem mundi metiri.Cic.1.Offic.
Nasci mundum,& deficere.Quintil.lib.5.cap.10.
Sol negat officium mundo.Ouid.2.Metam.
Lumina mundo præbet Titan.Ouid.1.Metam.
Prosternere mundum.Lucan.lib.7.
Phœbus diem reddit mundo.Senec.Agamem.1.12.
Rubescit mundus.Ouid.2.Metam.
¶Mundi,mundorum,num.plurali dixit Lucret.lib.5,
In variis mundis,varia ratione creatis,&c.

Mundanus, pen.prod. Adiectiuum {κοσμικός} Quod mundi est. Vnde interrogatus philosophus Socrates,cuias esset,mundanum se esse respondit,vt ait Cicero 5.Tuscul.

Mundulus, pen.corr. Adiectiuum diminutiuum à Mundus adiectiuo, Qui nimia munditia vtitur, vt placeat muliercuhs.Plaut.Truc.13,
Nunc ego istos mundulos vrbanos amasios
Hoc ictu exponam.

Munditer, penult. corr. Aduerbium {καθαρίως.} Plaut. Pœnul.4,Nam quum sedulò munditer eos habemus, vix ægrè amatorculos inuenimus.

Munditia,munditiæ : vel Mundities, munditiei {καθαριότης} Lautitia, vel ornatus quo quis se mundum ac politum tenet. Cic.1.Offic.Adhibenda præterea munditia est, non odiosa neque exquisita nimis: tantum quæ fugiat agrestem & inhumanam negligentiam.
Elegantia & munditia.Cic.in Orat.
Lautitia,munditia,elegantia.Cic.Planco,lib.9.20.
Mundities mundior.Catul.ad Furium,epigr.20.
Minimè viriles.Claud.2.in Eutrop.
Capimur munditiis.Ouid 3.de Arte.
Munditias facere.Cato cap.2.& cap 39.Vide FACIO.

Mundo, mundas {καθαρίζω} mundâre, Mundum & nitidum facere. Plin.lib.15.cap.6,Ob id crebrius vasa mundanda.

Mundator, pen.prod.mundatoris,Verbale. Firmicus lib.8.cap.19,ad finem, Vicesimaoctaua pars Arietis si in horoscopo fuerit inuenta, latrinarum faciet cloacarúmque mundatorem. Et cap.29,Decimatertia pars Aquarij si in horoscopo fuerit inuenta, hortorum cultores faciet,vel cloacarum mundatores.

Munerarius,Munerator,Munero,muneras,Vide MVNVS.

Mungo,mungis, munxi, munctum {μύσσω} mungere, Quasi mucum agere.

Mungor,Deponens,aliquando legitur apud antiquos. Cato de Liberis educandis,Neque emungentur libertatem.

Munia.Municeps, Vide MVNVS.

Munifex.Munificentia.In MVNVS.

Munio,munis,muniui,munitum,pen.prod. {ἀσφαλίζω, ὀχυρόω, τειχίζω, κατασφαλίζομαι} munire,Fulcire,fortificare,reficere,reparare,præparare,defendere. Sipontinus,Munio,propriè Instruo,orno,& quasi muneribus compleo. Plautus Mil.5,Magnum illic honorem incipis, si magna munis mœnia.
Munire à frigore.Colum. Quantúmque res patietur, à frigore & tempestatibus muniemus.
Ad aliqua tempora se.Cic.Pæto,lib.9 18.
Ad illud se munire videntur, ne immiscuisse se credantur: non ad illud, vt sumptum consequantur. Vlpian.in l.At si quis.§.sed interdum D.de relig.& sumpt.funer.
Contra pudorem se. Tacit.in vita Agricolæ.
Mirificis molibus munire aditus insulæ Cic.Attic.lib.4.
Aditum. Cic.pro Cluent. Vt ad hoc nefarium facinus accederet, aditum sibi aliis sceleribus antè muniuit.
Castra.Cæsar 1.bel.Gal. Primam & secundam aciem in armis esse, tertiam castris munire iussit.
Præsidiis,custodiis,vigiliísque coloniam.Cic.1.in Catil.
Coloniis munire gentem aliquam.Cic.pro Flacco.
Ignem ita munire ne euagetur. Vlpian.in l.Si seruus seruum.§. Si fornacarius.D.ad legem Aquiliam.
Iter.Liu.5.bel.Pun.
Oppidum & arcem.Cic.de Prouinc.Consul.
Vi multa oppidum.Virg 1 Æneid.
Intercludere omnes seditionū vias, munire præsidia Reipublicæ. Cic.pro Rab.perduel.reo.
Munire rupem. Liuius, Inde ad rupem muniendam,&c. Alij legunt,minuendam,sed malè. Interpretor autem hîc munire, per rupem viam aperire, viámque in ea munire, & tanquam struere:id est, eam cædere,& in ea opere laboréque militari complanare & æquare iter, aut deorsum deprimere, & decl ue reddere quodam anfractu molli. Itaque qui aggerem iaciunt,fossas aperiunt,vias muniunt militiæ,munitores vocantur. Esse autem ita legendum ex eo etiam apparet, quod non longè hinc scribitur, Et quies muniendo fessis hominibus triduò data. Turneb.
Præclarè & tueri & munire se beneuolentia multorum. Cic.2.de Finib.
Misericordia & liberalitate se.Cic.Attic.lib 9.
Gnatis senectam.Lucret.lib.4.
Firmissimis prędiis classibúsque frumētaria subsidia Reipublicæ. Cic.pro L.Manilia.
Viam munire, Repurgare,reficere,ac substruere,interdum lapidibus, quales sunt viæ Romanæ à plerisque portis in multorum dierum iter silicibus stratæ. Cic.pro Milone, Perinde quasi Appius ille Cæcus viam munierit,non qua populus vteretur,sed vbi impune sui posteri latrocinarentur? Dicimus etiam vt viam,ita Ripam munire, Alueū munire, Aditum munire, quum illa reficimus aut reparamus. Hactenus Valla.
Munire viam,per translationem, de corporalibus ad incorporalia. Quintil lib.3.cap 1,Propterea quòd plurimi authores, quamuis eodem tenderent, vias tamen diuersas munierunt, & in suam quisque induxit sequentes. Cic.1.Tuscul.Abiit ad deos Hercules:nunquam abiisset, nisi quum inter homines esset,eam sibi viam muniuisset.
Munire viam ad.Cic.Attico,lib.1,Sed tamen quoniā ista sunt tam infirma,munitur quædā nobis ad retinendas opes nostras tuta,vt spero,via. Idē 3.Verr.Alia sibi ratione viam munire ad stuprum cœpit.
Viam accusandi alicui munire,adipiscēdi obstruere. Cic.pro Mur.
Fidelitate nouarum necessitudinum contra veterum inimicorum perfidiam muniendum me putaui.Cic.Planco,lib.4.14.

Munior, Passiuum, non facilè reperias, excepta tertia indicatiui persona,munitur,& infinitiuum muniri. Cic.de Senect.Munitur contra auium morsum vallo aristarum. Vide MORSVS.
India munitur vallo eburno.Lucret lib.2.
Muniri & ornari bonorum omnium præsidio.Cic.pro Flacc.

Munitus,penult.prod. {ὀχυρὸς, τετειχισμένος} Participium, siue Nomen ex participio. Cic ad Quint frat.lib.2.7,Dixitque apertè, se munitiorem ad custodiendam vitam suam fore,quàm Africanus fuisset.
Nihil tam munitum,quod non expugnari possit.Cic.2.Ver.
Contra hostes septus & munitus.Cic 1.de Finib.
Latera concædibus munitus.Tacit.lib.1.
A propinquis munitus,Vide A vel AB præpositiones.
Amicis non paucis.Ouid.2.de Ponto,eleg 3.
Partis & fundatis amicitiis fretum ac munitum esse oportet. Cic. de Petit.Consul.
Beneuolentia hominum firmissima muniti sumus.Cic.Attic.lib.2.
Stipatus sicariis,septus armatis,munitus iudicibus Ædilis.Cicero pro Sextio.
Timore nullo munitus.Propert.lib.3.eleg.12.
Ingenio alicuius munitiores amici.Cic.pro Mur.
Munitissima arx.Liu.6.bel.Pun.
Castella.Cic.Cælio,lib.2 9.
Delicta munita authoritate alicuius.Salust.in Iugurth.
Clausa satis & munita aliquibus domus. Cic.pro Lege Man.
Publico omni præcipuo & diuino & humano iure munita domus. Cic.de Arusp.respon.
Domus tot Senatusconsultis munita atque septa. Cic.de Arusp. responsis.
Equus.Propert.lib.4.eleg.3.
Iter Silius lib.15.
Libertas leuitate legum munita.Cic.pro Rab.perduel.reo.
Munitissimus habendi Senatus locus.Cic.in Catil.
Locus vrbis munitissimus.Varr.de Ling.Latin.lib.4.
Oppidum munitissimum oppugnare.Cic.Cælio,lib.2.9.
Palpebræ tanquam vallo pilorum munitæ sunt. Cic.2.de Natur. deorum.
Sapientia munitum pectus gerere.Cic.1.de Diuin.Ex Accio.
Munitissimus portus.Cic.2.Verr.
Munitus virtute.Cic.de Amic.Vt enim quisque sibi plurimum cōfidit,

fidit, & vt quisque maximè virtute & sapientia sic munitus est, vt nullo egeat,&c.

Via ad Consulatum munita.Cic.pro Mur.

Munitio, Verbale { ὀχύρωσις, περιτείχισις.} Cæsar 1.bel.Gal.Operis munitione,& militum concursu,& telis repulsi.

Loci munitio.Quintil.lib.3.cap.7.

Operibus munitionibúsque sepire vrbem aliquam.Cic.13.Phil.

Ex viarum munitione quæstum facere.Cic.pro Fonteio.

Munitione ac mole lapidum disiunctus à mari fons.Cic.6.Verr.

Munitor,pen.prod.Aliud verbale{ὀχυρωτής.} Liuius 7.bel.Pun.Castra inde ponentem, pugnando vndique in munitores, operibus prohibet.

Munito, munitas, pen.prod. { ἐπιτειχίζω } munitare,Frequent. Cic. pro Rosc. Amer.Nunc verò quam viam muniter, quod iter affectet, videtis. Turnebus hîc,Munitare,pro munire cupere,sine frequentationis significatione.

Munimen,pen.prod.muniminis { ὀχύρωμα} Munitio est,propriè castrorum cæterarúmque rerum, quæ contra aduentum hostium muniuntur,siue vallo,siue fossa,siue alio quouis modo. Dicitur & de aliis rebus.Virg.1.Georgicorum, -hoc effusos munimen ad imbres.

Munimen nullo quassabile ferro.Lucan.lib.6.

Munimentum,munimenti,Idem { ὀχύρωμα,ἔρυμα.} Liu.1.ab Vrbe, Quiritium quoque fossa, haud paruum munimentum à planioribus aditu locis,Anci regis opus est.

Munimentis insistere. Cornel.Tacit.lib.1,Sed quo pluribus munimentis insisteret. Sic enim prorsus legẽdum est,quum ista se ratione magis munisse dicat. Ferè tamen in omnibus exemplis, monimentis scribitur.Restituit Turneb.

Tenere se munimentis, & maiores copias opperire iubetur. Tacitus lib.13.

Togæ munimenta.Iuuen.Satyr.9.

Munis,Vide MVNVS.

Munus, muneris,pen.corr. {δῶρον, δωρεά, λειτουργία} Donum.Dictum munus,vt ait Varro libro 5.de Ling Latin.ab eo quòd qui mutuo animo sunt,id dant officij gratia. Festus,Munus,donum quod officij gratia datur. Paulus in l.Munus.D.de Verborũ & rerum signific. Munus, inquit,tribus modis dicitur: Vno,donum:& inde munera dici, dari, mittíve. Altero,onus: quod quum remittitur,vacationem militiæ, munerísque præstat: inde immunitatem appellari. Tertio, officium: vnde munera militaria,& quosdam milites, munifices vocari. igitur & municipes dici,quòd munera ciuilia capiant.

Munus & donum, Vide DONVM.

Omnia plena tuis muneribus.Virg.2.Georg.

Beneficia parentum, deorum immortalium munera.Cic.Post red. in Senatu.

Liberi iocosi munera,Vinum.Horat.4.Carm.ode 15.

¶Acceptissima.Ouid.epist.16.

Cæca Fortunæ.Senec.Hipp 9.

Exiguum.Ouid.2.de Arte.

Extremum.Virg.8.eclog.

¶ Fera mœnera militiai. Lucret.lib.1. Mœnera autẽ antiquo more dictum est pro munera, œ pro u, vt à Pœnis Punicum, & Mœrorum,pro murorum.

Funestum.Ouid.2.Metam.

Hamatũ,Vide HAMVS.

Inania.Ouid.2.Metam.

Inenarrabile,Vide INENARRABILIS.

Intemerata.Virg.3.Æneid.

Leue.Ouid.1.Metam.

Memorabile.Ouid.14.Metam.

Miserabile.Stat.8.Theb.

Naturale munus decoris.Ouid.14.Metam.

Nocitura.Ouid.11.Metam.

Peta,Vide PICTO.

Popularia.Cic.2.Offic.

Publica.Ouid.6.Metam.

Regale.Senec.Herc.fur.6.

Secreta.Iuuen.Satyr 9.

Triste.Ouid.9.Metam.

Viscata,Vide VISCVS,visci.

Votiua.Ouid.epist.21.

¶ Accipere aliquid in muneribus,Vide ACCIPIO.

Afferre munus. Cic.2.de Diuin. Quod munus Reipublicæ afferre maius melíúsve possumus,quàm si,&c.

Augere verbis,Vide AVGEO.

Paruo beare aliquem.Horat.1.epist.19.

Illa dei munus bene cedere sensit.Ouid.8.Metam.

Certare muneribus.Virg 2.eclog.

Munus collocare.Cic 7.Verr.

Consignare.Cic.Fam.12.

Contendere cum aliquo muneribus,In CONTENDO.

Corrumpere aliquem.Horat.1.Serm.satyr.9.

Magnis cumulare aliquem.Virg.5.Æneid.

Supremis decorare aliquem.Virg.11.Æneid.

Tui muneris est.Ouid.1.Trist.eleg 5.

Exequiarum eripere.Cic.pro Cluent.

Despicere alicuius.Ouid.13.Metam.

Dignum dare alicui.Virg 5.Æneid.

Extremum dare.Virg.4.Æneid.

Mirificum populo dare.Cic.Quinto fratri,lib.3 14.

Dare aliquid muneri.Quintil.lib.1.cap.10.

Personale munus,Vide Vigilantia & solicitudo animi in VIGIL.

Præstanti donat iuuenem.Virg.5.Æneid.

Promisso donare aliquem.Virg.5.Æneid.

Pingui donatus.Horat.2.epist.1.

Diuino munere Reip.donatum videri.Cic.de Arusp.resp.

Sui muneris rem aliquam facere. Tacit.lib.15.de coniuratione in Neronem verba faciens. Plerique Vestini quoque Consulis acre ingenium vitauisse Pisonem crediderunt, ne à libertate moueretur,vel delecto imperatore alio, sui muneris Rempublicam faceret.

Ferre templis.Virg.4. Æneid.

Lenire muneribus, congiariis, epulis multitudinem imperitam. Cic.2.Philip.

Mittere alicui. Cic.in Orat.Mittit homini munera satis largè hæc ad vsum domesticum,vini & olei quod visum erat: etiã tritici quod satis esset.

Mittere aliquid muneri alicui.Catul.in Asinium,epigr.12.

Fœdum obtrudere alicui.Claud.1.in Eutrop.

Offerre aliquid muneri.Quintil.lib 4 cap.2.

Ornare verbis,Vide ORNO.

Parta meæ Veneri sunt.Virg 3.eclog.

Pensare munere.Ouid.3.Trist.eleg.11.

Munera(crede mihi) placãt hominésq;,deósque. Ouid.3.de Arte.

Poscere aliquem.Ouid.3.de Arte.

Seruabere nostro.Ouid.7 Metam.

Soluere alicui.Ouid.11 Metam.

Sordent tibi nostra Virg.2.eclog.

Spernere.Virg.7.Æneid.

Terere.Senec.de Benef.lib 2.cap.4.

Terræ munere vescimur.Horat.2.Carm.ode 14.

Munus { ἔργον } (inquit Festus) significat etiam officium, quum dicitur quis munere fungi. Cicero 1. Offic.Eiusque virtutis hoc munus proprium.

Munus propriè est quod necessario subimus,lege,more, imperióve eius,qui iubẽdi habet potestatem. Dona autem propriè sunt,quæ nulla necessitate,iure,officio,sed sponte præstantur: quæ si non præstentur, nulla reprehensio est: & si præstentur, plerunque laus inest: sed in summa, in hoc ventum est, vt non quodcunque munus, id & donum accipiatur. at quod donum fuerit, id munus rectè dicatur. Martianus in lege Munus propriè. D.de Verborum & rerum signific.

Erat in oppidis Græciæ munus quoddam recipiendorum hospitio Senatorum,legatorum, magistratuum,quod πρoξενία dicebatur: quique eos recipiebant, qui hospitio publico cum ciuitate erant coniuncti,πρόξενοι dicebantur. Hoc munus significat Cicero quum scribit, Ostendit munus suum illud nõ esse: se,cum suæ partes essent hospitum recipiendorum, tum ipsos tamen prætores & consules ,non legatorum asseclas recipere solere. Annotauit Turnebus.

Tuum est munus,tuæ partes. Cic.ad Brutum,lib.11.5,Ostẽdit munus illud non esse suum.

Hoc proprium tuum munus est vt ita erudiatur, vt & patri,& Scipioni nostro,& tibi tam propinquo respondeat.Cic 3.de Fin.

Principum munus est,resistere leuitati multitudinis. Cic.pro Mil.

Animi munus est,ratione vti.Cic.3.Tuscul.

Munera belli.Liu.4.bel.Pun.

Officij.Cic de Senect.An ne eas quidem vires senectuti relinquemus, vt adolescentulos doceat, instituat, ad omne officij munus instruat? Ibidem, Senectutis nullus certus est terminus, rectéque in ea viuitur,quoad munus officij exequi possis,& tamen mortem contemnere.

Officij ac studij erga aliquem.Cic.Ligario,lib 6.14.

Solitudinis.Cic.3.Offic.Nulla tamen eius ingenij monumẽta mandata literis,nullum opus otij,nullum solitudinis munus extat.

Vitæ.Cic.1.de Finib.Quis alienũ putet eius esse dignitatis, quam mihi quisque tribuit, quid omni in munere vitæ optimum & verissimum sit exquirere?

Officium & munus.Cic.1 de Orat.Tamen ab oratoris proprio officio atque munere seiuncta esse arbitror.

Tanti ac tam præclari muneris societas.Cic.Metello,lib 5.2.

Munus & onus.Cic.1.de Orat Magnum quiddam est, onus ac munus suscipere,atque profiteri se,&c.

¶Munus Ædilitium magnificentissimum. Cic.ad Brutum, lib.11. cap.16,Quanquam Lamia summo splendore, summa gratia est magnificentissimo munere Ædilitio,tamen,&c.

Annuum.Cic.Attic.lib.6.

Assignatum,Vide ASSIGNO.

Candidatorium,Vide CANDEO.

Grande.Horat.2.Carm.ode 1.

Personale munus. Vide Vigilantia & solicitudo animi,in VIGIL.

Plena honorum.Horat.4.Carm.ode 14.

¶Lautè munus suum administrare,Vide LAVTVS.

Colere & efficere.Cic.1.de Leg.Cuius muneris colendi efficiendíque causa,nati & in lucem editi sumus.

Conficere. Cic.in Partit Eo exposito, munus promissi omne confecero.

Curare munus suum,Vide CVRO.

Deferre alicui.Cælius ad Cic.lib.8.8.

Defugere.Cic.ad Attic.8.

Immunitatem munerum alicui dare.Cic 4.Acad.

Exequi.Cic.de Senect Exequi omnia regis officia & munera. De Masinissa.

Susceptum Reip.explere.Cic.de Prouinc.Consul.

Explere amicitiæ.Cic.de Amicit.

Fungi candidatorio. Cic.ad Atticum, lib.1.1,In omni munere candidatorio fungendo. Idem 1. de Legib. Senectutis non inertis grato atque honesto fungerer munere.

Fungi amici.Horat.1.epist 9.

Fungi corporis.Cic.de Amic.

Habere aliquod.Cic 2 de Leg Tanquam id habuerit operis ac muneris,vt hanc nobis efficeret sedem,ad disputandum,&c.

Inire alicuius.Virg.5 Æneid.

Iniungere, Vide INIVNGO.

Inserere negotiis.Quintil.lib.3.cap.7.

Insistere, Vide INSISTO.
Obire, Vide OBIO.
Orbari pristinis. Cicero 2. de Diuin. Quod quum accidisset nostrae Reipub. tum pristinis orbati muneribus, haec studia reuocare coepimus, vt & animus molestiis hac potissimum re leuaretur.
Susceptum perficere. Virg 6. Aeneid.
Perfungi. Cic. de Senect. Dum sumus in his inclusi cōpagibus corporis, munere quodam necessitatis, & graui opere perfungimur.
Praebere alicuius. Cic. pro Sylla.
Praeponere alicui muneri aliquem. Cic. 2. de Orat.
Praestare. Cic. 1. de Orat.
Fera munera belli regit Mars. Lucret. lib. 1.
Succedere muneri. Cic. 6. Verr.
Suscipere. Quintil. in Prooem. lib. 4.
Magnū de iure respōdēdi sustinebat Rutilius. Cic. de Claris Orat.
Ministrum tanti esse. Cic. 1. de Nat. deor.
Tenere suum. Cic. 5. Tuscul.
Traducere. Cic. ad Attic. 5.
Tueri. Plane Cic. Fam. 10.
¶Munus, Spectaculum gladiatorium, aut ferarum, cum quibus homines depugnaret. Cic. 2. Offic. Itaque & P. Crassus cum cognomine diues, tum etiam copiis, functus est Aedilitio maximo munere. Et paulo pòst, Magnificentissima verò nostri Pompeij munera secundo Consulatu. Suet. in Caes. capite 39, Edidit spectacula varij generis, munus gladiatorium, ludos etiam regionatim vrbe tota. Id est, per regiones Vrbis, quae numero quatuordecim erant: vt quaelibet Vrbis regio suos ac veluti peculiares ludos haberet. Hinc illud Cic. lib. 6. epist. 19, De curatione aliqua munerum regionum cū Oppio locutus sum.
Munusculum, pen corr. Diminut. { δωρίδιον. } Cic. epist. lib. 1. 5, Tulliola deliciolae nostrae tuum munusculum flagitat. Virg. 4. eclog. At tibi prima puer nullo munuscula cultu, &c.
Non ingrata. Catul. Argon. epigr. 59.
Non inuisa. Horat. 1. epist. 7.
¶Condonare munusculum, Vide CONDONO.
Promittere. Catul. Argon. epigr. 59.
Deferre alicui. Caelius Cic. lib. 8. 8, Nemini hoc deferre munusculum maluit, quàm suo accusatori.
Munerarius, munerarij { ἀγωνοθέτης } Muneris gladiatorij exhibitor. Suet. in Domit. cap. 10, Patremfamiliâs quòd Thracem Mirmiloni parem, munerario imparem dixerat, detractum è spectaculis in arenam, canibus obiecit. Quibus verbis munerarius Domitianus dicitur, vt ludorum exhibitor, à quo Thrax coactus fuerat depugnare: hoc enim significat imparem ei fuisse: quae figura sermonis exitialis homini intempestiuè faceto fuit. Plin. libro 33. cap. 3, sine adiectione dixit, vt Suetonius, sed pro ferarum spectaculo, Caesar (inquit) qui postea Dictator fuit, primus in Aedilitate munere patris funebri, omni apparatu renae argenteo vsus est. Haec Budaeus. Quintil. lib. 8. cap. 3, Munerarium Augustus primus dixit.
Muneralis, & hoc munerale, penult. prod. { περὶ δώρων } Quod ad munus pertinet. Vnde Muneralis lex, qua Cincius (vt ait Festus) cauit, ne cui liceret ob causam orandam munus aut donum accipere. Plaut. Neque muneralem legem, neque lenoniā, rogata fuerit necne, flocci aestumo.
Munero, muneras, pen. corr. { δωρέομαι } munerâre: & Muneror, muneraris, munerari, Deponens, Donare, vel dono dare. Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 7, Ianus quum Saturnum classe prouectū excepisset hospitio, & ab eo edoctus peritiam iuris, ferum illum & rudem ante fruges cognitas victum in melius redegisset, regni eum societate munerauit. Cic. 2. de Inuent. Aliud alij commodi aliquo adiuncto incommodo muneratur.
Muneror, muneraris, Passiuum. Gell. lib. 18. cap. 12, Verba patiendi pro agentibus in omnibus fermè veterum scriptis reperiuntur: ex quibus sunt pauca ista quae nunc meminimus: Muneror te, pro munero, &c.
Munerari aliquem re aliqua. Horat. 4. Carm. ode 2,
Vt gaudet insitiua decerpens pyra:
Certantem & vuam purpurae:
Qua muneretur te Priape, &c. Id est, donet te. Sic Terent. Heaut.
Munerarier ancillas primùm, &c.
Munerator, muneratoris, Verbale, Muneris gladiatorij exhibitor. Florus lib. 3. cap. 16.
Munis { πρόθυμος } Officiosus, antiquè. Plaut. Merc. 3, Dico eius pro meritis gratum me & munem fore.
Munia, muniorum, neut. gen. { ὑπηρεσίαι } Obsequia lege debita, & officia quae publicè praestantur. Cic. pro Murena, Omnia haec sunt officia necessariorum, commoda tenuiorum, munia candidatorum.
Capessere munia, Vide CAPESSO.
Exuere. Tacit. lib. 4, Non enim exuere imposita munia.
Inducere ducis. Tacit. lib. 1.
Obire regis. Liu. 1. ab Vrbe.
Pacis. Liu. 1. ab Vrbe.
Vitae munia seruare recto more. Horat. 2. epist. 2.
Municeps, pen. corr. municipis, pen. corr. omn. gen. { δημότης. } Propriè municipes dicebātur, qui in ciuitatem Romanam recepti, munerum participes fiebant. Festus, Municeps est, vt ait Aelius Gallus, qui in municipio liber natus est. Item qui ex alio genere hominum munus functus est. Item qui in municipio à seruitute se liberauit à municipe. Item municipes erant qui ex aliis ciuitatibus Romam venissent, quibus non licebat magistratum capere, sed tantùm muneris partem. Hactenus Festus. Cic. 2. de Leg. Ego, me hercule, & illi & omnibus municipibus duas esse censeo patrias: vnam naturae, alteram ciuitatis.
Municipes dicti sunt, quòd munera ciuilia capiant. Paulus in lege Munus. D. de Verborum & rerum significatione.
Municipes, qui vnà munus fungi debent, dicti. Author Varr. de Ling. Latin. lib. 5.
Municipes abusiuè nunc dicimus, suos cuiuscunque ciuitatis ciues: vt ait Vlpianus in dicta lege 1. D. Ad municipales. quo nomine iā oratores quàm poetae vtuntur. Iuuenal. Satyr. 4.
Iam princeps equitum, magna qui voce solebat
Vendere municipes fracta de merce siluros. Cic. Bruto, libro 13. 12, Non dubito quin scias non solùm cuius municipij sim, sed etiam quàm diligenter soleam meos municipes Arpinates tueri.
Municipium, municipij { δημοτεία } Id genus hominum dicitur, inquit Festus, qui quum Romam venissent, neque ciues Romani essent, participes tamen fuerunt omnium rerum ad munus fungendum, vnà cum Romanis ciuibus, praeter quàm de suffragio ferendo, aut magistratu capiendo, sicut fuerunt quondam Fundani, Formiani, Cumani, Acerrani, Lanuuini, Tusculani, qui post aliquot annos ciues Romani effecti sunt. Alio modo, quum id genus hominum definitur, quorum ciuitas vniuersa in ciuitatem Romanam venerit, vt Aricini, Cerites, Anagnini. Tertio definitur, quum id genus hominum qui ad ciuitatem Romanam ita venerunt, sicut municipia essent sua cuiusque ciuitatis & coloniae: vt Tiburtes, Praenestini, Pisani, Arpinates, Nolani, Bononienses, Placentini, Nepesini, Sutrini, Lucrēses. Hactenus Festus. Caesar 3. bel. Gall. Vt municipia & colonias appellaret. Cic. 3. Philip. Videte quàm despiciamur omnes qui sumus e municipiis, id est omnes planè: quotus enim quisque non est? Idē 4 de Fin. Vides quantam rem agat, vt Circeis qui habitet, totum hunc mundum suum municipium esse existimet.
Municipia, Vrbes erant iure ciuitatis Romanae donatae, in quas si coloni deducerētur, in coloniae conditionem transibant, & quum antè sui iuris essent, legem à deductore coloniae accipiebant. Hinc veretur Cicero ne Rullus municipia Campaniae colonis occupet. Vide COLONIA.
Municipia quidē putant à munitionibus dicta: alij à munificentia, quòd munificae essent ciuitates primàque origo oppidorum, quae ciuitates dictae sunt, municipia nominata. Haec Siculus Flaccus.
Attributi finitimis municipiis, Vide ATTRIBVO.
Municipalis, & hoc municipale, pen. prod. { δημοτικός } Quod ad municipes pertinet. Cic. 3. de Leg. Vtinam, inquit, M. Cic. isto animo atque virtute in summa Repu. nobiscum versari, quàm in municipali maluisses.
Arena municipalis. Iuuenal. Satyr. 3.
Municipales homines, Imperiti. Cic. Attic. lib. 8, Multum mecum municipales homines loquuntur, multum rusticani. Haec Budaeus.
Municipalis honestissimi generis. Cic. pro Sylla, Est ipse à materno genere municipalis honestissimi ac nobilissimi generis.
Municipalis dolor, hoc est municipū. Cic. ad Atticum, lib. 7, Rursus autem ex dolore municipali, sermonibúsque eorum quos conuenio, videtur hoc consilium exitum habiturum.
Municipalia sacra vocantur, quae ab initio habuerunt ante ciuitatem Romanam acceptam, quae obseruare eos voluerunt Pontifices, & eo more facere, quo fuissent antiquitus. Festus.
Municipale ius dicitur, priuatum ius vniuscuiusque ciuitatis.
Municipalia magisteria, vocantur administrationes & officia sui municipij.
¶Municipalis, id est ignobilis & obscurus. Cornel. Tacit. lib. 4, Séque ac maiores & posteros municipali adultero foedabat. Iuuenalis, Municipalis eques de Cicerone. Vt enim municipales homines pro veris ciuibus non habebant, etsi donata ciuitate omnia municipatrant: sic & equites municipales pro ignobilibus equitibus ponere solebant, quòd eorū non esset tātus splendor, nec tantae diuitiae, quantae vrbanorum equitum. Turneb.
Municipatim, Aduerbium, Per municipia. Suet. in Iulio, cap. 14, Senatu vniuerso in socios facinoris vltimam statuente poenam, solus municipatim diuidendos custodiendósque publicatis bonis censuit.
Munificus, munifica, munificum, pen. corr. { δωρητικός } Munifici apud antiquos, non à largitione quae nulla erat, sed consentientes appellabantur ad ea quae amici vellent. Nunc autem munificus pro liberali ponitur, quasi sit munera largè praebens. Plaut. Amph. 8, Tibi morigera, atque vt munifica sim bonis, prosim probis.
Munifica syluarum genera. Plin. lib 3. cap. 5.
Munificus laudis. Claud. 7. Paneg.
Munificus amicus. Liuius 3. bel. Maced. Mitis ac munificus amicus fuit.
Dea munifica, Ceres. Ouid. 3. Amor. eleg. 9.
Numa. Ouid 3. Fast.
Opes. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 1.
Patria. Liu. 4 ab Vrbe.
¶Munificus, munificentior, munificentissimus dicimus. Cic. pro Rosc. Comoedo, Semper liberalissimus munificētissimúsq; fuit. Cato olim dixit, munificior, munificissimus, teste Festo.
Munificè, pen. corr. Aduerbium { δωρητικῶς } Largè, abundanter. Cic. 3. de Nat. deor. Haud scio, an melius fuerit humano generi motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiam, quam rationem vocamus, quoniā pestifera sint multis, admodum paucis salutaria, non dari omnino, quàm tam munificè & tam largè dari.
Munificè & aequè tueri societatem coniunctionis humanae. Cic. 5. de Finib.
Munificè adiuuare. Liu. 2. bel. Pun.
Munificè augere. Liu. 2. ab Vrbe.
Munificè, religiosèque facere. Plin. lib. 9. epist. 216.
Munificè praedam largiri. Liu. 1. ab Vrbe.
Munifico, munificas, pen. corr. { δωρίζω } munificare, Ditare, beatum facere. Lucret. lib. 2, de Cybele deorum matre,
Munificat tacita mortales muta salute.
Munifex, pen. corr. munificis, pen. corr. om. gen. Munifices, authore Festo, qui non vacabant, sed munus principi faciebant. Contrà beneficiarij dicebantur, qui vacabant muneris officio. Et munifices à Vegetio lib 2. cap. 7. dicuntur milites qui munera (alij munia legunt) faciunt: quibus immunes non obstricti sunt. Inde illud Plinianum

per metaphoram dictum, lib.11.cap.40, Vno verò ex omni turba relicto, sola munifex mamma, quæ genito fuerat attributa, descendit. Munificem mammam Plinius pro lactante dixit, qua scilicet fœtus lactatur. Budæus.

Munificium, munificij, neut.gen. Paulus l. Si publicanus. D de publican. & vectig. De rebus quas in vsus aduehendas sibi mandant præsides, diuus Hadrianus præsidibus rescripsit, vt quoties quis in vsus aut eorum qui prouinciis exercitibúsve præsunt, aut procuratorū suorum, aut vlus sui causa mittet quendam empturum: significet libello manu sua subscripto, cùmque ad publicanum mittat: vt si quid amplius quàm mandatum est transferat, id munificium fit. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ. Libello, *certification, ou possesserie.*

Munificentia, munificentiæ { μεγαλοδωρία. } Plin.lib.17.cap.1, Nec dubiè superata hoc modo posset videri etiam rerum naturæ ipsius munificentia, si humani operis esset inuentio.

Seueritas & munificentia. Tacit.lib.1.

MVNYCHIA { Μουνυχία } portus Atticæ. Stephanus. Et, vt Strabo libro 9, ait, tumulus curuus, in Chersonesi faciem conuersus. Vide PIRAEVM.

Munychius, Adiectiuum { Μουνύχιος. } Ouid.2. Metamorphoseos,
Munychiósque volans agros, gratámque Mineruæ
Despiciebat humum. Id est, Atticos.
Arces Munichiæ. Stat.5. Sylu.3. Id est Athenæ ipsæ.
Rura Munychia. Stat.12. Theb.

Munychia, munychiorum, festa erant Palladis, à Munychio Athenarum portu: vel à Munychio rege quodam eorum authore.

MVNYCHIATIS { Μουνυχιάτις } Ptolemæo lib.5 cap.17, Petreæ Arabiæ vrbs: hodie Medina Talnabi, vbi Mahumedis sepulchrum.

Muræna, murænæ { μύραινα } Piscis est non dissimilis anguillæ. Plin.lib. 9. cap.23, Muræna quocunque tempore parit, quum cæteri pisces stato pariant. Oua eius citissimè crescunt in sicco litore. Elapsas vulgus coitu serpentium impleri putat. Aristoteles myrinum vocat marem qui generat. Discrimē esse, quòd muræna varia & infirma sit, myrinus vnicolor & robustus: dentésque extra os habeat, &c. Tertulliano non conuenit cum aliis scriptoribus in muræna: nam alij dentatam & truculenti morsus esse dicunt. Septimius edentulam, vt eius Muræna videatur esse nostra lampetra. Eius verba sunt, Noua scilicet sæuitia delectato, terrenæ bestiæ exedentulæ, & exunguis, & excornis. Macrobius Saturn.lib.3.cap.15. Mart.lib.13,
Quæ natat in Siculo grandis muræna profundo,
Non valet exustam mergere sole cutem. Plaut.Amph.4, Mirum ni hic me quasi murænam exossare cogitat. Est autē muræna duplex: marina & fluuiatilis. marina rostrum habet quale anseris: fluuiatilis autem omnino nostræ lampetræ est similis, & à quibusdam galeos dicitur.

Abstinere ostreis & murænis, Vide ABSTINEO.

Murænulam, colli aurum nuncupat vulgus, Hieronymo tradente, quòd scilicet metallo in virgulas lentescente, quadam ordinis flexuosi catena, contexitur, ex piscis vtique imagine vocabulo cōformato. Cælius lib.4.cap.2.

Muralis, Muratus, Vide MVRVS.

MVRCIA { Μυρκία Αφροδίτη } dea, quam ita appellarunt, quòd præter modum faceret hominem murcidum: id est nimis desidiosum. Cui contraria erat dea Strenua, quæ faciebat homines strenuos.

Murcidus, pen.corr. Adiect. { νωθρός } Ignauus, stultus, inquit Festus. Plaut.Epid.7, Væ tibi murcide homo.

Murci. Dicti sunt homines timidi & ignaui, qui vt militiæ periculum effugerent, pollices sibi amputabant. Cæl.Rhod. lib.18.cap.21, Inter Gallos non ferè compertus, qui militiæ detrectandæ causa pollicem sibi præcideret: quod genus iocaliter Murcos dicunt.

Murciolum, murcioli, Columella semen lentisci vocat, velut à figura muricis, quòd buccini specie visatur is folliculus. nisi quis pro languido accipiat: quando & numen socordiæ Murceam deā vocabant. Hæc Hermol.in 33.cap.lib.9.Plinij.

Murex, muricis, pen.corr. { πορφύρα, μύαξ, κῆρυξ } Piscis marinus ex conchaurum genere à purpura diuerso. Plin.lib.9 cap.25, Mutianus muricem esse latiorem purpura, neque aspero, neque rotundo ore, neque in angulos prodeunte rostro, sed simplice, concha vtroque latere sese colligente, &c. Colum.lib.8.cap.16, Eadem quoque maximè idonea est conchyliis, muricibus & ostreis.

Murice Baiano melior Lucrina Peloris. Horat.2.Serm.satyr.4.
Intortus. Valer.3.Argon.

Murex, per excellentiam, conchylium aliquando dicitur. Plinius libro 9. capite 35, Conchylia & purpuras omnis hora atterit. Sipontinus.

Ex muricis colore fit color purpureus. Virg.4.ecloga,
Ipse sed in pratis aries iam suaue rubenti Murice.
Afro murice tinctæ lanæ. Horat.2.Carm.ode 16.
Gerulo tinctæ vestes. Horat.2.epist.2.
Phocaico bibulas tingebat murice lanas. Ouid.6.Metam.
Sidonio tincta lana. Tibul.lib.3.eleg.3.
Muricibus Tyriis iteratæ vellera lanæ. Horat.Epod.12.

¶Murex, pro Purpura interdum accipitur, quam Sidon vrbs Syriæ gignit. Virg.4.Æneidos,
Tyrióque ardebat murice læna.
Aurato præfulgens murice ductor. Silius lib.4.

¶Murex, Acumen, seu Asperitas saxi, inquit Nonius. Virg.5.Æneidos, Concussæ cautes, & acuto in murice remi
Obnixi crepuêre. Ab asperitate murorum inquit Perottus. Vide ACVO.

¶Murices, Sunt tribuli, vel vt Græcè τρίβολοι, machinulæ ferreæ, dolosæ, trigona aut tetragona forma, quæ in quancunque partem incubuerint, vnum aut plures aculeos infestos protendunt. Curtius libro 4, Bion quidam transfuga nuntiat regi murices ferreos in terram defodisse Darium, quà hostem equites emissurum esse credebat. Tribulorū meminit Vegetius lib.3.cap.24. Lingua vernacula *calcitrappa* vocantur. Budæus.

Muricatus, pen.prod. Adiectiuum { μυακωτός } Quod est muricis modo factum. Plin.lib. 20.cap.23, Vtrique folia pauca, spinosa, muricatis cacuminibus.

Muricati gressus, Fulgentio Mytholog.lib.1.cap.1, id est formidolosi & pauendi: Intuemur, inquit, arua, quibus adhuc impressæ belantium plantæ muricatos (quod aiunt) sigillauerunt gressus. Et formidine mēti nondū extersa, hostes in vestigiis paucbamus: terrorem enim pro sui memoria miles hostis hæredem reliquerat. Budæus.

Muricatim, pen.prod. Aduerb { μυακωδῶς } Conuolutim, inquit Budæus: In modum muricis. Colum lib 9.cap 33, Vertice muricatim intorto, margine in mucronem emisso.

Murilegulus, pen.corr. { μυακολόγος } à muricibus legendis siue colligendis nomen habet. Cælius lib 8 cap.11, Murilegulos iureconsulti muricis & purpurarum perquisitores nuncupant. Meminit Codicis lib. 11. Iustinianus, titulo de Monetariis & murilegulis.

Murgentina vina, à loco dicta. Varr.1.de Re rustic.cap.25. Et Cato cap.6.
Murgentina vitis. Colum.lib.3.cap.2.

Murger (inquit Festus) dici solet à castrensium ominibus, quasi mucosus, is qui talis malè ludit. Obsoletum.

Murginare, Tardare est, inquit Perottus.

Murgiso, murgisonis, masc.gen. Iners, desidiosus. A mora & desidendo dictus, inquit Festus.

MVRGIS, Plinio lib 3.cap.1, Bæticæ sinus, à quo Murgitana regio.

Muria, muriæ { ἅλμη } Genus salsamenti, quod ex piscium liquamine fiebat, præsertim thynnorum. Pers.Satyr.6, Tingat olus siccum muria vafer in calice empta. Horat.2.Serm.satyr.8, Vt melius muria, quàm testa marina remittat.

¶Muria { ἁλμυρίς } Aqua salsa, siue salsugo, quam *salamuriam* vulgò dicimus. Colum.lib.12 cap.25, Quoniam quidam, imò etiam ferè omnes Græci, aqua salsa, vel muria mustum condiunt, eam quoque partem curæ non omittendam putaui. In mediterraneo quò non est facilis aquæ marinæ inuectio, sic erit ad condituras conficienda muria. Huic rei vel maximè est idonea cælestis aqua: si minus, ex fonte liquidissimo profluens.

Stilla muriæ. Cic.3.de Finibus, Vt obscuratur & offunditur luce solis lumen lucernæ, & vt interit magnitudine maris Ægei stilla muriæ, & vt in diuitiis Crœsi teruntij accessio, &c.

Muria cruda & matura, Vide paulo pòst Muria dura.

Muria dura. Celsus lib.4.cap.9, Edenda sunt salsamenta, vel oleæ ex muria dura. Ibidem cap 15, Themison muria dura quàm asperrima sic vtendum, memoriæ prodidit. Columella libro 12. capite 6, Muriam duram sic facito: Dolium patentissimi oris locato in ea parte villæ, quæ plurimum solis accipit. id dolium aqua cælesti repleto, ea est enim huic rei aptissima: vel si non fuerit pluuialis, certè fontana dulcissimi saporis. In eam tum indito sportam iunceam, vel sparteam, quæ replenda sit sale candido, quo candidior muria fiat. Quum salem per aliquot dies videbis liquescere, ex eo intelliges nondum esse muriam maturam. Itaque subinde alium salem tandiu ingeres, donec in sporta permaneat integer, nec minuatur. Quod quum animaduerteris, scies habere muriam maturitatem suam. Et si aliam in id vas facere volueris, hanc in vasa bene picata diffundes, & opertam in sole habebis. omnem enim mucorem vis solis aufert, & odorem bonum præbet. Est aliud muriæ maturæ experimentum. Nam vbi dulcem caseum demiseris in eam, si pessum ibit, scies esse adhuc crudam: si innatabit, maturam. Hactenus Columella. ex cuius verbis palàm est, eandem esse muriam duram & maturam. Sed quur dura vocatur, quæ tamen liquida est? Dura certè ob id dicitur, quòd aqua in ipsum salem vim suā liquefaciendi, non secus ac si arida esset, exercere nequit: quod liquida vtique aqua & non indurata faceret, salémque colliquaret. Plinius lib.31. capite 6, duram non appellat, sed certam mensuram salis exprimit in aquam mergendi, quo dura reddatur. Verùm, inquit, & hoc cura prouidit, inuenta ratione qua sibi quisque aquam maris faceret. Illud in ea ratione mirum, si plusquam sextarius salis cum quatuor aquæ sextariis mergatur, vinci aquam, salémque non liquari. Cæterò sextarius salis cum quatuor aquæ sextariis, salsissimi maris vim & naturam implet. Moderatissimum autem putant, supradictam aquæ mensuram octonis cyathis salis temperari. Hæc Plinius. Hunc autem muriæ maturæ parandæ modum etiam Galenus libro 4. simplicium pharmacorum prodit. sed eam tamen cui ouum innatat, ἐξηρτυμένην ἅλμην, hoc est temperatam & maturam ad salgama condienda appellat: eam verò quæ iniectum salem amplius colliquescere non permittit, vehementer salsam, hoc est, ἄκρως ἁλμυρὰν vocat: quum Columella hoc vtrunque experimentum maturæ muriæ esse dicat, nisi quòd dulcem caseum oui loco demittendum tradit.

Muries, muriei { ἁλμυρίς. } Quidam existimant idem esse muriem & muriam, significaréque salsamentorum aquam. A mari nomen deductum. Cato cap.88, Si natabit, ea muries erit, qua vel carnem, vel caseos, vel salsamenta condias.

Muriaticus, penultima correpta, Adiectiuum { ἁλμυρώδης } Quod in muria diu fuit. Plaut.Pœn.4,
soror cogita
Amabo, item nos perhiberi, quasi salsa muriatica
Esse autumantur, sine omni lepôre, & sine suauitate.
Muriatica, Salsamenta omnia. Plautus,
Scit muriatica vt macerent.

Murilegulus, Vide MVREX.

Murina, murinæ: vel Myrina, myrinæ, pen.corr. { μυρίνης } Vinum myro, id est odore conditum. Plin libro 14.cap.13, Lautissima apud priscos vina erant myrrhæ odore condita, vt apparet in Plauti fabula, quæ

N

Persa inscribitur, quanquam in ea & calamum addi iubet. Ideò quidam aromatite delectatos maximè credunt. Sed Fabius Dorsennus his versibus decernit, Mittebam vinum pulchrum, murinam. Et in Acharistione, Panem & polentã, vinum murinam. Scæuolam quoque & Lælium, & Atteium Capitonem in eadem sententia fuisse video, quoniam in Pseudolo sit.11,

Quod si opus sit, vt dulce promat indidem, ecquid habet? CH. rogas? Murinam, passum, defrutum, mellinam, mel quoiusmodi. Quibus apparet non inter vina modò murimam, sed inter dulcia quoque nominatum. Hactenus Plinius.

Murinus, Adiect. {μυῤῥίνης} vt Murinus odor. Plaut. Pœn.18.

Murinus à mure, Vide MVS.

Murmur, murmuris, pen.corr.neut.gen. {γογγυσμὸς, ψιθυρισμὸς} Lenis aquæ strepitus, licet & pro alio quocunque strepitu poni consueuerit. Nomen est fictitiũ, teste Quintil. lib 8 cap.6. Plin.lib.2.cap.80.

Maris murmur. Cic.3 de Orat.
Ponti murmura Lucret.lib.3.
Vocis paruæ. Ouid.12. Metam.
Altum Seneca OEdip.12.
Cæca. Virg.10 Æneidos, -ceu flamina prima
Quum deprensa fremunt syluis, & cæca volutant Murmura.
Clauso raucus. Pers. Satyr.5.
Fera. Propert. lib 4. eleg. 4.
Fractum. Stat.10. Thebaidos, -ecce iecentis
Inachius vates iugulum fodit, expulit ingens
Vina cruor, fractúmque perit in sanguine murmur.
Fragosa. Claud 3. Paneg.
Futile. Valer.8 Argon.
Graue. Seneca Agamemn 6.
Ieiunum Hircanæ tigridis. Stat.12. Theb.
Incertum. Quintil.lib.2.cap.11.
Ingens erat in ædibus. Ouid.7. Metam.
Minitans. Cic in Arato,
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus.
Modicum. Iuuen. Satyr.10.
Mœstum. Valer.1. Argon.
Querulum. Senec. Herc. OEth.3.
Rabidum. Valer.4. Argon.
Raucum murmur ciet cadens vnda. Virg.1. Georg.
Secreta vulgi. Iuuenal. Satyr.10.
Stridenti murmure raucus clangor. Silius lib.16.
Suppressum. Valer.5. Argon.
Triste murmur tubæ. Silius lib.18.
Vastum Virg.1. Æneid.
Ventosum. Virg 9 ecloga, -& omnes
(Aspice) ventosi ceciderunt murmuris auræ.
¶Comprimere murmura. Ouid.1. Metamorphoseos,
-qui postquam voce manúque
Murmura compressit, tenuere silentia cuncti.
Tenui murmure dicere aliquid. Ouid.epist.12.
Exiguo dicta verba. Ouid.epist.17.
Dare. Lucret. lib.6.
Parua dedit. Ouid.2. Metam.
Raucum edere. Ouid.14 Metam.
Arcana figit auribus. Stat 1. Achill.
Incluso fremunt alta corda. Senec. Agamemn.7.
Increbrescit nemorum. Virg.1. Georg.
Magno indignantur venti. Lucret lib.6.
Horrendo labitur amnis. Ouid. in Ibin.
Iucundo labentes riui. Ouid.1. de Remed. amor.
Laxauit in vocem. Claud.2. in Eutrop.
Minitans murmur cæli. Lucret lib.1.
Magno miscetur cælum. Virg.4 Æneid.
Depresso sub murmure mugit tuba. Lucret.lib.4.
Pauido orantes. Claud.7. Paneg.
Percurrunt cælum. Lucret.lib.5.
Minaci murmure cornuũ perstringis aures. Horat.2. Carm. ode 1.
Pro verbis murmura reddunt. Ouid.10. Metam. De duobus mutatis in leones.
Rodere murmura. Pers. Satyr.3.
Strepit omnis murmure campus. Virg.6. Æneid.
Tacito venerantur murmure nomen. Ouid.6. Metam.

Murmuro, murmuras, pen.corr. {μορμυρίζω, μυρμύρω, γογγύζω, ὑποφωνέω} murmurâre, Murmur facere. Plaut. Casi. Mihi inanitate iandudum intestina murmurant. Cic.5. Tusc. Murmurans mare. Plin. libro 18. cap 35, Murmurans ignis.

Murmuratur, dictum à similitudine sonitus. Qui murmurat, ita leniter loquitur, quod magis id sono facere, quàm vt intelligatur, videatur. Hinc etiam poetæ murmurantia littora. Varr. lib.5. de Ling. Latina.

Vnda murmurat. Virg 10. Æneid.
Flebile murmurat lingua exanimis. Ouid.11. Metam.
¶Murmurare, Contradicere. Plaut. Aulul.4, Vt scelesta sola secum murmurat.

Murmuratio, Verbale {μορμυρισμός.} vt Murmuratio aquilarum. Plin. lib.10. cap 3.

Murmuratio querula. Plin.lib.10. cap.3.

Murmuratio, pro strepitu aut fremitu obloquentis ac contradicentis. Seneca libro 3. de Ira, cap.24. Item epist.108, Optimum est pati quod emendare non possis: & Deum quo authore cuncta proueniunt, sine murmuratione sequi.

Murmurillum, murmurilli {ψιθύριον} Diminutiuum. Plaut. Rud.31, Palàm age, nolo murmurillum, neque susurrum fieri mihi.

Murmurillo, murmurillas {ψιθυρίζω} murmurillâre, Murmurare. Plaut. Rud.31, Quid murmurillas tecum, ac te discrucias? Hic versus in quibusdam exemplaribus deest.

Murmuror, murmuraris {μορμύρομαι} murmurari, Deponens apud antiquos. Varro, Ita vt soliti eramus, Romæ in balneis plodere cœpimus, & murmurari.

MVROSELA {μουρσέλλα} Ptolemæo lib.2. cap.15, Pannoniæ superioris vrbs: vulgò *Moreck*.

MVRRANVS, pen prod. Priscus Latinorum rex, à quo postea Latini omnes reges, Murrani sunt dicti. Author Seruius. Scimus enim, inquit, solere plerunque fieri, vt primi regis, reliqui nomen eius possideant, vt apud Romanos Augusti vocantur, apud Albanos Syluij, apud Persas Arsacidæ, apud Ægyptios Ptolemæi, apud Athenienses Cecropidæ. Hæc Seruius, enarrans carmen illud Virg.12. Æneidos,
Murranum hic, atauos, & auorum antiqua sonantem
Nomina, per regésque actum genus omne Latinos. Alij, quòd murra vnguentísque oblinerentur: vel quòd oppidis muro clausis & cinctis præessent, vt murrani, quasi murani dicantur.

Murrha, murrhæ {μύῤῥα} Lapidis egregij species, ex quo vasa potoria fiebant. Belon. *La coquille de Nacre de perle.* Mart lib.14,
Si calidum potas, ardenti murrha falerno
Conuenit, & melior fit sapor inde mero. Alij myrrha scribunt. Humorem esse putant, qui in Oriente, maximè in Parthico regno sub terra condensatur, vt ait Plin lib 37. cap.2.

¶Murrha, pro Smyrnio herba. Plin. lib.19. cap. vlt. Libanotis odorem thuris, murrha myrrhæ reddit.

Murrhinus, pen.corr. siue myrrhinus, Adiectiuum {μυῤῥίνης} Quod ex murrha factum est. Fiebant enim vasa ex ea. Plin. lib.37 cap.2. Oriẽs murrhina mittit. Inueniuntur enim ibi in pluribus locis nec insignibus, maximè Parthici regni, præcipuè tamen in Carmania. Humorem putant sub terra calore densari: amplitudine nusquam paruos excedunt abacos, crassitudine rarò, quanta dictum est vasi potorio. Splendor his sine viribus, nitórque verius quàm splendor. Sed in pretio varietas colorum, subinde circumagentibus se maculis in purpuram candorémque, & tertium ex vtroque ignescentem velut per transitũ coloris purpura rubescente, aut lacte candescente. Martialis lib.13,
Surrentina bibis? nec murrhina picta, nec aurum
Sume: dabunt calices hæc tibi vina suos. Cardanus De subtilitate, dicit Murrhina, seu Myrrhina, esse quæ nũc vocãt *Vases de Porcelaine.*

Murrheus, Aliud adiect. {μύῤῥινος} Idem quod murrhinus. Iabolenus in lege Vasa. D. de Supellectili legata, scribit, murrhea vasa quæ ad vsum edendi & bibendi causa reperta sunt, esse in supellectili. Fortasse scribendum murrhina. Vlpianus de Auro & argento legato. l. Cum aurum § Perueniamus. Murrhina autem vasa in gemmis non esse Cassius scribit.

Onyx murrheus. Propert. lib 3 eleg.10.

MVRTIA, Arnobio dicitur segnium dea. Huius etiam meminit Tertullianus in libro de Spectaculis, quam esse marmoris deam dicit, vbi fortasse marcoris scribendum est. Murtiam enim deam, inquit, marmoris volunt, cui in illa parte ædem vouere. Scribitur & Murcea. Vide suo loco.

MVRTIVS {μύρτιος} Auentinus mons, quòd è lapidibus & veluti muro constaret. A quo Murtia dea Venus. Plinius lib.15. cap.29, Ara vetus fuit Veneri Myrteæ, quam nunc Murtiam vocant. Huic erat sacellum sub Auentino monte, qui antè Murcus vocabatur.

Murtea, inter genera olearum recensentur à Colum. lib.5. cap.8.

Murus, muri {τεῖχος, πύργος, τοῖχος} à muniendo dicitur: & propriè est vrbis lapideus ambitus. Cic.3. de Nat deor. Muris vrbis quos vos sanctos Põtifices esse dicitis. Idem pro Leg. Manil. Parua sine muro nihil timebat. De insula Delo.

Minæ murorum ingentes. Virg.4. Æneid.
Aerij fastigia. Valer.2. Argon.
Aheneus. Horat.3. Carm. ode 3.
Crinalis murus Cybeles. Claudian.2. in Eutrop.
Coctiles muri, Lateritij. Ouid.4. Metamorph.
Discissi. Stat.1. Sylu.1.
Humiles. Ouid.2. Amor. eleg.12.
Lapideus, Vide LAPIS.
Sublimes. Claud 6. Paneg.
¶Ædificare muros. Ouid 11. Metam.
Latior murus vrbem amplectitur. Horat. de Arte.
Subitos attollere. Lucan. lib.6.
Oppida cingere muris. Virg.4. eclog.
Igni circundare. Virg 9 Æneid.
Arces circundabit muro. Virg 6. Æneid.
Triplici circundata mœnia. Virg.6. Æneid.
Contabularunt murum turribus, Vide CONTABVLO.
Correpere intra murum, In CORREPO.
Defendere longo bello. Virg 9 Æneid.
Diuidimus muros, & mœnia pandimus vrbis. Virg 2. Æneid.
Dare murum sceleri. Claud.7. Paneg.
Ducere muros. Virg.1. Æneidos, -pars ducere muros,
Molirique arcem, & manibus subuoluere saxa.
In planum effundere muros, Diruere muros, & solo æquare. Lucan. libro 1,
Tu quoscunque voles in planum effundere muros,
Hic aries actus disperget saxa lacertis.
Patrios excedere Lucan. lib.1.
Fodere. Ouid.11 Metamorphoseos,
-aliis murum fodientibus extra,
Atque aliis murum trepidare tenentibus intus.
Hostis habet. Virg.2. Æneid.
Impellere manu. Stat.1. Achill.
Lapsis muris ingentia iacent saxa. Lucan. lib.1.
Percussit murum aries. Cic.1. Offic.
Fragiles procumbunt. Claud. de bello Get.
Conuulsis prosternes oppida. Silius lib.3.

Quatere.

Quatere. Virg.2.Æneid.

Labentes renouare. Seneca Thyeste,7.

Tutos seruabant aggere muros. Virg.9.Æneid.

Ignem subdere muris. Silius lib.17.

Succedere murum. Tacit.lib.2, Quibus plana euenerant, facilè irrupère, quis impugnandus agger, vt si murum succederent, grauibus supernè ictibus conflictarentur.

Traiicere murum iaculo. Cic.4.de Finib. Si Annibal ad portas venisset, murúmque iaculo traiecisset, negaret esse in malis, capi, vænire, &c.

Transcendere muros scalis. Silius lib.13.

¶ Murus, per translationem. Cic.7.Verr. Ad omnes enim meos impetus quasi murus quidam boni nomen imperatoris opponitur. Idē 4.in Catil. Totius mei Consulatus memoriam postulo, quæ dum erit vestris mentibus infixa, firmissimo me muro septum esse arbitrabor.

Propugnaculum & murus. Cic.in Pisonem. Lex Helia & Fusia euersa est, propugnacula, murique tranquillitatis & otij.

¶ Murus, Agger etiam dicitur sine fossa. Varro 1.de Re rust.cap.14, Aggeres qui faciunt sine fossa, eos quidam vocant muros, vt in agro Reatino.

Muralis, & hoc murale, penultima prod. {τειχικὸς} Quod ad murum pertinet.

Corona muralis, Corona ex muris, siue ad murorum effigiem facta. Lucret.lib.2.

Corona murali donari solebat ab imperatore is qui primus murum subiisset, & in hostium oppidum per vim ascendisset. Plin.lib.16.cap.4, Cedunt iis murales, vallaresque, & aureæ, quanquam pretio antecedentes.

Herba muralis, Quæ in muris crescit. Plin.lib.24.cap.19.

Honos muralis, Hoc est corona muralis. Claud.de laud.Serenæ.

Ictus muralis, E muro impactus. Silius lib.6.

Machinæ murales, Quibus muri diruuntur. Plin.lib.7.cap.56.

Pila muralia, Quæ de muris deiiciuntur. Cæs.7.bel.Gal.

Tormentum. Virg.12.Æneid.

Muratus, pen.prod. Adiect. {τειχήεις} Quod muros habet.

Mus, muris, masc.gen. {μῦς, σμίνθος} Exiguum animal est, in domibus frequēs: à corrosionis sono, quem facit, dictus. De muribus vide Plinium lib.8 cap.57. Cic.Attic.lib.14, Sed quòd quæris quid arcessierim Chrysippum, tabernæ mihi duæ corruerūt, reliquæ rimas agunt. itaque non solùm inquilini, sed mures migrauerunt.

Breuis mus. Ouid.2.Fast.

Exiguus. Virg.1.Georg.

Opici Iuuenal.Satyr.3.

Pusillus Plaut Truc.18.

Ridiculus. Horat de Arte.

Rusticus. Horat.2.Serm.satyr.6.

Vrbanus. Horat.2.Serm.satyr.6.

¶ Plostello adiungere mures, est puerorum. Horat.2.Serm.satyr.3.

Ædificata muribus & mustelis domus. Cic.2.de Nat.deor.

Derosi à muribus clypei. Cic.1.de Diuin.

Rodunt mures. Cic.2.de Diuinat.

¶ Mures etiam antiqui intellexerunt non tantùm domesticas illas bestiolas, penori infestas, omniáque rodentes: sed syluestres ferásque bestias minoris formæ, pelle commēdabiles: quo in genere sunt martes & hermelini, quibus nobiles hyberno tempore pellitas gerunt penulas. Eo quoque nomine censeri videntur mustelæ, quæ si veriloquium sequaris, sunt mures longi. Senec.lib.4.epist. Non hodiéque magna Scytharum pars tergis vulpium induitur ac murium, quæ tactu mollia & impenetrabilia ventis sunt? Iustin. de Scythis, Lanæque vsus ac vestium ignotus, & quanquam continuis frigoribus vrantur, pellibus tamen ferinis aut murinis vestiuntur. Monuit Turnebus.

¶ Mus araneus {μυγαλῆ} à mure & mustela appellant: quia muris magnitudine sit, mustelina specie, ore oblongo, cauda gracili, versu dentiū quadruplici, vt inquit Aëtius. De mure araneo vide Hermolaum in Corollar.172. Abundat insula Britannia. Plin.lib.29.cap.4. *Vne musette, ou musaraigne.* Vide ARANEA.

¶ Murium marinorum meminit Plin.lib.9.cap.19.

Musculus, pen.corr. Diminutiuum {μυΐσκος} Cic.2.de Diuin. Nam & musculorum iecuscula bruma dicuntur augeri.

Musculus præcisus. Celsus lib.5.cap.26, Nam percussus, mortiferus est: præcisus, sanitatem recipit.

Aquatiles, Vide AQVA.

¶ Musculus {μῦς, μυών} Pars organica corporis, constans carne, fibris neruosis, vena, arteria, & membrana succingente: estque motus organum. Plaut. Amphit 16,

Quid dicas noui: cicatricem in dextro musculo, ex illoc vulnere

Quod mihi impegit Pterela. Plin.lib.20.cap.21, Item conclusis, luxatis, tumentibus, & musculis, neruis, articulis imposuit.

Conuulsus musculus, Vide CONVELLO.

Musculosus, pen.prod. Adiectiuum {μυώδης} Celsus libro 5.cap.20, At si neruosus aut musculosus is locus est, commodius est cærato miscere.

¶ Musculos etiā dixerunt antiqui minores machinas, quibus protecti bellatores, fossatum ciuitatis, adportatis lapidibus, lignis & terra, non solùm complent, sed etiam solidant, vt turres ambulatoriæ sine impedimento vehantur ad murum. Sunt minores vineis, subditioresque, & maiores firmioresque pluteis. Cæsar 7.bel. Gal. A castris longurios musculos, falces, reliquáque quę eruptionis causa parauerat, profert.

Musculus à testudine differt paruitate, minorésque musculi, maiores testudines vocatæ sunt. Vitruuius collocat in musculo duo longa tigna in solo crassitudinis bipedalis, in eis columellas defigit vtrinque, quas capreolis fastigatis coniungit, nostra lingua nomen capreoli retinet. Capreolis imponuntur perpetua tigna tecti longitudine, quibus inuehuntur trabes transuersæ à fastigio ad extremum musculi tectum. His infiguntur regulæ, quas lingua nostra lattas appellare consueuimus. Ita firmissimum ad omnem iniuriam & pondus tectum comparabatur. Hæc ideo hîc adscripsi, quia in legendis authoribus nihil molestius ferè reperitur, quàm architecturæ descriptiones.

¶ Musculus, Genus piscis parui, qui paruo moderamine caudæ tēperat balænam, ne in scopulum impingat. De hoc Claudianus lib 2. in Eutropium. Plin.lib.9.cap.62, Amicitiæ exempla sunt, balæna & musculus: quando prægraui superciliorum pondere obrutis eius oculis, infestantia magnitudinem vada prænatās demonstrat, oculorúmque vice fungitur. Idem lib 32.cap.11.

Murinus, pen.prod. Adiectiuum {μύϊνος} Quod ex mure est. Plin.lib.30. cap.8, Murino fimo contra calculos illinere ventrem prodest. Sic lib.28.cap 11, Murina capita.

Murinus color, qui vulgaris est in asinis Colum.lib 6.cap.37.

Murinum hordeum, herba phœnicea à Græcis appellata. Plin.lib. 22 cap 25.

Pelles murinæ. Vide paulo antè, Mures etiam.

Muscerda, muscerdæ {μυόχοδον} Murium stercus. Plinius lib 29.cap.6, Præterea (vt Varro noster tradit) murinum fimum, quod itē muscerdas appellat.

Muscipula, pen.corr {μυάγρα} Laquei genus ad capiendos mures. Varro 1.de Re rust.cap.8, Necnō si parit humus mures, huius minor fit vindemia, nisi totas vineas oppleueris muscipulis.

Musa, musæ {μοῦσα} Cantum significat. Virg.8 eclog. Pastorum musam Damonis & Alphesibœi.

Agrestem tenui meditabor arundine musam. Virg 6.eclog.

Callida. Lucret.lib 6.

Crassiore. Quintil.lib.1.cap.10, Libet propter quosdam imperitiores Crassiore (vt vocant) musa, dubitationem huius vtilitatis eximere.

Genialis. Ouid.3.Amor.eleg.14.

Iocosa. Ouid.3.Trist.eleg.2.

Pedestris. Horat.2.Serm.satyr 6.

Potens lyræ. Horat.1.Carm.ode 6.

Procax. Horat.2.Carm.ode 1.

Proterua. Ouid.1.de Remed.amor.

Solers lyræ. Horat.de Arte.

Syluestrem tenui musam meditaris auena. Virg.1.eclog.

MVSAS, Poetæ finxerunt deas esse, Iouis & Memoriæ filias, quæ poetis & musicæ præessent. Musæ primæ (ait Cic.lib.3.de Nat.deor.) quatuor, natæ Ioue altero, Thelxiope, Aœde, Arche, Melete. Secundæ, Ioue tertio & Mnemosyne procreatæ nouem. Tertiæ, Ioue tertio Pierio natæ & Antiopa, quas Pieridas & Pierias solent poetæ appellare, iisdem nominibus, eodem numero quo proximæ superiores. Facit igitur Cicero triplicem Musarum genealogiam. Alcmæon poeta scribit eas Cæli & Terræ filias esse, vt testatur Diodorus libro 5.capite 1.

Musas dūtaxat tres enumerat M.Varro, Vnam, quæ ex aquæ nascitur motu. Alteram, quam aeris icti sonus efficit. Tertiam, quæ mera tantùm voce consistit. Author Seruius in illud Virg.7.eclog. Nymphæ, noster amor, Libethrides, &c. Censorinus itidem De die natali, cap 26, Organum (inquit) tres habuit intensiones, grauē, mediam, acutam. Inde Musæ quoque tres olim sunt æstimatæ, Hypate, Mese, Nete. ὑπάτη, id est chorda tenoris infimi: μέση media: νήτη chorda soni acuti. Diuus Augustinus libro 2.de doctrina Christiana: Non audiēdi sunt, inquit, errores gentilium superstitionum, qui nouem Musas, Iouis & Memoriæ filias esse finxerunt. Refellit eos Varro, quo nescio vtrū apud eos quisquam talium rerum doctior vel curiosior esse possit. Dicit enim ciuitatem nescio quā (neque enim recordor nomen) locasse apud tres artifices terna simulachra Musarum, quæ in templo Apollinis dono poneret: vt quisquis artificum pulchriora formasset, ab illo potissimum emeret. Ita contigisse vt opera sua illi artifices æquè pulchra explicarent: & placuisse ciuitati omnes nouem, atque omnes emptas esse, vt in Apollinis templo dicarentur. quibus postea dicit Hesiodum poetam imposuisse vocabula. Non ergo Iupiter nouem Musas genuit: sed tres fabri ternas fecerunt. Hactenus Augustinus. Porrò ciuitatis nomen quod ait se non recordari, Sicyon est: vt testatur Ausonius in Grypho ternarij hoc carmine,

Tres solas quondam tenuit quas dextera Phœbi.

Sed Sicyon totidem ternas ex ære sacrauit. Sunt tamen qui legant, Sacrauit toties ternas ex ære Cithæron. Pausanias quoque tres artifices, Cephisodorum, Strongyliona, & Olympiosthenem nominat: quorum singuli ternas Musas effecerunt, & has primas fuisse. Alias verò idem Pausanias tres Musas connumerat, quas ait ab Aloei filiis Oto & Ephialte sic nominatas: primam μελέτην, hoc est meditationem: secundam μνήμην, hoc est memoriam: tertiam ἀοιδὴν, hoc est cantilenam. Plutarchus in libro Symposiacōn tradit antiquitus tres Musas fuisse existimatas, non secundum ea tria modulandi genera, de quibus paulo suprà retulimus, verùm quòd potius disciplinas in tria genera veteres diuiserunt, philosophiam, rhetoricen, & mathematicen. Hinc quoque, iuxta Hesiodi opinionem, harum quælibet in tres diuisa. Philosophia quidem in dialecticen, ethicen siue moralē, & physicen. Rhetorice verò in demonstrationem, deliberationem, & iudicialem. Mathematica autem in musicam, arithmeticam, & geometriam. Sed & Arati interpres scribit, Orpheum ideo lyram nouem chordarum cōstituisse, quoniam idem esset Musarum numerus.

Musas Iouis & Mnemosynes, hoc est Memoriæ filias poetæ finxerunt, quòd iis qui ad disciplinas & scientias peruenire cupiunt, duo hæc in primis necessaria sunt, intellectus scilicet & memoriæ facultas. Hoc Græci μνημονικὸν, illud νοητικὸν vocant. Proclus in Commentariis. Iouem autem putabant contribuere, τὸ νοητικὸν: at Mnemosynen, τὸ μνημονικὸν

Musas Plato in Cratylo dictas affirmat ἀπὸ τοῦ μῶσθαι, quod est inquirere, quasi indagatrices: cui Pharnutus in libro de Nat.deor.subscribit. Ita enim ait, μοῦσαι δὲ μοῖραι ἀπὸ τοῦ μώσεως ἐκλήθησαν. Musæ, inquit, dicuntur ab inquisitione. Idem sentit Suidas, idem & Palæphatus. Vnde & aliquando Mosas vtas antiqui vocauere. Eusebius tamen in Euangelica præparatione, Musas tradit sic appellatas, quia μυεῖν apud Græcos honesta bonáque doctrina instituo significat. quàobrem eas Orpheus & Proclus hominibus religionem monstrasse in hymnis suis cecinerunt. Idem Orpheus in hymnis Musas per concisionem quasi melusas, à μέλος dici putat: vt nihil sint nisi melos harmoniacum. Alij verò propter disciplinarum inter se conuenientiam, quasi ὁμοῦ οὔσας, quòd vno nexu disciplinæ omnes teneantur, atque ita fiat encyclopædia. Vel quòd inuicem, sicut virtutes, necessariæ sibi esse videantur, vt ait Cassiodorus. Vnde fit vt ab antiquis nonnullis doctrinæ ac scientiæ copula ac nodus quidam existimentur.

Musas simul versari, & in chorum numerúmque ludos agere dixerunt antiqui, propter scientiarum copulam & nexum, quo inter se disciplinæ quodam quasi nodo copulantur & coniunguntur. Eadem de causa sorores existimatas putant.

Musæ in montibus dicuntur versari, vt ait Cornutus, quòd secessu & solitariis maximè locis studiosi viri delectantur. Sunt & qui ideo in Heliconis & montium verticibus versari autument, quòd ipsa sapientia atque intellectus, ex quibus disciplinæ ac scientiæ nobis côparantur, quæ per Musas intelliguntur, in hominis capite vt in potiori & eminentiori loco dicuntur esse.

Musas palma coronari multi prodidere, propter quandam nominis similitudinem. Phœnicum enim populorum inuentum esse literæ dicuntur, & ab iis ad Græcos delatæ. Phœnix etiam Græcis palmam significat. Vel, vt consentaneum magis Cornuto videtur, ideo palma Musæ coronantur, quoniam eius arboris fructus dulcis est, multiuiuus, tardè crescens, multiplex & copiosus. Attribuitur & laurus Musis: vel quòd ea arbor ad inspirationem & afflatum, & (vt Græci dicût) enthusiasmô conferat: quod Sophocles in Cassandra docet. Vel quòd eius arboris gustu poeticam se facultatem adipisci antiqui credidere, vt Lycophron innuit, qui poetam daphnophagon vocat, & de se canit Hesiodus: atque ideo etiam à Iuuenale dictum, Satyra 7,

-laurúmque momordit. Vel potius quòd ea arbor semper sit virês: atque simili modo bonorum poetarum versus virescere perpetuo dicuntur per ora docta virorum. Quin & eadem causa in Musarum & Apollinis certaminibus poetas victores, quasi immortalitate quadâ dignos, lauro coronari non solùm apud antiquos, sed nunc quoque moris esse videmus.

Musas esse Apollinis comites, idque in dextra parte, indicat illud Ausonij in Gripho, Tres solas quondam tenuit quas dextera Phœbi. Qua de re Marsilius Ficinus in epistolis hæc memoriæ prodidit, Orpheus (ait) Delphicos aliquando lucos ingressus, oraculum consulturus, obuium statim quasi iam expiatus Apollinem habuit. Quúmque nouem Musas tresque Gratias ad dextram comitâtes cominus aspexisset, ad sinistram autem quanuis eminus sequentes picas & furias, admirabundus exclamauit altius, O quàm diuersi, inquit, ducem hûc sequuntur exercitus. Sed noli ô vates mirari, Phæbus ait. Nempe quotidie multi mihi sacrificant, vt Musarum à me Gratiarúmque munera impetrent. Ergo quicunque sacra puris manibus nobis faciunt, Musas à nobis Gratiásque gratis accipiunt. Quicunque verò sacra manibus pollutis attrectare audêt, picas & furias inuiti reportât. Hæc ille. Macrobius libro 1. Saturn. cap. 17, Tradit Apollinis simulacra manu dextera Gratias gestare, arcum verò cum sagittis sinistra: quòd ad noxam sit pigrior, & salutem dextera manus promptior largiatur. Quam eandem causam accipe, cur in parte dextra Musæ sint collocatæ. Hinc & à Græcis Apollo Musagetes dicitur, quasi Musarum dux.

Musas comites fuisse Osiridis, testatur Diodorus lib. 1. cap. 2, Dicitur Osiris, inquit, fuisse cupidior risus, delectarisque solitus musicis & choreis. Quapropter illum musicorum multitudo sequebatur. Inter eos nouem fuisse virgines adolescentulas, tum canere solitas, tum in aliis eruditas: quas deinceps Græci appellarunt Musas. Has Apollinem docuisse dicunt (vt ait ibidem) qua ex re musicus est appellatus. Sunt tamen qui putant Musas à Parcis edoctas fuisse. Diodorus Siculus Musis ab Ioue patre literarum inuentionem attributam asserit. Eas quoque multi tradunt fuisse Bacchi comites.

Musarum nutricem Hyginus in Astronomico poetico, & Latina in Aratum commentaria, quæ Basso à quibusdam adscribuntur, Euphemen vocant, quæ Crotonem filium habuit, qui Musarum precibus, quòd inter eas esset versatus, & ab eis musicam edoctus, ab Ioue inter sidera collocatus, Sagittarij nomen habet. Huius quidem Euphemes statuam Pausanias in Helicone positam fuisse ait ad Musarum lucum. Porrò Eupheme interpretatur Latinè Laus.

Musas esse alatas scribit Porphyrius in tertio De sacrificiis. Vnde apud Ouidium Metamorphoseos 5, vna earum sic ait,

-claudit sua tecta Pyreneus,

Vimque parat, quam nos sumptis effugimus alis.

Musas esse pulchritudine eximia tradit Homerus, teste Diodoro Siculo lib. 5. cap. 1.

Musæ, à plerisque virgines esse dicuntur, vt author est Diodorus lib. 1. cap. 2. quoniam disciplinæ, vti virgines, abditæ atque incomptæ esse videntur, natiuo scilicet decore contentæ.

Musæ & Hercules eodem in templo vnà colebantur, vt est apud Ouidium in Fastis, & Suetoniû in Augusto, cap. 29. vbi scribit à Martio Philippo ædem Herculis & Musarum extructam. cuius rei causam Plutarchus in quæstionibus vestigans, ex Iubæ authoritate ait, Euandrum edoctum ab Hercule literas, gratis id statuisse. Hinc vocari cœpit Hercules Musarum. Eumenius in Oratione de instaurandis scholis historiam sic recitat, Ædem, inquit, Herculis Musarum in circo Flaminio Fuluius ille nobilior ex pecunia Censoria fecit, non id modò sequutus, quòd ipse literis & summa poetæ amicitia duceretur, sed in Græcia quum esset imperator, acceperat Herculem Musagetem esse, hoc est comitem ducémque Musarum. Idémque primus nouem signa, id est omnium Camœnarum, quæ ex Ambracien. si oppido translata sunt, sub tutela fortissimi numinis consecrauit, vt res quæ à mutuis operibus & præmiis iuuari ornarique deberent, Musarum videlicet quies defensione Herculis, & virtus Herculis voce Musarum. Hactenus ille.

Musis rem diuinam primi fecisse dicuntur in Helicone Otus & Ephialtes Aloei filij, & in Ascra habitasse, vt versus poetæ Hegesini ex eius poemate Atthide ostendunt, qui apud Callippum leguntur, & Pausaniam.

Musis etiam rem sacram facere Pastores tradit Theocritus, & eius expositor: qui propterea id fieri ait, quoniam illis cura est Cantilenarum, quarum sunt Musæ præsides. Quinimò in hymno quodam Nemeæo Pindarus eas vult filias esse Musarû, quum ita canit, αἱ δὲ σοφαὶ Μοισᾶν θύγατρες ἀοιδαί. Vbi expositores hæc idêtidem inculcant, Musarum filiæ Cantilenæ.

Musarum volucres vocat Apes Varro de Re rust. lib. 3. cap. 16. Sic enim ait de apibus verba faciens, Quæ cum causa Musarum esse dicuntur volucres, quòd & siquâdo displicatæ sunt, cymbalis & plausibus & numero reducuntur in locum vnum. Et vt Musis Heliconâ atque Olympum attribuerunt homines, sic his floridos & incultos natura attribuit montes. Hactenus Varro. Proinde etiam non defuerunt, qui Aristæum scripserunt pastorem fuisse Musarum, propterea quòd primus apes & mellis vsum adinuênit. Comatan quoque pastorem fuisse legimus in Commentariis Theocriti, qui ex pecoribus singulis quum rem sacram Musis faceret, eius dominû indignatum fuisse, illúmque ideo in ligneam arcam conclusisse, ac eius salutem Musis commisisse, quas tantopere Comatas colueat. Arcam verò insequenti mox tempore adaperiens dominus, Comatan viuum reperit, inque ea mellis fauos, quibus Musæ vitam Comatæ conseruarant.

Musarum nomina & cognomina, vide singula suis locis. Dicûtur enim Nymphæ, Camœnæ, Heliconiades, Parnassides, Aonides, Pierides, Pegasides, Aganippides, Thespiades, Libethrides, Pimpliades, Castalides, Corycides, Olympiades, Ardalides, Mæonides, Mnemosynides, Pateides, Ligiæ, Ilissides & Ilissiades siue Hilissiades, Hyantiæ, Citheriades.

Delubra musarum colere. Cic. pro Archia.

Dona. Horat. 2. epist. 1.

Sacerdos. Horat. 3. Carm. ode 1.

Sacerdos Musarum, Phœbique. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Sacra colere. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 2.

Amicus Musis. Horat. 1. Carm. ode 26.

Dulces. Virg. 2. Georg.

Deditus nulli Musæ. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

¶Musæ, pro Humanitate, doctrina quacunque, & literis accipiuntur. Cic. 5. Tuscul. Quis est enim omnium, qui modò cum musis, id est cum humanitate & cum doctrina habeat aliquod commercium, qui se non hunc mathematicum malit, quàm illum tyrannum?

Agrestes musæ. Cic. in Orator. Omnis enim vbertas & quasi sylua dicendi ducta ab illis est, nec satis tamê instructa ad forenses causas, quas (vt illi ipsi dicere solebât) agrestioribus musis reliquerunt. Siquidem Philosophi forêses causas appellabât, quoniâ in eis (vt frequenter agrestes homines solent) oratores vociferantur, clamant, litigant, & sæpe de rebus tantùm pecuniariis certant. In Partitionibus Cicero duo genera hominum facit: alterum agreste, quod vtilitatê colero: alterum verò vrbanum, quod honestate magis mouetur. Quin & philosophicas disputationes appellat Musas mansuetiores, & pro quacúque doctrina Musam ponit. Vnde apud Græcos vir omni scientia destitutus, ἄμουσος appellatur, hoc est (vt Cicero pro Archia videtur interpretari) auersus à Musis. Hinc illud prouerbium, Indoctos à Musis atque à Gratiis abesse. Sic Athenæus parum eruditas fabulas ἀμουσοτέρας vocat. Contrà μουσικὸν Græci vocant, hominem maximè eruditû & politum: quasi quis Latinè dixerit, omnibus Musis instructum. Quoniam igitur apud vulgû imperiti homines (quod ait Aristoteles & Quintilianus) plerunque videntur ingeniosiores in dicendo, quàm eruditi, ideò Musas agrestes vocant.

Impares Musæ, quia nouem. Horat. lib. 3. Carm. ode 19.

Mansuetiores. Cic. Lentulo, libro 1. 9, Ab oratoribus disiungo me ferè, referóque ad mansuetiores musas. Id est philosophicas disputationes. Mansuetiores musas est qui versus interpretetur: alios dialogos, & huiusmodi scripta, in quibus non requiritur orationum grauitas.

Musæ nostræ. Cic. ad Tironem, lib. 16. 12, Tu musis nostris para, vt operas reddas, nostra ad diem dictam fient.

Auersus à musis, Insulsus & ineptus ad literas. Cic. pro Archia, Neque quisquam est tam auersus à musis, qui non mandari versibus æternum suorum laborum facilè præconium patiatur.

Cum omnibus musis rationem habere cogito. Cic. ad Attic. lib. 2. epistola, cuius initium Cupio equidem. Id est, prorsus me literis dedere.

Delectare se cum musis. Cic. ad Attic. lib. 2.

Musica, musicæ: vel Musice, musices, pen. corr. {μουσική} Scientia, quæ modum canendi demonstrat. Plin. lib. 7. cap. 56, Musicam Amphion inuenit. Cic. 3. de Finib.

Musica simplex, Vide PLASMA.

Tractare musicam. Cic. 3. de Orat.

Effœminata, & impudicis modis fracta. Quintilianus libro 1. capite 10.

Musicæ appellatione (inquit Budæus) prisci humanitatem literarum significarunt: in qua ingenuos homines docebant otium conterere, animúmque recreare. Recentiores verò ad numerorum modulationem hoc verbum transtulerunt: quia musica velut ludus animi à curis vexati est requies.

Artem tractare musicam, Periphrasticôs dictum, pro Comœdias scribere. Terent. in Prol. Phorm. Donatus.

Musicus,

Musicus, penult. corr. Adiectiuum { μουσικός } Quod ad musicam pertinet. Plin. lib. 2. cap. 22. Sed Pythagoras interdum ex musica ratione appellat tonum, quantum absit à terra luna. Idem libro 37. cap. 1. Hic videtur instituisse, vt omnes musicæ artis, hac quoque ostentatione censerentur.

Notæ musicæ. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Musicum studium, pro Studio componendi comœdias. Terent. in Prol. Heaut.

Musicus, Substantiuum { μουσικός, μουσικευτής } Qui docet musicam. Cicero 3. de Finibus.

In fidibus, musicorum aures vel minima sentiunt. Cic. 1. Offic.

Haberi musicum. Cic. 1. Tusc.

Floruerunt in Græcia musici. Cic. 1. Tusc.

Musica, musicorum { μουσικά } Cicero 1. de Orat. Quis musicis, quis huic studio literarum quod profitetur ij qui grammatici vocantur, penitus se dedidit, quin, &c. Ibidem. Vt in musicis numeri & voces, & modi, &c. Et 5. Tuscul. Musicorum verò perstudiosum accepimus. De Dionysio Syracusano.

Conterere se in musicis, Vide CONTERO.

Musicè, penult. corr. Aduerbium { μουσικῶς } Integrè, vt nihil desit. Nam Musicam veteres encyclopædiam dixere, in qua omnes artes sunt comprehensæ. Musicè etiam, delicatè significat & genialiter: nam musicos adipate & genialiter viuere manifestum est. Plautus Mostellaria,

Musicè hercle agitis ætatem, itaque vti vos decet,
Vino & victu, piscatúque probo electili Vitam colitis.

Musæus, Adiectiuum { μουσαῖος } vt Lepor musæus. Lucret. lib. 4. Idem paulo pòst,
Et quasi musæo dulci contingere melle.

Musæa mele, Id est cantilenæ musicæ. Lucret. lib. 2.

Musæum, musæi { μουσεῖον } Domicilium Musis dicatum: accipitúrque pro diuersorio eruditorum. Plin. lib. 1. epist. 9. ad Minutium Fundanum, O mare, ô litus, verum secretúmque musæon: quàm multa inuenitis, quàm multa dictatis? Varro de Re rust. lib. 3. cap. 5. Vbi confluit alter amnis ad summum flumen, vbi est musæum.

MVSA Antonius, Augusti medicus fuit, cuius meminit Horat. lib. 1. Epist. ad Vallam. Plin. lib. 19. cap. 8. Diuus certè Augustus lactuca conseruatus in ægritudine fertur, prudentia Musæ medici.

MVSEVM, pen. prod. { μουσεῖον } Locus est circa Olympum Macedoniæ montem, Musis consecratus. Stephanus.

MVSAEVS { μουσαῖος } Eumolpi filius, Atheniensis, primus, teste Diogene, deorum genealogiam versibus tradidisse fertur, sphærámque inuenisse: scripsit amores Herûs & Leandri hexametris, qui extant. Decessit Faleriis, vt indicat epigramma,

Eumolpi exanimem Musæum terra Falerûm
Continet hoc tumulo, pignora chara patris. Musæos tres Suidas commemorat: vnum Eleusinum, Antiphemi filium, versificatorem, discipulum Orphei, qui scripsit ὑποθήκας, id est vitæ præcepta, ad Eumolpum filium, versuum ferè IIII millibus. Virg. 6. Æneid. Alterum Thebanum, Thamyræ filium refert, ante Troianum bellum, qui poeta melicus fuit: scripsítque hymnos & cantica. Tertium Ephesium item versificatorem, qui tempore fuit Eumenis & Attali Pergami regum, scripsítque res Pergamenses: præterea de Perside libros decem.

Musca, muscæ { μυῖα } Notum animal. Cic. de Clar. Orat. Qui nisi se suo more iactauisset, hodie te istic muscæ comedissent.

Liguriunt muscæ. Varr. 3. de Re rust. cap. 16.

Lambunt, Vide LAMBO.

Abigere muscas. Cic. 2. de Orat.

Asperantur, Vide ASPERO.

¶ Musca, pro homine molesto & importuno. Cic. lib. 2. de Oratore, Quid enim est Vargula assecutus, quum eum candidatus A. Sempronius cum Marco suo fratre complexus esset, Puer abige muscas? Risum quæsiuit, qui est mea sententia vel tenuissimus ingenij fructus.

¶ Musca nulla fœminæ, Id est nulla fœmina. Plautus in Truculento, Act. 2. scen. 2.

-quas tu mulieres
Mihi narras, vbi musca nulla fœminæ est in ædibus?

Muscarius, pen. corr. Adiectiuum { μυϊκός } Quod ad muscas pertinet. Plin. lib. 19. cap. 6. Aranei muscarij telæ, & præcipuè spelunca ipsa imposita per frontem, &c. Id est qui venatur muscas.

Muscarium, muscarij { ῥιπίς } Flabellum quo muscæ abiguntur. Martialis de muscario pauonino, lib. 14. 71.

Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muscas,
Alitis eximiæ cauda superba fuit.

Muscarium ab huius similitudine etiam appellatur coma illa quarundam herbarum, in qua semina dependent, qualis est ferulæ, fœniculi, aneti, olusatri, & similium. Plin. lib. 12. cap. 26. Semine è muscariis depēdente, vt ferulæ. In papauere & similibus, scapus: in iuglandibus, auellanis, panicula appellatur.

Muscinus. Adiect. Ea formatione fit qua formicinus, inquit Perottus.

Muscerda, Muscipula, Musculus, Vide MVS.

Muscus, musci { μνίον, βρύον } Viridis herba siue lanugo in corticibus arborum, & circa latera fontium, & locis humidis nascens. Virgilius 6. eclog.

-musco circundat amaræ Corticis.

Molli tellus erat humida musco. Ouid. 8. Metam.

Virens. Ouid. 3. Fast.

Viridis. Lucret. lib. 5.

Circumlita saxa. Horat. 1. epist. 10.

Turpi squalebant fastigia. Ouid. 1. Metam.

Virentia stagna. Virg. 4. Georg.

Muscus in vite. Colum. lib. 4. cap. 24. Iam verò muscus, qui more compedis crura vitium deuincta comprimit, sitúque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.

Muscosus, pen. prod. Adiectiuum { βρυώδης } Quod musco opertum est: vt Muscosi fontes. Virg. 7. eclog. Et Muscosa prata, apud Varronem 1. de Re rust. cap. 9. Cic. ad Quint. frat. lib. 3. Nihil muscosius.

Solum muscosum. Propert. lib. 3. eleg. 3.

Muscor, muscaris { βρυόομαι } muscari, Est musco tegi. vnde compositum Emuscor. Colum. lib. 11. cap. 2. Oleæ putantur & emuscantur. Hoc est musco liberantur.

Musea, museorum { μουσεῖα ἔργα } dicuntur quæ in ædificiis ex pumicibus dependentia fiunt ad imaginem specus arte reddendam. Plin. lib. 36. cap. 21. In quem locum sic ait Hermolaus, Quæ hic Musea appellantur, Ælius Spartianus Musiua appellat. hæc hodie vulgò *Musaica* dicuntur. Museum opus (ait Volaterranus lib. 27. De domo & eius partibus) Plinius commemorat libro 36. cap. 21. Spartianus in Pescennino nigro Musiua. sic enim ait, Hunc in Commodianis hortis in porticu curua, pictum de Musiuo inter Commodi amicissimos videmus sacra Isidis ferentem. Eius nunc rei hodie ars amissa: quum tot in templis collabentes ac celebres imagines absidésque ignauia seculi pereant. Hactenus Volaterranus. Vide Hermol. Barbar. in Corol. cap. 960. & Alciatum in tres libros posteriores Codicis. & Lodoicum Viuem in lib. 16. cap. 8. beati Augustini de Ciuitate dei. Sipontinus, Vermiculare veteres dixerunt, minuta opera facere: & vermiculata opera, paruis testulis elaborata: qualia sunt quæ nunc à Musis Museaca vocant. Musea enim dicuntur, quæ in ædificiis ex pumicibus dependentia, fiunt ad imaginem specus arte reddendam. Plin. lib. 35. cap. 1. Vermiculatis ad effigiem rerum & animalium crustis. Lucilius apud Ciceronem lib. 3. de Orat. Quàm lepidè lexeis compostæ, vt tesserulæ omnes Arte pauimento atque emblemate vermiculato. Nobis placet hoc genus operis, quod Græci λιθόστρωτον vocant, quod est Intersero, emblema vocat, trifariam distingui: vt quod in parietibus fit, vermiculatum siue musæacum dicatur: quod in lignis, segmentatum: quod in pauimentis, tessellatum. Constat tamen hæc apud authores sæpe confundi. Idem alibi, Huiusmodi, inquit, pauimenta lapideis siue figulinis crustis constant, vitro tectis, atque encausto pictis: inuentum Agrippæ in thermis, quas Romæ ædificauit. Vulgò id opus nunc *Musaicum* vocant. Museacum autem dici debet, à Musis.

Musica, Vide MVSA.

Musimon, pen. corr. musimonis, masc. gen. { μουσίμων } Asinus, mulus, aut equus breuis. Lucilius lib. 6. Pretium emit, qui vendit equum musimonem. Cato Deletorio, Asinum, aut musimonem, aut arietem. Hæc Nonius. De musimone sic Plin. lib. 8. cap. 49. Est & in Hispania, sed maximè Corsica, non maximè absimile pecori, genus musimonum, caprino villo, quàm pecoris velleri propius. quorum è genere, & ouibus natos prisci vmbros vocauerunt. infirmissimum pecori caput: quamobrem auersum à sole pasci cogendum.

Musinor, Vide MVGINOR.

Musiuum, Vide MVSEA, museorum.

Musmon, musmonis { μούσμων } Musmones, inquit Strabo, arietes sunt in Sardinia, qui pro vellere villum caprinum generant, quorum sese pellibus loricāt. Hæc ille. Plinius videtur eos appellare Musimones. Vide supra in MVSIMON.

MVSONIVS, Philosophus fuit non incelebris, cuius hoc luculentè verèque dictum refert Gellius: ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει· ἄν τι πράξῃς αἰσχρὸν μετὰ ἡδονῆς, τὸ μὲν ἡδὺ οἴχεται, τὸ δὲ αἰσχρὸν μένει. Vide Noct. Attic. lib. 16. cap. 1.

Mussito, Musso, mussas, Vide Mutio in MVTVS.

Mustace, mustaces, pen. prod. Genus lauri. Plin. lib. 15. cap. 30. Duo lauri genera tradit Cato: Delphicam, & Cypriam. Pompeius Lenæus adiecit quā mustacem appellauit, quoniam mustaceis subijceretur. Hāc esse folio maximo, flaccidóque & albicante.

Mustaceum { γλεῦκος } Genus libi: vide Laureola in LAVRVS. Cic. ad Attic. lib. 5. In eodem Amomo cœpit laureolam in mustaceo quærere. Iuuen. Saty. 6. Sunt & apud Athenæū mustacea ex mulso, & mustacea sesamata.

Mustaceus, masc. gen. Idem { γλευκίνης } Cato de Re rust. cap. 121. Mustaceos sic facito: Farinæ silligineæ modium vnum musto conspergito, anisum, cuminum, adipis p. II. casei libram, & de virga lauri deraditio, eodem addito. Et vbi definxeris, lauri folia subtus addito, quum coques.

Mustela, mustelæ, penult. prod. { γαλῆ } Animal mures persequens & serpentes. Plin. libro 29. cap. 4. Mustelarum duo genera: alterum syluestre, distant magnitudine. Græci vocant ictidas. Harum fel contra aspides dicitur efficax, cæterò venenum. Hæc autem quæ in domibus nostris oberrat & catulos suos (vt author est Cic.) quotidie transfert, mutátque sedem, serpentes prosequitur. Varro 3. de Re rust. capite 10.

¶ Mustela, Piscis genus, murænæ ferè similis. Plin. lib. 9. cap. 17.

¶ Mustelæ, ait Sipontinus, in lacu Brigantino Rhetiæ. murænis ferè similes, & cæteros omnes pisces nostra ætate excedentes pretio: quas à lambendis petris, nunc lampetras nominant. Sipontino subscribit Massarius in lib. 9. Plinij, vbi multa de mustela. Ausonius in Mosella,

Quæque per Illyricum, per stagna binominis Istri
Spumarum indiciis caperis mustela natantum, &c.

Auida mustela. Colum. lib. 8. cap. vltim.

Mustelinus, pen. prod. Adiectiuum { γαλεώδης } Quod est mustelæ, vel simile mustelæ. Terent. Eunucho, 4. 4.

Hic est vetus, vietus, veternosus, senex,
Colore mustelino. Plin. libro 30. cap. 14. Aut ex vtriculo mustelino per genitale effluentes aquas.

MVSTELA, Mustelæ, Viri nomen proprium, qui Ciceronis valde studiosus fuit, vt ipse testatur scribens Attico, lib. 12. Idem 2. Philipp. dicit hunc gladiatorum principem fuisse.

Mustricola, mustricolæ, Est machinula (authore Festo) ex regulis, in qua calceus nouus insuitur. Afranius, Mustricolam in dentes indam tibi. Forma est sutoris.

Mustum, musti { γλεῦκος } Vinum nouum. Ouid. 4. Fastorum,

Præmia de lacubus proxima musta tuis. Plin. libro 23. cap. 1. Musta

differentias habent naturales has, quòd sunt candida, aut nigra, aut inter vtrunque, aliáque ex quibus vinum fiat, alia ex quibus passum. Cic. de Clar. Orat. Sic ego istis censuerim, & nouam istam quasi de musto ac lacu feruidam orationem fugiendam.

Austera musta. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Candida. Tibul. lib. 1. eleg. 5.

Circuncidaneum mustum, Vide Circuncidaneus in CIRCVNCIDO.

Dulce. Virg. 1. Georg.

Feruida. Ouid. 3. Trist. eleg. 10.

Noua bibere. Ouid. 2. de Arte.

Pressa veloci pede. Tibull. lib. 1. eleg. 5.

Pugnacibus mustis crapulæ plus inditur, lenibus parcius. Plinius lib. 14. cap. 20.

Purpureum. Propert. lib. 2. eleg. 17.

¶Mustum, inquit Nonius, non solùm vinum, verumetiam nouellum quicquid est, rectè dicitur. Næuius Gymnastico,
Vtrum est melius virginem an viduam vxorem ducere? virginem si musta est.

Mustus, Adiect. { νεαρὸς } Recens. Plautus Mustam iuuencam dixit.

Mustarius, Adiect. { γλευκινὸς } Quod ad mustum pertinet. vt Mustarius vrceus, In quo mustum reponitur. Cato cap. 11.

Musteus, Adiect. { γλευκινὸς } Quod mustum, hoc est dulcedinem in se habet: vt Poma mustea. Cato de Re rust. cap. 7, Item alia conditiua mala mustea. Plin. Est tanta musteis pomis suauitas, vt finis mandendi non nisi periculosa fiat.

¶Musteus, Recens. Plin. lib. 12. cap. 7, Amaritudo grano eadem quæ piperi musteo creditur esse.

Liber musteus. Plin. iunior lib. 8. epist. 4. à fine, ad Attianum.

Caseus musteus. Plinius lib. 11. cap. 42.

Mustulentus, Adiectiuum { γλευκώδης } Idem quod musteus. Plautus Cistel. 10,
Ita mustulentus æstus nares attigit.

Mutabilis, Vide MVTO.

Mutatoria, ab Esaia cap. 3, inter ornamenta muliebria posita sunt, de quibus vide ibi Hieronymum. & fortè hæc sunt quæ Homer. libro 8. Odyss. ἱματα ἐξημοιβὰ vocat, Id est vestiméta mutatoria, permutata, alternata. Quidam apud Esaiam verterunt Ricas, de quibus infra.

Mutilus, pen. corr. Adiect. { κολοβὸς, κυλλὸς } Sipontinus à mutus deductum putat, significaréque truncatum & comminutum. Horat. 1. Serm. satyra 5, ô tua cornu
Ni foret execto frons (inquit) quid faceres, quum
Sic mutilus minitaris?

Cornibus mutilus. Cæsar 6. bell. Gal.

Mutili boues, dicti sunt sine cornibus, authore Donato. Colum. lib. 7. cap. 3, Nam est melior mutilus aries.

Mutila & hiantia. Cic. in Orat. Sed quum mutila quædam, & hiantia locuti sunt, quæ vel sine magistro facere potuerunt, germanos se putant Thucydidis.

Mutila & decurtata. Cic. in Orat. Mutila sentit quædam, & quasi decurtata. De animo.

Mutilo, mutilas, pen. corr. { κολοβόω, πηρόω } mutilâre, Est (vt ait Donatus) aliquid detrahere, sine quo res esse non possit. Terent. Hecy. 1. 1,
Quin spolies, mutiles, laceres, quenquam nacta sis.

Mutilatus, pen. prod. Adiect. { κόλος, πηρὸς, ἀνάπηρος. } vt Mutilatus dens. Plin. lib. 8. cap. 5. Ouid. in Ibin,
Trunca geras sæuo mutilatis partibus ense,
Qualia Myceni membra fuisse ferunt.

Rami mutilati. Ouid. de Nuce.

Colubræ mutilatæ cauca. Ouid. 6. Metam.

Exercitus. Cic. 3. Philipp. In Galliam mutilatum ducit exercitum. Id est diminutum.

Aures. Liu. 9. bell. Pun. Et propè exanguem, naso, auribúsque mutilatis relinquunt.

Muticus, Vide MVTVS.

Mutulus, mutuli, pen. corr. Quadrangulus ex aliqua parte comminutus. Varro de Re rust. lib. 3. cap. 8, Sed pro columbariis in pariete mutulos aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ cannabinæ sint impositæ.

MVTINA, penult. corr. { μούτινα } vrbs Italiæ in Flaminia, Romanorum quondam colonia, vt est author Pomponius Mela lib. 2. Et Liu. Decad. 4. lib. 9. non procul à fine. Vulgò *Modena* dicitur.

Firmissima & splendidissima Pop. Rom. colonia Mutina. Cicero 5. Philipp.

Labores Mutinæ. Lucan. lib. 1.

Obsessæ mœnia Mutinæ. Ouid. 15. Metam.

Mutinensis { μουτινήσιος } & hoc Mutinense. vt Color Mutinensis, id est pullus: à Mutinensibus lanis, ex quibus natiuo colore panni fiunt. Varro, Nam & ludere alacrem vidimus Mutinensi tunica.

Arma Mutinentia. Ouid. 4. Fast.

MVTINITINVS, Deus erat, cuius sacellum, vt Festus ait, Romæ fuit, cui velatæ togis prætextatis solebant sacrificare. Ego nomé eum gentilium deum habuisse à tacendo, & non tinniendo, puto: nam in eo ni valet ne. Quare conflatum nomen ex hac particula, & duobus imperatiuis videtur, quasi diceres, Muti, ne tinni. Ex Turneb.

Mutinus, pen. prod. mēmbrum virile. Author carminis obscœni,
Tutelam pomarij diligens Priape facito:
Rubricato furibus minare mutino. Est & vnum è nominibus Priapi. Lactantius libro 1. cap. 20, Sterculius, qui stercorandi agri rationem primus induxit: Et Mutinus, in cuius sinu pudendo nubentes sedent, vt illarum pudicitiam prior deus delibasse videatur. Arnobio libro 4. aduersus Gentes vocatur Mutunus per quintam vocalem. sic enim ait: Etiámne Pertunda, quæ in cubiculis præsto est, virginalem scrobem effodientibus maritis? Etiámne Mutunus, cuius immanibus pudendis, horrentísque fascino, vestras inequitare matronas, & auspicabile ducitis, & optatis? Augustinus de ciuitate Dei libro 4. cap. 11, Mutinus, qui est apud Græcos Priapus. Idem libro 6. cap. 9, Priapus nimis masculus, super cuius immanissimum & turpissimum fascinum sedere noua nupta iubebatur. Sunt qui Mutinum dictum putent, quòd præstet vt in primo cócubitu vir moueatur, virgo verò ne reluctetur. Porrò fascinú dici virile mébrum, testatur Horat. Epod. 8. hoc carmine,
Minúsve languet fascinum? vbi Porphyrio, Fascinum, inquit, pro virili parte posuit, quoniam fascinandis rebus hæc membri deformitas apponi solet. Alij potius ab auertendo fascino dictum esse putant, quòd in sacris Liberi siue Bacchi rite propiciato Priapo, & imposita illi corona à matrona honestissima, fascinum seu fascinatio à frugibus auerteretur, vt Augustinus de Ciuitate Dei libro 7. cap. 21. ex Varrone narrat. Ad fascinum ergo amoliendum iubebatur noua nupta super id sedere: nam & Pompeius Festus versus fescenninos, qui in nuptiis dicebantur, etiam inde videri posse dictos scribit, quòd fascinum existimarentur arcere. Sicut ergo in agris, ita & in nuptiis Priapus, feminum deus, ne fœcunditas fascinatione impediretur, colebatur.

Mutio, mutis, Vide MVTVS.

MVTIVS { μούκιος } nobilis Romanus priscis temporibus, qui Porsenna rege Romam obsidente, solus in castra profectus est, vt Porsenam occideret. Sed quum regem non cognosceret, & regis scribam pro rege necasset, comprehensus, & coniuratos prodere iussus, manum suam diu in igne tenuit, vt ostenderet se nulla pœna vinci posse. Rex autem admiratus eius fortitudinem, eum liberum dimisit. Tunc Mutius pro gratia regi dixit vt sibi caueret, quia trecenti Romani coniurassent sic se facturos. Quapropter rex pacem fecit cum Romanis. Mutio autem postea Scæuolæ à clade dextræ manus cognomen est inditum. testis Liu. Decad. 1. lib. 2. ¶Fuerunt præterea alij Mutij quorum historiam multis prosequitur Raphael Volaterranus lib. 17.

Muto, mutas { ἀλλάττω, μεταβάλλω, ἀμείβω, τρέπω, μεταμείβω, μεταλλάσσω } mutâre, Transferre. Varro, Fac vt te cum omni familia mutes.

¶Mutare, Variare. Plinius lib. 12. cap. 7, Piper tostum solibus, colore rugísque mutatur.

Mutare se habitu & loco, pro eo quod est, Mutare habitum & locum. Horat. 2. Serm. saty. 7.

Mutare & vertere ad omnem rationem aliquid. Cic. 3. de Orat.

¶Animum mutare, & Mutare sententiam. Terent. Phorm. 5. 2,
-haud scio hercle, vt homo est, an mutet animum. Cicero ad Gallum, lib. 7, Sin autem sententiam mutasti, ego habebo. Idem 4. Acad. Neque te cominus (si tibi ita videatur) sententiam mutes, deterrendum puto.

Mutari in marem. Plin. lib. 7. cap. 4.

Mutare in peius. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In horas. Horat. de Arte.

Mutare se in formam alterius. Plaut. Amphit. 2.

Verbo mutantur amantes. Propert. lib. 2. eleg. 5.

Amictus frustrà mutantur. Tibul. lib. 1. eleg. 8.

Beneficium. Cæsar 2. bell. Ciuil.

Brachia mutamus vario amplexu. Propert. lib. 2. eleg. 16.

Cœnacula mutare, lectos, balnea, &c. Horat. 1. epist. 1.

Colores. Horat. 1. epist. 17.

Colorem ad similitudinem loci. Plin. lib. 9. cap. 29.

Consilium. Cic. ad Atticum, libro 3, Quod ad te scripserim, me in Epiro futurum, posteaquam extenuari spem nostram & euanescere vidi, mutaui consilium.

Decretum. Cic. 3. Verr. Aliàs reuocabat eos, inter quos iam decreuerat, decretúmque mutabat: aliàs, &c.

Mutare aliquid de. Terent. Andr. 5. 4,
-ô lepidum patrem:
De vxore vt possedi, nihil mutat Chremes. Id est, quantum ad vxorem attinet.

Di mutati. Horat. 1. Carm. ode 5.

Dicta. Plaut. Bacchid. 23.

Factum. Terent. And. 1. 1,
Quod habui summum pretium, persolui tibi.
SO. In memoria habeo. SI. haud muto factum. Vbi Donatus, Haud muto factum, Vetustè: non me pœnitet. Idem Donatus in comment. in Phormionem, Sic enim veteres dicebant, Muto factum, & Nolo factum, quum alicuius rei eos pœnitebat.

Fidem. Plautus Milite, 13,
-sed ne istam amittam, & hæc mutet fidem,
Viue modo.

Fidem cum aliquo. Terent. Phorm. 3. 2.

Fortunæ mutantur. Plaut. Trucul. 5. 9.

Gestum. Lucret. lib. 4.

Effigies languida mutauerat habitum noti oris. Lucan. lib. 9.

Mutauit id. Terent. And. 1. 5.

Ius. Liu. 8. ab Vrbe.

Lares. Horat. in Carmine seculari.

Locum. Cic. 2. de Legibus, Sed visne, quoniam & satis iam ambulatum est, & tibi aliud dicendi initium sumendum est, locum mutemus, &c.

Potestas tralata mutauit locum. Lucan. lib. 2.

Mentem. Cic. 1. in Catilin. Muta iam istam mentem, mihi crede, obliuiscere cædis atque incendiorum.

Quæ mentem insania mutat? Virg. 4. Æneid.

Mentes & voluntatem. Cic. de Prouinc. Consul.

Mutare mores. Terent. Adelph. 5. 9.

Naturam pecunia nescit. Horat. 1. epist. 12.

Nuptias. Plaut. Sticho, 2.

Pactionem. Cic. pro Domo sua.

Sedem. Cic. pro Cecinna, Qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eò solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant.

Sedem

Sedem ex sede, vt volucres. Plin. lib. 2. cap. 37.
Sententiam. Cic. Attico, lib. 9.
Solum mutare, quod & Vertere solũ dicitur. Cic. in Parad. Omnes scelerati atque impij, quorum tu te ducem esse profiteris, quos leges exilio affici volunt, exules sunt, etiamsi solum non mutarunt.
Sortem alicuius in contraria. Ouid. 3. Metam.
Testamentum. Cic. pro Cluentio.
Vellera mutare luto, pro Tingere, inficere per naturam, inquit Seruius. Virg. 4. eclog.
Vestem mutare. Cic. Post red in Senatu, Quum vos vestem mutandam censuissetis, cunctique mutassetis, atque idem omnes boni iam antè fecissent, ille vnguentis oblitus, cum toga prætexta, quam omnes Prætores Ædilesque tum abiecerant, irrisit squallorem vestrum & luctum grauissimæ ciuitatis. Ibidem, Vos me florentem semper ornastis: laborantem, mutatione vestis, & propè luctu vestro, quoad licuit, defendistis. Nostra memoria Senatores, ne in suis quidem periculis, mutare vestem solebant: in meo periculo Senatus veste mutata fuit. Periculum appellat Cicero reatum: vt in oratione pro Plancio, Quid de me dicam? qui in huius periculo reus esse videor. quid de his tot viris? quos videtis veste mutata. Plutarchus omnem propè Equestrem ordinem, & iuuenes ad viginti millia sordidatos cum Cicerone fuisse ait, cumque eo supplices populo passim per vrbem Romam fuisse. Solebant quippe olim amici & necessarij sordes cum reo delato accipere ad misericordiam captandam, plebémque deprecabundi prehensare aut circumire, vt quum dies iudicij aduenisset, facilius absoluerentur.
Tempestas & humor cæli mutauere vias. Virg. 1. Georg.
Terra mutat vices. Horat. 4. Carm. ode 7.
Vitam priorem Lucret lib. 5.
Vulgus mutatur cum principe. Claud. 7. Paneg.
Vultum. Cic. 2. Tuscul. Quis mediocris gladiator ingemuit, quis vultum mutauit vnquam?
¶Mutare aliquid cum aliquo, Aliud pro alio accipere. Terentius Eunuch. 3. 5, Vt vestem cum eo mutem, & pro illo iubeam me ducier.
Mutare ære aliquid cum altero. Salust. in Iugurtha, Statuit tamen Metellus pecoris & mancipiorum prædas certatim agere, eáque mutare cum mercatoribus vino aduectitio, & aliis talibus.
Mutare ære, pro Vendere. Colum. lib. 10, Quare dum viridis ætas pulchritudinem corporis conseruat, ære mutandi sunt.
¶Mutare bellum pro pace. Sallustius in orat. Catilinæ ad suos milites.
Mutare incerta pro certis. Sallust. in Iugurth. vbi Metellus regi Boccho ita suadet, Et quanquam opibus suis confideret, tamen non debere incerta pro certis mutare.
¶Miseram pacem vel bello bene mutari. Tacit. lib. 3.
Mutare alia re aliam. Horat. 2. Serm. satyra 7,
-an hic peccat sub noctem qui puer vuam
Furtiua mutat strigili?
Mutare gaudium mœrore. Plin. lib. 5. epist. 16. ad Marcellinum.
Mutare iucunda feceris. Plin. lib 5. epist. 17. ad Spurinam.
Mitibus tristia. Horat. 1. Carm. ode 16.
Exilio mutant vrbem Ouid. 6. Fast.
Mutare prætextam paludamento. Plin. in Paneg.
Quadrata mutat rotundis. Horat. 1. epist. 1.
Nihil mutauit fortuna teipso. Plin. in Paneg.
Mutare victricem patriam victa, apud Liuium. Idem. Victoriæ possessionem incerta spe mutasse. Cic. pro Sextio, Commutare dixit: Denique, inquit, videbatur ea conditione tam fortis fuisse, vt cum patriæ charitate constantiæ gloriam commutaret.
¶Mutare, pro Emere aut vendere antiquis fuit in vsu. Horat. Satyra 4 libro 1,
Hic mutat merces surgente à sole ad eum, quo
Vespertina tepet regio. Simile est illud Virgilij in Pollione,
-nec nautica pinus
Mutabit merces, &c.
¶Mutare, Corrigere, emendare. Terent. Adelph. 4. 7, -cæterùm
Placet tibi factum Mitio? M. non, si queam
Mutare: nunc quum non queo, æquo animo fero.
¶Mutare, neutrum absolutum, pro variare. Liuius lib. 5. ab Vrbe, Annona ex anteuecta copia nihil mutauit. Id est, Quoniam vrbs frumento abundabat propter anteuectam copiam, annonæ pretium non creuit.
Mutare ad, Apud Sallustium in oratione Marci Tribuni plebis, Neu nomina rerum ad ignauiam mutantes, otium pro seruitio appelletis.
Mutor, mutaris, Passiuum. Horat. lib. 2. Carm. ode vlt.
Iamiam residunt cruribus asperæ
Pelles: & album mutor in alitem Supernè, &c. Id est, mutor à partibus superioribus in cycnum. Quidam corruptè legũt superna. Vide Lambinum in hunc locum.
¶Mutari ciuitate, pro Alterius ciuitatis ciuem fieri. Cic. pro Corn. Balbo, Vt & ciuitate illum mutatum esse fateretur, & ius ciuitatis honore dignissimum iudicaret? Budæus.
Mutans {ἀλλάττων} Participium præsens: aliquando accipitur pro eo qui mutatur. Quintil. lib. 1. cap. 10, Diu enim mutantibus (scilicet verbis) repugnandum.
Mutandus, Participium {μεταβλητέος} vt Ratio mutanda est. Catul. de Acme, epigr. 39.
Sedes mutandæ. Virg. 3. Æneid.
Mutatus, pen. prod. Participium {μεταλλαχθείς} vt Mutato nomine. Plin. lib. 3. cap. 11.
Mutatus ab illo, id est Dissimilis. Virg. 2. Æneid.
In deterius. Tacit lib. 4.
In peiorem partem sunt versa & mutata omnia. Cicero pro Roscio Amerino.
Vultum nihil mutatus. Stat. 2. Thebaid.

Faciem mutatus & ora. Virg. 1. Æneid.
Amor. Ouid epist. 5.
Aura. Horat. 1. epist. 19.
Fortuna. Virg. 3. Æneid.
Frontis mutatæ. Horat. 2. Serm. saty 8.
Res. Horat. 1. epist. 10.
Sententia mutata loco cedit. Virg. 9. Æneid.
Verba mutata, Vide Translata verba, in VERBVM.
Vinum mutatum. Horatius,
Ac nisi mutatum parcit defundere vinum. Turnebus in hũc locum, Vinum, inquit, à Græcis ἐκτροπίας vocatum & τροπίας circunloquutus est. Ita autem intelligitur vinum vapescens & degenerãs, exolescénsque, & in acetum aut vappam transiens. Hæc ille.
Mutaturus, pen. prod. {ἀλλάξων} Aliud participium.
Habenas non mutaturus. Stat. 3. Sylu. 5.
Mutatio, Verbale {ἀλλαγή, μεταβολή, παραλλαγή, τροπή.} vt Mutatio sedis. Plin. lib. 13. cap. 4.
Mutationem annonæ significans. Plin. lib. 2. cap. 103.
Consilij mutatio optimus est portus pœnitenti. Cic. 12. Phil.
Loci, non ingenij Cic. pro Quintio.
Crebra corporis. Cic. pro Cluent.
Morum facienda. Cic. 1. Offic.
Officiorum mutatio, dando, accipiendo. Cic. 1. Offic.
Motus & mutatio. Cic. 4. Acad. Ita esse eum vndique aptum, vt nulla vis tantos queat motus mutationémque moliri.
Motibus & mutationibus suis ciens omnia & agitans natura. Cic. 3. de Natura deor.
Mutatio, pro Commutatione. Terent. Hecy. 4. 4,
A Myrrhina hæc sunt mea vxore exorta omnia:
Mutatio fit: ea nos perturbat Laches.
Habere mutationem. Cic. Fam. 1.
Moliri mutationem. Cic. in Academ.
Mutabilis, & hoc mutabile, pen. corr. {μεταβλητικός, μεταβλητός, παραλλακτικός} Quod facilè mutatur. Virg. 4. Æneidos,
-varium & mutabile semper Fœmina.
Vultu mutabilis. Horat. 2. epist. 2.
Mutabiles vulgi animi. Liu. 2. ab Vrbe.
Mutabilis causa. Liuius 1. bel. Maced. Natura enim, quæ perpetua est, non mutabilibus in diem causis hostes sunt.
Fatum non mutabile. Stat. 9. Thebaid.
Mens. Tibul. lib. 3. elegia 4,
Sed flecti poterit, mens est mutabilis illi.
Pectus consiliis. Ouid. 2. Metam.
Vaga & mutabili ratione labuntur sydera quædam. Cic. de Vniuer.
Vulgus. Valer. 1. Argon.
Mutabilitas, penult. corr. {τὸ μεταβλητικόν} Mobilitas. Cic. 4. Tusc. Hæc inconstantia, mutabilitásque mentis, quem non ipsa grauitate deterreat?
Mutabiliter, Aduerbium, Mutando. Varr. Cras credo hodie nihil: Quibus instabilis animus ardens mutabiliter habet habere. & nõ habere.
Mutito, mutitas, penult. corr. mutitare, Sæpe facere, aut sæpe exercitare. Gell. lib. 2. cap. 24, Principes ciuitatis qui ludis Megalensibus antiquo ritu mutitarent, Id est mutua inter sese côuiuia agitarent. Videtur Gellius à Mutuus deducere. Turnebus mutuitarent legendum putat, vt mutuitare sit, mutuò conuiuia agitare. Quidam mutitare retinent, quòd epulas inter se mutarent, & vicissim conuiuia conuiuiis.
Muto, mutonis, m. g. Membrum virile. Horat. Serm. lib. 1. satyra 2,
Huic si mutonis verbis mala tanta videntis
Diceret hæc animus, &c. Acron, Muto dicitur membrum virile, vt Lucilius,
Læso tum lachrymas mutoni absterget amica.
Mutoniatus, pen. prod. Id est mentulatus. Mart. lib 3. epig. 31, in Phœbum,
Dormis cum pueris mutoniatis. Idem lib. 11. epigram. 64, in Philomusum,
Spectas nos Philomuse quum lauamur,
Et quare mihi tam mutoniati
Sint læues pueri subinde quæris.
Mutulus. Vide MVTILVS.
MVTVNVS, deus ethnicis fuisse videtur, qui mutiret, efficerétque ne quid emanaret, sed clàm esset, & tacitum & occultum. Lucilius,
Sed quid Mutino, subiectóque huic opus signo?
Vt lurcharetur lardum & carnaria furtim
Partum conficeret. ¶Arnobio Mutunus Priapus est. Vide in MVTINVS.
Mutuo, Aduerbium, & Mutuo, mutuas, Vide MVTVVM.
Mutus. Adiect. {ἄλαλος, ἄναυδος, ἄφωνος, ἐνεός, βωβός} quidam à mugiendo deduci putant. etenim quum mutus loqui non possit, siue id linguæ defectu, siue aurium accidat, prorumpit tamen in vocem, quæ mugitus potius, quàm sermo videtur. Vel dicitur mutus, quasi minutus, quòd eo sensu minutus sit. Vel dicitur à mussando, quòd hic non amplius, quàm mus dicat. Terent. Heaut. 4. 4, Tu nescis quod scis Dromo, si sapies D. mutum dices. Plin. lib. 10. cap. 29, Merula canit æstate, hyeme balbutit, circa solstitium muta.
Mutus, inquit Nonius, onomatopœia est incertæ vocis, quasi mugitus. Nam mutus sonus est propriè, qui intellectum non habet. Næuius Lycur. Ducite eò cum argutis linguis mutas quadrupedes.
Muti vel eloquentis origo. Cic. 5. Tusc.
Mutum esse satius est, quàm quod nemo intelligat dicere. Cic. Cornificio, lib. 12. 27.
Mutus ilico. Terent. Eunucho 3. 1, -papæ
Iugularas hominem, quid ille? T. Mutus ilico. Vbi Donatus, Tam hoc stultum est, quàm si diceret, statim nihil.
Mutus accusator. Cic. pro Rosc. Amer. Neque accusatore muto, neque teste quisquam vtitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.
Accusatio huius temporis muta. Cic. pro Flacco.

Æstum.Silius lib.3.
Agna Horat 2.Serm.saty.3.
Armenta.Stat.5.Thebaid.
Mutæ artes à Virgilio, minimè celebres dicuntur, vel comparatione musicæ, lib.12.Æneidos,
Scire potestates herbarum, vsúmque medendi
Maluit,& mutas agitare inglorius artes.
Mutæ artes, picturæ dicuntur, quæ quum non loquantur, tamen res ipsas exprimunt. Cic.3.de Orat. Etsi hoc in his quasi mutis artibus est mirandum, & tamen verum: quanto admirabilius in oratione atque in lingua? De picturæ arte.
Aspectus.Quintil.lib.6.cap.1.
Bestiæ.Cic.1.de Finib.
Mutæ bestiæ,& nihil intelligentes.Cic.2.de Nat.deor.
Dialectica in excogitandis argumentis muta nimium est, in iudicandis nimium loquax.Cic.2.de Orat.
Eloquentia muta quædam inducere.Cic.in Orat.
Forum mutum,elinguem curiam,tacitam & fractam ciuitatem videbatis.Cic.Post red.in Senatu.
Gratia. Ouid.2.de Ponto,eleg.7.
Culpa grauis precibus donatur sæpe suorum:
Omnis pro nobis gratia muta fuit. Hoc est, nullus amicorum pro me orauit Imperatorem vt ignosceret.
Historia.Cic 2.de Finib.
Imago etiam muta à tanto scelere reuocare debuit. Cic.3.in Catil.
Leges mutæ tacent.Ouid ad Liuiam.
Magistratus mutus, lex: cui opponitur Magistratus, lex loquens. Cic.3.de Legib.Vt magistratibus leges, ita populo præsunt magistratus: veréque dici potest, magistratum legem esse loquentem: legem autem,mutum magistratum.
Os.Ouid.6 Metam.
Pecudes.Cic.Qu fratri,lib.1.1.
Pecus mutum & turpe.Horat 1.Serm.saty.3.
Pecus mutum metu.Virg 9.Æneid.
Querelas mutas abrumpit Claud.3.de raptu Proserp.
Res.Quintil.lib.6.cap.1,Mutæ tamen res mouent.
Res inanimatæ atque mutæ.Cic.1.de Nat deor.
Muta & informis res,cui opponitur Eloquens & formata. Author ad Herenn.lib.4.
Scientia Quintil lib.5 cap.10.
Silentia noctis.Ouid.7.Metam.
Spelunca.Stat 1.Achil.
Suspiria.Stat.11.Thebaid.
Mutum à literis tempus. Cic.ad Attic.lib.8, Nullum fuisse tempus post has fugas & formidines, quod magis debuerit mutum esse à literis.
Muti lapides in agrorum diuisionibus dicebátur, sine inscriptione appositi, ideo quia nulla significatione apparerét, quoto loco numerarentur. Ex Hygeno.
Mutio, mutis, mutiui, mutitum, pen.prod { γρύζω } mutire, Tanquam mutus signum facere seu strepitum, siue submissa & imperfecta voce fabulari, aut vnum tantum verbum dicere. Terent.And.3.2, -itaque hercle nihil iam mutire audeo. Idem Hecyra,5.4, Adeò mutito. Id est vel tenui dicto, inquit Donatus.
Muticus, pen corr. Adiectiuum { κολοβὸς } vt Mutica spica. Varro 1.de Re rust.cap.48,Spica mutica dicitur,quæ non habet aristam: ea enim quasi cornua sunt spicarum.Quibus verbis innuit Varro spicam dici muticam,quasi cornibus mutilatam.Quam etiam expositionem probat Cælius lib.3.cap 30.
Musso,mussas { μύζω } mussare, Frequentatiuum à Mutio,mutis, Occultè & depressa voce loqui quod celatum quis venit. Plin.epist.121, Postea quum vicesimo valetudinis die balineo prærpararer, mussantésque medicos repentè vidissem,causam requisij.
Mussare dictum,quòd muti non amplius quàm μῦ dicunt. à quo idem dicit: Quod minimum est,neque vt aiunt, μῦ facere audet. Hæc Varr.de Ling Latina lib 6.
Tacita formidine mussant.Claud.2.in Eutrop.
Proceres mussant turbata consilia.Stat.3.Thebaid.
Mussare,Murmurare,inquit Festus. Ennius, In occulto mussabát. Seruius,Mussare,queri. Virgil.11.Æneid. Flent mœsti, mussantque patres.
Mussant oras & limina circum.Virg.4.Georg.
Mussare,vulgò pro Tacere ponitur,authore Festo.Ennius,Non decet mussare bonos. Terent.Sile,cela,occulta,tege,tace,mussa.
Mussabat tacito medicina timore Lucret.lib.6.
¶Mussare,Dubitare.Virg.12.Æneidos,
-mussantéque iuuencæ
Quis pecori imperitet. Seruius.
Mussat dicere.Virgil.11.Æneidos,
-cuncti se scire fatentur,
Quid fortuna ferat populi: sed dicere mussant. Vbi Seruius, Mussant,modò verentur significat. Aliàs,dubitant:vt
-mussat rex ipse Latinus
Quos generos vocet. Interdum susurrant: vt de apibus dicit. Et propriè mussare,est obmurmurare,& muto esse vicinum.
Mussito, mussitas,penult.corr. { μυζοῦν } mussitare, Frequentatiuum à musso. Liu.1.ab Vrbe,lib.7, Mussitantésque inter se rogitabant num quem plebeij cos. pœniteret. Plaut.Mil.10, Illi inter se certant donis,ego mecum mussito. Terent.Adelphis,2.1,
Verum cogito id quod res est,quando eum quæstum occœperis,
Accipiunda & mussitanda iniuria adulescentium est. Vbi Donatus, Mussitanda,Patienda,consyderanda cum silentio, & vt in amatore putanda, atque per hoc perferenda. Mussitare enim propriè est dissimulandi causa tacere: dictum vel à muto, vel ab M, quæ litera est nimium pressæ vocis,ac penè nullius, adeò vt sola omnium, quum inter vocales inciderit, atteratur, atque subsidat. Hinc Virgilius 12.
Æneidos, -mussat rex ipse Latinus. Budæus à Græco μύζειν potius deriuari putat.
Mutuum,mutui { δάνειον, δάνεισμα } Dicitur ab eo quod de meo tuum fit. Paulus in l 2 D Si cert.petat.Mutuum damus, recepturi non eandem speciem quam dedimus (alioqui aut commodatum erit,aut depositum) sed idem genus. nam si aliud genus, veluti pro tritico vinum recipiamus,non erit mutuum. Paulo pòst, Appellata est autem mutui datio ab eo quod de meo tuum fit. Vide etiam Caium in l.1. D.de action & obligat.
Mutuum est,si datur,quod reddatur: quod Siculi μοῖτον. Varr.lib.5. de Lingua Latina.
Mutuum in amicitia,est quum par voluntas accipitur & redditur. Cic.filius Metello,lib.5.2.
Mutuum argentum.Plaut Pseud.3, Miser sum,argentum nusquam inuenio mutuum.
Mutuum argentum dare.Plaut Pseud.3.
Frumentum mutuum aliquibus dare.Cic.2.de Lege agraria.
Mutuo appendere,Id est dare mutuo.Plin.lib.9.cap.55.
Mutuum rogare.Plaut.Pseud.5.
Mutuas pecunias sumere: Apud Plautum Asin.5. Cic.3.Verr.
Mutua quinque sestertia petere.Martial.lib.10.14.
¶Mutuus, Pariter atque æqualiter respondens, Par. vt Mutuus amor, quum ab eo amaris quem amas. Terent. Meretrix adolescentem, cuius mutuo amore tenebatur, exclusit. Quintil. lib.12.cap.7, ad finem,Ac ne pauper quidem tanquam mercedem accipiet, sed mutua beneuolentia vtetur Id est respondente.
Animus mutuus.Horat.4 Carm.ode 1.
Animis mutuis amant,amantur.Catul.de Acme,epigr.42.
Ardor.Lucret.lib.4.
In amici mutua beneuolentia conquiescere.Cic de Amic.
Beneficia mutua & grata dum sunt, inter quos ea sunt, firma deuinciuntur societate.Cic.1.Offic.
Mutua carne inter se vescuntur. Plin.libro 10.cap.23. Id est, olores vescuntur carnibus olorum.
Certamina.Ouid.2.Amor.eleg.10.
Consilia.Plaut Epid.2.
Conuiuia mutua inter se curant.Virg.1.Georg.
Cupido. Lucret.lib.5.
Dicta mutua referre.Ouid.1.Metam.
Face mutua torret me.Horat 3.Carm.ode 9.
Mutua inter se fiducia Plin.iun.lib.10.epist.21.
Gaudia Ouid 3.Amor.eleg.5.
Ignis.Tibul.lib.4 eleg 5.
Innocentia. Plin.lib.12.cap.14,Sylua diuisa certis portionibus,mutua innocentia tuta est.De pluribus dixit,non de duobus tantum.
Odio mutuo flagrant inter se mugil & lupus.Plin.lib.9.cap.62.
Officiis mutuis commune commodum gubernatur. Cicero pro Roscio Amer.
Operas mutuas tradere.Terent.Phorm.2.1.
Prælijs inter se pugnare.Hirtius de bel.Afiat.lib.5.
Terror. Liu.4.ab Vrbe, Nec Volscorum meliores res esse credere quàm Pop.Romani fortunam,noctémque omnia terroris mutui impleſſe. Terrorem mutuum vocat,quo tam Volsci quàm Romani terrebantur.Ex vetusto exemplari legitur erroris.
Testimonium date. Cic. pro Flacco, Da mihi testimonium mutuum. *Pour la pareille.*
Par & mutua voluntas.Cic Attic.lib.16,Ad paternas, magnas & veteres & iustas necessitudines, magnam attulit accessionem tua voluntas erga me,meáque erga te par atque mutua.
Voluntatem alicui tribuere.Cic.filius Metello,lib.5.2.
Vulnera.Ouid 3.Metam.
Mutuis vulneribus se concidere.Plin.de Viris illustr.
¶Mutuum facere cum aliquo.Plaut.Trinum.8,Bene vult tibi.L.ædepol mutuum mecum facit. Id est, tantum bene illi volo, quantum ille mihi.
¶Mutuum,pro Mutuò. Lucilius lib.27,
Et si maximè quod spero,mutuum hoc mecum facis. Nonius.
¶Mutuà,pro Mutuò.Lucret.lib 4, -hic idem
Nunc fit læuus,& è læuo fit mutuà dexter.
Texturæ mutuà ceciderunt.Lucret.lib.6.
Inter se mortales mutuà viuunt.Lucret.lib.2.
Pedes per mutua nexi.Virg.7.Æneid.
Mutuò, Aduerbium { ἐναλλάξ } aliquando significat Inuicem, aliquãdo Ediuerso. Plaut.Milit.2.1, Meretricem ingenuam deperibat mutuò Atheniensis iuuenis. Plancus ad Cic.lib.10.4. Fac valeas, méque mutuò diligas. Hoc est,Fac mihi in amore respondeas.
Facere mutuò aliquid. Plancus Ciceroni, lib.10.9, Te, vt diligas me,si mutuò me facturum putas,rogo.
Mutuè,Aliud aduerbium { ἀντιστρόφως } Cic. filius Cn. Pompeio, lib.5.7, Nulla in re tam lætari soleo, quàm meorum officiorum conscientia: quibus siquando non mutuè respondetur, apud me plus officij residere facillimè patior.
Mutuitans, penult. corr. mutuitantis { ἀρχιχρήσας } Rogitans mutuum. Plaut.Mercat.3,
Conclamitare tota vrbe,& prædicare,
Omnes parcerent mutuanti credere.
Mutuo,mutuas { δανείζω } mutuáre, Dare mutuò,vel mutuũm.
Mutuare,pro Mutuo sumere aliquando accipitur. Cæcilius,
Ad amicos curratmutuatum,mutuet causa mea.
¶Mutuo,mutuas, pro Accipere mutuò. Valer.lib.6.cap.2,Et prius à libertate,quàm ab innocentia præsidium mutuauit.
Mutuor,mutuaris { δανείζομαι, μετίσχω, κίχρημι } mutuári, Deponens, Mutuo accipere. Martial.lib.8.17,Sed consumis, & vsque mutuaris. African.in l.Tutor.5.Quum haberes.D.ad Senatusc.Velleian.
Mutuari in sumptum.Cic.ad Attic.lib.8, Tironem nostrum ab altera relictum audio: sed eum video in sumptum ab aliis mutuatum.
Mutuari

Mutuari auxilia ad rem aliquam. Cæsar 8. bell. Gall.

¶Mutuari, sæpe per metaphoram accipitur, pro Aliunde sumere. Cic. 1. de Nat. deor. Mutuemur hoc quoque verbum, dicatúrque tam æther Latinè, quàm dicitur aer. Est autem, inquit Budæus, mutuari, quæ ab aliis inuenta sunt, in scripta sua vertere, ita vt sua videri velit, qui hoc facit: nec modò mutuum est, sed etiam furtum. Cicero 1. de Orat. Nam ego quæ sunt oratoris cum illis communia, non mutuor ab illis.

Mutuari consilium. Liu. Ab amore temerarium atque impudens mutuatur consilium.

Mutuari laudem aliunde. Cic. 2. de Offic. L. quidem Crassus quum esset admodum adolescens, non aliunde mutuatus est, sed sibi ipse peperit maximam laudem ex illa accusatione nobili & gloriosa.

A viris virtus nomen est mutuata. Cic. 2. Tusc.

Subtilitatem ab Academia mutuatur orator. Cic. de Fato,

Mutuatio, Verb. {κιχρησμός} Cic. 1 Tuscul. Ego verò illi maximam gratiam habeo, quòd me ea pœna multauerit, quam sine mutuatione & sine versura possem dissoluere. Idem pro Flacco, Quũ Roma clàm esset profectus, multósque minutis mutuationibus fraudauisset, in Asiam venit.

Mutuatitius, a, um {δανειστός} Quod mutuò datur, vt Pecunia mutuatitia. Gell. lib. 20. cap. 1, Maximeque in pecuniæ mutuatitiæ vsu, atque commercio.

MVSIRVM, Indiæ emporium, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 23.

M　　Y

My facere, est hæsitare, aut subuereri, & vix loqui audere. Cælius libro 24. cap. 30, Varronem citans.

Mya {μύα} Genus conchæ siue margaritæ in freto circa Bosphorum Thracium, vniones rufos ac paruos gignens. Plinius libro 9. cap. 35. ¶Est item Mya, insula in sinu Ceramico, cuius meminit Plinius lib. 5. cap. 31.

Myacanthon {μυάκανθον} Herba est, quæ alio nomine Corruda, hoc est syluestris asparagus, dicitur: de qua Plin. lib. 8. cap. 9. Myacantha verò quibusdam herba est, quæ à Dioscoride μυρσίνη ἀγρία, à Latinis Ruscus appellatur. Cuius nomenclaturæ rationem hanc reddunt, quòd herba hæc in carnario suspensa, aculeis suis mures à lardo, carnéque salsa arceat. Vide Marcellum Virgilium in Dioscoridem.

Myaces {μύακες} Pisces sunt ex concharum genere, qui muricum modo coaceruantur, viuúntque locis in algosis, & vbi dulcis aqua copiosa mari commiscetur: gratissimi autumno: nam procedente hyeme amaritudinem contrahunt, colorémque rubrum. Reliqua vide apud Plin. lib. 32. cap. 9.

Mya, myæ, f. g. prima producta {μυῖα} Latinè dicitur musca. ¶Est & ludus quidã puerilis, quum aliquis cæteros clausis oculis, protensísque manibus captat.

Myagros. pen corr. Herba ferulacea est, foliis similis rubiæ, tripedanea: semen oleosum, quod & fit ex eo. Medetur oris vlceribus perunctis hoc succo. Author Plin lib. 27. cap. 12. Nostri vocant *Camelinam*, aut *Camaminam*: ex cuius semine oleum vulgò conficiunt. Ruell. lib. 3. cap. 126. Dicitur & Melampyron, quasi nigrum triticum.

MYAGRVS, pen. corr. {μύαγρος} deus muscarum. Aliter vocatur Myodes & Achor, vt scribit Plutarchus. Plin. libro 10. cap. 28, Inuocant & Ægyptij ibes suas contra serpentium aduentum: & Elei Myagron deum muscarum multitudine pestilentiam afferente: quæ protinus intereunt qua litatum est illi die.

MYCALE, pen. corr. Nomen veneficæ mulieris apud Ouidium, lib. 12. Metamorphoseos,

Mater erat Mycale, quam deduxisse canendo
Sæpe reluctantis constabat cornua Lunæ.

¶Est præterea, vt notat Herodotus, promontorium in continenti situm.

MYCALESSVS {μυκαλησσός} Mons in Mediterraneo Bœotiæ, oppidum habens eiusdem nominis. Vtriusque meminit Plin. lib. 4. cap. 7. Stephanus Mycalessum nomen accepisse existimat à mugitu bouis, quæ Cadmum in Bœotiam perduxit.

MYCENAE, Mycenarum: & Mycena, Mycenæ: siue Mycene, Mycenes, pen. prod. {μυκῆναι} Vrbs Peloponnesi, quam Perseus Danaes filius extruxit, regiuncula in qua regnauit Agamemnon: à Mycena nympha sic appellata. Cælius tamen lib. 9. cap. 12, Mycenas inquit nuncupari credunt, quòd ibi à Perseo sint conditæ Mercurij præcepto, vnde excidit gladij manubrium, id est myces.

Agamemnonia Mycene, Silius lib. 1.

Agamemnoniæ. Virg. 6. Æneid. quia Agamemnon rex fuit Mycenarum.

Claræ. Virgil. 1. Æneid.

Dites. Horat. 1. Carm. ode 7.

Fortes. Virgil. 3. Georg.

Magnæ. Virg. 2. Æneid.

Pelopeiades. Ouid. 3. Fast. quoniam illic Pelops habitauit, à cuius etiam filio Thyeste, Thyesteas vocat Lucan. lib. 1.

Sæuæ. Virg. 7. Æneid.

Mycenenses, Mycenensium {μυκηναῖοι} Habitatores Mycenarum. Cic. 2. de Finib. Omnes Danai aut Mycenenses, Attica pubes, reliquíque Græci, &c.

Mycenæus, Adiectiuum {μυκηναῖος} vt Dux Mycenæus, Agamemnon. Ouid. 2. Trist.

MYCERINVS, pen. prod. Cheopis Ægyptiorum regis fuit filius, qui postquam patri successit in regnum, ita paterna facta perosus est, vt populo ad extremum calamitatis afflicto, res agendi fecerit potestatem, quinetiam præ regibus omnibus iustitiam exercuisse fertur. Herodotus.

MYCITHVS, Vide ANAXILAVS.

MYCON, Nomen pictoris egregij. Fuerunt autem duo Mycones, vnus Atheniensis, Syracusanus alter.

MYCONE, Mycones, & Myconos. Myconi, pen. corr. {μύκονος} Insula vna ex Cycladibus. Statius 1. Achil. Cyclades hinc spretæ Myconos humilísque Seriphos. Scribit Seruius, hanc insulam terræ motu diu laborasse, quo cessante, è Mycone Gyaróque vicinis insulis populos venisse, qui eam tenerent & incolerent. Cælius lib. 13. cap. 29, scribit nomen ei fuisse inditum à Mycono Æneæ ac Rhyus filio.

Celsa. Virg. 3. Æneid.

Humilis. Ouid. 7. Metam.

Myconius, Adiectiuum {μυκώνιος} nomen possessiuum à Mycono.

Myconios gigni sine capillo tradit Plinius libro 11. cap. 37. vnde caluos omnes, Myconios dicimus, authore Stephano: meminit & Strabo.

MYDIA, insula quæ etiam Delos dicitur, vna ex Cycladibus.

MYDON, teste Homero libro 5. Iliad. Atymnis filius, & Pylæmenis ducis Paphlagonum auriga, ab Antilocho Nestoris filio in bello Troiano interemptus est.

Mydriasis {μυδρίασις} Vocatur morbus oculorum, quũ pupilla quidem ipsa colorem non mutat, sed videtur vltra naturalem situm multò latior, interim vt visum omnem adimat, interim vt partem. Latini pupillæ dilatationem vocant.

Mydusa {μύδουσα} à quibusdam recensetur inter nomenclaturas Anchusæ herbæ: sed à doctoribus inter Dioscoridis notha reiicitur.

Mygale, es, penultima producta, fœminini generis, Vide Mus araneus, in MVS

MYGDONIA, Mygdoniæ {μυγδονία} regio litoralis Macedoniæ, à Mygdone rege sic dicta Iuxta hanc est insula Mygdon.

Mygdonius, Adiect. {μυγδόνιος} vt

Marmor Mygdonium. Ouid. epist. 21.

Campi. Horat. 3. Carm. ode 16.

Opes. Horat. 2. Carm. ode 12.

MYGDONVS, pen. corr. {μύγδονος} fuit frater Otrei, ac, teste Porphyrio in tertium Iliados, ambo fratres Hecubæ regis Priami vxoris, & Cissei filij, ambo reges in Thracia.

Mygdonides, penultima correpta, Patronymicum, masculini generis, {μυγδονίδης} quod pro gentili ponunt poetæ. Virgilius 2. Æneidos,

-iuuenísque Chorœbus　Mygdonides

Mygdonis, pen. corr. huius Mygdonidis {μυγδονίς} Patronymicum fœminini generis Ouidius 6. Metamorphoseos,

Mygdonidésque nurus.

Mylacris {μυλακρίς} Blattæ genus magnitudine cicadæ, circa molas nascens, vescénsq; farina. Pollux author est Mylacridem apud Aristophanem accipi pro gallina.

MYLASA {μύλασα} Liberum Cariæ oppidum, ita dictum (si Stephano credimus) à Mylaso Æoli abnepote. Meminit huius oppidi Plinius lib. 5. cap. 29.

Myle, myles {μύλη} Herba est radicem habens paruo bulbo similem, contrahentis facultatis, quæ cum farina loliacea dehiscentem sanat vuluam. Author Galen. lib. 7. Simplic.

MYLE, Oppidum, de quo Senec. libro 4. Natur. quæst. Circa Messanam & Mylas fimo quiddam simile mare profert, feruétque & æstuat, non sine calore fœdo. Vnde illic stabulari Solis boues fabula est. Eadem penè ad verbum scribit Plin. lib. 2. cap. 98.

Mylœcos, Vermiculi genus ex blattis, circa molas ferè nascens, vt ait Plin. lib. 29. cap. 6.

Mymphur, Lignum mediocris longitudinis, rotundum, quod loro circunuolutum circumagunt fabri in operibus tornandis. Sipont.

Myobarbum, (quo vocabulo vsus est Ausonius in lemmate epigrammatis tricesimi) quid sit multi inquirunt. Turnebus putat verbum compositum à mure & barbo, quæ vox significat mystrũ, id est mensuram liquidorum sescunciam pendentem, vt sit tanquam muris cyathus. Inest autem & latet in mure mysterij significatio, & barbo, quò in mysteriis Cereris legiferæ vtebantur. Hoc igitur lemma significat mystica Liberi patris nomina, & mysticam potestatem.

Myoctonos, penultima correpta {μυοκτόνος} Radix aconiti. Plin. lib. 27. cap. 3.

Myoparo, penult. corr. myoparonis, masculini generis {μυοπάρων} Genus nauigij: ex duobus dissimilibus formatum, inquit Festus, nam mydion & paron per se sunt. Nonius, Myoparo, est nauicula piratarum. Sunt proinde qui sic dictum putent, quòd sceleri accommoda sit nauis. Nam μῦς scelus est, πάρων, vel πορεία, nauigium. Sisenna Historiarum libro 4, Nauísque triginta biremis, totidem myoparones. Cic. 6. Verr. Eum isto Prætore Cilicum myoparoni, prædonibúsque patuisse. De portu Syracusano. Ibidem, Proh dij immortales piraticus myoparo, &c. Ibidem, Illi statim myoparonem egregium de sua classe, ornatum, atque armatum dederunt.

Myopes, pen. prod {μύωπες} dicuntur, inquit Budæus, qui iam indè ab initio ortus sui nisi admota oculis cõtueri nequeunt. Cuiusmodi multos videmus qui res intuendas oculis propè contingunt, & limis etiam, semiclusísque oculis aspiciunt. Vide LVSCIOSVS. Nominatiuus singularis Myops, huius myopis. Vlpianus in l. Item Ofilius. D. de ædil. edict.

Myophonon {μυόφονον} Herba est muribus exitialis: vnde & nomen accepit, eadem fortassis cum ea, quam alibi Myoctonon & Aconitum appellari diximus. Meminit Myophoni Plin. lib. 11. cap. 9.

Myosota {μυὸς ὦτα} Herba est, quam & Alsinem, & verbum ex verbo exprimentes, Muris auriculam vocant Latini. Folia enim quum primum erumpunt, murinæ auri habet non dissimilia. Alsines verò nomen accepit, quòd algidis locis gaudeat, & opacis. Gallicis Muronis nomine notissima est, eáque solent auicularum escam fastidientium appetitum recreare. Refertur & alterum Myosoton à Dioscoride, quod & Myositis, diminutiua forma appellatur, plures ab vna radice caules mittens, aliquatenus ab imo rubentes, & cõcauos: folia autem angusta, nigrescentia, & in acutum desinentia, flosculos verò cæruleos, anagallidis colorem exprimentes. Posteriorem hanc speciem describit Plin. lib. 27. cap. 12. priorem verò lib. 26. cap. 4.

MYPSEI, seu Nipsei, teste Herodoto libro 4, Populi sunt Thraciæ, qui Dario Thraciam oppugnante, vltrò sese dediderunt.

MYRA, Vbs Lyciæ. Plin. lib. 5 cap. 27.

Myrias, myriadis, penultima correpta, fœminini generis. Numerus

continens decem millia.

Myrica,myricæ: vel Myrice myrices, penultima producta {μυρίκη} Genus humilis virgulti,in Italia ferè nascentis, quod quidam putarunt esse tamaricem,quæ vulgò tamariscus dicitur & Dioscoridi,sed eius tantùm folia habet. Virgil.4.eclog.Non omnes arbusta iuuant, humilésque myricæ. Plin.lib.13.cap.21, Myricen & Italia quam alij tamaricen vocāt. Achaia autem bryan syluestrem:insigne in ea,quòd satiua tantùm ferat gallæ similem fructum. In Syria & in Ægypto copiosa hæc est, cuius infelicia ligna appellamus, quæ tamen infeliciora sunt Græciæ. Gignit enim arborem ostryn,quā & ostryam vocant,solitariam circa saxa aquosa, similem fraxino cortice & ramis, folio pyri,paulo tamen longioribus crassioribúsque, ac rugosis incisuris,quæ per tota discurrunt.Semine hordeo simili,& colore, materia est dura atque firma: qua in domum illata, difficiles partus fieri produnt, mortésque miseras. Myricam syluestrem Gallia *bryariam* vocat,*de la bruyere*.Ruellius lib.1.cap.99.

Fragiles myricæ.Ouid.3.de Arte.

Tenues.Ouid 10.Metam.

MYRICA,Myricæ {μυρίκη} Insula est maris rubri,apud Stephanum.

MYRICE,Nympha,à qua genus suum duxit Imilce vxor Hannibalis, vt scribit Silius lib.3.

MYRINA,regina fuit Amazonum, quæ triginta millia peditum, & duo millia equitum in exercitu habuisse dicitur. Author Diodorus lib.4. ¶Fuit præterea,teste Homero,vrbs in Æolia.

Myrinus {μύρινος} Mas murænæ est. Plinius libro 9. cap. 23, Aristoteles myrinum vocat marem qui generat. Vetus exemplar legit Myrus.

¶Myrinus {μύρινος} Apollinis cognomentum,à Myrina Æolidis vrbe,in qua religiosissimè colebatur. Vnde & Myrini campi appellati.

Myriophyllon {μυριόφυλλον} Herba quæ millefolium aliàs dicitur. Plin.lib.24.cap.16.

MYRLEA,Plinio lib.5.cap 32,oppidum Bithyniæ, quod Apamea dicitur:à Myrlo Colophoniorū duce,vel à Myrlea Amazone. Nicomedes autem Epiphanes, Prusij regis filius, de matris nomine Apames, Apameam vocari voluit.

Myrmecias, Gemma nigra, quæ habet eminentias similes verrucis. Plin.lib.37.cap 10.

MYRMECIDES,penultima correpta {μυρμηκίδης} Nomen viri proprium,de quo Cicero 4.Acad. Vt etiam inter deos Myrmecides aliquis minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur. Plin. lib. 7.cap.21,Callicrates ex ebore formicas, & alia tam parua fecit animalia,vt partes earū à cæteris cerni non possent. Myrmecides quidam in eodem genere inclaruit,à quo quadrigam ex eadem materia quam musca integeret alis fabricatam, & nauem quam apicula pinnis absconderet.

Myrmecion,morbi genus.Cels.libro 5.cap.vlt.Thymion nominatur, quod super corpus quasi verrucula eminet,ad cutem tenue, suprà latius,subdurum,& in summo perasperum.&c. Et paulo pòst,Myrmecia autem vocantur,humiliora thymio,durioráque, quæ radices altius exigunt,maiorémque dolorem mouent: infrà lata, super autem tenuia,minus sanguinis mittunt: magnitudine vix vnquam lupini modum excedunt. Nascuntur ea quoque aut in palmis, aut in inferioribus partibus pedum.

¶Myrmecion,Phalangij genus.Plin. lib.29.cap.4,Myrmecion formicæ similis capite, aluo nigra,guttis albis distinguentibus.

Myrmecites,pen. prod. masculini generis {μυρμηκίτης} Gemma innatam repentis formicæ effigiem habens. Plinius libro 37. cap.11. Sane myrmex,myrmecis,f.g.formica Latinè dicitur.

Myrmecoleo {μυρμηκολέων} Exiguum animalculum,formicis aduersum,quod se sub puluere abscondit,& formicas frumenta gestantes interficit, & interfectas consumit. Est autem dictio ex formicæ & leonis nominibus composita: quasi Formicoleonem dicas. Nam quemadmodum leo imbecilliorum animalium, ita hoc animalculum formicarum prædam agit: quum tamen volucribus nihil aliud sit quàm formica. Vnde in libro Iob legitur, Myrmecoleo periit,eo quòd non habeat prædam.

MYRMIDONES.pen.corr. {μυρμιδόνες} Populi sunt iidem qui Hellenes.Seruius,Myrmidones sunt Achillis socij:dicti propter hanc causam. Æacus quum in arbore fici formicas, id est μύρμηκας vidisset, optauit tot sibi socios euenire: & statim formicæ in homines versæ sunt.sed hoc fabula est.Nam Eratosthenes dicit Myrmidonas à rege Myrmidono dictos. Virgil.2.Æneidos,

-quis talia fando

Myrmidonum,Dolopúmve,aut duri miles Vlyssi

Temperet à lachrymis?

Sedes superbæ Myrmidonum.Virgil.2.Æneid.

MYRMILON {μυρμίλων} histrionis nomen est apud Iuuenalem Saty.6,

-aut Myrmilonem exprimat infans.

MYRMILLONES,Vide MIRMILLONES.

MYRMISSVS {μυρμισσός} Vrbs est Asiæ in ora Hellesponti, non procul à Lampsaco.Gentile est Myrmissius {μυρμίσσιος} Stephano.

Myrobalanum,myrobalani,pen.corr. {μυροβάλανος} Quasi vnguentaria glans. Cels. libro 4. cap. 9, Fit ex vnguento & palmulis quod μυροβάλανον vocant. Plin.lib.12.cap.21,Myrobalanum Troglodytis & Thebaidi & Arabiæ,quæ Iudæam ab Ægypto disterminat,commune est,nascens vnguento,vt ipso nomine apparet. Quo item indicatur & glandem esse arboris, heliotropio, quam dicemus inter herbas, simili folio. Fructus magnitudine auellanæ nucis. Martialis libro 14.

Myrobrechi.penul.corr.siue Myrobrecharij {μυροβρέχοι} Quasi vnguento stillantes. μύρον Græci vnguentum vocant. βρέχω, proluo, aspergo,madefacio,& irrigo. Plaut.Aul.19,Myrobrecharios pro vnguentorum confectoribus accipit ad capillos irrorandos. ait enim, Aut manulearij,aut myrobrecharij.

MYRON,aut Myro {μύρων} vtrunque enim legitur, teste Plinio libro 34.cap.8, statuarius Eleutheri filius, & Hegesiladis discipulus Syracusanus, cuius vacca multorum poetarum epigrammatis celebratur. Ouid 3. de Ponto, eleg 1,Vt similis veræ vacca Myronis opus. Alter fuit Atheniensis,vt scribit Pausanias.

In arte fingendi præstans fuit Myro. Cic.3. de Oratore. fecit inter alia imaginem Herculis,vt vult idem Cic.6 Verr. Martial.lib. 8.50, Quis labor in phiala?docti Myos?anne Myronis?

Myron {μύρον} Inter ornamenta muliebria posuit Pollux libro 7. cap.22.

Myropola,myropolæ,pen.prod. masculini generis {μυροπώλης} Vnguentorum venditor.Plaut.Trinum.8. Lanij,coqui, olitores, myropolæ,aucupes.

Myropolium,myropolij {μυροπώλιον} Locus vbi vnguenta venduntur. Plaut Amph.13.3,

Nam omnes plateas perreptaui,gymnasia,myropolia,

Apud emporium.

Myrothecium, myrothecij {μυροθήκιον} Vnguentorum repositorium. Cicero scribit ad Atticum, libro 2,se myrothecium Isocratis totum consumpsisse in commentario Consulatus sui scribendo. Hoc est pigmenta oratoria.

Myrrha,myrrhæ {σμύρνα} Arbuscula est in Arabia præcipuè nascens. Arbori altitudo ad quinque cubita, nec sine spina,caudice duro & intorto.cuius gutta quæ sponte stillat,viridis est & amara, quæ eodem nomine vocatur myrrha Arabica siue stacte, id est gutta siue stilla myrrhæ.Eius virtus est vt corpora imputribilia reddat. Vide Plin.lib. 12.cap.15.& 16. Propert.lib.3 eleg.19,

Crimen & illa fuit patria succensa senecta

Arboris in frondes condi a myrrha nouæ.

Fulua.Ouid.15.Metam.

Maculosa,Vide MACVLA.

Odoraria,In ODOR.

Orontea.Propert.lib.1.eleg.2.Vide ORONTES.

Pingues Ouid.de Medicamine faciei.

Sabæa myrrha marcidus comam.Senec.Herc.OEth.2.

Madentes myrrha crines.Virgil.12.Æneid.

Myrrhatus,pen prod.Adiectiuum.Sil.Ital.lib.13,

Exhausto instituit Pontus vacuare cerebro

Ora virūm, & longum myrrhata reponit in æuum. Myrrhata, Id est myrrha condita,quæ putrefactionem arcet.

Myrrhinus,pen.corr.Adiect. {σμύρνινος} vt Myrrhinum vinum, Quod myrrha conditum est.

Myrrheus,pen.corr.Aliud adiectiuum {σμύρνεος} Quod ex myrrha est. Propert.lib.4.eleg.1,Myrrheáque in parthis pocula cocta focis.

Crinem myrrheum cohibere nodo. Horat.3. Carm. ode 14. Hoc est myrrhei coloris, siue inter flauum & nigrum: vel myrrhino vnguento delibutum. Lambinus.

MYRRHA {σμύρνα} filia Cinyræ regis, quæ nefando sui patris amore capta, nutricis auxilio, cum illo ignorante quòd filia sua esset, concubuit.Postquam verò pater filiam esse resciuit,eam gladio voluit occidere Sed Myrrha fugiens per Arabiam, mutata fertur in arborem sui nominis.genuit quoque filium nomine Adonidem. Vide Ouid. lib.10.Metam.

Myrrhapia,siue vt apud Plinium legitur,Myrapia {μυράπια} Genus pyrorum,quod odorem gratissimum reddit.Plin.lib.15.cap.15.

MYRRHINE, Myrrhines {μυῤῥίνη} fluuius est Troadis, alio nomine Sebastopolis dictus. Author Plin.lib.5.cap 30.

Myrrhis,myrrhidis {μυῤῥὶς} Oleris genus cicutæ simillimum, foliis aliquanto minoribus,& breuiori caule,saporis & odoris iucundi.Vulgus herbariorum vocat *Cicutariam*.

Myrrhites {μυῤῥίτης} Gemma quæ myrrhæ colorem habet,odorémque vnguenti.Plin lib.vlt.cap.10.

MYRSILVS {μύρσιλος} Myrsi filius vltimus ex Heraclidarum genere, Lydiæ rex,alio nomine Candaules appellatus, qui quū vxorem haberet formosissimam, non contentus secreta voluptatum suarum conscientia, Gygi cuidam ex satellitibus suis nudam eam ostendit. Quam rem illa indignè ferens, Gygem ad viri necem impulit, seséque illi & Lydorum regnum tradidit.Author Herodotus lib.1.

Mirsinites {μυρσινίτης} teste Plinio lib.26.cap.8,species est tithymali, & foliis myrti acutis,cōpungentibus,sed mollioribus. ¶Item Myrsinites gemma est, quæ melleum colorem nigricātem habet,& myrti odorem.Plin.lib.37.cap.10.

MYRSINVS, Myrsini {μύρσινος} Oppidum Elidis, teste Stephano, postea Myrtorium appellatum, cuius meminit & Homer. in Catal. nauium.

MYRSVS {μύρσος} Proprium nomen fuit patris Candaulis,à quo & ipse Myrsilus dictus fuit.Herod.lib.1. Plin.lib.35.cap.8.

Myrtacantha {μυρτάκανθα} à quibusdam appellatur Ruscus,Frutex, quem Dioscorides μυρσίνην ἀγρίαν, hoc est syluestrem myrtum appellat.Est autem ex his nomenclaturis, quas eruditiores veluti nothas è Dioscoridis familia summouerunt.

MYRTILIS,Oppidum est in ora Lusitaniæ,ad Oceanum,cuius meminit Plin.lib.8.cap.22.

MYRTILVS,pen corr.{μύρτιλος} auriga OEnomai regis Elidis & Pisæ à Pelope in mare proiectus,vnde Pelagus Myrtôum dictum est.

Myrtopetalum {μυρτοπέταλον} Herba est, quam alio nomine Polygonaton appellant,à multitudine geniculorum.Author Plin.libro 27. cap.12.

MYRTOVM mare,à Myrtilo dictum, iacet inter Cretam & Atticam, habétque latitudinem maximam: in quo sunt insulæ,Cythera, Calauria,& quæ Æginam cingunt & Salaminem, & ex Cycladibus plerǽque:quod vero cōtiguum est,iam Ægeum existit. Author Strabo. Alij Myrtoum à Myrtoo (sic enim vocant OEnomai aurigam) nominatum tradunt,quem Pelops ab Hippodamia falsò apud se accusatū, quasi ei stuprum inferre conatus esset, quū illa,absente Pelope Myrtoi complexum & concubitum vltrò appetisset, in mare proximum è curru præcipitem deiecit. Verùm Pausanias in Arcadicis hæc non probat.

probat. Vult enim mare Myrtoum à muliere quadam Myrtone esse appellatum.
Mare Myrtoum.Horat.1.Carm.ode 1.
Aquæ Myrtoæ.Ouid.epist.15.
MYRTVS, Asia est Lydia, vel quod idem est, Mæonia. Sic autē regio à Sardis Tmolum & Caystrum vocatur, vuida & vliginosa, & myrtetis aptissima. Illic & Asiū pratū erat, & Asia Palus. Meminit Turneb.
Myrtus, myrti {μυρσίνη, μύρτος} Arbor baccas saporis præcipui producens, ex quibus vinum fit. Vide Plin.lib.15.cap.29.
Folium myrti.Ouid 3.de Arte.
Amantes littora.Virg.4.Georg.
Fragilis.Horat.3.Carm.ode 23.
Gratissima Veneri.Est enim arbor Veneri dicata, teste Plin. libro 12.cap.1.
Horrida densis hastilibus.Virg.3.Æneidos,
-& densis hastilibus horrida myrtus Turnebus:Hoc,inquit,mihi è consuetudine Græcorum doctissimus poeta finxisse videtur, qui tumulis & bustis, cum alia virgulta, tum myrtum imponere solebant, quod eruditissimus vir Victorinus annotauit.
Intonsa.Stat.4.Sylu.7.
Littorea myrtus.Ouid.1.Amor eleg 1.
Paphiæ, Id est quas amat Venus.Ouid.3.de Arte.
Pulla Horat.1.Carm.ode 25.
Cingere tempora myrto.Virg.1.Georg.
Defendere à frigore myrtos, Vide DEFENDO.
Viridi nitidum caput impedire.Horat.1.Carm.ode 4.
Myrtidanus, pen.prod.Adiect. {μυρτιδανίτης} Quod ex myrto factum est. vt Myrtidanum vinum Plin.lib.15 cap.29.
Myrtaceus, Adiect.Cels.lib.7.cap.17, Quidam medium tumorem excidunt, ad similitudinem myrtacei folij.
Myrtatus, pen.prod. {μυρτωτός} Aliud adiectiuum, Idem. vt Myrtatum obsoniū.Plin.lib.15.cap.29. Et lib.12. cap.17, Ladana myrtata deprehenduntur, crepitántque in igne.
Murtatum, à myrto, quod eo largè fartum intestinum crassum.Varr. lib.4 de Ling.Latina.
Myrteus, Item adiectiuum, Idem {μύρτινος} Plin.lib.23.cap.4, Similis & myrtei olei ratio, astringit, indurat, &c.
Serta.Tibul.lib.1.eleg.3.
Virga.Ouid.3.Amor eleg.1.
Myrtea gausapina, dicitur à Petronio, de colore fructus myrtei maturi. Verba eius sunt, Vltimo cinædus superuenit, myrtea subornatus gausapina. Myrteus etiam color in equis à Palladio numeratur.
Myrtinus, pen.corr. {μύρτινος} Similiter adiectiuum, Idem. Plin. Oleo myrtino illi dum statim resoluitur.
Myrtetum, myrteti, pen.prod. {μυρτών} Locus myrtis consitus. Plaut. Aulul.Nescio qui seruus è myrteto prosiluit. Martial.lib.5, Myrtetis otiosis ordinata villa.
Littora myrtetis lætissima.Virg.2.Georg.
Myrtites, pen.prod. {μυρτίτης} vinum eo modo dicitur quo Aromatites.Columel.libro 12.cap.38, Vinum myrtiten ad tormina sic facito. Plin.lib.30.cap.7.
Myrtuosus, pen.prod.Adiectiuum.Plin.lib.12. cap.13, Frutice myrtuoso, palmi altitudine.
MYS, Myos {μῦς} nomen fuit cælatoris, qui claruit argento cælando. Martial.lib.8.50, Quis labor in phiala, docti Myos, anne Myronis?
Mys, huius myos, m g.In mari testudo, mus aquatilis, qui & mus marinus, & lutaria testudo dicitur. Item piscis genus ex ostrea est. Plin. lib.37.cap.11.
MYSIA {μυσία} Regio Hellesponti, à Mysis dicta, qui è Thracia illuc migrauerūt, quæ subdita fuit Telepho. ¶Est & alia Mysia post Macedoniam, quæ affinis Hadriatici, vsque ad Ponticum extenditur mare. Ptolemæus duplicem Mysiam facit, Maiorem & Minorem, & vtranque extra Bithyniā in Asia posuit, nō procul ab Ida. Mysia inferior, nunc *Seruia* dicitur: Mysia superior, *Bosna*. Mysos alij Thraces, alij Lydos fuisse dixerunt. Et quoniam Lydi fagum acetosam (quæ multa nascitur in Olympo) Mysam vocauere, ab eo Mysos dictos putarunt, quibus sermo fuit ex Lydo Phrygióque permistus. De Mysia meminit Cic. in Orat. Et pro Flacco. Claud.7.Paneg. Quum Geticis ingens premeretur Mysia plaustris. Seruius in 1.Georg. Mysia prouincia est: Mœsia verò, ciuitas haud longè à Troia: quam magis debemus accipere propter Gargara montes Phrygios.
Mysorum postremus. Strabo Geographiæ lib. 12, refert Mysorum populū vsque adeò contēptum fuisse, vt prouerbio locum fecerit. Id vsurpat M.Tullius in orat.pro L.Flacco, Quid, inquit, porrò in Græco sermone tam tritū atque celebratū est, quàm siquis despicatui ducitur, vt Mysorū vltimus esse dicatur? Idem ad Qu.fratrē, lib.1.1, Nisi me fortè Paconij nescio cuius hominis, ne Græci quidem, at Mysi, aut Phrygis potius querelis moueri putas. Nimirum gentis eius contemptum declarans. Summum itaque despectum & infimam humilitatem hoc adagio significabimus. Erasmus.
Agmina Mysorum.Horat.Epod.17.
MYSOMACEDONES {μυσομακεδόνες} Populi sunt Asiæ, in tractu maioris Mysiæ, à Macedonibus oriundi: vnde & nomen habent. Meminit horum Plin.lib 5.cap.29.
Mysterium, mysterij {μυστήριον} Arcanū Latinè dicitur, vel sub quo arcani aliquid latet: quódque non perficitur, nisi occulta aliqua sacrorum ratione. res arcana occultáque: quæque nefas est vulgo efferre. Erant enim mysteria, sacra arcana, quæ Latini seclusa vocant. Hæc autem duorum generum erant apud Eleusinen terræ Atticæ: magna, quæ Cereri sacra erant: & parua, quæ Proserpinæ: in quibus quæ agebantur, sacerdotes summo silentio occultabant. Cicero ad Attic. lib.4, Neque enim sunt epistolæ nostræ, quæ si perlatæ non sint, nihil ea res nos offensura sit: quæ tantum habent mysteriorum, vt eas ne librariis quidem ferè committamus.
Mysteria pristina castis concepta sacris. Varr.lib.6.de Ling. Latin.
Aperire mysteria.Cic 4.Tusc.
Enuntiare dicendi.Cicero 1.de Orat.
Referre.Cic.3.de Orat.
Quæ tradantur mysteriis reminisci.Cic.1.Tusc.
Tacitum tanquam mysterium tenere aliquid.Cic.3.de Orat.
¶Mysteria etiam erant quædā festa, vt videtur apud Ciceronem, ad Atticum, lib.5, Velim ad me scribas certum, quo die mysteria futura sint. Et lib.6, Faciésque me, in quem diem Romana incidant mysteria, certiorem.
Mysta, mystæ {μύστης} Sacra discens, mysteriorum peritus, discipulus, initiatus sacris alicuius numinis. Seneca Herc.furent.19,
Et citi tectis properant relictis
Attici noctem celebrare mystæ.
Mystagogus, pen.prod. {μυσταγωγός} Princeps sacrorum. Cicero 6.Verr. Itaque Iudices, hi qui hospites ad ea quæ visenda sunt, ducere solent, & vnumquidque ostendere quos illi mystagogos vocant, conuersam iam habent demonstrationem suam.
Mysticus, pen corr. Adiectiuum {μυστικός} Arcanus: vt Mystica sacra, Martial.lib 8.75.
Furta.Ouid.2.de Arte.
Vitis.Tibul lib.3.eleg.6.
MYSTILLVS {μύστιλλος} coquus est apud Martialem,
Si tibi Mystillus coquus Æmyliane vocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?
Mystus, Piscis ex lacertorum genere. Plin.lib.32.cap.11. Belonius putat esse *Vn barbeau*, à mistacibus.
Mythos, Latinè fabula.
Mythologia {μυθολογία} Sermo seu ratiocinatio fabularum.
MYTHRIDATES, Vide MITHRIDATES.
Mytilus, pen.corr. Piscis est ex genere concharum, in arenosis potissimum locis prouenieus, cuius exusti cinis causticam vim habet, non secus ac muricis. Vide Plin lib.32.cap.9.& lib.9.cap.51. Martial.lib.5, Sumitur inciso myrtilus ore mihi.
MYVS, myuntis {μυοῦς} Vna ex duodecim Ioniæ vrbibus, triginta à Mæandri ostio distans stadiis, quam postea ob hominum paucitatem Milesij incoluerunt. Author Strab.lib.14.
Myxa, myxæ, Pituita è naribus fluens, qui & mucus dicitur, μύξα.
Myxon, myxonis, pen. prod. {μύξων} Mucosus, hoc est, nares muco sordidas habens.
¶Myxon, Genus piscis. Plin lib.32.cap.7, Auribus vtilissimum bati piscis fel recens, sed & inueteratum vino. Item banchi, quem quidam myxona vocant.
¶Myxos {μύξος} Prominens pars lucernæ, ex qua profertur ellychnium, quasi ex naribus mucus. Martial.lib.14.41,
Illustrem quum tota meis conuiuia flammis,
Totque geram myxos, vna lucerna vocor.

N.

N consonans litera, quæ si primam dictionis syllabam incipiat, aliquãdo sumit ante se literam G, vt, Natus, Gnarus: Nauus, Gnauus. Et si habuerit post se C, vt plurimum C mutatur in G, vt Quadringenti, pro Quadrincenti: Quingenti, pro Quincenti: vbi verò N non fuerit, seruatur C, vt Ducenti.

N literã postponebant veteres frequentissimè vocalibus natura lõgis, vt plerisque veterum inscriptionibus apparet, vbi legitur Formonsus, Formonte, Atlans, Gigans, Pallans, Thensaurus. Quod hac de causa factum existimat Pierius: quòd mos veteribus fuerit istiusmodi vocalibus natura longis τὸ μακρὸν signum supperaddere: qua nota quantæ illæ essent, admonerentur, eámq; postmodum imperitioribus seculis compendiariæ scripturæ apicem esse crediderunt. Cœptáque primo pro N proferri, mox & adscribi, atque ita ex Formosus, Formonsus, ex Thesaurus, Thensaurus, ita ex Atlas, Atlans, & similia in vsum producte.

N A

NABATHAEA {Ναβαθαία} regio est quæ ab Arabia incipiens, quam intra se continet, vsque ad mare rubrum ex latere dextro, atque ex superiori parte in Indicum protenditur. Inde
Nabathæus, pen prod. Adiectiuum {Ναβαθαῖος.} Ouid.1.Metam.
Eurus ad Auroram Nabathæáque regna recessit. Eadem olim mittebat elephantes, vt est author Iuuenalis.
Flatus Nabathæi. Lucan.lib.4.
Nabis, huius nabis, f.g. {καμηλοπάρδαλις} Animal. Plin. lib.8.cap.18, Horum aliqua similitudo in duo transfertur animalia: Nabin Æthiopes vocant, collo similem equo, pedibus & cruribus boui, camelo capite, albis maculis rutilum colorem distinguentibus, vnde appellata camelopardalis, Dictatoris Cæsaris Circensibus ludis primum visa Romæ. Ex eo subinde cernitur, aspectu magis quàm feritate conspicua: quare etiam ouis feræ nomen inuenit.
NABIVS Tarraconensis Hispaniæ fluuius, Ptol. lib.2.cap.6. Narium dicit Mela.
Nablium, nablij {ψαλτήριον} Instrumentum musicum, quod aliàs psalterium dicitur. Ouid 3.de Arte,
Disce etiam duplici genialia nablia palma
Vertere: conueniunt dulcibus illa modis.
NABRIASSA {Ναβρίασσα} Ptolemæo lib 2.cap.4. alijs Nebrissa: hodie Veneria cognominata: Hispaniæ ciuitas est.
NABVCHODONOSOR, Babylonis rex fuit, qui (inquit Origenes) gẽtibus innumeris propinauit mœroris potum, superbè ac crudeliter, quod Domini fiebat virtute, sibi arrogantius ascribens.
Nacca, appellantur vulgò fullones, vt ait Curiatius, quòd nauci sint, id est nullius precij. Idẽ sentit & Cincius. Quidã aiunt, quòd omnia ferè opera ex lana, naccæ dicantur à Græcis. Festus. Vide Commentarios in Horatium, pag.392.
Nactus, Vide NANCISCOR.
Næ, Græca dictio {ναί} Aduerbium affirmandi, Valde vel nimis aliquando significat, vt ait Donatus. Terent. in And. Prol. Faciunt næ intelligendo, vt nihil intelligant. Idem And.2.1, Sponsam hic tuam amat. P. næ iste haud mecum sentit. Vbi Donatus, Næ, Valde. vt & Cicero 2.in Catil. Næ illi vehementer errant. Sensus hic est, Non id amat quod amo, nec id odio habet, quod odi, hoc est, Valde iste, inquit, non mecum sentit: id amat quod ego odi. Et paulo pòst, Næ, Valde: aut, vt quidã volunt, O quàm. Lucilius in 10, Næ in arce bouem discerpsi magnifice, inquit.
Næ, Certè, vtique, profectò. Cic. Curio, lib.7.31, Incredibile quàm turpiter mihi facere videar, qui his rebus interlim. næ tu videris multo ante prouidisse quid impẽderet. Horat 2. Serm.sat.3, Clarus erit, fortis, iustus, sapiẽs, næ etiã rex. Cic.2.Philip. Næ tu si id fecisses, melius famæ, melius pudicitiæ tuæ cõsuluisses. Idẽ 6.Verr. Næ ista præclara nobilitas desinat queri Populũ Rom. hominibus nouis, &c.
Nænia nænia: vel Næniæ, næniarum {ἐπικήδειον μέλος} Est (inquit Festus) carmen quod in funere laudandi gratia cantatur ad tibiam. Sunt qui eo verbo finem significari putant. Quidam volunt næniam ideo dici, quòd voci similior querimonia flentium fit. Quidam aiunt næniæ ductum nomen ab extremi intestini vocabulo. Græci enim νεάτην extremum dicunt: siue quòd chordarum vltima νήτη dicitur, extremam cautionis vocem næniam appellarunt. Nonius, Nænia ineptum & inconditum carmen, quòd adducta pretio mulier, quæ præfica diceretur, ijs quibus propinqui non essent, mortuis exhiberetur. Varro de Vita Populi Rom. lib.4, Ibi à muliere, quæ obtutũ à voce esset, perquàm laudati, deinde næniam cantari solitam ad tibias & fides. Hactenus Nonius. Cic.2.de Legib. Honoratorum virorum laudes in concione memorentur, eásque etiam ad cantus ad tibicinem prosequantur. Cui nomen næniæ, quo vocabulo etiam Græciæ cantus lugubres nominant. Quintil.lib.8.cap.2.
Næniam quoque deam veteres coluere, cui sacellum extra portam Viminalem fuerat dedicatum, vt ait Festus.
Soricina nænia. Plaut. in Truculento,
Si tibi machæra est, nobis ve. ũina est domi,
Qua quidem te faciam, si tu me irritaueris,
Confossiorem soricina nænia. Quo loco Turneb. Soricina nænia nõ aliud quidquã videtur esse, quàm cantiuncula quædã celebris de cõfosso sorice, qui dum rodit, suo indicio plerũque cõfoditur. Proinde canebatur, Sorex suo indicio cõfossus perit, aut aliud quiddã simile.
Puerorum nænia. Horat.1.epist.1.
¶Næniam pro Incantatione accipi dicit Porphyrio apud Horat. Epod.17, Caputque Marsa dissilire nænia.

Nænu, pro Non, antiquis fuisse in vsu probat Nonius. Lucil.lib.30, Sed tamẽ hoc dicas, quid est nænu molestũ est. Varr. Si hodie nænu venis, ctas quidẽ si veneris, &c. Sic à plerisque Nænu legitur sine m. Alij Nenum scribunt. Vide suo loco.
NAEVIA, Mulieris nomen, à Næuo sic appellatæ.
Næuia sylua dicta iuxta vrbem, quòd Næuij cuiusdã fuerit. Festus.
NAEVIVS {Ναίβιος} Poeta comicus vetustissimus, cuius meminit Horatius 2.epist.1,
Næuius in manibus non est, & mentibus hæret
Penè recens, adeò sanctum est vetus omne poema.
Næuius, epigramma sibi posuit plenum superbiæ Campanæ,
Immortales, mortales si foret fas flere,
Flerent diuæ Camœnæ Næuium poetam:
Itaque postquam Orci traditus est thesauro,
Obliti sunt Romæ Latina lingua loquier. Author Gellius lib.1.cap.24. Varro autem in lib. de Poetis. dicit eum stipendia fecisse primo bello Punico. Idque bellum carmine scripsisse.
¶Næuius Turpio, Verris in omni calumnia præcursor & emissarius, vt refert Cic.7.Verr.
Næuianus, pen prod. Adiect. {Ναιβιανός.} Cic. de Clar. Orat. Illius autem ætatis qui sermo fuerit, ex Næuianis scriptis intelligi potest.
Næuianus laudator. Cic.lib.1.ad Attic. Nosti caluum ex Næuianis illum laudatorem meum. In plerisque tamen libris scriptum est, ex Nanneianis, sed mendum subolet, rectùmque videtur, ex Næuianis. Respexit enim Cicero ad versum Næuij, cuius ita meminit in epistolis, Lætus sum laudarier me, inquit Hector, opinor apud Næuium, abs te pater laudato viro. M. inquit Crassus laudator ille meus, quem irridens caluum appellat, & laudatum virum, similémque Næuiano laudatori, negotium transegit & confecit. Turneb.
Næuus, næui, Corporis insigne, seu genuina macula. Cic.1.de Nat. deor. At est corpori macula næuus: illi tamen hoc lumen videbatur.
Nullus in egregio corpore næuus erit. Ouid.5.Trist.eleg.14.
Næuo aliquem cognoscere. Cic. in Brut.
NAGNIA, Vilumbrorum vrbs in Italia, Ptolemæo lib.3.cap.1. Prius Nequinum, hodie Narnia, vulgò *Narni*.
NAGNATA, Hyberniæ vrbs insignis, apud Ptolomæum libro 2.cap.2. Magnata legimus in codice manu scripto.
NAIADES, pen.corr. {Ναϊάδες, Ναΐδες} Nymphæ sunt fontiũ, vel fluminũ.
Æquoreæ. Ouid.14.Metam.
Chori Naiadum. Ouid.1.Fast.
Dominæ vndarum. Stat.1.Sylu.5,
—alios poscunt mea carmina cœtus:
Naiadas vndarum dominas. Nonnulli legunt Naidas: quod à nominatiuo Nais descendit: illud verò à nominatiuo Naias.
Hesperiæ. Ouid.2.Metam. Sorores. Silius lib.6.
Puellæ. Virgil.10.eclog. Vdæ. Claud.3.de raptu Proser.
Naicus, a, um. Propert.lib.2, Supposita excipiens Naica dona manu.
NAIM, Ciuitas Galilææ, duobus millibus distans à monte Thabor.
NAIS, huius Naidis, pen.corr. {Ναΐς} nomen nymphæ aquaticæ, à νάω.
Cærula Nais. Stat.3.Sylu.4.
Candida. Virg.2.eclog. Lubrica. Stat.2.Sylu.3.
¶Nais, item nomen fluuij, qui ex Tauro nascẽs in Pontũ mergitur.
NALCVA {Ναλκούα} vrbs Britãniæ Ptolemæo. Nũc vulgò dicitur *Caerh*.
Nam {γάρ} Coniunctio causalis, primum tantum locum seruat. Plaut. Curcul.3, De coelitum prosapia te esse arbitror:
Nam hi sunt vnoculi. Terent. And.1.6,
Quidnam hoc rei est? quidnam hic vult veterator sibi?
Nam si hic mali est quicquam, hem illic est huic rei caput.
¶Nam, non tam causam aliquando reddit, quàm ingressum seu initium rei significat. Terent. And.1.1,
Eo pacto & gnati vitam, & consilium meum
Cognosces, & quid facere in hac re te velim.
Nam is postquam excessit ex ephebis, Sosia,
Liberius viuendi fuit potestas. &c. Nam, hîc non causam: sed rei initium notat: Pamphili nempe vitã incipit describere. Cic. in Bruto, Fabius Pictor fuit & iuris, & literarum, & antiquitatis bene peritus. Quintúsque Fabius Labeo fuit ornatus iisdem ferè laudibus. Nã Q. Metellus, is cuius quatuor filij Consulares fuerunt, in primis est habitus eloquens, &c.
Nã, incipiẽdi vim habet. Verba sũt Donati in illud Prologi Adelph.
Eam nos acturi sumus nouam. pernoscite
Furtúmne factum existimetis, an locum
Reprehensum, qui præteritus negligentia est.
Nam quod isti dicunt maleuoli, homines nobiles
Eum adiuuare, &c. Idem Donatus in illud Hecyræ, Act. scen.1,
Reliquit cum matre hic vxorem. nam senex
Rus abdidit se. Nam, inquit, inceptiua particula.
¶Nam, pro Autem, vel simili discretiua ponitur. Cicero in Sallust. Nam, quòd ista insitata rabie petulanter in vxorem & filiã mei, &c.
Nam quid, siue Nam quis, pro Sed quid, vel sed quis, id est quid autem, vel quis autem? Terent. Eunuch.5.2,
—quam tu rem actura obsecro es?
T. Nam quid ita est? Virg.4 Georg. Cic. ad Marium, lib.7.1, Nã quid ego te athletas putem desyderare, qui gladiatores contempseris?
¶Nam quid, pro Quidnam. Terent. Eunuch. Act.5.scen.2,
—PY. quam tu rem actura obsecro es?
TH. Nam quid ita? PY. Rogitas? Idem Phorm. Act.5 scen.1,
C. Nam quæ hæc est anus exanimata, à fratre quæ egressa est meo?
Nam quæ, ait Donatus, anastrophe: vt, Nam quis te iuuenum confidentissime. Sed figura hęc apta commotis est aliqua re noua. Anastrophe idem valet, quod inuersio: quũ verbum quod precedere deberet, sequitur. Rursus Phorm. Act.1.scen.4,
A. Nam quod ego huic nunc subito exitio remedium inueniã miser?
Nam quod dixit, pro Quodnam.

Nam

Nam profectò. Sallust. in Catil. Nam profectò aut metus, aut iniuria te subegit Syllane, Consulem designatum genus pœnę nouum decernere.

Nam quia. Quintil. lib. 10. cap. 2, Nam quia quædam sunt inimitabilia, quibus, &c.

¶Nam, pro Etenim. Cicer. in Orat. Nam qui audiunt, hæc duo animaduertunt. Sic sæpissime Cicero. Budæus.

NAMNITAE {ναμνῖται} Ptolemæo lib. 2. cap. 8, alio nomine Nanetes dicti: quorum ciuitas Conduiuncum, vulgò *Nantes*. Turnebus apud Ptolemæum ναννῆται legendum esse scribit. Lucanus,

-tunc rura Nanetis

Qui tenet, & ripas Satyri, qua littore curuo, &c. Vbi tamē vulgò corruptè Nemetis scriptum est.

Nanciscor, nancisceris, penult. corr. nactus sum {τυγχάνω, καταλαμβάνω, ἀπολαμβάνω} nancisci, Acquirere: cum homine autem iunctum frequētissimè capitur pro Inuenire. Fit autem à Nancio, nancis, secundum Priscianum. Nancisci, inquit Donatus, propriè dicitur, qui paratus ad tenendū antè quàm possit reperire quod teneat, statim quod occurrerit, prehendit. Plautus Rudente, 10,

-vt nactus es, abi Bono animo.

Aduersarium nancisci, Venerem, vestitum. Plaut. Capt. 2,

Proin siquis pugnam expetat, lites contrahat,

Valentiorem nactus aduersarium

Si erit, ego faciam vt pugnam inspectet non bonam. Idem Bacchid. 4. Terent. Eunuch. 5. 5.

Belluas immanes nanciscimur venando. Cic. 2. de Nat. deor.

Boni aliquid fortuiti nancisci. Cic. 3. de Nat. deor.

Causam moriendi se nactum esse Cato gaudebat. Cic. 1. Tuscul.

Facultatem. Marcel. in l. Qui decem. §. Idem responsum est. D. De solutionib.

Fidem nacta. Ouid. 1. Fast.

Firmitatem. Cic. Bruto, lib. 11. 12.

Nacti sunt hami. Plaut. Rud. 23.

Hospitium. Plaut. Menæch. 9.

Impudentiam. Plaut. Bacch. 2.

Malum. Terent. And. 5. 6,

-more hominum euenit, vt quod sim nactus mali,

Prius rescisceres tu, quàm ego, quod tibi euenit boni.

Occasionem. Cæsar 3 bel. Ciuil. Nacti occasionem meridiani temporis.

Otium. Cic. Appio Pulchro, lib. 4. 7, Pluribus verbis ad te scribam, quum plus otij nactus ero.

Aliquem otiosum. Cic. 1. de Finibus, Quoniam nacti te, inquit, sumus aliquando otiosum, certè audiam quid sit, quod, &c.

Pisces. Terent. Adelph. 3. 3,

-pisces ex sententia

Nactus sum: hi mihi ne corrumpantur, cautio est.

Potestatem. Sallustius, Homines adolescentes summam potestatem nacti.

Potestatem per scelus. Cic. 3. de Nat. deor.

Prædam in agro. Ouid. 3. Metam.

Nancisceretur enim pretium, noménque poetæ. Horat. de Arte.

Sortem. Cicer. 3. Verr. Sortem nactus est vrbanæ prouinciæ, magis ex sua & Chelidonis, quàm ex Populi Romani voluntate.

Spem. Cic. 3. Verr. Quo quidem tempore Iudices, iste spem maximam reliquorum quoque peccatorum nactus est.

Spem maiorem aliquid impetrandi. Cic. Cluuio, lib. 13. 8.

Tempora apta. Ouid. 9. Metam.

NANNIVM, Meretricula quædā fuit, proscenium, vt scribit Athenæus, cognominata, quòd vestium & auri cultu plurimo speciosa videbatur, quum exuta foret vel turpissima. Hæc item, si Suidæ credimus, facetè dicta est capra, quòd Thalli cuiusdam cauponam facientis bona deglutisset, tanquam germina hœdis obiici solita in pastum, quæ Thallos Græci vocant. Plaut. Amphitryon. 3. Alij legunt Nanium simplici n.

Nanque {δὴ} Coniunctio causalis, quæ secundo loco ponitur: vt Ille nanque ita. &c.

Nanque, primo loco positum, pro Siquidem, Certè. Terent. Nanque est hæc anus à fratre egressa modò. Virg. 1. ecloga, Nanque erit ille mihi semper deus. Cic. 1. de Oratore, Tum ille, Nanque quod tu non poteris, aut nescies, quis nostrum tam impudens est, qui se scire, aut posse postulet?

Nanque, pro Verùm, aut Sed. Cicero 1. de Oratore, Nanque illud quare Scæuola negasti te fuisse laturum, &c.

Nanus, Adiectiuum {νάνος} teste Gellio, lib. 19. cap. 13, Græcum vocabulum est, quo antiqui vocauerunt breui corpore hominem, paulùm supra terram extantem, quem Latinè pumilionem dicimus. Iuuenal. satyra 8,

-nanum cuiusdam Atlanta vocamus.

Nanum, inquit Festus, Græci vas aquarium dicunt, humile & concauum, quod vulgò vocant *situlam barbatam*. Vnde nani pumiliones appellantur.

NAPATA, Napatorum {νάπατα} Æthiopiæ vrbs est: olim Candaces reginæ regia, cuius meminit Strab. lib. 17.

NAPEAE {ναπαῖαι} Nymphæ sunt fontium, vt scribit Seruius. Nymphæ, inquit, montium, Oreades dicuntur: syluarum, Dryades: quæ cum syluis nascuntur, Hamadryades: fontium, Napeæ, vel Naiades: maris verò, Nereides.

Faciles Napeæ. Virg. 4. Georg.

Naphtha, naphthæ {νάφθα} Genus veneni ex bitumine. Plinius lib. 2. cap. 105, Similis est natura naphthæ: ita appellatur circa Babyloniā, & in Austagenis Parthiæ profluens, bituminis liquidi modo. huic magna cognatio ignium, transiliúntque protinus in eam vndecúnque visam. Ita ferunt à Medea pellicem crematam, postquam sacrificatura ad aras accesserat, corona igne rapta. Hæc Plinij verba plurimum afferunt lucis Horatio sic scribenti,

Hoc delibutis vlta donis pellicem

Serpente fugit alite. Etsi iocatur allio non naphtha imbutā fuisse coronam. Appellare videntur Latini hoc genus bituminis liquidi, Oleum viuum. Gratius,

Vulcano condicta domus, quam subter eunti

Stagna sedent venis, oleóque madentia viuo. Turneb.

NAPITAE {ναπῖται} Populi in Scythia, quorum caput vicus Napis, qui & Napatæ nominantur. Stephanus.

Napus, napi {βουνιάς} Genus rapi obtusioris & breuioris. Colum. lib. 2. cap. 10, Napus deuexam terram amat & siccam. Vide Plinium lib. 20. cap. 4.

Napellus, napelli, nomen habet à napi similitudine. Est enim radix paruo napo similis. Arabes nunc vulgò vocant *Bisch*.

Napina, napinæ, pen. prod. Locus in quo seminantur napi. Colum. lib. 11. cap. 2, Nanque & napinæ, itémque rapinæ siccaneis locis per hos dies fiunt.

NAR {νάρ} Fluuius, qui per vrbem Narniam effluens, Tyberi immiscetur. Vide Pliniū lib. 3. cap. 5. ¶Est & alius hoc nomine qui à Danubio videtur deriuari. Virg. 7. Æneid. Sulphurea Nar albus aqua. Strabo hunc Naranē vocat. Cic. ad Attic. lib 4 epist. 14. vel indeclinabiliter posuit, vel neutro genere. Lacus, inquit, Velinus à M. Curio emissus interciso monte in Nar defluit.

NARANI, Fluuius Dalmatiæ, ab Epidauro non distans amplius centum milibus passuum.

NARBASIS, Vrbs æstuaria in Hispania.

NARBO {νάρβων} Martius, Galliæ vrbs, decumanorum colonia, XII. M. pass. à mari distans. Plinius lib. 3. cap. 4. Ab hac vrbe nomen est inditum prouinciæ Narbonensi. Ausonius in vrbium catalogo, Nec tu Martie Narbo silebere, &c. Vulgò *Narbona* dicitur. Cic. pro Font. Est in eadem prouincia Narbo Martius, &c.

NARBONENSIS {ναρβωνησία} prouincia, vt ait Plin. lib. 3. cap. 4, appellatur pars illa Galliarum, quæ interno mari alluitur: Braccata antè dicta, à vestium habitu: quum reliqua, à nutriendi capilli studio Comata diceretur. quanquam sunt qui toti id nomen Galliæ tribuant. Amne Varo ab Italia & Alpibus discernitur: à reliqua verò Gallia, môtibus Cebenna & Iura: agrorum cultu, virorum morúmque dignatione, amplitudine opum nulli prouinciarum postferenda. Hactenus Plinius. De hac vide Melam lib. 2. cap. 5. & Strabonem lib. 4.

NARCAEVS {ναρκαῖος} Filius fuit Dionysij & Physcoæ, qui bello clarus Palladis Narcææ templum excitauit. Nam sæpe à templorum conditoribus, dijs veterum adoptabantur cognomina. Author Cælius lib. 13. cap. 34.

NARCISSVS, Claudij libertus fuit potētia formidolosus, qui quū quódoque missus esset à Claudio, vt milites tumultuantes sedaret, suggestúmque velut concionaturus conscendisset, hominis indignitatē molestè ferentes militum plures, id inuulgatum succlamarunt, ἰὼ σατουρνάλια, id est, Saturnalicius dies, quoniam dominorum habitu tunc prodeant serui. Author Dion. ¶Fuit & Narcissus, nomen fluuij.

Narcissus, narcissi {νάρκισσος} Flos apud Italos frequentissimus, nostris autem minus cognitus. Plin. lib. 21. cap. 5. Et cap. 19, Narcissi duo genera in vsu medici recipiunt: Vnum purpureo flore, & alterum herbaceum. hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium, aluósque soluentem, neruis inimicum, caput grauantem. Et à νάρκη, narcissum dictum, non à fabuloso puero. Vtriusque radix mulsei saporis est. Virgil. 8. ecloga,

-narcisso floreat alnus.

Lachryma narcissi. Virg. 4. Georg.

Purpureus. Virg. 5. eclog.

Sera comans narcissus. Virg. 4. Georg.

Narcissinus, penult. corr. Adiectiuum {ναρκίσσινος} vt Narcissinum oleū. Plin. lib 21. cap. 19, Ex hoc flore fit narcissinum oleum ad emolliendas duritias.

Narcissites, pen. prod. {ναρκισσίτης} Gemma appellata est, quæ narcissi colorem habet, venis hederæ distincta. Huius meminit Plinius lib. 37. cap. 11.

NARCISSVS {νάρκισσος} fertur filius fuisse Cephisi amnis, & Lyriopes nymphæ, qui quum pulchritudine præstaret, à multis nymphis amatus est. Et quum nimio desyderio potiundæ nymphæ contabuisset, mutatus est in florem sui nominis. Ouid. 3. Metamorph. Et Stat. 7. Thebaid.

Narcotica {ναρκωτικά} Medici neoterici appellant medicamenta, quibus stupor conciliatur, ac torpor, aduersus sensum doloris ac cruciatum. ἀπὸ τῆς νάρκης, quod stuporem significat.

Nardus, nardi. fœm. gen. & Nardum, n. gen. {νάρδος} Frutex est (inquit Plinius lib. 12. cap. 12) graui & crassa radice, sed breui, ac nigra, fragilíque, quanuis pingui, situm redolente vt cyperi, aspero sapore, folio paruo densóque. cacumina in aristas se spargunt, ideo gemina dote nardi spicas ac folia celebrant. Hebraicè vocatur Nerd. Vulgus nostrum vocat *spicam nardi*. Est enim & alia nardus celtica, quam eandem esse cum nostra lauandula putat Barbarus. Plin. lib. 21. cap. 6, Baccar quoque radicis tantum odoratæ est, à quibusdam nardum rusticum appellatum.

Lenis nardi aristæ. Ouid. 15. Metam.

¶Nardus, & Nardum, pro vnguento nardino. Tibul. lib. 2. eleg. 2,

Illius puro distillent tempora nardo Puro, Id est non adulterato. Sic lib. 1. eleg. 7. dixerat,

Illius & nitido stillent vnguenta capillo,

Et capite & collo mollia serta gerat. Veteres enim epulabantur vnguentati. Horat. lib. 2. Carm. ode 11,

Quur non sub alta vel Platano, vel hac

Pinu iacentes sic temerè, & rosa

Canos odorati capillos,

Dum licet, Assyriáque nardo

Potamus vncti? Quemadmodum rosa dixit pro rosa ceo, sic nardo pro nardino. Rursus Tibul. lib. 3. elegia vlt.

Iandudum Syrio madefactus tempora nardo,

Debuerá sertis implicuisse comas. Vulgati codices habent Tyrio, sed non rectè, vt opinor: id quod docet carmen Horatianum antè citatum. Idem Horatius Epod. ode 5. eodem significatu dixit,
Nardo perunctum. Et ode 13,
Achemenia Perfundi nardo iuuat. Et lib. 4. Carm. ode 12,
Nardi paruus onyx. Nardi Syriaci semel & iterum meminit Celsus lib 6 cap. 7. De aurium morbis, & curationibus.

Nardinus, pen corr. Adiectiuum { νάρδινος } Quod nardum redolet, vel quod potius nardi saporem habet. Plinius lib. 15 cap. 15, Pyra ab odore myrapia, laurea, nardina.
Vnguentum nardinum, Ex nardo vel spica nardi factum. Plinius lib. 13. cap. 1.

Narica, naricæ, authore Festo, Genus est piscis minuti. Plautus, Muriaticam video in vasis stanneis, naricam bonam & canatam, & tagunia, quinas fartas conchas piscinarias. Naricem (inquit Festus) piscem leges apud antiquos per r, non per s: & videtur à narádo dictus.

Naris, huius naris, fœm. g. { ῥίς } Nares propriè nasi latiores partes, in quibus sunt spiracula, à naritate, inquit Donatus, quæ nos odoratu doceant præsto & prope esse quod adhuc oculi non vident. Plin lib. 11. cap. 2, Item omnium auriculæ ac nares quæ modicum eminent, flexili mollitia, naturæ prouidentia, ne frangerentur. Festus, Nares appellari putant, quòd per ea nasi foramina odoris cuiusque gnari simus. Melius dici à Græco per inuersionem literarum, vt Latinis consuetum est ῥῖνες nares, vt μορφή forma, & τέρεν tener, & multa huiusmodi. Lactant. De opif. Dei, cap. 11, Nares idcirco sic nominantur, quia per eas vel odor, vel spiritus nare non desinit.
Rectè sursum sunt nares, quòd odor omnis ad supera fertur. Cic. 2. de Nat. deor.
Acutæ. Horat. 1. Serm. satyra 3.
Adiunctis naribus spiritu os augetur. Cic. 2. de Nat. deor.
Aduncæ spiramina. Lucan. lib. 2.
Balba de nare loquutus Persius satyr. 1.
Caua. Ouid 1. de Arte.
Compressæ Lucret. lib. 6.
Emunctæ naris durus componere versus Horat. 1. Serm. satyr. 4. de Lucilio. Porphyrio refert ad versus, appellans versus emunctæ naris elegantes & decentes. Acron refert ad Lucilium, interpretatúrque sapientem: quia econtrario, inquit, mungosum stultum appellamus. Emunctæ igitur & purgatæ naris dicetur is qui nasum emunctum & non mucosum habet. Porrò qui nares purgatas habet, acrius olfacit, & clarius loquitur, vnde facilius potest alienorum vitiorum fœtorem ac graueolentiam indagare, & liberius arguere. Adde quòd mucosos non nisi emuncti solent irridere.
Geminæ Virg 4. Georg.
Obesæ naris iuuenis, Qui nihil olfacit: hoc est stupidus. Horatius Epod. 12.
Obsessæ igni. Silius lib. 7.
Patulis captauit auras Bucula. Virg. 1. Georg.
Pilosæ. Iuuenal. satyr. 14.
Præsagæ. Firmicus lib. 8. cap. 9, Nutrient etiam canes, qui ferarum cubilia, & latentes latebras præsagis naribus persequantur.
Remissæ à fronte. Ouid. 14. Metam.
Resimæ patulæque, Vide PATVLVS.
Sagaci nare sentire aliquid. Lucan. lib. 7.
Truncæ inhonesto vulnere. Virg. 6. Æneid.
Tumidæ. Valer. 1. Argon.
¶Admouere aliquid ad. Cic 3 Tuscul. Expones quæ spectet, florida & varia, fasciculum ad nares admouebis, incendes odores, & sertis redimiri iubebis & rosa.
Corrugare. Horat. 1. epist. 5.
Ducere naribus succum. Cic. 1. de Diuinatione,
Mollipedésque boues spectantes lumina cæli,
Naribus humiferum duxere ex aere succum.
Indulgere naribus, Irridere, subsannare: quod & Naso suspendere adunco dicitur. Pers satyr. 1.
Infundere in, Vide INFVNDO.
Infundere per, Vide INFVNDO.
Lumen extinctum offendit nares nidore. Lucret. lib. 6.
Patent nares propter necessarias vtilitates. Cic. 2. de Nat. deor.
Auras reducere naribus. Lucret. lib. 4.
Tauri spirantes ignem. Virg. 2 Georg.
Vti. Horat. 1 epist. 20. Prouerbialis est loquutio, significans inflexis naribus irridere. Narium enim inflexio irridentium gestus est. μυκτηρίζειν Græci dicunt.
Narium tædia & graueolentiam emendat succus hederæ. Plin. lib. 24. cap. 4.

NARITIA, Vide NARYCIVM.

NARNA, vel Narnia { νάρνια } authore Strab. lib. 5, Vmbriæ ciuitas, per quam Nar labitur, à quo & nomen accepit. Silius lib. 8,
Hispellum, & duro monti per saxa recumbens Narnia.

Narniensis tribus, Vide TRIBVS.

NARONA { νάρων } Fluuius Dalmatiæ, Ptolemæo libr. 2. cap. 17. Melæ Nar dicitur. hodie *Narenta*.

NARONA, pen prod. Liburniæ oppidum, oppositū Naroni fluuio, vnde & nomen accepit, à Salona LXXII M. pass. distans. Author Plinius lib. 4. cap. 22.

Narro, narras { διηγέομαι, ἀφηγέομαι, ὑφηγέομαι, ἱστορέω, περαίνω } narrâre, Dicere, recitare. Donatus, Narrare aliena, & quæ nobis non sunt necessaria, dicimus. Terentius Eunuch. 5. 5, Tu isti narrato omnem rem ordine vt factum siet. Idem Andr. 3. 1, Bonum ingenium narras adolescentis.
Quid narras! Admirantis vox, non interrogantis, inquit Donatus. Terentius Adelph. 4. 2, Quid (malùm) bone vir mihi narras! equidem perij.
Opinor narras? Terent. Andr. 2. 2,
-nū videntur conuenire hæc nuptiis? D. Non opinor Daue. D. opinor narras? non rectè accipis, Certa res est.
Quas mulieres narras? Plaut. Trucul. 6.
Narrare de. Cic. ad Atticum, lib. 3, Alteram qua Crassi libertum ais tibi de mea solicitudine maciéque narrasse. Idem Appio, lib. 3. 1, Iucunda mihi eius oratio fuit, quū de animo tuo, de sermonibus, quos de me haberes, quotidie mihi narraret. Et 2. de Oratore, Est autem hæc huius generis virtus, vt ita facta demonstret, vt mores eius de quo narres, vt sermo, vt vultus omnes exprimantur.
Nauita de ventis, de tauris narrat arator. Propert lib. 2. eleg. 1.
Malè de aliquo. Cic. Attic lib. 16. Malè narras de Nepotis filio. Bene narras, & Malè narras, eleganter dicimus: illud, quum iucundam rem audimus: hoc, quum molestam.
Casum aliquem Ouid 18. Metam.
Fabellam surdo asello Horat. 2 epist. 1.
Iucundè aliquid de aliquo, Vide IVCVNDVS.
Memoriter, In MEMOR.
Ordine, In ORDO.
Peræquè. In PERAEQVVS.
Pericula sua. Propert. lib. 2. eleg. 29.
Singula. Ouid. epist. 6.
Stomachum. Plin. iunior lib. 17. epist 9.
Suspiciose aliquid Quintil lib 4 cap. 2.
Vulgò aliquid. Horat. 1. epist. 13.
Narrauit vt. Terent. Hecyr. 1. 2, Narrátque vt virgo à se integra etiam tum siet.
Narra mihi, reges Armenij patricios salutare non solent? Cic. ad Attic lib 2.
Narro tibi, planè relegatus mihi videor posteaquam in Phormiano sum. Cic ad Atticum lib. 2, Narro tibi, hæc loca venusta sunt. Id est dico.
Narrauit antiquitas, Vide ANTIQVVS.
Narrat epistola. Plaut. Pseud. 15.
Rumor. Martial. lib 3.
¶Narrant, pro Dicunt. Plin. lib 11. cap. 37, Solui enim pericula & metus narrant.
¶Lux, breuitas, fides, consiliū, & occulta calliditas narrandi. Quintil. lib 2. cap 5.
Tempora narrando fallere. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.

Narratus, pen. prod. { διηγηθείς } Participium. vt
Fabula narrata est. Ouid 3. de Ponto, eleg. 2.
Narrata vulgo. Plin. lib. 11. cap. 52.
Magicis narrari artibus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Narratus, huius narratus, penul prod. narratui { διήγημα } Ouid. 6. Metamorphoseos, -veniet narratibus hora
Tempestiua meis.

Narraturus, pen prod Participium { διηγησόμενος } Stat. 3. Sylu. 3, Verbáque dilectæ fert narraturus Hetruscæ.

Narratio, Verbale { διήγησις, ἀφήγησις } Est rerum gestarum, aut perinde vt gestarum expositio. Cicer. ad Atticum, libro 6, Is multis nominibus in Trophonana Charonis narratione Græcos in eo reprehendit, quòd, &c.
Aperta atque dilucida Quintil. lib. 4. cap. 2.
Narratio, Est rerum explicatio, & quædam quasi sedes ac fundamentum constituendæ fidei. Cic. in Partit.
Aperta, breuis, & verisimilis. Cic. 2. de Orat.
Arida, & ieiuna. Quintil lib. 2 cap 4.
Constricta, an latius fusa narratio: continua, an diuisa: recta, an ordine permutato, causæ docebunt. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Credibilis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Credibiles, non historico, sed propè quotidiano sermone *dilucidè* explicatæ narrationes. Cic. in Orat.
Obscura totam obcæcat orationem. Cic. 2. de Orat.
Gracilitas pressæ narrationis. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Sinuosa. Quintil lib. 2. cap. 4.
¶Amputandæ, Vide AMPVTO.
Dicere narrationem. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Exponere. Cic in Orat.

Narratiuncula, penult. corr Diminutiuum { διηγημάτιον } Quintil. lib. 1. cap 9, Narratiunculas à poetis celebratas, notitiæ causa, non eloquētiæ tranctandas puto.

Narrator, pen prod. Verbale { διηγητής } Cic. 2. de Orat. Cæteri non exornatores rerum, sed tantummodo narratores fuerunt.
Faceti narratores & imitatores. Cic. 2. de Orat.

Narrabilis, & hoc narrabile, pen cor. Adiect. { διηγητός } Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2, Lingua sile, non est vltra narrabile quicquam.

NARSES { ναρσῆς } Eunuchus, Iustiniani principis cubicularius: bibliopola prius: deinde ob animi virtutem patriciatus honore auctus, vir religione pietatéque præditus. De quo vide apud Volaterranum.

NARTES, populi in Vmbria regione Italiæ, qui aliàs Interamnates dicuntur, teste Plinio lib. 3 cap. 14.

Narthex, huius narthecis, pen. prod. masc. gen. { νάρθηξ } Græcis, ferula Latinis. Vnde narthecia, alia ferulæ species, priore minor, quasi humilis ferula. Plin lib. 13. cap. 22, Ferula calidis nascitur locis, atque trans maria, geniculatis nodata scapis. Duo eius genera: nartheca Græci vocant, assurgentem in altitudinem, nartheciam verò semper humilem. A genibus exeuntia folia maxima, vt quæque terræ proxima. Cæterò natura eadem quæ anetho, & fructui similis.

Narthecophori { ναρθηκοφόροι } dicebantur olim qui Bacchis sacris initiati ferulam ferebant. Vnde Plato lib de Anima prouerbium fecit in eos qui sanctitatem prætendunt, vitiis omnibus inquinati, quum ait, Narthecophori quidem multi, Bacchi verò pauci. Id est, Religionem sanctitatémque! prætendunt quidem plures, sed quotusquisque scopum pertingit, aut induit perfectionem? passim quidem vocantur omnes, electorum tamen mira paucitas. Vide Cæl. lib. 7. cap. 13, qui hoc pluribus explicat.

Narthecium, narthecij { ναρθήκιον } Pro repositorio medicamentorum

ponitur

ponitur, etiam si ex alia materia fuerint facta: quòd id genus ligni accommodatum sit ad seruanda medicamenta. Cic.2.de Finib. Iam doloris medicamenta illa Epicurea, tanquā de narthecio promāt, &c. Erasmus pyxidem intelligit, vnde pharmacopolæ depromunt medicamenta. De narthecio, id est ex parato, & ad manum. Cornarius in lib.6 Galeni de Compos. phar dissentit his verbis: Sorani ναρθηκα citat Aetius lib 8. cap. 44. Arbitror autem receptum fuisse morem Græcis medicis, vt libros suos medicamentarios ναρθηκας & ναρθηκια inscribe rent: atque sic etiam illud Ciceronis 2. de Finibus sic accipio, Iam do loris medicamenta, &c. De narthecio, hoc est de libro medicamentario narthecio inscripto. quanquam non ignorem aliquos pyxidem medicamentariam per Narthecium accipere, haud scio qua ratione ductos. Nobis certè consentit etiam Martialis poeta in Apophor. qui eiusmodi Narthecia capsulis eboreis inclusa fuisse dicit. Attis e-bur medicæ, &c. Nec ignoro aliis aliter hunc locū accipi. Hæc ille.

NARTHECVSA {ναρθηκουσα} Insula est in mari Carpathio, cuius meminit Plinius lib 5 cap.31.

NARYCIVM, Oppidum Locrorum vetustissimum, vnde Aiax fuit: & Naryceij populi, de quibus Virg 3. Æneid. Hic & Naryceij posuerunt mœnia Locri. Abundant autem pice optima, vt testatur Virgil.2. Georgicorum,

Et iuuat vndantem buxo spectare Cytorum.

Naryciæque picis locus.

NASAMONES, pen.prod. Populi sunt in Libya, iuxta Syrtes, spoliis naufragorum viuentes, vt scribit Herodotus libro 4. Lucan.lib 9,

Hoc tam segne solum, raras tamen exerit herbas,

Quas Nasamon gens dira legit, &c. Plin.libro 5.cap.5, In ora Syrtis Nasamones, quos antea Mesammones Græci appellauere ab argumento loci, medios inter arenas sitos.

Æquoreus Nasamon. Silius lib.3.

Pauper. Lucan lib 9.

Semihomines. Sil.lib.11.

Nasamonius, Adiect. {νασαμώνιος} Silius lib.7, Nasamonius Idmon.

Nemus Nasamonium. Senec. Herc. OEth 13.

Nasamoniacus, pen.corr. {νασαμωνιακός} aliud Adiectiuum.

Agri Nasamoniaci ditissimus. Ouid.5 Metam.

Rex Nasamoniacus. Stat.4. Sylu.6.

Triumphi. Silius lib.16.

Nasamonites, penult. prod. Gemma sanguinea, nigris venis aspersa. Plin.lib 37. cap.10.

Nasatus, Vide NASVS.

Nascor, nasceris, pen.corr. natus sum {γεννάομαι} nasci. Notam habet significationem.

Nasci equinis pedibus. Plin.lib.4.cap.13.

Nasci in pedes. Plin.lib.10.cap 53.

Nasci, & in lucem edi. Cic.1.de Legib.

Natus ex. Terent. Heaut.5.4, Ita mihi atque huic sis superstes, vt ex me atque hoc natus es.

Natus ex ea familia. Terent. Adelph.3 1.

Patre claro. Horat.1. Serm satyr.6.

Patre certo. Cic. pro Rosc. Amer.

Illa matre. Liu.1. ab Vrbe.

Iusta vxore. Cic 1. Tuscul.

Obscurè. Macrob.lib.7. Saturn cap.3, Commendat scomma & condito dicentis, si in eadem causa sit: vt si alium de paupertate pauper irrideat, si obscurè natum natus obscurè.

Summo genere Plaut. Cistel.2. Cic.7. Verr. Natus genere nobili. Et ad Brutum, lib.11.22, Natus summo loco.

Dea. Virg.1. Æneid.

Humana matre. Plaut. Amphit.3.

Natus malè volente genio. Plaut Bacch.14.

Natus de. Plaut. Capt.6, Quo de genere natus est illic Philocrates? r. Polyplusio.

De pellice. Ouid 2. Metam.

Nata res ex tempore. Cic.1. de Inuent.

Inter agros & armenta. Tibul.lib.2.eleg.1.

Natus Athenis. Plaut. Rudente, 18.

Natus ibidem. Plaut. Pœn.14.

Natus in Apulis. Plaut Milit 10.

Natus & Oriundus differunt. Liu.4.bell.Pun. Hippocrates & Epicides, nati Carthagine, sed oriundi à Syracusis, exule auo.

Natus animo leni. Terent. Hecyr.2.2.

Natus cum virtutibus. Plaut Rud 9.

In dedecore natus Verres. Cic.5. Verr.

Sine crimine natus, Id est non ex adulterio, incestu, amore meretricio.3. Ouid 3. Amor. eleg 4.

Per scelera. Senec. Agamem 13.

Natus ad. Cic. pro Sextio, Nam quid ageret vir ad dignitatem & gloriam natus? Idem 5. de Finib. Ergo hoc quidem apparet, nos ad agendum esse natos. Sic ibidem lib.2, Hi non viderunt vt ad cursum equum, ad arandum bouem, ad indagandum canem: sic hominem ad duas res, vt ait Aristoteles, ad intelligendum & agendum esse natum. Terentius Heauton.3.1,

At ego profectò ingenio egregiè ad miseriam Natus sum.

Ad arma. Ouid.4 Trist. eleg.9.

Ad bella. Cic pro Lege Manil.

Ad facinus prædámque. Cic.11. Philipp.

Ad dicendi singularem quandam facultatem. Cicero pro Cornel. Balbo.

Ad furta nata manus. Ouid.13 Metam.

Ad hoc vnum natus, aut in hoc solo se exercuit, aut huic generi studet vbi aliquis. Cic in Orat.

Ad honestatem natum genus hominum. Cic. in Partit.

Ad iugum natæ boum ceruices. Cic 2. de Nat.deor.

Ad iustitiam nos esse natos intelligere, nil præstabilius. Cicer.1. de Legibus.

Nati, suscepti, & instituti ad laudem & decus sumus. Cicero 5. de Finibus.

Natus atque aptus ad alterius libidines flagitiosas. Cic 4. Verr.

Ad societatem & communitatem generis humani nati sumus. Cic. 4. de Finibus.

Ad omnia summa natus Pompeius. Cic. de Clar. Orat.

Deorum beneficio ad hæc tempora natus Cæsar. Cic.12. Philipp.

In miseriam nasci. Cic.1. Tuscu. Quoniā autem etiam mortui miseri sunt, in miseriam nascimur sempiternam.

In otia. Ouid.15. Metam.

In spem Liu.6. bel Pun.

Scyphi nati in vsum lætitiæ. Horat 1. Carm. ode 27.

Foro & multitudini nata eloquentia. Cic. de Clar. Orat.

Imperio huic. Cic. pro Cælio.

Nata gens instaurandis, reparandísque bellis. Liu.4 bel Pun.

Literis nati Græci. Cic.3 de Orat.

Laudi natus Cicer. pro Sextio, Cum his qui se patriæ, qui suis ciuibus, qui laudi, qui gloriæ, non qui somno & conuiuiis & delectationi natos arbitrentur. Idem in Pisonem, Natus abdomini suo, non laudi, atque gloriæ. Terent. Adelph 4 2,

- nequeo satis decernere:

Nisi me credo huic esse natum rei, ferundis miseriis.

Natus moriénsque fefellit. Horat.1. epist. ad Scæuam,

Nec vixit malè, qui natus, moriénsque fefellit. Græcè loquutus est, inquit Lambinus, Latino sermone: sic enim illi loquerentur, ὁ λαθὼν γενόμενος καὶ θανών. qui natus & mortuus latuit: Id est quem neque natum, neque mortuum esse quisquam mortalium sciuit. Sic loquitur Cicero epist. ad Pætum lib.9. cuius principiū, Duabus tuis, &c. Quos ego non modò reges appellatos, sed omnino natos nesciebam. Respexit autem illud Epicuri λάθε βιώσας, quod improbat & refellit Plutarchus. Huius autem loci sententia est: fortunatum eum iudico, qui ignotus, inhonoratus, inglorius cursum vitæ confecit. Hæc ille. Commune posset esse dictum, nec ineptè vsurpari in eos qui nihil, quod laude dignum sit, in vita vnquam gesserunt.

Suis cōmodis natus. Cic. pro Cluent. Pro eo quòd se nō solùm suis commodis, sed etiam suorum municipum, cæterorúmque necessariorum natum esse arbitrabatur.

Patriæ, non sibi natus Cato. Cic pro Murena.

Ita nati sumus, vt & blandiri & suppliciter insinuare iis, à quibus esset petendum, & aduersarios minaciter terrere possimus. Cicero 1. de Orat.

Nos numerus sumus, & fruges consumere nati. Horat.1. epist.2.

Annos quinque. Plaut Milit.10. Cic de Senect. Mortuus est (quū ego quinque & sexaginta annos natus, legem Voconiam voce magna & bonis lateribus suasissem) annos septuaginta natus: tot enim vixit Ennius.

Annos ad quinquaginta natus Cic. pro Cluent.

Annos vndeoctoginta. Horat.2. Serm. satyr.3.

¶Nata herba ad spem fœnisecia. Varro 1 de Re rust.cap.47.

Copiosissimè nasci, Vide COPIA.

Lentè, In LENTVS.

Bene natus ager. Varro 3. de Re rust.

Alni nascuntur crassis paludibus. Virg 2. Georg.

Poma per annos continuos Ouid de Nuce.

¶Nascuntur dissidia, facinora, oratio, &c. Donatus, Natum dicitur de rebus repentinis. Cic. de Amic. Magna etiam dissidia, & plerunque iusta nasci. Plaut. Milit, 6, Nescis tu fortasse apud nos facinus quod natum est nouum.

Nasci & proficisci. Cic. pro Quintio, Ex quo vno hæc omnia nata & profecta esse concedit.

Nasci & Occidere, contraria. Cic. in Orat.

Exoriri & nasci, Extingui atque opprimi, contraria. Cic.2 de Lege agrar. Hic verò in oculis Senatus Populíque Romani nihil posse existere, quod non antè extingui atque opprimi posset, quàm planè exortum ac natum esset.

Oritur ex se, & sua sponte nascitur amor. Cic.2. de Finib.

Nascitur argumentum. Cic. ad Tironem, lib.16.22, Scribes ad me, vt mihi nascatur epistolæ argumentum. Hoc est, Vt inde sumam argumentum ad te scribendi.

Discordiæ multæ nascebantur de plebiscitis. Pompon. in l.2 §. Deinde quum esset. D. De orig iur.

Natus error. Cic.1. de Finib. Sed vt perspiciatis vnde omnis iste natus sit error, voluptatem accusantium, dolorémque laudantiū, totam rem aperiam.

Exordium nascitur. Cicero 1. Tusculan. Ergo ita nascetur exordium.

Historia maxima nascitur de nihilo. Propert. lib.2 eleg 1.

Lapis nascitur in confinio. Marcel. in l pro regione. D. De acquir. rerum domin.

Malum nascitur. Cic.7. Verr. Binos habebam: iubeo promi vtrosque, nequid plus mali nasceretur. Id est, Nequid orietur amplius mali.

Ex cupiditatibus odia nascuntur. Cic.1. de Finib.

Opinio nascens. Cic. filius ad Tironem, lib 16.21, Enitar vt in dies magis magísque hæc nascens de me duplicetur opinio.

Maior rerum mihi nascitur ordo. Virg 7. Æneid.

Nulla tam detestabilis pestis est, quæ non homini ab homine nascatur. Cic.2. Offic.

Nata res ex tempore. Cic.1. de Inuent.

Sententia. Cic.2. de Finib. Ergo nata est sententia veterum Academicorum, & Peripateticorum, vt finem bonorum dicerent, secūdum naturam viuere.

Voluptas Lucan. lib.2.

Ventus nascitur. Cic.4. Acad. Mare illud quod nunc Fauonio nascente purpureum videtur, idem huic nostro videbitur,

Auster. Virg 3. Georg.

¶Natus ex se. Cic.5.de Finib. Horum posteri meliores illi quidem mea sententia, quàm reliquarum philosophi disciplinarum: sed ita degenerant, vt ipsi ex se nati esse videantur.

Procreatus sum paruus à parentibus, à vobis natus sum Consularis.Cic.Post reditum ad Quirites.

¶Nasci, pro Accidere. Cic.ad Attic.Nihil vnquã simile natum puto: cui si in qua re cõsulere possum, cupio à te admoneri. Idem, Tum tibi placuit vt mitterem ad filium: inde natum est vt ad Publium.

Nascendo.Ouid.4.Fastorum,

Agnáque nascendo sæpe necabat ouem.

Nascens, Participium { γεννώμενος } vt Athenis non nascentibus, sed iam adultis fuit Thucydides.Cic.de Claris Orat.

Fraga nascentia humi.Virg.3.eclog.

Laus nascens. Cic.ad Lentulum, lib 1.7. Iam olim nascenti propè nostræ laudi, dignitati, virtutíque præfuisti.

Luna.Horat.3.Carm.ode 23.

Poma.Ouid.14 Metam.

Puer.Virg.4.eclog.

Sol.Seneca Hippol.3.

Tempora.Ouid 1.Fast.

Vuæ.Ouid.de Nuce.

Natus, nati { γόνος, γεννήτης } Substantiuum, pro filio. Virgil.1.Æneidos, Nate patris summi, qui tela Tiphoea temnis. Natorum appellatio, inquit Modestinus, ad nepotes extenditur. Quintil.lib.4.cap.2, Vxorem duxi, natum sustuli, filium educaui. Vbi fortè legas, Filium sustuli, natum educaui. Vt sit sensus, postquam natus est.

Et nati natorum, & qui nascentur ab illis. Virg.3.Æneid.

Charitas quæ est inter natos & parentes, dirimi nisi detestabili scelere non potest.Cic.de Amic.

Parui nati.Horat.3.Carm.ode 5.

Natus aliquando assumit g, & dicimus gnatus.

¶Nati, de pullis equarum. Colum.lib.6.cap.27. Id præcipuè genus pecudis amore natorum, nisi fiat potestas, noxam trahit.

Nata, natæ { γονή } Filia.

Maxima natarum Priami.Virg.2.Æneid.

Dulcis.Horat.2.Serm.satyr.3.

Auellere natam complexu matris.Catul.in Carm. nupt.

Natu { ἡλικίᾳ } vt Maior natu: non nisi in ablatiuo reperitur, & cum adiectiuis Magnus, Paruus, & Grandis iunctum. Terent.Adelph.5 4. Id mea minimè refert, qui sum natu maximus. Cic. de Senectute, Quanquam eum colere cœpi, non admodum grandem natu, sed tamen iam ætate prouectum. Vide Maior, ad annos relatum, in MAGNVS.

Minor natu, Vide Minor in PARVVS.

Minimus natu, Vide Minor in PARVVS.

Maxima natu.Virg.5.Æneid.

Grauior natu animus.Terent.Heaut.4.1.

Natio, nationis { ἔθνος, φῦλον } Est, authore Festo, genus hominũ qui non aliunde venerunt, sed ibi nati sunt. Plin.lib.11.cap.25, Colos in quacunque natione præfertur ruffus.

Seruituti natæ Iudæorum & Syrorum nationes. Cic.de Prouinc. Consul.

Natione Macedo Plin.lib.35 cap.10.

Acerrimæ nationes.Cic.de Prouinc.

Bellicosa, In BELLVM.

Cumulata, In CVMVLO.

Erudita illa Græcorum.Cic.2.de Orat.

Exteræ nationes & gentes.Cic.pro Font.

Inanes & barbaræ.Cic.Qu.frat.lib.1.1.

Cognomine nationis magis suæ, quàm generis vti. Cicero pro Cluentio.

Coniungere nationes, In CONIVNGO.

Conquassare, In CONQVASSO.

In pecoribus quoque, inquit Festus, bonus prouentus, bona natio dicitur.

Hominis natio. Cic.ad Trebon lib.15.20, Natio me hominis impulit, vt ei rectè putarem, nisi fortè candidatorum licentia hic quoque vsus, hoc subitò cognomen arripuit.

Natione melior emitur pluris.Varro de Ling.Latin.lib.8.

Nationes mellis. Plin.lib.22.cap.24. Mellis causas atque differentias nationésque & indicationem, in apium, ac deinde florum natura diximus.

Nationes resinæ. Plin.lib.14.cap.6, Resinam è supradictis arboribus gigni docuimus, & genera eius & nationes in ratione vini, ac postea in arboribus.

¶Natio, pro Ordine & societate, & genere hominum. Cic.in Pisonem, Sed quid ego enumero qui tibi obuiam non venerint? qui dico venisse penè neminem, ne de officiosissima quidem natione candidatorum. Idẽ pro L.Murena, Quid si illa officiosissima, quæ neminem patitur non honestè in vrbem introire, tota natio candidatorũ? Idẽ pro P.Sextio, Nimirum hoc illud est quod de me potissimum tu in accusatione quæsisti, quæ esset nostra natio optimatium.

In natione hominum genus consyderatur.Cic.1.de Inuent.

Gentiles nationes.Tacit.lib.11.

NATIO { γένεσις } Nomen deæ.Cic.3.de Nat.deor. Quòd si tales dij sunt vt rebus humanis intersint, Natio quoque dea putanda est, cui, quum fana circuimus, in agro Ardeati rem diuinam facere solemus: quæ quia partus matronarum tueatur, à nascentibus Natio nominata est.

Natalis, pen.prod.m.g. vel Natale, n.g. & hoc Natalitiũ { γενέθλιον } sumitur pro die quo quis natus est. Cic.Attic.lib.7, Sed de Formiano Tarracinam pridie Calend.Ianuarias. inde Pontinum summam: inde Albanum Pompeij. ita ad vrbem III Nonas natali meo. Virg.3.ecloga, -meus est natalis Iola.

Celebrare natalem suum, Vide CELEBRO & CONCELEBRO.

Vrbis natalis, Id est Dies qua condita fuit vrbs. Plin. lib.14.cap.4, Ea cæli temperies fulsit, quam cocturam vocant, solis opere natali vrbis DCXXXIII. Id est ab vrbe condita.

Natalis alicuius numinis, Id est templi dicatio. Sic Cic.1.epist.lib.4.ad Atticum, natalem Salutis vocat, quo die Saluti fuerat dicatum templum. Proinde quum à Martiale scribitur, Maiæ Mercurium creastis idus, non significatur nat- m eo die Mercurium, sed eo die ei dicatum templum. Id ex Liuio lib.2.& Festo satis apparet, quum, inquit, Maiis idibus mercatorum dies festus erat, quòd eo die Mercurij ædes esset dedicata. Ex Turneb.

Natalis, & hoc natale, pen.prod. { γενέθλιος } vt Natalis dies. Cic.2.de Diuin.Chaldæis in prædictione & in notatione cuiusque vitæ ex natali die minimè esse credendum. Idem 2.de Finibus, Quod satis sit ad diem agendum natalem suum quotannis. Et ad Atticum, lib.9.17, Natali die tuo scripsisti epistolam ad me plenam consilij.

Astrum.Horat.2.epist.2.

Dies natalis vrbis.Cic pro Flacco, O nonę illæ Decembres, quę me Consule fuistis, quam ego diem vere natalem huius vrbis, aut certè salutarem appellare possum!

Domus natales.Valer 3 Argon.

Natalis Iuno. Tibul.lib 4 eleg.9,

Natalis Iuno sanctos capet horis aceruos,

Quos tibi dat tenera docta puella manu. Iuno natalis est, quæ & Iuno Lucina: quia nascentibus præest.

Hora.Horat.2.Carm.ode 17.

Humus.Ouid.2.de Ponto, eleg.9.

Locus.Ouid 2.Amor.eleg.16.

Lux.Ouid.in Ibin.

Rura.Ouid.4 Fast.

¶Natalis. De rebus inanimatis etiam dicitur, pro Nascẽs. Plin lib. 37.cap.4, Similis est huic quidem Arabicus, minor tantum, similiter & nascens, cæteris pallor gentis, & in auro non nisi excellentissimo natalis.

Sterilitas natalis & ingenita.Colum.lib.3.cap 7.

Natales, natalium, pluraliter tantùm { τὰ γενέθλια } Significant (inquit Valla) conditionem sanguinis ac familiæ: vt Generosi natales, Natales obscuri.Corn.Tacit.lib.18. Plin.iunior lib 8.epist.18, Nam mulier natalibus clara, moribus proba, ætate decliuis, diu vidua, &c.

Natalibus restituere, hodie nobilitate vocamus: & Nobilitationẽ, natalium restitutionem. Verbum est in Iure frequens. Dicitur autem natalibus restitui non modò libertus, vt patronatus obseruantia liberetur, sed etiam plebeius quum ad nobilitatem asciscitur, quamuis antea nunquam inter nobiles fuerit. Propterea autem natalibus restitui dicuntur qui ad nobilitatem vocantur, quasi abstersa natalium plebeiorum sordida cõditione, & in priscam communémque ab initio generi humano ingenuitatem repositis illis qui hoc beneficio affecti sunt. Plinius ad Traianum, Postulantibus quibusdam vt de agnoscendis liberis, restituendísque natalibus, secundum epistolam Domitiani scriptam Minutio Rufo, & secundum exempla Proconsulum ipse cognoscerem, respexi ad Senatusconsultum pertinens ad eadem genera causarum. Budæus.

¶Natales gratè numeras? Horat.lib.2.epist.vlt. Significat autẽ hic vel generis authores & incunabula: vel annos & ætatem duntaxat, & tunc subintelligetur dies. Lambinus.

¶Natalis, Semen è quo aliquid nascitur. Plin.lib.17.cap.10, Expresso fœmina pilulæ collectæ, quibus docui mensibus siccantur solé: ruptáque emittunt semen, formicis mirè expetitum: amplius etiam miraculo, tantuli animalis cibo absumi natalem tantarum arborum.

¶Natales, pro Ignobilitate & sordibus generis posuit Plin.in epist. ad Mesium, lib.3, Nonnunquam candidatus aut natales competitoris, aut annos, aut etiam mores arguebat. Valla lib.4.

¶Natales, pro Celebritate diei sumpsit Iuuenalis satyr 6, Palmam inter dominas virtus natalibus æquat. Id est non aliter à victoria exhilaratur, quàm si dies natales celebrentur.

¶Natales diuersarum gentium: hoc est, Origo & generis nobilitas, vel ignobilitas.Plin.lib.7.cap.12.

Natalitius, Adiectiuum { γενεθλιακός } vt Dies natalitius, In quo quis natus est.

Natalitia prædicta, Id est diuinationes astrologorum, inquit Bud. Cic.2.de Diuin. Et paulo pòst, Notent sidera natalitia.

Natalitium, n.g. Substantiuum, Donum erat, quod olim mittitari solebat ab amicis & notis die natali. Persius,

Et natalitia tandem cum sardonyche albus. Et Censorinus suum de die Natali librum, quem ad Cerelium ipsius natali mittit, natalitium vocat: Quodcunque, inquit, hoc libri est meis opibus comparatum, natalitij titulo tibi misi. Annotauit Turneb.

Dare natalitia, quod vulgus *Sabrere festum* dicit. Cicer.2.Philip. Ad quos refert, dij immortales? ad eos scilicet, quorum nobis etiam dies natales audiendi sunt. Hodie non descendit Antonius. cur? dat natalitia in hortis. Vbi interpres, natalitia, sunt conuiuia luxuriosa ad celebrandum natalem diem peculiariter structa.

Natiuus, pen.prod. Adiectiuũ { ἐγγενής, συγγενικός } Plin.lib.31.cap 7, Sunt & montes natiui salis: vt in Indis Oromenus. Gell. Propterea oblitteratis & abolitis natiuæ pietatis, &c.

Natiuus color, dicitur naturalis, qui nulla arte, sed natura producitur, modò in albedinem tendens, modò in nigredinem, non tamen perfectè, vt albus vel niger. Plin.lib.26.cap.4, Radicem eius ante solis ortum erutam, inuoluunt lana coloris quem natiuum vocant.

Animi natiui.Lucret.lib 3. Id est originem habentes.

Coma natiua.Ouid.1.Amor.eleg.14.

Corpus.Lucret.lib.2.

Corpus natiuum ac mortale.Lucret.lib.5.

Decus retinere.Ouid.de Nuce.

Natiui dei, Qui nascuntur & occidunt. Cic.1.de Nat.deor. Anaximandri autem opinio est, natiuos esse deos, longis interuallis orientes occidentésque.

Domos

Domos natiuas dabant antra.Seneca Hippol.4.
Lapilli.Propert.lib.1.eleg.2.
Malum.Cic pro Domo sua, Nónne fuit eo maior adhibenda medicina, quæ & illud natiuum, & hoc delectum malum sanare posset? Hoc est ingenitum.
Moles.Ouid.epist.5.
Primordia natiua, Quæ originem & principium alicunde habuere.Lucret.lib.1,
Húc accedit item quod iam primordia rerum
Mollia constituunt, quæ nos natiua videmus Esse,&c.
Domesticus natiuúsque sensus.Cic.de Arusp.resp.
Testæ natiuæ belluarum.Cic.2.de Nat.deor. Quot genera, quámque dispatia partim submersarum, partim fluitantium & innatantium belluarum, partim ad saxa natiuis testis inhærentium?
Verba.Cic.in Partit. Quintil.lib 8.cap.3. Verborum alia sunt (vt dicit Cicero) natiua, id est quæ significata sunt primo sensu: alia reperta, quæ ex his facta sunt. Varr.de origine Ling. Latinæ, verba natiua vocat prima & primigenia.
Natiuitas, penult. corr. {γένεσις} Ipse ortus. Vlpian. ad Municipal. l. 1. in principio, Municipem aut natiuitas facit, aut manumissio, aut adoptio.
Natura, pen.prod. {φύσις, φυά, γονή} dicta est, quòd nasci aliquid faciat. Plinius vbique naturam parentem rerum, opificémque appellat: ac pro ipso Deo sumpsisse videtur.
Naturam alij esse censent, vim quandam sine ratione cientem motus in corporibus necessarios. Alij autem vim participem rationis atque ordinis, tanquam via progredientem, declarantémque quid cuiusque rei causa efficiat, quid sequatur. Sunt autem qui omnia naturæ nomine appellant.Cic.2.de Nat.deor.
Naturæ deus.Plaut.Bacchid. Naturæ deus sum, Bromij altor maxumi. Actius in Mænecchmis. Nunc ipsi naturæ deo mihi responde adolescens. Hoc enarrãs Turnebus, Obseruasse mihi videor, inquit, ab antiquis scriptoribus naturæ deum appellari, non eum qui vniuersæ naturæ ac summæ rerum administrationem curámque gerit, quíque cælo, mari, terræ præest: sed qui naturam hominis cuiusque, aut hominum, regit, fouet, tuetur, curat, sanat: estque quidam hominis genius. Sic in Bacchid. Silenus genialis deus, naturæ deus dicitur. Expressius Horatius,
Scit genius natale comes qui temperat astrum,
Naturæ deus humanæ, mortalis in vnum
Quódque caput,&c. Hæc ille.
Artificiosa planè artifex ipsius mundi natura, consultrix & prouida vtilitatum opportunitatúmque omnium.Cic.2.de Nat.deor.
Naturæ numini diuino parent omnes.Cic.1.de Nat.deor.
Creatrix rerum Lucret.lib.1.
Natura gubernans.Lucret.
Mater omnium rerum.Cic.in Parad.
Parens communis.Cic.5.Tuscul.
Parens omnium.Cic.1.Tuscul.
Infensa generi humano.Vide INFENSVS.
Ius naturæ nouarum.Ouid.4.Metam.
¶Natura, pro locis genitalibus aliquando accipitur. Cic.2.de Diuinat. Párere quædam matrona cupiens, dubitans esséntne prægnans, visa est in quiete obsignatam habere naturam. retulit. negauit eam, quoniam obsignata fuisset, concipere potuisse.
Fœcunda.Lucret.lib.1.
¶Natura nihil aliud est, quàm quod intelligitur in suo genere aliquid esse.
Rerum natura.Cic. de Amic. Quod si exemeris ex rerum natura beneuolentiæ coniunctionem, nec domus vlla, nec vrbs stare poterit. Idem 4.Acad.Quod rerum natura non patitur.
E natura rerum euellere.Cic.de Prouinc. Consul. Si ex rerum natura non possem euellere. Hoc est delere, tollere.Budæus.
In rerum naturam cadere, Apud Quintil.lib.2.cap.18. Id est interdum accidere. Budæus.
Constare natura sua Quintil.lib.1.cap 5.
Circumlinire simplicem vocis naturam pleniore quodam sono. Quintil lib.1.cap.11.
Mundi.Cic.de Amicit. Siquis in cælum ascendisset, naturámque mundi, & pulchritudinem siderum perspexisset, insuauem illam admirationem ei fore.
Præclara mundi.Lucret.lib.5.
Cohærens & concinnata, Vide COHÆREO.
Corporea.Lucret.lib.1.
Edax Ætnæ.Ouid 15.Metam.
Immortali præditus.Lucret.lib.1.
Quinta natura è qua fit mens. Cic.1.Tuscul. Aristoteles longè omnibus (Platonem semper excipio) præstans & ingenio & diligentia, quum quatuor genera illa principiorum esset complexus, è quibus omnia orirentur, quintam quandam naturam censet esse, è qua fit mens.
Tenuis aeris.Lucret.lib.2.
Tenui constat imago.Lucret.lib.4.
¶Natura, Inclinatio, indoles. Cicero de Amicitia. Natura solitarium nihil amat, sempérque ad aliquid, tanquam adminiculum annititur.
¶Natura, Mos, industria. Virg.4.Georgicorum,
Nunc age, naturas apibus quas Iuppiter ipse Addidit, expediam.
Quæ tua est natura. Cic. ad Allienum, lib.13.79, Cognitum per teipsum, quæ tua natura est, dignum eum tua amicitia hospitióque iudicabis.
Natura & mores alicuius. Cic. de Amic. Si aliquem nacti sumus cuius cum moribus & natura congruamus.
¶Ad naturam, Vide AD præpositionem.
Admirabilis ad dicendum.Cic.de Clar.Orat.
Adiuncta naturæ, In ADIVNGO.

Aduersante & repugnante nil decet.Cic.1.Offic.
Agilis & velox humani ingenij.Quintil.lib.1.cap.11.
Bona.Terent.Eunucho.2.3,
Siqua habitior pauló, pugilem esse aiunt, deducunt cibum:
Tametsi bona est natura, reddunt curatura iunceas. De puellis.
Collegium naturæ, In COLLEGIVM.
Communis omnium.Cic.5.de Fin.
Difficilis.Ouid.epist.21.
Docilis.Quintil.lib.1.cap.3.
Dura rerum.Horat.1.Serm.saty.10.
Dux rectè viuendi optima.Cic.de Amic.
Eximia illustrísque.Cic.pro Archia.
Fixa & mutari nescia.Iuuen.Saty.13.
Generata hominis.Cic.5.de Fin.
Humana.Horat.de Arte.
Ignaua.Ouid.3.de Arte.
Immanis atque importuna, Vide IMPORTVNVS, & IMMANIS.
Incorrupta.Quintil.lib.2.cap.5.
Animi quædam ingenita.Quintil.lib.5.cap.10.
Inuida.Lucret.lib.1.
Larga.Iuuen.Saty.10.
Liberalior.Quintil.lib.2.cap.8.
Mendosa est natura mea.Horat.1.Serm.saty.6.
Mobiles naturæ & anni.Horat.de Arte.
Mobilis & varia malorum.Iuuenal.Saty.13.
Mortalis. Paterculus libro 2, Cura deinde atque onus Germanici belli delegata Druso Claudio, adolescenti tot tantarúmque virtutum, quot & quantas natura mortalis recipit, vel industria percipit.
Voluntates hominum occultæ, multiplicésque naturæ. Cicero Bruto, 1.3.
Norma legis est natura.Cic.2.de Legib.
Potens.Horat.2.Serm.saty.1.
Prouida solérsque.Cic.2.de Nat.deor.
Vaga.Horat.2.Serm.saty.7, -tolle periclum,
Iam vaga prosiliet frænis natura remotis.
¶Accommodatus ad naturam, In ACCOMMODO.
Addere naturam, In ADDO.
Naturam atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. Cic.1 de Orat.
Aptare ad, Vide APTO.
Assumere in causam naturas iudicum.Quintil lib.4.cap.1.
Naturæ cedere, siue concedere, Idem quod mori. Salust. de Rep. ordinanda. Et in Iugurth.
Commutare, Vide COMMVTO.
Comparata ita est hominum natura, Vide COMPARO.
Contra naturam vniuersam nihil est contendendum.Cic.1.Offic.
Controuersa gens natura, Vide CONTROVERSVS.
Adiuta cura natura magis eualescit.Quintil.lib 2.cap.8.
Fabricata est hoc incredibiliter natura.Cic.3.de Orat.
Facere sibi naturam alicuius rei Quintil.lib.2.cap.4.
Vt fert natura aliquid facere.Terent.And.4.5,
Vt fert natura facias, an de-industria? Vbi Donatus, Figura ἰσοκῶλον. nam quid est ex animo, nisi vt fert natura? Et paulo pòst, Vt fert natura, hoc est naturalis & ingenita actio.
Fingit homines ac creat imitatores ac narratores facetos natura. Cic.2.de Orat.
Naturæ suæ rationem habere. Cic. ad Lentulum libro 1.9, Habui non temporum solùm rationem eorum, sed etiam naturæ. Id est morum meorum.
Natura insitum. Cic pro P.Sylla, Hoc natura est insitum, vt quem timueris, quicum de vita, fortunisque contenderis, cuius ex insidiis euaseris, hunc semper oderis.
Natura latrat, Id est poscit. Verbum est Ennianum, quod interprete Festo, poscere significat. Lucret.Nihil aliud sibi naturam latrare, &c. Turneb.
Naturæ & legibus satisfacere, Mori. Cic.pro Cluentio, Vos auditis de eo, in quem iudices non estis, de eo quem non videtis, de eo quem odisse iam non potestis, de eo qui & naturæ & legibus satisfecit, quem leges exilio, natura morte multauit.
Sequi naturam ducem.Quintil.lib.4 cap.5.
Ducem tanquam deum sequimur optimam naturam, eíque paremus.Cic.de Senect.
Ad laudem atque virtutem naturam sæpius sine doctrina, quàm sine natura valuisse doctrinam.Cic.pro Archia.
Ad naturam viuere.Seneca.
¶Natura, Vis. Vnde arborum atque herbarum naturas dicimus. Plinius libro 12. cap.14, Hæc concreta densatur, vbi loci natura poscit.
Terra natura absynthij.Lucret.lib.2.
Animæ natura propria atque vis, vt ipsa à seipsa moueatur.Cic.de Somnio Scip.
Cæli & loci alicuius.Cic.7.Verr.
Simplex canendi Quintil.lib.5.cap.10.
Perscrutari penitus naturam criminis, In PERSCRVTOR.
Vis & natura iustitiæ.Cic.1.de Fin.
Loci.Cicero de Lege Agrar. Carthaginienses fraudulenti & mendaces non genere, sed natura loci, quod propter portus suos multis & varijs mercatorum sermonibus, ad studium fallendi, studio quæstus vocabantur.
Prouinciæ natura. Cic ad Lentulum, libro 1.7, Eam esse naturam & regionem prouinciæ tuæ, vt illius reditum vel adiuuando confirmares, vel negligendo impedires. Alij pro regione legunt religionem, alij rationem: hæcque postrema est vulgatissima lectio.
Stirpium naturas persequutus est Theophrastus.Cic.5.de Fin.
Natura solo iubest.Virg.in Georgicis,
Quippe solo natura iubest,&c.Vide SOLVM.

Tractare virtutum, vitiorúmque naturam. Quintil. lib. 2. cap. 4.
¶Natura, Ab'ativus, Id est naturaliter. Apud Quintil. lib. 1.
Fieri natura: cui opponitur Fieri quodam instituto. Cic. in Orat.
Insolens & superba natura victoria. Cic. pro Marcello.
Sublimi & acer. Horat. 2. epist. 1.
Præter naturam aliquid facere. Terent. Adelph. 5. 5. Vbi Donatus, Præter naturam plus dicit, quàm si diceret Præter consuetudinem.
Naturalis, & hoc naturale, penult. prod. { φυσικός, γνήσιος } Quod secundum naturam est. Vnde Naturales filij, dicuntur legitimi, qui sola natura coniugali lege sint orti, non ex concubina. His opponuntur adoptiui. Vlpian. in l. Senatoris. D. De Senator. Senatoris filium accipere debemus non tantum eum qui naturalis est, verùm adoptiuum quoque. Sueton. in Tiber. cap. 52, Filiorum neque naturalem Drusum, neque adoptiuum Germanicum, patria charitate dilexit.
Desyderia naturalia, pro Cupiditate coeundi. Columel. lib. 6. cap. 24. de vaccis, Atque in id ferè tempus naturalia congruunt desyderia.
Diuinatio naturalis: cui opponitur Artificiosa præsensio. Cic. 1. de Diuinat.
Fauor. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Legem naturalem diuinam esse censet Zeno, eámque vim obtinere recta imperantem, prohibentémque contraria. Cicero 1. de Natura deorum.
Malum. Ouid. 9. Metam.
Motus. Cic. 1. de Finib.
Munus decoris. Ouid. 14. Metam.
Naturalis & non fucatus nitor. Cic. de Clar. Orat.
Naturalis atque insita in animis nostris notio. Cic. 1. de Fin.
Pabulum. Cic. 4. Acad.
Pater. Cic. 3. Philip.
Pauor cerui. Ouid. 10. Metam.
Principium naturale omnium causarum vnum est. Cicero de Claris Orator.
Quæstiones naturales & obscuræ. Cic. in Partit.
Societas. Cic. 1. Offic. Vindemia. Plin. lib. 12. cap. 14.
Maximè naturalis, In MAGIS.
Naturale est. Plin. lib. 11. cap. 37.
¶Naturalia, Plurali tantum numero, dicuntur pudenda. Colum. lib. 6. cap. 28, Si equa marem non patitur, detrita scylla, naturalia eius linuntur, quæ res accendit libidinem.
Naturale numero singulari eodem sensu protulit Celsus lib. 7. cap. 26, Inter imas oras super naturale positum, non minus sæpe auxilio eget. Ibidem aliquanto pòst, dicit naturalia numero plurali, Mulier per naturalia eius.
Naturaliter, penult. corr. Aduerb. { φυσικῶς } A natura. Cic. de Senect. Quòd enim homini naturaliter insitum est, eo vti decet: & quicquid agas, agere pro viribus. In vetusto exemplari tantum legitur, Quod est, eo, &c. Colum. lib. 3. cap. 16.
Euax verbum nihil significat, sed effutitium naturaliter est. Varr. de Ling. Latin. lib. 6.
Naturaliter infœcunda vitis. Quintil. lib. 2. capite 12.
Naturaliter etiam seruus obligatur. Paulus in l. Naturaliter. D. de condict. indebit.
Naturaliter videtur possidere is, qui vsumfructum habet. Vlpian. in l. Naturaliter. D. De acquir. possess.
NASICA, penult. prod. { Νασικᾶς } Scipio dictus est à nasi magnitudine. Ouid. 4. Fast. Nasica excepit, templi non extitit author.
Nasiterna, nasiternæ, Vas aquarium ansatum & patens, inquit Nonius. Varr. de Re rust. lib. 1. cap. 22, Vt ex ære, ahena, vrceos, & nasiternam faceret. Inde nomē inuenit, quòd tres nasos habeat: alij à nassa deducere malunt. Turneb.
Nasiterna amphora. Cato cap. 11.
NASIVM { Νάσιον } Ptolemæo authore lib. 2. cap. 9, Galliæ Belgicæ vrbs. Vulgò *Nanse, Nansi.*
Nassa, nassæ { κύρτος } inquit Festus, Est piscatorij vasis genus, quo quum intrauit piscis, exire non potest. Plautus, Nunquam hercle ex ista nassa hodie ego escam petam. Cic. ad Atticum, lib. 15. Ex hac nassa exire constitui, non ad fugam, sed ad spem mortis melioris. Per translationem dicta.
Leuis nassa. Silius lib. 5.
NASTES, fuit frater Amphimachi, vnus ex his qui in auxilium Troianorum venerunt, teste Homero lib. Iliad. 2.
Nasturtium, nasturtij { κάρδαμον } Herba hortensis à naribus torquendis dicta, à Græcis cardamon appellata. Plinius lib. 20. cap. 13, Econtrario nasturtium venerem inhibet, animum exacuit. Cicero 2. de Finibus, Sit voluptas non minor in nasturtio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quàm in Syracusanis mensis.
Adhibent ad panem nihil præter nasturtium Persæ. Cic 5. Tusc.
Nasturtium. Plinius lib. 19. cap. 8, Nasturtium nomen accepit à narium tormento. Et inde vigoris significatio prouerbio id vocabulum vsurpauit, veluti torporem excitantis. In Arabia miræ amplitudinis dicitur gigni. Varro in Vopisco, Nasturtium nónne vides ideo dici, quòd nasum torqueat?
Nastus, nasti { ναστός } Genus fuit panis, quod item factum vocant, ex melle, & vuis passis, & aromatis alijs confecti. Sunt tamen qui eo nomine recentem intelligant, & calentem panem ex oleo. Meminit Aristophanes Pluto. Dictum volunt, quia densior sit, constipatiórque, nihil prorsus leuitatis habens, aut inanitatis, ἀπὸ τοῦ ναστοῦ ἐργάζεσθαι. A nasto verò dicti nastophagi, qui eius edendi prolubio tenentur. Sed & nastocopi, panis eius confectores. Vide Cæl. lib. 9. cap. 16.
Nasus, nasi { ῥίς } Dicitur ea pars faciei, quæ à superciliorum confinio oriens, & quasi æquali porrecta iugo, vtranque aciem simul & discernit & munit. Cic. 2. de Nat. deor. Nasus ita locatus est, vt quasi murus oculis interiectus esse videatur.
Ad nasum, Vide AD præpositionem.
Pestis nasorum. Catul. in Rufum, epigr. 64.
Pituita mala nasi. Catul. ad Furium, epigr. 20.
Aduncus, Vide ADVNCVS.
Crispans. Pers. Satyr. 3.
Integer Iuuen. Satyr. 15.
Madidi infantia. Iuuen. Saty. 10. Hoc est pituita nasi, quæ senibus assiduè stillat, vt infantibus.
Turpiculo puella. Catul. de Acme, epigr. 39.
Naso clamare. Plaut. in Milite, Act. 3. scen. 2, Eho an dormit Sceledrus intus? LV. Non naso quidem. Nam eo magnum clamat: Id est, vehementer stertit.
Vigilanti stertere naso. Iuuen. Satyra 1,
-doctus spectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso. Stertere, Id est stertendo simulare dormientem. naso vigilanti, Id est ipse vigilans, & faciens nasum stertere, ad calicem, iuxta pocula, quibus se potum simulabat dormire, vt mœcho vxorem osculanti & contrectanti conniuens obsequeretur. Vide PARAREGCHO.
¶Nasus, pro reprehensione & irrisione quandoque vsurpatur. Martialis lib. 13. epigr. 2,
Nasutus sis vsque licet, sis denique nasus,
Quantum noluerit ferre rogatus Atlas:
Et possis ipsum tu deridere Latinum. Hinc apud Plinium in totius operis præfatione dicitur Lucilius condidisse styli nasum, quia apud Latinos fuit author satyræ. id est, quia satyræ mordacis & pungentis reprehensionem & irrisionem condidit, & stylum acrem in homines distrinxit. Stylus enim interdum mordax & pungens iocus est, & irrisio ac reprehensio.
Nasus, pro sermonis acrimonia & dicacitate aliquando accipitur. Plin. lib. 11. cap. 37, Et altior homini tantum, quem noui mores subdolæ irrisioni dicauere, nasus.
Naso suspendere, Vafrè ac subdolè irridere. Horat. 1. Serm. saty. 6. Persius saty. 1. de Horatio, Callidus excusso populum suspendere naso. Ex Erasmo.
Nasum habere. Martial. lib. 1. 125, in Cæcilium, Non cuicunque datum est habere nasum. Id est acrimoniam ad deridendum, & dicacitatem.
Ad nasum venire, Vide AD.
Prauo viuere naso. Horat. de Arte. Id est marcido & turpi.
¶Nasus in prouerbium abiit, pro iudicio. Horat. lib. 1. Serm. saty. 3,
-non quia nullus
Illis nasus erat. Erasmus in prouerbio Odorari.
Nasatus. Dicuntur nasati, vt Lampridius adseruit, viriliores ac bellè mutoniati: vnde parœmia, De nasatorum peculio. Sed hos item malunt eruditi vasatos nuncupari, propter illud ex carmine obscœno, Grandia Dulychij vasa tulisse viri. Ab naso autem ita inflecti potest nasatus, vt ab oculo, oculatus, inquit Cælius libro 17. cap. 16. quem vide.
Nasutus, pen. prod. Adiect. { μυκτηριστής } Horat. 1. Serm. saty. 2, -verum Depygis, nasuta, breui latere, ac pede longo est.
Nasutus, Qui doctè nouit alios irridere. Martial. lib. 13. 2, Nasutus sis vsque licet, sis denique nasus.
Nasutius, comparatiuum formauit Martial. lib. 2. 54, Nil nasutius hac, maligniúsque est.
Nasutulus, pen. corr. { μυκτηριστικὴ } Adiectiuum diminut. Apul. Nasutula mulier atque dicacula.
Natales, In NASCOR.
Natatilis, In NATO.
Nates, natis: pluraliter hæ nates { πυγή, γλουτός, πυγαί } Conglobata vetustus os sacrum caro, sedendi officio aptissima. A nitendo dicta, vt vult Perottus: quòd ibi sit firmior, quàm in cæteris membris, ne premente corporis mole, ossibus cogatur. Horat. 1. Serm. saty. 8, Diffissa nate ficus. Martial. lib. 4. 18.
Aridæ nates Horat. Epod. 8.
Natinatio, inquit Festus, dicebatur negotiatio. Et natinatores ex eo seditiosi.
Natio, Natiuitas, Natiuus, In NASCOR.
NATISO { Νατίσων } Venetiæ fluuius Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgò *Lisontio.*
Nato, natas, Vide NO, nas.
Natrix, natricis, pen. corr. m. & fœ. gen. { ἔχις, ἔχιδνα } Genus serpentis. A nando, quòd in aqua quoque venenum spargit. Priscianus lib. 5. Natrix quum speciem anguis significat, masculinum quoque inuenitur. Cic. 4. Acad. Cur deus omnia nobis causa quum faceret (sic enim vultis) tantam vim natricum, viperarúmque fecerit? Lucan. lib. 9. Et natrix violator aquæ. Colum. lib. 1. cap. 5.
Natrix herba Plin. lib. 27. cap. 12, Natrix vocatur herba, cuius radix euulsa virus hirci redolet. Hac in Piceno à fœminis abigunt, quos mira persuasione fatuos vocant.
Natura, Naturalis, Natus, Vide NASCOR.
NAVÆTHVS, Italiæ fluuius, à nauium exustione sic nuncupatus, quod scribit Apollodorus: quia Laomedontis filiæ, ac Priami sorores, Æthylla, Astioche, Mydesicaste, cum captiuis alijs illuc appulsæ, naues incenderunt, ex quo & ipsæ Nauprestides nuncupatæ. Vide Rhodig. lib. 24. cap. 5.
Nauale, Nauarchus, In NAVIS.
NAVALIA, Ptolemæo, lib. 2. cap. 11. vrbs Germaniæ: vulgò *Schwol.*
Nauci, n. g. indeclinabile { ναῦκον } Festus ait, Nauci significare nucis putamen, aut oleæ nucleum, aut eam membranulam quæ visitur in medio nucis iuglandis intersita. denique rei cuiusuis putamen, quod Græci ναύκιον, nauci vocari existimat.
Nauci, pro Nihili ponitur. Plaut. Mostel. 15, Qui homo timidus erit in dubiis rebus, is nauci non erit. Cic. 1. de Diuin. Non habeo denique nauci Marsum augurem. Id est non facio flocci, prorsúsque contemno.
Naucifacio, naucifacis, pen. corr. { παρ' οὐδὲν ἡγοῦμαι } naucifacere, Nihili facere. Plautus Bacch. 22, Perij, hoc seruom meum non naucifacere esse ausum?

Naucleriacus,Nauclerus,Vide NAVIS.

NAVCRATIS {ναύκρατις} Stephano ciuitas in Ægypto,à Milesiis condita, qui tum mari potiebantur, teste Strabone lib.17. Eius incolæ Naucratitæ appellantur.

Naufragium,Vide NAVIS.

Nauia,nauiæ,Lignum cauatum vt nauis,quo in vindemiis vti solent, inquit Festus.

Nauiculor,Nauigo,Vide NAVIS.

Nauis, huius nauis {ναῦς, νηῦς, πλοῖον, σκάφος} A Græco ναῦς. Plautus Menæch 9,

Perij misera,quam tu mihi nunc nauem narras? MEN. ligneam,
Sæpe tritam,sæpe fixam,sæpe excussam malleo.

Magister nauis, cui totius nauis cura mandata est. Vlp. in l.1.D.de exercitor.act.

Rector.Virg.5.Æneid.

Moderamen.Ouid.15 Metam.

Inhabilis magnitudinis,Vide INHABILIS.

Acta per æquoreas hospita nauis aquas. Ouid.1.Fast.

Actuariæ naues, Quæ remis agebantur.Liu.Decad.4.libro 8,Tradito & naues armamentaque earum: néve plures quàm decem naues actuarias, nulla quarum plus quàm triginta remis agatur, habeto. Cæsar Commentariorum quinto, Has omnes actuarias imperat fieri: quam ad rem humilitas multum adiuuat. Neque tamen numerandæ sunt inter longas, quæ & ipsæ remis agebantur. Subdit enim paulo pòst, Eò quum venisset, circuitis omnibus hybernis, singulari militum studio, in summa rerum inopia circiter sexcentas eius generis cuius suprà demonstrauimus, naues, & longas duodeuiginti inuenit instructas. Eas in eodem libro Cæsar vectoria grauiáque nauigia vocat, etiamsi remis agerentur. Qua in re, inquit, admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis grauibúsque nauigiis non intermisso remigandi labore, longarum nauium cursum adæquauerunt.

Æratæ naues,quæ & Rostratæ. Hirtius de bello Alexandrino.Nauibus actuariis, quarum numerus erat satis magnus, magnitudine quanquam non satis iusta ad prœliandum, rostra imposuit. Has adiunctas nauibus longis, & numero classis aucto, militibus veteranis impositis.&c. Rostratæ igitur dictæ à rostris: quæ quia ex ære fiebant, æratæ etiam dicebantur. Cæsar libro 2.bell.Ciuil. Interim L. Nasidius ab C.Pompeio cum classe nauium sedecim, in quibus paucæ erant æratæ,L.Domitio Massiliensibúsque subsidio missus. Virg. 8.Æneidos,

In medio classes æratas, Actia bella
Cernere erat. Liuius Decad.4.lib.6, Vna & octoginta rostratis nauibus, multis præterea minoribus quæ aut apertæ rostratæ, aut sine rostris speculatoriæ erant, Delum traiecit. Quibus verbis constat rostratas fuisse etiam quæ tectæ non erant.

¶Apertæ naues,Vide Constratæ naues in CONSTERNO.

Capaces fluminum naues, ad mare non sufficientes. Vlp. in l.1.D. de exercitor.actione.

Cærulea,Vide CAERVLEVS.

Celsæ.Virg.2.Æneid. Citæ.Ouid epist.15.

Claudæ.Liu.lib.7.bel.Maced.Contemplatus Eudamus hostes,claudas mutilatásque naues apertis nauibus remulco trahentes.

Cursoria,Vide CVRRO.

Curuæ.Ouid 2 Metam.

Debilitata,Vide ANCHORALE.

Fluuiatiles,Quibus nauigamus in fluuiis.Liu.Decad.1.

Frumentariæ, Onerariæ ad frumentum vehendum aptæ. Cæsar lib 3.bell.Ciuil.

Inanis,Vide INANIS.

Ingentes.Lucret.lib.1.

Inhabiles ad onera.Vlp in l.1.D.de exercit.

Instabiles.Ouid.2.Metam.

Longæ naues ab onerariis differebant. Siquidem onerariæ velis duntaxat incitabantur. Longæ verò etiam remis agebantur. Lentulus in epistolis Ciceronis,libro 12.15,A classe discesserunt, nausque longa profugerunt, onerariis relictis. Cæsar libro 4. belli Ciuilis, Quod vbi Cæsar animaduertit, naues longas quarum & species Barbaris erat inusitatior, & motus ad vsum expeditior, paululum remoueri ab onerariis nauibus, & remis incitari, & ad latus apertum hostium constitui: atque inde fundis,tormentis, sagittis hostes propelli, ac summoueri iussit. quæ res magno vsui nostris fuit.Nam & nauium figura, & remotum motu, & inusitato genere tormentorum permoti Barbari constiterunt, ac paululum modò pedem retulerunt. Longarum aliæ vocabantur biremes, quæ duobus remorum ordinibus agebantur: aliæ triremes, quæ tribus: aliæ quadriremes, quæ quatuor: quinqueremes, quæ quinque, & ita deinceps. Erant & Liburnicæ,quas Liu.3.Decad.lib.4,leues biremes vocat:nos vulgò *Galeras*.

Lusoriæ naues, de quibus Vegetius lib.3. dicebantur, quas in Danubio aduersus Barbaros Romani in excubiis habebant, quæ huc & illuc discursare solebant. Nam ludere nauis dicitur,quæ huc & illuc velut lasciuia quadam currit. Seneca, Vbi naues luserunt, hauriuntur. Lusoriæ autem vocatæ sunt, quòd ludicræ triremibus & æratis comparatæ viderentur, & tanquam ad lusum haberentur. Senec. Cui triremes & æratas non mitterem,lusorias,& cubiculatas, & alia ludibria regum in mari lasciuientium mittam.Meminit Turneb.

Naues marinæ,Quibus in mari nauigamus,ad discrimen fluuiatilium.Scæuola in l.His qui naues marinas fabricauerint, D.de Vacat. & excusat.munerum.

Minuta.Carul.ad Thallum,epig.22.

Obruta aquis.Ouid.2.Amor.eleg.11.

Oneraria,In ONVS.

Papyraceæ,In PAPYRVS.

Perfossæ,In PERFODIO.

Piratica.Quintil.lib.2.cap.14.

Piscatoriæ,Quæ piscium capiendorum causa paratæ sunt. Liuius Decad 3.lib.3.

Prædatoriæ.Liu.3.Decad.lib.9. Hæ etiam Piraticæ naues dicũtur. Liu.Decad.4.lib.4.

Prætoria nauis,quam Græci ναυαρχίδα vocant, nostri vulgò *Capitaneam*. Liu.3. Decad.lib.1, Fretum intranti rex Hiero classem ornatam obuiam duxit, transgressúsque ex regia in prætoriam nauem, &c Lucan.lib.3.

Rostratæ naues,Vide paulo antè Æratæ naues.

Salua naue in portum peruenire.Quintil.lib.2.cap.17.

Speculatoriæ.Liu.Decad.4 lib.6.

Naues tectæ,& Naues apertæ, contraria.Liu 2.bel.Maced.

Turritę naues,Quibus ad libram turres imponebantur,idque non solùm ad proram, sed etiam ad puppim, vt testatur Appianus de bellis Ciuil. Plin.lib.32.cap.1,Sed armatæ classes imponunt sibi turrium propugnacula, vt in mari quoque pugnetur velut è muris. Cæsar lib.3.de bel.Ciuil. Liu.4. Decad.lib.7, Abscedentes è turri Prætoriæ nauis.

Valida.Virg 1.Æneid.

Vinaria. Vlpianus in l. Vulgaris. D. De furtis, Quid deinde si de naue vinaria, vt sunt multæ in quas vinum infunditur,quid dicemus de eo qui vinum hausit? an totius oneris fur sit? & magis est vt & hic non totius dicamus.

Vitiles Plin lib.7.cap.56.

Vulnerata.Liu.lib.7.bel.Maced.

¶Naues abreptæ remis in terram.Liu.lib.6.bel.Pun.

Adiguntur naues. Tacit.lib.2, Sed Cæsar, dum adiguntur naues, Silium legatum cum expedita manu irruptionem in Chattos facere iubet.

Adornare nauem,Vide ADORNO.

Aduehere naue,& nauem,Vide ADVEHO.

Aduehi naui ab Epidauro Piræum Seruius Cic.lib.4.12.

Aduertere nauem.Vide ADVERTO.

Ædificare,Vide AEDIFICO.

Ædificare nauem maximam triremis instar.Cic.7.Verr.

Agere.Horat.1.epist.1.

Ambulant naues,Vide AMBVLO.

Appellere nauim ad villam aliquam.Cic.Attic.lib.13.

Applicare naues terræ,& ad terram.Vide APPLICO.

Aptæ instructæque remigio. Liuius Decad.3. libro 1. Hinc illud Virgilij 8.Æneidos,

Sic memorat:geminásque legit de classe biremes,
Remigióque aptat,socios simul instruit armis.

Armare naues,Vide ARMO.

Ascendere ad nauem.Cic.in Academ.

Summa nauium tabulis augent.Tacit.lib.19.

Coactæ,Vide COGO.

Comparare nauem.Cæs.2.de bel.Ciuil.

Conducta,Vide CONDVCO.

Conficit optimè cursum nauis quæ scientissimo gubernatore vtitur.Cic.1.de Inuent.

Confracta,Vide CONFRINGO.

Confugere in,Vide CONFVGIO.

Conscendere nauem.Cic.4.Academic.

Conscendere nauem,vel in nauem.Quintil.lib.4.cap.2.

Constituere.Cæs.4.de bell.Gall.

Constratæ naues, quæ & tectæ dicebantur, de quibus Plin.lib.7. cap.56,Tectas longas inuenere Thasij.antea ex prora tantùm & puppi pugnabatur. Cæsar bell.Ciuil.lib.3, Atque omnes naues incendit XXXV, in quibus erant viginti constratæ. Hirtius in bello Alexandrino, Magnóque impetu quatuor ad eam constratæ naues, & complures apertè contenderunt. Quod perinde est ac si dixisset, alias tectas fuisse,alias apertas. Cic.7.Verr.Poteróne in eos esse vehemens, qui naues inanes non modò habuerunt,sed etiam apertas:in eum dissolutus,qui solus habuerit constratam nauem, & minus exinanitam? Porrò constratæ naues dicebantur, eo quòd haberent catastromata. Quid autem sit catastroma,vide suo loco.

Constratæ tempestatibus,Vide CONSTERNO.

Construere nauem,In CONSTRVO.

Contrudere in naues,In CONTRVDO.

Deducere.Cæsar 2.bel.Ciuil. Deferri naui,In DEFERO.

Deprimere.Cic.pro Lege Manil.

Descendere ad.Cic.4.Acad. ad calcem, Nos ad nauiculas nostras descendimus. Hoc est Ad litus & locum in quo stabant nauiculæ. Non enim idem est quod Conscendere naues.

Desilire è.Cæs.4.de bell.Gall.

Detrahere ad terram.Cæs.de bell.Alexan.

Detrudunt scopulo.Virg.1.Æneid.

Timidæ dirige nauis iter.Ouid.1.Fast.

Diuidere.Quintil.lib.6.cap.3.

Educere è portu.Cæs.1.de bel.Ciuil.

Egredi è.Cic.ad Attic.

Euertere nauem in portu.Cic.1.de Orat.

Palearum nauem euertere.Cic.4.de Finibus,Vt gubernator æquè peccat,si palearum nauem euertit, & si auri: item æquè peccat, qui parentem,& qui seruum iniuria verberat. Paulo pòst,Et si in ipsa gubernatione negligentia est nauis euersa.

Fabricari.Tacit.lib.14.

Magna vel parua naue ferri.Horat.2.epist.2.

Fertur nauis velis ventóque.Lucret.lib.4.

Frangere. Teren.in Andr.

Gubernare nauem,& saluam in portu collocare.Cic.in Pis.

Hærentes littore.Horat.1.Serm.saty 3.

Austri iactantes nauim.Horat.2.Serm.saty.2.

Impegit nauem.Quintil.lib.4.cap.1.

Incitare sese in nauem.Cæs.2.de bel.Ciuil.

Inflammari nauem, incendísque iussit, Vide INCENDO.
Inhiberi retro, Vide INHIBEO.
Instituere nauem, vel naues, Vide INSTITVO.
Instructæ. Virg. 2. Æneid.
Instructa & ornata. Cic. 7. Verr.
Interire. Cæs. 1. de bel. Ciuil.
Aqua inuoluens nauémque virósque. Virg. 6. Æneid.
Loqui ex nauibus, In LOQVOR.
Moliri naues ab terra. Liu. lib. 8. Decad. 3.
Tarda nauis remigio mouebat se. Virg. 5. Æneid.
Nauigat nauis in stagno. Vlpiã. in l. 1. D. de exercit. action. Sic Scęuola in l. 3. D. de vacat. & excusat. munerum.
Patiens nauium Tyberis, In PATIOR.
Peragere nauem in portum, Vide PERAGO.
Nauibus atque quadrigis petere aliquid. Horat. 1. epist. 11.
Properare. Tacit. lib. 2.
Reficere naues. Tacit. lib. 2.
Iactatam nauim religarat vdo littore. Horat. 1. Carm. ode 32.
Soluere. Ouid. 1. de Remed. amor.
Subducere. Virgilius 1. Æneid. Vrbem quam statuo, vestra est: subducite naues. Hoc est, sursum è mari in terram trahite, vt fractas instauretis.
Supplere remigio. Liu. lib. 6. bel. Pun.
Fessas tenent vincula. Virg. 1. Æneid.
Trãsportare nauibus copias omnes Dyrrhachium. Cic. Attic. lib. 8.
Turbata duce amisso nauis. Liu. lib. 6. bell. Pun.
In nauibus vehere aliquem. Cic. 3. de Nat. deor.
Venire nauibus. Liuius 6. bell. Pun. Quum Tarraconem nauibus venisset.
Vna nauis est bonorum, per translationem. Cic. Cornific. lib. 12. 25, Vna nauis est iam bonorum omnium, quam quidem nos damus operam vt rectam teneamus, vtinam prospero cursu. sed quicunque venti erunt, ars nostra certè non aberit.
Nauicula, pen. corr. Diminut. { σκαφίδιον. } Cic. 4. Acad. Ita sermone confecto Catulus remansit, nos ad nauiculas nostras descendimus.
Parua nauicula, In PARVVS.
Traiicere nauicula in Africam. Cic. Post red ad Quirites.
Nauicella { πλοιάριον } Diminutiuum ab altero diminutiuo Nauicula. Vtitur Martian. in l. Item pictoris. D. De fundo instructo.
Naualis, & hoc nauale, penult. prod. { ναυτικὸς } Quod ad naues pertinet. vt Prælium nauale, Quod nauibus fit. Plin. lib. 16. cap. 1, Prælium nauale aduersus arbores inirent.
Naualis apparatus ei semper antiquissima cura fuit. Cic. ad Atticum lib. 10.
Bellum. Cic. pro Lege Manil.
Certamen. Virg. 5. Æneid.
Corona naualis, qua donari solebat qui primus in hostium nauem armatus trãsiliisset. Virg. 8. Æneid. Ea quasi nauium rostris insignita est, & ex auro fieri solet, sicut & muralis & castrensis, teste Gellio lib. 5 cap. 6.
Crimen. Cic. 7. Verr.
Disciplina. Cic. pro Lege Manil.
Gloria. Cic. 7. Verr.
Materia naualis ad classem ædificandam. Liu. 6. bel Pun.
Prælia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Pugnæ nauales & pedestres. Cic. de Senect.
Res Liu. Decad 4. lib. 10.
Socij nauales, Qui remiges quoque dicuntur. Liu. lib. 1. bel. Pun. Contrà eludere Pœnus, & arte, non vi rem gerere: nauiúmque, quàm virorum, aut armorum malle certamen facere. Nam vt sociis naualibus affatim instructam classem, ita inopem milite habebat. Vides vt alios ponat pro sociis naualibus, alios pro milite & propugnatoribus. Et lib 6, Quum Tarraconem nauibus venisset, expositísque ibi copiis, & nauibus subductis, socios quoque nauales multitudinis augendæ causa armasset: profectus, &c. Rursus libro eodem, Postero die militibus, naualibúsque sociis conuocatis, primùm diis immortalibus laudes gratiásque egit.
Naualis triumphus. Plin. lib. 34. cap. 3.
Naualis tuba. Martial. lib. 1, Et freta nauali sollicitare tuba.
Vncus. Valer. 6. Argon.
Nauale, naualis, pen. prod. n. g. { ναυπήγιον, ἐπίνειον, νεώριον, ναυστάθμιον } Locus in quo stant, vel fieri solent naues. Virg. 4. Æneid. Diripiéntque rates alij naualibus? Cic. 2. Offic. Atque etiam illæ impensæ meliores, muri, naualia, portus, aquarumductus.
De opere naualium dicere. Cic. 1. de Orat.
Aptum nauale carinæ. Ouid. epist. 17.
Caua. Ouid. 4. Trist. eleg. 7.
Longa. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.
Siccum. Ouid. 3. Metam.
Diripere rates naualibus. Virg. 4. Æneid.
Puppis exit naualibus. Ouid. 4. Fast.
Nauarchus, nauarchi { ναύαρχος } Nauis princeps, qui in naui nautis imperat. vulgus *pilotam & patronum* vocat. Cic. 2. Verr. Sumptum omnem in classem frumento, stipendio, cæterísque rebus nauarcho suo quæque ciuitas semper dare solebat. Ibidem, O dij immortales! quid si harum ipsarum ciuitatum militibus, nauibus, nauarchis, Syracusanus Cleomenes iussus est imperare, &c. Ibidem, An quòd forum Syracusanum nauarchorum sanguine redundauit?
Nauarchis, nauarchidis, pen. corr. f. g. { ναυαρχὶς } Nauis prætoria, in qua est Prætor. Nostri vulgò *Capitaneam* vocant.
Nauclerus, naucleri, penult. prod. { ναύκληρος } Qui nauem regit, Latinè nauicularius dicitur. Plaut. Milite, 15,
Nauclerus dixit, qui illas aduexit, mihi.
Nauclerius, Adiectiuum. { ναυκλήριος } Quod ad nauclerum pertinet. Plaut. Asinaria, 3,
Nauclerio ipse ornatu per fallaciam,
Quam amabam, abduxit ab lenone mulierem. Nauclerio, Id est nautico, maritimo.
Naucleriacus, pen. corr. Idem. { ναυκληρικός. } Plaut. Milite, Act. 4. scen. 4. Facito vt venias huc ornatu naucleriaco.
Naufragus, naufragi, pen. corr. { ναυαγὸς, ναυηγὸς } Qui naui fracta bona amisit. Cic. 3. Offic. Quid si vna tabula sit, duo naufragi, hique sapientes, sibíne vterque rapiat, an alter cedat alteri?
Expulsus aliquis & naufragus. Cic. in Pison.
Interiit naufragus. Ouid. 11. Metam.
Agere naufragum. Quintil. lib. 6. cap. 2, Orbum agimus, & naufragum, & periclitantem.
¶Naufragus, per translationem, pro eo qui bona dissipauit. Cic. in Catil. Quod si se eiecerit, secúmque suos eduxerit, & eodem cæteros vndique collectos naufragos aggregauerit, extinguentur, &c.
Naufragus patrimonio. Cic. pro Sylla. Sed vt aliquis patrimonio naufragus, inimicus otij, bonorum hostis.
Dare tabulam naufrago. Seneca de Benef. lib. 3. cap. 9.
Naufragus, pen. corr. Adiectiuum { ναυαγὸς } Interdum actiuè, interdum passiuè sumitur. vt
Corpora naufraga. Virg. 3. Georg.
Mare. Horat. 1. Carm. ode 16. Hoc est naufragia faciens. Acron & Porphyrio.
Monstra. Ouid. 4. Fast.
Puppis Ouid. epist. 2.
Tempestas. Valer. 1. Argon.
Vnda. Tibul lib. 2. eleg. 4.
Naufragium, naufragij { ναυαγία, ναυάγιον } Nauis fractio. Cic. 1. Tuscul. Execratur luculentis sanè versibus apud Ennium Thyestes: primum vt naufragio pereat Atreus.
Commune naufragium. Claud. 7. Paneg.
Magna. Lucret. lib. 2.
Dira. Senec. Octau. 4.
¶Colligere, Vide COLLIGO.
Expelli naufragio. Cic. in Pison.
Facere naufragium. Cic. 1. de Inuent. Hinc nimirum non iniuria, quum ad gubernacula Reipub. temerarij atque audaces homines accesserunt, maxima & miserrima naufragia fiebant. Id est maxima bonorum iactura fiebat. Idem ad Tironem lib. 16. 9, Qui cupidè profecti sunt, multi naufragia fecerunt.
Factum. Ouid. 2. de Ponto eleg. 6.
Pati naufragium. Senec. Herc. OEtheo, 2.
Spargere naufragium. Silius lib. 10.
Clarissimorum ducum, regúmque naufragium. Cic. 1. de Diuinat.
Naufragia & bonorum direptiones. Cic. ad Nigidium Figulum, 4. 13. Versor in eorum naufragiis & bonorum direptionibus.
Naufragia rei familiaris. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 9. Neque hercule in iis ipsis rebus, quæ quanquam erant mihi propter rei familiaris naufragia necessariæ, tamen, &c.
Ex naufragio tabula. Cic. ad Atticum, lib. 4, Perspice æquitatem animi mei, & ludum & contemptionem Seleucianæ prouinciæ, & me hercule cum Cæsare suauissimam coniunctionem: hæc enim vna ex hoc naufragio tabula me delectat. Id est hoc vnicum subsidium calamitatis, hæ amicitiarum reliquiæ. Budæus.
Naufragium fortunarum. Cic. pro Rab. perduel. reo.
Naufragium pudoris & existimationis. Firmicus libro 6. cap. 11, Cum pudoris existimationísque naufragio, impudicæ impuritatis labibus polluuntur.
Nauifragus, pen. corr. Adiectiuum { ναυαγὸς. } vt
Fretum nauifragum. Ouid. 14. Metam.
Saxa. Stat. 5. Thebaid.
Scylaceum. Virg. 3. Æneid.
Nauiculor, pen. corr. nauicularis { ναυτίλλομαι } nauiculari, Nauicula vehi. Martialis lib. 3,
Piger Lucrino nauiculatur in stagno.
Nauicularius, nauicularij { ναυτίλος, ναύκληρος } Idem qui Græcè nauclerus. Cic. Tironi. lib. 16. 9, Mare magnum & difficile tibi restat: si poteris cum Messinio: cautè is solet nauigare. Si minus, cum honesto aliquo homine, cuius authoritate nauicularius moueatur. Idem 7. Verr. Malo inquam te, isti generi hominum, quàm mercatoribus & naucularijs inimicum atque infestum putari. Ibidem, Vt aratores, vt mercatores, vt nauicularij.
Nauiculator, pen. prod. Idem { ναυκληρός. } Cic. pro Lege Manilia, Maiores vestri sæpe mercatoribus ac nauiculatoribus iniuriosius tractatis, bella gesserunt.
Nauicularia, nauiculariæ { ναυκληρία } Ars ipsa regendæ nauis.
Nauiculariam facere. Cic. 7. Verr. Quid eos loqui qui videbant, quid existimare eos qui audiebant, arbitrabare? inanem te nauem esse in Italiam ducturum? nauiculariam te, quum Romam venisses, esse facturum?
Nauigium, nauigij { πλοῖον, ἐφόλκιον, σκάφος } Nauis ductio, quod & nauagium dicitur.
Nauigium, omne genus nauis quo in mari vtimur. Plin. lib. 32. cap. 1, Hæc tantilla est satis contra tot impetus, vt vetet ire nauigia. Idem lib. 13. cap. 11, Noctis, diesque velifico nauigij cursu.
Actuaria nauigia, Vide AGO.
Luculenta Cic. Attic lib. 16.
Piscatorium. Quintil lib. 6. cap. 3.
Probum. Cic. 4. Acad. Sed si iam ex hoc loco proficiscatur Puteolos stadia triginta probo nauigio, bono gubernatore ac tranquillitate, &c.
Speculatoria, Id est exploratoria. Cæsar 4. bel. Gall.
Fragmina nauigij Ouid. 11. Metam.
Lignum vtile nauigiis, pinus. Virg. 2. Georg.
¶Committere paruo nauigio pueros. Cic. Attic. lib. 10.
Concedere mari nauigia, Vide CONCEDO.
Concredere mari, Vide CONCREDO.

Dissolu-

Dissolutum & dissipatum. Cic. Attic. lib. 15.
Infrænare nauigia anchoris, Vide INFRAENO.
Instruere armamentis, Vide INSTRVO.
Nauigium interiit. Hirtius in bello Alexandrino.
Mare scindere nauigiis. Ouid. 2. de Arte.
Nauigium trahit aquam, Vide TRAHO.
¶ Nauigium, pro Nauigatione videtur accepisse Scæuola in l. qui Romæ. §. Callimachus. D. De verborū obligationib. his verbis, Idque creditum esse in omnes nauigij dies ducentos sub pignoribus & hypothecis, mercibus à Berytho comparatis.

Nauigiolum, penultima correpta, Diminutiuum {πλοιάριον.} Lentulus Senatui, libro 12. 15, Nos vix ipsi singulis cum nauigiolis recipere remus.

Nauiger, penult. corr. Adiectiuum {ναυήγερ.} Plinius libro 9. cap. 30, de loliginibus, Nauigeram similitudinem & aliam in Propontide visam sibi prodidit Mutianus: cōcham esse acatij modo carinatam, inflexa puppe, prora rostrata.
Mare nauigerum. Lucret. lib. 1,
Quæ mare nauigerum, quæ terras, &c.

Nauigo, nauigas, penult. corr. {πλέω, ναυτίλλομαι, χειζω} nauigāre, Naui iter facere. Cic. Attic. lib. 5. 1, Negotium magnum est nauigare, atque id mense Quintili.
Nauigare in. Plin. lib. 13. cap. 25, Qui nauigauere in Indos Alexandri milites.
Nauigare in portu, Est à periculo abesse: propterea quòd qui mediis adhuc in fluctibus nauigant, hi ventorum & æstus arbitrio nauigant. Terent. Andr. 3. 1, Huius periculo fit, ego in portu nauigo. Hoc est, tutus sum.
Bellè nauigare. Cic. ad Attic.
Cautè. Cic. Fam. 16.
Commodè magis, quàm strenuè. Cic. Att. lib. 16.
E portu. Quintil lib 4. cap. 2.
Exploratè. Cic. Fam. 16.
Ex sententia. Cic. Fam 16.
Feliciter. Cic Romam venit, satisque feliciter nauigauit.
Incommodissimè, Vide INCOMMODVM.
Rectè. Cic. Fam. 16.
Sine timore Cic Fam. 16.
Temerè Cic. Ne temerè nauiges.
Nauigat nauis, Vide suprà in NAVIS.
Classibus maximis. Cic. Att. lib. 10.
Nauigare mare. Vig 1. Æneid.
Myoparonibus. Cic. 7. Verr.
Probo nauigio, bono gubernatore. Cic. 4. Acad.
Pinus nauigat in vndis Ouid 2. de Arte.
Nauigare ratibus. Plin lib. 7. cap. 56.
Remis. Cic Attic. lib 16
Nauigare terram. Cic. 2 de Finib. Vt si Xerxes cum tātis classibus, tantisque equestribus & pedestribus copiis, Hellespōto iuncto, Athōne perfosso, maria ambulauisset, terram nauigasset.
Plenissimis velis. Cic pro Domo.
¶ Nauigatur, Impersonale. Cic. pro Lege Manil. Quum aut hyeme, aut referto prædonum mari nauigaretur.
Nauigatur Occidens. Plin. lib. 2. cap. 67.
Nauigatus fluuius. Plin. lib 6. cap. 20.
Nauiganda nauis. Vlp. in l. j. D Nautæ, caupon. &c. Nautam accipere debemus eum, qui nauem exercet. quamuis nautæ appellantur omnes, qui nauis nauigandæ causa in naui sunt: sed de exercitore solummodo Prætor sentit.

Nauigatio, nauigationis, Verbale {ναυτιλία.} Cic. 5. de Fin. Vt medicina valetudinis, nauigationis gubernatio: sic viuendi ars est prudentia. Idem ad Marcellum, lib. 15. 11, Ego, si me nauigatio nō morabitur, quæ incurrebat in ipsos Etesias, propediem te, vt spero, videbo.
Prima nauigatio, olim dicebatur, quum post sæuitiam hyemis, qua mare clausum erat, vere nauigantibus primùm aperiebatur. Cicero lib. 2. epist. ad Qu. frat. Iidem aiebant nuntiare te prima nauigatione esse transmissurum. Esse & prima nauigatio potest, quum dicimus nos quamprimùm nauigaturos, & primam quanque nauigandi occasionem arrepturos. Prima etiam nauigatio dicitur, quum eam secundæ comparamus, quæ & temeraria magis plerunque, & improuida est: vnde & prouerbio Græco celebratur Δεύτερος πλοῦς. Sunt tamen qui primam nauigationem, velificationem, secūdam remigationem, vt Suidas est author, dicant. Ex Turneb.
Secunda nauigatio. Tacit lib. 2.
Longa ex nauigatione aliquando in portum venire. Cicero de Senectute.
Committere se nauigationi Cic. Fam. 16.
Conquiescit mercatorum nauigatio, In CONQVIESCO.
Dimittere nauigationem Cic. ad Qu. frat.
Impedire Cæs. 5. de bel Gal.

Nauigabilis, & hoc nauigabile, penultima correpta {πλωτός, πλώϊμος} Quod nauigari potest: vt Nauigabile flumen. Columella lib. 1. cap. 2, Nec procul à mari, aut nauigabili flumine. Seneca de Benef libro 3. cap. 8, Beneficium est donare regiones per quas multa flumina & nauigabilia decurrunt.
Nauigabile mare. Liu 5 bel. Maced.

Naumachia, orum, Hastilia quædam prælonga, teste Polluce & Homero, quibus è naui depugnatur. Meminit & Cælius libro decimoquarto, cap. 12.

Naumachia, naumachiæ, pen. corr. {ναυμαχία} Nauale bellum, seu naualis pugna Martial. lib. 1. 35 ad Marcum.
Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis:
Vis, puto, cum libro Marce natare tuo.
Naumachiam committere. Sueton. in Claudian. Cæsare, cap. 21.
¶ Naumachia, Locus in quo fit pugna naualis. Suet. in Tiberio Cæsare, cap. 72, Semel triremi vsque ad proximos naumachiæ hortos subuectus est.

Naumachiarius, naumachiarij {ναυμάχος} Qui prælium nauale committit. Suet. in Claud. Cæs. cap 21, Proclamantibus naumachiariis. Hi etiam epibatæ dicuntur Græca voce.

Naumachiarius, Adiect. {ναυμαχικός} vt Naumachiarius pons. Plin. lib. 16. cap. 39.

Naulum, nauli {ναῦλον} Pretium quod soluitur pro vectura in naui. Iuuenalis satyra 8,
-furor est, post omnia perdere naulum. Paul. in l. Quum seruus. §. j. D. De leg. 1. Et idem in operis seruorum, vel vecturis iumentorum, vel naulis nauium dicendum.

Nauta, nautæ, comm. gen. vel Nauita, nauitæ, pen. corr. {ναύτης, ναυβάτης, ναυτίλος} Qui se in naui agenda exercet, & quicunque in naui est, nauis ducendæ gratia. Terent. Phorm. 4 1, Saluas audiui ex nauta qui illas vexerat. Cic. ad Attic. lib. 10, Nauitam ipse audire videor iam euocantem.
Nauta significare dicitur, quum tempestatem aut serenitatem præuidet. Cic. 4. Acad. Verùm quoniam non solùm nauta significat, sed etiam Fauonius ipse insusurrat nauigandi nobis Luculle tempus esse, &c.
Nautæ & gubernatores. Cæsar 3. bel. Gal.
Audaces. Horat. 1. Serm. satyr. 1.
Callidi nauitæ horrida vincunt æquora. Horat. 3. Carm. ode 24.
Fluctiuagi. Stat. 3. Sylu. 1.
Miseri. Virg. 3 Georg.
Oppressi in æquore. Stat. 11. Thebaid.
Pauidus. Horat. 1. Carm. ode 1. Aptum epithetum.
Perfidus. Catul. Argon. epigr. 59.
Sollicitus. Ouid 2. Amor. eleg. 11.
Timidus. Horat. 1 Carm. ode 14.
Vagi. Stat. 3 Sylu 1.
Festinare solent quæstus sui causa. Cic. Tironi lib. 16. 9.
Hoc signum veniens poterunt prænoscere nautæ. Cic. in Arato.

Nauticus, nautici, penult. corr. {ναυτικός} Qui nauem gubernat. Plin. libro 9 cap. 31, Quod vbi videre nautici, statim pluribus anchoris nauigia infrænant. Liu. 8. bel. Pun. Metúmque etiam ex terra nauticis præbuit.

Nauticus, pen. corr. Adiect. {ναυτικός} Quod est nautarum. Virgilius 3. Æneid. Nauticus exoritur vario certamine clamor.
Nauticus cantus. Cic. 2. de Nat. deor. Idémque iuuenibus visis, auditóque nautico cantu.
Nauticæ exuuiæ. Cic. pro Lege Manil.
Panis. Plin. lib. 22 cap. 25, Nauticus panis tusus, atque iterum coctus sistit aluum. *Biscottum* vocant.
Pinus. Virg. 4. eclog.
Pubes. Silius lib 6.
Res. Cic. 2. de Nat. deor.
Vela. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Verbum. Cic. ad Attic. lib. 13.

Naula, naulæ, f. gen. {ναύλα} Genus musici instrumenti, quod idē esse cum psalterio quidam tradunt.

Naulium, Diminut. {ναύλιον} Ouid 3. de Arte,
Disce etiam duplici genialia naulia palma
Vertere, conueniunt dulcibus illa modis. Vide Cælium lib. nono, cap. 4.

NAVLOCHVM {ναύλοχον} Locrorum oppidum est, teste Plinio lib. 4. cap. 3. ¶ Est item Naulochon, siue Naulochus, Thraciæ oppidū, non procul ab Hæmo monte, cuius meminit idem Plinius libro 4. cap. 11. ¶ Stephanus præterea Naulochum vrbem in Ionia collocat, alio nomine *Smyrnam* appellatam.

Nauo, nauas {ἐργάζομαι, σπουδάζω} nauāre, Studiosè aliquid adimplere, dare, conferre, cum effectu demonstrare, id est adiumento esse. Tractum verbum à nautis, quum sunt auxilio aliis in gubernandis nauibus. naues enim quum ex naualibus in mare deducuntur, maximo hominum auxilio indigent.
Nauare & efficere aliquid. Cic. Torquato, lib. 6 1.
Bellum nauare. Tacit. lib. 21.
Beneuolentiam nauare, Id est nauo animo adhibere & præstare, inquit Budæus. Cic ad Appium Pulchrum, lib. 3. 10, Illud pugna & enitere, nequid nobis temporis prorogetur: vt quum tibi hic satisfecerimus, istic quoque nostram beneuolentiam nauare possimus.
Flagitium. Tacit lib 20.
Operam. Cic. lib. 2. de Orat. Iam mihi videor nauasse operam, quòd huc venerim.
Operam militarem Liu lib. 4. Decad 5.
Operam alicui. Cic. de Aruspic. respons. Quum is publicanorum causam stultissimis interrogationibus impediret, & P. Tullioni Syro nauaret operam. Idem ad Brutum, Tibi omnes fortes viri nauare operam & studium volunt.
Nauare & efficere opus aliquod. Cic. Att. lib 9, Vtinam in hac aliquod miseria Reip. πολιτικὸν opus efficere & nauare mihi liceat.
-Potius mihi dextera ferro Nauet opus. Valer. 3. Argon.
Reip. nauare, & de moribus & legibus quærere. Cic. Varr. lib. 9. 2.
Studium suum alicui. Cic. Att. lib. 15.
Studia suffragandi. Cic. de Pet. Consul.

NAVPACTVS {ναύπακτος} hodie Lepanthum, per Turcas Venetis ereptum oppidum fuit Achaiæ apud Locros, Ptolemæo lib. 3. cap. 15.

Naupacteus Achelous Ouid. 2. Fast.

Naupegus, naupegi, penult. prod. mascul. gen. {ναυπηγός} Nauium fabricator. Vtitur hac dictione Aurel. Arcadius in l. vltima. D De iur. immunit. Item Firmic. lib. 4. cap. 7, Alios nauceros, naupegos, vel nauium gubernatores.

NAVPLIA, vulgò *Naples de Romanie*, Castellum est munitissimū, quod Veneti nostra ætate Solimano Turcarū regi tradere sunt coacti: idque ob detectam à proditoribus, quibus paulo pòst laqueo gula fracta est, ad eundem legationem.

Nauplius, nauplij, Piscis, de quo Plinius lib 9. cap. 30, Concham esse acatij modo carinatam, inflexa puppe, prora rostrata: in hac condi nauplium animal sepiæ simile, ludendi societate sola.

NAVPLIVS {Ναύπλιος} pater Palamedis, qui quum intellexisset Diomedem & Vlyssem naufragio liberatos (in quos tamen hoc malum per insidias machinabatur) seipsum præcipitem dedit. Seneca,
Igne fallaci moriturus Argis
Nauplios præceps cadit in profundum. Propert. lib. 4 eleg. 1, Nauplius vltores sub noctem porrigit ignes. Vide Seruium in illud 11. Æneidos,
-vltórque Caphareus.

Naupliades, pen. corr. Patronymicum {Ναυπλιάδης} Sic Palamedes vocatur Nauplij filius. Ouid. 13. Metamorphoseos,
-timidi commenta retexit
Naupliades animi.

NAVPONTVS {Ναύποντος} amnis, qui & Pamportus à Strabone vocatur. Amnis, inquit, Pamportus, ex Illyrio nauigabilis defertur in Sauum. Et alibi, Iuxta Naupontum amnis est Carcora, excipiens commerciorum onera, hic in Sauum, ille in Drauum delabitur.

NAVPORTVS, Istriæ fluuius est, inter Æmoniam & Alpes nascens, nomen habens ab Argonauæ, quam Argonautæ humeris eousque delatam per hunc fluuium subuexerunt. Author Plinius, libro 3. capite 18.

Nauscit, inquit Festus quum granum fabæ se nascendi gratia aperit, quod fit non dissimile nauis formæ.

Nausea, nauseæ {ναυσία, ναυτία} Stomachi ad vomitum ex graui odore concitatio. A naui deductum nomen, ex cuius sentina mouetur vomitus: vel ex cuius frequenti & inordinato motu, subuertitur stomachus, & ad vomitum concitatur. Cicero ad Tironem, libro 16. 10. Festinare te nolo, ne nauseæ molestiam suscipias æger, & periculosè hyeme nauiges. Idem ad Atticum, lib. 5. 53, Nauigauimus sine timore & sine nausea.
Abijt iam planè nausea In ABEO.
Fluentem coercere. Horat. Epod 9.
Discutere nauseam Colum. lib. 6. cap 4.
Facere nauseam, pro Vomere. Cic. 2. Philip. Apparet esse commotum: sudat, pallet: quidlibet, modò ne nauseam faciat, quod in Numitia porticu fecit. Sic legit Budæus. Vetera exemplaria legunt nauseet.
Inhibere. Plin. lib. 30 cap. 14.

Nauseola, penultima correpta, Diminutiuum {ναυσίδιον} Cicero ad Atticum, libro 14, Nauseolam tibi tum causam otij dedisse facilè patiebar.

Nauseosus, pen. prod. {ναυτιώδης} Quod nauseam inducit. Plin lib. 26. cap. 8, Radice crassa, madida, nauseosa.

Nauseo, naueas {ναυτιῶ} nauicā e, Ad vomitum impelli, & appetitū vomendi habere, quod dicitur. Cic. ad Fabium Gallum, lib 7. 27, Tu tamen quum audisses ab Anitio (vidit enim me nauseantem) nōmodò mittendi causam iustam habuisti, sed etiam videndi. Horatius 1. epist. 1,
-conducto nauigio æquè Nauseat, ac locuples.
¶Nauseare, Contemnere & respuere: quòd qui nauseant, cibos fastidiunt. Cic. 1. de Nat. deor. Quàm bellum erat Vellei confiteri potius nescire quod nescieris, quàm ista efficientem nauseare, atque ipsum sibi displicere?

Nauseans, Participium {ναυτιῶν} vt
Ructantem & nauseantem aliquem in alicuius plagas conijcere. Cic. Cornificio, lib. 12. 25.

Nauseator, Verbale. Senec epist. 54. Illud scito Vlyssem non fuisse tam iratum mari natum vt vbique naufragia pateretur: nauseator erat.

NAVSICAA, Nausicaes, vel Nausicaa, Nausicaæ penult. corr. {Ναυσικάα} fuit Alcinoi Phæacum regis filia, cuius meminit Martial. lib. 12. 31,
Si mihi Nausicae patrios concedet hortos,
Alcinoo possem dicere Malo meos.

NAVSIMENES, pen corr Vir Atheniensis, cuius vxor quum liberos in incestu deprehendisset, indignitate facinoris perterrita vocem amisit.

NAVSITHOVS, pen corr. {Ναυσίθοος} fuit Neptuni filius ex Peribœa, Eurymedontis filia, ac Homero teste lib. 7. Odysseæ, Alcinoi Phæacū regis pater.

Naustibulum, naustibuli, Alueus ad nauis similitudinem factus.

Nauta, Vide NAVIS.

Nautea nauteæ, penult corr. {ναυτία} Nonius, Nautea est aqua de coriis, vel (quod est verius) aqua de sentina: dicta à nautis. Plautus Asin. 16, Nauteam bibere malim si necessum est, quàm illam osculatier. Festus, Nautea herba grauis nigris, qua vtuntur coriarij.

Nauticus, Vide NAVIS.

NAVTII, Romæ dicti sunt, à Naute Æneæ comite. Dionysius, Virg & Seruius in 2. Æneid. Quum Diomedes raptum Palladium sibi non esse aptum intelligeret, illud Æneæ transeunti obtulit, sed quum se ille capite velato sacrificans conuertisset, Nautes quidam simulacrum accepit quare Mineruæ sacra non Iulia gens habuit, sed Nautia. Idem scribit Varro in libro de familiis Troianis. Ex Sigonio.

Nautilus, penul. corr. {ναυτίλος} Piscis, de quo sic Plinius lib 9. cap. 29, Inter præcipua autē miracula est qui vocatur nautilos, ab alijs pompilos. Supinus in summa æquorum peruenit, ita se paulatim subrigens, vt emissa omni per fistulam aqua, velut exoneratus sentina facilè nauiget. Plura vide apud eundem.

NAVIVS Accius, Insignis augur fuit, qui sub Tarquinio Romanorum rege floruit. quem Liuius lib. 1. ab Vrbe condita, fabulatur nouacula cotem discidisse.

Nauus, Adiectiuum {ὀξύς} Celer ac strenuus, inquit Festus: à nauium velocitate videtur dictus. Ennius libro sexto, Nauus repertus homo, Graio patre, Graius homo rerum. Sic Cicero pro Lege Manilia.
Nauus & Ignauus, contraria. Colum. lib. 11. cap. 1.
Nauus & Industrius. Cic. 5 Verr.
Nauus, pudens, & probus filius. Cic. 5. Verr.
Timor. Silius lib. 7.

Nauitas, pen. corr. nauitatis {ὀξύτης} Cic. ad Furniū, lib. 10. 25, Istāmque operam tuam, nauitatem, animum in Remp celeritati Præturæ anteponendam censeo.

Nauiter, pen. corr. Aduerb. {ὀξέως} Strenuè & diligenter. Terent. Eunuch. 1. 1, Verùm si incipies, neque perficies nauiter. Liuius libro 10. belli Punici, Tempus esse aut pacem componi, aut bellum nauiter geri.
Agere nauiter. Horat. 1. epist. 1.
Nauiter, Prorsus {ὅλως} vt Nauiter plenum. Lucret. lib. 1,
Alternis igitur nimirum corpus inani
Distinctu est: quoniam nec plenum nauiter extat
Nec porrò vacuum. Sensus est, Hoc vniuersum neque est prorsus plenum, & corpus merum, nec vicissim prorsus inane, sed corpore & inani distinctum. Lambinus.

Naxium {ναξία} quid sit, declarat Plinius lib. 36 cap. 7, his verbis, Signis è marmore poliendis, gemmísque etiam scalpendis atque limādis naxium diu placuit ante alia: ita vocantur cotes in insula Cypro genitæ.

NAXOS {Νάξος} insula in Ægeo, vna ex Cycladibus, cæteras superans, antea Strongyle dicta. Hæc Dia pòst appellata fuit. Verùm quum Cares ex Lamia profecti, duce Naxo eam occuparunt, à duce Naxon appellarunt. Hanc Dionysiadem à vinearum fertilitate dici scribit Plinius lib. 4. cap. 12. Vel quia (vt alij volunt) solæ Naxiæ mulieres octauo mense pariunt, quo & Liber pater natus creditur. Siue quia fons in ea vino fluat. Distat à Delo septem millibus. Est item Plinio lib. 5. cap. 8. nomen oppidi.
Bacchata iugis Naxos. Virg. 3. Æneid.
Bacchica. Stat. 2. Achill.
Genialis littora Naxi Stat. 1. Sylu. 2.

Naxius, Adiectiuum {Νάξιος} Vnde Naxius ardor apud Columellam, quo significatur Bacchi coronæ sidus. Nam (vt ferunt poetæ) in insula Naxo reliĉta Ariadne à Theseo, nuptias cum Baccho fecit, donatáque corona, inter sidera relata fuit. Vide Hyginum in Astronomico poetico, lib. 2.
Turba Naxia Propert. lib. 3 eleg. 17.

N E

Ne {μή} Aduerbium prohibendi, Idem significat quod Non: Secundis personis subiunctiuorum aliquando iungitur. Terentius Eunucho, 4. 7,
-hic nebulo magnus est,
Ne metuas. Idem And. 1. 5, Te obtestor, ne abs te hanc segreges. Et Secundis personis imperatiuorum. Terentius Andr. 2. 3. Nunquā faciam. D. ne nega. Idem Heaut. 5. 5, Age quæso, ne tam obfirma te. Donatus. Ne imperatiuo magis, quàm coniunctiuo adiungitur.
Ne fugite hospitium, néve ignorate Latinos. Virg. 7. Æneid.
Optatiuo aliquando. Cic. Gallo, lib 7. 24, Sed ne viuam, si tibi concedo. Terent Phorm 1. 3.
Ne abeo, pro Non abeo. Plaut. Mostel. 8, Quò nunc te agis? TR. ne quoquam abeo. Idem alio loco, Ne vult.
Ne forsan, pro Ne fortè. Portius Latro in declamatione in Catilinam.
Ita, ne. Terent. Heaut. 4. 5, Ita tu isthæc tua misceto, ne me admisceas. Terentius And 4. 2,
-dies hic mihi vt sit satis vereor
Ad agendum: ne vacuum esse me nunc ad narrandum credas.
Ego id agam mihi qui ne detur. Hoc est vt ego nō habeā. Terent. And 2. 1. Ibidem. 2. 1, Id paues, ne ducas tu illam: tu autem, vt ducas.
Ne pro non accipiendum, teste Donato.
¶Ne, causalis. Terent. And. 1. 5, Verbum vnum caue de nuptiis, ne ad morbum hoc etiam.
Ne quis illud admiretur, quonam modo, &c. Cic. 3 de Orat.
Vide ne Terent. Eunuch. 5. 5, Vide Parmeno quid agas, ne neque illi prosis, & tu pereas.
Vt ne, pro Vt non. Terent. And 2. 1,
-nunc te per amicitiam & per amorem obsecro,
Principio vt ne ducas. Græci dicunt ἵνα μή, teste Donato.
Vt ne quid meorum tibi esset ignotum, animaduerti te operam dare. Cic. Bruto, lib. 13. 12.
Vt ne addam, quòd sine sumptu ingenuam, liberalē nactus es. Terent Phorm 13.
Videndum est ne non omnia illata vel inducta, &c. Pomponius in l In prædiis. D. Ex qu b. cauf. pig vel hyp. &c.
Ne non faciam. Caius in l. Posthumorum D. De iniusto, rup. irrito fac. test. Vel exhæredare nominatim debeo, ne non iure faciam testamentum.
Ne, non etiam ne, &c. Vlpian in l. Quoties. §. 1. D. De peculio, Hoc solum consequuturum dominum esse constat, ne institoria teneatur, non etiam ne de peculio.
¶Ne, pro Neque Priscian lib. 16, Inuenitur etiam Ne pro Neque, quæ copulatiua est coniunctio. Sub vna enim abnegatione copulat res, quomodo & Nec. Lucanus in 1,
Nec se Roma ferens. Cic. in 4. inuectiuarum, Ne dici quidem opus est, quanta diminutione ciuium. Terentius in Eunucho, Non eam, ne nunc quidem quum accersor vltro? pro Neque nunc. Hæc Priscianus.
Ne hoc quidem tacebit Parmeno. Terent Eunuch. 1. 2.
Ne tantillum quidem commotus est, Cicero ea forma dixit, quà Terentius Adelph. 2. 1, Huius non faciam, vt ait Donatus. Idem Cic. Attic. lib. 5, Interea è Cappadocia, ne pilum quidem.
Ne, vt Priscianus scribit libro 16. coniunctio est interdum neque dubitans, neque interrogans: sed confirmans, aut certè enuntians. Allegat locum ex Horatij 1. Serm. satyra 10,
-ô seri studiorum qui ne putetis

Difficile,& mirum,Rhodio quod Pitholeonti
Contigit,&c. Alterum exemplum ex satyra 3.lib.2,Clarus erit,fortis,iustus,sapiens ne etiam,& rex.

Ne quidem. Cic.Attico,lib.6, Igitur meo decreto soluta res Scaptio,stat inquam decretum, si tu iudicabis, ne ad Catonem quidem prouocabo. Idem de Amicitia,Nunquam illum ne minima quidem re offendi.

Ne istius quidem laudis sum cupidus.Cic.pro Rosc.Amer.

Ne id quidem. Terentius Eunuch 2.3. Quid virgo, cuia est? CH. nescio hercle. P. vnde est? CH. tantundem. P. vbi habitat? CH.ne id quidem.

Interdum nihil interseritur inter Ne & quidem. Cic.ad Attic.lib. 2.epist.16.ad finem, Si aliud nihil erit, quum erimus omnia experti, ego illud ne quidem contemnam,quod extremum est: pro, Ne illud quidem.

Ne ita,vt. Cic.de Amic. Ne existiment ita se alligatos, vt ab amicis in magnam aliquam rem peccantibus non discedant.

¶Ne plura,supple dicam,vel dictũ sit,prout sensus poscit. Cicero Caio Memmio lib.13.1, In quo etiam si peccat,magis ineptiis, quàm improbitate peccat. Sed ne plura.

Ne multa,Id est vt breui expediam,ad summam,vt breuiter colligam. Cic.pro Cluentio, Ne multa: perquiritur à coactoribus, inuenitur ea serrula ad Stratonem perueniffe. Idem 5.Verr. Ne multa Iudices,his contumeliis scitote Quintum Lollium coactum ad Apronij leges conditionésque venisse.

Ne multis.Cic pro Cluentio,Ne multis,Diogenes emitur.

Ne longum fit. Cic.pro Cluentio, Et ne longum sit omnium vicinorum summam esse in hunc beneuolentiam confirmamus.

Ne longum faciam,inquit Horatius 1.Serm.satyr.3.

Ne diutius teneam. Cicer.3.Verr. Ne diutius teneam, pecunia attributa numerata est. Idem ad Atticum, Ne diutius teneam, nullius consilij exitum inuenimus.

¶Ne viuam, Ne valeam,Ne sim saluus,Modi sunt dicendi, quum quid asseuerare, & veluti quibusdã precibus deuouere, aut sacramẽto aliquo obtestari contendimus. Cic.Attic.lib.16,Ne sim saluus,si aliter scribo ac sentio. Eidem,lib.4,Quid poteris,inquies,pro iis dicere? ne viuam,si scio. Idem Caio Fabio Gallo, Sed ne viuam si tibi concedo,vt eius rei tu cupidior sis, quàm ego sum. Quasi diceret, Emoriar vel disperеam.

¶Ne,pro Non,à veteribus positũ non rarò legimus: vt apud Plautum,Nisi tu ne vis. Et apud Terentium,Quid ne es alacris? pro,Cur non es alacris? Monuit Turneb.

¶Ne, dubitatiua aut interrogatiua particula. Terent. Andr.4.6, Estne hic Crito sobrinus Chrysidis? Virg.11.Æneidos,
Iustitiæ ne prius mirer,bellíne laborum?

Ne an.Cic.1.Offic. Honestúmne factũ sit,an turpe dubitant.
Estne,aut nõ. Plaut.Epid.11, estne ea, An non? Terent.Heaut.2. 4.Adeóne Cliniam,an non?

Vise,redieritne iam,an nondum,domum. Terent.Phorm.2.4.

Nec quid agam,certum est, Pamphilúmne adiutem,an auscultem seni. Terent.Andr.1.3.

Ne, nécne. Plautus Capt.11, Emitteréfne, nécne eum seruum manu?

¶Néve, geminatum. Cic.2.de Legib. Eam nequis nobis minuat, néve viuus,néve mortuus.

Néve hoc,néve illud.Cic.Lent.lib.1.9,Peto à te,vt id à me,névein hoc reo,néve in aliis requiras.

¶Ne dicam.Cic.1.de Nat.deor.Vt molestè ferrem tantum ingeniũ (bona venia me audis) in tam leues,ne dicam in tam ineptas sententias incidisse.

Hæc clausula Ne dicã,si sequatur substantiuũ,adiectiuum ponitur in accusatiuo: sin interiicitur inter substantiuum & adiectiuum, relinquit vtrunque in nominatiuo. Homo imprudens, ne dicam stultum, non, stultus: quia HOMO, substantiuũ præcedit. Crudelis, ne dicam impius & sceleratus Castor.non sceleratum Castorem: quia substantiuũ CASTOR,sequitur.In aliis casibus nulla est ambiguitas: quia semper oportet conuenire adiectiuum & substantiuum. vt,Non faceres hæc magistro conscio, ne dicam præsente: non, præsentem. Ex Valla lib.3.cap.10.

Ne dicam grauius.Cic.Attic.lib.9, Ego decem annorum peccata recordans,in quibus inerat ille etiam annus,qui nos hoc non defendente,ne dicam grauius,afflixerat.

¶Ne,adiunctiuũ. Mart.lib.1,Lex hæc carminibus data est iocosis, Ne possint,nisi pruriant,iuuare.

Ne,particula,vt apud Græcos, ita plerunque in Latina quoque lingua priuatiua est:vt Nerio,quasi neirio,hoc est sine ira,& cum placiditate: vt eo nomine mitem tráquillúmque fieri Martem precemur. Est enim Nerio vnum ex eius nominibus. Vide Gelliũ lib.13.cap.21.

¶Ne,Rationalis,pro Ergo. Virg.1.Æneidos,
-méne incœpto desistere victam?

¶Ne nihil. Cic.Pæto,lib 9.26, Ne amicis nihil tribuamus, epulamur. Id est etiam vt aliquid tribuamus.

¶Ne,Aduerbium percontantis, vt ait Donatus. Terent.Andr.4.3, Nihilne esse proprium cuiquam? di vestram fidem!
Iámne vides bellua? iámne sentis quæ sit hominum querela frontis tuæ.Cic.in Pisonem.

Continuóne causa fuisset, cur à Prætore postulares, vt bona possideres? Cic pro Quintio.

Egóne? P. tu ergo.Terent.Andr.5.2.

¶Ne superfluit aliquando in oratione. Horat.1. Serm.satyr.1,
Nemón' vt auarus se probet?

¶Ne sit sanè,videri certè potest. Cicero 4.Academ. Idem de Nat. deorum, Ne sit igitur sol,ne luna,ne stellæ,ne luna: quoniam nil esse potest, nisi quod attigimus. Id est,dicimus igitur non esse: hoc est sequitur ex dictis tuis.

¶Quine,& Quo ne,pro Vt non. Vide QVI,& QVO.

NEA,Insula. Plin.lib.2.cap.87, de insulis enatis, Inter Lemnum & Hellespontum Nea.

NEAERA {Νέαιρα} nomẽ est fœminæ quæ peperit Soli duas filias. Phaetusam & Lampetiam, quæ armenta Solis,transeunte Vlysse iuxta Siciliam,ostendebat. Virg.3.ecloga, ipse Neæram Dum fouet,&c.

NEAETHVS {Νέαιθος} fluuius est in Calabria, de quo sic Strabo lib.6, Est & Æsarus fluuius, & portus: & fluuius alter Neæthus nomine, quorum cognomina casu prouenisse dicuntur. Nam in Achiuorum errore,quosdam ab Iliaca classe appulisse, ad locorum explorationem egressos. Troianas verò mulieres nauigationis comites, tam longi pertæsas pelagi cursus, naues incendisse, &c. Dictus est igitur Neæthus ἀπὸ τοῦ νῆας αἴθειν, quòd combustæ sint illic naues. Ouid. 15.Metamorphoseos,
Præterit & Sybarim,Salentinúmque Neæthum.

NEALCES,Pictoris nomen, qui Venerem pinxit, Naumachiam Ægyptiorum & Persarum. Item asellum bibentem in litore, & crocodilum ei insidiantem.

NEANDRVS {Νέανδρος} Troadis oppidum, postea Perperenne nominatum,teste Plin.lib.5.cap.30. Steph.Neandriam appellat.

NEAPOLIS,pen.corr. {Νεάπολις} Insignis vrbs Italiæ in Lucania,aliquãdo Parthenope dicta,Maronis tumulo clara. ¶Est & Neapolis,Africæ oppidũ,vt scribit Pomponius Mela,lib.1.Nunc *Mahometa* dicitur, teste Olinario in Melã. ¶Est item eius nominis Cariæ vrbs ad Iasiũ sinum,eodem authore. Neapolis, quæ & Leptis magna Ptolemæo, lib.4.cap.3,vrbs Syrtis paruæ,vulgò *Tripoli* :in Barbaria regia ciuitas. Neapolis colonia Ptolemæo lib.4.cap.3,vrbs Africæ.

De Neapoli Syracusanorum. Cic.6 Verr. Quarta autem est vrbs, quæ quia postrema ædificata est,Neapolis nominatur:quam ad summam theatrum est maximum: præterea duo templa sunt egregia,Cereris vnum,alterum Liberæ,&c.

Celeberrimum oppidum Neapolis.Cic.pro Rab.Posth.
Fœcunda Ouid ad Pisonem.
Otiosa Horat.Epod.5.
Secreta.Stat.4.Sylu.8.

Neapolitanus,pen.prod. Adiectiuum {Νεαπολίτης} Qui ex Neapoli est. Cic.Acilio,lib.13.31.

NEARCHVS,Iuuenis fuit eximiæ pulchritudinis, cuius formam commendat Horat.3.Carm.ode 20.

NEBIS, apud Ptolemæum lib.2.cap.6, Tarraconensis Hispaniæ fluuius: Benis Straboni dictus.

Nebrides,penultima corr. {Νεβρίδες} Damarum seu ceruorum pelles. quibus vti veteres in Bacchi sacris solebãt. νεβρὸς enim dama seu ceruus est.
Asperfæ nebrides vario auro.Stat 2.Achill.

Nebrites,singularis numeri, Gemma Libero patri sacra, à nebridum pellium similitudine.Plin.lib.37.cap.10.

NEBROPHONVS,pen corr. Nomen canis venatici apud Ouidiũ,lib.3. Metamorphoseos,
Nebrophonúsque valens,& trux cum Lælape Theron. Interpretari licet hinnulorum interfectorem, παρὰ τὸ νεβρὸς, quod est hinnulus,& φένω,occido.

Nebula,nebulæ,penul.corr. {νεφέλη} Vapor è terra atque aquis surgens,qui siue statim euanescit, siue in altum sublatus conuertitur in nubem. Plin.lib.2.cap 60.Nebulas nec æstate,nec maximo frigore existere. Apuleius in sua libelli Aristotelici de mundo versione, Nebula, inquit, constat aut ex ortu nubeculæ, aut ex eius reliquiis. Est autem exhalatio vaporata, humore viduata, aëre crassior, nube subtilior, cui serenitas abolitionem infert. Nec aliud est serenitas, quàm aër purgatus caligine,& perspicuè syncerus.
Amictus nebulæ.Virg.1.Æneid.
Aereæ.Catull ad Alphenum,epigr.28.
Atra.Virg.1.Æneid.
Grauis.Senec.Thyeste,8.
Humentes.Stat 9.Thebaid.
Liuens.Silius lib.6.
Tristes.Stat.5.Thebaid.
Volucres.Ouid.1.Metam.

¶Quasi per nebulam audire,Hoc est,leuiter,non attentè. Plautus Capt.19.
Diluit nebulas Titan.Silius lib.5.
Dimouere nebulam.Claud.1.in Eutrop.
Campus in cælum erigit nebulas.Senec.Thebaid.2.
Resoluuntur nebulæ ventis ac sole Ouid.14.Metam.
Obstantes scindere.Ouid.2.Metam.
Velatus nebula Ouid.11 Metam.
Pinguem vomuere lucernæ.Pers.satyr.5.
¶Nebula erroris.Iuuenal.satyr.10.

Nebula linea,pro tenui amiculo lineo, quod nec panni crebritatẽ, nec telæ densitatem, sed nebulæ tenuitatem æmulatur pellucidam. Petronius Arbiter,
Palam prostare nudam in nebula linea. Ex Turneb.

Nebula,pro nugis.Pers.satyr.5,
Grande locuturi nebulas Helicone leguntо. Vulgus interpretum nebulas musas intelligunt,quod satis est frigidum. Turneb.Inania& nugacia poetarum figmenta fumis & nebulis similia accipit, quæ omnia eis in Helicone,quod musarum domicilium est, nasci videtur, quòd Heliconem & musas Heliconis incolas, sæpe in suis poematis appellare,præsertim in principio soleant. Nebulæ enim his in rebus poni solent,vnde & nebulones dicti. Hæc ille.

¶Nebula,pro Re nihili.Plaut.Pœnulo,
Cuius ego vel nebulæ cyatho septem noctes non emam. Turneb.

Nebulo,pen corr.nebulonis,vt ait Donatus {ἄνθρωπος} Fur,quòd nebulas obiiciat: vel mollis, vt nebula est: vel inanis & vanus, vt nebula est. Terent.Eunuch 2.2, Nebulonem hunc certum est ludere. Lucilius,Nugator quidam ac nebulo sit maximus multo. Cic. ad Attic. lib.1.7,Et nebulonem illum,si quo pacto potes,ex istis locis amoue.

Ex magno aliquo nebulone aliquid audire.Cic.Attic.lib.6.
A nebulone facilè eludi.Cic pro Rosc.Amer.
Nebulosus, pen.prod. Adiectiuum { νεφώδης,ὁμιχλώδης } Nebulis tectus, plenus nubibus.
Aer.Plin.lib.21.cap.7.
Æstus.Colum.lib.11.cap.2.
Ager.Cato cap.6.
Cælum.Cic.1.Tuscul.
Cubilia.Stat.10.Thebaid.
Littus.Ouid. ad Liuiam.
Locus nebulosus,Hoc est tepidus,& frequentibus nebularum humoribus conspersus.Colum.lib.1.cap.10.
Meuania nebulosa.Propert.lib.4.eleg.1.
Palus.Sil.lib.8.
Saxa.Lucan.lib 6.
Nebulosior,Comparatiuum.Cato cap.6,Qui locus crassus erit.aut nebulosior,ibi amineum maius,&c.
Nec,Disiunctiua coniunctio { οὐδέ,οὔτε.} Cic.de Amic.Nec enim melior vir fuit Africano quisquam,nec clarior. Festus,NEC coniunctionem Grammatici ferè dicunt esse disiunctiuam , vt Nec legit, nec scribit: quum si diligentius inspiciatur,vt fecit Asinius Capito,intelligi possit eam positam esse ab antiquis,pro non & vt in XII est,Aster custos nec sit.
¶Nec,pro Non,vt dictum est.Cic.3.de Leg. Senatori qui nec aderit,aut causa,aut culpa esto.
Nec opinanti,Non opinanti. Terent.Heaut.1.2, Vt hanc lætitiam nec opinanti primus ei obiicerem domi. Et Andr.1.2, Id voluit, nos sic nec opinantes duci falso gaudio, Sperantes iam amoto metu. Cicero ad Sulpit.lib.13.19, Ei nec opinanti voluntatem tuam tantam per literas declarasse. Idem 1.Tusc. Nónne modò pueros, modò adolescentes in cursu à tergo insequens , nec opinantes assequuta est senectus? Sic ad Catonem lib.15.4,Præsentibus insidiis,nec opinãtem liberaui,neque solùm ei saluti fui, sed etiam curaui vt cum authoritate regnaret. Et paulo pòst,Plerosque nec opinantes oppressimus. Idem pro Sylla, Nec opinante Fausto, quum is neque sciret, neque vellet,familia est comparata.
Et nec opinanti mors ad caput adstitit ante.Lucret.lib.3.
Nec opinata res Volscos perculit.Liu 2 ab Vrbe.
Nec opinato,aduerbij vice positum,pro Inopinato.Cic.3.de Finib. Quod quum accidisset vt alter alterum nec opinato videremus, surrexit statim.
Nec,secundo loco positum.Terent.Eunuch.5.4,
Quæ dum foris sunt,nihil videtur mundius,
Nec magis compositum quicquam.
Nec nihil. Terent.Adelph.1.2, Nec nihil, neque omnia hæc sunt, quæ dicit,tamen.
Nec,neque. Liuius 7.bel.Pun.Mors Marcelli quum alioqui miserabilis fuit,tum quòd nec pro ætate (maior iam enim LX annis erat) neque pro veteris prudentia ducis tam improuidè isset.
Nec dispendi facit hilum quod valet, neque dispendij facit quidquam.Varr.lib.8.de Ling.Lat.
Nec enim illa prima vera est, vt quemadmodum in se quisque, sic in amicum sit animatus. Id est non enim.Cic.de Amic.
Nec iniuria.Liuius 6.bel.Pun.Tanta sanguinis nostri hauriendi est sitis,nec iniuria forsitan.
Nec ita multo pòst. Cic.pro Quintio, Quo mortuo nec ita multo pòst in Galliam proficiscitur.
Nec mirum.Cic.de Amic. Ab his qui pecudum ritu ad voluptatẽ omnia referunt , longè dissentimus : nec mirum : nihil enim altum, nihil magnificum ac diuinum suspicere possunt.
Nec mora,nec requies.Lucret.lib.4.
Nec mora,nec requies inter datur vlla fluẽdi. Hoc imitatus, atque adeò mutuatus est Virg.Georg.3. & Æneid.6. Lambin.
Nec sicut vulgus, sed vt eruditi solent appellare sapientem. Cic. de Amic.
Nec verò multitudo pedes nouit , nec vllos numeros nunc tenet. Cic.in Orat. Ibidem,Nec verò dialecticis modò sit instructus,sed habeat omnes philosophiæ notos & tractatos locos.
Nec verò,secundo loco positum,pro Sed nec.Cic.de Amic.Negabat vllam vocem inimicitiorem amicitiæ potuisse reperiri , quàm eius qui dixisset ita amare oportere,vt aliquando esset osurus: nec verò se adduci posse,vt hoc quemadmodum putaretur à Biante esse dictum,crederet.
Nec verò, sed etiam. Cic.de Amic.Nec verò in hoc quod est animal,sed in iis etiam quæ sunt inanima,consuetudo valet.
¶Nec,pro Etiam. Quintil.in Ægro redempto,Persolui gratia non potest, nec malo patri.
Nec caput,nec pedes habet , Modus loquendi vulgaris , quum res intricata & impedita est ita,vt quò te vertas nescias. Cic.Curio,lib. 7.32, Propter tuas res ita contractas, vt quemadmodum scribis , nec caput,nec pedes : equidem vellem vti pedes haberent , vt aliquando redires.
Nec eo minus,pro Nihilo secius.Sueton.in Othone,cap 4.
Nec quicquam aliud,pro Tantum.Sueton.in Nerone,cap.43.
Necnon &.Sueton.in Tito Vesp.cap.5, Tanto militum gaudio ac fauore,vt in gratulatione imperatorem eum consalutauerint,& subinde decedentem prouincia detinuerint,suppliciter, necnon & minaciter efflagitantes,aut remaneret, aut secũ omnes pariter abduceret.
Necnon etiam poemata faciebat ex tempore. Suetonius de Clar. gram.
Non nec quicquam,Vide NON Aduerbium.
Nec quidem.Plin.lib.8.cap.36,de vrsis, Procedunt vere, sed mares præpingues: cuius rei causa non prompta est:quippe nec somno quidem saginatis præter XIIII dies.
Nec omni plebe aduersante.Liu.2.ab Vrbe.
Nec tamen.Cic.4.Verr.Excogitat inquam quemadmodum menses illo legitimo comitia haberentur , nec tamen Herodotus adesse posset.
Nécne.Cic.ad Caninium,lib.2.16,Parthi transierint,nécne,præter te video dubitare neminem.
Nec suspicari,pro Ne suspicari quidem.Cic.1.Acad Quod bonum quale sit, negat omnino Epicurus sine voluptatibus sensum mouentibus nec suspicari.
Necdum,pro Non adhuc.Cic.ad Att.lib.6,Cassius ineptas literas misit: necdum Bibuli erant allatæ.
Necdum illis labra admoui.Virg.3 ecloga,
Necdum etiam causæ irarum,sæuique dolores
Exciderant animo. Virg.1.Æneid.
Nec,à Neque factum est per apocopen extremarum vocalium. Et quia in fine syllabæ q scribi non poterat,transiuit in c. nam q & c affines literæ sunt.
NECEPSO,Nomen authoris,de quo Firmicus, lib.8.sic inquit,Hunc locum diuinus ille Necepso,vt remedia valetudinum inueniret,diligẽtissimè quidem (vt diuinum tanti viri potuit ingenium) manifestis tractatibus explicauit.
Necesse,siue necessum { ἀναγκαῖον,ἀναγκαίως } Nomen est,inquit Donatus: nam necessus, necessis, & necessitas, & necessum lectum est. Dicitur necesse , quod vi aliqua cogente fieri opus est. A cesso verbo, quia non sit in eo cessandum. Terent.Eunuch.5.6,Nisi quia necesse fuit hoc facere,id gaudeo. Cic.de Amic. Quæ necesse est vt cum aliqua cura res sibi contrarias aspernetur.
Mori necesse est Scipioni.Cic.de Fato.
Corpus mortale aliquo tempore interire necesse est. Cicero 2.de Inuent.
Ferre legem Consuli opus esse, sibi necesse non esse. Cic.Lentulo, libro 1.9.
Necesse est vendiderit.Cic.5.Verr.Hoc arator assequi per trienniũ certo fructu suo non potuit,vendiderit instrumentum necesse est.
Necesse habere,pro Opus habere. Cic.de Opt.gen. Orat.In quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere. Idẽ in Partit.Nõ habebimus necesse semper concludere. Sic ad Atticum libro 10,Eo minus habeo necesse scribere,aut etiam cogitare quid sim facturus.
Habere necesse aliquid dicere.Quintil.lib.7.cap.3.
Necessum,Idem,Plautus Asin.16,
nauteam
Bibere malim,si necessum est,quàm illam osculari.
Necessitas, pen corr.necessitatis { ἀνάγκη,χρεία,χρῆσις } Vis ipsa quæ nos cogit vt aliquid faciamus. Cic.1.Acad. Quam interdum eandem necessitatem appellant,quia nihil aliter possit atque ab ea constitutum sit,intra quasi fatalem & immutabilem continuationem ordinis sempiterni.
Horatius anteambulatricẽ fortunę dicit esse necessitatem,fortunę dominatum & potentiam constituens,quòd quicquid ei collibuerit, nulla vis tanta sit, vt impedire possit. Clauos autem trabales perelegãti fictione & conceptione tribuit necessitati, quibus omnia figat, firmétque & retineat. Hæc Turneb.
Efficiendi necessitas.Cic.in Topic.
Vitæ.Cic.1.Offic.
Excusatio necessitatis in dicendo atque in scribendo non probatur Cic.in Orat.
¶Dira.Horat.3.Carm. ode 24.
Fatalis necessitas , vt quicquid accidat, id externa veritate, causarúmque continuatione fluxisse dicatur. Cicero 1. de Natura deorum.
Immutabilis.Quintil.lib.2.cap.13.
Sæua.Horat.1.Carm.ode 35.
¶Adducere in necessitatem,In ADDVCO.
Adhibere,In ADHIBEO.
Afferre. Cic.10. Philipp.Sed mihi P. C. necessitatem attulit paulo plura dicendi sententia eius qui rogatus est ante me.
Astrictus necessitate.Cic.1 de Nat.deor.
Fatali aliqua quasi necessitate mihi cum fortuna belligerandum fuit.Cic.Post red.ad Quirites.
Necessitate coactus feci.Cic.pro Cluentio.
Constringi necessitate,In CONSTRINGO.
Debetur necessitati vita.Cic.pro Sextio.
Denuntiare vltimam necessitatem. Tacit.lib.15. Hoc est mortem indicere.
Deprehendi subita.Quintil.lib.1.cap.12.
Damus laudem virtutis necessitati. Quintil.lib.1.cap.8.
Dare operam necessitati.Cic.1.Offic.Ipsique necessitati dant operã, vt quàm occultissimè pareant.
Datur necessitati venia.Cic.2.Off.
Tempus & necessitas flagitat.Cic.5.Philip.
Ea quæ habent aliquam necessitatem : pro Quæ necessaria sunt. Cic.de Diuin.
Mors necessitatem habet fati Cic.12.Philip.
Necessitatem sibi imponere.Cicero ad Atticum.lib.4,Ego mehercule mihi necessitatem volui imponere huius nouæ coniunctionis. Idem pro Sylla, Mihi de memetipso tam multa dicẽdi necessitas quędam imposita est ab illo.
Iniungere,Vide INIVNGO.
Obuenire.Cic.2.Offic.
Parere necessitati. Cic.de Orat.In numeris necessitati parere cogimur.
Tempori cedere,Id est necessitati parere, semper sapientis est habitum.Cic.Marcello,lib.4.9.
Premit necessitas. Cic.pro Rosc.Amer. Quæ necessitas eum tanta premebat,&c.
Necessitatem proponere sibi. Cicer.1.Offic.Reliquis autem tribus virtutibus necessitates propositæ sunt ad eas res parãdas tuendásque, quibus actio vitæ continetur.

Repugnare necessitatibus. Quintil.lib.1.cap.3.

Seruire.Cic.in Orat.O virum simplicem,qui nos nihil celat,sapiétem,qui seruiendum necessitati putet!

Vti.Tacit.lib.16.

¶Necessitates,pro Negotiis instantibus & necessariis. Plin.iunior epist.4.lib.3,Collegæ optimi, mesq; amantissimi,de communis officij necessitatibus prælocuti,excusare me,& eximere tentarunt. Cic. pro Cluent.Et sibi nihil non modò ad cupiditates suas, sed ne ad necessitatem quidem reliquisset.

¶Necessitas,Affinitas.C.Cęsar quum Plautiam suasit rogationem, Equidem mihi videor,inquit,pro nostra necessitate,non labore,non opera, non industria defuisse. Significat hic coniunctionem sanguinis vel amoris,hoc est affinitatem,vel strictam amicitiam. Ex Gellio lib.13.cap.3.

Necessitatem familiaritatémque violare.Cic.pro Sylla.

Necessitudo, pen.prod.necessitudinis { ἀνάγκη } Idem quod necessitas, & vis ipsa. Cic.2.de Inuent. Puto igitur hanc esse necessitudinē, cui nulla vi resisti potest. Sallust.in Iugur.Coactus rerum necessitudine, statuit armis certare.

Afferre necessitudinem pugnæ Tacit.lib.12.

Necessitudinibus circunuentus. Sallust.in Catil. Petere Consulatum,C.Antonium, quem sibi Collegam fore speraret, hominem familiarem,& omnibus necessitudinibus circunuentum, &c. Hoc est extremè pauperem.

Necessitudinem conseruare.Cic.ad Quint.fratr.

Dicere ad necessitudinem Sallust in Iugurtha.

Facere necessitudinem alicui,pro Cogere.Tacit.lib.3.

Necessitudinibus publicis implicitus,inquit Plinius epist.2.

Imponere necessitudinem Sallust in Catil.

¶Necessitudo, significat etiam familiaritatem & coniunctionem quandam, aut etiam affinitatem. Cic.1 Verr.Sic enim à maioribus nostris accepimus, Prætorem Quæstori suo parentis loco esse oportere:nullam neque iustiorem, neque grauiorem causam necessitudinis posse reperiri,quàm coniunctionē sortis,quàm prouinciæ,quàm officij. &c.

Hospitium, necessitudo & familiaritas.Cic.Sulpit.lib.13.20,Cum Lysone Patrensi est mihi quidem hospitium vetus, quam ego necessitudinem sanctè colendam puto: sed ea causa etiam cum aliis compluribus,familiaritas tanta nullo cum hospite.

Contubernij necessitudo.Cic.pro Plancio.

Liberorum.Cic.Bruto lib.13.11.

Fraterna.Cic.pro Quintio.

Magnæ, veteres, iustæ necessitudines. Cic.ad Attic.lib.16,Ad paternas enim magnas, & veteres & iustas necessitudines,magnam attulit accessionem tua voluntas erga me.

Religiosa.Quintil.lib.5.cap.2.

Simplex & absoluta.Cic.2.de Inuent.

¶Summa necessitudine & summa coiunctione adductus,eos commendabat.Cic.Seruio,lib.13.28.

Adiungere ad necessitudinem suam bonos viros. Cicero Bruto,libro 13.11.

In amicitiæ coniunctionisque necessitudine,superiores se æquare cum inferioribus debent.Cic.de Amic.

Accessionem afferre ad veteres necessitudines,In ACCEDO.

Attingere aliquem summa necessitudine.Vide ATTINGO.

Coniungere necessitudinem cum aliquo.Cic.6.Verr.

Necessitudine aut beneuolentia quos coniunxit natura aut voluntas,distrahuntur. Author ad Herennium,lib.4.

Constituta necessitudo officij. Cic.pro Cluentio,Cum altero verò magnus vsus & summa vtriusque officij constituta necessitudo est.

Summam necessitudinem magna eius officia in me & in meos effecerunt.Cic.pro Deiot.

Habere aliquam necessitudinem aut cognationem cum aliqua re. Cic.in Orat.

Habere necessitudinem in.Cicero pro Plancio.Dubitatis quin eas Tribus in quibus magnas necessitudines habet Plancius, quum ille non edidérit,iudicarit officiis ab hoc obseruatas,non largitione?

Implicitus alicui & priuatis & publicis necessitudinibus. Plin. iunior lib.7.epist.16,ad Fabatum.

Intercedit alicui necessitudo cum altero. Vide INTERCEDO.

Iungere aliquos mutuis inter semetipsos necessitudinibus. Suet. in August.cap 48.

Iungi cuipiam aliqua necessitudine.Suet.in August.cap.62. Rursus cap.17.in fin.

Nomina necessitudinum mutare. Cic.pro Cluentio, Atque etiam nomina necessitudinum, non solùm naturæ nomen & iura mutauit: vxor generi,nouerca filij,filiæ pellex.

Familiaritatis necessitudinisque obliuisci.Cic.pro Mur.

Parare necessitudines,In PARO.

Recipere aliquē in. Cic.Seruio,lib.13.18, Vt Lysonem in fidem necessitudinémque tuam recipias.

Repudiare officium. Cic.1.Verr.Vt aut causa mihi suscipiēda fuerit,aut officium necessitudinis repudiandum.

Necessitudo est mihi cum. Cic.ad Brutum,libro 11.22,Cum Appio Claudio C. F.summa mihi necessitudo est.

Amicitiæ necessitudines mihi erant cum illo.Cic.pro Sext.

¶Necessitudo,Cognatus,vel affinis,aut cōsanguineus.Suet.in Augusto,cap.16,Remisit tamen hosti iudicato necessitudines, amicósq; omnes. Idem in Tyberio cap 50,Odium aduersus necessitudines in Druso primùm fratre detexit.deinde meminit & vxoris & matris.

Necessarius, Adiectiuum { ἀναγκαῖος } Quod est necessum. Cic.3.Verr. Quominus miremini Siculos re necessaria coactos, auxilium à patronis,à Consulibus,ab Senatu,ab legibus,à iudiciis petiuisse.

Necessarius illi rei. Cic.Curioni,lib.2.5, Non dubitaui id à te per literas petere, quod mihi omnium esset maximum,maximéque necessarium.

Maximè necessarius,Vide MAGIS.

Necessarius & fatalis casus.Cic.10 Philip.An quum illum necessarium & fatalē penè casum non tulerimus, hūc feremus voluntarium?

Conclusio necessaria.Cic.in Topic.

Ex consecutione necessaria simplex conclusio efficitur. Cic.1.de Inuent.

Fatales ac necessariæ leges.Cic.de Vniuer.

Necessaria & Voluntaria oratio:contraria. Cicero pro Q.Rosc.Illa superior fuit oratio necessaria,hæc erit voluntaria.

Necessarium ad.Cic.ad Terentiam,lib.14 20,Item cætera quæ sunt ad victum necessaria Item 2.de Nat.deorum,Nos è terræ cauernis ferrum elicimus,rem ad colēdos agros necessariam. Et de Fato,Neque eam causam esse ad assentiendum necessariam concedet.

Ad vsus vitæ necessarios expetuntur diuitiæ.Cic.1.Offic.

Facere necessaria Quintil.lib.1.cap.9.

Necessarium dictu. Plin.lib.11.cap.14.

¶Necessarij { οἱ ἀναγκαῖοι τὸ γένος } sunt, vt Gallus Ælius ait, qui aut cognati, aut affines sunt, in quos necessaria officia conferuntur præter cæteros.Hæc Festus. Cic.Bruto,lib.13.13,Nā & priuignus est M.Cæsij mei maximè & familiaris & necessarij.

Amicus & necessarius. Cic.pro Cluentio,Quamobrem tota ista res per Stalenum potius, hominem ab vtroque alienissimum, sordidissimum, turpissimum,quàm per bonum aliquem virum ageretur, & amicum necessariúmque communem.

Familiaris ac necessarius meus.Cic.pro Sylla.

Necessarius & propinquus.Cic.pro Mur.

A necessariis tuis necessario meo noli pati iniuriam fieri. Brutus Cic.6.

Necessariè,Aduerbium { ἀναγκαίως }Cic.2.de Inuent.Necessariè demonstrantur ea quæ aliter ac dicuntur,nec fieri,nec probari possunt.

Necessariò.Similiter aduerbium { ἐξ ἀνάγκης }Cic.4 Tuscul.Nullísque vnius disciplinę legibus astricti,quibus in philosophia necessariò pareamus. Idem ad Quint.fratrem, lib 3.17,Id facit Appius nonnunquam necessariò, vt quum tabellarios constituerit mittere, &c. Et Messinio, lib.5.21, Vnum mediusfidius tecum diem libentius posuerim, quàm hoc omne tempus cum plerisque eorum quibuscum viuo necessariò. Terent.And.4.1.

Necmancipi, pen.corr.Vide Mancipi, indeclinabile,in MANCIPI.

Neco,necas,necaui,necatum,& necui,nectum { κτείνω, φονεύω } necāre, Interimere,interficere. Diomedes,Neco,necui, verùm tamē & necaui legimus: vt nectus, & necatus. Et hoc differre volunt: necui,quasi suffocaui: necaui,quasi ferro occidi. Vnde necem,cædē appellamus. Idem sentit & Priscianus. Verùm hæc Diomedis & Prisciani differētia sæpe infringitur. Valla, Ego sentio generalem significationē necatus,specialem verò nectus. Nec vnquam nectus dicitur sine certo genere mortis: vt,enectus fuit Tantalus. Cæsar 3.bell.Gall.Itaque omni Senatu necato,reliquos sub corona vēdidit. Liu.Decad.1.lib.1, de Tarpeia virgine proditrice,Obrutam armis necauere.

Necari ac trucidari.Cic.pro Lege Manil.

In amne necari.Ouid.2 Fast.

In eum qui parentem necauisset, nullum supplicium cōstituit Solon.Cic.pro Rosc.Amer.

Afflatu aliquem.Ouid.3.Metam.de serpente quodam.

Ferro.Horat 2.Serm.satyr.7.

Morsu aliquem.Ouid 2.de Remed.amor.

Odore tetro aliquem Lucret.lib.6.

Vinculis, verberibus, atque omni supplicio cruciatū aliquem necare.Cic.pro Lege Manilia.

Necantur herbarum radices.Colum.lib.2.

Legumina.Plin.lib.22.cap.25.

Indolem rectam necas.Senec.Hippol.4.

Necatus sum, Præteritū passiuum vsurpat Varro libro 9.de Ling. Latin.Sic & Necabor,Futurum.

Necans, Participium { κτείνων. } Ouid.2.Amor.eleg.14,Vidissem nullos matre necante dies.

Necatus,pen.prod.Aliud participium { φονευθείς } vt

In tormentis necatus Zeno Eleates.Cic.3.de Nat.deor.

Necatus fame.Quintil.lib.3.cap.6,Hinc est,adulter loris cæsus,vel fame necatus. Cic.ad Attic.lib.9,Parentem patriam fame necandam putent.

Necatus veneno. Author ad Herennium, Si accusator dixerit ab reo hominem veneno necatum.

Apes cum stirpe necatæ Ouid.1.Fast.

Necaturus,pen.prod. { φονεύσων. } Ouid.1.Trist.eleg.2,Ore necaturas accipiemus aquas.

Nectus,semper sine ferro dicitur. Liu.lib.1,Fame,frigore, illuuie,squalore enecta.

Necopinatus,pen.prod.Adiectiuum,Vide Nec pro Non,in NEC.

NECOS, Filius fuit Psammitichi & Ægypti rex, cui filius Psammis in regno successit,teste Herodoto lib.7.

Necrocorinthii { νεκροκορίνθιοι } Hoc est,Corinthiorum defuncti,dicebantur vasa Corinthia,tam ænea,quàm fictilia, quæ euersa Corintho è mortuorum sepulchris eruebantur. Vide Strab.lib.8.

Necromantia,necromantiæ, penult.prod. { νεκρομαντεία } Diuinatio quæ fit per mortuos, vt apud Lucanum quum mortuus suscitatus,euentum belli Pharsalici Sexto Pompeio prędixit.νεκρὸς enim mortuus dicitur:necron cadauer. μαντεία,diuinatio. Cic.1.Tusc.Inde Homeri tota νεκυία:inde ea,quam meus amicus Appius νεκρομαντεία faciebat: inde in vicinia nostra Auerni lacus,Vnde animæ excitantur, obscura vmbra, &c. Alij legunt,quæ meus amicus, &c. vt necromantia dicatur numero plurali. Meminit Camerarius in Tuscul. sed & Victorius Variarum lectionum lib.5.cap.15. Plin lib.35 cap.11,de Nicia pictore Atheniensi: Opera eius, Nemea aduecta ex Asia Romam à Syllano, quam in curia diximus positam: item Liber pater in æde Concordiæ:Hyacinthus,quem Cæsar Augustus delectatus eo secum deportauit Alexandria capta, & ob id Tiberius Cæsar in templo eius

dicauit hanc tabulam. Ephesi verò est Megabyzi sacerdotis Dianæ sepulchrum, Athenis necromantia Homeri (Alij legunt necyomantia, sed eodem sensu.) Hanc vendere noluit Attalo regi talentis sexaginta, potiúsque patriæ suæ donauit, abundans opibus. Eam Plinius tabulam intelligit, in qua Nicias ex Homeri descriptione pinxerat Vlyssem ad inferos descendentem, vmbrásque mortuorum alloquentem. Vide NECYIA.

NECROPOLIS {νεκρόπολις} Ægypti oppidum est, triginta non amplius stadiis ab Alexandria distans: ita dictum, quòd ibi Cleopatra, admota vberibus aspide, sese interemerit.

Nectar, nectaris, pen.corr. {νέκταρ} inquit Festus significat deorum potionem. Cic.1.Tuscul. Non enim ambrosia deos, aut nectare, aut iuuentute pocula ministrante lætari arbitror. Vide Macrobium in primo de Som.Scip.cap.2.

Nectar, sunt qui interpretentur vinum in Lydiæ Olympo concinnatum fauis permistis & floribus odoratis. Succinit Aleman quoque. Sappho etiam ambrosiæ craterem dicit. Sed nec Homerus esse deorum potionem nectar, nouisse creditur. Hæc Cælius lib.7.cap. 13. Significat autem nectar immortalitatem, à ν quod priuationem significat, & κτείνω occido.

Odoratum Ouid.4.Metam.
Baccheum.Stat.2 Sylu.2.
Nectar, pro Melle, per translationem. Virg.1.Æneidos,
-stipant & dulci nectare cellas. Martial.lib.1.de ape electro inclusa,
Et latet, & lucet Phaëthontide condita gutta,
Vt videatur apis nectare clausa suo.
Hyblæum.Stat.3.Sylu.2.
Liquidum.Virg.4.Georg.
¶Nectar, pro suauitate. Horat.lib.1.Carm.ode 13,
Non si me satis audias,
Speres perpetuum, dulcia barbarè
Lædentem oscula, quæ Venus
Quinta parte sui nectaris imbuit. Perpetuum, subaudi amatorem. Barbarè, more barbarorum & rusticorum. Imbuit, perfudit, repleuit. Quinta parte, &c. Eleganter, ait Porphir. quia in quinque partes fructus amoris esse partitus dicitur, visu, alloquio, tactu, osculo, concubitu: vnde & Terentianum illud,
Tamen extrema linea amare haud nihil est. Hæc ille.
Sui nectaris, gratiæ, dulcedinis, voluptatis.

Nectareus, pen.corr. Adiectiuum {νεκτάρεος} Mart.lib.13, Attica nectareum turbatis mella falernum.
Aquæ nectareæ.Ouid.7.Metam.
Flores.Claud.de Nupt.Honorij.

Nectarea, Herba de qua Plin.lib.14.cap.16.

Nectarites, pen.prod. {νεκταρίτης} Potio ex herba nectarea facta. Plin. lib.14.cap.16.

Necto, nectis, nexui & nexi, nexum {πλέκω, πλέκω} néctere, Ligare, iungere. Virg.5.Æneidos,
Et paribus palmas amborum innexuit armis. Propert. lib.3. eleg. 8,
At tibi qui nostro nexisti retia lecto.
Nectere aliquid ex duabus rebus, pro Res duas in vnum concinnare. Senec.epist 67.
Brachia nectere Ouid.6.Fast.
Catenas alicui.Horat.1.Carm.ode 29.
Comam myrto.Ouid.1.Amor.eleg 2.
Coronam alicui.Horat.1.Carm.ode 26.
Aranea nectit opus sub trabe. Ouid.1.Amor.eleg.14.
Vincula.Virg 6.eclog.
¶Africus in glaciem frigore nectit aquas. Propert.lib.4 eleg.3.
Nectere aliud ex alio. Cic.3.de Finibus, Quid, non sic aliud ex alio nectitur, vt non, si vllam literam moueris, labent omnia? Idem 1.de Legib. Sed videtisne quanta series rerum sententiarúmque sit, atque vt ex alio alia nectuntur?
Carmina dissona.Stat.2.Sylu.2.
Causas inanes.Virg.9.Æneid.
Nectere dolum alicui: Idem quod Circunuenire dolis. Liuius 7. bel.Pun.
Gaudia mutua inter se. Lucret.lib.5.
Iurgia cum aliquo.Ouid.2.Amor.eleg.2.
Laqueum alicui.Horat.1.epist.20.
Moras alicui.Valer.3.Argon.
Nefas & fœdera necte.Valer.3.Argon.
Nectere tribus nodis. Virg in Pharmaceutria,
Necte tribus nodis ternos Amarylli colores,
Necte Amarylli modo, & Veneris dic vincula necto. Ex antiqua veneficiorum & cantionum consuetudine id scriptum est. Nam in his numerabant nodos, vincula, & necessitates. Synesius, [Greek illegible]. Ex Turneb.
¶Necti. Liuius 8.ab Vrbe, Eo anno plebi Romanæ velut aliud initium libertatis factum est, quod necti desierunt.

Nectendæ coronæ.Horat.4.Carm.ode 11.

Nexio, onis, Idem quod Nexus. Arnob.lib.5.aduersus gentes.

Nexus, Participium {συμπλεγμένος} Cic.3.Tuscul. Omnes enim inter se nexæ & iugatæ sunt. De virtutibus.
Aliæ ex aliis aptæ & necessitate nexæ causæ. Cic.5.Tuscul.
Causa causæ nexa rem ex se gignit. Cic.1.de Diuinat.
Manus nexæ ex ordine.Ouid.8 Metam.
Nexa res pignori. Marcianus in l.Res quæ.D.de iure fisci, Res autem nexas pignori distrahere procuratores possunt.
Pedes per mutua nexi.Virg.7.Æneid.

Nexus, huius nexus {πλοκή} Ipsa ligatio. Plin.lib.8.cap.11, Bellantésque cum iis perpetua discordia dracones, tantæ magnitudinis, vt & ipsos circunflexu facili ambiant, nexúque nodi præstringant.
Nexu vincti, solutíque se vndique in publicum proripiunt. Liuius 2.ab Vrbe.
Arcto luctantia nexu Pectora.Ouid.6.Metam.
Densi.Stat.5.Thebaid.
Duros nexus soluere.Claud.2.de raptu Proserp.
Multiplex, Vide MVLTVS.
Recuruo serpunt hederæ.Ouid.3.Metam.
Vipereus.Stat.6.Thebaid.
Volubiles.Ouid.3.Metam de serpente quodam.
¶Nexus, Nodus. Plaut. Milit.16, Idem & cum nexu in humero, læuo expapillato brachio, præcinctus.
¶Nexus, siue nexum, Est genus obligationis ciuilis, qua corpus etiam vt pignus afficitur: vt ait Budæus. Varro de Ling.Latin.libro 6, Nexum, Manilius scribit omne quod per libram & æs geritur in quo sint mancipia. Mutius, Quæ per æs & libram fiunt, vt obligentur, præterquam mancipio detur. Hoc verius esse, ipsum verbum ostendit, de quo quærit. Nam idem quod obligatur per librã, neque suum fit, inde nexum dictum. Liber qui suas operas in seruitute pro pecunia quam debebat, dum solueret, nexus vocatur, vt ab ære obæratus. Hoc C.Pupillo vocare Sylla Dictatore, sublatum ne fieret, & omnes qui bonam copiam iurarent, ne essent nexi dissoluti. Festus libro 12, In nexu sunt hæc, testamenti factio, nexi cautio, nexi liberatio. Nexum æs apud antiquos dicebatur pecunia, quæ per nexum obligatur. Cic.pro A.Cecin. Deinde quòd Sylla ipse ita tulit de ciuitate, vt non sustulerit horum nexa atque hæreditates. Idem in Parad. Non ita dicunt eos esse seruos, vt mancipia quę sunt dominorum facta nexu, aut aliquo iure ciuili. Et Curio, lib.7.31, Nisi haberẽ socium studiorum meorum Atticum nostrum, cuius quum proprium te esse scribis mancipio & nexu, meum autem vsu & fructu, contentus isto sum. Vide Liu.2.ab Vrbe, & Cæl.lib.12.cap.20.& cap.21.
Legis nexus.Tacit.lib.3.
Liber à nexu pignoris. Papinian.in lege Si Paterfamil.D. Familiæ ercíscundæ.
Liberare venditorem à nexu venditi. Vlpian.in l.Si non fortem.§. Adeo.D.De condict indeb.
Nexi (vt iam dictum est ex Varrone) sunt liberi homines, qui operas suas in seruitute pro pecunia quam debebãt, domino præstabant.
Nexus ob æs alienum.Liu.2 ab Vrbe.
Nexorum & mancipiorum iura.Cic.1.de Orat.
Nexum inire, Lege nexus addici, inquit Budæus. Vinciri, illigari, & retineri atque astringi.Liu.7.ab Vrbe.
Nexu obligare. Cic.pro L. Mur. Quod si in his rebus repetendis, quæ mancipi sunt, is periculum iudicij præstare debet, qui se nexu obligauit: profectò etiam rectius in iudicio Consulis designati, is potissimum Consul, qui Consulem declarauit, auctor beneficij Pop.Romani, defensórque periculi esse debebit.

Nexo, nexas, nexaui: & Nexo, nexis, nexui, nexum {πλέκω} néxere secundum Priscianum, Frequentatiuum à Necto, nectis. Virg.5.Æneid. Nexantem nodis, séque in sua membra plicantem.

Nexor, nexaris, Deponens, antiquum. Lucret.lib 2, Pars etiam breuibus spatiis nexantur ab ictu. Id est copulantur, cohærescunt per plagam, & ictum. Quidam habent vexautur, sed mendosé.

Nexilis, & hoc nexile, pen.corr. {πλεκτός} Quod nectitur: sicut textile, quod texitur. Lucret.libro 5, Nexilis ante fuit vestis, quàm textile tegmen.
Coronis nexilibus redimita turba. Senec.Agamemn.5.
Hederæ nexiles.Ouid.6.Metam.
Sinus.Ouid.lib 1.Amorum, eleg.14,
Quàm se præbuerant ferro patienter & igni
Vt fieret torto nexilis orbe sinus.
Cincinnum dicit, qui est annulatus capillus.
Thorax nexilis.Stat.4.Thebaid.

Necubi, pen.corr. {μήπου} Aduerbium loci, Ne alicubi, id est, Ne in aliquo loco, & semper duo verba postulat: vt Iussi necubi mihi præsto sis, id est Ne in vllo loco. Liuius 5.bell.Pun. Necubi hosti æquo se committere loco. Varr.1.de Re rust.cap.45, Si erunt imbres secuti, videndum necubi aqua consistat.
Necubi, pro Nusquã. Liu.1.bel.Punici, Hispanos & Afros, & omne quod veterani erat robur exercitus, admistis ipsorum impedimentis necubi consistere coactis, &c.

Necunde, Aduerbium loci {μήποθεν} Id est, Ne ex aliquo loco. Liu.8. bel.Pun. Necunde ab stationibus Punicis conspiceretur.

Necyia, necyiæ {νεκυία} trisyllabum, pen.prod. diphthongo. Cic.Tusc.1. Inde Homeri tota νεκυία. id est illa mortuorum fabula quæ in Odyssea, ita enim vocatur pars illa Odysseæ, qua fingitur Vlysses ad inferos descendisse, vmbrásq; alloquutus fuisse. Vide NECROMANTIA.

Necyomantia {νεκυομαντεία} pen.prod. Vaticinium ex mortuis. Vaticinatio quæ fit euocatis Manibus ex inferis. νέκυς, mortuus: μαντεία, diuinatio, vaticinium.

Necydalus, necydali, pen.corr. {νεκύδαλος} Insecti genus, è quo progeneratur bombyx. Plin.lib.11.cap.22.

NEDA, Fluuius erat in Messeniorum, qui populi sunt Græciæ, ora, de quo in Apollinis quodam oraculo,
[Greek illegible],
[Greek illegible]. Huius visuntur fontes in Lycæo monte. Ex Cælio lib.18.cap.9. ¶Fuit & Neda nympha, vna ex his quæ Ioué educarunt, à qua & in Lycæo fons appellationem ducat, cuius quæ fuerit olim vis, vide apud Cælium lib.14 cap.17.

Nedum {μὴ ὅτι, μὴ ὅπως, μὴ ὅτι γε} Coniunctio, significat Non solum. Duobus tantum modis vsurpatur. Vno quum vtranque sententiam eodem claudimus verbo: vt, Funderem pro te sanguinem, nedum pecuniam. Cic. Curio, libro 7.29, Erat enim multo domicilium huius vrbis (quum quidem hæc vrbs) aptius humanitati, & suauitati tuæ, quàm tota Peloponnesus, nedum Patræ. Liuius 4.bel.Pun. Militi quoque, nedum regi vix decoro habitu. Altero modo accipitur nedum, quum suum vtrique sententiæ verbum accommodamus: vt, Funderem pro te sanguinem, nedum tibi pecuniam crederem.
Terent.

Terentius Heaut.3.1, Satrapes si fiet amator, nunquam sufferre eius sumptus queat, nedum tu possis. Ex Valla lib.2. Tacit.lib.13. Pueri sobrios quoque conuictus, nedū temulentos ignorantis. Horat.de Arte, mortalia facta peribunt,
Nedum sermonum stet honos, & gratia viuax.
¶Nedum, Sed etiam. Cic.ad Attic.lib.10, Tu quoniam quartana cares, & nedum morbum remouisti, sed etiam grauedinem, te vegetum nobis in Græcia siste, & literarum aliquid interea. Sic legit Budæus. Vetus autem exemplar legit nouum morbum: & non modò morbum, quam Lambinus sequitur.

Nefandus, Adiectiuum { ἄῤῥητος, ἀῤῥητοποιός, ἀθέμιτος, ἐκθεσμος } Quod non est fandum.
Amor nefandus. Valer.8. Argon.
Arma. Cic.ad Brutum,10, Contráque eius arma nefanda, præsidia, quæ oblata sunt, Cæsaris consilio, & authoritate firmaui.
Bellum. Virg.12 Æneid.
Concubitus. Ouid.6 Metam.
Crimina Senec.Hippol.6.
Domus Ouid 6.Metam.
Enses. Virg 2.Æneid.
Facta. Ouid.2.Fast.
Gens. Virg 3.Æneid.
Institutum Cic pro Domo.
Manus. Ouid 3 Metam.
Odia. Virg 5 Æneid.
Nefando scelere imbuta tellus. Catull. Argon.epigr.59.
Vir. Virg 4.Æneid.

Nefans, nefantis, omnis generis, Idem. {ἀθέμιτος} Lucilius, lib.7, Tantalus qui pœnas ob facta nefanda luit. Varro, Ego, inquit, eam suppetias, quæ tunc mihi nec res, nec ratio est, dissoluat, atque omnia nefantia. Antiquum & obsoletum est.

Nefarius. Adiectiuum { ἀθέμιτος, ἀνόσιος } Sceleratus. Nonius, Nefarij proprietatē lib.1. de vita Populi Rom. Varro patefecit, A farre quod adoreum est, quo scelerati vti non debant, non triticum, sed far. hoc quoque idem significat, quòd qui indigni sunt qui viuant, nefarij vocantur. Asconius Pædianus in 3. Verr. Nefandum est, non fandum. Nefarium, quod sacra polluit. farre pio solita celebrari. ergo Nefarij, sacrilegi. Cic.1 Offic. Ita habendum est religioni, nocentē aliquando & nefarium, impiū nque defendere.
Atreus nefarius. Horat de Arte.
Facinus. Cæsar.7 bel Gal.
Latrocinium Cic 3 Verr.
Promulgatio. Cic ad Lentulum lib.1.5.
Scripta Catul.ad Fundum, epigr 41.
¶Nefarium, substantiuè apud Liuium lib.9. ab Vrbe, Nisi eo nefario Rempub. obstrinxeris, quod ominari horret animus, &c.

Nefariè, Aduerbium { ἀνόσιως } Cic.2. Verrina Quum multa libidinosè, multa crudeliter in ciues Rom. atque in socios, multa in deos, hominēsque nefariè fecerit.

Nefas, indeclinabile, neut.gen. {ἀθέμιτον ἔργον} Impium facinus, & execrabile scelus.
Capitale nefas. Ouid.ad Pisonem.
Dirum. Virg.4. Æneid.
Execrandum regiæ cædis. Senec.Troad.1.
Grande, & morte piandum. Iuuen.Satyr.13.
Immane audere. Virg 6.Æneid.
Lacrymabile. Stat.9 Thebaid.
Maculosum. Horat.4. Carm.ode 5, Mos, & lex maculosum edomuit nefas. Id est, turpe adulterium. vel fortè maculosum, quia qui ex adulterio concipiuntur, non solent referre maritos.
¶Admittere vastum. Senec. Herc.OEth.7.
Aggredi aliquod. Ouid 7.Metam.
Auertere. Silius lib 3.
Committere aliquod. Ouid 7.Metam.
Concipere mente Ouid.10.Metam.
Contrahere, Vide CONTRAHO.
Dissimulare. Virg.4 Æneid.
Edere aliquod. Stat.8 Thebaid
Tantúmne nefas patrio excidit ore? Virg.2. Æneid.
Facere. Ouid.8 Metam.
Ingens geminare. Senec Octau.6.
Passa corpore. Ouid.10 Metam.
Prohibere. Virg 5 Æneid.
Purgare. Silius lib 11.
Soluere. Ouid.2 Fast.
Suadere alicui. Ouid.1. Metam.
Sustinere. Ouid 3. Amor. eleg 8.
Nefas sit. Cic.de Amic. Æquè autem nefas sit tale aliquid & facere rogatum, & rogasse. Idem ad Trebonium, libro 15.21, Mihi nefas sit obliuisci.
Nefas dictu. Cic.de Senect. Quorsum igitur hæc tam multa de Maximo? Quia profectò videtis nefas esse dictu, miseram fuisse talem senectutem.
Dictu nefas prodigium. Virg 3 Æneid.
Nefas habetur. Plin lib 3.cap.5.
Nefas, pro Homine nefario. Virg.2. Æneidos,
Extinxisse nefas tamen, & sumpsisse merentes
Laudabor pœnas. Helenam intelligit.
¶Nefas, pro Impossibile. Horat.1. Carm.ode 24,
Durum, sed leuius fit patientia
Quicquid corrigere est nefas. Quo modo etiam à Cicerone vsurpatur in Timæo, Atque illum quidem quasi parentem huius vniuersitatis inuenire difficile: & quum iam inueneris, indicare in vulgus, nefas. Sic enim reddidit, quod Plato dixit ἀδύνατον.

Nefastus, Adiectiuum: vt Nefasti dies, Quibus non licet ius fari. Ouid.1. Fast. Ille nefastus erit, per quem tria verba silentur. Tria hæc verba solennia intelligit Ouidius, Do, Dico, Addico, quæ omnem iuris actionem & sententiam indicant. Vide Macrobium lib.1. Saturn. cap.6. Varro de Ling. Latin lib 5. Dies nefast. vocātur, per quos dies nefas est fari Prætorem. Nefasti dies, N littera notabantur, inquit Festus. Vide FASTI.
Nefastus, pro Nefarius. Nefastum habetur prolibare diis, Plinius lib.14.cap.19.
Nefastum & dirum. Cic.2.de Legib. Quæque augur iniusta, nefasta, vitiosa, dira defixerit, irrita, infectáque sunto.
Quid intactum nefasti liquimus? Horat.1. Carm.ode 35. Hoc est nefarij. Acron.
Acheron nefastus, Vide ACHERON.
Frutices Plin.lib 20.cap.11.
Locis nefastis imposuere delubra. Stat.1. Thebaid.
Spiritum nefastum ferro exigere Senec OEdip.14.
Terra Liu.6.ab Vrbe. Id est infausta & ominosa, inquit Budæus.

Nefrendes, dubij gen. Arietes dixerunt antiqui, inquit Festus, quòd dentibus frendere non possint. Alij dicunt nefrendes infantes esse nondum frendentes, id est frangentes. Liuius, Quem ego nefrēdem alui, lacteam immulgens opem. Sunt qui nefrendes testiculos dici putent. Hactenus Festus. Varro 2.de Re rust.cap.4, Porci, amisso nomine lactentis, dicuntur nefrendes, ab eo quòd nondum fabam frendere possint, id est frangere.

Negabundus, Vide NEGO.

Neglectus, Vide NEGLIGO.

Negligo, negligis, pen.corr. neglexi, neglectum { ἀμελέω, ἀλιγωρέω, ἀπαναίνομαι, περιορῶ, ἀποστρέφομαι } negligere, Contemnere, non curare, quasi ne legere quidem, nec videre dignari, inquit Sipontinus. Cic 4.in Catil. Quæ quum ita sint Patres Conscripti, pro imperio, pro exercitu, pro prouincia quam neglexi, pro triumpho, cæterísque laudis insignibus, &c.
Prætermitti ab aliquibus & negligi. Cic pro Cluent.
Aspernari & negligere. Cic.pro Rosc.Amer. Quorum ego neque beneuolentiam erga me ignorare, nec authoritatem aspernari, nec voluntatem negligere debeam
Imperium alicuius. Cæsar 5.bel. Gall. Nihil hunc se absente pro sano facturum esse arbitratus, qui præsentis imperium neglexisset.
Iniurias. Cæsar 1.bel Gall.
Mandatum alicuius. Cic. pro Rosc. Amer.
Minas alicuius negligere, & Horrere, contraria. Cic. pro Quint.
Non negligere aliquod negotium, Est diligenter illud curare. Terent. Phor.1.2, Amo te, & non neglexisse habeo gratiam.
Ornamenta, Vide ORNO.
Periculum fortunarum & capitis pro amico, Postponere, Non timere. Cic.ad Terentiam, lib.14.4, Periculum fortunarum & capitis sui præ mea salute neglexit.

Negligens, pen.corr. omn.gen. { ἀμελής, ῥᾴθυμος, ὀλίγωρος } Qui nihil curat. Cic.4. Verr. Quoniam patet tam negligens & dissolutus est. Ibidem, 6, Negligentes ac dissoluti si cupiamus esse, quî possumus?
Negligens de alieno: Id est, de aliena pecunia rectè collocanda parum solicitus. Plin.iunior, lib.4.epist.13.ad Tacitum, Nam qui fortasse de alieno negligentes, certè de suo diligentes erunt.
Improuidi & negligentes duces Cic. Attic.lib.7.
Negligens in amicis eligendis. Cic.de Amic. Et in illis quidem parandis curam adhibere: in amicis eligendis negligentes esse.
Negligens sui. Senec.lib.1.de Ira.
Socors & negligens ipsius natura tardauit. Cicero de Claris Oratoribus.
Negligentem facere. Terent.And.1.3, Sed si te æquo animo ferre accipiet, negligentē feceris. Id est efficies vt ille non curet posthac.
Negligens de alieno. Plin.epist.78.
Negligens in me. Cic.ad Memmium, lib.13.1, Non te in me illiberalem, sed me in se negligentem putabit.
Amicorum, inimicorúmque. Tacit lib.19.
Negligentior. Catull.in Asinium, epigr.12, Tollis lintea negligentiorum.

Negligentia, negligentiæ { ἀμέλεια, ῥαθυμία, ὀλιγωρία } Incuria & indiligentia quod dicitur. Terent.in And.1.1,
Ex Andro commigrauit huc viciniæ,
Inopia & cognatorum negligentia
Coacta.
Negligentia fortunæ. Senec.de Vita beata. Id est contemptus rerum fortuitarum.
Negligentia, pigritia, inertia, &c. quos tutari debent, desertos esse patiuntur. Cic.1 Offic.
Negligentia aliquid faciendi Quintil.lib.1.cap.3.
Agrestis & inhumana, Vide INHVMANVS.
Crassa. Vlpian.in l. Nec supina. D.de iur. & fact ignor. Vt neque negligentia crassa, aut nimia securitas satis expedita sit.
Diligens. Cic.in Orat Illa ipsa contracta & minuta non negligenter tractanda sunt, sed quædam etiam negligentia est diligens.
Dissoluta negligentia propè dolum est. id est, proximè accedit ad dolum. Vlpian.in l. Si fideiussor. in princip. D. Mandati.
Non ingrata. Cic.in Orat. Habet ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam, & quod indicet non ingratam negligentiam de re hominis, magis quàm de verbis laborantis.
Summa. Paulus in l Regula. D.de iuris & fact. ignorant.
¶Adducere in, Vide ADDVCO
Contemptum negligentia aliquid. Cic.de Arusp.resp.
Corrumpit animum negligentia, diligētia comparat diuitias. Author ad Heren.lib 4.
Negligentia tua nō feci, Id est quòd te neglig. Terent. Phorm.5.9.
Agrestem & inhumanam fugere. Cic.1. Offic.
Impediri negligentia, Vide IMPEDIO.
Plecti negligentia tum maximè in amicis & diligendis & colendis. Cic.de Amic.

Neglectus {ἀμεληθείς, ἀπημελημένος} Participium: vt
Abiectus & neglectus vir. Cic 3. de Finib.
Capillos neglectos coercebat vitta. Ouid. 2. Metam.
Coma. Ouid. 3. de Arte.
Facies neglecta peribit. Ouid. 3. de Arte.
Fides. Ouid. epist. 20.
Forma Ouid. 1. de Arte.
Tellus. Stat. 5. Sylu.
Virtus. Horat. in Carm. seculari.
Relinquere aliquid neglectum. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Neglectus, huius neglectus {ἀμέλεια.} Terent. Heaut. 2. 3, Neutiquam hæc res neglectui est mihi.
Negligenter, Aduerbium {ἀμελῶς, ἀμελητί, ἀπημελημένως.} Terent. Heaut. 2 3, -capillus passus, prolixus circum caput Reiectus negligenter: pax.
Negligenter & Diligenter, contraria. Cic. pro Rosc. Comœ. Quid est quod negligenter scribamus aduersaria? quid est quod diligenter conficiamus tabulas?
Temere ac fortuitu, inconsyderatè negligentérque ne quid agamus. Cic. 1. Offic.
Tractanda non negligenter minuta sunt. Cic. in Orat.
Negligenter, Per contemptum. Sueton. de Claris gram. Librum etiam cui est titulus Puerialogos, edidit, continentem querelas de iniuriis, quas professores neglígẽter ab ambitione parentũ acciperent.
Adseruare negligentius aliquid. Cic. pro Cecin.
Nego, negas, negare {ἀπόφημι, ἀποφάσκω, ἀρνέομαι, ἐξαρνοῦμαι} Nihil aliud est quàm dicere aliquid non esse, & inficias ire. Terent. And. 1. 1,
-ego illud sedulò
Negare factum: ille instat factum.
Nega nega nunc Equiti Romano homini honesto, iudici tuo credi oportere. Cic. pro Rosc. Comœdo, Hoc ex vehementi animi affectu dictum est.
Fateri & Negare, contraria. Cic. de Clar. Orat.
Impune. Ouid. 13 Metam.
Obstinatè, Vide OBSTINO.
Manifesta Ouid. epist 4.
Negat tantum, sed quoque. Liu. 3. ab Vrbe, Decemuir alienato ad libidinem animo, negat hesterno tantùm conuitio Icilij, violentiáqs Verginij, cuius testem populum Romanũ habeat, sed certis quoque indiciis compertum se habere, nocte tota cœtus in vrbe factos esse ad mouendam seditionem.
¶Negare, Facto etiam dicitur, pro Renuere. Terent. And. 1. 3, Sed si tu negaris ducere, ibi culpam in te transferet. Virgil. 10. Æneidos, Egregij forma: sed queis fortuna negarat In patriam reditus.
Oranti negauit ista. Stat. 12 Thebaid.
Præcisè alicui. Cic. Attico, lib. 8.
Ingrata fronte aliquid. Propert. lib. 1. eleg. 10.
Accessum, In ACCEDO.
Accessus terra paterna negat. Ouid. epist. 10.
Alimenta miseris. Ouid. 5. Trist. eleg. 9.
Cursum alicui. Virg. 7. Æneid.
Natura negauit mihi formam. Ouid. epist. 21.
Manus negat officium. Ouid epist. 20.
Opem negauit patriæ Ouid. epist. 3.
Præmia alicui. Ouid. 7. Metam.
Stimulis negare, Non obedire calcaribus. Lucan. lib. 8. de Pompeio fugiente,
Cornipedem exhaustum cursu, stimulísque negantem
Magnus agens, &c. Hoc est, qui ictus calcaribus non tamen promoueretur.
Veniam. Ouid. 10. Metam.
¶Negare, pro Recusare, cum accusatiuo. Ouid. 2. Fastorum,
Quam, dixit, veniam vos datis, ipsa nego.
¶Negare, pro eo quod barbari dicunt, *Dicere quod non*. Cic. de Amic. Negabat vllam vocem inimicitiorem amicitiæ potuisse reperiri, quàm eius qui dixisset, &c. Ibidem, Negant quenquã virum bonum esse, nisi sapientem. Idem 6. Verr. Negent isti onerariam nauem maximam, &c. Sic 4. Acad. Et 5. Verr. Nego quenquã esse vestrum qui sæpe audierit, socios, &c. Idem pro Cluentio, Et iam querimur sæpe hominibus nouis nõ satis magnos in hac ciuitate esse fructus? nego vsquam vnquam fuisse maiores. Budæus.
Negat & Ait, contraria. Terent. Eunucho, 2. 2,
Negat quis, nego: ait, aio.
Negatis esse domi. Martial. lib. 2. 5.
Negatur esse in Tarentino agro picus Martius. Plin. lib. 10. cap. 29.
Negatur, Impersonale {ἀπαρνεῖται.} Ouid. 2. de Arte, Si tibi per tutum, placitúmque negabitur ire.
Negans, negantis {ἀποφάσκων, ἀρνούμενος.} Particip. siue Nomen ex participio. Cic. in Top. Sunt etiam valde cõtraria alia quæ appellantur negantia, ea ἀποφατικὰ Græci, contraria aientibus: vt Si hoc est, illud non est.
Negantia, negantiæ {ἀπόφασις} pro Negatione. Cic. in Topic. Deinde addunt coniunctionum negantiam, sic, Non & hoc est, & illud.
Negandus, Participium {ἀποφατέος} vt
Auxilium non negandum. Ouid. 15. Metam.
Negatus, pen. prod. {ἀποφανθείς.} Aliud participium: vt.
Via negata. Horat. 3. Carm. ode 2.
Cupimus negata. Ouid 3. Amor. eleg 4, Nitimur in vetitum semper, cupimúsque negata.
Negatio, Verbale {ἀπόφασις, ἄρνησις.} Cic. Quum is qui de omnibus sciret, de Sylla se scire negarit, eandem vim esse negationis huius, quàm si extra coniurationem hunc esse se scire dixisset. Idẽ de Fato, Quid est quod non possit isto modo ex connexo transferri ad coniunctionum negationem?
Negatio, inficiatióque facti. Cic. in Partit.
Negabundus, Adiectiuum {ἐξαρνος} Festus, Negab undum pro negante dixere veteres.
Negito, negitas, penult corr. {ἀπαρνοῦμαι} negitare, Frequentatiuum. Plaut. Merc. 3, Abnuere, negitare adeò me natum suum.
Ne fieri negites, quæ dicam, posse: retróque, &c. Lucret. lib. 4.
Negatiuus, penultima prod. Adiectiuum {ἀρνητικός, ἀποφατικός} Quod negat.
Negatorius, Adiectiuum, vt Actio negatoria. Vide Confessorius, in CONFITEOR.
Negotium, negotij {πρᾶγμα, πράγματα, πραγματεία} Labor, occupatio. Terent in Prolog. Hecyræ, Vt in otio esset potius quàm in negotio. Author ad Herennium. libro 1, Etsi negotiis familiaribus impediti. Cic. Cornificio, lib. 12. 18, Etsi periniquo patiebar animo te à me digredi, tamen eo tempore me consolabar, quòd & in summum otium te ire arbitrabar, & ab impendentibus magnis negotiis discedere.
Pluseulum negotij in aliquibus causis est. Cic. 2. de Orat.
Negotij plenus Plaut. Pseu. 5.
Sed quid negotij, quamobrem succenses mihi? Id est quare, vel quamobrem succenses mihi? Plaut. Capt. 12.
Negotium. Terent. in Prolog. Andriæ,
Id sibi negotij credidit solùm dari,
Populo vt placerent, quas fecisset fabulas. Donatus, Negotium modò pro molestia, & cura, non labore.
Rei familiaris negotio, seruorum diligentia cognoscitur. Cic. pro Rosc. Amer.
Atrox. Sallust. in Catil. Itaque (quod plerunque in atroci negotio solet) Senatus decreuit, vt darent operam Consules, ne quid Respublica detrimenti caperet.
¶Aurarium, Vide AVRVM.
Carbonarium, In CARBO.
Dapaticum, Vide DAPS.
Decisa. Horat. 1 epist 7.
Forensia. Quintil. lib 1. cap. 12.
Humana. Iuuen. Satyr. 14
Lautum, Id est egregiũ. Cic. Attic. lib. 6. epist. 1, Est enim lautum negotium hoc est egregia mea prouincialis administratio.
Magna negotia magnis adiutoribus egent. Paterculus libro 2. sub finem.
Maturatum, Vide MATVRVS.
Sæuum Horat. 3. Carm. ode 29.
Salsum. Cic. Attic. lib. 16, De Ἡρακλειδείῳ Varronis negotia salsa. Id est, facetè scripsisti de Ἡρακλειδείῳ Varronis.
Negotia vmbratica, Id est in quibus vigor animi & corporis elanguescit, & quodammodo effœminatur. Gell. lib. 3. cap. 1.
Non sine negotio aliquid facere. Plin. lib. 21. cap. 10.
Nullo negotio, pro Facile. Cic pro Roscio Amer. Tu hoc propter multitudinem sicariorũ, nullo negotio facere potuisti. Idem ad Atticum, Iurabat ad summã, quod nullo negotio faceret, amicissimum mihi Cæsarem.
¶Abstinere à, Vide ABSTINEO.
Accersere ad aliquod, In ACCERSO.
Administrare, In ADMINISTRO.
Agitur negotium. Quintil. lib. 3 cap. 5.
Agere negotium suum. Cic 1. Offic.
Agere negotium publicum. Plinius iunior, libro 1. epist. 10. ad Atrium.
Negotium attingere. Cic. Fam. 13.
Attribuere, In ATTRIBVO.
Commetiri, In COMMETIOR.
Conficere, In CONFICIO.
Conficere aut deponere. Cic. Attic. lib. 7.
Paucis verbis negotium conficere. Cic. 2. de Diuinat.
Conficere de negotio. Cic. Fam. 1.
Conflare alicui negotium, Id est molestiam, Vide CONFLO.
Negotium contrahere. Cic. ad Attic. 15.
Aliena negotia curo excussus propriis. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Decedere de negotio, Vide DECEDO.
Dedo tibi istuc negotij, Vide DEDO.
Negotium deferre. Cic. ad Attic. 1.
Negotiis detineri, vel distineri. Cic. ad Heren. lib. 4.
Dare negotium, Hoc est committere. Cicero 6. Verr. Et negotium datur Quæstoribus & Ædilibus vt nocte vigilias agerent ad ædes sacras.
Dare alicui de re aliqua. Cic. pro Domo.
Dare & imperare quoddam negotium alicui. Cic. 6. Verr.
Negotium efficere. Cass. Cic Fam 12.
Ex negotiis emergere. Cic. ad Attic. 5.
Exhibere alicui negotium, Id est molestiam. Cic. 1. de Nat. deor.
Negotium expedire. Cic. Fam. 13.
Negotium explicare. Cic. Fam. 13.
Facessere negotium, Exhibere molestiam. Cic. Appio Pulchro, libro 3. 10, Quum est allatum ad nos de temeritate eorum, qui tibi negotium facesserent, &c.
Facere negotium, Idem. Quintil. lib. 5 cap. 12.
Facere negotium, pro Accusare. Vlpian. in l. Qui iudicio De accusat. Qui ve ob accusandum negotiúmve faciendum pecuniam accepisse iudicatus erit. Sic legit Budæus. Quædam tamen exemplaria facessere negotium habent.
Negotia fugere. Cic. Fam. 13.
Gerere. Cicero pro Quintio, Eques Romanus locuples, sui negotij bene gerens, Id est cui res prospere succedunt.
Gliscentibus negotiis. Tacit. lib. 11.
Magna, ampla, & expedita negotia habere. Cic. Lentulo, lib. 1. 3.
Permagna negotia habebat Horat. 1. Serm. satyr. 7.
Habere negotium in re aliqua. Cicero Sextio, lib. 5. 6, Adhibui diligentiam, quoties Senatus fuit, vt adessem: plurimúmque in eo negotij habui.

Habe

Habe tuum negotium:nec quid res mea familiaris postulet,quam ego non curo,sed quid velim,existima.Cic.Attic.lib.12. Habe tuum negotium,id est,Existima tuum esse negotium:Hæc res tibi curæ sit, item vt si tua res esset. Et lib.13,Habuit suum negotiũ Gallus,vt sceribit.Id est,hac de re ita laborauit,vt si res ipsius ageretur:Duxit suum negotium,*Il en a fait son propre fait.*

Negotiis impediri.Cic.ad Attic 2.

Impendet negotium,Vide IMPENDEO.

Negotiis contrahendis implicari,Vide IMPLICO.

Molestiis operosisque implicari.Cic.1.de Nat.deor.

Imponere alicui.Cælius Cic.lib.8.8.

Influentia,Vide INFLVO.

Insenescere negotiis.Tacit.lib.4.

Insistere negotium aliquod,Vide INSISTO.

Instituere,Vide INSTITVO.

Intendere se alienis.Tacit.lib.11.

Interesse & præesse certis quibusdam.Cic.Lent.lib.1.6.

Inuertere,Vide INVERTO.

Legare alicui,Vide LEGO,legas.

Negotium mandare.Cic.Fam.13.

Mittere in,Vide MITTO.

Non negligere aliquod,Vide NEGLIGO.

Negotium obiicere.Plaut.Curc.7.

Obire,Vide OBEO.

Negotiis obrui.Cic ad Q.Frat.lib.1.

Offerre se alienis, Sine mandato ea subire. Iulianus in l. Si is qui. D.de except.rei iud.

Nullo negotio occisus.Cic.pro Rosc.Amer. Quum pater huiusce Sext. Roscius,homo tam splendidus & gratiosus, nullo negotio sit occisus.

Tãto negotio, tantis opibus oppidum Pindenissum oppugnabam. Cic.Cælio,lib.2.9.

Negotio perficere.Cic.Fam.10.

Negotio præponere.Cic.Fam.13.

Negotia procurare.Cic.Fam.12.& 13.

Negotium recusare.Cic.Fam.15.

Nullo negotio recuperari aliquid posse. Asinius Pollio Ciceroni, lib.10.31.

Remouere se à.Cic.pro Cluen.

Subire.Quintil.lib.4.cap.1.

Est mihi negotium,quod barbari dicunt,*Habeo ad faciendum*.Plaut. Amph.4. Terent.Adel.4.5,Mirabar quid hic negotij esset tibi.

Est mihi negotium cum.Cælius ad Ciceronem,lib.8.8,Vt existimarent homines Pompeio cum Cæsare esse negotium.

Ita negotium est.Plaut.Mil.9.Id est,Ita oportet,Res ipsa exigit.

Nullum negotium est quin occidam. Plaut. Capt.10.Hoc est, dubium non est quin,&c.

Negotij nihil est,pro Nihil est quod agam Plaut.Aul.12.7.

Negotij nihil est,pro Est facile.Cic.2.de Finib.Quam scilicet comprimere nihil est negotij.

Magnum negotium est nauigare,atque id mense Quintili.Cicero Attic.lib.5.

Suscipere, administrare, & conficere negotium. Cicero Bruto,libro 13.11.

Executionem eius negotij libens suscepit.Tacit.lib.3.

Negotium sustinere.Cecin Fam 6.

Negotia tractare.Cic.Totum hoc negotium ita ages,ita tractes.

Inuisa negotia me trahunt Romam.Horat.1.epist.14.

Transigere susceptum.Cic.pro Quintio.

Negotium tueri.Cic.ad Attic.8.

Negotia temere Cic.ad Attic.14.

Negotia videre,pro Curare. Cicero, Sed valebis,meáque negotia videbis.

¶Negotium,pro πραγματεία Quintil.libro 3.cap.5.circa finem,Negotium est congregatio personarum,locorum,téporum, causarum, modorum,casuum, factorum, instrumentorum,sermonum,scriptorum & non scriptorum.Causam nunc intelligimus ὑπόθεσιν, negotiũ περίστασιν.Peristasis,Latinè circunstantia dici potest.

Negotiolum,pen.corr.Diminutiuum {πραγμάτιον.} Cicero ad Qu.frat. lib.3.10,Erit nescio quid negotioli.

Negotiosus,pen. prod. Adiect. {πολυπράγμων.} Quod est negotiis plenum Sallust.Prudentissimus quisque quasi maximè negotiosus erat.

Negotiosa cogitatio & actio.Cels.lib.4.cap.24.

Sacri,& Negotiosi dies,opponuntur.Tacit.lib.13.

Negotiosa & molesta prouincia.Cic.pro Murena,Habuit hic lege Titia prouinciam tacitam & quietam:tu illam,cui quum Quæstores sortiuntur,etiam acclamari solet,Hostiensem non tam gratiosam & illustrem quàm negotiosam & molestam.

Res negotiosa,Difficilis Plaut.Stich 6.

Negotiosum tergum,Cui facessitur negotium.Plaut. Mil.8.

Negotialis,& hoc negotiale,penult.prod. {πραγματικός} Ad negotium pertinens.Cic.1.de Inuent Hæc constitutio quam generalem nominamus,partes nobis videtur duas habere, iuridicialem, & negotialé.

Locus negotialis. Quintilian.libro 3.cap.6. Idem libro 2.cap.21, Eique locum in ethice negotialem assignant,id est πραγματικόν.

Negotior,negotiaris {ἐμπορεύω, ἐμπορίαν πραγματεύομαι, ἐμπορεύομαι} negotiari,Negotia exercere,& mercaturæ operam dare. Cic.3.Offic.Quũ se Syracusas otiandi (vt ipse dicere solebat) non negotiandi causa contulisset.

Negotiari animas.Plin.lib.29. cap.1, Nec dubium est, omnes istos famam nouitate aliqua aucupantes,animas statim nostras negotiari. Id est,lucrum facere in occidendis animabus. De medicis.

Negotiari aliquo genere mercaturæ.Colum.in Præf.lib.12.

Negotiator,pen.prod.negotiatoris {ἐμπορευτής,πραγματευτής} Qui in aliorum negotiis se exercet. Vnde Labeo in l.Legatis seruis.D.de legat.3, Negotiatores serui videntur, qui præpositi sunt negotij exercendi causa : veluti qui ad emendum, aut locandum , aut conducendum præpositi sunt.

Negotiator,Mercator.Cicero 5.Verr. Qui plus existimet apud lectissimos Senatores pecuniam,quàm apud tres negotiatores metum valere.

Improbus negotiator,paulo cupidior publicanus.Cicero Qu. frat. lib.1.1.

Mercis sordidæ.Quintil lib.1.cap.12.

Mancipiorum.Quintil lib.5 cap.12.

Negotiatio,pen.corr. {ἐμπορία,ἐμπορεία} negotiationis, Verbale,Mercaturam significat.Cic.ad Cecin.lib.6.8,Vt ad reliquias Asiaticæ negotiationis proficiscare.

Neides {Νηΐδες} Genus quoddam ferarum , quarum magna vis in Samo succreuerat, quũ incolis esset initio vidua,quarúmque intolerandus audiebatur,velut barritus.Ex Cæl.lib.21.cap.vlt.

NELEVS {Νηλεύς} fuit rex in Pylo , teste Homero in 11. Odysseæ : habuit vxorem Chlorim,ex qua genuit Nestorem, qui à poetis Neleides dicitur.

Pascua herbosa Nelei.Ouid.2.Metam.

Neleus,pen.prod.Adiect. {νήλειος} vt Pylos Nilea. Ouid.6. Metam.

Et Nelea Pylos,nec adhuc Pytheia Troezen.

Neleius,pen.corr.Aliud adiect. {νηλήϊος} vt, Arua Neleia. Ouid. epist.1,

Nos Pylon antiqui Neleia Nestoris arua Misimus.

Nelides,nelidæ {Νηλείδης} Patronymicum à Neleo Pyli rege & patre Nestoris formatum.Ouid.12 Metam.Bis sex Nelidæ fuimus conspecta iuuentus.

NEMAVSVS {Νέμαυσος} Galliæ Narbonensis ciuitas, Aricomiscorum metropolis , & omnium in eo tractu clarissima olim. quatuor enim & viginti vicos eiusdem nationis subditos habuit. virorum fortitudine excellentissimos,vt author est Strabo lib.4.Vulgò *Nimes*.

NEMEA,pen. corr. {Νεμέα} Sylua inter Cleonas & Pliuntem , in qua Argiui ob Herculis memoriam (qui leonem ibi occiderat) Nemeæa sacra celebrare consueuerunt.Plin.lib.19.cap.8 de Appio, Honos ipsi in Achaia,coronare victores sacri certaminis Nemeæ. Hinc omnis regio Nemea dicitur.Virg.8.Æneidos,

-& vastum Nemeæ sub rupe leonem. Dicitur & Nemee, huius Nemees. Martial.lib.1.17,

Non Marathon taurum,Nemee frondosa leonem,

Arcas Menalium non timuisset aprum. Sunt qui penultimam interdum etiam produci putent, citantes anapæsticum dimetrum Senecæ in Hercule OEtheo, Iuga Spartes,Nemeæque fouent.

Nemeorum populorum meminit Liuius 7. belli Pun. & 4. bell. Maced.

Ager formidatus Nemees.Stat 3.Sylu.1.

Frondentis Nemees alumnus. Stat.1. Sylu.3. Intelligit Leonem sidus cæleste.

Lucus Nemees.Stat.5 Sylu.3.

Nemeæus,Adiectiuum {Νεμεαῖος,νεμεαῖα.} vt

Arma Nemeæa.Stat.5.Sylu.2.

Hiatus Nemeæus leonis.Lucret.lib.5.

Pestis.Ouid.epist.9.

Vellus.Ouid 9 Metam.

Nemeæa {Νέμεια} Sacra fuerunt Græciæ certamina, ita appellata à Nemea Peloponnesi sylua,in qua fieri consueuerunt in honoré Herculis,qui in ea sylua leonem fertur occidisse : seu potius in honorem Archemori pueri in ea sylua à serpente occisi. Nemeæorũ victores apio coronabantur.

NEMERTES,Nympha marina,dicta quasi incorruptibilis.

NEMESIS,pen.corr. {Νέμεσις} Nomen cuiusdam deæ , quæ facinorosos & delinquentes punire putabatur, vt ex Catullo & Ausonio licet intelligi.Insuper eadem fertur remuneratrix benefactorum, vt est apud Statium libro 13 & Catull. epig. 47. ad Liciniũ. Hanc quidam Fortunam dixerunt , cui primus Adrastus rex templum ædificauit. Romani quoque huic deæ templa dicauere stulti, qui substantiam aliquam Fortunam putarunt,regnorum atque opum dispensatricem, quæ solius Dei nutu huc atque illuc transferuntur. Ea quoque Rhamnusia dicitur,quòd in Ramnunte Asiæ oppido templum & simulacrum Phidiacum habuerit.Ouid.lib.3. Metamorphoseos,

Dixerat,assensit precibus Rhamnusia iustis.

Nemesin sanè putabant vltricem superborum. Macrob.1. Saturn. cap.22. Nemesis contra superbiam colitur. Sunt qui à distributione bonorum malorúmque dictam esse volunt,à verbo νέμω,id est distribuo. Vide diligenter quæ de Nemesi copiosissimè collegit Cælius lib.11.cap.19.

Nemesis,amica Tibulli,de qua ipse lib.2.eleg.3,

Vt mea luxuria Nemesis fluat,vtque per vrbem

Incedat donis conspicienda meis. Martialis lib.8,

Fama est arguti Nemesis formosa Catulli.

NEMETES, Germaniæ populi Galliæ tractũ incolentes, circa Rhenũ fluuium , vbi hodie est Spira vrbs , inter Argentinam & Moguntiam sita.Meminit horum Cæs.in Comment. bell ball. & Plinius libro 4. cap.17.

NEMETOBRIGA {Νεμετόβριγα} Ptolemæo lib.2.cap.6,Hispaniæ Tarraconensis vrbs:vulgò *Valdenebro*.

NEMINIA,Fons est in agro Reatino,vario ortu annonæ mutationem significans.Author Plin.lib.2.cap.103.

Nemo,neminis,com.g. {οὐδείς,μηδείς.} Festus, Nemo compositum videtur ex ne & homo, quod firmatur magis , quia in persona semper ponitur,nec pluraliter formari solet:quia intelligitur pro nullo. Terent.Eunuch 3.5,

-ô festus dies hominis,amice

Salue:nemo est,quem ego magis nunc cuperem videre,quàm te.

Nemo intus est,Vide INTVS.

Nemo adhuc conuenire me valuit,quin fuerim occupatus.Cicero de Senect.

Nemo,Nullius pretij homo.Cicero Attic.lib.7, Sed me mouerat

nemo magis,quàm is quem tu neminem putas.

Nemo homo,pro Nemo omnino. Terent. Eunuch.3.5, Nunquis hic est? nemo est.nunquis hinc me sequitur? nemo homo est. Cic. ad Marcellum,lib.15.10,Frater tuus quanti me faciat, sempérque fecerit,esse hominem qui ignorat,arbitror neminem.

Nemo hominum,pro Nemo omnium. Terent. Eunuch.4.6,Ego formidolosus?nemo est hominum qui viuat,minus.

Nemo omnium.Cic.in Tuscul. Nemo omnium tam sit immanis, cuius mentem non imbuerit deorum opinio.

Omnium hominum neminem facio pluris.Cic.ad Attic.lib 8.

Nemo è nostris.Cic.1.de Fin. Quod & scripta multa sunt, sic vt plura nemini è nostris.

Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit.Virg.5.Æneid.

Nemo est quin. Cic pro Font. Nemo est ex tanto numero, quin hunc optimè de prouincia, de imperio,de sociis,& ciuibus meritum esse arbitretur.

Nemo fugam in se conuertitur.Plaut.Amphitryone,

Sed fugam in se nemo tamen côuertitur. Poeticè dictum,pro fugam in se nemo côuersam inclinatámque habet.vt,Nuda genu,& lachrymis oculos suffusa nitentes.Turneb.

Nemo hoc nescit:nemo tuorum amicorum, nemo abs te interrogatus,nunc se primùm hoc dicet audite.Cic.5.Verr.

Non nemo,pro Aliqui,vel Nônulli. Cic.pro L.Murena,Nô nemo etiam in illo sacrario Reip.in ipsa inquam curia non nemo hostis est.

Nemo quisquam.Terent.Hecyra,1.1.

-nemo illorum quisquam,scito,ad te venit,&c.

Vnus nemo. Author ad Heren. lib.4. Siquis velit artem demonstrare nihil prodesse ad discendum, non malè vtatur hoc adiumento, quòd vnus omnes artis partes consequi nemo potuerit.

Nemo vnus. Cæsar in Côment.Ad neminê vnum summa imperij. Liu.ab Vrbe cond. Quia nemo vnus satis dignus regno visus est.

Nemo vnus vir.Liu.ab Vrbe cond.libro 9,Haud dubiè illa ætate, qua nulla virtutum feracior fuit, nemo vnus erat vir,quo magis innixa res Romana staret.

Nemo,pro Vllus.Cicero Dolabellæ,lib.9.14,Contingit enim tibi, quod haud scio an nemini, vt summa seueritas animaduersionibus non modò non inuidiosa,sed etiam popularis esset.

Nemo diuûm.Virg 9.Æneid. Seruius,Nemo pro nullus posuit:& est Acyrologia.Nam diuûm nemo non possumus dicere: quum propriè nemo sit,nec homo.

Nemo non.Cic.de Amic. Apertè enim adulantem nemo non videt,nisi qui admodum est excors.

¶Neminis,pro Nullius.Plaut.Captiuis,

Neminis me miseret,nam mei miseret neminem.Nonius.

Neminis etiam genitiuo vsus est Cato,inquit Festus, quum dixit, Sunt multi corde,quos miseret neminis.

Nemo non lingua,non manu promptior habetur, pro Nemo aut lingua aut manu Liuius.

Non nemo,Omnes.Plin.lib.14.cap.4,Pastinatis de integro vineis, cura Sthenelí dum agricolam imitatur, ad vix credibile miraculum perduxit, intra octauum annum c c c c nûmmûm emptori addicta pendente vindemia. Cucurrítque nô nemo ad spectandas vuarum in iis vineis strues.

Nemo,de fœminis dictum Terent.And.3.1, Hoc ego scio vnum, neminem peperisse hic. Plaut.Mercat.9.

Nemoralis,Nemorensis,Nemorosus,Vide NEMVS.

Nempe {μήνιγε.} Aduerbium confirmantis. Quod aliquando cum interrogatione ponitur,aliquando sine interrogatione.

Cum interrogatione.vt Plaut. Nempe ergo in somnis? Cicero 5. Tuscul. Nempe negas ad beatè viuendum satis esse virtutem? A T. prorsus nego.

Sine interrogatione.Terent.And.2.3,

Nempe hoc sic esse opinor dicturum patrem,

Ducas volo hodie vxorem.Cic.in Partit.19,Nempe ea sequûtur quæ ad faciendam fidem pertinent.

Nempe de tuo.Plaut.Trinum.6.

Bene volo ego illi facere,si tu non abnuis.P.nempe de tuo.L.De meo.

Nempe in foro.Plaut.Asin.3.

Audín'tu?apud Archibulum ego ero argentarium.

D.Nempe in foro.D.ibi:siquid opus fuerit.

Nempe ad.Terent.Phorm.2.1, -eo

Recta via equidem illuc.G.nempe ad Pamphilam.

Nempe,Responsio.Terent.And.5.4, -causa optima est,

Nisi quid patet aliud ait.P.nempe.S.scilicet.

Nempe vt modo.Terent.And.3.5.

At iam expediam. P. expedies? D. certè Pamphile.

P. Nempe vt modo. D. imò melius spero.

Nempe,vim respondendi elegantem habet post nostram ipsorum interrogationem. Cic.10. Philip. Legiones abducis à Bruto. quas? nempe illas quas ille ab Antonij scelere auertit.

Scimus nempe,hæremus nihilominus.Cic.Att.lib.9,Sed tu omnia qui consilia differebas in id tempus, quum sciremus quæ Brundusij acta essent:scimus nempe:hæremus nihilominus.

Scio iam quid velis, nempe me hinc abire vis. Plaut. Merc.16. Cic.4 Philip. A quo defenderis?nempe ab hoste.

Nempe enim Plin.iun.libro 3.epist.16, Arria milites orabat, vt simul imponeretur Nempe enim, inquit,daturi estis Consulari viro seruulos aliquos,&c.

Nemus,nemoris,pen. corr.n.g. {νέμος,ἄλσος, νάπος} Propriè dicitur quod voluptatis causa comparatum est, & plenum amœnitatis.ἀπὸ τοῦ νέμω,pasco,quòd in eo greges atque armenta depasci soleant. Cic. Attic.lib.13,L.C æsar,vt veniá ad se rogat,in nemus. Quintil.lib.10. cap.3,Non audiendi qui credunt aptissima in hoc nemora,syluásque. Festus,Nemora significant syluas amœnas.

Prærupti nemoris dorsum.Horat.2.Serm.saty.6.

Recessus nemorum.Lucret.lib.5.

Saltus.Virg 6.eclog.

Strages.Silius lib.3.

Fortunatorum amœna vireta.Virg.6.Æneid.

Studiosus nemorum.Ouid 7.Metam.

Virgo nemorum custos,Diana.Horat.3.Carm.ode 22.

¶Alta.Virg 3.Georg.

Arcanum.Valer.2.Arg.

Ardua.Valer.1.Argon.

Argutum.Virg.8.eclog. Id est,garrulum,stridulum.Seruius.

Atrum nemus,Vide ATER.

Atrum horrenti vmbra.Virg.1.Æneid.

Auia.Lucret.lib.2.

Densum arboribus.Ouid.6.Fast.

Excelsum.Senec.Troad.3.3.

Ferrugineum.Stat.2.Theb.3.

Fœdum.Stat.4 Sylu.3.

Frondiferum.Lucret.lib.2.

Gelidum.Horat.1.Carm.ode 1.

Nigrum.Virg.3.Georg.

Obscurum.Senec.Thebaid.1.

Odoratum lauri.Virg.6.Æneid.

Opacum,Vide OPACVS.

Seclusum in valle reducta.Virg.6.Æneid.

Sublime.Lucan.lib.3.

Vacuum Horat.3 Carm.ode 25.

Vetustum.Iuuen.Saty 15.

Vmbriferum.Virg.6.Æneid.

Vmbrosum.Ouid.7.Metam.

¶Accubat nemus sacra vmbra.Virg.Georg.lib.3,

-aut sicubi nigrum

Ilicibus crebris sacra nemus accubat vmbra. Accubare nemus sacra dixit vmbra, quû vmbra potius sacra accubet in nemore, ac sub arboribus iaceat,vt & antè loquutus est,

Speluncæque tegant,& saxea procubet vmbra. Turneb.

¶Nemus quod nulla ceciderat ætas.Ouid.2.Metam.

Nemora & syluæ multos commouent.Cic.1.de Diuin.

Congesto nemore aceruans aggerem.Senec.Herc.fur.12.

Succisum curuare.Lucan.lib.4

Ignaua euertit.Virg.2.Georg.

Grauescit fœtu.Virg.2.Georg.

Insonuit vento.Ouid.2.Fast.

Totum inuoluit flammis.Virg.2.Georg.

Peragrare.Cic.de Arusp.resp.

Flamma peredit.Stat.6.Thebaid.

Plangunt ingenti vento.Virg.1.Georg.

Vernat nemus.Senec.Herc.OEth.4.

Violare securi.Ouid 8 Metam.

Omne nemus virebit.Virg.7.eclog.

Nemus,Romani appellabant in Aricino agro locum Dianæ sacrû. Author Strabo. Proinde quod lib.6.epist.ad Attic.scribitur, Putat enim suos nummos vos comedisse,Cæsarem in merito reædificando diligentiorem fore: reponendum est, in nemore ædificandò, vel in Nemorensi ædificando,præsertim quum constet illic Cæsarem sumptuosissimè villam ædificasse:qua de re ita scribit Tranquillus, Villam in Nemorensi à fundamento inchoatam, magnóque sumptu absolutam,quia non tota ad animum ei respondebat,totam diruisse, quanquam tenuem adhuc & obæratum.Monuit Turnebus.

Nemorosus,pen.prod.Adiect. {ὑλώδης,ὑλήεις,δενδρήεις.} vt Nemorosus collis.Plin epist 8.lib.8,Modicus collis adsurgit,antiqua cupressu nemorosus & opacus.Id est,plenus vel abundans cupresso.

Iuga.Iuuen.Satyr.3.

Locus.Ouid.epist.15.

Montes.Ouid.3.de Arte.

Syluæ.Ouid 10.Metam.

Zacynthos.Virg.3.Æneid.

Nemoralis,& hoc nemorale,pen.prod. {νέμιος} Quod ad nemus pertinet.Martial.lib.13.19,

Mittit præcipuos nemoralis Aricia porcos. Hoc est, quæ circum ipsa est nemora,vel quæ nemoribus circunsepta est.

Antrum nemorale,Id est nemoribus tectum.Ouid.3.Metam.

Sedes.Ouid.2.Amor.eleg.6.

Stagnum nemorale,Inter nemora positum.Ouid.14.Metam.

Templum Dianæ Ouid.1 de Arte.

Vmbræ.Ouid 3.Amor.eleg.1.

Nemorensis, & hoc nemorense, Idem {νέμιος.} vt Nemorense mel. Colum.libro 9 cap.4, Sed ex omnibus deterrimæ notæ mel habetur nemorense,quod ex sparto atque arbuto prouenit.

Nemorensis rex, Qui Dianæ Aricinæ sacrificiis præerat. Suet. in Caligula,cap.35.

Nemoriuagus, pen.corr. Adiectiuum {νεμεσίπλαγκτος} vt Aper nemoriuagus.Catul.de Berecynthia,epigr.58.

Nemut.vt ait Festus,verbum antiquum,significat Nisi,etiam,vel népe.

Nenum,pro Non,antiquum.Lucilius lib.30,

Sed tamen hoc dicas quid est, nenum molestum est. Varr. epist. ad Fusium,Si hodie nenum venis,cras quidem si veneris,dies est natalis fortis Fortunæ. Sipontinus Nocnon legit.

Nenu potest.Lucret.lib.3,

At contra Lapidum coniectum,spiclorúmque Nenu potest.

Nenu queunt rapidi contrà constare leones.Lucret.lib.4.

Neo,nes,neui,netum {νέω,νήθω} nere, Filum torquere,quod proprium mulierum est. Iustinus libro 1,Inuenit eum inter scortorum greges purpuram colo nentem. Plin. lib.33.cap.3, Supérque omnia netur ac texitur lanæ modo,& fine lana.

Lanas nere.Ouid.epist.14.

Deæ nerunt fortia fila.Ouid.1.de Ponto eleg 9.

Assiduo durum pollice nebat opus.Ouid.de Medicamine faciei.

Stamina

Stamina neuit.Ouid.2.Fast.
Parcæ nentes fatalia stamina.Tibul.lib.1.eleg.7.
Donum quod nostræ neuere manus.Silius lib.7.
Neo,nes,tertiæ coniugationis,Idem.Tibullus lib.3.eleg.3.ad finem,
Aut si fata negant redi.um,tristésque sorores
Stamina quæ ducunt,quæque futura neunt.
Netus,Participium.vt Lana neta.Vlpian. in l.Sicui lana.D.de legat.3.
NEOBOLE,pen prod.{ Νεοβούλη } Lycambis filia,quæ quòd Archilocho poetę promissa negaretur,Iambis insectari cœpit Lycambem Archilochus.Vide ARCHILOCHVS.
Neobule,pen.etiam prod.Hebri adolescetis Liparei amore capta, ad quam scribit Horatius 3. Carm.ode 12, Studium aufert Neobole Liparei nitor Hebri.Dicitur à νέος nouus,& βῶλος gleba.
NEOCAESAREA,æ {Νεοκαισάρεια} Vrbs Cappadociæ,quā Lycus amnis præterfluit.Author Plin lib.6.cap.3.
NEOCLES,pen.corr.Philosophus Atheniensis,frater Epicuri, scripsit de secta sua.Diogenes Laertius. Neoclem Cic.lib.1.de Natur.deor. facit Epicuri patrem.
Neocorus, neocori, pen. corr. { νεωκόρος } Latinè Ædituus. Firmicus libro 3.cap.7,Erunt etiam ipsi prophetæ, neocori,aut præpositi templis ac religionibus. Idem lib.4 cap.7,Luna facit neocoros,aut prophetas,vel sacerdotum principes.
NIODVNVM,pen prod. { Νοιόδουνον } Ptolemæo libro 2.cap.8, Galliæ Lugdunensis ciuitas,vulgò Lenduel. Scribitur & Nœodunum.
Neomenia.neomeniæ,Nouilunium.
Neophytus,pen.corr. Nouellus, quasi νεόφυτος, id est nouum germen. In sacris literis dicitur qui nuper ad fidē accessit,quasi nuper insitus.
Neoptolemus,pen.corr. { Νεοπτόλεμος } Nouus miles. Virgil.2.Æneid. Peliděsque neoptolemus,primúsque Machaon.Vbi Seruius,Neoptolemus,qui ad bellum ductus est puer.
NEOPTOLEMVS { Νεοπτόλεμος } filius fuit Pyrrhi, ex Deidamia, alio nomine Pyrrhus,à qualitate capillorum dictus,vt est author Seruius. Furens cęde.Virg.2.Æneid. De hoc Cic.de Amicit.Neoptolemus Troiam capere potuisset,si Lycomedem, apud quem erat educatus, multis cum lachrymis iter suum impedientem audire voluisset.
NEORIS,Iberiæ oppidum insigne, iuxta Harmastim fluuium. Author Plin.lib.6.cap.10.
Neotericus.Recentior: νεώτερον recentiorem dicunt Græci.
NEOTICHITAE { Νεοτειχῖται } Æclidis populi sunt, quorum vrbs νέον τεῖχος,hoc est noua mœnia,commemoratur à Stephano.
Nepa.nepæ:vel Nepes nepis, more Græco { σκορπίος } scorpium significat.Cicero 5.de Finib.Serpere anguiculos,nare anaticulas, euolare merulas,cornibus vti videamus boues,nepas aculeis, suam denique cuique naturam esse ad viuendum ducem. Festus, Nepa Afrorum lingua,sidus quod Cancer appellatur, vel vt quidam volunt, Scorpius. Plau.Casin.10.7,
Recessim cedam ad parietem,imitabor nepam,
Captandus est horum clanculum sermo mihi. Colum.libro 11.cap.2, Idibus Martij Nepa incipit occidere:significat tempestates. Cic. 3. de Nat deor. Et in Arato,
Quare quum magnis sese Nepa lucibus effert.
Nepenthes,n.g. { νηπενθές } Herba est. Plin. lib.25.cap 2, de Homero loquens,Herbas certè Ægyptias à regis vxore traditas suæ Helenæ plurimas narrat,ac nobile illud nepenthes, obliuionem tristitiæ, veniámque afferens, & ab Helena vtique omnibus mortalibus propinandum.Hactenus ille. Vnde pharmacum illud quod Helena Telemacho confecit,Odyssæ 4. Homerus appellat νηπενθές,quasi ἄλυπον. Quidam eandem cum buglossa suspicantur,propterea quòd vino iniecta hilaritatem inducit,teste Galeno.Cui subscribit Plin.lib.25.cap. 8. Nomen habet à νη priuatoria particula,& πένθος luctus. Idem Plin. lib 21.cap.21.de helenio herba, Attribuunt & hilaritatis effectum eidem potæ in vino,cúmque quem habuerit nepenthes illud prædicatum ab Homero, quòd tristitia omnis aboleatur. Vide diligenter Macrobium lib.7.Saturn.cap.1.Budæum in posterioribus annotationibus Cælium lib.19.cap.3.& lib.26.cap.25.
Nepeta.pen.corr.siue Nepita { καλαμίνθη } Herba quæ pulegium agreste vulgò dicitur.Colum. libro 5.cap.7,At si molesta pituita est, cunilæ bubulæ, vel nepetæ syluestris surculi lana inuoluti naribus inferuntur. Plin lib.20.cap.14,Item pulegio est nepetæque societas. Nonnulli existimauerunt eam esse herbam quam Dioscorides vocat gallіopsim,quum tamen non sit. Quia potius est ex Dioscoride tertia calaminthes species.
NEPETA { Νηπέτα } Tuscorum vrbs Ptolemæo lib. 3 cap.1. hodie Nepa.
Nephalia.nephaliorum { νηφάλια } Festa erant in quibus non vinum, sed aqua mulsa libabatur,& sobriorum festiuitates erant.
Nephalia,ligna vocabātur,quæ vitigine a nō forent,nec ficulna, aut myrtea.Illa enim œnispa dicuntur, aut œnosponda, vt quæ vrerentur,vbi non vinum,sed aqua prolibaretur. Tradit Philocorus thymi lignum propriè nephalium vocari,quo vsi primùm in sacris igne factis veteres feruntur. Vide Cæl.lib.7.cap.16.
NEPHELE,huius Nepheles,pen.corr.{νεφέλη} Vxor Athamātis,& matris Phryxi & Helles.vnde Ouid.Helles Nepheleidos dixit.νεφέλη interpretatur nubes,nebula,aer densus.νεφέλιον nubecula.
Nephelæus,Adiect. { νεφελαῖος } vt Pecus Nephelæum, Aries qui Phryxum & Hellen per mare vexit.Valer.1.Argon.
Nephritis,pen corr.nephritidis,f.g Renum morbus dicitur,sæpe lapide magnitudinis visendæ, vel in renum altero, vel in vreteris interno impactóque, à quo prouenit colico haud absimilis dolor. Sic Cæl lib.4.cap 20.
Nepita,Vide supra NEPETA.
Nepos,nepotis,pen. prod. m gen. { υἱωνὸς,ἔκγονος } Qui ex filio filiáve natus est,quòd natus sit pòst patri, quàm filius, vt ait Festus. Cic. 7. Verr.Tu inter huiusmodi mulieres prætextatum tuum filium, nepotem meum collocauisti.
Ex filia nepos.Cic.de Clar.Orat.
Ex filio nepos.Scæuol.in l.Titia D.de inoffic.test.
Nepos & Auus,correlatiua.Cic.pro Deiot.Qui nepos auum in discrimen capitis adduxerit.
Paruus.Virg.2.Æneid.
Sororis nepos.hoc est Nepos ex sorore.Tacitus lib.3.
Nepos,inquit Nonius,dici & fœmina potest,Ennio authore, quæ nunc neptis dicitur,Iliada nepos quas ærumnas tetulisti.
Nepotes,posteri etiam vocantur.Virg.l 6 Æneid. Fortè recensebat numerum,cha. ósque nepotes. Id est,posteros ac descendentes.
Nepotes { ἄσωτοι } appellantur consumptores, à scorpione siue nepa,quæ (vt ait Plinius lib.11.cap.25.) deuorat omnes fœtus suos, vno solùm saluo.Siue dicuntur luxuriosæ vitæ homines, quòd non aliter iis rei suæ familiaris cura sit, quàm iis quibus pater & auus viuūt. Paulus in Epitome Festi. Horat.2.Serm. satyr.3,Vincit enim stultos ratio insanire nepotes. Cic.pro Quintio,Quis tam perditus ac profusus nepos,non adesa iam, sed abundanti pecunia sic dissolutus fuisset,vt fuit Sext.Næuius?
Nepos in patrimonio suo.Cic.1.pro Lege agr. Videte nunc proximo capite,vt impurus heluo turbet Remp.vt à maioribus nostris relictas disperdat & dissipet:vt sit non minus in Pop.Rom.patrimonio nepos,quàm in suo. Ibidem,Vt in rebus suis, ita in Rep. luxuriosus nepos,qui,&c.
Nepos aliquādo cognomen cōtumeliæ fuit à prodigalitate,vt de Q.Metello collega P. Lentuli cos. scribit Valerius.vnde lusit Cicero ad Attic.Sumptu iam Nepos euasit Scaptius.Patrem tamen Metelli, cum qui cum T.Didio cos. fuit, Q. Metellum Nepotem vocant etiam Capitolini scriptores. Nepotem autem eum dictum, quasi Q. Metelli Macedonici nepotem, significat in Cornelianam Pædianus. Ex Sigonio.
Nepotes,in vite.Colum.libro 4.cap 6,Idem tamen sarmentum, quod in materiam summittimus, ab imo vsque in tres pedes, & semissem pampinabimus,& omnes eius intra id spatium nepotes enatos decerpemus. Ibidem,cap.24,Iam verò ipsos palmites,quos vindemiæ præparamus, clauiculis ac nepotibus liberandos magnopere censeo.Virgilius 2.Georgic.
Nepos.Colum.lib.6.cap.37,Eiusmodi admissarius onager nepotibus magis,quàm filiis vtilior. De genere mularum.
Neptis,huius neptis { υἱωνή } Cic.de Claris Orat. Ergo illam patris elegantia tinctam vidimus: & filias eius Mucias ambas quarum sermo mihi fuit notus:& neptes Licinias. Plin.lib 7.cap.45.
Arbitrium neptis habebat auus.Ouid.epist.8.
Nepotulus,nepotuli,penul. corr. Diminutiuum { υἱωνίσκος } Plaut. Milit.22, -sis
Te saluum hinc mittimus ire Venerium nepotulum.
Nepotinus,pen.prod. Adiectiuum { ἀσωτικὸς } Sueton. in Caligula, cap. 37,Nepotinis sumptibus omnium prodigiorum ingenia superauit. Hoc est, luxuriosis & immodicis impensarum profusionibus. Sunt qui non legant nepotinis,sed nepotatus,casu genit.uo.
Nepotor,pen.prod.nepotaris { ἀσωτεύω } nepotari, Luxuriosè & prodigè viuere.Senec.de Benefic.lib.1.cap.15,Veto liberalitatem nepotari. Id est beneficium non dandum est ei qui nequiter profusurus sit. Tertull in Apologetico, Aristippus in purpura sub magna grauitatis superficie nepotatur.
Nepotalis,& hoc nepotale,pen prod vt Luxus nepotalis, Id est immodica profusio victus & prodigentia. Nepos enim,prodigus dicitur. Apuleius lib.2.Asini aurei,paulo post principium.
Nepotatus,huius nepotatus,pen prod. { ἀσωτεία } Verbale, de quo Afranius,Scurrilitate ac nepotatu nobilis. Plin.lib.14.cap.4.ad finē, Rarò quippe adhuc fuere,nec nisi in nepotatu, singulis testis millia nummûm.
NEPTVNVS,pen. prod. { Ποσειδῶν,Ποσειδάων } Saturni & Opis filius, maris deus:dictus est à nando, mutatis literis primis, vt ait Cicero 2. de Nat.deor.Vel vt Varroni placet,lib.4.de Ling.Latina,quòd vt cælum nubes,ita mare terras obnubat,à nuptu,id est opertione.
Corpus acerbum Neptuni.Lucret.lib.2.Id est mare acerbum.
Credere se Neptuno, Vide CREDO.
Neptunus Ægæus.Virg.lib.3.Æneidos,
Nereidum matri, & Neptuno Ægæo. Ægæus autem appellatur, inquit Turnebus,quòd magna veneratione Ægis,quod oppidum est Eubœæ,coleretur. Eius rei locuples testis est Homerus,quū scribit Iliad.v.de Neptuno,

... τῇ δὲ γένετ' ἐς τῶ ποίκιλμα
Αἰγάς, ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης,
χρύσεα, μαρμαίροντα τετεύχαται ἄφθιτα αἰεί.

Vterque Neptunus.Catull.de Sirmione,
Quascunque in liquentibus stagnis
Marisque vasto fert vterque Neptunus. Quæsitum qui sit vterque Neptunus:ac probabilis eorum esse videtur sententia, qui mare superum & inferum,quibus Italia cingitur,interpretantur. Verius tamen fortasse videri potest,quum significet Neptunus eam vim, quæ humori præest, vt vtrunque Neptunum intelligamus & eum qui dulcibus, & eum qui salsis aquis imperat. Sic enim Sirmio insulis & peninsulis omnibus maris,& fluminū,& lacuum anteponetur. Huic expositioni fauent Catulli verba,qui & liquētium stagnorum,& maris mentionem facit.Ex Turneb.
Neptunius, pen. corr. { Ποσειδώνιος } Adiectiuum possessiuum: vt Neptunia regna.
Arua.Virg.8.Æneid.Hoc est mare.
Dux.Horat Epod.9.Hoc est marinus imperator. Sextū Pompeiū intelligit Pompeij magni filium.
Heros.Ouid.9.Metam.Intelligit Theseum.
Lacunæ.Author ad Heren.lib.4, Qui perduellionibus venditat patriam,non satis supplicij dederit, si præceps in Neptunias depulsus erit lacunas.
Mœnia Propert.lib.3 eleg.9.
Pergama.Ouid.epist.3.à Neptuno & Apolline ædificata.

Pistrix.Cic.in Arato.

Prata Neptunia secare.Cic.in Arato,

Non aliæ naues vt in alto pondere proras
Ante solent rostro Neptunia prata secantes,&c.

Proles Neptunia,Messapus.Virg.9.Æneid.

Troia.Virg.2.Æneid.Cuius muri à Neptuno & Apolline constru-ᴄti sunt.

Neptunine,huius Neptunines,pen.prod. { [illegible] } Patronymicum fœm. Catull.Argon.epigr.59,

Téne Tethys genuit pulcherrima Neptunine? Turnebus aliter, & sic legit,

Téne Tethys tenuit pulcherrima Neptunine? Neptuninúmque putat hîc vocari eũ,qui ex elemento Neptuni,&neptibus vxorem petat,& Neptunum genere contingat. Itaque vocandi sensu de Peleo interpretandum,aut Neptunina legẽdum.Et hæc germana lectio est.

Neptunalia,Neptunaliorum { [illegible] } Neptuni sacra, quæ & Salatia à Salo dicuntur.

Nequa.Aduerbium { [illegible] } Ne per aliquem locum. Aut Nequa, nomen,id est ne aliqua.Virgilius 6.Æneid. Cic.1.Verr. Tamen nequa deductio fieret,magna ex parte tua potestas erat.

Nequalia,Sunt detrimenta,ait Festus.

Nequam { [illegible] } Nomen indeclinabile,quod apud veteres significat hominem nullius pretij,quòd ne tãti quidem sit, quàm quod habetur minimi:vt ait Festus. Varro Nequã ex ne & quicquã media syllaba extrita componi ostendit in libro de Lingua Latina,9. Quidam à nequeo,quòd nihil queat,nullíque rei sit aptus Vide Gellium lib.7.cap.11,Caper docet nequam signare non malũm,sed inutile. Plaut.Mostel.3,Atque vbi illò immigrat nequã homo,indiligẽs, cum pigra familia,&c. Et Cas.5,Potius quàm illi seruo nequã armigero,nihili atque improbo.Cic.2 Philipp.O hominem nequam:quid enim aliud dicam?magis propriè nihil possum dicere. Charisius lib. 1,Commune trium generum in a vnum venit Nequa: idem & singulari & plurali numero monoptoton est.propter quod multum errant qui dicunt adiecta m litera, Nequam hominis propositum habet. Hæc Charisius.

Frugi & Nequam,contraria. Cic.2. de Orat. Iisdem verbis & laudare frugi seruum possumus,& si est nequam,iocari.

Nequam & cessator Dauus.Horat.2.Serm.saty.7.

Nequam atque improbus homo.Cic pro Cælio.

Homo ingeniosissimè nequam Paterculus lib.2,C.Curio eloquẽs, audax,homo ingeniosissimè nequam,& facundus malo publico Aliquanto pòst,M. Cælius, vir eloquio animóque Curioni simillimus, sed in vtroque perfectior,nec minus ingeniosè nequam.

Nequam,pro Inconsideratus.Cic.Attic. lib.6.epist.2, Peloponnesias ciuitates omneis maritimas esse, hominis nõ nequam,sed etiam tuo iudicio probati,Dicæarchi tabulis credidi. Nequã,Id est inconsiderati,indiligentis,qui temerè scriberet quicquid in buccam.

Nequior,nequissimus.Cic.ad Attic.lib.9. Nunquam vidi hominẽ nequiorem. Idem 2.Philip. Non cum vno gladiatore nequissimo de Repu. grauiter querens.Horat.3.Carm.ode 6,

Ætas parentum peior auis,tulit Nos nequiores.

Perditus,multóque nequior homo.Cic.Cassio,lib.12.2.

Nequius aut turpius nihil est effœminato viro.Cic.3.Tuscul.

Homo omnium nequissimus.Cic.Bruto,lib.11.21.

Aurum nequam. Festus. Nequam aurum est auris,quod vis vehementius ambiat. hoc versu Lucilij significare ait Asinius Capito,nequam esse aurum,quòd aures lædat,vel pondere inaurium,quũ mollissima pars inciditur.Vel ex auro intelligi pecuniæ cupiditatem, cuius respectu & nimia cupiditate homines ad peccandum adducũtur.

Liber nequam.Ouid.2.Trist.

Nequam vitis,Inutilis.Columella lib.3.cap.10.ad finem.

¶Nequam,pro Nequiter.Plautus Pœnul.3,

-locum sibi velle liberum præberier,
Vbi nequam faciat clam.

Nequiter,pen.corr.nequius, nequissimè , Aduerbium { [illegible] } Cic. 3.Tuscul.A me quidem paulo antè appellata frugalitas,quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur. Plin.lib 12 cap. 25,Nequissimè autem gummi,quoniam ipsum quoque inhærescit. Cic. 2. de Fin. Quia quod bene,id rectè,frugaliter,honestè: ille porrò malè , prauè, nequiter,turpiter cœnabat.

Nequitia,nequitiæ { [illegible] } Lasciuia & libidinosa illecebra. Cic Attic.lib.1.11.Nam planè ita putauerunt,quum religio,quum pudicitia,quum iudiciorum fides , quum Senatus authoritas concidisset,fore vt apertè victrix nequitia ac libido pœnas ab optimo quoque peteret sui doloris.

Poeta suæ nequitiæ.Ouid.2.Amor.eleg.1.

Nequitia , inquit Donatus , propriè libidinosa inertia dicta est, quòd nihil queat,nullíque rei apta sit.

Natiuæ mala nequitiæ.Iuuen.Satyr.14.

Officina nequitiæ , & diuersorum flagitiorum omnium domus eius.Cic pro Rosc.Amer.

Semina nequitiæ languidiora.Ouid.3.Amor.eleg.4.

Nequitia,vt ait Gellius lib.7.cap.11, est luxus vitæ prodigus atque effusus.Ouid.1.Fast.Nequitia est quæ te non sinit esse senem. Terentius Heaut.3 1,

Quantam fenestram ad nequitiam patefeceris.

Modus nequitiæ.Senec.Agamemn.3.

Frugalitati contrarium vitium Nequitia dicitur. Cic.3. Tuscul. Frugalitas,vt opinor,à fruge,qua nihil melius è terra:nequitia ab eo, etsi hoc erit fortasse durius,sed tentemus, & lusisse putemur , si nihil sit,ab eo quòd nequicquam est in tali homine , ex quo idem nihili dicitur.

¶Nequitia,pro Intemperantia quadam , & libidine rerum Venerearum.Horat.3.Carm.ode 15,

Tandem nequitiæ fige modum tuæ. Et Satyr.3.lib.2,

-par nobile fratrum
Nequitia,& nugis prauorum & amore gemellum.

Luxuria & nequitia.Cic.7.Verr. Cleomenes autem qui alterum se Verrem cum luxuria atque nequitia,tum etiam imperio putaret.

Nequitia & inertia.Cic.1. in Catil. Sed iam meipsum inertiæ nequitiæque condemno. Ibidem,Non est vehementius seueritatis ac fortitudinis inuidia , quàm inertiæ ac nequitiæ pertimescenda. Hic nequitia dissolutam incuriam significat.

Malitia & nequitia.Author ad Herenn.lib.3.

Perdita.Vide PERDITVS.

Perdita nequitia & summa egestate vir.Cic.pro Cluent.

Singulari nequitia præditus homo.Cic.5.de Fin.

Inuoluta argumentis,Vide INVOLVO.

Abducere aliquem ad.Vide ABDVCO.

Adducere ad,Vide ADDVCO.

Aceti enim nequitiæ inest virtus,magnos ad vsus Plin.lib.14. cap. 20.Hoc est,acrimoniæ,& substantiæ quæ ex vino ita degenerauit.

Nequitia est scelere.Locus est Ciceronis in 5.Philip. Ænigmatis autem inuolutum & implicatum continere sensum videtur,hancque complecti sententiam,Rectè facere scelere, nequitia est. vt quũ quis per scelus partas opes,nequiter profuséque disperdit,rectè facere videtur. Sic exponit Turnebus,sed ita vt addubitet , quòd nõ satis incolumem eius loci integritatẽ esse credat. Et Muretus quoque paruam quandam in libris vetustis ibi patère lacunam affirmat.

¶Nequitia,pro Malitia & fraude.Vlpian.in l.Quum autẽ.§.Capitalem.D.de Ædil.edict. Capitalẽ fraudem admisisse accipimus dolo malo,& per nequitiam.

Nequities.nequitiei,Idem { [illegible] }Horat.2. Serm. saty. 2,

Illum aut nequities,aut vafri inscitia iuris,
Postremum expellet certè viuacior hæres. Id est,mollities,luxuries.

Nequando,Aduerbium { [illegible] } Ne vllo tempore.Cicero de Amic. Illud potius præcipiendum fuit, vt eam diligentiam adhiberemus in amicitiis comparandis,vt nequando amare inciperemus eum, quem aliquando odisse possemus. Idem ad Atticum, lib.10,Tu tamen eas epistolas, quibus asperius de eo scripsi, aliquando concerpito, nequando quid emànet: ego item tuas.

Nequaquam,pen.prod. { [illegible] } Aduerb.negandi.Cic.6.Verr.Iste ait,se velle illud etiã atque etiã considerare,nequaquã se esse satiatũ.

Nequaquam tantum inter eos interesset.Cic.1.de Inuent.

Nequaquam satis in re vna consumere curã. Horat.2.Serm.sat.4.

Neque { [illegible] } Disiunctiua coniunctio. Terent. Eunuch.2.3,

-occidi: Neque virgo est vsquam,neque ego qui illam è cõspectu amisi meo.

Nullæ enim lites,neque controuersiæ sunt,quæ,&c.Cic.1.de Orat.

Neque,sæpius repetitum.Cic.1.Offic.Nulla enim vitæ pars neque publicis,neque priuatis,neque forẽsibus,neque domesticis in rebus: neque si tecum agas quid,neque si cum altero contrahas , vacare officio potest.

Neque enim sunt isti audiendi , qui virtutem duram & quasi ferream esse quandam volunt.Cic.de Amic.

Neque,&.Terent.Eunuch.1.1, -si sapis,
Neque præterquam quas ipse amor molestias
Habet,addas:& illas quas habet,rectè feras.

Neque,sequente ETIAM. Liu.6.bel.Pun M.Sextilius Fregellanus respondit,&c.ad id sibi neque opes deesse, animum etiam superesse.

Neque sine.Terent.And.1.2,At nunc faciet: neque,vt opinor,sine tuo magno malo.

Neque haud.Teren.And.1.2,

Ne temere facias:neque tu haud dicas tibi non prædictum, caue.

Neque id quidem.Cic.de Amic. Quare sibi habeant sapientiæ nomen & inuidiosum & obscurum : concedántque vt hi boni viri fuerint.neque id quidem facient:negabunt id nisi sapienti posse concedi. In veteri codice legitur,ne id quidem.

Neque dum, pro Necdum,id est Et nondum. Cic.ad Qu. frat.lib. 3.24,Sed eius rei maturitas neque dũ venit,& tamẽ iã appropinquat.

Neque verò me Lacedæmonij aut Athenienses magis mouerint, quàm Pop Romanus.Quintil.lib.2.cap.17.

Neque quicquam quàm, pro Tantum. Suet. in Claudio Cæsare, cap.10, Hinc ad alios commilitones fluctuantes, neque quicquam adhuc quàm frementes perduxit.

Neque secius eo,pro Nihilo minus.Suet.in Domitiano,cap.12,Sed quum obnoxium se barbaris per hoc animaduerteret , neque secius eo in explicandis oneribus omnibus hæreret.

Neque nihil.Cic pro Rosc. Comœdo,Ad arbitriũ hoc animo adimus,vt neque nihil,neque tantũ quantũ postulauimus cõsequamur.

Neque non.Varro de Re rust.Neque non etiam quædam assumenda in villam.

Neque si non.Varr.de Ling.Latin lib 6,Neque si non norim radices arboris,non possem dicere pirum esse ex ramo,&c.

Neque opinato se ostendere. Cic.2. Philipp. Ergo vt te catamitum neque opinato quum ostendisses,præter spem mulier aspiceret.

Neque ne,pro simplici negatione.Liu.5.Decad.lib. 4,Neque enim ne his enuntiationem aperuerat suam.

Nequeo,nequis,nequiui,nequitum,pen.corr. { [illegible] } nequire,Non ire interpretatur Festus. Significat autem nõ posse. Cic. de Amic.Cuius autem aures clausæ veritati sunt,vt ab amico verum audire nequeant,huius salus desperãda est. Liuius,Signum omni vi molliente signifero nequire conuelli.

Dormire nequeo.Horat.2.Serm.saty.1.

Nequeo quin.Plaut.Milite,20, -heu mihi,nequeo quin fleam, Quum abs te abeam.

Nequiui.Virgil.6.Æneid.

Nequij.Horat 2 Serm.saty 5, -putásne,
perduci poterit,tam frugi,támque pudica,
Quam nequiere proci recto depellere cursu?

¶Nequibo.Futurum antiquum.Lucret.lib.1, -concedere porrò
Quò poterunt vndæ,quum pisces ire nequibunt,

Nequitum, pen. corr. {οὐκ ἰσχύειν} & Nequitur, pen. prod. pro Nō posse dixerunt veteres. Pacuuius, Sed quum contendi nequitum, vt clàm intendenda est plaga. Plaut. in Satyrione, Retrahi nequitur quoquò progressa est semel. Et Cato Originū lib. 1, Id nequitū exaugurari.

Nequicquam, Aduerbiū {ἄλλως, μάτην} id est Frustra. Terēt. Heaut. 2.3, Age modo, hodie sero ac nequicquam voles. Liuius 1. ab Vrbe, Vtrinque iniuriæ factæ, ac res nequicquam erant repetitæ. Cic. 3. Offic. Ex quo Ennius, nequicquam sapere sapiētem qui ipse sibi prodesse non quiret.

Talia nequicquam questus. Ouid. 13. Metam.

Heu tantis nequicquam erepte periclis. Virg. 3. Æneid.

¶Nequicquam, pro Non quicquam, vt veteres Ne vis, pro Non vis dicebant. Cic. 1. Tuscul. Secernere autem à corpore animum, nequicquam aliud est quàm emori discere.

¶Nequicquam, Non. Virgil 1. Georgicorum,

Nequicquam pinguis paleæ teret area culmos. Horat. 1. epist. 3.7,

-an malè sarta

Gratia nequicquam coit, & rescinditur. Porphyr. Nequicquam, pro Non: vt Virg. 2. Æneidos,

-telúmque imbelle sine ictu

Coniecit, rauco quod protinus ære repulsum,

Et summo clypei nequicquam vmbone pependit. Seruius, Nequicquam, Non. Persius satyr. 2.6,

Nequicquam fundo suspiret nummus in imo.

Nequino, nequinas, nequinâre, Modò lasciuire, modò negare significat Sipontinus.

NEQVINVM, Vmbriæ oppidū, teste Plin. lib. 3. cap. 14. quod nunc Narnia dicitur, ob incolarum libidinosam inertiam. A quo Nequinates, qui nunc Narnienses. Vulgò *Narni*.

Nequinunt, pro Nequeunt, id est Non possunt: vt, Solinunt, Ferinūt, pro solent & ferunt, dicebant antiqui. Liu. in Odyssea, Partim erant, neque nunc nequinunt Græciam redire. Festus.

Nequis, nequa, nequod vel nequid {μή τις} Ex NE & QVIS compositū, Ne aliquis. Terent. Heauton. 2.3,

Hoc primum, vt nequid huius rerum ignores, anus

Quæ est dicta mater esse ei antehac, non fuit.

Nequid nimis {μηδὲν ἄγαν} Sententia peruulgata, qua admonemur in rebus omnibus modum seruare. Terent. in Andria,

-nam id arbitror   Apprimè in vita esse vtile, vt nequid nimis.

Nequiter, Nequitia, Vide NEQVAM.

NERESSVS {νηρησσός} Oppidum est in Cea insula, cuius meminit Æschines Epist. 1. ad Polycratem.

NEREVS {νηρεύς} fuit, vt testis est Hesiodus in Theogonia, marinus deus Oceani & Tethyos filius, ac Chorim sororem vxorem accepit, ex qua nymphas plures genuit. hunc omnium antiquissimum dixit Orpheus in Argonautica.

Profundus. Stat. 5. Thebaid

Spumeus Nereus sæuit tridenti. Virg. 2. Æneid.

Violentus. Ouid. 12. Metam.

Orbem totum circunsonat. Ouid. 1. Metam.

NEREIDES, pen. corr. {νηρηΐδες} Patronymicū f. g. à Nereo, fuerūt maris nymphæ, humanam effigiem habentes, quarum nomina sunt Nysæe, & Cymothoe. Nominatiuus singularis est Nereis, penult. indif. Ouid. 11. Met. Sed memor admissi Nereida colligit orbam. Idem 13. Met. Paulo pòst in cantilena Polyphemi,

Nerei te vereor: tua fulmine sæuior ira est. Nerei vocatiuus est.

Deæ Nereides. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.

Æquoreæ. Catul. Argon. epigr. 59.

Almæ. Cic. in Arato, Hanc illi tribuunt pœnam Nereides almæ.

Lasciuæ. Claud. 2. in Eutrop. in præfat.

Ouantes. Claud. de Nupt. Honorij.

Virides. Ouid. epist. 5.

Nerine, huius Nerines, pen. prod {νηρίνη} Patronymicū fœm. Virg. 7. ecloga, Nerine Galatea thymo mihi dulcior hyblæ.

NERIO, Nerienis {νηρίων} Martis vxor. Gellius lib. 13 cap. 21. Nerio, siue Nerienes, Sabinum verbum est: eóque significatur virtus, & fortitudo. Paulo pòst, Nerio igitur Martis vis, & potentia, & maiestas quædā esse demōstratur. Plautus autē in Truculento, cōiugem esse Neriené Martis dicit. Hæc etiā à Cn. Gellio in tertio Annali dicitur Neria, nō Nerio neque Nerienes. Nerio, quasi Neirio dici putat Seruius Claudius, hoc est sine ira, & cum placiditate: vt eo nomine mitem tranquillúmque fieri Martem precemur.

Neritæ, ex concharum genere. Plin. lib. 9. cap. 33, Nauigant ex his neritæ, præbentésque cōcauam sui partem, & auræ opponentes, per summa æquorum velificant. Vetus exemplar habet veneriæ.

NERITOS {νήριτος} Insula est prope Zacynthum, Dulichium & Ithacam. Hāc à Laerte fuisse captam ait Strabo ex Homero. ¶Est & Neritos mons in Ithaca, vt eodem loco docet Strabo. Plin. lib. 4. cap. 12.

Neritius, pen. corr. {νηρίτιος} Adiectiuum, quo nomine Vlyssem intelligit Ouid. 1. Trist. eleg. 4,

Pro duce Neritio docti mala nostra poetæ

Scribite: Neritio nam mala plura tuli.

Domus Neritiæ. Ouid. 13. Metamorph.

Rates Neritiæ. Ouid. 1. de Remed.

Nerium, nerij {νήριον} Frutex est foliis amygdalæ, sed maioribus & pinguioribus: folia eius, quadrupedibus sunt venenū. Rhododaphne alias dicitur, Plin. lib. 24. cap. 11. Romanis autē rhododendron inquit Dioscorides à flore roseo, & quòd in arboris magnitudinem crescat. rhododaphne verò, quòd folium lauri: florem autem rosæ similem gerat. Officinis vulgò hodie *oleander* dicitur.

NERIVM {νέριον} Ptolem. lib. 2 cap. 6, Promontoriū Tarraconensis Hispaniæ: Artabrorum promontorium alio nomine. Nunc vocatur *Finis terræ*, in Compostella.

NERO {νέρων} Gell. lib. 13. cap. 21, Nerio, siue Nerienes, verbum Sabinum est, quo significatur virtus & fortitudo. Itaque ex Claudiis, quos à Sabinis oriundos accepimus, qui erat egregia ac præstanti fortitudine, Nero appellatus est. Sabini autē id nomen à Græcis accepisse videntur, qui vincula & firmamenta membrorum νεῦρα dicunt: vnde nos quoque Latinè neruos appellamus. Vide Suet. in Tiberio, cap. 1. Hoc nomine fuit imperator Romanorum, qui omnium, quos terra tulit, crudelissimus fuit. Hinc proprium nomen in appellatiuum commutatum est, vt Nerones nunc crudeles, & Neroniores crudeliores dicamus. Horat. 4. Carm. ode 4.

Quid debeas ô Roma Neronibus   Testis Metaurum flumen,

Maior Neronum. Horat. 4. Carm. ode 14.

NERO CALVVS, Maledictis populi appellatus est Domitianus, quòd sæuitia Neronem vel exæquaret, vel superaret, ac Nero alter esset. Et quia caluus erat, vt à superiore distingueretur, Nero caluus est vocitatus. Iuuenalis,   -& caluo seruiret Roma Neroni. Ausonius,

Et Titus Imperij felix breuitate, secutus

Frater, quem caluum dixit sua Roma Neronem.

Neroneus pen. prod. Adiect. {νερώνειος} Stat. 1. Sylu. 5,   -Neronea nec qui modò lotus in vnda, &c.

Neronianus, pen prod. Aliud adiectiuum {νερωνιανός} Martialis lib. 7.33,

-quid Nerone peius,

Quid thermis melius Neronianis?

NERVA fuit cognomen Liciniorum, Cocceiorum, & Sylliorum, ductum à neruis, hoc est à robore, vt quidam scribunt. Cic. in Brut. C. Licinius Nerua non indisertus fuit.

Nerua IIII. Romanorum Imperator fuit, Flauio Domitiano, cui successit, dissimillimus, animóq; verè paterno erga populū affectus. Hic quū liberos sibi nullos genuisset, Ælium Traianū sibi adoptauit, qui illi etiam in Imperio successit. Vide Suet. & reliquos historicos.

NERVII {νέρβιοι} Galliæ Belgicæ populi maximè feri, vt ait Cæsar. Tornacenses nunc vocātur, Atrebatibus & Veromanduis finitimi. Hos irrigant Sabis & Scalde flumina. Cum his pugnauit Cæsar maximo totius exercitus discrimine, vt ipse testatur fusissimè belli Gall. lib. 2.

NERVLANI, Populi in Latio iuxta Romam, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

NERVLVM, Oppidum in Lucanis, quod vi captum fuisse repentino aduentu Æmylij, testatur Liu lib. 9. bell. Pun. Inde Nerulonenses dicti sūt. Suet. in Aug. Manibus colybo decoloratis Nerulonensis mēsarij.

Neruus neruì {νεῦρον, τὸ νεῦρον} Notæ significationis. hi à corde originem habent, vt docet Aristoteles. Alij à cerebro oriri dicunt, & rectius quidem ex ipsa anatomes inspectione. Græcis autem dicuntur τὰ νεῦρα, vnde nostra dictio Latina deducta est, vt testatur Gellius lib. 13. cap. 21. Plautus Pœnulo, 18,

-condamus alter alterum   Ergo in neruum brachialem.

Adiuti aliquo conamine nerui, Vide ADIVVO.

Validi. Lucret. lib. 5.

Astringi ossa suis neruis debent. Quintil. in Procem. lib. 1.

Neruis artus continentur. Cic. 2. de Nat. deor.

Neruis & ossibus dij non continentur. Cic. 2. de Nat. deor.

Duci neruis alienis. Horat. lib Sermonum,

Duceris vt neruis alienis mobile lignum. Verbum Græcum νευροσπαστεῖσθαι elegantissima circuitione expressit. Sensus autē est, vt fidiculis neurospasta mouentur, sic tua libidine, vt neruia aut fidicula traheris. Turneb.

Extentare neruos. Lucret. lib. 3.

Rupti vulnere. Ouid. 12. Metamorph.

Validi. Celsus in Præfat. lib. 1, Validi nerui, an infirmi.

¶ Neruus, pro Robore & viribus aliquando ponitur: in neruis enim robur peculiariter existit. Vnde dicimus rem esse sine neruis, quæ debilis est. Horat. 2. Serm. satyr. 1,

Sine neruis altera quicquid   Composui pars esse putat.

Quantum in cuiusque animo roboris est & neruorum, tanta est consolatio. Cic. Torquato, lib. 6 1.

Nerui Reip. Id est, vires & fortitudo Reip. nempe milites, classes, & vectigalia. Cic. pro Lege Manil. Si vectigalia, neruos esse Reip. semper duximus: eum certè ordinem qui exercet illa, firmamentum cæterorum ordinum rectè esse dicemus.

Nerui belli, pecunia & equitat*. Cic. 5. Philip. Primùm neruos belli pecuniam infinitam, qua nūc eget: deinde equitatum quātum velit.

Vectigaliū nerui. Cic. 5. Ver. Quæ quū de Pop. Rom. victu, de vectigaliū neruis, de sāguine detraxisset ærarij, Tertiæ mimæ cōdonauit.

¶Nerui atque aculei oratorij ac forenses. Cic in Orat. Nerui propriè sūt in corpore, atque in eis totius corporis robur est. vnde eneruati dicūtur, imbelles & infirmi. Neruos intēdere, significat summa ope niti. Sed per translationem vocat Cicero neruos orationis, ipsa argumēta & probationes, quibus aduersarios orator prosternere conatur. Aculei verò propriè spicula quædam parua sunt, vt vesparum, crabronum: sed translatè ponuntur pro oratione quæ animum quodammodo pungat & mordeat. Conantur enim oratores, audientium animos commouere. quemadmodū de Pericle scripsit Eupolis, cum delectatione aculeos etiam relinquere in animis eorum, à quibus esset auditus: id quod testatur Cic. in Brut. & lib. 3. de Orat.

Mentis & corporis nerui. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Neruis & sapientia tua opus est. Cic. Appio, lib. 3. 10.

Est tuorum neruorum. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3. 24. Cuius in hoc vno consyderantiam & ego sustinebo vt potero: & tu vt possis est tuorum neruorum.

¶Adhibere neruos, In ADHIBEO.

Afferre neruos, In AFFERO.

Contendere omnes neruos in re aliqua, vel Contendere omnibus neruis: pro Summa vi, summóque studio niti. Nam robur iuxta philosophos, in neruis situm. Cic. ad Qu. fratrē, Sic contende omnibus neruis & facultatibus. Idem 2. Verr. Magnū fortasse onus, & mihi periculosum, veruntamen dignum in quo omnes neruos ætatis, industriæque meæ contenderem.

Frangere neruos & mentis & corporis. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Legionum nostrarum neruos his consiliis incidemus. Hoc est, Vires & robur frangemus. Cic. 12. Philip.

Incidere neruos Populi Romani. Cic.2.pro Lege agrar.
Incidere neruos virtutis. Cic.1.Acad.
Intendere neruos in re aliqua, pro Totis viribus conari, & omnem solicitudinem adhibere, & operam. Terent. Eunuch.2.3.
¶Neruum etiam appellamus (inquit Festus) vinculum ferreum, quo pedes vel etiam ceruices impediuntur. Plautus, Perfidiosè captus, eo ædepol neruo ceruices probat. Idem Capt.12,
Nam noctu neruo vinctus custodibitur. Sic Asin.11,
-crucésque compedésque,
Neruos, catenas, carceres. M. Cato apud Gell.lib.11.cap.vlt. Fures priuatorum furtorum in neruo atque in compedibus ætatem agunt: fures publici in auro atque purpura.
Corripere in neruum aliquem, Vide CORRIPIO.
¶Neruus, pro amento, vel chorda arcus: vt
Stridens neruus. Virg.5.Æneid.
Adducto neruo concita moles. Ouid.8.Met. Intelligit balistam.
Equino neruo intentus arcus. Ouid.1.de Ponto, eleg.2.
Reciproca tendens neruo equino concita tela. Actius apud Varronem, lib.6.
Pulsans. Virg.4.Georg.
Sagittas aptare neruo. Virg.10.Æneid.
In neruum ire Terent. Phorm.4.4. -cæterum
Quum argentum repetent, nostra causa scilicet
In neruum potius ibit. Vbi Donatus, In neruum ibit, Decipiet. à prouerbio tracto à sagittariis: quum vis conatúsque tendentis arcum, non in volatum teli, sed in ruptionē nerui expetatur. Aliis dictum placet, In neruum ibit, pro In vincula ibit. Antiquitus enim qui soluendo non essent, vincti tradebantur creditoribus, donec opera compensarent creditam summam. Neruus autem genus est vinculi, de quo paulo antè. Gell.lib.20.cap.1, Cōfessis igitur æris ac debiti iudicatis triginta dies sunt dati conquirendæ pecuniæ causa, quam dissoluerent. Pòst deinde, nisi dissoluerant, ad Prætorē vocabātur, & ab eo, quibus erāt iudicati, addicebantur. Neruo quoque aut cōpedibus vinciebātur. Deinde subdit Gellius verba legis 12. tabul. In neruum potius ibit, Id est patietur se addici, & addictum vinciri.
Erumpet fortitudo istæc in neruum, Vide ERVMPO.
¶Nerui, Chordæ citharæ dicuntur. Cic.1.Tusc. Summam eruditionem Græci sitam censebant in neruorum vocúmque cantibus.
Concordia neruorum. Quintil.lib.5.cap.10. De fidibus.
Lyra intenta neruis. Quintil.lib.2.cap.8.
Modulati. Ouid.ad Pison.
¶Continere neruos Quintil.lib.1.cap.12.
Percutere. Quintil.lib.1.cap.12.
Probare. Quintil.lib.1.cap.12.
Sonant ita in fidibus nerui, vt à digitis sunt pulsi. Cic.2.de Orat.
Trahere neruos. Quintil.lib.1.cap.12.
¶Neruus, pro membro virili. Horat. Epod.8, Illiterati num minus nerui rigent? Vbi Porphyrio: Neruos pro mébro virili dixit. Author Carminis obscœni,
Nemo meo melius neruum tendebat Vlysse
Siue illi laterum, seu fuit artis opus?
Neruia, neruiæ {χορδὴ} in fœminino genere lectum est apud doctos sæpe, inquit Nonius. Varro, Scientia doceat quemadmodum in psalterio est, tendamus neruias. Neruias pro fidiculis, id est chordis citharæ accepit Varro. Vide & Gell.lib.9.cap.7.
Neruium, neruij, neutro genere. Varro, Et id dicunt suam Briseidem producere, quæ eius neruia tractare solebat. Nonius.
Neruulus, pen.corr. Diminut. {νευρίδιον} Cic.ad Attic lib.16, Quod certè facies, si tu neruulos tuos mihi sæpe cognitos, suauitatemque qua nemo tibi par est, adhibueris.
Neruosus, pen.prod. Adiect. {νευρώδης} Quod multos habet neruos. Plin. lib.11.cap.37, Ideò nulla est ei caro, sed neruosa exilitas.
Neruosus orator, per translationem, hoc est Magnā vim & efficaciam sermonis habens. Cic.de Clar. Orat Quis Aristotele neruosior?
Neruositas, pen.corr. neruositatis {νευρώδες} Plin.lib.19 cap.1, Neruositas filo æqualior penè quàm araneis, tinnitúsque cum dente libeat experiri. De lino.
Neruosè, pen prod. Aduerb. {νευρωδῶς} Magna vi.
Vigilanter & neruosè Plancus ad Ciceronem, lib.10.23, Vt vigilanter neruoséque nos, qui stamus in acie, subornes.
Neruosè dicere, vel asserere, Audacter, & magna sermonis vi. Cic.3. Off. Itaque neruosius qui ista differunt, solum audent malum dicere id quod turpe fit.
Neruialis, & hoc neruale, pen.corr. vt Neruialis herba. Scribonius Largus, Herbam quam Græci νευράδα, nos Neruialem appellamus.
Neuricus, pen.cor {νευρικὸς} Qui neruis laborat. Vitruuius lib.8 cap.3, Aquæ neuricos aut podagricos efficiunt: sulphurosi fontes neruorum labores reficiunt. Budæus. Sed hoc à Græca dictione νεῦρον deducitur, quæ idem significat quod Neruus.
NESA, Regio montana iuxta Ætnam.
NESAEE, es, siue Nesæa, æ {Νησαίη} Nympha marina, Nerei & Doridis filia, παρὰ τὸ νεῖν, hoc est à natando dicta. Author Hesiodus in Theog.
Nescio, nescis, nesciui, nescitū, pen.prod. {οὐκ οἶδα, ἀγνοῶ} nescire, Ignorare. Terent. Eunuch 4.7, Caue sis, nescis cui maledicas nunc viro.
Nemo in eo quod nesciat disertus esse potest. Cic.1.de Orat.
Nescio alias, pro eo quod barbarè dicitur, *Nescio de aliis*. Terent. Heautont 1.4.
Casu nescio quo in ea tēpora nostra ætas incidit, vt quum maximè florere nos oporteret, tum viuere etiā puderet. Cic. Luccio, lib.5.15.
Nescias eius sit potestas posthac, an nunquam tibi. Ter. Heaut.2.3.
Nescio de illo. Plaut. Merc 7
Nescit nisi. Plaut. Most. 8, Fœnus illic fœnus, hic nescit quidem nisi fœnus fabularier.
Nescimus qui fiet. Plaut. Pœn.9.
Nescio quid, Aliquid quod ignoro. Terent. Heaut. 2.2, Faciam, sed nescio quid profectò mihi animus præsagit mali.
Nescio quid certè est. Virgil.8.eclog.
Nescio quis. Cic.de Amic. Qualem fuisse Atheois Timonem nescio quem accepimus.
Nescio quomodo. Cic.de Amic. Serpit enim nescio quomodo per omnium vitam amicitia.
Nescio quomodo ad aures istius peruenit. Cic.6.Ver.
Nescio quo pacto. Cic.de Amic. Genus autem hoc sermonum positum in hominum veterum authoritate, & eorum illustriū plus nescio quo pacto videtur habere grauitatis.
Nescio quod. Terent. Hecyra,3.1, -nescio quod magnum malum Profectò Parmeno me celas.
Dum liceat fateri nescire quod nesciam. Cic.1.de Orat.
Nescias quod scis. Plaut. Milite, 9,
Posthac etiam illud quod scies nescieris Id est Tacebis, nec palàm facies Terent Eunuch.4.4, -tu pol si sapis,
Quod scis nescis, neque de Eunucho neque de vitio virginis.
Donatus admonet esse prouerbium Sumptum à dialecticorū ludis, in quibus huiusmodi quidam scyrpi proponi solent: Facio, & non facio: Sum amicus, & nō sum amicus: Audio & non audio. Hoc prouerbio certam in tacendo fidem significamus, dum quis quod scit, perinde continet ac dissimulat quasi nesciat.
Nescio vnde eam. Terent. Eunuch 2.3.
Nescio te ego? hoc est, Putas te mihi non esse notissimum? Plaut. Menæh.16.
Nescis nec in pace, nec in bello viuere. Cic.
Nesciūt irasci. Cic.3.de Orat. Stoicos autem, quos minimè improbo, dimitto: tamen, nec eos iratos vereor, quoniam omnino irasci nesciunt. Hoc est, Non possunt, aut nolunt.
Lacrymare vultus nescit Seneca Herc. furen.13.
Ludere nescit Horat. de Arte.
Stare loco nescit Virg 3.Georg.
Latinè nescire. Cic.de Claris Orat. Non tam præclarum est scire Latinè, quàm turpe nescire.
Nescitur, pen prod. {ἀγνοεῖται} Cic.ad Attic lib.7, Inde vtrum consistere vspiam velit, an mare transire, nescitur. Idem 4.Acad. Vt stellarum numerus par an impar sit, nesciatur.
Nescius, pen corr. Adiectiuum {ἀνεπιστήμων} Qui nescit.
Viri nescia Ouid.1.Metam.
-viri quasi nescia quærit. Hoc est, Tanquam virum non cognouerit. Columel.lib.10, Nescia plebs generis.
Fati nescia Dido. Virg.1.Æneid.
Nescia mens hominum fati sortísque futuræ.
Haud nescius rerum Virg.12.Æneid.
Veri. Ouid.1.Metam.
Corda nescia mansuescere. Virg 4 Georg.
Lumina nescia succumbere somno. Ouid. epist.12.
Tolerandi. Tacit lib.3.
Vinci. Ouid.2.de Ponto, eleg.9.
Non erā nescius Brute, quum quæ summis ingeniis, exquisitáque doctrina, &c. Cic.1.de Fin.
Non sum nescius Crasse ista inter Græcos dici solere, &c. Cic.2. de Orat.
Et non sum nescius, Vide NON Aduerbium.
¶Nescius {ἄγνωστος} Incognitus, qui ignoratur. Plaut. Rud.7. Gellius lib.19.cap.1, Quum sonus aliquis formidabilis aut è cælo, aut ex ruina, aut repentinus nescius periculi nuntius, vel quid aliud eiusmodi factum est, &c.
Tributa nescia. Tacit.lib.1, Aliis gentibus ignorantia imperij Romani inexperta esse supplicia, nescia tributa.
NESEI, Populi in Scythia Europæ, optimis quondam equis abundantes. Vide Plin.lib.6.cap.20.
NESION {Νησίον} Insula in Campano litore inter Pausilypū & Puteolos, quæ alio nomine dicitur Nesis. Lucan. Tali spiramine Nesis. Huius nominis obliquos producit Papinius, Syluáque quæ fixam pelago Nesida coronat. Item Accius eclog.1.
Nessotrophium, nessotrophij, pen prod. {νησσοτροφεῖον} Locus vbi anates clausæ pascuntur. Colum.lib 8.cap.15, Nessotrophij cura similis, sed maior impensa est: nā clausæ pascuntur anates, querquedulæ, &c. νῆσσαι Græcis, anates Latinè dicuntur.
NESSVS {Νέσσος} Centaurus fuit, Ixionis ex Nube filius, sagittis ab Hercule confixus, quòd eius vxorem Deianiram rapuisset. Fabulam refert Ouidius 9.Metam.
Biformis. Ouid.9.Metamorph. Ferox. Ouid.9.Metam.
Nesseus, pen prod. Adiectiuum {Νέσσειος} vt
Tabe Nessea illita palla. Seneca Herc. OEth.6.
Venenum Nesseum. Ouid. epist.9. Hoc est, venenosus sanguis.
NESTOCLES, Statuarius fuit, Phidiæ æmulus, cuius tempore floruit, Olympiade nimirum 83, vt scribit Plin.lib.34.cap.8.
NESTOR, huius Nestoris, pen.corr. {Νέστωρ} teste Homero lib. Odyss.11, Nelei filius ex Chlori vxore, qui, vt idē Homerus in 2. Iliados scribit, cum quinquaginta nauibus ex Pylo contra Troianos venit: quanquā trecentesimum annum ageret. Ouid.12.Metamor. -vixi
Annos bis centum, nunc tertia viuitur ætas. Item Iuuenal. Satyr. 10,
Rex Pylius, magno si quicquam credis Homero,
Exemplum vitæ fuit à cornice secundæ.
Pylius Nestor. Horat.1.Carm.ode 15.
Vincere Nestora eloquio. Ouid.13.Metam.
Nestorides, pen.corr. Patronymicū {Νεστορίδης} & Nestoreus, possessiuū.
Senecta Nestorea. Stat.1.Sylu 3.
Gratia Nestorei mellis. Ouid.ad Pison.
NESTVS {Νέστος} Fluuius est Thraciæ, à Strymone secus Abderam vrbem fluens. Vt Diomedis fabulis infamis est, ita Democriti patria, quam præterfluit, clarus. Meminit huius Plinius multis in locis.
Neu {μὴν} à Néve deductū est, per apocopen. Id est, non. Plaut. Stich. 2.15, Neu lachryma soror.
Neu, pro Neve, & Non. Terent. Andr.1.5, Te obtestor, ne abs te hanc

hanc segreges, neu deseras. Cæsar 2 bel. Gallici, Milites non longiore oratione est cohortatus, quàm vti suæ pristinæ virtutis memoriam retinerent, neu perturbarentur animo.

Neu, neu, conduplicatũ, elegantem vim habet. Cæsar 1. bell. Ciuil. Neu se, neu Pompeium absentem imperatorem suum aduersariis ad supplicium tradant, obsecrat.

NEVCERIA, Vrbs Vmbriæ.

Neve. Vide NI.

Neugmate, inquit Festus, in carmine Gn. Marci vatis significat Negare, quum ait, Grauis Meientiũ duorum neugmate. Fortasse negumate. Hæc Fest.

Nevolo, nevis, nevult, {μὴ θέλω} veteres dixerunt, pro Non volo, vel Nolo. Plaut. Trinum. Filiam meam tibi desponsatam esse audio, nisi tu nevis. Titinnius Setina, Ipsi quidẽ hercle ducẽ nevult. Nonius.

Neuras, adis {νευράς} Ionũ lingua herba appellata est, quæ alio nomine Poterion dicitur, neruorum dissolutiones iuuans, vnde & nomen accepit. Hæc etiam in vino pota, ranarum, quas rubetas nominant, veneno medetur, vnde & Phryniõ vocatur. Plin. lib. 25. cap. 10, Sunt & ranis venena, rubetis maximè. Auxiliatur eis Phrynion in vino potum. Aliqui neurada appellant, alij poterion, &c. Eadem & Paronychia appellatur, quòd τοῖς παρωνυχίαις, hoc est abscessibus circa vngues medeatur.

NEVRI {Νευροί} Populi Scythiæ Europeæ, ad Borysthenem amnem, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Neuris {νευρίς} Herba, quam alij solanum, alij vesicariam appellant. Dioscorid. lib 4. cap. 74. & 75. Hermolaus in eundem.

NEVRIS {Νευρίς} Insula est Propontidis Cizico adiacens, aliis nominibus Elaphonnesus & Proconnesus dicta. Plin. lib. 5. cap. vlt.

Neuricus, In NERVVS.

Neurobata, neurobatæ, pen. cor. m. g. {νευροβάτης} Neurobatæ, qui omnifariam prorepunt, qui ambulant super neruos & funes neruẽos. νεῦρα Græci neruos dicunt. Iulius Firmicus lib 8. cap 17. Matheseos, Cum testimonio verò Martis & Lunæ erunt funambuli, oribatæ, neurobatæ, & qui talia pertractent.

Neuroides {νευροειδής} Species est syluestris lactucæ, quæ alio nomine Limonium appellatur, multò minoribus foliis quàm beta satiua, vndecim interdum caules habens. Author Plin. lib. 20. cap. 8.

Neurospaston {νευρόσπαστον} Herba est quam Græci κυνόσβατον. Latini Rubum caninum appellant. Folium habet vestigio hominis simile, vuam autem nigram, in cuius acino neruum habet: vnde & nomen accepit. Author Plin. lib. 24. cap. 14. Sunt item Neurospasta, imagunculæ, quæ neruis quibusdam, & fidiculis occultis mouentur, perinde ac si viuerent. Vide Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. [illegible]

Neuter, neutra, neutrum, pen. corr. trisyllabũ, teste Prisciano, genitiuo neutri, neutræ, neutri & neutrius {οὐδέτερος} Nec hic, nec ille, Terent. And. 5. 1. Verò vultu, quũ ibi me adesse neuter tũ præsenserat. Cic. de Amicit. Quòd Tarquinium dixisse fertur, tum quum exul esset, se intellexisse quos fidos amicos habuisset, quósque infidos, quũ iam neutris gratiam referre posset.

Neuter anguis, Id est nec mas nec fœmina. Cic. 2. de Diuin.

Neutram in partem. Cic. 2. Offic. Tamen sine hominum opibus & studiis neutram in partẽ effici possunt. Idem 4. Acad. Huic summum bonum est in his rebus neutram in partem moueri.

Neuter alterum diligit, dicimus: non autem Neuter neutrum, Id est, neque ille hunc diligit, neque hic illum.

Neutrum ab altero separo. Quintil. lib. 1.

Quid bonum sit, quid malum, quid neutrum. Cic. 2. de Diuin.

Neuter alteri officit. Quintil. lib 1.

Neuter vtri inuidet. Plaut. Stich. 14.

Neutrò, Aduerbium {οὐδετέρωσε} Nec ad vnam partem, nec ad alteram. Liu. 5. ab Vrbe, Præliáque parua fieri: & teri tempus, neutrò inclinata spe. Id est in neutram partem. Idem 4. bel Maced.

Neutrobi, pen. prod. Idem {οὐδετέρωθι} Plaut. Aul. 7, Neutrobi habeam stabile stabulum.

Neutralis, & hoc neutrale, pen. prod {οὐδετερικός} Quod est neutrius partis. Vnde Neutralia verba dicta sunt, quæ neque agũt aliquid, neque patiuntur, vt, Sto, Iaceo, &c.

Nomina neutralia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Positio neutralis. Quintil. lib 1. cap. 4.

Neutraliter, pen. corr Aduerbium. Charisius lib. 1, Quanuis Gellius fora nauium neutraliter dixerit. Paulo pòst, Ocymum cõsuetudo neutraliter dicit. Rursus, Vulgus inuenitur & masculinè elatũ, vt apud Virgilium in 2, ——hinc spargere voces In vulgum ambiguas. Sed idem & neutraliter in primo, Sæuítque animis ignobile vulgus.

Neutiquam, pen. prod. inquit Donatus {μηδαμῶς} Vna pars orationis est, pro Nequaquam. Nullo modo, vt ait Festus. Terent. And. 2. 1, Ego Charine, neutiquam officium esse liberi puto, Quum is nihil promereat, postulare id gratiæ apponi sibi.

Nex, necis {φόνος} Mors, siue cædes, quæ ferro fit, aut alia vi. Cic. pro Milone, Insidiatori verò & latroni quæ potest afferri iniusta nex? Sisenna lib. 4 Histor. Quoniã neque mea nex, neque intercessio posse videtur illorũ dementẽ reprimere audaciam. Author ad Heren. lib. 4, Tiberiũ Gracchum Remp. administrantem prohibuit indigna nex diutius in ea commorari. Cæsar 6. bell Gall. Viri in vxores, sicuti in liberos, vitæ, necísque habent potestatem. Apud Plinium inuenies Neces in nominatiuo, accusatiuo, & vocatiuo pluralibus.

Necem à Græco dici certũ est, inquit Festus. νέκυν enim mortuum dicunt Græci.

Dignus nece. Ouid. epist. 6.

Artifices necis, qui nouum aliquod mortis genus comminiscuntur. Ouid. 1. de Arte.

Amor necis. Ouid. 3. Trist. eleg. 8.

Author. Ouid 8. Metamorph.

Multorum ciuium neces. Cic. 1. in Catil.

Iniusta. Cic. pro Milone.

¶Afferre necem. Vide paulo antè in NEX

Concidit nece vir. Ouid. epist 14.

Consciuit sibipsi necem Iunius. Cic. 2. de Nat. deor.

Dedere aliquem neci. Virgil 4. Georg.

Demittere aliquem neci. Virg. 2. Æneid.

Infandæ neci dare aliquem. Ouid. in Ibin.

Datus neci, authore Festo, propriè dicitur, qui sine vulnere interfectus est, vt veneno, aut fame.

Effugere necem. Ouid. 7. Metam.

Eripere necem alicui, Conseruare aliquem quominus pereat. Stat. 3. Thebaid.

Inferre necem, Vide INFERO.

Maturare alicui. Horat. 3. Carm. ode 7.

Meruisse. Ouid epist. 11.

Miscere. Valer. 3. Argon.

Corpora missa neci. Ouid 7 Metam.

Moliri alicui. Tacit. lib 13.

Occumbere neci. Ouid. 15. Metam.

Parare alicui. Ouid. 1. de Arte.

Indignam pati. Ouid. 10. Metam.

Patrare. Tacit lib. 2.

Causam præbere. Ouid. epist. 2.

Gelida nece tortus. Lucret. lib 4.

Vlcisci alicuius. Ouid. 7. Metam.

Graui vrgendus. Seneca Herc. OEth 14. 16.

¶In necem alterius, pro In damnum & fortunarum euersionem. Vlpianus de Crimine stellionatus, Siquis impostúram fecerit, vel collusionem in necem alterius. Budæus. Idem Vlpiañ. in l. Summa. D de peculio.

Nexo, nexas, & Nexus, Vide NECTO.

N I

Ni {εἰ μὴ} à Nisi per apocopen factum, Si non. Subiunctiuo interdum iungitur, interdum etiam Indicatiuo. Terentius And. 3. 4. Mirum ni domi est. Cic. 3 de Finib. Quod ni ita se haberet, nec iustitiæ vllus esset, nec bonitati locus, &c.

Ni pro Non dicebant veteres, vt ait Donat. Plaut. ni stulta sis.

Ni, pro Ne. Virgil 3. Æneidos,
Contra iussa monent Heleni, Scyllam atque Charybdim
Inter vtranque viam lethi discrimine paruo,
Ni teneant cursus, certum est dare lintea retro. Vbi Seruius, Antiqui NI pro NE ponebant, qua particula plenus est Plautus, Ni mala, ni stulta sis. Sensus ergo talis est, Ne cursus teneant, hoc est agantur & impleantur inter vtranque viam modico mortis interstitio, id est Scyllæ & Charybdis. Lucret. lib 2,
Nive alium quemuis quæ sunt imbuta colorem
Propterea gerere hunc credas.

Ni, particula in respõsionibus vtebantur antiqui, & in iudicio recuperatorio. Cic. pro Murena, Sponsionẽ facere possent ni aduersum edictum Prætoris vis facta esset. Idem 5. Verr. Sponsio facta est cum cognitore tuo Apronio de fortunis tuis omnibus, ni socium tibi in decumis esse dictitaret. Et sic sæpe ibidẽ. Idem 7. Verr. Cogere eũ cœpit, quum ageret nemo, nemo postularet sestert. duobus millib. sponsionem facere cum lictore suo, ni furtis quæstũ faceret. Budæus.

NIÆTHOS {Νιαιθός} Fluuius est apud Theocritum, quem enarratores ipsius dicunt esse in Sicilia.

NICEARCHVS, Pictor fuit sua ætate eximius. Hic inter alia Venerem, inter Gratias & Cupidinem pinxit: & Herculem tristem insaniæ pœnitentia. Author Plin lib 35. cap. 11.

NICANDRVS, siue Nicander {Νίκανδρος} Colophonius, grammaticus & poeta, & medicus tempore Attali iuuenis illius qui Gallogræcos vicit Author Suidas. De hoc Cic. 1. de Oratore.

NICASIO, Nicasionis. Cic. lib. ad Attic 3, Nicasionum archetypa. Quo loco Turnebus: Nicasionum archetypa, inquit, per sirpum significant fœneratorum calendarium, vel quòd Nicasio fœnerator fuerit, vel quòd in Nicasione fabula à Cæcilio nescio quid tale scriberetur: vel certè quòd proprium nomen, quod Græcum est origine, quadam lasciuia ad interpretationem Romanam, ad quam alludit, reuocaretur: quasi Nicasio, à nicando, id est necando dicatur, vt eneco & enico dicitur: fœneratorum autem crudelitas homines trucidare, enecaréque videtur: vel quadam etiam alia ioci luxuria, quasi hominum sint victores. Hæc ille.

Nicerotianum, pen. prod. {νικηρώτιον} Delicatius odoramentum & vnguentũ: dictũ ab artifice probo Nicerote. Martial lib 6. 55, Fragras plumbea Nicerotiana. Idem lib. 10. 38, Nymbis ebria Nicerotianis.

NICEA, & Nicia, pen. prod. {Νίκαια} vtroque modo dicitur secundum Priscianum, est nomen duarum vrbium, quarum vna est Galliæ, à Massiliensibus condita, teste Plinio lib. 3 cap. 5. Alia Asiæ, & Bithyniæ metropolis, de qua Plin. lib. 5. cap. vlt. Niceam primus Antigonus Philippi filius condidit, & Antigoniam nominauit. Postea Lysimachus à nomine vxoris Antipatri filiæ Niceam appellauit. Vrbis ambitus stadiorum LX fuit in figura quadrata, in campo sita. Habuit quatuor portas ad rectos angulos: quare ex vno lapide, qui circa medium gymnasium positus erat, omnes quatuor portæ cernebantur. Author Strabo lib. 12. Hic iubente Constantino famosa illa synodus celebrata est, trecentorum decem & octo episcoporum, & perfidum Arrhij dogma recisum. Alij Nicæa scribunt.

Æstuosæ Niceæ ager. Catull. ad Seipsum epigram 43.

NICEPHORIVM {Νικηφόριον} Oppidum est Mesopotamiæ, non procul ab Euphrate fluuio, ab Alexandro magno conditum. Author Plin. lib 6. cap 26.

Niceteria, niceteriorum {νικητήρια} Præmium victorum: accipitur etiam pro sacrificio vel epulo victoriæ gratia facto, quod etiam epinicia plurali numero dicitur. Iuuen. Sat. 3, Et ceromatico fert niceteria collo. Budæus.

NICETES, pen. prod. Smyrnæus, sophista Adriano principi gratiosus, ab eóque musæo Ægyptio ascriptus fuit. Quum causas recitaret, foro

etiam aptissimus videbatur. Adeò ingenium ad vtranque dicendi rationem accommodauit, vt iudiciale sophistica quadam facultate exornauerit, sophisticum verò & vmbratile forensibus aculeis robora uerit: genus dicendi antiquum & politum retinuit. Lasciuius nihilo minus & dithyrambicus visus. Ex Philostrato.

NICIAS Atheniensis, genere clarus Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æquè potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Milesium, & Theramenem Agnonis. Thucydides his natu aliquantulum maior, multa cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnà cum Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum Lacedæmoniorum ducem auxilio accersiuerant, infeliciter pugnâtes, ambo à Syracusanis in bello capti sunt, in carcerémque coniecti, sibi manus attulere. Ex Plutarcho. Nicias Marco Crasso ex nostris comparatur. Plutarchus in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, & eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuenerit. ¶ Nicias alius Atheniēsis pictor, qui, teste Plinio lib. 35. cap. 11, diligentissimè mulieres pinxit: lumen & vmbras custodiuit: atque vt eminerēt è tabulis picturæ, maximè curauit. Hic etiā in arte tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæpe oblitus sit. Ælianus de Varia historia.

Nicias, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabritium veniens, ei promisit Pyrrhum veneno necaturum. At ille auersatus facinus, Pyrrho rescripsit, vt à Nicia sibi caueret. Hæc Curtius.

Nicias, Grammaticus Romæ, familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epistola quadam ad Atticū meminit: item in epistola ad Dolabellam. Tranquillus.

NICO, fuit vnus ex tredecim principibus Tarentinorum, qui côiurarunt in Annibalem: tandémque comprehensus cum Philomene, ad Annibalem deductus est. De quo Liu. Decad. 3. lib. 5.

Nico, nicis, nicere, Verbum antiquum, à quo deductum est nictare, & significat signum facere, vt manum mouere, aut ea minari. Plaut. Truculento,
Emoriere ocyus si manus niceris.
Quid si manus nicerim? Vbi icerim sæpe legendum credidit Turnebus: sed quum aliquam esse nictandi originem auguraretur, necē aliam quicquam comminisci posset, retinendum putauit nicerim. Alibi nusquam, quòd sciam, reperitur.

NICOCREON {Νικοκρέων} Cypriorum tyrannus, de quo in dictione ANAXARCHVS.

NICOLAVS, pen. prod. {Νικόλαος} Nomē proprium, quasi victor populi.
Nicolaus Damascenus {Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς} Peripateticæ sectæ philosophus fuit, Herodi Iudæorū tetrarchæ, & Augusto Cæsari familiaris, qui vniuersalem historiā libris 80. complexus est. ¶ Nicolaus alius fuit ex Myra Lyciæ ciuitate, flagrātissimus Christianæ religionis propagator, qui sub Constātino Cæsare vixit. ¶ Fuit item Nicolaus quidam sophista, ex eadem Myra ortus, Dioscoridis Grammatici frater, qui artem Rhetoricam scripsit, & meditationes quasdam. De his omnibus vide plura apud Suidam.
Nicolâi vocantur Palmarum balani grandiores. Plin. lib. 13. cap. 4. vbi nominis rationem assignat.

Nicolaitæ, pen. prod. {Νικολαῖται} Hæretici fuere, ab Nicolao nomen ducentes, qui fuit cum Stephano diaconus. Eorum dogma fuit, Vxorum communio. Improbantur Apocalypsis cap. 2.

NICOMACHVS, pen. corr. Nicomachos sex tradit Suidas: Primum ex Alexandria Troadis, poetam tragicum, qui scripsit tragœdias vndecim. Secundum, Atheniensem item tragicum, qui vicit Euripidem & Theogenem. Nicomachū item medicum, Machaonis filium, Æsculapij nepotē, qui scripsit de medicina libros sex, & in philosophia vnum. Reliquos duos, patrem & filiū Aristotelis ponit, ambos medicos: quorum filius scripsit commentarios in Physicam patris.

NICOMEDES, penul. prod. {Νικομήδης} Nomen proprium regis Bithyniæ, Romanorum amici, qui olim raso capite sumpsit pileum, & se Romanorum libertum vocauit, à quo Nicomedia.

NICOMEDIA {Νικομήδεια} Ciuitas Bithyniæ, à Nicomede rege, q eã côdidit, appellata. Turcis hodie *Nichor*: Nautis vulgò *Comidia*, & *Comidi*.

NICOPHANES, pen. corr. {Νικοφάνης} Pictor elegans & concinnus, ita vt vetusta opera pingeret propter æternitatē rerum: impetuosi animi, & cui pauci comparentur. Cothurnus ei, & grauitas artis. Plin. lib. 35. cap. 10.

NICOPOLIS, pen. corr. {Νικόπολις} Ciuitas Epiri, à victoria Augusti sic appellata, quia Cleopatram & M. Antonium apud Actium bello superauit.

NICOSTRATA, Mater Euandri Arcadis, futurorum vaticinatrix, quæ à carminibus, quibus Phœbi oracula significare solebat, Carmentis Latinè dicta fuit: vel, vt alii nonnulli voluerunt, à Carpento quo vtebatur.

Nicostrategi, alij Nyctostralegi. Hoc verbo vtitur Arcadius in l. Munerum. 9. 1. ad finem D. de munerib. Legati quoque qui ad sacrarium principis mittuntur, quia viaticum, quod legatiuum dicitur, interdum solent accipere, sed & nicostrategi, & pistrinorum curatores personale munus ineunt. Cæterùm quid sint nicostrategi, apud nullum reperi. Turnebus suspicatur hic mendum esse, quòd nullum tale apud Græcos verbū sit, quū tamen Græcā mentiatur originem: & eius loco, vicorum stratorū & pistrinorum, &c. reponendum credit.

NICOSTRATVS, Macedo, orator inter decem secundos, tempore M. Antonij & Dionis Chrysostomi, & Aristidis oratoris æqualis: scripsit nonnulla, vt author est Suidas. ¶ Fuit itē alter Nicostratus, poeta comicus, cuius meminit Athenæus in Dipnosophistis. ¶ Nicostratus citharœdus, & Laodocus, quum inter se concertarent: dixit Nicostratus Laodocum esse in magna arte paruum, se autem in parua magnum: satiúsque non domum diuitiis, sed artem studio & diligentia augere. Ælianus de Varia historia.

Nicto, nictas {ἐπιμύω, καταμύω} nictāre, Frequentatiuum prisci verbi Niueo, niues, Est quum oculis signum damus claudendo vel vtrunque vel alterum. Plaut. Asin. 15,

Neque illa vlli homini nutet, nictet, annuat. Plin. lib. 11. cap. 37, Pisciúsque verò naturale est, vt nictare non cessent: quos pauidiores accepimus.

Nictor, nictaris, Deponens {ἀνανεύω}. Plin. lib. 11. cap. 37, Grauiores alitum inferiore gena conniuent: eædem nictantur, ab angulis membrana obeunte.
Nictari (inquit Festus) & oculorū & aliorum membrorū nisu sæpe aliquid conari, dictū est ab antiquis, vt Lucret. lib. 4. Hic vbi nictari nequeūt, insistereq; alis. Nouius in Macchoco, Pone astutū scribit, cum in neruo nictabere. Vnde quidam nictationem, quidā nictum, vt Cæcilius in Pugilem, Tamen inter laudandum hunc tumidum tremulis palpebris percutere nictu, hic gaudere & mirarier.
¶ Nictare, Translatè pro micare, seu vibrare. Lucret. lib. 6,
Dissupat ardoris quasi per vim expressa repentè
Semina, quæ faciunt nictantia fulgura flammæ.

Nictatio, Verbale {ἐπιμύησις}. Plin. lib. 11. cap. 37, Nec genæ quidem omnibus: ideo neque nictationes iis quæ animal generant.

Nicto, nictis, nicti {ὑλάω} nictere. Festus, Nictit canis in odorandis vestigiis ferarum leuiter gannien. vt Ennius lib. 10, Veluti si quãdo vinculis venatica veneno capta solet, si fortè ex nare sagaci sensit, voce sua nictit, vlulat, quæ ibi acceta est.

Nidor, nidoris {κνῖσσα} Propriè dicitur odor cuiuscunque rei adustæ. A nitore ignis. Virg. 12. Æneidos,
Illi ingens barba reluxit,
Nidorémque ambusta dedit. Martial. lib. 1. 16,
Pasceris & nigræ solo nidore culinæ.
Lumen extinctum offendit nares nidore. Lucret. lib. 6.
Ganearum nidor & fumus. Cic. in Pison.
Carus nidor. Horat. 2. Serm satyr. 2.
Cancri nidor. Plin. lib. 12. cap 9.
Graues nidore chelydri. Virgil. 3. Georg.
Nidor etiam de iecore dicitur. Apuleius lib. 4, Alios potore nidoris fœtidi à meis scapulis abegissem.
Nidor, Risus. Horat. 2. Serm. saty. 7,
Nasum nidore supinor. Sic Porphyrio interpretatur: Nidorem pro risu posuit: à quo verbum fit Renideo. Acron verò, Nasum, inquit, nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Nidor autem à nimio odore tractum, seu risu. vnde & Renidet.
Nidor differt ab odore. Plin. lib. 13 cap. 1, Cedri tantū & citri suorū fruticū in sacris fumo côuolutū nidorē verius quàm odorē nouerant.

Nideo, nides, cuius compositum in vsu est, Renideo.

Nidus, nidi {νεοσσιά} Auium domicilium. A nidore, vt putatur, quòd mali odoris sint auium cubilia. Plin. lib. 10. cap. 29, In Fidenate agro iuxta vrbem ciconiæ nec pullos, nec nidum faciunt.
Aditus nidi, In ADIO.
Nidi apium. Virg. 4. Georg.
Domus & nidi Virg. 5. Æneid.
Adulteratus Plin. lib. 10. c. 9. Vide Subiicere pullos, in SVBIICIO.
Dulces. Virg. 1. Georg. Verni. Stat. 3. Sylu. 5.
¶ Abducere in diuersum à nido, Vide ABDVCO.
Construere sibi nidum. Ouid. 15 Metamorph.
Cubilia sibi nidósque côstruunt, eósque quàm possunt mollissimè substernunt gallinæ auésque reliquæ, vt quamfacillimè oua feruētur. Cic. 2. de Nat. deor.
Demptus cacumine. Ouid. 13. Metam.
Detrahere aues nido. Virg. 4. Georg.
Egredi nidis. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Fingūt & construunt nidos procreationis atque vtilitatis suæ causa volucres. Cic. 2. de Orat.
Migrare nidum. Gell. lib. 2. cap. 29.
Struere. Tacit lib. 5, Suis in terris struere nidum.
Texere. Quintil. lib. 2. cap. 16.
¶ Nidus, pro fœtu scrofæ, seu porculis adhuc lactentibus. Colum. lib. 7. cap. 9. non procul à fine, Et in cubili suam quisque matrem nidus expectat. Vide totam periodum.
¶ Nidus, aliquando accipitur pro fœtu auium. Virg. lib. 4. Georg.
Ipsæque volantes
Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam. Nonius.
Loquaces nidi. Virg. 12. Æneid.
Queruli Seneca Herc. furen. 2. 5.
¶ Nidus, pro poculo ad nidorū similitudinem facto. Varro Quinquatribus, Quam lympham melius è lacuna fontium allatam, nidos potili permisceat. Nonius.
¶ Nidus, pro Domo cuiusque propria, Horat epist. ad Fuscu Arist. lib. 1, Tu nidum seruas: ego laudo ruris amœni Riuos, &c.
Sic Hesiodus, ποτὶ ἧ καλιὰν. Ductum ab auibus. Lamb.
¶ Nidi dicuntur in quibus merces in tabernis separatim tenentur. Martial. lib. 1. epigr. penultimo,
De primo dabit, alteróve nido
Rasum pumice, purpuráque cultum.

Nidulus, niduli, pen. cor. {νεοσσίδιον} Paruus nidus. Gell. lib 2. cap. 29. Cic. 1. de Orat. In asperrimis saxulis, tanquam nidulum, affixam.

Nidifico, nidificas, pen cor. {νεοττεύω} nidificare, Nidum facere. Virgilius, Sic vos nō vobis nidificatis aues. Col. lib. 8 cap. 15. Plin. li. 10. cap. 32.
Nidificare ex Plin. lib. 9. cap. 26, Eadem piscium sola nidificat ex alga, atque in nido parit.
Nidificare luto. Plin. lib. 10. cap 33.

Nidificus, pen. cor. Adiectiuū {νεοττοποιός.} Seneca Medea, 9. 9, Quodcúque tellus Vere nidifico creat.

Nidulor, pen. cor. nidularis {νεοττεύω} nidulari, Idē quod Nidifico. Plin. lib. 11 cap. 28, Paruóque in iis côtra rigorē hyemis vermiculos fœtus sui nidulantur. Gel. lib 2 cap. 29, Habitat, nidulatúrque in segetibus.
¶ Nidulari, Ouis incubare. Var. Hebdomadēn 1, Prima dies, deinde illos quibus halcyones hyeme in aqua nidulantur, eos quoque septem esse dixit.

Nidamentum,

Nidamentum,nidamenti, Locus vbi nidulantur aues.Plaut.Rud.2.6,In neruo mille hodie nidamenta congeret.

Nigella,nigellæ { μελάνθιον } Frutex est pusillus,ramulis tenuibus, altitudine palmorum duorum,foliis paruis, senecionis herbæ similibus, in cacumine capitulum habens exiguum, ceu papaueris, in quo semen nigrum, acre, odoratum includitur. In officinis etiam hodie nomen seruat:à Gallis *Poyurette* appellatur.

Niger,nigra, nigrum { μέλας, ἀχλυώδης, ἠλικός, κελαινός, ὄρφνινος, ζοφερός } Ater & obscurus color,qui & fuscus quibusdam dicitur. Plaut.Capt.11,Macilento ore,naso acuto,corpore albo,& oculis nigris.

Æquoris nigri fremitus.Horat.2.Carm.ode 17.
Aer niger.Virg 1.Georg.
Agmen.Virg.4.Æneid de formicis.
Auernum.Ouid.3.Amor.eleg.8.
Cælum pice nigrius.Ouid.epist.17.
Capilli.Horat.1.epist.7.
Colles nigri,Vmbrosi propter arbores.Horat.4.Carm.ode 12.
Color.Ouid.2.Metam.
Crinis.Horat 1.Carm.ode 32.
Imber nigerrimus densis Austris.Virg.5.Æneid.
Lacus.Virg.6.Æneid.
Limus.Virg.4.Georg.
Liuor.Ouid.in Fragm.
Monedula nigra pedes.Ouid.7.Metam.
Mors.Stat.9.Thebaid.
Nemus.Virg.3 Georg.
Noctis nigræ vmbra.Lucret.lib.4.
Nubes.Virg.5.Æneid.
Oculi.Horat.1.Carm.ode 32.
Ouis.Virg.4.Georg.
Pecus.Virg 3.Æneidos,
Taurum Neptuno,taurum tibi pulcher Apollo,
Nigram hyemi pecudem,Zephyris felicibus albam. Nigram hyemi pecudem immolari Maro facit, vt & Horatius ei agnam,quum esset tempestas ritu Romano dea:
Libidinosus immolabitur caper,
Atque agna tempestatibus. Turneb.
Puluis.Virg 9.Æneid.
Sanguis.Ouid 12 Metam.
Somnia.Tibul.lib.2.eleg.1.
Splendor.Plin.lib.12.cap.4.
Supercilio.Stat 6.Thebaid.
Syluæ nigræ,Obscuræ,vmbrosæ Horat.1.Carm.ode 21.
Terra nigra & pinguis.Virg.2.Georg.
Turbo.Virg.1.Georg.
Venenum.Virg.4.Æneid.
Violæ.Virg.10.eclog.
Vmbræ.Lucret.lib.4.
Vua nigerrima.Catul.ad Coloniam,epigr.17.
Alba & nigra.Cic.2.de Diuin.Aut non nescio qui ille diuinus, si oculis captus sit,vt Tiresias fuit,possit quæ alba sint, quæ nigra dicere:aut,&c.

¶Niger,per translationem quādoque ponitur pro mortuo. Iuuen. Satyr.1,
Instituisque rudes melior Locusta propinquas
Per famam & populum nigros efferre maritos.

¶Niger,Noxius.Virg.2 Georgicorum,
-& nigris exesa chelydris Creta.Seruius.

¶Niger,Malus.Iuuenal.Satyra 3, -nigrum in candida vertunt. Solebant enim prisci quod bonum & laudabile erat,creta,vel alba linea notare. Quod autem noxium & malum,nigro colore.

¶Niger,Id est improbis moribus,& ingenio infido.Horat.1.Serm. satyr.4, -commissa tacere
Qui nequit:hic niger est, &c. Puto(inquit hic Lambinus)Horatiū respicere ad symbolum Pythagoricum illud,quod monet, μὴ γεύεσθαι τῶν μελανούρων, Id est ne gustemus de his quibus nigra est cauda: quo vetabat Pythagoras,vt interpretatur Plutarchus, versari cum hominibus,qui nigri essent morum improbitate. Hæc ille.

Domus nigra questu,Functa.Stat 5.Sylu.1.

Nec minus niger, nec minus confidens,quàm ille Terentianus est Phormio.Cic.pro Cecin.Et argentarius Sext. Clodius cui nomen est Phormio:nec minus niger,nec minus cōfidens, quàm ille Terentianus est Phormio.

¶Nigerrimus. Plin.lib 15.cap.25, Cerasorum Aproniana maximè rubent:nigerrima sunt vt Actia.

Nigellus, Adiectiuum diminutiuum, Parum nigrum. Ausonius ad Theonem,epist.21.Cadmi nigellas filias.

Nigredo,pen prod.nigredinis,Ipse color fuscus.

Nigritudo,pen prod.nigritudinis,Idē.Plin.lib.10.ca 36,Nulla Veris initio apparet nigritudo in rostro,quæ ab æstate incipit. De passeribus.

Nigrities,pen.corr.nigritiei,Idem.Corn.Cels.lib.8.cap.2,Nigrities colligi quidem potest etiam ex dolore & ex febre.

Nigritia,nigritiæ { μελανία } Idem. Plin.lib.9.cap.38,Nimiæque eius nigritiæ dat austeritatem.

Nigror,nigroris { μέλαν } Idem.Cic.1.de Diuinat.
Interea propè iam occidente sole inhorrescit mare,
Tenebræ conduplicantur, noctisque & nimbûm occæcat nigror.
Ex Pacuuio. Gell.lib.2 cap.26, Rubidus autem est rufus atrore & nigrore multo mistus. De coloribus.
Nigror mortis.Lucret lib.3.

Nigreo,nigres,siue Nigresco, nigrescis,nigrui { μελαίνομαι } nigrescere, Nigrū fieri.Claudian.3 de Raptu Proserp. Nūc sibi mutatas liceat nigrescere vestes. Colum.lib.12.cap.48,Oliuas,quū nigruerint,nec adhuc tamē permaturæ fuerint, sereno cælo distringere manu cōuenit.

Tenebris nigrescunt omnia.Virgil.11.Æneid.
Æquora nigrescunt ventis.Ouid.1.Trist.eleg.3.

Cælum nigrescit ab Austris Ouid.5.Fast.
Venæ nigrescunt sanguine.Ouid.3 de Arte.

Nigro,nigras { μελαίνω } nigrare,Nigrum facere.
Nigrare,Nigrum esse.Lucret lib.2,
-ne forte hæc ex albis alba rearis
Principiis esse,ante oculos quæ candida cernis:
Aut ea quæ nigrant,nigro de semine nata.

Nigrans,Participium { μελαινόμενος } vt
Nigrās color.Colum.lib.6.cap.1,Parādi sunt boues nouelli,quadrati,grandibus membris,cornibus proceris, ac nigrantibus & robustis.
Antra.Stat.10.Thebaid.
Caligine nigranti piceus vertex.Silius lib.4.
Campi puluere.Silius lib.3.
Comæ arboris.Seneca Hercul.furen.9.
Iuuenci nigrantes terga.Virgil.5.Æneid.
Nimbus Virg 4.Æneid.
Pecudes.Virg.5 Æneid.

Nigrefacio,nigrefacis,nigrefeci,nigrefactum{ μελανοποιῶ } nigrefacere, Nigrum facere.

Nigrefio,nigrefis { μελανοποιοῦμαι } nigrefieri,Nigrum fieri.

Nigrico, nigricas, pen.corr { μελανίζω } nigricare, Aliquantum nigrum esse. Plin lib.10.cap 3,Viribus præcipua,colore nigricans: sola aquilarum fœtus suos alit.

NIGIDIVS,Figulus,Philosophus Pythagoricus,Romæ floruit Cæsaris tempore. Hic,teste Gellio, multa de re Grammatica edidit volumina,quæ ad nostra secula non peruenerunt.

Nigina,Herba,de qua Plinius lib 27.cap.12,Herba quæ vocatur nigina, tribus foliis longis intubaceis,illita cicatrices ad colorē reducit.

NIGIR { Νίγειρ } Ptolemæo lib 4.cap.5,Libyæ inferioris fluuius eiusdem cum Nilo naturæ.Hodie *Fluuius de Senega*.

NIGRIS { Νίγρις } Æ. hiopum fluuius, eiusdem cum Nilo naturæ : calamum enim & papyrum,eiusdémque gignit animantes,& iisdem temporibus augescit. Author.Plin lib 5.cap 8.

Nihil {οὐδὲν,μηδὲν} componitur ex non & hilum,per apocopen. Author Georgius Valla lib.33. Putauerim tamen Nihilum ex ni, id est ne, & hilum componi:vt sit nihilum, quasi ni hilum quidem , vel ne hilum quidem. Præterea ex nihilum,per apocopen fit Nihil:per syncopen, nilum. Lucret.lib 1,Nil igitur fieri de nilo posse fatendum est. Paulo pōst,Haud igitur possunt ad nilum quæque reuerti. Pers.Satyr.3,De nihilo nihil, in nihilum nil posse reuerti.

¶Prorsus nihil abest quin sim miserrimus.Cic.Attic.lib.11.

Nihil ad illum.Id est,Non est cum illo comparandus. Terent.Eunucho,2.3. Cic.2.de Orat.Quem cognouimus virum bonum,& non illiteratum,sed nihil ad Persium.

Nihil ad te. Terent.And.4.1,Concrepuit à Glycerio ostium. P. nihil ad te.D.quæro.

Nihil ad te attinet Terent.And 1.2.

Nihil ad hanc rem est.Terent.Phorm 5 6.

Nihil ad rem,an,Cic.in Orat.Dichoreus:nihil enim ad rem extrema illa longa sit,an breuis.

¶Nihil aliud quàm, pro Duntaxat.Sueton in Domitiano, cap.21, Ad horam somni nihil aliud quàm secreto solus deambulabat Liu.

¶Nihil admodum literarum sciebat.Cicero de Claris Orat.Latinè non pessimè loquebatur,vt credo aliquo domestico: nam literarum admodum nihil sciebat. De Curione.

Nihil admodum territus.Liu.7.bel.Pun.

¶Nihil magnopere, Liu.Decad.1.libro 3,Consules creati Sp. Herminius, T. Virginius Cælimontanus, nihil magnopere ad Patrum aut plebis causam inclinati,otium domi ac foris habuere:hoc est,nō magnopere inclinati. Idem Decad.4 lib 7.ad fin. Nihil magnopere ea Cretenses mouerunt.

¶Nihil agere dicūtur qui sumunt operam inanem. Cic.de Senect. Nihil ergo agebat Quint Maximus, nihil L Paulus pater tuus, Scipio socer,optimi viri filij mei & cæteri senes? Fabritij, Curij,Coruncani,quum Rempublic.consilio & authoritate defendebant, nihil agebant? Plin.lib.1.epist.9 in fine.Satius est enim,vt Attilius noster eruditissimè simul & facetissimè dixit,otiosum esse,quàm nihil agere.

Nihil aliud nisi.Cicero de Amic.Amare autem nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere quem ames, nulla indigentia, nulla vtilitate quæsita.

Nihil aliud habet quod agitet in mente.Cic.1.de Nat.deor.

Nihil mihi credas diuini & humani. Genus erat apud antiquos affirmationis religiosæ, & cuiusdam propè iusiurandi,quod significat, Nihil mihi vllius rei credas.Plaut.Asinaria,
Neque diuini,neque mihi humani quicquam accreduas
Artemona, si huius rei esse mendacem inueneris. Ex Turneb.

Nihil enim est aliud quamobrem mihi percipi nihil posse videatur.Cic 5 de Finib.

Nihil aliud facere nisi.Cic.pro Rosc.Amer.Si nihil aliud fecerunt, nisi rem detulerunt:nónne satis fuit iis gratias agi?

Nihil præterquam vigilatum est. Liu 3.ab Vrbe. Hoc est,Nihil aliud actum,nisi vigilatum est.

Nihil amplius quàm, pro Tantum. Suet.in Sergio Galba, cap.19.

¶Nihil,pro Non.Terent.Heaut.5.5,
-pater.CH.nihil audio.M.ad me recipio,
Faciet CH.nihil etiam audio ipsum.

Nihil cessauerunt illico. Terent.Hecyr.4.1,
Sed vt olim te ostendisti, eandem esse, nihil cessauisti vsque adhuc
Vt filiam ab eo abduceres.

Nihil mihi cum illo fuit,pro Nullum commercium. Terent.And.
Nihil tibi amplius cum illa fuit Charine?

¶Nihil desydero. Plaut.Stich.9.10, Nunc me gratiam abs te inire verbis,nihil desydero.

Nihil distat.Plin.lib.12.cap.13.

Nihil dixit tum vt sequerere sese? c.nihil, nisi abiens mihi innuit.

Nihil dixit vt.Terent.Eunuch.4 5,

¶Nihil est. Plaut. Truc. 17, -at ego ab hac puerum reposcam,
Ne mox inficias eat. nihil est. Id est nullius est negotij, Facile est.
Nihil est nisi Cic. ad Thermum, lib. 13.
Nihil est æquè quod faciam lubens Terent. Phorm. 3.3.
Nihil est, pro Nulla est spes. Terent. Heaut. 4.2,
Nam quod sperem de argento, aut posse postulem me fallere,
Nihil est. Donatus.
At nihil est, ignotum ad illum mittere, operā luseris. Plaut. Capt. 6.
Nihil est quod moremur diutius, pro Non est opus. Ter. Heaut.
Cic. Terentiæ. lib. 14.4. De familia liberata nihil est quod te moueat.
Nihil est quod illi non prosequantur suis argutiis. Cic. de Amic.
Nihil est hoc Plaut. Milit. 3.
¶Nihil, Responsio. Terent. Phorm 3 3, Nunquid est quod opera mea vobis opus sit? G. nihil. verùm abi domum.
¶Nihil facilius. Terent. And. 2.6,
Potin' es mihi verum dicere? D. nihil facilius.
Nihil dictu facilius. Terent. Phorm. 2.1,
Non ratio, verùm argentum deerat. D. sumeret
Alicunde. G. alicunde? nihil est dictu facilius. Vbi Donat. Hoc quasi subridens & auerso ab illo vultu pronuntiauit Geta. quod genus actionis, securitatem ostendit hominis manifesta dicentis.
Nihil festinare. Cic. ad Attic. lib. 5 99.
Nihil intelligo quid agas. Terent. And. 4.4.
Nihil enim interest dactylus sit extremus, an creticus. Cic. in Orat.
Nihil intermissa rerum cura. Tacit. lib. 4.
Nihil magis manifestò teneo. Plaut. Mercat. 15. Cic. ad Lent. lib. 1.9, Cùmque Pompeius ita contendisset, vt nihil vnquam magis, vt cum Crasso redirem in gratiam. Subaudi, Fieri aut contendi posset, vel possit, aut, vt nihil vnquam magis à me contenderit.
Nihil metuo, nisi ne medius disrumpar miser. Plaut. Curc. 5.7.
Nihil minus. Cic. 3 Offic. Cadit ergo in virum bonū mentiri emolumenti sui causa, criminari, præripere, fallere? nihil profectò minus.
Nihil minus sum Plaut. Stich 8,
Perij hercle verò planè, atque obnixè, nihil
Vno Gelasimo minus est, quàm dudum fuit.
Nihil minus. Terent. Eunuch. 3.3,
-at apud nos hic mane, dum redeat ipsa.
C. Nihil minus. Id est non faciam.
Nihil moror, Nihilifacio. Plautus Mostel. 9. Sic Casin. 16, Cœnam mihi vt ebria sit, lepidè, nitidéque volo, nihil moror barbarico ritu.
Nihil nimis bibi. Terent. Heaut. 3.2.
Nimis nihil homo, Vide NIMIS.
Tu quantus quantus, nihil nisi sapientia es. Terent. Adelph. 3.3.
Nihil non ad rationem & tanquam ad artem dirigebat Antonius. Cic. de Claris. Orat.
Nihil non arrogat armis. Horat. de Arte.
Nihil ocyus. Plaut. Sticho, 11,
Eum solent prouisere, qui hercle illa causa nihil ocyus venit.
Nihil omnino. Cic. de Amic. Atque haud scio ànne opus sit quidem, nihil vnquam omnino deesse amicis.
Nihil omnino declinare recta regione. Lucret. lib. 2.
Nihil opus est rescisse. Plaut. Merc. 24. Cic. 5. de Finib. Nihil opus est exemplis hoc facere longius.
Nihil parcūt seni. Terent in Prol. Heaut. Idem Adelph. 4.2, Nihil pepercit: non puduisse verberare hominem senem?
Nihil pensi esse alicui Liu lib 2. Decad. 5.
Nihil poterit ferre. Plaut. Milit. 16.
Nihil mihi potius fuit, quàm vt Masinissam conuenirem. Cic. in Somnio Scip.
Nihil in summa pacis proficiebatur. Tacit. lib. 13.
Nihil mihi propius quàm vt perirem. Plaut Milit. Id est, Parum abfuit quin morerer.
Nihil prorsus. Terent. And. 2.6, Nihilne? hem. D. nihil prorsus.
Nihil quàm, pro Nihil aliud quàm. Sueton. in Claudio Cæsare, cap. 36, Nihil tota via, quàm essétne sibi saluum imperium, requirens.
Nihil quicquam. Plaut. Mercat. 22. Terent. Heaut. 5.1, Quid Syrus meus? ne is quidem quicquam? M. nihil.
Nihil quicquam egregium in vita, sine ardore quodam amoris. Cic. 1. de Orat.
Nihil refert mea. Terent. Eunuch. 2.3.
Nihil scio, pro Nescio. Plaut. Capt. 13, Gaudeo, etsi nihil sciā quod gaudeam.
Nihil scit, nisi verum loqui. Plaut. Pers. 16.
Nil sine magno Vita labore dedit mortalibus. Horat. 1. Serm. Satyr. 9. Sententia est multorum veterum scriptis celebrata.
Nihil suprà. Cicero ad Attic. lib. 13, Eos confeci & absolui, nescio quàm bene, sed ita accuratè, vt nihil posset suprà. Subaudi, esse, vel addi.
Nihil tristis. Terent. And. 2.6.
Nihil tale metuamus. Cic. 1. de Finib.
Nihil tanti est. Horat. de Art. poetic. Vice prouerbij sumi posset hæc loquēdi formula, classicis authoribus perfamiliaris, quum nihil nos tanti æstimare ostenderemus, vt eius obtinendi studio in damnū aliquod incurrere optatum nobis esset.
Nihil vsus circuitione. Terent. And. 1.2.
Nihil valet. Cic. pro Cecin. Ea si nihil valet, aut si ad hanc rem non pertinet, quid, &c.
Nihil quidem hercle verbum ac vilissimum. Plaut. Stich. 4.
Nihil vltra. Cic. Attic. lib. 15, Est autem oratio scripta elegantissimè sententiis, verbis, vt nihil possit vltra cogitari.
Nihil mihi vobiscum est. Ouid. 2. Fast.
¶Nihil falsi. Nihil gratiæ, &c. Terent. And. 4.5, Me miseram, nihil pol falsi dixi mi senex. Idem Heaut. 5.2.
Nihil incommodi. Terent. Hecyr. 3 3.
Nihil moræ. Terent. And. 1.1, Sin eueniat (quod volo) in Pamphilo vt nihil sit moræ.

Nihil piscium. Plaut. Rudente, 23.
Nihil quæsti Plaut. Aulul. 5.
Nihil rerum. Terent. Heaut. 2.3,
-nam mihi nunc nihil rerum omnium est
Quod malim, quàm me hoc falsò suspicarier.
Nihil reliqui. Cæsar 1 bel. Gall. Et demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui. Sic Attico, lib. 14. Nihil synceri.
Nihildum, Id est nihil adhuc. Cic. Cassio, lib. 12.7, Et quanquam nihildum audieramus nec vbi esses.
Nihildum certi à te exquiro. Cic. Attico, lib. 7.
Nihildum Brundusio erat allatum. Cic. Attic. lib 9.
Nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri. Horat. 2. epist. 1. Prouerbium est, conuenitque in eos, qui aut, quæ perspicuè vera sunt, negant: aut, quæ perspicuè falsa, aiunt. Quid enim certius, quid apertius est, quàm & intra oleam, os esse, & extra nucem, putamen, ac duritiem?
Nihilum, nihili, penult. corr. {μηδὲν} Ex non & hilum compositum. Festus, Hilum putant esse quod grano fabæ adhæret, ex quo nihil & nihilum. Vide NIHIL. Terent Phorm. 3 3,
Vnde ego nunc tam subitò huic argentum inueniam miser,
Cui minus nihilo est?
Nihilum distat. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Stultitiáne erret, nihilum distabit, an ira.
In nihilum interire. Cic. 1. Acad.
Ex nihilo oriri, & in nihilum occidere. Cic. 2. de Diuinat.
Ad nihilum recidunt omnia Cic. in Orat.
Redigi ad nihilum. Lucret. lib. 1.
Reuerti ad nihilum. Lucret lib. 1.
Ad nihilum venire. Cic. ad Brutum, lib. 11.12.
Ad summum venire, & Ad nihilum, contraria. Cic. 2. Tuscul.
¶Nilum, pro Nihilum. Lucret. lib. 1, Ne tibi res redeant ad nilum funditus omnes.
¶Ex nihilo quicquam fieri, nulli physico placet. Cic. de Fato.
¶Nihili {παρ' οὐδέν} Quod nec hili est, inquit Festus. Cic. 3. Tusc. Sed teneremus, & lusisse putemur si nil fit, ab eo quod nequicquam est in tali homine, ex quo idem nihili dicitur. Varr. de Ling. Latin. lib. 9, Itaque vt eum, quem putamus esse non hili, dicimus nihili, &c.
Nihili, inquit Varro, habet casus tum quum commutatur, de quo dicitur. De homine: dicimus enim hic homo nihili est, & huius hominis nihili, & hūc hominē nihili, &c. Hæc ille lib. 8. de Ling. Latin.
Nihilifacio, nihilifacis, pen. corr. nihilifeci {παρ' οὐδὲν ποιοῦμαι} nihilifacere, Nihili æstimare, non curare. Plaut. Milit. 5, Sed me excepit: nihilifacio quid faciat cæteris.
Nihilipendo, nihilipendis, nihilipendi, nihilipensum {μηδὲν ἡγοῦμαι} nihilipéndere, Idem. Terent. Eunuch. 1.2, Aut ego istuc abs te factum nihilipénderem? Idem Adelph 3.4.
Nihilo, aliter {οὐδὲν ἧττον} pro Non aliter: vel non alius. Terent. Phorm. 3. 2, Is me fefellit, ego isti nihilo sum aliter, ac fui.
De nihilo. Propert. lib. 2. eleg. 3, Non sum de nihilo blandus amator ego. Vide DE.
Non hoc de nihilo est, Vide NON.
Tu ausus es pro nihilo, præ tua præda, tot res sanctissimas ducere. Cic. in Verr.
Pro nihilo habenda est adoptio nullo decreto probata, & contra omne ius facta. Cic. pro Domo.
Contemnere & pro nihilo putare aliquem. Cic. 1. Verr.
Dij immortales quàm mihi ista pro nihilo videntur. Cicero ad Atticum.
Nihilo beatior Iupiter quàm Epicurus dempta æternitate. Cic. 2. de Finib.
Nihilo deterius, pro Nihilo secius. Asconius, Petebat nihilo deterius consulatum. Annotauit Turnebus.
Nihilo diligentior ad classem ornandam, milites reuocādos alendósque esse cœpit. Cic. 7. Verr.
Nihilo magis Plaut Asin. 8,
Si sit domi, dicam tibi: non est. M. quid? eius
Atriensis? L. nihilo magis intus est. Donatus, Nihilo magis, Quasi in nihilo possit esse magis aut minus. Et nihilo magis, asseuerationis est. Terent. Hecy. 1.2,
Nocte illa prima virginem non attigit,
Quæ consecuta est nox, eam nihilo magis. Cic. 3. de Finib.
Nihilo magis efficere aliquid. Cic. 2 de Diuin. Sed ea sumitis, quibus concessis nihilo magis efficiatis quod vultis.
Nihilo melior quàm Cic. Planco lib. 4.14, Sed ego tam misero tempore nihil noui consilij cepissem, nisi in reditu meo nihilo meliores res domesticas, quàm Rempublicam offendissem.
Nihilo minus, id significat quod vernacula lingua dicimus, *Ce nonobstant*. Terentius Heaut. 5.3, Non postulo: iam loquere: nihilo minus ego faciam tamen. Cic 1. de Inuent. Quare meo quidem animo nihilo minus eloquentiæ studendum est.
Nihilo minus vt ego absim, hæc confici possunt. Cic. ad Plancum, lib. 10.2. Id est etiam me absente, & sine opera mea.
Nihilo minus tamen & luto munire, & vinculo melius. Plin. lib. 17. cap. 16.
Nihilo plus. Terentius Eunucho, 1.1,
-incerta hæc si tu postules
Ratione certa facere, nihilo plus agas,
Quàm si des operam vt cum ratione insanias.
Nihilo secius. Idem quod Nihilo minus. Terentius And 3.2, Hoc ego scio vnum, neminem peperisse hic. D. intellextin'. Sed nihilo secius mox deferét puerū huc ante ostium. Cæsar 3. bel. Ciuil. Prætervectósque Dyrrhachium magna vi venti nihilo secius sequebatur.
Nihilo segnius. Cæsar 2. bel. Ciuil. Massilienses nihilo segnius ad defensionem vrbis reliqua apparare cœperunt.
Nil {οὐδέν} à Nihil syncopatum est. Aliquando nomen est. Virgilius 3. Georg. Te sine nil altum mens inchoat.

Nil faciet sceleris pia dextera. Horat.1.Serm.satyr.1.
Nil, nihil, nihilum. Pers. satyr 3, -gigni
De nihilo nihil, in nihilum nil posse reuerti.
Nil, Aduerbium. Virgil.5.Æneid. Deponunt animos, nil magnæ laudis egentes. Id est non.
Nil opus est verbis. Lucret. lib.5.
Nilion, Gemma. Plin. libro 37. cap.6, India & has generat, & nilion, fulgore hebeti, aut breui, & quum intueare, fallaci.
NILIS {...} Lacus est inferioris Mauritaniæ, non procul ab Oceano, quem Nili aquæ stagnantes efficere creduntur. Vide Plinium libro 5. capite 9.
Nilum, Vide NIHIL.
NILVS {...} Ægypti fluuius, à Nileo rege sic dictus, vel à nouo inferendo luto, quòd sua inundatione totam feracem reddat Ægyptum. Vnde Seruius Nilum dici existimat, quasi ..., hoc est nouum trahentem limum, quo oblimet, hoc est limo obturet Ægyptum & oppleat. Vnus est ex maioribus totius orbis fluuiis. à quibusdam Geon dicitur quasi terra, qui antea Melo vocabatur. Habet septem ostia. Virgil 6. Æneid Et septem gemini turbant trepida ostia Nili. Nomina ostiorum hęc sunt, Canopicum, Bolbiticum, Sebenniticum, Phœneticum, Mendesicum, Tanicum, & Pelusiacum. Nascitur in monte inferioris Mauritaniæ, non longè ab Oceano, stagnante ibi lacu, quem vocant Nilidem. Deinde condit se itinere aliquot dierum, rursúmque erumpit alio lacu maiore in Mauritania Cæsariensi. Iterúmque arenis receptus per deserta viginti dierum spatio fertur ad proximos Æthiopas, & denuo prosilit fonte, qui Niger dicitur. Inde Africam ab Æthiopia disterminans, medios secans Æthiopas: sic plerasque insulas facit, quarum clarissima est Meroe, cuius metropolis etiam Meroe vocatur. Postquam se aquis omnibus auxit, Nilus appellatur. Denique multis ostiis fertur in mare Ægyptium: Ægyptúque inferiorem partem dextra læuáque diuisos amplexu suo determinat, Canopico ostio ab Africa, ab Asia Pelusiaco, propter quod aliqui Ægyptum inter insulas posuere, ita se diuidente Nilo, vt triquetram terræ figuram faciat. Idcirco multi Ægyptum à Græcæ literæ similitudine Delta vocauerunt. Augetur Nilus certis diebus mirum in modum, & per totam spatiatus Ægyptum, fœcundissimus innatat, vnde vnicam spem Ægyptiis Nilo positam esse ait Seneca. nam sterilis aut fertilis annus est, prout ille magnus influxit, aut parcior. Inde est vt nemo aratorum in Ægypto cælum suspiciat: quod ex Seneca depromptum eleganter Claudianus reddidit, epigr. 6. de Nilo,
Felix qui Pharias proscindit vomere terras, &c. Vide Plinium, libro 5. cap.9. & Cic.2 de Nat. deor.
Pingui flumine Nilus. Virg.9. Æneid.
Apricus. Valer.3. Argon.
Digestus in septem cornua Ouid 9. Metam.
Discretus in septem ostia. Ouid.5. Metam.
Diuitis ostia Nili. Iuuen. Satyr.13.
Fertilis Nili pinguia arua. Valer.7. Argon.
Magnum fluens. Virg.3 Georg.
Iocosus. Ouid.1. Trist. eleg.2.
Lagæus. Lucan. lib.1.
Paludosi fœcunda licentia. Stat.3. Sylu.2.
Paretonius. Stat.5. Thebaid.
Papyriferi septemflua flumina. Ouid.15. Metam.
Sacer. Stat.1. Sylu.6.
Septemplex Ouid.5 Metam.
Stagnans effuso flumine. Virg 4. Georg.
Tepidus. Claud. de bello Gildon.
Tumidus rigat arua. Horat.3. Carm ode 3.
Irrigat Ægyptũ Nilus, & quum tota æstate obrutam oppletámque tenuit, tum recedit, mollitósque & oblimatos agros ad serendum relinquit. Cic.2. de Nat. deor.
¶Nili quoque apud veteres capiuntur pro fossis in ludis circundatis, pro septis siue pro canalibus aquarum aliunde deductarum, quos Romani intra domos deducebant. Vide in dictione EVRIPI. ¶Est & Nilus vrbs ibidem.
Piscina & Nilus. Cic. Quinto frat. lib.3.24, De arcano Cæsaris opus est, vel mehercule etiam elegantioris alicuius. imagines enim istæ, & palæstra, & piscina & Nilus multorum Philotimorum est, non Diphilorum, sed & ipsi ea adhibebimus, & mittemus & mãdabimus.
Niliacus, penult. corr. Adiect. {...} vt Vrbs Niliaca Lucan. lib.10.
Acetum Niliacum. Martial. lib.14.122.
Lens. Martial. lib.13.9.
Olus. Martial. lib.13.57.
Pecten. Martial. lib.14.150.
Pecus. Stat.3. Thebaid.
Thus. Stat.4. Sylu.9.
Niloticus, pen. corr. Aliud adiectiuum {...} vt Nilotici pisces.
Nilotis, pen. prod. huius Nilotidis, Patronymicum fœm. gen. pro Possessiuo {...} Vnde Acus Nilotis, Vide ACVS.
Niligenus, penult. corr. Adiectiuum {...} Ouid.1. de Arte, Neu fuge Niligenæ Memphitica sacra iuuencæ. Id est Isidis.
NIMBETIS. Insula non longè à Gyaro, quam Callimachus Agathyrsam vocat.
Nimbus, nimbi, masc. gen. {...} Repentina & præceps pluuia. Cic.2. de Nat. deor. Quæ terreret animos fulminibus, tẽpestatibus, nimbis, niuibus, &c. Martial. libro 1.51, Continuis vexata madet vindemia nimbis. Liuius, Subitò coorta tempestas cum magno fragore, tam denso regem operuit nimbo, vt cõspectum eius concioni abstulerit.
Nox nimborum. Virg.1. Georg.
Ætherei. Virg.8. Æneid.
Australes, Hoc est ab Austro venientes. Ouid. lib.4. de Pont. epist.4.
Hyemales Ouid.9. Metam.
Hiulci. Claud.2. de Rapt. Proserp.
Piceus. Stat.1. Thebaid.
Præceps. Valer.1. Argon.
Remoti Aquilone. Ouid.1. Metam.
Terrifici. Ouid. ad Pison.
Potens nimborum tempestatúmque Deus. Virg.1. Æneid.
¶Cinxerunt æthera. Virgil.5 Æneid.
Crepitant nimbi culminibus multa grandine. Virg.5. Æneid.
Omnia feruent nimbis. Virg.1. Georg.
Densi funduntur ab æthere. Ouid.1. Metam.
Inuoluêre diem nimbi. Virgil.3 Æneid.
Nox tenebat lunam in nimbo. Virg.3. Æneid.
¶Nimbus, per translationem, pro Repentino & præcipiti casu. Cic. Attic. lib.15, Quid autem iste in domo tua casus armorum? Sed hunc quidem nimbum citò transisse lætor.
¶Nimbus, pro Vento. Virg.1. Æneidos,
Nimborum in patriam loca fœta furentibus Austris,
Æoliam venit.
Sonuerunt nimbi toto æthere. Virg.2. Æneid.
Arenæ nimbus. Virg.3. Georg.
¶Nimbus, Nubes qua solẽt dij in terras descendere. Virg.1. Georgicorum,
Ipse pater media nimborum in nocte corusca
Fulmina molitur dextra.
¶Nimbus, Vasis genus: in quo vina, vnguẽta, & alij liquores funduntur. Martial. lib.14.117,
A Ioue qui veniet miscenda ad pocula, largas
Fundet nimbus aquas, hic tibi vina dabit.
¶Nimbum, pro re friuola & nugatoria videntur posuisse Veteres: vt proinde Nimbatam Plautus dixerit vilem & contemnendam, Quàm magis, inquit, aspecto, tam magis est nimbata, & meræ nugæ. Non tamen me fallit hic ab Isidoro nimbum explicari fasciolam transuersam ex auro assutam linteo, quod est in fronte fœminarum. Hæc Turneb.
Nimbosus, pen. prod. Adiectiuum {...} Pluuiosus, vẽtosúsve. Virg. 1. Æneidos,
-fluctu nimbosus Orion. Plin. lib.18. cap.11, Campus est subiacens montibus nimbosis.
Astrum nimbosum. Valer.2. Argon.
Bruma. Stat.1. Sylu 3.
Cacumina montis. Virg.3. Æneid.
Hœdi. Ouid.1. Trist. eleg.10.
Turbo Ouid.11. Metam.
Ventus. Ouid.2. de Ponto, eleg.3.
Nimbatus, pen. prod. Adiectiuum, A nimbo. Plaut. Pœn 4, Quàm magis aspecto, tã magis est nimbata, & nugæ meræ. Vide suprà Nimbum pro re friuola, &c.
Nimirum, pen. prod {...} Aduerbium confirmandi, Sine dubio, pro certo, inquit Donatus. Terent Eunucho, 2.2, Nimirum hic homines frigent. Ibidem, 4.7. Cic.4. Acad. Itaque in cognitione nimirum assentiar, Id est opinabor.
Quum argumenta nostra exposuerimus, contrariáque dissoluerimus, absolutè nimirum munus oratorium confecerimus. Author ad Heren lib 1.
¶Nimirum, ad responsionem aliquando adhibetur. Quintil lib.12. cap.1, Vter melior dicetur orator? nimirum qui homo quoque melior. Ex valla.
¶Nimirum, pro Scilicet. Cic. pro Rosc. Amer. Opinor enim esse in lege, quam ad diem proscriptiones, venditionésque fiant, nimirum ad Calendas Iunias. Budæus.
Itaque nimirum hoc illud est quod Cæsar scribit in ea epistola, cuius exemplum ad te misi. Cic. ad Attic. lib.9.
Hoc nimirum est illud quod de Socrate accepimus. Cic.1. de Diuin. Idem pro Flac. Hoc nimirum est illud, quod non longè à gradibus Aureliis hæc causa dicitur. Id est scilicet. Budæus.
Nimis, Aduerbium {...} Sipont. Nimis & Nimiũ aduerbia sunt augendi, significántque plus satis. Iunguntur autem positiuis nominibus, aduerbiis, & verbis.
Nimis acer. Horat.2. Serm. satyr.1.
Nimis acer fortasse, veruntamen honestus amor. Cic. pro Archia poeta.
Nimis antiquè. Horat.2. epist.1.
Nimis aspera. Horat.2. epist.2.
Nimis auidus. Cic.1. de Orat Neque sumus nimis auidi: tua ista mediocri eloquentia contenti sumus.
Nimis bene. Plaut. Menæch.22.
Nimis citò. Cic. de Amic. Vt ne nimis citò diligere incipiamus, ne non indignos.
Nimis diu & longum loquor. Plaut. Pseud.10.
Nimis doctus dolus. Plaut. Milit.5.
Durus nimis. Horat.1. epist.7.
Nimis ferociter. Plaut. Amphit.4.
Non nimis honestum verbum. Cic. Pæto, lib.9.22, Testes verbum honestissimum in iudicio: alio loco non nimis.
Imbecilla nimis. Lucret lib.1.
Nimis immerito meo Plaut. Casin.24.
Nimis improba posco. Stat.2. Achill.
Nimis insidiarum ad capiẽdas aures adhiberi videtur. Cic. in Orat.
Nimis iracundè. Plaut. Bacchid.13.
Magnam nimis ne in nos habeat dominationem, non omnia fortunæ committenda sunt. Author ad Heren. lib.4.
Nimis malè. Plaut. Capt.15, Nimísque hercle ego illum malè formidabam.
Nimis penè manè est. Plaut. Persa, 4.
Nimis multa videor de me, ipse præsertim. Sub. dicere. Cic. de Claris Orat.
Nihil est, qui piger est, nimísque id genus odi. Plaut Rudente, 22.

Non nimis me, sed alios admodum delectarunt literæ illius. Cic. Attico, lib. 7.
Non nimis deesse nobis ea quæ natura expetenda sunt, ex te quærimus. Cic. 1 de Orat.
Non nimis hæc exquiro à Græcis. Cic. Attico, lib. 7.
Nimis pulcher. Plaut. Amphit. 4.
Nimis quàm cupio Plaut. Capt. 4.
Nimis sero. Cic. 2. Philip. Tametsi incidamus oportet media, ne nimis sæpe laudaueris.
Tenetæ nimis mentes. Horat. 3. Carm. ode 14.
Nimis valde. Cic. 3 de Legib. Tu verò quum nec nimis valde vnquam, nec nimis sæpè laudaueris.
Nimis vellem tibi dari fundam. Terent. Eunuch. 4. 7.

Nimium { λίαν, ἄγαν } Nomen pro Aduerbio.
Nemo nimium beatus est, & nemo beato beatior. Cic. 5. de Finib.
Nimium bonæ rei. Plaut. Stich. 6.
Nimium citò. Plaut. Epid. 13, Nimium aduenisti citò.
Nimium constanter iniquus. Ouid. 3. Trist. eleg. 2.
Nimium diu. Cic. 4 Acad. De quo iam nimium etiam diu disputo.
Nimium diu te imperatorem tua illa Manliana castra desiderant. Cic. in Catil.
Iussa patris nimium mihi dura videntur. Ouid. 7. Metam.
Nimium familiariter. Plaut. Rud. 11.
Nimium feritatis. Ouid. 3 Metam.
Fertilis nimium tellus. Virgil. 2 Georg.
Fortunati nimium agricolæ. Virg. 2. Georg.
Nimium graphicus nugator. Plaut. Trinum. 13.
Nimium gulosus. Martial. lib. 10.
Nimium indiligens. Terent. Adelph. 4. 5.
Nimium indoctus. Plaut. Pseud. 4.
Iratus nimium, nimiúmque seuerus. Tibul. lib. 3. eleg. 6.
Nimium lepidus. Plaut. Mil. 14.
Nimium longum tempus illud mihi videtur. Cic. Attic. lib. 12.
Nimium lubenter. Plaut. Aulul. 10.
Nimium miris modis Plaut. Trinum. 13.
Nimium multi. Cic. pro Cluentio, Ne autem nimium multi pœnam capitis subirent, idcirco illa fortitio comparata est.
Muta nimium in excogitandis argumentis dialectica, in indicandis nimium loquax Cic. 2. de Orat.
Nimium magis offendit quàm parum. Cic. in Orat.
Nimium parcè. Terent. And. 2. 6.
Paulo nimium. Cic. 2. de Orat. Quod erat ingenij verbis efferuescentibus, & paulo nimium redũdantibus, quod erat ætatis non sum aspernatus. De Sulpitio.
Nimium quàm. Gell. lib. 15. cap. 1, Declamauerat Antonius Iulianus Rhetor præterquàm semper aliàs, tum verò nimium quàm delectabiliter & feliciter.
Nimium quàtum. Gell. lib. 17, Lingua tamen & facundia nimium quantum præstabilis.
Nimium sæpe. Cic. 2 de Finib. Quod vos interdum, vel potius nimium sæpe dicitis.
Nimium sæuiter Plaut. Trinum. 14.
Sæuus nimium. Ouid. 4 Metam.
¶ Nimium istoc abisti Terent. Adelph. 2. 1.
Nimium ne crede colori. Virg. 2. eclog.
Nimium obsonauit. Plaut. Mercat. 14.
Non nimium probare. Cic. ad Cornificium, lib. 12. 29, Illud non nimium probo quod scribis, quo illi animo æquiore ferrent.
Nimium multum scis. Plaut. Mercat. 8.
Nimium subuertere. Terent. Adelph. 5. 3.
Nimium est. Terent. Phorm. 4. 3, Ædiculæ item sunt ob decem alias. ꝑ hoc hui, nimium est.
Nihil tum nimium videbatur. Cic. Bruto, 15. 10.
Nimium volo. Terent. Eunuch. 3. 5.
Inter nimium & parum est mediocritas. Cic. 1 Offic.

Nimio { πολλῷ λίαν } Ablatiuus, comparatiuis solet iungi. vt Nimio minus, æquius, &c. Plaut Rud. 5.
Nimio pol hominum, fortunæ minus miseræ memorantur. Plaut. Trucul. 14, Nimio minus sæuus iam sum Astaphium.
Nimio plus. Cic. ad Atticum, lib. 10, Sed quia te nimio plus diligo. Plaut. Bacch. 2, Video nimio iam multo plus, quàm volueram.
Nimio satius. Plaut. Baccid. 2, Vixisse nimio satius est quàm viuere.

Nimiè, Aduerbium { ἄγαν &c. } Plaut. Milit. 18.
Tam nimiè vt amarentur. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 6, Non nimiè, sed pulchre dictum.

Nimius, Adiectiuum { ἄγαν. } Cic. de Senect. Ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.
Æstus nimij. Lucret. lib. 5.
Aquæ. Ouid 4 Fast.
Ardor. Lucret lib. 6.
Cædes. Virg. 9. Æneid.
Celeritates nimias suscipere in festinationibus, cauendum est. Cic 1. Offic.
Diligentiam, tota Republica suscepta, nimiam, nullam putabam. Cic Pro Milone.
Feruores Lucret lib. 5.
Imber. Ouid. 5. Metam.
Lasciuia Ouid. 2. Trist.
Leuitas. Ouid. 2. Metam.
Sol Ouid. 5. Metam.
Nimia circa maritum vxor. Vlpian. in l. Si cum dotem. § Eo autem in fine. D. Soluto matrimonio, Filia leuis mulier, vel admodum iuuenis, vel nimia circa maritum non merentem.
¶ Nimius animi. Liu. Manlius nimius animi quum alios principes sperneret, &c.
Nimius imperij. Liu. lib. 3. ab Vrbe.
Sermonis nimius erat. Tacit lib. 19.
Nimium nouum verbum vitare. Varr. de Ling. Latin. lib. 5.
Nimius in. Cic. Bruto, 15, Venio nũc longo sanè interuallo ad quandam epistolam, qua mihi multa tribuẽs, vnum reprehendebas, quòd in honoribus decernendis essem nimius, & tanquam prodigus.
¶ Nimius, cũ ablatiuo. Plin. lib. 14. cap. 2, Fæ minus fertiles vino, acinis & fece nimiæ. De Nomentanis vitibus, quæ & Rubellæ dicuntur.
Nimius mero. Horat. 1. Carm. ode 12. Nec sæuos Lapithas, & nimium mero Hylæum. Hoc est intolerabilem ebrietate, inquit Acron. Senec. lib. 5 de Beneficiis, Nimius animis.
Nimium, absolutè. Cic. 4. Tuscul. Nam quod aiunt, nimia resecari oportere, naturalia relinqui: quid tandem potest esse naturale, quod idem nimium esse possit?
Nimius & Modicus, contraria Cic. 5 de Finib. Hoc magis intelligendum est, hęc ipsa nimia in quibusdam futura non fuisse, nisi quædam essent modica natura.

Nimietas, penult. corr. { τὸ ἄγαν, τὸ πολὺ } pro Superfluitate vsurpatur etiam à doctis. Columel libro 6. capite 24, Naturalia congruunt desyderia, quoniam nimietate verni pabuli pecudes exhilaratæ lasciuiunt.

Nimiopere, pen corr. { λίαν, ἄγαν } Aduerbium, pro Admodum nimis. Cic. in Para 1. Quos ædificia magnifica nimiopere delectant. Idem in Verrem vsus est hoc aduerbio, teste Budæo. Alij legunt, disiunctim, nimio opere.

Ningo, ningis: vel Ninguo, ninguis, ninxi { νίφω } ningere. Priscianus, Ninguo quoque ninxi. vnde & nix: sicut à duxi, dux, à rexi, rex. Virg. lib 3. Georgic. Interea toto non secius aere ningit. Priscianus legit ninguit.
Ningere floribus rosarum, per translationem, pro tantam copiam rosarum effundere & aspergere, vt ningere videantur. Lucret. lib. 2,
Largifica stipe ditantes, ningũntque rosarum
Floribus.

Ninguis, huius ninguis, antiqui dixerunt, cuius loco nunc nix, niuis dicimus { νιφάς, χιών. } Lucret. lib. 6, albas decedere ningues.
Apul. in 1. Hei. aspera hyems erat, omnia ningue canebant.

Ninguidus, penultima correpta, Adiectiuum { νιφόεις, χιονώδης } Id est niuosus. Ausonius ad Paulinum, Barcino me bimaris: iuga ninguida Pyrenæi Idem paulo pòst, Oppida Iberorum ninguida.

NINIVE, pen corr. { Νινευή } Vrbs Assyriorum, quam ædificauit Assur egrediens terram Sennaar. à Nino rege sic dicta, vt scribit Augustinus. ¶ Est & alia ciuitas Iudæorum in angulo Arabiæ: quam nunc corruptè Niniuem vocant, & in genitiuo Niniues facit. Vnde Augustinus libro 15. de Ciuit. Dei, Niniues ciuitatis magnæ, Ninus Beli filius conditor, nomẽ ex illius nomine deriuatum est, vt à Nino Niniue vocaretur. Et populi in ea habitantes, Niniuitæ, penult. producta dicuntur.

NINOE, Ninoes { Νινόη } Cariæ oppidum est, aliàs Aphrodysias appellatum, Lelegum Pelasgorum colonia, si Stephano credimus.

NINVS { Νίνος } filius Beli, primus Assyriorum rex. Nam Belus solam habuit Babylonẽ: Ninus verò totam Assyriam. ¶ Ninus item, Assyriæ vrbs iuxta Tigridis amnis partem, Ptolemæo authore, lib. 6. capite 1, alio nomine Niniue, quæ Ionæ prophetæ prædicationem audiuit. Nunc vastata tota est, vt tradit Haithonus libro de Tartaris, capite 11.

NINOS { Νίνος } Eadẽ vrbs quæ Ninus Assyriæ, vt opinor. Lucanus lib 3,
Accedunt Syriæ populi, desertus Orontes,
Et felix (sic fama) Ninos.

NIOBE, pen. co. t. { Νιόβη } filia Tantali, & soror Pelopis, vxórque Amphionis. Hæc, teste Diodoro Siculo libro 5, filios VII. & totidem filias peperit, summo decóre præstantes: vnde tali prole superbiens admodum gloriabatur, se Latonæ præferens numero filiorum: itaque ira motam fabulæ Latonam ferunt Apollini & Dianæ, vt Niobes filios & filias arcu interficerent, mandasse: quibus matri obtempetantibus, contigit eodem tempore & abundare filiis Nioben, & carere. Vnde præ nimio dolore attonita obmutuit, ac veluti lapidescens malis diriguit. A Statio libro 5. Syluest. 1, Sipyleia mater dicta Niobe, quoniam facta saxea, turbine venti in Sipylum patriam rapta est, vbi fixa cacumine montis liquitur, & lachrymis etiam nunc marmora manant. Fabulam Niobes, vide apud Ouidium 6. Metamorph.
Niobe fingitur lapidea propter æternum, credo, in luctu silẽtium. Cic. 3 Tuscul.

Niobæus, Adiectiuum { Νιόβειος. } vt Proles Niobæa. Horat. 4. Carmin. ode 6.

NIPHAEVS, Viri proprium ab equis interfecti apud Virgilium 10. Æneidos, quin ecce Niphæi
Quadriiuges in equos, aduersáque pectora tendit:
Atque illi longè gradientem, & dira frementem
Vt videre, metu versi, retróque ruentes,
Effundúntque ducem, rapiúntque ad littora currus.

NIPHATES, penult. prod. { Νιφάτης } Maioris Armeniæ fluuius est super Assyriam, quo nomine dictus est mons Armeniæ, ex quo Tigris nascitur, vt refert Strabo. Virgil. 3 Georgic. Addam vrbes Asiæ domitas, pulsúmque Niphatem. Montem dixit pro populo: intelligit enim Armenios, apud quos mons est Niphates. Dictum est autem Niphates à niuibus, ἀπὸ τῶν νιφάδων, vel ἀπὸ τοῦ νίφειν.
Rigidus Niphates. Horat. 2. Carm. ode 9.

NIPHE { Νίφη } Vna ex comitibus Dianæ, à niueo candore appellata. Ouidius 3. Metamorph. Excipiunt laticem Niphéque Hyaleque Rhanísque.

NIPSA { Νίψα } Thraciæ oppidum: cuius incolæ dicuntur Nipsæi. Stephanus.

Niptra niptrorũ { νίπτρα } dicũtur lauacra: à νίπτω, quod significat lauo: quo nomine dicta est tragœdia Pacuuij, quam citat Cicero 2. Tuscul.

NIREVS, disyllabum { Νιρεύς } Charopi & Aglaiæ filius, Græcorum omnium, teste Homero, qui ad Troiam nauigauerunt, formosissimus. Ouid. lib. 4. de Ponto, eleg. 13,

Tam mala Thersiten prohibebat forma latere,
Quàm pulchra Nireus conspiciendus erat.

Facies Nirei. Propert. lib. 3 eleg. 18.
Vincere Nirea forma. Horat. Epod. 16.

Nis, pro Nobis, vetus verbum, inquit Festus.

NISA, vrbs, teste Homero lib. Iliad. 2. vrbs Hellados. ¶ Est etiã nomen fœminæ, de qua Virg. 8. ecloga,

Mopso Nisa datur: quid non speremus amantes?

NISAEE { Νησαίη } Nymphæ proprium, cuius meminit Virg. 5. Æneidos,

Nisæéque, Spióque, Thaliáque, Cymodocéque,
Candida Nisæe. Propert. lib. 2. eleg. 27.

NISAEA { Νίσαια } Oppidum in sinu Megarico, vbi Megarensium erant naualia, teste Thuc. lib. 2. ¶ Est itẽ Nisæa, Parthyenes regio, cuius caput fuit Alexandropolis, ab Alexandro conditore ita appellata. Vide Plin. lib. 6. cap. 26. Hæc regio præstantissimos alebat equos, qui ab ea Nisæi appellabantur, teste Strabone lib. 11.

Nisi { εἰ μὴ, ἐὰν μὴ, πλὴν } Coniunctio, composita ex non & si, significátque Si non, vel prærerquã n. In principio sententiæ Indicatiuum desiderat, aliàs etiam Subiunctiuũ, vt ait Valla lib 2. Terent. Heaut. 4. 1,

Nisi me animus fallit, hic profectò est annulus quem ego suspicor.

Miseros illudi nolunt, nisi se fortè iactant. Cic. 2. de Orat.

Nisi, secundo loco positum. Terent. Heaut. 1. 1,

-corrasi omnia,
Ancillas, seruos, nisi eos qui opere rustico
Faciundo facilè sumptum exercerent suum.

Hanc, nisi mors, mihi adimet nemo. Terent. And. 4. 2. Cicero de Amic. Iudicare difficile sanè, nisi expertum.

Profectò, nisi caues tu homo, aliquid gnato cõficies mali. Terent. Heaut. 5. 3.

Nisi multis blanditiis à me gutta non ferri potest. Plautus Rudente, 11.

Nisi vnum hoc faciam. Terent. And. 5. 4.
-causa optima est.

Nisi quid pater aliud ait. Cic. de Amic. Ortum quidẽ amicitiæ videtis, nisi quid ad hæc fortè vultis.

Nisi restituissent statuas, vehementer iis minatur. Cic. 4. Verr.

Nisi vellet. Cic. de Amic. Nisi enim immortalitatem optare vellet, quid non est adeptus quod homini fas esset optare?

Nisi videas. Cic. de Amic. In qua nisi (vt dicitur) apertum pectus videas, tuúmque ostendas, nihil fidum, nihil exploratum habeas.

Nisi quia. Terent. Eunuch. 5. 6,

Non dubium est quin mihi magnum ex hac re sit malum,
Nisi quia necesse fuit hoc facere.

Nisi nunc. Plaut. Amphit. 8, Imò equidem te, nisi nunc, hodie nusquam vidi gentium.

Nisi quòd. Cic. de Amic. Nec ob aliam causam vllam boni improbis, improbi bonis amici esse non possunt, nisi quòd tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorúmque distantia.

Aliud nisi. Cic. 4. Acad. Neque nostræ disputationes quicquam aliud agunt, nisi vt in vtranque partem dicendo & audiendo eliciant.

Nihil aliud nisi Philumenam volo. Terent. Id est, quàm, vel prærerquàm.

Nisi in bonis non potest esse amicitia. Cic. de Amic. Hoc primum sentio, nisi in bonis amicitiam esse non posse.

Non contingit nisi. Cic. de Amic. Quod non ferè contingit, nisi his qui etiam contemnendos se arbitrantur.

Nunquid igitur oportet nisi tres sortes coniici, vnam educi? nihil coniici iubet tres. Cic. 4. Verr.

Nisi fortè cessare videor. Cic. de Senect. Nisi fortè ego vobis, qui & miles & Tribunus & legatus & Consul versatus sum in vario genere bellorum, cessare nunc videor, quum bella non gero.

Nisi si. Terent. And. 1. 5,

Repudiatus repetor. quamobrem, nisi si id est quod suspicor,
Aliquid monstri alunt.

Nisi, per parenthesin positum. Cic. Attic. lib. 7. Adhuc certè (nisi ego insanio) stultè omnia & incautè.

Nisi quis nos deus respexerit. Cic. ad Attic. lib. 2. 11.

Quid nisi. Cicero 1. Tuscul. Nam quid aliud agimus quum à voluptate, id est à corpore, quum à re familiari, quæ est ministra & famula corporis, quum à negotio omni seuocamus animum, quid inquam tum agimus, nisi animum ad seipsum vocamus?

Nisi verò, Nisi fortè, Nisi tamẽ, quoties in argumẽtationibus subiecta est, absurditatem quandam sequi significat. Cic. 4. Acad. Nisi verò Ennium non putamus ita totum illud audiuisse. Idem de Fato, Nisi fortè volumus Epicureorum opinionem sequi. Idem in Miloniana, Nisi fortè dementem, &c. Quasi dicat, Quod est absurdum putare: ideóque minimè id putandum est. Quam declarationem Columella expressit lib. 3. cap. 10, Nam si sagittam, id est superiorem partem malleoli, vituperandam censebant, quum esset eadem pars surculi frugiferi: quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum, si est sterile, improbatum ab his ratio ipsa declarat? Nisi tamen (quod est absurdum) crediderunt, id translatum & abscissum à sua stirpe, destitutúmque materno alimento frugiferũ, quod in ipsa matre nequam fuisset. Budæus.

Nisi verò, vt quasi verò. Cic. in Verrem, Nisi verò existimatis hominem, &c. Ironicè dictum: vt sit Nisi fortè, vel nisi tamen existimetis, quasi dicat, Hoc existimandum prorsus non est.

Mentiar, nisi. Ouid. 2. Metam. Quintil. in Corpore proiecto, Mentior, nisi quum peregrinatio mea nos diduceret, maluit esse cum matre. Valla lib. 3.

¶ Nisi si non. Varr. de Ling. Lat. libro 8, Nisi si non est homo ex anima: quòd est homo ex corpore & anima.

¶ Nisi, pro Sed. Cic. lib. 11. ad Atticum, epist. 23, Tuas literas expectabam: nisi illud quidem mutari, si aliter est ac oportet, non video posse. Idem lib. 13 epist. Fam. epist. 1, Nec cur ille tantopere contẽdat, video, nec cur tu repugnes: nisi tamen multò minus tibi concedi potest, quàm illi, laborare sine causa. Eodem libro, epist. 74, De re nihil possum iudicare: nisi illud mihi certè persuadeo, te talem virum nihil temerè fecisse. Terentius Eunuch. Act. 3. scen. 4,

Quid illud mali est? nequeo satis mirari, neque coniicere,
Nisi quicquid est, procul hinc libet prius quid sit sciscitari.

¶ Nisi, pro Non nisi. Colum. lib. 7 cap. 3, Quo magis etiam propter hos casus, nisi validissima, quæ non comprehendatur hyeme, nouísque progenie repleatur numerus. Quo loco Nisi, significat non nisi, vel solùm. Sic Cic. lib. 1. de Legib. Quippe quũ antiqui omnes, quod secundum naturam esset, quo iuuaremur in vita, bonum esse decreuerint: hic, nisi quod honestum esset, putarit bonum. Diceret alius, nihil nisi quod, &c. Solin. in cap. 50, de Sagda gemma, Supermeantes naues è profundo petit, & carinis ita tenaciter adcorporatur, vt nisi abrasa parte ligni, ægrè separetur.

NISIBIS { Νίσιβις } Oppidum est Arbelitidis, quæ est regio Syriæ propinqua, in qua Alexander Darium superauit, alio nomine Mygdonia appellata. Nisibim autem Antiochus fertur condidisse, & à nomine suo Antiochiam appellasse. Vide Plin. lib. 6 cap. 13.

NYSSA, Vrbs quæ ad mediterraneam iacuit supra Trallis ad Orientem, & maxima ex parte monti accubuit, torrente quodam diuisa, qui cõuallem efficit. Ex hac fuerunt Apollonius philosophus Stoicus Panætij familiaris, & Menecrates Aristarchi discipulus, & Aristodemus eius filius, quem valde senem iuuenis admodum audiuit Strabo. Itẽ Sostratus Aristodemi frater, & alius Aristodemus eius consobrinus, qui Magnum Pompeium erudiit.

NISVS { Νῖσος } rex Megarensium, pater fuit Scyllæ: contra quos dum pugnaret Minos, deuictis Atheniensibus, propter filij Androgei interitum, quem Athenienses & Megarenses dolo necauerant, amatus est à Scylla Nisi filia: quæ vt hosti posset placere, comam purpuream parenti abscissam ei obtulit: quam Nisus ita habuerat consecratam, vt tandiu regno potiretur, quandiu illam habuisset intactam. Postea & Scylla à Minoe contempta, dolore in auem conuersa est, & Nisus extinctus, deorum miseratione, in auis mutatus est formam: quæ aues hodie magna inter se flagrant discordia. Hæc Seruius. Virgil. 1. Georgicorum,

Apparet liquido sublimis in aere Nisus: &c.
Coma purpurea Nisi. Tibul lib. 1. eleg 4.

Niseus, pen. prod. Adiectiuum { Νίσειος. } vt Canes Nisei, apud Ouidium 4. Fastorum,

Effugit ad Syrtes, & te Zanclea Charybdis,
Et vos Nisei, naufraga, mõstra, canes.

Fabulam tangit Scyllæ, quæ ab inferiore sui parte in canes mutata fuit. Fuerunt autem Scyllæ duæ, vna Phorci, altera Nisi filia. Hæc in auem, illa verò dimidia sui parte in canes mutata fuit. Sed Ouidius hoc loco fabulam confundit, quemadmodum & Virgilius in Bucolicis, Quid dicam aut Scyllam Nisi, &c.

NISVS, Euryali amicus, cursu velocissimus. Virg. 5. Æneidos,

Primus abit, longéque ante omnia corpora Nisus
Emicat: & ventis, & fulminis ocyor alis.

Nisus, Vide NITOR, niteris.

NISYROS, penultima prod. { Νίσυρος } Insula est inter Cycladas numerata, celsa, saxosa, & molendinariis abundans lapidibus. Strabo libro decimo.

Nitedula. Nitella, Vide NITEO.

Niteo, nites, nitui { λάμπω, στίλβω } nitère, Splendidum, cultum, politum esse. Plautus Trucul. 8,

-feruidè vt tota floret, vt oleum Nitidè nitet.

Nitere vnguentis, fulgere purpura. Cic. in Catil.
Barba nitet. Tibul. lib. 1. eleg. 4.
Barba nitet inducto gelu. Ouid. 3. Trist. eleg. 10.
Cælum nitet diffuso lumine. Lucret. lib. 1.
Ora candida nitent. Ouid. de Medicamine faciei.
Regina nitet ante alias. Stat. 2. Achil.
Serpens nitet recenti squama. Ouid. 9. Metam.
Tecta nitent ære. Ouid 6. Fast.

In pace nitere, & in bello non obsolescere. Cic. 1. de Lege agraria, Non dico solùm hoc in Republica vectigal esse, quod amissis aliis remaneat, intermissis non conquiescat, in pace niteat, in bello non obsolescat, &c.

Nitere oratio dicitur, quum exculta est & elaborata. Cic. 4. de Fin. Illorum vides quàm niteat oratio.

Multa nitent in carmine. Horat. de Arte.

Nitui. Tibul. libro 1. elegia 5, Ex humero Pelopis non nituisset ebur.

Nitens, Participium { λάμπων. } vt

Ore floridulo nitens. Catul. in Epithal. Mallij, epigr. 56.
Nitens crine, niger vnguento. Martial. lib. 12.
Astra nitentia. Ouid. 5. Fast.
Capilli malobathro. Horat. 2. Carm. ode 7.
Culta. Virg. 1. Georg.
Equi. Virg. 6. Æneid.
Flos nitentior ostro. Ouid. 10. Metam.
Frondes auro. Ouid. 4. Metam.
Galea. Virg. 9 Æneid.
Ingenium Stat. 1 Sylu. 4.
Oculi Virg. 1 Æneid.

Non valde nitens, non planè horrida oratio. Cicero de Claris Oratoribus.

Res vbi magna nitet domino sene, &c. Hora. 2. Serm. satyr. 4. Id est, vbi sunt amplæ diuitiæ. Nitor enim domus significat copiam & diuitias: vt nitor corporis victum mundũ, lautum, & elegantem. Lambinus,

Taurus nitens. Virg. 3 Æneidos,

-superóque nitentem
Cælicolûm regi mactabam in littore taurum. Id est, opimum. nam quæ saginata sunt nitere dicuntur. Turneb.
Vuæ nitentes. Ouid. 14. Metam.
Nitesco, nitescis {γανύομαι} nitéscere, Idem. Cic. 1. Tusculanarum, Cælum nitescere, arbores frondescere. Ex quodam poeta.
Iuuentus oleo perfusa nitescit. Virg. 5. Æneid.
Candore nitescere. Cic. in Arato,
Exiguo qui stellarum candore nitescit. De Aquario.
Ingenio, doctrina, præceptione nitescit natura in arte memoriæ. Author ad Herenn. lib. 3.
Nitor, nitoris {τὸ λαμπρόν} Splendor in quacunque re. Terent. Eunuch. 2. 2, Qui color, nitor vestitus: quæ habitudo est corporis. Cicero de Senect. Tum Lysandrum intuentem eius purpuram, & nitorem corporis. Scilicet Cyri.
Splendor & nitor. Cic. pro Cælio.
Exoriens auroræ. Lucret. lib. 4.
Eloquij. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.
Generis tui. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 9.
Marmorum. Plin. lib. 12. cap. 1.
Materiæ. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Orationis. Cic. Attico, lib. 13.
Igneus oris. Claud. 1. Paneg.
Circunfusus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Diurnus nitor, Nitor diei. Ouid. epist. 17.
Naturalis & non fucatus. Cic. de Clar. Orat.
Nimio nitore lustratus delphinus. Cic. in Arato.
Nullus tota nitor in cute. Iuuenal. satyr. 9.
Purus. Lucret. lib. 2.
Vires agrestes, horridæ, sine nitore ac palæstra. Cic. 1. de Legibus, Fanij autem ætate coniunctus Antipater, paulò inflauit vehementius, habuítque vires agrestes ille quidem atque horridas, sine nitore ac palæstra.
Inducere cuti nitorem, Vide INDUCO.
Gemmæ nitore & auri splendore aspectus omnium perstringere. Author ad Herenn. lib. 4.
Nitor, non idem quod splendor. Plin. lib. 37. cap. 2, Splendor his sine viribus, nitórque verius quàm splendor.
¶Nitor, pro Candore, seu albore. Lucret. lib. 2,
Præterea, quoniam non certis certa figuris
Est natura coloris: & omnia principiorum
Formamenta queunt in quouis esse nitore:
Cur ea quæ constant ex illis, non pariter sunt
Omnigenis perfusa coloribus in genere omni?
¶Nitor, pro pinguedine. vt Olei nitor. Vitruu. Neque olei nitorem, neque vitium fructum habere potuissemus. Turnebus, Nitent, inquit, Latinis quæ bene habita & obesa sunt: nitorémque in oleo dixit Vitruuius, propter eius pinguitudinem. Cæterùm nitorem olei pro ipso oleo per circuitionem posuit.
Nitidus, pen. corr. Adiectiuum {λαμπρός} Splendidus, clarus, lucens. Plautus Sticho, 3. 8, Facite fultis nitidæ ædes meę sint quû redeam domû.
Pexo capillo nitidus. Cic. 2. in Catil.
Suo colore. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Nitidus filiæ nuptiis Plaut. Aulular. 2. 10. Id est nitido cultu indutus.
¶Agna. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Aries nitidissimus auro. Ouid. 3. Fast.
Aurum. Ouid. 9. Metam.
Capilli. Horat. 1. epist. 14.
Caput Solis. Virg. 1. Georg.
Colles nitidi & virides. Cic. 5. Verr.
Ebur. Ouid. 2. Metam.
Fœmina. Plaut. Milit. 14.
Forma nitida in pictura, cui contrarium est Horrida. Cic. in Orat. In picturis alios horrida, inculta, abdita & opaca: contrà alios nitida, læta, collustrata, delectat. Forma scilicet.
Fruges. Lucret. lib. 2.
Genus quoddam verborum nitidum & lætum. Cic. 2. de Orator.
Ignes Ouid. 8. Metam.
Imago solis. Ouid. 14. Metam.
Laurus. Plin. iun. lib. 5. epist. 6.
Phœbus nitidissimus. Ouid. 4. Metam.
Ramulus. Colum. lib. 5. cap. 6.
Sensus Claud. 8. Paneg.
Sol nitidus, hoc est lucidus & conspicuus. Cic. Att. lib. 12.
Vacca. Ouid. 2. Metam.
Verba quodammodo nitida, Exculta, polita. Cicer. in Part. Vt sint alia consonantiora, grauiora, leuiora, & quodammodo nitidiora, alia contrà.
Virgines Horat. 2. Carm. ode 12.
Vita nitidior. Plin. lib. 13. cap. 15.
Vndæ. Ouid. 3. Metam.
¶Nitidus, Qui corpore est solido, carne læui & polita, non horrida, neque squalida. Horat. lib. 1. epist. ad Alb. Tibull.
Me pinguem, & nitidum bene curata cute vises, &c.
¶Nitidus, pro Vrbano. Vrbani enim homines magnâ partem cultiores, comptiores, mundiores ac nitidiores rusticis solent esse. Rustici contrà horridi, scabri, inculti, strigosi, & illoti. Hinc Horatius nitidum rustico opposuit, lib. 1. epist. ad Mæcen. 1,
-ex nitido fit rusticus, &c. Lambinus.
Nitidè, nitidius, nitidissime, Aduerbium.
Nitidiusculè, pen. corr. {λαμπρῶς} Diminutiuum aduerbium. Plautus Pseud. 12,
Qui amet me vt curet tandem nitidiusculè.
Nitiditas, nitiditatis, Idem quod Nitor. Acc. Bacch. Formæ, figuræ nitiditate hospes regis. Nonius.
Nitido, nitidas, pen. cor. {γανόω} nitidáre, Nitidum facere. Colum. lib. 12. cap. 3, Ferramenta detersa nitidentur, atque rubigine liberentur. Ennius Cresphonte, O pie eam secum aduocat, eunt ad fontem, nitidant corpora.
Nitella, nitellæ {λαμπρός} Martial lib. 5. de Herotionte puella,
Quæ crine vincit Bœtici gregis vellus,
Rhenísque nodos, auréamque nitellam.
¶Nitela pulueris. Solinus cap. 36, Nitelas interpretâtur micas pulueris auri, quæ inter arenas reperiuntur.
Nitela, Nitor. Solinus cap. 35, Nam præcipua viris gloria est in armorum nitela.
Nitedula, nitedulæ, pen. corr. {λαμπυρίδιον} Muris exigui genus, vt docet Seruius. Cic. pro P. Sextio, Quoniã id etiam fatum ciuitatis fuit, vt illa ex vepreculis extracta nitedula Rempub. conaretur arrodere.
Nitedula est & cicindela dicta, quæ noctu lucet.
NITIOBRIGES {νιτιόβριγες} populi Narbonensis Galliæ apud Ptolemæum, vicini Ruthenis. Hodie Montem Pessulanum vocant. Vulgò *Montpelier*. Ex Mariano & Glareano. Meminit Cæsar bel. Gal. lib. 7.
Nitor, priore producta, niteris, pen. corr. nixus & nisus sum {πιέζομαι, πιέζω} niti, Conari sub onere. Virg. 3. Georgicorum,
Pòst valido nitens sub pondere faginus axis Increpat. Nonius.
Æqualiter niti. Cic. 2. de Nat. deor. Omnes partes eius vndique medium locum capessentes nituntur æqualiter.
In aduersum Ouid. 2. Metam.
Niti & ascendere in culmen Plin. iunior lib. 5. epist. 6.
Vi propria niti ad sidera. Virg. 2. Georg.
Niti alis, Volare. Virg. 4. Æneid.
Aues motis nituntur in aera pennis. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.
Niti gradu, Ambulare. Pacuuius Peribœa, Ardua per loca agresti ac trepidante gradu nititur. Virg. 2. Æneidos, Nituntur gradibus: Id est ascendunt.
Niti hasta, Id est incumbere. Virg. 6. Æneid.
Niti humi, Incedere per humum. Virg. 2. Æneid. Seruius.
¶Niti, Conari, Dare operam, Laborare. Terentius Adelph. 3. 4, Quapropter nitar, faciam, experiar.
Niti pari iugo. Plin. iun. lib. 3. epist. 9.
Niti ad gloriam immortalem. Cic. de Senect. Quod quidem ni ita se haberet, vt animi immortales essent, haud optimi cuiusque animus maximè ad immortalem gloriam niteretur.
Niti ad omnia. Cic. Attic lib. 12. Ad omniáque nitor. id est, omnia tento. sed verbum nitor energiam habet: nitimur enim cum labore & difficultate.
Labore præstante niti noctes atque dies. Lucret. lib. 3.
Ad summa. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Niti contra. Cic. 1. Tuscul. Sed plurimi contrà nituntur.
Contra honorem alicuius. Cic. Cæsari in epist. ad Attic. lib. 9.
Niti consilio de aliqua re. Cic. Lentulo, lib. 1. 5, Nos quum maximè consilio, studio, labore, gratia, de causa regia niteremur: subitò exorta est nefaria Catonis promulgatio, quæ nostra studia impediret. Id est, laboraremus, & daremus operam vt causa regia bene haberet.
Niti de æquitate. Cic. in Partit.
Niti in interiora. Plin. lib. 2. cap. 65, Ergo totas, omnísque ex parte aquas vergere in centrum: ideóque non decidere, quoniam in interiora nitantur, Id est ferantur.
Niti pro aliquo. Liu. 5. bel. Maced.
Nocte diéque niti pro aliquo. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.
¶Niti, Fulciri. Cic. 1. Offic. Est igitur adolescentis, maiores natu vereri, ex hísque deligere optimos & probatissimos, quorum consilio atque authoritate nitatur. Id est fulciatur & gubernetur, instituatúrque.
Radicibus suis nituntur arbores. Cic. pro Cælio.
Per se niti. Cic. pro Plancio, Virtutis cursus ad gloriam hoc facilior fortasse, quòd huc à me ortus, & per me nixus ascendi.
Nititur in coniectura diuinatio. Cic. 2. de Diuinat.
¶Niti, Fiduciam collocare. Cic. 4. Verr. Quò confugies? vbi nitere?
Niti & confidere inuidia. Cic. pro Cluentio, Altera mihi niti, & magnopere confidere videbatur inuidia iam inueterata iudicij Iuniani.
Æquo nitantur. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Authoritate atque consilio alicuius, & eius exercitu. Cic. Cassio, lib. 12. 10.
Consilio alicuius aut præsidio. Cic. in Pison.
Fiducia virtutis nobis nitendû est ad spẽ beatè viuendi. Cic. 5. Tusc.
Gratia & authoritate & potentia cuiusquam. Cic. 2. Verr.
Insidiis. Cæsar 1. bell. Gall.
Iudicio suorû fundamenta defensionis suæ nituntur. Cic. pro Cæl.
Laude alicuius. Cic. pro Flacco.
Innocentia freti, nobilitate nixi, potentia ac multitudine amicorum fulti, perfacilè existimaremus aduersariorum vim ac factionem à nobis repelli posse. Cic. Antequam iret in exil.
Niti maiorum opinione. Cic. in Sallust.
Prudentia rerum magis quàm dicendi arte. Cic. 1. de Orat.
Sustinere se, & niti spe. Cic. ad Attic. lib. 3, Nunc si ita sunt quæ speras, sustinebimus nos. & spe qua iubes, nitemur.
Niti veritate aut fama. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 2, Quum ratio, salúsque omnium nostrum, qui ad Remp accedimus, non veritate solùm, sed etiam fama niteretur, sermones ad te aliorum semper, non mea iudicia perscripsi.
Viribus suis nitens Respublica. Brutus Ciceroni, 4. 7.
Virtute decet, non sanguine niti. Claud. 7. Paneg.
Niti in. Cic. in Somnio Scipionis, Tu eris vnus in quo nitatur ciuitatis salus. Idem pro Milone, Ei viro mors parabatur, cuius in vita nitebatur salus ciuitatis. Id est Cn. Pompeio.
In aliquo ambitio nostra nititur. Cic. Lentulo, lib. 1. 5.
In nobis tantum ipsis nitamur Gel. lib. 2. cap. 19.
Nitens, Participium {πιεζόμενος} vt Coruus plumato corpore nitens. Cic. 2. de Nat. deor.
Nisus, huius nisus {πίεσις, πιεσμός} Conatus. Cic. 2. Tusc. Pedetentim, inquit,

inquit, ite, & sedato nisu: ne succussu arripiat maior dolor. Plin. lib. 11. cap. 37, Angustissima canibus: qua de causa vehementi nisu, nec sine cruciatu leuant eam.

Insoliti nisus. Horat. 4. Carm. ode 4.

Pedum nisus. Lucret. lib. 5.

Leui nisu sustollere aliquid Lucret. lib. 4.

Hastam praepropero nisu iacit. Silius lib. 15.

Nixus, Participium { ἐρηρεισμένος } Innixus. Cicero 7. Verr. Stetit soleatus Praetor Pop. Romani cum pallio purpureo, tunicáque talari, muliercula nixus in litore.

Ad antra nixus. Propert. lib. 3. eleg. 3.

Nixus in hoc vno nouitatis nomine inani. Lucret. lib. 5.

Nixae genibus matronae. Liuius 6. bel. Pun.

Manibus caput nixa Cynthia Propert. lib. 1. eleg. 3.

Hastili nixus Scaeuola. Cic. pro Rab. perduel. reo.

Nixus in cubitum, *Appuyé sur son coude*. Cornel. Nepos in vita Attici, sub finem.

Nixi aequitate vestra, Adiuti & cõfirmati. Cic. pro Cluentio, Si obtinuerit causam Cluentius (sicuti vestra aequitate nixi confidimus) omnes existimabunt, id quod erit, obtinuisse propter innocentiam.

Nixa honesto virtus. Cic. 1. de Finib.

Mendacio nixa est. Cic. 2. de Orat.

Auxilium vniuersorum eo plurimum prodest, quo firmioribus opibus est nixum. Cic. Antequam iret in exil.

Nixij dij, Vide paulo pòst suo loco.

Nixus, huius nixus { τόκος, τοκετός } Partus. Virg. 4. Georgicorum,

-haud foetus nixibus edunt. Gel. lib. 12. cap. 1, Quàm diutinũ puerperium, & quàm laboriosi nixus fuissent.

Maturis nixibus editus. Ouid. 5. Fast.

Nixibus ex aluo matris natura profudit. De infante. Lucret. lib. 5.

Nixus pares. Ouid. Vide Nixij dij infrà.

¶Nixus, Conatus etiam dicitur. Quintil. lib. 2. cap. 12, Luctator, qui totius corporis nixu in id quod semel inuasit, incumbit.

Insistere studiis suo nixu. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Magno nixu aggredi aliquem. Virg. 3. Æneid.

Nixus astrorum. Cic. 2. de Nat. deor. In aere autem astra voluuntur, quae se & nixu suo conglobata continent, & forma ipsa figuráque sua momenta sustentant.

Nixurio, nixuris, pen. corr. nixurij { πιεζητιῶ } nixurire. Niti velle, seu cupere, aut conari facere. Nigidius, Nixurit qui niti vult, & in conatu saepius aliqua re repellitur.

Nixor, nixaris, nixatus sum { πιεζῶ } nixári, Idẽ quod Nitor. Lucr. lib. 4, Fundamenta, quibus nixatur vita, salúsque.

Nixans, Participium { πιεζῶν. } Lucret. lib. 3, Hoc est aduerso nixantem trudere monte Saxum.

Nitibundus, Adiectiuũ { πιεζόμενος. } Gell. lib. 1. cap. 11, Sed enim Achaeos Homerus pugnam indipisci ait, non fidicularum tibiarúmque concentu, verùm conspiratu tacito nitibundos.

Nitor, nitoris, Vide NITEO.

NITRITES Nomos { νιτριώτης νομὸς Straboni } Praefectura est in ea parte Ægypti, quae est supra Memphim, nomen habens à duabus nitrariis quae plurimũ ferũt nitri. Vide Plin. lib. 4. cap. 9. & Strab. lib. 16.

Nitrum, nitri { νίτρον } A quibusdam dici putatur à Nitria vbi nasci solet. Hoc non multum distat à salis hammoniaci specie, quod nonnulli existimant esse salis genus. Sicut enim salem in litore maris feruor conficit solis, durando in petram aquas marinas, ita in Nitria vbi aestate pluuiae proliziores tellurem infundunt, ardor nimius aquas excoquit in petram sali simillimam, sed nihil gelidi rigoris, nihil salsi saporis habentem, quae tamen iuxta naturam salis durare in caliditate, & nubiloso aëre fluere & liquescere solet. Ex nitro medicinae fiunt, & sordes vestium corporúmque lauantur. Vide Plinium lib. 31. cap. 10. Hodie nitrum non habemus: sed eius loco vtuntur nostri pharmacopolae *sale petre*, quem vocant.

Nitri varia genera in medicorum cõmentariis reperiuntur, vt parthenicum, id est virginale, quo scilicet virgines se tergebant. Quidam Parthicon emendant, vt è Parthia aductum, sed malè. Huius fit mentio apud Nicolaum Myrepsum. Est & matronale, cuius apud Marcellum empiricum fit sermo. Quin & aphronitrũ matronicum agnoscit Trallianus. Reperitur apud Nicolaum & Galenum etiam nitrum berenicarium, ex vrbis nomine: sed & in confectione pulueris apud Nicolaum legitur Nitrum matronicum, quod est matronale: & alio loco matronicum, id est matronale, scribi debet, non matriniacon. Haec Turneb.

Lapidosum nitrum, Vide LAPIS.

Radens tubera. Ouid. de Medicamine faciei.

Rubentis nitri spuma. Ouid. de Medicamine faciei.

Nitrosus, pen. prod. Adiectiuum { νιτρώδης } Quod nitrum habet, vel nitri saporem. Plin. lib. 31. cap. 10, Aquae verò nitrosae pluribus locis reperiuntur, sed sine viribus densandi. Et paulo pòst, Lacus est nitrosus, exiliente è medio dulci fonticulo.

Fontes nitrosi. Plin. lib. 12. cap. 14.

Nitrosus locus. Plin lib. 20. cap. 19.

Nitraria, nitrariae { νιτρωρυχεῖον } Locus vbi nitrum fit, vel inuenitur. Plin. lib. 31. cap. 10, Sunt ibi nitrariae, in quibus & rufum exit à colore terrę. Sic ibidem frequenter.

Nitratus, pen. prod. Adiectiuum { νιτρωτὸς } Cui nitrum admistum est. vt Nitrata aqua Martial. lib. 13,

Ne tibi pallentes moueant fastidia caules,

Nitrata viridis brassica fuit aqua. Quod propterea dixit poeta, quia constat olera nitro fieri viridiora, vt tradit Plin. lib. 31. cap. 10.

Nitrum { νίτρον } Muliebribus ornamentis annumeratum ab Aristophane in Thesmophor. & Polluce lib. 7. cap. 22.

Niualis, Niuarius, Niuatus, Niueus, Niuosus, Vide NIX.

NIVARIA, Insula vna ex fortunatis, à perpetua niue cognominata. Plinius lib. 6. cap. 32.

Nix, niuis { χιὼν, νιφὰς, νιφετὸς } Notae significationis. Charisius lib. 1, Nix contra rationẽ niuis facit, licet veteres ninguis declinauerunt, è quibus est Lucilius. Plin. lib. 17. cap. 2, Alioqui vota arborum communia sunt frugúmque, niues diutinas sedere. Causa, non solùm quia animam terrę euanescentem exhalatione, includunt & comprimunt, retróque agunt in vires frugum atque radices: verùm quòd & liquorẽ sensim praebent, purum praeterea leuissimúmque, quando nix, aquarũ caelestium spuma est. Virg. 10. ecloga,

Pérque niues alium, pérque horrida castra sequuta est.

Color niuis. Ouid. 2. Metam.

Niue candidiores equi Ouid. 8. Metam.

Candida niue Thrace. Horat. 3. Carm. ode 25.

Pruina & nix. Cic. 2. in Catil.

¶Alta nix iacet. Virg 1. Georg.

Cana. Horat. 2. Serm satyr. 5.

Concreta aeri pruina. Lucret. lib. 3.

Conspicuae Taygeti. Senec. Thyeste, 2.

Discussa. Valer. 5. Argon.

Duratae. Horat. 3. Carm. ode 24.

Gelidae. Ouid. 1. Fast.

Glomeratae turbine. Silius lib. 3.

Hyberna niue turgidi fluuij. Horat. 4. Carm. ode 12.

Horrifera. Valer. 5. Argon.

Iactata. Ouid 3. Trist. eleg. 10.

Madens sole. Ouid. epist. 13.

Purae. Ouid. epist. 15.

Rotatae. Ouid 9. Metam.

Solutae. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.

Verna Ouid 3 Trist. eleg 2.

¶Cõcrescit niue pruináq; aqua admisto calore. Cic. 2. de Nat. deor.

Congestas conteret ille niues. Ouid. 1. Amor. eleg. 9.

Eluctor niues. Tacit. lib. 19.

Ritu niuis fundunt tela vndique. Virg. 11. Æneid.

Positas niues glaciat Iuppiter. Horat. 3. Carm. ode 10.

Boreas indurat niues. Ouid. 6. Metam.

Perfusae niues imbre madescunt. Senec. Hippol. 4.

Auster mollit niuem. Ouid. 2. de Ponto, eleg 3.

Obrutus niuibus, Vide OBRVO.

Infusa nix tegit humeros. Virg. 4. Æneid.

¶Atram niuem ridere. Cic. Qu. frat. lib. 2. 15, Risi niuem atram, téque hilari animo esse, & prompto ad iocandum valde me iuuat.

Nigram niuem Anaxagoras dixit esse. Cic. 4. Acad.

Capitis niues, Capilli cani. Horat. 3. Carm. ode 13.

Niualis, & hoc niuale, pen. prod. { νιφόεις } Quod ad niuem pertinet.

Aurae niuales. Horat. 1. epist. 11.

Niualia loca, Vbi nix abundat. Plin. lib. 26. cap. 8, Nascitur in petrosis, apricis, & iisdem niualibus.

Niualis Æmonia. Horat. 1. Carm. ode 37.

Niuale caelum, pro pluuioso: quòd saepe niues, & frigidam aeris temperiem inducit. Colum. lib. 3. cap. 1, in fine. Legitur & glaciale.

Candor niualis. Virg. 3. Æneid.

Hebrus niuali compede vinctus. Horat. 1. epist. ad Iul. Florum.

Niualis dies, In qua nix plurima è caelo delabitur. Liu. 1. bel Pun.

Gelu. Senec. Medea, 9.

Glacies. Claud. 1. de raptu Proserp.

Osculum niuale, per translationem, pro frigido. Martial. lib. 7.

Niualis tumulus. Cic. 1. de Diuin. Ex quodam poeta.

Vasa niualia (alij legunt naualia.) Vlp. in l. Quum aurum. §. argento facto. D. De aur. & arg. leg.

Venti. Virg. 3. Georg.

Vndae niuales, Quae ex niuibus defluunt. Martial. lib. 14.

Niuarius, Adiectiuum: { χιονικὸς } Apud Martialem lib. 14. epigramma est de niuario colo, sic loquente,

Setinos moneo, nostra niue frange trientes:

Pauperiore mero tingere lina potes. Hoc est, Cola vinũ setinum, quo nullum est praestãtius, per nostram niuem. Vinum autem vilius potes colare per saccos linteos. Bayfius, Colum niuarium, vas quo aqua ex niuibus colari solebat. Nos hodie colo vtimur ad lac colandum, & est vas ligneum quod fundum linteum habet ei annexum. Hactenus Bayfius, Vide SACCVS.

Saccus niuarius. Plin. lib. 24 cap. 1, Qua de causa & in saccos niuarios additur polenta. Vetus codex habet vinarios. Bayfius, Vtebantur Romani & sacco niuario quo liquidius merum potarent, & erat lineus. Martial. lib. 14. 104. Vide SACCVS.

Colum niuarium. Pompon. in l. In argento. D. De auro, argento, mundo, ornamen. &c.

Niuatus, Adiect. { χιονωτὸς } Quod est niue refrigeratum. Suet. in Nerone, cap. 27, Refotus saepius calidis piscinis, ac tempore ęstiuo niuatis.

Niueus, Adiectiuum { χιονόχροος } Quod est ex niue. vt, Massa niuea.

Aggeribus niueis informis iacet terra. Virg 3. Georg.

Niueus liquor. Cic. 1. de Diuin. Ex quodam poeta.

Lux. Tibul. lib 3. eleg 3.

¶Niueus, pro candido aliquando ponitur. vt

Adonis niueus, Vide ADONIS.

Bos. Ouid. 4 Fast.

Candor. Author ad Herenn. lib. 4.

Color. Horat. 2. Carm. ode 4.

Columbae. Ouid. 13. Metam.

Dens Ouid. epist. 17.

Ebur. Ouid. 10. Metam.

Equi. Ouid. 2. Amor. eleg. 1.

Iuuencus Virg. 6. eclog.

Lacerti. Virg. lib. 8. Æneid.

Lapilli. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Latus Virg 6. eclog.

Ligustrum. Ouid. 13. Metam.

Os. Ouid. epist. 19.

Pecus. Virg. 2 eclog.
Poma. Ouid 4 Metam.
Toga. Martial. lib. 1 140.
Vestis. Ouid. 10. Metam.
Vitta. Virg 3. Georg.
Vlnis niueis reducem complectitur. Claud. 2. in Eutrop.

Niuosus, pen prod. Adiectiuum { χιονώδης } Quod niuibus abundat. vt Niuosa loca. Colum. lib. 2. cap. 9, Ea locis prægelidis ac niuosis, vbi æstas est humida, & sine vaporibus rectè committitur.
Niuosa grando. Liu 1. bel. Pun. Et mox aqua leuata vento, quum super gelida montium cacumina concreta esset, tantum niuosæ grandinis deiecit, vt omnibus omissis procumberent homines.
Niuosa hyems. Liu 5 ab Vrbe.
Plagæ. Claud. de bello Get.
Scythia. Ouid. epist. 12.
Sidus. Stat. 1. Sylu. 3.

NIXII dij, erant nixuum in puerperio adiutores. Festus. Nixij dij appellantur, tria signa in Capitolio ante cellam Mineruæ genibus nixa, velut præsidentes parientium nixibus. Ex quo loco, ope vetustorum librorum, restituit Turnebus apud Ouidium,
-tendénsque ad cælum brachia, magno
Lucinam, nixúsque pares clamore vocabam. pro quo editum est, Lucinam ad partus nexos. Nixus enim pares partui inuocasse videtur, vel nixios deos implorans, vel ab eis nixus ad puerperium precibus petens. Hæc ille.

Nixurio, Nixus. Vide NITOR, niteris.

Nixus, huius Nixi { ἐγγόνασιν } Sidus cæleste. Cic. in Arato,
-ille vagans vulgato nomine Nixus. Ibidem,
Hic ille exoritur conuerso corpore Nixus,
Aluum, crura, humeros, simul & præcordia lustrans,
Et dextræ radios læto cum lumine iactans.

N O

No, nas { νήχω, νήχομαι } nâre. Proprium est piscium.
Nare contra aquam. Plin. lib. 9. cap. 17.
Nare etiam aues aquatiles dicuntur. Cic. 5. de Finib. Nare anaticulas, euolare merulas.
Carinæ nant freto. Ouid 8 Metam.
Linter nat liquida aqua. Tibul. lib. 1. eleg. 5.
Sine cortice. Horat. 1. Serm. satyr. 4.
Nat lupus inter oues. Ouid. 1. Metam.
Ars nandi. Ouid. 2 Trist.
Tu viribus vtere nando. Ouid. 9 Metam.

Nans, Particip. { νήχων. } Cic. 5. Tusc. Nanque alias bestias nântes aquarum incolas esse voluit.
Protendere manum nanti Ouid. ad Pisonem.

Nato, natas { νήχομαι, νέω, κολυμβάω, κυβιστάω } natâre, Frequentatiuum. Martialis libro 1. 137, Sacris piscibus hæ natantur vndæ. Passiuum hic est.
Aquæ natantur multo pisce. Ouid. 1. de Arte.
Vnda natatur piscibus. Ouid. 5. Trist. eleg. 2.
Natare aquas. Martial. lib. 14. 195.
Catina natat. Virg. 4. Æneid.
Arma naufraga natant. Lucan. lib. 4.
Natabant pauimenta vino, madebant parietes. Cic. 2. Philip.
Limina natant aspersa sanie Virg. 3. Æneid.
Tenebræ ante oculos. Ouid. 12. Metam.
¶ Natare, per translationem, Vltra ire vel serpere. Colum. de Arboribus, cap. 6, Alioquin etiam nouella vinea, quæ ex resectione enata fuerit, vim inutilem habebit, summa parte natantibus radicibus.
¶ Natare, Trepidare. Ouid. lib. 6. Fast. Nox erat, & vinis oculique animique natabant.
Crura apta natando. Ouid. 15. Metam.
¶ Natare, Inconstantem esse. Sic enim exponit Acro. Horat. 2. Serm. satyra 7,
Pars hominum vitiis gaudet constanter, & vrget
Propositum: pars multa natat, modò recta capessens,
Interdû vitiis obnoxia. Lambinus, Natat, id est modò ad vitia propensa est, modò ad virtutes incumbit. Tralatio ducta est à natatoribus. Aristotel. lib. 7 Ethic. tales incontinentes describit.

Natans, priore correpta, Participium { νηχόμενος. } vt Pecudes natantes. Lucret. lib 2.
Campi. Virg. 3. Georg. Grandiores enim segetes vento agitatæ ita iactantur vt aliquam natantis speciem præbeant.
Campi natantes, Translatè pro mari. Lucret. lib 6, Aëra permensus multum, campósque natantes. De peste Atheniensi loquitur.
Lumina. Virg 5. Æneidos,
Ecce deus ramum lethæo rore madentem,
Víque soporatum Stygia, super vtraque quassat
Tempora: cunctantíque natantia lumina soluit. Hoc est errantia somni vicinitate. Seruius. Palpitantia.
Oculi natantes sub atra nocte. Ouid. 5. Metam. Palpitantes.

Naturus, penultima producta { νηξόμενος } Aliud participium. Ouidius epist. 17.

Natatus, huius natatus, pen. prod. { νῆξις. } Claud. 3. de raptu Proserpinę,
-pulchróque secat Galatea natatu.
Segnis natatus. Claud. de torpedine.

Natabula { τὰ νηχεῖα } ab Apuleio dicuntur natationes, hoc est piscinæ natatoriæ.

Natator, penult. producta { κολυμβητής } Qui natat. Ouid. 1. de Remedio amoris,
Pugnat in aduersas ire natator aquas.

Natatilis, & hoc natatile, penult. corr. { νηκτικός } Quod natat, vel natare potest.

Natatile, Substantiuum { νηκτικόν } Locus vbi natant pisces, aut anates, & similia. Varr. 3. de Re rust. cap. 5, Et natatilia sunt excauata anatum stabula. Vetus exemplar habet naualia.

NOA, Syenitarum oppidum est ad Nilum fluuium, teste Plinio libro 6. cap. 29.

NOAS { Νόας } Thraciæ fluuius est, ex Hæmo monte nascens, & in Istrū influens. Author Herod. lib. 2.

Nobilis, & hoc nobile, pen. corr. { εὐγενής, εὐγενές, διάσημος, γνώριμος, ἐπίσημος } Quasi noscibilis, à Nosco: pro noto accipitur. Virg. 7. Æneid. Est locus Italiæ medio sub montibus altis Nobilis. Plaut. Pseudolo, 20, -cum iis mihi Nec locus nec sermo conuenit, iis nunquam nobilis fui. Id est, cognitus.
¶ Nobilis, Dignus, & excellens in quacunque re, siue bona, siue mala. De bona, vt quum ad generis nobilitatē refertur. Sallust. in Catil. Nobili genere natus. Cic 1. de Diuin. Nobili loco natus.
Nobilis superare pugnis, Phrasis est merè Græca. Dicunt enim, [illegible]. Horat. 1. Carm ode 12,
Hunc equis, illum superare pugnis, Nobilem, &c. De Castore & Polluce. Frequens est Horatius hoc loquendi genere, de quo vide Lambinum.
Nobilis & notus. Cic. pro Flacco, Cæteri homines apud nos noti, inter suos nobiles? Idem pro Cælio, Res est omnis in hac causa nobis Iudices cum Clodia muliere non solùm nobili, sed etiam nota.
Animus nobilis. Seneca Hippol. 4.
Acies nobilior, Vide ACIES.
Bellum. Horat. de Arte.
Nobilis est Canace fratris amore sui. Ouid. 2. Trist.
Nobilis ciuitas. Plin. lib. 5. cap. 25, Palmyra vrbs nobilis situ.
Ære nobilis Corinthus. Ouid. 6. Metam.
Diem hunc faciam nobilem Senec. Herc. OEth. 11.
Nobile emplastrum ad extrahendum. Cels. lib. 5. cap. 18.
Equi. Ouid. 1. de Arte.
Facinus nobile, & multis locis sæpe commemoratum. Cicero 4. Verrina.
Factum. Silius lib. 3.
Feræ. Ouid. 3 Paneg.
Flumen. Ouid 3. Amor. eleg. 5.
Fontes. Horat 3 Carm. ode 13.
Forma. Senec. Hippol. 6.
Purpura. Claudian. de equo Honorij,
Nobilis auratos iam purpura vestiat armos.
Tres nobilissimi fundi Cic. pro Rosc. Amer.
Nobiles, quibus opponuntur Noui homines. Liu. 9. ab Vrbe, Postulabantur ergo nobiles homines: appellantibúsque Tribunos nemo erat auxilio, quin nomina reciperentur. Inde nobilitas, nec ij modò in quos crimen intendebatur, sed vniuersi simul negare nobilium id crimen esse, quibus, si nulla obstetur fraude, pateat via ad honorem, sed hominum nouorum, &c.
Homo nobilissimus Pericles. Cic. 3. Verr.
Homo omnium nobilissimus. Cic. Lentulo, lib. 1. 7, In te homine omnium nobilissimo similia inuidorum vitia perspexi.
Illius ætatis nobilissimus & clarissimus philosophus. Cicero 2. de Oratore.
Inimicitiæ nobilissimæ. Liu. 9 bel. Maced.
Lethum Catonis. Horat. 1. Carm. ode 12.
Illustre & nobile municipium. Cic. 7. Verr.
Nobile bello nomen. Liu. 1. bel. Maced.
Numen. Ouid ad Liuiam.
Opus. Ouid. 1. Trist. eleg. 9.
Oratio. Cic. de Claris Orat. Sunt & aliæ, & pro Seruio Fuluio de incestu nobilis oratio.
Par fratrum Horat. 2. Serm satyra 3.
Pectus. Ouid. 3. de Ponto, eleg 3.
Puer & nobilis, & decens. Horat. 4. Carm. ode 1.
Nobilis pugna. Liu 3 bel Pun.
Magnus & nobilis rhetor Isocrates. Cic. 2. de Inuent.
Scriptorum nobilium auditor. Horat. 1. epist. 20.
Taurus ille nobilis, quem Phalaris habuisse dicitur. Cic. 6. Verr.
Honoratus & nobilis Thucydides. Cic. in Orat.
Virgo in omne æuum. Horat. 3. Carm. ode 11.
¶ Insignes genere nequaquam sunt tam, quàm vitiis nobiles. Qu. Cic. de Petit. Consul.
Nobilis & clarus origine. Ouid. epist. 18.
Ortu. Silius lib. 1.
Sanguine matris. Ouid. 1. Fast.
Iuuenum nobilium cliens. Horat. 4. Carm. ode 12.
¶ Nobilis ad, hoc est *vtilis per excellentiam* quod dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Vitulis quidem marinis ad multa quoque nobile fel.
Præclari & nobiles in philosophia. Cic. 1. de Orat.
Ex doctrina nobilis & clarus Demetrius. Cic. pro Rab. Posth.
¶ Nobilis, In malam partem. Plaut. Rud. 16, -qui se scelere fieri nolunt nobiles. Hoc est, insignes, vel insigniter sceleratos.
Nobile facinus, quod & insigne dicitur. Cic. 4. Verr. Accipite nunc aliud eius facinus nobile, & multis locis sæpe commemoratum.

Nobilitas, pen. corr. { εὐγένεια, γενναιότης, τὸ εὐγενές } Generis, vel alterius rei excellentia & dignitas. Colum. lib. 3. cap. 21, Deprehendi potest nobilitas in gustu. Cic. pro P. Sextio, Alter multos planè in omnes partes fefellit. erat enim hominum opinione nobilitate ipsa blanda conciliatricula commendatus, &c.
Altæ nobilitatis iudicium sunt mores. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 2.
Clara, Vide CLARVS.
Ingenitæ honos. Ouid. ad Pisonem.
Maxima ingeminata. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 16.
Nobilitas in animo Ouid. 7. Metam.
Fautor nobilitatis Roscius Cic pro Rosc. Amer.
Facies non impar nobilitate Ouid 4. Fast.
Census maior nobilitate. Ouid. 9. Metam.
Potens. Ouid. 13 Metam.
Genere ac nobilitate, suæ ciuitatis facilè primus. Cic. pro Rosc. Am.

¶ Contra-

¶Contendere nobilitate. Lucret lib. 2.
Morum nobilitate exuperas genus. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.
Animi nobilitate geminas genus. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.
Praestantes nobilitate familiae. Cic. 1. de Diuin.
Respondisse nobilitati, pulchrum erit. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Superare aliquem nobilitate. Ouid 3. de Ponto, eleg. 2.
¶Nobilitas, pro Fama & nominis celebritate. Cic. pro Arch. In eo ipso in quo praedicationem nobilitatémque despiciunt, praedicari de se ac nominari volunt. Haec Budaeus.
Domus non minor nobilitate vllius. Ouid. 2. Trist.
Eloquio inest nobilitas. Ouid 2. de Ponto, eleg. 5.
Florebat nobilitate discipulorum Isocrates Cic. 3. de Orat.
Venire in nobilitatem. Plin. lib. 14. cap. 15, Postea ergo alia omnia in nobilitatem venerunt. De vinis.
Columbarum nobilitas. Plin lib. 10. cap. 37.

Nobiliter, penult. corr. Aduerbium { ἐπισήμως } Insigniter & decorè. Plin. lib. 34. cap. 8, Possidonius qui & argentum caelauit nobiliter.

Nobilito, nobilitas, pen. corr. { λαμπρύνω } nobilitare, Nobilem facere, dignitatem augere, decorare. Apul. Quem non excellentia generis, sed mores, virtutésque nobilitarunt. Cic. 1. Tusc. Quid poetae, nónne post mortem nobilitari volunt?
Flagitiis aliquem. Terent. Eunuch. 5. 7.
Multitudine rerum gestarum nobilitari. Cic. in Partit.

Nobilitatus, pen. prod Participium { λαμπρυνθείς } vt Crudelitas nobilitata. Cic. 2. Offic. Testis est Phalaris, cuius est praeter caeteros nobilitata crudelitas.
Nobilitatus adulterio. Plin. lib. 29. cap. 1.
Clari & nobilitati labores. Cic. 2. Tuscul.
Nobilitatus marmore Praxiteles. Plin. lib. 7. cap. 38.
Nobilitata spatia Academiae. Cic. 5. de Finib.
Templa. Ouid 15. Metam.
Spectata & nobilitata Lacedaemoniorum virtus. Cic. pro Flac.

Noceo, noces, nocui, nocitum, pen. corr. { ἐπιβλάπτω, βλάπτω, ἀδικῶ, λυμαίνω, σίνομαι } nocere, Obesse. Cic. 3. Offic. Eodem modo constitutum est, vt non liceat sui commodi causa nocere alteri.
Nocere aliquem. Plaut Milit. 2. 2.
Nocere noxam. Liu. 9. ab Vrbe, Quandoquidem hisce homines iniussu Pop. Rom. Quiritium foedus ictum iri spoponderunt, atque ob eam rem noxam nocuerunt.
Nihil nocuerit si. Cic. ad Attic. lib. 12, De quo nihil nocuerit, si aliquid cum Balbo eris loquutus.
Credulitas nunc mihi nostra nocet. Ouid. 3. Amor. eleg. 11.
Nocuit sua culpa duobus. Ouid. 15. Metam.
Indulgentia nocet nobis. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.
Virtus temeraria nocuit Ancaeo. Ouid. 8. Metam.
Vis morbi nocuit tibi. Ouid. 1. Amor eleg. 14.
Vmbrae nocent frugibus. Virg. 10. eclog.
Nocet empta dolore voluptas. Horat. 1. epist. 2.
Vis magna nocendi. Ouid. 5. Metam.

Noxis, Praeteritum antiquum pro Nocueris. Videntur enim veteres Latini in imminutione praeteritorum tenues in duplices mutare soliti esse, vt capsis, pro ceperis: praecepsis, pro praeceperis. Lucilius. Inguen ne existat, papulae, tama, ne boa noxit. Eo autem in versu, quod oscitanter non fuit praetereundum, videtur Lucilius inguen pro inguinis tumore posuisse, qui βουβὼν & à Graecis dicitur. Turneb.

Nocetur, pen. prod. Impersonale { βλάπτεται. } Cic. 4. Verr. Confirmat his curaturum se esse, ne quid ei per filium suum noceretur.
Nocitum est. Vlpian. in l. 1. post princip. D. de his qui deiec. vel effud. Si nocitum ei esse dicetur.
Nocitum iri. Caesar 5. bel. Gall. Ipsi verò nihil nocitum iri.

Nocens, nocentis { ἀδικῶν, κακοποιός } Participium, siue Nomen ex participio, Qui iniuriam aut maleficium commisit, Qui alteri nocuit, damnúmque intulit. Cic. 2. Offic. Ita habendum est religioni, nocentem aliquando & nefarium impiúmque defendere.
Allium nocentius cicutis. Horat. Epod. 3.
Anima nostra nocens est. Ouid. 4. Metam.
Arma. Stat. 1. Sylu. 5.
Aurum nocentius ferro. Ouid. 1. Metam.
Eloquium. Ouid. 1. Amor. eleg 8.
Ferrum. Ouid. 1. Metam.
Herbae. Horat. 1. Serm. saty. 8.
Lingua. Propert. lib. 2. eleg. 19.
Mores nocentissimi. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Tela. Ouid. 4 Fast.
Nocentissima victoria. Cic. 2. Verr. Se auarissimi hominis cupiditati satisfacere posse, nocentissimae victoriae non posse.
Vitus. Ouid. 2. Metam.
Turpis & nocens vita: cui opponitur Honestissimè & laudatissimè acta vita. Cic. Antequam iret in exilium.
¶Nocens reus criminis. Cic 5 Phil. Nec antè turpes iudices quaesiti, quàm honestis iudicibus nocentium salus desperata est.

Nociturus, pen. prod. Participium { βλάψων. } Lucan. lib. 3. Insiluit solo nociturus pondere puppim.
Fraus nocitura natis. Horat. 1. Carm. ode 28.
Munera. Ouid. 11. Metam.
Pocula. Propert. lib. 2. eleg. 1.

Nocenter, Aduerbium { βλαβερῶς. } Colum. lib. 8. cap. 2, Robusta crura, nec longa, sed infestis velut sudibus nocenter armata. De Gallis. Id est quibus noceant.

Nociuus, penult. prod. Adiectiuum. Plin. lib. 20. cap. 2, Item millepedae, sepa Graeci vocant, oblongam, pilosis pedibus, pecori praecipuè nociuam.

Nocuus, Adiectiuũ { βλαβερός, ἐπιβλαβής } Quod nocet. Cic. 3. de Legibus, Magistratus nec obedientem, & nocuum ciuem multa, vinculis, verberibúsque coerceento. Correctiora exemplaria legunt noxium.

Noctesco, Noctu. Vide NOX.

Noctua, noctuae { γλαὺξ, νυκτικόραξ } Auis à tempore noctis dicta, quo canit & volat. Plin. lib 10. cap. 17, Noctuarum contra aues solers dimicatio, maiore circundatae multitudine, resupinae pedibus repugnant, collectaeque in arctum, rostro & vnguibus totae teguntur.
Noctuas, vel vlulas Athenas. Subaudiendum portas aut mittis. Conueniet prouerbium in stultos negotiatores, qui merces eò comportant, vbi per se magis abundant. Venustius fiet, si metaphora ad res animi transferatur, vt siquis doceat doctiorem, carmina mittat poetae, consilium det homini consultissimo. Cicero ad Torquatum, lib. 6. 3, Sed rursus γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, qui haec ad te. Idem ad Qu. frat. lib. 2. 16, Ego te libenter, vt rogas, quibus rebus vis adiuuabo, & tibi versus, quos rogas, hoc est Athenas noctuam mittam. Daemon apud Aristophanis interpretem existimat, non ob id solùm dici noctuas Athenas, quòd Athenis noctuarum sit copia, sed quòd in nummis etiam tunc aureis, tum argẽteis Atheniensium noctua insculpi soleat, vnà cum facie Mineruae. Ex Erasmo.
Seros exercet noctua cantus. Virg. 1. Georg.

Noctuabundus, Vide NOX.

Nodia, Plin. lib. 24. cap. 19, Herba coriariorum officinis nota: ea mularis dicitur, aliisque nominibus. Nomas curat, efficacissimámque aduersus scorpiones esse potam in vino aut posca reperio.

Nodus, nodi, priore producta { κόμβος, ἅμμα } Ligatura quae non facilè soluitur. Cic. de Vniuers. Omnia autem duo ad cohaerendum tertium aliquid anquirunt, & quasi nodum vinculúmque desyderant. Virgil. 8. ecloga,
Necte tribus nodis ternos Amarylli colores.
Connectere nodum. Cic. 2. de Nat. deor. Ex quodam poeta.
Diuellere nodos manibus. Virg. 2. Aeneid.
Rupit nodos & vincula Virg. 5. Aeneid.
Soluere. Horat. 3. Carm. ode 21.
Connexis vincere aliquid. Ouid. 12. Metam.
Amictus nodo dependet ex humeris. Virg. 6. Aeneid.
Colligere sinum nodo. Virg. 1. Aeneid.
Serpens nexans se nodis. Virg. 5 Aeneid.
Vipereis nodis nexa brachia. Ouid. 4. Metam.
Aheni nodi, Catenae. Virg. 1. Aeneid.
Articulorum nodi. Plin. lib. 11. cap 37.
Corporum nodi, articuli. Plin. lib. 11. cap. 37.
Crura sine nodis Caesar 6. bell. Gall.
Vitales animae nodi. Lucret. lib. 2.
Nodus Gratiarum, quòd inter se semper coniunctae & implexae sunt. Horat. Segnésque nodum soluere Gratiae. Sic apud Virgilium, Corripit in nodum, Id est manibus complexus constrictum tenet. Turnebus.
¶Nodus Herculeus, Pro vinculo arctissimo, atque indissolubili legitur apud eruditos. Seneca ad Lucilium, Vnus tibi nodus, sed Herculeus restat. Nodum enim quem ostendit Hercules, religiosum ad sacrum apud Priscos fuisse satis liquet ex his Plinij verbis, lib. 28. cap. 6, Vulnera (inquit) nodo Herculis praeligare, mirum quantum ocyor medicina est. Atque etiam quotidiani cinctus tali nodo vim quandam vtilem habere dicuntur. Festus Pompeius ostendit antiquitus fuisse morem, vt noua nupta laneo cingulo praecingeretur, vincta nodo Herculis: quem vir omnis gratia soluebat in lecto, vt & ipse felix esset in liberis suscipiendis. Erasmus.
¶Nodus, pro quacunque difficultate. Caelius ad Ciceronem, lib. 8. 11, Incideramus enim in difficilem nodum.
Continuationis nodi. Cic. in Orat. His igitur singulis versibus quasi nodi apparent continuationis, quos in ambitu coniungimus. Sensus est: his singulis versibus insunt quidam nodi, seu vincula, quae sententiam continuent, donec totus ambitus, siue tota periodus absoluatur. Nodos autem appellat, distinctiones, & quasi articulos, quibus membrum orationis à membro distinguitur. sicuti in corpore nodi quidam apparent, vbicunque membrum aliquod cum aliis coniungitur.
Coniungere nodos in ambitu. Cic. in Orat.
Expedire nodum. Cic. ad Attic. libro 5. epist. 21, Dum hic nodus expediatur.
Validos Veneris perrumpere nodos. Lucret. lib. 4. Id est, nodosa retia amoris.
Nodum soluere dicebatur qui negotium alioqui impeditum facilè conficeret. Natum hinc aiunt, quòd tradunt Midam currũ, nodis quibusdam inexplicabilibus connexo vectari solitum. De hoc in templo reposito, proditus erat apud Phrygas rumor, vt qui vinculum illius soluisset, eum Asiae imperio potiturum. Alexander magnus explicuit. Quidam aiunt gladio dissecuisse. Cic. Attic. lib 5, Caesari nullus honos à Senatu habeatur, dum hic nodus expediatur. Id est, dum hoc negotium conficitur. Ex Erasmo.
Nodus amicitiae amabilissimus. Cic. de Amicitia, Atque etiam mihi quidem videntur, qui vtilitatis causa fingunt amicitias, amabilissimum nodum amicitiae tollere.
Nodus in Rep Cic. ad Brutum 18. 6, Maximus autem (nisi me fortè fallit) in Rep. nodus est, inopia rei pecuniariae. Id est, maxima difficultas.
¶Nodus in arbore, Crassior ille callus, circa quem veluti colligati simul rami esse apparent. Colum. De arboribus, cap 3, Eius imam partem quam in terram demissurus es, acutissima falce iuxta nodum sic, ne gemmam laedas, rotunda plaga amputato. Vitruuius lib. 2. cap. 9, de abiete, Ex ea autem antequam est excisa, quae pars est proxima terrae, per radices excipiens ex proximitate humorem, enodis & liquida efficitur: quae verò est superior, vehementia caloris eductis in aera per nodos ramis, praecisa altè circiter pedes viginti, & perdolata propter nodationis duritiem dicitur esse fusterna.
In nodum inflectere radices, Vide INFLECTO.
Arundinei. Claud. de torpedine.
Saluo nodo. Cels lib. 7. cap. 4, Tantummodo id linum bis die saluo nodo ducendum est, sic vt subeat fistulam pars quae superior est.

¶Nodum in scyrpo quæris: In anxium dicebatur, nimisque diligentem, aut meticulosum, qui illic scrupulum moueret vbi nihil esset addubitandum. Hoc adagium refertur apud Terent. And. 5. 4. At mihi vnus scrupulus etiam restat, qui me malè habet. P. dignus es Cum tua religione, odio: nodum in scyrpo quæris. Fest. ex Ennio citat, Quæris & in scyrpo (soliti quod dicere) nodum. nominatim prouerbij titulo referens. Donato iunci species est scyrpus leuis atque enodis. Quanquam apud Gellium scyrpi dicuntur captiunculæ, argutiæque. Nisi fortè quis malit legere in scrupo: quòd hi lapilli leues sint ac rotundi. Erasmus.

Ignis relaxat nodos. Lucret. lib. 6. Nodos hoc loco vocat glaciem constrictam gelu.

¶Nodus in exercitu dicitur densa peditum multitudo, quòd non facilè possit resolui. Sipontinus.

Cæl stis nodus, Sidus Piscium olim à veteribus dicebatur. Cicero in Arato. Quam veteres soliti Cælestem dicere nodum.

Nodulus, pen. corr. Diminutiuum { κομβίδιον. } Plin. lib. 21. cap. 5. Dein nodantibus se nodulis, in fæce nigri vini vel Græci, mense Martio macerantur.

Nodosus, penult. prod. Adiectiuum { κομβώδης, πολύκομβος } Quod multos nodos habet. Colum. lib. 4. cap. 24. Nam præstat ex vulnere sobolem repullescentem vellere, quàm nodosam & scabram plagam relinquere. Plin. lib. 11. cap. 37. In vmbilico venarum nodoso coitu.

Chiragra nodosa. Horat. 1. epist. 1.

Globus Stat. 1. Sylu. 6.

Nodosus homo. Horat. 2. Serm. satyra 3. -adde Cicutæ

Nodosi tabulas centum. Nodosi, id est scrupulosi, diligentis in accipiendis cautionibus. Acron.

Lina. Ouid. 3 Metam.

Ossa. Lucan. lib. 8.

Podagra Ouid. 1. de Ponto, eleg. 4.

Poples Ouid. 6 Metam.

Robora. Ouid. 6 Metam.

Stipes. Ouid. epist. 10.

Nodosæ & anxiæ quæstiones, quibus opponuntur faciles. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 1.

Nodo, nodas { δεσμεύω } nodâre, Nodos facere, Ligare in nodos. Virgil. 4. Æneidos, -crines nodantur in aurum. Plin. lib. 13. cap. 22. Ferula geniculatis nodata scapis.

Nodare vites per ramos. Cato de Re rust. cap. 33.

Laqueo collum nodatus amator. Ouid. 1. de Remed. Amor.

Nodatio, nodationis, f. g. { δέσμευσις } Verbale, pro nodositate, Vide Nodus in arbore.

NODINVS, pen. prod. { νοδῖνος } Deus quem diuus Augustinus in libro de Ciuitate dei ex Varrone scribit cultum fuisse à veteribus Romanis, putantibus Proserpinam frumentis præpositam germinantibus & proserpentibus: geniculis verò nodisque culmorum, deum Nodinum: inuolucris autem illis folliculorum, deam Volutinam: quum folliculi patescunt, quo exeat spica, deam Patelenam: quum segetes nouis aristis exæquantur, Hostilinam deam, quia hostilire ac hostimentum veteribus exæquationem significabat: Floram quoque adijcit, & Lactucinam, ac Maturam, quæ florentibus lactescentibúsque ac maturescentibus præsint frumentis.

NOEGA, Oppidum est Hispaniæ Tarraconensis, in tractu Asturum, in peninsula Pesici. Author Plin. lib. 4. cap. 20.

Noegæum, noegæi { νωγαῖον } Quoddam amiculi genus prætextum purpura. Liuius in Odyssea, Simul ac lachrymas de ore noegæo detersit, id est candido. Festus.

Noema, pen. prod. { νόημα } Genus sententiarum: de quo sic Quintilianus lib. 8. cap. 5. Est & quod appellatur à nouis νόημα, qua voce omnis intellectus accipi potest. Sed hoc nomine donarunt ea, quæ non dicunt, verùm intelligi volunt: vt in eum quem sæpius à ludo redemerat soror, agentem cum ea talionis, quòd ei pollicem dormienti recidisset, Eras dignus vt haberes integram manum. Sic enim auditur, vt depugnares.

NOEMAGVS { νοιόμαγος } Ptolemæo lib. 2. cap. 10. Galliæ Narbonensis vrbs, vulgò Nion prope Gebennam.

Noenon, veteres pro Non dixere. Apud Nonium nenum legitur. Vide NENVM.

NOLA { νῶλα } Vrbs Campaniæ: quæ prius Sidicinum dicebatur, vt scribit Plin. lib. 3. cap. 5. à quo Nolanus possessiuum.

In triclinio coa, in cubiculo nola. Ænigma est, quo obiicitur Clodiæ tum oris obscœnitas, tum omnis infanda libido, qua notati sunt Nolani. Quum enim libidinosa & lasciua esset in conuiuio, & quædam Venus Coa, in cubiculo à nulla obscœnitate abhorrebat. De fœdissima Venere sic Ausonius, Et quam Nolanis capitalis luxus inussit.

Nolo { ἐθέλω, οὐ θέλω } verbum sic coniugatur. Nolo, non vis, non vult. Pluraliter, Nolumus, non vultis, nolunt, Nolebam, Nolui, Nolueram, Nolam noles. Imperatiuo, tempore præsenti, ad secundam personam, Noli. Et pluraliter, Nolite. Futuro, ad secundam personam, Nolito. Et pluraliter, Nolitote. Optatiuo, Nollem, Noluissem, Nolim. Côiunctiuo, Nolim, Nollem, Noluerim, Noluissem, Noluero. Infinitiuo, Nolle, Noluisse.

Contendere noli Horat. 1. epist. 19.

Nolo, Non volo. Terent. Eunucho, 4. 7.
-noui ingenium mulierum:
Nolunt vbi velis: vbi nolis, cupiunt vltrò. Cic. in Orat. Libenter etiam copulando verba iungebant: vt sodes, pro si audes, &c. nolle, pro non velle.

Nolo offensum: id est Vereor ne offendam. Liuius lib. 5. bell. Pun. Terent. Adelphis, 2. 1.
Tu quod te posterius purges, hanc iniuriam mihi nolle
Factam esse: huius non faciam. Budæus.

Nollem, pro Vellem non. Cic. 6. Verr. Imprudens huc incidi Iudices: æmit enim: non abstulit: nollem dixisse. Budæus.

Non nolle, pro Velle. Cic. 4. Verr. Vt quum tabulas nouo magistro traderem, exempla literarum ipsi habere non nollent.

Nolens, Participium { ἄκων. } Lucanus lib. 1.
-quanuis nolente Senatu Traximus imperium.

NOMADES, pen. corr. { νομάδες } Populi in Scythia Europæ, nunc Tartari dicuntur, quorum vita omnis in pascendis gregibus habetur. Sût etiam populi in Æthiopia, vt Plin. lib. 6. cap. 28, scribit. Hic onymus, Nomades & Troglodytæ & Scythæ & Hunnorum noua feritas, semicrudis vescûtur carnibus. Dicti Nomades à verbo Græco νέμω, quod est pasco.

Genus Nomadum. Virg. 8. Æneid.

Nomæ, nomarum { νομαὶ } Vlcera quæ carnem depascendo serpunt. Plin. lib. 23. cap. 4. Tosti autem & cum melle triti, nomas repugnant. Eæ etiam nomata & carcinomata dicuntur.

Nomarchiæ. & Nomi erant Ægypti præfecturæ. Plin. lib. 5 cap 9. de Ægypto loquens, Summa pars contermina Æthiopiç, Thebais vocatur. Diuiditur in præfecturas oppidorum (quas Nomos vocant) duodecim. Diodorus lib 2. Ægyptum in sex & triginta nomos diuisit: sed interpres æquiuocatione deceptus, leges pro præfecturis transtulit, quum tamen apud Græcos nomos pro præfectura accentum in posteriore syllaba habeat: pro lege verò, in priore. Nomos Herodotus & Satrapias pro eodem posuit: Darij regnum in viginti satrapias diuidens totidémque nomos, id est regiones: vnde Nomarchæ, earum regionum præfecti. Budæus.

Nomas, nomadis, pen corr. { νομὰς } Numidia Martialis lib. 8. 55.
Cui diadema daret marmore picta nomas. Id est, Numidia marmore quod Numidicum vocant, abundans.

Nomen, nominis, pen. corr. n. g. { ὄνομα } Quasi nouimen, inquit Festus: quia notitiam faciat. nam per id, quicquid nominamus, agnoscitur. Nonius, Nomen, est proprium vocabulum singulorum. Virgil. lib. 7. Æneidos, -cui nomina mille,
Mille nocendi artes.

Nomine isto. Terent. Phorm. 2. 3.
Neque ego illum noram: nec mihi cognatus fuit
Quisquam istoc nomine.

Nomina sunt tanquam rerum notæ. Cic. 5. de Fin.

¶Nomen, apud Grammaticos, Pars orationis. Quintil. lib. 1. cap. 4. Declinare nomina & verba in primis pueri sciant.

Numerale nomen, In NVMERVS.

Fingendis nominibus feliciores Græci. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Neutralia Quintil. lib 1. cap. 5.

¶Nomen quum dicimus, cognomen quoque & agnomen intelligatur oportet. Cic. 2. de Inuent.

Ambitus nonunum. Plin. lib 15. cap. 30, Id quoque quod Daphnoides vocatur genus, in nominum ambitu est. Alij enim Pelasgum, alij eupetalon, alij stephanon Alexandri vocant.

Sanguinis nomina, Vt pater, frater, soror, &c. Ouid. 9. Metamorph. Iam dominum appellat, iam nomina sanguinis odit.

Viri nomine & memoria dignus. Cic. 2. de Inuent.

Causa nominis est in dubio, Id est incertum est cur ita vocetur. Ouid. 3. Fast.

Expers nominis Lucret. lib. 3.

Hæres nominis auiti. Ouid. 6. Metam.

Hæreditas nominis. Cic. pro Domo sua, Quas adoptiones, sicut alias innumerabiles, hæreditates nominis, pecuniæ, sacrorum secutæ sunt.

Honor. Horat. 1. Serm. saty. 4, qui nominandi sint poetæ,
Ingenium cui sit, cui mens diuinior, atque os
Magna sonaturum, des nominis huius honorem.

Immemor alicuius Ouid. 2. Trist.

Origo. Ouid. 5. Fast.

¶Amicum. Valer. 3. Argon.

Amplum. Cic. M. Fabium subscriptorem eius rogabimus, vt Allobrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen amplissimum est.

Beatum. Claud. de Nupt. Honorij.

Bonum, In BONVS.

Certum, In CERTVS.

Dominantia nomina. Horat. de Arte poetica. Sunt autê dominantia nomina τὰ κύρια, Id est propria, quibus res quantumuis licet sint obscœnæ, propriè appellantur & significantur, qualia sunt, mentula, cunnus, actionis Venereæ verbum, & alia similia, quæ me pudor enumerare vetat. Nam mentulæ nomen in membro illo corporis virilis significando, dominatur: cætera, quibus interdum vtuntur poetæ pudore adducti, neruus, penis, trabs, &c. sunt translata. Hæc Lambinus in Horatium.

Fictum. Ouid. in Ibin.

Gentile. Stat. 6. Theb.

Humilius nomen, & Superbum, contraria. Senec. Hippol. 5. 5.

Inane. Lucret. lib. 5.

Inauditum & inusitatum, Vide INAVDIO.

Infame, Vide INFAMIS.

Ingentia. Valer. 8 Argon.

Inimica. Virg. 11. Æneid.

Insolentissimum Quintil. in Procem. lib. 1.

Inuidiosum voluptatis, Vide INVIDEO.

Inuisum. Iuuen. Saty. 13.

Lachrymale. Claud. 2. Paneg.

Leue, In LEVIS.

Obscurum Lucan. lib. 8.

Prædulce. Valer. 4 Argon.

Proprium & verum nomen nostri mali. Cic. pro Ligar.

Surdum nomen, Non celebre. Silius lib. 8.

Vacua. Tacit. lib. 17.

Vagi nominis est Ambrosia, & circa alias herbas fluctuati. Plin. lib. 27. cap. 4.

Viduum

Viduum sua fama nomen, Vide VIDVVS.
¶Abolere nomina rerum, In ABOLEO.
Recte abuti nomine aliquo. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Abuti nomine alieno ad suum quæstum, In ABVTOR.
Accipere nomen dicti. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Addere nomen alicui. Ouid. 9. Metam.
Vera rebus addere. Ouid. 5. Metam.
Adeptus nomen, In ADIPISCOR.
Maternum adepta est terra. Lucret. lib. 2.
Pudor adest nominibus, Id est obscœna sunt nomina. Ouid. 2. Trist.
Adimere nomina. In ADIMO.
Adoptare, In ADOPTO.
Adsciscere aliquem in nomen. Tacit. lib. 3.
Adsciscere sibi, Vide ASCISCO.
Affari nomine, In AFFOR.
Afficere nomine, In AFFICIO.
Amantes nomen Pompeij. Lucan. lib. 9.
Amoliri nomen, In AMOLIOR.
Appellare nomine, vel nominatim, In APPELLO.
Arrogare sibi nomen. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Asciscere sibi nomen, In ASCISCO.
Assequi nomen, In ASSEQVOR.
Assumere in nomen, In ASSVMO.
Attingere nomen legis. Cic. 2. de Legibus, Multa perniciose, multa pestifere sciscuntur in populis, quæ non magis legis nomen attingunt, quàm si latores aliqua concessu suo sanxerunt.
Augere, In AVGEO.
Capere, In CAPIO.
Carere proprio nomine. Quintil. lib. 3. cap. 10.
Citare per nomina, Vide CITO.
Clamare aliquem nomine. Virg. 4. Æneid.
Commutare, In COMMVTO.
Compositum nomen terrori, Hoc est ad terrorem incutiendum. L. Florus, Ille corpore, armis, spiritúque terribilis, & nomine quasi terróri composito Vercingentorix.
Certis agentium nominibus continentur controuersiæ. Quintil. lib 3. cap. 8. Alij legunt, Certius.
Non conuenit nomen, In CONVENIO.
Custodire loci, In CVSTODIO.
Deductum ab aliquo. Ouid. 6. Fast.
Deflecti nominibus. Quintil lib. 3. cap. 8.
Delatum nomen ab Lucret. lib. 3.
Demissum ab. Virg. 1. Æneid. Iulius à magno demissum nomen Iulo. Hoc est deductum.
Dicere nomine. Virg. 6. Æneidos,
Lugentes campi: sic illos nomine dicunt.
De nomine ducis dicta gens. Virg. 3. Æneid.
Dissimulare alicuius Ouid. 4. Trist. eleg. 3.
Distinguere sonos citharæ nominibus & spatiis. Quintil. libro 1. capite 10.
Dare nomen alicui. Virg. 1. Æneid.
Dare nomen alicui rei. Quintil. lib. 2. cap. 1, Et rhetorice, cui nomen vis eloquendi dedit, officia sua non detrectet.
Dare nomen familiæ alicui. Cic. pro Domo sua.
Donare aliquem nomine aliquo Quintil. lib. 5. cap. 10.
Edere nomen suum. Ouid. 9. Metam.
Excipere nomen alicuius læto clamore. Lucan. lib. 5.
Fœmineum omne nomen exosus. Senec. Hyppol. 2.
Facere nomina. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Feruntur libri sub nomine eius Quintil. lib. 1. in Proœm.
Fingere nomen de nomine. Virg. 3 Æneid.
Nomen ex Græco creditur fluxisse. Quintil. lib. 3. cap 4.
Habet nomen Fabius, Id est vocatur Fabius. Ouid. 2. Metamorph.
Est via sublimis cælo manifesta sereno,
Lactea nomen habet. Hoc est, Est via quæ vocatur lactea.
Mœnia habentia nomen positoris. Ouid. 9. Metam.
Ex te nomen habet. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Habere tria nomina, pro Nobilem esse Romanum. Iuuen. saty. 5,
Et ponere foris, siquid tentaueris vnquam
Hiscere, tanquam habeas tria nomina. Hoc est, tanquam & tu sis nobilis. Nam nobiles Romani ostendebantur prænomine, nomine, & cognomine, vt Marcus Tullius Cicero, Caius Iulius Cæsar. Vnde Auson. in Ternario,
Tres equitum turmæ, tria nomina nobiliorum. Politian. Miscellaneorum cap. 31. aliter exponit: sed (vt multi putant) argutius quàm verius.
Ignorat suum, Vide IGNORO.
Imponere alicui. Quintil lib 1. cap. 6.
Imponere nouis rebus Cic. 3. de Fin.
Impositum ab re. Lucret lib. 6.
Inuictissimum nomen Prætoris incidatur, Vide INVICTVS.
Incisum grandibus literis nomẽ in basi, Vide INCIDO. pen. prod.
Inclamare. Quintil. lib. 4 cap. 2.
Inclamare nomine, Vide INCLAMO.
Indere alicui, Vide INDO.
Inducere fictæ religionis, Vide INDVCO.
Indulgere nomen oratoris malis moribus. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Induere sibi nomen, Vide INDVO.
Ingerere. Tacit. lib. 2.
Inscribere libros nomine alicuius. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Inscribere nomina. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Intércidit nomen longis annis. Ouid. 2. Fast.
Interponere. Cic 5. Verr.
Interpretari quippiam nomine aliquo, Vide INTERPRETOR.
Inuenire noua, Vide INVENIO.
Inueterauit nomen alicuius cuipiam, Vide INVETERO.

Notas aut nomina inurere vitulis. Virg 3. Georg.
Loqui nomen, Vide LOQVOR.
Gratum manet mihi nomen. Ouid. 4. Metam.
Meruerunt nomen patronorum. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Priscum mutare Ouid. 14. Metam.
Mutuari nomen aliquod, In MVTVVM.
Nomen nominare. Plaut. Asin. 13.
Noscere nomina. Ouid. 2. Metam.
Notus mihi nomine tantum. Horat. 1. Serm. saty. 9.
Notare nominibus nouis, In NOTA.
Dulce nomen obseruatur ad aures. Lucret lib. 4.
Occupare nomen beati. Horat. 4. Carm. ode 9.
Pandere nomen alicuius. Silius lib. 13.
Parco nominibus viuentium. Quintil. lib 3. cap. 1.
Ponere nomen alicui. Virg. 7. Æneid.
Noua nomina nouis rebus ponenda sunt. Cic. 1. de Nat. deor.
Pronuntiare nomina aliquorum magna voce. Cic. Luccio, lib. 5. 12.
Profiteri nomen Terent. in Eunuch.
Reddere aliquem nomine, Id est habere idem nomen quod ipse. Virgil 6. Æneid.
Reddere nomen alicui, Vide REDDO.
Referre nomen aui. Virg. 5. Æneid.
Resumere. Tacit. lib. 19.
Sedet nomen in ore. Stat. 12. Theb.
Signata nomina saxo Ouid. 8 Metam.
Subire nomen exulis. Cic. pro Domo sua, Verum igitur peccato meo exulis nomen subeo, an re iudicata?
Nomen est mihi Auxilio. Plaut. Cistel. 4. 6.
Sumere aliud. Ouid. 6. Fast.
Tenere nomen ab aliquo. Virg 5. Æneid.
Æternum tenet per secula nomen. Virg. 6. Æneid.
Trahere ab aliquo. Ouid. 4. Metam. de Hermaphrodito.
Traxit nomen à Marte legio Martia. Cic. 4. Philip.
Viget nomen Pythagoreorum, Vide VIGEO.
Vti nomine Cic. pro Rabir. Posthumo.
Vocare aliquem nomine. Virg 11. Æneid.
¶Nomen, Fama. Virg. 2 Æneidos,
· & nos aliquod noménque decúsque Gessimus.
Nomine dignus. Cic. Ex his qui nomine, & memoria digni sunt, nec nihil optimè, nec omnia præclarissimè quisquam dicere nobis videbatur.
Nomen, Decus, dignitas, inquit Nonius. Virg lib. 2. Æneidos,
Auulsúmque humeris caput, & sine nomine corpus.
Nomen, pro Generositate. Virg. 2. Georgicorum,
Nec Baccho genus, aut pomis sua nomina seruat. Seruius.
Ingenij nomen. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Celebratum. Cic. in Brut.
¶Celebre laudibus, Vide CELEBRIS.
Clarum. Ouid. 11. Metam.
Debilitatum. Cic. pro Flac.
Exitiabile. Silius lib. 15.
Fortissima. Silius lib 17.
Fractum. Cic. pro Flacco.
Generosa. Ouid. epist. 6.
Grauissimum & sanctissimum pietatis. Cic. Lentu. lib. 1. 9.
Ignobile. Silius lib. 13.
Immortale. Silius lib. 13.
Indelebile nomen erit nostrum Ouid. 15. Metam.
Ingentis nominis rex, Vide INGENS.
Inuictum. Liu lib. 7.
Laudabile Iuuen. Saty. 11.
Magnum & memorabile. Ouid 10 Metam.
Magna nomina, pro Magni nominis homines. Plin. in Paneg.
Multi nominis mulier. Horat. 3. Carm. ode 9.
Nobile. Silius lib. 17.
Præclarum. Lucret. lib. 6.
Regale. Claud. 2. Paneg.
Romanum. Cic. 1. de Fin. Quis tam inimicus penè nomini Romano est, qui, Ennij Medeam, aut Antiopam Pacuuij spernat?
Venerabile. Ouid. 3. de Arte.
Victurum. Ouid 3 Amor. eleg. 1.
¶Acquiescere in nomine alicuius. Cic. 3. de Fin.
Adeptus est nomen honoris, non honorem Cic. de Clar. Orat.
Virgineum nomen adimere puellæ. Ouid 8 Metam.
Attollere nomen alicuius ad sidera. Lucan. lib. 7.
Auferre nomen, Vide AVFERO.
Casurum nullo tempore. Ouid. 3. Amor. eleg. 15.
Iam canitur toto nomen in orbe meum. Ouid. epist. 21.
Captare nomen, Vide CAPTO.
Committere nomen alicuius æternæ famæ. Ouid ad Pison.
Memorandum condere. Silius lib. 4.
Consequi Cic. ad Qu. Frat.
Æternum emere sanguine. Ouid. 2. Amor. eleg. 10.
Digni nomine pauci in dicendo euadunt. Cic. de Clar. Orat.
Clarum excindere. Silius lib. 7.
Bonum nomen existimari Cic. Sextio, lib. 5 6, Ego autem meis rebus gestis hoc assecutus sum, vt bonum nomen existimer.
Extinguere nomen Romanorum. Ouid. 1. Metam.
Ad sidera ferre nomen alicuius. Virg 9. eclog.
Nomen florere. Cic. 1. Verr.
Impudentiæ nomen fugiendum Cic. 1. de Orat.
Magnum nomen in oratoribus habuerunt. Cic. in Orat.
Inutile nomen iactare. Horat 1. Carm. ode 14.
Speciosa interponere culpæ. Ouid. 7. Metam.
Incessere nomen alicuius Quintil. lib. 5. cap. 10.
Increbrescit nomen latè. Virg. 8. Æneid.

Inuenire nomen diuinum, Vide INVENIO.
Inuenit nomen diuinitate loquendi Theophrastus. Cic in Orat.
Officere nomini alicuius, Vide OFFICIO, officis.
Perdere nomen aliquod. Lucan. lib. 2.
Peruenire ad aliquod ingenij. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Præbere. Tacit. lib. 13.
Memorabile nomen quæsierat studio. Ouid. 6. Metam.
Radere fastis alicuius. Tacit. lib. 3.
Fama sparserat nomẽ Thesei per vrbes Argolicas. Ouid. 8. Metam.
Stringere nomen alicuius, Traducere aliquem & mordere. Ouid. 2. Trist.
Superbit nomine aui & soceri. Ouid. 11. Metam.
Dies tangit nomen rubigine. Catull. ad Mallium, epig. 63,
Ne vestrum scabra tangat rubigine nomen
Hæc atque illa dies, atque alia, atque alia. Id est, ne vlla ætas deleat nomen & famam vestram.
Nomine alicuius ad inuidiam vti. Cic. Attic. lib. 1. 11, Quum ille ad conciones confugisset, in hísque meo nomine ad inuidiam vteretur, dij immortales, quas ego pugnas, & quantas strages edidi?
¶Nomen, pro Causa ponitur. Cic. 4. Verr. Inspiciebamus Syracusis à Carpinatio confectas tabulas societatis, quæ significabant multis nominibus eos homines versuram à Carpinatio fecisse, qui pecuniam Verri dedissent. Idem de Amicitia, Ab amicitia Q. Pópeij meo nomine se remouerat, vt scitis, Scipio. Idem in Vatinium, Non tam tuo, quàm Reip. nomine. Ex Budæo.
Portorij nomine aliquid exigere. Cic. pro Font.
Amicitiæ nomine aliquid petere. Cassius Ciceroni, lib. 12. 12.
Imperare nomine classis pecuniam ciuitatibus. Cic. pro Flac.
Damnari coniurationis nomine. Cic. 7. Verr.
Dotis nomine omnia vxoris viri fiunt. Cic. in Topic.
Negligentiæ nomine suspectus alicui. Cic. Curioni, lib. 2. 1.
Præmij nomine aliquid impetrare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Dissoluere alicui alterius nomine. Cic. pro Rosc. Comœdo.
Gratulari alicui alterius nomine. Cic. 1. Philipp.
Suo nomine, Sua causa. Cic. pro Cluent. Res suo nomine in iudicium nunquam est vocata.
Indicere suo nomine bellum aliquibus. Cic. 2. in Catil. lib. 35.
Vno nomine. Cic. 4. Verr. Lege Hieronica iudicia plurimarum controuersiarum sublata vno nomine omnia.
Nominibus honestis dixit Sallustius, pro sub honesto prætextu. Cic. pro Fonteio, Si hoc crimen optimis nominibus denegare possumus. Vetus exemplar legit hominibus.
Prætexere culpam nomine aliquo. Virg. 4. Æneid.
Falso nomine poscere aliquid. Iuuen. Saty. 1.
Hoc vno nomine, Hac vna tantùm de causa. Cic. in Præt. Vrbana, Scitote quosdam homines, hunc quem sciunt improbissimum hominem, hoc vno nomine absolui velle, vt ab Senatu, &c.
Hoc vno nomine deceptus. Horat. 1. Serm. saty. 2.
¶Nomina, Capita sunt breuiarij, id est rationis argentariæ. Nomina Cicero appellare solet causas, & negotia, & personas, quibus in conficiendis rationibus expensæ pecuniæ feruntur. Vulgò nunc *articuli* dicuntur. Cic. 3. Verr. Neque in tuas tabulas vllum nomen referres, quum tot tibi nominibus acceptum Curtij referrent? quid prodeat tibi te expensum illis non tulisse? Ibidem, 3. His nominibus solis Cn. Dolabellæ sestertium ad tricies litem esse æstimatam. Id est (vt ait Asconius) his titulis & capitibus criminum. *articulos* nunc vulgò dicimus. Et in eundem sæpe dicit, Recita nomina, id est res, personas, causas, in quas ille, aut quibus expensum tulit. Sic 3. de Natura deorum.
Aut tu illum fructu fallas, aut per literas
Auertas aliquod nomen, aut per seruolum
Percutias pauidum. Ex quodam poeta. Idem Attic. lib. 12, Sustinenda tamen (si tibi videbitur) solutio est nominis Cereliani, dum & de Metione & de Faberio sciamus. Vlpian. D. de Dolimali exceptione, l. Apud Celsum, Quòd si is, cui pecunia debebatur, cum debitore decidit, & nomen eius vendidit Seio, cui debitor mandauerat vt nomen emeret. Ex Budæo.
Parum idonea nomina debitorum. Aphricanus in l. Tutor. §. Deinde. D ad S.C. Velleianum.
Expedire nomina. Cic. Attic. lib 16. Nomina mea per deos expedi, exsolue. Cinna de Catone, apud Plin. in lib. De claris grãmaticis,
Mirati sumus vnicum magistrum,
Summum grammaticum, optimum poetam,
Omnes soluere posse quæstiones,
Vnum difficilè expedire nomen.
Explicare nomen aliquod. Cic. Attic. lib. 13, Reliquũ est si Faberius nobis nomen illud explicat, nihil quærere quanti.
Parua nomina in codicem non referre. Cic. pro Quintio.
Nomina, inquit Budæus, pro debitoribus ponuntur, vel pro syngraphis creditarum pecuniarum. Inde illud prouerbiale apud Columellam lib. 1. cap. 7, Vel optima nomina non appellando fieri mala, fœnerator Alphius dixisse verissimè fertur. Id est quamuis locupletes habeas debitores, tamen si diu iudicium ipsis non dictaueris, vsurásque non petieris, mala tandem fieri: id est, ipsos tandem non soluendo tanto æri alieno fieri: sicque inanem tandem persecutionem, & nomina ipsa cassa factum in. Hæc Budæus.
¶Nomen interdum id significat quod nobis debetur, interdum id quod nos debemus. Itaque & exigere nomina dicitur, pro exigere id quod nobis debetur: & dissoluere nomen, pro dissoluere id quod ipsi debemus. Cic. pro Plancio, Verùm fac me multis debere, & in iis Plancio. Vtrum igitur me conturbare oportet, an cæteris quum cuiusque dies venerit, hoc nomen quod viget, nunc quum petitur, dissoluere?
De nomine appellare. Id est nomen exigere. Cic. ad Attic.
Bonum nomen, Non bonum nomen. Cic. Attic. lib. 5. epist. vlt. non ita procul à fine, de Scaptio loquens, Mihi autem impudens magis quàm stultus videbatur. Nam aut bono nomine centesimis contentus erat, aut non bono quaternas centesimas sperabat. Bono nomine, id est honesto: quia centesimas cum anatocismo concedebat edictum. Non bono, id est turpi: quia quaternæ contra edictum.
Nominum diem cedere. Cic. ad Attic. lib. 8.
Concurrunt nomina. Cic. ad Attic. lib. 16, Ad Balbum scripsi apertius, vt si quid tale accidisset, vt non concurrerent nomina, subueniret. Id est, ad tempus non responderent seu soluerent ij qui debent.
Nomina conficere, vel Conficere de nomine. Cic. Famil. 16. Et ad Atticum, 5.
Debere certis nominibus grandem pecuniam. Cic. pro Quint.
In nominibus esse. Cic 7. Verr.
Nomina exigere, pro Ad dissolutionem cogere. Cic. 3. Verr. Quum per eos ipsos dies per quos causam Dio diceret, reperiretur pecunias sumpsisse mutuas, nomina sua exegisse, prædia vendidisse.
Certis nominibus expendere nummos. Horat. 2. epist. 1.
Nomina expungere. Plaut. Cist. 4.
Facere nomina, Vide FACIO.
Facit nomina, negotium conficit Caninius. Cic. 3. Offic.
In nominibus habere. Cic. ad Attic 8.
Impedita. Liuius, Tarda nomina & impedita inertia debitorum. Sic & Expedita, & Explicata.
Adire ad arbitrum de nomine alicuius. Cic. pro Rosc. Comœd.
¶Fide nominum aliquid agere. Cic. in Sallust. Vnde tantum hic exhausit, quantum potuit aut fide nominum traiici, aut in naues contrudi.
Nomina soluere. Cic. ad Attic. 6.
Nomina tollere de tabula. Cic. pro Sext.
Nomina transcribere in alios. Liu. 5. bel. Maced.
Nomen transferre, id est versuram facere. Cic. Fam. 5.
¶Nomen deferre. Cic. 4. Verr. Ait, si liceret, nomen absentis deferre se velle. Et pro Cælio, Si quidem non modò nomina deferunt inter se sodales, sed etiam commemorant sodalitatem in accusando.
Nomen suum alicui commodare ad translationem criminis. Cic. 6. Verrina.
Nomen absentis recipere. Cic. 4. Verr. Palàm de sella ac Tribunali pronuntiat, siquis absentem Sthenium rei capitalis reum facere vellet, sese eius nomen recepturum. Et paulo pòst, Hic tum repente Pacilius quidem homo egens & leuis accedit: ait, si liceret, nomen absentis deferre se velle. iste verò & licere, & fieri solere, & se recepturum.
¶Nomen dare. Liu. 2. ab Vrbe.
Dare nomen in coniurationem, Vide DO.
Nomen accipere. Liu. 9. bel. Maced.
Nomen edere, In EDO, edis.
In numeros nomen referre, In NVMERVS.
Renouandum per annos sacramentum in nomen Tiberij. Tacit. libro 1.
Ciere modò nomina singulorum. Tacit. lib. 1.
Ad nomina respondere. Liu. lib. 7. ab Vrbe. Budæus.
Ad nomen mittere, Vide MITTO.

Nomino, nominas, pen. corr. {ὀνομάζω} nominâre, Nominatim compellare. Plaut. Mostel. 10.
Nominare, pro Mentionem facere de aliquo. Terent. Heaut. 2. 3, Quid ait, vbi me nominas? Cic. pro Lege Manil. Ego autem neminem nomino: quare irasci mihi nemo poterit, nisi qui antè de se voluerit confiteri.
Suo certo ac proprio vocabulo rem aliquam nominare. Cicero pro Cecin.
Nominare nomen alicuius. Terent. Phorm. 5. 1.
Nominor exul. Ouid. 5. Trist. eleg. 12.
Prædicari de se & nominari volunt omnes. Cic. pro Archia.
¶Nominare, Nomen imponere. Cic. de Amicit. Amor enim (ex quo amicitia est nominata) princeps est ad beneuolentiam coniungendam. Idem de Senect. Ego vestros patres, P. Scipio, túque Cai Læli, viros clarissimos, mihíque amicissimos viuere arbitror, & ea quidem vita, quæ est sola vita nominanda.
¶Nominare, pro Declarare, vt vulgò dicimus, & exprimere. Cic. pro Cælio. Multi à me summi atque ornatissimi viri prædicarentur: quorum partim nimia libertas in adolescentia, partim profusa luxuries, magnitudo æris alieni, sumptus, libidines nominarentur. Budæus.
Nominare ex altero. Cic. 3 Offic. Vt cæteri ex patribus, sic hic qui illud lumen progenuit, ex filio est nominandus.
Nominato quem voles de. Cic. 6. Verr.
Nominare honoris causa. Cic. 7. Verr. Fit obuiam ei multitudini casu catus Curio, quem ego hominem honoris potius, quàm contumeliæ causa honoratum volo. etenim ea dicam, &c. Id est, quòd nomen eius effero, id non ei contumeliosum erit. Idem pro Quintio, Quem vt ipsius dignitas poscit honoris gratia nomino. Ex Budæo.
Nefas habent Mercurium nominare Ægyptij. Cic. 2. de Nat. deor.
¶Nominare, Est præsentem sistere: & vt iuris Pontificij scriptores dicunt, Ius patronatus habere, hoc est Nominare designandum. Brutus ad Ciceronem. 7, Is Pansæ locum petere constituit, eam nominationem à te petimus: neque coniunctiori dare beneficium, quàm nos tibi sumus: neque digniorem nominare potes quàm Bibulum. Budæus.
In nominando, Vide IN præpositionem.

Nominito, nominitas, nominitare, Frequentatiuum. Lucret. libro 3, Quod superest, siquis corpus sentire renutat,
Atque animam credit permistam corpore toto,
Suscipere hunc motum, quem sensum nominitamus.

Nominitandus, Gerundium, vt Cortex nominitanda est. Lucret. lib. 4.

Nominatus, pen. prod. Participium {ὀνομασθείς} Cic. 3. Offic. Atqui ab Aristippo Cyrenaici atque Anniceri j philosophi nominati, omne bonum in voluptate posuerunt.

Nominatus

Nominatus, Nomē { ὀνομαστός } pro Celebri. Cic. 6. Verr. Quid, illa Attalica, tota Sicilia nominata, ab eodē Heio peripetasmata emere oblitus es? Plin. lib 12. c. 9, Vicina est Bactriana, in qua bdelliū nominatissimū.

Nominatus, nominatus, nominatui. Varr. lib. 9 de Ling. Latin. Quod ad nominatuum similitudines animaduertendas arbitratus sum satis esse, &c.

Nominatim, pen. prod. Aduerbium { ὀνομαστί, ὀνομαστί } Per singulorū nomina. Liu. 2. ab Vrbe, Dimisso Senatu, Consules in Tribunal ascendunt, citant nominatim iuniores.

Appellare nominatim aliquem. Cicero 7. Verr. Tum appellantur à multitudine mulieres nominatim. Cæs. 2 bel Gal.

Nominatim dicare alicui opus aliquod. Plin. in totius operis præf.

Nominatim proferre. Cic. pro Rosc. Amer. Quasi verò mihi difficile sit quamuis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribules, vel vicinos meos, &c.

Nominatim rogare. Cic 6. Verr. Mos est Syracusis, vt siqua de re ad Senatum referatur, dicat sententiam qui velit, nominatim nemo rogatur.

Nominatim peccata alicuius perscribere. Cic. 4. Verr. Furta quoque istius permulta nominatim ad socios perscripserat.

Persequitur nominatim omnes voluptates Epicurus. Cic. 1. de Natura deor.

Decernere aliquid nominatim. Cic. Attic. lib. 7.

Excludi nominatim honore aliquo. Cic. 2. de Lege agrar.

¶Nominatim, pro Expressè aliquando ponitur. Cic. 3. Offic. Quicquid enim est in prædio vitij, id statuerunt, si venditor sciret, nisi nominatim dictum esset, præstari oportere.

Nominatim & Generatim, contraria. Cic. Att. lib. 9. Tanta erat in illis crudelitas, tanta cum Barbaris gentibus coniunctio, vt non nominatim, sed generatim proscriptio esset informata.

Excipere aliquem nominatim. Cic. Att. lib. 11.

Nominatio, nominationis, Verbale { ὀνομασία, ὀνομαστικός } Plin. iunior libro 4. epist 8, Mihi verò etiam illud gratulatione dignum videtur, quòd successit Iulio Frōtino principi viro, qui me nominationis die, per hos continuos annos inter Sacerdotes nominabat, tanquam in locum suum cooptaret. Nominationis die, id est principio anni, authore Tacito, quo Sacerdotes solent nominare quos dignissimos suo sacerdotio iudicent.

Nominatione sua cooptare aliquem, Est quod vulgò dicitur, *Nomen suum dare alicui*, & *Appellare aliquem suo nomine*. Cic. 13. Phil. In quo ego eum, vt quod à patre accepi, filio reddam, mea nominatione cooptabo.

Facere nominationem. Liu. 6. bel. Pun.

Nominatio, figura rhetorum, de qua author ad Herenn. lib. 4, Nominatio est prima, inquit, quæ nos admonet, vt cui rei nomen aut non sit, aut satis idoneum non sit, eam nosmet idoneo verbo nominemus, aut imitationis, aut significationis causa.

Nominalis, & hoc nominale. Verbale. vt Gentilitas nominalis. Varr. de Ling. Lat lib. 7, Vt enim ab Æmilio homines orti Æmilij, ac gētiles: sic ab Æmilij nomine declinatæ voces in gentilitate nominali.

Nominaliter, penult. corr. Arnobius lib. 2. aduersus gentes, Quæ quum esse consenserimus victi, & vniuersa his scatere nominaliter annuerimus humana, consequetur vt, &c.

Nominatiuus casus { ὀνομαστική } à grammaticis dicitur, quòd nominat rem: & rectus, quòd à nullo cadit.

Nominatiuus, pro Nomine. Varro lib. de Ling. Lat. 7, Primùm si in his esset analogia, dicunt debuisse omnes nominatiuos, & articulos habere totidem casus: nunc alios habere vnum solum, vt literas singulas omnes: alios tres, vt prædium, prædij, prædio, &c.

Nomenclator, penul. product. nomenclatoris { ὀνομακλήτωρ } vel vt quibusdam placet, Nomenculator, A nomine calando, id est vocando, quasi nominis calator, qui memoriter vnumquēque vocare didicit, vtputa in foro reos, in conuiuio conuiuas: quem eundem Cicero pro Murena vocat monitorem. Apuleius, Et ad nomenclatorem mox citati venerunt. Cic. Att. lib. 4, Ad vrbem ita veni, vt nemo vllius ordinis homo nomenclatori notus fuerit, qui mihi obuiam non venerit. Idem pro Murena, Quid, quòd habes nomenculatorem? De nomenclatoribus multa. Horum opera vtebantur potissimum candidati, vt sibi in prensando suffragatores nomina ciuium suggererent. Vnde laudatur Cato quòd legem seruauerit quæ Candidato nomenclatores adesse vetat, vt per seipsum sine nomenclatore nominatim salutaret ciues Romanos. Hi & fartores quoque dicebantur, quia salutatorum nomina, vt ait Festus, velut infarcirent petitorum auribus.

Nomenculator, pen. prod. { ὀνοματολόγος } Quintil. lib. 6. cap. 3, Vt Afer ingrato litigatori conspectum eius vitanti, in foro per nomēculatorem missum ad eum, Amas me, inquit, quòd te non vidi.

Nomenclatio, nomenclationis { ὀνοματοκλησία } Colum. libro 3. cap. 2, de vineis, Ideóque in hac ipsa Italia, ne dicam in tam diffuso terrarum orbe, vicinæ etiam nationes nominibus rerum discrepant, variántque vocabula. quare prudentis magistri est eiusmodi nomenclationis aucupio, quo potiri nequeant, studiosos non demorari.

Nomenclatio & blanditia. Qu. Cic. de Petit. Consul. Ea desiderat nomenclationem, blāditiam, assiduitatem, benignitatem, rumorem, spem in Republica. De populari ratione.

Nomenclatura, pen. prod. Idem { ὀνοματοκλησία } Plinius lib. 3 in Præfat. Quædā in his nomenclatura nuncupentur. Idem lib. 2, Cælestis nomenclatura.

NOMENTVM { Νώμεντον } Oppidum in Latio nō procul ab vrbe Roma. Martial. lib. 13. 15, Si vicina tibi Nomento rura coluntur. Hinc

Nomentana via { Νωμεντανὴ ὁδός } Romæ qua itur Nomentum. & Nomētani, qui Nomentum habitant. Dictum Nomentum à Nomento cōditore. Colum. lib. 3 cap. 2. Virgil. 6. Æneidos,

Hi tibi Nomentum, & Gabios, vrbémque Fidenam, &c.

NOMIVS { Νόμιος } dictus est Apollo, hoc est pastor: non ex officio pastorali, sed quia sol pascit omnia quæ in terris gignuntur.

Nomos { νόμος } Latinè dicitur Lex. Est etiam præfectura. Vide NOMARCHIA.

Nomos in carmine, ac cantilena. Suet in Nerone, cap. 20, Ne concusso quidem repentè motu terræ theatro, antè cātare destitit, quàm inchoatū absolueret νόμον. Sciendum, ait Cælius lib 9. cap 8. in carmine, ac cantilena, nomon significare qualitatem vocis ac moderationem, qua vel remissiore, vel acutiore vtimur. Eandē itaque cantilenam duobus tribúsve nomis modulantur musici. Ratio autē nominis ea est, quia Græcè νόμος, lex est. Veteres autē priusquā literas scirent, leges cantabant, ne eas obliuioni mandarent: quod temporibus suis in more Agathyrsis fuisse, Aristoteles scribit. Ergo primas posteriorum cantilenarum eodem appellarunt nomine, quo omnes vocabantur superiores. Hæc & plura Cælius. Nomorum varia nomina pete ex Plutarchi libello de Musica.

Nomophylax, penul. corr. nomophylacis, om gen. { νομοφύλαξ } Legum custos & seruator. Ἀπὸ τοῦ νόμου, à lege: & φύλαξ, custos. Columel lib. 12. cap 3. in fine, Non satis visum est, bonas habere leges, nisi custodes earum diligentissimos ciues creassent, quos Græci νομοφύλακας appellant. Cic. 3. de Legib. Græci hoc diligentius, apud quos νομοφύλακες creantur: nec hi solùm literas (nam id quidem etiam apud maiores nostros erat) sed etiam facta hominum obseruabant, ad legésque reuocabant. Nomophylaces igitur vocant Græci, qui legibus præessent, eósque qui illis parerent, laudibus prosequerētur & honoribus: qui autem non parerent, pœna mulctarent.

Nomotheta, nomothetæ, pen. corr. { νομοθέτης } Latinè legifer dicitur. Vnde Solon nomothetes dictus.

Non { οὐ, οὐκ, οὐχί, μή } Aduerbium negandi, Omnibus modis præter imperatiuum iungitur.

Indicatiuo. Cicer. 4. Acad. Illi non dubitant quin ea vera sint quæ defendunt.

Optatiuo. Virg 2. Georgicorum,

Non mihi si centum linguæ sint, oráque centum.

Subiunctiuo. Quintil lib. 9. cap. 4, Non igitur durum sit, neque abruptum, quo animi velut respirent.

Infinitiuo. Terent. Phorm. 1. 2, Amo te, & non neglexisse habeo gratiam.

¶Non, nō sic, vel Non, non est, ita geminatum, elegantem vim habet. Terent. Phorm. 2. 1, -non, non sic futurū est: non potest. Idem Adelph. 1. 2,

Non est flagitium (mihi crede) adolescentulum

Scortari, neque potare, non est, neque fores Effringere.

¶Non, pro Nónne, Interrogatio negatiua, cui subintelligitur affirmatio. Terent. Phorm. 1. 2, Non si redisset pater, ei veniam daret?

¶Non, per admirationem dictum. Terent. Heaut. 3. 3.

-atqui non opus est. S. Non opus est! C. non hercle verò.

¶Non, Respondentis negatio. Cic. 4. Verr. Cognitorem ascribit Sthenio: quem? cognatum aliquem aut propinquum? non. Thermitanum aliquem honestum hominem ac nobilem? ne id quidem. at Siculum, in quo aliquis splendor, dignitásque esset? minimè.

Non, non. Terent Heaut. 5. 2, -opus esse argentum vt dares. M. Non. C. quid non? M. non inquam. C. neque ipse gnatus? M. nihil prorsus Chreme.

Nunquam, non si. Terent Andr. 4. 2,

Per omnes tibi adiuro deos, nunquam eam me deserturum:

Non, si capiundos mihi sciam esse inimicos omneis homines.

¶Nónne, Vide suo loco & ordine.

Non etiam ne, Vide NE.

Non aliter, quàm. Caius in l. Siquis alicui. §. vlt D. Mandati vel cōtra, Si mandatu meo Titio credideris, & mecum mandati egeris, non aliter condemnari debeo, quàm si actiones tuas, quas aduersus Titiū habes, mihi præstiteris.

Non aliter, nisi. Caius in l 2. D. Quibus mod. pig. &c. Non aliter hoc facere conceditur, nisi prius ei debitum offerat.

¶Non ab re. Liu. 5. bel. Maced. Tamē nō ab re esse Quintio visum est, sociorum aliquos, &c.

Non adeò inhumano ingenio sum Chærea, neque tam imperita, vt quid amor valeat, nesciam Terent. Eunuch. vbi Donatus, Non adeò inhumano ingenio sum: Hoc est, immitis non sum.

Non adhuc. Cic. de Senect. Quod equidem non amisi adhuc, & videtis annos meos.

Non admodum delectari re aliqua. Cic. de Amic. Quid enim tam absurdum, quàm delectari multis inanibus rebus. vt honore, vt gloria, vt ædificio, vt vestitu, cultúque corporis: animo autem virtute prædito, eo qui vel amare, vel (vt ita dicam) redamare possit, non admodum delectari?

Non alio modo quàm. Plin. lib. 10. cap. 67, Salamandræ tantus rigor, vt ignem tactum extinguat, non alio modo quàm glacies.

Non antè Cic. Att lib 10, De die nihil sanè potest scribi certi, præter hoc, non ante lunam nouam.

Non ausim, pro Non audebo, inquit Donatus. Terentius Eunucho. 5. 2.

Non audio, Non libenter admitto, & consentio, interprete Donato. Terent. Phorm. 3. 2, Dorio audi obsecro. D. non audio.

¶Non bonus. Plaut Capt. 2.

¶Non clam me est. Terent Hecyr. 4 1.

Non continuò, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. Cic. pro Rosc. Amer. Hoc est, non ideo.

¶Non dictum est, hoc est, Tanquam non dixeris. Plaut. Pœn. 14.

Non dico inter pecudem, &c. Cic. de Amic. Quid enim interest, motu animi sublato, non dico inter pecudem & hominem, sed inter hominem & saxum, aut truncum, aut quiduis generis eiusdem? Hoc est, non solùm, vel Nolim dicere tantum inter pecudem, &c.

Non diu apud hunc seruies. Plaut Persa, 16.

Non dubiè. Plin. iunior lib. 5 epist. 14.

Non dubia spes. Cic. ad Catonem, lib. 15. 4. Et prouinciam ornatā, & spem non dubiam triumphi neglexi.

¶Non est consilium sic facere. Terent. Hecyr. 3. 4.
Non hoc de nihilo est, quòd Laches nunc me conuentam esse expetit. Terent. Hecy. 5. 1.
Non ita est: sed vniuscuiusque. &c. Cic. 1. Verr.
Non est ita Iudices, non est profectò. Cic. pro Flacco.
Non est quod metuas preces iniquas Martial lib. 5. 6.
Non est, non est in hoc homine cuiquã peccãdi locus. Cic. 3. Verr.
Non est, vt Horat. lib. 1. epist. ad Iccium, -non est, vt copia maior
Ab Ioue donari possit tibi, &c. Id est, nulla ratione fieri potest, vt copia maior, &c. & ita loquuntur Graeci, οὐκ ἔστιν ὅπως. quod loquendi genus crebrò vsurpat Lucretius: vt lib. 2,
-quare non est, vt credere possis
Esse infinitis distãtia semina formis: & aliis plerisque locis. Ex Lab.
Non igitur, Non ergo. Cicero de Amicitia, Non igitur vtilitatem amicitia, sed vtilitas amicitiam consequuta est. Non ergo erunt homines deliciis diffluentes audiendi, &c.
Non etiam. Quintil. lib. 9 cap. 2, Periculum tantùm, non etiam offensa vitatur.
¶Non facilè dixerim. Plin. lib. 2. cap 3, An sit immensus, non facilè dixerim.
Non ferè quisquam nostrae industriae fauet. Cic. 7. Verr.
Non ferè quàm, vel nisi. Cic. pro Sextio, Denique ex bellica victoria, non ferè quàm est inuidia ciuium consequuta. In vetusto exemplari legitur quenquam. Idem de Amic. Quod non ferè contingit, nisi iis qui etiam contemnendos se arbitrantur.
¶Non ideo, Non continuo, non protinus Iurisconf. Quum decem tu dari stipulatus sis, non ideo posse te decem dari oportere intendere, quia, &c.
Non ita longa disputatione opus esse videtur. Cic. de Senectute, Mortem omnibus horis impendentem timens, quis poterit animo consistere? De qua non ita longa disputatione opus esse videtur.
Non ita multis antè annis. Cic. pro Rosc. Amer.
Non ita antiqua simulacra. Cic. 6. Verr.
Non ita multum tecum fuit. Cic 4. Verr.
Non ita multo pòst, per, &c. Liu. 5 bel. Maced.
Non inepti homines Cic. ad Caesarem, lib. 7 5, Sed more Romano quomodo homines non inepti loquũtur, probiorem hominem, meliorem virum, prudentiorem esse neminem.
Non inertissimus homo. Cic. 1. Verr.
Non iniuria. Terent. And. 1. 1.
¶Non magis. Plaut. Pers. 7, Quod ego non magis somniabam, neque opinabar, neque censebam.
Non magis, quàm. Paul. in l. Fistulam in princip. D. de Seruit. vrb. praed. Sed non posse prohiberi vicinum, &c. non magis quàm si velit in triclinio suo, vel in cubiculo aquam effundere.
Non malus. Terent. Eunuch 2. 2, Sed quid videtur hoc tibi mancipium? P. non malum hercle. Cic 5. Verr. Homo non malus.
Non malè valeo. Plaut. Mostel. 9.
Non metuo ne quid doleat quod ferias. Plaut. Bacch 25.
Non minus. Liu 1. ab Vrbe, Non minus tribus puberibus praesentibus diceret.
Non minimè commoueri. Cic. 6. Verr. Id est maximè.
Non minimum corrumpunt vites Varr. 1. de Re rust. cap 2.
Non modò. Quintil. lib. 12 cap. 10, Primi, quorum quidem opera non vetustatis modò gratia visenda sunt, clari pictores fuisse dicuntur, Polygnotus atque Aglaophon.
Non modò, sed etiam. Cic. de Amic. Eáque adhibeatur ad monendum, non modò apertè, sed etiam acriter, si res postulabit.
Non modò petitum, sed ita. Cic. 1. Verr. Hi sciunt hoc non modò à me petitum esse, sed ita saepe, & ita vehementer esse petitum, vt &c.
Non modò, verumetiam. Cic. de Amic. Qui duabus vrbibus euersis inimicissimis huic imperio, non modò praesentia, verùm etiam futura bella deleuit.
Non modò, sed ne. Cic. Att. lib. 13, Sed vnum eiusmodi, quod nisi exercitus sciret, non modò Tironi dictare, sed ne ipse quidem auderem scribere.
Non modò non, sed etiam. Cic. Dolabellae, lib. 9. 14, Contigit tibi, quod haud scio an nemini, vt summa seueritas animaduersionis non modò non inuidiosa, sed etiam popularis esset.
Non modò non, sed ne. Cic. Attic lib. 10, Horum ego summorum Imperatorũ non modò res gestas non antepono meis, sed ne fortunã quidẽ ipsam, qua illi florentissima, nos duriore conflictari videremur.
Non modò non, sed potius. Cic. de Amic. Talis improborum consensio, non modò excusatione amicitiae tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est.
Non modò, pro Non modò nõ. Varr. de Ling Lat. lib. 8, Nunc iam primùm dicam pro vniuersa analogia, cur non modò videatur esse reprehendenda, sed etiam cur in vsu quodammodo sequenda.
Non modò, pro Non solùm non. Cic. 2. Phil. Quos clientes nemo habere velit: non modò ille illorum cliens.
Non modò, pro Nedum. Cic 3. de Leg b. Nihil habui sanè, nõ modò multum, quod putarem nouandum in legibus.
Non multo pòst Plaut. Trucul. 8.
¶Non nemo, pro Nonnulli, vel aliqui. Cic. pro Lege Manil. Quum esset non nemo in Senatu qui diceret non oportere.
Non nequicquam isti vnum Demetriũ filium te habere, me subditum, & pellice genitum appellant. Liu. 10. bel. Maced.
Non nimis. Plautus Epid. 9.
Non nimium. Plin. iunior in Paneg. Neque enim potest non nimiũ esse priuatis, quod principi satis est.
Nisi, non. Cic. de Amic. Sed hoc primùm sentio, nisi in bonis amicitiam esse non posse.
Non viuam vesperi, nisi illanc à me scelestã abigã. Plaut. Merc. 19.
Non nollem. Cic. ad Caeliũ, lib. 2. 15, Quod tamen fortasse non nollem, si possem ad otium.
¶Non omnes possunt. Cic. pro P. Sylla, Non possunt omnes esse patricij: si verum quaeris, ne curant quidem.
¶Non parua exercitatio. Cic. de Amic. Magnum opus est, egétque exercitatione non parua.
Non parum facetus scurra. Cic. pro Quintio.
Non paulum nescio quid in rem suam conuertit. Cic. pro Rosc. Amer.
Non pauca suis adiutoribus largè effuséque donabat. Cicero pro Rosc. Amer.
Non plus quàm vt virtutes, quia nonnullas curas & molestias afferunt, repudientur. Cic. de Amic.
Non possum satis narrare quos ludos praebueris intus. Terentius Eunuch 5. 7.
Non pridem, inquit Festus, aequè & rectè & frequenter dicitur ac Iam pridem, Quàm pridem. Plin. lib. 14 cap. 1, Generibus non pridem illustrata.
Non probus, pro Improbo. Cic. de Senect. Nec tamen omnium adolescentum, sed non proborum.
Non procul abhorres ab insania. Cic. pro Rosc. Amerino, Nisi tãta temeritas, vt non procul abhorreat ab insania.
Non quicquam, pro Nihil. Horat. 1. Serm. satyr. 3,
-Caesar qui cogere posset
Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non
Quicquam proficeret, &c.
Non quò, pro Non quia: vel Non quòd, retractationis vel reprehensionis cuiusdam sui gratia. Cic. Att. lib. 7. 1, Vt ab vrbe discessi, nullum adhuc intermisi diem, quin aliquid ad te literarum darem: non quò haberem magnopere quid scriberem, sed vt loquerer tecum absens. Idem 5. Verr. Magnaeque pecuniae coactae sunt: non quò ingentem numerum verè profiteri esset difficile &c.
¶Non satis constat. Plin. lib. 12. cap. 19. Id acciderítne ob iniquitatem praepotentium, an forte, non satis constat.
Non scire, pro Nescire. Caesar 1. bel Gall.
Etsi non sum nescius, & quae temporum ratio, & quae tua potestas sit. Cic. ad Cluuium, lib. 13 8.
Non secus hãc causam defendissem, ac si lege Habitus teneretur. Cic. pro Cluent.
Non si. Cic 7. Verr. Non dicam ne illud quidem si maximè in culpa fuerit Apollonius.
Non sine. Cic. de Amic. Quia non sine magna causa sit neglecta amicitia.
Non sine diis, Prouerbij speciem habet, quo admonebant Graeci sine deo id fieri, quod absque deorũ fauore fit: sicut è contrario cum deo dicebant, id est fauente numine. Graecè sic effertur à Pindaro, ὁ θεῷ σὺν, quod reddidit Horatius 3. Carm. ode 4,
Non sine diis animosus infans, &c.
Non solùm, sed etiam. Cic. Est enim munus eius non ingenij solùm, sed laterum etiam & virium. Idem de Senect. Omnia memoriae tenebat, non domestica solùm, sed etiam externa bella.
Non solùm, & Sed etiam, cum interpositione, vt sonantior sit compositio. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 9, Habui non temporum solùm rationem eorum, sed etiam naturae.
Non solùm, verùm etiam. Cic. de Senect. Non solùm quia nunquam deserunt, nec in extremo quidem tempore aetatis (quanquam id quidem maximum est) verùm etiam quia conscientia benè actae vitae, multorúmque benefactorum recordatio iucundissima est.
Non solùm, secundo loco positum inter imparia, aliquando inter paria. Cic pro Cn. Cluentio, Plura ne dicam, tuae me etiam lacrymae impediunt, vestraeque Iudices, non solùm meae. Idẽ 1. Offic. Ad quod est adhibenda actio quaedam, non solùm mentis agitatio.
Non solùm, sine redditiuo Sed etiam. Cic. ad Cornificium, lib. 12. 29, Vultus me hercule tuos mihi expressit omnes, nõ solùm animum ac verba pertulit.
Non solùm. post Quoque. Liu. 8. bel. Pun. Vt meam quoque, non solùm & Reip. & exercitus, vicem videretur valde solicitus.
¶Non tam vtilitas parta per amicum, quàm amici amor ipse delectat. Cic. de Amic.
Non tantum. Quintil. lib. 1. cap. 1, Et Quinti Hortensij filiae oratio apud Triumuiros habita legitur, non tantum in sexus honorem.
Non tantum valet vt. Cic. de Amicit. Angor iste qui pro amico saepe capiendus est, non tantùm valet vt tollat è vita amicitiam, non plus quàm vt virtutes, quia nonnullas curas & molestias afferunt, repudientur.
Non tantum, sed etiã. Cic. de Senect. Nec verò dubitet agricola, quamuis senex, quaerẽti cui serat, respondere, diis immortalibus, qui me non accipere tantum à maioribus voluerunt, sed etiam posteris prodesse. In vetusto exemplari legitur, Non accipere modò haec à maioribus voluerunt, sed etiam posteris prodere.
Non temerè est, & properans venit. Terent. Eunuch. 2. 2.
Non temerè, pro Vix vnquam, siue ferè nunquam. Suet. in Octau. Veste nõ temerè alia quàm domestica vsus est. Idem in Caes. Calig. cap. 36. Erasmus.
¶Non vltra quàm, pro Tantũ. Suet. in Octau. cap. 67, Cosiniũ seruũ grauissimè de se opinantẽ non vltra quàm cõpedibus coercuit. Eras.
Non verò, rarissimè legitur. Cic. de Senect. At hi quidem iam mortui sunt: non verò tam isti, quàm tu ipse nugator.
Non vt. Cic. 1. de Inuent. Nam saepe satis est quid factum sit, dicere, non vt enarres quemadmodum sit factum.
Non cuiuis homini contingit adire Corinthũ. Hora. lib. 1. epist. ad Scaeuã. Huic prouerbio locus est, quũ significare volumus, esse difficile & operosum ad rem aliquam peruenire valde optabilem & expetendã. Natũ est autẽ (vt vult Strabo) à Corinthiorũ deliciis, illecebris, ac luxuria. Vide quae notat scholiastes Aristophanis in Pluto de scortis Corinthiis: & quae Au. Gell. libr. 1. cap. 8, de Laide meretrice, & Demosthene rhetore: & quae Eustath. ad lib. 2. Iliados.
NONA, vna ex Parcis. Latini Nonam, Decimam, & Mortam, Parcas dixere, de quibus Gellius lib. 3. cap. 16. Vide MORTA.

NONACRIS, pen. corr. { νώνακρις } locus in Arcadia. Vitruu. lib. 8. cap. 3, Est in Arcadia Nonacris nominata, quæ habet in montibus stillantes è saxo frigidissimos humores. Hæc autem aqua Stygos hydor appellatur, quam neque argẽteum, neque æneum, neque ferreum vas potest sustinere, sed dissilit ac dissipatur. Conseruare autem eam & continere, nisi vngula mulina, nil potest.

Nonacrius, penul. corr. Adiect. { νωνάκριος. } Ouid. 5. Fast. Et matri & vati paret Nonacrius heros. Euandrum sic vocat.

Nonacrinus, pen. prod. Aliud adiectiuum { νωνακρῖνος. } Ouid. 2. Metam. Dum redit, itque frequens, in virgine Nonacrina Hæsit.

Hamadryades Nonacrinæ, Hoc est Arcadicæ. Ouid. 1. Metam.

Nonæ, Nonarum { νῶναι } Dicuntur in Martio, Maio, Iunio, & Octobri, sex illi dies qui primum sequuntur: in reliquis verò mensibus, quatuor tantùm illi dies primum sequentes.

Nonæ, Quasi nouæ dicuntur, propter initium obseruationis. Vel quòd ab eo die semper ad Idus nouem dies computantur. Vel ideò Nonæ dicuntur, quòd ante nonũ diem sunt. Siue à noua Luna, quòd Pontifex eo die nouam lunam obseruaret, & visam regi sacrificulorum indicaret.

Nonæ, appellatæ, aut quòd ante diem Idus nonũ semper, aut quòd vt nouus annus Calẽdæ Ianuariæ ab nouo sole appellatæ, nouus mensis, noua Luna Nonis. Eodem die enim ab agris in vrbem ad regem conueniebat populus. Harum rerum vestigia apparent in sacris Nonalibus in arce: quòd tunc ferias primas menstruas, quæ futuræ sint eo mense rex prædicit populo. Hæc Varro lib. de Ling. Lat. 5.

Nonarum aliæ quintanæ dicuntur, aliæ septimanæ. Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 13, Ianuarius igitur, Aprilis, Iunius, Sextilis, Septẽber, Nouember, December, vndetricenis censebantur diebus: & quintanas Nonas habebant. Martius verò, Maius, Quintilis, & October, dies tricenos singulos possidebant. Nonæ in his septimanæ erant. Hæc ille. Quintanas intellige, quòd quinta dies ab initio mensis, siue à Calendis inclusiuè (vt nunc loquuntur) ad diem Nonarum in breuioribus mensibus: in lõgioribus verò septimanas, quòd hæc dies sit à Calendis septima simili modo. Et hoc non obscurè colligitur ex his verbis eiusdem authoris, quæ habentur in eiusdem libri cap. 15. Hinc aliis quintus à Calendis dies, aliis septimus Nonas facit. Nonarum quintanarum & septimanarum meminit & Censorinus De die natali, cap. 17.

Nonæ Decembres. Horat. 3. Carm. ode 18. Cic. pro Flacco, O Nonæ illæ Decembres quæ me Consule fuistis, quẽ ego diem verè natalem huius vrbis, aut certè salutarem appellare possum.

Nonæ Idus antecedunt, sicut & hi Calendas: itaque in enumeratione trium illarum mensis partium, cauebant diligenter Romani, ne ante Nonas & Idus, Calendas nominarent. Proinde Nonas Idus Cal. dicebant, ne si secus nominarent, malè ominosum esset. Cicero tamen in Verr. Calendis Nonis Idibus dixit: in quo annotat Asconius, Religioso omine nominat multitudo Nonas, Idus, Calendas. Cicero Calendis & Idibus, Nonas addit, quãuis hoc pronuntiatione soluatur, ac temporũ diuisione hoc dici videre possimus. Ex Turneb.

Nonagesimus, Nonaginta, Nonarius, Vide NOVEM.

Nondum, Aduerb. { οὔπω, μήπω, μήπω, μηδέπω } Id est non adhuc. Cic. Mario, lib. 11. 27, Nondum satis constitui.

Nondum dico quàm hæc singula sint. Cic. 2. de Diuin.

Nondum manifesta sibi est. Ouid. 9. Metam.

Nondum planè est expeditus. Cic. Att. lib. 4.

Nondum etiam. Terent. Andr. 1. 2, Quid hoc, intellextin', an nondum etiam ne hoc quidem?

Nongenti, Vide NOVEM.

Nonne { οὐ γὰρ, μῶν, μὴ } Aduerbium interrogandi, Ex non & ne compositum. Terent. Andr. 1. 5, -nónne oportuit Præscisse me antè? nónne prius communicatum oportuit? Cic. 7. Verr. Nónne publicè vindicaremus? Idem 5. Tusc. Quum esset ex eo quæsitum, Archelaum Perdiccæ filium, qui tum fortunatissimus haberetur, nónne beatum putaret, &c.

Nónne, in fine positum. Cic pro Cecinna, Verùm ita est vti dicis, te deiectum debeo intelligere, etiam si victus non fueris. nónne?

Nónne, Indignantis & stomachantis. Lucretius, -nónne videre Nil aliud sibi naturam latrare? Sic & illud Virgilij,

Méne incepto desistere victam? Turneb.

Nonnihil, pen. corr. indeclinabile, Aliquid, vel aliquantum. Terent. Adelph. 1. 2, Nonnihil molesta hæc sunt mihi. Cic. pro Quintio, Nõnihil commoueor.

Nonnihilo æstimare. Cicero 4. de Finibus, Non quia bonum sit valere, sed quia sit nonnihilo æstimandum.

Nonnullus, Adiectiuũ, Aliquis. Cic. 4. Acad. Etenim de cæteris sunt inter nos nonnulla communia.

Nonnullum de alterius ingenio iudicium facere. Cic. 1. Verr.

Nonnullus honos Martial. lib. 1. 138.

Nonnulla in re forsitan consilium tuum emendare possum. Cicero pro Murena.

Nonnullum semen. Virg. 1. Georg.

Nonnunquam, Aduerbium, Id est aliquando. Terent. Eunuch. 2. 3, Cibum nonnunquam capiet cum ea, interdum proptèr dormiet.

Nonnunquam & aliquando. Cic. Licinio, lib. 5. 8, Sed quædam pestes hominum laude aliena dolentium, & te nonnunquam à me alienarunt, & me aliquando immutarunt tibi.

Nonnusquam, In aliquibus locis. Plin. lib. 14. cap. 19, Nonnusquam vini fæce, acetóve condiunt.

Nonus, Vide NOVEM.

NORBA Cæsarea { νόρβα καισάρεια } Lusitaniæ vrbs, Ptolem. lib. 2. cap. 5. Vulgò *Alcantar.*

NORICVM, pen corr. { νωρικόν } Regio in Europa (vt lib. 2. scribit Ptolemæus) quæ limites habet ab occasu Enum fluuium, qui medius est inter Vindelicos & Noricos: à Septẽtrione Danubium: ab Ortu Solis montem Cecium, qui Pannoniam superiorem disterminat à Norico: à Meridie montem Curuancam, qui est super Istriam. Eam nunc regionem plerique Bauariam appellant.

Noricus, pen. corr. Adiectiuum { νωρικός. } Horat. libro 1. Carm. ode 16, Quas neque Noricus deterreret ensis.

Castella Norica. Virg. 3 Georg.

Ignis Noricus. Ouid. 14. Metam.

Norma, normæ { γνώμων } Fabrorum instrumentum. Nostrates *quadram*, vulgus *squerram* vocat: vt ait Budæus. Lambinus, Norma ex duabus regulis constat inæqualibus, ita coniunctis, vt angulum rectum efficiant: γνώμονα Græci, squadram fabri nominant. Hæc ille. Vitruu. lib 7. cap. 3, de tectorio opere loquens, Longitudines ad regulam & lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur.

Fallax norma. Lucret. lib. 4.

Norma oratoris, per translationem, pro Lege & præscriptione siue formula. Plin. iun. lib. 9. epist. 26, Demosthenes ipse ille norma oratoris & regula, num se cohibet & comprimit, quum dicit illa notissima, &c. Sic Norma legis, Cic. 2. de Legib.

Loquendi norma. Horat. de Arte.

Norma, regula, præscriptio naturæ. Cic. 4. Acad.

Veterum norma. Horat. 2. Carm. ode 15.

Præscriptum, norma iuris, & formula iudicij. Cic. 2. de Orat.

¶Naturali norma legem bonam à mala diuidere possumus. Cic. 1. de Legib.

Acertima aliquorum norma quædam dirigere. Cic. 3 de Orat.

Dirigere vitam ad normam rationis. Cic. pro Murena, Primùm M. Catoni vitam ad certam rationis normam dirigenti, & diligentissimè perpendenti momenta officiorum omnium, de officio meo respondebo.

Ad istorum normam sapiens ille. Cic. de Amic. Nunquam ego dicam C. Fabritium, M. Curium, T. Coruncanum, quos sapientes maiores nostri iudicabant, ad istorum normam fuisse sapientes.

Normula, normulæ, pen. corr. { γνωμόνιον } Diminutiuum.

Normalis, & hoc normale, penul. prod. { γνωμονικός } Quod ad normam factum est. vt Normalis angulus. Quintil. lib. 11. cap. vlt. Normalem pro recto posuit, qualem norma efficit, vt ait Budæus.

Normatus, pen. prod. Adiectiuum, Idem { γνωμονωτός. } Colum. lib. 3. cap. 13, Antiquam illam ciconiam infiximus, vt tanquam suppositę basi ad perpendiculum normata insisteret.

NORTMANIA, regio Galliæ vltra Sequanã flumen, quæ à Carolo Magno deuicta, fidem Christianam suscepit. Biducensium regnum videtur appellare Ptolemæus lib. 2.

Nortmani { [illegible] } pars Danorum fuere, Oceani accolæ, Cimbricæque Chersonesi habitatores: sic appellati, quòd Septentrionales homines essent. Nort enim lingua Germanica Septentrionem significat: Man, virum. Hi Galliam vltra Sequanam occuparunt, & ei regioni Nortmaniæ nomen indiderunt. Dicti sunt aliquando & Suetones. Ex Andrea Althamero in Tacitum.

NORVEGIA { [illegible] } regio in Europa, Septentrionalis, versus Oceanum Germanicum sita. Sub imperio est Danorum. Interpretatur Septentrionalis via. Nort enim Germanica lingua Septentrionem significat: Weg, viam.

Nos, nostrum vel nostri { ἡμεῖς, ἡμῶν } plurale est ab Ego, mei vel mis.

Nos inter nos. Cic. Att. lib. 10, Ego enim ad eum scribam, vt tu ipse voles, de ea re nos inter nos loquutos. Terent. Adelph. 2. 4, Quasi non norimus nos inter nos.

Nosmet, pro Nosipsi. Plaut. Ruden. 4, Si non moneas, nosmet meminimus.

Nosmetipsi. Cic. 4. de Finib. Sed primum positum sit, nosmetipsos commendatos esse nobis. Idem 4. Acad. Discedamus à nobismetipsis, de sapiente loquamur.

Nosmetipsi inter nos. Cic. ad Atticum, libro 14, Nosmetipsi inter nos coniunctiores simus, quàm adhuc fuimus.

Noster { ἡμέτερος } nostra, nostrum: nostri, nostræ, nostri, Pronomen possessiuum.

Noster, [illegible], qui non est noster. Terent. Phorm. 1. 2, Noster quid ageret, nescire, & illam ducere Cupiebat, & metuebat absentem patrem.

Noster ille, Vide ILLE.

Noster est. Terent. Adelph. 5. 8. Id est ex nostra familia.

Noster, pro Nostri ordinis. Horatius,

-noster ludos spectauerat, vnà Luserat in campo. Turnebus hunc enarrans locum, Imitatur, inquit, sermonem hominum sibi inuidentium, & mirantium tam prosperã secundámque fortunam suam. Horatius, inquiunt, nostri ordinis & loci erat, & in vltima cauea nobiscum spectabat ludos inter pauperũ cuneos, in campo Martio nobiscum sese exercebat, qui fortunæ filius nunc videtur, tãtis auctus successibus est. Nam Senatores ludos spectabant ex orchestra: è quatuordecim ordinibus equites: & plebeiorum lautiores & ditiores commodius sedebant, pauperiorum deterior vt conditio, sic & in cauea locus. In campo quoque generosi cũ generosis se exercebant, pauperes cum pauperibus. Ergo iuuenem Horatium olim sui fuisse ordinis dicebant, qui fortunæ indulgentia ad amicitiam Mæcenatis, opé(que peruenerit, & fortunæ beneficio prouectus sit ad tantam felicitatem.

Noster, pro Nostras. Terent. Eunuch. 2. 3, Haud similis virgo est virginum nostrarum. Vbi Donatus, Nostrarum, ciuium scilicet, id est terræ ac patriæ nostræ. vt Virg 2. Georgicorum,

Non eadem arboribus pendet vindemia nostris.

Noster eris. Virg. 2. Æneid.

Noster, Blandientis est aliquando. Terent. Hecyr. 5. 2, Noster socer video venit, puero nutricem adduxit. Et magis hoc cõsuetudine dictum est, quàm integritate, inquit Donatus.

Noster, id est, nobis fauens. Dij enim nostri dicuntur esse qui nobis fauent, vt apud Virgilium,

Sin nostrum annuerit nobis victoria Martem. Et,

-nec dij texere Cupentum Ænea veniente sui. Turneb.

Nostra, pro Mea, moraliter dictum, authore Donato. Terent. Eunuch. 2. 3, Estne vt fertur forma? P. sané. CH. at nihil ad nostrã hanc.
Nostra omnis lis est: Id est vicimus. Plaut. Casin. 1.
Nostri an alieni simus. Plaut. Milite, 8.
Nostratum, pro Nostrum. Terent. Eunuch. 4. 4,
- hunc oculis suis
Nostrarum nunquam quisquam vidit. Vbi Donatus, ἀρχαϊσμὸς est figura, pro nostrum, vel nostrarum, id est quæ familiæ nostræ sunt.
Nostratum omnium adolescẽtia, pro Nostra omnium adolescentia. Cicero de Prouinciis Consular. Primum illud tempus familiaritatis ac consuetudinis, quæ mihi cum illo, quæ fratri meo, quæ C. Varroni consobrino nostro ab omnium nostrum adolescentia fuit, prætermitto. Budæus.
Nostri, & Externi, cõtraria. Plin. lib. 12. cap. 25. Id est Latini & Græci. De balsamo.
Nostrapte culpa facimus, vt malos expediat esse. Terent. Phorm. 5. 2.
Nostras, nostratis, pen. prod. omn. gen. { ἡμεδαπός } à Noster deducitur: & significat, E nostra gente vel patria. Plin. lib. 15. cap. 29, Tarentinam folio minuto, nostratem patulo, exoticam densissimo.
Nostratia verba. Cic. ad Cælium, lib. 2. 1.
Nostrates philosophi. Cic. 5. Tuscul. Hoc est nostræ sectæ.
Facetiis maximè nostratibus capior. Cic. Pæto, lib. 9. 15, Mirificè capior facetiis maximè nostratibus, præsertim quum eas videam primùm oblitas Latio, tum quum in vrbem nostram est infusa peregrinitas.

Nosco, noscis, noui, notum { γνόω } nóscere, Cognoscere. Cic. ad Cassium, lib. 12. 4, Scriberem plura, si rem, causámque nossem.
Noscere, percipere, comprehendere. Cic. 4 Acad.
Nosco à Græco fit: nam Græci γνώσκω dicũt Cognoscere. γνωτὸν, Cognitum. Hinc Latini veteres non nosco, sed gnosco dicebant, & gnotum, non notum.
Noui animum tuum. Terent. Heaut. 3. 3. Hoc est ego probè teneo cuius sis animi: quod vulgus dicit *Cognosco tuam naturam.*
Noui tuum animum de nostris factis. Plaut. Stich. 2.
Noui de facie. Cic. in Pisonem, Habet hoc virtus (quam tu ne de facie quidem nosti) vt viros fortes, &c.
Noui & scio. Terent. Andr. 5. 4.
Bene te noui. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.
Vnde tam bene me nosti? Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Omnes philosophiæ partes atque omnia membra tum facillimè noscuntur, quum totæ quæstiones scribendo explicantur. Cic. 1. de Nat. deor.
Familiariter aliquid nosse. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Optimè vnumquenque nosse. Cic. 3. Verr.
Artem Romanam nouerat. Ouid. 3. Fast.
Noui faciem hominis, Noui formam, Noui hominem. Terentius Hecyr. 3. 4.
Faciem nouerat ducis. Ouid. 8. Metam.
Herbas salutiferas nosse. Stat. 1. Achil.
Ingenium Terent. Andr. 1. 1.
Leges & iura alicuius ciuitatis. Cic. in Pison.
Locum noui. Terent. Adelph. 4. 2.
Ludum. Plaut. Amph. 15.
Mente. Cic. 1. de Nat. deor. Deus ille quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere, nusquam prorsus appareat.
Nosmetipsos noscere, difficillimum est. Cic. 1. de Legib.
Noui omnia tecum. Terent. Phorm. 5. 9.
Noui omnem rem. Terent. And. 4. 5.
Nosse saporem. Plin. lib. 13. cap. 4.
Se quisque noscat. Cic. 1. Tuscul.
Venerem nosse. Plin. lib. 10. cap. 63. Id est coire.
Noui viam. Terent. Heaut. 2. 3.
Vox noscitur Stat. 5. Sylu. 1.
Vultum alicuius. Lucret. lib. 3.
¶Noscor. Ouid. 1. Trist. eleg. 4, -nec noscitur vlli, Agminibus comitum qui modo cinctus erat.
¶Noui vt. Plaut. Amph. 3, Nam ego vos nouisse credo iam, vt sit pater meus.

Notus, Participium { γνωστός } Plin. lib. 16. cap. 18, Alpina & hæc arbor, nec vulgo nota.
Notus pulchré. Plin. lib. 21. cap. 26.
Vt cuiquam qui ipse notus sibi sit, hoc est qui suam naturam, sensúmque perspexit, vt ait Cicero 2. de Finib.
Notus omnibus improbitate & vitiis. Cic. pro Cluent.
Fama super æthera notus. Virg. 1. Æneid.
Hinc vsque ad sidera. Virg 5 eclog.
¶Notus, Qui nouit. Plaut. Pseud. 15, Ita herus meus est imperiosus, a. noui: notis prædicas.
Notus { γνωστὸς, γνώριμος } notior, notissimus, Nomen ex participio. Cic. 4. Academ. Tum ad hos notiores, &c. referre in eundem numerum solent. Idem 4. Acad. Cui erant quæ paulo antè dixi, notissima.
Notus & Obscurus, contraria. Cic. pro Murena. Tua verò nobilitas Serui Sulpitii, tametsi summa est, tamen hominibus literatis & historicis est notior, popu'o verò & suffragatoribus obscurior.
Facere aliquem notiorem circa vitia. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Factus est notior Ouid. 3 de Ponto, eleg. 1.
Notissimi inter se, quia semper pares ordines duxerunt. Liu. 8. ab Vrbe.
¶Notus, Amicus & charus. Virg. 6. Æneidos,
- & notis compellat vocibus vltro. Seruius.
¶Causa nota meæ ruinæ. Ouid. 4. Trist. eleg. 9.
Diuortia. Virg. 2. Æneid.
Fabula. Ouid. 2. de Arte.
Facta. Ouid. 14 Metam.
Fides. Ouid. 3. Fast.
Frutices aucupibus Ouid. 1. de Arte.
Homo. Horat. 1. Serm. satyr. 2.
Insula notissima fama. Virg. 2. Æneid.
Iter notum arripit. Stat. 1. Thebaid.
Notus & insignis latro. Cic. 11. Phil.
Littora. Virg. 3. Æneid.
Locus prodigio. Ouid. 6. Metam.
Noti & tractati loci Cic. in Orat.
Nota & nobilis mulier. Cic. pro Cælio.
Vulgatum & notum negotium alicuius. Cic. Qu. frat. lib. 2. 15.
Pietatis notæ alumnus Ouid. 14 Metam.
Notæ, testatæ, & manifestæ res. Cic. 2. Verr.
Nota & apud omnes peruulgata res. Cic 4 Verr.
Vir dulci notus amore. Silius lib. 8.
¶Notum mihi. Cic. ad Brutum, 14, Nondum erat tibi id notum.
Patent hæc, & nota sunt omnibus. Cic. pro Milone.
Nota loquor. Tibull. lib. 2. eleg 3.
Notum facere, pro Significare Suet. in Oct. Augusto, cap. 65.
Ignotis nota facere simulacra corporis. Cic. Luceio, lib. 5. 12.

Notio, Verbale { ἔννοια, ἐπίνοια } Cognitio, intelligẽtia. Boethius in Comment. Top. Notio intellectus est quidam & simplex mentis conceptio, quæ ad res plures pertineat à se inuicem differentes. Plin. libro 17. cap. 28, Cuius rei rationem notionémque eodẽ volumine tradidit.
Intelligentiæ vis ac notio. Cic. 1. de Nat deor. Aperta simpléxque mens, nulla re adiuncta, quæ sentire possit, fugere intelligentiæ nostræ vim & notionem videtur.
Forma, species, & notio boni viri. Cic. 3. Offic.
Iudicium Censorium, ac notionem & illum morem seuerissimum magistratuum Clodius de ciuitate sustulit. Cic. de Prouinc. Consul.
Naturalis atque insita in animis nostris. Cic 1. de Finib.
Informata notio deorum in animis nostris. Cic. 2. de Nat. deor.
Consignare notiones in animis, Vide CONSIGNO.
Insitæ & quasi consignatæ in animis notiones. Cic. 1. Tusc.
Communes notiones definitiones declarant. Cic. 4. Tusc.
Complicatam animi notionem euoluere. Cic. 3. Offic.
Habere notionem alicuius rei. Cic. 4. Acad. Quæ ista regula est veri & falsi, si notionem veri & falsi, propterea quod ea non possunt internosci, nullam habemus?
Dei notionem nullum animal est quod habeat præter hominem. Cic. 1. de Legib.
Impressit notionem in animis natura. Cic. 1. de Nat. deor.
¶Notio, pro Cognitione causæ. Tacit. lib. 3, Tiberius dilata notione de iure Haminis.
Notio sic quæritur, sitne id æquum quod ei qui plus potest, vtile est. Cic. in Topic.
¶Notio, pro Cognitione iudiciali. Liu. lib. 7. de bel. Pun. Metiis ad Censores, non ad Senatum, notionem de eo pertinere dicentibus. Vlpian. in l. 1. §. Quicquid. D. De offic. præfect. vrb. Sed si vltra ipsum lapidem egressum est, præfecti vrbi notio non est. *La cognoissance ne luy en appartient point.*

Notitia, notitiæ, Idem { γνῶσις } Terent. Heaut. 1. 1, Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum est. Hæc eadem verba habet Cic. lib. 2. de Fin. Et de Senect. Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis?
Inuolutæ rei notitia definiendo aperienda est. Cic. in Orat.
Noua notitia mulieris. Cic. pro Cælio
Veri & falsi notitiam creare. Lucret. lib. 4.
Dare notitiam alicui, Facere aliquẽ notum. Ouid. 3. de Pont. eleg. 1.
Vestigia notitiæ dare alicui. Lucret. lib. 2.
Notitiam eripere. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 10.
Facere notitiam. Ouid 4 Metam.
Habere notitiam alicuius rei. Quintil lib 6. cap. 4.
Notitiam fœminæ habere. Cæsar lib. 6. de bel. Gall.
Inficiari notitiam alicuius. Ouid 4. de Ponto, eleg 6.
Ingenuit notitias paruas rerum maximarum natura. Cicero 5. de Finibus.
Instruere iudicem notitia rerum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Præbere notitiam. Lucret. lib 5.
Subtrahere notitiæ Celsus lib. 6. cap. 6.
Venire in notitiam alicui, Fieri notum. Ouid. de Nuce.
Notities, notitiei, fœm. gen. Idem { γνῶσις } Vitruuius lib. 6, in Prooemio, Ideo notitiei parum est assequuta.
Notities hominum diuis vnde insita primùm, &c. Lucret. lib. 5.

Notesco, notescis { διαγνωρίζομαι } notéscere, Notum fieri. Propert. lib. 2. eleg. 14, Nec minus hæc nostri notescet fama sepulchri.
Magis atque magis notescere. Catull. ad Mallium, epigr. 63.
Bonis consiliis notescere volebat. Tacit. lib 4.
Fama notescet nostri sepulchri. Propert. lib. 2. eleg. 14.
Ingenia notescunt. Tacit. lib. 16.
Libertis quoque ac ianitoribus eius notescere, pro magnifico habebatur. Tacit lib 5.
Littora notescent exilio. Lucan. lib. 5.
Malis facinoribus notescere. Tacit. lib. 12.

Notifico, notificas, penult corr. { διαγνωρίζω } notificâre, Notum facere. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2, Atque modum culpæ notificare velis. Gell. lib. 9. cap. 3.

Noscito, noscitas, pen. corr. { διαγινώσκω } noscitâre, Frequentatiuum à Noscere. Plaut. Trin. 13, Contemplat, circunspectat sese, atque ædes noscitat. Liu. 3 ab Vrbe, Circunspectare omnibus fori partibus Senatorem, raróque vsquam noscitare.
Noscitor. Catull. in Epithal. Iuliæ, epigr. 56,
- & facilè insciis Noscitetur ab omnibus.
Noscitabundus, Adiect. { διαγινώσκων } Gell. lib. 5. cap. 14, de leone, Deinde sensim atque placidè, tanquam noscitabundus ad hominem accedit. Hoc est tanquam noscitans, siue agnoscens.

Notorius, pen. corr. { ἔκγνωστος } Aliud adiectiuum.

Notoria,

Notoria, Testificationum genus est. Paulus in l. Ab accusatione. D. Ad Senatuscons. Turpilianum, Nuntiatores qui per notoria indicia produnt, notoriis suis assistere iubentur. Et C. de Accusationibus, l. Ea lege, Verùm falsis necne notoriis insimulatus sit, perpenso iudicio dispici debet. Sensus hoc in loco est, Nuntiatores qui reos deferunt, per notoria, licet citra calumniæ metum accusent, debere tamen assistere suis indiciis, atque tueri notoria quæ attulerunt, interim dum quæstio de crimine habetur. Budæus in dicta lege Ab accusatione in posterioribus Annotationibus. Turnebus se in quodam antiquo lexico legisse scribit, Elogium, esse contextum malorum gestorum, quod notoriam dicunt: atque ita in iure ciuili accipitur.

Notoria, notoriæ, Substantiuum, Epistola dicitur, quæ aliquid notum facit & indicat, aut scriptum aliquod. Trebellius. Nihil mihi grauius accidit, quàm quod notoria tua intimasti. Alij Noteriam accipiunt pro epistola notarij manu scripta, sed falluntur. Ex Turnebo.

NOSCOPION {Νοσκώπιον} Lyciæ vrbs est, apud Plin. lib. 5. cap. 27.

Nosocomion {νοσοκομεῖον} pen. prod. Hospitale languentium, villa & diuersoriũ ad quod diuertunt ægrotãtes pauperes. Hyeron. ad Oceanum, Censum quem habere poterat, distribuit, dilapidauit, ac vendidit, & in pecuniam congregatũ, vsibus pauperũ præparauit. Et primò omniũ nosocomion, id est languentium villã instituit, in quo ægrotantes colligeret de plateis, & consumpta languoribus atque inedia miserorum membra refoueret.

NOSORA {Νόσορα} Insula est maris Rubri, teste Stephano: cuius incolæ dicuntur Nosoreni.

Nossides {νοσσίδες} E genere calceorũ muliebriũ, Polluci lib. 7. cap. 22.

Noster, Vide NOS.

Nota, notæ {σῆμα, σημεῖον, σύμβολον} à Nosco, noscis, noui, notum deriuatur, teste Sipontino. Festus, Nota nunc significat signũ, vt in pecoribus, tabulis, libris, literæ singulæ aut binæ: nũc ignominiam. Hactenus Festus. Plin. lib. 11. cap. 39, Mãmas homo solus è maribus habet: cætera animalia mammarum notas tantum. Cic. in Part. Nam vt illa constat ex notis literarum. De literatura.

Rerum notæ. Cic. 5. de Fin. Arcanæ. Ouid. 3. de Arte.

Cæruleæ, Vide CAERVLEVS.

Cærula nota insignis Seneca Hippol. 10. 11.

Eiusdem notæ, Id est, eiusdem generis. Seneca lib. 2. Natur. Quæst. Ex hac nota corporum aer est. Sic secundæ notæ dicuntur, quæ sunt infra primam excellentiam.

Grandibus notis maculosus. Virg. 3. Georg.

Lasciuis notis liuida colla. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Purpureæ. Ouid. 6 Met.

¶Abolere notas. Claud. de bello Gildon.

Apponere notam ad malum versum. Cic. in Pisonem.

Compunctus Threiciis notis, Vide COMPVNGO.

Ducere notam. Horat. 4. Carm. ode 2. De vitulo.

Cædis notæ nondum excessere de pectore. Ouid 6. Metam.

Fecit notam sine vulnere. Ouid. 11. Metam.

Figere notas dente. Tibul. lib. 1. eleg. 8.

Memorem notam impressit dente labris. Horat. 1. Carm. ode 13.

Imponere notam. Colum. lib. 7. cap. 9.

Monendi sumus hac nota. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Præbere notam malitiæ. Plin. lib. 11. cap. 52. ad finem.

¶Nota & formula cuiusque generis dicẽdi. Tria autẽ sunt genera, sublime, humile, medium. Cic. in Orat. Sequitur vt cuiusque generis nota quæratur & formula. Notam & formulã vocat, quod superius Græco vocabulo χαρακτῆρα dixerat, hoc est figurã & modũ dicendi.

¶Nota, pro Scriptura vsurpatur. Curius Cic. lib. 7. 30, Quare Cicero mi persevera constanter nos conseruare, & Sulpitij successori nos de meliore nota cõmenda. Natum autem est genus illud loquendi de meliore nota, ab eo quòd veteres solebant vini cados, testas, amphoras, in cellis condere notatas, id est insignibus quibusdam literis, aut aliis notis distinctas, ad tempus, aut præstantiam vini significandam. Hinc illud apud Horat. 1. Carm. ode 3, Interiore nota Falerni.

Publicis notis incisa marmora. Horat 4. Carm. ode 8.

Priscarum literarum notæ in robore insculptæ. Cic. 2. de Diuinat.

Mandare notas & nomina foliis, Scribere in foliis. Virg. 3. Æneid.

Musicæ. Quintil. lib. 1. cap. 12.

¶Notæ sunt quibus compendio scribitur. Suet. in Cæsare, cap. 56, Extant & ad Ciceronem, item ad familiares domesticis de rebus, in quibus siqua occultius perferenda erant, per notas scripsit, id est, sic structo literarũ ordine, vt nullũ verbũ effici posset: quæ siquis inuestigare & persequi vellet, quartã elementorũ literam, id est, d pro a, & perinde reliquas cõmutet. Gel. de notis Cæsaris scribit, lib. 17. cap. 9.

Notis scribere, Est compendioso scribendi genere excipiendo vti. Modestinus, Eos qui notis scribunt acta præsidum Reip. causa non abesse certũ est. Sueton. de Tito principe Romano, cap. 3. Budæus.

¶Nota, Infamia, & ignominia aliquando dicitur, siue probrum. Lucil. lib. 30, Quem scis scire tuas omnes maculásque, notásq;. Suet. Varus affectus notis. Cic. 3. Offic. O turpem notam temporum!

Turpitudinis notis omnibus insignis homo. Cic. pro Rab. perduellionis reo.

Euadere notam. Vlpian in l. 1. §. bestias. D. de postulan.

Eximere notæ, Remittere infamiam. Gel. lib. 4. cap. vltimo.

Ferre notam. Seneca Herc furen 9, Hanc ferat virtus notam?

Habere notam Propert lib 1. eleg. 17. Inurere. Cic. 1. Philip.

Insigni quadam nota & ignominia literas alicuius notare. Cic. de Prouinc. Consul.

Laborare nota. Vlpian in l. 2. in princ. D. de his qui notant. infam.

Subire notam. Cic. Vos autem sempiternas fœdissimas turpitudinis notas subieritis.

¶Nota, aliquando ad laudem refertur. Ouid. 1. Fast. Ille Numantina traxit ab vrbe notam. Id est, titulos & cognomentum. Scipio enim Æmylianus ab vrbe Numantia deuicta dictus est Numantinus.

¶Notæ, Reprehensiones. Cic. Qu. Valerio, lib. 13. 6. Plin. epist. 137.

Censoria. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Censoriæ seueritatis. Cic. pro Cluentio.

Inurere notam censoriam alicui, Vide INVRO.

Familiaris. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14.

Ad notam inuitare: hoc est ad infamiam. Plin. lib. 2. epist. 6. Eadem omnibus pono: ad cœnã enim, nõ ad notã inuito, cunctísque rebus ex æquo, quos mẽsa & toro æquaui. Id est, nõ vt per diuersas vini species cõuictoribus appositas amici cognoscãtur, quoto sunt loco apud me.

¶Nota, quodcunque signum significat. Liu. Decad. 4. lib. 4. non ita procul à fine, Edit nomina eorum quibus cõuentis opus esset. instruit etiã secretis notis, per quas haud dubiè agnoscerent sua mãdata esse. Id est dat signa quib' fidẽ faceret Ariston se ab Annibale esse missum.

Furtiuæ notæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 4. Occultæ. Ouid. epist. 16.

Notæ amoris, Id est signa. Cic. ad Attic. lib. 1. 8.

Notæ salutis & mortis Celsus lib. 2. cap. 6. ad finem.

Bonæ notæ vinum, Vide BONVS.

¶Nota, pro signo & argumento Ouid. 1. Metam.

Seruitutis quædam nota inerat in illo fœdere. Cic. 7. Ver.

Notas & vestigia scelerũ suorũ multis in locis relinquere. Cic. 4. Ver.

Insignitæ notæ veritatis apparent in animis immortalibus. Cic. 1. de Diuinat.

¶Argumentorum quasi notæ loci dicuntur. Cic in Orat.

Signa & notas ostendere locorum. Cic. 2. de Orat.

Notabilis, & hoc notabile, pen. corr. {ἐπίσημος} Quod nosci potest. Columel. lib. 3. cap. 21.

Candore notabilis ipso. Ouid. 1. Metam.

Turpitudine notabilis. Vlpian in l. 1. §. Secũdo loco. D. de postulan.

Notabilis fœditas vultus erat Hipponacti: hoc est, insignis & aperta. Plin. lib. 36. cap 5.

Vrbium dirutarum fundamenta vix notabilia. Id est, Ruinæ ipsæ vix apparent. Senec. 1. de Ira.

¶Notabilis, Reprehẽdendus. Quintilianus, Illic minus sunt notabiles, quia genus sermonis proprium est. Id est minus reprehendendi.

In peius notabile. Quintil. lib 1. cap 6.

¶Notabilis, pro Insignis: in bonam partem acceptum. Suet. in Caligula, cap. 14, Accessit ad immensum ciuium amorem notabilis etiã externorum fauor. Cic. Luccio, lib. 5. 12, Si vero exitu notabili cõcluduntur, expletur animus iucundissima lectionis voluptate.

Constantia notabilis. Tacit. lib. 19. Introitus. Tacit. in vita Agric.

Opera. Tacit. lib. 17. Ob aliquam notabilem illa die operam.

Notabile est illud. Plin. iun. lib. 6. epist. 33, Notabilis prorsus res & (mira.

Notabilem se facere. Plin. iun lib 9. epist. 13.

¶Notabilis, in malam partem: vt Cædes notabilior. Tacit. lib. 19.

Notabile iurgium inde fuit. Tacit. lib. 18.

Notabilis tempestas. Tacitus lib. 17.

Notabiliter, pen. cor. Aduerbium {ἐπισήμως} Plin. epist. 5, Expalluit notabiliter, quamuis palleat semper. Id est, ita vt perciperetur.

Turbans notabilius. Tacit. lib. 17.

Notarius, notarij {γραμματεύς, σημειογράφος} Qui scribit. Dictus à literis & notis. Plin. iun lib. 9. epist. 36, Notarium voco: & die admisso, quæ formaueram, dicto. Martialis lib. 10. 62, Notarius velox.

Notarios secretorum habebant olim Imperatores, vt in vita Aureliani scribitur: & alios præterea notarios, vt è Marcellino didicimus. Sed & Tribunis ac ducibus notarij dabantur, vt in Claudij vita, Notarium quem refundat vnum. Ex Turneb.

Noto, notas {σημειόω} notare, à Nota deducitur, authore Sipontino. Alij volunt esse frequentatiuum à Nosco. Priscian. In quo similiter est notandum, quòd quum à notu sit deriuatum, corripuit tamen penultimam. Nec mirum. composita enim à notus, mutando o in i, corripiunt, vt agnitus, cognitus, quum ignotus seruauerit o.

Notare, Signare, Signum vel notam apponere. Martial libro 3. 21.

Notat & designat oculis ad cædẽ vnũquenq; nostrũ. Cic. 1. in Catil.

Notare aliquid ab alio. Liu. 7 bel. Pun. Id est, discernere.

Animo notare. Ouid. 15. Metam.

Manu aliquid. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.

Dicta alicuius mente. Ouid 5. Fast.

Dicta alicuius memori pectore Ouid. 3. Fast.

Facinus alicuius memoria & nomine loci. Cic. pro Dom.

Frontem calamistri vestigiis Cic Post. red. in Senat.

Genas vngue. Ouid 1. Amor. eleg 7.

Iussa tua notaui memori animo. Ouid. 9. Metam.

Locum. Virg. 3. eclog.

Notare & illuminare tanquam stellis orationem. Cic 3. de Orat.

Possessiones aliquorum. Cic. 5. Philip.

Rem, non hominem. Cic pro Milone.

Notare res propriis appellationibus, Nomina rebus dare. Sen. de Benefic. lib. 2 cap. 34.

Notare res nominibus nouis: Id est, nomina indere. Cic. 3. de Fin.

Sententias iuratorum hominum discoloribus signis. Cic. 2. Ver.

Animaduertunt & notant sidera Chaldæi. Cic. 2. de Diuinat.

Tabellam cera vel sanguine Cic. 4. Verr.

Vultus procul visentibus notabantur. Tacit. lib. 19.

Ad memoriam aliquid, Vide AD.

Breuiter aliquid. Quintil lib. 2. cap. 2.

Notarunt ea ad imitandum, vitandúmque. Quintil. lib. 3 cap. 2.

¶Notare, Notis quibusdã & cõpendiis literarum aliquid breuiter perstringere, nõ omnibus literis integrũ perscribere. Quintil. Quantũ notando consequi potuerant. Sueton. Nanque quingenties HS. quũ præcipuum inter legatarios habuisset, quia notata, nõ perscripta erat summa. Ex Turnebo.

¶Notare, Ab alio dictata seu lucubrata conscribere.

Notarũt hoc annales, pro Scriptũ est in annalib. Plin. lib. 8. cap. 51.

Notatum annalibus. Plin. lib. 8 cap. 36.

Incisum & notatum in monumentis. Cic pro Fonteio, Primum generis antiquitas quam Tusculo ex clarissimo municipio profectam, in monumentis rerum gestarum incisam ac notatam videmus.

¶Notare, pro Animaduertere. Plin. lib. 2. cap. 8, Id luminibus accẽsis liquore olei notamus accidere.

Notare, & animaduertere. Cic. ad Attic. lib. 7, Diem tuũ ego quo-

que ex epistola quadam tua, quam incipiente febricula scripseras, mihi notaueram, & animaduerteram posse, pro re nata, &c.

Diuturnus vsus multas res notauit, vt artem diuinationis efficeret. Cic. 2. de Nat deor.

Perfidiam, insidias, proditionem multorum in aliquem notare. Cic. Luccio, lib. 5. 12.

Obseruare & notare signa. Cic. 1. de Diuin. Carent autem arte ij, qui non ratione aut coniectura obseruatis ac notatis signis, sed concitatione quadã animi, aut soluto liberóq; motu futura præsentiunt.

Conseruare & notare tempora. Cic. in Orat.

Notare & designare. Cic. 2. de Orat. Hæc ridentur vel sola, vel maximè, quæ notant & designant turpitudinem aliquam non turpiter.

Notat & significat quasi fastorum dies sol. Cic. 1. Tusc.

¶ Notare vitium aliquod. Cic. de Senect. Sed notandã nimiam putaui libidinem.

Improbitatem Atheniensis Hyperboli veteres Atticorum comœdiæ notauerunt. Cic. de Clar. Orat.

Facile est verbum aliquod ardens, vt ita dicam, notare, idque restinctis iam animorum incendiis, irridere. Cic. in Orat.

Notari ignominia, Accusari. Cic. Aulo Cecinæ, lib. 6. 6, Deinde vt in eam ciuitatem boni viri, & boni ciues nulla ignominia notati nõ reuertantur, in quam tot scelerum condemnati reuerterunt.

Notari infamia D. de ijs qui notantur infamia.

Notare, Reprehẽdere, aut reprehendendo scribere. Vlp. in l. Iulian. etiã D. de iudiciis, Quæ sententia vera non est, & à multis notata est.

Notari, Infamari. Vlpian. in l. 1. §. Bestias D. de postulando, Ergo qui locauerit, solus notatur, siue depugnauerit, siue non.

Notare hominem re aliqua. Cic. pro Cluentio, Homines quos cæteris vitiis atque omni dedecore infames videbant, eos hac quoque subscriptione notare voluerunt.

Notare aliquem in perpetuum. Cic. in Bruto. Motus Curionis erat is, quem & Caius Iulius in perpetuũ notauit, quũ ex eo in vtranque partem toto corpore vacillante quæsiuit, quis loqueretur è lintre. Id est, sic notauit, vt ea nota fuerit perpetua.

Maledicto communi notari. Cic. pro Corn. Balb.

Notari & vituperari sine vitiorum cognitione satis insigniter improbus non potest. Cic. 2. de Orat.

Notandus, Participium { σημειωτέος. } vt

Facta notanda ab euentu. Ouid. epist. 2.

Mores notandi sunt cuiusque ætatis. Horat. de Arte

Notatus, pen. prod. { σημειωθείς } Participium, siue Nomen ex participio. Cic. 7. Verr. Nolo eos Iudices, quos ego probarim atque delegerim, sic in hac vrbe notatos isto absoluto ambulare.

Triumphis ac monimentis notati Galli. Cic. pro Fonteio, Partim modò à nostris imperatoribus subacti, modò bello domiti, modò triumphis ac monimentis notati, modò ab Senatu agris vrbibúsque multati sunt. De Gallis.

Indoluit se notatam. Ouid. 9. Metam.

Charta notata meis digitis, Hoc est scripta. Ouid. epist. 1.

Scelere & furore notatus homo. Cic. pro Domo.

Falce notata legor OEnone. Ouid. epist. 5.

Vera atque insigni turpitudine non falsa inuidia iudicia notata, atque dedecore & infamia operta. Cic. pro Cluentio.

Distincta ac notata castris via. Cic. de Prouinc. Consul.

Notatũ in sermone, quid quoque modo caderet. Quintil. li. 1. ca. 6.

Descripta, notata, præcepta sunt ista à nobis. Cic. 4. de Fin.

Verbis Latinis melius quàm Græcis hæc notata sunt. Cic. 3. Tusc.

Notatissimus omniũ scelerũ, libidinũmq; maculis. Cic. pro Domo.

Notatio, Verbale { σημείωσις } Nota & animaduersio dicitur. Cic. 2. de Diuinat. Cæli enim distributio, quam ante dixi, & certarum rerum notatio, docet vnde fulmen venerit, quò concesserit.

Notatione & laude digna. Id est, animaduersione, consideratione. Cic. de Clar. Orat.

Notatio naturæ & animaduersio peperit artem. Cic. in Orat.

Temporum notatio. Cic. de Clar Orat.

Prædictio & notatio vitæ cuiusque. Cic. 2. de Diuin. Chaldæis in prædictione & in notatione cuiusque vitæ ex natali die, minimè esse credendum.

Notatio Censoria. Cic. pro Sextio, Vt Censoria notatio, & grauissimum iudicium sanctissimi magistratus de Rep. tolleretur. Idem 3. Off. Indicant notationes, animaduersionésque Censorum, Id est notæ & punitiones. Quędã exemplaria legunt hic notiones, sed male.

¶ Notatio est, quũ ex vi verbi argumentum aliquod elicitur. Cic. Topic 6. Quintil. lib. 1. cap. De verbis propriis & trãslatis: Etymologia, quæ verborũ originẽ inquirit, à Cicerone dicta est Notatio. Vide ETYMOLOGIA. Idẽ Cic. Topic. 17, Notatio est, quũ ex vi nominis argumentũ elicitur, quam Græci ἐτυμολογίαν vocant, id est verbum ex verbo, veriloquiũ. Nos autẽ nouitatem verbi non satis apti fugientes, genus hoc Notationem appellamus, quia sunt verba rerũ notæ. Itaque hoc idem Aristoteles σύμβολον appellat, quod Latinè est nota.

Notesco. Vide NOSCO.

Nothus, aliquando substantiuum, aliquando adiectiuum { νόθος } Non legitimum. Quintil. lib. 3. cap. 6, Nothum, qui non sit legitimus, Gręci vocant. Latinum rei nomen, vt Cato quadam quoque oratione testatur, non habemus, ideóque vtimur peregrino. Virg. 7. Æneid. Supposita de matre nothos furata creauit.

Nothus ante legitimũ natus, legitimus filius sit. Quint. lib. 3. cap. 6.

Mulier notha, Id est non vera mulier. Catul. de Berecynth. epig. 58.

Nothum Græci appellãt quicquid non legitimum esse volunt, nec verum: vt Nothum Atticismum dicunt, nõ verum schema Atticum, sed adulterinum, spuriúmque.

Nothi pulli. Colum. lib. 8. cap. 2. de gallinis.

Nothos appellant Arabicos elephãtes Indicis minores, teste Plin. lib. 8. cap. 1.

Nothia { νόθεια } Græci appellant neutro genere & numero plurali, eam partẽ quę ex bonis paternis lege Atheniẽsiũ nothis dari poterat. Bud.

Notia, notiæ { νοτία } Gemma est cum imbribus cadens, vnde & Ombria alio nomine dicitur: eosdem effectus habens quos Brontia. Author Plin. lib. 37. cap. 10.

Notifico, Notio, Notitia, Vide NOSCO.

NOTIVM { Νότιον } teste Homero lib. Iliad. 2, Vrbs est in Æolia ¶ Est & Notiũ, Hyberniæ promõtoriũ Ptolemæo lib. 2. cap. 2. Vulgò *Cabo de Mar.*

Notium mare { νότιον πέλαγος } A Græcis dicitur ea maris Mediterranei pars, quæ est inter Ligusticum & Siculũ, alio nomine à Tuscia, quam alluit, Tuscum appellatum. Plin. lib. 3. cap. 5, A Ligustico vsque ad Siciliam insulam, Tuscum: quod ex Græcis alij Notium, alij Tyrrhenum, è nostris plurimi Inferum vocant.

Noto, notas, Vide NOTA.

NOTVS, Noti, m. g. { νότος } Ventus Meridionalis, Auster dictus: νοτὶς enim Græcè, Latinè humor dicitur.

Albus Notus. Horat. 1. Carm. ode 7. Albus, id est purus, non nubilus vt ferè solet.

Nubifer. Valer. 2. Argon. Ouid. 3. epist.

Præceps. Ouid. epist. 10. Tepidus. Claud. 5. Paneg.

Procellosi. Ouid. epist. 2. Violentus. Virg. 6. Æneid.

¶ Alis madidis euolat. Ouid. 1. Metam.

Fugit citius Noto. Virg. 5. Æneid.

Vdo Noto remugiens sinus Ionius. Horat. Epod. 10.

Tendunt vela Noti. Virg. 3. Æneid.

Ingenti Noto vexata vnda. Senec. Herc. fur. 12.

NOVA mœnia { νέα τείχη } Sarmatiæ vrbs in Europa, Ptolemæo lib. 3. cap. 5. Hodie Album Castrum: vulgò *Vueissemburg.*

Nouacula, nouaculæ, pen. corr. { ξυρὸν } Culter rasorius. A nouo, nouas, quòd nouare, id est nouum facere videatur. Cic. 1. de Diuinat. Ita cotem in comitium allatam, inspectante & rege & populo, nouacula esse discissam.

Nouacula, pro quouis cultro. Colum. lib. vltimo, cap. 54, Raporum, inquit, quàm rotundissima sumito, eáque si sint lutosa detergito, & summam cutem nouacula decerpito.

Noualis, huius noualis, fœm. g. Vel hoc nouale, noualis, penul. prod. { νεὸς, νειός, νέωμα } Est vt ait Festus, ager nouæ relictus sementi. Plinius lib. 18. cap. 19, Quod Vere semel aratum est, à temporis argumento veruactum vocatur. Hoc in nouali, atque requieto necessarium est. Nouale est, quod alternis annis seritur. Varro, Qui intermittitur, à nouando noualis ager dicitur. Virgilius 1. Georgicorum,

Alternis idem tonsas cessare nouales. Seruius vult noualem esse aruum tunc primùm ad semẽtem proscissum. Vnde Virgilius 1. ecloga, Impius hæc tã culta noualia miles habebit? Seruius alio loco dicit, Noualia, id est noua terra, quæ per singulos annos renouatur per semina. Cui opinioni astipulatur Valla lib. 6. Ego, inquit Bud. nualẽ tũ dici sentio, & nouale, quũ post messem ager tonsus quiescit: quod Culmetum lingua patria vocat. Tum autem veruactum dicitur, quũ Vere terra proscissa est. Est & aliud genus noualis, terra tũc primùm ad culturam proscissa: quo modo Plinius vsus est lib. 17. cap. 5, de odorata terra loquens, Talis est ferè, inquit, in noualibus cæsa vetere sylua: quæ consensu laudatur.

Noualis ager, qui intermittitur, à nouando dictus. Varr. libro de Ling. Latin. 4.

Cruda noualis. Columel. lib. 2. cap. 10, de Lupino, Septembri mense ante æquinoctium, seu protinus à Calendis Octobris, crudis noualibus ingeras: id est, duris, & non aratis, aratro non subactis.

Duras sulcis mollire nouales. Claud. 8. Paneg.

Graminosum nouale. Columel. in Præfat. lib. 6, Quasi sit agricolæ contrarium pastoris propositum: quum ille subacto & puro solo gaudeat, hic nouali graminoso.

Herbida noualia. Columel. lib. 7. cap. 3, Sequẽris autem noualia nõ solùm herbida, sed quæ plerunque vidua sunt spinis.

NOVANVS, Nouani, Fluuius est in agro Pitinate, trans Apenninum, qui æstiuis solstitiis supra modum augetur, & circa brumam siccatur. Vide Plin. lib. 2. cap. 103.

NOVARIA. Oppidum est Italiæ, in tractu transpadano, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 17. Vulgò *Nouara.*

Nouè, Nouelletum Nouello. Nouellus. Vide NOVVS.

NOVELLVS, Mediolanensis quidam fuit temporibus Tiberij Cæsaris, qui gestis honoribus à Prætura ad Cõsulatum vsque peruenit, & Tricongius cognominatus est, quòd tres congios vini vno impetu epotauerit, vt ait Plin. lib. 14. cap. 22.

Nouem, om. g. indeclinabile nomen numerale { ἐννέα. }

In nouem & dies & libros distributus sermo. Cic. Qu. frat. lib. 3. 21.

Dies nouem epulata gens. Virg. 5. Æneid.

Noueni, nouenæ, nouena, pen. prod. Adiect. { ἐννέα } Idem quod nouem. Plin. lib. 3. cap. 5, Nouenorum ita conceptu dierum. Liu. 7. bel. Pun. Decreuere item Pontifices, vt virgines ter nouenæ per vrbem euntes carmen canerent.

Anni noueni. Ouid. 8. Metam.

Terga nouena boum. Ouid. 12. Metam.

Nouenarius, Adiect. { ἐννεαμερής. } vt Nouenarius numerus. Plin. lib. 17. cap. 11, Sulco qui nouenarius dicitur.

Nouenaria regula. Varr. de Ling. Latin. lib. 8.

Nouendialis, & hoc nouendiale, pen. prod. { ἐννεαήμερος. } vt Nouendiale sacrum, Quod mortuo fieri solebat nono die postquam erat sepultus. Liuius, Nouendiale sacrum publicè susceptum est. Cic. ad Quint. frat. lib. 3. 21, Nouendialibus his feriis.

Nouendiales cineres. Horat. Nouẽdiales dissipare cineres. Amarè dixit, quòd quo die religiosè solebant coli mortui sacris & ludis, venefica impiè & sceleratè eorum cineres solita esset dissipare, & eorũ busta violare, qui iustis perfectis consecrati videbantur. Turnebus.

Nouies, Aduerb. { ἐννεάκις } Nouem vicibus. Varro 1. de Re rust. cap. 2, Hoc ter nouies cantare iubet.

Styx nouies interfusa. Virg. 4. Georg.

Nonus { ἔνατος } Adiectiuum numerale. Plin. lib. 18. cap. 21, Et à semente nonnisi nonis mensibus in aream redeunt.

Annum

Annum nonum superans. Horat. 4. Carm. ode 11.

Nonaginta { ἐνενήκοντα } indeclinabile nomen numerale. Plin. lib. 7. cap. 48, Ex nobili domo nonaginta nouem.

Annos nonaginta natus Masinissa. Cic. de Senect.

Nonagesimus, pen. corr. { ἐνενηκοστός } Vltimus ex nonaginta. Cic. de Senect. Qualem Isocratis qui eum librum qui Panathenaicus inscribitur, quarto & nonagesimo anno scripsisse dicitur, vixitque quinquennium postea.

Nonagecuplus, pen. corr. Nonaginta tantum.

Nonagecuplex, pen. corr. omn. gener. Quod nonaginta modis factum est, vel quod in nongentas partes diuidi potest.

Nonagenarius { ἐνενηκοντούτης } Qui nonaginta annos natus est.

Nonagenarius, pro Nonagesimo: vt Nonagenarius motus. Plin. lib. 2. cap. 15.

Nonageni, nonagenæ, nonagena, pen. prod. pluraliter tantum vtimur, & sæpe in neutro.

Nonagies, Aduerb. { ἐνενηκοντάκις. } Plin. lib. 2. cap. 108, Nonagies octies centena & decem & octo. Cic. 5. Verr. In alteras decumas ferme ad nonagies, sic per triennium ad hanc frumenti emptionem Siciliensem propè centies & tricies erogatum est.

Nongenti, vel noningenti, nongentæ, nongenta { ἐνακόσιοι } Id est, nouies centū. Cic. pro Flacco, Falcidius emerat HS. nongentis millibus.

Quatuor millia & nongenti pedes. Colum. lib. 5. cap. 2.

Nonarius, Adiectiuum { ἐνατεῖος } à Nonus. vnde Nonariæ meretrices, Quæ quòd hora nona cellas aperirent, & prostare inciperent, dictæ sunt. Persius Sat. 1, Si Cynico barbam petulans nonaria vellat. Bud.

Nonussis. Nouem asses. Varr. de Ling. Latin. lib. 4, Ab tribus assibus tressis, & sic proportione vsque ad nonussis.

November, Nouembris, mascul. gen. { ἀνθεστηριών } Nomen vndecimi mensis.

NOVENNIAE, ciuitas Thraciæ, quæ & Amphipolis dicitur.

Nouerca. nouercæ { μητρυιά } Dicitur (authore Festo) quam quis sublatis liberis nouam vxorem ducit, accersendæ familiæ gratia. Virg. 3. ecloga, Est mihi nanque domi pater, est iniusta nouerca.

Nouerca filij. Cic. in Orat. Ab hac indole iam illa matura, vxor generi, nouerca filij, filiæ pellex.

Dira. Ouid. epist. 12.

Funesta. Senec. Hippol. 12.

Iniusta. Virg. 3. eclog.

Mala. Virg. 3. Georg.

Sæua. Virg. 2. Georg.

Scelerata. Ouid. 15. Metam. Terribilis. Ouid. 1. Metam.

Tristis. Plin. lib. 7 in Præf. Vt non sit satis æstimare parens melior homini, an tristior nouerca fuerit. De natura.

Inducere nouercam filiis, Vide INDVCO.

Nouerca vmbra: hoc est Cōtraria & inimica. Plinius lib. 17. cap. 12, Quibúsque satis vmbra aut nutrix, aut nouerca est.

Nouercalis, pen. prod. Adiectiuum { μητρυιακός. } vt

Delinimenta nouercalia. Maximus in l. 4. D. de inoffic. testam. Quod plerique parētes faciūt, malignè circa sanguinē suū inferētes iudicium, nouercalibus delinimentis instigationibúsve corrupti.

Stimuli nouercales. Claud. in Præf. lib. 2. de raptu Proserp.

Manus nouercales. Seneca Herc. furente 13.

Odia. Tacit. lib. 1.

NOVIODVNVM, pen. prod. { Νοιόδουνον } Trium oppidorum in Gallia nomen. Est enim Nouiodunum in Suessionibus, vulgò *Noyon*. de quo Cæsar lib. 2. bel. Gall. Alterum in Biturigibus. Cæsar libro 7. bel. Gall. Ille oppidum Biturigum positum in via Nouiodunum oppugnare instituerat. Erat autem hoc Nouiodunum in eo itinere, quo ab Aurelia itur in Bituriges. Tertiū in Heduis. Cæsar lib. 7. bel. Gall. Nouiodunum erat oppidum Heduorum ad ripas Ligeris opportuno loco positum. huc Cæsar, &c.

Nouissimus, Nouitas, Nouiter, Vide NOVVS.

NOVIVM { Νόιον } Ptolemæo lib. 2. cap. 6, Tarraconensis Hispaniæ vrbs. Vulgò *Noya*.

NOVIVS { Νοουίος } fluuius Britanniæ, authore Ptolemæo libro 2. cap. 3. Vulgò *Clett*.

NOVIVS, Poeta quidā fuit, qui fabulam citatam à grammaticis fullones inscripsit, quo in verbo inest infanda obscœnitas. Vide suo loco. Ab hoc Nouiani fullones dicti. Turneb.

Nouo, nouas, Vide NOVVS.

NOVOCOMENSIS { Νεοκωμῖται } dicti sunt quos Comum diuus Cæsar inquilinos ad habitandum deduxit. Fuerūt enim quinque millia, è quibus quingēti illustrissimi Græci fuerūt, qui oppido nomen relinquētes, & Nouumcomū appellātes, Nouocomenses oppidanos vocauere. Hos ciuitate donatos, in habitatorum numero descripsit.

Nouus. Adiectiuum { νεοχμός, νέος } Recens. Terent. Adelph. 4. 7,

-fero alia flagitia ad te ingentia
Boni illius adolescentis. M. ecce autem. D. noua,
Capitalia. Ouidius 1. Metamorphoseos,
In noua fert animus mutatas dicere formas Corpora.

Noua & inopinata hæc tibi sunt. Cic. 4. Verr.

Accidit nouum, Vide ACCIDO.

Nihil noui iandiu ad nos afferebatur. Cic. Cælio, lib. 2. 13.

Apportare noui aliquid, In APPORTO.

Nihil noui auditur. Cic. Attico lib. 8.

Nihil dicam reconditum, nihil expectatione vestra dignum, nihil aut inauditum vobis, aut cuiquam nouum. Cic. 1. de Orat.

Ede quid portes noui. Senec. OEdipo, 11.

Nihil erat noui in eius epistola. Cic. Attic. lib. 13.

Alicui rei nouus. Tacitus in vita Agricolæ.

¶ Nouæ ædes Plaut. Mostel. 3. 5.

Æstas. Virgil. 1. Æneid.

Nouus amator. Plaut. Trucul. 16.

Anguis nouus positis exuuiis. Virg. 3. Georg.

Nouus annus, non vno modo dici videtur. Est enim sæpenumero initium anni, vt nouum ver, noua æstas, veris & æstatis initiū. Ouid.

Dic age frigoribus quare nouus incipit annus? Nouus etiam annus interdum pars illa anni est, quæ nouas fruges, nouósque fructus parit. Tibullus,

Et quodcunque mihi pomum nouus educat annus
Libatū agricolæ ponitur ante deum. Sic æstatē noui anni dixisse videtur Gellius, quòd æstas nouas fruges afferat. Eius verba sunt, Ambulabamus autem in litore, quū iam aduesperasceret æstate anni noui. Erat & annus nouus, primus annus imperij alicuius imperatoris. Seneca. Quid actū sit in cælo ante diem tertiū Idus Octobris, Asinio Marcello, Acilio Auiola Coss. anno nouo, initio seculi felicissimi, volo memoriæ tradere.

Artes nouas versat. Virg. 4. Æneid.

Bella noua mouere. Virg. 6. Æneid.

Carmina noua, Magna & miranda. Virg. 3. eclog. Seruius.

Coniux. Seneca Octau. 6. 1.

Consilia noua versat pectore. Virg. 1. Æneid.

Crimina. Virg. 2. Æneid.

Factum. Ouid. 8. Metam.

Forma viri. Virg. 3. Æneid.

Fronde noua viret viscum. Virg. 6. Æneid.

Fruges. Virg. 1. Georg.

Furor nouus, Inopinatus. Virg. 5. Æneid.

Homines noui dicuntur, quorum nulli maiores clari fuere, sed ipsi per seipsos clari esse incipiunt, & magistratus in ciuitate assequi. Cic. 7. Verr. Videmus quanta sit in inuidia, quantóque in odio apud quosdam homines nobiles, nouorum hominum virtus & industria.

Hospes. Virg. 4. Æneid.

Insula. Liu. 9. bel. Maced.

Recens & noua lex. Cic. pro Flacco.

Locos nouos explorare. Virg. 1. Æneid.

Luna. Cic. ad Atticum, lib. 10. Maritus. Terent. Adelph. 5. 8.

Mens noua Id est, insolita Horat. 3. Carm. ode 25.

Nouo modo. Terent. Phorm. 5. 8,

Neque huius sis veritus fœminæ primariæ,
Quin tu nouo modo ei faceres contumelias.

Monstra. Seneca Octau. 5. 2. Mos. Cic. 2. de Lege agrar.

Mores noui, Inculti & indomiti. Plin. lib. 11. cap. 37.

Noua nupta. Terent. Adelph. 4. 7.

Nouus orbis, Vt Americum nouum orbem appellare solemus, ita Augusti imperio Germania armis penetrata, nouus orbis vocabatur. Ouidius,

Fluminaque & montes, & nomina magna locorum,
Et siquid miri vidit in orbe nouo. Sic & Britannia alter orbis censebatur.

Pauor. Virg. 2. Æneid.

Pestis noua adest. Ouid. 9. Metam.

Prodigium. Virg. 3. Æneid.

Proles. Horat. in Carmine seculari.

Res. Cic. ad Trebat. lib. 7. 19, Nihil te ad me postea scripsisse demiror, præsertim tam nouis rebus.

Res noua & admirabilis. Cic. 2. de Lege agrar.

Res inusitata & noua. Cic. Attico, lib. 3.

Res nouæ & insignes diutius in animo manent. Author ad Herennium, lib. 3.

Rebus nouis gaudere. Lucret. lib. 5.

Rebus studere. Cic. 1. in Catil.

Ritus Horat. 3. Carm. ode 1.

Sole nouo terras irrorat Eous. Virg. 1. Georg.

Spes nouas donare. Horat. 4. Carm. ode 12.

Tumultus Horat. 2. Serm. saty. 2.

Verba. Horat. 4. Carm. ode 2.

Vrbem nouam condere. Virg. 1. Æneid.

Nouè, Aduerbium { καινῶς. } Author ad Herennium, libro 1, Nequid ambiguè, nequid nouè dicamus.

Nouiter, pen. corr. Aduerbium, Idem. Plin. in Panegyr. Vidimus delatorum iudicium, quasi grassatorum, quasi latronum: non solitudinem illi nouiter, sed templum, sed forum insederant. Quem locum sic legendum putauerim, Non solitudinem illi, non iter, sed, &c. Sunt etiā qui citent illud Liuij 10 bell. Punici, Aut bellum nouiter geri. Sed castigatiora exempla habent nauiter.

Nouissimus, pen. corr. Adiectiuum { ἔσχατος, ὕστατος } Vltimus, postremus: quòd quæ recenter fiunt, vltimum locum habeant. Cic. pro Rosc. Comœdo, Itaque perbreui tēpore, qui ne in nouissimis quidem erat histrionibus, ad primos peruēnit Comœdos. Id est, non tanti fiebat, quanti indoctissimi histriones.

In nouissimis esse, Vide IN præpositionem.

In culpam nouissimus. Tacit. lib. 1.

Nouissima exempla. Tacitus lib. 12.

Hora. Ouid. 4. Metam.

Cæli statione nouissimus exit Lucifer. Ouid. 2. Metam.

Nouissima luna Plin. lib. 2. cap. 13.

Lux. Ouid. 1. Metam.

Mandata. Virg. 11. Æneid.

Nox vitæ. Ouid. in Ibin.

Pars nouissima terrarum. Ouid. 3. Trist. eleg. 13.

Spes. Tacit. lib. 19.

Verba nouissima dixit. Virg. 4. Æneid.

Facere aliquid nouissimum. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Nouissimè, Aduerbium { ἐσχάτως, ἐπὶ πᾶσι } quod barbarè *finaliter* dicitur: Ad postremū dixit Cic. Planc. Ciceroni, lib. 10. 24, Deinde quòd ad omnes casus coniunctiores Reip. esse volebam: nouissimè vt ab omni omnium solicitatione auersos eos, tales vobis præstare possem, quales adhuc fuerunt.

Nouitas, pen. corr. nouitatis { καινότης. } Cic. de Amicit. Nouitates autem si spem afferunt, vt tanquam in herbis non fallacibus fructus appa-

reat,non sunt illæ quidem repudiandæ,vetustas tamen suo loco conseruanda est.

Cupidus nouitatis.Quintil.lib.3.cap.3.
Gratia.Quintil.lib.4.cap.5.
Anni nouitas.Ouid.1.Fast.
Cibi.Lucret.libro 5.
Nominum.Cic.3.de Fin.
Regni.Virg.1.Æneid.
¶Dulcis.Ouid.4.Metam.
Florida mundi.Lucret.lib.5.Hoc est lætum ver.
Laudabilis.Quintil.lib.2.cap.13.
Mira Ouid.15.Metam.
Turbida.Claud.1.Paneg.
¶Quem tibi rei nouitas errorem attulerit, naturæ ratione depellito.Cic.2 de Diuinat.
Commouetur nouitate natura.Author ad Heren.lib.3.
Delectamur nouitate & copia.Cic.2.de Nat.deor.
Excitat ad exquirendas causas nouitas magis quàm magnitudo rerum.Cic.2.de Nat.deor.
Grata nouitate morandus spectator.Horat.de Arte
Monstri nouitate mouentur.Ouid.12 Metam.
Nouitatem suam multis rebus nobilitare.Paterculus lib.2.
Rerum nouitate pauens.Ouid.2.Metam.
Nouitatem refugere Plin.iunior lib.9.epist.210.
Gaudia plena nouitatis relinquere.Ouid.epist.16.
Perculsus rei nouitate.Cic.1.de Diuinat.
Nominis nouitatem dicendi gloria subleuare.Qu.Cicero de Petit. Consul.
¶Nouitas,pro generis ignobilitate. Sallustius in Iugurth in orat. Marij ad Quirites,Nouitatem meam contemnunt,ego illorum ignauiam:mihi fortuna,illis probra obiectantur. Cic.ad Lentulum,libro 1.7,Nouitati esse inuisum meæ.
Generis alicuius nouitas.Cic.pro Murena

Nouitius,nouitia,nouitium { νεαρὸς,νεώνητος } Quod est nouum. Plaut. Mostel 9.
Nouitium mihi quæstum institui,non malum. Terent.Eunuch.3.5. Abducit secum ancillas : paucæ quæ circum illam essent, manent Nouitiæ puellæ.
Mancipia nouitia.Martianus in l.Interdū. D.De publican.Sūt autem veterana,quæ anno continuo in vrbe seruierunt: nouitia autem mancipia intelliguntur,quæ anno nondum seruierunt. Cic. in Pisonem,Syrum nescio quem de grege nouitiorum factum esse Consulem. Vide Vallam lib.6.cap.59.
Opus nouitium.Plin.in Præfat.1. Id est,nouum.quale scilicet opus nullum adhuc editum est.
Nouitium vinum resinatum nulli conducit.Plin.lib.23.cap.1.
Nouitium inuentum. Plin.lib.17 cap.21,Inuentu nouitio finditur malleolus. Idem lib.23.cap.1,Vinum ieiunos bibere nouitio inuento inutilissimum est.

Nouitij,nouitiorum, Rudes serui, & non veterani { νεώνητοι. } Quintil. lib.1.cap.12,At nouitiis nostris per quot annos sermo Latinus repugnat? Vide Vallam lib.6.cap.59.
Nouitij serui.Varr de Ling.Latin.lib.7.
Nouitij venales.Pompon.in l.Si negotia.D.de negot.gestis.

Nouo,nouas,nouāre { νεόω, καινουργέω, καινοποιῶ } Nouum siue recens facere.Cic.ad Catonē,lib.15.4,Qui nouari aliquid volebant. Martial. lib.14,Debebis quoties scripta nouare voles.
Aliquid nouare.Quintil.lib.3.cap 9.
Agrum nouare. Cic.2. de Orat. Subacto mihi ingenio opus est,vt agro nō semel arato,sed nouato & iterato,quo meliores fœtus possit & grandiores edere. Nouatum agrum appellat, diu ante sementem cultum,vt interim fermentaretur,& sub sementem iteraretur. Bud.
Cultus nouare.Stat.1.Thebaid.
Fata.Ouid.2.Metam.
Fortuna fidem mutata nouauit.Virg.5.Æneid.
Iura.Valer.2.Argon.
Nomen faciémque nouauit illi.Ouid.4.Metam.
Opus nouauit.Ouid.3.de Arte
Transtra nouant ipsi.Virg.5.Æneid.
Verba nouamus & facimus ipsi.Cic.de Orat.
Nouare,pro Immutare.Cic.3.de Leg. Nihil habui sanè,non modò multum,quod putarem nouandum in legibus.

Nouor,Passiuo vsus est Plin iunior epist. ad Traianum 131.libro 10.vbi inquit,Deósque immortales precor,vt omnes cogitationes tuas tam lætus sequatur euentus, vt virtutibus tantis gloria imperij & nouetur,& augeatur.
Summa rerum nouatur.Lucret.lib.2,
-sic rerum summa nouatur Semper,&c.

Nouans,Participium { νεῶν.} vt
Tecta nouans.Virg 4.Æneid.

Nouandus, Aliud particip. { νεωτεριστέος. } vt Res nouandæ. Virg.4. Æneid.
Corporis nouandi potestas.Ouid.8.Metam.
Iura nouanda meæ naturæ.Ouid.2.de Arte

Nouatus,pen.prod.Similiter participium { νεωθείς. } vt
Vulnus nouatum.Ouid.2.de Remed amor.
Vox & facies nouata est.Ouid.2.Metam.

Nouator,& Nouatrix,pen. prod.Verbalia. { νεωτής.} Ouid.1. Metamorphoseos,
-rerúmque nouatrix
Ex aliis alias reddit Natura figuras.

Nouatio,Aliud verbale.Scæuola in l.Chirographis.D. de administ. tut. Chirographis debitorum incendio exustis,quum ex inuentario tutores conuenire eos possent ad soluendam pecuniam,aut ad nouationē faciendam cogere,&c.*Contraindre à passer nouueau tiltre*.Budæus.

Nouatus,huius nouatus,pen.prod.Aliud item verbale,Idem quod Nouatio.Virg.in Rosis,si modò Virgilius earum est author,nō Ausonius,

Tot species,tantósque ortus,variósque nouatus
Vna dies aperit,conficit vna dies. Nouatus,id est nouationes & mutationes.

Nouellus,nouella,nouellum { νεαρός } Diminutiuum à Nouus. Virgil.3. eclog.Atque mala vites incidere falce nouellas. Cic.5.de Fin.Arborémque & nouellam & vetulam & vigere & senescere.
Agna nouella.Ouid.1.de Arte.
Fræna.Ouid.4.de Ponto,eleg.12.
Mentes.Lucret.lib.1.
Prata.Ouid.2 de Arte.
Turba.Tibull.lib.2.eleg.2.

Nouello,nouellas { νεοφυτεύω } nouellāre, Nouum agrum colere, seu nouas vites pangere.Sueton in Domitiano, cap.7, Edixit nequis in Italia nouellaret.

Nouelletum,nouelleti.pen.prod. { νεοφυτεῖον } Sumitur pro vinea ex nouellis vitibus cōsita.Paulus in l.Veluti.D. De impens.in rebus dotalibus factis,Veluti si nouelletum in fundo factum sit.

Nox,noctis,fœm.gen. { νὺξ,νυκτὸς } Dicta quòd oculis noceat.Vel à Græco quod est νύξ.Cic.2. de Nat.deor. Ipsa enim vmbra terræ soli officiens,noctem efficit.
Nox,inquit Varro, vt Catullus ait, quòd omnia, nisi interueniat sol,pruina obriguerint.quòd nocet, nox. nisi quòd Græcè νύξ, nox. Hæc ille lib.5.de Ling.Latin.
Noctis auis.Ouid.2.Metam.
Caligo cæca noctis.Lucret.lib.4.
Caput sidereum noctis.Ouid.15.Metam.
Confinia lucis & noctis.Ouid.7.Metam.
Dux noctis Hesperugo.Seneca Medea,21.
Frigora.Ouid.1.Amor.eleg.9.
Furtum.Tacit.in vita Agricolæ.
Hoc noctis.Liu.lib.10.Decad.4.Id est hac parte noctis.
Hora amicior noctis.Ouid.epist.18.
Imago noctis duplicata.Ouid.11.Metam.
Incerta noctis Tacit lib 17.
Intempesta nox.Varr.de Ling.Latin.lib.5.
Obscurum noctis.Tacit lib.18.
Nox somni genitrix.Sil.lib.15.
Signa orientia.Virg.7.Æneid.
Silentia seuera.Lucret.lib.4.
Tempus tacitum.Tibull.lib.1.eleg.8.
Vmbræ spissæ.Virg.2.Æneid.
Nutrix maxima curarum nox.Ouid.8.Metam.
¶Abacta nox,vide ABACTVS.
Acerba.Valer.2.Argon.
Adulta.Tacitus lib.19.
Æquata,Vide AEQVO.
Alma.Id est quæ nutrit.vires enim nostras alit somnus nocturnus Seneca Agamem.2.4.
Angusta.Ouid.3.Amor.eleg.6.
Arcana.Ouid.epist.9.
Beata.Claud.6.Paneg.
Benigna.Stat.10.Thebaid.
Cæca.Virg.3.Georg.
Caliginosa.Horat.3.Carm.ode 29.
Concubia.Cic.1.de Diuin. Qui vt cœnati quiescerent,concubia nocte visum esse in somniis ei qui erat in hospitio, illum alterum orare vt subueniret,quòd sibi à caupone interitus pararetur.
Contracta,In CONTRAHO.
Densissima.Ouid.15.Metam.
Deserta.Senec.Hippol.3.8.
Exigua.Virgil 2.Georg.
Fidissima arcanis.Ouid.7.Metam.
Flammifera.Lucan.lib.5.Hoc est,in qua flammæ feruntur.
Fœcunda operum,& accommoda fraudi.Stat.10.Theb.
Frigidæ.Horatius 2.Carm.ode 7.
Gelida.Virg.1.Georg.
Grata.Horat.in Carm.secul.
Horrenda.Ouid.6.Fast.
Humida.Virg.2.Æneid.
Hybernæ.Virg.6.Æneid.
Illustris sideribus.Tacit.lib.1.
Infausta.Silius lib.17.
Iniquæ tempora.Ouidius 2.Amor.eleg.11.
Inquieta.Vide INQVIETVS.
Languida Lucan. lib. 5, Soluerat armorum fessas nox languida curas. Id est,languorem inducens.
Lasciuæ gaudia.Ouid.1.Amor.eleg.10.
Latebrosæ noctis obscura tempora. Lucan.libro 6. Id est, latebras admittentis,vel ad latendum idoneæ.
Laxata.Silius libro 13. Hoc est,dissolutæ tenebræ infusa luce.
Longæ noctes hyberno tempore.Lucret.lib.5.
Lucubrata,Vide LVCVBRO.
Media,Vide MEDIVS.
Multa.Virg.4.Georg.
Nigra Lucret.lib.4.
Nouissima.Stat.5.Theb.
Obscura.Virg 2.Æneid.
Opaca.Virg.8.Æneid.
Operta.Statius 10.Theb
Perpetua,In PERPETVVS.
Præceps.Ouid 9.Metam.
Proterua.Statius 9.Theb.
Prouecta nox erat.Tacitus lib.13.
Pruinosa.Ouid.2.Amor.eleg.19.
Pura.Virg 9.ecloga.
Quietæ.Statius 5.Thebaid.

Reuerenda

Reuerenda specie tenebrarum.Ouid.in Ibin.
Sera.Virg.8.eclog.
Serena.Cic.in Arato.
Siderea.Valer.5.Argon.
Silens.Virg 4.Æneid.
Sopora.Virg 6.Æneid.
Soporifera.Stat.10.Theb.
Sublustris.Horat.3.Carm.ode 27.
Tacitæ noctis imago.Ouid.9.Metam.
Vmbræ tacitæ noctis.Ouid.in Ibin.
Tardæ. Virgil.2.Georg. Intelligit noctes æstiuas, eò quòd tardè veniant.
Tartarea.Valer.3 Argon.
Temerata sanguine.Ouid.epist.14.
Terrifica.Valer.5.Argon.
Vaga Catul.in Epithal.Iuliæ,epig.56.
Viduas iacère noctes.Catul.ad Flauium,epig.6.
¶Absumere noctem Stat.4.Sylu.6.
Æquare nocti ludum,Est ludere totam noctem.Virg.9.Æneid.
Agere noctem inter gaudia,Vide AGO.
Supremam agere.Virg.6.Æneid.
Acta est per lachrymas nox mihi,quanta fuit.Ouid.epist.12.
Appetit nox,In APPETO.
Assumere noctem,In ASSVMO.
Auferre noctes alicui.Ouid.2.de Remed.Amor.
Aurea cingitur astris.Valer.5.Argon.
Ingenti circundatus.Virg.4.Georg.
Nox atra caua circunuolat vmbra.Virg.2.Æneid.
Nocte cœpta egressus augurali.Tacit.lib.1.
Committere se nocti.Ouid.13.Metam.
Coniicere se in noctem.Cæs.de bel.Ciuil.
Consumitur nox tota exinanienda naui,Vide CONSVMO.
Consumpta.Virg.2.Æneid.
Conterere noctem conuiuiis & stupris,Vide CONTERO.
Tetra nimborum coorta nox.Lucret.lib.4.
Diffundit signa cælo nox.Horat 1.Serm.saty.5.
Dare noctes alicui,De meretricibus dicitur.Horat.Epod.15.
Astra ducunt noctem.Virg 3.Georg.
Ducere noctem ludo.Virg 3 Georg.
Insomnem noctem ludo ducere.Virg.9.Æneid.
Eripiunt flammæ noctem.Silius lib.11.
Exhausta nocte nouam aciem dies aperuit.Tacit.lib.20.
Luce noctem,nocte lucem expectatis.Author ad Heren.lib.4.
Æstiuam sermone benigno extendere noctem.Horat.1.epist.5.
Spatiosam fallere.Ouid.epist.1.
Versus mei habebunt aliquantum noctis. Hoc est obscuritatis. Ouid.in Ibin.
Imber ferens noctem hyememque.Virg.3.Æneid.
Atra nox incubat Ponto.Virg.1.Æneid.
Inducit vmbras terris.Horat.1.Serm.saty.5.
Auster inglomerat noctem.Stat.1.Thebaid.
Intercedere noctem.Cic.in Catil.
Interponere,Vide INTERPONO.
Interuenit nox prælio,Vide INTERVENIO.
Iungere noctem operi.Silius lib.3.
Locare noctes,Meretricum est.Ouid.1.Amor.eleg.10.
Negare noctem, dicuntur meretrices quum nolunt admittere amatores noctu.Ouid.1.Amor.eleg.8.
Obeunt noctes,Vide OBEO.
Oborta nox est.Seneca Herc.fur.9.
Obtenta densantur nocte tenebræ.Virg.1.Georg.
Operit terras nox humentibus vmbris.Virg.4.Æneid.
Opprimit aliquem nox.Cic.de Senect. Quoties illum lux noctu aliquid describere ingressum, quoties nox oppressit,quum mane cœpisset?
Peragere noctes insomnes,Vide PERAGO.
Peregi noctem vacuus somno Ouid.1.Amor.eleg.2.
Vigiles perducere in clypeo.Claud.6.Paneg.
Peruigilare noctem.Cic.pro Rosc.Amer.
Peruigilata nox mero.Ouid.6.Fast.
Poscere noctem,Amatorum est.Ouid.1.Amor.eleg.8.
Præcipitat nox cælo.Virg.2.Æneid.
Premit oculos nox.Senec.Herc.OEth.7.
Tota quiescere.Ouid.1.Amor.eleg.9.
Rapit oculos nox.Stat.9.Thebaid.
Requiescere nocte.Virg.1.eclog.
Rogare noctem,De amatoribus dicitur.Ouid.2.Amor.eleg.2.
Ruit Oceano nox.Virg.2.Æneid.
Intempesta silet.Virg.1.Georg.
Necdum orbem medium nox horis acta subibat. Virg.3.Æneid.Id est nondum erat media nox.
Emensæ noctes tendunt in lucem.Ouid.15.Metam.
Tenet terras.Virg 4.Æneid.
Intempesta nox tenebat lunam in nimbo.Virg.3.Æneid.
Trahere noctem vario sermone.Virg.1.Æneid.
Vigilabat noctes ad ipsum mane.Horat.1.Serm.saty.3.
Vigilata conuiuio nox.Tacit.lib.13.
Funalia vincunt noctem flammis.Virg.1.Æneid.
¶Nox,pro Somno:vt
Exturbare noctem.Stat.10.Thebaid.
Abrumpere,Vide ABRVMPO.
Accipere oculis & pectore,Dormire.Virg.4.Æn.
Sortiri noctem.Quintil.lib.4.cap.2. Alia exemplaria habent nocte.
¶Nox pro Morte:vt
In æternam clauduntur lumina noctem.Virg.10.Æneid.
Dormienda est nox vna perpetua.Catul.ad Lesbiam,epig.5.

Profunda nox Erebi.Virg 4.Æneid.
¶Animi nox,Ignorantia & cæcitas.Ouid.6.Metamorphoseos, Tantáque nox animi est.De Tereo.
Perpetua sub nocte trahere senectam.Ouid.7.Metam.
¶Nox Reip. Cic. de Claris Orat. Equidem etsi doleo me in vitam paulò serius tanquam in viam ingressum,priusquam confectum iter sit,in hanc Reip.noctem incidisse.
Offundere noctem rebus,Vide OFFVNDO.
Obiicere noctem peccatis,& nubem fraudibus Horat.1.epist.17.
¶Noctes & dies,Id est continuè,semper.Plaut.Merc.3.
Obiurgare pater ob hæc me noctes & dies.
Noctes & dies semper.Plaut.Sticho,2.
Noctes & dies patet atri ianua Ditis.Virg.6 Æneid.
Noctes atque dies niti præstante labore.Lucret.lib.2.
Noctésque diésque assiduo satis supérque est.Plaut.Amph 4.
Noctes diésque.Plaut.Pœnulo,4.
Noctes diésque exeduntur animi eorum qui contra conscientiam opibus hominum septi esse & muniti sibi videntur.Cic.1.de Diuinat.
Noctésque & dies stertit.Terent.Eunuch.5.9.
Nocte & interdiu.Cæsar 1.bel.Ciuil.
Nocte ac die.Plin.lib.7.cap.49.
Nocte diéque niti.Ouid.3.de Ponto,eleg.1.
De nocte.Horatius 1.epist.2, Vt iugulent homines,surgunt de nocte latrones.
In noctes singulas,Vide IN præpositionem.
Sub noctem cura recursat.Virg 1.Æneid.
Multa iam nocte.Tacit lib.13.
Multa nocte profectus est ad Cæsarem Balbus.Cic.Attic.lib.7.12.
Multo iam noctis,serum auxilium venit.Tacit.lib.21.
Ad multam noctem,Vide AD præpositionem.
A media nocte,Vide A præpositionem.
Media nocte in campum venit Milo.Cic.Attic.lib.4.72.
Nocte silente.Tibul.lib.1,
Vota nouem Veneri nocte silente dedi. Frequens est hæc locutio apud poetas. Aliud est autem (vt id obiter dicamus) silente nocte,aliud Luna silente. Nam silentium Lunæ, interlunium intelligitur, id est tempus id quo Luna non lucet. Virg.lib.2.Æneidos,
-tacitæ per amica silentia Lunæ. Vide Plin.lib.28.cap.7.
¶Noctu,pro Nocte.Sallust.Diu,noctúque laborare,festinare. Cic. Attic.lib.8,Sed ecce nuntij scribente me hæc ipsa noctu in Caleno.
Noctu an interdiu.Author ad Heren.lib.2.
Eiici noctu.Cic.Terentiæ,lib.14.7.
Stertere noctu.Horat.2.epist.2.
¶Nox,pro Noctu,vt est in XII.TAB. Si nox furtum factum sit, si im aliquis occisit, iure cæsus esto. Vbi im accusatiuum dixerût ab is: & occisit,pro occidit. Macrob.1.Saturn.cap.4.
NOCTVRNVS,Antiquis dictus est noctis deus.Plaut Amphitryone,
Credo Nocturnū obdormiuisse ebrium. ¶Est & Nocturnus,vesper, qui noctem ducit,luciferóque opponitur,& appellatur à Catullo noctifer,quòd noctem afferat.Papinius,
Roscida iam nouies cælo dimiserat astra
Lucifer,& totidem Lunæ præuenerat ignes
Mutato Nocturnus equo. Ecce hîc apertè lucifero nocturnum, id est noctiferum opponit, cui & equos tribuit, vt & nocti alij poetæ, cuius currum stellarum choro sequente comitari fingunt eleganter. Meminit Turneb.
Nocturnus, Adiectiuum { νύχιος, νυκτερός, νυκτερινός } Quod est noctis. Claudian.3.de raptu Proserp.in Præfatione,
Omnia quæ sensu voluuntur vota diurno,
Tempore nocturno reddit amica quies. Cic. in Verr.Act.7, Sic etiam fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota cupiditatum suarum.
Acta nocturna.Ouid.2.de Arte.
Aqua nocturna.Paulus in l.Si prius.in princip. D.De aqu. pluu.arcend. Si prius nocturnæ aquæ seruitus mihi concessa fuerit, deinde postea alia cessione diurnæ quoque ductus aquæ concessus mihi fuerit,& post constitutum tempus nocturna duntaxat aqua vsus fuerim, amitto seruitutem aquæ diurnæ.
Aura.Horat.2.Serm.saty.4.
Cœtus.Tacit.lib.20.
Dolus.Ouid.epist.1.
Epulæ.Lucret.lib.2.
Fur.Virg.3.Georg.
Horæ.Cic.pro Rosc.Amer.
Labores diurni nocturnique.Cic.de Senect.
Lemures.Horat.2.epist.2.
Lumina.Virg.7.Æneid.
Manes.Virg.4.Æneid.
Mero nocturno certare.Horat.1.epist.20.
Metus.Cic.1.Tuscul.
Milites.Cic.6.Verr.
Oppugnatio castrorum.Tacit.lib.2.
Nocturna ora. Plautus in Pœnulo, Quæ habent nocturna ora noctu sacrificatum ire occupant. Per nocturna ora deformes significare videtur,velut mali ominis, similésque nocturnis auibus, quæ & ipsæ tantum noctu visuntur. Sic nocturni oculi, id est deformes, noctúque non interdiu ostendendi. Nam deformitas minus apparet noctu.
Quæstus.Cic.5.Verr.
Quies.Senec.Hippol.2.
Rixæ.Propert.lib.1.eleg.15.
Sacra nocturna, lege perpetua sustulit Diagondas Thebanus. Cic. 2.de Legib.
Somnia.Horat.4.Carm.ode 1.
Diurnum,nocturnúmve spatium.Cic.1.de Inuent.
Visus.Tacit.lib.20.

Vmbræ.Ouid.1.Amor.eleg.8.

Nocturnos,pro furibus dictum reperio, quòd & noctu grassantur fures, & atrociores fures nocturni habentur. Petronius, loquens de aduocatis,qui vestes auertere conabantur, Aduocati tamen, inquit, iam penè nocturni, qui volebant pallium lucrifacere, flagitabant vt apud se vtraque deponerentur. Hoc autem eò est lepidius & vrbanius, quòd iam aduesperauerat, vt ambiguitatis sensus duplici gratia augesceat,& aduocatorum nocturnorum, & nocturnorum furum. Ex Turneb.

¶Nocturnus,pro Noctu.Virgil.Georg. 3,
Nec gregibus nocturnus obambulat. Id est noctu. Horat.1.Serm. satyra 3,
Nec qui nocturnus diuûm sacra legerit,&c.

Noctesco,noctescis,noctéscere, In modum noctis tenebrosum esse vel fieri. Furius Antias apud Gellium,lib.18 cap.11,
Omnia noctescunt tenebris caliginis atræ.

Noctifer,pen.corr. { νυκτοφόρος } dicitur Vesper vel Hesperus, stella vespertina,quæ eadem mane dicitur Lucifer. Catul.in Carm.Nuptiali, Nimirum OEteos ostendit Noctifer ignes. Quo in loco nonnulli perperam legunt Eoos,pro Orientalibus. Dixerat enim poeta,
Vesper adest iuuenes,consurgite, Vesper olympo
Expectata diu lux tandem lumina tollit, &c. Deinde rem eandem aliis verbis describens ait,
Nimirum OEteos ostendit Noctifer ignes. Hoc est stellas,quæ aduentante nocte surgere videbantur ex OEta monte. Id quod innuit Virg.ecloga 8.hoc carmine,
Sparge marite nuces,tibi deserit Hesperus OEtam.

Noctiluca, pen.prod. { νυκτιλαμπής } dicitur Luna ex eo, quòd eo cognomine in Palatio colebatur, & noctu in eius templo lampades lucebant.Vnde Varr.lib 5.scribit, Noctiluca lucere ab luce,quòd propter lucem amissam is cultus institutus. Scripsit quoque eodem cognomine Horat 4.Carm. Rite crescentem face noctilucam. Erat etiam, vt coniicio,apud Varronem in Marcipore noctiluca,fax vel lucerna. Scribit enim, Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reuiuiscit. Turneb.

Noctiuagus,pen.corr.Adiectiuum { νυκτίπλαγκτος } vt
Currus noctiuagus Phœbes.Virg.10.Æneid.
Deus noctiuagus, Sopor.Stat.10.Thebaid.
Faces noctiuagæ cæli.Lucret.lib.5.
Iter noctiuagum.Valer.2.Argon.
Labor.Claud.3.de raptu Proserp.
Strepitus noctiuagus Faunorum.Lucret.lib.4.
Vmbræ.Stat.3.Thebaid.

Noctuabundus. Cic. Attic.libro 12.epist.1, Quum complicarem hanc epistolam, noctuabundus ad me venit cum epistola tua tabellarius: Id est,qui de multa nocte ambulasset.

Noctulucus, id est, interdiu & noctu. Nomen est fictum compositúmque è duobus aduerbiis noctu, & lucu, vt è per & diu, Perdius, Varr. Nisi quod vt tuba & cornua signum quum dant, canere dicuntur:quod hic item & noctulucus. Quidam noctu lucu legunt, sed liberum esto cuique iudicium.

Noctipuga, Lucilius vocauit obscœna, quòd noctu pungant, atque excitent venerem.

Noxa,noxæ { βλάβη, ἀδίκημα } est peccatum, aut pro peccato pœna: vt Accius Menalippæ,Te esse huic noxæ obnoxium. Item quum lex iubet noxæ dédere,pro peccato dedi iubet. Hactenus Fest. Sallust. in ipso statim initio orationis L.Philip. Maximè vellem p. c. Remp. quietam esse,aut in periculis à promptissimo quoque defendi: denique praua incœpta consultoribus noxæ esse. Vlpian.de Ædilitio edicto,l. Quis sit §.Quod aiunt,Noxas accipere debemus priuatas, hoc est ea quæcunque committuntur ex delictis,nô publicis criminibus, ex quibus agitur iudiciis noxalibus.

Noxæ appellatione omne delictum continetur: vt ait Caius de verb.significat.l.Plebis.

¶Noxa { ἔγκλημα } Culpa. Liuius 3.ab Vrbe, Alia omnis penes milites noxa erat.

Minimæ noxæ, & minora peccata. Cic.pro Rosc.Amer. Quod in minimis noxis & in his leuioribus peccatis,quæ magis crebra,& iam propè quotidiana sunt,id maximè & primum quæritur,&c.

Deditio noxæ,Frequens loquutio in titulo de noxal.action.D.

Admittere noxam.Quintil.lib.5.cap.12.

Auertere.Liu.1 ab Vrbe.

Committere.Vlpian.D. De noxalibus.l.2, Si seruus sciente domino furtum fecit, vel aliam noxam commisit: serui nomine actio est noxalis,nec dominus suo nomine tenetur.

Conueniri ex noxa serui. Vlpian D. De noxalibus action.l. Siquis, Siquis à multis côueniatur ex noxa eiusdem serui,vel ab vno,ex pluribus tamen delictis,non necesse habet,&c.

Inuidiam detrahere noxæ Ouid.epist.7.

Eleuare noxam alicuius.Tacit.lib.5.

Eximere noxæ, Est gratiam criminis facere. Liuius lib.8. ab Vrbe. Budæus.

Experiri ex pluribus noxis.Caius,D.De noxalibus action l.Qui ex pluribus noxis diuersis temporibus experitur, ex vna noxa serui dominium nactus, nullam amplius actionem habet aduersus eum qui dominus fuerat:quum actio noxalis caput sequatur.

Liberare aliquem noxa.Quintil.lib.5.cap.12.

Sine vlla sua noxa.Suet.de Cæsaris vita,cap.81.

Noxam & noxiam pro eodem accipi contendit Valla lib.6. Tamen noxiam pro noxa,id est peccati pœna aut damno, rarò scriptum reperias.

¶Noxa,Pœna peccati.Vnde

Accipere noxæ.Vlpian.in l.Locum.D.De vsufructu, Debebit planè denegari vsusfructus persecutio,si ei qui noxæ accepit, litis æstimatio non offeratur à fructuario.

Decernere noxam,Vide DECERNO.

Noxæ dedere & Ob noxam, Arbitrio permittere puniendum Liu. Decad 3.lib.6,Obrui Ætnæ ignibus,aut mergi freto,satius illi insulæ esse,quàm velut dedi noxæ inimico Consuli.

Noxæ dédere, est animal tradere viuum demum. Hæc Vlpian.lib. 9.Pand.l.1.

Noxam dédere,Vlp.lib.9.Pand.l.1.Si post litem côtestatam ab alio sit animal occisum: quia domino legis Aquiliæ actio competit,ratio in iudicio habebitur,quòd noxæ dedendæ facultatem dominus amiserit. Hic videtur accipi pro animali quod nocuit,seu damnum dedit. Paulo antè,Quamobrem cum ibi aut noxiã sarcire,aut noxam dédere oporrere.Sic legit Haloander. Pandectæ tamen Florentinæ habent,in noxam dédere.

Dédere aliquem ad noxam. Paulus,D. De noxalibus action.l.Si in re communi. Si seruus tuus nomen exercuerit, eiúsque vicarius & idem nauta in eadem naue damnum dederit: perinde in te actio danda est,ac si is exercitor liber.& hic vicarius seruus eius esset,vt de peculio serui tui ad noxam dédere vicarium damneris.

Noxis solutus seruus.In l.Cum in venditione,De euictionibus. Et Pomponius eodem titulo,l. Si emptori qui stipulatus sit, furtis, noxisque solutum esse,hæres extiterit is,qui,&c.

¶Noxa { ἀποβλάβη, ἀπαλλάγματα } Læsio, damnum, nocumentum.Colum lib.1.cap 6,Ea res à noxa curculionum, & similium animalium commodissimè videtur conditas fruges defendere.

Noxa admissa,apud Vlpian.in l Siquis quum in hostium potestate.D.de Furtis Id est,culpa iam euenit:vel damnum iam acceptum.

Capere noxam,Vide CAPIO.

Noxam concipere, pro Morbum incurrere, apud Columellam : vt & Noxam capere.Vide CONCIPIO.

Noxam contrahere.Colum.lib.6.cap.29.

Noxam nocere,Vide NOCEO.

Noxa stomachi.Celsus lib.4 cap.19.

Tristes noxas pellere à foribus. Ouid 6.Fast.

Repulsa noxa meis stabulis.Ouid.4.Fast.

Esse noxæ Liu.lib 2.Decad.4,Nihil his aut sociis eorum noxæ futurum.

Vacare omni noxa.Celsus lib.5.cap.27.

Noxalis, & hoc noxale,pen.prod. { τιμωρητικός, βλαβερός } vnde Noxalis actio.Caius in l.1.D.de Noxal.act. Noxales actiones appellantur, quæ non ex contractu, sed ex noxa atque maleficio seruorum, aduersus nos instituuntur. Quarum actionum vis & potestas hæc est, vt si damnati fuerimus, liceat nobis deditione ipsius corporis quod deliquit,euitare litis æstimationem.

Causa noxalis Paul l.4 D.de noxal.action.

Iudicium noxale.Vlp D.de noxal act.l.1.& l.vlt.

Noxia, noxiæ { ἁμάρτημα, ἀδικία } Culpa dicitur, authore Festo. Terent. Phorm.1.4,Meminisiin olim vt fuerit vestra oratio
In re incipiunda ad defendendam noxiam?

Pœna noxiæ. Cic.3.de Legib. Quod quis earum rerum migrasset, noxiæ pœna par esto.

Admittere noxiam,Vide ADMITTO.

Noxia careo,pro In culpa non sum.Plaut.Bacchid.20.

Commerere noxiam,Vide COMMEREO.

Committere noxiam. Vlpian. Pand.lib.9.l.1, Quæ lex voluit, aut dari quod nocuit, id est, id animal quod noxiam commisit: aut æstimationem noxiæ offerre. Noxia enim est ipsum delictum.

Noxiæ esse,vt Fraudi esse: pro Vitio & culpæ dari. Liu. Si domum abire vellent, publica fide accepta: nihil eam rem noxiæ futuram, quòd se hostibus iunxissent.Budæus.

In noxia esse,Culpam in se admittere.Terent.Phorm.2.1.

In noxia tenere inimicos Plaut.Casin.10.

Noxiæ esse,Damno esse. Celsus in l. Quintus Mutius.D. Mandati, Cæterùm in posteriore casu non oportet esse noxiæ fideiussori, si ipse pepercit pudori suo.

Noxiis vacuum esse.Plaut.Merc.24.

Noxiam remittere.Plaut.Mostel.16. Terent.Eunuch.5.2,
vnam hanc noxiam
Mitte:si aliam vnquam vllam admisero,occidito.

Sarcire noxiam.Vlpian.Pandect.lib.9.l.1,Quamobrem cum ibi aut noxiam sarcire,aut noxam dédere oportere.

Noxius,pen.corr.Adiectiuum { ὑπαίτιος, βλαβερός } Nocens, & criminis compertus. Sallust. Quæ nisi quæsita erunt,& nisi vindicatum in noxios,quid erit reliquum? Liu.5.ab Vrbe,Qui noxij ambo,alter in alterum causam conferant.

Ciuis noxius. Cic.3.de Legib. Magistratus nec obedientem & noxium ciuem multa,vinculis, verberibúsve coercento.

Corda.Ouid.10 Metam. Corpora.Virg.6.Æneid.
Facere noxia sua lumina.Ouid.2.Trist.
Membra.Tibul lib.1.eleg 3.
Spicula.Ouid in Ibin.
Tela.Ouid.5.Trist.eleg.11.
Venena.Claud.1.in Ruffinum.
Vix.Seneca Thebaid.1.

Noxius,cum genitiuo.Tacitus lib.5, Vt noxium coniurationis ad disquisitionem trahebat.

Noxiosus,pen.prod Aliud adiect.Seneca 1.de Clemêtia,Si noxiosissimo cuique animali in nos daretur potestas: si leones vrsique regnarent, quæ alia vita foret?.

Noxitudo,pen.prod.huius noxitudinis, pro Noxia apud veteres dicebatur. Accius,
Ocule noxitudo obliteretur Pelopidarum, ac per nos sanctescat genus. Nonius.

N V

NVBAE { Νοῦβαι Stephano } Populi sunt Libyæ, ad sinistrum Nili flexum habitantes,in multa diuisi regna,teste Strabone lib.17.

Nubes,nubis,fœminini generis { νεφέλη, νέφος } Vapor humidus in sublime elatus è terra per æstum: siue aer in liquorem coactus, cuius densitas

densitas haud dubiè solem obumbrat.
Aer sine nubibus.Ouid.3.de Arte.
Conflictus nubium Cic.2.de Diuin.Si nubium conflictu ardor expressus se emiserit,id esse fulmen.
Corio nubium crassiore spissatur aer.Plin.lib.2.cap.5.
Pulueris nubes.Curtius lib.4.
¶Aetherea.Ouid.10.Metam.
Alta.Virg.1.Aeneid.
Aquosa.Ouid.4.Metam.
Ardens,Vide ARDEO.
Arduae.Horat.3.Carm.ode 29.
Aridior.Lucret.lib.6.
Atra.Lucret.lib.6.
Bibulae.Ouid.14.Metam.
Caligans.Cic.in Arato.
Deformis.Senec.Thyest.8.
Fugaces.Claud.de bello Get.
Fulua.Ouid 3.Metam.
Liquidae.Virg.5.Aeneid.
Moestissima.Claud.1.de raptu Proserp.
Nigra.Virg 5.Aeneid.
Piceae.Ouid.11.Metam.
Roseae Valer.4.Argon.
Sordida.Senec.Hippol.6.
Vacuae.Senec.Herc.furent.10.
Vmbrosae.Valer.4.Argon.
Volantes.Lucret lib.5.
¶Abruptae Virg 3.Aeneid.
Fluidis adopertus nubibus aether.Ouid.ad Pisonem.
Iris alimenta affert nubibus.Ouid.1.Metam.
Caua nube amicti.Virg.1.Aeneid.de Aenea & Achate.
Attrahit nubes sol.Lucan.lib.7.
Aer cogitur in nubem.Virg.5.Aeneid.
Cogitur in nubem aer concretus.Cic.2.de Nat.deor.
Coguntur in caelo nubes,imbres,venti.Cic 1.Tuscul.
Contrusae nubes ad altos mones coguntur,premuntúrque. Lucret. libro 6.
Collectae ex alto nubes, foedam glomerant tempestatem atris imbribus.Virg.1.Georg.
Concrescunt nubes in alto.Lucret.lib.4.
Conditus in nubem sol.Virg.1.Georg.
Conscissis nubibus orbem protulit luna.Stat.12.Thebaid.
Exigua nubes sordido crescens globo.Senec.Agamemn.6.
Trepidas Tithonia nubes Discutit.Stat.12.Thebaid.
Discussa nube tonant venti. Ouid.15.Metam.
Aestiuis effusus nubibus imber.Virg.4 Georg.
Elisa nube micat dirum fulmen Senec.Agamemn.6.
Eripiunt subitò nubes caelúmque diémque.Virg.1.Aeneid.
Grauidae euanescunt.Ouid.1.Trist.eleg.2.
Oppositas nubes euicit imago solis.Ouid.14.Metam.
Excussis elisus nubibus ignis.Ouid.8.Metam.
Facere tenebras nubibus.Lucret.lib.2.
Collectas nubes fugat Iupiter.Virg.1.Aeneid.
Subita nubes glomeratur nigro puluere.Virg.9.Aeneid.
Inardescit solis radiis nubes,Vide INARDESCO.
Induerunt se in nubem anhélitus.Cic 2.de Diuinat.
Infectae nubes ab ictu aduersi solis.Ouid.3.Metam.
Procella venti intorsit se nubibus.Lucret.lib.6.
Ventus inuadit nubem.Lucret.lib 6.
Assiduis nubibus madescit tellus Ouid.1.Metam.
Obiicere nubem oculis.Ouid.12.Metam.
Opacam nubem pellit ventus.Cic.in Arato.
Ventus perscindit nubem Lucret.lib.6.
Sol latet pressus nubibus Ouid.1.Trist.eleg.8.
Quatit nubes Iuppiter.Senec.Herc.furen.6.
Circunfusa nubes se scindit,& in aethera purgat apertum. Virg.1. Aeneid.de nube qua circundatus erat Aeneas cum Achate.
Spissescit.Lucret.lib.6.
Summotis nubibus cadunt imbres.Virg.6.eclog.
Densis texit sua nubibus ora Lucifer.Ouid.11.Metam.
Obscura nubes vento trahitur.Virg 4.Georg.
Glauca nube tremunt lumina.Valer 2.Argon.
¶Nubes, translatè pro tristitia,& seueritate immoderata, quae contracto,ac sublato supercilio significatur,quod Graeci τὸ τῶν ὀφρύων νέφος, id est superciliorum nubem,appellát. Horat.lib.1.epist.ad Lollium 2,
Deme supercilio nubem,plerunque modestus
Occupat obscuri speciem,&c.
¶Nubes peditum,per translationem,pro Multitudine & densitate. Liu.5.bell.Maced Res contra peditum, equitúmque nubes iactat, & consternit maria suis classibus.
Armorum nubes.Stat 4.Thebaid.
Belli nubes.Virg.10.Aeneid.
Puluerea nubes bellorum.Stat.5.Sylu.1.
Immensa campo consurgit.Lucan.lib.2.
Facere nubem.Virg 12.Aeneid.
Atram prorumpit ad aethera nubem.Virg.3.Aeneid.De Aetna.
Obiicere nubem fraudibus.Horat.1.epist.17.ad Lauernam.
¶Caecae nubes,tenebrae,procellae Reip.Cic pro Domo sua.
Tristi nube caret vita:Hoc est infortunio Ouid 5.Trist.eleg.6.
Opaca nube mortis grauis vultus.Stat.4.Sylu 6.
¶Nubis,in nominatiuo apud Plautum in Mercat.22,
-nónne ex aduerso vides?
Nubis atra,imbérque instat.
Nubecula, nubeculae, pen.corr. {νεφέλιον} Parua nubes. Plin.lib.18.cap. 35,Nubecula, quanuis parua,ventum procellosum dabit.
Nubecula, per translationem, pro inepta & importuna seueritate. Cicero in Pisonem, Neque tam fui timidus, vt qui in maximis turbinibus ac fluctibus Reip. nauem gubernassem, saluámque in portu collocassem, frontis tuae nubeculam, tum Collegae tui contaminatum spiritum pertimescerem.
Nubifer,pen.corr.Adiectiuum {νεφελήγερ.} vt
Eurus nubifer.Silius lib.10.
Noti nubiferi.Ouid.epist.3.
Apenninus.Ouid.2.Metam.
Nubifugus,pen.corr.Adiectiuum,Qui nubes fugat,vel etiam qui fugit nubes.Columella lib.10,
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phoebe
Purpureo radiat vultu.
Nubigena, nubigenae, pen.corr.m.g. {νεφεληγενής.} Colum. lib.10, Mox vbi nubigenae Phryxi,nec portitor Helles,&c.
Nubigenae, dicuntur Centauri, quòd ex nube sint nati. Ouid.12. Metamorphoseos,
-certè mihi saepe referre
Nubigenas domitos à se pater ipse solebat.
Bimembres nubigenae. Virg.8.Aeneid.
Feri.Ouid.12.Metam.
Amnes nubigenae.Stat.1.Thebaid.
Nubilus, pen.corr. Adiectiuum {νεφώδης} Fuscum, nubibus tectum. Plin.lib.16.cap.26, Pyrus & amygdala etiam si non pluat, sed fiat austrinum caelum atque nubilum,florem emittunt.
Auster nubilus.Ouid.11.Metam.
Nubilus color,Obscurus.Plin.lib.9.cap 35.
Nubila massa.Martial.lib.8.
Mars ira Stat.3.Thebaid.
Parca nascêti mihi fuit nubila.Id est obscura & irata. Ouid.5.Trist. elegia 4.
Tempora si fuerint nubila, solus eris Ouid.1.Trist.eleg.8.
Nubilum,pen.corr.Substantiuum {νέφος} Ipsam nubem significat Plin. lib.2.cap.62, Rhodi & Syracusis nunquam tanta nubila obduci, vt non aliqua hora sol cernatur.
Nubilum inducere dicuntur aliqui vẽti, pro Tempus nubilum facere.Plin epist.17.lib 2,Ibi omnes silent venti, exceptis qui nubilum inducunt & serenum,antè quàm vsum loci eripiunt.
Caeli nubila.Virg.4.Georg.
Nubilum diei.Plin.lib.2.cap.35.
Nubilo,pro In tempore nubiloso.Plin.lib.7.cap.60, Etiam tum tamen nubilo incertae fuere horae vsque ad proximum lustrum.
Ambusta nubila.Ouid.2.Metam.
Arida Virg 3.Georg.
Assimulata montibus.Lucret.lib 6.
Densa.Virg.6.Aeneid.
Ramosa atque aspera Lucret.lib.6.
¶Ventus agit nubila.Virg.1.Georg.
Fallax simulachrum in nubila cessit.Silius lib.17.
Saucia diuiduis clarescunt nubila sulcis.Claud.5.Paneg.
Depellere caelo.Tibull.lib.1.eleg 2.
Notus deterget nubila caelo Horat.1.Carm.ode 7.
Aquilo differt nubila.Hoc est dissipat,dispergit.Virg.3.Georg.
Disiecit nubila Iuppiter.Ouid.1.Metam.
Diuidit nubila igni corusco diespiter.Horat.1.Carm.ode 34.
Findere nubila disco Stat.3.Sylu.1.
Fusca repurgato fugiebant nubila caelo.Ouid.5.Metam.
Pellere & Inducere nubila,contraria.Ouid.7.Metam.
Tristia nubila pellit Boreas.Ouid.6.Metam.
Pendent nubila. Virgil.1.Georgic. Id est nondum delabuntur, aut defluunt.
Pendentia.Ouid.1.Metam.
Venti perflant nubila.Lucret.lib.6.
Venti portant nubila per caelum.Lucret.lib.4.
Humida surgunt.Ouid 8.Metam.
Venti verrunt nubila, ac subito vexantia turbine raptant. Lucret. libro 1.
Venti lacerant caua nubila Stat 5.Thebaid.
Producere nubila menti Stat.5.Sylu.3.
Nubila humani animi sol serenat.Plin.lib.2.cap.6.
Nubilarium,nubilarij {ἀποθήκη} Locus, quò propter nubes conferuntur frumenta semitrita. Colum. lib.1.cap.6. Huic areae nubilarium applicari debet, maximéque in Italia propter inconstantiam caeli, quò collata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.
Nubilar,pen.corr.nubilaris,Idem.Colum.lib 2.cap.21,Quòd si falcibus seges cum parte culmi demessa sit, protinus in aceruum vel nubilar congeritur.Vetus exemplar habet,vel in nubilarium.
Nubilo,nubilas, pen.corr. {γνοφόω} nubiláre, Nubilum seu obscurum facere.Apud Catonem legitur. Et apud Varronem,Nubilat aer.
Nubilans fulgor carbunculi,Hoc est veluti nubes quasdam oculis obiiciens.Plin lib.37.cap.7.
Nubilor, nubilaris {γνοφάζω} nubilári, Deponens, Idem. Cato de Re rust.cap.88, Vbi nubilabitur,& noctu sub tecto ponito.
Nubilis,Vide NVBO.
Nubo,nubis,nupsi & nuptus sum praeteritum facit, nuptum {γαμοῦμαι, νυμφεύομαι, γαμέομαι} núbere, Operire, velare: à nube quae caelum operit.
Nubere,Viro tradi,quòd sponsae apud veteres, dum viro tradebantur,nubere,hoc est velare capita solebant.
Nubere alicui.Cic.pro Cluentio, Quae breui tempore post patris mortem A.Aurio Melino consobrino suo nupsit.
Siqua voles aptè nubere,nube pari.Ouid.epist.9.
Nubere apud.Gell lib.1 cap.23,Vna apud duos nupta esset. Ibidẽ tamen mox sequitur, Vna potius vt duobus nupta fieret, quàm vt vni duae.
Nupta est cum illo. Cic. Marco Catoni, lib.15.4. Iique mihi nun-

tiassent regis Parthorum filium, quocum esset nupta regis Armeniorum soror.

Virgo nubit cum bona alite. Catul. in Epithal. Iuliæ.

Nupta est malè. Plaut. Casin.

Nubere in familiam claram. Cic pro Cælio, Quum ex amplissimo genere in familiam clarissimam nupsisset, cur tibi Cælius tam coniunctus fuit, cognatus, affinis, viri tui familiaris?

In familiæ luctum, atque in priuignorum funus nupsit mulier. Cic. pro Cluentio.

Nubere, inquit Nonius, veteres non solùm mulieres, sed etiam viros dicebant, vt nunc Itali dicunt. Pomponius Pannuceatis, Sed meus frater maior postquam vidit me indeiectum domo, nupsit posterius dotatæ vetulæ, varicosæ, Aphræ, Hactenus Nonius. Iuuenal. Satyra 2,

-quid quæris? nubit amicus. Sunt qui dicant virum tum nubere, quum seruit vxori, vel ut illa potius vir sit, quàm ille. Vnde Martialis lib. 8. 10, -vxori nubere nolo meæ.

Nubere dicuntur etiam arbores vitibus, & vites arboribus, pro conscendere & coniungi. Plin. lib. 14. cap. 1. In Campano agro populis nubūt. De vitibus. Idem lib. 18. cap. 28, Vertit populi albæ etiam vitibus nuptæ.

Nubitur, pen. corr. { γαμεῖται } Impersonale passiuæ vocis. Plaut. Pers. 10, Hic cum mala fama facilè nubitur:
Dum dos sit, nullum vitium vitio vortitur.

Nubendi { τοῦ γαμηθῆναι } tempus. Ouid. epist. 19.

Nuptum { ἐπὶ γάμον } collocare, Vide COLLOCO.

Dare nuptum viro. Plaut. Casin. 6.

Nubens, Participium { γαμουμένη } vt Ferre dona nubenti. Sen. Med. 11.

Filiæ nubenti lectum genialem strauit mater. Cic. pro Cluent.

Nuptus, Aliud participium { γεγαμημένος } vt

Marito certo nupta Ouid. epist. 5.

Filia nupta. Cic. pro Sextio.

Mulier vni nupta, proposita omnibus. Cic. 7. Verr.

Puella nupta alicui. Catul. ad Coloniam. epigr. 17.

Viro suo nupta puella. Horat. 3. Carm. ode 10.

Virgines nuptæ. Horat. 2 Carm. ode 8.

¶Nupta verba dicebant veteres, quæ non licebat virgini dicere: vt Plautus in Dyscolo, Virgo sum, non didici verba nupta dicere. Festus.

Nuptus, nupti { μνηστὴρ, νυμφίος } Qui nupsit. Plaut. Casin. 22, Lubet Chalinum, quid agat scire nouom nuptum cum nouo marito.

Nupta, nuptæ { νύμφη } Quę nupsit. Festus, Nuptam à Græco dictam. illi enim nuptam νύμφην appellant.

Noua nupta, Vide NOVVS.

Pudica. Ouid. 2. Fast.

Singulis Indis plures solent esse nuptæ. Cic. 5. Tusc.

Nuptus, huius nuptus { νυμφεία } Plin. de Viris illust. Eo die Numantini fortè solenni nuptu filias locabant.

Nuptui collocare. Cæsar, Et sorores suas nuptui in alias ciuitates collocasse. Colum lib. 4. cap. 3. Minorem deinde filiam nuptui collocasse in dimidia parte reliqui agri.

Nupturus, pen prod. Participium { γαμησόμενος } vt Proles noptûra & nupta. Ouid. epist. 21.

Nubilis, huius nubilis, pen. corr. { γάμιος } Apta vt viro in matrimonio iungatur. Virg. 7. Æneid. Iam matura viro, iam plenis nubilis annis. Cic. pro Cluentio, Nubilis filia.

Nubilis virgo. Ouid. 2. Trist.

Nupturio, nupturis, pen corr. { γαμησείω } nupturire. Cupere nubere. Apuleius in Apol. Ea si claro nupsisset homini rusticano, indecrepito seni, sponte eam diceres fine vlla magia iam olim nupturisse.

Nuptiæ, nuptiarum, tantùm pluraliter { γάμος } Coniunctio maris & fœminæ. Festus, Nuptias dictas esse ait Santra, ab eo quòd nymphea dixerunt Græci antiqui γάμον. vnde nouam nuptam νέαν νύμφην. Cornificius, quòd noua petantur coniugia. Curiatius, quòd noua ratio fiat. Ælius & Cincius, quia flaminco caput nubentis obuoluatur, quod antiqui obnubere vocarunt. Ob quam causam lege quoque parens tam iubetur caput eius obnubere qui parentem necauisset, quod est obuoluere. Hactenus Festus. Cic. pro Cluētio, Nuptiæ plenæ dignitatis, plenæ concordiæ. Idem 3. de Natura deor. Nisi fortè maritimæ nuptiæ terrenis anteponantur.

In nuptiis antiquitus aqua & ignis in limine adhibebantur, inquit Varro, quod coniungit hic, & mas ignis. quod ibi semen aqua fœmina, quod fœtus ab eius humore, & eorum iūctione sumit Venus. Vide lib. 4. de Lingua Latin.

Nuptiæ, à nuptu, id est operatione. Author Varr. de Ling Lat. lib. 4.

Multarum nuptiarum mulier vetula. Cic. Attic. lib. 13.

Expers nuptiarum puella. Horat. 3. Carm. ode 11.

Collatæ nuptiæ, Vide Conferre, pro Differre, in CONFERO.

Solennia nuptiarum. Tacit. lib. 11.

Incertæ nuptiæ, Vide INCERTVS.

Incestæ. Tacit. lib. 11.

Indotatæ. Valer. Max. lib. 4. cap 4. de Co. Scipion.

Infirmæ, Vide INFIRMVS.

Innuptæ, Vide INNVBO.

Iustæ. Vlpian. in l. Imperator Hadrianus. D. de stat. homin. Quæ ex iustis nuptiis concepit.

Legitimæ, Vide LEX.

Plebeis nuptiis copulatæ fœminæ. Vlpian. in L. Fœminæ. D. de Senat.

Adipisci nuptias, In ADIPISCOR.

Adornare, In ADORNO.

Alligatus nuptiis, In ALLIGO.

Apparare, In APPARO.

Celebrare, In CELEBRO.

Cœnare apud aliquem in nuptiis eius. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 7.

Conficere nuptias, In CONFICIO.

Coniicere in nuptias, In CONIICIO.

Constitutæ in hunc diem nuptiæ, Vide CONSTITVO.

Non conueniunt hæc nuptiis, In CONVENIO.

Cupere nuptias, In CVPIO.

Imperare nuptias alicui, Vide IMPERO.

Indicere nuptias, Vide INDICO, indicis.

Inquinare nuptias, Adulterari. Horat. 3. Carm. ode 6.

Moliri. Tacit. lib. 12.

Mouentur nuptiæ, In MOVEO.

Mutare, In MVTO.

Ornare, In ORNO.

Nuptialis, & hoc nuptiale, pen prod. { γαμικὸς, γαμήλιος } Quod pertinet ad nuptias vt

Nuptialis cœna. Plaut. Curcul. 14.

Carmina nuptialia. Catul. in Epithal. Iuliæ.

Dies. Seneca Medea, 12.

Dona. Cic. pro Cluentio.

Faces. Cic pro Cluentio, O audaciam singularem, non timuisse, si minus vim deorum, hominúmque famam, at illam ipsam noctem, facésque illas nuptiales!

Face nuptiali digna puella. Horat. 3. Carm. ode 11.

Sacra. Quintil lib. 1. cap. 7.

Tibiæ. Author ad Herenn. lib. 4.

Vox. Liu. 1. ab Vrbe.

Nucamentum { κύτταρος } à nuce inclinari videtur, vel quòd sit ceu rudimentum quoddam naturæ pineam nucem facere condiscentis, vel quòd apertissimè in nucibus propendère videatur, inquit Ruellius. Plin. lib. 16. cap. 10, E ramis generum horum panniculatum modo nucamenta squamatim compacta dependent, præterquam larici. Hæc abietis masculæ primori parte nucleos habent, non item fœminæ. Piceæ verò totis panniculis minoribus graciliorib úsque minimos ac nigros. Propter quod Græci phthirophoron eam appellant. In eadem nucamenta compressiora maribus sunt, ac minus resina roscida. Quibus ex locis, & quid sint pāniculæ, & quid nucamenta, facilè conicere poteris.

NVCERIA { Νουκερία } Vrbs est Campaniæ, nouem millibus passuum à mari distans, cuius meminit Silius lib. 8. ¶Nuceria item Colonia, Vmbrorum vrbs Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Hodie *Alphatenia*.

Nucetum, Nuceus, Nucleus, Nucula, Vide NVX.

Nudipedalia, Vide NVDVS.

NVDITANVM, Hispaniæ Bæticæ oppidum est, apud Plin. lib. 3. cap. 1.

Nudiustertius, & Nudiusquartus { πρώην } Composita sunt, inquit Festus, ex nunc & die tertio & quarto, id est, nunc est dies tertius, nūc est dies quartus, sempérque de præterito dicuntur. Vide Vallam lib. 2. cap. 33. Plaut. Curcul 2, Caruistne febris te heri, vel nudiustertius? Cic. Attic. lib. 14, Nudiustertius dedi ad te epistolam longiorem: nunc ad ea quæ proximè velim me hercule, &c.

Nudiusquartus. Plaut. Mostel. 13 18,
-nam heri & nudiustertius,
Quartus, quintus, sextus, vsque postquam hinc peregre eius pater Abiit.

Here nudiusquintus natus quidem ille est. Plaut. Truc. 10.

Nudiussextus cui talentum mutuum dedi. Id est, Nunc sex dies sunt quòd &c. Plaut. Trin. 10.

Nudiustertiusdecimus. Cic. 5. Philip. Recordabimini qui dies nudiustertiusdecimus fuerit, quātus consensus vestrum, quanta virtus, quanta constantia. Ibidem, Legatos verò ad eum mittere, de quo grauissimum iudicium nudiustertiusdecimus fecistis, &c.

Nudo, nudas, Vide NVDVS.

Nudus, nuda, nudum { γυμνὸς, ψιλὸς } Quod est sine tegmine. Plaut. Amph. 4, Quòd homines quatuor in soporem collocastis nudos.

Nudum (inquit Seruius) dicitur, quod nūquā tectum est, vt facies. Æstas nuda. Sic enim pingitur propter æstum. Ouid. 2. Metam.

Aruum. Catul. in Carm. Nupt. 57.

Cæspes. Senec. Hippol. 4.

Campi sine fronde & arbore. Ouid 3. Trist. eleg. 10.

Corpus. Ouid. 4. Fast.

Ensis nudus, Id est strictus. Seruius. Virg. 9. Æneid.

Ferro nudo concurrere. Ouid. epist. 13.

Forma. Ouid 4. Metam.

Humus. Ouid. 4. Metam.

Lacerti. Ouid. 2. de Arte.

Lapis. Virg. 1. eclog. Littora. Stat. 3. Sylu.

Ossa. Claud. 1. in Eutrop.

Pectora Ouid. 4. Metam.

Nudis radicibus arbores. Plin. lib. 12. cap 9.

Ramus nudus stetit fugiente pomo. Senec. Thyeste, 1.

Silex. Virg. eclog. 1.

Solum. Claud. 2. in Eutrop.

Vertice nudo fulua cæsaries. Virg 11. Æneid.

Nuda genu, pro Nudum genu habens. Virg. 1. Æneidos, Nuda genu, nodóque sinus collecta fluentes. Ibidem, 8,
-& nudus membra Pyracmon. Seruius.

Nuda pedem, nudos humeris infusa capillos. Ouid. 7. Metam.

Nudus inopsque Horat. 2. Serm. saty. 5.

Senecta nuda, Inops. Ouid. epist 9.

Nuda verba, pro Apertis Plin. iun. lib. 4 epist. 34.

Exornata atque instructa domus, Nuda & inanis, contraria. Cic. 4. Verr. Tangebatur tamen animi dolore necessario, quòd domum eius exornatam, atque instructam, ferè iam iste reddiderat nudam atque inanem.

Vacuus & nudus ab. Cic. 6. Verr. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus portúque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sanè vacua atque nuda est.

¶Nudus à propinquis. Cic. ad Quirites post reditum, Me nudum à propinquis, nulla cognatione munitum, &c.

Nuda à magistratibus Resp. per translationem, pro Destituta. Cic. pro Domo sua, Tam inops autem ego ab amicis aut tam nuda Resp. à magistratibus?

Agris paternis nudus Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Mœnia nuda suis ducibus. Ouid. 2. Fast.

Nummis nudus. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Nuda vrbs præsidio. Cic. ad Attic. lib. 7, Huic tradita vrbs est, nuda ea præsidio, referta copiis.

Nudo vestimenta detrahere, pro eo quod est, Ab eo sperare emolumentum, cui ne sit quidem quod auferri queat, inquit Erasmus. Plaut. Asin. 3.

Nudus in causa, destitutúsque. Cic. pro Cecin. Hunc verò qui ab iure, officio, bonis moribus, ad ferrum, ad arma, ad cædem confugerit, nudum in causa destitutúmque videtis.

¶Nuda ista si ponas, iudicari qualia sint, non facilè possunt. Cic. in Parad.

Artes nudæ. Quintil. in Procem. lib. 1.

Asperitas nuda quæstionum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Certamen nudum operum, Id est cōtrouersia in qua certatur non de dignitate, nec de generis splendore, nec potentia aut diuitiis, sed tantùm de operibus, Id est qui plus opera sua confecerit. Ouid. 13. Metamorphoseos,

Ergo operum quoniam nudum certamen habetur, &c.

Nuda fides. Valer. 5. Argon.

Inficiatio. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Ira nuda, Id est sola. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.

Nomina. Ouid. 2. Trist. Vsque meus capiet nomina nuda liber. Hoc est sola nomina, absque alia narratione.

Odia. Stat. 9. Thebaid.

Simplicitas. Ouid. 1. Amor. eleg. 3.

Traditio. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Veritas. Horat. 1. Carm. ode 24.

Vires nudas mouent in prælia, Pugnāt sine armis. Stat. 6. Thebaid.

¶Nudus, Insepultus, siue mortuus. Virg. 5. Æneidos,

Nudus & ignota Palinure iacebis arena. Idem 1. ecloga,

Et freta destituent nudos in littore pisces. Seruius.

Nuditas, penult. corr. nuditatis { γυμνότης } Quandoque sumitur pro inopia. Quintil. lib. 10. cap. 2, Tenuitas ac nuditas placuit, &c.

Nudo, nudas { γυμνόω, ψιλόω } nudàre, Nudum facere, detegere. Cicero 7. Verr. Quum repentè hominem proripi, atque in foro medio nudari ac deligari, & virgas expediri iubet.

Ab aliquo nudari. Ouid. 1. Trist. eleg. 5.

Aciem nudare, Vide ACIES.

Armis nudare iacentem. Ouid. 12. Metam.

Nudatur arbor foliis. Plin. lib. 16. cap. 22.

Tepidos nudauerat artus. Silius lib. 5.

Corpus nudare. Cic. 4. Tuscul. Ex quodam poeta.

Nudare gladios, pro Distringere. Liu. 8. bel. Pun.

Nudare littora, & portus relinquere. Cæsar. 3. bel. Ciuil.

Breuia littorum nudantur. Tacit. lib. 5.

Montem nudare syluis. Silius lib. 8.

Terga fugæ nudant. Virgil. 5. Æneid.

Nudare vada dicitur ventus. Liu. 6. bel. Pun. Et adeò nudauerat vada, vt alibi vmbilico tenus aqua esset, alibi genua vix superaret. De Septentrione vento.

Viscera nudàre. Virg. 1. Æneid.

Spoliare & nudare. Cic. 2. Verr. Quæ victores ciuitatibus Siculis aut dederunt, aut reddiderunt, spoliauit, nudauítque omnia.

Nudata castra. Cæsar. 2. bell. Gall.

Nudatus defensoribus murus. Cæsar 2. bell. Gall.

Præsidio sceleratorum ciuium, perditos magistratus nudare. Cic. pro Domo.

Pericula alicuius, non modò ciuium præsidio, sed etiam quorundam deprecatione nudare. Cic. Post red. in Senatu.

¶Nudare scelus aliquod, Indicare, patefacere. Liu. 5. belli Maced.

Euoluere & nudare. Cic. 2. de Orat. Libenter te cognitum iam artificem, aliquandóque euolutum illis integumentis dissimulationis tuæ nudatúmque perspicio.

Nudatus & proditus. Cic. 2. Verr. Quæstura primus gradus honoris, quid aliud habet in se, nisi Cn. Carbonem spoliatum à Quæstore suo pecunia publica, nudatum & proditum Consulem?

Nudare animos. Liu. 4. bel. Maced.

Facta alicuius nudare, Id est detegere & prodere. Ouid. 2. Amor. eleg 5.

Nudatus, pen. prod. Participium { γυμνωθείς } vt

Caput nudatum. Virg. 12. Æneid.

Cacumina syluæ nudata. Ouid. 1. Metam.

Cornicula nudata furtiuis coloribus. Horat. 1 epist. 3.

Corpus. Catull. Argon. epigr. 59.

Crura. Virg. 2. Georg.

Nudatum tecto culmen. Liu. 7. bel. Pun.

Fraus. Claud. de bello Gildon.

Messes. Ouid. 3. Fast.

Montes. Valer. 3. Argon.

Pede nudato currere. Tibull lib. 1. eleg. 3.

Respublica interitu Consulum nudata. Plancus Ciceroni, lib. 10. 17.

Iuris ciuilis scientia nudata vis ingenij alicuius. Cic. 1. de Orat.

Suræ nudatæ tollens tegmina. Catul. Argon. epigr. 59.

Nudipedalia { γυμνοπόδια } Sacra erant Hierosolymis, vt scribit Hieronymus contra Iouinianum. De his meminit Egesippus lib. 2. belli Iudaici.

Nugæ, nugarum, pluraliter tantùm { λῆροι, ὕθλοι, φλυαρίαι, λῆρος } Sunt sermones leuium rerum ac nullius ponderis, & plerunque scurriles, ioculatoriíque. Vnde Catullus & Martialis poemata sua vocant nugas, vt de inanibus rebus, vel verbis loquentia. Hæc Valla in Raudensem. Plaut. Amphit. 7, Quas (malùm) nugas?

Nugæ, à non & ago componi videtur, quòd nihil agant.

Archetypæ nugæ, Vide ARCHETYPVS.

Bullatæ Pers. Satyr. 5.

Meræ Cic. Attic lib 6. epist 3.

¶Agere nugas, Vide AGO.

Armatus nugis. Horat. 1. epist. 19.

In nugis poetam non audio. Cic. in Parad.

Auferre nugas, Vide AVFERO.

Conciliare, In CONCILIO.

Concredere alicui suas Horat. 2. Serm. satyr. 6.

Delectari. Cic. 2. de Diuinat.

Meditari aliquid. Horat 1. Serm. satyr. 9.

Offendere amicum in. Horat. de Arte.

Relinquere. Cic. Attico, lib. 6.

¶Nugæ, pro homine leui, nugatore, nebulone. Cic. Attic. lib. 6. epist. 3, Videatúrne aut pietatis esse meæ, fratrem: aut diligentiæ, nugarum aliquid relinquere? Relinquere, videlicet in prouincia, quum ipse decederet. Aliquid nugarum, leuem hominem Messinium. Paulo pòst, Quid est igitur quòd laborē? amicos habet, meras nugas M. Scaptium. hoc est, leues homines, & quos amicorum numero Brutus habere non debeat.

Nugas, Adiectiuum indeclinabile. Charisius lib 1, Nugas licet indeclinabile sit, tamen commune trium generum est, hic & hæc & hoc nugas.

Nugax, nugacis, pen. prod. om. gen. { φλυαρώδης } Qui nugatur. Vnde & Nugator aliàs dicitur.

Nugigerulus, pen. corr. Adiectiuum, Qui vana nuntiat.

Nugiger, pen. corr. Aliud adiectiuum { λαροφόρος } vt Nugigera manus, hoc est Vana, & quæ seipsam fefellit. Cic. ad Atticum, lib. 4, Dices, vellem iampridem, scio te voluisse, & me. ast nugigeram manū fuisse. Ex vetusto codice legitur Ast num germanum fuisse?

Nugiuendus, nugiuendi { [illegible] } ab antiquis dicebatur qui aliquid mulieribus venderet, inquit Nonius. nam omnia quibus mulieres vtuntur, pro rebus vanis atque inanibus habentur. Plaut. Aulul. 19, Nugiuendis res soluta est omnibus.

Nugor, nugaris { [illegible] } nugári, Deponens, Vana & nugas agere. Cic. 2. de Diuinat. Democritus tamen non inscitè nugatur.

Cum aliquo nugari. Horat. 2. Serm. satyr. 1.

Nugator, pen. prod. nugatoris, Verbale { φλύαρος, ἀδολέσχης } Plaut. Curcul. 9. 1, Ædepol nugatorem lepidum lepidè hunc nactus est Phedromus. Cic. de Senect. Non verò tam isti, quàm tu ipse nugator. Idem pro Flacco, Nunc verò non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius, neque in istum nugatorem, tanquam in aliquem testem inuehar.

Nugatorius, Adiect. Idem quod Nugalis { λαρώδης } Cic. 1. de Nat. deor. Tota res Vellei nugatoria est. Idem pro Cecin. Omnino ad proban dum vtranque rem videam infirmam, nugatoriámque esse. Brutus ad Antonium, lib. 11. 2, Leue est ac nugatorium.

Mala, nugatoriáque accusatio. Cic. pro Rosc. Amer.

Nugatoriè, Aduerbium. Author ad Herenn. lib. 4, Non contrà tenuiter & nugatoriè responsum?

Nugalis, & hoc nugale, pen prod. { φλυαρώδης } Quod est nugis plenum, seu quod est nugarum. Gell. lib. 1. cap. 2, Sed theorematibus tantùm nugalibus dilatrantes, obiurgatione iusta incessuit. Idem lib. 13. cap. 16, Alij alia quædam nugalia.

Nugarium: vt Nugarium vnguentum. Varr. de Ling. Latin. lib. 6, Dioboláres, à binis obolis: fœniculæ: ab fœno nugario vnguento.

Nugamentum, nugamenti { ὕθλημα } Idem quod nugæ. Apul. lib. 1, A quo istorum nugamenta hæc comparasti.

Nullus, nulla, nullum, genitiuo nullius, pen. prod. { μηδείς, οὐδείς } & aliquando in carmine correpta, à non, & vllus compositum. Cic. de Amic. Sic munitus est, vt nullo egeat. Idem 4. Acad. Assentiri nulli rei.

Fers te nullius egentem Horat. 1. epist 18.

Nullius addictus iurare in verba magistri. Horat. 1. epist. 1.

Nullus, Id est nullius momenti & vtilitatis, siue irritum & inane. Cic. de Amicit. Nulla hæc igitur amicitia, quum alter verum audire non vult, alter ad mentiendum paratus est.

Nullus, cum genitiuo. Cic. 1. de Nat. deor. Elephanto belluarū nulla prudentior.

¶Nullus, pro Nō. Terent. And. 2. 2, Liberatus sum Daue hodie tua opera. D. at nullus quidem. Cic. Attic. lib. 12, Philotimus non modò nullus venit, sed ne per literas quidem, aut per nuntium certiorem facit me quid egerit. Eidem, lib. 15, Ego autem scripsi Sextum aduentare: non quo iam adesset, sed quia certè id ageret, ab armísque nullus discederet.

Nullus admodum, Vide ADMODVM.

Nulli duo concinunt Plin lib. 3. cap. 1 ad finem.

Nullus imperator fuit ex illo tempore, vir ille summus. Cic. Mario, lib 7. 3, de Pompeio.

Argumentum id quidem nullum est. Cic. 2. Tuscul.

Ars nulla aut perrenuis. Cic. 1. de Orat.

Nulli consilij, pro nullius. Terent. And. 3 5.

Nullus de. Cic 5. de Finib. Vt & omnes partes habeat incolumes, & de virtutibus nulla desit.

De inimicis nulli supersunt. Cic. pro Marcello.

Nullus dum. Liu. 5. ab Vrbe, Alpes inde oppositæ erāt, quas inexuperabiles visas haud equidem miror, nulla dum via (quod quidem continens memoria sit, nisi de Hercule fabulis credere libet) superatas.

Nullus vllus. Gell. lib. 1. cap. 2, Asseuerabat nulli esse vlli magis ea omnia explorata.

Leges nullæ. Cic. 2. de Leg. Igitur Titias & Apuleias leges nullas putas?

Quintio tenues opes, nullæ facultates, exiguæ amicorum copiæ sunt. Cic. pro Quintio.

Nulla fides regni sociis. Lucan. lib. 1.
Nulla fide esse, hoc est, Cui non est adhibenda fides. Plaut. Mil. 20, caue istuc feceris,
Dicent te mendacem, nec verum esse, fide nulla esse te.
Nullo fine crescunt vites. Plin. lib. 14 cap. 1.
Nullorum hominum homo. Terent Eunuch. 3.1,
Regem elegantem narras. T. imò sic homo est
Perpaucorum hominum. G. imò nullorum arbitror,
Si tecum viuit. Id est, præter eũ nemo est qui talem ferre secũ velit.
Lites nullæ, neque controuersiæ sunt. Cic. 1. de Orat.
Nullis literis vir, Id est illiteratus. Plin. iun. lib. 6. epist. 29, Video etiam multos paruo ingenio, literis nullis, vt bene agerent, agendo consecutos.
Nullo loco deesse alicui. Cic. ad Attic. lib. 2, Aniceto vt te velle intellexeram, nullo loco defui. Eidem, lib. 14. Bruto certè meo nullo loco deero.
Nullo modo. Terent. Eunuch. 5.2,
Quasi dedita opera domi erant, vt nullo modo
Introire possem.
Nullo negotio, Sine difficultate. Cic. Attic. lib. 11, Cato Siciliam tenere nullo negotio potuit. Idem pro Rosc. Amerino, Quare tu hoc propter multitudinem sicariorum, nullo negotio facere potuisti.
Nullus nisi. Cic. 2. de Finib. Nullum suum officium ducerent, nisi vt voluptati ministrarent.
Nullo numero homo, Id est nullius pretij. Cic. 3. Philip.
Oratio nulla sit necesse est, aut omnium irrisione ludatur. Cic. 1. de Orat.
Passim nullo ordine habitant Numidæ. Liu. 10. bel. Pun.
Nullo pacto. Plaut. Pseud. 3, Profectò nullo pacto possum viuere.
Nullam in partem, pro Nullo pacto. Cic. ad Memmium, lib. 13.1, Ac te illud primũ rogabo, nequid inuitus mea causa facias: sed id, quod mea intelliges, tua nullam in partem multum interesse, ita mihi des, si tibi vt id libenter facias, antè persuaseris.
Nulla ratione moueris. Cic 4. Acad. Déque eo nulla ratione neque pelli, neque moneri potes.
Nulla re vna magis commendatur orator, quàm splendore verborum. Cic. de Claris. Orat.
Rempublicam nullam habere. Cic. 1. de Orat. Quod nisi fecisset, Rempub. quam nunc vix tenemus, iandiu nullam haberemus.
Ecce me nullum senem. Plaut. Casin. 6.
Tam nullus. Plin. lib. 11. cap. 2, In his tam paruis, atque tam nullis, quæ ratio, quanta vis, quàm inextricabilis perfectio!
Nullus est hoc meticulosus æquè. Plaut. Hoc est nullus est hoc meticulosior.
Nullus sum, pro Perij Terent. Hecyr. 4.1, Sed ostium concrepuit: credo ipsum ad me exire, nulla sum. Et Eunuch. 5.7, Nullus sum. Vbi Donatus, Plus est nullum esse, quàm periisse. nam qui perit, vel corpus habet reliquum: qui verò nullus est, ita est, ac si natus non sit.
Nullius non facinoris societas, pro Cuiusuis facinoris. Sueton. in Octau. cap. 32. Martial. lib. 8.21,
Quum facias versus nulla non luce ducentos.
Nullius, pro Neutrius. Asinius Pollio Ciceroni, libro 10.31, Quum verò non liceret mihi nullius partis esse, quia vtrobique magnos inimicos habebam, ea castra fugi, in quibus planè tutum me ab insidiis inimici sciebam non futurum.
Num { μῶν, ἆρα, μὴ ἄρα, ἆρ' οὐ } Aduerbium interrogandi, cui subintelligitur negatio. Soli indicatiuo iungitur. Terent. And. 5.3,
ô ingentem confidentiam:
Num cogitat quid dicat? num facti piget?
Vide, num eius color, pudoris signum vsquam indicat? Quasi dicat, non cogitat.
Num, an. Horat. 2. Serm. satyr. 5, Num furis? an prudens ludis me, obscura canendo?
Num, aut. Virg. 4. Æneid. Num lachrymas victus dedit, aut miseratus amantem est?
Num quod eloquentiæ vestigium apparet? Cic. 1. de Orat.
Num quo alio modo? Cic. 2. de Inuent.
Annum imperatorum scientia nihil est? Cic. 1. de Diuin.
Numnam { μῶν } compositum à num, & nam. Idem quod Num significat. Terent. And. 3.4,
Hem numnam perimus?
NVMA Pompilius { Νουμᾶς Πομπήλιος } vir Sabinus, & à Romulo secundus rex, iustitia & pietate insignis: qui pacatis finitimorum odiis, gemini Iani templum edidit: quod apertum bella, clausum pacem indicaret. Mox ad religionem conuersus, in deorum timorem (quo ad mitiora truceis flecteret animos) sacra instituit, sacerdotes creauit, virgines Vestales sacrauit, Pontificem maximum primus declarauit, dies fastos nefastósque côndidit, annum in duodecim menses diuisit: postremò vbi maxima cum reuerentia & suorum & finitimorum creuisset, quadragintáque annis regnasset, diem suum obiit. De eo Cicero 2. de Orat. Numam Pompilium illum regem nostrum fuisse Pythagoreum ferũt, qui annis permultis antè fuit, quàm ipse Pythagoras, quo etiã maior vir habendus est, quum illam sapientiam constituendæ ciuitatis duobus propè seculis antè cognouit, quàm eam Græci natam senserunt.
Coniux Numæ Egeria. Ouid 3. Fast.
Antiqui regia parua Numæ Ouid. 3. Trist. eleg. 1.
Munificus Numa. Ouid. 3 Fast.
NVMANA, pen. prod. { Νουμάνα } Oppidum est Piceni in Italia, vt scribit Pomponius Mela lib. 2. Dicunt hanc esse deletam.
Scopulosæ rura Numanæ Silius lib 8.
NVMANTIA { Νουμαντία } Vrbs Hispaniæ in Celtiberia, quæ à Romanis obsessa per annos XIIII, quum haberet tantùm quatuor hominum millia, non solùm sustinuit, sed etiam vicit quadraginta millia Romanorum: tandem tamen à Scipione posteriore post longam & artissimam obsidionem deleta. Quum enim famæ laborarent, nec eis daretur iusti certaminis copia, omnia sua & seipsos igni immiserunt. Vide Florum libro 2. Nunc Soria vocatur, vt scribit Oliuarius in Melam.
Euerterunt Numantiam Romani Cic. 4. Philip.
Fera Numantia. Horat. 2. Carm. ode 12.
Numantinus, pen. prod. Adiectiuum { νουμαντῖνος } vt
Vrbs Numantina. Ouid. 1. Fast.
Aui Numantini Propert. lib. 4. eleg. 12.
Numarius, Adiectiuum. Numarius, rij, Numatio, Numatus, Vide NVMVS.
NVMATIVS Plancus, Nobilis fuit Romanus, Iulij Cæsaris temporibus, qui primus Lugdunum coloniam deduxit. Ad hunc extant Ciceronis aliquot epistolæ, & Horatij carmen. Sunt qui scribant Munatius.
Numella, numellæ { κλοιὸς } Est, vt ait Nonius, machinæ genus ligneũ, quod ad discruciandos noxios parabatur, quò collum & pedes immittebant antiqui. Nomen habere videtur inde, quòd qui eo vinculo constricti erant, nuere demissóque capite esse cogebantur. Numellam enim, quasi nuellam, abundante litera m intelligo à nuo, vt luellam à luo. Turneb. Plaut. Asin. 3 5,
Neruos, catenas, carceres, numellas, pedicas, boias,
Tortorésque acerrimos.
Numella, authore Festo, genus est vinculi quo quadrupedes alligantur. Varro libro 2. de Re rust. cap 9, Consue quoque faciunt, vt possint alligari primùm leuibus numellis: quas si abrodere conantur, ne id consuescant facere, verberibus eos deterrere solent. De canibus. Legitur in emendato codice vinclis. Colum de ouibus & capris, libro 7. cap 8, Nonnulli antequam pecus numellis inducant, virides pineas nuces in mulctram demittunt.
Numen, numinis, pen. corr. neut. gen. { δαιμόνιον, θεῖον, θεότης } Dicitur, authore Festo, quasi nutus dei, ac potestas. A nuo, nuis, quod veteres pro volo vsurpabant. Virg. 2. Æneidos,
non hæc sine numine diuûm
Eueniunt. Id est, sine fati necessitate, vt ait Seruius. Valla negat significare nutum, lib. 6.
Numen, inquit Varro de Ling. Latin. lib. 6, dicunt esse imperium, dictum ab nutu. Actius,
Multis nomen vestrum, numénque ciendo.
Numen est quoddam & vis deorum. Cic. 2. de Nat. deor.
Numen, Potestas dei, maiestas, vnde Diuersa numina, id est diuersæ potestates. Virg. 4. ecloga,
Concordes stabili fatorum numine Parcæ.
Numen, Possibilitas. Virg. 1. Æneid. Ad te confugio, & supplex tua numina posco. Seruius. Catull. Argon. epigr. 59,
Annuit inuicto cælestum numine rector.
Cultores numinis. Ouid. 1. Metam.
Amicum mihi numen Virg. 2. Æneid.
Benigno Iuppiter. Horat. 4. Carm. ode 4.
Conscia veri. Virg. 2. Æneid.
Conuersa. Virg. 5. Æneid.
Diuinum horrere. Cic. 4. Acad. Quis potest, quum existimet curari se à Deo, non & dies & noctes diuinum numen horrere?
Redditum se diuino numine Reipublicæ Cicero testatur pro Domo sua.
Exorabile. Iuuenal. Satyr. 13.
Implacabile. Senec. OEdip. 4.
Ineuitabile. Stat 9. Thebaid.
Numina læua. Virg. in Georgicis,
In tenui labor, at tenuis non gloria: si quem
Numina læua sinunt, auditque vocatus Apollo. Numina læua, deos dicit in lædendo magis, quàm in iuuando potentes, quos idcirco deprecari agricolas monet. Ex Gell. lib. 5. cap. 12.
Magna deûm. Virg. 2. Æneid.
Maligna. Iuuenal. Satyr. 10.
Præsens & propitium alicui. Quintil. in Procem. lib. 4.
Puro numine Iuppiter glaciat niues. Horat. 3. Carm. ode 10.
¶ Adorare Virg. 1. Æneid.
Ascribi numinibus, Vide ASCRIBO.
Colendum. Stat. 9. Thebaid.
Iram numinis contrahere sibi. Ouid. 2. Metam.
Numine suo atque auxilio nos defendunt dij immortales. Cic. 1. in Catil.
Secundis numinibus euenire. Tacit. lib. 15.
Iræ numinis exercent te. Virg 4 Georg.
Exorabile Cæsaris. Stat. 5 Sylu. 1.
Diuûm numine furor in arma. Virg. 2. Æneid.
Horrere diuinum. Cic. 1. de Finib.
Læsum. Virg. 1. Æneid.
Metuens numinis ingenium. Ouid. 6. Fast.
Occursare numinibus, In OCCVRRO.
Orare. Virg. 2. Æneid.
Parent numini diuino omnes naturæ. Cic. 1. de Diuin.
Placabile. Ouid. 2. Trist.
Placare numen per sacrum aliquod. Ouid. 12. Metam.
Diuinum precibus placare. Cic. pro Domo.
Cæleste precari. Ouid. 1. Metam.
Magna precari. Virg 3 Æneid.
Sancta precamur. Virg 3. Æneid.
Spernere diuûm. Ouid 8 Metam.
Cælum & terras qui numine torquet. Virg. 4. Æneid.
Vendere numen interdictúmque deorum immortalium alicui. Cic. in Pisonem.
Venerabile. Stat. 4 Sylu. 6.
Non violabile. Virg. 2. Æneid.
¶ Numen, Ipse deus. Virg. 4. Æneidos,
Spero equidem mediis (si quid pia numina possunt)

Supplicia

Supplicia hausurum scopulis.

Aquarum numen Neptunus. Ouid. 4. Metam.

Belligerum Stat. 1. Achil.

Fontana numina Naiades Ouid. 14. Metam.

Montana numina Panes. Ouid. epist. 4.

Rustica numina Fauni. Ouid. 1. Metam.

Syluestria. Ouid. 2. Fast.

Doloris numina. Quintil. in Procem. lib 6.

¶Numina diuûm, Oracula. Virg. 2. Æneid.

Conceptum numen pectore. Lucan. lib. 5.

Manifesto numine, Id est manifesto deorũ iudicio. Virg. 11. Æneid.

¶Numen, pro Nutu. Lucret. Terrificas capitum quatientes numine cristas. Scio ad numen magnæ matris referri posse videri: sed perspicuè motus nutúsque capitis significatur, quem sequitur & nutus cristæ, vt apud Homerum,

δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν. Turneb.

Numen mentis, id est Nutus. Lucret. lib. 3,

Paret, & ad numen mentis, moménque mouetur.

Diuersum numen, id est diuersus nutus. Lucret. libro 4,

In quem quæque locum diuerso numine tendunt.

¶Numen, pro Habitu atque ornatu interpretatur Nonius. Virg 2. Æneid. Vadimus immisti Danais, haud numine nostro. Seruius, Numine nostro, Aut diis contrariis, aut quia in scutis Græcorum, Neptunus: in Troianorum, fuerat Minerua depicta.

NVMENIVS {νουμήνιος} Misenæ regionis (quæ mari rubro proxima est) sub Antiocho præfectus, qui Persas eodem die nauali & equestri certamine vicit: gemináque eodem in loco Ioui & Neptuno trophæa erexit. ¶Fuit & Numenius Platonicæ sectæ philosophus, quem Origenes non dubitat cæteris omnibus philosophis anteponere. Hunc ferunt, quum Platonis dogmata cum Mosis mysteriis conferret, illud identidem asseruisse, Platonem sibi prorsus Mosen alterum, Attica eloquentia diuinitatis arcana timantem.

NVMERIVS {νουμέριος} A numero prænomen ductum est.

Numerus, numeri, pen. corr. {ἀριθμός} Vnitatum collectio.

Numerus, est ex vnitatibus composita multitudo. Eucl. 7. Elemen.

Numerus notis quibusdã veteres vtebantur numeros significantibus, quas deinde ad literarum formam, scribendi consuetudine, paulatim conuertit librariorum inscitia. quas quidem notas, & earum significationem è regione subiiciam. atque hæ tredecim sunt, totidem, quot Priscianus agnoscit: ab eo tamen, quiddam est, cur dissentire cogar.

Antiquæ notæ:	Significatio	
I	1	vnus
V	5	quinque
X	10	decem
L	50	quinquaginta
C	100	centum
IↃ	500	quingenta
CIↃ	1000	mille
IↃↃ	5000	quinque millia
CCIↃↃ	10000	decem millia
IↃↃↃ	50000	quinquaginta millia
CCCIↃↃↃ	100000	centum millia
IↃↃↃↃ	500000	quingenta millia
CCCCIↃↃↃↃ	1000000	decies centena millia.

Non erat autẽ, inquit Plinius, apud veteres numerus vltra centum millia. itaque & hodie multiplicantur hæc, vt, decies centena millia, aut sæpius, dicatur. Atque hæ notæ, si figuram consideres, eædem omnes sunt, nisi quòd in quinque primis deprehenditur dissimilitudo. nã quum scribimus CIↃ, siue IↃↃ, & inde quæ subsequũtur, duabus tantùm vtimur notis, I & C, hoc tamen obseruantes, vt C post I non tanquam auersa, sed quasi respiciens constituatur, sic vnamquanque summam, quàm volueris immensam, explicari primis quinque notis animaduertes. Hæc est prima consideratio: sequitur altera, quòd à prima nota ad vsque eas, quas in extremo posui, alternis modò in quincuplum summa crescit, modò in duplum: quod, ipsas notas qui persequi singulas voluerit, intelliget. Priscianus autem hanc rationem tractat imperitè. primùm mille sic ait notari, X, & decem millia sic, CXↃ. in quo repugnat vetustatis obseruatio. triplex enim genus est, quod antiquitatem maxime testatur, lapides, libri, nummi. & quum ego in singulis non ita negligẽter sim versatus, nunquam tamen X pro mille comperi, nunquam CXↃ pro decem millibus. sed idem labat in sua sententia: infert enim paulò post: Decem millia, quod verisimilius est, notatum per M, circunscriptam ex vtroque latere: & M putat mille significare, quia nominis prima sit litera. quorum alterum concedo, vt M mille valeat: alterum, quia cum ratione pugnat, concedere non possum, vt M ideo mille significet, quòd in verbo mille princeps occurrat litera. mihi enim dubium nõ est, quin M inde sit deriuata, quòd veteres pro quingentis hac vtebantur figura IↃ: vnde contra Prisciani sententiam, qui de origine D nescio quid ridiculè comminiscitur, facta, est D, negligentia simul & ignorantia describentium, dum antiquas notas elementa putant. ergo pro quingentis, vt dixi, scribebant IↃ, pro mille CIↃ: vnde fluxit M, errorem creante similitudine, quòd M quandoque ita scribitur CIↃ, vt minimum discrepare videatur à CIↃ. in antiquis autem libris & alias figuras pro mille vsurpatas licet animaduertere, vt ∞ & CIↃ, quas peperit minus accurata librariorum festinatio, id agentium, vt CIↃ vno calami ductu perficerent. etiam ∞ & ∞ pro mille reperias: quæ deriuatæ sunt ab CIↃ, corruptæ scilicet à corrupta. Quæritur etiã, cur L quandoque pro I positã reperiatur, vt in hac figura CCCLↃↃↃ, & similibus. huius quoque mutationis culpam sustinet librariorum inscitia: qui quum antiquam notam, I, longiusculam viderent, exempli gratia sic, CCCIↃↃↃ; decepti similitudine consonantem L putarunt, & pro CCCIↃↃↃ, scripserunt CCCLↃↃↃ. Hæc de numerorum

notis. reliqua erant nonnulla: quæ, quia satietati legentium placet occurrere, prætermitto. hac de re paulò plenius agetur in libris de quæsitis per epistolam. Ex Paulo Manutio in epist ad Attic.

Aureus numerus sic vocatur (vt aiunt) propterea quòd Iulius Cæsar quum deprehendisset decimonono quoque anno Lunam ad eundem Zodiaci locum vnà cum Sole redire, cum literis aureis in Calendario singulis annis adscribi iusserit.

Breuiores numeri. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Centenarius, Vide CENTVM.

Duplaris & triplaris, Vide suis locis.

Immanis, Vide IMMANIS.

Impar, Vide IMPAR.

Infinitus. Quintil lib. 5. cap 10.

Innumeralis. Lucret. lib. 2.

Singularis, dualis, ac pluralis. Quintil. lib. 1 cap. 5.

¶Numerus aliquando refertur ad ea quæ mensurantur. Vnde Magnum numerum frumenti, olei, vini antiqui dicebant. Cic. pro Plancio, Frumenti in summa caritate maximũ numerum miseram. Cæsar in Comment. Frumenti magnum numerum coegit. Hircius in Comment. Magno inuẽto numero hordei, olei, vini, fici, pauco tritici. Cic. 2. Philippica, Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti.

Magnus numerus frumenti. In MAGNVS.

Numero ac summa sua, pecunia quãta sit ostendit. Cic. pro Cluent.

¶Numerus, Societas, grex, seu pars. Vnde dicimus aliquem ex eorum numero, qui est eorum particeps. Sallust. Dum hæc Romæ geruntur, C. Manlius ex suo numero legatos ad Martium regem mittit.

Integer numerus militum. Cic. Appio, lib. 3. 3.

Exigui numero viri. Virg. 5 Æneid.

Turmæ equitum numero tres. Virg. 5 Æneid.

¶Numerus, pro Honore vel existimatione. Cicero 2. Philippica, Itaque quem locum apud ipsum Cæsarem post eius ex Africa reditum obtinuisti, quo numero fuisti? Qua existimatione, quo gradu dignitatis?

Ex numero desertorum homo. Cic. 1. de Orat.

Nullo numero homo, Vide NVLLVS.

¶Abundare numero. Quintil. lib. 5. cap. 7, Et si deficietur numero pars diuersa, paucitatem: si abundabit, conspirationem: si humiles producit, vilitatem: si potentes, gratiam oportebit incessere.

Accipi in numero, Vide ACCIPIO.

Adoleuit numerus, Id est creuit, auctus est. Paterculus lib. 2, Gladiatorum numerus intantum adoleuit, vt qua vltimò dimicauere acie, quadraginta millia hominum se Romano exercitui opposuerint.

Ad numerum adscribere, pro In numero suorum habere. Cic. ad Quintũ frat. lib. 1. 1, Quo ex genere siquem fortè tui cognosti amantiorem (fieri enim potuit) quàm temporis, hunc verò ad tuum numerum libenter adscribito.

Adscribere in numerum, Vide ASCRIBO.

Æquari numero, Vide AEQVO, æquas.

Augere numerum. Lucret. lib. 1.

Colere in numero Cic. contra Rullum.

Collocare in deorum numero, Vide COLLOCO.

Componere numero in turmas. Virg 11. Æneid. Seruius, Numero, Id est rationabiliter. Vnde & sæpenumero dicimus, Id est frequenter & rationabiliter.

Comprehendere numero, In COMPREHENDO.

Conficere numerum. Cic. pro Cluent.

Continere. Cic. de Finib.

Conuenit numerus, Vide CONVENIO.

Defici aliquem numero. Quintil. lib 5. cap. 7.

Digerere aliquid in numerum Virg. 3. Æneid.

Distribuere in numeros, Hoc est in ordines, vel ita per numeros disponere, vt postea in ordines reduci possint. Plinius iun. libro 10. epist. 29.

In numero & loco hostium duci. Cic. 7. Verr.

Efficere numerum. Cæl. Cic. Fam. 8.

Eiicere è numero. Cic. Philip. 13.

Exequi subtiliter numerum, Id est minutatim. Liu. Decad. 1. lib. 3, Difficile ad fidẽ est, in tã antiqua re, quot pugnauerint cecideríntve, exacto affirmare numero. audet tamen Antias Valerius concipere summas. Romanos cecidisse in Hernico agro V Mil. ac CCC. ex prædatoribus Æquorum, ab A. Posthumio Consule duo millia & CCCC cæsos. Paulo pòst, Interfecta inde quatuor millia, & exequendo subtiliter numerum, CC ait & XXX.

Eximere aliquem numero beatorum. Horat. 2. Carm. ode 2.

Numero eximere, Est eximiũ, & egregium, & singularem aliquem constituere. Quintil lib. 1. cap. 4.

Explere, Vide EXPLEO.

Gliscere numero Tacit. lib. 4.

Numerum habui Plaut. Pseud. 15,

Habui numerum sedulò, hoc est sextum à porta, proximum

Angiportum, Id est sciebam quotus esset.

Rationem numerúmque habere. Cic. 7. Verr.

Habere aliquem in numero suorum, hoc est, inter suos & amicos. Cic. Octauio, lib. 13. 22, Ipsum suo nomine diligas, habeásque in numero tuorum.

Habere aliquẽ numero ac loco. Cic. 4. Verr. Sed ne miremini qua ratione is tantum apud istum libertus potuerit, exponam vobis breuiter quid hominis sit: vt & istius nequitiam, qui illum secũ habuerit, eo præsertim numero ac loco, & calamitatem prouinciæ cognoscatis.

Numerus, translatitiè pro turba sine nomine, sine virtute ac dignitate. nam apud scriptores multitudo numero, non pondere, aut dignitate æstimatur. Horat. lib. 1. epist. ad Lollium, 1.

Nos numerus sumus, & fruges consumere nati, &c. Ex Lambino.

Numero, vel in numero aliquo haberi, vel esse: cui Despici oppo-

nitur. Varro 1.de Re rust.cap.17, Quod ita quom fit, minus se putant despici, atque aliquo numero haberi à domino. Brutus ad Atticum, Quid enim tam alienum ab humanis sensibus est, quàm eum patris habere loco, qui ne liberi quidem hominis numero sit?

Metiri numerum. Stat.6.Thebaid.

Mutare. Quintil.lib.1.cap.6.

Obire. Plin.iunior in Panegyr.

Obtinere aliquem. Cic.de Claris Orat. Dicebat etiam L.Scipio nō imperitè, Cneúsque Pompeius F. aliquem numerum obtinebat. Subaudi inter oratores. Vide OBTINEO.

Ad numerum permanere. Cic.1.de Nat deor. Sic enim dicebas, speciem dei percipi cogitatione, non sensu, nec esse in ea vllam soliditatem, neque eandem ad numerum permanere.

Peruenire in. Cic in Brut.

Putari in. Cic.in Pison.

Redigi ad duorum. Ouid.6.Metam.

Referre aliquem in. Cic.2.de Diuinat.

Replere. Lucret.lib.2.

Reponere in. Cic.in Verr.

Seiungere ex. Cic. Verr.4.

Subducere. Catul.in Epithal.Iuliæ.

Ad numerum esse, Vide AD.

In numero esse, Annumerari. Cic.ad Sulpitium, libro 13.24. In primísque libertus eius, L.Cossinius Anchialus, homo & patrono, & patroni necessariis, quo in numero ego sum, probatissimus.

Hoc erit in magno numero nostrorum malorum, Id est Augebit numerum nostrorum malorum. Cic. Attico, lib.3.46.

Esse in numero ciuium. Cic.pro Domo.

In nullo numero esse. Cic.3 de Orat. Actio, inquam, in dicendo vna dominatur: sine hac summus orator esse in numero nullo potest. Id est, in nullo pretio.

Deorum numero esse alicui. Liu.7.ab Vrbe, Conditorum, parentum, deorum immortalium numero nobis eritis. Numero, id est loco. Paulo enim antè dixerat eadem de re, Sic enim à maioribus nostris accepimus, Prætorem, Quæstori suo, parentis loco esse oportere.

Venerari in numero deorum aliquos. Cic.2.pro Lege agrar.

Venire in numerum oratorum. Cic.1.de Orat.

¶Ad centena numero, Vide AD præpositionem.

Numerorum arenarius, Qui in schola tanquam in arena numeros exercet & docet, à circensi arena & amphitreali translatione profecta, nisi quis potius putet ratiocinatorem & numerarium ita vocari quadam veri superlatione, quasi arenam numerare possit: vt apud Flaccum scribitur,

Te maris & terræ numeróque carentis arenæ
Mensorem. Ex Turnebo.

¶Numerus, pro ratione harmonica ponitur, quam Græco vocabulo rhythmum appellamus, quòd omnis harmonia & omnis còncentus numeris constet. Virgil.9.ecloga,

-numeros memini si verba tenerem. Hinc oratio quæ numeris caret, soluta dicitur: quæ verò numeris constat, numerosa. Cic.2.Acad. Atque ipse varium & elegans omni ferè numero poema fecisti.

Vincula numerorum. Cic.in Orat. Primùm igitur eum tanquam è vinculis numerorum eximamus: sunt enim quidā, vt scis, oratori numeri, de quibus mox agemus, obseruādi ratione quadam, sed alio in genere orationis, in hoc omnino relinquendi. Numeros tanquam vincula appellat, vel quòd oratorē quodammodo alligant ad eos obseruandos: vel (quod magis placet) quia membra & periodos orationis vinciunt, & egregiè coniungunt.

Numerus & modus oratorius. Cic.1.de Orat.

Flebiles numeri. Ouid.2.Fast.

Impares numeri, Elegiaci. Ouid.3.Amor.eleg.1.

Leuioribus numeris apta materia. Ouid.1.Amor.eleg.1.

¶Adiungere numeros, In ADIVNGO.

Adiunxit primus numeros verbis solutis Isocrates. Cic.in Orat.

Alligari numero. Quintil.lib.4.cap.5.

Astringere orationem numeris, In ASTRINGO.

Moderatione certa quadam numerorum astringitur histrio. Cic.1. de Orat.

Canere in cantu numeros, Vide CANO.

Claudere sententias numeris. Cic.in Orat.

Commetiri numero, Vide COMMETIOR.

Verborum numerum, sententiarum numero cōsequi. Cic 2.de Orat. Thucydides omnes dicendi artificio mea sententia facilè vicit, qui ita creber est rerum frequentia, vt verborum propè numerum, sententiarum numero consequatur.

Contentæ numeris fides. Cic.4.de Finib.

Numero & paucitate definita genera. Cic.2.de Orat.

Graui numero edere arma. Ouid.1.Amor.eleg.1.

Explere numeros & conficere versus, eius est qui fidibus vtitur. Cic.4.Academic.

Molli numero fluunt carmina. Persius.Satyr.1.

Ludere in numerum. Virgil.4.Georg.de Cyclopibus,

Illi inter sese magna vi brachia tollunt In numerum. Lucret.lib.2, Ludunt, in numerúmque exultant sanguine læti.

Extra numerum si se moueat histrio, exsibilatur & exploditur. Cic. in Parad.

Numeris verba nectere, Carmina componere. Ouid.lib.4.de Pont. eleg.2.

Obloquitur numeris septem discrimina vocum. Virg.6.Æneid.

In quadrum numerum sententias redigere. Cic.in Orat.

Modum & numerum in oratione soluta seruari oportere. Cic.de Claris.Orat.

Soluti numeri lege. Horat.4.Carm.ode 2.

¶Omnibus numeris absolutus. Plin.Iunior ad Saturninum, lib.9. epist.tertia à fine.

Per suos numeros componitur infans in vtero. Ouidius 7. Metamorphoseos,

Vtque hominis speciem materna sumit in aluo,
Pérque suos intus numeros componitur infans,
Nec nisi maturus communes exit in auras Sic, &c.

Obire omnes numeros comitatis. Plin.in Paneg.

Perfectum expletúmque omnibus suis numeris & partibus. Cic.1. de Nat.deor.

Veritatis omnes numeros in se habere. Cic.1.de Diuin. Itáne verò quicquam potest casu esse factum, quod omnes habeat in se numeros veritatis?

Continere omnes numeros virtutis. Cic.3.de Finib.

Numeri, Absolutè, versus. Ausonius,

-tu flexu & acumine vocis
Innumeros, numeros doctis accentibus effer. Et in epitaphio comici Plauti,

Et numeri, innumeri simul omnes collachrymarunt. Id est, illius poetæ occasu, non tantum numeri, id est versus, sed etiam innumeri, id est soluta oratio lachrymas profuderunt. Vide INNVMERVS, suo loco. Turneb.

¶Numerus, occultiore significato longè aliud est quàm quod vulgus existimat. Sanè Plato, velut Salomoni concinens, dicenti Deum omnia in numero, pondere & mensura perfecisse: dum numeros, mensuras, & solida in medium adducit, per numeros vult intelligi ipsas rerum naturalium species formásque substantiales: quas etiam Aristoteles numeris comparat. Per mensuras autē, certas instrumenta taléśque figuras, vel magnitudines speciebus certis accommodatas. Per solida denique atque vires significat qualitates, & quæ cum mobilibus penitus protenduntur, & præstant motionibus actionibúsque momentum. Ex qua recōditiore disciplina scribit Macrobius, Numerorum certam constitutámque rationem animas sociare corpori bus. Qui numeri dum supersunt, perseuerat corpus animari. Quum deficiunt, arcana illa vis soluitur, qua societas ipsa constabat. Et hoc est quod fatum & fatalia vitæ tempora vocant. Vnde est Virgilij illud 10.Æneidos, -explebo numerum, reddárque tenebris. Hinc etiam veteres philosophi dixerūt, Animam esse numerum se mouentem. Quod Pythagoricum esse decretum, probat Plutarchus, lib.4. de Placitis philosophorum, adiiciens tamen numerum hîc pro mente accipi.

¶Numerus impar à Pythagora plenus censebatur & perfectus: contrà Par, indigus, deficiens & imperfectus. Impar siquidem pari commistus, vim suam seruat perpetuò: conduplicatus verò, eundem gignit. Est itaque fœcundus: habétque vim principij, diuisionis ipse nescius, vnitate semper in eo redundante. Par verò diuisibilis est: nec imparem vnquam producit. Atqui ex diuisione malū omne suboritur, corporum ægritudines, ciuitatum seditiones, familiarum dissidia, & reliqua hoc genus. Econtrario, ex vnitate bonum omne, corporum sanitas, ciuitatum & familiarum pax, animorum consensus. Proinde Homerus imparia semper superis contribuit: inferis verò paria. Adde quòd Pythagoras numeros impares ponebat formis rerum naturalium analogos, vt Pares materiæ: per hos de sensibilibus, per illos de intellectualibus substantiis philosophans.

¶Numeri militares inde putantur dicti, quòd ad numerum omnia præstarēt, vel quòd eorum certus quidam numerus esset: quod hodie Galli reges obseruant, certum quendam numerum alentes etiam pacis temporibus. Vlpian.in l.vnica.D.de bonorum possessione ex testamento militis, Si quis militum ex alio numero translatus sit in alium: quanuis & hinc sit exemptus, & illò nondum peruenerit: tamen poterit iure militari testari. est enim miles, quanuis in numeris non sit.

Desinere in numeris esse. Paulus in l.Quod dicitur.D.de militari testamento, Postquam desiit in numeris esse.

Manere in numeris. Vlpian.in l.4 D.de militari testamento.

Referri in numeros. Vlpian.in l.ex eo tempore.D de militari testamento, Ex eo tempore quis iure militari incipit posse testari, ex quo in numeros relatus est: antè non. Proinde qui nondum in numeris sunt, licet etiam lecti vel tirones sunt, & publicis expensis iter faciunt, nondum milites sunt. Debent enim in numeros referri.

In numeros nomen referre. Plin.epist.8.lib.3, Neque enim adhuc nomen in numeros relatum est: ideóque liberum est nobis Syluanum in locum tuum subdere. In numeros, Id est in ordinem, Tribunorum scilicet. Dicimus milites nondum relatos in numerum, quum delecti quidem sunt, nondum tamen in suos ordines peruenêre.

¶Numeri, Tesseræ. In tesseris enim antiquorum vt nostris, scripti erant tantùm numeri: vnde Iactare numeros, pro Iacere tesseras dixit Ouidius,

Seu ludet numerósque manu iactabit eburnos,
Tu malè iactato, tu bene iacta dato. Ac quoniam senū sint laterū, plures numeros, quàm tali, qui quaternūm sunt, habebant: vnde & numeros appellasse fortasse putabitur Ouidius, aut potius quòd tali sine punctis & numeris fierent. Vide TALVS, & TESSERA. Turneb.

Numerò, Aduerbium, veteres pro Nimium citò dicebant, authore Festo. Plautus Menæh 8, Menæhme, numerò huc aduenis ad prandium. Idem Milite, 22, Haud etiam numerò hoc dicis. Sic Casin 16, -quid vis Ancilla? P. nimium sæuis. S. numerò dicis? Erasmus, Numerò dicis, dixit, pro eo quod est, Facilè & cōpendio. Festus exponit pro Citò ac Celeriter: citans tum alios multos authores, tum hunc Plauti locum. Sed apud Festum adeò deprauata est scriptura, vt referre pigeat: nisi quòd illinc colligitur veteres non solùm dixisse numerò dicis, sed numerò scis, numerò facis, numerò expūgere, numerò credere, numerò venire: pro Facilè & citò venire. Nonius Marcellus putat numerò dici pro Multū: sed exempla quæ adducit, magis indicant accipi pro Citò ac facilè, siue statim. quod ipsum ille fatetur in fine. Idem in Amphit. Numerò mihi in mentem fuit. Vsurpatur apud eundem & aliis aliquot locis.

Numerosus, penult.prod. Adiectiuum, Quod magno constat numero. Plin.

Plin.in epistolis, Hoc opus numerosas poscit manus. Hoc est, multas. Idem in Paneg. Aliò me vocat numerosa gloria tua.

Numerosiore ambitu litorum circunflectitur Ionia. Plin.lib.5.capite 29.

Brachia numerosa ducere. Ouid.2.Amor.eleg.4. Hoc est ad certã legem & mensuram.

Cicatrix numerosa. Claud.de bello Get.

Cohors. Plin.lib.7.cap.44.

Gestus. Ouid.4.de Ponto, eleg.2.

Laus. Ouid.ad Pisonem.

Malum. Senec.Herc.fur.4.8.

Opus, Vide OPVS.

Partus. Plin.lib.11.cap.40.

Phalanx. Valer.1.Argon.

Quæstus numerosior. Claud.1.in Eutrop.

Varietas. Plin lib.9.cap.17.

Vrbes. Claud.de bello Gildon.

¶Numerosa oratio Ciceroni dicitur in Oratore quæ est similis numerorum, nõ planè è numeris constans. Idem 3.de Orat. Etsi numerosum est id in omnibus sonis atque vocibus quod habet quasdam impressiones, & quod metiri possumus interuallis æqualibus.

Loci numerosi. Quintil.lib.6.cap.3.

Horatius numerosus. Ouid.4.Trist.eleg.9.

Numerosè, Aduerbium. Cic.3.de Orat. Et tamen eam coniunctionem sicuti versuum numerosè cadere & quadrare & perfici volumus. Idẽ 2.de Nat.deor. Quid si platani fidiculas ferrent numerosè sonantes? In priore quidem exẽplo significat id quod vulgò dicitur *rhythmicè*, *& per mensuras*. in posteriore autem, Permultum.

Numerosè & aptè cadens comprehensio. Cic.in Orat.

Cadit numerosè sententia. Cic.de Claris Orat. Ipsa natura circunscriptione quadam verborum comprehendit concluditque sententiam: quæ quum aptis constricta verbis est, cadit etiam plerunque numerosè.

Aptè & numerosè dicere. Cic.in Orat.

Numerosè & volubiliter orationem fundere. Cic.in Orat.

Numerositas, pen.corr. Macrob.lib.5.Saturn cap.20. Ad significationem numerositatis innumeræ, Id est ad significandum numerum immensum.

Numeralis, & hoc numerale, pen.prod. {ἀριθμητικός} Quod ad numerum pertinet. Vnde numeralis sciẽtia, quæ tractat de numeris. Græcè Arithmetice dicitur.

Numeralia nomina, apud Grammaticos, quibus vtimur in numerando.

Numerabilis, & hoc numerabile, pen.corr. {ἀριθμητός} Quod numerari potest.

Populus numerabilis, Id est paruus, modicus, paucus. Horat.de Arte. Ita loquuntur Græci. Theocrit. εἰδ.15, quod inscribitur χάριτες.

·οἶκον μέγαν ἀζηχὲς ... Monuit Lambinus.

Numero, numeras, pen.corr. {ἀριθμῶ} numerãre, Per numeros recensere vel colligere & metiri. Virgil.3.ecloga,

Bisque die numerant ambo pecus.

Per digitos numerare. Ouid.3.Fast.

Argumenta si ex reis numeres, innumera sunt: si ex rebus, modica. Cic.2.de Orat.

Imbres hybernos citius numeraueris. Stat.3.Sylu.3.

Tempora si numeres, bene quæ numeramus amãtes. Ouid.epist.2.

¶Numerare, Recensere ordine. Virg.4.Georgicorum,

Atque Chaodensos diuûm numerabat amores.

¶Numerare pecuniam, pro Præsentem pecuniam dare. Cicero ad Plancum in Epist.ad Attic.lib.16, Atticus qui ciuitatem cõseruatam cuperet, pecuniam numerauit de suo.

Stipendium numerare militibus. Cic.in Pisonem.

A Quæstore numerare, Vide A vel AB.

A se numerare. Cic.2.Philip. Multi prætera improbi, quos quidem à se primum numerare possunt.

Numerare alicui, Subintelligitur pecuniam. Plaut. Asin.2.4. Cic. pro Quintio, Sed Romæ quotidie, simulatque sibi hic annuisset, numeraturum se dicebat.

¶Numerare, pro Habere, & censere. Cic.pro Rosc.Amer. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita rarò extitit, vt si quando auditum sit, portenti ac prodigij simile numeretur. Idem 4. Verr. Propè Collega Timarchidi numerabatur. Id est, habebatur & censebatur. Budæus.

Nullo loco numerare rem aliquam, pro Nihili facere. Cic.2.de Finib. Idque Socratem, qui voluptatem nullo loco numerat, audio dicentem.

Aliquem accusatorem suum numerare, non competitorem. Cic. pro Mur.

Sapientem se & esse, & numerari velle. Cic.Lent.lib.1.9.

Proximum optimis numerari. Cic.de Claris Orat.

In actis alicuius quippiam numerare. Cic.1.Philip.

Numerare in bonis, &c. Id est inter bona, hoc est bonum iudicare. Cic.1.de Finib. Cur nec voluptas in bonis sit numeranda, nec in malis dolor, &c. Idem ad Curionem, lib.2.5. Ne id quod petit, exigere magis, quàm rogare, & in mercedis potius quàm in beneficij loco numerare videatur.

In primis beati in Italia Crotoniatę quondam numerabantur. Cic. 2.de Inuent.

In multis numerari. Cic.de Claris Orat.

Mors in beneficij partem, si cruciatus absit, numeretur. Cicero 11. Philip.

In vulgo patronorum numerari. Cic de Claris Orat.

Numerare inter. Cic pro Rosc.Amer. Honestissimus inter suos numerabatur.

Inter amicos numerari. Ouid.4.de Ponto, eleg.9.

Numerandus, Participium {ἀριθμητέος} vt

Ante omnes bello numerandus Amilcar. Silius lib.15.

Numeratus, pen.prod. Aliud participium {ἀριθμηθείς.} Cic.pro Cecina, Quum vteretur dote vxoris numerata, quo mulieri esset res cautior.

Milite numerato repetebat castra Silius lib 7.

Numerato, vice aduerbij positum {ἀριθμητῷ.} Cic.Attic. lib.12, Mihi & res, & conditio placet, sed ita vt numerato malim, quàm æstimatione. Id est, Malim numerari mihi, quàm diutius expectare.

In numerato habere ingenium, Id est promptum & ad manum, hoc est præsentissimum, & ad expedienda ex tempore dicenda solertissimum. Quintil.libro 6.cap.3. Erasmus. In numerato habere, si ad animi rem transferatur, prouerbij rationem habuerit. Sumptum est ab iis qui res suas ad certissimum calculum redegerunt, hoc est ad pecuniam numeratam.

In numerato relinquere HS. DC. hoc est, In numerata pecunia, vel pecuniæ numeratæ. Plin.lib.33.cap.10.

Numeratio, Verbale {ἀρίθμησις.} Colum libro 11.cap.1, Sed vbi æris numeratio exigitur, res pro nummis ostenditur.

NVMISTRANI, Populi Italiæ, in tractu Lucanorum, Vrsentinis, & Volscentanis proximi, quorum meminit Plin.lib.3.cap.11.

NVMICIVS {Νουμίκιος} Amnis est, non longè à Lauinio, qui & Numicus dicitur.

Corniger Numicius. Ouid.3.Fast.

NVMICVS, pen.prod. {Νουμίκιος} Ingens fluuius fuit in Latio: in quo repertum est cadauer Æneæ & consecratum. Vide Liuium Decad.1. lib.1. Pòst paulatim decresceñs, in fontem redactus est: qui & ipse siccatus est sacris interceptis. Vestæ enim nonnisi de hoc fluuio libari licebat. Hæc Seruius in illud Virgilij 7.Æneidos,

-hæc fontis stagna Numici. Dicitur & Numicius.

Fontis vada sacra Numici. Virg.7.Æneid. Sunt qui putent apocopen esse pro Numicij, sed refelluntur hoc carmine Silij Italici lib.8,

Haud procul hinc paruo descendens fonte Numicus Labitur.

Littus sacrum Numici. Virg.7 Æneid.

Placidi sum nympha Numici. Ouid 3.Fast.

NVMIDIA {Νουμιδία} Regio latè patens in Africa, dicta est à dictione Nomades, quos Romani Numidas appellant. Hinc Plin.lib 5 cap.3, Numidæ verò Nomades, à permutandis pabulis: mapalia sua, id est domus plaustris circunferentes. Vagabundis populationibus enim, vt in Sarmatia Hamaxobitæ, errantes, & rei pecuariæ dediti, nomen hoc indepti sunt à Græcis: quibus νομὴ, pasco significat. Nomidia habet ab Ortu Syrtes quasdam paruas: vnde regio Carthaginiensis incipit: à Septẽtrione, mare quod versus Sardiniam tendit: ab Occasu Mauritaniam, & à Meridie Æthiopiam: nec præter marmoris Numidici, ferarúmque prouentum, aliud insigne habet. Sunt in ea claræ vrbes, Hippon & Rhegium.

Numida, Numidæ, pen.corr. {Νομάς} Qui Numidiam incolit. Virgil.4. Æneidos,

-Numidúmque petam connubia supplex.

Numidarum nomen Latinis non eos tantùm populos, qui certam Africæ partem Numidiam vocatam tenuerũt significat, verùm etiam alios populos, qui pecuarij erant. Sic enim Vitruuius Arabes vocat his verbis, Item Ioppæ in Syria, Arabiáque Numidarum, lacus sunt immani magnitudine. Turneb.

Infræni Numidæ. Virg.4.Æneid.

Rebelles Numidæ. Ouid.15.Metam.

Numidicus, pen.corr. Adiectiuum {Νομαδικός.} vt Lapis Numidicus, qui inter generosa marmora adnumeratur. A Papinio Libycus silex appellatur. Et pauimenta Punica à veteribus dicebantur, quæ ex marmore Numidica strata erant.

Numidica gallina. Colum.lib.8.cap.2.

Numidicæ aues. Martial lib 13 73.

Numidici equi. Liu 10.bel.Pun.

Numidianus, pen.prod. Possessiuum, vt Nomidiana pyra.

Numisiana vitis, & Numisianæ vuæ, leguntur apud Columellam lib. 3.cap.2. Item libro 12.cap.43. Quibus in locis quidam legendum putãt nursianas: incertum tamen est & quid per numisianas, & quid per nursianas vites significet Columella.

Numisma, Vide NVMVS.

NVMITOR, penult.corr. {Νουμίτωρ} filius Procæ Albanorum regis, & Amulij frater: Rheam Syluiam filiam habuit, quam Amulius pulso Numitore fratre Vestalem virginem fecit, ne tandem sobolem haberet, quæ patruum vlcisceretur. Vide Liuium, libro 1.ab Vrbe. Virg.6. Æneid. Et Capys, & Numitor, & qui te nomine reddet Syluius Æneas.

Numus, numi, masc gen {νόμισμα, ἀργύριον} Moneta, ἀπὸ τοῦ νόμου dicitur, id est à lege: quia quum permutatione vti homines solerent, lege, numi vsus introductus est, non natura. Author Aristoteles Ethicorum lib.5.cap.5. Scribitur & nummus.

Nummus argenti. Plaut. Pseud 5, Nimis sũm miser, nummum nusquam reperire argenti queo. Et Pseud.23. Hinc nunquam eris nummo diuitior. Cicero 2.de Finibus, Vnde si secutus esset eorum sententiam, qui honesta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponerent, numum nullum attigisset.

Nummus adulterinus. Cic libro 3 Offic. Quærit etiam, si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis, quum id rescierit, soluturúsne sit eos, sicui debeat, pro bonis.

Nummus asper, dicebatur olim bene percussus, & recens, nõ vetus, neque tritus, atque ipso vsu læuis, fugientibus notis, nec forma expressa: quo sensu illud Persianum accipi censeo,

-quid asper

Vtile nummus habet? Qui enim pecuniæ amantes erant, in nummis fastidiosi erant, delectúmque habebant, & nummos perfectissimæ & expressissimæ formæ seruabant: ac ne alios quidem recipere volebant, quod & in exactione tributorum plerunque, vt reor, obseruabatur. Suet.in Nerone, cap.44, Exegitque ingenti fastidio, & acerbitate nummum asperum, argentum pustulatum, aurum ad obrussam.

R

Sed & creditores cauere solebāt sibi eo genere nummorum solutum iri, quod è Seneca colligere licet. Turneb.

Aurei. Cic. 12. Philip.

Bonus, Vide BONVS.

Nummi denarij. Varr. de Ling. Latin. lib. 5, Nummi denarij decuma libella, quod libram pondo as valebat, & erat ex argento parua.

Rediuiuus nummus pullulat arca exhausta. Iuuen. Satyr. 6.

Comedere nummos. Cic. Attic. lib. 6 epist. 1, Magnum odium Pompeij suscepistis: putat enim suos nummos vos comedisse.

Commouere nummum. Cic pro Fonteio, Nemo Gallorum sine ciue Romano quicquam negotij gerit: nummus in Gallia nullus sine ciuium Romanorum tabulis commouetur. Sensus est, Siquis ab Imperatore nummus exigitur à Gallis, oportet Gallos (vtpote multis prælijs ab Romanis attritos, bonis spoliatos, agro multatos) eum nummum à ciuibus Romanis in Gallia negotiantibus accipere, ideóque tabulas conficere, quas vocant obligationes. Nam commouere nummum, est exigere, &, vt vulgò dicunt, *leuare pecuniam*. Quod ipse Cicero per simplex verbum Mouere pro Flaco dixit: Dicunt se Flacco, & iis qui simul essent, drachmarum XV. millia dedisse. Cum ciuitate mihi res est acerrima, & conficientissima literarum, in qua nūmus moueri nullus potest sine quinque Prætoribus, tribus Quæstoribus, quatuor Mensariis, qui apud illos à populo creantur. Moueri, id est publicè exigi, & (vt vulgò dicunt) *leuari*.

¶Conductis coemens obsonia nummis. Horatius 1. Serm. satyr. 2. Hoc est, fœnore sumptis, siue ad vsuram acceptis, pro quibus tanquam pro rebus conductis merces penditur.

Conducere nummo vno. Vide DICIS causa.

Contemplari nummos in arca. Horat. 1. Serm. satyr. 1.

Conuenit ad nummum, Vide CONVENIO.

Corrogare nummos, In CORROGO.

Cudere nummos, Vide CVDO.

Effundere saccos nummorum. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Cautos nominibus certis expendere nummos. Horatius 1. epistol. 1. Expendere, ad vsuram dare: nummos cautos, cautè siue per chirographum & cautionem datos: certis nominibus, debitoribus à quibus certa expectanda sit solutio.

Extricare nummos vnde vnde. Hoc est corrogare & colligere. Horat. 1. Serm. satyr. 3.

Habere in nummis. Cic. ad Attic. 8.

Mouere nummum, Vide COMMOVERE nummum.

Olfacere nummos, Vide OLFACIO.

Parti gladio vel pyxide nummi. Iuuen. Satyr. 13. Hoc est acquisiti aut cæde hominis, aut veneno in pyxide clauso.

Peruenire ad nummos. Cic. Fam. 13.

Recondere nummos & aurum. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Dolosi si spes refulserit nummi. Persius in Prologo.

Spargere nummos populo de Rostris. Cic. 3. Philip.

Subducere ad nummum, Vide SVBDVCO.

Bibliothecam multorum nummorum tractare. Cicero Sulpitio libro 14.78.

¶Numus, Nomen speciale est aliquando, idem quod Sestertium valens, id est æstimatione nostra decem turonicis denariolis, & semisse denarioli. Cicero 5. Verr. Cogit enim Scandilium quinque illa millia nummûm dare, ac numerare Apronio. Et paulo pòst, Cogit Scandilium Apronio ob singularem improbitatem atque audaciam prædicationemque nefariæ societatis sestertia quinque millia mercedis nomine ac præmij dare. Quinque sestertia: quinque millia sestertiûm: & quinque millia nummûm pro eodem dixit. Budæus.

Bis dena sestertia nummûm. Horat. 2. epist. 2.

Numus sestertius, Idem. Vitruuius lib. 1. cap 4, Ab Senatu Populóque Rom. petiit vt liceret transferre oppidum: constituítque mœnia: & areas diuisit, numóque sestertio singulis municipibus mancipio dedit. Id est sestertiis singulis areas ædificaturis ciuibus vendidit: quæ res instar donationis, imaginem venditionis habet: quomodo & Numo addicere. Cicero pro Rab. Post. Tua bona Posthume numo sestertio à me addicuntur?

Numus, Monetæ antiquæ valebat duas drachmas. Plaut. De mina deminui modò quinque numos, mihi detraxi partem herculanam. Quo loco Turnebus, Quum Grammatici Græci tradāt minam centum esse drachmarum, partem autem herculanam constet decimam fuisse, numus erit quinquagesima pars minæ, vt drachma centesima. sic in numo iuerunt duæ drachmæ. Denarius tamen drachmam valet, cuius æstimatione & pretio inferior multò est numus. Igitur hic numus est didrachmum, aliter quàm vulgò loquentibus soleat vsurpari. Nam vulgò sestertius est. Hæc ille.

Numo addicere, apud Suetonium in Cæsare, cap. 50. legitur. Vide DICIS causa. Cic pro Rab. Posth. Ecquis est ex tanto populo, qui bona C. Rabirij Posthumi numo sestertio sibi addici velit? Budæus. Vide Erasm. prouerb. pag. 1012.

In suis numis esse. Cic. 6. Verr. Non modò in ære alieno nullo, sed in suis numis multis esse, ac semper fuisse.

Numulus, pen. corr. Diminutiuum {[illegible]} Cic. Attico, lib. 1 11, Si iudicium est, triginta homines Populi Rom. leuissimos ac nequissimos numulis acceptis ius ac fas omne delere. Ibidem 14, Tu si tuis blanditiis tamen à Sicyoniis numulorum aliquid expresseris, velim me facias certiorem.

Numosus, penult. prod. Adiectiuum {[illegible]} Qui numis abundat. Nigidius apud Gellium, Hoc, inquit, inclinamentum semper huiuscemodi verborum, vt vinosus, mulierosus, religiosus, numósus, signat copiam quandam immodicam rei super qua dicitur. Vide Noct. Attic. lib 4 cap 9.

Numatus, pen. prod. Aliud Adiect. {[illegible]} Cic. 2. de Lege agrar. Volitat enim ante oculos istorum Iubæ regis filius adolescens, non minus bene numatus, quàm bene capillatus. Horat. 1. epist. 6.

Marsupium numatum, In quo multi sunt numi. Plautus Amphitryone 16.

Numatio, numationis {[illegible]} Numorum abundātia & affluentia. Cic. 2. Philip. Pone ante oculos lætitiam Senatus, Populíque Romani: confer eum cum numatione tua, tuorúmque: tum intelliges quantum inter laudem & lucrum intersit.

Numarius, Adiect. {[illegible]} Quod ad numos pertinet: vt Res numaria. Cic. pro Cluentio, Exagitabantur omnes eius fraudes, atque fallaciæ: tota vita in eiusmodi ratione versata aperiebatur: egestas domestica, quæstus forensis in medium proferebatur: numarius interpres pacis & concordiæ non probabatur. Id est, mercenarius: & qui ob id pecunias accepisset, &c.

Difficultas numaria. Cic. 4. Verr.

Iudices numarij, Sordidi & corrupti. Cic. Attic. libro 1. 11, Insectandis, exagitandísque numariis iudicibus, omnem omnibus studiosis ac fautoribus illius victoriæ [illegible] eripuit.

Iudicium numarium, Quod fit acceptis pecuniis. Cic. 5. Verr. Ecquod iudicium Romæ tam dissolutum, tam perditum, tam numarium fore putasti, quo ex iudicio te vlla salus seruare posset?

Lis numaria, Vide LIS.

Quæstio numaria. Callistratus in l. vltima. D. Ne de statu defunctorum, &c.

Ratio. Cic. ad Attic. lib. 10, Illa de ratione numaria non sunt eiusmodi.

Res. Cicero 3. Offic. Vt res numaria de communi sententia constitueretur.

Res numaria tenet eum. Cic. 6. Verr. Num tanta difficultas eum rei numariæ tenuerit, tanta egestas, tanta vis oppresserit, vt sacrarium suum spoliaret, vt deos patrios venderet?

Theca. Cic. ad Attic. lib. 4, Quare in hoc thecam numariam retexeris: in aliis eris cautior.

Numisma, numismatis, pen. corr. neut. gen. Idem quod Numus. Græcè [illegible]. Horatius 2. epist. 1, Rettulit acceptos regale numisma Philippos. Martialis libro 1. ad Sextilianum, 40, Quum data sint equiti bis quinque numismata, quare?

Numularius {[illegible]} Mensarius aliàs dicitur, Qui numos ad mensam tenet, vel qui ex officio, mensæ numorum inseruit. Vide Mensarius, in MENSA. Vlpian. in l. Si hominem. D. Depositi, Quoties foro cedunt numularij, solet primo loco ratio haberi depositariorum: hoc est, eorum qui depositas pecunias habuerint, quas non fœnore apud numularios, vel cum numulariis, vel per seipsos exercebant.

Numularius, Adiectiuum. vt Mensa numularia. Scæuola in l. vltim. D. de institoria actione, Lucius Titius mensæ numulariæ quā exercebat habuit libertum præpositum.

Nunc, Aduerbium temporis {νῦν, νυνὶ, τὸ νῦν.} Terent. Eunuch. 5. 5, Quid ais? P. nunc minatur porrò sese id quod mœchis solet.

Nunc age. Virg. 4. Georg.

Nunc agesis. Lucret. lib. 1.

Nunc, superfluè aliquando additur, authore Donato. Terent. Adelph. 2. 3, O frater frater, quid ego nunc te laudo? satis certè scio, &c.

¶Nunc, pro Serò, interprete Donato. Terentius Eunucho, 1. 1,
-nunc ego & Illam scelestam esse, & me miserum sentio.
Virgil. 8. ecloga, Nunc scio quid sit amor. Idem 4. Æneidos,
-nunc augur Apollo, Nunc Lyciæ sortes.

¶Nunc, Aliquando nullum tempus denotat, & pro SED accipitur. Cic. 1. de Diuinat. Quæ quidem multo plura euenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, confusa & perturbata cernimus. Ex Valla lib. 2.

¶Nunc, Concedendi aduerbium. Plaut. Trucul. Haud mansisset ego darem: tute sumpsisti tibi. nunc habeas vt nactus. Hoc est, Age habeas, vel habeas sanè.

¶Nunc, pro Autem, qua in significatione frequens est apud optimos scriptores: & habet gratiam si in loco vtaris. Quintil. lib. 1. cap. 1, Nam bona facilè mutantur in peius: nunc quando in bonum verteris vitia? Id est quando autem.

¶Nunc, pro nomine aliquando ponitur. Cic. Nunc temporis numero. Quasi temporis præsentis, & quasi nuncini, si Latinitas pateretur, sicut crastini.

¶Nunc, pro Nunc primùm, & nunquam antehac. Plautus Trin. 6, Mentire ædepol gnate, atque id nunc facis, haud consuetudine.

¶Nunc demum. Terent. Adelph. 2. 2,
-nunc demum venis?
Cur passus? vbi eras? Ibidem, 5. 3,
-nam vetus verbum hoc quidem est,
Communia esse amicorum inter se omnia.
D. Facetè, nunc demum istæc nata oratio est.

Nunc denique. Cicero pro Quintio, Pecuniam petit. nunc denique?

Nunc est Terent. Adelph. 3. 2,
Nunc illud est, quòd si omnes omnia sua consilia conferant,
Atque huic malo salutem quærant, auxilij nihil afferant. Vbi Donatus, Significat autem, Nunc tale negotium est, Nunc tale periculum est.

¶Nunccine, penult. corr. pro Verum nunc. Terentius Andr. Act. 4. Scen. 1. versic. vltimo. D. Quæro. P. Hem, nunccine demum? Id est num nunc denique quæris?

Nunc iam. Terent. Adelph. 2. 1,
-geminabit nisi caues. S. hei misero mihi.
AE. Non innueram: verùm in istam partem potius peccato tamen.
I nunc iā. Vbi Donatus, NVNC IAM, duæ partes sunt. Et bene IAM, quia sero & post plagas. Et IAM, etiam tarditatis incusatio est. Cic. 6. Verr. Patior non molestè Iudices, eam vitam quæ mihi sua sponte antea iucunda fuerit, nunc iam mea lege & conditione necessariam quoque futuram.

Nunc ipsum, pro Nunc, Hoc ipso momento & puncto temporis: Hoc ipso tempore. Genus est loquendi cum emphasi vsurpatum, plúsque valet ad indicandum quàm nunc. Cic. ad Attic. lib. 12, Nunc ipsum ea lego, ea scribo, vt ij, &c.

Nunc nuper. Terent. in Prolog. Eunuchi, Idem Menandri Phasma nunc nuper dedit. Vbi Donatus, Nuper, ex illis verbis est, quæ veteres propter ambiguitatem cum adiectione proferebant. nam nisi adderet NVNC: hoc NVPER, Olim, pridem, & iam significasset.

Nunc primùm. Terent. And. 5.4, Tum illam hic relinquere est veritus. post-illa nunc primùm audio Quid illo sit factum.

Nunc primùm, Id est primò. Terent. And. 3.2,
Nunc primùm fac istæc vt lauet. pòst deinde
Quod iussi ei date bibere, & quantum imperaui, Date.

Nunc nunc. Plaut. Rudente, 4, Nunc nunc periculum est, eiecit alteram.

Nunc nunc insurgite remis. Virg. 5. Æneid.

Nunc nunc adeste. Horat. Epod. 5.

Nunc huc, nunc illuc. Lucret. lib. 2.

Nunc hos, nunc illos aditus. Virg. 5. Æneid.

¶Nunc erat, Antiqui illi simul ponebant præsens cum præterito. Cic. Attic. libro 2, Nunc reus erat apud Crassum diuitem Vectius de vi. Eidem, lib. 16.333, Brutus erat in Neside, etiam nunc.

¶Nunc verò iam. Cic. 7. Verr. Paucorum cupiditati tum quum obsistere non poterant, tamen sufficere aliquo modo poterant. nunc verò, iam adempta est non modò resistendi, verùm etiam suppeditandi facultas.

Nunc verò, Aliquando non significat tempus. Cicero 1. de Inuent. Quòd si magnam in his Hermagoras habuisset facultatem, studio & disciplina comparatam, videretur fretus sua sciẽtia, falsum quiddam constituisse de oratoris officio, & non quid ars, sed quid ipse posset exposuisse. nunc verò ea vis est in homine, vt ei multo rhetoricam citius quis ademerit, quàm philosophiam concesserit. Ex Valla libro 2.

Nuncubi, pen. corr. { μή που } Aduerbium compositum ex nunquid & alicubi. Teren. Eunucho, 1.2, -nuncubi meam Benignitatem sensisti in te claudier? Vbi Donatus, Núcubi, Nunquid alicubi. Aut si NVNCVBI legimus, erit aduerbium temporis: vt sit vbi, quo in loco, qua in re.

Nuncius. Vide NVNTIVS.

NVNCOREVS, Sesostridis filius, qui obeliscum illum, qui postea Romæ situs fuit in Vaticano, curauit excidendum. Author Plin. lib. 36. cap. 11.

Nuncupo, nuncupas, pen. corr. { [illegible] } nuncupare, Nominare. Liu. libro 1, Quem Iulium eundem Iulia gens authorem sui nominis nuncupat. Varro de Ling. Latin. lib. 5, Nuncupare, Nominare, valere apparet in legibus, vbi nuncupatæ pecuniæ sunt scriptæ. Item in choro, in quo est, Ænea quis est qui meum nomen nuncupat? Hactenus ex Varrone. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque tũ illud quod erat à Deo natum, nomine ipsius Dei nuncupabant: vt quum fruges Cererem appellamus.

Nuncupare, vel vocare. Ouid. 1. Fastorum,
Arx mea collis erat, quem vulgus nomine nostro
Nuncupat, hæc ætas Ianiculúmque vocat. Verba sunt Iani.

Effari & nuncupari. Cic. 3. de Orat. Neque illud fugerim dicere, vt Cælius, qua tempestate Pœnus in Italiam venit: nec prolem, aut soboleram effari, aut nuncupari.

Vocabulis deorum res vtiles & salutares núcupatas dicit Perseus. Cic. 1. de Nat. deor.

Nomine dei aliquid nuncupare. Cic. 2. de Nat.

¶Nuncupare, Pronuntiare, id est expressè & nominatim prædicere, profatíque ex bona fide in rebus contrahendis. Cic. 3. Offic. Nam quum ex duodecim tabulis satis esset ea præstari, quæ essent lingua nuncupata: quæ qui inficiatus esset, dupli pœnam subiret: à Iurisconsultis etiam reticentiæ pœna est constituta. Quicquid enim est in prædio vitij, id statuerunt, si venditor sciret, nisi nominatim dictum esset, præstari oportere. Hactenus ille. Est enim nuncupare, non scripto, sed verbo cauere vel dicere. Budæus.

Adoptio nuncupatur. Tacit. lib. 17.

Nuncupata voluntas dicitur à Iustiniano, vel Treboniano in titulo De testamentis, in fine. Budæus.

Vita nuncupata, Liuio & Tranquillo, & Valerio dicitur. Budæus.

Verbis nuncupare. Liuius 8. ab Vrbe.

Nuncupauit laturos eò spolia. Liu. 1. ab Vrbe.

¶Nuncupare, Recensere, enarrare. Plin. lib. 7. cap. 26, Verùm ad decus imperij Rom non solùm ad vnius viri pertinet victoriam, Pompei Magni titulos omnes, triumphósque hoc in loco nuncupari.

Vota nuncupare, Est alicui diuorum vota polliceri & destinare. Caius in l. Si calumnietur. D. de Verborum & rerum significatione, Post Calendas Ianuarias die tertio pro salute principis vota nuncupantur. Cic. 7. Verr. Alterum, quòd quum paludatus exisset, votáque pro imperio suo, communíque Pop. Rom. nuncupasset, noctu stupri causa lectica in vrbem introferri solitus est ad mulierem, nuptam vni, propositam omnibus, contra fas, contra auspicia, contra omnes diuinas atque humanas religiones. Festus Pompeius. Nuncupata pecunia est, vt ait Cincius in lib. 2. de officio Iurisconsulti, Nominata, certa, nominibus propriis pronuntiata. Vota nuncupata dicuntur, quæ Consules, Prætores, quum in prouinciã proficiscuntur, faciunt, ea in tabulas præsentibus multis referuntur. At Santra lib. 2, de Verborum antiquitate satis multis, Nuncupata colligit, non de recto nominata significare, sed promissa, & quasi testificata, circunscripta, recepta, etiam in votis nuncupandis esse conuenientius. Hactenus Festus. Liu. 5. bel. Maced. Auspicantẽ, immolantémque, & vota nuncupantem, sacrificuli vatis modo in acie vidisse. Cic. 3. Philip. Neglectísque sacrificiis solennibus, ante lucem ea vota quæ nunquam solueret, nuncupauit.

Nuncupatum testamentum. Plinius lib. 14. cap. 22, de ebrietate loquens, Alij testamenta sua nuncupant, alij mortifera loquuntur: redituráque per iugulum voces non continent. Iustinus libro 12, de Perdica loquens, Nam etsi non voce nuncupatus hæres, iudicio tamen electus videbatur. Iulianus in l. Si ita. de Bon. possess. secundum tab. Quidam testamentum in tabulis sibi fecit: filio autem impuberi per nuncupationem substituit. Et paulo pòst, Nam quemadmodum scripto hærede filio separatim ab hæredibus patris: ita nuncupato potest videri separatim à scriptis patris hæredibus bonorum possessio dari. Nuncupatum hæredem à scripto distinguit: vt sit is modus cuius meminit Iustinianus Institutionibus, De testamentis. §. finali. Budæus.

Nuncupare, est Voluntatem suam circa hæredis institutionem, legatorum dationem, cæterásque testamenti partes coram septem testibus lingua & voce exprimere, nominaréque non scriptis aut tabulis. Vide Iustinianum libro 2. titulo, De testamentis ordinandis. §. vltimo.

Nuncupatio Verbale { ὀνομασία. } Plin. lib. 9. cap. 35, Ipsam confestim paratam nuncupationem tabulis probare.

NVNDINA, Nundinæ { [illegible] } Romanorum dea, à nono die nascentium dicta, qui Lustricus dicitur. Est autem lustricus dies, quo infantes lustrantur, & nomen accipiunt. Sed is maribus nonus, octauus est fœminis. Macrob. 1. Saturn. cap. 16.

Nundinæ, pen. corr. nundinarum, fœm. gen. { πανηγύρεις, [illegible] } plurali numero tantum. à nono die dictæ sunt, quasi nouendinæ: quæ à Romanis ita institutæ perhibentur, vt octo quidem diebus in agris rustici opus facerent: nono autem die repeterent vrbem ad mercatum pro legibus accipiendis, & vt scita atque consulta frequentiore populo referrentur, quæ trinundino die proposita, à singulis atque vniuersis facilè noscebãtur. Vnde etiam mos tractus, vt leges trinundino die promulgarentur. Ex Macrobio 1. Saturn. capite 16. Festus, Nundinis rustici conueniebant, mercandi & vendendi causa. Cic. ad Atticum, libro 1.9, Ipso die nundinarum. Idem 2. Philip. Domus quæstuosissima falsorum commentariorum, & chirographorum officina, agrorum, oppidorum, immunitatum, vectigalium flagitiosissimæ nundinæ. Id est, In qua hæc omnia vendebantur, & in qua hæc omnia erant venalia.

Nundinarum conuentus manifestum est propterea vsurpatos, vt nonis tantummodo diebus vrbanæ res agerentur, reliquis administrarentur rusticæ. Columel. in Præfat. libri 1. Meminit & Varro in Præfat. lib. 2 De re rust.

Instituere nundinas, Vide INSTITVO.

Receptaculum aratorum, nundinæ rusticorũ, cella atque horreum Campani agri Capua. Cic. 2. de Lege agrar.

Domesticis nundinis Antonij vectigalia nõ solùm, sed etiam imperium Populi Rom. diminutum est. Cic. 2. Philip.

Nundinalis, & hoc nundinale, pen. prod. { πανηγυρικός } Quod pertinet ad nundinas. Plaut. Aulul. 9,
Coquus ille nundinalis est in nonum diem Solet ire coctum. Id est, vulgaris & vilis, qui non nisi nundinis conducitur, quum plebs ex agris conuenit.

Nundinor, pen. corr. nundinaris { πανηγυρίζω } nundinári, Venditare, inquit Budæus, Pretio addicere, Institorio more aliquid ad quæstum exercere, quod & Nundino, nundinas, dicitur. Iulius Firmicus, lib. 6. Matthe. cap. 31. ad finem, Quæstus & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit, & ad coitum fratrem inuitabit, & filium. Apuleius, Toti nunc iudices sententias suas pretio nundinantur.

Nundinari, sæpius pro Emptitare vtitur Cic. 4. Verr. Ab isto, inquit, & præco qui voluit istum ordinem pretio mercatus est: & pueri annorum senũm, septenúmque denũm Senatorium nomen nundinati sunt. Hæc Budæus. Idem Cicero 3. Philippica, Vna in domo omnes quorum intererat, totum imperium Populi Romani nundinabantur.

Nundinatio, Verbale { πανήγυρις } Ipse nundinandi actus.

Iuris nundinatio. Cicero 1. de Lege agrar. Hinc vos quas spoliationes, quas pactiones, quam denique in omnibus locis nundinationem iuris, ac fortunarum fore putatis? Idem 3. Verr. Nundinatio hominum.

Nundinator, pen. prod. nundinatoris, masc. gen. { πανηγυριστής } Qui nundinas frequentat. Festus, Nundinis rustici conueniebant mercandi & vendendi causa: túmque nefas erat cum populo agi, ne interpellarentur nundinatores.

Nundinarius, Adiectiuum { πανηγυρικὸς } Quod ad nundinas pertinet, vel quod nundinis deputatum est. Plin. lib. 12. cap. 17, His commerciis Carras oppidum aperuere, quod est illis nundinarium. Idem lib. 8. cap. 51, Forum nundinarium.

Epulæ nũdinariæ. Vlpian. in l. Quum societas. D. pro socio, Vt vnus reliquus nundinarias epulas præstaret.

Nunquam, Aduerbium { οὔποτε, οὐδέποτε, μήποτε, μηδέποτε } Non vllo vel nullo tempore. Cic. 4. Verr. Nunquam vos Prætorem tam palæstricum vidistis.

Nunquam ante hunc diem. Plautus Sticho, 4. Cicero 1. Acad. Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit à te requirere.

Nunquam post hunc diem. Plaut Menæch. 11.

Nunquam post-illa. Plaut. Curcul. 10.

Nunquam, in fine sententiæ. Cicero 1. de Inuent. Eloquentiam verò sine sapientia nimium obesse plerunque, prodesse nunquam.

Nunquam, nisi. Cic. 4. Acad Nũquam à Philone discessit, nisi posteaquam ipse cœpit qui se audirent habere.

Nunquam mihi duarum rerum credas, Id est nihil diuini & humani, quod est iusiurandum, de quo suprà in Nihil. Plautus Truculent.
Nunquam ædepol mihi quisquam homo mortalis posthac duarum rerum creduit. Quidam duarum vertunt in suarum: sed antiquitatis ignari, sensum omnem adulterant, ac malè de poeta merentur. Turneb.

Nunquam hodie, Id est nullo tempore huius diei, interprete Donato. Terent. Adelph. 4.2, Scio vbi sit, verùm hodie nunquam monstrabo. Virgilius 2. Æneidos,
-nunquam omnes hodie moriemur inulti.

quoque simili nutu ac renutu respondere voto tuo possumus. Cic. pro Quintio, Si fas est respirare P. Quintium contra nutum, ditionémque Nævij.

Ad alicuius arbitrium nutúmque totum se fingere & accommodare Cic. in Orat.

Ad voluntatem nutúmque alicuius viri totum se conuertere. Cic. Appio, lib. 3. 10.

Sub nutu alterius ætatem degere. Lucret. lib 4.

Authoritate nutúque legum docemur coercere cupiditates. Cic. 1. de Orat.

Expeditus ad nutum alicuius. Cic. de Arusp. resp.

Gubernari nutu atque arbitrio alicuius. Cic. 7. Vert.

Obseruare nutus, In O B S E R V O.

Pendere pecunias ad nutum alicuius. Cic. pro Leg. agrar.

Nutu atque verbo non accurata quadam orationis copia libertinos in vrbanas tribus transtulit Tiberius Sempronius. Cic. 1. de Orat.

¶Nutus { ῥοπή } Vergentia, & procliuitas, à Nuto, nutas. Cicero 1. Tuscul. Eam porrò naturam esse quatuor omnia gignentium corporum, vt quasi partita habeant inter se & diuisa momenta, vt terrena & humida suopte nutu & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur: reliquæ, &c. Idem 1. de Finibus, Siue aliæ declinabunt, aliæ suo nutu rectè ferentur.

Conglobata in sese nutibus suis terra. Cic. 2. de Nat. deor.

¶Nutus, pro Nutatione, motu, ruina. Valer. Flaccus Argonauticôn libro 6,

Quin grauior, nutúque cadens exterruit Idam. Hoc est motu corporis decidui.

Nuto, nutas { νεύειν } nutâre, Frequentatiuum, Sæpe signum capitis facere. Plaut. Asin. 13, Neque illa vlli homini nutet, nictet, annuat.

Nutare, pro Moueri aliquando accipitur, & quasi ruinam minari. Vnde Nutare ædificia dicimus, quum male solidata, ruinam minantur. Liu. 4 ab Vrbe, Altera ex parte nutant circunspectátibus galeæ, & incerti trepidant, applicántque se turbæ.

Nutant arbores. Plin lib 13. cap 4.

Rami nutant pondere. Ouid. 2. de Arte.

Victoria nutat, Sese in vnam vel alteram partem inclinat. Plin. de Viris illustr.

Fortuna nutat. Liu. 1. bel. Pun. Si fortuna nutabit, in prælio potius, quàm in fuga mortem oppetere. Vetus codex habet dubitabit.

Animi nutant. Stat. 4. Thebaid.

Timor nutat vtroque. Stat. 8. Theb.

¶Nutare in re aliqua, pro Dubitare. Cic. 1. de Natura deor. Mihi quidem etiam Democritus vir magnus in primis, cuius fontibus Epicurus hortulos suos irrigauit, nutare videtur in natura deorum. Idem 2. de Finibus, Nunc autem dico ipsum Epicurum nescire, & in eo nutare.

Nutans, Participium { νεύων. } vt

Acies nutans. Tacit. lib. 19.

Curis nutantem Colchida vidit. Valer. 7. Argon.

Domus nutantes pendent. Lucan. lib 1.

Machinamentum suspensum & nutans. Tacit. lib. 20.

Nutaturus, pen. prod. Aliud participium { νεύσων. } vt

Apex nutaturus supra agmina. Stat. 4. Sylu. 4.

Nutatio, Verbale { νεῦσις. } Plin. lib. 11. cap. 37, A cerebro proficiscitur somnus: hinc capitis nutatio.

Nuper, Aduerbium temporis { ἄρτι, ἀρτίως, ἐναγχος, νεωστί } Non longo tempore. Neque verò ad horas refertur, sed vel ad paucos dies, vel ad paucos menses. Terent. Eunucho, 1. 2,

-mater mea illic mortua est

Nuper. Cic. de Amic. Qui clamores tota cauea nuper in hospitis & amici mei M. Pacuuij fuerunt.

Nuper indulgens in patrem, idem seuerus in filium. Cic. 3. Off.

Nuper admodum. Terent. Heaut. 1. 1,

Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum est. Hæc verba vsurpat Cic. 2. de Fin.

Nunc nuper. Vide N V N C. Plaut. Trucul. 1,

-nunc hoc remisit nuper ad me epistolam, sese experturum

Quanti sese penderem.

Nuper, de longiori tempore aliquando dicitur. Cic. 1. de Diuinat. Neque ante philosophiam patefactam quæ nuper inuenta est, hac de re communis vita dubitabit.

Nuperrimè, pen. corr. Superlat. Cic. 1. de Iuuent. Primùm te dicturum polliceri, aut ab aduersarij dicto exordiri, & ab eo potissimum quod ille nuperrimè dixerit, aut, &c.

Nuperus, nupera, nuperum, pen. corr. Recens, nouum. Plaut. Cap. 12, Recens captum hominem, & nuperum, & nouitium te perdocere, &c.

N V P S I A { νουψία } Oppidum est ad Nilum fluuium, in tractu Syenitarum, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 29.

N V P S I S, Oppidum est Arabiæ, Nomadibus proximum, de quo Plin. lib 6 cap. 100.

Nupta, Nuptiæ, Nuptus, Vide N V B O.

N V R S I A { νουρσία } Sabinorum ciuitas, authore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Hodie Norcia. Nursia item, Piceni ciuitas, à Virgilio frigida dicta, aut re vera: aut certè venenosa, & nocens. Gracchi nanque vbique in concionibus suis Nursinos sceleratos appellauerunt: & scimus amaré Virgilium historiarum rem per transitum tangere. Verba Seruij ad illud Virgilij 7. Æneidos,

-quos frigida misit

Nursia, & Hortinæ classes, populísque Latini.

Habitata pruinis Nursia. Silius lib. 8.

Nursinus, Adiectiuum. Martialis lib. 13,

Nursinas poteris parcius esse pilas.

Nurus, huius nurus, fœm. gen. { νυός } Filij mei vxor. Cic. 2. Philip. Relicta mater amicam impuri filij tanquam nurum sequebatur.

Digna nurus socero. Ouid. epist. 3.

Nurus sæpe ponit Ouidius tantùm pro sexu, vt 2. Metamorph.

Excipit, & nuribus mittit gestanda Latinis. Id est fœminis Latinis.

Nurus, pro Sponsa aliquando ponitur. Martialis lib. 4. 31,

Atque inter Latias gloria prima nurus. Budæus.

Nuscitio, nuscitionis, Vide L V S C I T I O.

Nusquam { οὐδαμοῦ, μηδαμοῦ } Aduerbium in loco & ad locum: id est Nullo in loco. Terent. Eunuch. 4. 3, Ille autem bonus vir nusquam apparet. Cic 4. Academ. Quæ nusquam alibi esset.

Vspiam & Nusquam, contraria. Cic. 1. de Legib. Lex est recta ratio imperandi, atque prohibendi, quam qui ignorat, is est iniustus, siue est illa scripta vspiam, siue nusquam.

Nusquam abero. Virg. 2. Æneid.

Nusquam cunctabundus. Tacit. lib. 1.

Nusquam aut nullum fore. Cic. de Senect. Nolite arbitrari ô mihi charissimi filij, me, quum à vobis discessero, nusquam, aut nullum fore.

Nusquam tuta fides. Virg. 4. Æneid.

¶Nusquam, ad locum. Terent. Eunucho, 2. 2,

Detineo te, fortasse tu profecturus aliò fueras.

P. Nusquam. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib. 10 31, Et prouinciâ in otio, & exercitum in mea potestate tenui: finibus meæ prouinciæ nusquam excessi.

Nusquam ventum aut abitum sine causa putetur. Author ad Herennium, lib. 2.

Nusquam pedem. Terent. Adelph 2. 2.

Nusquam gentium, Id est nusquam omnino. Abundare G E N T I V M ait Donatus. Terent. Adelph. 4. 2, Næ ego homo sum infœlix, primùm fratrem nusquam inuenio gentium.

Nuto, nutas, Vide N V O, nuis.

Nutrio, nutris, nutriui, vel nutrij, nutritum, penult. prod. { τρέφω, σιτίζω, σιτιζω, ἐκτρέφω, θηλάζω } nutrire. Notæ significationis. Plin. lib. 11. cap 40, Balænæ, vitulíque mammis nutriunt fœtus.

Vento nutritur ignis Ouid. 2. de Remed. amor.

Nutrire vinum, quod & Curare dicimus. Col. lib. 12. cap. 30, Quantò maior æstus erit, eò sæpius côuenit vinum nutriri, refrigerarique, & ventilari. Eleganter, inquit Turnebus, vinum medicamento curatum nutriri dicit.

Pax nutrit Cererem Ouid. 1. Fast.

¶Amorem longum malè nutrit. Ouid 3. de Arte.

Audacias aliquorum nutrire. Cic. in Sallust. Multi priuatorum audacias nutriuerunt, ego nihil timui nisi leges.

Fauorem. Silius lib. 7.

Ignes suos. Ouid. 6. Metam.

Morbos. Celsus lib 6. cap. 6, de oculorum grauioribus morbis.

Vires. Celsus lib. 3. cap. 23, Mediis autem diebus vires eius erunt nutriendæ.

Vlcus. Celsus lib. 5. cap. 26, Repurgatúmque vlcus sic vt cætera nutriendum est.

¶Nutritor, Futurum Imperatiui passiui, pro præsente actiui posuit Virgilius 2. Georg. Hoc pinguem, & placidam paci nutritor oliuam. Seruius.

Nutritus, pen prod. Participium { τεθραμμένος. } vt

Ferino lacte nutritus. Ouid. 3 Trist. eleg. 11.

Nutritus, huius nutritus, penult. prod. { τροφή } Nutrimentum. Plin. lib. 22. capite 24, Multi senectam longam mulsi tantum nutritu tolerauere.

Nutritus pius & maternus. Senec. in Consolat. ad matrem.

Nutrico, nutricas, pen. prod. { τιθηνεύω } nutricare, Idem quod Nutrire. Plaut. Merc 9, Nec pecua ruri pascere, nec pueros nutricare. Varro 2 de Re rust. cap. 8, Quum peperit equa mulum aut mulam, nutricantes educamus.

Nutricor, nutricaris { τρέφω } nutricari, Deponens. Idem. Cic. 2. de Nat. deor. Omnibus autem rerum, quæ natura administrantur, seminator, & sator, & parens (vt ita dicam) atque educator, & altor est mundus, omniáque sicut membra sua & partes suas nutricatur & continet.

Nutricatio, Verbale { τιθήνησις } Varro 2. de Re rust. cap. 44, Dicetur, inquit Agrius, de tertio gradu, de nutricationibus atque alimoniis eorum. Gell. lib. 12. cap. 1.

Nutricatus, huius nutricatus, penult. prod. Idem { τιθήνησις. } Plaut. Milit. 10, O lepidum semisenem, ne si quas memorat virtutes habet, atque equidem planè eductum in nutricatu Venereio. Varr. 2. de Re rust. cap. 47.

Nutricatio & Nutricatus dixit Macrobius lib. 5. Saturn. cap. 11.

Nutritius, Adiectiuum { θρεπτικός } Qui nutrit. Col. lib. 3. cap. 13, Ne incrementa duritia sua reuerberet, sed tenero velut nutritio sinu recipiat, & cælestes admittat imbres.

Nutritius, nutritij, Qui nutrit, siue qui curam habet infantium & adultorum vt viuant. Cæs. 3 bel. Ciuil. Nutritius eius pueri eunuchus.

Nutritor, pen. prod nutritoris, m. g. { τροφεύς } Qui nutrit. Suet. de Clar. grammat. M. Antonius Gnipho, ingenuus in Gallia natus, sed expositus à nutritore suo manumissus.

Puellæ nutritor. Claud. in Eutrop.

Equorum nutritor Pholoes. Stat. 10. Theb.

Nutrix, nutricis, penult. prod. { τιθήνη, τροφός, τίτθη, τροφὸς } Quæ nutrit. Terent. Eunuch. 5. 2, Nutricem accersitum iit, quæ illam aluit paruulam.

Nutrices & pædagogi iure vetustatis plurimum beneuolentiæ postulant. Cic. de Amicit.

Almæ nutricis blanda ac infracta loquela. Lucret. lib. 5.

Regia nutrix natorum Priami. Virg 5. Æneid.

Oratoris nutrix. Cic. in Orat. Laudationum, scriptionum, & historiarum, &c. reliquarúmque rerum formam quæ absunt ab forensi contentione, &c. non complectar hoc tempore. non quo negligenda sit: est enim illa quasi nutrix eius oratoris, quem informare volumus, &c.

Leonum nutrix tellus Iubæ. Horat. 1. Carm. ode 22.
Cum lacte nutricis, errorem aliquem sugere. Cic. 3. Tusc.
Inserunt mansa omnia in os pueris infantibus nutrices. Cicero 2. de Orat.
Discordia nutrix belli. Claud. 1. in Ruffinum.
Curarum nutrix nox. Ouid. 8. Metam.
Nutrices arbores glandiferæ dicuntur Plinio in Proœm. lib. 16.
¶Nutrix, pro Seminario (inquit Budæus) in quo tenella adhuc semina depanguntur, deponuntúrque. Plin. lib. 17. cap. 10, Omnia ea non statim moris est in sua locari, sed prius nutrici dari, atque in seminariis adolescere, iterúmque migrare.
¶Nutrix, alia significatione vsurpat Catullus Arg. epig. 59,
Illáque atque alia viderunt luce marinas
Mortales oculi nudato corpore nymphas,
Nutricum tenus extantes e gurgite cano. Id est mammarum.
Nutrix, pro matre. Varro, Vt desiderium possint ferre nutrices. Id est matres quæ eos nutricant.

Nutricula, nutriculæ, penult. corr. Diminut. { θρεπτήριον. } Iuuenal. Saty. 7, Gallia, vel potius nutricula causidicorum. Horat. 1. epist. 4.
Fabulæ nutricularum. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Seditiosorum nutricula. Cic. in Vatinium, Venisti iratus omnibus, quod ego simul ac te aspexi, prius quàm loqui cœpisti, quum antè Gellius, nutricula seditiosorum omnium, testimonium diceret, sensi atque prouidi.
Prædiorum nutricula. Cic. 11. Philip. His quasi præter dotem, quam in ciuilibus malis acceperant, agrum Campanum largitus est Antonius, vt haberent aliquorum nutriculas prædiorum: quibus vtinam contenti essent: ferremus: etsi tolerabile non esset.
Casam nutriculam vocauit Quintilianus declam. 13. vbi quis nutritus fuit.

Nutricia { θρεπτήρια } genere neutro, numero plurali, vocamus nutricis mercedem: vt apud Vlpianum in l. 1. ad finem, D. de variis & extraordinariis cognitionibus. Græcè trophia dicuntur. Vide TROPHIMA.

Nutrimentum, nutrimenti { θρέμμα, ἀνατροφή, χιλός } Alimentum. Cic. in Orat. Sed quòd educata huius nutrimentis eloquẽtia est, ipsa se postea colorat & roborat. Suet. in Caligula, cap. 9, Quantum per hanc nutrimentorum cõsuetudinem fauore & gratia valuerit. Id est, quòd in castris educatus sit, vt ait Budæus.
Nutrimenta ignis. Valer. Max. lib. 3. cap. 2. Virg. 1. Æneidos,
Suscepítque ignem foliis, atque arida circum
Nutrimenta dedit, rapuítque in fomite flammam.
Nutrimentum, pro eo qui alitur. Valerius lib. 9. cap. 3. Digna nutrimenta, quæ in exitum patriæ suæ, vt euenit, conuerterentur. Loquitur de filiis Annibalis.

Nutrimen, pen. prod. nutriminis, Idem { ἐπίδειγμα. } Ouid. 15. Metam.
Naturæque suum nutrimen deerit edaci.
Nutrimenta, nutrimentorum, pro ipsa nutricatione posuit Suet. in Augusto, cap. 6, Nutrimentorum, inquit, eius ostenditur adhuc locus in auito suburbano iuxta velitras permodicus.

Nutus. Vide NVO, nuis.

Nux, nucis, fœm. ge. { κάρυον, καρύα, κάρυον } Generale nomen est omnibus quæ duro operimento teguntur, vt sunt amygdalæ, auellanæ, & huiusmodi. Plin. lib. 15. cap. 22, Cæteris quicquid est, solidum est, vt in auellanis, & ipso nucum genere, quas antea abellinas patrio nomine vocabant.
Nux, à nocendo dicitur. Ouid. de Nuce.
-quoniam sata lædere dicor,
Imus in extremo margine fundus habet.
Cortex viridis nucis. Tibul. lib. 1. eleg. 8.
Fœtus nucis. Virg. 2. Georg.
Nux auellana, seu Prænestina, quæ eadem est, ex arbore est quæ Corylus dicitur. Hanc autem nucem Græci Ponticam vocant. Macrob. lib. 3. Saturnal. cap. 18.
Nux calua, nux est auellana, vel Pontica. Hoc ex veteri quodam lexico eruisse se dicit Turnebus, in quo sic scribitur, Caluæ, ποντικὰ ἀπρόσχυμα.
Castaneæ nuces. Virg. 2. eclog.
Nux Græca. Colum. de Arboribus, cap. 22, Nucem Græcam serito Arcturi signo. Quidam dicunt esse amygdalam, argumento Plinij libro 15. cap. 22, quum de amygdala loquitur, Hæc arbor (inquit) an fuerit in Italia Catonis ætate, dubitatur, quoniam Græcas nominat. Macrob. 3 Saturn. cap. 18, Nux Græca hæc est, quæ & amygdala dicitur. Sed & Thasia eadem nux vocatur.
Nuces iuglandes, quæ & regiæ dictæ sunt. Plin. lib. 15. cap. 22.
Minimæ. Iuuen. Saty. 3.
Nuces pineæ, quas pinus arbor gerit. Martial. lib. 13. 25.
Nux persica. Martial. lib. 13 46.
Cassa nuce. Horat. 2. Serm saty. 5.
¶Conficere nucem, Vide CONFICIO.
Annosam si fortè nucem deiecerit Eurus. Iuuen. Saty. 11.
Dare nuces. Catul. in Epithalamio Iuliæ, epig. 56.
Qui è nuce nucleum esse vult, frangat nucem. Qui commodum appetit, ne fugiat laborem: Qui quærit voluptatem, prius experiatur sudorem, sine quo non paratur vera voluptas. Hanc sententiam Plautus figura sanè quàm prouerbiali extulit, in Curcul. 2. Erasmus.
Frangere nucem. Cic. 2. de Orat.
Legere nuces. Cic. 2. de Orat.
Nuces relinquere, Est omissis studiis ac nugis puerilibus ad grauiora, magísque seria conuerti. Persius Satyra 1,
-& nucibus facimus quæcunque relictis, Quum sapimus patruos. Translata metaphora, vel à vetusta nuptiarum cæremonia, in quibus sponsus vxorem ducens nuces spargebat, vtpote iam pueritiæ renuntians. vel certè à puerorum lusibus, qui nucibus peraguntur, ductum prouerbium videri potest. Hæc Erasmus. Martial. libro 5. 135.

Spargere nuces. Virg. 8. eclog.
Nuces amaræ, apud Celsum lib. 6. cap. 7. & alibi frequenter, nihil aliud sunt quàm quas vulgò amygdalas amaras vocant.
Persicum quod vulgò vocatur, Mollusca nux dicitur, scilicet quòd cæteris nucibus mollior sit. Macrob. lib. 3. Satur. cap. 18. Perotus Macrobio refragatur.

Nucula, nuculæ, penult. corr. Diminutiuum, Minuta nux. Vnde & Prænestinæ nuculæ appellatæ sunt. A Nucula fit aliud diminutiuum, Nucella. Calepinus.

Nuciprunum, nucipruni, penult. prod. neut. gen. Prunum insitum nuci. Plin. lib. 15 cap. 13, Peculiaris impudentia est nucibus insitorum, quæ faciem parentis, succúmque adoptionis exhibent, appellata ab vtroque nucipruna.

Nuceus, Adiectiuum { καρύινος } Quod est ex nuce. Plin. lib. 16. cap. 39, Vlmeam, pineam, nuceam, hanc atque aliã materiam omnem quum effodies, Luna decrescente eximito post meridiem.

Nucetum, nuceti, penult. prod. Locus consitus nucum arborum frequentia. Stat. lib. 1 Sylu. 6,
Quicquid nobile Ponticis nucetis,
Fœcundis cadit aut iugis Idumes. Nuces Ponticas intelligit, quæ & Prænestinæ, & Auellanæ dicuntur.

Nucifrangibulum, ioco appellat Plaut. dentem, in Bacchid. 13,
-mihi cautio est
Ne nucifrangibula excussit ex malis meis.

Nucleus, nuclei { πυρήν } Quod tenerum in nuce includitur. Plin. libro 12. cap. 9, Pomum intus simile contortis nucleis. Idem libro 9. capite 35.
Concidere nucleum dentibus, Vide CONCIDO, pen. prod.
Nucleum amisi. Prouerbium. Plaut. Capt. 11, Nucleum amisi, reliquit pignori putamina. Verba sunt Hegionis, vbi resciuisset sibi impositum esse, & herum amissum pro seruo, seruum pro domino retentum, is enim ex quo fructus expectabatur, aufugerat, eo relicto, ex quo nihil emolumenti poterat capi. Erasmus.
Nuclei oliuarum, Testæ. Vlpian. in l. Carbonum. D. de Verborum significat.
¶Nucleus, Allij spica. Multis enim spicis seu nucleis compactum est allij caput. Plin. lib. 19. cap. 6, Allium tenuissimis & quę separantur, in vniuersum velatur membranis: mox pluribus coagmentatur nucleis, & his separatim vestitis.
¶Nucleus pinguitudinis. Plin. lib. 17. cap. 6.
Nucleus ferri, Chalybs. Plin. lib. 34. cap. 14.
Nucleus acini, Quod vinaceum appellat Columella. Plinius libro 23. cap. 1.

Nucleatus, penult. prod. Adiectiuum. Scribonius Largus, Vua passa, nucleata, contusa ac mista.

N Y

Nyctalops, pen. corr. nyctalopis, penult. prod. omn. gen. { νυκτάλωψ } Qui videt interdiu, occidente autem sole cernit exiliter, noctu nihil. Hic etiam lusciosus dicitur à Latinis. Plin lib. 8. cap. 50, Caprinum iecur si vescantur, restituit vespertinam aciem his quos nyctalopas vocant. Idem dicit libro 28. cap. 11. Vide LVSCIOSVS.

Nyctalopia, vitium ipsum est, vt Myopia. Dioscorides tamen nyctalopa pro vitio identidem accipit. Budæus.

Nyctalopa, Herba. Plin. lib. 21. cap. 11, Eandem vocari chenomychon, quoniam anseres à primo conspectu eius expauescant: ab aliis nyctalopa, quoniam è longinquo noctibus fulgeat. De nyctegreto.

Nyctegrecia, Ea Homeri rhapsodia vocatur, qua maximo metu perculsis omnibus & consternatis ob offensionem pugnæ, noctu in castris ab Agamemnone excitantur è stratis duces, & ad consilium vocantur.

NYCTEGRETVS { νυκτήγρετος } Herba, de qua sic Plin. lib. 21. cap. 11, Nyctegretum inter pauca miratus est Democritus, coloris ignei, foliis spinæ, nec à terra se attollentem, præcipuam in Gedrosia narrat. Erui post æquinoctium vernum radicitus, siccarísque ad Lunam xxx. diebus, ita lucere noctibus. Magos Parthorúmque reges vti hac herba ad vota suscipienda. Hæc ille.

NYCTELIVS { νυκτέλιος } vocatus fuit Bacchus, quòd sacra eius noctu fiebant: νὺξ enim nox est, τελῶ perficio.
Nyctelius pater, Bacchus. Ouid. 1. de Arte.
Latex Nyctelius, Vinum. Senec. OEdip. 5.

Nycteris, pen. corr. nycteridis { νυκτερίς } Vespertilio tam minutos habens pedes, vt eis carere videatur.
Nycteris, hoc est Vespertilio, dictus est Chærephon philosophus: propterea quòd philosophando expalluisset, & supra modum emaciatus esset. Author Suidas.

NYCTEVS, duarum syllabarum, Nycteos, vel Latinè Nyctei { νυκτεύς } Rex quidam fuit pater Antiopes. Propert. lib. 3. eleg. 15, Nycteos Antiopen, &c.

Nycteis, pen. prod. { νυκτηΐς } Patronymicum fœm. Propertius lib. 1. eleg. 4, Tu licet Antiopæ formam Nycteidos, &c. Ouid. 6 Metam.

Nycticorax, pen. corr. nycticoracis, pen. corr. m. g. { νυκτικόραξ } Coruus nocturnus. D. Hieronymus in fine epist. ad Suniam & Fretelam, nycticoracem dicit esse, quam vocamus noctuam.

NYCTIMENE, penult. corr. { νυκτιμένη } Filia Nyctei, quo etiam nomine dicta est auis quædam, in quam conuersa Nyctimene fertur. Quæ quoniam cum patre concubuerat, facinus recognoscens in syluas aufugit, & in noctuã conuersa, lucem odit, nocte tantùm volitãs. A Græcis appellatur γλαύξ. Vide Ouidium 2. Metam.

NYCTORIX, Regina Babyloniæ: quæ, teste Herodoto, libro 1. post Semiramin regnauit sola. Apud ipsum Herodotum scribitur Nitocris.

Nympha, nymphæ { νύμφη } Latinè sponsa dicitur.
Nymphas antiqui aquarum deas esse putauerunt, quasi lympharum numina: quippe veteres Græci nympham dicebant, quam nos mutatione vnius literæ lympham, hoc est aquam. Aliquando

Nymphæ

Nymphæ dicuntur Musæ, quòd aqua currendo musicos sonos efficiat. Hinc sæpenumero à poetis inuocantur. Virgil.7. eclog. Nymphæ noster amor, Lybethrides. Cic.3.de Nat.deor. Suntne etiã Nymphæ deæ? Et pro Milo. Ædem Nympharum incendit.

Nymphæ aliæ in nemoribus habitant: & hæ à Græcis ἀλσηΐδες, id est nemorales appellantur: aliæ in aquis, quæ naides & hydriades cõmuni & generali nomine dicuntur. Sed harum aliæ sunt κρηνίδες Græcè, Latinè Fontanæ nominantur: aliæ ποταμηΐδες, licet has fluuiatiles appellare: sunt & aliquæ λιμνάδες, quibus pecora sunt curæ: nonnullæ etiam ὀρεστιάδες, quæ montes incolunt. Ex Lambino.

Genitor Nympharum, Oceanus. Catul. in Gellium, epig.83.
Templa syluestria Nympharum. Lucret.lib.5.
Agrestes. Virg.3.Æneid.
Auernales. Ouid.5.Metam.
Faciles. Virgil.3.eclog.
Nysiades, Vide NYSA.
Simplices. Horat.2.Carm.ode 8.
Teneræ. Ouid.11.Metam.

¶Nymphæ, dicuntur apes quum primùm formam cœperint habere. Plin.lib.11.cap.16.

Nymphæum, nymphæi {νυμφαῖον} dicitur & lauacrum & balneum. Iulius Capitolinus, Opera Gordiani Romæ nulla extant, præter quædam nymphæa, & balneas. Plin.lib.35.cap.12.

Nymphæa {νυμφαία} Herba heraclia quæ Venerem extinguit: à nympha, hoc est aqua dicta, quòd aquis gaudeat. Plin.lib.26.cap.10. Et lib.25.cap.7. Ruellius eam dicit esse quæ officinis vulgò *Nenuphar* dicitur.

NYMPHÆVS {νυμφαῖος} Italiæ fluuius iuxta Velitras: & Nymphæum, Proconnesi promontorium. Author vtriusque Raphael Volaterranus. Nymphæum montẽ semper ardere, eiúsque craterem bitumen egerere omnium dilutissimum, Strabo author est lib.7.

Nympharena, Gemma, vrbis & gentis Persicæ nomen habet, similis hippopotami dentibus. Plin.lib.37.cap.10.

Nymphides {νυμφίδες} Genus calceamentorum muliebrium, de quibus Cælius lib.18.cap.27.

NYMPHOLEPTI {νυμφόληπτοι} dicuntur quasi Nympharum spiritu correpti: iidem Lymphati quoque vocantur.

NYMPHON, Vir quidam Colophonius, de quo Cicero Qu.fratri lib.1. 2, Ego nugas maximas omni mea comitate complexus sum, Nymphontem etiam Colophonium.

NYSA {νύσα} Vrbs Arabiæ, apud quam (vt Diodorus ait) Bacchus educatus à Nymphis fuit. Vnde & Nysæus dictus est, ac cognominatus Dyonisius, à Ioue scilicet & Nysa nomen accipiens. Nysa etiam non tam mons, quàm ciuitas in India est, à Libero patre (vt refert Strabo lib.15) condita, carminibus poetarum celebratissima. Vide Herodotum lib.2. Alia est Nysa in Bœotia apud Homerum: apud Plinium in Caria: apud Strabonem vicus etiam in Helicone: apud Ptolemæum in Lycia & Ionia: & apud Stephanum in Thracia.

Vertex celsus Nysæ. Virg.6.Æneid.

Nyseius, Adiectiuum {νυσήϊος} vt Iuga Nyseia apud Lucanum lib.8.
Nyseus, dissyllabum {νυσεύς} dictus est Bacchus. Ouid.4.Metam.
Nysias, Nysiadis, pen.corr. Patronymicum fœm. {νυσιάς} vt Nymphæ Nysiades, apud Ouidium 3.Fast. positum pro gentili.
Nysigena, pen.corr. {νυσιγενής} qui in Nysa natus est. Catul. Argonaut. epigramma 59,

Ac parte ex alia florens volitabat Iacchus,
Cum thyaso Satyrorum, & Nysigenis Silenis.

Nysæi {νυσαῖοι} habitatores Nysæ vrbis: de quibus meminit Cicero scribens Silio, lib.13.65, Deinde Nysæos, quos Nero in primis habet necessarios, diligentissimè tuetur ac defendit, habeas tibi commendatissimos.

Nysæus, Adiectiuum {νυσαῖος} vt Chori Nysæi. Propert.lib.3.eleg.17.
Palmes Nysæus, Vitigineus Silius lib.7.

NYSA, Proprium hominis. Cic.3.de Natur.deor. Dionysios multos habemus, primum Ioue & Proserpina natum: secundum Nilo, qui Nysam dicitur interemisse.

NYSÆA, teste Herodoto & Curtio, vrbs clarissima in India, à Libero patre condita, sub radicibus montis quem Meron vocant.

NYSIRVS, Vide NISYRVS.

Nyssa, nyssæ, Repagulum vnde cursores mouẽtur. A νύω, inclino: quòd quum metam attigerint, inclinentur.

NYSVS, Vide NISVS.

O

O Atque v permutantur inuicem. Quintil.lib.1. cap.4. Quid o, atque v permutatæ inuicem? vt Hecoba, & notrix: Chulcides, & Pulyxena scribebantur. Quod hic Quintilianus dicit, multis monimentis veterum probat Pierius in suis castigationibus in Virgilium: in quibus se scriptum vidisse testatur Donu pro dono, Annus pro annos, Cupressu pro cupresso.

O {ὦ} vocãdi Interiectio, nominatiuo interdum, nõnunquã etiam accusatiuo gaudens. Virgil.1. Æneid. O regina nouam cui condere, &c. Cic. Furnio, lib.10.16, O mi Furni quam tu, &c.

¶Aliquando admirandi. Terent. Eunuch.2.3, O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres. Iuuen. Satyra 10,
O qualis facies, & quali digna tabella!

¶Exclamantis. Terent. Heaut.2.3, O Iuppiter, tantam inesse animo inscitiam? Idem Phorm. O audaciam, etiam me vltro accusatum aduenit!

O immoderata mulier. Cic. pro Cælio.

O consuetudo peccandi, quantam habes iucunditatem in improbis & audacibus! quum pœna abfuit, & licentia consecuta est. Cic. 5.Verrin.

¶Dolentis. Terent. Andria, 1.5,
-ô Mysis, Mysis, etiam nunc mihi
Scripta illa dicta sunt in animo Chrysidis de Glycerio.

O miseras hominum mentes, ô pectora cæca. Lucret.lib.2.
O misera vitæ ratio. Cic. Anteq. iret in exil.
O spectaculum vni Crasso iucundum, cæteris non item. Cic. Attico, lib.2.

¶Irridentis. Cic. de Amic. O præclaram sapientiam: solem enim è mundo tollere videntur, qui amicitiam è vita tollunt.

O præclarum custodem ouium, vt aiunt, lupum. Cic.3.Philipp.

¶Exultantis. Terent. Andr.1.1, ô factum bene,
Beasti me.

O terram beatam quæ illum exceperit. Cic. pro Milone.

¶O si, desiderantis particula. Virg.11. Æneidos,
Quanquam ô si solitæ quicquam virtutis adesset. Ibidem, lib.8,
O mihi præteritos referat si Iuppiter annos.

O vtinam tunc quum Lacedæmona classe petebat,
Obrutus insanis esset adulter aquis. Ouid.1.epist.1.

¶O, Interiectio repentè perculsi. Terent. And.4.6, O Mysis salue. e. saluos sis Crito. Ibidem, 1.5, Quis hic loquitur? Mysis salue. M. ô salue Pamphile.

O, quid agis. Horat.1.Carm.ode 14.

¶O, pro Vtinam. Virgil.2.ecloga,
O tantum libeat mecum tibi sordida rura,
Atque humiles habitare casas. Id est, vtinam libeat.

¶O, quandoque tacetur, quum accusatiuo iungitur. Terent. Eunuch.3.1, Hominem perditum miserúmque, & illum sacrilegum. Donatus, maioris stuporis esse hoc modo pronuntiatum. Cic. ad Atticum, Me miserum, cur non ades?

O A

OANVS, oani {ὤανος} Lydiæ oppidum, apud Stephanum.

OASIS {ὄασις} Oppidum in desertis Libyæ, septem dierum itinere à Thebis distans, quod Herodoti ætate à Samiis tenebatur, vt ipse refert libro 3.

Oataricha {ὠοτάριχα} Dicuntur mugilum oua, sale condita: ὠὸν enim est, quod nos ouum dicimus, interposita u euphoniæ causa: τάριχος, salsum dicitur: ταριχεύω, seruo, condio, liquefacio, sicco.

OAXIS {ὄαξις} Fluuius est Cretæ insulæ, dictus ab Oaxe filio Apollinis.

Rapidus Cretæ Oaxis. Virg.1.eclog.

OAXVS {ὄαξος} ciuitas Cretæ, ab Oaxo Achallidis filiæ Minois filio: vel à situ loci, quòd loca prærupta Cretenses ἄξους vocẽt. Herodotus quoque Oaxum vrbem Cretæ facit, in qua Etearchus pater Phronimæ matris Bacchi regnauit, qui Cyrenem Libyæ vrbem ædificauit.

O B

Ob {διά, ἀντί} Præpositio, accusatiuo iungitur, & significat Propter. Terent. And 3.5, Ergo pretium ob stultitiam fero: sed inultum id nunquam auferet. Donatus, Id est pretium stultitiæ.

Ob adulterium cæsus. Virg.6.Æneid.
Laborat ob auaritiam. Horat.1.Serm saty.4.
Ob delictum pœnas dij expetunt. Cic pro Marcello.

Ob dictum aliquem oppugnare. Metellus ad Cic lib.5.1, Existimaram pro mutuo inter nos animo, & pro reconciliata gratia, nec absentem ludibrio læsum iri me, nec Metellum fratrem ob dictum, capite ac fortunis per te oppugnatum iri.

Ob aliquod emolumentum suum si qui cupidius aliquid dicere videntur, iis credi non conuenit. Cic. pro Fonteio.

Ob industriam. Plaut. Casina, 6.
Ob decem minas oppositus pignori. Terent. Phorm.4.3.
Ob nullam noxiam. Plaut. Pœn.3.
Ob rem. Terent. Phorm.3.2, -non pudet
Vanitatis? D. minimè, dum ob rem. Id est modo in rem meam fit.

¶Ob absoluendum, Ob tacendum, & similia: pro Ad absoluendum, vel vt absoluat. Cic.4.Verr. Quanto illud flagitiosius, improbius, indignius, eum à quo pecuniam ob absoluendũ acceperis, condemnare, &c. Gel.lib.11.cap.10.

Ob vagulationem. Festus, Cui testimonium defuerit ob portum ob vagulationem ito. Lex est 12.tabul. qua Turnebus significari putat, si testis ei defuerit, qui litem habuit, ei licere comperendinationis die, id est die tertio, ante eius ædes liberè conqueri & implorare eius testimonium, conuitiúmque recusanti facere. Nam à vagio, vagilo & vagulo deducitur, vnde vagulatio, quod conquerentis & plorantis est. Nec assentior iis qui à vagor deducunt, nec qui ob vagulatum legunt, quum vagulationem Festus planè apertéque legat, & interpretetur, sicque ob vagulationem dictum antiquo more pro ad vagulationem. Hæc ille. Legem autem sic scribi debere putat, Cui testimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Vide VAGVLATIO.

¶Ob,pro ante.Plaut.Milite,7,
-nunc demum experior ob oculos caliginem
Prius mihi obtigisse.

Ob oculos mihi sæpe mors versata est.Cic.pro Rab.Posth.
Mihi ob oculos exilium versatur.Cic.pro Sextio.
Ob os offusus ignis.Cic.de Vniuers.

¶Ob,pro Ad,apud antiquos. inquit Festus. Ennius, Ob Romã noctu legiones ducere. Cic.Pæto,lib.9.26, Cuius ob os Graij ora obuertebant sua.

¶Ob,in compositione,pro Circum,authore Festo:vt Obambulare.

Obacerbo,obacerbas,obacerbare.Est,vt ait Festus,exacerbare.

Obacero,obaceras,obacerare, Compositum ex ob & acus,aceris, est authore Festo,Obloqui, atque alterius sermonem molestè impedire. Quod sumptum videtur à paleis, quas Græci ἄχυρα vocant.

Obæratus, pen. prod. Adiectiuum { ὑπόχρεως } Dicitur qui ære alieno iam obligatus est,quasi ære alieno obstrictus,& debitor ad aliquid operandum. Liu.6.bel.Pun. Quatuor millia hominum erant missi ex omni colluuione, exules, obærati. Cæsar libro 1. Commentariorum, Omnes obæratos, quorum magnum numerum habebat, conduxit.

Obambulo,obambulas,pen.corr. { περιπατέω,περιέρχομαι } obambulare,Est(vt ait Festus)aduersum alios ambulare, & quasi ambulanti sese opponere.siue circumire, aut obuiam ire. Plaut.Merc.22, Sanè hoc non in mentem venit,dudum vt vrbem obambulo.

Solus obambulat ipse.Ouid.2.Trist.
Gemebundus obambulat Ætnam.Ouid.14.Metam.
Obambulantes ante vallum portasque.Liu.5.bel.Pun.
Obambulare muris.Liu.6.bel Maced.

¶Obambulare,pro Insidiari. Virg.3.Georgicorum,
Non lupus insidias explorat ouilia circum,
Nec gregibus nocturnus obambulat. Id est insidiatur. Seruius.

¶Obambulare, pro vnà iunctimque ambulare.Sueton.in Tyberio, Et secretum petenti,nonnisi adhibito Druso filio, dedit,dextràmque obambulantis, veluti incumbens, quoad perageretur sermo, continuit.

Obambulatio,Verbale { περίπατος } Author ad Herenn.lib.3,Commodius est in derelicta,quàm in celebri regione locos comparare: propterea quòd frequentia & obambulatio hominum conturbat, & infirmat imaginum notas.

OBARENI {Ὀβαρηνοί} Armeniæ populi,non procul à Cyro fluuio,quorum meminit Stephanus.

Obaresco,obarescis,obarescere.Lactant.De opific.Dei,cap.10,Acies enim, quam siccari & obarescere non oportet, nisi humore assiduo tersa purè niteat,obsolescit.De oculorum acie loquitur.

Obaro, obaras, pen.corr.obaraui { περιαρόω } obarare, Circum arare, vel arando excolere. Liu 3. bell. Pun. Et quum hostes obarassent, quicquid herbidi terreni extra murum erat, raporum semen iniecerunt,vt &c.

Obarmo,obarmas {καθοπλίζω}obarmare,Idem quod Armare.Horat. 4.Carm.ode 4, -quibus
Mos vnde deductus per omne
Tempus Amazonia securi
Dextras obarmet,quærere distuli.

Obater, pen.prod. Adiectiuum { ὑπομέλας } Quodammodo atrum & veluti subatrum. Plin.lib 18.cap.35, Nascens luna, si cornu superiore obatro surget.

Obatresco,obatrescis, obatrescere, Obatrum esse. Firmicus in Præfat.lib 1, Palisceus lacus semper crassitudine lurida sordidus, liuentibus spumis obatrescit.

Obba,obbæ,Poculi genus, authore Nonio, vel ligneum, vel ex spartho,quod nunc vbba dicitur.Varro,Dolia atque apothecas tricliniares, melicas, calenas, obbas, & cumanos calices. Idem epistola ad Marcullium,Vtrum meridie,an vesperi libentius ad obbam accedas. Sessilis obba, Quæ sedere videtur, quum sit fundo latiore. Persius Satyra 5.

Obbibo,obbibis, obbibi, pen.corr.obbibitum, pen.corr. { καταπίνω } obbibere,Idem quod bibere.Cic.1.Tusc.Qui quum coniectus in carcerem,triginta iussu tyrannorum venenum vt sitiens obbibisset, reliquum sic è poculo eiecit,vt id resonaret.

Obbrutesco,obbrutescis,obbrutui { ἀποκτηνοῦμαι } obbrutescere,Brutum fieri,rationem amittere.Lucretius lib.3,
Nec refert,vtrum pereat dispersa per auras,
An contracta suis è partibus obbrutescat. De anima. Turnebus aliter, atque obbrutescere significare hîc, sensum amittere & vitam, ac interire.Nam brutum est non sentiens. Lactantius,Corpus enim, quia è terra est, comprehensibile est, temporale, brutum atque tenebrosum est: Anima verò,quia de cælo est,tenuis,æterna, sensibilis,illustris est. Hic apertè brutum,id est non sentiens,sensibili,id est sentienti opposuit. Hæc ille.

Obcæco,obcæcas { ἐκτυφλόω } obcæcare, Idem significat quod Cæcare.Columella lib 4.Veluti ignorantiæ tenebris obcæcata luce veritatis caruit. Dicimus & Occæco. Plin.lib.10.cap.3, Respersu pinnarum hostem occæcantes.

Obcæcat orationem totam narratio obscura.Cic.2.de Orat.
Obcæcatus stultitia.Cic.ad Senatum,lib.15.1,Quod ego negotium non stultitia obcæcatus,sed verecundia deterritus non recusaui.
Obcæcari tenebris,& Præfulgere splendore: contraria. Author ad Herenn.lib.3,Tunc nec nimis illustres,nec nimis obscuros locos haberi oportet: ne aut obcæcentur tenebris imagines, aut splendore præfulgeant.
Æther terrificis obcæcat sidera nimbis.Ouid.ad Pisonem.
Obcæcare fossas in agro,Hoc est obtegere,& desuper claudere,ne pateant.Colum.lib.2.cap.2.

Obcædes.Plautus,
Ohe,iam satis,nolo obcædes,
Catuli vt ludum nunc volo. Id est, Nolo hîc quicquam tragicum & cruentum,quódque cædes imitetur. malo ludum catellorum, qui inter se lasciue lusitant. Obcædes autem iuncto verbo, vt concædes dicuntur.Turneb.

Obcæno,obcænas,obcænare, Antiquum. Plaut. in Cestione Cerastibola,vt de lumbo obcænabis.Author Varr.lib.6.de Ling Latin.

Obcaleo, obcales,pen.corr.obcalui,obcalere,Circum calere. Celsus lib.4.cap.24, Vbi dolor vehemens vrget, interest sine tumore is sit, an tumor cum calore,an tumor iam etiam obcaluerit. Et paulo pòst, Si verò tumores etiam obcaluerunt,& dolent,leuat spongia.

Obcaleo { τυλόω } Vide OCCALLEO.
Obcalluere mores.Colum.lib.8.cap.16.

Obdo,obdis,obdidi,obditum,pen.corr. { ἀποκλείω } obdere, Opponere,inquit Festus.

Obdere ceram auribus.Senec.epist.32.
Obdere forem,pro Claudere fores.Plaut.Casin.23.
Obdere fores ferratis trabibus.Plin.lib.6.cap.11.
Obdere pessulum ostio.Terent Eunuch.3.5. Idem Heaut.2.3, Anus foribus obdit pessulum.

Obdormio,obdormis,obdormiui,obdormitum.pen.prod. {ἀποκαθεύδω} obdormire, Dormire.Cic.1.Tusc. Nescio quando in Latmo obdormiuit. De Endymione.

Obdormite crapulam.Plaut Most.16.

Obdormisco, obdormiscis { ἀφυπνόω } obdormiscere, Idem Cic.1. Tusc. Quid melius quàm in mediis vitæ laboribus obdormiscere, & ita conuenientem somno consopiri sempiterno?

Obduco,obducis, penultima prod. obduxi,obductum { ἐπάγω } obducere,Circunducere, vel Contrà ducere. Plaut.Pseud.8,Pòst ad oppidum hoc vetus continuò mecum exercitum Protinus obducam.

Obducere, & Reducere vela,contraria:Gallicè *Tirer,ou couler les rideaux,& puis les ramener*.Plin.iunior lib.2.epist.17.ad Gallum.

¶Obducere { ἐπάγειν } pro Inducere:vt Obducere torporem. Plin. lib.22.cap.25.

Obducere rebus tenebras. Cic.4.Acad. Dum huius definitiones labefactare vult, conatus est clarissimis rebus tenebras obducere. Quintilian libro 10.cap.1, Atque ille quidem omnibus eiusdem operis authoribus abstulit nomen, & fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit. Id est,obtenebrauit, vt minus noti essent. De Menandro.

¶Obducere { ἐπικαλύπτειν,περικαλύπτειν } Superducere,tegere. Cic.2.de Legib.Redditur enim terræ corpus,& ita locatum ac situm quasi operimento matris obducitur.

Herbæ obducunt segetem densis sentibus.Virg.2.Georg.
Obducere plagam limo. Plin.lib.8.cap.16. Et apud Colum. lib.3. cap.18,Obducunt cicatricem radices quæ exereuerunt.
Crustam obducere.Plin.lib.3.cap.4.
Rubiginem.Plin.lib.17.cap. 4.
Macies obduxerat artus.Ouid.epist.11.
Tenebræ obduxere oculos.Lucan.lib.3.
Frontem obducere,pro Contrahere.Quintil.lib.10.cap.3.
Callum obducere,pro Contrahere callum.Cic.5.Tuscul.Quorum animis diuturna cogitatio callum vetustatis obduxerat. Id est vetustate obduruerat. Idem ad Varronem,lib.9.2, Consuetudo diuturna callum iam obduxit stomacho meo.
Obducere callum dolori dicitur labor, per translationem, pro Dolorem minus molestum facere.Cic.2.Tuscul. Ipse labor quasi callum quoddam obducit dolori.
Obducere vultum, Quemadmodum Obducere frontem. Senec. de Benef.

¶Obducere,Detegere,aperire. Lucil. Vos interea lumen auferte, atque aulam obducite.Nonius.

¶Obducere aliquem.Cic.ad Atticum,lib.1.1, Thermus cum Syllano contendere existimatur, qui sic inopes & ab amicis & existimatione sunt,vt mihi videatur non esse ἀδύνατον, Curium obducere, sed hoc præter me nemini videtur. Id est opponere, & obtrudere in petitionem Consulatus. Contrà alios competitores in campum Martium ducere Qu. Curium aleatorem notissimum: in quem est illud Calui apud Asconium, Et talis curius pereruditus. Et obducere dixit propriè: quia candidatos amici & clientes in campum honoris causa deducebant. Vnde illud ad Atticum lib.2.epist.1, Quinetiam quum candidatum deducerem,is quæsiit ex me, num consuluissem Siculis locum gladiatoribus dare. Nisi fortè quis interpretari malit, Curium obducere, Curij vitia obtegere, quum horum tam infamis vita sit. Sic obducta cicatrix.

Diem obducere. Cic. ad Atticum,lib.16, Nono Calend. igitur ad Siccam: ibi tanquam domi meæ scilicet: itaque obduxi posterum diem.Vbi interpres,Obduxi,circum illa loca duxi & consumpsi.

Obductus,Participium { ἐπικαλυφθείς } vt
Cicatricem Reipub. iam obductam refricare. Cicero 3. de Lege agraria.
Colos cano situ obductus.Plin.lib.12.cap.25.
Dolorem obductum vulgare.Virg.10 Æneid.
Frons obducta,Tristis.Horat.Epod.13.
Obstructio obducta. Cicero pro Sextio, Sed hæc obstructio nec diuturna est, nec obducta,ita vt curiosis oculis perspici non possit.
Obducta situ vetustatis prata.Colum.lib.2.cap.18.
Tenebræ obductæ.Propert.lib.3 eleg.16.
Vultus obductos condere.Ouid.2.Metam.

Obductio,obductionis,Verbale { ἐπαγωγή. }
Obductio capitis.Cic.pro C. Rabirio perduel. reo, Mors si proponitur,in libertate moriamur. carnifex verò, & obductio capitis, & nomen ipsum crucis absit, nō modò à corpore ciuium Romanorum, sed etiam à cogitatione, oculis, auribus. Id est obuolutio, vt ait Budæus.

Obducto, obductas { ἐπάγω } obductare, Frequentatiuum. Plautus Mercat.16,
Nec pol ego patiar sic me nuptam tam malè,

Measque

Meásque in ædes sic scorta obductarier.

Obdulcesco,obdulcescis { [illegible] } Idem ferè quod dulcesco simplex,hoc est dulcis fio.Calep.

Obduro,obduras,penul.prod. { [illegible] } obdurare,Facere durum.

Persta atque obdura.Horat.2.Serm.saty.5.

Destinatus obdura.Catull.ad Seipsum,epig.8.

Obdureo,obdures,penul.prod.obdurui { [illegible] } obdurére, Durius fieri.Cic.ad Attic.lib.12,Quare obduretur hoc triduum,vt te quoque ponam in eodem [illegible].

Obduresco,obdurescis,obdurui { [illegible] } obduréscere , Idem. Varro 3.de Re rust.cap.14. Earum semen minutū,ac testa molli , diuturnitate obdurescit.

Obdurescere etiam de homine dictum.Cic. ad Lucceium , lib.5.15, Alij occiderunt,alij nescio quo pacto obduruerunt.

Obdurescere & percallere.Cic. pro Milone , Sed nescio quomodo iam vsu obduruerat,& percalluerit ciuitatis incredibilis patientia.

Consuetudine obdurescere.Cic 2.Philipp.

Obdurescere ad.Cic ad Brutū lib 13, Sed iam ad ista obduruimus, & humanitatem omnem exuimus.

Obduruit animus ad dolorem nouum.Cic.ad Cælium,lib.2.15.

Obdurescere contra.Cic.3.Tuscul.Obduruisséque sese contra fortunam arbitrantur.

Obdurescere in patientia.Cic.7.Verr. Iam verò quum in eiusmodi patientia turpitudinis aliena,non sua satietate obduruisset.

Obedio obedis.pen.prod. obediui, obeditum , pen prod. { [illegible] } obedire,Parére,obsecundáre.Festus,Obedio,obaudio.Cic. de Claris Orat.Quantum in hac vrbe polleat,multorum obedire tēpori,multorúmque vel honori,vel periculo seruire.

Parére & obedire.Cic.5.Tuscul. Hic est ille moderatus,hic fortis, hic sapiens,hic & nascentibus & cadentibus cum reliquis cōmodis, tum maximè liberis parebit,& obediet præcepto illi veteri.

Obedire & parere voluntati dei.Cic.1.de Nat.deor.

Obtemperare & obedire.Cic.3.de Leg. Nec verò solùm vt obtemperent obed ántque magistratibus,sed etiam vt eos colant,diligántque præscribimus.

Obedire ad Cic.pro Cecina, Si seruulis hoc nostris cōcesserimus, vt ad verba nobis obediant,non ad id quod ex verbis intelligi possit, obtemperent.

In modum seruorum alicui obedire.Tacit.lib.1.

¶Obedibo,antiqui dixerunt.Afranius,Meo vt obsequar amori, obedibo tibi.

Obediens,Participium { [illegible] } Cic.2.de Nat. deor. Nulli igitur est naturæ obediens,aut subiectus deus.

Obediens dicto.Plaut.Bacchid 8.

Naturæ obediens homo homini nocere non potest.Cic.3.Offic.

Animus mansuetè obediens imperio meliori.Liu.Decad.1.lib.3.

Appetitiones obedientes efficere rationi.Cic.1.Offic.

Obediens,Nomen ex participio { [illegible] } Liu.5.bel.Pun. Et vt imperiis viuorum nemo obedientior me vno fuerit , &c. Plin. libro 16.cap.43,Obedientissima quocunque in opere fraxinus.

Obedientia,obedientiæ { [illegible] } Cic.1.Offic.Relinquunt enim & abiiciunt obedientiam, nec rationi parent , cui sunt subiecti lege naturæ.

Abiicere ac relinquere obedientiam,Vide ABIICIO.

Fracti animi obedientia,& arbitrio carentis suo, seruitus est. Cic. in Parad.Si seruitus sit(sicut est)obedientia fracti animi & abiecti,& arbitrio carēris suo,quis neget omnes leues,omnes cupidos,omnes denique improbos esse s[illegible]os?

Obedientia imperiorum.Plin.lib.8.cap.1.

Obedienter,Aduerbium { [illegible] } Liu.lib 8. ab Vrbe , Sub imperio Populi Rom.se obedienter ac fideliter futuros.

Obedienter curatum est.Liu 5.bel.Pun.

Obedo,obedis,pen.corr.obedi.obesum,pen.prod. { [illegible] } obédere,Consumere,quasi circum edere.

Obesus,pen.prod.Adiectiuum { [illegible] } Gracilis & exilis,inquit Nonius,& circunrosus,macilentúsq;. Næuius,Corpore,pectoréque vndique obeso,ac merito exeso,tardi ingenio senis.

Obesus { [illegible] } inquit Festus , pinguis : quasi ad edendum factus. Nonius , Obesum pro huberi & crasso sæpius ponitur. Virgilius 3. Georgic.Argutúmque caput,breuis aluus , obesáque terga. Plin.lib. 11.cap.37,Iidem minus solertes,quibus obesissimus venter.

Canis obesus lacte.Claud.1.in Eutrop.

Obesum corpus leuant onere.Plin.lib.24.cap.8.

Fauces obesæ,Id est clausæ.Virg.3.Georg.Seruius.

Obesa illuuies.Colum.lib.7.cap.10.

Naris obesæ iuuenis.Horat.Epod.12.

Turdus obesus.Horat,1.epist.16.

Obeso,obesas,penul.prod. { [illegible] } obesáre , Impinguare. Columella libro 8.cap.7 , Nonnulli tribus aquæ partibus vnam boni vini miscent,madefactóque triticeo pane obesant auē.De gallinis. Legitur & obescant.

Obesitas,pen.corr.obesitatis { [illegible] } Ipse obesorum status & temperatura.Plin.In magna obesitate. Colum. lib.6.cap.24,Ne eas steriles reddat nimia corporis obesitas.De vaccis.

Obeliæ,Panes erant Dionysio offerri soliti, sic dicti vel quia veruculis quibusdam constiparentur,quos obeliscos vocant,vel assarentur, aut quia venderentur obolo.Vide Cæl.lib.9.cap.16.

Obelus,obeli.pen.corr. { [illegible] } Latinè dicitur veru,siue verucula.A cuius similitudine virgula quædam expunctioni frequens veru dicitur:iacet autē sic —. Hac virgula vsi sunt ecclesiastici interpretes,quū significarent aliquid additum in vulgari translatione,quod in prototypis non haberetur.

Obeliscus,obelisci { [illegible] } Diminutiuum nomine magis, quàm re: quum res magnæ obelisci dicantur.Est autem lapis asperrimus,figura metæ cuiusdam , sensim à proceritate in excelsum consurgens, paulum gracilescens , specie quadrata,in verticem productus angustum , manu læuigatus artificis,qui multi Romæ fuisse referuntur:& sunt pyramidibus longè minores,Solis numini sacrati. Plin. lib.36. cap.8,Trabes ex pyrrhopœcilo fecere reges quodam certamine,obeliscos vocantes,Solis numini sacratos.Idem lib.16.cap. 40, Obeliscū in Vaticano circo statutum.

Obeliscolychnium { [illegible] } Instrumentum fabrile ex veru & lucerna compositum.Arist.lib.4.de partib.animal. tractās de linguis insectorum,quæ pluribus funguntur officiis,Vbi enim, inquit , licet duobus vti ad duo opera,nec aliud impedit,nihil tale natura facere solet,quale per inopiam ars excusoria obeliscolychnium ex veru lucernáque componit. Attamen si id fieri non potest , eodem ad plura opera abutitur.Hoc verbum restituit apud Quintilianum Turnebus, quo loco legitur,In Græcis obelisco coludumo, pro eo, obeliscolychnio emendans.Vide & Erasmum in prouerbiis.

Obeo,obis,obiui vel obij,obitum,penul corr. { [illegible] } obíre, Adire significat.nam OB pro AD quandoque ponitur. Significat & exequi siue peragere:vt ex subiectis exemplis clarum fiet.

Obeunt tres noctes.Plaut.Truc.3.8 Id est,prætereunt.

Obire { [illegible] } Peragere. Cicero ad Atticum , libro 8 , Nec verò hæc extrema quisquam potest iure reprehendere , quòd mare non transierim : id enim etsi erat deliberationis , tamen obire non potui.

Obire { [illegible] } Mori.Plaut.Epid 10,Malo cruciatu vt pereas,atque obeas cito. Plin.lib 11 cap.37,Obire morbo.

Decurso lumine vitæ obiit.Lucret.lib 3.

Obire dicuntur sydera,quum óccidunt.Plin.lib.2.cap.26.

Annum obire.Cic.ad Furnium,lib.10.25. Multi clarissimi viri quū Reip darent operam,annum petitionis suæ non obierunt. Id est,non venerunt ad annum.

Bella & res alias obire.Liu.4. ab Vrbe cond. Quia duo Consûles obire tot simul bella nequirent Id est onus tot bellorum suscipere,& eis sufficere Vel,eodem tempore adire tot bella , tot bellis interesse. Idem , Ne ad omnia simul adire & obire vnus non possit. Cic.1. de Orat. Iudicia priuata magnarum rerum obire.

Cœnas obire.Cic.ad Attic lib.9,Quas enim eos cœnas & facere & obire scripsit ad me Sextus,quàm lautas,quàm tempestiuas?

Colonias.Cicero ad Atticum,libro 16 , Cogitat reliquas colonias obire.

Comitia.Cicero ad Atticum,libro 1.2,Venias ad id tempus , quod scribis , obieris Q. fratris comitia. Id est adieris , atque illis adfueris.

Competitores plures obeunt. Q. Cic.de Petitione Consul Homines sæpe quum obeunt plures competitores, & vident vnum esse aliquem qui hæc officia maximè animaduertat,ei se dedunt , deserunt cæteros,minutatim ex communibus proprij,ex fucosis firmi suffragatores euadunt.

Diem aliquem obire.Cic. de Amicitia,Qui diligentissimè semper illum diem & illud munus solitus esses obire. Id est adire , & adesse eo die.

Diem auctionis obire.Cic.Attico,lib.13.

Diem obire,Mori.Sulpitius Ciceroni,libro 4.12,Paulò ante lucem Marcellum diem suum obiisse. Sic

Obire supremum diem.Plin.lib.14.cap.4.

Hæreditatem obire,Vide HAEREDITAS.

Obire in silentium.Seneca epist.21.

Legationes obire,Id est suscipere.Cic.de Lege agr.

Obiit legatus Ægyptum:pro Legatione functus est in Ægyptum. Cic.in Somnio Scipionis.

Lethum obire.Lucret.lib 5.

Locum & tempus.Cic.pro Milone,Quam, nisi obire facinoris locum tempúsque voluisset,nunquam reliquisset.

Mortem obire,Mori.Festus , Mortem obiisse ea consuetudine dicitur,qua dixerūt antiqui ob Romam legiones ductas, & ob Troiam duxit exercitum:pro ad. Terent.Phorm.5.9,Ea mortē obiit, è medio abiit. Cic.pro Milone,Primū illud vulnus acceperit quo teterrimam mortem obiret.

Obire morte.Sueton.in Augusto Cæsare.

Munus Consulis obire,Fungi officio Consulis.Plin. in Paneg. Liuius 2.ab Vrbe,Non sufficientibus iam viribus ad Consularia munera obeunda. Et lib.3,Munus vigiliarum Senatores,qui per ætatem ac valetudinem poterant,per se ipsi obibant.

Grauatè munus obire.Liu.Haud grauatè munus obibant.

Munia regis Liu.Decad.1.lib.2.

Negotium.Cic.pro Lege Manilia,

Oculis obire,Circunspicere. Plin. epist.51, Nam ferunt Xerxem, quum immensum exercitum oculis obiisset,illacrymasse.

Officia obire.Plin.epist 45, Nam ille quoque quoad honestū fuit, obiit officia,gessit magistratus,prouincias rexit.

Officia liberaliter & dextrè obire.Liu.1.ab Vrbe.

Opus rusticum.Colum.lib.12.cap.3.

Oratione sua omnem rem aliquam.Cic.4.Verr. Nolite expectare dum omnes obeam oratione mea ciuitates:hoc vno complector crimine omnia.

Pericula ac labores.Liu.1.ab Vrbe.

Prælia obire,Præliari.Lucret.lib.4.

Prouinciam.Cic.7.Verr.Nam æstate summa, quo tempore cæteri Prætores obire prouinciam, & concursare consueuerunt. Ibidem, Quum verò æstas summa esse iam cœperat, quod tempus omnes Siciliæ semper Prætores in itineribus consumere consueuerunt : propterea quòd tum putant obeundam esse maximè prouinciam,quum in areis frumenta sunt.

Rem priuatam obire & publicam. Cic. pro Lege Manilia, Quum ita clausa erant nobis omnia maria , vt neque priuatam rem maritimam,neque publicam iam obire possemus.

Res suas.Cic.pro Archia.

Sacra.Liu 1.ab Vrbe,Quanquam ipse plurima sacra obibat. Id est

plurimis sacris interesse solebat.

Obire sydera dicuntur quum occidunt. Plin. lib. 2. cap. 16.

Vadimonium obire, Est ad diem se sistere. Vnde Obitum vadimonium. Cicero pro Quintio, Vadimonium mihi non obiit quidam socius & affinis meus. Et paulo antè, Qua tibi vadimonium non sit obitum, eadem te hora, &c. Budæus.

Interdum additur præpositio Ad. Plin. libro 8. epist. 12, ad Minutianum, An si litibus tererer, obstrictum esse me crederem obeunti ad mea vadimonia?

Vigilias obire. Plin. lib. 14. cap. 22.

Visu crebro obiit omnia. Silius lib. 3.

¶Terras obire, Circuire. Virg. 6. Æneid. Cicero 2. Verr. Ego Siciliam totam quinquaginta diebus sic obij.

Multum telluris obiuit. Virg. 6. Æneid.

Vrbes obire. Curtius lib. 4.

Regiones pedibus. Cic. 5. de Finib.

Domos amicorum. Cic. pro Cælio.

Obit infera Perseus in loca. Cic. in Arato.

¶Obire, Circundare. Virg. 8. Æneidos,

Ducunt exortem Æneæ, quem fulua leonis
Pellis obit totum.

¶Obiri, passiuum. Plinius lib. 13. cap. 4, Palmam breuem ramis obiri vmbra foliorum putant. Vetus exemplar habet, breuísque ramorum orbe foliosum.

Campus obitur aqua. Ouid. 1. Fast.

Obiens, huius obeuntis, Participium {μετιών.} Cic. in Somnio Scipionis, Quis in reliquis Orientis aut Obeuntis solis vltimis aut Aquilonis, Austríve partibus tuum nomen audiet?

Obeundus, Aliud participium {μετιτέος.} Horatius 1. Serm. satyr. 6,

-non sollicitos mihi quòd cras
Surgendum sit mane, obeundus Marsia, &c.

Bella planè accinctis obeunda. Tacit. lib. 3.

Obitus, pen. corr. similiter particip. {μεταλλαγείς.} Cic. pro Sextio, Nec verò illorum quisquam, quos à maioribus nostris morte obita positos in illo loco, atque in Rostris collocatos vides, &c.

Quorum morte obita tellus amplectitur ossa. Lucret. lib. 4.

Obitus, huius obitus, pen. corr. {τελευτή} Mors, interitus. Seruius Ciceroni, lib. 4. 5, Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliæ filiæ tuæ, sane quàm pro eo ac debui, grauiter molestéque tuli.

Difficiles obitus. Virg. 4. Æneid.

Mitis obitus. Tacit. lib. 3.

Ante obitum nemo dici debet beatus. Ouid. 3. Metam.

Interitus atque obitus omnium rerum conficit natura. Cicero 2. de Diuinat.

Dare obitus. Valer. 6. Argonaut.

Obitum lamentari. Lucret. lib. 3.

¶Obitus {δύσις} Occasus. Cic. 1. de Orat. In astrologia cæli conuersio, ortus, obitus, motúsque siderum.

Obitus & occasus. Cic. in Pison.

Stellarum ortus atque obitus. Catul. de coma Berenicis, epig. 61.

Quandoquidem longos obitus exorta reuisunt. Lucret. lib. 4.

¶Obitus {παρουσία} Aduentus. Turpil. Ecquis est qui interrumpit sermonem meum obitu suo?

¶Obitus, pro Aditu {πρόσοδος.} Terent. Hecy. 5. 4, Vt voluptati obitus, sermo, aduentus tuus, quocunque adueneris, Semper siet. Vbi Donatus, Obitus, occursus Ob enim significat Contra. Ergo obitus, aditus. Inter obitum & aduetum hoc interest: quòd obitus est, quem casus affert: aduentus, quem voluntas & destinatus locus. Festus, Antiqui obitu dicebant, pro aditu.

Obequito, obequitas, pen. corr. {περιιππάζω} obequitare, Circumequitare. Liu. 2. ab Vrbe, Primo obequitando castris, prouocádóque. Sic libro 9, Et luce orta postero die obequitauit stationibus hostium.

Obequitare, cum accusatiuo. Curtius lib. 3, Alexander ante prima signa ibat, &c. Quúmque agmen obequitaret, varia oratione, vt cuique animo aptum erat, milites alloquebatur.

Oberro, oberras {περιπλανάω, περιέρχομαι} oberrare, Circumerrare. Plin. lib. 17. cap 19, In summa tellure oberrant. Idem lib. 29. cap. 4, Hæc autem quæ in domibus nostris oberrat, &c. De mustella.

Oberrare, per translationem pro Circum volare posuit Persius Satyr. 4. quum dixit, Diues arat Curibus quantum non miluus oberret.

¶Oberrare, pro Errare, peccare Horat. de Arte, -& citharœdus
Ridetur chorda qui semper oberrat eadem.

Obesco, obescas {ψωμίζω} obescáre, ab esca compositum, Escam in os ingerere. Colum. lib. 8. cap. 7, Nonnulli tribus aquæ partibus vnam boni vini miscent, madefactóque triticeo pane obescant auem, quæ prima luna (quoniam id quoque custodiendum est) saginari cœpta, vicesima pergliscit. Legitur & obesant.

Obesus, Vide OBEDO.

Obex, obicis, pen. corr. com. gen. Ab obiicio, Significat cuiuscúque rei obiectionem siue obstaculum. Festus, Obices, pessuli seræ. Plaut. Merc. 3, Tibi denique iste lætitiam pariet obex. Plin. in Paneg. Nullæ obices, nulli contumeliarum gradus, superatísque iam mille liminibus vltra semper aliqua dura & obstãtia. Virg. 10. Æneid. Ecce maris magna claudit nos obice pontus. Vbi Seruius, Modò vsus habet vt hic obex dicamus: vnde quidã MAGNO OBICE legũt. Antiqui etiam hæc obex dicebãt: secundũ quod est MAGNA OBICE. Hinc est quòd nonnulli vitant generis dubietatẽ, & legunt MAGNI, scilicet maris. Caper tamen in libris dubij generis probat dici & hæc obex; quod, vt dixi, hodie de vsu recessit.

Obiices, per duplex ij scribitur apud poetas, vt producatur O B.

Aperti obices. Claud. 1. de raptu Pros.

Obices rupti. Virg. 2. Georg.

Moliri obices. Vide MOLIOR.

Firmo obice portas claudere. Ouid. 14. Metam.

Abrupto obice soluit montes. Senec. Herc. furen. 4.

Obfirmo, obfirmas {ἐπιμένω} obfirmáre, Firmum propositum in animo habere, & quasi obstinatè aliquid in animo tenere. Terent. Eunuch 2. 1, censén' posse me obfirmare, & Perpeti ne redeã interea?

Obfirmare animum, Firmum & inuictum atque obstinatum animum habere. Plaut. Amphit 8,

-feram & perferam vsque eius abitum,
Animo forti atque obfirmato. Idem Mercatore, 3, Vtvt animum obfirmo meum.

Obfirmare viam. Terent. Hecyra, 3. 5, Certum obfirmare est viam me, quam decreui persequi. Vbi Donatus, Obfirmare viã, Aduersus omnia obstinatè agere.

Obfirmatus, pen. prod. {ἐπίμονος} Nomen ex participio. Cic. ad Atticum, libro 1. 7, Incredibile est quanto mihi videatur illius voluntas obstinatior, & in iracundia obfirmatior. Vetus codex habet affirmatior.

Obfirmatè, pen. prod. Aduerbium {ἐπιμενόντως} Pertinaciter. Sueton. in Tib. Cæsare, cap. 25, Ad capessendam rem perurgebant, quanquam obfirmatè resistentem.

Obgannio, obgannis, obganniui, obgannitum, pen prod. {ἐπιγρύζω} obgannire, In aurem secretò loqui, & veluti immurmurare. Apul. lib. 2, In aurẽ mulieris obgãnit. Terent. Phorm. 5. 9, Habet hæc ei quod dum viuat, vsque ad aurem obganniat.

Obhæreo, obhæres, obhæsi {προσέχομαι} obhærẽre, Idem quod adhærere. Sueton. in Nerone, cap. 19, Consurgenti ei primùm lacinia obhæsit. Lactant. De opific. Dei, cap. 11, Ne qui fortè obhæreant ac resistant.

Equus obhæret in flumine. Lucret. lib. 4.

Obherbesco, obherbescis, Herbis obducor, ex Ob & Herbesco. Herbescere verò, est herbam fieri. Cic. in Catil. Et elicit herbescentem ex eo viriditatem, quæ nixis fibris stirpium sensim adolescit. Festus, Obherbescere, herbam increscere.

Obhorreo, obhorres, obhorrui, obhorrẽre. Plin. lib. 37. cap. 8, Vilioris est turbæ prasius, cuius alterum genus sanguineis punctis obhorret.

Obiaceo, obiaces, pen. corr. obiacui, obiactum {ἀντίκειμαι} obiacẽre, Circum aut contrà, siue obuiam iacẽre. Festus, Obiacuisse, Ante iacuisse. Colum. lib. 2. cap. 4, Sed vastos cæspites cõuellit, quibus obiacentibus impeditum aruũ minus rectè potest iterari. Stat. 4. Theb.

-vatum quà conscius amnis
Gorgoneo percussus equo, quáque obiacet alto Isthmos.

Obiicio, obiicis, pen. corr. obieci, penul prod. obiectum {ἀντιτίθημι, προτείνω, ὀνειδίζω, ἐπιφέρω} obiicere, Ante iácere, anteponere, porrigere, offerre, opponere.

Obiicere argentum lenæ. Terent. Phor. 5. 2, Etiam argentum est vltrò obiectum ei.

Obiicere machæræ aliquem. Plaut. Curcul. 12,

-reddín an non virginem
Prius, quàm te huic meæ machæræ obiicio mastigia?

Obiicere cibum canibus. Plin. lib. 8. cap. 40.

Offam cani. Virg. 6. Æneid.

Caput obieci ruenti telo. Silius lib. 16.

Clypeos ac tela sinistris Protecti obiiciunt. Virg. 2. Æneid.

Obiicere corpus feris. Cic. pro Rosc. Amer.

Obiicere fores portæ. Liu. 8. bell. Pun.

Obiici ad omnes casus. Cic. ad Torquatum, lib. 6. 5, Sed etiã quòd ad omnes casus subitorum periculorum magis obiecti sumus, quàm si abessemus.

Obiicere se in impetus profligatorum hominũ quotidianos. Cic. pro Archia.

Obiicere caput suum ferro pro extremis... Cic. pro Domo, Obieci meum caput pro vestris cæremoniis atque templis, perditissimorum ciuium furori atque ferro.

Obiicere se telis hostium. Cic. 1. Tuscul.

Obiicere florem vini naribus. Plaut. Curcul. 31.

Concionibus seditiosorum, insidiis cõiuratorum, & telis aliorum obiici, & ad omne periculum atque omnem inuidiam opponi. Cic. pro Murena.

Potestati aliquorum aliquid. Cic. de Arusp. resp.

¶Funera acerba. Plautus Amphit. 4, Quod multa Thebano populo acerba obiecit funera. Id est multos occidit Thebanos.

Furorem obiicere alicui dicitur res aliqua. Cic. pro Rosc. Amer. Quæ res igitur tantum istum furorem Sex. Roscio obiecit?

Impietatem alicui. Plin. in Paneg.

Laborem alicui. Terent. Hecyra, 3. 1.

Lætitiam alicui. Terent. Heaut. 1. 2.

Lucrum alicui. Plaut. Curc. 10.

Maledictum alicui. Cic. pro Murena.

Malum. Plaut. Amphit 7.

Malitiam. Plaut. Casina, 15.

Mentem alicui obiicere, pro In mentem inducere. Liu. 5. ab Vrbe.

Metum animo alicuius. Cic. 2. Tuscul.

Moram obiicere, Retardare. Plaut. Pœnul 5.

Noctem peccatis, & fraudibus obiice nubem. Horat. 1. epist. 17.

Nubem obiecit oculis. Ouid. 12. Metam.

Præuaricationem. Plin. iun. lib. 7. epist. vltima.

Religionem Plaut. Merc. 22.

Salutem suam pro aliquo. Cic. pro Plancio.

Solicitudinem Plaut. Milit. 10.

Spem Liu 6. ab Vrbe.

Splendorem falsi honoris. Cic. Bruto, Multi ad deprauandum parati, qui splendore falsi honoris obiecto, aciem boni ingenij præstringi posse confidunt.

Tempus omne iis fluctibus obiecimus, qui per nos à communi peste depulsi, in nosmetipsos redundarunt. Cic. 1. de Orat.

Terrorem hosti. Liu. 7. bel. Pun.

¶Obiicere, In memoriã reducere, siue reuocare. Plaut. Milite, 10,
Me tibi istuc ætatis homini facinora puerilia
Obiicere, neque te decõra, neque tuis virtutibus.

¶Obiicere

¶ Obiicere aliquid alteri, Exprobrare. Cic. 6. Verr. Nō tibi obiicio quòd hominem dignissimum tuis moribus, &c. spoliasti, ac depeculatus es.

Obiicere alicui de. Brutus ad Antonium, lib. 11.3, Te miramur quū hæc reticueris, non potuisse continere iracundiam tuam, quin nobis de morte Cæsaris obiiceres.

Obiicere aliquid crimini. Plin. lib. 34. cap. 3.

Obiicere in loco criminis, Idem. Cic. pro Cluentio, Doce in illorum iudiciis quid præter hoc venenum Oppianici, non modò in criminis, sed in maledicti loco sit obiectum.

Obiicere vt probrum. Cic. 1. Tuscul. Honorem tamen huic generi non fuisse declarat oratio Catonis, in qua obiecit vt probrum M. Nobiliori, quòd is in prouinciam poetas duxisset.

De vno alteri. Cic. pro Plancio, De Crispo mihi túne obiicies, quem ego de me bene meritum, quia te teste cognoueram, te eodem authore defendi?

Digna pudore obiicere alicui. Ouid. 13. Metam.

Eloquentiam vt vitium alicui. Cic. in Salustium.

Factum quod obiicitur, negare. Cic. in Partit.

Furta, largitiones, libidines obiicere alicui. Cic. pro Domo.

Ignobilitatem alicui. Cic. 3 Philip.

Libido mihi obiicitur abs te. Propert. lib. 3. eleg. 19.

Obiiciendus, Particip. {ὀνειδιστέος} Virg. 3. ecloga,
Parcius ista viris tamen obiicienda memento.

Obiectus, Aliud participium {[illegible]} Cicero 1. Tuscul. Cunctari illum diutius in vita fortunæ obiectum inutile putabat ipsi.

Clathri obiecti caueæ, Id est oppositi. Horat. de Arte.

Obiecta tela. Cic. de Arusp. resp.

Obiectæ vallo munitiones. Liu. 3 ab Vrbe.

Oppositum & obiectum hostibus propugnaculum. Cicero pro Fonteio.

Flumina obiecta retardant equos. Virg. 3. Georg.

Scopuli retardant obiecta flumina. Virg. 3. Georg.

Visum obiectum est à deo dormienti. Cic. 4. Acad.

Ad omnes casus subitorum periculorum obiecti sumus. Cic. Torquato, lib. 6.4.

Error in aliqua re obiectus. Cic pro Cecin.

Obiectum malum mala manu Plaut. in Amphitryone,
Nescio quid mali est mala obiectum manu. Id est, nescio quis veneficus eius mentem excantauit. Nam in veneficiis non tantum est carmini locus, sed etiam manui, id est, iis quæ fiunt manus opera: vt quū adhibentur herbæ, medicamenta, mala venena, etiam quædam interdum vincula. Virgilius,
Spargere qui somnos cantúque manúque solebat. Ex Turnebo.

Obiecta species voluptatis. Cic. 1. de Finib. Plerique autem quòd tenere atque seruare id quod statuerunt, non possunt, victi & debilitati obiecta specie voluptatis tradunt se libidinibus constringendos.

Vtilitas obiecta. Cicero 5. de Fin. Quòd nulla vtilitate obiecta delectentur animi, atque ipsa scientia, etiamsi incommoda datura sit, gaudeant.

Signo obiecto aliquem monere quid euenturum sit nisi caueat. Cic. 1. de Diuinat.

De obiectis non confiteri. Cic. pro Domo.

Diluere obiecta. Quintil. lib. 4 cap. 2.

Obiectus, huius obiectus, Verbale {[illegible]} Colum. libro 3. cap. 19, Qui vterque non incommodè arcetur obiectu vestis. Virg. 1. Æneidos,
-insula portum
Efficit obiectu laterum.

¶ Obiectus, Exprobratus. Cicero ad Pætum, Famil. lib. 9. epist. vlt. Sed tamen ne Aristippus quidem ille Socraticus erubuit, quū esset ei obiectum habere eum Laida: Habeo, inquit, non habeor à Laide.

Obiecto, obiectas {[illegible]} obiectare, Frequentatiuum. Plautus Mostel. 10,
Ha, caue ne illi obiectes nunc in ægritudine
Te has emisse. Id est, ne illi protinus dixeris.

Corpora bello obiectant, Id est exponunt. Virg. 4. Georg.

Caput obiectare periclis. Virg. 2. Æneid.

Animam pro aliquo. Virg. 12. Æneid.

Vitam procellis. Claud. 3. de raptu Proserp.

¶ Obiectare {ὀνειδίζειν} Exprobrare. Cic. in Salust. Qui falsum crimen bonis obiectat.

Probrum obiectare alicui, & Illius laudem illustrare, contraria. Cic. pro Domo.

Obiectatio, Verbale {ὀνειδισμὸς} Exprobratio. Cæsar 3. bel. Ciuil. Idque ita esse cum ex aliorum obiectationibus, tum etiam ex domestico iudicio, atque animi conscientia intelligebant.

Obiectaculum, huius obiectaculi, pen. corr. Pro obice & claustro, vt ait Budæus. Varro 3. de Re rust. cap. 17, In Baiano autem tanta ardebat cura, vt architecto permiserit vt suam pecuniam consumeret, dummodo perduceret specus è piscinis in mare obiectaculo quò æstus bis quotidie ab exorta luna ad proximam nouam introire, ac redire rursus in mare posset, ac refrigerare piscinas.

OBIGENE, Obigenes, Lycaoniæ pars, contermina vno ex latere, Galatiæ, vt scribit Plin. lib. 5. cap. 32.

Obinanis, & hoc obinane, pen. prod. {κενὸς} Idem quod inane & vacuum: nisi quòd aliquid auget compositio. Varro 3. de Re rust. cap. 9, In iis idem aiunt, quum ad lumen sustuleris, quod perluceat, id esse obinane. Docet quomodo cognoscas an plena sint oua, an inania seu vacua.

Obiratus, penult. prod. {ὀργισθεὶς} Adiectiuum, Idem quod Iratus. Liu. 1. ab Vrbe, Aut fortunæ (vt fit) obirati cultum reliquerant deûm.

Obiter, pen. corr. {ἐν παρόδῳ} Aduerbium compositum ex ob, quod significat Circum, & iter, Incidenter: hoc est Præter propositū, quasi in itinere occurrens, aut quasi per iter & in transitu. Plin. in Prologo, Vt obiter caueam istos Homeromastigas. Iuuenal. Saty. 3, Aut obiter leget, aut scribet, vel dormiet intus. Id est interim.

Obitus, obita, obitum, pen. corr. Participium, Vide OBEO.

Obiurgo, obiurgas {λοιδορέω, ἐπιπλήσσω} obiurgāre, Reprehendere, verbis procelare & coarguere. Terent. And. 1.1,
Nam si illum obiurges, vitæ qui auxilium tulit:
Quid facias illi, qui dederit damnum aut malum?

Obiurgare. Varr. de Ling. Latin. lib. 6, Iurgare ab iure dictū, quum quis iure litigaret: à quo obiurgat is, qui id facit iniustè.

Obiurgare à peccatis. Plaut. Trinum. 10.

Obiurgare de. Cic. ad Atticum, libro 2, Quod me quodammodo molli brachio de Pompeij familiaritate obiurgas, nolim ita existimes, me mei præsidij causa cum illo coniunctum esse.

Verecundiam alicuius in rogando. Cic. Qu. frat. lib. 3. 17.

Summa cum authoritate Senatum. Cic. Attic. lib. 1. 12.

¶ Obiurgare, pro Exprobrare. Quintil. lib. 6. cap. 4, Cicero obiurgantibus quòd sexagenarius Pompiliam virginem duxisset, Cras mulier erit, inquit.

¶ Obiurgare, ad alia etiam translatum. Cic. ad Qu. fratrem, libro 3. 17, Ea villa quæ nunc est, tanquam philosophia, videtur esse quæ obiurget cæterarum villarum insaniam.

¶ Monendi amici sæpe sunt, & obiurgandi. Cic. de Amicit.

Obiurgito, obiurgitas, penul. corr. {λοιδορέομαι} obiurgitāre, Frequentatiuum. Plaut. Trinum. 4, Rogitas? téne obiurgitem?

Obiurgatio, obiurgationis, Verbale {λοιδορία} Post turpe factum castigatio, authore Festo. Cic. de Amicit. Deinde vt obiurgatio contumelia careat.

Obiurgatio & admonitio. Cic. 2. de Orat. Tum obiurgatio si est authoritas, tum admonitio quasi lenior obiurgatio.

Deliciarum obiurgatio. Cic. pro Cælio, Deliciarum obiurgatio fuit longa, & ea lenior, plúsque disputationis habuit quàm atrocitatis.

Castigatione & obiurgatione dignus. Cic. Attico. lib. 3.

Habet acerbitatem obiurgatio Cic. 1. Offic.

Mordebit puerum obiurgatio. Quintil. lib. 1 cap. 3.

Susceptam obiurgationem reprimere. Cic. Attico. lib. 4.

Obiurgator, pen. prod. {λοιδορητὴς} Aliud verbale. Cic. 3. de Leg. agr. Nam attendite quantas concessiones agrorum hic noster obiurgator vno verbo facere conetur.

Placare obiurgatores beneuolos. Cic. 1. de Nat. deor. Qua quidem in causa & beneuolos obiurgatores placare, & inuidos vituperatores confutare possumus.

Ferendus quidem obiurgator nō est is, qui quod in altero vitium reprehendit, in eo ipse deprehenditur. Cic. 5. Verr.

Conuincere suos obiurgatores. Cic. 1. de Diuinat.

Obiurgatorius, Adiectiuum {λοιδορητικός} vt Obiurgatoria epistola, Quæ ad obiurgationem pertinet. Cic. ad Atticum, libro 13, Vna cum illius obiurgatoria tibi meam quoque, quam ad eum rescripseram, misi.

Obiuro, obiuras, penul. prod. {ἐξορκίζω} obiurāre, Iureiurando obstringere, inquit Festus, vt est in Pentasilee, Formidabant obiurare.

Oblædo, oblædis, oblæsi, oblæsum {λωβάω} oblædere, Idem quod Lædere. Plautus Casin. 8, Præcide os tu illi hodie: age ecquid fit, ne oblæsis manum.

Oblangueo, oblangues, oblangui {[illegible]} oblanguēre, Idem quod Languere. Cic. ad Tironem, lib. 16. 12, Literulæ meæ, siue nostræ, tui desyderio oblanguerunt.

Oblatro, oblatras, pen. corr. {καθυλακτέω} oblatrāre, Circum aut contra latrare. Et est canum.

Oblatrare aliquem. Silius lib. 8.

Oblatrator, pen. prod. oblatratoris. Verbale {καθυλακτής.}

Oblatratrix, penul. prod. oblatratricis {καθυλακτοῦσα.} Plaut. Milite, 10, Sed nolo mihi oblatratricem in ædes intromittere.

Oblatus, Vide OFFERO.

Oblecto, oblectas {ἀγάλλω, ψυχαγωγέω} oblectare, Frequentatiuum est ab Oblicio, quod ex ob & lacio componitur, vnde fit Lacto, lactas: Delectare, Recreare. Terentius Phorm. 2. 3,
-habebis quæ tuam　Senectutem oblectet.

Aliquem falso gaudio oblectare Plaut. Pœn. 18.

Iucunda opinione quàm diutissimè aliquē oblectare. Cic. Quint. fratri, lib. 1. 1.

Fabula valde oblectat populum. Horat. de Arte.

Adolescentiam alunt, senectutem oblectant hæc studia. Cicero pro Archia.

Vitam oblectare. Plaut. Asin. 4 6.

Me te oblectes. Terent. Eunuch. 1. 2, Me speres, me te oblectes, mecum tota sis. Cic. de Senect. Num igitur horum senectus miserabilis fuit, qui se agricultione oblectabant?

Musæ me oblectant dulci carmine. Catul. ad Mallium, epigrammate 63.

Rura oblectant animos. Ouid. 1. de Remed. amor.

Oblectare se, Animum pascere & recreare. Terent. Hecyra, 1. 2, Dic mihi Philotis, vbi te oblectasti tam diu?

Oblectare se cum. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 15, Oblecta te cum Cicerone nostro quàm bellissimè.

Oblectare se in. Terent. Adelph. 1. 1, In eo me oblecto, solum id est charum mihi.

Se oblectare in hortis. Cic. 3. Offic.

Otium temporis oblectare. Est tempus otiosum & vacuum à rebus seriis traducere in voluptatem. Plin. iunior lib. 4 epist. 14. ad Paternum, Accipies cum hac epistola hendecasyllabos nostros, quibus nos in vehiculo, in balneo, inter cœnam oblectamus otium tēporis. his iocamur, ludimus, amamus.

Tempus oblectare studio. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.

Oblector hac re, Passiuum. Cic. ad Cælium, lib. 2. 15, In communibus miseriis hac tamen oblectabar specula.

Ludis oblectari & duci. Cic. pro Murena.

Oblector, oblectaris, Deponens {ψυχαγωγέομαι} Idē quod Oblecto. Cic.

ad Qu frat.lib.2.15, Ego me in Cumano, & Pompeiano, præterquam quòd sine te, cæterùm satis commodè oblectabar, & eram in iisdem locis.

Oblectatio, Verbale { ψυχαγωγία. } Cicero 4. Acad. Indagatio ipsa rerum cum maximarum, tum etiam occultissimarum habet oblectationem.

Oblectatio & leuamentum Cic.5.de Finib. Nos autem non solùm beatæ vitæ oblectationem videmus, sed etiam leuamentum miseriarum.

Plena oblectationis requies.Cic.de Amicit.

Animi oblectatio libera.Cicero 1.de Orat.Itaque in iis artibus, in quibus non vtilitas quæritur necessaria, sed animi libera quædam oblectatio.

Oblectatio animi, requiésque curarum.Cic.2.Offic.

Oblectatio otii.Cic.1.Acad.Doloris medicinam à philosophia peto, & otii oblectationem hanc honestissimam iudico.

Oblectamentum, oblectamenti { ψυχαγώγημα } Ipsa delectatio. Cicero de Senect. Satiari delectatione nõ possum, vt meæ senectutis requietem oblectamentũmque noscatis.

Oblectamenta & solatia seruitutis Cic.6.Verr.

Oblectamen, pen. prod. oblectaminis { ψυχαγώγημα } Idem.Stat.3. Syl.5, Nec desunt variæ circum oblectamina vitæ.

Oblenio, oblenis, penult.prod.obleniui, penult.prod. & oblenij, oblenire, pro Lenire.Seneca de Ira, Lectio illum carminum obleniat.

Oblido, oblidis, oblisi, oblisum, pen.prod. { κατάγχω } oblídere, Ex ob & lædo, significat Circum circa vsque ad mortem lædo, percutio, suffoco, neco.Colum.lib.7.cap.3, Nec angustiæ fœtus oblídant.

Oblisus pondere.Plin.iunior lib.6.epist.106, ad Tacitum.

Fauces oblisæ. Tacit.lib 5.

Obligo, obligas, pen.corr. { καταδέω, ἐπιδέω } obligare, Circum ligare. Plaut.Menæch.18, Ait se obligasse crus fractum Æsculapio.

Obligare manipulos.Colum lib.11.cap.2.

Obligare vulnus.Cic.3 de Nat.deor.

¶Obligare aliquem { ἐνέχειν } pro Deuincire beneficiis. Cic. Trebiano, lib.6.11, Dolabellam antea tantummodo diligebam, obligatus ei nihil eram. Asconius, Obligatus, in bonis dicitur, & in vinculis. In vinculis quum est, tunc proprium est: ad bona quum traducitur, tũc translatum est.

Obligare beneficio. Cic.ad Quintum frat.lib.3 17, Scaurũ beneficio defensionis valde obligaui.

Obligare fidem pro alio apud alium. Papin.in l.Bona fide.§.Vxor. D.Ad S.C.Velleianum, Et si fidem suam pro ea, quã delegauit, apud virum obligauerit: locum, &c.

Obligatus fœdere.Liu.8.bel.Maced.

Obligare omnia bona sua pignori.Scæuola in l.Titius.D. Qui potiores in pig.& hypoth.&c.

Obligare per libram.Varr.de Ling.Latin.lib.6.

Obligare se sceleri.Seneca lib.2.de Tranquil.vitæ.

Obligare pœnæ.Seneca de Benefic.

Iudicio aliquo distringi & obligari.Cic 2.Verr.

Sua liberalitate sibi aliquem.Cic.Qu frat.lib.2.15.

Obligare se nexu.Cic pro Mur.

Pactionibus præmiorum suorum aliquos. Cicero Post reditum in Senatu.

Obligari periculo iurisiurandi. Cicero 4.Verr.Quum interrogabuntur, obligentur non solùm iurisiurandi atque existimationis periculo, sed etiam communi inter se conscientia.

Religione sempiterna obligari.Cic.2.de Leg.Statuit collegium locum publicum non potuisse priuata religione obligari.

Sacramento militiæ.Cic.1.Offic. Cato ad Pompilium scripsit, vt si filium patitur in exercitu remanere, secundo eum obligaret militiæ sacramento.

Scelere aliquem. Cic.pro Domo. Qui quum lege nefaria Ptolemæum regem Cypri, fratrem regis Alexandrini eodem iure regnantem causa incognita publicasses, Populúmque Romanum scelere obligasses.

Sponsione obligari.Cic.2.de Legib.

Superstitione.Cic.1.de Diuin.

Se vno verbo.Cic.pro Cecin.Siquis quòd spopondit, qua in re verbo se vno obligauit, id non facit, &c.

Caput obligasti votis, Id est deuouisti, non implendo promissa. Horat.2.Carm.ode 8.

Fidem suam obligare. Cicero 5.Philip. Audebo etiam obligare fidem meam P.C. vobis, P.Q.R.

Ædes obligare ob amoris prandium.Plaut.Trucul.5.4.

Se furti obligare, Hoc est propter furtum: vel quod dicitur, Conscium se furti reddere.Gell.lib.7.cap.15.

Obligare vadem trium millium æris.Liu.3.ab Vrbe.

Obligor vt tanquam læui fera littora Ponti. Ouid.1. Trist.eleg.2.

Obligatus, penultima prod. Participium { καταδεδεμένος } Circunligatus.

Obuolutus & obligatus corio.Author ad Heren.lib.1.

¶Obligatior, Comparatiuum.Plin. iun. lib.8.epist.2, Quantò quis melior & probior, tantò mihi obligatior abit.

Obligans & obligatus { ἐνέχων, καὶ ἐνεχόμενος } Participia.Senec.de Benef. lib 1.cap.4, Tu me aliquid eorum doce, per quæ obligantium obligatorúmque animi certent.

Magnis & multis pignoribus eum Respublica obligatum tenet. Cic.13.Philip.

Dapem obligatam redde Ioui, Id est promissam ac debitã. Horat. 2.Carm.ode 7.

Obligatio, Verbale { ἐνοχή. } Cic. ad Brutum, 18, Est autem grauior & difficilior animi & sententiæ, maximis præsertim in rebus pro altero, quàm pecuniæ obligatio.

Confirmare obligationem. Papinianus in l. Obligationes. D.De actionibus & obligationibus, Obligationes quę non propriis viribus consistant, neque officio iudicis, neque Pretoris imperio, neque legis potestate confirmantur.

Constat verborum obligatio, si inter contrahentes id agatur. Paulus in l 3.D.De actionibus & obligat.

Constituitur obligatio.Paulus in l.3.D.De actionibus & obligat.

Contrahitur.Paulus in l.Si tibi decem.in princ.D.De pactis.

Deducere aliquid in obligationem.Pomponius in l. Si ita stipulatus fuero D.De verborum obligat.

Dissoluere.Paulus in l.Et hæredi.§. vltim.D. De pactis

Distrahere.Caius in l.4.§. Is quoque.D.De actionibus & obligat. Qui enim soluit per errorem, magis distrahẽdæ obligationis animo, quàm contrahendæ dare videtur.

Expirat obligatio.Paulus in l.Qui vsumfruct.D.De. verb.obligat. Tunc enim priore obligatione expirantè, ex secuuda introducitur petitio.

Extinguitur.Paulus in l.Pluribus rebus.D.De verborum obligat.

Infirmare.Paulus in l.Si sub vna.D.De verborum obligat.

Nascitur.Paulus in l.Si tibi decem.in princ.D.De pactis.

Párere potest obligationem conditio. Venuscius in l.A Titio.D. De verborum obligat.

Perimit obligationem conditio.Modestinus in l. Conditio.D.De verborum obligat.

Perpetuare. Paulus in l.Si seruum.§. sequitur. & sequentibus §§. D.De verborum obligat.

Prior obligatio nõ resuscitatur ex nouo pacto.Paulus in l.Si vnus. §.Idem dicimus.D.De pactis.

Reuocari in obligationem.Paulus in l.Inter stipulantem.§.Sacram rem.D De verborum obligat.

Soluitur tota obligatio. Paulus in l. Si vnus.§.Si cùm mihi.D.De pactis.

Submouetur tota obligatio.Paulus in l.Si vnus.§.Si cùm mihi.D. de pactis.

Sustinere duas obligationes.Venuleius in l.Si reus promittẽdi.D. De duobus reis constituendis: Si reus promittendi alteri reo hæres extiterit: duas obligationes sustinere eum dicendum est: nam vbi quidem altera differentia obligationum esse possit (vt in fideiussore & reo principali) constat alteram ab altera perimi.quum verò duæ eiusdem potestatis sint: non potest reperiri quare altera potius quàm altera consumatur.idcóque & si reus stipulandi hæres extiterit: duas species obligationis eum sustinere.

Vitiare obligationem.Iulianus in l. Quæ extrinsecus. D. De verborum obligat. Pro superuacuis habebuntur, nec vitiabunt oblig tionem.

¶Obligatio linguæ Firmicus lib.6.cap. 17, Saturnus & Mercurius linguam tardo sono vocis impediunt, ita vt in ipsis faucibus, tardis conatibus impedita verba deficiant, aut linguæ obligatione confundantur.

Obligurio, obliguris, pen.prod.obliguriui vel obligurij, obligurĩtũ, pen prod. { καταλιχνεύω } obligurire, Multa auidè cõsumere, & suauitatẽ ex eduliorũ cõsumptione capere: vnde etiã pro patrimonij profusione sumitur.Cic.2 in Catil Patrimonia sua profuderũt, fortunas suas obligurierunt: res eos iampridem, fides deficere nuper cœpit.

Obliguritor, pen.prod obliguritoris, Verbale.Firmicus libro 5.cap.5, In Tauro Mars si fuerit inuentus, homines faciet audaces, temerarios, obliguritores.

Oblimo. oblimas, pen prod. { κατιλύω } oblimâre, Ex ob & limus componi videtur, siue etiam à verbo limo, limas, quasi circum limo, siue super limo repleo.Cic.2 de Nat.deor. Ægyptum Nilus irrigat, & quũ tota æstate obrutam oppletámque tenuit, tum recedit, mollitósque & oblimatos agros ad serendum relinquit. Virg 3 Georgicorum,

-& sulcos oblimet inertes.

Oblimare, per translationem, pro Obcæcare, & quasi limo meatus claudere, seu obtundere, vel inquinare posuit Claudianus 3. de raptu Proserpinæ,

-sed quod dissuasor honesti
Luxus, & humanas oblimat copia mentes. Budæus.

Oblimare rem.Horat.1. Serm saty. 2. Per translationem, pro Consumere, & deterere. Tractum à lima, qua fabri vtũtur. Aut certè à limo, vt sit, obducere. vt dicimus quædam limo obducta periisse.

Oblinio, oblinis, pen corr obliniui, oblinitum, pen.prod. { καταλείφω } oblinire, Circumlinire Colum.lib.12.cap. 39, Oblinitis vasis includere. Idem libro 5.cap 9, Sed oportebit talearum capita, & imas partes misto fimo cum cinere oblinire.

Oblino, oblinis, pen.corr.oblini, obliui, obleui, penul prod. oblitum, pen.corr. { καταχρίω } oblínere, Circum linere. Varro 3. de Re rustic. cap.7, Qui ita decipiuntur quum se obleuerint visco.

Moribus externis se oblinere.Cic.de Clar.Orat. Vt semel è Piræo eloquentia euecta est, omnes peragrauit insulas, atque ita peregrinata tota Asia est, vt se externis oblineret moribus. Id est, fœdaret, inquinaret.

Versibus atris oblinere aliquẽ.Hoc est infamare Horat.1.epist.20.

Oblitus, oblita, oblitum, pen. corr. Participium { κεχρισμένος } Circunlitus.Cic.7.Verr. Nolo ego, Iudices, quos ego probarim atque delegerim, sic in hac vrbe notatos, isto absoluto ambulare, vt non cera, sed cœno obliti esse videantur.

Oblitus faciem suo cruore ne nosceretur. Tacit.lib.2.

Libellus oblitus à cæde Ouid epist.11.

Lupus oblitus spumis Ouid.11.Metam.

Oblitus cibis stomachus.Plin.epist.123.lib 7.

Parricidio. Cic.11.Philipp.Atque eum nondum tanto parricidio oblitum, hostem sua sententia indicauit.

Libidine flagitiosa oblita est Antoniorum vita.Cic.14.Philipp.

Stultitia singulari atque inhumanitate oblita omnia. Cic. 5.Verr. Contráque sunt omnia cum summo dedecore ac turpitudine, tum singulari stultitia atque inhumanitate oblita.

Oblita scripta.Sueton.de Claris grammat.

Facetiæ

Facetiæ oblitæ Latio.Cic.ad Papyrium,lib.9.15,Ego autem mirificè capior facetiis,maximè nostratibus: præsertim quum eas videam primum oblitas Latio. Id est aspersas intermisto Latio.

Oblitam orationem reddunt exornationes si crebræ collocabuntur: quæ si raræ disponentur,distinctam sicuti coloribus. Author ad Herennium,lib.4. Legitur & obliquam.

Obliquus,pen.prod.Adiectiuum{πλάγιος,λοξός,...} Non rectum significat: aut etiam lineas transuersis expositas habens. vt Cicero in Somnio Scipionis, Hósque qui incolunt terram non modò incorruptos ita esse, vt nihil inter ipsos ab aliis ad alios manare possit,sed partim obliquos,partim versos,partim etiam aduersos stare vobis.

Carmen obliquum,Vide CARMEN.
Cursus.Ouid.9.Metam.
Cursus obliquos agere.Senec.Hippol.5.18.
Dente obliquo timendus aper.Ouid.epist.4.
Obliquus ictus & inflexus.Plin.lib.11.cap.25.
Latus.Ouid.1.Amor.eleg 6.
Lumine cernere aliquem.Ouid.2.Metam.
Oculo limare commoda alicuius.Horat.1.epist.14.
Obliquus ordo.Cæs.7.bell.Gal.
Ordo obliquus signorum.Virg.1.Georg.
Pede claudicare.Ouid.2.Amor.eleg 17.
Obliqua radice arbor & imitante auium pedes. Plinius libro 12. cap.12.
Riuos.Horat.2.Carm.ode 3.
Obliquum litorum spatium.Plin.in Præf.lib 5.
¶Natant obliqui in caput,Id est transuersi. Plinius lib.9.cap.29.de canceris.
In obliquum.Virg.1.Georgicorum,
Rursus in obliquum verso perrumpit aratro.
Flexus in obliquum.Plin.lib.9.cap 31.
Sectus in obliquum est limes.Ouid 2.Metam.

Obliquè,penul.prod. {πλαγίως,λοξῶς} Aduerbium, cui contrarium est Rectè.Cic.1.de Finib.Primùm erit hoc quasi prouincias atomis dare, quæ rectè,quæ obliquè ferantur.
Obliquè præradere vitis latus.Cato cap.41.
Obliquè in latera procedunt locustæ.Plin.lib.9.cap.30.

Obliquitas,pen.corr. {λοξότης,πλαγιότης} obliquitatis. Plin.lib.3.cap.5, Multóque amplior mensura fieret,Tacinium vsque, ni talis obliquitas in latus digredi videretur.

Obliquo,obliquas,pen.prod. {λοξόω,πλαγιάζω,καμπυλίζω} obliquare, Curuum facere.Plin.lib.6 cap.13,At vbi cœpit in latitudinem pandi, lunatis obliquatur cornibus. De Caspio mari.
Ensem obliquat in latus.Ouid.12,Metam.
Equos pauentes obliquauit.Stat.12.Thebaid.
Preces obliquare Stat.3.Thebaid.
Obliquare sinus apud Virgilium, pro Obliqua vela tendere, vt & ventus colligatur non secundus,& ne de recto auferretur cursu nauis ventorum impotétia,quod fecit necessariò Palinurus. Locus est lib. 5.Æneidos,
Obliquátque sinus in ventum,ac talia fatur.
Visus superbos obliquat.Stat.1.Achil.
Obliquari. Quintil lib.1.cap.4. Et Q. cuius similis effectus, speciésque,nisi quod paulum à nostris obliquatur.

Obliquans,pen.prod.Particip. {πλαγιάζων} vt
Oculos obliquans contra diem & radios.Ouid.7.Metam.

Obliquatio,obliquationis,Verbale. Macrob.lib.7.Saturn. cap.1,Liber pater thyrso ferit per obliquationem circunfusæ hederæ latente mucrone.

Oblitero, obliteras,penult.corr. {ἀπαλείφω, ἐξαλείφω, λήθην,...} oblitterare,Abradere,abolere. & quasi è literarũ monumentis delere. Cic.in Vatin.11,Si eum magnitudo contentionis studium gloriæ,præstans animus,excellens nobilitas aliquò impulisset,quod in viro & tum ferendum esset, & maximis rebus quas postea gessit, obliterandum,&c. Nonius,Obliterare, Obscura facere, & in obliuionem ducere. Accius Agamemnonidibus, Inimicitias Pelopidarum extinctas iam atque obliteratas memoria renouare.

Oblitero,à litus quidam deduci putant: quòd ibi notata, à fluctibus æquari & tolli soleant. Alij ab obliuione, Id est à supino oblitũ. Vel dici potest ab oblino,sicut à lino litera.

Famam obliterare.Liu 9 bel.Maced.
Offensionem.Cic.Post red.in Senatu,Publici mei beneficij memoria priuatam offensionem obliterauerunt.
Nondum obliterata memoria superioris belli. Liuius 1.bel.Pun.
Tempora vltima,& iam obliterata.Quintil.lib.1.cap.6.
Peccata obliterata Liu.3.ab Vrbe.
Vetustate obliterata res.Liu 3.ab Vrbe.
In animo obliterari.Liu 6.bel.Pun.

Obliterus,oblitera,obliterum,Adiectiuũ. vt Oblitera gens, pro Obliterata,apud Næuium. Vide Gell.lib.19 cap.8.

Obliteratio, Verbale {ἐξάλειψις} Plin. lib 34 cap.7. Quantóque maior in Zenodoro præstantia fuit, tanto magis deprehendi æris obliteratio potest.

Oblitesco,oblitescis {κατακρύπτομαι} oblitéscere, Ab obliteo inusitato verbo: vel ex Ob & Lateo:Abscondi,delitescere.Varr.1.de Re rust. cap.51, Ne æstu per rimosa in rimis grana oblitescant, & recipiant aquam. Cicero de Vniuers. Quæ que temporibus à nostro respectu oblitescant: rursúsque emersi errorem incutiãt rationis expertibus.
Oblitui,Præteritum ab Oblitesco.Seneca epist.56, Velut tumidum atque iners animal metu oblituit.

Oblitus,Vide OBLINO & OBLIVISCOR.

Obliuiscor,obliuisceris, penultima corr. oblitus sum, penult.prod. {ἐπιλανθάνομαι,...} obliuisci,Notæ significationis.
Oblitus sum dicere. Terent.in Andr.5.1, Et nescio quid tibi sum oblitus hodie,ac volui dicere.
Oblitus.cum genitiuo.Cic.2.Verr. Quæ te obliuisci laudis domesticæ non sinant.Cæs.1.bel.Gal. Veteris contumeliæ obliuisci.
Consuetudinis & instituti sui obliuisci.Cic.Att.lib.4.
Dignitatis suæ.Cic.Lentulo,lib.1.7.
Malorum.Horat Epod.2.
Memini enim memini, nec vnquam obliuiscar noctis illius. Cic. pro Plancio.
Obliuiscor,cum accusatiuo. Cicer pro Rosc.Amer. Et artificium obliuiscatur,& studium deponat,licebit.
Obliuisci aliquem. Virg.2.Æneidos,
Quisquis es,amissos hinc iam obliuiscere Graios.
Nunc oblita mihi tot carmina.Virg.3.eclog. Passiuè accipitur pro à me.

Obliuiscens,Particip. {ἐπιλανθανόμενος} vt
Secla obliuiscentia.Catull.ad Mallium,epigr.63.
Ne fugiens seclis obliuiscentibus ætas
Illius hoc cæca nocte tegat studium. Cæca nocte, id est ignorantiæ tenebris.

Obliuiscendus,Aliud participium {ἐπιληστέος} Horat.1.epist.11,Oblitúsque meorum obliuiscendus & illis. Id est, obliuioni tradendus ab illis.
Obliuiscendi tui mores.Plaut Mil'it 20.

Oblitus,pen prod.Particip. {ἐπιλελησμένος} Plin.lib.9.cap.10,In tantum fallit oblitus sui,vt,&c.
Decoris sui oblitus.Virg.5.Æneid.
Moris patrij oblitus.Ouid 1 de Ponto,eleg.6.
Pudoris oblita.Ouid.epist.16.
Corda oblita laborum.Virg.4.Æneid.

Obliuio, obliuionis {λήθη,...,ἀμνηστία,...} Memoriæ defectus & imbecillitas. Plin.lib.13.cap.17, Nimis hospitali aduenarum obliuione patriæ.
Obliuio & reticentia. Cic. 4.Philip. Vestra virtus nec obliuione eorum qui sunt,nec reticentia posterorum insepulta esse poterit.
Obliuio amicitiæ, & intermissio consuetudinis. Cic.Sextio, lib.5. 17, Non obliuione amicitiæ nostræ, neque intermissione consuetudinis meæ superioribus temporibus ad te nullas literas misi: sed quòd,&c.
Obliuio fugitiua.Varr.de Ling.Lat.lib.5.
Liuidæ obliuiones.Horat.4 Carm.ode 9.
Longa.Iuuenal satyr.10.
Adducere in obliuionem.Cic.Verr.2.
Capere obliuionem alicuius rei,Vide CAPIO.
Capit me obliuio. Cic.1.Offic. Maximè autem adducuntur plerique vt eos iustitiæ capiat obliuio.
Conterere obliuione iniurias Cic.Lentulo,lib.1.9,Ego, quum mihi cum illo magna iam gratia esset, quòd eius omnes grauissimas iniurias communis concordiæ causa voluntaria quadã obliuione contriueram,eius repentinam,&c.
Dare obliuioni Liu.1.ab Vrbe.
Obliuione delere,Idem.Cic pro Deiotaro,Quæ vnquam vetustas obruet,aut quæ tanta delebit obliuio?
In obliuione iacuit. Cic.3.Verr.Id est in obscuro. De homine dictum: cui opponitur In assidua commemoratione esse.
Inobscurat obliuio.Cic 9.Philip. Nulla eius legationis posteritatẽ inobscurabit obliuio.
Intercipit obliuio,Vide INTERCIPIO.
Obliuione obruere aduersa. Cic.2 de Finib Et aduersa quasi perpetua obliuione obruamus. Idem de Claris Orat. Hunc vetustas,vt alios fortasse multos,obliuione obruisset. De Ennio.
Obliuio surrepit.Plin.lib.8.cap.22,Huic quanuis in fame mandenti,si respexit,obliuionem cibi surrepere aiunt, digressúmque quærere aliud. De lupo ceruario.
Obliuione hominum & taciturnitate tanta dedecora legere. Cic. 7.Verr.
Venire in obliuionem. Cic in Sallust. Tu tuis vita, quam turpiter egisti,magnas offundisti tenebras: vt etiam si fuerint egregij ciues, certè venerint in obliuionem.
Vindicare ab obliuione. Cic.2.de Orat.Laudem eorum iam propè senescentem,quantum ego possem, ab obliuione hominum atque à silentio vindicarem.

Obliuium,obliuij {λήθη} Idem: quod tamen vix legitur nisi in plurali,& in nominatiuo vel accusatiuo. Virg.6.Æneidos,
Securos latices,& longa obliuia ponunt. Poeticũ est pro obliuione.
Rerum obliuia.Lucret lib.3.
Meriti nostri obliuia.Ouid.7 Metam.
Iucunda obliuia sollicitæ vitæ.Horat.2 Serm.satyra 6.
Pigra.Stat.10.Thebaid.
Cepere te obliuia nostri Ouid.1.Trist eleg 7.
Obliuia verba, dixit Varro libro 4 de Ling.Lat. pro antiquatis,& velut obliuioni traditis, vt quidem interpretor. Eius verba sunt, Igitur quoniam hæc sunt tripartita verba,quæ sunt aut nostra,aut aliena,aut obliuia,&c.

Obliuiosus, pen.prod.Adiect. {ἐπιλήσμων} Qui citò obliuiscitur.Cic.2. de Inuent.Acutus an hebetior,memor an obliuiosus.
Stultus & obliuiosus senex.Cic.de Senect.
¶Obliuiosus,Quod obliuionem inducit.Horat.2.Carm.ode 7,
Obliuioso læuia Massico
Ciboria exple. Hoc est vino Campano,quo labor in obliuionem venit. Acron.
Capere obliuionem alicuius rei,Vide CAPIO.

Obloco,oblocas,pen corr. {ἐκμισθόω} oblocare,Idem quod simplex Locare. Iustinus, Quum operam oblocare ad puteos exhauriendos solitus esset. Qua etiam dicẽdi formula vtitur Tranquillus,nisi fortè quis legendum hic contenderit abloco per primam vocalem. Sic enim vulgò legitur apud Suetonium in Vitellio,cap.7.

Oblongus,Adiectiuum { ἐπιμήκης } Idem quod Longus significat:nisi quid addat præpositio. Plin.lib.37.cap 12, Figura oblonga maximè probatur. De gemmis. Liu.1.bel.Pun.Hastile oblongum.

Oblonga oua.Plin.lib.10.cap.52.

Oblongo semine cardamomum.Plin.lib.12.cap.13.

Obloquor,pen.corr.obloqueris { ἀντιλέγω,καταλαλέω } obloqui.Contra loquentem loqui,inquit Seruius. Cic.pro Cluentio, Tamen vocat me aliò iandudum tacita vestra expectatio, quæ mihi oloqui videtur,Quid ergo? negásne illud iudicium esse corruptum? Idem ad Qu frat.lib.2.12,Tu verò vt me & appelles,& interpelles,& obloquare & colloquare velim.

Respondere & obloqui.Plin.lib.36.cap.16.

Obloqui numeris.Virg 6.Æneidos,

Necnon Treicius longa cum veste sacerdos

Obloquitur numeris septem discrimina vocum. Seruius, dicendo OBLOQVITVR,chordarũ expressit laudẽ,quas dicit verbis loquutas.

Auis obloquitur.Ouid.3.de Ponto,eleg.1.

¶Obloqui,Maledicere.Plaut.Curcul.2,

Lenonis hæ sunt ædes. PA. malè istis eueniat.

PH. Qui? PA. quia scelestam seruitutem seruiunt.

PH. Obloquere. PA. fiat maximé. PH. etiam taces?

PA. Nempe obloqui me iusseras.

Obloquutor,pen.prod. obloquutoris, Verbale { κατάλαλος } Qui alteri detrahit.Plaut.Milit.10,

Obloquutor non sum alteri.

Obluctor, obluctaris { ἀντιπαλαίω,ἀντερείδω } obluctári, Acrius contra aliquid niti. Colum.lib.8.cap.14, Fruticibus aut solidioribus herbis obluctatur ita pertinaciter,vt collum obrumpat.

Genibus aduersæ obluctor arenæ. Virg.3.Æneid.

Soli obluctandum Fabio.Sil.lib.8.

Obluctans,Particip. { ἀντερείδων.} vt

Saxa obluctantia summouit.Stat.3.Sylu.1.

Obluctans obliuioni. Curtius lib.7.

Obluctatus,pen.prod.Aliud particip. { ἀντερείσας.} vt

Turba obluctata morti.Lucan.lib.3.

Obludo,obludis,oblusi,oblusum,penul.prod. { ἀντιπαίζω } oblúdere, Cum aliquo ludere. Plaut.Trucul.4,

Quum vident quempiam se adseruare,obludunt,qui custodem

Oblectent per ioculum & ludum.

Obmanens { ἐπιμένων } pro Diu manens. vt Permanens. Festus.

Obmolior,obmoliris,obmolitus sum,pen. prod. { ἀντιχόω } obmoliri. Liu.7.bel.Maced.Sed vndique omnes ad muniẽda & obmolienda, quæ ruinis strata erant,concurrerũt. Id est obstruenda oppositis mollibus. Curtius lib.6,Arborum truncos & saxa obmoliuntur.

Obmurmuro,obmurmuras,pen.corr. { ἀντιψιθυρίζω } obmurmurâre, Contra murmurare. Ouid.epist.17,Vana peto,precibúsque meis obmurmurat ipse.

Obmutesco,obmutescis.,obmutui { φιμόομαι } obmutéscere, Quasi mutum fieri,Tacere.: Cic.2.de Fin Sed quia tale sit, vt vel si ignorarent id homines, vel si obmutuissent, sua tamen pulchritudine esset speciéque laudabile. Idem 2.de Oratore, Ego verò,inquit Crassus, neque Antonium verbum facere patiar,& ipse obmutescã, nisi prius à vobis impetrato.

Ore presso obmutuit.Virg.6 Æneid.

Aspectu obmutuit amens.Virg.4.Æneid.

Obmutescere dicitur res aliqua, pro Non esse in vsu. Plin.lib.33. cap.13,Lydium Sardibus emebatur:quod nunc obmutuit.

Obnato,obnatas,penultima correpta { ἀντινήχομαι } obnatáre, Contrà vel citra natare.Virgilius,

-in æquore fuluis

Obnatat vmbra foris.

Obnatus,pen.prod { ἐμπεφυκὼς } Particip. ab Obnascor. Liu.lib.3.belli Pun.Ibi hærentia inter obnata ripis salicta conspiciuntur. Hoc est circum ripas nata.

Obnecto,obnectis, obnexui, obnexum { συμπλέκω } obnéctere, Est, authore Festo,obligare,& maximè in nuptiis frequens est.

Obniger,penul.corr.Adiect. { ὑπομέλας } Idem quod niger,vel subniger:aut,vt quidam volunt,admodum niger.Plin.lib.20.cap.23,Radicibus multis,& obnigris.

Obnitor,pen.prod.obniteris,obnisus vel obnixus sum { ἀντερείδω,ἀντιτείνω,ἀντέχω } obníti,Contrà niti,obluctari. Cic.pro Milone,At non P.Clodio mortuo,vsitatis iam rebus obnitendum est Miloni,vt tueatur dignitatem suam?

Obniti contrà & tendere.Virg.5.Æneid.

Aduersis obniti.Tacit.lib.15.

Obnitier vndis.Lucret.lib.4,

-in portu clauda videntur

Nauigia aplustris fractis obnitier vndis.

Obnitor impedire. Paterculus lib.1, Fuere qui Pauli triumphum impedire obniterentur.

Quum sæpe obnitens repugnasset.Paterculus libro 2.

Obnixus,Participium { ἀντιτείνας.} vt

Obnixi scutis & corporibus. Liu.4.bel.Maced.

Obnixus curam sub corde premebat. Virg.4.Æneid.

Obnixus non cessit.Virg.4.Georg.

Obnixus impetum hostium excipit.Liu.6.ab Vrbe.

Obnixus opibus,Intentus vel attentus ad rem.Plaut.Stich.2.

Mens obnixa malo.Valer.7.Argon.

Dentes.Stat.11.Thebaid.

Obnixa firmitas.Plin.lib.36.cap 15.

Remi obnixi in acuto murice.Virg.5.Æneid.

Venti obnixi lacerant caua nubila.Stat.5.Thebaid.

Obnixus contrà.Virg 10.Æneidos,

Non ipsi inter se,non nubila,non mare cedit.

Anceps pugna diu, stant obnixa omnia contrà. Hoc est mare mari, nubes nubibus,venti ventis. Seruius.

Obnixè,Aduerbium { ἐντόνως } Cum conatu,instanter,totis viribus.Terent.Andr.1 1,

Quem ego credo manibus pedibúsque omnia

Facturum.

Obnixè perij. Plautus Sticho,8, Peri hercle verò planè, atque obnixé. Legitur & obnoxiè,& à nocte deducitur,vt ait Sipontinus.

Obnoxius. Adiectiuum { ἔνοχος,ὑπόδικος,ὑπεύθυνος } Qui pœnæ obligatus est propter delictum, inquit Festus. vtputa siquis morbis obnoxius ob nimiam cibi intemperantiã : aut si mulier ob stupri cum aliquo viro consuetudinem,illi obnoxia sit. Plaut.Epid 14,

Cedo manus igitur tu. E. morantur nihil, atque arctè colliga.

P. Nihil eas verò obnoxias. Id est,quæ non meruerunt,siue aliquid commiserunt,vnde colligari debeant. Vide Gell.lib.7.cap.17.

Supplex & obnoxius. Brutus Attico in Epist.ad Brutum,17,Viuat hercule Cicero qui potest, supplex & obnoxius, si neque ætatis,neque honorum,neque rerum gestarum pudet. Hoc est,velut seruituti addictus,& puerum Octauium penè seruiliter timens & suppliciter adorans *Se rendant subiect & serf à Octauius.* Ductum à seruis datis ob noxam,vel qui noxam admiserunt.

Obnoxius,pro Obediẽte atque morigero.Sallust. Maria montésque polliceri cœpit,& minari interdum ferro,nisi sibi obnoxia foret. Id est morem gereret. Sipontinus.

Aduersus gratiæ animus,& Obnoxius,opponuntur.Quintil.lib.3. cap.11, Nec enim,nisi totis causæ partibus diligenter inspectis, scire possumus, qualem nobis facere animum cognoscentis expediat.seuerum an mitem,concitatum an remissum, aduersum gratiæ an obnoxium.

Obnoxius sum illi,Id est,Subiicior tanquam seruus. Plautus Bacchid.23.

Obnoxium & trepidum agere. Sueton.in Tiberio, cap.12, Enimuero tunc non priuatum modò, sed etiam obnoxium & trepidum egit,mediterraneis agris abditus,&c. Hoc est (ait Beroaldus) mancipatum,& seruili penè conditione. Nam obnoxius interdum libero opponitur:vt apud Liuium obseruauimus sic scribentem. Si reticeã, aut superbus,aut obnoxius videar. Quorum alterum est hominis alienæ libertatis obliti,alterum suæ. Hæc Beroaldus.

Obnoxius,ad alia multa trãsfertur : vt Obnoxius ventis,quasi obiectus,& expositus,atque subiectus.Colum.lib 4.cap.19,Rursus exilis terra & accliuis,torrẽsque æstu, vel quæ vehementibus procellis obnoxia est,humilius iugum poscit.

Obnoxius iniuriis,ludibriis,& huiusmodi. Plin.iun.lib.3.epist.14. Vides quot periculis, quot contumeliis, quot ludibriis simus obnoxij.

Obnoxius crimini Liu 4.ab Vrbe.

Mens turpi obnoxia facto.Tibull.lib 3.eleg.4.

Pars hominum obnoxia prauis. Horat.2.Serm.satyr.7, Id est vitiis addicta.

Obnoxius tibi sum,Obligatus & deuinctus.Terent.Hecyr.3.1,

Tum vxori obnoxius sum,ita olim suo me ingenio pertulit.

Animus obnoxius. Plin.in Præf.9,Obnoxij profectò animi & infelicis ingenij est,deprehendi in furto malle, quàm mutuum reddere. Id est illiberalis & degeneris. Budæus.

Arua non obnoxia curæ,non rastris hominum.Virg.2.Georg.Hoc est arua quæ non egent rastris,nec cura hominum, propter quæ deuincta ac obligata illis esse videantur. Sipontinus.Id est,nullius curæ indiga,vtpote quæ non est opus arare,nec curare.

Luna obnoxia radiis fratris, Quia lumen accipit à Sole. Virgil.1. Georg Nam suapte natura Lunę corpus est opacũ,atque Solis lumine resplendet,quãdo huius radij in illud reflectũtur. Sabinus tamen fol.101.locum Virgilij longè aliter exponit. Vide & Virg & Sabinũ, & diligenter considera locum. Seruius repetit hanc vocem Obtusa, quæ est in præcedenti versu, vt sit sensus, Nec Luna obnoxia radiis fratris,videbitur surgere obtusa.

Vitis procellis obnoxia, Id est quæ noxam procellarum non perfert.Apud Colum lib.4.cap.19.

Corpora obnoxia,pro valetudinariis.Plin.lib.31.cap.6.

Fructus feris obnoxius.Colum.lib.5.

Obnoxia nulli animali olera.Plin.lib.19.cap.10.

Obnoxius,pro crimine.Liu.lib.8, Vestra obnoxia capita pro licentia Qu.Fabij obiicit.

¶Obnoxius,Absoluté. Plin.lib.14.cap.2, de generibus vitium.Fecenia & cum ea florens Biturica,acino rarior,nunquam floris obnoxij,quoniam antecedunt,ventísque & imbribus resistunt.

Obnoxiè,Aduerbium { ἐνόχως.} Vnde apud Liuium 3.ab Vrbe,Obnoxiè dicere sententiam, Id est seruiliter : & vt Budæus interpretatur, trepidé.

Obnoxiè,pro Obscurè Sipontinus interpretatur,à Nox,noctis: & sic legit apud Plaut.in Stich.8, Peri hercle verò planè,non obnoxié. Alij atque obnixè legunt. Vide Ascensium in Gellium, libro septimo,cap.17.

Obnubilo,obnubilas,pen.corr. { ἐπισκοτίζω } obnubiláre, Obscurum facere,& quasi nubibus implere. Gell lib.1.cap.2, Ac ne oris quoque & vultus serenitatem Stoici hominis vnquam vlla posse ægritudine obnubilari.

Obnubilus,pen.corr.Adiectiuum { ἐπίνεφος.} vt

Obnubila & obsita tenebris loca.Cicer. 1.Tusculanar.Ex quodam poeta.

Obnubo,obnubis,pen prod.obnupsi,obnuptum { ἐγκαλύπτω } obnúbere,Abscondere, tegere. Festus, Ælius & Cincius, quia flamineo caput nubentis obuoluatur, quod antiqui obnubere vocarũt,ob quã causam lege quoque parẽs tam iubetur caput eius obnubere,qui parentem necauisset, id est obuoluere. Hactenus Festus. Cicero pro Rabirio perduel.reo, Sed Tarquinij superbissimi atque crudelissimi regis ista sunt cruciatus carmina, quæ tu homo lenis ac popularis, libentissimè commemoras,Caput obnubito, arbori infelici suspendito.

Obnubit furiale caput. Stat.11. Thebaid.

Decius obnubitur caput atra tempestate. Silius lib.11.

Comas obnubit amictu. Virg.11. Æneid.

Mare obnubit terras, vt nubes cælum, Id est operit. Varr. de Ling. Latin. lib.4.

Obnuntio, obnuntias, obnuntiare. Donatus, Qui malam rem nuntiat, obnuntiat: qui bonam, annuntiat: nam propriè obnuntiare dicuntur augures, qui aliquid mali ominis, sæuúmque viderint. Teren. Adelph. 4.2,

Primus sentio mala nostra, primus rescisco omnia:
Primus porrò obnuntio. Vbi Donatus, Obnuntio, Id est malum imminens quasi omen nuntio. Inde enim etymologia huiusce verbi est. Cicero pro P. Sextio, Itaque quum fretus sanctitate Tribunatus, quum se non modò contra vim & ferrum, sed etiam contra verba atque intercessionem legibus sacratis esse armatum putaret, venit in templum Castoris, obnuntiauit Consuli, quum subitò manus illa Clodiana in cæde ciuium sæpe iam victrix, exclamat, incitatur, inuadit. Idem Attico, libro 4, Metellus tamen postulat vt sibi postero die in foro obnuntietur.

Obnuntiare, vt dictum est ex Donato, dicuntur augures, qui aliquid mali ominis, sæuúmque viderint. Cic.1. de Diuinat. Non in eo est culpa qui obnuntiauit, sed in eo qui non paruit. Et ad Attic. lib. 4. Nisi Miloni C. Appius obnuntiasset, comitia futura ante diem XII. Calend Decemb.

Obnuntiare, Resistere & reluctari. Suetonius in Cæsare, cap 20, Lege autem Agraria promulgata obnuntiantem collegam, armis foro expulit.

Obnuntiatio, Verbale. Cic.1 de Diuin. Marco Crasso quid acciderit, videmus, dirarum obnuntiatione neglecta.

Obnuntiatione, inquit Pædianus, perniciosis legibus resistebatur. Sicuti verò intercessioni obtemperare necessarium censebatur, ita planè augurum obnuntiationi: quod in Crasso significat Plutarch.

Interponere obnuntiationes. Cic. Att. lib.4.

Oboleo, oboles, penult. corr. obolui & oboleui {ὄζω} obolêre, Graueolere, odorémque tetrum reddere. Plaut. Mostel.2,

-oboluisti allium
Germana illuuies. Sueton in Calig. cap.23, Ille antidotum oboluisset, quasi ad præcauenda venena sua sumptum.

Obolere, per translationem, pro Præsentiscere, Subolere. Plautus Amphit.4,

Vltro istic qui exossat homines, perij si me aspexerit.
M. Olet homo quidem malo suo. S. hei nunquam obolui. Cic.2. Acad. Ne obolescerent, hæc renouabam.

Obolus, oboli, pen. corr. {ὀβολὸς} Vltima est nummorum significatio, inquit Donatus. Terent. And.2.2,

-etiam puerum inde abiens conueni Chremis,
Olera & pisciculos minutos ferre obolo in cœnam seni.

Obolus, inquit Budæus, valet semissem nostrum & denariolum: id est septem denariolos.

Obolostates, inquit Cælius, dicitur minutulus fœnerator. Vide lect. antiq. lib.10. cap.2.

Oborior, oboriris, penult. prod. vel oboreris, pen. corr. obortus sum {[illegible]} oboriri, Adnasci, inquit Festus. Plaut. Sticho, 4.11, Vteri dolores mihi oboriuntur quotidie. Terent. Heaut.4.3,

Nulla mihi res posthac potest iam interuenire tanta,
Quæ mihi ægritudinem afferat, tanta hæc lætitia oborta est.

Obortum est bellum. Liu.1. bel. Pun.

Oborta lux. Cicero pro Ligario, Vide quāta lux liberalitatis & sapientiæ tuæ mihi apud te dicenti oboriatur.

Lux oborta micat. Sil. lib. 17.

Nox oborta est. Senec. Herc. furen 9.

Tenebræ obortæ sunt oculis Ouid.2. Metam.

Sol radiis terram dimouit obortis. Lucret. lib.6.

Obortus, obortus, Agnatio, accessio vt, Perpetuus obortus. Lucre. lib.4. Perpetuóque fluant certis ab rebus obortu. Sic restituit Lambinus, quum antea legeretur, ab rebus odores, planè mendosé.

Obraucatus, penult. prod. Adiectiuum. Solinus cap.15. de gruibus, Volatus desidiam castigat, vocéque cogit agmen. Ea vbi obraucata est, succedit alia.

Obrepo, obrepis, pen. prod. obrepsi, obreptum {[illegible]} obrepere, Est, vt ait Budæus, latenter progredi, & fallaciter adire. Tractum ab animalibus pedibus carentibus, quæ gressu tacito gradiuntur, vt serpentes humi repentes solent. Plautus Trinum.13, Nimis argutè obrepsisti meapse occasiuncula.

Inscientibus nobis & cœnantibus obrepit aliquid. Cic. F. Tironi, lib.16.21.

¶Obrepere, dicitur quicquid sensum fallit. vt Obrepit fames. Plautus Pœnulo,2.

Obrepit creditor. Vlpianus in l. Si fideiussor. com. §. Si cum. D. Mandati vel contra, Debitor enim debuit notum facere fideiussori, iam se soluisse: ne fortè creditor obrepat, & ignorantiam eius circunueniat, & excutiat ei summam, in quam fideiussit.

Obrepit mors. Plaut. Pseud.10.

Obrepit somnus. Plin. iunior epist.4. lib.7, ad Pontium, Deinquū meridie (erat enim æstas) dormiturus me recepissem, nec obreperet somnus, &c. Horatius de Arte, Verum opere in longo fas est obrepere somnum. Hic per translationem pro Falli, & peccare.

Obrepit dies, Obrepit senectus. Cic. de Senect. Quî enim citius adolescentiæ senectus, quàm pueritiæ adolescentia obrepit? Idem Attico, lib.6, Obrepsit dies, vt vides: mihi enim ad tertium Calend. Sextiles de prouincia decedendum est. Budæus.

Obrepit obliuio Senec de Benef. lib.3. cap.1.

Obrepere in animos Cic.2. de Diuin. Nullæ ergo imagines obrepunt in animos dormientium extrinsecus.

¶Obrepere, Fallere, hoc est Incautum aggredi. Vlpian. in l. Carbonianum. §. Puberi. D. De Carbon. edicto, Sed si quū esset pubes, quasi

impubes obrepserit, bonorúmque possessionem acceperit, dicendum erit nihil eum egisse. Budæus.

¶Obrepere ad magistratum dicitur, qui falsa specie vel probitatis vel doctrinæ ad magistratus assumitur. Cic. in Pisonem, Obrepsisti ad honores errore hominum, commendatione fumosarum imaginum: quarum simile habes nihil præter colorem. Budæus.

Obrepto, obreptas {[illegible]} obreptâre, Frequent. Plaut. Persa,3, Opertæ'ne fuerint, nequis obreptauerit.

Obreptio, obreptionis, Verbale {[illegible]} Latens & fallax aditio. Vlpian. in l. Sed si hac §. Patronum. D De in ius vocando, Patronum autem accipimus, etiamsi capite minutus sit, vel si libertus capite minutus sit dum arrogetur per obreptionē. quum enim hoc ipso quod arrogatur, celat conditionem suam, non id actum videtur, vt fieret ingenuus.

Obretio, obretis, pen. prod. {σαγηνεύω} obretîre, Reti aliquem circundare, aut obuium reti excipere. Lucretius lib.3,

-neque aranei tenuia filia
Obuia sentimus, quando obretimur euntes.

Obrigeo, obriges, pen. corr. obrigui {πήγνυμαι} obrigêre, Totum frigore contrahi, & quasi indurescere, & rigidum fieri. Cic.1. de Natur. deor. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus, quòd pars earum appulsu solis exarserit, pars obriguerit niue pruináque longinquo solis abscessu.

Obrigesco, Idem epistol.83, Quid ergo? viro non vel obrigescere satius est?

OBRIMA, obrimæ, Vnum est ex tribus fluminibus Apamiam vrbem in Asia celeberrimam ambientibus. Plin. lib.5. cap.29, Tertius conuentus Apamiam vadit, antè appellatam Celænas, deinde Ciboton. Sita est in radice montis Signiæ, circunfusa Marsia, Obrima, Orga fluminibus in Mæandrum cadentibus.

OBRIMO, Vnum est ex cognominibus Proserpinæ. Sic autē dicta est, quòd quum vim ei videretur illaturus Mercurius, immugiit altius, vnde factum, vt is manum abstineret. Meminit Cælius libro 26. cap.20.

OBRIS, Nomen fluuij in Gallia Narbonensi. Pomponius lib.2, Secundum Bœterras Obris fluit. Hunc Ptolemæus Obrium vocat. Gallicè *Orb*. Hic Biterrinos etiam alluit, è Cebennis montibus scaturiens.

Obrizum, huius obrizi {ὄβρυζον} vel potius obryzum, Aurū dicitur, quasi ὄβρυζον, hoc est sincerum delicatúmque, quod sæpe igne candefactum & exustum est, & quod in coctione non minuitur. Hermolaus ex Phocyonis sentētia in illud Plinij lib 33 cap.3, Aurique experimēto ignis est, vt simili colore rubeat quo ignis: atque ipsum obryzum vocant. Hieronymus in Ieremiam dici putat quasi Ophirisum. nam ex Ophir insula laudatissimum aurum euehebatur. Vtitur & Suetonius in Nerone, cap.44.

Obrizatus, Adiectiuum. vt Solidi obrizati, l 3. C. de veter. numism. potest. lib.11. Et in l. vnic. C. de oblat. votor. libro 12. Quidam scribunt per y.

Obrodo, obrodis, penul. prod. obrosi, obrosum {[illegible]} obródere, Circum rodere. Plaut. Amphit.8,

Vt quod obrodat sit, animo si malè esse occœperit.

Obrosus, pen. prod. Particip. Circunrosus. Plin lib.37. cap.2, Potauit ex eo ante hos annos Consularis ob amorem obroso eius margine. De poculo murrhino.

Obrogo, obrogas, pen. corr. {[illegible]} obrogâre. Festus, Obrogare, obloqui, atque alterius sermonem molestè impedire.

Obrogare legi {[illegible]} Est legis prioris infirmādæ causa, legem aliam ferre, Contrà rogare, opponere. Cic. ad Attic. lib.3, Quod per legem Clodiam promulgare, abrogare, derogare, obrogare sine fraude sua non liceat. Idem 1. Philip. Quid, quòd obrogatur legibus Cæsaris, quę iubent ei qui de vi, itémque ei qui maiestatis damnatus sit, aqua & igni interdici? Quædam exemplaria legunt abrogatur. Vide ABROGO.

Obrosus, Vide OBRODO.

Obrumpo, obrumpis, obrupi, pen. prod. obruptum {[illegible]} obrúmpere, Idem quod Rumpere. Varro 3 de Re rust. cap.10, Quo temperandum iis, qui propter cupiditatem sæpe in pascendo, si radicem prenderint, quam educere velint è terra, obrumpunt collum. De anseribus. Alia exemplaria habent abrumpunt.

Obruo, obruis, obrui, obrutum, pen. corr. {[illegible]} obrúere, Substernere, Operire. Cic. de Senect. Nec verò quenquā senum audiui oblitum quo loco thesaurum obruisset.

Obruere & Eruere, contraria. Cic.4. de Fin. Qui sciet vbi quidque positum sit, quáque eò veniat, is etiam, siquid obrutum erit, poterit eruere.

Obruere & opplere. Cicero 2. de Natura deorum, Ægyptum Nilus irrigat: & quum tota æstate obrutam oppletámque tenuit, tum recedit, &c.

Obruere lapidibus, telis, & id genus: hoc est Dilapidare, & telis lapidibúsque operire ad necem. Cic.3. Offic. Cyrsilum quendam suadentem vt in vrbe manerent, Xerxémque reciperent, lapidibus obruerunt.

Fratrem obruit armis Stat.11. Thebaid.

Obrutus niuibus, pruinisque. Liu.5 ab Vrbe.

Numero obruimur. Virg.2 Æneid.

Telis. Virg 2. Æneid.

Procella obruit viros. Ouid.1. Fast.

Nox terram obruit roriferis vmbris. Lucret. lib.6.

Obruere sale. Plin. lib.9. cap.35.

Corpus obruere tellure Ouid.1 Fast.

Obrutum vetustate, vel situ vetustatis. Plin. lib.11. cap.17.

Obrutus in terra. Cato cap.143.

Semina obruere versata terra. Ouid.1. de Remed. amor.

Oua obruere testudines & crocodilos, quum in terra partum ediderint, deinde discedere aiunt: ita nascuntur & educantur ipsa per sese. Cic.2. de Nat. deor.

Thesaurum obruere Cic.de Senect.
Obruere se vino, Inebriari. Cic.pro Deiotaro, Ait hac lætitia Deiotarum elatum, vino se obruisse, in conuiuióque nudum saltauisse.
¶Obruere, per metaphorã, pro Opplere, confundere, abolere, deuastare, euertere. Quintil. Tot voluptates obruere possunt vnum dolorem.
Obruere & delere. Cic.pro Deiotaro, Quæ vnquam vetustas obruet? aut quæ tanta delebit obliuio?
Obruere & perdere. Cic pro Cecin. Exoritur hic iam obrutis rebus omnibus & perditis, illa defensio, eum deiici posse, qui non possideat.
Et domus ætatis spatio ne fessa vetusto
Obruat. Lucret.lib.3.
Perpetua obliuione aduersa obruimus, secunda iucundè ac suauiter meminimus. Cic.1.de Finib.
Famam alicuius. Tacit.in vita Agricolæ.
Sapientia malum paruum obruere, vix vt appareat. Cicero 3.Tusculan.
Mala virtutis magnitudine obruentur Cic 5.de Finib.
Memoriam & nomen alicuius. Cic.1.Tuscul. Antè Salaminã ipsam Neptunus obruet, quàm Salaminij trophæi memoriam. Idem pro Archia. Nisi Ilias illa extitisset, idem tumulus, qui corpus eius contexerat, nomen etiam obruisset. Id est nullam sui memoriam, siue famam nominis reliquisset posteris. De Homero.
Nauem. Vlpian.in L. Quemadmodum.§.Si nauis. D.ad l.Aquil.Si nauis alteram contra se venientem obruisset.
Quod dij omen obruant Cic.de Arusp.resp.
Vnda obruit meos vultus. Ouid 1.Trist eleg 2.
Obruit aliquem obliuio. Tacit.in vita Agricolæ, Nam multos veterum velut inglorios, & ignobiles obliuio obruet.
Obruit eum obliuione vetustas Cic.de Clar Orat. Idipsum nisi vnius esset Ennij testimonio cognitum, hunc vetustas, vt alios fortasse multos, obliuione obruisset.
¶Obruere ære alieno. Cic ad Att.lib.2. Tusculanum & Pompeianum valde me delectant: nisi quòd me illum ipsum vindicem æris alieni, ære non Corinthio, sed circunforaneo obruerunt.
Ambitione & foro obrui Cic.1.de Orat.
Obrui copia sententiarum Cic.2.Tuscul. Quum obruerentur copia sententiarum atque verborum, ieiunitatem & famem se malle, quàm vbertatem & copiam dicerent.
Obrui & opprimi criminibus & testibus. Cic.3.Verr.
Obrui magnitudine negotij tanquam fluctu. Cic.ad Quint.fratr. lib.1.1, Néve te obrui tanquam fluctu, sic magnitudine negotij sinas.
Obruitur omnium risu testis. Cic.3.de Orat. Hoc ita præter expectationem accidit, vt testem omnium risus obrueret.
Obruitur vulgi sermo hominum interitu, & obliuione posteritatis extinguitur. Cic in Somnio, Sermo omnis ille & angustiis cingitur his regionum, quas vides, nec vnquam de vllo perennis fuit, & obruitur hominum interitu, & obliuione posteritatis extinguitur. De sermonibus vulgi, qui contemni debent.
Obruitur enim aratorum testimoniis. Cic.4 Verr.
Obrutus, pen corr. Particip {καταχωσθείς} Ouid.epist.1, Obrutus insanis esset adulter aquis.
Classis obruta aquis. Ouid.6.Fast.
Corpora morbo obruta. Claud.2 in Eutrop.
Gratia virtutis obruta Ouid.13. Metam.
Ignis latet obrutus multo cinere Lucret.lib.4.
Obruta itinera strage Liu 10.bel Pun.
Somno obruta legio Stat.10.Thebaid.
Semina obruta longis sulcis Ouid.1 Metam.
Obrussa. Exploratio & probatio perfectionis, & nota auri atque argenti. Cic.in Bruto, Et adhibenda tanquam obrussa ratio. Hodie quam obrusa, edunt inemendatè Placet etiam, cum obrussa: nam, cum, in, quam, facilè potuit degenerare breui discrimine: atque hoc verius puto. Verba sunt Turnebi.
Obrutuit, inquit Festus, Obstupuit, à bruto, quod antiqui pro graui, interdum pro stupido dixerunt. Afranius, Non possum verbum facere, obrutui, Vide OBRVTESCO.
Obryzum, Vide OBRIZVM.
Obsæuio, obsæuis, obsæuiui, obsæuitum, penul. prod. {ἀπηχθάνομαι} obsæuire, Contrà sæuire. Plaut.Epid.11,
-túne is es,
Qui per voluptatem in me ærumna obsæuisti grauiter?
Obsaluto, obsalutas, pen.prod obsalutâre, Salutandi gratia sese alicui offerre dicebant antiqui, vt Consalutare, pro Salutare. Festus.
Obsaturo, obsaturas, pen.corr. {ἐμπίμπλημι} obsaturâre. Significat saturitatem vsque ad fastidium, vel contra animum capere. Terentius Heaut.4 8,
-næ tu propediem,
Vt istanc rem video, istius obsaturabere.
Obscenus, pen prod {ἄσεμνος} Adiect. Ab ob & cano deductum, interposita s litera euphoniæ causa, & sine diphthongo scribitur: & abominabile augurium significat. Virgil lib.1 Georgicorum,
Obscenísque canes, opportunæque volucres. Id est contraria portendentes & mala. Festus Obscena apud antiquos dicebantur, quæ mali ominis habebantur. Virg.Æneid.lib.11,
-ne me terrete timentem
Obscenæ volucres. Seruius, Quæ canendo aduersa significant.
Obsceno, obscenas, penultima producta {ἀσεμνόω} obscenare, Vide OBSCAEVO.
Obscœnus {αἰσχρός, ἀσέμνος} Adiectiuum, cum diphthongo, Turpe, immundum, Ex ob, & cœnum compositum: vel ab ob & canendo: vel ἀπὸ τοῦ σκηνῆς, vt ait Priscianus lib.9. Festus ab Oscis deriuat, quorum frequentissimus fuit vsus libidinum spurcarum, vnde & verba impudentia appellantur obscœna. Quod si verùm esset, sine b, & absque diphthongo, oscenum scribi oporteret. Varro lib.6.de Ling.Latina docet obscœnum à scena deduci, quòd nisi in scena palàm dici non debet. Potest vel ab eo, quòd pueris turpicula res in collo quædam suspenditur, ne quid obsit bonæ scæuæ causa, &c. Quare quod dixi scæuum, bonum omen est, obscœnum verò turpe, quod inde dicitur obscœné, quod exotericum. Hæc ille. Varro Agathone, Pueri obscœnis verbis nouæ nuptulæ aureis restaurant.
Cantare obscœna. Ouid.3 Fast.
Aues obscœnæ Ouid 2.Amor eleg.6.
Carmina Propert.lib 1.eleg.15.
Dicta. Ouid.14 Metam.
Facinus Claud 2 in Eutrop.
Fames, Vide FAMES.
Illiberale, petulans, flagitiosum & obscœnum iocandi genus. Cic. 1.Offic.
Lectus obscœnus. Ouid.10.Metam.
Opus. Ouid 3.Amor.eleg.13.
Partes. Ouid 2.de Arte.
Risus. Ouid.2. Trist.
Sermones Horat 2.epist.1.
Spem capit obscœnam. Ouid.6.Fast.
Verba. Ouid.3.Fast.
Delicatæ & obscœnæ voluptates. Cic.1.de Nat.deor.
Obscœnum, Vitabile, authore Nonio. Virg 3.Æneidos,
Obscœnámque famem, quæ prima pericula, vito. Vbi Seruius, Obscœnam, aut quæ homines etiam ad obscœna compellit, vt Malesuada fames, aut certè quam obscœna auis prædixerat.
Adulterium. Ouid 2.Trist.
Obscœna pastu auis. Plin lib.10.cap.29.
Obscœnus piscis. Plin.lib.9.cap 18.
In obscœnis est penis, Hoc est inter obscœna connumeratur. Cic. Pæto, lib 9 22.
Obscœnitas, penult.correp. obscœnitatis {ἀσχημοσύνη, αἰσχρολογία, αἰσχρότης.} Cicero pro Flacco, Quas ego non solùm propter longitudinem, sed etiam propter turpissimam obscœnitatem verborum prætereundas puto.
In obscœnitatem compellere quempiam. Vlp.in l.1.§. Quod aut. D.De o fic.Præfect.vrb
In obscœnitate siquod sit flagitium, id aut in re esse, aut in verbo. Cic.Pæto, lib 9 22.
Turpitudinem verborum, & rerum obscœnitatem vitare. Cic.1. de Oratore.
Obscœnitas orationis. Cic.1.Offic.
Verborum obscœnitas si turpitudini rerum adhibeatur, ludus ne libero quidem homine dignus est Cic.1.Offic.
Obscœnè, pen prod. {αἰσχρῶς} Aduerbium, Impurè. Cic.1.Offic. Latrocinari fraudare, adulterare turpe est, sed dicitur non obscœnè.
Excitata obscœnius Mercurij natura traditur, quòd aspectu Proserpinæ commotus sit. Cic.3 de Nat.deor.
Obscæuo. obscæuas, obscæuare. Quasi scæuum, Id est malum omen afferre. Plaut Asinar. Metuo quod illic obscæuauit meæ falsæ falaciæ. Nonius. Alij legunt Obscœno.
Obscurus, pen.prod. {ἀφανής, ἄσημος, σκοτεινός, ζοφερός, ἀμαυρός, ἀδηλος} Adiectiuum, quod à Cura deriuari dicit Sipontinus: significatque propriè, Quod sine lumine est. Virg 9.Æneidos,
Vidimus obscuris primùm sub vallibus vrbem.
Acumen obscurum. Lucret.lib.4.
Aer Virg.1.Æneid.
Ambages. Ouid.in Ibin.
Antrum Ouid.4.Metam.
Cælum. Virg.3 Æneid.
Cubile. Senec. Hippol.4.
Luna Virg.4 Æneid.
Obscura luce Liu 4 belli Pun.
Nox. Virg 2 Æneid.
Nubes. Virg 4 Georg.
Puluere obscuro permisti soles. Stat.2.Sylu.
Sidera nullis obscura tenebris. Propert.lib.2.eleg.27.
¶Lucis obscurum. Tacit.lib.20.
¶Ferrugo obscura, Nigra. Virg.1.Georg.
Forma abscura reddita moto lacu. Ouid.3.Metam.
¶Obscurum, Difficile, & quod statim intelligi non potest: vt Obscura oratio, Cuius sententia latet.
Obscurus & Apertus, contraria. Cic.2.de Inuent. Quemadmodum res obscuræ, dicendo fierent apertiores: sic res apertas obscuriores fieri oratione.
Obscura & ambigua multa erant, adhibitæ sunt interpretum explanationes. Cic.2.de Diuin.
Obscura deorum natura, & difficiles explicatus habet. Cic.3.de Natura deor.
Carmen obscurum ambage nouorum verborum. Ouidius 14.Metamorph.
Obscurum ius Quintil.lib.7 cap.11.
Flexiloqua, obscura, & ambigua oracula. Cic.2.de Diuin.
Verba ignotiora & obscuriora. Quint.lib.7.cap.4.
Non erat obscurum quid homo improbus, aut nefarius cogitaret. Id est nemo ignorabat. Cic.4.Verr.
Obscurum & cæcum. Cic.2 de Lege agrar. Cur hoc tam est obscurum atque cæcum?
Discrimen obscurum, Quod dignosci facilè non potest. Horat.2. Carm.ode 5.
Obscura & Nota alicuius nobilitas, contraria. Cic.pro Murena, Tua verò nobilitas Serui Sulpiti, tametsi summa est, tamen hominibus literatis & historicis est notior, populo verò & suffragatoribus obscurior.
Valde obscurus Heraclitus, minimè Democritus. Cicero 2.de Diuinat.

Nimis

Nimis obscurus Euphorion poeta: at non Homerus. Cicero 2. de Diuinat.

Obscurum & ignotum, Patefactum atque illustratum, contraria. Cic. 1. de Orat. Nonne in ea causa ius applicationis obscurum sanè & ignotum, patefactum in iudicio atque illustratum est à patrono?

Non obscura beneuolentia, Non obscura concursatio, Id est nota & manifesta. Cic. ad Sulpit lib. 13, Non est obscura tua in me beneuolentia. Id est, eam omnes nouerunt. Idem ad Lentulum, libro 1. 1, Libonis & Hipsæi non obscura concursatio & contentio, omniúmque Pompeij familiarium studium.

Fama. Virg. 5. Æneid.

Fama obscurior æuo. Ouid. 6. Fast.

Fama est obscurior annis. Virg. 7. Æneid.

Obscurus & incertus index. Cic. pro Cluentio, Interim venit index ad Dineam neque obscurus neque incertus: qui nuntiaret ei filium M. Aurium viuere.

Odium. Horat. 1. epist. 14.

Obscura spes. Cic. de Lege agrar. Nolo suspensam & incertam plebem Rom. obscura spe & cæca expectatione pendêre.

Tabernæ. Horat. de Arte.

Vera inuoluere obscuris. Virg. 6. Æneid.

¶Obscurus, Ignobilis. Cic. de Amic. Quare sibi habeant sapientiæ nomen & inuidiosum & obscurum.

Obscurus vir, astutus, fallax. Cic. 3. Offic.

Obscuro loco, vel genere natus, siue ortus: hoc est, Ignobilis. Cic. 7. Verr. Posteàque Pompeius humili atque obscuro loco natus.

Obscuris ortus maioribus. Cic. 1. Offic.

Obscurus & sordidus. Cicero ad Cælium, lib. 2. 11, Omnis peregrinatio (quod ego ab adolescentia iudicaui) obscura & sordida est iis, quorum industria Romæ potest illustris esse.

Obscuræ personæ. Cic. ad Appium, lib. 3. 5, Neque enim obscuris personis, nec paruis in causis res agetur.

¶Obscurus, vt dictum est, ex ob, & cura siue curo componitur, s interposita: quòd ea quæ obscura sunt, nobis curam obiiciant.

¶Tenebris obscurior. Claud. 2. in Eutrop.

Obscurè, penultima producta, Aduerbium { ἀμαυρῶς, κρυφίως. } Cic. 1. Academ. Quàm argutè, quàm obscurè, etiam contra Stoicos disserendum?

Loqui obscurè. Cicero 4. Verr. Neque ille quidem obscurè locutus est.

Dicere obscurè. Cic. 4. Acad. Atque hoc etiam Platonem in Timæo dicere quidam arbitrantur, sed paulò obscurius.

Nimis obscurè aliquid commemorare. Cic. 2. de Fin.

Obscurè natus, Vide NASCOR.

Palàm & Obscurè, cõtraria. Cic. 4. Acad. Alterum quidem, vt videmus, palàm: alterum, vt suspicamur, obscurius.

Tacitè & obscurè perire. Cic. pro Quintio, De quo libelli in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem certè tacitè obscuréque conceditur.

Serpit obscurè hoc malum. Cic. 4. in Catil.

Neque, vel Non obscurè, pro Manifesto, & apertè. Cæsar 8. belli Gall. Neque obscurè hæ duæ legiones vni Cæsari detrahuntur.

Obscurè ferre aliquid, pro Dissimulanter ferre, & ita vt nemo commoti aut ægri animi notas agnoscere possit. Cic. in Parad. Istam paupertatem, vel potius egestatem ac mendicitatem tuam nunquam obscurè tulisti. Idem pro Cluentio, Neque id obscurè ferebat, nec dissimulare vllo modo poterat.

Obscurè, & dissimulanter. Cic. ad Lentulum, libro 1. 5, Amicum ex Consularibus neminem tibi esse video præter Hortensium & Lucullum: cæteri sunt partim obscurius iniqui, partim non dissimulanter irati.

Obscuritas, pen. corr. obscuritatis { ἀμαυρότης, ἀσάφεια, ἀφάνεια } Tenebrositas, & offuscati luminis penuria. Plin. lib. 20. cap. 1, Obscuritates & vitia oculorum sanat.

Obscuritas, Difficultas. Cic. 4. Acad. De obscuritate naturæ, déque errore tot philosophorum, &c.

Lumen, Obscuritas & tenebræ, contraria. Cic. 3. de Orat. Oratio quæ lumen adhibere rebus debet, ea obscuritatem & tenebras afferebat, atque vt quodammodo, &c.

Obscuritas & dubitatio. Cic. pro Cluent. In ea obscuritate & dubitatione omnium Canutio perito homini, qui quodam odore, &c.

Naturæ obscuritas. Cic. 1. de Orat.

Obscuritates & ænigmata somniorum. Cic. 2. de Diuin.

Latebram obscuritatis adhibere. Cic. 2. de Diuin.

Minus obscuritatis & erroris habent hæc. Cic. Cecin. lib. 6. 6.

Inuoluta naturæ obscuritate causa latet. Cic. 1. de Diuin.

Reiecit te à libris obscuritas. Cic in Topic.

Vitare obscuritatem. Quintil. lib. 4. cap 2.

¶Obscuritas, Ignobilitas. Cic. 2. Offic. Quorum autem prima ætas propter humilitatem & obscuritatem in hominum ignoratione versatur: hi simulac, &c.

Obscuro, obscuras, penult. prod. { ἀμαυρόω, σκοτίζω, σκιάζω }, obscurâre, Obscurum reddere. Plaut. Trinum. 10, Obscurauit pectus tuum amor.

Ædes vicini obscurare tollendo. Vlpian. in l. Cum eo. D. de seruit. vrban. præd.

Literas obscurare, Vide Appellare literas, in APPELLO, appellas.

Nitor solis obscuratur. Catul. de coma Berenicis, epigr. 61.

Nobilitas non obscuratur. Plin. iunior in Panegyr. Tandem ergo nobilitas non obscuratur, sed illustratur à principe, &c.

Obscuratur & offunditur luce solis lucernæ lumen. Cicero 3. de Finibus.

Tenebris obscurat omnia nox. Cic. 1. in Catil.

Volucres obscurant æthera pennis. Virg. 12. Æneid.

Obscurare, Non curare, supprimere, tegere, obumbrare, vt ait Budæus. Cic. pro Archia poeta, Neque enim est hoc dissimulandum, quod obscurari non potest, sed præ nobis ferendum.

Obscurari & obrui. Cic. 4. de Finib.

Obscurari nec apparere quædam, quia valde parua sint. Cicero 4. de Finibus.

Minora maioribus obscurantur. Cic. 5. de Fin.

Obscurat magnitudinem periculi lucrum, Id est tegit, ita vt non appareat. Cic. 5. Verr.

Obscuratur, obruitur & interit splendore virtutis & magnitudine, omnis ista rerum in corpore æstimatio. Cic. 3. de Fin.

Diluere aut obscurare aliquid. Cic. in Partit. Firmamenta ad fidem posita, aut per se diluenda, aut obscuranda, aut digressionibus obruenda.

Obscurare aliquid dicendo. Cic. pro Cluentio, Vt omnes intelligant nihil me nec subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo.

Allegoriis obscurare aliqua. Cic. Attic. lib. 2.

Obscurare & Celebrare, contraria. Sallust. in Catil.

Obscurare & Illustrare, contraria. Plin. in Panegyr.

Acta noua obscurant veteres triumphos. Lucan lib. 1.

Obscurans, penult. prod. Participium { σκοτίζων. } Horatius 2. Sermon. satyra 7.

-prodis ex iudice Dama

Turpis, odoratum caput obscurante lacerna. Hoc est, tegente, ne possis agnosci. Acron.

Obscuratus. pen. prod. { ἠμαυρωμένος } Aliud participium. vt Vocabula diu obscurata populo. Horat 2. epist. 2.

Sensim obscurata est & euanuit eorum memoria. Cicero 2. de Oratore.

Obscuraturus, pen. prod. Similiter particip. { σκοτίσων. } vt

Tuas laudes obscuratura nulla vnquam est obliuio. Cicero pro Marcello.

Obscuratio, Verbale { σκότωσις. } vt Obscuratio solis, pro Obscuritate. Plin. lib. 36. cap. 27. Cic. 4. de Finibus, Quibus autem in rebus obscuratio tanta non fit, fieri tamen non potest, &c.

Obscuratio propter exiguitatem rerum consequitur. Cicero 4. de Finibus.

Obsecro, obsecras, penult. corr. { ἱκετεύω, ἀντιβολῶ } obsecrâre, Ex ob & sacrum componitur: significat Per sacra rogare, vel, vt ait Festus, Opem à sacris petere. Donatus, Obsecrare, est Iratos orare. Terent. Eunuch. 1. 1, Exclusit, reuocat, redeam? non si me obsecret.

Obsecrare, plus est quàm Rogare. Cic. Post red. ad Quirit. Denique ipse ad extremum pro mea vos salute non rogauit solùm, verùm etiam obsecrauit.

Hortari & obsecrare. Cic. 2. de Orat. Si intelligam posse ad summos peruenire, non solùm hortabor vt elaboret, sed etiam si vir quoque mihi bonus videbitur, obsecrabo.

Obtestari & obsecrare. Cic. Attic. lib. 11, Idque vt facias, te obtestor atque obsecro.

Obsecrare precibus. Marcellus ad Ciceronem, lib. 4. 11, Quum mihi C. Marcellus frater amantissimus mei, non solùm consilium daret, sed precibus quoque me obsecraret.

Cum multis lachrymis orare aliquem atque obsecrare. Cicero 4. Verrina.

Obsecrare ab aliquo. Plaut Bacchid. 10,

Nunc si me fas est obsecrare abs te pater, &c.

Obsecro ne facias. Terent. Heaut. 5. 5.

Obsecro vt. Terent. Heaut. 4. 4, -quod si is nunc

Me deceperit, sæpe obsecrans me vt veniam, frustrà veniet.

Obsecro per. Terent. Andria, 2. 1,

Nunc te per amicitiam & per amorem obsecro,

Principio vt ne ducas. Cic. pro Quintio, Obsecrauit per fratris sui mortui cinerem, per nomen propinquitatis, &c.

Obsecro & obtestor. Horat. 1. epist. 7.

Obsecro, Verbum veteres superstitiosè vsurparunt, quum eum quem alloquebantur obstringere obligaréque quodam sacramento putabant etsi ea persona erat, cui pudorem deberent, cuique omnia liberè in vtranque partem esse vellent, vt eam religione soluerent, subiiciebant resecro, quo verbo obsecrationem soluebant. Plautus Aulul. -Nunc te obsecro

Fac mentionem cum auunculo mater mea:

Resecróque mater quod dudum obsecraueram. Etiam qui obsecrabatur, ne religione ea obligaretur, resecro dicere solebat. Plaut. Perf. 7 o. Obsecro. s A. Resecro. Turneb.

¶Obsecro, Aduerbialiter positum pro Cedò, estque veluti rogantis, cum interrogationis particula. Terent. Eunucho 5. 5. -hem Obsecro an is est? Id est dic quæso. Cic. Attic. lib. 12, Atticam saluere iube, & eam cura obsecro diligenter.

Obsecro tuam fidem. Plaut. Amphitr. 4. 2.

¶Obsecro, cum duobus accusatiuis. Cic. pro Quintio, Itaque te hoc obsecrat C. Aquili, vt existimationem, &c.

¶Obsecro quàm. Plaut. Amphitr. 4, Obsecro hercle quàm vs & quàm validus est!

Obsecrandus, Plin. iun. lib. 9. epist. 29. ad Rusticum, Laus potius sperãda, quàm venia obsecranda est.

Obsecratio, Verbale { ἱκετεία. } Cic. pro Fonteio, Cauete ne periculosum superbúmque sit, eius vos obsecrationem repudiare, cuius preces si dij aspernarentur, hæc salua esse non posset.

Prece & obsecratione humili ac supplici vti. Cic. 1. de Inuent.

Constituere obsecrationem. Cic. de Aruspic. resp. In quo constituendæ nobis quidem sunt procurationes & obsecrationes.

Obsecratio, pro precatione, quam pontifex ipse præibat pop subsequenti verba præeuntis. Sueton. in Claud. Cæs. Vtque dira aui in Capitolio visa obsecratio haberetur, eamque ipse iure pontificis maximi pro rostris pop. præiret, summotáque operariorum seruorúmque turba.

Obsecundo, obsecundas { ὑπουργέω, ὑπείκω } obsecundâre, Omnia

ad alterius nutum facere, vel in melius conuertere. Terent. Heaut. 4.6, Qua causa id fiat, obsecundato in loco. Cic. pro Lege Manil. Non modò ciues assenserint, socij obtemperarint, hostes obedierint, sed etiam venti, tempestatésque obsecundarint.

Obsecundanter, Aduerbium, Obsequenter. Nigidius de Diis libro 1, Quum autem id quid sit quærimus, obsecundanter naturæ viuerent. Ex Nonio.

Obsepio, obsepis, pen. prod. obsepiui vel obsepij & obsepsi, obseptum { [illegible] } obsepire, Sepibus circundare. Liu. 5. bell. Pun. Alij obseptis itineribus super vallum saliunt.

Obsepire iter ad honores, per translationem. Liuius lib. 9, Hæc plebi ad Curules magistratus iter obsepsit.

Obsepire alicui viam adipiscendi aliquid. Cic. pro Muren. Hæc omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obsepiebant.

Obsequor, penultima corr. obsequeris, obsequutus sum, { χαρίζομαι, [illegible], [illegible] } obsequi, Alterius voluntati morem gerere, Inseruire. Terent. Heaut. 3. 1, Nos quoque senes est æquum senibus obsequi.

Obsequi & Repugnare, contraria. Cic. 5. Tusculan. Sic distrahuntur in contrarias partes impotentium cupiditates: quum huic obsecutus sis, illi est repugnandum.

De te ibi obsequor. Cic. pro Cluentio, Quamobrem Cluenti de te tibi obsequor, neque ego legem recito, neque hoc loco pro te dico, sed ea quæ à me desyderari arbitror, non relinquam.

Obsequi alicui in omnibus. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 1.

Obsequi animo suo, pro Indulgere sibi, Genialem vitam agere. Terent. Adelph. 1. 2,

Vxor, si cesses, aut te amare cogitat,
Aut tete amari, aut potare, aut animo obsequi.

Consuetudini auribus indulgenti libenter obsequor. Cicero in Oratore.

Imperio obsequi. Iuuen. Saty. 10.

Naturæ bonitatíque alicuius. Cic. pro Quintio.

Pudori suo. Cic. ad Tironem, lib. 16. 9, Sed quum pudori tuo maluisti obsequi, quàm valetudini, reliqua cura.

Studiis alicuius. Cic. 2. Tuscul. Sic faciemus, tuísque optimis studiis obsequemur.

Studijs suis etiam in asperitatibus rerum. Cic. 1. de Orat.

Tempestati in nauigando obsequi, artis est. Cic. Lent. lib. 1. 9.

Voluntati alicuius. Cic. 2. de Finib. Obsequar igitur voluntati tuæ, dicámque si potero, rhetoricé.

¶Obsequor, cum accusatiuo. Gell. lib. 2. cap. 7, Sed ea tamen quæ obsequi non oportet.

Obsequens, pen. corr. obsequentis, omn. gen. { [illegible] } Obediens. Terent. Heaut. 2. 3. Propter quam in summa infamia sum, & meo patri minus sum obsequens.

Legiones nostra liberalitate nobis obsequentes. Plancus Senatui, libro 10. 8.

Obsequens voluptati homo. Terent. Hecyra, 3. 5.

¶Obsequentior, Comparat. Sallust. in Cic. Filia matris pellex, tibi iucundior atque obsequentior quàm parenti par est.

¶Obsequens quò libeat flecti. Plin. lib. 16. cap. 36.

Obsequenter { [illegible] } obsequentius, obsequentissimè, Aduerbium. Plin. iun. lib. 7. epist. 23. Vixit in contubernio auiæ delicatè seuerissimè, & tamen obsequentissimé.

Obsequium, obsequij { [illegible], [illegible] } Officium quo quis id sequitur, & facit, quod alteri placiturum nouit. Terent. Andr. 1. 1, Obsequium amicos, veritas odium parit. Cic. de Amic. Sed obsequium multo molestius, quod peccatis indulgens, præcipitem amicum ferri sinit.

Obsequium & indulgentia corporis. Cic. 1. de Leg. Quum animus cognitis perceptísque virtutibus, à corporis obsequio indulgentiáque discesserit, voluptatémque sicut labem aliquam decoris, &c.

Obsequia fortunæ. Curtius lib. 8.

Obsequium ventris mihi perniciosius est cur? Hoc est, Cur indulgentia ventri permissa, est mihi perniciosa? Horatius 2. Sermon. satyra 7.

Anceps obsequium. Pers. Saty. 5.

Plenius. Quintil. in Procem. lib. 1.

Omne meum obsequium in illum fuit cum multa seueritate. Cic. Attic. lib. 10.

¶Abuti obsequio alicuius ad omnes res. Planc. Cic. lib. 10. 15.

Obsequio & comitate adolescentis delectari. Cic. Attic. lib. 6.

Exuere. Tacit. lib. 3.

Feci omni obsequio, vt neutri illorum quisquam esset me charior. Cic. Attic. lib. 7.

Grande obsequium ferre, Id est accipere. Ouid. epist. 6.

Flectere aliquem obsequio. Propert. lib. 1. eleg. 8.

Flectitur obsequio curuatus ab arbore ramus. Ouid. 2. de Arte.

Obsequio grassare: mone, si increbuit aura,
Catus vti velet charum caput. Horat. 2. Serm. saty. 5.

Patientia & obsequio suo aliquem mitigare. Cic. in Pison.

Obsequium amplissimi ordinis præstare, Vide PRAESTO.

Obsequium animo sumere. Plaut. Bacchid. Id est sibi indulgere, & animo obsequi.

Vincere aliquem obsequio. Ouid. 3. Amor. eleg. 4.

Obsequentia, obsequentiæ. Cæsar lib. 7. bell. Gall. Factum imprudentia Biturigum & nimia obsequentia reliquorum.

Obsequela, huius obsequelæ, pen. prod. { [illegible] } Morigeratio. Plaut. Asinar. 3, Omnes parentes Litane liberis suis
Qui mihi auscultabunt, facient obsequelam.

Obsequiosus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Qui facilè obsequitur. Plaut. Capt. 7.

Mihi obsequiosus semper fuisti. Firmicus lib. 1. cap. 12. Libra significat mercatores, ac iudices, & obsequiosos homines.

Obsequibilis, & hoc obsequibile, pen. corr. { [illegible] } Qui obsequitur. Gel. lib. 2. cap. 29, Cognatos, affinésque nullos fermè tam obsequibiles esse ait.

Obsero, obseris, pen. corr. obseui, obsitum, penult. corr. { [illegible] } obsérere, Circum seminare significat, vel potius idem quod simplex Sero. Cicero 2. de Legib. Obductáque terra erat, frugibus obserebatur.

Obserere, Circumplantare. Columel. lib. De arboribus cap. 3. Agrum antequam vineis obseras, exploraro qualis saporis sit. Varr. 1. de Re rust. cap. 14.

Obserere mores, per translationem, pro Imbuere. Plautus Trinum. 8.

¶Obserere, Circundare. Virg. 7. Æneidos,
-iam setis obsita, iam bos.

Pugnos obserere. Plaut. Menæch. 22.

Obsitus, pen. corr. Participium { [illegible] } vt
Pædore obsitus. Seneca Agamemn. 13. Id est, sordibus fœtens propter carcerem diuturnum.

Annis & pannis obsitus, Id est male indutus, & pannosus. Terent. Eunuch. 2. 2, Sic apud Liu. 2. ab Vrbe, Obsita squallore vestis. Et apud Virg. 8. Æneidos, -obsitus æuo.

Frondibus obsita. Id est, obuoluta & latentia. Horatius 1. Carmin. ode 18.

Niuibus obsitum iter. Curtius lib. 5.

Aer obsitus pallore. Id est, obductus caligine, & obscuratus. Lucan. libro 5.

Setis obsita bos Io. Virg. 7. Æneid.

Situ obsitus, Vide SITVS.

Tenebris loca obsita. Cic. 1. Tuscul. Læti, obnubila, obsita tenebris loca.

Virgultis loca obsita. Liu. 8. bel. Pun.

Rura obsita pomis. Ouid. 13. Metam.

Obsero, obseras, pen. corr. { [illegible] } obserâre, Occludere, veluti sera imposita. Terent. Eunuch. 4. 5, Tu abi, atque ostium obsera intus. Liu. 5. ab Vrbe, Vbi eos plebis ædificiis obseratis, patentibus atriis principum, maior propè cunctatio tenebat aperta quàm clausa inuadendi.

Obseret herbosos lurida porta rogos. Propert. lib. 4. eleg. 12.

Tabellam liminis obserare. Catul. ad Ipsithillam, epigr. 30.

Palatum obserare. Catull. in Camerium, epigr. 51.

Obseratus, Adiectiuum, Obthuratus, clausus. vt Obseratæ aures. Horat. epod. ode 17,
Quid obseratis auribus fundis preces?

Obseruo, obseruas { [illegible], φυλάττω, [illegible], [illegible] } obseruâre, Est, inquit Valla libro 4, idem quod Custodire aliquid oculis animóque in modum speculatoris, ne nos silentio, tacitóque prætereat. Seruius in 4. Georg. Obseruare, est Callidè aduertere. Terent. And. 1. 1,
-obserues filium Quid agat, quid cum illo consilij captet. Virg. 4. Georgicorum,
-quos durus arator
Obseruans nido implumes detraxit.

Custodire & obseruare. Qu. Cic. de Petit. Consul. Fac itaque vt se abs te custodiri atque obseruari sciant.

Insidiari & obseruare. Cic. in Orat. Non id agit, vt insidietur & obseruet: sed iam fauet, processúmque vult, dicendíque vim admirans, non inquirit quod reprehendat.

Vbi multi obseruandi sunt & multa seruanda, nihil est mali, canes ibi quàm plurimos esse. Cic. pro Rosc. Amer.

Ex-inopinato obseruare. Cic. 2. de Natura deorum, In araneolis aliæ quasi rete texunt, vt siquid inhæserit, conficiant: aliæ autem vt ex-inopinato obseruant, & siquid incidit, arripiunt, ídque consumunt.

Ex vicino aliquem obseruare, Vide EX.

Restrictè non obseruat amicitia ne plus reddat quàm acceperit. Cic. de Amicit.

Obserua an. Plautus Asinar. 13, Tuus obseruet, Venerísne eas det, an viro.

Obseruare quemadmodum se vnusquisque gerat. Cicero 2. Verr. Nunc autem homines in speculis sunt, obseruant quemadmodum se vnusquisque vestrum gerat in retinenda religione, conseruandísque legibus.

Obseruatore quàm blandè mulieri palpabitur. Plaut. Amph. 6.

Animaduersionem Censoriam vt rem iudicatam nunquam perinde obseruauerunt. Cic. pro Cluent.

Censum obseruare qui alicui habitus esset. Cic. 4. Verr.

Fœdus ictum. Silius lib. 17.

Ianuam. Plaut. Asin. 7.

Leges. Cic. pro Domo sua.

Nutum. Cic. 4. Tusculanarum,
Læna delinita argento nutum obseruabit meum. Ex Næuio.

Obseruationes alicuius diligenter obseruare. Cicero Seruio, libro 14. 28.

Occupationem & tempus alicuius. Cicero pro Rosc. Amer. Quum præsertim tam multi occupationem eius obseruent, tempúsque aucupentur, &c.

Obseruari animaduertíque res poterunt, etsi causæ earum non reperientur. Cic. 2. de Diuinat.

Scripturam alicuius obseruare, pro Reprehendere. Terent. in Prologo Adelph.

Inquirere in se, atque sese obseruare. Cicero de Claris Orator. Quod quanquam scienter elegantérque tractabat, nimium tamen inquirens in se, atque ipse sese obseruans, metuénsque ne vitiosum colligeret, etiam verum sanguinem deperdebat.

Signa aliqua. Cic. Cecinnæ, lib. 6. 6.

Tempus aliquod. Cic. Bruto, lib. 11. 16.

Tempus vlciscendi. Cic. 4. Tuscul.

¶Obseruare etiam est, assiduè eum aliquo esse honoris causa. Obseruare enim dicuntur, qui aliquem officij honorisve causa deducunt, & reducunt. Cic. lib. 1. ad Atticum, epist. 1, Dies ferè nullus est quin hic Satyrus domum meam ventitet: obseruat L. Domitium maximè, me habet proximum. Obseruat, id est affectationis officio colit. Et in epistol. ad Gallum, libro 7, Ego te in Consulatu obseruaram.

¶Obseruare, Verbum augurum. Virg. 6. Æneidos,
Obseruans quæ signa ferant, quò tendere pergant, &c. Vbi Seruius, Obseruare enim & de cælo, & de auibus, verbo augurum dicitur.

¶Obseruare, Venerari & admirari aliquem, tantùm dignitatis vel virtutis cultu. Virg. 4. Georgicorum,
Præterea regem non sic Ægyptus, & ingens
Lydia, nec populi Parthorum aut Medus Hydaspes Obseruant.

Obseruare, colere, diligere. Cicero ad Licinium, lib. 5. Hoc magis sum Publio deditus, quòd me, quanquam à pueritia sua semper, tamen hoc tempore maximè, sicut alterum parentem & obseruat & diligit.

Colimus & obseruamus diligenter Cæcilium. Cicero ad Atticum, libro 1.

Regem obseruant. Virg. 4. Georg.

Officiis, non largitione aliquem obseruare. Cic. pro Plancio.

Perofficiosè & peramanter obseruare aliquem. Cicero Pæto, libro 9. 20.

¶Obseruatum, Impersonaliter, pro Deprehensum & animaduersum. Plinius libro 16. capite 22, Obseruatùmque non arescere nisi tenuia.

¶Habitum ita & obseruatum est. Cic. Attic. lib. 3.

Obseruatum & vetustum aliquid habere. Cic. 2. de Diuin.

¶Obseruata Hippocrati, pro ab Hippocrate. Plin. lib. 7. cap. 51.

Obseruans, obseruantis { τηρητικός } Partic. siue Nomen ex participio. Cic. ad Attic. lib. 16, Vt me hercule paucos æquè obseruantes atque amantes me habere existimem.

Amantem se & obseruantem habere aliquem & sui cupidum. Cic. Planco in Epist. ad Attic. lib. 16.

Populus fit obseruantior æqui. Claud. 7. Paneg.

Obseruans tui, Obseruantissimus mei, pro Amans, vel amantissimus: hoc est, Qui nos amat, vel obseruat cum veneratione quadam. Cic. pro Quintio, Ita credo hominem propinquum tui obseruantem, virum bonum, &c. Idem ad Quint. fratrem, lib. 1. 2, Fert grauiter homo & mei obseruantissimus, & sui, dignitatisque retinens, se apud te neque amicitia, nec iure valuisse.

Omnium officiorum obseruantissimus. Plin. iun. lib. 7. epist. 29.

Obseruatus, pen. prod. Partic. { παρατηρούμενος }

Notæ obseruatæ. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 13.

Sidera. Ouid. 3. Fast.

Vestigia obseruata sequor. Virg. 2. Æneid.

Obseruatus, huius obseruatus, pen. prod. { τήρησις } Nomen, Idem quod Obseruatio. Varr. 2. de Re rust. cap. 7, Ex obseruatu dicunt eum equum habere annos sedecim.

Obseruantia, obseruantiæ { θεραπεία, αἰδώς, τήρησις } ab Obseruo, pro Veneror & Admiror, significat venerationem quandam, & honoris exhibitionem in aliquem. Liu. lib. 1, Obsequio & obseruantia in regem cum omnibus, benignitate erga alios cum rege ipso certasset. Cic. Attic. lib. 11, Déque tua erga se obseruantia, beneuolentiáque mihi plurima exponit.

Obseruantia est, per quam ætate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reueremur & colimus.

Colere obseruantia aliquem. Cic. Cornificio, lib. 12. 16.

Mea tibi obseruantia nunquam defuit. Cic. Licinio, lib. 5. 8.

Officia obseruantiámque alicuius diligere. Cic pro Corn. Bal.

Magnum onus obseruantiæ alicui imponere. Cic. Attic. lib. 13.

Retinere obseruantia amicos, rem parsimonia. Cic. pro Quint.

¶Obseruãtia, pro Obseruatione vel cõsuetudine. Suet. in Augusto, cap. 76, Ex hac obseruantia nonnunquam vel ante initium, vel post dimissum conuiuium solus cœnitabat, quum pleno conuiuio nihil tangeret.

Obseruatio, obseruationis { τήρησις } Verbale, quasi adnotatio quædam, & animaduersio. Plinius libro 11. cap. 10, Mira obseruatio operis.

Antiqui sermonis obseruatio. Suet. de Claris grammat.

Absumpta. Plin. lib. 11. cap. 37.

Difficilior. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Lubrica. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Perpetua obseruatione dignum. Quintil lib. 1. cap. 12.

Summa erat obseruatio in bello mouendo apud antiquos. Cicero 1. Officior.

Obseruationi operam dare. Plaut. Mil. 9.

Natura & casu, Ratione & obseruatione facere aliquid: contraria. Cicero de Claris Orat. Veruntamen, natura magis, tum casu nonnunquam, quàm aut ratione aliqua, aut obseruatione fiebat.

Diuturna obseruatio notandis rebus fecit artem. Cicero 2. de Diuinat.

Habere aliquam obseruationem. Quintil lib. 6. cap. 3.

Inueniri obseruatione scientia non potuit. Cic. 2. de Diuin.

Prudentium obseruatione & aurium terminatione inuentus est versus. Cic. in Orat.

In obseruatione esse. Plin. lib. 17. cap. 21, Quondam in obseruatione erat, vt defringerentur ex imputata buxo, aliter viuere non crediti. Hoc est, quondam obseruabatur.

Notitia sui corporis & obseruatione sustentatur valetudo. Cic. 2. Offic.

¶Obseruatio, Idem aliquando quod Obseruantia, hoc est Honor & reuerentia. Valerius Maximus lib. 1. cap. 1, Neque sicut collegio Pontificum authoritas amplissimi viri, aut Marcello adiectio impensæ impedimento fuit, quo minus religionibus suus tenor suáque obseruatio redderetur.

Obseruabilis, & hoc obseruabile, penultima corr. { εὐπαρατήρητος } Quod idoneum est vt obseruetur. Cuius compositum est Inobseruabilis. Plinius libro 2. cap. 17, In Martis sidere, cuius est maximè inobseruabilis cursus, nunquam id stationem facere. Quintilian. libro 9. cap. 1, In armorum certamine & aduersos ictus & rectas & simplices manus tum videre, tum etiam cauere & propulsare facile est: auersæ, tectæque minus sunt obseruabiles. Hoc est, minus animaduerti & obseruari atque caueri possunt.

Obseruanter, Aduerbium. Macrobius in Somn. Scipion. libro 1. cap. 1, Idem igitur obseruanter secutus est in illis præcipuè voluminibus, &c.

Obseruito, obseruitas, penult corr. obseruitáui, obseruitáre, Frequentatiuum. Cic. 1. de Diuinat, Neque solùm deorum voces obseruitauerunt Pythagorei, sed etiam hominum quæ vocant omina. Alia exemplaria habent obseruauerunt.

Obses, obsidis, **Obsessio, Obsessor, Obsessus**, Vide o b s i d i o.

Obsideo, obsides, penult corr. obsedi, penult. prod. obsessum { πολιορκεῖν, ἐγκάθημαι, ἐφεδρεύειν, προσκαθίζειν, περικάθημαι } obsidêre, Circumsidere significat, Obsessum tenere, ac fossa & vallo septum retinere: in quo quies significatur, quasi obstare. Cic. 7 Philip. Qui Mutinam coloniam Pop. Romani & Consulem designatum obsederit. Idem pro Fonteio, Ab his gentibus sanctis, & in testimonio religiosis, obsessum Capitolium est.

Aditus armati obsident. Cic. 2. Philip.

Cohors obsidet ædes. Iuuen. Saty. 10.

Obsedère alij telis angusta viarum. Virg. 2. Æneid.

Campos obsedit milite. Virg. 3. Æneid.

Fores obsedere strictis mucronibus. Virg 2. Æneid.

Miles obsidet hostem. Lucan. lib 6.

Præsidiis obsidere & occupare Italiam. Cic. 2. de Lege agrar.

Obsidere itinera. Curt. lib. 6.

Armis obsedit Senatum Antonius. Cic. 7. Philip.

Obsidere, oppugnare, & labefactare aliquam vrbem. Cicero de Arusp. resp.

Vi, ferro, metu obsidere. Cic. Post red. in Senatu.

¶Obsidere, pro Occupare & detinere. Cicero 2. Verr. Vt perspicuum cuiuis esse possit, hominem ab isto quæsitum esse, non qui reum suum adduceret, sed qui meum tempus obsideret. Hoc est, Qui accusando locum occuparet, vt ego istum accusare non possem. Budæus.

Vim regiæ potestatis obsederat Dictatura. Cic. 1. Philip.

Latus læuum obsidet Charybdis. Virg. 3. Æneid.

¶Obsidere, pro Circunstare. Seneca, Varia & incerta pericula humanam vitam obsident. Cic. pro Flacco, Quum speculatur atque obsidet Rostra vindex temeritatis, atque moderatrix officij Curia. Budæus.

Locus omnis obsidetur corporibus. Cic. 2. de Nat. deor.

Spatium vel locum obsidere, pro Obtinere. Celsus, Si totum id tumex obsederit, &c.

Stuprum obsidere, Insidiari stupro. Cic. 1. in Catil. Iacere humi non modò ad obsidendum stuprum, verumetiam ad facinus obeundum.

Obsideri & teneri. Cic. in Orat. Quum is qui audit, ab oratore iam obsessus est ac tenetur.

¶Obsidere, Idem quod Sedere. Terent. Adelph. 4. 6,
-nunc verò domi Certum obsidere est vsque, donec redierit.

Inter Obsidere & Oppugnare vrbem differentia hæc est, quòd illud fit mora, hoc impetu. Liu. lib. 2. ab Vrbe, Consiliis ab oppugnanda vrbe ad obsidendam versis.

Obsido, obsidis, penult. prod. obsedi { ἐφεδρεύειν } obsîdere, Idem quod Obsideo significat: nisi quòd motus quidam inest, vt quasi sit Obsessum ire. Sallustius in Catilin. Præmittit illis homines militares, sine tumultu collocatis præsidiis, sicuti præceptum erat, occultè Pontem obsidunt. Alia exemplaria habent, Permittit, & obsident.

¶Obsidere, penultima corr. ab Obsido, obsidis, pro Occupare. Lucretius libro 4.

Obsidítque vias oculorum, ne simulacra
Possint vllarum rerum coniecta moueri.

Obsidior, obsidiaris { ἐνεδρεύω } obsidiári, Circà insidias facere. Colum. lib. 9. cap. 14, Sed inter Caniculæ & Arcturi exortum cauendum erit, ne apes intercipiantur violentia crabronum, qui ante aluearia plerunque obsidiantur prodeuntibus.

Obsidens, penult. prod. Participium ab Obsido, obsidis { ἐφεδρεύων }

Catull Argon epigr. 59,
Troicáque obsidens longinquo mœnia bello.

Obsessus, Aliud participium { πολιορκούμενος } Cæsar 1 bell. Ciuil. Tandem omnibus rebus obsessi, quartum iam diem sine pabulo retentis iumentis, aquæ, ligni, & frumenti inopia, colloquium petunt.

Obsessis viis, commeatu intercluso. Cæsar 3. bel. Gall.

Bellis obsessus & vndis. Stat 9 Theb.

Obsessi & impares. Quintil lib 3. cap. 8.

Artus obsessos occupat mihi sudor. Ouid. 5. Metam.

Corpus obsessum glaciali frigore. Ouid. 9. Metam.

Fauces obsessæ, Id est clausæ. Virg. 3. Georg. Seruius.

Legio vallis obsessa tenetur. Virg. 10. Æneid.

Limen obsessum acta testudine. Virg. 2. Æneid.

Pectora obsessa multis malis. Senec Herc fur. 12.

Obsidium, obsidij { πολιορκία } Ipsa obsidio. Columella libro 9. cap. 7, Intereunt, quum licet vitare pestis obsidia per aliud vadentibus effugium.

Obsidium, dictum ab obsidendo, quo minus hostis egredi posset inde. Item ab abscindendo: quum id ideò facerent, quò facilius diminuerent hostes. Author Varr. libro de Lingua Latina, 4. Turnebus obscindendo emendat, & tunc obscidium scribendum ait.

Capessere obsidia. Tacit. lib. 2.
Dare aliquem obsidio. Hoc est, obsidem. Tacit. lib. 11.
Facere obsidium. Gell. lib. 15. cap. 31.
Soluere obsidium. Tacit. lib. 4, Primo sui incessu soluit obsidium.
Obsidium tuo tergo est, inquit Plaut. in Milite, 5.

Obsidio, obsidionis { πολιορκία. } Cic. pro Rabirio perduel. reo, Quum innumerabiles hostium copias in Italia fudisset, atque obsidione Rempub liberasset.
Longæ obsidionis dira egestas. Iuuen. Saty. 15.
Absistere obsidione, Vide ABSISTO.
Partim vi, partim obsidione capere vrbes. Cic. pro Muren.
Cingere vrbem obsidione. Virg. 3. Æneid.
Claudere muros obsidione. Lucan. lib 3.
Continuare obsidionem. Liu de bel. Punic.
Esse in obsidione, pro Obsideri. Liu. de bel. Punic.
Eximere obsidione. Liuius, Ibi quoque circunsessus, aduentu fratris obsidione eximitur.
Eximere ex obsidione fœneratores. Cic. Sextio, lib. 5. 6.
Habere in obsidione. Cæs. 3. de bel Ciuil.
Leuari obsidione. Virg. 10. Æneid.
Periculis obsidionis liberare aliquem. Cic. pro Lege Manil.
Ingenti obsidione premebat vrbem. Virg. 8. Æneid.
Relinquere obsidionem. Cæs. 5. de bel. Gal.
Solutus obsidione. Claud. 2. Paneg.
Castra tenentur obsidione. Virg. 10. Æneid.
Trahere in longius obsidionem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Obsessio, obsessionis, Idem { πολιορκία. } Cic. pro Corn. Balbo, Hunc enim in ea ciuitate, in qua sit natus, honestissimo loco natum esse concedis, &c. nullius laboris, nullius obsessionis, nullius prælij expertem fuisse.
Obsessio templorum, occupatio fori. Cic. pro Domo sua.

Obsessor, obsessoris { πολιορκητὴς } Qui obsidet. Liu. 9. ab Vrbe, Papyrio quoque qui obsessor Luceriæ restiterat.
Obsessor fori. Plaut. Pseud. 13. Cicero pro Domo sua, Obsessor curiæ.
Obsessor aquarum. Ouid. 2. Fast.

Obsidiæ, obsidiarum, dicuntur sicut & Insidiæ { ἐνέδρα. } Colum. lib. 8. cap. 2. Dum tamen anus sedula vel puer adhibeatur custos vagantium: ne obsidiis hominum aut insidiosorum animalium diripiantur.

Obsidionalis, & hoc obsidionale, penult. prod. { πολιορκητικὸς. } Ab obsidione deriuatur. Vnde Corona obsidionalis, quæ debebatur ei qui obsessos ab hostibus liberasset. Fiebat autem è gramine viridi, ex eo loco decerpto in quo erant inclusi. Hanc coronam gramineam S. P. Q. R. Q. Fabio Maximo dedit, bello Pœnorum secundo, quòd vrbem Romam obsidione hostium liberasset. Meminit Gell libro 5. cap. 6. Plin. de Viris illust. Quare à Minutio & eius exercitu obsidionali corona donatus est. Liu. 7. ab Vrbe, Secundum Consulis donationem legiones gramineam coronam obsidionalem, clamore donum approbantes, Decio ponunt. Vide Plin. lib. 22. cap. 4.

Obses, obsidis, pen. corr. com. g. { ὅμηρος } Qui traditur imperio alicuius ea conditione, vt si dator obsidis à fide recedat, recipienti sit potestas in corpus & vitam eius sæuiendi qui datus est obses. Hic quoniam obsidionis causa dari consueuit, inde nomen assumpsit: quanuis Festus ex ob & fides compositum velit per mutationem literæ, quòd sit ob fidem datus. Cæsar 1 bell. Gal. Eo postquam Cæsar peruenit, obsides seruos, qui ad eos profugissent, poposcit. Cic. 1. Vert. A nobis multos obsides habet Pop. Rom.
Coniugij sponsor & obses. Ouid. 2. epist.
Accipere obsides Cic. Catoni, lib 15. 4.
Fidei obsides accipere. Senec. Thyeste, 6.
Cauere obsidibus, Vide CAVEO.
Dare. Cic. 5. Verr.
Imperare. Cic. pro Lege Manilia.
Mittere, Vide MITTO.
Obses, per translationem. Cic. 4. in Catil. Habemus enim à C. Cæsare sicut ipsius dignitas & maiorum eius amplitudo postulabat, sententiam tanquam obsidem perpetuæ in Rempub. voluntatis.
Damnationem aliquam obsidem dare. Cic. pro Cluentio.
Libertatem animi obsidem relinquere Cic. Antequam iret in exilium, Neque verò M. Tullius suum animum à vestra abalienauit potestate, quum præcipuum vobis obsidem sui animi, vestram reliquerit libertatem.

Obsidianus, pen. prod. Adiect. { ὀψιδιανός } Obsidianum vitrum, de quo Plin. lib. 36. cap. 26. In genere vitri & obsidiana numerantur, ad similitudinem lapidis, quem in Æthiopia inuenit Obsidius, nigerrimi coloris, aliquando & translucidi, crassiore visu, atque in speculis parietum pro imagine vmbras reddente Gemmas multi ex eo faciunt, videmúsque & solidas imagines diui Augusti, capti materia huius crassitudinis: dicauítque ipse pro miraculo in templo Concordiæ obsidianos quatuor elephantes, &c. Fit & in tincturæ genere obsidianum ad escaria vasa, totum rubens vitrum, atque non translucens hæmatinum appellatum.

Obsigillo, obsigillas, obsigillaui, obsigillare, Abscondere. Senec. epist. 1. lib. 21, Nunc multa obsigillant, & aciem vestram vel splendore nimio repercutiunt, vel obscurè retinent. Alludit ad morem antiquum obsignandi annulo quæ clausa esse volebant.

Obsigno, obsignas, obsignâre { ἐπισφραγίζω, σημειόομαι, κατασημαίνομαι } Signi impressione occludere: & ad literas, cæteráque quæ signo quouis notantur aut imprimuntur, pertinet. Plaut. Bacch. 15, Cedo tu ceram ac linum actutum: age obliga, obsigna cito. Qu. Cic. ad Tironem, lib. 16. 26, Planè te rogo, sicut olim matrem nostram facere memini, quæ lagenas etiam inanes obsignabat, ne dicerentur inanes aliquæ fuisse.
Obsignare & occludere. Cic. 2. de Orat. Ridiculum est illud Neronianum vetus in furace seruo, Solum esse cui domi nihil sit nec obsignatum, nec occlusum: quod idem in bono seruo dici solet, &c.
Obsignare quandoque capitur pro signo notariorum, seu subscriptione eorum aut testium signare. Cic. pro Quintio, Eius rei conditionísque tabellas obsignauerunt viri boni complures. Idem 7. Verrina, Iste in tabellas refert, obsignat signis amicorum prouidens homo.
Signis iudicum tabulas obsignare. Cic. pro Flacco.
Testamenta obsignare. Cæsar 1. bel. Gall.
Codicem. Cic. 3. Verr.
Literas & epistolas obsignare, pro Occludere & sigillare quod dicitur. Cic. ad Brutum, 2, Scripta & obsignata iam epistola, literæ mihi redditæ sunt à te.
Publico signo literas obsignandas curaui Cic. 6. Verr.
Pecuniam. Cic. pro Cluent. Pecuniáque obsignata quæ ad eam rem dabatur, in manibus Scamandri liberti Fabriciorum deprehenditur.

Obsignatus, penult. prod. Participium { ἐπισφραγισθείς. } vt Decretum ab amplissimis viris obsignatum. Cic. Planco, in epistol. ad Atticum, libro 16.
Agere cum aliquo tabellis obsignatis Cic 5. Tusc.
Naturam obsignatam habere in quiete visa est matrona. Cic. 2. de Diuinat.
Habere aliquid obsignatum. Hoc est, sigillo memoriæ impressum ne effluat. Tralatio est ducta à tabulis obsignatis. Lucret. lib. 2.

Obsignator, penult. prod. obsignatoris, Verbale { ἐπισφραγιστής. } Cicero Attico, 12, Quod scribis Terentiam de obsignatoribus mei testamenti loqui, primùm tibi persuade, me isthæc non curare. Veteres facto testamento obsignatores ex lege adhibebant. Adhibebant autem amicos ferè, aut homines authoritate præstantes: quò magis ratum haberetur id, quod annulis clarorum virorum esset obsignatum. Hinc apud Valer. Maxim. lib. 7 cap. 7, legitur testamentum M. Anci Carseolani Pompeium Magnum signasse. Vide etiam Cic. ad Attic. lib. 7 epist. 2.
Literarum obsignator. Cic. pro Cluentio.

Obsipo, obsipas { ἐπιῤῥαίνω } obsipare, Obiicere, vt ait Festus: vt quum rustici dicunt, Obsipa pullis escam.

Obsisto, obsistis, obstiti, obstitum, penult. cor. { ἀνθίσταμαι, ἀντιτείνω } obsistere, Contra sistere, obstare, repugnare. Cic. de Amic. Cogitis certe: studiis enim generorum, præsertim in re bona, cum difficile est, tum ne æquum quidem obsistere. Idem de Senectute, Hoc est illud quod Pisistrato tyranno à Solone responsum est, quum illi quærenti qua tandem spe fretus sibi tam audacter obsisteret, respondisse dicitur, senectute.
Hic obsistam, ne imprudenti hic ea se subrepsit mihi. Plautus Milite, 5.
Obsistere alicui obuiam. Plaut. Amphit. 12.
Obsistere & defendere. Cic 6. Verrin. Qui primò quum obsistere & defendere conaretur, malè multari clauis ac fustibus repelluntur.
Audaciter alicui. Cic de Senect.
Fugienti obsistere Ouid. 12. Metam.
Minis. Lucret. lib. 1.
Freta obsistunt remis. Ouid. epist. 13.
Vento. Ouid. 2. de Arte.
Vix obsistitur ventis. Ouid. 1. Metam.
¶Obsisti illi non potest, hoc est Resisti, & obuiam iri. Cic. 2. de Fin. Itaque idem natura victus (cui obsisti non potest) dicit alio loco, &c. Idem ad Matium, lib. 7. 3, Postea autem quàm alicuius culpa tantum valeret vnus, vt obsisti non posset.
Dolori. Cic 2. Tuscul.
Repugnari obsistíque fortunæ magnitudine animi facilè potest. Cic. 4. de Finib.
Iniuriæ. Cicero 1. Officiorum, Qui autem nec defendit, nec obsistit, si potest, iniuriæ, tam est in vitio, quàm si parentes, aut patriam deserat.
Libidini alicuius. Cic. 7. Verrin. Quis vnquam istius libidini obstitit?
Odiis multorum nullæ opes possunt obsistere. Cic. 2. Offic.
Opinionibus Cic 4. Acad.
Sermoni alicuius. Cic. Qu fratri, lib. 1. 2.
Iura obsistunt viribus. Lucan. lib. 3.
Visis obsistere, assensúsque suos firmè sustinere, summum munus sapientis est. Cic 3. de Finib.
Vitiis. Cic. 2. Offic.

Obsitus, Vide OBSERO, obseris.

Obsoleo, obsoles, penult. correp. obsolui & obsoleui, obsoletum, penult. prod. { ἀπαρχαιόω } obsolēre, Ex ob, id est contra: & oleo, interposita s litera: Est deficere, inueterascere, desuescere. Idem significat & Obsolescere. Cic pro lege Manilia, Obsoleuit iam ista oratio, re multo magis quàm verbis refutata. Id est desueuit, siue ab vsu recessit, Idem 2. Philippica, In homine enim turpissimo obsolebant dignitatis insignia. Id est sordida erant, sordebant, inquit Budæus.
Obsolescere interiecto spatio. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 2.
Propter vetustatem obsoleuerunt res. Cic. 1. Academ.
Splendor obsoleuit. Cic. pro Quintio, Antiquam officij rationem dilexit, cuius splendor omnis his moribus obsoleuit.
Laus alicuius obsolescit. Tacit. lib. 4.
Gloria. Curtius lib. 9.
Virtus. Cic. pro Sextio, Splendétque per se semper, neque alienis vnquam sordibus obsolescit.
Nitère & Obsolescere vectigalia dicuntur, contraria. Cicero de Lege agraria, Non dico solùm hoc in Repub. vectigal esse, quod amissis aliis remaneat, intermissis non conquiescat, in pace niteat, in bello non obsolescat. Id est sordidetur.
Obsoluerunt chartæ. Cic. pro Cælio, Chartæ quoque quæ illam pristinam seueritatem continebant, obsoleuerunt.

Obsolefacio,

Obsolefacio. Arnobius libro 5. aduersus gentes. Ac ne illam vis temporis, & vetustatis obsolefaceret longitudo, perpetuitatis honore mactastis.

Obsolefio, obsolefis, obsolefactus sum, obsolefieri. Seneca epist. 29, Diluitur authoritas, nec habet apud eos satis ponderis, quos posset minus obsolefacta corrigere. In alio autem significatu apud Valerium libro tertio, capite 5, Idem Præturæ petitor candidam togam adeò turpitudinis maculis obsolefactam in campum detulit. Id est inquinatam.

Obsoletus, penultima prod. Adiectiuum { ἀπηρχαιωμένος } Inueteratum significat, & quod ab vsu recessit: vt Verba obsoleta. Cic. pro Quint. Audacem? cupidum? perfidiosum? vulgaria & obsoleta sunt, res autẽ noua & inaudita.

Nimis antiqua hæc & iam obsoleta sunt. Cic. 3. Verr.

Vetustas. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Barbara & obsoleta verba. Cicero ad Atticum, libro 1.14, Non dicam quod tibi (vt opinor) Panormi Lucullus de suis historiis dixerat, se, quo facilius eas probaret, Romani hominis esse: idcirco barbara quædam & obsoleta dispersisse. Ex vetusto codice legitur, σόλοικα dispersisse.

Abiecta & obsoleta verba fugiat orator. Cicero tertio de Oratore.

Obsoleta studia militaria. Cicero pro Fonteio, Quid nunc vobis faciendum est, studiis militaribus apud iuuentutem obsoletis, &c.

Paulo obsoletior oratio. Cic. 3. de Orat.

Vilia & obsoleta spolia. Curtius in princip. lib. 9.

Obsoletum amiculum. Curtius lib. 6.

Tecti obsoleti sordes. Horat. 2. Carm. ode 10.

Vestis obsoleta, Detrita & sordida. Liuius 7. belli Punici, Sed erat veste obsoleta, capillóque & barba promissa. Cic. 2. de Lege agraria, Iam designatus, alio vultu, alio vocis sono, alio incessu esse meditabatur, vestitu obsoletiore, corpore inculto, &c.

Color. Colum. lib. 2. cap. 11.

Dextera obsoleta sanguine, Id est maculata. Seneca Agamem. 13.

Mulier obsoleta sordibus paternis. Horat. Epod. 17.

Obsoletè { ἀπηρχαιωμένως } obsoletius, obsoletissimè. Cic. 3. Verr. Saltem vt eum, cuius opera ipse multos annos est in sordibus, paulo tamen obsoletius vestitum videret.

Obsonator, Obsonium, Obsono, obsonas, Vide OBSONIVM.

Obsonus, obsona, obsonum, penultima correpta { δύσηχος } Malum sonum habens. Varro, Humili & obsona & tremula voce. Fortasse legebatur absona.

Obsono, obsonas, obsonare, Malè sonare. Sipontinus.

Obsopio, obsopis, penultima prod. obsopire. Scribon. Largus, A somni tempore prohibere ne obsopiantur.

Obsorbeo, obsorbes, obsorbui & obsorpsi, obsorptum { καταπίνω } obsorbère, Totum sorbere. Plaut. Curcul. 73, Vin' aquam? c. si frustulenta est, da obsecro, hercle obsorbeam.

Obsorbo, obsorbis, obsorpsi, obsorptum, obsorbère, Idem.

Obsordeo, obsordes, obsordui { καταρυπόω } obsordère, Obsolescere, inquit Nonius. Cæcilius, Obsorduit iam hæc in me ærumna miseria.

Obstaculum, Vide OBSTO.

Obstetrix, pen. corr. obstetricis. f. g. { μαιευτική, μαιεύτρια } Ab obstando, vel obsistendo. Donatus, Quæ opem tulerit parienti, obstetrix dicitur: vnde & parturientes, Fer opem, clamant. Terent. Andr. 1.5, Obstetricem accerso.

Obstetrix lauit pannos cruore rubros. Horatius in Epod. ode penult.

Obstetrico, obstetricas { μαιεύομαι } Parturientem adiuuo, siue obstetricis officium ago. Pro eodem etiam vtimur obstetricor, verbo deponente. Calepinus.

Obstino, obstinas, penultima correpta { σκληρύνω } obstinàre, Offirmare. Plautus Aulularia, 7,

Credo ego iam illum inaudisse mihi esse thesaurum domi, id
Inhiat, ea affinitatem hanc obstinauit gratia.

Obstinauerant animis vincere, aut mori. Liu. 3. bell. Pun.

Obstinatus, penul. prod. { αὐθάδης, σκληραύχην, μονότονος } Participium, siue Nomen ex participio, dicitur Offirmatus, perseuerans, vt tenere possit, inquit Festus. Liu. 3. ab Vrbe, Aduersus quæ omnia obstinato animo Appius (tanta vis amentiæ verius, quàm amoris mentem turbauerat) in tribunal ascendit.

Animi obstinati ad decertandum. Curtius lib. 8, Quem vt armigeri corporísque custodes ad moriendum obstinatum esse cognouerũt, vniuersi in tabernaculum irrumpunt.

Aures obstinatæ. Horat. 3. Carm. ode 11.

Consilium obstinatum tenet necis. Seneca Hippol. 7.

Fides. Tacit. lib. 21.

Mente obstinata perferre aliquid. Catullus ad Seipsum, epigrammate 8.

Pudicitia. Liu. 1. ab Vrbe.

Voluntas obstinatior, Cicero ad Atticum, libro 1.7, Incredibile est, quanto mihi videatur illius voluntas obstinatior, & in hac iracundia affirmatior.

Obstinatus, cum infinitiuo. Liu. lib. 2. Decad. 5, Quum ex insperato iam obstinatis mori spes affulget.

Obstinatio, Verbale { αὐθάδεια, μονοτονία. } Cic. de Prouinc. Consul. Quæ ego omnia non ingrato animo, sed obstinatione quadam sententiæ repudiaui.

Inflexibilis obstinatio, Vide INFLECTO.

Taciturna. Cornel. Nepos in vita Attici, sub finem.

Obstinatio viris, fœminisque par. Tacit. lib. 21. De Iudæis.

Obstinatio fidei, in bonam partem, pro Offirmatione. Tacitus libro 19.

Obstinatè, penultima producta, Aduerbiũ { αὐθαδῶς } Firmiter, Instanter. Terent. Andr. 1.5, Itáne obstinatè operam dat, vt me à Glycerio miserum abstrahat? Vbi Donatus, Obstinatè facere aliquid, Est in alterius malum cum conatu facere perseueranter, & in alterius perniciem nimis niti.

Negare obstinatè. Cæsar 5. bel. Gallici, Posteaquàm id obstinatè sibi negari vidit, omni spe impetrandi adempta, &c.

Credita obstinatè. Liu 8. bell. Pun. Scipio vbi obstinatè credita animaduertit, omnia de-industria in eum diem quo pugnaturus erat, mutauit.

Tam obstinatè magis ac magis induruisse. Plin. iun. lib. 1. epist. 12. De Corellio loquitur, qui inedia mortem accersebat.

Obstipo, obstipas, penultima producta { καταστύφω, καταπυκνόω } obstipàre, Rimas obthurare, condensare. Plaut. Cistel. 7,

Auecta est, inquit, peregrè hinc habitatum longius.
M. Obstipat aquulam. L. quò auecta est, eò sequimur. Festus Obstipare, obiicere interpretatur. Alij locum Plauti exponunt pro Obstruere: & prouerbium esse aiunt, dictum de iis qui aliqua reticent, & student aliquo pacto tegere.

Verticem obstipare. Plaut. Merc. 17, Gradus grãdit, emittit oculos, circunfert se, obstipat verticem. Id est contorquet, vt cogitabundi solent.

Obstipus, penult. prod. Adiectiuum { ἀκαμπής, κατάστυφος } Inclinatus, vel flexus versus humerum, siue dextrorsum siue sinistrorsum. Hora. 2. Serm. satyr. 5, Stes capite obstipo, multum similis metuenti. Cic. 2. de Nat. deorum,

Atque vno mentum radianti sidere lucet,
Obstipum caput, & tereti ceruice reflexum, Ex Arato.

Ceruix obstipa. Suet. de Tiberio, Incedebat ceruice rigida & obstipa, adducto ferè vultu.

Obstipa, Obliqua, curuata, & inflexa vocat Lucret. lib. 4,

Omnia mendosè fieri, atque obstipa necessum' st.

Obstitum, Cloatius & Ælius Stilo esse aiunt violatum, tactúmque de cælo. Cincius eum qui deo deæque obstiterit, id est, qui viderit quod videri nefas esset. Hæc Festus. Cic. lib. 2. de Legibus, Iidémque fulgura atque obstita pianto.

Obsto, obstas, obstiti, obstitum, penultima correpta { ἀνθίστημι, ἀντιπράττω, ἐπέχω } obstàre, Contrà stare. Curtius, Obstant oppido gemini colles.

Turba mihi obstitit in media via. Ouid. 4. Fast. Id est occurrẽs, seu obuia mihi fuit.

Legitimè obstare. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Contrà pugnare & obstare. Lucret. lib. 2.

Inuicem, Vide INVICEM.

¶Obstare, Resistere, aduersari, impedire. Terent. Hecyr. 4.2,

Ego rus abituram hinc cum tuo me esse certo decreui patre,
Ne mea præsentia obstet.

Obstare cur. Terent. And. 1.1, Quid obstat cur non verè fiant?

Obstare ne. Cic. 7. Verr. Obstitisti videlicet ne ex Italia transire in Siciliam fugitiuorum copiæ possent.

Obstare & impedire. Cicero 4. Acad. Est maxima in sensibus veritas, si sani sunt ac valentes, & omnia remouentur quæ obstant & impediunt.

Obstare & officere. Cic. pro Rosc. Amer. Quoniámque ei pecuniç vita Sext. Roscij obstare atque officere videatur, deleatis ex animo suo suspicionem omnem, metúmque tollatis.

Portenta deûm obstant. Virg. 7. Æneid.

Dolor obstat artibus. Ouid. epist. 21.

Pietas obstitit crudelibus ausis. Ouid. epist. 14.

Commodis alicuius officio simulato officere & obstare. Cic. pro Rosc. Amer.

Conatibus alicuius. Ouid. 2. de Remed. amor.

Ictibus. Stat. 6. Thebaid.

Æquor obstitit iuuenilibus incœptis. Ouid. epist. 17.

Mora obstat tardis noctibus. Virg. 2. Georg.

Precibus nunquam implacabilis obstas. Claud. 2. Paneg.

Æther totus obstitit venientibus. Lucan. lib. 7.

Obstare in. Senec. de Benefic. Quia in laudem vetustorum inuidia non obstat.

Obstatur, pen. prod. { ἀνθίσταται } Impersonale verbum. Cic. 13. Philip. Neque enim quod quisque potest, id ei licet: nec, si non obstatur, propterea etiam permittitur.

Obstans, Participium { ἀνθιστάς. } vt Claustra obstantia. Horatius 1. epistol. 14.

Remos obstantes obuertere. Ouid. 3. Metam.

Moras obstantes pellere. Ouid. 1. Amor. eleg. 11.

Obstaturus, penult. prod. { ἀντιστήσων } apud Quintilianum legitur lib. 2 capite 12, Video, inquit, quosdam in ipso statim limine obstaturos mihi.

Obstaculum, obstaculi, penultima correpta { κώλυμα } Impedimentum. Platus Pseud. 7.10,

Quom commeatum volui argentarium proficisci,
Ibi nunc oppido opposita obstacula.

Obstragulum, obstraguli, penultima corr. { ἐπικάλυμμα } Operimentum, & quod vulgò *coopertorium* dicimus. Plin. lib. 9. cap. 35, de vnionibus, Quin & pedibus, nec crepidarum tantùm obstragulis, sed totis socculis addunt. Id est non solùm operimentis & superioribus partibus socculorum, quas *planulas* Itali vocant, addunt margaritas, sed etiam totis socculis.

Obstrepo, obstrepis, penultima correpta, obstrepui, obstrepitum, penultima correpta { καταψοφέω } obstrépere, Contra aliquem strepitum facere. Sallustius, Ad hæc maledicta, alia quum adderet, obstrepere omnes, hostem atque parricidam vocare. Cicero 3. de Oratore, Atque vt quodammodo ipsi sibi in dicendo obstrepere videantur.

Portis obstrepere. Liu. 2. ab Vrbe.

Vociferari & obstrepere. Liu. 1. ab Vrbe.

Turba obstrepit. Tibull. lib. 2. eleg. 1.

Exercitus obstrepit pulsis armis Stat.11.Thebaid.

Laudi alicuius obstrepere, Id est contrarium esse, interrumpere, impedire. Senec.Herc.fur.11.

Literis alicui. Cic. Metello, lib.5.4, Quæ res fecit vt tibi literis obstrepere non auderem.

Fontes obstrepunt lymphis manantibus. Horat. Epod.2.6.

Clamore obstrepi, passiuè. Cic. pro Marcello, Sed tamen eiusmodi res, nescio quomodo, etiam dum audiuntur, aut dum leguntur, obstrepi clamore militum videntur, & tubarum sono.

Obstrepitur, penultima corr. Impersonale { καταψοφεῖται. } Liu 3. ab Vrbe, Eos concio audit, Decemuiro obstrepitur. Ouidius libro sexto Fastorum,

Est nemus arboribus densum, secretus ab omni
Voce locus, si non obstreperetur aquis.

Obstrepens, pen.corr. Participiũ { καταψοφῶν. } vt Mare obstrepens Baiis. Horat.2.Carm.ode 18.

Obstrepente pluuia nihil sensere Pœni. Liu.1.bel.Pun.

Obstrigillator, Vide post OBSTRIGILLO.

Obstrigillo, obstrigillas { διασύρω } obstrigillâre, Obstare, repugnare, vel detrahere alicui. Antiquum. Varro libro quartod, e vita Populi Romani, Quod Curio, quum id fecisset, dicebat amicis vt illi renuntiaretur se obstrigillaturum, ne triumphus decerneretur, aut ne iterum fieret Consul. Ennius satyr. libro 2, Restitant, occurrunt, obstant, obstrigillant, vuagitant. Varro de Re rust. libro primo, cap. secundo, Tu, inquit, inuides tanto scriptori, & obstrigillandi causa figlinas reprehendis, quum præclara quædam, ne laudes, prętermittas. Nonius.

Obstrigilator, obstrigilatoris, Verbale, Reprehensor. Ductum à strigilibus, quibus quum vehementius stringimur, etiam plerunque lædimur. Varro, Æmulum illius artis atque obstrigilatorem.

Obstringo, obstringis, obstrinxi, obstrictum { καταδέω } obstríngere, Deuincire, circunligare, & valde stringere, ex etymo. Plautus Curcul.15, Nihil agit, collum obstringe homini. Liuius 10. belli Punici, Alij super alios cadentes obstricti moriebantur. Alia exemplaria habent obstinati.

¶Obstringere sibi aliquem munere, beneficio, &c. Cicero pro Domo sua, Qui etiam tibi erat magis obstrictus beneficio recenti, quum, &c.

Obstringere & obligare aliquem officiis. Cic. Seruio, libro 13.19, Téque ita existimare volo, quibuscunque officiis in Epiroticis reliquisque rebus Atticum obstrinxeris, iisdem me tibi obligatum fore.

In perpetuum sibi aliquem. Cic. pro Cluentio.

Ære alieno amicos suos. Brutus Ciceroni, lib.11.10.

Obstringere beneficiis, donis, spe. Cicero 2.Offic. Et pro Cluentio, Quæ primùm vt illum confirmaret Oppianicum accusatorem filio suo, donis muliebribus, collocatione filiæ, spe hæreditatis obstrinxit.

Fidem suam obstringere alteri. Plinius libro quarto, epistola 13, ad finem, Sub ea tamen conditione ne cui fidem meam obstringam.

Fideicómisso obstringi. African. in l. Si seruus legatus. §. Qui margarita D. De legat primo.

Obstringi furti. Gellius libro 11.cap.vltimo, Qui alienum quid iacens lucri faciũdi causa sustulit, furti obstringitur, siue scit cuius sit, siue nescit. Quæ verba etiam ita leguntur apud Vlpianum, l. Falsus. D. De furtis.

Iureiurando aliquem. Cæs.1.bel.Gall.

Legibus obstringi. Cic.2.de Inuent.

Memoria beneficij sempiterna obstringi alicui. Cicero pro Plancio.

Religione voti obstrictus. Cic. ad Atticum, lib.12.

Religione obstringere. Cic.2.Philip.

Prædibus se. Cic. ad Att. lib 6.

Voluptatibus. Cic. pro Cælio.

¶Obstringere se patricidio, pro Commitere patricidium. Cicero 3. Offic. Potest (dij immortales) cuiquam esse vtile fœdissimum & teterrimum patricidium patriæ, quanuis is qui se eo obstrinxerit, ab oppressis ciuibus parens nominetur? Scelere, Idem 3. Officior. Num igitur se obstrinxit scelere, siquis tyrãnum occidit, quamuis familiarem? Periurio, Liu.6 bel.Pun. Et obstringere periurio, non se solùm suúmque caput, sed signa militaria, & aquilas, sacramentíque religionem.

Obstringere se hæreditati, est eam occupare & sibi vindicare. Paulus in l. Si is ad D. De acquirenda vel omit.hæred. Nam vt quis pro hærede gerendo obstringat se hæreditati, scire debet, qua ex causa hæreditas ad eum pertineat.

Obstringere aliquem debito, Debitorem constituere. Seneca lib. 6 de Benef.

Obstrictus, Participium { καταδεδεμένος. } vt

Limine tecti obstrictus. Ouid. in Ibin.

¶Obstrictus, Liber & solutus, contraria. Cic. pro Plancio, Excogitaui quamobrem viderer maximis beneficij vinculis obstrictus, quũ liber essem & solutus.

Addictum, deditum, obstrictum sibi ac liberis suis aliquem habere. Cic. pro Cælio.

Obstrictus actione mandati, vel negotiorum gestorum. African. in l. Quum mancipium. D. De Ædilit. edicto.

Fœdere vel pactione obstrictum teneri. Cic. in Pisonem.

Obstrictus voluptatibus tenetur. Cic. pro Cælio.

Religione tanta obstricta tota prouincia est, tanta superstitio ex istius facto mentes omnium Siculorum occupauit: vt, &c. Cicero 6. Verrina.

Obstrictus, huius obstrictus, Angustia. Seneca lib.5. Natur. quæstio. Per hæc loca quum se exitum quærens tempus torsit, accendat flammã ipso obstrictu necesse est.

Obstrudo, obstrudis, pen.prod. obstrusi, obstrusum, penul.prod. { κατακρύπτω } obstrúdere, Occultare, occludere. Plautus Stich.10. Quin tu stas? obstrusero aliquid strenuè. Plin. Paneg. Bonos autem otio aut situ obstrusos, & quasi sepultos.

Recessus obstrusi. Claud.7 Paneg.

Terra obstrusa. Ouid. epist.7. Alij legunt abstrusa.

Obstruo, obstruis, obstruxi, obstructum { ἐμφράττω, συμφράττω, ἐμπλάττω } obstrúere, Occludere, & quasi strue quadam alicui loco imposita obsistere nequid effluat, contra struere. Cic. de Senect. Qui iter Pœnis vel corporibus suis obstruere voluerunt. Plin. lib.11. cap 7, Omnes frigoris aut iniuriæ aditus obstruuntur.

Campos obstruere. Lucan. lib 2. Ouid.8. Metamorphoseos,

-obstruximus orbem
Terrarum nobis, vt Crete sola pateret.

Vndas obstruit molibus. Lucan. lib.2.

Obstruere luminibus. Cic. pro Domo.

Obstruere & obthurare. Cic. de Fato, Stupidũ esse Socratem dixit & bardum, quòd iugula concaua non haberet, obstructas eas partes & obthuratas esse dicebat.

Obstruere aures. Senec. de Benef. lib.3 cap.16.

Deus obstruit aures viri Virg.4.Æneid. de Ænea inexorabili. Fata obstant, placidásque viri Deus obstruit aures.

Fauces obstruere alicui. Lucan. lib.5.

Fenestras meas obstruere. Caius in l. Hæc autem. D. De seruitut. vrban. præd.

Obstruere sensus. Plin. lib.35. cap.10, Ialysum quum pingeret Protogenes, traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem sustinerent & sitim, ne sensus nimia dulcedine obstrueret.

Spiritus oris obstruitur reluctanti. Virg.4 Georg.

Obstructus, Participium { ἐμπεφραγμένος. } vt Aditus obstructus. Vide Aditus in ADEO.

Amnes obstructi stragibus. Silius lib.13.

Portæ obstructæ cadauere. Silius lib.11.

Obstructa difficultatibus est omnis cognitio. Cic.4. Acad. Omnis cognitio multis est obstructa difficultatibus, eáque est & in ipsis rebus obscuritas.

Obstructio, Verbale { ἔμφραξις. } Cicer. pro Sextio, Etenim animus eius vultu, flagitia parietibus tegebantur. Sed hæc obstructio nec diuturna est, nec obducta ita vt curiosis oculis perspici non possit.

Obstructionem pororum vel meatuum in corpore humano vocãt medici occlusionem, quæ fit ab humoribus circa ipsos poros, vt spiritus liberum exitum habere non possint.

Obstupeo, obstupes, pen.corr. obstupui { ἐκπλήττομαι } obstupêre, Idem quod Stupere: quod etiam Obstupescere dicitur. Terent. Adelph.4.4, Membra metu debilia sunt, animus timore obstupuit.

Sic obstupuerant, sic terram intuebãtur, sic furtim nonnunquam inter se aspiciebant, vt non iam ab aliis indicari, sed ipsi à se viderentur. Cic.3. in Catil.

Animi obstupuere. Virg.2. Æneid.

Aspectu primo obstupuit. Virg.1. Æneid.

Obstupuit visu Æneas. Virg.5. Æneid.

Obstupesco, obstupescis, obstupui { ἐκπλήττομαι } obstupéscere, Idem. Cic. pro Marcello, Obstupescent posteri certè imperia, prouincias, Rhenum, &c.

Aspectu alicuius. Cic.2. de Diuinat.

Obstupidus, pen.corr. Adiectiuum { ἔκπληκτος, ἀναίσθητος. } Plaut. Mil.18, Quid astitisti obstupida? cur non pultas? Gell. lib.5. cap.1, Consilduisse vniuersos, quasi attonitos, & obstupidos. Hoc est propemodum stupidos factos præ metu.

Obstupefacio, obstupefacis, penult. corr. obstupefeci, obstupefactum { ἐκπλήττω } obstupefácere, Animo cõsternare, & stupidos sensus reddere. Terentius Phorm.2.1,

-postquam ad iudices
Ventum est, non potuit cogitata proloqui:
Ita eum tum timidum obstupefecit pudor. Cic. in Catil. Non obstupefactus ac perterritus.

Obsum, obes, obfui { βλάπτω } obesse, Nocere. Plaut. Amphit.10, Tactum id Amphitruoni obfuit. Cic.4. Acad. An in eo authoritas nihil obest?

Obesse & Prodesse, contraria. Cicero 1. de Orat. Fuit mirificus quidam in Crasso pudor, qui tamen non modò non obesset eius orationi, sed etiam probitatis commendatione prodesset.

Adiumento esse, & Obesse, contraria. Author ad Heren. lib.4, Deinde subiicimus id quod dici oportet, aut quod non oportet, aut nobis adiumento futurum sit, aut obfuturum è contrario.

Gloria multis obfuit. Ouid.11. Metam.

Lingua obfuit authori. Ouid.4. de Ponto, eleg.14.

Obsuo, obsuis, obsui, obsutum, pen.prod. obsúere, Circũ suere. Ouid. 2. Fast. in Feralium mentione,

Quódque pice astringit, quod acu traiecit ahena,
Obsutum menta torret in igne caput.

Obsurdesco, obsurdescis, obsurdui { κωφόομαι } obsurdéscere, Surdum fieri. Cic. in Somnio, Hoc sonitu completæ aures hominum obsurduerunt.

¶Obsurdescere, Nolle audire. Cic. de Amicitia, Sed quum tot signis eadem natura declaret quid velit, ac anquirat quid desideret: obsurdescimus tamen nescio quomodo, nec ea quæ ab ea monemur, audimus.

Obtego, obtegis, pen corr. obtexi, obtectum { κατασκεπάζω } obtégere, Tegere, & cum diligentia operire. Cato cap.40, Insuper lingua bubula obtegito, si pluat.

Obtegere se corpore alicuius. Cicero pro Sextio, Pulsus è Rostris in comitio iacuit, séque seruorum & libertorum corporibus obtexit. De Qu. fratre.

Vetustas obtegitur densa caligine. Silius lib 8.

Errata, vel turpitudinem adolescentiæ obtegere. Plaut. Trinum. 10. Cic. in Vatinium, Habet hoc præmium tua indignitas, vt adolescentiæ

scentiæ turpitudo obscuritate & sordibus tuis obtegatur.

Dissimulare & obtegere, pro Celare. Cic. Att. libro 1.13, Quicum ego conloquar, nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam.

Obtegens sui. Tacit. lib 4.

Domus obtecta arboribus. Virg. 2 Æneid.

Obtempero, obtemperas, penultima corr. { πειθαρχῶ, ὑπακούω } obtemperāre, Morem gerere. Cic. Sic mihi semper obtemperauit, tanquam filius patri.

Obedire vel obtemperare alicui ad verba. Cic. pro Cecin. Denique imperium domesticum nullum erit, si seruulis hoc nostris cōcesserimus, vt ad verba nobis obediant: non ad id quod ex verbis intelligi possit, obtemperent.

Imperio alicuius. Cæsar 4. bell. Gall.

Iussis magistri. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.

Cupiditati alterius. Cic. pro Quintio.

Rationi obtemperare. Varr. de Ling. Lat. lib 8.

Sibi obtemperare, & decretis suis parēre. Cic. 2. Tuscul.

Te audi, tibi obtempera. Cic. Curioni, lib. 2.6.

Obtemperatio, Verbale { ὑπακοή. } Cic. 1. de Legibus, Quod si iustitia est obtemperatio, scriptis legibus institutísque populorum, &c.

Obtendo, obtendis, obtendi, obtensum & obtentum { [illegible] } obtēndere, vel Tegere, vel Contra tendere significat: vt Obtendere velum ante lectum, hoc est Distendere vel extēdere. Suetonius in Nerone. Plin. lib. 11. cap 37, Omnibus membrana vitri modo translucida obtenditur.

Antilibanus obtenditur. Plin. lib. 5 cap. 20.

Inuolucris tegere, & obtendere velis. Cic. Qu. frat. lib. 1.1, Multis simulationum inuolucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur vniuscuiusque natura: frons, oculi, vultus persæpe mentiuntur, oratio verò sæpissimè. Virg. 10. Æneidos,

Tu potes Ænean manibus subducere Graiûm,
Próque viro nebulam, & ventos obtendere inanes.

Rationem turpitudini obtendere, Velle turpe factum ratione excusare. hoc est Turpitudinem ratione operire. Plinius iunior libro 6. epist. 8.

Obtentus { [illegible] } Participium. Virg. 1. Georgicorum,

-& obtenta densantur nocte tenebræ. Id est obducta, ait Seruius.

Obtentus, huius obtentus { [illegible] } pro Extensione. Virg. 11. Æneid.

Extructósque toros obtentu frondis inumbrant.

¶Obtentus, Prætextus. Gell. libro 10. cap. 12, Qui obtentu philosophiæ nominis inutile otium, & linguæ vitæque tenebras sequuntur. Liu. 1. ab Vrbe.

Paupertatis obtentu non excusantur. Paulus in l. Ab his oneribus. D. De vacat. & excusat. muner.

Sub obtētu æris alieni. Vlpian. in l. Magis. §. non passim D. De reb. cor. qui sub, &c. Non passim sub obtentu æris alieni permitti debuit venditio.

Obtentui esse. Sallust in Oratione Lepidi ad Pop. Rom. Quia secundæ res mirè sunt vitiis obtentui.

Obtento, obtentas, Vide OBTINEO.

Obtero, obteris, pen. corr. obtriui, obtritum, pen. prod. { [illegible] } obtērere, Conterere, Suffocare. Varro 2. de Re rust. cap. 1, Vt purè & molliter stent, videndum, & ne obterantur.

Eques obtriuit pabula. Lucan. lib. 6.

Hostem obtere. Lucan. lib. 7.

Artem. Cic. 1. de Diuinatione,

Inter se strepere apertéque artem obterere, extispicium
Soluere imperat. Ex poeta.

Calumniam obterere atque contundere. Cic. pro Cecinna, Imò vt viro forti ac sapienti dignum fuit, ita calumniam stultitiámque obtriuit atque contudit.

Iura obterere. Liu. 3. ab Vrbe.

Laudes maiorum. Cic. Antè quàm iret in exilium.

Maiestatem Populi Romani senescentem. Liu. 3. bel. Pun.

Militem verbis. Liu. 4. bel. Pun.

Plaustrum obtriuit puerum. Alfenus in l. Si plagis. §. in cliuo. D. ad leg. Aquil.

Prosternere atque obterere obtrectationes & inuidias maleuolorum. Vatinius Ciceroni, lib. 5 9.

Vis quædam obterit res humanas. Lucret. lib. 5.

Vestigia. Plinius libro 22. capite sexto, Ne neglectu vestigia obterant.

¶Obterere, Idem quod Detrahēdo minuere. Curtius lib. 8, Silentiū tum habuere seniores, donec Philippi res orsus obterere, nobilem apud Cheroneam victoriam sui operis fuisse iactauit.

¶Obteri, Passiuum. Cic. 7. Verr. Ne patiamini talem imperatorem Populo Rom. Siculorum testimoniis eripi, néve obteri laudem imperatoriam criminibus auaritiæ velitis.

Relligio pedibus obteritur. Lucret. lib. 1.

¶Obterere, Tundere in mortario. Colum. lib. 6. cap. 4, Nonnulli pellem serpentis obtritam cum vino miscent.

Obtritus, pen. prod. Participium { [illegible] } Cic. 2. de Oratore, Quod quum humare vellent sui, neque possent obtritos internoscere vllo modo, Simonides dicitur, &c.

Pondere terræ obtritus. Lucret. lib. 3.

Ossa obtrita. Lucan. lib. 3.

Obtritus vehiculo. Vlpian. in l. Si pecuniam. §. vlt. D. De condict. caus. data, &c.

Obtritus, huius obtritus, pen. prod. { [illegible] } Plin. libro 18. cap. 28, Ne herbæ vellantur, obtritúque hebetentur.

Obtestor, obtestaris { ἐξορκίζω, ἱκετεύω } obtestāri, Est (inquit Donatus) precari, Cum mentione earum rerum per quas petimus. Virgilius 10. Æneidos,

-per euersæ genitor fumantia Troiæ
Excidia obtestor. Terent. And. 1.5,
Per tuam fidem, pérque huius solitudinem

Te obtestor, ne abs te hanc segreges.

Obtestari deos. Cic. 7. Verr. Cæteros item deos, deásque omnes imploro atque obtestor, &c.

Orare & obtestari pro. Cicero ad Domitium, libro sexto, 22, Oro, obtestórque te pro vetere nostra coniunctione ac necessitudine, &c.

¶Obtestari, Orare aliquando significat, sine adiuratione. Cic. pro M. Cælio, Quare oro, obtestórque vos Iudices, vt qua in ciuitate paucis his diebus Sext. Clodius absolutus sit, &c.

Obtestatur fidem vestram, misericordiámque implorat. Cicero pro Murena.

Oro obtestórque te vt Quintum fratrem ames. Cicero ad Atticū, libro 3.65.

Precibus omnibus orare & obtestari. Cicero Attico. lib 9.

Implorans obtestatur. Plancus ad Ciceronem, libro 10.18, Post discessum legatorum quum binis continuis literis & Lepidus me, vt venirem rogaret, & Laterensis multo etiam magis propè implorans obtestaretur, non vllam, &c.

Obtestatio, Verbale { ἐξορκισμός. } Cicero ad Memmium, libro 3.13, Phædri obtestationem, sedem, domicilium, vestigia summorum hominum sibi tuenda esse dicit. Idem pro Cornel. Balbo, Sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut obtestatione & consecratione legis, &c.

Obtexo, obtexis, obtexui, obtextum { περιυφαίνω } obtēxere, Circum texere. Plin. lib. 11. cap. 19, Filis etiam araneosa, quacunque incessit, alarum maximè lanugine obtexit.

Domum obtexere. Plaut. Mostel. 3,

Post illa obtexere eam negligens fui.

Omne fretum longa velorum obtexitur vmbra. Statius 2. Achill.

Cælum obtexitur vmbra. Virg. 11. Æneid.

Obthuro obthuras, pen. prod. { [illegible] } Occludo. Horat. 2. epist. 2, Obthurem patulas impunè legentibus aures. Festus, Obthurare ex Græco trahitur, ab eo quod illi ostia dicunt θύρας. Cicero de Fato, Stupidum esse Socratem dixit & bardum, quòd iugula concaua non haberet, obstructas eas partes & obthuratas esse dicebat.

Othuramentum { [illegible] } Quo aliquid obthuratur. Plinius libro 16. capite 8, de cortice suberis, Visus eius cadorum obthuramentis.

Obthuramentum stagni. Plin. lib. 33. cap. 4.

Obticeo, obtices, penultima correpta, obticui { [illegible] } obticēre, Tacere. Terentius Eunucho, 5. 1, Virgo conscissa veste lacrymans obticet. Martialis libr. 10.17,

Et queritur nugas obticuisse meas.

Chorus turpiter obticuit. Horat. de Arte.

Obticentia, obticentiæ { ἀποσιώπησις. } Quintilianus libro 9. capite 2, ἀποσιώπησις, quam idem Cicero reticentiam, Celsus obticentiam, nōnulli interruptionem appellant, & ipsa ostendit affectus.

Obtineo, obtines, penultima correpta, obtinui, obtentum { [illegible] } obtinēre, Impetrare, assequi, habere. Cicero ad Atticum, libro 16, Id tu nos obtinuisse nōmodò facilè patiare, sed etiā gaudeas.

Obtinuit vt. Liu. 5 bel. Maced. Is obtinuit vt præferretur candidato, quem Africanus frater ducebat.

Obtinere de. Cælius ad Ciceronem, lib 8.6, Leuissimè enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum.

Obtinere & Repelli, contraria. Cic. ad Lentulum, lib. 1.5, Nec si quid non obtinuerimus, repulsi esse videamur.

Perseueranter obtinere, Vide PERSEVERO.

¶Academiā Carneades & Clitomachus obtinebant. Hoc est velut regnabant in Academia. Cic. 1. de Orat.

Admirationem obtinere, In admiratione esse. Plinius libro 34. cap. 2.

Ætatem. Plaut. Cistel. 2.

Artem. Plaut. Milit. 5.

Causam obtinere, quod & Vincere causam dicimus. Cicero Att. libro septimo, Malas causas semper obtinuit, in optima concidit. De Pompeio.

Dignitatem obtinere, pro Retinere & conseruare. Cic. ad Trebatium, lib. 7.11, Vt si istic mea commendatione tuam dignitatem obtinebis, perferas nostri desiderium.

Obtinuit existimari bonus vir. Cicero 2. de Finibus, Certè mallet obtinere existimari bonus vir, vt non sit, quàm esse vt non putetur.

Fama obtinet. Liu. 1. bell. Pun.

Firmitudinem animi obtinere, Constanti animo esse. Plautus Asinar. 7.

Fortunas. Cic. Marcello, lib. 4.7.

Obtinere summum atque altissimum gradum ciuitatis. Cicero ad Lentulum, libro 1.7, Non dubito quin adeptus, intelligas te fa- facillimè posse obtinere summum atque altissimum gradum ciuitatis.

Grauitatem. Cicero pro Quintio, Vnum tamen hoc cogitent, ita se graues esse, vt si veritatem volent retinere, grauitatem possint obtinere.

Humanitatem alicuius erga se. Cicero Figulo, lib. 4.13, Obtinemus ipsius Cæsaris summam erga nos humanitatem.

Ius. Cicero 7. Verr. Hæc autem apud te cognationis, fidelitatis, vetustatis, authoritatis, ne hoc quidem iuris obtinuit, vt vnius honestissimi atque innocentissimi ciuis mortem & sanguinem deprecaretur. Id est, non tantum potuit.

Ius suum contra aliquos. Cic. pro Quintio.

Obtinere ius suum, vel Retinere non posse, dicebant veteres eum, quem nunc *iustitiam habere vel consequi non posse* dicimus. Cicero 3. Verrina, Hic Philodamus postea quàm ius suum obtinere non potuit, vt humanitatem, consuetudinémque suam retineret, laborabat. Ex Budæo.

Iure obtinere. Cic. 3. Offic. At cui regno? Quod à Tantalo & Pelope proditum iure obtinebatur.

Lenitatem per se. Cic. pro Ligario.

Licentiam cupiditatum suarum Cic. Att. lib. 10.

Litem obtinere & Amittere, contraria. Cicero pro Rosc. Comœdo, Ad iudicium hoc modo venimus, vt totam litem aut obtineamus, aut amittamus.

Locum infimum seruitutis obtinere. Cic. in Parad. In ciuitate, qui se istarum rerum cupiditatibus dediderunt, ipsius seruitutis locum penè infimum obtinent. Id est minimi æstimantur.

Tertium locum Milesiæ oues obtinent. Plinius libro octauo, capite 48.

Locum criminis. Cic. pro Domo. Tum amplissimis omniũ iudiciis restituto, meledicti locum aut criminis obtinebit? Hoc est, an hoc illi vertetur crimini?

Locum prouerbij. Cic. 4. Tusculan. Quod nisi eo nomine virtutes continerentur, illud ita nunquam vulgatum esset, vt iam prouerbij locum obtineret, Hominem frugi omnia rectè facere.

Obtinet magnum locum in medicaminibus hæc herba. Plin. lib. 14. cap. 1.

Obtinere secundum locum. Plin. lib. 11. cap. 13.

Principem locum. Cæs. 1. bell. Gall.

Mendacium. Cic. pro Quintio, Non ad obtinendum mendacium, sed ad verum probandum authoritas adiuuat.

¶ Necessitudinem obtinere & conseruare. Cic. Qu. frat. lib. 1. epist. 1, Aliis de quibus optimè tu meritus es, & qui tibi omnia debent, hoc petas, vt facilitate sua, nos eam necessitudinem quæ est nobis cum publicanis, obtinere & conseruare patiantur. Obtinere, Id est retinere, tenere, tueri, & (quod ipse dicit) conseruare.

Nobilitatem. Plin. lib. 13. cap. 4.

Noctem obtinuit caligo. Liu 9. bel. Pun.

Nomen patriæ. Plin. lib. 15 cap. 18.

Nomen sapientiæ Cic. 4. Acad.

Noxiam veneni. Plin lib. 20. cap. 13.

Numerum obtinere iure cæsorum. Cicero 2. Offic. At eius filij nec probantur bonis, & mortui numerum obtinent iure cæsorum. Hoc est, Numerantur inter eos qui iure occisi sunt. De Gracchis loquitur.

Opinionem, Vide OPINIO.

Ordinem suum. Colum. lib. 3. cap. 16.

Partes accusatoris. Cic. pro Quintio, Quum præsertim Q. Hortensius, qui hoc iudicio partes accusatoris obtinet, contra me sit dicturus.

Primatum apud regem. Plin. lib. 24. cap. 17.

Principatum. Plin. lib. 9. cap. 18.

Principatum obtinere in. Cæsar 1 bell. Gall. Qui eo tempore principatum in ciuitate sua obtinebat.

Principatum obtinere, de inanimatis. Plin. lib. 14. cap. 2.

Prouinciam obtinere, Id est habere prouinciæ gubernationem, vel regimen quod vocant, ad tempus, vt Proconsul, aut Prætor, vel vt Quæstor. Cic. 5 Verr. Iam antea in sella sedens Prætor, quum prouinciam Siciliam obtineret.

Hispaniam cum imperio. Cic. ad Lentulum, lib 1 9, Postea quum tu Hispaniam citeriorem cum imperio obtineres, neque Respub. Consules haberet, sed mercatores prouinciarum, & seditionum seruos ac ministros.

Rationem. Plin. lib. 17. cap. 2. Terent. Adelph. 5. 3,

-eandem illam rationem antiquam obtine:

Conserua, quære, parce.

Regnum in Sequanis obtinere, hoc est Sequanis dominari. Cæs. 1. bell. Gall.

Religionem suam. Cic. ad Atticum, lib. 1. 11, Quare & illa quæ violata expiabuntur, & hæc quæ sunt sanctissimè conseruata, religionem suam obtinebunt.

Sententias contrarias Cic. 4. de Finib. Hoc vno vitio maximè mihi premi videntur tui Stoici, quòd se posse putant duas contrarias sententias obtinere.

Apud aliquem suauitatem filij. Cic. pro Sylla.

Venustatem antiquam. Terent. Hecyr. 5. 4.

Vicem. Plin. lib. 11. cap. 3.

Vim obtinere diuinam dicitur lex naturalis. Cic. 1. de Nat. deorũ, Zeno naturalem legem vim diuinam esse censet, eámque vim obtinere recta imperantem, prohibentémque contraria.

Vim medicamenti obtinet. Plin. lib. 11. cap. 42.

Vitam & famam per aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. Quod tametsi miserum & indignũ est, feret tamen æquo animo, Iudices, si per vos vitam potest obtinere.

Vrbem aliquam armis. Liu. 10. bel. Pun.

¶ Obtinere, pro Occupare. Plin. lib. 12. cap. 1, Arbor agros lõgis obtinens vmbris.

Obtinuit, pro Inualuit. Vlpian. in l. 1. D. De offic. Quæst. Hodie obtinuit indifferenter Quæstores creari, tam patricios, quàm plebeios.

Consuetudo obtinuit. Vlpian. in l. Si in aliquam. D. De offic. Proconf. Et ferias secundum mores & consuetudinem, quæ retrò obtinuit, dare.

¶ Obtinetur, penul. prod. Impersonale. Cic. ad Attic. lib. 11, Nam si perseuerant, & obtinetur, quid nobis futurum sit vides. Alia exemplaria legunt obtinent.

Obtento, obtentas {ἐπιχρῄω} obtentâre, Frequentatiuum. Cic. Att. lib. 9. epist. 12, Et tamen spes quædam me obtentabat, fore vt aliquid cõueniret potius, quàm aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitij admitteret.

Obtingit, obtingêbat, obtigit, pen corr. {συμβαίνει} obtingere, Euenire. Non nisi in tertiis personis legitur.

Obtingit prouincia, Quum sortito prouincia regenda alicui committitur. Cic 3. Verr Quæstor ex Senatusconsulto prouinciam sortitus es: obtigit tibi Consularis.

Obtigit. Plaut. Ruden. 20, Tibi obtigit quod plurimi exoptant sibi. Cicer. 1. Offic. Ex quo quia suum cuiusque fit eorum, quæ natura fuerant communia, quod cuique obtigit, id quisque teneat.

Obtigit dies mihi aduersus. Plaut. Menæch. 20.

Discordia mihi tecum. Horat. Epod. 4.

Occasio. Plaut. Rud. 22.

Obtigit tibi ex sententia. Terent. Heaut. 4. 3.

Præter spem. Terent. Phorm. 2. 1.

Obtigit de. Plautus Rudente, 26, Eloquere vt hæc res obtigit de filia.

Obtorpeo, obtorpes, obtorpui {καταβλακεύω} obtorpêre, A quo Obtorpesco, obtorpescis, obtorpescere, Valde torpidum fieri, & torpore quodam ita affici, vel propter metum, vel alia quauis ratiõe, vt omnino imbecilliores simus. Curtius lib 10, Quis crederet sæuã paulo antè concionem obtorpuisse subito metu?

Subiectus miseriis obtorpui. Cic. 3. Tuscul. Ex poeta.

Squamæ obtorpuere. Plin. lib. 8. cap. 27.

Manus obtorpuit. Cic. pro Domo.

Obtorqueo, obtorques, obtorsi, obtortum {στρέφω} obtorquêre, Valde vel vehementer torquere. Plin. de Viris illustribus, Consuli legibus agrariis resistenti, ita collum in comitio obtorsit, vt multus sanguis effluere: è naribus. De Marco Liuio Druso loquitur.

Proram obtorquet in vndas. Stat. 5. Thebaid.

Gulam obtorquere. Cicero 6. Verr. Quem obtorta gula de conuiuio in vincula, atque in tenebras abripi iussit.

Obtortus, Particip. {στρεφθείς} vt Obtorti auri flexilis circulus. Virg. 5. Æneid.

Obtrecto, obtrectas {διαλέγω} obtrectâre, Ex ob & tracto compositum, significat, vt ait Festus, Contra alienam sentẽtiam tractare, seu Maledicere. Erasmus. Obtrectat qui obloquutur, qui malè prædicat de alio: detrahit, qui minuit laudem alicuius. Cic. 3. Tusculan. Nam & inuidere, ægritudinis est, & æmulari, & obtrectare.

Obtrectarunt inter se Aristides & Themistocles. Æmylius Probus in Aristide.

Obtrectare legi. Cic. pro Lege Manilia, Vt hoc vos intelligatis, à nullo istorum qui huic obtrectant legi atque causæ, L. Lucullum similiter ex hoc loco esse laudatum.

Obtrectare laudibus alterius Liu 8. ab Vrbe.

Obtrectare aliquid, pro Culpare & damnare. Plin. lib 9. cap 35, de Cleopatra, Superbo simul ac procaci fastu, vt regina meretrix lautitiam eius omnem, apparatúmque obtrectans.

Obtrectare laudes Liu. lib. 5 Decad. 5.

Obtrectatur, Impersonale {διαλέγεται} Cic. Attico, lib. 3, Si obtrectabitur, vtar authoritate Senatus.

Obtrectans, Particip. {διαλέγων} vt

Inuidia obtrectans. Silius lib. 16.

Æmulantis est, angi alieno bono quod ipse non habeat. Obtrectantis autem, angi alieno bono quod id etiam alius habeat. Cic. 4. Tuscul.

Obtrectatio, Verbale {διαλογισμός} Cic. 4. Tusc. Obtrectatio autem est ea quam intelligi zelotypiã volo, ægritudo ex eo quòd alter quoque potiatur eo quod ipse concupierit.

Domestica ex obtrectatione & ciuilibus studiis inimicus. Cicero pro Fonteio.

Obtrectatione & maleuolentia liberatum iudicium. Cic. Qu. frat. libro 1. 1.

Obtrectatio inuidiæ. Cic. de Claris Orator. Tantum abest ab obtrectatione inuidiæ.

Obtrectatio laudis, Detractio. Cæsar 1 bell. Ciuil.

Obtrectatio & liuor pronis auribus accipiuntur. Tacitus libro 17.

Habere obtrectationem Planc. Cic. Fam. 10.

Inuidia atque obtrectatione impediri. Cic. 1. de Inuent.

Maleuolẽtissimis obtrectationibus de vetere aliqua diuturnáque sententia depelli. Cic. Lentulo, lib. 17.

Obtrectator, pen. prod. {διαλογιστής} Verbale masc. Detractor. Cic. de Claris Orat Dolebámque quòd non, vt plerique putabant, aduersarium, aut obtrectatorem laudum mearum, sed socium potius & cõsortem gloriosi laboris amiseram.

Obtrectator beneficij. Cicero pro Flacco, Sed si fortè aliquando aut beneficij huius obtrectator, aut virtutis hostis, aut laudis inuidus extitisset.

Inuidi & obtrectatores. Cicero Lentulo, libro 1. 4, Hæc tamen opinio est Populi Romani, à tuis inuidis atque obtrectatoribus nomen inductum fictæ religionis, non tam vt te impedirent, &c.

Obtrectatores & aduersarij. Cic de Arusp. respon. Reliqua iã præcipitantis Tribunatus, etiam post Tribunatum obtrectatores eorum atque aduersarij defenderunt.

Dominatione obtrectatorum, potentissimo inimico, infidelibus amicis, pluribus inuidis quid sperem? Cicero Quinto fratri, libro 1. 4.

Communes obtrectatores, atque omnium inuidi multa finxerũt. Cic. pro Plancio.

Inuenire obtrectatores, Vide INVENIO.

Sermoni obtrectatorum locum non relinquere. Cicero pro Flacco.

Studiorum suorum obtrectatorem tollere. Cicero pro Fonteio.

Obtrectatus, huius obtrectatus, pen. prod. {διάλογος} Idem quod Obtrectatio. Gell. lib. 20. cap. vlt. Æquum esse puto vt sine vano obtrectatu considerent.

Obtritus, Vide OBTERO.

Obtrudo, obtrudis, obtrusi, obtrusum, pen. prod. {ὠθέω, ὠθίζω} obtrûdere, Idem quod Trudere. Plaut. Menæch. 12, Iámne abiit intro? abiit, obtrudit fores.

Obtrudere, Quasi inuito & renuẽti offerre & dare. Plaut. Curcul. 7, Aliquid prius obtrudamus, pernam, sumen, glandium, &c. vt statis consilia

consilia suppetant.

Obtrudere vxorem, Inuito & nolenti dare. Terent. And. 1.5. Donatus. Idē Hecy. 3.1. Tamen nunquam ausus sum recusare, eam quam mihi obtrudit pater.

Obtrudere monimenta. Cic. 6. Verr. Tu isti aderis, qui non obtrusit aliqua ex parte monimenta P. Scipionis, sed funditus sustulit ac deleuit? Quo in loco fortassis legendum est obstruxit, vel obruit, vt sensus constet.

Obtrusus, pen. prod. Participium {[illegible]} Cic. de Claris Orator. Quo magis expurgandus est sermo, & adhibēda quàm obtrusa ratio, quæ mutari non potest.

Obtrunco, obtruncas {[illegible]} obtruncâre, Capite cædere, & Occidere quomodocunque. Liu. 1. ab Vrbe, Regem in prælio obtruncat & spoliat. Sic Cic. 3. de Natura deorum, Puerum interea obtruncat. Ex quodam poeta.

Incautum excipit, patriásque obtruncat ad aras. Virg. 3. Æneid.

Obtruncatio, Verbale {[illegible]} Columella libro 4. cap. 29, Quod tum & obtruncatione vitis, & cum eiusdem resectionis fissura præcipit fieri.

Obtundo, obtundis, obtudi, pen. corr. obtusum, pen prod. vel obtunsum {[illegible]} obtúndere, Circum percutere, tundere. Firmicus lib. 5. cap. 5, Qui sæpius aliquo dolore perculsi, & caput plangant, & pectora pugnis obtúndant.

¶Obtundere, Crassum hebésque facere, vel hebetare, & cuspidem adimere. Columel. lib. 4. cap 24, Obtusa, hebésque & mollis falx putatorem moratur, eóque minus operis efficit, & plus laboris adfert vinitori. Virg. 1. Georgicorum,

-durum procudit arator
Vomeris obtusi dentem. Vbi Seruius, Obtusi, reuerberati & acumine carentis.

Aciem oculorum obtundere. Plin. lib. 22. cap. 25.

Eleuare & obtundere ægritudinem. Cic. 3. Tuscul. Nihil est quod tam obtundat eleuétque ægritudinem, quàm perpetua in vita cogitatio.

Auditum. Cic. in Orat. Ne breuitas defraudasse aures videatur, néue longitudo obtudisse. Subaudi, aures, vel auditum.

Acuere & Obtundere ingenia, contraria. Cic. 3. de Orat. Non quo (vt nescio quos dicere aiebant) acui ingenia adolescentum nollem, sed contrà ingenia obtundi nolui, corroborari impudentiam.

Mentem obtundere, cui opponitur Acuere mentem. Cic. 1. Tusc. Multa è corpore existunt, quæ acuant mētem, multa que obtundant. Virgil. 1. Æneid. Non obtusa adeò gestamus pectora Pœni. Vbi Seruius, Obtusa, non stulta, sed crudelia.

Vocem obtundere. Cic. 2. de Orat. Vt quum patrono malo, quum vocem in dicendo obtudisset, suadebat Granius, vt mulsum frigidum biberet, &c.

Vox obtunditur, atque aures confusa penetrat. Lucret. lib. 4.

¶Obtundere, Sæpius repetendo eadem inculcare. Terent. Heaut. 5.1, Desine deos vxor gratulando obtundere. Idem Adelph. 1.2, Ausculta: ne me obtundas de hac re sæpius. Tractum à fabris, qui sæpe repetunt tundendo aliquid malleo: & idem obtundunt & hebetant.

Diutius aures aliquorum non obtundere. Cic. 6. Verr.

Obtusæ criminatione aures, & Vacuæ, contraria. Cic. Antequam iret in exil. Æqui auditores adhibebuntur: aures non obtusæ criminatione, sed vacuæ præbebuntur.

Obtundere aliquem longis epistolis. Cic. Attico, lib 8, Ego si somnum capere possem, tam longis epistolis te non obtunderem.

Obtusus, pen. prod. Participium {[illegible]} Plin. lib. 18. cap. 35, Cornua lunæ obtusa.

Obtusus animi vigor. Liu. 5. ab Vrbe.

Obtusus pugnis. Plaut. Amphit. 7.

Obtusus {[illegible]} Nomen ex participio. Cic. de Senect. Nónne vobis videtur animus is, qui plus cernat, & longius videre se ad meliora proficisci? Ille autem cuius obtusior sit acies, non videre?

Acies obtusa stellis. Virg. 1. Georg. Hoc est, splendor parū perspicuus, sed subobscurus & caliginosus, vt quum nubecula interiicitur, quæ conspectum illarū impediat. Sabinus sic: acies, aspectus: obtusa, tenebrosus. Cui opponitur stellarū aspectus purus, liquidus & clarus.

Acies oculorum obtusior, Vide ACIES.

Angulus obtusus. Lucret. lib. 4.

Aures obtusæ, Id est surdæ. Stat. 5. Sylu. 1.

Cornua. Virg. 1. Georg.

Vires obtusæ, Id est debilitatæ & fractæ. Lucret. lib. 3.

Visus obtusior. Virg. 3. Georg.

Obtunsus etiam legitur, sed minus frequēter & vsitaté. Plin. epist. 123. lib. 7, ad Præsentem, Vt enim si cœnam tibi facerem, dulcibus cibis acreis, acutósque miscerem, vt obtunsus illis, & óblitus stomachus, his excitaretur. Alia exemplaria habent obtusus. Plautus Casina, 21, -obtunso ore nunc peruelim progrediri senem.

Obtuse, pen. prod. {[illegible]} obtusius, obtusissimé. Cic. 1. de Nat. deor. Totum aut etiam, aut non, negauit esse necessarium: quo quid dici potest obtusius?

Obtueor, obtueris, penult. prod. obtutus sum, penult. prod. {[illegible]} obtueri, Diligenter conspicere. Plautus Mostel. 10, At tu istac aduorsum obtuère. Idem Amphit. 10, Inimicos ausa sum semper obtuerier.

Obtutus, huius obtutus, pen. prod. masc. gen. {[illegible]} Aspectus. Cic. 3. de Orat. Qui vultum eius quum ei dicendum esset, obtutúmque oculorum in cogitando propé nosset.

Acris obtutus Silius lib. 17.

Continuus oculorum. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Toruus. Silius lib. 10.

Obtutu consurgit ab alto. Valer. 7. Argon.

Effugit obtutum oculorum animus. Cic. de Vniuers.

Visum fatigari continuo obtutu oculorum. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Figere obtutum aliquó. Cic. 2. de Nat. deor. Ex poeta,

Obtutu hæret defixus in vno. Virg. 1. Æneid.

Tacito obtutu stetit. Virg. 12. Æneid.

Ora defixa tenet obtutu. Virg. 7. Æneid.

Quodam obtutu oculorum duo pro vno lucernæ lumina videri. Cic. 2. de Diuinat.

Obtuor, obtueris, pen. corr. obtuitus, penultima corr. vel obtutus sum {[illegible]} óbtui, Idē. Aliquando à synonymo obtueor obtueri habet.

Obtuitus, huius obtuitus, pen. corr. {[illegible]} Idem quod Obtutus. Cic. 1. Offic. Ex oculorum obtuitu, ex eleuatione aut remissione superciliorum. Correctiora exemplaria legunt Obtutu.

Obturbo, obturbas {[illegible]} obturbâre, Ab omni parte turbâre, quod & Disturbare dicitur. Terent. And. 5.4, Itáne verò? obturbat.

Lenire & Obturbare, contraria. Cic. Attico, lib. 12, Me scriptio & literæ non leniunt, sed obturbant.

Obturbare solitudinem alicuius. Cic. ad Attic. lib. 12, Nec quicquā habeo tolerabilius, quàm solitudinem. Nam (quod eram veritus) non obturbauit Philippus: nam vt heri me salutauit, statim Romam profectus est.

¶Obturbatur, Impersonale. Plin. iun. lib 9. epist. 13, Incipit respondere Veiento, nemo patitur. obturbatur, obstrepitur, adeò vt diceret, Rogo p.c. ne me cogatis implorare auxilium Tribunorum.

Obturgesco, obturgescis, obturgéscere {[illegible]} Idem quod simplex Turgesco. Lucret. lib. 6,
Obturgescit enim subitò pes, arripit acer Sæpe dolor dentes, &c.

Obturo, obturas {[illegible]} Vide OBTHVRO. nā per h scribi debet. Varro 3. de Re rust. capite 16, Etiam paucæ extra ostium aluei obturant omnia.

Amorem edendi obturare. Lucret. lib. 4, -atque patentem
Per membra ac venas vt amorem obturet edendi. Sic enim legendum esse contendit Lambinus.

Obtusus, Vide OBTVNDO.

Obtutus, Vide OBTVEOR.

Obuagio, obuagis, pen. prod. obuagiui, obuagitum {[illegible]} obuagîre, Circum vagire. Plaut. Pœnul 2,
Néve esurientes hic quasi hœdi obuagiant. De infantibus.

Obuallo, obuallas {[illegible]} obuallâre, Circunuallare. Cic. de Lege agraria, Me longo interuallo propè memoria temporúmque nostrorum primum nouum hominem Cōsulem fecistis, & eum locū quem nobilitas præsidiis firmatum, atque omni ratione obuallatum tenebat, me duce rescidistis.

Obuaricatores, dicebantur illi, qui cuipiam occurrebant, quò minus rectum iter conficeret, inquit Festus. Obuarico, obuaricas, verò, pen. corr. est Occurro, obsto, teste eodem.

Obuaro, obuaras {[illegible]} obuarâre, Peruertere, deprauare. Dictum à vatis. Ennius Achille, Nam consiliis obuarant, quibus tam concedit hic ordo. Nonius.

OBVCVLA, Obuculæ, Oppidum vlterioris Hispaniæ, in conuentu Astigitano, cuius meminit Plin. lib. 3 cap. 1.

Obuenio, obuenis, pen. corr. obueni, pen. prod. obuentum {[illegible]} obuenîre, Obuiam vel contrà venire. Plaut. Asin. 7. Cic. ad Atticum, lib. 2, Sed eas eram daturus, vt putaram postridie ei qui mihi primus obuenisset.

¶Obuenire, pro Contingere quasi sortito. Cic pro Cluent. Hoc est Q. Voconium cum iis Iudicibus, qui ei obuenerint (vos appellat Iudices) quærere de veneno.

Sorte prouincia Sicilia Verri obuenit. Cic. 4. Verr.

Obuenire, Quoquomodo contingere. Cic 2. Philip. Id igitur obuenit vitium, quod tu iam Calend. Ian. futurum esse præuideras.

Obuēnit occasio. Curt. lib. 8.

Obuenit hæreditas, vel Hæreditate obuenire aliquid dicimus, hoc est quod vulgò dicimus, *per successionem*. Varro de Re rust. libro 1. cap. 12, Quid potero facere, si istiusmodi mihi fundus hæreditate obuenerit? Cic. Obuenientia bona homini ab alio conferuntur, vel aliunde deferuntur, obuenit hæreditas: philosophia homini non obuenit, sed eam sibi quisque quærere debet à seipso. Budæus.

Hæreditas ei obuenit. Author ad Heren. lib. 4.

Obuentio, Verbale {[illegible]} Vlpianus in l. Magis puto. §. Si pupillus. D. de Rebus eorum qui sub tutela & cura sunt, An pecuniam pupillus habeat, vel in numerato, vel in nominibus quæ conueniri possint, vel in fructibus conditis, vel etiam in redituum spe atque obuentionum.

Reditus & obuentiones. Vlpian. in l. 1. §. Exercitorem. D. de Exercitoria actione, Exercitorem autem eum dicimus, ad quem obuentiones & reditus omnes perueniunt.

Obuerto, obuertis, obuerti, obuersum {[illegible]} obuértere, Contra vertere. Plautus Pseud. 16, Ne in re secunda nunc mihi obuertat cornua. Cic. 3. Tusc. Quem spectabant, cuius ob os Graij ora obuertebant sua. Ex poeta.

Obuertere ordines vel signa, In hostem vel contra hostes conuertere. Liu. 7. bel. Pun.

Arcum obuertit in illum. Ouid. 12. Metam.

Nauem obuertunt magno cum pondere nautæ. Cic. in Arato.

Proras obuertit pelago. Virg. 6. Æneid. Nam longius erant progressuri ad agrum Laurentem. Nautę enim ad littus appulsam nauim in proram conuertebant, non solùm vt ad reditum & aliam nauigationem parati essent, verumetiam id sibi ominantes. Valer. Flaccus,
-atque illi dextra sine versa magistri
Protinus in proram rediit ratis omine certo. Ex Turnebo.

Terga obuertere alicui. Virg. 2. Georg.

Obuersa Orienti gallina. Colum. lib. 1. cap. 3.

Obuersus sto, pro Aduersus. Plin libro 9. capite 57, Contráque venantes refugere in suas cauernas, & in iis obuersos stare. De piscibus terrenis.

Obuersor, obuersaris {[illegible]} obuersari, Deponens, frequenter adesse & versari. Plin. epist. 16. lib 5, Sedebant iudices, Centumuiri venerant, obuersabantur aduocati, silentium longum.

¶Obuersari dicitur id quod ita animo apparet, vt adesse coràm vi-

deatur,& cerni. Cic.pro Sext. Sed mihi ante oculos obuersatur Reipub.dignitas,quæ me ad se rapit.

Veritas ipsa & grauis,& recta ratio nónne mihi obuersatur? Cic.4. Academic.

Obuersatur species in somnis.Liu.2.ab Vrbe.

Obuersatur animo. Cic.2. Tuscul. Obuersantur species honestæ animo.

Obuersatur oculis Claudianæ cladis memoria. Liu.5.bell.Maced.

Ante oculos obuersari.Lucret.lib 4.

Ante oculos exterminatoris sui obuersatur Respublica. Cic. pro Domo.

Obuersatio,Verbale {περίστασις.} Cic.pro Murena, Mœstos amicos,obuersationes,testificationes,seductiones testium,secessionem subscriptorum animaduertebant.

Obuio,obuias {ἀπαντάω,ἀπαντίζω,ἀπαντάω} obuiâre, Obuiam proficisci, vel obuium esse. Et per translationem pro Resistere. Salust.in Iugurtha, non ita procul ab initio, Tum primùm superbiæ nobilitatis obuiatum. Sed hic exemplaria castigatiora habent obuiam itum est. Macrob lib.7.Saturn.cap.5,Ille diu hoc à se officium deprecatus,vbi tot impellentium procerum,quibus obuiandum non erat, hortatui succubuit,&c.

Obuius,Adiectiuum {ἀπαντῶν} Quod alicui occurrit,& tanquam in via expositum est.vt Obuia arma ferre, Apud Virg 9.Æneid. Salust. Deinde omnes puberes,Numidas atque negotiatores promiscuè,vti quisque armatus fuerat,obuios interfecit.

Signa obuia signis.Lucan.lib.1.

Tute tibi obuius obstas.Lucret.lib.4.

Obuius & expositus homo,Qui omnes admittit, nec se difficilem præbet in colloquiis. Plin.iun.lib.1. epist.10, Est enim obuius & expositus,plenúsque humanitate.

Obuius tibi sum, Obuius tibi fio, & Obuium me tibi fero dicimus.

Obium se dare alicui.Liu.1.ab Vrbe.

Obuium esse.Cic.pro Cecina, Sin autem ingredienti cum armata multitudine obuius fueris.

Obuiæ literæ.Cic.Attic.lib.6,Tu autem fac vt mihi tuæ literæ volent obuiæ.

Obuia vrbs inimicis. Virgil.3.Æneid. Id est quæ nullum patiatur excidium.

Obuij è diuerso. Plin lib.8.cap 50.

¶Nominatiuus positus,vt videtur,pro accusatiuo apud Virgilium 1. Æneid. Cui mater media sese tulit obuia sylua. Pro eo quod est, Tulit sese obuiam. Sic tamen ordinandum est, ne videatur solœcismus,Cui mater obuia tulit sese in media sylua.

Turba obuia mi venerat.Propert.lib.2.eleg 30.

Obuiam,Aduerbium {ἰσῶς.} Terent.Phorm.1.2,At ego obuiam conabar tibi Daue.

Accedere obuiam,Vide ACCEDO.

Effusi obuiam {ἐκ ἀπάντησιν.} Liu.5.ab Vrbe,Aduentus quoque Dictatoris omnibus ordinibus obuiam effusis celebratior quàm vllius vnquam antea fuit.

Ire obuiam. Cic.pro Murena, Si mercede corrupti obuiam candidatis issent.

Obuiam ire periculis.Salust.in Iugurtha.

Obuiam ire conatibus. Cic.Antè quàm iret in exilium, Frequentes profectò talibus conatibus obuiā ire nitteremur. Sic 3.Verr. Obuiam ire cupiditatibus.

Itio obuiam.Cic.Attic.lib.11.

Obuiam fieri.Cic.pro Milone,Obuiam fit ei Clodius expeditus in equo.

Mittere obuiam.Cic.ad Attic.lib.12,Ego misi Tironem Dolabellæ obuiam.

Obsistere obuiam alicui,Vide OBSISTO.

Procedere.Cic 4.Verr.Heraclius ille & Epicrates longè mihi obuiam cum suis omnibus processerunt.

Prodire obuiam. Cic.pro Mur. Multi obuiam prodierunt de prouincia decedenti.

Properare alicui.Cic.Terentiæ,lib.14.5.

Obuia sentimus aranei fila.Lucret.lib 3.

Venire. Cic.ad Attic.lib.2, Calendis Iunij eunti mihi Antium, & gladiatores M.Metelli cupidè relinquenti, venit obuiam tuus pater.

Obuiam esse,pro In promptu. Plautus Capt.10.Nec sycophantiis, nec fucis vllum mantellum obuiam est. Idem Aulul 10, Quod te scio facilè abstinere posse, si nihil obuiam est. Id est, si nihil offenderis obuium.

Obuiam,pro Contra.Cic.Attic.lib 4,Huic obuiam Cato & Seruilius Prætor apertè.

OBVLCO,obulconis,Oppidum mediterraneum vlterioris Hispaniæ in conuentu Cordubensi,cuius meminit Plin.lib.3.cap.1.

Obumbro,obumbras {ἐπισκιάζω} obumbrâre, Vmbris vndique obscurare.Virgil 12. Æneidos,

-obumbrant æthera telis. Curtius, Quippe obumbratus amnis presso in solum dilabitur alueo. Hoc est arboribus tectus, inquit Budæus.

Coma obumbrat humeros.Ouid.13.Metam.

Lucus obumbrat templum.Ouid.14.Metam.

Oleaster obumbrat vestibulum.Virg.4.Georg.

¶Obumbrare,Tueri,defendere,per translationē. Virg.11.Æneid. Et magnum reginæ nomen obumbrat. Subaudi, Turnum. Hoc est tuetur,defendit.& est translatio ab arboribus. Hoc autem dicit, Amor reginæ ad fauorem popularem plurimum proderat Turno. Seruius.

¶Obumbrare, Obscurare.Quintil in Procem. lib.8, Nec gratiam consequuntur,& fidem amittūt, propter id quòd sensus obumbrant, & velut læto gramine sata strangulant. Budæus.

Crimen obumbrare sub imagine erroris,Ouid.3.de Ponto,3.

Error obumbrat crimen facti.Ouid.epist.16.

¶Obumbratur sapientia vino. Plin.libro 23.cap.1, Vinum ieiunos bibere, nouitio inuento inutilissimum est, curas vigorémque animi impedit,ad procinctum tendentibus, somno accommodatum ac securitatibus. Iámque dudum hoc fuit, quod Homerica illa Helena ante cibum ministrauit. Sic quoque in prouerbiū cessit, Sapientiam vino obumbrari. Quod Plinius citat, est apud Homerum Odysseæ quarto.

Obumbrare,cum datiuo, Plin.libro 17.cap.21,Melióroque ea vino, quando sibi ipsa non obumbrat,assiduóque sole coquitur,& afflatum magis sentit.

Obuncus {ἐπίγρυπος} Adiectiuum,Valde vncus & incuruus.Virgil.6. Æneidos, -rostróque immanis vultur obunco,&c.

Morsus obuncus aquilæ.Claud.de bello Gildon.

Obundo,obundas {ἐπικλύζω} obundâre,Ab vnda.Stat.1.Achill.

-latéque dex Sperchios obundat

Obuius,& dulci vestigia circuit vnda.

Obuoluo,obuoluis,obuolui,obuolutum,pen prod.{ἐγκαλύπτω} obuoluere,Circunuoluere. Cic.in Orat Si denique pictor ille vellet,quum immolanda Iphigenia tristis Chalcas esset,mœstior Vlysses,mœreret Menelaus, obuoluendum caput Agamemnonis esse, quoniam summum illum luctum penicillo non posset imitari.

Obuolutum & præligatum folliculo os. Cic.2.de Inuent.

Obuoluta sanguine fax.Cic.1.de Diuinatione,

Adest,adest fax obuoluta sanguine atque incendio,

Multos annos latuit. Ex poeta.

Obuoluere vitium decoris verbis, pro Velare,obtegere. Horat.2. Serm.satyr.7.

Obustus,Adiectiuū {ἐπικεκαυμένος} Circunustus:vt Sudes obusta.Ouid. 12.Metam.

Robur obustum.Silius lib.4.

O C

OCALEA,Bœotiæ ciuitas,teste Homero lib.2.Iliad.

Occa,occæ {βωλοκόπημα} Instrumentum quo tracto,repantéque super terram,ferreis aut ligneis dentibus,quibus instructum est,glebæ conteruntur,& agri superficies coæquatur,& semina cooperiuntur: quinis & cratibus id sępe fiat.Virg.1.Georg. Ab occido,siue occæco deductum. Col.lib.2.cap.18,Deinde viciam permistam seminibus fœni seremus,tum glebas sarculis resoluemus,& inducta occa coæquabimus. Exemplaria castigatiora habent,inducta crate,&c.

Occo,occas {βωλοκοπέω} occâre, Glebam confringere & comminuere. Varro de Re rust.lib.1.cap.31,Vineas nouellas fodere,aut arare,& postea occare,id est comminuere,ne sit gleba: quòd ita occidunt,occare dicunt. Cic.de Senect. Quæ quū gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit,primùm id occatum(alij legunt,occæcatum)cohibet,ex quo occatio,quæ hoc efficit,nominata est.Colum.lib.2.cap. 10. Festus libro 13, Occare & occationem Verrius putat dictam ab occædendo,quòd cædant grandes globos terræ:quum Cicero venustissimè dicat ab occæcando fruges iactas. Nonius Marcellus: Occationē ab occæcatis seminibus,qua id efficitur,dici M. Tullius voluit de Senect. Deinde subdit locū ipsum Ciceronis. Serenus apud eundem Nonium,sed alio in loco,Occatio,inquit,occæcat io est.

Villicus occat segetes.Horat.2.epist.2.

Sibi occare.Plaut.Merc.3.

Occatio, Verbale {βωλοκοπία.} Plin.lib.18.cap.20,Aratione per transuersum iterata occatio sequitur.

Occator, penultima prod.occatoris {βωλοκόπος} Aliud verbale. Plaut. Captiuis,2,

Sator,satórque scelerum,& messor maxumè?

T. Non occatorem dicere debebas prius?

Nam semper occant prius, quàm sarriunt rustici. Columella libro 2.cap 13.

Occatorius, Adiectiuum {βωλοκοπικός.} vt Occatoria opera, Quæ ad occationem pertinet.Colum.lib.2.cap.13.

Occæco,occæcas {ἐκτυφλόω} occæcâre, Cæcum facere. Occæcatur sol. Plaut. Menæch.4, -ô solem vides

Statim vt occæcatus est, præ huius corporis candoribus. Dicimus & obcæco, integra præpositione. Vide OBCÆCO. Cic.3.de Orat. Tenebræ conduplicantur noctésque,& nimbum occæcat nigror. Ex Pacuuio.

Occæcare animum, per translationem. Liu.8.bel.Pun. Mors Scipionis falsò credita occæcabat animos.

Occæcati animi pauore.Liu 8.bel.Maced.

Occæcatus cupiditate.Cic.1.de Inib.

Occalleo,occalles,occallui,occallēre. Siue

Occallesco,occallescis{τυλόομαι}occallēscere,Callum obducere dicuntur partes quæ obdurescunt. Plaut.Asin.9,Qui latera conteram tua, quæ occalluere plagis. Ouid.14 Metam. Osque meum sensi pando occallescere rostro.Vide OBCALLEO.

Occallescere in odium.Senec.3.de Ira.

Longa patientia occallui. Plin.epist.39. Apud Plautum,Occalluit animus. Cic.Attic.lib.2,De Statio manumisso, & nonnullis aliis rebus angor equidem:sed iam prorsus occallui.

Occallatus, penult.prod. {τετυλωμένος} Qui callum obduxit.Senec.4. Nat. Quæst. Sed quid sentire possunt emortuæ fauces, & occallatæ cutis ardentibus?

Occanere {ἐπᾴδω} pro Occinere. Tacit. libro 2, Tum Sentius occanere cornua, tubásque, & peti aggerem, erigi scalas iussit. Vide OCCINO.

Occasio, occasionis {εὐκαιρία} Est opportunitas temporis casu proueniens, inquit Festus. Cic.1.de Inuent. Occasio autem est pars temporis, habens in se alicuius rei idoneam faciendi, aut non faciendi opportunitatem. Idem 1.Offic. Tempus autem actionis opportunum, Græcè εὐκαιρία, Latinè appellatur occasio.

Occasio & causa illius opprimendi fuit hæc. Cic.pro Mil.

Casus est in capiendo,locus,euentus,occasio.Cic.pro Flacco.

Factorum

Factorum occasio. Quintil.lib.8.cap.6.
Ampla, Vide AMPLVS.
Breuis, Vide BREVIS.
Commoda & idonea. Author ad Heren.lib.4.
Insperata, Vide INSPERANS.
Rara. Quintil.lib.3.cap.7.
¶Admota sceleris exequendi, In ADMOVEO.
Amittere occasionem. Cic.pro Cecin.
Amplecti. Plin.epist.13.lib.2.
Aperire, In APERIO.
Arripere, In ARRIPIO.
Capere. Plaut.Pseud.16.
Captare. Cic.de Arusp.responsis.
Dare. Cic.7.Philipp. Qui familiarem iugularat, quid hic occasione data faciet inimico?
Dare alicui rei. Quintil.lib.1.cap.3.
Ne data quidem occasione illum repulimus. Cic.Attic.lib.7.
Tarditatem occasionis expectare. Cic.2.Philip.
Habere. Brutus Cic.4. Quòd si Antonius ab alio relictum regni instrumentum, occasionem regnandi habuit. Et Plancus Senatui, lib. 10.8, Si in eo mihi temperauissem, maiores occasiones ad opitulandum haberem.
Imminere occasioni, pro Captare occasionem. Curtius lib.5.
Ad alienæ petitionis occasionem interceptus honos. Cic.2.de Lege agrar.
Largiri occasionem, Vide LARGIOR.
Nactus calumniæ amplam occasionem. Cic.4.Verr.
Obuenit occasio, Vide OBVENIO.
Occurrere occasioni si potuisset, se acerrimum propugnatorem communis libertatis præstitisset. Brut.Cic.11.1.
Offerri occasionem. Tacit.lib.12.
Oblata. Cic.pro Lege Manil. Quorũ alter relictus, alter lacessitus occasionem sibi ad occupandam Asiam oblatam esse arbitratur.
Opprimere, Vide OPPRIMO.
Ostentata occasio, Vide Ostento in OSTENDO.
Occasio parta. Plaut.Bacchid.15.
Præbere flagitiis. Quintil.lib.1.cap.2.
Tantæ laudis occasione aliquem priuare. Cic.pro Ligar.
Quærere occasiones. Senec.de Benefic.lib.3.cap.14.
Rapiamus occasionem de die. Horat.Epod.13.
Occasio est. Plaut. Pseud.5. Terent.Phorm.5.7, Summa eludendi occasio est mihi nunc senes.
Quantæ, quoties, quàm præclaræ occasiones fuerũt, si eum interficere voluisset. Cic.pro Mil.
Si fuerit occasio, manu: sin minus, locis nos defendemus. Cic.Attic.lib.5.
Tenere, Optare, & Omittere occasionem, contraria. Cic.1.de Legib. Teneo quam optabam occasionem, neque omittam.
Oblatam tenere. Cic.3.Philip.
Occasio venit. Plaut.Trin.13.
Occasio visa. Cic.3.Verr. Simulac primùm ei occasio visa est, &c. prouinciam deseruit.
¶Occasio in aggrediendo, conficiendóq; negotio, præcipuũ habet momentũ: vt non sine causa veteres videantur eã diuinitate donasse: tametsi apud Græcos mas est hic deus, appellatúrque καιρός. Eius simulacrum ad hunc modum fingebat antiquitas. Volubili rotæ pennatis insistens pedibus, vertigine quamcitatissima semet in orbem circumagit, priore capitis parte capillis hirsuta, posteriore glabra, vt illa facilè prehendi queat, hæc nequaquam. Vnde dictum est, Occasionem arripere. Ad quod eruditè simul & eleganter allusit quisquis is fuit, qui versiculum hunc conscripsit, Frõte capillata, post hæc occasio calua. Ex Erasmo. Extat Ausonij nobile epigramma in simulacrum Occasionis & Pœnitentiæ, quod visum est hic apponere ob carminis elegantiam.

Cuius opus? Phidiæ, qui signum Pallados, eius
Quique Iouem fecit: tertia palma ego sum.
Sum dea, quæ rara, & paucis Occasio nota.
Quid rotulæ insistis? stare loco nequeo.
Quid talaria habes? volucris sum: Mercuriúsque
Fortunare solet: tardo ego quum volui.
Crine tegis faciem. cognosci nolo. Sed heus tu
Occipite es caluo. ne tenear fugiens.
Quæ tibi iuncta comes? dicat tibi. Dic rogo, quæ sis?
Sum dea, cui nomen nec Cicero ipse dedit:
Sum dea quæ facti, non factique exigo pœnas:
Nempe vt pœniteat, sic Metanœa vocor.
Tu modò dic quid agat tecum? siquando volaui,
Hæc manet: hanc retinent quos ego præterij.
Tu quoque dum rogitas, dum percunctando moraris,
Elapsam dices me tibi de manibus.

¶Occasio, pro Copia, teste Budæo. Colum.lib.8.cap.17, Id autẽ stagnum vel exciditur in petra, cuius rarissima est occasio, vel in litore construitur opere signino. Plin.libro 16 cap.40, Quoniam ad excutiendum ignem non semper lapidis occasio est.

Occasiuncula, occasiunculæ, pen corr. {εὐκαιρία} Diminutiuum. Plaut. Trin.13, Nam nihil aurifeio, nimis argutè obrepsisti meapse occasiuncula.

Occasus, Vide OCCIDO, occidis.

Occatio, Occator, Occatorius, Vide OCCO.

Occedo, occedis, pen.prod. occessi, occessum {προσέρχομαι} occedere. Antiquum: Ex ob & cedo, significat Accedere. vt Occedere obuiam. Plautus Asin.8, Quisquis obuiam huic occesserit irato, vapulabit.

Occentassit, pro conuitium fecerit veteres dicebant, inquit Festus. Hinc illa 12.tab.lex, Si quis occentassit, siue carmẽ condidisset, quod infamiam faceret, flagitiúmve alteri precaretur.

Occepso {ἐπιχειρήσω} Incepero, veteres dicebant, authore Nonio. Plaut. Amphitryone, 8, Ni ego illi puteo, si occepso, animam omnem intertraxero.

Occido, occidis, occidi, occisum, pen.prod. {κτείνω, ἀποκτείνω, σφάζω, κατασφάζω, φονεύω} occidere, Ex ob & cædo compositum, Interficere quomodocunque. Terentius And.5.2, Si quicquam mentitum inuenies, occidito.
Multos ferro, multos veneno homines occidere. Cicero pro Rosc. Amerino.
Virginiam filiam sua manu occidit Virginius. Cic.2.de Finib.
Non hominem occidi. Horat.1.epist.17.
Inermem occidere. Ouid.2.Fast.
Condere Rempublicam, & Occidere, contraria. Cic.pro Domo, Rempublicam condere vnius discessu, quàm omnium interitu occidere maluit.
Occidere pugnis. Terent.Adelph.4.2.
¶Occidere, Enecare, excruciare, tãtáque molestia afficere, vt quis occisus propè videatur. Terent.Phorm.4.3, Hei mihi Geta, occidisti me tuis fallaciis.
Legendo occidere aliquem. Horat.de Arte.
Occidis sæpe rogando. Horat.Epod.14.

Occisus, penult.prod Participium {ἀναιρεθείς} Cic.1.in Catil.19, Vigilare non solùm ad insidiandum somno maritorum, verùm etiam bonis occisorum.
Nullo negotio occisus. Vide NEGOTIVM.
Occisa est hæc res, Id est desperata & perdita. Plaut.Menæch.11, Satin' sanus es? occisa est hæc res.

Occisissimus, penultima corr. {ἀπολωλώτατος} Superlatiuum, quo vtitur Plautus in Casin.15, Occisissimus sum omnium qui viuunt, loricam induam.

Occisio, occisionis, Verbale {φόνος} Cic.pro Cecin. Tu vim negabis esse factam, si cædes & occisio facta non erit?
Occisione occidere. Cic.14.Philip. Quum Aulus Hirtius Consul Imperator prælio audito & cognito, fortissimo, præstantissimóque animo exercitum castris eduxerit, impetúmq; in M.Antonium exercitúmque hostium fecerit, eiúsque copias occisione occiderit, suo exercitu ita incolumi, vt ne vnum quidem militem desyderauerit.

Occidio, occidionis {σφαγή} Cædes, siue mors. Colum.libro 4.capite 17, Nec ad occidionem vniuersum genus perduci patimur complurium annorum negligentia. Tacit.libro 12, Copiæ tum occidione occubuissent.
Occidione occidere. Liu.8.bel.Pun. Cic.ad Catonem, lib.15 4, Et à cohorte Prætoria, quæ erat Epiphaneæ præsidij causa, occidione occisum.

Occido, occidis, occidi, pen.corr. occasum {δύω} occidere, Ex ob & cado compositum. Plaut.Rud.2.8, Et alia signa de cælo ad terram occidunt. Id est cadunt.
Ex nihilo oriri, & In nihilum occidere, contraria. Cicero 2.de Diuinat.
¶Occidere {ἀποθνήσκειν, πίπτειν} Mori. Cic.1.Tuscul. Sunt qui discessum animi à corpore putant esse mortem: sunt qui nullum censeant fieri discessum, sed vnà animum & corpus occidere.
Occidimus ipsi & extinguimur refrigerato & extincto calore. Cic. 2.de Nat deor.
Planè occidere. Cic.Q.frat.lib.1.4, Sin planè occidimus (me miserum) ego omnibus meis exitio fuero, quibus antè dedecori non eram.
Ne genus occidat humanum. Lucret.lib.2.
Potentes rerum occiderunt. Lucret.lib.3.
Morte æterna occidere. Valer.7.Argon.
Ferro óccidit Priamus. Virg.2.Æneid.
Ante suos annos óccidit. Ouid.2.Amor.eleg.2.
Vulnere óccidit. Ouid.6.Metam.
¶Occidi, dolentis cum commotione quadam particula, Idem significat quod Perij. Terent.Eunuch.2.3, óccidi:
Neque virgo est vsquam: neque ego, qui illam è conspectu amisi meo.
Occidit dolus. Plaut.Trucul.9.
Domus vna occidit. Ouid.1.Metam.
Occiderunt fundi. Plaut.Trucul.4.
Occidere etiam herbæ dicuntur, per translationem, quum senescunt, vel euanescunt. Virg.4.ecloga,
-& fallax herba veneni Occidet.
Lumen oculorum occidit. Lucret.lib.3.
Celerius occidit festinata maturitas. Quintil.in Procem.lib.6.
Occidit memoria. Cic.2 de Legib. Hæc iura Pontificum authoritate consecuta sunt, vt ne morte patrisfamiliàs sacrorum memoria occideret.
Occidit recordatio harum rerum. Cic.de Amic. Quarum rerum recordatio & memoria, si vnà cum illo occidisset, desyderium coniunctissimi viri atque amantissimi ferre nullo modo possem.
Occidit hoc spatium. Plautus Sticho.6, Sed spatium hoc óccidit, breue est curriculo. Hoc est, non satis spatij habeo.
Occidit spes nostra, nusquam stabulum est confidentiæ. Hoc est, de spe decidimus. Plaut.Mostel.6.
Occidit, occidit spes omnis. Horat.4.Carm ode 4.
¶Occisit, pro Occiderit veteres sunt vsi, vt in legib.12.tabul.annotasse se scribit Turnebus.

Occidens, pen.corr. Participium {ἀποθνήσκων} vt Occidens Resp. Cic.ad Sulpitium, lib.4.1, Profectò aliquid opis occidenti Reip.tulissemus.
Natura occidentem, maturius extinguere vulnere. Cic.pro Cælio.
Vita occidens suis laudibus consolari potest. Cic.1.Tuscul.
Occidens sol. Cic.1.Tuscul.
¶Occidens {δύσις} aliquando substantiuè accipitur: & subintelligitur Sol, nempe pro ea parte mundi in qua sol óccidit: vt Oriens, in qua oritur. Cic.2.de Nat.deor. Qui has nobiscum terras ab Oriente ad Occidentem colunt.

Insula vltima Occidentis. Carul.in Iulium Cæsarem, epigr.27.
Sinus vltimus Occidentis Horat.Epod.1.
Totus nauigatur Occidens, Vide Nauigo in NAVIS.

Occidentalis,& hoc Occidentale,pen.prod. { δυτικὸς } Quod vergit ad Occidentem. Plin.lib.18.cap.34, Ab Occasu solstitiali & Occidentali latere Septentrionis.

Occaso,occasis,pen.prod. { καταδύω } occásere,verbum antiquum, ab occasum,occasu. Plaut. Casin.15,Satin' propter te pereo ego, atque occaso?

Occasus,huius occasus,pen.prod.{ πτῶσις }Mors,interitus & casus fortunæ tam in homine, quàm in rebus externis. Cic.1.Acad. Ac post Lælij nostri occasum.
Obitus & occasus noster.Cic.in Pisonem.
Occasus imperij,occasus Reip. Plin.in Paneg. Virg.2.Æneidos,
Testor in occasu vestro,nec tela,nec vllas
Vitauisse vices Danaûm.
Occasus & interitus Reipublicæ.Cic.pro Sylla.
Vrbis occasus & ruinæ.Virg.1.Æneid.
Totius vrbis atque imperij occasus appropinquat. Cic.3.Catil.
Occasus solis,Trãsitus solis in aliud hemisphærium,nempe quum nobis apparere definit.Plaut.Epid.3.
Solis exortus, cursus, occasus nemo admiratur, propterea quòd quotidie fiunt. Author ad Heren.lib.3.
Occasus, Sub.solis.Idem. Plin.lib.17.cap.2, Quapropter qui ibi in Occasum,aut Septentriones conseret.
Ad occasum,Vide AD.
Ab Ortu ad Occasum spatiis immutabilibus commeans sidus.Cic.2.de Nat.deor.
Ad occasum solis pascere pecus.Virg.3 Georg.
Vertor in occasum.Catull.de coma Berenicis,epigr.61.
Præcipitante in occasum die.Tacit.lib.20.
Signorum ortus,& occasus.Quintil.lib.1.cap.4.
Occasus Vergiliarum.Plin.lib.18.cap.31.

Occasurus, penult. prod. Participium { καταδυσόμενος } vt Beneficia in aliquem collata exitio alicuius occasura.Cic.pro Mil.

Occiduus, Adiectiuum { ἑσπέριος } Quod occidit, vel vbi fit solis, vel alterius rei occasus. Claud.lib.2.de raptu Proserp.in præfat.
Solus Amazonio cinctus Stymphalidas arcu
Appetis,occiduo ducis ab orbe greges. Plin.lib.7.cap.49, Scansili annorum lege occidua.
Sol occiduus.Ouid.1.Metam.
Aquæ.Ouid 1.Fast.Mare Hesperium.
Domus primæ & occiduæ,Orientis & Occidentis.Stat.1.Theb.
Senectæ occiduæ iter decliue.Ouid.15.Metam.

Occilare{ συγκόπτειν }Contundere. Plaut.in Amphitr.Qui mihi aduenienti occilet os. Quidam tamen legunt Oscillare,pro Inclinare.

Occino,occinis,pen.corr.occinui,occẽtum { κατᾴδω } occínere,Contrà canere. Liuius, Si pulli non pascentur, si tardius ex cauea exierint, si occinuerit auis. Legitur & Occanui, apud Salustium libro 1. Hist.Iussu Metelli cornices occanuerunt.
Alites occinentes.Catull.ad Thallum,epigr.22.

Occentus,huius occentus { κατῳδή.}
Occentus soricis.Valerius Maximus lib.1.

Occento,occentas,occentàre { κατᾴδειν } Frequentatiuum.
Occentare(inquit Festus)Conuitium facere significat,vt apud antiquos, quum id clarè & cum quodam canore fieret, vt procul exaudiri posset:quod turpe habetur,quia nõ sine causa fieri putatur.Plaut. Curcul.3, -quid si adeam fores,
Atque occentem? Idem Persa,16,
Hac enim illi noctu occentabunt ostium, exurent fores. *Ils bailleront des haubades a l'huis.*

Occipio, occipis, pen.corr.occœpi,occœptum { ἐνάρχομαι } occípere, Ex ob,& cœpi defectiuo compositum, Incipere. Terent.Eunuch.1. 2, Interea miles,qui me amare occœperat. Idem And.3.2,
-siquid narrare occœpi,continuò dari, Tibi versa censes.
Magistratum occœperant.Tacit.lib.3.
Iuuentas occipit.Lucret.lib.5.

Occiput,pen.corr.huius occipitis,neut.gen. { ἰνίον } Posterior capitis pars, quæ fronti opponitur. Ausonius in epigrammate Occasionis, Occipite es caluo.

Occipitium,huius occipitij,Idem { ἰνίον.}Plaut.Aulul.4,Quæ in occipitio quoque habet oculos pessuma. Erasmus,In occipitio oculos habet. De versutis & circumspectis, quósque neutiquam procliue sit fallere:quod genus hominum Persius Satyr.1,Ianos appellat,O Iane, à tergo quem nulla ciconia pinsit.
Frons occipitio prior, Adagiũ instar ænigmatis iactatum,quo significauit antiquitas rectius geri negotiũ,vbi præsens ac testis adest is, cuius agitur negotium. Prior dictum est pro potior, melióique. Alioqui quis ignorabat frontem priorem esse capitis partem, occipitium posteriorem? Tametsi hæc amphibologia commendat nonnihil dicti gratiam, quod ob antiquitatem, oraculi instar habebatur. Extat autem apud Catonem, lib.de Re rust.cap.4,Si bene,inquit, ædificaueris,libentius & sæpius venies, fundus melior erit, minúsque peccabitur,fructi plus capies: frons occipitio prior. Plinius item in eandem fermè sententiam libro historiæ mundi decimo octauo, capite quinto,Eum tamen inquit.qui bene habitet,sæpius ventitare in agrum: frontémque domini plus prodesse, quàm occipitium, non mentiuntur. Rursus eiusdem libri cap.6, Et ideo maiores fertilissimum in agro oculum domini esse dixerunt. Erasmus.

Occisio.Occisus,Vide OCCIDO occidis.

Occlamito, occlamitas, pen.corr. { καταβοάω } occlamitàre, Idem quod clamitare,& obstrepere. Plaut.Curcul.4,
-dormio, Ne occlamites.

Occludo,occludis,occlusi,occlusum, pen.prod. { κατακλείω } occlúdere, Ex ob & cludo antiquo verbo compositum, quod Claudere significat. Plaut.Amph 13, Occluserunt ædes.
Tabernas occludere. Cic.4 Academ. Quid me igitur Luculle in inuidiam, & tanquam in concionem vocas: & quidem vt seditiosi Tribuni solent,occludi tabernas iubes?
Occludere linguam alicui.Plaut.Mil.10,
Quippe si resciuere inimici consilium tuum,tibi
Tuopte consilio occludunt linguam, & constringunt manus. Hoc est impediunt nequid respondere possis.

Occlusus,pen.prod. { κατακλεισθείς. } Participium, siue Nomen ex participio.Cic.4.in Catil.Occlusis tabernis.
Occlusa contumeliis libido.Terent.And.3.3.
Occlusum odium effundere. Cic.ad Lentul.lib.1.9, Sed quum occlusum illud odium multarum eius in me iniuriarum, quod ego effudisse me omne arbitrabar,residuum tamen insciente me fuisset,omne repentè apparuit. Quidam legunt inclusum.
Nec obsignatum,nec occlusum.Cic.2.de Orat.
Occlusior stultiloquentia. Plautus Trinum.4. Hoc est occulta & obscura.

Occo,occas,Vide OCCA.

Occubo,occubas, pen.corr.occubui, occubitum, pen.corr. { κατάκειμαι } A cubo compositum, Idem quod Occumbo.Virg.1.Æneidos,
-nec adhuc crudelibus occubat vmbris.
Morte occubare.Liu.8.ab Vrbe.

Occulco, occulcas { καταπατέω } occulcàre, Idem quod Conculcare significat.Cato cap.49,Ita vti fuerit, posito in scrobe aut in sulco, operitóque & bene occulcato.

Occulo,occulis,pen.corr.occului, occultum { κρύπτω } occúlere, Abscondere ita vt nihil appareat. Cic.2.de Orat. Puncta argumẽtorum plerunque vt occulas, nequis ea numerare possit. Virg.2.Georgicor.
Quod superest, quæcunque premes virgulta per agros,
Sparge fimo pingui, & multa memor occule terra. Cic.2.Tuscul. Quæ cæteris in vrbibus mollissimo cultu parietum vmbris occuluntur.
Æther occulit deos.Ouid.2 de Ponto,eleg.8.
Iuppiter occuluit aerem nubibus.Ouid.14.Metam.
Sylua occulit feras.Ouid.2 Fast.
Arcana pectore fido occulam.Senec.Hippol.8.
Caput in terris occuluit Nilus.Tibull.lib.1.eleg.7.
Culpam parentum occuluit.Stat.3.Sylu.3.
Mœsta secretum occuluit.Senec.Hippol.7.
Vmbris sese occulat.Virg.12.Æneid.

Occultus { κρυπτὸς, κρυφαῖος, λαθραῖος. } Participium,siue Nomen ex participio. Plaut.Trinum.10,
In occulto iacebis, quum te maximè clarum voles.
Occultus & inuolutus:Promptus & apertus,contraria.Cic.1.de Finibus,Interesse inter argumentum conclusionémque rationis, & inter mediocrem animaduersionem atque admonitionem :alterâ occulta quædam & quasi inuoluta aperiri, alterâ prompta & aperta iudicari.
Æuo occulto crescit fama.Horat.1.Carm.ode12.
Amores.Ouid.2.Fast.
Calles.Virg.9.Æneid.
Occulta & tecta cupiditas.Cic.pro Rosc.Amer.
Dolores occultos proferre.Propert.lib.1.eleg.17.
Doli.Tibul.lib.1.eleg 9.
Iter.Propert.lib.3.eleg.11.
Occultum,intestinum,& domesticum malum.Cic.3.Verr.
Monitus.Ouid.3.Fast.
Notæ occultæ, Literæ secreti aliquid habentes.Ouid.3.de Arte.
Proditor.Claud.1.Paneg.
Occultæ res,& ab ipsa natura inuolutæ.Cic.1.Acad.
Occultissimæ res,Secretissimæ & absconditissimæ.Cic.4.Academ.
An tu,quum res occultissimas aperueris,in lucémque protuleris, iuratúsque dixeris ea te comperisse,&c.
Occultas & penitus abditas res non modò vidit animo, sed etiam sic tractat vt manu doceat Epicurus.Cic.1.de Nat.deor.
Sapor salis occultus in lacte.Virg 3.Georg.
Scelus.Lucan.lib.4.
Spes.Tacit.lib 18.
Viæ.Virg.3 Æneid.
Vires occultas concipiunt terræ.Virg.1.Georg.
Voces.Stat.5.Thebaid.
¶Saltuum occulta.Tacit.lib.1.
¶Abdere se in occultum,Vide ABDO.
Continere sese in occulto,Vide CONTINEO.
Occultum offerre,inquit Festus,est Sub terram ferè ponere.
Abditum & occultum,In ABDO.
Occultum & reconditum,Cic.Brut.lib.11.21.
Occultum,ac subdolum fingendis virtutibus.Tacit.lib.5.
Credere occulta seruis.Cic.pro Cælio.
Occultum habere aliquid, pro Occulere, reticere. Salust.in Catil. At Fuluia insolentiæ Curij causa cognita,tale periculum Reipublicæ haud occultum habuit: sed sublato authore,de Catilinæ coniuratione quæ,& quo modo audierat,compluribus narrauit.
Recludere occulta Parcarum.Stat.1.Achill.
Subuertere aliquid per occultum.Tacit.lib.3.
In occulto propè stare.Cic.pro Cluent.
¶Ex occulto,Aduerbialiter positũ, pro Secreto. Plin.lib.9.cap.24, Nam pastinaca latrocinatur ex occulto, transeuntes radio (quod telum est ei)figens.
Ex occulto interuenire.Cic.pro Cluent.

Occultior,& hoc occultius, Comparatiuum. Cic.ad Marium,lib.11.27, Habeo multò occultiora,quæ vix verbis assequi possum.

Occultè { λαθραίως } occultius, occultissimè, Aduerbium.vt Occultè facere aliquid: hoc est Clàm & cautè.Cic.1.de Finib.
Clàm & occultè.Cic.6.Ver.Per istos, quæ volebat,in nauem clàm imponenda,occultè exportanda curabat.

Occultè

Occultè sine teste. Cic.2.de Finibus Facilè vt ex cogitet quomodo occultè sine teste, sine vllo conscio fallat.
Occultè ferre. Terent. Adelph.3.2, Neque id occultè fert: à lenone ipsus eripuit palàm. Id est, non clàm agit.
Labitur occultè, fallitque volatilis ætas. Ouid.10 Metam.
Occultè latêre. Cic.2.de Lege agraria, Quid Alexãdria cunctáque Ægyptus? vt occultè latet! vt recondita est! vt furtim tota Decemuiris traditur!
Lude, sed occultè. Ouid. epist 16.
Occultè aliquid moliri. Cic. Attico, lib.7.
Apertè & Occultè, contraria. Cic.1.de Lege agraria, Quæ res apertè petebatur, ea nunc occultè cuniculis oppugnatur.
Peruenire occultè ad aliquem locum. Cic.3.in Catil.
Occultè ad exploranda loca proficiscitur. Cæsar 1.bel. Ciuil.
Occultissimè patêre. Cic.1. Offic. Remouent oculis, ipsique necessitati dant operam vt quàm occultissimè pateant.
Occultissimè aliquid agere. Cic 2. Verr.
Occulto, occultas {κρύπτω} occultâre, Frequentatiuum, hoc est Abscondo. Virgilius 2.ecloga, Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.
Boues abactas occultat syluis. Ouid.2. Metam.
Corpus senile paludibus occultauit. Cic pro Sextio.
Occultare se latebris. Cic. pro Lege Manilia, Et ita regnat, vt se nõ Ponto, neque Cappadociæ latebris occultare velit, sed emergere è patrio regno, atque in vestris vectigalibus, hoc est in Asiæ luce versari.
Quæ natura occultauit, eadem omnes qui sana mente sunt, remouent ab oculis. Cic.1. Offic.
Occultare se ab aliquo, Ex alicuius conspectu se auferre. Plautus Trinum 6.3.
Occultare apud se. Cæsar 6.bel. Gall.
Occultare rem aliquam alicui, Celare. Plaut. Persa, 15.
Intemperantis est, scribere quod occultari velis. Cic.1. Acad.
Occultari & Aperiri, contraria. Cic.2 de Natur. deor. Quod eo est admirabilius in his stellis quas dicimus, quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur, tum abeunt, &c.
Elucere & Occultari, contraria. Cic. pro Rosc. Amer. Tenuitas hominis eiusmodi est, vt dissimulari non queat: atque eo magis eluceat, quo magis occultatur.
Dissimulare & occultare. Cæsar 2.bel. Ciuil.
Occultare & dissimulare appetitum voluptatis propter verecundiam. Cic.1. Offic.
Causam tanti terroris occultas. Cic.3. Verr.
Occultare consilium fugæ. Cæsar 3.bel. Ciuil.
Culpam sub antris. Stat.9. Theb.
Occultare fugam. Cæsar 1.bel. Gall.
Vitia. Cic. Post red. in Senatu.
Intus veritas occultatur, in fronte est ostentatio. Cic.2. de Finibus.
¶Occultari, pro Latêre. Cic.2. Offic. Præmittebátque de stipatoribus suis, qui perscrutarentur arculas muliebres: & ne quod in vestimentis occultaretur telum, exquirerent.
Occultatus, pen. prod. Participium {κεκρυμμένος} vt Occultata tenebris. Cic.4. Acad.
Occultatè, Aduerb. {κεκρυμμένως} Idem quod Occultè Cic. pro Deiotaro, Quod igitur & occultatius conari, & efficere cautius potuit, id tibi & medico callido, & seruo, vt putabat, fideli non credidit. &c.
Occultatio, Verbale {κρύψις} Cic 2.de Finib. Quæ libido se non proripiet ac proiiciet aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia? Cæsar 6.bel Gal. Cuius rei nulla est occultatio.
Occultator, pen prod. {κρυπτὴς} Aliud verbale.
Occultator & receptor latronum locus. Cic pro Milone, Sustinuisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator, & receptor locus.
Occumbo, occumbis, occubui, occubitum, pen. corr. {ἀποθνήσκω} occúmbere, Mori, Succumbere, Vinci.
Ante annos suos occubuit. Ouid.3.de Arte.
Occumbere morti, Idem. Virg.2. Æneid.
Neci. Ouid.15. Metam.
Occumbere necem, vel mortem. Sueton. in Augusto. Liuius 1.bel. Maced.
Occumbere morte. Cic.1. Tuscul. Vt esset qui pro patria morte nõ dubitaret occumbere. Legitur & mortem. Liu. lib.1. ab Vrbe.
Ferro occumbere. Ouid.12. Metam.
Certamine sæuo occumbit. Silius lib.1.
Factis claris occumbere. Valer.6. Argon.
Occupo, occupas, pen. corr. {κατέχω, καταλαμβάνω, προκαταλαμβάνω, ἐπέχω} occupâre, Ex ob & capio compositum, significat propriè (vt ait Valla lib.5.) quod in commune siue in medium positum erat, ante alios capere. Est etiam locum tenere aut capere, & vi arripere. Cic. de Amic. Tib. Gracchus regnum occupare conatus est, vel regnauit is quidem paucos menses.
Occupare saltus. Cæsar 3.bel. Ciuil. Pollio ad Cicaronẽ, lib.10.33, Parmam direptam, L. Antonium Alpes occupasse.
Occupat rubigo segetes. Varr. de Ling. Latin. lib.5.
¶Occupare, Præuenire. Titinnius Veliterna, Ergo occupa foras exire. Plaut. Rud.6, Occupas præloqui. Varr. Ephebo, Crede mihi plures dominos serui comedêre, quàm canes. quod si Actæon occupasset, & ipse prius suos canes comedisset. Nonius.
Occupes prior adire. Plaut. Pseud.14. Liu.1. ab Vrbe, Occupat Tullus in agrum Sabinum transire.
Occupare antè. Plaut. Asin.14.
¶Occupare, Detinere. Cic 1. Offic. Et in ea funditus delenda occupati & sunt, & fuerunt. Virg. lib.4. Georgicorum,
-manicísque iacentem Occupat. Nonius.
Occupare se ad aliquod negotium. Plaut. Pseud.7.
Occupare animum in funambulo. Terent. in Prolog. Hecyræ.
Affectibus occupari. Quintil. lib.6. cap.2.
¶Occupare, Inuenire, tenere, vel possidere. Cic in Hortensio, Et Paulũ Marcelli occupauisse. Virg.6. Æneid. Occupat Æneas aditũ custode sepulto. Cic.13. Philipp. Agri Lucani possessiones occupauit. Nonius.
Occupari quidpiam ab aliquo. Quintil lib 1. cap.10.
Occupare locum, & complere. Cic. de Clar. Orat Volo hoc oratori contingat, vt quum auditum sit eum esse dicturum, locus subselliis occupetur, compleatur Tribunal &c.
¶Aditus occupare, Vide ADEO.
Æstum maris. Curtius lib.9.
Amplexu aliquem. Ouid.3. Fast.
Occupat animos terror. Cæsar 1.bel. Gall.
Occupat animos fuga. Liu.5. ab Vrbe.
Animum ab iracundia occupari. Cic. Q. fratri, lib.1.1.
Occupare liberum mortis arbitrium. Curtius lib.4.
Sopor occupat fessos artus. Virg 4 Georg.
Arua occupat furens. Valer.3. Argon.
Fama occupat aurem. Horat.2. Serm saty.2.
Solus occupat communia. Ouid.13. Metam.
Occupare consilium, Inuenire. Plaut. Menæch.17.
Diem fati. Curtius lib.8.
Exercitum Curtius lib.7.
Scabies extremum occupet. Horat. de Arte.
Fortunam occupare & capere. Cic.5. Tusc. Occupaui te, inquit, fortuna, atque cepi, omnésque aditus tuos interclusi, vt ad me aspirare non posses.
Gratiam alicuius. Curtius lib.7.
Honores Horat 1. Carm. ode 12.
Italiam militibus Cic.2 de Lege agraria.
Obsidere & occupare præsidiis Italiam. Cic de Lege agr.
Locum occupare, quod vulgò *impedire* dicitur. Cic.3. de Finib. Sed quemadmodum theatrum quum commune sit, rectè tamen dici potest eius esse eum locum quem quisque occuparit. Hoc est primus ceperit.
Cæmentis locum aliquem. Horat.3. Carm. ode 24.
Locum primum. Lucret. lib 1.
Odij locum ne risus occupet. Cic. in Orat. Illud admonemus tamen, ridiculo sic vsurum oratorem, vt nec nimis frequenti, ne scurrile sit, &c. nec in facinus, ne odij locum risus occupet: neque aut sua persona, aut iudicum, aut tempore alienum.
Sopor occupat lumina fessi. Tibul. lib.1 eleg 2.
Occupare primos menses. Cælius ad Ciceronem, libro 8.10, Nouis magistratibus autem, si Parthicum bellum erit, hæc causa primos menses occupabit. Id est, primis mensibus tractabitur.
Mentes Siculorum tanta superstitio occupauit, vt, &c. Cicero 6. Verr.
Ministerium carnificis. Curtius lib.8, Detestabile carnificis ministerium occupauerat rex De Alexandro loquitur qui Clytum amicũ interfecerat.
Mors occupat eam. Terent And.1.5.
Morsu occupare. Ouid 3. Metam.
Munus aliquod. Curtius lib.8.
Muros. Curtius lib.9.
Occupatum. Plaut. Rud.4.
Orbem viribus. Virg.7. Æneid.
Pallor occupat ora. Virg.4 Æneid.
Ortum solis. Curtius lib 6.
Pacem. Curtius lib.4.
Nauis occupat portum. Horat.1. Carm. ode 14.
Possessionem laudis. Plancus ad Ciceronem, lib.10.7, Non mediusfidius mediocri dolore afficiebar, quum alij occupare possessionem laudis viderentur.
Regiam. Horat.2. Carm. ode 18.
Regnum. Cic.5. Philipp.
Solum occupabitur feris. Horat. Epod.16.
Suffugium. Curtius lib.8.
Tyrannidem. Cic.3. Offic.
Verba quæ maximè cuiusque rei propria, quæque essent ornatissima, atque optima, occupauit Ennius. Cic.1. de Orat.
¶Occupare hominem, Id est non opinantem opprimere, Gallicè, *Surprendre, ou preuenir*. Curtius libro 3, Quum deinde Darium regem, vbicunque esset, occupare statuisset, vt à tergo tuta relinqueret, Amphoterum, &c.
¶Occupare, Collocare, inquit Nonius. Pomponius Pictoribus, Quæ tuleram mecum, nulla deinde victoria tam Græca mercede illico curaui vt occuparem.
¶Occupare pecuniam alicui, vel apud aliquem fœnore. Cic. pro Flacco, Pecuniam adolescentulo, grandi fœnore, fiducia tamen accepta, occupauisti Id est, pecuniam abs te fœneratitiam sumpsit adolescentulus. Idem 3. Verr. Præterea pecunias occupauerat apud populos, & syngraphas fecerat. Budæus.
Occupans, pen. corr. occupantis, Participium {καταλαμβάνων} Quintil. Declamat.13, Multa nihilominus quæ libera fuerũt, transeunt in ius occupantium, sicut venatio & aucupatio.
Occupatus, pen. prod. Participium {κατειλημμένος} vt Vrbs occupata seditionibus. Horat.3. Carm. ode 6.
Occupatus Adiectiuum {ἀσχολος, ἀσχολούμενος} Qui antè negotio aliquo detentus, non potest negotio alterius operam dare: vt ait Valla. Cic. de Senect. Itaque nemo adhuc conuenire me valuit, quin fuerim occupatus.
Occupatus & Otiosus, contraria. Cic.1. Tuscul. Vt si occupati profuimus aliquid ciuibus nostris, prosimus etiam, si possumus, otiosi.
Occupatum & impeditum nunquam hunc tenuerũt amores. Cic. pro Cælio.
Occupatus auditioni. Plin. lib.26. cap.2.
Vehementer occupatus homo. Cic. pro Mur.

De aliquo occupatus.Cic.Attic.lib.10.Et quia festinabam, etiamq; occupatior de Q. filio,ita me quidem sedulo:reliqua nosti.
In faciendo aliquid occupatus.Cic pro Mur.Is non in administrando bello,sed in sufficiendo Collega occupatus.
Occupatus in alio amore.Terent.And.5.1.
Occupatus in bonis.Cic.pro Rosc.Amer.
Occupatus in studio.Cato in Præfatione.
Occupatus in re familiari.Cic.ad Brutum,8.2.
Occupatus in se conseruando.Cic.4 de Finib.
Occupatus tot annos in diis mortalibus placandis. Cic. pro Font.
¶Occupati animi beneficiis alicuius.Liu.7.bel.Pun.
Suspenso & occupato animo alicui respondere.Cic.1.de Orat.
Animum occupatum in aliqua re habere.Cic.1.de Inuent.
Opera occupata.Cic.1.de Legib. Neque occupata opera,neque impedito animo res tanta suscipi potest.
Tempora Cic. pro Planc. Et quid ego dicam de occupatis meis temporibus,cui fuerit ne otium quidem vnquam otiosum?
Occupatior eram.Plin.iunior lib.2.epist.2.
Habebant me occupatiorem comitiorum dilationes, & expectare in dies exitum cogebant.Plancus Ciceroni,lib.8.4.
Occupatissimus.Cic.ad Atticum,lib.12. Non dubito quin occupatissimus fueris,qui ad me nihil literarum,&c.
Sum tamen hoc tempore occupatissimus. Plinius iunior libro 9. epist.212.

Occupatio,occupationis { ἀσχολία,κατάληψις} Est quum alicui necessariæ rei,& cui ante omnia operam dare debemus , cum diligentia vacamus:vt ait Valla. Cic.1.Offic.Sunt autē priuata natura nulla, sed aut vetere occupatione,vt qui quondam in vacua venerunt.
Obsessio templorum,occupatio fori, oppressio curiæ. Cicero pro Domo.
Occupatio rei militaris.Cic.4.Acad.
Molestissimæ occupationes.Cic.Mario,lib.7.1.
Summæ atque incredibiles.Cic.Attic.lib.1.14.
Descendere ad iuris Ciuilis perdiscendi.Cic.1.de Orat.
Distineri aliqua.Cic.Attic.lib.2.
Eripere tempus è summis.Cic.Attic.lib.1.9.
Expedire se ab omni.Cic.Attic.lib.3.
Impediebat te ista conuiuiorum mulierúmque.Cic.7.Verr.
Implicatus occupationibus.Cic.1.de Nat.deor.
In maximis occupationibus nunquam intermittis studia doctrinæ.Cic.in Orat.
Obseruare occupationes,Vide OBSERVO.
Occupationibus prohiberi aliquid facere.Cæs.4.bel.Gal.
Relaxare se occupationibus.Cic.Mario,lib.7.1.
¶Occupatio,pars orationis.Valla.Occupare,sæpe antè capere est, & (vt aliqui loquuntur) præoccupare. Vnde schema illud occupatio dicitur, quoties quæ dici ab alio poterant , ea ipsi præueniendo dicimus,in nostram partem , ne nobis postea officerent, retorquentes. Cic.3.de Orat.Et in hilaritatem impulsio,antè occupatio. Author ad Heren.libro 4,Occupatio est , quum dicimus nos præterire, aut non scire, aut nolle dicere,id quod tunc maximè dicimus,hoc modo, Nā de pueritia quidem tua,quam tu omni intemperantiæ addixisti, dicerem,si hoc tempus idoneum putarem:nunc consulto relinquo.

Occurro,occurris,occurri,occursum { ἀπαντάω,περιτυγχάνω } Obuium fieri,siue obuiam procedere. Iuuen. Satyr.1, Occurrit matrona potens,quæ molle calœuum,&c. Cic.ad Brutum,lib.6,Scripsi ad eum vt mihi Heracleam occurreret.
Occurrere obuiam.Liu.4.ab Vrbe.
Ad tempus.Cic.1. Philipp. Tum verò tanta sum cupiditate incensus ad reditum,vt mihi nulli neque remi , neque venti satisfacerent, non quo me ad tempus occursurum putarem , sed ne tardius quàm cuperem,Reipublicæ gratularer.
¶Occurrere,pro Currere.Plaut.Curcul.6, Video parasitum tuum occurrentem.
Occurrit ex aduerso instructa acies,Id est processit.Liu.2.bel.Macedon.
Obuius aduersóque occurrit.Virg.10.Æneid.
Oculis tuis occurram.Ouid.epist.2.
Occurrere ad iudicium.Vlpian. in l.2.§.2. D. Siquis caut. in iudic. sistendi,&c Simili modo & si ad testimonium desyderatus,ad iudiciū occurrere non potuerit.Id est sisti iudicio.
Occurrere ad causam dicendam.Valer.Max lib.4.cap.4,de Quintio Cincinnato , Pœnam quoque pro filio Cæsone, quod ad causam dicendam non occurrisset,huius agelli reditu soluit.
Occurrere,cum infinitiuo vt Occurrent præripere , Id est current ad proripiendum.Lucret.lib.3,
-nec dulces occurrent osculanati Præripere,&c.
Telis occurrere.Virg.11.Æneid.
Occurrere suppetias fugientibus suis.Hirt.lib.5.bel.Afri.
¶Occurrere { φθάνω } pro Vltro anteuenire & præuenire. Cicero pro Cluen.Sed ego occurram expectationi vestræ Iudices.Id est,respondebo tacitæ obiectioni.
Occurretur sicut occursum est.Cic.4.Acad.
Dictis occurrere alicui.Virg.12.Æneid.
Rationi illi quam paulo antè conclusi,sic occurri.Cic.de Fato.
Occurrere,& se offerre. Cic.3. de Orat. Neque vos pæon aut herous ille conturbet,ipsi occurrent orationi,ipsi, inquam, se offerent, & respondebunt non vocati.
Occurrere maleuolentiæ hominum, Id est obsistere.Brutus ad Ciceronem , libro 11.11, Maleuolentiæ hominum in me, si poteris, occurres. Persius Satyr.3,
-venienti occurrite morbo.
Consiliis Catilinæ occurri & obstiti.Cic.in Catil.
Res vera occurrit falsæ rationi Lucret.lib.3.
Satietati aurium,animorúmque est occurrendum.Cic.6.Verr.
Varietas satietati occurrit.Cic.in Orat.

Fortuna occurrit sæpe imprudenti. Hoc est aduersatur.Propert. libro 1.eleg.19.
¶Occurrit pernionibus herba hæc, pro Sanat perniones , vel prohibet ne veniant.Plin.lib.26.cap.7.Cuicunque sanguinis vitio intus, occurrit succus quinquefolij. Ibidem cap.8.17.
¶Occurrere,pro Vltro offerri & euenire.Cic.pro Deiotaro,de misericordia loquens,Solet supplicibus ipsa,& calamitosis,nullius oratione euocata,occurrere.
¶Occurrere { ἐπέρχεσθαι } res aliqua dicitur, quæ in mentem venit. Cic.de Senect.Sed mihi quum de senectute aliquid vellem scribere, tu occurrebas dignus eo munere. Idē pro Milone,Occurrebat mancam ac debilem Præturam suam futuram Consule Milone.
Occurrere & incidere dicuntur res Cic.2.de Orat.Vbi enim locum omnem cogitatione sepseris,si modò vsum rerum percallueris, nihil te effugiet,atque omne quod erit in re occurret atque incidet.
In mentem venire & occurrere.Cic.4.de Fin. Hoc igitur quæritis omnes,& hi qui quodcunque in mentem veniat,aut quodcunque occurrat,se sequi dicent,&c.
Ostendere se nobis & occurrere dicitur res aliqua. Cic.1. de Orat. Omnes enim siue artis sunt loci,siue ingenij cuiusdam atque prudentiæ,qui modò insunt in ea re,de qua scribimus, inquirentibus nobis, omnique acie ingenij contemplantibus ostendunt se & occurrunt.
De nostro itinere in vtranque partem permulta mihi occurrunt. Cic.Attic.lib.5.
Occurrit animo,vel animis,Hoc est succurrit,& in mentem venit. Cic 4.Acad.Si id quod officij sui sit,non occurrit animo,nihil vnquā omnino aget.Liu.3.bel.Pun.
Occurrunt animo pereundi mille figuræ.Ouid.epist.10.
Visa quietis menti occurrunt tranquilla atque veracia. Cicero 1. de Diuinat.
¶Occurrere,Offerri.Cic. Occurrebat tibi oratio. Id est offerebat se,vt ait Sipontinus.
Occurrebant oculis tot paludes, tot etiam campi. Columel. libro 2.cap.2.
Tellus nulla occurrit.Virg.5.Æneid.

Occecurri,Præteritum antiquum, pro occurri. Helius Tubero apud Probum,Si generalis species occecurrit.Vide Gell.lib.7.cap.9.

Occurritur,pen.corr.Impersonale { ἀντιτείνει } Obsistitur,resistitur,repugnatur.Cic.2.Offic.Occurritur autem nobis,& quidem à doctis & eruditis, quærentibus satisne constanter facere videamur, qui quum percipi nihil posse dicamus,&c.

Occurrens,Participium { ἀπαντῶν.} vt
Imago sæpius occurrens.Virg.6.Æneid.

Occursus,huius occursus { ἀπάντησις } Ipse occurrendi actus. Plinius libro 11. cap.37, Dentes serrati pectinatim coeuntes , ne contrario occursu atterantur. Sic lib.7.cap. 49, Occursus maleficorum siderum.
Vrbs,lexque occursu fecēre metum.Ouid.14 Metam.
Rota fracta occursu stipitis.Ouid.15.Metam.

Occurso,occursas { ἀπαντιάζω } occursare, Frequentatiuū,hoc est Correndo obuiam ire.Virg eclog.9,
-& inter agendum
Occursare capro:cornu ferit ille,caueto.
Occursare portis.Liu.Decad.1.lib.2.
Occursare significat interdum promptitudinem memoriæ.Plinius libro 1.epist.17,Occursant verba,sed qualia?quæsita & exculta.
Occursare,pro Succurrere, & Venire in memoriam. Plautus Milite,14,
Nam ita me occursant multæ,haud meminisse omnes possum.
Occursat animo meo mortalitas.Plin.epist.100.lib.5.
Occursare numinibus,A dorare,& sacrificiis placare,& præuenire numina ne nobis noceant.Plin.in Paneg.

Occursans,Particip { ἀπαντιάζων. } Lucret.lib.5. -& vnà
Labitur omni' modis occursans ciēnsque,&c.

Occursatio,Verbale { ἀρχαιρεσιασμὸς } quæ vulgò briga dicitur , hoc est Diligens captatio honorum , dum magnatibus aut populo occurrimus prius quam decernatur.Cic.pro Plancio, Facilis est illa occursatio & blanditia popularis. Idem pro Milone, Vestras verò, & vestrorum ordinum occursationes,studia , sermones , quemcunque casum fortuna dederit,secum se ablaturum esse dicit.

OCEANVS,pen.corr. { ὠκεανὸς } Proprium nomen Tethyos coniugis. Item eius de quo Martialis lib.3,53,Et sedeo,qua te suscitat Oceanus. Ouid.2.Metam.
Genitor Nympharum Oceanus.Catull.in Gellium,epig.83.

Oceanus { ὠκεανὸς } Mare dicitur quod vniuersam circuit terram.Augustinus, Mari magno cingitur terra qui vocatur Oceanus , de quo influit quoddam exiguum in medium terrarum , & facit ista maria nota nobis,quæ nauigiis frequentātur.Dictus Oceanus ab ὠκὺς,quod est velox,testibus Solino & Seruio. Quod & neutro genere Oceanū dicitur,præsertim si MARE sequitur, vt Caper & Probus testantur. Vndarū verò illarū illa proruptio interfluentis Oceani, læua Europam facit,Lybiam dextra, & montibus vtrinque concluditur. Nam Europa Calpe,Africa Abyla monte dispescitur , qui vtrique , quòd eminentes essent,dici columnæ Herculis meruerunt, quòd (testimonio vetustatis)laboris Herculei limes in illis sit consecratus , Falsam autem illam opinionem velocitatis maris,Lusitani,id est Portugallesij hac nostra ætate deprehenderunt. Nam Columbus Nauarchus, vltra Gades Oceanum ingressus, vltra Torridam zonam penetrauit per Oceanum ad Indos,vsque ad Beatorū insulas. Suidæ deduci videtur ab α priuatiua particula,& κεῖσθαι, quod est χεῖσθαι,mutata α in ω. Et quamuis nomen sit proprium Oceanus , aliquando tamen pro appellatiuo ponitur,quando partes eius significat. Nam à litoribus plerunque accipit nomen,vt Atlanticus,Gaditanus, Arabicus, Persicus, Indicus,&c. Poetæ Oceanum pro quocunque mari vsurpant,Virgilius 2.Æneidos,
-& ruit Oceano nox.
Æquor Oceani.Virg.1.Georg.

Amnes

Amnes Oceani. Virg.4.Georg.

Aperta. Tacit.lib.2, Disiecítque naues in aperta Oceani.

Ostium. Cic.pro Lege Manilia, Nũc nullam intra Oceani ostium, prædonum nauem esse audiaris?

Belluosus. Horat.4.Carm ode 14.

Circumuagus. Vide CIRCVMVAGVS.

Refusus, Id est refluus. Virg.7.Æneid. Seruius.

Ruber. Horat.1.Carm.ode 35.

Soles se tingunt Oceano. Virg.2.Georg.

Mare Oceanum appellamus. Cic.de Somn.Scipionis.

Oceanus & Salacia cæli satu terræque conceptu generati & editi. Cic.de Vniuers.

¶ Oceanus, Solium vastum in balueis, & omnino lacus aluéúsque maior, vel ab eo nomine, vel ab amplitudine vocatus, & à lauantium quoque strepitu, & marino quasi æstu. Lampridius, Oceani (inquit) solium primus inter principes Alexander appellauit, quum Traianus id non fecisset, sed diebus solia deputasset. Nam thermarum magnitudo Romæ quanta fuerit, Ammianus docet lib.16, quum inquit, Lauacra in Vrbe in modum prouinciarum extructa.

Oceanitis, pen.prod. Oceanitidis, Patronymicum fœm. {ὠκεανῖτις} dicitur filia Oceani. Virg.4.Georg. Clióque, & Beroe soror, Oceanitides ambæ.

Ocellatum, ocellati, Genus auellanæ, nucularúmque quæ ocellorum quandam præ se speciem & rotunditatem ferunt. Hac voce vsus est Tranquillus, quũ scribit Augustum solitum esse cum pueris minutis ludere ocellatis nucibúsque. Quanquam non ignoro quàm diuersa de ocellatis Grammatici sentiant, & vt in re ignota emendationem comminiscantur, ac modò castellatis, modò ocellis, modò ossilatis, vel ossiculatis, vel ossiculis reponant. Sed Turnebus ocellatis probat, quam vocem à Varrone mutuò sumpsisse Tranquillũ existimat. Sic enim authore Nonio scribit in Marcipore,

Altera exorat patrem libram ocellatorum,
Altera virum semodium margaritarum.

Ocellus, Vide OCVLVS.

OCELLVM {ὄκελλον} Hispaniæ Tarraconensis vrbs, Ptolemæo libro 2.cap.6. Vulgò *Otero de rey*.

Ocha, ochæ, Anser dicitur. Composita dictio ex Græcorum masculino articulo, quod est ὁ, & χὴν, anser. Sic enim nostri componentes ὁ cum χὴν, & in recto n abiicientes, ocha dixerunt. quod integrum nomen Itali retinent.

OCHESIVS, Ætolorũ dux vir longè præstantissimus, qui in bello Troiano interemptus est. Author Homerus.

OCHNVS, Mantus filius, qui Mantuam condidit. Vide OCNVS.

Ochra {ὤχρα} Cretæ, siue lapidis species, quæ fit exusta rubrica in ollis nouis luto circunlitis. Plin.lib.35.cap.6.

OCHTHOS {ὄχθος} Limbus, vestis muliebris Polluci lib.7.cap.21. Lexici concinnator ὀχθοιβὴν appellat. Aliud enim illi significat ὄχθος, nempe onus, cumulum, collem, locum inuium.

OCHVS {ὦχος} Fluuius, qui in Indiæ montibus ortus, per Acarnaniam fluit. Plin.lib.6.cap.16. Idem libro 31. cap.7, Præterea apud Bactros amnis Ochus & Oxus, ex oppositis montibus deferunt salis ramenta.

Ocimum, Vide OCYMVM.

Ocinum, Vide OCYMVM.

Ocior, ociaris, Ociosus, Vide OTIVM.

OCIROE, teste Hesiodo in Theogonia, Nympha, Oceani & Tethyos filia.

Ocium, Vide OTIVM.

OCNVS {ὄκνος} Is est, inquit Seruius, quem in Bucolicis Virgilius Bianorem dicit, Mantuæ conditor. Cuius etiam meminit 10. Æneidos, Ille etiam patriis agmen ciet Ocnus ab oris, &c.

Ocnus (si Latinè interpreteris, significat pigrum) vir quidam fuit, quem effinxerunt pictores apud inferos sedentem & torquentem funem, astantem autem illi asinam statim deuorãtem quod ab illo tortum fuit. Vide prouerbiũ apud Erasmum, Torquet piger funiculum. Miror autem Erasmum nescio quo modo, nunc Ocnon onon coniungere, & asinum pigrum interpretari, nunc Ocnon hominem esse dicere, cui astet asina, quæ quidem vera est sententia. Vt autem Ocnon de asino etiam dici putaret, permotum eum puto hoc Propertij carmine lib.4.eleg.3,

Occidat immerita qui carpsit ab arbore vallum:
Et struxit querulas rauca per ossa tubas.
Dignior obliquo funem qui torqueat Ocno,
Æternúsq; tuã pascat aselle famem.

Hos versus exponit Turnebus his verbis, Pictus fuerat, vt Plinius scribit, à Socrate piger qui appellatur Ocnos, spartum torquens, quod asellus arrodebat. Quis autem non videt magnæ pigritiæ fuisse in torquendo spatto laborare, nihilque proficere, rodente quicquid tortum erat asino, nec tamen abigendi asini laborem suscipere? Sed alium in sensum dici videtur à Propertio, de eo qui supplicio non dissimili Danaidum pœnæ afficitur, aut qui in ignem lanam trahit, qui scilicet perpetuò sine effectu laborat, quomodo apud inferos Ocnon puniri opinio erat, vt existimo. Hactenus ille.

Ocquinisco, ocquiniscis {[illegible]} ocquiniscere, Inclinare, inquit Nonius. Pomponius Prostibulo, Vt nullum ciuem prædicari per dolum, nisi ipsius orans vltrò qui ocquinisceret. Idẽ Pistore, Nisi nunc aliquis subitò obuiam occurrit mihi, qui ocquiniscat, quo compingam terminum in tutum locum.

Ocrea, ocreæ {περικνημίς} Calceamenti genus. Dicta quòd crus tueatur: vel quòd, Varrone authore libro 4. de Ling. Latin. opponatur ob crus: vel quòd fit inæqualiter tuberata, vt ait Festus. Apul. Hic galea caput, ille crura ocreis inuoluit. Liu 9.ab Vrbe, Et sinistrum crus ocrea tectum.

Læues ocreæ electro, auróque recocto. Virg.8 Æneid.

Ocreatus, pen.prod. Adiect. {περικνημῖδας ἔχων} Qui ocreis calceatus incedit. Plin.libro 19.cap.2, Ad reliquos vsus laboriosè euellitur ocreatis cruribus, manibúsque tectis manicis, conuolutum ossicis ligneísve conamentis.

In niue Lucana dormis ocreatus Horat.2.Serm.saty.3.

OCRICVLVM, ocriculi, pen. corr. Oppidum Italiæ, in monte situm, quod Strabo inter Sabinos ponit, Plinius inter Vmbros. Sunt qui Otriculum scribant, sed corruptè, vt docti putant.

Ocriculana tribus, Vide TRIBVS.

Ocriculani populi. Plin lib.3.cap.14.

OCRINVM, Britanniæ promontorium, teste Ptolemæo libro 2 cap.3. quod vulgò *Mons sancti Michaelis*.

Octaedrum, figura est solida, quæ octo triangulis æqualibus, & æquilateris continetur. Euclid.11.Elem.

Octans, octantis, masc.gen. Vide Tetrans, in TETRA.

OCTAVIA gens {[illegible]} Octauiam gentem Velitris olim fuisse præcipuam scribit in Augusto Suetonius. Ea verò à Tarquinio Prisco rege in Senatum lecta, & à Ser. Tullio inter Patricias cooptata, procedente tempore ad plebem se contulit. longo deinde interuallo à C. Cæsare, Cassia lege in patriciatum reuocata est. Author huius gentis, qui quidem primus magistratum populi suffragio adeptus sit, Cn. Rufus perhibetur à Suetonio. Is quæstorius mortuus est. eius verò filius primus ex hac familia Consul est factus, cuius rei author est Cicero libro de Offic.1. Cn. Octauio, inquit, qui primus ex illa familia COS. factus est, honori fuisse accepimus, quòd præclaram ædificasset in palatio, & plenam dignitatis domum: quæ quum vulgò viseretur, suffragata domino nouo homini ad Cõsulatum putabatur. Et Philip. 9. Cn. Octauij clari & magni viri, qui primus in eam familiam, quæ postea viris fortissimis floruit, attulit Consulatum, statuam videmus in Rostris. Atque hæc de prima Octauiæ gentis familia. Altera verò nullis neque rebus gestis, neque honoribus floruit. Testis est ipse Augustus, qui nihil amplius quàm equestri familia ortum se scribit, vetere ac locuplete, & in qua primus Senator pater suus fuerit, quem pro Prætore Macedoniam prouinciam obtinuisse, Cic.ad Q. frat. satis dilucidè ostendit.

Hic Octauius Augustus natus est, M. T. Cicerone, & Antonio COSS. cui infanti cognomen Thurino inditũ est, in memoriam maiorum originis. Postea C. Cæsaris, & deinde Augusti cognomen assumpsit: alterum testamento maioris auunculi, alterum Munacij Planci sententia. Hæc & plura vide apud Suetonium, in ipsius Octauij vita.

Satis animi, authoritatis parum in Octauio erat. Cic.Attic.lib.16.

Statuam in foro, locum in Senatu, summum honorem ante tempus decreuit Octauio Senatus. Cic.Octauio.

Vindex libertatis Romanæ Octauius. Cic.Octauio.

Octauius patrem appellat Ciceronem Brutus Attico, 17.7.

Octauius tanquam in dotali matrimonio Rempub. testamento legatam obtinuit. Cic.Octauio.

Octauius Manilius {ὀκτάβιος μανίλιος} alius fuit cum quo A. Posthumius Dictator bello Tusculano dimicauit, vt scribit Cicero 2.de Nat.deor. De eo meminit & scribens ad Atticum, lib.9.

Alius Octauius Marsus fuit, sceleratus latro, de quo Cic. 11. Philip. Qu. Octauius à Lucio Cinna suo Collega interfectus. Pædianus. Octauius Auitus & Pœtelius Faustinus, furta Virgilij adnotarunt, notãtes vnde quæque carmina surriperentur, vt ait Seruius. Fecit & hoc idem Macrobius.

Octauius itẽ alius fuit poeta, cuius meminit Horatius libro Serm. satyra vltima,

Plocius, & Varius, Mæcenas, Virgiliúsque,
Valgius, & probet hæc Octauius optimus, atque
Fuscus, &c.

Vide P. Vict. variar. lect. lib.14.

Octauiæ porticus duæ appellantur, quarum alteram theatro Marcelli propiorem Octauia soror Augusti fecit: alteram theatro Pompeij proximam Cn. Octauius Cn. filius, qui fuit Ædilis curulis, Pr. Con Decemuir sacris faciẽdis, triumphauítque de rege Perse nauali triumpho, quam combustam reficiendam curauit Cæsar Augustus. Festus.

Octauianus, pen.prod. Adiect. {ὀκταβιανός} vt Bellum Octauianum. Cic. 1.de Diuinat. Ex quo genere sæpe ariolorum etiam & vatum furibundas prædictiones, vt Octauiano bello Cornelij Culeoli, audiendas putauerunt.

Octauianus, Augusti Cæsaris cognomen fuit, inde tractum, quòd ex Octauiorum familia in Cæsarum gentem fuerit adoptatus, quemadmodum & Africanus minor dictus est Æmylianus, quòd P. Æmylij filius fuerit, à P. Cornelio Scipione adoptatus.

Octo {ὀκτώ} Nomen numerale, adiectiuum indeclinabile.

Pedes temo protentus in octo. Virg.1.Georg.

Octies, Aduerbiũ: quasi octo vicibus. Mart.lib.8.58. Vno nasceris octies in anno. Cic.in Somn.Scip. Nam quũ ætas tua septenos octiẽs solis anfractus reditúsque conuerterit, &c.

Octauus, penultim.prod. Adiectiuum: vt Octaua pars. Plinius libro 6. cap.33.

Circiter horam octauam. Horat.1.epist.7.

Sapientum octauus. Horat.2.Serm.saty.3.

Octauum {ὄγδοον} Tanquam aduerbium positum, pro Octies. Liu 6.ab Vrbe. Nam præter Sextium Liciniúmque, latores legum iam octauum Tribunos plebis refectos.

Octingenti {ὀκτακόσιοι} octingentæ, octingenta. Cic.4. Acad Mille & octingenta stadia quòd abesset, videbat. Et pro Plancio, Octingenti ferè consecuti sunt.

Octingenarius, Adiect. {[illegible]} vt Octingenarius grex. Varro 2.de Re rust.cap.10.

Octingentesimus, pen.corr. Adiectiuum {ὀκτακοσιοστός} Cic. de Senect. Deinde quì minus grauis esset iis senectus, si octingentesimum annum agerent, quàm octogesimum?

Octoginta {ὀγδοήκοντα} Cic.de Senect. Argantonius quidam Gadibus qui octoginta regnauit annos, centum viginti vixit.

Octogenus, pen.prod. Adiect. {[illegible]} Plin.lib. 9. cap. 51. Torpedo

octogenos fœtus habens inuenitur. Id est octoginta.

Octogenæ stirpes. Colum lib. 3 cap. 3.

Octogeni bini æris militibus dati. Liu. 10. ab Vrbe,

Octogesimus, pen. corr. { ὀγδοηκοστός } Aliud item adiect. Cic. de Senect. Qui & vno & octogesimo anno scribens mortuus est. De Platone. Colum lib. 5. cap. 1, Pars ducentesima octogesima octaua.

Solstitia octogesima. Iuuen. Saty 4.

Octogies, Aduerb. { ὀγδοηκοντάκις } Cic. in Pisonem, Nónne sestertiûm centies & octogies, quod, quasi vasarij nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum Romæ in quæstu reliquisti?

Octogies quinquies centena. Plin. lib. 2. cap. 108.

Octonus, penult. prod. Adiect. { ὀκτώ } vt Octonis annis pariunt capræ. Plin. lib. 8. cap. 50. Et cap. 32, Octonis mēsibus ferunt partus. de ceruis. Id est octo mensibus.

Annis octonis integer. Ouid. 5. Metam.

Idus octonæ. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Octonæ partes. Varr. de Ling. Latin. lib. 8.

Octonarius, Adiect. Plin. lib. 31. cap. 6, Fistulas denûm pedum longitudinis esse legitimum est. Et si quinariæ erunt, sexagena pondo pendere: si octonariæ, centena: si denariæ, centena vicena: ac deinde ad has portiones. De aqua per fistulas ducenda.

Octonaria regula. Varr. lib. 8 de Ling. Latin.

Octoiuges, pen. corr. Liu. 5 ab Vrbe, Antea trina loca contentione summa patricios explere solitos: nunc iam octoiuges ad imperia obtinenda ire.

Octipes, pen. corr. octipedis { ὀκτώπους } Quod octo habet pedes. Ouid. 1. Fast. Octipedis frustra quærentur brachia cancri.

Octuplus, pen. corr. Adiect. { ὀκταπλάσιος } Cic. de Vniuers. Quintam inde quæ tertiæ tripla, tum sextam octuplam primæ. Idem 5. Verr. Dicis te in Decumanum, si plura sustulerit quàm debitum sit, in octuplum iudicium daturum esse.

Damnatus octupli, Vide DAMNO.

Octuplicatus, pen. prod. Adiect. { ὀκταπλασιασθείς } Liu. 4. ab Vrbe, Octuplicatóque censu ærarium fecerunt.

Octussis, nummi species ad valorem octo assium. Horat. 2. Serm. saty. 3. Quanti emptæ? paruo. Quanti ergo? octussibus. Labinus locum hûc restituit, & rectè, his verbis: Octussis numero singulari, & asses octo, vnum sunt, aut certè idem valet. Itaque sic loquuntur Latini, Pusanam octusse emi, numero singulari, id est, octo assibus. Quòd si quis ita loquatur, emi octussibus, numero multitudinis, inepte loquatur, nisi cum hac adiectione, verbi gratia, duobus, tribus, &c. octussibus. duo octusses autem sedecim asses valent. Idcirco scripturam vulgatam reieci, vt corruptā & ineptam. mihi suffragantur aliquot veteres codices, in quibus in nomine octussibus u non vacabat litura. Ex qua feci coniecturam, scriptum fuisse initio octassibus: deinde ab aliquo audaciore factum esse octussibus. As autem principio nummus erat libralis æreus, & per L. scriptū notabatur. Itaque sestertius, qui duos asses & semissem valet, per duo L L & S à veteribus notabatur hoc modo L L S, non vt hodie, idque inscitè, HS. Hæc ille.

October, Octobris, pen. prod. { ὀκτώβριος } Nomen mensis, dictus quòd octauum locum teneat. Ausonius de Mensibus,

Septembri, Octobri Autumnus, totóque Nouembri.

OCTODVRVM { ὀκτόδουρον } Ptol. lib. 2. cap. 6, Campus Gothorum alio nomine. Vulgò *Toro*: Hispaniæ Tarraconensis vrbs. ¶ Est etiā Octodurum oppidum in alpibus Cottiis, non procul à Centronibus, cuius incolæ Octodurenses commemorantur a Plin lib. 3. cap. 20.

Octophorum, octophori, pen. corr. { ὀκτάφορον } Lectica quæ ab octo seruis portabatur. Mart. libro 6. 83, Octophoro sanus portatur Auite Philippus. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 12, Memini enim quum hominē portarem ad Baias, Neapoli octophoro Aniciano, machærophoris centum sequentibus, miros risus nos edere.

Oculus, oculi, pen. corr. { ὀφθαλμός, ὄμμα } Dictus ab occulendo, quòd ciliorum tegminibus occulatur: latent enim oculi sub ciliis. Lactantius De opificio Dei, cap. 6, Vt oculi munitiores essent ab iniuria, ciliorum tegminibus. Deus occuluit: vnde oculos dictos esse, Varroni placet. Terent. Adeph. 4. 5, -di me pater

Omnes oderint, ni magis te, quàm oculos nunc amo meos. De oculis vide Quintil. lib. 11. cap 3 De gestu oculorum.

Oculi tanquam speculatores, altissimum locum obtinent, ex quo plurima conspicientes, funguntur suo munere. Cic. 2. de Nat. deor.

Oculi sunt quorum tum intentione, tum remissione, tum coniectu, tum hilaritate motus animorum significemus aptè cum genere ipso orationis. Cic. 3. de Orat.

Vestiuit & sepsit oculos natura membranis tenuissimis, quas primùm perlucidas fecit, vt per eas cerni posset: firmas autem, vt continerentur. Cic. 2. de Nat. deor.

Mundi oculus, Sol. Ouid. 4. Metam.

Cupiditatis oculi. Cic. 2. de Leg. agrar. An vos aliter existimabatis, quum ad omnia vestra pauci homines cupiditatis oculos adiecissent, non eos in primis id acturos vt ex omni custodia, &c.

Acies oculorum. Ouid. 7. Metam.

Acies contenta oculorum. Lucret. lib. 1.

Infirmitas, Vide INFIRMVS.

Lumina. Lucret lib. 6.

Margo. Stat. 3. Sylu. 2.

Potentia oculi. Cels. lib. 6. cap. 6. De suffusione oculorum.

Sensus oculorum acerrimus. Cic. 2. de Fin.

Oculorum vigor integer. Plin. iun. lib. 3. epist. 1.

Tunicæ oculi. Cels. lib. 7. cap. 7.

Visum oculorum amittere. Plin lib. 7. cap. 50.

Nigris oculis decorus. Horat. 1. Carm. ode 32.

In oculis exercitus, Vide IN præpositionem.

In oculis præstans, pro Coram hominibus. Cic. de Senect. Nec verò ille in luce modò atque in oculis ciuium magnus, sed intus, domíque præstantior.

¶ Abacti oculi. Stat. 1. Thebaid.

Abstinentes oculi, Vide ABSTINEO.

Acres, Vide ACER adiectiuum.

Acuti. Cic. pro Plancio.

Ardentes. Virg 3. Georg.

Arguti nimis oculi, quemadmodum animo affecti sumus loquuntur. Cic. 1. de Legib.

Attoniti Claud. 3. Paneg.

Cærulei, Vide CAERVLEVS.

Comes oculi. Ouid. 3 de Arte amand.

Conturbatus oculos, est qui caligat & confusius videt, laborátque ophthalmia. Scribon. Largus, Ad conturbationes & epiphoras oculorum scio multa collyria, etsi tardè, magnos tamen effectus habe[re]. Turnebus.

Cruentati, Vide CRVENTO.

Dexter & læuus Lucret. lib. 4.

Eminentes. Cic. in Vatinium.

Eruditi dicuntur oculi, quorum iudicium amussitatum examinatúmque ac censorium quodammodo in perpendendis discernendísque rebus pernoscitur, nec id in legendo solùm, sed in spectāda quoque pictura nobili, aut opere antiquis artificum nominibus pretioso. Cic. in Paradox. Aetionis tabula te stupidum detinet, aut signum aliquod Polycleti. Mitto vnde sustuleris, & quo modo habeas. Intuentem te, admirantem, clamores tollentem quum video, seruum esse ineptiarum omnium iudico. Nónne igitur sunt illa festiua? Sint. nam nos quoque oculos eruditos habemus. Sed obsecro te, &c.

Exempti. Lucret. lib 3.

Fessi. Virg. 5 Æneid.

Fideles. Horat. de Arte,

Segnius irritant animos demissa per aurem,

Quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus. Hoc est, plus moneant & afficiunt quæ videntur, quàm quæ audiuntur duntaxat. hinc fideles vocat oculos, quia certius scimus quæ vidimus, quàm quæ audiuimus. Pluris est oculatus testis vnus, quam auriti decem.

Graues. Virg 4. Æneid.

Humentes. Claud. 4. Paneg.

Ignei serpentium. Seneca Herc. fur. 4.

Immites. Ouid. 6. Metam.

Immoti. Ouid. 2. Metam.

Oculi indomiti, Vide INDOMITVS.

Inertes. Virg. 3. Georg.

Infesti, Vide paulò post Conspici, &c.

Intenti, Vide paulò post Contemplari, &c.

Irretortus. Horat. 2. Carm. ode 2,

Quisquis ingentes oculo irretorto

Spectat aceruos. Id est, quisquis non est auarus, nec aspectu pecuniæ magnopere mouetur. Nam qui pecuniæ est auidus & studiosus, ad eius aceruos subinde retorquet oculos, ac penè strabus efficitur, nec sic ab ea auelli potest, quin oculos sæpenumero reflectat, vt eam respiciat. Eum igitur dicit, cui pecuniæ aspectus oculos non deprauat, nec strabos reddit, quod magnæ auiditatis est argumentum. Labinus verò sic, Oculo irretorto, id est, qui ingentes auri aceruos ita spectat, vt oculos suos nullam in aliam partem reflectat, aut retorquear: qui aurum rectis oculis intueri potest: cuius ea est oculorum animi acies, vt auri splendore nō offendatur, neque præstringatur, id est, qui ita aspicit, vt non concupiscat, aut corrumpatur. *Est autē metaphora ducta ab his, qui oculorum vitio lucem aspicere non possunt*: sed oculos ab ea demouere, atque in aliam partem reflectere coguntur. Vtitur eadem similitudine Cicero in epist. quadam ad Brutum, cuius initium, Quum sæpe te literis, &c.

Labentes. Quintil. in Procem. lib. 6. de filio moriente.

Limi. Vide LIMVS.

Liuentes. Claud. 1. in Ruffinum.

Loquaces, Qui notis assignandis vim habent vocis. Tibul. libro 2. eleg 7.

Lubrici & mobiles. Cic. 2. de Nat. deor.

Ludibundi. Gellius lib. 3. cap. 5. Quū vocē eius infractā, capillúmque arte compositum, & oculos ludibundos, atque illecebræ voluptatisque plenos videret.

Madentes. Stat. 6. Thebaid.

Maligni. Virg 5. Æneid.

Melliti. Catull ad Iuuentium, epigr. 45.

Minaces. Lucan. lib. 2.

Modesti. Ouid. 2. Amor. eleg. 4.

Molles. Ouid. 1. de Remed. amor.

Nitentes. Virg. 1. Æneid.

Obliquus. Horat. 1. epist. 14.

Patentes Lucret. lib. 3.

Peruersi. Cic. 1. de Nat. deor.

Putres, Id est nimio potu marcentes, & libidine resoluti. Horat. 1. Carm. ode 36. Acron.

Scabri. Cels. lib. 6. cap. 6, Ad oculos scabros collyria.

Sequaces. Stat. 3. Thebaid.

Sicci. Quintil. lib. 6. cap. 2, Siccis agenti oculis lachrymas dabit?

Superbi Ouid. 6. Metam.

Torui. Ouid. 5. Metam.

Truces. Seneca OEdipo, 12.

Velox. Horat. 2. Serm. saty. 5.

Venusti oculi, candiduli dentes, color suauis. Cic. 5. Tusc.

Vigilantes, vel vigiles. Virg. 5. Æneid.

Vitiosi, & cæci Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 1.

¶ Abire ab oculis, Vide ABEO.

Abesse ab oculis, In ABSVM.

Accipere oculis, In ACCIPIO.

Accipere noctem oculis, In NOX.

Adducere ante oculos, In ADDVCO.

Adiicere oculum alicui rei.Cic.4.Verr. Partim planè videbant adiectum esse oculum hæreditati.
Aduertere oculos templis.Claud.5.Paneg.
Agnoscere oculis,Vide AGNOSCO.
Agere aliud oculis.Quintil.lib.1.cap.1.
Comibus est oculis alliciendus amor.Ouid.3.de Arte.
Amare aliquem plus suis oculis.Catull.ad Caluum,epigr.1.
Amittere oculos,In AMITTO.
Angere oculos,In ANGO.
Aperire oculos ad puniendum aliquem.Cic.pro Milone.
Ardent oculi.Cic.6.Verr.
Aspicere oculis.Cic.pro Domo, Quem satis mirari quibus oculis aspicere audeas,non queo.
Æquis oculis aspicere.Virg.4.Æneid.
Iustis oculis aspiciunt superi mortalia.Ouid.13.Metam.
Limis aspicere,vel intueri,Vide LIMVS.
Astare ante oculos.Virg.3.Æneid.
Graues oculos attollere.Virg.4.Æneid.
Attollere humo.Ouid.2.Metam.
Attollere aduersus,Vide ATTOLLO.
Auertere oculos omnium in se,Vide AVERTO.
Auertere ab aliquo.Ouid.2.Metam.
Auertere ab vel ex oculis,In AVERTO.
Cadentes oculi morte.Stat.3.Syl.5.
Caligant oculi.Lucret.lib.3.
Capti oculis talpæ.Virg.1.Georg.
Oculis rationem capere.Plaut.Pseud.9.
Capessere oculis,Vide Capesso in CAPIO.
Conspici oculis infestis,Vide CONSPICIO.
Cernere aliquid oculis.Quintil.lib.6.cap.2.
Profanis sacra cernere.Ouid.3.Metam.
Cernere oculis & animo.Cic.3.de Nat.deor.
Circunferre oculos.Sil.lib.11.
Superbos circunferre.Ouid.6.Metam.
Circunlinere oculum,Vide CIRCVNLINO.
Circunspexit oculis agmina.Virg.2.Æneid.
Cohibere oculos,In COHIBEO.
Collimare oculis,In COLLIMO.
Collustrare oculis,In COLLVSTRO.
Compingere oculos,In COMPINGO.
Comprimere oculos alicuius.Ouid.epist.1.
Configere cornicum,In CONFIGO.
Conicere oculos in aliquem.Cic.pro Cluentio.
Coniecit oculos in hostem.Virg.12.Æneid.
Conscelerare oculos videndo.Ouid 7.Metam.
Constituere aliquem in foro atque in oculis ciuiū.Cic.2.de Orat.
Contemplari intentis oculis,In CONTEMPLOR.
Lynceis contemplari,Vide LYNX.
Contrectari oculis.Tacit.lib.3.
Conuisere omnia loca oculis.Lucret.lib.2.
Corrumpere oculos,In CORRVMPO.
Deiicere ab aliqua re.Cic.1.Philip. Nec verò vsquam discedebam, nec à Republica deiiciebam oculos.
Deiecti in terram.Quintil.lib.1.cap.11.
Demisere oculos omnes.Ouid.15.Metam.
Deponere oculos in aliquam.Horat.1.Carm.ode 36.
Deuorare aliquid oculis, Id est auidissimè intueri & optare.Vide DEVORO.
Effodere oculos,Vide EFFODIO.
Diriguere oculi.Ouid.14.Metam.
Distorquens oculos.Horat.1.Serm.saty.9.
Oculi dolent quoties aliquid videmus,quod videre nolumus.Terent.Phorm.5.9,
Vis' primùm hodie facere,quod ego gaudeam,Nausistrata?
Et quo tuo viro oculi doleant?
Erigere oculos,& recondere.Ouid.4.Metam.
Eripere oculos alicui.Horat.2.Serm.saty.5.
Eruitur oculos Gryneus.Ouid.12.Metam.
Euerberare.Quintil.lib.2.cap.4.
Oculum exculpere,quod & Eruere dicitur.Teret. Phormione,5.8.
Exiliunt.Ouid.12.Metam.
Somnum expellere oculis.Stat.4.Sylu.6.
Expilare genis oculos.Ouid.13.Metam.
Extulit oculos ad sidera.Virg.2.Æneid.
Oculus teneros mihi fascinat agnos.Virg.3.eclog.
Ferire oculos,Vide FERIO.
Ferre oculos passim per cuncta.Virg.2.Æneid.
Ferre aliquem in oculis.Cic.de Aruspresp.
Fixi solo oculi.Virg.1.Æneid.
Flectere.Ouid 8.Metam.
Fodere.Senec.OEdipo,12.
Fœdare lachrymis.Tibul.lib.1.eleg.7.
Lucidum fulgentes oculi.Horat.2.Carm.ode 12.
Fessos oculos furari labori.Virg.5.Æneid.
In oculis gestare,vel In oculis esse,aut ferre:pro Valde amplecti & amare.Terent.Eunuch.3.1.
Gignere dolorem oculis.Lucret.lib.4.
Grauati in morte.Ouid.4 Metam.
Acres atque acutos habere.Cic.pro Plancio.
Habere alicuius oculos in suis oculis: pro Videre quid ille velit, aut imperet.Plaut.Pseud.13.
In oculis habere aliquid, pro Semper ad aliquid intentum esse, vt interpretatur Budæus.Quintil.lib.16.cap.5.
Oculi in vultu habitant. Cic.12. Philip. Hic etiam fautores Antonij,quorum in vultu habitant oculi mei,tristiores videbam.Hoc est, A quibus contuendis non dimouentur oculi mei.

Hærere oculis.Virg.1.Æneid.
Haurire oculis,Videre.Virg.4.Æneid.
Hebetare oculos.Plin.lib.20.cap.6.
Iacere ante oculos.Lucret.lib.1.
Iactare oculos nimium.Lucret.lib.4.
Imponere.Virg.2.Georgicorum,
Nec modus inserere,atque oculos imponere simplex.
Incitare oculos alicuius.Ouid.3.Metam.
In oculos incurrere, Id est visu offendere. Cicero Attico, lib.12, Quid mihi cum foro sine iudiciis,sine curia,in oculos incurrentibus iis quos æquo animo videre non possumus?
Inferre oculos,Vide INFERO.
Inflectere oculos aliquorum,Vide INFLECTO.
Intendere oculos,Fixis oculis intueri.Plin epist.vltima,lib.2.
Intueri aliquid actionibus.Quintil.lib.2.cap.10.
Inuadere in oculos,Vide INVADO.
Iudicare oculis,Vide IVDICO.
Labentes languore.Claud.de Berecynth.epigr.58.
Laceratus.Lucret.lib.3.
Coacti lacrymare discunt.Ouid.1.Amor.eleg.8.
Lædere oculos.Horat.1.epist.2.
Inuitis oculis hæc mea verba leges.Ouid.epist.17.
Obliquo limare commodum alicuius.Horat.1.epist.14.
Linquentes imbrem.Stat.5.Thebaid.
Lucent oculi.Ouid.1.Metam.
Lustrare campos oculis.Lucan.lib.7.
Igne micant.Ouid.3.Metam.
Acribus micat ignis.Virg.12.Æneid.
Natantes in luce.Stat.2.Thebaid.
Renuente oculo negaui.Ouid.epist.16.
Tenebræ obduxere oculos.Lucan.lib.3.
Turba oberrat meos oculos.Senec.Herc.fur.13.
Obire oculis,In OBEO.
Obliquare oculos.Ouid.7.Metam.
Oculis vtilitatem obtinere.Plaut.Epid.13.
Oculis obuersari,In OBVERTO.
Obuersatur mihi ante oculos Reip.dignitas.Cic.pro Sextio.
Pascere.Ouid.3.Amor.eleg.2.
Pascere oculos, animùmque exaturare cruciatu atque supplicio. Cicero 7.Verr.
Colores pascunt oculos.Lucret.lib.2.
Patiuntur oculi,Vide PATIOR.
Veloci oculo percurrere aliquid.Horat.2.Serm.saty.5.
Perlegere aliquid oculis.Virg.6.Æneid.
Aura perterget oculos nostros.Lucret.lib.4.
Ponere aliquem ante.Cic.2.de Leg.agrar.
Prædiscere oculis colores.Virg 2.Georg.
Premere alicuius.Virg.9.Æneid.
Premi oculum supercilio.Quintil.lib.1.cap.11.
Proponere vitam cuiusdam ante oculos suos.Cic.pro Sylla.
Prosequi oculis abeuntem.Ouid epist.5.
Nox oculos mentémque rapit.Stat.9.Thebaid.
Referre oculos sensúsque aliquó.Valer.6.Argon.
Referre ora & oculos in aliquem.Virg.12.Æneid.
Reflectere.Ouid 7.Metam.
Restituere in sedem suam.Cels.lib.6.cap.6.
Oculos retorquere.Ouid.10.Metam.
Reuocare alicuius.Ouid.epist.15.
Rigare fletu.Senec.Medea 6.
Satiare amore.Propert lib.2.eleg.16. Scintillant oculi.Pers.Saty.3.
Sequi scripta oculis.Quintil.lib.2.cap.5.
Ab oculis mentem seuocare.Cic.3.de Nat.deor.
Spargere oculos,Est oculos huc illuc conuertere.Pers.Sat.5.
Statuere aliquem ante.Cic.1.de Orat.
Subiicere.Quintil lib.6.cap.3.
Limis subrisit ocellis.Ouid.3.Amor.eleg.1.
Subsidunt oculi.Cels.lib.2.cap 6. Succumbunt.Ouid.1.Metam.
Suffusus oculos lacrymis.Virg.1.Æneid.
Oculus tibi sum.Plaut.Pseud.4.
Mollibus oculis esse dicitur, qui facilè commouetur ad lacrymas. Ouid.1.de Remed.amoris.
In oculis esse aliquibus,Id est charum & gratum esse. Cic. Attic. lib.6,Publicanis in oculis sumus.
In oculis multitudinis esse.Cic.2.Tusc.
Humentes sustulit.Ouid.11.Metam.
Non oculi tacuere tui.Ouid.2.Amor.eleg.5.
Temperare oculis.Curtius lib.9.Hoc est abstinere à lacrymis.
Tendere oculos,Dirigere.Virg.5.Æneid.
Immotos tenere.Ouid 2.Metam.
Silentes tenuere inter se.Valer 4.Argon.
Oculos tenere artificum dicitur res aliqua, pro In contemplationem sui adducere.Plin.epist.6.lib.3.
Tollere oculos contra aliquem.Lucret.lib.1.
Oculos tollere,de literis dictum,per translationem, pro Reficere, & erigere oculos,siue delectare.Cic. ad Tironem,lib.16.12, Literulæ meæ,siue nostræ tui desyderio oblanguerunt. Hac tamen epistola, quam Acastus attulit,oculos paululum sustulerunt.
Torsit oculos ad mœnia Virg 4.Æneid.
Traiicere oculos aliquó.Lucret.lib.4.
Immitibus tueri.Ouid.6.Metam.
Toruis tueri aliquem.Ouid.5.Metam.
Somnus venit in oculos.Ouid.7.Metam.
Vestigare oculis,cui opponitur Reperire.Virg.6.Æneid.
Videre oculis.Terent.Hecyra,5.4,Nam nunquam ante hunc diem meis oculis eam,quod nossem,videram.
Inunctis videre.Horat.1.Serm.saty.3.

Siccis videre aliquid. Horat. 1. Carm. ode 3.
Volitare ante oculos quorundam Cic. 2. de Lege agrar.
Voluere oculos huc illuc. Virg. 4. Æneid.
Voluere per singula. Virg. 8. Æneid.
Intentos voluens oculos. Virg. 7. Æneid.
Quies dura vrget oculos. Virg. 10. Æneid.
Inertes stupor vrget. Virg. 3. Georg.
¶Ocule mi, Blandientis vox. Plaut. Curcul. 4, Bene vale, ocule mi.
Oculus, pro re præstantissima, Vide infrà, OCELLVS.
¶Oculi, dicuntur etiam in arborum surculis vnde germinant. Cato cap. 6, Ibi oculos arundinis pedes ternos alium ab alio serũto. Colum. libro 3. cap. 18, Et reliqui duo vel tres fructuarij oculi penitus in terram deprimuntur.
Imponere oculos: quod & Inoculare dicitur. Virg. 2. Georgicorum, Nec modus inserere, atque oculos imponere simplex.
¶Oculi, de stellis. Plin. lib. 2. cap. 5, Inde tot stellarum collucentium illos oculos.
Oculi caudæ pauonum. Plin. lib. 13 cap. 15.
¶Oculi, Notæ rotundæ. Plin. lib. 8. cap. 17, Pantheris breues in candido maculatum oculi.

Ocellus, ocelli, Diminut. { ὀμματίδιον. } Persius Saty. 1,
- patranti fractus ocello. Mart. lib. 1. 88, Siccis ocellis.
Ebrij Catull. de Acme, epig. 42,
Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore suauiata. Hoc est, aliquantum humectos & ludibundos, quisque grato motu spectantes alliciunt.
Mors nostros claudet ocellos. Propert. lib. 2. eleg. 14.
Iratos in te defixit. Ouid. 2. Amor. eleg. 8.
Argutis promisit quiddam. Ouid. 3. Amor. eleg. 2.
Deiectis spectare gremium. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Somnus lassos summisit. Ouid. in Fragmento.
Somnus tegit ocellos. Catull. ad Licinium, epig. 17.
Turbare nitidos Iuuenal. Saty 6.
¶Ocellus meus, Blandientis vox. Plaut. Asin. 12, Da meus ocellus, mea rosa.
¶Peninsularum insularúmque ocellus Sirmio, Id est præstantissima, aut pulcherrima. Catull. ad Sirmionem peninsulam, 29. Sic locutus est Cicero ad Attic. libro 16. epistola cuius initium, Tu verò sapienter, Cur ergo tecum non sum? cur ocellos Italiæ villulas meas non video? Lib. quoque 3. de Nat. deor. Critolaus euertit Corinthũ, Carthaginẽ Hasdrubal. Hi duo illos oculos oræ maritimæ effoderũt. Nec absimile est illud eiusdem pro Lege Manilia, Legati quòd erant appellati superbius, Corinthum patres vestri totius Græciæ lumen extinctum esse voluerunt.
Ocelli radicis. Plin. lib. 21. cap. 4.

Ocellatus, pen. prod. Adiect. { ὀμματωτός } Quod ocellos habet, id est cauernulas quasdam. Vnde Suetonius Ocellatas nuces dixit, id est Multis foraminibus distinctas. Suetonij locus est in Augusto, cap. 83. qui nunc sic legitur, Animi laxandi causa modò piscabatur hamo, modò talis, aut ocellatis, nucibúsque ludebat cum pueris minutis. Vide Ocellatum, suprà suo loco

Oculissimus { ὀμματώτατος } Superlatiuum formauit Plautus in Curc. 3, Salue oculissime homo. Hoc est, qui tam clarè aspicis.
Oculissimus, Charissimus, inquit Festus. Plaut. Curcul. 2. Salue, valuistin' ostium oculissimum? Vide OSTIVM.

Oculeus, Adiect. { ὀμματικός } Plenus oculis. Plaut. Aulul. 16,
Quos si Argus seruet, qui oculeus totus fuit.
Oculeus, per translationem, pro Perspicaci ponitur, quasi qui ex oculis constet. Apul. Perspicatiorem ipso Lynceo, vel Argo, & oculeum totum.

Ocularius, Adiect. Solinus cap. 37, Cuius succus proficit ad ocularium claritatem. De Euphorbia.
Ocularia ægritudo. Solinus cap. 10. ad finem.
Medicus ocularius. Celsus lib. 6. cap. 6.

Ocularius, Substantiuum, Idem. Scribo. Largus, Aspritudines palpebrarum desperatas à quibusdam oculariorum, paucis diebus tollit. Paulo pòst, Non præterit me, habere te prudentes ocularios.

Oculatus, pen. prod. { ὀξυδερκής } Aliud adiect. Cui perspicaces sunt oculi, qui per totum corpus oculos habet.
Malè oculatus, Vide MALVS.
Oculatum, pro Præsenti, authore Festo, posuit Plautus quum dixit Pseud. 5, Eme die cæca hercle oliuum, id vendito oculata die.
Oculatus testis, Qui se vidisse dicit id quod narrat, inquit Festus. Plaut. Trucul. 10.
Oculatissimum locum appellat Plin. conspicuum, lib. 34. cap. 6.

Oculatio, oculationis { ἀποβλαστισμός } in vitibus pro Gemmarũ superfluarum defectione. Plin. lib. 17. cap. 21, Pampinationi quoque & oculationi, omnísque operi facilior. Vetus exemplar hîc legit occationi.

Oculitus, pen. corr. Aduerbium { ἐκ τῶν ὀμμάτων } ita dicitur, inquit Festus, vt, Funditus, penitus, quo significatur tam charum esse quàm oculus. Plaut. Qui amant ancillam meam Hedylium oculitus.

Oculo, oculas { ὀμματόω } Idẽ quod illustro vel illumino, & quasi ex cæco oculatũ facio. Tertull. in Apologet. Sed quia iã expolitos, & ipsa vrbanitate deceptos, in agnitionẽ veritatis ocularet. Sed hoc vix crediderim apud veteres inueniri. Neque enim oculatus participiũ est à verbo oculo, sed potius nomen, sicut Manicatus, & Tunicatus.

OCYALVS, Vnus ex Phæacibus, tempore Alcinoi regis, vt ostendit Homerus lib. 8. Odyss.

Ocymum, ocymi, penult. corr. { ὤκιμον } Herba ad boum pabulum sata, qua ciebant aluum bobus. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 31, Omne pabulum primum ocymum, farraginem, viciam, nouissimè fœnum secari. Ocymum dictum è verbo Græco ὠκέως, id est citó. Similiter quoque ocymum in horto hoc amplius dictum ocymum, quòd citat aluum bobus, & ideò his datur vt purgentur: id genus pabuli sunt segetes virides sectæ antè quàm gerant siliquas. Catul. ad Fundum, epigrammate 41, Et me recuraui ocymóque & vrtica. Pers. sat. 4.

Ruellius libro 1. cap. 20. non putat idem fuisse apud veteres ocimum & ocymum, quæ tantùm vna litera dissidere videntur, vario supra modum significatu, vt idem ait. Ocimum verò tradit esse genus illud pabuli, de quo apud Varronem: Ocymum, herbam illam odoratam, quæ vulgò Basilicon dicitur, vt meminit lib. 2. cap. 54. Sunt tamen, vt idem testatur, qui significantius per z, scribendum ducant, ab ὄζω, quod redolere denotat: quoniam herba tota suauissimum spiret odorem. Petrus Victorius sic legendum censet Varronis locum: Ocinum dictum à Græco verbo ὠκέως, quod valet citó. similiter quo ocimum in horto. Hoc amplius dictum ocinum, quòd citat aluum bobus, & ideò iis datur vt purgentur, id ex pabuli segete viride sectum, antequàm gerat siliquas. Idem etiam apud Catonem semper ocinum legit, pro illo boum pabulo.
Ocymum, consuetudo neutraliter dicit. sed Æmylius Macer ait,
Inter præteritas numerabitur ocymus herbas.

Ocyor, Ocyssimus { ὠκύτερος, ὤκιστος } Latina nomina, pro Celerior, Celerrimus Fiunt à positiuo Græco ὠκύς, quo Latini carent. Plin lib. 16. cap. 31, Quidã breuitate radicum celerius senescere arbores putant: quod arguunt fici, quarum radices longissimæ, & senectus ocyssima.
Fulminis ocyor alis. Virg. 5. Æneid.
Ceruis ocyor. Horat. 2. Carm. ode 16.
Euro ocyor. Horat. 2. Serm. saty. 16.
Verbere fundæ. Lucan. lib. 1. Aura. Horat. 1. Carm. ode 2.

Ocyus, Ocyssimè, Aduerbia { ὠκυτέρως, ὠκύτατα. } Terent. Eunuch. 3. 5, Perlongè est, sed tanto ocyus properemus, muta vestem. Cicero in Somnio Scipionis, Idque ocyus faciet, si iam tum quũ erit inclusus, in corpore eminebit foras.
Tardius & Ocyus, contraria. Cic. 4. Tuscul. Sic illi in morbum & incidunt tardius, & recreantur ocyus.
Deseremur ocyus à re publica, quàm à re familiari. Cic. Att. lib. 2.
Ite ocyus. Virg. 8. Æneid.
Peragere iussa alicuius ocyus. Seneca Troade, 6.
Peruenire ocyus ad aliquem locum. Cic. pro Quintio.
Ocyus omnes surgimus. Ouid. 12 Metam.

Ocyssime, pen. corr. { ὠκύτατα. } Terent. Heaut. 4. 8,
Tanto ocyus te vt poscat, & tu id quod cupis,
Quàm ocyssimè vt des.

OCYPETE, pen. corr. { ὠκυπέτη } Vna ex Harpyis, sic dicta quòd alarum velocitate polleat: ὠκὺς enim celer & citus dicitur, πέτομαι volo, volas. Vide Cælium, lib. 29. cap. 27.

OCYROE, pen. corr. { ὠκυρόη } Nympha, Oceani & Tethyos filia, vt scribit Hesiodus in Theogonia.
Ocyroen, Chironis Centauri filiam fabulantur poetæ fuisse fatidicam, eandémque in equam tandem conuersam. Ouidius 2. Metam.

O D

Oda, odæ, vel Ode, odes, f. g. Cantus. Author opusculi de Philomela,
Et merulus modulans tam pulchris concinit odis.

ODESSOS, Vrbs est in Mœsia inferiori, vt scribit Põponius Mela lib. 2.

Odaxysmus { ὀδαξησμός } Græcis & medicis dicitur pruritus ille qui in infantibus præcurrit dentitionem. Vide Cæl. lib 4. cap. 1.

Odeum, odei, pen. prod. { ᾠδεῖον } Pars ædificij. Cic. ad Atticum. lib. 4, Monimentum illud quod tu tollere laudibus solebas, vt odeum laxaremus, & vsque ad atrium libertatis explicaremus: cõtempsimus sexcẽties HS. Vbi interpres, Odeũ, pars ædificij, authore Vitruuio, quæ Latinè dici cantilenarium potest: de quo Pausanias & cæteri. Quidã tamen exemplaria legunt, Vt forum laxaremus. Odei meminit Vitruuius lib. 5. cap. 9. Cælius libro 28. cap. 12, dicit locũ fuisse imagine theatri, in quem deferebãtur poemata, prius quàm in theatro recitarentur. Est etiam locus vbi cantatur, locus choro & symphoniacis destinatus. Græcè scribitur ᾠδεῖον. Porrò ᾠδὴ cantum significat.

Odfacio, Veteres pro Olfacio dixerunt, teste Fest.

Odi, odisti, odit { μισῶ, στυγέω, ἀπεχθάνομαι, ἔχθω, ἐχθαίρω, ἐχθραίνω } Verbum defectiuum, sub voce præterita significat præsens & præteritum, tam imperfectum quàm perfectum, id est Odio habebam, aut habui. Præteritum perfectum tantùm habet, & ab eo formata.
Odi, significat Odio habeo, & habui. Cic. de Amic. Alterũ propter crudelitatẽ semper hæc ciuitas oderit. Sic pro Sextio. Et ad Mariũ, lib. 7. 2, Postremò, vix verisimile fortasse videatur, oderã multo peius hunc, quàm illum ipsum Clodium.
Odit lædi ferro vitalia opobalsamum. Plin. lib. 12. cap. 25.
Odisse & Amare, contraria. Cic. Attic. lib. 6.
Odisse, & Diligere, contraria. Cic. 5. de Finib. Quum appetitus ille animi aliquid ad se trahere cœperit consulto, quod sibi obsit, quia sit sibi inimicus, quum id sua causa faciet, & oderit se & simul diliget: quod fieri non potest.
Fauere & Odisse, contraria. Cic. de Claris Orat.
Acerbè & penitus odisse aliquem. Cic. pro Cluẽtio, Hunc si acerbè & penitus oderat, non eum quamdiutissimè viuere velle debebat?
Apertè odisse magis ingenui est, quàm fronte occultare sententiã. Cic. de Amicit.
Furialiter odit. Ouid. 3. Fast.
Malè odisse aliquem. Cic. Attic. lib 14.
Pati contumelias peius odero malis omnibus aliis. Brut. Cic. 16.
Impendio odit, Vide IMPENDO.
Odissem te odio Vatiniano. Catul ad Caluum, epigr. 14.
Odimus immodicos fastus Ouid. 3 de Arte.
Oderunt hilarem tristes. Horat. 1. epist. 19.
Improbos omnes ciuili odio odimus. Cic. pro Mil.
Amor odit inertes. Ouid. 2. de Arte.
Odi profanum vulgus, & arceo. Horat. 3. Carm. ode 1.

Osus, osa, osum, Particip. { μισήσας } Qui odio habuit. Plaut. Amphit. 10, Inimicos osa sum semper obuerier. Gell. lib. 4. cap. 8.

Osurus. Cic. in Lælio, Negabat vllã vocẽ inimiciorẽ amicitiæ posse reperiri, quàm ei' qui dixisset, Ita amari oportere, vt aliquãdo esset osurus.

Osor, osoris, Verbale { μισητής } Qui odio habet. Plaut. Merc. 18, Osores, infensi, iracundi. Et Pœnulo, 1. 2, Osor mulierum.

Odium,

Odium, odij {μῖσος, ἔχθος, ἔχθρα} Ira inueterata, inquit Cicero libro 4. Tuscul. Terent. Phorm. 5. 9, Neque negligentia tua, neque id odio fecit tuo.

Dignus odio aut irrisione. Cic. 2. de Orat.
In odio, Vide IN præpositionem.
Atrox odij Agrippina. Tacit. lib. 12.
Procax odij, & potestatis temperantior. Tacit. lib. 13.
Securus iam odij. Tacit. in vita Agricolæ.
Semina odij Ouid. 3. de Arte.
¶ Acerba odia. Virg. 10. Æneid.
Acre. Cic. 2. de Inuent.
Ægra. Valer. 5. Argon.
Æternum. Senec. Hercul. furent. 6.
Aspera. Virg. 2. Æneid.
Blandum & affabile. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 14.
Capitale, Vide CAPVT.
Compressum, In COMPRIMO.
Crudele. Virg. 1. Æneid.
Diuturnum. Cic. in Vatin.
Hostile. Tacit. lib. 15.
Ieiunum odium, Insatiabile. Iuuen. Sat. 15, De Ægyptiorum odiis.
Immane & crudele barbarorum in hostem. Cic. pro Plancio.
Immortale. Iuuen. Sat. 15.
Inexorabile. Ouid. 5. Metam.
Inexpiabile, Vide INEXPIABILIS.
Infestum, Vide INFESTVS.
Insigne, Vide INSIGNIS.
Insitum penitus. Cic. 2. de Lege agrar.
Intestinum odium, Vide INTESTINVS.
Intimum, Vide INTRA.
Inueteratum. Cic. in Vatin.
Iusta. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Iustum & debitum omnium mortalium. Cic. in Pison.
Magnum. Horat. 1. epist. 14.
Mutuum, Vide MVTVVS.
Naturale. Plin. lib. 8. cap. 18.
Nouercalia. Tacit. lib. 1.
Nuda. Stat. 9. Thebaid.
Occlusum, Vide OCCLVDO.
Occulta. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Perniciale, Vide PERNICIES.
Pertinaciæ. Tacit. lib. 10.
Priuata. Tacit. lib. 1.
Pretiosa, & constantia magno. Ouid. epist. 7.
Recens. Tacit. lib. 4.
Vatinianum, Vide VATINIVS.
Vetus. Tacit. lib. 4.
Viuida odia. Tacit. lib. 15.
¶ Adduci odio, Vide ADDVCO.
Recentia, veteráque odia aduertit. Tacit. lib. 4.
Afferre odium, Vide AFFERO.
Æterna odia agere. Senec. Herc. fur. 6.
Alendis materiam præstare. Claud. 2. Paneg.
Ardere odium in aliquem. Cic. Omnia tum denique in illum odia ciuium ardebant desiderio mei.
Capere odium, In CAPIO.
Certare odiis. Virg. 10. Æneid.
Colligere. Ouid. 3. Metam.
Conciliare, In CONCILIO.
Concipere, In CONCIPIO.
Concitare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Concitare magnum in aliquem. Cic. 1. de Inuent.
Concoquere, In CONCOQVO.
Conflatus odio. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Conuertere in se. Cic. Si palàm te interemisset, omnium in se gentium non solùm odia, sed etiam arma conuertisset.
Creare. Cic. 2. de Orat.
Depellere vel propulsare. Cic. pro Cælio.
Deponere. Senec. Herc. fur. 6.
Odio quodã & diffidio ab aliquibus diffidere. Cic. pro Corn. Balbo.
Capitali ab aliquo diffidere. Cic. de Amic.
Effundere occlusum, Vide OCCLVDO.
Excitare acerbum. Cic. 2. de Orat.
Exedere vrbem odiis. Virg. 2. Æneid.
Exercere. Ouid. epist. 7.
Exercere aliquem odiis. Virg. 4. Æneid.
Explere odium strictis mucronibus. Claud. de bel. Get.
Expromere. Cic. 2. ad Attic.
Amorem finire odio. Ouid. 2. de Remed. amor.
Flagrare odio alicuius. Seneca Octauia, 4.
Flagrare mutuo odio, In MVTVVS.
Frangere. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Gerere. Seneca Thyeste, 4.
Odium gerere aduersus. Plin. lib. 8. cap. 18.
Habere magnum in aliquem. Cic. 2. de Inuent.
Habere odium seruitutis. Cic. 5. Philip.
Importare alicui. Horat. 1. epist. 13.
Incendere in se, Vide INCENDO.
Incurrere in hominum, Vide INCVRRO.
Indicare odium. Cic. Fam. 3.
Inferre. Tacit. lib. 15.
Inflammare vrbes odiis. Stat. 3. Thebaid.
Intendere. Tacit. lib. 13.
Inurere. Cic. pro Domo sua.
Irruere in odium alicuius, pro Venire. Cic. 2. Verr. Qui quasi de industria in odium offensionémque Populi Romani irruere videbãtur.
Iudicare odio & inuidia. Cic. pro Marcello.
Liberare aliquem odio, Vide LIBER, liberi.
Mereri. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Metiri aliorum odium suo, Vide METIOR.
Mittere ac finire, In MITTO.
Mordet. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Aspera mouere verbis. Virg. 2. Æneid.
Asperitas mouet odium. Ouid. 2. de Arte.
Patefacere odium suum in aliquem, Vide PATEFACIO.
Placare. Cic. pro Domo sua.
Ponere. Claud. de bell. Get.
Premi. Claud. 2. in Ruffinum.
Profiteri. Cic. Philip. 12.
Remittere. Tacit. lib. 1.
Renouare & reuocare animos aliquorum ad alicuius odium. Cic. 2. de Orat.
Reponere. Tacit. in vita Agricolæ.
In odiis residere, Vide IN præpositionem.
Restinguere. Cic. pro Rabir.
Saturare diuturnum & inueteratum. Cic. in Vatin.
Seruatum perenni studio. Silius lib. 1.
Sorbere. Cic. ad Q. Frat.
Struere in aliquos, & Dimouere ab aliquibus, contraria. Cic. 2. de Orat.
Subire. Cic. Quanquam quid mea intersit vt eorum odium subeam, non intelligo.
Subleuare. Cic. Sed mehercule non multum M. Octauius eorum odia, qui Hirrum premunt, quæ multa sunt, subleuat.
Est mihi odium illius, Id est prosequor illum odio. Virg. 1. Æneid.
Odio esse alicui. Cic. 5. de Finibus, Cui Tubuli nomen in odio non est? Virg. 8. ecloga,
Dúmque tibi est odio mea fistula.
Odio esse apud omnes. Cic. pro L. Manilia, Difficile est dictu Quirites, quanto in odio simus apud exteras nationes, propter, &c.
Hostili odio & crudelitate esse in aliquem. Cic. pro Cluen.
In odio esse omnibus. Cic. ad Attic. lib. 2, Nunc repentè tanto in odio est omnibus, vt quorsus eruptura sit, horreamus. Vbi Quorsus pro Quorsum legitur.
Suscipere odium alicuius in re aliqua. Cic. ad Attic. libro 7, In quo (vt audio) magnum odium Pompeij suscepistis.
Acre suscipere. Cic. 2. de Inuent.
Tendere odiis. Tacit. lib. 10.
Odium collectum transferre. Ouid. 3. Metam.
Obscuro odio morsúq; venenare cõmoda alicuius. Hor. 1. epist. 14.
Venire odio omnibus. Plin. lib. 18 cap. 8.
Venire in odium omnibus. Cic. ad Attic. lib. 10, Vt tri diebus ipsi illi egenti ac perditæ multitudini in odium acerbissimum veneric.
Vocare in. Cic. contra Rull. Nomen imperij in commune odium orbis terræ vocabatur.
¶ Odium mitigatur, deponitur, tenetur, sedatur. Cic. Post red. ad Quirites, Odium, vel precibus mitigari potest, vel temporibus Reip. communísque vtilitate deponi, vel difficultate vlciscendi teneri, vel vetustate sedari.
Facere odium studiorum. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Ferre ex aliqua re. Quintil. lib. 5 cap. 14.
Odium infinitum. Cic. pro Corn. Balbo, Sed si qui sunt, quibus infinitum sit odiũ, in quo semel susceptũ sit, quos video nõnullos, &c.
¶ Odium, Assiduitas, instantia, molestia, fastidium, vt ait Donat. Terent. Phorm. 5. 6, Pergit hercle: tu nunquã tuo odio vinces me. Idẽ Hecy. 1. 2, Tundendo, atque odio denique effecit senex,
Despondit ei gnatam huius vicini proximi.
Odiosus, pen. prod. Adiect. {μισητὸς, ἀμισητὸς, ἐχθρός} Qui odio habetur, vel qui molestus est. Terent. Eunuch. 4. 6, Vbi sita est? T in Riscos odiosa cessas? Cic. de Amic. Odiosum sanè genus hominum officia exprobrantium, quæ meminisse debet is, in quem collata sunt, non commemorare is qui contulit.
Aures odiosæ. Ouid. 1. de Arte.
Dolor. Cic. 4. de Finib.
Palæstrici motus sæpe sunt odiosiores, & histrionum nonnulli gestus inepti: s non vacant. Cic. 1. Offic.
Offensio omnis odiosa est in fragili corpore. Cic. de Senect.
Senex. Ouid. 2. de Remed. amor.
Senectus sic plerísque senibus odiosa est, vt onus se Ætna grauius dicant sustinere. Cic. de Senect.
Odioso vento concita æquora. Ouid. epist. 18.
Insolens & odiosum verbum. Cic. in Orat. Eorum religioni quum seruiret orator, nullũ verbũ insolens, nullũ odiosum ponere audebat.
Odiosa plaga. Cic. Attic. lib. 5.
Odiosum esse alicui, Id est, molestum, vt ait Valla. Plaut. Curc. 2. 7,
Tandem es odiosus mihi. Terent. Phorm. 5. 8,
Enimuero si porrò esse odiosi pergitis.
Odiosus & loquax orator spernitur. Cic. pro Murena.
Odiosus scrupulus. Cic. Attico, lib. 10.
Iucundum potius quàm odiosum. Cic. de Senect. Ex Cæcilio.
Odiosum & molestum. Cic. Attico, lib. 6, Odit prouinciam, & hercule nihil odiosius, nihil molestius.
Graue & odiosum, Leue & facilè, cõtraria. Cic. pro Roscio Comœdo, Quorum alterum est grauius & odiosius: alterũ leuius & facilius.

Odinolyontes {ὠδινολύοντες} Pisciculi sunt exigui, magnitudinem magnæ limacis non excedentes, quos Græci alio nomine Echeneidas, Latini etiam Remoras vocant: sic appellati, ἀπὸ τοῦ λύειν τὰς ὠδῖνας, id est, à soluẽdo dolores partus. Quippe sale asseruatum, & alligatum grauidis, partum soluere prodiderunt. Plin. lib. 32. cap. 1.

ODITES {Ὀδίτης} Vnus ex Centauris, Ixionis ex Nube filius, à Mopso interfectus in nuptiis Pyrithoi. Ouid. 12. Metamorphoseos,
Occubuit, frustráque loqui tentauit Odites.

Odiosum & Iucundum, contraria. Cic. de Senect. Cupidis rerum talium odiosum fortasse & molestum est carere: satiatis verò & explet is iucundius est carere.

Odiosius. Quintil. lib. 1. cap. 6, Quia nihil odiosius affectatione.

Odiosè, pen. prod. Aduerbium { ... } Cum odio vel tædio, aut quod *fastidiose* vulgò dicitur. Terent. Adelph. 4. 2 Æschinus odiosè cessat: prandium corrumpitur.

Dicere odiosè. Cic. de Clar. Orat. Siquis eos qui nec ineptè dicunt, nec odiosè, nec putidè, Atticè putat dicere, &c.

Odiosè interpellare. Cic. 2. de Orat.

Loqui odiosè. Author ad Herennium lib. 4, Viuis inuidiosè, delinquis studiosè, loqueris odiosè.

ODIVS, Halizonum dux, quem Agamemnon in bello Troiano interfecit. Author Homer. lib. Iliad. 5.

Odones, de quibus in l. Argumento. §. fasciæ. D. de aur. & arg. legat. vbi dicitur, quòd vsum calceamentorum præstant: nisi ibi mendū sit, & legendum potius vndonum: quod putat Catellianus Cotta, in verbo Vndones. Sed non video quomodo vadones vsum calceamentorum præbeant. Tiraquellus.

Odor, vel odos, huius odoris, pen. prod. { ὀδμὴ, ὀσμὴ, ὀδωδὴ } Notæ significationis. Plaut. Capt. 13, Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

Odor. Varr. lib. 5. de Ling. Latin. Litteræ commutatione dicitur odor, olor. Hinc olet, & odorari, & odoratur, & odora res.

Fluctus odorum. Lucret. lib. 4.
Odoris ignauia, Vide IGNAVVS.
Suauitas odorum. Cic. de Senect.
Vastitas. Plin. lib. 31. cap. 6.
Angusti odoris rosa. Plin. lib. 21. cap. 4.
Austerus odore. Plin. lib. 12. cap. 25.
Vnguentorum odor. Cic. post red. in Senatu.
Acer odor, Vide ACER adiectiuum.
Acerbus. Val. Flacc. 4. Argonautic.
Acerrimus. Plin. lib. 21. cap. 7.
Acutus. Plin. lib. 21. cap. 7.
Aggrauans capita. Plin. lib. 12. cap. 17.
Argutus. Plin. lib. 15. cap. 3. ad finem.
Ater, Vide ATER adiectiuum.
Castoreus, In CASTOR.
Croceus. Virg. 1. Georg.
Dilutus. Plin. lib. 15. cap. 28.
Diuinus. Virg. 1. Æneid.
Ferus. Plin. lib. 12. cap. 17.
Fœdus. Celsus lib. 7. cap. 29.
Grauis cœni. Virg. 4. Georg.
Grauis oris. Ouid. 3. de Arte.
Non inelegans. Plin. lib. 21. cap. 25.
Inimicus. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Iniucundus, Vide INIVCVNDVS.
Insuauis, Vide INSVAVIS.
Iucundus, Vide IVCVNDVS.
Iucundè grauis. Plin. lib. 21. cap. 10.
Lentus. Seneca Thyeste, 6. 2.
Liquidus. Virg. 4. Georg. Malus. Horat. Epod. 12.
Medicatus, Vide MEDICO.
Mollissimus, Vide MOLLIS.
Panchæi. Lucret. lib. 2.
Potentissimus. Plin. lib. 13. cap. 2.
Recentis odoris mala. Iuuenal. Saty. 11.
Roscidus. Plin. lib. 14. cap. 2.
Sæuus odor vini. Ad facinus & sæuitiam ducens. Stat. 2. Thebaid.
-Ogygij siquando afflauit Iacchi
Sæuus odor, tunc saxa manu, tunc pocula pulchrum Spargere.
Teter. Virg. 3. Æneid.
Vinosus. Plin. lib. 17. cap. 4.
¶Abolere. Plin. lib. 28. cap. 9.
Adhibere odores ad deos, In ADHIBEO.
Defluit celerrime, Id est euanescit. Plin. lib. 13. cap. 1.
Difflatur, Vide DIFFLO.
Euanescit celerrimè. Plin. lib. 13. cap. 1.
Frui ex vtraque parte corporis odore prodigo. Plin. lib. 13. cap. 3.
Afflantur è floribus. Cic. de Senect.
Capere, In CAPIO.
Capi odore rerum. Cic. pro Cælio.
Continere, In CONTINEO.
Malus odor crescit membris. Horat. Epod. 12.
Bestiæ quędam intolerabili odoris fœditate insectantes depellunt. Cic. 2. de Nat. deor.
Liquidum ambrosiæ diffudit. Virg. 4. Georg.
Euellere è glebis thuris. Lucret. lib. 3.
Aerem excire. Lucret. lib. 6.
Expirare odorem dicitur res aliqua. Catul. Argon. 59.
Fertur ad superiora omnis. Cic. 2. de Nat. deor.
Acerbus fragrat. Valer. 4. Argon.
Multo fumat ara. Horat. 3. Carm. ode 18.
Iacere odorem de corpore. Lucret. lib. 2.
Iactare, Vide IACIO.
Incendere thus & odores. Cic. 6. Verr.
Galbaneos incendere. Virg. 4. Georg.
Suaues odores miscent herbæ. Virg. 2. eclog.
Spirat odor, Vide DIFFLO.
Diuinum odorem spirauere comæ. Virg. 1. Æneid.
Odorem oris tollit, gingiuas astringit, dentes firmat. Plin. libro 23. cap. 2. De aceto scillino.
Auræ vitiantur odoribus. Ouid. 7. Metam.
¶Odores, in plurali, & aromata, pro eodem accepisse videtur Columel. lib. 12. cap. 20, Quòd si non ita, vt præcipimus, permiscueris, subsident aromata, & adurentur. Et paulo pòst, Ad prædictum autem modum musti adiici debent ij odores, nardi folium, iris Illyrica, &c.

Ingrati. Ouid. 2. Metam.
Differtum corpus odoribus. Tacit. lib. 16.

¶Odor. Infectus aer. Plin. lib. 9. cap. 7, Odorem quidem non aliud quàm infectum aera intelligi posse.

Odor oris & corporis teterrimus. Cic. 5. Verr. Postremò vt odor Apronij teterrimus oris & corporis, quem (vt aiunt) ne bestiæ quidem ferre possent, vni isti suauis & iucundus videretur.

¶Odor, per translationem: vt Odor Dictaturæ, id est indicium, vt ait Budæus. Cic. ad Attic. lib. 4, Res fluit ad interregnum, & est nonnullus odor Dictaturæ.

Suspicionis. Cic. pro Cluen. Cannutio perito homini qui quodam odore suspicionis Stalenum corruptum esse sensisset, neque dum rem perfectam arbitraretur, placuit, &c.

Legum. Cic. 7. Verr. Quasi luce liberatis, & odore aliquo legum recreatus, reuixisset, &c.

Lucri bonus est odor ex re qualibet. Iuuen. Saty. 14.

Odorus, pen. prod. Adiect. { ὀσμώδης } Quod ex se odorem mittit, teste Seruio: vt Stat. 6. Thebaidos,
-& odoro vulnere pinus Scinditur.
Arbor odora. Ouid. 1. de Arte.
Flos. Ouid. 9. Metam. Sulfur. Claud. 5. Paneg.
Odorus, Indagator & sagax. Virg. 4. Æneidos,
-& odora canum vis. Seruius.

Odoratus, pen. prod. aliud Adiectiuum { ... } Quod alicunde accepit odorē, inquit Seruius. vt Templum odoratum. Plin. epist. 17. lib. 2, Ante cryptoporticum xystus violis odoratus.
Minus odoratum. Plin. lib. 21. cap. 7.
Minimè odoratus. Plin. lib. 21. cap. 7.
Capilli. Horat. 3. Carm. ode 20.
Caput. Horat. 2. Serm. saty. 7.

Odoratus, Participium, sine origine verbi. Non enim ab odorando, sed ab odore deducitur. Horat. 2. Carm. ode 11, & rosa Canos odorati capillos, &c. Id est, capillis odoratis. nam sic loquuntur Græci.

¶Odoratus, Quod ex se odorem habet. Virg. 3. Georg. Disce & odoratam stabulis accendere cedrum. Vbi Seruius, Odoratam, pro Odoriferam. Plin. lib. 12. cap. 12, Odoratæ radicis herba.
Bacchus. Virg. 4. Georg. Ceræ. Ouid. 8. Metam.
Ignes. Ouid. 1. Fast. Lignum. Virg. 2. Georg.
Nemus lauri. Virg. 6. Æneid.
Rosæ. Tibul. lib. 1. eleg. 3.
Serta. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.

¶Odoratior, & odoratissimus. Plin. lib. 21. cap. 7, Itaque & vinamstis odoratiora, & syluestria magis omnia satiuis.

Odoratus, huius odoratus, penultim. prod. { ὄσφρησις } pro Olfactu, siue ipso sensu & facultate odorandi. Plin. lib. 11. cap. 4, Insecta autem habent oculos, prætérque sensus tactum & gustatum, aliqua & odoratū. Cic. 4. Acad. Nihil necesse est de gustatu & odoratu loqui.

¶Odoratus, Idem quod Odoratio. Cic. 2. de Nat. deor. Nisi fortè tanta vbertas & varietas pomorum, eorúmque iucunditas non gustatus solùm, sed odoratus etiam & aspectus, dubitationem affert, quin hominibus solis ea natura donauerit.

¶Odoratus, Odor. Plin. lib. 25. cap. 13, Folia coriandri tenuiora, grauioi odoratu.

Odoro odoras, pen. prod. { ... } odorāre, Odorum reddere. Colum. lib. 9. cap. 4, Qui colorem, odorémque mella.

Odoro, pro Odore repleo. Ouid. 15 Metamorphoseos,
Thura super ripas aris ex ordine factis,
Parte ab vtraque sonant, & odorant aera fumis. Sic Græci nonnunquam vtuntur verbo θυμιᾶν.

Odoror, odoraris, Deponens { ὀσφραίνομαι } Olfacere. Colum. lib. 6. cap. 2, Deinde nares perfricato, vt hominem discant odorari.
Cibum proiectum odoraris. Horat. Epod. 6.
Odorari, per trāslationem. Cic. Attic. lib. 14, Cupio enim antequam Romam venio, odorari diligentius quid futurum sit.
Peruestigare & odorari aliquid. Cic. 6. Verr. Mirandum in modum canes venaticos diceres, ita odorabantur omnia & peruestigabant.
Indagare & odorari. Cic. 4. Verr. Hæc verò eius erat ars, & malitia miranda, quòd acutissimè tota prouincia, quid cuique esset necesse, indagare & odorari solebat.
Degustare & odorari aliquem, Callidè & clàm explorare quid habeat animi. Cic. ad Attic. libro 4, Tu velim & Fabium, siquem habes aditum, odorère: & istum conuiuā tuum degustes. Vide DEGVSTO.
Sagacius odorari, Diligenter inuestigare & indagari. Cic. ad Attic. lib. 6, Illud præterea ... ad te scribā: tu sagacius odorabere.
Quàm sagacissimè odorari, quid sentiant, quid existiment, quid expectent, quid velint, quò deduci facillimè posse videantur iudices. Cic. 2. de Orat.
Festinè odorari aliqua. Cic. Attic. lib. 4, Siquid fortè de comitiis, de Republica (soles enim tu hæc festiuè odorari) scribas ad me.
Vestigiis. Cic. in Pisonem, Quas quidam non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis & cubilibus persecuti sunt. Idem pro Cluentio, Albiana pecunia vestigiisne vobis odoranda est?
Decemuiratum. Cic. 2. de Lege agrar. Committite vos nunc Quirites his hominibus hæc omnia, quos odorari hunc Decemuiratum suspicamini.
Vestigare & odorari voluptates. Cic. Post red. in Senatu, Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.

Odorans, pen. prod. { ὀσφραινόμενος } Participium. Plaut. Milit. 5,
-si ita non reperio, ibo odorans quasi Venaticus vsque.

Odoratio, Verbale { ὄσφρησις } Cicero 4. Tuscul. Et qualis est hæc aurium,

aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odoratiorum, & saporum.

Odoramen, pen.prod.siue Odoramentum {ἄρωμα} Quod odoris gratia tenemus: sicut vnguentum, quod vngendi causa, vt ait Sipontinus. Macrob.lib.1.Saturn.in præfat.Confusura videlicet omniũ succos odoraminum in spiramentum vnum. Plin.lib.21.cap.7, Omnium autem odoramentorum, atque adeò herbarum differentia est in colore, & odore, & succo.

Odoratius, Adiect. {ὀσφραντικός} Quod ad odores pertinet.

Odoraria myrrha.Plin.lib.12.cap.16.

Odorarius, Substantiuum {ἀρωματοπώλης} Qui odores conficit & vendit.

Odorifer, pen.corr.Adiect. {εὐώδης, ἀρωματοφόρος} Quod odorem reddit. Plin.lib.12.cap.17, Eundem & ad serpentes fugandas vrunt in odoriferis syluis frequentissimas.

Odorifera Arabia, in qua nascuntur odores. Plin.lib.5.cap.11.

Gens.Ouid.4.Metam. Sic vocat Achæmenios, Arabiæ populos.

Odoriferæ insulæ.Plin.lib.6.cap.28.

Lances.Propert.lib.2.eleg.14.

ODRYSAE, penultima corr. Populus est Thraciæ, vt scribit Plin.libro 4. cap.11.

Odrysius, Adiectiuum {ὀδρύσιος} Idem quod Thracius: vt Hasta Odrysia.Stat.1.Achil.

Boreas Odrysius.Silius lib.7.

Carmen.Valerius 5.Argon.Id est Orphei, qui Thrax erat, carmen.

Rex Odrysius, Rex Thraciæ.Ouid.6.Metam.

ODYSSEA, odysseæ, pen.prod. {ὀδύσσεια} Homeri opus de Vlyssis erroribus, viginti quatuor libris absolutum. Deriuata dictio ab ὀδυσσεύς, id est Vlysses. Cic.de Clar.Orat. Nam & Odyssea Latina est sic tanquam aliquod opus Dædali, & Liuianæ fabulæ, &c.

ODYTES, Vide ODITES.

O E

OEA, Africæ ciuitas est, vna ex tribus quæ à numero Tripolim illam Africanam fecerunt. Solinus, Achæi Tripolim lingua sua signant, de trium vrbium numero, OEæ, Taphræ, Leptis magnæ, &c.

OEAGRVS {οἴαγρος} Pater Orphei vatis, & fluuius Thraciæ: vnde & Hebrus, quòd ex eo fluat, OEagrius dicitur. Virgil.4.Georgicorum,

Tu quoque marmorea caput à ceruice reuulsum

Gurgite cum medio portas OEagrius Hebrus.

OEagrius, Adiectiuum {οἰάγριος} vt

Æmus OEagrius.Ouid.2.Metam.

OEANTHE, Ciuitatis nomen, quæ à quibusdam etiam OEanthea vocatur. Vide Plin.lib.3 cap.3.

OEBARES, Darij stabularius, cuius industria ipse Darius Persarum regnum adeptus est. Vide Herodotum lib.3.& Iustinum lib.1.

OEBALIA {οἰβαλία} duplex est: vna quæ & Laconia dicta fuit: & ab OEbalo filio Argulij OEbalia cognominata. De qua Statius in Achilleide, lib.1,

Soluerat OEbalio classem de littore pastor Dardanus.

Equi OEbalij Stat.6.Thebaid.

OEbalides, pen. corr. Patronymicum masc. {οἰβαλίδης} Ouid.in Ibin, pro gentili posuit. Quo puer OEbalides ictus ab orbe cadit. Id est Hyacinthus qui Lacon fuit. Idem 5.Fast.loquens de Castore & Polluce, Effugere OEbalidæ cursu potuere sequentes.

OEbalis, pen.corr.Patronymicum fœm. {οἰβαλίς} Stat.1.Sylu.2,

-quis purpura sæpe

OEbalis, & Tyrij moderator liuet aheni. Positum pro adiectiuo.

Altera verò in Italia iuxta Tarentum vrbem inclytam Calabriæ, ab OEbalo filio Telonis, vt quidam volunt, cognominatam. Virgil.4. Georgicorum,

Nanque sub OEbaliæ memini me turribus altis, &c.

OEbalius, Adiect. {οἰβάλιος} vt

Matres OEbaliæ, Italicæ.Ouid.3.Fast.

OEBALVS, pen.corr. {οἴβαλος} Argulij filius, rexque Laconiæ, ab se Laconiam prouinciã, OEbaliã dixit. ¶Fuit & OEbalus, Telonis regis Capreatum insulæ prope Neapolim filius, & Nymphæ Sebethidis. Hæc Seruius apud Virg.7.Æneidos,

OEbale, quem generasse Telon Sebethide nympha Fertur.

OECHALIA {οἰχαλία} pars Laconiæ, propinqua Thessaliæ, quæ OEchaliæ nomẽ assumpsit à ciuitate eiusdẽ nominis, quæ in illa erat. Ipsa verò ciuitas, teste Homero lib.2. Iliados, ab OEchaleo fluuio nomen accepit. In hac Eurythus regnauit, qui Herculi filiam Ionam antè promissam denegauit, ideo quòd filius fuerat eum dehortatus, dicens ab Hercule & vxorẽ & filios esse interemptos. Quare illum & filios interemit, atque OEchaliam eius vrbem euertit. Vide Virg.8.Æneid. & Ouid.9.Metam.

Inclyta OEchalia Senec.Herc.OEth.4.

OEconomus, pen.corr. {οἰκονόμος} Latinè dicitur administrator rei familiaris.

OEconomia {οἰκονομία} Rei domesticæ administratio.

OEconomia, Dispositio, ordo, & structura cuiuscũque rei, per translationem. Cic.ad Attic.libro 6.epist.1, Accepi tuas literas, &c. Iis igitur respondebo. Sic enim postulas. Nec οἰκονομίαν meam institutam, sed ordinem conseruabo tuum. Hic ponitur pro ordine quem scribentes seruamus. Vitruuius lib.1.cap.2, Architectura autem constat ex ordinatione, quæ Græcè τάξις dicitur: & ex dispositione (hanc autem Græci διάθεσιν vocant) & eurythmia & symmetria, & decore, & distributione, quæ Græcè οἰκονομία dicitur. Budæus.

OEconomia, apud Oratores, Dispositio causæ dicitur. Quintil. lib.3.cap.3.

Diligentior œconomia.Quintil.lib.1.cap.8.

Perturbatior œconomia. Cic.Attic.lib.6.epist.1, Sed enim οἰκονομία si perturbatior est, tibi assignato: te enim sequor σχεδιάζοντα. οἰκονομία, ordo & dispositio rerum quæ scribuntur, σχεδιάζοντα, qui scribis non ordine, sed vt quidque in mentem venit.

OEconomicus, œconomici, pen.corr. {οἰκονομικός} Gubernandæ familiæ peritus. Cic.2.Offic.Has res commodissimè Xenophon Socraticus persecutus est in eo libro, qui OEconomicus inscribitur.

OEconomica, œconomicorum, neut.gen. {οἰκονομικά} Quæ ad rem domesticam ac familiarem pertinent. Vnde & OEconomicus Xenophontis, Columella in Præfat.libri 12, & Aristotelis œconomica dicuntur.

OEcos {οἶκος} Græcè, Latinè Domus siue familia dicitur: à quo OEconomus. Ea voce vtitur Plin.lib.36.cap.25.

OEcumenicus, pen.corr.Adiectiuum {οἰκουμενικός} Vniuersalis, & ad totum orbem pertinens. Vnde Concilium œcumenicum. οἰκουμένη enim, idem est quod orbis terrarum, terra habitabilis.

OECYRINES, Vir Argiuus, qui donauit Agamemnonem thorace pulcherrimo. Homer.Iliad.lib.11.

OEDIPVS, pen.corr. {οἰδίπους} filius Laij regis Thebani, dum adhuc matris vtero teneretur, & pater Laius Apolline de nascitura prole consuleret, ab oraculóque percepisset debere se à nascitura prole interfici, natum puerum pastori armentorum suorum occidendum tradidit: qui dum ætatis misereretur, & regium imperium exequi cogeretur, paruuli pedes gladio perforauit, & vimine suspendit ad arborem quasi inedia moriturum. Quod ipse apud Senecam in OEdipo testatur. Sed quum vagitu Phorbantem pastorem Polybij Corinthiorum regis, ad se puer traxisset, ille conscissis vinculis iam tumidum pedibus puerum cuidam largitus est: qui lætus ad Meropem vxorem Polybij regis liberis carentem pro magno munere detulit: illa vnà cum viro tanquam filium cælitus missum paterna charitate suscepit, & à pedum tumore OEdipodem nominauit. Cuius penultima breuis à poetis nostris poni consueuit, & declinatur OEdipus, huius OEdipodis, Græcè: Latinè verò OEdipi, teste Prisciano lib.6.& Donato. Hic quum semel Thebas pergeret, Sphinge comperta, eius ænigma dissoluit, & mõstrum interemit. Vnde rerum obscurissimarum interpres postea dictus fuit.

Dauus sum, non OEdipus. Erasmus in Chiliad.OEdipi ingenium scitè proponendis, simul & dissoluendis ænigmatum scyrpis nobilitatum est, propter dissoluta Sphingis problemata, adeò vt in prouerbium abierit eius nominis appellatio. Velut apud Terentium in Andria, seruus dissimulans intelligere quod herus dixerat. Dauus, inquit, sum, non OEdipus. Id quod commutato nomine potest ad quemlibet accommodari, Paulus sum, non OEdipus. Antonius sum, non OEdipus. Quin ipsa per se figura prouerbialis est, potéstque ad eundem modum fingi ex quauis vel persona, vel re vulgo nobilitata. Vt, Quî possim omnia meminisse? Petrus sum, non Lucullus. Quî possim tantis sufficere laboribus? Nicolaus sum, non Hercules. Quî potero rem tam duram persuadere? Ricardus sum, non Cicero. Erasmus.

OEdipodes, OEdipodæ {οἰδιπόδης} pro eodem dicitur. Stat.lib.1. Thebaidos, -limes mihi carminis esto

OEdipodæ confusa domus.

Impij OEdipodæ nuptiales faces.Senec.Herc.fur.6.

OEdipodionius, pen.corr.Adiect. {οἰδιποδιόνιος} Ouid.15.Met. OEdipodoniæ quid sunt nisi nomina Thebæ?

Fratres OEdipodionij.Stat.10.Thebaid.

OEdipodionides, pen.corr.Patronymicum masc. {οἰδιποδιονίδης} Stat.1. Thebaidos,

Interea patriis olim vagus exul ab oris

OEdipodionides furtim deserta pererrat Aoniæ.

Dirus OEdipodionides.Stat 6.Thebaid.

OEnantharion {οἰνανθάριον} Vnguentum œnanthinum est, teste Æginera, qui non ob id sic nominatum putat, quòd œnanthen resipiat, quum sæpe fiat sine ea, sed à vino & floribus lilij.

OEnanthe, thes {οἰνάνθη} Flos labruscæ, hoc est vitis syluestris, non tamen cuiuslibet, (nam duæ sunt labruscæ species) sed eius tantùm quæ solum florem, nõ etiam vuas profert. Colligitur quum optimè olet, siccatur in vmbra, substrato linteo, atque in cados conditur. Dicitur quasi οἴνου ἄνθος, hoc est vini flos. Author Plin.lib.12.cap.28.

¶OEnanthe, œnanthes Herba. Plinius libro 21.cap.24, OEnanthe herba nascitur in petris, folio pastinacæ, radice magna, numerosa. Sunt qui putent esse eam quæ vulgò *Filipendula* dicitur: vocatámque OEnanthen, quòd cum vino floreat.

OEnanthinus, penult.corr. Adiectiuum {οἰνάνθινος} Quod ex œnanthe factum est. vt OEnanthinum oleum. Plin.lib.23.cap.4.

OENANTHIA {οἰνανθία} Vrbs Sarmatiæ in Asia, Ptolemæo libro 5. Hodie *S. Sophia*.

OENEVS, duarum syllabarum {οἰνεύς} Calydoniæ rex & Deianyræ pater de primitiis omnibus numinibus sacrificauit, excepta Diana, quæ irata aprum immisit, qui cuncta vastabat, donec à Meleagro OEnei filio occideretur. Hæc Seruius. Ouid.8.Metamorphoseos,

An felix OEneus nato victore fruetur?

OEnei partu edita Periphrasis est Deianyræ OEnei filiæ. Cicero 2. Tuscul. Vecors OEnei partu edita, &c.

OEneus, trium syllabarum, pen.prod.Adiectiuum {οἴνειος} Ouid.8.Metamorphoseos,

Inquit, & OEnéos vltorem spreta per agros Misit aprum

OEneius, Aliud adiectiuum {οἰνήιος} quatuor syllabarum: vt Heros OEneius.Stat.5.Thebaid.

OEnides, pen.prod.Patronymicum mascul. {οἰνείδης} Ouid.8.Metam.

At manus OEnidæ variat, &c. Id est Meleagri filij OEnei.

Magnus OEnides.Stat.5.Thebaid.

OENO, Vna fuit ex filiabus Anij & Doripes, quibus id impartiuerat Dionysius, vt quicquid attigissent, in triticũ statim verteretur, & vinum, & oleũ: vnde dictæ Cænotrophæ, quasi in nouas formas omnia vertentes. Meminit Cæl.lib.7.cap.15.

OENOANDA, Oppidum Cabaliæ, quæ Lyciæ regiuncula est, tria habens oppida, Balburam, Bubonem, & OEnoandam. Authos Plin.lib. 5.capite 27.

OEnomeli {οἰνόμελι} Potio ex melle & vino austero, quam Latini mulsum appellant. Vide Dioscor.lib.5.

OENOCHONVS {οἰνόχονος} teste Herodoto, lib.7, fluuius in Thessaliam defluens, sicut & Peneus.

OENOMAVS, pen.corr. {οἰνόμαος} filius Martis, rex Elidis, & Pisæ, atque Hippodamiæ pater. hic victus à Pelope regnum amisit: totáque postea regio Peloponnesus à Pelope dicta est. Strabo lib 8. ¶Alter fuit Peloponnesius, in bello Troiano ab Hectore interfectus, teste Homero.

OENONE, penult.prod. {οἰνώνη.} vt ait Strabo lib.8, nomen ciuitatis, & Nymphæ Phrygiæ, à Paride adamatæ. Ouid.2.de Remed.amor.

OEnophorum, œnophori, penult.corr. {οἰνοφόρον} Vas ad ferenda vina aptum. Martial.libro 6.89, Reddidit œnophori pondera parua sui. Cic.2 de Finibus, Quibus vinum diffusum è pleno sit œnophoro, vt ait Lucilius. Quædam exemplaria legunt hirsiphon. Vide BROCHVS.

OEnophorus, phori {οἰνοφόρος} Minister vinum ferens, vel poculum vini inferens. Plin.lib.34.cap.8, Praxiteles fecit Stephusam, Spilamenem, Oenophorum, Harmodium, &c.

OENOPIA {οἰνοπία} Insula est quæ alio nomine Ægina dicitur. Vide AEGINA. Ouid.7.Metamorphoseos,
OEnopiam veteres appellauere, sed ipse
Æacus Æginam genitricis nomine dixit.

OEnopius, Adiectiuum {οἰνόπιος.} vt
Muri OEnopij. Ouid.7 Metam.

OEnopola, œnopolæ, penultima producta {οἰνοπώλης} Venditor vini.

OEnopolium, œnopolij {οἰνοπώλιον} Taberna vinaria. Plaut.Pseud.11, Quin in corde instruere quódam cœpit œnopolium. Quo loco Turnebus legendum censet Thermopolium. Idem Asin.5.

OEnoptæ {οἰνόπται} In Græcorum conuiuiis dicebantur, quorum officium erat dare operam, vt ex æquo biberetur. Vide Cæl. Rhodiginum.

OENOTRIA {οἰνωτρία} regio est Italiæ. Nonnulli verò ipsam Italiam sic perhibent ab OEnotro Arcade, vt refert Pausanias libro 8. Pisander verò lib.13, à vini bonitate appellatam sic esse ait. Gentile nomen est OEnotrus, & OEnotrius. Hæc Stephanus, qui OEnotriã Græcè οἰνωτρίαν per ω μέγα in medio scribit, vt mirum sit apud Latinos poetas correptam inueniri. Et fortasse apud quosdã OEnotri interdum, non OEnotrij legendũ esset, quod apud Silium Italicum vbique obseruatum vidi. Vide suprà in dictione ITALIA.

OEnotrius, Adiectiuum {οἰνώτριος.} vt
Pubes OEnotria. Silius lib.12.
Tellus OEnotria. Virg 7.Æneid.
Viri. Virg.2.Æneid.

OEnotrus, Aliud adiectiuum {οἰνωτρός.} vt
Fines OEnotri. Silius lib.13.
Oræ OEnotræ. Silius lib.8.

OENOTRIDES {οἰνωτρίδες} dictæ sunt duæ insulæ, quæ sunt contra Veliam, Pontia scilicet & Iscia. Plin.lib.3.cap.7.

OENVS, Germaniæ fluuius, vulgò dictus *Inn*.

OEnussæ {οἰνοῦσαι} Tres insulæ sunt ante Messenen Peloponnesi vrbem, quarum meminit Plin.lib.4.cap.12. ¶Est item OEnussa, exigua insula, Chio adiacens. Plin.lib.5.cap 31.

OEspœum {οἴσποιον} Genus calceamenti muliebris, Polluci libro 5. cap.16. vbi Gualtherus vertit Monile.

OEstrum, œstri, Græcè, Latinè furor dicitur {οἶστρος.} Vnde Statius vocat œstrum, poeticum furorem, lib.1. Thebaidos,
Tempus erit quum laurigero tua fortior œstro
Facta canam.

OEstrum etiam Latinè asilus dicitur, volatile paruum, vulgò *Tabanus*, vt ait Seruius, ex soni similitudine dictus. Virgilius 3.Georgicorum,
Est lucos Silari circa, &c. Colum.lib.9.cap.14, scribit nasci in extremis partibus fauorum amplioris magnitudinis, quàm sunt apes cæteræ, eósque nonnulli putant esse reges. Verùm quidam Græcorum authores οἴστρους appellant ab eo quòd exagitent, neque patiantur examina conquiescere.

Oesus, pro vsus. Cicero de Legibus, Ast quid erit quod extra magistratus coërcatione oesus sit. Id est curatione sit opus: Nam prisci non rarò pro u, oë posuerũt, vt pro munire, moenire: pro mutuus, moetuus: pro murus, moerus: pro vti, oeti. Festus, Ex ponderibus publicis, quibus hac tempestate populus oetier solet. Martianus tamen esse putat oisus scribendum. Nam de litera i disputans, i copulatur, inquit o literæ in nomine Iouis, & Oinone: Oisus etiam dicitur. Sic enim veteres vsum dixerunt. In exemplaribus apud Ciceronem legitur heius: sed Turnebi consilio reponi debet oësus, vt suprà scripsimus.

OESYME, es {οἰσύμη} Oppidum est in Thracia, siue in ea Macedoniæ parte, quæ Thraciæ proxima est, non procul à Philippis & Neapoli. Meminit huius oppidi Plin.lib.4.cap.11.

OEsypum, œsypi, pen.corr. neutr.gen. {οἴσυπος} dicitur pinguedo collecta in lana succida. Ouid.3 de Arte,
OEsypa quid redolent, quanuis mittantur Athenis,
Demptus ab immundæ vellere succus ouis? Plin. lib.29. capite 2, Quin ipsæ sordes pecudum, sudórque feminum & alarum adhærentes lanis (œsypum vocant) innumeros propè vsus habent. Dicitur etiam lana succida & sordida, iam primùm ab ouibus detonsa, nondum mundata, sed quæ adhuc cum sudore est, & sordibus Græcè οἰσυπηρὰ ἔρια, καὶ οἴσυπος. Legitur apud quosdã œsipa, apud alios œsopa, vtrunque malè, vt opinor. OEsypum dicitur, quasi οἰὸς ῥύπος: id est, ouis sordes.

OETA, Mons Doridos, apud Plinium libro 4.cap.27. Et lib.35.cap.11.

OETA, siue OEte {οἴτη} Mons inter Thessaliam & Macedoniam, clarus morte & sepulchro Herculis, in quo (vt Seruius inquit) stellæ videntur occidere, sicut de Ida nasci: & vbi elleborum optimum nascebatur, vt refert Plin.lib.25.cap.5. A Parnaso vsque Pindũ pars in Thermopylas vergens, propriè OEta vocatur. Quidam addunt aspirationem OEtha.
Ardua OEte. Ouid 9.Metam.
Alta. Ouid.9.Metam.
Frondosa. Stat 4.Thebaid.
Nemorosa Ouid 9.Metam.
Tibi deserit Hesperus OEtam. Virg.8.eclog.

OEtæus, Adiectiuum {οἰταῖος.} vnde Hercules OEtæus dictus est.
OEtæi ignes, pro Stellis, Vide Noctifer in NOX.
Iuga OEtæa. Propert.lib.1.eleg.13.

OETHYNI, Populi sunt iuxta Pontum. Sipontinus.

OETOSCYROS, Lingua Scythica Apollo dicebatur.

OEtum, Herba est Ægypto peculiaris, de qua sic Plin.lib.21.cap.15, de Ægyptiis loquens, Mandunt, inquit, & œtum, cui pauca folia minimáque, verùm radix magna. Turnebus eam esse putat, quæ à Theophrasto οἴγγον dicitur. Sed & Hesychius scribit οἴγγον καλοῦσιν ὑπ' ἰδίων οἶτον. Fortassis igitur apud Theophrastum οἶτον non οἴγγον scribẽdum.

OETVS {οἶτος} frater Ephialtis gigantis, filius Aloei: quorum meminit Virg.6.Æneid. Hic pugnauit in Creta, vt Salustius refert. Vnde OEtij campi. Hic Seruio & aliis vocatur Othus.

O F

Offa, offæ, Festus, Penitam offam Næuius appellat absegmen carnis cũ coda. Antiqui enim offam vocant abscissum globi forma vt manu glomeratam pultem. Iuuen. Satyr 2,
-& patruo similes effunderet offas.
Nigra in facie tumidis liuoribus offa. Iuuen. Satyr.16.
¶Offa, Cibarium ex frustis panis in iure pingui, caseo vetere, pipere & cinamomo conditis, quæ iussulata & calcata dicitur. Sipontinus, Offa & pultem significat, & quicquid est in pultis modum redactum. Virg.6.Æneid. Melle soporatam & medicatis frugibus offam Obiicit. Potest etiam fieri offa ex aliis rebus. Varr.lib.3. de Re rustica, cap.5, Cibatui offas positas: hæ maximè glomerantur ex ficis & farre misto.
¶Offa, Massa. Plin.lib.9.cap.48, de lepore marino, In nostro mari offa informis colore tantum lepori similis.
Conuolutum in offas, Vide CONVOLVO.
Offa & massa promiscuè vtitur Columella lib.12.cap.38.
Offæ quibus aues saginantur. Colum.lib 8.cap.7.
Obiicere offam. Cic.1.de Diuin. Necesse enim est offa obiecta cadere frustum ex pulli ore, quum pascitur.
Cadit offa ex ore pulli. Cic.2.de Diuin.
Pultis offa. Cic.2.de Diuin. Nunc verò inclusa in cauea, & fame enecta, si in offam pultis inuadit, &c.
Offæ panis Colum.lib.8 cap.9.
Offæ ficorum Colum.lib.12.cap.15.
Carminis offæ. Pers. Satyr.5.

Ofella, ofellæ, Diminutiuum, simplici f scribendum esse docet Seruius, quia primam syllabam corripit contra primitiui naturam. Frustulum carnis. Dicitúrque ofella porcina à porco, quam in sartagine, craticula & prunis coquimus. Vitulina, à vitulo, quam ad ignem verubus versantes, ad escam paramus. Mart.lib.14.227, Parua tibi curua craticula sudet ofella. Iuuenal. Satyr.11, -at rudis omni
Tempore, & exiguæ frustis imbutus ofellæ.

Offula, offulę, pen.corr. Aliud diminut. Suet.in Claud. cap.40, Rogo vos quis potest sine offula viuere?
Offula dicta, vt offa minima in sue. Author Varr. libro 4. de Ling. Latin.

Offector, offectoris, dicitur, authore Festo, qui proprio colori nouum adiicit.

Offendo, offendis, offendi, offensum {προσκρούω} offẽdere, Compositum ex ob & fendo, quod non est in vsu, Incurrere in aliquid, atque incidere significat. Terent. Eunuch.5,
Si in platea hac te offendero pòst vnquam, nihil quod dicas mihi
Alium quærebam, iter hac habui, periisti.
Scopulum offendere. Cic. pro Roscio Amerino, Restare tibi videbatur seruorum nomen, quò, quasi in portum reiectus à cæteris suspicionibus, confugere posses: vbi scopulum offendis eiusmodi, vt non modò ab hoc crimen resilire videas, verùm omnem suspicionem in vosmetipsos recidere intelligas. Hîc per translationem.
Puppis offendit in scopulis. Ouid.4.de Ponto, eleg.14.
Offendere ad. Quintil.libro 6.cap.3, An non plurima κατ' ὑπερβολὴν dicuntur? quale refert Cicero de Memmio homine prælongo, Caput cum ad fornicem Fabij offendisse.
Offendere ad stipitem. Colum.lib.2.cap.3.
¶Offendere ad Africam. Liu.8 bel. Pun.
¶Offendere, Læsionem & offensionem accipere ex aliqua re in aliquam corporis partem. Colum.libro 5.cap.9, Deinde arando ne coxam bos, aliamve partem corporis offendat.
Latus offendere. Cic. pro Cluentio, Cecidisse ex equo dicitur, & homo infirma valetudine latus offendisse vehementer.
¶Offendere {ἐντυγχάνω} Inuenire, sed præter opinionem. Terent. Heaut.2.3, Texentem telam studiosè ipsam offendimus. Idem Hecy.3.1, Quonam modo Pilumena mea nunc te offendã affectam?
Imparatum aliquem offendere. Cic. Curioni, lib.2.2.
¶Offendere, Peccare, errare, aut etiam lædere aliquem. Cicero ad Varronem, lib.9.2, Quis est tam lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nusquam incurrat?
Defendere & Offendere, inter sese aduersa sunt, quorum alterum significat ἀμύνειν: alterum ἐπιφέρειν. Ex Gell. libro 9. capite 1.
Aliquem offendere {βλάπτειν, ἀδικεῖν.} Suet.in Claud.cap.26, Priorem, quòd parentes eius Augustum offenderant, virginem adhuc, repudiauit.
Offendere apud iudices. Cic. pro Cluentio, Postremò certè potius illum qui bis apud eos iudices offendisset, quàm eum qui bis causam iis probauisset. Id est, damnatus esset, contrariam sentẽtiam tulisset. Budæus.

Budæus, Offendit apud iudices de quo malè iudicatur, id est, damnatur.

Aciem oculorum, Vide ACIES.

Amicum in nugis. Horat. de Arte.

Offendere alicui animum. Cic. ad Attic. libro 4, Veritas est pusilla, quæ nunc laborat, ne animum Publio offenderet.

Offendere animos bonorum in re aliqua. Cic. ad Quint. fratrem libro 2.7. In Pompeio defendendo animos bonorum offenderent.

Animus meus multis rebus offenditur. Cic. Lentul. lib. 1.9.

Contumelia aliquem. Cic. Attic. lib. 6.

Existimationem alicuius. Cic. ad Appium, libro 3, Hos ego sermones, quòd & multi sunt, & tuam existimationem, vt ego sentio, non offendunt, lacessiui nunquam, sed non valde repressi.

Lumen extinctum offendit nares nidore. Lucret. lib. 6.

Pectora offenduntur facto aliquo. Ouid. 1. de Remed. amor.

Sensum aliquorum. Cic. Lent. lib. 1.9.

Vitio alicuius offendi. Cic. 1. de Inuent.

In aliquo aliquem. Cic. Appio, lib. 3.8.

Offendere aliquid in re aliqua. Cic. 1. de Orat. Nihil enim est tam insigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ stabile, quàm id in quo aliquid offenderis.

Offendi. Cic. ad Caninium, lib. 2.16, Ille si omnibus est maleuolus, quod nunquam existimaui, minus offendor in me: sin autem à me est alienior, nihil tibi literæ meæ proderunt.

Offendi in aliquo. Cic. ad Quint. frat. lib. 1.1, Sed si quis est in quo iam offenderis, de quo aliquid senseris, huic nihil credideris. Id est, spe & existimatione, quam de eo conceperas, deceptus fueris.

Offendere in arrogantiam. Cicero 2. de Inuent. Quòd si in cæteris quoque studiis à multis eligere homines cómodissimum quodque, quàm sese vni alicui certo vellent addicere: minus in arrogantiam offenderent, non tantopere in vitiis perseuerarent. Id est, inciderent. Budæus.

Offendere aliquid in aliquo. Cicero pro Milone, Quæ si vos cepit obliuio, aut si in me aliquid offendistis. Id est, si vos læsi vel fefelli. Bud.

Offendit me loci celebritas. Cic. ad Terentiam, lib. 14.1, Sed si me offendet loci celebritas, aliò me conferam, ad te scribam.

Offendit eos noster labor. Cic. 1. de Finib. Sic isti curiosi, quos offendit noster minimè nobis iniucundus labor.

Offendere, pro Infœliciter agere. Cic. 7. Verr. Quum multi viri fortes in communi incertóque periculo belli & terra & mari sæpe offenderint.

Offendebatur, cum infinitiuo, pro Grauiter ferebat. Suet. in Octa. cap. 89, Componi tamen aliquid de se, nisi & seriò & à præstantissimis, offendebatur.

¶Offensum esse, impersonaliter dicitur, quum aliquid secus accidit quàm sperabamus, vt ait Budæus. Cic. Lent. lib. 1.7, Si cecidisset vt volumus, vt optamus, omnes te & sapienter & fortiter: sin aliquid esset offensum, eosdem illos & cupidè & temerè fecisse dicturos.

Offendens, Participium { βλάπτων } Qui offendit.

Offendens, pro Offensus videtur vsurpatum à Gellio, lib. 9. cap. 15, Aderat nobiscum ibi Iuliani sectator, iuuenis promptus & proficiés, & offendens iam in eo, quòd ille apud Iuliani aures in præcipiti stare, & subitaria dictione periculum sui facere audebat.

Offensus, Aliud participiú { βλαμμένος } Læsus. Liuius ab Vrbe cond. Miles offenso scuto præbuit sonitum. Plin. lib. 7. cap. 53.

Pede offenso procumbere. Ouid. 2. Fast.

Pergrauiter offensus, Vide PERGRAVIS.

Vehementer à quibusdam offensus. Hircius Cic. in Epist. ad Attic. lib. 15.

Damnis offensus. Horat. 1. epist. 7.

Vitiis. Ouid. 10. Metam.

Nolo offensum, Vide NOLO.

Deos offensos mereri. Ouid. epist. 20.

Hominem sibi offensum subleuare. Plancus Cic. lib. 10.18.

Alienatus & offensus animus. Cic. Attic. lib. 1.12.

Offensa voluntas populi. Cic. 5. Tuscul. Id si propter alienam & offensam populi volútatem malum est, quàm sit ea contemnenda, paulo antè dictum est.

Offensus, Adiectiuum, nonnúquam actionem significat, nimirum qui offendit, qui peccauit. vt Offensa forma. Horat. epod. ode 15,

Nec semel offensæ cedet constantia formæ,

Si certus intrarit dolor. Id est, Nec, si certo, & vero dolore affectus fuero, constantia mea, quæ me diu tuos mores, tuámque iniuriam perferre coëgit, cedet tuæ formæ semel offensæ, id est, quæ semel offenderit, quæ semel peccarit, quæ mihi semel offensa atque inuisa, dum alios amas, fuerit. Ea autem est interdum nominis offensus significatio apud bonos scriptores. Alij aliter accipiunt. Vide Lambinum.

¶Offensus alicui, Nomé, pro Inuiso. Suet. in Iulio, capite 19, Pompeium affectatus est, offensum Patribus, quòd Mithridate victo, &c.

Inuidiosus & offensus. Cic. pro Cluentio, Siqua apud vos causa huiusmodi delata sit eius qui lege non teneatur, etiam si is inuidiosus, aut multis offensus esse videatur, etiamsi eum oderitis, &c.

Inuidiosus & offensus ordo Senatorius, Id est odiosus & inuisus, inquit Budæus. Cic. 5. Verr. O miserú atque inuidiosum, offensúmque paucorum culpa atque indignitate ordinem Senatorium.

In offenso esse. Lucret. lib. 3.

¶Offensus, pro Infenso & irato, propterea quòd qui offensi & læsi sunt, irasci solent. Planc. Cic. lib. 10. epist. Si hominem offensum mihi, coniunctum cum Repub. non subleuassem.

¶Offensior, pro Irato. Cic. ad Atticum, lib. 1.3, Quòd ad me scribis de sorore tua, testis erit tibi ipsa, quantæ mihi curæ fuerit, vt Quinti fratris animus esset is qui esse deberet: quem quum esse offensiorem arbitrarer, eas literas ad eum misi, quibus & placarem vt fratrem, & monerem vt minorem, & obiurgaré vt errantem. Idem pro Cluent.

Esne igitur, quem sibi offensiorem, Oppianico familiarissimum sciebat esse, potissimum & suum scelus & illius periculum committebat?

Offensum, Substantiuum { βλαπτικόν } Cicero 1. de Inuent. Offensum, est quod eorum qui audiunt, voluntatem lædit.

Offensa, offensæ { αἰτία } ferè actiuè sumitur: éstque eius qui offendit, vt ait Valla. Quintil. lib. 6 cap. 6, Idem quum offensam vereretur, si obiurgaret populi segnitiem. Id est, ne populum Atheniensem offenderet. Offensio, eius qui offenditur. Cic. 1. ad Attic.

Offensæ. Tacit. lib. 19, Satis patuit iis, qui principum offensas acriter speculantur.

Leues offensæ. Sueton. in Claudio, cap. 16.

Offensa, Gratiæ opponitur. Quintil. libro 4. cap. 2, Verùm hoc omittamus, ne minus gratiæ excipiendo recta, quàm offensæ reprehendendo praua mereamur.

Periculosa potentium. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Habere offensam. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Mereri, Id est committere aliquid quo alius offendatur. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 1,

Ah, pudet offensam non metuisse prius.

Respuere offensas, Obliuisci iniuriarum. Claud. 2. Paneg.

Esse in offensa apud aliquem, pro Offendere. Cicero ad Atticum, libro 9, Quod negas te dubitare quin magna in offensa sim apud Pompeium hoc tempore, non video causam cur ita sit hoc quidem tempore.

Sentire offensam in cœna. Celsus lib. 1. cap. 6.

Offensam suscipere & subire. Plin. lib. 2. epist. 18.

Vereri. Quintil. lib. 6. cap. 5.

Vindicare suas offensas nece. Ouid. 3. Trist. eleg. 8.

¶Sine gustus offensa. Colum. lib. 12. cap. 21.

¶Offensa, Passiuè. Paterculus lib. 2. de Cn. Pompeio, Amicitiarum tenax, in offensis exorabilis, in accipienda satisfactione facillimus.

Offenso, offensas { προσκρούω } offensare, Frequentatiuum ab offensum supino verbi Offendo. Liu. 5. bel. Pun. Flere omnes repentè, & offensare capita.

Offensando { ἐν τῷ προσκρούειν } Lucret. lib. 2,

-& ipsa

Sponte sua fortè offensando semina rerum, &c.

Offensans, offensantis, Participium { προσκρούων } Quintil. libro 10. capite 7, de ex-temporali dictione loquens, Si non interfistentes offensantésque, breuia illa atque concisa singultantium modo eiecturi simus.

Offensio, Verbale { πρόσκρουμα, πρόσκρουσις }

Pedis offensio. Cic. 2. de Diuinat.

Asperitas & offensio. Cic. de Vniuersit. Id ita tornauit vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, nihil inclusum angulis, nihil anfractibus. Id est nihil quod lædere posset.

Offensio est penè idé quod Inuidia { βλάβη } id est Odiú publicum & praua existimatio. Cic. 1. Verr. Apertè ab iudicibus petit, vt tu mihi anteponare: & ait hoc se honestè, sine vlla inuidia, ac sine vlla offensione contendere.

·Offensio & Beneuolentia, contraria. Cic. pro Murena, Qua in forte sapiens Prætor qualis hic fuit, offensionem vitat æqualitate decernendi, beneuolentiam adiungit lenitate audiendi.

Offensio, & Gratia, contraria. Plin libro 19. cap. 1, Quod apud alios gratiam, apud alios offensionem habet.

Periculosa. Cic Lentulo. lib. 1.7.

Vitiosa offensio atque fastidium. Cic. 4 Tuscul.

Offensiones belli, Damna & pericula. Cic. pro Lege Manilia, Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis: non stipendiis, sed triumphis est traducta.

Offensio hominum, Nocumentum & impedimentum quo aliis nocemus, & alios offendimus. Cicero 1. Verr. Quæ quum cogito, iam nunc timeo quidnam pro offensione hominum, qui illi inimici, infensíque sunt, & expectatione omnium, & magnitudine rerum dignum eloqui possim.

Offensio totius ordinis, pro Offensa, actiuè. Cic. 1 Verr. In hac libidine hominum nocentissimorum, in Populi Romani quotidiana querimonia, iudiciorum infamia, totius ordinis offensione, quum hoc vnum his tot in commodis remedium esse arbitrarer, &c.

Offensiones graues, Læsiones & dolores. Cic. ad Tironem, lib. 16. 12, Graues solent offensiones esse ex grauioribus morbis, siqua culpa commissa sit.

Odiosa. Cicero de Senect. In fragili corpore odiosa omnis offensio est.

¶Accendere offensiones, Vide ACCENDO.

Accipere offensionem, Vide ACCIPIO.

Accipere offensionem, & Deponere, contraria. Cic. Attic. lib. 1.12.

Afferre, Vide AFFERO.

Cadere in, Vide CADO.

Concitare grauem offensionem, & magnum odium. Cicero 1. de Inuent.

Coniectare vultu. Tacit. lib. 1.

Effugere. Cic. Seruio, lib. 4 4.

Excipere. Cic. 1. de Inuent.

Offensio fit, Hoc est, molestia. Varr. 1. de Re rust. cap. 17.

Habet offensionem hæc res apud aliquos. Plin. lib. 19. cap. 1.

In odium & offensionem aliquorum incurrere. Cic. 2. Verr.

Lenire. Cic. 1. de Inuent.

Offensione turpitudinis moueri, pro Offendi turpitudine. Cic. 5. de Finib. Quis est tam dissimilis homini, qui non moueatur & offensione turpitudinis, & comprobatione honestatis?

Obliterare, Vide OBLITERO.

Priuatam obliterare. Cicero Post reditum in Senatu, Publici mei

beneficij memoria priuatam offensionem obliterauerunt.

Offensioni esse, Molestiam adferre. Cic. ad Attic. lib. 13, Omni tibi asseueratione affirmo, quod mihi credas velim, mihi maiori offensioni esse, quàm delectationi possessiunculas meas.

Offensionem subleuare. Cicero de Amic. Vna illa subleuanda offensio est.

Offensionem sumere. Cic. ad Attic. 5, Ex ratione sumpta offensio non apparet.

Inuidiam atque offensionem suscipere apud populum. Cic. 4. Ver. Quisquam dubitabit quin tu istam apud populos prouinciæ istius inuidiam atque offensionem non ambitionis, neque beneficiorum collocandorum, sed pecuniæ conciliandæ causa susceperis?

Labores & molestias offensionum & repulsarum quasi quandam ignominiam timere & infamiam. Cic. 1. Offic.

Offensionem negligentiæ vitare atque effugere, Hoc est crimen & culpam. Cic. 3 Verr. In quibus non dubito quin offensionem negligentiæ vitare atque effugere non possim.

Offensiuncula, pen. corr. { [illegible] } Diminutiuum, Parua noxa. Cic. pro Plancio, Vidit M. Pisonem in ista Ædilitate offensiuncula accepta, summos à Populo Rom. esse honores adeptos.

Offensus, huius offensus { [illegible] } Idem quod Offensa. Lucret. lib. 6, Non igitur multis offensibus in temerando. Senec. epist. 108, Per huiusmodi offensus emetiendum est confragosum hoc iter.

Offensus { [illegible] } Occursatio, quum inter se offendunt atomi, Lucret. lib. 2,

Nec foret offensus natus. Id est, nec corpora prima vnquam inter se offendissent & conflixissent. Lambinus.

Offensaculū, offensaculi, pen. corr. Lactant. De opificio Dei, cap. 1, Summa ergo prudentia est pedetentim incedere, quoniā aduersarius noster offensacula pedibus latenter opponit.

Offensator, pen. prod. offensatoris { [illegible] } Qui offendicula incurrere solitus est: vt Offensator equus. Quintil. lib. 10. cap 3, de dictandi modo loquens, At idem ille qui excipit, si tardior in scribendo, aut inertior in legendo velut offensator fuerit, inhibetur cursus. Offensatorem appellat, qui in legendo identidem resistit, aut potius qui perperam legit.

Offendiculum, offendiculi, pen. corr. { [illegible] } Impedimentum, obstaculum. Plin. iun. libro 9. epist. 11, Sunt enim in hac offendicula nonnulla: circunfer oculos, & occurrent.

Offendimentum, Idem quod Offendix. Festus.

Offendix, offendicis, pen. prod. Ligaturæ nodus quo apex retinebatur. Festus, Offendices ait esse Titius ligaturæ nodos, quibus apex retineatur & remittatur: at Veranius choriola existimat quæ sint in loris apicis, quibus apex retineatur & remittatur, quæ ab offendendo dicantur. Nam quum ad mentum prouentum sit, offendi mentum.

Offendo, Offensio, Antiquum. Afran. Vopisco. Quoque nunc offendo sæpe procul nostra sit mala. Ex Nonio.

Offercio, offercis, offersi, offertum { [illegible] } offercire, Implere.

Offertus, Participium { [illegible] } Plenus. Plaut. Asin. 7, Maximas opportunitates gaudióque offertissimas patier.

Offertissimus, pro Pinguissimo, apud Plautum Capt. 13, Sine sacris hæreditatem sum adeptus offertissimam.

Offero, pen. corr offers, obtuli, pen. corr. oblatum, pen. prod. { [illegible] } offerre, Exhibere, siue quod à barbaris dicitur *præsentare*. Terent. Heaut. Opportuuè te mihi offers. Cic. ad Attic. lib. 2, Quod fors obtulerit, id acturus videatur.

Peropportunè offerre, Vide PEROPPORTVNVS.

Alicui offerre quod ipse sibi optare deberet. Cic. pro Cluent.

Offerre aliquid in lusum. Quintil. lib. 1. cap. 1.

¶Tellus obtulit accessus faciles puppibus. Lucan. lib. 3.

Aduentum offerre. Terent. Hecy. 3. 3.

Auxilium. Cic. 6. Verr. Multis sæpe in difficillimis rebus præsens auxilium eius oblatum est.

Beneficium. Cæsar 6 bel. Gal.

Obuius ipse caput obtulit letho. Lucret. lib. 3.

Caput offerendum fuit letho. Senec. Medea, 7. 2.

Caput vilitati & periculis. Plautus Capt. 5. Cic. pro Sylla, Caput meum obtuli periculis omnibus.

Crimen offerre, pro Criminari Cic. de Amicit. Addendum eodem est, vt ne criminibus aut inferendis delectetur, aut credat oblatis.

Incendium. Cic. pro Domo, Domus ardebat in palatio, non fortuito, sed oblato incendio.

Iniuriam. Terent. Hecyra 5. 1.

Iusiurandum Suet. de Claris Rhet. Quintil. lib. 5. cap. 6, Iusiurandum litigatores offerunt suum.

Luctum alicui. Catul. Argon. epigr. 59.

Maiestatem suam contumeliæ. Liu. 3 ab Vrbe.

Mendicitatem offerre. Plaut Rud. 13.

Metum. Cic. ad Senatum, lib. 15. 1, Neque multi sunt, & diffugiunt qui sunt, metu oblato.

Mœrorem. Plaut. Casin 15. Terent. Hecyr. 3. 1,

Nemini ego plura acerba esse credo ex amore homini vnquam oblata.

Moram offerre, Remorari. Plaut. Pseud. 5, Quis est, qui moram occupato molestam obtulit?

Morti pro te toties me obtuli. Cic. pro Milone.

Mortem hostibus offerre, Vide MORS.

Occasionem. Cic. pro Lege Manil. Occasionē sibi ad occupandam Asiam oblatam esse arbitratur.

Officium alicui. Lucan lib 9.

Opem obtulit inuito. Ouid. ad Liuiam.

Operam vltro Liu 10 bel. Maced.

Optatum. Terent. Adelph. 5. 9.

Os suum non modò ostendere, sed etiam offerre. Cic. pro Rosc. Amerino.

Oscula alicui. Tibul. lib. 1. eleg. 4.

Religionem offerre, Iniicere scrupulum. Cic. ad Planc. libro 10. 12, Recitatis literis oblata religio Cornuto est.

Se offerre. Cic. de Lege agrar. Finem feci offerendi mei: ne forte mea sedulitas, aut seditiosa, aut impudens videretur.

Vltro se offerre & polliceri. Cic. pro Plancio, Vltro mehercules se mihi etiam offerentes, vltro pollicentes rogaui.

Profiteri, offerre se, & polliceri. Cic. Quint. Frat. lib. 1. 2, Nostræ tamen causæ non videntur homines defuturi. Mirandum in modum profitentur, offerunt se, pollicentur.

Occurrere, offerre se, & non vocatum respondere. Cicero 3. de Oratore.

Offerre se ad mortem pro patria. Cic. 1. Tusc.

Se alacrem. Cic. ad Attic. lib. 5, Veruntamen quum de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Prætori se alacres obtulerunt.

Offerre se alicui, pro In conspectum eius prodire. Cic. ad Attic. lib. 3, Quem ego, &c. vitaui ne viderem, ne aut illius luctum squaloremque aspicerem: aut ne quem ille florentissimum reliquerat, perditum illi afflictúmque offerrem. De Quinto fratre. Budæus.

Gratulationi se. Cic. Attic. lib. 9.

Ignotum se venientibus. Virg. 2. Æneid.

Offerre se & salutem suam in discrimen pro statu ciuitatis. Cicero pro Sexto.

Se in societatem gloriæ alterius. Cic. pro Marcello, Quinetiam illa ipsa rerum humanarum domina fortuna in istius societatem gloriæ non offert: tibi cedit.

Se inter viam offerre. Cic. ad Attic. lib. 4, Si se inter viam obtulerit, occisum iri ab ipso Milone video.

Inuidiæ periculísque omnibus pro salute aliquorum se. Cic. 3. in Catil.

Melioribus se. Horat. 1. epist. 2.

Offerre se vltrò morti. Cæsar 7 bel. Gal.

Acriter se morti offert vir fortis. Cic. pro Mil.

Negotiis alienis se, Vide NEGOTIVM.

Si nihil se offert quod sit probabilitati illi contrarium, &c. Cic. 4. Academ.

Se obuiam alicui. Terent. Adelph. 3. 2.

Offerre se periculis sine causa. Cic. 1. Offic.

Offerre se prælio. Cæsar 3 bel. Ciuil.

Pro omnium salute se. Cic. in Pison.

¶Offerre se, pro Opponere. Cic. ad Brutum, 15, Romam vt veni, statim me obtuli Antonij sceleri atque dementiæ.

Temeritatibus se. Cic. pro Sextio.

Spem offerre, pro Dare spem. Cæsar 6. bel. Gal.

Stuprum offerre, Stuprare. Cic. 3. Offic. Reginæ stuprum obtulit. Correctiora exemplaria legunt intulit. Idem 2. Philip. Hanc tibi esse cum Dolabella odij causam ausus es dicere, quòd ab eo sorori & vxori stuprum oblatum esse compeisses.

In discrimen vitam suam. Cic. pro Sext.

Vitam suam pœnæ. Cic. pro Rab. Posth.

Vitium virgini offerre, pro Violare, & vim inferre. Terentius Adelph 3. 1.

Vultus blandos alicui. Tibul. lib 1. eleg. 6.

Oblatus, pen. prod. Participium { [illegible] } Cæsar 1. bel. Ciuil. Sic oblatus terror à ducibus, crudelitas in supplicio, vana religio subtrandi, spem præsentis deditionis sustulit.

Oblatam mihi causam gaudeo, in qua, &c. Cic. Attic. lib. 16.

Facultas oblata. Virg 4. Georg.

Oblata facultate, se in castra receperunt. Cæsar 1. bel. Ciuil. Cic. pro Cluent. Oblatam sibi facultatem putauit, vt, &c.

Fœdus oblatum. Virg. 11. Æneid.

Fortuna quæcunque oblata erit, vos complectar. Cic. pro Sext.

Oblata fortuna delendi exercitus. Liu. 5. bel. Maced.

Honorem oblatum respuis. Claud. 2. Paneg.

Munus oblatum. Ouid. 3. Amor eleg 6.

Præsentia illius oblata est Ouid 3 Trist. eleg. 9.

Stuprum per vim. Cic. 5. de Finib. Nostra in Republica & quæ per vim oblatum stuprum voluntaria morte lueret, inuenta est.

Oblatam vani furti inuidiam, Liuius lib. 6. Decad. 1, Item, Pœnam oblatam oculis deorum, dixit. Terentius Vitium oblatum, Stuprum oblatum: & Incendium oblatum, ac Mortem oblatam Cicero: quibus in locis OB præpositio infaustæ rei, impedimentíque indicatrix est.

Oblatum, Substantiuè positum { [illegible] } Liuius 5. Decadis lib 4, Tum Gallorum effusorum per Illyricum ingens oblatum auantia dimissum est. Gallicè, *La belle offre que faisoyent les Gaulois*.

Oblatio, in re nummaria quid sit, Vide CANON.

Offerumentum, offerumenti { [illegible] } oblationem veteres dicebant quæ diis offerebatur, authore Festo.

Offerumentas, per quãdam translationem Plaut. dixit plagas, percussiones, & flagella, quód ea scapulis & tergo offerantur, quum quis fuste cæditur: in Rud. 18,

Ni offerumentas habebis plures in tergo tuo,
Quàm vlla nauis longa clauos, tum ego ero mendacissimus.

Officina, Vide OFFICIVM.

Officio, officis, penultima correpta, offeci, penultima producta, offectum { [illegible] } officere, Contrà facere, nocere, obesse, inquit Nonius. Datiuo iungitur: & antiquè accusatiuo. Cicero 3. Offic. Iussiséntque Claudium Centimalum, qui ædes in Cælio monte habebat, demoliri ea quorum altitudo officeret auspiciis.

Obstare atque officere. Cic. pro Rosc. Amer. Quoniam ei pecu iæ vita Sexti Roscij obstare atque officere videatur.

Officere alicui. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Apricanti Diogeni offecerat Alexander. Cicero 5. Tuscul. At verò Diogenes liberius vt Cynicus, Alexandro roganti, vt diceret siquid sibi

fibi opus esset, Nunc quidem paululum, inquit, à sole abfis. offecerat videlicet apricanti.
Claritati oculorum lactucæ officiunt. Plin lib.20 cap.7.
Officere & obstare commodis alicuius. Cic. pro Sext. Rosc.
Decori alicuius. Liu.1.ab Vrbe.
Herbæ officiunt frugibus. Virg.1. Georg.
Libertati officit. Liu.2.ab Vrbe.
Luminibus. Cic. pro Rab. Posthumo.
Nomini alicuius. Liu.1.ab Vrbe, in Præf.
Partitioni huic quæ officere videbuntur, propulsabimus. Cic.1.de Inuent.
Terræ vmbra soli officiens. Cic.2.de Nat. deor.
Officit quominus. Plin epist 15.lib.6.
Officior, Passiuum ex absoluto verbo Officio. Cicero 1.de Orat. Quod cuicunque particulæ cæli officeretur, ita quanuis esset procul, mutata lumina putabat.
Officiuntur extrà. Id est obstando & officiendo impediuntur. Lucretius lib.2,
Quapropter simul inter se retrahuntur, & extrà
Officiuntur, vti cogantur tardius ire.
Offectus, offecta, offectum. vt, Lumen offectum. Id est Obductũ, obstructum, & per alicuius corporis interpositionem exclusum. Lucr. lib.5, Quóve modo soleant offecto lumine obire. Sic restituit Lambinus, quum antea offeto & effœto legeretur.
Officium, officij { [Greek] } Donatus, Officium, ab efficiendo, ab eo quòd quæritur quid efficere in eo vnunquenque cõueniat pro conditione personæ. Cic 3.de Finibus, Quod autem ratione actum est, id officium appellamus.
Genus officij dulce. Ouid. epist.13.
Militis officium longa est via. Ouid.1. Amor. eleg.9.
Officium & munus oculorum sine oculis extare non potest, possunt tamen oculi fungi suo munere. Cic.1.de Diuin.
Oratoris officium est, dicere ad persuadendum accõmodatè. Cic. 1.de Orat.
Peregrini officium, Vide PEREGRINVS.
Officium munúsque sapientiæ in hominis cultu est occupatum. Cic.4.de Finib.
Tegminis officium. Ouid.12. Metam.
¶Antelucana officia, Vide ANTELVCANVS.
Antiquum officium, & Antiquissimum, Vide ANTIQVVS.
Ciuilia. Quint. lib.2. cap 4.
Grata alicui. Cic. Att lib.13.
Interlucana, Vide INTERLVCANVS.
Iustum, pium, & debitum. Cic. Torquato, lib.6.1.
Pium. Ouid.6. Metam.
Publicum. Quintil. lib.3 cap.7.
Suprema. Tacit. lib.5, Quòd supremis in matrem officiis defuisset. Hoc est funeri, siue exequiis.
Tenuia officia rerum. Pers. satyra 5.
Trãslatiua, & quasi publica, Vide Translatious, in TRANSFERO.
Triste, Quod præstatur in funere. Ouid.12. Metam.
Virile. Horat. de Arte.
Virilibus officiis aptus. Ouid.3. Fast.
¶ Debitor officio. Ouid.1. Amor. eleg.10, Non manet officio debitor ille tuo.
Nonus in officio, & prælatus munere fortis. Ouid.13. Metam.
Contra officium, Vide CONTRA.
¶Officium, pro Obsequio, vel honoris exhibitione. Liu. ab Vrbe cond. Quæ officij causa ab domo profecutæ fuerant.
Officia mutua, pro Beneficiis amicorum, quæ alter alteri exhibet. Cic. Thermo, lib.13, Peto abs te pro nostra coniunctissima necessitudine, plurimisque officiis paribus ac mutuis, vt voluntate, authoritate, studio tuo perficias, vt, &c.
Necessitudinis officium. Cic pro Murena.
Intermissio officij. Cic. de Amic.
Studia & officia. Cic. Antonio, lib.5.5, T. Pomponius homo omniũ in te studiorum & officiorum maximè conscius.
Singulari in Rempublicam officio & fide vir. Cic. pro Sylla.
Summo officio præditus homo, pro Officiosissimo, vel integræ vitæ, vel qui omnino id quod decet, strenuè facit. Cic. in Verr.3, Hi rem ad virum primarium, summo officio ac virtute præditum, M. Marcellum, &c.
Humanitatis, officij, diligentiæ plenæ literæ. Cic. Appio, lib.3.9.
Nullum est officium tam sanctum atque solenne, quod non auaritia comminuere atque violare soleat. Cic. pro Quintio.
¶Abduci ab officio aliquo. Cic. de Amic.
Adhibere officium, Vide ADHIBEO.
Officiis amplecti, vel complecti. Cic. Fam.5.
Augere officia. Cic. Att. lib.13.
Celebrare suprema, Hoc est exequias, seu iusta mortuis persoluere. Curtius lib.3.
Certare officiis, Vide CERTO.
Claudicare in officio, In CLAVDICO.
Colere officium, Vide COLO.
Colere officium, & Negligere, contraria. Cic.1. Offic. Nulla vitæ pars, &c vacare officio potest: in eóque colẽdo sita vitæ est honestas omnis, & in negligendo turpitudo.
Commemorare officia, Vide COMMEMORO.
Commonere aliquem officium suum. Plaut. Pseud.4.
Comparent officia, In COMPAREO.
Officiis comprehendere. Cic.
Conferre officia, In CONFERO.
Conficere legationis officium, In CONFICIO.
Conferre multa & magna officia in aliquem. Cic. pro Flacco.
Conseruare officium erga patriam, aut parentes, aut alios sanguine coniunctos monet pietas. Cic.2. de Inuent.
Constant in me tua. Vide CONSTO.
Copulata officio. Quintil. in Proœm lib.1.
Cumulare aliquem officiis, Vide CVMVLO.
Curare officium suum, Vide CVRO.
Decedere officio, vel de officio, Vide DECEDO.
Decedere ab officio. Liu. lib 6. Decad 4.
A religione officij declinare. Cic.5. Verr.
Delegatum alicui. Quintil. in Proœm. lib.6.
Deserere. Cic.1. Offic. Prætermittẽdæ autem defensionis, deserendíque officij plures solent esse causæ.
Deseri ab officiis amicorum. Cic. F. Metello, lib.5.2.
Deesse officio. Cic. Mario, lib.7.3.
Amoris, studij, pietatis, nullum officium à me defuit. Cicero pro Milone.
Desiderare officia ab aliquo. Cic. Antonio, lib.5.5.
Detrectare sua officia. Quintil. lib.2. cap.1.
Officiis deuincire. Cic.
Discedere ab officio. Cic.1. Offic. Ab officio discedat, si se destitutum queratur.
Officij duxit. Absolutè, pro Putauit officium suum esse. Sueton. in Tib. Cæsare, cap.11.
Ductus officio vel cognationis, vel amicitiæ. Quintil. lib.4. cap.1.
Regis officia & munera exequi. Cic. de Senect.
Munus officij exequi ac tueri. Cic. de Senect.
Exequi officia & studia. Cic. ad Atticum, lib.3.
Expectare officia ab aliquo. Cic. Lentulo, lib.1.6.
Officia extare. Cic. Fam.13.
Officium suum facere. Terent. Eunuch.4.5, Postquam surrexi, neque pes, neque mens satis suum officium facit.
Seruilia officia facere. Propert. lib.4. eleg.10.
Onus officij nullum cuiquam reliquum facere. Cic. Appio, lib 3.13.
Facere officium alicui, Vide DICIS causa.
Fungi officio. Cic. Appio, lib 3.8.
Fungi officio pædagogorum. Quintil. lib.1. cap.2.
Fungi officiis vernaliter. Horat.2. Serm. satyr.6.
Fungi supremo in aliquem officio. Curtius lib 3.
Fungi officium. Terent. Heaut.3.3, Hominis frugi & temperantis functus officium.
Implere officium suum, Vide IMPLEO.
Officiorum impensam facere. Cic. in orat. ante exil.
Intendere officia, Vide INTENDO.
Officia intercedere alicui cum aliquo. Cic. Fam.13.
Intermittere. Cic de Amic. Nec vllo casu arbitror hoc cõstanti homini posse contingere, vt vlla intermissio fiat officij.
Intermoriturum existimare, Vide INTERMORIOR.
Labi in officio, Vide LABOR, laberis.
Languent officia. Lucret. lib.4.
Mandare officium aliquod alteri, Vide MANDO, mandas.
Manere in officio, Vide MANEO.
Meminit officium suum. Plaut. Milit.21, pro Officij, antiquè.
Meminisse officia debet is in quem collata sunt, non commemorare qui contulit. Cic. de Amic.
Migrat officium, Vide MIGRO.
Misso officio, In MITTO.
Molliri officiis parentum. Lucret. lib.2.
Sol negat officium mundo. Ouid 2. Metam.
Negligere officium, Vide paulo antè Colere officium.
Officia obire liberaliter & dextrè, In OBEO.
Parêre officio. Cic. Attico, lib.13, Mulieres vix satis humanæ, quæ inimico animo ferant, quum vtraque officio pareat.
Persoluere officium receptum alicui. Cic.7. Verr.
Pertinet ad officium, Vide PERTINEO.
Polliceri & deferre alicui studium, officium, operam, laborem suũ. Cic. Cecinnæ, lib.6.6.
Honestum officium postponere scorto. Horat.1. epist.19.
Præstare officium, Vide DICIS causa.
Præstare officium suum alicui. Seruius Ciceroni, lib.4.5.
Præstare officium patri. Ouid.7. Metam.
Præstare officia vrbana alicui. Balbus Ciceroni in Epist. ad Atticũ, libro 9.
Officium præterire. Planc. Cic. Fam.10.
Prætermittere. Vide paulo pòst, Seruare officium.
Prometeri. Cic. Antequam iret in exil. Non cõuenit, quum ad promerendum officium tam fuerim expeditus, vos ad referendam gratiam esse tardiores.
Officiis prosequi. Cic.
Recusare prima officia operis sui. Quint. lib.2. cap.1. De Rhetore.
Interruptum varietate temporũ officium cumulatè reddere. Cic. Licinio, lib.5.8.
Redire ab officiis. Horat.1. epist.7.
Relictis omnibus officiis agere aliud. Horat.2. epist.2.
Fructum & præmium officij ab aliquo repetere. Cicer. Antequam iret in exilium.
Repudiare officium necessitudinis. Vide NECESSE.
Officiis mutuè respondere. Cic. F. Pompeio, lib.5.7.
Officium residere in aliquo. Cic. Fam.5.
Retinere officia. Cic pro Cluentio.
Retinere aliquos in officio. Cic. pro Rosc. Amer.
Reuerti ad officium suum. Lentulus Senatui, lib.12.15.
Satisfacere officio. Cic.1. Verr.
Omni officio ac potius pietate erga te cæteris satisfacio omnibus. Cic. Lentulo, lib.1.1.
Seruare officium, & Prætermittere, contraria. Cicero Sextio, lib.5.17, Quamobrem omnibus officiis amicitiæ seruatis, ne hoc quidem prætermittendum esse duxi, te vt hortarer, &c.
Spectare. Quintil. lib.2. cap.2.

Spondere alicui. Ouid. 10. Metam.

Officium tuum est, has bene vt assimules nuptias. Tuæ partes, tuum munus. Terent. And. 1. 1.

In officio esse, pro Officium præstare, officio fungi. Cic. ad Terentiam, libro 14, Tantum scribo, si erunt in officio amici, pecunia non deerit.

In officio est Nicanor, & à me liberaliter tractatur. Cicero Attico, libro 6.

Partes officij istius non sunt filij mei. Cic. Att. lib 6.

Singulari officio esse in aliquem. Cic. Antonio, lib. 5. 5.

Suscipere aliquod officium. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Officia & partes imperatoris suscipere. Cic. Appio, lib. 3. 10.

Tribuere officium & cultum alicui. Cicer. 2 de Inuent. Pietas per quam sanguine coniunctis patriæque beneuolis officium & diligens tribuitur cultus.

Tueri officia. Cic. Appio, lib. 3. 9.

Venire in officium oratoris. Vide VENIO.

Vincere officiis suis cogitationes alterius. Cic. Appio, lib. 3. 10.

Officium aliquod vsurpare. Cicero de Amicitia, Nec ab isto officio, quod semper vsurpaui quum valerem, abduci incommodo meo debui.

¶Officium, pro Beneficio, quod vulgò dicitur *placitum*. Columella libro 2. capite 15, Licet filicem sine iniuria vicini, etiam cum officio decidere.

¶Officium, pro magistratu videtur accipi apud Aurelium in l. 1. D. De off. præf. præt. Credidit enim, ait, Princeps eos, qui ob singularē industriam, ad huius officij magnitudinem adhiberentur, non aliter iudicaturos esse, pro sapientia ac luce dignitatis suę, quàm ipse foret iudicaturus. Plin. iunior lib. 1 epist. 10, Distringor officio vt maximo, sic molestissimo. Idem in Panegyrico, non admodum procul à fine, Nondum biennium complectebamus in officio laboriosissimo & maximo, quum tu nobis Cōsulatum obtulisti. Vtrobique Præfecturam ærarij intelligit.

¶Officium, Apparitor, *Officier*. Hermogenianus in l. Si plus vel minus. D. De euictione, & duplæ stipulatione. Si iussu iudicis rei iudicatæ pignus captum per officium distrahatur.

¶Officium, pro Actis. Paulus in l. Eum D. De in ius vocando. Eum, pro quo quis apud officium cauit, exhibere cogitur. Item qui apud acta exhibiturum se esse quem promisit: etsi officio non caueat, ad exhibendum tamen cogitur. Vipian. in l. Si fideiussor. D. Qui satisdare cogantur, Si satisdatū pro re mobili non fit, & persona suspecta sit, ex qua datio desyderatur: apud officium deponi debebit (si hoc iudici sederit) donec vel satisdetur, vel lis finem accipiat.

Officiosus, pen. prod. Adiectiuum {ὑπηρετικός} Qui libenter & ex animo officium seu beneficium alicui exhibet. Cic. Octauio, lib. 13. 22, Hominem prudentem & officiosum cognosces.

Officiosus in aliquē. Cic. 3. Verr. Homines autem ipsi Lampsaceni tum summè in omnes ciues Romanos officiosi.

Diligens & officiosus homo. Cic. Att. lib. 13.

Humanus, officiosus, & liberalis homo. Cic. pro Rosc. Com.

Amicitia officiosa Cic. pro Plancio, Quos tu si sodales vocas, officiosam amicitiam nomine inquinas criminoso.

Dextera officiosa in paucos versus. Ouid. 4. Trist. eleg. 6.

Officiosus dolor, à Cicerone lib 3. Tuscul. dicitur qui ex iusta causa suscipitur, & cuius probabilis ratio reddi potest.

Labores Cic. pro Milone.

Sedulitas Horat. 1. epist. 17.

Voluntas Ouid. 2. de Ponto, eleg. 5.

¶Officiosior, officiosissimus. Cicero Att. libro 13, Equidem, si ex omnibus esset eligendum, nec diligentiorem, nec officiosiorem facilè delegissem Vestorio.

Natio candidatorum officiosissima. Cic. in Pisonem.

Officiosè, Aduerbium {ὑπηρετικῶς} officiosius, officiosissimè, Diligenter, bono animo. Cic. de Amic. Quorum plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant, eóque magis si aliquid habere se putant quod officiosè, amicè, & cum labore aliquo suo factum queant dicere.

Officiosè parère. Cicero ad Att. lib. 13. Quædam exemplaria legūt officio, non officiosè: qua de re suprà positum est exemplum.

Officiosè scribere. Cic. ad Att. lib. 1. 15, Qua de re quum ad me ita suauiter, diligenter, officiosè, humaniter scripseris.

Officiosè ire salutatum. Martial. lib. 1. 66.

Officialis, & hoc officiale, penul prod. Quod ad officium pertinet, vel quod de officio tractat.

Officialis, etiam minister magistratus dicitur. Apul. Sed iussit potestas officialem suum magna seueritudine coerceri.

Officina, officinæ, penult. prod. {ἐργαστήριον} Locus vbi aliquid fit, hoc est in quo operarij opera sua faciunt. Cic. 7. Philip. Armorum officinas in vrbe videtis.

Graues officinæ Horat. 1. Carm. ode 4.

Officina, de fabrica dictum. Plin. lib. 33. cap. 11, Seruus eius Drusillanus nomine Rotundus, &c. quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat.

Æraria officina, Vide AES, æris.

Chartariæ, Vide CHARTA.

Ex eadem officina. Cic. in Præf. Parad. Non enim est tale, vt in arce poni possit, quasi Minerua illa Phidiæ: sed tamen vt ex eadem officina exisse videatur.

Officinas promercalium vestium exercere. Suetonius de Claris grammaticis.

Instituit officinam Syracusis Verres. Cic. 6. Verr.

Quæstuosissima falsorum commentariorum & chirographorum officina. Cicero 2. Philip. Sic vocat domum Antonij, vbi falsa testamenta scribebantur.

Officinæ vitiorum, & similium, per translationem. Columella in Præf. 5.

Officina nequitiæ, & diuersoriumflagitiorum. Cicero pro Rosc. Amer.

Officina dicendi Cic. de Claris Orat. Extitit igitur iam senibus illis, quos paulo antè diximus, Isocrates: cuius domus cunctæ Græciæ, quasi ludus quidam patuit, atque officina dicendi. Id est schola.

Clarissima rhetoris officina Cic. 2. de Orat.

Instruxerunt quasi officinas sapientię philosophi. Cicero 1. de Legibus.

¶Officina, Ipsa (vt ita dicā) factio, operatio, vel fabricatio. Plinius libro 11 cap. 2, In magnis siquidem corporibus, aut certè maioribus, facilis officina sequaci materia fuit. In his tam paruis, &c. De insectis.

¶Officinam, gallinarium vocat Colum. lib. 8. cap. 3, Totius autē officinæ (id est ornithonis) tres continuæ extruuntur cellæ. Et paulo pòst, Hæc erit officinæ cohortalis dispositio.

Officinator {τεχνίτης} pro fabro posuit Vitruuius libro 6. cap. vlt. Quum subtiliter officinatoris probabitur exactio. Bud.

Offigo, offigis, pen. prod. offixi, offixum {ἐμπήγνυμι} offigere. Plaut. Mostel. 6. Sed ea lege, vt offigantur bis pedes, bis brachia.

Offirmo offirmas, offirmāre, Vide OBFIRMO.

Offlecto, offlectis, offlexi, offlectum {περικάμπτειν} offlectere, Circùm vel contrà flectere. Plautus Rudente, 23, At ego hinc offlectam nauem.

Offoco, offocas, penult. prod. offocāre, Præfocare. Florus lib. 2. cap. 11, Quum catenas morsibus & ore tentassent, quum offocandas inuicē fauces præbuissent.

Offringo, offringis, offregi, penult. prod. offractum {καταγνύω} offringere, Quod fractum est, contrario frangere. Festus, Offringi terra dicitur, quando iterum transuerso sulco aratur. Varro libro 1. de Re rust. cap. 29, Rursum terram quum primùm arant, proscindere appellant: quum iterum, offringere dicunt, quòd prima aratione glebæ grandes solent excitari: quum iteratur, offringere vocant.

Offucia, offuciæ: Pluraliter, offuciæ, offuciarum {φενακισμοί} A fuco, fallaciæ dicuntur. Plautus Mostel. 4, Neque cerusam, neque melinū, neque aliam vllam offuciam. Gell. lib. 14. cap. 1, Sed id præstigiarum, atque offuciarum genus, &c.

Offuco, offucas, offucāre, Festus explicat aquam in fauces ad bibendum dare. Et hinc quidam putant infucare esse apud Plautum, vinum aqua diluere, quum etiam aqua eius color infucetur: verùm Turnebus infuscare libentius retinet. Vide suo loco.

Offula. Vide OFFA.

Offundo, offundis, offudi, penult. prod. offusum {ἐπιχέω, ἐπισκοτίζω} offundere Circunfundere. Plaut. Trinum. 14,

Vlsne aquam tibi petam? c. res quum iam animam agebat,

Tum esse offusam oportuit.

Offundere caliginem oculis. Liu. 6 bel. Pun.

Aer crassus nobis offunditur. Cic. 4. Acad.

Obscurare & offundere. Cic. 3. de Finib. Obscuratur & offunditur luce solis lumen lucernæ.

Noctem rebus. Cic. 1. de Natura deorum. Multis etiam sensi mirabile videri, eam nobis potissimum probatam esse philosophiam, quæ lucem eriperet, & quasi noctem quandam rebus offunderet.

Errorem alicui. Liu 4. bel. Maced.

Tenebras offundere, Obtenebrare. Cic. 3. Tuscul. Si quid tenebrarum offudit exilium.

Offusus, penult. prod. Participium {ἐπικεχυμένος} vt Pauore offusus. Tacit. libro 11.

Offusa animis caligo. Cic. 5. Tuscul.

Offusa Reipublicæ sempiterna nox. Cicero pro Rosc. Amer. Qui tanquam si offusa Reipublicæ sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris, omniáque miscebant.

Offusa religio oculis & animis sacerdotum. Liuius 2. ab Vrbe, Nec in sacerdotibus tanta offusa oculis animóque religione motus esset, &c.

Tenebræ offusæ. Cic pro Domo,

Offusus terror oculis auribúsque. Liu. 8. bel. Pun.

Offusco, offuscas {ἀμαυρόω} offuscare, Obumbrare, obscurare, denigrare, & quasi fuscum reddere.

O G

Ogdoas, ogdoadis, Græcè: Latinè, numerus octonarius.

OGDOLAPIS, Fluuius nauigabilis, ex Alpibus fluens, ad Vrbem irrumpit. Vide Strabonem, lib. 4.

OGDOVS, Ægypti rex, Vchoreus cognominatus, qui Memphim condidit à nomine filiæ dictam, vt author est Diodorus Siculus, libro 1. capite 1.

Ogganio, oggannis, oggannīre, Vide OBGANNIO.

Oggero, oggeris, pen. corr. oggessi, oggestum, oggérere, Intédere, seu ingerere. Antiquum. Plaut. Truculento,

Vnus eorum aliquis oculum amicæ oggerit, dum illi agant.

OGYGES, penultima correpta {Ὠγύγης} rex fuit Thebanorum, sub quo primum omnium diluuium fuisse dixit Varro in Prologo libri tertij de Re rust. Estque (inquit) vetustissimum oppidum Græcum Bœotiæ Thebæ, quod rex Ogyges ædificauit: peractis iam millibus annorum & centum. Sed vt diuus Augustinus de Ciuitate Dei lib. 18, retulit, tempore quo regnabat Ogyges, diluuium magnum factum est: non illud maximum, quo nulli homines euaserunt, nisi qui in arca fuerunt: sed tamen maius, quàm quod postea tempore Deucalionis fuit.

Ogygius, Adiectiuum {ὠγύγιος} vnde Ogygia mœnia Thebana dicta sunt.

Deus Ogygius, Bacchus. Ouid. epist. 10.

Lyræus Ogygius. Lucan. lib. 1.

OGYGIA {Ὠγυγία} insula est, vt quidam ferunt, Phœnicij & Syrij maris: sic quoque ab Ogygio rege in ea regnante cognominata. De qua Homerus in primo Odysseæ.

OGYLVS { Ὤγυλος } Insula est inter Peloponnesum & Cretam. Stephanus.

OGYRIS, penult. corr. Arabiæ felicis insula. De qua Plinius libro 6, sic scribit, Insula in alto obiacet Ogyris, clara Erythro rege ibi sepulto. Rufus ex Dionysio,
Ogyris inde salo promit caput, aspera rupes
Carmanidis, qua se pelagi procul inuehit vndis.
Regis Erythrei tellus hic nota sepulchro
Tenditur, & nudis iuga tantum cautibus horret. Meminit insulæ perpulchrè lib. 9. Curtius.

O H

Oh, Interiectio, qua vtimur vbi ex interuallo notos videmus, vt ait Donatus: estque præsertim in vsu apud Comicos. Terent. Adelph. 5. 6,
-sed eccum Demeam. saluos sies.
D. Oh, qui vocare? G. Geta.
¶ Oh, Admirantis, cum contemptu quodam. Terent. And. 3. 5,
-imò melius spero. P. oh, tibi ego vt credam furcifer?
¶ Oh, Affirmantis, cum certitudine quadam. Terent. Eunuch. 1. 2,
Ne hoc quidem tacebit Parmeno. P. oh, dubiúmne id est?
¶ Oh, Dolentis & reprehendentis. Terent. Heaut. 5. 3,
Oh, iniquus es, qui me tacere de re tanta postules.
¶ Oh, Dolentis & deprehensi. Plaut. Casin. 6,
-vnde hic amabo vnguenta olent? S. oh, perij,
Manifestò miser teneor.
¶ Oh, Exultantis ob rem bene gestam. Plaut. Mostel. 4,
Vt videas eam medullitus me amare, oh, probus homo sum,
Qui pro me causam diceret, patronum liberaui.
¶ Oh oh, Exultantis. Plaut. Mostell. 5. 9, Oh oh ocellus es meus.
¶ Oh oh oh oh, Eiulantis more comico. Plaut. Capt. 5. 6.

Ohe, Interiectio satietatem vsque ad fastidium designans. Terentius Phorm. 2. 3,
Quis homo est? ehem. D. tace. G. absenti tibi
Te indignas, séque dignas contumelias
Nunquam cessauit dicere hodie. D. ohe desine. Idem Heaut. 5. 1,
Ohe, iam desine deos vxor gratulando obtundere,
Tuam esse inuentam gnatam.

Oho, Interiectio admirantis aliquid repentè fieri. Plautus Pœnul. 4,
-eamus soror mea.
A D. Oho amabo, quid illuc nunc properas?
¶ Oho, Agnoscentis cum gaudio particula. Plaut. Pseud. 15,
Accipe & cognosce signum. B A L. oho Polymachæro placides
Purus putus est ipsus. Budæus.

O I

OICLES, Filius fuit Antiphatis filij Melampi, Homero lib. 15. Odysseæ. Idem fuit pater Amphiarai Argiui vatis.

OILEVS { Ὀϊλεύς } trium syllabarum, pen. prod. fuit Locrorum rex, & pater Aiacis Oilei, teste Virg. 1. Æneid.

Oilides, penult. prod. { Ὀϊλιάδης } Patronymicum mascul. Propert. lib. 4. eleg. 1, Victor Oilide rape nunc, & dilige vatem. Intelligit Aiacem Oilei filium.

O L

OLBIA, Ciuitas { Ὀλβία, πόλις } Ptolemæo lib. 5. cap. 5, Vrbs Galliæ Narbonensis. Vulgò *Eres.* ¶ Fuit & Pamphyliæ oppidū iuxta Cataracten fluuiū, teste Plin. lib. 2. cap. 27. ¶ Fuit & Olbia Bithyniæ vrbs in extremo Ascanij sinus sita, quæ posteà Nicæa appellata fuit. ¶ Est & alia in Sarmatia Europæ, ad Borysthenē amnem, quæ & Borysthenis appellatur à Ptolemæo tabula octaua Europæ: cuius etiam Plinius meminit lib. 4 cap. 11.

OLCACHITES, pen. prod { Ὀλκαχίτης } Ptolemæo lib. 4. cap. 5, Zeugitanæ regionis sinus, hodie *Alcon ciuitas.*

Olea, oleæ { ἐλαία } Nota arbor. Virg. 2. Georgicorum,
Sed truncis oleæ melius propagine vites
Respondent. Plin. lib. 15. cap. 82.
Olea, ab elea, olea grandis orchitis, quòd ea antiquitus orchemoza. Varr. de Ling. Lat. lib. 4.
Mineruæ inuentrix oleæ. Virg. 1. Georg.
Rami oleæ. Stat. 12. Thebaid.
Mares. Ouid. 4. Fast.
Nigræ. Horat. 2. Serm. satyr. 2.
Pacales. Ouid. 6. Metam.
¶ Attondere oleas, Vide ATTONDEO.
Florent oleæ. Ouid. 5. Fast.
Æstus mordet oleam. Horat. 1. epist. 8.
Sempiternam oleam in arce tenere potuerunt Athenæ. Cicero 1. de Legibus.
Florem oleæ quum agricola videt, baccam quoque se visurum putat. Cic. 2. de Diuin.
¶ Olea, etiam fructus dicitur. Vnde Olea cōditanea Varroni dicitur, quæ ad condituram asseruatur. Colum. lib. 11. cap. 2, Tum & olea distringenda est, ex qua velis viride oleum efficere.
Distringere oleas. Ouid. de Nuce.
Oleam facere apud Catonem, est ex ea oleum facere: sic lanam facere, est lanam operi impēdere, & ex ea aliquid facere: sic aurifex dicitur qui aurum facit, id est qui ex auro opus facit. Turnebus.
Inspergere oleam sale, Vide INSPERGO.
Stringere oleam. Cato de re Rustic. Oleā ne stringito. Stringitur autem olea, quæ manu legitur, vt quum digitabulis pressa decerpitur, itáque læditur, aut ex arbore nuda manu detrahitur. Vide STRINGO.

Oleaceus, Adiectiuum { ἐλαιώδης } olei vel oleæ simile. Plin. lib. 35. cap. 15, Gignitur & pingue, liquorísque oleacei, in Sicilia. Idem lib. 21. cap. 4, Folia oleacea.

Oleaginus, penult. corr. Adiectiuum { ἐλάϊνος } Quod ex olea arbore est, siue coloris olei. Virgil. 2. Georg. Truditur è sicco radix oleagina ligno. Plin. lib. 37. cap. 5, Post eos autem cerini, deinde oleagini, hoc est colore olei.

Oleagineus, Aliud adiectiuum, Idem { ἐλάϊνος } Varro libro 1. de Re rustica, capite 40, Demum in oleagineis seminibus arbores videndum, &c.
Oleagineis coronis ministri triumphantium vtebantur, quòd Minerua, dea belli esse putabatur. Hæc Festus. Gellius lib. 5. cap. 6, Est item oleaginea postrema, qua vti solent qui in prælio non fuerunt, sed triumphum procurant.

Olearis, & hoc oleare, penultima producta, Quod ad oleum pertinet. Plinius lib. 34 capite 14, Quippe quum in exacuendo, oleares cotes & aquariæ aquè differant, oleo delicatior fiat acies. Id est quæ oleo aspergantur.
Olearis talea. Colum. lib. 11. cap. 2.

Olearius, Adiectiuum, Idem. Colum. lib. 2. In vasis oleariis salsamentarijsque. Idem lib. 1. cap. 6, Olearia cella. Item Varro 3. de Re rustic. cap. 2, Oleariæ feriæ.
Molæ oleariæ. Varr. de Ling. Lat. lib. 4.

Olearius, olearij { ἐλαιοπώλης } Qui oleum facit vel vendit. Columella libro vltimo, Peritissimi olearij vix patiuntur ad vnam lucernam opus fieri.

Oleaster, oleastri { ἀγριέλαιος } Olea syluestris. Virgilius 2. Georgicorū, Indicio est tractus surgens oleaster eodem.
Ingens. Virg. 4. Georg.
Infelix superat foliis oleaster amaris. Virg. 2. Georg.
Sacer oleaster. Virg 12. Æneidos,
Fortè sacer Fauni foliis oleaster amaris
Hic steterat, nautis olim venerabile lignum,
Seruati ex vndis vbi figere dona solebant
Laurenti diuo, & votas suspendere vestes. Quem locum enarrans Turnebus, Ex ritu, inquit, priscæ superstitionis scripsit id Virgilius, & præcipuè Græcorum, qui ante fana in oleastris suspendere dona solebant & affigere. Illius enim arboris viuacitas tanta est, vt si multis configatur clauis, nihil tamen lædatur. Aristophan. Pluto, ὥσπερ κοτίνῳ σφηκίσκῳ πρὸς τουτῳί, Id est ceu oleastro adfigam isti. Hæc ille.
Suspendi hominem in oleastro iussit Verres. Cic. 5. Verr.

Oleastellus, oleastelli { ἀγριελαίδιον } Diminutiuum ab Oleaster, apud Columel. lib. 12. cap. 49, Verumtamen habetur præcipua in hos vsus olea Calabrica, quam quidam propter similitudinem oleastellum vocant.

Oleastrense, Nigri plumbi genus Plin. lib. 33. cap. 17.

Oleastrinum, Dicitur oleum quod ex oleastro fit, quo mobiles dentes confirmantur, teste Dioscoride lib. 1.

Oleitas, pen. corr. oleitatis { ἐλαιοσυγκομιδή } Tempus legendarum olearū, & fructus oleæ. Cato de Re rust. cap. 68, Vbi vindemia & oleitas facta erit, prela extollito. Idem cap. 144.

Oleosus, pen. prod. Adiectiuum { ἐλαιώδης } Quod est plenum oleo. Plin. lib. 27. cap 11, Semen oleosum, quod & fit ex eo. Medetur oris vlceribus perunctis.
Oleosum butyrum, Hoc est pingue. Plin. lib. 28. cap. 9.

Oletum, oleti pen. prod. { ἐλαιών } Locus oleis cōsitus. Cato de Re rust. cap. 1, Secundo loco hortus irriguus, tertio salictum, quarto oletum, quinto pratum. Vide etiam OLIVO.

Oleum, olei { ἔλαιον } Quod ex olea expressum est.
Olei stilla. Martial. lib. 12. epigr. 71.
Balaninum, In BALANVS.
Carinum, In CARYON.
Cibarium, In CIBVS.
Cicinum, In CICINIA.
Citreum, In CITRVS.
Omphacinum, In OMPHACIVM.
Oleum medicum, quod & incendiarium nominat Solinus, quasi, vt ait, inficitur herba: etsi etiam naturale quoddam est, non tantùm artificiosum & factitium. Hoc genere olei pellicem suam vlta est Medea. Erat etiam, vel arte parabatur in Media, vnde & medicū vocabatur oleum. Solinus, Apparet herba, qua inficitur oleum quod vocant medicum: huius olei incendium aqua restingui non potest, sed puluesis iactu. Annotauit Turneb.
Narcissinum, Vide NARCISSVS.
Oleum decumanum. Lucilius,
Quæ Gallam bibere ac rugas conducere ventri
Farte aceroso, oleo decumano penè coegit. Oleum autem decumanum appellat quod deterius est, vt hodie triticum decumanum, quia miscellum est, & vinum decumis collectū, est ferè deterius. Turneb.
Pingue. Virg 6. Æneid.
Oleum Romanicum, Cato de Re rustica vocat, oleum vulgare, quod è caduca fit olea, & matura: viride, quod è strictiua & immatura. Romanicum autem ideò, quia Romæ locis vicinis fiebat. Turnebus.
Vngere caules oleo bono Horat. 2. Serm satyr. 3.
Largo vnctum cadauer. Horat 2. Serm. satyr. 5.
Iuuentus oleo humeros perfusa nitescit. Virg 5. Æneid.
Instillare oleum lumini. Cic. de Senect.
Oleum scintillat. Virg. 1. Georg.
¶ Oleum addere camino. Horat. 2. Serm. satyr. 3, Id est, Malo fomentum ac velut alimoniam suppeditare, quo magis ac magis augescat: & malum alio malo cumulare, atque augere.
Plus temporis, atque olei plus. Iuuenal. satyr. 7.
Oleum & operā perdidi. Plaut. Pœnul 4. Id est, quicquid insumpsi seu rei seu laboris. Metaphora ducta est à gladiatorum ac palæstritarum certaminibus, in quibus certaturi, vnguentis quibusdam oleariis perungebantur. Cicero Mario, lib. 7. 1. Nam quid ego te athletas putem desiderare, qui gladiatores contempseris, in quibus ipse Pompeius confitetur se & operam & oleum perdidisse? Quanquam potest & ad lucubrantium lucernas referri, sicuti Cicero fecisse videtur, scribens ad Atticum, libro 13, Ante lucem quum scriberem contra Epicureos, de eodem oleo & opera exaraui nescio quid ad te,

& ante lucem dedi. Id est, quasi obiter, & eadem commentatione. Eidem, lib. 2, Non defleamus, ne opera & oleum philologiæ nostræ perierit, sed cōferamus tranquillo animo. Ergo hic oleum pro sumptu positum est. Erasmus.

Oleo tranquillior. Hyperbole prouerbialis in homines minimè iracundos, lenísque ingenio præditos. A liquoris natura sumpta, quo nihil magis tacitum, magísque lene. Plautus Pœnulo, 18. Vide Erasmum.

¶Oleum, pro simulacro pugnæ, & pro exercitatione, non pro vno certamine. Cic. 1. de Orat. Nitidum quoddam genus verborum & lætum: sed palæstræ magis & olei, quàm huius ciuilis turbæ & fori. Id est accommodatum concionibus & iudiciis. Budæus.

Oleamen, penult. prod. oleaminis, neutri generis. Scribon. Largus, Post dies triginta coniiciuntur macerata: deinde oleum purum excipietur, quod reponitur fictili vaso: cuius oleaminis vires ad omnem cōtractionem neruorum tantæ sunt, vt sit vix credibile.

Oleamentum, oleamenti. Scribonius Largus, Quum primùm hæc leuia paruerint, cum oleamentis ex vino adipem liquefactum cum rosæ pondo quadrante miscere in vnum oportet.

OLEAROS, penult. corr. { ὠλίαρος } Insula vna ex Cycladibus. Plin. lib. 4. cap. 12. Ouid. 7. Metam. At non Olearos, Didyméque, & Tenos, & Andros.

OLEATRVM { ὀλέατρον } Hispaniæ vrbs, Ptolemæo authore lib. 2. cap. 4. alio nomine Oleatro dicta. Meminit Plinius libro tertio, capite primo.

OLENOS, penult. corr. { ὤλενος } vrbs est Ætoliæ, dicente Seruio, Diomedes habuit socios de tribus ciuitatibus quas habet Ætolia, Pleuron, Olenō, Calydona. Hactenus ille. ¶Fuit & Olenos vrbs Bœotiæ, sic dicta ab Oleno Vulcani filio. Strabo lib. 8.

OLENVS, Oleni, penult. corr. { ὤλενος } vir fuit qui Lethæam duxit vxorem eximia pulchritudine, adeò superbam, vt se deabus præferret. Cæterùm deæ iratæ quum de Lethæa supplicium sumere vellent, Olenus in se culpam vxoris transferre ausus, vnà cum illa in lapidem fuit conuersus. Ouid. 10. Metam.

Olenius { ὠλένιος } Possessiuum est ab Oleno. Ouid. 5. Fastorum,
Nascitur Oleniæ signum pluuiale capellæ.
Cornibus Oleniis manant imbres. Stat. 6. Thebaid.
Arua Olenia. Ouid. 5. Fast.
Astrum. Stat. 3. Thebaid.
Pecus Olenium lædit æquor. Ouid. epist. 17.

Oleo, oles, oleui, oletum, pen. prod. vel olui, olitum, penul. corr. { ὄζω } olēre, Odorem spirare & emittere. Plin. lib. 21. cap. 7, Rosa recens, à longinquo olet.

Olesco, fit ab Oleo, idque inter se differunt, quòd Oleo habet significationem naturalem transitiuam, Olesco, passiuam innatam.

Bene olere. Cic. ad Atticum, libro 2, Sed tamen erant ornata hoc ipso, quòd ornamenta neglexerant: & vt mulieres, ideò bene olere, quòd nihil olebant, videbantur.

Deterius olet herba lapillis Libycis. Horat. 1. epist. 10.

Iucundé. Plin. lib. 20 cap. 17.

Malé. Cicero 2. de Orat. At in malè olentem, vide me à te circumueniri.

Malè olet omne cœnum. Cic. 4. Tuscul.

Ex Academia nihil olet Epicurus, nihil ne ex Lyceo, nihil ne è puerilibus disciplinis. Cic. 1. de Nat. deor.

¶Oleo, cum accusatiuo. Plaut. Asin. 16, Myrrham olet.

Olet huic aurum. Plaut. Aulul. 7,
Certè ædepol equidem te ciuem sine omni malitia mala etiam
Semper sum ratus, & nunc arbitror. E. aurum huic olet.
Quid nunc me vis? Id est, suspicatur me habere thesaurum.

Ceram, quàm quod crocum olet vnguentum magis laudari. Cicero 3. de Orat.

Olet furtum. Plaut. Menæh. 4.

Hircum olere. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Olent illa supercilia malitiam. Cicer. pro Rosc. Comœdo, Nónne ipsum caput & supercilia illa penitus abrasa olere malitiam & clamitare calliditatem videntur? Id est significare, vt ait Budæus.

Olent tua basia myrrham. Martial. lib. 2. 12.

Pastillos. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Sonare & olere peregrinum. Cic. 3. de Orat. Quare quum sit quædam certa vox Romani generis verbísque propria, in qua nihil offendi, nihil displicere, nihil animaduerti possit, nihil sonare aut olere peregrinum, hanc sequamur.

¶Oleo, cum ablatiuo. Ouidius,
Pérque locos sacros, & olentia sulphure fertur. Propert. lib. 4. eleg. 7,
Cur nardo flammæ non oluere meæ?

¶Olere, pro Malè olere. Horat. Epod. 10,
Mala soluta nauis exit alite,
Ferens olentem Mæuium.

Olo, olis, olere, penultima corr. antiqui dixere. Afran. Fratriis,
-non potest
Quin illa tacta, longéque & multis olat. Id est, oleat. Pomponius Aleonibus,
Aleo ludam sanè meæ malè olant manus. Nonius.

Olens, Participium { ὄζων } vt Agri olentes. Lucan. lib. 7. Intelligit olentes propter cadauera interfectorum.
Amaracus suaue olens. Catull. in Epithal. Iuliæ.
Bene olens anethum. Virg. 2. eclog.
Membra olentia. Virg. 3. Georg.
Bene olentes myrrhæ. Ouid. de Medicam. faciei.
Latè olentia serpilla. Virg. 4. Georg.

Oletum, oleti, pen. prod. { [illegible] } Stercus humanum: dictum quòd vehementer oleat. Persius Sat. 1,
-veto quisquam hic faxit oletum. Vide etiam OLEA.

Olidus, penult. corrcp. Adiectiuum { ὀζώδης } Quod tam bonum, quàm malum odorem habet. Martialis libro 1. 46, Olidæque vestes murice. Idem lib. 10. 37, Hic olidam clamosus agens in retia vulpem. Hic in malum dixit, vt & Horat. lib 1. epist. 5.
Veternum olidum Catul. ad Coloniam, epigram. 17.

Oleracius. Vide OLVS.

OLERVS { ὤλερος } vrbs Cretæ in edito loco sita, vltra Hierapytnam. Hinc Minerua Oleria, & Festum Olerium in eius honorem. Steph.

Oleum. Vide OLEA.

Olfacio. olfacis, pen. corr. olfeci, penult. prod. olfactum { ὀσφραίνω } olfácere, Odorari. Plin. lib 11. cap 37, Quonam modo audiant delphini, mirum. Iidem nec olfactus vestigia habent, quum olfaciāt sagacissimé. Cic. 5. Tuscul. Vt ea quæ gustemus, olfaciamus, tractemus, audiamus, &c.

Vnguentum olfacere. Catul. ad Fabull. epigr. 13.

Olfeci ego, pro Subodoratus sum & præsensi, per translationem. Terentius Andr. 3. 3,
-an non sex totis mensibus
Prius olfecissem, quàm ille quicquam cœperit?

Olfacere nummum. Cic. de Lege agraria. Nunc quisnam tam abstrusus vsquam nummus videtur, quem non architecti huiusce legis olfecerint?

Cernere, audire, gustare, olfacere, tangere aliquid. Cicero 2. de Diuinatione.

Olfactus, huius olfactus { ὄσφρησις } Sensus odoris per nasum subministratus. Plinius lib. 8. cap. 4, Intermiscere insidiarum metu, subsistere ab olfactu.

Olfactorium, olfactorij { ὀσφραντήριον } Florum vel odorum fasciculus, delectandis naribus vel olfactus gratia comparatus. Plin. lib. 20. cap. 9, Syluestris siue erraticæ immēso plus laudat Cato: adeò vt aridæ quoque farinam in olfactorio collectam, vel odore tātum naribus rapto, vitia earum, graueolentiámque sanare affirmet.

Olfacto, olfactas { ὀσφραίνομαι } olfactāre, Frequentatiuum ab Olfacio. Plinius libro 20. cap. 14, Xenocrates pulegij ramum lana inuolutum in tertianis ante accessionem olfactandum dari tradit. Plautus Menæhmis. 4,
Vt summum olfactare abstines?

Olfactatrix, penultima producta { ὀσφράντρια } Verbale fœmin. Plinius libro 17. capite 24, Olfactatrix enim intelligitur, & tangi mirum in modum.

Olfactoriola, inter ornatus muliebres ponit Esaias, cap. 3. quæ crediderim ea esse quæ nostræ mulieres olfactus & odoris gratia specie pomi deferunt, auro quidem argentóve contecta ac circundata.

OLIAROS { ὠλίαρος } Insula in mari Ægæo, vna Cycladum, de qua Virgilius lib 3,
Oliaron, niueámque Paron, &c.

OLIBA { ὀλίβα } Ptolemæo lib. 2. cap. 6, Hispaniæ Tarraconensis vrbs. Vulgò *Obi*.

OLICANA { ὀλίκανα } vrbs Britanniæ, Ptolemæo libro 2. capite 3. Vulgò *Kirkbi*.

Olidus, Adiectiuum. Vide OLEO.

Oligarchia { ὀλιγαρχία } Status Reipublicæ paucorum constans dominatione. Vnde Oligarchici dicti sunt, qui paucorum dominatione gaudent.

Oligochronii { ὀλιγοχρόνιοι } Id est modicæ vitæ. Verba sunt *Iulij* Firmici lib. 3. cap. 5. Idem lib. 4. cap 8, Quidā oligochronij *fiunt* ac breui tempore morituri.

Olim { πάλαι, ἐν ποτέ } Aduerbium temporis. Terent. *Heaut.* 2. 1, Ex sua libidine moderantur, quæ nunc est, non quæ olim fuit.

Loquebantur olim sic. Cic. 2. de Orat.

Locus olim conditus. Horat 1. Serm. satyr. 5.

¶Olim, Fabulæ proprium est, inquit Donatus. Terent. Eunuch. 2. 2, Olim isti fuit generi quondam quæstus apud seclum prius. Horatius Serm. libro 1. satyra 8, Olim truncus eram ficulnus inutile lignum.

¶Olim. Terent. Hecyr. 3. 3, Nam vitium est oblatum virgini olim à nescio quo improbo. Vbi Donat. Rectè olim: quia facilis venia circa vetera iam delicta. vnde tentat temporis longinquitate extenuare peccatum. Olim ergo, ante nouem menses.

¶Olim, pro Nuper. Terent. And. 3. 3, Alium esse censes nunc me, atque olim quum dabam?

¶Olim, pro Ante. Terent. Hecyr. 4. 1,
Vtinam sciam ita esse istuc. sed nunc mihi in mentem venit,
Ex hac re quod locuta es olim, quum illum generum cepimus.

Locus ille animi nostri, stomachus vbi habitabat olim, concaluit. Cic. Attico, lib. 4.

¶Olim, de præsenti tempore aliquando dicitur. Virgil. 10. ecloga, Vestra meos olim si fistula dicat amores. Plin. iunior epist. 10. lib. 2, Vt tandem percipias gaudium, quod ego olim pro te non temerè præsumo.

¶Olim, de futuro. Virg. 1. Æneid. Hunc tu olim cælo spoliis orientis onustum Accipies. Quintil. lib. 10. cap. 1, Sunt clari hodiéque, & qui olim nominabantur. Ex Valla lib. 2.

¶Olim, pro Posthac. Horat. epist ad Iul. Flor. lib. 1,
Ne si fortè suas repetitum venerit olim
Grex auium plumas, &c. Et Ode 10. lib. 2, Non si malè nunc, & olim
Sic erit.

¶Olim, pro Aliquando, siue Quandoque. Horat. 1. Serm. satyra 1,
-vt pueris olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint vt discere prima. Virgil. 2. Georgicorum,
Ac olim seras posuit quum vinea frondes.

¶Olim, pro Iandudum, Iampridem, Iam longo tempore. Plinius iunior, lib. 8. epist. 9. ad Vrsum, Olim nō librum in manus, non stylum sumpsi. olim nescio quid sit otium, quid quies, quid denique illud iners quidem. Lucan. lib. 5,
-nónne olim casu pendemus ab vno?

Nunc primum profiteor, & Olim scio, contraria. Curtius Libro 10.

¶Olim, pro quouis tempore. Virg. 2. Georgicorum,
Hic tibi prævalidas olim, multóque fluentes
Sufficiet Baccho vites. Seruius.
Atque olim. Virg. 8. Æneidos,
Non secus atque olim tonitru cum rupta corusco
Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. Vbi Seruius, Atque olim, Ferè vt solet. nam non est aduerbium temporis.
Olim iam, Id est, Iam longo tempore. Quintil. in Milite Mariano, Olim iam Imperator inter fulgentes virtutes tuas liuor locum quærit. Valla lib. 2.

Olisci {ὄλισκοι} annumerantur mundo muliebri à Polluce lib. 7. cap. 2. Gualtherus vertit Mortariola.

OLISIPPO, Vide OLYSIPPO.

Olitor, Vide OLVS.

Oliua, oliuæ, pen. prod. {ἐλαία, μορία} Arbor nota. Plin. lib. 15. cap. 5, Dicentur nunc Catonis placita de oliuis.
Inuentor oliuæ Aristæus dicitur. Cic. 3. de Nat. deor.
Albentis oliuæ rami. Ouid. epist. 11.
Canentis fœtus. Ouid. 6. Metam.
Tardè crescentis proles. Virg. 2. Georg.
Densa oliua canet mons. Iuuen. Saty. 14.
Germinat & nunquam fallentis termes oliuæ. Horat. Epod. 16.
Fera. Stat. 6. Thebaidos,
Puluereumque fera crinem detorsit oliua. Interpres exponit fera pro ferali, sed sine ratione vt opinor. quis enim nescit oliuas esse feras etiam, id est syluestres?
Fœlicis ramus. Virg. 6. Æneid.
Flaua. Virg. 5. Æneidos,
Flauáque caput nectentur oliua. Æschyli epitheton secutus est. Nam in Persis ait,
ξανθῆς ἐλαίας καρπὸν ἐλαίας πέρι. Vbi interpres Græcus flauam dicit oliuam vocari, quòd posterior pars folij videatur porracei esse coloris.
Glauca. Stat. 2. Thebaid.
Imbellis frondes. Valer. 5. Argon. Imbellis, Pacificæ.
Mitis. Ouid. 7. Metam.
Nitidæ oliuæ ferax Peparethos, Ouid. 7. Metam.
Pallens. Virg. 5. eclog.
Pingues. Virg. 2. Georg.
Placita paci. Virg. 2. Georg.
Supplex. Stat. 5. Thebaid. Per quam pax petitur supplicando. Lactantius.
Teres. Virg. 8. eclog.
Tonsæ caput foliis euinctus oliuæ. Virg. 5. Æneid.
Viridi Mnestheus euinctus oliua. Virg. 5. Æneid.
Vinacis oliuæ Palladia sylua. Virg. 2. Georg.
Vmbrosa. Claud. de bello Gildon.
Vndique decerptam fronti præponere oliuam. Horat. 1. Carmin. ode 7.
¶Oliua, Fructus. Plin. lib. 15. cap. 31, Oliuæ constant nucleo, oleo, carne, amurca.
Carnosissimæ, Vide CARO.
Lecta de pinguissimis oliua ramis arborum. Horat. Epod. 2.

Oliuetum, oliueti, pen. prod. {ἐλαιών} Locus oliuis consitus. Colum. lib. 5. cap. 9, multa de Oliuetis. Cic. de Senect. Quid de pratorum viriditate, aut arborum ordinibus, aut vinearum oliuetorúmve specie dicam?
Vineta, segetes, oliueta, vbertatem frugum & fructuum, omnem denique commoditatem prosperitatémque vitę à diis se habere. Cic. 3. de Natur. deor.
Fertilia. Horat. 2. Carm. ode 15.
Maritum, Vide MARITVS.
Facere oliuetum in iugeribus, & vineas in eis instituere. Cic. 2. de Lege agraria.

Oliuarius, Adiectiuum {ἐλαϊκός} Quod ad oliuam pertinet. Colum. lib. 12. cap. 47, Oliuariæ metretæ.
Molæ. Pompon. in L. Cum fundus. D. De instruct. vel instrument. legato.

Oliuina, oliuinæ, pen. prod. {ἐλαίας πλῆθος} Reditus olei, vel olei maxima copia. Plaut. Pseudolo, 4,
-cuius amatores domi oliuinam habent Maximam.

Oliuitas, pen. corr. oliuitatis {ἐλαία} Fructus oleæ. Varro Gloriam ἀπὸ τοῦ..., Tum denique omnis cum lucerna combusta est in lucubrando, oliuitásque consumpta est. Nonius.
¶Oliuitas, Tempus legendarum oliuarum. Colum. lib. 12. cap. 50, Media est oliuitas plerunque initium mensis Decembris. Et libro 1. cap. 1, Oliuitates largissimæ.

Oliuo, oliuas, penult. prod. oliuâre, Oliuarum vindemiam agere, siue oliuas colligere. Plin. lib. 15. cap. 3, Quippe oliuantibus lex antiquissima fuit, Oleum ne stringito, néve verberato. Diomedes Guidalottus in tertiam eclogam Calpurnij, oliuantes interpretatur vectigal olei facientes: qui prouidentes ex vectigalibus nequid detrimenti paterentur pro anno futuro, nolebant oleas decuti. quoniam, vt ibidem ait Plinius, cum sequentis anni damno perticis decutiuntur.

Oliuum, oliui, pen. prod. {ἔλαιον} Id est oleum ex oliuis expressum. Plaut. Pseud. 5, Eme die cæca hercle oliuum, id vendito oculata die.
Dulce oliuum. Horat. 2. Serm. satyr. 4.
Inolentis natura. Lucret. lib. 2.
Liquidi corrumpitur vsus. Virg. 2. Georg.
Corrupto casiam dissoluit. Pers. Saty. 2.
Vngor oliuo. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Oliuifer, pen. corr. Adiect. {ἐλαιοφόρος} Quod oliuã fert. Martial. lib. 12. 95, Bætis oliuifera crinem redimite corona.
Arua. Ouid. 3. Fastor.
Sicyon. Ouid. in Ibin.

OLIZON {Ὀλιζών} Thessaliæ oppidum, cuius meminit Homer. in Catalogo nauium.

Olla, ollæ {χύτρα, χύτρος} Vasis genus, vt ait Nonius. Antiqui vocabant aulam, quia nullam literam geminabant, inquit Festus. Inde Plauti comœdia Aulularia inscribitur. Varro, Cato ait vuam amineam in ollis commodissimè condi. Plaut. Capt. 15, Ollas, calicésque omnes confregit.
Ipsa olera olla legit. Catul. epigr. 89. Vide OLVS.
Bibulæ ollæ, Vide BIBO.
Farrata. Pers. Saty. 4.
Olla fictilis Colum. lib. 8. cap. 8.

Ollula, ollulæ, penult. corr. Diminutiuum {χυτρίδιον.} Varro, Electa in secretam corbulã, inde in ollulas addatur. Idem 1. de Re rust. cap. 54.

Ollaris, & hoc ollare, pen prod. {χυτρικός.} Vnde Ollares vuæ, quæ in ollis seruantur: de quibus Colum. lib. 12. cap. 43.

Ollaria, ollariæ, Temperatura æris. Plin. lib. 34 cap. 9, Nouissima est quæ vocatur ollaria, vase nomen hoc dante, ternis aut quaternis libris plumbi argentarij in centenas æris additis.

Ollus, {ἐκεῖνος} olla, ollum, dixere veteres, teste Donato, pro Ille, illa, illud. Virg. 9. Æneid. Olli subridens. Vbi Seruius, Olli pro Illi, vel Tunc interpretatur. Cic. 3. de Legibus, Ollísque ad honoris amplioris gradum is primus ascensus esto.
Ollus. Varro apud Ennium, Olli respondet suauis sonus Egeriai. Olli valet dictum illi ab olla, & ollus. quod alterũ comitiis quum recitatur, à præcone dicitur olla centuria, non illa: alterum apparet in funeribus indictiuis, quum dicitur, ollus letho datus est, quod Græcus dicit λήθῃ, id est obliuioni. Hæc ille lib. de Ling. Lat. 6.
Olli certamine summo procumbunt. Virg. 5. Æneid.
Olli sic breuiter fata est. Virg. 6. Æneid.
Olli subridens hominum sator. Virg. 1. Æneid.
Flammeus est plerunque colos, & splendidus ollis. Lucret. lib. 6. Subaudi fulminibus.

Ollic, pro Illic similiter dixere veteres, authore Festo.

Ololygones, pen. corr. {ὀλολυγόνες} Mares ranæ, quo tempore vocem mittentes, cieut ad coitum fœminas. Fit à verbo ὀλολύζω, quod significat vlulo.

Olor, oloris, pen prod. {κύκνος} Auis, quæ Græcè cygnus dicitur. Quidam à Græco deducunt, quasi ὅλος ὡραῖος, hoc est, totus pulcher. Auis est alba, ansere maior, vocem argutam habens. Virg. 9. ecloga,
-sed argutos inter strepere anser olores. Ouid. epist. 7,
Ad vada Mæandri concinit albus olor.
Amyclæi olores. Stat. 1. Sylu. 2.
Innocui latè pascuntur. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.
Niuei. Valer. 6. Argon.
Purpurei, Id est pulchri. Porphyr. Horat. 4. Carm ode 1.
Anteire olores candore. Silius lib. 13.

Olorinus, pen. prod. Adiectiuum {κύκνειος.} vt Color olorinus, hoc est candidus. Plin. lib 37 cap. 10.
Alæ. Ouid 6. Metam.
Pennæ. Virg. 10 Æneid.
Sonos olorinos referre. Ouid. ad Pisonem.

Olus, oleris, pen. corr. n. g. {λάχανον} Dicitur omnis herba satiua, quæ est in vsu cibario. Ab alendo, quòd oleribus alerentur homines antè quàm fruges vel carnes essent. Plin libro 19 cap. 10, Semen olerum si succo eius madefactum feratur, olera nulli animalium obnoxia futura tradunt. Varro ab olla deducit. Nonius & Festus inter aspirata connumerant, holus.
Atrum olus, Vide ATER, adiectiuum.
Cordum, Vide CORDVS.
Positum est algente catino Durum olus. Pers. Saty. 3.
Ipsa olera olla legit. Catull. Prouerbij speciem habet, in eósque iactari potest, qui quod se facere oportet, faciunt: vt quum libidinosus & salax, scortatur, & mœchatur, ebriosus, potat. Olera enim in olla coquuntur, quæ quum eis repletur, ipsa legere videtur, id est colligere. Ex Turneb.
Olus, figuratè, pro tenui & quotidiano victu. Horat. 2. Serm. saty. 7,
-si nusquam es fortè vocatus
Ad cœnam, laudas securum olus.
Emptum cœnat olus. Horat. 1. epist. 1.
Panis ematur, olus, vini sextarius. Horat. 1. Serm. saty. 1.
Fastidire olus. Horat. 1. epist. 18.

Olusculum, olusculi, penult. corr. Diminutiuum {λαχανάριον.} Horat. 2. Serm. saty. 6, Vncta satis pingui ponentur oluscula lardo. Cic. ad Atticum, lib. 6, Lancibus & splendidissimis canistris olusculis nos soles pascere.

Olitor, pen. corr. olitoris {λαχανοπώλης, κηπουρός} Qui olerum hortum exercet, quique olera vendit. Columel. lib. 10. Ipse ferens olitor diductos pondere qualos. Cic. ad Tironem, lib. 16. 18, Sic olitorem ipsum cõmouebis.
Feriati olitores. Varr. de Ling. Latin. lib. 5.

Olitorius, Adiectiuum {λαχανικός} Quod ad olera pertinet. vt Forum olitorium, vbi venduntur olera. Liu. 4. bel. Maced.
Olitoria ostia, id est Ostia hortorum. Plin. lib. 19. cap. 8.

Oleraceus, Adiectiuum {λαχανώδης} vt Oleraceus frutex, Hoc est, frutex olerum modo fruticãs. nam etiam olera fruticare affirmat Theophrastus, appellatque oleri arbores olera fruticantia. Vel similem oleri fruticem habens. Plin. lib. 26. cap 8, Eadem præstat hypericon, quam alij chamæpityn, alij corion appellant, oleraceo frutice, tenui, cubitali.

Olusatrum, olusatri, pen. prod. {ἱπποσέλινον} Herbæ genus quæ in hortis nascitur. Plin lib. 19. cap. 8, Sed præcipuè olusatrum miræ naturæ est, hipposelinum Græci vocant, alij smyrnium. E lachryma caudicis sui nascitur. seritur & radice. succum eius qui colligunt, myrrhæ saporem habere dicunt. Authórque est Theophrastus, myrrha sata natum, &c. Olusatrum ideò dicitur, quòd folia habeat subnigra: ideò Columella pullum olus appellat. Quidam separatim scribunt, Olus atrum.

OLYMPE, Olympes {Ὀλύμπη} vrbs Illyridis, cuius incolæ dicuntur

Olympei Author Stephanus.

OLYMPIA { Ὀλυμπία } vrbs Græciæ, quæ prius Pisa dicebatur, vbi Iupiter Olympius colebatur. Dicitur etiam Arpina, vt Nicanor scribit, à matre OEnomai. Hæc Stephanus de Vrbibus. De hac Strabo libro 8.

Olympia, Olympiorum { Ὀλύμπια } Ludi qui in honorem Iouis Olympici apud Pisam & Helidem Græciæ oppida celebrabantur: hoc est, Gymnicum certamen, quod quinto quoque anno fieri solebat. Vide Sacra certamina, in CERTO, certas.

Magna Olympia. Horat. 1. epist. 1.

Pugnos & plagas Olympiorum pugiles inexercitati cupidi ferre possunt. Cic. de Clar. Orat.

Olympiacus, pen. corr. Adiect. { Ὀλυμπιακός } vt Olympiacum certamen, Victoria Olympiaca Strab. lib. 8. Cic. ad Attic. lib. 16.

Arena Olympiaca. Stat. 5. Sylu. 3.

Cursus. Author ad Herenn. lib. 4. Quasi siquis ad Olympiacum venerit cursum, & steterit vt mittatur, &c. Quædam exemplaria legunt Olympia quum venerit cursum.

Palmæ Olympiacæ præmia Virg 3. Georg.

Olympionices, siue Olympionicus, pen. prod. { Ὀλυμπιονίκης } Qui in Olympiaco certamine victor euasit. νίκη, quippe victoria dicitur. Ælianus de Varia historia, lib. 10. Licere id sibi persuasit, quæ patrem & fratres treis haberet Olympionicas.

Præmium Olympionicarum capere. Cic. 2. de Inuent.

Acinas pugil Olympionices. Cic. pro Flacco, Quid si etiam occisus est à piratis Adramitenus homo nobilis, cuius est ferè nobis omnibus nomen auditum, Acinas pugil Olympionices?

Nobilis Olympionices Diagoras Rhodius. Cic. 1. Tusc.

Olympias, Olympiadis, penult. corr. { Ὀλυμπιάς } Quinque annorum spatium, quod à Romanis Lustrum dicitur. Exinde Græci tempora per Olympiadas supputare cœperunt, ita numerantes, Olympiadis primæ aut secundæ, aut centesimæ, anno primo, vel secundo, vel tertio, vel quarto. Atque vt Consules, ita & Olympiæ victores iterum & tertium dicimus. Plaut Menæch. Iterum (inquit) Pythia & tertium Olympia. Cic. ad Attic. lib. 13.

OLYMPIAS { Ὀλυμπιάς } nomen mulieris proprium, matris Alexandri Magni. De hac Gel. lib. 13. cap. 4.

¶ Olympias, Ventus in Eubœa flans. Plin. lib. 17. cap. 24.

OLYMPIODORVS, pen. prod. Nomen viri proprium, eius qui docuit Epaminundam cantare tibiis.

OLYMPIEVM, pen. prod. { Ὀλυμπιεῖον } Locus in Delo, quem quum Athenienses Adriani sumptu condidissent, Nouas Athenas Adrianas vocauerunt. Stephanus.

OLYMPIVS { Ὀλύμπιος } Mysius tibicen & poeta Melicus & elegiarum, Marsiæ Satyri discipulus, qui citharæ legem dedit, modósque pulsandi reperit & docuit. Floruit ante bellum Troianum, à quo & mōs in Mysia nomen accepit. ¶ Fuit item alius iunior è Phrygia tibicen tēpore Midæ regis. Suidas. ¶ Præter hos fuit & Olympius Nemesianus, qui (vt ait Vopiscus in vita Cæsarum) scripsit Halieutica, Cynegetica, Nautica. ¶ Olympius item præsul, natione Hispanus, inter Christianos commemoratur scriptores à Gennadio.

OLYMPVS { Ὄλυμπος } mons, cuius vertex vsqueadeò attollitur, vt eum ma eius accolæ Cælum vocent. Propter quod poetæ cælum Olympum vocant. Dictus Olympus, quasi ὅλος λαμπής: hoc est totus fulgens: quia Solem clarum habet, nullísque vnquam nubibus fuscatur. Lucanus lib 2,

-nubes excedit Olympus. Sunt autem quatuor montes hoc nomine. Primus mons altissimus inter Thessaliam & Macedoniam, qui tamen Thessaliæ ascribitur. Alter in Gallogræcia, vel in Cypro. Alius apud Mysos, ad cuius radices Prusa ab Annibale condita. Quartus, ad mare Rubrum in Æthiopia, haud longè ab Heliopoli oppido, qui oriente sole vsque ad quintam diei horam flammas emittit.

Æthereus Virg Æneid. 6.

Frondosus. Virg 1. Georg.

Magnus. Virg. 3 Georg.

Opacus. Horat. 3. Carm. ode 4.

Pinifer. Senec. Agamemn 5.

Pruinosus. Claud. 2 de raptu Pros.

¶ Olympus, pro cælo: vt Rector Olympi. Ouid 9. Metam.

Altus. Virg. 1. Georg.

Clarus. Virg 4 Æneid.

Cliuosus. Ouid. 3. Fast.

Curuus. Valer. 5. Argon.

Ignifer. Senec. Hippol. 9.

Omnipotentis Olympi domus. Virg. 10. Æneid.

Rapidi limen. Claud. de bello Gildon.

Stellantis rex. Claud. 6. Paneg.

Stelliferi rector, Atlas Senec. Herc. OEth. 15.

Superi regnator. Virg. 2. Æneid.

Vasti rector. Ouid 1. Metam.

Viam affectare Olympo. Virg. 4. Georg.

Emenso Phœbus discedit. Virg. 1. Georg.

Pulsare Olympum nomine, Nomen extollere ad cælum vsque. Ouid ad Pisonem.

Olympicus, pen. corr. Adiectiuum { Ὀλυμπικός } Quod est Olympi, vel quod ad Olympum pertinet: vt Iupiter Olympicus. Dictus est autem ab Olympo, à quo eruditus, & ad virtutem institutus sit. Alij verò à cælo, quem Olympum Græci vocant, in quo regnare fertur.

Olympius, Aliud adiectiuum { Ὀλύμπιος } Id est cælestis, possessiuum, ab Olympo.

OLYNTHVS { Ὄλυνθος } vrbs fuit iuxta Atticam: quæ quum ab Atheniensibus ad Philippum regem Macedoniæ defecisset, ab illis deinde euersa est. Stephanus.

Vrbem antiquam & omnibus rebus auctam, & ornatam Olynthum cepit P. Seruilius. Cic. 3. Verr.

Olynthiacus, Adiectiuum { Ὀλυνθιακός } vt Olynthiacæ orationes Demosthenis, quibus Athenienses aduersus Philippum incitantur Olynthiis bellum inferentem.

Olyra, olyræ { Ὀλύρα } Frugis genus est, quod, teste Plinio, à Latinis Siligo dicitur, olim etiam à Gallis Arinca. Spicam habet semper erectam, neque rubigini obnoxiam, grano candido, læui, & multipliciter tunicato. Columella tritici vitium esse ait, & quanuis candore præstet, pondere tamen inferius esse. Idem author est triticum omne vliginoso in loco tertia satione in olyram degenerare.

OLYRAS, Fluuius est prope Thermopylas, quem fabulantur conatum esse rogum Herculis extinguere Strab lib. 9.

OLYSIPPVM { Ὀλυσίππη } Lusitaniæ vrbs, quæ nostris temporibus *Vlysbona* appellatur. Dicitur Olysippo Plinio lib. 4. cap. 22.

O M

Omasum, omasi. pen prod. { Ἐκῖνος } Est pinguius atque crassius intestinum, quod nonnulli bubulum esse credunt. Horat. 2. Serm. saty. 5, -seu pingui tentus omaso. Plin lib. 8. cap. 45, de bobus, Vt sit inter exempla damnatus à Populo Romano, die dicta, qui concubino procaci rure omasum edisse se negante, occiderit bouem. Horat. 1. epist. 16, -patinas cœnabat omasi Vilis, & agnini, tribus vrsis quod satis esset.

Ombria { Ὀμβρία } Gemmæ species, quam nonnulli Notitiam vocant: quæ cum imbribus & fulminibus fertur in terram decidere, quemadmodum Ceraunia & Brontia: eundémque cum illis effectum habet. Author Plin. lib. vlt. cap. 10.

OMBRICI, Populi sunt iuxta Illyricum, ex quorum agro Capris & Alpis fluuij in Istrum cadunt, teste Herodoto lib. 3.

OMBRIOS { Ὄμβριος } Vna & prima ex Fortunatis insulis, habens in montibus stagnum, & arbores ferulæ similes. Plin. lib 6. cap. 32.

Omen, ominis, pen. corr. n. g. { οἰωνός, κληδών } Augurium quod fit ore, quasi oremen, inquit Festus. Est enim futuræ rei prænuntiatio ori hominis incidens, diuino tamen furore. Omen Varro interpretatur quasi osmen, extrito s, & ab ore tractum dicit lib. 5. Cic. 1. de Diuin. Neque solùm deorum voces Pythagorei obseruauerunt, sed etiam hominum quæ vocant omina quæ maiores nostri, quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, Quod bonum, faustum, fœlix, fortunatúmque esset, præfabantur.

Fides ominis. Tacit. lib. 18.

Omen belli. Liu. 1. bell Pun.

Omen comitiorum. Cic. lib 1. de Diuinat. vbi scribit maiores voluisse prærogatiuam omen esse iustorum comitiorum, quod hoc sensu dictum esse interpretatur Turnebus, Romanos tantum po uisse in suffragio prærogatiuæ centuriæ, vt eum semper Consulem declararint, qui ab ea factus esset. Ita omen in Consulibus rogādis magistratibus erat, vox prærogatiuæ & suffragium.

Fati omen. Cic. 9 Philip.

Nuptiarum. Plaut. Mil. 16.

Omen pennæ præpetis, Vide PRAEPES.

¶ Omen, pro nuptiis. Virgilius, -primísque locarat Ominibus. Id est, primis nuptiis. Nam superstitiosa illa priscorum natio, cum in aliis, tum in coniugiis vel maximè, omina obseruabat: & nuptiis auspices adhibebantur. Cic. lib. 1. de Diuinat Quum vellet sororis suæ filiam in matrimonium collocare, exisse in quoddam sacellum ominis capiendi causa, quod fieri more veterum solebat. Papinius quoque describens infaustas filiarum *Adrasti nuptias* commemoratis prodigiis, addit,

-cunctos tamen omina rerum

Dicta mouent, variisque metum sermonibus augent. Ex Turnebo.

¶ Omen, de bona prænuntiatione. Virg. 4. Georgicorum, Omine, quo firmans animum, sic incipit ipsa.

¶ Omen, de malo dictum. Virg. 2. Æneidos, -quod dij prius omen in ipsum Conuertant. Cic. 11. Philip. Quid Bestiam, qui se Consulatum in Bruti locum petere profitetur? atque hoc quidem detestabile omen auertat Iupiter.

Candidum omen. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56.

Cassum. Stat. 5. Thebaid.

Dextrum. Silius lib. 13.

Dirum omen mortalibus, bubo. Ouid. 5. Metam.

Fausto lætus. Ouid. 9. Metam.

Infausto committitur sermo. Ouid. 6. Metam.

Inoffensum. Claud. 4 Panegyr.

Magnum Virg 7. Æneid.

Optimis. Cic. 12 Philipp.

Omen prærogatiuum. Cic. pro Murena, Si tanta in illis comitiis religio est, vt adhuc semper omen valuerit prærogatiuum: quid mirum est in hoc felicitatis famam sermonémque valuisse?

Sinistrum. Ouid. epist. 13.

¶ Accipere omen, In ACCIPIO.

In omen accipere. Liuius, Id à plerisque in omen magni terroris acceptum.

Auctus omine. Tacit. lib. 1.

Auertite & detestamini quæso hoc omen Dij immortales. Cicero 4. Philipp.

Capiendi ominis causa exire in quendam locum. Cic. 1. de Diuin.

Tristia omina concinuerunt anes. Ouid. 3. Amor. eleg. 11.

Conijcere omen. Cic. 4. Verr. O præclarè coniectum à vulgo in illam prouinciam omen communis famæ atque sermonis, quum ex nomine istius, quid in prouincia facturus esset, perridiculi homines augurabantur! Id est à Verris nomine euerrendam ab eo prouinciam significabant, vt postea sequitur Budæus.

Ominibus & execrationibus exire. Cic. pro Sextio.

Nostro omine it dies. Plaut. Casin. Id est prosperè & auspicatè, fœliciterque. Omen enim est nostrum & auspicium, non aduersariorum, vt & apud Virgilium,

Me si fata meis paterentur ducere vitam

Auspiciis, & sponte mea componere curas. Annotauit Turneb.

Secundo omine ire. Horat. 3. Carm. ode 11.

Firmare

Firmare omina. Virg. 2. Æneid.
Clarum omen firmauit Iupiter. Cic. 1. de Diuinat. Ex poeta.
Habere omen dicitur res aliqua. Ouid. 1. Fast.
Quod dij omen obruant. Cic. de Arusp. resp.
Certis ominibus prohiberi. Ouid. 9. Metam.
Prosequi aliquid optimis ominibus. Cic. Appio, lib. 3.
Omen vituperare. Plaut. Casin.
Cur vituperat mihi omen. Id est, cur vitiat & inauspicatum reddit conseruum pulsando. Turneb.

Ominosus, pen. prod. Adiect. { δυσοίωνος } Quod malum omen portendit. Plin. epist. 14. lib. 3. Notabilis, atque etiam, vt exitus docuit, ominosa res accidit. Gell. lib. 13. cap. 14.

Ominor, pen. corr. ominaris { οἰωνίζομαι } ominári, Auspicari, Omen capere. Plin. epist. 80. lib. 4. Optamus enim tibi, ominamúrque in proximum annum Consulatum. Cic. 2. Offic. Malo enim alteri quàm nostræ ominari: neque tantùm de nostra, sed de omni Republica dispuro.

Omino, ominas { οἰωνίζω } ominare, dixere veteres. Pomponius, Ita sit & tibi benè qui rectè ominas.

Ominatus, pen. prod. Partic. { οἰωνισθείς } Ominosus: vt Malè ominatis parcite verbis, ait Horat. 3. Carm. ode 14.

Ominator, pen. prod. ominatoris { οἰωνιστής } Qui præest ominibus capiendis. Plaut. Amphitr. 8.
Ob istuc omen ominator capies quod te condecet.

Omentum, huius omenti { ἐπίπλοον } Membrana tenuis & pinguis, qua integuntur ventris inferioris partes. Plin. lib. 11. cap. 37, Ventriculus atque intestina pingui ac tenui omento integuntur, prætérquam oua gignentibus.
Alba porci. Iuuen. Saty. 13.
Pingue omentum in flamma liquefaciēs. Catul. in Gellium, Omentum in flamma pingue liquefaciens. Veterum in sacrificiis consuetudo erat atque ritus, vt quas hostiæ partes adolerent, eas omento & adipe operirent, vt facilius arderent, pinguitudine ignem alente. Itaque id est quod ab Homero scribitur, κνίσῃ δὲ κατὰ μηρὰ ἐκάλυψαν, quod est, adipe operuerunt & obduxerunt. Hinc fole clarius efficitur illud Persij,
Tot tibi cum in flamma iunicum omenta liquescant, &c. Turnebus.
Omētum, abusiuè, pro Membrana quæ totum inuoluit cerebrum. Macrob. lib. 7. Satur. cap. 9, Et cerebrum quod tactu sui hominem vel torquet, vel frequenter interimit, nō suo sensu, sed vestitus sui, id est omenti, hunc importat dolorem.

Omecis, ometidis, & pluraliter ometides, Sunt scapulares quædam & humerales fasciæ. Ouidius,
Conueniunt tenues scapulis ometides altis
Angustum circa fascia pectus eat. Libri excussi ameletides legunt, in iisque explicandis Grammatici multum sudant, nihílque proficiunt. Proinde Turnebus contra librorum authoritatem affirmat legendum esse ometides, vt sint tanquam scapulares vel humerales fasciæ. Quis enim nescit ad dissimulandam scapularum altitudinem tenuibus fasciis vtendum, ne si crassioribus & plenioris fili aliqua vtatur, magis vitium extet & appareat? Recordor equidem Grammaticos primi ordinis, analectides legere, & intelligere tanquam puluillos ad constipandas puellarum scapulas, quibus subscriptorem præstare non possum. Verba sunt Turnebi.

Omitto, omittis, omisi, pen. prod. omissum { ἐάω, παρίημι, παραλείπω, καταλείπω } omittere, Rem aliquam penitus dimittere, & relinquere ac præterire. Terent. Adelphis, 1. 2,
Nunc si hoc omittam, actum agam.
Omittere & Adipisci, contraria. Cic. 1. de Finibus, Voluptates omittantur maiorum voluptatum adipiscendarum causa.
Consilium alicuius rei. Liu. 3. bel. Maced.
Omittere iracundiam. Terent. Adelph. 4. 7.
Memoriam alicuius rei. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Pietatem & humanitatem hic omisit, vt id quod vtile videbatur, neque erat, assequi posset. Cic. 3. Offic.
Rationem insequendi. Cæsar 1. bell. Ciuil.
Sollicitudinem. Terent. Heaut. 1. 2.
Tristitiam. Terent. Adelph. 2. 4.
Timorem Cic. in Somnio Sed ille, Ades, inquit, animo, & omitte timorem Scipio: & quæ dicam, trade memoriæ.
Vetera omitto, Id est missa facio veteres iniurias, aut conquerendi causas. Sallust. in Iugurth.
¶Id omitto. Terent. Heaut. 4. 1,
Atque id omitto: misericordia, animus maternus sino.
Vt alia omittam, hoc satis est. Cic. pro Quintio.
Vt omittam quód. Terent. Eunuch. 5. 4. Id est prætereeam, & nihil dicam.
Omitto ac negligo cætera: sua confessione induatur ac iuguletur necesse est. Cic. 7. Verr.
Id omittamus. Cic. 4. Acad.
Omitte ista quæ nec percontari, nec audire sine molestia possumus. Id est desine quærere. Cic. 1. Acad.
Omitte hunc. Terent. Phorm. 1. 2. Hoc est, Sine eum abire, Condona ei.
Omittere aliquam. Plaut. Milite, 15,
-nullo pacto potest
Prius hæc in ædes recipi, quàm illam omiserim. Id est, quàm illam amiserim à me. Fortasse legendum amiserim.
Omitte me. Plaut. Pseud. 5.
¶Aliquem alicui. Cic. Capitoni in Epist. ad Attic. lib. 16, Deinde, si me amas, omitte Atticum Ciceroni tuo. Hoc est, Contemplatione & causa Ciceronis tibi deditissimi, condona iram siquam geris in Atticum.
¶Differre aliquid, & omittere in tempus præsens. Horat. de Arte.
Nauigationem primam, dummodo idonea tempestas sit, ne omiseris. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 8.

¶Omitte rogare, dicere. Plaut. Pers. 16. Terent. Eunuch. 5. 6.
Omitte mirari opes Romæ. Horat. 3. Carm. ode 29.
Omitto iratus esse. Plaut. Persa, 12.
Omitto contra verum niti. Sallust. in Iugurth.

Omissus { παρεθείς } Particip. siue Nomen ex participio.
Omissus animus, pro Remisso & languido. Terent. Heaut. 5. 2.
Omissa contiouersia, oratio omnis ad misericordiam tuam conferenda est. Cic. pro Ligario.
Deliciis omissis hoc age. Horat. 1. epist. 6.
Omissis iocis Plin. epist 21.
Omissior ab re, Qui lucrum negligit, neque solicitus est de acquirendis diuitiis. Terent. Adelph. 5. 3.

Omnis, & hoc omne { πᾶς, πᾶν } Distributiua dictio, eandem vim habens in singulari, quā in plurali. Omnis homo, pro Omnes homines, Dicitur de vniuersis numero distinctis, vt Omnis grex. Aliquando tamen idem significat quod Totus. Positiuo & comparatiuo iungitur, & aliquando superlatiuo.
Omnis, totus, vniuersus. Cic. 2. de Finib. Sed omne cœlū totámque terram cum vniuerso mari.
¶Omnia, de duobus dictum. Cic. pro L. Murena, Perfecta ab Lucullo hæc sunt omnia, vt vrbs fidelissimorum sociorum defenderetur, vt omnes copiæ regis diuturnitate obsidionis consumerentur.
¶Omnis, pro Cuncto & pro toto, Græcorum more. Cic. in Pisonem, Erat non solùm domus mea, sed totum palatium, Senatu, Equitibus Romanis, ciuitate omni, Italia cuncta refertum. Et pro Quintio, In Galliam ad te ipsum venit, in agrum communem, & denique vbi non modò res erat, sed ratio quoque omnis, & omnes literæ. Ibidem, Vsquedum inueniretur qua ratione res ab vsitata consuetudine recederet, & in hoc singulare iudicium causa omnis concluderetur. Id est tota. Ex Budæo.
¶Omnis debet, pro Omnes debent. Cic. Attic lib. 7. epist. 3, Hîc omnia facere omnis debet, ne armis decernatur.
¶Omnibus ætatibus. Id est singulis. Plin. lib. 12. cap. 25.
Omnis amor. Terent. Eunuch. 5. 9.
Tota mente, atque omni animo intueri aliquem. Cic. 2. de Orat.
Omnibus annis. Plin. lib 12. cap. 19.
Omnes antiquissimi ciues. Cic. pro Cecinna. Neque ratio afferri potest, cur si cuiquam nouo ciui potuerit adimi ciuitas, non omnibus patriciis, omnibus antiquissimis ciuibus possit.
Clamor omnis procul esto. Horat. 3 Carm ode 8.
Omni contentione pugnatum est vt lis hæc capitis æstimaretur. Cic. pro Cluentio.
Omni contentione aliquid fugere. Cic. 3. Tusc. Tetra res est, misera, detestabilis, omni contentione, velis, vt ita dicam, remísque fugienda.
Corpus omne in profunda voce intenditur. Cic. 2. Tusc.
Domus omnis. Horat. 1 epist. 17. pro Domus omnes.
Omne tale flagitium. Cic. de Senectute.
Non omnem frugem neque arborem in omni agro reperire possis. Cic. pro Roscio Amer.
Omne genus, & Omnis generis, Pro eodem. Varr. 1. de Re rust. cap. 29, Seminaria omne genus vt ferantur. Liu. 7. bell. Pun.
Genus omne in terris. Virg. 3. Georg.
Omnibus horis. Brutus Attico, in Epist. ad Brutum, 17.
Omnia magna loquens Horat. 1. Serm. saty. 3.
Omnibus mensibus vigesimo die lunæ aliquid facere. Cicero 2. de Finibus.
Omnia minima, maxima, &c. Cic. Licinio, lib. 5. 8, Quamobrem velim ita & ipse ad me scribas de omnibus minimis, maximis, mediocribus, vt ad hominem amicissimum.
Omni modo. Plin lib. 16 cap. 14. Cic. de Lege agrar. Videtis iam p.c. omnibus rebus & modis constructam & coaceruatam pecuniam Decemuiralem.
Omne munus. Plin. in Paneg.
Omnibus vel multis partibus. Cic. 1. de Inuent. Exercitus is cui præpositus est sapiens, & callidus imperator, omnibus partibus commodius regitur, quàm is qui stultitia & temeritate alicuius administratur.
Omne periculum. Terent. And. 2. 3, Sine omni periculo.
Omnes ferè philosophi omnium disciplinarum. Cic. 5. Tusc.
Omnis illa vrbana & perdita plebs. Cic. Attic. lib. 7.
Omnibus precibus. Cæsar bel. Gal. lib. 5, Ille primò omnibus precibus petere contendit, vt in Gallia relinqueretur.
Omni quinquennio, Id est toto quinquennio Plin. de Viris illust.
Omni ergo ratione colenda & retinenda iustitia est. Cicero 2. Officior.
Sanguinem omnem profundere mater cupit. Cic. pro Cluent.
Omnibus sententiis aliquem vlcisci. Cic. ad Brutum, 3, Quos quidem omnibus sententiis vlciscor & persequor omnibus bonis approbantibus.
Omni huic sermoni propositum est, non vt ingenium & eloquentiam meam perspicias, &c. Cic. de Clar. Orat.
Omnis spes. Terent. Heaut. 4. 3, At enim spem istoc pacto rursum nuptiarum omnem eripis.
Omni supplicio vindicanda. Cic. de Amicit.
Omnia summa sperare. Cic. Attic. lib. 11, Me hortantur vt magno animo sim, vt omnia summa sperem.
Eo tempore omni Neapoli fui. Cic. pro Sylla.
Omnes tres. Quintil. lib. 5, Quanquam omnes tres status cadere in hoc opus possint. Sic Omnes duo, Omnes quatuor, Omnes quinque, &c.
¶Accingunt omnes operi. Virg. 2. Æneid.
Adiurare omnia, In ADIVRO.
Collustrare omnia. Virg. 3. Æneid.
Omnia ad arbitrium suum facere. Plin. epist. 191.
Periclitari, In PERICLITOR.

Permiscere, In PERMISCEO.
Præstare. Ouid. 14 Metam.
Omne reddere. Terent. Adelph. 2. 4.
Latè vastant omnia. Virg. 4. Georg.
Omnes qui vbique sunt, qui Latinè sciunt. Cic. 2. de Fin.
Omnia quæcunque in hominum disceptationem cadere possunt, bene sunt oratori dicenda. Cic. 2. de Orat.
Omne quod scio. Plaut. Curcul 6.
¶Omnis, cum genitiuo. Liuius 1. bel. Maced. Macedonum ferè omnibus, & quibusdam Andriorum vt manerent persuasit.
¶Omnes omnium ordinum homines. Cicero pro Rabirio perduell. reo.
Omnes omnium ortus quicunque gignantur in omni terra quæ incolatur, eosdem esse. Cic. 2 de Diuinat.
Longè omnium quicunque scripserunt aut loquuti sunt, extitit & grauitate princeps Plato. Cic. in Orat.
Omnium egenus. Virg. 1 Æneid.
Omnium sermonibus vapulare. Cic. ad Attic. lib. 2.
Ex omnibus princeps Gorgias ausus est in conuentu poscere, qua quisque de re vellet audire. Cic. 3 de Orat.
Vnus ex omnibus amicis certè efficiam vt maximè lætere. Cicero Attico, lib. 3.
Ex omnium omnibus flagitiis nullum turpius vidi, nullum audiui, quàm quod, &c. Cic. 2. Philipp.
Ex omni nimbos dimittere cælo. Ouid. 8. Metam.
Omnes ad vnum idem sentiunt de ea re. Cic. de Amic.
Insultare in omnes, Vide INSILIO.
In omne corpus sanguis per venas infunditur. Cic. 2. de Natura deorum.
¶Omne ad tempus à periculo tuti, Id est in perpetuum. Cicero ad Cassium, lib. 12. 1, Sed ita compressa est, vt mihi videamur omne iam ad tempus ab illo duntaxat sordidissimo periculo tuti futuri.
In omne æuum nobilis. Horat. 3. Carm. ode 11.
Carminibus viues tempus in omne meis. Ouid. 1. Trist. eleg. 5.
¶Ante omnia, Vide ANTE præpositionem.
Ad omnia alia, Vide AD præpositionem.

Omne, sine adiuncto, summam rerum Cicero vocauit, quod Græci τὸ πᾶν appellant. Cic. Vidésne Epicurum (quem hebetem & rudem dicere solent Stoici) quemadmodum quod in natura rerum omne esse dicimus, infinitum esse concluserit? Sic Lucretius,
-quæ magnum iaculando contulit omne. Dicit enim ab immenso illo vniuerso, quod omne vocat, & interdum summam summarum, corpuscula conferri, quibus mundi huius elementa constent & augeantur, mundúsque crescat & amplificetur. Turneb.

Omnino, pen. prod Aduerbium {παντελῶς, παντάπασιν, ὅλως, τὸ παράπαν} Prorsus. Cic de Amic. Omnino est amans sui virtus.
Plurimum & omnino. Cic. 1. Acad. Plurimum quidem & poetis nostris, omninóque Latinis & literis luminis, & verbis attulisti.
Impedimento omnino hæ fuerunt. Cic. Tironi, lib. 16. 10.
Omnino, aut magna ex parte liberatus. Cic. 1. Tusc.
Omnino aut certè facilius labore alicuius & studio quædam consequi. Cic. pro Corn. Balbo.
Vix aut omnino non posse fieri. Cic. Attic. lib. 3.
Non multum, aut nihil omnino. Cic. 1. Tuscul. Post verò Lepidum, Gracchos, deinde ita magnos nostram ad ætatem, vt non multum, aut nihil omnino Græcis cederetur.
Omnino omnis eruditionis expers vir. Cic. 2. de Orat.
Omnino illud honestum, quod ex animo excelso magnificóque quærimus, animi efficitur, non corporis viribus Cic. 1. Offic.
Omnino leuitatis est. Cic. de Amicit. Quod amici genus adhibere, omnino leuitatis est.
Omnino modicè epulari. Cic. de Senect. Epulabar cum sodalibus omnino modicè.
Omnino nequaquam par. Cic. de Amicit. Qu. verò Maximum fratrem, egregium virum omnino sibi nequaquam parem.
Nequis omnino regem reduceret, cui scis intercessum esse. Cicero Lentulo, lib. 1. 7.
Nihil omnino. Horat. 2. Serm. saty. 8.
Omnino nunquam causas attingere. Cic. 2. de Orat. Theopompus & Ephorus ab Isocrate magistro impulsi, se ad historiam cótulerunt, causas omnino nunquam attigerunt.
Omnino nusquam reperiri. Cic. de Amicit. Hos omittamus, qui omnino nusquam reperiuntur.
Omnino omnis. Cic. 1. de Inuent. Hoc genus & cætera necessaria, & omnino omnis argumentatio, & eius reprehensio.
Omnino præclarè te habes. Cic 4. Verr.
Omnino pugnas, sed cum aduersario facili. Cic. 4. Acad. Et 5. Ver. Omnino relinquendum.
¶Omnino, in principio sententiæ. Cic. de Amicit. Omnino omniũ horum vitiorum atque incommodorum vna cautio est, atque vna prouisio, vt ne nimis citò diligere incipiamus. Hoc est, Vna omnino cautio atque vna prouisio est: Id est quod τὸ ὅλον dicitur: hoc est non plures. Idem 1. Offic. Omnino fortis animus & magnus duabus rebus maximè cernitur. Ibidem, Omnino qui Reipublicæ præfuturi sunt, duo Platonis præcepta teneant.
¶Is omnino seruus, in familia non erat, eum statim exhiberi iubet. Cic. 7. Verr.
¶Omnino, pro Tantummodo. Cic. pro Cluent. Quinque omnino fuerunt, qui illum vestrum innocentem Oppianicum, &c. absoluerent. Budæus.
¶Omnino, pro Etiam: & Sed omnino, pro Sed etiam. Cicero pro Cluent. Nego illum adolescentem quem statim epoto poculo mortuum esse dixistis, omnino illa die esse mortuum. Idem pro Quintio, Mihi perdifficile esse contra tales oratores, non modò tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. Id est, Sed etiam quouis modo. Hæc Budæus.
¶Omnino, superlatiuo iunctum. Cic. de Senect. Aptissima omnino sunt Scipio & Læli, arma senectutis, artes, &c. Id est quàm aptissima, aut omnino aptissima.
Perscribere diligentissimè omnino aliquid. Cic. Attic. lib. 6.

Omnicarpus, omnicarpa, omnicarpum, Adiectiuum. vt Omnicarpæ capræ Varr. de Ling. Latin. lib. 4.

Omnifariam, Aduerb. {παντοδαπῶς} Omnibus modis. Gell lib. 11. cap. 13, Quum verò omnes terras omnifariam & vndique versum circunfluat, nihil citra eum est. Firmic. lib. 3 cap. 5.

Omnimodis, pen. corr. Aduerb Id est omnibus modis. Lucret. lib. 3, Si non omnimodis, at magna parte animai Priuatus. Antiquum aduerbium, vt & Multimodis.

Omnimode, pen. corr. Aduerb. Id est Penitus, omnino. {παντελῶς} Lucret. lib. 2, Omnimode expertus fueris, quam quisque det ordo, &c. Alij legunt omnimodo.

Omnimodus, Adiectiuum. vt Ignis omnimodus. Lucretius lib. 1,
Ignis enim foret omnimodus, quodcunque crearet. Id est, omnibus modis ignis est. Nonnulli legunt omnimodis, manente eadem sententia. Alij vnimodus. Vide Lambinum.

Omnifer, pen. corr. Adiect. {παντοφόρος} Ouid. 2. Metamorphoseos,
Sustulit omniferos collo tenus arida vultus. De tellure.

Omnigenus, pen corr. Adiect. {παντοῖος} vt Cæcigenus. Lucret. lib 2,
E quibus omnigenos gignunt, variántque colores. Idem de atomis loquens, Omnigenos cœtus. Alibi, Omnigenis è principiis. Hæc Budæus. Virgil. 8. Æneidos,
Omnigenúmque deûm monstra.

Omniparens, pen. corr. om g. {παμμήτωρ} Virg. 6. Æneidos,
Necnon & Tityon terræ omniparentis alumnum
Cernere erat.
Terra omniparens. Lucret. lib. 5.
Terræ omniparentes. Lucret. lib. 2.

Omnipotens, pen. corr. huius omnipotentis, omn. gen. {παντοκράτωρ} Omnia potens. Compositum est, vt docet Priscianus, ex tribus corruptis, omni, potis, & ens, Qui omnium potis est. Plaut. Pœn. 4, Dij immortales, omnipotentes, quid apud vos est pulchrius? Virgil. lib. 1. Æneid. Omnipotens fortuna.
Pater omnipotens, Iouis est periphrasis. Virg. 3. Æneid.
Neptunus omnipotens. Cic. 4. Tusculanarum,
-téque omnipotens
Neptune inuoco. Ex quodam poeta.

Omnipotentia, omnipotentiæ. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 16, de Fortuna loquens, Omnipotentiam quoque eidem tribuit. Idem in Somn. Scipionis lib 1. cap. 14, Vt summi omnipotentiam Dei ostenderet.

Omnituens, omnituentis. & pluraliter omnituentes. Lucretius,
Non congressa modo vitales conuenienti
Contulit inter se motus, quibus omnituentes
Accensi sensus animantem quanque tuentur. Sic reponit Turnebus, omne & tuentes, duabus dictionibus in vnam iunctis, non dissimili ratione atque apud eundem poetam legitur æditentes.

Omniuagus, pen. corr. {παντοπλανής} vt Soliuagus. Cic. 2. de Nat. deor. Quæ eadem Diana omniuaga dicitur: non à venando, sed quòd in septem numeratur tanquam vagantibus.

Omniuolus, Adiectiuum, Omnia volens, vel omnia cupiens: quod epitheton à Catullo Ioui tribuitur, quem poetæ finxerunt in amoribus admodum inconstantem, omniúmque ferè formosarum concubitus appetentem. Sic enim scribit,
Sæpe etiam Iuno maxima Cælicolûm
Coniugis in culpa flagrauit quotidiana,
Noscens omniuoli plurima furta Iouis.

Omniuorus, pen. corr Adiectiuum {παμφάγος} Plinius lib. 25. cap. 8, Bibunt autem lac vaccinum, quoniam boues omniuoræ ferè sunt in herbis.

Omoplatæ {ὠμοπλάται} Sunt duo ossa lata, vtrinque à ceruice ad scapulas tendentia, quæ à Latinis Scoptula operta vocantur. Author Celsus lib. 8. cap. 1.

Omophagi {ὠμοφάγοι} pen. prod. Qui cruda carne vescuntur, quales perhibentur esse Ætoli, vt ait Thucydides.

Omphacium, huius omphacij {ὀμφάκιον} Quod barbari verjutum vocant. Plin. lib. 23. in Prologo, Omphacium qua fieret ratione incipientis vuæ pubertate, in vnguentorum loco docuimus.

Omphaces {ὄμφακες} dicuntur vuæ & fructus immaturi.

Omphacinus, pen. corr. Adiectiuum {ὀμφάκινος} Quod ex omphace factum est.
Omphacinum oleum, Quod ex olea omphaca, id est immatura expressum est. Plin. lib. 23 cap. 4.

Omphacinon {ὀμφάκινον} à Polluce memoratur pro veste fœminea, lib 7. cap. 13.

OMPHALE, pen. corr. {ὀμφάλη} Nomen reginæ Lydiæ, cui Hercules propter amorem seruiuit: multísque ab ea muneribus est donatus, quòd ad Sangarim fluuium serpentem multos homines interficientem interemisset. Hæc, vt tradit Donatus in Terentium, ipsum Herculem sibi seruientem etiam ad lanificium compulit: quum ipsa calathum & colum, cultúsque fœmineos, sagittis & claua, leonísque tegmine mutasset. Propert lib. 3. eleg. 11,
Omphale in tantum formæ processit honorem, &c. Quo loco Omphale mediam productam habet, nisi quis vocalem in fine non auferendam putet, vt nonnunquam fit & apud Virgilium. Producta verò esse non potest, nisi ratione liquidæ, quæ Latinis poetis vix conceditur.

Omphalocarpon {ὀμφαλόκαρπον Dioscoridi} Herba est quam alij Ampelocarpon, alij philanthropon appellant, quòd semen gignat hamatum, quod vestibus adhærescens, hominum amore teneri videtur. Omphalocarpon autem idcirco appellatum est (vt non obscurè innuit Dioscorides lib. 3. cap. 103.) quod semen eius rotunditate quadam vmbilici speciem videatur referre. Apud Plin lib. 27. cap. 5, omphacocarpon legitur: facit tamen ratio etymologiæ, quam modò adduximus

adduximus, vt Omphalocarpon restituendũ putemus. Vide Marcel. Virgil. in locum Dioscoridis paulo antè citatum, & Hermolaum in Plinium.

O N

Onæ { ὦναι } Ficus sunt prædulces, quæ Tarenti tantùm nascuntur, sic dictæ, quòd propter bonitatem iure emi mereantur. ὠνὴ enim Græcè dicitur emptio, à verbo ὠνέομαι, quod est emo. Apud Plinium lib. 15. cap. 18. legitur Omæ.

Onager, huius onagri, pen. corr. masc. gen. { ὄναγρος } Asinus syluestris. Componitur ex ὄνος, asinus, & ἄγριος, syluestris. Varro 2. de Re rustic. cap. 6 de asinis loquens, Horum genera duo, Vnum ferum, quos vocant onagros, in Phrygia & Lycaonia sunt greges multi. Alterũ mansuetum, vt sunt in Italia omnes. Cic. ad Att. lib 6.
Timidos onagros agitare cursu Virg. 3 Georg.

Onagos { ὄναγος } Fabulæ nomen. Plautus, Huic nomen Græcè est onagos fabulæ.

ONCHESTVS { Ὀγχηστός } Filius fuit Neptuni, qui Onchestum ciuitatem Mycalesso promontorio propinquam condidit, dẽque suo nomine appellauit.

ONCHESTVS { Ὀγχηστός } Bœotiæ vrbs est, non procul à lacu Copaide, vbi Amphyctionum concilium cogi solet, teste Strabone lib. 9. Condita putatur ab Onchesto heroe, Neptuni filio, & ab eo nomen accepisse.

ONCHISTON, locus est in finibus Thebanorũ, teste Hom. lib. Iliad. 2.

Onero, Onerosus, Vide ONVS.

ONESICRITVS, pen. prod. { Ὀνησίκριτος } philosophus, & historicus Æginetæ: vt autem Demetrio Magnesio placet, Astypalæus fuit, è Diogenis schola. Similitudinem quandam cum Xenophonte habere videtur. vt enim hic cum Cyro, ille cum Alexandro militauit. Xenophon Cyri Pædiam, Onesicritus Alexandri incunabula & originem scripsit. Similiter & vtriusque principis sui persequitur laudes: stylus insuper vtriusque simillimus. Author Diogenes Laertius.

ONESIMVS, pen. corr. Cyprius, seu Spartiata tempore Constantini magni scripsit in Rhetorica, De statuum differentia, Præexercitationes, Declamationes, & alia. Suid.

Oniscus, huius onisci, Genus vermiculi arcuatim incedentis. Plin. lib. 29 cap. 6. Millepeda ab aliis centipeda, aut multipeda dicta, animal est è vermibus terræ pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactúque contrahens se, oniscum Græci vocant.

ONOBA, Hispaniæ Bæticæ oppidum, prope Iunonis promontorium, Plinio authore lib. 3. cap. 1. & Pomponio lib. 3.

ONOBALISTVRIA { Ὀνοβαλιστουρία } Ptolemæo lib. 2. cap. 4. Hispaniæ vrbs: alio nomine Onaba Lusturia.

Onobatis { ὀνοβάτις } apud Cumanos dicebatur mulier in adulterio deprehensa, teste Plutarcho, qui refert Cumanis in more fuisse, vt quum aliqua in adulterio deprehenderetur, in forum deductam, & saxo impositam, spectandam omnibus proponerent: deinde asino impositam per vrbem peruehe rent, eáque infamia notatam Onobatim appellabant.

Onocentaurus { ὀνοκένταυρος } Animal monstruosum, quod à parte superiori hominis speciem habet: à parte inferiori asini præfert imaginem: quemadmodum & Hippocentauros finxit antiquitas, superiori parte hominem, reliqua equum referentes. Onocentaurorum mentio est in sacris literis apud Esaiam.

Onochelos, pen. prod. { ὀνοχειλές } Latinè sonat Labium asini, Genus herbæ paruo frutice, flore purpureo, asperis foliis & ramis, radice mellibus sanguinea, cæterò nigra, in locis sabulosis nascens. Hæc à Plinio lib. 22. cap. 21. numeratur inter species anchusæ.

ONOCHONVS, Thessaliæ fluuius, vnus ex iis quos Xerxian exercitus traditur ebibisse. Author Herod.

Onocrotalus, onocrotali, penul. corr. { ὀνοκρόταλος } Auis est cygno similis. Dicta, quòd collum in aqua mergens spiránsque, veluti ruditum asini edat. ὄνος, asinus: κρότος, crepitus. Plinius libro 10. cap 47.
Olorum similitudinem onocrotali habent: nec distare existimarentur omnino, nisi faucibus ipsis inesset alterius vteri genus. Huc omnia inexplebile animal congerit, mira vt sit capacitas. mox perfecta rapina sensim inde in os reddita in veram aluum ruminantis modo refert.

Onomatopœia { ὀνοματοποιΐα } Id est nominis fictio: vt Balatus ouiũ, Mugitus boũ. Dicta onomatopœia, quasi τὸ ὄνομα ποιεῖν. A quibusdam Nominatio dicitur, qua rei, cui nomen aut non sit, aut satis idoneum non sit, ipsi nomẽ effingimus, aut imitationis, aut significationis gratia. Inde sunt Rudere, Vagire, Murmurare, Sibilare.

Ononis, Vide ANONIS.

ONTHYRION { Ὀνθύριον } Oppidum est Thessaliæ iuxta Arnen, cuius incolæ Onthyrici appellantur. Steph.

ONVPHIS { Ὄνουφις } Vrbs celebris Ægypti, à qua vicina præfectura Onuphitis appellatur: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 9.

Onus, oneris, pen. corr. n. gen. { φορτίον, ἄχθος, γόμος } Pondus Cic. pro Lege Manil. Insula Delos tam procul à nobis Ægeo mari posita, quò omnes vndique cum mercibus atque oneribus commeabant.
Vacuus onere. Senec. Herc. fur. 9.
Colossica onera, Vide COLOSSVS.
Ignauum. Lucan lib. 7.
Illætabile. Stat. 5 Thebaid.
Insolitum Stat. 6. Thebaid.
Infuetum. Ouid. 2. Metam.
¶Accipere onera venientum. Virg. 4. Georg.
Cum onere moram offerre, Vide CVM præpos.
Cedere oneri, Vide CEDO.
Concidere sub onere, Vide CONCIDO, pen. corr.
Deponere onus. Lucret. lib 3.
Detrectat onus ceruice rebelli. Claud. 1. de raptu Proserp.
Dulce ferre. Ouid. 9 Metam.
Iactare Senec. Hippol 10.
Premi nullo. Senec. Herc. fur. 6.
Grauius dorso subiit onus. Horat. 1. Serm. satyr 9.
¶Ferendo oneri esse. Ouid. 15 Metam.
Mantica lumbos vlcerat onere Horat. 1. Serm. satyr. 6.
Onus ciborum reddere. Plin. lib. 8 cap. 27
¶Oneri esse, Hoc est molestiæ. Liu. 3 bell. Pun.
Geminatum. Quintil. lib 2. cap. 3.
Operum onera Quintil. lib. 1 cap 9.
¶Onus, pro Munere, prouincia, siue partibus & officio. Cicero de Orat. Magnum quiddam est onus ac munus suscipere ac profiteri, se, &c. Idem 6. Verrina, Cur ego tuas partes suscipio? cur tuum onus sustineo?
Officij onus. Cic. Appio, lib. 3 13.
Grauissimum. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Abiicere onus, Vide Opprimi onere.
Accipere, In ACCIPIO.
Alleuare. Cic. pro Rosc. Amer. Hoc onus si vos aliqua ex parte alleuabitis, feram vt potero, studio & industria iudices.
Deponere Cic. pro Sylla. Ita se gessit in Tribunatu, vt onere depo- sito domestici officij, nihil postea nisi de Reipublicæ commodis cogitarit.
Habere. Cic. 5. Verr. Ego plus oneris habeo quàm qui cæteros accusarunt.
Imponere. Cic. ad Thermum, lib. 13. 57, Nunc quum mihi ab amico officiosissimo tantum oneris imponatur, ego quoque tibi imponã pro tuis in me summis officiis: ita tamen vt tibi nolim molestus esse. Idem Attico, lib. 14, Tibi hoc oneris non impono.
Onus simultatis imponere. Cic. ad Quint. fratrem lib. 1. 5, Causa ferò perorata, sententias se rogaturum negauit, ne quod onus simultatis nobis imponeret.
Obseruantiæ onus magnum alicui imponere. Cicero Attico, libro 13.
Inclinata à pauperibus in diuites onera Liu ab Vrbe, lib. 1.
Iniustum onus alicui imponere, & Recipere, contraria. Cicero in Orat. Iniustum, id est quod iustam excedit magnitudinem.
Iniungere, Vide INIVNGO.
Liberare aliquem onere. Quintil. lib. 5. cap. 6.
Opprimi Cic. pro Rosc. Amer. Opprimi nos onere officij malo, quàm id quod mihi cum fide semel impositum est, aut propter perfidiam abiicere, aut propter infirmitatem animi deponere.
Perferre Ouid. ad Liuiam.
Molestum portare. Horat. 1. Serm. satyr. 6.
Premi onere. Cic. Luceio, lib. 5. 12, Etiam nescius quantis oneribus premerere susceptarũ rerum. Idem Clauio, lib 3 8, Municipum maximis oneribus pressum.
Remouere à se. Ouid. 12 Metam.
Mens reponit onus, Id est curas deponit. Catullus ad Sirmionem peninsulam epigram 29.
Seponere coniugij. Hoc est vxorem à se ablegare. Lucanus libro 5.
Subire. Quintil. lib 6 cap. 1.
Hoc nihil ad te: nostrum est onus Cic. Appio lib. 3 13.
Suscipere. Cicero 5 Verrina, Plus etiam quàm pars virilis postulat pro voluntate populi Romani oneris ac muneris suscipere debeam.
Sustinere. Cicero de Senectute, Onus se Ætna grauius dicant sustinere.
Tollere. Cic. pro Sext. Roscio, Fide, sapientiáque vestra fretus, plus oneris sustuli, quàm ferre me posse intelligo.
Vacare onere. Quintil. lib. 1 cap 6.

Onerosus, pen. prod. Adiectiuum { φορτικός } Quod est oneri, siue quod onerat & grauat. Plin. lib 17. cap. 26, Plurimæ autem amputari sibi volunt onerosa ac superuacua.
Onerosum capiti, Graue & ponderosum. Plin. lib. 22. cap. 25.
Onerosa præda, Magni ponderis. Virg 9. Æneid.
Hasta onerosa & grauis imbellibus lacertis. Ouid. 3. Metam.
Aer onerosior igne. Ouid 1. Metam.
Sors onerosior. Ouid 9 Metam.

Onustus, Adiectiuum { ἔμφορτος } Cui onus impositum est. vt
Onusta frumento nauis. Cic. 3. Offic.
Onustus præda. Liu. 3. ab Vrbe.
Humero onusto vehere aliquid. Horat. 1. Serm. satyr. 1.
Tergum vulneribus onustus. Tacit. lib. 2.
Onustus cibo & vino. Cic 1 de Diuinat. Quæ quidem multo plura euenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus.
Onustus fascibus & sellis. Horat. 1. Serm. satyra 6,
- meis contentus, onustos
Fascibus & sellis, nollem mihi sumere, &c. Vulgò legitur honestos, sed hæc lectio Lambino magis arridet, vt significet Horatius prætores, & consules fascibus, & sellis, & cæteris insignibus onerari potius quàm honorari. Natum autem est mendum, vt ille ait, è duarum vocum similitudine honestus, & onustus, seu, vt nonnulli scribunt, honustus. Iudicet lector.
Corpus onustum hesternis vitiis. Horat 2. Serm. satyr. 2.
Onustum pectus lætitia, hoc est plenum. Plaut. Sticho, 5.
Onustus, cum genitiuo. Plaut. Aulul. 22, Aulam onustam auri.

Onero, oneras, pen. corr. { φορτίζω, γομόω, βαρύνω } onerare, Onus imponere. Virg. 1 Æneidos,
Vina bonus quæ deinde cadis onerarat Acestes. Terentius Phormione, 5. 6.
Costas aselli onerat pomis. Virg. 1. Georg.
Mensas onerare epulis. Virg 4 Georg.
Epulis onerari. Ouid 1 de Ponto, eleg. 11.
Malis onerare aliquem. Virg. 4 Æneid.
Catenis onerare aliquem. Horat. 3. Carm. ode 11.
Manus ambas iaculis onerauit acutis. Virg. 10. Æneid.

¶Onerare amœnitate, lætitia, &c. Plaut. Capt. 13. Sic Onerare se voluptatibus, Plaut. Stich. 9.

Annonam onerare, Cariorem facere. Vlpianus in l. Annonam. D. De extraord. criminibus. Onerant annonam etiam stateræ adulterinæ.

Onerato hilaritus me. Plaut. Milite, 10. Es, bibe, animo obsequere mecum, atque onerato hilaritus me.

Iniuriis, maledictis onerare aliquem, pro Iniuriis afficere. Terent. And. 5. 1. Cic. 2. Philip. Omnibus eum contumeliis onerasti.

Argumentis quamplurimis onerare iudicem. Cicero 3 de Natur. deorum.

Onerare aures. Plaut. Persa, 5. Côueniam hunc Toxilum: eius aures quæ sunt mandata onerabo.

Onerabat pauentium curas ordo Mutinensis. Tacit. lib. 18.

Commoditatibus onerare diem. Terent. Phorm. 5. 6.

Imaginibus onerari. Plin. iunior lib. 3. ad Corneliam Hispullam, Nec minus sæpe ab illo quàm à te méque admonebitur, quibus imaginibus oneretur: quæ nomina & quanta sustineat.

Laudibus onerare, Vehementer laudare. Liu. 4. ab Vrbe.

Aures onerantur legibus. Propert. lib. 2. eleg. 31.

Onerauit hæc dies me malignitate. Plaut. Capt. 8.

-hercle huic diei, si liceat, oculos effodiam lubens:

Ita malignitate onerauit omnes mortales mihi.

Mendaciis onerare. Cicer. ad Appium, lib. 3. 10. Te autem quibus men laciis homines leuissimi onerarunt, &c. quererer tecum atque expostularem.

Odio onerare aures. Sallust. in Cicer.

Pensis famulam onerauit iniquis. Propert. lib. 3. eleg. 15.

Populum onerare, pro Exigere à populo pecunias. Plin. in Paneg.

Præceptis onerare aliquem, pro Dare mandata. Plaut. Milit. 12.

Principes onerasti futuros. Plin. in Paneg.

Probris aliquem. Senec Hippol. 2.

Promissis aliquem. Liuius 10. ab Vrbe. Et ipsos nominatim iuuenes pari comitate vtrunque nunc laudibus, nunc promissis onerat.

Pectora onerat largis promissis. Silius lib. 17.

Pugnis onerare, pro Pugnos incutere. Plaut. Amphit 4.

Rationes onerare, Id est dispendiosum esse, apud Columellam lib. 4 cap. 2, teste Budæo.

Onerare quempiam vinculis publicis. Valer. Maxim. libro 1. cap. vbi de C. Fescenn.

Æthera onerauit votis. Virg. 9. Æneid.

Onerans, pen. corr. Participium { ἄχθων. } vt Verba onerantia lassas aures. Horat. 1. Serm. satyr. 10.

Oneratus, pen. prod. Aliud participium { πεφορτισμένος. } Plaut. Pseud. 4.

-nisi Carnaria tria grauida tergoribus onerata, huberi hodie Mihi erunt.

Oneratus veste. Terent. Heaut. 3. 1.

Oneratus spe præmiorum Liu 4 bel. Maced.

Atlas humeros oneratus Olympo. Ouid. 5. Fast.

Brachia onerata telis. Ouid. 3. Metam.

Iumenta onerata plagis. Horat. 1. epist. 19.

Lancibus oneratis cumulant aras. Virg. 12. Æneid.

Sinu onerato portare aliquid Senec. Hippol 10.

Vlmus onerata vitibus. Ouid. 2. Trist.

Onerarius, Adiectiuum { φορτικός } Quod oneratur, vel onerari potest.

Naues onerariæ, à gestandis oneribus dictæ sunt, & ob id tardæ. Cicero 3. Verrina, Eâque in onerariam nauem suam coniicienda curauit.

Onychipuncta, Gemma est ex Iaspidû generibus, quæ & Iasponyx dicitur, niueo colore, rutilis punctis stellata: vnde & nomen accepisse videtur. Vide Plin. lib. 37. cap. 9.

ONYTES, pen. prod. Nomen viri proprium, quod Donatus (inquit Seruius) dicit aut gentile esse, aut patronymicum: sed hoc non procedit, quia neque patronymicum in TES exit, neque Onytes à qua gente veniat vsquam lectum est. Proprium ergo est, &c. Hæc Seruius enarrans Virgilianum illud lib. 12. Æneidos,

Tres vno congressu, & mœstum mittit Onyten, &c.

Onyx, huius onychis, penult. corr. mascul. & fœm. gen. { ὄνυξ } Gemma. Plin. lib. 37. cap. 6. Exponenda est & onychis ipsius natura propter nominis societatem: hoc in gemmam trâsilit, & à lapide ex Carmania, Sudines dicit in gemma esse candorem vnguis humani similitudine. Item chrysolithi colorê, & sardæ, & iaspidis. Zenothemis Indicam onychem plures habere varietates, igneam, nigram, corneam, cingêtibus candidis venis oculi modo, interuenientibus quarundam oculis obliquis venis. Idem lib. 36. cap. 7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus, nec vsquam alibi nasci putauere nostri veteres: Sudines in Germania potoriis vasis inde factis primùm, dein pedibus lectorû fulcisque, Cornelius Nepos tradit magno fuisse miraculo, quû P. Lentulus Spinther amphoras ex eo, Chiorum magnitudine cadorum ostendisset: post quinquennium deinde triginta duorum pedum longitudine colûnas vidisse se. Paulo pòst in ipso statim initio, cap. 8. Hunc aliqui lapidem alabastriten vocant, quem cauantad vasa vnguentaria, quoniam optimè seruare incorrupta dicitur. Martialis lib. 12. In habentem amœnas ædes, Calcatúsque tuo sub pede lucet onyx. Idem lib. 7. Siccos pinguis onyx anhelat æstus.

Ex onyche lapide antiqui vasa vnguentaria faciebât ad ornatum: vnde etiam onyx pro eodem vase sumi cœpit. Martial. lib. 7. 93. Vnguentum fuerat quod onyx modò parua gerebat. Idem libro 11. In Phyllida, Profertur Cosmi nunc mihi siccus onyx. Siccus, id est euacuatus. Erat autem Cosmus myropola. Stat. lib. 1. Sylu. 5. In quibus exemplis onyx sumitur pro alabastro seu ampulla vnguentaria ex onyche.

Onix item est, vt ait Dioscor. lib. 2. conchylij operculum, purpuræ operculo simile, quod reperitur in India in paludibus his quæ nardum ferunt. Itaque & odores suauissimos afflat, quoniam conchylia nardo vescuntur. Ex his igitur siue testis, siue conchis, fieri poterant vasa ad vnguentum seruandum aptissima, quippe quæ nardi odore iam essent penitus imbuta. Duxerunt autem appellationem, & hæc concha, & ille lapis à similitudine vnguis humani, quia nihil fit in eis rugosum, nihil asperum: sed omnia, vt in vngue, læuia & polita. Lamb.

Paruus onyx nardi Horat. 4. Carm. ode 12.

Onychînus, penultima corr. Adiectiuum { ὀνύχινος } Quod pertinet ad onychem gemmam, vel quod ex onyche factum est: vt Vasa onychina.

Onychina pyra, à colore vocat Plin. lib. 15. cap. 15. Et Onychina pruna, apud Colum. lib. 12. cap. 10, quæ onychis, hoc est vnguis similitudinem & formam habeant.

O O

OONAE, penultima producta, Insulæ in Septentrionali Oceano, in quibus (vt Plinius refert libro 4 capite 13) ouis auium & auenis incolæ viuunt.

OOPELLUM, Britanniæ insulæ vrbs, Ptolemæo lib. 2. cap. 3, Vxellum aliis dicta, hodie Cestria: Vulgò *Chestre Vuchestre*.

O P

Opacus, pen. prod. Adiectiuû { σκιερός, σκιώδης, σύσκιος } significat vmbrosum, teste Festo, ab operiendo.

Arbor opaca. Virg. 6. Æneid.

Barba. Catul in Egnatium, epigram. 37.

Caligo opaca. Ouid. 10 Metam.

Crepuscula. Ouid. 14 Metam.

Domus opaca intus Virg. 3. Æneid.

Frigus. Virg. 1. eclog.

Herba. Ouid. 3 Metam.

Latebræ opaciores. Colum. lib. 8. cap. 17.

Opacus, & Apricus locus, contraria. Cic. in Partit.

Opacus & frigidus locus in sylua. Cic. 3. de Orat.

Loca opaca redimita syluis. Catull. de Berecynthia, epigram 58.

Lucis habitamus opacis. Virg 6 Æneid.

Lustra. Claud. 2. in Eutrop.

Montes vmbrantur opaci. Virg. 3. Æneid.

Nemora opaca, Densa. Plin. lib. 3. cap. 5.

Nox. Virg. 4 Æneid.

Nubes Ouid. 2. de Arte.

Quies Stat. 3. Sylu. 5.

Ripa viridi & opaca inambulare. Cic. 1. de Leg.

Ruris opaci vmbræ. Virg. 1. Georg.

Opaca sepes, & munita vallo arboris. Plin. lib. 12. cap. 5.

Syluæ. Ouid. 2. Fast.

Vallis. Horat. 1. epist. 17.

Vlmus. Virg 6. Æneid.

¶Vadere per opaca Seneca Herc. fur. 10.

Viarum opaca. Virg. 6 Æneid.

Ferimur per opaca locorum. Virg. 2. Æneid.

Opacissima nemorum ac môtium, alta magis, quàm plena pascua. Colum lib. 6. cap. 22.

Opaco, opacas, pen. prod. { σκιάζω } opacare, Obumbrare, cooperire, obscurare. Cicero 2 de Natura deorum, Vt quum terras larga luce compleuerit, easdem modò his, modò illis partibus opacet. *De sole.* Idem 1. de Orat. Nam me hæc tua platanus admonuit, *quæ non minus* ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis.

Rami opacant arborem. Virg 2. Georg.

Ramus opacat humum. Virg 6. Æneid.

Opacitas, penultima correpta, opacitatis { σκιερότης. } Columella libro 8 capite 17. Plúsque nocet putris vnda, quàm prodest opacitas.

Opalus { ὀπάλλιος } Gemma est in India tantùm nascens, colore quidem candida, ita tamen vt in ea vario modo & carbunculi tenuior ignis, & amethysti fulgens purpura, & smaragdi virens mare, incredibili pariter mistura transluceant: vnde & inter gemmas pæderotas, hoc est à pueris in deliciis habitas, numeratur à Plinio libro 37. capite 6.

OPALIA { ὀπάλια } Festa erant Opi deæ, quæ Saturni vxor putabatur, dicata: quæ mense Decembri, paucis diebus ante Saturnalia celebrabantur. Plin. lib. 19. cap. 6. Sunt qui allium & vlpicum inter Opalia & Saturnalia aptissimè seri putent.

Opera, operæ, penult. corr. { ἐργασία } Actio, labor & industria operantis, seu operatio pro mercede sumpta. Cic. 1. Offic. Quibus non malè præcipiunt qui ita iubent vti vt mercenariis operam exigendam, iusta præbenda.

Fabrorum operæ. Cic. 3. Verr.

Parcus opera, Vide Parcus in PARCO.

Opera & artificio singulari simulacrum. Cic. 6. Verr.

Opera & labor. Cic. 1. de Finib. Ego verò cum forensibus operis, laboribus, periculis non deseruisse mihi videor præsidium, &c.

Multæ operæ & laboris res. Cæs. 5. bel. Gal.

Bona aut mala opera. Plaut. Pseud. 3.

Celeris. Horat de Arte.

Conducta, Vide CONDVCO.

Eadem opera, Eadem diligentia, eodem labore. Plautus Captiuis, 7.

Eadem opera à Prætore sumas syngraphum.

Impensa opera. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Iners, Vide INERS.

Opera maiore. Plaut. Casin 2.

Maioréque opera ibi seruiles nuptiæ

Quàm liberales etiam curari solent. Hoc est maiori labore.

Opera mea, Opera tua, Quod barbari *Tuo medio* dicunt. Terentius Heeyr. 2. 1.

Non mea opera, neque pol culpa euenit. Idem Phorm. 4. 4.

-opera tua

Ad restim mihi quidem res rediit planissumè.

Militaris

Militaris.Liu.lib.4.Decad.5.

Naua, virilique opera duarum legionum quibus præerat, exercitum immunem tanta calamitate seruauit.Paterculus lib.2.

Secundæ operæ homo,Hoc est,famulans famulanti,Minister ministri.Lucan.lib.8,

Degener,atque operæ miles Romane secundæ. Septimium Romanum accusat, qui quũ Pompeio caput abscidisset,non tamẽ illud tulit Ptolemæo regi, sed Achillæ regio satelliti ferendum permisit ad Ptolemæum. Adde quòd postquam Achillas gladio latus Pompeij perfodisset,moribundo caput amputauit Septimius.

Operæ succisiuæ.Cic.Philip.1.

Togata opera,Vide TOGA.

Vehemens.Horat.1.epist.13.

Vna opera.Plaut.Capt.11,

Et quidem Alcmeon atque Orestes & Lycurgus postea
Vna opera mihi sunt sodales, qua iste. Id est tam sunt mihi sodales quàm iste.

¶Opera,id est virtute & industria benefici & liberales qui erũt,eò plures ad benignè faciendum adiutores habebũt, quò pluribus profuerint.Cic.2.Offic.

Foris operæ intermissio.Cic.2.de Diuinat.

Sine hominum opera,neque valetudinis curatio,neque nauigatio, neque agricultura, neque frugum fructuúmque reliquorum perceptio & conseruatio vlla esse potuisset.Cic.2.Offic.

¶Accommodare operam,Vide ACCOMMODO.

Addere,Vide ADDO.

Afferre alicui.Ouid.2.de Arte.

Operas cogere.Cic.4.Verr.

Commodare operam,Vide COMMODO.

Condicere,Vide CONDICO.

Conferre,Vide CONFERO.

Multam operam conferre in res obscuras.Cicero 1.Offic.Quidam nimis magnum studium , multámque operam in res obscuras atque difficiles conferunt.

Consumere multam operam frustra.Cic.1.Tuscul.

Laboris & operæ plus in aliqua re consumere , quàm cæteri in alia.Cic.pro Fonteio.

Consumere operam in aliqua re,Vide CONSVMO.

Conterere operam,Vide CONTERO.

Operam depéndere & impéndere.Colum.lib.4.cap.22.

Detrahere de opera.Cic.Acad.quæst.2.

Operam dare alicui rei.Plaut.Trinum.13,

-lubido est
Obseruare quid agat,ei rei operam dabo. Id est,In hac re laborabo.

Operam dare amori,Amare.Terent.Heaut.1.1.

Dare operam bellis.Ouid.1 de Remed.amor.

Dare operam funeri,Est interesse pompis exequiarum. Cic.Attic. lib.15,Venerat in funus,cui funeri ego quoque operam dedi. Alij dicunt idem esse quod curare funus.

Liberis operam dare,quàm honestè dicitur.Cic.Pæto,lib.9.22.

Assiduas operas dare ludis.Lucret.lib.4.

Dare operam hospitiis.Cic.Fam.10.

Operam dare memoriæ alicuius.Cæl.8.Fam.

Dare operam præceptori,Id est audire eum. Sueton.in Iulio Cæsare,cap.4. Bud.

Dare operam rebus diuinis.Cic.2.de Legib.

Dare operã studio iuris Ciuilis. Cic.de Clar.Orat.Ego autem iuris Ciuilis studio multum operæ dabam Qu.Scæuolæ P.F.

Dare operam tonsori,Tonderi.Sueton.in Augusto,cap.79.

Dare operam valetudini.Cic.1.de Orat.

Dare operam alicui,Iuuare aliquem. Plaut.Bacchid.1, Vbi ei dederit operas,ne hanc ille habeat pro ancilla sibi.

Operas dare alicui in re aliqua.Cic.4.Verrina,Canuleius verò qui in portu Syracusis operas dabat,furta quoque,&c. Et ad Silium, lib. 13.66,Qui operas in scriptura pro magistro dat.

Dare operam in exercitationem aliquam. Cic.1.Tuscul.In quam exercitationem ita nos studiosè operam dedimus,vt,&c.

Dare operam alicui dicitur iudex , quum audientiam illi accommodat.Cic.ad Atticum,lib.13,Is ad me venit, dixitque iudicem operam dare sibi constituisse eo die ipso quo de Sextio nostro lege Pompeia in consilium iri necesse erat.

Dare operam vt aliquid fiat.Cic.Seruio,lib.13.28.

Id operam do,Id est Curo & laboro. Terent.And.1.1. Cic.in Verrem , Primum omnium opera danda est , qui famæ nostræ capitique consulant.

Egregiam operam alicui dare.Cic.Att.lib.5.

Dedita,vel Data opera facere,Vide DO & DEDO.

Mercenariorum operæ,non artes emuntur.Cic.1.Offic.

Ope atque opera omni eniti,vt aliquid fiat.Cic.Att lib.14.

Opera est mihi,quod barbarè dicitur, *Habeo ad faciendum*. Plautus Merc.6,Dicam,si videam tibi operam esse aut otium. Id est,Si videro te esse occupatum.

Operæ est,Idem quod opus est,vel vacat. Plaut.Casin.23,Operam date,dum mea facta itero,est operæ auribus accipere. Liuius 1.belli Punici, Nec Annibali in tanto discrimine rerum operæ esse legationes audire.

Operæ est,pro Operæpretium est.Persius satyra 6,

Lunai portum est operæ cognoscere ciues. Versus est Ennij poetæ citatus à Persio.

Pauper,cui opera vita erat: Id est vitam sibi comparabat ex labore.Terent.Phorm.2.3.

Exigere plenam operam.Quintil.lib.1.cap.1.

Experiri opera.Plaut.Bacchid.7,

Homini amico qui est amicus,ita vti nomen possidet,
Nisi deos nihil præstare,id opera expertus sum esse ita.

Operam orationis cõpendi facere. Plautus Mostel 3,Hoc est Paucis eloqui.

Fungi opera mediastini. Vulpian.l.1.D.Naut.caupon.&c.

Grauari operam.Plaut.Rud.11,Cur tu operam grauare mihi,quam ciuis ciui commodat? Id est,Cur inuitus iuuas?

Impendere operam intra tectum,Vide IMPENDO.

Impendere duplicem operam,Vide IMPENDO.

Insumere,Vide INSVMO.

Interponere,Vide INTERPONO.

Locare operam alicui. Gell.lib.3.cap.30.

Ludere operam,Vide LVDVS.

Nauare.Liu.lib.4 Decad.5.

Bonam operam nauare,Vide BONVS.

Parcere operæ,Vide PARCO.

Non parcam operæ.Cic.Seruio,lib.13.28.

Operam perdere,quod & Operam ludere dicitur: hoc est,In vanũ laborare. Cicero pro L.Murena, Quod quidem ius Ciuile didicisti, non dicam operam perdidisti. Idem 1.de Orat. Inque eo maximè probaui summum illum doctorem Alabandensem Apollonium , qui quum mercede doceret,tamẽ non patiebatur eos, quos iudicabat nõ posse oratores euadere,operam apud se perdere.

Perdere operam & oleum,Vide OLEVM.

Periit opera. Cic.ad Attic.lib.2, Ne & opera & oleum philologiæ nostræ perierit.

Operam ponere in re aliqua. Cicero 1.Officior. Quod in rebus honestis & cognitione dignis operæ curæque ponetur , id iure laudabitur.

Ponere operam alicui. Cic.ad Attic.lib.13, Quicquid erit,operam Faberio ponamus. Hoc est,pecuniam exigamus à Faberio debitore, Demus operam vt pecunia exigatur à Faberio.

Bene ponere operam.Cic.ad Qu.fratrem lib.2.15.

Præbere operam alicui. Cic.de Claris Orat. Multam operam & amicis vtilem præbuit.

Profiteri operam.Cic.in Verr.

Reddere operam vel operas,Vide REDDO.

Tu musis nostris para vt operam reddas.Cicero Tironi,lib.16.12.

Iustam operam reddere,Vide IVSTVS.

Remouere operam à re aliqua.Cic.Acad.quæst.1.

Pol haud censebam istarum esse operarum patrem: Quasi dicat, Non existimabam patrem his rebus se immiscere , & talia curare,siue talibus rebus operam dare.Plaut.Merc.17.

Sumere operam.Cicero 6.Verrina,Tibi hæc opera sumenda est.

Inanem sumere.Horat de Arte.

Operam alicui surripere,Vide SVRRIPIO.

Operam & munus aliquod suscipere.Cic.pro Corn.Balbo.

Tribuenda est opera Reip.vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda est.Cic.2.de Diuin.

Opera alicuius vti ad rem aliquam.Cic.4.Acad.Negat opera deorum se vti ad fabricandum mundum.

Mutuas operas tradere,Vide MVTVVM.

¶Opera accipitur interdum pro delicto.Liu.lib.1.Decad.5,Placuit Lanuuinos , quorum opera instauratæ essent feriæ , hostias præbere: illi enim in precatione errauerant.

¶Operas quoque,personas dicimus quæ aliquid faciunt: siue etiã nebulones conductos ad malum inferendum. Cic.7. Verr. Quæ ad tuam laudationem missa est , nauem tibi operis publicis Mamertinorum esse ædificatam. Idem pro P.Sextio,En cur cæteri reges stabilem esse suam fortunam arbitrentur , quum hoc illius funesti anni perdito exemplo videant, per Tribunum aliquem & sexcentas operas se fortunis spoliari,& regno omni posse nudari. Idem 1.Philip. Cuius maleficij ista pœna est,vt dicere hoc ordine auderet, se publicis operis disturbaturum publicè ex Senatus sententia ædificatam domum? Idem ad Qu.fratrem,lib.1.5, Deinde eius operæ repentè à græcostasi & gradibus clamorem satis magnum sustulerunt. Et ad Atticum,lib 1.8,de Clodij iudicio, Boni viri precibus Clodij à causa remouentur,operæ comparantur.

Opera , etiam in singulari , pro eodem. Horatius 2. Sermon. satyra 7,

-ocyus hinc te
Ni rapis,accedes opera agro nona Sabino.

Mercenariæ operæ,& multitudo conducta. Cicero 1.Philip.Quis aut accusator tam amens reperiretur, qui reo condemnato obiici se multitudini conductæ velit? aut iudex , qui reum damnare audeat, vt ipse ad operas mercenarias statim protrahatur?

Conductæ operæ. Cicero pro Sextio, Erat autem mihi contentio non cum victore exercitu,sed cum operis conductis , & ad diripiendam vrbem concitatis.

Confirmat operas suas Clodius.Cic. Qu.frat.lib.2.7.

In operas multos mittere.Cic.pro Plancio.

Prohibere operas aditu.Cic.Attic.lib 4.

Operæ etiam publicanorum , quos *factores* vulgò vocant. Cicero Crassipedi,libro 13.10,A te peto Cn. Pupium qui est in operis eius societatis,omnibus tuis officiis, atque omni liberalitate tutare,curésque vt eius operæ (quod tibi facile factu est) quàm gratissimæ sint sociis.

De operis,Colum.lib.2.cap.23,abundè tractat.

Theatrales operæ.Tacit.lib.1.

Operula,operulæ, penultima correpta, Diminutiuum. Apuleius,Operulas etiam in eam contuli , quas adhuc vigenis sacrariam faciens merebam.

Opella,Aliud diminutiuum: vt Forensis opella.Horat.1.epist.7.

Parua opella.Lucret.lib.1.

Operarius,operarij. Qui alicui rei operam impendit , & laborem insumit in re aliqua. Vnde Cassius apud Varronem, lib.1.de Re rust.cap. 17,scribit operarios parãdos esse qui laborẽ ferre possint,ne minores

annorum viginti, & ad agriculturam dociles. Cic.6.Verr. Barbaros quosdam Lilybæo scitote aduocatos esse operarios. Idem in Parad. Vtrum de bonis est quærendum quid baiuli atque operarij, an quid homines doctissimi senserint?

Appositus ad deferenda quædam onera operarius. Cic 6.Verr.

Lingua operarius. Cic.1.de Orat. Hos quos nos oratores vocaremus, nihil esse dicebat nisi quosdam operarios lingua celeri & exercitata.

Operaria, operariæ { ἐργάτις } Plautus Bacch.1, Equidem tibi dabo hanc operam. P. at nimium pretiosa operaria es.

Operarius, Adiectiuum { ἐργάτης } Quod industria atque opera fit, siue quod ad operarium pertinet. Plin.lib.14.cap.10, Sed inter vina operaria numerantur. Hoc est quod datur operis.

Homo operarius. Qui operatur. Cic.pro Rosc.Amer. Idem ad Atticum, lib.7, Nam de altero illo minus sum admiratus, operario homine. Id est mechanico, quem vocant.

Orator operarius. Cic.1.de Orat.

Lapides operarij, Qui ad opus aliquod accōmodari & incīdi possunt. Plin.lib.36.cap.22.

Vsus operarius, Qui ad aliquod opus faciēdum adhibetur: vel qui alicui operæ accommodatur. Plin.lib.8.cap.3.

Pecus operarium. Cuius vsum ad operas nostras faciendas conuertimus, vel quo vtimur ad id quod opus habemus. Columel.lib.6. cap.2. Hoc est, quo terram colimus.

Dies operarius, Id est profestus. Cato de Re rust.cap.2, Vbi ea cognouit, rationem inire oportet operarium dierum. Per syncopen pro operariorum. Castigatiora exemplaria sic distinguunt, operarum, dierum. vt sit ab opera.

Operosus, pen.prod. Adiectiuum { ἐργατικός } Qui agit, & rebus gerendis operam dat, inquit Valla. Cic.de Senect. Sed videtis vt senectus non modò languida atque iners non sit, verùm etiam sit operosa, & semper agens aliquid & moliens.

Colonus operosus. Ouid.de Nuce.

Mulier operosa capillis ornandis. Ouid.2.Amor.eleg.7.

Mulier operosa cultibus Ouid.2.Amor.eleg.10.

Brachia operosa Cyclopum. Stat.1. Thebaid.

Operosus eius rei quisque dicitur in qua desudat. Ouid.1.Fastorū, Disce metu posito vates operose dierum,

Quod petis. Id est, Qui in digerendis diariis laboras.

¶Operosus, Passiuè aliquādo accipitur. Ouid.1.Metamorphoseos, mundi moles operosa laboret. Id est, quæ ab aliquo operata est: non quæ aliquid facit, ait Valla lib.1.

¶Operosus, pro Efficaci ponitur. Ouid.14.Metamorphoseos, Vtere tentatis operosæ viribus herbæ.

¶Operosus, Multæ operæ, vel vehementis, inquit Valla lib.1. Plinius lib.18.cap.15. Cic.ad Qu.fratrem, lib.3.21, Sed res operosa est, & hominis perdiligentis.

Facilis & Operosus, contraria. Plin.lib.15.cap.23.

Æs operosum, Magno artificio & opere fabricatum. Ouidius epistol.3.

Agri. Ouid.2.Amor.eleg.16.

Antra. Propert.lib.3.eleg.2.

Artes. Cic.2.Offic. Itaque quę in rebus inanimis, quæque in tractatione belluarum fiunt vtiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operosis.

Arua. Ouid.1.de Arte.

Bella. Ouid.ad Pisonem.

Carmina. Horat.4 Carm.ode 2.

Concursatio. Cic.de Claris Orat.

Gloria, Magna & difficilis. Ouid.epist.2.

Operosus & molestus labor. Cic.2.de Nat.deor.

Sepulchrum. Cic.2.de Leg. Sed pòst aliquando propter has amplitudines sepulchrorum, quas in Ceramico videmus, lege sanctum est, nequis sepulchrum faceret operosius, quàm quod decem homines effecerint triduo.

Spissum & operosum opus. Cic.Qu.fratri, lib.2 15, Scribebam illa quæ dixeram πολιτικά, spissum sanè opus & operosum.

Stamen. Ouid.1.de Arte.

Templa Ouid.15.Metam.

¶Operosior { ἐργατικώτερος } Operosissimus. Cicer.2.de Leg. Textile, nec operosius quàm mulieris opus menstruum. Plin.lib.7.cap.53, Operosissima tamen securitas mortis in M. Ofilio Hilaro ab antiquis traditur.

Diuitiæ operosiores Horat.3.Carm.ode 1.

Operosissimus in re aliqua, Plurimum operæ & laboris in re aliqua impendens. Plin lib.2 cap 5, Syria in hortis operosissima. Indéque est prouerbium Græcis, Multa Syrorum olera.

Operosè, pen.prod. Aduerbium { ἐργατικῶς } Laboriosè, difficulter. Cic. in Orat. Quod vel maximè desyderat diligentiam (est enim quasi structura quædam) nec id tamen fiet operosè.

Operositas, penultima correpta, operositatis. Quintilianus libro 8 capite 3, Est etiam quæ περιεργία vocatur, superuacua, vt sic dixerim, operositas.

Operæpretium { χρήσιμον } significat fructuosum, & ad rem pertinens, vel quia decens, vel quia vtile, vel quia gloriosum, vel quia iucundū: inquit Valla lib.4. Terent.Andr.1.3, Audiréque eorum est operęprætium audaciam. Vbi Donatus, Operæpretium dicitur de mirificis & laudabilibus. nam & ea quæ magna sunt, etiam si mala, tamen miramur: quia libenter audiamus: & hoc pretium est operæ, id est audiēdi. Cic.6.Verr. Iam vt hæc omnia reperire, ac perscrutari solitus sit Iudices, est operæpretium cognoscere.

Mereri operæpretia. Liuius belli Punici lib.1, in oratione Annibalis ad milites, Tempus est opulenta vos ac ditia stipendia facere, & magna operæpretia mereri. Id est magna præmia militiæ, ait Bud.

Facere operæpretium. Liu.2.bell.Pun. M.Centenius petit à Patribus, vti sibi quinque millia militum darentur: se peritum & hostis, & regionum, breui operæpretium facturum.

Operæpretium habere aliquid. Liu.5.bel.Pun. Operæpretium habent libertatem, ciuitatémque.

Operæpretium est. Id est Magni æstimandum est, & magnipendendum. Liuius in præfatione operis, Facturúsne operæpretium sim, si à primordio vrbis res Populi Romani perscripsero: nec satis scio, nec si sciam, dicere ausim. Idem Decad.4.lib.1, Ibi dies aliquot frustra absumpti: & quia vix operæpretium erat, abscessere. Id est vix tanti fuisset vrbs capta, vt tempus tandiu tereretur. Cicero pro Rosc. Amer. Si nihil in ista pugna Roscij quod operępretium esset, fecerāt: quam ob causam Chrysogono tantis præmiis donabātur? Id est *nihil quod valeret*, vt vulgus loquitur.

Operæpretium facere, & Inanem operam sumere, contraria. Operæpretium enim id dicimus, quod tanti est, quanti opera in eo insumpta: & quum ita loquimur, Operæpretium est audire, hoc significamus, non perditurum eum operam, qui audiat. Horatius satyra 4 lib.1,

Est operæpretium duplicis pernoscere iuris
Naturam, &c. Lamb.

¶Pretium operæ etiam dicitur, vt Verisimile, & simile veri, per tmesin. Plinius, Id verò audire, pretium operæ sit.

Operor, penultima corr. operaris { ἐργάζομαι, ἱερουργέω } operāri. In opere aliquo faciundo laborare. Plinius libro 11 cap.10, Adolescentiores ad opera exeunt, & supradicta conuehunt, seniores intus operantur.

¶Operari, Operam dare. Colum lib.12.cap.4, Si rebus venereis fuerit operatus vel vir vel fœmina, debere eos flumine ablui.

Operari auditioni. Plin.lib.25.cap.2. ad finem, Sedere nanque in his scholis auditioni operatos gratius erat, quàm ire per solitudines, & quærere herbas alias aliis diebus anni.

Operari superstitionibus. Liu lib.10.

Operari liberalibus studiis. Tacitus lib.3. Vbi operari, operam nauare significat.

¶Operari, Nonio, est religiosè, & cum summa veneratione sacrificiis litare vel conuiuari. Iuuenal.satyr.12,

Et matutinis operatur festa lucernis. Virg.8.Georgicorum,
-læris operatus in herbis. Propert.lib.2.eleg.34,
Cynthia iam noctes est operata decem. Hoc est, sacra Isidis & festa celebrauit. Erat autem Cynthia Propertij amica.

Operatus, pen prod. Participium { ἱερουργήσας } Liu.4.ab Vrbe, Saltem acquiescere eo tempore, quo corpus addictum atque operatum Reipublicæ esset.

Iuuentus operata nouis aruis. Virg.3.Æneid.

Ora operata. Ouid.6.Fast.

Omnia sint operata deo. Hoc est, sacrificent, siue rem diuinam faciant. Tibull.lib.2.eleg.1.

¶Operatus, absolutè, pro Operatus sacris. Tacit.lib.2, Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se operatum.

Operatio, Verbale { ἐργασία, ἱερουργία. } Plin.lib.11.cap.24, Tertium aranearum genus erudita operatione conspicuum.

Moueri operatione alicuius. Cic. Attico, lib.6, Huius nebulonis operatione si Brutus moueri potest, licebit eum solus ames, me æmulum non habebis. Operatione, id est turpi instigatione. Sunt tamen qui oratione legant.

Operatio, Sacrificatio. Plautus, Vt isthæc operatio crimen expiet.

Operator, penultima producta, Verbale. Firmicus lib.3.cap.9, Si Mercurius in hoc loco pariliter fuerit constitutus, faciet multa perpeti mala laborantes. eorum enim artes erunt, aut sordidæ, aut squallidę, ex quibus vigiliæ perpetuæ operatoribus exigantur: quales sunt cōfectores coriorum, fullones, lanarij.

Operculo, operculas, Operculum, Vide post OPERIO.

Operio, operis, pen.corr. operui opertum { περικαλύπτω } operire, Claudere. Compositum ex ob & pario: sed b abiicitur. Plin.lib.11.cap.37, Morientibus oculos operire, rursúsque in rogo patefacere, Quiritium magno ritu sacrum est.

Sopor operit oculos. Catull. de Berecynthia, epigramm. 58.

Ostium operire. Terent.Phorm.5.3.

¶Operire, Tegere. Propert.lib.3.eleg 13,
Atque hinuli pellis totos operibat amantes.

Fronde operire domum. Tibul.lib.2.eleg.1.

Pellis operit latos humeros. Virg 11.Æneid.

Floribus & sertis operit limina. Lucret.lib.4.

Luctum operire, Celare, abscondere, non patefacere. Plinius iun. lib.3.epist.16.

Nox operit terras. Virg.4.Æneid.

Operior, operitis, opertus sum { περιμένομαι } operīri, Passiuum. Cic. 6.Verr. In hac insula extrema est fons aquæ dulcis, cui nomē Arethusa est, incredibili magnitudine, plenissimus piscium: qui fluctu operiretur, nisi munitione, &c.

Arbos operitur frondibus. Ouid.1.Fast.

Opertus, Participium { περικεκαλυμμένος. } vt Mōtes operti arbore. Ouid. 5.Metam.

Pectus operta comis Pallas. Propert.lib.2.eleg.2.

Opertus dedecore, & Opertus cōtumelia. Cic pro Cluentio, Tum verò illa iudicia Senatoria, non falsa inuidia, sed vera atque insigni turpitudine notata, atque operta dedecore & infamia, defensioni locum nullum reliquissent. Idem 6. Verr. Non importunissimas istius libidines, non vim, non contumelias, quibus operti oppressique erāt, conquerebantur. Budæus.

Operti præda, Id est onusti. Plin.in Paneg.

Æmus opertus nubibus. Ouid.4.de Ponto, eleg.5.

Bella operta tumescunt. Virg.1.Georg.

Caput opertum. Horat.2.Serm.satyr.3.

Detexit caput. Lucan lib.9.

Esse operto capite. Cic.de Senect. Nullo imbre, nullo frigore adduci, vt capite operto sit. De Masinissa rege.

Fores,

lores Ouid.2.Fast.
Lectica operta ferri per oppidum vt mortuus.Cic.2.Philip.
Nox.Stat.10.Thebaid.
Opertis oculis aliquid facere,vt Clausis oculis.Senec. de Benef.4.
Ratio Ouid.3.Fast. Patefactio rerum opertarum.Cic.2.de Fin.
Abditum & opertum,Vide Abditum in ABDO.
Opertum & Apertum,contraria.Plaut.Capt.10.
Proferre operta Cic.1.de Diuin.
Recludere operta.Horat.1.epist.5.
In operto esse.Cic.in Parad.Romæ sum,inquis.Et tu quidē in operto fuisti. Id est domi clausus tanquā latēs,non prodiisti in publicum.
Opertum,ti,Substāt.{ἀπόῤῥητον.}Cic.in Parad Familiarissimus tuus de te priuilegium tulit, vt si opertum Bonæ deæ accessisses,exulares.
Opertus,huius opertus,Verbale,Macrob.lib.7.Saturn.cap.9.
Operimentum,ti { ἐπίβλημα } Quo aliquid tegitur. Cato de Re rust.cap. 10,Instragula octo,puluinos sedecim,operimenta decē, mappas tres.
Opertorium,opertorij { ἐπίσπαστρον } Idem.Senec.epist.88.Ex duabus penulis,altera stragulum,altera opertorium facta est.
Operculum,operculi,pen.corr. { ἐπίθημα,ἐπίπωμα,πῶμα } Instrumentū quo aliquid tegitur. Cato de Re rust.cap.10, Operculum aheni vnum.
Ambulatorium operculum,Vide AMBVLO.
Operculo , operculas { πωμάζω } operculāre,Operculo operire Colum. libro 11.cap.2,Nunc autem si sunt pleni atque operculati faui,demetendi sunt. Idem lib.12.cap.15,Quæ vasa confestim operculare & oblinere conuenit.
Opertaneus,Adiectiuum { μυστικός } vt
Opertanea sacra,Quæ in operto,nō in aperto,nec sub dio fiebant. Plin.lib.10 cap.56.
Operor,Operosus,Vide OPERA,operæ.
Opes,Vide OPS.
OPHARVS { Ὄφαρος } Scythiæ fluuius, in montibus Catheis nascens, & in Lagoum influens. Plin.lib.6 cap.8.
OPHELTES { Ὀφέλτης } filius Lycurgi à serpente necatus. Vide HYPSIPHILE Stat 2.Sylu.1,
Sic & in anguiferæ ludentem gramine Lernæ
Præcisum squamis auidus bibit anguis Opheltem.
Ophiasis,pen.corr. { ὀφίασις } Vitium est capitis, pueris præsertim familiare, ab occipite plerunque originem ducens, indeque vsque ad aures & frontem paulatim serpens, donec vtrinque fines quasi capite & cauda committantur. Vnde & nomen inuenit. ὄφις enim Græcè nobis serpentem sonat. Quacunque hoc malum serpit,cutis emoritur,pilus excidit,glabretáque per extimam capitis cutem sparsa,serpentis effigiem relinquunt.
Ophicardelus,Gemma est,in qua nigrum colorem binę lineæ albæ includunt. Plin.lib.37.cap.10.
Ophidion { ὀφίδιον } Pisciculus est cōgro similis,multò tamē minor,à serpentis figura nomen habens. Meminit eius Plin.lib.32 cap.vlt.
Ophioctonon { ὀφιοκτόνον } Herba quæ notiore nomine Elaphoboscon appellatur : ita dicta,quòd serpentes enecare credatur. Herbariorum vulgus *Grauam dei* appellat,teste Ruellio.
Ophiogenium { ὀφιογένιον } Herba est, cuius pastu cerui sese aduersus serpentes muniunt. Alio nomine Elaphoboscon dicitur, hoc est cerui pabulum.
OPHIOGENES , pen.corr. { ὀφιογενεῖς } Populi sunt in Hellesponto , qui serpentum ictus cōtactu leuant, & manu imposita venena extrahunt corporibus. Plin.lib.7.cap.2.
Ophiomachus { ὀφιομάχος } pen.corr.Lacerta à Græcis dicitur,quòd cum serpentibus pugnet.
OPHION , pen.prod. { Ὀφίων } socius fuit Cadmi ex illis qui è dentibus serpentinis nati fuerunt. ideóque & nomen habet à serpente , qui Græcè ὄφις dicitur. Hinc
Ophionius,Adiect. { ὀφιόνειος } Senec.OEdip 5,
Sacer Cithæron sanguine inundauit, Ophioniáque cæde. Id est Thebana. Cadmus enim cum sociis Thebas condidit.
OPHION,pen prod. { Ὀφίων } nomen viri proprium,qui cum Eurynome vxore,quam genuit Oceanus,ante Saturnū,rerum potitus est, quem Saturnus fugauit. Claud.3.de rapt.Proserp. Hos onerat ramos exutus Ophion. Vide Ianum Parrhasium.
OPHIONEVS,Messeniorum vates , qui à natali die lumine captus, publicè & priuatim futura prædicere solitus est.
Ophiophagi { ὀφιοφάγοι } Dicti sunt qui serpentibus vescuntur, cuius generis populos ad sinū maris rubri memorat Plin lib.6.cap.29.
Ophioscorodon { ὀφιοσκόροδον } Frutex est,qui notiore nomine Capparis appellatur. Author Dioscorid lib.2.
Ophiostaphyle { ὀφιοσταφυλή } Frutex est idem cum cappari. Plin.lib. 13.cap.23,Capparis firmioris ligni frutex, seminísque & cibi vulgati. Quidam eum cynosbaton vocant,alij ophyostaphylen.
Ophiostaphylos { ὀφιοστάφυλος } Frutex est ex syluestrium vitium genere,quæ Vitis alba,& Græco vocabulo Ampeloleuce vocatur à Plinio lib.23.cap.1, Latinorum nonnulli serpentis vuam interpretantur: itáque dictam putant,quòd in Arabia,hoc fruticis genus præsentissimum venenum puterur.
Ophitæ { ὀφῖται } Hæretici quidam fuerunt,qui Christum sub serpentis specie colebant. Interim tamen habebant & viuum serpentem, quem venerabantur & nutriebant.
Ophis { ὄφις } Ornamentum manuum, Polluci lib.5 cap.16,à similitudine,vt opinor , serpentis dictum. Nam & Anguiculam vertit Gualtherus eodem loco. Huius etiā meminit Nicostratus poëta Comicus,& ex eo Clemens Alexandrinus lib.2. Pædag.cap.12.vbi Gentianus Heruetus vertit serpentem. Quo in loco Clemens ipse hæc etiā dicit memoratu digna:quòd quemadmodum Euam serpens decepit, ita etiam alias mulieres mundus muliebris aureus,eleuans, serpentis figura,in probra impellit : nempe murænulas quasdam aureas , & serpentes ad decorem effingens.
Ophites,ophitis,pen.prod.m.g. { ὀφίτης } Marmoris genus , habentis maculas serpentiū maculis similes. Lucan.lib.9,Quàm paruis tinctus maculis Thebanus ophites. Scribit Plinius lib.36.cap 7,ex ophite eo lumnas esse paruas,quòd marmor sit nigricans , varium, dicatúrque capitis dolores sedare,alligare serpentum ictus. Stat.1.Sylu.5, Mœret onyx longè,queritúrque exclusus ophites.
OPHIVCHVS,pen.prod. { ὀφιοῦχος } est signum cæleste,quod alij putant Herculem esse, alij Æsculapium. Et interpretatur anguitenens. De quo Cicero ex Arato lib.2.de Nat.deor. sic scribit,
Atque hæc quidem à tergo.propter caput autem anguitenens,
Quem claro perhibent ὀφιοῦχον nomine Graij:
Hic pressu duplici palmarum continet anguem.
Eius & ipse manet religatus corpore torto:
Nanque virum medium serpens sub pectora cingit.
OPHIVSA,pen prod. insula olim Rhodos dicta , vt testatur Plin.lib.5. cap.31. ¶Est item insula in mari Balearico,teste Ptolemæo,ex duabus Pithyusis minor (nam maior Ebusus dicitur) propter serpentum copiam inculta:vnde & Colubraria à Latinis appellatur. Plin.lib.3. cap.5. ¶Est & altera eiusdē nominis insula,non procul à Creta,cuius etiam meminit Plin.lib.4 cap.12. ¶Ophiusa item oppidum fuit Sarmatiæ Europææ,ad Thyrā amnē,de quo idem Plin. loco iam citato.
Ophiusius,Adiectiuum { ὀφιούσιος } vt Ophiusia arua.Ouid.10 Metam.
Ophiusa,Herba est in Elephantine Æthiopiæ regione nascēs, liuida, difficilísque aspectu : qua pota minas terroremque serpentum animo obuersari tradidit Democritus, in tantum vt mortem sibi eo metu damnati consciscant: quare & sacrilegis bibenda dari consueuit. Author Plin lib.24 cap.17.
Ophrys { ὄφρυς } Herba quædam denticulato oleri similis , foliis duobus,quæ capillis nigredinem inducit.Plin.lib.26.cap.15.
Ophthalmos { ὀφθαλμός } Latinè dicitur oculus.
Ophthalmia { ὀφθαλμία } Oculorum ægritudo, quam Celsus lippitudinem appellat.Negat tamen Iulius Pollux esse proprium aliquod oculorum vitium,sed eo verbo significari tradit cauitatem oculorum ex corporis ægritudine. Hinc triophthalmus, lapis qui hominis tres oculos simul exprimit.
Ophthalmia dicitur & piscis,qui à Plinio vocatur oculata. Plaut. Capt.13, pernam atque ophthalmiam,
Horæum,scombrum & trygona,& cetum.
Ophthalmicus,pen.corr. { ὀφθαλμικός } Medicus oculorum , inquit Budæus.* Martialis lib.8 74,
Hoplomachus nunc es,fueras ophthalmicus antè:
Fecisti medicus,quod facis hoplomachus.
Opicus,opica,opicum,pen corr. { ὀπικός } Sordidum , immundum, & obscœnum significat. Nam (vt ait Festus) opicum pro osco ponitur. Plin.lib.29.cap.1,sub Catonis persona ait,Nos quoque dictitant barbaros, & spurcius nos quàm alios opicos appellatione fœdant. De Græcis Iuuen.Saty.3, opicos mores, fœdos , & putidos dixit. Idem Stat.6, Nec curanda viris opicæ castigat amicæ Verba. I l est,quæ non Latinè loqueretur, sed opicè. Fuerunt autem opici Campaniæ populi quidam à linguarum colluuie dicti , siue à serpentibus , quasi Ophici,in quibus narrabantur Baiani, Cumani, Puteolani, Neapolitani hæ nanque vrbes,Opicorum fuisse dicuntur.
Opicus magister. Auson. Hoc enī nomine Eunū liguritorē appellat.
Opifera,Vide OPS.
Opifex,pen.corr huius opificis,com.g. { δημιουργός,χειρωνάκτης } Ex opera & facio compositum,dicitur artifex,siue vt sic dicam, operator, non modò rerum,sed etiam verborum.quinetiam opifices, coquí, & blandarum artium sectatores appellantur. Cic.1. Offic. Opificésque omnes in sordida arte versantur. Idem pro Flacco,Opifices & tabernarios,atque illam omnem fæcem ciuitatum quid est negotij concitare?
Coronæ opifex.Horat.3 Carm.ode 27.
Deus opifex trisulci fulminis.Seneca Hippol.2.
Optimus opifex operis.Horat.1.Serm.saty.3.
Opifex persuadendi,Rhetorice.Quintil.lib.2.cap.16.
Rerum opifex. Ouid.1.Metam.
Verborum opifex ignobilis Zeno.Cic.5.Tuscul.Etsi Zeno Citticus aduena quidam,& ignobilis verborum opifex,insinuasse se in antiquā philosophiam videtur. Idem ad Gallum,lib.7.26,Is enim est dicendi opifex.
Apes opifices.Varro de Re rust lib.3.cap.16.
Opifex,ædificatórque mundi Deus. Cic.1.de Nat.deor.
Opificina,huius opificinæ,pen.prod. { δημιουργεῖον, ἐργαστήριον } pro Opificio, vt ait Budæus. Plaut. Milit.12, Si ea opificina nesciam aut mala esse,aut fraudulenta. Cic.1.Offic. Nec enim quicquam ingenuum habere potest opificina.Vetus codex habet officina.
Opificium,huius opificij { δημιούργημα } Opus ipsius opificis.Varro de Re rust lib.3.cap.16,de apibus,Nisi opificij eas vrget tempus.
Opilio,huius opilionis,m.g. { ποιμήν } dicitur quasi ouilio,hoc est qui oues custodit. Sunt qui vpilio,nō opilio scribant,authoritate Prisciani, qui dicit o breuem in hoc nomine esse conuersam in v longum, ex literarum affinitate. Colum.lib.7.cap.3, Post fœturam deinde longinquæ regionis pascua petiturus opilio , ferè omnem sobolem pastioni reseruet suburbanæ.
Opilo,inquit Festus,genus auis est.
OPIMIVS,prænomine Lucius, Consul Romæ fuit, quo anno C Gracchus seditiosis concionibus statū Reip.labefactās cæsus est. Ab huius nomine vina Opimiana dicta sunt, quæ Opimio Consule nata sunt. Plin lib.14.cap.4,L.Opimio cōsule,quum C.Gracchus tribunus pleb. seditionibus agitaris interemptus est, ea cæli temperies fulsit, quam cocturam vocāt, Solis opere,natali vrbis 634. Durántque adhuc vina ducētis ferè annis,iam in speciem redacta mellis asperi:(etenim hæc natura vinis in vetustate est) nec potari per se queunt,si nō peruincat aqua,vsque in amaritudinem carie indomita.
Opimus,pen prod.Adiectiuum { πίων } Diues,pinguis.Ab opis deducitur.Festus.Hostiæ opimæ,præcipuæ,pingues.& spolia opima , magnifica,& ampla spolia. Virg.10. Æneidos,
At spoliis ego iam raptis laudabor opimis.
Habitus corporis opimus,& Gracilitas,cōtraria.Cic.de Clar. Orat. Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quàm gracilitates cōsectentur. De Lysia oratore loquitur. Habitus corporis opimos, I l est neruos quosdam orationis μυώδεις, seu orationem plenam roboris & neruorum.

Præda opimus vir. Cic.3. Verr. Indignum isti videri cœpit, ex tanta æde, tantóque opere se non opimum præda, præsertim à pupillo discedere. Quasi dicas opulentum & crassum.

Rebus bonis opima regio. Lucret. lib.1. De Sicilia.

Acies opimæ, Id est bella in quibus spolia quærebátur opima. Stat. 4 Syl 6.

Accusatio opima. Cic pro Flacco.

Ager opimus & fertilis. Cic. de Lege agrar.

Arua. Virg.2. Æneid.

Asia opima & fertilis. Cic. pro Lege Manilia, Asia verò tam opima est & fertilis, vt & vbertate agrorum, & varietate fructuum, & magnitudine pastionis, & multitudine earum rerum quæ exportantur, facilè omnibus terris antecellat. Sic Opima prædia, apud Pliniú lib.8. cap.43. pro quæstuosis, teste Budæo.

Boues opimi. Varro 2 de Re rust cap.1, Sic boues altiles, ad sacrificia publica saginati, dicuntur opimi. Cic.5. Tuscul.

Boum opimorum alba colla. Ouid.4. de Ponto, eleg 9.

Cadauera. Valer.3. Argon.

Cibus. Plin. lib.22. cap.22.

Quæstus. Plin. lib 10. cap.51.

Victima. Plin. lib.10. cap.21.

Decus. Curtius.

Opimum quoddam & tanquam adipatæ dictionis genus. Cicero in Orat. Vocat autē opimum dicendi genus, quod est tumidum, nimis que redundans, & quod luxuriare quodammodo videtur, sed & pingue & crassum, vnde etiam pingue vocamus, id quod imperitè dictú est: & pingui vel crassa Minerua loqui, hoc est, vulgari modo & sine eruditione.

Iecore opimo fartus & satiatus. Cic.2. Tuscul. Ex poeta.

Mensa opima. Silius lib.11.

Ornamenta dicendi opima. Cic in Bruto, T. Accius Pisaurensis & accuratè dicebat, & satis copiosè, erátque præterea doctus Hermagoræ præceptis: quibus etsi ornamenta non satis opima dicendi, tamen vt hastæ velitibus amentatæ, sic apta quædam & parata singulis causarum generibus argumenta traduntur. Non satis opima dixit, quòd præcepta Hermagoræ sint exilia, sic enim de eo scribit in hoc ipso Bruto, C. Sicinius probabilis orator, iam verò etiam probatus ex hac inopi ad ornandum, sed ad inueniendum expedita Hermagoræ disciplina. Ea dat rationes certas, & præcepta dicendi: quæ si minorem habeant apparatum (sunt enim exilia) tamen habent ordinem, & quasdam errare in dicendo non patientes vias.

Pax. Silius lib.16.

Pingue. Persius Saty.3.

Præda. Horat. Epod.10.

Opima præclaráque præda. Cic. pro Rosc. Amer.

Quæstus. Plin. lib.10. cap.51.

Res. Horat.1 epist 2.

Spolia. Virg.6. Æneid.

Triumphus. Horat.4. Carm. ode 4.

Victima. Plin. lib.10 cap.21.

Opimitas, pen corr. opimitatis, f.g. Solinus cap 59, Nam protinus atque poma eius ceciderint maturitate, alia protuberant: eáque tátum est opimitati mora, vt fœtus decidát antè nati. De arbore medica. Plau. Asin. Maximas opimitates, & gaudio effertissimas.

Opimior {πιότερος} Comparatiuum, apud Gellium libro 5. cap. 14, Nam earum quas venabatur feras, membra opimiora ad specum mihi suggerebat. Quasi pinguióra.

Opime, penult. product. Aduerbium {πιόνως} Abundanter & lautè, Plautus Bacch 6,

Omnium ad perniciem instructa domus opimè atque opiparè.

Opimo, opimas, penul. product. {πιαίνω} opimâre, Pinguefacere. Columella libro 8. cap.9, de alendis turturibus, Hyeme tamen offæ panis vino madefactæ, sicut etiam palumbos, celerius opimant, quàm cæteri cibi.

Opinio, huius opinionis, f.g. {δόξα, οἴησις, ὑπόληψις} Fama, existimatio. Cic. ad Cæsarem Iuniorem, libro 1, Erat opinio bona de Plautio, bona de Lippido. Ex Nonio.

Opinio hominum magna de aliquo. Cic. Lent libro 1.7, Magna est hominum opinio de te, magna commendatio liberalitatis.

Opinio & existimatio. Cic. Antequam iret in exilium, Ea maneat opinio & existimatio, quæ virtute parta, nó quæ infelicitate illata est.

Virtutis opinio, Hoc est existimatio. Cic. de Amic. Quum conciliatrix amicitiæ virtutis opinio fuerit, difficile est amicitiam manere, si à virtute defecerimus. Ibidem, Ego autem non de virtute nunc loquor, sed de virtutis opinione.

Vulgi opinio. Cic 3. Offic. Non habeo ad vulgi opinionem quæ maior vtilitas, quàm regnandi esse possit.

¶Opinio, Suspicio. Varro Eudæmonibus, Qui omnes me bimatram agitare clamitantes opinionem mihi insaniæ meæ confirmant. Terent. Heaut.2.2, Concurrunt multæ opiniones, quæ mihi animum exaugeát. Cic.3. Offic. Qui primùm hæc natura cohærentia opinione distraxissent. Ex Nonio.

¶Opinio, Spes, opinatio: vt ait Nonius. Cicero ad Cæsarem Iuniorem, Posthac quod voles à me fieri scripto, vincam opinionem tuam. Hoc est, diligentior ero quàm tu opinaris.

Contra opinionem, & Præter opinionem. Cic.4. Verr. Sanè homini præter opinioné improuiso incidi. Idem pro Roscio Amer. Contráque opiniones omnium.

Omnium opinione, Vt omnes existimant, & credunt. Cic. Verr.2, Homo vita atque factis omnium iam opinione damnatus: pecuniæ magnitudine sua spe ac prædicatione absolutus.

Opinione celerius. Lentulus Senatui, libro 12. 15, Quamobrem opinione celerius confido sceleratissimum latronem pœnas daturum.

Celerius opinione venturus dicitur. Cicero Terent. libro 14.23.

Gratius opinione. Asinius Pollio ad Ciceronem, libro 10.31. Quòd familiarem meum in tuorum numero habes, opinione tua mihi gratius est.

Opinione melius. Plaut. Casina, 8,

Opinione melius res tibi habeat tua,

Si hoc impetramus.

Prius tua opinione hîc adero, bonú animum habe. Plaut. Amphit. 6. Opinione pulchrior, Plaut. Mil.18.

Opinio rei alicuius. Cels. lib.1 in Procem. Cuius autem rei non est certa notitia, eius opinio certum reperire remedium non potest.

¶Opinio, est iudicium siue persuasio quam de aliqua re habemus. Id est id quod de ea re sentimus. Cic. ad Octauium, 7, Quod vtinam neque nostra nos opinio, neque tua fides fefellisset. Id est, vtinam non falsi essemus opinione, iudicio, & persuasione, quam de tuis moribus habebamus. Ibidem, 10, Quantum te Popule Romane, de me fefellit opinio? Quum auté de aliqua re dubia quæstio est, non dicimus, Hæc est mea opinio, sed Mea sententia. vnde & sæpe legimus, Mea quidem sententia, id est meo iudicio.

Vt opinio est de cuiusque moribus, ita quid ab eo factum, & non factum sit, existimari potest. Cic. pro Cluentio,

Opinio & Veritas, contraria. Cic.1. de Natura deorum, Esse deos persuaderi mihi non opinione solùm, sed etiam ad veritatem planè velim.

Opinio & suspicio. Cic.2. de Orat. Opinionem istorum studiorum, & suspicionem artificij apud eos qui res iudicent, oratori aduersariá esse arbitror.

Aduersa opinio, Diuersa, contraria. Plin. lib.9. cap.7.

Æterna. Cic.1. de Orat.

Communis hominum. Cic.1. de Orat. & 3. de Nat. deor.

Diuturna. Cic.1. de Orat.

Dubia. Cic. pro Domo sua.

Ficta. Cic.2. de Natur. deor.

Grauis & vehemens opinio. Cic. pro Lege Manil.

Honesta de numine deorum & mente. Cic. pro Domo.

Incorrupta, Vide Incorruptus.

Obscura Cic.1. de Orat.

Popularis Cic. pro Cluentio.

Stabilis. Cic.2. de Natura deor.

Vanæ. Cic.2. de Natur. deor.

Vetus. Cic.6. Verr.

Vulgaris. Cic.1. de Orat.

¶Abire ad vulgi opinionem, Vide ABEO.

Accidit præter opinionem, Vide ACCIDO.

Accipere opinionem, Vide ACCIPIO.

Adducere in opinionem rem aliquam. Cicero pro Cecina, In eam opinionem Cæsenniam adducebat, vt mulier, &c. Idem Lentulo, lib. 1.1, In eam opinionem rem adduxerunt, vt Pompeius cupere videatur.

Afferre. Cic.2. de Offic. Opinionem afferunt populo, eorum similes fore.

Grauem de aliquo iudicio opinionem afferre. Cic. pro Cluent.

Affert & ista res opinionem. Quintil. lib.2. cap.12.

Amittere, Vide AMITTO.

Amouere, Vide AMOVEO.

Aucupari opinionem aliorum errantem, Vide AVCVPOR.

Augere, Vide AVGEO.

Augurari opinione, Vide AVGVROR.

Quantum opinione auguror. Cic. pro Mur.

Capere opinionem, Vide CAPIO.

Comprehendere, & Remittere opinionem, contraria. Cicero pro Cluentio, Deinde siquam opinionem iam vestris mentibus comprehendistis, si eam ratio conuellet, si oratio labefactabit, si denique veritas extorquebit, ne repugnetis: eámque animis vestris aut lubentibus aut æquis remittatis.

Concipere, Vide CONCIPIO.

Confirmare, Vide CONFIRMO.

Conualuit opinio, Vide CONVALEO.

Opinio de diis immortalibus & omnium est, & quotidie crescit. Cic.3 de Natur. deor.

Commenta opinionum delet dies. Cic.2. de Natur. deor.

Deponere opinionem. Cic. pro Cluent.

Detrahere, & Confirmare opinionem, contraria. Quintil. libro 4. cap.1.

Ex communi quadam hominum opinione dicere. Cicero 2. de Oratore.

Differre suas opiniones. Quintil lib.4. cap.2.

Diripere ad opinionem. Cic. ad Attic.14.

Discedere in opinionem. Cic. Fam.6.

Duci non re, sed opinione. Cic pro Murena.

Duplicare opinionem. Cic. Fam.16.

Edita in vulgus opinio. Cæsar bel. Ciuil. lib.3.

Euellere opinionem. Cic. pro Cluent. Euellam ex animis hominum tantam opinionem, tam penitus insitam, tam vetustam?

Excellens opinione fortuna quum laboribus & miseriis permista esse videatur. Cic.2. de Orat.

Fictas atque vanas opiniones diuturnitate extabuisse videmus. Cic.2. de Nat. deor.

Multo maiorem opinionem dicendi actione faciebat Lentulus, quàm quanta in eo facultas erat. Cic. de Claris Orat.

Fallere opinionem alicuius. Cicero Lentulo, libro 1.6, Non fallam opinionem tuam.

Vt opinio mea fert. Cic.6. Verr. Per triennium soli non modò in Sicilia, verùm, vt opinio mea fert, his quidem temporibus in omni orbe terrarum, vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere. Ibidem, Te Latona & Apollo, & Diana, quorum

rum iste Deli non fanum, sed vt hominum opinio & religio fert, sedem antiquam, diuinúmque domicilium nocturno latrocinio atque impetu compilauit.

Habere opinionem. Cic. 2. de Diuin. Credo Romulum qui vrbem auspicatò condidit, habuisse opinionem, esse in prouidendis rebus augurandi scientiam.

Integritatis alicuius opinionem habere. Cic. Attic. lib. 7.

Opinionem habere de aliquo. Cic. de Amic. Ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de meis moribus habebat, me dilexit.

Habere falsam de se opinionem. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Imbibere animo opinionem. Cic. 2. Verr. An iste vnquàm de se bonã spem habuisset, nisi de vobis malam opinionem animo imbibisset?

Opinio deorum imbuit mentem alicuius. Vide IMBVO.

Incidere in opinionem. Cic. ad Heren.

Inficere opinionem prauitate. Vide INFICIO.

Inflari opinione. Cic. Fam. 1.

Inserere nouas opiniones, & euellere insitas. Cic. in Orat.

Insita penitus opinio & vetusta, Vide INSERO, inséui.

Inueterauit opinio, Vide INVETERO.

Irrepere in opinionem gratiæ. Cic. de Arusp. resp.

Ad opinionem aliquam labi, Vide LABOR, láberis.

Laborare opinione arrogantiæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Leuare aliquem opinione quapiam, Vide Leuo in LEVIS.

Minuere aliquam opinionem. Cic. 2. de Orat.

Mouere quempiam ex opinione aliqua, Vide MOVEO.

Nascens opinio, Vide NASCOR.

Niti maiorum opinione, Vide NITOR, niteris.

Opinionibus obsistere, Vide OBSISTO.

Obtinere. Quintil. lib. 10 cap. 5.

Oppleuit opinio hæc totam Græciã. Cic. 2. de Nat. deor. Vetus hæc opinio Græciã oppleuit, scilicet exectum esse Cælum à filio Saturno.

Penetrare ad sensum opinionémque iudicis. Cic. in Partit.

Percrebruit opinio. Cic. 2. Verr.

Non tam stabilis opinio permaneret, nec confirmaretur diuturnitate temporis, nec vna cum seculis ætatibúsque hominum inueterare potuisset. Cic. 2. de Nat. deor.

Peruasit opinio per animos hominum. Cic. pro Lege Manil. Erat etiam alia grauis atque vehemens opinio, quæ per animos gentium barbarorum peruaserat.

Præbere opinionem. Cæs. 3. de bell. Gall.

Pugnare ratione contra cõmunem opinionem. Cic. 3. de Nat. deor.

Perspectæ, planéque cognitæ, atque ab opinionis arbitrio remotæ res. Cic. 1. de Orat.

Refellere pueriles opiniones rectissimis rationibus. Author ad Heren. lib. 2.

Respondere opinioni. Cic. Fam. 2.

Opinio est. Cic. ad Atticum, libro 9. In his locis opinio est, coniectura magis quàm nuntio aut literis, Cæsaré Formiis ad XI Calend. April. fore.

Vetus est hæc opinio, quæ constat ex antiquissimis Græcorum literis atque monumentis. Cic. 6. Verr.

Est eius opinionis. Columel. lib. 2. cap. 11.

In ea opinione fui, qua reliqui omnes. Cic. Attico, lib. 8.

In opinione dubia rem esse, & In præsentia atque ante oculos, cõtraria. Cic. pro Domo, Res erat non in opinione dubia, sed in præsentia atque ante oculos proposito periculo.

Sententiæ & opinionis alicuius participem esse. Cic. 1. de Orat.

Superare omnium opiniones. Cic. Attico, lib. 5.

Tenere opinionem. Cæs. 3. de bell. Ciu.

Tradere diuersas opiniones. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Æterna aut certè diuturna valet opinio tarditatis in eo, cuius in dicendo aliquid reprehensum est. Cic. 1. de Orat.

In eam opinionem venerat Cassius. Cælius Ciceroni, libro 8. 10. Id est, Ita de eo opinari cœperant. Æmyl. Prob. in Milt.

Opinionem omnium vincere. Cic. 4. Acad Non modò opinionem vicit omnium, quę de virtute eius erat, sed etiam gloriam superiorũ.

Opiniosissimus { δοξαστικώτατος. } Cic. 4. Academ. Quid duo vel principes dialecticorum Antipater & Archidemus opiniosissimi homines, nónne multis in rebus dissentiunt?

Opinor, pen. prod. opináris, opinari { δοκεῖν, οἴεσθαι, ὑπονοεῖσθαι } Putare, suspicari, opinionem habere. Donatus, Quæ opinamur, putamus: quæ putamus, incerta sunt. Terent. And. 2. 2,

-nunc videntur conuenire hæc nuptiis?

P. Non opinor Daue. D. opinor, narras? non rectè accipis.

Certa res est. Cic. 4. Acad Sapientem nihil opinari, id est nunquam assentiri rei vel falsæ vel incognitæ.

Nihil fine ratione opinari. Cic. 2. de Diuinat.

Falsò multa in vita homines opinantur. Cic. pro Domo.

Vt opinor. Cic. de Claris Orat. T. Albitius, vel potius penè Græcus, loquor vt opinor, sed licet ex orationibus iudicare.

Opinari de Plin. lib. 28. cap. 2. Quapropter de his, vt libitum cuique fuerit, opinetur.

Grauissimè opinari. Suet. in Augusto, cap. 67.

De vobis Senatus opinatur non secus ac de teterrimis hostibus. Cic. in Pisonem.

¶ Paruum opinatu. Plin. lib. 29. cap. 1.

Necopinatus, penultima prod. Adiectiuum. Cic. 2. Acad. Nonnunquam quidem eandem fortunam, quod efficiat, multa improuisa hæc, necopinata nobis, propter obscuritatem ignorationémque causarum.

Necopinato, Aduerbialiter positum, pro Inopinanter, ex improuiso. Liu. 3. ab Vrbe, Propiúsque aliud nouum malũ necopinato exortũ est.

Ex necopinato. Liu. libro 4, Vnde ex necopinato aduersum hostem inuadit.

Opinatio, Verbale { δόξασμα } Hoc est assensio, inquit Cicero 4. Acad. Herculis quendam laborem exantlatum à Carneade, quòd vt feram & immanem beluam, sic ex animis nostris assensionem, id est opinationem & temeritatẽ extraxisset. Idem 4. Tuscul. Opinationem autem quam in omnes definitiones superiores inclusimus, volunt esse imbecillam assensionem.

Opinatus, huius opinatus. pen. prod. Lucret. lib. 4,

Pars horum maxima fallit

Propter opinatus animi. Id est, opinationes animi, quæ falsæ possunt esse.

Opinator, pen. prod. huius opinatoris { δοξαστικός } Qui nihil asserit, sed semper opinatur. Cic. 4. Academ. Ego verò ipse & magnus quidem sum opinator.

Opinabilis, & hoc opinabile, pen. corr. { δοξαστός } Quod opinione concipi potest. Cic. 1. Acad. Itaque hanc omnem partem rerũ opinabilem appellabant. Idem 4. Tuscul. Est illud quod in omni perturbatione dicitur demonstrandum, nullam esse nisi opinabilem, nisi iudicio susceptam, nisi voluntariam.

Opiparus, opipara, opiparum, pen. corr. { πολυτελής } Quod est magna vim opum. Plaut. Persa, 16, Satin' Athenæ tibi visæ fortunatæ atque opiparæ? Et Capt. 13,

Iuppiter supreme seruas me, meásque auges opes,

Maxumas opitumitates atque opiparas.

Opiparè, pen. corr. Aduerbium { πολυτελῶς } Abundanter. Cic. ad Attic. lib. 13, Itaque & edit & bibit ἀδεῶς, & iucũdè, opiparè sanè & apparatè. Idem 3 Offic. Opiparè à Pythio apparatum conuiuium.

Opis, huic opi, Vide OPS.

OPIS { Ὦπις } Nympha comes Dianæ. Virg. 11. Æneidos,

Opis ad æthereum pennis aufertur Olympum. Vide Macrob. lib. 5. Saturnal. cap. 22.

OPIS, Ciuitas iuxta quam Tigris profluit, & mare Rubrum ingreditur, teste Herodoto lib. primo.

Opisthocrepides { ὀπισθοκρηπῖδες } Genus calceamentorũ muliebriũ, de quibus Pollux cap. 22. lib. 7. non semel Vide suprà DISPODIA.

OPISTHOCOMAE { ὀπισθόκομοι } teste Polluce, Eubœæ populi dicti sunt, qui crines habebant versus tergum reflexos: sicut Acrocomæ dicti sunt populi in Thracia, qui antias in fronte muliebriter gerebãt demissas.

Opisthographus, huius opisthographi, pen. corr. { ὀπισθόγραφος } Aliquando adiectiuum, aliquando substantiuum masc. gen. Volumen quod etiam in tergo scriptum est. Fit enim ab ὄπισθεν, id est retro: & γράφω, scribo. Plin. lib. 3. epist. 5. ad Macrum, Hac intentione tot ista volumina peregit, electorúmque commentarios centum sexaginta mihi reliquit, opisthographos quidẽ, & minutissimè scriptos. Hermolaus, Opisthographi non specie libellari, vel voluminis, & habiles for queri, à tergo videtur appellati: quoniã vtrãque pagina scripti essent, aduersa & auersa, minutis literis, & lituris pleni: à quo fortasse lituratios Ausonius poeta eos dixerit. Scio quosdam Opisthographum accipere pro eo, quod ita scriptum est, vt legi postea non possit, nisi librariis describendum mandetur. Dicat aliquis & pro charta deletili siue palimpsesto posse capi: quia Vlpianus de bonorum secundum tabulas possessione disserens, in l Chartæ. D. de Bonor. possess. secũdum tab. Chartæ, inquit, appellatio etiam ad nouam chartam refertur, & ad deletitiam. Proinde etsi in opisthographo quis testatus sit, hinc peti potest bonorum possessio. Mihi à tergo id nomen tractum placet, vt probem qui sic interpretantur in Iuuenale Satyr. 1, Scriptus & in tergo, necdum finitus Orestes. Ad eandem formã opisthocomæ dicebantur Euboici, qui comam, vt ait Pollux, per terga fusam alerent: sicut acrocomæ Thraces, qui antias in frontem muliebriter demitterent. In præliis quoque opisthophylaces vocabant qui terga custodiebant. Eiusdem sunt originis & Opisthodomos: ita dicebatur locus à tergo arcis Atheniensium, & Opisthocrepides, calceamentum quoddam fœmineum: sicut ornamentum quoque capitis earum, opisthosphendone. Hactenus Barbarus.

Opisthographa, etiam appellabantur ex chartæ, quibus literæ integebantur, quia à tergo inscriptæ declarabant ad quem mitterentur. Solebant enim veteres epistolas in tabulis seu chartis conscribere, eásque alia charta quæ plerunque erat intus exarata, operire: deinde lino obligare: postremò obsignare. Huc respexit Horatius, quũ ad librum suum sic scribit, lib. 1. epist.

Aut fugies vtica: aut vinctus mitteris Ilerdam. Significat enim homines ex libro suo integumenta literarum facturos. Sciendum autẽ est libros veterum vna tantùm ex parte fuisse exaratos: ac ideóque volumina dicebantur, quia in vnum conuoluebantur. Itaque ex eis opisthographa facere licebat, quod non item ex nostris licet. Lambin.

Opisthosphendone { ὀπισθοσφενδόνη } Ornamentum quoddam muliebre apud Pollucem lib. 5. cap 6. ex Aristophane: & iterum lib. 7. cap. 22. In priori loco Redimiculũ vertit Gualtherus, in posteriori fundã.

Opisthotonicus, pen. corr { ὀπισθοτονικός } Qui rigore ceruicis inflexibili laborat. Opisthotonum enim morbũ Galenus vocat emprosthotono cõtrarium. Hoc enim fit quum rigidi neruí tum qui ex spina, tum qui ex cerebro descendunt, totum corpus in anteriorem partem flectunt: illud verò in posteriorem, vt aliò flecti non possit. Plin. lib. 20. cap. 18, Sanat & vertigines, tremulos, opisthotonicos, lienes, lumbos, perfrictiones De saxogeno.

Opiter, opiteris vel opitris, dicitur cuius patet auo viuo mortuus est: ne dictus quòd obitu patris genitus sit: aut quòd auum post patrem habeat, id est pro patre. Festus.

OPITERGINVS, penul. prod. { ὀπιτεργῖνος } Adiectiuum ab Opitergio Carnorum oppido. vt

Ratis Opitergina. Quintil. lib. 3. cap. 8.

OPITERGIVM { ὀπιτέργιον } Vulgo Oderzo, Venetiæ mediterraneæ oppidum, etiam hodie nomen retinens, cuius meminerunt Plin. libro 3, cap 19. & Ptolem. lib. 3. cap. 1.

OPITES, Argiui proprium, quem Hector in bello Troiano interfecit.

Opitulor, pen. corr. opitularis { ἀρήγω } opitulári, Deponens, Adiuuare, subuenire: ab ope & tollendo, id est ferendo. Terent. And. 1. 3,

Si illum relinquo, eius vitæ timeo: sin opitulor, huius minas.

Subuenire & opitulari patriæ. Cic. 1. Offic.

Permultum ad dicendum opitulati sunt præceptores. Cicero 2. de Inuent.

Opitulari contra Plin. lib. 28. cap 8. E dorso medullam adalligatam contra varias species opitulari.

Opitulatio, Nomen verbale. Vlpian. lib. 1 D. de minor. xxv. ann.

Opitulus, penul corr. { ἐπίκουρος } dictus est Iupiter, quasi opis lator: & proprie in rebus dubiis & malis dicitur Festus.

Opium { μηκώνιον } Succus ex papauere, habens per somnum vim, si copiosius sumatur, mortiferam Plin. lib. 20 cap. 18, Succus papaueris largus densatur, & in pastillos tritus in vmbra siccatur, non vi soporifera modò, verùm si copiosior hauriatur, etiam mortifera per somnum: opium vocant.

Opobalsamum, opobalsami, pen. corr. n. g. { ὀποβάλσαμον } Succus balsami, ab ὀπὸς, ὀποῦ, id est succus. Plin. lib. 12. cap. 25. Succus è plaga manat, quem opobalsamum vocat, eximiæ suauitatis, sed tenui gutta: ploratu lanis parua colligitur in cornua. Martialis lib. 11. 9.

Lassa quòd externi spirant opobalsama draucí.

Candida Fœlices sudant opobalsama virgæ. Stat. 3. Sylu. 1.

Hirsuto spirant opobalsama collo. Iuuen. Saty. 2.

Opocarpathon { ὀποκάρπαθον } Succus carpathi, quem Plin. libro 28. cap. 10. connumerat inter venena.

Opopanax, pen. corr. huius opopanacis, pen corr. { ὀποπάναξ } Succus panacis herbæ, quæ omnes morbos sanare dicitur. Plin lib 20. cap. 24.

Oporice, pen. corr. Medicamentum nobile: de quo Plin. lib. 24. cap. 14. Vnum etiamnum arborum medicinis debetur nobile medicamentum, quod oporicen vocat. Nomen habet, inquit Hermolaus, ἀπὸ τῆς ὀπώρας, hoc est à pomis arborúmque fructibus.

Oporinus, pen. corr. Adiectiuum { ὀπωρινός } Idem quod Latinè Autumnalis. Martialis lib 9. 13.

Si daret Autumnus mihi nomen, ὀπωρινὸς essem. Siquidem ὀπώρα Græcis, Autumnum significat Latinis.

Oporotheca, oporothecæ, penul prod. { ὀπωροθήκη } Locus vbi Autumnales fructus seruatur. Varr. 1. de Re rust. cap. 59 Et ideo oporothecas qui faciunt, ad Aquilonem vt fenestras habeat, atque vt aere perflentur, curant. ὀπώρα, pomum, siue omnes fructus molliores corticis.

Oportet, oportebat, oportuit, Verbum impersonale { δεῖ, χρή. }

Oportuit esse. Plaut. Casin. 17. 8. Properate, cœnam iam esse coctam oportuit. Cicero pro Corn. Bal. Nunc verò quid dicitur? quid ait accusator? fecisse Pompeium, quod ei facere non licuerit: quod grauius est, quàm si id factum ab eo diceret, quod non oportuisset: est enim aliquid quod non oporteat, etiam si licet. quicquid verò non licet, certè non oportet.

Pascere oportet oues. Virg. 6. eclog.

Nequid fiat secus quàm volumus, quámque oportet. Cic. Att. lib. 6.

Beneuolentia & charitate ciuium septum esse oportet, non armis. Cic. 2. Philipp.

Oportet, Coniicientis. Plaut. Seruum te esse oportet, & nequam & malum hominem, peregrinum & aduenam, qui irrideas. Bud.

Oportuit factum, & Oportuit esse factum. Terent. And. 1. 5. Nónne prius communicatum oportuit? Hoc est, Nónne id prius debuit communicare mecum? Cic. 1. in Catil Hoc quod iam pridè factum esse oportuit, certa de causa nondum adducor vt faciam. Ex Budæo.

Oportet, & Necesse est, non idem. Quintil lib. 1. cap. 1. Dein vt repetitis altius causis diligentissimè ostenderet, quàm id quod erat in matrem dicturus, non oportere modò fieri, sed etiam necesse esset.

Oportet & opus est. Cicero Attico, lib. 4. Ego verò, qui si loquor de Republica quod oportet, insanus: si quod opus est, seruus existimor: si taceo, &c.

Oportere & Decere in quo differant declarat Cicero in Oratore, Oportere perfectionem declarat officij, quo & semper vtendum est, & omnibus. Decere quasi aptum esse, consentaneúmque tempori & personæ.

¶Oportet, personale aliquando reperitur. Terent. Heaut. 3. 1. Hæc facta ab illo oportebant Syre. Quintilianus, Disertos satis putat dicere quæ oporteant.

Oppango, oppangis, oppegi, pen. prod. oppactum { ἐμπήγνυμι } oppangere, Affigere, coniungere.

Oppangere sauium. Plaut Curcul. 1.

Oppedo, oppedis, pen. prod. { καταπέρδω } oppedere, Dissentire & aduersari, vel contemnere, vt exponit Acron. Horat. 1. Serm. satyr. 9. vin' tu Curtis Iudæis oppedere? Lambinus. Irridere, ac pro nihilo putare. Oppedere enim est, ventris crepitum in alterius odium & contumeliam edere, quod dicunt Græci καταπέρδειν, & ἀποπέρδειν.

Opperior, opperiris, pen. prod. oppertus sum { περιμένω } opperiri, Deponens, Expectare. Terent. Adelph. 3. 3. Opperiar hominem hic, vt salutem & colloquar. Idem Phorm. 3. 2. Simon tum dedero, vnam prætereà horam ne oppertus sies.

Iuuenes opperiuntur dum residant aquæ. Ouid. 9. Metam.

Hostem magnanimum opperiens. Virg. 10. Æneid.

Tempus opperiri Silius lib 5.

Stetit opperiens virginem. Valer. 5. Argon.

Opperitus sum, pen. prod. { περιμεμένηκα } apud Plautum in Mostell. 10. 5. Seni non otium erat, id sum opperitus.

Oppessulatus, pen. prod. Adiect. Clausus, Pessulis obfirmatus. Plaut. in Amphit. 15. 22.

Herus, salutator oppessulatas ante foreis graditur.

Oppeto, oppetis, pen. corr. oppetiui vel oppetij, oppetitum, pen. prod. { ἀποθνήσκω, ἀναιροῦμαι } oppetere, Mori, accusatiuum habet expressum, aut subauditum. Virg 1. Æneidos,

- ô terque quaterque beati,

Queis ante ora Patrum Troiæ sub mœnibus altis

Contigit oppetere. Quidam Oppetere, pro Mori deductum putant ab ob & peto: quòd qui antiquitus strenui & fortes moriebantur, præcipuè in bello, terram ore mordebant & petebant, ne minus dura viro forti vox audiretur. vnde Virg 8. Æneidos,

terram simul ore momordit. Hoc est oppetiit.

Oppetere mortem, Idem. Cic. 1. de Diuinat. Æquius esse censuit se maturam oppetere mortem.

Millies oppetere mortem, Vide MILLE.

Pestem oppetere, Idem. Cic. 1. Tuscul. Vestras manus peto, prius quàm oppeto malam pestem hosti. manu.

Mors oppetita. Cic. 1. Tuscul Claræ verò mortes pro patria oppetitæ non solùm gloriosæ rhetoribus, sed etiam beatæ videri solent.

OPPII ex Velia, Ænigma erat, quod obscurius Platonis numeris vocat Cicero 7. ad Atticũ. Illud de pecunia mutua interpretatur Turnebus. Nam Oppiis fortasse pecuniam debebat, qui Veliam vrbis locum incolebant. Oppios enim mox dicit de Velia saccones, à saccis pecuniæ. Vt enim à bucca bucco, à pera pero, à Drusis Druso: sic à saccis sacco deducitur. Oppius quoque res & rationes Cæsaris procurabat, cui Cicero pecuniam debebat.

OPPIA { Ὀππία } vna fuit ex Vestalibus, quæ cõuicta stupri, viua defossa est. Cuius scripsit epitaphium Stroza filius,

Vesta is virgo, lasidamnata pudoris

Contegor hoc viuens Oppia sub tumulo. Liu. lib. 22 hanc Opimiam vocat.

OPPIANVS, pen. prod. { Ὀππιανός } poeta fuit, patre Agesilao, matre Zenodota, genere à Zerbo Ciliciæ ciuitate. Scripsit ἁλιευτικὰ & κυνηγετικὰ elegantissimis versibus, quæ Antonino Imperatori Seueri filio obtulit, non sine doctrinæ suæ maxima commendatione. Obiit Zerbi sæuiente illic peste.

Oppico oppicas, pen. prod. { πιττόω } oppicare, Idem quod Picare significat: hoc est pice illinere, quod genus picationis fieri antiquitus solebat in doliis vel cadis vinariis ne perfluerent. Cato cap. 120, Mustum si voles totum annum habere, in amphoram mustum indito, & corticem oppicato.

Oppido, Aduerbium, Vide OPPIDVM.

Tutor mimus vetus oppidò ridiculus. Cic. 2. de Orat.

Oppidum, huius oppidi, penul. corr. { πόλις, ἄστυ, πολίχνιον } Propriè est omnis vrbs præter Romam, quæ peculiari nomine vrbs vocari cœpta, fecit vt cæteræ vrbes vocarentur oppida: vt ait Valla. Vnde apud Plautum oppidum & vrbem indifferenter legimus, quum in Persa inquit, Eleusipolim Persæ cepere in Arabia plenam bonarum rerum antiquum oppidum. Seruius Sulpitius quum numerasset vrbes multas, postea dixit, Quę oppida quodam tempore florentissima fuere. Cicero 6. Verr. Segesta est oppidum peruetus in Sicilia Iudices, quod ab Ænea fugiente à Troia, atque in hæc loca veniente, conditum esse demonstrant.

Oppidum, ab ope danda dicitur: vel quòd illuc homines opes suas conferant. authore Festo.

¶Oppidum. Varr. de Ling. Latin. lib 4, Maximum ædificium est oppidum ab ope dictũ: quòd munitur opis causa, vbi sint: & quòd opus est ad vitam gerendam, vbi habitent tutò: vel oppida, quòd opere munibant mœnia, quò tutius essent. Hæc ille.

Simulachra oppidorum. Cic. in Pisonem, Vertes te ad alterã scholam: differes de triumpho. Quid tandem habet iste currus? quid vincti ante currum duces? quid simulachra oppidorum? Hoc ex ritu veterum: portabantur enim oppidorum captorum simulachra in triumphis. Vide Liuium lib. 37.

In oppidis præsidia nulla sunt. Cic. Attic. lib. 8.

Ditia oppida. Ouid. epist. 15. Inclinata. Ouid. 15. Metam.

Abiit oppidum in villas, Vide ABEO.

Accedere in oppidum, Vide ACCEDO.

Cedere de oppidis, Vide CEDO.

Cingere muris oppida. Virg. 4. eclog.

Fossæ præcipites cingebant oppida. Ouid. 1. Metam.

Claudere oppidum portu, Vide CLAVDO.

Compellere in oppida, Vide COMPELLO.

Condere oppida Horat. 2. epist. 1.

Congesta oppida manu. Virg 2. Georg.

Constituere oppidum, Vide CONSTITVO.

Continere oppida metu, Vide CONTINEO.

Debellata. Claud. 2. in Eutrop.

Decorare oppida publico sumptu. Horat. 2. Carm. ode 15.

Inuadere in oppidum, Vide INVADO.

Irrumpere oppidum, Vide IRRVMPO.

Moliri oppida Horat. de Arte.

Eruta conuulsis prosternes oppida muris. Silius lib. 3.

Annosa vastant oppida. Stat. 3. Thebaid.

Oppidulum, huius oppiduli, pen. corr. Diminutiuum. { πολίχνιον. } Cic. ad Atticum, libro 10, Nec tamen in acie, sed Melitæ, aut alio in loco, siue in oppidulo futurum puto.

Oppidatim, penul. prod. Aduerbium { κατὰ πόλεις } Per varia siue singula oppida. Valla.

Oppidanus, oppidani, pen prod. { πολίτης } Qui oppidum incolit. Cæs. 2. bel. Gall. Sub vesperum Cæsar portas claudi, milítésque ex oppido exire iussit, ne quam noctu oppidani à militibus iniuriam acciperent.

Oppidanus, pen. prod Adiect. { πολιτικός. } vt Oppidanum ius. Cic. pro Plancio, Quod dicitur Atinæ factum à iuuene, vetere quodam in scenicos iure, maximéque oppidano.

Oppidanum & inconditum genus dicendi. Cic. de Clar. Oratorib. Quæstores celeriter facti sunt oppidano quodam & incondito genere dicendi. Id est, non vrbano. Bud. Oppidanum enim genus dicendi, oratio est non elegans nec nitida, sed velut vicana & municipalis aut castellana, quòd in oppidis, vicis. castellis, non tam integrè, incorruptéque, quàm in vrbe loqui solerent.

Senex quidam oppidanus. Cic. 2. de Orat.

Oppido, pen. corr. Aduerbium { μεγάλως, πάνυ } Festus, Ortum est autem hoc verbum ex sermone inter se confabulantium, quantum quisque frugum faceret, vt quæ multitudo significaretur, sæpe respondebatur, quantum vel oppido satis esset. Hinc in consuetudinem venit vt diceretur. Oppido, pro Valde, multum. Itaque siqui in aliis rebus eo vtuntur, vt pota siqui dicant, Oppido didici, spectaui, ambulaui,

errant: quia nulli eorum subiici potest, vel quod satis est. Hactenus Festus. Terēt. Heaut. 4.4, Dic me hic oppidò esse inuitam, atque seruari. Cic. 3. de Finib. Sed eorum definitiones paulum oppidò inter se differunt. Idem ad Terentiam, lib. 14 4, Sin ad nos pertinerent, seruirent, præterquam oppidò pauci.

Oppidò quàm fiunt in literarum ostētatione inepti & friuoli. Gel. lib. 15. cap. 30. Idem lib. 16. cap. 7, Laberius in Mimis quos scriptitauit, oppidò quàm verba finxit prælicenter. Hic vt nimiam Laberij licentiam notet, tria, quæ augendi vim habent coniunxit, oppidò, quàm, & præ.

Oppidò quàm in literis peritus. Gel. lib. 7. cap. 7.

Oppidò, pro Statim aliquando accipitur. Plaut. Mostel. 3,
-perdidi operam fabrorum
Ilicò, oppidóque venit ignauia. Idem in Bacchid. Act. 4. Scen. 4,
Reddidi aurum omne oppidò.

Oppignero, oppigneras, pen. corr. {ὑποτίθημι, ἐνεχυράζω} oppignerâre, Aliquid pignori dare. Cic. pro P. Sextio, Libelli pro vino etiam sæpe oppignerabantur, manebat insaturabile abdomen. Terentius Heaut. 4.5, -num illam oppignerare filiam
Meam me inuito potuit?

Oppignerare se. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 5.

Oppilo, oppilas, pen. prod. {ἐμφράττω} oppilâre, Occludere. Lucretius lib. 6,
Est quoque vti possit magnus congestus arenæ
Fluctibus aduersis oppilare ostia contra. Hoc est, resistere aduenientibus fluctibus suo obice, imitante pilam saxeam quæ in mare iacitur. Cic. 2. Philippica,
Hisque oppilatis, impetum tuum compressisset?

Oppilationem {ἔμφραξιν} medici vocant vitium præclusi obstructique iecinoris, aliorúmque intus viscerum. Scribonius Largus, Vt neque spiratio interpelletur, neque remedium efficacissimum (quod per oppilationem aurium efficitur) excludatur.

Oppleo, opples, oppleui, oppletum, pen. prod. {ἀναπλήθω} opplēre, Circunquaque implere, siue maximè implere. Terentius Heaut. 2.3, Lachrymis opplet os totum sibi. Liu. 10. ab Vrbe, Niues iam omnia oppleuerant, nec durari extra tecta poterat.

Opplet nares odor. Varr. 3. de Re rust. cap. 4.

Liquidis loca vocibus opplent. Lucret. lib. 2.

Regia oppletur lætanti cœtu. Carol. Argon. epigr. 59.

Oppleuit opinio hæc veteris Græciam. Cic. 1. de Natur. deor. Vide OPINIO.

Oppleuit luctus vrbem. Liu. 2. bell. Pun.

Oppletus, pen. prod. Participium {ἀναπλησθείς} vt
Mentes oppletæ tenebris à sordibus. Cic. Post red. in Senatu.

Obrutus & oppletus. Cic. 2. de Nat. deor. Ægyptum Nilus irrigat, & quum tota æstate obrutam, oppletámque tenuerit, tum recedit.

Opploro, opploras, pen. prod. {καταθρηνέω} opplorāre, Contra plorare. Author ad Herennium, lib. 4, At ille, Quin mihi illum datis, ac vos auribus meis opplorare non desinitis?

Oppono, opponis, pen. prod. opposui, oppositum, penult. corr. {ἀντιτίθημι, ἀντιπροτίθημι, ἀντιβάλλω, ἀντιτάσσω} oppónere, Contra vel ex aduerso ponere. Cic. 2. de Nat. deor. E quibus pullos quum excuderunt, ita tuentur, vt & pennis foueant, ne frigore lædantur: & si est calor à sole, se opponant. Plaut. Pseud. 7, Ibi nunc oppido opposita obstacula.

Obiicere & opponere. Cic. in Pisonem, Cuius ego imperio non Alpium vallum contra ascensum transgressionémque Gallorum, non Rheni fossam gurgitibus illis redundantem, Germanorum immanissimis gentibus obiicio & oppono.

Opponi ad periculum. Cic. pro Murena, Ad omne periculum, atque ad omnem inuidiam solus opponitur.

Hostibus opponere aliquos. Cic. 2. de Finib.

Aciem opposuēre Æneadæ. Virg. 9. Æneid. Vide ACIES.

Auriculam opponere. Horat. 1. Serm. saty. 9.

Authoritatem suam. Cic. 4. Acad. Authoritas autem tanta mouebat, nisi tu opposuisses non minorem tuam.

Causam opponere, Obiicere ante oculos, Excusationem vel causam afferre. Cic. 3. Offic. Muti causam opposuit, speciem honestatis, nec probabilem, nec satis idoneam. De Romulo.

Corpus pro patria opponere, pro Exponere. Liu. 1. bel. Pun. Cic. ad Attic. lib. 7, Persequi Cæsar Pompeium? quid? vt interficiat? O me miserum, & non omnes nostra corpora opponimus?

Formidines opponere, Obiicere. Cic pro Quintio, Minę iactentur, pericula intendantur, formidines opponantur, vt, &c.

Genu opposuit costis. Ouid. 12. Metam.

Opponere alicui insidias. Cic. pro Cecinna, In iis ipsis intercludēre insidiis, quas mihi conaris opponere.

Manum opposuit ante oculos Ouid. 4. Fast.

Manum puella suauio opponat tuo. Horat. Epod. 3.

Manum fronti opponere. Ouid. 2. Metamorph. Opposuítque manum fronti.

Milites ad portas Cic. pro Cecinna, Atque iste ad omnes introitus quà adiri poterat, non modò in eum fundum, de quo controuersia fuerat, sed etiam in illum proximum, de quo nihil ambigebatur, armatos homines opponit.

Moles fluctibus. Cic. 2. Offic.

Natura opposuit montes mari. Lucan. lib. 1.

Nomen opponere alicuius. Cic. 6. Verr. Opponebant illi interdum nomen Africani.

Nomen alicuius ad rem aliquam faciendam. Cic. 5. Verr. Quum decumani aratoribus ad pactiones faciendas nō suam vim, sed tuum scelus ac nomen opponerent?

Ordinem aduersus hostes quadruplicem. Liu. 10 bel. Pun.

Periculis se. Cic. pro Corn. Balbo.

Præsidium. Cic. ad Brutum, 15, His ardentibus perturbandæ Reip. cupiditate, quod opponi posset præsidium, non habebamus.

Opponere se inuidiæ pro patriæ salute. Cic. de Arusp. resp.

Terrorem armati exercitus opponere togatis. Cic. pro Sext.

His quatuor causis totidem medicinæ opponuntur. Cicero 2. de Oratore.

Paribus paria redduntur, & contraria opponuntur. Cic. in Orat.

¶Opponere vitium virtuti. Cic. 3. de Finib. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur.

Opponere nomen æqui iniquitati. Cic. pro Cecinna, Si contrà verbis & literis, & (vt dici solet) summo iure contenditur, solent eiusmodi iniquitati & boni & æqui nomen dignitatémque opponere.

Scripto opponitur voluntas testatoris tum, vt quæratur, verbáne plus, an sententia valere debeat. Cic. in Topic.

Vrbem vrbi. Cic. de Lege agraria, Capuam deduci colonos volunt, illam vrbem huic vrbi rursus opponere, illuc opes suas deferre cogitant.

¶Opponere, Quum de disputationibus loquimur. Cic. 4. Acad. Introducebat etiam Carneades, non quo probaret, sed vt opponeret Stoicis summum bonum esse, &c.

Sed quid oppones tandem, si negem me vnquam istas literas ad te misisse? quo me teste conuinces? Cic. 2. Philip.

Opponere, antiquo more, pro Apponere. Cato de Re rust. Deinde petigini parcè brassicam opponito. sanam faciet. Quam tamen lectionem sic emendat Turnebus, de petigine porcæ: brassicam opponito. & mihi magis probatur.

¶Opponere, pro eo quod aliàs Deponere dicitur, & Contra alium pignus ponere. Plaut Curcul. 7, -pono pallium,
Ille suum annulum opposuit.

Opponere pignori. Terent. Phorm 4.3, Ager oppositus est pignori ob decem minas.

Oppositus, pen. corr. Participium {ἀντιτεθείς, ἀντιτεθείς.} Cic. 2. de Diuin. Luna subiecta atque opposita soli.

In hac dictione ludit Catullus in epigrammate ad Furium, 23,
Furi villula nostra non ad Austri
Flatus opposita est. nec ad Fauoni,
Nec sæui Boreæ, aut Apeliotæ:
Verùm ad millia quindecim, & ducenta,
O ventum horribilem, atque pestilentem. Significat poeta villam suam esse oppigneratam, siue pignori oppositam ob quindecim millia, &c.

Corpore opposito vim, scelus, & furorem aliquem à bonorum ceruicibus depellere. Cic. pro Domo sua.

Fores oppositæ Horat. 3. Carm. ode 16.

Humeris oppositis extrahere aliquē è turba. Horat. 2. Serm. saty. 5.

Nubes opposīta. Ouid. 10. Metam.

Oppositum & obiectum. Cic. pro Fonteio, Specula Pop. Romani ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum & obiectum.

Opposito dedecore, Oblato, siue obiecto. Cic. 2. Tusc. Id quod natura ipsa & quædam generosa virtus statim respuit, ne dolorem summum malum diceres, oppositóque dedecore sententia depelleréris, in eo magistra vitæ philosophia tot secula permanet.

Oppositus, huius oppositus, pen. corr. Verbale {ἀντίστασις.} Cic. pro Marcello, Non modò excubias & custodias, sed etiam laterum nostrorum oppositus, & corporum pollicemur. Gell. lib 4. cap. 5.

Oppositio, Aliud verbale {ἀντίθεσις.} Cic. 1. de Inuent. Disparatum autem est id quod ab aliqua re per oppositionem negationis separatur hoc modo, Sapere & non sapere.

Opportunus, pen. prod. Adiect. {ἐπιτήδειος, εὔκαιρος} Quod pro desiderio nostro accidit. Ab ob & portus, quòd nauigantibus maximè vtiles, aptatíque fiūt. Plaut Epid. 9, Nihil homini amico est opportuno amicius: Hoc est, Qui in tempore succurrit.

Opportunus alicui vitio vel morbo, Procliuis, obnoxius. Plin. lib. 16 cap. 40, Quædam enim in mari, quædam in terra vitiis opportuniora. Et lib. 18. cap 7, Non alia de causa opportuniora morbis corpora existunt.

Iniuriæ opportunus, Vide INIVRIA.

Opportunus hosti. Sallust. in Iugurtha.

Opportunus ad, Commodus, Idoneus. Terent. Eunuch. 5.9, Ad omnia hæc magis opportunus, nec magis ex vsu tuo nemo est.

Ætas opportunissima. Cic. Trebatio, lib. 7.7.

Classes opportunissimæ. Cic. 1. Verr. Classes optimæ atque opportunissimæ cum magna ignominia Pop. Rom. amissæ & perditæ.

Latebra. Ouid 3. Metam.

Idoneum tempus & locus opportunus ad eam rem de qua narratur. Cic. 1. de Inuent.

Seges opportuna pecori. Virg. 4. Georg.

Tempus opportunum, Commodum, optatum, proprium. Cic. ad Cælium, lib 2. 18, Quas si satis opportuno tempore accepisti, gratissimum mihi feceris, si ad me in Ciliciam quamprimum veneris.

Tempus actionis opportunum. Cic. 1. Offic.

Vrbs opportuna, munita, propinqua, fortissimorum virorum, fidelissimorum ciuium, atque optimorum. Cic. 4 Philip.

Vtilitas opportuna. Lucret. lib. 6.

¶Opportunus, Absolutè. Cic. de Clar. Orat. Tantum dico, si mihi accidisset, vt numerarer in multis si operosa est concursatio magis opportunorum.

¶Locorum opportuna. Tacit lib 4.

Opportunissimus, Superlatiuum. vt Locus opportunissimus. Plinius lib. 8, Ad hos proferēdos & tēpus, & locum opportunissimū elegi. &c.

Vrbs opportunissima portu. Liu 6. bel. Pun. Potiemur præterea cum pulcherrima opulentissimáque vrbe, tum opportunissima portu egregio. Id est, vnde terra marique quæ belli vsus poscunt, suppeditentur.

Opportunè, pen. prod. Aduerbium {εὐκαίρως.} Id est, loco & tempore, siue in loco & in tempore. Terent. Adelph. 1. 4,
-opportunè: teipsum quærito. Idem And. 3.4. Opportunè hic fit mihi obuiam. Cic. pro Rosc. Amer. Tempus idoneum, locus opportunè captus ad eam rem.

Opportunè facere.Cic.3.de Finib.
Opportunè nuntiis allatis.Cæsar 3.bel.Ciuil.
Reddere opportunè alicui literas.Cic.Attic.lib.14.
Illud satis opportunè.Cic.ad Attic.lib.16.
Opportunè venire.Cic.1.de Nat.deor.
Accidere opportunius nihil potuit, teipsum cupio. Cicero Lentulo,lib.1 9.

Opportunitas,pen.corr. { εὐκαιρία } Commoditas,pro ratione loci,temporis & personarum. Cic.3.de Finib. Et quemadmodum opportunitas (sic enim appellemus εὐκαιρίαν) non fit maior productione temporis (habent enim suum modum quæcunque opportuna dicuntur) sic recta effectio.
Consultrix & prouida vtilitatum, opportunitatúmque omnium natura Cic.2.de Nat.deor.
Opportunitas ætatis.Sallust.in Iugurtha.
Vsus opportunitate anuli Gyges, reginæ stuprum intulit. Cicero 3.Officior.
Opportunitates habilitatésque corporis.Cic.1.de Legibus.
Idonea opportunitas faciendi aliquid, aut non faciendi. Cicero 1. de Inuent.
Fluminum opportunitates.Cic.2.de Nat.deor.
Opportunitas loci.Cæsar 3.bel.Ciuil.
Vtilitas & opportunitas membrorum. Cic.1.de Nat.deor. Ne hoc quidem vos mouet consyderantes quæ sit vtilitas, quæque opportunitas in homine membrorum,vt,&c.
Temporis.Cic.1.Offic.
Vix,Facilitas.Plin.epist.24.lib.1.
¶Opportunitas & dignitas. Cic.Attic.lib.8, Si tenendam hanc oram putas, quæ opportunitatem & dignitatem habet, & egregios ciues,&c.
Diuina.Cic 3.Philip.Præclara tum fuit Senatus in illo ipso die vespertina prouinciarum religiosa sortitio : diuina verò opportunitas, vt quæ cuique apta esset,ea cuique obueniret.
Maritima. Cic.Attico,lib.8, Fuga & maritima opportunitas visa quærí desperatione.
¶Adiuncta.Vide ADIVNGO.
Opportunitate aduenire,pro In tempore.Plaut.Epid.5.10.
Corrumpere opportunitatem,Vide CORRVMPO.
Habere opportunitatem ad negotium administrandum. Cic.1.de Inuent.
Loci opportunitatem sequi.Cic.1.Offic.
Opportunitatis est beatè viuere.Cic.3.de Finib.
¶Opportunitas,Vtilitas.Cic.de Amic.Talis igitur inter viros amicitia tantas opportunitates habet,quantas vix queo dicere.
Vtilitas & opportunitas. Cic 5.Verr. Neminem vestrum præterit, Iudices, omnem vtilitatem opportunitatémque prouinciæ Siciliæ, quæ ad commoda Pop.Rom.adiuncta sit,consistere in re frumentaria maximè.

Opprimo, opprimis, pen. corr. oppressi, oppressum { καταπιέζω } opprimere,Premendo grauare & offendere.Cic.Qui homini tot miseriis calamitatibúsque oppresso subueniret. Dicitur & de rebus inanimatis:vt ex subiectis exemplis colligitur.
¶Opprimere os,Continere,Claudere.Terent.Phorm.5.8.
¶Opprimere,Conuincere, seu comprehendere. Terent. Andr.1.3, Conueniam Pamphilum,ne de hac re pater imprudentem opprimat.
¶Opprimi ære alieno. Cic.in Catil. Nemo non modò Romæ, sed ne vllo in angulo totius Italiæ oppressus ære alieno fuit, quem non ad hoc incredibile sceleris fœdus asciuerit.
Fluctus opprimet hanc animam.Ouid.1.Trist.eleg 2.
Opprimere animos formidine.Cic.7.Verr. Quis dubitet quin seruorum animos summa formidine oppresserit?
Opprimere bellum exortum. Cic.1. de Diuinat. Quod paucis pòst mensibus exortum,paucioribus à te est diebus oppressum.
Operire & opprimere contumeliis aliquem.Cic.6.Verr.
Obrui & opprimi criminibus & testibus.Cic 3 Verr.
Opprimere dictum suum,Mutare sententiam.Plaut.Merc.12.
Opprimitur dolor patientia. Cic.2.Tusc.Sed dolorem opprimi dico patientia:si modò est aliqua patientia.
Dolore opprimi.Cic.Sulpitio,lib 4.6.
Vnda flammas opprimit.Senec.Medea,12.
Conficere atque opprimere hostes.Cic.pro Fonteio.
Hostes parentis sui oppressit.Senec.Octauia,8.
Opprimere ignem.Liu.9.bel.Pun.
Opprimere improuiso. Cic.2. Offic Quúmque tyrannum Nicoclem improuiso oppressisset, sexcentos exules qui fuerant eius ciuitatis locupletissimi,restituit.
Improuiso tantus morbus hominem temperantem oppressit. Cic. Attico,lib.15.
Opprimere incautos Liu.6.bel.Pun.
Inuidia opprimi.Cic.in Catil.Fore vt eius socios inuidia oppressus, persequi non possem.
Iudicio opprimere.Cic.pro Quintio,Si id est defendere,cupiditati alterius obtemperare, quo is facilius quem velit iniquo iudicio opprimere possit. Idem pro Cluent. Et est quisquam qui quum hæc cognouerit,suspicari possit Oppianicum iudicio oppressum & circunuentum esse innocentem?
Iaculo oppressit leonem.Valer.3.Argon.
Mentionem aliquam opprimere.Liu.8.bel.Maced.
Plerosque nec opinantes oppressimus, qui occisi captique sunt. Cic.ad Catonem,lib.15 4.
Oppressit nox.Cic.de Senect. Quoties illum lux noctu aliquid describere ingressum,quoties nox oppressit quum mane cœpisset?
Occasionem opprimere,Supprimere,tacere,celare.Plaut.Asin.7.
Onere opprimi,Vide ONVS.
Onere officij opprimi.Cic.pro Rosc.Amer.Id quod suscepi,quoad potero,perferã.quod si perferre non potero,opprimi me onere officij malo,quàm id quod mihi cum fide semel impositum est, aut propter perfidiam abiicere,aut propter animi infirmitatem deponere.
Orationem alicuius opprimere.Cic 2 de Finibus.Quæ iam oratio non à philosopho aliquo,sed à Censore opprimenda est.
Pede opprimere.Cato cap.46.
Penuria victus opprimit eum.Horat.1.Serm.saty.1.
Extinguere & opprimere potentiam alicuius.Cic.pro Rosc Amer.
Remp.opprimere armis. Cic.ad Sulpit.lib.4 3, Quicunque postea Remp.oppressisset armis,multò intolerabiliorem futurum.
Ruina opprimi.Cic.2.de Diuin.
Somnus oppressit eum. Terent.Eunuch.3.5, Interea somnus virginem opprimit.
Terra opprimi.Cic.2.de Diuin.
¶Opprimere,Præuenire, Præoccupare. Cic.ad Cassium,lib.15.16, Puto te iam suppudere,quum hæc te tertia iam epistola antè oppressit,quàm tu schedulam aut literam.
Opprimere aliquem consilio.Cic.1.Verr. Nunquam ille me opprimet consilio, nunquam vllo artificio peruertet. Quod idem est acsi diceret,consiliis eius anteuertem,omnia prouidebo. Budæus.
¶Opprimere & abscõdere.Cic.pro Rosc.Amer. Est quiddam quod occultatur: quod quo studiosius ab ipsis opprimitur & absconditur, eo magis eminet & apparet.
¶Opprimere,pro Extundere,peruincere:Id est violenter impetrare,& violentis precibus. Plaut.Nam si vllo modo posset impetrari ne te abduceret,dedi operam:verùm oppressit.
¶Opprimi,Ex improuiso velut deprehendi. Cic.Attic.lib.11,Illud autem quod fore video,ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant. Et vna est vitatio : & ego nollem : sed necesse est vt explores ad quam diē hic ita possim esse,vt ne opprimar. id est, ne Publilia & mater veniant,quum de illarum aduentu nihil suspicer, Ibidem, Quum scribas videndum mihi esse, ne opprimar, ex quo intelligam te certum illius profectionis diem non habere:putaui,&c. Ne opprimar,à Publilia,& matre:siue subito & insperato Publiliæ aduentu.

Oppressus,Participium { καταπιεσθείς } vt
Oppressa metu ciuitas,Apud Liuium,4 bell.Pun.
Oppressus à prædonibus & captus est.Cic.7.Verr.
Oppressus est,non causa,sed tempore.Cic.pro Cluent.
Vinctus & oppressus catenis.Seneca Herc.fur.1.
Casu acerbo.Catull.ad Mallium,epigr.63.
Oppressus doloribus,Confractus. Cicero ad Dolabellam,lib.9.14, Quanquam erat oppressus totius corporis doloribus.
Oppressus vi.Cic.2.Offic.Sed iis qui oppressos imperio coërcent, sit sanè adhibenda sæuitia.
Repressum magna ex parte, non oppressum aliquem relinquere. Cic.pro Murena.
Oppressa amicitia. Cic.de Amicit. Quamobrem primùm est danda opera, ne qua amicorum dissidia fiant.
Arces.Lucan.lib.2.
Carmina oppressa silent.Lucret.lib.2.
Herba.Ouid 3.de Arte.
Iuuencus à lupo.Stat.8.Thebaid.
Memoria.Plin iun.lib.9.epist. 18, Ne istam ipsam memoriam cui gratias ago, assiduitate, & copia turbem : oneratámque & quasi oppressam,cogam pluribus singula,posterioribus priora dimittere.
Pectus oppressum.Senec.Herc.fur.11.
Oppressa captáque Respublica.Cic pro Domo sua.
Oppressus & afflictus Senatus.Cic.Post red.in Senatu.
Vita oppressa iacet Lucret.lib.1.

Oppressio,oppressionis,Verbale { καταπίεσις } Terent.Adelph.2.2, Per oppressionem vt hanc mihi eripere postulet.
Curiæ oppressio.Cic.pro Domo sua.
Legum & libertatis interitus,earúmque oppressio tetra & detestabilis.Cic 3 Offic.

Oppressiuncula,oppressiunculæ,penult.corr.Diminutiuum, apud Plautum legitur.

Oppressor,Aliud verbale,masc.gen. { καταπιεστής } Brutus ad Ciceronem in Epistolis ad Brutum,16,Petitur vt vindices atque oppressores dominationis salui sint?

Opprobrium,opprobrij { ὄνειδος } Infamia,dedecus, quasi obiectum probrum.Plin.lib.18 cap.26,Dedecus enim habetur,opprobriúmque meritum,falcem ab illa volucre in vite deprehendi.
Æternum opprobrium Horat.4.Carm.ode 12.
Aliena.Horat.1.Serm.saty.4.
Magnum Horat.3.Carm ode 24.
Turpe.Horat.1.Serm.saty.6.
Turpia linguæ.Claud.de bello Getico.
Dignus opprobriis Horat.2.Serm.saty.1.
Fugere opprobria culpæ.Horat.1.epist.9.
Rustica fundere.Horat.2 epist.1.
Falsis morderi.Horat.1.epist.17.
Recantata.Horat.1.Carm.ode 16.
Esse opprobrio.Ouid 2.Tristium,
Nec fuit opprobrio celebrasse Lycorida Gallo.

Opprobro,opprobras,pen.corr. { ὀνειδίζω } opprobrāre, Significat probrum obiicere,inquit Festus. Plaut.Mostel.4, Egóne id exprobrem, qui mihimet cupio opprobrarier? Gellius lib.17.cap.1, Vt vel hac ipsa re,quod ita licebat,opprobraret aduersariis.

Opprobratio, Verbale { ὀνειδισμός } Gellius lib.12.cap.12, Tum Cicero inopinata opprobratione permotus.

Opprobramentum,opprobramenti { ὄνειδος } Antiquè pro opprobrio. Plaut.Merc.7,
Multo ædepol,siquid faciundum est damni,facere mauolo,
Quàm opprobramentum aut flagitium muliebre efferri domi.

Oppugno,oppugnas { πολιορκέω, προσμάχομαι } oppugnāre, Significat contra pugnare,nocendi causa.Cic.ad Cælium,lib.2.9,Ibi quintum & vicesimum iam diem aggeribus,vineis,turribus oppugnabam oppidum

oppidum munitissimum Pindenissum.

Obsidere,oppugnare & labefactare aliquam vrbem. Cicero de Arusp.resp.

Vehementissimè oppugnare vrbem aliquam.Cic.pro Lege Man.

Vrbem oppugnat celsis molibus.Virg.5.Æneid.

Carinam fessam oppugnare.Ouid.11.Metam.

Sagittis oppugnare rates.Propert.lib.3.eleg 11.

Oppugnare aliquem,Omnibus technis adhibitis,vincere,siue impetrare dolo,aut etiam pecunia. Plaut.Epid.3,Tibi audèdum est, senem oppugnare certum est consilium. Cic.ad Lentulum,lib.1.7, Vt quos tu Reipub.causa læseras,parum te oppugnarent.

Propugnare pro aliquo,& Oppugnare aliquem,contraria.Cic.Antequam iret in exilium, Pro innocentissimo quoque propugnare, & nocentissimum quenque oppugnare, nobis vtilissimum esse arbitramur.

Oppugnare aliquem pecunia. Cic.ad Lentulum,lib.1.1,Hammonius regis legatus apertè pecunia nos oppugnat. Idem 2.Verr.Vrgebant comitia, & his ipsis oppugnabat grandi pecunia.

Oppugnare aliquem capite & fortunis. Metellus ad Ciceronem, lib.5.1, Existimaram pro mutuo inter nos animo, & pro reconciliata gratia,nec absentem ludibrio læsum iri me, nec Metellum fratrem ob dictum, capite ac fortunis per te oppugnatum iri.

Oppugnare & repugnare. Cic.F.Metello,lib.5.2, Quare non ego oppugnaui fratrem tuum,sed fratri tuo repugnaui.

Clandestinis consiliis aliquem.Cic.in Orat.

Palàm aliquem.Cic.Qu.fratri,lib.2.8.

Defendere & probare rem aliquam, Oppugnare & euertere, contraria.Cic.2.de Orat. Carneadis verò vis incredibilis illa dicendi, & varietas perquàm optanda nobis,qui nullam vnquam in illis suis disputationibus rem defendit, quam non probarit: nullam oppugnauit,quam non euerterit.

Oppugnare occultè rem aliquam. Cic.de Lege agraria, Quæ res apertè petebatur,ea nunc occultè cuniculis oppugnatur.

Oppugnare bona alicuius. Plaut.Persa,3.

Oppugnare verbis æquitatem.Cic.pro Cecinna, Tamen non probasse memini quod defendis, quia verbis oppugnare æquitatem videbatur.

Caput alterius.Cic.pro Quintio.

Oppugnare verbis commoda patriæ. Cic.1.de Inuent. Qui verò ita se armat eloquentia, vt non oppugnare commoda patriæ, verùm pro eis pugnare possit,is mihi vir,&c.

Oppugnare consilia alicuius.Plaut.Mostel.8.

Mens oppugnatur artibus innumeris.Ouid.2.de Remed.amor.

Oppugnare os alicui.Plaut.Casin.

Oppugnatus,pen.prod.Participium { πολιορκηθεὶς. } vt Roma oppugnata propriis triumphis.Propert.lib.2.eleg.16.

Oppugnatio,Verbale { πολιορκία. } Liu.4. ab Vrbe, Nec segnior oppugnatio est,quàm pugna fuerat.

Machinamenta,& astus oppugnationum.Tacit.lib.4.

Nocturnam oppugnationem audere.Tacit.lib.2.

Sustinere oppugnationem.Cæs.5.de bell.Gal.

Oppugnatio & gratia. Cic. ad Qu.fratrem, lib.2.9, Mihi cum sua sponte iucundum, tum iucundius quòd me absente (est enim σκιαγραφία iudicium) sine oppugnatione,sine gratia nostra erant Antij.

Oppugnator,pen.prod. { πολιορκητὴς } Verbale masc.Cic.pro Cornel.Balbo, Atque vtinam qui vbique sunt propugnatores huius imperij, possent in hanc ciuitatem venire: & contrà, oppugnatores Reip.de ciuitate exterminari.

Opputo,opputas,penult.corr. { κλαδεύω } opputare, Idem quod Putare, aut circumputare, & de arboribus intelligitur. Plinius libro 17. capite 21,Opputatur autem quicquid proximo tulit fructum.

Oppuuire { παίειν } verbum obsoletum, Percutere est. Vnde oppuuia, verbera dicuntur. Afranius, Oppuuiis pueri coercentur. Nonius.

OPS { ῥέα } filia Cæli ex Vesta,& soror vxórque Saturni: quam, vt scribit Seruius, Græci Rheam vocant, ἀπὸ τοῦ ῥέω, id est fluo, quòd terra rebus omnibus affluat. Plautus Cistel.5, Itaque Ops opulenta illius auia.

Turrigera Ops.Ouid.2.Trist.

Ops soror Saturni,Oceani & Salaciæ filia.Cic.de Vniuers.

Ædes Opis.Cic.1.Philip.

Ops eadem est quæ & Cybele.Tibul.lib.1.eleg.4.

Ops, huius opis, Opem ferens dicitur. Actius, Quorum genitor fertur esse ops gētibus. Vnde Inops,& Inopiosus,quasi sine ope.Festus, Ops antiqui dicebant, quem nunc opulentum, vt testimonio est ei contrarium Inops.

¶Opis { βοήθεια } opem,ab ope.Datiuus vix legitur. Id est potestatis & auxilij. Terent.Heaut.3.3,

-quid illum porrò credis facturum Chreme,

Nisi eum quantum di dant tibi opis, seruas,castigas,mones? Virg. 2.Æneidos,

-nec spes opis vlla dabatur. Id est auxilij,inquit Seruius.

Nihil opis in. Cic.de Senect.Quibus enim nihil opis est in ipsis ad bene beatéque viuendum,iis omnis grauis est ætas.

Diues opis natura suæ.Horat.1.Serm.saty.2.

Expertes opis.Lucret.lib.5.

Indigus opis.Virg.2.Georg.

¶Admouere tardam opem.Ouid.1.de Remed.amor.

Afferre alicui.Ouid.8.Metam.

Auferre,Vide AVFERO.

Confugere ad alicuius.Cic.pro Fonteio.

Salutiferam dare.Ouid.epist.20.

Egere.Ouid.epist.20.

Opis egens,dixit Cic.lib.3.Tuscul. Ex quodam poeta.

Omni ope atque opera eniti.Cic.ad Atticum,lib.14.

Summa ope niti, vel eniti: Id est omni virtute, omnibus viribus. Salustius in Catil.

Non opis est nostræ Dido. Id est nostræ possibilitatis, inquit Seruius. Virgil.1.Æneid.

• Opem alicuius expectare. Cic.ad Atticum,lib.9, Ab eo mihi literæ redditæ sunt ad VII Cal.quibus iam opes meas,non vt in superioribus literis,opem expectat.

Expectare ab aliquo opem & ornamentum aliquod.Cic.in Pis.

Exposcere opem.Stat.10.Thebaid.

Ope consilióque tuo furtum factum est.Cic.3.de Nat.deor.

Diuina ope fefellit sua furta.Ouid.3.Fast.

Ferre opem.Ouid.2.Fast.

Ferre opem & salutem indigentibus.Cic 2.de Finib.

Abominandam alicui ferre,Vide ABOMINOR.

Tristem ferre.Ouid.epist.19.

Opis aliquid ferre.Cic.ad Sulpitium,lib.4.1, Profectò aliquid opis occidenti Reipublicæ tulissemus.

Fultus ope.Quintil.lib.6.cap.3.

Implorare opem alicuius.Ouid.8.Metam.

Indigere opis. Cic.1.Offic. Hoc maximè officij est, vt quisque maximè opis indigeat,ita ei potissimum opitulari.

Medica iuuare aliquem.Ouid.2.Amor.eleg.9.

Mulcere aliquem ope.Ouid.epist.6.

Negare opem alicui.Ouid.epist.3.

Orare.Ouid.epist.12.

Ad te confugimus,à te opem petimus.Cic.5.Tuscul.

Petere opem lassis & dubiis rebus.Senec.Thyeste,8.

Poscere.Horat.2.epist.1.

Promittere.Ouid.5.Fast.

Reddere opem,& exoluere grates Stat.5.sylu.5.

Reperire opem. Cels.in Proœmio lib.1, Quòd si iam incidat mali genus aliquod ignotum,non ideò tamen fore medico de rebus cogitandum obscuris:sed protinus eum visurum,an morbo id proximum sit: tentarúmque remedia similia istis,quæ vicino malo sæpe succurrerint,& per eius similitudinem opem repertorum.

Nil opis superest.Ouid.6.Fast.

Tentare opem.Ouid.3.Fast.

Tribuere opem rebus confusis.Claud.de bel.Getico.

Sera ope fata vincere.Ouid.2.Metam.

Vti ope alicuius.Ouid.3 Fast.

¶Opem veteres etiam pro Opulentia dixere.Cic.lib.3.Tuscul.

-ô Priami domus

Septum altisono cardine templum

Vidi ego te astantem ope barbarica. Ex quodam poeta.

Opes,opum,opibus,pluraliter tantum { πλοῦτος, δύναμις } Diuitiæ dicuntur.Cic.1.Offic.In quibus autem maior est animus,in his pecunię cupiditas spectat ad opes,& ad gratificādi facultatē. Martial.lib.5.122,

Dantur opes nullis nunc nisi diuitibus.

Diuitias,honores,opes in bonis numerare.Cic.5.de Finib.

Præditus magnis opibus homo.Cic.pro Cluent.

Superbi opibus.Virg.5.Æneid.

Magnas inter opes inops.Horat.3.Carm.ode 16.

Perosus opes.Ouid.11.Metam.

Propter opes & copias tolerabilis senectus.Cic.de Senect.

Cupido furiosa opum.Ouid.1.Fast.

Variarum opum diues.Virg.2.Georg.

Fames magnarum opum.Ouid.1.Fast.

Largitor opum Stat.3.sylu.1.

Nimiarum opum potentiæ non ferendæ.Cic.3.Offic.

Vbertas opum.Silius lib.15.

¶Adoptiuæ opes arboris.Ouid.2.de Arte.

Auaræ.Claud 1.de raptu Proserp.

Beatæ.Stat.1 Sylu.5.

Festæ.Silius lib.7.

Fluxæ.Senec.Hippol.4.

Immensæ.Ouid.6.Metam.

Certæ,Vide CERTVS.

Indelibatæ.Ouid.1.Trist.eleg.4.

Opes integræ,& Opes accisæ, vt contraria ponuntur. Horatius 2. Serm.saty.2.

Largæ,Vide LARGVS.

Laxæ,Vide LAXVS.

Modicæ.Ouid.3.Trist.eleg.7.

Priuatæ.Tacit.lib 2.

Sollicitæ.Horat.2 Serm.saty.6.Ab effectu, quia sollicitos faciunt.

Nimiæ.Tacit.in vita Agricolæ.

Sparsæ.Lucan.lib.3.

Speciosæ.Tacit.in vita Agricolæ.

Superbæ.Silius lib.17.

¶Absumptæ.Ouid.1.Amor.eleg.12.

Acquirere opes.Ouid.2.de Arte de amne,

Nascitur exiguus,sed opes acquirit eundo.

Adolescunt,Vide ADOLEO.

Affectæ.Tacit.lib.18.

Affluere opibus.Cic contra Rull.

Amittere opes malè Ouid epist.21.

Attenuarat opes voragine ventris.Ouid.8.Metam.

Augere opes,Vide AVGEO.

Comminutæ & depressæ,Vide COMMINVO.

Fundatas & optimè constitūtas fortunæ suæ opes potestati regiæ committere.Cic.pro Rab.Posthumo.

Beatas componit opes nullo fine.Hoc est,accumulat. Senec.Herc. furente,3.

Concidère opes,Vide CONCIDO,pen.corr.

Condere opes,Abscondere.Virg.2.Georg.

Congestæ.Ouid.4 Fast.

Conquirere opes quæstu meretricio,Vide CONQVIRO.

Confectari, Vide CONSECTOR.
Consequi honores & opes. Cic. de Clar. Orat.
Consumere alicuius. Ouid. 3. Fast.
Conualescunt opes, Vide CONVALEO.
Corruunt, Vide CORRVO.
Creuerunt. Ouid. 1. Fast.
Crescunt opes & hostium animi. Cic. pro Lege Manil.
Crescere in multas, Vide CRESCO.
Congestæ cumulantur. Claud. 1. in Ruffinum.
Deartuare, Vide DEARTVO.
Decedit hoc opibus, Vide DECIDO.
Detrahere alicui. Tibul. lib. 2. eleg. 1.
Dilacerantur tuæ. Ouid. epist. 1.
Direptæ. Claud. 4. Paneg.
Largæ dabantur. Ouid. 3. de Arte.
Efferre opibus Rempublicam. Cic. Octauio.
Effodiuntur opes, irritamenta malorum. Ouid. 1. Metam.
Emergere ad summas. Lucret. lib. 3.
Eruere opes & regnum alicuius. Virg. 2. Æneid.
Euertere. Virg. 2. Æneid.
Expectare opes, non opem alicuius. Cic. Attico, lib. 9.
Paruas exposcere. Ouid. 11. Metam.
Facere. Ouid. 2. de Arte.
Bene fundatæ. Ouid. 14. Metam.
Habere opes. Cic. 2. Offic.
Inclinantur opes ad, Vide INCLINO.
Inuentæ sanguine. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.
Lacerare alicuius. Ouid. epist. 3.
Ostentare. Virg. 4. Æneid.
Stultitiam patiuntur opes. Horat. lib. 1. epist. 19.
Perdere suas. Ouid. 1. Amor. eleg. 2.
Pollens opibus. Lucret. lib. 1.
Possidere. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.
Potens opibus. Ouid. 4. Fast.
Contemptas proculcat. Claud. de bello Getico.
Quærere male. Ouid. epist. 21. Priuatas quærere. Horat. 1. epist. 3.
Miseras quærere corpore. Ouidius 1. Amorum, eleg. 10. De meretricibus.
Rapiuntur opes à victis. Lucan. lib. 7.
Recondere. Ouid. 1. de Arte.
Refrænare & coercere omnium opibus iuuentutem. Cicero 2. de Diuinat.
Regere. Ouid. 14. Metam.
Miseras opes sollicitare. Martial. lib. 1. epigram. 4. ad Domitianum quòd delatores expulisset,
Turba grauis paci, placidæque inimica quieti,
Quæ semper miseras sollicitabat opes,
Traducta est Gyaris, &c. Id est, opes miserorum ciuium.
Tueri opes. Ouid. epist. 15.
¶Opes, pro Auxilio. Virg. 12. Æneidos,
Non hæc humanis opibus, non arte magistra
Eueniunt. Id est, auxiliis & viribus. Cic. ad Q. fratrem, lib. 1. 1. Nunc quoniam ita accidit vt neque Prætores suis opibus, neque nos nostro studio quicquam proficere possimus, &c.
Infimæ & tenues ad gratiam referendam sunt sæpe singulorum opes. Cic. Antequam iret in exilium.
Tenues opes, nullæ facultates, exiguæ amicorum copiæ. Cic. pro Quintio.
Allicere opes, Vide ALLICIO.
Circumueniri & vrgeri potentis alicuius opibus. Cic. 2. Offic.
Confirmare opibus & copiis potestatem quandam. Cic. 2. de Lege agraria.
Vi summa opum euertere aliquid. Virg. 9. Æneid.
Expectare alterius opes, miserrimum est. Cic. pro Quintio.
Fractæ. Virg. 3. Æneid.
Iuuare aliquem opibus. Virg. 1. Æneid.
Firmissimis opibus contra scelus inimicorum aliquem munire. Cic de Prouinc. Consul.
Nixum firmioribus opibus auxilium. Cic. Antequam iret in exil.
Obsidere opibus Italiam. Cic. 2. de Lege agrar.
Contra tantas opes non pugnandum. Cic. Lent. lib. 1. 9.
Viribus atque opibus omnibus repugnare alicui. Cic. 3. Tusc.
Opibus hominum septus & munitus. Cic. 1. de Finib.
Euertere opes alicuius. Cic. 2. de Lege agrar.

Opifer, pen. corr. opifera, opiferum { βοηθός } Opem ferens. Plin. lib. 11. cap. 37, Metellum Pontificem linguæ adeò inexplanatæ fuisse accepimus, vt multis mensibus tortus credatur, quum meditatur in dedicanda æde opiferæ dicere.
Deus opifer, Æsculapius. Ouid. 15. Metam.

Opulentus, Adiectiuum { πλούσιος } Diues, & opibus abundans, quasi diuitiarum plenus. Cic. de Amicit. Vt mulierculæ magis amicitiarum præsidia quærant quàm viri, & inopes quàm opulenti, &c.
Opulentus, ab ope, cui ex opimæ. Varr. de Ling. Lat.
Opulenti (inquit Festus) dicuntur rebus terrestribus copiosi.
Opulentus & fortunatus. Cic. 2. Offic. Videndúmque illud est, quod si opulentum fortunatúmque defenderis, in vno illo, aut fortè in liberis eius manet gratia.
Opulentus auro. Plaut. Epid. 5.
Pecuniæ opulentus. Tacit. lib. 18.
Thesauris Arabum opulentior. Horat. 3. Carm. ode 24.
¶Opulentissima ciuitas. Cic. 3. de Nat. deor.
Copia. Horat. 1. Carm. ode 17.
Mens opulentior auro. Ouid. ad Pisonem.
Opulentum opsonium. Plaut. Bacchid. 1.
Regia. Catul. Argon. epigr. 59.
Templum donis. Virg. 1. Æneid.
Vrbs opulentissima. Catul. in Iulium Cæsarem, epigr. 23.
Rex Asiæ opulentissimus Crœsus. Cic. 2. de Diuinat.
Sardanapalus rex Syriæ opulentissimus. Cic. 5. Tusc.

Opulentia, opulentiæ { πλοῦτος } Plin. lib. 17. cap. 1, Tam recens est opulentia. Sic Sallust. in Cic. Cui potest esse dubium, quin opulentiam istam ex sanguine & miseriis ciuium paraueris?
Diuitis Crœsi opulentia. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3.
Longa opulentia clarus. Tacit. lib. 14.
Spectata. Tacit. lib. 18.
Deest opulentia nobis. Virg. 7. Æneid.

Opulentitas, pen. corr. opulentitatis, Idem { πλουτισμός } Plaut. Milit. 16, Quasique eius opulentitatem reuerearis. Cæcil. Plocio, Opulentitate nostra sibi iniuriam faciam. Nonius.

Opulenter, Aduerbium { πλουσίως } Cum opulentia. Liu. 1. ab Vrbe, Ludos opulentius instructiúsque quàm priores reges, fecit.

Opulento, opulentas { πλουτίζω } opulentâre, Opulentum facere. Colum. lib. 8. cap. 1, Quum & auium stercore macerrimis vineis, & omni surculo atque aruo medeantur, & eisdem familiarem focum mensámque pretiosis dapibus opulentent.
Opulentare herum baccis oliuæ. Horat. lib. 1. epist. 17.

Opulesco, opulescis, opulescere, Opulentum fieri. Furius Antias apud Gellium lib. 18. cap. 11,
Quo magis in patriis possint opulescere campis. Vide Nonium.

Opsianus lapis. Arrian. καὶ ὀψιανὴ λιθία, ... Huius fit mentio in Pandectis. & quanquam à plerisque vt mendosum mutetur, optima tamen est lectio Florentina, cum scriptore Græco consentiens. Turnebus.

Opsonium, huius opsonij { ὄψον, ὀψώνιον } Dicitur quicquid vltra panem & vinum in cibo adijcitur. Plautus Aulul. Dat coquos cum opsonio. Plinius libro 18. cap. 11, Panis ipsius varia genera prosequi superuacuum videtur: aliàs ab opsoniis appellati, vt ostrearij. Græci ἐπιτραπέζιον (inquit Bayfius) vocant opsonia mensis imposita.
Opulentum opsonium, Vide Opulentus, in OPS.
Rancidula fiunt opsonia. Iuuen. Saty. 11.
Captare. Horat. 2. Serm. saty. 7.
Omnia conductis coemens opsonia nummis. Id est ad fœnus acceptis. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Austri coquunt opsonia. Hoc est corrumpunt & putrefaciunt. Horat. 2. Serm. saty. 2.
¶Opsonium, videtur Terentius more Attico de piscibus intellexisse, quum dixit,
Conuertam me domum cum opsonio. Nam ab Atticis ὄψον sic vsurpatur: atque infrà Syrus hoc explicans, ait se nactum pisces ex sententia. Turneb.

Opsono, opsonas, pen. prod. { ὀψωνέω, ὀψωνοῦμαι } opsonâre: & Opsonor, opsonaris, opsonari, Deponens, Emere seu præparare res necessarias ad opsonandum (hoc est aliquid cum pane comedendum) seu conuiuandum. Terent. Adelph. 5. 9, Et quidem porrò hęc, opsonare, cum fide scortum adducere. Idem Andria, 2. 6, Vix inquit drachmis opsonatus est decem.
Opsonare, Facere sumptum pro opsonio comparando. Plautus Bacch. 1, -tu facito opulentum opsonium:
Ego opsonabo.
Nimium opsonauit, Vide NIMIS.
Opsonare opsonium. Plaut. Stich. 7.
Opsonare prandium. Plaut. Pœnul. 19.
Cœnæ opsonaui. Plautus.
Famem opsonare ambulando. Cic. 5. Tusculana, Socratem ferunt, quum vsque ad vesperum contentius ambularet, quæsitúmque esset ex eo quare id faceret, respondisse se, quo melius cœnaret, opsonare ambulando famem.

Opsonito, opsonitas, pen. corr. { ὀψωνίζομαι } opsonitâre, Frequentatiuum, Sæpe opsonare. Næuius. Multi mecum eo die opsonitauere.

Opsonatus, huius opsonatus, pen. prod. { ὀψωνία } Plaut. Trucul. Dedi equidem hodie quinque argenti deferri minas, prætereà vnam in opsonatum.

Opsonator, pen. prod. opsonatoris { ὀψώνης } Qui emit opsonia, & coquo ad coquendum tradit. Plaut. Milit. 10, Vel primariò parasitum, atque opsonatorem optimum. Bayfius, Qui opsoniis comparâdis præerat, dicebatur opsonator: vt est apud Marcellum in l. Legatis seruis. D. De legatis tertio. Græci illũ ἀγοραστὴν vocant, authore Athenæo. Quin & opsonatoi Græcum vocabulum videri potest, quasi ὀψου ὠνητὴς, Id est opsonij emptor: qui & ὀψώνης dicitur.
De opsonatore confecit epigramma Martialis lib. 14. 219.

Opsopœus { ὀψοποιός } Concinnator opsoniorum, Id est coquus.

Opsophagus { ὀψοφάγος } Apicii cognomen fuit, qui omnes gulæ proceres longo interuallo superauit.

Opticus, a, um, pen. corr. { ὀπτικός } Idem quod Visiuus, siue perspectiuus. Vnde nerui optici à Medicis dicuntur, per quos spiritus visiuus defertur in pupillam. Hinc etiam pars Geometriæ dicitur Optice, id est perspectiua, quæ ad oculos pertinet, quæ causas reddit cur visiones subinde fallant, & ea quæ in aqua conspiciuntur, maiora ad oculos fiant: quæ procul ab oculis sunt, minora.

Optimas, Optime, Optimus, Vide BONVS.

Optio, Vide OPTO.

Opto, optas { εὔχομαι } optâre, Cupere, desyderare. Ab ope petenda, vt ait Sipontinus. Terent. Heaut. 4. 5, Optabit rursum vt abeat ab se filius. Cic. Sulpit. lib. 4. 1, Itaque mihi venire in mentem nil potest cõmodò quid sperem, sed vix iam quid audeam optare.
Nihil est mali, nihil sceleris quod illa non ab initio filio voluerit, optarit, cogitauerit, effecerit. Cic. pro Cluentio.
Optare & expetere aliquam fortunam. Cic. in Pisonem.
Fructum otij cupere & optare. Cic. 1. de Orat.
Furorem & insaniam quibusdam. Cic. in Pisonem.
Mortem miserrimus opto. Virg. 2. Æneid.
Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. Horat. 1. epist. 14.

Prouerbium conuenit in eos, qui muneris functionem, & conditionem sibi accommodatam fastidiunt: alienam, & ad quam inepti sunt, expetunt. Cic. ad Attic. lib. 5, Clitellæ boui sunt impositæ planè nō est nostrum onus, sed feremus. modò, si me amas, sim annuus. Ex Lambino.

¶Optare, Eligere vnum è duobus, vt ait Donatus. Terentius Andria, 4 6,
Quæ se inhonestè optauit parare hic diuitias
Potius, quàm in patria honestè pauper viuere. Hoc est, *melius amauit*, vt loquuntur barbari. Virgilius 1. Æneid. Optauitque locum tectis.

¶Optare, Precibus postulare. Terent. Eunuch. 5. 9, Quod vis donum & præmium à me optato: id optatum feres. Virg. 7. Æneid. Et reor, & siquid veri mens augurat, opto.
A diis immortalibus optare vt aliquid fiat. Cic. 2. in Catil.
De aliquo aliquid expetere, optare, & deprecari. Cic. in Pison.
Sapientius optare. Ouid 2. Metam.
Stultè optare aliquid. Ouid. 1. Trist. eleg. 1.

Optans, Participium {εὐχόμενος.} Cic. 1. de Orat. Insperanti mihi, sed valde optanti cecidit, vt in istum sermonem delaberemini.

Optandus, Participium {εὐκταῖος.} vt Fortuna optanda & expetenda. Cic. in Pison.

Optatus, pen. prod. Aliud participium {εὐχθείς.} Plaut. Aulul. 11,
Optati ciues, populares, incolæ, accolæ, aduenæ omnes,
Date viam. Optati hic sunt vocati & implorati. Turneb.

Optatus, Nomen ex participio {εὐκταῖος.} Cic. ad Lent. lib. 1. 5, Tametsi mihi nihil fuit optatius, quàm vt primùm abs te ipso, deinde à cæteris omnibus, quàm gratissimus erga te esse cognoscerer.
Arena optata potiuntur Troes. Virg. 1. Æneid.
Auræ optatæ crebrescunt. Virg. 3. Æneid.
Dies optata parentibus instat. Ouid. epist. 20.
Epulæ. Horat. 4. Carm. ode 8.
Vale mi optime, ac optatissime frater. Cic. Quint. frat. lib. 1. 9.
Honor. Virg. 5. Æneid.
Luce frui. Virg. 4. Æneid.
Metam optatam cursu contingere. Horat. de Arte.
Optatissimus nuntius. Cic. 14. Philip. Post hanc habitam concionem duabus tribúsve horis optatissimi nuntij & literæ venerunt.
Grati & optati afferuntur rumores, de fratre meo. Cic. F. Tironi, libro 16. 21.
Tempus optatum. Catul. Argon. epigr. 59.
Quid optatius. Cic. 4. de Finibus, Quid mihi potest esse optatius, quàm cum Catone omnium virtutum authore, de virtutibus disputare?
Optatissimum sibi putant, &c. Cic. pro Rosc. Amer. Nonne optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maximè seruire?

¶Optatum, pen. prod. Substant. Cic. in Pison. Illud etiam accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate.
Furiosorum optata. Cic. 1. de Lege agrar.
Abominanda optata, Vide ABOMINOR.
Accidere præter optatum, Vide ACCIDO.
Eueniunt. Ouid. 6. Metam.
Optata loqui. Terent. Heaut. 3. 3,
-pro Menedemo nunc tibi respondeo,
Non emo. quid ais? s. optata loquere. Vbi interpres, Ita loquitur ille qui cum alio loquitur, & cui is aduersatur in consilio in re peragenda.
Respondet optatis meis fortuna. Cic. Curioni, lib. 2. 1.
In optatis est complecti hominem. Cic. Cælio, lib. 2. 12.

Optato, pen. prod. Aduerbij vicem obtinet {εὐκταίως.} Quasi cum desyderio. Terent. And. 3. 3, Optato aduenis. Quasi dicat, gratus & desyderatus. Cic. ad Attic. lib. 13. 283, Nisi quid te aliud impediet, mihi optato veneris.
Optato venire. Cic. Attic. lib. 13.

Optatio, Verbale {εὐχή.} Cic. 3. Offic. Cui quum tres optationes Neptunus dedisset, optauit interitum Hippolyti filij. Id est optiones. Nec desunt qui optiones legant. Idem 3. de Orat.

Optabilis, & hoc optabile, pen. corr. {εὐκτός, αἱρετός.} Quod optari debeat. Cic. 1. de Finib. Itaque ne iustitiam quidem rectè quis dixerit per seipsam optabilem, sed quia iucunditatis vel plurimum afferat. Ibidem, lib. 2, Voluptatem non optabiliorem diuturnitate facit?
Pax optabilis. Cic. 7. Philip.
Expetendum & optabile. Cic. 1. de Orat. Quæ vulgò expetenda atque optabilia videntur, dicendo amplificat atque ornat.
Optabilis, & iucundus. Cic. ad Luceium, lib. 5. 12, Quæ etsi nobis optabiles in experiēdo non fuerunt, in legendo tamen erunt iucundæ.
Solamen. Sil. lib. 13.
Tempus. Ouid. 9. Metam.

Optabiliter, pen. corr. Aduerbium {εὐκτῶς.} Cic. 1. Tusc. Pro dij immortales, quàm optabiliter iter illud iucundum esse debet, quo confecto, nulla reliqua cura, nulla solicitudo futura sit! Correctiora exemplaria sine OBTABILITER legunt.

Optio, optionis, Electio {αἵρεσις.} Plaut. Casin. 7, Optio hæc tua est, vtram harum vis conditionem, accipe.
Deferre optionem. Cic. ad Attic. 4.
Facere optionem, & Permittere optionem. Cic. 1. Verr. Quoties ille tibi potestatem optionémque facturus sit, vt eligas vtrum velis factum esse, necne. Quintil. lib. 5. Budæus.
Dare optionem. Cic. de Clar. Orat. Quando autem dubium fuisset apud patres nostros eligendi cui patroni daretur optio, quin aut Antonium optaret aut Crassum?
Optio est. Cic. 1. de Finib. Nam libero tempore quum soluta nobis est eligendi optio, quumque nihil impedit quominus id quod, &c.
Si optio esset. Cic 5. de Finib. Ille Metelli vitam negat beatiorem quàm Reguli, præponendam tamen, nec magis expetendam, sed magis sumendam: & si optio esset, eligendā Metelli, Reguli reiiciendam.
Optio sit tua, Elige vt voles. Cic. de Fato, Hodie vtro frui malis, optio sit tua.

¶Optio, masc. gen. Festus, Optio est optatio. Sed in re militari Optio appellatur is quē Decurio aut Centurio optat sibi rerū priuatarum ministrum, quo facilius obeat publica officia. Optio qui nunc dicitur, antea appellabatur Accensus. Is adiutor dabatur Centurioni à Tribuno militum: qui quia cooptare quem velint, Centurionibus permissum est, nomen ex facto sortitus est. Plaut. Asin. 3,
Tibi optionem sumito Leonidam.
Fabricare quiduis, quiduis comminiscere.
Perficito argentum hodie vt habeat filius,
Amicæ quod det. Optionem pro adiutore & vicario quasique collega adoptato posuit. Vide Budæum in annotat. posterior.
Optio, à Varrone, Nonio, Vegetio & Plauto in eum sensum accipitur, vt sit miles qui ægros antecedat, tanquam eorum vicem, si vsus venerit, gerere sit paratus. Priscis accensus dicebatur. Quod & ad alia transferri potest, vt apud Callistratum in l. vltim. de Iure immu. Quamobrem etiam eum qui in palatina militia idipsum agat, quod in exercitu Optiones, iure arbitror dici optionem. Malè scribit Accursius eos nuncupari Optiones, qui publica exigebant. Alciatus.
Optio fabricæ, apud Iurisconsultos esse videtur, qui Imperatoriæ fabricæ, à qua Fabricenses vocantur, aut fabricis legionum scutariis & loricariis custos præest, vt & custos carceris à Prudentio manceps carceris, & à Diuo Ambrosio optio carceris appellatur. Sic enim scribit, Neque Paulus & Silas tempus distulerūt, quo optionem carceris baptizarent cum omnibus eius. Turneb.

Optiuus, penult. prod. {αἱρετικός.} Adiect. Id est, quod ipse optauerit, atque elegerit.
Cognomen optiuum. Horat. 2. epist. 2.

Opulentus, Vide Opes in OPS.

Opulesco, Vide in OPS, huius opis.

Opulus, pen. corr. fœm. gen. Arbor. Colum. lib. 5 cap 6. Ruellius, Opulus corno similis arbor, arbusto Gallico faciundo idonea, *obierus* vel *opierus* apud nos ruri dicitur: vlmi proceritate adolescit, caudice recto, enodi, rarioribus ramis brachiato, frondibus ferè vitigineis, baccis racematim dependentibus.

Opuntia, opuntiæ, Herba, de qua sic Plin. lib. 21. cap. 17, Item circa Opuntem opuntia est herba, etiam homini dulcis. Mirúmque è folio eius radicem fieri, ac sic eam nasci.

OPVS, Opuntis {Ὀποῦς.} Ciuitas in Locris. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 4. 15,
Cæde puer facta Patroclus Opunta reliquit. Hinc

Opuntius, Adiectiuum {Ὀπούντιος.} vt Sinus Opuntius in Ægeo. Opuntij, Populi Phocensibus Bœotiis finitimi fuere. Dicimus etiam Opoës, vt notat interpres Pomponij Melæ, Vadianus.

Opus, operis, pen. corr. neut. gen. {ἔργον, πόνημα, ἐργασία, πραγματεία.} Valla, Opus est finis, fructúsque operæ. Vnde opera authorum dicuntur, & Opera publica, ipsa publica ædificia.

¶Nonnunquā videtur opus pro opera accipi. vt Virg. 8. Æneidos, Mollibus è stratis opera ad fabrilia surgit. quasi ad operas. Sed (vt videre videor) quoties non ad laborem corporis, sed laborem animi, & artem industriámque respicimus, magis opus quàm opera dicendum est, vt In opere rustico, In opere faciendo, In opere fabrili, In opere textorio. Seruius, Hoc opus & hæc opera dicimus, quando negotium ipsum significamus quod geritur. Si autem fœminino genere dixerimus operas, ipsas personas quæ aliquid faciunt. Vtrunque autem horum nominum in eodem posuit loco Terent. Heaut. 1. 1,
Quod in opere faciendo, operæ consumis tuæ:
Si sumas in illis exercendis, plus agas. Hactenus Valla, lib. 4.

¶Opus, pro Labore. Virg. 8. Æneidos,
-sub te tolerare magistro
Militiam, & graue Martis opus. Id est laborem belli.

¶Opus, Officium. Virg. 10. Æneidos,
-sed famam extendere factis,
Hoc virtutis opus. Seruius.

¶Admonitor operum Lucifer. Ouid. 4. Metam.
Comites operis. Ouid. 3. Metam.
Contextus operis. Tacit. lib. 18.
Publicorum operum depopulatio. Cic. 2. Ver.
Dies fœlices operum. Virg. 1. Georg.
Dux operis. Ouid. 4 Fast.
Immunes operum. Ouid. 4. Metam.
Labor. Virg. 2. Georg.
Mirator. Stat. 3 Sylu 2.
Artis præcipuæ opus. Ouid. 1. de Arte.
Participes. Ouid. 3. Metam.
Patiens operum iuuentus. Virg. 2. Georg.
Populator operis nostri. Ouid. 12. Metam.
Prudentia maior operum. Ouid. 2. de Arte.
Quies operum. Virg. 4. Georg.
Socius operum. Stat. 3. Sylu. 2.
Spiritus operis huius, atque animus est in affectibus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Structura. Lucan. lib 6.
Vacuus. Horat. 2. Serm. satyr. 2.
Vitium operis. Cic. in Top. Non eius vitio qui demolitus est, damnum factum est, sed eius operis vitio, quod ita ædificatum est, vt suspendi non possit.

¶Opus otij, & munus solitudinis. Cic 3. Offic. Africanus maiorem laudem meo iudicio assequebatur: nulla tamen eius ingenij monumenta mandata literis, nullum opus otij, nullum solitudinis munus extat.

¶Acutum opus, Ingeniosum. Claud. 1. in Eutrop.
Admirabile. Ouid. 6. Metam.
Arduum, Vide ARDVVS.
Artificiosum & diuinum. Cic. 2. de Nat. deor.
Breue. Ouid. epist. 21.

Clarum.Ouid.3.de Arte. De Æneide Virgilij.
Cælatum.Virg.3.eclog.
Coronarium,Vide CORONA.
Destinatum.Quintil lib.2.cap.10.
Dulce.Ouid.2.de Arte.
Durum Lucret.lib.5.
Elaboratum Cic.6.Verr.
Elaboratum opus dicendi,Vide DICO,dicis.
Elegans Cic.6.Verr.
Furtiuum.Ouid.2.de Arte.
Gratum agricolis.Virg.1.Æneid.
Immensum.Lucan.lib.1.
Immortalia,Vide IMMORTALIS.
Infaustum.Quintil.in Procem.lib.6.
Infecta,Vide INFECTVS.
Infinitum Quintil.Tryphoni,2.
Inimitabilia.Quintil.lib.2.cap.16.
Institutum.Quintil.Tryphoni,2.
Interrupta.Virg.4 Æneid.
Intextum tribus tauris Virg.10.Æneid.de clypeo.
Iuuenile palæstræ.Ouid.6.Metam.
Laboriosum,Vide LABOR,laboris.
Laudabile.Lucret.lib.5.
Lauta,Vide LAVTVS.
Longum.Horat.de Arte.
Magnifica & præclara.Cic.1.de Nat.deor.
Magnum,Vide MAGNVS.
Magnum & arduum.Cic in Orat.
Magnum & difficile.Cic.3.Tuscul.
Magnum quoddám, atque haud sciam an de humanis operibus longè maximum.Cic.2.de Orat.
Menstruum,Vide MENSIS.
Minutissima Geometriæ Quintil.lib.1.cap.12.
Mirabile.Ouid.8.Metam.
Mortale,Vide Mortalis,in MORS.
Nouitium,Vide NOVVS.
Numerosius. Quintil lib.5.cap.10,Vulgóque pauló numerosius opus dicitur argumentosum. De multiplici argumenti significatione. Vide interpretationem in Argumentosus.
Obscœnum.Ouid.3.Amor.eleg.13.
Perfectum,elegans & elaboratum.Cic.6.Verr.
Pistorium,Vide PINSO.
Plenum periculosæ aleæ.Horat.2.Carm ode 1.
Præclarum opus est, docere, instituere adolescentes, & ad omne munus officij instruere.Cic.de Senect.
Recisum,Vide RECIDO,recidis,pen.prod.
Rigens à summis ad ima.Quintil.lib.2.cap.13.
Sculptile.Ouid.4.de Pont.eleg.9.
Solenne,& vtile famæ.Horat.1.epist.19.
Spectabile.Valer.1.Argon.
Triste.Valer.2.Argon.
Tumultuarium.Quintil.lib.7.cap.4.
Vetustum.Ouid.3.Fast.
¶Accelerare opus,Vide ACCELERO.
Accessit operi extrema manus,In ACCEDO.
Accingere operi,Vide ACCINGO.
Addicere opus,In ADDICO.
Adest opus.Plaut.Amphit.4.
Aggredi,Vide AGGREDIOR.
Omni opere anniti.Plin.lib.7.cap.53.
Fac opus appareat.Cic.Tironi,lib.16.18.
Approbare,Vide APPROBO.
Approperare,Vide APPROPERO.
Augere opus per scelus.Ouid.2.Fast.12.
Inter opus cantat,Vide INTER.
Carpere aliquod.Ouid 6.Metam.
Multorum dierú opus & magnum conamur propter altitudinem maris.Cic.Attic.lib.9.
Construere.Claud.1.de raptu Proserp.
Suum quisque opus à vulgo consyderari vult.Cic.1.Offic.
Continuare aliquod opus diem & noctem, Vide CONTINVO.
Certatim ad opus currere,Vide Certatim,in CERTO.
Neglectum deponere.Claud.in Præf.lib.2.de raptu Proserp.
Differre.Ouid.1.de Arte.
Efficere Quintil.lib.2.cap.17.
Euertere.Quintil.lib.2.cap.17.
Exigere opus,Perficere.Ouid.14 Metam.
Auarius opus exigere,Vide AVARVS.
Tectorio opere exornare sepulchrum.Cic.2.de Legib.
Explere alicuius.Ouid.3.Metam.
Extruere molem opere magnifico.Cic.14.Philip.
Opus facere.Terent.Eunuch.2.2.
Opere aut manu factum nihil est, quod aliquando non conficiat & consumat vetustas.Cic.pro Marcello.
In opere faciundo,Vide IN præpositionem.
Feruet opus.Virg.4.Georg.
Latè fusum opus est,& multiplex, & propè quotidie nouum, & de quo nunquam erunt dicta omnia.Quintil.lib.2.cap.13.
Habere magnum opus in manibus.Cic.1.Acad.
Impedire opus alicui.Ouid.8.Metam.
Inchoare.Stat.6.Thebaid.
Instare operi.Virg.1.Æneid.
Instituere,Vide INSTITVO.
Intermittere,Vide INTERMITTO.
Lætari suis præclaris operibus. Cic.Lent.lib.1.7.
Liberare opere,Vide Libero,in LIBER,liberi.
Limare aliquod politius,Vide LIMA.

Locatur opus,Vide Loco,locas in LOCVS.
Mansurum superstes post mea fata.Ouid.3.Amor.eleg.14.
Moliri opera,Vide MOLIOR.
Mouere opus.Virg.7.Æneid.
Opus [illegible] efficere & nauare,Vide NAVO.
Mercedem operis negare.Ouid.11.Metam.
Obire rusticum,Vide OBEO.
Patrare opera,In PATRO.
Pendent opera interrupta.Virg.4.Æneid.
Peragere.Ouid.2.de Arte.
Procedit Quintil.in Prooemio lib.4.
Referre in apertum aliquod opus.Cic.in Parad.
Inceptum dextra reliquit opus.Ouid.2.de Arte.
Repetere,& omittere.Horat.1.epist.6.
Propositum repetemus.Ouid 3.Metam.
Operibus & munitionibus vrbem aliquam sepire.Cic.13.Philip.
Sistere.Ouid.3.Metam.
Soluti operum famuli.Horat.3.Carm ode 17.
Moles operum subuertere.Ouid.6.Fast.
Tendere opus vltra legem Horat.2.Serm.satyr.1.
Tractare commodè opus.Quintil lib.1.cap.9.
Legitima tractare. Cic.de Claris Orat. Is princeps ex Latinis illa oratorum propria & quasi legitima opera tractauit.
Noctes vigiles transmittere operi, Totas noctes inuigilare operi, aut insomnes ducere noctes propter opus.Stat.3.Thebaid.
Dispositum turbare Claud.4.Paneg.
¶Vrbis opus, pro Naue ita magna vt vrbem putares. Virgil.5.Æneid.Seruius.
Opus,pro Artificio. Cic 6.Verr.In hoc fano loricas, galeásque æneas, cælatas opere Corinthio, hydriásque grandes simili in genere atque eadem arte profectas. Ibidem,Opere antiquo & summa arte perfectæ.
Mirabili opere perfectum candelabrum.Cic.6.Verr.
Pingere operibus magnificis stragulum.Cic.5.Tuscul.
Mineruæ operum haud ignara,Id est docta artis lanificæ.Virgil.5.Æneid.
¶Opus,Indeclinabile adiectiuum,etiam pro Necesse, siue necessario accipitur:vt Opus est fessum quiescere, Id est necesse est.
Opus esse,& Necesse esse, videntur aliquantulum inter se differre. Cic ad Lentulum,lib.1.9,Legem curiatam Consuli ferre opus esse,necesse non esse.
Opus est.Terent.Phorm.4.5,Vt cautus est,vbi nihil opus est. Cic. 2.de Finib.Bonum ipsum etiam quid esset fortasse,si opus fuisset,definisses.
Opus est & conuenit. Author ad Heren.lib.4, Tacito quum opus est,clamas:quum tibi loqui conuenit,obmutescis.
Oportet & opus est hoc fieri.Cic.Attic.lib.13.
Obsignant ex tempore quod opus sit Græci.Cic.pro Flacco.
Quandiu ei opus fuerit,vixit. Seruius Cic.lib.4 5.
Opus est dicere.Quintil.lib 8.cap.3.
Opus est nihil deesse Cic.de Amicit. Atque haud scio, ánne opus sit quidem nihil vnquam omnino deesse amicis.
¶Dux & author opus est, & similia, cum nominatiuo, Idem quod Necessarius. Cic.ad Curion.lib.2.5,Dux nobis & author opus est, & eorum ventorum quos proposui moderator quidam, & quasi gubernator. Idem 3.Verr.Multa sibi opus esse,multa canibus suis.
Materies opus est,vt crescát postera secla. Lucret.lib.5. Sic idem, lib.2,opus esse colores,in nominatiuo dixit.
Sumptu ne parcas vlla in re quod ad valetudinem opus sit.Cicero Tironi,lib.16.6.
Aliquantum nobis temporis & magni laboris, & multæ impensæ opus fuerunt,vt quæ Reipub.&c. Plancus Senat.lib.10.8.
Opus est lectionis. Quintil.lib.12.cap.3.Castigatiores codices habent lectione.
Opus est cibum puero. Plaut.Trucul.19. Cic.ad Attic.lib.15, Equidem video mihi quoque opus esse viaticum: sed id ex prædiis, vt cadet,ita soluetur.
Opus est cibo,& aliis.Plaut.Trucul.19,Nunc opus est carbonibus, fasciis:opus est puluinis.
Quibuscunque rebus opus esse intelligam, saluti tuæ præsto ero. Cic.Planc.lib.4.14.
Auxilio scis opus esse tuo.Ouid.4.de Pont.eleg.3.
Expedito nobis homine & parato opus est. Cic.11.Philip.
Verbis quid opus est, vbi rerum testimonia adsint? Cic.in Sallust.
Opus est conuento.Plaut.Curcul.7.
Opus est exquisito.Plaut.Amphit.7.
Opus est facto.Terent.And 3.2,Non imperabat coràm quid opus facto esset puerperæ. Idem Heaut.1.1, Mihi sic est vsus: tibi vt opus est facto,face.
Opus est maturato. Liuius, Sed maturato opus est quicquid placuerit.
Opus est parato.Terent.And.3.2.
Opus est properato. Cic.pro Milone, Primum erat nihil cur properato opus esset.
Quæsito.Cic.in Parad.
Opus est viso & cauto.Plaut.Capt.5.
Opus est ad.Cic.ad Appium Pulchrum,libro 3.3,Præsidio firmiori opus esse ad istam prouinciam.
Aliquid opus esse nobis ab aliquo.Cæsar 1.bel.Gal.
Opus est vsui in. Cato cap.13,In torcularium vsui quod opus fiet.
Opus est vt. Plaut. Truculen.10, Nunc tibi opus ægram vt te assimules.
Opus sunt milites,pro Opus est militibus. Terent.Heaut.4.8,
-vt quum desponderim,
Des qui aurum ac vestem atque alia, quæ opus sunt. Hoc est necessaria.

Opus habeo.Colum.lib.9.cap.1.

¶Opere magno orare.pro Magnopere. Plaut.Casin.2.

Opere maximo,pro Maximopere.Terent.Eunuch.3.3,

-Thais maximo

Te orabat opere vt cras redires.

Nimio opere delectare. Cic.6 Verr.Deinde hic ornatus, hæc opera hæc artificia, signa, tabulæ pictæ Græcos homines nimio opere delectant.

Opere tanto, pro Tantopere. Plaut.Epid.14, Quid isti oratis opere tanto?

Opusculum, opusculi, pen.corr.Diminut. { πονημάτιον.} Cic.1.de Legib. Sed tamen nonnulli Tite faciunt imperitè,qui in isto opusculo, non vt à poeta, sed vt à teste veritatem exigant. Idem 4.Acad. Vt etiam inter deos Myrmecides aliquis minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur.

Lucubratum.Cic.in Parad.

O R

Ora,oræ { πέρας,λῆξις } Extremitas cuiusque rei. Virgil.9.Æneid. Et mecum ingentis oras euoluite belli. Vbi Seruius,Narrate non tantùm initia, sed etiam extrema bellorum. Nam oræ sunt extremitates.

¶Oræ { πέζαι,ὦαι } Vestimentorum extremæ partes,inquit Festus.

Oræ,poculorum.Lucret.lib 4.

Oræ,alueariorum.Virg.4 Georgicorum,

Spiramenta linunt,fucóque & floribus oras

Explent. De apibus.

¶Oræ,Regionum terrarúmque fines, & maritimæ ipsæ regiones. Virg.1.Æneidos,

Arma virúmque cano, Troiæ qui primus ab oris,&c Cic.ad Cassium,lib.12.5,A prima enim ora Græciæ vsque ad Ægyptum,optimorum ciuium imperiis muniti erimus & copiis.

Orarum & litorum amœnitates. Cic.2.de Nat.deor.

Terrarum oras destinet mare.Lucret.lib.5.

Sine ora & extremitate regio. Cic.2.de Finib. Hæc non erant eius qui innumerabiles mundos, infinitásque regiones,quarum nulla esset ora,nulla extremitas, mente peragrauisset.

Plinius quum oram dicit, ferè semper regionem litoralem appellat,apud quem velut peculiaris est talis locutio,In ora sunt ciuitates, & oppida oræ proxima.

Illætabilis.Virg 3.Æneid.

Inuia Ouid.14 Metam.

Latens.Horat.1.Carm.ode 37.

Laxatæ Sil.lib.13.

Vmbrosæ Heliconis.Horat.1.Carm.ode 12.

¶Accedere oras aliquas vento Virg 1.Æneid.

Antiquis Curetum allabitur Virg.3.Æneid.

Vestris adnauimus.Virg.1.Æneid.

Immanibus applicare aliquem Virg.3.Æneid.

Deus appulit te nostris.Virg.3 Æneid.

Capessere Italas.Virg 5.Æneid.

Legere oram,Vide LEGO,legis.

Orã soluere, Est nauigare,& ab ora, id est litorali regione soluere retinacula nauium, & discedere. Quint.in epistola ad Tryphonem, Permittamus vela ventis, & oram soluentibus bene precemur. Sic exponunt nonnulli. Vide tamen infrà,Oram quidam dicunt,&c.

Oram soluere, Turnebus sic, ipsum litus & oram soluere & liberare. Vt enim,inquit ab Horatio scriptum est,Mala soluta nauis exit alite, quòd antè in litore retinaculo esset religata: sic cum eodem retinaculo ora ipsa æquè ac nauis ligata sit, eo sublato quũ incipit nauigatio,solui meritò ora dicitur vt & nauis. Sed pro suo quisque captu declarat,& varié.

¶Oram,pro spatio vsurpauit Ennius,& Maro perdiligenter imitatus est. Ennius,

Quis potis ingentes oras euoluere belli. Id est tam ingentia belli spatia,quod maximum & diuturnissimum fuit. Virgilius,

Et mecum ingentes oras euoluite belli. Turneb.

¶Ora { χώρα } Regio. Cic.2. de Nat deor. Omnibus hominibus qui vbique sunt,quacunque in ora ac parte terrarum. Ibidem,Restat vltimus & à domiciliis nostris altissimus,omnia cingens & coercens cæli complexus:qui idem æther vocatur: extrema ora & determinatio mundi. Budæus.

Quot oræ sunt partésque terrarum, tot habet triumphos.Cic.pro Corn.Balbo.

Orientis oræ Horat.1.Carm.12.

Australis,Vide AVSTER.

Breuis ora,Regio non longa.Lucret.lib.4.

Gelida Horat 1 Carm ode 26.

Habitabiles.Horat 4 Carm.ode 14.

¶Externis ab oris adesse.Virg 7.Æneid.

Allabi oris Euboicis.Virg 6.Æneid.

Longis disiungimur.Valer.2.Argon.

Italis longè disiungimur.Virg 1.Æneid.

Dominari cunctis.Virg.3.Æneid.

In vltimas extendere nomen.Horat.3 Carm.ode 3.

Venire ab oris aliquibus.Virg 2.Æneid.

¶Ora { κλίμα } pro Climate,vel segmento cæli Cic.1.Tuscul.Tum globum terræ eminentem è mari, fixum in medio mundi vniuersi loco,duabus oris distantibus,habitabilem & cultum. Budæus.

Ætheriæ Lucret.lib.5.

Luminis.Lucret.lib.1,Inde enascitur,atque oras in luminis exit.

Superis concessit ab oris,Mortuus est.Virg 2.Æneid.

¶Oram quidam dicunt significare nauticum funem, quo nauis ad terram ligatur. Liu libro 2.bel Pun. Vixdum omnes conscenderant, quum alij resoluunt oras,aut anchoram vellunt: alij,ne quid teneat, anchoralia incidunt. Et lib.8. In ipsis quoque trepidatum nauibus est,dum,ne hostes cum suis simul irrũperent,trahunt scalas, oràsque & anchoras,ne in moliendo mora esset,præcidunt. Apud Quintilianum verò sic in epistola ad Tryphonem,Permittamus vela ventis, & oram soluentibus bene precemur. Rursus libro 4.cap.2. In portum veni,namm prospexi, quanti veheret interrogaui, de precio conueni,conscendi,sublatæ sunt anchoræ,soluimus oram, prouecti sumus.

¶Ora, pro Initio rei vsus est Cæcilius (inquit Festus) quum ait,Oram reperire nullam,quam expediam,queo.

¶Apud Celsum subinde oræ vulneris vocantur, quæ sutura comprehenduntur,aut ancteribus. Oras,inquit,vulneris suturæ comprehendant. Idem,Fistulam excidere licet:futuráque oras coniungere.

Orarius,oraria,orarium,Adiectiuum,vt Orariæ naues. Plin.in epist. ad Traianum,132,Nunc destino partim nauibus orariis,partim vehiculis prouinciam petere. Sunt autem orariæ naues,actuariæ & paruæ, quibus secundum oram nauigatur. Nam maioribus pelagus tentatur:neque enim paruo nauigio quisquam se magno committere mari audet,sed litus legit. Proinde Cicero ad Atticum scribit, Cogitaremus orbitáne Patras, an actuariolis ad Leucopetram Tarentinorum. Nam si traiiciendum fuisset mare, corbita ac oneraria, id est magna naui fuisset opus. Hæc Turnebus.

Oraculum,oraculi,pen.corr. { λόγιον, χρησμὸς, χρηστήριον } Ab ore dicitur,inquit Priscianus,éstque deorum responsum. Cic.in Top. Oracula enim ex eo ipso appellata sunt, quòd inest his deorum oratio. Virg.2.Æneidos,

-scitatum oracula Phœbi Mittimus.

Oraculorum duo genera fuisse Cicero in lib. de Diuinatione scribit,vnum quod à furentibus profundebatur, vt à Pythia numine Apollinis correpta:alterum quod æquatis vel paribus sortibus è sitella vel vrna ducebatur. Habebant enim sortes certis quibusdam sententiis,obscuris tamen,notatas,quarum quædam fœlicitatem, quædam calamitatem denuntiabant,aut alia eiusdem generis. Hæc posteriora oracula dicit Cicero,quæ æquatis sortibus ducuntur.vnde & sors pro oraculo vsurpari consueuit: vel quia certo ordine sorte ducta reddebantur. Interest autem inter sortem & sortes. Vide SORS.Ex Turnebo.

Vatum oracula.Ouid.2.de Ponto,eleg.1.

Oracula flexiloqua:nempe quæ inuersis verbis & flexis, id est tropo mutatis, aliquid obscurè & quodam anfractu & ambage significant,vnde & λοξίας Apollo à Græcis vocatus est,& Aperta à Latinis, quòd minimè sit apertus. Turneb.

Tristia canere.Lucan.lib.1

Ex oraculo dici arbitrari. Cic.pro Fonteio, Si quicquid ex illo loco diceretur,ex oraculo aliquo dici arbitrari.

Dare oracula.Cic.1 Tuscul.

Edere oraculum.Cic.Brut.2,Hæc ex oraculo Apollinis Pythij edita tibi puta:nihil potest esse verius.

Eduntur Delphis Cic.2 de Nat.deor.

Apollo Pythius oraculo edidit, Spartam nulla re alia nisi auaritia esse perituram.Cic 2 Offic.

Oraculum editum est,eas,&c. Cic.2.de Leg.

Exponere.Cic 1.de Diuin.

Iussis & oraculis deorum immortalium aliquid facere.Cicero pro Rosc.Amer.

Fundere.Cic.1 de Diuinat Credo etiam anhelitus quosdam fuisse terrarum,quibus inflatæ mentes oracula funderent.

Nectere Stat.11.Thebaid.

Petere.Cic.1.de Diuin. Iidémque de rebus maioribus, semper aut Delphis oraculum,aut ab Ammone,aut à Dodona petebant.

Poscere precibus.Virg.3 Æneid.

Præposita oraculo sacerdos.Cic.1.de Diuin.

Augustæ referabo oracula mentis.Ouid.15.Metam.

Vti oraculo.Tacit.lib 2.Græcorũ more dixit,Vti oraculo,pro Oraculũ consulere. Illi enim dicunt χρῆσθαι,ac mihi videtur exoticum illum Græcorum sermonem imitari voluisse, nouitatis aucupio gratiam eloquutioni quærens. Turneb.

¶Oraculum. pro Templo in quo responsa dantur. Plin.lib.12.cap. 23.Ergo Æthiopiæ subiecta Africa, ammoniaci lachrymam stillat in arenis suis: inde & nomine etiam ab Ammonis oraculo, iuxta quod gignitur arbor,quam metopium vocant.

¶Oraculum,Dictum alicuius celebre & veluti diuinum. Vnde dicimus,Oraculum Catonis est. Plin.lib.18 cap.6,Quonam igitur modo vtilissimè colentur agri? ex oraculo scilicet, Malis bonis. Quum dicerent MALIS,intelligere voluère vilissimos. Summum prouidentiæ illorum fuit,vt quamminimum esset impendij.

¶Oraculum,Quum quis in somniis aliquid nobis denuntiat.

Somnij & furoris oracula.Cic.1.de Diuinat.

¶Oracla.Ouid.1.Metamorphoseos,

-& numina montis adorat

Fatidicámque Themin,quæ tunc oracla tenebat.

Orata,huius oratæ,pen.prod. { χρύσοφρυς } authore Festo,genus piscis appellatur à colore auri,quod rustici orum dicebant,vt auriculas,oriculas:vtque Sergium quendam prædiuitem, quòd duobus annulis aureis & grandibus vteretur, Oratam dicunt esse appellatum. Dicitur & Aurata apud Martialem,lib.13.90,

Non omnis laudem pretiúmque aurata meretur.

ORATHA,orathæ { ὀράθα } Oppidũ est Mesopotamiæ, ad Tigrim fluuium. Stephanus.

Oratio,& Orator,Vide ORO,oras.

ORBANA, Deæ cuiusdam nomen, quæ Romæ ad ædem Larium aram habuit. Author Plin lib.2.cap 7.

ORBELVS { ὄρβηλος } Thraciæ mons est in ea parte quæ Macedoniæ est contigua,non procul à Pangæo promontorio, à quo vicina regio Orbelia dicta est. Vide Plin lib.4.cap.10 & 11.

ORBILIVS { ὀρβίλιος } Beneuentanus,grammaticus tempore Ciceronis profitebatur,vir acer in discipulos,ac plagosus propterea ab Horatio

appellatus. Vixit propè ad centesimum annum, amissa iampridem memoria, relicto ex sese Orbilio, & ipso grammatico. Ex Tranquillo.

Orbis, huius orbis, mascul. gen. { κύκλος } Circulus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37, Aliis glauci coloris orbibus circundatis. Idem lib. 2. capite 9, Orbis lunæ.

Circulus aut orbis. Cic. 2 de Nat. deor. Quæcunque dux formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, &c.

Orbis pilæ. Plin. lib. 10. cap. 24.

Orbis abiaquationis, Fossura, siue fossio illa quæ in orbem circa vites aut arbores fieri solet. Colum. lib. 4. cap. 4.

Orbis saltatorius, Vide SALTO. Est autem orbis saltatorius, species quædam motus, cuius multa genera trepudiatores frequentant, sed iidem etiam sæpe se versant in orbémque rotant. De saltatorio orbe sic in Pisonem scribit Cicero, Quum illum suū saltatorium versaret orbem. Turneb.

Angues immensis orbibus. Virg. 2. Æneid.

¶Agere in orbem, Vide AGO.

Curuare iter in orbem. Ouid. 2. Metam.

Ducere. Ouid. 8 Metam.

Immensum spiris facientibus orbem Ouid 3. Metam. de serpente.

Exiguo flexos miror in orbe pedes. Ouid. epist. 4.

Lanam glomerabat in orbes Ouid. 6 Metam.

Confusos glomerantur in orbes grues Lucan. lib. 5.

Impedire alternos orbes orbibus. Virg. 5 Æneid.

Vago orbe labens serpens. Stat. 5 Thebaid.

Rapit immensos orbes per humum. Virg. 2. Georg.

Flexos sinuaui corpus in orbes. Ouid. 9 Metam. de Acheloo qui se in anguem mutatum fuisse docebit.

Multiplices in orbes insinuatur crinis. Claud. 2. de rap. Proserp.

In orbem torquere aliquid. Cic. de Vniuersit.

In orbem, Vide IN præpositionem.

In orbem se tutari, Vide IN præpositionem.

¶In orbem ire. Liu. 3. ab Vrbe.

Orbem voluere. Liu. 3 ab Vrbe.

¶Orbis, pro Maxima hominum multitudine, vt putes totius orbis populos conuenisse. Ouid. 1. de Arte,

Nempe ab vtroque mari iuuenes, ab vtroque puellæ
Venêre, atque ingens orbis in vrbe fuit.

Spisso orbe circundare aliquem Sil. lib. 13.

Orbis, Vocabulum militare, sicut frons, globus, cuneus & alia id genus. Translata sunt autem ab ipsis rebus, quæ ita propriè nominantur: ea quæque rerum in acie instruenda sui cuiusque vocabuli imagines ostenduntur. Hæc Gellius lib. 10 cap. 9.

Orbes facere. Sallust. in Iugurt. Cæsar 4. bel. Gal. Quum illi orbe facto sese defenderent, celeriter ad clamorem hominum circiter millia sex conuenere.

¶Orbe societatis ambire. Plin. iun. libro 9. epist. 30, Primum est autem, suo esse contentum: deinde quos præcipuè scias indigere, sustentantem fouentémque orbe quodam societatis ambire.

¶Orbis, pro Contextu & serie continua ponitur. Cic. in Orat. In Thucydide orbem orationis desydero. Idem 3. de Orat. Quum circuitum & quasi orbem verborum conficere non possent, &c. Virg. 2. Georgicorum,

-redit agricolis labor actus in orbem:
Atque in se, sua per vestigia voluitur annus.

Orbis Reipub. Cic. pro Plancio, Stare enim omnes debemus, tanquam in orbe aliquo Reip. qui quoniam versetur, eam deligere partem debemus, ad quam nos illius vtilitas, salúsque conuerterit. Idem ad Attic. Festiuè, mihi crede, & minore sonitu, quàm putarē, orbis hic in Repub. est côuersus, citius omnino quàm potuit id culpa Catonis. Eidem, lib. 2, Equidem sperabam sic orbem Reipub. esse côuersum, vt vix sonitum audire, vix impressam orbitam videre possemus: & fuisset ita, si homines transitum tempestatis expectare potuissent. Budæus.

Absoluere orbem, Vide ABSOLVO.

Conficit orbem suum forma concinnitásque verborum. Cicero in Oratore.

¶Orbis, pro Sphæris & astrorum circunuolutionibus: vt

Lucidus orbis solis. Virg. 1. Georg.

Circuitus orbium solis, v defectibus LX & CCC, quarta ferè diei parte addita conuersionem conficiunt annuam. Cic. 2 de Nat. deor.

In orbem circúmque fertur motus astrorum. Cic. 2. de Nat. deor.

Orbis & globus. Cic. in Somn. Scipionis, Nouem tibi orbibus vel potius globis connexa sunt omnia.

Fumeus. Stat. 1. Sylu 6.

Infernus Claud. 2 de raptu Proserp.

Lacteus Cic. in Somn. Scip. Erat autem is splendidissimo candore inter flammas circus elucens, quem vos (vt à Graiis accepistis, orbem lacteum nuncupatis.

Obliquus Lucan. lib. 1. Intelligit circulum Zodiacum.

Signifer. Cic. 2. de Nat. deor. Infra autem hanc stella Mercurij est, στίλβων appellatur à Græcis, quæ anno ferè vertente signiferum lustrat orbem.

¶Conficiunt orbes suos & circulos celeritate mirabili stellæ. Cic. in Somn. Scipion.

Infimo orbe luna radiis solis accensa conuertitur. Cic. in Somn. Scipion.

Exactus orbis lunæ Lucan. lib. 2.

Luna expleuit orbem plenis cornibus Ouid. 7 Metam.

Sol hausit medium orbem, Id est peragrauit iam medium orbem. Virg. 4. Georg. Meridiei periphrasis.

¶Orbis, pro Anno. Virg. 1. Æneidos,

Triginta magnos voluendis mensibus orbes
Imperio explebit. Id est regnabit triginta annos. Orbis dicitur ea ratione qua Græci ἐνιαυτὸν vocant, quòd scilicet circulum faciat, & semper in seipsum recurrat.

Annuus exactis complectur mensibus orbis. Virg. 5. Æneid.

¶Orbis { οἰκουμένη } Mundus, à rotunditate. Plinius in Prologo libri tertij, Terrarum orbis vniuersus in tres diuiditur partes, Europam, Asiam, Africam. Cic. ad Sulpitium, libro 4, Res vides quomodo se habeat: orbem terrarum imperiis distributis ardere bello.

Orbis terræ. Cic in Catil. In hoc orbis terræ sanctissimo grauissimóque consilio, &c.

Ager Campanus orbis terræ pulcherrimus. Cic. de Lege agrar.

Extremi finis orbis Virg. 2. Georg.

Caput orbis Roma. Ouid 5 Fast.

Decus orbis atque præsidium vnicum. Senec. Herc. OEth. 7.

Princeps orbis terrarum. Cic. pro Domo.

Extremus. Ouid. 2. Metam.

Magnus Virg 2 Georg.

Solidus Ouid. 1. Metam.

¶Anhelans sæuis ardoribus. Sil. lib. 16.

Totum Nereus circunsonat orbem. Ouid. 1. Metam.

Describit totum radio. Virg. 3. eclog.

Dimensus certis partibus. Virg. 1. Georg.

Domitus. Ouid. 3. de Arte.

Peragrare orbem omnium terrarum. Cic. 6. Verr.

Percensere. Ouid. 1 Metam.

Totus perhorruit Ouid. 1. Metam.

Pacatum reget. Virg 4. eclog.

Siluit exercitus. Stat. 1. Thebaid.

Sol temperat orbem Ouid. 1. Metam.

¶Orbi, Ablatiuus antiquus, pro orbe. Lucret. lib. 4,

Et quibus ille modis diuûm metus insinuarit
Pectora, terrarum qui in orbi sancta tuetur
Fana, lacus, lucos, &c.

¶Orbis, Regio. Plin. lib. 12. cap. 5, Nunc eas exponam quas mirata est, Alexandri Magni victoria, orbe eo patefacto.

Alienus orbis, Vide Alienus in ALIVS.

Orbis procul diuersus à patria. Ouid. 2. Metam.

Iucundus. Ouid. 8. Metam.

Peregrinus. Ouid 1 Metam.

¶Orbis, pro Orbili. Varro de Re rust. cap. 5, Quum & aqua calida & frigida, ex orbi ligneo mensáque quam dixi, in primis radiis esse epitoniis versis ad vnumquenque factum, sic vt fluat in conuiuam.

¶Orbis rotarum. Plin. libro 8. cap. 16, Atque hoc tale, tam sæuum animal, rotarum orbes circumacti, currúsque inanes, &c. terrent. De leonibus.

Ferrati orbes. Id est rotæ. Virg 3 Georg.

Rapidi. Valer 6. Argon.

Reuoluto orbe nunquam insistens rota. Senec. Hippol. 12.

¶Orbis, super quem carnes in mensa minutim concidere solemus, ne corrumpatur mappa. Martial. lib. 2. 43,

Tu Lybicos Indis suspendis dentibus orbes:
Fulcitur testa fagina mensa mihi.

¶Orbis, Operculum in orbem factum. Cato de Re rust. capite 10, Molilia tria, abacum vnum, orbes æneos duos, mensas duas, scamna magna tria.

Cauus orbis triplici ære Virg. 10. Æneid. De clypeo.

Orbiculus, pen corr Diminut. { κυκλίσκος } Plin. libro 15. cap 15, Concisa quoque in orbiculos seruatur in vino.

Orbiculus, pro Trochlea. Cato cap. 3, Trochleas Græcanicas binas, quæ funibus sparteis ducantur: orbiculis superioribus octonis, inferioribus senis citius duces.

Orbiculatus, pen prod. Adiect. { κυκλοτερής } Quod in orbem & circuitum factum est, à figura orbis in rotundam figuram circumacti: vt Poma orbiculata, Colum. lib. 5. cap. 10. Cælius ad Ciceronem, libro 8. cap 15, Nunc tibi nostri milites, qui durissimis & frigidissimis locis teterrima hyeme bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis esse pasti videntur? Hic mala orbiculata pro delicatis cibis poni intelligo, quæ in deliciis erant lautissimis hominibus vrbanis. Mala enim deteriora edebant milites. Iuuenalis,

Virro sibi, & reliquis virtutibus, illa iubebit
Poma dari, quorum solo pascaris odore:
Qualia per Phæacum autumnus habebat
Credere quæ possis surrepta sororibus Afris.
Tu scabie frueris mali, quod in aggere rodit,
Qui tegitur parma & galea. Hæc Turnebus.

Orbiculatim, pen. prod. Aduerb. { κυκλοτερῶς } Per orbes & circulos, quasi circulatim. Plin. libro 11 cap. 37, Sed quibus ceruix è multis vertebrarúmque orbiculatim ossibus flexilis ad circunspectum, articulorum nodis iungitur.

Orbiculatim rotari. Macrob. lib 7. Saturn. cap. 9.

Orbile, huius orbilis, penultim. prod. neut. gen. Id esse videtur quod rotam in summo axe continet: vel id potius quod in extremis radiis est, & canthis cingitur. Varro 3 de Re rust. cap 5, In insula est columella in qua intus axis, qui pro mensa sustinet mēsam radiatam, ita vt ad extremum, vbi orbile solet esse acutum, tabula cauata sit. Budæus.

Orbicus, pen corr. Adiect. { [illegible] } Per orbem ductum, seu per circulum, interprete Nonio. Varro, Vt sidera cæli circa terram atque rem voluuntur motu orbico.

Orbita, orbitæ, pen. corr. { τροχιά } Rota, siue currus. Virg 3. Georgicorum,

-iuuat ire iugis qua nulla priorum
Castaliam molli diuertitur orbita cliuo. Cic. Attic. lib. 2, Vt vix sonitum audire, vix impressam orbitam videre possemus.

¶Orbita { τροχιὰ, ἁματροχιὰ } Vestigium decurrentis in viis rotæ ex cursu. Plin. libro 8 cap. 58, Iidem vbicunque sint, orbitam si transiere, moriuntur. De muribus.

Orbita vinculi sentitur vexatione non dubia. Plin. libro 17. cap. 23, Hoc est,

Hoc est, vestigium vinculi quo alligata fuit vitis.
Monstrare orbitam. Quintil. lib. 2. cap. 13.
¶Orbita, Rotunditas. Virg. in Ætna,
-scire modum & quanto minor orbita lunæ est.
Orbitosus, pen prod Adiectiuum. vt Orbitosæ viæ, in quibus frequentes sunt orbitæ. Author eius Iambici quod est inter obscœna carmina, cuius titulus est De Sabino,
Et inde tot per orbitosa millia
Iugum tulisse. Millia, id est milliaria.
Orbitas, Vide ORBVS.
ORBONAE ara apud ædem Larium. Plin. lib. 2. cap. 7.
Orbus, Adiectiuum { τυφλὸς, στερηθεὶς } Propriè dicitur oculorum luce priuatus: quasi amissis orbibus, propter rotunditatem oculorum. Iuuen. Satyr. 3,
-dudum vigilantibus orbis.
Luminibus orbus. Plin. lib. 9. cap. 42.
Altero lumine. Plin. lib. 35. cap. 10.
Orbus veneno. Plin. lib. 8. capite 39, Omnia secessus tempore veneno orba dormiunt.
Visus orbus. Silius lib. 13, Pyrrhúmq; à limine portæ Deiecit visus orbus. Visus, accusatiuus est: orbus, nominatiuus. vt si diceres Orbus oculos. Intelligit autem Appium Claudium cæcum.
¶Palmites orbi, Qui oculis & gemmis careat, & nihil pariunt. Columel. lib. 4. cap 27.
¶Orbus, per translationem, dicitur quicúnque aliqua re chara priuatus est: vt ait Valla.
Rebus omnibus quibus & natura me, & voluntas & consuetudo assuefecerat, orbus. Cic. Figulo, lib. 4. 13.
Auxilij orbus. Plaut. Rud. 10.
Aula. Valer. 6. Argon.
Ciuitas. Cic. Appio, lib. 3. 11.
Orba ab optimatibus concio. Cic. pro Flacco, Vsque eò orba fuit ab optimatibus illa concio, vt princeps principium esset Meandrius.
Funera orba rogis. Stat. 10. Thebaid.
Legatio. Cic. 9 Philip. Subitò ereptus totam legationem orbam & debilitatam reliquit.
Orba philosophia in Græcia, Nulla & manca. Cic. de Academica philosophia, lib. 1. de Nat. deor. Confirmata à Carneade vsque ad nostram viguit ætatem: quam nunc propemodum orbam esse in ipsa Græcia intelligo.
Plebem orbam ne relinquunto. Cic. 3. de Legib.
Portenta pedum. Lucret. lib. 5.
Respublica orba Consulis fidem tanquam legitimi tutoris, implorauit. Cic. Post red. ad Quirites.
¶Orbus { ἄπαις } Pater dicitur, qui amisit liberos. Cic. in Parad. Quem nutum locupletis orbi senis non obseruat? Quintil. lib. 7. cap. 5, In paupere gratior, quàm in diuite, dante beneficium quàm reddente, patre quàm orbo. Sic Columel. libro 7. capite 4, Orbæ suis natis matres.
¶Orbus { ὀρφανὸς } Qui parentes amisit. Terent. Phorm. 1. 2,
Lex est vt orbæ qui sint genere proximi,
Eis nubant. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Orba patre virgo. Terent. Adelph. 4. 5.
Te incolumi orbi non erunt filij. Cic. Quinto fratri, lib. 1. 3.
Orbitas, pen corr. huius orbitatis { ἀπαιδία } Illa patrum qualitas post amissos liberos, vt vxoris viduitas post amissum maritum. Cicero de Clar. Orat. Tum C. Galli etiam filium flens commendabat, cuius orbitas & fletus mirè miserabilis fuit propter recentem memoriam clarissimi patris. Idem 5. de Finib. Bonum liberi, misera orbitas.
Vulnus orbitatis. Quintil. in Procem. lib. 6.
Orbitas luminis. Plin. lib. 7. cap. 37.
¶Orbitas tecti, Amissio. Plin. lib. 35. cap 3, Extant certè hodiéque antiquiores vrbe picturæ Ardeæ in ædibus sacris, quibus equidem nullas æquè demiror, tam longo æuo durantes in orbitate tecti, veluti recentes. Hoc est, amisso tecto.
¶Orbitas { ὀρφανία } *Orphanitas*, vt vocant. Plautus Capt. 12, Quasi in orbitatem liberos produxerim. Plinius in Paneg.
Orbitudo, pen. prod. huius orbitudinis, fœm. gen. { ὀρφανία } Idem, sed antiquè. Accius, Miseret lachrymarum, luctuum, orbitudinis. Turpilius, Hoc te oro, vt illius commiserescat miseræ orbitudinis.
Orbo, orbas { στερῶ } orbáre, Priuare. Cic. de Amic. Moueor enim tali amico orbatus.
Orbare equitatu. Plin. lib. 12. capite 8, Ibi & frutex pestilens raphani, folio lauri, odore equos inuitante, qui penè equitatu orbauit Alexandrum.
Orbare se luce. Cic. 3. Tuscul.
Orbari auxilio. Cic pro Murena.
Orbare sensibus. Cic. 4 Acad. Non ergo is excæcat nos, aut orbat sensibus. Ibidem, Priuat approbatione omni, orbat sensibus.
Orbatus, pen. prod. Particip. { στερηθεὶς } vt
Orbatus filio. Cic. 1 Offic. Et 1. Tuscul. Orbatus progenie.
Orbatus dignitate. Cic. 1. Tuscul.
Orbatus spe salutis. Cic. ad Cæcin. lib. 6. 6, Nec iis quidem verbis, quibus te consoler vt afflictum, & iam omni spe salutis orbatum.
Filio orbata mater. Cic. pro Cluent.
Vaccæ orbatæ. Valer. 8. Argon.
Orbatio, Verbale { στέρησις } Senec. epist. 88, Paupertas non per positionem, sed per detractionem dicitur, vel (vt antiqui dixerunt) per orbationem: Græci dicunt στέρησιν, quum dicunt, non quod habeat dicitur, sed quod non habeat.
Orca, huius orcæ { ὄρκα } Genus belluæ marinæ, balænis infestum, inquit Festus. Plin. lib. 9. cap. 6, Balænæ & in nostra maria penetrãt, &c. Hoc scire orcas, infestam his belluam, & cuius imago nulla repræsentatione exprimi possit alia, quàm carnis immensæ dentibus truculentæ. Irrumpunt ergo in secreta, ac vitulos earum & fœtas, vel etiamnum grauidas lancinant morsu, incussæque ceu Liburnicar rostris fodiunt. Horat. 2. Serm. satyr. 4,
Non alia quàm qua Bizantia putruit orca.
¶Orcæ, ad illius animalis similitudinem dicuntur vasa vinaria: sunt enim orcæ teretes atque vniformi specie, authore Festo. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 13, Quod sæpe, vbi conditum vinum nouum, orcæ in Hispania feruore musti ruptæ.
¶Orca, vas fictile est, lato aluo, angusto ore ac fundo, longiore collo, in quam inter ludentes pueros qui nucem iniecisset, victor erat. Pers. Satyra 3, -angustæ collo non fallier orcæ.
Propriè autem vasculum aleatorium est, quo coniecti agitatísque tali emittuntur in tabulam aleatoriam. Vide Talus pro ludo, in TALVS.
¶Orca, vas in quo ficus asseruantur. Colomel. libro 12. capite 15, In orcas bene picatas meridiano tempore calentem ficum condere.
¶Orca, Capsa pigmentorum mulie brium. Plin. libro 35. cap. 6, Vsta casu reperta incendio Piræi, cerussa in orcis cremata.
¶Orca, Gemma. Plin. lib. 37. cap. 10, Orca barbari nominis, è nigro fuluóque ac viridi & candido placet.
Orcula, penultima correpr. Diminutiuum { ὀρκίδιον } Cato de Re rustic. Cyminum, fœniculum, rutam, mentam, in orculam condito. Idem capite 117.
ORCADES, penultima corr. { ὀρκάδες } Insulæ in Oceano Boreali, quæ hodie parent regi Scotorum. Notissimæ sunt ex Plinio, Strabone, Pomponio.
ORCELIS, Vrbs Hispaniæ Ptolemæo lib. 2. cap. 7. Vulgò *Orguela*.
ORCHAMVS, penultima correpta { ὄρχαμος } Assyriorum rex Leucotheam filiam suam ab Apolline stupratam viuam defodit. Ouidius 4. Metamorph.
Orchestopalarius, Vide PETAMINARIVS.
Orchestra, huius orchestræ { ὀρχήστρα } Spatium in theatro, in quo Senatorum & honorificentissimorum erant loca designata, & scenici artifices suas præstabant actiones, vt scribit Vitruuius libro 5. Cuius pulpiti altitudo non erat quinque pedibus altior, vt sedentes spectare possent omnium agentium gestus. Cicero de Prouinciis Consul. Itaque ille alter aut ipse est homo doctus, & à suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum iam in orchestra heluatur, antea post siparium solebat.
Orchestram, pro sessione Senatus & primorum posuit Iuuenalis Satyr. 3, quum ait, -similémque videbis
Orchestram & populum. Suet. Deinde in Orchestram Senatúmque descendit, &c.
Orchestra dicta, quòd in ea saltationes fieri consueuissent. nam apud Græcos ὀρχεῖσθαι, tripudio & salto significat.
Orchis { ὄρχις } vel Orchites, orchitis, pen. prod. fœm. gen. Genus oliuarum, quæ à testiculis nomen sumpserunt, vt ait Seruius. Nam ὄρχεις, testes dicuntur. Vnde etiam vocantur testiculares oliuæ. Columel. lib. 5. cap. 8, Orchis quoque & radius melius ad escam, quàm in liquorem stringitur.
Orchen ab Orchite differre Varro innuere videtur, quum ait, Olea grandis orchitis, quòd ea attico orche minor. Nam orchitis etsi magna est, est tamen minor orche, olea quadam attica. Ex Turneb.
¶Orchis, Herba quæ vulgò *testiculum canis* dicitur, de qua Plinius libro 26. cap. 10.
¶Orchis, Piscis. Plin. libro 32. cap. 2, Durissimum esse piscium constat qui orchis vocetur, rotundus est, & sine squamis, totúsque capite constat.
ORCHOE { ὀρχόη } Babyloniæ vrbs iuxta paludes, & desertam Arabiam, authore Ptolemæo lib. 6. Vrchoa dicitur apud alios: ipsa est Hur Chaldæorum Abrahæ patria.
ORCHOMENVS, pen. corr. { ὀρχόμενος } Thessaliæ mons: à quo Orchomenos, ciuitas est Bœotiæ, contermina Thessaliæ, in qua fons erat Gratiis sacer, vt notat Seruius. Ad hanc vrbem Homerus in Iliade innumera quotannis deferri nauibus dixit in oratione Achillis ad Vlyssem & Phœnicem. Ouid 5 Metamorphoseos,
Vsque sub Orchomenon, Siphidáque, Cylleuémque.
Ferax Orchomenos Ouid 6. Metam.
Diues pecorum. Stat. 4. Thebaid. ¶Est item Orchomenon, fluuius in Bœotia ad Trophonium, teste Plin. lib. 31. cap. 2.
Orchomenius, Adiectiuum { ὀρχομένιος } Orchomeniorum rex Etheocles fuit, qui primus Gratiarum tẽplum extruxit. ¶Historici alteram Orchomenum tradiderunt, quæ Euboicæ vrbs est, & insula vna ex Cycladibus in Euboico mari, in qua Titani regnasse dicuntur.
Orcinianus, Orcinus, Orcius, Vide ORCVS.
Orciscopalarius, apud Firmicum libro 8. capite 15, Vide PETAMINARIVS.
Orcula, Vide ORCA.
ORCVS, Orci { ᾅδης } Obscuritas inferorum. Cic. 6. Verr. Hic dolor erat tantus, vt Verres alter Orcus venisse Ennam & non Proserpinam asportasse, sed ipsam abripuisse Cererem videretur.
Arbiter Orci Minos. Propert. lib. 3. eleg. 19.
Satelles Orci. Horat. 2. Carm. ode 18, -nec satelles Orci
Callidum Promethea
Reuexit auro captus.
Victima nil miserantis Orci. Horat. 2. Carm. ode 3.
Formidabilis. Ouid. 14. Metam.
Luridus. Horat. 3. Carm. ode 4.
Niger. Horat. 4. Carm. ode 2.
Pallidus. Virg. 1. Georg.
Rapax. Horat. 2. Carm. ode 18.
Orcus. Fluuius infernalis (inquit Festus) ab vrgendo dictus, quòd ad mortem vrgeat: c enim pro g frequenter ponebant antiqui. Quidam ab ὅρκος, quod est iuramentum deducunt, quòd per illum, id est per Stygem paludem, à qua profluit, iurabãt dij. nec peierare licebat.
Demittere aliquem Orco, Occidere. Virg. 2. Æneid.
Orco mactare. Liu. 9. ab Vrbe.
Missus ad Orcum fulmine. Horat. 3 Carm. ode 4.

Orcum morari, Id est non mori, quum quis mori debet. Est enim tum quodammodo Orco in mora. Horat. 3. Carmi. ode 27,
Impudens liqui patrios penates,
Impudens Orcum moror, &c.
Cum Orco rationem habere, vel ponere, Est periculo mortis sese exponere, quum id praeuideamus, quod solent agricolae qui in pestilenti agro quamuis fructifero serunt. Varro 1. de Re rustic. cap. 4 de principiis agriculturae, Etenim vbi ratio cum Orco habetur, ibi non modò fructus est incertus, sed etiam colentium vita. Columella libro 1. cap. 3.
Orcinianus, pen. prod. Adiectiuum. vt Orciniana sponda, pro lecto funebri, sic enim exponit Beroaldus in lib. 3. Asini Apuleiani. Martial. lib. 10. epigram. 5, In maledicum poetam,
Vocet beatos, clamitétque felices,
Orciniana qui feruntur in sponda. Caelius lib. 1. cap. 18, Orciniana sponda, pro sandapila ponitur, siue pheretro. Sunt tamen (Domitium Calderinum innuit) qui non ab Orco, id est Plutone, sed ab ὑρκα, quo septum significatur, quod & Orcana dicitur ab ἔρκος, nomen id deducant, & capulum siue thecam ex impolitioribus lignis, aut etiam viminibus contextam compactámque autument signare. Quod si est, adspirabimus primae: nisi quod in Oratore aliud Ciceroni est visum. At Valerius Probus flatilem admittit. Haec Caelius.
Orcinus, Adiectiuum ab Orco: vt Libertus Orcinus, qui directò liber fit: sic dictus, quòd ab eo, qui ad Orcum, hoc est mortem tendit, manumittitur. Quidam non Orcinum, sed Orthinum potius dicendum putant, ab ὀρθὸς, quod directum significat. Vlpian. D. de fideicom. libertat. l. Ergo. §. De solido, Hi qui ad libertatem perueneru̅t, quorum liberti fiant constitutio ostendit, vt qui directa̅ libertatem acceperunt, orcini sint liberti. Caelius libro 10. capite 18, Iureconsulti Orcinos libertos ipsius testatoris interpretantur, qui iam fit in Orci familiam adscriptus, & in peculio Proserpinae connumerandus. Alciat. libro 1. Prętermissoru̅, Orcinus libertus is creditur, qui directam libertatem accipit. Quidam idcirco dici tradidere, quòd ab his manumittatur, qui ad Orcum tendunt. Nobis placet vt orthinum dicamus: quoniam ὀρθὸς directum significat. hinc Orthodoxi, qui rectae in diuinis sunt opinionis: tametsi in Graecis scholiis iuris ciuilis etiam ὀρκινος ἀπελεύθερος legatur, id est orcinus, non orthinus. Haec Alciat. Iustinian instit. libro 2. titul. 24, Qui directò ex testamento liber esse iubetur, ipsius testatoris libertus fit, qui etiam orcinus appellatur. Quem locum enarrans Theophilus, Vocatur autem is, inquit, apud Iurisconsul. Orcinus libertus, id est χαρωνίτης, à Charonte. Orcinos etiam vocant Alex. ab Alex. libro 3. capite 25. & Beroaldus in libro 3. Asini Apuleiani, exponens illud, Iam in peculio Proserpinae & in Orci familia numeratus. Porrò directa nuncupatur libertas, quam dominus statim constituit: sicut obliqua, vel fideicommissaria, quae danda mandatur haeredi.
Orcius, Aliud adiectiuum, vt Orcius thesaurus, pro inferno. Naeuius apud Gellium lib. 1. cap. 24,
Immortales mortales si foret fas flere,
Flerent diuae Camoenae Naeuium poetam,
Itaque postquam Orcio traditus est thesauro,
Obliti sunt Romae lingua Latina loquier.
Ordeaceus {κρίθινος} Ordeum, Vide HORDEVM. Apud Varronem 2 de Re rust. cap. 6, Ordeacea farina. Et apud Colum. lib. 5. cap. 10, Ordeacea pyra.
ORDESSVS, primus fluuiorum Scythiae, magnúsque, & ab Oriente profluens cum Istro miscetur, teste Herodoto lib. 3.
Ordino, ordinas, ordinare, Vide ORDO.
Ordior, ordiris, pen. prod. orsus & orditus sum facit, teste Prisciano {ἄρχομαι, ὑφαίνω, ἐξυφαίνω} ordiri, Incipere. Cic. 5. Tuscul. Vnde igitur rectius ordiri possumus, quàm à communi parente natura? quae quicquid genuit, non modò animal, sed etiam quod ita esset ortum è terra, vt stirpibus suis niteretur, in suo quidque genere perfectum esse voluit. Festus, Ordiri est principium rei facere. Vnde & togae vocantur exorditae.
A principio ordiri, & aliquem à puero inspicere. Cic. 2. Philip.
Ordiri & Terminare, contraria. Cic. pro Marc. Sed vt vnde est orsa, in eodem terminetur oratio mea, &c.
Ab initio ordiri & perducere ad extremum, & nouissima conserere primis. Cic Octauio.
Altius ordiri, & memoriam repetere. Cic. 6. Verr. De quo si paulò altius ordiar, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite.
Ordiri à capite. Plin. lib. 35 cap. 11.
Ordiamur à facillimis. Cic. 1. de Finib.
Causam. Cic. 1. de Legib.
Initium quoddam alterius vitae. Cic. Attic. lib. 4.
Orationem. Cic. in Orat.
Ordiri telam, pro Texere. Plin. lib. 11. cap. 24.
Ordiri fundamenta ex depressiore loco. Colum. lib. 1. cap. 5.
Orsus, Particip. {ἀρξάμενος} actiuae significationis. Cic. libro 1. de Legib. Et ego animi pendêre soleo, quum semel quid orsus, si traducor aliò.
Orsus dicitur, qui fari incoepit. Virg. 1. Aeneidos,
- Veneris contra sic filius orsus.
Dicere in foro orsus est Hortensius admodum adolescens. Cic. de Clar. Orat.
¶Orsum, Poetae aliquãdo pro eo qui finit, abusiuè posuerunt. Virgilius 9 Aeneidos, - sic orsus Apollo
Mortalis medio aspectus sermone reliquit. Orsus, id est locutus. Seruius.
Orsus, huius orsus {ἀρχή} Verbale. Cic. 2. de Diuinat. Scire rarósne habeant, an vanos pectoris orsus. Ex Homero.
Orsa, orsorum, neut. gen. {ἐγχειρήματα} Incoepta, initia. Liu. in Praefat. lib. 1, Quum bonis potius ominibus, votísque ac precationibus deorum dearúmque, si vt poetis nobis quoque mos esset, libentius inciperemus, vt orsis tanti operis successus prosperos darent.
Orsa referre. Virgilius 11. Aeneid. Hoc est coepta verba Seruius.

Ordiendus. Participium {ἐγχειρηθησόμενος} Cicero 1. de Orat. Et quoniam princeps Crassus eius sermonis ordiendi fuit, date nobis hanc veniam. Idem 1. de Legibus, Ab eo nobis causa ordienda est potissimum. Liuius in Praefat. lib. 1. ab Vrbe, Ab initio certè tantae ordiendae rei absint.
Ordia, ordiorum, neut. gen. {ἀρχαί} Lucret. libro 4, Quóve modo distracta rediret in ordia prima. Id est in primordia.
Ordo, huius ordinis, pen. corr masc. gen. {τάξις, τάγμα, στοῖχος, στίχος} Est digestio, & in suo cuiusque rei loco collocatio. Plin. lib. 11. cap. 37, Duos ordines habuit maxillarum.
Angulares ordines, Vide ANGVLVS.
Discretus. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Longus. Virg. 6. Aeneidos,
- quos ille omnes longo ordine cernens
Ingemuit. Vbi Seruius, Longo ordine, Ingenti multitudine.
Magnus ordo seculorum. Virg. 4. eclog.
Mutatus. Lucret. lib 1.
Obliquus signorum. Virg. 1. Georg. circulus Zodiacus.
In ordine, Vide IN.
Ordo rerum & vicissitudo. Cic. 2. de Arusp. resp. Et ea quae tanta mente fiunt, vt vix quisquam arte vlla ordinem rerum ac vicissitudinem persequi possit, casu fieri putet?
Ordo & opportunitas rerum. Cic. 1. Offic.
Incredibilis rei. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ordo & modus omnium quae fiunt, quaéque dicuntur. Cic. 1. Offic.
Ordo & dispositio argumentorum. Cic. 2. de Orat.
Ordo seriésque causarum. Cic. 1. de Diuinat.
Rectus quaestionum. Quintil. lib 2. cap. 13.
Ordinis & collocationis vis eadem videtur. Cic. 1. Offic.
Conseruatio ordinis. Cic. 1. Officiorum.
Prius ordine, & Posterius ordine, contraria. Horat. 1. Serm. satyr. 4.
¶Adducere in ordinem, Vide ADDVCO.
Ex inordinato in ordinem adducere. Cic. de Vniuers.
Adhibere ordinem. Cic. 1. Offic.
Adipisci. Cic. pro Flac.
Administrare aliquid ordine. Cic. ad Attic. lib. 12.
Affert maximè lumen memoriae ordo. Cic. 2. de Orat.
Assignare ordinem. Cic. in Pison.
Cogere in, Vide COGO.
Colligere ordinẽ, Vide paulo pòst, Multiplicati in arcto ordines.
Collocare quaedam ex ordine. Author ad Heren. lib. 3.
Compellare aliquos ex ordine. Cic. 2. de Finib. Ex poeta.
Componere ordinem rei gerendae, Vide COMPONO.
Conficere in. Cic pro Rosc. Comoed.
Conseruare suum. Cic. Attic. lib. 6.
Consertus tribus momentis ordo rerum est. Quintil. libro 5. capite 10, Vt sunt autem tria tempora, ita ordo rerum tribus momentis consertus est.
Terno consurgunt ordine remi. Virg. 5. Aeneid. Id est triplici.
Conuertere ordinem votorum, Vide CONVERTO.
Perpetuo ordine descendere. Ouid. 11. Metam. de Mergo.
Ordine aliquid dicere, hoc est Per ordinem narrare. Terentius Phorm. 4. 1.
Dicere sententiam ex ordine. Cic. 6. Verr.
Dirigere in quincuncem arborum ordines. Cic. de Senect.
Disiecta membra in ordinem disponere. Senec. Hippol. 12.
Dispensare atque disponere inuenta ordine. Cic. 2. de Orat.
Dare ordinem dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
In ordinem datum venire. Quintil. lib. 10. cap. 1, Apollonius in ordinem à Grammaticis datum non venit.
Effari ordinem rei alicuius. Senec. Hippol. 10.
Efficere ordinem. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Exit in longum rerum ordo. Quintil lib. 4. cap. 2.
Explicare ordinem alicuius rei. Quintil. in Prooem. lib. 4.
Explicare ordines, Vide EXPLICO.
Explicare ordines temporum. Cic de Clar. Orat.
Ordinem facere. Quintil. lib. 7. cap. 11.
Haec à me ordine facta puto me Bruto probaturum. Cic. Attic. lib. 6. epist. 1. id est, sapienter.
Rectè atque ordine facere aliquid. Cic. pro Quintio.
Rectè atque ordine, éque Republica fecisse. Cic. 3. Philip.
Ferre ordinem. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Habere locos ex ordine. Author ad Heren. lib. 3.
Immutare ordinem verborum. Cic. in Orat.
Longo ordine incedunt victae gentes. Virg 8. Aeneid.
Rectum ordinem, & fraena iniicere vaganti licentiae. Horat. 4. Carminum, ode 15.
Instituere ordinem. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Interrogare. Cic in Partit.
Interrumpere, Vide INTERRVMPO.
Inuertere, Vide INVERTO.
Locare ordine aliquid Virg. 5. Aeneid.
Memorare ordine Plaut. Casin. 2. 4.
Ordine aliquid administrare, Cic. ad Attic. lib. 12.
Migrare ordine. Lucret. lib. 3.
Multiplicati in arcto ordines. Liuius libro 2. ab Vrbe, Coeuntibúsque Hetruscis iam continenti agmine armatorum septi, quò magis se hostis inferebat, cogebantur breuiore spatio & ipsi orbem colligere. quae res & paucitatem eorum insignem, & multitudinem Hetruscorum, multiplicatis in arcto ordinibus, faciebat. Sensus est, Aciem quò breuiore in spatio cogitur, & orbem colligit, eò plures ordines habere: quò maiore in spatio explicatur, eò pauciores.
Narrare rem ordine. Terent. Eunuch. 5. 5.
Maior rerum mihi nascitur ordo. Virg. 7. Aeneid.
Perturbatione rationis atque ordinis peccatur, quicquid peccatur. Cic. in Parad.

Permutatus.

Permutatus. Quintil. lib. 1. cap. 13.

Perturbare ætatum ordinem. Cic. de Clar. Orat.

Ponere ordine. Virg. 1. eclog. Insere nunc Melibœe pyros, pone ordine vites. Vbi Seruius, Pone ordine, quia quadrato ordine vites ponuntur.

Rationem ordinis & disponendarum rerum quærere. Cicero 2. de Orat.

Recitare ex ordine aliquid. Cic. 2. de Lege agrar.

Redigere in ordinem. Author ad Heren. lib. 3.

Referre ordine, Ordinem sequi in dicendo. Ouid. 9. Metam.

Referre se ad ordinem. Cic. 4. Acad.

In ordine referre aliquid, Id est secundum ordinem, vt primùm hic, deinde ille dicat. Virg. 7. eclog.

In ordinem reponere, Vide IN præpositionem.

Retroagere ordines, Vide Retroago, in RETRO.

Retexere. Ouid. 15 Metam.

Ordine rem scire. Plaut. Pseud. 23.

Sequi Cic. de Clar. Orat.

Lunæ ordine sequentes. Virg. 1. Georg.

Seruare. Cic. Philip. 5.

Stare ordine. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Triplici stant ordine dentes. Ouid. 3. Metam.

Structa spicæ ordine fruges. Cic. de Senect.

Tenere rem ordine. Plaut. Persa, 4, Vt ordine omnem rem tenet.

Venire in ordinem, Vide paulo antè, In ordinem datum, &c.

Vertitur ordo. Virg 3. Æneid. Id est voluitur.

¶Ordo, aliquando ponitur pro eo quod vulgus *statum* vocat. Cic. 3. Ver. M. Octauium Ligurem hominem ornatissimum loco, ordine, nomine, virtute. Tres erant ordines Romæ, Senatorius, Equestris, & Plebeius: ab Aristotele τάξεις dicuntur. Vitruuius in Præfat. libri secundi, Dinocrates architectus, quum Alexáder rerum potiretur, profectus à Macedonia ad exercitum regis, à propinquis & amicis tulit ad primos ordines, & purpuratos literas. Ex Budæo. Virgil. 5. Æneid. Tum satus Anchisa, delectos ordine ab omni, &c. Vbi Seruius, Ordine ab omni, Ex omni qualitate dignitatum.

Ordo publicanorum. Cic. ad Crassipedem, lib. 13. 10.

Præstantior ordo Tribuni Stat. 5. Syl. 1.

Quieti ordines deorum. Horat. 3. Carm. ode 3.

Lucidus. Horat. de Arte.

Appropinquare alicui ordini, Vide APPROPINQVO.

Ascribi ordini alicui. Horat. 3. Carm. ode 3.

Conijcere in ordinem, Vide CONIICIO.

Mercari ordinem pretio, Vide MERCOR.

Sedere in certis ordinibus. Cic. 2. Philip. Illud tamen audaciæ tuæ, quòd sedisti in quatuordecim ordinibus, quum esset lege Roscia decoctoribus certus locus constitutus.

Nullo ordine, Vide NVLLVS.

A nostro ordine. Cic. ad Senatum. lib. 15. 2.

¶Ordine, id est Meritis singulorum. Virg. 7. Æneidos,

Omnibus extemplo Teucris iubet ordine duci
Instratos ostro alipedes, pictisque tapetis. Seruius.

¶ Vno ordine. Virg. 2. Æneidos,

Quid ve moror? si omnes vno ordine habetis Achiuos. Seruius, Vno ordine, Vno reatu. Et est de antiqua tractum scientia: quia in ordinem dicebantur causæ propter multitudinem, vel tumultum festinantium quum erat annus litium. Iuuenal. Satyr. 16, Expectandus erit qui lites inchoet annus.

¶Ordines ducere. Cic. 1. Philip. Viri fortissimi atque honestissimi, qui ordines duxerunt, res & iudicant & iudicauerunt. De centurionibus, & equitibus loquens, id est qui militibus præfuerunt.

Seueri ordinis lex. Stat. 8. Theb. Dispositi in turmas iterum, legémque seueri Ordinis. Ordinem in exercitu intelligit, quem confundere militaris disciplina prohibet.

Lentus profectionis ordo. Quintil lib 4 cap. 2.

Abrumpuntur ordines laxati, Vide ABRVMPO.

Obuertere, Vide OBVERTO.

Ducere. Quintil. libro 4. capite 2. Et lentum profectionis ordinem ducit.

Ordinem ducere, per trãslationem, pro Ordine persequi. Quintil. libro 10. cap. 1. Idem nobis per Romanos quoque authores ordo ducendus est.

¶Ordo, pro Ipsis hominibus aliquando accipitur: hoc est iis qui eiusdem sunt dignitatis, vt sunt Equites, Consules, & cæteri: quorum dignitas etiam ordo appellatur. Cicero 3. Offic. Qui esset vt argentarius, apud omnes ordines gratiosus. Id est apud omnium ordinum homines.

¶Ordo amplissimus, Senatorius vocitabatur. Cic. de Prouinciis Consul. Qui me cum illo in gratiam reducat? reduxit ordo amplissimus, & ordo is qui est & publici consilij, & meorum omnium consiliorum author & princeps. Budæus.

¶Ordo, ad fortunas, & genus vitæ quandoque refertur. Vnde Donatus exponens illud Terentij in Eunuch. 2. 2, Conuéni hodie aduenieus quendam mei loci hinc atque ordinis. Dicit ORDINIS, pro paupere. Cic. 3. Verr. Homo autem ordinis sui frugalissimus, qui tum Accensus C. Neroni fuit, P. Tettius hæc eadem se Lampsaci cognosse dixerit. Id est, vt nunc vulgus loquitur *homo statu sui honestissimus*. Ex Budæo.

Societas & ordo. Cic. pro Domo, Vobis omnes societates, omnes ordines, omnes qui aut re, aut spe denique sunt boni: omnes vobis ergã meam dignitatem, &c.

Illustrior ordo seruitij. Claud. 1. in Eutropium.

¶Ordinis inferioris amici, hoc est Infimæ conditionis, vel infimi amici & omnium minimi. Cicero de Amicit. Nunquam se ille Philo, nunquam Rutilio, nunquam Mummio antepofuit, nunquam inferioris ordinis amicis.

¶ In ordinem redigere, Vide Cogere in ordinem in COGO.

¶Extra ordinem apud Iurisconsultos, Id est, sine verbis & formulis solennibus. Paulus in l. Ordo. D. de Publicis iudiciis, Ordo exercendorum publicorum iudiciorum in vsu esse desijt, durante tamen pœna legum, quum extra ordinem crimina probantur. In institut. Iustiniani, dicitur omnia iudicia esse extraordinaria, in titulo De interdictis, in fine, Nam quoties, inquit, extra ordinem ius dicitur (qualia sunt hodie omnia iudicia) non est necesse reddi interdictum, sed perinde, &c. Tranquillus in Vespasiano, cap. 10, Elegit qui iudicia centumuiralia, quibus peragendis vix suffectura litigatorum ætas videbatur, extra ordinem diiudicarent. Budæus.

Clam & extra ordinem accepit pecuniam à reo index. Cicero pro Cluentio.

Extra ordinem, metaphoricôs, Eximiè, quasi præter cæteros. Cic. ad A. Cæcin. lib. 6. 5, Quare ad eam spem quam extra ordinem de te ipso habemus, non solùm propter dignitatem & virtutem tuam (hæc enim ornamenta sunt tibi etiam cum aliis communia) accedunt tua præcipua propter eximium ingenium, summámque virtutem.

Commisit extra ordinem bella multa Pompeius. Cic pro Domo.

Ordinarius, Adiectiuum { τεταγμένος, τακτός } In quo seruatur ordo.

Ordinaria femina, Ordine disposita Colum. lib. 3. cap. 13.

Ordinaria vitis. Colum. lib 3 cap 16.

Ordinarius { ἐγκύκλιος } qui in orbem redit. Vulgaris.

Ordinarius lapis, Est structuræ genus ex lapide ordinatio, nec temerè congestum, nec ad perpendiculú respondens, sed tamen ordine coagmentatum. Vitruuius lib. 2, Itaque non est contemnenda Græcorum structura. non enim vtuntur molli cæmento polita: sed cum decesserunt à quadrato, ponunt de silice seu de lapide duro ordinaria. Idem de hiantibus structuris loquens & vitiosis, Quòd siquis no luerit in id vitium incidere, medio cauo seruato, secundum orthostatas intrinsecus ex rubro saxo quadrato, aut ex testa & silicibus ordinariis struant bipedales parietes. Ordinarios appellat, non incertos, sed eiusdem formæ & ordinis, & inter se similes. Budæus.

Ordinaria consilia Liu. 7. bell. Pun.

Ordinarius homo. Ordinarium hominem, inquit Festus, Oppius ait dici solitum, scurram & improbum, qui assiduè in litibus moraretur, ob eámque causam in ordine staret adeuntium Prætorem At Ælius Stilo per contrarietatem, qui minimè ordine viueret, in ea oratione quam scribit de suis virtutibus contra Thermum, Quid mihi fieret, si non ego stipendia in ordine omnia ordinarius meruissem semper? Sunt quidam qui manipularem, quia infimi ordinis sit, appellatum credant ordinarium.

Ordinarium officium dicitur Senecæ, libro 3. de Benefic. vbi præficitur aliquis certæ functioni. Ad hortos alicuius ne ordinariú quidem habentis officium.

Ordinaria oratio, Id est perpetua & minus concisa. Plin. epist. 39.

Ordinarios pugiles vocat Suetonius in August. cap. 45, artis suæ peritos, Spectauit studiosissimé pugiles non legitimos modò & ordinarios, quos etiam cum Græcis committere solebat: sed cateruarios quoque oppidanos, inter angustias vicorum pugnantes temerè ac sine arte.

Ordinarius seruus. Vlpianus in l. item apud Labeonem §. Prætor ait, siquid aliud. D. de iniuriis, Etenim multum interest qualis seruus sit, bonæ frugi, ordinarius, dispensator: an verò vulgaris vel mediastinus, an qualis qualis.

Ordinarius seruus, & Vicarius, opponuntur. Vlpian in l. Procuratoris. in princ. D. de tribut. action. Si vicarius serui mei negotietur, si quidem me sciente, tributoria teneber. Si me ignorante, ordinario sciente: de peculio eius actionem dandam, Pomponius scribit: nec deducendú ex vicarij peculio, quod ordinario debetur: quú id quod mihi debetur, deducatur. Sed si vterque sciremus: & tributoriam, & de peculio actionem competere ait: tributoriam, vicarij nomine: de peculio verò, ordinarij. Idẽ Vlpian. in l. Si seruus meus & in l. Hinc quæritur. D. de peculio. Sciendum autem vicarium seruum illum fuisse dictum, qui in alterius serui erat peculio, & penè dicam serui seruus: ordinarium verò, qui seruum habebat in peculio suo. Quanuis autem vicarius esset ordinarij κτῆμα, id est possessio, ordinarioque pareret, erat tamen eius conseruus propterea, quód ordinarij dominus, erat & vicarij dominus, & communis vtriusque dominus: id est vtrunque habebat in sua potestate. Hoc apertè ostendit Horat. Satyr. 7. lib. 2, -nam Siue vicarius est, qui seruo paret: vti mos Vester ait: seu conseruus, &c. Vide l. 73. D. de leg 3

Ordino, ordinas, pen. corr. { τάσσω, διατάσσω, διακοσμῶ } ordinâre, Disponere qui cuique locus esse debeat. Vnde & ordinatum dicimus, inquit Budæus, rectè atque ordine constitutum. Sueton. de Claris grammaticis, Quare citò manumissus, Augusto & insinuatus est, quòd eleganter curam ordinandarum bibliothecarum in Octauiæ porticus suscepit. Budæus.

Ordinare & instituere. Cic. pro Sylla.

Aciem ordinare, Vide ACIES.

Agmina in aliquem. Horat. Epod. 17.

Annos. Horat. 4. Carm ode 11.

In totum diem ordinari. Quintil lib. 1 cap. 2.

Forsitan ista dij fata ordinauerunt. Curtius lib. 4.

Litem. Cic. 2 de Orat.

Ordinare syllabarum literas: quod Galli dicunt *Epeler*. Ex Prisciano lib. 1.

Ordinare locum vitibus Colum. lib. 5. cap 3.

Ordinare milites. Liu 9 bel. Pun.

Partes orationis. Cic. 1 de Inuent.

Res publicas. Horat. 2 Carm. ode 1.

Ordinare Reipub. statum Suet in Iulio, cap 40.

Ordinare vineam paribus interuallis. Columella libro 13. cap. 3.

Ordinare improbas cogitationes. pro Texere, vel animo concipere. Senec. epist. 10.

Testamentum. Martian in l. 2 de inoffic. testam.

Testamentum iniquè. Marcell. lib 5. D. de inoffic. testam.

¶Ordinare, Aliquem ad honorem & magistratum promouere, hoc est (vt Cicero loquitur) ornare, honoribúsque augere. Suet. in Vespasiano, cap 13, Quendam è charis ministris dispensationem cuidam quasi fratri petentem quum distulisset, ipsum candidatum ad se vocauit, exactáque pecunia quantam is cum suffragatore suo pepigerat, sine mora ordinauit. Budæus.

Ordinatus, pen. prod. { τεταγμένος } Particip. vt
Ordinata disciplina. Liu. 4. bel. Pun.
Magistratus aliter ordinatos ab aliis scriptoribus dicit Liuius lib. 2, pro alio ordine annorum collocatos.
Ordinatus & compositus vir. Seneca de Vita beata.

Ordinatè, pen. prod Aduerb { τεταγμένως } Author ad Herennium, lib 4, Quæ si sequemur, acutè & cito reperiemus: distinctè & ordinatè disponemus.

Ordinati m, pen prod. Aliud. aduerb. { τάξει } Ordine. Brutus ad Cic. libro 11 13, Ille enim iit passim, ego ordinatim: quacunque iit, ergastula soluit.
Petere ordinatim honores. Seruius Cic. lib. 4 5.

Ordinatio, ordinationis, Verbale { διάταξις, ἐπιταγή } Colum. libro 11, cap. 3, Vt ordinatio constituta conseruetur.
Ordinatio vitæ, pro Constitutione. Plin. iun. lib. 9 epist. 28.
Ordinatio, pro Administratione prouinciæ. Suet. in Nerone, cap. 40. Spoponderunt tamen quidam destituto ei ordinationem Orientis: nonnulli nominatim regnum Ierosolimorum.
Ordinatio, pro Creatione præfectorum. Tranquill. in Domitiano, cap 4, Ecquid sibi visum esset, proxima ordinatione præficere Ægypto Metium Rufum.

Ordinator, pen. prod. Verbale { διατάκτης } Seneca epist 110, In his opus est illi alieno consilio: quomodo medico, quomodo nauis gubernatori, quomodo aduocato & litis ordinatori.

ORDOLVCAE, Populi in Anglia, arduis montibus proximi: apud quos, (vt Tacitus scribit) Hostorius dux Romanus Caratacum in Anglia imperantem prostrauit.

ORDOVICVM, Ordouici, neut. gen. Nomen est ciuitatis, à qua Ordouices: quos Iulius Agricola debellauit. Tacitus in vita Agricolæ.

Orea, oreæ { χαλινός } Festus, Oreæ, frænι, quòd ori inseruntur, dicti. Titinnius in Setina, Etsi tacebit, tàtum gaudebit sibi permitti oreæ. Cæcilius in Ariolo, Depradi autem leonis obdas oreas. Cato Originum libro 3, Equos respondit oreas mihi, inde tibi cape flagellum.

OREADES, pen. corr. { ὀρειάδες } Nymphæ sunt montium, ab ὄρος, quod Græcè dicitur mons. Virg. 1. Æneidos,
Exercet Diana choros: quam mille secutæ
Hinc atque hinc glomerantur Oreades.

ORBATIS, pen. corr. Ptolemæo lib. 6 capite 4, Vrbs Persidis in mediterraneis.

OREGES, Pars Tauri montis, in Caspium mare vergens. Plin. libro 5. capite 29.

Oreon, pen. prod Herba sic dicta, quòd in montibus nascatur. Plin. lib. 27. cap. 12, de polygono, Tertium genus oreon vocatur, in montibus nascens, arundini teneræ simile, vno caule densis geniculis, & in se fractis, folijs autem piceæ.

Oreoselinum, penult. prod. { ὀρεοσέλινον } Montanum apium. Plinius lib 20. cap. 11.

ORESITROPHVS, pen corr. Nomen canis venatici apud Ouidium 3. Metamorph. Vocatus est à monte qui ὄρος dicitur, & τροφή nutrio, quasi in montibus nutribus.

ORESTES { Ὀρέστης } Filius Agamemnonis regis & Clytemnestræ, qui matrem occidit, eo quòd illa patrem Agamemnonē occiderat. Deinde Pyrrhum Achillis filium, qui Hermionen sibi prius desponsatam vxorem duxerat, occidit clàm in templo, & Hermionen recepit. Postea furiosus ob hæc scelera factus vagabatur. Et custodiente eum Pylade amico fidissimo, peruenit in regionem Tauricam, vbi Iphigeniam sororem suam inuenit, cum qua profectus est in Italiam. Vide in dictionibus AEGISTHVS, AGAMEMNON, & PYLADES.
Agamemnonius Orestes. Virg. 4. Æneid.
Pelopeus. Lucan. libro 7. quoniam ab illo originem duxit. Pelops enim Atreum genuit, Atreus verò Agamemnonem patrem Orestis.
Insanus Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.
Agitatus furiis scelerum. Virg 3. Æneid.
Scenis agitatus. Virg. 4. Æneid. Hoc inquit, quoniam multæ fuerunt compositæ tragœdiæ de Oreste.
Tristis. Orat. de Arte.
De Orestis & Pyladis amicitia meminit Cic. 2. de Finibus, Pylades quum sis, dices te esse Orestem, vt moriare pro amico? aut si esses Orestes, Pyladem refelleres, te indicares? Et de Amicit. Qui clamores tota cauea nuper in hospitis & amici mei Pacuuij fuerunt noua fabula, quum ignorante rege vter eorum esset Orestes, Pylades, Orestem esse se diceret, vt pro illo necaretur: Orestes autem, ita vt erat, Orestem esse perseuteraret?
¶ Alius fuit Orestes, cuius meminit Cicero 2. Offic. Oresti nuper prandia in semitis decumæ nomine, magno honori fuerunt.

Oresteus, pen prod. Adiect. { Ὀρέστειος } Ouid. 15. Metamorphoseos,
Sacráque Oresteæ gemitu, questúque Dianæ
Impedit. Orestea verò dicitur Diana, quòd illam Orestes vnà cum sorore Iphigenia, è regione Taurica in Italiam transtulit, ac iuxta Ariciam collocauit.
Dea Orestea, Diana. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 3.
Fides Orestea. Claud. ad Olibrium, 25.

ORESTIS, Orestidis, pen. corr. Pars Macedoniæ. Cic. de Aruspic. respons. Quis Platonem ex Orestide, quæ pars Macedoniæ libera est, hominem in illis locis clarum ac nobilem, legatum Thessalonicam ad nostrum (vt se ipse appellauit) imperatorem venisse nescit?

ORETAE, pen prod. Gens Indica secundum Strabonem lib. 15, quos Arbis fluuius ab Indis distermina, authore Plinio lib. 7. cap. 2.

ORETVS, Siciliæ fluuius apud Panormum.

OREVS, pen prod. { ὄρειος } dictus est Liber pater, teste Festo, à montibus in quibus fieri sacrificia solebant.

Orexis, huius orexis, fœm gen. { ὄρεξις } Latinè dicitur appetitus seu esuritio. Cic. appetitionem vertit, ab ὀρέγομαι, quod est appeto. Quidam etiam pro vehementi edendi auiditate: alij pro vomitu accipiunt, apud Iuuenalem, Satyr. 6,
-rabidam facturus orexim. Idem, Satyr 11.

Organum, organi, pen. corr. { ὄργανον } Instrumentum Latinè dicitur: ὄργανον enim erat meum Senatus: id iam est dissolutum. Cic. ad Brut. lib. 11. 14
Organa, per excellentiam dicuntur omnia musicorum instrumenta. Quintil. lib. 9. cap. 4, Natura ducimur ad modos: neque enim aliter euenitet vt illi quoque organorum soni, quanquam verba non exprimunt, in alios tamen atque alios motus ducerent auditorem.
Exprimi sermo organis non potest. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Organum, pro Cithara posuit Iuuenalis, Satyr. 6,
-Prætoribus organa semper
In manibus.
Afficiuntur animi in diuersum habitum organis. Quintil. libro 1. cap. 10.
Commouetur animus maioribus velut organis. Quintil. lib. 1. capite 2.
¶Organum, Instrumentum ædificiis construendis aptum. Vitruuius lib 10. cap. 1, Inter machinas & organa id videtur esse discrimen, quòd machinæ pluribus operibus, aut vi maiore coguntur effectus habere: vt balistæ, torculariúmque præla. Organa autem, vnius opere prudenti tractu perficiunt quod propositum est: vti scorpionis, seu anisocyclorum versationes.
Organa pneumatica. Plin. Idémque è puteo rota organisve pneumaticis, vel tollenonum haustu rigandos. Sic restituit Turnebus, quum in excussis, neumaticis legatur. Ea autē organa quadam machinatione & molitione constructa aquam sursum eructant, cuiusmodi & apud Vitruuium & Heronem visuntur.
¶Organum, apud Colum. lib. 3 cap. 13, pro instrumento ad metiendum apto. Sic (inquit) compositum organum, quum in sulcum demissum est, litem domini & conductoris sine iniuria deducit.

Organarius, huius organarij { ὀργανοποιός } Qui organa compingit, aut qui pulsat. Firmicus libro 3. cap 14, scribit Mercurium cum Venere in sexto loco ab horoscopo facere organarios & myropolas.

Organicus, pen corr. adiect. { ὀργανικός } vt
Saltus organicus Heliconis Lucret. lib. 3, Hoc est sonoro, musicis organis referto.
Organicæ machinationes. Firmicus lib. 8. cap. 30.

Organici { ὀργανικοί } Qui musicis organis canunt. Vulgus *organistas* vocat. Lucret. lib. 2, æquè
Ac musæa mele, per chordas organici quæ
Mobilibus digitis expergefacta figurant.

Organicè, Aduerbium { ὀργανικῶς } vt Organicè moueri, & mechanicè apud Vitruuium, teste Budæo.

ORGI, fons nobilis in Narbonensi prouincia. In eo herbæ nascuntur in tantum expetitæ bubus, vt mersis capitibus totis eas quærant. Sed illas in aqua nascētes certum est non nisi imbribus ali. Plin. lib. 18. cap. 22 ad finem.

ORGIA, Orgiorum, neut gen. plur. num. (inquit Seruius) { ὄργια } apud Græcos omnia sacra, sicut apud Latinos cæremoniæ dicuntur. Sed iā abusiuè sacra Liberi, Orgia vocantur: vel ἀπὸ τῆς ὀργῆς, id est à furore: vel ἀπὸ τῶν ὀρῶν, id est à montibus.
Innouabantur autem tertio quoque anno: vnde Trieterica dicta sunt, id est triennalia. Virg 4. Æneidos,
-vbi audito stimulant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnúsque vocat clamore Cithæron.
¶Orgyia, orgyiæ, pen prod. Vlna, manuum extensio & pectoris latitudo, mensura sex pedum. Budæus in Annotat. prior. Orgyia, inquit, secundum Herodotum sex pedum est. Theodorus ex Aristotele interdum passum vertit, & Laurentius vbique ex Herodoto, interdum tres passus. Suidas, Orgyia, inquit, mensura est quæ inter manus expansas continetur. vulgo *Brassa* dicitur, quasi amplexus. Est autem trisyllabum vocabulum, vt harpyia, diphthongum Græcam in penultima habens. Plinius vlnam appellat, lib. 16. cap. 40, Arboris, inquit, crassitudo quatuor hominum vlnas complectentium implebat. Hæc Budæus.

Oria, huius oriæ, Nauis piscatoria, inquit Nonius. Plautus Rud. 23, Mea opera, labore, & rete, & oria. Idem, Malo húc alligari ad oriam, vt semper piscetur, etsi sit tempestas maxima.

ORIBASIVS { Ὀριβάσιος } Sardianus, Iuliani principis fuit familiaris, à quo etiam Quæstor Constantinopolitanus factus est. Scripsit libros medecinæ LXXII. ad Iulianum: eorúmque epitomen libris nouem ad Eustathium filium: de regno, & de affectibus. Hæc Suidas. Eunapius verò, Græcus author in libro Sophistarum, eius vitam pluribus persequitur.

ORIBASVS, pen corr. Nomen canis apud Ouidium 3. Metamorph. vocatus ita, quòd montes velociter ascendat. ὄρος enim mons est, & βαίνω ascendo.

Oribata, oribatæ, pen. corr. neut. gen. Vide NEVROBATA Oribatam putarim esse montium ascensorem. Vn *Grimpemontagne, Trenchemontagne.* Nisi malis Oribatas interpretari, circulatores qui scandunt ardua, & in erecta euadunt.

Orichalcum, orichalci { ὀρείχαλκος } Æs aurei coloris, quod in montibus inuenitur: vnde nomen traxit. Græci ὀρείχαλκος, ab ὄρος, quod est mons, quia in montibus foditur. alij aurichalcum scribunt. Cicero 3. Offic. Siquis aurum vendens, orichalcum se putet vendere, indicétne ei vir bonus aurum illud esse?
Tibia vincta orichalco. Horat. de Arte.

ORICOS, siue Oricum, penult. corr. { Ὤρικος } ciuitas est Epiri à Colchis condita, teste Plin. lib. 4. cap. 23. de qua Lucanus lib. 3,
Tunc qui Dardaniam tenet Oricon, &c. Propert. lib. 1. eleg. 8,
Vt te fœlici vectam per extula remo,
Accipiat placidis Oricos æquoribus. Nunc vulgò dicitur *Rigo.* Quidam Orichos malè legunt.

Notis actus ad Oricum.Horat.3.Carm.ode 7.

Oricius,Adiectiuum {ὠρίκιος.} vt Terebinthus Oricia.Virg.10.Æneid.

Oricularius {ὠτικός} pro Auriculario subinde apud Celsum legitur, ea ratione qua coliculus & colis,pro cauliculo & caule dicitur:& codex & plostrum,vt focale à faucibus, pro caudex & plaustrum. Budæus.

Oricularius clyster.Celsus libro 5.cap.28, de fistularum curatione. Est autem oricularius clyster, infundibulum per quod medicamenta in aures infunduntur,Græcè ὠτικὸς κλυστήρ. Vne syringue,ou autre chose.

Oricularium specillum.Cels.lib.6.cap.7.

Oriens.Vide ORIOR.

Orificium, orificij {στόμα} dicitur quod in quacunque re patet, inquit Sipontinus. Macrobius lib.7.cap.4, Ventris enim duo sunt orificia. Paulo pòst, Retrimenta sunt, quæ per intestina inferiore orificio tradente labuntur. Loquitur de duobus orificiis ventris,seu ventriculi, siue stomachi.

Origanum,origani,pen.corr. {ὀρίγανον} Herba. Plin.lib. 20.cap.17, Origanum quod in sapore cunilam æmulatur,plura genera in medicina habet, & onitin vel prasion appellant, non dissimile hyssopo. Origanũ & Origanus dicitur, producta quæ ante vltimam est syllaba. Hæc Hermol.Barbarus in Corol.cap.456.

ORIGENES {ὠριγένης} qui & Adamantius, decimo Seueri Pertinacis anno aduersum Christianos persecutione commota, à Leonida patre,Christi martyrio coronato,cum sex fratribus & matre vidua,pauper relinquitur, annos natus circiter decem & septem. Rem enim familiarem ob confessionem Christi, fiscus occupauerat. Hic Alexandriæ dispersa ecclesia, decimo octauo ætatis suæ anno κατηχήσεων opus aggressus: postea à Demetrio eius vrbis episcopo in locũ Clementis confirmatus, per multos annos floruit. & quum iam mediæ esset ætatis,& propter ecclesias Achaiæ, quæ pluribus hæresibus vexabantur,sub testimonio ecclesiasticæ epistolæ Athenas per Palæstinam pergeret,à Theoctisto & Alexandro Cæsareæ & Hierosolymorum episcopis,presbyter ordinatus,Demetrij offendit animum: qui tanta in eum debacchatus est insania, vt per totum mundum super nomine eius scriberet. Constat eum antequam Cæsaream migraret, fuisse Romæ sub Zephyrino episcopo,& statim Alexandriam reuersum, Heraclam presbyterum iterum qui sub habitu philosophi perseuerabat,adiutorem sibi fecisse κατηχήσεων,qui quidem & post Demetrium Alexandrinam tenuit ecclesiam. Quantæ autem gloriæ fuerit, hinc apparet, quòd Firmillianus Cæsareæ episcopus cum omni Cappadocia eum inuitauit,& diu tenuit,& postea sub occasione sanctorum locorum Palæstinam veniens,diu Cæsareæ in Sanctis scripturis ab eo eruditus est: sed & illud quòd ad Mameam matrem Alexandri imperatoris religiosam fœminam rogatus venit Antiochiã, & summo honore habitus est: quódque ad Philippum imperatorem, qui primus de regibus Romanis Christianus fuit, & ad matrem eius literas fecit, quæ vsque hodie extant: & quòd tantum in scripturis diuinis habuerit stu lij,vt etiam Hebræam linguã contra ætatis gentisque suæ naturam edisceret. Dialecticam quoque & geometriam, arithmeticam,musicam,grammaticam,& rhetoricam, omniúmque philosophorum sectas ita didicit,vt studiosos quoque secularium literarum sectatores haberet,& interpretaretur eis quotidie, concursúsque ad eum miri fierent: quos ille propterea recipiebat,vt sub occasione secularis literaturæ, in fide Christi eos institueret. Vixit vsque ad Gallum & Volusianum, id est vsque ad sexagesimumnonum ætatis suæ annum, & mortuus est Tyri, in qua vrbe & sepultus est. Hæc & longè plura diuus Hieronymus.

Origenes (ait Erasmus) Græcis montigenam sonat, prima vocali producta, quemadmodum fit in ὄρεσι, quæ sine controuersia hinc dicta est,quòd malefica in mõtibus perageret sua sacra. Adamas autem,indomiti nomen obtinuit,quòd quum sit lucidissimus,ne chalibis quidem duritiæ, nec malleorum ictibus cedit. At Origenis animus plusquam adamantinus fuit, quem nec vitæ austeritas,nec perpetui labores,nec dura paupertas,nec æmulorũ improbitas, nec suppliciorum terror,nec vlla mortis facies à sancto instituto vel tantillum dimouere potuit. Tanto enim martyrij desyderio flagrauit, vt vehementer ambiret, vel adolescentulus, in ea laudis parte patri aut comes esse aut præcursor: & prorsus anteuertisset, ni mater præsentiens illum summo diluculo ad agones vbi multi trucidabantur, velle procurrere, noctu clàm omnia illius indumenta sustulisset. Ita martyrij candidatum, quem terror mortis non potuit, pudor domi retinuit. Quin & patrem quum adhuc in vinculis esset, per epistolã cohortatus est, vt in pulcherrimo instituto persisteret, illud addens, Vide pater ne quid mea causa secus facias. Adhuc adolescens,feruido quodam zelo,sed non secundum scientiam,seipsum castrauit,quo liberè citráque pudicitiæ periculum doceret Euangelicam philosophiam. Vide multo plura apud Erasmum.

Origo,pen.prod.originis, pen corr. {γένεσις,ἀρχή} Ab Orior oritis deriuatur,& principium,initium,causam,ortum,stirpem,semen, siue fontem significat.Plin lib.10.cap.37, Multi nobilitatem singularum columbarum & origines narrant.

Origo summi boni.Cic.2.de Finib.A primo,vt opinor,animãtium ortu petitur origo summi boni.

Origines rei. Liu.1.ab Vrbe,in Præf.Et legentium plerisque haud dubito quin primæ origines,proximáque originibus minus præbitura voluptatis sint,&c.

Origo rerum & molitio. Cic.de Vniuers.Quæramus igitur causam quæ impulerit eum qui hæc machinatus sit, vt originem rerum & molitionem nouam quæreret.

Nullius rei causa remota reperiri origo potest.Cicer. de Vniuer.

Originem & progressionem certarum rerum persequi. Cicero 4. de Finib.

Causa & origo malæ mentis.Iuuenal.satyr.14.

Eloquentiæ origo est verborum delectus.Cic.de Clar.Orat.

Fontium origines celat Nilus.Horat.4 Carm.ode 14.

Prima origo crescentis mundi.Virg.2.Georg.

Genitalis rerum.Lucret.lib 5.

Cælestis.Virg 6.Æneid.

Gens cuncta ab origine.Virg.3.Georg.

Mira.Ouid 1.Metam.

Muliebris.Lucret.lib.4.

Natalis.Ouid 12.Metam.

Tenuis.Ouid.3 Fast.

¶Modicus originis.Tacit.lib.5.

Clarus origine.Ouid.epist.18.

¶Accipere originem ab aliquo.Quintil.lib.5 cap.11.

Ducere originem ab authore aliquo Horat.3 Carm.ode 17.

Ducere originem ex aliquo.Quintil.lib.1.cap.5.

Nascetur pulchra Troianus origine Cæsar.Virg 1.Æneid.

Originalis,& hoc originale,penult.prod. {ἀρχικός} Quod ex origine contrahitur: vt Originalis decor, Originalis macula, Originale delictum.

Originarius,Adiect. {ἀρχικός.} Budæus,Originarij,sunt qui contrahunt municipatum origine principaliter,vt Accursius in rub.de Incolis dicit lib 10. Cod. & ibidem titulus est de Municipibus & originariis. Hi & originales vocantur in l. Quum neque.eod.tit. De incolis. in l. Ciues,Ciues quidem origo facit: incolas verò domicilium.

Originatio {ἐτυμολογία.} Quintil. lib.1.cap 6, Sunt qui vim potius intuiti,originationem vocent. De etymologia.

Orioles,Genus quoddam nauium,quæ aliter prosumiæ, vel gesoretæ dicuntur. Vide Gell lib.10 cap.25.

ORION,pen.prod. {ὠρίων} filius Neptuni secundum Hesiodum. Alij fabulantur eum ex vrina Iouis,Neptuni, & Mercurij genitum, quos deos quum OEnopeus quidam hospitio excepisset, eísque bouẽ mactasset,petiuit vt sibi filium concederent.Illi ergo corium è boue detractum poposcerunt,atque in illud vrinam reddiderunt, ex qua natus est Orion. Ouid lib.5.Fast. Idem ibidem, non OEnopeum, sed Hyrteum fuisse canit qui hospitio deos susceperit. Et Orionem Vrionem appellatum fuisse. Fuit autẽ statura corporis ingenti, quod & ipsum Ouidius indicat,Creuerat immensum. & Virgilius 10.Æneidos,

-quàm magnus Orion,&c. Fuit etiam venator,& satelles Dianæ, vnde Horatius eum à Diana confossum inquit,quòd concubitum eius petere ausus fuisset: sic enim inquit lib.3 Carm.ode 4,

-notus & integræ

Tentator Orion Dianæ,

Virginea domitus sagitta. Præterea lib 2.Carm ode 13,apud inferos eum esse indicat,vnà cum Prometheo & Tantalo Ouidius verò ait eum à scorpio interfectum fuisse, quem irata Tellus illi immiserat, propterea quòd gloriatus fuerat nullum in terris esse animal quod vincere non posset. Dianam verò misertam illius, inter sidera eum collocauisse. Lucan lib.9. Inter astra receptus est ante Tauri vestigia. Sunt tamen qui Græcè ab aquarum inundatione sic dictum velint,quòd eius tempore habet ortum hyems, & mare ac terras tempestatibus turbat. ὀρίνω enim,turbo & concito significat. Plautus Iugulam vocat,quòd sit eius gladius stellarum fulgore terribilis. Hic si fulget,serenitatem: si obscurat,tempestatem denotat.

Pectus Orionis.Cic.in Arato.

Aquosus Orion.Virg 4. Æneid.

Armatus auro Virg.3.Æneid.

Deuexi rapidus comes Orionis Notus.Horat 1.Carm.ode 28. Deuexum inquit,id est in deuexa cæli parte positum,hoc est in Occasu. Comitem verò eius Notum facit, quoniam tempestatem & ventos secum fert Orion.

Ensifer.Ouid.4.Fast.

Infestus nautis.Horat.Epod.15.

Nimbosus assurgens fluctu.Virg.1.Æneid.

Pronus magno trepidat tumultu.Horat.3.Carm.ode 27.

Tristis.Horat.Epod.10.

¶Orion,primam interdum productam habet,interdum correptã, vtrunque cum ratione.ὠρίων enim (quo nomine illum vocatum fuisse suprà diximus)lingua Dorica ὠρίων facit,eáque ratione O longum est. Breue autem fit quum omissa secunda vocali in ὀρίων, ὠρίων dicunt. Hoc mirum magis est,Ouidium lib.5. Fast.in obliquis posterius contrahere, Quorum fit medius Bœoton Oriona quæres. Idem 8.Metamorphoseos, -strictúmque Orionis ensem. Ibidem,lib.13, -nitidúmque Orionis ensem.

Dicitur Orion etiam Oarion, vt apud Nicandrum, βοιωτὸν ὠαρίωνα κόρης ἐπεδράξατο πέπλων.Sic etiam Catullus in elegia de coma Berenices.61, Proximus Hydrochoo fulgeat Oarion.

Orior,oriris,pen.prod vel oreris,pen.corr.ortus sum {γίνομαι,ἀνατέλλω, φύομαι,ἐκφύομαι,γεννάομαι} oriri, Est nasci vel surgere,vt ait Festus.Ouid.10.Metamorph.Tu quoties oreris,viridique in cæspite flores.

Oriri & procreari. Cic 2.de Legib.Sum illi villæ amicior modò factus,atque huic omni solo,in quo tu ortus & procreatus.

Oriri ex se,& sponte sua nasci.Cic.1.de Finib.

Ex causa oriri.Quintil lib 2 cap 4.

Cædes miserrima oritur.Virg 2.Æneid.

Oritur clamor.Plaut.Aulul.14.

Oritur facinus ex te Plaut.Pœn.14.Id est, tu es author huius facinoris. Terentius Adelph.2.1,Tamen tibi à me nulla est orta iniuria. Id est cœpta,vt ait Donatus.

Oritur fons in monte.Plin Iun.lib 4.epist 30.

Tremulus mœstis orietur fletibus horror. Propert.lib.1.eleg.5.

Prospera lux oritur.Ouid.1 Fast.

Monstrum mirabile oritur,Id est accidit. Virg.2 Æneid.

A suo cuiusque genere virtutis officia oriuntur.Cic.5.de Finib.

Risus oriebantur,dulcésque cachinni.Lucret lib.5.

Oritur ab his sermo.Cic.de Amic.Fannius & Qu.Mutius ad socerum veniunt post mortẽ Africani ab his sermo oritur. respondet Lælius. Quasi dicat,Ipsi primò loquuntur in isto dialogo.

Sermo oritur de villis. Horat 2. Serm. satyr. 6.
Stellæ oriuntur & cadunt Ouid. 1. Fast.
Oriuntur vlcera. Celsus lib. 16. cap. 13, Alia quoque vlcera in gingiuis oriuntur, quibus eadem quæ in reliquo ore succurrunt.
Ortum est abs te, vel ex te. Terent. Andr. 3. 2, Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te esse ortum? Hoc est, te esse principium & initium huius rei.

Oriens, orientis, Participium { ἀνατέλλων, ἀνίσχων. } vt
Austri orientis motus. Horat. 3. Carm. ode 27.
Dies oriens. Tibul. ad Messalam, lib. 4.
Luna. Ouid. 8 Metam.
Lux. Catull. Argon. epigr. 59.
Signa orientia noctis. Virg. 7. Æneid.
¶Oriens, Nomen substantiuum, gen. masc. { ἀνατολή } Pars ea mundi in qua sol oriri solet. Plin. lib. 10. cap. 44, Orientem spectare quibus exeant in pascua, Occasum quibus redeant.
Ab Oriente, Vide A vel AB.
Ora Orientis. Horat. 1. Carm. ode 12.
Anhelus. Stat. 3. Sylu. 2.
Extremus. Ouid. 7. Metam.
Primus Oriens nos afflauit anhelis equis. Virg. 1. Georg.

Ortus, Participium { φύσας. } Cicer. pro Cluentio, Quum quædam in collibus (vt solet) controuersia pastorum esset orta. Sic orta luce, apud Cæsarem lib. 5. bel. Gall.
Hoc initio suspicionis orto. Cic. pro Cluentio.
Ortus ab omni turba fletus Liu. 2. ab Vrbe.
Flos ortus de sanguine. Ouid. 10. Metam.
Lucifer ortus erat. Ouid. 4. Metam.
Ratio orta ab sensu falso. Lucret. lib. 4.
Ortus rumor ex Sulpitij literis, &c. Cic. ad Att. lib. 11. epist. vlt. Vide RVMOR firmus.
Sol recens ortus. Virg. 3. Georg.
¶Ortus ex eo loco: Id est natus. Terent. Eunuch. 2. 2.
Ortus Equestri loco. Cic. 1. de Lege agraria. Et Liu. 6. bell. Punici, Loco obscuro, tenuique fortuna ortus.
Syluis fuit ortus in altis Ouid. 4. Fast.
Terra orti. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Fatis melioribus ortus. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 9.
Ab his maioribus orti. Horat. 1. Serm. satyr. 5.
Antiquis nobilibus. Quintil. lib. 3 cap. 8.
Satu deorum. Cic. de Vniuers.
Stirpe ab antiqua Teucrorum. Virg. 1. Æneid.
Pueri claris patribus. Horat. 4. Carm. ode 6.
¶Ortus aliquando idem significat quod Oriundus. Cæsar lib. 2. de bello Gallico ait plerosque Belgas esse ortos à Germanis.

Ortus, huius ortus { γέννησις } Natiuitas. Cic. de Amic. Et erit huius ortus à natura, quàm ab imbecillitate & grauior & verior.
Materno ortu generosus. Ouid. 13. Metam.
Nobilis ortu. Silius lib. 1.
Ortu Tusculanus fuit Cato. Cic. 2. de Legib.
Ducere ortum ab aliquo. Ouid. 5. Metam.
Habere ortum & gigni. Cic. de Vniuers.
Moderatur ortus nascentium luna. Cic. 2. de Diuinat.
Animantium ortus Cic. 2. de Finib.
Repetere ortum iuris à fonte. Cic. 1. de Legib.
¶Solis ortus { ἀνατολή. } Plin. lib. 12. cap. 14, Saba regio spectans ortus solis æstiui.
Signorum ortus. Quintil. lib 1. cap. 4.
Ortus & obitus signorum definitum quendam ordinem seruant. Cic 1. de Inuent.
Stellarum ortus atque obitus. Catull. de Coma Berenicis.
Ortus occasúsque siderum non fieri eodem tempore apud omnes, necesse est. Cic. 2. de Diuinat.
Antiqui signorum ortus. Virg. 9. eclog.
Cælestis. Quintil lib 3 cap. 7.
Nitidus. Ouid. 2. Metam.
Punicei. Claud. 1. de raptu Proserp.
Purpureus. Ouid 1. Trist. eleg. 2.
Roseus Phœbi. Claud. de bel. Getico.
¶Ab ortu ad occasum commeat sol. Cic. 2. de Nat. deor.
Phœbus iterauit ortus. Id est iam illuxit secundus dies. Ouidius 6. Fastorum.
Aurora ostendit suos ortus Virg. 4. Georg.
Perdiscere ortus obitúsque signorum, Vide PERDISCO.
Matutinos prædicit Lucifer ortus. Senec. OEdip. 5.
Suspicere ortus signorum. Virg 9. eclog.

Oriturus, pen. prod { ἀνατελούμενος. } Horat. 2. epist. 1, Nil oriturum aliàs, nil ortum tale fatentes.

Oriundus, Adiectiuum { ἔκγονος } significat locum vnde maiores nostri sunt, nósque originem traximus. Liu. 4. bell Pun. Hippocrates, & Epicides nati Carthagine, sed oriundi ab Syracusis. Id est ab Syracusis originem trahentes, vnde fuerunt parentes. Hæc Valla lib. 3.
Oriundus ab Vlysse. Liu 1. ab Vrbe. De Octauio Mamiliano Tusculano. Plin. de Viris illustr. Pyrrhus rex Epirotarum materno genere ab Achille, paterno ab Hercule oriundus.
Ab ingenuis oriundus. Cic. in Topic. Gentiles sunt, qui inter se eodem nomine sunt non satis est. Qui ab ingenuis oriundi sunt, nec id quidem satis est. Quorum maiorum nemo seruitutem seruiunt. abest etiam nunc. Qui capite non sunt deminuti. hoc fortasse satis est.
¶Oriundus, aliquando sine præpositione, vt apud Liuium lib. 1. ab Vrbe, Alba oriundum sacerdotium.
¶Oriundus, cum indeclinabilibus aliquando iungitur. Plaut. Aulul. 2. o,
-meminerint sese vnde oriundi sient.
¶Oriundus, pro Ortus aliquando inuenitur, cum præpositione, & aliquando sine præpositione. Liuius lib. 8, Palæpolis fuit haud procul inde, vbi nunc Neapolis sita est, duabus vrbibus idem populus habitabat, Cumis erant oriundi. Columel. lib. 1. cap. 3, Quum à primis cunabulis, si modò liberis parentibus est oriundus, audisse potuerit, μὴ δὲ, &c.
Semine cælesti omnes sumus oriundi. Lucret. lib. 2.

Orites, huius oritis, mascul. generis, Gemma, de qua sic Plinius lib. 37. cap. 10, Orites globosa specie, à quibusdam & siderites vocatur, ignē non sentiens.

ORITHIA, Nympha est quasi hortans ad cursum dicta.

ORITHYIA, penult. prod. { ὠρείθυια } filia fuit Erichthei Athenarum regis, quam quum Boreas adamasset, & sibi coniugem dari postularet, nec impetrare valuisset, illam rapuit, & in Thraciam secum detulit, ex qua Zetum & Calaim filios procreauit, vt pro vera historia retulit Eusebius.
Actias Orithyia, Atheniensis. Virg. 4. Georg.
Cecropia. Valer. 1. Argon.
Pandionia Propert. lib. 1. eleg. 19. à fratre Pandione.
Sustulit Orithyiam Aquilo. Cic. 1. de Legib. Verúmne sit, Athenis non longè item à tua antiqua domo Orithyiam Aquilo sustulerit. sic enim est traditum.
¶Alia fuit eodem nomine regina Amazonum: de qua Iustinus libro 2.

Oriundus, Vide ORIOR.

Orix, siue Oryx, per y Græcum, origis, mascul. generis { ὄρυξ } Genus capræ feræ. Columel'a lib. 9. cap. 1, Feræ pecudes vt capreoli, damæque, nec minus origum, ceruorúmque genera, & aprorum, modo lautitiis & voluptatibus dominorum seruiunt, modò quæstui ac reditibus. Martial. lib. 13. 95,
Sæuus orix, Vide ORYX.
Getulus orix. Iuuenal. satyr. 11.

Oriza, huius orizæ { ὄρυζα } Species leguminis, folio carnoso, porraceo ferè sed latiore, altitudine cubitali, flore purpureo. Plin. lib. 18. cap 10. Adiiciuntur his genera, bromos, siligo exceptitia, & tragos, externa omnia ab Oriente inuecta, orizæ similia.
Ptisanarium orizæ. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Orizon, Vide HORIZON.

ORMENIVS, teste Homero, Magnesiæ ciuitas: idque Plinius confirmauit libro 5.

Orminium, siue Orminum { ὅρμινον } Syluestris asparagus, quam corrudam Columella & Cato vocant. Plin. lib. 20. cap. 10, Syluestrem asparagum aliqui corrudam, aliqui libycum vocāt, Attici orminium. Vide HORMINVM.

Ornamentum, Vide ORNO.

ORNEA, sacra erant Priapi, quem Corinthij Orneum vocabant. Celebrabant autem hæc festa Nymphæ iuxta Colophonem Strabo libro 8.

ORNEVS, Ixionis & Nubis filius, vnus ex Centauris. Ouidius 12. Metamorph.

Ornis, ornios, vel ornithos, pen. prod. f. generis. Latinè dicitur auis vel gallina.

Ornithiæ { ὀρνιθίαι } Venti Septentrionales. Columel. lib. 11. cap. 2, Decimo Calend. Mart. Leo definit occidere, venti Septētrionales qui vocantur Ornithiæ, per dies triginta esse solent. Plin. lib. 2. cap. 47, Ornithias, ab aduentu auium dicitur, teste Budæo.

Ornithon, penul. prod. ornithonis, pen. prod. m. g. { ὀρνιθών } Latinè auiarium dicitur. Varro 3. de Re rust. cap. 3, Contrà, nunc auiaria sunt nomine mutato, quòd vocantur ornithones. Ibidē, cap. 2, Recipis nos, inquit, in tuū ornithona, vbi sedes inter aues. Idem lib. 3. in Procem. Ex ea enim quoque fructus tolli possunt non mediocres ex ornithonibus, ac leporariis & piscinis.

Ornithoboscium, ornithoboscij, penult producta. { ὀρνιθοβοσκεῖον } Locus in quo gallinæ & aues depascuntur & enutriuntur. Varro lib 3. de Re rust. cap. 9, De iis qui ornithoboscium instituere volunt.

Ornithotrophium, ornithotrophij, penult. prod. neutri generis { ὀρνιθοτροφεῖον } Locus in quo aues educantur. Varro lib. 3 de Re rust cap. 5, In quo diceris longè vicisse non modò archetypon inuentoris nostri ὀρνιθοτροφεῖον M Lænij Strabonis, &c. Id est ornithotrophiorum.

ORNITHOGALVM { ὀρνιθόγαλον } Cauliculus est, teste Dioscoride, sesquipedalis, candicans, & tenuis, tribus aut quatuor mollibus cauliculis in cacumine agnatis, à quibus flores prodeunt foris herbacei, & intus, quum hiare cœperint, lactei.

Orno, ornas { κοσμέω, ἀσκέω, πεποικίλω, καλλύνω, κατακοσμέω, ἐξαρτύω } ornare, Pulchrum & decorum facere. Cic. lib. 1. Tusc. Nocturnámque cæli formam vndique sideribus ornatam. Idem Attico, lib. 2, Quanquam illa tua (legi enim libenter) horridula mihi, atque incompta visa sunt: sed tamen erant ornata hoc ipso, quòd ornamenta neglexerant.
Populus ornabat ædem frondibus. Propert. lib. 4. eleg. 10.
Gemma ornabat manus Propert. lib. 3 eleg. 6.
Sepulchrum floribus ornare. Cic pro Flacco.
¶Ornare, Honorare. Cicero Cæsari, libro 7. 5, Neque impedio quominus, si tibi ita placuerit, etiam hisce eum ornes gloriæ insignibus.
Augere & ornare rhetoricen. Cic. 3. de Finib. Potest id quidem fusè & copiosè & omnibus electissimis verbis, grauissimísque sententiis rhetoricè & augeri & ornari.
Ornare aliquem, & Spoliare, contraria. Cic. pro Flacco, Quis erat qui non sciret in ornandis studiosiorem Mithridatem, quàm in spoliandis Trallianis fuisse?
Mirabilius & magnificentius augere aliquid, & ornare. Cicero 1. de Orat.
Ars ornat aliquem. Cic. 1. Tusc.
Artem ornare iure. Cic. 1 Tusc.
Donis ornatur honestis. Horat. 2. epist. 2.
Donis propriis ornatur industria. Claud. 8 Paneg.
Vestire & oratione ornare inuenta. Cic. 1. de Orat.

Moribus ornas res Italas.Horat.2.epist.1.
Ornare munus verbis,pro Laudare,& verbis quodammodo maius facere.Terent.Eunuch 2.1.
Ornare & illuminare orationem.Cic.3.de Orat.
Scientiam iuris Ciuilis nouo ornatu ornare.Cic.1.de Orat.
Ornari & exornari ab aliquo.Cic 11.Philipp.
Omnibus rebus aliquem ornare.Cic.Attico,lib 6.
Amplissimis & honorificentissimis rebus aliquem ornare. Cicero F.Metello,lib.5.2.
Defendere,amplificare,& ornare aliquem.Cic.pro Domo sua.
Tueri & ornare aliquem.Cic Dolabellæ,lib.9 14,Intelligere debes in te positam esse Rempub.tibique non modò tuendos, sed etiam ornandos esse illos viros,à quibus initium libertatis profectum est.
Apparitoribus,scribis,librariis,præconibus,architectis Prætoriam potestatem ornare.Cic.2.de Lege agrar.
Ornari decretis.Brutus Attico in Epist. ad Brutum,17, Imò triumphus & stipendium decernitur,& omnibus decretis ornatur.
Ornare & celebrare frequentia egressum alicuius.Cic.in Pis.
Honore ornari,& augeri dignitate.Cic pro Plancio.
Ornari eximia laude,vel summis laudibus. Cic.4.in Catil.Ornetur alter eximia laude Africanus,qui duas vrbes huic imperio infestissimas,Carthaginem,Numantiámque deleuit.
Laudibus suis & alienis aliquem ornare & honorare. Cicero 2. Philipp.
Sententiis aliquem.Cic.ad Lentulum,lib.1 9.
Singularibus studiis aliquem Cic.Qu.fratri,lib.3.10.
Suffragio ornare candidatum.Plin epist.15.lib.1.
¶Ornare. verbum est sæpe de prouinciis vsurpatū ab antiquis scriptoribus. Cic. Attic.lib.3.epist.24.in initio, Quum ad me scripsissetis vestro consensu Consulares prouincias ornatas esse. Idem in Pison. Prouinciam Galliam exercitu instructam & ornatam. Quod ita accipio, vt cum ipsis prouinciis simul decernerentur ea res, quæ prouincias administrantibus necessariæ putarentur, vt milites,pecunia, & huiusmodi. Sic ornare classem, in oratione pro Lege Manilia, pro Instruere. Ornatæ prouinciæ lege Curiata, quarū rectoribus imperium,exercitus, stipendium, legati dabantur. Sed lege Curiata non omnes ibant in prouincias,ideóque non omnes publico sumptu. Vide Cic.ad Attic.lib.4 epist.17. In ornandis prouinciis consularibus.
Consules ornare,est prouincias Consulibus decernere. Cic.Attic. lib.3.epist.24, Suam potestatem esse de Consulibus ornandis. Ita loquutus est lib.2.ad Quintum fratrem,epist 3,Referebatur de prouinciis Quæstorum, & de ornandis Prætoribus. Idem Attic.lib 4.epist. 15.non procul à fine, Appius sine lege suo sumptu in Ciliciam cogitat. Sensus est: Appius Consul in Ciliciam prouinciam proficisci cogitat sine lege Curiata, proinde suo sumptu, non publico. Qui enim sine lege Curiata,imperio à populo nō accepto proficiscebantur in prouincias:ij & sine legionibus ibant,& suo sumptu Qui lege Curiata,populi iussu:ij cum legionibus,publico sumptu.
¶Ornare, Aptare, Apparare. Plaut.Rud.4, Iubere melius est prandium ornari domi.
Armis se ornare.Ouid epist.9.
Parari & ornari scutis & telis.Cic.pro Cecin.
Ferre alicuius delicias,& ornare. Cic.Attic lib.1.12, Ecce aliæ deliciæ equitum vix ferendæ, quas ego non solùm tuli, sed etiam ornaui.
Ædificare & ornare classes.Cic pro Lege Manil. Qui posteaquàm maximas ædificasset, ornassetque classes,&c. Ornasset,id est instruxisset.
Conuiuium ornare,Præparare vel apparare. Cic.pro Quint. Non profusis sumptibus viuere, non ornare magnificè,splendidéque conuiuium.
Ornare atque instruere copias omnibus rebus. Cicero pro Lege Manilia.
Fugam ornare,Parare fugam.Terent.Eunuch.4.4.
Ornare & sternere sibi lectum genialem.Cic.pro Cluent.
Ornandus,Participium { κοσμητέος } vt
Victoris ornandus Pompeius.Cic.Lentulo,lib.1.9.
Senectuti celebrandæ & ornandæ quod honestius potest esse perfugium,quàm iuris interpretatio? Cic.1.de Orat.
Famula operosa ornandis capillis Ouid 1.Amor.eleg.7.
Ornatus, pen.prod. { κατηρτισμένος, κόσμος } Aliud participium, siue nomen ex participio.
Leuiter ornatus,Vide LEVIS.
Ornatus pessumè.Plaut.Aulul.19.
Nondum totos ornata capillos Ouid.11.Metam.
Apio crines ornatus amaro.Virg.eclog.6.
Hedera crescentem ornate poetam.Virg.eclog.7.
Ipse caput tonsæ foliis ornatus oliuæ.Virg.3.Georg.
Liber ornatus tempora viridi pampino.Horat.4.Carm.ode 8.
Ornatus in peregrinum modum.Plaut.Persa 4.
Copiosè ornatus,Vide COPIA.
Ornatus & grauis in dicendo homo.Cic.1.de Orat.
Ornatus bono ingenio.Plaut Pœnulo,4.
Ornatus ex suis virtutibus.Terent.Adelph.2.1.
Testimoniis clarissimorum imperatorum ornatus Deiotarus Cic. de Arusp.resp.
Instructus & ornatus artibus.Cic.2.de Fin. Sic nos sapientem plurimis & grauissimis artibus atque virtutibus instructum & ornatum,&c.
Rebus omnibus ornatus excellit.Lucret.lib.1.
¶Ornatus,inquit Festus, dicitur qui bonis artibus instructus est, & honores adeptus à populo: & bene aptus, vt miles aut gladiator, & acturus fabulas.
Ornatissimus homo.Cic.pro Quintio, Deinde habet aduersarium P.Quintius verbo Sex. Neuium, re vera huiusce ætatis homines disertissimos,fortissimos,ornatissimos nostræ ciuitatis.
Honoribus amplissimis, fortunisque maximis,coniuge, liberis, & affinibus ornatus imperator Cic.Bruto,18.
Splendidissimus atque ornatissimus ciuitatis suæ vir.Cic.pro Flac.
Homo ornatissimus loco, ordine,nomine,virtute, ingenio,copiis, &c.Cic.3.Verr.
Amplissimus ad agendum, ornatissimus ad dicendum locus. Cic. pro Lege Manilia.
¶Ornata sunt cuncta,Id est parata Plaut.Pseud.10,
-vt lenoni surripiam muliercul am,
Iam instituta,ornata cuncta in ordine habeo,vt volueram. Hoc est, disposita eo ordine quo optabam.
Ornata & referta omnibus rebus domicilia regis. Cic. pro Lege Manilia.
Satis probè ornatus exercitus.Cic.Cælio,lib.2 9.
Ornatissimus fundus.Cic.pro Quintio, E fundo ornatissimo deiectus,ignominiis omnibus appetitus.
Composita oratio & ornata,& artificio quodam & expolitione distincta.Cic 1.de Orat.
Instructa & ornata exercitu & pecunia prouincia Cic.in Pison.
Concinnitas sententiarum ornata Cic.de Clar.Orat.
Capillo ornato procedere.Propert.lib 1.eleg.2.
Fores ornatæ.Ouid 4.Fast.
Ornatissimam de me sententiam dixit.Cic.pro Domo sua.
Ornatus elaboratúsque versus.Cic in Orat.
Ornatus, huius ornatus { κόσμος, κοσμιότης } vel ornati, antiquè, vt apud Terentium And.2.2,Nihil ornati.dicitur (authore Festo) cultus ipse quo quis ornatur: vt quum dicimus aliquem tragico vel comico ornatu prodire. Cic.4 Acad. Nulla senectus diuturnitate temporum ex ſtete,vt hic ornatus vnquam dilapsus occidat. Virg 1.Æneid.
¶Ornatus,quasi ab ore natus. Hinc enim maximè sumitur, quod eam deceat. Itaque ob id paratur speculum. Hæc Varr.libro 4. de Ling.Latina.
Lugubris ornatus,Vide LVGEO.
Militaris.Cic.1.Offic. Declaratur autem studium bellicæ gloriæ, quòd statuas quoque videmus ornatu ferè militari.
Persicus. Cic de Senect. Tum Lysandrum intuentem eius purpuram, & nitorem corporis, ornatúmque Persicum, multo auro,multísque gemmis,dixisse,&c. De Cyro.
Vestitus pulcherrimus & ornatus regalis.Cic.2.de Finib.
¶Instratus ornatu regio,Vide INSTERNO.
Amplus ornatus scenæ aut fori.Cic in Orat.
Admirabilis cæli.Cic.2.de Nat.deor.
Omnis ornatus virginis.Virg.7.Æneid.
Distinctio & ornatus orationis.Cic.3 de Orat.
Ornatus oratoris tanquam vestis.Cic.de Clar.Orat.
Verborum ornatus oratoris putandus est.Cic.1.de Orat.
Insignis.Cic in Orat.
Disposita ornatu quædam insignia & lumina.Cic.3.de Orat.
¶Afferunt hæc quasi lumina magnum ornatum orationi. Cicero in Orat.
Nouo & alieno ornatu ornare, & Suo spoliare & denudare, contraria.Cic.1.de Orat. Vide Crasse, ne dum nouo & alieno ornatu velis ornare iuris Ciuilis scientiam,suo quoque eam concesso & tradito spolies atque denudes.
¶Ornatu, sine i litera in datiuo vsurparunt grauissimi authores. C. Cæsar in Dolabella: Actionis illibuisti: quorum in ædibus fanísque posita,& honori erant,& ornatu. Author Gel.lib.4.cap 16.
¶Ornatus,Apparatus.Terent.Andr.2.2, -in ædibus
Nihil ornati,nihil tumulti.
Ornatus,& Cultus,diuersa Tertul.in lib.de habitu mulieris,Habitus fœminæ duplicem speciem circunfert,cultum & ornatum.Cultū dicimus,quem mundum muliebrem vocant:ornatum,quem immundum muliebrem conuenit dici. Ille in auro,& argento, & gemmis & vestibus deputatur:iste in cura capilli & cutis,& earum partium corporis quæ oculos trahunt.Hæc ille.
Ornatè,pen prod.Aduerbium { κεκοσμημένως } Rectè, propriè, eleganter & dispositè: vt Ornatè dicere, proprium est eloquentis, vt ait Quintil.in Prooemio lib.8. Cic.1.de Finib. Res verò bonas verbis electis grauiter ornatéque dictatas quis non legat?
Ornatè splendidéque facere aliquid.Cic.1.Offic.
Ornatè politéque dicere.Cic.pro Cælio.
Compositè,ornatè,copiosè eloqui.Cic.1.de Orat.
Distinctè,distributè,eleganter,ornatè scribere.Cic.2.Tusc.
Ornatrix,pen.prod.Verbale { κομμώτρια } Tranquil in Claud. Hæc matris meæ liberta & ornatrix fuit. Ouid.3.de Arte,Tuta sit ornatrix.
Ornamentum ornamenti { κόσμημα } Idem quod Ornatus.Cato.cap.10,
Ornamenta bubus sex. Cic pro Rosc.Amer.
Instruere ornamenta alicui,Vide INSTRVO.
Ornamenta,Honores Cic.7.Verr. Vbi ternis denariis æstimatum frumentum? vbi moli? vbi tabernacula? vbi tot tantáque ornamenta magistratibus & legatis à Senatu Populóque Roman. permissa & data?
Ornamentum,Beneficium honorificum. Cic.ad Cælium, lib.2.18, Quæcunque à me ornamenta ad te proficiscentur.Budæus.
Afficere aliquem populum ornamentis.Cic pro Corn.Balb.
Arx & ornamentum amicorum Antonij Cotyla.Cic 8 Philip.
Flos Italiæ,firmamentum imperij Romani, ornamentum dignitatis Cic.3.Philip.
Insignia & ornamenta generis,nominis, honoris occiderunt. Cic. pro Sylla.
Pueritiæ ornamentum. Cic.3.Verr. Quod ornamentum pueritiæ pater dederat,indicium atque insigne fortunæ, hoc ab isto prædone ereptum esse,grauiter & acerbè homines ferebant.
Lumen & ornamentum Reipublicæ Q.Hortensius.Cic.pro Mil.
Inter præcipua seculi ornamenta,Vide INTER præpositionem.
Decus & ornamentum triumphi minuendum nostra parsimonia

non putaui.Cic.de Prouinc.Consul.

Honoris ornamenta, monimenta gloriæ, & insignia laudis. Cic.3. in Catil.

Ornamento esse, Decorare, ornare. Cic.Cassio,lib.15.4. Tu puer me appetisti:ego autem semper ornamento te mihi fore duxi.

Constituere ornamentum. Cic.4.Verr. Si ex hoc genere splendorem ordini atque ornamentum curiæ constituere velitis,habeatis sanè vobiscum istum Senatorem.

¶Ornamēta orationis negligere. Cic.1.de Fin.Quòd illa Platonis, Aristotelis,Theophrasti orationis ornamenta neglexerit.

Ornamenta orationum & conformationes.Cic.de Clar.Orat.

Eloquentiæ ornamentum.Quintil.lib.1.cap 8.

Oratoria ornamenta dicendi.Cic.de Clar.Orat.

Ornamenta dicendi non satis opima,Vide OPIMVS.

Adiungere ornamenta oratoria,Vide ADIVNGO.

Adhibere ornamenta,In ADHIBEO.

Ornamenta amittere.Cic.Famil.4.

Ornamenta congerere.Cic.pro Deiot.

Ornamenta obtinere.Cic.Si quæ pudore tibi ornamenta peperit, ea potest contra petulantiam te defendente obtinere. Id est detinere.

Ornamenta ab aliquo proficisci.Cic.Fam.2.

Ambitiosa ornamenta recidere.Horat.de Arte.

Ornamenta recuperare.Cic.Fam 12.

Ornamentis redundare.Cic.Famil.3.

Ornamentis spoliare.Cic Fam.5.

Ornus.orni,f.g Arbor.Colum.lib.de Arboribus,cap.16,Sed si aspera & siticulosa loca arboribus obserenda erunt, neque populus, neque vlmus,tam idoneæ sunt,quàm orni:eæ syluestres fraxini sunt,paulo latioribus tamen foliis quàm cæteræ fraxini,nec deteriorem frondem quàm vlmi præstant. Capræ quidem & oues libentius etiam hanc frondem appetunt.

Ærea.Valer.8.Argon.

Annosa.Virg 10.Æneid.

Excelsæ.Valer.1.Argon.

Humilis Claud.3 de raptu Proserp.

Rigidæ.Virg.eclog.6.

Steriles saxosis montibus.Virg.2.Georg.

Truncæ.Stat.1.Achil.

Vastæ.Stat.5 Thebaid.

Ingentes aduoluunt montibus ornos.Virg.6.Æneid.

Veteres agitantur.Horat.1.Carm.ode 9.

Antiquam ornum accisam ferro eruere.Virg.2.Æneid.

Ornus incanuit albo flore pyri.Virg.2.Georg.

Foliis viduantur orni.Horat.2.Carm.ode 9.

Oro,oras {λιτανεύω, εὔχομαι, παρακαλῶ, γουνάζομαι, δέομαι, ἱκετεύω} orâre, ab ore fit,inquit Varro de Lingua Latina,lib.5.

Orare,obsecrare,ne,vel vt.Plaut.Casin.7,

-orat,obsecrat

Ne Casinam vxorem ducam. Cic.pro Quintio, Orat, atque obsecrat, vt multis iniuriis iactatam atque agitatam æquitatem, in hoc tandem loco consistere & confirmari patiamini.

Orare atque obsecrare aliquem.Cic.4.Verr.

Rogare & orare aliquem.Cic.4.Verr.

Orare & obtestari aliquem.Cic.pro Plancio.

Orare & hortari aliquem.Cic Qu.fratri,lib.1.1.

Orare aliquem per.Terent.Andria,1.5,

Quod ego per hanc te dextram oro & genium tuum,

Per tuam fidem,perque huius solitudinem

Te obtestor,ne abs te hanc segreges,neu deseras.

Per omnes deos te oro.Horat 1.Carm.ode 8.

Orare pro aliquo.Plaut.Asinaria,13,

-tu pro illa ores vt sit propitius.

Pro salute alicuius aliquem Brutus Ciceroni,16.

Orare ne.Terent.Hecyra,3.2,

-quod te Æsculapi,& te

Salus,nequid sit huius,oro.

Orare vt. Terent.Andr.4.2. Cic.pro Roscio Amer. Non orat vt eam noctem peruigilet.

Etiam atque etiam te oro,vt me totum tuendum suscipias.Cicero Attico,lib.11.

¶Deum orauere.Ouid.15.Metam.

Gentes orare & vrbes.Virg 6.Æneid.

Orare aliquem in audaciam. Salust.in Catil. Cethegus autem per nuntios familiam atque libertos suos electos & exercitatos orabat in audaciam,vt grege facto,cum telis ad sese irrumperent.

¶Orare aliquid alicui.Terent.Andria,3.2, -nunc Chremem Conueniam:orabo gnato vxorem. Hoc est, Orabo, vt filio meo det gnatam suam in vxorem.

Orare aliquid scire.Plaut.Pseud.9.

Orare aliquid ab aliquo,Est petere.Plaut.Amphitr.3.

Orat ius,bonum,æquum,&c. Plaut.Trinum.17,

-ius hic orat. Idem Menæch.24,Optumum atque æquissimum orat frater. Et Persa,10,Bonum æquúmque oras, sequere hàc. Terent. Heaut.2.3, -nam miserè quendam offendi militem,

Eius noctem orantem.

Finem orare malorum Ouid.1.Metam.

Hyemes orare serenas.Virg.1.Georg.

Opem.Ouid.1.Metam.

Pacem manu.Virg.10 Æneid.

Veniam dapibus.Ouid.8.Metam.

Veniam hanc extremam oro.Virg 4.Æneid.

Vitam.Virg.8.Æneid.

¶Orare tecum,mecum, Archaismus est pro Orare te,me. Plaut.in Perf.Act 1.scen.3,

Quæso animum aduorte,hoc enim iam heri narraui tibi:

Tecumque oraui,vt nummos sexcentos mihi

Dares vtendos mutuos. Idem in Curcul.Act.3.scen.3,

Tecum oro,& quæso,qui has tabellas afferet

Tibi,vt ei detur quam istic emi virginem. Terent. in Hecyr. Act. 4.scen.4,

Egi,atque oraui tecum,vxorem vt duceres. Quanuis sint qui hunc locum aliter legant.

¶Orare precibus.Cic.Cæsari in Epist.ad Atticum.lib.9, Quamobrem à te peto, vel potius & omnibus precibus oro & obtestor, vt in tuis maximis curis aliquid impertias temporis huic quoque cogitationi.

Multis & supplicibus verbis orare vt liceat Cic.Attic.lib.12.

Gestu oraui fugam.Ouid.14.Metam. Id est gestu rogaui vt me iuuarent quò hinc possim aufugere.

Orant admitti,et,Orant vt admittantur.Virg.9.Æneid.

Orat ignoscas.Plaut.Amphitr.4.

¶Modus orandi.Virg.4 Georg.

Flectere aliquem orando.Virg.4.Georg.

¶Orare, cum solo accusatiuo, significat Agere & dicere. Terent. Phorm.1.1, Seruum hominem causam orare leges non sinunt. Cic. de Claris Orat.Quo neminem vnquam melius vllam orauisse capitis causam,quum seipse defenderet,se audiente locuples author scripsit Thucydides.

Causas orare.Virg.6 Æneid.

Vera imago orandi.Quintil.lib.5.cap.12.

Scientia orandi.Quintil.lib.1.cap.10.

Vires orandi.Quintil.lib.2.cap.16.

Orans,orantis,Participium {λιτανεύων.} Terent.Eunuch.5.5,Atque equidem orante,vt ne id faceret,Thaide.

Multa deos orans.Virg 9.Æneid.

Murmure pauido orantes Claud.7.Paneg.

Annuere oranti.Virg.11 Æneid.

Dictis talibus orantem audiit omnipotens.Virg.4.Æneid.

Aures surdas præbere oranti.Ouid.2.de Ponto,eleg.9.

Brachia orantia tendere.Ouid.2.de Ponto,eleg.9.

Orandus,Aliud participium {λιτανευτέος.} vt

Numina oranda.Virg.2 Æneid.

Oratus,pen.prod Similiter participium {λιτανευθείς.} Plaut. Milite. 9, Sed satin' oratus abit?

Prece multa oratus Horat.1.epist 13.

Per diuos oratus Horat.2.Serm.saty.3.

Oratum,orati,pen.prod. {λιτανεία} Quod orauimus.Terent.Hecyra,4.1, -ne orata nostra nequeat diutius Celare. Ibidem, 3.3, Sed quum orata eius reminiscor.

Oratus,huius oratus {λιτή} Precatio,rogatio.Plaut.Casina,17, Illarum oratu faciunt. Cic.pro Flacco, An etiam scripsit oratu tuo? Correctiora exemplaria legunt rogatu.

Oratio,orationis {λόγος} Verbale,Est omnis locutio,authore Cicerone de Clar.Orat. Terent.Phorm.1.4, Meministin' olim vt fuerit vestra oratio? Id est, non meministis eorum quæ dixistis tunc, quum, &c. Idem Andr.4.1, -ibi Tum impudentissima eorum oratio est. Cic.2.de Fin. Atque ibi hoc dicit, vbi omnis eius oratio est de summo bono.

Magna laus & honesta oratio.Cic.7.Verr.

Orationis satis est:sequere me,ac tace.Plaut.Bacchid.2.

Aliena,Vide Alienus in ALIVS.

Oratione beneficus,Qui verbis multa promittit.Plaut.Epid.3.

Orationis operam compendi facere. Plaut. Mostell. Hoc est paucis agere.

Orationem inuenire.Terent.And.2.4,

Orationem sperat inuenisse se,

Qua differat te.

Orationem sibi parare, pro Cogitare quid dicturi simus. Plautus Pseud.7.

¶Oratio, Ipsius oratoris ratio, & argumentorum arte dispositorum enumeratio, quæ quidem omni ex parte perfecta est, habétque numeros, figuras, & affectus. Vnde Orationes Ciceronis. Cic.de Senect. Et tamen ipsius Appij extat oratio, atque hanc ille egit septem & decem annos post alterum Consulatum, quum inter duos Consulatus anni decem interfuissent. Terent.in Prologo And. -non ita dissimili sunt argumento,sed tamen

Dissimili oratione sunt factæ,ac stylo. Vbi Donatus,Oratio in sensu est:Stylus in verbis. Oratio ad res refertur: Stylus ad verba. Stylus non est in tempore:sed prolata oratione: Oratio autem est & in cogitatione, & in prolatu. Orationem in sententiis dicunt esse, Stylum in verbis, Argumentum in rebus. Ergo in poemate oratio est.

¶Orationem etiam dicebant veteres pauca verba, authore Donato.Terent.And 1.5,Oratio hæc me miseram exanimauit metu.

Aculei orationis,Vide ACVLEVS.

Claritas orationis.Quintil.lib.2.cap.16.

Condimentum. Quintil.lib.6.cap.3, Salsum igitur erit, quod non erit insulsum,velut quoddam simplex orationis condimentum.

Corpus orationis Quintil.lib.3.cap.11.

Diuitiæ.Cic.Fam 4.

Elatio atque altitudo orationis.Cic.in Brut.hoc est,graue & grande genus dicendi.

Genus orationis atrox & vehemens, cui opponitur Lenitatis & mansuetudinis.Cic.2.de Orat.

Exangue & aridum genus.Author ad Heren.lib.4.

Fluctuans & dissolutum genus.Author ad Heren.lib.4.

Habitus virilis.Quintil.lib 5.cap.12.

Incitatio,Vide INCITO.

Lenitas & æquabilitas.Cic.in Orat.

Limatus oratione,Vide LIMA.

Oratione locuples,Vide LOCVS.

Ornamenta orationis,Vide Ornamentum,in ORNO.

Ornatus orationis.Cic.1.de Finib.

Paupertas.Cic.Fam.4.
Salubritas & sanitas,& insania,Vide succus orationis,in SVCCVS.
Succus orationis,Vide Succus orationis,in SVCCVS.
Summa. Cic. At ille perpauca locutus summam habuit orationis vt sibi ignoscerem.
Vestitus,Vide Vestitus, in VESTIS.
¶Abiecta & humilis oratio, Alta & exaggerata, contraria. Cicero in Orat.
Acceptior plebi,Vide ACCIPIO.
Accurata.Cic.de Clar.Orat.
Acris & vehemens.Quintil.lib.5.cap.13.
Admirabilis,Vide paulo pòst,Grauis.
Amputata.Plin.iunior lib.1.epist.20.ad Cornel. Tacitum, Non enim amputata oratio & abscissa, sed lata, magnifica & excelsa tonat, fulgurat, omnia denique perturbat ac miscet. Amputata, hoc est breuis,circuncisa.Abscissa,manca.Lata,copiosa.Magnifica,sublimis.Excelsa,illud dicendi genus admirabile continens.
Angusta & concisa,collatata & diffusa oratio.Cic.in Orat.
Anxia,Vide ANXIVS.
Apparata,Vide APPARO.
Aspera,horrida,tristis,neque perfecta, neque conclusa. Cicero in Oratore.
Aspera oratio,Vehemens.Curtius lib.6.
Astrictior contractiórque Stoicorum.Cic.in Brut.
Caecata,Vide Caeco,caecas,in CAECVS.
Capitalis,Vide Capitalis,in CAPVT.
Certa,Vide CERTVS.
Circunfluens,Vide CIRCVNFLVO.
Circuncisae,Vide CIRCVNCIDO,pen.prod.
Circunlata,Vide paulo pòst,Deducta.
Cohaerens.Cic.3.de Orat.
Colorata quadam vrbanitate,Vide Vrbanitatis color,in VRBS.
Colorata,Vide COLORO.
Collatata oratio,Vide COLLATO.
Compta & mitis.Cic.de Senect.
Concinna,distincta, ornata, festiua, sine intermissione, sine reprehensione,sine varietate.Cic.3.de Orat.
Concisa.Quintil.lib.2.cap.20.
Concitata.Quintil.lib.3.cap.8.
Conclusa,Vide paulò post,Lenis.
Condita,Vide paulò post,Grauis.
Consumpta,In CONSVMO.
Contentiosa,In CONTENDO.
Continens,In CONTINEO.
Contorta & acris.Cic.in Orat.
Contumeliosa.Cic.pro Planc.
Copiosa & elegans,Vide COPIA.
Copiosissima & ornatissima.Cic.pro Sylla.
Corruptae & vitiosae.Quintil.lib.2.cap.5.
Crebra.Plin.iunior lib.1.epist.20, ad Corn. Tacitum, Si tamen detur electio,illam orationem similem niuibus hybernis, id est crebrã, assiduam & largam,postremò diuinam & caelestem volo.
Criminosa,Vide CRIMEN.
Cygnea,Vide CYGNVS.
Deducta atque circumlata.Quintil.lib.4.cap.1.
Diserta.Cic.1.de Orat.
Dissipata,inculta & fluens oratio, & quae planè è numeris non cõstat.Cic.in Orat.
Dissoluta,& ex diuersis congesta.Quintil.lib.2.cap.11.
Distincta.Cic.3.de Orat.
Dulcis.Cic.de Senect.
Elegans.Cic.1.de Finib.
Exaggerata altius. Cic. in Bruto.hoc est,graui genere dicendi, & grandibus verbis confecta.
Ne exilis,ne inculta, ne vulgaris, ne obsoleta sit oratio. Cicero 3. de Orat.
Exiles orationes,Serg. Galbae,& redolentes antiquitatem. Cic.de Claris Orat.
Expedita & perfacilè currens.Cic.in Bruto.
Extemporalis.Quintil.lib.4.cap.1.
Faceta.Cic.de Clar.orat.
¶Facta oratio,pro elaborata, *façonnee*. Cic. lib.3. de Oratore. Nanque ego illud assentior Theophrasto, qui putat orationem, quae quidem sit polita,atque facta quodammodo, non astrictè, sed remissius numerosam esse oportere. Et lib.1, Illud verius, neque quenquam in eo disertum esse posse quod nesciat: neque si id optimè sciat, ignarúsque sit faciundae ac poliendae orationis, disertè id ipsum posse, de quo sciat,dicere. Orationem facere dicimur, non quum habemus, sed quum rebus & verbis condimus.expolire autem,quum limamus, & elegantiis elocutionis ornamus. Idem de Claris Orat. Sed vt intellectum est quantam vim haberet accurata & facta quodammodo oratio,tum etiam magistri dicendi multi subitò extiterunt.
Fauorabilis.Tacit.lib.12.
Feruidior,Vide paulo pòst,Volubilis.
Festiua.Cic 3.de Orat.
Ficta,Vide paulo pòst,Induere.
Flexanima atque omnium regina rerum.Cic.2.de Orat.
Fluens.Cic.in Orat.
Fortis oratio non semper quaeritur, sed saepe placida,summissa,lenis,quae maximè commendat reos.Cic.2.de Orat.
Grandis.Cic.de Clar.Orat.
Grauis & splendida.Cic.3.de Finib.
Grauis,suauis, condita, liberalis, admirabilis,polita, conspersa sit quasi verborum sententiarúmque floribus.Cic.3.de Orat.
Hilarior renidet,Vide RENIDEO.
Honora.Tacit.lib.1.

Honorifica.Cic.Quum tu ipse mihi dixisti orationem meam non solùm in te honorificam,&c.
Horrida,Vide paulo pòst,Lenis.
Ieiuna, Vide IEIVNVS.
Immoderata,Vide IMMODERATVS.
Immodica,Vide IMMODICVS.
Impudens,Vide IMPVDENS.
Incitata,grauis,& vehemens.Cic.de Clar.Orat.
Incitata, volubilis,non redundans,nec circunfluens oratio.Cic.de Clar.Orat.
Inculta,Vide INCOLO.
Inelaborata,Vide paulo pòst,Simplex.
Inflata & quae turget oratio,saepe imperitis videtur grauis. Author ad Herenn.lib.4.
Ingrata,Vide INGRATVS.
Instructa,Vide paulo pòst,Lenis.
Intorta,Vide INTORQVEO.
Iuncta.Cic.3.de Orat.
Iucunda.Vide paulo pòst,Facere.
Lenis,instructa,& terminata oratio, cui opponitur, Aspera,tristis, horrida,neque perfecta,neque conclusa.Cic.in Orat.
Liberalis,Vide paulo antè,Grauis.
Locuples,Vide LOCVS.
Luculenta,Vide LVCVLENTVS.
Magnifica.Tacit.lib.18.
Mitis.Cic.de Senect.
Mitissima.Cic.Metello,lib.5 4.
Mollis & liberalis,Vide MOLLIS.
Morata,Vide MOS.
Multa,varia & copiosa.Cic.2.de Orat.
Nata,Vide NASCOR.
Nitida de horridis,plena de ieiunis, noua de peruulgatis quaedam est oratio.Cic.3.de Orat.
Nobilis,Vide NOBILIS.
Numerosa,Vide NVMERVS.
Obscura quia peracuta,rapida & celeritate caecata oratio. Cic.de Claris Orat.
Obsoleta,Vide OBSOLETVS.
Oratoria.Cic.1.de Orat.
Ornata.Cic.3.de Orat.
Pacatior philosophorum oratio, oratorum pugnacior. Cicero de Claris Orat.
Pedestris,Vide Pedestris, in PES.
Pellucens,Vide PELLVCEO.
Peracuta,Vide paulo antè,Obscura.
Perelegans & persubtilis.Cic.pro Plancio.
Perfecta,Vide paulo antè,Lenis.
Perpetua.Quintil.lib.2.cap.20.
Perpolita.Cic.1.de Orat.
Perurbana.Cic.de Clar.Orat.
Placida,Vide paulo antè,Fortis.
Polita,Vide paulo antè, Grauis:& paulo pòst, Vibrans.
Pugnax,Vide paulo antè,Pacatior.
Putissima,Vide PVTVS.
Rapida,Vide paulo antè,Obscura.
Redundans,Vide paulo antè,Incitata.
Regina rerum.Quintil.lib.1.cap 12.
Saeua criminosáque & virulenta.Gell.lib.18.cap.3.
Secunda,Grata,fauens,plausibilis. Salluſt.in Iugurtha, Hominem ob morbos animo parum valido,secunda oratione extollit: illum regem,ingentem virum,Masinissae nepotem.
Seuerissima.Quintil.lib 6.cap.3.
Simplex,& grauis.Quintil.lib.3.cap.8.
Simplex,ac inelaborata.Quintil.lib.4.cap.1.
Spinosa & exilis.Cic.1.de Orat.
Splendida,grandis,faceta & perurbana.Cic.de Clar.Orat.
Stabilis oratio,cui Volubilis opponitur. Cic. in Oratore. Stabilis dicitur propter syllabas longas: Volubilis autē propter breues. Hoc aperit Quintilianus lib.9.cap.4. qui quum pedes orationis enumerasset, ita subiungit: Horum pedum nullus non in orationem venit. sed quo quique sunt temporibus pleniores, longísque syllabis magis stabiles, hoc grauiorem faciunt orationem: breues, celerem ac mobilem.
Suauis,Vide paulo antè,Grauis.
Summissa,Vide paulo antè,Fortis.
Tacens.Quintil.lib.2.cap.18.
Terminata,Vide paulo antè,Lenis.
Tracta & fluens historicorum oratio. Cic.in Orat. quoniam genere orationis fuso atque tracto,& cum lenitate quadam aequabili profluit historia.
Tristis,Vide paulo antè,Lenis.
Varia oratio,Vide paulo antè,Multa.
Vehemens,Vide paulo antè,Incitata.
Vibrans,incitata,accurata,& polita.Cic.de Clar.Orat.
Virilis & fortis.Cic.1.de Orat.
Vitiosa.Quintil.lib 1.cap.5.
Vmbratilis. Cic.in Orat. Mollis est enim oratio Philosophorum, & vmbratilis. Mollis: quoniam neruis & aculeis oratoriis caret, nec aduersarium pungere studet. Vmbratilis: quoniam veras pugnas non imitatur in sole atque puluere. Vocamus enim pugnam vmbratilem, quae fit exercitationis tantùm gratia: & vitam vmbratilem 2.Tuscul. vocat Cicero, mollem & delicatam. Vide Vmbratilis, in VMBRA.
Volubilis & paulò feruidior erat oratio Appij.Cic.de Clar.Orat.
Vulgaris.Cic.3.de Orat.
Aberrauit oratio,Vide ABERRO.

Aberrat ad alia oratio. Cic.1.Offic. Si aberrare ad alia cœperit, ad hæc reuocetur oratio.
Abhorret oratio ab vtilitate audientis, Vide ABHORREO.
Abundat ornamentis omnibus oratio. Cic. pro Corn. Balb.
Accommodare orationem, Vide ACCOMMODO.
Adduci oratione, Vide ADDVCO.
Adhibere orationem, Vide ADHIBEO.
Adhibet lumen rebus oratio. Cic.3. de Orat.
Adhinnire ad orationem, Vide ADHINNIO.
Agere orationem, Vide AGO.
Aucupare. Cic. pro Sext.
Cadere in orationem, Vide CADO.
Cæcatur celeritate oratio. Cic. de Clar. Orat.
Canescit oratio, Vide Canesco, in CANVS.
Carpere, In CARPO.
Claudicat oratio, In CLAVDICO.
Coercere orationem rapidam, In COERCEO.
Cohæret oratio, Vide COHAEREO.
Complecti oratione, Vide COMPLECTOR.
Comprimere orationem, In COMPRIMO.
Conferre, In CONFERO.
Conformare, In CONFORMO.
Consistere oratione, Vide CONSISTO.
Consonat moribus oratio, Vide CONSONO.
Conterere aliquem oratione, Vide CONTERO.
Conuertere oratione motus populi, iudicum religiones, Senatus grauitatem. Cic.1. de Orat.
Currit oratio, Vide CVRRO.
Defendere orationem à tædio. Quintil. lib.6. cap.3.
Dicere orationem. Cic. Recitetur oratio, quæ propter eius magnitudinem dicta de scripto est.
Distinguere & illustrare orationem, Vide ILLVSTRIS.
Distinguitur atque illustratur oratio maximè rarò inducendis locis communibus. Cic.2. de Inuent.
Effingit mores oratoris oratio. Cic.2. de Orat.
Enitet, Vide ENITEO.
Esse orationem alicui cum aliquo. Cic. pro Sext.
Euomere orationem ore impurissimo in aliquem. Cic.5. Philip.
Explicat orationem sanè longam & verbis valde bonis. Cic.2. de Lege agraria.
Exprimere oratione mores aliquorum. Cic.2. de Orat.
Facere iucundam & ornatam. Quintil. lib.4 cap.3.
Iunctam, cohærentem, lenem & æquabiliter fluentem orationem facit verborum collocatio. Cic.3. de Orat.
Fertur quasi torrens oratio. Cic.2. de Finib.
Flaccescit oratio, Vide FLACCEO.
Habere orationem contra aliquem. Quintil. lib.2. cap.17.
Multam de aliqua re habere. Cic.5. Tusc.
Iacet oratio, Vide IACEO.
Illuminare, Vide ILLVMINO.
Illustrare. Cic.3 de Orat.
Imprimitur animo oratio, Vide IMPRIMO.
Includere orationi suæ aliquid, Vide INCLVDO.
Inducebat orationibus tuis, Vide INDVCO.
Induere fictam orationem. Quintil. lib.4. cap.1.
Inflectere, Vide INFLECTO.
Infracta, Vide INFRINGO.
Infundere in aures alicuius, Vide INFVNDO.
Ingredi orationem, & in orationem, Vide INGREDIOR.
Instituere cum aliquo, Vide INSTITVO.
Interimit me hæc oratio, Vide INTERIMO.
Interrumpere mediã alicuius orationem, Vide INTERRVMPO.
Loquitur oratio. Quintil. lib.6. cap.1.
Modulari, Vide MODVLOR.
Nitere dicitur oratio, Vide NITEO.
Notat & illuminat maximè orationem tãquam stellis quibusdam verbum translatum. Cic.3. de Orat.
Obcæcat orationem totam narratio obscura, Vide OBCAECO.
Obire oratione quippiam, Vide OBEO.
Opprimere orationem alicuius, Vide OPPRIMO.
Grauibus verbis ornata oratio & perpolita. Cic.1. de Orat.
Percurrit oratio, Vide PERCVRRO.
Perorare orationem, In PERORO.
Ponere modum orationi. Tacit. lib 4.
Promere orationem de se. Tacit. lib.18.
Refrigescit oratio. Quintil. lib 4 cap.3.
Renidet oratio hilarior, Vide RENIDEO.
Scribere orationes. Quintil. lib.2. cap.17.
Scripta elegantissimè. Cic. Attico, lib.15.
In manibus est oratio, Vide MANVS.
Turget oratio, Vide paulo antè, Inflata.
Versari orationem in aliquo. Cic.1. de Orat.
¶ Oratio, Etiam precatio dicitur.

Oratiuncula, pen. corr. Diminutiuum {λογίδιον.} Cic.3 de Nat. deor. De quibus in illa aureola oratiuncula dicit Lælius.

Orator, penultima prod. oratoris {ῥήτωρ.} Cic. Orator est vir bonus, dicendi peritus, qui in causis publicis & priuatis plena & perfecta vtitur eloquentia. Festus, Oratores ex Græco ἀρᾶσθαι dicti, quòd missi ad reges nationésque, deos solerent testari. hi modò appellantur legati. Terent. in Prolog Hecy. Orator ad vos venio ornatu prologi, finite exorator siem.
Is orator erit mea sententia, hoc tam graui dignus nomine, qui quæcunque res inciderit, quæ sit dictione explicanda, prudenter & compositè, & ornatè, & memoriter dicat cum quadam etiam actionis dignitate. Cic.1. de Orat.
Plenus & perfectus orator est, qui de rebus omnibus possit variè, copioséque dicere. Cic.1. de Orat.
Orator verborum, Actor rerum. Cic.3. de Orat.
Proprium oratoris est aptè, ornatè, distinctéque dicere. Cicero 1. Officior.
Solum, & quasi fundamentum oratoris, Vide SOLVM, priore corr.
Decet oratorem latè exprimere. Cic. in Partit.
Eloqui compositè, ornatè, copiosè, oratoris est. Cic.1. de Orat.
¶ Fœderum, pacis, belli, induciarum oratores. Cic.2. de Legib.
Oratores pacis petendæ. Liu.6. bel. Maced.
¶ Audax orator Ouid 13. Metamorphoseos,
Mittor & Iliacas audax orator ad arces.
Canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat.
Consummatus. Quintil. lib 2. cap 19.
Cumulatus omni laude, Vide CVMVLVS.
Delecti ordine ab omni centum oratores Virg 7. Æneid.
Græci oratores qui dicantur, Vide ORASCIA.
Impetrabilis, Vide IMPETRO.
Inconditus. Cic. in Orat.
Mediocris, Vide Mediocris, in MEDIVS.
Neruosus, Vide NERVVS.
Statarius, Vide Statarius, in STO.
Stoici oratores. Cic. in Brut. Habemus igitur in Stoicis oratoribus Rutilium Scaurum in antiquis. Id est, inter oratores qui Stoicos philosophos sunt imitati, de quorum stylo generéque dicendi paulo antè dixerat: Stoicorum peracutum & artis plenum orationis genus, sed tamen & exile, nec satis populari assensioni accommodatum. Ibidem, Stoicorum astrictior est oratio, aliquantóque contractior, quàm aures populi requirunt.
Strigosus orator, Vide Succus orationis, in SVCCVS.
Tolerabilis. Cic in Brut. & lib.1. de Orat.
Vendibilis, Vide Vendibilis, in VENDO.
Vehemens. Iuuenal. Saty 11.
¶ Compositi oratoris bene instructam collocationem dissoluere. Cic. in Orat.
Efficere oratorem. Quintil. lib.1. cap.10.
Effingere. Quintil. lib.5. cap.12.
Facere. Quintil. lib.1. cap.10.
Formare Quintil lib.1. cap.1.
Inchoare & informare perfectum, Vide INCHOO, & INFORMO.
Inflare vehementius dicitur orator, Vide INFLO.
Instituere Quintil lib.1. cap.1.
Instruere, Vide INSTRVO.
Mittere Cic. de Clar. Orat.
Mittere oratores petitum pacem, Vide MITTO.
¶ Orator, liber quidam Ciceronis dicitur, in quo instruitur orator. Cic. ad Trebonium, lib.15.20, Oratorẽ meum (sic enim inscripsi) Sabino tuo commendaui.

Oratorius, Adiectiuum {ῥητορικός} Quod ad oratorem pertinet. vt Vis oratoria. Cic. in Partit. Et 1. Academic. Sic ornamenta oratoria.
Ingenium oratorium, Vide INGENIVM.
Institutio. Quintil. Tryphoni.
Diserta & oratoria oratio. Cic.1. de Orat. Sic illam orationem disertam sibi & oratoriam, fortem & virilem non videri.
Ornatus Quintil lib.3. cap.1.
Vrbanitas. Quintil. lib.6. cap.3.

Oratoriè, Aduerbium {ῥητορικῶς} Oratoris more, Hoc est ornatè & eleganter. Cic. in Orat. Nihil enim est aliud Brute (quod quidem tu minimè omnium ignoras) pulchrè & oratoriè dicere, nisi optimis sententiis, verbísque lectissimis dicere.

Oratoria {ῥήτρα} Oratrix. Quintil. lib.2. cap.15, Oratoria sic effertur vt elocutoria, oratrix vt elocutrix.

OROANDES, mons, vt ait Plin. lib.5. cap.27, non longè ab Imao monte, imò vnus ex colliculis Imai.

OROATIS, Ptolemæo lib.6. cap 3, fluuius est in sinu Persico, Meridiem versus. Meminit huius Plinius lib.6. cap.23.

OROBA {Ὀρόβα} Ptolemæo lib.6. cap.1, vrbs est Assyriæ in mediterraneis.

Orobanche, huius orobanches, f. g. {ὀροβάγχη} Latinis eruangina appellata, quòd eruum circunligata strangulet & enecet. herba est subrubens, subhispida, caule duorum palmorum, aut paulo amplius. Plin. lib.22. cap.25, Orobanchen appellauimus necantem eruum & legumina, alij cynomorion eam appellant, &c. Fortassis est nostra cuscuta.

OROBATIS, Vrbs Persidis in mediterraneis, Ptolemæo lib.9 cap.4.

Orobia, orobiæ, Thuris genus, minoribus constans guttis, teste Plinio lib.12. cap 14. ab erui similitudine ita dictum: quanquam in vulgatis Plinij exemplaribus Arabiam corruptè legimus pro Orobia, quod etiam annotauit Hermolaus.

Orobitis, huius orobitis, pen. prod. f. g. {ὀροβῖτις} Coloris species ex lutea herba confecta. Plin. lib.33. cap.5.

ORODES, pen. prod {Ὀρώδης} rex Parthorum, qui Crassum Romanum cepit & occidit. De quo Plutarchus in Crasso. ¶ Est & Orodes apud Virgilium lib 10 Æneid à Mezentio interfectus.

OROETES, vir Persa, & Sardium præfectus, qui Polycratem Samiorum tyrannum dolo captum suspendit. Hic postea iussu Darij & opera, astúque Bagei in Sardis trucidatus est, vt scribit Herodotus lib.3.

ORONTES {Ὀρόντης} vir Troianus, qui Troia capta cum Ænea in Italiam nauigans, naufragium fecit, vt scribit Virg. 1 Æneidos,
Vnam, quæ Lycios, fidúmque vehebat Orontem, &c.
Acer Orontes. Virg 1. Æneid.
Ductor Lyciæ classis. Virg.6. Æneid.
¶ Est & Orõtes, Phœniciæ fluuius, vt scribit Pomponius Mela lib.1, in descriptione Phœniciæ. Et Plin. lib.2. cap.103. natus inter Libanum & Antilibanum, vt idem scribit lib.5. cap.22. Lucanus lib.3,
Accedunt Syriæ populi: desertus Orontes,
Et fœlix (sic fama) Ninos. Nunc vocatur *Tarsaro*, vt testatur Oliuarius in Melam.

Eous

Eous Orontes.Stat.4.Sylu.7.
Syrus. Iuuenalis satyra 3,
Iampridem Syrus in Tyberim defluxit Orontes.

Oronteus,pen.prod.Adiectiuum {ὀρόντειος.} vt
Myrrha Orontea.Propert.lib.1.eleg 2.

OROPVS,pen.prod.Oppidum in Attica,in confinio Bœotiæ.Plin.lib.4. cap.7. ¶Est & alia eiusdem nominis ciuitas in Macedonia,patria Seleuci Nicatoris. ¶Item alia in Eubœa, Apollinis templo clarissima. ¶Rursus alia in Syria,non procul ab Amphipoli,à Nicatore condita, aut certè instaurata,& à nomine patriæ suæ ita appellata. ¶Sunt & aliæ nonnullæ quæ enumerantur à Stephano.

Orphanus,huius orphani, pen.corr. {ὀρφανός} Qui caret patre præsidióque paterno:& qui summopere desyderat illius opem,quum sine eo malè habeat. Græca dictio est. Valla.

ORPHEVS {ὀρφεύς} duarum syllabarum, Poeta siue vates præstãtissimus, Apollinis & Calliopes filius, vel vt alij, OEagrij fluuij, & Polymniæ Musæ. Vxorem habuit Eurydicen, cuius mortuæ causa etiam ad inferos descendit, vt illam recuperaret. Vide Virgilium 4. Georg.& Ouidiũ 10.Metam.& in principio 11.vbi mortem etiam eius enarrat. Fuit autem Thrax: &, vt quidam volunt, rex Ciconum, qui populi sunt Thraciæ iuxta Hebrum fluuium habitantes, profectus est cum Argonautis ad vellus aureum. Plura vide apud Suidam. qui alios etiã hoc nomine poetas fuisse docet. Declinatur Orpheus, Orpheos, Orphei,Orphea,&c. Vel Latinè,Orpheus,Orphei,Orpheo,Orpheũ. Exempla vtriusque inflexionis apud poetas inueniuntur.
Orphei Græco datiuo vsus est Virg.4. Georgicorum,
Inferias Orphei lethæa papauera mittes.
Orphea,accusatiuus.Ouid.11.Metamorphoseos,
-tumuli de vertice cernunt
Orphea percussis sociantem carmina neruis.
Blandus testudine Orpheus.Valer.1.Argon.
Rhodopeius.Ouid.10.Metam.
Sacer Calliopæ genus.Senec.Herc.OEth.8.
Thracius.Virg.4.eclog.
Threicius.Horat.1.Carm.ode 24.
Vocalis.Horat.1.Carm ode 12.

Orpheus, Adiectiuum trisyllabum, penult.prod. {ὀρφεῖος.} vt Vox Orphea.Ouid.10.Metam.
Cantus Orpheus.Claud.8.Paneg.
Libri Orphei.Claudian.ad Alechium Quæst. Orpheos alij libros impunè lacessunt.
Orpheus,Idem quod Thracius. Martial.lib.1.21,
Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro
Dicitur,exhibuit Cæsar arena tibi.

ORPHNAEVS {ὀρφναῖος} equus Plutonis, à tenebris nomen habens. Huius meminit Claud in fine lib.1.de raptu Proserp.vna cum aliis,
Orphnæus crudele micans,Æthónque sagitta
Ocyor,& Stygij sublimis gloria Nycteus
Armenti,Ditísque nota signatus Alastor.

ORREA {ὄρρεα} Ptolemæo lib.3.cap.9,Britanniæ vrbs:vulgò *Neucastel, Moncaistre*,vbi carbonum copia.

ORSILOCHVS,pen.corr.fuit,teste Homero lib.Iliad.5,filius Alphei fluminis, qui lato gurgite terram interfluit Pyliorum,& populi frequẽtis princeps fuit.

Orsus,Vide ORDIOR.

Orthium carmẽ {ὄρθιον νόμον} Genus est modulationis musicæ, quod Arionem cecinisse refert Herodotus lib.1.priusquam se in mare præcipitaret: sic fortè dictum, quòd eius carminis numeri quàm altissima & intentissima voce ferrentur. ὄρθιον enim Græci dicunt,quod arduum est,& quàm altissima voce eleuatum.Gell.lib.16.cap.19, Stánsque in summæ puppis foro, carmen quod Orthium dicitur, sub altissima voce cantauit.

ORTHOCORYBANTII, Scythiæ in Asia populi, authore Herodoto libro 3.

Orthos Græcè, Latinè dicitur rectus. A qua dictione sunt composita permulta.

Orthodoxus,orthodoxi {ὀρθόδοξος} Rectæ opinionis,siue sententiæ aut fidei.δόξα enim gloriam & existimationem,siue opinionem & sententiam significat.

Orthogonius, Adiectiuum {ὀρθογώνιος} Quod rectis angulis constat, & omnium partium æqualitatem habet. Columella libro 5. capite 2, Orthogonius ager.

Orthographia {ὀρθογραφία} Latinè recta scriptura dicitur. Quintil.lib. 1.capite 7, Quod Græci orthographiam vocant, nos rectè scribendi scientiam nominemus.
Orthographia in architectura est quum iam non planum opus, imáque operis vestigia imaginamur, sed subrectum, & frontem attollẽs,quasi erecti operis,aduersique descriptio. Hæc est erecta frontis imago,modicéque picta futuri operis figura.Budæus. Vide Vitruuium lib.1.cap.2.

Orthomastica,Poma dicũtur ab effigie mammarum. Plin.lib.15.cap.14.

Orthopnoicus,orthopnoici, pen.corr. {ὀρθοπνοϊκός} qui eam anhelitus difficultatem habet, vt nisi recta ceruice stet,spirare non possit. Plin. lib.20.cap.14,Orthopnoicis,torminibus,cholericis efficacissimum.

Orthopnœa,orthopnœæ {ὀρθόπνοια} Passio ipsa,& difficultas anhelitus. Est enim circa fauces malum, quod apud Græcos aliud atque aliud nomen habet,prout se magis minúsque intendit,omne tamen in spirandi difficultate consistit. Cels.lib.4.cap.4,de difficultate spirandi, Quum vehemẽtior est, vt spirare æger sine sono & anhelatione non possit, asthma. Quum accessit id quoque, ne nisi recta ceruice spiritus trahatur,orthopnœa. Plinius libro 21.capite 20, Crapulas quoque & orthopnœas discutit.

Orthostadiæ {ὀρθοστάδια} Tunicæ consistentes, quæ rectæ manent,nec accingũtur,apud Aristophanem:quas Pollux lib.7.cap.13,dicit communes esse viris & mulieribus.

ORTHOSIA {ὀρθωσιάς} Vrbs Syriæ, Ptolemæo lib.5.cap.15.hodie *Tortosa*, prius Antaradum.

Orthostata, orthostatæ, pen.corr. masc.gen. {ὀρθοστάτης} Vitruuius lib.2.cap.8, Quod siquis noluerit in id vitium incidere, medio cauo seruato secũdum orthostatas intrinsecus è rubro saxo quadrato, aut ex testa, aut ex silicibus ordinariis struat bipedales parietes, & cum ansis ferreis & plumbo frontes vinctæ sint. Ita enim non aceruatim, sed ordine structum opus poterit esse sine vitio sempiternum; quòd cubilia & coagmenta eorum inter se sedentia, & iuncturis alligata non protrudent opus,neque orthostatas inter se religatos labi patientur. Ipse Vitruuius ibidẽ,& lib.10.cap.17,postes vocat:alibi cap.16, arrectaria tigna,teste Budæo.

Orthragoriscus {ὀρθραγορίσκος} Piscis. Plinius lib.32.cap.2, Appion maximum piscium esse tradit porcum, quem Lacedæmonij orthragoriscum vocant.Grunnire eum cum capiatur.

ORTI,Hesperidum {κῆποι ἑσπερίδων} In Africa fuerunt inter duas Syrtes,Poetarum fabulis plurimum celebrati, quum reuera nihil ferant præter oleastrum. Vide suprà in dictione HORTVS.

ORTON {ὄρτων} Ptolemæo lib.3.cap.1, Pelignorum vrbs: hodie Ortona, Vulgò *Pietra de pirati*.

ORTOPLA {ὀρτόπλα} Dalmatiæ vrbs, Ptolemæo libro 2.cap.17. hodie Ortopula.

Ortus,orti,Vide HORTVS.

Ortus,orta,ortum:& **Ortus**,huius ortus,Vide ORIOR.

ORTYGIA {ὀρτυγία} Insula in mari Ægeo, quæ etiam Delos dicitur. Dicta Ortygia (teste Solino) quia in ea primò visæ sunt coturnices, quas Græci ὄρτυγας vocant. ¶Fuit & alia hoc nomine insula circa Siciliam,quæ ponte iungitur Syracusis,& fontem habet Arethusam.Hæc ex opposito est Plemmyrij Siciliæ amnis,de qua Virg.3.Æneid.
Oraculum Ortygiæ.Virg.3.Æneid.
Linquimus Ortygiæ portus.Virg.3.Æneid.
Dea Ortygia, Diana, quæ in Ortygia insula quam Delon alio nomine dixerunt,nata fuit.Ouid.1.Metam.

Ortygometra.ortygometræ {ὀρτυγομήτρα} Rex coturnicum, maior aliquanto, ac nigrior auis. Dicta quòd dux sit ac moderatrix coturnicum. Componitur enim ex ὄρτυξ coturnix, & μέτρον mensura. Plin. lib.10.cap.23,de coturnicibus loquens.Aquilone ergo maximè volãt, ortygometra duce. Hæc Calepinus, sed ineptè. Ortygometra enim penultimam producit,vt Tettigometra & eiusdem originis reliqua. Scribitur enim per η,non per ε.Neque posterior huius compositionis pars est μέτρον mensura: sed μήτηρ,id est mater,vt sit Ortygometra,Coturnicum mater seu matrix. Vide Budæum in Annotat.prioribus.

Ortyx,ortygis,pen.corr.fœm.gen.{ὄρτυξ} Auis quæ coturnix dicitur.
Ortyx,Herba,de qua Plin.lib.21.cap.17,Stelephuros,quam quidam ortyga vocant,alij plantaginem.

Oryx, orygis {ὄρυξ.} Plin.lib.2. cap.40, Orygen appellat Ægyptus feram, quam in exortu eius (Caniculæ sideris scilicet) contra stare, & contueri tradit,ac velut adorare quum sternuerit. Idem lib.8.cap.53, de semiferis animalibus loquens, Sunt & oryges, soli à quibusdam dicti,contrario pilo vestiti,& ad caput verso.

Oryza,Vide ORIZA.

O S

Os, oris, neut.gen. {στόμα} Propriè concauum illud intra quod sunt lingua & dentes.Plin.lib.11.cap.37,Continui dentes aut vtraque parte oris sunt,vt equo:aut superiore primores non sunt, vt bobus, ouibus. In plurali, ora,orium, oribus. Virg 8 Æneid. Componens manibúsque manus,atque oribus ora. Plinius lib.20.cap.9,Vitia orium graueolentiámque sanare affirmat Cato. Sic legit Despauterius in Heteroclitis, verùm corruptè: nam eo loco in vetusto exemplari legitur earum:de narium enim graueolentia loquitur.
Vultus in ore ficto.Ouid.epist 16.
¶Os,de brutis.Virg.de leone,12.Æneidos,
Impauidus frangit telum,& fremit ore cruento.
Os,de gallina.Plin.lib.10.cap.56,Ore rubicundo.
¶Os,facies.Virg 1.Æneid. Os humerósque deo similis.
¶Os,Sermo.Plin.de Viris illust. Mithridates rex ponti, oriundus à septem Persis, magna vi animi & corporis, vt sex iuges equos regeret,duarum & viginti gentium ore loqueretur.
Adolescentioris Academiæ os.Cic.Varroni,lib.9.8,Misi autem ad te quatuor admonitores non nimis verecundos. nosti enim profectò os eius adolescentioris Academiæ.
Insignis ore.Virg.4 Georg. De rege apium.
Anhelitus oris.Ouid.3 de Arte.
Malè odorati oris tristis anhelitus.Ouid.1.de Arte.
Decor oris.Ouid.2.Fast.
Decus.Ouid.3.Metam.
Dos oris,Suauitas dicendi aut canendi.Ouid.5.Metam.
Honor. Lucret.lib.4, Sed tamen esto iam quantouis oris honore. Id est sit quantumuis formosa.
Inanitas Quintil.lib 1.cap.11.
Grauis odor.Ouid 3.de Arte.
Recessus.Quintil.lib.1.cap.5.
Saliua Lucret.lib.4.
Suauitas.Quintil.in Prooem.lib.6.
Vitia Quintil.lib.1.cap.5.
¶Adoperta ora.Ouid.5.Metam.
Adunca ora boum,id est curua.Ouid.epist.12.
Ægrum os.Silius lib.13.
Animosi oris Accius.Ouid.1.Amor.eleg.15.
Arguta blandis querelis.Stat.2.Sylu.1.
Balbum.Horat.2.epist.1.
Cælestia.Ouid.2.Metam.
Candida.Ouid.2 Metam. Id est,deorũ.Vide Cælestis,in CAELVM.
Cornea, Id est rostrum.Ouid.8.Metam.
Corruptum.Quintil.lib.1.cap.1.
Coruscum.Claud.2.Paneg.
Cristati oris ales,gallus.Ouid.11.Metam.

Culti facundia.Ouid.1.Fast.
Dissona vulgi.Lucan.lib.3.
Dulce os,Facundum.Ouid.12.Metamorphoseos,
Hæc postquam dulci Neleius edidit ore.
Os durum.Terent.Eunucho,4.7.Vbi Donatus,Os durum, os impudens: vt contrà, Mollis frontis dicuntur,qui sunt reuerentes.
Duri oris puer,& audax.Ouid 5.Metam.
Falsi oris ambages.Ouid.10 Metam.
Os fatidicum.Ouid 9.Metam.
Fœtidum.Cic.in Pison.
Formosum.Ouid.3.Metam.
Frænatum equi.Horat.1.epist.15.
Fremebunda.Stat.5.Thebaid.
Fumantia.Ouid.2.Metamorphoseos, -fumantiáque abluit ora.
Honestum os Pleiadum,Pro orientibus Pleiadibus.Virg.4.Georg.
Horrenda.Virgil.2.Georgic. Oráque corticibus sumunt horrenda cauatis. Intelligit personas & laruas ligneas.
Ieiunum, Vide IEIVNVS.
Immania.Stat.9 Thebaid.
Impia.Ouid.14.Metam.
Improbum,Vide IMPROBVS.
Impudens,Idem quod durum.Terent.Eunuch.5.1.
Incultum,Id est facies inornata.Tibul.lib.1.eleg.8.
Indignantia.Ouid.1.Metam.
Infame Antonij,Vide INFAMIS.
Infantia.Ouid 4.Metam.
Ingenuum,Vide INGENVVS.
Insignia ora magnis dentibus.Ouid.8.Metam.
Intonsa.Virg.9 Æneid.
Inuiolabile.Stat.6 Thebaid.
Læuum os.Horat.1.Serm.satyr.5.
Laxum.Silius lib.13.
Lunata.Stat.11.Thebaid.
Minitantia.Ouid.12.Metam.
Modicum.Persius Satyr.5.
Mœsta.Senec.Hippol 8.
Morientia.Ouid epist.14.
Mutum.Ouid.6 Metam.
Niueo lenis in ore rubor.Ouid.epist.19.
Pallida.Virg.1.Æneid.
Patulum bouis.Ouid.epist.15.
Periurum.Ouid.2 Amor.eleg.10.
Prædurum.Quintil.lib.6.cap.4.
Proterua canum.Ouid.14.Metam.
Puerili in ore vultus virgineus.Ouid.10.Metam.
Puluerulenta.Claud.3.Panegy.
Rapidum.Virg.6.Æneid.
Remissum.Stat.9.Thebaid. Id est,os modestum,aut vox modesta.
Renidens.Ouid.8.Metam.
Roseum.Virg.9 Æneid.
Sacrificum.Ouid.1.Fast.
Semiferum.Senec.Thebaid.1.
Sibila ora anguium.Virg.2.Æneid.
Siccum.Catull.in amicam Formiani, epigr.40,Nec longis digitis, nec ore sicco. accusat eam,quòd frequenter spueret.
Sidereum Pollucis.Valer.4.Argonaut.
Silens.Ouid.1.Amor eleg.7.
Spumantia.Ouid.6.Metam.
Stygium.Ouid.3.Metam.
Tenerum.Horat.2 epist.1.
Timidum.Claud.2.Panegy.
Trepidum.Ouid.5.Metam.
Trilingue Cerberi.Horat.2.Carm.ode 19.
Tumidum.Valer.2.Argonaut.
Veridicum.Lucret.lib.6.
Vilia ora percutere.Martial.lib.2.in Posthumum.
Vno ore,pro Vno consensu.Terent.Phorm.4.3,
-nam cæteri quidem hercle amici omnes modò
Vno ore authores fuere,vt præcipitem hanc daret.
¶Abire in ora hominum,Vide ABEO.
Accedit os. Cic.2.de Orat. Sed tamen quoniam hoc totum, quicquid est,siue artificium,siue studium dicendi, nisi accessit os, nullum potest esse,docebo vos discipuli,id quod ipse didici,&c.
Admirari aliquem ex ore alterius. Cic.1. Tusc. Errare mehercule malo cum Platone, quem tu quanti facias, scio, & quem ex tuo ore admiror.
Æquiparans deos.Ouid.2.de Ponto,eleg.2.
Spumas agit ore cruentas.Virg.3.Georg.
Aperit ora futuris Cassandra.Virg.2.Æneid.
Asperat ora seueris minis.Stat 9 Thebaid.
Ore imperturbato bibere.Ouid.in Ibin.
Purpureo bibit ore nectar.Horat.3 Carm.ode 3.
Cadit frustum ex ore pulli.Cic 1.de Diuinat.
Sublimi ore canere aliquem.Claud.de bello Getico.
Diuino ex ore canit sacerdos.Virg.3 Æneid.
Hiatu oris & dentibus ipsis capessunt quædam animalia cibum. Cic.2.de Nat.deor.
Auido ore captare cibos.Seneca Thyeste,1.
Cinctum anguibus os Gorgonis.Cic.6.Verr.
Coercere ora frænis.Ouid.5.Metam.
Cohibere ora.Seneca Troade,6.
Colligit os rabiem.Ouid.1.Metam.
Fontes colluerant ora.Ouid.5.Metam.
Clauso commurmurat ore.Silius lib.15.
Ore placido compellare aliquem.Ouid.3.Metam.
Comprimere ora,Claudere.Ouid.6.Metam.

Confudit ora infractis ossibus.Ouid.5.Metam.
Congesserunt in os Midæ dormienti grana tritici formicæ. Cic.1. de Diuinat.
Vno ore consentiunt omnes de vtilitate amicitiæ.Cic.de Amic.
Constricta ora frænis.Senec Hippol.10.
Dolor contrahit ora,Corrugat,contristat.Ouid.3.de Ponto,eleg.1.
Conuertere os ad aliquem,Vide CONVERTO.
Conuertere ora & oculos in aliquem, In CONVERTO.
Conuertere ora vulgi.Horat.2.epist.1.
Clauso ore custodire verba.Senec.Agamemn.7.
Blando ore dicere aliquid.Ouid.13.Metam.
Rauco dicere aliquid.Ouid.5.Metam.
Discutit ora saxo.Ouid.4.Metam.
Distorquere os.Terent.Eunuch.4.4. Vbi Donatus,Os autem dicimus illum distorquere,quem natura pulchrum,deturpamus.
Finem dedit ore loquendi.Virg 6.Æneid.
Dare ora capistris.Virg 3.Georg.
Sublime os homini datum.Ouid.1.Metam.
Domita ora frænis.Senec.Hippol.10.
Ducere os, Indecorè ac turpiter faciem intorquere. Cic.in Orat. Vultu tamen multa conficiens:non hoc,quo dicuntur os ducere: sed illo,quo significant ingenuè quo sensu quidque pronuntient.
Tremente ore indignos sonos edidit. Ouid.3.Amor.eleg.5.
Placido ore edere aliquid.Virg.7.Æneid.
Effatus est ore.Virg 3.Æneid.
Efferre ora, Est erigere se,& videndum exhibere, ac veluti ostentare.Virg.5.Æneid.
Eluere os.Celsus lib.3.cap.4.
Recto ore emittimus voces.Lucret.lib.4.
Egregio magnum decus enitet ore.Virg 4.Æneid.
Reluctanti ore it equus.Ouid.3.Amor.eleg.4.
Impurissimo ore orationem in absentem euomere. Cic.5. Philip.
Exagitata ora frænis.Silius lib.7.
Excellens ore.Silius lib.1.
Vox excidit ore.Virg.6.Æneid.
Verbum ecquod vnquã ex ore huius excidit, vnde quisquam posset offendi?Cic pro Sylla.
Mœsto excutit ore cibos.Stat.5.Thebaid.
Exibat ex ore eius nihil non consyderatum.Cic.de Claris Orat.
Exertare ora.Virg 3.Æneid.
Toto ore expalluit.Ouid.4.Metam.
Sacrum os cælo extulit Lucifer.Virg.8.Æneid.
Liuida facta ora digitis.Ouid.epist.19.
Mendaci ore fallere numen.Ouid.3.Amor eleg.3.
Prono ore terram languidus ferit.Senec.Herc.OEth.7.
Ferre ora,Vide FERO.
Ora ad ora ferre,Osculari aliquem.Ouid.ad Liuiam.
Ferre se ore.Virg.4.Æneid. Quem sese ore ferens?
Per ora hominum ferri. Plin.epist.10.libr.2. Id est In publicum, In celebrationem.
Flectere os in mœstitiam.Tacit.lib.3.
Fœdare ora vnguibus.Virg.4.Æneid.
Olentia ora fouere re aliqua.Virg.2.Georg.
Mollia purpureis frænabas ora capistris.Ouid.10.Metam.
Cruento ore fremit leo.Virg.9.Æneid.
Cuncti simul ore fremebant.Virg.1.Æneid.
Virginis os habitúmque gerens.Virg.1.Æneid.
Ediscere authorem aliquem,& eum semper in ore habere. Cicero Leptæ,lib.6.18.
Arenti sitientes hausimus ore.Ouid.14.Metam.
Horrent sudoribus ora.Claud.3.Panegy.
Humectare ora lacrymis.Lucret.lib.1.
Imponere os alicui.Ouid.6.Metam.
Pallor albus ora inficit.Horat.Epod.7.
Rubor igneus inficit ora.Lucan.lib.5.
Inserunt in os infantibus omnia minima mansa.Cic.2.de Orat.
Intonare ore.Virg.6.Æneid.
Ora omnium & oculos intuemur.Cic.pro Mil.
Inumbrare ora coronis.Lucret.lib.3.
Lacerare ora manu.Silius lib.8.
Lacerare incesto ore optimum virum, Vide LACER,adiectiuum.
Diro ore lacessere aliquem.Claud.1.in Ruffinum.
Os alicui lædere. Terent.Adelph.5.4. Donatus,Nulli lædere os, Id est nullum præsentem lædere.
Lauimus ora manúsque.Horat.1.Serm.satyr.5.
Halitum alicuius ore legere.Virg.4.Æneid.
Linere ora luto.Ouid.3.Fast.
Docta ora loqui.Ouid.2.Amor.eleg.6.
Locuta est ore.Virg.1.Æneid.
Infido ore loqui.Ouid.epist.12.
Rotundo ore loqui.Horat.de Arte. Id est perfecto.Acron.
Fletu madens os.Ouid.3.Trist.eleg.5.
Maledicere clarissimo viro,ore fugitiuo.Cic.pro Deiotaro.
Magniloquo ore memorare aliquid.Ouid.8.Metam.
Mordere ore.Stat.12.Thebaid.
Floridulo ore nitens.Catul.in Epithal.Iuliæ,epigram.56.
Notare ora insanis manibus.Propert.lib.1.eleg.6.
Inuita notauit ora rubor.Ouid.6.Metam.
Presso ore obmutuit.Virg.6.Æneid.
Tenuia ora obnubit comis.Stat.6.Thebaid.
Spiritus oris obstruitur reluctanti.Virg.4.Georg.
Pallor occupat ora.Virg.4.Æneid.
Os loquentis opprimere.Ouid.3.Metam.
Oppugnare os alicui,In OPPVGNO.
Pallentia ora miris modis.Virg.10.Æneid.
Pendére ab ore narrantis.Virg.4.Æneid.

Rugis pectarauit anilibus ora.Ouid.14 Metam.
Percutere ora manu.Ouid.11.Metam.
Perfricare, Vide PERFRICO.
Pertorquere.Lucret.lib.2.
Peruncti fæcibus.Horat.de Arte.
Pio ore poscere aliquid.Virg.6.Æneid.
Spectanda ora præbere.Silius lib.17.
Os ad male audiendum præbere.Cic.Att.lib.1.13,O dij immortales, quàm ignauus ac sine animo miles! quàm dignus qui Palicano, sicut facit,os ad malè audiendum quotidie præbeat.
Primáque ferratis præfigunt ora capistris. Virg.3.Georg.de hœdis excretis quos à matribus prohibent.
Pressare ora dentibus.Lucret.lib.4.
Decorum os protulit luna.Horat.1.Serm.satyr 8.
Virgineo profatur ore.Stat.4.Sylu.3.
Prominere ore.Horat.Epod.5.
Pudibunda ora protegit frondibus.Ouid.3.Metam.
Arida ora quatit anhelitus.Virg.5.Æneid.
Regere ora equi.Ouid.8.Metam.
Reiectans cruorem ore.Virg 5.Æneid.
Relaxare ora fontibus.Ouid.1.Metam.
Luna relegit & retexit ora.Stat.5.Sylu.3.
Dolor ora repressit.Ouid.6.Metam.
Grandæua ora resoluit pater.Silius lib.16.
Resoluit ora fatis.Virg 4.Georg.
Respondere alicuius orationi ore.Cic.de Claris Orat.
Rigabat lacrymis vultum atque ora.Virg 9.Æneid.
Pauido rogat ore.Ouid.1.Metam.
Ausus es hoc ex ore tuo me rogare?Cic.Attic.lib.6.
Profundo ore ruit immensus Pindarus.Horat.4.Carm.ode 2.
Comanti ore ruit.Valer 3.Argonaut.
Spumanti ore Phasis ruit in æquor.Valer.5.Argonaut.
Secare ora alicuius.Stat.1.Thebaid.
Serenare ora.Stat.2.Thebaid.
Soluere ora,Aperire ad loquendum.Ouid.1.Metam.
Magno ore sonare.Virg.3.Georg.
Magna sonaturum os.Horat.1.Serm.satyr.4.
Spargere ora lacrymis.Lucret.lib.2.
Iucundum os oculósque suauiabor.Catull.ad Verannium,9.
Sublinere os.pro eo quod est Dare verba,& arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud authores. Nonius Marcellus tractum putat à ridiculo quodam lusus genere,quo dormientibus ora pinguntur.Plautus Aulularia,22,
-fidei censebam maximam multo fidem
Esse,ea subléuit os mihi penissumé. Idem alibi,Os mihi probè sublitum est. Marcus Varro in Mysteriis apud Nonium,Æs defraudasse cauponam, bonam luto obliuisse, quum portitores æra induxére. Virgilius item in Carmine Bucolico,pueros inducit per lusum, Sileni faciem mori succo oblinentes. Erasmus.
Candida ora minio rubore sublucent.Ouid.epist.20.
Sanguis suffuderat ora.Silius lib 11.
Pulchra verecundo suffundens ora rubore.Ouid.1.Metam.
Durissimo ore esse.Cic.pro Quintio,Quum cupidius instaret,homini pro amicitia familiari duxi,mihi videri ore durissimo esse,qui præsente eo gestum agere conaretur.
In ore alicuius esse Plaut.Asin.5.
In desyderio ciuitatis,in ore,in sermone omnium esse. Cicero 10. Philip.
In ore est omni populo, Fama est,rumor est. Terent.Adelph 1.2. Cic.de Amic. In eum sermonem illum incidere qui tum ferè multis erat in ore.
Tibi valde solet in ore esse.Cic.ad Atticum,lib.6.
In ore sunt omnium Philosophorum.Cic.2 de Finib.
In ore & sermone omnium esse.Cic.4.Verr.Res percrebuit, in ore atque sermone omnium cœpit esse.
Supinare ora.Stat.5.Thebaid.
Supinato ore lambit aera.Stat.5.Thebaid.
Temperare ora frænis Horat.1.Carm.ode 8.
Tenebant ora intenti.Virg.2.Æneid.
Tinctus os fletu.Stat.6.Thebaid.
Tonare ore.Claud 1.de raptu Proserp.
Celso ore tonat.Claud.2.de raptu Proserp.
Os suum alicui tradere, Deosculando amplecti, & multis verbis aliquem laudare. Cic.pro Rosc.Amer. Rogat,orátque te Chrysogone,si nihil de patris fortunis amplissimis in suam rē conuertit,si nulla in re te fraudauit,si tibi optima fide sua omnia concessit,adnumerauit,appendit: si vestitum,quo ipse tectus erat, annulúmque dedit, os suum tibi tradidit:si,&c.
Trahere auram ore.Ouid 2.Metam.
Trahere aliquid ore.Horat.1.Serm.satyr.1.
Tument ora irâ.Ouid.3.de Arte.
Turbatum os fletibus.Silius lib.13.
Vacant epulis ora,Id est carent.Ouid.15.Metam.
Venire in ora hominum,est Celebrem fieri & notū, de quo omnes loquantur.Horat.1.epist.3.
In ore vulgi & in communibus prouerbiis istius iniquitas versatur.Cic.3.Verr.
Vertere ora huc & huc.Horat.Epod.4.
Vigent in ore illi.Cic.1.Tuscul.Id est memorantur.
Supremo ore vocare aliquem, Id est voce suprema. Ouid. 8.Metamorph.
Volitare per ora virum, In ore esse omni populo. Virgil.3.Georg. Hæc sententia legitur & apud Ennium.
Vomit ore cruorem.Virg.3.Æneid.
Fero ore flammam vomit.Ouid.5.Metam.
¶Os, Audacia& temeritas.Terent.Phorm.5.8,Nam quo redibo ore ad eam quam cōtempserim? Cic.6.Verr. Os hominis,insignémque impudentiam cognoscite. Idem Philip.5, Sed illud os, illam impuritatem. Ibidem,11, Audisset furentis introitum Dolabellæ, vocem impuram, atque os illud infame. Idem pro C.Rabirio Posthumo, Quod habent os? quam audaciam? Vide Erasmum in Adagio, Perfricare faciem.
Ferreum os conuitio verberare.Cic.in Pisonem Neque verò contempsisti,licet Themista sapientior, si os tuum ferreum Senatus cōuitio verberari noluisti.
¶Os, Præsentia.Salust.in Iugurth.Incedunt per ora vestra magnificé. Cicero in Pisonem,Sed quoniam fortunarum contentionem facere cœpimus,de reditu Gabinij omittamus: quem etsi sibi ipse præcidit,ego tamen,os vt videam hominis,expecto.
In ore alicuius,In conspectu.Tacit.lib.19.
In ore atque oculis omnium hæc gesta sunt.Cic.4.Verr.
Frequens erat ille Romæ,atque in foro, & in ore omnium quotidie versabatur.Cic pro Rosc.Amer.
In tuis oculis,in tuo ore,vultúque acquiesco.Cic.pro Deiotar.
Ante ora,Vide ANTE.
Ante ora patrum oppetere.Virg.1.Æneid.
¶Os,non solùm de facie dicitur,sed etiam de tota specie quæ cernitur,& quicquid in aliqua re patet.
Lato dedit ore fenestram.Virg.2.Æneid.
Vlceris os.Virg.3.Georg.
Sacculi os.Iuuenal satyr 14.
Vascula oris angusti.Quintil lib.1.cap.2.
Rostrata ora nauium Horat.Epod.4.
Os portus. Cic.7. Verr Nam in ipso aditu atque ore portus, vbi primùm ex alto sinus ad vrbem ab litore inflectitur,&c.
Ora,de æquore.Virg.1.Æneidos,
Vnde per ora nouem vasto cum murmure montis
It mare præruptum,& pelago premit arua sonanti.
Septem discurrit in ora Nilus.Virg 4.Georg.
¶Discordia ora, Id est diuersæ linguæ, & idiomata. Virgilius 2. Æneid.
Os incultum.Id est facies inornata.Tibull lib.1.eleg 8.
Osculum,osculi,pen.corr.Diminutiuum { στόμιον } Paruum os. Ouid. lib.1.Metamorphoseos,
-videt oscula quæ non
Est vidisse satis. De Daphne.
Osculum, ab ore dictum Varr.de Ling Lat lib.5.
¶Osculum { φίλημα } pro Basio etiam accipitur:quoniam basiando os coarctamus atque minuimus, & quasi ex ore osculum facimus. Cic.ad Attic.lib.12, Atque vtinam continuò ad complexū meæ Tulliæ,& ad osculum Atticæ possim currere.
Apta oscula.Ouid.epist.21.
Fida.Stat.3.Sylu 2.
Furialia.Valer.7.Argonaut.
Hircosum osculum,Putidum,olidum.Martial lib.12.59,
Te vicinia tota,te pilosus
Hircoso premit osculo colonus.
Niuale,Vide NIX.
Pressa.Ouid.epist.2.
Sororia.Ouid.4 Metam.
Suprema Ouid 6 Metam.
¶Accipere oscula Ouid.epist.21.
Admouere oscula,Vide ADMOVEO.
Affigere.Lucret.4.
Luctantia carpere.Ouid.4.Metam.
Committere linguæ.Ouid.epist.21.
Properata oscula raptim congerimus sine ordine. Ouid epist.17.
Flagrantia ad oscula detorquere ceruicem. Horat.2.Carm.ode 12.
Dispensare oscula per omnes.Ouid.6.Metam.
Diuidere sodalibus.Horat.1.Carm od 36.
Dare osculum.Plin.lib.14 cap.13.
Obuia dare.Ouid.epist.18.
Frigida nequicquam duro dedit oscula rostro. Ouidius 11. Metamorph.
Dare oscula manibus.Ouid.1.Metam.
Excipere aliquid risu & osculo.Quintil.lib.1.cap.2.
Fatigare dextram osculis. Tacit.libro 15. Hoc est dextram exosculari.
Ferre.Ouid.2.de Arte.
Figere.Virg 2.Æneid.
Dulcia figere.Virg.1.Æneid.
Pauida figens pedibus.Silius lib.12.
Trementia figere.Lucan.lib.2.
Humectare labris.Lucret.lib.4.
Impertire aliquem osculo,Vide IMPERTIO.
Infigere alicui.Silius lib.12.
Ingeminare.Valer.2.Argon.
Ingerere,Vide INGERO.
Interserit oscula mediis verbis.Ouid 10.Metam.
Iungere.Ouid.2.Metam.
Iungere per longas moras.Ouid.epist.2.
Improba iungere.Ouid.2.Amor.eleg.5.
Oscula moderata iungere.Ouid.2.Metam.
Lambere frigida.Stat 2.Sylu.1.
Libare.Virg 1.Æneid.
Nexa oscula linguâ Ouid.2.Amor.eleg.5.
Pangere osculum,Vide PANGO.
Porrigere alicui.Ouid.3 Metam.
Præripere alicui Lucret.lib 3.
Premere aliquem osculo,Vide paulo antè.Hircosum osculum.
Refugere oscula alicuius.Ouid.1.Metam.
Reuellere.Stat.3.Sylu.2.

Venire ad oscula alicuius. Ouid. 9 Metam.

Oscillum, oscilli {προσωπεῖον} Diminutiuum est à diminutiuo Osculũ, sicut à tantulo Tantillum. Colum. lib. 2. cap. 10, Quoniã si humor inuasit, vermes gignit, qui simul atque oscilla lupinorum ederunt, reliqua pars enasci non potest.

¶ Oscilla, etiam sigilla sunt, & paruæ imagunculæ, quæ arte fictili fingebantur, & væn ales proponebantur, quibus homines pro se atque suis Saturno piacula faciebant, vt ait Macrobius lib. 1. Saturnal. cap. 7 & cap. 11.

Oscilla etiam dicebantur αἰῶραι, id est pensiles quędam gestationes de arboribus suspensæ, in quibus homines per lusum iactabantur, atque ea iactatio oscillatio dicebatur. Nam homines eo genere lusus se iactantes, impositi transuerso tigno de arbore suspenso, alternis se mutuóque subiectabant deprimebántque. Quod genus lusus per sex feriarum Latinarum dies celebrare solebant, in memoriam & imaginem vitæ humanæ, in qua altissima interdum in infima deiiciuntur, infima in altum efferuntur & euehuntur. Ita memoriã redintegrantes initio acceptæ vitæ, per oscillationem, motus cunarum: per lactatam potionem, qua tunc vtebantur, lactis alimentum significabant. Nam lac Latinis feriis adhibebatur etiam in sacrificiis. Cicero,

-Et læto mactasti lacte Latinas. Virgilius oscillationem etiam Liberalibus, vt existimo, fieri dixit,

Oscilla ex alta suspendunt mollia quercu. Alij pinu. In quo tamen φαλλὸν, multi interpretantur: nam & obscœnæ etiam partis simulacrũ oscillum vocari posse censent. Inde igitur per translationem oscillũ in ariete murali dixit Septimius Florens, quum scribit, In oscillum penduli impetus armatum: propterea quòd malo statuto, tanquam trutina, alter transuersus suspendebatur. Eodem modo de mũdo ex axe pendente in libro de Anima dixit, Initium enim omnium commentatus animum, & vniuersitatis oscillum de illius axe suspendẽs. Verba sunt Turnebi.

Oscillo, oscillas, oscillâre, ab Oscillum fit, & significat Inclinare. Festus, Oscilla sancta dicuntur, quòd oscillent, id est Inclinent, præcipitésque efferant oscillantes. Seruius putat esse compositum ab os: & cilleo, cilles, quòd in hoc cillerentur, id est mouerentur ora. nam cillere, mouere est. Plautus Amphit. 4, -qui mihi aduenienti os oscillet probè. Id est, moueat probè ipsum pugnis percutiendo.

Osculor, penultima correpta, oscularis, osculatus sum {φιλέω, καταφιλέω, κυνέω} osculári, Dare osculum. Cicero Appio Pulchro, libro 3. 11, Complexus igitur sum cogitatione te absentem, epistolam verò osculatus.

Complecti aliquem & osculari. Cic. in Somn. Scip. Ille autem me complexus atque osculans flere prohibebat.

Filium mater osculata est. Cic. pro Mur.

Dormientem. Cic. 1. Tuscul.

Amplecti, in manibus habere, fouere, osculari aliquem. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Erat hoc mihi dolendum, sed multo magis illud, quòd inimicum meum &c. sic amplexabantur, sic in manibus habebant, sic fouebant, sic me præsente osculabantur, &c.

Venerari & osculari. Cic 6. Verr. Quòd in precibus & gratulationibus non solùm id venerari, verumetiam id osculari solent. De simulacro Herculis.

Osculatio, Verbale {φίλημα.} Cic. pro Cælio, Non flagrantia oculorũ, non libertate sermonis, sed etiam complexu, osculatione, aquis, nauigatione, &c.

Seges osculationis. Catull. ad Iuuencium, epigram. 45.

Os, ossis, n. gen. {ὀστέον, ὀστοῦν, κόκκαλον.} Cic. 2. de Nat. deor. Quid dicam de ossibus, quæ subiecta corpori mirabiles cõmissuras habent, & ad stabilitatem aptas, & ad artus finiendos accommodatas, & ad motum & ad omnem corporis actionem?

Albi ossibus scopuli Virg 5. Æneid.

Albis ossibus informis ager. Horat. 1. Serm. satyr. 8.

Asinina ossa, Vide ASINVS.

Grandia. Ouid. 9. Metam.

Grauia. Stat 6. Thebaid.

Immania. Claud. 1. Paneg.

Ingentia cubiti. Ouid. 12. Metam.

Inhumata. Ouid. epist. 10.

Magna. Virg 5. Æneid.

Obtrita Lucan. lib. 3.

Pauxilla & minuta. Lucret. lib. 1.

Spatiosa pectoris Valer. 4. Argonaut.

Tenera. Virg 4 Georg.

Tetra situ. Valer. 4. Argonaut.

Verticulatum. Cels. lib 8 cap. 1.

¶ Humanis albet humus. Ouid. 1. Fast.

Amicta pelle lurida. Horat. Epod. 17.

Amputare ossa. Seneca Thyeste, 8.

Asperare sagittas ossibus: Hoc est, acuere, præfigere. Tacit. in lib. de Germanis.

Astringi suis neruis ossa debent. Quintil. in Procem. lib. 1.

Collapsa in se ossa minutatim morbo. Virg. 3. Georg.

Concutit ossa metus Ouid. epist. 3.

Condere terræ ossa alicuius. Virg. 5. Æneid.

Condita ossa peregrina ripa. Ouid. 2. Metam.

Fractis confudit in ossibus ora Ouid. 5. Metam.

Ima per ossa cucurrit tremor. Virg. 2 Æneid.

Dura per ossa gelidus cucurrit tremor. Virg. 6. Æneid.

Detegere ossa. Quintil. in Procem. lib. 1.

Discussa ossa oris. Ouid. 5. Metam.

Disiecta ossa oris. Ouid. 12 Metam.

Inodora date vrnæ. Persius satyra 6.

Exarsit iuueni dolor ossibus ingens. Virg. 5. Æneid.

Nodosa frangere. Lucan. lib. 8.

Hærere vix ossibus. Virgil. 3. ecloga,

-vix ossibus hærent. præ macie videlicet, hoc est, Vix ossa eorum cohærent. est enim ablatiuus casus, non datiuus.

Ferrum hæsit ossibus. Ouid. 3. Metam.

Hiantia ossa ruptis genis. Iuuenal. satyr. 15.

Cineri alicuius atque ossibus dolorem inurere. Cic. 3. Verr.

Lecta è vulneribus ossa, & vestes sanguine perfusas videmus. Quintil. lib. 6 cap 1.

Operienda sunt ossa corpore. Quintil. in Procem. lib. 1.

Perfracta ossa trinodi claua. Ouid. epist. 4.

Perfracta saxo Silius lib. 17.

Quiescunt ossa molliter. Virg. 10 eclog.

Calor ossa reliquit. Virg. 3 Æneid.

Cineri atque ossibus filij sui solatium ex calamitate tua vult reportare. Cic. 7. Verr.

Reponere os. Cels. lib. 8. cap. 10.

Dura ossa sonant sub ictu. Valer. lib. 3. Argon.

Tecta sepulchro Ouid epist. 3.

Traxit furorem per ossa. Virg. 4 Æneid.

Verenda. Ouid. epist. 3.

Ossa orationis, Vide Succus orationis, in SVCCVS.

¶ Ossa vocat Suetonius Putamina, Gallicè *noyaux*, in Claudio, cap. 8, Quoties post cibum obdormisceret, quod ei ferè accidebat, olearum ac palmularum ossibus incessebatur.

Ossiculum, ossiculi, pen. corr. Diminutiuum {ὀστάριον.} Gell. lib 6. cap 1, Ratio subtilior & vtilitas ipsa operis postulauit, vt tenuissimis, minutisque ossiculis caput compingeret. Plin. lib. 11. cap. 37, Omnium cerebro medio insunt ossicula parua.

Ossiculatim, pẽn. prod. Aduerbium {κατ' ὀστάριον} Minutatim. Cæcilius Fallaci, Ossiculatim Parmenonem de via liceat legant. Nonius.

Osseus, Adiectiuũ {ὀστέινος, ὀστώδης} Quod est ex osse. Columella lib 5. capite 11, Deinde cuneum tenuem, ferreum vel osseum, inter corticem & materiam, ne minus digitos tres, sed consideratè demittito.

Forma ossea Ouid in Ibin.

Genitalia. Plin. lib 11. cap. 49.

Lapis osseus, Formam & veluti substantiam ossis habens. Plinius lib. 36. cap. 18.

Osseum lignum Plin. lib. 13. cap. 4.

Manus ossea Mauri. Iuuenal. satyr. 5.

Ossifragus, penultima correpta, Qui ossium fractura debilitat quempiam. Cassius Seuerus apud Senecam libro 6. Controuers. 33. controuersia.

Ossuaria, ossuariæ {ὀστοθήκη} Locus in quo reponũtur ossa defunctorum. Vlpianus in l. 2. D. De sepulchro violato, Celsus scribit statuam sic esse monumẽti, vt ossuariam. Haloander legit ossaria: vt sit substantiuum, ossarium, ossarij.

Os leonis, Genus herbæ florem faciens purpureum. Columel. Narcissique comas, & hiantis sæua leonis ora feri.

Osasum, pro Odi. Plaut. Amphitryone,

Inimicos semper osasum obtuerier. Nonius.

Osanna, Hebraicè legitur HOSIAH-NA, Id est saluum fac obsecro.

OSCA {Ὄσκα.} Ptolemæo libro 2. cap. 6, Hispaniæ ciuitas, Isca dicta. Vulgò *Guesca*.

Oscedo, Vide OSCITO.

OSCELLA {Ὄσκελλα} Lepontinorum in Alpibus Scutiis vrbs, authore Ptolemæo lib. 3 cap 1. Hodie *Secusa*.

Oscen, Vide OSCINIS.

Oscheum {ὄσχεον} Latini scrotum dicunt, id est testium receptaculum. Celsus, vbi de morbis tractat qui in naturalibus circa testiculos oriri solent, Sinus, inquit, qui conspicitur à nobis, ὄσχεον à Græcis dicitur: nostri scrotum vocant.

OSCI {Ὄσκοι} Italiæ populi, in Campania, sic, vt quibusdam placet, ab oris fœditate dicti. Virg. lib. 7. Æneidos,

Oscorúmque manus, &c.

Oscus, Adiectiuum {Ὄσκος.} Cic. Mario, lib. 7. 1, Non enim te puto Græcos aut Oscos ludos desyderasse, præsertim quum Oscos ludos, vel in Senatu vestro spectare possis. Horat. 1. Serm. satyra, 5,

-Messi clarum genus Osci. Quòd autem dicit Cicero, Oscos ludos vel in Senatu suo spectare Marium posse, de impudico & superbo sermone Senatorum intelligendum est. Fuit enim Oscis frequẽtissimus vsus libidinum spurcarum. vnde & verba impudentia & elata, obscœna appellantur, vt Verrius quidam vult apud Sextum Pompeium. Hinc est quòd ibi Titinnius etiam vetus poeta dicit: Oscè & Volscè fabulantur, nam Latinè nesciunt. Erasmus inter adagia recitat, Oscè loqui, pro turpiter parúmque pudicè loqui. Turnebus verò in eandem epistolam sic ait, Sed qui tandem sunt ludi Osci? quidam putant, quibus Atellanæ dabantur. Atella enim oppidum Campaniæ fuit: vnde earum nomen. Osci enim populi Campaniæ fuerunt. Sed Osci ludi, vt existimo, & fabolæ Oscæ & mimi lingua Romana non fiebant, Romanis tamen intellecta. Etsi ea gens deleta erat, tamen etiamnum vigebat sermo, & comœdiæ agebantur Romę Osca lingua. Strabo, [illegible]. Hactenus ille.

Tellus Osca. Propert. lib. 4. eleg. 2.

Osca, Purgamenta & sordes lanæ per contumeliã & iniuriã summam Oscorum Næuius appellauit, vt Varro interpretatur. Sic enim scribit lib. 6. de Ling. Lat. Quum ex ea carẽt, quod in ea hæret, neque est lana. quæ in Romulo Næuius appellat Osca ab Oscis. Scripturã veterem interpolant multi, aliique aliter euulgant, sed hæc Turnebo magis probatur.

Oscillum, Oscillo, Vide Osculum in OS, oris.

Oscinis, huius oscinis, pen. corr. omn. gen. Auis auspicium ore faciẽs, inquit Varro de Ling. Lat. lib. 5. Horat. 3. Carm. ode 27,

Oscinem coruum prece suscitabo

Solis ab ortu. Cic. 2. de Nat. deor. Quanquam aues quasdam & alites & oscines, vt nostri augures appellant, rerum augurãdarum causa natas esse putamus. Alij declinant Oscen, huius Oscinis. Ausonius

nius in Ternario,

Tres quorum ætates superat Phœbeius oscen. Hoc est, coruus qui est in Apollinis tutela.

Tum à dextra, tum à sinistra parte canunt oscines. Cicero 1. de Diuinatione.

¶Oscines Plin lib. 10. cap. 19, vocat omnes aues quę canunt. Ibidē, cap. 29, Alia admiratio circa oscines: ferè mutant colorem vocémque tempore anni, ac repentè fiunt aliæ.

Oscinum, oscini, pen. corr. { οἰωνισμὸς } Auium augurium. Cic. 2. de Legib. Idémque fulgura atque oscina pianto. Correctiora exemplaria legunt obscita.

Oscito, oscitas, pen. corr. { χασμάω } oscitâre, Os commouere, & os totum aperire, vt fit præ somno aut tædio. Gell. lib. 4. cap. 20, Et in iure stans, clarè nimis & sonorè oscitauit.

Oscitare, pro Aperire se, dixit Plinius libro 16. capite 24, Sed omnium folia quotidie ad solem oscitant, interiores partes tepefieri violentia.

Oscitor, oscitaris, Deponens { χασμᾶσθαι } Idem. Plautus Menæch. 17, Vt pandiculans oscitatur.

Oscitans, pen. corr. oscitantis, Participium { χασμῶν. } Cic. pro Milone, Adde inscitiam pransi, poti, oscitantis ducis. Idem pro Cluentio, Tristem atque oscitantem leuiter impellit.

¶Oscitans, Securum & nihil prouidentē aliquando significat, authore Donato. Terent. And. 1, 2, Sperantes iam amoto metu, interea oscitantes opprimi.

Oscitans & dormitans sapientia Scæuolarum. Cic lib. 2. de Orat. Et istam oscitantem & dormitantem sapientiam Scæuolarum & cæterorum beatorum otio concedamus.

Oscitans Epicurus, Otiosus & negligens. Cic. 1. de Nat. deor. Ista à vobis quasi dictata redduntur, quæ Epicurus oscitans hallucinatus est, quum quidem gloriaretur, vt videmus in scriptis, se magistrum habuisse nullum.

Oscitantes hesterna potatione Quintil. lib. 8. cap. 3.

Oscitanter, Aduerbium { χασμωδῶς. } Negligenter. Cic. de Claris Orat. Quum indicia mortis se comperisse manifestò & manu tenere diceret, tam solutè egisset, tam leniter, tam oscitanter.

Oscitatio, Verbale { χάσμη. } Plin. lib. 7. cap. 6, Oscitatio quidem in enixu lethalis est.

Oscitatio (inquit Donatus) animi otium & securitas.

Oscitationes Bruti, Libelli oscitātèr siue negligenter scripti. Stat. 4. Sylu. 9.

Oscedo, penult. prod. oscedinis, fœm. gen. { χασμῶδης } Vitium quo quis tenetur vt sæpius oscitet. Gell. lib. 4. cap. 20, Sed quum ille deierasset, inuitissimum sese ac repugnantem oscitatione victum, tenerique eo vitio quod oscedo appellatur: tum notæ iam destinatæ exemptus est.

Oscedo, Sereno significat oris vlcuscula, quum scribit, Hinc oscedo fugit, linguæ quoque vulnera cedunt. Oscedo, inquit Isidorus, est, qua infantium ora vlcerantur. Æphthas medici vocant, vt Turnebus existimat.

Osculana pugna, à Festo appellatur, & prouerbij loco numeróque refertur, de iis qui victi vincunt. Sed Asculana potius dici debere videtur. Nam ad Asculum ea depugnata pugna fuit aduersus Pyrrhū, si Plutarcho credimus: quanquam apud Festum ordo seriésque verborum osculanam tuetur. Ex Turnebo.

Osculatio, Osculor. Osculum. Vide os, oris.

O si { εἴθε } Aduerbium optandi. Vide o, interiectionem.

Osim, pro Ausim, Comicorum more. Cic. Attic. lib. 12. epist. 4.

OSIRIS, penult. prod. { ὄσιρις } huius Osiris vel Osiridis, fuit Iouis filius ex Niobe Phoronei filia, successitque Phoroneo in regnum Argiuorum. Ægialum fratrem præfecit regno Achaiæ, & ad Ægyptios transfretauit, gloriæ desyderio. Quos quum subegisset, Isidem (quæ & Io vocabatur) Inachi primi regis Argiuorum filiam duxit vxorē. Vbi quum illa literas, Osiris varias artes Ægyptios docuisset, vterque diuinos honores meruerunt. Tandem à Sityphone Ægyptio, vel (vt Seruius ait) à Typhone fratre, clàm occisus, ab Iside diu quæsitus est. Tandem apud Phialam iuxta Syenen laceratus compertus est. In insula Abato, in palude iuxta Memphim sepeliri eum Isis curauit: & paludem, Stygē, id est mœrorem appellauit, nec nisi certis diebus & mitratos eò accedere voluit. Sed quum apparuisset Ægyptiis deinde bos quidam, Osirim putarunt, adorauerúntque vt deum, & vocauerunt Apim, id est bouem, eorum lingua. Deinde dictus est Serapis. Tibullus lib. 1. eleg 7,

Te canit, atque suum pubes miratur Osirim

Barbara Memphitē plangere docta bouē. Martial. lib. 9. 31, -nec quæ turba Serapin amat. Eusebius lib. de Præpar. Euang. Ægyptios ferunt primos omnium motum ordinémque cælestium corporum admiratos, Solem & Lunam deos putasse, ac Solem quidem Osirim, Lunam Isim nuncupasse, à proprietate quadam inditis ipsis nominibus. Nam, siquis ad Latinam linguam verba transferat, multioculus Osiris dici potest. Neque id ab re: Radiis enim suis quasi multos rebus immittit oculos, quibus omnia perspicit, vt etiam poeta dicit, Sol qui terrarum flammis opera omnia lustras. Quanuis nonnulli Græcorum poetæ Dionysium esse Osirim confingant. Isim verò, Priscam Latinè dicere possumus, Lunę hoc nomine indito, quoniam sempiterna priscáque sit. Cui cornua depingunt, vel quia quum minor est, cornuta videatur: vel quòd bos ei apud Ægyptios sit dedicata. Ferunt Osirim apud Ægyptios haustum, viniqúe vsum comperisse, & multas alias res necessarias, vt innuit Tibullus lib. 1. eleg. 7, Primus aratra manu solerti fecit Osiris, &c.

Sanctus Osiris. Horat. 1. epist. 18.

Osiris, Herba est ramulos ferens nigros, tenues, lentos, & in iis folia nigra ceu lini, seménque in ramulis nigrum initio, deinde colore mutato rubescens. Verba sunt Plinij lib. 27. cap. 12. Vulgus Herbariorum vocat *Linariam*.

Osirites, pen. prod. ab Ægyptiis dicitur herba, quam cynocephaliam, hoc est canis caput vocant, quòd canino capiti sit similis. Tradunt siquis eam totam eruat, statim mori. Sipontinus. Plinius libro 30. capite 2.

OSISMII, Populi sunt Galliæ Lugdunensis ad Ligerim amnem. Plin. lib. 4. cap. 18. Cæsar Ossismos vocat.

OSISMII, Apud Melam libro 3. cap. 2, populi sunt Britanniæ minoris, quos nunc Britones vocant, apud promontorium illud, cui vulgò nomen *Sanctus Matthæus*.

Osonoba, Vide OSSONOBA.

Osor, Vide ODI.

OSQVIDATES, Populi sunt Galliæ Aquitanicæ, apud Plinium libro 4. cap 19.

OSSA { ὄσσα } mons est teste Solino, in finibus Thessaliæ Centaurorum stabulum, cum tanta pinorum copia, vt in flexione atque reflexione ramorum tonitrua referantur. Lucanus lib. 1, Ossa pinifera.

Arctoa. Stat. 3. Theb.

Frondens Stat 8. Theb.

Glacialis. Claud. 1. Paneg.

Niualis. Claud. 2. in Ruffin.

Ossæus, Adiectiuum { ὀσσαῖος. } Lucan. lib. 6, Attollit Titan, rupes Ossæa coercet.

Auia Ossæa. Stat. 1. Achill.

Vrsa. Ouid 12. Metam.

Bimembres Ossæi, Centauri qui Ossam accolebant. Statius 12. Thebaid.

Osseus, Ossiculum, Vide os, ossis.

Ossifraga ossifragæ: vel Ossifragus, ossifragi, pen. corr. { φήνη } Aquilæ genus, ab ossibus frangendis dictæ. Plin. lib. 30. cap. 7, Ossifragi vēter arefactus & potus, iis qui cibos non conficiunt vtilissimus.

OSSIGITANIA, Regio Hispaniæ, Bæticæ vicina, cuius meminit Plinius lib 3. cap. 1.

OSSONOBA { ὀσσόνοβα } Lusitaniæ ciuitas, teste Ptolemæo, lib. 2. cap. 5. alio nomine Siluera.

Ostendo, ostendis, ostendi, ostensum & ostentum { δείκνυμι, δεικνύω, παραδείκνυμι, ἀποδείκνυμι, ὑποφαίνω, φαίνω } osténdere, Demonstrare. Ab os & tendo compositum est. Os autem pro facie sæpe ponitur, quę pro toto corpore non solùm hominis, sed etiam cuiuslibet rei specie sumitur. Ostendere igitur, est speciem siue faciem rei mōstrare: quia tendere os, hoc est extendere solemus in id quod volumus demonstrare. Terent. in Eunuch. 5. 3,

Iámne ostendisti signa nutrici? Virg. 6. Æneidos,

Ostendent terris hunc tantùm fata, neque vltra

Esse sinent.

Ostendere & declarare. Cic. pro Cecinna, Is habuit in matrimonio Cesenniam, eodem è municipio, summo loco natam & probatissimā fœminam, sicut & viuus multis ipse rebus ostendit, & in morte sua testamento declarauit.

Demonstrare & ostendere. Cic. Att. lib. 1. 1, Demonstraui hæc Cælio: simul & illud ostendi, si ipse cum illo vno contenderet, me ei satisfacturum fuisse.

Ostendere & patefacere. Cic. de Arusp. resp. Hæc igitur vobis, hæc Populo Romano & scelerum indicia ostendit, & periculorum signa patefecit.

Proponere & ostendere. Cic. 2. de Lege agrar. Cui errato nulla venia, rectè facto exigua laus, & ab inuitis expressa proponitur: nō dubitanti fidele consilium, non laboranti certum subsidium nobilitatis ostenditur.

De his primùm partibus ostendendum est, deinde, &c. Author ad Heren. lib. 2.

Ostenditur nobis id quod quærebamus, inquit Donatus. Terentius Hecyra. 4. 4,

-opportunè te mihi

Phidippe in ipso tempore ostendis.

Apertè ostendit quod habet væanle. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Coràm ostendere aliquid alicui. Virg. 6. Æneid.

Digitis ostendere. Ouid. 2. de Arte.

Bellum ostendere. Liu. 1. ab Vrbe.

Bellum indicere & ostendere. Liu 1. ab Vrbe.

Iter ad ingenij lumen. Quintil. in Proœm. lib. 1.

Ostendere de excelso locum aliquem. Cic. in Somnio Scip.

Lumen animi, ingenij, consilíjque tui hic oportet ostendas. Cic. in Somnio Scip.

Metum. Cic. 6. Verrina, Iste tum petere ab illis: tum minari, tum spem, tum metum ostendere.

Mores alicuius. Terent. Eunuch. 5. 9.

Ostendere & offerre os suum. Cic. pro Rosc. Amer. Ex tot sicariis solus inuentus es, qui cum accusatoribus sederes: atque os tuum nō modò ostenderes, sed etiam offerres.

Os suum populo. Cic. 3. Verr. Nemo quenquam tam audacem, tam amentem, tam impudentem fore arbitrabatur, qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus euictus, ora iudicum aspicere, & os suū Populo Romano ostendere auderet.

Peccata in re aliqua ostendere, pro Peccare. Terentius Heautont. 4. 1,

Tot peccata in hac re ostendis.

Ostendere aliquem peccare in re aliqua. Terentius Adelph. 1. 2,

Te plura in hac re peccare ostendam.

Potestatem suam in aliquo. Terent. Eunuch. 5. 9.

Quàm simus callidi ostendere. Terent. And. 1. 2.

Qui simus ostendamus. Cic. 4. Acad. Sed vt omnes istos aculeos, & totum tortuosum genus disputādi relinquamus, ostendamúsque qui simus.

Se, siue animum suum. Plaut Capt. 5, Quoniam nobis dij immortales animum ostenderunt suum. Cic. de Amic. In qua nisi (vt dicitur) apertum pectus videas, tuúmque ostendas.

Se optimè ostendere, Id est optimè se gerere. Cic. ad Qu. fratrem,

lib.1.2, Tribun.plebis designati sunt nobis amici: COS s.se optimè ostendunt.
Se virum ostendere. Terent. Eunuch 2.3.
Se palam ostendere, pro Apparere. Cic. de Vniuers. Quando igitur omnes & qui mouentur, palámque se ostendunt, & qui eatenus nobis declarantur quo ipsi volunt, creati sunt, &c. De diis.
Se ægrè pati ostendere. Terent. Adelph. 1.2.
Sententiam suam. Terent. Heaut. 1.1.
Spem. Terent. Phorm. 5.4.
-neque me domum nunc reciperem, ni mihi esset spes ostensa
Huiusce habendæ. Cic. pro Rosc. Amer. Hisce insidiosè spem falsam ostendere.
Ostendit se spes alicunde. Liu. 6. bell. Pun.
Ostendere, non est tantùm, id quod in consuetudine frequenter significat, demóstrare: sed quod verbi potius compositio præ se fert, obtendere & opponere interdum. cuius significationis testimonium apud Ciceronem, in Verrem, in promptu occurrit, Sed quædam mihi magnifica, & præclara eius defensio ostenditur. Annotauit Turnebus.
Ostensus, Participium { δειχθείς. } vt Cædes ostensa Syllæ. Lucanus libro 2.
Ostentus { προδειχθείς } Participialiter. Festus. Pacuuius, In ipso tépore ostentum senem. Cato cap. 6, Ager oleto conserundo qui in ventum Fauonium spectabit, & Soli ostentus erit, alius bonus nullus erit.
Ostentus, huius ostentus { χλεύη } Irrisio. Sallust in Iugurtha, Sed quoniam eo natus sum, vt Iugurthæ scelerum ostentui essem. Ibidem, Itaque munito agmine incedere: latè explorare omnia: illa deditionis signa ostentui esse, credere. Id est, In speciè esse ficta, inquit Bud.
Mittere aliquem ostentui. Tacit. lib. 19.
Ostento, ostentas { ἐπιδείκνυμαι, κομπάζω, ἀλαζονεύομαι } ostentare, Frequentatiuum ab ostentum supino fort. atum, significat Sæpe ostendere. Tacit. lib. 19, Mox velamenta, & infulas pro muris ostentant.
Moliri obscurè aliquid, & Ostentare, contraria. Cic. 2. de Lege agraria, Si aliud quiddam obscurè moliuntur, aliud spe ac specie simulationis ostentant, populares existimandi sunt.
Ostendere & ostentare. Cic. Planco, lib. 10.3, Nunc tantum significandum putaui, vt potius amorem tibi ostenderem meum, quàm ostentarem prudentiam.
Ostentare verbis, & Re vera facere, cótraria. Cic. 2. de Lege agrar. Largitio aliqua promulgata, quæ verbis ostentari potest, re vera fieri, nisi exhausto ærario, nullo pacto potest.
Cædem ex altera parte belli exitus ostentat, ex altera seruitutem. Cic. Planco, lib. 4 14.
Ostentare iugulum pro capite alterius, hoc est Exponere se periculo vitæ. Cic. ad Att. lib. 1. 11.
Mœnia maxima ostentat Virg. 3. Æneid.
Opes Sidonias ostentat Dido. Virg. 4. Æneid.
Periculum ostentare capitis, pro Minari mortem. Cic. pro Cluent.
Spem ostentare. Cic pro Cluent. Mulier amissis liberis, quũ vnius filij recuperandi spes esset ostentata, omnes, &c.
¶Ostentare, pro Indicare. Plin. in Paneg. Traian. Iam firmitas, iam proceritas corporis, iam honor capitis, & dignitas oris nónne longè latéque principem ostentant?
¶Ostentare, Sępe ostendere, gloriandi causa, inquit Festus. Terentius Eunucho, 3.2.
-neque pugnas narrat, neque cicatrices suas
Ostentat. Cic. pro Cælio, In aliis rebus se ostentent.
Venditare & ostentare. Author ad Herennium, lib. 2, Ficta & dedita opera comparata oratio videbitur esse artificij significandi, ingeniíque venditandi, & memoriæ ostentandæ causa.
Labores suos. Claud. 3. Paneg.
Vires superbas. Stat. 6. Thebaid.
Iactare se & ostentare. Author ad Heren. lib. 4.
Se ostentare. Cic. Lentulo, lib. 1. 4.
Præ se ferre & ostentare. Cic. Att. lib. 2.
Ostentans, Particip. { ἐπιδεικνύμενος. } vt Frontem albam equus arduus ostentat. Virg. 5 Æneid.
Ostentatus, penultima producta, Participium { ἐπιδεδειγμένος. } Terentius Eunuch 3.5,
-an ego occasionem
Mihi ostentatam tam breuem, tam optatam, tam insperatam
Amitterem?
Promissa liberalitate alicuius & ostentata pecunia. Cic. pro Rosc. Comœdo.
Ostentator, pen. prod. ostentatoris, Verbale { κομπαστής, ἀλαζών } Iactator. Plaut. Curcul. 9,
-in medio propter canalem, ibi ostentatores meri,
Confidentes, garrulíque & maleuoli. Liuius 1 ab Vrbe, Ostentator factorum.
Pecuniosus ostentator. Author ad Heren. lib. 4, Vt si velis non diuitem, sed ostentatorem pecuniosum describere, &c.
Ostentatio, ostentationis, Verbale { ἀλαζονεία } Iactantia. Cic. 4. de Fin. Gloriosa ostentatio in constituendo summo bono. Cæsar 1. bell. Ciuil. Ostentatio sui.
Ingenio ostentationis vitanda est suspicio. Cic. 2. de Orat.
Venditatio quædam & ostentatio. Cic. de Amic.
Ostentatio & gloria. Cic. pro Rab. Posth. Quod genus tandem est istud ostentationis & gloriæ?
Ostentatio & Veritas, contraria. Cic. 2. de Finib. Aut etiam vt vestitum, sic sententiam habeas aliam domesticam, aliam forensem, vt in fronte ostentatio sit, intus veritas occultetur.
Ostentatio & Voluntas, contraria. Cic. 1. Offic. Videre etiam licet plerosque non tam natura liberales, quàm quadam gloria ductos, vt benefici videantur, facere multa, quæ proficisci ab ostentatione magis, quàm à voluntate videntur.

Scientiæ ostentationem, disciplinam suam philosophus animo & vita constitutus, vt ratio postulat, non putat, sed legem vitæ. Cicero 2. Tusculan.
Simulatione, & inani ostentatione, & ficto non modò sermone, sed etiam vultu, stabilem se gloriam consequi posse si qui rentur, vehementer errant Cic. 2. Offic.
¶Magnifica & gloriosa ostentatio ciuitatis. Cic. pro Flacco.
Declamatoria. Quintil. lib. 4. cap 3.
Gloriosa Cic. 4. de Finib.
Insolens, Vide INSOLENS.
Popularis Cic. 1 de Lege agrar.
Scenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.
¶Adduci ostentatione, Vide ADDVCO.
Componi ostentationi. Quintil. lib. 3 cap. 7.
Ostentum, ostenti { τέρας } Id est portentum: quòd statim futurum aliquid ostendat, vt Cometæ, tonitrua, die sereno. Cic. 2. de Nat. deor. Prædictiones verò & præsensiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea quæ sint, ostendi, monstrari, portendi, prędici: ex quo illa, ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur?
Ostenta accipiuntur etiam in bonam partem. Sueton. in Vesp. cap. 5, Iam-pridem sibi per hæc ostenta conceptam in spem imperij venit. Hoc est per hæc indicia.
Ostentum Labeo definit (vt inquit Vlpianus in l. Ostentum. D. De verb. & rerum signif.) omne contra naturam cuiusque rei genitum factúmque. Duo autem genera sunt ostentorũ. Vnum, quoties quid contra naturam nascitur: tribus manibus fortè, aut pedibus, aut qua alia parte corporis, quæ naturæ contraria est. Alterum, quum quid prodigiosum videtur, quomodo Græci φάσματα vocant.
Grauissimum ostentum huic ordini nuntiatum. Cicero de Arusp. respon.
Admonemur multa ostentis, Vide ADMONEO.
Facere ostenta. Cælius Ciceroni, lib. 8. 14, Scis Appium Censorem hic ostenta facere de signis & tabulis.
Portendere malorum periculorum metus ex ostentis. Cicero 6. Verrina.
Procurare ostentum familiare Liu. Decad. 3 lib. 6.
OSTEODES { ὀστεώδεις } Insulæ sunt Siciliæ adiacentes ab ea parte, qua Africam spectat. Author Plin. lib. 3. cap. 8.
OSTIA { ὠστία } vrbs in ostiis Tyberis sita, ab Anco Martio condita, vt scribit Liuius, in ipso maris fluminísque confinio, vt totius mundi opes illo veluti maritimo vrbis hospitio reciperentur. Ab hac
Ostienses { ὠστιανοί } dicti, & Ostiensis ager. Ptolemæo lib. 3. cap. 1, ciuitas & portus Romæ. Scribitur à nonnullis Hostia. Nomen retinet.
Ostiensis { ὠστιανή } porta Romæ, eo quòd Ostiam versus ducat. Ea nũc *Sancti Pauli porta* appellatur.
Ostigo, huius ostiginis, fœm. g. { λειχὴν } aliàs Mentigo dicitur. Videtur in agnis & hœdis id fermè malum esse, quod in hominibus mentagram appellant. Colum. lib. 7. cap. 5, Est etiam mentigo, quam pastores ostiginem vocant, mortifera lactentibus.
Ostium, huius ostij { θύρα, θύρετρον } Notæ significationis. Terent. Eunucho, 4.6, Tu abi, atque ostium obsera intus, ego dum hinc transcurro ad forum.
Ostium, ab obstãdo quidam deducunt, quòd eo arcemur *ingressu*. Quidam ab os, oris, quod sit idem per quod ingredimur *vel domum*, vel quencunque alium locum. Alij à Græco ὠθεῖν, *quod est repellere*. vnde ratio exigit vt sine aspiratione scribatur: licet nonnullorum versus cum suis deriuatis aspiret.
Ostiorum exactio, id est tributi in singula ædium ostia impetrati. Vide EPICEPHALIVM.
Ostium & limen carceris. Cic. 5. Tuscul. Soláne beata vita quæso relinquitur extra ostium liménque carceris?
Bellissimum & taciturnissimum, Vide BELLVS.
Ostium oculissimum. Plautus in Curculione. Id est, charissimum & gratissimum, quòd tanquam oculus, quo nihil iucundius nobis est, planè censeatur. Nam ex oculo finxit superlatiuum, vt ex ipso ipsissimum. Non me tamen fallit in libris antiquis occlusissimum reperiri: sed authorem alterius lectionis laudare possum Festum. Sunt qui oculeissimum legant versus modulatiore, sequuntúrque Priscianum, cui etiam oculeus est ocellus per diminutionem.
Reclusa. Lucret. lib. 3.
¶Auscultare ab ostio, Vide AVSCVLTO.
Aperto ostio dormire. Cic. pro Rosc. Amer.
Obdere ostio pessulum, Vide OBDO.
Ingentia ostia domus patuere. Virg. 6. Æneid.
Pernoctare ad ostium carceris, Vide PERNOCTO.
Pulsare, Vide PVLSO.
Ab ostio quærere aliquem. Cic. 2. de Orat. Vt illud Nasicæ, qui quũ ad poetam Ennium venisset, eíque ab ostio quærenti ancilla dixisset domi non esse, &c.
¶Ostia { στόμα } ostiorum, tantùm pluraliter, Fluuiorum patentes aditus, per quos in mare exonerantur. Virg. 1. Æneidos,
-Italiam contra, Tyberináque longe Ostia.
Ostium, pro Ingressu portus marini. Virg. 1. Æneidos,
Aut portum tenet, aut pleno subit ostia velo.
Introitus atque ostium portus. Cic. 7. Verr. Quod est litus in insula Syracusis post Arethusæ fontem, propter ipsum introitum atque ostium portus, amœno sané & ab arbitris remoto loco.
Fluminis ostium. Cic. 2. Philip.
Oceani Cic. pro Lege Manilia.
Alta Ditis. Virg. 4. Georg.
Sacra Inferni. Virg 6. Æneid.
Turbida Tartareæ portæ. Sil. lib. 13.
Puluerulenta. Ouid. 2 Metam.
Recta viarum. Lucret. lib. 4.
Oppilare ostia. Lucret. lib. 6.
Ostiolum, ostioli, penul. corr. Diminutiuum { θυρίδιον. } Columel. lib. 8. cap.

cap.14, quas singulas satis est habere quaquouersus pedes ternos, & aditus singulis firmis ostiolis munitos. Plin. lib.19.cap.8, Adeò vt ostiola olitoria ex his factitati cœperint, Vide O L V S.

Ostiatim,pen prod.Aduerbium { κατὰ θύρας } Per singula ostia.Cic.6. Verr. Nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum, totius corporis vestigiis inuenimus? permagnum est in eum dicere aliquid,qui præteriens, lectica paulisper deposita,non per præstigias, sed palàm per potestatem, vno imperio ostiatim totum oppidum compilarit?

Eleganter,nec sine prouerbij specie,M.Tullius dixit Ostiatim pro singulatim,siue nominatim:vt 6.Verr. Hic nolite expectare dum ego hoc crimen agam ostiatim: ab Æschylo Tindaritano istum pateram abstulisse, à Thrasone item Tindaritano patellam, à Nymphodoro Agrigentino thuribulum.

Ostiarium,ostiarij,n.g. Tributum in singula domorum ostia imperatum: vt columnarium, in singulas columnas. Cæsar lib.3.bell.Ciuil. Interim acerbissimè imperatæ pecuniæ tota prouincia exigebantur: multa præterea generatim ad auaritiam excogitabantur. In capita singula seruorum ac liberorum tributum imponebatur: columnaria, ostiaria, frumentum, milites,remiges, arma, tormenta,vecturæ imperabantur.

Ostiarius,ostiarij { θυρωρός } Ostij custos. Plin.lib.11. cap.14. Præter hos & custodes,satellitésque & hostiarij & ministri populantur.

Ostracias, siue Ostracites. pen.prod. { ὀστρακίας } Est testacea durior, altera achate similis, nisi quòd achates politura pinguescit: duriori tanta inest vis,vt aliæ gemmæ scalpantur fragmentis eius. Ostraciti ostrea nomen & similitudinē dedere. Hæc Plin.lib.37.cap.10 Idem lib 36.cap.19.Ostracitæ similitudinem testæ habent. Vsus eorum pro pumice ad læuigandam cutem.

Ostracina, Suffragia Atheniensium dicebantur, quòd ea in figulinis scribi solebant,vt latius est videre in dictione sequenti.

Ostracismus { ὀστρακισμός } Relegationis genus. Nam ciuitates antiquitus quæ populari statu regebantur, eos qui supercxcellere videbantur, vel propter diuitias, vel propter amicos, alienámve potentiam,extra ciuitatem relegare solebant ad tempus, sicut docet Aristoteles tertio Politicorum. Athenienses verò exilio decennali multare consueuerant potentes nimis, & excellentes gloria viros. Et hoc exilij genus, ostracismum appellauerunt: qui repertus est, non ad castigandam improbitatem, sed ad potentiam moderandam. Ostracismus autem ab ostraco, id est calculo, siue testula, nomen sortitus est, qui in hunc modum Athenis peragebatur. Ostraci viritim in consilio dabantur, in quibus quisque nomen illius perscribebant, quem vrbe cedere voluisset. Magistratus verò qui huic negotio præerant, vniuersos simul calculos recensebant: qui nisi sex millium numerum excessissent, nihil confectum esse iudicabatur. Vbi verò vltimus numerus repertus fuisset, eum decem annos exilio afficiebant. Hoc ostracismo Themistocles,Cimon, & Aristides, multati fuere. Hoc Latini,testularum exilium vocant.

Ostracium, ostracij { ὄστρακον } Latinè testa dicitur, Græcè ὄστρακον. Vnde testaceum pauimentum,vulgò nunc ostracum vocant.

Ostracium,pro onyche.Plin.lib.32.cap.10, Inuenio apud quosdam ostracium vocari,quod aliqui onychem vocant.

Ostrea,ostreæ,fœm.gen.vel Ostreum,ostrei,neut.g. { ὄστρεον, μύαξ } Quæ asperam, scabrámque, testam habet. Quanuis generaliter ostrea quoque cōchæ dicantur. Item quæ ex vno tātùm latere testam habent, altero scopulis aut lapidibus,alterive materiæ adhæret.Nam testæ ipsæ duriores propriè conchæ dicuntur, quales sunt cochlearum. Hæc Sipontinus. Cic.2. de Diuinat. Ostreísque & conchyliis omnibus contingere, vt cum luna pariter crescant, pariterque decrescant. Gell.lib.20.cap.7, Ostreæ quum appositæ fuissent, & multæ quidem, sed inuberes, macræque essent, Luna, inquit Annianus, nunc videlicet senescit: ea re ostrea quoque sicuti alia quædam tenuia,exuctáque sunt.

Inanes ostreæ,Vide I N A N I S.

Ostreum,neutro genere.Plin.lib.32.cap.6,Peculiariter verò contra leporis marini venena & ostrea aduersantur. Iuuen.Saty.6, Grandia quæ mediis iam noctibus ostrea mordet.

Ostrea Circæis,Miseno oriuntur echini.Horat.2.Serm.saty.4.

Abstinere ostreis & murænis,Vide A B S T I N E O.

Ostreatus,pen.prod. Adiectiuum { ὀστρακώδης } pro Duro atque aspero ponitur.Plaut.Pœnulo,4,

-itaque iam quasi ostreatum tergum vlceribus gestito
Propter amorem vestrum.

Ostrearius, Aliud adiect. vt Ostrearius panis, quo veteres cum ostreis vesci solebant.Plin.lib.18 cap.11.

Ostrearia,ostreariarum { ὀστρεοτροφεῖα } Vbi ostreæ viuunt & reperiuntur. Plin.lib 9.cap.51,Nuper compertum in ostreariis, humorem his fœtificum lactis modo effluere.

Ostrum,ostri { ὄστρον } Muricis siue conchylij ac purpuræ liquor, succus & color,vnde pro ipso purpureo colore ponitur.Ostrum dictum, quòd ex concharum marinarum testis eximatur. Hic loquor,temperatura artificis adhibita,ferè purpureus fit, hoc est in violaceum tendens. Virg.2.Georgicorum,

Vt gemma bibat,& sarrano dormiat ostro. Idem 1.Æneidos,
-stratóque super discumbitur ostro. Id est purpura:vt ait Seru.

Insignis ostro sonipes. Virg.4.Æneid.
Coruscum.Claud.5.Paneg.
Puerile.Stat.5 Sylu.2.
Puniceum.Senec.Medea,2,
Rubens.Lucret.lib 2.
Sanguineum.Virg.12.Æneid.
Sidonium.Horat.1.epist.10.
Tyrium.Virg.3.Georg.
¶Ductores fulgent decori ostro.Virg.5.Æneid.
Pœnis ostris fulget purpura.Propert.lib.4.eleg.3.
¶Instrati ostro alipedes.Virg.7.Æneid.
Superbo laboratæ vestes.Virg.1.Æneid.
Iliaco ostro nitet lectus.Senec.Medea,10.
Vestes perfusæ ostro.Virg.5.Æneid.
Celso in ostro reponit illum.Valer.3.Argon.
Vestes ostróque auróque rigentes.Virg.11.Æneid.
Velare humeros ostro.Virg.7.Æneid.

Ostrinus,pen.prod. Adiectiuum { ὄστρινος } Ostrinæ vestes dicuntur purpureæ & subrubeæ,authore Nonio. Turpilius, Interea aspexit virginem gestantem in capite riculam indutam ostrinam.

Colores ostrini.Propert.lib.3.eleg.13.
Torus.Propert.lib.1.eleg.13.
Tunica.Propert.lib.2.eleg 30.

Ostrifer,pen.corr.Adiect. { ὀστρειοφόρος } Quod ostrum producit. Virgil.1. Georg.Pontus & ostriferi fauces tentantur Abydi.

Gerastus ostrifer.Valer.1.Argon.

O S T R O G O T H I,pen.corr. { ὀστρογότθοι } dicuntur Gothi, qui Orientem versus habitant.Claud.2.in Eutrop.

-Ostrogothis colitur,mistisque Britannis Phryx ager.

Ostrya, vel Ostrys, vocatur arbor quæ solitaria nascitur circa saxa aquosa,similis fraxino, cortice & ramis, folio pyri, paulò tamen crassioribus longioribúsque ac rugosis incisuris, materia dura atque firma:qua in domum illata difficiles partus fieri,mortésque miseras veterum superstitio existimauit.Plin.lib.13.cap.21.

Ostum,Vide H O S T V M.

Osus,Vide O D I,odisti.

O T

O T A N E S,pen.prod.Persa vir nobilis,vnus ex his qui cum Dario in Magum coniurarant,apud Herodotum lib.3. & Iustinum lib.1.

Othone,Herba in Syria nascitur, similis erucæ, perforatis crebro foliis, flore croci, quare quidam anemonen vocauerunt. Plinius lib. 27.cap.12.

Othonæ { ὀθόναι } Apud Homerum lib 3. Iliad. loquentem de Helena, Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν. Hoc est, Confestim autem splendidis amicta othonis. In quo loco Didymus interpres dicit, Othonas ex lino contextas esse,alij ex lana, quibus assentitur Pollux. Ego Didymo magis crediderim,quando D.Ioannes cap.19,scribit corpus Christi obligatum fuisse othoniis, cum aromatibus, id est linteis, vt vertunt interpretes. Cæteri autem Euangelistæ, quod othoniis dixit Ioannes,Sindone dicunt,quam inter linea vestimenta posuit Pollux, Vide Cælium Rhodig.lib.16.cap.10.

O T H R Y A D E S, pen. corr. { ὀθρυάδης } Spartiata fuit, qui quum inter Argiuos & Spartiatas conuenisset, vt trecenti vtrinque delecti de agro Tyreate inter se decernerent, & vtri superiores extitissent,eorum regio foret: vnus hic tantum victor è Spartiatis superfuit. Quum duo,qui ex Argiuis reliqui erant, fugissent, castris suorum relictis, aiunt Othryadem, spoliatis prius hostium corporibus, & ad sua castra relatis armis: deinde in sanguine suo,V I C I,cōscripto,quum puderet Spartam reuerti ob socios interfectos,sibi mortem consciuisse, Authores,Valer.lib.3.cap.2. Plutarchus,& Ouid.in Fastis.

O T H R Y S { ὄθρυς } mons Thessaliæ,sedes olim Lapitharum.Lucan.lib. 6,Solstitiale caput nemorosus summouet Othrys.

Niualis Othrys.Stat.3.Thebaid.
Nubilus.Stat.1.Achil.
Piniger.Valer.6.Argon.

Othrysius,Adiect. { ὀθρύσιος. } vt Hebrus Othrysius.Claud.6.Paneg.

Oræ Othrysiæ,Claud.1.in Ruffinum.

O T H V S,gigas,Vide A L O E V S.

Otia,Piscis est marinus,ex genere ostrearum.Plin.lib.32.cap.vlt.

Otis,otidis, pen.corr. { ὠτίς } Auicula. Plin.lib.10.cap.23, Otis bubone minor est,noctuis maior, auribus plumeis eminentibus, vnde & nomen illi:quidam Latinè asionem vocant:imitatrix aliàs auis ac parasita,& quodam genere saltatrix Ibidem,cap.22.

Otium,otij { σχολή, ῥᾳστώνη, ἀπραγμοσύνη, ἡσυχία } Vacatio à labore. Cic. pro Cn.Plancio. Etenim M. Catonis illud quod in principio scripsit Originum suarum,semper magnificum & præclarum putaui, clarorum virorum atque magnorum, non minus otij quàm negotij rationem extare oportere. Terent.Adelph.3 3,Non hercle otium est nunc mihi auscultandi.

Otium rei.Plaut.Milite,10, -atque otium rei si sit,possum expromere.

Otij plurimi res.Cic.ad Attic.lib.4.

Otium & Labor,contraria.Quintil.lib.7.cap.3.

Otium & Negotium,etiam contraria. Vide in principio huius dictionis,ex Cicerone exemplum.

Otium & facultas discendi. Cic.1. de Orat. Non despero fore aliquem aliquando qui & studio acriore quàm nos sumus atque fuimus,& otio ac facultate discendi maiore ac maturiore & labore atque industria superiore, quum se ad audiendum,legendum,scribendúmque maiore opera dediderit, existat talis orator, qualem quærimus,&c.

Requies & otium.Cic 1.de Orat. Philosophorum autem libros reseruet sibi huiusmodi Tusculani requiem atque otium.

Fructus otij est,non contentio animi,sed relaxatio. Cic.2.de Orat.

Otium ab re. Cic.ad Attic.lib.12, Tantúmne ab re tua est otij tibi, vt etiam oratorem legas?

Operis otium.Plin.lib.11.cap.10.

Otium à senibus ad potandum vt habeam.Terent.Phorm.5 5.Hoc est,Vt per senes potare mihi liceat.

¶Altum,Vide A L T V S.
Blanda.Claud.1.Paneg.
Calamitosum,Vide C A L A M I T A S.
Demens.Plin.lib.2.cap.23,Id enim velle,penè dementis otij est,
Desidiosissimum.Cic.2.de Lege agrar.
Dia.Lucret.lib.5.
Dilecta.Stat.6.Thebaid.

Discincta.Ouid.1.Amor.eleg 9.
Dulce.Horat.Epod.1.
Facunda,Vide FACVNDVS.
Grauia.Stat.5.Thebaid.
Otium honestum & moderatum, opponitur Inertiæ & desidiæ. Cic. de Claris Orat. Ætas nostra perfuncta rebus amplissimis tanquam in portum confugere deberet, non inertiæ, neque desidiæ,sed otij moderati atque honesti.
Ignaua.Ouid.1.Trist.eleg.6.
Ignobile.Virgil.4.Georg.ad finem,
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, studiis florentem ignobilis oti. pro Otij. Id est artis poeticæ, quam otium ignobile appellauit, ne quid de se videretur arroganter dicere. Hæc Seruius. Certè poetices tale est elogium apud Ouid.lib.4.Trist.eleg.vltima,
Sæpe pater dixit,studium quid inutile tentas?
Mæonides nullas ipse reliquit opes. Vel otium, id est exercitium poeticum,quod otio, quiete, & tranquillitate gaudet. Ignobile,non quidem simpliciter, sed respectu bellicæ gloriæ, quæ Romanis visa est summa.
Iners,Vide INERS.
Inertissimum & desidiosissimum.Cic.2.de Lege agraria.
Languida.Claud.1.de raptu Proserp.
Libertima.Horat.1.epist.7.
Literato otio quid dulcius?Cic.5.Tuscul.
Marcida luxu.Claud 6.Paneg.
Peregrinum.Tacit.lib.14.
Secretum.Tacit.lib.16.
Secura.Virgil.3.Georg.
Segne.Ouid.1.de Ponto,eleg.6.
Sordida otia, Id est carentia luxu & splendore. Martial. lib. 1. ad Fronton.de voto vitæ suæ,
Sordidáque in paruis otia rebus amat.
Studiosum. Plinius Iunior lib. 1. epist. 22.sub finem,Laurentinum meum,hoc est,libellos & pugillares,studiosúmque otium repetam.
Subitum ex nimio labore.Cels.lib.1.cap.3.
Tranquilla.Lucan.lib.2.
¶Abrumpere otium.Plin.Iunior lib.7.epist.3.
Abundans otio & studio,Vide ABVNDO.
Abuti,Vide ABVTOR.
Afferre otium,Vide AFFERO.
Otium & solitudo languorem hominibus afferunt.Cic.3.Offic.
Affluere otio. Cic. 3. de Orat. Homines otio nimio & ingeniis vberrimis affluentes.
Agere otium,Vide AGO.
Amare otia Virg.5 eclog.
Amplexari,Vide AMPLEXOR.
Collocare se in otium,Vide COLLOCO.
Concedere otio sapientiam beatorum.Cic.2.de Orat.
Concelebrare per otium recta atque honesta studia. Cicero 1. de Inuent.
Conferre se à turba in otium & solitudinem.Cic.2.de Orat.
Confirmare otium. Cic. de Orat. Diuturnitas pacis otium confirmauit.
Congelare otio,Vide CONGELO.
Complecti otium.Cic.ad Attic.
Considere in otio,Vide CONSIDO.
Consolari.Quintil.lib.2.cap.12.
Consumpsit otium suum in scribenda historia Phylistius in Syracusius.Cic.2.de Orat.
Conterere otium in. Cic.de Amic. Quid ego de studiis dicam cognoscendi semper aliquid, aut discendi, in quibus remoti ab oculis populi omne otium,tempúsque contriuimus? Vetus codex legit, Omne otiosum tempus contriuimus?
Conuertere se ad otium,Vide CONVERTO.
Deducere rem aliquam ad otium,Vide DEDVCO.
Demere otia alicui.Stat.1.Sylu.2.
Diffluentes otio Græci.Cic.3.de Orat.
Dare otium alicui rei.Tacit.lib.16.
Dabam iis otium,vt,&c.Quintil.Tryphoni.
Insperata otia dare.Claud.de bello Getico.
Libera dantur otia.Ouid.2.de Arte.
Ducere otia segnia, Agere vitam segnem & otiosam. Ouid.1.de Ponto,eleg 6.
Exercere otia molli cura.Sil.lib.15.
Eximere otium alicui.Horat.4.Carm.ode 15.
Exuere otium.Tacit.lib.11.
Exultare otio.Catull.ad Lesbiam,epig.48.
Facere otium alicui.Virg.1.ecloga,
O Melibœe,deus nobis hæc otia fecit.
Facere consuetudinem otij.Quintil.lib.1.cap.3.
Frui otio.Cic.Fam.5.
Habere.Cic.Trebonio,lib.10.28,Plura scribā, si plus otij habuero.
Ab aliqua re habere,Vide A vel AB præpositiones.
Hebescere,& languescere in.Cic.4.Acad.Quis reprehendet otium nostrum, qui in eo non modò nosmetipsos hebescere & languere nolumus,sed etiam vt plurimis prosimus enitimur?
Inficere animum otio,Vide INFICIO.
Intermittere otium.Otium abrumpere,Vide INTERMITTO.
Inuoluere se otio,Vide INVOLVO.
Ire in otium.Cic.Fam.12.
Languere otio,Vide LANGVEO.
Ludere otium,Vide LVDO.
Marcescere otio,Vide MARCEO.
Miscere otia cum.Ouid.4.Metamorphoseos,
Et tua cum duris venatibus otia misce.

Nancisci otium. Cic.Appio,lib.3.7, Pluribus verbis ad te scribam, quum plus otij nactus ero.
Oblectare otium temporis,Vide OBLECTO.
Permittere otium alicui.Tacit.lib.14.
Perturbare otium.Cic.Philip.2.
Ponere rectè otia. Horat.2.Serm.saty.7. Id est disponere,ordinare, constituere.Porphyr.
Præstare otium.Cic.Fam.1.
Priuare otio.Cic Famil.4.
Procurare otia.Silius lib.6.
Redimere otium.Cic.ad Qu.Frat.
Referre se ad otium.Cic.Dolabellæ,lib.9.9.
Secedere in otia tuta.Horat.1.Serm.saty.1.
Sequi otium.Cic.pro Murena.
Seruare otia.Silius lib.11.
In otio esse. Cic 7. Verr. Ergo his institutis prouinciæ, iam tum quum bello fugitiuorum tota Italia arderet, homo non acerrimus, nec fortissimus Cn.Norbanus in summo otio fuit.
Est otium.Cic.in Partit.Si modò tibi est otium,& si vis.
Quum est otium.Cic.2.de Orat. Horum libros & nonnullos alios, sed delectationis causa, quum est otium,legere soleo.
Suppeditare otium studio.Author ad Herennium,lib.1,Etsi negotiis familiaribus impediti, vix satis otium studio suppeditare possumus, & idipsum quod datur otij, in philosóphia consumere consueuimus.
Tabescere otio.Cic.ad Attic.
Tenere otium.Cic.2.de Lege agrar. Vos,quorum gratia in suffragiis consistit,libertas in legibus,honos in iudiciis & æquitate, magistratus & res familiaris in pace,omni ratione otium tenere debetis.
Terere otia,Per negligentiam tempora consumere.Seruius. Virg. 4.Æneid.
Tribuere otium.Cic.1.de Orat.
Vendere otia.Claud.1.Paneg.
Venire in otium. Cic. Omnem spem delectationis nostræ, quam, quum in otium venerimus,habere volumus,&c.
In otio viuere.Cic.2.de Lege agrar. Qui propter desidiam in otio viuunt.
Vsurpare otium.Tacit.lib.14.
¶Otia vocat libellos suos Ouidius, quòd sine labore conscripti essent,& tantum animi causa.2.Tristium,
Exeu iásque oculis otia nostra tuis.
¶Otium,Tranquillitas,Pax,Quies.Cic.2.de Leg.agrar. Quid tam populare,quàm otium? quod ita iucundum est,vt & vos, & maiores vestri,& fortissimus quisque vir,maximos labores suscipiédos putet, vt aliquando in otio possit esse,præsertim in imperio ac dignitate.
Pacem,tranquillitatem,otium afferre.Cic.2.de Lege agrar.
Otiolum,pen.corr.Diminutiuum.Cælius ad Cic.lib.8. Fam.epist.3. Atque hoc eò diligentius facturo, quòd quum otiosus sum,planè vbi delectem otiolum meum,non habeo. Delectem, id est cum delectatione transigam.
Otiosus,pen.prod.Adiect. {σχολαῖος} Vacuus.Terent.Adelph.2.4.Quanuis etiam manco otiosus hîc. Plin.iunior lib.1.epist.9,ad Fundanum, Satius est enim, vt Attilius noster eruditissimè simul & facetissimè dixit,otiosum esse,quàm nihil agere.Id est,quàm rebus inanibus implicari.
Vita otiosorum facilior,tutior,& minus aliis grauis & molesta est. Cic.1.Offic.
Bos otiosus Horat.3.Carm.ode 18.
Dies otiosus,pro Festo.Cic.ad Q.frat.lib.3.24,Id perficiam his supplicationum otiosis diebus.
Neapolis otiosa.Horat.Epod.5.
Otium otiosum. Cic. pro Plancio, Quid ego dicam de occupatis meis temporibus,cui fuerit ne otium quidem vnquam otiosum?
Valde otiosus.Cic.Attic.lib.12.
Nancisci aliquem otiosum,Vide NANCISCOR.
Esse domi otiosus.Cic.de Clar.Orat.
Otiosus,nihil agens,priuatus.Cic.11.Philip.Imperium Cæsari belli necessitas:fasces, Senatus dedit. otioso verò, nihil agenti, priuato, obsecro te L.Cæsar (cum peritissimo homine mihi res est) quando imperium Senatus dedit?
¶Otiosus.Tranquillus,securus. Terent.Adelph.4.1,Quin tu otiosus es:ego illius sensum pulchrè calleo.
Animus otiosus. Qui nihil curat, aut timet.Terent.Andr.5.2, Animo iam nunc otioso esse impero. Acsi diceret, Depone curas modò.
Otiosus ab animo.Idem.Terent.Phorm.2.2.
Otiosus à metu.Gell.lib.2.cap.29.
Spectatorem otiosum se præbere alicuius calamitatis.Cic.1.Offic.
Reddere aliquem otiosum. Cic.Pæto, lib.9.25, Mathonem & Pollionem inimicos habet Fabius. quid multa? non mehercule tam perscribere possum quàm mihi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris.
Res otiosa,Id est tranquilla.Plaut.Trucul.3.
Ætas otiosa & quieta.Cic.de Senect.Nónne melius multò fuisset, otiosam ætatem & quietem sine vllo aut labore aut contentione traducere?
Senectus. Cic.de Senect. Si verò habet senectus aliquod tanquam pabulum studij & doctrinæ,nihil est otiosa senectute iucundius.
Libertate otiosa frui.Trebonius ad Cic.lib.12.16, Audiebam quædam turbulenta,quæ scilicet cupio esse falsa: vt aliquando otiosa libertate fruamur.
Vacans & otiosus honor.Plin.in Paneg.
¶Otiosæ sententiæ à Quintiliano lib.1.cap.1,dicuntur, Id est vulgares, & nihil pulchri continentes. Idem lib.8. cap.2, At ego otiosum sermonem dixerim, quem auditor suo ingenio non intelligit. Vel otiosum,id est qui non percipitur, vtpote cui nihil in auditorum

torum animis operetur.

¶Otiosus studiorum. Plinius in totius operis præfatione, Humili vulgo scripta sunt, agricolarum opificum turbæ, denique studiorum otiosis. hoc est, quibus à studiis otium est, qui nullis studiis & negotiis sint occupati, vt possint his legendis impendere operam. Vel pro otiosis studiis posuit, id est pro hominibus qui in otio student, qui otium literarium sequuntur: siue pro literatis illis hominibus, qui otio abundant, quum tu sis occupatus & negotij plenus.

Otiosissimus { σχολαιότατος } Superlatiuum. Plin. iunior lib. 1. epist. 13, ad Senecionem, Nunc otiosissimus quisque multo antè rogatus, & identidem admonitus, aut non venit: aut si venit, &c.

Otiosissimæ occupationes. Plin. lib. 9. epist. 183, Ac per hos dies libentissimè otium meum in literis colloco, quos alij otiosissimis occupationibus perdunt.

Otiosè, pen. prod. Aduerbium { σχολῇ } Tranquillè, liberè, sine impedimento. Cic. 4. de Fin. Quo constituto, tum licebit otiosè ista quærere. Idem. 6. Verr. Otiosè contemplari.

Otiosè, Pedetentim, lentè. Plaut. Trucul. 4.

Vostra hercle factum iniuria, quæ properaueritis olim rapere:

Otiosè oportuit, diu vt essem incolumis vobis.

Sequi otiosè. Plaut. Milite, 18.

Otiosè inambulare. Liu. 3 bel. Pun.

Citò & Otiosè ambulare, contraria. Plaut. Pseud. 14.

Placidè & otiosè agere. Plaut. Pœnul. 7.

Otiosè, Sine sollicitudine. Terent. Heaut. 2. 3,

-ademptum tibi iam faxo omnem metum,

In aurem vtranuis otiosè vt dormias.

Viuere otiosè cum parentibus. Cic. 3. Offic.

Otiosè, Negligenter. Cic. de Amic. De amicitia omnes ad vnum idem sentiunt, & ij qui ad Remp. se contulerunt, & ij qui rerum cognitione, doctrináque delectantur, & ij qui suum negotium gerunt otiosè. Quædam exemplaria legunt otiosi.

Otior, otiaris { σχολάζω, ἀργεύω } otiári, In otio & quiete esse. Cic. 3. Officior. Canius Eques Romanus nec infacetus & satis literatus, quum se Syracusas otiandi, non negotiandi causa contulisset, dictabat se hortulos aliquos emere velle.

Otriculum, Vide OCRICVLVM.

OTRIEVS, & Mygdonus, fratres fuerunt Hecubæ, filij Cissei, & patrueles Palymnestoris, teste Porphyrio in lib. 3. Iliados.

O V

Oualis, Vide OVO, ouas.

OVFENTINA tribus, Vide TRIBVS.

Ouis, huius ouis, f. g. { ὄϊς, πρόβατον, προβάτιον } A Græco ὄϊς, interposita u litera propter hiatum, significat pecudem. Cic. 2. de Nat. deor. Quid enim oues aliud afferunt, nisi vt earum villis confectis atque contextis homines vestiantur?

Custos ouium. Virg 1. Georg.

Custos ouium præclarus, lupus. Cic. 3. de Amic.

Fœtus ouium. Virg. 2. Georg.

Magistri ouium, Opiliones. Virg. 2. eclog.

Vbera bina ouis. Virg. 2. eclog.

¶Aurata. Ouid. 6. epist. Ouis Phryxi. Idem 2. Amor. elegia 11,

Conspicuam fuluo vellere vexit ouem.

Colonica, Vide COLONVS.

Intonsa, Vide INTONDEO.

Lanigera. Virg 3. Æneid.

Mina, Vide MINA.

Nigra. Virg 4. Georg.

Pascalis, Vide PASCO.

Pellita. Horat 2. Carm. ode 6.

Picea, Nigra. Valer 3. Argon.

Pinguis. Virg. 6. eclog.

Placida. Ouid. 13. Metam.

Scabræ. Colum. lib. 7. cap. 3.

Semimaris ouis viscera. Ouid. 1. Fast.

¶Balat ouis. Author Philomelæ.

Cogere oues, Vide COGO.

Lupo ouem commisisti, Vide LVPVS.

Condensant se in vnum locum oues, Vide CONDENSO.

Pan curat oues. Virg 2. eclog.

Mille ouium morti dedit. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Pascere oues. Virg. 6. eclog.

Miseras oues populari. Claud. 2 in Eutrop.

Decori est ouibus sua lana. Ouid. 13. Metam.

Infirmas tondere oues. Horat. Epod. 2.

Oues versare sub sidere Cancri. Virg. 10. ecloga,

Æthiopum versemus oues sub sidere Cancri. Hoc est, pascamus. Seruius.

¶Ouem, masc. g. legi, admonet Festus & Nonius. Varro Rerum humanarum lib. 27, Vt etiam putantibus, qui oues duos, non duas dicunt, Homerum secutos, qui ait, μῆλ' ἴασι. Idem, Marco Terentio, quando citatus neque respōdit, neque excusatus est, ego vnum ouem multam dico. Vide Gellium lib. 11 cap. 1.

Ouinus, pen. prod. Adiect. { προβάτειος } Quod ex oue est. vt Pellis ouina.

Ouillus, Adiect. { προβάτειος } diminutiuum ab Ouinus, Idem. Plin. lib. 17. cap. 9, Quidam etiam bubulo fimo iumentorum præferunt, ouillúmque caprino. Liu. 2. bel. Pun. Ex suillo, ouillo, caprino grege.

Ouile, ouilis, penult. prod. neut. gen. { ποίμνιον } Locus in quem oues sese recipiunt. Colum. lib. 7. cap 4.

Tepidis in ouilibus agni. Ouid. 13. Metam.

Incustoditum captat ouile lupus. Ouid. 1. Trist. eleg. 5.

Circungemit vrsus ouile. Horat. Epod. 16.

Crescit ouile Persius Saty. 2.

Moti ab ouilibus vrsi. Valer. 2. Argon.

Tradere ouile rapidæ lupæ. Ouid. 3. de Arte.

¶Ouile, locus erat in Campo Martio, sumpta similitudine ab ouium septis. Populus enim Romanus suffragia laturus, in hoc Ouili claudebatur. Liuius Decad. 3. lib. 6, Citatis centuriæ senioribus, datum secreto in Ouili cum his colloquendi tempus. Agebatur tum de creando Consule, qui exercitum duceret in Annibalem. Iuuenalis Satyra 6,

A Meroe portabit aquas: vt spargat in æde

Isidis, antiquo quæ proxima surgit Ouili. Seruius in illud eclogæ 1,

Quanuis multa meis exiret victima septis, Septa, inquit, propriè sunt loca in campo Martio inclusa tabulatis, in quibus stans populus Romanus suffragia ferre consueuerat. Sed quoniam hæc septa similia sunt ouilibus, duo hæc inuicem pro se ponuntur, vt hoc loco septa pro ouilibus posuit. Lucanus lib. 2. de cæde militum iussu Syllæ in Campo Martio crudeliter interfectorum,

-Latij iam sola iuuentus

Concidit, & miseræ maculauit Ouilia Romæ. Huiusce crudelitatis Syllanæ meminit his verbis Strabo lib. 5. Partim in pugna obtruncauit, nullis vitam impartiens capris: partim verò qui arma proiecerāt, ad tria millia, vel (vt alij) quatuor, in Campo Martio ad Ouilia coactos, immissis militibus, triduo iugulauit.

Ouiaria, huius ouiariæ { ποίμνη } Ouium multitudo. Varro de Re rust. in Prologo libri secundi, Quod eò facilius faciam, quòd & ipse pecuarias habui grandes, in Appulia ouiarias, & in Reatino æquarias.

Ouiaricus, pen. corr. { προβατικός } Adiect. possessiuum ab oue. Colum. lib. 7. cap. 6. Et quoniam de ouiarico satis dictum est, ad caprinum pecus nunc reuertar.

Ouicula, ouiculæ, pen. corr. Diminut. { προβάτιον. } Author libelli De viris illustribus, cap. 43. Qu. Fabius Maximus Cunctator, vt Verrucosus à verruca in labris, ita Ouicula à clementia morum. Plutarch. in ipsius Fabij vita, Verrucosium scribit dictum, quòd carunculam eminētem haberet in superioris labij extremitate: Ouiculam, quum puer esset, à mansuetudine & grauitate morum.

Ouilio, ouilionis, Ouium custos, qui & Opilio dicitur. Iabolenus in l. fundi. in fine. D de fund instr. legat.

Ouo, ouas { εὐάζω } ouâre, Lætari, & lætitiam voce, seu cantu demonstrare. Significat etiam triumphare. Liu. lib. 1. ab Vrbe, Romani ouantes ac gratulantes, Horatium accipiunt, eo maiore cum gaudio, quo prope metum res fuerat. Cic. ad Brutum, Quòd vt ouanti introire Cæsari liceret decreuerim.

Ascendit ouans in Capitolium M. Aquilius. Cic. 2. de Orat.

Lætus ouat. Valer 4. Argon.

Ouans { εὐάζων. } Virg. 4. Æneidos,

-sola fuga nautas comitabor ouantes? Seruius, Ouantes, Lætantes, abusiuè. nam propriè ouatio, est minor triumphus. Qui enim ouationem meretur, & vno equo vtitur, & à plebeis vel ab equitibus Romanis deducitur ad Capitolium, & de ouibus sacrificat: vnde & ouatio dicta. Qui autem triumphat, albis equis vtitur quatuor, & Senatu præeunte in Capitolio de tauris sacrificat. Vide Plutarchum apud comment. Gellij lib. 5. cap. 6.

Ouans triumphauit, Vide Triumpho, in TRIVMPHVS.

Ibat ouans per vrbem. Virg 6. Æneid.

Hortari ouantes. Virg. 11. Æneid.

Cædis successu ouans. Ouid. 12. Metam.

Acies iuuenum ouans. Virg. 5. Æneid.

Corui ouantes gutture. Virg. 1. Georg.

Currus ouantes. Propert. lib. 3. eleg. 9.

Equi. Claud. 2. de raptu Proserp.

Gradu ouante superabat littora. Valer. 2. Argon.

Lyra ouans Stat. 1. Sylu. 2.

Ora ouantia. Valer. 1. Argon.

Sistrum. Valer 4. Argon.

Taurus. Valer. 5. Argon.

Verba. Silius lib. 8.

Ouatus, huius ouatus, pen. prod. { ἀλαλαγμός. } Valer. 6. Argon.

-hinc barbarici glomerantur ouatus. Hoc est vincentium clamores.

Ouatio, huius ouationis, Verbale { εὔασμα } Paruus triumphus, quem faciebant ouantes qui non in curru, sed pedites ouali corona redeuntes ex pugna, quum bellum non erat indictum, vel sine sanguine erat confectum. Gel. lib 5. cap. 6, Prætereundum non est, quod ad ouationes attinet: super quo dissensisse veteres scriptores scio. Partim enim scripserunt, qui ouaret, introire solitum equo vehente. & Sabinus Massurius pedibus ingredi ouantes dicit, sequentibus eos, non militibus, sed vniuerso Senatu.

Ouatio dicitur ab Ouo, ouas, vel ab Ohe interiectione gaudentiū, vt sit ouatio quasi ohatio. Iuuen. Saty. 7, Corpus eget, satur est, quum dicit Horatius ohe. Vel à voce militum, quæ fiebat geminata oo litera, per interpositionem u, euphoniæ causa.

Oualis, & hoc ouale, pen. prod. { εὐαστικός } Quod ad ouationem pertinet. Gel. lib. 5 cap 6, Oualis corona myrtea est. Ea vtebantur Imperatores, qui ouantes introibant vrbem. Ouandi autem, ac non triumphandi causa est, quum aut bella non ritè indicta, neque cum iusto hoste gesta sunt: aut hostium nomen humile, & non idoneum est, vt seruorum, piratarúmque: aut deditione repentè facta, impuluere (vt dici solet) incruentáque victoria obuenit. Cui facilitati aptam esse Veneris frondem crediderunt, quòd non Martius, sed quasi Venerius quidam triumphus foret. Vide Plin. lib. 15 cap. 29.

Ouum, huius oui { ὠόν } interposita u litera, euphoniæ causa. Martialis libro 13. 40,

Candida si croceos circunfluit vnda vitellos,

Hesperius scombri temperet oua liquor.

¶Album, vel Albumen oui, Vide ALBVS, & ALBVMEN.

Candidum oui. Plin. lib. 33. cap. 3.

Albus liquor oui, Vide LVTEVS.

Luteum oui, Vide LVTEVS.

¶Cacuminata oua, Vide CACVMEN.

Columbinum ouum.Horat 2.Serm.saty.4.
Concepta. Columel.lib.8 cap.11, Viridum concepta in aluo vitiat oua, nec ad partum finit perduci: quoniam immatura genitalibus locis excidunt.
Cynosura, Vide suo loco.
Decumana, Vide DECVMANVS.
Durum ouum, molle, sorbile, Vide Sorbilis in SORBEO.
Hypenemia, Vide suo loco.
Immatura, Vide Concepta.
Irrita, Vide Vrinum ouum.
Nata. Columel.lib.8.cap.5, Obseruare itaque dum edant oua, & confestim circumire oportebit cubilia, vt quæ nata sunt recolligantur. Sic Varro lib 3.de Re rust.cap.9.
Pauonium, & Pauoninum, Vide PAVO.
Præmollia, Vide PRAEMOLLIS.
Requieta. Colum.lib.8 cap.5, Aptissima sunt oua ad excludendum recentissima quæque. possunt tamen etiam requieta supponi, dum ne vetustiora sint quàm dierum decem.
Ruptum. Iuuen.Saty.14.
Silentia oua, quorum pulli intus non pipiunt. Columel.lib.8.cap.5, Post vnum & vigesimum diem silentia oua carent animalibus, eàque remouenda sunt.
Vilia Horat.2.Serm.saty.2.
Vrina, Vide suo loco.
Zephyria, Vide suo loco.
Animantur oua. Columel.lib.8.cap.5, Diebus quibus animantur oua, & in speciem volucrum conformantur.
Concipere oua Plin.lib.9.cap.51.
Edere oua, pro parere aut ponere. Columel.lib.8.cap.3, Aut oua edantur, aut excludantur pulli.
Eniti oua. Colum.lib.8.cap.11, Nam ferè pauones, quum ad nocturnam requiem venerunt, prædictis perticis insistentes, enituntur oua.
¶Ex ouis excudunt pullos aues. Cic.2.de Nat.deor.
Excludere oua. Colum.lib.8.cap.14, Negatur anser aliena excludere oua, nisi subiecta sua quoque habuerit.
Fouere. Colum.lib.8.cap.11. Non debent amplius, quàm terna pauonina, & sena generis sui fouere.
Fouere oua plumis. Ouid 1.Fast.
Gerere oua in promptu. Colum.lib.8.cap.11, Sæpius digitis loca fœminarum tentanda sunt. nam in promptu gerunt oua, quibus iam partus appropinquat.
Gignunt oua pisces. Cic.2.de Nat.deor.
Incubare ouis. Colum.lib.8.cap.11, Neque est quod committatur, vt Rhodiæ aues pauoninis ouis incubent. Ibidem, Eæque nouem diebus à primo lunæ incremento, nouenis ouis incubent, itaque ex his quinque pauonina, & cætera gallinacei generis.
Maturare oua. Plin.lib.9.cap.57.
Maturescunt oua. Varro lib 3.de Re rust.cap 9, Ob quam rem oua aut inæquabiliter maturescunt, aut consenescunt.
Parere oua Plin.lib.10.cap.9.
Percudunt oua pulli. Colum.lib.8 cap.5. Die vndeuigesimo aduertat auiarius, an pulli rostellis oua percuderint, & auscultet si pipiant.
Ponere oua. Ouid.8.Metam.
Hiulca oua maternus rumpit tepor. Claudianus in Præfat.6. Panegyr.
Subiicere oua, pro supponere gallinæ ad fouendum. Colum.lib.8. cap.5, Numerus ouorum quæ subiiciuntur, impar obseruatur, nec semper idem: nam primo tempore, id est mense Ianuario quindecim, nec vnquam plura subiici debent. Paulo pòst, Quum deinde quis volet quamplurimos mares excludi, longissima quæque & acutissima oua subiiciet: & rursus quum fœminas, quamrotundissima.
Supponere anatum oua gallinis. Cic.2.de Nat.deor.
Alitum oua vertuntur in pullos. Lucret.lib.2.
Vitiantur oua. Colum.lib.8 cap.5, Quæ cuncta remedia creduntur esse aduersus tonitrua, quibus vitiantur oua.
Vncta oua sanguine. Horat.Epod 5.
¶Ouorum inter se similitudo. Erasmus, Non tam ouum ouo simile. De rebus indiscretæ similitudinis. Cic.4.Acad. Vidéfne vt in prouerbio sit ouorum inter se similitudo? Tamen hoc accepimus, Deli fuisse complures (saluis rebus illis) qui gallinas alere permultas quæstus causa solerent. hi quum ouum inspexerant, quæ id gallina peperisset, dicere solebant. Neque id est contra nos. nam nobis satis est oua illa internoscere. Idem prouerbium refertur & à Quintiliano: vsurpatur & à Seneca in libello quem in Claudium imperatorem lusit. Hactenus Erasmus. Cic.4.Acad.Vt sibi sint & oua ouorum, & apes apium simillimæ?
Ouo prognatus eodem. Erasmus, Fortasse simpliciter dictum est ab Horatio 2.Serm.satyra 1,
-ouo prognatus eodem. quandoquidem ad fabulam respicit Ledæ, quæ grauida ex Ioue in cygnum conuerso, ouum peperit, vnde gemini prognati, Castor & Pollux. Verùm siquis hoc dictum deflectat ad iisdem natos parentibus, aut ab eodem eruditos præceptore: aut ita consimilibus ingeniis, vt eodem ouo nati videri possint: nihil æquè fuerit prouerbiale. Veluti si dicas, Vultus, ingenium, mores, facta, ac prorsus omnia sic huic cum hoc conueniunt, vt iures eodem prognatos ouo.
Ab ouo vsque ad mala, Vide VSQVE præpositionem.
Ad ouum integram famem afferre. Cic. Pæto, lib.9.20, Ad ouum integram famem affero: itaque vsque ad assum vitulinum opera perducitur.

Ouatio, ouationis { ὠοτοκία } Tempus quo Gallinæ oua faciunt. Plin.lib. 29.cap.3, Certa luna capiendum censent, tanquam congruere ouationem etiam serpentium humani sit arbitrij. Quædam exemplaria legunt operationem eam.

Ouatus, pen.prod. Adiect. { ὠοειδής } Quod est in similitudinem oui factum. Plin.lib.15.cap.21, Aliis turbinatio pyri, aliis ouata species, seu malorum aliquibus.
Aurum ouatum, Ouo illitum, quoniam oui albo antea illito, æra, ac marmora auri & argenti laminis decorarentur. nec obstat quòd ouum habeat primam longam. pleraque enim deriuatiua, primitiuorum naturam non seruant. Pers.Satyra 2,
Hinc illud subiit, auro sacras quòd ouato
Perducis facies. Hoc Plin.lib.35.cap.1, de marmoribus loquens, innuere videtur, quum inquit Claudij principatu inuentum. Neronis verò, maculas quæ non essent, in crustis inserendo, vnitatem variare, vt ouatus esset Numidicus, vt purpura distinguerentur Sinnadicus. Nonnulli ouatum aurum dici aiunt, ouatione victoriáque quæsitum: vel ingens, & copiosum, quantum ouationibus comparatur & acquiritur.

Ouiparus, pen.corr. Vide Viuiparus, in VIVO.

O X

Oxalis, pen.corr. oxalidis, f.g. { ὀξαλίς } Lapathi genus. Plin.lib.20 cap. 21. Vulgus acetosam vocat.

Oxalme, huius oxalmes, f.g. dici potest acida muria. Plin.lib.23 cap.1, Quæ nunc omnia oxalme contingunt: id sale & aceto recente efficacius est. Idem alibi acetū salsum vocat, vt lib.24 cap 4. de gallis loquens, Exedem crematæ, & aceto salso extinctæ, mentes sistunt.

Oxiæ, Genus nauis. Gell.lib.10.cap.25.

Oxos { ὄξος } apud Suidam purpura est, quæ apud Phœnices tingebatur pretiosissima. Hinc Oxobapta in l.1.C. Quæ res alienari non poss. Quo in loco nonnulli corrigunt dibapta, veram lectionem peruertentes. Alciatus.

OXOS, Asiæ fluuius, per deserta Scythiæ fluens, vt scribit Pomponius lib 3.& Strabo lib.11.

OXVS, teste Plinio lib.31.cap.7, apud Bactros amnis.
Oxus, Amnis ortus in lacu Oxia, Ptolemæo: siue Oxo, Solino.

Oxyacanthes { ὀξυάκανθος } Spina est paruis foliis aculeatis per extremitates, ferens baccas rotūdas, foliis ipsis arenosa lanugine obductis.

Oxybaphum, pen.corr. { ὀξύβαφον } Latinè dicitur acetabulum, acetarium, teste Hermolao.

Oxycedros { ὀξύκεδρος } Species cedri, ramosa, & nodis infesta. Plin. lib.13.cap.5.

Oxygala, oxygalæ: vel Oxygalum, oxygali, pen.corr. { ὀξύγαλα } Quasi acetosum lac. Plin.lib 28.cap.9. de butyro ex caprino lacte facto, Fit & ex caprino, sed hyeme calefacto lacte, æstate expresso tantùm crebro iactatu in longis vasis, angusto foramine spiritum accipientibus sub ipso ore, aliàs præligato. Additur paulum aquæ vt acescat. Quod est maximè coactum, in summo fluitat: id exemptum addito sale, oxygala appellant. Et paulo pòst, Oxygala fit & alio modo, acido lacte addito in recens: quod dum acescit, vtilissimum stomacho.

Oxygarum, pen.corr. { ὀξύγαρον } Acutum garum, hoc est garum ex aceto confectum, quod in principio mensæ apponi solebat. Martialis libro 5 107,
Depoini soleas, adfertur protinus ingens,
Inter lactucas, oxygarúmque liber.

Oxygonium, figura est trianguli, quod tres habet acutos angulos. Euclid.1. Elemen.

Oxylapathum, pen.corr. { ὀξυλάπαθον } Lapathum acuta habens folia. Plin.lib.20.cap.21, Est & alterum genus ferè, oxylapathon vocant, satiuo idem similius, & acutiora habet folia, ac rubriora, non nisi in palustribus nascens. Quidam tamen putant oxylapathum dictum à foliis aciditate.

Oxymeli, pen corr. siue Oxymel, oxymellis, n. g. { ὀξύμελι } Acetum melle temperatum. Plin.lib.14.cap.17, Acetum melle temperabatur: adeò nihil intentatum in vita fuit. Oxymel hoc vocarunt, mellis x libris, aceti veteris heminis quinque, salis marini libra, aquæ pluuiæ sextariis quinque, sufferuefactis decies, mox elutriatis atque ita inueteratis.

Oxymoron, pen.prod. { ὀξύμωρον } vt docet Budæus ex Quintiliano, est sententia ex periculo petita: hoc est ita acutè & affectatè enunciata, vt fatua videatur: vt apud Virgilium in 7. Æneidos,
Num capti potuere capi? Cic. Si tacent, satis dicunt.

Oxymyrsine { ὀξυμυρσίνη } Frutex est quem acutam myrtum appellamus. Folia habet myrto similia, sed acutiora & rigidiora: producit baccas rufas ad cerasorum similitudinem. Plin.lib.26.cap.11. & Dioscor. lib.4.cap.147.

Oxyporum, oxypori, pen corr. { ὀξύπορον } Oxypora sunt quæ Colum. lib.12.cap.57, tradit appellari oxygara. Quoniam (inquit) quum vsus exigit, aceto, garóque diluuntur. Plin.lib.20 cap.23. de fœniculo, Ipsum condimētis propè omnibus inseritur. Oxyporis etiā aptissimè.
Sunt & sua medicis oxypora, quasi à celeritate dicta penetrandi. est enim remedium præsentaneum. Plin.lib.24 cap.8, Iuniperus miscetur & antidotis oxyporis. Stat.4. Sylu.9, Non sal, oxyporúmve, caseúsve.

Oxyporopola, oxyporopolæ, pen.prod. { ὀξυποροπώλης } Qui cibos vendit aceto conditos. Plin.lib.20.cap.7, In eos vsus & oxyporopolæ seruāt, addito dulci acrementum temperantes. Vbi nunc sic legitur, Stomachi dissoluti vtilissimè adiuuantur in eo vsu, & oxyporiobolis asperitatem addito dulci, ad intinctum aceti temperantes.

Oxyrrhodinum { ὀξυρρόδινον } Medicamentum liquidum, constans ex aceto & aqua rosacea, quod capitibus eorum solet adhiberi, qui phrenitide laborant.

OXYRYNCHVS { ὀξύρυγχος } ciuitas Ægypti dicta ab Oxyryncho pisce, qui ibi templum habuit. Cæterùm Ægyptij omnes Oxyrynchum piscem colunt. Ex Strabone lib.17. Alij Oxyringum scribunt.

Oxysaccharum { ὀξυσάκχαρον } Potionis genus ex saccharo & aceto. Saccharum autem mel dicitur in arundinibus collectum gummi modo, vt videbis suo loco.

Oxyschœnos { ὀξύσχοινος } Acutus iuncus, qui & marinus dicitur. Plin lib.21.cap.18.

O Z

Ozæna, ozænæ { ὄζαινα } Morbus, authore Celso lib.6.cap.8, quum vlcera

cera circa nares generantur, pluréſve cruſtę, & odorē fœdum habent. cui malo vix poteſt ſuccurri. Noménq; trahit ab ozæna polypo. Plin. lib. 25. cap. 13, Narium ozænas emendat ariſtolochia cum cypero.

¶Ozæna, Polypi genus. Plin. lib. 9. cap. 30, Polyporũ generis ozæna, dicta à graui capitis odore, ob hoc maximè murænis eã cõſectãtibus.

Ozænitis {ὀζαινῖτις} Herba eſt ex genere nardi, ad Gangem Indiæ fluuium naſcens, odore virus referens, vnde & nomen accepit. Author Plin. lib. 12. cap. 12.

Oze, huius ozes, fœm. gen. Fœtor oris. Celſus lib. 3. cap. 11, Itaque ei remiſſioni credendum eſt, quæ etiam immoratur, & iactationem fœtorémque quendam oris, (quem ὄζην Græci vocant) minuit.

OZOLAE {ὀζόλαι} Populi ex Locris, Ætoliæ oram incolentes, ad ſinum Criſſæum, quorum oppida enumerãtur à Ptolemæo, Molycria, Naupactus, Antirrhium, & Euanthia. Vide Strab. lib. 9.

Ozymon, pen. corr. {ὤκιμον} regia herba, ſiue baſilica, aut baſilicum à Liguribus vocata, fragrantiſſimi & vehementiſſimi odoris, vnde nomen accepit: nẽpe à verbo ὄζω, quod eſt redoleo. Vide OCYMUM.

Ozymum, huius ozymi {ὤκιμον} Genus edulij redolentis ex inteſtinis confecti. Perſius Satyr. 4, Quum bene diſcinctο cantauerit ozyma vernæ. Ab ὄζω, redoleo. Alij legunt ocimum ſiue ocymum.

P

P LITERA muta eſt, nec h poſt ſe admittit, niſi in dictionibus Græcis, vt in Phaëthon. Conuertitur quãdoque in transferendis dictionibus Græcis, p, in b, vt quod apud Græcos πύξος, apud nos Buxus ſcribitur. Interdum p exile, pro ph poni ſolet, vt quod à Græcis φοινικοῦς, cum ph ſcribitur, à noſtris Puniceus vertitur.

P. poſuit. PAS. paſſus. P. Publius, pupillus. P. AEL. AVG. LIB. Publius Ælius Auguſti libertus. P.C. Pactum conuentum, vel Pecunia conſtituta. P.D. Publicè dedit. P.F. publicè fecit: Publij filius. Pius felix. P.H.C. Publicus honor curandus. P.I.R. Populum iure rogauit. P.IV. vel, I. Principi iuuentutis. P.IR. Populus, vel Publius irrogauit. P.L. Publij libertus. P.M. Pontifex Maximus. P.M. Principi militum. PP.C. vel. P.C. patres conſcripti. P.P.P. Primus pater patriæ. P.P. Pater patriæ: Pater patratus. PP.H.I.S.P.C. Præſes prouinciæ Hiſpaniæ Citerioris. P.P.P.P.E.S.S.S.E.V.V.V.V.V.V.V.V.F.F.F.F.P.P.R. Primus pater patriæ profectus eſt, ſecũ ſalus ſublata eſt, venit victor, validus, vincẽs, vires vrbis veſtræ, ferro, flamma, frigore, fame, pace populi Romani. P.Q. Poſtquam. P.R.S, vel RX. Poſt reges exactos. P.R. Populus Romanus. P.S. Plebiſcitum. P.SS. Plebiſcita. P.S. Poſuit ſibi. P.S.F. Publicè ſibi fecit. Publicæ ſaluti fecit. P.S.F.C. Publicæ ſaluti faciundum curauit: vel Publico, aut proprio ſumptu faciũdũ curauit. PV. Pupilla. PAC.P.R. Pace populo Romano: vel Pace populi Romani. PA. DIG, vel P.D. Patriciatus dignitas. PAL. Palmẽſ. PAR. Parẽtum. PARTH. Parthicus. PATR. Patricius. P.R. Prætor. PR.S. Prætoris ſententia. PR.VR. Prætor vrbanus. PR.PER. Prætor peregrinus. PR R. Prætores. PR. PR. Proprætor. PR AE.PRES. Præfectus Præſidij. PR AE P. Præfectus. PR AE P.VR. Præfectus vrbis. PR AE.VIGIL. Præfectus vigilium. PR.K.L. vel K. Pridie Kalendas. PRID. NON. APR. Pridie nonas Aprilis. PRINC. IVVENT. Princeps iuuẽtutis. PRO C. vel PROCOS. Proconſul. PROCOSS. vel PROCC. Proconſules. PRON. Pronepos, vel Proneptis. PROPR AET. Proprætor. PROV. Prouincia. PR S.P. Præſes prouinciæ. PR SS. Præſides. PP. AVG. Perpetuo Auguſto, vt in fine procemij Inſtitutionũ Ciuilium. PP. propoſitum ſignificat in Codicis conſtitutionibus. Leges enim & Edicta & Conſtitutiones palàm, publico in loco promulgabantur, vt eas legere quiſque poſſet.

PA. pro parte: & Po. pro populo poſitum eſt in Saliari carmine. Feſtus.

Pabulum, pabuli, pen. cor. {νομή, βοσκή, φορβή, χιλὸς, χόρτασμα} Propriè eſt pecudum & aliorum brutorum cibus herbaceus, paleaceus, vel ſtramentitius: vt ait Valla. Plin. lib. 10. cap. 24, Nec occultantur turdi, viſi ſæpe ibi, quò hybernũ pabulũ petant. Virg. 1. Æneidos, priuſquam Pabula guſtaſſent Troiæ, Xanthúmque bibiſſent.

Dia pabula. Lucret. lib. 5.	Luxurioſa. Vide LVXVS.
Dira. Stat. 11. Theb.	Naturalia, In NASCOR.
Inſueta. Virg. 1. eclog.	Pinguia. Virg. 1. Georg.
Læta. Lucret. lib. 1.	Triſtia. Senec. Thyeſt. 8.
Larga. Lucret. lib. 5.	Virgea. Virg. 3. Georg.

Viridia. Quintil. lib. 2. cap. 10.
¶Pabula caneſcunt. Ouid. 2. Metam.
Terræ concipiunt pabula. Virg. 1. Georg.
Decerpere pabula. Ouid. 13. Metam.
Diſtendi pabulo. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Infenſare pabula. Tacit. lib. 5, Adequitare caſtris, infenſare pabula. Hoc eſt, infeſtabat.
Parua pabula legens hirundo. Virg. 12. Æneid.
Metere pabula falce. Ouid. epiſt. 6. Obterere. Lucan. lib. 6.
Nocturna pabula petunt feræ. Senec. Hippol. 1.
Mollia ſurgunt. Ouid. 7. Metam.

¶Pabulum, per trãſlationem ad alia transfertur: vt Amoris pabula ſibi abſterrere, Lucr. lib. 4.

Animorum, ingeniorũmque naturale quaſi quoddam pabulũ conſyderatio contemplatióque eſt. Cic. 4. Acad.

Studij pabulum. Cic. de Senect. Si verò habet ſenectus aliquid tanquam pabulum ſtudij & doctrinæ, nihil eſt otioſa ſenectute iucũdius.

Dare pabula morbo. Ouid. 8. Metam.

Corrumpi pabulo & glande inimicorum. Cic. de Aruſp. reſp. Quid hunc perſequar, pecudem ac belluam pabulo inimicorum meorũ, & glande corruptum?

Digna canis pabulo. Prouerbium eſt, quod fermè idem valet ac ſi dicas, Vix quiſquam eſt tam inutilis miniſter, quin ſi non amplo ſalario, certè victu dignus eſſe videatur. Quadrabit in hominem non vſquequaque reiiciendum: aut in aſſentatorem, & ob id idoneum, qui in aulis principum verſetur, vbi nullo in pretio ſunt qui neſciunt adulari. Refert Suidas.

Pabularis, & hoc pabulare, pen. prod. {χορτασματικὸς} Quod ad pabulum pertinet, ſeu quod pro pabulo datur. Colum. lib. 11. cap. 2. Et libro, 2. cap. 14, De lupino nihil dubito, atque etiã de pabulari vicia. Plin. lib. 18. cap. 16, Omnia hæc pabularia.

Pabulor, pen. corr. pabularis {νέμω, χορτάζομαι} pabulãri, Pabulum ex agris capere manibus aut falce in paſtionem iumẽtorum. Cæſar 8. bel. Gal. Et quum pabulatum, frumentatúmque longius eſſet proficiſcendum. Idem lib. 5, Quum Cæſar pabulandi cauſa tres legiones atque omnem equitatum, &c.

¶Pabulari, Paſcere. Colum. lib. 7. cap. 6, Subinde quæ cedit (ſcilicet capella) compeſci debet, ne procurrat, ſed placidè ac lẽtè pabuletur.

¶Pabulare, pro pabulari vſurparunt neoterici linguæ Latinæ deprauatores, pro pabulum ex agris capere in paſtionem iumentorũ & paſcere. Imperator Fridericus, aut potius Ciuitatum Italiæ leguleí. §. vltimo. De pace tenenda & eius violat. in vſib. feudorum.

Pabulari oleas fimo, Fimum in pabulum & nutrimẽtum ac fomentum dare ipſis oleis, hoc eſt ſtercorare. Columel. lib. 5. cap. 9.

Pabulator, penult. prod. pabulatoris {χορταστής} Qui pabulatum vadit. Cæſar 5. bel. Gal. Repentè ex omnibus partibus ad pabulatorem aduolarunt.

Pabulatio, Verbale {χορτασμὸς} Ipſe pabulandi actus. Cæſar 7. bel. Gal. Omnibus modis huic rei ſtudendum, vt pabulatione & commeatu Romani prohibeantur.

¶Pabulatio, Paſtus. Varr. 3. de Re ruſt. cap. 16, Si è bono loco tranſtuleris, vbi idonea pabulatio non eſt, fugitiuæ fiunt. De apibus.

Pabulatorius, Adiect. {χορτασμικὸς} vt Pabulatoria corbis, in qua reponuntur pabula. Colum. lib. 6. cap. 3.

Pacatus, **Pacatè**, Vide PAX.

Pacenſis Colonia, Octauanorum Colonia eſt, quam & claſſicam fuiſſe appellatam refert Plin. lib. 3. cap. 4. Eam è Roma deductam eſſe apud noſtratem Forum Iulij idem eodem loco author eſt. Forũ Iulij nunc *Freius* dicimus in extrema Prouincia.

Pacenſis conuentus. Plin. lib. 4. cap. 22.

PACHORVS, Vide PACORVS.

Pachydermos {παχύδερμος} craſſipellis, fatuus, rudis: ita enim Græci obtuſioris ingenij homines vocitare conſueuerunt. Cælius Rhodiginus lib. 6. Lectionum antiquarum, cap. 1.

Παχυμερέστερον, ἁδρῶς, παχέως, inquit Heſychius, id eſt craſsè, pinguiter. Hinc παχυμερέστερον, in comparatiuo, id eſt pinguius, per maiores partes. Vlpian. l. 7. de Peculio in P. Scire autem non vtique ſingulas res debet, ſed παχυμερέστερον, id eſt pinguius, in ſumma quod aiunt. Pinguius do natori ſuccurrere debemus, quàm ei, qui verum debitum perſoluere compellitur. l. 49. de Re iudicat. in P. Gel. lib. 14. cap. 1.

PACHYNVS, pen. prod. {πάχυνος} promontorium Siciliæ, Peloponneſum ſpectans, ab aeris craſſitudine: nam παχὺ pingue & craſſum dicitur. Nunc vulgò dicitur *Cabo Passaro*, vt ſcribit Oliuarius in Melam. Virg. 3. Æneid. Præſtat Trinacrij metas luſtrare Pachyni. Priſcianus in Periegeſi, Qui procul effuſis Pachyni diſtenditur oris. In quo verſu penultima quidem corripitur, ſed caue imiteris.

Verſa eſt Pachynos ad Auſtros. Ouid. 13. Metam.

Pachytis, morbus oculorum, quoties ex humore tumeſcunt, craſſiores denſioréſque apparentes. παχύτης enim denſitas, tumor, craſſitudo appellatur. Cælius lib. 7. cap. 20.

Pacifer, **Pacificator**, **Pacifico**, Vide PAX.

PACIDEIANVS, pen. prod. {πακιδειανός} Gladiator apud Lucilium, vt refert Cicero 4. Tuſc. Sed in illo genere (inquit, de gladiatoribus loquẽs) ſit ſanè Pacideianus hoc animo, vt narrat Lucilius, &c. Meminit etiam huius ad Quintum fratrem, lib. 3. 20.

PACINVS, pen. prod. vnus ex nepotibus Volſinij regis, cognomento Luculli, qui relicto Illyrico, in Italia conſedit, vbi & populos Pacinates de ſe nominauit. Author Feſtus.

Pacionem, antiqui dicebant, quam nunc pactionem dicimus. vnde & Paciſci adhuc, & Paceo in vſu remanet. Feſtus.

Paciſcor, paciſceris, pen. corr. pactus ſum {συντίθημι, σπένδομαι, ὁμολογέω, ἐκσπένδομαι} paciſci, Pactum facere, conuenire: & ferè præpoſitioni CVM adiungitur. Cic. in Parad. Si quotidie fraudas, decipis, poſcis, paciſceris, auferes, eripis. Plin. lib. 6. epiſt. 23, Peto, atque etiam paciſcor, vt ſimul agat Cremutius Ruſo.

Paciſci de mercibus. Suet de Claris grammat.

Pactus ſum hãc rẽ. Iuſt. lib. 2. Cũ Xerxe nuptias filię eius paciſcitur.

Paciſci & conſtituere diem. Cic. 1. in Catil. Scio pactam & conſtitutam eſſe cum Manlio diem.

Fœdus paciſci. Cic. pro Sextio.

Inducias aliquot dierum cum hoſte. Cic. 1. Offic.

Pactus eſt duo millia. Martial. lib. 8.

Præmium ab aliquo. Cic. Quinto fratri, lib. 3. 19, Tanta inuidia ſunt Conſules propter ſuſpicionem pactorum à candidatis præmiorum.

Pretium. Ouid. 8. Metam.

Pretium prædonibus pro capite. Cic. 3 Offic.

Rem aliquam alia. Senec. 1. de Clement.

Paciſci vitam ab hoſte. Saluſt. in Iugurtha, Adherbali ſuadent, vti ſeſe & oppidum Iugurthæ tradat: tantum ab eo vitam paciſcatur. Id eſt pactum faciat de vita ſalua.

Vitam pro laude. Virg. 5 Æneid.

¶Pactus dimitti. Plin. lib. 8. cap. 7, Nanque vnum qui ſupererat, oblectit elephanto: & ille, dimitti pactus ſi interemiſſet, ſolus in arena

congressus,magno Pœnorum dolore confecit.

Paciscor cum.Cic 5.Verr.Nequis frumentum de area tolleret,antequam cum decumano pactus esset.

Pacisci mercede cum aliquo vt Liu.5.bel Pun.

Sestertio cum aliquo pacisci.Cic in Salust.

¶Illam alicui.Cic.Attic.lib.5, Nec dubitat Deiotarus, cuius filio pacta est Arthauasdis filia(ex quo sciri potest)quin cum omnibus copiis,&c.

Hæc tibi pacta est Callicli filia? LE. ego ducam pater. Hoc est, Promisistne ipsa tibi, siue dedit tibi fidem? Plaut.Trinum.17.

Iniquè pacisci,Vide INIQVVS.

Pactus,Participium { ὁμολογηθείς } Pacto decretus.Plaut.Asin.12,
-hinc incerunt viginti minæ bonæ, mala opera partæ:
Has tibi nos pactis legibus dare iussit. Vulgò, *Sub conditione* dicunt.

Meritis & voce pactus est.Ouid.5.Metam.

Coniux pacta.Ouid.14.Metam.

Fides.Ouid.3.Fast.

Fœdus.Virg.4.Georg.

Si non fortè ita sunt animarum fœdera pacta.Lucret.lib.3.

Pactæ cum hoste induciæ.Cic.1.Offic.Vt ille, quicum triginta dierum essent cum hoste pactæ induciæ,noctè populabatur agros,&c.

Merces.Horat.3.Carm.ode 3.

Pactam rem habeto.Plaut.Pœn.17.

Teda pacta,Coniugium pactum.Ouid.9.Metam.

¶Pacta verba , id est concepta & legitima. Vlpian titul 24. eius libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Vlpiani, Senatusconsulto Neroniano cautum est,vt quod minus pactis verbis legatum est, perinde sit , ac si optimo iure legatum esset. Sic dixit Cic. pro Rosc. Comœd.Non enim ex pactione verborum,quibus iusiurãdum comprehenditur:sed &c. Id est,non ex formula. Sic & Arnob.aduersus gent. lib 7, O deorum sublimitas præpotens,quam venerator cum pactionibus adorat & formulis.

Pactum,pacti { συνθήκη, ὁμολογία, συμβόλαιον, σύμφωνον } Conuentionem significat. Cic.2.de Inuent.Pactum est quod inter aliquos cõuenit, quod iam ita iustũ putatur, vt iure præstare dicatur. Vlpianus,D.De pollicitationibus,l.Pactum, Pactũ est duorum consensus atque cõuentio: Pollicitatio verò , offerentis solius promissum. Idẽ,D.De pactis.l.1, Pactum autem à pactione dicitur:vnde & pacis nomen appellatũ est.

Pactorum quædam in rem sunt , quædam in personam. In rẽ sunt, quoties generaliter paciscor , ne petam. In personam , quoties ne à persona, id est ne à L.Titio petam. Vtrum autem in rem,an in personam pactum factum sit:non minus ex verbis,quàm ex mente conuenientium æstimandum est. Plerunque enim (vt Pedius ait) persona pacto inseritur , non vt personale pactum fiat , sed vt demonstretur cum quo pactum factum est. Hæc Vlpian.in l.Iurisgentium.§.Pactorum.D.De pactis.

Pactum conceptũ in personam. Paulus in l.Si tibi decem.§ Si quis paciscatur.D.De pactis, Pactum conuentum cum venditore factum, si in rem constituatur: secundum plurium sententiam emptori prodest. secundum autem Sabini sententiam , etiamsi in personam conceptum est,in emptorem valet.

Conditio atque pactum. Cic 2.Verr. Mansit in conditione atque pacto vsque ad eum finem,dum iudices reiecti sunt.

Inter Pactum & Conuentum. Nam Pactum est ex parte stipulantium:Conuentum,quum quæ pepigerũt promissa sunt,de hisque est conuentum. Hac de causa pacta conuenta,& pacta conuentáque legimus:antecedit enim pactum,sequitur cõuentum. Seneca,Nec pacta conuentáque impressis signis custodirentur. Ex Turneb.

Pacta conuenta,stipulationes, &c. in foro cognoscenda. Cicero 2. de Orat.

Pacta cõuenta insunt bonæ fidei iudiciis. Vlpian.in l.Iurisgentium. §.Quinimo.D.De pactis.

Formula pacti.Ouid.epist 9.

Inexorabile pactum.Stat.1.Thebaid.

Personale pactum.Paulus in l.Et hæredi.in princ.D.De pactis,Post mortem verò filij,nec patri proderit, nec hæredi eius: quia personale pactum est.

Ratum pactum.Caius in l.Contra.in princ.D.De pactis,Contra iuris ciuilis regulas pacta conuenta rata non habentur.

Remotum à iure cõmuni. Vlpian.in l.Iurisgentium.§ Si paciscar. D.De pactis.Paulus in l.Si vnus.§. Item ne experiar D.eodem titul. Si pactum conuentum à re priuata remotum sit, non est seruandum.

Sacrum.Valer.8.Argon.

¶Conuenit pacto,Vide CONVENIO.

Eliditur pactũ. Paulus in l.Si vnus.§. Pactus.D.De pactis, Pactum ne peteret , postea conuẽnit vt peteret : prius pactum per posterius eliditur.

Exuere pacta.Tacit.lib.5.

Pacta quæ postea interponuntur,solẽt párere exceptiones. Vlpian. in l.Iurisgentium.§.Quinimo.D De pactis.

Interposito pacto conuento de vna re non petenda,totã obligationem submoueri. Paulus in l.Si vnus.§ Si cùm mihi.D.De pactis.

Ligare pacta Propert.lib.4.eleg.4.

Obseruãtur ex cõuentu sine legibus pacta. Author ad Heren.lib.2.

Obseruanda non sunt pacta, quæ turpem causam continent. Paulus in l.Si vnus.§.Pacta D.De pactis.

Præstat iuri pactum.Cic.2.de Inuent.

Seruare pactum. Cic.3.Offic Pacta & promissa sempérne seruanda sint,quæ nec vi,nec dolo malo(vt Prætores solent dicere)facta sint.

Seruandum erit pactum conuentum. Paulus in l.Sed si tantum.D. De pactis.

Valet pactum.Vlpian.in l.Iurisgentiũ.§.Si paciscar.D.De pactis,Si paciscar ne iudicati vel incensatum æ lium agatur:hoc pactum valet.

Locrense pactum, Prouerbium de fœdifragis dictum , cuiusmodi quondã habiti Locrenses,quòd fœdere prodito quod cum Peloponnesiis inierãt,ad Heraclidarũ partes defecerint. Erasm.ex Zenodoto.

¶Pacto,Ablat.pro Modo aliquando ponitur.Plaut.Rud.31,Non tacebo vnquam alio pacto,nisi talento cõprimor.Hoc est aliis.Terent. And.1.1,Eo pacto & gnati vitam,& consilium meum cognosces.

Nullo pacto,Vide NVLLVS.

Quo pacto.Horat.lib.1.epist 18,
Quanuis Scæua satis per te tibi consulis,& scis,
Quo tandem pacto deceat maioribus vti,
Disce docendus adhuc.

Pactio,pactionis,Verbale { συνθήκη, σύμφωνον } Vlpianus,D.De pactis,l.1, Est autem Pactio,duorum, pluriúmve in idem placitum & cõsensus. Cic.3.Verr.Sciebam in reiiciendis iudicibus nonnullos memoria nostra pactionis suspicionem non vitasse.

Accedere ad pactionem,Vide ACCEDO.

Adire ad,Vide ADEO,adis.

Pecuniarum pactiones agere. Cic.de Prouinc.Consul.

Conficere,Vide CONFICIO.

Conflare.Cic.de Arusp respon.

Facere.Cicero 7.Verr Has per Timarchidem pactiones sepulturæ cum viuis etiam illis esse factas?

Facere de tota lite.Cic pro Rosc.Comœd.

Nuptialem facere.Liu.4 ab Vrbe.

Intercisæ Cic.in Parad.Qui tuas mercedum pactiones in patrociniis intercisas, &c.

Obligare pactionibus suorum præmiorum aliquos. Cic.Post red. in Senatu.

Perturbare conditiones & pactiones. Cic.3.Offic.Regulus verò nõ debuit conditiones,pactionésque bellicas perturbare periurio.

Venire ad aliquam.Cic.2.de Inuent.Quum omnes perituri milites essent,nisi ad pactionem venissent,vtrum,&c.

¶Pactio,pro formula,Vide paulo antè,Pacta verba.

Pactor,pactoris,Aliud verbale { σπονδοποιός }Cic.7.Verr.An fœderum interpretes,societatis pactores,religionis authores?

Pactitius,Adiectiuum { συνθηματικός } Vulgò *Conuentionalis* dicitur.Gell. lib 1.cap 25.Cessatio pugnæ pactitia,induciæ dicitur.

Paco,pacas,Vide PAX.

PACORVS,pen.corr. { Πάκορος } Suidæ, Orodis regis Parthorum filius, eius qui Crassum dolo circunuentum interemit. Quam maculã postea Ventidius Bassus,Antonij legatus deleuit,Pacoro cum toto exercitu ad internecionem cæso. Horat.3.Carminum,
Bis iam Monæsos,& Pacori manus
Non auspicatos contudit impetus
Nostros. Alij scribunt Pachorus.

PACTIA { Πακτία } Stephano insula maris Ægei vna Cycladum,candido marmore nobilis,distans à Delo XXXVIII. M. passuum.Alio nomine Paros dicitur.Author Plin.lib.4.cap.12.

PACTIAS { Πακτίας } Agri Ephesij mons est Mycaliæ incumbens, & ab ea ad Mediterranea deflexus. Author Strab.lib.14.

PACTIAE, Plin.{ Πακτύη, Ptolemæo } oppidum est Thraciæ ad Propontidem,non procul à Cherrhoneso,cuius meminit Plin.libro 4.cap.11.

¶Sunt item Pactiæ insulæ quædam in mari Lycio apud eũdem Plin. lib.5.cap.31.

Pactilis,Vide PANGO.

Pactis,dis:organum dichordum, quo ad psalmos canendos vtebantur antiqui. Cælius lib.9 cap.4,Improbata autem sunt & instrumenta alia,vt Pactides,&c.

Pactitius,Vide PACISCOR.

PACTIVS, flumen, de quo Plin.libro 5 cap.21. quod vt *Strabo refert ex* monte Pactio ortum habet.Strab.lib.14.

PACTOLVS,pen.prod. { Πακτωλός } fluuius Lydiæ , aureis arenis Smyrnæos irrigans agros. Iuuen.Satyr.14, Quod Tagus & rutila Pactolus voluit arena.

Liquores Pactoli.Propert.lib.1.eleg.13.

Diues Pactolus rutilas despumat arenas.Claud.5.Paneg.

Lydius.Senec.OEdip.5.

Rudentis Pactoli aurea stagna.Claud.1.in Ruffinum.

Pactoli opes,Figura prouerbialis , quam in varios vsus accommodare licebit,quum de summis diuitiis sermo erit faciendus. Vsus est Philostratus.Vide Erasm.

Pacton , est scaphæ genus ex virgis ita compositum , vt textile quiddam videatur.Strabo lib.17.

PACTORVM PORTVS:sunt angustiæ in Cherrhoneso,seu portus angustus,à Pactis populis,aut pacto ibidem inito. Strab.lib.7.

Pactum,Vide PACISCOR.

PACVVIVS { Πακούβιος } poeta Brundusinus,Ennij sorore natus,emicuit quo tempore Scipio Numantiam deleuit.Scripsit tragœdias, deinde Tarentum se recepit:decessitque nonagenarius, vt est author Eutropius:posuitque sibi epigramma,quod Gellius adnotauit lib.1.cap. 24. Hic(vt Quintil.ait)grauitate sententiarum,pondere verborũ,authoritate personarũ clarissimus fuit,citra tamen nitorem. Pers.Satyr.1, Sunt quos Pacuuiúsque , & verrucosa moretur Antiopa.

Pacuuius Taurus,Ædilis plebis,qui Romę restituit Sibyllæ statuã. Plin.lib.34 cap.5,Equidem & Sibyllæ iuxta rostra esse non miror,tres sint licet: vna quam Sex.Pacuuius Taurus Ædilis plebis restituit: duæ,quas M.Messala.

PACYRIS , Scythiæ Europææ fluuius in sinum Carcinitem influens. Author Plin.lib 4.cap.12.

Pades,Gallicum esse verbum ait Plin.lib.3.cap.16.id est, Picea arbor à qua & Padum nomen accepisse ait.

PADVA { Παδούα } Vrbs à Padi vicinitate dicta , quæ & Patauium Ptolemæo lib.5.cap.1. dicitur. Primò Antenorea dicta est, vnde Antenoridæ:postea Patauini, & Paduani. Apud Patauiũ natus est Titus Liu. historicus celeberrimus,qui res Romanas summa facũdia perscripsit. Similiter Stella, & Valerius Flaccus poetæ, & Paulus Iureconsultus. Fertur quoque Volusius poeta Patauinus , qui post Enniũ rerum gestarum Populi Romani annales carmine descripsit. Vide Plin.lib.5. cap.1. Catul.de Cinna poeta,epigr.90,At Volusi annales Paduã morientur ad ipsam. *Paduæ*, siue *Padoue*.

PADVS { Πάδος } fluuius,qui(vt Plinius lib.3.cap.16,scribit)è gremio Vesuli

suli montis celsissimum in cacumen elati, finibus Ligurum Vagienniorum visendo fonte profluens, condénsque sese cuniculo, & in Forouibiensium agro iterum exoriens, nulli amnium claritate inferior. A Græcis dictus ἠριδανός, ac pœna Phaethontis illustratus. Augetur à Canis ortu, liquatis niuibus, agris quàm nauigiis torrentior. Metrodorus refert quòd circa fontē arbor sit multa picea (quæ *Pades* Gallicè vocetur) Padum hoc nomen accepisse.

Populifer Padus. Ouid. 2. Amor. eleg. 17.
Olorifer. Claud ad Serenam, 17.
Refluens. Valer. 8. Argon.
Stagnans Lucan. lib. 4.

PADVSA, pen. prod. { παδοῦσα } fluuius, quem Padi brachium Rauennam vsque perductum facit, Massanicum alio nomine appellatum. Plin. lib. 3. cap. 6. Claud. in Epithal. Palladij, 46, Eridani ripas, & raucæ stagna Padusæ.

Padaneus, Adiectiuum. Solinus cap. 33, Pretium operæ est ire longius, ne Padaneæ sylux credantur lapidem fleuisse.

PADINATES, populi in octaua regione Italiæ. Plin. lib. 3. cap. 15.

PAEADRVS, regio montana Iberiæ trans Cyrum. Strab. lib. 11.

Pæan, pæanis, pen. prod. masc. gen. { παιάν } Hymnus erat in Apollinis laudem decantari solitus, sicut dithyrambus in laudem Bacchi, vt Iulius Capitolinus inquit, qui non solùm in auersione malorum decantabatur, sed etiam in victoria. Interfecto enim Pythone, laudibus & carminibus laudatus fuit, quæ pæana dixerunt. Virgilius 6. Æneidos, -lætúmque choro pæana canentes. Abusiuè tamen pro omni deorum laude ponitur. Vnde opus suum Pindarus de laudibus omnium deorum, Pæana inscripsit. Statius 4. Thebaid. Herculeum pæana canunt. hoc est, in honorem Herculis factum. Pæan verò à παίω medeor deriuatur, quòd scilicet morbis medelam præbens, finem faceret. Vnde & Apollo ipse Pæan dictus est. Iuuenalis Satyra, 6, Parce precor Pæan.

Pæanem citare, Cicero Latinè reddidit, quod Græci παιανίζειν dicunt, idque ad consuetudinem phonascorum in excitandis arteriis respiciens, quæ hoc verbo explicatur. Videtur autem pæan esse contentionis vocis, sicut minuritio remissionis. Locus Ciceronis est lib. de Orator. 1, Qui & annos &c. Hoc nos si facere velimus, antè condemnentur ij quorum causas receperimus, quàm toties, quoties præscribitur, pæanem, aut minuritionem citarimus. Ex Turnebo. Vide CITO, citas, & MINVRITIO.

Pæan, pro dimensione certis non modò syllabis, sed syllabarū temporibus definita, pedis nomine à poetis & Rhetoribus nuncupatus. Est autem pæan duplex, authore Aristotele libro 3. Rhetor. ad Theodect. Vnus, in quo prima syllaba est producta, quam tres breues sequuntur: vt δάλογενὲς: alter, qui oritur à tribus breuibus, extrema producta: vt ὤκεανὸν ἠφάνισε νύξ. Nec verò Pæan prior aliud est quàm Choreus & Pyrrichius, nec posterior aliud, quàm Pyrrichius & Iambus. Alij legunt Pæon. Vide suo loco.

PAEAN, nomen patris Philoctetæ. Sed ea appellatione melius per œ, quàm per æ scribetur. Hinc Pœantius, & Pœantiades.

Pæantius, Adiect. { παιάντιος. } vt Heros Pæantius, Philoctetes Pæantis filius. Ouid. 1 de Remed. amor.

Genus Pæantium. Seneca Herc. OEth. 11.

Pæantides { παιαντίδες } Gemmæ sunt speciem habētes aquæ glaciatæ, quæ in Macedonia circa Tiresiæ sepulchrum inueniuntur. Prægnantes fieri & párere dicuntur, & parturientibus mederi. Eædem & Gemonides dicuntur. Author Plin. lib 37. cap. 10.

Pædagia, vocat Seneca vbi pueri vehebātur, epist. 124, Omnium pædagia, inquit, oblita facie vehuntur, ne sol, ne frigus teneram cutem lædat. Sed fortè legendum Pædagogia, Id est serui & mancipia.

Pædagium, alio nomine logisteriū, locus est in quo milites recensebantur, iisque stipēdia numerabantur: quanquam est & diribitorium, ministratorium quoque, id est locus in quo obuersantur ministri, qui quoniam Græcè dicantur pædes, Pædagium Plinio iuniori in Epistolis vocatur. Puer, inquit, in Pædagio mixtus pluribus dormiebat. Cælius Rhod. lib. 7. cap. 6.

Pædagogus, huius pædagogi, pen prod. { παιδαγωγός } Pueri ductor: παῖς puer: ἀγωγὸς, ductor: cui ducendorum puerorum prouincia datur. Cic. Attic. lib. 12, Sed & pædagogi probitas, & medici assiduitas, & tota domus in omni genere diligens, me rursus id suspicari vetat.

Diligendi sunt pædagogi & nutrices. Cic. de Amic.
Versantur pædagogi lites ad auriculas adolescenti. Author ad Herenn. lib. 4.

Pædagogium, huius pædagogij, pen. prod. { παιδαγωγεῖον } Locus in domicilio, in quo pueri serúsque commorantur, qui παῖδες vocantur. Plin. iunior lib 7, ad Suram, Puer in pædagogio mistus pluribus dormiebat. Cælius lib. 7. cap. 6. legit Pædagio.

Pædagogium. Hoc vocabulo turpius interdum etiam vtebantur, quum eo cœtum puerorum, qui in deliciis habebantur, significarent. Tranquill. in Nerone, Super ingenuorum pædagogia, & nuptarum concubinatus, Vestali virgini Rubriæ vim intulit. Quo in loco corruptè perperámque scribitur proagogia, vt & in superiore Plinij loco pædagium Turneb.

Pædagogium, apud Iurisconsultos, Seruitium atque mancipium dicitur. Vlpianus in l. Quæsitum. §. Si instructum D. de Fundo instr. & instr. leg. Si instructum fundum legasset, ea pædagogia, quæ ibi habebat, vt quum eò venisset, præstò essent in triclinio, legato continētur. Turnebus hic, Pędagogia, puerorum cœtus, id est seruitia puerilis ætatis. & hinc pueros nobilium ministros, *pagios*, velut pædagogianos pueros vulgò solemus appellare.

Pædagogium, Schola, siue Ludus literarius.

Pædagogianus, na, num: Pædagogiani pueri: Ammianus Marcellinus: In pædagogiani, inquit, pueri speciem purpureis opertus tegminibus.

Pæderos, pen. corr. huius pæderotis, pen. prod. { παιδέρως } Genus acanthi. Plin. lib. 22. cap. 22. Diosc. lib. 3. cap. 17.

¶ Pæderos, pæderôtis { παιδέρως } Gemma est, quam alio nomine Opalum vocamus, nonnulli etiam Sangenum, ita dicta, teste Plin. libro 37. cap. 6. propter eximiam eius gratiam. παιδέρως enim nobis puerorum amorem significat.

Pæderos est vnguenti genus, quo Demetrium vti consueuisse liniendo faciem, Græci scribunt.

Pædia, pædiæ, pen. prod. { παιδεία } Eruditio, institutióque in bonas artes, vt docet Gellius lib. 13. cap. 15. interdum etiam pueritiam & ipsam puerilem ætatem significat, vnde extat Xenophontis Græci nobile opus de pædia Cyri principis.

Pædiscæ { παιδίσκαι } sunt ancillæ: & prostitutæ: hinc

Pædiscium, παιδισκεῖον } prostibulum significat, & impudicarum locum. Cælius lib. 7. cap. 3. Inde attributum effictum,

Pædicus, ca, cum: Pædicæ tibiæ, sicut & Partheniæ. Puto esse pædicas, lasciuas, quæque venerem protitent. Cælius Rhod. lib. 9. cap. 7.

Pædomatheis { παιδομαθεῖς } Qui à pueris statim discunt, quibus opponūtur Opsimatheis, qui scilicet serius & iam natu grandes ad discendum accedunt. Budæus.

Pædonomus, Ingenuorum adolescentum magister. Alex. Alexandrinus: Traianus quoque adolescentes ad quinque milia bonæ indolis ex omni imperio selectos publicè ali & parentis affectu paribus disciplinis erudiri curauit ex præcepto Lycurgi, qui ingenuis adolescentibus virum præesse voluit peritum ac vigilantem ex his qui summi eliguntur magistratus, quem Pædonomum nuncupauit. lib. 2. cap. 25.

Pædotriba, huius pædotribæ: vel pædotribes, pædotribis { παιδοτρίβης } Ludi literarij præceptor, quíve pueros exercet vt robustiores formosioréſve euadant. Plat. in Gorg.

Pædotribia { παιδοτριβία } dicitur ars exercendi puerorum corpora, vnde Aristoteles lib. 7. Politic. præcipit adolescentes statim gymnasticæ esse tradendos.

Pædor, pædoris, pen. prod. masc. gen. { αὐχμὸς, ῥύπος } Squallor, illuuies, sordes, & omnis immunditia seu putor in animali præsertim. Lucan. libro 2.

-longúsque in carcere pædor. Cic. 3. Tusc. Ex hac opinione sunt illa varia & detestabilia genera lugendi, pædores, muliebres lacerationes genarum, pectoris, fæminum, capitis percussiones.

Pædor à Græco deduci videtur, quo παῖδες, id est pueri dicūtur, qui in illa puerili ætatula sordidi ferè sunt, nec à sordibus sciūt abstinere.

Membra horrida pædore Lucret. lib 6.
Longus in carcere pædor Lucan. lib. 2.
Obsitus pædore, Seneca Agamemn. 13.
Sedet pædor. Seneca Herc. OEth 4.

Pædidos { ῥυπαρούς } (inquit Festus) sordidos significat, atque obsoletos. tractum vocabulum à Græco: quia παῖδες, id est pueri, talis sint ætatis, vt à sordibus nesciant abstinere.

Pegma, pægmatis, Vide PEGMA.

Pægnium { παίγνιον } Græca vox est, quæ nobis ludum sonat, vel rem ludicram, aut puerilem oblectationem: vnde Technopægnium ludicrum quoddam poema ab Ausonio inscriptum est.

Pæminosus, Vide PEMINOSVS.

PAEON, huius Pæonis, pen. corr. { παίων } Nomen viri medicæ artis peritissimi, quem Homerus lib. 5. Iliad. scribit curasse Plutonem grauiter ab Hercule vulneratum: à quo Pæonia herba dicitur quam inuenit.

Cura Pæonia. Claud. de bello Getico.

Pæon { παίων } Genus pedis est, siue mensuræ, qua tum poetæ, tum oratores suas dictiones demetiebantur, qui à Diomede quadruplex esse traditur, quorum primus ex longa & tribus breuibus constat. Secundus ex breui & longa & duabus breuibus. Tertius ex duabus breuibus & longa & breui. Quartus ex tribus breuibus & longa. Cic. 3. de Orat. Probatur autem ab eodem illo maximè pæon, qui est duplex. nam aut à longa oritur, quam tres breues consequuntur: vt hæc verba, Definite, Incipite, Comprimite. aut à breuibus deinceps tribus, extrema producta atque longa: sicut illa sunt, Domuerant sonipedes. atque illi philosopho ordiri placet à superiore pæone, posteriore finire.

Pæonia { παιωνία } Herba à Pæone medico, qui eam inuenit. Plin. lib. 25. cap. 4. Vetustissima inuentu pæonia est, noménque authoris retinet, quam quidam pentorobon appellant, &c.

PAEONIA { παιονία } Regio est in Europa, à Pæone Endymionis filio & Epei fratre, qui victus cursu ab Epeo (sicut inter eos conuenerat) imperium victori dedit, & in Macedoniam seu Thraciam ad amnem Axium discessit. A quo Pæonia regio dicta, quæ ex regis nomine Æmathia pars Macedoniæ: à qua Pæones populi, vt Iustinus lib. 7. scribit. Statius lib. Achilleid. penultimam corripit, dicens, Præterit, & didici quo Pæones arma rotatu. Quandoque Pæonia ponitur pro Macedonia, sicut Æmathia, cuius litoris regio iuxta Sithoniam Thermopontum Pallene vocatur. In hac regnasse fertur Thelegonus.

Niuosi Pæones. Ouid. 5. Metam.

Pæssa, apud Coos, placentulæ sunt. Cælius Rhodiginus lib 9 cap. 16.

PAESTVM { παῖστον } Oppidum Lucaniæ, rosarum abundantissimum, vbi ob cæli clementiam bis in anno producebātur fructus, scilicet Maio & Septembri. Virgilius 4. Georgicorum -biferíque rosaria Pæsti. Huius mœnia prope mare magni spatij adhuc integra videntur, latitudine & altitudine miranda. A Tuscis conditum, Possidoniam dixerunt, & eius sinum Possidionatem. Postea Romani, missis huc colonis ampliauerunt, vt ait Strabo. Cic. Attic. lib. 11. Nunc vulgò dicitur *Poiycastro*, vt scribit Oliuarius in Melam.

Tepida Pæsti rosaria Ouid. 15 Metam.

Pæstanus, penult. prod. Adiect. { παιστανός. } Ouid. 2. de Ponto, eleg 4, Calthâque Pæstanas vincat odore rosas.

PAETOVIVM { παιτοούιον } Vrbs Pannoniæ superioris, id est Austriæ, authore Ptolemæo lib. 2. cap. 15. Petouionem Tacitus scribit lib. 19. alij Petouiam. Vulgò *Betta*.

Pætus, pæti. Qui obliquis oculis in altum respicit. vel qui alterum oculum minorem habet. Horat. 1. Serm. satyr. 3,

Appellat pætum pater. & pullum malè paruus
Si cui filius est. Porphyrio, Strabo, qui est detortis oculis, dicitur:

Pætus, leniter declinatis. Acron, Pæti propriè dicuntur, quorum hac atque illuc oculi velociter vertuntur. Est igitur pætus, qui oculos habet tremulos, & se facillimè in quamuis partem vertentes: quales plerunque sunt lasciuarum oculi. Vide PETVS.

PAGAE, in plaga Locrensi oppidum famosissimum, vnde Peloponnesi prosilit ceruix. Plin. lib. 4. cap. 3. Hinc Pagei populi de quibus idem Plin. libro 4. cap. 7. Meminit & Pagarum eodem loco.

Pagana lex, qua sancitum fuit ne mulieres in via torquerent fusos, aut illos detectos ferrent, quoniam frugum prouentibus id aduersari putabatur. Alexander Alexandrinus Genial. dier. lib. 4. cap. 8.

Paganus, Vide PAGVS.

PAGASA, pen. corr. { παγασαί } Thessaliæ oppidum, quod postea Demetrias dictum est, vt ait Plin. lib. 4. cap 8, iuxta quam ædificata fuit Argo nauis, propter quod nauis longa Argonautarum Pagasea nuncupatur, quod Iason, qui eam ædificauit, fuit filius Æsonis, fratris Peliæ regis Thessaliæ. Hinc Pagasiticus sinus in Thessalia est dictus. Vide PEGASAE.

Pagasæus, Adiectiuum { παγασαῖος } vt Sylua Pagasæa. Ouidius 12. Metamorph.

Puppis Pagasæa. Valer. 8. Argon.

Pagasæus Apollo. Lilius lib. 7.

Pagasæi fontes calidi, quos & salé ferre scribit Plin. lib. 37. cap. 7.

Pagasus, pen. corr. Aliud adiect. { παγασός } Val. 8. Arg.

Si Pagasas, vel Peliacas hinc denique nubes Cerneret.

Pagasicus sinus. Plin. lib. 4. cap. 8 & 12.

PAGIDA, siue Belus, riuus in Phœnicia ad Carmelum promontorium, vitri fertiles arenas paruo litori miscens. Ipse è palude Cendeuia à radicibus Carmeli profluit. Plin. lib. 5. cap. 19.

Pagina, paginæ, pen. corr. { σελίς } Vtraque pars folij, à pangendo dicta, quòd in paginis carmina panguntur, id est figantur. Vel dictæ sunt paginæ, authore Festo, quòd in libris suam quæque obtineant regionem, vt pagi. Cic. ad Quintum fratrem, libro 2., Nam quum hanc paginam tenerem, L. Flauius Prætor desi. ad me venit, homo mihi valde familiaris. Martial. libro 1. 29, In nulla pagina Latinè loqui fas sit.

Extrema pagina. Cic. in Orat.

Lasciua, Vide LASCIVVS.

Longa atque insignis honorum. Iuuen. Satyr. 10.

Profana. Claud. 2. Paneg.

¶Contractio paginæ. Cic. Attic. libro 5, Meam in eo parsimoniam huius paginæ contractio significat.

Commouere totas paginas. Cic 4. de Finib. Vtrum igitur tibi literam videor, an totas paginas commouere?

Complere paginam, Vide COMPLEO.

Respondebo primùm postremæ tuæ paginæ, quæ mihi magnæ molestiæ fuit. Cic. Attic. lib. 6.

Turgescit pagina bullatis nugis. Persius Satyr 5.

Vtranque paginam facit. Plin. lib. 2. cap. 7. de fortuna, Huic omnia expensa, huic omnia feruntur accepta, & in tota ratione mortalium, sola vtranque paginam facit. Prouerbij faciem habet illud, sumpta metaphora à codicillis rationalibus duas habentibus paginas: alteram quæ indicat quid sit datum: alteram quæ quid acceptum sit, ostendit. Itaque in rebus humanis fortuna vtranque facit paginam, id est siue quid obtigit boni, ea laudatur, quasi dederit: siue mali quid accidit, eadem incessitur, ceu malorum author. Erasmus.

¶Pagina, in vitibus. Plin. lib. 17. cap. 22, de limitanda vite, Semper verò quintanis semitari, hoc est, vt quintio quoque palo singulæ iugo paginæ includantur. Paginas vocat areas interceptas inter duo iuga. Budæus.

Pagella, pagellæ, Diminutiuum { σελίδιον } Cic. ad Brutum, lib. 11. 25, Non imitor λακωνισμὸν tuum, altera iam pagella procedit.

Paginula, paginulæ, pen. corr. { σελίδιον } Aliud diminutiuum. Cicero Attico, libro 4, Si verò id est quod nescio an sit, vt non minus longas iam in codicillorum fastis futurorum Consulum paginulas habeat quàm fatorum.

PAGOARGAS, Oppidum ad mare Rubrum Troglodytici & Æthiopici sinus. Plin. lib. 6. cap. 29.

Pago, pagis, pepigi, pen. corr. pactum { σπένδω } pagere, Pacisci significat. Author ad Herennium, lib. 2, Pacta sunt quæ legibus obseruanda sunt, hoc modo, Rem vbi pagunt, oratione pagunt. Quintil. lib. 1. cap 10, dicit pepigi esse, non à pango, sed antiquo verbo pago, pagis, sine n, vt in lege XII. TAB. Ni ita pagunt. Sueton. de Claris Rhet. Et pepigerunt bolum quanti emerent. Cic. pro Rosc. Comœd. Dic pactionem fecisse vt absolueretur, non pepigit.

Pagere & conuenire. Author ad Herenn. lib. 2, Ex pacto ius est, si quid inter se pepigerint, siquid inter quos conuenit.

Recusare quæ pepigisti. Virg. 12. Æneid.

Pepigere quos motus darent. Lucret. lib. 1. & 5.

Fœdera mihi pepigit Lausus. Virg. 10. Æneid.

Cum hostibus pagere. Plin. de Viris illust. De redemptione captiuorum cum hostibus pepigit.

Rem ducentis philippeis pagere. Plautus Bacch. 19, Quid fit? H. ducentis philippeis rem pepigi.

Ab eo quicum pepigit impetrare. Cic. 3. Offic.

Pagrus { πάγρος } Piscis. Plin. lib. 32. cap. 10, Pagri fluuiatilis longissimus dens capillo adalligatus. Idem lib. 9. cap. 16, Prægelidam hyemem omnes sentiunt, sed maximè qui lapidem habere in capite existimantur, vt lupi, chromes, sciænæ, pagri. Idem & paguri dicuntur.

Pagurus, paguri { πάγουρος } Piscis ex genere testaceorum, aut crustatorium. Gal. lib. 3. de Aliment. facultate, cap. 34, Astaci, paguri, cancri, locustæ, carides, tenui testa concluduntur. Dictus est autem pagurus, παρὰ τὸ ἐν πάγοις ἀναστρέφεσθαι, quòd in altioribus fluminum locis versetur, ripisque præruptis. Meminerunt eius Ælianus & Aristoteles.

Pagus, huius pagi, masc. gen. { κώμη } Simul positæ villæ, hoc est, rusticanæ domus in vnum coagmentatæ. Nam πηγὴ Græcè, Latinè fons dicitur: quòd circa fontes hæ ponerentur: quódque omnes eadem aqua vterentur, authore Festo.

¶Pagus non modò vicum rusticanum significat, sed vnius iurisdictionis tractum, ditionem, ac agrum: quomodo hodie Heluetia duodecim habet pagos ac ciuitates, quæ iisdem legibus, moribus, atque institutis vtuntur. Corn. Tacitus De moribus Germanorum. Eliguntur in iisdem conciliis & principes, qui iura per pagos vicósque reddunt. Quem locum exponens Althamerus, Inter vicū & pagum, inquit, hoc interest discriminis. Vicus significat villarum, id est domorum rusticanarum congeriem absque mœnibus: Pagus verò vicorum societatem, ditionem, seu agrum, qui multis vicis constat. Hæc mirè illustrant Cæsarem, qui libro 1. de bel. Gal. dicit totam Heluetiam in quatuor pagos fuisse diuisam. Iterum libro eodem, Treuiri autem nuntiabant, pagos centum Sueuorum ad ripam Rheni consedisse, qui Rhenum transire conarentur. Rursum lib. 4, non procul ab initio, Sueuorum gens est longè maxima, & bellicosissima Germanorum omnium. ij centum pagos habere dicuntur. ex quibus quotannis singula millia armatorum bellandi causa suis ex finibus educunt. Reliqui, &c. Hæc & plura Cæsar. Quæ sic explicat Althamerus. Dicitur pagus ἀπὸ τῆς πηγῆς, id est à fonte: quòd pagi circa fontium riuos collocarentur. Minimè autem credibile est, Sueuiam latissimā Germaniæ oram, tantum centum vicos habuisse: quum nullas etiam vrbes habitauerint: nec iunctas sedes inter se passi fuerint: sed discreti ac diuersi, vt fons, vt campus, vt nemus, vt fluuius placuit, colerint, &c. Præterea quo modo ex vno vico potuissent mille homines ad bellum educi? Satis ergo indicat Cæsar pagum significare hominum multitudinem, societatem ac ciuitatē: & Paganos esse fontium aut fluuiorum accolas, qui vnum tenent tractum & districtum. Hæc ille. Turnebus in eundē Cæsaris locum, Pagi, inquit, sunt regiones vniuersæ & populi alicuius partes, vt tota regio Heluetiorum, quæ à Cæsare appellatur ciuitas, in quatuor partes erat distributa, quas appellat pagos, non quòd tantùm pagatim incolerétur: nam & habitabatur oppidatim, quum scribat duodecim oppida in ea fuisse, & pagos ad quadringentos, sed quòd vniuersus eorum ager in quatuor partes, & tanquam præfecturas, esset diuisus. Eodem modo scribit idem Cæsar Sueuorum centum pagos fuisse: cum enim longè latéque in Germania regionem amplissimam haberent, latissimósque fines, in centum partes regio distributa erat. Sic ager Romanus à Numa Pompilio in pagos fuerat distributus, vt scribit Dionysius his verbis, διεῖλε τὴν χώραν ἅπασαν εἰς τοὺς καλουμένους πάγους. Tractus enim quosdam & partes regionis ita vocauit, quod quidem & Plutarchus scribit, εἰς μέρη τὴν χώραν διεῖλε, ἃ πάγους προσηγόρευσε. Pagis autem illis præerant pagorum magistri. Erant & pagi castella quædam & munitiones iuxta Romam in locis editis, quò se plebs rustica hoste in agrum Romanum incursiones faciente, recipiebat: & in certos pagos erat contributa, vt Dionysius scribit. Cicero etiam in plebe Romana paganos & montanos numerat. Hæc ex Turneb. Vide etiam Glareanum in Annotationibus in Cæsarem.

Ingentes pagi. Virg. 2. Georg.

Rugosus frigore. Horat. 1. epist. 12.

Pagatim, pen. prod. { κωμηδόν } Aduerbium, dictum est Per singulos pagos, ea forma qua Oppidatim. Liu. 1. bel. Maced. Templa deûm quæ pagatim sacrata habebant, diruí atque incendi iussit.

Paganus, huius pagani, pen. prod. { κωμήτης } A pago dictus est, rusticus, villanus, in villa natus, qui non nouit vrbem, quasi ex vno fonte potans. Cic. pro Domo, Nullum est in hac vrbe collegium, nulli pagani aut montani, &c.

¶Paganus, Qui miles non est. Iuuenal. Satyr. 16,

-citius falsum producere testem

Contra paganum possis, quàm vera loquentem

Contra fortunam armati. Marcellus in l. Quædam. D. de Pœnis, Quędam delicta pagano, aut nullam, aut leuiorem pœnam irrogant: militi verò grauiorem.

¶Paganus, per translationem, Qui in exercitio aliquo nondum perfectus est. Persius in Prooemio libri sui, -ipse semipaganus

Ad sacra vatum carmen affero nostrum.

Paganus, penult. prod. Adiectiuum { κωμητικός } vt Fercula pagana. Propert. lib. 4. eleg. 4. & Ouid. 1. Fast. Pagani foci.

Paganicus, pen. corr. Adiectiuum { κωμητικός } Antoninus in l. 1. De testa. militis, C. Frater tuus miles si te specialiter de bonis quæ in paganico habeat, hæredem fecit: bona quæ in castris reliquit, petere non potes. Differt à castrensi.

Paganica pila, à pagis dicta, hoc est villis, quòd pagani ea vterentur. hæc grossior laxiórque, & pluma plena, nec ad lusum tā agilis, vt quæ nec tā leuis est, nec iactata facilè resilit. De qua sic Martial. lib. 14. 45.

Hæc quæ difficilis turget paganica pluma,

Folle minus laxa est, & minus arcta pila. Quasi dicat, est laxior quā pila trigonalis, & arctior, firmiórque quàm follis. nam follis, tertium pilæ genus est. Vide suo loco. Ex Sipontino.

Paganalia, paganaliorum { κωμηναλία } Festa rusticorum. Ouid. in Fastis.

PAGYRIS, nomen fluuij & nomen ciuitatis: à qua Pagyritæ populi. Apud Plinium lib. 4. cap. 12, scribitur Pacyris.

Pala, huius palæ { σμινύη } Instrumentum rusticum. Pala à pagendo, mutata g in l inquit Varro lib. 4. de Ling. Latin. Plautus, Palas vendundas sibi & mergas datas, vt hortum fodiat, atque vt frumentum metat. Plin. lib. 18. cap. 6, Iuncosus ager verti pala debet, at in saxosis bidentibus.

¶Pala, Instrumentum quo panis in furnum mittitur, & extrahitur. Cato cap. 11, Palæ ligneæ quatuor.

¶Palæ dicuntur dorsi dextra læuáque eminentia membra.

¶Palæ, minores auri purgatioris massulæ, inquit Strabo libro 3. & vtique non maiores selibra. Plinius lib. 34. cap. 13, Expuitur æris pala quædam. Castigati codices habent palea.

¶Pala { σφενδόνη } annuli pars plana & latior, in qua gemma inseritur. Cic. 3. Offic. Ibi quum palam eius annuli ad palmam conuerterat, à nullo videbatur, ipse autem omnia videbat.

¶Pala

¶Pala, arbor de pomorum genere. Arienen pomum (id est ei fructui nomen) ferens: ex quo pomo Indorum sapientes viuunt. De ea arbore, ac Ariene fructu, narrat Plin lib 12. cap. 6.

Palacra, quæ & Palacrana à nonnullis appellatur, maior auri massa est. Plin. lib 33. cap. 4.

PALAEA, Ciuitas ad radices Olympi montis. Strabo lib. 14.

PALAEBIBLVS { παλαίβιβλος. } Oppidum est in ora Syriæ Libano monti subiectum, non procul ab Adoni fluuio. Plin. lib. 5 cap. 20.

PALAEMON, huius Palæmonis, penul. corr. { παλαίμων } Marinus deus, Latinè Portunus, quòd portubus præsit. Cic. 3. de Nat. deor. Ouid. 6. Fastor. Quem nos Portunum, sua lingua Palæmona dicet. Vide MELICERTA.

Inous Palæmon. Virg. 5. Æneid.
Naufragus. Stat. 2 Sylu. 1.
Palæmonis vinea. Plin. lib. 14. cap. 4.

Palæmonius, Adiectiuum { παλαιμόνιος. } vt Coronæ Palæmoniæ, Id est Isthmiacæ, quæ in Isthmiis ludis Palæmoni à Theseo dicatis victoribus dabantur. Claud. 8. Paneg. Cuncta Palæmoniis manus explorata coronis Adsit. Coronæ autem ex pinu erant cōfectæ, vt author est Plinius lib. 15. cap. 10.

Palæmon { παλαίμων } alius fuit Phinæi Arcadiæ regis filius. Alius item Grammaticus Vicentinus, qui Romæ vixit ac docuit, principem locum inter Grammaticos tenēs, sub Tiberio & Claudio principibus, tanta vir arrogantia, vt Marcum Varronem porcum appellaret, secū & natas & morituras literas iactaret: nomen quoque suum in Bucolicis non temerè positum, sed præsagiente Virgilio fore quandoque omnium poetarum ac poematum Palæmonem iudicem. Luxuriæ ita indulsit, vt sæpius in die lauaretur, nec sufficeret sumptibus. Hæc & plura Tranquillus. Fuit autem ætate Quintiliani: vt ipse testatur libro 1. cap. 4, his verbis, Vt Aristarchus, & ætate nostra Palæmon.

PALAEMYNDVS { παλαίμυνδος } Cariæ oppidum fuit eo in loco, in quo postea condita fuit Nariandus. Palæmyndi autem nomen accepit ad discrimen recentioris Myndi, quum antea etiam Myndus diceretur. Plin. lib. 5 cap. 29.

PALAEOPOLIS, Ciuitas vetus, Emporiensium dicta, quam primùm habitasse Massilienses. Strabo libro 3. scribit. Puto eam esse, quam vulgò *Ciuita vecha* appellant Massilienses.

PALAEPAPHVS { παλαίπαφος } Oppidum Cypri insulæ antiquum Veneris Paphiæ templum habens, antea Paphus dicta: verùm postquam Agapenor ad sexagesimum inde stadium alteram eiusdem nominis vrbem condidisset, cœpta est hæc ad differentiam recentioris Palæpaphus appellari, quasi vetusta Paphus. Strabo lib. 14.

Palæphatus, palæphati, pen. corr. { παλαίφατος } Interpretatur prædictus, antiquus, fatidicus. Est etiam viri proprium, qui τῶν ἀπίστων, id est incredibilium volumina scripsit. Fuit hic Parius patria, siue (vt alij tradunt) Prieneus. Vixit Artaxerxis tempore. De hoc plura Cælius lib. 30. cap. 34.

Palæphatius, a, um { παλαιφάτιος. } vt Palæphatia papyrus: Prouerbialiter dicitur de libellis fabulosis, qui non nisi meras fabulas, résque incredibiles continent. Tractum à Palæphato Pario, siue Prieneo, qui τῶν ἀπίστων, hoc est rerum incredibilium multa conscripsit volumina. Virg. in Carmine ad Messalam, Palęphatiam papyrum simpliciter dixit pro libris Palæphati, quum ait,
Docta Palæphatia testatur voce papyrus.

PALAESCAMANDER { παλαισκάμανδρος } fluuius Troadis, qui effecto prius lacu in Achæorum portum influit Plin. lib 5. cap. 30.

PALAESCEPSIS, ciuitas in Æsapi cōualle, quam Rhodius fluuius præterfluit. Strab. lib. 13.

PALAESTINA, pen. prod. { παλαιστίνη } Prouincia Syriæ, Arabiæ contermina, dicta à Philistiim vrbe metropoli in ea, vt inquit Plin. lib. 5. capite 12. Herodotus totam Syriam vocat Palæstinam. In ea quinque ciuitates continebantur, Gaza, Ascalon, Geth, Accaron, & Azotum. ¶Est & altera Palæstina prope Phæaciam, de qua Lucanus lib. 5,
Laxa Palæstinas vndis consixit arenas.

Palæstinus, pen. prod. Adiectiuum { παλαιστίνος. } vt
Aqua Palæstina. Ouid. 2. Fast.
Deæ Palæstinæ Ouid. 4. Fast.
Gens. Silius lib. 3.
Syrus. Tibull. lib. 1. eleg. 7.

Palæstra, palæstræ { παλαίστρα, παλαισμοσύνη } Luctatio. A πάλιν, iterū, & παίω, ferio. vel ἀπὸ τοῦ πάλης, id est à luctatione: vel ἀπὸ τοῦ πάλλειν, id est à motu vrnæ. Nam ducta sorte antiqui luctabantur. Virg. 6. Æneid.
Pars in gramineis exercent membra palæstris. Terent. Eunuch. 3. 2,
-fac periculum in literis,
Fac in palæstra, in musicis. Cic. 1. de Legib. Habuitque vires agrestas atque horridas, sine litore ac palæstra.
Studio palæstræ ignaua iuuentus. Lucan. lib. 7.
Iura palæstræ. Propert. lib 3. eleg. 14.
Agrestis. Virg. 2. Georg.
Catenatæ. Stat. 2. Sylu. 1.
Decora. Horat. 1. Carm ode 10.
Liquida. Claud 8 Paneg. Id est, quæ fit à perunctis oleo liquido.
Nitida. Ouid. epist. 15.
Olympiaca. Lucan. lib. 4. Hoc est, in Elide apud Iouis Olympij tēplum quinto quoque anno fieri solita.
Palatina. Cic Attic. lib. 2.
Putris, Vide HAPHE.
Vncta. Ouid. epist. 18.
¶Adiuuat histrionem palæstra. Cic. in Orat. Histriones enim mitti solebant ad palæstritas, vt exercitatione palæstræ, membra decentius & corpus mouerent, aptiúsque gestum componerent.
Exercent patrias oleo labente palæstras. Virg. 3. Æneid.
Ludere palæstra. Ouid. epist. 14.
Habet palæstram quandam hic motus. Cic. in Orat.
Palæstram, lenonis domum vocat Terentius Phorm. 3 1,
Eccum à sua palæstra exit foras. Id est domo lenonis, vbi amator assiduè exercetur, vt ait Donatus.

Palæstræ & olei. Prouerbiali figura res esse palæstræ & olei dicuntur, quæ non ad serium negotium, sed ad lusum & ostentationem adhibentur, quum in prælio maioribus opus sit viribus. Cic. 1. de Orat. Nitidum quoddam genus est verborum & lætum, sed palæstræ magis & olei, quàm huius ciuilis turbæ ac fori. Vide Erasmū in Adag.

¶Palæstra præterea decentiam illam significat, qua status, motus, flexúsque corporis, ac omnes omnino habitus venustatem quandam leporémque præ se ferant: quæ & chironomia dicitur: quam qui nō didicerunt, ij Apalæstri ab antiquis dicti sunt. Cicer. in Orat. Itaque qualis eorum motus, quos Apalæstros Græci vocant: talis horum mihi videtur oratio, qui non claudunt numeris sententias. Quintilianus libro 9. cap. 4, Sicut etiam quos Palæstritas esse nolumus, tamen esse nolumus eos qui dicuntur Apalæstri. Budæus in Annotationib. prioribus.

Palæstra, *La grace à faire les choses.* Hinc Homo apalæstros, *Qui n'a nulle grace.* Bud.

Palæstra dea, filia Mercurij, de qua sic Lactantius: Quū aliquando, inquit, Mercurius somnum caperet, quidam dormienti tetendit insidias, qui conata peregisset, nisi eum filia Palæstra excitasset.

¶Palæstra, metaphoricè pro medio dicendi genere. Cic. in Bruto, Phalereus enim successit eis senibus adolescens, eruditissimus ille quidem horum omnium, sed non tam armis institutus, quàm palæstra. Itaque delectabat magis Athenienses, quàm inflammabat. Processerat enim in solem & puluerem nō vt è militari tabernaculo, sed vt è Theophrasti doctissimi hominis vmbraculis. Hic primus inflexit orationem, & eam mollem teneràmque reddidit: & suauis, sicut fuit, videri maluit, quàm grauis, sed suauitate ea, qua perfunderet animos, non qua perfringeret. Non tam armis, hoc est, non tam graui & sublimi dicendi genere. Vide Arma, pro sublimi dicendi genere, in ARMA. quàm palæstra, id est, quàm temperato & medio dicendi genere: in quo, inquit Cicero in Oratore, multi floruerunt apud Græcos: sed Phalereus Demetrius meo iudicio præstitit cæteris: cuius oratio cum sedatè placidéque loquitur, tum illustrant eam, quasi stellæ quædam, translata verba atque immutata. Hoc verò temperatum genus orationis cum palæstra comparatur, quia in palæstra luctantur quidem & pugnant homines, sed non ita tamē, vt aduersariū magnopere possint offendere, quum sæpe nudi & oleo vncti contendant: vnde poetæ palæstras, nitidas & vnctas vocant. Sic oratores temperati certant illi quidem cum aduersariis, sed non ita vt multū proficiant, quanuis orationem suauitatis plenam, & omnibus ornamentis perpolitam afferant. Sic etiam lib 1. de Legibus, de Cælio Antipatro loquitur. Habuit vires agrestes ille quidem atque horridas, sine nitore ac palæstra. Et lib. 1. de Orat. Nitidum quoddam genus est verborum & lætum, sed palæstræ magis & olei, quàm huius ciuilis turbæ ac fori. hoc est, ludicræ magis exercitationis, quàm generis huius acrioris quo nos vtimur in concilio & iudicio. Interpretari etiam fortasse possis, palæstra, exercitatione domestica, quæ dictioni forensi opponitur lib. 1. de Orat. præsertim quum palæstræ, vt docet Vitruuius lib. 5. cap. 11. essent etiam loca, vbi disputabant: & Demetrius disputator subtilis lib. 1. de Offic. appellatur.

¶Palæstra, locus in quo disputabant. Vitruu. lib. 5. cap. 11, Nunc mihi videtur (tametsi non sint Italicæ consuetudinis) palæstrarum ædificationes tradere explicatè, & quemadmodum apud Græcos constituantur, monstrare. Constituuntur autē in tribus porticibus exedræ spatiosæ, habentes sedes, in quibus Philosophi, Rhetores, reliquíque qui studiis delectantur, sedētes disputare possint. Cic. lib. 2. de Orat. Porticus hæc ipsa vbi inambulamus, & palęstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Gręcarum disputationum memoriam quodammodo commouent. Locum dicit in Crassi Tusculano, vbi iuuentus aut ex eius familia, aut ex alia corpus exercebat. Nam etsi palæstra luctatorum propria videtur, tamen etiam pro gymnasio ponitur, & admittit cursores, pugiles, iaculatores. In gymnasiis & palæstris apud Gręcos fuere magistri gymnastæ & palæstrici, qui docerent pueritiam non modò artem gymnicam, sed etiam gestus motúsque membrorum. Eò quoque philosophi & artium professores venire solebant, ac suas artes alij sedentes, alij inambulantes exercere. Hinc gymnasia pro scholis vsurpata sunt. Non igitur ab re hic fit mentio de porticu & palæstra. Non enim solùm fiunt ad corporum exercitationē, sed etiam ad meditationem literarum.

Palæstrita, palæstritæ, pen prod. { παλαιστρίτης } Sodalis palæstrę, vel magister, & qui palæstræ dat operam. Cic. 6. Verr. Ex Heraclij hæreditate, quam palæstritis concessisset, multo maximam partem ipsum abstulisse. Persius Satyr. 4, Quinque palæstritæ licet hæc plantaria vellant.

Palæstricus, pen. corr. Adiect. { παλαιστρικός } Quasi ex vsu palæstræ: siue quod ad palæstram pertinet Plaut Rud. 8,
Ex vrbe ad mare huc prodimus pabulatum pro exercitio
Gymnastico & palæstrico.
Ars palæstrica Quintil. lib. 2 cap. 21.
Doctores palæstrici. Quintil. lib. 12. cap. 2.
Motus. Cic. 1. Offic.
Prætor, Qui fauet palæstritis. Cic. 4. Verr. Nunquam vos Prætorē tam palæstricum vidistis.
¶Palæstrici, dicti sunt qui palæstrā docebant. Ab his enim præceptoribus motus gestúsque formantur: vt recta sint brachia: ne indoctæ rusticæ've manus: ne status indecorus: nequa in proferendis pedibus inscitia: ne caput oculíque ab alia corporis inclinatione dissideant. Quæ omnia antiqui ingenuis pueris & liberaliter educatis necessaria cognitu existimauerunt. Gallicum vulgus vno verbo *Contenence* hæc omnia significat, *Contenance*. De his intellexit Cic. 1. de Orat. his verbis, Sic sentio: neminem esse in oratorum numero habendum, qui non sit omnibus iis artibus quæ sunt libero homine dignæ, perpolitus, &c.
Vacare palæstricis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Palæstricè, Aduerbium { παλαιστρικῶς } More palæstritarum. Cicero de

de Opt.ge.Orat. Sed ita vt palæstricè spatiari in xysto liceat.

Palæstricos, Aduerbium antiquum, Ex vsu palæstræ. Afran. Etiam depellis mihi manum papæ palæstricos. Sic legit Iunius. Ex Nonio.

PALAESTRIVM, oppidum in Macedonia, de quo Plin. lib. 4. cap. 10.

PALAETYRVS, oppidum in Tyro. Plin. lib. 5. cap. 19.

Palam, Aduerbium { ἐμφανῶς, ἐμφανῆ, [illegible] } Manifestè, apertè, in conspectu, in ore atque oculis omnium. Contrarium habet Clàm. Terent. Adelph. 3. 2, A lenone ipsus eripuit palàm. Donatus, CORAM ad certas personas refertur, PALAM ad omnes.

Palàm & interdiu', cui contrarium Clàm & noctu. Cæsar 3. bell. Ciuil.

Luce palàm. Virg 9. Æneid.

Luce & palàm comportare aliquid. Cic. in Pison.

Palàm & Clàm, cõtraria. Cic. pro Cælio, Palàm in eam tela iaciuntur, clàm subministrantur.

Palàm & Obscurè, contraria. Cic. 4. Acad. Alterum quidem vt videmus palàm, alterum vt suspicamur obscurius.

Palàm & apertè. Plaut. Bacchid. 5.

Palàm in ore. Cic 4. Verr. Quæ in foro palàm Syracusis in ore atque oculis omnium gesta sunt.

In foro, palàm, multis audientibus recitare, & clarissima voce testari aliquid Cic. pro Cluentio.

Per præstigia, & Palàm, contraria. Cic. 6. Verr. Non per præstigia, sed palàm per potestatem, vno imperio ostiatim totum oppidum compilarit.

Diuulgare palàm primum tempus ætatis alicuius ad omnes libidines. Cic. Post red. in Senatu, Quis vllam vllius boni spem haberet in eo, cuius primum tempus ætatis palàm fuisset ad omnes libidines diuulgatum?

Palàm est. Terent. Eunuch. 1. 2, Sin falsum, aut vanum, aut fictum est: continuò palàm est. Id est nihil celo.

Palàm est pisces audire. Plin. lib. 10. cap. 70. Hoc est certissimũ est, & in confesso.

Palàm & ante oculos omnium esse. Cic. 7. Verr.

Palàm facere. Plaut. Asin. 14, -me honestius est,
Quàm te palàm hanc rem facere.

Apertè ac palàm facere aliquid, non ex insidiis. Cic. in Orat.

Apertè, palàmque dicere aliquid. Cic. 2. Verr.

Palàm ac liberè frui. Cic 2. de Nat. deor. Itaque bestiæ furtim, vt dixi, fruuntur: domini palàm ac liberè.

Serere palàm rem aliquam. Cic. Att. lib. 16.

Palàm mentiri. Plaut. Trucul. 4.

Manifesta res palàm indicat. Lucret. lib. 1.

Probare aliquid palàm. Cic. pro Flacco.

Palàm aduersarius. Cic. 3. Verr. Eum qui palàm est aduersarius, facilè cauendo vitare possis.

Palàm beatus. Terent. Phorm. 1. 3. Hoc est apertè & sine dubio.

¶Palam, cum ablatiuo, pro Corã, præpositio est. Liu. lib. 6. ab Vrbe, Inde rem creditori palam populo persoluit.

PALAMEDES, pen. prod. { Παλαμήδης } nomen Nauplij, Eubœæ regis filij, qui Vlyssis fraude à Græcis interfectus fuit. Hic fertur Troiano bello quatuor literas inuenisse, scilicet θ ξ χ φ. Præterea ordinem aciei, dationem signi, tesseras, hoc est symbolum bellicum, & vigilias inuenit. Hinc à poetis Palamedis aues, grues dicuntur. Martialis libro 13. 75,
Turbabis versus, nec littera tota volabit,
Vnam perdideris si Palamedis auem.
De hoc Philostratus in Heroicis multa. Vlyssis primùm insaniæ simulatio ab eo fuit deprehensa: quapropter non destitit Vlysses, quin eum apud exercitum proditionis falsò insimulatum damnari atque lapidibus obrui perfecerit: quem postea Græci fleuere & magnopere desyderauerunt. ¶Palamedes Eleates Grãmaticus scripsit Onomasticon de Tragicis & Comicis dictionibus, ac de proprietate Atticæ ac Doricæ linguæ. Suidas.

Belides Palamedes. Virgil. 2. Æneid. Belidem vocat, quia à Belo originem duxit, à quo septimo gradu distabat.

PALAMNEI sunt dæmones, ex eorum genere quos approbare ac rata firmáque habere nocumenta Ægyptij protulerunt. Cælius libro 2. cap. 11.

Palangæ, dicuntur fustes teretes, qui nauibus subiiciuntur quum attrahuntur ad pelagus, vel quum ad litora subducuntur. Vnde etiam nunc palangarios dicimus, qui aliquid oneris fustibus transuehunt. Varro de vita Pop. Rom. lib. 4, Quum Pœnus in fretum obuiam venisset nostris, & quosdam cepisset crudelissimè, pro palangis carinis subiecerat, quo metu debilitaret nostros. Nonius.

Palango, gas, palangâre { φαλαγγίζω } Onus aliquod huiusmodi fustibus transueho. Afranius, Et capream vnam semilaceram quaterni simul palangabant.

Palans. Vide Palor, palaris, in PALVS, priore producta.

PALANTES, Claudij libertus ditissimus, de quo Plinius libro 33. cap. 10.

PALANTEVM, pen. prod. { Παλάντιον } vrbs in Palatino monte, à Palante Euandri proauo. Virg lib 8 Æneid.

Mœnia Palantea. Virg. 9 Æneid.

PALANTIA, oppidum Iberiæ, teste Stephan. Vnde & Palantini. ¶Est & nomen fluminis in Valentino litore.

PALANTIVM, vnde Romæ Palatium, oppidum est in Arcadia. Plinius lib. 4. cap. 6.

Palaria, æ, Ludus pali. Alexand. Alexandrinus Genial. dierum lib. 1. cap. 20, Ad palum quoque exerceri, aut iaculis & sagittis ferire, nonnunquam fundis & lapidibus disciplinæ militaris erat. Fuit enim palus cubitorum trium, quem tyrones scuto & clauo, velut hostem petere, in eúmque ictus & plagas inferre solebant. In quo id cauebatur in primis ne dum ad palum ictus intendunt, ipsi hostium telis pateant. proinde oportebat eos animo & corpore intentos esse, non magis ad inferendos, quàm ad cauendos declinandósque ictus: cui ludo Palaria nomen est.

Palaris, & hoc Palare. Vide PALVS.

PALAS, vltima longa, siue Pallas, Euandri proauus, à quo Palanteum est dictum.

Palatha { παλάθη } Massa propriè ficorum & caricarum, teste Hesychio.

Palatial, sacrum quod in palatio fiebat, sicut Fagutal in Viminali dies festus erat. Alex. Alexandrinus lib. 6 cap 11.

Palatim, Aduerbium, Significat passim vagando. Liuius libro 5. ab Vrbe, Tusculum palatim fugerunt: Id est, sparsim fugerunt, non turmatim.

PALATINA { Παλατίνη } regio Romæ, cuius Arcades duce Euandro, Palantes authores extiterunt.

Palatinus, penul. prod. Adiectiuum { παλατῖνος } vnde Palatinus deus & Palatinus mons dictus est, super quo primò Roma ædificata fuit, & in eo reges primò, deinde Cõsules, pòst Imperatores maiore ex parte sedem habuerunt. Et Palatini, qui & Palantes sunt, qui cum Euandro venerunt, & Aborigines consederũt in quartæ regionis palatio. Sed hos alij dictos à Palantia Latini vxore putauere.

Euander Palatinus. Virg. 9. Æneid.

Apollo. Horat. 1 epist. 3.

Arces Palatinæ. Horat. in Carm. seculari.

Balneæ Palatinæ. Cic pro Rosc. Amer.

Collis. Claud. 4 Paneg.

Gens Ouid. 14 Metam.

Iugum Ouid 6 Fast.

Laurus. Ouid 4 Fast.

Palatina palæstra, quæ in Palatio monte exercetur. Cicero ad Atticum, libro 2.

Pallatinus tonans. Martialis lib. 9. epigr 88,
Aspice Tarpeium, Pallatinúmque tonantem, &c. Duplici ll. scripsit propter versum.

Tribus Palatina. Vide TRIBVS.

Palatina Venus Plin. lib. 36. cap 3.

¶Palatini, præter antiquam significationem, sunt, qui vel palatium domum principis habitant, vel officium palatinum exercent, qui & Comites & Comitatenses posteriore seculo nuncupati sunt. Alciatus in l. scriniis. de palat. sacr. largit. lib. 12. Cod.

Palatio, huius palationis, fœm. g. { [illegible] } Id fundamenti genus est, quod in aquis, aut in vliginosis, aut congestitiis locis fieri videmus, à palis qui in terram depanguntur, dictum vocabulum. Vitruu. lib. 2, de alno loquens, Itaque quia non nimis habet in corpore humoris, in palustribus locis infra fundamenta ædificiorum, palationibus crebrè fixa, recipiens in se quod minus habet in corpore liquoris, permanet immmortalis ad æternitatem, & sustinet immania pondera structuræ. Palatio, quæ vulgò *pilottum* dicitur, fistucatio etiam appellatur à fistuca machina vulgo nota, qua etiam pauitores vtuntur vtrinque ansata. Hac enim pali magna vi in terram adiguntur. Budæus.

PALATIVM, huius Palatij { παλάτιον } Mons Romæ appellatus est, quòd ibi pecus pascens balare consueuerit, inquit Festus. sic enim vox eius animalis exprimitur, quasi balatium. Vnde Næuius balatium appellat. Vel à palo, palas, quòd ibi palare, id est errare pecudes solent, vt ait Festus. Seu quòd Palantes Arcades cum Euandro ibi consederunt. nam ante Romam cõditam possessum atque *habitatum* fuit. Alij à Palantia Latini matre, quę ibi habitauerit, *Palatium* dictum volunt. Alij à Palante Euandri auo. Alij à *filia* Euandri Palantia, ab Hercule vitiata, & postea illic sepulta. Vel certè à Palante eius filio ibi sepulto. Alij à Pale pastorali dea nomen inditum autumant.

Alta Palatia Ouid 1. Trist. eleg. 1.

Nemorosa. Ouid. 1. de Arte.

Phœbea. Lucan lib. 3.

Romana. Virg. 1. Georg.

¶Palatium, dicitur etiam domus imperatoria, superba, ampláque, à Palante gigante, qui primus palatium ob magnitudinem sui fecisse dicitur. Aut secundum Plinium, à Palanteo Arcadiæ oppido. Siue vt Cyrillus author Græcus refert, à Palatino monte. Sueton. de Claris grammat. Quare ab Augusto quoque nepotibus eius præceptor electus, transiit in palatium cum tota schola.

¶Palatium primam indifferentem habet. Ouid 1. de Arte,
Illic quas tulerant nemorosa palatia frondes. Martialis lib. 1. 66,
Inde sacro veneranda petes palatia cliuo.

Palatual, Sacrificium quod fiebat Romæ in monte Palatino. Varro de Ling. Lat. lib. 6.

PALATVALIS, Flamen, qui constitutus erat ad sacrificandum ei deę in cuius tutela erat palatium. Festus.

Palatum. huius palati, penultima producta { οὐρανίσκος, ὑπερῴα } Pars oris interna & superior. Plinius libro 11. capite 37, Intellectus saporum est cæteris in prima lingua: homini & in palato. Horatius 2. epistol 2.
Tres mihi conuiuæ propè dissentire videntur:
Poscentes vario multum diuersa palato.

¶Palatum cæli, per translationem. Cic. 2. de Nat. deor.

Caulæ palati. Lucret. lib 4.

¶Annosum. Horat. 2. Serm satyr. 3,
Quid quum balba feris annoso verba palato? Id est Per delicias balbutire affectas senex, & puerilia imitaris?

Carnosum, Vide CARO.

Docta & erudita palata fastidiunt fluuialem lupum. Colum. lib. 8. cap. 16. id est, quæ didicerunt de saporibus rectè iudicare.

Rescissum. Lucan. lib. 4.

Subtile. Horat. 2. Serm. satyr. 8.

Torpens Iuuenal. satyr. 10. Id est hebes. Vide Iners stomachus, in STOMACHVS.

Veneniferum. Ouid. 3. Metam.

Vuens.Silius lib.7.
¶Lingua deest palato.Ouid.1.epist.11.
Sapor exacuit palatum Ouid.1.de Ponto,eleg.11.
Excitare palatum.Quintil.lib.6.cap.3.
Exsurdant palatum vina feruida, Hebetant, & surdum faci nt ita vt saporem non sentiat.Horat.2.Serm.satyr.8.
Gustate aliquid palato. Ouid.4.Fast.
Instituere palatum.Quintil.lib.1.cap.1.
Obserare. Catull in Camerinum,epigr.51.
Gallina dura malum respondeat palato,Reluctatur,Resistit. Horat. 2.Serm.satyr.4.
Ignauo stupuerunt verba palato.Ouid.2.Amor.eleg.6.
Vdo palato nigra subest lingua.Virg.3.Georg.
Tenero supplantat verba palato,Supprimit,semifracta non aperta voce enuntians.Pers.satyr.1.
Tergere palatum gallina.Horat.2.Serm.satyr.2.
Sicco torret sitis ora palato.Propert.lib.4.eleg.10.
¶Palatus,etiam masc.genere legitur.Cic.lib.2.de Finib.Nec enim sequitur,vt cui cor sapiat,ei non sapiat palatus.

Palatus,Participium,à Palor,palatis.Vide PALVS,pali.

Palea,paleæ { ἄχυρον } est iumentorum pabulum. A palàm seu pabulo dicitur. nam ea sola primùm in pascendis animalibus præbebatur. Quo sanè vocabulo non propriè culmi, sed folliculа ipsa granorum comprehenduntur. Varro de Re rust.lib.1.cap.50,Contrà,quod cum spica stramentum hæret,corbibus in aream defertur: vbi discedit in aperto loco palàm, à quo nominata potest esse palea. Cic.4.de Fin. Vt enim,inquit,gubernator æquè peccat,si palea.um nauem euertit, & si auri,&c.
Colmi pinguis paleæ.Virg.1 Georg.
Inanes iactantur.Virg.3.Georg.
Horna.Horat 2.Serm.satyr.6.
Leues volitant.Virg.1.Georg.
Palea,Cartilago deflua à collo galli gallinacei. Varr.de Re rust.libro 3.cap.9,Gallos salaces,qui animaduertunt si sunt lacertosi,rubêti crista,rostro breui,acuto,oculis rauis aut nigris,palea rubra subalbicanti, collo vario aut aureolo,feminib.pilosis, &c. Colum.lib.8. cap.2,de gallinaceis, Paleæ ex rutilo albicantes, quæ velut incanæ barbæ dependent.
¶Palea æris,pro Ramento & excremento. Plinius libro 34.cap 13.
¶Auri nauem euertat gubernator, an paleæ: in re aliquantulum, in gubernatoris inscitia nihil interest.Cic.in Parad.
Canidas paleas,asino ossa. Prouerbij speciè habet, quum res præposterè distribuuntur: veluti si quis indocto munus mittat literarium, erudito fiosculos,aut gladium,militi librum,& cætera id genus. Siquidem munera hoc ipso sunt ingrata, quòd apta non sunt. Erasm.
Asinus in paleas. Aliud adagium,dici solitum vbi cuipiam fortuna lautior præter spem obtigerit,aut nactus fuerit fortè aliquis quo vel præcipuè gaudeat. De hoc plura Erasm.

Paleatus,penult.prod.Adiectiuum { ἀχυρωτός } Quod factum est ex paleis,vel paleis opertum,aut admistum. Colum de Arboribus, cap 8, Quicquid inferueris viti, diligenter libro ligato, atque luto subacto paleato oblinito,operitóque plagam,&ita alligato,ne aqua ventúsve penetrare possit. Idem lib.12.cap.21,Vrceus oblinitur luto paleato.

Palearium,palearij { ἀχυρών } locus vbi conditur palea Colum.lib.1.capite 6,Pars autem fructuaria diuiditur in cellam olearium, torcularium,cellam vinariam,defrutariam,fœnilia, paleariáque, & apotheca,& horrea.
¶Palea,in iure Pontificio,Canonem veterem significat: scribendû verò est palæa.

Palear,palearis,penultima producta,neutri generis { πέρνη } pellis dependens ex gutture boum dicta quasi pellearia.Columella lib.6.cap. 1,de boum forma,Ceruice longa & torosa,palearibus amplis,&penè ad genua promissis,&c. Seneca Hippol.10, Musco tenaci pectus ac paleas viret.
Pendula.Ouid.7.Metam.
A mento palearia pendent.Virg.3.Georg.

Pale,Græca est dictio,nobis luctam significans: ἀπὸ τοῦ πάλλεσθαι τὸ σῶμα, hoc est ab agitatione corporis: vnde Palæstra dicta est.

PALENSES Homero, Dulichij, Androni Cephalleni, populi sunt in Asia.Strab.lib.10.

PALES { Ποιμένων θεός } Pastorum dea, vel pabuli. Hanc quidam Vestã, alij matrem deûm vocant. Hanc Virgilius genere fœminino vocat. Alij inter quos Varro,masculino genere,vt hic Pales.
Pales, Dea pastorû mutatione clementi à pariendo nomen habet, quasi pares fit. Argumento est,quòd eius feriæ, natalis scilicet vrbis,Parilia & Palilia dicebantur. Sed & Calpurnius attributione mutationem demonstrat,scribens,
Aut fœcunda Pales, aut pastoralis Apollo. Alij tamen in alia sunt sententia. Turneb.
Domina pastorum Pales.Ouid.4.Fast.
Magna.Virg 3 Georg.
Sacra.Ouid 4 Fast.
Syluicola.Ouid.4.Fast.
Veneranda.Virg.3.Georg.

Palilia,Paliliorum,pluralis numeri,neutri generis,vel Parilia { παλίλια } Palis deæ festa (L in R mutata)dicuntur. Hæc à pastoribus in agris fiebant vndecimo Calend. Maij, quo die Romulus vrbem fundauit ad lupos arcendos,morbósque à pecore pellendos,seu pro partu pecoris. Quidam à partu Iliæ ducere malunt Parilia. Testis Charisius lib.1. Tibullus libro 2.eleg.6. Propertius libro 4.eleg.1,
Annuáque accensi celebrare Palilia fœno. Pers.sat.1,
Et focus,& porci,& fumosa Palilia fœno. Ouid.6.Fastorum,
Dena quater memorant habuisse Palilia, Romam
Quum flammæ custos æde recepta dea est. Id est annos XL. Vide PARILIA.

PALESIMVNDVM,Nomen oppidi,& propè labentis fluminis in Taprobane insula.Plin.lib.6.cap.22.

PALESCAMANDER,siue Palæscamander, cum diphthongo in secûda,fluuius in Troade in Propontidem influens.

PALFVRIVS Sura,Orator & Causidicus fuit: Martialis & Luciani amicus: sed ob suspicionem, quòd cum Vitellianis sensisset, Senatu à Domitiano fuit amotus.

PALIBOTRA,Oppidum ad Gangem situm.Plinius lib.6.cap.17.& 19, Omnium in India propè, non modò in hoc tractu, potentiam claritatémque antecedunt Prasij, amplissima vrbe ditissimáque Palibrota.Vnde quidam ipsam gentem Palibrotos vocant,imo verò tractum vniuersum à Gange. Vide Strab.lib.15.

PALIBROTI, Reges Indorum à magnanimo Palibroto cognominati multo tempore fuerunt: sicut olim apud Ægyptios Pharaones: apud Romanos, à Scipione (vt rectè docet Plinius) quòd primus exectus fuerit, Cæsares, ab Augusto Octauio, Augusti, à Vespasiano Flauij, ab Antonino Pij.Alex.Alex.lib.1.cap.2.

PALICINVS,pen.prod. { παλικῖνος } vt ait Stephanus, fons in Sicilia, dictus quòd iuxta Palicos fratres sit. In eum mittitur tabella à iuratis:quæ,si verum dixere,fluitat:si falsum,mergitur.

PALICI,pen.prod.{ παλικοί } quasi Palisci, Gemini fratres fuere,Iouis filij, & Thaliæ Nymphæ, siue (vt alij volunt) Ætnæ. Tradunt enim hanc Nympham à Ioue in Sicilia iuxta Simethum fluuium, non longè à Catina vrbe compressam, metu Iunonis optasse vt sibi terra dehisceret, & ita factum esse. sed quum tempus maturitatis infantium,quos aluo illa gestauerat,aduenisset,rursus terram hiasse,duósque infantes de aluo Nymphæ progressos emersisse, appellatósque fuisse Palicos: vel quòd πάλιν, id est rursus hiante terra emersissent: vel ἀπὸ τοῦ πάλιν ἱκέσθαι, quoniam prius in terram mersi, denuò inde reuersi sunt. Nec longè inde breues lacus sunt,sed miræ profunditatis, quos incolæ Crateras vocant, & nomine Dellos appellant, fratrésque eos Palicorum existimant,& habentur in cultu maximo propter iusiurandum. Nam quum rei negatæ fides quæritur, & iusiurandum à suspecto petitur, vterque ab omni contagione mundi ad Crateras accedunt, accepto prius fideiussore ab eo qui iuraturus est, de soluendo eo quod petitur,si ita euentus addixerit: deinde loci numine inuocato iurabat. quod si fideliter fiebat, discedebat illæsus: si verò malè iuratum esset, mox in lacu amittebat vitam falsus iurator. Magna præterea in veneratione erat Palicorum templum. quod quum Siciliam sterilis annus arefecisset, diuino Palicorum responso admoniti Siculi, certum sacrificium fecerunt, post quod statim reuersa est vbertas. Quapropter Siculi omne genus frugum congesserunt in ara Palicorum, quæ ob id pinguis vocitata est. Virgilius 9. Æneidos,
-pinguis vbi & placabilis ara Palici. Hæc ex Macrobio lib. 5.Saturn cap.19.

Palilitium,Sidus ex septem constans stellis, quas Latini Suculas appellant,ὑάδες. Palilitium appellatum, quòd quum natura sit pluuium sidus,obseruatum tamen fuerit, quod vndecimo Kal.Maij (quo die Romæ Palilia celebrabantur) serenitatem adduceret. Plinius libro 18.cap 26.

Palillogia { παλιλλογία } iterata locutio: hoc est dictionis alicuius maioris vehementiæ causa, repetitio. Quid autem differat ab Epanalepsi,Epanaphora & Anadiplosi,vide Rufinianum& Aquilam Romanum.

Palimbacchius { παλιμβάκχειος } Genus pedis & mensuræ in carmine vel oratione,constans prima & secunda longis,& vltima breui: vt Augustus. Idem Antibacchius dicitur.

Palimpissa { παλίμπισσα } Pix liquida iterum decocta. Plinius libro 24.cap.7,de pice,Quidam iterum decoquunt,&vocant palimpissam.

Palimpsestus, huius palimpsesti { παλίμψηστος } Membrana iterum abrasa. Cicero ad Trebatium,lib.7.18, Nam quòd in palimpsesto,laudo equidem parsimoniam: sed miror quid in illa chartula fuerit, quod delere malueris,quàm hæc scribere. Sensus est: Quòd in palimpsesto,id est in charta in qua prius fuit scriptum aliquid, scripsisti,deletis prioribus verbis,laudo, propterea quòd videam te chartæ parcere. Quidam hoc loco legunt palinxestum. Iurisconsulti deletitiam chartam vocant. nam abrasis prioribus lite is,rescribitur.Vlpianus in l Chartæ.D.De bonorum possess.secundum tab.Chartæ appellatio & ad nouam chartam refertur,& ad deletitiam.
Palimpsestus, est à πάλιν iterum, & ψάω rado. palinxestus à πάλιν & ξέω,eadem significatione.Catull.ad Varum,epigr.19,
Puto esse ego illi millia aut decem,aut plura
Perscripta,nec sic,vt fit in palinxesto,&c.

Palingenesia { παλιγγενεσία } Regeneratio: alteri natales. Voluit enim Pythagoras animas è corpore egressas in alia atque alia corpora transmigrare, non solùm hominum: verùm etiam brutorum, atque ita nos identidem alios,atque alios renasci.

Palinodia, huius palinodiæ { παλινῳδία } Contrarius cantus.
Palinodia,Recantatio vel retractatio dicitur. Vnde Palinodiã canere,est diuersum ab iis quæ prius dixeris,dicere,atque in contrariû vertere sententiam. Cicero ad Atticum, libro 2.14, Si verò quæ de me pacta sunt,ea non seruantur,in cælo sum: vt sciat hic noster Ierosolymarius traductor ad plebem, quàm bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit, quarum expecta diuinam palinodiam. Ex Erasmo.

Palinthum,Danai regis sepulchrum,locatum in Argiuo foro medio. Strab.lib.8.

PALINVRVS,penult. prod. { παλίνουρος } Promontorium est in Lucania: & portus prope oppidum Veliam. dictus à Palinuro Lasi filio gubernatoréque classis Æneæ ibi sepulto, qui per somnum in mare de naue ceciderat.Virg.5.Æneidos,
Nudus in ignota Palinure iacebis arena.
Dicitur autem Palinurus,id est bis meiens: πάλιν enim iterum,οὐρεῖν vrina.Martialis lib.3.36,
Ministri currente semel Pauline carina.
Meiere vis iterum: iam Palinurus eris. Id est vocaberis Bis meiës.

Iasides Palinurus. Virg. 5. Æneid.
Gubernator Virg. 5. Æneid.

Palinxestus, Vide PALIMPSESTVS.

Paliurus, huius paliuri, pen. prod. masc. gen. { παλίουρος } Spinæ & rubi genus est, inquit Plinius lib. 24. cap. 13. Virgilius 5. ecloga, Carduus & spinis surgit paliurus acutis. Paliuri meminit Theophrastus lib. 3. cap. 17. Hinc apparet Seruij lapsus, qui in carmē illud Virgilianum suprà citatum sic ait, Paliurus, herba est asperrima & spinosa.

Paliuros, ri, ro, herbæ nomen apud Galenum, libro 8. cap. 33, De simplic. med. facultat. Paliuri (inquit ille) folia & radix adeò non obscuram habent adstringendi facultatem, vt & ventrem fluentem cohibeant &c.

PALLA, Ciuitas est, Ptolemæo teste, à latere Meridionali Corsicæ.

Palla, huius pallæ { ἱμάτιον γυναικεῖον } Honesta mulieris vestimentum, hoc est tunicæ pallium: authore Nonio, dicta quòd palàm & foris est, inquit Varro lib. 4. de Ling. Lat. ad vestigia vsque demissa. Virg. 11. Æneidos,
-pro longæ tegmine pallæ
Tigridis eximiæ per dorsum à vertice pendent. Idem, 1. Æneidos,
-pallam signis auróque rigentem.
In Gallia tamen viri quoque palla vtebantur. Cic. 3. Philip. Nempe Ille qui cum palla & cothurnis nummos populo de Rostris spargere solebat. Bayfius, Palla Gallica ad formam nostri palletoci manicati videtur accessisse, si Martia i credimus, lib. 1. 88,
Dimidiásque nates Gallica palla tegit. Strabo libro 5, Tunicarum, in quit, vice pal as manicatas gestāt, ad verenda vsque, natésque medias pertingentes. Quæ verba, Martialis versum videntur interpretari. Palla ab Horatio honesta dicta mulierum erat, vt quidam opinantur. Martialis, Fascia te, tunicæque tegunt, obscuráque palla. Vtebantur & citharœdi. Ouid. 11. Metamorphoseos,
Ille caput flauum lauro Parnaside vinctus,
Verrit humum Tyrio saturata murice palla.
Et tragœdi. Idem Ouidius 3. Amor. eleg. 1,
Fronte comæ torua, palla iacebat humo.
Aurea palla Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Fulgens. Claud. 2. de rapt. Proserp.
Horrida. Stat. 1. Thebaid.
Splendida multo croco. Ouid. epist. 10.
Superba. Ouid. 3. Amor. eleg. 11.
Tenuis Tyrio stamine. Senec. Hippol. 3.
¶Cingat tunicas palla solutas Senec. Troade, 2. 5.
Circundata palla plurima. Horat. 1. Serm. satyr. 2.
Alba imos ferit pedes Valer. 1. Argon.
Lutea fusa ad teneros pedes Tibul. lib. 1. eleg. 7.
Nitentem induta Ouid. 14. Metam.
Palla cruenta succincta Tisiphone. Virg. 6. Æneid.
Nigra succinctam vadere palla. Horat. 1. Serm. satyr. 8.
Trahere pallam. Ouid. epist. 10. Propter lōgum à tergo dependēs syrma.
Pulueream pallam trahere. Ouid. 6. Metam.

Pallula, huius pallulæ, penult. corr. Diminutiuum. Plaut. Trucul. 5, Aut petit aurum quòd conscissa pallula est.

Pallacana, cæpæ genus, nullo ferè capite, radice tantùm oblonga, quod subinde resecatur, vt porrum. Plin. lib. 19. cap. 6, Apud nos prima duo cæparum genera, vnum condimentarium, quod illi Getyon, nostri Pallacanam vocant. Seritur mensibus Martio, Aprili, Maio. Alterum capitatum, &c.

Pallace, pallaces, siue Pallaca, pallacæ, pen. prod. { παλλακή } Græcum est, & significat concubinam. Suetonius in Vesp. cap. 21, Post decisa quæcunque obuenissent negotia, gestationi, & inde quieti vacabat, accumbente aliqua pallacarū, quas in defunctæ locum Cænidis plurimas constituerat.

PALLADES, virgines erant Thebanæ, quæ pellicum more, cum quibus voluerant, coibant, vsque ad naturalem corporis purgationem. Post purgationem viro dabantur: sed priusquam nuberent, post pellicatus tempus, vt mortuæ lugebantur Strab. lib. 17.

PALLADIVS { παλλάδιος } nomen viri propriū, qui de agricultura scripsit. Est & Adiectiuum, Vide PALLAS.

PALLANTIAS { παλλαντιάς } Palus est in Africa, nō procul ab Aris Philenorum ad Tritonem amnem, quam etiam Tritonidem paludem appellatam inuenimus: circa hanc paludem Palladem primùm apparuisse ferunt, vnde ex ea natam nonnulli putauerunt. Plinius lib. 5. capite 4.

PALLANTIA { παλλαντία } vrbs Hispaniæ Tarraconensis, vt ait Ptolemæus lib 2. cap. 6. Vacceorum colonia, à qua Pallantini dicti: vt à Numantia, Numantini. Nunc *Palentia* dicitur.

PALLANTINI, populi in Hispania citeriore. Plin. lib. 3. cap. 3.

PALLAS, Pallantis, Claudij libertus, cuius tanta fuit proteruia, vt non modò nulli ministrorum salutem impertiuerit, sed ne vocē quidem cum familiari communicarit. Alexander Alexandrinus libro 2. capite 19.

PALLAS, Pallantis { πάλλας } nomen filij Euandri, & nomen gigantis. Virgil. lib. 10. Æneid. Strabo libro 9, alium Pandionis filium eodem nomine recenset.

PALLAS { παλλάς } vltima breui, Palladis, penult. corr. Iouis filia fine matre. Nam quum Iupiter Iunonem vxorem videret non ferentem filios, percusso sibi capite Palladem armatam edidit: dicente Lucano lib. 9,
Hanc & Pallas amat, patrio quæ vertice nata est. Et Ouid. lib. 3. Fast. Dicta est autē Pallas quòd Pallantem gigantem interfecerit, quum prius Tritonia vocaretur à Tritone palude, vbi primùm visa est. Vel à πάλλω vibro, quatio: eo quòd hastam vibrare consueuerit docuerítque. Hanc Cicero lib. 3. de Nat. deor. belli inuentricem & principem esse dixit. Proinde à nonnullis Bellona vocata fuit, soror scilicet & auriga Martis, dicente Statio, -regit atra iugales
Sanguinea Bellona manu, longáque fatigat
Cuspide. Quin & virgo fingitur, & Innupta, vt Virg. 2. Æneidos.
Pars stupet innuptæ donum exitiale Mineruæ. Minerua autem dicta, quòd vim minetur, vel quòd neruos minuat ob studiorum laborem. Vide suo loco. Palladis templum apud Milesios admirandum fuit, vt scribit Herodotus lib. 1.
Nata Tonantis inclyta Pallas. Senec. Agamemn. 5.
Rami Palladis, Oliuarum rami. Virg. 7. Æneid.
Armisonæ Palladis sancta numina. Virg. 3. Æneid.
Alma Pallas Tritonis. Lucret. lib. 6.
Armata. Senec. Agamem. 6.
Armisona. Valer. 1. Argon.
Bellica. Ouid. 5. Metam.
Belligera. Senec. Herc. fur. 11.
Doctissima Cic. in Arato.
Innuba. Valer. 1. Argon.
Seuera. Stat. 1. Syl. 6.
Tetrica. Claud. 2. Paneg.
Tritonia. Virg. 5. Æneid.
Tritonia, armipotens, Gorgophora, Pallas, Minerua. Cic. Antequā iret in exilium.
Pingui Pallade tingere membra, Vngere oliuo. Ouid. epist. 18.
¶Pallas, etiam nomen paludis est in Africa.

Palladius, Possessiuum { παλλάδιος } Quod est Palladis. Vnde Palladium forum Romæ, quod erat propinquum templo Palladis. Ouid. epist. 16, Nec te Palladios, nec te Iunonis honores, &c. Idem 1. de Arte, Et tu Palladiæ petitur cui fama coronæ. Id est qui contendis ad titulos magnæ eruditionis.
Arces Palladiæ, Athenæ Ouid. 7. Metam.
Ars Palladia. Propert. lib. 3. eleg. 9.
Latices Palladij, Oliuum Ouid. 8. Metam.
Puppis Palladia, Argó Valer. 8. Argon.

Palladium { παλλάδιον } fuit in vrbe Troiana antiquissimum Palladis simulacrum, è ligno compactum, mouens oculos, atque hastam quam manu gestabat, vt scribit Seruius. Nam quum apud Troiam in honorem Palladis arx, & in eius summo templum illi ædificaretur, è cœlo cecidit, & locum sibi in eo templo delegit, nondum cooperta æde. móxque ab Apolline reddi. um est oraculum, eius ciuitatis futurum exitium, si id simulacrum extra mœnia portaretur. Quod Ouidius in 6 Fast. est elegantissimè prosequutus. Quo factum est, vt tempore belli Troiani Diomedes & Vlysses cuniculis, vel vt alij dicunt, cloacis ascenderint in arcem, & occisis custodibus simulacrum sustulerint. ideo autem id negotium his potissimum datur, quia cultores fuerunt Mineruæ. Seruius apud Virg. 2. Æneid. Omnis spes Danaū, &c. Huius meminit Herodianus in primo. Cic pro Milone, Exhibe quæso Sexte Clodi librarium illud legum vestrarum, quod te aiunt eripuisse e domo, & ex medijs armis, turbáque nocturna tanquam Palladium sustulisse.
Cæleste Palladium. Silius lib. 13.
Furta Palladij. Virg. 9. Æneid.

PALLENE, pen. prod. { παλλήνη } regio est in litoribus Macedoniæ iuxta Sitoniam, vt ostendit Herodotus lib. 7. in qua ciuitas est Potidæa. Est & vrbs eiusdem nominis in Achaia. Virg. lib. 4. Georgicorum, Hic nunc Emathiæ portus, patriámque reuisit Pallenen
Alta Pallene Senec. Herc. fur. 17.
Hyperborea. Ouid. 15. Metam.

Pallenæus, Adiectiuum { παλληναῖος } vt
Triumphi Pallenæi. Stat. 4. Sylu. 2.

PALLENENSIS Isthmus, Macedoniæ regio, in qua est Cassandria colonia. Plin. lib. 4. cap. 10.

Palleo, Vide PALLOR.

Pallium, pallij { ἱμάτιον, τριβώνιον } Dictum est quòd palàm fit & foris. Sub eo enim tunica sumebatur, longè latéque diffusum, & viris, mulieribúsque conueniens. Propriè autem Græcus habitus. Vnde Palliati Græci dicti sunt, & Comœdiæ palliatæ, quæ sunt secundum ritus & habitus hominum palliatorum Græcorum. Authores Donatus & Diomedes. Tranquillus in Augusto, Sed cæteros continuos dies inter varia munuscula, togas insuper, & pallia distribuit, lege proposita, vt Romani Græco, Græci Romano habitu vterentur.
Pallium quoque erat philosophorum. Gell. lib. 9, Video, inquit Herodes, barbam & pallium, philosophum nondum video.
Pallia, inter communia vestimenta annumerantur Vlpiano, quæ promiscua appellat Tacitus lib 3, Promiscuas viris & fœminis vestes.
Palliis etiamnum in lecto vtebantur. Ouid. 1. Amor. eleg. 2,
-nec in lecto pallia nostra sedent. Hactenus Bayfius.
De toga ad pallium. Tertull. in lib. De pallio, Hæc nimirum indignitas erit à toga ad pallium. Prouerbij speciem habet, cuius duplex erit vsus: vel quum ad diuersum vitæ genus sese contulerit aliquis: vel quum à fortuna honestiore ad humiliorem, velut siquis ex aulico fiat monachus, aut è præfecto pædagogus, è consule rhetor.
Tunica & pallium Cic. 6. Verr.
Misellum pallium, Vide MISER.
Onerosa. Iuuenal. satyr. 6.
Purpureum. Cic. 7. Verr.
Serica. Stat. 3. Sylu. 4.
¶Amictus pallio Cic. 3. de Orat.
Attollere pallium, Vide ATTOLLO.
Colligere, In COLLIGO.
Conficere. Cic. 3. de Orat.
Demissa terræ Ouid. 3. Amor. eleg. 2.
Iactare Iuuenal. satyr. 6.
Inijcere alicui, Vide INIICIO.
Laneum pallium inijcit Ioui Dionysius, aureum amiculum detraxit. Cic. 3 de Nat. deor.
Sumere pallium. Cic pro Rab. Posth.
Tegere corpus pallio. Cic. 2. de Diuin.

¶Tunica

¶Tunica pallio propior. Plaut. Trinum. 17. Allegoria prouerbialis, qua significatur, ex amicis nos aliis magis esse deuinctos: neque parem omnium habendam esse rationem. Ex Erasmo.

Palliolum, pen. corr. Diminutiuum { ἱμάτιον } Laneum erat ad caput tegendum, vt ait Sipontinus. Cic. 3. Tusc. Saepe est etiam sub palliolo sordido sapientia. Ex Caecilio. Plin. lib. 16. cap. 8. Quidam aliter epithymum tradunt sine radice nasci tenui similitudine pallioli.

Palliolatim, pen. prod. Aduerbium { ῥακώδης } Plaut. Pseudolo, 2, 4.

-sed palliolatim amictus

Sic incessi ludibundus. Id est pallio indutus.

Palliolatus, penult. prod. { τριβωνοφόρος } Pallio indutus. Suet. de Claudio, cap. 2. Palliolatus nouo modo praesedit. Martial lib. 9. 34. Hanc volo quae facilis, quae palliolata vagatur.

Palliatus, pen. prod. Adiectiuum { τριβωνοφόρος } Idem. Cic. pro Rabirio Posth. Itaque obiicias licet quàm voles saepe palliatum fuisse.

Iudex modò palliatus, modò togatus. Cic. 5. Philipp.

Palliare { καλύπτειν } vsurpauit Apuleius, pro Tegere & Celare: Nec palliari, inquit, tam aperta res potest.

Palliastrum { τριβώνιον } Rude ac vile pallium. Apul. Ecce Socratem contubernalem meum conspicio: sedebat scissili palliastro semiamictus.

Pallor, palloris, m. g. { ὠχρότης, ὠχρίασις } quasi pellis liuor. Plin. lib. 14. cap. 22. Hinc pallor, & genae pendulae.

Simillimus buxo pallor. Ouid. 11. Metam.

Pallor anni continuus. Plin. lib. 2. cap. 30.

Pallor & inuidia. Plin. lib. 28 cap 9.

Pallor & tremor. Cic. 4. Tusc. Ex quo fit vt pudorem rubor, sic terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur.

Albus. Horat. Epod. 7.

Exanimis. Stat. 12. Thebaid.

Gelidus. Stat. 1. Achil.

Luridus. Ouid. 4. Metam.

Luteus. Horat. Epod. 10.

Tacitus. Ouid. 6. Fast.

¶Pallorem capere vasa dicuntur. Colum. lib. 12. cap. 50.

Figit gelidus pallor Nereida. Stat. 1. Achil.

Fugat ruborem pallor. Senec. Medea, 11. 3.

Inficit ora Horat. Epod. 7.

Notare aliquem pallore. Lucan. lib. 8.

Obit ora pallor. Ouid. 11. Metam.

Occupat ora. Virg. 4. Aeneid.

Tinctus viola pallor amantium. Horat. 3. Carm. ode 10.

¶Pallores. Lucret. lib. 4,

Quae contage sua palloribus omnia pingunt.

Pallidus, pen. corr. Adiectiuum { ὠχρὸς, ὠχρός. } vt Pallidus color. Plin. lib. 10. cap. 33.

Aconita pallida. Vide ACONITVM.

Aurora. Virg. 1. Georg.

Corpora. Ouid. 2. de Arte.

Pallido cortice arbor. Plin. lib. 12. cap. 7.

Pallidum piper. Plin. lib. 12. cap. 7.

Folium. Senec. Hippol. 6.

Frigora. Stat. 5. Sylu. 1.

Membra pallidiora noua cera. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.

Mulier. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Orbis Phoebi pallidus. Ouid. 1. de Remed. amor.

Regio pallida, Infernum. Claud. 2. de rapto Proserp.

Statua inaurata pallidior. Catul. ad Iuuencium, epig. 76.

Ora buxo pallidiora gerere. Ouid. 4. Metam.

Semel rubidus, decies pallidus. Paroemia est, quam Suidas admonet dici de iis qui mutuum accipiunt, quos necesse est crebrò tum rubescere pudore, tum metu pallescere. Rubescere dum petunt mutuum, pallescere dum soluendo non sunt, & metuunt ne trahantur in ius aut in neruum.

Pallidulus, penult. corr. Adiectiuum diminutiuum { ὑπωχρος. } Catul. ad Ortalum, epig. 60. Pallidulum manans alluit vnda pedem.

Palleo, palles, pallui { ὠχριάω } pallere, Pallidum esse. Cic. 2. Philip. Non dissimulat, ita apparet esse commotum: sudat, pallet.

Palleat omnis amans. Ouid. 1. de Arte.

Dies pallet. Lucan. lib. 7.

Genae pallent languido candore. Senec. Hippol. 6.

Labra palluerant. Propert. lib. 4. eleg. 9.

Ora pallent. Tibul. lib. 3. eleg. 5.

Saxum palluit auro. Ouid. 11. Metam.

Seges pallet. Ouid. 1. Fast.

Venae pallent amisso sanguine. Ouid. 1. Metam.

¶Quoniam pallet, necesse est aegrotasse. Ad Herennium, lib. 2.

Amore argenti pallere. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Colore exangui. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.

Metu pallens. Ouid. 9. Metam.

Timore. Ouid. 2. Fast.

¶Pallere, cum accusatiuo. Propert. lib. 1. elegia 14,

Quis te cogebat multos pallere colores?

Pallere Eupolidem Persius, Iratum Eupolidem praegrandi cum sene palles. Audacter dictum est, vt si diceres pallere pallorem, quod significat, qui palles, quòd tam impensè illis poetis operam impenderis, vt decolorem contraxeris in sano labore vultum: vel, pallorem studio & assiduitate legendi Eupolidis comoedias contractum palles. Sed ius suum poetae tenent, vt licenter multa loquantur. Meminit Turnebus.

Viride pallens. Plin. lib. 37. cap. 8.

¶Pallere, pro Timere. Horat. 3. Carm. ode 27,

Beluis Pontum, mediásque fraudes Palluit audax.

Pallens, Nomen ex participio { ὠχρῶν. } vt Animae pallentes. Virg. 4. Aeneid.

Brachia. Ouid. 7. Metam.

Collum. Ouid. 10. Metam.

Pallentes curae, Quae reddunt hominem pallidum. Martial. lib. 11. 7.

Hedera. Virg. eclog. 3.

Herbae. Ouid. 2. Fast.

Imago. Ouid. epist. 19.

Membra Ouid. epist. 11.

Morbi. Virg. 6. Aeneid.

Ora. Virg. 1. Aeneid.

Oscula. Valer. 4. Argon.

Puellae terrore. Ouid. 3. de Arte.

Regna. Silius lib. 13.

Simulacra. Lucret. lib. 1.

Pallentia sulphurata. Martial lib. 1. 42.

Taurus pallens multa ferrugine. Valer. 1. Argon.

Violae. Virg. eclog. 2.

Vultus. Senec. Troad. 4.

Pallesco, pallescis { ὠχριάω } pallescere, Pallidum fieri. Plin. lib. 19. cap. 10. Et ocimum sub Canis ortu pallescit.

Curis pallescere. Propert. lib. 1. eleg. 12.

Flamma pallescit. Valer. 7. Argon.

Frondes pallescunt. Ouid. 3. de Arte.

Stellae pallescunt subitò. Claud. in Gigantomachia.

Palma, palmae { θέναρ } Planum illud & ex parte concauum manus, quod in digitos desinens decorè patet: vt ait Sipôtinus. Cic. in Orat. Quum autem diduxerat, & manum dilatauerat, palmae illius similem eloquentiam esse dicebat.

Dextra palma. Cic. in Arato,

Haec dextram Cephei dextro pede pellere palmam

Gestit, &c.

Tenerae palmae. Virg. 2. Aeneid.

Sceptiferae. Silius lib. 17.

Tremulis amplecti aliquid. Ouid. 5. Metam.

¶Arcent vincula teneras. Virg. 2. Aeneid.

Plana faciem contundere. Iuuen. Saty. 13.

Conuertere ad palmam annuli palam. Cic. 3. Offic. Ibi quum palam huius annuli ad palmam conuerterat, à nullo videbatur, ipse autem omnia videbat: idem rursus videbatur quem in locum annulum inuerterat.

Euinctis attollit brachia palmis. Virg. 5. Aeneid.

Extendere palmas. Silius lib. 17.

Exutae vinclis palmae. Virg. 2. Aeneid.

Ferire pectora palmis. Senec. Troade, 1.

Duabus palmis hausta aqua. Ouid. 2. Fast.

Astrictis laxantur vincula. Lucan lib. 2.

Pandere palmas. Lucret. lib. 5.

Indignis percussit pectora. Ouid. 10. Metam.

Marmoreis percussit pectora, Candidis. Ouid. 3. Metam.

Adductis sonuerunt pectora Ouid. epist. 10.

Cauis palmis vndam sustulit de flumine. Virg. 8. Aeneid.

Sustulit palmas ad sydera. Virg. 2. Aeneid.

Inualidas tendere alicui. Virg. 4. Georg.

Ambas tendere. Virg. 10. Aeneid.

Duplices tendens ad sydera. Virg. 1. Aeneid.

Pias tendens ad sydera. Valer. 1 Argon.

Vtrasque tendere. Virg. 5 Aeneid.

Tollens madidas ad sydera. Stat. 10. Thebaid.

Trementes tendere. Claud. 3. de rapt. Proserp.

Vincire palmas catena. Silius lib. 17.

Passis palmis vocat nomina. Virg. 3. Aeneid.

Ignem palma. Prouerbium, dici solitum siquando protinus aliquid esset intellectum à quopiam: vt si scommate dicto statim sentiat aliquis in se dictum. Sumptum videtur ab iis qui per lusum ignem admouent manibus alienis, qui subito sensu excitati, resilire solent, risúmque mouere spectantibus.

¶Palma, Latior remi pars, & ipse remus. Catul. Argon. epigram. 59,

Caerula verrentes abiegnis aequora palmis.

¶Palma { φοῖνιξ } ab huius similitudine, arbor quoque illa nobilis, quam phoenicem vocant Graeci, dicta quòd comam in cacumine habeat circunextensam, & ramos in digitorum modum protensos. Non cedit ponderi, sed surgit aduersus pondus. Ideò victoribus traditur praemio, quòd non cesserint, sed pertinaces in bello perstiterint. Vide Gellium lib. 3. cap. 6. Plin. lib. 16. cap. 42. Et palmae arbor inualida: in diuersum enim curuatur. At populus contra omnia inferiora pandatur, palma econtrario fornicatur.

Arbusto palmarum diues Idume. Lucan. lib. 3.

Agrestium palmarum multitudo in Sicilia. Cic. 7. Verr.

Ardua palma nascitur. Virg. 2 Georg.

Procera & tenera. Cic. 1. de Legib. Homericus Vlysses Deli se proceram & teneram palmam vidisse dicit, hodie monstrant eandem.

Viridis. Ouid. 2. de Arte.

Vmbrosa. Iuuen. Saty 15.

¶Palma, Fructus qui palmula dicitur. Plin. lib. 13. cap. 4. Alexandri milites palmis viridibus strangulati sunt.

Rugosae. Ouid 8. Metam.

¶Palma, Signû victoriae & victoria ipsa. Plutarchus, In certaminibus palmam signum esse placuit victoriae, quoniam ingenij eiusmodi lignum est, vt vrgentibus, opprimentibúsque non cedat.

Palma, Causam certaminis aliquando significat, authore Donato. Terent. in Prolog. Phorm. -in medio omnibus

Palmam esse positam, qui artem tractant musicam.

Ingens palmae contentio. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Gloria palmae, Victoriae. Virgil. 3. Georg.

Dubia. Iuuenal. Saty. 11.

Lemniscata. Vide LEMNISCI.

Nobilis. Horat. 1. Carm. ode 1.

Stolidae cupido palmae. Ouid. 6. Metam.

Victrices.Ouid.ad Pisonem.

Palma vrbana.Cic.11.Philip. Sexta palma vrbana etiam in gladiatore difficilis.

¶Accipere palmam,Vide ACCIPIO.

Adepta,Vide ADIPISCOR.

Apprehendere palmam auidissimè,Vide APPREHENDO, & AVIDVS.

Ambire palmam histrionibus,Vide AMBIO.

Dare palmam, Victorem fateri. Terent. Heaut. 4.3, Huic equidem consilio palmam do,hic me magnificè effero.Quasi dicat,Mihi magis probatur consilium istud. Siue, cæteris consiliis istud vnum præfero.Cic.2.de Orat. Admiror te in eo genere tribuisse tantum,& non huius rei quoque palmam,vt cæterarum,Crasso detulisse.

Donare aliquem palma.Ouid.2.de Arte.

Palmam ferre, Victorem esse. Cic. ad Att. lib.4, Ne diutius pendeas,palmam tulit.

Habeant hanc palmam ex innocentis cruore. Cic. Antequam iret in exilium.

Parare palmam.Catul.in Carm.Nuptiali.

Petere.Liu.8.bel.Pun.

Relinquere palmam alicui.Virg.5.Æneid.

Reseruare alicui. Cic. de Senect. Quam palmam vtinam dij immortales tibi Scipio reseruent.

Ad tertiam palmam. Plin.lib.14.cap.6, Ad tertiam palmam variè venere. Id est tertiam bonitatem & notam. De vuis. Budæus.

¶Palmæ,pluraliter,pro Victoriis.Cic.pro Roscio Amer.De Capitone pòst viderimus: si quemadmodum paratum esse audio, testis prodierit,tum alias quoque suas palmas cognoscet.

Infames.Cic.pro Roscio Amer.

Plurimarum palmarum homo. Cic. pro Roscio Amer. Homines eiusmodi, alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis gladiator habetur. Hoc est,qui sæpius vicit.

¶Palma,in vite.Varro de re rust.lib.1.cap.31, Eiuncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest eiicere vitem, quam vocant minorem flagellum, maiorem etiam vnde vuæ nascantur, palmam. Prior litera vna mutata declinata à venti flatu, similiter flabellum ac flagellum:posterior quo ea vitis immittitur ad vuas pariēdas, dicta primo videtur à pariendo parilema:exin mutatis literis,vt in multis,dici cœpta palma. Columel.lib.3.cap.17. ad finem, Quicquid residui fuit ex vetere palma, per ipsam commissuram qua nascitur materia noua, resecuerunt, atque ita cum suo capitulo sarmentum depresserunt. Palma, id est, vite, interprete Beroaldo. Idem lib.4.cap.15, Sequente deinde anno insecatur superior pars curuaturæ, vsque ad medullam, ne totas vires matris propagatū flagellum in se trahat, & vt paulatim condiscat suis radicibus ali: bima deinde præciditur proximè palmam quæ ex arcu summissa est.

Palmula pen.corr.Diminutiuū {[illegible]} Caryotæ dicuntur,siue dactyli. Varro 1.de re Rust.cap.67, Nucem iuglandem,& palmulam,& ficum sabinam quanto citius promas,iucūdiore vtare.

¶Palmula, Extrema pars remi in modum palmæ protenta. Virg.5. Æneidos,

Quò tantum mihi dexter abis?huc dirige cursum,
Littus ama,& læuas stringat sine palmula cautes.Seruius.

Volare palmulis Catul.de phaselo,1.

Palmetum,huius palmeti.pen.prod. {φοινικών} Locus palmis consitus,& in quo frequentes sunt palmæ.Plin.lib.6.cap.28,Numerosissimos esse Homeritas,Minæis fertiles agros palmetis,arbustisque,&c.

Pinguia palmeta.Horat.2.epist.2.

Palmetis consita terra.Plin lib.5.cap.14.

Palmeus Adiectiuum{φοινίκινος} Quod est ex palma arbore. Colum lib. 5.cap.5,M.Columella,&c. agricola Bæticæ prouinciæ,sub ortu Caniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. Apud Plinium lib. 24. cap.17,Vinum palmeum,capiti noxium.

Palmosus,pen. prod. Adiect. {[illegible]} Quod est palmis abundans. Virg.lib.3.Æneid.Teque datis linquo ventis palmosa Selinus.

Palmata toga {[illegible]} à palma in ea intexta,inquit Budæus, propriè triumphantium fuit, quam merebantur hi qui de hostibus palmam reportassent. Alij à latitudine clauorum dictam volunt palmatam,quæ nunc à genere picturæ,picta appellatur. Martial.lib.7.1, Palmatæque ducem,sed citò,redde togæ.

Cerui palmati.Iul.Capitolinus in Gordiano seniore,In qua pictura etiam nunc continentur cerui palmati ducenti mistis Britannis.

Palmati lapides. Plin.lib.36.cap.6.

Palmata tunica.Liuius 10.ab Vrbe.

Palmesia vina.Plin.lib 14.cap.6.

Palmaris,& hoc palmare,pen.prod.{νικητικός.} vt Palmaris statua,quę alicui propter victoriam ponitur. Cic.6. Philipp. Sed illa statua palmaris,de qua,si meliora tempora essent,non possem sine risu dicere.

Sententia palmaris.Cic.1.de Nat.deor. Sed illa palmaris quidem, quòd qui non modò natum mundum introduxerit, sed etiam manu penè factum,&c.De sententiis philosophorum.

Palmarius Adiectiuum {νικητικός} Quod est palma dignum. Terent.Eunucho,5.4.

-tum hoc alterum
Id verò est quod mihi puto palmarium.&c.

Palmarium,palmarij.Salarium victoriæ. Vlpian. in L.1. §.Sicui. D.De extraordin.cognit. Etsi nomine palmarij cautum sit:sic tamen,&c.

Palmifer,pen.corr. Aliud adiectiuum {φοινικοφόρος.} vt

Idume palmifera.Silius lib.3.

Arabes palmiferi.Ouid 10.Metam.

Pharos palmifera.Ouid.2.Amor.eleg.13.

Palmipes,pen.corr.palmipedis, om.g. {[illegible]} Planos & ad palmæ similitudinem habens pedes. Vnde anseres & omnes ferè aquaticæ aues,palmipedes dicuntur.Plin lib.11.cap.47,Auium aliæ digitatæ,aliæ palmipedes.Vide etiam in PALMVS.

PALMA,Ptolemæo lib.2.cap.6,oppidū est in Hispania. ¶Est item Palma, ciuitas in maiori Baleari. Nunc vulgò dicitur *Mallorca* ciuitas, vt scribit Oliuarius in Metam.

PALMARIA {Παλμαρία} Insula vltra Tyberina ostia in mari Tyrrheno. Varro lib 3. De re rustic. Hoc ita fieri apparet in insulis propinquis Pontia,Palmaria & Pandatharia.

Palmes,palmitis,pen corr. masc.gen. {[illegible]} Vitis propriè est, quod arboris surculus: nempe lignum illud quod ex ipsa stirpe quotannis emergit,& gemmas producit,quæ deinde in virgulas abeunt, & palmæ cuiusdam digitos faciunt. Plin.lib.17.cap 22, Sic duo genera palmitum: Quod è duro exit,materiámque in proximum annum promittit, pampinarium vocatur: at vbi supra cicatricem est, fructuarium. Alterum ex annicolo palmite,sempérque fructuarium relinquitur sub iugo. Et qui vocatur custos: hic est nouellus palmes, non longior tribus gemmis,proximo anno materiam daturus,si vitis luxuria se consumpserit.

Nemorosus palmite Gaurus.Stat.3.Sylu.1.

Feri palmites Colum.lib.10.

Grauidus.Ouid.1.Fast.

Orbi.Colum.lib 4 cap 27.

Opaco palmite baccæ.Claud.de Nuptiis Honorij.

Lætus palmes se agit ad auras.Virg.2.Georg.

Citare palmitem,Vide CITO.

Musta ferre è palmite Ouid.4 Fast.

Gemma mouetur de palmite.Ouid 3 Trist.eleg.12.

Palmes & Pampinus,pro eodem.Colum.lib.4.cap.17,Item si oculi singuli sub iugo binos pampinos emiserint, quamuis largos fructus ostendant, detrahendi sunt eis singuli palmites, quo lætior quæ superest materia,consurgat.

¶Palmes, pro flagello vitis. Colum.lib.4 cap.21, Hæc brachia satis erit interim singulis palmitibus in fructum summitti.

Palmo,palmas {[illegible]} palmâre, Materias alligare. Verbum à palmitibus ductum Colum.lib. 11.cap.2, Cæterùm palmare, id est materias alligare, hoc tempore non expedit. Loquitur de vite ad palum alliganda.

¶Palmare,Palma signum & notam imprimere. Quintil. in declamatione Cæci, Præterea quum manus ex parte qua palmare vestigium potest,plicetur in capulo. Et paulo pòst, Tuus autem qui palmatus est paries,vestigium eius partis ostendit.

Palmus,palmi {σπιθαμή} mensuræ genus. Est autem duplex, inquit Budæus, Maior, duodecim digitorum, Græcè σπιθαμή vocatur: & Latinis etiam dodrans, cuius exemplum apud Plinium lib.7. cap.2. Minor,digitorum quatuor, siue pollicum trium, παλαιστὴ Græcè dicitur.Vide Philandrum.

Palmum neutro genere etiam dicitur. Vitruu.lib.2. cap.3. Doron autem Græci appellant palmum, quòd munerum datio Græcè δῶρον appelletur. Id autem semper geritur per manus palmum.

Palmarius Adiect. {σπιθαμιαῖος} Quod est palmi vnius vel multorum. Colum.lib.8.cap.3,Per spatia palmaria modicis forantur cauis.

Palmaris,& hoc palmare,pen.prod. Idem {σπιθαμιαῖος.} Varro 1. de Re rust. cap.35, Rosa etiam conciditur radicitus in virgulas palmares. Vide suprà in PALMA.

Palmicus, ca, cum, Palmicum augurium, quod ex vibrata salitione oculi fiebat.Alexan.Alexandrinus.lib.5.cap.13. In Cappadocia ex myrrhinis virgis, In Scythia ex salignis humi constratis, alij ex vibrata salitione oculi,quod augurium palmicum:in Lycia ex piscibus,&c.

Palmipedalis,& hoc palmipedale, pen.prod. {[illegible]} *Mensura* vnius pedis & palmi. Colum.lib.3 cap.19,Nā in cliuosis vbi terra decurrit,potest malleolus palmipedalis deponi.

Palmipes,pen.corr.huius palmipedis,pen.corr. omn.g. Idem.Plin.lib. 17 cap 20, Populus alba seritur bipedaneo pastinatu,talea sesquipedali,biduo siccata, palmipede interuallo, terra superiniecta duorum cubitorum crassitudine.Vide etiam in PALMA.

Palmiprimum vinum quid sit, & quomodo ex fico fiat, docet Plin. lib. 14.cap.16.

Palmos, παλμός, Particulæ alicuius in corpore palpitatio contra naturam per vicem,modò eam attollens,modò deprimens,fitque quandoque in sola cute,quandoque & in subiectis ei musculis,quæ si magna fuerit, membrum quoque vniuersum secum diutius saliendo trahit. Latinorum nonnulli Græcum nomen exprimentes, Saltum vocant.

PALMYRA, pen.corr. {Πάλμυρα} Syriæ vrbs inter Romanorum ditionem sita,& Parthorum,vt est author Ptolemæus lib 5.cap.15.

Palmyrenæ solitudines, vsque ad Petram vrbem & regionem Arabiæ felicis appellatæ pertinent.sunt autem ad Hierapolin. Plin.lib.5.cap. 25.& 26.in desertis Syriæ.idem Plin.lib 6.cap 26 & 28.

PALMYRENSES,Palmyrensium.sibus: populi in Oriente. Alexan.Alexandrinus lib. 1. cap. 2, Sola mulier Zenobia Palmyrensium regina, quum Oriētis regnum tueretur, armata in virili veste exercitui præfuisse & Imperatoris nomen tulisse dicitur.

PALMYTIVS, Ægyptiorum deus, vt est apud Hesichyum. Lilius 1. Syntag.

Palo,palas:siue Palor,palaris.Vide PALVS.

PALOIS,oppidum in Arabia. Plin.lib.6.cap.29.

Palpebræ,pen.corr. palpebrarum {βλεφαρίδες} Pili recti genis oculorum vtrinque adhærētes:in hoc homini à natura datæ, vt ipsos oculos ab occursantibus & fortuitò incidentibus rebus defendant. A palpitando, id est tremendo: vel à palpando, id est prætendendo dictæ.Plin.lib.11.cap.37.

Palpebræ {βλέφαρα} sunt tegumenta oculorum,mollissimæ tactu ne læderent aciē aptissimè factæ,& ad claudendas pupulas,nequid incideret:& ad aperiendas:idque prouidit vt identidem fieri posset cum maxima celeritate.Cic 2.de Nat.deor.

Munitæ sunt palpebræ tanquam vallo pilorum, quibus & apertis oculis si quid incideret repelleretur, & somno conniuentibus quum oculis ad cernendum non egeremus, vt qui tanquam inuoluti quiescerent.Cic.2.de Nat.deor.

Resectis

Resectis palpebris M.Regulum illigatum in machina, vigilando necauerunt Carthaginienses. Cic. in Pisonem.

Brachia palpebræque cadunt. Lucret. lib. 4.

Palpito. Vide PALPO.

Palpo, palpas, palpâre {[illegible]} & Palpor, palparis, palpari, Deponens. Leniter, blandè, & quasi tentando tangere.

Palpare in tenebris, Prouerbialiter dicuntur qui rem obscuris vestigant coniecturis. Vsurpat hoc prouerbium Plato in Phædone, & Aristophanes in Pace.

Palpari, Adulari. Plaut. Amphit. 6, Obseruatore quàm blandè mulieri palpabitur. Palpari, blandiri. Festus.

Palpari, datiuo iungitur, aliquando etiam accusatiuo. Horat. 2. Serm. saty. 1, Cui malè, si palpere recalcitrat vndique tutus. Iuuenal. Saty. 1, -quem munere palpat Carus.

Pectora præbet palpanda manu. Ouid. 2. Metam.

Palpator, penult. prod palpatoris {θωπευτὴς} Verbale. Plaut. Rud. 4, Ecquem tu hîc hominem crispum, incanum videris,
Malum, periurum, palpatorem? ¶Palpo, palponis etiam dicitur.

Palpatio, huius palpationis {θωπεία.} Plaut. Menæch. 14, Aufer hinc palpationes.

Palpum, palpi {θώπευμα} Blanditiæ dicuntur. Plautus Pseud. 14,
Ego istuc aliis dare condidici, mihi obtrudere non potes
Palpum. Hoc est blandiri, & spem inanem verbis iniicere, vt ait Erasmus.

Palpo percutere, est plausu tangere, & velut poppysmo, vt de equis Maro dixit,
-& plausæ sonitum ceruicis amare. Turneb. Plaut. Mercatore, Palpo percutit.

Palpito, palpitas, pen. corr. palpitâre {σπαίρω, ἀσπαίρω} Leniter ac frequenter moueri. Cic. 2. de Nat. deor. Animaduersumque sæpe est, quum cor animantis alicuius euulsum ita mobiliter palpitaret, vt imitaretur igneam celeritatem, &c.

Palpitat cerebrum. Plin. lib. 7. cap. 16.
Iecur pauidum palpitat trepidis venis. Senec. Herc. OEth. 6.
Ignis arduus palpitat. Stat. 12. Thebaid.
Lingua execta palpitat. Lucan. lib. 2.
Palpitans vertex. Plin. lib. 7. in Præf.
Super aliquam palpitare. Iuuen. Saty. 3.

Palpitatio, Verbale {[illegible]} propriè cordis est, & deinde partium singularum frequens & continuus motus. Plin. lib. 32. cap. 5, Imponat supra cordis palpitationem mulieri dormienti. Idem lib. 11. cap. 4, Itaque diuulsis præcipua viuacitas, & partium singularum palpitatio.

Palpitatus, huius palpitatus, penultima producta. Aliud verbale. Plin. lib. 9 cap. 30.

PALPOS, Pomponio & Straboni oppidum est Syriæ. Hodie *Gibel* vocatur, teste Oliuario in Melam.

PALSICIVM, Palsicij: oppidum in Istria. Plin. lib. 3. cap. 19.

PALSVM, flumen est Britanniæ apud Plinium libro quinto, cap. 1.

PALSVS, fluuius in Mauritania. Plin. lib. 5. cap. 1.

PALTOS, oppidum ad Libanum montem in Syria. Plinius libro 5. capite 20.

PALTVS, locus in Syria, circa quem Memnon sepultus est, ad flumen Badam. Strab. lib. 15.

Paluda, à paludamentis: Sunt hæc insignia & ornamenta militaria. Varr. lib. 6. de ling. Latin. allegat versum antiqui cuiusdam poëtæ,
Corpore tartarino prognata paluda virago. Paluda, id est paludata. Turnebus mallet palude, quum cõstet Mineruam ad Tritonidem paludem natam fuisse, vt ea ferè palude prognata videatur: & quòd Latini sermonis consuetudo vix hoc patiatur, vt paludum pro paludato loquamur. Sed fas non sit, inquit, à tanti scriptoris sententia recedere.

Paludamentum, huius paludamenti {χλαμὺς, ἐφεστρὶς, φοινικὶς} Insigne ac ornamentum militare, præcipuè tamen Imperatorum. Ideò quum ad bellum exit imperator, ac lictores mutauerunt vestem, & signa incinuerunt, dicitur proficisci paludatus, authore Varrone de lingua Latina lib. 6. Liuius, Cum paludatis lictoribus profectus ab Vrbe, Brundusium venit. Budæus, Paludamentum chlamys est imperatoria, id est eorum qui exercitus educebant. Valerius lib. 1. de Crasso loquens, qui apud Parthos occubuit, Pullum, inquit, ei traditum est paludamentum, quum in prælium exeuntibus album aut purpureum dari soleret. Paludamentum hodie *cottam armorum* vocamus. Hactenus Budæus.

Imperatoria paludamenta. Plin lib. 22. cap. 2.

Paludamentum, pro Veste militari etiam eius qui non esset imperator. Liuius 1. ab Vrbe, Cognitóque super humeros fratris paludamento sponsi quod ipsa confecerat, soluit crines, & flebiliter nomine sponsum mortuum appellat. Paludamentum enim illud erat vnius Curiatiorum, quorum nemo, vt arbitror, imperator in Albanis fuit. Baysius.

Paludamentum etiam de veste muliebri. Plin. lib. 33. cap. 3, Nos vidimus Agrippinam Claudij principis, edente eo naualis prælij spectaculum, assidentem ei, indutam paludamento, auro textili sine alia materie.

Paludamenta, inquit Varro de ling. Lat. lib. 6, propterea dicuntur, quòd qui ea habent, conspiciuntur, ac fiunt palàm.

Paludatus, pen. prod. Adiect. {χλαμυδωτὸς} Qui vel imperatoriam chlamydem, vel alia eiusmodi ornamenta militaria gestat. Cic. ad Cassium, lib. 1. 17, Pansa noster paludatus ad III. Calend. Ianuar. profectus est. Idem ad Att. lib 4, Crassum quidẽ nostrum minore dignitate aiunt profectum paludatum, quàm olim æqualem eius L. Paulũ.

Aula paludata. Claudian. in sextum Consulat. Honorij,
Iure paludatæ iam curia militat aulæ.

Duces paludati. Iuuenal. Saty. 6.

Paludati in libris auguralibus significãtur, vt ait Veranius, armati, ornati. Omnia enim militaria ornamenta, paludamenta dicit Festus.

Paludapium {ἐλεοσέλινον} Apij species circa aquæductus, & in palustribus nascens. nomen est à Theodoro ad imitationem Græcæ compositionis confictum: Græci enim hanc herbam ἐλεοσέλινον appellant, quasi palustre apium.

Palumbes, palumbis {φάσσα} tam masculini quàm fœminini generis, Syluestris columba in arboribus sepibúsque nidificãs. Virgil. 1. eclog.
-raucæ, tua cura, palumbes. Lucanus,
-macrósque palumbes. Plin. lib. 10. cap. 35, Viuere palumbes ad tricesimum annum, aliquos ad quadragesimum, Aristoteles author est, &c.

Aeriæ palumbes. Virg. 3. eclog.

Palumbes fabulosæ. Horat. 3. Carm ode 4 Sic dictæ autem sunt, vt Lambinus existimat, quia de his multa fabulantur poëtæ.

Palumbes minarrite dicuntur, Vide MINARRIO.

Palũbem pro columba. Prouerbium est: conueniet vbi quod deterius est & adulterinum, pro eo quod est præstantius ac legitimum supponitur. Palumbes autem columbis sunt adsimiles. Vsus est Plato in Theæteto.

Palumbus & palumba. Martial. lib. 13 67,
Inguina torquati tardant hebetántque palumbi. Propert. lib. 4. eleg. 5, Sed cape torquatæ Venus ô regina palumbæ. Emendatiora exemplaria legunt columbæ. Plin. lib. 30. cap. 7, Item palumbus ferus, & è posca decoctus. Colum. lib. 8. cap. 8, Hac eadem ratione palumbos, columbósque cellares pinguissimos facere contingit.

Palumbinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Quod ex palumbe est. vt Palumbina caro. Plin. lib. 30. cap 12.

Palus, prima breui, & secunda aliquando (sed rarissimè) indifferente, licet crescat in genitiuo paludis, pen. prod. teste Seruio {ἕλος.} Horat. in Arte, -sterilísque diu palus, aptáque remis. Est autem palus locus aquosus, vel aqua non fluens, neque perpetua. Dixi non perpetua, quia lacus quanuis non fluat, tamen aquam habet perpetuam: & ita differt à palude. Cæsar 2. bell. Gall. Quò propter paludes exercitui aditus non esset.

Palus, ideò dicta quòd paululum aquæ in altitudinem contineat, & palàm latius diffusæ. Varr. lib. 4. de Ling. Latin.

Alta palus. Virg. 4 Georg.
Atra. Virg. 7. Æneid.
Caua. Catull ad Coloniam, 17.
Exhausta. Virg. 3. Georg.
Fœda. Senec. Herc. fur. 9.
Horrenda. Claud. 1. de rap. Proser.
Inamabilis. Virg. 6. Æneid.
Innabilis Virg. 4. Georg.
Liquida. Ouid. 1. Metam.
Nebulosa. Silius lib. 8.
Nigra. Tibull. lib. 3, eleg. 3.
Perpetua. Vide PERPETVVS.
Pigra. Claud. 7. Paneg.
Placida. Virg 8. Æneid.
Pontina. Quintil. lib. 3 cap. 8.
Putidæ paludis vorago. Catul ad Coloniam, epigr. 17.
Sordidæ. Stat. 4. Sylu 3.
Stantes Horat 3 Carm. ode 27.
Vastæ. Lucret lib. 5.
Vdæ paludes intumuere æstu. Ouid. 1. Metam.
¶Palus obducit pascua limoso iunco. Virg. eclog. 1.
Siccare paludes. Cic. 5 Philip.

Larus in paludibus, Suidas scribit dictitatum fuisse de iis qui faciles sunt ad dandum. Ductum à Laro aue, quam eandem κέπφον appellari putant. Ea quoniam facilè decipitur, illicitúrque, proinde prouerbio locum fecit. Ex Erasmo.

Paludosus, pen. prod. Adiect. {ἑλώδης.} vt
Humus paludosa Ouid 15. Metam.
Nilus paludosus. Stat. 3. Sylu. 2.

Paluster, hæc palustris, & hoc palustre {ἕλειος} Quod est ex palude. Colum lib. 1. cap. 5. Deterrima aqua palustris, quæ pigro lapsu repit, pestilens quæ in palude semper consistit.

Calami palustres Ouid. 1. Metam.
Iunci. Ouid. 8. Metam.
Locus palustris, Plenus palude. Cæsar 7. bell. Gall.
Pascua palustria. Colum. lib. 6. cap. 27.
Vadum. Claud. 2. de raptu Proserp.
Vlua. Virgil 3. Georg.
Vndis palustribus fœta loca. Ouid. 14 Metam.

Paludifer, pen. corr. Adiect. {[illegible]} vt Aquæ paludiferæ. Author Philomelæ.

Palus, pali {[illegible]} priore producta, dicitur lignum acutum quod solet in terram defigi, ferè in claudendis hortis, aut fulciendis vineis, & similibus. Tibull. lib. 1. eleg 7, Hic docuit teneram palis adiungere vitem. Plin. lib. 14. ca. 3, Nec orthampelos indiget, arbore aut palis ipsa se sustinens.

Actus palus, Vide AGO.
Pali alnei, oleaginei, robustei. Vitruuius lib. 5. cap. vlt.
Ruber palus Horat. 1. Serm. saty. 8.
Pali vltulati. Vitruu. lib. 5. cap. vltimo.

Alligare aliquem ad palum. Cic. 7. Verr. Nomine sceleris coniurationísque damnati, ad supplicium traditi, ad palum alligati, repentè multis millibus hominum inspectantibus soluti sunt.

Palus palo proximus. Plaut. Menæch 9,
Perij misera, quam tu nunc mihi nauem narras? MEN. ligneam
Sæpe tritam, sæpe fixam, sæpe excussam malleo.
Quasi supellex pellionis, palus palo proximus est. Prouerbialiter dictum de re vehementer abuta, vt singula coniungantur.

Palus fit per contractionem à paxillus. Testis Cic. in Orat. Vide AXILLA.

Paxillus, Diminutiuum à palo. Varr. Bimargo, Vt nouum cribrum

nouo paxillo pendeat. Nonius. Vide infrà suo loco.

Palaria, palarium vel palariorum, n.g. Charysius lib.1, Neutra semper pluralia, hæc arma, hæc palaria, quum milites ad palos exercentur.

Palaris, & hoc palare, penul. product. vt Sylua palaris, in qua cæduntur pali & pedamenta. Vlp. D. de vsufr. l. Si fundi. Si fundi vsusfructus fuerit legatus: & sit ager, vnde in fundum, cuius vsusfructus legatus est, solebat paterfamilias vel palo vti, vel salice, vel arundine: puto fructuarium hactenus vti posse ne ex eo vendat: nisi fortè salicti eius, vel syluæ palaris, vel arundineti vsusfructus sit legatus. Tunc enim & vendere potest.

Palatio, onis, Verbale. Vulgò Pilotium vocant. Vitruuius lib.2.cap.9, In palustribus locis infra fundamenta ædificiorum palationibus crebrè fixa alnus permanet immortalis, & ad æternitatem.

Palo, palas {χαρακόω} palàre, Palis & pedamentis fulcire & munire. Colum. lib.11. cap.2, Vt vitis paletur, & capite tenus alligetur. Ibidem, Reliquæ partes vinearum propter brumam vel frigora omissæ, nunc palandæ & alligandæ sunt.

Palor, palaris {πλανάομαι} palàri, Deponens, Passim vagari: sicuti faciunt qui lento gradu, dispersique labruscas quærunt. Liu.1.ab Vrbe, lib.5, Iam obsidionis tędio victi abscedunt, vagíque per agros palantur cibis vinóque raptim hausto repleti. Hoc verbum quidam à Palàm deduci existimant. Alij à palis castrorum, hoc est sudibus modò huc, modò illuc translatis.

Palans, Participium {πλανώμενος.} Stat.11. Thebaid.
Aut vaga palantes campo fuga voluit Achiuos.
Agmina palantia. Silius lib.15.
Comites palantes & dispersi. Lucret. lib.4.
Stellæ palantes polo. Virg.9. Æneid.
Sydera passim palantia. Lucret. lib.2.
Fœmina palantes agit. Virg 11. Æneid.
Vitæ palantis viam quærere. Lucret. lib.2.

Palatus, pen. pro. Participiũ {διεσπαρμένος} Dispersus. Liu.3. bel. Pun. Alius exercitus primò per agros syluásque fuga palatus: dein, &c. Idem 3. ab Vrbe, In quos palatos prædam agentes Posthumius, &c.

Palatus, Participium à Palor palaris, Vide PALVS, priore producta.

Paxillus, Vide ordinem alphabeticum.

Pambasilia, pen. prod. {παμβασιλεία} Dicitur quasi regnũ numeris omnibus dominationis consummatum. Cuiusmodi sunt reges nostri omnia arbitrio suo statuentes, qui omnia in potestate habẽt. Est igitur Pambasilia, vt inquit Aristoteles, genus illud regni, quum vnus omnium potestatem habet communium & publicarum rerum.

Pamboetia, sacra, quę cõcurrente tota Boetia in Palladis Ionię templo celebrabantur. Alexand. Alexandrinus lib.5.cap.7, In Palladis Ioniæ templo Pamboetia sacra concurrente Boetia tota, & concilia populorum magno concursu ad omnes hostium motus frequẽtia fiunt.

PAMENOTHYS, ab Ægyptiis Aprilis mensis appellatus, sicut & Chronius & Antesterion. Alexand. Alexandrinus libro 3. cap. 24. Gen. dierum.

PAMISVS {παμισός} Arcadiæ fluuius in stymphalo monte nascens, & præter Troezenen in Messeniacum sinum influens, dictus Pamisus, quasi totus odiosus ob damna quæ agris infert. Ptolemæus Panisum vocat. Est & alter eiusdem nominis fluuius in Thracia ex Hæmo proflués, teste Plinio lib.4.cap.11. Itẽ tertius in Thessalia, cuius meminit idem Plin. lib 4.cap.8.

PAMMYLES, Deus apud Ægyptios, Priapo non absimilis. Huius festa Pammylia, & sacra Pammylia appellantur. Cratinus iunior in Gigantibus. Vide Hesychium & Lilium Syntag.7.

PAMPHAGI {παμφάγοι} Æthiopiæ populi, quibuslibet rebus vescentes, quorum meminit Plin.lib.6.cap.30.

Pamphagus, pen. corr. {πάμφαγος} Nomen canis venatici, quasi omnia deuorantis. Ouid.3.Metam.

PAMPHILVS, pen. correp. {πάμφιλος} Neoclidis filius, Platonis auditor, quem testatur Plato in Phædone inter eos qui in acie ceciderant, decem dies iacuisse, triduoque postquam inde sublatus fuerat, impositum rogo reuixisse, ac mira quædam, tempore mortis visa, narrasse. Fuit & alius Pamphilus presbyter, Eusebij Cæsariensis necessarius, qui tanto bibliothecæ diuinæ amore flagrauit, vt bonam partem voluminum Origenis sua manu descripserit. Apud Cæsaream Palæstinæ sub Maximino is Pamphilus martyrio extinctus est. Ex Hieronymo. Suidas autem tres Pamphilos commemorat, duos Grammaticos, quorum alter patria Sicyonius, de Grammatica picturáque ac claris pictoribus scripsit. Alter Alexandrinus dictionarium edidit, quod & Pratum appellauit, id est variarum rerum collectanea. Tertius Atheniensis fuit Reip. expilator. Pamphilus postremò apud Comicos pro amasio vsurpatur: Pamphilus enim, totus amor, aut totus amicus verti potest. Terent. Pamphilus, omnium amans.

Pamphili furtum. Prouerbiali figura conuenit in peculatores, qui è publico suffurantur. Siquidem Pamphilus hic veteris comœdiæ conuiciis notatus est, quòd ærarium expilasset. Eras.

PAMPHYLIA {παμφυλία} Ptolemæo lib.5.cap.5, regio est Minoris Asiæ inter Ciliciam & Syriam: ob Occasu Lyciam, & Asiæ Minoris partem: à Septentrione Galatiam & Cappadociam: à Meridie Mediterraneum mare, quod illic Pamphylij maris nomen habet: tota Tauri expatiantis iugis septa. In ea (vt Põponius refert) est fluuius Melas, nauigabilis, & Eurimedon, apud quem Cimon Atheniensis Persas nauali pugna superauit.

Pamphylius {παμφύλιος} Qui est ex Pamphylia. Cic. 1. de Diuinatione. Quæ quidem nunc à Romanis auguribus ignorantur, bona hoc tua venia dixerim, à Cilicibus, Pamphyliis, Pisidis, Lyciis tenentur.

Pamphylium mare. Plin. lib.5.cap.27.

Pampillum, genus delicati currus. Lamprid. Iunxit quaternas mulieres pulcherrimas & binas ad Pampillum, vel ternas, & sic vectatus est.

Pampinus, pampini, pen. corr. {οἰνάνθη, κλῆμα, ἕλιξ} à Virgilio genere masculino ponitur, à Varrone frequentius fœminino. Significat folium vitis, vel ramusculum virentem. Colum. lib.3. cap.17, Omnis enim fœcundus pampinus intra quintam aut sextam gemmam fructu exuberat: reliqua parte quamuis longissima vel cessat, vel perexiguos ostendit racemos.

Folij pampinus, vel Folium pampini. Colum. lib.4. cap.22, Nunc vbi vnius aut alterius folij pampinus prorepsit è duro.

Pampinus & Palmes aliquando pro eodem accipiuntur. Vide PALMES.

Opaca pampinus. Claud. in Epithal. Palladij, 46.
Viridi pampino cingens tempora. Horat.3. Carm. ode 25.
Defendit pampinus vuas. Virgil.1.Georg.
Vestitur pampinis vua. Cic. de Senect. Oriens vua se ostendit, quæ & succo terræ, & calore solis augescens, primò est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit, vestitáque pampinis nec modico tepore caret, & nimios solis defendit ardores.

¶Pampinus etiam capitur pro cirris polypi piscis. Plin. lib.9.cap. 51, Polypi pariunt Vere oua tortili vibrata pampino.

Pampino, pampinas, pen. corr. {οἰναρίζω} pampinàre, Pampinos decerpere, vel (vt ait Varro de Re rust. lib.1 ca.30,) ex sarmẽto colles qui nati sunt de iis qui plurimum valent, primum ac secundum, nonnunquam etiam tertium relinquere, reliquos decerpere, ne relictis colibus sarmentum nequeat ministrare succum. Plinius lib. 18. cap. 27, Quum herba creuerit in festucam, arcère aquas, vineas pampinare.

Pampinatus, pen prod. {κληματώδης} Participium: siue Nomen ex participio. Plin. lib.16 cap.42, Eadem valuarum repagulis, & ad quæque libeat intestina opera aptissima, siue Græco, siue Campano, siue Siculo fabricæ artis genere spectabilis, ramentorum crinibus pampinato semper orbe se voluens ad incitatos runcinarum raptus. De abiete.

Pampinatio, Verbale {οἰναρισμός.} Colum. libro 4. capite 6, Optimum est ab initio sic formare, vt frequenti pampinatione superuacua detrahantur.

Pampinator, pen. prod pampinatoris {οἰναριστής.} Colum. lib 4.cap.27, Idque faciet variis de causis pampinator industrius.

Pampinarium, pampinarij {οἰναρικόν.} Plin. lib.17.cap.22, Duo genera palmitum: Quod è duro exit, materiámque in proximum annum promittit, pampinarium vocatur. Colum. lib.3.cap.105.

Pampinarius, Adiectiuum {οἰναρικός} Quod est pampini. Colum. lib.4. cap.24, Ne aut pampinarius palmes internatus, aut verrucæ similis furunculus relinquatur.

Pampineus, Aliud adiectiuum. Idem {οἰνάνθινος.}
Autumnus pampineus. Id est, pampinosus, cuius scilicet tempore vites foliis & fructibus plenæ sunt. Seruius. Virg.2.Georg.
Frondes pampineæ. Ouid.3.Metam.
Habenæ. Virgil 6.Æneid.
Hasta. Ouid epist.13.
Pampineus odor, poeticè & figuratè, pro sapore vini. Propert. lib. 2. eleg.34.
Vites pampineæ. Ouid. 10. Metam.
Vmbræ. Virgil. eclog.7.
Vuæ, Quæ adhuc suis hærent pampinis. Ouidius 3. de Ponto, eleg 1.

Pampinosus, penult. prod. Similiter adiectiuum {οἰναρώδης} Quod pampinis abundat. Columella libro 5. capite 5, Etsi parum pampinosa vitis est, aduectis frondibus & interdum stramentis fructus muniatur.
Pampinosa folia. Plin. lib.23. cap.1.

Pampinaceus, Aliud item adiectiuum. Colum. lib.12. cap.20, Item myrrhæ quincunx, calami pondo libra, casiæ selibra, amomi pondo quadrans, croci quincunx, cripæ pampinaceæ libra.

PAMPORTVS, Fluuius in Illyria, qui in Istrum voluitur. Strabo libro 4.

PAN {πᾶν} inquit Seruius, deus est rusticus in naturæ similitudinem formatus: vnde & Pan dictus est, id est omne. habet enim cornua in radiorum Solis, & cornuum Lunæ similitudinem. Rubet eius facies ad ætheris imitationem. In pectore nebridem habet stellatam, ad stellarum imaginem. Pars eius inferior, hispida est, propter arbores, virgulta, & feras. Caprinos pedes habet, vt ostendat terræ soliditatem. Fistulam septem calamorum habet, propter harmoniam cæli in qua septem soni sunt. Pedum habet, id est baculum recuruum, propter annum qui in se recurrit: quia hic, totius naturæ deus est. A poetis fingitur cum amore luctatus, & ab eo victus, quia vt legimus, Omnia vincit amor. Ergo Pan secundum fabulas, amasse Syringam nympham dicitur: quam quum sequeretur, illa implorato Terræ auxilio, in calamum conuersa est: quem Pan ad solatium amoris incidit, & sibi fistulam fecit. Hunc Arcades colũt, eum vniuersæ materiæ dominum appellantes.
Deus Arcadiæ Pan. Virgil.10.eclog.
Deus pecoris. Ouid.2. Fast.
Custos ouium. Virgil.1.Georg.
Capripedes. Propert. lib.3. eleg.17.
Pinu præcincti cornua. Ouid.14. Metam.
Montani. Stat.2. Sylu.2.
Semicaper. Ouid.14. Metam.
Natum Pana ex Mercurio & Penelopa ferunt. Cicero 3. de Natura deorum.
Pan, Latinè incubus dicitur. Incubi verò sunt nocturna phantasmata mortalibus terrorem incutientia.

Panaces, huius panacis, pen. corr. n.g. vel Panax, panacis, f.g. {πάνακες} Herba, cuius succus opopanax vocatur: ἀπὸ τοῦ πάντα ἀκεῖσθαι, hoc est à sanandis omnibus morbis. Plin. lib. 25. cap. 3, Panaces ipso nomine omnium morborum remedia promittit: numerosum, & diis inuentoribus ascriptum. Colum. lib.11. cap. 3, Panax vtroque tempore læui & subacta terra rarissimè differitur,

Panacea, hujus panaceæ, pen. prod. Idem {πανάκεια.} Lucan. lib. 9. Et panacea potens, & Thessala centaurea. Virg. 12. Æneid. Ambrosiæ succos, & odoriferam panaceam. Vbi Seru. Panaceam, genus herbæ. Sciendum tamen Lucretium panaceam vbique salem dicere: vnde possumus etiam hoc loco salem intelligere: nam omnem pellit dolorem. Sed melius herbam, quia ait odoriferam.

Panægyres, Conuentus & sacrum, quod quinto quoque anno Athenis in Neptuni templo Heliconij ab vniuersis Ionibus fit Panionia. Alexand. libro 5. capite 7, Et panægyres Athenis quinto quoque anno, atque in Neptuni templo Heliconij ab vniuersis Ionibus conuentus & sacrum fit, quod vocant Panioniam.

PANÆTIVS {Παναίτιος} Rhodius, Stoicus philosophus, quasi totus moralis, præceptor Scipionis Africani, decessit Athenis: scripsit de Officiis, vnde Cicero suos libros est mutuatus. ¶ Fuit alter Panætius senior, item Rhodius: cuius inter philosophos multa mentio, scriptáque feruntur. Suidas.

Libri nobiles Panæti. Horat. 1. Carm. ode 29.

Panætolium, panætolij {παναιτώλιον} Vniuersæ Ætoliæ concilium. Liu. lib 1. bel. Maced. Concilium Ætolorum statuta die, quod Panætolium vocant, futurum erat.

Panætolicus, pen cor. Adiect. {παναιτωλικός.} Liu. lib. 1. bel. Maced. Quum legib cautum esset, ne de pace bellóve, nisi in panætolico, & pylaico concilio ageretur.

PANÆVS, pictor Phidiæ frater, pinxit prælium Atheniensium apud Marathona factum. Plin lib. 35. cap. 8. Induxit & Mineruæ tectorium lacte & croco subactum. Plin. lib. 36 cap. 23.

Panagæa Diana, Prouerbio dicebatur olim, peregrinationem impensius amans, errabundus, instabilis, nulla certa sede consistens. Siquidem Diana vagari dicitur apud poetas, & per nemora montésque oberrare. Quin domicilium etiam subinde mutat, nunc apud superos agens, nunc apud inferos. ne specie quidem semper eadem, sed nunc pleno orbe, nunc mutila, nunc nulla.

Panaretus, pen. corr. {πανάρετος} dici potest omnium virtutum continens. πᾶν enim totum significat, ἀρετὴ virtus. Martial. lib. 6. 89, Arguto madidus pollice panaretus.

Panarium, Vide PANIS.

Panathenæa, Panathenæorum, plu. nu. g. n. {παναθήναια} Quinquatria Mineruæ festa, seu ludi ac celebritates, quæ quinto quoque anno in Palladis honorem Athenis fiebant: vnde apud Ciceronem in Orat. Panathenaicus liber ab Isocrate scriptus, sic dictus, quoniam in Panathenæis erat recitandus. Continet autem Athenarum encomium, & rerum ab Atheniensibus gestarum. Huiusmodi festis peplum Mineruæ ferebatur, & singulis lustris fieri solebant, in quibus solenni carmine per tubicinem & præconem ludicrum indicebatur, nudíque ad certandum ingrediebantur athletæ: neque congressuri cum quo certarent eligebant, sed cum primo prodeunte congrediendum erat. Neque ad spectandum mulieres, præter vnam Pherenicem, quæ mater, filia, & soror Olympionicarum fuit, & Cereris sacerdotes mulieres admittebant. In Panathenæis quoque pueri puellæque, forma conspicui, manibus amplexi, nunc in orbem, nunc in obliquum, per diuersos flexus, pyrrhicam in theatro saltabant. Alexand. Neapolit. lib. 5. cap. 8. & libr. 6. cap. 19. Erant & alia Panathenæa festa, quæ quotannis iterabantur, authore Suida: ad quorum differentiam illa Quinquatria magna dicebantur, teste Platone in Eutiph. Panathenæorum celebritas inducta est primò ab Erichthonio, quum vicatim disiectum Atheniensium populum in ciuitatem euocasset. Ex Cælio lib. 11. cap. 27.

Panathenæa, vt in Theseo scribit Plutarchus, Theseus instituit.

Panathenaicon {παναθηναϊκόν} genus vnguenti, quod (vt Plin. lib. 13. cap. 1. inquit) Athenæ perseueranter obtinuere.

Panax, Herbæ nomen apud Galen. lib. 8. de simplicium medica. facultatib. cap. 35. 36. 37. Eius tria sunt genera, Heracleium, Asclepeium, & Cheironeium: quæ omnia excalfacere idem Galenus ait.

Pancarpiæ, dicuntur coronæ ex vario genere florum factæ. Festus.

Pancarpon {πάγκαρπον} genus est spectaculi, quasi omnium arborum fructibus concinnata sylua, apud Imperatorem in Nouel. de Consu. lib. 5 ac primus quidem.

PANCHÆI {Παγχαῖοι} populi, qui vt Pomponius refert lib. 3. deserta Libyæ habitant, qui & Ophiophagi vocantur, quoniam serpentibus vescantur. Hi ab illis vocantur Candei.

PANCHAIA {παγχαΐα} quasi tota dehiscens, regio Arabiæ, tota arenosa, in qua arbores sponte natæ thus emittunt. Virgil. 2. Georgic. Totáque thuriferis Panchaia pinguis arenis. Seruius scribit Panchaiam, Arabiam, & Sabæorum gentem eandem esse, apud quam nascitur thus.

Diues Panchaia. Tibul. lib. 3. eleg. 2.

Panchæus {παγχαῖος} Adiectiuum. vt

Cinnama Panchæa. Claud. de Nuptiis Honorij.

Arx Panchæa. Valer. 1. Argon.

Panchæi odores, Arabici. Lucret. lib. 2.

Panchaicus, pen. corr. Aliud adiect. {παγχαϊκός.} vt

Tellus Panchaica Ouid. 10. Metam.

Panchia rura, quæ & vbi sint vide apud Strabonem lib. 7. vbi inquit: Apud Euhemerum rura Panchia.

Panchrestum, panchresti {πάγχρηστον} medicamentum nobile, quod Latinè dici potest omnibus conducibile, vel omnibus affectibus vtile. Cic. 5 Verr. Aduentu L. Metelli Prætoris quum omnes eius comites iste sibi suo illo panchresto medicamento amicos redemisset, aditum est ad Metellum, & eductus est Apronius. Pecuniam vocat Cicero panchrestum medicamentum. *Qui guerit de tous maux, Qui sert à tout.* Plin. lib. 36 cap. 20.

Pancration, quidam Pancratium, Herba apud Galenum libro 8. de simplic. medica. facultatib. cap. 32. Vide & Dioscoridem lib. 2. cap. 168.

Pancratium, ij. {παγκράτιον} quasi omnia potens, Ludus gymnicus, quinquertio constans. Proper. lib. 3. eleg. 14, Puluerulentáque ad extremas dat fœmina metas, Et patitur duro vulnera pancratio. Est autem Pancration ex eo, vt videtur, dictum, quòd aduocatis omnib. corporis viribus, omniúmque neruorum contentione transigitur: aut qui omni ratione decertat. Quintil lib. 2. Instit. Orat cap 9, Sicut ille exercendi corpora peritus, non si docendum pancratiasten susceperit, pugno ferire vel calce tantùm, aut nexus modò, atque in iis certos aliquos docebit: sed omnia quæ sunt eius certaminis. Sunt qui pancratiastas pro Pentathlis intelligi volunt, id est iis qui quinque illa antiqua certamina Græciæ obierunt & vicerunt: παγκρατιάζοντας, πάντων ἀγώνων intelligi volentes, id est omnium victores. Idque Hermolaus lib. 34. emendationum suarum scripsit. Quod vndè acceptum sit, nescire se fatetur Budæus. Suidas certè pancratiastem manibus pedibúsque pugnantem interpretatur. Vide Gellium lib. 12.

Pancratio vincere. Plin. lib. 35. cap. 11.

Pancratiastes, pancratiastæ {παγκρατιαστής} Qui hoc ludo excellit, certator & victor pancratij. Gellius lib. 3. cap. 15, Diagoras tres filios habuit: vnum pugilem, alterum pancratiasten, tertium luctatorem. Senec. libr. 5. de Beneficiis, Pancratium pro Pancratiaste dixit, Lacedæmonij, inquit, vetant suos Pancratios cestu decernere.

Pancratice, pen corr. Aduerbium {παγκρατιαστικῶς.} Id est robustè. vnde Pancraticè valere, id est Robustum esse, vt solent qui pancratio exercentur. Plaut. Bacch. 5, Benéne vsque valuit? &c. pancraticè atque athleticè.

Pancros, Gemma quæ constat ex omnibus coloribus. Plin. lib. 37. cap. 10, Pancrus ex omnibus ferè coloribus constat.

Pancrus, Gemma, In PANCROS.

PANDA dea, seu Pantica à Romanis summa in veneratione habita est, sic dicta quòd pandat, id est aperiat viam. Arnobius. Panda item dicta dea pacis, à pandendis & aperiendis Iani portis. Meminit Gellius.

PANDA, oppidum non procul ab Alexandria, quod est Sogdianorum Plin. lib 6. cap. 16.

PANDAE, gens sola Indorum fœminis regnata. Plin. lib 6 cap. 20.

PANDAENVS, sculptor, & pictor egregius. Strabo lib. 8, Multum Phidiæ attulit adiumentum Pandænus, illius è sorore nepos, operísque suscipiendi socius, cum ad statuam coloribus adornandam, tum verò ad amictum.

PANDANA, porta Romæ, quæ antea Saturnia dicebatur. ita dicta à verbo pando, quòd semper pateret ad res quæ in vrbem ferebantur. Eadem appellabatur libera à libertate. Autores Pomp. Festus, & Varro lib. 4. de Lingua Latina.

PANDARIA {πανδαρία} insula est exigua in sinu Caietano, distans à continente CCL. stadiis. Strab lib. 5.

PANDARVS, is qui Lycaonides in dura egit prælia: erat enim rex Lyciorum quum apud Troiam pugnatum est. Homerus lib. Iliad. V,

Quique colunt Zeliam extremæ radice sub Idæ
Aphnij ab Æsapo potantes flumine Troes
Dura Lycaonides in prælia Pandarus egit.

Lycios Troas appellat post Homerum Strabo lib 13.

PANDATORIA {πανδατερία} insula in mari Tyrrheno, authore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Pandana.

Pandectæ, pandectarum {πανδέκται} dicuntur volumina nihil non continentia, & ex quibus possis, quod velis, velut è cornucopiæ depromere: vt Pandectæ legum, quæ omne ius complectuntur, à πᾶν, omne, & δέχομαι capio, suscipio. Vide Gellium libro duodecimo. Idem libro vltimo, Sunt qui libros suos pandectas, id est omnium receptacula inscripserunt. Hanc inscriptionem Plinius in Præfatione inter illecebrosas & magna promittentes numerauit, propter quas, vt ipse inquit, vadimonium deseri possit. His pandectis coagmentandis septem & triginta Iurisconsulti symbolas contulerunt, ex quorum verbis Digestorum leges velut Centones consarcinatæ sunt. Hæc ex Budæo.

Pandeletia sententia. Prouerbiali figura Pandeletiam sententiam Cratinus dixit, morosam ac molestam. A Pandeleto quopiam sycophãta, ex eorum genere, qui quò quæstum faciant, dicas impingunt grandes, & simili studio ferunt suffragia. Eras.

PANDEMVS, venus popularis. Pandemi & Vraniæ meminit Theocritus in Epigrammate. Hinc Pandemi dies. Epiphanius in Ancorato: Pandemis, hoc est popularibus diebus, cibaria quidem in totum exurunt, vina verò libant, nihil commodi mortuis ex hoc afferentes, imò potius seipsos lædentes, veruntamen coguntur à consuetudine confiteri mortuorum resurrectionem. Pandemis diebus, mortuis epulas publicè offerebant. Lilius 13. Syntag.

Pandia, Iouis festa apud Græcos, sicut Iunonis Herea, Musarum Musæa, Cereris Demetria Mercurij, Hermla erant. Alexandrinus Alexand. lib 5. cap. 8.

Pandicularis, & hoc pandiculare. Pandicularis dies, idem & communicarius, in quo omnibus diis communiter sacrificabatur. Paulus.

Pandiculor, penultima correpta {σκορδινᾶσθαι} pandicularis, pandiculari dicuntur, inquit Festus, qui toto corpore oscitantes extenduntur, eo quòd pandi fiunt. Plaut. Menæch. 17, Vt pandiculans oscitatur.

Pandiculatio, onis {σκορδινισμός} Oscitatio, vel potius corporis inter oscitandum extensio. Festus.

Pandiculatio, à verbo pandiculor, est motus illegitimus corporis totius à facultate naturali proueniens. Galen. lib. 2, de Symptomat. caus. in principio. Conuulsio (inquit) & tremor, palpitatio & rigor, qui est totius corporis concussio, vibratióque. Præterea horror & singultus, tussis & ructus, sternutatio & pandiculatio & oscitatio, & demum ex concussu strepitus, omnia motum illegitimum pro communi genere habent.

PANDION, pen. prod. huius Pandionis, pen. corr. {Πανδίων.} Proprium nomen Erichthei Athenarum regis filij, cui successit in regno. Huius filiæ fuerunt Progne & Philumela. Dictus Pandion, quasi to-

tus dios, id est Iouis.

Nata Pandione, Progne. Ouid 6 Metam.

Ales Pandionis, Hirundo, vel vpupa. Ouid. ad Pisonem.

Pandionia { πανδιονία } dicta est Attica. Sido. Qui pandioniam mouebat orator caueam tumultuosus.

Pandionius, Adiect. { πανδιόνιος } Idem quod Atticus. Lucanus de Pallade, Et Pandionias quæ cuspide protegit arces. Claud. de raptu Proserp.

Mons Pandionius. Stat. 2. Thebaid.

Pando, pandas { κυρτόω } pandare, Significat incuruari, oneri cedere. Vnde pandari trabs dicitur, quasi incuruari, cederéque ponderi. Plin. lib. 16. cap. 42, At populus contra omnia inferiora pandatur: palma è contrario fornicatur. Quintil. lib. 11. cap. 3, Leuiter pandata manus: cui Supinata opponitur.

Pandare, Neutrum. Quintil. lib. 11. cap vltimo, Pectus ac Venter ne proiiciantur obseruandam: pandant enim posteriora: & est odiosa omnis supinitas Nisi fortè sensus sit, pectus ac venter pandant posteriora.

Pandatio, Verbale { κύρτωσις } Vitruuius lib. 7. cap. 1, Contignationes pandationibus sidentes mouendo se faciunt vitia pauimentis.

Pandus, Adiectiuum { κυρτός } Incuruus. Virgil. 2. Georg. Lancibus & pandis fumantia reddimus exta.

Pandus asellus. Ouid. 1. Fast.
Carinæ. Virg 2. Georg.
Delphines. Ouid. 3. Trist.
Dorsum. Senec. Agamem. 6.
Fauces. Stat. 4. Sylu. 3.
Iuga boum. Ouid. 1. Amor. eleg 13.
Naris. Ouid. 3. Metam.
Naues. Lucret. lib. 5.
Rami. Ouid. 14. Metam.
Rostrum Ouid. 14. Metam.

Pando, pandis, pandi, passum { ἁπλόω, πετάζω, πεταννύω, ἀναπετάννυμι, ἐκπεταννύω } pándere, Significat aperire & patefacere. Plaut. Bacchid. 6. 1, Pandite atque aperite properè ianuam hanc.

Pandere, Varro de vita Pop. Rom. lib. 1, existimat ea causa dici, quòd iis qui ope indigerent, & ad asylum Cereris confugissent, panis daretur. Pandere ergo, quasi panem dare, & quòd nunquam fanum talibus clauderetur. Nonius.

Aciem pandere, Vide ACIES.
Pandere agros pingues. Lucret. lib. 5.
Alas ad solem. Virgil. 4 Georg.
Alas velorum. Virg. 3. Æneid.
Vlmus pandit brachia. Virg. 6. Æneid.
Claustra pandite ianuæ. Catul in Ephithal. Iuliæ, epigr. 56.
Domus panditur. Virg 10. Æneid.
Forem difficilem. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
Iter alicui. Ouid. ad Pisonem.
Limina. Stat. 1. Sylu. 1.
Mœnia vrbis. Virg 2. Æneid.
Pennas in littore pandunt Halcyones. Virg. 1. Æneid.
Portæ panduntur. Virg. 2. Æneid.
Spatia membrorum pandit. Stat. 6. Thebaid.
Spectacula. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Vela curuato sinu. Ouid 3 de Arte.

Vela orationis pandere, metaphora sumpta ab iis qui vela ventis explicant. Cic. 4 Tusc. Quærebam igitur vtrum panderem vela orationis statim, an eâ antè paululum dialecticorũ remis propellerem.

Vestigia. Virg. 2. Georg.
Viam. Tacit. lib. 18.
Viam ad aliquid. Liu. 4. ab Vrbe.
Pandere viam fugæ. Liu. 10 ab Vrbe.
¶Dictis pandere aliquid. Lucret. lib. 5.
Casus suos. Ouid. 14. Metam.
Medium alicuius rei. Cic. in Arato.
Rem ordine. Virg. 3. Æneid.

¶Panditur planities, Protenditur, sese offert, apparet. Liu. 2. bell. Maced.

Longè, latéque se pandũt diuina illa bona, cælúmque contingunt. Cic. 5. Tusc.

Pandens, Participium { πετάζων } vt Guttura tria pandens Cerberus. Virgil. 6. Æneid.

Passus, Aliud participium { πεπετασμένος } Apertus, extensus. vt Passa vela, id est Diducta ac distenta.

Passus capillus, id est Porrectus ac sparsus. Terent. Heaut. 2. 3, Capillus passus, prolixus, circum caput Reiectus negligenter.

Crines passi. Virg. 1. Æneid.
Lac passum. Ouid. 14. Metam.

Passis palmis, hoc est expansis. Cic. 2. de Nat. deor. Minorem autem Septentrionem Cepheus passis palmis terga subsequitur. Cæsar 1. bel. Gal. Quæ in prælium proficiscentes, ne se, &c. milites passis manibus flentes implorabant.

Racemi passi. Virg. 4. Georg.

Velis passis peruehi. Cic. 1. Tusc. Portum potius paratum nobis & profugium putemus, quò vtinam passis velis peruehi liceat. De morte.

Passum ac tusum linum Plin. lib. 19. in Procemio.

Passis manibus, & Velis passis dicimus, inquit Gellius, quod significat diductis atque distetis. Itaque Plaut. in Milit. a litera in e mutata per compositi vocabuli morem, Dispessis dicit, pro eo quod est Dispassis. Hæc ille, lib. 15. cap. 15.

Pandochium, pãdochij, pen. prod. hospitiũ, diuersorium, stabulum, caupona. πανδοχεῖον. Vnde & caupo ipse, Pandocheus dicitur.

PANDORA, pen. prod. { πανδώρα } mulier formosissima, & gratiosissima, cui singuli dei sua dona dederunt, scilicet Pallas sapientiam, Venus decorem, Apollo musicam, Mercurius eloquentiam. Vnde dicitur Pandóra, quasi omnium donum, vel ab omnibus donata, vel omnium rerum genere donata. Hanc, vt ait Hesiodus, Iupiter in terram misit vt homines deciperet. Prometheus, Iapeti filius (ait Hyginus) primus homines ex luto finxit. postea Vulcanus Iouis iussu ex luto effigiem mulieris fecit, cui Minerua animam dedit, cæteri que dij alius aliud donum dederunt, ob id Pandoram nominarunt. Ea data in coniugiũ Epimetheo fratri Inde nata est Pyrrha, quæ mortalis dicitur prima esse creata. Hacten⁹ ille. Ab Hesiodo & aliis proditum est, Pandoram fuisse primam mulierem: nam ante eam muliebre genus fuisse nullum, author Pausanias in Attica. Pandora apud Aristophanem pro terra accipitur, quòd omnia ad vitam necessaria nobis suppeditet. Est & nomẽ matris Deucalionis: à qua Thessalia, Pandora dicta est. Hoc nomine dictę sunt gentes in conuallibus Indiæ, quæ, vt ait Plin. lib. 7. cap. 3, ducentos annos viuunt, in iuuentute capillos candidos habent, in senectute nigros.

PANDOSIA { πανδοσία } Plin. lib. 3. cap. 1, Lucanorum in Italia vrbs, in qua Alexander Epirotes occubuit. Est & altera, vt idem testatur libro 4. cap. 1, eius nominis in Epiro. Trogus lib. 12, Iuxta vrbem Pandosiam Alexander non prius fatalis loci cognito nomine quàm occideretur, interficitur. Liu. Decad. 1. lib. 8, Data dictio erat Alexandro, caueret Acherusiam aquam, Pandosiámque vrbem: ibi fatis eius terminum dari. Horum meminit & Strabo lib. 6.

PANDROSOS, penult. correp. { πάνδροσος } Filia fuit Cecropis Atheniensium regis, soror Aglauri & Herses, de quibus Ouid. lib. 2. Metamorphoseos,

Pars secreta domus, Ebore & Testudine cultos
Treis habuit thalamos, quorum tu Pandrose dextrum,
Aglauros, læuum: medium possederat Herse.

Pandura, instrumentum est musicum, non absimile Nablæ. Sunt qui Pandorum id, non Pandura appellitent. Ab eo nomine elicuit Lampridius verbum

Pandurizare, Id est Panduram pulsare, sicut Citharizare dicimus, Id est Citharam mouere: Et hinc fit

Pandurista, sicut & Citharista: quo verbo vsi sunt Martianus & Varro. Cælius lib. 9. cap. 4, Nablas legitur apud Athenæum, quem excogitauerint Phœnices primi: vnde & Nablistæ, sicut Panduristæ, à Pandoro, vel Pandura, vt est apud Varronem & Martianum, quam ex marina lauro compingunt Troglodytæ. Vnde nouatum Lampridio Pandurizare verbum, Id est panduram pulsare. Hæc ille.

PANEBII, populi in Arabia, de quorum regibus ac moribus sic scribit Alexander, Panebij, si quãdo rex moritur, corpus quidem defodiunt, caput verò auratum in templo augustissimo consecrant dicántque. Alex. Alexandrinus lib 3. cap 2.

Panegyris, huius panegyris, pen. corr. fœm. gen. { πανήγυρις } Nundinæ, solennis conuentus & publicus, seu celebritas, quales quinto quoque anno Athenis celebrari solitos scribit Herodotus lib. 6. Hinc πανηγυρικοὶ λόγοι, id est panegyricæ orationes, quæ in huiusmodi conuentibus & maxima celebritate haberentur, Idque plerunque de virtutibus Græciæ. Significat etiam locum in quem hæc celebritas conuenit.

Erat in eo ipso loco illo die nundinarum πανήγυρις. Cic. Attico, lib. 1.

Malorum panegyris. Prouerbialiter dicitur de malis agminatim ingruentibus, & inuicem sibi succedentibus: meta phora ducta à solenni illo populi conuentu, ad ludos festos celebrandos, qui panegyris dicebatur. Vide Suidam.

Panegyricus, pen. corr. Adiect. { πανηγυρικός } Laudatiuus, popularis, plausibilis, promiscuus. Cic in Orat. Sed quoniam plura sunt orationum genera, eáque diuersa, neque in vnam formam cadunt omnia, laudationum, scriptionum & historiarum, & talium suasionum, quales Isocrates fecit panegyricum.

Panegyrici. Quint. lib 2. cap. 10, Nam & in iis actionibus, quæ aliqua, sine dubio veritate versantur, sed sunt ad popularem aptatæ delectationem, quales legimus panegyricos, totúmque hoc, &c.

PANEMIVS, mensis Iulius ab Atheniensibus dictus. Alexander lib. 3. cap. 24. dierum Genialium.

Paneros { πανέρως } gemma est, alio nomine Pansebastos appellata, quæ fœcunditatem creditur afferre. Plinius lib 37. cap. 10. Vide PANSEBASTOS.

PANEVS { πανεὺς } fons est sub Libano monte, in quem siqua natantia proiiciantur, in lacu cui Phiala nomen est, cuncta reperiuntur. Est etiam hoc nomine Colchorum fluuius, cui oppidum imminet sui nominis, habens post se Heniochorum multimodas gentes.

PANGÆVS { πάγγαιος } Thraciæ promontorium magnum atque excelsum, Macedoniæ iunctum, in quo, vt scribit Herodotus lib. 7. aurea sunt & argentea metalla: quem cum Pieres & Hodomanti, tum præcipuę Satræ exercent. In singulari est mascul. gen. in plurali, neutri. Statius,

-illi Pangæa resultant, Ismaráque.
Alta Pangæa. Virg 4. Georg.
Cana Pangæa niuosis iugis. Lucan. lib. 1.
Perfindunt inarata diu Pangæa iuuenci. Stat. 10. Thebaid.

Pangæus, Adiectiuum { παγγαῖος } vt Arua Pangæa.

Flumina. Ouid 3 Fast.

Pango, pangis, pepigi penultima correpta, & panxi, pactum { πήγνυμι, πηγνύω } pángere, Figere, plantare, siue iungere. Festus. Pangere, figere. Vnde plantæ pangi dicuntur, quum in terram demittuntur. Hinc versus pangi, vel figi in cera dicuntur. Hactenus Festus. Pepigi tamen præteritum ducit Quintilianus à Pago, non à pango. Vide PAGO. Proinde alij dicunt Pango, pangis, pegi & panxi, pactum, &c.

Clauum pangere. Liu. 7 ab Vrbe.
Osculum pangere, Osculari. Plaut. Curcul. 1.
Inducias pangere, Idem quod facere. Liu. 7. bel. Pun.
Pacem cum populo aliquo. Liu. 4. bell. Pun.

Societatem cum aliquo. Liu. 4. bel. Maced.
Venus te pepigit nostro lecto, id est Promisit. Ouid. epist. 15.
Pangere terminos. Cic. 1. de Legib. Requiri placere terminos quos Socrates pepigerit, iisque parere.
¶Pangere, Plantare. Colum. lib. 3, At quæ vetere sarmento panguntur, tardius coalescunt, sed tardius deficiunt. Et lib. 3. cap. 3, Nos iam enim vicena millia malleolorum per vineæ iugerum inter ordines pangimus.
¶Pangere versus, Scribere. Cic. Tironi, lib. 16. 18, An pangis aliquid Sophocleum? fac opus appareat. Mart. lib. 11. 4,
At quàm victuras poteramus pangere chartas.
Carmina lucida pango. Lucret. lib. 4.
Ego mira poemata pango. Horat. de Arte.
Pactilis, & hoc pactile, pen. corr. { πλεκτὸς } Iunctus. vt Pactilis corona. Plin. lib. 21. cap. 3.
Pangonius, gemma non longior digito: ne crystallus videatur, numero plurium angulorum cauetur. Plin. lib. 37. cap. 10.
Panhellenia, sacra Græciæ totius. Suidas.
Panhellinus, vel Panhellinon templum Liberi Ebriorum patris, quem apud Athenienses dirutum reædificauit Adrianus imperator. Cælius Rhod. lib 7. cap. 13, Atheniensibus sacra Liberi fuisse præcipua, scribit Dion. Ea quum Adrianus in veste indigena côcelebrasset magnificè, templum Liberi, quod Panhellinon vocant, construi permisit.
PANIAS, fons è quo Iordanis amnis profluit, inque Asphaltiten lacum (Sacræ literæ Asphaltiten, Genesaram vocant) prolabitur. Plin. lib. 5. cap. 15.
PANIAS, oppidum Decapoleos, in regione Syriæ. Plin. lib 5. cap. 74.
Panicula, Vide PANVS.
Panicum, pen. corr. panici { ἔλυμος } Genus frugis. Plin. lib. 18. cap. 7, Panicum à paniculis dictum, cacumine languido nutante, paulatim extenuato culmo, penè in surculum prædensis aceruatur granis, cum longissimo pedali, milij comæ granum complexæ, fimbriato capillo curuatur. Sunt & panico genera: Mammosum è pano, paruis racemato paniculis, & cacumine gemino. Cæs. 2. bel. Ciuil. Panico enim vetere, atque hordeo corrupto omnes alebantur.
Panicum, pen. corr. { πανικὸν } dicitur quicquid cum stupore contingit: pauor sine causa obortus, terriculamentum inane: à Pane deo, qui tales terrores subitò animis immittere credebatur. Erasmus, Panicum veteres vocabant subitum animorum tumultum, sed inanem. Veteres enim existimabant Panem deum repentinos terrores & animi consternationes immittere lymphaticis simillimas, vsque adeò impotentes, vt non ratione modò, verùm & mente careant. Sicuti non rarenter vsu venit, quum in exercitu nulla comparente idonea causa, viri pariter atque equi perturbantur. Hac de re copiosius disserit, citatis aliorum etiam Græcorum testimoniis, Angelus Politianus in Miscellaneorum annotatione vicesima octaua. Hoc adagium subinde refertur à Cicerone in Epistolis ad Atticum, lib. 7, Ego inquit, bellum fœdissimum futurum puto, nisi qui, vt tu scis, panicus casus extiterit. Vide Erasmum.
Panionia, Festa totius Ioniæ Syntag 17. apud Lilium, Heliconio Neptuno festa celebrabantur, quæ Panionia vocitata fuerunt. Herodotus lib. 1.
Panionion, vniuersæ Ioniæ, sicut Panætolion, vniuersæ Ætoliæ concilium fuit. Liuius lib. 1. belli Macedonici. Budæus in annotationib. ad Pandect.
Panis, huius panis, masc. gen. { ἄρτος, σῖτος, ψωμὸς } Notæ significationis. Genitiuo plurali panũ Verrius scripsit. Nonius, Panis proprietatem à pascendo putant veteres existimandam. Varro de vita Populi Romani lib. 1, Pastillos & panes hæc vocabula pastus, quòd esse, pascere dicebant. Cic. in Pisonem, Panis & vinum à propola, atque decupa.
Panis, quòd primo figuras faciebant mulieres in panificio Panus, &c. Varr. de Ling. Latin. lib. 4.
Acerosus panis, Vide ACVS, aceris.
Adustus. Horat. 2. Serm saty. 8.
Artopticius, Vide ARTOPTA.
Ater. Terent. Eunuch. 5. 4.
Cæruleî panis nucida frusta. Iuuen. saty. 14.
Candidus. Quintil. lib. 6. ca. 4, de risu, Vatinius, quum reus agente in eum Caluo, candido frontem sudario tegeret, idque ipsum accusator in inuidiam vocaret: Quanuis reus sum, inquit, & panem candidum edo.
Cibarius panis, Panis rubidus, secundò coctus, panis vilis & sordidus, qualis est rusticorum panis. Cic. 5. Tusc. Cui quum peragranti Ægyptum, comitibus non consecutis cibarius in casa panis datus esset, nihil visum est illo pane iucundius.
Deuolutus ex igne. Catul. de Rufa, epigr. 55.
Improbus, Vide Bucca, pro frusto panis, in BVCCA.
Panis lapidosus. Senec. lib. 2. de Benef. Prouerbij speciem habet, quo non ineptè beneficium ab homine duro asperè datum, quod esurienti necessarium sit accipere, durum & acerbum esse dicetur.
Luteus, Vide LVTVM.
Mendicatus. Iuuen. Saty. 10.
Nauticus, Vide NAVIS.
Potior panis mellitis placentis. Horat. 1. epist. 10.
Primarius. Vulgus *panem album* vocat.
Longè pulcherrimus. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Secundarius, Vide SECVNDVS.
Sordidus. Plaut. Asin. 4.
¶Adhibere aliquid ad panem, Vide ADHIBEO.
In pane venenum alicui dare. Cic. pro Cluentio.
Frangendus panis inermi gingiua. Iuuen. Saty. 10.
Cum sale panis latrantem stomachum bene leniet. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Secundo pane, & siliquis viuere. Horat. 2. epist. 1.

Panis zimita.	Panes militares, castrenses.
Panis azimus.	Panes pelani.
Panes obeliæ.	Panes gacoli, lagunculi, dulciarij.
Panes cribanitæ, canchridiæ, apiritæ.	Panis syncomistus.
Panis bucellam.	Panes vtriculi.
Panis pyrinus.	Panis phasinus.
Panes sitanij.	Panis colix.
Panes nasti.	Panes propositionis.
Panes artocopi.	Panes facierum.
Panes ciuiles.	De quibus omnibus vide Cælium Rhodig. lib. 9.
Panis autopyrus.	cap. 16.

Altera manu fert lapidem, altera panem ostentat. Plaut. Aulularia, Nunc petit quum pollicetur, aurum inhiat, vt deuoret:
Altera manu fert lapidem, panem ostentat altera. Parœmia est elegans in eos, qui coràm blandiuntur, clàm obtrectantes: aut qui hîc prosunt, illic lædunt, falsam beneficij spem ostentantes, vt nacti occasionem funditus perdant. Translatum ab iis qui canes ostentato pane pelliciunt, deinde accedentibus saxum illidunt.
¶Panis, interdũ pro Annona reperitur: quod inde côiicitur, quòd à fisco percipiendos reditus, quos Iustinianus in Authen. de non alien. §. Hæc ergo. annonam ciuilem appellat. Idem Cæsar in l. vltima. C. de iure dotium, & in l. Hac edictali. §. His illud. C. De secundis nuptiis. panem ciuilem vocat. Alciatus.
Panifex, pen corr. huius panificis { ἀρτοποιὸς } Qui panes facit. qui & Panificus dicitur.
Panificium, huius panificij { ἀρτοποιΐα } à pane faciendo dici cœptum est, postquam ei figuras facere instituerunt, vt ait Varro de Lingua Latina, lib. 4. Cels. lib. 2. cap. 18, Scire igitur oportet omnia legumina, quæque ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse. Valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est. Idem paulo pòst, Quo minus mirum est, opus pistorium valentissimum esse quod ex frumento, adipe, melle, caseo constat. Ex his verbis apparet quid sit panificium Hæc Budæus.
Panarium, huius panarij { ἀρτοφόριον, σιπύη } Panis receptaculum. Plin. lib. 1. epist. 6, Proinde quum venabere, licebit authore me, vt panarium & lagunculam, sic etiam pugillares feras. Suetonius in Caligula, cap. 18, Sparsit & missilia variarum rerum, & panaria cum opsonio viritim diuisit. Varro lib. 4. de Lin. Lat. Panarium, vbi panẽ seruabant.
Panariolum, huius panarioli, pen. corr. { σιπύδιον } Diminut. Vasculum vimineum in quo seruatur panis. Martial. lib 5. 50, Cum panariolis tribus redisti.
PANISCI { πανίσκοι } Dij syluestres, quasi per diminutionẽ dicti minutuli Panes, sicut à Satyro Satyriscus inclinatur. Scribit Pli. lib. 35, Paniscũ fuisse pictum à Taurisco pictore. Cic. 3. de Nat. deor. Si dij sunt, suntne etiam Nymphæ deæ? si Nymphæ, Panisci etiam & Satyri.
Caput Panisci. Cic. 2. de Diuinat. Fingebat Carneades in Chiorum lapicidinis, saxo diffisso caput extitisse Panisci.
PANISSA, flumen in Thracia, non procul ab Apollonia Plin. lib. 4. ca. 11.
Pannarius, Vide PANNVS.
Panneus, Pannicularia. Vide PANNVS.
PANNONIA { παννονία } ab Oriente habet Mœsiam, quæ Seruia & Bulgaria dicitur hodie: ab Occidente Noricum: Septentrionem eius Germania & Danubius, Austrum Liburnia Illyricique montes excipiunt. Solinus cap. 34. Florus li. 4. cap. 12, Appianus Pannoniam Sauo, Drauo & Danubio fluminibus inclytis, & duobus saltibus includerunt. Pannoniam à Lentulo Proconsule debellatam, ab Augusto in prouinciam per Vibium redactam, Florus, Sueton. in Augusto, cap. 21, atque Eutropius lib. 7. memoriæ prodiderunt. A Pannone rege, cuius apud Methodium est mentio, nomen sumpsisse fertur Huius cultores Pannones, Pannonij, & Pæones ab historicis appellantur, teste Appiano in eo libro qui Illyricus inscribitur. Porrò Pannonia duplex est, superior & inferior. Pannonia superior, quæ & prima, ab Occasu Noricum, à Septentrione Germaniam & Istrum, ab Oriente Pannoniam inferiorem, à Meridie Illyrim habet. Ipsa ad montem Cæcium Norico côniungitur. Hodie Austria & Styria, *Oesterreich vnd Steyrmarck* appellatur. Tota hæc Pannonia Germaniæ addita, etiam Teuthonico sermone vtitur. In hac præter alias Vienna præclarissima ciuitas sita est, gymnasio celeberrima. Inferior Pannonia, etiam secũda vocitata, à Septentrione veterẽ Germaniam Danubiúmque, ab Occasu Pannoniam superiorem, à Meridie Lyburniam siue Illyrim, nunc Sclauoniam, *VVuendenlandt* dictam, ab Ortu verò Iazygas Metanastas, id est Septemcastrenses prospicit. Hæc hodie sub Hungaria propemodum est, quanuis latius in Siciliam vsque protendatur Hungaria. Ex Andrea Althamero in Corn. Tacitum.
Fallax Pannonius. Tibull. ad Messalam, 1.
Ferox. Stat 1. Sylu. 1.
Pannonicus, pen. corr. Adiect. { παννονικὸς } Suet. in Aug. Reliqua per legatos administrauit, vt tamen quibusdam Pannonicis atque Germanicis, aut interueniret, aut non longè abesset.
Pannicula, Vide Pannicula in PANVS.
Pannus, panni { ῥάκος, πῖλος } Quo vestimur.
Cooperta membra pannis Lucret. lib. 6.
Pannos cruore rubros lauit obstetrix. Horat. in Epod. ode penult.
Tincti ferrugine. Ouid. in Ibin.
Albo velatus. Horat. 1. Carm. ode 35.
Vincire membra pannis. Ouid. in Ibin.
Pannum neutro genere protulit Næuius Tabellaria, Qui habet vxorem sine dote, pannum positum in purpura est. Nonius.
Pannus lacer. Adagium est: hominem enim iam fastiditum & reiectum, ῥάκος πολυσχιδὲς vocant Græci, id est pannum vndique lacerum. Sumpta metaphora à veste longo vsu detrita, atque ob id reiecta, quum noua fuerit in pretio. Conueniet in eos, qui amicis vtuntur vt vestibus, quos dum vsui sunt, amplectuntur, curant, ostentant: simulatque verò vtiles esse desierunt, negligunt, ac reiiciunt, vt pannum lacerum. Vsus est Lucianus.

Pannus, pro Linamento. Colum. lib. 6. cap. 12. Pannis aceto & sale & oleo madentibus inculcatis.

Pannum Laricæ nasci Matthiolus ad Dioscoridem lib. 1. cap. 74 in hæc verba retulit: Reperitur præterea in altiosis Laticum caudicibus prope medullam ipsam pannum quoddam albicans quandoque, cubiti amplitudine, corio, et quo chirothecæ conficiuntur, adeò persimile, vt vix alterum ab altero discerni possit. Vtuntur hoc incolæ ad vulnera glutinanda, & ad sanguinis fluores cōpescendos. Diosc.

Pannarius est, pannorum venditor. Cælius Rhod. lib. Antiq. lect. 6. capite 12.

Panniculus pen. corr. Diminutiuum. {ῥακιον} Iuuen. Satyra 6,
Hæc sunt quæ tenui sudant in cyclade, quarum
Delicias & panniculus bombycinus vrit. Quasi dicat pannus tenuis & delicatus, qualis solet esse ille qui ex filis bombycum texitur.

Panniculus, etiā accipitur pro Panno crasso & vili, siue attrito & lacerato. Celsus libro 5. Vinculum autem ei loco linteolum, aut panniculus quadratus est.

Pāniculus, pro Pannoso accepisse videtur Martial. lib. 5. 61, Te successurum credo ego Panniculo. Domitius putat Panniculum fuisse mimum, quem pulsans Latinus, risum mouebat. Successurum igitur Panniculo, id est pulsatum iri à Latino, vt moueat risum, & fit morio.

Pannicularia {φαινικολάρια} Vlpiano teste, dicuntur ea quæ in custodia receptus, secum attulit, aut vestis qua indutus fuerat qui ad supplicium ducitur, aut nummi quos victus sui causa habuerit in promptu: aut leues annuli, hoc est qui rem non excedunt aureorum quinque. Vlpiani verba hæc sunt in l. Diuus. De bonis damnatorum.

Panneus, Adiect. {ῥακώδης} Quod est ex panno. Vnde panneæ vestes dicuntur, sicut laneæ & bombycinæ.

Pannosus, pen. prod. aliud Adiect. {ῥακώδης} Qui sordida veste, crasso panno, vilique opertus est. nec hoc nisi de paupere dicitur. Iustinus lib. 2. Permutato regis habitu, pannosus sarmenta collo gerens, castra hostium ingreditur. Cic. ad Attic. lib. 4. Clodij vestibulum vacuum sanè mihi nuntiabatur, paucis pannosis sine laterna.
Fæx pannosa. Pers. saty. 4.

Pannuncius, Similiter adiectiuum {ῥακώδης} Idem quod Pannosus. Persius Satyr. 4, Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis.

Panuuleium, pannulcij {ῥάκος} A panno & voluendo filo, sudariolum significat, vt est apud Varronem lib. 1. de Lingua Latina. Quidam legunt Panuelum: Turnebus Panuellium, quod esse dicit, vt in antiquo lexico declaratur πηνίον, radius scilicet, aut fusus, cui filum inuoluitur.

Pannucea poma, quæ celerrimè in rugas marcescunt. Plin. lib. 15. cap. 14. in fine.

PANOMPHAEVS, Iouis epitheton, quia ab omni lingua colitur, à πᾶν & ὀμφὴ vox: vel quòd omnium voces audiat. Ouid. lib. 11. Metam.
Ara Panomphæo vetus est sacrata tonanti.

PANOPE {Πανόπη} Vrbs Phocidis, vocata sic à Panopeo Phoci filio: Stephanus. Straboni lib. 9. Panopeus dicitur.
Arua Panopes. Ouid. 3. Metamorph. Iam vada Cephesi, Panopesque euaserat arua.

Panope, Nympha marina, à perspicuitate visus nomen sumens. πᾶν omne, ὄπτω, video.

PANOPAEA {Πανόπεια} eadem quæ & Panope. Virgil. 1. Georg. Glauco & Panopææ, & Inoos Melicertæ. Idem 5. Æneid. Nereidum Phorcique chorus, Panopæàque virgo.

Panoplia, æ {πανοπλία} perfecta armatura, hoc est quicquid ad armandum militem est necessarium, quasi dicas, omnia simul arma quæ ad virum pertinent. Ambrosius vertit vniuersitatem armorum.

PANOPOLIS, oppidum Asiæ, non procul à Ptolemaide. Plin. libro 5. cap. 10.

Panopolites, Ægypti præfectura, quam illi Nomum vocant, est. Plin. lib. 5. cap. 9.

PANORMVS, & Panormum, & Panormiom {Πάνορμος} Ciuitas Siciliæ: dicta à nauium applicatione, quæ vndique illuc conueniunt. est enim ὅρμος portus pars. Inde nautæ dicuntur hormizare, id est nauem anchoris & retinaculis instruere, quò secura sit in portu à repentinis procellis. *Palermo* vulgò dicitur. Aliis *Palermo*. Hinc

Panormita {Πανορμίτης} Panormitanus, & Panormius, Qui est ex Panormo.

PANORMITANVS, verbosissimus iuris Romani professor, natione Siculus, nomine Nicolaus. Senis docuit, ac tandem Panormitanus Archiepiscopus factus, annum 1450 attigit.

PANOTII, Populi sunt Scythiæ, immani auricularum patularum prolixitate totum corpus tegentes: sic dicti, quasi toti auriti. Isidorus, Panotij, inquit, apud Scythiam esse feruntur, tam diffusa aurium magnitudine, vt eis omne corpus contegant. Pan enim Græco sermone omne, ὦτα aures dicuntur. Ex quo loco quod apud Plinium lib. 4. cap. 13. legitur, Fanesiorum aliæ, in quibus nuda alioquin corpora prægrandes ipsorum aures tota contegant, &c. Turnebus Panotiorum restituit. Natus autem videtur hic error, quòd veteres Latini p, tenuem in aspiratam sæpe mutabant. Ita è Panotiis, Phanotij, & deinque Fanesij tandem corrupti sunt. Similis error est in Pomponio Mela, vbi legitur, Et Satmalos, quibus magnæ aures, &c. scribique debere Panotios idem Turnebus arbitratur, optima certè ratione, vt videre poteris.

PANSAE {πλατύποδες} dicti sunt quibus lati ac pansi sunt pedes: sicut Plancij, quibus plani sunt pedes. Plin. lib. 11. cap. 45, Vola homini tantum, exceptis quibusdam. nanque & hinc cognomina inuenta, Planci, Plauti, Scauri, Pansæ. De pedib. hominum loquitur, & vola ipsorum pedum. Pansam tamen dictum putat Cassiodorus ab expansis capillis. Vide Cælium lib. 4. cap. 5.

Pansebastos {πανσέβαστος} gemma, quæ afferre fœcunditatem existimatur ita dicta, quasi prorsus augusta & veneranda: aliàs Paneros dicitur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Panselenus {πανσέληνος} pen. pro. plenilunium, quum scilicet Luna pleno orbe fulgens totam lucet noctem: nam σελήνη Luna dicitur: vnde & Proselenus, ante Lunam natus, quo cognomine dicti sunt Arcades, qui se ante Lunam natos fuisse gloriantur.

PANTACES {Πανταχής} fluuius est in finibus Italiæ, non procul à Gargano monte, iuxta Chalcantis & Podalirij sacella, cuius aquæ ad pecorum morbos præsens habent remedium. Dictus Pantaces, hoc est à morbis omnibus curandis.

PANTAGIAS {Παντακίας} Fluuius Siciliæ. Hic fluuius (inquit Seruius) quum plenus incederet, implebat sonitu penè totam Siciliam. Hic postea, quum Cereri quærenti filiam obstreperet, tacere iussus est numinis voluntate. Hæc ille enarrans illud Virgilij 3. Æneidos,
-viuo prætereuehor ostia saxo
Pantagiæ, Megarosque sinus, Tapsumque iacentem.
Rotans saxa Pantagias Claud. 2. de rap. Proserp.

PANTANVS, Lacus in Dauniorum Italiæ populorum finibus situs. Plin. lib. 3. cap. 11.

PANTHEA {Πάνθεια} Vxor fuit Abradatæ regis Suzorum, vt forma, ita & castitate insignis, quæ quum à Cyro maiore expugnatis Assyriorum castris capta esset, liberaliterque ab eo habita, Abradatam virum ad se accersiuit, eum per communia lecti fœdera obtestans, vt pro tanta regis in se beneuolentia aliquid illi mercedis rependeret, qua vxoris oratione inflammatus Abradatas cum vniuersis copiis in Cyri castra venit, vbi quum fortiter dimicans mortem oppetiisset, Panthea cadauer illius inter tot millia cæsorum agnitum, lectica sua ad ripā Pactoli amnis retulit, ablutisque eius vulneribus, quum nutrici quid post mortem fieri vellet in mandatis dedisset, capite in mariti pectus inclinato, necem sibi consciuit. Xenophon lib. 7. Cyripediæ. Vide ABRADATAS.

PANTHEON pen. corr. {Πάνθειον} Templum Romæ, quod (vt Dion historicus refert) sic dictum fuit, quòd in Martis Venerisque imaginibus, sub ipso templo constitutis, omnium deorum imagines effictæ erant. Siue quòd templum ipsum rotundum sit, cælóque persimile, & sic quoque omnium deorū habitatio censeatur. Potest etiam dici Pantheon, summum deorum. Nam πᾶν significat omne (quòd sanè in similibus sæpe ad summum spectare solet) & θεῶν deorum. Vide Plin. lib. 36. cap. 15, Pantheon Ioui vltori ab Agrippa factum. Itē lib. 34. cap. 3 & lib. 9 cap. 35. Hodie vulgò id tēplum appellatur *D. Maria rotunda* quod Bonifacius Pontifex max. à beato Gregorio quartus, dono acceptum à Phoca Cæsare, in templum omnium Sanctorum conuertit.

Panther, pantheris, pen. prod. m. g. {πάνθηρ} A quo Panthera, pantheræ, pen. prod. Animal prorsus ferum & maculosum: cuius mas pardus dicitur. Plin. lib. 8 cap. 17, Panthera & tigris macularum varietate propè solæ bestiarum spectātur, cæteris vnus ac suus cuiusque generis color est, &c. Ibidē, Quidam ab his pantheras solo candore discernunt: nec adhuc aliam differentiam inuēni. De pardis. Cic. 1. de Nat. deor. Non crederes leones & pantheras esse, quum tibi quales essent, diceretur?
Panther caurit amans. Author Philomelæ.
Pantheræ, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habent, quo quum essent vsæ, non moreretur. Cic. 2. de Natura deor.
Morsus pantheræ. Lucret. lib. 4.
Pictarum fera corpora pantherarum. Ouid. 3. Metam.

Pantherinus, pen. prod. Adiect. {πανθήρινος} Quod ad pantheram pertinet: vt Pantherina pellis. Plin. lib. 35 cap. 11.
Pantherinum, Pantherinæ simile & varium. Plaut. Epid. 2,
-qui variè valent,
Caprigenum hominum non placet, neque pantherinum genus.
Pantherinæ mensæ. Plinius libro 13. cap. 15, Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud oblongo euenit discursu: ideoque tigrinæ appellantur, hoc intorto: & ideò tales pantherinæ vocantur.

Pantheron, siue Pantherum, pantheri, pen. prod. aut potius Panther. Varro lib. 4. de Lingua Lat. Ferarum vocabula partim peregrina, vt Leo, Panthera, vtraque Græca, à quo etiam rete quoddam Panther. {πάνθηρον} Retis genus est, ex eo nomen habens, quòd omnes aues concludat, eadem ferè ratione qua panagron, quod rete piscatorium est. θήρα venatum significat & aucupium. Vnde Pantheron dictum, & ὀρνιθοθήρας auceps. Est autem huiusmodi rete, quod nostri saltabondum appellant, quod quum humi exporrectum est, & in oblongam tenuitatem contractum, tegitur quisquiliis, ne ab auibus prouideri possit. Deinde quum opus est, adducto magna vi fune, repentè expanditur, in escatásque aliquot diebus auiculas vno ictu vniuersas contegit. Hoc reti nostri ad passeres & sturnos vtuntur, & ad grues & otidas, quas *Oustardas* vocant, quasi tardos anseres. Vlpianus de Actio. empti. & vend l. Ex empto. §. vltimo, Veluti quum futurum iactum retis à piscatore emimus, aut indaginem plagis positis à venatore, vel pantheram ab aucupe. nam etiam si nihil capit, nihilominus emptor pretium præstare necesse habebit. Budæus legit panthera numero plurali, accipitque pro captura, eo modo quo indaginem.

PANTHESILEA, pen. prod. {Πενθεσίλεια} nomen reginæ Amazonum, quæ Orithyiæ successit: dicta quasi omnia subiens. Hæc prima (vt ait Plinius) securim inuenit. Habet ει diphth. in penultima. Virg. 1. Æneid. Panthesilea furens mediis ardebat in armis. Alij scribunt Penthesilea.

PANTHOIDES, penult. corr. {Πανθοΐδης} Pythagoras philosophus dicitur, qui dicebat se fuisse Euphorbum Troianum Panthoi filium. Ouid. 15. Metam. Panthoides Euphorbus eram, &c. Horat. 1. Carm. ode 28.

PANTHVS {Πάνθους} Nomen filij Otrei fratris Hecubæ: vir Troianus ex primoribus vrbis, vt ostendit Homerus Iliados 3. Panthous, dicitur & Panthus per Synæresim, authore Tortelio. Virg. lib. 2. Æneid. Panthus Otriades, arcis, Phœbique sacerdos.

Pantho,

Panthu, Vocatiuos. Virg. 2. Æneidos,
Quo res summa loco Panthu?

PANTIA, insula parua, attamen habitalis, non multum disiuncta à Pandataria non procul à sinu Caietano. Strab. lib. 5.

PANTICAPAEVM {Παντικάπαιον} vrbs maxima ad Bosphorum Cimmerium, caeterarum metropolis, condita ab Æetæ filio, cui Agaë Scytharum rex hunc locum donauerat. Nomen autem accepit à Panticape vicino amne. Meminit huius oppidi Plinius libro quarto, capite 12.

In Panticapæum pelli, Prouerbiali figura olim dicebant eum qui per summam contumeliam expelleretur, vel potius qui funditus perderetur. Vsus est Plutarchus in Stoicorum contrarietatibus.

Pantices, pen corr. plur numeri {κοιλία} Fluxus ventris, vt ait Festus, quòd venter pandatur. Plaut. Pseud. 4. Eo vos panticésque adeò madefacitis, quum sim ego hic siccus. Martialis lib. 6. 64,
Qui cum panticibus laxis, & cum pede grandi,
Et rubro pulmone, &c. Videtur id significare quod Galli dicunt, *La pance.*

Pantolabus {Παντολάβος} notissimi scurræ nomen apud Horatium in Satyris.

PANTOLI, teste Eustathio Homeri interprete, impostor fuit nominatissimus: de quo in dictione PLANVS.

PANTOMATRIVM, Pantomatrij {Παντομάτριον Stephano} Oppidum est Cretæ insulæ maritimum. Plin. lib. 4. cap. 12.

Pantomimus, pantomimi, penult. prod. {παντόμιμος} Personarum omnium imitator effictórque, qui in scenis personas per singulorum actuum simulationes saltando ostendebat. Ex παντὸς omnium, & μῖμος simulator. Plin. lib. 7. epist. 24, mythicum pantomimum, hoc est fabularem quendam vocauit. Plin. iunior epist. 144. Habebat illa pãtomimos, fouebátque effusius, quàm principi fœminæ côueniret. Pantomimi erant saltatores, qui gestu historias & fabulas ita exprimebant, vt sub oculos sub icerent: ad quam saltationem respexit Horatius, quum scripsit lib. 1. Serm. satyr. 4,
Pastorem saltaret vt Cyclopa rogabat. Et Iuuenal. satyra 6,
Chironomõ Ledã molli saltãte Batyllo. Hoc genus saltationis quale fuerit, à Luciano describitur elegantissimo libello, cui titulus est De saltatione, in quo pantomimos manibus loqui scribitur.

Pantomimus, etiam pro poemate ipso accipitur. Plin. in Panegyr. Idem ergo populus ille aliquando scenici imperatoris spectator & applausor, nunc in pantomimis quoque aduersatur, & damnat effœminatas artes, & indecora seculo studia.

Panurgus, huius panurgi {πανοῦργος} Propriè significat eum qui omnibus in rebus versatus est, à πᾶν & ἔργον. Verùm quia huiusmodi callidi esse solent, factum est vt accipiatur Atticis scriptoribus, pro callido, astuto, vafro, versuto, versipelli, & veteratore, qui versutia sua quiduis potest agere, qui omnia conficere potest calliditate.

Panurgia, panurgiæ, pen. corr. {πανουργία} Astutia, fraus, vafritia subdola & improba. Plautus,
Isthæc panurgia tete in pistrinum dabit.

Panus, pani {ἀνήνη.} Nonius, Panus est tramæ inuolucrum, quod tumet rotundúmque est, quem diminutiuè panulam vocamus. Lucilius lib. 9. Foris sub tegminis panus est. Festus paniculam diminutiuum, non panulam esse vult. Vide Varronem libro quarto de Ling. Latina.

¶Panus {φύγεθλον, βουβὼν} vocatur tumor sub faucibus, auribúsve, & inguinibus, ex formæ similitudine. Afranius Materiera, In quem plenam papulam, panum, tympanum. Nouius Optione, Qui me miserũ miseriorem reddidit, quàm panus puerum. quòd pueri ægrius patiantur hoc genus morbi. Hæc ex Nonio. Hermolaus. Panus, siue vt quandoque scriptum est in Celso, panis, à similitudine figuræ dictus est. tumore non alto, sed lato, in quo quiddam pustulæ simile est, fitque in vertice, alis, inguine, cum dolore ac distentione vehementi. Vide Celsum lib. 5. & Plin. lib. 20. cap. 1.

Mammosus panus, Vide MAMMA.

Panus in arboribus. Plin. lib. 16. cap. 8. E glandiferis sola quæ vocatur ægilops fert panus arentes, muscoso villo canos, non in cortice modo, verùm & è ramis dependentes cubitali magnitudine.

Panicula, paniculæ {κόμη} vel paniculus, culi, penul. corr. Diminutiuum: significat in arundinibus, iug'andibus, auellanis & similibus comam illam in qua semina dependent. Plinius lib. 16. cap. 10, Abies è cunctis amplissima est, & fœmina etiam prolixior materie, mollior, vtiliórque, arbore rotundior, folio pinnato densa, vt imbres non trãsmittat, atque hilarior. In totum è ramis generum horum panicularum modo nucamenta squamatim compacta dependent, præterquã larici. Hæc abietis masculæ, primori parte nucleos habet, non item fœminæ. Piceæ verò totis paniculis, minoribus, gracilioribúsque, minimos ac nigros. Idem de arundinibus, lib. 16. cap. 36, Cætero gracilitas nodis distincta, leui fastigio tenuatur in cacumina, crassiore paniculæ coma, neque hac superuacua. Item lib. 19. cap. 1.

Quicquid igitur sublo ga & subrotunda forma tumet, panicula dici ferè potest. Plin. lib. 21. cap. 4, Græcula, inquit, rosa conuolutas habet foliorum paniculas.

Paniculum tectorium, apud Plautum quod legitur in Milite glorioso. Turnebus paniculam tectoriã restituit ex Plinio: vt paniculæ læuissimæ arundinis, qua integi villaticæ domus solent, intelligantur.

Papæ {παπαί} Admirantis interiectio: habet enim in se affectum verbi miror. Donatus, Papæ, interiectio mira subitò accipientis. Terentius Eunuch 2. 2, Ecquid beo te? P. ménè? papæ. G. sic soleo amicos. P. laudo.

Papauer, penult. prod. papaueris, pen corr. neutri generis {μήκων} Genus herbæ multiplicis. Plinius lib. 19. cap. 8, Papaueris satiui tria genera: Candidum, cuius semen tostum in secunda mensa cum melle apud antiquos dabatur. Hoc & panis rustici crustæ inspergitur affuso ouo inhærens, vbi inferiorem crustam apium githque cereali sapore condiunt. Alterum genus est papaueris nigrum, cuius scapo inciso, lacteus succus excipitur. Tertium genus ῥοιάδα vocant Græci, id nostri erraticum.

Haustus papaueris Lucret. lib. 3.
Lacrymæ papaueris apud Celsum locis penè infinitis, nihil aliud est quàm Opium.
Cereale papauer. Virg. 1. Georg.
Corniculatum Dioscor. lib. 4 cap 5.
Fœcundum Ouid. 11. Metam.
Letheum. Virg. 4. Georg.
Luteum. Catull. in Epithal. Mallij, 56.
Purpureum. Propert. lib. 1. eleg 19.
Soporiferum. Virg 4. Æneid.
Spumeum Diosc. lib. 4 cap 62.
Vescum. Virg 4. Georg.

¶Papauer, masc. genere. Varro, Infitias senem papauerem. Plaut. Asin. Formicis obiicis papauerem. Ex Nonio.

Papauereus, Adiectiuum {μηκώνιος} vt Comæ papauereæ. Ouidius 4. Fastor.

Papaueratus. pen prod. Adiect. {μηκωνωτός} vt Papaueratæ vestes, à colore candido dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 48.

Papauerculum est callus pinnæ interior seu cóchylij papauer: est & buccini pars ima esculentáque. Cælius lib 7. cap. 10.

PAPELLIVS Ister, Consul, quo tempore bubo infausta auis Capitolij cellam intrauit, propter quod Nonis Martiis vrbs lustrata est eo anno. Plin. lib. 10. cap. 12.

PAPHAGES, penult prod. {Παφάγης} rex Ambraciæ. Is quum obuiã factus esset leænæ, catulis suis stipatæ, ab eadem interfectus est. Ouidius in Ibin,
Fœta tibi occurrat patrio popularis in aruo,
Sitque Paphageæ causa leæna necis.

PAPHLAGONIA {Παφλαγονία} Asiæ minoris regio, in Septentrionem litore versa, clarissimis oppidis illustris est, & à Paphlagone Phinei filio denominata, vt author est Stephanus. Hinc Paphlagones, qui (teste Cornelio Nepote) in Italiã transuecti, mox Veneti dicti sunt. Hæc (vt Solinus scribit) Cytoro monte consurgit, porrectõ in spatium trium & sexaginta millium. In ea Mithridates Eupatoriã condidit: quæ subacta à Pompeio, Pompeiopolis nominata fuit.

Paphlagon, pen. corr. huius Paphlagonis, pen. corr. {Παφλαγών} Qui est è Paphlagonia. Priscianus in Periegesi Dionysij, Paphlagones post hos Mariandynique sequuntur.

PAPHOS {Πάφος} Vrbs Cypri in qua Venus summa cum diligentia colebatur. Huius meminit Plin. lib. 2. cap. 96. Virgilius 10. Æneidos, Celsa Paphos.

Paphius, Adiectiuum {Πάφιος.} Vnde ipsa Venus Paphia dicebatur.
Paphij thyrsi. Colum. lib 10.
Ædes Paphiæ Claud. de Nuptiis Honorij.
Puellæ. Claud. in præfat. in Eutropium.
Myrti Paphiæ. Ouidius 3. de Arte. Myrtus enim dicata est Veneri.

PAPIA {Παπία} Ciuitas Insubrium, Ticinum alio nomine appellata, olim Ostrogotorum & Longobardorum regum sedes. Est & fluuius eodem nomine.

Papia lex, quæ fuerit, vt scias, ob vitandam prolixitatem te ad Alexandrum Alexandrinum lib 4. cap. 22. remittimus.

¶Papia papæ, Varronis Satyræ cuiusdam titulus est, quod significat papæ paterculæ. In ea immodicos laudatores & assentatores vituperabat, qui in admirationem sæpe solent prorumpere, & assentatoria laude hominibus adulari. Turneb.

Papilio, papilionis, Inter vermiculos alatos numeratur, quo nullum animal imbecilius est. Plin. lib 11. cap. 19. Papilio etiam hic ignauus & inhonoratus, luminibus accensis aduolitans, pestifer, nec vno modo, nam & ipse ceras depascitur, & relinquit excrementa quibus teredines gignuntur. Colum. lib. 9. cap. 14.
Feralis papilio. Ouid. 15 Metam.

¶Papilio, Tentorium etiam significat. Plinius libro 5. capite 3, Numidæ verò Nomades, à permutandis papilionibus: mapalia sua, hoc est domus claustris circunferentes. Vetus exemplar habet à permutandis pabulis.

Papilla, Papillatus, Vide PAPVLA.

PAPINIANVS, penultima producta {Παπινιανός} Iurisconsultus, Seuero principi gratissimus, Scæuolæ discipulus, cui in aduocatione fisci successit. Is est cui filios suos Seuerus moriens commendauit: deinde ab Antonio Caracalla, securi percussus, causa necis traditur, quòd Caracalla, interfecto fratre Geta, ei mandauerit, vt & in Senatu & apud populum facinus dilueret: illum autem respondisse, non tam facilè parricidium excusari posse, quàm fieri. Spartianus.

Papinianistæ, iuris auditores quandoque dicti à Serbidij Scæuolæ discipulo Papiniano, Iureconsultorum, quorum in pandectas relata sunt monumenta, longè principe. Iustinianus in Epistola ad omnes populos, quæ Pandectis est præfixa.

PAPINIVS Statius {Παπίνιος Στάτιος} Neapolitan' inter Heroicos poetas relatus, haud ignobili genere ortus est. Quidam scribunt maiores eius oriundos esse Epiro, diúque versatos Sellis non sine admiratione ingenij & probitatis. Patrem Papinium habuit: qui ob insignem eruditionẽ, egregiásque virtutes, Neapoli ciuitate donatus est, in qua Statius Papinius poeta natalem suum habuit. Composuit multa & varia poemata. Ex Crinito.

Papinius, quem Consulem se Romæ vidisse ait Plinius, D. Augusti nouissimis temporibus, primus intulit in Italiam Zizipha & Tuberes. Plin. lib. 15 cap. 14. hoc Consule phœnicẽ deuolasse in Ægyptum tradit Valerianus.

PAPIRIA, siue Papisia gens patricia Romæ fuit, ex qua tres nobilissimæ celebrantur familiæ, diuersis cognomentis insignitæ. Alij enim Papirij dicebantur Mugillani, alij Crassi, alij Cursores. De omnibus frequens fit mentio apud historicos.

PAPPA {πάππα} Puerorum cibus est, Deductum nomen à pane.

Pappas, pro Patre accipitur, siue pro eo qui puerum alit. Iuuenal. satyra 6, timidus prægustet pocula pappas.

Pappa, non solùm pultem puerorum cibum, quem & nos *Papet* dicimus, aut patrem recto casu: sed & Iouem eo nomine appellatum legimus. Alexander, A Bithynis vsurpatũ legimus, vt adoraturi, montium cacumina conscendant, & sine templis Iouem Pappam salutẽt, sicut Scythæ Papeum, lib. 2. cap. 22.

Pappo, pappas {παππάζω} pappáre, Blandiusculis & puerilibus verbis patrem appellare. Pers. satyr. 3. Et similis regum pueris pappare minutum Poscis? & iratus mammæ lallare recusas? Græci παππάζειν dicunt, quæ vox etiam est ansertum, vt testatur Iulius Pollux.

Pappare, Cibum sumere. Plaut. Epid. 14, Nouo liberto opus est quod pappet. r. dabitur, præbebo cibum.

Pappus, huius pappi {πάππος} auus dicitur. nam Græci πάππον auum dicunt. Ausonius ad nepotem suum, pappos, auiásque trementes Anteferunt patribus seri noua cura nepotes.

Pappus, pappi {πάππος} Carduorum flos & lanuginosa quædam substantia in aerem sese effundens, vt veluti floci quidam volare videãtur, vel de ipsis carduis dependere. Lucret. lib. 3, Vestem nec plumas auium, pappósque volantes.

¶Pappus, Lanugo helxines herbæ. Plin. lib. 21. cap. 16, Semen ei lanuginis, quem pappum vocant: quo detracto & cortice, teneritas similis cerebro palmæ est.

¶Pappus, Herba, quæ aliàs senecio dicitur, quòd in pappos abeat, & lanuginem carduorum floribus similem. Plin. lib. 25. cap. 13. Erigeron à Græcis, quæ à nostris vocatur senecio. Et paulo pòst, Nomen hoc Græci dederunt, quia vere canéscit. caput eius numerosa diuiditur lanugine (qualis est spinæ) inter diuisuras exeunte. Quare eam Callimachus acanthida appellat, alij pappum.

PAPRIMIS {Πάπρημις} Ægypti oppidum, à quo & Paprimites ciues dicti sunt. Stephan.

Papula, papulæ, pen. corr. {ἐξάνθημα, φῦμα} Pustula, tuberculum, quod ieiunæ saliuæ defricatione curatur. Papulis cutis exasperatur, & rubet, leuitérque roditur. Virg. 3. Georgicorum, Ardentes papulæ, atque immundus olentia sudor. Plin lib. 28. cap. 17, Papulis nigris, caseus caprinus siccus ex melle & aceto in balneis, oleo remoto.

Papilla, papillæ, Diminutiuum {θηλή} Est autem mammæ capitulum vnde extrahitur lac: sic dicta, quòd papulæ sit similis. Et de viris muliebribúsque dicitur: etiam de animalibus. Plin. lib. 11. cap. 37, vbi de corde loquitur, Homini tantum infra læuam papillam. Varro 2. de Re rust. cap. 9. de canibus loquens, Prætereà fœminas volunt esse mãmosas, æqualibus papillis.

Forma papillarum apta premi. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.

Habiles papillæ. Ouid. 1. Amor. eleg 4.

Roseæ. Catul in Camerium, epigr. 51.

Teneræ. Catull in Epithal. Iuliæ.

¶Papilla {μαζός} pro Ipsa mamma aliquando accipitur. Virgil. 11. Æneidos, Hasta sub exertam donec perlata papillam Hæsit.

Tumidæ papillæ omne habent pectus. Ouid. 1. de Remed.

¶Papilla, Clauicula in fontibus, qua exerta, aqua effluit: qua etiã fistulæ immissa, aquæ cursus prohibetur. Varro 3. de Re rust. cap. 14, Qui si naturalis non est, vt ferè nõ sunt in aprico loco, neque habeas in opaco, vbi facias, vt sunt sub rupibus ac montibus, quorum alluat radices lacus, aut fluuij, manufacere oportet roscidum: qui fit, si adduxeris fistulam, & in eam papillas imposueris tenues, quæ eructent aquam ita vt in aliquem lapidem incidat, ac latè dissipetur. Alia exemplaria habent mammillas.

Papillatus, Adiectiuum, Papilla ornatus, seu in papillæ speciem factus.

Expapillatus, ad vsque papillam nudatus. Plaut. in Milite, Idem & cum nexu in humero læuo expapillato brachio.

PAPYRIVS {Παπύριος} à velocitate cursor dictus, quum Consulem se aduersis ominibus contra Samnites progressum esse sensisset, ad auspicia repetenda Romam regressus edixit Fabio Rulliano Magistro equitum, quem exercitui præponebat, ne manus cum hoste consereret. Sed quum ille opportunitate ductus pugnasset, ac vicisset, reuersus Papyrius eum ferire securi voluit: ille in vrbem confugit, nec supplicem Tribuni tuebantur. Deinde parentis lacrymis populus venam precibus impetrauit. Papyrius item de Samnitibus triumphauit. De quo vide Liuiũ lib 9. L. Papyrius cursor, superioris filius, de Samnitibus secundum patrem omnium pulcherrimam victoriam reportauit. Ædem Fortunæ de manubiis faciendam locauit. Papyrius Crassus, quum Priuernates intra mœnia fugasset, ac pro rebus bene gestis triumphus ei negaretur, in monte Albano triumphauit, & pro laurea vsus est myrtea corona. Valerius lib 4. Papyrius Carbo, cum dentibus natus, vt scribit Plin. lib. 7. cap. 16. Papyrius prætextatus, nobilis adolescens, ex eo cognomen adsecutus, quòd in prætexta & adolescentia magnopere visus est sapere. Quum enim à patre duceretur in curiam, in eáque fortè arcana quędam tractarentur, domum reuersus, interrogatúsque à matre, quidnam in Senatu actum, Vt duę (inquit) vni nubere possint. At illa mane conuocatis matronis, ad curiam properat: rogántque, vt eadem lege duos viros habendi licentia sit etiam fœminis. Re cognita, ingenium & constantia pueri laudata est. Author Macrobius lib. 1. Saturn. cap 6. Papyrius alius, qui Publium nobilem adolescentem habebat: quòd stuprum pati nollet, contumeliis ac plagis afficiebat. Re ad Senatum delata, Papyrius damnatur. Lex deinde lata nequis in corpora liber ob æs alienum ius haberet. Liu. lib. 8. Valer. de Pudicitia, hæc eadem.

Papyrius Masso, qui primus in monte Albano triumphauit de Corsis, myrto coronatus ludos Circenses spectare solebat. Plin. lib. 15. cap. 29 ad fin.

Vapula Papyri, Sisinius Capito scribit prouerbio dici solitum, siquando volebant significare se negligere minas aliquorum. Hoc ex Festo. Erasmus suspicatur esse natum à Papyrio prætextato, à quo mater, comminando plagas, frustra conata est excalpere quid actum esset in Senatu.

Papyria tribus, Vide TRIBVS.

Papyrianus, pen. prod. Adiectiuum {παπυριανός} vt Papyriana sæuitia. Liu. 10. ab Vrbe.

Papyrus, papyri, pen prod. fœm gen. vel Papyrum, neutro {πάπυρος} Fruticis genus. Plinius lib. 13 cap 11, Papyrum ergo nascitur in palustribus Ægypti, aut quiescentibus Nili aquis, vbi euagatæ stagnant, duo cubit. non excedente altitudine gurgitũ, brachiali radicis obliquæ crassitudine, triangulis lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine in gracilitatem fastigiatum, thyrsi modo cacumen includens. Semine nullo, aut vsu eius alio quàm floris ad deos coronandos. Radicibus incolæ pro ligno vtuntur: nec ignis tantùm gratia, sed ad alia quoque vtensilia vasorum. Ex ipso quidem papyro nauigia texunt, & è libro vela, tegetésque, necnon & vestem, atque stragula ac funes. Mandunt quoque crudum decoctúmque, succum tantùm deuorantes. Nascitur & in Syria, circa quem odoratus ille calamus lacum. Neque aliis vsus est, quàm inde funibus rex Antigonus in naualibus rebus, nondum sparto communicato. Nuper & in Euphrate nascens circa Babylonem papyrum intellectum est eundem vsum habere chartæ. Et tamen adhuc malunt Parthi vestibus literas intexere. Præparantur ex eo chartæ, diuiso acu in prætenues, sed quàm latissimas phyluras. Hæc Plin. libro 13. cap. 11. Quæ phyluræ (inquit Perottus ex eodem Plinio, cap. 12) eò meliores erant, quò medio papyro propinquiores. atque inde secundum scissuræ ordinem hieratica appellabatur subtilior, religiosis tantùm voluminibus dicata. quæ postea ab adulatione Augusti, dicta est Augusta. deinde à Liuia coniuge eius, Liuiana. Huic postea in epistolis tantùm scribendis authoritas relicta est. Proxima huic erat Amphitheatrica, à loco dicta, in quo conficiebatur. Quã postea Fannius miro artificio emendauit, vocauítque è nomine suo Fannianam. Vltima emporetica, inutilis scribendo, & inuolucris duntaxat chartarum ac merciũ vsum præbens. propterea ἀπὸ τῶν ἐμπόρων, hoc est à mercatoribus, emporetica dicta. Et bibula, siccandæ tantùm vtilis scripturæ. Primatum deinde mutauit Claudius Cæsar. Et quoniam Augustæ tanta tenuitas erat, vt vix calamum sustineret, prætereà visu tranflucida literas transmittebat, auxit & crassitudinem & latitudinem, mensuram que, vbi pedalis erat, cubitalẽ faciens. A papyro igitur frutice, charta est papyrus appellata, quòd scilicet ex papyro fieret. Postea verò id genus chartæ inuentum est, quo nunc passim mortales vtuntur, fitque ex linteolis contritis, & nihilominus pristinum papyri nomen remansit, & distinctio generum Claudia verò illa grandior crassiórque, à rege nunc regalis dicitur. hæc dente propter scabritiem, aut concha læuigatur: propter quod minus sorbet, & ob id caducæ literæ fiunt. Quæ causa impulit nos, vt genus aliud chartæ inueniremus, quæ tenuitate, densitate, candore, læuore, phyluræ longitudine & commodior est, & aspectu gratior: hanc opifices è nostro nomine Perottam nuncupauere. Charta verò ab vrbe Tyri, cui Charta nomen fuit, appellata est, ex qua Dido ducta est: ideóque vrbem à se postea ædificatam ab illius nomine Carthaginem nuncupauit. Græci ab eadem vrbe χάρτην nominant, à quo χαρτοπώλην librarium, & χαρτουλάριον chartularium nominant. Hactenus Sipontinus. Martial. lib. 3. ad Librum suum, Cordylas madida tegas papyro.

Augusta papyrus, Vide AVGVSTVS.

Pagina crescit multa papyro. Iuuen. satyr. 7.

Papyri fructus haud postulat spicã grauem. Æschyli senarius est prouerbialis. Conuenit in eos qui suis ipsorum bonis frui non possunt: propterea quòd papyrus ob culmos inualidos, spicam grauiorem ferre non potest: proinde prodit quidem spicas, sed inanes. Vide plura apud Erasmum.

Papyraceus, Adiectiuum {παπύρινος} Quod ex papyro factum est. Plin. lib. 28. cap. 11, Optimè ellychnio papyraceo.

Papyraceæ naues. Plin. lib. 6 cap. 22.

Papyrifer, pen. corr. Adiectiuum {παπυροφόρος} vt Amnis papyrifer, Nilus. Ouid 3. Trist.

Nilus papyrifer. Ouid. 15. Metam.

Papyropolæ, quos olim Chartopratas appellabant, sunt ij qui papyrum ex pannulis & bitumine conficiunt, quales multos apud Allobrogas, nunc nostrates inuenias, multos, & apud Sequanos. Budæus in notis ad Pandectas.

Par, paris, Substantiuum, neutri generis {ζεῦγος} ablatiuo pari: Numerus duorum, quasi inter se parium. vt Paria amicorum. Cicero de Amicitia, Id mihi eò magis est cordi, quòd ex omnibus seculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicorum: quo in genere sperare videor Scipionis amicitiam & Lælij, notã posteritati fore. Idem 4. Verr. Paria complura scyphorum.

Par columbarum. Ouid 13. Metam.

Nobilissimum par gladiatorum. Cic. de Opt. gen. Orat.

Pars, paris, Adiectiuum {ἄρτιος, ἴσος} ablatiuo pare vel pari. Æqualis. Par & impar, contraria. Cicero 4. Acad. Illos qui omnia sic incerta dicunt, vt stellarum numerus par an impar sit, nesciatur, quasi desperatos aliquos relinquamus.

¶Pares, interdum pro duobus accipiuntur. vt Paribus equis vtebantur Romani in prælio, vt sudante altero transirent in siccum.

¶Par {πρέπον} Decens, conueniens, æquum. Quintil. lib. 5. cap. 12, Si propter matrimonia violata vrbes euersæ sunt, quid fieri adultero par est? Cicero 2. de Legib. Ex quo intelligi par est eos qui perniciosa, &c. Idem ad Atticum, lib. 9. 180, Itaque mihi dubitanti quid me facere par sit.

Vt constantibus hominibus par est. Cic. 2. de Diuinat. Casum autẽ prælij nemo nostrum erat quin timeret, sed ita vt constantibus hominibus par erat, non apertè.

Par est autem primum ipsum esse bonum virum. Cicero de Amicitia.

Quibus tu, vt par erat restitisti. Marius Cic. lib. 11. 28.

Par est animum aduertere ad hæc. Lucret. lib. 2.

¶Par est

¶Par est {ἴσος} Similis & æqualis. Virg. 4. Georgicorum,
-& paribus lita corpora guttis. Id est similibus.
Par & idem. Cic. Vatinio, lib. 5. 11, Quamobrem reliquis tuis rebus omnibus pari me studio erga te, & eadem voluntate cognosces.
Par idem. Plaut. Bacch. 22,
Quid tibi est? N. pol mihi par idem quod est tibi.
Par & eadem, Vide IDEM.
Virtutes inter se æquales & pares. Cic. 1. de Orat.
Par & æqualis rebus ipsis oratio Cic. in Orat.
Æquo & pari iure cum cæteris viuere. Cic. 1. Offic.
Par & similis deorum beata vita. Cic. 2. de Nat. deor.
Par & Similis, differre videntur. Quintil. lib. 10. cap. 1, Mihi egregiè dixisse videtur Seruilius Nouianus, pares eos magis quàm similes. De Sallustio & Liuio.
Par ac similis scelestorum. Cic. in Sallust. At quanto meliore loco Resp. tuenda staret, si tu par ac similis scelestorum ciuium, vnà cum illis adnumeraturus esses!
Par atque vnum iudicium, Vide IDEM.
Par atque vna ratio est spei, lætitiæ, molestiæ. Cic. 2. de Orat.
Par & mutuũ. Cic. Thermo lib. 13. 56, Peto abs te pro nostra coniunctissima necessitudine, plurimisque officiis paribus ac mutuis, vt, &c.
Poeta oratori multis ornandi generibus socius ac penè par. Cic. de Oratore.
Par & Dispar, cõtraria. Author ad Herenn. lib. 2, Si non poterit par animi vitium cum causa reperire, reperiat dispar.
Neque par, neque dispar. Lucret. lib. 2.
Excellere & Parem esse, contraria. Cic. pro Lege Manil. Vt is qui dignitate principibus excellit, facilitate par infimis esse videatur.
Par & Inferior, contraria. Cic. 2. de Orat. Inuident homines maximè paribus aut inferioribus, quum se relictos sentiunt, illos autem dolent euolasse: sed etiam superioribus inuidetur sæpe vehementer, & eò magis, si intolerantius se iactant, & æquabilitatem cõmunis iuris præstantia dignitatis aut fortunæ suæ transeunt.
Paria & Superiora, contraria. Cic. de Claris Orat. Erant ei quædam ex his paria cum Crasso, quædam etiam superiora.
¶Par ac. Cic. 3. de Nat. deor. Neque mihi par ratio cum Lucilio est, ac tecum fuit.
Par atque. Cæsar bel. Gal. lib. 5, de Ibernia loquens, Pari spatio trãsmissus, atque ex Gallia, est in Britanniam.
Cantare pares. Virg. 7. ecloga,
Et cantare pares, & respondere parati, Id est pares arte canendi, & eadem sententia præditi ambo.
Par sapientia ad formam, Tam elegans ingenium, quàm vultus. Plaut. Milit. 18.
Scientia par in nobis atque in illo est. Cic. 2. de Inuent.
¶Par, cum genitiuo. Cic. in Pisonem, Quos Q. Metellus (facio iniuriam fortissimo viro mortuo, qui illum, cuius paucos pares hæc ciuitas tulit, cum hac importuna bellua conferam) sed ille designatus Consul, &c.
¶Par superis Tydides. Horat. 1. Carm. ode 6.
Res sunt pares furta latrociniis. Horat. 1. Serm. satyr. 3.
Æquè pares inter se. Cic. Attico, lib. 16.
Pares ætate, pro Eiusdem ætatis. Plaut. Merc. 19.
Ætate pares ministri. Virg. 1. Æneid.
Par studiis, æuique modis, sed robore dispar. Stat. 1. Achil.
Suffragiis pares competitores. Cic pro Plancio.
¶Omni virtute & laude vnus alteri par. Cic. pro Plancio.
Pares in amore & æquales: Hoc est, ex æquo inter se amantes. Cic. de Amic. Sunt pares in amore & æquales.
Par in belligerando. Cic pro Fonteio, Qui Induciomaro isti minaci atque arroganti par in belligerando esse possit.
¶Par, quod in omnes æquabile est. Cic. 2. de Inuent.
Paribus animis, Vnanimi consensu. Liu. 1. ab Vrbe.
Par amor est illis. Ouid. 11. Metam.
Arma paria. Virg. 5. Æneid.
Auspicia. Virg. 4. Æneid.
Fortuna par duorum Ouid. 2. de Arte.
Par ingenium nancisci. Terent. Hecyr. 1. 2.
Ingenium minimè voluntati par. Cic. pro Corn. Balbo.
Par virtuti oratio. Cic. pro Lege Manil. Iam verò virtuti Cn. Pompeij quæ potest par oratio inueniri?
Pœna par delicto. Ouid. 2. Trist.
Dignum, & par pretium laboris. Plin. iun. epist. 9. lib. 3.
Pares, In amore dicuntur, quum mutuò inter se pariter amant: cõtrà, impares, quum mutuò non amatur, sed alteri amanti alter viceem non reddit, neque animum mutuum. Horatius,
Et quæret iratus parem. Idem de impari,
Cui placeet impares formas, &c. Rursus,
Desinet imparibus certare summotus pudor. Id est, me paulò inuerecundius geram, nec ita pudenter summitam amicæ, sed eam aspernabor, desinamque sectari imparem, neque redamantem. Turneb.
¶Pares cum paribus. Cic. de Senect. Pares autem cum paribus veteri prouerbio facillimè congregantur.
Paria componere. Plinius, Paria nunc componuntur, natura atque luxuria depugnante. Id est singuli flores singulis coloribus.
Par coeat iungatúrque pari. Horat. 1. epist. 5.
Nubere pari. Ouid. epist. 9.
¶Paria esse debent posteriora superioribus, extrema primis. Cic. 3. de Orat.
Esse pari filo, Id est simili textura. Lucretius lib. 2, Debent nimirũ non omnibus omnia prorsum Esse pari filo, &c. Prouerbij speciem habet, quod haud inscitè quadrauerit in eos, qui iisdẽ præditi moribus, non multum à seipsis in omni vitæ genere discrepãt. Nos Galli diceremus, *De mesme paste*.
Pari iugo, dixit Plinius in Epist. pro eo quod est, Pari studio, parique conatu. Quadrabit in eos prouerbium, qui negotium communeque certatim ac simili contentione agunt. Translatum à bubus, idem plaustrum æquali iugo trahentibus. Plinij verba sunt hæc, Habet quidem gloria in studiis præsertim quiddam ἀκοινώνητον: nobis tamen nullum certamen, nulla contentio, quum vterque pari iugo non pro se, sed pro causa niteretur.
¶Parem esse, significat Sufficere alicui operi, siue resistendo illi, siue exequendo. Cic. ad Attic. lib. 12, Eum tamen interpellat fletus, cui repugno quoad possum: sed adhuc pares non sumus.
Parem esse alicui, pro Æqualia reddere. Plaut. Capt. 6,
Bene merenti, bene profuerit: malè merenti, par erit.
Par mihi sis. Cicero ad Atticum, libro 14, Non committam posthac, vt me accusare de epistolarum negligentia possis. tu modò videto in tanto otio, vt par mihi sis.
Superiorem parem esse inferiori, maximum est in amicitia. Cicer. de Amicit.
¶Paria facere, Quod omissum est, vel quod aliunde acceptum, alibi vel aliunde compensare: vt ait Valla lib. 5. Senec de Benefic. lib. 3. cap. 9, Quum aliter beneficium detur, aliter reddatur, paria facere difficile est.
Parem facere rationem cum forensibus negotiis. Columella lib. 12. in Præf.
Par facere alij rei. Cic. 3. de Leg. Infima summis paria fecit, turbauit, miscuit.
¶Parem gratiam referre. Terent. Eunuch. 4. 4.
Par referre. Terent. Adelph. 1. 1.
Par pari. Plaut. Pseud. 10,
Euge, par pari, aliud autem quod cupiebam, contingit.
Par pari datum. Plaut. Asin. 5,
Par pari datum ostimentum est, opera pro pecunia.
Par pari referre. Terent. Eunuch. 3. 1, -si laudabit hæc
Illius formam, tu huius contra denique
Par pari referto quod eam mordeat. Hunc locum adducit Cicero in epistola quam scribit ad Lentulum, lib. 1. 9. Paulus Manutius vtrobique legit, Par pro pari referto, ne mancus sit versus: idque ex vetustissimo codice Pauli Boti Regiensis.
Referre paria paribus. Cic. 3. de Orat.
Reddere paria in vtranque partem, Vide REDDO.
¶Par pari respondere. Plaut. Trucul. 19, Vnguenta, noctes, sauium. P. par pari respondet. Cic. ad Atticum, lib. 16, Vt sit vnde par pari respondeatur.
Paria paribus, omnia omnibus respondeant. Cic. 1. de Nat. deor.
Par impar, Genus ludi Sueton. in Augusto, cap. 71, Misi tibi denarios ducentos quinquaginta, quos singulis conuiuis dederam, si vellent inter se post cœnam vel talis, vel par impar ludere. Horatius 2. Serm. satyra 3,
Ludere par impar, equitare in arundine longa.
Parissimus {ἰσότατος} superlatiuum formauit Plaut. Curcul. 10, Eodem hercle vos pono & paro, parissimi estis ibus.
Parilis, & hoc parile, pen. corr. {παρόμοιος} Significat æquale. Lucr. lib. 2,
Concharúmque genus parili ratione videmus
Pingere telluris gremium.
Ætate parili. Ouid. 8. Metam.
Noctes pariles agitare diésque. Lucret. lib. 1.
Ratione parili. Lucret. lib. 2.
Segetes pariles. Varr. de Ling. Lat lib. 4.
Accipere, & parili reddere voce Vale. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.
Parilitas, penult. corr. parilitatis {ἡ παρομοιότης} Æqualitas. Gellius lib. 14. cap. 3, Parilitas virtutum inter se consimilium.
Pario, parias, pariãre, Soluere, Paria facere: hoc est, ita rationes reddere, vt paria expensa sint acceptis. Vlpianus in l. Is qui. D. De manumiss. Quæri poterit, si quum hoc ab initio esset actum, emptor festinauit, & pretium numerauit: an postea ei satisfacto, seruus constitutione vti possit? & puto posse. Proinde etsi ei numos prorogauit emptor, quum ei pariauerit, poterit ad libertatem peruenire. Quædam exemplaria habent paruerit, sed malè.
Pariare & Reliquari opponuntur.
Pariatio, pariationis, Solutio: cui opponitur Reliquatio. Scæuola in l. vlt. §. Item quæsitum. D. De Condictione indebiti, Item quæsitum est, an pactum quod in pariationibus ascribi solet in hunc modum, Ex hoc contractu nullam in se controuersiam amplius esse: impediat repetitionem? Quædam exemplaria legunt pactionibus.
Pariator, pariatoris, Qui paria fecit: cui opponitur Reliquator. Paulus in l. Iulius Paulus. D. De conditionib. & demonstrationibus, Quæsisti, si ita in testamento cautum esset: Stichus, si rationes reddiderit, cum contubernali sua, liber esto, eisque hæres decem dato: an Sticho mortuo, antequam rationes redderet, vel pariatore, vel reliqua habente, libera sit mulier. Quædam exemplaria legunt paria, vel reliqua habente.
Para {παρά} Præpositio Græca, quæ Apud aliquando significat, aliquando Præter, Ad, Prope. Multis nominibus Græcis præponitur.
Parabasis, pen. corr. f. g. {παράβασις} Latinè transgressio dicitur, siue præuaricatio.
Parabia, æ, potionis genus est ex milio & coniza. Cælius Rhodigin. libro 8. cap. 26. & lib. 7. cap. 16, Hecatæus in Europæ periodo author est, Pæonas ex hordeo brytum haurire, ac ex milio & coniza parabiam.
Parabilis, Vide PARO, paras.
PARABISTON {παράβυστον} quasi absconditum. Locus Athenis in quo duodecim Iudices considebant. Alexander Alexandrinus lib. 2. cap. 11. ¶Fuit quòque Parabiston maius, in quo vndecim cõsidebant Iudices.
Parabola, penul. corr. {παραβολή} Similitudo, ἀπὸ τοῦ παραβάλλειν, quod verbũ Comparare significa t, quasi rerum dissimilium cõparatio. Vnde Quintil. lib. 5. cap. 11, Parabola, quam Cicero vocat collationem, longius res, quæ comparantur, repetere solet. vt Tam fortiter apud Hipponem fecit Scipio, quàm vtique apud Vticam Cato. Donatus,

Parabola,est rerum genere dissimilium comparatio: vt
Qualis mugitus fugit quum saucius aram
Taurus,& incertam excussit ceruice securim.

PARABOLANI {παραβολᾶνοι} Plebeij quidã,famulitio vel ecclesiarũ, vel hospitalium xenonũmve deputati,& quasi adscriptitij glebæ: vt sicut illis omni vita ab agrorum cultura recedere non licebat,ita his ab seruitio ægrotorum qui in nosocomiis residebant. Parabolanos autem,glebæ adscriptitios esse in iuris Ciuilis Græco interprete legitur,à Græca præpositione παρὰ & βῶλος,quæ vox pro gleba accipitur. Hæc Alciatus. Horum fit mentio Codice De episcopis & clericis, l. Parabolani. Meminit & Cælius lib.29.cap.11.

Parabolani, inclinatione Latina vocabuli Græci, homines dicuntur,qui se in periculum maximum coniiciunt, vt qui ægrotos publicè in Alexandrina ciuitate curabant in nosocomiis. Grassante enim vt non rarò assolet,peste,& ipsi rapiebantur, & id muneris contempta vita susceperant. Itaque à Cassiodoro scribitur historiæ tripartitæ lib.11,Dum aliquo tempore in amphitheatro Cõstãtinopoleos spectaret,cœpit clamare populus, Crudeli bestiæ artifex parabolus pugnet. Nã παράβολος homo est audaciæ proiectæ, & ad pericula adeunda præceps & temerarius. Hæc Turnebus,superiore Alciati opinione reiecta. Existimauit idem aliquando parabolanos, à parabola Euangelica nomen habere,in qua quidam à latronibus vulneratus, à Leuita neglectus,à viatore Samaritano fouetur & curatur,quasi æmulus illius. Sed tu videris.

Paracanda,Persici imperij confinium. Strabo lib.11, Paracanda verò in Sogdiana & Cyra,vltimum Cyri opus ad Iaxartem flumen conditum,quod Persici imperij confinium erat.

Paracatauole,es {παρακαταβολή} Depositum, fideiussio: actionis genus, qua,qui experiri volebant,pecuniam deponebant: decimam partem æstimationis litis apud acta,tam actor,quàm reus, multã scilicet futuram temerè litigantis. Latinè sponsio dicitur. Budæus.

Paracentesis,penultima prod. Curatio quæ fit manu chirurgi, quum morbus aliter curari nequit. Inungitur prius locus,deinde acus vel hamulus infigitur. Plinius libro 25.capite 13,Pupillas dilatat: & ideo hoc inunguntur antè, quibus paracentesis fit. Cælius libro 16. capite 3,Sunt qui paracentesin vocent, quum perforatur venter hydropicorum aquæ educendæ gratia. Sed si oculorum cõgelatus humor eodem emittatur modo, eadem seruabitur appellatio. Id verò ferramentum quo id præstatur,rectè paracenterium dixeris.

Paracercides,sunt ossicula in cruribus. Cælius Rhodiginus libro 4.cap.11,Sunt verò ossicula,quæ item paracercides nuncupãtur,quia prope est Cercis, id est radius. Sic enim dicitur os maius, quod totũ fert crus.

Paracharagmata, sunt numi adulterini,quos qui cudunt paracharactæ appellantur. Cælius lib.10.cap.2.

PARACHELOITAE, populi sunt in Græcia ad Acheloum & Lamiam inferorum fluuios. Strabo lib.9.

Parachlamys {παραχλαμύς} vestimenti genus non modò militare: sed etiam puerile. Vlpianus in l. Vestis. de auro & argento legato, in P. Alciat.lib.11.C ad l.1.de vest.holo.Plaut.in Persa.

Paracletus,paracleti {παράκλητος} per e productam scribitur & profertur, à παρακαλέω, quod Consolor,rogo & hortor significat: item pro alio precator interuenio, vt aduocatus & patronus. Hinc paracletus,aduocatus,consolator,patronus,fautor. Et qui in foro ac iudiciis à nostris deprecatores vocantur, ij apud Græcos paracleti dicuntur.

Paraclytus,paraclyti,penultima correpta {παράκλυτος} per y scriptum, Infamem, aut præter famam significat. nam para, in huiusmodi compositione, præter, vel diminutionem denotat: κλυτὸς verò famam.

Paracnemium, Os in cruribus,de quo sic Cælius Rhodiginus lib.4. cap.11, Ipsum autem crus ossibus constat duobus: alterum ab exteriore parte supra positum est,& vocatur paracnemium, parastata verò in iumentis,Vegetio tradente.

Paradiastole,penult corr. {παραδιαστολή} Schema est,vt ait Rutilius Lupus,quod plures aut duas res,quæ vidẽtur vnam vim habere, disiungit: & quantum distent docet, suam cuique propriam sententiã subiungendo. De hoc sic Iulius Rufinianus, Paradiastole, est quum similes res discernuntur,contrariis redditis: vt
Triste lupus stabulis,maturis frugibus imbres:
Arboribus venti,nobis Amaryllidis iræ. Et,
Dulce satis humor,depulsis arbutus hœdis,
Lenta salix fœto pecori,mihi solus Amyntas. Latinè dicitur discriminatio.

Paradiazeuxis {παραδιάζευξις} est figura in oratione, quæ fit quotiens quid ita disiungitur,vt tamen coniunctum intelligatur,vel quũ quid ita reticemus,vt tamen tacitis nobis intelligatur. Imp.in l.pen. De verb.sig.lib.6. C.

Paradigma,paradigmatis,pen.corr.neutri gen. {παράδειγμα} Latinè exemplum dicitur. Iulius Rufinianus,Paradigmatos quidem triformis est ratio. Nam exemplum aut personas tantùm exhibet sine sermone,aut sermonem sine personis,aut simul vtrunque. Personam sine sermone, vt Cicero pro Milone, Neque enim potuisset aut Italia ille Seruilius,aut P. Nasica,aut L. Opimius, aut C. Marius,aut me Consule Senatus non nefarius haberi,si sceleratos ciues interfici nefas esset. Sermonem sine persona,Catonis est dictum,Pedibus compensare pecunia. Sermonem pariter & personam. Cicer.pro Roscio Amer. Estne hoc illi dicto atque facto Fimbriano simillimum? Hactenus Rufinianus. Donatus, Paradigma, est exempli hortantis vel deterrentis enarratio. Hortantis,vt
Antenor potuit mediis elapsus Achiuis
Illyricos penetrare sinus,&c. Deterrentis,vt
At non sic Phrygius penetrat Lacedæmona pastor,
Lædeamque Helenam Troianas vexit ad vrbes.

Paradisus, huius paradisi,pen. prod.masc.gen. {παράδεισος} tametsi quidam fœmininum esse contendant,hortum significat apud Xenophontem, & locum ferarum septum, siue viuarium aut viridarium. Vox deflexa est,ni fallor,ab Hebræo PARDES,quod hortum domesticum significat,siue pomarium.

PARADISVS {παράδεισος} Syriæ oppidum supra Antaradum in Meridiem,ad Libani Orientale latus situm.

Amnis Paradisi meminit Plinius libro 5. capite 27. & Capella, libro 6.

Paradisus in quo Adam à Deo creatus est, vbi,& quid fuerit,vide apud Cælium Rhod.lib.1.cap.22.

Paradogum,non Latinum,aut Græcum est verbum, sed Longobardicum, quo feudi nobilitas significatur, quemadmodum ignobile feudum Pædagogum vocitabatur. Bald.& Aluaricus in feud.

Paradoxus {παράδοξος} Latinè admirabilis dicitur,præter opinionẽ, & inauditus. Vnde Paradoxa, neutro genere, dicuntur ea quæ sunt præter opinionem. Paradoxum, schema est, de quo sic Rufinianus, Paradoxon siue hypomone, sustentatio vel inopinatum. Hoc schema suspendit sensum. deinde subiicit aliquid contra expectationem auditoris,siue magnum,siue minus.& ideo sustentatio,vel opinatum dicitur. Cic.pro Ligario, Hinc prohibitus non ad Cæsarem,ne iratus: non ad domum, ne iners: non aliquam in regionem, ne condemnare causam illam quam sequutus esset, videretur,&c. Hactenus Rufinianus. Cic.4.de Finib. Hæc παράδοξα illi, nos admirabilia dicamus. Idem in Parad.4, Ego tibi illa ipsa quæ vix in gymnasiis & in otio Stoici probant,ludens conieci in communes locos: quæ quia sunt admirabilia,contráque opinionem omnium, ab ipsis etiam Paradoxa appellantur.

Paradromis,penultima correpta,paradromidis,fœmin.generis {παραδρομίς} Latinè ambulatio dicitur. Vitruuius libro 5.cap.11, Proxime autem xystum & duplicem porticum designentur hypetræ ambulationes,quas Græci παραδρομίδας,nostri xysta appellant, in quas per hyemem ex xysto sereno cælo athletæ prodeuntes exercentur.

Parænesis,huius parænesis, penult.corr.fœm. gen. Præceptio vel admonitio. παραίνεσις.

Paræneticus, Adiect. {παραινετικός} Præceptorius vel admonitorius, à verbo Græco παραινέω,præcipio & admoneo.

PARAESITACENI,Populi sunt vltimi in Media,montani & latrones, ac Persis contigui. Strabo libro 11. Herodoto libro 1.dicuntur Parætaceni.

PARAETACE,es,Ciuitas Parætacenorũ in Babylone ad Zagrum montem, qui ex Armenia inter Medos Aliabenósque veniens, supra Parætacen & Persiden porrigitur. Tigrin & Euphraten fluuios habet.

PARAETONIVS {παραιτόνιος} Cyrenaicæ portus ingens,& ad quadraginta stadiorum amplitudinem expansus,Strabone authore libro vltimo. Etymum vocabuli apud Hermolaum lege cap.5. quinti libri Plinij. Ibidem oppidum eiusdem nominis est ab aliis Hammonis dictum,eidem Straboni lib.vlt. Quod tamen quidam Prætonium potius appellant.

Parætonius,a,um,à Parætonio. Lucanus Syrtes Parætonias vocat libro tertio.
Nilus Parætonius. Stat.5.Theb.
Rates Parætoniæ. Ouid.3.de Arte.

Paragaudes,quæ & Paragaudæ dicũtur,vestes erant,de quibus Trebellius Pollio in Claud. Albam subsericam paragaudem triuncem vnam. Et Vopiscus in Aureliano, Quum darentur tunicæ subsericæ, lineæ paragaudæ. Ex quibus planè constat paragaudas genus esse vestimenti virilis, vt plurimum linei, quod sub alia veste gerebatur, vinctum nunc vnico nexu,nunc pluribus loris, auratis fortasse. Ita enim intelligimus monolores, dilores & similia. Licet Hermolaus Barbarus à coloribus tractum putet in corollario Pliniano. Nam & interulas dilores nominat idem Vopiscus in Bonoso. Hæc Alciatus. Meminit & Cælius lib.16.cap.10.

Paragauda,aliter ex Turnebo: sic enim inquit,Ego igitur paragaudas arbitror fascias fuisse,vel aureas vel sericas auro ornatas,quę vestibus intexerentur,non vt institæ adsuerentur. Id satis ostendit Imperatorum Gratiani,Valentiniani, & Theodosij rescriptum,quod habetur in l.2. C.de vestib.olober.&c. lib.11, Nemo vir auratas habeat aut in tunicis aut in lineis paragaudas: nisi hi tantummodo quibus hoc,&c. At in l.1. eod.tit. Auratas ac sericas paragaudas auro intextas viriles priuatis vsibus contexere conficeréque prohibemus,&c. vestis potius ipsa paragaudis distincta & insignita significatur. Nam & paragauda vestis ipsa etiam dicebatur. Vopiscus in Probo,Interulas paragaudas duas. Et in Aureliano, Paragaudas vestes ipse primus militibus dedit, quum antè non nisi rectas purpureas accepissent. Qui locus prætexturã quandã vesti paragaudæ fuisse intextam significat,quum paragaudæ vesti purpureã rectã opponat,quę nec clauata,nec prætexta erat. Harum quædam monolores erant, quædam dilores,aliæ trilores,aliæ etiam pentalores: ego autem suspicor monolores fuisse paragaudas vestes, quibus vna tantùm paragauda intexta esset: quibus autem duæ, quæ sua latitudine lora æmulari viderẽtur,dilores: quibus tres, trilores. Nam quòd illæ tanquam fasciæ lori æquarent latitudinem & simularent speciem,ideo suspicor ab historicis & populo sic vocatas fuisse. Vopiscus, Et quidem aliis monolores,aliis dilores,trilores aliis, & vsque ad pentalores,quales hodie lineæ sunt. Haud me tamen fallit eruditos esse homines, qui monocores,dicores,tricores, pentacores hic scribendum asserant,& vestes intelligant bis,ter,quinquies purpuræ aut muricis fuco fucatas: sed nihil afferunt,cur eorum sententia sit recipienda. Paragauda autem, vt nihil prætermittam, verbum esse videtur ex Græco & Latino compositum, vt quoddam ornamentum & gaudium vestis intelligatur, vel quòd limbo paragauda & margini vestis esset vicina,velut para caudam, id est iuxta caudam & extremitatem & orã vestis.

Paragoge,paragoges,pen.prod fœm. generis {παραγωγή} Adductio, Figura qua litera vel syllaba fini dictionis iungitur,vt Dicier pro Dici: Potestur,pro Potest. Hanc alij paralepsin, alij prolepsin vocant. Ex Donato.

Paragogia, ipsarum aquarum pori & meatus, dicta ἀπὸ τοῦ παράγειν, quod est deducere. Hinc παραγωγὴ dicta Ælio Donato: nam ἀγωγὴ, aquæductus est. Alciatus in l. Decernimus. de Aquæductib. lib. 11. C.

Paragraphe, paragraphes, pen. corr. fœm. gen. { παραγραφή } Latinè exceptio dicitur, præscriptio, effugium litis, compositio. ¶ Est & tropus apud poetas, quum præcedenti cöpleto ad alia fit transitus. ¶ Est etiam annotatio in margine, & scholium.

Paragraphus dicitur linea in longum protensa, vox protrita iurisconsultis nostris. Vide diligenter Alciatum libro 3. Dispunctionum, cap. 16. & Cælium lib. 15. cap. 10.

PARALIA, Vide AMBRACIA.

Paralipomenum { παραλειπόμενον } Derelictum, prætermissio. Hinc Q. Calaber poeta Græcus opus suum, quo ea exequitur quæ ab Homero sunt prætermissa, Ομήρου παραλειπόμενα inscripsit. In sacris quoque libris eadem ratione dicuntur, quibus ea supplentur quæ in libris Regum aut prætermissa erant, aut leuiter degustata.

Paralius { πάραλιος } tertia species est tithymali, ita dicta, quòd loca maritima amet. Eadem & tithymalis dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8. Tertium genus tithymali paralius vocatur, siue Tithymalis, folio rotundo, caule palmum alto, ramis rubentibus, semine albo.

Parallelogrammum, figura est quadrati. Eucl. 1. Elem. Theorema. 34. Parallelogrammorum spatiorum æqualia sunt inter se quæ ex aduerso, & latera, & anguli: atque illa bifariam secat diameter.

Parallelus, paralleli, pen. prod. { παράλληλος } Quasi alternus, mutuus, inuicem comparatus, æqualiter distans. A quo lineæ æquè distätes, parallelæ dicuntur. Ideóque segmenta mundi quæ nos circulos dicimus, parallelos Græci vocant, vt ait Plin. lib. 6. cap. 33. Paralleli dicuntur circuli sphæræ, qui ad eundem polum cöstituti finiuntur. Interpres Plutarchi neutro genere parallela dixit in Parallelis Plutar. id est comparationibus. Aristot. quoque & Isocrates neutro genere vtuntur.

Paralogismus { παραλογισμός } Deceptio per falsas ratiocinationes, conclusio fallax, & captiosa argumëtatio: à verbo Græco παραλογίζω, quod inter cætera significat, captioso genere argumentationis vtor.

Paralos { πάραλος } apud Athenienses nauis genus erat, qua Theori ad rem diuinam faciendam Delphos mittebantur, cúmque in vsum solum publicè destinata. Illi quoque qui hac in naui vehebantur Parali dicebantur. Paralorû quoque nomine Plutarchus intelligit vnã ex tribus factionibus Atheniensium, quæ Solonis tempore vigebãt. Fuit etiam Paralus nomen proprium eius, cui Hegesias primam longæ nauis inuentionem tribuit, referente Plin. lib. 7. cap. 56.

Paralurges { παραλουργής } Vestimenti genus, vtrinque habens intextã purpuram: Iones παρύφας vocant, vt scribit Iulius Pollux libro 7. capite 13.

PARALVS, Periclis filius, quem pater tanto amore prosequebatur, vt cum infracto animo omnem calamitatë ferret, mortem filij sine dolore, ac lachrymis, imo eiulatibus tolerare non potuit. Alexandrinus libro 3. cap. 7. Contrà Pericles quum animo infracto semper fuisset, amisso Paralo filio magnitudine doloris victus lachrymas vberes dedit, & eiulatus nunquam desinentes. filios verò minores Decemuir tot mensibus, quot annis vixissent à parentibus lugeri statuit.

Paralysis, huius paralysis, pen. corr. fœm. gen. { παράλυσις } Latinè dicitur dissolutio. Cic. Attic. lib. 16. Hermolaus, Paralysis, vnde Paralytici, Latinè resolutio neruorum dicitur, & alio nomine à Græcis hemiplexia, hoc est semiapoplexia, quum in alteram tantùm partë corporis malum id incubuit. nam quum totum afficitur, apoplexia nominatur. Nunc vtrunque, inquit Celsus libro 3. cap. 27. paralysin appellari video. Nominatur id & paralysis ferè à defectu vitium. Hactenus Hermolaus. Plin. lib. 20. cap. 3. Intestinorum omnium vitiis medetur & rerum, & lumborum, & paralysi.

Paralyticus, pen. corr. { παραλυτικός } Qui paralysi laborat. Plin libro 20. cap. 9. Ideo paralyticis & tremulis dare iubet.

Parameria, femora. Cælius lib. 4. cap. 11. Intra coxas femora sunt, parameria dicta: nam quod coxas interiacet, mesomerium est.

Parangariæ, Vide ANGARIA.

Paranites { παρανίτης } gemma est ex Amethystorum genere, quæ in Arabiæ contermino inuenitur, alio nomine Sapinos dicta. Plin. libro 37. cap. 9.

Paranymphus, huius paranymphi { παράνυμφος } Pronubus dicitur, ab antiquis auspex. Antiqui enim pro nuptiis celebrandis auspicium capere solebant. qui præerat huic rei, pro parte viri, à Græcis paranymphus, à nostris auspex dicebatur. Et vt auspex pro parte viri, sic & pronuba pro parte mulieris adhibebatur.

PARAPATIVS, vnus ex Parthorum regibus, qui sibi Arsacis nomen, cognomento attribuit, tanta fuit Arsacis virtus. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 2.

Parapechy { παραπήχυ } tanquam dicas cubitale, apud Pollucem lib. 7. cap. 13. vestis alba, cubitum (vnde illi nomen est) purpureum contextum habens. A Varr. lib. 1. de Ling. Latin. inter ornamenta muliebria ponitur.

Parapechyon, est os minus brachij, quem nos radium appellamus: Cælius lib. 4. cap 3.

Parapægma { παράπηγμα } est canon, aut organi species astronomici. Cælius lib. 8. cap 8. Parapægma (inquit) ad scenæ rationem pertinet nihil: est enim eo nomine canon, aut organi species astronomici, quod significat Vitruuius, Parapægmatum disciplinas nuncupans, quibus syderum occasus, & tempestatum comperiantur significatus. Suidas, παράπηγμα, inquit, ...

Paraphernа, paraphernorum, omn. gen. { παράφερνα } dicuntur à iurisconsultis quæcunque præter dotem viris dantur à fœminis. à παρὰ præter, & φερνὴ dos. Vlpian. de Iure dotium, l. Si ego, Cæterùm si res dentur in ea quæ Græci parapherna dicunt, quæque Galli peculium appellant: videamus an statim fiant mariti.

Paraphoron, species aluminis est, de qua Plin lib. 35. cap 15.

Paraphrasis, huius paraphrasis, pen. corr. fœm. gen { παράφρασις } Eiusdem sententiæ per alium sermonem expositio, & liberior interpretatio, quum quædam mutantes, aut etiam addentes, copiosius ac dilucidius explicamus quod ab aliis dictum est: cuiusmodi est Themistij in Aristotelem. Quintil. lib. 10. cap. 5. Neque ego paraphrasim esse interpretationem tantùm volo, sed circa eosdem sensus certamen atque æmulationem.

Paraphrastes, paraphrastæ { παραφραστής } Interpres, latiùs explicans.

Paraphrenitis { παραφρενῖτις } est mentis delirium. à verbo παραφρονέω, hoc est, mëte percellor, moueor, deliro, desipio. Gal. in lib. 1. Prorrhetici Hippoc.

Paraphyades, surculi & propagines. Cælius Rhod. lib. 4. cap. 14. Sunt & in pedibus plerunque paraphyades, quas velut surculos dixeris, & propagines.

PARAPIANI, populi sunt in India, regione Capissene, non procul ab Indo fluuio. Plin lib. 6. cap. 23.

Paraplegia, æ { παραπληγία } est membrorum resolutio, ex apoplexia, in partem aliquam decumbens. Hippocrates lib. 1. de morb. vulgar. Natu maioribus autem & quos iam calor deficit, paraplegiæ, aut insaniæ, aut cæcitates.

Paraplexia { παραπληξία } est detentio mentis, cû ereptione sensuum, & corporis resolutione, ex parte tamë. Galen. In finitione Medica: Paraplectici demû dicuntur, quibus dextræ tantùm partes, aut sinistræ resolutione elanguescunt. Paraplexia enim, vt à toto pars, ita ab Apoplexia, differt: quam rem idem Gal. eo quo dixi libro sapiëtissimè explicat.

PARAPOTAMIA { παραποταμία } regio Asiæ Tigri fluuio proxima, vnde & nomen accepit. Plin. lib. 6. cap. 18.

PARAPOTAMII, populi sunt in Phocide, Asiæ regione. Strab. lib. 9.

PARARENCHO, Pararenchonis, Nomen viri proprium. Sext. Pomp. lib. 12. Non omnibus dormio, prouerbium videtur à Capio quodam, qui Pararencho dictus est, quòd simularet dormientem, quò impunitius eius vxor mœcharetur. Eius meminit Lucilius. Hæc Pöp. Alciatus lib. 4. Parerg. cap. 26. Parathinchus, inquit, ἀπὸ τοῦ ῥύγχους dictus est, quòd rostro seu naso stertereт, & somnum in mensa simularet, vt riuali vxoris suæ morem gereret, vt est apud Festum. quod & à quodam Galba factum fuisse Plutarchus est author, dum C. Mecœnati in vxoris suæ amorem effuso obsequeretur: vnde ortum prouerbium, Non omnibus dormio. Iuuenal. Satyr. 1,

-doctus spectare lacunar

Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso. Hæc Alciatus, à quo dissentiens Vitus Amerpachius in epist. 15. lib. 7. Cic. ad Gallum, Apud Sex. Pompeium, inquit, malè Parathinchus Alciatus corrigit, quum sit à ῥέγχω, non à ῥύγχος facta vox. Vide Erasm. in prouerb. Non omnibus dormio. & Cæl. lib. 12. cap. 16. Porrò ῥύγχος idem valet quod sterto, ῥύγχος rostrum.

Pararius { προξενητής } qui nominibus faciendis interuenit, cöciliator intercessórque inter emptorem & venditorem. Senec. lib. 2. cap. 22. de Benefic. Quidam nolunt nomina secum fieri, nec interponi pararios, nec signatores aduocari, nec chirographum dare. Budæus.

Pararium æs appellabatur id quod equitibus duplex pro binis equis dabatur. Festus.

Parariis interpositis nomina facere. Seneca de Benef. lib 3. cap. 15.

Parasanga, parasangæ { παρασάγγης } Parasangæ, inquit Festus, apud Persas, viarum mensuræ sunt. Budæus triginta stadia continere dicit. Plin. lib. 6. cap. 26. Inconstantiam mensuræ diuersitas authorum facit, quum Persæ quoque schœnos & parasangas alij alia mensura determinent. Herodotus libro 2. de Ægyptiis loquens, Quotquot enim inopes soli sunt: ij terram suam orgyis metiuntur. Qui verò minus inopes soli sunt: stadiis. Qui autem latifundia habent: parasangis metiuntur. Constat autem Parasanga triginta stadiis. Schœnus autem, quod ipsum verbum est Ægyptiacum, sexaginta.

Parascenia, sunt ab vtroque latere spatia in scena: nam scenam nonnulli interpretantur medianam theatri portam: Proscenium locus erat ante scenam parapetasmáque, siue velum, aut item pulpitum. vnde per adagium dicimus proscenia, quæ speciosa extrinsecus videntur, quum mira intus lateat fœditas, sicut meretricula Nannium nomine apud Athenæum proscenium dicta est, quòd vestium & auri cultu plurimo speciosa videbatur, quum exuta foret vel turpissima. Cælius lib. 8. cap. 8.

Parasceualtica { παρασκευαστικά } sunt conceptacula seminis, quæ præparatoria appellitare possimus, quoniam seminarium humorem ad testes deferentia præfingere, & (vt sic dicam) delineare videntur. Cælius lib 4. cap. 2.

Parasceue, parasceues, pen. prod. fœm. gen. { παρασκευή } Apparatus à verbo Græco παρασκευάζω, quod est præparo, deducitur. Vnde & dies quo Dominus noster Iesus Christus, pro humani generis salute cruci affixus fuit, parasceue dicitur: quoniam in eo Iudæi sibi necessaria ad victum sequentis diei præparabant, vt Paschæ dies absque operatione aliqua transigeretur.

Parasiopesis, huius parasiopesis, pen. prod fœm. gen. { παρασιώπησις } Schema est apud Rhetores, à Latinis præoccupatio dicitur, quum aliquid nos reticere dicimus, & tamen tacitum intelligitur. Quod sit vel quum rem notam esse putamus auditoribus, vel quum suspicionem maiorem excitare reticendo volumus.

Parasitus, parasiti, pen. prod. { παράσιτος, ἐπιτραπεζίδιος } Qui aliorum mensas & cibaria sequitur: quíque ad voluntatem eius, in cuius contubernio fit, omnia loquitur, & facit, nihil repugnans, cibi & ventris gratia, à quo nomen habet. nam παρὰ, apud Græcos, ad significat: σιτίον cibus: σῖτος sagina. Qualis sit parasitus declarat Terentius Eunucho, 2. 2.

Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, &c.

Parasiti, scorta vocati: cuius rei ea causa est, quia in cöuiuiis quum more Græco solerent talis sortiri vices bibendi, talos mittentes scorta inuocabant sua, suásque amicas fausti ominis causa. Quia igitur parasiti inuocati, id est non vocati venire in cöuiuium solebãt, quum essent patinarum affectatores, ab illa inuocatione scorta appellari cœpere. Itaque apud Plautum in Truculento, quum dixisset Truc-

lentus adolescens,
Vel amare possum, vel etiam scortum ducere. Respondet Asta-
phium,
Lepidè meccastor nuntias: sed dic mihi,
An parasitum te potesse ducere? Qui versus satis indicat parasitos
scorta vocatos fuisse. Turneb.

Parasiti verbum apud vetustissimos honestum fuit: parasitique vo-
cabantur comites, sodalésque Pontificum & magistratuum, vt docet
Athenæus lib 6. Solon sic eos appellauit, qui in Prytaneo, publico vi-
ctu epulabantur, authore Plutarcho.

Parasiti Phœbi siue Apollinis dicebantur mimi seu histriones: quia
seruiebant poetis, eorum scripta recitantes. Poetarum autem præsi-
dem constat esse Apollinem. Martial. lib. 9. epigram. 29. de Latino Do
mitiani mimo,
Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi,
Roma sui famulum dum sciat esse Iouis. Parasitos Apollinis, in-
terpretatur Verrius mimos secundarum partium, quòd ludis Apolli-
naribus in mimis ferè essent parasiti illarum partium actores. Pom-
peius, Verrius, inquit, parasitos Apollinis ait ita appellari, quòd C.
Volumnius, qui ad tibicinen saltarit, secundarum partium fuerit,
qui ferè omnibus mimis parasitus inducatur. In antiqua inscriptio-
ne parasiti Apollinis est mentio, his verbis, Agilio Septentrioni fa-
cerdoti Moschi dei, Apollinis parasito, alumno Faustinæ Augustæ.
Ex Turnebo.

Assentatio parasitorum in Comœdiis nobis faceta non videretur,
nisi essent milites gloriosi. Cic de Amicit.
Edaces parasiti Horat. 1. epist. 1.
Suadet parasitus militi. Cic Lentulo, lib. 1. 9.

Parasita, parasitæ, penult. prod. fœm. gen. { παράσιτος } Horat. 1. Serm. sa-
tyra 2,
Custodes, lectica, ciniflones, parasitæ,
Ad talos stola demissa.

Parasitor, penult. prod. parasitaris { παρασιτέω } parasitári, Parasitum agere.
Plautus, Quin parasitando pauerint ventres suos.

Parasitaster, parasitastri. Qui parasitorum est imitator, inquit Valla. Te-
rentius Adelph. 5. 2, Est alius quidam parasitaster paruolus, nostin'? o.
iam scibo.

PARASIVS, pictor, sic enim à Plinio & scribitur, & nominatur, non Par-
rhasius: sed quia error orthographiæ iam & apud eruditos inualuit,
pro lege sit. De Parasio vide Plinium libro 35 cap. 10. & cap. 6. Vide in
PARRHASIO.

Parasphagis, Pars est iuguli, nomine alio à Theodoro Clis, seu Cli-
dium appellata, hæc collum respectat. Cælius lib. 4 cap. 2.

Parastades { παραστάδες } Lapides, qui vtrunque ostij latus muniunt.
Vitruuius quoque parastadas in mentione templorum vocat antas.
Hermolaus.

Parastata, est conceptaculum spermaticum, quod seminarium & vir-
gam virilem interiacet. Cælius Rhodigin. lib. 4. cap 22.

Parastatæ, pen. corr. { παραστάται } vt est apud Vitruuium & Plinium,
Lapides sunt pilarum ferè modo appositi columnis: a quarum simili-
tudine, alterum cruris os (duo enim sunt) parastata nominatur in iu-
mentis à Vegetio, quod & paracnemion appellatur Iulio Polluci, a-
pud quem & meatus illi per quos genitura è testibus per vrinæ vias
defertur, parastatæ nuncupantur. Sunt & in prælio, inquit, dicti pa-
rastatæ, nomen officij, quoniam adiuncti sunt prostatis, hoc est iis qui
præsunt cornibus: sicut epistatæ, qui tertium in regendis his locum
tenent. Sed & tabulæ quædam certis instrumentis à Vitruuio para-
statæ vocantur. Hactenus Hermolaus. Plin. lib 33. cap. 3, Sed & illius
aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ, & parasta-
tæ. Vitruuius, In columna, aut parastata horæ describuntur. Budæus
in istis Vitruuij & Plinij locis dicit malè fuisse emendatum, legen-
dúmque parastaticæ & parastatica.

Parastatæ { παραστάται } Galeno, lib. sing. de finitionibus Medic. dicuntur,
quos Latini Astites nominant, qui ex vena & arteria constant in v-
nam naturam consertis, semen confouentes.

Parasynanche { παρασυνάγχη } Morbus, quando adiacentium fauci-
bus, musculorum inflammatio fit. Galen. libro 4. in Aphoris. Hippo-
cratis 34.

Parasynaxes { παρασυνάξεις } conuentus, coitiones, conuenticula hæ-
reticorum. L. Quicunque. 8. C. de Hæret. & Manich.

Paratilmos { παρατιλμός } supplicij genus erat quod pauperioribus in
adulterio deprehensis irrogabatur: illis enim pili ex pudendis euelle-
bantur. Siquidem ditiores pecunia se redimebant: Inopi expilabatur
sedes. Vnde & nomen factum. Nam παρατιλλέσθαι euelli significat.
Alexandrinus Alexander lib. 4. cap. 1.

Paratitla { παράτιτλα } Iustinianus imperator summas rerum appel-
lat titulatim appositas: quales extant Azonis. Alij Paratitla dici pu-
tant quasi titularia, quòd per ea titulus cum titulo, locus cum loco
conferatur: idem quod vulgò *concordantias* vocamus.

Paratragœdio, paratragœdias { παρατραγῳδέω } paratragœdiare, Ex-
aggerare, & verborum magnitudine aliquid augere. Plautus Pseu-
dolo, 11,
Illic homo est: vide vt paratragœdiat carnufex.

Paratrimma, Vide INTERTRIGO.

Paratus, Paratè, Vide PARO.

Parauasis { παράβασις } dicitur vniuersalis chori transitus, quòd ab
legitima statione, in aduersum theatri prospectum trãsgressio fieret.
Cælius lib. 8. cap. 8. ad finem.

Parauercdus, di, do. in l. 2. & l. 3. C. de Cursu public. libro 12. l. 13. C.
de excu muner. lib. 10. l. 2. C. de præpo. sacr. cubicul. lib. 12. l. 3 C. de si-
lentiar. lib. 12. Cassiodorus lib. 11. Vari. ad Gaudiosum. & lib. 5. Epistol.
ad Ampelium.

Parauolanos, interpretatur Hotomanus Chirurgos hospitalium, id
est, eos, qui ad curanda debilium ægra corpora deputantur. Vide in
PARABOLANI.

Parazonium { παραζώνιον } Pugio erat, quod tribunis ab Imperatore
dabatur: vt enim maioribus magistratibus gladius, eiusq; potestas tri
buebatur, sic tribunis parazonium. De hoc epigramma est Martial.
libro 14. 32,
Militiæ decus hoc, & grati nomen honoris
Arma tribunitium cingere digna latus. Dio quoque Traianũ scri-
bit dixisse, quum parazonium Suræ cingeret, hoc pro me, si rectè im-
perato vtaris: sin secus, in me. Ita in his meritum honorem distingue-
bat magnitudo ferri, ac gladio accingebátur Imperatores, duces, præ
fides: pugione tribuni. Contrà, vt in honoribus mandandis his armis
accingebantur: ita quum ignominiosè mittebátur, & honoribus pri-
uabantur, discingebantur, cuius rei multa passim in iure alijsque scri-
ptoribus extant exempla. Ex Turnebo.

PARCAE { μοῖραι } à parco, per contrarium, quòd nemini parcant.
Ideò tres esse Parcas arbitrantur, quoniam tria sunt tempora, in qui-
bus omnia voluuntur. Varro à partu, vnius literæ mutatione, dedu-
ci putat: quoniam (vt scribit Hesiodus) hæ nascentibus hominibus
bonum malúmque conferre censeantur. Iuuen. Satyr. 9.

Tres autem fuisse Parcas, Clotho scilicet & Lachesin & Atropon
finxerunt antiqui, quas Cic. 3. de Nat. deor. Erebi & Noctis filias fuis-
se scribit, & easdem fata esse existimat. Vnde est illud Cleantis, Du-
cunt volentem fata, nolentem trahunt. Fingunt vitæ hominum præ-
esse, & nendo eam ducere. Clotho, colum baiulat: Lachesis, net: A-
tropos, filum frangit. Quapropter lanificas sorores appellat. Martial.
lib. 6. 5. Apuleius, Tres Parcæ tria fata sunt numero, cum ratione tẽ-
poris facientia, si potestatem earum ad eiusdem similitudinem tem-
poris referas. Nam quod in fuso perfectum est, præteriti temporis
habet speciem. Et quod torquetur in digitis, momenti præsentis in-
dicat spatia. Et quod nondum ex colo tractum est, subactúmque cu-
ræ digitorum, futuri & consequentis seculi posteriora videtur osten-
dere. Lachesin dictam esse putant, quia λαγχάνειν Græcè, sortior desi-
gnat. Atropon, quia reuerti non possint. Clothon, quoniam contor-
ta & coordinata omnia teneat. Hæc enim, nomina ipsa lingua Græ-
ca ostendunt. Martial. lib. 1. 161,
Lanificas nulli tres exorare puellas
Contigit: obseruant quem statuere diem.
Concordes stabili fatorum numine Parcæ. Virg. 4. eclog.
Nocentum ira Parcarum. Stat. 5. Sylu 2.
Parca non mẽdax. Horat. 2. Carm. ode 16. Illud è vetere ritu. Nam
vltima hebdomadis die, qua quis in lucem editus erat, fata vocaban-
tur quæ scriberentur, quòd eo die viderentur Parcæ in totam statue-
re vitam, qua fortuna futurus quis esset. Tertullianus, Dum per to-
tam hebdomadam Iunoni mensa proponitur, dum vltima die fata
scribenda aduocantur. Hinc illud Virgilij,
Talia fata suis dixerunt currite fusis. Turneb.
Nubila nascenti mihi Parca fuit. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.
Sæuæ. Valer. 5. Argon.
Veraces. Horat. in Carm. secul.
Fœdere Parcarum sic cautum est. Ouid. 5. Metam.
Hilares Parcæ meliora pensa manu ducunt. Iuuen. Satyr. 12.
Meliore Parca nubere, Id est auspicio vel fortuna. Ouid. epist. 12.
Dies Parcarum propinquat. Virg. 12. Æneid.
Iniquæ prohibent Parcæ. Horat. 2. Carm. ode 6.

Parco, parcis, peperci & parsi, parsum { φείδομαι } parcere, Abstinere,
parum tangere propriè significat.
Parcui, Præteritum quo vsi sunt veteres. Næuius Quadrigeminis,
Suo labori nullus parcuit: Id est pepercit. Nonius.

Parcere { συγγινώσκειν, συγγνώμην } Veniam dare, id est ab vltione absti-
nere, tunc peperci facit, authore Donato. Cic. 4. Verr. Vt esset idem
monimentum victoriæ, mansuetudinis, continentiæ: quum homines
viderẽt & quid expugnasset, & quibus pepercisset, & quæ reliquisset.
Fortuna tibi pepercit. Lucan. lib. 3.
Supplicibus parcere. Horat. 3. Carm. ode 10.
Subiectis parcere. Virg. 6. Æneid.
Parce precor Horat. 4. Carm. ode 1.
Parcere, & Mortem afferre, contraria. Seruius Cic. lib. 4. 11. M. Mar
cello, cui inimici propter dignitatem pepercerant, inuentus est ami-
cus (P. Magius scilicet) qui mortem afferret.
¶ Parcere, Conseruare, & parsi tunc facit, vt vult Donatus. Peperci
etiam apud Plautum in Aulul. 13,
-festo die siquid prodegeris,
Profesto egere liceat, nisi peperceris.
Parcere vitam. Gell. noct. Attic. lib. 16. cap. 19, Tum illum ibi perni-
cie intellecta, pecuniam cæteráque sua vt haberent, dedisse: vitam
modò sibi vt parcerent, orauisse. De Arione loquitur.
Parcere, & Perdere, contraria. Cic. pro Quintio, Iugulare ciuem ne
iure quidem quisquam bonus vult: mauult enim commemorare se,
quum posset perdere, pepercisse, quàm quum parcere potuerit, per-
didisse.
Parcere, & Spoliare, cõtraria. Cic. pro Cælio, Parcat iuuentus pu-
dicitiæ suæ ne spoliet alienam, ne effundat patrimonium, ne fœnore
trucidetur, ne incurrat in alterius domum atque famam, &c.
Nihil parcunt, Vide NIHIL.
Parcere ab. Liu. 5. bel. Pun. Legati eò ab Thica & Neapoli cum in-
fulis & velamentis venerunt, precantes vt à cædibus & ab incendiis
parceretur.
¶ Ædificiis parcere. Cic 6. Verr. Itaque ædificiis omnibus, publicis
& priuatis, sacris & profanis sic pepercit, quasi ad ea defendẽda cum
exercitu, non expugnanda venisset.
Parcendum est animo miserabile vulnus habenti. Id est ignoscen-
dum. Ouid. 1. de Ponto, eleg 6.
Auribus alicuius. Cic. pro Quintio.
Auxilio alicuius. Cic. pro Planc. Ego verò fateor me hercule, quòd
viderim mihi auxilium non deesse, idcirco me illi auxilio pepercisse.
Id est abstinuisse, neque vti voluisse auxilio illo.
Capillis. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Castris hostium. Cic. de Arusp. respon.

Charitati

Charitati hominum maximè parcendum est, ne temerè in eos dicas qui diliguntur.Cic.2.de Orat.
Consuetudini auribúsque. Cic.3.de Orat. Ita fit, vt omnis singulorum verborũ virtus atque laus tribus exiſtat ex rebus:ſi aut vetuſtum verbum ſit, quod tamen conſuetudo ferre poſſit:aut factum vel coniũctione vel nouitate, in quo item eſt auribus conſuetudinſque parcendum:aut tranſlatum,&c.
Dolori & iracundiæ.Cic.Attic.lib.2.
Famæ ſuæ.Propert.lib.1.eleg 15.
Euri parcebant hybernis flatibus.Virg.2.Georg.
Parcere gladio,pro Abſtinere à cędibus.Senec.epiſt.115. Sic Lucan. lib.1,Temerando parcere ferro.
Impenſæ parcere.Liu.5 bel.Maced.
Non parcere iniuriis.Senec.de Benef.lib.2.cap 9.
Labori.Terent.Hecy.2.1,
Meo labori haud parcens,præter æquum atque ætatem meam.
Lamentis parcere,Continere ſe à fletu.Liu.6.ab Vrbe.
Luminibus.Ouid 5.Metam.
Metu parcere,Deponere metum.Virg.1.Æneidos,
Parce metu Cytherea,manent immota tuorum
Fata tibi. Seruius,Elocutio vſualis,id eſt Dimitte metum:quomodo dicimus Parce verbis,Parce iniuriis.
Maior parcas minori.Horat.2.Serm.ſa:yr.3.
Nominibus viuentium.Quintil.lib.3.cap.1.
Operæ.Cic.Seruio Sulpitio,lib 13.28,Sed tamen non parcam operæ, & vt vos ſoletis in formulis, ſic ego in epiſtolis de eadem re alio modo.
Pretio.Plaut.Capt.2.
Pudicitiæ nec ſuæ nec alienæ.Cic.pro Rab.perd.reo.
Sibi parcere,Hoc eſt parcere labori,minuere laborem quẽ aliquan do ſuſcipiebamus & ſibi conſulere. Terent.Heaut.1.1,
-quæſo tandem aliquantulum
Tibi parce.
Stimulis Ouid 2.Metam.
Sumptui in re aliqua parcere.Cic.ad Tironẽ.lib.16.6,Illud mi Tiro te rogo,ſumptui ne parcas vlla in re,qua ad valetudinem opus ſit.
Teneris parcendum.Virg.2.Georg.
Valetudini Cic. Matio,lib.11.27, Quem quum obiurgarem, quòd parum valetudini parceret,tum ille,&c.
Verbis.Ouid.4.de Ponto,eleg 3.
Vitæ.Cic.3.de Nat.deor. Sed eorum imperatorum,qui patriæ con ſulerent,vitæ non parcerent.
Voci.Plaut.Mil 18.
Parcere telo ſuo in hoſtes. Id eſt reſeruare telum ad hoſtes ſuos perdendos. Lucret.lib.6,
-cur ipſe ſinit,neque parcit in hoſtes? De fulmine Iouis.
¶Parcere ne. Plaut. Trinum.6,Neu tibi ægritudinem pater parcerem,parſi ſeduló.
¶Parco,parcis,cũ infinitiuo.vt Parce dare. Horat.1.Carm.ode 28, At tu nauta vagæ ne parce malignus arenæ,&c. Particulam dare.
Parcite credere,Nolite credere.Ouid 3.de Arte.
Parce priuatus nimium cauere, Id eſt noli nimium cauere. Horat. 3.Carm.ode 8. Virg.4.ecloga. Parcite oues nimium procedere. Vbi Seruius,Parcite,Prohibete,Id eſt ſeruate ne procedant.
Nihil promittere parcunt.Catul Argon.epigr.59.
Parcere perdere vitã. Terent.Hecy.3.1, -heu me infœlicem,hanccine ego vitam parſi perdere? Vbi Donatus,Parco, Conſeruo, parſi facit:Parco,Veniam do, peperci. Modò ergo, continui ſine abſtinui ſignificat. Seruius verò de parſi & peperci ſic dicit, Multa vſus contra antiquitatem vendicauit:illi enim parſi dicebant,non peperci.
Parce precor manes ſollicitare meos.Ouid.3.Triſt.eleg.11.
Parcitum eſt Plin.lib.33.cap.4.
Parcitur,pen corr.Imperſonale { φείδεται.} Cic.Attic.lib.2.19, Sed tamẽ ſatisfiet à nobis,neque parcetur labori.
Parcens, Participium { φειδόμενος.} vt Viribus parcens. Horat.1.Sermon. ſatyr.10.
Dexteræ parcentes Horat 3 Carm.ode 19.
Verberibus parcens.Stat.6.Thebaid.
Parſurus, pen.prod. { φεισόμενος } Aliud participium.Suet.in Tib.Cæſar. cap 61,Ac ne reliquis quidem nepotibus parſurus creditur.
Parcus, Adiectiuum{φειδωλὸς,φειδωλὸς, φειδόμενος} Frugi,& ſumptibus parcens. Plaut.Moſtel.2,
Quò nemo adæquè iuuentute ex omni Attica
Antehac eſt habitus parcus,nec magis continens.
Parcus compoſito vocabulo dictus eſt,quaſi par arcæ:quando ſicut in arca omnia reconduntur, eiúſque cuſtodia ſeruantur & continentur,ita homo tenax paruóque contentus, omnia cuſtodita & recondita habet ſicuti arca. Alij Parcum ob eam cauſam dictum,quòd pecuniam conſumi atque impendi arceat. Verũ Phauorinus apud Gellium neque ab arca, neque ab arcendo, ſed ab eo quod eſt parum & paruum Parcum denominatum dicit. Ex Gellio,lib.3.cap.vltim.
Prodigus & luxurioſus, Parcus & diligens, contraria. Author ad Heren. lib.4. Ex contrario ducitur ſic, vt ſiquis hominem prodigum & luxurioſum illudens,parcum & diligentem appellet.
Senes parci.Horat.2.Carm.ode 8.
Parcus & tenax pater.Cic pro Cælio.
Colonus parciſſimus,frugaliſſimus.Cic.2.de Orat.
¶Parcus,cum genitiuo:vt Parcus opum.Claud.3.Paneg.
Aceti veteris non parcus.Horat.2.Serm.ſatyr.2.
Cruoris.Claud.2.Paneg.
Pœnæ.Claud.7.Paneg.
Ciuium ſanguinis parcum credidere.Tacit.lib.19.
Manu parca offerre aliquid.Horat 3.Carm.ode 16.
Parciſſimus honorum, Qui honoribus parcit, neque honores deſyderat. Plin.iun.lib.10.epiſt.9.
¶Parcus,ablatiuo iunctum.vt Parcus opera.Plaut.Rud 22.
Parcus comitatu, Qui paucos in comitatu habet.Plin.in Paneg.
Parcus in ædificando.Cic.pro Corn.Balbo, M.Craſſus non Aletrinenſem fœderatum ciuitate donauit, homo tum grauitate & prudentia præſtans,tum vel nimium parcus in largienda ciuitate.
Parciſſimum tamen hominem vocamus puſilli animi & contracti, quum infinitum interſit inter modum & anguſtias.
Parciſſimus æſtimator beneficiorum.Plin.in Paneg.
Cultor deorum parcus & infrequens.Horat.1.Carm.ode 34.
Acies parca,Vide ACIES.
Ira parcior meo merito.Id eſt minor.Ouid.1.de Ponto,eleg.3.
Iuuentus parca magnum donandi.Horat.2.Serm.ſatyr.5.
Lucerna.Propert.lib.4.eleg.3.
Sale parco contingere aliquid.Id eſt,modico.Virg.3.Georg.
Parcus,& breuis ſomnus.Plin.in Paneg.
Tellus parca.Stat.4.Sylu.5.
¶Parcus & Elegans,contraria.Cic.in Orat.Nam ſic vt in epularum apparatu à magnificentia recedens, non ſe parcum ſolùm, ſed etiam elegantem videri volet. Idem de Claris Oratorib.Craſſus erat elegantium parciſſimus,Scæuola parcorum elegantiſſimus.
Parcè, Aduerbium { φειδομένως } Frugaliter, moderatè. Plaut.Trucul.7,
-ita ego illam
Ædepol ſeruem,itáque parcè victitem,vt,&c.
Viuere parcè.Lucret.lib.5.
Parcè ac duriter viuere. Terent.And.1.1.
Parcè parcus.Plaut.Aulul.9.
Parcè & continenter viuere,cui opponitur Diffluere luxuria. Cic. 1.Offic. Intelligemus quàm ſit turpe diffluere luxuria, & delicatè ac molliter viuere: quámque honeſtum, parcè, continenter, ſeuerè, ſobriè.
Nimium parcè,Vide NIMIS.
Parcè & reſtrictè facere. Cic.2 de Finib. Nec tamẽ cur id tam parcè,támque reſtrictè faciant,intelligo.
Parcè & paulatim.Cæſar 7.bel.Gal.
Exigere pretium parcius.Ouid.1.Amor.eleg.8.
Profiteri amores parcè.Ouid.2.de Arte.
Parcè vti verbis.Cic.3.de Orat.
Parcè & timidè de aliquo ſcribere. Cecinna Cic.lib.6.7, Scripſi de te parcè mediuſfidius, & timidè, non reuocans me ipſe,ſed penè refugiens.
Parcius,Comparatiuum aduerbium. Horat.1.epiſt.ad Mæcen 2,
Sæpè verecundum laudaſti:rexque paterque
Audiſti coràm, nec verbo parcius abſens. Id eſt appellatus es à me rex,& coràm,& nihilominus abſens. Lambinus.
Parcius condire.Plinius libro 14. capite 7, Poſtquam parcius mari condiunt.
Dicere parcius de laude alicuius.Cic.pro Mur.
Obiicere aliquid alicui parcius.Virg 8.eclog.
Vexare aliquem parcius.Ouid.epiſt.8.
Parciſſimè facere poteſt item aquæ.Colum.lib.6.cap.7.
Parcitas,pen corr parcitatis,fœm.gen. { φειδὼ } Frugalitas.Sen.1.de Clement. Ciuitatis mores magis corrigit parcitas animaduerſionum. Id eſt non frequens,aut non auſtera nimium punitio.
Parſimonia, parſimoniæ { φειδωλία } Moderatio ſumptuum & parcitas. Terent.Heaut.3.1,
Vehemens in vtranque partem Menedeme es nimis.
Aut largitate nimia, aut parſimonia. Cic.in Parad. O dij immortales,non intelligunt homines quàm magnum vectigal ſit parſimonia!
Parſimonia, eſt ſcientia vitandi ſumptus ſuperuacuos, & re familiari moderatè vtendi.Senec.de Benefic.lib.2.cap.34.
Ruſtica illa atque inculta parſimonia.Cic.pro Quintio.
Antiqua.Tacit.lib.3.
Sera in fundo parſimonia, Prouerbialis ſententia apud Senecam in prima epiſtola,quæ admonet in tempore parcendum rebus neceſſariis:neque imitandum profuſorum vulgus, qui tum denique incipiunt parcere,poſteaquam viderint minimum ſupereſſe.Traduci poteſt hæc ſententia ad res animi. Eraſm.
Sine parſimonia. Plin.lib 12.cap.14, Alexandro magno in pueritia ſine parſimonia thura ingerenti aris.
Adhibere parſimoniam,Vide ADHIBEO.
Cuſtodire,Vide CVSTODIO.
Minuendum noſtra parſimonia decus illud triumphi non putaui. Cic.de Prouinc.Conſul.
Parſimonia temporis.Plin.epiſt.5.lib.3.
Parſimoniæ oratoris.Cic.in Orat. Sunt enim pleræque aptæ huius ipſius oratoris,de quo loquor,parſimoniæ.
Parſimonia etiam viliſſimi ſanguinis.Senec.de Clement.lib.1.
Pardalianches {παρδαλιαγχὲς} veneni genus.Plin.lib.8.cap.27,Pantheras perfricata carne aconito (venenum id eſt) Barbari venantur. Occupat ilico fauces earum angor,quare pardalianches id venenum appellauere quidam.
Pardalis { πάρδαλις } animal eſt ferũ,Syriæ Africæque peculiare,quod alio nomine Panthera appellatur.
Pardalios { παρδάλιος } gemma eſt maculis quibuſdam variegata, à Pantherinæ pellis ſimilitudine nomen habens.Plin.lib.37.cap.11.
Pardalium { παρδάλιον } Vnguenti nomen, ſic dictum quòd pardalis odorem reddat, quæ ſola ex animantibus odorem reddit, & Latinè panthera dicitur. Plin.lib.13 cap.1, Fuerat & pardalium in Tharſo, cuius etiam compoſitio & miſtura obliterata eſt.
Pardus,pardi,maſcul.gen.{ πάρδος } Animal eſt,cuius fœmina, pardalis dicitur,& Latinè panthera. Plin.lib.8.cap 17,Nunc varias,& pardos,qui mares ſunt, appellant in eo genere, creberrimo in Aſia, Syriáque. Idem lib 10.cap.37.
Celer pardus Lucan.lib.6.
Fulminei.Claud.8.Paneg.
Sublimis pardus magno hiatu.Iuuen.Satyr.11.
Virides.Claud 3.Paneg.

Pardus hiando felit. Author Philomelæ.

Pardi mortem simulat. Prouerbio dicebatur vbi quis astu perniciem alicui moliretur: veluti quum Brutus stupidum ac dementem ageret, vt in posterum imperio potiretur. Id adagium ad quendam apologum referunt, de quo vide Erasm in Chiliad.

Pardalis in Pardo Apud Phryges Pardalis pro foribus affixa, Homero teste, signum immunitatis erat, ne hostiū incursibus pateret. Alex. Alexand lib.5.cap.24.

Parecbasis, pen.corr. { παρέκβασις } Latinè transgressio, excursus & excursio dicitur. Quintil.lib.4.cap.3, Parecbasis est, alienæ rei, sed ad vtilitatem causæ pertinentis, extra ordinem procurrens tractatio.

Parectatus, parectati, pen.prod. { παρέκτατος } Nonius, Parectati hi qui de pueritia veniunt ad pubertatem: à Græco sumptum vocabulum. Lucilius lib.8, Vnde parectato chlamydes, ac barbula prima. Idem libro 10, Tum ephebum quendam, quem vocant parectaton. Varro de compositione Satyrarum, Parectatæ adsunt, mulierque mulier Venus caput.

PARIDONI, suis Pratiis, Hyrcanici maris accolæ. hi influentem Tigrim in mare excipiunt. Plin.lib 6 cap.15.

Parelcon { παρέλκον } est productio dictionis ex adiectione syllabæ, siue etiam dictionis integræ ad aliam dictionem. Terentius And. Nihil ad Pamphilum quicquam. Vbi Donatus, παρέλκον. nam abundat QVICQVAM. nam Nemo quisquam, non dicitur. Virgilius 1.Æneidos, -& vosmet rebus seruate secundis. Vbi Seruius, MET parelcon est

Parenchiresis { παρεγχείρησις } (quod verbum apud Quintilianum reperitur lib 7.cap.de diuisione seu parenchiresi) est, quum præter orationem, vel declamationem, huius tamen vel illius causa, Orator vel Rhetor, de ordine capitum, diuisione causæ, collocatione & dispositione apud se exigit & peruestigat, aut discipulos instituendo quæstiones & capita docet, & vltra eos qui idem argumentum tractarūt, excogitare aliquid conatur. Quod enim id præter orandi vel declamandi officium & munus fit, & aliquid præter alios excogitandi labor suscipiatur, parenchiresis vocatur, velut conatus quidam & aggressio, præter legitimum opus. Est & Parenchiresis, quum argumētum & negotium ab alio tractatum alius sibi scribendum sumit, vt apud Ciceronem ad Atticum de oratione Bruti, Prorsus contendis committere, tam multis verbis agis. Egóne vt eam causam, quam is scripsit? Ego scribam non rogatus ab eo? nulla παρεγχείρησις fieri potest contumeliosior. Hic parenchiresim vocat scriptam à Bruto causam scribere. Eodem modo Themistius, elegans & nitidus scriptor, parechireses appellat, quum quid secus quàm alij dicimus, aut prætermissum scribimus. Eius verba sunt, [Greek illegible] Hinc Timæus [Greek] perfectum appellat, & quod est suis omnibus numeris absolutum. Hæc ideò tam multis, ne quis huius dictionis nouitate & insolentia perturbetur, quum ab alio, quod sciam, nondum sit explicata. Ex Turnebo.

Parenchyma { παρέγχυμα } Caro est, quæ semper hæret musculis, illorum veluti pars. Galen. libro 2.de Temperamen. aut potius Erasistratus.

PARENETA, regio Armeniæ minori contermina. Strabo lib.11.

Parens, parentis, priore correpta, communis gen. à Pario fit { τοκεύς, γονεύς } Festus, Parens vulgo pater aut mater appellatur: sed iuris prudentes auos & proauos, auias & proauias parentum nomine appellari dicunt. Paulus de Gradibus affinitatis, l.Iurisconsultus, Parentes apud Romanos vsque ad tritauum proprio vocabulo nominantur. Virgil 9.Æneidos,

Quid tua chara parens domito te poscit Olympo.

Pater & parens. Cic.1.de Inuent.

Natorum quinque parens. Ouid.13.Metam.

Cura sagax parentum. Senec. Hippol.2.

Nomen mite parentis. Ouid.4.de Ponto, eleg.9.

Proles parentum. Virg 3.Georg.

Pauperum sanguis parentum. Horatius 2. Carm.ode 20, Sanguis, filius.

¶Chari parentes. Ouid.1.Amor.eleg.7.

Confarreati. Tacit. libro 4, Nam patritios confarreatis parentibus genitos tres simul nominari, &c. Andreas Alciatus in Tacitum, Legitima matrimonia ab antiquis ita celebrabantur, vt farreum libum communicarent, & degustarent. Festus & Boethius authores. Apuleius quoque, Talis (inquit) mulieris publicitus matrimonium confarreaturus. Meminit & Dionysius Halicarnassæus. Vide diligenter Cælium lib.18.cap.17.

Confectus ætate parens. Virg.4.Æneid.

Dubitatus. Ouid.2.Metam.

Fessus ætate. Virg.2.Æneid.

Gemini. Virg.3 Æneid.

Ingenuos claròsque parentes habere. Horat.1.Serm.satyr.6.

Intestati Quintil.lib.3.cap.6.

Longæuus. Virg.3.Æneid.

Parcus vterque. Ouid.1.Amor.eleg.3.

Rigidus. Ouid.2.Metam.

Superstites. Horat. Epod.5.

Tardus senio. Senec. Herc.fur.3.

Tremulus. Catul.in Epithal.Iuliæ,56.

Veterum decora alta parentum. Virg.2.Æneid.

¶Non alere parentes nefarium est. Cic. Attic.lib.9.

Titulis anteire parentes. Stat.3.Theb.

Colere in loco parentis, Vide COLO.

Curare parentes, Vide CVRO.

Facere parentem pulchra prole. Virg.1.Æneid.

Fieri parentem. Quintil.lib.1.cap.1.

Facta parens duorum. Ouid.6.Metam.

Charissimos parentes habere debemus, quòd ab iis nobis vita, patrimonium, libertas, ciuitas tradita est. Cicero Post reditum in Senatu.

Obseruare & diligere aliquem, vt alterum parentum. Cic. Licinio, libro 5.8.

Præstare pietatem parentibus. Quintil.lib.5 cap.10.

¶Parentes & propinqui. Cic.7 Verr.

Parentes abundè habemus. Dictum apud Salustium in persona Romanorum.

¶Fœcunda parens Ouid ad Liuiam.

Longæua. Ouid.ad Liuiam.

Magna parens, Tellus. Ouid.1.Metam.

Maximus mundi. Seneca Hippol.4.

Sanctissima parens patria. Cic. Attic.lib.9.

Procreatrix quædam & quasi parens bonarū artium philosophia. Cic.1.de Orat.

¶Parens cunctorum terra: hoc est altrix. Plin.lib.18.cap.1.

Parens eloquentiæ Colum.in Præf.lib.1.

Frugum parens, Tellus. Virg 2.Georg.

Lyræ parens Mercurius, hoc est inuentor. Horatius 1. Carminum, ode 10.

Mentium parentes, non corporum. Quintil.lib.2.cap.9.

Metus parens odij. Stat.1.Theb.

Parens & effector operum omnium Deus. Cic.de Vniuer.

Parens patriæ primus appellatus Cicero. Plin.lib.7.cap.30.

Patriæ parentem occidere, quàm suum, grauius est. Cic.2.Philip.

Philosophiæ parens Socrates iure dici potest. Cic.2.de Finib.

Rerum parens, Deus. Lucan lib 2.

Parens & educatrix rerum quæ in homine inesse perspiciuntur, sapientia. Cic.1 de Leg.

Parens vrbis Romulus. Liu 4.ab Vrbe.

¶Parens, de arbore. Plin. libro 12 cap.5, Rami nouam sibi propaginem faciunt circa parentem in orbes.

¶Parentium, genitiuus pro parentum. Horat.3.Carm.ode 24, Dos est magna parentium Virtus.

Parentela, parentelæ, pen prod. { συγγένεια } Parum Latina vox. Iulius Capitolinus in Gordianis, Duxit vxorem filiam Misithei doctissimi viri, quem causa eloquentiæ dignum parentela sua putauit.

Parenticida, parenticidæ, penult.prod. { γονεοκτόνος } Qui patrem aut matrem occidit. Plaut. Epid.8.13, -quia ego tuum patrem faciam parenticidam.

Parento, parentas { ἐναγίζω, ἐντομεύω, ὁσιόω, χοὰς χέω } parentāre, Parentibus iusta celebrare. Licet etiam ad alios transferatur. Plin. libro 18. cap.12, Quoniam mortuorum animæ sint in ea (scilicet faba) qua de caula parentando vtique assumitur. Cic.pro L.Flacco, Litemus igitur Lentulo, parētemus Cethego, reuocemus eiectos. Idem 1.Philip. Vt cuius sepulchrum nusquam extet, vbi parentetur, ei publicè supplicetur. Ouid.1.Amor.eleg.13,

-sic Memnonis vmbras

Annua solenni cæde parentet auis.

Parentor, parentaris, parentári, Deponens. Seneca epistol.123, Non conuiuantur, sed iusta sibi faciunt. Mortuis certè viui parentantur.

Parentalis. pen.prod. Adiectiuum { ἐπιτάφιος } vt Vmbræ parentales, Id est animæ parentum Ouid 4 Trist.eleg 9.

Dies parentales, Quibus parentabatur. Ouid.2.Fastor.

Mos parentalis. Id est eorum qui parentant. Ouid.13 Metam.

Parentalia, parentaliorum vel parentalium, neut.gen. { νεκύσια } Conuiuia quæ in parentum aut propinquorum funere sieri consueuerunt. Cic.1 Philip. An me censetis P.C. quod vos inuiti secuti estis, decreturum fuisse, vt parentalia cum supplicationibus miscerentur? Vide Alexand. Alexandrinum lib.3.cap.11.

Parens, priore producta, Participium à Pareo, Vide paulo pòst.

PARENTA. Oppidum in Arabia. Plin.lib.6.cap.29.

Parenthesis, pen.corr. huius parenthesis, vel parentheseos, fœm gen. { παρένθεσις } Interpositio ex παρὰ & ἐν, quæ duo, significant interpositio. Valla, Parenthesis est interiectio orationis in sermone: qua remota, sermo manet integer. Ea quum semper venusta est, tum plurimum venustatis habet, quum fit per QVI, aut SI, aut per VT: vt sequentibus exemplis clarum fiet. Si modò culpam tuam fassus esses, pater (qua indulgentia est) omnia tibi ignouisset. Item, Id flagitij si præsens vidisset parens (eius seueritatis est) te membratim discerpsisset. Item, Si hanc noxam Petro imponere pergis, ille (vt imprudentissimus est) in te eam retorquebit.

PARENTIVM { παρέντιον } Istriæ vrbs, Ptolemæo libro 3.capite 1. Vulgò *Parenzo*.

Parento, parentas, Vide PARENS, priore correpta.

Pareo, prima producta, pares, parui { φαίνομαι } parēre, Videri, Apparere. Et à Pario, vt vult Sipont. deductum est: quoniam partus postquam extra vterum est, videtur. Virgil.10.Æneid. Cui pecudum fibræ, cæli cui sidera parent. Vbi Seruius, Parent, peritissimè agnoscuntur: quod ad omnia referendum est, ad fibras, sidera, voces auium, & fulmina: nā si videntur, tantum accipias, cuiuis possunt videri, nec tamen intelligi. Item voces auium non videntur, sed agnoscuntur auditæ. Nec PARENT, obtemperāt, procedit, nam quomodo sidera, vel fibræ, vel aues, vel fulgura possunt obtemperare? Festus, Paret, apparet interpretatur. Martial.lib.12.25,

Festinant trepidi substringere carbasa nautæ,

Ad portum quoties paruit Hermogenes.

¶Parère, pro Apparere veteres dicebant: itaque scriptum est apud Siculum Flaccum, Aliquibus locis lapides, qui in limitibus positi erant, interciderunt: & limites ipsi, id est rigores, non parentibus lapidibus difficile inueniuntur. Et Frontinus, Ante louem limites non parebant, qui diuiderent agros. Hygenus autem: Antiquæ mensuræ actus in diuersum nouis limitibus inciditur. nam terrarum veterum lapides adhuc parent, sicut in Campania finibus Minturnensium. Et apud Ciceronem in oratione pro Roscio Comœdo. Paul Manut.

¶Parere

¶Parêre {ὑπακούειν, πείθεσθαι} Obedire etiã significat. Virg.1.Æneid. Paret amor dictis charæ genitricis,&c.

Modestè qui paret, videtur qui aliquando imperet dignus esse. itaque oportet & eum qui paret, sperare se aliquo tempore imperaturum: & illum qui imperat, cogitare, breui tempore sibi esse parendum. Cic.3.de Legib.

Occultissimè parêre, Vide Occultè in OCCVLO, occulis.

Parêre, & dicto audientem esse. Cic.7.Philip. Non vt parêret, & dicto audiens esset huic ordini, sed vt conditiones ferret, leges imponeret.

Auspiciis parêre & religionibus. Cic. Classem amisit, quum auspiciis non paruisset. Idem 2.de Nat.deor. Eorum imperiis Remp. amplificatam, qui religionibus paruissent.

Colono arua parent. Virg.1.Æneid.

Consiliis alicuius parêre. Cic. Attico, lib.8.

Cupiditatibus. Cic.1.de Finibus, Quæ cupiditates à natura proficiscuntur, facilè explentur sine iniuria: quæ autem inanes sunt, his parendum non est.

Dicto. Liu 8.bel.Pun.

Dominis parêre superbis. Virg.12.Æneid.

Gulæ parêre, pro Seruire, siue indulgere. Horat.2.Serm.saty.7.

Imperio. Cæsar 5.bell.Gal.

Intercessori parêre, Id est deferre, vt vulgò dicunt nostri Iurisconsulti: hoc est, Petenti cedere. Cic.3.de Legib. Parere iubet intercessori quo nihil præstantius. Budæus.

Legibus parere. Cic.3.de Legib. Idem 2. Offic. Leges latronum esse dicuntur, quibus pareant, quas obseruent.

Luparis duris. Virg.3.Georg. De equis.

Necessitati parere cogimur. Cic in Orat.

Patienter alicui parere, Vide Patienter, in PATIOR.

Parere & obedire alicui præcepto. Cic.5.Tuscul.

Præceptis. Virg.2.Æneid.

Promissis parere, Præstare promissa. Ouid.5 Fast.

Regi paret oppidum illud, Plin.lib.6 cap.28.

Obedire & parere voluntati architecti. Cic.1 de Nat.deor.

Paritum conditioni. Scæuola, De dote prælegata.l. Quum dotem, Quæsitum est, quum res in dotem datæ plures ipso vsu finitæ essent, nec moriente marito fuerant, an quasi sub impossibili conditione legum datum videatur. Respondi, videri conditioni paritum, si quod ex rebus in dotem datis superat, in potestatem hæredis peruenit.

Parêtur, pen.prod. {ὑπακούεται} Impersonale. Liu.9 ab Vrbe, Quod postquam Consuli nuntiatum est, extemplo tesseram dari iubet vt prandeat miles: firmatísque cibo viribus, arma capiat, dicto paretur.

Parens {πειθόμενος} Participium, siue Nomen ex participio. Cic 1.Offic. Quinetiam ob has ipsas causas & parentiores habuerunt exercitus, & fortiores. Salust.in Catilinar. Libertatem, patriam, parentésque armis tegere. Idem in Iugurth. Deinde quòd parentes abundè habemus, amicorum neque nobis, neque cuiquam hominum satis fuit. Parentes vocat, obedientes & subditos.

Dicto parens. Virg.1.Æneid.

Pariêtia, æ, Obsequium, à verbo Pareo. Cassiodor lib.7, Variar. formular. Cui (inquit) saluberrinam parientiam commodate. l 1. C qui pro sua iurisd. vbi non patientiam: sed parientiam legendum est. Patentiam qui legit, is quoque peccat.

Parephippius {παρεφίππιος} qui præter rationem equestris disciplinæ equos agit, quasi præposterus siue imperitus eques. à præpositione παρά, quæ in compositione frequenter idem significat quod peruersè, siue præposterè, & nomine ἱππικός, quod equestrem sonat. Vtitur hac voce Imperator in l. Parephippium. C.de Cur. public.

Parergum, parergi {πάρεργον} Quod alicui rei præter propositum additur. Plin.lib.35.cap.10. Quidam & naues pinxisse vsque ad annum 2. argumentum esse, quòd quum Athenis celeberrimo loco Mineruæ delubro propylæon pingeret, vbi fecit nobilem Paralum & Hemionida, quam quidam Nausicam vocant, adiecerit paruulas naues longas in iis quæ pictores parerga appellant, vt appareret à quibus initiis ad arcem ostentationis opera sua peruenissent. Budæus, Parerga sunt quasi corollaria operis locati, quæ fiunt vltra id quod in stipulatione comprehensum est. Ergon, est opus ipsum de quo actum est. Parergon, operis appendix de quo nihil actum erat.

Parerga horologiorum, quæ ornatus causa fiunt in horologiis, vocat Vitruuius lib.9.cap.9. Budæus.

Pares Curiæ censentur, qui feudum habent in eodem territorio, in quo beneficium controuersum est. Oldendorpius. Pares Curiæ sunt principes, qui Regi aut Principi assident. Vide cap.1.in princip. Si de inuestitura inter dominum & vassalum lis oriatur.

Paresis {πάρεσις} Græca vox est, qua significatur remissio vel negligentia: corporis & animi defectio & languor, viriúmque & corporis & animi extenuatio. Budæus.

PARETACENI {Παρητακηνοί} populi Mediæ, aut certè Mediæ finitimi, iuxta Elimæos, montium incolæ, & latrocinio victum quæritantes. Meminit horum Herodotus, lib.1. & Strabo lib.11.& 16.

Parætonion, est spuma maris cum limo solidata: & ideo conchæ minutæ inueniuntur in eo, vsque adeò coloribus perutile est, vt ex eo colori albicanti, Parætonium nomen suum, spuma communicauerit. Parætonium autem nomen loci habet ex Ægypto. Plin.lib.35 cap.6. Parætonium (inquit idem Plin. lib. 33.cap.5,) quoniam est natura pinguissimum, & propter læuorem tenacissimum, atramento aspergitur, ne Parætonij candor pallorem Chrysocolæ adferat.

PARIA, Pariæ, Insula in Phœniceo mari, ante Iopen, alio nomine Arados. Plin.lib 5 cap 31.

Parianus, alio nomine Colias, Saxitanus, Cybius, lacertorũ minima, aquas incolens, inuenitur in Bætica. Plin.lib.32.cap.11.

Pariatio. Pariator. Vide PAR.

PARICANI, populi Orientis plagæ, in ea regione quæ Zapanortene dicitur. Plin.lib.6.cap.16.

Parici {[illegible]} inquit Festus, Quæstores appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitalium quærendarum.

Paricida, paricidæ, pen prod. com gen. {πατροφόνος, πατραλοίας, πατροκτόνος} Parentum interfector, & patriæ proditor: quia patria parens vniuscuiusque est. Martian. D. ad leg. Pomp. de paric.l.1. Lege Pompeia De paricidiis cauetur, vt is paricidij teneatur, non solùm qui patrem & matrem interfecerit, sed qui auum, auiam, fratrem, sororem, patruelem, matruelem, patruum, auunculum, amitam, materteram, consobrinum, consobrinam, virum, vxorem, filium, filiam, nepotem, nurum aliósque propinquos occiderit. Cicero in Catil. Certe verendum mihi non erat, nequid hoc paricida ciuium interfecto, inuidiæ mihi in posteritatem redundaret. Idem 2 de Legibus, Sacrum, sacróve commendatum qui clepserit, rapseritque, paricida esto. Horat 3.Carm.ode 29, Telegoni iuga paricidæ.

Paricida, fratricida, sororicida. Cic. pro Domo sua.

Sicarij homicidæ, paricidæ. Cic.2.Philip.

Insui in culeum paricidas viuos, atque ita in flumen deiici voluerunt. Cic. pro Rosc. Amer.

Paricida etiam dicitur, qui qualencunque hominem indemnatum occiderit. Vnde extat lex Numæ Pompilij, Siquis liberum hominem morti sciens duit, paricida esto. Hæc ex Festo. Tranquillus in Cæsare, cap 42, Et Curtius paricidas appellat Persas qui Darium confoderunt. Vnde & quæstores paricidij in lege secunda, de Origine iuris.

Custodiri vt paricidam Brutus Cic.6.

Sicarium non modò, sed etiam paricidam aliquem iudicare. Cic. Cassio, lib.12 3.

¶Paricida, A par, paris, deducitur: vel à patre. Aliis à parente compositum videtur, pro Parenticida, per syncopam. Nonnulli geminato R scribunt, à pari deducentes, addito R altero, euphoniæ vel productionis causa: vel à patre, T in R conuerso.

Paricidium, paricidij {πατροκτονία} Cognati, vel ciuis, vel alicuius alius occisio, vel contra patriam machinatio. Cic.lib 3 Offic. Potest enim, dij immortales, cuiquam esse vtile fœdissimum & teterrimum paricidium patriæ, quamuis is qui se eo obstrinxerit, ab oppressis ciuibus parens nomine ut? Idem 3. de Nat. deor. Sibi salutem vt familiari pareret paricidio. Ex quodam poeta.

Pœna paricidij (ait Modestinus, D. ad leg. Pompeiam de paricidiis, l.9) more maiorum hæc instituta est. Paricida virgis sanguineis verberatus, deinde in culleo insuitur cum cane, gallo gallinaceo, vipera, & simia. deinde in mare profundum culleus iactatur. Hoc ita, si mare proximum sit. alioquin bestiis obiicitur secundum D. Hadriani constitutionem. Vide etiam Instit.lib vlt.tit.vlt.

Patriæ paricidium. Cic.2.Philip. Quum homines nefarij de patriæ paricidio confiterentur, consciorum indiciis, sua manu, voce penè literarum coacti se vrbem inflammare, ciues trucidare, vastare Italiam, delere Remp. consensisse, &c.

Necari ciuem Romanum, propè paricidium est: vinciri, facinus: verberari, scelus. Cic.7.Verr.

Fraternum paricidium. Cic. pro Cluentio, In ipso fraterno paricidio nullum scelus prætermissum videtur.

Facere paricidium. Iustinus lib.1.de Cambyse, Non dubitauit post sacrilegia, etiam paricidia facere.

Paricidio se inquinare Cic 4 de Fin.

Paricidio maculare partus suos. Liu 1.ab Vrbe.

Obstringere se paricidio, Vide OBSTRINGO.

Nefario patriæ paricidio se obstringere. Cic 11 Philip.

Paricidalis, & hoc paricidale, penult prod. Adiectiuum. Quintil Declamation 16, Vidi truces loquentis oculos, vultus paricidali ardore suffusos.

Certamina paricidalia Firmic.lib 6.cap 10, Ita vt contra matres, filios faciat paricidalia inimicitiarum subire certamina.

Collatio pecuniarum paricidalis. Firmicus lib.1.cap 3, Ecce innumerabiles proscriptionum tabulas ponit Sylla, & cruentarum pecuniarum paricidali collatione ditatur.

Odia paricidalia. Firmicus lib 6.cap 25, Ipsos verò contra patres paricidalibus inimicitiarum odiis exasperant. Et cap.31, non ita procul à fine, Paricidalia parentum circa filios odia, funestámque cædem semper exagitat.

Præceptum paricidale. Firmicus lib.1.cap.3, Iussione Syllana, Sulpitius tribunus plebis, paricidalis præcepti nefanda animaduersione percussus est.

Simultas paricidalis. Firmic.lib.6.cap.18, Et quum illos vnà sanguinis necessitudo coniungat, paricidali odiorum contra se simultate depugnant.

Paricidiosè, penult.prod Aduerbium ab attributo Paricidiosus, conficto, vt ab Ignominiosus, ignominiosè. Cic.5. Tuscul. Paricidiosè vituperare parentem.

PARIEDRVS {Παρυάδρης} Ptolemæo, pars Tauri montis in finibus maioris Armeniæ, ex qua Apsarus fluuius oritur. Author Plin.lib.6. cap 9. & lib.5.cap.27.

PARIENNA {Παριέννα} Ptolemæo lib.2.cap.11, Germaniæ vrbs. Vulgò *Frideck*.

Parientia, In PAREO.

Paries, parietis, pen.corr. masc gen. {τοῖχος, τεῖχος} De priuatis dicitur, vt domorum paries: ésque id quod interiicitur & interiacet inter vnam & alteram domum. Plin.lib.35.cap.14, Quid, num & Africa Hispaniáque ex terra parietes, quos appellant formaceos (quoniam formacum modo circundati, vtrinque duabus tabulis infarciuntur verius quàm instruuntur) æuis durant, incorrupti imbribus, ventis, ignibus, omníque cæmento firmiores? Cic.6.Verr. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.

Communis paries vtrique domui. Ouid.4.Metam.

Crassus paries, Vide CRASSVS.

Paries craticius, dicitur ab asseribus qui arrecti transuersíque in modum cratis texuntur: vnde Vitruuius arrectarios parietes, transuersariósque appellat, Vide CRATIS.

Fissus paries tenui rima. Ouid.4.Metam.

Paries intergerinus, Vide INTERGERINVS, suo loco.

¶Directum parietem ad parietem communem adiungere, vel solidum vel fornicatum, omnibus ius est. Cic. in Topic.

Conscribere parietes, Vide CONSCRIBO.

Crustare parietes, Vide CRVSTA.

Disturbare parietes. Cic in Parad.

Ducere parietem per vestibulum alterius. Cic. pro Mil.

Perfodere parietes, Vide PERFODIO.

Arctis parietibus premere locum. Virg. 4. Georg.

Vrbis parietes stant & manent, Vide MANEO.

Gracis parietibus textum iter. Virg 5 Æneid.

¶Intra parietes meos nihil mihi tutum. Cic. Plancio, lib. 4. 14.

¶Intra parietes experiri & disceptare. Cic. pro Quint. Siquid in controuersiam veniret, aut intra parietes, aut summo iure experiretur. Id est, Aut inter amicos disceptandam rem permitteret citra iudicium, & extra cancellos forenses: aut apud iudicem concesso sibi legibus aut moribus iure vteretur, id est rigore iuris ad extremum non decederet. Budæus.

Albo pariete aliena bona oppugnare. Plaut. Persa, 5. Vbi interpres, Legitur apud Asconium Pædianum, apud Prætorem & alios magistratus, in vrbe Roma, ad primos vestibuli parietes fuisse album spatium, in quo à collegio magistratúve publicanda scripto proponebantur. In albo ergo pariete aliena oppugnant bona, sic intellige: Qui instituunt, & sibi proponunt lucri causa aliquem alicuius criminis accusare, & rem apud Prætorem haberi delatione sua. Hactenus interpres Plauti.

In caducum parietem inclinare. Prouerbiali figura, in caducum parietem inclinare dicuntur, qui nituntur, confidúntque rei parum firmæ: ducta metaphora ab ædificiis. Hadrianus Imperator de Commodo adoptato, & imperij successioni destinato dicere consueuit, In caducum parietem inclinamus, &c. Caducum autem parietem vocabat, quòd esset valetudinarius, & rebus gerendis inhabilis videretur.

Per parietem loqui, Adagio dicitur, qui ridiculè quid facit. Siue quòd obstante pariete neuter alterum audit, siue quòd ad eum modum colloquuntur amantes, vt testatur Ouidius de Pyramo & Thisbe Eras.

Paries cæcus, qui fenestras non habet. Virg. lib. 5. Æneidos,

Parietibus textum cæcis iter, ancipitémque

Mille viis habuisse dolum. Harmenop. lib. 2. Epitom. Varro lib. 2. de Analog. Cubiculum, si fenestram non habet, cæcum dicitur.

Parietina, parietinæ, pen. prod. { τὸ τειχίον } Paries vetus ac semiconsumptus. Plin. lib 22. cap. 17, Austericum folio similis ocimo, nigrior tantùm, nascens in tegulis parietinísque. Cic. ad Memmium, lib. 13. 1, Is igitur Patro, quum ad me Romam literas misisset, vti te sibi placarem, peterémque vt nescio quid illud Epicuri parietinarum sibi concederes, &c.

Parietarius, Substantiuum, Parietum substructor. Firmic. lib. 8. cap. 14, Decimanona pars si in horoscopo fuerit inuenta, architectos faciet, structores, parietarios, vel marmorarios.

Parietaria, huius parietariæ { ἑλξίνη } Herba à parietibus in quibus nasci tur, sic dicta vnde etiam Muralium appellata est.

PARII, populi circa Mæotim, quos & Xandios appellant. Strabo lib. 11.

PARILIA, Parilium { παλίλια } Deæ Palis festa, quasi Palilia. Plinius lib. 19. cap. 5. Parilibus tamen aptissimé. Solinus cap. 2, à partu Iliæ matris Romuli & Remi putat dicta Parilia. sic enim ait, Obseruatum deinceps ne qua hostia parilibus cæderetur, vt dies iste à sanguine purus esset: cuius significationem de partu Iliæ tractam volunt. Vide PALES.

Ab iis Parilibus, quibus Romam à Romulo conditam accepimus, diem natalem illius vrbis repetebat L. Tarutius Firmanus, imprimis Chaldaicis rationibus eruditus. Cic. 2. de Diuinat.

Festa Parilia. Ouid. 14. Metam.

Parilis, Parilitas, Vide PAR.

Parilitium sydus, siue Palilitium, signum cæleste ex septem constans stellis, quas Græci ὑάδας, Latini Suculas appellarunt. Rationem nominis, vide suprà in dictione PALILITIVM.

Pario, parias, Vide PAR.

Pario, paris, peperi, pen. corr. partum vel paritum, penult. corr. { τίκτω, τίκω, λοχεύω, ἀποτίκτω } parere. Fœtum emittere. Propriè ad fœminas pertinet. Plin. lib. 10. cap. 33, In Scythis auis magnitudine otidis binos parit.

Liberos ex sese parit mulier. Seruius Cic. lib. 4. 5.

Fœmina quum peperit, repletur lacte. Lucret. lib. 5.

Marem parere. Ouid. 9. Metam.

Decies, Vide DECIES.

Parere, aliquando de viris legitur. Cæcil. Hic vicinus noster peperisse se filium memorat.

Pariérint, pro Pepérerint dixit Cato cap 89. Gallinas teneras quæ primùm parierint, concludat. Alia exemplaria habent parient.

Terra parit fruges. Cic. 1. de Nat. deor.

Parere oua dicuntur aues, pro Ponere, & quod Varro de Re rust. facere dicit. Plinius libro 10. cap. 52, Plurima oua pariunt struthiocameli.

Ouum parit gallina. Cic. 4. Acad.

Vermiculos pariunt ligna putrefacta. Lucret. lib. 2.

¶Párere, per translationem, pro Acquirere, siue comparare: quoniam quæ párimus & acquirimus, noua sunt, quemadmodum quæ concipiuntur. & construitur sicut EMO. Colum. lib. 9. cap. 1, Sequitur vt examina desyderemus: ea porrò vel ære parta, vel gratuita contingunt.

Párere, est cum labore quærere, vnde pecunia parta, cum labore quæsita dicitur. Alexandrinus lib. 1. cap. 21.

Parere, gignere, proferre, Author ad Heren. lib. 4, Alio tempore vtemur ea facultate, non tum quum parere ipsi & gignere, & proferre debeat.

Parere & procreare, Educare atque confirmare. Cic. 2. de Orat. Hæc ars tota dicendi, siue artis imago quædam est & similitudo, habet hanc vim, non vt totum aliquid, cuius in ingeniis nostris pars nulla sit, pariat & procreet: verùm vt ea quæ sunt orta iam in nobis & procreata, educet atque confirmet.

Parere alicui, & Depellere, contraria. Cic. Bruto, 15, Magna pestis erat depulsa per vos, magna Pop. Rom. macula deleta, vobis verò parta diuina gloria.

Ægritudinem alicui. Plaut. Trinum. 6.

Beneficium sibi Terent. Eunuch. 5. 2.

Curas nobis peperit iniuria Propert. lib. 1. eleg. 17.

Causam vitæ Plin. lib. 11 cap. 37.

Dignitatem & salutem aliquibus, suis laboribus parere. Cicero 4. in Catil.

Dissidium. Lucret. lib. 1.

Dolorem. Cic. 1. de Finib. Sed illas reiici, quia dolorem pariant.

Fastidium Plin. lib. 12. cap. 17.

Fructum sibi. Cic. pro Rosc. Amer. An is qui semper ita vixerit, vt quæstum nosset nullum, fructum autem eum solum quem labore peperisset.

Gloriam. Cic. ad Brutum, 15.

Gratiam apud aliquem sibi. Liu 4 bel Maced.

Laurus illi peperit æternos honores Horat. 2. Carm. ode 1.

Lachrymas peperêre minoribus nostris. Lucret lib. 5.

Laudem sibi. Cic 2. Offic. Nam L. quidem Crassus quum esset admodum adolescens, non aliunde mutuatus est, sed sibi ipse peperit maximam laudem ex illa accusatione nobili & gloriosa.

Lethum sibi peperere manu Virg. 6 Æneid.

Lingua peperit hoc malum misero. Tibul. lib. 4. eleg. 12.

Moram. Plaut. Trucul. 7.

Pacem. Cicero Planco, lib. 10. 5, Victoria pax, non pactione parienda est.

Perfugium pedibus. Plaut. Cistel. 4. Id est aufugere.

Reditum ad suos ferro sibi parere, Vide Segnis prouidentia, in PROVIDEO.

Salutem. Cæsar 1. bell. Gal.

Somnum tibi peperi mero. Tibul. lib. 1. eleg 6.

Spinosiora multa pepererunt dialectici. Cic in Orat.

Verba parere. Est noua verba fingere. Cic 3. de Finib. Idque cum Græcis, tum magis nobis, quibus etiam verba parienda sunt, imponendáque noua nouis rebus nomina.

Victoriam sibi. Liu. 10. bel. Pun.

Vrbes peperit philosophia, & dissipatos homines in societatem vitæ conuocauit: eos inter se primò domiciliis, deinde coniugiis, tum literarum & vocum communione iunxit. Cic. 5. Tusc.

Ad hanc te amentiam natura peperit, voluntas exercuit, fortuna seruauit. Cic. 1. in Catil.

¶Parere, Oua ponere. Colum. lib. 8. cap. 14, de anseribus, Ineunt autem non vt priores aues, de quibus diximus, insistentes humi: nam ferè in flumine, aut piscinis id faciunt: singulæque ter anno pariunt, si prohibeantur fœtus suos excludere. Pariunt autem singulis fœtibus oua, primo quina, sequenti quaterna, nouissimo quina: quem partum nonnulli permittunt ipsis matribus educare, quia reliquo tempore anni vacaturæ sunt à fœtu. Minimè autem concedendum est fœminis extra septum parere: sed quum videbuntur sedem quærere, comprimendæ sunt atque tentandæ: nam si appropinquat partus, digito tanguntur oua, quę sunt prima parte locorum genitalium.

¶Parior, pareris, pen. corr. Passiuum. Cic 2. Offic. Maximè autem & gloria páritur & gratia defensionibus. Silius lib. 5,

Nam cur hæc alia pariatur gloria dextra?

Voluptates pecunia pariuntur. Cic. 2. de Fin.

In pariundo, Vide IN præpositionem.

Celerius elephanti pariunt, Cunctationem immodicam, & quorundam nimis lenta molimina, his verbis licebit significare. Siquidem Plinius refert lib. 8, Elephantum decem annis gestare in vtero. Hoc prouerbio vsus est Plin. iunior in præfatione historiæ mundi.

Pariens, Participium { τίκτων. } vt Timidæ parientes. Ouid. 9. Metam.

Pariturus, pen. prod. Aliud participium { τεξόμενος. } Ouid. 5. Metamorph.

-illa potentem

Lucinam noules, nouies paritura vocauit.

Partus, Aliud item participium { γεννηθείς, τεχθείς } In lucem editus.

Genus partum veterino femine. Lucret. lib. 5.

Alius Achilles Latio partus, Vide ACHILLES.

Partum videtur accepisse Columella, pro ea quæ peperit. lib. 7. cap. 4, Singuli agni binis nutricibus summittendi, nec quicquam subtrahi summissis expedit, quo saturior lactis agnus celeriter cô firmetur, & parta nutrici consociata minus laboret in educatione fœtus sui.

¶Partus { κτηθείς } pro Nactus & acquisitus. Terent. Andr. 5. 5,

-nam mihi immortalitas

Parta est, si nulla ægritudo huic gaudio intercesserit.

Labore magno, magnísque periculis parta quædam. Cicero 2. de Oratore.

Partum per nos, & Delatum diuinitus, contraria. Cic. 2. de Orat. Vt & ipsum quod erat hominis proprium, non partum per nos, sed diuinitus ad nos delatum videretur.

Virtute non parta sed peccatis & vitiis quædam. Cic. 2. de Orat.

Honestè partis bonis aliquem priuare. Cic. pro Quintio.

Census partus per vulnera. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Coniunx parta tibi. Virg. 2. Æneid.

Decus partum eloquio. Silius lib. 3.

Existimatio parta. Cic pro Sylla.

Fama. Valer. 7. Argon.

Gloria. Ouid. 12. Metam.

Honor. Virg. 5. Æneid.

Laus parta perennis. Silius lib. 15.

Liberta,

Libertas plurimo sudore & sanguine maiorum parta nobis & tradita. Cic.2.de Lege agrar.
Munera parta sunt meæ Veneri. Virg 3.eclog.
Opes partæ. Tibul.lib.1.eleg 4.
Partæ opes non casu, sed ingenio. Cic.3.Tuscul.
Pabula parta sine labore. Lucret.lib.5.
Pax parta duci. Lucan.lib.10.
Parta improbè præda. Cic.1.de Fin.
Quies parta vobis. Virg 3.Æneid.
Regna parta per gladios. Ouid.1.de Arte.
Res partæ sanguine. Ouid.1.epist.
Triumphus. Virg.1.Æneid.
Victoria. Cic.ad Atticum, lib.10.
Vltio parta est Senec. Medea 1.5.
Malè parta malè dilabuntur. Cic.2.Philip.
Reponere parta. Claud.de bel.Get.

Partus huius partus, masc.gen. { τοκετὸς, τόκος, τέκνωμα, λοχεία } Ipse pariendi actus. Cic.3.de Finib. Idem hoc esse dicturi, bonam mortem & bonum partum meliorem longum esse, quàm breuem. Propert.lib.2. eleg.3, Non non humani sunt partus talia dona.
Grauiditas & partus. Cic.2.de Nat.deor. Sol mundum omnem sua luce compleat, ab eóque luna illuminata grauiditates & partus afferat, maturitatésque gignendi.
Ancillæ partus an in fructu habendus. Cic.1.de Fin.
Mulæ partus propè necessarius, conceptio contra naturam. Cic.2. de Diuinat.
Æstiuus partus, Vide AESTAS.
Densus vuarum. Plin.lib.14.cap.2.
Faciliores partus facit senectus anguium adalligata lumbis. Plin. lib.30 cap 14.
Lubrici partus atque procidentes. Plin.lib.32.cap.1, E nostris quidam Latinis Remoram appellauere eum piscem. Mirúmque, è Græcis alij lubricos partus atque procidentes contineri ad maturitatem alligato eo prodiderunt: alij sale adseruatum adalligatúmque grauidis partus soluere.
Maturus. Celsus lib.7.cap.29.
Partus nocturnus. Lucret.lib.1.
Numerosus, Vide NVMERVS.
Procidentes partus, Vide paulo antè, Lubrici partus.
Accelerare partus. Plin.lib.28 cap.4.
Partus in abortum vergentes nutrit axungia. Plin.lib.28.cap.9.
Remorans. Ouid.epist.15
¶Adest mulieri partus, Hoc est pariendi tempus. Celsus libro 2. capite 1.
Adhibetur Iuno Lucina ad partus, Vide ADHIBEO.
Adolescere in partum, Vide ADOLESCO.
Maturos aperire partus. Horat.in Carm.Secul.
Appropinquat partus. Cic.pro Cluentio, Quum esset grauida Auria fratris vxor, & iam appropinquare partus videretur, mulierem veneno interficit.
Continere partum. Plin.lib.30.cap.14, Inueniuntur & in gramine vermiculi, qui adalligati collo, continent partum.
Partus conceptos hystricum cinis potus continet: maturat caninum lac potum: euocat membrana è canum secundis, si terram non attigerit. Plin.lib 30.cap.14.
Custodit partus contra omnes abortuum insidias aëtites lapis. Plin.lib 30 cap.14.
Dulci partu ditescere. Lucret.lib.4.
Dare partu, Id est parere. Lucret.lib.2.
Dare partu geminam prolem. Virg.1.Æneid.
Edere partus perfectos, vel inchoatos. Plin lib.10.cap.63.
Elidere partum. Celsus lib.2.cap.7.
Excidere partum mulieri mortuæ, Vide EXCIDO.
Partus excluditur diebus ter nouenis. Plin.lib.10.cap.59.
Celeritatem partus facere. Plin.lib.28 cap.4.
Propè instat partus, Vide INSTO.
Leuabit te partu Lucina. Ouid 9.Metam.
Vno partu liberos peperit viro, at sibi nepotes Seneca Theb.1.
Partu postremo Polydorum Hecuba peperit. Cic.3.de Orat. Ex poeta.
Partus faciles præstare. Plin.lib.30.cap.14.
Reddere partum. Plin.lib.10.cap.12.
Soluere partus grauidis. Vide paulo antè, Lubrici partus.
Sustinere partum. Celsus lib.2.cap.10.
Tuetur partus matronarum Natio dea. Cic.3.de Nat.deor.
¶Partus arboris etiam dicitur. Plin.lib.12 cap.14, Autumno legitur ex æstiuo partu. De thure.
¶Partus, Ipsa proles. Martial.lib.1.14, Nec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit.
Monstrosi hominum partus. Lucan.lib.1.
Multiformes, Vide MVLTVS.
Nobilis. Seneca Herc.fur.6.
Partus semiferi. Claud.1.in Eutrop.
Suppositus Silius lib 15.
¶Abigere partum, Vide ABIGO.
Gemellos enixa. Ouid.6 Metam.
Ferre partum, In vtero gestare. Plin.lib 8 cap.32.
Ferre partum ex aliqua, Tollere puerum ex aliqua. Senec.Hercul. furen.6.
Maculare partus suos paricidio, Vide MACVLA.
Diligunt suos partus feræ. Cic 2.de Orat.
¶Partus, de ouis. Colum.lib.8.cap.5, Ferè autem quum primú partum consummauerint gallinę, incubare cupiunt Et cap.11.de pauonibus, Primos est partus quinque ferè ouorum: secundus quatuor: tertius aut trium aut duorum.

Paritura, pariturę, pen prod. { γέννησις } Idem quod Genitura & fœtura. Varro lib.2.de Re rust.cap.1, Demes si vis duas res de mulis, admissuram & parituram. Legitur & Parturam.

Partitudo, partitudinis { τόκος } antiquum. Plaut. Aulul.4.36,
Neque iam quo pacto celem herilis filiæ
Probrum, propinqua partitudo cui appetit.

Partio, partionis, fœm.gen. { λοχεία } Idem, antiquè. Gell.lib.10 cap.2, Eúmque finem esse dixit multiiugæ hominum partionis. Varro 3. de Re rust.cap 9, de gallinis, Hæ enim ad partiones sunt aptiores. Sic Macrobius lib 5.Saturn.cap.11.

Partor, partoris, Verbale { κτήτωρ } Qui peperit & acquisiuit. Plaut. Trucul 3. vnde antè parta
Demus pòst partoribus.

Parturio, parturis, pen.corr. parturiui { ὠδίνω, λοχεύομαι } parturire, In pariendo laborare. Terent Adelph 3.4,
Iuno Lucina fer opem: serua me obsecro. H. hem,
Numnam illa quæso parturit?
Ager almus parturit. Virg 2.Georg.
Parturient montes, nascetur ridiculus mus. Horat.2.de Arte.
Arbos omnis nunc parturit. Virg 3 eclog.
Larus parturit, Antiquitus dicebatur in eos qui pollicerentur ingentia, nihil dignum promissis exhiberent. Aiunt enim Larum auiculam esse stupido ingenio, plumis ac pennis copiosis, corpore pusillo: quum parturit, vociferari. Hinc natum prouerbium, Larus parturit, vbi quis magna præ se fert, pusilla præstiturus.
¶Parturire, per translationem dixit Cic.2. Philip. Vtinam aliquando dolor Pop Rom. pariat, quod iandiu parturit.
Periculum conceptum Reipub. parturit. Cic pro Muren.

Parturiens, parturientis { ὠδίνουσα } Ipsa mulier quæ parturit Plin.lib.2.Tr. cap.21 de malua, Vtique constat parturiétes foliis substratis celerius solui. Ouid.3.Fastorum,
Dicite, tu voto parturientis ades.

Pario, paris, parire, per quartam coniugationem. Varr.lib.4 de Lingua Latin. Oua parire solet genus pennis condecoratum: non animas, vt ait Ennius.

PARION { Πάριον } Vrbs est in Hellesponto, ait Stephanus, vocata sic à Pario Iasonis filio.
Parion, vel Parium, Ptolemæo, Plinio, Straboni, Propontidis in Hellespontu oppidum à Milesiis, Erythræis, Pariisque conditum: iuxta quod, teste Plinio lib 7.cap.2, gentes sunt quæ Ophiogenes vocantur, serpentum ictus leuare solitæ, & manu imposita, venena extrahere corpori. Varro etiam nunc esse paucos ibi dicit, quorum saliuæ contra ictus serpentum medeantur. In eodem oppido, teste Plinio lib.36.cap.5, Cupido nudus fuit par Veneri Gnidiæ nobilitate & iniuria. Parion hodie vocatur *Parsa*, vt scribit Oliuarius in Melam lib.1 cap.19.
Infame Parium fragosis vadis. Valer.2.Argon.

PARIS, Paridis, pen.corr. { Πάρις } Priami filius, quem pater, quòd patriæ fatum futurum esse præsenserat, exponi iussit, pastoréque educauerunt. Tempore procedente in aulam paternam receptus, apud Idam pulchritudinis sententiam pro Venere contra Palladem & Iunonem tulit: ex quo illas perpetuò infestas sibi regnóque habuit. Venus autem ei nuptias Helenæ per raptum conciliauit, vnde Troiæ bellum exortum secundum Homerum. Ex OEnone Nympha Idæa ab eo, dum esset pastor, adamata, Idæum & Daphnidem dicitur suscepisse. Interfecit in bello Troiano Achillem & Antilochum: eum Aiace verò Oileo congressus, mutuis simul cum eodem vulneribus cecidit.
Paris, nomen habet ἀπὸ τοῦ παριέναι, hoc est à transeundo, nimirum intentatam mortem, quando expositus est. Et hoc est primum & proprium eius nomen. Alexander enim cognominatus est ab opitulatione, vt innuit Ouid.in epistola ipsius ad Helenam,
Penè puer cæsis abducta armenta recepi
Hostibus, & causam nominis inde tuli. ab ἀλέξω auxilior, & ἀνὴρ vir. Vide Cælium lib.19.cap.22.
Hecuba Cissei filia, se facem pàrere vidit, & Parin creauit: qui causa fuit incendij. Virg 10 Æneidos,
-& face prægnans
Cisseis regina Parin creat. Face prægnans, ait Seruius, quia antequam pàreret, facem se peperisse vidit in somnis.
Culpatus Paris. Virg.2.Æneid.
Dardanius. Virg.2.eclog.
Parim, Accusatiuus. Ouid.13.Metamorphoseos,
-accusóque Parim.
Paridem vocat per translationem Octauianum Cicero ad eum scribens, Atte fata patriæ Paridem futurum prædicabant, qui vastares vrbem incendio, Italiam bello, &c.
¶Fuit & Paris, histrio, libertus Domitiæ Neronis amitæ, cuius meminit Cornelius Tacit.& Iuuenalis.

PARISII, Parisiorum { Παρίσιοι } populi inter Celtas, qui Senonensi prouinciæ attribuuntur, Senonibus, Belouacis, & Agendico oppido proximi, ac Meloduno oppido finitimi: Lutetiam habent oppidum, quum nunc Parisiensem, episcopalem vrbem inhabitant, positam in insula fluminis Sequanæ, quòd pe petua palus influeret, & in regno Francorum esset. Horum meminit Cæsar lib 6. Comment. Ptolemæus lib.2.cap.8, Ad ortum verò & iuxta Sequanam Parisij: & ciuitas, Parisium, Leucodecta. Vulgò *Paris*.

Paristhmium, & Paristhmia, orum { παρίσθμια } tonsillæ sunt ad linguæ radicem, numero quatuor, duæ conspicuæ: duæ his proximæ, penitiores. Sic dictæ, quòd Isthmo figura respondeant. Galen.in Intuoduct.cap. Interiorum anatome.

Pariter, pen.corr. { κατὰ ταὐτὸ } Aduerbium congregandi, significans Simul. Cic.de Amic. Quòd si hæc apparent in bestiis, volucribus, agrestibus, natantibus, suibus cicuribus, feris, primùm vt se diligant (id enim pariter cum omni animante nascitur) deinde vt requirant atque appetant, ad quas se applicent, eiusdem generis animantes.
Pariter & simul. Cic.3 de Orat. Vt ille qui hæc non vidit, & visisse

cum Rep. pariter,& cum illa simul extinctus esse videatur.
Pariter enim cum vita sensus amittitur. Cic.1.Tusc.
Tua laus pariter cum Repub. cecidit Cic.2.Offic.
Crescunt pariter cum luna, pariterque decrescunt ostreæ & conchylia. Cic.2 de Diuin.
Mecum pariter moleste ferunt Siculi. Cic.7.Verr.
Infindunt pariter sulcos. Virg.5.Æneid.
Vtraque vis pariter metuenda. Virg.4.Æneid.
Pariter nobiscum. Author ad Heren.lib 3. Interea prima quæque & nobiscum quum voles,& interdum sine nobis legendo consequere nequid impediare, quin ad hanc vtilitatem pariter nobiscum progredi possis.
Percipit voluptatem pariter cum corpore animus. Cic.5.Tusc.
Secum pariter me reportauit Resp. Cic.Post redit. in Senat.
¶Pariter { ἅμα } Eodem tempore. Virg.10. Æneidos, de Mezentio alloquente Rhœbum equum suum,
-Lausique dolorum
Vltor eris mecum:aut, aperit si nulla viam vis,
Occumbes pariter. Potest & hic significare SIMVL.
¶Pariter { ἐξ ἴσου } Ex æquo, æqualiter. Næuius. Vt pariter dispertiantur bona patris. Hoc est, vt tantum habeat vnus quantum alter. Plaut Aulul.6.
Pariter & æqualiter. Cic.de Amic. Nostra in amicos beneuolentia, illorum erga nos beneuolentiæ pariter, æqualiterque respondeat.
Terminantur pariter extrema. Cic.in Orat.
¶Pariter { ὁμοίως } Similiter. Cic. pro Fonteio, Pugnat pariter pro salute M.Fonteij Narbonensis colonia.
¶ Æque & pariter. Cic.1.de Finib. Et lætamur amicorum lætitia æque atque nostra & pariter dolemus angoribus.
Pariter ac Terent. Phorm.5.3, Pariter nunc opera me adiuues, ac dudum re opitulata es.
Pariter atque. Plaut. Amphitr.13, -sed ædes occluserunt, euge hoc fit Pariter atque vt alia facta sunt.
Pariter vt Plaut Aulul.3,
Is ex se hunc reliquit, qui hic nunc habitat, filium
Pariter moratum vt pater, auósque huius fuit.
Pariter fit. Terent. Eunuch.1.2. Id est similiter, vt ait Donat.
Pariter pro meritis. Plaut. Milit.10.

Paritura, Vide PARIO.

PARIVM { πάριον } ciuitas Asiæ in regione Mysiæ, ex qua fuit Neoptolemus, cognomento Glossographus. Strabo lib.10.& 11. Plin.lib.7. cap.2.& lib.36.cap.5.

PARIVS, Tharsensis quidam, quem supra Dianæ ædem decumbentem febris adeò vehemens corripuit, vt tandem oppresserit. De illo Hippocrates lib.3, de morbis vulgaribus, eiúsque interpres Claud.Galen. Comment.lib 3.

Parma, parmæ { ἀσπίς } Breue scutum quo pedites vtebantur, quòd è medio in omnes partes esset par, vt inquit Varro. Virg 9.Æneidos, Ense leuis nudo, parmáque inglorius alba. Hoc scutum Græci, authore Plinio, vocant peltam. Liu.8.ab Vrbe, Quem cuspide parmáque innixum, attollentem se à graui casu Manlius ab iugulo, ita vt per costas ferrum emineret, terræ affixit.
Caua parma. Ouid.12.Metam.
Crudæ parmæ tegmina Silius lib.5.
Obiectum parmæ dat læua Lucret.lib.4.
Obiecta proturbat pectora parma. Stat 5.Thebaid.
Remouere parmam. Claud.7.Paneg.
Mucro transit parmam. Virg.10.Æneid.

Parmatus, pen.prod. Adiectiuum { ἀσπιδωτός } Parma tectus. Liu.4.ab Vrbe, Dat signum Volscis imperator, vt parmatis nouæ cohorti hostium locus detur.

Parmula, parmulæ, penult.corr. Diminutiuum { ἀσπίδιον } Horatius 2. Carmin.ode 7,
Tecum Philippos,& celerem fugam
Sensi relicta non bene parmula.
Parmulis pugnare milites soliti sunt, quarum vsum sustulit C.Marius, datis in vicem earum Brutianis. Fest.

Parmularius, parmularij { μονομάχος } Gladiator qui parmula vtebatur, itémque fautor & locator eius generis. Quintil.lib.2.cap 11, Alius percontanti Theodoreus, an Apollodoreus esset, Ego, inquit, parmularius sum. Vbi interpres, Parmularius dicitur parmarum, hoc est scutorum faber.
Parmularij etiam Thraces appellabantur. Festus, Thraces gladiatores à similitudine parmularum Thraciarum vocati.

PARMA { πάρμα } Plin.lib.3.cap.1, oppidum Galliæ togatæ prope Rauennam.
Surripuit Parmam Antonius. Cic.14 Philip.

Parmensis { παρμήσιος } Incola & habitator vrbis Parmæ. Cic.14.Philipp. Refugit animus P.C. eáque reformidat dicere quæ L.Antonius in Parmensium liberis & coniugibus effecerit.
Optimos viros, honestissimósque homines maximè cum authoritate huius ordinis Populíque Rom. dignitate coniunctos Parmenses crudelissimè interfecit L.Antonius. Cic.14.Philip.
Parmensis Cassius. Horat.1.epist.4.

PARMENIDES, pen.corr. { παρμενίδης } Eleates, Anaxagoræ discipulus, vt Suidas: vt Diogenes Laertius, Xenophanis Cuius meminit Plato, qui eius nomine dialogum scripsit: vocauítque Parmenidem, siue de Idæis. Hic carmine Physiologiam expressit, sicut Empedocles & Hesiodus, duplicémque eam esse dixit: vnam quæ veritate cõstaret, alteram quæ opinione.

PARMENIO { παρμενίων } vnus fuit ex præcipuis amicis Alexandri Macedonis, qui eum in Asiaticam expeditionem est secutus, cuius & frequens est mentio apud Qu. Curtium, in lib. De rebus gestis Alexandri.

PARMENISCVS astrologus, quàm sapienter de Autumno ac vindemiis scripserit, refert Plin.lib.18.cap 31.

PARMENO, pen corr. { παρμένων } apud Comicos nomen viri, quasi desses, à παρὰ & μένω, maneo.

Parmularius, Vide PARMA.

Parnacides, Genus vestium puellarum. Varro de liberis educãdis, Vt puellæ habeant potius in vestitu chlamydas, encombomata, ac parnacidas, quàm togas. Nonius.

PARNASVS, pen prod. vel, vt alij scribunt, Parnassus { παρνασός } Mons in Phocide, vt scribunt Plinius,& Strabo lib.9. & Herodotus, Meláque confirmant. Qui mons duos vertices habet: quorum vnum Thitorea, alterum Hyampeum, Herodotus in Vrania tradit. non autem Cytheronem & Heliconem, vt Seruius putauit: seu, vt alij volunt, Cyrrham, aut Cyrphin, seu Nysam, quòd Cytheron aut Helicon in Bœotia montes disiuncti sunt, ita vt Helicon procul sit à Parnaso, circiter quindecim passuum millia, Cytheron verò triginta. Est igitur Parnasus, mons Phocidis, sacer Baccho & Apollini. Ouid.1. Metamorphoseos,
Separat Aonios Actæis Phocis ab aruis,&c.
Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus
Nomine Parnasus, superátque cacumine nubes. Lucan.lib.5, In hoc monte rupes vel maiestate numinis, vel situ ipso horrorem visentibus facit, vndique ferè præceps in formam theatri. Hic est Apollinis Delphici templum: hic fons Castalius, Musis sacer. Hic habitauere Pierides, natio Thracia: vnde Pierius mons, & Pierides Musæ. Sub Parnaso habitauerunt Hiantes populi. Hic fontes Atticam versus Hippocrene & Aganippe.
Arx vmbrosa Parnasi. Ouid.1.Metam.
Sacri Parnasi cornua. Stat.5.Thebaid.
Iuga Parnasi. Virg.eclog.10.
Summus vertex Parnasi. Catul. Argon.59.
Biceps Parnasus. Ouid.2.Metam.
Sacer. Stat.5.Thebaid.

Parnasius, Adiect. { παρνάσιος } Virgil 6.ecloga,
Nec tantum Phœbo gaudet Parnasia rupes.
Laurus Parnasia. Virg 2.Georg.
Templa Parnasia Ouid 5.Metam.

PARNES, Parnethis { πάρνης } mons est Atticæ regionis, dicitúrque tam masculino, quàm fœminino genere, vt probat Stephanus. Stat.12. Thebaidos, -Parnésque benignus Vitibus.

PARNI, sunt Nomades, illi scilicet populi, qui Arsace viro Scytha duce Parthiam inuaserunt atque obtinuerũt, quum antea Orchum accolentes, Daiorum finibus miserrimis clauderentur. Strabo lib.11.

PARNOETES { παρνοίτης } Cognomen fuit additum Callistrato Atheniensium Reipublicæ principi. Is aliquando instituit, vt in iudicijs & concionibus numuli quidam distribuerentur. Quæ res tandem versa est in prouerbium, Reperit obolum Parnœtes, quod in eos non insciteè conueniet, qui nouum aliquod excogitarunt præmium, quo illectent.

PARNVS { πάρνος } Nauta fuit pauperculus, qui ob amissam nauiculam, cum obuiis quibusque litigabat. Hinc adagium, Parni scaphula: quod in eos conueniet, qui ob res minutulas multum mouent litium & quærelarum. Erasm.ex Diogeniano.

Paro, paras { ἑτοιμάζω, ἐμπορίζω, παρασκευάζω, ὠνέω, ἐπείγω, ἐκπορίζω, πορίζω } parare, A Pario deducitur, teste Sipontino: nam quæ paramus, quodammodo párere & proferre videmur. Terent.in Prologo Phorm Maledictis deterrere ne scribat, parat.
Parare & ornare scutis & telis aliquos. Cic. pro Cecin. Armatos si Latinè loqui volumus, quos appellare verè possumus opinor eos qui scutis telísque parati ornatíque sunt.
Constituere & parare aliquid alicui. Cic.Curioni, lib.2.3, Est tibi grauis aduersaria constituta,& parata incredibilis quædam expectatio.
¶Parare { κτάομαι } Comparare, acquirere, vt Parare diuitias, amicos,&c.
Ære parare aliquid. Horat 2.Serm.saty.3.
Agros alicui sibi parare. Cic.pro Flacco.
Creare & parare. Lucret.lib.4.
¶Amicos parare. Cic.de Amic. Quid autem stultius, quàm vt plurimum copiis, facultatibus, opibus possint, cætera parare quæ parantur, pecuniam, equos, famulos, vestem egregiam, vasa pretiosa: amicos non parare, optimã & pulcherrimam vitæ (vt ita dicam) supellectilem? Terent. Eunuch.1.2, Cupio aliquos parare amicos beneficio meo.
Amor paratur sæpe ludendo. Ouid.3.de Arte.
Ancillas parare. Horat.2.Serm.saty.3.
Animos parare, dextrásque. Liu.5.bell.Maced.
Vina parant animos. Ouid.1.de Arte.
Arma parare aduersus aliquem. Ouid.4.Fast.
Aurum alicui. Horat.2.Serm.saty.3.
Bellum parare, Instruere. Cæsar 5.bell.Gall.
Bella parantur mihi. Ouid.2.de Remed.amor.
Blanditias alicui. Ouid.2.Amor.eleg.19.
Campum ad certamen. Virg.12.Æneid.
Casas, pelles, ignem Lucret.lib.5.
Classis hæc mihi paratur. Stat.1.Achil.
Cœnam. Cic.ad Attic lib.4, Multa me in epistola tua delectarunt: sed nihil magis quàm patina Tyrotarichi cœnam parari Disculo. Sic parare prandium, Plaut Amphitr.16.
Connubia natis. Stat.2.Achil.
Conuiuia. Virg.1.Æneid.
Instruere & parare conuiuium. Cic.6.Verr.
Cursus. Virg 4.Æneid.
Dapes. Virg.6.eclog.
Dominum sibi. Lucan.lib.6.
Excusationem. Cic.ad Attic.lib.12, Itaque idipsum dubito an excusationem aliquam ad illum parem.
Exempla alicui. Iuuen.Saty.9.

Exequias.

Exequias.Ouid.2.Fast.
Exitium alteri.Cic.2.Tusculanarum, -qui alteri exitium parat,
Eum scire oportet sibi paratã pestem,vt participet parem. Ex poeta.
Facinus triste.Ouid.6.Metam.
Formam.Ouid.3.de Arte.
Fortunas magnas,& copiam,hoc est diuitias.Liu.4.bell.Pun.
Fugam. Terent.Phorm.1.4, Quam hic fugam aut furtum parat?
Cic.ad Attic.lib.7, Itaque fuga quæ parabatur,repressa est.
Fugam & socios.Virg.1.Æneid.
Gratiam alicuius.Tacit.lib.12.
Homines parare,Emere.Catull.de Varo,epigr.10.
Hortos aliquos.Cic.Attico,lib.12.
Hospitium.Propert.lib.3.eleg 23.
Imber maximus paratur agricolis.Virg.1.Georg.
Insidias.Ouid.2.Fast.
Interitum alicui.Cic.1.de Diuin.
Inuidiam alicui ex sua re familiari.Cic.in Sallustium.
Iras.Seneca Hippol.10.
Iter in Macedoniam.Cæsar 3.bell.Ciuil.
Lethum alicui.Lucret.lib.6.
Locus paratur epulis.Lucan.lib.7.
Locum ac sedem alicui.Cæsar 1.bell.Gall.
Militum manum parare,interficiendorũ Consulum ciuitatis causa.Cic in Catil.
Serò medicina paratur,quum,&c.Ouid.1.de Remed.amor.
Membra paraui pugnæ.Ouid.9.Metam.
Magnos motus fata parant.Lucan.lib.2.
Necessitudines.Cæsar 8.bell.Gall.
Necem alicui Ouid.1.de Arte.
Orationem sibi parare,Vide ORO.
Orationes aduersus,vel in aliquem.Plaut.Pseud.7.
Prælia dira.Lucan.lib.3.
Profectionem.Cæsar 1.bell.Ciuil.
Reditum parat sibi & sociis.Horat.1.epist.2.
Magno parantur regna æterna.Lucan.lib.1.
Sacra parantur.Virg.2.Æneid.
Sapientiam.Cic.1.de Finib.
Se ad aliquid parare,Applicare & accommodare quod dicitur.Terent.Eunuch.2.2. Cic.ad Lentulum,lib.1.7,Huc te pares, hæc cogites,ad hæc te exerceas.
Parare se ad dicendum.Cic.in Orat.Quid iam sequitur,quod quidem artis sit,nisi ordiri orationem,in quo aut cõcilietur auditor, aut erigatur,aut paret se ad dicendum?
In omne nefas ego me paraui.Ouid.6.Metam.
Solatia sibi.Ouid.2.de Remed.amor.
Subsidium. Cic.ad Attic.lib.1.6,Ego omnes meas vindemiolas eò reseruo,vt illud subsidium senectuti parem.
Tela.Ouid.3.Metam.
Dulcia verba alicui.Ouid.2.Amor.eleg.19.
Vim.Liu.Alios vim parãtes occidit. Id est qui vi tueri se nitebantur. Ouid.2.Metam.Vim parat & sequitur.
Para vt.Terent.Phorm.5.8,Animo virili,præsentique vt sis,para.
Parant defendere telis.Virg.2.Æneid.
Ire parat ad vrbem.Virg.1.Æneid.
Ire parant in nemus.Virg.4.Æneid.
Paratum est ita.Plaut.Pœn.14.
Auidus parandi diuitias.Ouid.1.Trist.eleg.2.
Parans,Participium { ἑτοιμάζων. } vt Animi parantes infanda. Statius 5.Sylu.2.
Parandus,Aliud participium { ἑτοιμαστέος.} vt
Dona paranda.Ouid.ad Liuiam.
Scelus parandum est magno animo.Senec.Medea,12.
Paratus,pen.prod. { ἑτοιμασμένος } Similiter participium.Terentius 4.4, Quin est paratum argentum.
Vir in quouis loco paratus.Terent.Andr.4.3. Donatus, Paratum dixit ad omnes affectus,quicunque de proximo esse possunt.
Paratus & promptus { ἕτοιμος, πρόχειρος. } Cic.1. Verr. Omne tempus,quod mihi ab amicorum negotiis datur,in his studiis,laboribúsque consumam,quo paratior ad vsum forensem promptiórque esse possim.
Ab omni re paratum esse. Plancus Senatui, lib.10.8, Nunc quum deûm benignitate ab omni re sumus paratiores,non solùm bene sperare de nobis homines,sed exploratè iudicare volumus.
Ab exercitu paratus.Cælius Cic.lib.8 10,Ego quidem præcipuum metum,quod ad te attinebat,habui, qui scirem quàm paratus ab exercitu esses,nequod hic tumultus dignitati tuæ periculum afferret.
Paratus & meditatus. Cic.4.Verr.Sed in Siciliam paratus ad prædam,meditatúsque venire cupiebat.
Paratus ad audiendum.Cic.2 de Finib.
Paratus ad dolores.Cic.1.de Finib.
Paratissimus ad dicendum.Cic.1.Verr.
Præsidiis naturæ vel doctrinæ ad dicendum paratus. Cicero 1.de Oratore.
Paratus ad omnem euentum.Cic.ad Toranum,lib.6.21.
Ad omne facinus paratissimus homo.Cic.pro Milone.
Paratus & instructus ad iudicium venit.Cic.2.Verr.
Ad mentiendum.Cic.de Amic.
Paratus ad omnia.Brutus ad Cic.lib.11.13,Exercitus nostros singulari concordia coniunctos,ad omnia pro vobis videatis paratos.
Ad permouendos animos instructus & paratus.Cic.in Orat.
Paratus ad periculum animus.Cic.1.Offic.
Consuetudine beneficentiæ paratiores erunt & tanquam exercitatiores ad bene de multis promerendum, quo pluribus profuerint. Cic.2.Offic.
Paratissimus ad hæc propulsanda.Cic.ad Att.lib.5.
Ad vim promptus, ad seditionem paratus, expeditus ad cædem.
Cicero 2.de Lege agraria.
Ad vim.Ouid.11.Metam.
Contra fortunam.Cic.Luccio,lib.5.13.
Animis opibúsque parati.Virg.2.Æneid.
Paratus peditatu.Cic.ad Att.lib.6.185,Ego hunc ita paratum video peditatu,equitatu,classibus,&c.
Paratior certamini.Quintil.lib.8.cap.3.
Paratissimus tuendæ ciuitatis. Cic.2.de Legib.Fuit hic vir,vt scitis,non solùm eruditissimus,sed etiam ciuis è Repub.maximè,tuendæque ciuitatis paratissimus. Quædam exemplaria legunt peritissimus.
Paratus omnia perpeti.Cæsar 3.bel.Ciuil.
Animo paratus tueri prouinciam.Plancus Senatui,lib.10.8.
Certare parati.Virg.5.Æneid.
¶Acies paratæ ferro.Ouid.3.Fast.
Acies parata neci.Virg.2.Æneid.
Agmen paratum secum habet.Virg.5.Æneid.
Animus paratus bello & paci.Liuius 1.ab Vrbe.
Paratissimo animo sustinere.Cæsar 8.bell.Gall.
Propositum ac paratum auxilium iis factuum esse videatur. Qu. Cic.de Petit.Consul.
Celeritas in respondendo prompta & parata. Cicero de Claris Oratorib.
Consensu omnium parato, tota denique Italia ad contentionem expedita,&c.Cic pro Sextio.
Epulæ paratæ regifico luxu.Virg.6.Æneid.
Fortitudo est satis instructa,armata,parata per sese. Cicero 4.Tusculanar.
Hospitium nobis paratum.Lucan.lib.9.
Parati & expediti multa commẽtatione ac meditatione loci. Cic. 2.de Orat.
Mors parata.Lucan.lib 8.
Mortis paratæ instrumenta.Ouid.10.Metam.
Imparatum in paratos incidere.Cic.pro Milone.
Prouincia omnium ciuitatum consensu paratissima. Plancus Senatui,lib.10.8.
Thalami parati.Virg.7.Æneid.
Vrbs parata.Virg 4.Æneid.
Paratior.Lucan.lib.6,
-cælóque paratior vnda. Ouid.5.Metam.
Paratum,penultima prod.Substantiuum { ἑτοιμασθέν.} Terentius Eunuch.3.4,Præterit tempus: quo in loco dictum est,parati nihil est.
Paratus,huius paratus, penult.producta { παρασκευή } Ipse parandi actus. Quintil.lib.10.cap.1,Copiosus verborum fit paratus,Id est apparatus. Tacit.lib.5,Gazam,& paratus regios adiicit.
Graues paratus rerum.Stat.2.Thebaid.
Principalis paratus.Tacit.lib.18.
Funebris.Tacit.lib.13.
Opus impar vestris paratibus.Ouid.3.de Ponto,eleg.4.
Celebrare aliquid ingenti,& insolito paratu.Tacit.lib.18.
Largis paratibus vti.Ouid.epist.15.
¶Induta Tyrios paratus. Ouidius 3.Fastorum. Id est induta Tyrio vestitu.
Paratè,penul.prod.Aduerbium { παρεσκευασμένως } Promptè & expeditè. Plaut.Epid.8.
Paratè venire ad dicendum. Cic.de Clar.Orat.Is tamen ad dicendum veniebat magis audacter quàm paratè. Idem pro Rosc. Amer. Tamen diligentius,paratiúsque venisses.
Paratius dimicare.Cic.1.Offic.Dimicaréque paratius de honore & gloria,quàm de cæteris commodis.
Paratissimè respondit,Id est promptissimè. Plin.iun.epist.9.lib.3.
Parito,paritas,pen.corr. { ἀπιέναι } paritàre,Frequentatiuum. Plautus Merc.11,
Quid tu ais,qui quum illuc,quò nunc ire paritas,veneris,&c.
Parabilis,& hoc parabile, penultima corr. { εὐπόριστος } Quod in promptu est,& citò haberi potest. Cicero 1. de Finibus, Propterea quòd ipsa natura diuitias quibus contenta sit, & parabiles, & terminatas habet.
Venus parabilis & facilis.Horat.1.Serm.satyr.2.
Victus parabilis.Curtius lib.6.
Paro,paronis, vel Paron, nis, { πάρων } Nauiculi genus, inquit Festus, ad cuius similitudinem Myoparo dicitur, pyraticum nauigium. *Byzantinus* hodie aut *Gallio* vocatur,teste Budæo.
Parochus, parochi, penult. corr. { πάροχος.} Parochi, qui peregrinis salem & ligna præbebant,inquit Acron.De quibus Horatius 1.Serm. satyra 5,
-& parochi quæ debent ligna salémque. Quos Porphyrio copiarios à Latinis vocatos esse tradit, qui salem & ligna iis præstabant, qui Reipublicæ causa peregrè ibant. Sub nomine autem harum specierum omnia hospitibus necessaria intelligimus,vt idem Acron alibi sentire videtur, lib.2. Serm.satyra 8, vbi Horatius parochum pro conuiuatore posuit.
-vertere pallor
Tum parochi faciem nil sic metuentis,vt acres
Potores. Cicero in priore significatione vsus est ad Atticum, lib.13. epist.1, Ariarathes Ariobarzanis filius Romam venit: vult, opinor, regnum aliquod emere à Cæsare. nam quomodo nunc est, pedem vbi ponat in suo, non habet. omnino eum Sextius noster parochis publicis occupauit. Sunt qui parochias inde appellatas esse censeãt, quibus singulis sacerdotes sui destinati sunt, ab exhibitione scilicet sanctifici crustuli,sacrosanctíque panificij. Ego verò non parochias primùm,sed parœcias appellatas esse censeo Budæus. Rectius apud Ciceronem alij legunt parochiis publicis. id est,præbitionibus. Occupauit, hoc est, ante me cepit, vt ego,eum frustrà sim inuitaturus. Ei Sestius noster & domũ iam & omnia ad victum necessaria de publico curauit.

Parochi, non solùm sunt qui præbêda magistratibus redemerunt, verumetiam equi, qui cursus publici causa præbentur, quæ tamen significatio à superiori deducta videtur. Ita fit, vt in illa actionis, in hac perpessionis sensus insit. Theodoretus, [Greek]. Annotauit Turnebus.

Paroculi, paroculorum, à paribus oculis dicuntur. Sueton. in libro de Claris Rhetoribus, de Sext. Clodio, Malè oculatus & dicax paroculorum.

De Parodontidibus, vide Celsum. lib. 6. cap. 13.

Parœcus, parœci, m gen. { πάροικος } Parœci, sunt accolæ: quare qui fanum aliquod accolunt, parœci dicti sunt, eiusdem scilicet fani consortes. Et parœcia, accolarum conuentus & accolatus, sacráque vicinia. nã πάροικοι etiam οἱ σύνοικοι dicuntur, id est vicini: legique ipse hoc verbũ apud Græcos in ea significatione, nisi falsus sum opinione. Quòd si Latinè loqui magis placet, Latinè scientibus curiæ dici possunt: vnde curiones olim dicti: & πάροικοι, ipsi curiales. Budæus.

Parœmia, parœmiæ { παροιμία } definitore Donato, est accommodatum rebus temporibúsque prouerbium. Diomedes autem diffinit hunc in modũ, Parœmia est prouerbij vulgaris vsurpatio, rebus temporibúsque accommodata.

Parolene, est brachij pars quædam, de qua Cælius Rhodiginus lib. 4. cap. 3. sic scribit: Brachij prominens summitas dicitur acromia, aut humeri caput: item epomis, & acrocolia, apud Iulium Pollucem: vbi articulus obfirmatur, Entyposis, vel humeri acetabulum, extrinsecus musculi, intus parolene.

Paromœon { παρόμοιον } Figura quoties est verborum in oratione aliqua similitudo. Terent. And. 1. 5,

-id mutauit, quoniam me immutatũ videt. Vbi Donatus, παρόμοιον, nam quoties verba sunt, παρόμοιον dicitur: quoties nomina, παρονομασία. Idem in sua editione secunda, Paromœon est quando ab eisdem literis diuersa nomina sumuntur: vt, O Tite tute Tati tibi tanta tyranne tulisti.

Paromphalon, est concretio tofi in vmbilico. Galenus in Finition. Medic.

Paromologia, pen. corr. { παρομολογία } schema est, quod fit quum aliquot res aduersario concedimus: deinde aliquid inferimus quod aut maius sit quàm superiora, aut etiam omnia quæ posuimus, infirmet. vt Sume hoc ab iudicibus nostra voluntate: neminem illi propiorem cognatum quàm te, fuisse concedimus. officia tua nonnulla in illum extitisse: stipendia vos vnà fecisse aliquandiu, nemo negat. Sed quid contra testamentum dicis, in quo scriptus hic est? Ex Hyperide est exemplum hoc. Rutilius Lupus.

Paronomasia, pen. corr. { παρονομασία } schema est, veluti quædam denominatio: vel quoties aliud nomen efficitur ex alio. Terentius Andr. 1. 3, Nam inceptio est amentium, non amantium. Vbi Donatus, Amabant veteres de proximo similia dicere: vt Cic. 6. Verr. Minus clarum putauit fore quod de armario, quàm quod de sacrario esset ablatum. Et quidem si in verbis sunt, paromœon dicitur: in nominibus, paronomasia.

Paronychia, paronychiæ, pen. corr. fœm. gen. { παρωνυχία } Abscessus circa radices vnguium, Latini reduuias appellant. Plin. lib. 23. cap. 3, Gingiuarum inflammationibus, paronychiis, sordidísque vlceribus excrescentibus. Plinius tamen genere neutro profert, vt lib. 24. cap. vltimo, Altero quod est aizoo simile, ad paronychia & pterigia vnguium, & quum caro vnguibus increuit, vtuntur cum axungia. Idẽ lib. 28. ca. 8. Paronychia dicta à παρὰ, ad: ὄνυξ, vnguis: quasi ad vnguẽ.

Paronychia, herba ab effectu sic appellata: sanat enim paronychias. Dioscorides lib. 4. cap. 49. Galen. lib. 8. de Simplic. medicam. facultatibus.

PAROPAMISADAE { παροπαμισάδαι } populi Asiæ, qui (sicut refert Ptolemæus) ab Oriente parte Indiæ, ab Occasu Arabia terminantur, à Meridie Arachosia. Meminit horum & Plin. lib. 6. cap. 20. &, 23. Etenim plerique ab Occidente non Indo'amne determinant, sed adiiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, & Paramisadas.

Paropis { παροψίς } Inter instrumenta muliebria annumeratur Polluci lib. 10 cap. 28.

Paropsis, paropsidis, pen. corr. fœm. gen. { παροψίς } Patinæ genus aliquantum concauæ, in qua obsonia ponuntur. Iuuenal. satyr. 3,

-quàm multa magnáque paropside cœnat. Græcum est, παροψίς, παρὰ τὸ ὄψον, Id est ad cibum. Est enim etiam genus quoddã iuris, vel obsonij vilis. Pollux author. Suet. in Galba. cap. 12, Et ordinario quidem dispensatori breuiarium rationum offerenti, paropsidem leguminis pro sedulitate ac diligentia porrexisse. Martialis libro 11. 28,

Cui portat gaudens ancilla paropside rubra

Alecem, sed quã protinus, illa voret. Paropsis, inquit Baysius, antiquis non solùm pro vili obsonio & iure & etiam maza, sed etiã pro vase escario sumebatur. Videto libellum de Vasculis.

Paropsis malorum, Prouerbiali figura apud Athenæum lib. 9. dixit Antiphanes, quod de vehementer improbis, & omni facinorum genere contaminatis vsurpare licebit. Ducta est metaphora à disco, in quo varia eduliorum genera apponi solebant, sed quæ voluptatem afferant, quò gratior est tropus deflectens in contrarium.

PAROS { πάρος } insula est vna ex Cyclad bus, quæ à Delo triginta quinque millibus distat, ex qua Parius lapis, marmoreus candidissimus, è quo multa signa fiunt. Hanc primò Plateam, postea Minoidam vocitarunt. In ea est oppidum etiam Paros vocitatum. Virgilius 3. Æneidos,

-niueámque Paron. A candore marmoris.

Marmorea Paros. Ouid. 7. Metam.

Parius. Adiectiuum { πάριος } vt Parius lapis, qui & Lydius, quo aurum probatur. Et Parium marmor, candidum, quod omnium optimum erat. Virg. 1. Æneid. Idem 3. Georgicor. Stabunt & Parij lapides spirantia signa. Vbi Seruius, In tẽplo Cæsaris maiorũ statuas eius dicit se esse positurũ, quas commendat & à pretioso marmore, & ab arte.

Marmor parium. Horat. 1. Carm. ode 19.

Iuga paria. Ouid. 1. Amor. eleg 7.

Parotis. pen. prod. parotidis, pen. corr. { παρωτίς } Apostema est circa aurem. Plin. lib. 20. cap. 1, Parotidas, & panos sanat. Græci παρὰ, ad: & ὦτα, aures dicunt.

Paroxysmus { παροξυσμὸς } Stimulatio, concitatio, exacerbatio. παροξύνειν enim est incitare. Hoc etiam nomine Græci appellant accessum febris, hoc est exasperationem, quæ statis temporibus fieri consueuit, de quo multa Galen.

Parra, parræ, Genus auis inauspicatæ. Horat. 3. Carm. ode 27,

Impios parræ recinentis omen

Ducat. Sic Prudentius,

Cur Cremeræ campis cornice vel oscine parra

Nemo deum monuit perituros marte sinistro

Tercentum Fabios? Hoc ex superstitiosa veterum opinione, vt in oscinibus augurij sit ideo infausti, quòd eius auis sit iniucundissimi cantus. Eius autem insuauitatem & prope diritatem satis indicarit versus iste Ausonij,

Si confers fulicas cygnis, & aëdona parræ. Turneb.

PARRHASIA { παῤῥασία } regio in Peloponneso, dicta Arcadia, Lycaonis patria. Vnde Parrhasius. Virgil. 8 Æneidos,

Parrhasio dictum Panos de more Lycæi. In ea mons est Lycæus, in quo bicornis Fauni templum fuerat, à quo Lycæa ludicra illi sacrata, nobis Lupercalia dicta. vnde Ouid. lib. 2. Fastorum,

Quis vetat Arcadico dictos à monte Lupercos?

Faunus in Arcadia templa Lycæus habet.

Parrhasius, Adiectiuum { παῤῥάσιος } vt Antra Parrhasia. Stat. 11. Theb.

Coloni Parrhasij. Claud de bell. Getico.

Dea Parrhasia. Ouid 1. Fast.

Niues Parrhasiæ. Ouid. 2. Fast.

Parrhasis, pen. corr. huius Parrhasidis { παῤῥασίς } Patronymicum fœmininum, dicitur Calysto. Ouid. 2. Metamorph. Parrhasis erubuit.

Stellæ Parrhasides. Ouid 4. Fast.

Vrsa Parrhasis. Ouid. epist. 17.

PARRHASIADES, ob immodicam procacitatẽ dictus est Demochares: sicut ob morum ferocitatem Demosthenem Argen serpentis nomine vocitarunt. Alexander Alexand. lib. 2. cap. 11.

PARRHASIVS { παῤῥάσιος } Ephesius pictor, venit in certamen cum Zeuxide. Et quum ille detulisset vuas pictas tanto successu, vt in scenam aues aduolarent: ipse detulisse linteum pictum traditur, ita veritate repræsentata, vt Zeuxis alitum iudicio tumens, flagitaret tandem remoto linteo ostendi picturam, atque intellecto errore concederet palmam ingenuo pudore, quoniam ipse aues fefellisset, Parrhasius autem se artificem. Hæc Plin. lib. 35. cap. 10.

PARRHISII, Vide PARISII.

Parricidium, & Parricida, Vide PARICIDIVM.

Pars, partis, fœm. gen. { μέρος, μοῖρα, τὸ μερίς } Portio. Partes autem dicuntur in quas diuiditur totũ. Quidam partem à pari dictam existimant: quòd partes simul iunctæ, pares, hoc est æquales sint toti. Alij à pario, siue parto: quòd pars à toto deducta, & quasi parta sit. Alij à parum: quòd pars, parum quiddam sit respectu totius. Terentius in Prolog. Adelphorum,

Senes qui primi venient, hi partem aperient

In agendo, partem ostendent. Idem Heaut. 4. 5,

Omnes te in lauta, & bene aucta parte putant.

Constantiæ, moderationis, temperantiæ partes à natura datæ sunt. Cic. 1. Offic.

Omnes omnium gentium partes tribus triumphis deuinxit. Cic. in Pisonem. De Pompeio.

Mundi partes. Lucret. lib. 5.

Pars philosophiæ. Cic. 1. Acad. Carneades nullius philosophiæ partis ignarus. Hoc est, omnem philosophiæ cognitionem habens.

Sensus partem si vllam habes, hæc te lacerat, hæc cruentat oratio. Cic 2. Philip.

Pars spectatorum, pars hominum: pro quodam incerto numero. Plaut. Trucul. 4.

Terrarum pars. Plin. lib. 13. cap. 4.

A Meridianis partibus. Plin. lib 7. cap. 50. ad finem.

Vitæ partes. Cic. pro Fonteio, In omnibus vitæ partibus moderatum ac temperatem, plenum pudoris, plenum officij, plenum religionis, videtis positum in vestra fide ac potestate.

Partes de cœna Sueton. in Domit. cap. 11.

¶Pars æqua amoris. Terent Eunuch. 1. 2.

Auersa pars, Vide AVERTO.

Centesima, Vide CENTVM.

Coæqua, Vide COAEQVVS.

Confirmans. Quintil. lib. 5. cap 10.

Exigua pars montis. Virg. 10. Æneid.

Exigua pars temporis. Lucret lib. 3.

Exiguissima pars restat de turba fratrum. Ouid. epist. 14.

Immensa. Seneca Hippol. 10.

Incultæ partes mundi, Vide INCOLO.

Inferior. Lucret. lib 5.

Intima parte vrbis, Vide INTRA.

Læua Ouid. 8 Metam.

Magna pars Arabiæ, Vide MAGNVS.

Melior pars diei, Vide Melior in BONVS.

Perexigua, Vide PEREXIGVVS.

Quarta pars diei præterita. Horat. 1. Serm. satyr. 9.

Sinistra in parte murorum. Virg 9. Æneid.

Vltima pars vitæ. Virg. 4. eclog.

¶Addere partes illæsas vitiatis, Vide ADDO.

Adimere partem, & Dare partem, contraria. Cic. 7. Verr. Quibus illi vrbis suæ partem ademerunt, iis tu nostri imperij partem dedisti.

Rerum pars altera adempta est. Virg. 9. Æneid.

Amplectitur plures partes genus. Cic. 1. de Inuent.

Conducere partes in vnum. Lucret.lib.1.
Constituere partes. Quintil.lib.3.cap.9.
Constituere partes causæ singulas in suis digitis, Vide CONSTITVO.
Coutexere partes. Quintil.in Procem.lib.4.
Deserere partem. Quintil.in Procem.lib.1.
Dilata pars laborum. Ouid.3 Metam.
Ad minutas partes dispergi. Lucret.lib.4.
Distribuere partibus aliqua. Cic.1.de Orat. Hæc ab hominibus callidis,& peritis animaduersa ac notata, verbis designata, generibus illustrata, partibus distributa sunt.
Facere partes. Cic.2.de Orat. Quis Antonio permisit, inquit, vt & partes faceret,& vtram vellet, prior ipse sumeret? Hoc est, in partes diuideret.
In ambas partes se findit via. Virg 6.Æneid.
Diuersis partibus immissi ignes. Virg.12.Æneid.
Ingredi partem. Quintil.lib 4.cap.3.
Occupare partem. Quintil.in Procem.lib.1.
Idoneam aliquam partem relinquere. Author ad Herenniũ,lib.1, Hoc quoque vitandum est in expositione, nequando, quum omnia collegisse videamur, aliquam idoneam partem reliquerimus.
Nullam partem noctis requiescere. Cic.pro Roscio Amer.
Reuulsa pars è monte Ouid.13.Metam.
Sumere partem Falerni. Horat.1.Carm.ode 17.
Vocari in partem curarum. Tacit.lib.1.
Omni à parte timetur. Ouid.10.Metam.
Ab aliqua parte argumentationes aduersariorum labefactare. Author ad Heren.lib.2.
¶ Ab Orientis partibus virtutis tuæ lumen, vt eluceat opto. Cic. Cassio,lib.12.5.
A meridianis partibus. Plin.lib.7.cap.50.ad finem, Qua in re obseruatum, à meridianis partibus ad occasum solis pestilentiam semper ire.
Vetant hoc alicubi venti: vt in Africa, & in Narbonensis prouinciæ partibus. Plin.lib.14.cap.1.
De parte sinistra, Vide DE.
Fulminat de parte Boreæ. Virg.1.Georg.
Tenuit partes illas, pro Per illam regionẽ iter habuit. Cic.ad Att. lib.3, Intelligebam ex eo loco si iter haberem, posse me Brundusium referre: sine te autem non esse nobis illas partes tenendas propter Antronium.
¶Pars, triplicatum. Martial.lib.8.41,
Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est:
Pars vulsa est: vnum quis putet esse caput?
¶Pars magna, quod & Bona pars dicitur: hoc est Multi. Plautus Mostel.3, Magna pars moram hanc sibi induxerunt, donec,&c.
Magna pars vestrum. Terent.in Prol.Heaut.
Morbi magnam deponere partem. Horat.1.epist.1.
Magnam partem habere in re aliqua. Virg 6.Æneid.
Magnam partem, pro Magna ex parte. Cæsar bell. Gall.lib.4, de Sueuis, non procul ab initio, Neque multum frumento, sed maximã partem lacte atque pecore viuũt. Lucret.l b.3, hæc vulnera vitæ Non minimam partem mortis formidine aluntur. Cic.in Orat. Senarios verò,& Hipponacteos effugere vix possumus: magnam enim partem ex Iambis nostra constat oratio.
Magna pars fui. Virg.2.Æneid.
Pars maior. Cic.1.Offic Alij multitudinis iudicio ferũtur, quæque maiori parti pulcherrima videntur, ea maximè exoptant.
Maiorem partem æui conterere somno. Lucret.lib.3.
Diei maiorem partem alicubi sedere. Cic.6 Verr.
Vigilare maiorem partem noctis. Cic.1.de Diuin.
Maiorem partem populi suffragiis priuauit. Cic.2.de Lege agrar.
Maxima pars hominum. Horat.2.Serm.satyr.3.
Multa pars mei. Horat.3.Carm.ode 30.
Pars multa, pro Plerique. Horat.2.Serm.satyr.7.
Bona pars, Magna. Horat.de Arte.
Bona pars hominum. Horat.1.Serm.satyr.1.
Bonam partem sermonis in aliquam diem differre. Cic.2.de Orat.
Optima pars lucis mensæ est data, Maxima pars. Ouid.7. Metam.
Celeberrimæ & maximæ partes vrbis, pro Maxima parte habitantium. Cic.pro Domo, Vrbis celeberrimæ& maximæ partes aduersum illud non monimentum, sed vulnus patriæ contuentur.
Celeberrima pars Romæ. Stat.1 Sylu.2.
¶Magna ex parte, pro Plerunque Plin.lib.8.cap.54.de simiis.
¶Ex magna parte. Quintil.lib.10.cap.1, Ex magna parte Ciceronẽ, quantus est fecit.
Assentiri alicui magna ex parte. Cic. Att.lib.7.
Omnino aut magna ex parte liberari. Cic.1.Tuscul.
Multo maxima ex parte liberæ religione domus. Cic.de Arusp. respon.
Maxima parte, Vide MAGNVS.
¶Parte, ablatiuus: pro Partim. Plaut.Rud.5,
sed id si parte cutaui, vt cauerem:
Tum hoc mihi indecorè, iniquè, immodestè datis dij.
Parte, geminatũ. Plin.lib.37.cap.11, Melichloron est geminus: parte flauus, parte melleus.
Hinc,& parte alia. Virg.8.Æneidos,
Hinc Augustus agens Italos in prælia Cæsar. Et paulo pòst,
Parte alia ventis,& diis Agrippa secundis
Arduus, agmen agens.
Parti, Ablatiuus, quo sæpe vtitur Lucretius: vt lib.3,
Vt sensus alios in parti quenque sua scit
Dissolui,&c. De anima. Id est in parte. Lambin.
Duabus partibus. Cicer 5. Verr. Quid si duabus partibus doceo tẽ amplius frumenti abstulisse, quàm Pop.Rom.misisse?
Partibus,& paulatim. Columel.lib.2.cap 3, Non multum, nec vniuersum cibum, sed partibus & paulatim præbere conuenit.

Multis partibus maior, Vide MVLTVS.
Multis partibus plures, Id est multo plures. Cic.lib.1.epist. Famil' epist.2, Perspiciebant enim in Hortensij sententiam multis partibus plures ituros. Cælius lib.8.epist.9, Turpe tibi erit Patischum Curioni decem pantheras misisse, te nõn multis partibus plureis: id est multo plureis. Sic Cæsar, Quoniam numero multis partibus esset inferior, id est multo inferior. Et Cic.3.de Finib. Quis est enim, aut quit vnquam fuit aut auaritia tam ardenti, aut tam effrænatis cupiditatibus, vt eandem illam rem quam adipisci scelere quouis velit, nõ multis partibus malit ad se, etiam omni impunitate proposita, sine facinore, quàm illo modo peruenire? Id est multo malit. Paulus Manutius.
Ne minima quidem parte, Vide Minor in PARVVS.
Plus iusta parte. Virg 1.Georg.
Plus media parte. Ouid.3 Metam.
Propè pars, Id est bona vel maior pars. Cicero pro Murena, Syllanã gratificatio reprehensa, multi viri fortes, & propè pars ciuitatis offensa est.
¶Ex parte, Quintil.lib.6.cap.4, Pisces ex parte adusti & versati. Dimidia ex parte sacerdotes non habebit Romanus populus. Cicero pro Domo.
Gaudere ex parte. Cic.Qu.fratri,lib.3.17, Quod tibi mea permissio mansionis tuæ grata est, id ego summo meo dolore & desiderio, tamen ex parte gaudeo.
Ex altera parte. Cic 3. Verr. Grandis natu parens adductus ad supplicium, ex altera parte filius.
Ex altera parte grauiter, ex altera acutè extrema sonant. Cicero in Somn Scip. De motu cæli.
Vtraque ex parte subniti alicui rei. Cicer.in Somn.Scip.E quibus duos maximè inter se diuersos, & cæli verticibus ipsis ex vtraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. De cingulis cæli.
Omni ex parte diligentissimè aliquid considerare. Cicer.2.de Diuinatione.
Ostendit se ex omnibus partibus amor tuus in his literis. Cic. Lucceio,lib.5.15.
¶In parte, pro Partim. Quintil.lib.5.cap.7, Patronorũ in parte expeditior, in parte difficilior interrogatio est.
In hac parte, In parte causæ, vel laboris, Vide IN præpositionem.
In partem,& In partem dimidiam, Vide IN præpositionem.
Ire aliam in partem. Lucret.lib.4.
Abundare in omnem partem, Vide ABVNDO.
In vtranque partem, Vide IN præpositionem.
In vtranque partem magna est vis in fortuna vel ad secundas res, vel ad aduersas. Cic.2.Offic.
Neutram in partem, Vide NEVTER.
Neutram in partem sine hominum opibus & studiis hæc effici possunt. Cic.2.Offic.
Nullam in partem, Vide NVLLVS.
Nullam in partem tua interest. Cic.Memm. lib.13.1, Sed id quod mea intelliges, tua nullam in partem interesse: ita mihi des,&c.
In eam partẽ moueri. Cic.4.in Catil. Moueor his rebus omnibus, sed in eam partem, vt salui sint vobiscum omnes.
Peccare in eam partem quæ cautior est. Cic pro Rosc.Amer.
Facere verba in aliquam partem. Cic.Attic lib.8, Quòd plura in eam partem verba fecerim, potest fieri quod fit in multis quæstionibus, vt res verbosior hæc fuerit, illa verior.
Distrahuntur in contrarias partes impotentium cupiditates. Cic. 5.Tuscul.
In contrarias partes omnium rerum facultas ex iisdem locis suppeditatur. Cic.2.de Orat.
In contrarias partes fluxerunt flumina. Cic.1.de Diuin.
Varias in partes rapere animum. Virg 4.Æneid.
In omnes partes versabat animum. Virg.4.Æneid.
In omnes partes: pro Omnibus modis. Cic.ad Att.lib.11, Brundusij iacère, in omnes partes est molestum.
In omnes partes huius vitæ præceptis confirmari potest. Cic.1.Of.
In omnes partes aliquem defendere. Vatinius Ciceroni, lib.5.10.
In omnes partes multos fallere. Cic.pro Sextio.
In omnes partes aliquid valere. Cic.Marcell.lib.4.10, Sed, quum leuiora non multò essent quæ audirentur, quàm quæ viderentur: suspicarer autem multum interesse rei familiaris tuæ, te quamprimũ venire, idque in omnes partes valeret: putaui ea de re te esse admonendum.
In omnibus partibus argumentationes aduersariorũ tentare. Author ad Herenn.lib.2.
¶In optimam partem accipere, Id est boni cõsulere, & bene interpretari. Cic.ad Att lib.10, Cæsar mihi ignoscit per literas quòd non venerim: seséque in optimam partem id accipere dicit.
Cognosci in partem optimam, Vide COGNOSCO.
Peiorem in partem versa & mutata sunt omnia. Cicero pro Rosc. Amer.
Peiorem in partem liquitur ætas. Lucret.lib.2.
Mitiorem in partem interpretari, Vide MITIS.
In deteriores partes retro cedere. Lucret.lib.2.
¶Pars de. Terent.Heaut.4.1, Si moreretur, ne expers partis esset de nostris bonis.
Quartæ partis hæres. Horat.2 Serm.satyr.5.
Regnorum pars reddita cessit Heleno. Virg.3.Æneid.
Accipere partem suam. Senec.Thyeste,6.
In partem aliquos vocare. Cic.pro Cecin.M.Fulcinius adolescens mortuus est: hæredem P. Cesennium fecit: vxori grande pondus argenti, matrique partem bonorum maiorum legauit. Itaque in partẽ mulieres vocatæ sunt.
¶Pars, in corpore. Cels.lib 2.cap.11, Vsus autem cucurbitulæ præcipuus est, vbi non in toto corpore, sed in parte aliqua vitiũ est, quam exhausiri ad confirm a ndum valetudinem satis est.

Euocatur inflammatio in partes quæ coniunctæ sunt. Cels.lib.7. cap.7.de Ægilope.

Mutilatis partibus trunca membra.Ouid.in Ibin.

Genitales partes corporis Lucret.lib 4.

Obscœnæ partes.Ouid.2.de Arte.

Tegendas partes velare.Ouid.13.Metam.

¶Pro virili parte,Pro viribus.Ouid.5.Trist.eleg.12.

Pro sua quisque parte, Id est pro virili. Cic.ad Cassium, lib.15.15, Versor autem in gemitu Italiæ, & in vrbis miserrimis querelis, quibus aliquid opis fortasse ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre potuisset,si author adfuisset. Idem 6. Verrina. Præcipuè quòd in his artibus pro mea parte versor, quarum ille princeps fuit.

Pro sua parte vt ita fieret adiuuare.Cic.Metello,lib.5.2.

¶Pars,pro Initio eleganter sumitur. Celsus,Pársque sanitatis est, vomitum esse suppressum. Sic Virg.7.Æneid. Pars mihi pacis erit. Et Cicero 11. Philip.Mors in beneficij partem numeretur. Budæus.

¶Pars,pro Partim. Tranquillus in Vespasiano,cap.8, Milites pars victoriæ fiducia, pars ignominiæ dolore, ad omnem lætitiam audaciámque processerant. Bud.

¶Virgo comitum pars vna mearum.Ouid.2.Metam.

¶Pars, pro Vxore. Plaut.Menæch.11, Satur nunc loquitur de me,& de parti mea.

¶Partes primas agere,dicitur in comœdiis qui primas tenet. Terent.in Prol.Phorm. Quia primas partes qui aget, is erit Phormio. Cicer ad Attic.lib.13.de Orat.suo, Puero me hic sermo inducitur, vt nullæ esse possent partes meæ.

Secundas partes tractat mimus.Horat.1.epist.19.

Primarum partium actores sæpius in scenam progrediebantur: secundarum,& tertiarũ,qui minus,minúsque,authore Pædiano. Actores enim secundarum partium omnia summissè agunt, inquit Porphyrio.Cic.1.Verr.Vt in actoribus Græcis fieri videmus,sæpe illũ qui est secundarum aut tertiarum partium, quum possit aliquãto clarius dicere, quàm ipse primarum, multum summittere, vt ille princeps quàm maximè excellat. Bud.

Primarum partium esse.Cic.pro Flacco.

¶Est aliqua mea pars virilis,quòd eius ciuitatis sum,quam ille amplam,&c.Cic.6.Verr.

¶Priores partes habere apud aliquem.Terent. Eunuch.1.2.

In parte aliqua hærere apud aliquem.Terent.Eunuch.5 9.

Habere magnas partes publicanorum.Cic.pro Rab.Posth.

Priores partes tribuere alicui. Cic ad Qu. fratrem, lib.3.20, Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo, quàm mihi. Id est pluris facio.

Primas in dicendo partes alicui concedere. Cic.1.Verr.

¶Meæ partes sunt, pro Meum officium. vnde etiam Alicuius partes desyderare, hoc est Diligentiam expostulare dicitur. Cic.Bruto, lib.11.14,Si ita est,omnia faciliora: sin aliter,magnum negotium,cuius exitum non extimesco,tuæ partes sunt. Idem ad Atticum, libro 7.144,Sin erit bellum, vt video fore,meæ partes non desyderabũtur.

Non sunt meæ partes id facere.Cic.3.Verr.

Officium & partes.Horat.de Arte.

Partes & patrocinium. Cicero 1.de Diuin. Quid de auguribus loquar? tuæ partes sunt, tuum,inquam,auspiciorum patrocinium debet esse.

Partes alicuius agere,Fungi alicuius munere & officio. Terentius Phorm 5.5, Vicissim partes tuas acturus est. A. quas? P. vt fugiter patrem. Te suam rogauit rursum vt ageres, causam vt pro se diceres. Vbi Donatus,PARTEM iterum subaudiamus: & est ζεῦγμα à superiore. Ita Donatus. Videretur potius sic legendum, Vt ageres causam: vt post DICERES,subaudiretur CAVSAM. nam Causam alicuiùs agere,& Pro aliquo causam dicere,dicimus: Partem verò alicuius agere,singulariter non dicitur,sed Partes agere. Ouid.6.Fastorum, Blandior,& partes penè rogantis ago.

Agere partes lenitatis & misericordiæ.Cic.pro Murena.

Partes tuas defende.Plaut.Milit.10.

Dare partes alicui,& mittere in negotium. Cic.pro Rabir.Posth. Nec interea locupletare amicos vnquam suos destitit,mittere in negotium,dare partes,augere,fide sustentare.

Deposcere partes.Cic.pro Sext.Rosc.

Mea pars etsi nemini cedit,fac vt tua cæteros vincat.Cic.Qu.fratri, lib.1.1.

Duras fratris partes prædicas.Terent.Eunuch.2.3.

Partem meam loquendi trado tibi.Plaut.Asin.10.

Nostræ parti timeo,quid hic respondeat.Terent.Andr.2.5.

Eripere partes alicuius. Cic.in Vatinium,Erogarísne pecunias ex ærario tuis legibus: eripuerísne partes illo tempore charissimas partim à Cæsare,partim à publicanis.

Imponere partes alicui,Vide IMPONO.

Duriores partes alicui imponere.Cic.Att.lib.10.

Seniles partes mandare iuueni.Horat.de Arte.

Viriles partes mandare puero.Horat.de Arte.

Accusatoris partes obtinere.Cic.pro Quintio.

Omittere suas partes.Quintil.lib.1.cap.1.

Peragere partes suas,Vide PERAGO.

Dignitatis & libertatis partem nullam in posterum sibi relinquere.Cic.Lentulo,lib.1.9.

Subire partes.Quintil.lib.6.cap.1.

Partes alicuius suscipere.Cic.6.Verr.Cur ego tuas partes suscipio? cur tuum onus sustineo?

Officia & partes pro aliquo suscipere.Cic.in Vatin.

Officia & partes imperatoris suscipere.Cic.Appio,lib.3.

Sumere partes. Cic.Quas enim partes mihi ipse sumpseram, eas occuparit oratio tua.

Personam aliquam & partes sustinere. Cicero de Arusp. resp. Atque ego hanc orationem P. C. tam tristem, tam grauem non suscepissem,non inquam,nisi hanc personam,& has partes honoribus populi Romani vestris pluribus ornamentis mihi tributis deberem & possem sustinere.

Peritoris partes sustinere. Paul.in l.2.D.Ne quis eũ qui in ius voc. vi eximat.

Transactæ partes.Cic.2.de Orat.

Tribuere aliquas partes alicui.Cic.1.de Nat deor.

Dare populi ad partes aliquid.Cic.2.de Leg.agrar.Domitius quod per cæremonias populi fieri non poterat, ratione assecutus est, vt id quoad posset,quoad fas esset,quoad liceret, populi ad partes daret.

¶Parte vtraque audita: In litibus dicitur. Plinius in Panegyr.Quo facilius, velut audita vtraque parte,dispiceres quid statuendum putares.

¶Pars diuersa,vel aduersa. Quintil.lib.4.cap.1,Partis aduersæ patronus. Idem lib 5.cap.7, Turbãtur enim,& à patronis diuersæ partis inducuntur in laqueum.

¶Pars,pro factione. Cic.ad Qu fratrem,lib.2.16, Damus operam ne cuius animum offendamus, atque vt etiam ab iis ipsis qui nos cum Cæsare non coniunctos dolent,diligamur:ab æquis verò,aut etiam à propensis in hanc partem excolamur,& amemur. Idem ad Plancum lib.13.30,Quod fuerim moderatior temperatiórque,quàm in ea parte quisquam:id me maximè fecisse authoritate Capitonis.

Descendere in partes.Tacit.lib.5.

Ducere aliquem in partes.Tacit.lib.15.

Fouere partes,Tacit.lib.17.

Habere aliquem in partibus,significat Addictum aliquem habere fauentémque.Tacit.lib.13.

Surgentes partes.Tacit.lib.19.

Trahere aliquem in partes.Tacit.lib.4.

Transgredi in partes.Tacit.lib.17.

Transire in partes.Tacit.lib.17.

Tutari partes alicuius.Horat 2.epist.1.

Particula,particulæ,penult.corr.Diminutiuũ { μερὶς, μόριον, τμῆμα. } Cic. 4.Acad.Anaxagoras materiam infinitam,sed ex ea particulas similes inter se minutas eas primùm confusas, postea in ordinem adductas mente diuina.

Copia particularum.Lucret.lib.4.

Arenę particulam dare ossibus & capiti inhumato.Horat.1.Carm. ode 28.

Auræ diuinæ particula.Horat.2.Serm.satyr.2.

Particula minima malorum.Iuuenal.satyr.13.

Iustitiæ particula.Cic.2.Offic.Cuius tanta vis est,vt ne illi quidem qui maleficio & scelere pascuntur, possint sine vlla particula iustitiæ viuere.

Perfecti quædam particula est homo non perfectus. Cic.2.de Nat. deor. Ipse autem homo ortus est ad mundum contemplandum, & imitandum,nullo modo perfectus,sed est quædam particula perfecti.

Venti particulam sentire.Lucret.lib.4.

¶Minutæ rerum.Quintil.lib.3.cap.11.

Tenuissimæ.Cic.2.de Orat.

¶Facere particulas.Quintil.lib.4.cap.5.

Defecta.Horat.1.Carm.ode.16.

Particulariter.pen.corr.cui opponitur Generaliter. Firmicus lib.5.cap. 1.ad fin. Quia igitur generaliter diximus quid cæli cardines significent,nunc magis particulariter quid horoscopus in stellarum finibus constitutus faciat,explicemus.

Particulatim,penul.prod.Aduerb. { κατὰ μέρος } Membratim, Per partes. Plinius lib 6.cap.15, Particulatimque consectæ,in genera cybiorum dispartiuntur.

Particulatim,pro Separatim,& quod vulgò dicim⁹ Particulariter. Seneca epist.68,Vota quædam aperta & professa sunt,quæ particulatim fiunt.

Summatim & Particulatim,contraria. Author ad Herennium,lib. 1,Rem breuiter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, vnde necesse erit,& si non initio repetere volemus,& si summatim nõ particulatim narrabimus,&c.

Particeps,pen.corr participis,pen.corr.omn.gen. { μέτοχος, κοινωνός, μετέχων } Qui partem capit. Terent.Heaut.1.1,Nisi vbi ille huc saluos redierit meus particeps.

Particeps & Expers,contraria.Cic.2.de Finib. Nec illa de summo bono ratio aut voluptatis, non dolendíve particeps, aut honestatis expers probabitur.

Particeps & socius adiutor.Cic.Attico,lib.9, Huius belli ego particeps,& socius & adiutor esse cogor.

Amoris vestri particeps.Catul.in Camerium,epigr.51.

Participem esse artis, & Carere arte, contraria. Cic.1.de Diuinat. Iis assentior qui duo genera diuinationum esse dixerunt: vnũ quod particeps esset artis: alterum quod arte careret.

Coniurationis particeps,Conscius.Cic.3.in Catil.

Connubij particeps,& socia regni Iuno.Cicero Antequam iret in exilium.

Socius & conscius in re aliqua,consiliorúmque particeps. Cic ad Att.lib.1.13,Qui mihi & in publica re socius, & in priuatis omnibus conscius, & omnium meorum sermonum & consiliorum particeps esse soles.

Fortunarum omnium socius & particeps.Cic.pro Fonteio.

Hæreditatis diripiendæ particeps.Cic.6.Verr.

Iræ participes dij.Ouid.3.Trist.eleg.2.

Laudis eiusdem particeps.Cic.pro Archia.

Leti particeps animus.Lucret.lib.3.

Mentis & rationis particeps pars animi.Cic.1.de Diuin.

Omnes omnium participes virtutes sunt.Cic.5.de Finib.

Operum participes.Ouid.3.Metam.

Periculorum particeps.Curtius in principio lib.7.

Particeps pudoris ac verecundiæ homo.Cic.4.de Finib.

Compos & particeps rationis animus.Cic.de Vniuers.

Sententiæ atque opinionis meæ quoniã voluistis esse participes,

nihil

nihil occultabo. Cic. 2. de Orat.

Studij participem habere. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 5.

Particeps vitij. Cic. 3. de Leg. Quum omni vitio carere lex iubeat, ne veniet quidem in eum ordinem vnquam vitij particeps.

¶Particeps illi alicuius rei. Curtius lib. 6, Tum Dymnus aperit in tertium diem insidias regi comparatas, seque eius consilij fortibus viris & illustribus esse participem.

Particeps illi in, &c. Quintil. Declam. 3, Mater prædura, & in pleri[s]que rurîs operibus marito particeps.

Participem facere aliquem rei alicuius, Est cum eo communicare quicquid est. Terent. Heaut. 3. 1, Cuius maximè te fieri participem cupis.

Feci continuò omnes participes meæ voluptatis. Cicero Planco, lib. 10. 12.

Participem habere. Cæsar 3. bell. Ciuil.

Participo, participas, pen. corr. {μεταδιδωμι, κοινωνω, μεταλαμβάνω, συμμετέχω} participare, Participem facere & fieri. Plaut. Persa, 12,

Nunc ob eam rem inter meos participes prædam diuidam,

Et participabo.

Seruum consilij participare, Communicare cum seruo consilium. Plaut. Cistel. 4.

Participare aliquem sermone de. Plaut. Milit. 5.

Aliquem prandio participare. Apuleius lib. 9. Metam.

Participare & communicare. Cic. 1 de Legib. Sequitur ad participandum alium ab alio, communicandúmque inter omnes, iustos natura esse factos.

Participare cum. Liu. 3. ab Vrbe, L. Lucretius cos. anni prioris recenti gloria nitens, suas laudes participare cum Cæsone, memorare pugnas, referre egregia facinora, &c.

Participare lucrum aut damnum alicuius. Pomponius in l. Si igitur. D. Pro socio, Æquum est enim, vt cuius participauerit lucrum, participet & damnum.

¶Pestem participare, In peste fieri participem. Item Participare voluptatem. Cic. 2. Tusc. -qui alteri exitium parat,

Eum scire oportet, sibi paratam pestem, vt participet parem. Ex poeta. Gellius lib. 15. cap. 2.

Laudes participare. Liu. 2. ab Vrbe.

Participare consilium cum aliquo. Papinianus in l. Mater. §. In eum. D. Si quis omis. cau. testa &c. Si fraudis consilio cum hæredibus scriptis participato, legitimam hæreditatem solus possideat.

Participentur, voce passiua dixit Lucretius lib. 3,

Nanque ita connexa'st per venas, viscera, neruos,

Ossáque, vti dentes quoque sensu participentur. Id est sensus participes sint. Lambinus.

Participium {μετοχή} Vox ficta à Grammaticis, qua partem orationis significant, quæ partem capit à nomine, partem à verbo. De hac vide Priscianum, & alios abundè tractantes. Quintil. lib. 9. cap. 3, Vtimur & verbo pro participio: vt -magnum dat ferre talentum, tanquam ferendum. Et participio pro verbo: Volo datum.

Participialis, & hoc participiale, pen. prod. Quintil. lib. 1. cap. De verbis & verborum appellationibus: Nam vt nocto & diu, ita & dictu & factu. Sunt enim hæc quoque verba participialia quidem, non tamen qualia dicto factóque.

Partilis, pen. prod. Adiectiuum, Dictio frequens Iulio Firmico, & cæteris mathematicis. Partilis aspectus, quum à stella ad stellam immo[r]rantur tot cæli partes, quot configuratione ipsam constituunt. Verbi gratia, quum ascedente ab ortu prima arietis parte, ab occasu præcipitat se in hemisphærium inferius pars Libræ prima.

Partiliter, pen. corr. cui opponitur Generaliter. Firmicus lib. 4. cap. 9, Nunc genera explicanda sunt omnia, quæ veloci cursu suo perficit Luna, vt & partiliter, & generaliter cuncta videamur explicasse. Et cap. 10, Sed hæc tum facit, si partiliter in cardinibus fuerit collocatus. Si enim generaliter fuerit inuentus, &c.

Partiliter, cui opponitur Platicé. Firmicus lib. 4. cap. 10, Si verò in signis cardinum, non partiliter, sed platicè fuerint inuenti, mediæ felicitatis incrementa decernunt. Vide PLATICVS.

Partiliter, Id est per partes. Arnob. lib. 6. aduers. gent. Hoc enim proprium deorum, complere omnia vi sua, non partiliter vspiam, sed vbique esse totos.

Partim, Aduerbium {κατὰ μέρος, τῶν μὲν, τῶν δὲ} Ex parte, vel pro parte: & ferè in oratione geminatur. Cic. Cælio, lib. 2. 8, Vt eos partim scelerum suorum, partim etiam ineptiarum pœniteret. Idem 4. Acad. Itaque quum totum iter & nauigationem consumpsisset, partim in percontando à peritis, partim in rebus gestis legendis, &c. Ibidem, Homuncio hic qui multa putat præter virtutem homini partim clara esse, partim necessaria.

Partim ficta apertè, partim effutita temerè Apollinis oracla. Cic. 2. de Diuin.

Partim deseruerunt me amici, partim prodiderunt. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 3.

Partim, quater repetitum. Cic. pro Cluent. Partim ruinæ similiora aut tempestati, quàm iudicio & disceptationi fuisse, partim nihil contra habitum valere, partim etiam pro hoc esse, partim, &c.

Partim, aliquando non geminatum. Cic. 4. Verr. De quo homine auditum est vnquam, quod tibi accidit, vt eius in prouincia statuæ in locis publicis positæ, partim etiam in ædibus sacris, per vim, per vniuersam multitudinem deiicerentur.

Nec minimum partim ex agris ægroris in vrbem Confluxit, &c. Lucret. lib. 6. Hic partim, semel est positum, quod vsitatum est bonis scriptoribus.

Partim nostri, Pars nostrorum. Plaut. Persa, 12.

Partim hominum, inquit Gellius, venerunt, plerunque dicitur, quod significat Pars hominum venit, id est quidam homines. Nam PARTIM hoc in loco aduerbium est, neque in casus inclinatur: sicuti, Cum partim hominum dici potest, id est Cum quibusdam hominibus, & quasi cum quadam parte hominum. Cato in oratione de re Floria, ita scripsit, Ibi pro scorto fuit, in cubiculum subreptitauit è conuiuio: cum partim illorum iam sæpe ad eundem modum erat. Imperitiores autem, CVM PARTIM, legunt tanquam declinatum sit quasi vocabulum, non dictum quasi aduerbium. Sed Q. Claudius, XXI annal. insolentius paulò hac figura est ita vsus, Eum enim cum partim copiis hominum adolescentium placentem sibi. Hactenus Gellius libro 10. capite 13. Terentius in Prologo Hecyræ,

In his quas primùm Cæcili didici nouas,

Partim sum earum exactus, partim vix steti. Vbi Donatus, Partim sum earum exactus: pro In aliis. Et simul splendida locutio est. Partim aduerbium est. Cic. 2. Offic. Eorum autem ipsorum partim eiusmodi sunt, vt ad vniuersos ciues pertineant, partim vt singulos attingant.

Partim, alij. Salust. in Iugurtha, Huic rogationi partim conscij sibi, alij ex partium inuidia pericula metuentes.

Partio, partis, partit, Actiuum {μερίζω} Diuido. Lucret. lib. 5,

Aut quia Sol idem sub terras, atque supernè,

Imparibus currens anfractibus ætheris oras

Partit & in partes non æquas diuidit orbem.

Partior, partiris {μερίζω, μεταδίδωμι, διαιρέω} partiri, penultima producta. & Partio, partis, partiui, partitum, partire, antiquè, futuro partiam & partibo: partiar, & partibor, Partes facere significat.

Partiri & communicare aliquid. Cic. pro Sylla, Neque hoc partiendæ inuidiæ, sed communicandæ laudis causa loquor.

Partiri & diuidere. Cic. 1. de Finib. Tollit definitiones: nihil de diuidendo ac partiendo docet.

Partiri æqualiter. Cic. pro Rosc. Comœdo, Si quod vniuersæ societatis fuisset, petisset, quod quum redactum esset, æqualiter omnes partirentur, nunquid petierit quod suæ partis esset?

Discrimen ac periculum ex æquo partiemur. Tacit. lib. 18.

Partiri cum. Cæsar 3. bell. Ciuilis, Cum Scipione honorem partitur.

Ærarium cum aliquo partiri. Cic. pro Domo sua.

Causas cum Hortensio partiebatur Cicero: vt ipse dicit de Claris Oratoribus.

Curas partiri cum aliquo. Virg. 11. Æneid.

Partiri in. Cic. de Vniuers. Sunt enim omnia in quædam genera partita.

In membra aliquid partiri. Cic. de Vniuersit.

Partiri inter, vel partire, antiquè. Plaut. Mil. 10, Mea bona, mea morte, cognatis dicam inter eos partiant. Cæsar 1. bel. Ciuil. Officia inter se partiuntur.

Amorem alternum partiri. Stat. 2. Sylu. 1.

Partiri hominem per vices, pro Vicissim possidere. Plinius epist. 9, lib. 1.

Bona sua partiri. Cic. 3. Verr.

Campum partiri limite. Virg. 1. Georg.

Ex æquo partire. Vetus est verbum, quod in iudicem, aut principem, quem oportet æquabile ius reddere, meritò quadrabit. Translatum ab iis qui conuiuium aut hereditatem partiuntur. Erasmus.

Partitus, pen. prod. Participium {μερισάμενος} vt Vires socias partitus, Actiuè. Silius lib. 7.

Anima partita per artus. Id est, distributa, Passiuè Lucret. lib. 3.

Fœdera partita lecti. Ouid. 3. de Arte.

Soni partiti per tria ora. Propert. lib. 4. eleg. 10.

Partitè, pen prod. Aduerb. {μεμερισμένως} Diuisè. Cic. in Orat. Qui enim nihil potest tranquillè, nihil leniter, nihil partitè, definitè, distinctè, facetè dicere, &c.

Partitò, Aliud aduerb. pen. prod. Vlp. tit. vigesimoquarto eius libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Vlpiani, Mæuius hæres meus cum Titio hæreditatem meam partitò diuidito.

Partitio, Verbale {διαίρεσις, μερισμός} Cic. 6. Verr. In hac partitione ornatus.

Æquabilis prædæ partitio. Cic. 2. Offic.

Vrbis Italiæque partitio. Cic. 13. Philipp.

Ex partitione pecunia debetur. Cic. pro Cecin.

Facta non fortuitò, nec temerè partitio. Cic. pro Sylla.

Articulosa partitio, Vide ARTICVLVS.

Partitor, pen. prod. partitoris {μεριστής} Aliud verbale. Cic. in Vatinium, Quum te non custodem ad continendas, sed partitorem ad partiendas merces missum putares.

Partiarius, partiarij, Colonus, siue alius quis cum quo aliquid commune habemus, & partimur. Cato cap. 16, Calcem partiario coquendam qui dant, calcarius perficit & coquit. Et cap. 136, redemptorem partiarium dicit eum quem paulo antè dixit colonum partiarium.

Parsimonia, Vide PARCO.

PARTHAON, pen. prod. huius Parthaonis, pen. cor. {Παρθάων} pater fuit OEnei regis Ætoliæ, auus Deianiræ. Ouidius 9. Metamorphoseos,

Accipe me generum dixi Parthaone nate,

Dixit & Alcides. Verba sunt Acheloi, pugnam inter se & Herculem propter nuptias Deianiræ commemorantis.

PARTHAONIDAE, gentes quæ Pleuroniam tenuerunt, Agriis contermini. Strab. lib. 10.

PARTHENIATAE, Vide TARENTVM.

Parthenis, mulierum herba, earum enim malis illam mederi aiunt: alia & notiore appellatione ab vxore Mausoli Artemisia vocitata. Plin. lib. 25. cap. 7. Artemisiæ duo sunt genera, de quibus idem author.

Parthenium {παρθένιον} aliqui Amaracum appellant, herba est foliis Coriandri, tenuibus, flore per ambitum albo, intus melino, odore subuiroso, sapore amaro. Eius figuram, naturam, atque vires explicat Dioscorides lib. 3. cap. 138 & ad eum Matthiolus.

PARTHENIVS {Παρθένιος} fluuius est in Ponto & Bithynia: item in Taurica regione. author est Strabo. Parthenius Bithyniæ, vulgò Porteny.

Rapax Parthenius. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 10.

Parthenius itẽ poeta, Nicæus, vt ait Suidas, Elegiacus, diuersorúmque metrorum. Huius Parthenij locos Virgilius quãdoque mutuabatur: cuiusmodi est illud, Glauco, & Panopeæ, & Inoo Melicertæ. Author Gellius lib. 9. cap. 9. Eius etiam meminit Macrobius lib. 5. Saturnal. cap. 17. Fuit item alter Chius genere, filius Thestoris, qui vocabatur Chaos, Homero poeta prognatus: scripsit versus in laudem patris Thestoris. Suidas. Est itẽ Parthenius, portus in litore Brutio: & mõs in Arcadia regione, dictus quasi Virgineus, à virginibus, quæ in eo Veneri frequenter sacra facere solebant, vel venari, vt vult Seruius. Hinc

Parthenius, Adiectiuum {παρθένιος} vt Saltus Parthenij. Virg. 10. eclog.
Antra Parthenia. Propert. lib. 1. eleg. 1.
Lustra. Claud. 2. de rapt. Proserp.
Nemus. Stat. 4. Thebaid.
Valles. Ouid. epist. 9.

PARTHENOPE, pen. corr. {παρθενόπη} Vna fuit Sirenum, quæ præ dolore, quòd prætereuntem Vlyssem cum sociis cantu non deceperint, in mare se præcipitauerunt. Vna hæc in eum delata est locum, vbi postea condita fuit Neapolis, præclara vrbs Campaniæ. παρθένος enim virgo Latinè dicitur. Ab hac igitur Sirene Neapolis est appellata, à virgine Parthenope. Et licet quidam dicant Neapolim dictam, quòd Augustus eam instaurauerit, tamen legitur apud Lycophrontem, Neapolis ante Augusti tempora (qui tempore Ptolemæi Philadelphi claruit) & Neapolitanos singulis annis ad tumulum Parthenopes faces tulisse. Hanc Cumani à parentibus digressi, condidisse produntur. Qui quum in eo loco Parthenopes corpus in veteri monumento cónditum reperissent, nomen eius vrbi indidere. Sed postquam loci vbertate atque amœnitate maiorem in modum frequentari ciuitas cœpit, veriti ne Cumæ desererentur, diruẽdi Parthenopen consilium iniuere. Quo facto mox immani pestilentia vexati, oraculo moniti sunt, vt vrbem restituerent. Itaque subitò instauratam, Neapolim, hoc est nouam vrbem vocauere.
Dulcis Parthenope. Virg. 4. Georg.
Nata Parthenope in otia. Ouid. 15. Metam.
Non rara colonis. Stat. 3. Sylu. 5.

Parthenopeius, Adiectiuum sex syllabarum {παρθενοπήϊος} Ouid. 14. Metam. Parthenopeia mœnia. Id est Neapolitana.

PARTHENOPAEVS, pen. prod. {παρθενοπαῖος} teste Seruio, Menalippæ & Martis, siue Melanionis filius, rex Arcadiæ, qui Thebana bella puer admodum petiit. Hic in bello Troiano periit, cúmque apud inferos vidit Æneas Virgil. 6. Æneidos,
Hic illi occurrit Tydeus, hic inclytus armis
Parthenopæus, & Adrasti pallentis imago.
Parthenopæum multis verbis commemorat Statius lib. 4. Thebaid. sed matrem fuisse Atalantam inquit, patris mentionem nullam faciens. Nos verò ex fabulis didicimus Minalionem, quem & Hippomenem vocat Ouidius, Atalantæ fuisse maritum: ita vt nesciamus vnde Seruius vel Martem vel Menalippen nobis adferat.

PARTHENOPOLIS {παρθενόπολις} oppidum est Thraciæ, teste Plin. lib. 4. cap. 11. Stephanus Parthenopolim in Macedonia collocat, dictámque putat à filiabus Gerasti filij Mygdonis, quæ quum agrestes & inhumanæ essent, pater, vt eas ad ciuiliorem vitam traduceret, ciuitatem hanc earum gratia condidit. Est item Parthenopolis Bithyniæ oppidum, apud Plin. lib. 5. cap. 32.

PARTHIA {παρθία} Regio Assyriæ, à qua Parthi. Hi lingua Scythica exules dicuntur, sicut refert Iustinus lib. 41, docens ab exulibus Scytharum, Parthorum imperium fuisse deductum, quorum regna duodeuiginti fuisse, testis est Plinius lib. 6. cap. 15. Hæc regio ab Ortu habet Arios, à Meridie Carmaniam, ab Occasu Medos, à Septentrione Hyrcanos.
Mendacior Parthis. Vide MENDAX.
Populi Parthorum. Virg. 4. Georg.
Animosus Parthus versis equis. Horat. 1. Carm. ode 19.
Feroces Parthi. Horat. 3. Carm. ode 2.
Fidens fugà. Virg. 3. Georg.
Fugax. Ouid. 1. de Remed. amor.
Leues. Virg. 4. Georg.
Sagittiferi. Catul. ad Furium, epigr. 11.

Parthicus, pen. corr. Adiect. {παρθικός} vt
Luxuries Parthica. Claud. 1. in Eutropium.
Damna. Lucan. lib. 1.

Parthiarii, sunt Parthicarum pellium negotiatores, Parthici mercatores. Alciat. in l. negotiantes Parthiarij. de excusat. muner. lib. x. C.

PARTHINI, Populi sunt Macedoniæ prouinciæ, vt scribit Pli. lib. 4. cap. 23. in descriptione Macedoniæ.

Particeps, Participium, Particulatim, Partim, Partior, Vide PARS.

Particulones, dicuntur Coheredes, quòd partes patrimonij sumant. Nonius. Pomponius Præcone posteriore, Age modò Stagari, particulones producam tibi.

PARTVLA, Partulæ, Septimio Florenti dea erat, quæ puerperiis præesse credebatur, quæ quidem non alia est quàm illa siue Gellij siue Varronis Parca, quam quasi partam mutato t in c vocatam dicunt. Tertullian. Hæc æstimando etiam superstitio Romanam deam finxit Alemonam, alendi in vtero fœtus, & nonam & decimam à sollicitioribus mensibus, & Partulam, quæ partum gubernet, & Lucinam, quæ producat in lucem: nos officia diuina, angelos credimus.

Parturio, Partus, Vide PARIO.

Paruifacio, & Paruipendo, Vide PARVVS.

Parulis, pen. prod. huius parulidis pen. corr. f. g. authore Paulo Ægineta, est inflammatio circa partem aliquam gingiuarum, quæ non soluta suppuratur. Celsus lib. 6. cap. 13. Solent etiam interdum iuxta dentes in gingiuis tubercula quædam oriri dolentia, παρουλίδας Græci appellant. Quo in loco nonnulli παρωτίδας legunt, alij παροδοντίδας, sed vtrunque falsò, quum de Parotidibus hic non sit locus, & apud Græcos medicos nulla affectio Parodontis appelletur: at verò παρουλίδας omnes agnoscunt. Parulides igitur sunt inflammationes in aliqua gingiuarum parte factæ: quæ nisi discussæ fuerint, suppurant, & quum suppurauerint, secantur, insertísque linamentis aperiuntur. Vide Marcellum in lib. 5 Dioscoridis, & Cornarium in vltimum caput libri quinti Galeni De compositione pharmacorum secundum locos.

Parum, Aduerbium {μικρὸν, ὀλίγον, βαιὸν} à parte, vt nonnullis placet significat Modicum.
Parum bene. Vlpian. in l. Sed etsi. §. vlt. D. Ad leg. Aquil. Sutor, inquit, puero discenti ingenuo filiofamiliâs parum bene facienti quod demonstratum erat, forma calcei ceruicem ita percussit, vt oculus puero perfoderetur.
Parum splendoris. Horat. 2. epist. 2.
Non parum, Vide NON Aduerbium.
Parum malæ rei. Plaut. Merc. 14.
Parum castus. Horat. 1. Carm. ode 18.
Parum comis. Horat. 1. Carm. ode 30.
Silentium parum decorum. Horat. 4. Carm. ode 1.
Parum diligenter aliquid facere. Cic. Attico lib. 10.
Parum diu viuere. Cic. 1. Tusc. Nemo parum diu vixit, qui virtutis perfectæ perfecto functus est munere.
Firmus parum comes. Horat. Epod. 1.
Parum firma sunt equidem quæ de fratre meo scribis. Cic. Att. lib 10.
Parum fœlix. Plin. iun. lib. 10. epist. 98.
Frons læta parum. Virg. 6. Æneid.
Parum locuples. Horat. 2. Carm. ode 18.
Parum optimatem esse. Cicero Attico, libro 10, Vide ne dum pudet te parum optimatem esse, parum diligenter quod optimum sit, eligas.
Parum prudens. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 10.
Parum pudicus. Catul. ad Aurelium, epigr. 16.
Parum vtiliter. Plin. iun. lib. 10. epist. 39.
¶Accipere parum, Vide ACCIPIO.
Consulere parum, subaudito pronomine SIBI: id est quod vulgò dicitur *parum curare*. Terent. Adelph. 5. 9.
Parum claris dare lucem. Horat. de Arte.
Est parum. Plaut. Trinum. 17, Nam si pro peccatis centum ducat vxores, parum est.
Facite vt cæteris posthac idem liceat, licebit. at hoc parum est: permittite vt liceat quanti quisque velit. Cic. 5. Verr.
Non nocuisse parum est: prodest quoque. Ouid. 2. Fast.
Parum est vt in curiam venias, nisi & conuoces, & intersis Senatui. Plin. in Paneg.
Parum etiam præut futurum est prædicas. Plaut. Amph. 4.
Parúmne est Piso, quòd tantum homines fefellisti, vt negligeres authoritatem Senatus, optimi cuiusque consilia contemneres, Rempub. proderes, Consulare nomen affligeres? Cic. pro Sextio.
Intelligere parum. Plaut. Rud. 24.
Parum meminisse quod concesserit. Cic. 1. de Inuent.
Parum cauisse videri pronũtiat Magistratus, quum de consilij sententia capitis quem condemnaturus est. Fest. Sunt qui legant, Parrauisse videri.
Processit parum. Terent. And. 4. 1,
Nisi id putas, quia primo processit parum,
Non posse iam ad salutem conuerti hoc malum.
Prospicio parum. Terent. Phorm. 5. 1,
Certò ædepol, nisi me animus fallit, aut parum oculi prospiciunt,
Meæ nutricem gnatæ video.

Parumper {διὰ μικροῦ, ὀλιγοχρόνιον} Paruo tempore, per aliquantulum tempus, vt ait Valla in Raudensem. Terent. And. 4. 2, Tu Mysis dum exeo, parumper opperire me hic. Cic. de Amicitia, Tu velim à me animum parumper auertas.
Parumper (inquit Festus) significat Paulisper, quasi perparum, hoc est valde parum. Refertur autem ad tempus.
Parumper, Nonio significat Citò & velociter. Virg. 6. Æneidos,
-pulsusque parumper
Corde dolor tristi, gaudet cognomine terræ.
Parumper & mox. Cic. 1. de Diuinat. Discedo parumper à somniis, atque mox reuertar.
Abducere parumper animum à molestiis. Cic. Att. lib. 11.
Parumper conticere, & cæteris silentium esse. Cic. 3. de Orat.
Digredi parumper à causa. Cic. de Clar. Orat.
Lusit fortuna parumper. Stat. 12. Thebaid.
Pulsus parumper corde dolor. Virgil. 6. Æneid.

Paulùm {τυτθὸν, μικρόν} Aduerbium, diminutiuum à Parum. Terent. And. 5. 3, Pro peccato magno paulùm supplicij satis est patri. Idem Eunuch. 4. 4, Tace obsecro, quasi verò paulùm intersit.
Abesse paulum ab aliquo loco. Cic. 1. Acad.
Addere paulum aliquid rei alicui. Cic. 1. Acad.
Spatio decedere paulum. Lucret. lib. 2.
Hæsit paulum conterritus aspectu. Virg. 3. Æneid.
Leuari paulum grauitate valetudinis. Cic. Torquato, lib. 6. 2.
Immutare paulum aliquid. Cic. 3. de Orat.
Paulum recreant me tuæ epistolæ. Cic. Attico, lib 9.
¶Non paulum, Vide NON Aduerbium.
Admodum paulum. Cic. 3. de Nat. deor. Nihil vt ferè intereat, aut admodum paulùm, quod astrorum ignis & ætheris flamma consumat. De stellis.
Paulum aliquid sedere in scholis, pro Exiguo tempore. Quintil. lib. 12. cap. 3. ad finem.
Paulum infra. Plin. lib. 10. cap. 49, Venêre in Italiam Bebriacensibus bellis Ciuilibus trans Padum, & nouæ aues turdorum specie, paulum infra columbas magnitudine.
Paulum modo aliquid ostendere. Cic. ad Lentul. lib. 1. 5, Quod sine

vlla dubitatione (si Pompeius paulum modò ostenderit sibi placere) faciet.

Paulum oppidò inter se differunt. Cic. 5. de Finib.

Etsi à te paulum allatum est noui. Id est aliquid innouatum. Cicero de Legib.

Pòst paulum clarius ostendemus, in, &c. pro Paulo pòst. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Paulum, in interrogatione, vim habet augendi, quasi dicas multum. Terent. And. 4. 4,

Paulum interesse censes ex animo omnia,

Vt fert natura facias, an de-industria?

Paulus, paula, paulum {ὀλίγος} Adiectiuum à Parum, quo rarissimè vsi sunt authores, præterquam in ablatiuo. Plautus Bacchid. 19, Pacisci cum illa paula pecunia Potes.

Paulo momento. Terent. And. 1. 5, Dum in dubio est animus, paulo momento huc, illuc impellitur. Idem Adelph. 5. 4, Paulo sumptu.

Paulò, Aduerbium {ὀλίγῳ} Idem significans quod Parum, vel paulum, vt vides in sequentibus exemplis.

Paulò amplius. Cic. 2. Verr. Ego autem Ædilis, hoc est paulo amplius quàm priuatus.

Paulo antè {πρὸ μικροῦ, μικρὸν πρό} Cic. Att. lib. 14, Quum paulo antè ad te Cassij tabellario literas, v. Idus venit noster tabellarius, &c.

Paulo antè, pro Dudum vel nuperrimè. Cic. 6. Verr. Nuper homines nobiles eiusmodi Iudices, & quid dico nuperrimò verò modò, ac planè paulo antè vidimus, &c.

Benignius paulo. Horat. 1. epist. 18.

Liberius paulo vti aliqua re. Cic. in Orat.

Paulo magis. Cic. 6. Verr. Nihil esse quod quisquam putaret se, quod isti paulo magis placeret, conseruare, aut domi retinere posse.

Paulo magis, pro Nimium. Cic. de Clar. Orat. Et lubenter verbis etiam vti paulo magis priscis. Budæus.

Paulo minus. Cic. pro Quintio, Sanè cæterarum rerum paterfamiliàs & prudens & attentus, vna in re paulo minus consyderatus.

Paulo minus, pro Propemodum, vel penè. Sueton. in Tib. Cæs. cap. 39, Quasi neque rediturus vnquam, & citò mortem etiam obiturus, quod paulo minus vtrunque euenit.

Paulo minus quàm. Sueton. in Tib. Cæs. cap. 26, Verùm liberatus metu, ciuilem se admodum inter initia, ac paulo minus quàm priuatum egit.

Paulo mox, Statim, cum paruo interuallo. Plinius, Et paulo mox calefactum vulneri imponatur.

Paulo nimium redundantia verba. Cic. 2. de Orat.

Nimium paulo, Vide NIMIS.

Paulo plus audire de aliqua arte. Author ad Herennium, lib 4.

Paulo plures in Senatu maleuolos esse, quàm gratos cognoui. Cicero Bruto, 15. 11.

Paulo pluribus è partibus. Lucret. lib. 2.

Haud paulò plus, Vide HAVD.

Paulo pòst dicam. Cic. 1. de Nat. deor. De quo dicam equidem paulo pòst.

Paulo pòst, pro Paulo infra, vel Paulo minus. Hirtius de bello Alexand. Hoc prælio desyderati sunt ex numero legionariorum militum circiter quadringenti: & paulo pòst eum numerum classiarij & remiges. Id est aliquantulo pauciores.

Paulo pòst magis. Plaut. Pseud. 5.

Pòst paulo, pro Paulo pòst. Horat. 1. epist. 6.

Paulo prius. Plaut. Menæch. 15. 7, Tibi dedi equidem illam, ad phrygionem vt ferres, paulo prius.

Paulo salubribus consiliis vti. Cic. Attico, lib. 8.

Seruus non paulo sapientior. Id est, multò sapientior. Horat. 2. Serm. satyra 3.

Paulo secus. Cic 3. de Orat. Eadē enim sunt mēbra in vtrisque disputationibus, sed paulo secus à me, atque ab illo partita ac distributa.

Tardior paulo. Horat. de Arte.

Paululum, pen. corr. {τὸ μικρόν, τὸ μικρόν, μικρόν} Diminutiuum à Paulum. Terent. Adelph. 5. 8, Agelli hic sub vrbe est paululum, quod locitas foras.

Paululum abscede istinc. Plaut. Asin. 16.

Paululum antè dicendum est. Cic. 4. Acad. Paululum antè dicendum est. Non mihi videntur consyderare, quum physici ista valde affirmant, &c.

Paululum quis pudor. Terent. And. 4. 1.

Habeo paululum quod requiram. Cic. 5. Tusc.

Paululum quiddam. Terent. Eunuch. 5. 2,

Quid feceras? c. paululum quiddam. T. eho paululum impudens,

An paululum hoc esse tibi videtur, virginem

Vitiare ciuem?

Hoc paululum manè exaraui. Cic. ad Brutum.

Paululum huic deest ad beatam vitam. Cic. 5. Tuscul.

Paululum opperiri aliquem Terent. Eunuch. 5. 2.

Paululum modò. Terent Heaut. 2. 3,

Vbi si paululum modò quid te fugerit, ego perierim.

Paululo contenta, & Paululo redimere. Terent. Heaut. 3. 1.

Respitare paululum. Cic. pro Quintio.

Paululus, pen. corr. Adiectiuum {τυτθός} Liuius 8. ab Vrbe, Prætorem eorū nomine Milonium dixisse ferunt, pro paulula via magnam mercedem Romanis esse soluendam. Idem 5. bell. Maced. Nihil primo aspectu contemptius, equi, hominésque paululi & graciles: discincti & inermis eques.

Paulolus. Antiqui pronuntiabant. Hinc apud Varronem lib. 4. de Ling. Latin. Paulola res, &c.

Paulatim, pen. prod. {κατὰ μικρόν, κατὰ βραχύ} Aduerbium diminutiuum à Paulum, Id est sensim & leniter. Terent. Adelph. 5. 6, Paulatim plebem primulum facio meam. Cælius Ciceroni, lib. 8. 17, Cuius amicitia me paulatim in hanc perditam causam imposuit.

Paulatim adnabam terræ. Virg. 6. Æneid.

Abolere paulatim. Virg. 1 Æneid.

Carpit vires paulatim. Virg 3. Georg.

Omnia paulatim crescunt Lucret. lib. 1.

Euanescere paulatim. Lucret. lib. 2.

Paulatim, cum genitiuo Cato cap. 47, Aquę paulatim addito subigitóque pulchrè. Hoc est paululum.

Paulisper, Aduerbium {ὀλίγον, πρὸς ὀλίγον} Id est paulum temporis, paulum admodum, vel paululum. Terent. Adelph. 2. 1, Paulisper mane. Ibidem, 3 3,

Congrum istum maximum in aqua finito ludere

Paulisper. Ouid. 2. Trist. Atque vtinam reuoces animum paulisper ab ira. Virg 5. Æneid. Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo.

Commoratus est paulisper, dum se vxor comparat Milo. Cicero pro Milone.

Deponere paulisper aliquid. Cic. 6. Verr.

Stetimus paulisper in illo ganearum tuarum nidore atque fumo. Cic. in Pisonem.

Suscipe paulisper meas partes. Cic. Appio, lib. 3. 12.

PARVNDA, Dea parientium, quam Terentius Lucinam vocat. Lilius in Miscellaneis Syntag. 1.

Parus, pari, Auicula. *Vne Mesenge.*

Paruus, Adiectiuum {μικρός, σμικρός, βαιός, ὀλίγος, ἐλαχύς} Notæ significationis. Plin. lib. 11. cap. 37, Ab iisdem qui altero lumine orbi nascerentur, coclites vocabantur: qui paruis vtrisque, ocellæ.

Paruum ac mediocre. Cic 3. Verr. Quæ maximè digna sunt eo reo, cui paruum ac mediocre obiici nihil oporteat.

Magnus aut paruus. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Parua & mediocris res, Tanta & immensa, contraria. Cic. 2. de Orat. Sic etiam in paruis aut mediocribus rebus doctores assequi possunt, non idem sentio tanta in hac re tàmque immensa posse fieri.

Paruum & infirmum. Cic. pro Cluent. Hæc autem apud Iunium parua, & infirma, & ipsius labore quæsita atque collecta.

Componere parua magnis. Virg. 4. Georg.

Paruum parua decent. Horat. 1. epist 7.

¶A paruis, Vide A præpositionem.

¶Alumni parui Horat. 3. Carm. ode 18.

Animi parui Horat. 1. epist. 18.

Non paruum beneficium suum commemorare. Cicero pro Cecinna.

Carmen paruum, Humile. Horat. 2. epist. 1.

Parua consuetudo. Terent. And. 1. 1.

Corpus. Horat. 1. epist. 18.

Di parui, pro Diis penatibus. Horat. 3. Carm. ode 23.

Discrimen. Virg. 3. Æneid.

Dissensio parua inter nos est. Cic. 1. de Leg.

Non parua exercitatio. Vide NON aduerbium.

Parua fides. Terent. Eunuch. 1. 2, Me miseram, forsitan hic mihi paruam habeat fidem. Hoc est, nolet mihi credere.

Filius malè paruus, Nimium paruus. Horat. 1. Serm. sat. 3.

Infantes. Lucret. lib. 1.

Paruum ingenium. Plin. iun. lib. 6 epist. 29.

Paruus & angustus locus. Cic. 1. de Legib. Hoc ciuile quod dicimus in paruum quendam & angustum locum concludatur.

Mercedes. Horat 1. Serm. Sat. 6.

Munera. Horat. 1. Carm. ode 28.

Nati. Horat. 3. Carm. ode 5.

Nauicula. Cic. Post reditum ad Quirites.

Nepotes. Virg. 2. Georg.

Parui odoris amomum, Hoc est imbecilli & pauci. Plin. libro 12. cap. 13.

Opusculum. Cic. in Parad.

Pisciculi. Cic. 2. de Nat. deor.

Pretio paruo rem aliquam vendere & alienare. Cic. 6. Ver.

Pueri. Horat. 1. epist. 7.

Res est non parua. Virg 3. eclog.

Rura. Horat 2. Carm ode 16.

Sodales parui, non præpotentes, aut superbi titulis & imaginibus. Horat. 1. epist. 7.

Tecta. Senec. Hippol. 2.

In paruo tempore. Lucret lib. 5.

Vrbs Virg 3. Æneid.

Vsuram paruam exigui temporis bonæ de me opinionis postulo, vt eam si quæ dixero, vobis probabo, perpetuo retineatis. Cic. 3. de Lege agraria.

Parui & Ampli, opposita. Horat. lib. 1. epist. ad Iul. Florum.

¶Paruum, Minimi pretij. Plin. in Paneg. Nihil antè tam vulgare, tam paruum in Senatu agebatur, vt non laudibus principum immoraretur.

Paruo opponitur Eximium & præclarum. Cic. 1. Offic. Et ea quæ eximia plerísque & præclara videntur parua ducere, eáque ratione stabili firmáque contemnere, fortis animi magníque ducendum est.

Parua sunt foris arma, nisi est consilium domi. Cic. 1. Offic.

¶Paruo & nihilo. Cic. 2. de Finib. Verùm isto modo consequatur summas voluptates, non modò paruo, sed fermè nihilo, si potest.

Assueta paruo iuuentus Virg. 2. Georg.

Paruo beatus Horat. 1. epist 1.

Contentus paruo, Vide CONTINEO.

Emptum paruo Horat 2. Serm. saty. 3.

Viuere paruo. Horat. 2. Serm. saty. 2.

¶Parui æstimare {δι' ὀλίγου ποιεῖσθαι} Plaut. Capt. 12.

Parui ducere {δι' μικροῦ ἡγεῖσθαι} Cic. pro Archia, Pericula mortis atque exilij, parui esse ducenda.

Parui istuc facio. Plaut. Milit 10.

Paruipendere. Terent. Hecyra 3. 5, Quæ dico, paruipendunt.

Cic. ad Atticum, lib. 15, Sed si ista paruipendimus, quin & maiora contemninus. Alij codices habent, Sed sint ista parui: quin & maiora contemnimus.

Parui putare & spernere. Catul ad Furium, epigr. 20.

Parui refert. Cic. pro Lege Manil. Etenim illud primùm parui refert, vos publicanis amissa vectigalia postea victoria recuperare.

¶ In paruo, pro Ferè. Plin. lib. 8. cap 33, Eminet rostrum, vt in paruo haud absimile suillo.

Paruo breuius quàm. Plin. lib. 2. cap. 67, Circa Caspium quoque multa Oceani litora explorata, paruóque breuius quàm totus hinc aut illinc Septentrio eremigatus. Hoc est ferè, vel parum abest quin totus, &c.

Paruissimus, pen. corr. Superlat. {ἐλάχιστος.} Lucret. lib. 3,
-igitur paruissima quanto
Et læuissima sunt, ita mobilitate fruuntur.

Paruissima corpora. Lucret. lib. 1, -paruissima quæque
Corpora constabunt ex partibus infinitis.

Paruulus, pen. corr. Dimin. {μικρός.} Virg. 4. Æneidos,
-si quis mihi paruulus aula
Luderet Æneas.

Paruulus, pro Puerulo. Quintil. lib. 5. cap. 7, Excepta paruulorum iudicia.

A paruulo, & paruulis, Vide A.

A paruulo studere duritiæ & labori, Vide A.

¶ Causa paruula. Lucret. lib. 4.

Formica Horat 1. serm. saty 1.

Impulsio. Cic 2. de Inuent. Defensor autem ex contrario primùm impulsionem aut nullam fuisse dicet, aut si fuisse concedet, extenuabit, & paruulam quandam fuisse demonstrabit.

Manus peditum. Brutus ad Cic. lib. 11. 10, Reuertor nunc ad Antonium, qui ex fuga quum paruulam manum peditum haberet inermium, &c.

Paruulam nauiculam conscendit. Cæsar 3. bell. Ciuil.

Pecunia paruula. & Immanis, contraria. Cic. pro Rosc. Com. Illa fuit pecunia immanis, hæc paruula.

Res paruula, pro Re nullius momenti. Terent. Adelph. 2. 4. Cic. pro Quintio, Si in paruula re captionis aliquid vererére, non statim ad Q. Aquilium.

Successus. Plin. lib 2. cap. 23.

Paruulum aliquid consequi. Cic. 2. de Inuent. Quare nos quidem sine vlla affirmatione, simul quærentes dubitanter vnumquodque dicemus, nedum paruulum hoc cõsequamur, vt satis commodè hæc perscripsisse videamur.

In paruulis esse. Cic. 4. Acad. Sed vt minuam controuersiam, videte quæso quàm in paruulis sitis.

Paruulum, pen. corr. Aduerb. {μικρόν.} vt Paruulum differt, hoc est Minimum. Plin. iun. lib 8. epist. 14, Quia paruulum refert an idem displiceret, quibus non idem placuisset.

Paruulum de nocte acquirere. Plin. lib 9. epist. vlt.

Ligni inest paruulum. Plin. lib. 15. cap. 24.

Paruitas, pen. corr. paruitatis {μικρότης, σμικρότης, λεπτότης.} Columella libro 10. in Præfatione, Tamen eadem tam exigua sunt, vt (quod aiunt Græci) ex incomprehensibili paruitate arenæ funis effici non possit. Cicero de Vniuers. Haud iisdem vinculis quibus ipsi erant colligati, sed talibus quæ cerni non possent propter paruitatem, crebris quasi cuneolis inliquefactis, vnum efficiebant ex omnibus corpus.

Minor {ἐλάττων} & hoc minus, Comparatiuum à Paruus.

Censor castigatórque minorum. Horat. de Arte.

Minor natu. Cic. de Amicit. Tu verò perge Læli: pro hoc enim qui minor est natu, iure meo respondeo.

Minor natu annis triginta. Cic. 4. Verr. Nequis minor triginta annis natu.

Virtute & honore minores. Horat. 2. epist. 1.

Animus minor. Horat 2. Carm. ode 11.

Cura non minor. Virgil. 5. Æneid.

Dominus minor. Plin. iun. lib. 7. epist. 23.

Filius minor. Terent. Eunuch. 2. 2, Sed video herilem filium minorem huc aduenire. Plaut. Amphit 5.

Minor, quàm quinque & viginti annorum, Cels. in l. Cum minor. D. De minorib.

Minor annis vigintiquinque, Idem. Vlp. l. Denique. D. De minor.

Minor annis, Idem. Vlp. in l. Verum § vlt. D. De minorib.

Minor, absolutè, Idem. Vlp. in l. Denique. D. De minorib.

Minorum gentium patricij. Cic. ad Pætum, lib 9. 21, Sed tamen mi Pæte, quid tibi venit in mentem, negare Papyrium quenquam vnquam, nisi plebeium fuisse? fuerunt enim Patricij minorum gentium. Id est, quorum patres allecti erant è plebe in Senatum. Budæus.

Infamia minor vero. Ouid. 1. Metam.

Ira minor. Ouid. 2. de Ponto, eleg 8.

Mensura minor parua lacerta. Ouid. 5. Metam.

Metus. Horat. Epod 1.

Pontifices. Liu 2. bel Pun.

Sumptus. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Verbis minoribus vti. Ouid. 6. Metam.

Virtus. Ouid. 2 de Arte.

Minor mea res agitur. Terent Heaut. 2 3,
Quasi istic minor mea res agatur, quàm tua. Id est, quasi non tam mea intersit, quàm tua.

¶ Minòris vendere aliquid, pro Minori pretio. Cic. 5. Ver. Multò minoris vendidit non modò quàm tu, sed etiam quàm qui ante te vendiderunt.

Minoris dimidiò. Plin. lib. 17. cap 7.

Minoris æstimare. Cic. 4. de Finib.

Minore, pro Minoris. Cic. ad Attic lib. 1. 7. Nam à Cæcilio propinqui minore centesimis nummûm mouere non possunt.

Minora dictu. Plin. lib. 11. cap. 21.

Minoratus, penul. prod. Adiectiuum. Scæuola in l. Cum venderet. D. De seruis exportand. Quos minorato pretio vendidit.

Minimus, pen. corr. {ἐλάχιστος, μικρότατος} Adiectiuum, Superlatiuum à Paruus. Plaut. Sticho, 3, E malis multis, malum quod minimum est, id minimum est malum.

Minimus natu. Liu. 1. ab Vrbe,
Minimus quisque natu Patrum.

Decus non minimum. Horat de Arte.

Minimus digitus. Plin. lib. 11. cap. 43.

Prouocare aliquem minimo, Subaudiendum digito. Horat. 1. Serm. saty 4. Minimo digito, ait Acron, solent prouocare, qui volunt ostendere plus esse virium in suo minimo digito, quàm in alterius toto corpore.

Dolor minimus. Ouid. 9. Metam.

Honor. Ouid. 2. Trist.

Minima momenta. Senec. lib. 1. epist.

Munus. Ouid. 3 de Arte.

Onus. Ouid. 14. Metam.

Minima ex parte. Cic 1. Offic.

Minimi pretij homo. Plaut. Asin. 16. 8.

¶ Minimo emit. Terent. Eunuch. 1. 1,
Quid agas, nisi vt te redimas captum, quàm queas
Minimo?

¶ Minimum, Substantiuum: vt Minimum vini. Cic. de Amicitia, Itaque vt quisque minimum firmitatis habeat, minimúmque virium, ita amicitias appetere maximé.

Minimum, Ab Epicureis vocatur, quo nihil minus esse potest, & ad quod quum peruentum sit, tum fiat cuiuslibet corporis secandi finis. Volebat enim Epicurus aliquid esse in rebus minimum, nempe corpora prima: quæ scilicet iam secari, aut diuidi non possunt. Lucret. lib 1, Nec prorsum in rebus minimum consistere quicquam. Vide quæ à Cicerone disputantur sub Varronis persona lib. 1. Acad. & lib. 1. de Finib. vbi agit aduersus Epicurum. Lambinus.

Minimùm, Aduerbium. Lucret. lib. 6. ad finem,
Nec minimùm partim ex agris ægroris in vrbem Confluxit. Id est valde eos pressit agricolarum multitudo ex agris in vrbem conueniens. Lambinus.

¶ Minimum, quod illiterati dicũt *Ad minus*. Varro 2. de Re rustica, cap. 1, Ita fiunt omnium partes minimum octoginta vna. Idem lib. 1. cap. 5, De his quatuor generibus singulæ minimum in duas diuiduntur species.

Minusculus, pen. corr. {μικρότερος} Adiectiuum, diminutiuum à Minus. Varro 3. de Re rust cap. 5, Ex hoc auiario, vt sumantur idoneæ, excludantur in minusculum auiarium.

Minuscula epistola. Cic. ad Q. fratrem, lib. 3. 13, Rescripsi epistolæ maximæ: audi nunc de minuscula.

Minuscula villa. Cic. ad Att. lib. 14, Scribis esse rumores, me ad lacum quod habeo venditurum, minusculam verò villam vtique Quincto traditurum.

Minus {ἧττον} Aduerbium comparatiui gradus à positiuo Parum. Terent. Eunuch. 4. 6, Minus potens quàm tu.

Non minus, Vide NON aduerbium.

Multo minus. Cic. Memmio, lib. 13. 1, Nisi tamen multo minus concedi potest, quàm illi laborare sine causa.

Minus homo, quàm doctus, pro Minus quàm doctus homo: hoc est indoctus, & minus prudens, vel cautus & sagax. *Plaut. Epid. 9*,
Ego si allegassem aliquem ad hoc negotium
Minus hominem quàm doctum, minúsque ad rem hanc callidum,
Os sublitum esset.

Minus dixi, quàm. Plaut. Capt. 7, Et quod minus dixi quàm volui de te, animum aduortas volo.

Minus habere. Terent. Phorm. 1. 7.

Minus intellexi. Terent. Eunuch. 4 5.

Haud minus ac iussi faciunt. Virg. 3. Æneid.

Plus dapis, & rixæ multo minus. Horat. 1. epist. 18.

Minus potest per se. Cic. de Amicit. Num propter imbecillitatem atque inopiam desyderanda sit amicitia, vt in dandis recipiendísque meritis, quod quisque minus per se ipse posset, id acciperet ab alio, vicissimque redderet.

Minus, pro Non. Cic. de Amic. Quæ tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiam si tu eam minus secutus sis.

Minus acriter. Ouid. epist. 18.

Minus audacter. Terent. in Prologo Phor.
Minus multo audacter, quàm nunc lædit, læderet.

Minus aptus. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Minus diu. Cic. de Senect. Ego verò me minus diu senem esse mallem, quàm esse senem antequam essem.

Grata minus pietas. Ouid. 1. Metam.

Minus grauis Horat. 1. Serm. saty. 5.

Cura minus inuida. Horat. 1. epist. 10.

Amicus minus iucundus. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Minus multi opus sunt boues, & bubulci. Varro de Re rust. li. 1. ca. 18.

Minus multi & minus audacter. Plaut. Milite, 10.

Non minus multi. Cic. in Bruto, Catonis autẽ orationes nõ minus multæ ferè sunt, quam Attici Lysiæ. Varr. de Re rust. lib. 1. cap. 9. Et rursus Cic. in Brut.

Minus validus. Horat. 1. epist. 8.

Minus aut magis impeditus. Lucret. lib. 1.

Minus memini. Terent. And. 4 2,
Imò etiam quo tu minus scis ærumnas meas. Id est, non satis nosti.

Minus valet. Plaut. Bacchid. 4, Si non inuenta'st, minus valet, moribundúsque est.

Minus venit in Senatum, pro Rarius. Cic ad Cassium, lib. 12. 2, L. Cotta familiaris meus fatali quadam desperatione, (vt ait) minus in Senatum venit.

Vexare minus aliquem. Horat. 2. epist. 2.
Minus cum cura lectum. Plaut. Milite, 10.
Minus ac minus. Plinius libro 11. cap. 10. de apibus, Quum aduesperascit, in alueo strepunt minus ac minus, donec vna circunuolet.
Minus & minus. Horat. 1. Carm. ode 25.
Minus minúsque mihi obtemperat. Terent. Heaut. 3. 3.
Nam mihi iam minus, minúsque obtemperat.
¶Minus quindecim anni sunt. Plaut. Trinum. 8.
Minus quindecim dies sunt, quòd pro his ædibus minas quadraginta Accepisti à Callicle. Cic. 4. Verr. Iussit vt quæ statuæ C. Verris ipsius & patris & filij essent, eas Quæstores demoliendas curarent: dúmque ea demolitio fieret, Senatores triginta non minus adessent.
Minus amicorum. Terent. Eunuch. 4. 6. Minus potens quàm tu, minus notus, amicorum hic habens minus.
Minus, aut Non minus quatuor pedes altum: pro Minus quàm quatuor pedes. Cic. 3. Verr. Et quum cautum vellet, scripsit vt hæredes iurarét se curaturos vt ex sua quisque parte, ne minus dimidium ad A. Trebonium fratrem illum proscriptum perueniret.
Minus pedalis. Plin. lib. 22. cap. 22. Condrillon siue condrille, folia habet intubi circuncosis similia, caulem minus pedalem, succo madentem amaro.
Minus duobus nummis Plaut. Persa, 18.
Probati hic argenti sunt sexaginta minæ:
Duobus nummis minus est. Cic. pro L. Flacco. Ante pedes Prætoris in foro expensum esse auri pondo centum paulò minus.
Minus nihilo est. Teren. Phorm. 3. 3.
-vnde ego nunc tam subitò huic argentum inueniam miser,
Cui minus nihilo est?
Quo minus. Terent. Andr. 1. 2.
Si sensero hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari, quo fiant minus.
Minus quinquennium est quòd. Plin. lib. 15. cap. 25.
Minus triennium. Tacit. in vita Agricolæ.
Minimè, pen. corr. {ἥκιστα} Aduerbium negandi. Cic. de Amic. Turpis enim excusatio est, & minimè accipienda, cum in cæteris peccatis, tum si quis cótra Remp. se amici causa fecisse fateatur. Idem 1. Officiorum, Minimè artes eæ probandæ, quæ ministræ sunt voluptatum.
Minimè feceris, Prohibendi particula, pro Ne feceris. Plautus Mostell. 4.
Minimè gratum spectaculum. Liu. 1. ab Vrbe.
Minimè mirum, pro Non est mirum. Terent. Hecy. 2. 1.
Iampridem equidem audiui cepisse odium tui Philumenam:
Minimé que adeò mirum.
¶Minimè, pro Tanto minus. Senec. de Benefic. cap. 2. Nam nec in vulgus effundenda sunt, & nullius rei minimè beneficiorum, honesta largitio est.
¶Minimè, pro Minimum, seu quod dicunt, *Ad minus*. Colum. lib. 5. cap. 10. Ea extet minimè tribus pedibus.
Non minimè. Vide NON aduerbium.
Minimè gentium, dicebant veteres, inquit Festus, pro eo quod est Omnium gentium iudicio minimè esse faciendum. Terent. Eunucho, 4. 1. -heus inquit, puer, Pamphilam
Accerse, vt delectet hic nos. illa exclamat, Minimè gentium.
Minimè omnium, Id est nullo modo. Cic. pro Rosc. Amer. Quid attinuit eum potissimum nũtiare, quod si, &c. ad te minimè omnium pertinebat?
Minimè malè cogitantes sunt, qui in eo studio occupati sunt. Cato de Re rust. in Præf.
Minimè multi remiges & milites deerant. Cicero 7. Verr. Etsi in hac quadriremi, propter honorem & gratiam Cleomenis minimè multi remiges & milites deerant. Hoc est, quampaucissimi.
Minimè multa habet. Liuius, Ex eo exercitu quem P. Ælius habuisset, vt quisque minimè multa stipendia haberet, legeret.
Minimè volo. Cic. 4. Acad. Vos autem mihi veremini ne labar ad opinionem, & aliquid adsciscam, comprobem incognitum, quod minimè vultis. quid consilij datis? Id est, nihil minus vultis.
Minimè verò, Negantis est in responsione. Cic. 1. Tusc. Bud.
Minimè ambitiosus. Cic. ad Memmium, lib. 13. 1. Homo minimè ambitiosus, minimè in rogando molestus. Id est nihil eo minus ambitiosum, &c. quasi omnium hominum minimè ambitiosus. vel quiduis potius quàm ambitiosus.
Minimè, plus est quàm Non. Est autem in responsione negatiua: id quod vulgò dicitur *absit*. Salust. in Orat. Cæsaris, Placet igitur eos dimitti, & augeri exercitum Catilinæ? Minimè.
Minimoperè, penult. corr. {ἥκιστα} dixerunt veteres, sicut Maximopere. Licinius apud Priscian. Non minimopere milites quietes volebant esse.
Parygron {πάρυγρον} malagma: medicamentum liquidum, de quo Galen. lib. 7. cap. 2. de compos. medicament. secund. genera.
Paryphes {παρυφὴς} Vestimenti genus, tanquam dicas intertextum, Aristophani in Thesmophor. & ex eo Clementi Alexandrino libro 2. Pædag. cap 11. vbi interpres vertit Prætextam, & Polluci lib. 7. cap. 13.
Vide Rhodig. lib. 16. cap 7.
PARYSATIS, Vide PARISATIS.
PASARGADÆ, oppidum Carmaniæ. Plin. lib. 6 cap. 23.
Pasceolus, pasceoli, penult. corr. {θυλάκιον} Est, vt ait Varro, sacculus ex aluta factus. Plaut. Rud. 30. Præterea centum minæ philippicæ in pasceolo seorsum. Quidam dicunt significare loculum in marsupio. Deducitur à verbo Græco φάσκωλος & φασκώλιον: quod verbum Festus retinuit, qui scribit, phascola esse, quas alij vocant peras. Annotauit Turneb.
Pascha, huius paschæ: vel Pascha, paschatis, neutr. gen. {πάσχα} transitum significat. Ausonius,
-nos etenim primis post pascha diebus. Hebræi dicunt PESAH, Latini qui ad nos ex Hebræo transferunt, PHASE, Syri siue Chaldæi PASHA quod nos & Græci heth in ch mutato, dicimus PASCHA. Græci non inflectunt pascha.
Paschalis, & hoc paschale, pen. prod. {πασχάλιος} Quod ad pascha pertinet. vt Paschalis dies.
PASCHILLVS, Romæ vates ridiculus, aut potius statua lapidea, cui prædictiones & Satyras affigunt, item dicteria quæ in suo nomine non audet quis euulgare. Lilius Syntag. 4 Histor. Deorum.
Pasco, pascis, paui, pastum {νέμω, ποιμαίνω, βόσκω, τρέφω, σιτίζω, χορτάζω} pascere, Comedere significat, & est neutrum. Absolutè aliquando ponitur, aliquando cum accusatiuo. Plaut. Most. 1. 1. Quò properas? gestis aliquò iam hercle ire pastum foras. Hic Plautus ad hominem transtulit, quod propriè de animalibus dicitur, teste Valla, sicut Vesci, de hominibus. Ouid. 4 Metamorphoseos,
Mille greges illi, totidémque armenta per herbas
Pascebant.
In priuato pascere. Ouid. 5. Fast.
Ouis pauit pratum. Ouid. 1. Fast.
¶Pasco, actiuum, hoc est Pascere facio, vel Pascentem obseruo, vel Pabulum præbeo. Cic. 1. de Diuinat. Qui quum propter paupertatem sues puer pasceret, vna ex his amissa vouisse dicitur, si recuperasset, &c De Nauio augure.
Hospes armentum pauit in aruis Ouid. 4. Fast.
Bestias pascere, domare, tueri. Cic. 2. Offic.
Boues pascere. Virg. 1. eclog.
Capellas pascere. Virg. 9. eclog.
Equos. Virg. 3. Georg.
Oues ad flumina pauit Adonis. Virg 10 eclog.
Pascere canem sero pingui. Virg 3 Georg.
Coruos pascere in cruce. Horat. 1. epist. 17.
Corpora pascere pabulis Lucret. lib. 2.
Ante larem proprium vescor, vernásque procaces
Pasco libatis dapibus. Hoc crediderim referendum ad antiquorum pietatem, qui partem cœnæ lari dijsque donabant, & in focum mittebant lari sacrum, vt constat. Ex ea consuetudine scribit Varro, vt à Marcello citatur, Quocirca oportet bonum ciuem legibus parere & deos colere, in patellam dare μικρὸν κρέας. Et Cic. de Finib. Atqui reperiemus asotos primùm ita non religiosos, vt edant de patella, id est, vt edant ea quæ dijs è cœna libata sunt. Sed ritus ille optimè intelligetur ex Plutarcho, ita in libello de fortuna Roman. scribente, [Greek text illegible] Ea igitur se castitate & sanctimonia ruri dicit cœnare Horatius, vt dapibus nisi antè deo piè libatis, vesci non soleat. Inde & dij patellarij à Plauto iocante festiuè sunt dicti, quibus in patella libabatur, non magna sacrificia fiebant. Tales dij erant in larario domestici penates & lares. Ex Turneb.
¶Pascor, passiuum {ἐπινέμομαι} vt Pascitur herba equus: & Sylua pastus arundinea.
Malis orbicularis pasci Cælius Cic. lib. 8. 15.
Cibo mendicato pasci. Ouid. 5 Trist. eleg 9.
Cibo pasto pasci, ingeniosè dictum est ab Ouidio, de vacca quæ comestas paulo antè herbas, postea ruminat, & iterum comedit. Sic ille in Fragmento.
¶Pascere {σιτίζειν} pro Cibis tractare. Cic. ad Attic. lib. 6. Lancibus & splendidissimis canistris, olusculis nos soles pascere.
Copia frumenti pascit populum. Horat. 1. epist. 15.
Bene pascere & bene vestire. Cic. 2. Offic.
¶Pascere, per translationem ponitur pro Delectare. vt Pascere oculos: hoc est, Visu alicuius rei gratæ oblectari. Terent. Phorm. 1. 2. Restabat aliud nihil, nisi oculos pascere. Cic. 7. Ver. Quum eius cruciatu atque supplicio pascere oculos, animúmque exaturare vellent, &c. Virg. 1. Georgicorum,
Non animum modo vti pascat prospectus inanem. Id est delectet, inquit Seruius.
Pasci bibliotheca alicuius. Cic. Attic. lib. 4. Ego hîc pascor bibliotheca Fausti. hoc est, mirè delector.
Pasci, delectari, perfrui aliqua re. Cic. in Pisonem, His ergo rebus pascor, his delector, his perfruor, quòd de vobis hic ordo opinatur non secus ac de teterrimis hostibus.
Pasci discordijs. Cic. pro Sext. Aut qui propter insitum quendam animi furorem, discordijs ciuium ac seditione pascuntur.
Pasci maleficio. Cic. 2. Offic. Cuius tanta vis est, vt ne illi quidem, qui maleficio & scelere pascuntur, possint sine vlla particula iustitiæ viuere.
Animum pascere inani pictura. Virg. 1. Æneid.
Lumina pascere. Ouid. 14 Metamorphoseos,
Corpore vt exanimi crudelia lumina pascas.
Oculos suos. Ouid. 3. Amor. eleg. 2.
Colores pascunt oculos Lucret lib. 2.
Spes est quæ pascat amantes. Ouid. 9. Metam. Alij codices habent amorem.
Amorem pascere. Ouid. 2. de Remed. amor.
Barbam pascere, Nutrire. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Crinem. Virgilius,
Te lustrare choro, sacrum tibi pascere crinem. Id ex antiquorum superstitione dictum est, qui hoc dijs facere instituerant pro sospite secundáque valetudine. Censorinus, Quidam etiam pro cætera bona valetudine corporis, crinem deo sacrum pascebant. Turneb.
Famem alicuius. Propert. lib. 4. eleg. 3.
Furorem. Claud. ad Adrianum.
Iras. Silius lib. 11.
Naturam animi pascere atque explere rebus bonis. Lucret. lib. 3.
Nummos alienos pascere, Id est fœnerari, & facere æs alienum v[...] suris crescere, vt ait Porphyrio. Horat. 1. epist. 19.
Polus pascit sidera. Virg. 1. Æneid.
Pascito linguam, in sacrificijs dicebatur, Id est coerceto, contineto, taceto. Paulus.

Pascor, pasceris, pen. corr. pastus sum { νέμομαι } pasci, Deponens, Idem. Plin. lib. 11. cap. 48, Solidipedes inter initia pasci, nisi submissis genibus non possunt.
Armenta pascuntur per herbas. Virg. 3 Georg.
Agmen pascitur per valles. Virg. 1. Æneid.
Pascitur in magna sylua formosa iuuenca. Virg. 3 Georg.
Pasci syluas. Virg. 3 Georg.
Apes pascuntur arbuta. Virg. 4 Georg.
Pascitur pecus diem & noctem. Virg. 3. Georg.
¶Pasci, pro Crescere. Virg. 2. Æneidos,
-tactúque innoxia molli
Lambere flamma comas, & circum tempora pasci. Seruius.
Ignes nocturni pascuntur. Virg. 2. Georg.
Liuor pascitur in viuis. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.
Polycrates matrem pascit. Hoc adagium ex historia natum ferunt, narrantes Polycratem Samiorum tyrannum, matres militum, qui in bello interiissent, recensuisse, eásque locupletioribus ciuibus nutriendas tradidisse, vnamquanque his commendantem verbis, Hanc tibi do matrem. Non incommodè vsurpabitur, quoties aliquis in commendandis amicis est benignior officiosiórque. Aut vbi quis alieno sumptu de quopiam bene mereri studet, præter officiosa quædam verba de suo nihil aliud insumens. Erasm. ex Zenodoto.
Vbi paueris impera. Ad eum modum respondent mulieres cuipiam obiurganti quòd loquaciores essent, & silentium imperanti. Conueniet prouerbium, vbi quis imperiosior est in eos, de quibus nihil est meritus. Erasm.
Pascito, pascitas, pen. corr. { βόσκομαι } pascitâre, Frequentatiuum à pasco. Varro 3. de Re rust. cap. 16. Nunc feras dico, quæ in syluestribus locis pascitant: cicures, quæ in cultis.
Pascens, Particip. { νέμων } vt Agni pascentes. Virg. 4. eclog.
Capellæ pascentes. Virg. 3. eclog.
Hœdi pascentes. Virg. 5. eclog.
Pascendus, Participium { χορταστέος } vt Caballi pascendi. Horat. 1. Serm. satyra 6.
Pastus, Aliud participium { χορτασθείς, νεμηθείς } Qui cibum vel pabulum sumpsit. Cic. pro Cluent. Vt etiam bestiæ fame dominante, plerunque ad eum locum, vbi pastæ aliquando sint, reuertantur?
Agna pasta gramine. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.
Boues pasti. Virg. 5. eclog.
Greges pastos agere. Ouid. epist. 14.
Vultur pastus cadauere. Silius lib. 13.
Monstrum pastum sanguine. Ouid. 8. Metam.
¶Pastus quæstu iudiciario iudex. Cic. pro Cluentio, Hic ille planus improbissimus, quæstu iudiciario pastus, qui illi pecuniæ quam condiderat, spe iam atque animo incubaret, contrahit frontem. Id est nutritus, inquit Budæus.
Mœror pastus fletu Silius lib. 13.
¶Pastus, Quod bestiæ pauerunt. Plin. lib. 9. cap. 3, Pastæque radices fruticum remeant.
Pastus, huius pastus { νομή, βοσκή } Cic. de Senect. Tum pecudum pastu, & apum examinibus, tum florum omnium varietate, &c.
Pecudum pastus. Cic. 2. de Nat. deor.
Matutini pastus, Vide Matutinus, in MATVTA.
Abiicere animantes ad pastum, Vide ABIICIO.
Accedunt ad pastum animalia alia gradiendo, alia serpendo, alia volando, alia nando. Cic. 2. de Nat. deor.
Anquirit & parat pastum & latibula omne genus animantium. Cic. 1. Offic.
Capessere & conficere pastum. Cic. 2. de Nat. deor.
Comparauit pastum animantibus largè & copiosè natura eum qui cuique aptus erat. Cic. 2 de Nat. deor.
Decedere campis è pastu. Virg. 4. Georg.
Decedens è pastu exercitus coruorum. Virg. 1. Georg.
Esse in pastu. Plin. lib. 32. cap. 1, Homines quibus in pastu est, piscem olent. Hoc est, qui eo vescuntur.
Fundit ex sese pastus varios, variéque abundantes bestiis nihil laborantibus terra: nobis autem aut vix, aut ne vix quidem suppetunt summo labore quærentibus. Cic. 2. de Fin.
Inire pastum, Vide INEO.
Nata ad pastum tarda & languida pecus. Cic. 2. de Fin.
Vesper reducit vitulos è pastu ad tecta. Virg. 4. Georg.
Redire in pastus Lucan. lib. 2.
¶Pastus, de hominibus etiam dicitur. Cic. 11. Philip. Qui popularetur agros, vexaret vrbes, non ad spem constituendæ rei familiaris, quam tenere eum posse negant qui norunt, sed ad præsentem pastum mendicitatis suæ?
Pastus hominum. Lucret. lib. 6.
Suauissimus pastus animorum oblectatio solertiæ. Cic. 5. Tuscul.
Pastio { νέμησις } Alimentum pecudum est, siue etiam actus ipse pascendi. Vnde etiam Varronis index lib. 3. cap. 1, de Villaticis pastionibus ad bruta pertinentibus. Idem 2. de Re rust. cap. 10, Qui pascunt in saltibus, greges cogere oportet, in pastione diem totum esse, pascere communiter. Cic. pro Lege Manil. Asia verò tam opima est, & fertilis, vt & vbertate agrorum, & varietate fructuum, & magnitudine pastionis, & multitudine earum rerum quæ exportantur, facilè omnibus terris antecellat. Valla lib. 4. Pastio videtur significare cibum, sed tamen potius ad alimenta pecudum pertinet, quæ pasci dicimus: quanquam suapte natura significat ipsam actionem pascendi, nunc frequentius cibum. Colum. lib. 1 in Præfat. Porculatoris verò & subulci diuersa professio, diuersæ pastiones.
Pascuus, Adiectiuum { βοτικός } Paulus in l. Sylua. D De verb. significat. Syluam pascuam appellat, quæ est pascuis pecudum destinata. Plaut. Trucul. 4, -non aruus hic qui arari soleat,
Sed pascuus est ager.
Pascua rura reddere, apud Lucret. lib. 5. Id est colere rura, vt apta essent pascendis armentis.

Pascuum, pascui: pluraliter, pascua, pascuorum { νομαί, χορτάσματα } In quibus pecudes pascuntur, siue ager, siue pratum, siue mons, aut collis fuerit. Colum lib. 7. cap. 1, Nec tamen vlla tam blanda sunt pabula, aut etiam pascua, quorum gratia non exolescat vsu continuo. Varro 2. de Re rust. cap. 11, Pascuum viride.
Herbosa. Ouid. 2. Metam.
Læta Horat. 4. Carm. ode 4.
Palustria, Vide Palustris in PALVS.
Vastata. Claud. 3. de raptu Proserp.
Intenta pascuis caprea Horat. 4. Carm. ode 4.
Mandunt pascua equi Claud. 1. de raptu Proserp.
Pascua, vt ait Plinius lib. 18. cap. 3, etiam nunc in tabulis Censoriis dicuntur omnia, ex quibus populus reditus habet, quia diu hoc solùm vectigal fuerat.
Censorum pascua. Cic 1. de Lege agrar. Væneat, inquit, sylua Scantia. Vtrum tandem hanc syluam in relictis possessionibus, an in Censorum pascuis inuenisti?
Pascalis, & hoc pascale, pen. prod. { νομαδικός } Pascales oues dicuntur, quæ passim pascuntur, inquit Festus, à pasco, siue pascuis, quasi pascuales. Lucilius, Pascali pecore ac montano hirco atque soloce.
Pascualis, & pascuale, Quod pastu viuit. Pascales verò oues Cato posuit, pro Pascuales. Festus.
Pascuarij, Qui vectigal dant ex pratorum publicorum conductione: dicti quòd ea conducebantur causa pascendi pecoris.
Pastor, pastoris { νομεύς, ποιμήν, βοτήρ, βότηρ, ποιμενικός } Qui curam habet pascendi pecoris. Vox sæpius repetita apud Catonem, Varronem, & Columellam. Plin. lib. 12. cap. 5, Intra sepem eam æstiuant pastores. Cic. pro Flacco, O pastores nescio quos cupidos literarum.
Sacra pastorum, Palilia Ouid. 4. Fast.
Loca pastorum deserta Lucret. lib. 5.
Regna pastorum deserta. Virg. 3. Georg.
Durus pastor. Iuuen. Satyra 11,
Pastoris duri est hic filius, ille bubulci. Videtur hoc loco bubulcos à pastoribus segregare.
Lentus. Propert. lib. 4. eleg. 11.
Pastoralis, & hoc pastorale, penult. prod. { ποιμενικός, βουκολικός } Quod ad pastorem pertinet: vt Pastoralis habitus. Liu. 9. ab Vrbe.
Antra. Claud. de Nupt. Honorij.
Auguratus. Cic. 1. de Diuinat. Ille Romuli auguratus pastoralis non vrbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum.
Cantus. Claud. 1 Paneg.
Iuuentus Ouid. 2. Fast.
Myrtus. Virg 7. Æneid.
Signum Colum. lib. 6. cap. 23.
Tectum. Stat. 12. Thebaid.
Truncus Stat. 4. Thebaid.
Pastorius, Adiectiuum. Idem { νομαδικός } Varro 2. de Re rust. cap. 1, An ea quæ mihi heri dixisti de pastoria re? Emendatiora exemplaria habent Pastoritia.
Pellis pastoria, pro Habitu pastorali. Ouid. 2. Metam.
Sibila pastoria. Ouid. 3. Metam.
Pastoritius, Aliud adiectiuum, Idem { ποιμενικός } Cic. ad Atticum, lib. 2. 11, Itaque & ludis & gladiatoribus mirandas ἐπισημασίας, sine vlla pastoritia fistula auferebamus. Hoc est, Eximias significationes & gratulationes populi auferebamus & consequebamur sine vllo sibilo. Sæpe enim pastoribus sibilus loco fistulæ est, ac sibilo oris vt fistula canunt. Plutarch [illegible]
Id est, Quum in theatro visus esset Otho, populus exsibilabat: equites insigni plausu excipiebant: sed rursus populus sibilos augebat. Sic Turneb & Muretus.
Pastoritiam vitam agere. Varro 1. de Re rust cap. 2.
Pastoritia & agrestis sodalitas. Cic. pro Cælio, Fera quædam sodalitas & planè pastoritia atque agrestis germanorum Lupercorum.
PASES. Pasetis { Πάσης } Vir quidam fuit præstigiarum, & magiæ peritia insignis. Is incantamentis quibusdam efficiebat, vt repentè conuiuium omnibus instructum partibus adesse videretur: rursum, vbi libuisset, omnia protinus euanescebant. Emebat item frequenter, pretiúmque rei numerabat, verùm mox nummus non apud venditorem, sed apud Pasetem reperiebatur. Hinc natum est prouerbium, Pasetis semiobolus, De re noua, stupendáque, & præstigiis simillima. Suidas.
PASIPHAE, Pasiphaes, & Pasiphaa, Pasiphaæ, penult. corr. { Πασιφάη } Dictio tetrasyllaba, fuit filia Solis, & vxor Minois regis Cretæ, quam in fabulis ferunt ex Tauro genuisse Minotaurum, qui partim hominis effigiem habebat, partim tauri. Propert. lib. 2. eleg. 29, Vobiscum Europæ, nec proba Pasiphae Vide MINOTAVRVS.
Pasiphae, Circe, & Æe è Persīde Oceani filia natæ, patre Sole, in numero dearum habentur. Cic. 3. de Nat. deor.
Fanum Pasiphaæ. Cic. 1. de Diuin. Qui præerant Lacedæmoniis, nō contenti vigilantibus curis in Pasiphaæ fano, quod est in agro propter vrbem, somniandi causa excubabant.
Pasiphaeius, Adiectiuum sex syllabarum { Πασιφάειος } Ouidius 15. Metamorphoseos,
-mc Pasiphaeia quondam
Tentatum frustra, &c. Id est Phædra quæ Pasiphaes fuit filia ex Minoe.
PASITELES, penult. corr. { Πασιτέλης } sculptor egregius in Græcia natus, & ciuitate Romana donatus. Plasticen matrem statuariæ sculpturæque & cælaturæ esse dixit: & quum esset in omnibus his summus, nihil vnquam fecit antequam finxit. Author Plinius lib. 35. cap. 12. & lib. 36. cap. 5.
PASITHEA { Πασιθέα } vna ex tribus Gratiis, vt quidam volunt.
Dea Pasithea. Catul. de Berecynthia, epigr. 58.
PASITHOE { Πασιθόη } nomen est Nymphæ marinæ Nerei & Doridis filiæ, vt inquit Hesiodus in Theogonia.

PASITIGRIS.

PASITIGRIS, nomen Tigris fluuij ea in parte qua duo eius aluei confluunt. Plin. lib.6.cap.27, Tigris citra Seleuciam Babyloniam CXXV.M. passuum diuisus in alueos duos, altero Meridiem ac Seleuciam petit, Mesenem perfundens: altero ad Septentrionem flexus, eiusdem gentis tergo campos Cauchas secat. Vbi remeauere aquæ, Pasitigris appellatur.

PASSAGARDAE, castellum in Media Cyri sepulchro nobile, non procul ab Ecbatana. Plin lib.6.cap.26.

Passales & oues, & gallinæ appellantur, quòd passim pascuntur. Paulus.

PASSALVS {πάσσαλος} & Achemō Cercopes fuere filij Sennonidis mulieris fatidicæ, qui quum nullo non iniuriarum genere in obuium quenque debaccharentur, à matre admoniti sunt vt sibi à Melampygo cauerent. Euenit deinde, vt Hercules sub arbore quadam dormiret, armis in eandem reclinatis. Accesserunt Cercopes fratres, cúmque dormientem ipsius armis aggredi tentarunt. At ille protinus insidias sentiens, correptos ac vinctos de claua suspendit leporum ritu, & ad eum modum gestabat. Pendentes itaque capitibus deorsum demissis, posticum Herculis, nigris pilis horridum, atque hispidum intuiti, non Lydorum more, læue ac depilatum, materni moniti illis in mentem venit, eáque de re inter se confabulabantur. Quod simulac audiuit Hercules, cognomine delectatus, & in risum solutus, vinculis eos liberatos dimisit.

Passer, passeris, penult.corr. dubij generis {στρουθός} Auis vulgò nota. Plin lib.10.cap.36, Contrà passeri minimum vitæ, cui salacitas par. Mares negantur anno diutius durare: argumento, quia nulla Veris initio appareat nigritudo in rostro, quæ ab æstate incipit. Fœminis longiusculum spatium.

Ilia passeris. Horat.2.Serm.saty.8.

Ex passerum numero, belli Troiani annos auguratus est Calchas. Cic.1.de Diuinat.

Passer marinus à Plinio lib.32.cap.11, recensetur inter piscium genera Plaut.Persa,6.
-curriculo vola.

P. Istuc marinus passer per circum solet. Festus, Passer marinus quem vocat vulgus struthiocamelum. Sipótinus stritomellum legit, & auis genus esse dicit. Quidam marinum passerem eundem esse dicunt cum nostra *solea* quam vulgò vocamus: alij verò passeres putant nostris *carletin* similiores. Marinus autem vocatur passer, vt reor, quòd ex Africa in Italiam mari aduheheretur. Turneb.

Passer, piscis à rhombo hoc tantùm differt, quòd rhombo situs corporis dexter resupinatus est: passeri læuus. Plin.lib.9. Horat.lib.2. Satyra 8,

Vt vel continuo patuit, cum passeris, atque
Ingustata mihi porrexit ilia rhombi.

Passerculus, huius passerculi, penult.corr. Diminutiuum {στρουθίον} Cic. 2.de Diuinat. Cur autem de passerculis coniecturam facit, in quibus nullum erat monstrum: de dracone silet, qui (id quod fieri non potuit) lapideus dicitur factus?

Passernices, Cotes sunt, quæ trans Alpes inueniuntur, aqua aciem trahentes. Plin.lib.36 cap.22, Repertæ sunt in Italia aqua trahentes aciem acerrimo effectu. necnon & trans Alpes, quas Passernices vocant.

PASSIENVS Crispus, bis Consul, Orator, Agripinæ matrimonio & Nerone priuigno clarior. Eum arborem amasse, complexum, ei libasse Plin.lib.16.cap.vltimo narrat. Vide CRISPVS Passienus.

Passim, Aduerbium {[illegible]} A passu deducitur, significat Sparsim, passu distante, inquit Valla: vt Grex passim pascitur. Cic.pro Fonteio, Hi contrà vagantur læti atque erecti passim toto foro.

Vulgò & passim. Cic.pro Murena, Num locum ad spectandum dare, aut ad prandium inuitare? minimè: sed vulgò, passim. quid est vulgó? vniuersos.

Bacchari passim in montibus. Lucret.lib.5.

Currentia passim vina riuis. Virg.1.Georg.

Diuidi passim & peruulgari, atque edi Pop.Roman.imperaui. Cic. pro Sylla.

Passim & liberè leuandi laboris sui causa opere solutas aues videmus. Cic.2.de Orat.

Corpora passim sternuntur per vias. Virg.2.Æneid.

Vagari passim tota regione. Virg.6.Æneid.

Huc & illuc passim vagantes volucres natura efficit. Cicero 2. de Diuinatione.

Passim, Vbique aliquando significat. Lactantius, Creditur ei passim tanquam cognitæ veritati. Valla.

Passim, Vndique. Lactantius lib.2.cap.7, Eò passim confugerūt ex finitimis locis pessimi quique sine vllo conditionis discrimine. Valla.

Passim & vndique. Cic.1.de Orat. Passim licet carpentem & colligentem vndique repleri iusta iuris Ciuilis scientia.

Passim, Quomodolibet. Virg.3.Æneidos,
-passimque in littore sicco
Corpora curamus. Passim, inquit, pro eo quod est, Prout quisque vult: siue Sine vllo conditionis discrimine. Sipont.

Passim & Ordinatim, contraria Brutus Cic.lib.11.13, Biduo me Antonius antecessit, itinera multò maiora fugiens quàm ego sequens. ille enim iit passim, ego ordinatim.

Passim coruos insequi. Prouerbium de iis, qui nullum certum vitæ scopum sibi proponunt, sed ex tempore viuunt, ad quanuis occasionem mutabiles. Hinc illud,

Est aliquid quò tendis, & in quod dirigis arcum?
An passim coruos sequeris, testáque lutóque? Erasm.

Passio, nis, In PATIOR.

Passum, huius passi {γλυκύ} A passus participio verbi patior, liquoris genus est, inquit Nonius, quod ex vua passa cogitur. Vua autem ideo passa dicitur, quòd in siccando passa est solem. Plinius lib.14. cap.1, Quinetiam & à patientia nomen acinis datur passis. Ibidem, cap.9, de dulcium vinorum generibus, Passum, à Cretico Cilicium probatur & Africum & in Italia prouinciisque finitimis. Fieri certum est ex vua, quam Græci sticam vocant, nos apianam. Item scirpula, diutius in vite sole vuis adustis, aut feruente oleo. Quidam è quacunque dulci, dum præcocta alba faciunt siccantes sole, donec paulo amplius dimidium pondus supersit, tusásque leniter vuas exprimunt. Deinde quantum expressere, adiiciunt vinaceis aquæ puteanæ, vt & secundarium passum faciant. Diligentiores eodem modo siccatis acinos eximunt: ac sine sarmentis madefactos, vino excellenti, donec intumescant premunt. Et hoc genus ante cætera laudant. Ac simili modo aqua addita, secundarium faciunt. Passi faciundi ex vuis insolatis rationem fusissimè docet Columella libro 12.cap.37.

Lac passum. Ouid.14.Metam. Periphrasis est casei.

Racemi passi. Virg.4.Georg.

Acini. Plin.lib.14.cap.1.

Pingue passum. Iuuen.Saty.14.

Passus, à verbo Patior, Participium, Vide PATIOR.

Passus, à Pando pandis, Vide PANDO.

Passus, huius passus {βῆμα} Budæus, Passus à passis manibus dici videtur: alij passum quinque pedum esse putant, id est duorum gressuum: vt sit gressus, id est [illegible], cubiti vnius & pedis, hoc est pedum duorum semis. Alciatus in l Mille passus. D. de verborum significat. Passus continet quinque pedes, sic dictus, quòd passis, id est dilatatis brachiis & manibus hanc dimensionem conficiamus.

Magnitudinem passus colligere licet ex descriptione stadij, quæ habetur Plinij lib.2.cap 23, Stadium, inquit, viginti quinque nostros efficit passus, hoc est pedes sexcentos XXV.

Ægri passus. Valer.3 Argon.

Lenti Ouid.2.Metam.

Perpauculi, Vide PERPAVCVS.

Rapidi. Valer.6.Argon.

¶Accurrere rapidis passibus, poeticum est, Vide ACCVRRO.

Ambulare quingentos passus, Vide AMBVLO.

Millia passuum septingenta triduo ambulare. Cic.pro Quint.

Associare passus alicui Stat.3.Thebaid.

Conficere passus, Vide CONFICIO.

Deducere passus mille in altitudinem, Vide DEDVCO.

Deside passu ire. Stat 5 Syl.2.

Citatis passibus celerem cursum explicans. Senec.Hippol.10.

Strepitum non faciente passu venit senectus. Ouid.3.Trist.eleg 7.

Inerti passu incedere. Ouid.2.Metam.

Tardo passu incessit Ouid.10.Metam.

Sonoro passu mouens aurichalca. Valer.3.Argon.

Peragrare passibus disiunctissimas terras. Cic.pro Marc.

Cito passu petere aliquem. Ouid.2.Fast.

Tacito passu præterire. Claud.4.Paneg.

Anili passu procedere. Ouid.13.Metam.

Proferre passus proceros. Lucret.lib.4.

Sicco freta radere passu. Ouid.10.Metam.

Admisso sequitur vestigia passu. Id est, passu veloci. Ouidius 1. Metamorph.

Æquis passibus sequi aliquem. Virg.2.Æneid.

Coniunctis spatiantur passibus ambo. Ouid.11.Metam.

Ingenti venit passu Ouid.3.Amor.eleg.1.

Tremulo venit horrida passu hyems. Ouid.15.Metam.

Alite passu volare. Ouid.10.Metam.

Trepidis passibus vrgere vestigia. Stat.2.Theb.

PASSIVVM, i, o, aut potius Pasinum, vrbs fuit in sinu Persico, olim dicta Charax, pòst ab Alexandro Alexandria, ab Antiocho inde Antiochia. nouissimè à Pasino, aut, vt alij volunt Spasimo Spasimum: authores Dion in vita Troiani, Stephanus, & Plinius lib.6.cap.17.

Pastillum, est in sacris libi rotundi genus. Festus.

Pastillus, huius pastilli {τροχίσκος} Diminutiuū videtur à pasta: quanuis fiat mutatio generis. Quidam à pastu deriuant. Paul. à pane: & dicit esse massam cuiuscunque materiæ in formam panis parui. vnde Pastilli medicinales, & Pastilli odoratorij. Horat.1.Serm.saty.2, Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. Trochisci Græcè dicuntur ab orbiculari forma. Pastilli medicis arida sunt medicamenta, contrita humore non pingui, aut vino vel aceto incocta, quæ à coctione rursus inaruerunt: quæ quum vtendum est, subinde eiusdem generis humore diluuntur, deinde vulneribus illinuntur: non autem imponuntur vt emplastra. Plin.lib.33.cap 6, de stimmi, siue stibio, quod in argenti metallis inuenitur. Quod ibi subsidit, flos intelligitur, ac linteolo interposito in sole siccatur, non vt peraresc at: iterúmque in mortario teritur, & in pastillos diuiditur. Budæus.

Pastilli, emplastra, malagmata, cognata sunt genera in instrumento chirurgico: inter se tamen differentia, vt latè docet Celsus lib 5. medicinæ, cap.17. Budæus. Vide Gal.lib.5.de compos.medic.secund. generat.cap.6.1.2.3.4.

Pastillicare. Plinius lib.21.cap.5, Luteus & bellio pastillicantibus quinquagenis quinis barbulis coronatur. Sipontinus patulicantibus legit, quod Hermolaus non probat.

Pastillatum argentum, Vide ARGENTVM.

Pastinaca, huius pastinacæ, penult. prod. {σταφυλῖνος} Herba, cuius radix à nobis editur, & summopere expetitur Plin lib.19.cap.5, Ex his pastinacę vnum genus agreste sponte prouenit, staphylinos Græcè dicitur. Alterum seritur radice vel semine, primo Vere vel Autumno, vt Hygino placet Februario, Augusto, Septembri, Octobri, solo quàm altissimè refosso. Annicula vtilis esse incipit, bima vtilior, gratior Autumno, patinísque maximé. Columel. libro 9.cap.4. Et lib.6.cap.17. Est autem dicta pastinaca, quòd pastinum referat & tanquam habeat. Author Turneb.

Pastinaca, genus piscis, de quo Plinius lib 9.cap.42, Nam pastinaca latrocinatur ex occulto, transeuntes radio (quod telum est ei) figens. Argumenta solertiæ huius, quòd tardissimi piscium hi, mugilem velocissimum omnium habentes in ventre reperiuntur. Idem lib.32.cap.7.13.& cap.11.8. Et Celsus lib.6.cap.9, Et plani piscis, quam

nostri pastinacam, Græci τρυγόνα vocant, aculeus torretur. Nomen ex eo inuenisse videtur, quòd telum quasi pastinum habeat. Turnebus.

Pastinum, huius pastini, penult.corr. { σκάφιον, σκαφεῖον } Instrumentum vinitorium. Colum.lib.3. cap.18. Sed Iulius Atticus prætorto capite, & recuruato, ne pastinum effugiat, prædictum semen demersit. Pastinum vocant agricolæ ferramentum bifurcum, quo semina panguntur. Vnde etiam repastinatæ dictæ fuere vineæ veteres, quæ refodiebantur. Hæc enim propria appellatio restibilis vineti erat. Nunc antiquitatis imprudens consuetudo, quicquid emoti soli vineis præparatur, repastinatum vocat.

Pastinum, Aliter sumit Papinianus in l. Diuortio, in fine. Et Palladius lib.2.cap 10, Pastinum instituere, est agrum vitibus destinatum fodere, frutices & arbores inutiles summouere, seminaria facere, arbores quadragenis pedibus distantes, quibus vitis adnectatur, disponere.

Pastino, pastinas, penult. corr. { σκάπτω } pastinare, Est agrum fodere. Colum lib.3.cap 13, Nunc pastinandi agri propositum est rationem tradere. Ac primùm, ex omni siue arbustiuo siue syluestri loco, quem vineis destinauerimus, omnis frutex atque arbor erui & summoueri debet, ne postea fossorem moretur, néve iam pastinatum solum iacentibus molibus imprimatur, & exportantium ramos atque truncos ingressu proculcetur.

Pastinatus, huius pastinatus, pen.prod. { σκαφὴ } Ipsa pastinatio. Plin.lib. 17.cap.20, Alba populus seritur bipedaneo pastinatu.

Pastinatum, huius pastinati, pen.prod. { ἐσκαμμένον. } Colum.lib.3. cap. 10, Siue enim pastinato deponitur, siue trunco inseritur, largioribus satiatur alimentis, quàm prius quum esset in egeno. De vite. Sic lib. 4 cap.4, Facta in pastinato scrobe.

Pastinatio, Verbale { σκαφεία. } Columella lib.3.cap.12, Quibus omnibus diligenter exploratis, tum pastionem suscipiemus. Plin.lib.17.cap. 21, De pastinatione dictum est.

Pastinator, penult.prod. huius pastinatoris { σκαπτὴς } Verbale masc. Colum.lib.3.cap.13, Nam duas regulas eius latitudinis, qua pastinator sulcum facturus est, in speciem Græcæ literæ χ, decussauimus. Vtitur & Firmicus lib.5.cap.4.

Pastio, Vide PASCO.

Pastomis, penult.corr. huius pastomidis, fœm.gen. { παστομὶς } Instrumentum ferreum siue ligneum, quod ad cohibendam equorum tenaciam naribus vel morsui imponitur. Lucilius, Pastomides huic ingentes de naribus pendent. Dicitur autem pastomis voce lacessita & læsa, velut epistomis aut epistomium. Imò verò tanquam προστομὶς, id est additamentum ori adiectum & appensum: atque ita scribendum Turnebo videtur.

PASTONA, Ciuitas ad Euphratem. Plin.lib.5 cap.24.

PASTOPHORI, penult.corr. { παστοφόροι } sacerdotes sacrosancti Ægyptiorum, honoratiores cęteris Dicti Pastophori, quòd ferant pallium Veneris, cui nomen est Pastos. Pastophoros etiam Venus est appellata. Apud Apuleium in Asino ita vocantur sacerdotes Isidis pallium in supplicationibus ferentes.

Pastophori, sunt sacerdotes sacris gestaminibus induti. Eos Pastophoros Budæus interpretatur, qui multa & varia eruditione, vt temporibus quisque suis, imbuti, quum omnia penè genera philosophandi partim peterrassent, partim prætentissent, salutem suam tandem anxiè, sociorúmque perquirebant: quæ nihil esset aliud, quàm aditus in patriam. Budæus lib.5. de Asse.

Pastophorion { παστοφόριον } Pastophororum domus. Quidam dicunt esse thalamum in quo habitat præpositus templi. Alij thalamum nuptialem. Vnde & Venus appellata est postophoros, quasi thalamifera, quòd thalamum nuptialem curet & administret. nam παστὸς, thalamus nuptialis dicitur, qui alio nomine νυμφὼν appellatur.

PASTOS, oppidum ad Ægeum mare, non procul à Neapoli regione Thraciæ. Plin.lib 4.cap.11.

Pastor. Pastoralis, Pastoritius, Pastorius, & Pastus, Vide PASCO.

PATAGA, Syenitarum ciuitas, in Arabia. Plinius lib.6.cap.29.

PATAGE, Insula aliis nominibus Platage, nunc Amorgos inter Sporadas. Plin.lib.4.cap.22.

Patagium, huius patagij. Festus, Patagium est quod ad summam tunicam assui solet, quæ & patagiata dicitur. Patagiarij verò sunt, qui eiusmodi opera faciunt. Paulus. Apuleius, Vberes enim crines leniter emissos, & ceruice dependulos, ac deinde per colla dispositos, sensímque sinuato patagio recedentes paulisper ad finem conglobatos, in summum verticem nodus astrinxerat. Quo in loco Beroaldus dicit patagium id genus ornamenti dici, quod mulieres in summa camisiæ parte circa collum assuunt, crispissimum, &, vt inquit Apuleius, pinnatum.

Patagiata, penult. prod, Substantiuum, Idem quod Patagium. Plautus Epid.5,
Tunicam rallam, tunicam spissam, linteolum cæsicium,
Indusiatam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.

Patagus. Legimus in Festi commentariis patagum morbi genus esse, neque præterea quicquam reperimus: quod enim morbi genus sit, nobis cogitandum reliquit vel ipse, vel eius abbreuiator. Ferè crediderim, inquit Turnebus, morbum esse vitis, qui πάταγος apud Theophrastum scribitur. Eius verba sunt, [illegible] : vbi Theodorus [illegible] legisse videtur, quum paxillum interpretetur: ac videtur hoc morbi genus esse, quum sauciatur ligone in ablaqueatione, vt sit patagus plaga & percussio. Hæc ille.

Patalem bouem Plautus appellat, cuius cornua diuersa sunt, ac latè pateant. Paulus. Sunt qui legant Patulam bouem.

PATALE, portus celeberrimus in India, in quo Sol dexter oritur, vmbræ in Meridiem cadunt. Plin.lib.2.cap.73.

PATARA, penult.corr. { πάταρα } Vrbs Lyciæ, vbi Apollo dabat responsa. Dicta à Pataro Apollinis filio, vel ab alio Pataro Lapeonis filio. Vulgò nunc *Patera* vocatur, teste Oliuario in Melam Hinc

Patareus, penult.prod. Adiectiuum { παταρεύς. } Stat.1. Thebaidos,
Phœbe parens seu te Lyciæ Patarea niuosis
Exercent dumeta iugis. Ouid 1. Metamorphoseos,
Patareáque regia seruit.

PATAVIUM { πατάβιον } Ptolemæo lib.5.cap.1, Vrbs est in Ponto siue Bithynia, quæ hodie *Polmen* dicitur. ¶Est item vrbs in Italia, in Marchia Treuisana, ab Antenore condita. Ptolemæus libro 3.cap. 1. Extat hodie in eadem vrbe Antenoris sepulchum vetustissimum cum huiusmodi inscriptione, quæ ob nimiam vetustatem vix legi potest,
Inclytus Antenor patriam vox Nisa quietem,
Transtulit huc Henetos, Dardanidúmque fugas.
Expulit Euganeos, Patauinam condidit vrbem:
Quem tenet hic humili marmore cæsa domus.
Vrbs Pataui. Virg.1. Æneid.

Patauinus, a, um. Patauinus ager. Plin.lib.3.cap.16.

Patauinitas, penultima correpta { τὸ παταβινισμός. } Quintilianus libro 1. capite 5, Quemadmodum Pollio deprehendit in Liuio patauinitatem.

Patefacio, Vide PATEO.

Patella, huius patellæ { λεκάνιον. } Festus, Patellæ, vasa picata, parua, sacrificiis faciendis apta. Varro Manio, Quocirca oportet bonum ciuem legibus parére, & deos colere, in patellam dare μικρὸν κρέας. In patella diis apponebatur epulæ, quum res diuina diis penatibus laribúsque fiebat, aut de cœna eis libabatur: patera vinum libabatur: turibulo thus adolebatur vaporabatúrque. Hæc Turnebus. Cicero 6. Verr. Patella grandis cum sigillis ac simulachris deorum. Idem 2. de Finibus, Atqui reperiemus Asotos primùm ita non religiosos, vt edant de patella: deinde ita mortem non timentes, vt illud in ore habeant, &c.

¶Patella, à Patulo, vel πλάσσω fingo, vel ab πλάτος, quæ est latitudo, Vas latum est condiendis obsoniis aptum. Lanx seu paropsis. Baysius, Patella, vas escarium ad olera & pulmenta ponenda: quam Græci λεκανίδα vocant. Horat.1. epist.5,
Nec modica cœnare times olus omne patella. Et Martialis libro 5,
Ponetur digitis tenendus vstis
Nigra coliculus virens patella. Et Iuuen. Satyra 5,
Ponitur exigua feralis cœna patella. Quorum omnium testimoniis clarum est, credo, patellam, paruam esse patinam, quæ ab istis tum modica, tum exigua dicitur. Hactenus Baysius. Martialis libro 13.81,
Quamuis lata gerat patella rhombum,
Rhombus latior est tamen patella. Ouid.3. Fastorum,
Nutrjat intinctos missa patella cibos.
Cultrix foci secuta patella. Pers. Saty.3.
Fragiles. Iuuen. Saty 6.
Pura patella fert cibos. Ouid.6. Fast.
In patella decoctum pulmentarium. Plin.lib.19.cap.8.

Dignum patella operculum. Adagium est vbi similia similibus contingunt, veluti improbo populo magistratus improbus: vxori morosæ maritus morosus: breuiter quoties mala malis, digna dignis eueniunt. Vide Erasm.

¶Patella, Morbus arborum. Plinius lib.17.cap.24, Olea clauum etiam patitur, siue fungum placet dici, vel patellam. *Hæc est solis exustio.*

Patellarius, Adiectiuum { λεκανικός. } vt
Patellarij dij. Plaut. Cistel.5.

¶Patella, piscis genus apud Galenum lib. singul. de Cibis, cap.3, Chamæ, patellæ, pectines, pinnæ: & alia eiusdem generis: quorum purpuræ, & buccinæ duriori sunt carne, & succi crassioris: sed caro in aliis, præcipuéque in ostreis & humidior & tenacior est.

Patena { λεκάνη } pro Patina. Columella libro 12. cap.43, de vuis seruandis, Columella patruus meus ex ea creta qua fiunt amphoræ, lata vasa in modum patenarum fieri iubebat. Ex quo loco patet, patenam labra grandia habere. Budæus. Alia exemplaria habent patinarum.

Pateo, pates, patui { [illegible] } patère, Apertum esse. Terent. Eunucho, 5.9,
—si hoc efficio, postulo vt mihi tua domus
Te præsente, absente pateat, inuocato vt sit locus. Cæsar 6. bel. Gal.
Iis omnium domus patent, victúsque communicatur.
Fores concussæ patuere, Ouid.2. Metam.
Ianua patet noctes atque dies. Virg.6. Æneid.
Semper nares propter necessarias vtilitates patent. Cicero 2. de Natura deor.
Pectus patuit ferro. Ouid.13. Metam.
Tecta patuerunt. Ouid.14. Metam.
Via patuit in cælum. Senec. Medea, 12.
Cursus patet. Cic. Attico, lib.10, Quòd si nobis is cursus, quem sperabam pateret, effecissem aliquid profectò, vt tu optas, vt hortaris, dignum nostra mora.

Patet aditus huc, per translationem. Cicero in Somnio Scip. Nisi enim quum deus is, cuius hoc templum est omne quod conspicis, istis te corporis custodiis liberauerit, huc tibi aditus patere non potest. Id est, Non potes peruenire ad cognitionem harum rerum.

Aditus patet ad aliquid, Vide ADEO, adis.

Patere & Obstrui, contraria. Cic. de Claris Orat. Nec ex conditis, qui iacent in tenebris, & ad quos omnis nobis aditus, qui penè solis patuit, obstructus est.

Patet, & æquè promptum est. Cic. pro Murena, Quod omnibus patet, & æquè promptum est mihi & aduersario meo, id esse gratum nullo pacto potest.

Patere

Patere & in promptu esse. Cic.1.de Orat. Sed quum illa pateant, in promptúque sint omnibus, neque ea interpretatione mea aut ornatius explicari, aut planius exprimi possint, dabis veniam mi frater, &c.

Atria patuerunt doctis libellis. Ouid.3.Trist.eleg.1.

Patent aures tuæ querelis omnium. Cic.ad Quintũ fratrem, lib.1. 1, Facillimos esse aditus ad te: patere aures tuas querelis omnium. Id est, te omnium querelas libenter audire.

Causæ patuêre. Ouid.4.Fast.

Iræ deûm patuêre. Lucret.lib.2.

Pateant mihi tui libri. Cic.Attic.lib.4, Velim domum ad tuos scribas, vt mihi tui libri pateant, non secus ac si ipse adesses.

Præmia & honores patere dicuntur iis quibus dari solita sunt. Cic. pro Corn. Balbo, Iniuriosum & contumeliosum est, his præmiis, & his honoribus exclusos esse fidelissimos & coniunctissimos socios quæ pateant stipendiariis, pateant hostibus, pateant sæpe seruis.

Valuæ Concordiæ non patent. Cic 2.Philip.

Virginitas patet amanti. Ouid.14.Metam.

Patent hæc omnibus ad visendum. Cic.6.Verr.

Literis Latinis illustratus locus patet. Cic.2.de Diuin.

Latè patere. Quintil.lib.7 cap.3.

Auaritia latissimè patet. Cic.1.Offic.

Latè patet, & ad multos pertinet hæc ars, Vide LATVS.

Patet fugæ locus. Liu.7.bel.Pun.

Patet locus tria stadia, pro Extenditur. Plinius lib.11.cap.14, Schœnus patet Eratosthenis ratione, stadia XL.

Maximè patet Cappadocia. Cic.Senatui, lib.15.2, Iter eos per Cappadociam, quòd ea maximè pateret, esse facturos.

In latitudinem patere. Quintil.lib 1.cap.10. De iugero.

Patet, In potestate est. vt, Omnia mea tibi patent. Salust.in Catil. Vbi cuncta maria, terræque patebãt Sub.Romanis. Loquitur de amplitudine Romani imperij.

¶Patere, Obnoxium & opportunum esse. Celsus lib.2.cap.1, Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet.

¶Patet, pro Constat, & Manifestum est. Cic.pro Mil. Quid porrò quærendum est? factúmne sit? at constat. à quo? at patet. Idem 1.Tusculana, Quum pateat igitur æternum id esse, quod seipsum moueat, &c.

Patens {ἀνεῳγμένος} Participium, siue Nomen ex participio, Apertus. Virg.9.Æneidos, -& portas præbere patentes.

Patens & apertum ex omni parte cælum intueri. Cic.1.de Diuinat.

Campi patentes. Virg.4.Georg.

Clausa, Patens & exposita domus, contraria. Cic pro Quint. Non habere domum clausam pudori & sanctimoniæ, patentem atque expositam cupiditati & voluptatibus.

Patens vulneri equus, hoc est Vulneri recipiendo expositus. Liu.2. bel.Maced.

Humerus patens. Ouid.2.de Arte.

Iter tutum & patens. Horat.3.Carm.ode 16.

Longè latéque patens locus. Cic.in Orat.

Lux. Ouid.2.de Arte.

Oculi. Lucret.lib.3.

Os. Lucret.lib.6.

Patentissimi oris dolium. Colum.lib.12.cap.8.

Pelagus Virg.2.Georg.

Puteus. Horat.2.epist.2.

Spatium. Ouid.3.Amor.eleg.2.

Vulnus patens in pectore. Virg.11.Æneid.

Patentiore via ad hostem ducuntur. Liu.7.ab Vrbe.

Patenter, Aduerbium {ἀνεῳγμένως} Cic.2.de Inuen. Absoluta est, quæ ipsa in se, non vt negotialis implicitè & absconditè, sed patentius & expeditius recti & non recti quæstionem continet.

Patefacio, patefacis, pen.corr. patefeci, penultima producta, patefactum {ἀνοίγω, ἀνακαλύπτω} patefacere, Patentem facere. Liuius 2.ab Vrbe, Ita induxisse se in animum hostibus potius quàm regibus portas patefacere.

Ianuam patefacere. Cic.1.de Orat.

Fores virga patefecit. Ouid.2.Metam.

Aulam vacuam patefecit. Horat.4.Carm.ode 14.

Ocellos lassos patefecit. Propert.lib.2.eleg.16.

Fenestram patefacere ad nequitiam. Terent.Heaut.3.1.

Aditum patefacere ad. Cic.ad Allienum, libro 13.79, Huic ego tantummodo aditum ad tuam cognitionem patefacio, & munio.

Viam vel iter patefacere alicui ad, vel aliquo loco. Cic.ad Attic.lib. 8, Non patefactum iter ad vrbem?

Viam patefacere illustrem atque latam auaritiæ. Cic.5.Verr. Ne auaritiæ, quæ antehac occultis itineribus atque angustiis vti solebat, authoritate vestra viam patefaciatis illustrem atque latam.

Locum ad Consulatum. Liu.4.ab Vrbe.

Patefacere aures assentatoribus, quod & Dare aures dicimus. Vide AVRIS.

Patefacere ianuam famæ. Plin.iunior lib.1.epist.18, Atque adeò illa actio mihi aures hominum, illa ianuam famæ patefecit.

¶Patefacere, Detegere, manifestare, palàm facere. Terentius Heeyr.3.1, Tot meas iniurias, quæ nunquam vllo patefecit loco.

Ostendere & patefacere aliquid. Cic.de Arusp.resp. Hæc igitur vobis, hæc Populo Romano & scelerum indicia ostẽdit, & periculorum signa patefecit.

Patefacere & proferre. Cic.pro Mil. Quum illa indicia communis exitij indagaui, patefeci, protuli, extinxi, omnes in me meósque redundant ex eo fonte dolores.

Coniurationem. Cic.pro Sylla.

Defensionem. Cicero 5. Verr. Vide quam tibi defensionem patefecerim.

Odium suum in aliquem. Cic.ad Attic.lib.11, Sed neque hoc tempore, nec antea patefecisset odium suum in me, nisi omnibus rebus me esse oppressum videret.

Patefacere quod non appareat. Cic.4.Acad. Quúmque ipsa natura accuratæ orationis hoc profiteatur, se aliquid patefacturam quod non appareat.

Oratione sua aliquid. Cic.1.de Orat.

Patefacere & illustrare obscura, Vide ILLVSTRIS.

Verum patefacere & illustrare. Cic.de Amicit.

Patefaciendum mihi: hoc est, declarandum. Cic.pro Domo, Nec quæ sint in illa Reipub.flamma gesta cõtra me, neque quomodo, neque per quos, patefaciendum mihi esse arbitror.

Patefactus, Participium {ἀνακαλυφθείς} vt Aditus patefactus, Vide ADIO, adis.

Acies patefacta, Vide ACIES.

Equus patefactus. Virg.2.Æneid, De equo Troiano.

Patefacta & detecta mutentur. Cic.4.Acad.

Patefactum & illustratum. Cic.de Amicit. Tamen verum valet, si modò id patefactum & illustratum est.

Patefactum & illustratum, Obscurum & ignotum, contraria. Cic.2. de Orat. Nónne in ea causa ius applicationis obscurum sanè & ignotum, patefactum in iudicio atque illustratum est à patrono?

Patefactio {ἀνακάλυψις} Verbale. Cic.2.de Finib. Atqui hæc patefactio, quasi rerum opertarum, quum quid quidque sit aperitur, definitio est, qua tu etiam imprudens vtebare nonnunquam.

Patefio, pen.prod. patefis, pen.indist. patefieri, pen.corr. {ἀνακαλύπτομαι} Apertum & palàm esse. Terent.Phorm.5.4, Quin si hoc celetur, in metu: sin patefit, in probro siem.

Patefieri & Claudi, contraria. Cic.pro L.Manilia, Patefactum nostris legionibus esse Pontum, qui antè Populo Romano ex omni aditu clausus esset.

Fenestræ patefiunt. Propert.lib.3.eleg 10.

Indiciis & confessionibus suis patefieri. Cic.3.in Catil.

Patesco, scis {διακαλύπτομαι} patéscere, Aperiri, patentem fieri: interdum etiam idem quod Patêre. Virg.2.Æneidos, -Danaûmque patescunt Insidiæ. Id est patent, apparent, manifestæ fiunt. Ibidem, Apparet domus intus & atria longa patescunt.

Fragor armorum patescit. Valer.3.Argon.

Ianua. Tibul lib.1.eleg.5.

Portus patescit iam propior. Virg.3.Æneidos.

Nec ratio solis simplex, nec certa patescit. Lucret.lib.5.

Patulus, pen.corr. Adiectiuum, Quod semper patet. vt Arbor patula, hoc est ampla, & longè latéque suis ramis diffusa ac distenta. Cic.3. de Finib. At illa quæ in concha patula pinna dicitur, sîque qui enat è concha, &c. Colum.lib.6.cap.1, Naribus resimis, patulísque.

Æquor patulum. Silius lib.13.

Agri. Silius lib.15.

Arbor. Ouid.1.Metam.

Arcus. Ouid.8.Metam.

Aures. Horat.1.epist.19.

Boues patulos Plautus appellat, quorum cornua in diuersum supra modum patent. Festus.

Campi. Claud.1.de raptu Proserp.

Canistra. Ouid.8.Metam.

Curuamen. Sil.lib.13.

Fagus. Virg.1.eclog.

Fauces. Claud.2.Paneg.

Fenestræ. Ouid.14.Metam.

Fossæ. Ouid.7.Metam.

Dant etiam sonitum patuli super æquora mundi. Lucret.lib.5.

Nares. Ouid.3.Metam.

Os. Ouid.epist.15.

Vias patulas aperire. Silius lib.17.

Patulico, patulicas {ἀνοίγνυμι} patulicâre, Aperiri, Patulum fieri. Plinius libro 21. cap.8, Patulicantibus quinquagenis quinis barbulis coronatur. Sic legit Sipontinus. Hermolaus verò pastillicantibus, Vide PASTILLVM.

Pator, patoris, pen.prod. {χάσμα} Hiatus & apertio, sicut vagor pro vagitu, & fluor pro fluxu Apul. lib.3, Quod altrinsecus ædium patore perflabili. Scribonius Largus, Ad amplitudinem & patorem narium. Idem, Donec videatur pator narium recipere posse fistulam.

Pater, patris {πατήρ, γεννήτης, φύτωρ} Notæ significationis. Terentius Adelph.5.7, Tuus hercle verò & animo & natura pater. Varro 4.de Ling.Latin. Pater dicitur quòd patefaciat semen.

Circa patrem, Vide CIRCA.

Asperitas patris. Ouid.9.Metam.

Attentus pater. Horat.2.epist.1.

Durus. Ouid 9.Metam.

Naturalis. Cic.3.Philip.

Optimus. Horat.1.Serm.satyr.4.

Seueri. Horat.2.epist.1.

¶Amittere patrem aut liberos, Vide AMITTO.

Ignorat patrem suum, Vide IGNORO.

Induere patrem mente, Sumere animum & affectum patris. Claud. 6.Paneg.

Certo patre nasci, Vide CERTVS.

Clarissimo patre natus, Vide CLARVS.

Claro patre natus. Horat.1.Serm.satyr.6.

Ingenuo patre natus. Horat.1.Serm.satyr.6.

Libertino patre. Horat.1.Serm.satyr.6.

Magno patre nata puella. Horat.1.Serm.satyr.2.

Rem patris oblimare. Horat.1.Serm.satyr.2.

¶Patris nomine, Aui, Abaui, Proaui, Ataui continentur: non autem Tritaui, vt opinatur Valla. Quum enim patrum nostrorum memoria aliquid factum esse dicimus, de proxima ætate intelligimus, non

de illa etiam sexta.
Patres maiorésque nostri. Cic.1.Verr.
Memoria patrum id vsu venit. Cic.1.de Orat.
Sancti patres. Virg.2 Georg.
¶ Pater, Nomen religionis. Vnde dij omnes, patres vocabantur. Virg.2 Georg. Huc pater ô Lenæe. Vbi Seruius, Pater licet generale sit omnium deorum, tamen propriè Libero semper cohæret. nam Liber pater vocatur. Idem alio loco, Pater propriè omnium deorum est epitheton.
Diuûm pater, atque hominum rex Virg.1 Æneid.
Humanæ gentis pater, Iuppiter. Horat.1.Carm.ode 12.
Rerum pater Oceanus Virg.4 Georg.
Gradiuus pater, Mars. Virg.3 Æneid.
Inachus pater. Valer. Flacc. lib.5,
Et pater aurato quantus iacet Inachus antro.
Pater, pro Ioue. Virg.1. Georgicorum,
Ter pater extructos disiecit fulmine montes.
Magnus pater, Iuppiter. Virg.4. Æneid.
Omnipotens pater. Virg.2. Georg.
Pelliti patres, Vide Pellitus, in PELLIS.
Summus. Virg.1. Æneid.
¶ Pater, nomen honoris & reuerentiæ. Horat.2. Serm. satyr.1, -cupidum pater optime vires Deficiunt.
Pater Romanus, id est Imperator. Virgilius,
Dum domus Æneæ Capitoli immobile saxum
Accolet, imperiúmque pater Romanus habebit. De Augusto, qui è familia Iulia erat, quã domum Æneæ vocat. Ausonius item in eam sententiam videtur accepisse, qui ad Theodosium scribens, Maronem imitatus ita dicit,
Tu modo te iussisse pater Romane memento.
Patriæ pater, parens libertatis, atque Reipublicæ. Cic. pro Rabirio perduel. reo.
Quòd Pater, nomen esset reuerentiæ, idcirco Romulus centum Senatores, quos ad Reip. curam elegit, siue quia is numerus satis erat, siue quia soli centum erant, qui ad id idonei essent, Patres ab honore vocauit: siue ab ætatis vel curæ similitudine, vt ait Salustius. Festus. Patres Senatores ideo appellati sunt, quia agrorum partes attribuebant tenuioribus, ac liberis propriis.
Consulta patrum. Horat.1. epist.17.
Patres conscripti. Plutarchus in Romulo, Ipsi autem Romani (inquit) Patres conscriptos ad collegium appellant, quod nomen & dignitatis plurimum, & inuidiæ minimum præ se fert. Sed ab initio tantùm patres dicti. Postea ascriptis in eum ordinem pluribus, Patres conscripti vocati sunt. Vnde Festus, Patres dicti sunt, inquit, qui sunt patricij generis: conscripti, qui in Senatu sunt scriptis adnotati. Cic. 13. Philip. Est etiam Asinius quidam Senator voluntarius, lectus ipse à se, apertam curiam vidit post Cæsaris mortem: mutauit calceos, Pater conscriptus repente factus est. Budæus.
Patres allecti, etiam dicebãtur Festo authore, qui propter inopiam ex Equestri ordine in Senatus sunt numerum assumpti. Vnde illud Tranquilli in Cæsare, Peregrinis in Senatum allectis libellus propositus est, ne quis Senatori nouo curiam monstrare velit. Hodie autem allecti, ascriptitij, vocari possunt Latinè in collegiis magistratuum, qui vulgò *creati & extraordinarij* vocitantur. Budæus.
Duri patres tyronum. Horat.1. Serm satyr.2.
Pater patratus, Vide PATRO, patras. Cic. pro Cæcin. Et 1. de Orat.
Paterfamiliâs { οἰκοδεσπότης } huius patrisfamiliâs & patrisfamiliæ, qui primus est, & imperium habet in familiam: siue qui potestatis suæ est, siue puber, siue impuber. Cic.2. de Legibus, Vt ne morte patrisfamiliâs sacrorum memoria occideret. Martial. lib.1.80,
Paterfamiliæ verus est Quirinalis.
Prudens & attentus paterfamiliâs. Cic. pro Quintio.
Patricius, patricij, masculini gen. { εὐπατρίδης, πατρίκιος } Patricij, nobiles Romani, qui à primis Senatoribus oriundi erant, inquit Budæus. Liu. lib.1. ab Vrbe, Romulus centum creat Senatores, qui Patres ab honore, patricij quoque progenies eorum appellati.
Maioribus patriciis ortus. Stat.1. Sylu.2.
Patricij antiquissimique ciues. Cic. pro Cecinna.
Minorum gentium patricij, Vide Minor, in PARVVS.
Non omnes Senatores erant patricij. Tacitus, Iisdem diebus in numerum patriciorum asciuit Cæsar vetustissimum quemque ex Senatu, aut quibus clari parentes fuerant. Ex Budæo.
Patricij pueri, à patriciis orti. Plaut. Capt.19.
Patricij Franciæ, quos *pares Franciæ* vocant. Súntque quasi duodecim viri Reip. constituendæ. Sunt enim numero duodecim: sex quidem Pontifices, & sex Duces militares. Budæus.
Exire è patriciis, Fieri plebeium. Cic. pro Domo sua, Id autem scire & videre omnes, non vt ille filius instituatur, sed vt è patriciis exeat, vt Tribunus plebis fieri possit: idcirco adoptari.
Patricius, Alius erat ætate sequentium Imperatorum, quàm superiorum & consulum. Honos enim erat, qui à principe deferebatur, eóque titulo & merito honoratus pater Imperatoris vocabatur, vt in Institutis, de patriciatu loquens Imperator ait, Imperatoriam autem celsitudinem non valere eum, quem sibi patrem elegit, ab aliena eximere potestate. Claud. in Eutropium, -genitórque vocatur Principis, & famulũ dignatur regia patrem. Olim igitur patricij ex eo appellabantur, quòd patrem cierent: posteà, quos imperator patres ciebat. Quod quidè & reges Franciæ imitati sunt, quosdámque satrapas patricios vocarunt, quos antiquitatis ignari pares appellant. Turnebus.
Patricius, Adiectiuum { πατρίκιος } vt Patricius magistratus. Cic. ad Brutum, Dum vnus erit patricius magistratus, auspicia ad patres redire non possunt. Sic Patricia familia, Cic.2. de Leg.
Honos patricius. Claud. in Præfat. belli Gildon.
Indoles. Stat 3. Sylu.5.
Patriciatus, huius patriciatus, pen. prod. mascul. gen. Patricij dignitas Sueton. in Augusto, cap.2, Ea gens à Tarquinio Prisco rege inter Romanas gentes allecta in Senatum, mox à Seruio Tullio in patricias traducta, procedente tẽpore ad plebem se contulit, ac rursus magna vi per Diuum Iuliũ in patriciatum rediit. Apud Græcos autẽ omnino maior erat dignitas, non ex successione debita, sed quæ solebat à principe concedi. Cassiodorus epistolarum libro 6, Nostro munere subleuatus, patriciatus culmen ascende. Suidas patricios esse tradit, communis Reipub. patres, qui in suprema dignitate Senatorij cõsilij esse censentur. Meminit & Procopius libro 3. Malè igitur Accursius & alij, qui hanc dignitatem cum vetere confundunt. Alciatus.
Patrica, pro, Patricia. Plaut. Truculento,
Tum patricam clementer non potest hinc quin munerem. Quo loco Turnebus, Ferè existimauerim, inquit, patriciam emendandum. Plebeiæ enim mulieres patriciis mulieribus dona certis diebus mittitabant, vt plebei viris patriciis. Quanquam & patrica patricia erit, vnde & patricè, pro magnificè & splendidè in Casina dixit. Hic patritam vidi qui legeret, quod verbum cõcinit versus modulo, quum patrica dissonet. Eo autem nomine veniet ancilla à patre data: vt enim auita dicuntur, quæ ab auo obuenerunt, sic patrita quæ à patre. Verba sunt Turneb.
Patricè, pen. corr. { πατρίως } Aduerbium antiquum: Id est more patricio, ac nobiliter. Plaut. Casina.17,
Atat cesso magnificè, patricéque, amicéque hero meo
Ire aduorsum?
Patritus, penult prod. Adiectiuum { πατρῷος } Quod est patris: sicut Auitus, Quod est aui. sunt enim tanquam possessiua. Cic. lib.1. Tuscul. Patritam & auitam, vt ait Theophrastus, philosophiam cognitionis cupiditate inclusam excitarunt. Ex Nonio.
Patrimus, vel patrima, pen. corr. Qui vel quæ adhuc viuentem patrem habet. Gellius lib.1 cap.12, de Vestali virgine capienda, Item quæ non sit patrima aut matrima. Liu.7. bel. Maced. Patrimi omnes, matrimique ad id sacrificium adhibiti. Angelus Politianus primæ Centuriæ cap.58, Patrima matrimáque proles.
Pater patrimus dicebatur apud antiquos, qui quum iam ipse pater esset, habebat etiã tum patrẽ. Festus. Patrimi & matrimi pueri prætextati tres nubentem deducunt, vnus, qui facem præfert ex pinu alba, quia noctu nubebant, duo, qui tenent nubentem. Paulus & Festus.
Patrimus, Adiectiuum { πατρικός } Quod est patris: vt Matrimus, Quod est matris.
Paternus, Adiectiuum, Idem { πατρῷος } Paternus amicus, Cic. ad Attic. lib.14. Terent. in Adelph.3.4, -ô Æschine,
Pol haud paternum istuc dedisti. Vbi Donatus, Paternum, deest facinus: & dedisti, pro fecisti.
Animus paternus. Horat.2. Carm. ode 2.
Auus. Horat.1. Serm. satyr.6.
Bonorum paternorum exhæres filius. Cic.1. de Orat.
Census augere paternos. Ouid.1. Amor. eleg.10.
Cognomen. Horat 1. epist.13.
Domus. Ouid.15. Metam.
Hæreditas. Cic 1. de Orat.
Honor. Cic.5. Verr.
Inimicitiæ. Cic 4. Acad. Vt admodum adolescens cum fratre pari pietate & industria prædito, paternas inimicitias magna cum gloria est persecutus, &c.
Lans & fundi paterni inops. Horat 2. epist.2.
Necessitudo. Cic. Planco in Epist ad Attic. lib.16.
Paterna necessitudo & amicitia. Cic ad Catonem lib.15.4.
Nominis paterni satis amplum patrimonium liberis suis relinquere. Cic. pro Domo.
Opes. Ouid.4 de Ponto, eleg.15.
Rebus maternis atque paternis absumptis. Horat.1. epist.16.
Rus. Horat.1. epist.19.
Paternus, maternúsque sanguis. Cic. pro Rosc. Amer.
Sedes. Virg.11. Æneid.
Terra. Ouid. epist.10.
Patrisso, patrissas { πατρίζω } patrissare, Paternos mores imitari. Terent. Adelph.4.2,
Laudo Ctesipho: patrissas, abi, virum te iudico.
Patrissat filius. Plaut. in Pseudolo.
Patrius, Adiectiuum { πατρικός } Quod est patris. Virgil.12. Æneidos, -patrio mucrone relicto. Terent. Eunuch.2.2,
Hominem haud impurum, itidem patria qui abligurierat bona.
Amor patrius. Virg.1. Æneid.
Patrius animus in liberos. Cic. pro Rosc. Amer.
Artes. Ouid. epist.1.
Fundus & lar Horat.1. Serm. satyr.2.
Metus. Ouid.2. Metam.
Mœror. Cic. pro Flacco, Qui vos quoniam est id ætatis, vt sensum iam percipere possit ex mœrore patrio, auxilium nondum patri ferre possit, orat ne suum luctum patris lachrymis, patris mœrorem suo fletu augeatis.
Patriæ opes Martial. lib.9. epigr.84.
Patrius pauor. Lucret. lib.3. De ceruis.
Res patria & auita. Cic.2. Verr.
Virtutes. Virgil.4. ecloga.
Patrium est. Terent. Adelph.1.1,
Hoc patrium est, potius consuefacere filium
Sua sponte rectè facere, quàm alieno metu.
Patriè, Aduerb. { πατρικῶς } Paterno affectu. Quintil. lib.11 cap.1, Vtitur hac moderatione Cic. pro Cælio contra Attracinum, vt eum non inimicè corripere, sed patriè monere videatur.
Patricida, huius patricidæ, pen. prod. { πατροκτόνος } pro quo sæpius parricida dicitur, Is est qui patrem interfecit. Cic.2. de Legib. Sacrum sacróve commendatum qui clepserit rapseritque, patricida esto. Legitur & parricida. Plin. lib.7. cap.45, Adulterium filiæ & consilia patricidæ palàm facta.

Patrimonium,

Patrimonium,patrimonij {οὐσία} Bona paterna,hoc est hæreditas à patre relicta.Cic.pro Domo, Liberis autem nostris satis amplum patrimonium paterni nominis,ac nostræ memoriæ relinquemus. Idem 5. de Finib. Patrimonium neglexit, agros deseruit incultos, quid quærens aliud quàm beatam vitam?
Non propter vitam faciunt patrimonia quidam,
Sed vitio cæci propter patrimonia viuunt. Iuuen.Satyr.12.
Laceratio patrimonij.Firmic.lib.6.cap.18.
Lautum, copiosum patrimonium. Cic.pro C.Rab.Post. Qui verò duo lauta & copiosa patrimonia accepisset, rémque præterea bonis & honestis rationibus auxisset: quid esset tandem caussæ, cur existimari vellet nihil habere?
Luculentum,Vide LVCVLENTVS.
Mille talenta patrimonij.Horat.2.Serm.satyr.3.
Naufragus patrimonio,Vide NAVIS.
Propugnator patrimonij sui, & defensor iuris paterni. Cicero 1. de Orat.
¶Adhibere patrimonium,Vide ADHIBEO.
Administrare.Quintil.lib.4.cap.2.
Circumplecti patrimonium alterius,Vide CIRCVMPLECTOR.
Comedere.Quintil.lib.6.cap.3.
Conficere,Vide CONFICIO.
Constituere alicuius.Cic.Lentulo,lib.1 9,Id scito esse eiusmodi,vt frater meus verè existimet, adiuncto isto fundo, patrimonium fore suum per te constitutum.
Crescunt patrimonia.Iuuen.Satyr.14.
Vncta deuorare.Catul.in Iulium Cæsar.epigr.27.
Patrimonium varia laceratione dilapidare.Firmicus lib.4.cap.3.
Dissipare patrimonium suum lautum conuiuiis.Cic.pro Flacco.
Effundere patrimonium.Cic.2.Offic.
Eripere patrimonium.Cicero,Vtrum ego tibi patrimonium eripui Gelli,an tu comedisti.
Exhaurire.Quintil.lib.5.cap.10.
Expellere aliquem è patrimonio nudum tàquam è naufragio. Cic. pro Rosc.Amer.
Census exuperans cuncta patrimonia.Iuuen.Satyr.10.
Lacerato ac dissipato patrimonio, egestatem miseræ mendicitatis imponit Mars.Firmic.lib.6.cap.19.
Obtinere.Cic.pro Rosc.Amer.
Relinquere.Cic.pro Domo.
Publica patrimonia iuris non minus diligenter, quàm priuatæ rei vestræ retinere debetis.Cic.pro Cecin.
Spoliare patrimonio.Cic.Patrimonio se amplissimo spoliari maluit.
Patrimonialis, & hoc patrimoniale, pen.prod. Adiect. vt Patrimoniale munus.Hermogenianus in l.1.D.de muner.& honorib.
Patruus, patrui, masc.gen. {πατράδελφος} Frater patris, quòd quasi patris loco sit. Terent.Phorm.2.1,
Atqui nihil fecit patruo quod succenseas. Cic.3.Verr. Patruo testimonium dicente.
Sapere patruos.Persius Satyr.1.1,
Tunc quum ad canitiem,& nostrum istud viuere triste
Aspexi:& nucibus facimus quæcunque relictis:
Quum sapimus patruos,&c. Id est,postquam abiectis puerilibus nugamentis,seueros mores induimus. Solent enim patrui seuerius nepotes obiurgare si quid peccauerint. Horatius,
Ne sis patruus mihi. Id est,ne me castiges. Cic.ad Attic.lib.10.epist.5,de Quinti fratris filio loquens,Vellem suscepisses iuuenem regendum:pater enim nimis indulgens, quicquid ego astrinxi,relaxat. Vide Chil.Erasm.
Patruus,pro sæuo & aspero reprehensore,seu castigatore. Cic.pro Cælio,Qui in reliqua vita mitis esset,fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister. Idem ad Attic.lib.2,Cura,amabo te, Ciceronem,ei nos θεῖοι videmur,Id est patrui.
Patruus magnus,frater aui.Patruus maximus, frater proaui & abaui,qui & propatruus & abpatruus dicitur.
Maior patruus,Vide MAGNVS.
Patruus,Adiectiuū{πατροκασιγνητικός} vt Linguæ patruæ verbera, Id est obiurgatricis. Horat 3.Carm.ode 12. Hoc est obiurgationes patruorum seueras.Patrui enim adolescentibus corripiendis austeriores esse solent quàm patres, quibus natura ipsa indulgentiam plerunque extorquet. Linguæ igitur patruæ,Id est seueræ.Acron.
Patruissimus {πατραδελφότατος} Superlatiuū antiquum. Plaut.Pœnul.18, -patrue mi patruissime, &c.
Patruelis,huius patruelis,pen.prod.com.gen. {ἐξάδελφος.} Patrueles,patruorum(hoc est, vt ait Nonius, marium fratrum) filij, quoniam qui pater alteri est,alteri est patruus:sicut sorores patrueles nūcupātur ex duobus & ipsæ fratribus genitæ:author Iurecōsultus. Plaut.Pœn.16, Pater tuus is erat,frater patruelis meus. Cic.5.de Finib. Vnàque nobiscum Q.frater,& T.Pomponius, & L.Cicero,frater noster cognatione patruelis,amore germanus.
Teucer patruelis Achilli est.Ouid.13.Metam.
Patruelis, Adiectiuum {ἐξάδελφος.} vt Patrueles fundi.Martial.lib.5.36.
Dona patruelia.Ouid.13.Metamorph.
Origo patruelis.Ouid.1.Metam.
Regna patruelia.Ouid.epist.14.
Patera, pateræ, pen.corr. {φιάλη} Poculi genus,latum ac patens. vnde nomen accepisse videtur, vt patera dicatur quasi patula. Macrob. lib.5. Saturn.cap.21, Patera, vt & ipsum nomen indicio est,poculum planum ac patens est. Virg.1.Æneidos,
Spumantem pateram, & pleno se proluit auro. Cic.3.de Nat.deor. Idem victoriolas aureas, & pateras, coronásque, quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur,sine dubitatione tollebat.
Patera,quòd pateat, dicta est,vt ait Varro de Lingua Latina lib.4.
Fidicatæ pateræ.Cic.in Parad.Quid Numa Pōpilius? minúsne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles vrnulas fuisse, quàm filicatas aliorum pateras arbitramur?
Grauis.Valer.5.Argon.
Meri patera.Ouid.4.Fast.
¶Excipere sanguinem patera.Cic.de Claris Orat.
Fundere vina pateris.Virg.5.Æneid.
Fundere è patera sanguinem.Cic.1.de Diuinat.
Haurire pateram,Vide HAVRIO.
Implere mero.Virg.1.Æneid.
Micantem inclinat dextrâ.Claud.1.Paneg.
Libamus pateris & auro.Virg.2.Georg. id est aureis pateris.
Suscipiunt cruorem pateris.Virg.6.Æneid.
Pateram perplouere in sacris quum dicitur,significat pertusam esse.Festus.
PATERCVLVS, Romanus quidam filiæ suæ Sulpitiæ castitate nobilis. Plin.lib.7.cap.35.
PATERIA insula, Plin.lib.4.cap.12, non procul à Lemno, in sinu Scythico ad Hellespontum.
PATERNIANA {πατερνιανὰ} Ptolemæo libro 2.cap.6. Hispaniæ vrbs. Vulgo *Pastrana*.
Paternus,Vide PATER.
PATERNVS, nobilis quidam hæreticus à quo Paterniani dicti sunt: ij inferiores corporis partes ab Antitheo conformatas compactásque adseuerant.Cælius lib.4.cap.6.
Patesco,Vide PATEO.
Pateron,tertium genus palmæ, nimio liquore abundat:rumpitque se pomi ipsius etiam in sua matre ebrietas, calcatis similis. Plin.lib.13. capite 4.
Pathos {πάθος} à Cicerone libro 3.Tuscul.12.& lib.3.de Finib dicitur perturbatio, siue animi ægritudo. A Gellio libro 1.cap.16, affectus, vel affectio.
Pathetica oratio dicta est {παθητική} quam ex Rhetorica arte præcipitur dirigi oportere aut ad indignationem,aut ad misericordiam.
Patheticæ parabolæ. Macrob.lib.4.Saturn.cap.5.
Patheticè, pen.corr. Aduerbium. Macrob.lib.4. Saturn.cap.5, Sed illud nimium patheticé. Rursum cap.6,Vtrunque Virgilius bene patheticè tractauit.
Pathicus,pen.corr.Firmicus lib.8.cap.20.& 21.Vide DRAVCVS.
Pathicissimus,penultim.corr.vnde Pathicissimi libelli, Id est lasciui, & in quibus tractatur de rebus obscœnissimis. Martial.lib.12.epigr.96, ad Rufum,
Musæi pathicissimos libellos
Qui certant Sybariticis libellis,
Et tinctas sale prurientе chartas
Instanti lege Rufe.&c.
Patibilis,Vide PATIOR.
Patibulum,patibuli,pen corr. {σταυρός} authore Nonio,est crux. Cic. 6.Verr. Tibi Marcelli statua pro patibulo in clientes Marcellorum Tibi Marcelli statua pro patibulo in clientes Marcellorū fuit?Salust. lib.4,Patibulo affigi.
Festinare patibula. Tacit.libro 14,Sed cædes,patibula, ignes, cruces, tanquam redditurí supplicium, ac præcepta interim vltione festinabant.
¶Patibulum,inquit Nonius, sera qua ostia occluduntur,quòd hac remota valuæ pateant. Titinnius Fullonibus, Si quisquam hodie præter hanc posticum nostrum pepulerit, patibulo hoc ei caput defringam.
¶Patibulum,instrumentum vindemiatorium.Cato cap.17,Vindemia facta, vasa torcula, corbulas, fiscinas, funes,patibula, fibulas iubeto suo quidque loco condi. Patibula,ex Turnebo,sunt instrumenta & machinamenta duo scalata è diuerso in axiculum vnum capitibus suis coniuncta, diuaricatis adimum cruribus. His in vindemia arbusti potissimum opus est & altioribus iugis, hodiéque in pergulana vite vti homines nostri solent. Non desunt tamen qui feram interpretentur.
¶Patibulus, genere masculino lectum apud antiquos:teste Nonio. Lucilius Rerum humanarum lib.21,Deligata ad patibulos, deligantur & circunferuntur,cruci desiguntur.
Patibulatus,pen.prod. Adiectiuum {σταυρωθείς} Patibulo affixus. Plaut. Mostel.2,
Ita te forabunt patibulatum per vias Stimulis.
Patibulati dicuntur, qui patibulis aut sunt affixi,aut verò destinati. Sidonius Apollinaris Cruciarios appellat.Cælius lib.10.cap.8.
Patiens,Patienter,Patientia.Vide PATIOR.
Patina,patinæ, pen corr. {λοπάς} Vasis genus quo dapes elixæ & iurulentæ in mensam feruntur. Plaut.Capt.13,
Iubén' an non iubes astitui aulas?patinas elui? Baysius,Patina ab eo quòd pateat dicta est,quam Paulus Iureconsul.in l.Cum de lanionis, De fundo instructo,inter culinaria videtur adscribere, quum inquit, Item cacabos & patinas instrumento fundi esse dicimus:quia sine his pulmentarium coqui non potest. Patinis vtique, nisi si in authorum obseruatione falsus sum, vtebantur non solùm ad coquēdum pisces, & cætera id genus, quod authore Plinio probatur lib.23.vbi de fæce sapæ, Decoquitur, inquit, in patinis cum sale & adipe ad tumorem quoque maxillarum & ceruicum, sed etiam ferculi vice. Quum ferculum dico,vas ad ferendum opsonium vel pulmentarium intelligo. Et nisi me & lectorem decipio,eadem patina vtebantur & ad coquendum & ad ferendum opsonium,elixum præsertim. Horat.1.Serm.lib. 2.satyr.8,
Affertur squillas inter murena natantes,
In patina porrecta. Patinam pro ferculo posuit Horatius. Iuuenalis autem Satyr.4, patinam rhombo coquendo extructam, taxat his verbis,
Debetur magnus patinæ,subitúsque Prometheus, &c. Notatur & à Plinio in decimo Nat hist.cap.51, Æsopi patina, in qua posuit aues cantu aliquo aut sermone vocales, nummis sex singulas coemptas. Hactenus Baysius.
Patinas,à patulo dixerunt:vt pusillas, quòd his libarent cœnas pa-

tellas.Varr.de ling.Latin.lib.4.

Grandes patinæ.Perſius.Satyr.2.

Tortæ in vrbe Cumano.Stat.4.Sylu.9.Intelligit fictiles.

Tollere patinam.Horat.1.Serm.ſatyr.3.

Cœnabat patinas omaſi.Horat.1.epiſt.16.

Patina Tyrotarichi,Vide TYROTARICHVS.

Animus in patinis,prouerbialiter dictum.Terent.Eunuch.4.7.

Patinarius , Adiectiuum { λοπαδικός } Quod in patina conditum vel repoſitum eſt.Plaut.Menæch.3,
Tantas ſtruices concinnat patinarias. Idem Aſin 5,
Is habet ſuccum,is ſuauitatem:eum quouis pacto condias,
Vel patinarium,vel aſſum vorſes, quo pacto lubet. Quid ſit hic patinarius piſcis, à paucis ſcribitur:ego eum crediderim, qui non aſſatur,nec elixatur,ſed in patina è iure coquitur. Id ex Horatio intelligi poteſt,ita ſcribente,
Siquis eum ſeruum, patinam qui tollere iuſſus,
Semeſos piſces tepidúmque ligurierit ius. Nam ſi malè non coniicio,piſces patinarios è iure paratos intellexit. Verba ſunt Turnebi.

Patinarius,Subſtantiuum,Qui patinam curat & exercet,heluo. Suet.in Vitel.cap.17,Aliis incendiarium & patinarium vociferantibus, parte vulgi etiam corporis vitia exprobrante,&c.

Patior,pateris,penult.corr.paſſus ſum { πάσχω, πάσχω, ἀνέχομαι, μένω, ὑπομένω } pati.Suſtinere,tolerare,æquo animo ferre. Terent.And.1.5,
Tum patris pudor qui me tam leni paſſus eſt animo vſque adhuc.

Pati à vita.Plaut.Trucul.5.

Ex merito pati aliquid.Ouid.epiſt.5.

Ferre & pati.Cic.1.Verr.Non feram,non patiar,non ſinam.

Pati & ſilere.Cicero 7.Verr.Patimur iam multos annos & ſilemus, quum videamus apud paucos homines omnes omnium nationum pecunias perueniſſe.

Pati ægrè.Plaut.Pœnulo,16.

Pati facilè, ſiue facilius, & facillimè. Cic.pro Roſc. Amer. Quare facilè omnes patimur eſſe quamplurimos accuſatores. Idem Planco in Epiſt.ad Attic.lib,16,Non modò facilè patiare, ſed etiam gaudeas. Et Cic. F.Pompeio,libro 5.7, Nulla re tam lætari ſoleo , quàm meorum officiorum conſcientia: quibus ſiquando non mutuè reſpondetur,apud me plus officij reſidere facillimè patior.

Pati humanè.Terent.Adelph.1.2.

Indignè pati aliquid.Cic.7.Verr.

Pati æquo animo. Cic.12.Philip. Æquo animo belli patitur iniuriam.De Gallia.

Pati iniquo animo.Terent.Eunuch.2.1. Sic Cic.Cornificio,lib.12. 18,Etſi periniquo animo patiebar te à me digredi.

Pati non poſſum. Terent.And.1.2,
Vbi vis facilius paſſus ſim,quàm in hac re,me deludier.

Patior non moleſtè eam vitam,&c.Cic.5.Verr.

Non poſſum pati quin tibi caput demulceam:pro Non poſſum abſtinere quin,&c. Terent Heaut.4.5.

Nullum patiebatur eſſe diem quin in foro diceret. Cic.de Claris Orat.

¶Pateretur,per correptionem, ſiue iterationem,cum quadam obiurgatione & reprehenſione eleganter dictum. Terent.Heaut.1.2,
Fortaſſe aliquanto iniquior erat præter eius lubidinem.
Pateretur.nam quem ferret,ſi parentem non ferret ſuum?

¶Abortum pati,Vide ABORIOR.

Actionem ab alio intentatam pati. Paulus in l.Litis D.de negot. geſtis.& Vlpian.in l.Si non ſolus § vlt.D.Si quis omiſſ.cauſ.teſtam.

Æuum pati.Colum.lib.2 cap.10. Id eſt durare.

Concubitus pati.Ouid.3.de Arte.

Conſuetudo patitur, Conſuetum eſt.Cic.ad Attic.lib.12,Hoc quidem vtique perficies,ſi me leuari vis,quem iam etiam grauius accuſas,quàm patitur tua conſuetudo.

Dicta pati ſuperborum locorum.Ouid.ad Piſon.

Quoad patitur dignitas. Cic.Thermo,lib.13 54,Primùm vt omnibus in rebus ei te commodes , quoad fides tua,dignitáſque patietur. patietur autem in omnibus.

Dilationem.Plin.lib.18.cap.10.

Dolores pati toleranter.Cic.2.Tuſc.

Exilium.Virg.2.Æneid.

Extrema.Virg.1.Æneid.

Falcem pati dicuntur ſemina.Plin.lib.17.cap.10.

Famam pati inultæ.Virg.11.Æneid.

Famem pati.Ouid.in Ibin.

Febrim.Gel.lib.17.cap.12.

Fugam.Ouid 3.Triſt.eleg.1.

Hymenæos iuſtos.Virg.3.Georg.

Iacturam.Colum.lib.1.in Præf.

Impedimentum.Plin.epiſt.12.lib.2.

Imperium.Liu.1.ab Vrbe.

Iuſſa aliena.Virg.10.Æneid.

Lituos.Virg.3.Georg.

Malum pati fortiter,vel toleranter.Plaut.Aſin.7.

Quiſque ſuos patimur manes.Virg.6.Æneid.

Moram.Ouid.4.Metam.

Moram pati in re aliqua.Papin.in l.Qui ſolidum. in princip.D.de legat.2, Qui ſolidum fideicommiſſum fruſtrà petebat, hærede Falcidiam obiiciente,ſi partem interim ſolui ſibi deſiderauerit, neque acceperit:in ea moram paſſus intelligitur.

Aſperius, quàm ſui patiuntur mores,aliquid facere. Cicero Attico,libro 9.

Necem indignam.Ouid.10.Metam.

Negotium patitur is , cui alius negotium facit. Vlpian.in l.3.D.de calumniator.

Oculi patiuntur. Cic.ad Attic.lib.10,Pati poterunt oculi, me cum Gabinio ſententiam dicere?

Pauperiem anguſtam pati.Horat.3.Carm.ode 2.

Pœnas.Ouid.1.Metam.

Prælia dura.Virg.7.Æneid.

Pati repulſam.Ouid.3.Metam.

Seruitutem pati poſſunt aliæ nationes: propria eſt Populi Romani libertas.Cic.6.Philip.

Silentia longa.Lucan.lib.7.

Solicitudinem pati pro aliquo.Plin.epiſt.2.lib.9.

Soporem.Ouid.15.Metam.

Stratum aut velamina.Ouid.7.Metam.

Supplicium.Cæſar 2 bel.Ciuil.

Supplicium patitur non noua culpa nouum.Ouid.2.Triſt.

Verbera.Virg.3.Georg.

Vulnera.Ouid.epiſt.2.

¶Pati aliquem eſſe deſertũ , Id eſt derelinquere ac diſtituere. Cic. 1.Offic.Vt eos quos tutari debeant, deſertos eſſe patiantur.

Patiar quemuis durare laborem.Virg.8.Æneid.

Pati bonum virum eſſe. Cic.ad Lent.lib.1.9, Quem bonum ciuem ſemper habuiſſet,bonum virum eſſe pateretur.

Non pati aliquid fieri,aut quod non fiat.Cic.ad Papyrium,libro 9. 25,Noli pati litigare fratres,& iudiciis turpibus conflictari. Idem 2. de Diuinat. Nullum philoſophiæ locum eſſe pateremur,qui non Latinis literis illuſtratus pateret.

Patitur tangi Ouid.1.Metam.

¶Pati,abſolutè,pro Dolore aut cruciari.Virg.10.ecloga,
Certum eſt in ſyluis,inter ſpelæa ferarum
Malle pati.

¶Vſum patiendi colligere.Ouid.1.Amor.eleg.8.

Ad patiendum tolerandúmque difficiles res.Cic.2.Tuſc.

¶Ferre non patienda Ouid.2.Faſt.

Pateris nulli patienda.Ouid.2.Amor.eleg.19.

Mors bis patienda.Ouid 1.Triſt.eleg.2.

Patiens,patientis,Participium { πάσχων. }

Patiens & lentus.Cic.2 de Orat.In quo ego non quo libenter malè audiam,ſed quia ego cauſam non libenter relinquo,nimium patiens & lentus exiſtimor.

Animus patiens Ouid 4.de Ponto,eleg.10.

¶Patiens { ὑπομονητικός, τλήμων, ταλαπείριος } nomen cum genitiuo : Patiens laborum. Cic. pro Sextio, Patiantur viros laborum patientes frui. Correctiora exemplaria legunt patiantur viros fortes labore, ſe otio ſuo perfrui.

Taurus patiens aratri.Ouid.4.Triſt.eleg.5.

Cæli patiens,Id eſt aeris & tempeſtatum. Valer.1.Argon.

Patiens omnis incommodi.Colum.lib.3 cap.29.

Latus patiens laboris Quintil.in Procem.lib.1.

Natura laboris patientior.Quintil.lib.1.cap.12.

Nauium patiẽs Tyberis,Qui fert naues. Plin.iun.lib.5.epiſt.6,Medios ille agros ſecat,nauium patiens,omnéſque fruges deuehit in vrbem.

Operum patiens iuuentus.Virg.2.Æneid.

Pulueris atque ſolis.Horat.1.Carm.ode 8.

Vetuſtatis.Plin.lib.11.cap.37.

Tellus patiens vomeris.Virg.2.Georg.

Patiens vocari Cæſaris vltor.Horat.1.Carm.ode 2. Græca planè eſt hæc loquendi figura, ὑπομένων ἐπικαλεῖσθαι Καίσαρος ἐκδικητής. Latinè enim diceremus,Patiens te vocari Cæſaris vltorem. Sic epiſt.ad Quinct. lib.1,Quum pateris ſapiens emendatúſque videri,&c. Lambin.

Patientior { ὑπομονητικώτερος } & Patientiſſimus. Cæſar 3.bel.Ciuil. Atque ij miſerrimo ac patientiſſimo exercitui Cæſaris luxuriem obiiciebant. Cic.ad Quintũ frat.lib.1.1 , Meæ quoque literæ te patientiorem,leniorémque fecerunt. Idem 1.Offic.Quo in genere verſutiſſimum & patientiſſimum Lacedæmonum Lyſandrum accepimus.

Saxo patientior.Propert.lib.1.eleg.14.

Aures patientiſſimæ.Cic.pro Ligario,Sed iam totum omitto, non tam vt ne offendam tuas patientiſſimas aures,quàm ne, &c.

Patienter { ὑπομονητικῶς } patientius,patientiſſimè, Aduerbium, Moderatè,Fortiter, Conſtanter. Cic.de Amic. Vt igitur & monere & moneri proprium eſt veræ amicitiæ: & alterum liberè facere,non aſperè : alterum patienter accipere,non repugnanter.

Amare patienter.Martial.lib.5.7.

Patienter ferre. Cic.ad Lentulum, lib.1.8, Otium nobis exoptandum eſt,quod ij qui potiuntur rerum,præſtaturi videntur,ſi quidam homines patientius eorum potentiam ferre potuerint. Idem 12.Philip.Quæ tuliſſe illum fortiter & patienter ferunt.

Patienter alicui parẽre. Iuſtinus lib.1.vbi de Semiramide loquitur.

Prandere olus patienter.Horat.1.epiſt.18.

Ferre omnia patientius.Ouid.epiſt.18.

Vxor retenta patientius.Plin.in Panegyr.

Patientia , huius patientiæ, Eſt animi conſtantia , qua aduerſa perinde ac proſpera ferimus. Cic.2.de Inuent. Patiẽtia eſt honeſtatis aut vtilitatis cauſa , rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perpeſſio.

Labor & patientia. Cic.1.Offic.Maximè autem hæc ætas è libidinibus arcenda eſt, exercendáque in labore , patientiáque & animi & corporis.

Percalluit patientia. Cic.pro Mil. Sed neſcio quomodo vſu obduruerat,& percalluerat ciuitatis incredibilis patientia.

Patientia contra labores.Plin.lib.23.cap.1.

Patientia paupertatis. Cic.1.in Catil. Habes vbi oſtentes tuam illam præclaram patientiam famis,frigoris,inopiæ rerum omnium.

Bonorum in carendo patientiam,in vtendo rationem expetendam putaui Cic.pro Domo.

Proiecta patientia.Tacitus lib.3.Hoc eſt contempta & vilis.

Vetus patientia.Tacit.in vita Agricolæ.

Virilis.Liu Decad.1.lib.5, Et animis,& corporibus ſuis virilem patientiam ineſſe.

¶Abrumpere patientiam Tacit.lib.12.

Abuti

Abuti patientia alicuius.Cic.1.in Catil. Quoufque tãdem abutêre Catilina patientia noftra? quandiu nos etiam furor ifte tuus eludet?

Confolari patientiam verberum.Curt.lib.8.

Longa malorum patientia contudit ingenium. Ouidius 5. Trift. eleg.13.

Furor fit læfa fæpius patientia. Sententia eft Mimi Publiani, quæ vice prouerbij in eos conueniet, qui dum extrema experiuntur, alienant à fe eos,cum quibus agunt:& vniuerfæ rei iacturam faciunt, dum plus fatis attenti funt ad lucrum.

Leuius fit patientia quicquid corrigere eft nefas. Horat.1. Carminum,ode 24.

Imitatur patientiam duritia immanis.Cic.in Partit.

Patientia & obfequio mitigare aliquem Cic.in Pifon.

Obdurefcere in patientia. Cicero 7.Verr. Iam verò quum in eiufmodi patientia turpitudinis, aliena, non fua fatietate obduruiffet, &c.

Patientiam præftare,Iurifconfulti frequenter dicunt,vt Marcellus in l.Cui nouum.D de Operis noui nũtiatione. Et Vlpian.in l.Si alius. D.Quod vi aut clam.

Reftituere aliquem veteri patientiæ.Tacit.in vita Agricolæ.

Rumpere patientiam.Sueton.in Tiberio, capite 24, Principatum, quanuis, &c. diu tamen recufauit,impudentiffimo animo' nunc adhortantes amicos increpans, vt ignaros quãta belua effet imperium: nunc precantem Senatum,& procumbentem fibi ad genua,ambiguis refponfis & callida cunctatione fufpendens: vt quidam patientiam rumperent, atque vnus in tumultu proclamaret, Aut agat, aut defiftat. Hîc patientiam fumit pro μακροθυμία,quam longanimitatem interpretantur. Erafmus.

Tentare patientiam alicuius.Cic.2.de Lege agrar.

Victa vitiis Ouid.3.Amor.eleg.10.

Incredibili patientia vti.Cic.10.Philip.

Paffus,Participium { παθὼν } pro Perpeffus. Virg.1.Æneidos,

O paffi grauiora!dabit deus his quoque finem.

Bello multa paffus.Virg.1.Æneid.

Dolores fimiles paffa eft.Senec.Octau.4.

Funera tot paffi.Virg.1.Æneid.

Bos nullum paffa iugum.Ouid.3.Metam.

Rura paffa ligones.Lucan.lib.1.

Nefas paffa eft corpore.Ouid.10.Metam.

Peiora paffi Horat.1.Carm.ode 7.

Pericula plurima paffus.Ouid.3.Trift.eleg.2.

Clypeus rarò paffus prælia.Ouid.13.Metam.

Secula nouem paffa cornix.Ouid.7.Metam.

Stuprum tyranni paffa Lucretia.Senec. Octau.6.

Paffurus,pen.prod.Participium { πεισόμενος.}

Pœnam paffurus.Ouid.4.de Ponto,eleg 6.

Situm indignum paffurus.Stat.3.Theb.

Paffiuus, pen.prod. Firmicus lib.4.cap. 8,A Venere defluens Luna,paffiuos in coitu faciet. Idem lib.5.cap.1, In amorum tamen illecebras, oculorum paffiuis cupiditatibus incurrẽs. Et lib.7.cap.18,Mercurius paffiuos amatores faciet.

Paffio,onis,Verbale. Firmicus lib.2.cap.12, Virgo fignificat omnes veneris ægritudines, & paffiones. Paulo pòft, Capricornus fignificat omnes geniculorum ægritudines,& paffiones. Rurfus ibidem, Aquarius fignificat omnes tibiarum moleftas ægritudines,& paffiones.

Paffio,Animi perturbatio,quam Cicero affectionem vocat,cuiufmodi funt amor,odium,iracundia, inuidia, timor, lætitia, fpes,& fimiles: πάθος. Auguft.lib.2.de Ciuitat.quæ funt fententiæ Philofophorum de his animi motibus. Heronymus & interpretes Bibliorũ,Paffionem,pro cruciatu vfurpant.

Patibilis,& hoc patibile,pen. corr.{ παθητικός} Quod perferri poteft.Cic. 4.Tufc.Negligenda mors eft,patibiles & dolores & labores putandi. Idem 3.de Natura deor. Quúmque omne animal patibilem naturam habeat,&c.

PATIRAMPHES { πατιράμφης } nobilis Perfa Otanis filius, & auriga Xerxis. Herodot.lib.7. Scribitur & Patriamphes.

PATISSVS amnis à Moro,in Sarmatia. Plinius lib.4.cap.12. quem Durian à nonnullis vocari ait.

PATIZITHES { πατιζείθης } Magus apud Perfas, qui Smerdin fratrem fuum fimilem Smerdi fratri Cambyfis Perfarum regem declarauit. Fuit enim præfectus Cambyfis apud Perfas.Herodot.lib.3.

PATMOS { πάτμος } Infula in mari Ægæo, quæ,vt Plin.fcribit lib.4.cap. 12,patet circuitu triginta millibus paffuum. In qua Iohannes apoftolus exul Apocalypfin fcripfit.

Pator,Vide PATIO.

PATRAE,Patrarum { πάτραι } Ciuitas in Achaia, quã Paufanias Aroen dici prius folitam affirmat, mox à Patreo, mœnibus ampliatis, nomen accepiffe quod nunc habet. Huius meminit Plinius lib.4.cap.4. Ouid.lib.6.Metamorphofeos,

Meffenéque ferox,Patræque,humiléfque Cleonæ. Nunc vulgò Patras vocatur.

Patrianus,pen.prod.Adiectiuum {πατρεανός.} Cic.ad Thermũ,lib.13.54, Vt obtineat id iuris in agris quod ei Patriana ciuitas decreuit & dedit. Vetus exemplar habet Patiana.

PATRASIS { πάτρασις } Vrbs Pontica, tefte Stephano, à qua deducitur gentile Patrafides.

PATRAEVS,vicus in Bofphoro,ad oftia Mæotidis.Strabo lib.11.

Patratus,Vide PATRO,patras.

PATRENSES,populi in Ionia.Strabo lib.8.

PATRIA, huius patriæ { πάτρα, πατρίς } Vrbs, fiue oppidum vnde orti fumus: quòd patria communis omnium parens fit. Cic.1.Offic. Sed fi contentio quædam & comparatio fiat, quibus plurimum tribuendum fit officij, principes fint, patria,& parentes: quorum beneficiis maximis obligati fumus. Virg.1.ecloga,

Nos patriæ fines,& dulcia linquimus arua:

Nos patriam fugimus. Cicero 3.de Finibus,Peccatum eft,patriam prodere.

Patria, aliquando prouincia ipfa ex qua orti fumus, impropriè tamen dicitur. Vnde Salluftius Hifpaniam fibi antiquam patriam dixit.

Nimborum patria Æolia. Virg.1.Æneid.

Parens communis omnium noftrum.Cic.1.de Orat.

Antiquiffima & fanctiffima parens.Cic.Attic.lib.9.

Patria eft,vbicunque eft bene.Cic.5.Tufc.

Confors patriæ.Ouid.epift.21.

Extorres patria.Lucret.lib.3.

Exul patriæ.Horat.2.Carm.ode 16.

Interitus,Vide INTEREO.

Parens.Cic.in Pifonem.

Sancte pater.Ouid.2.Faft.

Solum patriæ cum omnibus eft charum, tum verò dulce atque iucundum.Cic.4.in Catil.

Virtutes patriæ.Virg.4.eclog.

¶Antiqua patria.Virg 2.Æneid.

Barbara,Vide BARBARVS.

Chara.Horat.2.Serm.fatyr.2.

Chariorem decet effe patriam nobis,quàm nofmetipfos.Cicero 3. de Finib.

Munifica,Vide MVNVS.

¶Carere patria,Vide CAREO.

Cedere patriæ,Vide CEDO.

Omnibus qui patriã conferuauerint,adiuuerint, auxerint, certum effe in cælo ac definitum locum,vbi beati æuo fempiterno fruantur. Cic.in Somnio Scip.

Excedere patria.Virg.1.Æneid.

Exuere patriam.Tacit.lib.12.

Lacerarunt omni fcelere patriam, Vide LACER adiectiuum.

Pro patria,& In patria mori præclarum eft. Cic.Attic.lib.8.

Mutare victricem patriam victa,Vide MVTO.

Remeare in patriam.Ouid.15.Metam.

Amore blando patriæ retineri.Ouid.1.Trift.eleg.3.

Reuifere patriam.Virg.4.Georg.

Quæuis terra,patria. Hemyftichium eft oraculi quondam redditi Melco Pelafgo, de victoria confulenti. Admonet adagium virum fapientem ac bonum, vbicunque gentium vixerit, fœlicem effe. Erafmus.

¶Patria,pro quacunque regione fimpliciter. Virg.1.Æneidos,

-quæ've hunc tam barbara morem

Permittit patria? hofpitio prohibemur arenæ.

¶Patriæ,plurali numero.Plin.lib.7.cap.26, Neque enim ipfi coronantur,fed patrias fuas coronant.

Patrius,Adiectiuum { πάτριος } Quod eft patriæ.

Arma patria.Virg.3.Georg.

Aruum.Ouid.in Ibin.

Carmina Virg.2.Georg.

Di patrij.Virg.2.Æneid.

Inftituta. Cic.5.de Finibus, Attamen is quidem in patriis inftitutis manet. Poteft hic à patre deriuari.

Mos patrius & difciplina.Cic.de Senect.

Mos patrius Academiæ erat aduerfari femper omnibus in difputando.Cic.1.de Orat.

Muri.Virg.2.Æneid.

Penates.Horat.2.Serm.fatyr.5.

Patrij ritus.Cic.2.de Leg. Ex patriis ritibus optima colunto, præter Ideæ matris famulos.

Sedes.Ouid.3.de Ponto,eleg.2.

Sermo.Lucret.lib.1.

Terra patria decedere.Virg.6.Æneid.

PATRIAMPHES, Vide PATIRAMPHES.

Patriarcha {πατριάρχης}Patrum princeps,hoc eft pontificum primus. Hi quatuor principio fuere: Romanus, Antiochenus, Alexandrinus, & Hierofolymitanus. Poftea tranflata Byzantium imperij fede, additus eft & Conftantinopolitanus.

Patricida,Patricius,Patrimonium,Patrimus,Patriffo,Patrius,Vide PATER.

Patricus cafus, Id eft genitiuus. Varr.lib.7.de Ling.Latin. Item quod in patrico cafu hoc genus difpariliter dicatur, ciuitatum,parentum: ciuitatium,parentium, &c.

Patrius, Vide PATER & PATRIA.

Patro,patras { τελειόω,διαπράττω } patrâre,Propriè eft liberis operam dare,fed & pro Perficere & aliquid committere ponitur. Quintil.lib.8.cap 3, Vel hoc vitium fit quod κακέμφατον vocatur, fiue mala confuetudine in obfcœnum intellectum fermo detortus eft, vt Ductare exercitus,& Patrare bellum,apud Salluftium,dicta fanctè & antiquè,ridentur à nobis,fi diis placet: quam culpam non fcribentium quidem iudico, fed legentium, tamen vitandam. Ex quibus verbis colligitur prifcos Patrare pofuiffe pro Perficere, non folùm quum opera liberis daretur, fed etiam quum aliud quidpiam iam inceptum,ad finem perduceretur. Salluftius in Catil.Sperabat propediem magnas copias fefe habiturum, fi Romæ focij incœpta patrauiffent. Idem in Iugurtha, Tum Iugurtha patratis confiliis, poftquam omni Numidia potiebatur in otio,facinus fuum cum animo reputãs. Cic. 2.Verrina,Putáfne poffe quæ C.Verres in Quæftura,quæ in Legatione,quæ in Prætura, quæ Romæ, quæ in Italia, quæ in Achaia, Afia, Pamphiliáque patrarit, ea quemadmodum locis, temporibúfque diuifa funt,fic criminibus & oratione diftinguere?

Decreta patrare,Vide DECERNO.

Expugnationem.Tacit.lib.12.

Facinus.Liu.3.bel.Pun.

Necem.Tacit.lib.2.

Opera. Cic.2. de Leg. Feriis iurgia amouento, eásque in famulis (operibus patratis) habento.
Promissa. Cic.ad Attic.lib.1 9. Τιθώνε promissa patrauit, tu mandata effice quæ recepisti.
Reliqua belli Paterculus lib.2.
Victoriam. Tacit.lib.13.
¶Patror, patraris. Lucret.lib.5,
Quod facere intendunt, neque adhuc conata patrantur. Id est perficiunt.
Patrari, pro Confici. Tacit.libro 2. Etsi proxima æstas adiiceretur, posse bellum patrari. Hoc est, posse debellari.
Pacis patrandæ cum Romanis paciscebatur mercedem. Tacitus libro 20.
Patratus, pen.prod. Participium { διαπραχθείς. } Tacit.libro 2, Maluit patrati quàm incœpti facinoris reus esse.
Bella patrata. Claud.4. Paneg.
Cæde eius patrata. Tacit.lib.4.
Patres patrati dicebantur, quòd ad patrandum, id est peragendum iuramentum, vbi de fœderibus conuenerat, mitterentur. Liuius 1. ab Vrbe.
Patratio, patrationis, Verbale fœm.gen. Paterculus lib.2. L. Piso legatus Cæsaris triénio cum Thracibus bellauit, gentésque ferocissimas plurimo cum earum excidio nunc acie, nunc expugnationibus in pristinum pacis redegit modum: eiúsque patratione Asiæ securitatem, Macedoniæ pacem reddidit.
PATROBIVS, Neronis principis libertus, qui arenam Nili ad debellanda corpora palestræ studiis sibi ex Ægypto aduehi faciebat. Plin.lib. 35.cap.13.
PATROCLVS { πάτροκλος } Menœtij fuit filius & Sthenales, qui occiso per ludum Astragalorum Cleonymo, seu, vt aliis placet, Aeane Amphidamantis filio, solum vertens in Phthiam venit, vbi à Peleo propter generis propinquitatem susceptus est, & vnà cum Achille apud Chironem educatus, cũ eodem arctissima amicitia coniunctus vixit. Postea etiam cum Achille ad expeditionem Troianam profectus est, vbi armis Achillis indutus, cum Hectore pugnans ab eodem confossus occubuit. Quod quũ resciuisset Achilles, tametsi propter ereptã sibi ab Agamemnone Briseida bello abstinere omnino constituisset, nihilominus mutato proposito, acceptis etiam à Thetide matre aliis armis à Vulcano fabricatis ad bellum rediit, nec prius quieuit ex animo, quàm focij mortem quamcrudelissimè vindicasset.
Patroclus, Diues quidam fuit, sed oppidò quamsordidus ac parcus. Hic enim postea quam ad summas opes euectus est, aut (vt alij dicunt) ex quo natus est, nunquam est vsus balneo, parsimoniæ causa. Taxatur ab Aristophane in Pluto. Ab hoc natum est prouerbium, Patroclo sordidior. Erasm.
PATROCLES, præfectus classis Seleuci & Antiochi, quem multas terras patefecisse Plin.lib.6.cap.17. refert. Fuit & alius eo nomine, arte statuarius. Plin.lib.34.cap.8.
Patronus, patroni, penult.prod. { συνήγορος, προστάτης, πάτρων } Qui aliquem in periculo defendit. Valla, Patronus propriè est qui agit causam, sed accusati, non accusantis. Asconius Pædianus, Qui defendit alterum in iudicio: aut patronus dicitur, si orator est: aut aduocatus, si aut ius suggerit, aut præsentiam suam commodat amico: aut procurator, si negotiũ suscipit: aut cognitor, si præsentis causam nouit, & sic tuetur vt suam. Terent. Eunuch.4.6,
Perij, huic ipsi est opus patrono, quem defensorem paro. Cic.ad Tironem, lib.16.26, De patrono Marcus est adhibendus: isq; diu & multis lucubrationibus commentata oratione.
Patronus, custos, & defensor coloniæ Cic.pro Sylla.
Iustitiæ patronus. Cic de Amic. Qualis tum patronus iustitiæ fuit contra accuratam orationem Phili.
Patronus, laudator, aduocatus. Cic.pro Cluent.
Patronus luculentus, Vide Luculentus, in LVX.
Patronus & Cliens, contraria Ouid.1.de Arte.
Propugnator & patronus. Cic.pro Mil. Domi suæ nobilissimus vir, Senatus propugnator, atque illis quidem temporibus penè patronus, &c. M. Drusus occisus est.
¶Adoptare patronum. Cic.pro Sextio. Qua de causa & tum conuentus ille Capuæ, qui propter salutem illius vrbis Consulatu conseruatam meo, me vnum patronum adoptauit.
Constituere alicui causæ patronum Cic.pro Mur.
Delata ad patronos dissensio. Cic.pro Sylla.
Dare patronum alicui causæ. Cic 2.de Orat.
Patroni est, nonnunquam verisimile, etiam si minus verum sit, defendere. Cic.2.Offic.
Alicui causæ patronum existere. Cic.pro Rosc.Amer.
Esse patrono aliquo. Horat.1.epist.7,
-quære & refer, vnde domo quis,
Cuius fortunæ, quo sit patre, quóve patrono. Id est quem habeat patronum.
¶Patronus { πάτρων } aliquando est relatiuum Liberti, nimirum is qui seruum donauit libertate. Vide Vallam lib.4.cap.1.
Patrona, patronæ, pen.prod. { συνήγορος. } Cic.2.de Orat. Neque prouocationem patronam illam ciuitatis ac vindicem libertatis Populi Romani dari sine nobilium dissensione potuisse.
Patronalis, & hoc patronale, pen.prod. Marcellus in l. Si patronus. D. de donation. Non erit cogendus soluere, ne pars ex legibus verecundiæ patronali debita minuatur.
Patronatus, huius patronatus, pen.prod. Paulus in l. Idque Iulianum. D. de action.empt.& vend. Sed hoc ita, si non Arescusa elegerit emptoris patronatum: tunc enim illius remanet liberta.
Patrocinor, penult.corr. patrocinaris { συνηγορῶ, ὑπερασπίζομαι, συνηγορῶ } patrocinári, Tam verbo, quàm facto imbecilliorem protegere. Hirtius 6. bel. Hispaniensis, Quum appropinquassent aduersarij, patrocinari loco iniquo non deserunt. Plin.lib.14.cap.4, Contra id pigra vicinitate sibi patrocinante.

Patrocinium, patrocinij { συνηγορία, προστασία. } Festus, Patrocinia appellari cœpta sunt, quum plebs distributa est inter Patres, vt eorum opibus tuta esset. Inde factum est, vt patrocinium pro tutela & defensione dici cœperit. Plinius libro 13. capite 3, Ista patrocinia quærimus vitiis.
Voluptas plurimorum patrociniis defenditur. Cic.in Parad.
Orbis terræ patrocinium. Cic.2.Offic. Nostri autem magistratus, imperatorésque ex hac vna re maximam laudem capere studebant, si prouincias, si socios æquitate & fide defendissent. itaque illud patrocinium orbis terræ verius, quàm imperium poterat nominari.
Fides patrocinij Quintil lib 5.cap.13.
Mire patrocinium causæ difficilis. Ouid.1.de Ponto, eleg.3.
¶Arripere patrocinium æquitatis. Cic.1.de Orat.
Repudiare voluptatis patrocinium. Cicero 2 de Finibus, Aut hæc tibi Torquate sunt vituperanda, aut patrocinium voluptatis repudiandum.
Causa patrocinio non bona maior erit. Ouid.1. Trist.eleg.1.
Suscipere patrocinium difficilis causæ. Ouid.1.de Ponto, eleg.3.
Suscipere patrocinium alicuius desertæ disciplinæ. Cic.1.de Nat. deor. Et in Orat. Legitimarum & ciuilium controuersiarum patrocinia suscipere.
Tueri patrocinia. Vatinius Cic.lib.5.9, Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis seruas, P. Vatinius cliens aduenit, qui pro se causam dicier vult.
Patronymicum nomen, penultima corr. { πατρωνυμικὸν } Grammaticis dicitur, quod sub patris nomine significat filium: vt Priamides, id est Hector Priami filius. Vide Grammaticos, maximè Priscianum.
PATROVS, Apollo apud Athenienses dictus est, & Alexicatos. Alexander Alexandrinus lib.6.cap.4, Nec minus Apollinem nominibus variis vocatum ferunt: quippe apud Athamanas Titan, apud Ægyptios Osiris: à Persis, vbi in antro colitur, Mitra nuncupatur, à Lydiis Lymios: ab aliis Eleus. In Tauromínio Archigetes, à Syracusanis Themites, à Græcis Tyreos, cui sacrum ante fores faciunt: apud Bachini incolas Libyssinus, à Scythis Oetosyros, Lesbiis Myricæus, quòd myrices, hoc est virgas teneret: apud Spartanos Carnius dictus est, ab Atheniensibus Patrous.
Patruelis, Patruus, Vide PATER.
PATTAICION { πατταικίων } Vir quidam fuit infamis calumniator, cui quum mos esset bonis viris calumnias struere, atque hoc tam fœdo quæstu parare rem, tandem deprehensus conuictúsque, pœnas dedit capite. Huic præcipuum studium fuit, probati nominis iuuenibus negotium facessere. Idem popularibus conuiciis lapidatus est, quòd fur esset, & ædium perfossor. Hinc prouerbium, Pattæcione calumniosior. Refert Suidas.
PATTAGIA { παττάγιε } fluuius Siciliæ, ἀπὸ τοῦ παταγεῖν, id est à sonitu, nam per saxa fluens clamare videtur. Claud.2. de raptu Proserpinæ,
-& saxa rotantem
Pattagiam.
PATTAICI, seu Patæci apud Phœnices dij minutuli, quos in proris triremium circumuehere solebant. Herodotus Pigmeis similes Pataicos deos dicit. Lilius Syntag.1.
PATVLCIVS, dictus est Ianus, quòd tempore belli portæ tẽpli eius pateant. Vide Ouidium in FASTIS.
Patulico. Patulus, Vide PATEO.
Paua, Vide PAVO.
Paucus, pauca, paucum { παῦρος, ὀλίγος, σπάνιος, ὀλίγιστος } à Parum quidam deducunt, Singulariter rarò legitur, contrarium est Multo. Cic. de Amic. Quum & ego essem vnà, & pauci admodum familiares, in eum sermonem illum incidere.
Plures & Pauci, contraria. Author ad Heren.lib.4, Qui quum plures erant, paucis nobis exæquari non poterant.
Ex multis paucos ad ignominiam sortiri. Cic.pro Cluent. Si erunt plures qui ob innocentem condemnandum pecuniam acceperint, vt non animaduertas in omnes, sed carpes vt velis, & paucos ex multis ad ignominiam sortière.
Ad paucos pœna, ad omnes metus peruenit. Cic.pro Cluent.
Inter paucos disertus, & dignus illa propinquitate. Quintilianus libro 10.cap.3.
Crimen paucorum in omnes diffundere. Ouid.3.de Arte.
Intrauit paucis comitantibus vrbem. Ouid.11. Metam.
Paucæ, paruæ, & viles res. Cic.5. Tuscul. Aperta res est, & quotidie nos ipsa natura admonet, quàm paucis, quàm paruis rebus egeat, quàm vilibus.
Pauca & modica. Tacit.lib.10.
Non pauca, Vide NON aduerbium.
Contentus paucis. Horat.1.Serm.satyr.3.
Conferre in pauca, Vide CONFERO.
Dicere pauca. Horat.2.Serm.satyr.7.
E multis pauca tibi expediam dictis. Virg.3.Æneid.
Loquar pauca pro re. Virg.4.Æneid.
Respondere pauca. Horat.1.Serm.satyr.6.
¶Paucis, subaudi verbis. Terent.And.5.3,
Pater, licétne pauca? s. quid dices mihi? Celsus lib.7, Prius ipsius loci natura paucis proponenda est.
Auscultare paucis, Vide AVSCVLTO.
Cognoscere paucis. Lucret.lib.2.
Docere paucis Virg.4.Æneid.
Responsum paucis reddere. Virg.6 Æneid.
His paucis diebus. Cic.2. Verr. Ecce autem repentè his diebus paucis, comitiis Consularibus factis.
Paucis diebus eram missurus domesticos tabellarios: Id est, Intra paucos dies. Cic.ad Curion.lib.2.6.
¶In paucis diebus quàm Capreas attigit, &c. Sueton.in Tib. Id est, paucis pòst diebus quàm.
Paucorum mensium sunt relictæ reliquiæ. Plaut. Mostel.2.
Paucis interpositis diebus iterum, &c. Cic. de Claris Orat

Paucis

Paucis mensibus.Cic.ad Quintum fratrem, lib 3.17, Spero paucis mensibus opus Diphili perfectum fore.
¶Pauci, apud antiquos pro bonis ponebantur, vt Multi pro malis, authore Nonio. Cic.in Orat Iactationem habuit in populo, nec paucorum iudicium reprehensionémque pertimuit.
¶Pauciores dies.Paulus in l.2.D.de iur.deliberandi.
¶Paucissimus. Plin.lib.10.cap.59, Anseres aliàs plurima oua sedecim, paucissima septem.
Pauculus,pen.corr Diminutiuum { [Greek] } Terent.Heaut.4.6, Quod imperabit facito:loquitor paucula. Cic.ad Attic.lib.5,Quintum Volusium tui Tiberij generum, certum hominem, sed mirificè abstinentem,misi in Cyprum,vt ibi pauculos dies esset.
Cætera de genere horum paucula.Lucret.lib.2.
Pauxillus, Adiectiuum { [Greek] } diminutiuum à Paulum. Plautus Aulul 5.
Ossa pauxilla & minuta.Lucret.lib.1.
Seminibus perquàm pauxillis creata.Lucret.lib.3.
Viscera pauxilla.Lucret.lib.1.
Pauxillùm,Aduerbium { [Greek] } Parum admodum. Plaut.Capt.4, Sed si pauxillum potes contentus esse. s. nx perpauxillum modò.
Pauxillulus,penultima correpta, Adiectiuum, diminutiuum à Pauxillus. Plaut.Rud.23,
Hoc colore capiuntur pauxillulli. Terent.Phorm.1.1,
Iampridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum,id vt conficerem. Gellius lib.10.cap.vltimo, Considerent an minutæ illæ admonitiones pauxillulæ,&c.
Pauxillatim,pen.prod.Aduerbium,pro Paululum,sensim, pedetentim. Plaut Rud 22,
Doctè atque atque astutè ego illi pauxillatim pollicitabor
Pro capite argentum.
Pauxillisper,Aliud aduerb.à pauxillo. Plaut.Truculento,
Plus decem pondo amoris pauxillisper perdidit. Id est per particulas. Nonius.
Paucies { [Greek] } pro Rarò dici (inquit Nonius) veterum authoritas docet. Titinnius Gemina,Tuam etiā vxorem paucies videbo. Cælius annalium lib 6, Consulto non paucies arcessitum. Paulus.
Pauciloquium,pauciloquij { [Greek] } Multiloquio contrarium.Plautus Merc.3,
Inhæret etiam auiditas,desidia,iniuria,
Inopia,contumelia,& dispendium,
Multiloquium,pauciloquium.
Paucitas, pen corr.huius paucitatis, fœm.gen. { [Greek] } Cic.1.de Inuent. Paucitas in partitione seruatur. Idem ad Cælium, lib.2.10,De pantheris per eos qui venari solent, agitur mandato meo diligenter: sed mira paucitas est,& eas,quæ sunt,valde aiunt queri,quòd, &c.
Amicorum paucitas.Cic. Antequam iret in exilium.
Definita numero & paucitate genera.Cic.2.de Orat.
PAVENTIA Dea,ab antiquis constituta,vt auerteret pauores ab infantibus:atque inde etiam appellata,authore D.Augustino.
Paueo,paues,paui { [Greek] } pauère, Timere. Plaut.Curcul.5,
Paues parasitus quia non rediit Caria.
Paueo ne. Terent.And.2.2,
Id paues,ne ducas tu illam:tu autem,vt ducas.
Pectora pauent metu.Ouid.9.Metam.
Animus pauet apud consilium illud pro reo dicere. Cic.5.Philip.
Noctem pauere.Cic.2.Tusculana,
-nauem vt horrisono freto
Noctem pauentes timidi adnectunt nauitæ. Ex poeta.
Pugnam pauere.Lucan.lib.7.
Pauere plus est quàm Timere.Tacit.lib.4,Id ipsum,inquit,pauentes quod timuissent. Nempe quia timor quem animo conceperant, aspectu augebatur.
Paueo,cum accusatiuo. Plin.in Paneg. Illos posteros libertatis nec terret Cæsar,nec pauet.
Pauesco,cum accusatiuo.Tacit.lib.1,Plures bellum pauescere, alij cupere.
Pauendo { [Greek] } Lucan.lib.1, -sic quisque pauendo
Dat vires famæ.
Pauens,Participium { [Greek] } vt Rerum nouitate pauens iuuenis. Ouid.2.Metam.
Agna pauens.Ouid.6.Metam.
Terrore pauentes equi.Ouid.2.Metam.
Paueri frumenta dicebant antiqui, quæ de vagina non bene exibant. Festus.
Pauendus { [Greek] } Plinius lib.8.cap.23,Nec pedibus pauendas tantum serpentes,sed & missili volare tormento.
Pauesco, pauescis { [Greek] } pauéscere,Idem quod Pauere, nisi frequentia significationem augeat. Gellius lib 19.cap.1, Rebus fortè id genus,quibus dixi, obortis, pauescere sensim, & quasi albescere,non insipientis esse hominis,neque ignari putemus.
Prodigia pauescere.Silius lib.16.
Pauefio, pen.prod pauefis, pen.indiffer. { [Greek] } pauefieri, pen.corr. Pauidum fieri.Gellius libro 19.cap.1,In tanta violentia tempestatum videor paulum pauefactus.
Corpora pauefacta.Ouid.15.Metam.
Pauito,pauitas pen.corr. { [Greek] } pauitàre, Frequentatiuum, Valde pauere,timere,vel valde frigere. Terent.Hecy.3.1,
-vxorem Philumenam
Pauitare nescio quid dixerunt. Vbi Donatus, Pauere & timere, & ad corporis, & ad animi perturbationem veteres referebant. Virgil. 6.Æneidos,
Vix adeò agnouit pauitantem,& dira tegentem
Supplicia.
Pueri in tenebris pauitant.Lucret.lib.2.
Pauitans,pen.corr. Particip. { [Greek] } Valer.7.Argonaut.
Prosequitur pauitans, & ficto pectore fatur.Virg.2.Æneid.

Pauor,huius pauoris,mascul.gen. { [Greek] } Est(inquit Cic.4.Tusc.)metus loco mouens mentem.Cæs.2.bel.Gal.Prius quàm se hostes ex pauore ac fuga recinerent.
Liber pauore,Vide LIBER,liberi.
Tela gelida pauoris.Lucret.lib.3.
Aduersorum pauor.Silius lib.8.
Anceps pauor.Valer.3.Argon.
Cæcus.Valer.7.Argon.
Circunfusus,Vide CIRCVNFVNDO.
Confusior,Vide CONFVNDO.
Falsus.Tacit.lib.20.
Gelidus.Lucret.lib.3,
Nec gelidi torpet telis perfixa pauoris.
Horribilis.Lucret.lib.5,
-cui non correpunt membra pauore
Fulminis horribili?
Horridus.Senec.Herc.OEth.1.
Humilis.Virg.1.Georg. Hoc est,humiles efficiens.
Lymphaticus,Vide LYMPHA.
¶Pauor cepit me.Liu.4.bel.Pun.
Deponere pauorem.Ouid.10.Metam.
Venia est tantorum danda pauorum.Lucan.lib.1.
Ingens excutit somnos.Senec.Octauia,4.
Pauor sapientiam mihi omnem ex animo expectorat. Cic.3.de Orat. Et 4.Tusculan. Ex Ennio.
Exultat pauor.Lucret.lib.3.
Incutere pauorem,Vide INCVTIO.
Induere.Tacit.lib.20.
Induere alicui.Silius lib.15.
Inijcere,Vide INIICIO.
Nouus pauor insinuat per pectora tremefacta. Id est,insinuatur. Seruius.Virg.2.Æneid.
Lenire Silius lib.8.
Gelidus pauor occupat artus.Lucan.lib.1.
Pulsans corda haurit.Virg.3.Georg.
Sacer pauor corda effera raptat.Valer.1.Argon.
Reliquit ossa.Virg 3.Æneid.
PAVOR & PALLOR, Dei à Tullio Hostilio figurati & culti. Augustinus, Hostilius certè Rex deos & ipse nouos Pauorē atque Pallorem propitiandos non introduceret, si Felicitatem Deam nosset & coleret. Liuius lib.1.& Lactantius.
Pauidus,pen.corr.Adiect. { [Greek] } Qui semper timet,inquit Seruius. Plin.lib.11.cap.37,Nutrites aures pauidis equis. Virg.8.Æneid. Stant pauidæ in muris matres.
Metu pauidus.Ouid.2.Fast.
Aures.Ouid.epist.3.
Aues pauidas terrere.Ouid.1.Fast.
Formidine pauidi cerui.Virg 3.Georg.
Formido.Ouid.2.Metam.
Fuga.Silius lib.13.
Furtum.Lucan.lib.2.
Leporem captare.Horat.Epod.2.
Mentes.Tibull.lib.3.eleg.4.
Pauidus metus,ab effectu,quia pauidos facit.Ouid.1.Fast.
Pecus.Ouid.2.de Arte.
Religiones.Lucret.lib.2.
Vrbs.Virg 9.Æneid.
Vultus.Ouid.2.de Ponto,eleg.8.
Pauidissimus, penultima correpta, Superlatiuum { [Greek] } Silius libro 10. -talsn' pauidissime dignum
Me vita,pulchráque indignum morte putasti?
Pauidè. pen.corr.Aduerb. { [Greek] } Timidè, Meticulosè. Liu.5.ab Vrbe,Quæ ad Alliam tam pauidè fugerat,ciuitas fuit.
Pauicula, pauiculæ, pen.cor.Instrumentum quo coæquatur & condensatur terra arearum. A pauiendo dicitur. Cato cap.129, Vbi bene comminuta terra fuerit,& amurcam combiberit, cylindro aut pauicula coæquato. Columel.lib 2.cap.20, Tum area æquata pauiculis, vel molari lapide condensetur.
Pauimentum,pauimenti { [Greek] } Ipsum domus solidamentum siue incrustatio, quam gradiendo calcamus. dictum à pauiendo,id est tundendo siue feriendo: quòd dum fiunt pauimenta, pluribus simul diebus feriuntur & tunduntur, vt solidiora sint, & ne rimas faciant.Iuuen.Satyr.14,
Verre pauimentum,& nitidas ostende columnas. Cato,Pauimenta ad hunc modum facito,De testa arida pauimentum struito: vbi structum est,pauito,siccatóque oleo,vt pauimētum bonum fiet. Plinius epistol.25.
Barbarica pauimenta,Vide BARBARVS.
Pauimenta & porticus habet villa.Cic.Quint.frat.lib.3.17.
Compostæ arte pauimento lexes.Cic.3.de Orat. Ex Lucilio.
Facere pauimenta.Cic.Quint.frat.lib.3.17.
Natabant pauimenta vino:madebant parietes.Cic.2.Philip.
Pauimentorum genera multa fuerunt apud veteres.Erant enim lithostrota,paruulis coagmētata crustis, siue tessellatis lapillis structa. Erant & subdialia à Græcis inuenta, quæ sub dio erant, & in aperto: quæ vbi imbres gelant, sunt vtilia. Erant & asarota, de quibus Papinius in Syluis, -subierántque nouis asarota figuris.
Plinius appellat eusarota: quoniam purgamenta cœnæ in pauimenta euerri solent. & Græcè dicitur bene:[Greek],verro. Fuerūt & pauimenta barbarica subtegulanea,scalpturata,& Græcanica. Vide Plin.libro 36.cap 25.
Pauimenta Pœnica,inquit Festus,marmore Numidico strata signi ficat Cato,quum ait in ea oratione quā habuit,nequis Consul fieret, Dicere possum quibus villæ, atque ædes ædificatæ, atque expolitæ maximo opere citro atque ebore, atque pauimentis Pœnicis stent. Vide NVMIDIA.

Pauimenta sectilia & tessellata, Vide Sectilis,in SECO,& Tessellatus,in TESSERA.

Pauimento, pauimentas, pauimentâre, Pauimentum facere, seu pauimento sternere. Plin.lib.17 cap.4,Ergo pauimentandum vbi sata sit, censent,vt lachryma non absorbeatur. Cicero pro Domo,In palatio pulcherrimo prospectu, porticum cum conclauibus pauimentatam trecentûm pedum concupierat.

Pauio,pauis,pauiui,pauitum, pen.prod. { παίω } pauire, Ferire,percutere,tundere. Sumptum à Græcis, qui παίειν dicunt percutere. Cic. 2.de Diuin. Sed quia quum pascuntur, necesse est aliquid ex ore cadere, & terram pauire,terripauium primò,pòst terripudium dictum est:hoc quidam iam tripudium. Cato cap.18,Ibi de testa arida pauimentum struito:vbi structum est,pauito,fricatóque,oleo perungito, vti pauimentum bonum fiet. Columel.lib.1.cap.6.

Pauita & complanata terra Plin.lib.9 cap.10.

Paulatim, Paulisper, Paulum, Paululum, Paulus, Vide PARVM.

PAVLVS { παῦλος } cognomen L.Æmylij Consulis Romani,de quo vide in AEMYLIVS.

Prodigus Paulus magnæ animæ Horat.1.Carm.ode 12.

Belligeri sublimis regia Pauli.Stat.1.Sylu.1.

Paulus Castrēsis Iurisconsultus Patauij,Florentiæ & Bononiæ iura interpretatus est: editísque Commentariis suis, Patauij anno 1437. prid.Kalen.Mar.vitæ supremum diem confecit.

Pauo,pauonis,& Pauus,paui,masc.gen.{ ταώς } Auis vulgo nota. Plin. lib.10.cap.20, In his pauonum genus cum forma,tum intellectu eius & gloria. Gemmantes laudatus expandit colores aduerso maximè sole, quia sic fulgentius radiant. Et paulo pòst, Ab authoribus non gloriosum tantùm animal hoc traditur, sed & maleuolum, sicut anser verecundum. Gell.lib.7.cap.16,Pauus è Samo præstātior est. Cic. 3.de Finib.Alia autem nullam ob vtilitatem quasi ad quendam ornatum,vt cauda pauoni, plumæ versicolores columbis, viris mammæ atque barba.

Pauo regia.Auson.Sect.3.ad Paulinum,

Nec quia mille annos viuit Gangeticus ales,

Vincit centum oculos regia pauo tuos.

Paua, pauæ, fœm.generis.{ ταῶνα } Pauonis fœmina. Ausonius Sectione prima,

Pauáque de pauo constitit ante oculos.

Pauo masculus.Colum lib.8.cap.11.

Pauo fœmina.Colum.lib.8.cap.11.

Cauda pauonis Lucret.lib 2.

Lepor pauonum.Lucret.lib.2.

Pictus pauo Ouid 1.Metam.

Crudus,Vide CRVDVS.

Pauonaceus, Adiect.{ ταωνώδης }Plin.lib.36.cap.22,Vt si libeat,ad quæ vocant pauonacea tegendi genera. Quo in loco doctiores legunt pauimentata tegendi genera,hoc est pauimentorum more constructa,cuiusmodi permulta hodie videmus.

Pauoninus, pen.prod. Adiect. { ταώνειος } Quod ex pauone est. vt Pauoninum ouum.Colum.lib 8.cap.5.

Pauonius { ταώνιος } aliud Adiect.idem significans. vt Pauonia oua. Varro 2. de Re rustica. capite 9. Castigatiora exemplaria habent pauonina.

Pauor,Vide PAVEO.

Pauper,huius pauperis,penult.corr.com.gen.vel vt alij volunt,omnis gen. { πένης, ἄπορος } Notæ significationis. Dicitur à paruo lare. Cic. in Parad. Non modò non copiosi ac diuites,sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt.De improbis & auaris.

Pauper,à paulola re.Varr.lib.4 de ling.Latin.

Turba pauperiorum.Horat.1.Serm.satyr.1.

Ambitiosi pauperes.Quintil.lib.2.cap.4.

Pauper esuriens.Martial.lib.9.epigr.81.

Facere pauperem.Senec.de Benef.lib.2.cap.2.

Pauper vbique iacet.Ouid.1.Fast.

Pauperis est numerare pecus.Ouid.13.Metam.

Meo sum pauper in ære.Horat 2 epist.2. Id est,pauper quidē sum, sed tamen in meo ære, non in alieno constitutus. id est, nulli quicquam debeo. Porphyr.

Congesto pauper in auro.Sen.Herc.fur.3.

¶Pauper,cum genitiuo positum:vt Argenti & auri pauper. Horat. 2.Serm.Satyr.3.

Aquæ pauper Daunus.Horat.3.Carm ode 30.

Colonus pauper ruris.Horat.1.Carm.ode 35.

¶Agri pauperis custos.Tibull.lib.1.eleg.1.

Cultus pauper.Tibull.lib.1.eleg.10.

Domus.Virg 12.Æneid.

Pauper & ieiuna eloquentia, per translationem,pro Inope & ieiuna.Quintil.lib.10.cap.5.

Honos.Stat 5.Thebaid.

Horti pauperis custos.Virg.7.eclog.

Incola.Ouid.3.Trist.eleg.10.

Sub paupere tecto.Horat.1.epist.10.

Terra.Virgil.6.Æneid.

Vena pauperiore fluit carmen.Ouid.4 de Ponto,eleg.2.

Vena paupere manat ingenium.Ouid.2.de Ponto,eleg.5.

Nec iners,nec pauper voluntas.Ouid 8.Metam.

Pauper diuiti dans,petit. Prouerbium accommodari poterit ad illos,qui pauperes munusculis quibusdam captant diuites,ad eum modum liberalitatem illorum velut elicientes. Neque enim hoc est dare munus,sed flagitare.

Pauperior, Comparatiuum. Vlpian in l. Nec ei permittitur.§. vltimo. D. de adoptionib. Interdum & ditiorem permittitur adoptare pauperiori.

Pauperrimus,penultima correpta {πενέστατος} Superlatiuum.Plin.lib.24. capite 1,Quum remedia vera quotidie pauperrimus quisque cœnet.

Bonorum pauperrimus.Horat.1.Serm.satyr.1.

Paupera, pauperæ { πενία } apud Plautum lectum est, Paupera hæc res est.

Pauperculus, Adiectiuum diminutiuum { πτωχικός } Terent. Heaut.1.1, Est è Corintho hic aduena anus paupercula. Varro 1.de Re rust.cap. 17,Vt plerique pauperculi cum sua progenie.

Mater paupercula.Horat.1.epist 18.

Paupertas,paupertatis,fœm.gen { πενία } Ipsa pauperis conditio. Cic.5. Tusculan. Vt de paupertate nonnunquam,cuius onus disputando leuamus, docentes quàm parua & quàm pauca sint quæ natura desyderet.

Paupertas,egestas,mendicitas. Cic.in Parad.Itaque istam paupertatem,vel potius egestatem ac mendicitatem tuam nunquam obscurè tulisti.

Pudor paupertatis.Horat.1.epist.19.

Audax paupertas Horat.2.epist.2. Audacē paupertatem appellauit aptissimo & verissimo epitheto nulla enim res est,quæ magis impellat homines ad facinus,iniuriámque alteri inferēdam,quàm paupertas. Non malè igitur Plato libro 8.de Repub. Perspicuum est(inquit) qua in ciuitate mendicos videris, in ea ciuitate, fures, crumenarum sectores, sacrilegos, & omnium huiusmodi malorum opifices latitare.

Paupertas certissima.Columel lib.12.cap.2,Nam vetus est prouerbium, paupertatem certissimam esse,quum alicuius indigeas, vti eo non posse, quia ignoretur vbi proiectum iaceat quod desyderatur. Hactenus Columella. Sentit autem, ni fallor, siquis habeat domi, quod quum vtendum est, inueniri non potest, eum magis egere eo quod habet, quàm si non haberet. Etenim qui non habet, rogat aliunde commodato: qui habet, vbi ventum est ad articulum quo sit vtēdum nec suum haber,quòd vbi sit,nescit: nec alienum habet quo possit vti. Erasmus.

Contracta in paupertate solutus Horat.1.epist.5.

Paupertas fœcunda virorum fugitur.Lucan.lib.1.

Horrida paupertas.Lucret.lib.6.

Infœlix.Iuuenal.Satyr.3.

Sæua.Horat.1.Carm.ode 12.

Sobria.Claud.7.Panegyr.

¶Causam paupertatis defendere.Cic.5.Tusc.

Leuem efficere paupertatem ferendo.Ouid.8.Metam.

Leuare paupertatem alicui,Vide LEVIS.

Patientia paupertatis ornari.Cic.2.de Lege agrar.

Ambitiosa paupertate viuimus.Iuuenal.Satyr 3.

PAVPERTAS Dea, quam Aristophanes in Pluto πενίαν & dicit & describit,à Gadareis summa in veneratione habita est,quòd crederetur artes adinuenisse, industriam & hominum ingenium acuere. Amianus,Hanc ore pallido, furiæ similem, nisi quòd facem non præfert, pingunt.

Paupertates,nouè positum numero plurali. Varr.de vit.popul.Roman.lib.11,Quid inter hos Ioues intersit,& eos qui ex marmore,ebore,auro nūc fiunt, potes animo aduertere,& horum temporum diuitias,& illorum paupertates. Nonius.

Pauperies, pen.corr. pauperiei, pen prod.fœm.gen. Idem { πτωχεία.} Horat.2.Serm.satyr.7,

Quem neque pauperies,neque mors,neque vincula terrent. Virg.6. Æneidos, -quàm vellent æthere in alto

Nunc & pauperiem & duros perferre labores.

Magnum pauperies opprobrium.Horat.3.Carm.ode 24.

Abacta pauperies.Vide ABIGO.

Aspera.Claud.de bello Getico.

Immunda pauperies domus.Horat.2.epist.2.

Importuna.Horat.3.Carm.ode 16.

Proba.Horat 3.Carm ode 29.

¶Inferre aliquem in pauperiem,Vide INFERO.

Angustam pauperiem pati.Horat.3.Carm.ode 2.

Duram pati Horat.4.Carm.ode 9.

Perferre pauperiem & duros labores.Virg.6.Æneid.

Iniquam tolerare.Claud 2.in Eutrop.

¶Pauperies,damnum dicitur quod quadrupes facit. Paulus. Hinc tit.in Pandectis,Si quadrupes pauperiem fecisse dicatur. id est,fecisse damnum.

Paupertinus, pen.prod. Adiectiuum { πτωχαλέος } Idem quod Pauper. Varro de Vita popul.Rom.lib.1,Quòd si paupertina sint elegantia,ac cum castimonia. Nonius.

Paupertinum cor.Arnob.lib.6.aduers.gentes.

Paupertinæ literæ.Gellius Noct.Attic.lib.14.cap.6.

Paupero,pauperas,penult corr.{ πενόω } pauperâre, Pauperem reddere,antiquè. Plaut.Pseud.10,

-nam boni viri

Me pauperant,improbi alunt. Horat.2.Serm.satyr.5,

Eripiet quiuis oculos mihi citius,quàm te

Contemptum cassa nuce pauperet.

Merx dominum pretio pauperat. Plaut.Milit glorios.

Pausa,pausæ { παῦσις } est quies alicuius rei, vt ait Nonius. Lucil.lib. 1.Sat. Hæc vbi dicta dedit,pausam facit ore loquendi.

Frigida pausa vitæ,Mors.Lucret.lib.3.

Interiecta pausa vitæ Lucret.lib.3.

Dare pausam alicui.Lucret.lib.2.

Pausam fecere fremendi. Ennius apud Varronem libro 6.de Ling. Latina.

Pausam stare fragori.Lucret.lib.1.

Pausarius,pausarij, Qui pausam voce designat. Seneca epist.57, Sic me ad omnia durati, vt audire vel pausariū possim voce acerbissima remigibus modos dantem. Id est,significantem quando vel intendere, vel remittere conatum debeant.

Pauso,pausas { παύομαι } pausare, Quiescere. Plaut.Trinummo,4, Pausa,vicisti castigatorem tuum.

PAVSANIAS {παυσανίας} Cleombroti filius, Lacedæmoniorum dux, res multas bello fœliciter pro Lacedæmoniis gessit. Contra Athenienses qui bellum excitauerant missus, eos pacatos reddidit, eiectis ex vrbe decem tyrannis. Pòst etiam rebus Persicis studens, quum esset Byzantiis, paulatim ad tyrannidem peruênit, stiparoribus Phœnicibus & Ægyptiis, tum veste mensáque Persica vtens, Xerxis insuper filia sibi matrimonio iuncta. Quare in iudicium vocatus, fugit in templum Mineruæ, vbi & interfectus est. Cadauer in barathrum eiectum. Ex Thucydide. Pausanias, Macedo adolescens, qui Philippum Macedonem interfecit. Hic primis pubertatis annis stuprum per vim passus ab Attalo fuerat: &, quod deterius est, conuiuis vti scortum vltrò oblatus. De qua iniuria apud Philippum sæpe questus, quum eum ridentem facinus videret, iram in eum conuertit, & vltionem quam ab inimico non poterat, ab iniquo iudice exegit. Trogus.

Pausia, pausiæ, vel Pausea, pauseæ {ἐλαίας εἶδος} Oliuæ genus: quòd non nisi pauiendo, hoc est tundendo oleum emittat. Colum. lib. 5. cap. 8. Olearum sicuti vitium, plura genera esse arbitror: sed in meam notitiam decem modò peruenerunt, pausia, algiana, &c. Virgilius 2. Georgicorum,

-& amara pausia bacca. Hoc est viridi, inquit Seruius. nam ex pausia viridi exprimitur oleum.

PAVSIAS {παυσίας} Sicyonius pictor, lacunaria & cameras pingere instituit. Amauit & Glycerium municipem suam, inuentricem coronarum, vnde paupertatem illa sustentauit. Hanc pinxit sedentem cum corona: quæ tabula, appellata est στεφανόπλοκος, id est coronam texens. Huius tabulæ exemplar L. Lucullus duobus talentis emit Athenis. Author Plinius lib. 35. cap. 11.

Pausiacus, pen. corr. {παυσιακός.} Horat. 2. Serm. satyra 7, Vel quum Pausiaca torpes insane tabella.

Pausicape {παυσικάπη} Machina quædam erat, quæ collo molentium seruorum inserebatur, ne polentam comederent, néve manus ori admouere possent. Miseri enim illi pistores serui, inter agendas molas, quum famelici essent, furtim soliti erant de polenta, id est de hordei farina esitare. Iulius Pollux, τό γε μὴν τοῖς εἰκότας τοῖς ἔνδον ἐργαζομένοις ὑπὲρ τοῦ μὴ χρῆσθαι τῶν ἀλφίτων, ὅπερ ἐπιτίθεμαι παυσικάπη ἐκαλεῖτο, τροχοειδὲς μηχάνημα ἐν τῷ τραχήλῳ περικείμενον, ὡς ἀδυνατεῖν τῷ στόματι τὰς χεῖρας προσάγειν.

PAVSILYPVM {παυσίλυπον} villa est Campaniæ ab amœnitate dicta, ἀπὸ τῆς παύσεως τῆς λύπης, hoc est, à curæ mœrorísque cessatione. Plin. lib. 9. cap. 53. Pausilypum villa est Campaniæ haud procul Neapoli. Idem lib. 3. cap. 6, Iter Pausilypum & Neapolim, Megaris.

Pausilypus {παυσίλυπος} poculum erat in conuiuiis tertium Ioui seruatori dicatum: ita dictum, quòd curas abigeret. Quinetiam Iouem ipsum Sophocles Pausilypum appellat.

PAVSINVS, flumen in Illyrico. Plin. lib. 3. cap. 21.

Pauso, pausas, Vide PAVSA.

PAVSON {παύσων} Pictor quispiam fuit insigni tenuitate, quemadmodum apud Iuuenalem Codrus. Hinc natum ferunt prouerbium, in mendicos iactari solitum, Pausone mendicior. Meminit huius Pausonis Aristoph. in Pluto.

PAVSVS, Deus videtur fuisse qui pausam afferret & quietem, quem bellis aduersarium, repugnantísque Bellonæ potestatis fuisse suspicamur ex Arnobio sic scribente, Qui Faunos qui fatuas ciuitatúmque genios, qui Pausos reuererentur atque Bellonas.

Pauus. Vide PAVO.

Pauxillus, Vide PAVCVS.

Pax, pacis {εἰρήνη, διάλυσις} Notæ significationis, à pactione dicitur, vt ait Vlpianus, D. De pactis l. 1. quod à verbo Paciscor deducitur. Cic. 1. de Lege agraria, Nihil tam populare, quàm pacem, quàm concordiam, quàm otium reperiemus. Plaut. Persa, 6,

Audacter, tibi si lubido est perdere.
T. bona pax sit potius.

Oliua placita paci. Virg. 2. Georg.
Alma pax, Vide ALMVS.
Comes pacis, & otij socia eloquentia. Cic. de Clar. Orat.
Conditio pacis quæ est, in qua ei, cum quo pacem facias, nihil concedi potest? Cic. 12. Philipp.
Cura tuendæ pacis. Ouid. 11. Metam.
Facies pacis. Tacitus lib. 13.
Pacis dulcedine gaudentes. Patercul. lib. 2.
Imago pacis. Tacitus lib. 1.
Indocilis vir pacísque modísque. Silius lib. 12.
Inops pacis terra. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.
Medius pacis & belli Horat. 2. Carm. ode 19.
Nomen pacis dulce, & res ipsa salutaris. Cic. 2. Philip.
Summa pacis. Tacitus lib. 13.
Tranquillitas pacis & otij Cic. 1. de Lege agrar.
Candida pax. Tibul. lib. 1. eleg 9.
Concors. Ouid. 1. Metam.
Egregiæ pacis custos fidissimus. Claud. de Nupt. Honorij.
Explorata. Cicero 7. Philipp. Poteritis igitur exploratam habere pacem, quum in ciuitate Antonium videatis, vel potius Antonios?
Festa. Ouid. 2. Metam.
Infida, Vide INFIDVS.
Iniquæ pacis leges. Virg. 4. Æneid.
Iniusta. Cicero ad Atticum, lib. 7, Equidem ad pacem hortari non desino, quæ vel iniusta vtilior est, quàm iustissimum bellum in ciuibus.
Opima pace quieta tellus. Silius lib. 16.
Pia & æterna. Cic. pro Corn Balbo.
Placidissima. Cic. 5. Tuscul.
Solida. Seneca Troade, 6.
Sterilis. Tacitus lib. 1.
Tranquilla Lucan. lib. 1.
Venalis. Iustinus lib. 25, Galli legatos ad regem Antigonum miserunt, qui pacem ei venalem offerrent.

¶Pace aduenio. Plaut. Amphit. 3.
Abnuere pacem. Sallust. in Iugurth.
Accipere pacem. Liu. de bel. Pun.
Adempta mihi. Ouid. 2. Trist.
Pax ades, & toto mitis in orbe mane. Ouid. 1. Fastorum, non procul à fine.
Adducere ad conditionem pacis. Cæs. 8. de bell. Gal.
Afferre pacem animis, Vide AFFERO.
Agitare, Agere pacem, siue de pace, Vide AGO.
Agere pacem cum aliquo. Iuuen. Saty. 15.
Agere aliquid cum pace. Cic. 5. Tusculan. Nos illud quidem cum pace agemus. Huic contrarium est Iracundè, vel Cum ira agere.
Coagmentare pacem, Vide COAGMENTO.
Cohortari ad. Vide COHORTOR.
Colere. Ouid. 11. Metam.
Pax arua colit. Tibul. lib. 1. eleg. 10.
Componere, Vide COMPONO.
Conciliare pacem inter aliquos, Vide CONCILIO.
Conficere, Vide CONFICIO.
Confirmare, Vide CONFIRMO.
Constituta pax, Vide CONSTITVO.
Consulere paci. Cic. 1. Offic. Paci quæ nihil habitura sit insidiarum semper est consulendum.
Conuenit pax, Vide CONVENIO.
Conuenta, Vide CONVENIO.
Dediscere, Vide DEDISCO.
Dimittere cum pace aliquem. Cic. pro Murena.
Disturbare multo sanguine. Lucan. lib. 4.
Dare. Cic. ad Quint. Fratrem, lib. 1. 1, Tibi data est summa pax, summa tranquillitas.
Suspectam dare. Silius lib. 7.
Emollit pax aliquem. Tacitus in vita Agricolæ.
Eripere alicui. Cic. de Prouinc. Consf. Sic à Barbaris, quibus est propter auaritiam pax erepta, vexatur. De Macedonia.
Excutere pacem orbi. Lucan. lib. 1.
Æternam exercere. Virg. 4. Æneid.
Armis, aut precibus & votis exposcere. Virg. 3. Æneid.
Exquirere per aras. Virg. 4. Æneid.
Exuere. Tacitus lib. 4.
Facere. Cic. de Senect. Quum sententia Senatus inclinaret ad pacem & fœdus faciendum cum Pyrrho.
Facta pax. Virg. 3. Æneid.
Fœdare pacem vitiis. Claud. 1. Paneg.
Augusta pace frui. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 5.
Gerere. Virg. 9. Æneid.
Gignere pacem. Cic. Anteq. iret. in exil.
Habere. Cic. 2. Philipp. Pacem haberemus quæ erat facta per obsidem puerum M. Antonij filium. Et ibidem, Habere pacem cum aliquo.
Pignus pacis habere. Ouid. 8. Metam.
Imminuere pacem. Sallust. in Iugurth.
Impetrare. Horat. 2. epist. 1.
Infecta pace, Vide INFICIO.
Infusa pax per æquora. Silius lib. 7.
Insidet alicui pax, Vide INSIDEO.
Iungere. Liu. de bel. Gall.
Mansit pax, Vide MANEO.
Miscere pacem duello. Horat. 3. Carm. ode 5.
Miseram pacem vel bello bene mutari. Tacitus lib. 3.
Nuntiare. Sallust. in Iugurth.
Pax Cererem nutrit, pacis alumna Ceres. Ouid. 1. Fast.
Marcentem pacem nutrire. Tacitus in lib. de moribus Germanor. Cherusci nimiam ac marcentem diu pacem illacessiti nutrierunt.
Perpetuam orare. Ouid. 4 Fast.
Pepigit pacem, Vide PANGO, vel PAGO.
In pace & otio copias parare. Cic. pro Cæcin.
Petere. Virg. 4. Georg.
Præstare alicui. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.
Placida compostus pace quiescit. Virg. 1. Æneid.
Recuperare pacem. Sallust. in Iugurth.
Redimere pacem. Cæsar de bell. Gall.
Longa in pace regebat vrbes. Virg. 7. Æneid.
Reponere pacem terris. Silius lib. 12.
Rumpere. Virg. 12. Æneid.
Seruare. Cic. 7. Philipp. Cum his pacem seruabit Antonius?
Sistitur bellum pace. Ouid. 14. Metam.
Esse in pace. Cic. 3. Catilin. Atque vt in perpetua pace esse possitis, prouidebo.
Sustentare. Tacitus lib. 1.
Trahere. Cic. Antequam iret in exilium, Et vos vt tutam, tranquillámque pacem traheretis, mea perfeci vigilantia. Vetus exemplar habet, fortunam.
Turbare. Stat. 10. Thebaid.
In spem pacis venire. Balbus Ciceroni in Epist. ad Atticum, lib. 9.
Verti alicuius animum ad pacem. Tit. Liu. de bell. Pun.
Violata pax. Lucan. lib. 7.
Fœdera pacis violare. Lucret. lib. 5.
Expertes pacis in armis viuimus. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 9.
Vti pace. Cic. de Prouinc. Consul. Ita gentes hæ, quæ vt pace vterentur, vim argenti dederant præclaro nostro imperatori, vt exhaustas domos replere possent, &c.
¶Pax, abi. Plaut. Milit. 10. Quasi dicat, Sit tecum pax, & abi. Idem Trinum. 13, Pax te tribus verbis volo.
¶Pax, pro Fœdere. Virgil. 7. Æneidos,
Pars mihi pacis erit, dextram tetigisse tyranni.

Pax, est tranquilla libertas. Cic. 2. Philip.
Summa cum pace frui aeuo. Lucret. lib. 2.

PAX, hoc est εἰρήνη, culta ab antiquis. Athenis enim Paci aram fuisse dicatam, author est Plutarchus in Cimone. Templum Pacis Romæ fuit magnificentissimum, foro proximum, quod Vespasianus à Claudio inchoatum construxit. Suetonius in Vespan. Dion, Plinius & Iosephus.

Pax genialis ea dicitur, quæ connubio inito celebratur Pronuba diuina prouidentia Budæus.

Pacem à pactione conditionum putat dictam Sinnius Capito, quæ vtrique inter se populo sit obseruanda. Festus.

¶Pax, per translationem aliquando dicitur Venia. Virg. 3. Æneidos,
Sed votis precibúsque iubent exposcere pacem.
Veniam pacémque rogamus. Ouid. 1. Amor eleg. 2.
Pacem & veniam petere à Deo. Cic. pro Rab. perduel. reo, Ab Ioue Optimo Maximo, cæterísque diis, &c. pacem & veniam peto, precórque, &c.
Pace tua, Honestus reprehendendi modus, prius capta venia, Id est Tua venia, & te non irascente. Terent. Eunucho, 3. 2.
Quæso hercle vt liceat, pace quod fiat tua.
Pace maiestatis eius dixerim. Patercul. lib. 2. sub finem.
Pace tua dixisse velim. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.
Pace tua dixerim, Idem. Cic. 5. Tuscul. Cuius ergo iudicium (pace tua dixerim) longè antepono tuo. Idem 1. de Orat. Tu esses vnus profectò, qui & meo iudicio, & omnium vix vllam cæteris oratoribus (pace horum dixerim) laudem reliquisti.
Pace horum dixisse liceat. Plin. lib 34. cap. 11.
¶Pax sit rebus, Id est quies. Cic. in Somnio Scip. Quæso, inquit, ne me è somno excitetis, & pax sit rebus, audite cætera.
¶Pax, Aliquando comicum aduerbium est, & significat Tantummodo, vel silentium quoddam imperantis vim habet. Terentius Heautont. 4 3,
Vnus est dies: dum argentum eripio, pax, nihil amplius. Plautus Rudent. 4.
¶Paces plurali numero nouè positum, teste Nonio. Varro de vita Populi Roman. lib. 3, Animaduertendum primùm, quibus de causis, & quemadmodum constituerint paces: secundùm, qua fide & iustitia eas coluerint.
In pace leones. Aristophanis interpres ostendit prouerbium iactatum esse in Lacones, qui in Asia infœliciter rem gesserant. Conueniet in eos, qui præposterè se gerunt: ibi feroces, vbi nihil erat opus: ibi fugaces, vbi res poscebat virum: aut qui in suos fæui, non itidem audent aduersus inimicos, quod Ciceroni obiicit Sallustius. Ex Erasmo.
Paces legitur apud Plautum in Persa, 22,
Hostibus victis, ciuibus saluis, re placida, pacibus perfectis. Horat. 2. epistola 1,
Hoc paces habuere bonæ, ventísque secundi.
Bella & paces. Horat. 1. epist. 3.
Ventorum paces. Lucret. lib. 5.

Pacifer, pen. corr. pacifera, paciferum, pen. corr. {εἰρηνοφόρος} Ferens pacem. Plin. lib 15 cap. 30. Laurus ipsa pacifera.
Cyllenius pacifer. Ouid 14. Metam.
Virga pacifera Mercurij Valer. 4. Argon.

Pacifico, pacificas, pen. corr. {εἰρηνεύω} pacificàre, Pacem inter aliquos conciliare, discordias sedare, controuersias tollere, placare. Cic. Attic. lib. 15, Seruius verò pacificatus cum librariolo suo videtur obiisse legationem, & omnes captiunculas pertimescere.
Pacificans diuos. Silius lib. 15.
Pacificare, sine adiecto, pro Transigere de pace. Liu. lib. 5, Inter hæc pacificatum legati à Volscis & Æquis venerunt.

Pacificatio, Verbale {εἰρήνευσις} Mitigatio. Cic. Attico, lib 9, Respondit se non dubitare quin & opem & gratiam meam ille ad pacificationem quæreret.

Pacificator, pen prod. {εἰρηνοποιός} Verbale masc. Qui pacem facit. Cic. Attico, lib. 10, Iam enim illum emptum pacificatorem perorasse puto, iam actum aliquid esse in consensu Senatorum.

Pacificatorius, Adiectiuum {εἰρηνικός} Cic. 12. Philipp. Posteaquam nos pacificatoria legatione implicatos putant. Id est quæ pacem fieri petebat.

Pacificus, penultima corr. {εἰρηνικός} Aliud adiectiuum, Pacem faciens. Cic. Attico, libro 8, Et quæ pacifica persona desideretur, an in bellatore sint omnia.
Dux pacificus. Ouid. 4. Fast.
Securès. Lucan. lib. 7.
Sermo. Lucan. lib. 3.

Paco, pacas {ἡμερόω, ἐξημερόω, ἐξημερίζω} pacàre, Mitigate, Lenire, Placare: vt Pacare hostem. Cicero ad Catonem, lib. 15. 4. Idem 3. Verr. Ciuitates non modò pacatæ, verumetiam sociorum atque amicorum ad vim atque ad arma confugient.
Mica pacauit cælestes. Tibul. ad Messalam, lib. 4. eleg. 1.
Voce feras pacauit Orpheus. Claud. de mulabus Gallicis, 10.
Milite pacatur Rhenus. Claud. in Epithal. Palladij, 46.
Syluæ incultæ pacantur vomere. Horatius 1. epistol. 2. Id est domantur.
Pacandus hostis. Ouid. 2 Fast.

Pacatus, pen. prod. {ἡμερωθείς} Nomen ex participio. Cic. de Clar. Orat. Sed & huius oratio in philosophiam translata, pugnacior (vt ita dicam) videtur, & illorum in iudicia pacatior.
Reddere pacatum. Cic. Antequam iret in exilium, Si denique Cn. Pompeio auxilio fuistis, quòd terra marísque hostes reddidit pacatos: sic nunc, &c.
Pacatus illi. Cic. 7 Philipp. Huic inquam tali viro, quem nos Senatusconsulto collaudarimus, poterítne pacatus esse Antonius?
Æquora pacata. Ouid epist. 10.
Aeris pacati status. Lucret. lib. 3.
Aruum pacatius. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 3.
Humo pacata tegantur ossa nostra. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 9.
Mare. Horat 4. Carm. ode 5.
Orbem pacatum regere. Virg 4. eclog.
Prouincia pacatissima. Cic. pro Ligario.
Vitam pacatam degere. Lucret. lib. 5.
Vultu pacato excipere aliquid. Ouid. 1. Fast.

Pacator, pen. prod. Verbale {ἡμερωτής} Senec. Herc. OEtheo, 17.
Sed tu domitor magne ferarum:
Orbísque simul pacator ades.

Pacalis, penult. prod. Adiectiuum {εἰρηνικός} Idem quod Pacifer, siue pacem significans: vt Oleæ pacales. Ouid. 6. Metam.
Flammæ pacales Ouid. 1. Fast. ad finem.

Pacatè, Tranquillè, Sedatè, pacificè {εἰρηνικῶς} Cæsar lib. 1. de bell. Gall. Pacatè per prouinciam iter facere.

PAXAE, duæ insulæ quinque M. à Corcyra discretæ. Plin. lib. 4. cap. 12.

PAXAMVS, Coquus quidam mirè ad iura condienda exercitatus. Cælius lib 7 cap. 11, Apitij & Paxami iura valere iam sinamus, ne dum fartura pergl. scit opimatúrque corpus, nubilum menti prætendatur Cimmerium.

PAX Iulia {πάξιουλία} Ptolemæo Lusitaniæ vrbs. Vulgò *Badaioz*.

Paxillus, huius paxilli {πασσαλίσκος} Diminutiuum à Palus, pali, vt ait Priscianus. Cicero autem in Oratore, à paxillo palus per contractionem deducit: ait enim, Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga literæ vastioris? quam literam etiam è maxillis, è taxillis, & vexillo & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis euellit. Columel. lib. 8. cap. 8, Vel si ita non competit, paxillis adactis tabulæ superponantur.

PAXOS, Insula Asiatici maris, non procul à Crocylea Taphiarum vna. Plin. lib. 4 cap. 12.

P E

PEC. Peculium, Pecunia.

PERT Pertinax.

Pecco, peccas {ἁμαρτάνω, ἐξαμαρτάνω, διαμαρτάνω, σφάλω, ἀλιτέω, ἀβλεμέω, ἀμπλακέω} peccàre: Propriè (inquit Sipontinus) significat adulterium committere: dictum quasi pellicare, id est cum pellice coire. Cic in Parad. Lapsa est libido in muliere ignota? dolor ad pauciores pertinet, quàm si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine: peccauit verò nihilominus. siquidem est peccare tanquam transire lineas.
Peccare, est etiam quomodocunque labi & offendere, & delinquere. Terent. Andria, 5 3,
Ego me amare hanc fateor: si id peccare est, fateor id quoque.
Peccare, & Virum bonum esse, contraria. Cic. 3. Officior. Nunquam igitur est vtile peccare, quia semper est turpe: & quia semper honestum est virum bonum esse, semper est vtile.
Suauitatis causa peccare vt liceret, impetratum est à consuetudine. Cic. in Orat. De pronunciatione verborum.
Dupliciter peccare. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Largiter, Vide LARGIOR.
Imprudens culpa peccaui mea, Vide IMPRVDENS.
Citra scelus peccaui. Ouid. 5. Trist. eleg. 9.
Peccare in re aliqua. Cic. 4. Verr. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si vsitato more, si denique vno aliquo in genere peccasset. Terent. Adelph. 1. 2,
Te plura in hac re peccare ostendam.
In matrona peccare. Horat. 1. Serm. saty. 2. —quid inter
Est in matrona, ancilla, peccésve togata?
Peccare in alteram partem. Terent. Adelph. 2. 1. Cic. pro Rosc. Am.
In eam partem potius peccant quæ est cautior.
Peccare in aliquem. Cic ad Attic. lib 3, Siquid in te peccaui, ac potius quoniam peccaui, ignosce: in me enim ipsum peccaui vehementius.
Peccare in adulteria. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 10.
In publica commoda. Horat. 2. epist. 1.
Peccare aliquid Plaut. Bacchid. 8.
Peccare syllabam. Plaut in Bacchid.
Non multa peccare. Cic. pro Murena, Non multa peccas, inquit ille, &c. At ego te verissimè dixerim peccare nihil.
Magna peccare Tacitus lib 11.
Exceptionibus peccare. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Adultero peccare Horat. 1. Carm. ode 33.
Peccare supernè Horatius,
Non habitat, mutátve loco, peccátve supernè. Locus hìc à multis & variè interpretatur. Turnebus, vt alios omittam, Hic peccare supernè, inquit, dicitur, qui quòd insignis, aut nobilis, aut dignitate præditus est, in sublimi eminet, vt proinde eius flagitia nullo modo latere possint, quum in specula quadam constitutus alta & ardua, vt ex superiore loco, ita ex ea peccet, vt eius probra omnibus pateant. Nam de eo loquitur, qui proiectis insignibus, & annulo equestri, & toga, è iudice selecto, dum libidini lacernatus seruit, se abiicit infra libertinos damas.
Timens peccare. Horat de Arte.

Peccatur, pen prod. Impersonale {ἁμαρτάνεται} Horatius 1. epist. 2,
Seditione, dolis, scelere, atque libidine & ira,
Iliacos intra muros peccatur, & extra.
Ignoratione decori non modò in vita, sed sæpissimè in poematis & oratione peccatur. Cic. in Orat.
Peccatur, Passiuè dictum. Cic. 1. Officior. Quo in genere etiam in Repub. multa peccantur.
Perturbatione rationis atque ordinis peccatur quicquid peccatur. Cic. in Parad.
¶Causam peccandi dare alicui. Ouid. 2. Trist.
Talia peccandi iam mihi finis erit. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 7.
Peccando deos iniquos facere. Ouid 5. Fast.

¶Peccatum

¶Peccatum est. Terentius in Prologo Eunuchi, vtrunque complexus est,
Si id est peccatum, peccatum imprudẽtia est. Vbi Donatus, Si id est peccatum, peccatum, πλεονασμὸς. nam PECCATVM superius nomen est, & sequens participium. Cic. Attico, libro 11, Non meo vitio fit hoc quidem tempore (à te enim est peccatum) vt me ista epistola nihil consoletur.
Non licet bis in bello peccare. Adagium videtur natum ex apophthegmate: quum Lamachus quendam manipuli ducem increpasset, quòd perperam quiddam egisset, isque respondetet, se non commissurum quod commiserat: In bello, inquit Lamachus, ne licet quidem peccare bis: quòd primus error sæpe vitam adimat. Admonet igitur in rebus periculosis non esse tutum labi. nam si semel erretur, actum est: nec est secundo errori locus.

Peccatum, peccati, penultima prod. {ἁμαρτίας, ἁμαρτία, ἀλίτημα, ἁμάρτημα, πλημμέλημα, πταῖσμα} Quicquid fit contra officium, quæ etiam culpa appellatur. Cic. 3. Verr. Ne illud quidem animaduertebas, eiusmodi fore hoc peccatum tuum, quod tu neque negare posses: in tabulas enim retulisti.
Vitia & peccata. Cic. 2. Philipp.
Rectè factum & Peccatum, contraria. Cic. 1. Acad.
Peccatum & Officium. Cic. 3. Offic. Si gladium quis apud te sana mente deposuerit, repetat insaniens: reddere, peccatum sit: non reddere, officium.
Conscius peccati Ouid. 2. Amor. eleg. 7.
Excusatio peccati nulla est, si amici causa peccauerit. Cicero de Amicitia.
Origo peccati. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 7.
Admissa peccata remordent. Lucret. lib. 3.
Animaduertere peccatum, Vide ANIMADVERTO.
Auocare à peccatis, Vide AVOCO.
Carere peccato. Cic. Mescinio, lib. 5. 21. Præter culpam ac peccatum quo semper caruisti & carebis, homini accidere nihil posse quod sit horribile aut pertimescendum.
Colligere peccata, Vide COLLIGO.
Condonare peccatum, Vide CONDONO.
Confiteri peccatum. Cic. 2. de Nat. deor. Vir sapientissimus atque haud scio an omnium præstantissimus, peccatum suum quod celari posset, confiteri maluit, quàm hærere in Rep. religionem.
Corrigere peccatum alicuius. Ouid. epist. 19.
Diluere peccata, Purgare & refutare. Ouid. 2. de Remed.
Peccatum est prodere patriam. Cic. 3. de Fin.
Si est nostrum peccatum. Cic. Attico, lib. 7, Nostrum quidem si est peccatum, in eo est quòd, &c.
In eo est peccatum ipsius. Cic. Rufo, lib. 5. 20, De quibus memini mihi à te Myrina literas esse allatas, non mei errati, sed tui, in quo peccatum videbatur esse, si modò erat, fratris tui & Tullij.
Multis nostris peccatis in hanc ærumnam incidisse. Cic. Attico, lib. 8, Id quantis nostris peccatis, vitiisque euenerit, non possum sine molestia cogitare.
Luere peccata. Virg 10. Æneid.
Obliterata peccata, Vide OBLITERO.
Ostendere peccatum, Vide OSTENDO.
Pœnitet peccati. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1.
Profitiuere peccata sua famæ sinistræ. Ouid. 3. Amor. eleg. 13.
Recordari peccata. Cic. Attico, lib. 9, Sic ego decem annorum peccata recordans, &c. succensebam.

Peccator, oris, Verbale à verbo Pecco, peccas, peccare, quod maritalem thorum commaculare significat. Peccator igitur idem est quod adulter. Imp. tit. de public. Iudic. eo verbo vsus est.

Peccatus, huius peccatus. Idem quod peccatum {ἁμάρτημα.} Cicero 4. Verr. Nemo ita viuebat, vt nulla eius vitæ pars summæ turpitudinis esset expers: nemo ita in manifesto peccatu tenebatur vt quum impudens fuisset in facto, tum impudentior videretur, si negaret. Legitur & peccato. Gellius tamen lib. 13. cap. 19. contendit legendum esse peccatu, asseritque se ita legisse in vno atque altero antiquissimæ fidei libro Tironiano.

Pechvales, Vide PARALVRGES.

Pecten, pectinis, pen. corr. masc. g. {κτείς, κτένιον, κερκίς} Instrumentum textorium: dictum quòd fila in telis figat. *Vn rous, ou Vne lame de texter, ou de tisserand.*
Infecti dentes pectine. Ouid. 6. Metam.
Vnci pectinis moderator, Textor. Claud. 2. in Eutrop.
Ratum pectine densat opus. Ouid. 3 Fast.
Arguto coniux percurrit pectine telas. Virg. 1. Georg.
Textoris pectine percussæ lacernæ Iuuen Saty. 9.
¶Pecten, Quo explicamus capillos. Plaut. Capt. 6,
Sed vtrum strictimne attonsurum dicam esse, an per pectinem,
Nescio. Sanè tonsorum alij altius & vsque ad cutem strictim tondent: alij autem leuius, & per pectinem tantùm, atque à summo capillos recidunt. Varr. lib 4. de Ling. Latin. Pecten, quòd per eum explicatur capillus. De pectine est epigrãma apud Martialem lib. 14. 25.
Vallum pectinis abrupit capillos. Ouid. 1. Amor. eleg 14.
Deducit crines pectine Cytoriaco. Ouid. 4. Metam.
¶Pecten, Cratis dentatæ genus, stylis ferreis ad colendam terram. Ouid. 1. de Remedio,
Temporibus certis desectas alligat herbas,
Et tonsam raro pectine verrit humum. Id est rastro terram arat.
¶Pecten, Instrumentum ad metendam segentem. Columella lib. 2. cap. 21, Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis, atque iis vel rostratis vel denticulatis medium culmum secant, multi mergis, alij pectinibus spicam ipsam legunt, idque in rara segete facillimum, in densa difficillimum est.
¶Pecten, Dicitur pubes, hoc est locus vbi pili apud verenda nascuntur. Iuuenal. Satyra 6,
Inguina traduntur medicis iam pectine nigro.
¶Pecten, Musicum instrumentum, quo citharam pulsamus. Virgilius 6. Æneidos,
-iam pectine pulsat eburno.
Crispus pecten, Vide ORGANVM.
¶Pectines, siue pectunculi {κτένες} Pisces sunt. Horatius 2. Serm. satyra 4,
Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum. Plinius lib. 9. cap. 33, Saliunt pectines, & extra volitant, seque & ipsi carinant. Sunt autem pectines, ait Massarius in Plinium, conchæ striatæ, testis biualuibus, altera tantum tumida, altera plana, binisque auriculis angularibus. Quod autem ad volatum attinet, velocem motum interpretatur. Pectines enim tanta velocitate dehiscunt, vt ex vehementi repercussione saliant & superiacteut, vt quasi volare videantur. Vide PECTVNCVLVS.
¶Pectines, à Plinio dicuntur in arboribus & earum materia per longitudinem rectæ pectinum modo lineæ & interualla, Græcè κτένες. in quibus autem variant pectinum illorum lineæ & interualla, adiicere Plinius solet aliquid quo varietas illa possit indicari, obliquos, crispos, nodosósve dicens.
¶Pecten Veneris, Herba. Plin. lib. 24. cap. 19. A similitudine pectinum. Dioscor. lib. 2. cap. 131. & ad eum Matthiolus.

Pectino, pectinas, pen. corr. {ξαίνω} pectinare. vt
Pectinare segetem. Plin. lib. 18. cap. 21.

Pectinatum {κτενωτὸν} tectum dicitur, à similitudine pectinis, in duas partes deuexum, vt testudinatum in quatuor. Festus.

Pectinatim, pen. prod. Aduerbium {κτενωδῶς} Ad pectinis similitudinem, & quasi denticulatim. Plin. lib. 9. cap. 33, Cuniculatim, pectinatim, imbricatim vndata. De generibus concharum.

Pecto, pectis, pexui vel pexi, pexum {κτενίζω} pectere, Explicare, & pangere capillum. Virg. lib. 7. Æneidos,
Pectebátque ferum, puróque in fonte lauabat.
Cæsariem pectere. Horat. 1. Carm. ode 15.
Capillos. Ouid. 13. Metam.
Capillos pectens ancilla. Ouid. 1. de Arte.
Capillos pectendos præbere. Ouid. epist. 13.
Comas bene pectere. Tibul. lib. 2. eleg 5.
¶Pectere citharam etiam dicimus, id est Percutere, & distendere pectine chordas, id est plectro chordas mouere. Sipontinus.
¶Pector, pecteris. Plin lib. 19. cap. 1. Et ipsa stupa pectitur ferreis hamis, donec omnis membrana decorticetur.

Pexus, Participium {πεπεκτημένος} vt Pexus capillus. Cic. 2. in Catil. Quod proprium erat Catilinæ, de eius delectu, imo verò de amplexu eius, ac sinu, quos pexo capillo nitidos, aut imberbes, aut bene barbatos videtis.
Pexæ vestes, Villosæ & villo oblongo & demisso, inquit Budæus; Plin. lib. 8. cap. 48, Istriæ, Liburnicæque pilo propior quàm lanæ pexis aliena vestibus. Dicit Plinius Istricam lanam & Liburnicam, propterea quòd similior sit pilo quàm lanæ, inutilem esse vestibus pexis seu villosis faciendis, meliorem verò & aptiorem apicis seu rasis.
Toga pexa Martial. lib. 2. epig. in Sextum,
Emi seu puerum, togámve pexam,
Seu tres, &c. Domitius Calder. Duo inquit, genera togarum: altera pexa, altera rasa dicebatur. Placet vt toga pexa dicatur villi crassioris: vnde pexati dicuntur, hac toga induti. Hæc ille.
Tunica pexa. Horat. 1. epist. 1. Hoc est, Demissa vsque ad talos, sicut pexi capilli, demissi. Acron.
Folia pexa, Hoc est crassa, & in medio extuberantias quasdam habentia in modum panni pexi. Cælum. lib. 11. cap. 3.
Munera pexa, Crassa & opima ac spissa, non leuia. Martial. lib. 7. 45. Domitius etiam exponit pexa, pulchra.
Doctor pexus & pinguis. Quintil. lib. 1. cap 5.
Pexa, inquit Hermolaus in Plin. dicuntur, & quæ concinna sunt: vt depexa, quæ lacera. Terentius, Depexum dabo Sed & pexæ vestes à Plinio referuntur, 8. libro. Et Martialis, Pexatum pulchrè dicit, qui pexis vestibus vtatur. Nam vbi Persius satyra 1. dicit, Pexúsque togáque recenti, Probus: Barba, inquit, tonsuræ genus est, quo iuuenes sic tonsi, pexibarbi appellantur. Hæc Barbarus. Ioannes Baptista Plautius in locum illum Persij, Pexus, inquit, ornatus, politus, nitidus: vel pexa veste indutus. Pexa autem vestis dicitur elegans, pretiosa, concinna: vnde & Pexatus dicitur, vestibus pexis indutus. A Quintiliano quoque pexus doctor decenter accipitur pro elegan-ti, terso, & exculto. Dicta autem pexa vestis à spissitate textrini, quam Plautus tunicam spissam appellat in Epidico. Hieronymus tunicam pexam pro lacera & sordida posuit, sed contra omnes authores qui purè & significanter locuti sunt. Verba eius hæc sunt aduersus Iouinianum lib. 2, Tunc pexa tunica, & nigra subucula vestiebaris, sordidatus, & pallidus. Hæc Plautius. Erasmus in locum illum Hieronymi, Pexa, inquit, quòd nullos haberet floccos, detrita nimirum. Hæc ille. Calcagninus lib 3. epistola 1, Pexæ & rasæ generales voces sunt, quum villosæ aut apicæ, id est sine villis sunt. Hinc Pexati. ex quo illud Martialis,
Pexatus pulchrè, rides mea Zoile trita. Et Iuuenal. Satyra 2,
Cærulea indutus scutulata, aut galbana rasa. Sic tabernæ vulgò villosum & rasum peculiari vocant nomine. Proinde Plinius rectè admonet, Istricam & Liburnicam lanam, quæ pilo propior est quàm lanæ, pexis esse alienam vestibus. Hactenus Calcagninus. De toga pexa, habes hoc loco testimonium Martialis: de rasa, Vide in TOGA. Super hac re disserit Beroaldus in Asinum Apuleij hunc in modum: De subucula, inquit, est illud Horatianum,
- si fortè subucula pexæ
Trita subest tunicæ. Hieronymus aduersus Iouinianum, Tunc pexa tunica, & nigra subucula vestiebaris, sordidatus & pallidus. Sed pace sanctissimi scriptoris dictum sit, qui Horatium æmulari volens, pexam tunicam pro lacera & sordida accepit: quod longè secus est. Pexa enim tunica significatur elegans, pretiosa, concinna: vnde & pexatus dictus, vestibus pexis indutus. A Quintiliano

quoque pexus doctor decenter accipitur pro eleganti, terso, & exculto. Denique vt breuiter multa finiamus, pexum vestimentum opponitur trito, tanquam pretiosum abiectissimo: & ita intelligi voluit Horatius, tanquam inconcinniter reprehensibilitérque copuleur vestis pexa cum trita subucula. Videri potest hallucinatus esse diuus Hieronymus, vt crederet pexam tunicam accipi pro lacerata & vili, ex illo Terentiano in Heautont. Act. 5. scen. 1. sub finem,

-si viuo, adeò exornatum dabo,
Adeò depexum, vt dum viuat, meminerit semper mei.

Vbi Grammatici exponunt depexum, pro laceratum. Sed longè aliud pexa vestis est, aliud homo depexus. Hæc enim particula DE, modò auctiua est, modo priuatoria, vt depexum dicamus pexo contrarium: sicut dehonestum verbum dicitur, turpe, & contrarium honesto: & mille alia. Quanuis tamen apud Terentium verbum illud depexum accipi condecenter posset pro expolito & exculto: sicut hodie quoque in communi loquendi consuetudine vsurpatur, vt minitabundi dicamus, Ego comam tibi pectam, atque exornabo. Et ita ego autumo hoc sensu dictum illud Terent. nam exornatum & depexum in eodem significatu accipiuntur: quanuis contrarium subintelligi velit. Hæc Beroaldus, cui Erasm. in diui Hieronymi vita paulò ante finem respondet his verbis, Beroaldus cedit Hieronymo, quòd pexam vestem posuerit pro detrita vilique, quum Horatius sit vsus pro noua & eleganti. Ne nimium operæ ponam in huiusmodi nugis: primùm hoc loco Hieronymus non interpretatur quid senserit Horatius, ne alludens quidem apertius ad illius verba. Neque statim illi concesserim pexam vestem esse nitidam & elegantem: quin verò propius est, genus fuisse vestis, quod villos haberet: quod genus sunt laneæ non attonsæ. At subucula iam villis attritis, parum congruit cum tunica pexa. Neque Hieronymus pexam tunicam, & nigram subuculam opposuit nouæ & eleganti, sed lineis, sericis, ac candidis, quæ tum in deliciis erant: adeò vt ætate Plinij à Barbaris importata, non satis digna viris Romanis haberentur: & notati sunt Imperatores aliquot, quòd holosericis vterentur. Id ita esse ipsa Hieronymi verba declarant: Tunc pexa tunica, & nigra subucula vestiebaris, sordidatus & pallidus, & callosam opere gestitans manum: nunc lineis & sericis vestibus, & Atrebatum ac Laodiceæ indumentis ornatus incedis. Proinde pexa vestis, siue noua sit, siue vetus, siue vilis, siue pretiosa, certè lanea est. At serica, lineáque, lanea non sunt, & candore potissimum commendantur. Et quanquam nunc linearum vestium vsus vilis sit ac plebeius, tamen is olim nobilium erat: & honoris causa primùm datus sacerdotibus, ac proinde nulli monachorum concessus nisi inter obeunda sacra. Hæc Erasmus.

Pexitas, penultima corr. huius pexitatis {μαλλωτόν.} Plin. lib. 11. cap. 24, Quàm non ad hoc pertinere videtur cribrata pexitas telæ. Pexitas telæ aranearum, inquit Turnebus, erat lanuginosa filorum natura, quæ in rara eorum textura non perinde apparet, verùm in densa.

Pexatus, pen. prod. Adiectiuum {μαλλωτημένος} Qui veste pexa indutus est. Martialis lib. 2. 58,

Pexatus pulchrè, vides mea Zoile trita.

Pexati dicuntur, inquit Domitius, toga pexa induti, qua vtebantur hyeme villo densiore.

Pectitus, pen. corr. Adiectiuum {κτενιστός} Politus & subactus. Colum. lib. 12. cap. 3, Præparatæ sint & pectitæ lanæ, quo facilius iusta lanificio persequi atque exigere possit.

Pectorale, Vide PECTVS.

Pectunculus {κτείς} Piscis qui & pecten dicitur. Plin. lib. 9. cap. 29, Loligo etiam volitat, extra aquam se efferens, quod & pectunculi faciunt sagittæ modo. Vide PECTEN.

Pectunculi concharum. Colum. lib. 8. cap. 16.

Pectus, pectoris, penult. corr. neut. gen. {στέρνον, στῆθος, θώραξ} Anterior pars animalis à gula vsque ad ventrem. Plin. libro 11. cap. 37, Pectus, hoc est ossa præcordiis & vitalibus natura circũdedit: at ventri, quem necesse erat increscere, ademit. Nulli animalium circa ventrem ossa. Pectus homini tantum latum, reliquis carinatum, volucribus magis, & inter eas aquaticis maximè.

Pectus, dictum est quasi pactus, à compactis costis.
Saucius pectus leo. Virg. 12. Æneid.
Mollities pectoris. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.
Pectus aduersum. Virg. 9. Æneid.
Adusto pectore merulæ. Horat. 2. Serm. saty. 8.
Apertum. Virg. 11. Æneid.
Arrectum. Virg. 11. Æneid.
Candidum. Virg. 9. Æneid.
Castigato planus sub pectore venter. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.
Fortissimum. Virg. 2. Æneid.
Fossum. Ouid. epist. 3.
Gelidum subito frigore. Ouid. 1. Fast.
Luctans. Ouid. 12. Metam.
Lymphatum. Ouidius 11. Metam.
Magnum bouis. Colum. lib. 6. cap. 1.
Niueum. Senec. Herc. fur. 7.
Musculorum toris numerosum equi pectus. Columella libro 6. capite 29.
Plumeum. Stat. 3. Thebaid.
Plumosum. Ouid ad Liuiam.
Pronum. Stat. 11. Thebaid.
Pulchro pectore virgo. Virg. 3. Æneid.
Semiferum. Virg. 10 Æneid.
Spatiosum. Stat. 4. Thebaid.
Sublatum. Virg. 3. Georg.
¶Abit hasta trans pectus, Vide ABEO.
Cæspes accreuit pectori, Vide ACCRESCO.
Aduolare ad pectus, Vide ADVOLO.
Affligere pectora solo. Lucan. lib. 2.
Ambire aliquem pectore, Complecti aliquem. Lucan. lib. 8.
Aperire ferro pectus. Seneca Agamemn. 4.
Cadere in pectus. Ouid. 4. Metam.
Cædere pectus. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Concutere pectora planctu. Stat. 5. Sylu. 1.
Condere telum pectore. Ouid. 13. Metam.
In aduerso pectore ensem condidit. Virg. 9. Æneid.
Constringere pectora. Stat. 2. Sylu. 26.
Contundere pectora. Lucan. lib. 2.
A pectore denudari, Vide A præpositionem.
Distrinxit arundine pectus. Ouid. 10. Metam.
Dare pectus ensibus. Senec. Hippol. 5. 6.
Ferire pectora plangore. Ouid 4. Metam.
Pugnis fœdans pectora. Virg. 11. Æneid.
Fouere pectore. Ouid. 2 Metam.
Haurire pectora ferro. Ouid. 8. Metam.
Impellere pectus presso pectore. Silius lib. 5.
Infuscare pectus illuuie, Vide INFVSCO.
Laxare pectus amictu. Stat. 2. Achill.
Lucentia pectora ferro. Valer. 6. Argon.
Læui patens in pectore vulnus. Virg. 11. Æneid.
Honestum pectus manu percussit. Virg. 12. Æneid.
Perfossum. Lucan. lib. 6.
Plangere pectora. Ouid. epist. 11.
Moribundo pectore terram plangere. Ouid. 12. Metam.
Proflabat somnum toto pectore. Virg. 9. Æneid.
Rescindere pectora ferro. Stat. 11. Thebaid.
Retegere pectus. Ouid. 13. Metam.
Rumpere pectora fremitu. Lucret. lib. 3.
Ensis rupit pectora. Virg. 9. Æneid.
Signatum pectus sanguine. Ouid. 2. de Arte.
Suscipere cicatrices aduerso pectore. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sustinere amplexu pectora alicuius. Lucan. lib. 5.
Traiecta ferro. Virg. 1. Æneid.
Transfixum. Virg. 1. Æneid.
Transmittere cuspide. Silius lib. 7.
Transuerberat abiete pectus. Virg. 11. Æneid.
Tundere pectora. Lucan. lib. 3.
Liuentia tundere. Ouid. 8. Metam.
Tunsæ pectora palmis Iliades. Virg. 1. Æneid.
Vulnerare pectora alicuius Ouid. 8. Metam.

¶Pectus, non modò superficiem corporis, sed cor sub pectore significat, atque interdum etiam animum, quem in ipso corde residere nonnulli antiquorum putauerunt. Plaut. Epid. 5,

Sapit hic pleno pectore.

Iuuen. Satyra 13,

Nocte, diéque suum gestare in pectore testem.

Toto pectore. Cic. 1. de Legibus, Amicus per se amatur toto pectore, vt dicitur. Erasmus, Quum syncerum & absolutum amorem significamus, toto pectore dicimus, & toto animo. Cic. Attico, lib. 12, Te vehementer etiam atque etiam rogo, magis quàm à me vis aut pateris te rogari, vt hanc cogitationem toto pectore amplectare.

Sine pectore corpus. Horat. 1. epist. 4.
Animus in pectore præsens. Virg. 5. Æneid.
Oculi pectoris, Solertia. Ouid. 15. Metam.
¶Ægra curis pectora. Valer. 6. Argon.
Amicum pectus. Ouid. 3. de Arte.
Altum. Virg. 6. Æneid.
Anhelum. Virg. 6. Æneid.
Angustum. Ouid. 3. de Arte.
Animosum. Claud. 2. Panegyr.
Anxia. Stat. 5. Thebaid.
Apertum. Cicero de Amicit. In amicitia nisi (vt dicitur) apertum pectus videas, tuúmque ostendas, nihil fidum, nihil exploratum habeas.
Attonitum. Senec. in Hercul. furente, 13,

Nondum tumultu pectus attonitum caret.

Auidum. Ouid. epist. 9.
Cæca. Lucret. lib. 2.
Certa pectora, Constantia. Virg. 9. Æneid.
Concitum ira. Senec. Medea, 7.
Conscium omnium scelerum. Senec. Thebaid. 1.
Cupidum. Ouid. epist. 17.
Deuota morti Horat. 4. Carm. ode 14.
Discordia pectora, & ancipites animi. Lucan. lib. 10.
Doctum. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.
Fessum curis. Senec. Hippol. 2.
Fidum mutuis amoribus. Horat. 2. Carm. ode 12.
Firmo pectore nunc opus. Virg. 6. Æneid.
Flammatum amore. Senec. Troade, 4.
Fœcundum. Stat. 1. Achill.

-tu tantum prouidus astu
Tende animum vigilem, fœcundúmque erige pectus.

Fœcundum, Id est in quo multa sunt consilia. *Esprit garni de grand sçauoir & prudent aduis en plusieurs sortes.* At Budæus legit, fœcundum concute pectus. Fortè melius legeretur, fœcundúmque excute pectus.

Frigidius glacie pectus amantis. Ouid. epist. 1.
Generosa. Ouid. 12. Metam.
Graue ærumnis. Seneca Agamemn. 4.
Hospitale. Horat. Epod. 17.
Immite. Silius lib. 1.
Imo pectore, Vide IMVS.
Impium. Horat. Epod. 5.
Inaccessum Veneri. Claud. 1. de raptu Proserp.
Inane pectus sanguinis atque animi. Ouid. epist. 3.
Inexaturabile. Virg. 5. Æneid.
Insanum. Senec. Hippol. 12.
Intacta pectora lucro, Non auara. Claud. 8. Paneg.

Læta. Virgil.5.Æneid.
Leue. Virgil.11.Æneid.
Lugubre. Ouid.epist 10.
Magnanimum. Claud.3.Panegyr.
Magnum. Lucret.lib.3.
Mauors. Stat.5.Thebaid.
Mortale. Virgil.4.Æneid.
Nescia vinci. Virg.12.Æneid.
Onustum lætitia, Vide ONVS.
Periura. Ouid.2.Metam.
Placidum. Virgil.1.Æneid.
Plenissima magni animi. Ouid 5.Metam.
Bene præparatum. Horat.2.Carm.ode 1.
Purum. Horat.1.Serm.saty.6.
Raucum. Senec.Agamem.7.
Remisso pectore ac placido aliquid ferre. Id est æquo animo. Seneca Thebaid.1.
Rude. Ouid.epist.4.
Sæuum. Virgil.12.Æneid.
Sedatum. Stat.5.Thebaid.
Sinuosum. Persius Saty.5.
Succincta curis. Stat.5.Sylu.1.
Tepidum. Ouid 3.Metam.
Timidum. Ouid.11.Metam.
Tranquilla pectora pace. Lucret.lib.2.
Tremefacta pectora. Virgil.2.Æneid.
Turbidiora pectora ipso mari. Ouid.1.Trist.eleg.10.
Violenta. Virg.10.Æneid.
¶Accendere donis pectus, Vide ACCENDO.
Constanti pectore agere aliquid. Silius lib 11.
Ardescit dira cuppedine pectus. Lucret.lib.4.
Armatum fide. Silius lib.11.
Aspergi pectus amore nocet. Ouid.1.de Arte.
Captus toto pectore, Insanus. Ouid.6.Fast.
Cessit amor pectore, Hoc est recessit. Ouid.epist.23.
Attonito cesserunt pectore sensus. Lucan.lib.5.
Exossato ciet omni pectore fluctus. Lucret.lib.4.
Collocare multa in pectore, Vide COLLOCO.
Consistere pectore, Vide CONSISTO.
Ab imo pectore dat gemitum. Virg.1.Æneid.
Domare pectus ira concitum. Senec.Medea,7.
Effundit pectore questus. Virg.5.Æneid.
Excussa pectore Iuno. Virgil.5.Æneid.
Casto pectore exturbare nefanda. Senec.Hippol.2.
Exuere pectus curis Stat.4 Sylu.4.
Fatigatum. Ouid.3.Amor eleg 10.
Furiato pectore fertur. Claud.3.de raptu Proserp.
Figere sibi aliquem in pectore. Persius Saty.5.
Confusa pectora firmat relligio. Valer.1.Argon.
Flagrauit abstruso incēdio pectus, Vide Abstrusus, in ABSTRVDO.
Flectuntur pectora duri Magni. Lucan.lib.8.
Fodere pectus in iras. Silius lib.5.
Inimico vel ficto pectore fatur. Virg.11.Æneid.
Formare pectus amicis præceptis. Horat.2.epist.1.
Obtusa pectora gestamus. Virg.1.Æneid.
Iactare curas pectore. Virg.1.Æneid.
Imbuere pectora pietate aliqua, Vide IMBVO.
Incensum pectus amore. Virg.3.Æneid.
Calido sub pectore intumuit bilis. Persius Saty.5.
Labi pectore nostro, dicitur cuius obliuiscimur. Virg.1.ecloga.
Animosum pectus luxuriat toris. Virg.3.Georg De equis.
Mittere curam de pectore. Virg.6.Æneid.
Præsaga pectora mœrent. Ouid.10.Metam.
Mollire pectora alicuius. Horat.Epod.5.
Ferum pectus mollire precibus. Seneca Theb.1.
Mulcere pectora. Virg.1.Æneid.
Commoti pectoris ignem nutrit Ruffinus. Claud.1, in Ruffin.
Obsessa malis pectora. Seneca Herc.fur.13.
Pectora pugnis obtundere, Vide OBTVNDO.
Onerare pectora alicuius variis causis. Ouid.3.Fast.
Onerare & complere pectus copia rerum. Cic.3.de Orat. Onerandum, complendúmque pectus maximarum rerum & plurimarum suauitate, copia, varietate.
Permulcere pectora dictis. Virg.5.Æneid.
Tacitum pertentant gaudia pectus. Virg.1.Æneid.
Studioso pectore prosequimur tua nomina. Ouid.2.Fast.
Purgare pectora dictis. Lucret.lib.6.
Recipere pectus, Recipere animum. Seneca Medea,6.
Arcano sacras reddit Cato pectore voces. Lucan.lib.2.
Memori pectore referre aliquid. Horat.2.Serm.saty 4.
Referre voces pectore. Virgil.5.Æneid.
Vacuo pectore regnat amor. Ouid.1.Amor.eleg.1.
Sollicito pectore repetens suspiria. Ouid.2.Metam.
Reuomere fluctus pectore. Virg 5.Æneid.
Cultus recti roborant pectora. Horat.4.Carm.ode 4.
Rumpuntur pectora. Virg.12.Æneid.
Rupit vocem pectore. Virgil.3.Æneid.
Satiare sua pectora luctu alicuius. Ouid 6.Metam.
Memori pectore signatum nomen. Ouid.epist.13.
Seueri pectoris esse. Ouid. epist.17.
Despecto pectore superbit. Stat.3.Thebaid.
Ab imis pectoribus suspirare. Ouid.2.Metam.
Trepidat formidine pectus. Ouid 2.Metam.
Improuida pectora turbare. Virgil.2.Æneid.
Turbatum malis. Seneca Medea,6.
Turbatus pectora Æneas. Virg.8.Æneid.

Variare pectora dubiis curis. Valer 3.Argon.
Versare consilia pectore. Virgil.1.Æneid.
Pectore intimo vti. Catull.in Epithal.Iuliæ.
Vsta pectora inclusis ignibus. Ouid.epist.8.

Pectusculum, huius pectusculi, pen.corr. Diminutiuum {στηθύνιον.}

Pectorosus, pen.prod. Adiect. {πλατύστερνος.} Quod est magni & validi pectoris. Colum.lib.8. cap. 2, de gallinis, Sint ergo matrices probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus. Plin. lib.14. cap. 22, Ad hæc pertinet pectorosa ceruicis repandæ ostentatio.

Pectoralis, & hoc pectorale, penultima producta, Quod ad pectus pertinet.

Pectorale, Substantiuum {στηθοδέσμιον} Genus armaturæ, quod ante pectus ponitur. Plin.lib 34. cap.7, Fecit & Sp. Caruilius Iouem qui est in Capitolio victis Samnitibus, sacrata lege pugnantibus, è pectoralibus eorum, ocreísque & galeis.

Pecu, Pecuaria, Pecuarius, Vide PECVS.

Peculator, Peculatus, Peculiaris, & Peculiosus. Vide PECVLIVM.

Peculium, peculij {ἀργυρίδιον, κτημάτιον, ταμεῖον} A pecore, vt ait Festus: dicitur quicquid alicuius labore & industria partum & lucrifactum est. Et propriè seruorum est: sicut pecunia, patrumfamiliâs, & nobilium. Vnde apud maiores omne patrimonium dicebatur peculium, quia pecoribus vniuersa eorum substantia constabat. Cic. in Parad. An eorum seruitus dubia est, qui cupiditate peculij nullam conditionē recusant durissimæ seruitutis? Celsus in l. Si chorus. D. De legatis 3, scribit pecuniam sine peculio fragilem esse. Id est, sine lucro. Cic.3. Ver Hic Diognetus, qui ex publicis vectigalibus tanta lucra facit, vicarium nullum habet, nihil omnino peculij. Vlpianus de Peculio, l. Depositi, Peculium dictum est quasi pusilla pecunia, siue pusillum patrimonium. Peculium autem Tubero quidem sic definiuit, vt Celsus lib. 6. Digestorum refert, quod seruus domini permissu separatum à rationibus dominicis habet, deducto inde siquid domino debetur. Florentinus in l. Peculium. D. De peculio. Peculium, inquit, & ex eo consistit, quod parsimonia sua quis parauit, vel officio meruit à quolibet sibi donari, ídque velut proprium patrimonium seruum suum habere quis voluit.
Cura peculi. Horat.de Arte.
Conficere peculium, Vide CONFICIO.
Castrense peculium, Vide CASTRVM.

Peculiolum, peculioli, pen.corr Diminutiuum.

Peculiaris, & hoc peculiare, pen.prod. {ἰδιάζων} Quod ad peculium pertinet, vel quod peculio deputatur, vel quod peculij proprium est, inquit Valla. Plaut.Asin.10,
Etiam opilio qui pascit mater, alienas oues,
Aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam.
¶Peculiaris {ἴδιος} Proprius, specialis, præcipuus, nec cum aliis communis. Sueton. in Cæsare, cap.76, Præterea monetæ, publicisque vectigalibus peculiares seruos præposuit.
Testis peculiaris alicuius. Cic.pro Flacco.
Hoc mihi peculiare fuerit. Cic.Qu fratri, lib.1.12.
Peculiari inuidia naturæ. Plin.lib.6 cap.1.
Peculiare edictum, Nequis. Cic. 5. Verr. Exoritur peculiare edictum repentinum, Nequis frumentum de area tolleret, antè quàm cum Decumano pactus esset. Id est, ad aliquod tempus proprium.
Nummi peculiares. Paulus in l.Cum fundus.§.1.D.Si certum petatur.
¶Peculiare {δουλικὸν} pro Re seruili quandoque ponitur. Vlpianus in l. Si quis viuum. ad finem. D. De tritico, vino, oleo legato, Si peculiare vinum legatum sit, id continebitur quod serui habuerunt.

Peculiariter, penultima correpta, Aduerbium {ἰδίως} Specialiter, præcipuè. Plinius libro 27. capite 4, Epiphoris peculiariter imponitur. Quasi singulariter, & eius propria virtus. Quintil. libro 8. capite 2, Quod commune est & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur.
Peculiariter, Ex peculio, vel in peculio. Paulus in l.iij. §. Saltus. D. De acquiren. vel amitt. poss. Nec mouere nos debet, quòd quædam etiam ignorantes possideamus, Id est quæ serui peculiariter parauerunt.

Peculiosus, penult.producta, Adiectiuum, Qui peculij multum habet. Plaut.Rud.4,
Peculiosum esse decet seruum & improbum, &c.

Peculiatus, pen.prod. aliud Adiect. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib. 10 32, Planè bene peculiatus. Id est pecunia abundans, nummatus. Nam suprà dixerat, magno pondere auri, maiore argenti coacto. Budæus.

Peculio, peculias {ἀφαιρῶ} peculiare, Peculium auferre. Plaut. Persa,6,
Atque istanc ob rem ego aliquid te peculiabo.

Peculor, pen.prod. peculaiis {κλέπτω τὰ κοινά} peculári, Furari ea quæ ad Rempub. seu principem pertinent.

Peculator, pen.prod. Verbale {κλέπτης τῶν κοινῶν.} Est qui furtum facit pecuniæ publicæ, authore Asconio. Cic.3.Offic. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco disserendum est.

Peculatus, huius peculatus, penultima producta {κλέμμα τῶν κοινῶν.} Pecuniæ publicæ aut principis furtum. Cic. 3. Vert. Erunt etiam fortasse Iudices, qui illum eius peculatum vel acerrimè vindicandum putent: quòd iste M. Marcelli, & P. Africani monimenta, quæ nomine illorum, re vera Pop.Romani & erant, & habebantur, ex fanis religiosissimis, ex vrbibus sociorum, atque amicorum, non dubitauerit auferre. Ibidē, Impudentissimum tuum furtum, certissimúmque peculatum.
Peculatus, furtum publicum dici cœptus est à pecore, quia ab eo,

initium eius fraudis esse cœpit. Siquidem antea æs, aut argentum signatum, ob delicta, pœna grauissima erat duarum ouium, & triginta boum. I am legem sanxerunt T. Menenius Lanatus & Sextius Capitolinus consules. Quæ pecudes postquam ære signato vti cœpit Populus Romanus Tarpeia lege cautum est, vt bos centussibus ouis decussibus æstimaretur. Festus. Item, Peculatus est nunc quidem qualecunque publicum furtum: sed inductum est à pecore, vt pecunia quoque ipsa iam etiam nostri pecore mulctabantur, quod neque æris adhuc, neque argenti erat copia: itaque suprema multa etiam nunc appellatur. Paulus. Peculatus, furtum publicum à pecore dictum, sicut & pecunia, eo quòd antiqui Romani, nihil præter pecora habebant.

Peculatus à principio capitalis Romæ non fuit, & pecuniaria pœna, non capitis diminutione notabatur. id significat Liuius libro 37, quum ait, M. Liuius erat, multis annis ante ex consulatu populi iudicio damnatus. quam ignominiam adeo ægrè tulerat, vt & rus migraret, & per multos annos & Vrbe & omni cœtu careret hominum. ex his verbis, non esse M. Liuio aqua & igni interdictum, sed, affectum animo grauiter ex eo iudicio, iratum populo sua sponte vrbe cessisse, animaduerto. eum autem peculatus nomine esse damnatum, ex eo libello constat, quem nescio quis de viris illustribus composuit. & apud Liuium lib 38. damnato de peculatu L. Scipione Asiatico, Africani maioris fratre, litis æstimatæ, & carceris, nisi solueret, mentio fit; aquæ verò & ignis interdictio nulla nominatur. est etiā exēplum M. Camilli, qui vrbem Romā obsidione Gallorum liberauit. hic ob Veientanam prædam, vt ait Liuius, à L. Appuleio accusatus, 15. millibus grauis æris damnatus est. abiit autem in exilium ante iudicij diem: quia, quum se damnatum iri, de suis tribulibus & clientibus cognouisset, de patria maluit decedere, quàm iniquissimam mulctam populi suffragiis irrogatam exoluere. nam damnatis de peculatu vel quanti esset lis æstimata, soluendum erat, vel in vinculis, donec soluerent, miserrime viuendum. quod in Scipionis Asiatici iudicio Liuius significat. quòd si reus, iudicio non expectato, in exilium voluntarium abiisset; tunc accusationem quidem is, qui cœperat persequebatur; reum tamen absentem non alia, quàm pecuniaria pœna populus condemnabat: eámque pecuniam soluere, si rediret, damnatus cogebatur, aut, si soluendo non esset, in carcerem ire. Hoc de crimine lex nulla nominatur: sed ante M. Æmilium Lepidum C. Flaminium Coss. quo anno superior Africanus à duobus Petiliis tribunis pl. est accusatus, iudicem senatum fuisse Liuius lib. 38. significat me tamen idem Liuius in dubitationem adducit, senatus ne, an populus ante eos consules, quos nominaui, de peculatu quæsierit. scribit enim duobus libris, 27, & 29, M. Liuium Salinatorem, post priorem consulatum à populo esse condemnatum. eam porrò damnationem peculatus nomine fuisse, iam ostendimus. Sed videlicet existimare possumus, quouis de crimine, si tribunus pl. aliquis esset accusator, populum iudicare potuisse: ne grauis auctor T. Liuius, damnetur inconstantiæ. Post Africani, eiúsque fratris Asiatici accusationem, prætor cum iudicum consilio de iis, qui peculatus arguerentur, quæstionem exercuit id opinor lege ab aliquo magistratu lata institutum. alioqui, quod senatus vniuersi munus erat, ad prætorem, certúmque iudicum numerum, senatu negligente, translatum, vix putarim. Lege postea Iulia capitalis peculatus factus est: quod Iurisconsulti declarant. Peculatus pœna, inquit Vlpianus ad legem Iuliam peculatus, aquæ & ignis interdictionem continet: in quam hodie successit deportatio porrò, qui in eum statum deducitur, sicut omnia pristina iura, ita & bona amittit. Lege autem peculatus tenebatur, si quis pecuniam publicam surripuisset, vel, vt surriperetur curasset: si quis in aurum, argentúmve, aut æs publicum quid indidisset, vel immiscuisset, fecissétque dolo malo, quo id peius fieret. hæc apud Venuleium scripta sunt. Quod autem additur, eadem Iulia lege obstrictos fuisse qui æs, in quo leges incisæ erant, refixissent, vel quid immutassent, aut in publicis tabulis deleuissent, induxissétve; hæc ego non ad peculatum, sed ad maiestatem retulerim. quòd si pretio commissum id fuisset: ne sic quidem peculatus mihi videtur, sed damnati potius maiestatis, & corruptus & corruptor. quædam enim incerta crimina in maiestate conferebantur: neque aliud crimen patebat latius. atque etiam, quod in lege Iulia peculatus ait Vlpianus scriptum fuisse, ne quis ex pecunia sacra religiosáque auferret, interciperet, in rem suam verteret, non peculatum magis, quàm sacrilegium, fuisse existimauerim. Hæc præterea sunt in crimine peculatus: si quis imperator pecuniam ex præda captam penes se priuatim retinuisset, eámque nec in triumpho tulisset, nec in ærarium retulisset. Pœna peculatus vel pecuniaria fuit, vel capitalis. nam qui prædam ab hostibus captam surripuerat, in quadruplum damnabatur: cæteris autem aqua & igni interdicebatur. postea irrogata est alia lege deportatio, abrogata interdictionis pœna. Et quoniam, vt repetundæ, ita peculatus publicum furtum fuit; propterea, vt in repetundis, sic in peculatu æstimationes fiebant litium. contráque hæredes, vt scripsit Papinianus ad legem Iuliam peculatus, actio dabatur. Peculatum tamen, quod ante quinquennium esset admissum, obiici non oportuit, si Venuleio credimus. Paul. Manut. de leg. Roman.

Peculatum facere in aliquem. Plaut. Cistel. 2.
Reus peculatus. Plin. de Viris illust.
Accusari peculatus. Author ad Herenn. lib. 1.
Damnari peculatus. Cic pro Flacco.

Pecunia, huius pecuniæ { χρήματα, χρῆμα } Notæ significationis.

Pecunia, dicta est à pecore, siue à pecu: quia omnis pecuniæ, pecus fuit fundamentum, vt ait Varr 2. de Re rust. cap. 1. Colum. lib. 6. in Præfat. In rusticatione vel antiquissima est ratio pascendi, eadémque quæstuosissima propter quod nomina quoque & pecuniæ, & peculij, tracta videntur à pecore, quoniā id solum veteres possederūt, & adhuc apud quasdā gētes vnū hoc vsurpatur diuitiarū genus. Plin. lib. 33. cap 3. Seruius rex primus signauit æs. Antea rudi vsos Romæ Remæus tradit. Signatū est nota pecudū, vnde & pecunia appellata.

Pecuniæ verbum, non solùm numeratam pecuniam complectitur, verùm omnem omnino pecuniam, hoc est omnia corpora. Nam corpora quoque pecuniæ appellatione contineri, nemo est quin approbet. Hæc Vlpianus in l. Pecuniæ. D. De verb. & rer. signific. Idem sentit Hermogenianus, ibidem, l. Pecuniæ. Cic. 2. de Legib. Ad quos eiusdem morte pecunia venerit. Ibidem, Si maior pars pecuniæ legata est. Hic pro eo accipitur quod vulgò *bona mobilia* vocant, teste Budæo.

Effectrix multarum & magnarum voluptatum, pecunia. Cic. 2. de Fin.
Regina pecunia Horat. 1. epist. 6.
Abstinens pecuniæ. Horat. 4. Carm. ode 9.
Accipiter pecuniarum, Vide ACCIPITER.
Nerui belli, pecunia, Vide NERVVS.
Vias pecuniæ norunt Græci, & omnia pecuniæ causa faciunt. Cic. Qu. frat. lib. 1. 1.
Superbus pecunia. Horat. Epod. 4.
¶Adesa, Vide ADEDO.
Aduentitia, Vide ADVENIO.
Adulteratæ. Firmic. lib 4. cap. 12.
Amplissimæ pecuniæ dominus Cic. pro Rosc. Amer.
Conducta Iuuen. Saty. 11.
Frumentaria. Papin. in l. Ideo. D. De compensat. Ideò condemnatus, quòd arctiorem annonam ædilitatis tempore præbuit, frumentariæ pecuniæ debitor non videbitur.
Funesta. Iuuenal. Satyr 1. Id est multis exitiosa, & quæ multos perdidit. Et apud Cicer. Philipp. 2.
Immanes pecuniæ, Vide IMMANIS.
Ingens, Vide INGENS.
Insperatæ repentinæque, Vide INSPERANS.
Maioris pecuniæ res. Id est maioris pretij & æstimationis. Hermogenianus in l. Rei maioris. D. De except præscrip. & præiudiciis.
Marita, Vide MARITVS.
Modica, Vide MODVS.
Obscœna. Iuuenalis Saty. 6. Id est, quæ multis causa est obscœnæ vitæ.
Parua, Vide PARVVS.
Plena & præclara. Cic pro Rosc. Amer.
Priuata. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Signata. Quintil. lib 5. cap. 11.
Vsuraria Vlpian. in l. Quum alter. D. De compensat. Quum alter alteri pecuniam sine vsuris, alter vsurariā debet. Et lege sequente, Si inuicem sit vsuraria pecunia.
¶Abstinere pecunia, & pecuniis, Vide ABSTINEO.
Abundans pecunia, Vide ABVNDO.
Accipere pecuniam, Vide ACCIPIO.
Æstimare pecunia, Vide AESTIMO.
Annumerare pecuniam alicui. Cic. 1. Verr.
Anquirere pecunia, Vide ANQVIRO.
Attributæ, Vide ATTRIBVO.
Auertere pecuniam, Vide AVERTO.
Auersa pecunia publica. Vide AVERTO.
Auferre pecuniam de ærario, Vide AVFERO.
Auctus pecunia, Vide AVGEO.
Capere pecuniam, Vide CAPIO.
Circundare gratiam & pecuniam. Tacit. lib. 14.
Circumuentus innocens pecunia, Vide CIRCVMVENIO.
Coaceruare, vel congerere pecuniam. Cic. Philip. 5.
Cogere pecuniam, Vide COGO.
Coacta, Vide COGO.
Collecta. Horat. 1. epist 10.
Collocare pecuniam, Vide COLLOCO.
Conciliare, Vide CONCILIO.
Conciliare aliquem alteri pecunia, Vide CONCILIO.
Condonare aliquem pecunia, Vide CONDONO.
Conferre pecuniam, Vide CONFERO.
Ad statuam conferre pecuniam, Vide AD præpositionem.
Conficere, Vide CONFICIO.
Conficere pecuniam de vectigalibus. Cic. 2. de Leg. agr.
Conflatus pecunia testis Quintil. lib. 5. cap. 7. Siue odio conflatos testes, siue inuidia, siue gratia, siue pecunia videri volumus.
Coniicere pecuniam in ædificium, Vide CONIICIO.
Construere, Vide CONSTRVO.
Conuertere pecuniam ad commodum suum, Vide CONVERTO.
Corrogata pecunia ad necessarios vsus, Vide CORROGO.
Corrumpere pecunia Vide CORRVMPO.
Corrumpi pecuniā. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Credere pecuniam, Vide CREDO.
Alta pecunia crescit. Ouid. 2. Amor eleg. 2.
Curare alicui pecuniam, Vide CVRO.
Curare nomine alterius nobis pecuniam. Cic. Rufo. lib. 5. 20.
Debere alicui pecuniam, Vide DEBEO.
Decernere pecuniam, Vide DECERNO.
Dilapidare. Cic. ad Octau.
Dissipare pecuniam Cic. Ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustrà dissiparim.
Dare pecuniam. Cic ad Q. Frat.
Ducens ad se cuncta pecunia Horat 4. Carm. ode 9.
Effundere pecuniam. Cic contra Rullum.
Erogare pecuniam. Cic. ad Q. Frat.
Exæquat omnium dignitatem pecunia. Cic. Att. lib. 4.
Exigere, capere, & imperare pecuniam. Cic. in Pisonem.
Facere pecuniam, Vide FACIO.
Fundata pecunia villis. Horat. 1. epist. 16.
Illudere pecuniæ. Tacit. lib. 18.
Impendere pecuniam in res vanas, Vide IMPENDO.

Imperare

Imperare pecuniam, Vide IMPERO.
Incubare pecuniæ, Vide INCVBO.
Inducere pecuniam & rationem, Vide INDVCO.
Inductum pecunia aliquid facere, Vide INDVCO.
Inuadere in alienam pecuniam nullo iure. Cic. pro Rosc. Amer.
Inuadere in pecunias alterius, Vide INVADO.
Inuenire pecuniam bono modo, Vide INVENIO.
Iudicatus pecuniæ, Vide IVDICO.
Mercari præsenti pecunia, Vide MERCOR.
Mulctare pecunia, Vide MVLTA.
Numerare pecuniam, Vide NVMERVS.
Obsignare, Vide OBSIGNO.
Occupare alicui pecuniam fœnore, Vide OCCVPO.
Oppugnare aliquem pecunia, Vide OPPVGNO.
Parta legibus & contra leges pecunia. Cic. 2. de Finib.
Perit pecunia, Vide PEREO.
Perscribere pecuniam, Vide PERSCRIBO.
Certam creditam pecuniam peto ex stipulatione. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Polliceri pecuniam aliquam militibus in singulos. Cic. 5. Philipp.
Properare pecuniam alicui. Horat. 3. Carm. ode 24.
Quærenda vel cum periculo pecunia. Cic. 2. de Finib.
Redigere pecuniam ex bonis alterius. Cic. 1. Verr.
Repræsentare pecuniam ab aliquo. Cic. Attic. 12. Reliquæ pecuniæ vel vsuram filio pendemus, dum à Faberio, vel ab aliquo qui Faberio debet, repræsentabimus.
Crescentem sequitur cura pecuniam. Horat. 3. Carm. ode 16.
Congesta pecunia strangulat plures. Iuuenal. Saty. 10.
Mutuas pecunias sumere, Vide MVTVVM.
Venire ad maximas pecunias paucis annis. Cic. 2. de Orat.

PECVNIA Dea. Augustinus: Pecunia dicta est dea, quæ dat pecuniam. Menander,
Ego vtiles verò deos esse arbitror
Nostros, & Argentum & Aurum maximè.
Istos quidem, si dedices tua in domo,
Quicquid voles, roges, tibi omnia aderunt,
Ager, domus, ferulque & argyromata,
Testes, amici, iudices, tantum dato. Arnobius lib. aduers. gent. Quis ad extremum Deam pecuniam esse credat, quam, velut maximum numen vestræ indicant literæ donare aureos annulos, loca in ludis, atque in spectaculis priora, honorum suggestus summos?
Pecuniæ sacrificiū fieri dicebatur, quum fruges fructúsque offerebantur, quia ex his rebus constat, quam nunc pecuniam dicimus. Paulus.
Pecunia absque peculio fragilis. Refertur hoc prouerbium Pandect. lib. 32. Tit. de leg. & fideicom. l. Si chorus. Admonet autem ne totam substātiam vni credamus naui, ne nihil superfit vnde damnum sarciatur, si nauis interierit. Si libebit aliò deflectere, poterit accommodari ad eum, qui non omnia consilia sua communicat amicis: aut qui felicitatis summam non ponit in rebus extrariis, sed in animi bonis, vt illis casu perditis, habeat quò confugiat, nec despondeat animum.

Pecuniosus, pen. prod. Adiect. {πολυχρήματος.} Quasi pecuniæ plenus & diues Pecuniosus, à pecunia magna, inquit Varro de Lingua Latina, lib. 4. Pecuniosorum & locupletum proprietatem, inquit Nonius, aperuit M. Tullius de Senectute, à pecore pecuniosos, & à possessionibus locorum locupletes appellatos asserens, multáque ditione omnium & boum, quòd tunc erat res in pecore, & locorum possessionibus, ex quo pecuniosi & locupletes vocabantur. Cic. 2. Ver. Pecuniosum hominem quamuis sit nocens, neminem posse damnari. Idem 7. Verr. Mirari quòd Apollonius homo pecuniosus tam diu ab isto manet integer. Ibidem, Pecuniosissimus Syracusanorum. Et in Parad. Pecuniosos reos. Et pro Cluent. Pecuniosa mulier.
Pecuniosus, à pecorum copia. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Pecuniosus & Tenuis, contraria. Cic. 1. de Inuent. In fortuna quæritur, seruus sit an liber, pecuniosus an tenuis, &c.
Copiis rei familiaris locuples & pecuniosus. Cicero pro Roscio Comœdo.
Artes pecuniosæ. Martial. lib. 5. 57,
Artes discere vult pecuniosas.
Pecuniosus damnari non potest. Cicero in Verrem, actione secunda, ait hoc omnium sermone percrebuisse, non apud Romanos tantùm, verumetiam apud exteras nationes, in iudiciis illorum temporum, pecuniosum, quamuis sit nocens, neminem posse damnari. Huic affine est quod reperitur apud Sallustium, Romæ esse venalia omnia.

Pecuniarius, aliud Adiect. {χρηματικός} Quod ad pecuniam pertinet. Cicero pro Cluentio. Neminem voluerunt maiores nostri non modò de existimatione cuiusquam, sed ne pecuniaria quidem de re minima esse iudicem, nisi qui inter aduersarios conuenisset. Idem ad Brutum, 18.6. Nodus est inopia rei pecuniariæ.
Causæ pecuniariæ. Vlp. in l. 1. § 1. D. De calumniat.
Condemnatio pecuniaria. Paul. in l. Miles. D. De re iudicata.
Lis pecuniaria. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Nomen pecuniarium, Id est debitum pecuniarium. Paulus in l. Si conuenerit. D. De pignorat. act.
Pœna pecuniaria mulctari. Vlpian. in l. 1. §. His igitur. D. De postulando.
Quantitas pecuniaria. Caius in l. Liberum. D. De relig. & sumpt. funer.

Pecuniariè, Aduerb. Vlpian. in l. Si ambo. D. De cōpensationibus, Quoties ex maleficio oritur actio (vtputa ex causa furtiua, cæterorúmq; maleficiorū) si de ea re pecuniariè agatur, compensatio locū habet.

PECVS, pecudis, pen. corr. fœm gen. {κτῆνος, θρέμμα, βόσκημα} Omne animal quod sub imperio, pabulo terræ pascitur, vt sunt boues, asini, equi, cameli, oues, capræ, authore Valla. Colum. lib. 2. cap. 2, de bobus, Plus enim queunt pecudes collo & pectore conari, quàm cornibus. Idem lib. 9. cap. 1, Feræ pecudes, vt capreoli damæque.
Pecudes, Antiqui à pede appellarunt, vt ab eodem pedicam, pedissequum, &c. Varr. lib. 4. de Ling. Latin.
Fœcundius pecude nihil natura genuit. Cicero 2. de Natur. deor. De sue.
Sequuntur sui generis greges pecudes, vt bos armenta. Cic. Attico, lib. 7.
Pecus, dicitur aliquando fuisse masc. generis, quia Ennius dixit Pecudi marito.
Pecudes elephantos vocat Plinius, Qui cum elephanto, inquit, congressus, gemino ictu pecudem exanimauit. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 5, Qui gregem armentorum emere vult, obseruare debet primùm, vt sint hæ pecudes ætate potius ad fructus faciendos integræ, quàm iam expertæ.
Pecus, pro Oue. Plinius lib. 8. cap. 7, Ipsius animalis (de elephanto loquitur) tanta narratur clementia contra minus valida, vt in grege pecudum occurrentia, manu dimoueat, ne quid obterat imprudens. Cic. 2. de Finib. Contráque vt tardam aliquam & languidam pecudem ad pastum, & procreandi voluptatem, hi hoc diuinum animal ortum esse voluerunt.
Pecus, pro omni animali præter hominem. Virg. 4. Georg. de apibus, -& pecudum custodia solers. Lucret. lib. 2. de piscibus,
Præterea genus humanum, mutæque natantes,
Squammigeræ pecudes.
Expertes rationis. Cic. 1. Offic.
¶Aurea pecus. Tacit. lib. 13, Adeò vt C. Cæsar pecudem auream eum appellare solitus sit. De Iulio Syllano.
Barbigeræ pecudes, Capræ. Lucret. lib. 5.
Densæ. Stat. 5. Thebaid.
Feræ. Colum. lib. 9. cap. 11.
Grauidæ. Virg. 2. Georg.
Latæ. Virg. 1. Georg.
Lanigeræ Virg. 3. Æneid.
Nigræ. Tibull. lib. 3 eleg. 5.
Pronæ. Claud. de mulabus Gallicis, 10.
Sagittiferam pecudem histricem vocat Claudianus, de histrice, 37.
Tarda & languida pecus. Cic. 2 de Legib.
¶Antecedit pecudibus cæterísque bestiis, hominis natura. Cic. 1. Officiorum.
Cogere pecudes, Vide COGO.
Distentas pecudes siccare. Lucan. lib. 4.
Balantem pecudem spondere sacello. Iuuen. Satyr. 13.
¶Consilio istius pecudis vti volebam. Cic. in Pison. Per translationem hominem pecudem vocat.
Impurissimæ & intēperatissimæ pecudis sordes. Cicero in Pisonē.
¶Pecus, pro Infante nondum in lucem edito, Vide Artuatim, in ARTVS.
¶Pecuda etiam neutro genere. Sisenna lib. 4. Historiarum, Iumenta & pecuda locis trepidare compluribus. Cic. lib. 4. de Repub. Quum adhibent in pecuda pastores. Nonius.

Pecu, huius pecu, n. g. indeclinabile in singulari, in plurali pecua, pecuum, pecubus, antiquè. Plaut Rud. 23,
Non vides me referre vuidū rete, fine squammoso pecu? Idē Bacch.
-pastor harum dormit, quum hæc eunt
Sic à pecu balitantes. Item Mercat. 9.
Nec pecua ruri pascere, neque pueros nutricare, &c
A pecu, peculium genitiuum protulit Cato, teste Perotto.
¶Pecua, idem quod Pecora. Plin. lib. 8. cap. 43, de asino, Ipsum animal frigoris maximè impatiens, ideò non generatur in Ponto: nec æquinoctio verno, vt cætera pecua, admittitur, sed solstitio. Varr. de Re rustic. lib. 2. cap. 1, nō procul ab initio, Et homines & pecua quum semper fuisse sit necesse, &c. Seruius in illud Virg. 3. Georgicorum, -mitte in venerem pecuaria primus. Pecuaria, inquit, ab eo quod est pecuare venit. Nam pecua, vt ait in Pompeiana Cic. ab eo quod est pecu venit, vt à genu genua. Fest. lib. 14, Pecuum Cato dixit genitiuum pluralem, ab eo quod est pecu. Nonius Marcell. Pecua, inquit, & pecuda, ita vt pecora veteres dixerunt. Vide quæ illic citat testimonia. Liuius Decad. 3 lib. 6, Pecua captiua, præter equos & mancipia, restituenda censuerunt dominis. Charis. lib. 1, Sunt quædam nomina tantùm monoptota, quæ pluralibus casibus naturalem declinationem admittunt, & appellantur heteroclita, vt genu, tonitru, cornu, pecu. Priscian. lib. 6.

Pecus, pecoris, pen corr. n. g. Idem quod Pecus, pecudis.
Pecus dictum ab eo, quòd perpascat, à quo pecora vniuersa. Varr. de Ling. Lat. lib 4.
Pecus, pro Multitudine pecorum siue pecudum. Virg. 3. eclogą,
Dic mihi Damœta, cuium pecus? an Melibœi? Idem 3. Æneid.
Caprigenúmque pecus nullo custode per herbas.
Pecus, pro Oue aliquando ponitur. Plin. lib. 8. cap. 48, Est & in Hispania, sed maximè Corsica, non maximè absimile pecori genus musimonum, caprino villo quàm pecoris velleri propius. Quintil. in Apibus pauperis, Cur in vsum vestium sæpe pecori lanæ detrahuntur?
Pecus propriè de ouibus dici liquet ex Plinio lib. 8. cap. 47, De natura pecudum & lanarum.
Pecus interdum de omni animali, quod humana lingua & effigie caret, dicitur. Virg. 4 Georgicorum,
Ignauum fucos pecus à præsepibus arcent. Inde pecus fera, ad differentiam domesticæ pecudis. Lucretius lib. 1,
Inde feræ pecudes persultant pabula læta.
Pecus, de bobus. Colum. lib. 2. cap. 2, Sulcum autem ducere longiorem quàm pedum centum viginti, contrarium pecori est: quoniam plus æquo fatigatur.
Diues pecore. Horat. Epod. 15.
Balatus pecorum. Virg. 3. Georg.
Custos pecoris. Stat. 9. Thebaid.

Deus pecoris, Pan Ouid.2.Fast.
Niuei pecoris diues. Virgil.2.eclog.
Domus pecorum. Stat.1.Theb.
Greges pecorum. Ouid.11.Metam.
Magister pecoris. Virg.3.eclog.
Possessor pecoris. Stat.4.Sylu.6.
Aquatile pecus, Vide AQVA.
Corpulentum, Vide CORPVS.
Caprigenum. Virg.3.Æneid.
Efferum. Seneca Hippol.2.7.
Equinum. Colum.lib.6.cap.27, Summam sedulitatem & largam satietatem desyderat equinum pecus.
Fœlix. Virg.1.eclog.
Formosum. Virg.5.eclog.
Fœtum. Virg.3.eclog.
Generosum. Virg.3.Georg.
Immensum. Claud.2.in Eutrop.
Incurui ceruicum pecus. Quintil.lib.1.cap.5.
Iners. Virg.4.Æneid.
Infirmum. Ouid.in Ibin.
Lætum Horat.Epod.2.
Lanigerum. Ouid.1.Fast.
Molle. Virg.3.Georg.
Montiuagum. Senec.Hercul.OEth.2.7.
Mutum & turpe. Horat.1.Serm.saty.3.
Operarium, Vide OPVS.
Ouiaricum, Vide Ouiaricus, in OVIS.
Pauidum. Ouid.2.de Arte.
Placidum. Ouid.15.Metam.
Pingue Horat.2.Serm.saty.6.
Segne. Stat.8.Thebaid.
Semianimum. Stat.2. Thebaid.
Seruum pecus, Vide Imitator, in IMITOR.
Stolidum. Valer.6.Argon.
Truncum. Stat.5.Thebaid.
Vagum. Horat.3.Carm.ode 13.
Pecus volatile. Colum. lib.8. cap.3.
¶Abigere pecus, Vide ABIGO.
Armentorum reliquique pecoris greges cædere. Cic.3.Philip.
Cogere pecus. Virgil.3.eclog.
Depascuntur à pecore agri publici. Cic.2 de Orat.
Signum imprimere pecori. Virg.1.Georg.
Insuescere pecus amurca, Vide INSVESCO.
Ducem legere pecori. Virg.3.Georgicorum.
Pauperis est numerare pecus. Ouid.13.Metam.

Pecorinus, pen.prod. Adiectiuum {κτηνικός} Quod est pecoris: vt Pecorina caro.

Pecorosus, pen.prod. Aliud adiect. {πολυθρέμμων.} vt
Phyllos pecorosa. Stat.4.Thebaid.
Palatia pecorosa. Propert.lib.4.eleg.10.
Ver pecorosum. Stat.10.Thebaid.

Pecorarius, pecorarij, Qui pecua siue pecora publica redimit, vt ait Asconius. Romani enim vetustiores nihil in bonis præter pecudes habebant.

Pecuarius, pecuarij {κτηνοβάτης} Qui pecorum curam habet, vel qui pecuarias habet alitque. Cic. pro Deiot. Vt non solùm Tetrarcha nobilis, sed optimus paterfamiliàs & diligentissimus agricola & pecuarius haberetur. Idem 4. Verr. Quapropter de istius Prætura Siciliensi non recuso quin ita me audiatis: vt si cuiquam generi hominum siue Siculorum, siue nostrorum ciuium, siue cuiquam ordini, siue aratorum, siue pecuariorum, siue mercatorum probatus sit, &c. Ibidem, Postulo mihi respondeat qui sit iste Verrutius, mercator, an arator, an pecuarius. Liu.10.ab Vrbe, Et ab Ædilibus plebeiis, L.Ælio Pæto, & C. Fuluio Curuo ex multatitia item pecunia, quam exegerunt pecuariis damnatis, ludi facti.

Pecuarius, Adiectiuum {βοσκηματικός} Quod ad pecus pertinet. Plaut. Trucul.4, -malè vertit
Res pecuaria mihi apud vos. Varro in Præfat.lib.3. Qua de re pecuaria breuiter ac summatim percurram. Cic.pro Quintio, Erat ei pecuaria res ampla, & rustica, sanè bene culta, & fructuosa. Id est multa armenta multósque greges habebat.
Canis pecuarius, Qui pecora vel pecudes custodit à luporum voracitate & iniuria. Colum. lib.7.cap.12, Pecuarius canis neque tam strigosus aut pernix esse debet, quàm qui damas, ceruósque, & velocissima sectantur animalia.
Quæstio pecuaria. Varro de Re rustic. lib. 2. cap.2, in ipso statim initio.

Pecuaria, pecuariorum {βοσκήματα} dicuntur ab eo quod est pecuare, & per apocopen, pecuar. nam pecua, vt ait Cicero in Pompeiana, ab eo quod est pecu, venit, vt à genu genua: & significat pecorum multitudinem. Author Seruius in illud lib.3. Georgicorum,
-mitte in Venerem pecuaria primus. Persius Saty.3.
Finditur, Arcadiæ pecuaria rudere dicas.
Author ad Herenn.lib.4, Nam quum canes funguntur officiis luporum, cuínam præsidio pecuaria credemus? Plin.lib.8.cap 9, Quapropter arcent eos coitu, fœminarúmque pecuaria separant, quæ haud alio modo quàm armentorum habent.
Culta pecuaria. Stat.3.Sylu.3, Et Lacedæmonij pecuaria culta Galesi. hoc est oues Tarentinæ, quorum lana erat pretiosissima.
Primigenia. Varro de Re rustic.lib.2.cap.2.in ipso penè initio.
Rudunt pecuaria Arcadiæ. Pers.saty.3. Hoc est asini, qui nascuntur in Arcadia maximi.
Pecuaria, Loca in quibus pecora nutriuntur, id est pascua. Cic.de Clar. Orat. Nam quum in sylua Scantia ita facta cædes esset, notísque homines interfecti, insimularetúrque familia, partim etiam liberi societatis eius quæ pecuaria de P. Cornelio, L.Mũmio CENSS. redemisset, &c. A Censoribus enim publicani vectigalia redimebant seu conducebant.

Pecuaria, huius pecuariæ {βοσκηματική} Scientia parandi ac pascendi pecoris, vt fructus ex eo capiatur: quæ & Res pecuaria dicitur. Varro lib.3. de Re rust. cap.1, Tres libros institui, è quis duo scripsi. Primum ad Fundaniam vxorem De agricultura: secũdum De pecuaria ad Turanium Nigrum.
Pecuaria, locus in quo pecorum greges consistunt & pascuntur. Varro lib. 2. de Re rust. cap.1, Cuius nobiles pecuariæ in Brutiis habentur. Ibidẽ in Præfatione, Quod eo facilius faciam, quòd, & ipse pecuarias habui grãdes, in Appulia ouiarias, & in Reatino equarias.

Peda, Vide PES.

PEDAEVS, Fuit Antenoris filius nothus, teste Homero lib.Iliad.5.

Pedagium, Gothica vox, sicut & Guidagiũ, quibus Italici interpretes iuris sæpe vtuntur, maximè in cap.innouamus. extra de Cẽsib. & cap.extat.extra de verb signif. tributum est, & vectigal.

PEDALIE, vrbs Ciliciæ ad oram Syriæ. Plin.lib.5.cap.27.

Pedalii, pontifices apud Indos, qui in precibus quas faciunt ad deos, nihil præter iustitiam postulant, quasi nulla alia re egeant mortales his in terris. Alexandrinus Alexand. lib.4.cap.17, Apud Indos ij qui Pedalij vocantur, inter vota precésque solam iustitiam petere in vsu habẽt, quasi hoc munere deorũ, amplissimũ esset mortalibus datum.

Pedalis, Pedamen. Vide PES.

PEDANA {πεδίνα} Regio est non procul à Roma, dicta ab oppido Pedo, quod olim fuit, nunc non est, vt ait Porphyrius in illud Horatij 1. epist.4,
Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?

Pedaneus, Pedarius, Vide PES.

PEDASIVM, Promontorium est non procul à Cypro. Strabo lib.4, Deinde promõtorium Pedasium, cui collis altus & asper imminet, mensæ cuiusdam figuram præbens, Veneri sacer.

PEDASVS, penult.corr. {πήδασος} vnus ex equis Achillis, vt idem tradit Iliad. 16. quem præ cæteris egregium tanquam equorum immortalium comitem habebat. Siquidem hunc Podagre inter equas rapidissima, quum in verno prato pasceret, ad Oceanum ex Zephyro genuit. Eóque ventos, vnde originem traxerat, cursu & quasi volatu æquabat. ¶Fuit & quidam hoc nomine, Bucolionis maximi filiorum Laomedontis filius, teste Homero lib.6. Iliad.

Pedatim, Pedario, Pedatum, Pedecosum, Vide PES.

Pedema, pen.prod. pedematis, pen.corr. {πήδημα} Genus saltationis Laconicæ, in qua pedes in orbem ad nates torquebantur, de qua Lucianus in libello περὶ ὀρχήσεως. Iuuenal. Saty.11,
Qui Lacedæmonium pedemate lubricat orbem. Alia exemplaria habent Pytismate.

Pedepressim, Pedes. Pedester. Pedetentim. Pedica. Pedicinus, Pediculus, Pediolus, Pedisequus, Peditatus, Vide PES.

PEDIANVS Asconius, cuius scripta de authore testimonium faciunt, vir doctus, paulo post Ciceronem, in quem & notulas scripsit, vixisse fertur. Plin.lib.7.cap.48.

PEDICVLI, populi in Italia, Apulis & Salentinis contermini. Plin.lib.3. cap.5. Pediculorum agrũ, & oppida vide apud eundem lib.3 cap.11.

Pedilon {πέδιλον} Talare calceamentum varium. Homer.lib.2.Iliad. atque iterum 4.eiusdem operis, loquens de cultu Iunonis,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα. Quam dictionem Æobanus vertit Sandalia, Andreas autem diuus, Calceamenta.

PEDIVS. Qu.Pedius pictor, mutus, Qu.Pedij Consularis triumphalísque filius fuit. Plin.lib.35.cap.4.

PEDO, Pedonis, pen.prod. {πέδων} C.Pedo Albinouanus dictus, inter eos poetas relatus est à veteribus, qui epigrammata & iocos scripserunt. Temporibus Augusti floruit & Neronis, præcipuè amicus fuit Ouidio, qui Pedonium eum vocat lib. 4. de Ponto, eleg. 10. Et eundem postea sidereum vocat, vel propter excellentiam, vel quia fortasse de syderibus descriptum aliquid habuit: sic enim ait eleg.16,
Iliacúsque Macer, sidereúsque Pedo.

Pedo, pedis, priore longa, pepedi, pen.prod. {πέρδω, βδέω} pédere, Crepitum ventris emittere. Horat.1.Serm.saty.8,
Nam displosa sonat quantum vesica pepedi. Martial.lib.12.74,
Æthon in Capitolio pepedit. Idem,
Nil aliud video quo te credamus amicum:
Quàm quòd me coram pedere Crispe soles.

Pedo, pedas, Pedum, Pedusculus, Vide PES.

Pedules, fasciæ, quibus pedes vinciũtur. Vlpian.in l.25.§.1. De auro & argen.legat.in P.

Pedulla, quæ dicimus, πέδιλα appellari manifestum est. πέδιλον, Talare, aut calceamentum varium significat. Festus.

Pedunculus maris, vermis marin' est, de quo sic Pli.lib 32.cap.7, Vocãt & in mari pedũculos, eósq; tritos instillari ex aceto aurib' iubẽt.

PEDYLI, sunt populi cauum Alpium incolentes, vnà cum Quaris (vel Cauaris vt Plinius ait) Vocontiis, Tricoriis, Iconiis, & Allobrogum portione, integrum Delphinatum, nostram patriam, statuentes. Strabo lib 4.

Peganum {πήγανον} herba est Diosc.lib.3.quam Latini Rutã appellant.

PEGASA, pen.corr. {παγασαί} Thessaliæ oppidum, quod postea Demetrias dictum est. Propter quod nauis longa Argonautarum, Pegasæa nuncupatur, quòd Iason, qui eam ædificauit, fuit filius Æsonis, fratris Peliæ, regis Thessaliæ. Ouid 7.Metamorphoseos,
Iámque fretum Miniæ Pegasæa puppe secabant. Hinc
Pegasicus sinus {παγασητικὸς κόλπος} in Thessalia est appellatus. Vide Strab. libro 9.
Sunt qui rectius Pagasa dici putant. Vide PAGASA.

PEGASVS & PVSIO, Conss apud Rom. à quibus Pegasianum S.C. nomẽ habuit, habitum Vespasiani temporibus in exemplum legis Falcidię. Nam quod efficit lex Fal. in legatis, eadem in fideicõmissis ferè S.C. Pegasianum faciebat. Iustinianus lib.2 Instit. Ciuiliũ tit. de fideicom.

PEGASVS, pen.corr. {πήγασος} Equus alatus, ἀπὸ τῆς πηγῆς, id est à fonte, quòd

quòd iuxta Pegas, id est fontes Oceani natus sit, vbi Gorgones habitant. Hunc Hyginus,& alij complures,Neptuni & Medusæ filium dixere,qui in cælum euolauit,ibique inter sidera constitutus est,Arcticum circulum spectans,pedibus æstiuo orbi adnixus,extremo ore caput Delphini tangens,& Aquarij manum dextram ceruici suæ adiungens. Alij ex Medusæ sanguine(quam Perseus interemit) natum astruunt. Hic volauit in Helicona,vbi saxum vngula feriens,fontem aperuit,& ex eo Hippocrene,id est fons equinus est appellatus. Sed hic apud Pyrenen fontem Corinthium captus est,vt ait Strabo. Hoc equo vsus est Bellerophontes, in expeditione contra Chimæram. Vulgatum est, & Gaballinum fontem in Helicone erupisse, quum subiectam ibi tellurem feriret vngula. Cicero pro Quintio, O hominem fortunatum, qui eiusmodi nuntios, seu potius pegasos habeat!

¶Pegasus, etiam dicebatur instrumentum in domibus, super quo tanquã iumento,vestes & similia tenerentur suspensa, à Pegaso poetico traductione nominis excogitata. ¶Fuit & Pegasus Triarchi filius,cuius nauis Pegasæa monumentum accepit.

Pegaso velocior. Hyperbole prouerbialis de præuelocibus. Nota fabula de equo alato. Vsus est Pindarus Olimpion.hymno 13.

Pegaseus,pen.corr.Adiect. { πηγάσειος } vt Gradus Pegaseus,id est celerrimus. Seneca Troade,5

Volaro Pegaseo ferri.Catull.in Camerinum,epigr.51.

Pegaseius,aliud Adiectiuum quinque syllabarum { πηγασήϊος. } Persius in Prologo,

Cantare credas Pegaseium melos.

Pegasis,pen.corr.Pegasidos,pen.corr. { πηγασίς } Patronymicum fœmininum,loco gentilis. Pegasides,Musæ dictæ sunt,à fonte qui πηγὴ dicitur, quem Pegasus ictu vngulæ fingitur aperuisse, vt dictum est. Ouid.epist.21,

At mihi Pegasides blandissima carmina dictant.

Item Pegasides.Nymphæ,quæ & Naiades.Ouid.epist.5,

Pegasis OEnone Phrygiis celeberrima syluis.

PEGE,Peges, Fons erat prope montem Arganthonum, in quem Hylas cecidit.Apollonius lib.1,

Ἀλλ' ὅ γε κρήνην μετεκίαθεν,

Ἡ' πηγὰς καλέουσι περινάεται ἀνθρώπων. Hinc apud Propertium emendandus est locus,vbi legitur,

Hic erat Arganthi Phlegræ sub vertice mõtis. Phlegra enim illis in locis nusquam audita est, ac proinde Pegæ legendum censet Turnebus.

Pegma.pegmatis,pen.corr. { πῆγμα } quod & Peema dicitur,Græcum est,ἀπὸ τοῦ πήγνυμι,quod est pãgo & extruo. Est machina lignea in qua statuæ collocantur, & quasi figuntur ad illas sustinendas. Interdum pegmata cum ludicris producebantur in scenam cum pueris etiam considentibus,ex lignis & tabulis quæ constabant vario picturæ genere. Pegmatis formam Seneca ad Lucilium his verbis describit, lib.13.epist.89, His annumeres licet machinatores, qui pegmata per se surgentia excogitant,& tabulata tacitè in sublime crescentia,& alias ex inopinato voluptates, aut dehiscẽtibus quæ cohærebant,aut iis quæ distabant sua sponte coeuntibus, aut his quæ eminebant paulatim in se residentibus. Iosephus lib.7. de bello Iudaico, Maximè autem stupor erat machinarum,quę portabantur,siue pegmatum fabricatio,pro quorum magnitudine viribus portantium occurrentes, timebant multa in tertium nidum, quartũmque surgebãt,& magnificẽtia fabricæ cum admiratione delectabat. In illis machinis simulacrum belli repræsentatum fuisse significat, vt alij fugere, alij capi viderentur: & per singula pegmata dux captæ vrbis agebatur, ita vt captus fuerat ordinatus. Qui autem in his machinis depugnabant, à Suetonio in Caligula,cap.26,pegmares vocãtur. Festus scribit pegmata esse aut ære,aut marmore ornamenta, quæ vtplurimum in atriis,quandoque in porticibus aulisque affigunt,maiorum,aliorúmque fortium virorum gesta certius quàm pictura ostendentia. Cic. ad Atticũ,lib.4.epist.8, Nihil venustius quàm illa tua pegmata, postquam misisti,libros illustrarunt valde. Pegmata,inquit Paulus Manutius,id est lignei cancelli, in quibus libros tuos soles disponere: quales mihi Dionysius & Menophilus tui faciundos curarunt. Vel, Pegmata,conglutinationes quibus te vti solitum in libris compaginandis Dionysius & Menophilus aiebant. Martial.lib.8.34,

Hæc fuerat nuper nebula tibi pegma peruncłum.

PEGVSA,Promontorium quod alluit Indus flumen maximum, de quo Plin.lib.5.cap.28.

Peiero.peieras,pen. corr. { ἐπιορκέω, ἐπίομνυμι } peierãre, Iuramentum infringere, & id quod verbis ac iuramento concipitur, non facere. Cic.3.Offic.Non enim falsum iurare,peierare est:sed quod ex animi tui sententia iuraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere, periurium est. Idem pro Rabirio Posthumo, Vbi semel quis peierauerit, ei credi postea, etiam si per plures deos iuret, non oportet.

Per Consulatum peierat Vatinius.Catull.de Struma,epigram.49.

Peierare de.Mart.lib.7.19,

Nec erubescit peierare de turdo,

Et ostreorum rapere liuidos cirros.

Iuris peierati pœna.Horat.2 Carm.ode 8.

Peiero, Ex per & iuro, abiecta r: & u longa, in e breuem mutatã, componitur.

Periuro, periuras, periurare,etiam dicimus, quod periurus probat & periurium.

PEISO,lacus Noricus,ad Istrum,non procul à desertis Boiorum. Plin. lib.3.cap.24.

PEIVM, castellum Tolistobogorum,qui sunt populi Bithynis finitimi, & Phrygiæ eius quæ Epictetus dicitur. In Peio Deiotarus rex suos thesauros habuisse dicitur.Strabo lib.12.

Peioro,as,& Peior,oris,Vide MALVS.

PELA,Insula est in sinu Asiatico, Drimusæ & Sidusæ contermina. Plin. lib.5.cap.31.

PELAGIA,mulier Antiochena,voluptatibus & illecebris deditissima: vt quæ nulli rei attentius vacaret,quàm corpori comendo. Tandem tamen meliore ducta spiritu,repentè velut in nouum quoddam animal transformata est,curámque deinceps, quam corporis cultui impendere solebat,ad animum excolendum transtulit.

Pelagus,pelagi, pen.corr. tam masculini quàm neutri generis { πέλαγος } profundum maris significat. Vnde etiã pro ipso mari frequentius sumitur. Valerius Flaccus lib.1,

-pelagum quantos aperimus in vsus. Plin.lib.10.cap.32, In reliquis partibus est quidem mitius pelagus.

Furor pelagi.Lucan lib 2.

Gemitus ingens pelagi.Virg.3.Æneid.

Minæ pelagi.Virg.6.Æneid.

Quies pelagi.Statius 2 Sylu.2.

Rector pelagi,Neptunus.Ouid.1.Metam.

Sonora pelagi Lucret.lib.5.

¶Immite pelagus,Vide IMMITIS.

Languidum pelagus nigro gurgite. Seneca Herc.fur.7.

Sonans pelagus Virg.1 Æneid.

Tempestatibus pelagi actus.Virg 3.Æneid.

Cadens pelagus.Stat.5.Thebaid.

Truci pelago committere ratem.Horat.1.Carm.ode 3.

Aperto pelago decurrere.Virg.5.Æneid.

Hyems deseuit pelago.Virg.4 Æneid.

Patenti pelago volans dat vela.Virg.2.Georg.

Errare pelago Virg.3.Æneid.

Euersum pelagus infimo solo.Senec.Agamem.6.

Dubium pelagus feruet.Seneca Medea,10.

Feruet æstu pelagus.Cic.3.de Orat. Ex poeta.

Mare premit arua pelago.Virg.1.Æneid.

Retundit pelagus Boreas.Lucan.lib.5.

Pelage, Nominatiuus pluralis Græcus à πέλαγος, Idem significat quod maria. Lucretius lib.4,

-quid denique obesset

Propter Atlantæum littus,pelagéque seuera,

Quo neque noster adit quisquam,nec Barbarus audet? Sic lib.6,

At pelage multa,& latè substrata videmus.

Pelagicus,pen corr. Adiect. { πελαγικός } Quod in mari viuit,siue quod est ex mari. Col.lib 8.cap.17,Cæteri autẽ saxatiles,aut pelagici,satis ex his,sed ex recentibus melius pascuntur.

Pelagius,aliud Adiectiuum. Idem { πελάγιος. } Varro 3.de Re rustic. capite 3,Sic nostra ætas,inquam,luxuria propagauit leporaria,ac piscinas protulit ad mare, & in eas pelagios greges piscium reuocauit. Sic Plin.lib.3.cap.6,Ideò pelagia parua & rara sunt.

Pelagia,huius pelagiæ { πελαγία } Piscis qui & purpura vocitatur:à quo & succus eius pelagium dicitur: sicut succus buccini dicitur Tyrius. Plin.lib.9.cap.38.

Pelamis, pen.corr.pelamidis,fœm. gen. { πηλαμύς } Genus piscis, cui etiam thynno nomen est.Iuuenal satyr.7,

-siccus petasunculus & vas Pelamidum. Plinius libro 9 capite 15, Thynni mares sub ventre non habent pinnam. Intrant è magno mari Pontum verno tempore gregatim: nec alibi fœtificant: cordilla appellatur partus,qui fœtas redeuntes in mare Autumno comitatur. Limosæ verò à luto pelamides incipiunt vocari: & quum annuum excessere tempus,thynni.

Pelanus,pelani,Placentę genus,quod Ioui offerri solebat.Is sic conficiebatur:farri,id est flori farinæ, guttã,seu lacrymam thuris & gommi admiscebant,id excoctum & in placentã redactum Ioui cum obolo offerebant. Pausanias.

Pelargici nomi,dicti quasi Ciconiariæ leges, quibus liberi parentes alere iubentur.Vide in dictione PELARGVS.

Pelargus { πελαργός } Ciconia. Inde Pelargici nomi ab Aristophane dicti,quasi Ciconiariæ leges,quibus liberi parentes alere iubentur. Id quod in iure quoque cautum est. Ideò in sceptris regiis antiqui ciconiam sculpere solebant in summo, in infimo autem hippotamum animal improbissimum: significare volentes iustitiæ obnoxiam esse violentiam, cuius iustitię symbolum est ciconia, quæ parentes senio confectos alere,humerísque gestare in volatu creditur.

PELASGIA { πελασγία } Regio Græciæ, circa extremam partem Macedoniæ,versus Achaiam,olim Thessalia dicta,inter duo maria,Ægeũ & Ionium,platani folio similis,propter angulosos recessus. Author Plin.lib 4.cap.4, A qua,

Pelasgi { πελασγοί } populi quasi pelargi, id est ciconiæ: quoniam errabundi ritu ciconiarum per multas nationes iuerunt. Vel Pelasgi,à Pelasgo Iouis filio.Vide Plinium lib.5.cap.31. Pelasgi, inquit Strabo, lib.5 populi sunt Græciæ vetustissimi,olim Thessali appellati. Hi,vt ex Hesiodo Strabo refert,ex Arcadia originem duxerunt. Hos quippe diuino è Lycaone natos extitisse ait, quem Pelasgus procreauit. Æschylus autem in Danaidibus,eorum genus ex Argis Mycenarum extitisse prodidit. Peloponnesum enim & Pelasgiam vocitatã fuisse testis est Ephorus. Euripides quoque in Archelao, Danaum illum 50.filiarum genitorem, Argos venientem, Inachi vrbem habitassé commemorat. Quíque antea Pelasgi nominabatur,vt Danai dehinc vocarentur,lege Græca sanxisse. Plerique & gentes Epiroticas appellauere Pelasgicas Heroũ quoque nominibus posteriores permultos Pelasgos nuncupantes ab illis frequentia gentibus indidere vocabula. Nam & Lesbon appellauere Pelasgiã. Et habitantibus Troadem Cilicibus,finitimos Pelasgos nũcupauit Homerus. Argos quoque Pelasgicum Thessalia dicitur, inter eruptiones Penei & Thermopylas,vsque ad montanum Pindi tractum. Iouem quoque Dodonæum ipse poeta Iliad.16,Pelasgicum nominat.

Pelasgus, Adiect.vt Pubes pelasga. Virg.9 Æneid.

Classis Pelasga.Ouid.13 Metam.

Gens Pelasga.Ouid.12 Metam.

Pelasgias,Pelasgiadis,pen corr. { πελασγιάς } Patronym.pro gẽtili,vel adiectiuo,vt Vrbes Pelasgiades.Ouid.epist.9.

Pelasgicus sinus, *Le goulphe de volo.*

PELASGIS { πελασγὶς } Plinio lib 4.cap.5, regio est Arcadiæ vndique à mari remota, quæ initio Drymodis dicebatur. Dicta quoque est Pelasgis Arcadia, vt annotat Hermolaus in Plinij castigationibus, à Pelasgo rege magno & sapiente viro: scilicet quia vitæ cultioris eius author fuisset, & victum ex stirpibus herbarum arborúmque frondibus, transtulisset ad glandem, maximéque fagineam.

PELE, insula ad Petram Herculis. Plin. lib 32.cap.2, Nec illa in nouissimis mira, amaros esse pisces ad Pelen insulam, & ad Clazomenas.

Pelecinum { πελεκῖνον } Herba. Plin. lib.25.cap.11, Pelecinum in segetibus diximus nasci, fruticosam cauliculis, foliis ciceris. Vide Ruellium lib 3 cap.66.

PELENARIA, Ciuitas in Troglodytico sinu ex Africæ latere, nó procul à Pindis Plin lib.6.cap.29.

PELETHRONIVM { πελεθρόνιον } oppidum est Thessaliæ, vbi primùm domandorum equorum repertus est vsus. Author Seruius explicás illum Virgilij locum 3. Georgicorum,

Fræna Pelethronij Lapithæ, &c.

Pelethronij { πελεθρόνιοι } dicti sunt Lapithæ, à loco qui subiectus est Pelio monti, ab eo quòd medicamentorum magna vis ibi nascatur, quę Græci glossematici θέραι vocant.

PELEVS { πηλεὺς } disyllabum, Æaci regis filius, maritus Thetidis & pater Achillis De quo Ouid. plura 11. Metam.

Æmonius Peleus. Tibull. lib.1.eleg.5.

Optimus hasta Peleus. Valer 1. Argon.

Pelides, pen prod { πηλείδης } Patronymicum à Peleo, dictus est Achilles. Ouid. epist.8,

Pelides vtinam vitasset Apollinis arcus.

Fortis Pelides. Virg 4. Æneid.

Pelias, Peliadis, pen. corr. fœm. gen. { πηλιὰς } vt Pelias hasta, qua Achilles vtebatur Ouid epist 3.

PELIAS, Peliæ { πελίας } Filius Neptuni ex Tyro nympha filia Salmonei regis, frater Nelei, quem è Thessalia expulit. Valer. 1. Argonaut.

Æmoniam primis Pelias frænabat ab annis, &c.

Atrox Pelias. Valer. 1. Argon.

Superbus Pelias. Valer 1. Argon.

Laues Peliam. Prouerbialiter dictum apparet vbi quis salutem pollicitus, adfert exitium: aut vbi quis prodesse conatus, ingens addit malum. Ductum à notissima Peliæ fabula, quem dum filiæ à Medea persuasæ student ad iuuentam reuocare, lebeti feruenti impositum occiderunt. Non intempestiuiter etiam dicetur, vbi quis falsa spe ductus inanem sumit operam.

Pelicanus, huius pelicani, pen. prod. { πελεκᾶνος } Auis Ægyptia, nascitur in solitudinibus, maximè Nili fluminis. Duo sunt pelicanorum genera: vnum volatile, alterum aquaticum. Hæ aues tanquam colaphis rostrorum dicuntur occidere paruulos suos, eosdémque in nido occisos à se lugere per triduum. Postremò dicunt matrem seipsam grauiter vulnerare, & sanguinem suum super filios fundere, quo illi superfusi reuiuiscunt. Hieronymus in illud Psalmi centesimi, Similis factus sum Pelicano solitudinis: Pelicanorum, inquit, duo genera dicuntur esse. Vnum in aquis est, & esca eius pisces sunt: & vnũ in solitudine, & esca eius venenata animalia, hoc est serpentes, & crocodilli, & lacertæ. Dicuntur autem ista volatilia Latinè Onocrotali. Idem ad Præsidium De cæreo paschali: Pelicani quum à serpente filios occisos, mortuos inueniunt, lugent: & se, & sua latera percutiũt: & sanguine excusso ad corpora mortuorum sic reuiuiscunt. Vide diligenter Fabrum in Psalmos, & Arist. de animalibus, in dictione PELICANIS & PLATEA.

PELIDES, Vide PELEVS.

PELIGNI { πελιγνοὶ } Populi Marsis finitimi, quorum metropolis est Sulmo. Pelignum enim est vrbs, ex qua Ouidius duxit originem, sicut ipse testatur 3 Amor. eleg.14,

Pelignæ gentis gloria dicar ego. Sipontinus, Pelignum, oppidum est Sabinorum Marsis vicinum, in cuius agro pessima oriuntur vina. Martialis lib.13.121,

Massica Peligni mittunt turbata coloni, &c. Peligni ex Illyrico profecti sunt ductu Volsinij regis, cui cognomen Lucullo fuit, & partem Italiæ occuparunt. Ei duo nepotes fuerunt, Pacinus, à quo Pacinates: & Pelicus, à quo Peligni. Hactenus Sipontinus ex Paulo.

Acer Pelignus. Silius lib.8.

Aquosi Peligni. Ouid.2. Amor. eleg.1.

Salubres. Ouid.2. Amor. eleg.16.

Pelignus, Adiectiuum { πελιγνὸς } vt Præla Peligna. Martialis lib.1.110.

Arua pererrantur Peligna liquentibus vndis. Ouidius 2. Amor. eleg.16.

Frigora Peligna. Horat.3. Carm. ode 19.

Rus Pelignum Ouid.2. Amor. eleg.16.

PELION, Pelij, neutri gen. { πήλιον } mons Thessaliæ versus Orientem Solem, vt scribit Herodotus lib.7. Huius meminit Lucanus lib.6. & Ouidius 5 Fastorum,

Pelion Æmoniæ mons est obuersus in Austros,

Summa virent pinu: cætera quercus habet.

Altus Pelion. Virg 3. Georg.

Ingens Pelion. Stat.1. Achil.

Pelius, Adiectiuum { πηλιωτικὸς } Cic. pro Cælio, Vtinam ne in nemore Pelio.

Peliacus, pen. corr. Aliud adiectiuum { πηλιακὸς } vt Apex Peliacus. Ouid 1 Fast.

Cuspis Peliaca, hasta Achillis, quæ ex monte Pelio excisa fuit. Ouid.12. Metam.

Vertex Peliacus. Ouid 2. Amor. eleg.11.

Vmbræ Peliacæ. Valerius 1. Argonaut. Vmbræ, propter syluam.

PELLA { πέλλα } Ciuitas est Macedoniæ, vt scribit Liuius lib.6. de secũdo bello Pun. & in litore maris Ægei, vt ostendit Herodotus lib.7. Eam Pomponius Mela scribit illustratam maximè alumnis Philippo & Alexandro eius filio. Nam in ea Alexander natus dicitur, vt est testis Iuuenalis satyra 10,

Vnus Pellæo iuueni non sufficit orbis. Id est Alexandro. Lucanus libro 10,

Illic Pellæi proles vesana Philippi. ¶Fuit & Pella, ciuitas exigua, vt idem poeta docet lib 10,

Exiguę secura fuit prouincia Pellæ. Pella nomen retinet, vt scribit Oliuarius in Melam.

Pellæus, Adiectiuum { πελλαῖος } vt Diadema Pellæum. Lucan. lib.5.

Pellæi gens fortunata Canopi. Virg. 4 Georg.

Gula Pellæa, apud Martialem, pro deliciis Macedonicis, libro 13. epigram.85.

¶Pella, Colonia. Plin. lib.4.cap.10.

PELLACONTAS, fluuius in Media ad oram Arabiæ, quod Buram oppidum præterfluit. Plin. lib.6 cap 26.

PELLAEVS, pagus est intimi sinus Persici, cui hoc nomen à sua patria dedisse Alexandrum magnum Plinius lib.6. cap.27. commemorat.

PELLAON. Adriatici, seu Veneti sinus oppidum. Plin. lib.3 cap.19. Istrię annumerat Palsicium & Pellaonem.

Pellax. pellacis. pen. prod. omn. gen. { ἀπατηλὸς } Qui per blanditias decipit, vt Seruius exponit illud Virg.2. Æneidos,

-inuidia postquam pellacis Vlyssi

(Haud ignota loquor) superis concessit ab oris.

Pellacia, pellaciæ { ἀπάτη } Fallacia. Lucret. lib.2,

Subdola quum ridet placidi pellacia Ponti. Virg.4. Georgicorum,

Verùm vbi nulla fugam reperit pellacia. De Proteo.

PELLENE, pen. prod { πελλήνη } oppidũ, teste Strab. lib.8, Achaiæ, quòd à mari LX stadia distat: à quo Pellenei, populi.

¶Pellene, vicus Straboni: à quo Pellenicæ, chlænæ vestes, ad agonas victoribus præmia proponebantur.

Pellenæa vestis Prouerbium vsurpari solitum vbi priscum cultum notamus. In ea enim ciuitate diuersæ vestimentorũ formæ fieri consueuerũt, attestante Suida. Et Iulius libro De rerũ vocabulis 7, prodidit lenas Pellenicas olim nobiles fuisse, adeò vt in Iunonis ludis ac certaminibus victori lacerna Pellenica præmij vice daretur. Lepidius erit si per ironiam adhibeatur, veluti si cui pro laboriosis ac diutinis officiis vile munusculum missum sit, dicamus Pellenæam vestẽ contigisse. Erasmus.

Pelles, mantica, seu pera viatoria. Vulgus *Valisiam* appellat, quod ex pellibus conficiatur. Paulus in l. De tapetis. Sicut pelles, quibus inuoluuntur vestimenta.

Pellex. pellicis, penult. corr. fœm. gen. { παλλακὴ, παλλακίς. } Paulus de Verborum & rerum signific. l. Masurius, scribit libro Memoralium, pellicem apud antiquos eam habitam, quæ quũ vxor non esset, cum aliquo tamen viuebat: eámque nunc vero nomine amicam, paulò honestiore concubinam appellari. Caius Flaccus in lib o de Iure Papyriano scribit pellicem nunc vulgò vocari, quę cum eo cui vxor sit, corpus misceat: quosdam eam quæ vxoris loco sine nuptiis in domo sit, quam Græci παλλακὴν vocant. Horum vtrunque (inquit Valla) vere sensisse, & dixisse arbitror. Sed tamen pro suscepti operis officio, admonere debeo, pellicem apud oratores & poetas, eam demum haberi, quæ cum eo cui vxor est, corpus miscet. Ideóque Iuno semper prosequitur pellices, quæ sibi vxori Iouem præriperent. Vnde Plin. lib 35 cap.10, verbo Græco maluit vti (quum de *Alexandro loqueretur*, quem constat eo tempore cælibem fuisse, *quum Apellem scorto donauit*) quàm veteri (si verum est) Latino: pallace potius, quàm pellice. Quo fit vt Curtium, vbi de eodem Alexandro, & alias loqueretur, cæterósque scriptores opiner pallacẽ potius quàm pellicẽ pro cõcubina cælibis hominis dixisse. Suet. de Vespasiano loquẽs, cap.21, Pallacarũ dixit, non pellicum. Sin aliter inuenitur, librariorũ vitio dandum est. Cuius rei hoc argumentum est, quòd non rectè quis dicitur habere pellicem, sed vxor. Et est nomen relatiuum ad alterius vxorem, cuius cum viro rem habet, non autem ad masculũ: nec rectè dicturos fuisse reor oratores illos qui pallacen dixerunt, si pellicem dixissent, vt patet. Hactenus Valla lib 6. Cic. in Orat. Ab hac indole iã illa matura, Vxor generi, nouerca filij, filiæ pellex. Verba hæc leguntur pro Cluentio.

Matris pellex filia. Sallust. in Cicer.

Nomine deposito pellicis, vxor erit. Ouid. epist.9.

Natus de pellice. Ouid.2. Metam.

Pellex (vt nonnullis placet) à Pellicio deducitur: quod est Blandiendo decipio: quia blandiendo virum ab vxore seducit. Gellius à Græco deriuari vult. ait enim lib.4. cap 3, Pellex autem quasi πάλλαξ, id est quasi παλλακίς, vt pleraque alia, ita hoc quoque vocabulum de Græco flexum est.

Pellices (inquit Festus libro 14) nunc quidem appellantur alienis succumbentes, non solùm fœminæ, sed etiam mares. Antiqui eam propriè pellicem nominabant, quæ vxorem habenti nubebat: cui generi mulierum etiam pœna constituta est à Numa Pompilio hac lege, Pellex aram Iunonis ne tangito. Si tãget, Iunonis crinibus dimissis agnum fœminam cædito.

Cubiculorum omnium pellicem Salustium vocat Cicero in Respons. Sed tu omnium mensarum assecla, omnium cubiculorum in ætate pellex, & idem postea adulter, omnis ordinis turpitudo, &c.

Horrida pellex. Iuuenal. satyr.2,

Horrida quale facit residens in codice pellex. Id est, inculta.

Pellicatus, huius pellicatus, pen. prod. Actus quem pellex exercet. Cicero 2. Offic. Ab ea enim est ipse, propter pellicatus suspicionem interfectus. Idem pro Cluentio, Sed nefarium matris pellicatum ferre non posset.

Pelliceo, pellices, pen. corr. pellicui { ἐπάγω } pellicẽre, Vix legitur tamen apud Columellam pro Blanditiis impetrare positum videtur, nisi locus corruptus est, quum ait in Præfatione lib 12. de Villica loquens, Sed domi sedentes confectas vestes fastidio habeant, peruersísque cupidine pretiosiores aliasà viris pelliceant, &c.

Pellicio, pellicis, pen. corr pellexi, pellectum { ἐπάγω, ὑπάγω, ἐπισπάω, ἐφέλκω, &c.}

δελεάζω } pellicere, Blandiēdo decipere, inducere, adducere. Terent. Phorm. 1.2.
Is senem per epistolam pellexit. Plin. lib. 18. cap. 6. Ceu fruges alienas pellicere veneficiis.
In fraudem pellicere. Lucret. lib. 5.
Mulierem imbecilli consilij ad sese pellicere. Cic. pro Flacco.
Maiorem partem sententiarum sale tuo, & lepôre, & politissimis facetiis pellexisti. Cic. 2. de Orat.
¶Pellicere, Per translationem de rebus inanimis. Lucret. lib. 6, -& omnis Causa patefiet, quæ ferri pelliceat vim. De magnete lapide.
Pellicio, Ex per & lacio componitur, mutatis r in l, & a in i. Festus, Lacit, decipit, inducit. Lax, lacis verò, fraus est.
Pellicator huius pellicatoris { ὑπαγωγεύς } inquit Paulus, qui ad fraudē pellicit.
Pelliculationem, Cato à pelliciendo dixit Paulus.
Pellis, huius pellis, fœminini generis { δέρμα, δορὰ, δορὶς, ῥινὸς } dicitur quum est à carne separata, quæ cutis antea dicebatur. Iuuenalis satyra 10,
-habes deformem pro cute pellem. Cic. 1. de Nat. deor. Quam tu nunquam ne in somnis quidem vides nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo.
Asperæ pelles. Horat. 2. Carm. ode 20.
Atræ pellis duritia Ouid. 3. Metam.
Decora pelle speciosus, turpis introrsum. Horat. 1. epist. 17.
Frigida pellis Lucret. lib. 6.
Fulua leonis. Virg. 8 Æneid.
Lanatæ, Vide LANA.
Lutea. Pers. satyr. 3.
Ouina, Vide Ouinus, in OVIS.
Pastoria Ouid. 2. Metam.
Rigidæ. Claud. 3 de raptu Proserp.
Villosæ. Ouid. 12 Metam.
¶Lurida pelle amicta ossa. Horat. Epod. 17.
Aret pellis Virg. 3. Æneid.
Comans pellis sidereis villis. Valer. 8 Argon.
Detrahere pellem alicui, metaphoricōs dictum est, pro Detegere animum alicuius Horat. 2. Serm. satyr. 1.
Erepta iuuenco pellis operit humeros. Virg. 11. Æneid.
Pictis pellibus incinctæ. Virg. 4 Georg.
Stratis pellibus incubuit Virg. 7. Æneid.
Insternor pelle leonis. Virg. 2. Æneid.
Pellis, pro mantica & inuolucro vestis supellectilis aliorúmque vtensilium & sarcinarum. Persius,
Iam pueris pellem succinctus & œnophorum aptas. Id intelligi potest è Petronio viri clarissimi Memmij, in quo ita scribitur, Ego vos in duas iam pelles coniciam, vinctósque loris inter vestimenta pro sarcinis habebo. Turneb.
Ponunt pellem senectæ dracones. Ouid. 7. Metam.
Producere pelles dentibus, Vide PRODVCO.
Quiescere in propria pelle, est Contentum esse sua sorte, nec aliorum fortunis aut opibus inhiare. Horat. 1. Serm. satyr. 6.
Dura pellis ad tactum resistit. Virg. 3. Georg.
Pellem caninam rodere, Prouerbiali metaphora dixisse videtur Martialis, pro eo quod est, hominem maledicum & improbum conuitiis insectari. Sic enim scribit in Obtrectatorem quendam, Non deerunt tamen, hac in vrbe forsan, vnus, vel duo, tréſve quatuórve Pellem rodere qui velint caninam.
Tonsa per integram soluuntur viscera pellem. Vig. 4. Georg.
Vti pellibus & spoliis ferarum vestire corpus. Lucret. lib. 5.
¶Sub pellibus, Id est in castris statiuis. Cic. 4. Acad. Vt non multū imperatori sub pellibus otij relinquatur. Pelles hic tabernacula vocat militaria hybernaculorum. Liu. Decad. 4. lib. 7, Instare hyemem, aut sub pellibus habēdos milites, aut si concedere in hyberna vellēt, differendum esse in æstatem bellum. Militū enim tabernacula apud antiquos pellibus conficiebantur.
Pellicula, pen. corr. Diminut. { δερμάτιον. } Cic. pro Murena, Atque ille homo eruditissimus ac Stoicus strauit pelliculis hœdinis lectulos punicanos. Et Plinius lib. 29. cap. 6, Pellicula canina.
Continere se in sua pellicula. Martial. lib. 3. 16. Hoc est intra suam sortem se continere.
Veterem pelliculam retines Pers. satyr. 5. Hoc est pristinos mores.
Curare pelliculam. Horat. 2. Serm satyr. 5. Hoc est corpus molliter tractare. Prouerbij vice vsurpari potest in eos qui voluptati student magis quàm famę, vnum hoc curantes, vt cutis summa niteat, eáque gratia lautioribus epulis, vnguentis, balneis, & id genus deliciis vtuntur. Erasmus.
Pelliceus, Adiectiuum { δερμάτινος } Quod est ex pelle. Stragulum pelliceum. Paulus in l. Quum & tunicam. D. De auro, argento, &c. Pandectæ Florentinæ & Haloander legunt pellicium per tertiam vocalē.
Pellitus, pen. prod. Aliud adiect. { δερματίνος } Qui pelles habet, vel pellibus tectus est. Propert. lib. 4. eleg 1,
Pellitos habuit rustica chorda patres.
Oues pellitæ. Horat. 2. Carm. ode 6. Hoc est pellibus tectæ ad lanā conseruandam.
Getæ pelliti. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 10. Hoc est pellibus tecti ad arcendum frigus.
Iuuentus pellita. Claud. 7. Paneg.
Pelliculo, pelliculas { πωμάζω } pelliculāre, Alligatis pelliculis obturare. Columel. lib. 12. cap. 39, In alia vasa deliquare, & confestim opercula gypsare, & pelliculare.
Pellio, huius pellionis, masc. gen. Qui vestes pelliceas, & ex pellibus alia opera facit. Plaut. Menæch. 9, Quam supellex pellionis, palus palo proximus est. Accursius. Arcad. in l. vlt. D. De iur. immunitat. pelliones vocat, à pellibus conficiendis, sub quibus milites hyemabant. Firmic. lib. 3. cap. 13. sub finem, Pelliones, coriorum confectores.

Pellarius, pellarij, Idem. Firmicus lib. 4. cap. 7, Faciet pellarios, coriarios, caligarios.
Pello, pellis, pepuli, pen. corr. pulsum { ὠθεῖν, ἐλαύνειν, κρούειν } pēllere, Percutere, ferire, trudere. Liu. 2. ab Vrbe, Tarquiniensis nouus hostis nō stetit solùm, sed etiam ab sua parte Romanum pepulit.
Fugari & pelli. Cic. pro Cecin. Quid ais? is qui armis perterritus, fugatus, pulsus est, non videtur esse eiectus?
Pellere aliquem. Terent. Eunuch. 5. 9.
Inimicos pellere tectis. Ouid. epist. 1.
Pellere à. Terent. Eunuch 2 1,
Istum æmulum quod poteris, ab ea pellito.
Pellere de. Cic. 4 Acad Verum illud certum, comprehensum, perceptum, ratum, firmum, fixum fuisse vis: déque eo nulla ratione neque pelli, neque moueri potest.
Pellere è foro. Cic. in Pisonem, Quum Equites Romani relegarentur, viri boni lapidibus è foro pellerentur.
Pellere ex regione. Plin lib. 10. cap. 43.
Pellere in exiliū. Cic. 2. de Orat. Hos libros tum scripsisse dicitur, quum à Rep. remotus, atque id quod optimo cuique Athenis accidere solitum est, exilium pulsus esset.
Domo pellere aliquem. Cic. pro Domo.
Pelli foras. Terent. Eunuch. 5. 9.
Ostiatim pellere, Vide Ostiatim in OSTIVM.
Pelli, pro Exagitari & affligi. Cic. ad Nigidium, lib. 4. 13, Quanquā enim nulla meipsum priuatim pepulit insignis iniuria.
Pelli patria. Pelli ciuitate, agro, &c. Cic. ad Att. lib. 16. Item lib. 8. Et in Parad.
Pelli regno, aut sedibus. Cic. 2. Offic.
Regnóque domóque pellimur. Ouid. 14. epist.
¶Mouere & pellere. Cic. 2. de Fin. Neque hæc mouere potest appetitum animi, nec vllum habet ictum quo pellat animi statum hic non dolendi.
Pellere aciem, atque in fugam conuertere. Cæs. 1. bell. Gal.
Canities pellens lasciuos amores Horat. 2. Carm. ode 11.
Animum pellere. Liu. 10. bel. Pun Non mediocri cura Scipionis animum pepulit. Sic Pellere animum & mentem, Cic. 4. Acad.
Animos hominum auréſque pellere. Cic. in Orat. Quod quum animos hominum auréſque pepulisset, vt intelligi posset, id quod casus effudisset, &c.
Animum pellit species vtilitatis. Cic. 3. Offic.
Visa nos & appetitionem pellunt. Cic. 4. Acad. Sed id disputari poterat subtiliter, &c quemadmodum prima visa nos pellerent, deinde appetitio ab his pulsa sequeretur, tum vt sensus ad res percipiendas intenderemus.
Crimina pellere ab aliquo. Ouid. 3. de Arte.
Curas pellere vino. Horat. 1. Carm. ode 7.
Glande famem pellere. Ouid. 14. Metam.
Frigus pellere. Plin. lib. 20. cap. 3.
Humum pellere pedibus. Catul. in Epithal. Mallij.
Initium sermonis pellere, Commouere longum sermonem. Cic. de Claris Orator. Longi sermonis initium pepulisti inquam Attice, rémque commouisti noua disputatione dignam, quam in aliud tempus differamus.
Nec pudeat pepulisse lyram. Ouid. ad Pison.
Metum pellere. Cic. 4. de Fin. Vt pellatur mortis & religionis metus. Sic Pellere timorem animo, apud Plautum, quod Virgilius Mittere dixit.
Mœstitiam ex animis pellere. Cic. 1. de Fin.
Moram. Ouid. 2. Metam.
Morbos arte Phœbea. Ouid. 3. Fast.
Pericula. Horat 2. epist. 1.
Sitim. Horat. 2. Carm. ode 2.
Segnes somnos. Colum. lib. 10.
Vestigia intrantis pepulere somnum. Silius lib. 7.
Timores. Virg. 5. Æneid.
Vmbras noctis pepulit Sol. Catul. de Berecynth. epigr. 58.
Pulsus, Participium { ἐξελαθείς, ἐκπεσών } vt Patria pulsus Aristides. Ouid. 1 de Ponto, eleg. 4.
Regnis pulsi. Virg 7. Æneid.
Solio pulsus ob inuidiam. Virg. 10. Æneid.
Vi pulsus iniqua. Valer. 3. Argon.
Reficere pulsos in prælia. Virg. 11. Æneid.
Vulneribus pulsus. Virg. 11. Æneid.
¶Amor pulsus. Virg. 4. Georg.
Arbor pulsa ventis. Lucret lib. 5.
Dolor pulsus corde. Virg 6. Æneid.
Fides pulsa auro. Propert. lib. 3. eleg. 13.
Lyra pulsa manu. Ouid 10 Metam.
Macies pulsa fugit. Ouid. 7. Metam.
Sensu pulsa natura sentit. Cic. 1. de Nat. deor.
Nerui in fidibus pulsi. Cic. de Clar. Orat.
Pudor pulsus. Ouid. 6. Metam.
Taurus pulsus armentis. Lucan. lib. 2.
Tympana pulsa manu. Ouid. 1. de Arte.
Pulsus, huius pulsus { σφυγμός, κτύπος. } Martialis lib. 7. 6,
Et vngularum pulsibus calens Ister.
Pedum pulsu tremit tellus. Virg. 12. Æneid.
Impetus pulsúsque remorum. Cic. 1. de Orat.
Creber pulsus. Virg. 12. Æneid.
Sacer æris. Valer. 6. Argon.
Strepit machina pulsu. Stat. 1. Sylu. 1.
Ex se sua sponte moueri, & Pulsu alieno agitari, contraria. Cic. 2. de Nat. deor.
Inanimum est omne quod pulsu agitatur externo. Cicero 1. Tusculana.
Externus & aduentitius pulsus animos dormientium commo-

uet. Cicero 2. de Diuinat.

Imaginum pulsus. Cic. 2. de Diuin. Nulla species cogitari potest, nisi pulsu imaginum.

Pulsus venarum. Plin. lib. 2 cap. 97. Apud eundē, Pulsus venarum tardus aut languidus, aut citatus. Pulsus autem est vbi coniungitur manus lacerto. Plin. lib. 11. cap. 37, Arteriarum pulsus, in cacumine maximè membrorum euidens, index ferè morborum. Alibi idem Plinius percussum appellat.

Venarum pulsum attingere. Tacit. lib. 5.

Pulso, pulsas { ... } pulsare, Frequentatiuum, Graui & vehemēti ictu cædere & protrudere. Cic 7 Verr. Sex lictores circunsistunt valentissimi, & ad pulsandos, verberandósque homines exercitatissimi.

Ictu crebro pulsarier. Lucret lib. 4.
Saxis pulsatur & hastis. Valer. 6. Argon.
Murus pulsatur ab hoste. Oui l. 3. de Ponto, eleg. 1.
Ligones pulsaruntarua. Ouid 3. Amor. eleg 9.
Caput vento pulsatur & imbri. Virg. 4. Æneid.
Pulsare ostium, fores, villam. Plaut. Amphit. 4.
Limina pulsantur virga. Stat. 1. Sylu. 2.
Postes pulsare. Ouid. 2. Metam.
Ostiarium pulsare. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Pulsare lyram, vel citharam pectine: pro Canere vel ludere, aut (quod ait Virgilius) Cithara personare. Virg. 1. Æneid.
Vlulatus pulsat aures. Claud. de bello Getico.

¶ Pulsare, Lædere, violare. Virg. 12. Æneidos,
Pulsatos referens infecto fœdere diuos. Hoc est violatos, læsos, fractis fœderibus. Seruius.

Pulsare, ad animum refertur. Plaut. Epid. 11,
Meúmque pectus pulsant.

Pulsari & agitari. Cic. 1. de Nat. deor. Nec tamen video quomodo non vereatur iste deus beatus ne intereat, quū fine vlla intermissione pulsetur agitetúrque atomorum incursione sempiterna.

Crimine falso pulsari. Claud. de bello Gildon.
Visione externa & aduentitia pulsari animos. Cicero 2. de Diuin.
Vecordia te pulsat. Ouid. 12. Metam.

¶ Pulsari, etiam ad ius siue iudicium refertur. Vlpian. in l. De ætate. §. Qui interrogatus. D. De interrog. act. Qui interrogatus responderit: sic tenetur quasi ex contractu eius obligatus, pro quo pulsabatur: dum ab aduersariis interrogetur.

Pulsans, Participium { ... } vt Cymbala pulsans. Iuuenal. satyr. 9.
Pauor pulsans corda. Virg. 3. Georg.

Pulsatus, penult. prod. Aliud participium { ... } Plinius lib. 12. cap 9, Pulsatæ fluctibus arbores. Cicero pro Cælio, Aiebant enim fore testem Senatorem, qui se Pontificiis comitiis pulsatum à Cælio diceret.

Æquor pulsatum remige. Oui l. 3. de Ponto, eleg. 1.
Campus pulsatus assiduis equis. Ouid 6 Metam.
Ianua pulsata sepulcri. Ouid 3. Trist. eleg. 2.
Saxa pulsata. Virg. 3. Æneid.

Pulsatio, Verbale { ... } Liu. 1. bel. Macedon. Ea maiore cum sonitu quàm vulnere vllo pulsatio scutorum parumper succedentes Romanos tenuit.

Pulsator, pen. prod. Aliud verbale { ... } vt Citharæ pulsator Apollo. Valer 5. Argon.

Pulsandus, Participium { ... } vt Tellus pulsanda pede libero. Horat. 1. Carm. ode 37.
Area pulsanda equis. Ouid. 3. Amor. eleg. 114.

Pulsula, pullulæ, pen. corr. { ... } Diminutiuum, pro Ampulla, & pustula. Martialis lib. 14 172,
Feruida ne trito tibi pollice pulsula surgat. Fortasse legendum pustula.

Pulto, pultas { ... } pultare, A supino pultum, quo antiqui vtebantur. Terent. Adelph. 4. 4.
Perij, horresco semper, vbi pultare hasce occipio fores.
Pultare & Mertare antiqui dicebant, pro Pulsare & Mersare, vt ait Quintil lib. 1. vnde est tam crebrò apud Plautum Pultare fores.

Pellos, siue Pellus, pelli, Earum auium genus quæ à Latinis ardeæ, siue ardeolæ dicuntur. dicta à ... aduerbio, quod significat Propè, quoniam non tam in sublime attollitur, quàm solcant aliæ species. Vide Plinium lib. 10 cap 60.

Pelluceo, pelluces, pen. prod pelluxi { ... } pellucēre, Per mediū lucere. Quintil. Sed vt inter se vincti, atque ita coeuntes, ne commissura pelluceat. Celsus lib. 2. cap. 10, Si sanguis qui initio fluxerat, & rubere & pellucere cœperit.

Pellucens oratio. Cic. de Claris Orat. Ita reconditas exquisitásque sententias mollis & pellucens vestiebat oratio.

Quasi pellucet ex iis quas commemoraui virtutibus: Hoc est clara & aperta siue manifesta est ex his, &c. Cic. 2. Offic. Vetustiora tamen exemplaria legunt perlucet.

Pellucidus & Pellucidulus, Adiectiua { ... } Vide PERLUCIDUS.

Pelluo, pelluis, pellui, pellutum, pen prod. { ... } pelluere, Perfectè lauare. Vide PERLVO.

Pelluuium, pelluuij { ... } Vas in quo lauantur pedes: à pedum lotione dictum, vel, vt ait Festus, vas in quo manus lauantur, aliàs peluis.

Pelluuia, pelluuiæ, Idem { ... }

PELONIA Dea, à pellendis hostibus sic dicta. Arnobius, Pellendorum hostium potens credebatur Pelonia.

PELOPIA, Pelopeæ { ... } Thyestis filia, quæ à patre grauida facta, insigni forma infantulum peperit, quem recenter natum, ne turpitudo sua palàm fieret, feris deuorandum in syluis reliquit. Euenit tamen, diis ita volentibus, vt pastor quidam illac iter faciens in puerū incideret, qui misericordia motus, domum suam illum detulit, lactéque caprino educauit. Vnde & Ægisthus appellatus est: de quo vide suo loco. Ouid. epist. 1. & lib. 1. de Remed. amor. Vide & Senecam in Thyeste.

PELOPIA, quam nominatam Thyatirā & Euhippam ait Plinius, vrbs est in Ephelo, quæ Lyco flumine alluitur. Plin lib. 5. cap. 29.

PELOPIDAS { ... } Thebanus quidam fuit rei militaris gloria clarissimus, arctissimóque amicitiæ fœdere cum Epaminonda coniunctus. Vitam eius vide apud Plutarchum.

PELOPONESIA, mulier quædam, quæ quinquies quaternos enixa est, à Paulo Iureconsulto commemoratur in l 3. D. Si pars hæredit. pet.

PELOPONNESVS, penult. prod { ... } Regio Achaiæ, à Pelope Hippodamiæ viro dicta, quasi Pelopis insula, quoniam penè insula est. Qui superato OEnomao Hippodamiæ patre in certamine, totū illud regnum in dotem accepit & ex Phrygia secum in eam regionē duxit populū. Hæc Apie antè appellata, & Pelasgia peninsula, haud vlli terræ nobilitate postferenda. Circuitu trecentorum sexaginta trium millium passuum colligitur, angustiæ sex millium sunt, nisi erumpentia ediuerso quæ dicta sunt maria, hinc Corinthiacum, illinc Saronicum sinum efficiunt. In Peloponneso sunt Argos, Mycenæ, Corinthus, Lacedæmon, Patræ, Malea promontorium, Epidaurus: regiones, Arcadia, Sicyonia. Peloponnesus hodie vocatur *Morea*.

In Peloponneso vixit Dicæarchus. Cic. Att. lib. 6.

Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Ianundarum vnā, alteram Glutidarum, aruspicinæ nobilitate præstantes. Cicero 1. de Diuinat.

Peloponnesius. Adiect. { ... } Cic. Att. lib. 6, Peloponnesias ciuitates omnes maritimas esse hominis non nequam, sed etiam tuo iudicio probati, Dicæarchi tabulis credidi.

Peloponnesiacus, penul. corr. Aliud adiectiuum { ... } Cic. 1. Offic. Vt Callicratidas, qui quum Lacedæmoniorum dux fuisset Peloponnesiaco bello, multáque fecisset egregiè, vertit ad extremum omnia, &c.

PELOPS, huius Pelopis, pen. corr. { ... } Tantali potentissimi Phrygum regis filius fuit. Hic quum Hippodamiam OEnomai Pisæ regis filiam, coniugem desyderasset, iniquissimis conditionibus propositis ab OEnomao reiectus est: quæ res bellum suscitauit, in quo Myrtilo præfecto suo proditore, regno OEnomai Pelops potitus est. Hinc illæ poetarum fabulæ. Lege Diodori Siculi lib 5. Pelops equorū pernicitate vicit OEnomaum, abduxítque ex pacto vxorem Hippodamiam. Hac de re vide Cic. 3. Tuscul.

Equi Pelopis. Cic. 2. Tuscul. Vel equi Pelopis illi Neptuni, qui per vndas currus suspensos rapuisse dicuntur, excipient te, & quò velis, perferent.

Pater Pelopis, Tantalus. Horat. Epod. 17.
Periuri Pelopis hæres. Catul. Argon.
Insignis Pelops eburno humero Virg. 3. Georg.

Pelopidæ { ... } dicti sunt, qui à Pelope originem duxerunt. Cic. Curio, lib. 7. 29.

Pelopeius { ... } Nomen possessiuum. Vnde Fabula de Pelope scripta, Pelopeia dicta est. Iuuenal. satyr. 17,
Præfectos Pelopeia facit Philomela Tribunos.
Arua Pelopeia. Ouid. 8. Metam.

Pelopeus, Adiectiuum { ... }
Domus Pelopea. Propert lib. 3. eleg. 19.
Mœnia Pelopea. Virg 2. Æneid.

Pelopeis, pen prod Patronymicum fœmin. { ... }
Vndæ Pelopeides. Ouid 4 Fast.

Pelopeias, Aliud patronymicum fœmininum { ... }
Mycenæ Pelopeiades. Ouid 6 Metam.

PELORIA sunt festa apud Thessalos, eadem quæ apud Cretenses Hermea, anniuersarios enim dies habebant, quibus exæquato iure, serui dominíque, socij & penè pares, communi libertate fruebantur.

Peloris, pen. prod. peloridis, fœminini generis { ... } genus conchæ, chama maius, inquit Eustathius, idcircóque peloris propter magnitudinem appellatur. Horat. 2. Serm. satyr. 4,
Murice Baiano melior Lucrina peloris. Plinius lib. 32. cap. 11. & cap. 9, Et pelorides emolliunt aluum. Martial. lib. 6. 11,
Tu Lucrina voras, me pascit aquosa peloris. Idem lib. 10. 37,
Et fatuam summa cœnare pelorida mensa, &c.

PELORIS, Peloridis { ... } Idem quod Pelorus. Cicer. 7. Verr. Illis quibus Siciliam propinquam fuisse dicis, facilius fuerit ad Oceanum peruenire, quàm ad Peloridem accedere.

PELORVS, pen. prod. { ... } Promontorium Siciliæ Italiam versus, à Peloro gubernatore nauis Annibalis, ibi sepulto. Pomponius. De hoc promontorio Lucanus lib. 2,
Extremi colles Siculo cessere Peloro. Plinius lib. 3. cap. 5. & capite 8. Strabo lib. 6.
Angusti claustra Pelori. Virg 3. Æneid.
Angusta sedes Pelori. Virg. 3 Æneid.
Siculi Pelori angusta. Ouid. 15. Metam.
Ausonius Pelorus. Ouid 5. Metam.

Pelta, peltæ { ... } Scutum breuissimū, in modum lunæ iam mediæ. Virg. 1. Æneidos,
Ducit Amazonidum Lunatis agmina peltis. Scuta Amazonica vocat Nonius. Plin. lib. 12. cap. 5, Foliorum latitudo peltæ effigiem Amazonicæ habet.
Lunatæ peltæ. Virg 1. Æneid.

Peltatus, pen. prod. Adiectiuum { ... } Qui pelta vtitur. Liuius 8. bel. Punici.
Puellæ peltatæ. Ouid. 2. Amor. eleg 14.

Peltifer, pen. corr. Aliud adiectiuum { ... } vt Puellæ peltiferæ. Stat. 12. Theb.

Peltasta, pe tastæ, masc. gen. Idem { ... } Liu. 1. bel. Maced. Nocte ceteratos, quos peltastas vocant, loco opportuno inter bina castra in insidiis abdiderat. Amylius Probus in Iphicrate, Ille è contrario peltam pro parma fecit, à quo postea Peltastæ pedites appellantur, vt ad motus concursúsque essent leuiores.

PELTAE, arum { [illegible] } Phrygiæ oppidum, à quo vicinus campus Peltinus appellatus est. Strabo lib. 12. & 13.

PELTENI, populi in Lycaonia, in Asiaticam iurisdictionem versi. Plin. lib. 5. cap. 27.

Peluis, huius peluis, fœm. g. { [illegible] } quasi pedeluis, inquit Varro lib. 4. de Ling. Lat. à pedum lauatione. Alij peluim sinum aquarium putant, in quo variæ res pelluntur. Cato cap. 10, Peluis vna.
Patulas effundere pelues. Iuuen. Saty. 3.

PELVSIVM { [illegible] } Vnum ex ostiis Nili, & ciuitas in quadam Ægypti parte, quæ Augustanica est appellata, prope Thebaidem. Hanc vrbem (nunc *Damiata* vocatur) condidit Peleus Achillis pater, monitu deorum post lustrationem. Iuxta Pelusium est optima lens. Plin. lib. 7. cap. 34.

Pelusius, & Pelusiacus, penultima corr. { [illegible] } Martial. in Xeniis,
Accipe Niliacam Pelusia munera lentem. Virg. lib. 1. Georgicorum,
Nec Pelusiacæ curam aspernabere lentis.
Ora Pelusia. Lucan. lib. 8. Id est, Pelusiacum Nili ostium.
Gurges Pelusiacus Nili. Lucan. lib. 10.
Paludes Pelusiacæ. Claud. de Phœnice, 3.
Stamen Pelusiacum. Silius lib. 3.

Pelusiana mala { [illegible] } legimus apud Colum. lib. 5 cap. 10.

Pelusiotæ { [illegible] } Populi in extremis finibus Ægypti, Pelusium oppidum incolentes ea in parte qua Ægyptus Arabiæ contermina est. Hieronymus contra Iouinianum: Impelle, si vales, Pelusioten, vt manducet cæpe.

Peminosus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Id est mali odoris, inquit Festus: à pædore dictum. Proinde diphthongo æ scribendum esset. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 51, Aream solida terra pauitam, maximè si est argilla, ne situ peminosa, in rimis eius grana oblitescant. Sic legit Festus. At exemplaria quædam legunt, Ne æstu rimosa, in rimis eius grana oblitescant. Vetustiora tamen legunt pæminosa.

Pemma, tis. Pemmata azyma { [illegible] } Placentæ sunt in clibano assæ, atque mox quum extractæ sunt, in mel calidum, vt id in totas sese recipiant, iniiciuntur. Galenus lib. 1. de alimentorum facultatibus, cap. 3.

PEMMA, oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 29.

Pemphinx { [illegible] } flatus, gutta, nebula, pulsus crebrior. Hinc Pemphingodes febres, quæ spiritibus affluunt, interpretantur. Hippocrates lib. 6. de morbis vulgar. Febrium aliæ mordaces sunt manu, aliæ salsuginosæ, aliæ pemphingodes, aspectu terribiles. Galen. Commen. lib. 1. in 6. Hippocrat. de morb. vulgarib.

Penarius, Vide PENVS.

Penates, pen. prod. penatium, penatibus { [illegible] } Dicti sunt dij (inquit Cic. 2. de Nat. deor.) siue à penu ducto nomine (est enim omne quo vescuntur homines, penus) siue ab eo quòd penitus insident, ex quo etiam Penetrales à poetis vocantur. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 4, Penates esse dixerunt, per quos penitus spiramus, per quos habemus corpus, per quos rationem animi possidemus. Cuius nominatiuus singularis secundum aliquos est hic penas, secundum alios hic penatis. Festus. Terent. Phorm. 2. 1,
At ego deos penates hinc salutatum domum Deuortar. Cicero 6. Verr. Iste continuò vt vidit, non dubitauit illud insigne penatium hospitaliúmque deorum ex hospitali mensa tollere. Iidem Lares familiares dicebantur, vt ex Cic. orat. pro P. Quinctio patet. Quos enim appellauerat paulo antè deos penates, eosdem paulo pòst Lares familiares dicit his verbis, At hic quidem iam de fundo expulsus, iam à suis diis penatibus eiectus esset. Idem infrà, Illud dico, dominum expulsum esse de prædio, domino à familia sua manus allatas esse ante suos Lares familiares.
Dij patrij ac penates. Cic. pro Sylla.
Certi penates. Virg. 4. Georg.
Desolati. Stat. 2. Syl. 1.
Iniqui. Horat. 2. Carm. ode 4.
Magni. Virg. 9. Æneid.
Miseri. Virg. 2 Georg.
Parui. Virg. 8. Æneid.
Patrij. Virg. 2. Æneid.
Patrij penates familiarésque. Cic. pro Domo sua.
Regij penates, Domus regia. Seneca Herc. OEth. 4.
Sacri. Seneca Octauia, 4.
Tenues. Seneca Hipp. 2.
¶Inuisos penates deserit. Ouid. 9. Metam.
Eiicere aliquem à suis diis penatibus. Cic. pro Quintio.
Inclinatos penates erigere. Stat. 3. Syl. 3.
Exterminare aliquem à suis diis penatibus. Cic. pro Sextio.
Florebant hilares, inconcussique penates. Stat 5. Syl. 1.
Auersos penates mollire hostiâ. Horat. 3. Carm. ode 23.
In conspectu deorum penatium necare hospitem. Cic. pro Deiot.
Pollutos penates perfudit multo sanguine. Ouid. 5. Metam.
Ponere penates suos aliquo loco. Ouid. 1. Metam.
Viduare penates. Stat 3. Theb.

Penatiger, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Ouid. 15. Metam.
Penatigero Æneæ.

Penator, Vide PENVS.

Pendeo, pendes, pependi, pensum, pendêre, pen. prod. { [illegible] } Suspensum esse. Terent. Eunucho, 5. 7,
Tu iam pendebis, qui stultum adolescentulum nobilitas
Flagitiis, &c.
Nati pendent circum oscula. Virg. 2. Georg.
Palearia pendent à mento crurum tenus. Virg. 3. Georg.
Pendere ab humero. Cic. 6. Verr.
Ad matrem pendere, Vide AD præpositionem.
Pendere de. Martialis lib. 13. 100,
Pendentem summa capream de rupe videbis:
Casuram speres, decipit illa canes.

Capellæ pendent de rupe dumosa. Virg. 1. eclog.
Fistula pendet de collo. Virg. 3. Æneid.
Pendere ex arbore. Cic. 5. Verr.
In arbore pendere. Cic. 5. Verr.
Poma pendent in arbore. Virg. 1. eclog.
In fluctu summo pendere. Virg. 1. Æneid. De natantibus dicitur.
Corpus pependit aquâ Ouid. epist. 17.
Pendere per pedes. Plin. lib. 2 cap. 5. de terra, Eandémque vniuersi cardine stare pendentem, librantem per quæ pendeat.
Látere pendêre. Cic. in Pisonem, Tu naufragio expulsus vspiam saxis fixus asperis euisceratus látere penderes (vt ait ille) saxa spargens tabo, sanie, sanguine atro.
¶Pendere, pro Sustentari, vel potius inniti. Ouidius,
Pendet & à vestra nostra salute salus.
Salus nostra pendet tua. Silius lib. 3.
Casu pendemus ab vno. Lucan. lib. 5.
Pendere ad Senec. de Tranquillitate vitæ, Quod necesse est ad sua vota pendentibus, tota vita pendent.
In sententiis omnium ciuium famam nostram fortunámque pendere. Cic. in Pison.
Vitam omnium ex vnius pendere. Cic. pro Marcello.
Aliunde pendere. & extrinsecus aut benè, aut malè viuendi suspensas habere rationes. Cic. Luceio, lib. 5 13.
Cantilenam totam istam ex hoc pẽdere, vt quamplurimum lucrifaciant. Brutus Cic. lib. 11. 20.
De aliquo pendere. Horat. 1. epist. 1.
Respublica pendet è Bruto. Cic. ad Attic. lib. 14, Quòd errare me putas, qui Remp. putem pendere è Bruto: sic se res habet, aut nulla erit, aut ab isto, istísve seruabitur.
Tui, & qui ex te pendent. Cic. Domitio, lib. 6. 22, Incolumitati tuæ tuorúmque, qui ex te pendent, consulas.
Pendere ex arbitrio alterius, quod vulgus dicit *Esse subiectum alterius voluntati* Liu. 5. bell Maced.
Pendere ex errore imperitæ multitudinis. Cic. 1. Offic. Qui ex errore imperitæ multitudinis pendet, hic in magnis viris non est habendus.
Pendere ex fortuna. Cic. in Parad. Cui spes omnis & ratio, & cogitatio pendet ex fortuna: huic nihil potest esse certi, nihil quod exploratum habeat, permansurum sibi vnum diem.
Terrorem & suspicionem omnem ex improbitate alicuius pendere. Cic. pro Sylla.
Pendere ex laude. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ex aliena leuitate Plancus Ciceroni, lib. 10. 21.
Bellum pendet ex vna origine. Ouid. 1. Metam.
Sapientem ex insipientium sermone pendere, quid turpius? Cic. 2. de Finibus.
¶Pendent rationes ex coniecturis: Hoc est, ex coniecturis sumuntur & ducuntur. Cic. 4. Acad. Non quæro rationes eas, quæ ex coniectura pendent, quæ disputationibus huc & illuc trahuntur.
E scripto pendêre. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Ex quo verbo tota illa causa pendet. Cic. 2. de Orat.
Ex verbis ius non pendet, sed verba seruiunt hominum consiliis & authoritatibus. Cic. pro Cecin.
¶Pendêre promissis, Est moueri promissis & affici. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 21, Cæsaris amore, quem ad me perscripsit, vnicè delector: promissis iis quæ ostendit, non valde pendeo.
Pendêre spe cæcà, atque expectatione obscura. Cic. 2. de Lege agrar. Nolo suspensam & incertam plebem Rom. obscura spe & cæca expectatione pendêre.
Pendêre spe extrema. Cic. pro Flacco, Nisi hoc loco, nisi apud vos, nisi per vos Iudices, non authoritatem, quæ amissa est, sed salutem nostram, quæ spe exigua extremáque pendet, tenuerimus, nihil est præterea quò confugere possimus.
Fortuna ducum pendet. Lucan. lib. 2.
Pendere leui momento fides dicitur, quæ facilè corruit. Liu. lib. 2.
¶Pendêre, pro Pondus efficere, inquit Budæus. Plin lib. 18. cap. 7, In transpadana Italia scio vicenasquinas libras farris, modios pendêre. Idem lib. 21. cap. vltimo, Cyathus pendet per se drachmas x. In eadem significatione legitur & Pendo, pendis, per tertiam coniugationem.
¶Pendere, Nimio desyderio alicuius rei intentum esse, & cessare ab omni alio opere, idque vnum solicitè expectare. Ouidius 1. epist. 6,
Narrantis coniunx pendet ab ore viri. Virg 6. Æneidos,
Dum consulta petis, nostróque in limine pendes.
¶Pendere, Cruciari, Suspensum ac dubium esse. Cic. ad Atticum, lib. 4, Ne diutius pendeas, palmam tulit.
Ex futuris pendere, & Frui præsentibus, contraria. Cic. 1. de Fin.
Pendet animus. Terent. Adelph. 2. 2.
Animis pendere. Cic. 1. Tuscul. Quòd si expectando & desyderando pendemus animis, cruciamur, angimur.
Pendere animi, pro Animo, more antiquo: Id est Dubium esse. Cælius Cic. lib. 8 5, Qua tu cura sis, quod ad pacem prouinciæ, finitimarúmque regionum attinet, nescio: ego quidem vehementer animi pendeo. Cic. Attic. lib. 8, Pendeo animi expectatione Corfiniensi, in qua de salute Reip. decernitur. Ibidem, lib. 11.
¶Pendere, Cessare. Virg 4 Æneidos,
pendent opera interrupta, minæque
Murorum ingentes. Hoc est, Intermittuntur ad tempus: aut Imperfecta remanent.
¶Pendere rei inde dicebantur, quòd eorum nomina in programmate, id est tabella pendula publicè proposita, atque suspensa erant. Suet. in Domitiano, cap. 9, Reos qui ante quinquennium proximum apud ærarium pependissent, vniuersos discrimine liberauit. Idem de Claudio Cæsare, ante eius imperium, cap. 9, Vt quũ obligatam ærario fidem liberare non posset, in vacuum lege prædiatoria venalis pependerit sub edicto Præfectorum. Quibus verbis Tranquillus significat

Claudij bona prædia, id est publicè obnoxia, edicto Præfectorum ærarij diu venalia pependisse, quum emptorem non inueniret. Ex Budæo.

Penderi, forma passiua reperitur apud Lucretium lib.6.
Nec iam relligio diuûm, nec numina magni
Pendebantur, &c. Id est, non magni æstimabantur.

Pendens, pendentis, Participium { κρεμῶν } siue Nomen ex participio. Terent. Phormione, 1.4.
Tu iam lites audies: ego plectar pendens.
Pendentes alæ Plin. lib.10. cap.38.
Anelli pendentes ex se. Lucret. lib.6.
Brachia pendentia collo. Tibull lib.3. eleg.7.
Cælum pendens. Ouid.7. Metam.
Causæ ex æternitate pendentes. Cic. in Top.
Fata pendentia. Plin. lib.29. cap.1.
Nubila. Ouid 1. Metam.
Pueri pendentes circum vbera. Virg.8. Æneid.
Scopuli. Virg.1. Æneid.
Pendens vinum, Quod adhuc in ipsa vite pédet, & necdum ex ipsis vuis expressum est. Cato cap.147. Et cap.146, Oleum pendens.

Pendulus, pen corr. Adiectiuum { κρεμαστός } Quod pendet.
Collum pendulũ zona lædere; Suspédere se. Horat.3. Carm. ode 27.
Palearia pendula. Ouid.7. Metam.
Bombyx pendulus, qui ex filis quos texit, pendere videtur. Martial. lib 8 34.
Putator pendulus arbustis. Colum. lib.10.
Loca pendula. Colum. lib.2. cap.28, Tum deinde macriora & pendula loca mense Februario, luna crescente, fimo iuuanda sunt.
Spe pendulus dubiæ horæ. Horat.1. epist.19.
Tela pendula. Ouid in epist. Penelopes ad Vlyssem,
Nec mihi quærenti spatiosam fallere noctem
Lassaret viduas pendula tela manus.

Pensilis, & hoc pensile, pen. corr. { κρεμαστός } Quod suspensum & sublime est. vt Pensilis hortus, qui supra ædificia factus est, hoc est in solario, vel in aere sublimis.
Vua pensilis Horat.2. Serm. saty.2.
Homo pensilis, Qui suspensus est. Plaut. Pseud.3.
Pensilis lectus, Pensiles lychni, quòd suspensi sunt, & in aere pendentes: vt ait Valla.
Pensilis vrbs, quæ subter cauata est: & Pensilis hortus. Plinius lib. 36 cap.14.
Pensilia vehicula, pro Lecticis.
Pensiles balineæ. Plin. lib.26. cap.3. & lib.9. cap.54.
Pensile horreũ, quòd fit in altiore domus loco. Colum. lib.12. cap. 50, Esse oportet pensile horreum quo imponantur fructus.

Pensum, pensi { ἔργον } Manipulus lanæ vel lini qui pendet ex colo, & fuso trahitur, vnde Trahere pensa, pro eo quod Nere dicimus. Ouid. lib.4. Fastorum,
Lumen ad exiguum famulæ data pensa trahebant.
Ferrata pensa Parcarum. Claud.1. de raptu Pros.
Seuera pensa Parcarum. Ouid. ad Liuiam.
¶Grauibus pensis affixa puella. Tibul. lib.1. eleg.3.
Carpere pensum, Vide CARPO.
Nocturna carpentes pensa puellæ. Virg 1. Georg.
Inexorabile pensum deficit. Stat.3. Sylu.3, Pensum Parcarum intelligit.
Ducere pensa, Claud.1. in Eutrop.
Pensum facere. Plaut. Merc.7.
Peragunt pensa duræ sorores. Senec. Herc. fur.3.
Infecta pensa reponunt. Ouid.4. Metam.
Pollice pensa trahere. Ouid. ad Liuiam.
¶Pensum, aliquãdo capitur pro filis. Virg.9. Æneidos, de textrice,
Excussi manibus radij, reuolutáque pensa.
Mollia pensa deuoluunt fusis. Virg.4 Georg.
¶Pensum, est officij cuiusque perfunctio, inquit Budæus, Cic. lib.3. de Orat. Nunc ad reliqua progrediar: méque ad meum munus pensúmque reuocabo. Translatio est ab ancillis pensa deducenda à matronis capientibus.
Absoluere pensum, Vide ABSOLVO.
Accurare pensum, Vide ACCVRO.
Conficere pensum, Vide CONFICIO.
Exigere pensum. Cic.5. Verr. Pensum magis in Leontino agro est exigendum, propter hanc causam, quòd ipsi Leontini publicè nõ fæne me multum adiuuerunt.
Imperare pensa. Quintil. lib.3. cap.7.
Pensum peragere. Colum. lib.3. cap.10.

Pensum, pensi, in alia significatione, Vide Pendo.

Pendo, pendis, pependi, pensum, péndere, pen. corr. { σταθμίζω, σταθμάω } Actiuum, significat propriè ponderare: à Pendeo, quòd quæ ponderantur, ex libra pendent.
Tantundem pendere. Lucretius lib.1,
Nam si tantundem'st in lanæ glomere, quantum
Corporis in plumbo'st: tantundem pendere par est.
¶Pendere { τιμᾶν, ἡγεῖσθαι } per translationem, pro Considerare, siue æstimare. vnde fit Magnipendo, Floccipendo, Paruipendo, Multipendo, Nihilipendo: Id est in magna, parua, nulla æstimatione habeo. Terent. Heaut. 1.1,
Tu illum nunquam ostendisti quanti péndere. Cic. Verrin.1, Ego quo nomine appellem nescio. rem vobis proponam: vos eam suo nomine pondere penditote.
Spectare & pendere. Cic. in Orat. Quòd si in philosophia tantum interest, quemadmodum dicas, vbi res spectatur, non verba penduntur: quid tandem in causis existimandum est?
Péndere res leui coniectura. Cic pro Rosc. Amer. In quo scelere iudices, etiam quum multæ causæ conuenisse vnum in locum, atque inter se congruere videntur, tamen non temere creditur, neque leui coniectura res pénditur, neque testis incertus auditur, neque accusatoris ingenio res iudicatur.
Magni pendi. Lucret. lib.6.
¶Péndere, Soluere. Liu.1. ab Vrbe, Ad equos emendos dena millia æris ex publico data, & quibus equos alerent, viduæ attributæ, quæ bina millia æris in annos singulos penderent. Sallust. Semper illi reges tetrarchæ vectigales erant, populi, nationes stipendia péndere.
Pecuniam alicui quotannis péndere. Cic. de Prou. Cons.
Stipem pendere. Varr. de Ling. Lat. lib.4.
Tributum pendere Ouid 8 Metam.
Pendere vectigal. Cic. ad Qu fratrem, lib.1.1.
Pendere vsuram. Cic. ad Atticum, lib.12, Sunt quæ vendere facilè possim, sed vt non vendam, vsuram pendam à quo emero.
Grates dignas pendere. Stat.11. Theb. Id est referre gratiam.
Pendere pœnas, Propriè dicitur qui ob delictum pœnas soluit. Virgil.6. Æneid. Ex eo tractum est (vt ait Festus) quòd ære graui vterentur Romani: eo penso, non numerato, debita soluebant: vnde etiã Pensiones dictæ. Cic.3. de Nat. deorum, Illos conseruari melius fuit, quàm pœnas sceleris Varium pendere.
Pœnas pendere pro scelere. Lucret. lib.5.
Pendere pœnas magistro. Plautus Bacchid.8. Pro Vapulare à magistro.
Pendere pœnas tergo. Terent. Heaut.4.4.
Pœnam exilio pendere. Ouid.10. Metam.
Pœnas pendunt ex fœdere. Ouid.10. Metam.
Pendere supplicia. Plin. lib 19. cap 4.

Penditur, pen. corr. Impersonale { σταθμίζεται } Plin. lib.12. cap.14, Itérumque imperij nostri publicanis penditur.

Pensus, Particip. { σταθμηθεὶς } Ponderatus. Ouid.14 Metamorphoseos,
& aduertens pensas examinat herbas. Id est ponderatas. Neque enim pharmaca, nisi ponderentur, rectè componi possunt.

Penso, pensas { ἀντισταθμίζω } pensare, à pendo vel pendeo, Frequentatiuum, Sæpe ponderare. Liu.8. bell. Maced. Mulier lingua sua stringerent ferrum, & Centurionem pensantem aurum, occiderent, imperauit.
Pensare amicos factis, Æstimare, & secernere ac ponderare. Liu.4. bell. Maced.
Pensare singula, Reuoluere, considerare diligenter. Curt. lib.7.
Pensare aliquid ex alio. Valer. Max. lib.1.
Trutinâ pensantur eâdem scriptores Romani. Horat.2. epist.1.
Pensare vicem, pro Supplere. Plin. lib.31. cap.8.
Pensare argento, pro Emere, Columella dixit, teste Budæo.
Pensare, pro Redimere. Liu. lib.7. bel. Macedon. Veteribus beneficiis noua pensantes maleficia. Budæus.
Pensare, pro Compensare. Tacit. lib.20, Sed neque hæc continua, & interuentu meliorum pensantur.
Pensare beneficia. Senec de Benefic. lib.3. cap.9.
Pensare crimen vna laude. Plin. lib.9. cap.25.
Damnum numeri pensare. Claud.1. de Raptu Proserp.
Lætitiam mœrore pensare Plin lib.7. cap.40.
Laudem pensat cum crimine. Claud.4. Paneg.
Pudorem pensare nece. Ouid. epist.2.
Præmia pensamus palmæ. Stat.1. Achil.

Pensans, Participium { ἀντισταθμώμενος } Silius lib.4,
& vertice sacro
Pensanteis aurum Celtas vmbone ferebat. Id est, ponderantes aurum, vel ad pondus accipientes.
Damna pensans meliore marito. Senec. OEdip.5.

Pensandus, Aliud participium { ἀντισταθμιστέος } vt
Titulus pensandus meritis. Ouid.13. Metam.

Pensatus, pen. prod. Similiter participium { ἀντισταθμισθεὶς } vt
Sententia belli diu pensata. Sil. lib.7.

Pensationis verbo vtitur excellentissimi vir ingenij Papinianus in l.11. Commod. in l.67. §. sed si vno. & §. Si duos. de legat. lib.2. l.39. Solut. matrimon. in P.

Pensator, pen. prod. Verbale { ἀντισταθμιστής } Plin. lib.33. cap.3, Pensatores, libripendes dicuntur.

Pensito, tas pen. corr. { ἐξεταστικῶς, ἀντισταθμίζω } pensitáre, Aliud frequentatiuum, Sæpe vel frequenter ac diu ponderare, examinare. Plin lib. 7. cap.7, Is demum profectò vitam æqua lance pensitabit, qui semper fragilitatis humanæ memor fuerit. Gellius libro 1, Aut virtutes pensitabat, aut vitia rimabatur, vt iudicium esse factum ad amussim diceres.
¶Pensitare, Frequenter & sæpe soluere. Cic. pro Lege Manil. Quo tãdem animo esse existimatis aut eos qui vectigalia vobis pensitant, aut eos qui exercent, atque exigunt?
Immunia prædia, & Prædia quæ pensitant aliquid, contraria. Cic.2. de Lege agraria, Immunia commodiore conditione sunt, quàm illa quæ pensitant.

Pensitatio { ἀντιστάθμισις } Verbale. Plin. lib.19. cap 6, Et tunc properare præteriti temporis pensitatione. Id est compensatione.
Pensitationum tria sunt genera, teste Asconio, Canon, Oblatio, Indictio. Indictio, *la taille*, Oblatio, *l'aide*, Canon, *le domaine*.

Pensitator, pen. prod. pensitatoris { ἀντισταθμιστής } Ponderator. Gell. lib.17. cap.1, Verborum pensitatores subtilissimi.

Penciculo, pensiculas, pen. corr. { ἐξετάζω } pensiculáre, Idem quod Pensitare. Gellius lib.13 cap.19, Pensicula vtrunque moderatè, reperies suo quodque in loco suauiter aptissimè. Alij legunt, pensiculatè modulatéque reperies, &c.

Pensiculatè, Aduerb hoc est, cum pondere, iustóque examine. Gell. lib.1. cap 3, Neque ea, quæ à Theophrasto pensiculatè atque enucleatè scripta, &c.

Pensiculator, oris, qui dicta factáve quadam quasi trutina examinat.

Pensitatus, pen. prod. { ἀντισταθμισθεὶς } Participium, siue Nomen ex participio. vt Res pensitata. Plin. epist.8. lib.1, Nos contrà, multum ac diu pẽsitatus amor liberalitatis, cõmunibus auaritiæ vinculis eximebat.

Pensio,

Pensio, pensionis, fœm. g. { [illegible] } Id quod pro aliqua re soluitur, id est quod datur pro rei alicuius vsu, aut agri, aut domus. Cic. pro Rosc. Comœdo, Cur tam seró? cur quum altera pensio soluenda esset, non tum, cum prima?
Soluta ante diem pensio. Cic. Attic. lib. 16.

Pensiuncula, penult. corr. Diminutiuum { [illegible] } Colum. lib. 10. in Præfat. Fœnoris tui Syluine, quod stipulanti spoponderam tibi, reliquam pensiunculam percipe.

Pensura, pensuræ, Idem quod pensio. Varr. de Ling. Lat. lib. 4, Per trutinam solui solitum, vestigium etiam nunc manet in æde Saturni, quod ea etiam nunc propter pensuram, trutinam habet positam.

Pensum, pensi { [illegible] } Quasi dicas cogitatum, siue meditatum. Plaut. Trucul. 16,
Nec mihi adest ad illum pensi. Id est, Nihil curo, Floccifacio.
Pensi esse, vel habere. Liu. lib. 4, Decad 4, Sed illis nec quod dicerent, nec quid facerent quicquam pensi fuisse. Salust. in Catil. Neque id quibus modis assequeretur, dum sibi regnum pararet, vnquam pensi habebat. Quintilianus, Nihi pensi habere videas quosdam. Nihil pensi habere, est floccifacere, inquit Budæus.

Pensior, & hoc pensius { [illegible] } Plaut. Stich. 3,
-age tu, altera vtra sit conditio pensior,
Virginem, an viduam habere? Gellius libro 12. cap. 5. Vt nihil quicquam esset charius, pensiúsque nobis, quàm nosmetipsi. Id est, æstimatius & pretiosius. nam quæ maximi facimus, sæpe nobis pensa sunt.

Pene, Aduerbium { [illegible] } Id est feré. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 17, Ille mihi secundum te & liberos nostros ita est vt sit penè par.
Penè amicus aliquis. Cic. Lentulo, lib. 1. 4, Eo die acerbum habuimus Curionem, Bibulum multo iustiorem, penè etiam amicum.
Penè par oratori poeta multis ornandi generibus. Cic. 1. de Orat.
Penè sum factus ille. Cic. Cælio lib. 2. 8, Quid quæris? dum illum rideo, penè sum factus ille.
Penè simul tecum rapta solatia. Virg. 9 eclog.
Penè dicam. Cic pro Rosc Comœdo, Siqua enim sunt priuata iudicia summæ existimationis, & penè dicam capitis.

Penissumè { [illegible] } Superlatiuum formauit Plautus in Aulul. 14,
-me intus gallus gallinaceus,
Qui erat anui peculiaris, perdidit penissumé. Id est, penè nihil defuit quin me perderet. Sunt qui superlatiuum esse velint à Penitus. A Penè deduci vult Priscianus lib. 15.

PENELOPE, penult. corr. { [illegible] } Filia Icarij, & vxor Vlyssis: cuí ad bellum Troianum profecto, fidem & pudicitiam seruauit, licet à multis procis solicitaretur, quos lanificio frustrari solebat. Nam his semper se consensuram, absoluta tela, pollicebatur. Sed vt eos longius frustraretur, noctu retexebat, quod interdiu texuisset. Dicta ab auibus quæ penelopes dicuntur, cuius nominatiuus singularis est Penelops, quum prius Arnea vocaretur, quasi abiecta, repudiatáque. Etenim in mare proiectam ab Icario Peribœáque parentibus, ferunt educatam à penelopibus. Dicitur & Penelopea, Penelopeæ, pen. prod. habes testimonium in Priapeiis.
Difficilis procis Penelope. Horat. 3. Carm ode 10.
Penelopes telam retexere, Est inanem operam sumere, & rursum destruere quod effeceris. Vsurpat hoc adagium Cicero 4. Academ. Quid quòd eadem illa ars, quasi Penelope retexens tollit ad extremum superiora, vtrum ea vestra, an nostra culpa est? Sentit de dialectica quæ iisdem illis rationibus, quibus confirmauit aliquid, rursum soluit ac destruit, vt nihil iam actum videatur. Ex Erasmo.

Penelopæus, Adiectiuum { [illegible] } vt Fides Penelopæa. Ouid. 5. Trist. eleg. 15.

Penelopes { [illegible] } Aues de quibus Plinius lib. 37. cap. 2, Et Cratim amnem in Oceanum effluentem è lacu, in quo aues quas meleagridas & penelopas vocat, viuere.

Penes { [illegible] } Præpositio accusatiuo casui seruiens, quæ à Penitus trahitur, significátque personam & dominium ac potestatem, vt ait Festus. Vlpianus in l. Penes. D. de verborum & rerum significat. Penes te, amplius est quàm apud te. nam apud te est, quod qualiter qualiter à te tenetur: Penes te est, quod quodammodo à te possidetur. Ouidius lib. 1. Fastorum,
Me penes est vnum vasti custodia mundi. Id est, in potestate vel dominio meo.
Imperium ac Prætorium nomen penes aliquem esse. Cic. 7. Verr.
Omne iudicium & potestatem agrorum penes aliquem esse. Cic. 2. de Lege agrar.
Eloquentia exornat eos penes quos est. Cic. in Orat.
Penes Censorem iudicium Senatus de dignitate, maiores esse voluerunt. Cic. pro Domo sua.
Consistunt omnia penes vnum. Author ad Herenn. lib. 4.
Penes authores sit fides: & in laudem, & in vituperationem simul accipitur, quasi laus veritatis, aut vituperatio falsitatis penes authorem sit, ad quem spectat fidem rei, cuius author est, facere. ad me certè ista vel laus, vel vituperatio non spectat, qui hoc non affirmo, sed ad alterum authorem relègo. Hæc Valla lib. 6. Salustius, Cæterum fides eius rei penes authores erit.
Penes quos laus adhuc fuit. Cic. de Claris Orat.
Penes te culpa est. Terent. Hecyr. 4. 1.
Penes te est virtus. Plaut. Amphitr. 8.
Penes te potestas, vel principatus. Cic. Marcello, lib. 4. 7, Sic intellexi, nihil aliud esse quod dubitationem afferret ei, penes quem est potestas, nisi quòd vererer ne tu illud beneficium omnino non putares. Idem ad Atticum, lib. 13, Quæ autem his temporibus scripsi, [illegible] morem habent, in quo sermo ita inducitur cæterorum, vt penes ipsum sit principatus.
Te penes arbitrium nostræ vitæque necísque. Ouid. epist. 24.
Victoria certaminis penes Tribunos fuit. Liu. Decad. 1. lib. 3.
¶ Penes, aliquando pro Apud ponitur. Terent. Adelph. 3. 3.
Quid? isthæc iam penes vos psaltria est?
Est iam intus. Cic. 5. Verr. Quum omnis frumenti copia decumarum nomine penes istum esset redacta.
Penes æterna Lucretius lib. 2,
Néve putes æterna penes residere potesse
Corpora prima, &c. Sic enim habent antiqua exemplaria, contra fidem nouitiorum, in quibus legitur, Néve putes æterna parum, &c. Ex priori autem lectione hic sensus elicitur, Non residere nec remanere in æternis textis corpora prima, sed ea plerunque fluitare in summis rerum oris, & res interpolare subinde alias atque alias, vt quædam in ortu natalibúsque moriantur suis: tantum abest vt æternitas esse possit in his, quæ prima corpora procreant & integrant. Hæc Turnebus.
Penes iniuriam. Tacit. lib. 4, Pluresque eius rei causas adferebat, potissimam penes iniuriam virorum fœminarúmque.
Exercitatus penes scenam. Author ad Heren. lib. 4. Ita petulans es atque acer, vt ne ad solarium quidem idoneus, vt mihi videtur, sed penes scenam, & in eiusmodi locis exercitatus sis?

PENESTIA, regio est Illyrici. Liu. lib. 3. quintæ Decadis, Tertio inquit die ad Vcana Penestianæ terræ, ea maxima vrbs est.

Penetro, penetras, pen. corr. { [illegible] } penetrâre, Quasi penitus intrare. Cic. 1. Tuscul. Qui si permanet incorruptus, suíque similis, necesse est ita feratur vt penetret & diuidat omne cælum hoc, in quo nubes, imbres, ventíque coguntur.
Penetrare, Penitus intrare. Festus.
Penetrare Atlantem, Montem Atlantem superare, & prætergredi. Plin. lib. 5. cap. 1.
Penetrare in aliquem locum. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Penetrare in cælum. Cic. 4. Acad. Vt nulla acies humani ingenij tanta sit, quæ penetrare in cælum, terram intrare possit.
In extremos Indos. Catul. ad Furium, epig. 11.
In maria. Plin. lib 9 cap. 6.
In portum. Cic. 7. Verr.
In quædam templa. Cic in Somn. Scip.
Ad vrbem. Ouid. 15. Metam.
Ad vrbes sedésque aliquorum. Cic. de Prouinc. Cons.
Penetrare in vrbem. Liu. 2. ab Vrbe.
Penetrare per cælum. Cicero de Vniuers. Has ob causas nata astra sunt, quæ per cælum penetrantia, solstitiali se & brumali reuocatione conuerterent.
Penetrare sub terras. Cic. 6. Verr. Abreptam ex eo loco virginem secum asportasse, & subitò non longè à Syracusis penetrasse sub terras.
Penetrare se, antiquè, pro Inferre sese. Gell. lib. 5. cap. 14. Specum quandam nactus remotam latebrosámque, in eam me penetro & recondo.
Penetrare se in fugam, Fugere. Plaut. Amph. 4.
Penetrare pedem aliquó. Plaut. Menæch. 9.
¶ Penetrare ad. Plin. lib. 13. cap. 3, Quando id primùm ad Romanos penetrauerit, non facilè dixerim.
Vox penetrat ad aures. Ouid. 12. Metam.
Ad sensum opinionémque alicuius penetrare. Cic. in Partit.
Penetrare in animos. Cic. de Claris Orat. Nulla res magis penetrat in animos, eósque fingit, format, flectit.
Contagia morbi penetrant in animum. Lucret. lib. 3.
Tremor penetrat in artus. Ouid. 10. Metam.
Nidor penetrat in artus Lucret lib. 2.
Pauor penetrans in præcordia. Silius lib. 16.
Vitium corporis vsque ad animum penetrat. Vlpian. in l. 4. in princip. D. de ædil. edict.
¶ Penetrare, ad personam relatum. Tacit. lib. 3, Nihil tamen Tiberium magis penetrauit.
Tum penetrabat eos, posse hæc, &c. Lucret. lib. 5. Id est tum veniebat eis in mentem: vel tum sibi persuadebant. Lambinus.
Penetrare vitam, famámque alicuius. Tacit. lib. 20.
Penetrari, Infinit. passiuus. Lucretius lib. 2,
-vallo munitur eburno
Vt penitus nequeat penetrari, &c.

Penetratus, pen. prod. Participium { [illegible] } vt
Corpora penitus penetrata Lucret. lib. 1.
Limina penetrata mortis Stat. 4 Sylu. 6.

Penetrabilis, & hoc penetrabile, pen. corr. { [illegible] } Quod facilè penetrat: & interdum quod facile penetrari potest. Martialis lib. 4. 19,
Ne madidos intret penetrabile frigus in artus. Virg. 1. Georgicorũ,
-aut Boreæ penetrabile frigus adurat.
Caput haud penetrabile Nili. Stat. 3 Sylu. 5.
Corpus nullo penetrabile telo. Ouid. 12. Metam.
Fulmen penetrabile. Ouid. 13 Metam.
Pectus nulli penetrabile ferro Stat. 2. Thebaid.
Penetrabilis querimonia. Gell lib. 10 cap. 3.
Telum penetrabile. Ouid. 5. Metam.

Penetrale, penetralis, pen. prod. n. g. siue Penetral, huius penetralis, quo vtitur Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 1. { μυχὸς } significat omnem partem interiorẽ domus vel templi, licet sit intecta, vt ait Seruius: seu omne quod in intimis partibus est, vt vult Valla. Virg. 6. Æneidos,
Te quoq; magna manẽt, regnis penetralia nostris. Martial. lib. 10. 51,
Nec Capitolini summum penetrale tonantis.
Regum penetralia. Virg 2. Æneid.
Alta penetralia. Virg. 7. Æneid.
Arcana tecti penetralia. Stat. 5. Theb.
Faustis sub penetralibus nutrita indoles. Horat. 4. Carm. ode 4.
Patrium penetrale in sedes nouas transferre. Ouid. 15. Metam.
Profundum penetrale. Claud 2. Paneg.
Contaminare penetralia. Liu. lib. 5. Decad. 5.
Penetralia, sunt penatium deorum sacraria. Paulus.

Penetralis, & hoc penetrale, pen. prod. { [illegible] } Adiectiuum legitur apud Virg. 2. Æneidos, pro Interno & interiore:

Æternúmque adytis effert penetralibus ignem.
Dij penetrales.Cic.2.de Nat.deor.
Abditi ac penetrales foci.Cic.de Arusp.resp.
Focos penetrales deserere.Catull.ad Mallium,epig.63.
Frigus penetrale,Quod penetrat.Lucret.lib.1.
Penetralis Germania. Tacit.lib.2, Ille fas patriæ, libertatem auitam,penetralis Germaniæ deos,&c. Cheruscorum regionem videtur appellare penetrale Germaniæ,quòd sit penitior, atque interior, aut potius templum Cheruscorum.
Penetralis ignis. Lucret.lib.1. Id est, qui in res omnes, quibuscunque adhæserit,sese citò insinuat. Lambinus.
Penetrale sacrificium,inquit Festus,quod in interiore parte sacrarij conficitur. Vnde & penetralia cuiusque dicuntur. Et penes nos quod in potestate nostra est. Festus.
Sedes penetralis.Virg 4 Æneid.
Tecta penetralia.Virg 1.Georg.
Templa penetralia cæli Lucret lib.1.
Abditum & penetrale,Vide Abditum,in A B D O.
Penetralior,Comparatiuum.Lucret.lib.2,
Quare fulmineus multo penetralior ignis,&c. Sic restituit Lambin.
PENEVS,pen.prod. { [illegible] } fluuius Thessaliæ, de quo Plin.lib 4.cap. 8,sic scribit. Et ante cunctos claritate Peneus,ortus iuxta Gomphos: interque Ossam & Olympum nemorosa conualle defluens,D stadiis, dimidio eius spatio nauigabilis. In eo cursu Tempe vocantur, V.M passuum lõgitudine,& ferme sesquiiugeri latitudine,vltra visum hominis attollentibus se dextra læuáque leniter conuexis iugis. Intus sua luce viridante allabitur Peneus,viridis calculo, amœnus circa ripas gramine,canorus auium concentu.
Senex Peneus.Ouid 1.Metam.
Stagnans.Claud.2.de raptu Proserp.
Peneius,Adiectiuum { [illegible] } vt
Stagna Peneia.Stat.4.Thebaid.
Arua.Ouid.12.Metam.
Daphne.Ouid.1.Metam.
Laurus Peneia.Valer.1.Argon.
PENIA, Paupertatis dea, de qua hanc Plato refert fabulam in symposio, qua nouam rationem affert cur Veneri semper hæreat Cupido. Scribit autem Plato, nata Venere Iouem natalitia diis præbuisse, atque in eo conuiuio cum cæteros deos, tum Porum Metidis filium interfuisse: Illum autem largius æquo potum, nectaréque ebrium, in Iouis hortos introiuisse, ibíque obdormiuisse: Peniam verò, quæ ad illud conuiuium mendicandi gratia venerat, insidias Poro egestate coactam struxisse, & propter illum cubuisse, vt ab eo (si modo id consequi posset) grauida facta filium pareret. Illam igitur à Poro compressam esse, atque ex eo concubitu grauidam factam, Cupidinem peperisse: inde euenisse vt Cupido Venerem potius, quàm matrem, sequatur. Monuit Lambinus.
Penicillus,penicilli,& Peniculus,peniculi,siue Penicillum & peniculum { [illegible] } Quanuis diminutiua sunt à Penis, significant tamen ea quibus calceamenta,vasáque terguntur,vt ait Festus: & fiebant olim ex pene,id est ex cauda animalium. Cic.Pæto,lib.9.22, Caudam antiqui penam vocabant,ex quo est propter similitudinem penicillus. Terent.Eunucho,4.7,
Quid ignaue,peniculóne pugnare,qui istuc huc portes,cogitas?
¶Penicillus,& peniculus,quod etiam neutrum fecit Quintilianus: illud instrumentum appellamus quo pictores pingunt, quòd caudarum extremitatibus fiat. Plin.lib.35 cap.10,Arreptóque peniculo, lineam ex colore duxit summæ tenuitatis, per tabulam. Quintil.lib. 2.cap 21, Neque enim scientia desyderat instrumentum, quæ potest esse cõsummata,etiã si nihil faciat,sed ille opifex, vt cælator cælum, & pictor penicilla. Cic.ad Qu frat.lib.2.16, Quam pingam coloribus tuis penicillo meo. Hic per translationem.
Peniculum,siue Penicillum tectorium.Plaut.Milit.3.
¶Peniculum, siue penicillum, Quo vulnera stipantur: vel ideò ne claudantur,vel vt aperiantur magis, vt sunt penicilli ex linteolis con cerptis ex medulla sambuci,& ex spõgia. Plin. Tum peniculo vulnus apertum. Celsus, Deinde exigua penicilla interponenda.
¶Peniculi spongiæ longæ ac propter similitudinem caudarum appellatæ.Penes enim caudæ appellabantur.Festus.
Penicillus etiam dicitur spongiæ genus mollissimum, quo fiunt penicilli.
Peniculamentum,peniculamenti { [illegible] } Pars vestis,authore Nonio. Ennius lib.11.Annalium,
Pendent peniculamenta vnum ad quenque pedum. Lucil.lib.19,
Peniculamentum verè reprehendere noli.
Peninsula, peninsulæ, pen.corr { [illegible] } dicta est quasi penè insula, vndique ferè aquis clausa, & breui tantum angustia, quæ dicitur isthmos, continenti adnectitur. Nam insula dicitur terra quæ vndique aquis clauditur,propriè autem mari. Liu.1.bel Maced. Et oppidum Celetrum est aggressus in peninsula situm.
Peninsularum Sirmio,insularúmque Ocelle.Catul.epig.29.
Penis,huius penis { [illegible] } Cauda dicitur,à pendendo.
Penis,Virile membrum. Cic.Pæto, lib.9.22, Caudam antiqui penem vocabant,ex quo est propter similitudinem penicillus At hodie penis est in obscœnis. At verò Piso ille frugi in annalibus suis queritur, adolescentes peni deditos esse. Quod tu in epistola appellas suo nomine,ille rectius pénem. Et est masculini generis, sicut panis, funis,& similia.
Penitus,pen.prod.Adiectiuum { [illegible] } Quod est ex pene,hoc est cauda. Vnde Penita offa, id est Offa porcina cum cauda in cœnis puris, inquit Festus. Plaut.Milit.10.
Penitus,pen.corr. { [illegible] } propriè Intrinsecus significat. Vnde Penitior dicitur Interior,& Penitissimus Intimus.Plautus Asin.3,
Age quæso herele vsque ex penitis faucibus. Idem Persa,15,
Abductam ex Arabia penitissuma.
Flamma penita.Catull.in carmine nuptiali,
At non minus,atque tu,
Pectore vritur intimo,
Flamma,sed penita magis. Quidam legunt penitè, id est magis penitus,siue penitius.
Penitus, penult.corr. { [illegible] } Aduerbium locale, Quasi penè intus, id est valdè internè, seu intrinsecus, vel intima parte & secreta.vt quum dico, Penitus me noscis,hoc est Intus & in cute. Virgilius 3.Æneidos,
-& causas penitus tentare latentes. Cic.1.de Legib. Sed penitus ex intima philosophia hauriendam iuris disciplinam putas?
Abditum penitus,Vide A B D O.
Abditum penitus aurum & argentum effodere.Cic.2.Offic.
Bene penitus in alicuius familiaritatem sese dedere. Cic,4.Verr. Qui & sui quæstus causa, & fortasse quòd sociorum interesse arbitrabatur, bene penitus in istius familiaritatem sese dedit.
Penitus cognoscere,Perfectè,& vsque ad interiora. Cic.1.de Orat. Omnes animorum motus quos hominum generi natura tribuit, penitus pernoscendi.
Comprehendere penitus animo omnes virtutes.Cicero pro Corn. Balbo.
Conuellere penitus iudicio aliquo Rempub.Cic.de Clar.Orat.
Demittere se penitus in aliquam causam.Cic.Attic.lib.7.
Exterrita penitus tellus. Virg.3.Æneid.
Inclusum penitus in venis atque visceribus Reipub. periculum. Cic.1 in Catil.
Insedit penitus hæc opinio.Cic.Luceio,lib.5.13.
Penitus insitus, & abstrusus. Cicero pro Cluentio, Euellam ex animis hominum tantam opinionem, tam penitus insitam, tam vetustam?
Insitum penitus odium Cic.2.de Lege agrar.
Intrare penitus in familiaritatem alicuius.Cic.Qu.frat.lib.1.1.
Mandare penitus animo & menti aliquid.Cic.1.in Catil.
Noscere penitus aliquem.Cic.Cælio,lib.2.13.
Notus penitus.Horat.1.epist.19.
Penitus perspectæ planeque cognitæ res.Cic.1.de Orat.
¶Penitus { [illegible] } aliquando pro aduerbio qualitatis ponitur, Prorsus,vel valde,aut omnino.Virgilius 1.ecloga,
Et penitus toto diuisos orbe Britannos. Id est omnino, inquit Seruius. Cic.3.de Fin.Et honestum ipsum quasi virtutis lumen extinxeris,& virtutem penitus euerteris.
Abrasa penitus supercilia Cic.pro Rosc.Comœdo.
Diffidere penitus Reipublicæ rationes à te collectæ vetabant.Cic. Luceio,lib.5.13.
Perdere penitus seipsum.Cic.1.de Fin.
Tollere penitus aliquid.Cic.1.de Nat.deor.
Penitus prorsum latet hæc natura.Lucret.lib.3.
Penitus,quasi dicas Remotè,aut longè.Virg.1.Æneidos,
-atet quos æquore turbo
Dispulerat, penitúsque alias aduexerat oras. Seruius,Penitus,Longè à regina remotos.
Penna,huius pennæ { [illegible] } Auium est. Cic.2.de Natura deor.E quibus pullos quum excluserint, ita tuentur, vt & pennis foueant ne frigore lædantur.
Pennæ & plumæ.Columl.lib 8.cap.2.
Penna est quod plumis vestitur. Seneca epist.42, Dixi te pennam tenere:mentitus sum,plumam tantùm tenebas.
Celer pennã anser.Ouid.8.Metam.
Caules pennarum,Vide C A V L I S.
Iactatus pennarum.Ouid.6 Metam.de Borea.
Albæ pennæ.Lucret lib.2.
Croceæ Iridis.Virg 4.Æneid.
Deficiens.Ouid.1.de Ponto,eleg.6.
Fugiens.Horat.3.Carm.ode 2.
Infirmæ.Ouid.12.Metam.
Leues.Ouid.2.Metam.
Mobilis.Ouid.2.de Arte.
Niueæ.Ouid 2.Metam.
Olorinæ.Virg.10.Æneid.
Præceps.Iuuen.Saty.4.
Præpetes,Vide P R ÆPES.
Punicea.Virg.3.Georg.
¶Ablata pennis Harpyia.Virg 3.Æneid.
Appellere corpus pennis aliquò.Lucret.lib.6.
Nilus inanis pennarum claudicat.Lucret.lib.6.
Coruscant pennis apes.Virg.4.Georg.
Præpetibus pennis ausus se credere cælo.Virg.6.Æneid.
Defertur pennis ales.Lucret.lib.6.
Plausum ingentem dat pennis columba.Virg.5.Æneid.
Excutere pennas.Ouid.6.Metam.
Iactare pennas.Ouid.2.Metam.
Incidere pennas,Vide paulo pòst, Pennæ renascuntur.
Labi pennis.Virg 4.Æneid.
Pandunt pennas Halcyones.Virg.1.Georg.
Percutere pennas in aere Ouid.1.Metam.
Plaudere pennis Ouid 8.Metam.
Quatere pennas in aere.Ouid 4 Metam.
Secat pennis geminis aera auis.Cic.in Arato.
Leuis penna secat alta cæli.Seneca OEdip.4.
Madidas pennas siccat Auster.Iuuen.Saty.5.
Tendere iter pennis.Virg 6.Æneid.
¶Pennæ renascuntur, metaphoricὼs, quum quis authoritatem recuperat pristinam. Cic.ad Atticum,lib.4.epist.2, Iidem inquam illi, quos tu ne quidem ignoras,qui mihi pennas inciderant, nolunt easdem renasci:sed,vt spero,iam renascuntur.
Reuiuiscunt pennæ auulsæ.Plin.lib.11 cap.28.
Decisis pennis humilem dimittere aliquem.Horat.2.epist.2.

Maiores

Maiores pennas nido extẽdere. Horat. 1. epist. 21. Se amplius efferre, quàm fortunæ nostræ ferant. At Erasmus sic: Rem, fortunámque, quam mediocrẽ aut tenuẽ à maioribus acceperis, auctiorẽ reddere.

Sparsis fertur victoria pennis. Ouid. 3. Amor. eleg. 2.

Celeres quatit pennas Fortuna Horat. 3. Carm. ode 29.

Dubiis pennis volat victoria. Ouid. 8. Metam.

Pennas antiqui fecerunt ex Græco, quòd illi [Greek] ea quæ sunt volucria dicant. Item easdem pesnas, & coesnas. Festus.

Pẽnatas Impennatásque agnas in saliari carmine, spicas significat cum aristis, & alias sine aristis agnas nouas volunt intelligi. Paulus.

Penna non solùm est auium. Apud Plinium libro 11. cap. 28. titulus est, De pennis insectorum. In quo capite pennas etiam scarabeorum vocat.

Penniculum, li, lo, Pinna illa quæ in fastigio ædificiorum sita, facili motu, ventorum indicat flatum. Plinius Petasum vocat.

Pennula, pennulæ, pen. corr. Diminutiuũ [Greek] Cic. 2. de Nat. deor. Quum autem pulli pennulis vti possunt, tum volatus eorum matres prosequuntur.

Pennatus, pen. prod. Adiectiuum [Greek] Quod pẽnas habet. Plin. lib. 10. cap. 52. Pennatorum autem infœcunda sunt, quæ aduncos habent vngues.

Amores pennati. Claud. 2. Paneg.

Cohors pennata. Claud. de Nuptiis Honorij.

Pennatos equos. Plin. libro 8. cap. 21. Lyncas & sphyngas Æthiopia generat, multáque alia monstro similia: pennatos equos, & cornibus armatos, quos pegasos vocant.

Serpentes pennati. Ouid. 6. Metam.

Pennatum telum, Pennis munitum vt leuius fiat, & aerem facilius penetret, quẽadmodũ in telis & sagittis videmus. Plin. lib. 34. cap. 14.

Pennatus Zephyrus. Lucret. lib. 5.

Pennifer, pen. corr. Adiectiuum, Ferens pennas. Catullus.

Penniger, pen. corr. Aliud adiect. [Greek] Gerens pennas. Cic. de Vniuersit. Erant autem animantium genera quatuor, quorum vnum diuinum atque cæleste, alterum pennigerum & aerium, tertium terrestre, quartum diuinæ animationis, &c.

Sagittæ penniger. Silius lib. 8.

Pennipotens, pen. corr. Adiectiuum [Greek] Lucret. lib. 2.

-& nostro de corpore sæpe ferarum

Augescunt vires, & corpora pennipotentum.

Pennipotentes egregio vocabulo aues appellat, ex eo quòd pennis potiantur: nam potẽs est etiã potiens. vt potenti vestimenta maris deo, id est Neptuno maris potienti. Quanquam nõ me latet etiam Neptuno dici posse permissam maris potestatem, eóque potentem maris appellari, & pennipotentes, quæ pennis valent & nituntur vocari. Turneb.

Pennipes, pen. corr. Aliud adiect. [Greek] vt Perseus Pennipes. Catul. in Camerium, epigr 51.

Pensiculator, Pensiculo, Vide PENDO, pendis.

Pensilis, Vide PENDEO.

Pensio, Pensitator, Pensito, Penso, Vide PENDO.

Pensum, & Pensus, Vide PENDEO & PENDO.

Pentacosiomedimni, fuerũt primi ordinis censiti apud Athenienses, quasi quingentis medimnis censi. Budæus lib. 5. de Asse. Aristoteles in 2. Politic. author est Solonem Atheniensem quatuor census Athenis instituisse: quorum primus fuit eorũ, qui Pentacosiomedimni dicti sunt, id est quingentis medimnis censi. Secundus eorum fuit, qui Zeugitæ dicebantur, ab equis bobus iugalibus. Tertius Hippas, ab equis. Quartus Theticus dicitur, qui eorum erat, qui Thetes, id est opifices erant, hoc est operas suas locantes. Primum, secundum & tertium ad magistratus & honores admitti voluit, eósque diuitum & nobilium appellatione censeri.

Pentactiles, pisces sunt ex genere cõcharum apud Plin. lib. 32. cap. vlt.

Pentadoron, pen. prod [Greek] Lateum è terra macerata fictorum genus. Plin. lib. 35. cap 14. Tertium pentadoron: Græci enim antiqui doron palmum vocabant, & ideò dora munera, quia manu darentur. Ergo à quatuor & quinque palmis, prout sunt, nominantur. Eadem est latitudo. Minore in priuatis operibus, maiore in publicis vtuntur in Græcia. Vitruuius lib. 2.

Pentagonum, figura est æquilatera & æquiangula cõposita ex quinque lateribus siue angulis. Eucl. 4 Elem. Theor. 11, In dato circulo, pentagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Pentapetes, Herba eadem quæ Pentaphyllon, Vide infrà in PENTAPHYLLON.

Pentaphyllon [Greek] herba quinque folia habens, à Latinis Quinquefolium appellata, multiplex quidem, nã & fragi folia quina sunt, & alterius cuiusdam herbæ passim crescentis, de qua copiosè Plin. lib. 25. cap 9.

PENTAPOLIS, pen. corr. [Greek] Regio inter Palæstinam & Arabiam, à quinque ciuitatibus sic appellata, vbi Sodoma & Gomorra oppida.

Pentaprotias [Greek] quinque primorum munus: quos alibi sacræ Constitutiones, quinque Summates vocant. Spiegel putat vocari Quintum-viros in l. de cubiculis nostris. De priuileg. cor. qui in sacr. palat. militant. lib 12. C.

Pentarchus [Greek] qui quinque viris præest.

Pentastichæ [Greek] Porticus dicuntur, à quinque columnarum ordinibus.

Pentateuchon [Greek] volumẽ quinque librorum. Sunt qui declinent Pentateuchus, pentateuchi. Pentateuchus Moysi.

Pentathlum, antiqui quinquartium dixerunt. id autem genus exercitationis ex his quinque artibus constat iactu disci, cursu, saltu, iaculatione, luctatione. Paulus.

Pentathlus, pentathli [Greek] Pentathli dicuntur qui in ludo quinque artes gymnasticas exercent, videlicet discum, cursum, saltum, palæstram, & iaculationem. A Latinis quinquertiones appellantur à quinque artibus. Plinius de Myrone, libro 34. capite 8, Hic fecit Delphicos pentathlos.

Pentecontarchus [Greek] qui præest quinquaginta militibus, quorum munus Pentecontarchia appellatur.

Pentecẽna, apud Antiphanem, Pollux lib. 7. cap. 13, dicit tunicellas esse iuxta oram purpura ornatas, radiis quinque intexta.

PENTEDACTYLOS, mons in Troglodytico sinu. Plinius lib. 6. cap 29.

Pentecoste, es [Greek] dies quinquagesimus à festo Paschæ. Est etiã tributi genus, quod Latinè Quinquagesimas possumus appellare.

Penthemimeris, huius penthemimeris, penultima correpta, fœm. gen. [Greek] Latinè semiquinaria, Cæsura est in versibus quoties post octo tempora, syllaba relinquitur, partem orationis terminãs. vt Omnia vincit amor, & nos cedamus amori, [Greek] quinque [Greek] semis: & [Greek] diu sio vel pars.

PENTHESILEA, pen prod. [Greek] Amazonum regina, quæ teste Iustino l. b. 2. Oteræ siue (vt alij) Orithyiæ successit in regno: eiúsque Troiano bello inter fortissimos viros, quum auxilium aduersus Græcos ferret, magna virtutis documenta extitere. Hæc, vt ait Seruius, dicta est furens, quia sororem suam in venatione confixit, simulans se ceruam ferire. Virg. 1. Æneidos,

Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis

Penthesilea furens, &c.

Mæotis Penthesilea. Propert. lib. 3 eleg. 11.

PENTHEVS, Disyllabum [Greek] teste Ouidio in Metam. filius Echionis, ex Agaue cõiuge filia Cadmi: qui quum Liberi patris sacra aspernaretur, ira numinis, à matre & sorore in furorem versis, laceratus est. Pentheos fabulam vide apud Ouid. 3. Metam. ad finem.

Tecta Penthei disiecta. Horat. 2. Carm. ode 19.

Demens Pentheus. Virg 4. Æneid.

Pentheus, Adiect. [Greek] vt Ritu Pentheo laniant corpora. Claud. 1. Paneg. Stat. lib. 2. Thebaidos,

Pentheúmque trahens nondum te Phœdimus æquo Bacche genus.

PENTHYLVS, filius Demonoi, qui è Papho naues duodecim in auxilium Xerxis eduxit, quas oborta tempestate amisit. Ipse verò captus multa de exercitu Xerxis Græcos edocuit. Author Herodotus lib. 7.

Pentiremis, huius pentiremis, pen prod. [Greek] Nauis quinque remos in quolibet ordine habens, siue banca, quæ appellant. Hircius siue Oppius de bello Alexandrino, lib 4. Capit ex eo prælio pentiremem vnam, triremes duas, &c. Latini quinqueremem vocant.

Pentorobon [Greek] herba insignis, quæ notiore nomine pæonia appellatur. Dictum Pentorobõ ab eo quod inter cætera, quinque aut sex grana habeat, erui semen, non magnitudine tantùm, verumetiam colore referentia Vide Plin. lib. 25. cap. 4.

Penula, penulæ, pen corr. [Greek] Vestis quæ nebuloso seu pluuioso tẽpore supra tunicã assumitur loco pallij ad arcendas à corpore pluuias Quintil lib 6. cap 3, Galba penulam rogáti respondit, Si nõ pluit, nõ est opus tibi, si pluit, ipse vtar. Vlpian. in l. Vestis. D. de Auro & argento legatis, inter communia vestimenta quibus vir & mulier promiscuè vtuntur, penulas annumerat. Lampridius scribit Alexandrum constituisse vt senes penulis intra vrbem frigoris causa vterentur: quum id vestimẽtum, itinerarium, aut pluuiæ fuisset. Quòd autem viatoria fuerit penula, Tullius ad Attic. lib. 13, probat: Venit ad me, inquiens, & quidem id temporis, vt retinendus esset: sed ego ita egi, vt non scinderem penulam. memini enim tui: & multi erant, nósque imparati. Quid refert? Paulo pòst, C. Capito cum T. Carrinate. horum ego vix attigi penulam: & tamen remanserunt. Memini, inquit, tui hoc est, fici quod memini te solere: qui ita inuitare soles, vt penulam tamen cuiusquam non scindas. Prouerbij vice vsurpauit Tullius, vt loquimur, *Non sustinuit vt scinderem manicellum quo apud me remaneret.* Hæc Bayfius.

Reiecta penula desilire de aliquo loco. Cic. pro Milone.

Mulionia penula. Cic. pro Sextio, Sensit rusticulus non incautus, &c. sum sanguinem quæri ad restinguendam inuidiam facinoris Clodiani: mulioniam penulam arripuit, cum qua primùm Romam ad comitia venerat: messoria se corbe contexit.

Erat & penula scortea. scorta enim veteres pelles nominabãt. Martialis lib. 14. 135.

Ingrediare viam cælo licet vsque sereno,

Ad subitas nusquam scortea desit aquas. Penula scortea vtũtur pegasarij cursores, qui à Gallia Lugdunensi, quinto, aut sexto demum die Romam adolabant, subinde per stationes mutatis equis. Bayfius.

Penula gausapina erat crebra, & villosa, qua hyberno tempore & frigido vtebantur. Martial. lib. 14. 150,

Is mihi candor inest, villorum gratia tanta,

Vt me vel media sumere messe velis. Quidam his versiculis putauerunt penulam gausapinam inter theristra, id est æstiua vestimenta annumerari. Verùm, ni fallor, falluntur. Sensus enim Martialis est, Penulæ dicit talem inesse candorem, tantã inesse villorum gratiam, vt etiam si hyberno vsui sit ascripta, tamẽ quis penulæ specie captus, eam vel media sumere messe velit. Bayfius.

Penula vtebantur & oratores. Tacitus in Oratorũ dialogo, Quantum humilitatis putamus eloquentiæ attulisse penulas istas, quibus astricti, & velut inclusi, cum iudicibus fabulamur?

Penulatus, pen. prod. [Greek] Adiect. Penula tectus. Cic. pro Milone, Cum vxore veheretur in rheda penulatus. Martial. lib. 2. 57,

Non ipse Codros alpha penulatorum.

Penularium, penularij [Greek] Quasi theca & vagina penulæ, interprete Nonio. Nonius Fullonico, Non multo pòst sonoram accepit, abscedet, consequitur, penularium psilottum petit. Quidam legũt, Non multo pòst zonulam accepit, abscedit, &c.

Penuria, Vide PENVS.

Penus, peni, peno [Greek] secundæ declinationis: vel Penus, huius penus, quartæ. Masculini vel fœminini generis est, appellatúrque id omne quo vescimur. Lucilius, Magna penus paruo spatio columpta peribit.

¶Penus est iurisconsultis, quod esculentũ aut poculentũ est Quod enim ipsius patrisfamilias, eiúsque familiæ, quæ circum eos aut liberos eius est, & opus non facit, causa paratum est, vt Mutius

ait, penus videri debet. Nam quæ ad edẽdum bibendúmque in dies singulos prandij aut cœnæ causa parantur, penus non sunt: sed ea potius, quæ huiusce generis longæ vsionis gratia contrahuntur & reconduntur, ex eo quod non in promptu sunt, sed intus & penitus habeantur, penus dicta sunt. Hæc Phauorinus apud Gell.lib.4.cap.1. Vide & D.de penu legat.

Penus locuples. Pers.Satyr.3.

Struere penum. Virg.1.Æneid.

Ornare penum, Vide ORNO.

¶Penus, penoris, pen.corr.neut.gen. Idem. Horat.1.epist.17, Annonæ prosit, portet frumẽta penúsque. Colum.lib.12.cap.4, Prius quàm penora contingant.

¶Penum, penι, Idem. Terent.Eunuch.2.3, Quum in cellulam ad te patris penum omne congerebam clanculum. Afranius, Penũ herile.

¶Penus. Festus, Penora res necessariæ ad victũ quotidianum. Cic. 2.de Nat.deor. Est enim omne quo vescuntur homines penus.

¶Penus vocabatur locus in æde Vestæ intimus. Festus.

Verba sine penu & pecunia. Plaut.Capt.8.

Penuarius, Adiectiuũ. Sueton.in Augusto, cap.6, Locus permodicus, & cellæ penuariæ instar. Vlpian.in l.3.§.siue.D.de pen.legata.

Vasa penuaria. Vlpian.in l.3.sub finem.D.de pen.legat.

Penarius, penarij {ταμιεῖον} vt legit Festus, mascul.gen. Vel vt Varro de Lingua Latina lib.4, Penaria, penariæ: vt verò alij, Penarium, Locus vbi penus, id est res necessariæ ad victum quotidianum pertinentes, reponuntur.

Penarius, Adiectiuum {ταμιευτικός} Quod ad penum pertinet. vt Penaria cella; Idem quod penarium. Cic.4.Verr.

Penatores, Qui penum gestant. Cato aduersus Macilium, Postquã nautas ex naui huc adduxi, non ex militibus piscatores, sed penatores feci.

Penuria, penuriæ {ὑστέρησις} Omnis inopia rerum, & præsertim earum quæ in penu recondi solent. Penuria (inquit Festus) quòd penè minus sit, quàm necesse est. Terent.Adelph.3.3,

Næ illiusmodi iam nobis magna ciuium

Penuria est, homo antiqua virtute ac fide. Cic.7.Verr. Ne diutius in tanta penuria virorum fortium talem imperatorem ignorare possitis. Sic.5.Ver. Penuria aratorum.

Cibi penuria. Lucret.lib.5.

Edendi penuria Virg.7.Æneid.

Copia & Penuria, contraria. Cic.de Inuent.

Firmorum, stabilium, & constantium amicorum magna est penuria. Cic.de Amic.

Penuria consilij. Plin.lib.8.cap.6.

Penuria mulierum. Liu.1.ab Vrbe.

PEPARETHVM, insula vna ex Sporadibus. Plin.lib.4.cap.12.

Peplion {πέπλιον} herba quæ aliàs portulaca dicitur. Plin.lib.20.cap.20.

Peplium, fruticulus est, de quo Galen.lib.8.de simplic.medica.facultatibus cap.41.

Peplos {πέπλος} inquit Plin.lib.27.cap.12, quam aliqui sycen, alij meconion aphrodes vocant, ex vna radice tenui fruticat, &c.

Peplus, pepli, mascul.gen. vel Peplum, pepli {πέπλος} Vestis solennis, quæ iniicitur vel viro vel fœminæ, vel deo deæ've. Seruius, Peplum propriè est palla picta fœminea, Mineruæ consecrata: vt Plautus, Nunquam ad ciuitatem venio, nisi quum infertur peplum. Hodie tamen multi abutuntur hoc nomine. Vide diligenter Cælium Rhodiginum.

Fluens peplus. Claud.de Nuptiis Honorij.

Peplum ferre. Virgilius,

Crinibus Iliades passis peplúmque ferebant. Hoc è veteri ritu: magnis enim in periculis deos precantes & obsecrantes, eorúmque fidem & opem implorantes, etiam vestibus ornabant, illo cultu fauorem numinis emere se credentes. Peplum igitur Troianæ mulieres ferũt, vt ea veste Mineruæ simulacrum induant, & deam propitiam habeant. Vide Homeri interpretem.

Pepo, peponis, masc.gen. {πέπων} Plin.lib.20.cap.2, Pepones qui vocantur, refrigerant maximè in cibo, & emolliunt aluum. Caro eorũ epiphoris oculorum, aut doloribus imponitur. Hactenus Plin. Peponum multa sunt genera, ab ipsorum sapore & figuris petita.

PEPROMENE, es {πεπρωμένη} Fatum, siue Parca, sic dicta, quòd omnia terminet, & nihil eorum quę sunt, infinitũ relinquat. Lilius Syntag.6.

Pepsis, fœm.gen. {πέψις} Latinè concoctio dicitur. Gellius lib.13 cap. 29. Vnde Pepticæ, medicamenta ad concoctionem, quæ foris adhibentur: διὰ τὸ πέττειν, teste Hermolao. Plin.lib.20.cap.18, Podagris illinitur cum lacte mulierum: sic & foliis ipsis vtũtur. Item ad sacros ignes, & vulnera ex aceto. Ego tamen damnauerim collyriis addi: multóq; magis quas vocant leæpyretas, quásq; pepticas, & cœliacas.

Per {διά, ἐπί} Præpositio, accusatiuo iungitur. Terent.in Prologo Eunuchi, Falli per seruum senem.

¶Per cornu aliquid infundere. Colum.lib.6.cap.2.

¶Per accidens. Firmicus lib.5.cap.4, Erunt etiam duorum patrum, aut duarum matrum filij, vnius scilicet per naturam, alterius verò per accidens.

¶Per adoptionem pater, Qui me adoptauit Plin.epist.103.lib.5.

Adsciri'que per adoptionem à Tiberio iussit. Tacit.lib.1.

Per ætatem. Terent.Eunuch.1.2, -patriam & signa cætera

Neque sciebat, neque per ætatem etiam potuerat. Hoc est, quia iunior erat. Cic.Cornificio, lib.12.23, Nullam partem per ætatem sanæ & saluæ Reipub.gustare potuisti.

Per multas ætates fuerunt antistites sacri eius ab Euandro edocti. Liu.5.ab Vrbe.

Per alium ostendere suam sententiam, Alterius adminiculo. Terent.Heaut.2.1.

Per alium dare. Terent.Heaut.3.1.

Per alium transigam, recede de medio. Cic.pro Rosc.Amer.

Per ambages. Liu.5.ab Vrbe.

Fatigare aliquem per ambages. Quintil.lib 3.cap.11.

Per amicitiam & gratiam impetraui à patre. Plaut.Mil.17.

Per annonam iam caram natus. Plaut.Sticho,4.

Per eos annos, vel dies. Cic.7.Verr. Ac per eos dies quum iste cum pallio purpureo, talarísque tunica versaretur in conuiuiis muliebribus, non offendebantur homines in eo, &c. Vulgus diceret, *Durantibus his diebus.*

Per viginti annos. Quintil.in Procem.lib.1, Post impetratã studiis meis quietem, quæ per viginti annos erudiendis iuuenibus impenderam, &c.

Per quinque & viginti annos. Tacit.lib.20.

Per auaritiam aliquid appetere. Cic pro Rosc.Comœdo.

¶Per beneficium & gratiã aliquid aliquibus cõcedere. Cic.5.Verr.

¶Per caliginem perstrinxerat aciẽ animi Bruti salus. Cic.12.Philip.

Per summam castimoniam virorum ac mulierum per quæ sacra erant, stuprum & flagitium violare. Cic.6.Verr.

Per cauillationem ad aliquid perduci. Liu.lib 8.Decad.4.

Per causam, Hoc est per simulationem, Dissimulando. Liu.2.ab Vrbe, Per causam renouati ab Æquis belli. Hoc est prætextu.

Per causam aliquã gratiã alicuius sibi cõciliare. Cic.de Lege agrar.

Per cinerem alicuius mortui, per nomen propinquitatis, per coniugem ipsius & liberos aliquem obsecrare vt aliquando misericordiam capiat. Cic.pro Quintio.

Per comitatem omnia disperdidit. Plaut.Trinum.6.

Manat per compita rumor. Horat.2.Serm.satyr.6.

Per compita supplicatum. Liu.7.bel.Pun.

Per compositionem. Cic. pro Rosc.Amer. Quos quia seruare per compositionẽ volebat, ipse ab his interemptus est. Quod vulgus dicit, *Secundum quod composuerat.*

Per consequentias contingit. Vlpian.l.1.D.de author.& cons.tutor. *En consequence. Quand aucune chose resulte ou aduient, non point pour raison de ce que les parties ont faict ou voulu entr'elles principalement, mais par dependence & suite necessaire de ce qui a esté faict.*

Per consequentias negotiũ alicui geri.l.Quod dicimus.D.de auth. & cons.tut. *Quand quelque chose se fait au profit d'vne persone en consequence d'autre acte, & non principalement.*

Per consequentiam. Vlpian.l. Moris.D.De pœnis.

Per contrarium. Vlpian.in l.Iulian.§. Si venditor. D.De act.empt. & vend. Per contrarium quoque idem Iulianus scribit.

Per culpam venire in necessitatem. Author.ad Heren.lib.2.

¶Per summum dedecus vitam amitere. Cic.pro Rosc.Amer.

Per deos iurare, Vide IVRO.

Per deos, per dextram, per fortunas, per fidem, per homines, modus deprecandi elegantissimus. Terent.And.1.5,

Quod ego per hanc te dextram oro, & genium tuum,

Per tuam fidem, pérque huius solitudinem

Te obtestor, ne, &c. Cic.Attic.lib.3, Ad quæ recuperanda per fortunas incumbe, vt facis.

Per deũm immortalium fidem. Cic.ad Octau. Nam per deũm immortalium fidem (nisi fortè frustra eos appello, quorum auris atque animus à nobis abhorret) pérque fortunam Pop.Rom. (quæ quanquã nobis infesta est, fuit aliquando propitia, & vt spero, futura est) quis tam expers humanitatis?

Per ego te, iurã, deos, genua, præter cætera, interpositio elegans, & nescio quid ornatus habens in oratione. Liu.3.bel.Pun. Per ego te, inquit, fili, quæcunque iura liberos iungunt parentibus, precor quæsóque, ne ante oculos patris facere & pati omnia infanda velis. Plaut. Menæhmis,

Per ego te hæc genua obtestor, ne, &c. Terent.And.5.1,

Per ego te deos oro, vt ne illis animum inducas credere.

Per derediculum verba dare alicui. Plaut.Pseud.18.

Per dilationes. Liu.5.ab Vrbe.

Per directum Plin.lib.5.cap.22.

Per optimatium discordiã, dissensionémque, patribus principibúsque cædes periculáque non creentur. Cic.de Arusp.respon.

Per dolum dimicare. Hirtius lib.5.bel.Africani.

Per doctos dolos auferre aliquid. Plaut.Pseud.7.

¶Per fas, & fidem deceptus. Liu.1.ab Vrbe.

Per fidem qui nos sæpenumero fefellerunt, eorum orationi fidem habere non debemus. Cic.1.de Inuent.

Per figuram offerre iusiurandum. Sueton de Claris Rhet.

Per flagitium famam perdere. Terent.Heaut.5.1.

Per summam fraudem & malitiam fingere aliquid. Cic.pro Quint.

¶Per gratiam abire. Plaut.Milit.13.

Per gratiam absoluere. Cic.2.Verr. Vt nemo à vobis vt istum absoluatis per gratiam, conetur contendere.

¶Per ignauiam in prælio sonum tubæ ferre non potes. Author ad Herennium, lib.4.

Per ignes fugere pauperiem. Horat.lib.1.epist.1. Per ignem autem, seu per ignes ire dicuntur, qui quippiam magno cum sui capitis periculo moliuntur.

Per illos, Per me licet. Plaut.Pœnul.2,

Si quidem licebit per illos quibus est in manu. Terent.Hecy.5.2,

Ancillas dedo, quolibet cruciatu per me exquire,

Licet. Vbi Donatus, Per me, Me authore & permittente.

Per illa tẽpora perraræ literæ fuerũt, pro Illis tẽporibus. Liu.lib.6.

Per imprudentiam decipi. Cic.pro Roscio Comœdo.

Per alterius incommodum & calamitatem qui non ascendit, & sua virtute in altiorem locum peruenit, is mihi videtur amplissimus. Cic. pro Roscio Amer.

Per iniuriã. Cic.1.Verr. Ab hac præfectus Antonij quidã symphoniacos seruos abducebat per iniuriã, quibus se in classe vti velle dicebat.

Per summam iniuriam. Cic 3.Verr. Ne per summam iniuriam pupillum Iunium fortunis patris conetur euertere. Idem pro Rosc.Amer. Per summum dedecus vitam amittere.

Per insidias interficere. Cic.pro Domo sua, Quòd eũ toties per insidias interficere voluistis?

Per interdicta crudelitatis alicuius aliquid alteri non licere. Cic. in Pisonem.
Per interualla. Plin. lib. 8. cap. 42.
Per inuidiam depelli Tribunatu. Cic. 3. de Orat.
Per iram aliquid facere quod nos pœniteat. Cic. 4. Tuscul.
Per iram & leuitatem crimen commentum. Liu. 6. belli Pun.
Per ius & magistratum aliquem defendere. Cic. pro Quintio.
¶Per latrocinium imposita lex. Cic. in Pisonem.
Per legem. Cic. ad Salustium, libro 2. 16, Sed id vix mihi videris per legem Iuliam facere posse.
Per legem illam hoc mihi licet. Cic. Attic. lib. 1. 15.
Per literas mihi ignoscit. Cic. ad Attic. lib. 10, Cæsar mihi ignoscit per literas, pro eo quod est, Scribit se mihi ignoscere.
Per literas colloqui cum aliquo. Cic. Attico, lib. 6.
Per vnam literam scriptum. Plin. de Claris Grammat.
Consulere aliquem per ludibrium. Tacit. lib. 1.
Per ludicrum audire, per iocum quærere. Liu. 4. bel. Pun.
Per ludum & iocum aliquem fortunis euertere. Cic. 3. Verr. Tantum dicam, paucos homines arrogantes hoc adiutore Q. Opimium per ludum & iocum fortunis omnibus euertisse.
Per ludum & negligentiam peruenire ad aliquid. Cic. 7. Verr. Modò L. Fimbriam, C. Marium, C. Cælium vidimus non mediocribus inimicitiis ac laboribus contẽdere, vt ad istos honores peruenirent, ad quos vos per ludum & per negligentiam peruenistis.
Per luxuriam effundere atque consumere, quod per scelus quis est adeptus. Cic. pro Rosc. Amer.
¶Per malitiam aliquid facere. Cic. pro Rosc. Comœdo.
Per manus prouinciam alteri tradere. Cic. de Prouinc. Conf.
Per mare pauperiem fugiens, per saxa, &c. Horat. lib. 1. epist. 1.
Per maturitatem dehiscẽtes. Plin. lib. 11. cap. 7. Correctiora exemplaria legunt, dehiscentes maturitate.
Per me nulla est mora. Terent. And. 3. 4.
Per me percõtatus sum, sinéque indice aliquo. Hoc est, ex meipso, nullo alio suadente. Plaut. Merc. 3.
Per medios ruit. Virg. 4. Æneid.
Per membranas oculorum vt cerni posset, fecit eas perlucidas natura. Cic. 2. de Nat. deor.
Per metum. Plaut. Aulul. 6, Neque occultum id haberi, neque per metum mussari.
Per momenta. Plin. iun. libro 4. epist. 30, Ita est aliquid, quod huius fontis excursum per momenta repercutiat.
¶Per naturam fas est, aut per leges licet. Cic. pro Mil.
Per nebulam aliquid scire aut audire. Plaut. Pseud. 7.
Per necessitatem. Liu. 1. ab Vrbe, Sed rem immaturam nisi aut per occasionem, aut per necessitatem aperiri noluerat.
Per vltimam necessitatem. Liu. 2. ab Vrbe.
Per noctem cernuntur sidera. Plin. lib. 2. cap. 10.
Per nos. Plin. iun. lib. 10. epist 98, Impetrandúmque à bonitate tua per nos habet, quod illi fortunæ malignitas denegauit. Id est nostra opera.
Per nos quidem hercle egebit qui suum prodegerit. Plaut. Merc. 24. Hoc est, Nihil ei suppeditabimus.
Per notas nos certiores quàm scitè facit Iuppiter. Cic. 2. de Diuin.
¶Per occasionem. Liu. 1. ab Vrbe, Dum ea ibi Romani gerunt, Antennatium exercitus per occasionem ac solitudinem hostiliter in fines Romanos incursionem facit.
Subuertere aliquem per occultum. Tacit. lib 3.
Per officium. Tacit. lib. 1, Druso propinquanti, quasi per officium obuiæ fuere legiones.
Per omnia, In omnibus, Omnino. Colum. lib. 4. cap. 2, Quare per omnia præstulerim duobus potius seminibus depositis, quàm vnico periclitari.
Per omnes dies. Plin. lib. 6. cap. 19, Regi eorum peditum sexcenta M. equitum, XXX M. elephantorũ IX M. per omnes dies stipendiantur.
Per ordinem. Quintil. lib. 4. cap. 2, Sortiti noctem singuli per ordinem, cum ferro cubiculum intrauerunt patre dormiente.
Per ordinem fungi honoribus. Plin. de Viris illust.
Per otium. Cic. 1. de Inuent. Quare mihi videntur postea cætera studia recta atque honesta per otium concelebrata ab optimis enituisse.
¶Per pacem. Plaut. Amphit. 4, Obsecro vt per pacem liceat te alloqui, vt ne vapulem. Hoc est, te pacato, & non irato amplius.
Per partes consumere. Vlpian. in l. Nam etsi. D. Si cert. petat. Si alienos numos mutuos tibi dedi, non antè mihi teneris, quàm si eos consumpseris. Quòd si per partes eos consumpseris, an per partes tibi condicam, quæritur.
Per partes emendare. Plin. epist. 29. lib. 1.
Per partes facere. Plin. iun. lib 9. 18.
Per partes reficere ædes demolitas. Vlpian. in l. Quid tamen. §. 1. D. Quib. mod. vsufr. amittatur.
Per potestatem auferre aliquid alicui. Cic. 6. Verr. Quum iste ab sese hydriã Boeti manu factam præclaro opere, & grandi põdere per potestatẽ abstulisset, se sanè tristem & conturbatũ domum reuertisse.
Per procuratores, aut per seipsum agere. Cic. Attic. lib. 4.
¶Per quod effectum est vt te consulerem. Plin iun. lib. 10. epist. 83.
¶Per hanc rationem aliquid alicui dare, pro Ad hũc modum, Hoc modo. Cic. 4. Verr. Ita Iouis illud sacerdotium amplissimum per hanc rationem Theomnasto datur.
Per ridiculum. Plaut. Truc. 6.
Per risum & iocum aliquid contemnere. Cic. 2. de Lege agrar.
¶Per scelus & latrocinium ex fanis religiosis auferre aliquid. Cic. 3. Verr.
Per se, pro, Quod ad se attinet. Cic. de Amicitia, Tãquam superiorem colebat, suósque omnes per se esse ampliores volebat.
Per se, & Propter se, hoc est Propter excellẽtiam sui. Cic. de Amic. Ita pulcherrima illa & maximè naturali carẽt amicitia, per se & propter se expetita.

Per se aliquid posse, Quasi nullo adiutore. Cic. de Amic. Vt dandis recipiendísque meritis quod quisque minus per se ipse posset, id acciperet ab alio, vicissímque redderet.
Per se sibi quisque charus est. Ex sese, sua natura, & quod dicitur Naturaliter. Cic. de Amic. Ipse se quisque diligit, non vt aliquam à seipso mercedem exigat charitatis suæ, sed quòd per se sibi quisque charus est.
Sua sponte, & per se iucunda. Cic. 1. de Finib. Si cõcederetur, etiam si ad corpus nihil referatur, ista sua sponte & per se esse iucunda, per se esset & virtus & cognitio rerum, quod minimè ille vult, expetẽda.
Per se ipse ac sua sponte ardor mouetur. Cic. 2. de Nat. deor.
Per se solus Liu. 1. ab Vrbe, Cognitiones capitalium rerum sine cõsiliis per se solus exercebat.
Per se ipsa probitas parum tuta. Salust. in Iugurtha.
Per se splendet virtus semper, neque alienis vnquam sordibus obsolescit. Cic. pro Sextio.
Per semen. Cato cap. 17, Tũ primùm per semẽ incipiũt maturæ esse.
Per sententias aliquorum, iúsque iurandum aliquid assequi. Cic. pro Roscio Amer.
Per silẽtiũ adesse æquo animo, Tacitè audire. Ter. in Prol. Phorm.
Per silentium eò deducti. Liu. 5. bel. Pun.
Per simulationem. Cic. 6. Verr. Non ablata ex vrbibus sociorum quatridui causa per simulationem Ædilitatis, domum deinde atque ad suas villas auferebant.
Per simulationem amicitiæ aliquem prodere. Cic. Post reditum ad Quirites.
Per somnium sensibus & curis vacuus animus. Cic. 2. de Diuin.
Per subitum, Idem quod Subitò, repentè. Silius lib. 15,
-Carthaginis omnes
Per subitum raptæ pernix victoria latè
Terruerat gentes. Per subitũ, quia vno die Scipio rapuerat seu expugnauerat Carthaginem. Idem lib. 14,
Qui simul affixo vicina in robora ferro
Sustulerant sublime ratem (miserabile visu)
Per subitum rursus laxatis arte catenis
Tanta præcipitem reddebant mole profundo,
Vt totam haurirent vndæ cum milite puppem.
Per longissimum spatium hoc receptaculo vtetur. Plin. iun. libro 6. epist. 31.
Per speciem, Simulata occasione, per simulationem, fingendo. Liu. 1. ab Vrbe, Itaque per aliquot dies, quum iam expirasset Tarquinius, celata morte, per speciem alienæ fungendæ vicis, suas opes firmauit.
Per stadia duo. Plin. libro 5. cap. 29, Alexander idem per duo stadia continenti adnexuit.
Per plures successiones traditæ. Plin. iun. lib. 10. epist. 8.
Per successiones sibi ius vendicare. Plin. lib. 12. cap. 14.
A suis, vel per suos inimicos aliquid ad te delatum esse, non sine magno quidem dolore, is mihi visus suspicari. Cic. Brut. 1.
Per tacitum, Idem quod Tacitè. Silius lib. 17,
Ductor defixos Itala tellure tenebat
Intentus vultus, manantésque ora rigabant
Per tacitum lacrymæ, & suspiria crebra ciebat.
Per te stetit quominus hæ fierent nuptiæ. Terent. And. 4. 1.
Per te tibi consulis. Horat. lib. 1 epist. 18. in principio.
Per tempus, In tempore, siue tempestiuè, inquit Donatus, aut opportunè. Plaut Pœn 3,
M. Scitum est, per tempus: hoc est iam verbum vetus.
Per tempus aduenis. Terent. And. 4. 4.
Per tempus egredi. Terent. Hecy. 4. 3.
Per tempus subuenire alicui. Plaut. Truculent. 4.
Per tempus falces legere. Cato cap. 31.
Per omne tempus quo fuimus vnà. Plin. iun. lib. 10. epist. 89.
Per id tempus. Liu. 2. ab Vrbe, Multa igitur blandimenta plebi per id tempus ab Senatu data. Cic. pro Rosc. Amer. Per ista tempora.
Per illa tempora, pro Illis temporibus. Liu. lib. 6, Perraræ literæ per illa tempora fuere.
Per triennium. Cic. 2. Verr. Nulla res per triennium, nisi ad nutum istius iudicata est.
Per triumphũ aliquid vehere. Cic. 3. Verr. Ea Populo Romano apportauit, per triumphum vexit.
¶Per valetudinem quum posses venire, tamen noluisti. Cic. Mario, libro 7. 1.
Fusus sanguis per venas. Tacit. lib. 10.
Per Ver. Cato de Re rust. capite 151, Semen cupressi Tarentinæ per Ver legi oportet.
Per viam fabulari in itinere. Plaut. Cistel. 11.
Per vices, Vicissim. Plin. epist. 3 lib. 1, Quid popinæ? quid cubicula diurna, nocturnáque? possidénte te, & per vices partiuntur?
Per vices annorum. Plin. lib. 12. cap. 14. Hoc est, per vicissitudines.
Per vim quod actum est, ratum esse non debet. Cic. 3. Offic.
Per vim & scelus plurimum posse. Cic. pro Quintio.
Per vim Consules creantur. Plin in Paneg.
Per vim vitium oblatum virgini. Terent. Adelph 3. 2.
Per vim lata lex. Plin. de Viris illustr.
Per vinum exortum dissidium: Hoc est, per ebrietatem. Plaut. Mil. 10. Cic. 4. Acad. Siue in quiete, siue per vinum, siue per insaniam.
Per vinum, aut per lasciuiam lapsis, capitalis pœna remittenda est. Arrius Menander in l Omne. D. de re militari.
Per visum. Cic. de Amic. Quæ se in quiete per visum ex Africano audisse dicebat.
Per vos, siue Per aliquẽ: Id est beneficio alicuius. Cic pro Rosc. Amer. Feret tamẽ æquo animo Iudices, si per vos vitam & famam potest obtinere.
¶Per, Inter. Virg. 1. Georgicorum,
Has inter, mediámque, duæ mortalibus ægris
Munere concessæ diuũm, & via secta per ambas,

Obliquus quà se signorum verteret ordo. Vbi Seruius, Quum vitet vtráque tēperatam, ipsa præpositio PER pro INTER accipienda est.

¶Per, pro In. Virg.5. Æneidos,
Sub remis fusi per dura sedilia nautæ. Id est iacentes in duris sedilibus.

¶Per, pro eo quod Gallicè dicimus, *An trauers.* Plin. libro 11. cap.5, Fructus per folia solibus coctus prædulci sapore.

¶Per, pro Sub prætextu. Cic. pro Cecinna, Qui per tutelam aut societatem, aut rem mandatam, aut fiduciæ rationem fraudauit quempiam: in eo, quo delictum maius est, eo pœna est tardior.

¶Per enim magni æstimo tibi firmitudinē animi nostri, & factum nostrum probari. Cic. Attic. lib.10.

Per mihi mirum visum est Scæuola te hoc illi concedere, &c. Cic. 1. de Orat.

Pera, peræ { πήρα } Pellis à collo ad lumbos pendens. A quo pera, sacculi genus. Hinc Peram viatoriam vocamus, qua panem & aliquid obsonij gestare viatores solent. Martial. lib.14.86,
Ne mendica ferat barbati prandia nudi,
Dormiat & tetrico cum cane, pera rogat.

Perula, perulæ, Diminutiuum { πηρίδιον. } Senec. epist.91, Exemptum protinus è perula calicem fregit.

Perabsurdus, Adiect. { λίαν ἄτοπος } Valde absurdum significat. Cic.4. Acad. Illud verò perabsurdum quod dicitis, probabilia vos sequi, si re nulla impediremini.
Perabsurda verba. Cic. in Partit.

Peracer, hæc peracris, hoc peracre, pen. prod. { πάνυ δριμύς } Valde acre & vehemens. Cic. ad Papyrium, lib 9.16, Sed tamen ipse Cæsar habet peracre iudicium.

Peracerbus, Adiectiuum { πάνυ πικρός } Valde acerbus. Cicero de Senect. Primò est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit. De vua.

Peracesco, peracescis, peracui { λίαν ὀξίνομαι } peracéscere, Valde acre & acidum fieri. Plaut. Bacch.22,
-hoc hoc est quod peracescit, hoc demum est quod percrucior
Me hoc ætatis ludificari.

Peracidus, pen. corr. Adiect. { πάνυ ὀξύς } Valde acidum significat: vt
Peracida poma, peracida pyra.

Peractio, Vide PERAGO.

Peracticum, Gummi genus, Vide PERATICVM.

Peracuo, peracuis, peracui, peracutum, pen. prod. { λίαν ὀξύνω } peracúere, Valde acutum facere. Cato cap.40, Sumito tibi surculum durum, cum peracuito, salicem Græcam discindito.

Peracutus, pen prod. Adiect. { ὀξύτατος, ὀξυδερκής } Valde acutum significat. Martial. lib.5.81,
Vt citò testiculos peracuta falce secaret.
Peracutus & callidus homo. Cic. in Brut.
¶Ingeniosus & peracutus homo. Cic.4 Verr.
Peracuta causa. Cic. pro Plāc. Fingēda fuit mihi Iudices, causa peracuta, vt ei quē mihi debere oporteret, ego me omnia debere dicerē.
Peracuta vox. Cic. in Bruto.
Peracutum, Ingeniosum. Cic. pro Cecin. Non deieci, sed eieci: peracutum hoc tibi videtur: hic est mucro defensionis tuæ.

Peracutè, penult. prod. Aduerb. { ὀξύτατα. } Cic.1. Acad. Sed Zeno quum Arcesilam anteiret ætate, valdéque subtiliter dissereret, & peracutè moueretur, corrigere conatus est disciplinam.

Peradolescens, Admodum adolescens. Cic pro Lege Manilia, Quid tam præter consuetudinem, quàm homini peradolescenti imperium atque exercitum dari?

Peradolescentulus, pen. corr. Æmyl. Probus in Eumene, Hic peradolescentulus ad amicitiam accessit Philippi.

PERAEA { περαία } vlterior Iudææ pars, Arabiæ & Ægypto proxima, asperis diuisa montibus, & à reliqua Iudæa Iordane amne discreta. Plin. lib 5. cap.14.

Peredifico, perædificas, pen. corr. { παντελῶς οἰκοδομῶ } perædificáre, Ædificationem absoluere. Colum. lib.4 cap.3, Ab inchoato domos extruunt, nec perædificatis cultum adhibent.

Peræquus, Adiect. { παντελῶς ἴσος } Valde æquum significat. Cic.6 Verr. Vt hoc liceret suspicari, fuisse aliquando apud Siculos peræqua proportione cætera.

Peræquè, Aduerb. { ἰσοτίμως, ἐξ ἴσου } Admodum iustè, Æquè, Æqualiter. Cic. in Pisonem, Quod cum peræquè omnes, tum acerbissimè Bœotij & Byzantij Chersonenses, Thessalonica sensit.
Cæsæ peræquè legiones Antonij. Asinius Pollio Cic. lib.10.33.
Peræquè narrabat incensam esse iuuentutē. Cic. ad Attic. lib.1.23.
Atque hęc peræquè in omni agro decumano reperietis. Cic.5. Verr.
Peræquè florere in omni dicendi genere. Cic. in Orat. Tria sunt omnino genera dicēdi, quibus in singulis quidam floruerunt, peræquè autem (id quod volumus) perpauci in omnibus.

Peræquo, peræquas { ἰσάζω } peræquáre, Æquum facere. Colum. lib.3, Et apud me octogenæ stirpes insitæ intra biennium septenos culeos peræquarent.

Peræquatores, dicuntur exactores censuum, qui in capita sunt constituti, ita dicti quòd æqualiter ab omnibus exigant. Alciatus in l. Cum antea. C. De agricol. & censit. lib.11.

Perago, peragis, penult. corr. peregi, pen. prod. peractum { περαίνω, ποιῶ, διαπράττομαι, διανύω, τελειόω } perágere, Perficere. Liu.1. ab Vrbe, Rex cætera vt orsus erat peragit.
Æstates salubres peragere. Horat.2. Serm. satyr.4.
Æuum peregit. Ouid.15. Metam.
Bella peraguntur milite vitreo. Ouid. ad Pison. De ludo scacchorum loquitur.
Busta peragere. Ouid.2. Metam.
Cibum peragere, pro Conficere. Plin. lib.9. cap.56.
Comitia peragere. Cic.2. de Nat. deor.
Concilium peragit Cæsar, equitésque imperat ciuitatibus. Cæs.6. belli Gall.
Cursum peregi quem dederat fortuna. Virg.4. Æneid.
Dicta alicuius peragere. Ouid.8. Metam.
Donum peragere. Virg.5. Æneid.
Fabulam ætatis peragere. Cic. de Senect.
Inceptum. Virg.4. Æneid.
Inceptum iter peragunt. Virg.6. Æneid.
Peragere verū indiciū, pro Indiciū comprobare. Liu lib.6. ab Vrbe.
Iussa peragere. Ouid.2. Metam.
Latus ense peregit. Ouid. epist.4. Hoc est penetrauit latus ense, ensem per latus egit, seu adegit.
Litem peragere. Vlpian. in l. Qui procuratorem. D. de procur. Qui procuratorem dat, vt confestim agat: is intelligendus est permittere procuratori, & postea litem peragere.
Mandata peragere. Ouid.7. Metam.
Mortem peragere. Plin. epist.58 lib.3.
Nauem peregit in portum. Plautus. Id est perduxit.
Et multas noctes peregi insomnes. Apuleius.
Nocte peregi vacuus somno. Hoc est trāsegi. Ouid.1. Amor. eleg.2.
Otia mollia peragebant gentes. Ouid.1. Metam.
Animo omnia secū peragere, Reputare apud se. Virg.6. Æneidos,
Omnia percepi, atque animo mecum antè peregi.
Opus peregit. Ouid.1. Amor. eleg.4.
Partes suas peragere, Facere officium suum. Plin. lib.7. epist. vltima, ad Tacitum.
Partes alicuius peragere. Ouid.2. Amor. eleg.15.
Laboris pensum peragere. Colum. lib.3. cap.10.
Postulata peragere. Liu.1. ab Vrbe.
Res gestas peragere, Describere res gestas, scriptis declarare & perscribere Liu.2. ab Vrbe.
Sententiam peragere. *Acheuer de dire son opinion.* Liu. lib 3 ab Vrbe, Quum aliud præterquam de quo retulissent Decemuiri edicere prohiberent: Claudium interpellandi verecundia fuit. Sententiam igitur peregit, nullum placere Senatusconsultum fieri.
Sententiam suam alicui peragere. Liu.7. ab Vrbe, Vbi sententiam meam vobis peregero, tum quibus eadem placebunt, in dexteram partem taciti transibimus.
Seria nulla peraguntur fronte coronata. Ouid.5. Fast.
Sol duodena peragit signa. Ouid.13. Metam.
Fortuna grauis peragit inceptum tenorem. Ouid. epist.21.
Vita peragenda sub axe. Ouid.4. Trist. eleg.7.
Volumina peragere. Plin. epist.49. lib.1.
Vota peragere. Ouid. in Ibin.
¶Peragere, pro Fortiter agere. Senec. epist.59. Hunc quem Græci œstrū vocant pecora peragentem, & totis saltibus dissipantem. Id est, vrgentem ad continuum cursum.
¶Peragere aliquem reum, Id est condemnare. Vlpian. D. Ad leg. Iuliam de adulteriis. l. Ex lege, Peregisse reum non aliàs quis videtur, nisi & condemnauerit. Budæus. Peragi reus in criminibus, non res peragi dicitur. Est autem reum peragere, ita rei accusationē persequi, vt reus tādem damnetur. Paulus, Destitisse autem is videtur, qui intra præfinitum accusationis à præside tempus reum suum non peregerit. Hactenus Budæus.
Reus peragor ore populi. Ouid.1. Trist. eleg.2.
Peragere censuram. Plin. lib.7. cap.29.

Peractus, Participium { τελειωθείς. } vt
Cædes ingens peracta. Virg.9. Æneid.
Causa. Ouid.15. Metam.
Consulatus. Cic. in Pison.
Peractis tristitiæ irritamentis, curiam ingreditur. Tacit. lib.13.
Imperia. Horat.4 Carm. ode 14.
Lux. Ouid. epist.20.
Opus. Stat.1. Sylu.1.
Sacra peracta deo. Ouid.5. Fast.
Tempus melius peractum est. Ouid.2. de Arte.
Vita peracta sine labe. Ouid.2. de Ponto, eleg.7.

Peractio, Verbale { τελείωσις. } Cic. de Senect. Senectus autem, peractio ætatis est.

Peragito, peragitas, pen. corr. peragitáre, Frequentatiuum. Colum. libro 12. cap.19, Et nihilominus subinde fœniculo peragitet, ne quid subsederit quod possit plumbeum perforare. Cæsar 1. bell. Ciuilis, Millia enim progressi quatuor, vehementiúsq; peragitati ab equitatu, montem excelsum capiunt.

Peragro, peragras, pen. corr. { διαπλανάω, διαγρεύω } peragráre, Ex per, & ager, agri compositum, significat Inquirendo circuire, vt ait Seruius: siue Huc & illuc proficisci. Cic.1. de Diuin. Arabes autem & Phryges, & Cilices, quòd pastu pecudū maximè vtuntur, campos & montes hyeme & æstate peragrantes, propterea facilius cantus auium & volatus notauerunt. Virg 1. Æneidos,
Ipse ignotus, egens, Libyæ deserta peragro.
Agros & nemora peragrare. Cic. de Arusp. resp.
In labore militari peragrare Asiam. Cic. pro Murena.
Belli diuersa peragrat. Valer.6. Argon.
Loca auia peragro. Lucret. lib.4.
Peragrare pedibus maria, classibus montes. Cic.2. de Finib.
Prouincias omnes peragrasse gloriatur Asellus. Cic.2 de Orat.
Regiones has arma Pop. Rom. peragrarunt. Cic. de Prou. Consul.
Rura peragrare. Cic 3 Offic. Et ob eam causam vrbe relicta, rura peragrantes, sæpe soli sumus.
Saltus peragrat Dictæos. Virg 4. Æneid.
¶Fama peragrare dicitur. Cic. pro Mil. Cętesima lux est hæc ab interitu P. Clodij: & opinor vltra, quàm fines imperij Pop. Rom. sunt, nō solùm fama iam de illo, sed etiam lætitia peragrauit.
Mente innumerabiles mundos, infinitásque regiones, quarum nulla esset ora, nulla extremitas, peragrare. Cic 2. de Finib.
Mente, animóque peragrauit omne immensum. Lucret. lib.1.
Peragrare per animos hominum, per trāslationem. Cic.1. de Orat.
Sed ita peragrat per animos hominum, ita sensus mentésque pertractat,

tractat, vt non desyderet philosophorum descriptiones.

Latebras suspicionum peragrare. Cic. pro Cælio, Possum omnes latebras suspicionum peragrare dicendo: non causa, non locus, non facultas, non conscius, non perficiendi, non occultandi maleficij spes, non ratio vlla, non vestigium maximi facinoris reperietur.

Peragrans, pen. corr. Participium { διαχωρῶν. } vt
Mater saltus orbata peragrans. Lucret. lib. 2.

Peragratus, pen. prod. { διαπεπορευμένος } Aliud participium. Cic. 5. de Finib. A quibus propter discendi cupiditatem videmus vltimas terras esse peragratas.
Montis peragrati saxa. Seneca Thebaid. 1.

Peragratio, Verb. { διαχώρησις. } Cic. 2. Philip. Quæ fuit eius peragratio itinerum, lustratio municipiorum.

Perambulo, perambulas, penult. corr. { διοπατέω, διέρχομαι } perambuláre. Varro de Re rust. libro 1. cap. 2, Vos qui multas perambulastis terras.
Cubilia omnium perambulare. Catul. in Iulium Cæs. 27.
Bos rura perambulat Horat. 4. Carm. ode 5.
Perambulabis astra sidus aureum Horat. Epod. 17.

Peramplus, Adiect. { πάνυ πλατύς. } Cicero, Sunt ea simulacra perampla atque præclara, sed non ita antiqua. Idem, Simulacra duo perampla & pulcherrima.

Peramo, peramas, pen. corr. { ὑπεραγαπάω } peramáre, Valde, vel vsque ad finem amare. Cic. 1. de Legib. Vbi illa sancta amicitia, si non ipse amicus peramatur toto pectore? Quædam exemplaria legunt, per se amatur.

Peramans, penult. corr. { φιλοστοργῶν } Participium, siue Nomen ex participio. Cic ad Attic. lib. 4, Homo peramans semper nostri fuit, nec mihi vnquam odio.

Peramanter, Aduerbium { πάνυ φιλικῶς. } Cic. ad Pætum, lib. 9. Famil. epist. 20, Qui me quidem perofficiosè & peramanter obseruant.

Perangustus, Adiect. { πάνυ στενός } Admodum angustum significat. Cic. 7. Verr. Vt ille in dolore, cruciatúque moriens, perangusto freto diuisa seruitutis ac libertatis iura cognosceret.

Perangustè, Aduerbiũ { πάνυ στενῶς. } Cic. 1. de Orat. Sed tu hoc nobis da Scæuola & perfice, vt Crassus hæc, quæ coarctauit, & perangustè refersit in oratione sua, dilatet nobis, atque explicet.

Peranno, perannas { διενιαυτίζω } perannáre, Per integrum anni tempus viuere. Componitur enim ex per & anno, annas. Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 12, scribit priscos Romanos mense Martio, & publicè & priuatim ad Annam perennam sacrificatum ire solitos, vt annare, perannaréque commodè liceret. Hoc est vitam degere incolumem per annum integrum. Quidam hic legunt perannam, per a primam vocalem, vt ab Anna deriuetur, quæ mense Martio colebatur à Romanis, vt eis annare & perannare liceret: de qua sic Ouidius libro 3. Fastorum,
Nec mihi parua fides hinc annos isse priores,
Anna quòd hoc cœpta est mense peranna coli. Et hîc legitur in quibusdam exemplaribus perenna, per e secundam vocalem. Suet. in Vesp. cap. 5, Ideóque puella nata non perannauit. Vide Perenno, in PERENNIS.

Perantiquus, pen. prod. { ἀρχαιότατος } Adiectiuũ. Cic. de Clar. Orat. Atque hunc proximo seculo Themistocles insequutus est, vt apud nos perantiquus, vt apud Athenienses, non ita sanè vetus. Sic 6. Verr.

Perappositus, pen. corr. Adiect. { σφόδρα ἐπιτήδειος } Valde appositus. Cicero 2. de Orat. Sunt etiam illa subabsurda, sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solùm nimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Perarduus, Adiectiuum { πάνυ χαλεπός. } Cic. 5. Verr. Mihi autem hoc perarduum est demonstrare.

Peraresco, perarescis, perarui { παρξηραίνομαι } perarescere, Prorsus aridum fieri. Colum. lib. 11. cap. 3, Sed nec patiendum est vt perarescat, aut totum decidat.

Perargutus, pen. prod. Adiect. { πάνυ σοφός. } Cic. de Clar. Orat. Quẽ studebat imitari L. Afranius poeta, homo perargutus, in fabulis quidem etiam, vt scitis, disertus.

Peraridus, pen. corr. Adiect. { ταξηρός, πάνυ ξηρός } Valde, vel prorsus aridum significat. Colum. lib. 2. cap. 19, Est autem modus in siccando, vt neque peraridum, neque rursus viride colligatur.

Peraro, peraras, penult. corrip. { καταχαράσσω } peraráre, Ex per & aro compositum. Ouid. 14. Metamorphoseos,
-natésque à fronte remissas
Contudit, & rugis perarauit anilibus ora.
Pontum perarare, Id est mare nauibus sulcare. Senec. Medea, 8.
Perarare carmina auro. Stat 4. Sylu. 5.
Litera peraratur blandis verbis. Ouid. 1. de Arte.

Perarans, penultima corr. Participium { καταγράφων. } Ouidius 9. Metamorphoseos,
Talia nequicquam perarantem plena reliquit
Cera manum. Hoc est scribentem.

Peraratus, pen. prod. Particip. { καταγεγραμμένος. } vt Tabellæ peraratæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 11.

Perasper, Adiect. { πάνυ τραχύς } Valde asperum significat. Celsus lib. 5. cap. 28, de thymio, At thymion nominatur, quod super corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, suprà latius: sub durum: in summo, perasperum.

Perastutus, penult prod. Adiect. { πανμήχανος } Valde astutus. A quo Perastutè, Aduerb. Plaut. Trucul. 6,
Vt perastutè eum initiatis in malam fraudem, & præmium.

Peraticum, teste Plinio lib. 12. cap. 9, Bdelij genus est, quod in Media defluit ex arbore, quam nonnulli Brochon, alij Malacram, aliqui etiã Maldacon appellant.

Perattentus, Adiect. { λίαν προσεκτικός } Valde attentus. Cic. 5. Verr. Superiore omni oratione perattentos vestros animos habuimus.

Perattentè, Aduerbium { λίαν προσεκτικῶς. } Cicero pro Cælio, Animaduerti enim Iudices audiri à vobis meum familiarem L. Herennium perattentè.

Perbacchor, perbaccharis { κωμάζω } perbacchári, Perpotare & lusitare conuiuiis frequẽtandis. Budæus. Cic. 2. Philip. At quàm multos dies in ea villa turpissimè es perbacchatus? ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Perbacchatus, pen prod. Particip. { κεκωμασμένος. } Claud. de bel. Getico,
-passímque cremata
Perbacchata domos nullis incendia causis.

Perbeatus, pen. prod. Adiectiuum { πανόλβιος } Valde beatus. Cic. 1. de Orat. Cogitãti mihi sæpenumero, & memoria vetera repetenti, perbeati fuisse Quinte frater illi videri solent, &c.

Perbellus, Adiectiuum { πάνυ καλός. } A quo
Perbellè, Aduerbium { πάνυ καλῶς. } Cicero ad Tironem, libro 16. 18, Sed si me amas, quod quidem aut facis, aut perbellè simulas. Vide BELLVS.

Perbene, pen. corr. Aduerbium { πάνυ καλῶς } Valde bene. Cic. de Clar. Orat. Perbene loqui Latinè putabatur.

Perbeneuolus, pen. corr. Cic. ad Terentiam, lib. 14. epist. 4, sub finem, Censius est perbeneuolus nobis. Id est, valde beneuolus.

Perbenigne, Aduerbium { πάνυ φιλοφρόνως } Valde benignè. Terentius Adelph. 4. 5.
-di me pater
Omnes oderint, ni magis te, quàm oculos nunc amo meos.
M. Quid? quàm illam? AE. æquè. M. perbenignè. Cic. ad Qu. fratrẽ, lib. 2. 10, Perbenignè mihi respondit.

Perbibo, perbibis, pen. corr. perbibi, perbibitum, pen. corr. { ἐκπίνω } perbíbere. Plaut. Sticho, 6,
At ego perij, cui medullam lassitudo perbibit. Cato cap. 130, Perbibant bene. Hic ferè aliud non significat quàm Bibere.
Lacrymas perbibere. Ouid. 6. Metam.
Totas perbibit flammas. Senec. Herc. OEtæo, 4.

Perbito, perbitis, perbitere, Perire. Pacuu. Peribœa,
Nam me perbitere, illis opitularier quouis exitio cupio, dum prosim modo. Liuius Tereo,
Ego puerum interea ancillæ subdam lactantem meæ,
Ne fame perbitet. Nonius. Obsoletum.

Perblandus, Adiectiuum { πάνυ ἁπαλός } Valde blandus. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 2, Successorem habes perblandum, cætera valde illius adiuncta tua requirentur.
Perblanda ac benigna oratio. Liu 3. bel. Pun.

Perbonus, pen corr. Adiectiuum { πανάγαθος } Valde bonũ significat. Cic. pro Flacco, Agros habent & natura perbonos, & diligentia, cultúráque meliores.
Perbono loco res erat, quoad mecum rex fuit, &c. Cic. Attico, lib. 6, Quoad mecum rex fuit, perbono loco res erat: postea Pōpeij procuratoribus sexcentis premi cœptus est.

Perbreuis, & hoc perbreue, penult. corr. { πάνυ βραχύς } Valde breuis. Cic de Clar. Orat. Quódque difficile est, idem & perornatus, & perbreuis.
Perbreuis æui Carthago. Liu. 8. bell. Pun.
Tempus perbreue. Ouid. 3. Trist. eleg. 2.
Aliquando interponitur dictio inter per, & breuis. Cic. pro Cluentio, Altera pars ea quæ propria est iudicij vestri, & legitimæ veneficij quæstionis, per mihi breuis, & non magnæ in dicendo contentionis fore videtur.

Perbreuiter, pen. corr. Aduerbium { πάνυ βραχέως } Valde breuiter. Cic. 2. de Orat. Ac ne diutius vos demorer, de omni isto genere quid sentiam perbreuiter exponam.

Perca, percæ { πέρκη } Piscis. Plin lib. 32. cap. 10, Carcinomata percarum capita salsarum.

Percalefacio { ὑποθερμαίνω } & Percalefio. Vnde Percalefactus, Participium. Lucret. lib. 6,
Mobilitate sua feruescit, vt omnia motu
Percalefacta vides ardescere.

Percaleo, percales, percalui, percalere: & Percalesco, percalescis, percalescere, ex Per, & Caleo, seu Calesco. { ἐκθερμαίνομαι, ὑποθερμαίνομαι } Valde caleo. Ouidius,
Cætera diuersis tellus animalia formis
Sponte sua peperit, postquam vetus humor ab igne
Percaluit solis.
Vis venti percaluit Lucret. lib. 6,
Inde, vbi percaluit vis venti, vel grauis ignis, &c.

Percalleo, percalles, percallui { πάνυ τυλόομαι } percallére, Induratũ vel obduratum esse in re aliqua, vt iam callis contractis amplius nos non fastidiat. Tracta metaphora ab iis qui diuturnis laboribus assueti, callum iam contraxerunt. Cic pro Milone, Sed nescio quo modo iam vsu obduruerat, & percalluerat ciuitatis incredibilis patientia.
Vsum rei alicuius percallere. Cic. 2. de Orat. Si modò vsum rerum percalluerit, nihil te effugiet. Hoc est perfectè callueris, intellexeris.

Percandidus, pen. corr. Adiectiuum { πάνυ λευκός } Valde candidus. Celsus lib. 5. cap. 19, de elephantino emplastro, Est autem ea percandida compositio.

Percantatrix, penult. prod. percantatricis, fœm. generis { γοήτεια. } Plautus Milite, 10,
-da quod dem Quinquatribus,
Percantatrici, conlectrici, ariolæ, atque haruspicæ.

Percautus, Adiectiuum { πάνυ ἀσφαλής. } Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 1, Delectus in familiaritatibus & prouincialium hominum & Græcorum percautus & diligens.

Percedo, percedis, percédere, Idem quod decedere. Cic. Orat. Concisum non concessum, & quod quidam percessum etiam volunt. Nonius.

Percelebro, percelebras, penult. corr. { ὑμνολογίζω } percelebrâre, Maximè diuulgare. Cic. 7. Verr. De qua muliere plurimi versus qui in istius cupiditatem facti sunt, tota Sicilia percelebrantur. Id est vulgò canuntur.

Audita & peruulgata & percelebrata sermonibus res est. Cic. pro Cælio.

Perceler, penult. corr. { παγκωκύς } Admodum celer. Cicer. pro Cælio, Habuisse aiunt domi, vimque eius esse expertam in seruo quodam ad rem ipsam parato: cuius perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.

Percello, percellis, perculi, penul. corr. perculsum { καταβάλλω, ἀνατρέπω, πλήττω } percellere, Euertere, percutere, inquit Nonius. Varro Parmenone, Alius teneram abietem solus percellit. Terent. Eunuch. 2. 3, -perij, quid ego egi miser?
Quò trudis? perculeris iam tu me. Vbi Donatus, Perculeris, peruerteris. Tacitus, Ingens rerum tumultus, perculsit ciuitates. Terentius Andr. 1. 1, Perculsit illico animum. Vbi quidam percussit legunt, & rectius. Perculsi enim præteritum Latinum non est.
Inter Percellere & Affligere interest, quòd Percello idem ferè valet, quod peruerto, euerto, proruo: affligere autem est, ita vehementer in terram deiicere, ac proruere, vt eo casu, id quod deiicitur, contundatur, neque facilè excitari queat. Ita fit vt grauius sit affligere, quàm percellere, vt licet ex hoc exemplo intelligere Ciceronis Tuscul 3, Existimant enim diis immortalibus se facilius satisfacturos, si eorum plaga perculsi, afflictos se & stratos esse fateantur.
Cuspide perculit. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.
Ferro perculerat leænam. Stat. 1. Achil.
Flectentem cornua stipite perculit. Ouid. 5. Metam.
Percellere & euertere. Cic. pro Milone, Adde casus, adde incertos exitus pugnarum, Martémque communem: qui sæpe spoliantem iam & exultantem euertit & perculit ab abiecto.
Percellere & labefactare aliquem. Cic. pro Domo, Desinant desinat homines iisdem machinis sperare me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem perculerunt.
Percelli & Recreari, contraria. Cic. Bruto, 3, Timore quodam perculsa ciuitas tota ad te se cum coniugibus & liberis effundebat: recreata ad XII Cal. te huc venire, quàm se ad te ire malebat.
Perculit eum illud. Cic. 3. de Legib. Quid enim illum aliud perculit, nisi quòd potestatem intercedendi Collegæ abrogauit?
Perculit te dolor. Cic. 2. Tuscul Si te fortè dolor aliquis perculerit, exclamabis, vt mulier. Quidam legunt peruellerit.
Percellere alicuius pectus pauore. Liu. 1. ab Vrbe.
Vox perculit vrbem. Valer. 2. Argon.
Perculsit me, Id est affecit aut delectauit me. Horat. 1. Carm. ode 7.
Percelli peste. Colum. lib. 7. cap. 7.
Repentina vi, ac tempestate populari percelli. Cic. pro Sext.
Vis Martis, non ira victoriæ, ciues, quos amisimus, perculit. Cic. pro Marcello.
Hæc te vox non perculit? non perturbauit? Cic. 5. Verr.
¶ Percellere, Differre. Lucilius, Ad nouum hoc percellit annum.

Perculsus, Participium { πεπληγμένος } vt
Perculsus literis. Cicero Pæto, lib. 9. 25, Repentè perculsus est atrocissimis literis, in quibus scriptum erat, fundum, &c. Aliàs legitur Percussus.
Amore ingenti perculsus. Virg. 1. Æneid.
Magno laudum perculsus amore. Virg. 9. Æneid.
Casu perculsus iniquo. Virg. 6. Æneid.
Perculsus suspicione. Cicero pro Cluentio, Neque dubito quin ij tales viri suspicione aliqua perculsi repentina, de statu suo declinarent.
Timore perculsi membra. Lucret. lib. 5.
Perculsus & abiectus. Cicer. 2. in Catil. Iacet ille nunc prostratus, Quirites, & se perculsum atque abiectum esse sentit.
Perculsus animus, & abiectus. Cicero Attico, lib. 3. Id est perturbatus & timore concussus.
Obstupuit simul ipse, simul perculsus Achates. Virgilius 1. Æneidos.
Perculsa timore ciuitas. Cic. ad Brutum.
Perculsa & afflicta iamdiu suis consiliis Græcia. Cicero pro Flacco.
Virgo perculsa. Catul. Argon. 59.
Volucres perculsæ corda. Hellenismus est. Lucret. lib. 1.
Vulgus perculsum terrore. Lucan. lib. 1.
Perculsa & prostrata excitare. Cic. pro Marcello, Omnia sunt excitanda tibi C. Cæsar vni qui iacere sentis, belli ipsius impetu (quod necesse fuit) perculsa atque prostrata.

Percenseo, percenses, percensui { καταριθμοῦμαι } percensére, Idem quod Recensere: nisi quid perfectionis addat præpositio. Cicero in Partit. Quo in genere percensere poterit plerosque inueniendi locos. Idem pro Lege agraria, Italiam percensuisti, perge in Siciliam.
Percensere beneficia numerando. Cicero Post reditum in Senatu, Quod tam diuinum atque incredibile genus orationis, quo quisquã possit vestra in nos vniuersa promerita, non dicam complecti orando, sed percensere numerando.
Percensuitque cursim numerum legionum. Tacit. lib. 4.
Totum percensuit orbem. Ouid. 2. Metam. Idest peragrauit totum orbem.
Senium æui percensere. Stat. 1. Thebaid.

Perceptio, Vide PERCIPIO.

Percido, percidis, percidere, Tundere, percutere. Plaut. Casina, Percide tu os, &c. Id est batue, tunde. Sic enim restituit Turnebus, quum aliàs legeretur Præcide, quod aliud significat, & turpitudini affine est, imo verò obscœnissimum. Sic apud Martialem, Os tibi percisum legendum est, non, vt obtinet, præcisum.

Percieo, percies, perciui, percitum, pen. corr. { ἐκκινέω, διακινέω } Valde cieo. Lucret. lib. 3,
Ocyus ergo animus, quàm res se perciet vlla. Idem lib. 3, percit, pro perciet, vt etiam in simplici cit pro ciet, à Percio,
At natura boum placido magis aere viuit:
Nec nimis irai fax vnquam subdita percit. Idem lib. 4.

Percitus, penultima corr. Participium { ἐξωρμημένος } Percussus, inquit Nonius, nimis incitatus, qui ira ac furore accensus est. Terentius Hecyra, 3. 3,
-& corripui illico
Me inde lacrymans incredibili re, atque atroci percitus. Cicero pro Milone, Siue enim illud animo irato, ac percito fecisset, vt incensus odio, trucidaret inimicum, &c.
Dolore percitam instigat furor. Senec. Hippol. 12.
Magno furore percitus. Senec. Herc. fur. 1.
Motu æterno percita femina. Lucret. lib. 2.
Primordia percita plagis. Lucret. lib. 1.

Percingo, percingis, percinxi, percinctum { περιζώννυμι } percingere, Omnino cingere. Columella lib. 10, Sæpe suas sedes percinxit vitibus albis.

Percipio, percipis, pen. corr. percepi, pen. prod. perceptum { καταλαμβάνω } percipere, Ex per & capio compositum, Perfectè capere. Variis nominibus iungitur.
Percipere & consequi aliquid. Cic. 1. Offic. Nec medici, nec imperatores, nec oratores, quamuis artis præcepta perceperint, quicquam magna laude dignum sine vsu & exercitatione consequi possunt.
Diligenter percipere disciplinam. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Diligenter quæ dicuntur percipere, & ea penitus animis nostris mandare. Cic. 1. in Catil.
Facilè aliquid percipere. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Animo percipere aliquid & memoria custodire. Cic. 1. de Orat.
Artem percipere. Cic. ad Trebatium, lib. 7, Sin tibi quædam videbuntur obscuriora, cogitare debebis, nullam artem literis sine interprete, & sine aliqua exercitatione percipi posse.
Disciplinas singulas percipere si magnũ est, quanto maius omnes? Cic. 1. de Nat. deor.
Doctrinam percipere. Cic. 4. Acad. Tum omnis liberalis & digna homine nobili ab eo percepta doctrina.
Dolores percipere. Cic. ad Terent. lib. 14. 1, Acerbissimos dolores, miseriásque percepit.
Excusationem percipere, id est agnoscere. Paulus in l. Si quis tutor. ibi, excusatione percepta. D. De ritu nuptiarum.
Fames percipit ventris medullam. Plaut. Sticho, 6.
Serere, percipere, & condere fructus. Cic. de Senect.
Fructum ex arbore percipere. Plin. lib. 15. cap. 1.
Fructum percepimus anni. Propert. lib. 4. eleg. 2.
Fructum victoriæ percipere. Cic. 7. Verr. At etiam qui triumphãt, eóque diutius viuos hostium duces seruant, vt his per triumphum ductis, pulcherrimum spectaculum, fructúmque victoriæ Pop. Romanus percipere possit.
Gaudia secura percepit. Ouid. 7. Metam.
Iucunditatem vel lætitiam percipere. Cic. 2. de Finib.
Luctus percipere. Cic. Terentiæ, lib. 14. 1.
Percipere, pro Occupare, seu afficere, seu perfundere. Lucret. lib. 4,
Quippe etenim multo magis hæc sunt tenuia textu,
Quàm quæ percipiunt oculos, visúmque lacessunt. Sic lib. 5,
Aera percipiat calidis feruoribus ardor. Lambinus.
Me odium percipit. Terent. Eunuch. 5. 6,
Neque agri, neque vrbis odium me vnquam percipit.
Memoria percipere, hoc est Memoria complecti. Cic. 4. Acad. Vnde memoria, si nihil percipimus (sic enim quærebas) quod meminisse visa, nisi comprehensa non possumus?
Nomina omnium ciuium percipere, pro Mente complecti. Cic. de Senect. Themistocles omnium ciuium nomina perceperat.
Oculis aliquid percipere. Cic. 6. Verr.
Odium vitæ percipit humanos. Lucret. lib. 3.
Præmium percipere. Cæsar 2. bel. Ciuil.
Sensibus percipere. Cicero 1. de Finibus, Non hanc solam sequimur, quæ suauitate aliqua naturam ipsam mouet, & cum iucunditate quadam percipitur sensibus.
Animo victoriam. Cæsar 3. belli Ciuil. Ac iam animo victoriam percipiebant, quòd de re tanta, & à tam perito imperatore nihil frustra confirmari videbatur. Fortasse legendum præcipiebant, pro antè capiebant.
Voluptatem percipere ex re aliqua. Cic. 1. de Finib. Nec maiorem voluptatem ex infinito tempore ætatis percipi posse.
Vsum alicuius rei. Cæsar 3. bel. Ciuil.
¶ Percipere, Intelligere, Cognoscere. Cic de Amic. Id si minus intelligitur, quanta vis amicitiæ, concordiæque sit, ex dissensionibus, atque ex discordiis percipi potest.
Percipere & comprehendere aliquid. Cic. 4. Acad. Conantur ostendere esse aliquid perspicui, verùm illud quidem impressum in animo atque mente, neque tamen id percipi ac comprehendi posse.
Percipe quid dubitem. Virg. 9. Æneid.
Omnia percepi, atque animo mecum antè peregi. Virgilius 6. Æneid.
Causam percipe. Ouid. 4. Fast.
Animi percipiunt citò dicta. Horat. de Arte.
Paucis percipe rerum exordia. Lucret. lib. 4.
Verba mea percipe. Ouid. 5. Fast.
Percipere opinione. Cæsar 7. bell. Gall. At Cæsar biduum in his locis moratus, quòd hæc de Vercingetorige vsu ventura opinione perceperat, per causam supplementi, equitatúsque cogendi, ab exercitu discedit. Castigatiores libri habent præceperat.
Celeritas percipiendi. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Fructus percipiendus auribus. Ouid. 4. Trist. eleg. 2.
Philosophia oratori necessariò percipienda. Cicero 1. de Oratore.
Voluptas percipienda oculis. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 9.

Perceptus, Particip. { καταληφθείς } vt
Voluptas percepta breuis. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.

Perceptio, Verbale { κατάληψις } Cicero 2. Offic. Neque agricultura, neque

neque frugum, fructuúmque reliquorum perceptio & conseruatio sine hominum opera vlla esse potuisset.

Cognitio & perceptio.Cic.1.Acad. Neque hoc quicquam esset turpius, quàm cognitioni & perceptioni assertionem approbationémque præcurrere.

Perceptio animi.Cic.4.Acad.Ars verò quæ potest esse,nisi quæ nõ ex vna,aut ex duabus,sed ex multis animi perceptionibus constat?

Perceptio fructuum, non tantùm dicitur si omnino fructus sunt collecti: sed etiam cœpti ita percipi,vt terra continere se fructus desierint. l.78.de rei vendic.in P.

Perclamo,perclamas,pen prod. { [Greek] } perclamâre, Vehementer clamare.Plaut.Trucul.3 6,

-quot illic blanditiæ,quot illic
Iracundiæ sunt,quot sunt perclamanda?

Percnos { [Greek] } Aquilæ genus, teste Plin. lib.10.cap 3. ab Homero sic vocatum. Alij vocant Morphnon. aliqui etiam Plancum & Anatariam: inter Aquilarum genera secundam magnitudinem & vim obtinet: viuitque vt plurimum circa lacus.

Percoarcto,tas { [Greek] } Vehementer constringo. Columella lib.2.cap.19,de fœno loquens: Tunc demum (inquit) conuertemur, & vtrinque siccatum percoarctabimus in striam,atque ita manipulos vinciemus.

Percognosco, percognoscis, percognoui, pen. prod. percognitum, pen.corr. { [Greek] } percognóscere,Perfectè cognoscere. Plin. lib.4 cap.14, Nam Germania multis postea annis nec tota percognita est. Idem lib.37.cap.3,Percognitum nuper.

Percolo, percolis,penultima correp.percolui,percultum { [Greek] } percólere,Perfectè colere,Id est amare & venerari.Plaut.Trin.6,

-feceris par cæteris tuis factis,patrem
Tuum si percoles.

Honore aliquem percolere.Tacit.lib.18.

¶Percolere,Culturam absoluere,perficere,polire, supremam manum addere,complere. Plin lib.5.epist.6.sub finem, Præterea indulsi amori meo: amo enim quæ maxima ex parte inchoaui, aut inchoata percolui.

Percultus, Participium { [Greek] } Ornatus, Politus. Plautus Pœnulo,4,

Nam quæ lauta est,nisi perculta est, meo animo quasi inuenusta est.

Percolo, percolas,pen.prod. percolaui, percolatum { [Greek] } percolâre,Totù colare. Cato lib.7.cap.8, Nam maximè refert primo quoque tempore serum percolari,& à concreta materia separari. De caseo loquitur. Plin.lib.27.cap.7. Et lib.31.cap.6, Nam in terra marina aqua argilla percolata dulcescit.

Humor percolatur per terras. Lucret.lib.2.

Virus percolatur. Lucret lib 5.

Senec.lib.1.Natur. Quæstion.eleganter dicit eos qui se ventri putant viuere, cibos & potiones percolare, quia ingerunt in ventrem quod mox velut colatum defluit.

Percomis, & hoc percome, penultima producta { [Greek] } Cicero de Claris Oratoribus,Qui peritissimus iuris, idémque percomis est habitus.

Percommodus,pen.corr.Adiectiuum { [Greek] } Valde commodus.

Percommodè, Aduerbium { [Greek] } Admodum commodè. Liu. 10.bel.Pun.Percótatúsque, satis percommodè omnia explorassent, datis qui persequerentur,retro ad Annibalem dimisit.

Percommodè accidere. Cic.pro Cecin. Hoc loco percommodè accidit,quòd non adest is,qui paulo antè affuit.

Percommodè facit. Cic.2.de Orat. Et quòd mihi nihil, aut quòd non multum relinquis,percommodè facis,estque mihi gratum.

Percommodè factum quòd. Cic.4.Tuscul.Itaque siue casu accidit, siue consilio,percommodè factum est,quòd eis de rebus,quæ maximè metuuntur, de morte & de dolore, primo & proximo die disputatum est.

Perconditus,penul.corr. { [Greek] } Adiectiuum,ex per,& condo, conditis compositum, significat Reconditum & abstrusum. Cic.1.de Orat.Exponam vobis non quandam aut perconditam, aut valde difficilem, aut magnificam, aut grauem rationem consuetudinis meæ. Alia exemplaria habent,perreconditam.

Percontor,percontaris { [Greek] } percontâri, Diligenter inquirere. Dicitur autem percontari,authore Donato, à conto, quo nautæ vtuntur ad loca inquirenda, nauibus opportuna. Dicitur & Percunctor,Vide PERCVNCTOR. Terentius Hecyra,5.3,

Tua quod nihil refert,percontari desinas. Idem Eunuch.2.3,
Vbi inuestigem? quem percontor?

Percontari & interrogare.Cic.2.de Finib.Is percontando atque interrogando elicere solebat eorum opiniones, quibuscum disserebat, vt ad ea quæ hi respondissent,siquid videretur,diceret. De Socrate.

Inter percontari & interrogare. Quintilianus libro 9.cap.2.Quid tam commune quàm interrogare vel percontari? nam vtroque vtimur indifferenter,quum alterum noscendi,alterum arguendi gratia videatur adhiberi.

Percontari & quærere. Cicero 1.de Oratore, Quo in genere tu Antoni (verè loquar) nunquam mihi percontanti, aut quærenti aliquid defuisti.

Otiosè percontari,Vide OTIVM.

Vltrò aliquem percontari.Quintil.lib.2.cap.2.

Doctos percontari.Horat.1 epist.19.

Singulos,Cælius Ciceroni,lib.8 7.

Ab aliquo. Cic.4.Acad.Itaque quum totum iter & nauigationem consumpsisset, partim in percontando à peritis, partim in rebus gestis legendis,&c.

Percontari de. Cic.in Somnio Scip.Deinde ego illũ de suo regno, ille me de nostra Repub.percontatus est.

De nominibus alicuius.Cic.Att.lib.6.

Percontari aliquid aliquem.Plaut.Aulul.7.

Aliquid ex aliquo.Plaut.Bacch.4,

Illuc volebam ego ex te percontarier.

Disciplinam aliquam ex alio.Cic.1.de Diuin.

Ex aliquo percontari,quanti aliquid vendat. Cic.de Clar Orat.

Aliquid insidiis hostilibus percontari.Plaut.Pseud.17.

Percontor quanti olus ac far.Horat.1.Serm.satyr.6.

¶Percontari,Expectare.Terent.Phorm.2.4.

Percontatum ibo ad portum,quoad se recipiat. Legitur & percunctatum,in eadem tamen significatione.

Percótatio,Verbale { [Greek] } Interrogatio,inuestigatio,inquisitio. Cic. de Vniuers.At primum quidem tempus salutationibus, reliquũ percontatione consumpsimus.

Rogatio atque huic finitima quasi percontatio expositióque sententiæ suæ.Cic.3.de Orat.

Ducere sermonem è percontatione alicuius. Cic.de Clar.Orator. Omnisque ille sermo ductus è percontatione filij,quid in Senatu esset actum.

Altius repetita pecontatio.Quintil.lib.5 cap.7.

Quærere percontatione aliquid.Cic.pro Cluētio, Post aliquid adiungere dictum de veneno, quod non percontatione quæsitum, sed dolore expressum videretur.

Percontator,pen.prod. { [Greek] } Aliud verbale.Horat.1.epist.19,Percōtatorem fugito: nam garrulus idem est.

Percontumax,pen corr. percontumacis, pen. prod.omn gen. { [Greek] } Valde contumax.Terent.Hecyra,3.5,

Percontumax redisti huc nobis Pamphile.

PERCOPE.Vide PERCOTE.

Percopiosus, penultima prod. Adiectiuum { [Greek] } Plinius iunior libro 9.epist.31, Quæ de me scripsisti: in quibus quidem percopiosus fuisti.

Percoquo,percoquis,pen.corr.percoxi, percoctum { [Greek] } percóquere,Perfectè coquere. Plin.lib 23.cap.7, Bubulas carnes, additi caules magno l gni compendio percoquunt.

Ardor terram percoxerat igni. Lucret.lib.5.

Mora percoquit vuas.Ouid.1.de Remed.amor.

Humorem percoquere.Lucret lib.6.

Terra dicitur percoquere messem, dum ad maturitatem fouet. Plin.iunior lib.5.epist.6, Colles optimam messem, serius tantùm,sed non minus percoquunt.

Sol percoquit fructus.Senec.de Benefic.

Percoctus, Participium { [Greek] } vt Color percoctus. Lucret.lib.6.

¶Percoctus,Perfectè maturus. Plin lib 15.cap.16,Succus maturescentibus lactis,percoctis mellis. De ficis.

PERCOSIVS,Troianorum amicus omnium longè doctissimus scientia diuinandi futura. Cuius filij fuerunt Adrastus & Amphius, quos neque admiranda patris doctrina,neque paterna solicitudo à morte subtrahere potuit, quum eos retinere conaretur, ne ad Troianum bellum,vbi morituri erant,proficiscerentur.

PERCOTE,pen.prod.quæ & Percope dicta olim fuit { [Greek] } Vrbs est Troadis,vt ait Stephanus. Hinc

Percosius { [Greek] } qui vrbem illam inhabitat. Valer.1.Argon.Muneribus primas coniunx Percosia vestes Imposuit.

Percrebresco,percrebrescis, percrebui { [Greek] } percrebréscere, Crebrũ fieri,diuulgari. Plin.in Paneg. Percrebuerat antiquitus,vrbé nostram,nisi opibus Ægypti ali,sustentaríque non posse. Cicero ad Att.lib.11, Ipsi enim illi putaui perniciosum fore, si eius hoc tantum scelus percrebuisset.

Percrebuit omnium sermone. Cic.2.Verr. Inueterauit enim iam opinio perniciosa Reip.vobisque periculosa,quæ non modò Romæ, sed & apud exteras nationes omniũ sermone percrebuit.

Percrebuit fama. Cic.ad Plancum lib.10.10,Tamé ipsa fama quæ de tua voluntate percrebuit,magnam es laudem consequutus.

Vox illius nefarij percrebuit.Cic.pro Murena.

Percrepo,percrepas, penultima corr.percrepui,percrepitum,penultima corr. { [Greek] } percrepâre, Valde crepare. Cicero 7. Verr, Lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus,cantúque symphoniæ.

Percresco, percrescis,percreui,percretum, penult.prod.percréscere, Quintil.lib.7.capite 1,Nam vis quæstionum percrescere debet, & ad potentissima ab infirmissimis peruenire. Legunt quidam Semper crescere.

Percrucio,percrucias { [Greek] } percruciâre, Valde cruciare. Plautus Bacch.22,

-hoc hoc est quod peracescit,hoc demum est quod percrucior,
Me hoc ætatis ludificari.

Percrudus,pen.prod.Adiectiuum { [Greek] } Valde crudum significat & immaturum. Colum.lib.12 cap.10. Pruna purpurea quum immatura,non tamen percruda legeris, diligenter inspicito, vt sint integra sine vitio aut vermiculo.

Percudo,percudis,percudi, percusum, pen prod. { [Greek] } percúdere,Idem quod simplex Cudo significat: nisi fortè aliquid addat præpositio,vt Totum cudere significet Columel lib 8.cap.5, Die vndecimo animaduertat an pulli rostellis oua percuderint, & auscultetur si pipiant.

Perculsus,Vide PERCELLO.

Percunctor,percunctaris { [Greek] } percunctâri, Idem quod Percontari,Diligenter inquirere. Percunctari,inquit Donatus, ab eo quòd à cunctis inquiratur,dicitur. Plaut.Epid.2,

Desiste percunctari.

Aurem suam percunctari.Gel.lib.13 cap.19. Tum is qui quæsierat, Quonam modo vis, inquit, aurem meam interrogem? Et Probum ait respondisse, Quo suam Virgilius percunctatus est. Vide PERCONTOR.

Percunctor,cum duplici accusatiuo.Liu.9.bel.Macedon. Esse quæ eum quoque percunctari vellet.

Percunctatio, Verbale { [Greek] } Cæsar 5.bell.Gall. Nos nihil de eo per-

conctationibus reperiebamus.Liu.bell Pun.lib.7,Ex captiuis percũctatio facta.

Percunctatio, pro interrogatione dicta videtur ex nautico vsu, quia conto pertentant, cognoſcũntque nauigẽres aquæ altitudinem. Percunctatio hinc dicta eſt,quòd is qui curioſè quid interrogat,percunctatur. Feſtus.

Percunctator,Vide Percontator,in PERCONTOR.

Percupio percupis,penult corr.percupiui,percupitum,penult.prod. { ... } percúpere,Valde cupere.Terent.Eunuch.5.2,

-vtſne interea,dum is venit,

Domi opperiamur,potius quàm hîc ante oſtium? c. Imò percupio.

Percupidus.pen corr.Adiectiuum { ... } Cic.Lentulo,lib.1.7, Cognoui Hortenſium percupidum tui,ſtudioſum Lucullum.

Percuriosus,pen prod.Adiectiuum { ... } Cic pro Cluent. Nicoſtratus quidam fidelis Oppianici ſeruulus percurioſus & minimè mendax,multa dicitur renuntiare domino ſolitus eſſe.

Percuro,percuras,pen prod. { ... } percuráre,Perfectè ſanare. Curtius,Percurato vulnere,acrius obſidioni inſtitit. Plin.lib.14 cap. 15, Strumas impoſita ad ſuppurationem perducunt, deinde axungia adiecta percurant.

Percurro,percurris,percurri & percucurri,percurſum { ... } percúrrere, Valde currere, vel currendo perſeuerare. Terentius Andr.2 2,

Continuò ad te properans percurro ad forum. Vbi Donatus, Vide quantum properans,& percurro, vt cõtinuatione curſus oſtenderet.

Citato equo Cales percurrit.Liu 6 bell Pun.

Percurrit omnem agrum Picenum Cæſar 1.bel.Ciuil.

Curſu percurrere aliquid.Lucret.lib.1.

Telas percurrere pectine.Virg 1 Georg.

Percurrere ad aliquem.Cælius ad Cic.in Epiſt.ad Atticum,lib.10, Niſi ita facerer,ego prius quàm ad vrbem accederem, vbicunque tu eſſes, ad te percurriſſem. Eadem epiſtola eſt etiam inter Epiſtolas familiares lib.8,cuius initium eſt Exanimatus,&c.

¶Magiſtratum aliquem percurrere.Plin.iun.lib.1.epiſt.14,ad Mauricum,Quæſturam,Tribunatum, Præturam honeſtiſſimè percurrit. Hoc eſt, cum ſummo ſuo honore adminiſtrauit: perfunctus eſt illis magiſtratibus, &c.

¶Percurrere,Curſim pertranſire,ſiue celeriter. Cic.1 de Orat.Sed pauca etiã requirimus,in primiſque ea quæ valde breuiter à te Craſſe de ipſa arte percurſa ſunt.

Percurrere & prætèrire aliquid.Cic.3 de Orat.Faciles enim inquit, Antoni partes eæ fuerunt duæ quas modò percucurri, vel potius penè præterij,Latinè loquendi,planéque dicendi.

Apud doctos & ſemidoctos properans hæc percurro. Cicero 2. de Orat.

Omnia percurrere nomina.Virg 6.Æneid.

Locos omnes oratoris.Cic.in Orat.

Percurrit oratio,& Percurrere oratione.Cic.pro Cluent. Hæc plu ribus verbis dicerem,quæ nunc paucis percurrit oratio mea. Et 2. de Diuin.Quas quidem percurrere oratione facile eſt.

Animo celeriter aliquid percurrere. Author ad Herenn.lib.3.

Animo rotundum percurriſſe polum.Horat.1.Carm.ode 28.

Murmura percurrunt cælum.Lucret lib.5.

¶Percurrere menſas dicitur menta.Plin.lib.19.cap.8,Grato menta mẽſas odore percurrit in ruſticis dapibus. Hoc eſt circumfertur, per menſas currit,frequens apponitur.

Luna percurrens feneſtras.Propert.lib.1.eleg.3.

Ventus percurrens campos rapido turbine.Lucret.lib.1.

¶Percurritur,pen.corr.Imperſonale.Cic.2.de Orat.Et multo apertius ad intelligendum eſt,ſi ſic conſtituitur aliquando,ac non iſta breuitate percurritur.

Percurſus, Participium { ... } Cic 2 de Orat. Vt omnes eas diligentes & memores & ſobrij oratores,percurſas animo, & propè decantatas habere debeant. Id eſt,ſic habere notas, vt animus & perluſtrare omnes & decantare poſſit.

Percurſio { ... } Verbale.Cic.4.Tuſcul.Velocitas autem corporis,celeritas appellatur: quæ eadem ingenij etiam laus habetur propter animi multarum rerum breui tempore percurſionem.

Percurſo,percurſas,percurſâre,Frequentatiuum.Liu.3.bel. Pun.Iam nec manipulatim quidem, ſed latronum modo percurſant totis finibus noſtris negligentius,quàm ſi in Romano vagarentur agro.

Percurſatio,Verb { ... }Cic.2.Philip.O præclaram illam percurſationem tuam menſe Aprili atque Maio!

Percutio,percutis,pen.corr.percuſſi,percuſſum { ... } percútere, Ex per & quatio componitur, q,in c, mutata,& abiecta a,ſignificat Ferio.Cic.7.Verr. Quæſiuiſſe Domitiũ qui tantam beſtiam percuſſiſſet: illum reſpondiſſe Venabulo.

Gladio percutere.Cæſar 8.bel.Gall.

Lapide percutere aliquem.Cic.2.de Orat.

Appetere & percutere aliquẽ lapidibus. Cic.pro Domo. Qui ſunt homines à Qu.Metello fratre tuo Conſule in Senatu palàm nominati,à quibus ille ſe lapidibus appetitum & percuſſum eſſe dicit?

Manu aliquem.Cic pro Roſc.Amer.

Securi filium.Cic.1.de Finib.

Fores.Plin lib.7.cap.30.

Fulmine percuti.Cic.3.de Nat.deor.

Pectus percuſſit manu.Virg 11.Æneid.

Puppis percutitur rapido Noto.Ouid.3.Faſt.

Sydere percuti.Martial.lib.11.86,

Sydere percuſſa eſt ſubito tibi Zoile lingua. Hoc eſt,Vſum linguæ amiſiſti. Idem lib 7,

-ſubito fias vt ſydere mutus. Alij legunt,perculſus.

¶Animum percutere dicitur res aliqua. Cic.ad Attic.lib.4,Audiui ex Gauio hoc Firmano, Romæ eſſe hominem,& fuiſſe aſſiduũ: percuſſit animum. Dices,Tantuláne de cauſa?

Spes laudis percuſſit meum cor acri thyrſo.Lucret.lib.1,

Cogitatione inani aliquem percutere.Cicero pro Milone,Quoniã modo ille vos viuus afficerat, qui mortuus inani cogitatione percuſſit?

Calamitate aliqua percuti.Cic pro Murena.

Literis atrociſſimis percuti.Cic.Pæto,lib.9.15, Is quũ ad me Laodiceam veniſſet,mecũmque ego eum eſſe vellem, repentè percuſſus eſt atrociſſimis literis: in quibus ſcriptum erat,&c.

Probabilitate animum alicuius. Cic 5.Tuſcul. Quodcunque noſtros animos probabilitate percuſſit,id dicimus.

Vulnere fortunæ grauiſſimo percuti. Cic.1 Acad.

¶Percutere aliquem palpo,Verbis adulari,& verbis ſuadere.Plautus Amphit 6.

Percutere animum ſuſpicione religionis Senec.epiſt.41.

¶Percutere fœdus,pro Ferire fœd*,vel facere.Plin.de Viris illuſtr. Hirtius 4.bell.Alexandri.Cum Barbaris fœdera percuſſiſſe.

¶Percutere foſſam,pro Fodere. Plin.epiſt.258 lib.10,de lacu Nicomedenſium.

¶Percuſti,Præteritum pro percuſſiſti.Horat.1.Serm.ſatyr.3, Gaudes,ſi cameram percuſti fortè,&c.

Percutiendus,Participium { ... } vt

Terga percutienda dare.Ouid 2.Faſt.

Percuſſus,aliud Participium { ... } vt

Virga percuſſus.Virg.7 Æneid.

Vulnere percuſſus.Propert.lib 1.eleg.1.

Ictu fulminis percuſſa eſt.Ouid.ad Liuiam.

Dolore extremo percuſſ .Valer.7.Argon.

Percuſſus forma aliqua, Signatus, formatus: propriè de nummis dicitur. Senec a epiſt.34, Omnia facta dictáque inter ſe congruant reſpondeant ſibi,ac vna forma percuſſa ſint.

Genu percuſſo claudicat.Ouid.3.Faſt.

Littora percuſſa fluctu.Virg.5.eclog.

Lyra percuſſa Ouid.3 Amor.eleg.11.

Percuſſæ de cælo turres Id eſt fulminatæ Cic in Catil.

Victima collum percuſſa ſecuri,Ouid 4.Triſt.eleg.2.

Percuſſus,huius percuſſus { ... } nomen verbale, pro Percuſſione. Plin.lib.7 cap 51, Venarum inæquabili aut fremicante percuſſu.

Percuſſio, Aliud verbale { ... } Cicerò 3. Tuſculanarum, Ex hac opinione ſunt illa varia & deteſtabilia genera lugendi, pædores,muliebres lacerationes genarum,pectoris,feminum,capitis percuſſiones.

Digitorum percuſſio.Cic 3.Offic.

¶Percuſſio,pro Ictu,de dimenſione temporum in pedibus metrica Quintil.lib 9 cap.4,Deinceps lõgiores fiunt percuſſiones. Cic. 3.de Orat.Sed ſunt inſignes percuſſiones eorum numerorum, & minuti pedes.

Modi percuſſionum non ſunt in oratione ſoluta tanquam tibicini. Cic.in Orat. Hos percuſſionum modos Boëthius in ſua Muſica vocat Conſonãtias,docétque cõſiſtere aut in duplici,aut in triplici,aut in quadrupla, aut in ſeſquialtera, aut in ſeſquitertia proportione. Quare quinque tãtùm generaliter fiunt percuſſionum modi,diateſſaron,diapente,diapaſon,diapente & diapaſon, diſdiapaſon. Conſonantiam definit idem Boëthius, diſſimilium inter ſe vocum redactã in vnum concordiam.

Percuſſor,percuſſoris { ... } Similiter Verbale, Qui percutit & occidit,& ad id faciendum conducitur. Cic.pro Roſc.Amer. Ea multitudo quæ erat? opinor, aut eorum qui in bonis erant occupati, aut eorum qui ab his conducebantur vt aliquem occiderent. ſi eos putas,qui alienum appetebant: tu es in eo numero, qui noſtra pecunia diues es. ſin eos,quos,qui leuiore nomine appellant,percuſſores vocant: quære in cuius fide ſint & clientela.

Deprehenſus cum ſica percuſſor Cæſaris.Cic.2.Philip.

Perdecorus, pen. prod.Adiect. { ... } Valde decorus. Plin. iun.epiſt.9.lib.3, Eſt alioqui perdecorum.

Perdelirus,perdelira,perdelirum,Valde ridiculus & delirus. Lucretius lib.1,

Dicere porrò ignem res omnes eſſe,&c.

Quod facit hic idem,perdelirum eſſe videtur.

Perdensus,Adiectiuum { ... } Valde denſum ſignificat.Colum. lib.3.cap.12,Perdenſam humum cæleſtes aquas non ſorbere.

Perdespuo { ... } perdeſpuis, perdeſpui,perdeſputũ,pen.prod. perdeſpúere,Contemnere. Catu.in Gellium,epigram.69,

-patrui perdeſpuit ipſam

Vxorem.

PERDICCAS { ... } Macedo,inter comites Alexandri Magni, cui etiam in regni partem ſucceſſit, tanta vir audacia, ſimul & fortitudine, vt leænâ præſente, catulos è cubili per vim auferret. Author Ælianus de Varia hiſtoria.

Perdicium { ... } Herba.Plin.lib.21 cap.17,Perdicium & aliæ gentes quàm Ægyptij edunt: nomen dedit auis, id maximè eruens. Ea eſt quæ & muralium etiam dicitur. vulgò *parietaria*. Dicta perdiciũ, quòd ea perdices delectentur.

Perdifficilis, & hoc perdifficile,penultima correpta { ... } Valde difficilis. Cicero Attico, libro tertio, Sed & nauigatio perdifficilis fuit. Idem 1. de Natura deorum. Tum perdifficilis Brute (quod tu minimè ignoras) & perobſcura quæſtio eſt de natura deorum.

Perdifficiliter,pen corr. { ... } vel vt alij volunt,Perdifficulter. Cic.4.Acad.Aut ſi ea quoque poſſit,cur illa non poſſit, quæ perdifficiliter internoſcantur tamen?

Perdignus,Adiect { ... } Valde dignus Cic.ad Valerium, lib. 13.6,Sed tamen ſuſpicor ipſum hominem,quem tibi commẽdo, perdignum eſſe tua amicitia.

Perdiligens, penul.corr. Adiectiuum { ... } Valde diligens. Cic.ad Qu fratrem,libr.3.11, Sed res operoſa eſt, & hominis perdiligentis.

Perdiligenter { ... } Aduerbium.Cicero de Clar.Orat.Nempe

eum

cum dicis, inquit, quo iste omnem rerum memoriam breuiter, & vt mihi quidem visum est, perdiligenter complexus est?

Perdisco, perdiscis, perdidici, pen. corr. {καταμανθάνω} perdiscere, Perfecte discere. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3. 17, Si ego nihil rescripsero, mea in illum pueri omnes tanquam dictata perdiscant.

Perdiscere & nosse potuisse omnia iura belli. Cic. pro Corn. Balbo.

Disciplinam ruris perdiscere Colum. lib. 11. cap. 1.

Iura beneuolentiæ perdiscere. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 14, Quod certe ita fieret, si tu maluisses beneuolentiæ, quàm litium iura perdiscere.

Libros alicuius Cic. 1. de Orat.

Mores naturæ. Propert. lib. 3. eleg. 5.

Literas. Plin. lib. 19 cap. 1.

Ortus obitusque signorum. Cic. de Fato.

Perditio, Perditor, Perditus, Vide PERDO.

Perdiu, Aduerb. {πάνυ διὰ μακροῦ} Admodum diu. Cic. ad Att. lib. 3, Ego quòd per Thessaliam si item in Epirum, perdiu nihil eram auditurus. Idem 1. de Orat. Quum boni perdiu nulli, vix autem singulis ætatibus singuli tolerabiles oratores inuenirentur.

Perdiuturnus, Adiectiuum {πολυχρόνιος} Quod valde diu durat. Cic. 2. de Nat deor. Quæ aut sempiterna sit necesse est. hoc eodem ornatu, quem videmus, aut certè perdiuturna permanens ad longinquum & immensum penè tempus.

Perdiues, pen. prod. perdiuitis, pen. corr. {πολυχρήματος} Valde diues. Cic. ad Att. lib. 6, Amici regis duo trésve perdiuites, sed ij suum tam diligenter tenent, quàm ego aut tu.

Perdius, perdij, m. g. {πανήμερος} Ex per, & dius, quod est dies. is dicitur qui per diem vigilat: sicut Pernox, qui per noctem. Gell. lib. 2. cap. 1, Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu perdius atque pernox, à summo lucis ortu ad solem alterum orientem inconniuens, immobilis, &c.

Perdix, huius perdicis, pen. prod. f. g. {πέρδιξ} Auis nota. Plin. lib. 10. cap. 33, Perdices spina & frutice sic muniunt receptaculum, vt contra feras abundè valleantur. ouis stragulum molli puluere contumulant: nec in quo loco peperere, incubant: néve cui frequentior conuersatio sit suspecta, transferunt aliò. Illæ quidem & maritos suos fallunt, quoniam intemperantia libidinis frangunt earum oua, ne incubando detineantur. Perdix, masculinum esse probat Nonius ex Varrone, Perdices Bœotios dicente. Martial. lib. 13. 65, de perdice,

Ponitur Ausoniis auis hæc rarissima mensis,

Hanc in lautorum mandere sæpe soles.

PERDIX, Caupo quispiam fuit claudus, ab Aristophane locis aliquot notatus: vnde & in prouerbium abiit, Perdicis tibia: De iis qui crura habent gracilia, distortáque. Huius mentionem fecit Aristophanes grammaticus in prouerbiis orationis solutæ. Refertur à Suida, περδίκειον σκέλος, id est Perdicis pes. In loripedes quadrat.

Perdo, perdis, perdidi, perditum, pen. corr. {ἀπόλλυμι, ἀπολλύω, ἀπολλύναι, ἀναλίσκω, ἀπώλεσα, διαφθείρω} perdere, Ex Per & Do compositum, significat Amittere: quasi nimis dare. Plaut. Amph. 16,

Hunc non reperi, & illos perdidi.

Amittere & perdere liberos. Cic. Titio, lib 5. 16, Quòd beatissimi sint qui liberos non susceperunt: minus autem miseri qui his temporibus amiserunt, quàm si eosdem bona, aut denique aliqua Rep. perdidissent.

Amittere & Perdere, in aliquo videntur differre, ex his verbis authoris ad Herennium, lib 4, Vnde amisit vitam, & non perdidit: re enim vilissima & parua maximam redemit: dedit vitam, accepit patriam, &c. De Decio.

Habere & Perdere aliquid, contraria. Cic. Post red. ad Quir. Recuperata verò sua dignitate, se non commissurum, vt quum ea, quæ amiserat, sibi restituta essent, virtutem animi non haberet quam nunquam perdidisset.

Perdere & Lucrari, contraria. Cic. 2. Offic. Quamobrem ne sit æs alienum quod Reip. noceat prouidendum est, quod multis rationibus caueri potest: hoc si non fuerit, vt locupletes suum perdant, debitores lucrentur alienum.

Profundere & perdere. Cic Antonio, lib. 5. 5, Quæ ego si non profundere, ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustinebo.

Perdere & delere vrbes. Cic. pro Rosc. Amer. Sæpe ventis vehementioribus, aut immoderatis tempestatibus, aut nimio calore, aut intolerabili frigore hominibus nocuit, vrbes deleuit, fruges perdidit, &c. De Ioue.

¶Perdere aliquem, Corrumpere, malis moribus inficere. Terentius Adelph. 1. 1,

Cur perdis adolescentem nobis?

Malè perdere aliquem. Catul. ad Caluum, epigr. 14.

Amando perdere aliquem. Horat. 1. Carm. ode 8.

Perdere aliquem, Mortis periculo exponere. Terent. And. 3. 5,

Vbi illic scelus est qui me perdidit?

Morte perdere aliquem Ouid 1. Metam.

Bello perdere cunctos. Claud 4 Paneg.

Nutu minimo perdere aliquem. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 3.

Perdere aliquem, & affligere. Cic. 5 Verr. Eos quidem iam superioribus edictis satis perdiderat atque afflixerat.

Perdere aliquem capitis. Plaut. Bacchid. 8. Vita priuare, seu occidere.

Animum pudicum malè perdere. Ouid. epist. 7.

Annos bello perdidit. Ouid. 2. Amor. eleg. 1.

Annos errando perdidit. Ouid. 2. Amor. eleg. 1.

Aquam perdere Quintil. lib. 11, Huic contrarium est vitium nimiæ tarditatis: nam & difficultatem inueniendi fatetur, & segnitia soluit animos, & temporibus præfinitis aquam perdit. Id est, tempus datum frustra conterit, quum ad clepsydram dicitur. Budæus.

Blanditias perdere. Ouid. 3. Amor. eleg. 10.

Bona. Senec Hippol. 4, -perdere est dignus bona

Quis nescit vti.

Æquo animo bona. Cic. Pæto, lib. 9. 16.

Bona perdere in cicere atque faba. Horat. 2. Serm saty. 3.

Causam. Cic. pro Rosc. Comœdo, Hic tu si amplius HS. nummo petisti, quàm tibi debitum est, causam perdidisti.

Famam. Plautus Trinum. 10,

Itáne tandem maiores famam tradiderunt tibi tui,

Vt, virtute eorum antè parta, per flagitium perderes?

Famam malè perdere. Ouid. epist. 7.

Fidem & rem Plaut. Epid. 5. Quint. lib. 9. cap. 4, Perdit, amittítque & fidem, & affectus, motúsque omnes.

Formam. Plaut. Amphit. 4,

Vbi ego perij? vbi immutatus sum? vbi ego formam perdidi?

Formam hominis. Ouid. 13. Metam.

Fructus omnes industriæ suæ & fortunæ. Cicero Sulpitio, lib. 4. 6.

Fugam. Martial lib. 1. 11.

Gratiam. Quintil. lib. 9. cap. 4, Perdidisset gratiam simplicis atque inaffectati coloris, perdidisset fidem quoque.

Laborem, ac tempora. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Libertatem. Cic pro Rab. Posth.

Litem Cic. 1. de Orat.

Locum. Quintil. lib. 6 cap. 4.

Manum. Plin. lib. 7. cap. 28.

Memoriam, Apud Ciceronem de Senectute.

Mores. Plaut. Trucul. 14.

Nomen perdidi, pro Nomen excidit, non succurrit, & non memini. Terent. Phorm. 2. 3.

Oculos. Cic. de Aruspic. respon.

Oculos ambos perdidit Iuuenal. Saty. 10.

Operam perdere. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Operam perdere apud aliquem doctorem. Cic. 1. de Oratore, Qui quum mercede doceret, tamen non patiebatur eos, quos iudicabat non oratores euadere, operam apud se perdere.

Operam & oleum perdere, prouerbialiter dictum, pro In vanum laborare. tractum ab iis qui pernoctando multum olei consumunt. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, In quibus ipse Pompeius confitetur se & operam & oleum perdidisse. Idem pro Murena, Quod quidem ius Ciuile, didicisti, non dicam operam perdidisti.

Opes suas perdere in aliquo. Ouid. 1. Amor. eleg. 2.

Perdere oppidum, & Recipere, contraria. Cic. 2. de Orat.

Penissimè perdere, Vide PENE.

Parentes multi, multi amicos, nonnulli patriam, plerique seipsos penitus perdiderunt. Cic 1. de Finib.

Perditum perdere. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 1, Per fortunas miseras nostras vide ne puerum perditum perdamus.

Prandium perdere. Plaut. Menæch. 10.

Rem paternam. Plaut. Trinum. 2.

Se perdere. Plaut. Milit. 8.

Perdere securitatem authoritate. Plin. in Panegyr. Manet manebítque honori veneratio sua, nec securitatem authoritate perdemus.

Spem. Plaut. Rud. 6.

Stomachum. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Non illi quidem vt mihi stomachum facerent, quem ego funditus perdidi, sed certè vt facere se arbitrarentur.

Talentum perdere, Exponere & consumere. Terent. Heaut. 3. 1.

Tempus. Cic. 3. de Orat.

Tempora perdere precando. Ouid. 11. Metam.

Verbum aliquod in omne tempus. Cic. Luceio, lib. 5. 15, Dicerem iucundius, nisi id verbum in omne tempus perdidissem.

Verba perdere, pro Priuari loquela. Propert. lib. 2. eleg. 34.

Cinis perdit vires Ouid. 1. de Remed. amor.

Vitam perdere. Terent Hecy. 3. 1,

Sus pariter vitam perdidit atque dedit.

Perduo, perduis {ἀπόλλυμι} perduere, dixerunt antiqui, pro Perdo: vt Plautus Amphit. 8,

Amphitruo es profectò, caueris ne tute vsu perduis. Sic apud eundem maximè, & apud Terentium.

Perduaxo, perduaxis {ἀπόλλυμι} antiquum verbum idem significans. Plaut. Mostel. 7,

Di te, deæque omnes perduaxint cum isto omine.

Perdendus, Participium {ἀπολλύμενος} vt

Genus mortale perdendum est. Ouid. 1. Metam.

Feras perdendas præbeat sylua. Ouid. epist 4.

Perditus, pen. corr. {ἀπολωλώς, ἄσωτος, ἐξώλης, πανώλης} Participium, siue Nomen ex participio, dicitur qui ita alicui perturbationi aut vitio subiacet, vt inde se eximere non possit, & qui omni vitio contaminatus est, ita vt de eo nulla amplius spes habenda sit. Perditum enim id dicere solemus, quod interiit, ac recuperari non potest. Festus. Cic. 5. Verr. Tu Apronium hominem vix liberum, contaminatum, perditum, flagitiosum, qui non modò animum integrum, sed ne animam quidem putam conseruare potuisset.

Miseri & perditi. Cic. 7 Verr.

Ære alieno perditus, & egens. Cic. 2. Philip.

Perditus egestate & fame. Cic. 7. Verr.

Mœrore ac miseriis perditus. Cic. 7. Verr.

Cõfectus morbo, perditus mœrore ac lachrymis. Cic. pro Murena.

¶Adolescens perditus, Vide ADOLEO.

Perditus & dissolutus adolescens Cic. 4. Tusc.

Perditi animi homo. Plaut. Menæch. 7.

Authoritate tam perdita, tam facinorosa nemo inuentus est vita qui quum de scelere fateretur, non tamen, &c. Cic. Antequam iret in exil.

Dissoluta & perdita consilia. Cic. 2. de Lege agraria.

Iura perdita. Claud. de bel. Gildon.

Mens Tibull. lib. 1. eleg. 7.

Nequitia. Cic pro Cluentio, Quidam Larinas perdita nequitia, & summa egestate.

Res perdita. Terent. And. 1. 5.

Tu rem impeditam & perditam restituas?

Obrutæ & perditæ res. Cic. pro Cæcin. Exoritur hic iam obrutis rebus omnibus & perditis illa defensio, cum deiici posse, &c.

Perdita valetudo. Cic. 8 Philipp. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.

Quod periisse vides, perditum ducas. Catul. ad seipsum, 8.

Perditior {ἐξωλέστερος} Luxuriosior. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Quanto perditior quisque est, tanto acrius urget. Catul. de Acme, epigram. 39.

Perditius nihil, hoc est nequius & corruptius. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3. 14. Nihil est enim perditius his hominibus, his temporibus.

Miserius, perditius, fœdius, nihil fieri potest. Cic. Att. lib. 8.

Perditissimus homo {ἐξωλέστατος} Cic. pro Rosc. Amer.

Profligatissimus & perditissimus omnium. Cic. 5. Verr.

Perditè, pen. corr. Adverb. {ἀσώτως} Corruptè. Cic. Att. lib. 9. Qui hic potest se gerere non perditè?

¶Perditè, pro Vehementer aliquando dicitur. Terent. Heaut. 1. 1. Eius filiam ille amare cœpit perditè.

Perditè conari. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Perditio, perditionis, Verbale {ἀπώλεια.} Plin. lib. 9 cap. 35. Subeunt luxuriæ eius nomina & tædia, exquisita perditione portatu.

Perditor, pen. corr. Verbale {ὀλετήρ.} Cic. in Pisonem, Ita perpetuos defensores Macedoniæ, vexatores, ac perditores effecisti.

Perditor, & Seruator Reip. contraria. Cic. pro Plancio. Committerem vt idem perditor Reip. nominarer, qui seruator fuissem?

Perdoceo, perdoces, pen. corr. perdocui, perdoctum {ἐκδιδάσκω} perdocēre, Perfectè docere. Terent. Heaut. 2. 3.

Verùm illa nequid titubet. s. perdocta est probè. Cic. pro Sextio, Rem quæris præclaram iuuentuti ad discendum, nec mihi difficilem ad perdocendum.

Perdocere homines Lucret. lib. 5.

Deæ Pierides perdocuēre te. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 12.

Perdocere suam stultitiam. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Perdoctus {πολυμαθής} Participium, siue Nomen ex participio. Cic. pro Corn. Balbo, Ac si mea authoritas satis apud illos in hac re ponderis haberet, quum me præsertim rerum varietate atque vsu ipso iam perdoctum viderent, etiam ab illis maioribus discordiis ano carent.

Exitio multorum perdocti. Lucret. lib. 3.

Perdoctè, Aduerb. {πολυμαθῶς.} Plaut. Mostel. 4.

Vt perdoctè cuncta callet: nihil hac docta doctius.

Perdoleo, perdoles, pen. corr. perdolui, perdolitum, pen. corr. {καταλγῶ} perdolēre, Vehementer dolere. Terent Eunuch. 1. 2.

Heu noster, laudo, tandem perdoluit, vir es. Nimis doluit, Persensit dolorem. Donatus.

Perdolitum est, Impersonale. Q. Claudius apud Gellium, vbi singulare Manlij certamen cum Gallo describit, Deinde, inquit, Gallus irridere cœpit, atque linguam exertare. Id subito perdolitum est cuidam T. Manlio, &c. Vide Noct. Attic. lib. 9 cap. 13.

Perdomo, perdomas, pen. corr. perdomui, perdomitū, pen. cor. {καταδαμάζω} perdomāre. Mart. lib. 1 27.

Herculeæ laudis numeretur gloria, plus est
Bis denas pariter perdomuisse feras.

Caues perdomare. Tibull. lib. 1. eleg. 2.

Prouinciam aliquam perdomare. Liu. 9 ab Vrbe.

Terram perdomare vel solum, hoc est Subigere. Plin. iun. lib. 6. epist. 15.

Perdomitus, pen. corr. Participium {καταδαμασθείς.} Liu. 8 bell. Pun.

Perdomiti boues mox ad aratrum instituuntur. Colum. lib. 6. cap. 2.

Hostis perdomitus Claud. 6. Paneg.

Ora Illyris perdomita armis Silius lib. 8.

Serpens perdomitus. Ouid. 1. Metam.

Vrbes perdomitæ Lucan. lib. 2.

Perdormisco, perdormiscis {καταδαρθάνω} perdormiscere, Id temporis dormire quod requisitum est ad perfectam dormitionem & cōcoctionem: vel etiam Diu dormire, & totam noctem vsque ad lucem. Plaut. Menæch. 10.

Perdormiscin' vsque ad lucem? M. facilin' tu dormis curans?

Perduco, perducis, pen. prod. perduxi, perductum, perdūcere, Vsque ad finem ducere. Cic. de Senect. M. quidem Val. Coruinum accepimus ad centesimum annum vitam perduxisse.

Tuba præmonitos perducat ad æquora nautas. Lucan. lib. 2.

¶Perducere ad aliud iudicium. Cic. 3. Verr. Reperiemus, si istum viuum ad aliud iudicium perducere potuerimus, quibus probemus, &c.

Ad effectum perducere. Pompon. in l. Quintus in fine. D. De annuis legat. Sed interuentu iudicis hæc omnia debent ad effectum perduci.

Perducere ad exitum, pro Complere, absoluere. Cic. 2. de Inuent. Tamen his susceptis difficultatibus compleri, atque ad exitum perduci potest. Ad culmen, Liu. 1. ab Vrbe. Cic. 1. de Legib. Est autē virtus nihil aliud quàm in se perfecta, & ad summum perducta natura.

Ad summam operis libros perducere. Quint. in Procem. lib. 1.

Ad liquidum confessumque aliquid perducere. Quintil. lib. 5. capite 14.

Ad assum vitulinum opera perducitur. Cic. Pæto, lib. 9. 20. Integram famem ad ouum affero: itaque vsque ad assum vitulinum opera perducitur.

Perducere vsque ad longam senectutem. Plin. lib. 29. cap. 1.

Opus perducere, Lucan. lib. 3.

-à summis perduxit ad æquora castris
Longum Cæsar opus.

¶Perducere aliquem, Inducere. Plaut. Mostel. 4.

Postremò si dictis nequis perduci vt vera hæc credas, &c.

Perducere aliquem ad suam causam donis. Liu. 5. bel. Maced.

Perducere aliquem ad, vel in suam sententiam. Cic. ad Att. lib. 16.

Perducere aliquem ad mendacium. Cic. pro Rosc. Comœd. Qui semel à veritate deflexit, hic non maiore religione ad periurium, quàm ad mendacium perduci consueuit.

Carmē ad iratum dū tu perducis Achillem. Ouid. 2. Amor. eleg. 18.

Ad certam pecuniæ summam aliquos perducere. Cic. Attic. lib. 5. Seducit me Scaptius: ait se nihil contradicere, sed illos putare talenta cc se debere: ea se velle accipere, debere autem illo paulo minus: rogat, vt eos ad cc perducam.

Ih rem præsentem audientes perducere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Perducere in discrimen. Cic. 3. de Legib. Phalereus ille Demetrius, de quo suprà feci mentionem, mirabiliter doctrinam ex vmbraculis eruditorum otióque non modò in solem atque in puluerem, sed in ipsum discrimen, aciémque perduxit. Quædam exemplaria legunt, produxit.

Ad furorem mortémque perduxit ira Aiacem. Cic. 4 Tusc.

Ad amplissimos honores aliquem perducere. Cic. de Amic.

In odium. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 17.

¶Eò perduxit, vt. Liu. 2. ab Vrbe. Plancus ad Ciceronem, lib. 10. 7. Sed vsque mihi temperaui, dum perducerem eò rem, vt dignum aliquid & Consulatu meo, & vestra expectatione efficerem.

Ad libertatem perducere seruum. Vlp. in l. Is qui alienum. D. De verb. oblig.

¶Perducere ad, vel in mediam noctem. Liu. 6. bell. Maced.

In serum perducere. Liu. 8 bell. Maced.

Actionem perducere in iudicium. Celsus in l. Si petitor. D. De iudiciis, Nec enim quisquam alienam actionem, inuito cohærede, perducere potest.

Noctes perducere. Propert. lib. 1. eleg. 3.

¶Perducere artem in magnitudinem. Plin lib. 9. cap. 56.

¶Perducere fossas, vel murum in altitudinem. Cæsar 7. bell. Gall.

Perducere aquam ex aliquo loco. Plin. iun. lib. 10. epist. 37.

Perducere est à puncto in punctum, à capite ad pedes, à calce ad carceres ducere. Et quia qui ducunt lineas in scripturas, scripturam delent, factum est vt perducere pro delere vsurpetur. Hinc Perductum, perinductum. Vlpian. l. 3. De his quæ in testa. delen. Sed nolitis bus inducta accipiendum est, etsi perducta sint.

Perductus, Participium. Lucret. lib. 1.

Hæc si pernosces parua perductus opella.

Perducto, perductas, perductāre, Frequentatiuum. Plaut. Mostel. 10.

Vin' qui te perductet?

Perductor, huius perductoris, masc. gen. {προαγωγός} Verbale, Qui mulieres nobiles vel promissis inductas, vel minis coactas, vel vi ad potentiores viros perducit. Plaut. Mostel. 10.

Perductores, à Cicerone in Verrem (vt Asconius ait) in hoc differunt à lenonibus, quòd lenones sunt scortorum, perductores etiam inuitarum personarum. Cic. 3. Verr. Sileatur de nocturnis eius bacchationibus, aut vigiliis lenonum, aleatorum: perductorum nulla mentio fiat: damna, dedecora, quæ res patris eius ætas ipsius pertulit, prætereantur. Quidam docti illo loco productores legendum censent, vt Latinum Græco respondeat, προαγωγός.

Perduellum, ab antiquis dicebatur, quod posteà duellum & bellum: sicut & perduellis, qui posteà hostis. Accius,

-de summa tibi perduellum est. Ex Turneb.

Perduellis, huius perduellis, masc. gen. {πολέμιος} Qui, vt ait Festus, pertinaciter retinet bellum. Hostis, inquit Varro de Lingua Latina lib. 6. Ennius,

Qui inde inuictis sumpserunt perduellibus. Plaut. Amphit. 4.

Perduelles penetrant se in fugam. Caius in l. Quos nos. D. De Verb. & ter. significatione. Quos nos hostes appellamus, eos veteres perduelles appellabant, per eam adiectionem indicantes, cum quibus bellum esset. Cic. 1. Offic. Equidem illud etiam animaduerto, quòd qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante.

Perduellio, huius perduellionis, m. g. {ἀποστασία} Crimen læsæ maiestatis aut Reipub. seu is qui eius criminis est reus. Cic. in Pisonem, Ego in C. Rabir. perduellionis reo xL. annis ante me Consulem, &c. Vlpianus in l. Vltima. D. Ad legem Iuliam maiestatis, Qui perduellionis reus est, hostili animo aduersus Remp. vel principem animatus est.

Perduellio, Nihil aliud olim erat quàm cædes: posteà immutata significatio est. Nam quū Horatius perduellionis accusatus fuisse dicatur & condemnatus à scriptoribus Latinis, cædis & homicidij, id est φόνου, à Dionysio dicitur postulatus & iudicatus: & Festus eum parricidij accusatum dicit apud Duumuiros fuisse. Turneb.

Actionem perduellionis alicui intendere. Cic. pro Mil.

Iudicium perduellionis ab aliquo tollere. Cic. pro Rabir.

Perduellionibus patriam venditare. Author ad Heren. lib. 4.

Perduellio, criminum omnium de maiestate fuit atrocissimum. nam tunc est, quum in ipsam remp. vel in personam magistratus, aut principis infertur iniuria. cognoscebatur autem non à prætore, sed à II viris. deinde ad populum erat prouocatio. itaque & Horatium illum, qui sororem occidit, & Sp. Cassium Vicellinum, qui de regno cogitauit, perduellionis accusatos, alterum à populo esse absolutum, alterum condemnatum, & bonis publicatis, necatum, Liuius monimentis historiarum prodidit: quanquam Horatij factum, parricidium, non perduellio, videtur fuisse: & lege parricidij, quam Numa Pompilius fecerat, iudicatum esse, Hostilij regis iussu, Pompeius docet. cur igitur perduellionem Liuius nominat? ait enim: Rex, concilio populi aduocato, II viros, inquit, qui Horatio perduellionem iudicent secundum legem, facio. caussam hanc, fortasse veram, licet opinari: vel quia Numa, vir sanctissimus, parricidium omne perduellionem voluit esse, vel quia, si non omne parricidium, saltem illud, quod in cognatos, affinésve committeretur. Lege perduellionis, primùm II viri iudicabant, deinde ad populum erat prouocatio. declarat hoc oratio pro Rabirio perduellionis reo. ex qua primùm à II. viris,

tis,deinde à populo de Rabirio iudicatum esse,cognoscitur,quod etiam Suetonius tradidit. quanquam, multo ante, iudicem hoc de crimine populum fuisse, non modò Horatij proximo demonstratur exemplo, verùm etiam ex eo, quod à Plutarcho in Poplicola de Vitelliis, & Aquiliis, qui Tarquiniæ gentis vtrique fuerunt, proditum est.nam, quum de Tarquinio rege restituendo cogitassent, damnati à populo pœnas morte debitas luerunt. Atque hoc vno crimine damnatos necare ciues Romanos licuisse,cum eo tamen, si populus ita iudicasset,(nam,alioqui ne liceret,Sempronia C.Gracchi tribunicia lege sancitum est)satis planè constat:quippe,quũ & crucem Rabirio à Labieno accusatore in campo constitutam Cicero dicat; &, mortem lege Iulia irrogatam; posteriores etiam Iurisconsulti tradiderint,rei quoque memoria post morté condemnata.Notat Vlpianus, purgandum fuisse crimen perduellionis etiam successoribus,si fortè reus obiisset antequàm de eo iudicatum esset. Quemadmodum autem omnium de maiestate criminum perduellio grauissimum fuit: sic à populo iis comitiis, quæ maxima omnium erant, centuriatis, inquam,iudicabatur. quod in ea,quam proximè nominaui,oratione pro Rabirio declaratur.idémque Liuius,Valeriúsque significant;qui centurias nominant in eo perduellionis iudicio, quod de Ti. Graccho,& C.Claudio censoribus,accusante tribuno pl fiebat. nec dubito,quin Attilius ille Calatinus, Q.Fabij Maximi socer,quem scribit Valerius oppidi Soranorum proditione reum ad populum esse factum, centuriatis & ipse comitiis causam dixerit: quũ oppidi proditio,quæ in Remp. grauis iniuria est, videatur esse perduellio. itaque miror, (vt aliud ex alio) cur proditionem & maiestatem Pedianus quodam in loco separatim nominauerit:quum proditio certè in maiestatem includatur, atque etiam, vt ego existimo perduellio sit,nisi si vt speciem, quomodo philosophi loquuntur, à genere seiunxit, perduellionem scilicet à maiestate. nam & vocabulum ipsum, prodere, videtur propriè ac directè perduellionem spectare. est enim, vbi quis cum hostibus aduersus Remp. conspirat. Paulus Manut. de legib.Roman.

Perduro,perduras,pen.prod. {χρονίζομαι} perduráre,Vsque ad finem durare. Terent. Hecyra,2.2, -sanctè adiurat,
Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Plin.lib.17.cap.20,Perdurandi peruicacia.
Honos augurij perdurat.Stat.8.Thebaid.
Probitas longum perdurat in æuum.Ouid.de Med.faciei.

Perduratus,Adiectiuum,pen.prod Seneca de Tranquil.vitæ, Et quicquid imbecillum in animo nec perduratum exulcerat. Id est, nondum confirmatum.

Perduraturus,pen.prod.{χρονιούμενος}Participiũ.Statius 1.Thebaidos, -hæc mora pugnæ
Sola,nec in regem perduratura secundum.

Peredo,peres,vel peredis,pen.corr. {κατεσθίω} peredi,peresum,penult. prod.peresse vel perédere,Edendo consumere.Cic.3.Tuscul.
Lachrymæ peredére humore exanguis genas. Ex poeta. Virgil.6. Æneidos,
Hic quos durus amor crudeli tabe peredit.

Peresus,pen.prod.{κατεδηδεσμένος}Participium.vt
Languoribus multis peresus.Catull.in Camerium,epigr.51.
Oculi media pars peresa est. Lucret.lib.3.
Saxa peresa sale, Scopuli fluctibus marinis attriti & corrosi. Lucret.lib.1.
Vellera peresa illuuie.Virgil.3.Georg.
Perediam & Bibesiam Plautus finxit sua consuetudine, quum intelligi voluit cupiditatem edendi & bibendi. Festus.

Peregere dicebant expergefacere. Paulus.

Peregrinus,pen prod. {ξένος, περεγρινός, ἀλλοδαπός} Adiectiuum,Aduena,& aliena loca peragrans,à Peragro,peragras.Plaut.Asin.9,
Peregrinus ego sum,Sauriam non noui.
Peregrinus ex alio oppido.Plaut.Pœnulo,3.
Peregrinus & Hospes hoc differunt, quòd Peregrinus vocatur, qui in ciuitate sua non est: Hospes,qui in aliena est.Vel peregrinus, qui ex nostra ciuitate oriundus non est:hospes qui in nostra est. Hactenus Valla li.4. Cic pro Syl.At si tibi nos peregrini videmur,quorum iam & nomen & honos inueterauit, & huic vrbi & hominum famæ ac sermonibus: quàm tibi illos competitores tuos peregrinos videri necesse erit,qui iam ex tota Italia delecti tecum de honore & de omni dignitate contendunt?
Peregrinus & aduena,quibus opponitur hospes. Cic.2.de Lege agraria,Nos autem hinc Roma qui veneramus,iam non hospites sed peregrini atque aduenæ nominabamur.
Ciuis & Peregrinus,contraria. Cic.de Amic. Itaque ciues potiores sunt quàm peregrini,& propinqui quàm alieni.
Peregrini atque incolæ officium est, nihil præter suum negotium agere, nihil de alieno inquirere, minimèque esse in aliena Republica curiosum.Cic.1.Offic.
Hostis apud maiores nostros is dicebatur,quem nunc peregrinum dicimus.Cic.1.Offic.
Eiicere Roma peregrinos.Cic.1.de Lege agraria.
¶ Peregrinæ dicebantur olim meretrices, teste Donato. Terent. And.3.1.
Adeóne est demens ex peregrina?
¶Peregrinus & hospes in agendo. Cic.1,de Orat. Fateor callidum quendam hunc, & nulla in re tyronem ac rudem, nec peregrinum atque hospitem in agendo esse debere.
Peregrina & ignota.Iuuen.Saty.14.
Peregrina omnia relinque, Athenas nunc colamus. Plautus Sticho,12.
¶Amnes peregrini.Ouid 8 Metam.
Amore peregrino captus.Ouid.1.epist.
Arbores peregrinæ.Plin.lib.12.cap.3.
Ab armis peregrinis defendi.Ouid.2.Trist.
Aues,Plin.lib.10,cap.26,

Cælum.Ouid.4.Trist.eleg.7.
Diuitiæ.Horat.2.epist.1.
Facies peregrina atque ignobilis.Plaut.Pseud.15.
Lapilli.Ouid.de Nuce.
Orbem peregrinum visere.Ouid.1.Metam.
Peregrinus ager est, qui neque Romanus, neque hostilis habetur. Festus.
¶Peregrinus,pro Ignorante.Horat.lib.1.epist.18.ad Sceuam,
Quære peregrinum,&c.Vide totum locum Horatij. Porphyr. Peregrinum pro ignorante posuit, Erasm. hoc prouerbium exponit in adagio,Quære hospitem. Budæus sic reddit,*Va ailleurs cercher ton sot.*
¶Peregrina sacra appellantur,quæ aut euocatis diis in oppugnandis vrbibus Romam sunt delata: aut quæ ob quasdam religiones per pacem sunt petita,vt ex Phrygia,Matris magnæ:ex Græcia,Cereris: Epidauro, Æsculapij: quæ coluntur eorum more à quibus sunt accepta. Festus.
Sedes peregrina ac sordida.Lucan.lib.5.
Sonus peregrinus.Quintil.lib.1.cap.1.
Terra peregrina.Ouid 3 Metam.

Peregrinor,pen.prod. peregrinaris {ἀποδημέω, ξενιτεύω}.peregrinari,Per aliena loca peragrando proficisci. Cic.pro Rabirio,Adeóne ignarus es disciplinæ, consuetudinísque nostræ, vt hæc nescias: vt peregrinari in aliena ciuitate,non in tua magistratum gerere videare?
Longè latéque peregrinari Cic.1.de Nat.deor.
Peregrinari rem aliquam.Cic.5.Tusc. Et quum alij sæpe quod ante pedes esset non viderent, ille infinitatem omnem peregrinabatur,&c.
Peregrinatur philosophia Romæ. Cic.3.de Finib Mihi videris Latinè docere philosophiam, & ei quasi ciuitatem dare, quæ quidem adhuc peregrinari Romæ videbatur, nec efferre sese nostris sermonibus.
Peregrinari dicuntur aures,Vide AVRIS.

Peregrinatus, Participium {ἀποδημήσας.} Cic.4. Acad. Tamen diutius quàm vellem, tanta vis virtutis atque ingenij peregrinata abfuit ab oculis & fori & curiæ.

Peregrinatio,Verbale {ἀποδημία.}Cic.ad Att.lib.2,Veruntamen videbare mihi tempora peregrinationis commodius posse distribuere.
Perpetua peregrinatio.Cic.5.Tusc.Iam verò exilium,si rerum naturam, non ignominiam quærimus, quantum demum à perpetua peregrinatione differt?
Ex peregrinatione celerius reuerti. Paulus in l.Si peculium. §.vlt. D.De statuliber.
In peregrinatione omne tempus consumere. Cic. Att lib.16.
Peregrinatio,pro secessu,qui fit peregre. Plin.epist.19 lib.3,Habet etiam multum iucunditatis soli cælíque mutatio, ipsáque illa peregrinatio intersita.
Peregrinatio & militia. Cic.Att lib.6,In hac autem peregrinatione militiáve nostra sæpe incensum ira vidi, sæpe placatum.
Peregrinationes & rusticationes. Cic.de Amic. Vna domus erat, idem victus,isque communis: neque solùm militia, sed etiam peregrinationes rusticationésque communes.
Cursu & peregrinatione lætantur turtures.Cic.2.de Fin.
Blandita,Vide BLANDIOR.
Nobilem peregrinationem Antonij vocat per ironiam Cicero 2. Philipp.
Transmarina.Quintil.lib.7.cap.4.

Peregrinator,pen.prod. {ἀποδημητικός} Aliud verbale, Qui solet peregrinari,feréque semper peregrinatur. Cic.ad Leptam, lib.6.18, Mehercule non tam sum peregrinator iam, quàm solebam. Vtitur & Firmicus lib.8.cap.25.in fine.

Peregrinitas, pen.corr. peregrinitatis {ἡ ξενία} Alieni soli habitatio. Vlpian.in l.Sed si,De in ius vocando,Si per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus sit patronus,putat Pomponius eum amisisse honorem. Interdum peregrini dicuntur ij, qui ciues Romani non sunt. Itaque redigi ad peregrinitatem est,ciuitate priuari. Hoc est, ciuium Romanorum iuribus.
Infusa est in vrbem nostram peregrinitas. Id est,externa loquendi ratio.Cic.Pæto,lib.9.15.
¶Peregrinitas, alio significatu apud Quintilianum lib.11.cap.- Si fuerit os facile,explanatum,iucundum,vrbanum Id est,in quo nulla neque rusticitas,neque peregrinitas resonet. Peregrinitatem vocauit oris vitium,quod te inquilinum & alienigenam, non in vrbe natum prodat.
Peregrinitatis reus. Sueton.in Claudio,cap.15. Id est,qui peregrinus quum esset,Romanum se faciebat, vnde re cognita,peregrinitatis accusatus est.

Peregrinabundus {ξενιτεύων} Qui solitus est peregrinari. Liu.8 bell.Pun. Non peregrinabundum, neque circa amœnas oras vagantem ducem Romanum,&c.

Peregrè,pen corr. Aduerbium{ἐπὶ ξένης}Peregrinando.Et est commune tam significantibus quietem,quàm motum: vt Peregrè sum,Peregrè venio,Peregrè vado. Terent Phorm.2.1,
Pericla, damna,exilia, peregrè rediens semper cogitet. Hæc verba habet Cicero 3.Tuscul. Plaut. Asin.13,Aut quod illa dicat peregrè allatam epistolam. Idem Amphit.4.
Peregrè accire.Liu.2.ab Vrbe.
Peregrè abire.Plin.lib.35.cap 12.
Peregrè depugnare. Cic 5 Philipp. Lucius quidem frater eius, vtpote qui peregrè depugnauit,familiam ducit.
Exire peregrè.Horat.1.Serm.saty 6.
Animus peregrè est.Horat.1.epist 12.

Peregri,dicimus quũ quis in loco est. Peregrè,quũ it in locum,vt Flo, Sosipater scribit. Iustinianus lib.2 Ciuil.instit.tit. de Heredib.instituend.Peregri natos dixit,non vt ibi corruptissimè peregrinantes.

Perelegans,pen.corr. {πάνυ κομψός} Valde elegans om ge.Cic.2.de Orat.Genus est perelegans,& cum grauitate salsum. Idem pro Plan-

cio, Et quoniam tua fuit perelegans ac persubtilis oratio, digna Equitis Rom. vel studio vel pudore.

Pereleganter, Aduerbium {πάνυ ἐλλογίμως} Cic. de Claris Orat. Quę quidem omnia cum perité & scienter, tum ita breuiter & presse, satis ornaté & pereleganter diceret, &c.

Pereloquens, pen. corr. {πάνυ εὔγλωττος} Valde eloquens, om. gen. Cic. de Clar. Orat. C. autem Lentulus Marcellinus nec vnquam indisertus, & in Consulatu pereloquens visus est, non tardus sententiis, non inops verbis, voce canora, facetus satis.

Peremere, Cincius in libro de verbis priscis ait significare idem quod prohibere. At Cato in libro qui est de re militari, pro vitiare vsus est, quum ait, Quum magistratus nihil audet imperare, nequid Consul auspicij peremat. Festus.

Peremptio, l. qui hominem. D. De adimend. legat.

Peremptalia fulgura dicuntur quæ superiora fulgura aut portenta perimunt, id est tollunt. Festus.

Peremptalia fulmina, apud Senecam, 2. Nat. quæst. quibus tolluntur priorum fulminum minæ.

Peremptorius, Vide PERIMO.

Perendie, Aduerbium {μεταύριον} significat quod vulgò dicitur, *Post cras*, vt ait Valla. Cic. ad Attic. lib. 12, Scies igitur fortasse cras, summum perendie. Plaut. Aulul. 6,
Quæ cras veniet, perendie foras feratur soror.
Perendie, quasi perempta die. Charisius lib. 2.

Perendinus, pen. corr. Adiectiuum {μεταύριος} Ab hinc tertius dies. Cic. pro L. Murena, Iam illud mihi quidem mirum videri solet, tot homines, tam ingeniosos, per tot annos etiam nunc statuere non potuisse, vtrum diem tertium, an perendinum: iudicem, an arbitrum: rem, an litem dici oporteret.
In perendinum diem, Vide IN.

Perennis, & hoc perenne {ἀένναος, ἀΐδιος, διηνεκής} Ex per & annus compositum, mutatis literis, quasi per annos durãs. Plaut. Amphit. 3,
Lucrum vt perenne vobis suppetat.
Adamas perennis, Vide ADAMAS.
Perennes & perpetui cursus stellarum. Cic. 2. de Nat. deor.
Cursus lustrare perennes. Lucret. lib. 5.
Perennis fama. Virgil. 9. Æneid.
Fama & laus. Cic. 2. de Diuinat.
Fides. Plin. iun. lib. 9. epist. 9.
Fortuna. Propert. lib. 2. eleg. 19.
Monimentum perennius ære Horat. 3. Carm. ode 30.
Monimenta perennia facti. Ouid. 2. Fast.
Sermo perennis de aliquo. Cic. in Somnio Scip. Sermo autem omnis ille, & angustiis cingitur his regionum, quas vides, nec vnquam de vllo perennis fuit, & obruitur hominum interitu, & obliuione posteritatis extinguitur.
Perennis contestata que virtus maiorum. Cic. pro Flacco, Quum ab hac perenni contestatàque virtute maiorum non modò non degenerauit L. Flaccus, sed id quod maximé, &c.
Perenne & proprium aliquid manere. Cic. Post red. in Sen. Si illud de duobus Consulibus, quod antè in Repub. non fuerat, perenne ac proprium manere potuisset.
¶Aquæ perennes. Cic. 6. Verr. Enna autem, vbi ea quæ dico, gesta esse memorantur, est loco præcelso atque edito: quo in summo est æquata agri planities: & aquæ perennes.
Fons perennis. Cæsar 8. bel. Gall. Quo facto repenté fons perennis exhaustus. Sic Perennis fluuius Plin. lib. 5. cap. 18. Vlpianus in l. 1. D. De fluminib. Fluminum quædam sunt perennia, quædam torrentia: perenne est quod semper fluit, id est ἀέναον: torrens quod hyeme fluit, hoc est χειμάῤῥουν.
Latices manant perennes. Lucret. lib. 5.
Perennis riuus. Plin. epist. 101. lib. 5, Cuncta enim perennibus riuis nutriuntur.
¶Perennis, pro Perpetuo & continuo. Cic. de Prouinc. Consul. Hic me meus in Remp. animus pristinus ac perennis, cum C. Cæsare reducit, reconciliat, restituit in gratiam. Budæus.
Amor perennis. Seneca Octauia, 5. 19.
Perennis & profluens loquacitas. Cic. 3. de Orat.

Perennia, perenniorum, Cæremoniæ in auspiciis obseruari solitæ. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque maximæ Reip. partes in iis bella, quibus Reip. salus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia seruantur.

Perenné, Aduerbium {ἀενάως} Perpetuò & continuò. Colum. lib. 12. cap. 18, Si ager amplus, aut vineta, aut arbusta grandia sunt, perenné fabricandæ decimodiæ & trimodiæ, & fiscellæ texendæ & picandæ.

Perenno, perennas {διαγίνομαι} perennàre, Per annos durare. Colum. de Arbor. cap. 16, Nam in ea fructus maximé vis consistit, diutiúsque perennat. Ouid. 3. de Arte,
Defuit ars vobis: arte perennat amor.

Perennitas, pen. corr. huius perennitatis, f. g. {ἀϊδιότης} Ipsa duratio. Colum. lib. 1. cap. 6, Nam ea cæli positio maximè frigida, & minimè humida est, quæ vtraque perennitatem conditis frumentis affeerunt. Idem lib. 4. cap. 24, Vt quamlongissimam perennitatem stirpi acquirat. Cic. 2. de Nat. deor. Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium.

Perenniseruus, perenniserui, antiquum {ἀνδράποδον} Qui perpetuò seruit vni domino. Plaut. Pers. 12,
Compedum contritor, pistrinorum ciuitas,
Perenniserue, lurco, edax, furax.

Pereo, peris, periui, & per syncopam perij, peritum, pen. corr. {ἀπόλλυμαι, ἀπόλωλα, ἀφανίζομαι} perire, Notę significationis. Plaut. Truculent. 4.
Illis perit quicquid datur, neque ipsis apparet quicquam.
Perire, pro Mori & destrui accipitur, quasi in totum ire: quòd qui perit, prorsus abit. Terent. Eunuch. 1. 1,
-& prudens, sciens,
Viuus, vidénsque pereo, nec quid agam scio. Cicero ad Atticum, lib. 3, Id si putas me posse sanari, cures velim: sin perij planè, minus laboro.
Minoris perire. Plin. libro 7. cap. 7, Tu qui corporis viribus fidis, tu & tanti perire potuisti. Atqui etiam hodie minoris potes, quantulo serpentis ictus dente: aut etiam, vt Anacreon poeta, acino vuæ passæ.
¶Certò perij, Vide CERTVS.
Obnixè perire, Vide OBNITOR.
Ocyus Lucret. lib. 3.
Penitus. Lucret. lib. 1.
Perpetuò, Vide PERPETVO.
Subitò Lucret. lib. 2.
Perire à re, Vide A præpositionem.
Perire ab animo, & ab re. Plaut. Truc. 3.
Amore indigno. Virg. 10. eclog.
Animo perire. Plaut Rud 13, Perij animo, malefit: contine quæso caput. Id est, deficit me animus.
Ingenio perij qui miser ipse meo Ouid. 2. Trist.
Desidiosè agere ætatem, lustrísque perire. Lucret. lib. 4.
Meo vitio pereo. Cic. Attico, lib. 11.
¶Perierunt ædes. Plaut. Mostel. 3.
Comæ formosæ periere. Ouid. 1. Amor. eleg. 14.
Decor perit multo vulnere. Senec. Hippol. 10.
Perit dies otio. Plin. lib. 11 cap. 6.
Fabæ pereunt læso flore Ouid. 5 Fast.
Frons periit, Vide FRONS, frontis.
Honos gentis perit. Ouid. ad Pison.
Labor irritus anni perit. Ouid. 1. Metam.
Niues pereunt repente sole Ouid. 3. Fast.
Nummi pereunt. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Opera & oleum philologiæ nostræ periit. Cic. Att. lib. 2.
Pecunia periit. Terent. Adelph. 4. 7.
Pecuniam tantam Populi Rom. tam breui tempore perire potuisse, portenti simile videtur. Cic. 5. Philip.
Pudor periit. Plaut. Bacchid. 8.
Puppis hausta perit. Ouid. 3. Fast.
Res & fides perit. Plaut. Trucul. 3.
Telum pereat rubigine. Horat. 2. Serm. saty. 1.
Tempora auxilij perierunt. Ouid. 1. de Remed. amor.
Virtus perit fraude. Ouid. 2. Fast.
Funditus pereunt vrbes. Horat. 1. Carm. ode 16.
¶Perire ab aliquo, Occidi. Plin. lib. 11. cap. 37.
Conuolsi pereunt. Lucret. lib 3.
Inter arma & enses perire. Ouid. ad Liuiam.
Crudelius perire. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Fortiter. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Generosius Horat. 1. Carm. ode 37.
Cruciatu summo. Cic 3. de Nat. deor.
Letho præcipiti. Senec. Hippol. 3.
Manibus hominum. Virgil. 3. Æneid.
Morbo. Cæsar 4. bell. Ciuil.
Morbo periere capellæ. Horat. 1. epist. 7.
Morte merita. Virgil. 4. Æneid.
Occisione perire ad vnum, Vide Occisio in OCCIDO.
Telo. Ouid 4. Trist. eleg. 1.
¶Perit tibi, id est tuo periculo. Vlpian in l. Rogasti. in princ. D. Si cert. petat. Quòd si lancem vel massam sine tua culpa perdideris antequam venderes, vtrum mihi, an tibi perierit, quæstionis est.
¶Peream, Iurantis, vel imprecantis vox Ethnicis familiaris, quemadmodum & Dispeream. Cassius ad Ciceronem, lib. 15. 19, Peream nisi solicitus sum, ac malo veterem & clementem dominum habere, quàm nouum & crudelem experiri.
Malè pereat Lesbia. Horat. Epod. 12.
¶Terminus pereundi. Silius lib. 3.
Occurrunt animo pereundi mille figuræ. Ouid. epist. 10.
Gramine Circæo pereundum est mihi. Propert. lib. 2. eleg. 1.
¶Perire, pro Decoquere. Cic. Attic. lib. 6. epist. 1, Metagenes certè periit: fecit iter per eius possessionem, in qua animal reliquum nullum est: hoc est, decoxit, perdidit omnem rem, vt de pecunia tua prorsus actum fit. *Il a fait banque route.*

Periturus, pen. prod. Participium {ἀπολούμενος} vt
Amore periturus. Propert. lib. 1. eleg. 12.
Corpus periturum Stat. 5. Thebaid.
Mœnia peritura flammis. Claud. 2. in Eutrop.
Regna peritura. Virg. 3. Georg.
¶Perire mulierem, ea forma dicimus, qua Deperire, & amando vri. Plaut. Truc. 1. 1, Tres vnam pereunt adolescentes mulierem.

Perito, peritas, pen. corr. {παραπόλλυμαι} peritare, Frequẽtatiuum. Plaut. Capt. 12, Qui per virtutem peritat, non pol interit.

Perequito, perequitas, pen. corr. {διιππεύω} perequitàre, In omnem partem equitare. Cæsar 4. bell. Gall. Primò per omnes partes perequitant, & tela coniiciunt. Liuius quinto ab Vrbe, Quum perequitasset aciem promissa repetens, tantum iecit ardoris, vt non vltra sustinuerint impetum Æqui.

Pererro, pererras {περιπλανάομαι} pererràre, In omnem locum, vel huc atque illuc errare. Colum. in Præfat. lib 1, Sempérque ritu volucrum longinqui litoris peregrinus ignotum pererret orbem? Plin. lib. 8. cap. 45, Conceptio vno initu peragitur. quæ si forté pererrauit, XX. pòst die marem fœmina repetit.
Aditus pererrare, Vide ADEO, adis.
Arua pererrantur liquentibus vndis. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.
Auia pererrare more pecudum. Claud 3. de rap. Proserp.
Forum pererro. Horat. 1. Serm. saty. 6.
Freta longa pererrare. Ouid. epist. 14.
Locum omnem pererrat. Virg. 5. Æneid.
Cornua pererrauit labris. Silius lib. 4.

Luminibus

Luminibus pererrare aliquem, Circumspicere. Virg. 4. Æneid.
Pererratus, pen. prod. Participium {περιπλανηθείς} vt
Orbis pererratus. Ouid. 1. Fast.
Terræ pererratæ. Ouid. 15. Metam.
Pereruditus. pen. prod. {πάνυ πεπαιδευμένος} Adiect. Valde eruditus. Cic. ad Att. lib. 4, Sed vereor ne lepôre suo detineat diutius P. Clodius, & homo pereruditus, vt aiunt, & nunc quidem deditus Græcis literis.
Perexcrucio, perexcrucias {βασανίζω} perexcruciare, Vehementer cruciare. Plaut. Sticho, 7, Meam culpam habeto nisi perexcruciauero.
Perexiguus, Adiect. {πάνυ μικρός} Valde exiguus. Cæsar 5. bell. Gall. Quum hæ intermisso perexiguo loci spatio inter se constitissent, nouo genere perterritis nostris, per medios audacissimè prorupêrunt.
Perexigua & perminuta videntur. Cic. 2. Tusc.
Aut nulla, aut perexigua pars. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 1.
Dies perexigua. Cic. 2. Verr. Quum ego diem in Siciliam inquirendi perexiguam postulauissem, inuenit iste qui sibi in Achaiam biduo breuiorem diem postularet.
Tempus perexiguum. Cic. 2. Verr. Solicitabat rebus maximis vno, atque eo perexiguo tempore.
Factum. Liu. 2. bel. Pun.
Perexilis, & hoc perexile, pen. prod. {λεπτός} Valde exile significat. Col. lib. 11. cap. 2, Hoc eodem tempore prius quàm vineæ pulucientur, si perexilis est, vel rara ipsa vitis, lupini modij tres, vel quatuor in singula iugera sparguntur.
Perexpeditus, pen. prod. Adiectiuum {εὐπορώτατος} Valde expeditus. Cicero 3. de Finib. Sed hæc quidem est perfacilis & perexpedita defensio.
Perfabrico, perfabricas, pen. corr. {κατασκευάζω} perfabricare: Fabricam absoluere. Plaut. Persa, 13,
-perij, interij: pessimus hic mihi dies
Hodie illuxit, corruptor: ita me Toxillus perfabricauit, atque
Meam rem diuexauit. Per translationem.
Perfacetus, pen. prod. Adiectiuum {πάνυ εὐτράπελος} Admodum facetum significat. Cic. de Claris Orat. Atque eundem & vehementem, & valde dulcem, & perfacetum fuisse dicebat.
Perfacetè, penultima producta, Aduerb. {πάνυ εὐτραπέλως} Periucundè. Cic. 3. Verr. Neque enim perfacetè dicta, neque porrò hac seueritate digna sunt.
Perfacilis, & hoc perfacile, pen. corr. {εὐχερέστατος} Cic. 4. Tuscul. Perfacilis cognitu. Nam sententias interpretari perfacile est. Cic. 2. de Legibus.
Homo perfacilis in audiendo. Cic lib. 1. de Orat.
Perfacilè, pen. corr. Aduerbium {εὐχερέστατα} Cic ad Atticum, libro 13, Video enim Curules magistratus cum legitimis annis perfacilè cepisse.
Perfacilè est iam animi ratione exoluere nobis, &c. Lucretius libro 2.
Perfacilè sese Sicilia tuebatur, ne quod in ipsa bellum posset existere. Cic. 7. Verr.
Perfacilè verò, apud, &c. Cic. 3. Verr.
Perfacilè apparet, &c. Cic. 2. de Finib.
Perfacul, Veteres dixerunt, pro Facile, authore Festo.
Perfamiliaris, & hoc perfamiliare, pen. prod. {πάνυ συνήθης} Valde familiaris. Cic. de Claris Orat. M. Gratidius M. Antonij perfamiliaris. Idem ad Qu. fratrem, lib. 2. 15, Ipse est enim veterator magnus & perfamiliaris Philisto.
Perfatuus, Adiectiuum {πάνυ μωρός} Martial. lib. 10. 18,
Heu quàm perfatuæ sunt tibi Romæ togæ.
Perfero, pen. corr. perfers, pertuli, pen. corr. perlatum, pen. prod. {διαφέρω, ὑποφέρω, κομίζω} perferre, Vsque ad constitutum finem ferre. Virg. 12. Æneidos.
Tum lapis ipse viri vacuum per inane volutus,
Nec spatium euasit, totum nec pertulit ictum. Id est euacuatus est impetus ipsius spatio longiore. Seruius.
Opem perferre alicui. Valer. 5. Argon.
Diuisionem verò ad cogitationem & stylum perferunt. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Literas perferre, Ad eum cui missæ sunt ferre. Cic. Curioni, lib. 2. 5.
Clamor perfertur circa collem. Liu. 7. ab Vrbe.
Consilium perferre alicuius ad alterum. Cæs. 4. bell. Gall.
Fama perfertur. Liu. 8. bell. Pun. Scipio quum ad eum fama tanti comparati exercitus perlata esset.
Fructum perferre. Colum. lib. 3. cap. 20.
Iussa omnia Propert. lib. 1. eleg. 17.
Laudem in vrbem. Cic. 2. Tuscul. Hortor omnes qui facere id possunt, vt huius quoque generis laudem iam languenti Græciæ eripiant, & perferant in hanc vrbem.
Legem perferre. Cic ad Atticum, lib. 1. 14, Pompeius verò ad voluntatem perferendæ legis incubuerat. Liu. 1. Decad. lib. 2, Ego hic aut in conspectu vestro moriar, aut perferam legem.
Perferre rogationem, est ita ferre vt plebs sciscat. Liu. 6. bel. Macedon.
Mandata perferre. Cic. ad Quint. fratrem, lib. 3. 17, Scripsique ad Cæsarem Vibulium Cæsaris mandata de mea mansione ad Pompeium pertulisse.
Nuntium perferre. Cic. ad Quint. fratrem, lib. 1. 1, Existimaui à me quoque tibi huius molestiæ nuntium perferri oportere.
Et literis multorum, & sermone omnium perfertur ad me incredibilem tuam virtutem & fortitudinem esse. Cic. Terent. lib. 14. 1.
Perfertur omnium nuntiis. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 14, Amor autem eius erga nos perfertur omnium nuntiis singularis.
Rumor pertulit hoc nobis. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.
Perlata rumore, aut nuntiis. Cic. ad Atticum, lib. 4, Nunc etsi omnia aut scripta esse à tuis arbitror, aut etiam nuntiis ac rumore perlata, tamen ea inscribam breui quæ, &c.
Sermones ac literæ perferuntur. Cic. pro Lege Manil. Iam verò quemadmodum milites hybernent, quotidie sermones ac literæ perferuntur.
Verba alicuius perferre ad aliquem. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.
¶Perferre, Denūtiare. Cic. ad Cælium, lib. 2. 8, In his enim sum locis, quò & propter longinquitatem, & propter latrocinia, tardissimè omnia perferuntur.
¶Perferre, Pati, patienter ferre {ὑπομένειν, ἀνέχεσθαι, τλῆναι} Terentius Adelph. 3. 4,
Paupertatem vnà pertulimus grauem. Cic. 2. de Lege agrar. Syllanus ager à certis hominibus latissimè continuatus tantam habet inuidiam, vt veri ac fortis Tribuni pleb. stridorem vnum perferre non possit.
Intrepidè pertuli omnia. Seneca Herc. furente 6.
Deficere animo & Perferre, contraria. Cic. pro Roscio Amer. Sin à vobis (id quod non spero) deserar, tamen animo non deficiam: & id quod suscepi, quoad potero, perferam.
Ardorem perferre Stat. 5. Sylu. 1.
Catenas. Silius lib. 17.
Contumelias. Cæsar 2. bel. Gal.
Cruciatum. Cic 4. Acad.
Crudelitatem inimicorum. Cic. pro Sextio.
Dolorem Virg. 9. Æneid.
Perferre famem & sitim. Cic. 5. de Fin.
Frigus, famem, sitim, ac vigilias. Cic. 1. in Catil.
Insomnia furibunda Silius lib. 11.
Laborem Virg. 2. Georg.
Luxuriem, crudelitatem, auaritiam, superbiam alicuius. Cic. 4. Verr.
Mala tot pertulimus Ouid. 5. Trist. eleg. 1.
Miserias Senec. in Thyeste, Act. 2,
Leue est miserias ferre, perferre est graue.
Monstra immania perferimus tecti syluis. Virg. 3. Æneid.
Niues Ouid. 1. Amor. eleg. 9.
Perpetior ac perfero facilè omnes. Cic. de Orat. Ac mihi quidem non ita molesti sunt, facilè omnes perpetior & perfero.
Onus. Ouid. ad Liuiam.
Pauperiem, & duros perferre labores. Virg. 6. Æneid.
Pericula multa pelago pertulerunt. Ouid. 14. Metam.
Pœnarum satis perferre. Cic. pro Sextio.
Pruinas, ac niues. Cic. 2. in Catil.
Quietem solus perferre nequit. Silius lib. 4.
Somnos aut dies Stat. 3. Sylu. 2.
Supplicium pro meritis. Cic ad Att. lib. 8.
Timores pertulimus. Claud. de bello Getico.
Perferens, pen. cor {ὑπομένων} Nomen ex participio. Cic. 2. de Orat. Horum igitur exprimere mores oratione, iustos, integros, religiosos, timidos, perferentes iniuriarum, mirum quiddam valet, &c.
Perferuidus, pen. corr. Adiectiuum {περίζεστος} Vehementer feruidus. vt
Perferuida æstas Colum. lib. 5. cap. 5.
Perficio, perficis, pen. corr. perfeci, pen. prod. perfectum {ἀποτελῶ, ἐκτελῶ, διαπράττομαι, ἐπιτελῶ} perficere, Absoluere, Complere quod inceptum est. Terentius Hecy. 5. 2,
Quod si perficio, non pœnitet me famæ. Idem Phorm. 1. 3,
-haud desinam Donec perfecero hoc.
Absoluere & perficere aliquid. Cic 2. de Nat. deor. In omni natura ac multò etiam magis necesse est absolui aliquid ac perfici.
Conari aliquid & perficere. Cic. in Orat. Vides profectò illum multa perficere, nos multa conari: illum posse, nos velle: quocunque modo causa postulet, dicere.
Conflare & perficere. Cic. pro Cluent. Nihil in vita vidit calamitatis A. Cluentius, nullum periculum mortis adiit, nihil mali timuit, quod non totum à matre esset conflatum & perfectum.
Absolutionem alicuius rei. Cic. de Vniuers. Tria genera nobis reliqua sunt, eaque mortalia, quibus prætermissis, cæli absolutio perfecta non erit.
Annos centum. Horat. 2. epist. 1.
¶Cibum perficere, Concoquere. Plin. lib. 11. cap. 53.
Cogitata. Cic. pro Deiot.
Coria perficere, Vide CORIVM.
Instituta. Cic. 2. de Diuinat. Quod assequar profectò, si instituta perfecero.
Iussa alicuius. Valer. 7. Argon.
Maleficium perficere, & occultare. Cic. pro Cælio.
Susceptum munus. Virg. 6. Æneid.
Officium funeris. Ouid. ad Liuiam.
Onus & munus. Cecinna Ciceroni, lib. 6. 7.
Pelles perficere. Plin. lib. 24. cap. 11, Alia est erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pellesque perficiuntur.
Poema institutum. Cic. Qu. fratri. lib. 3. 24.
Promissa perficere, pro Implere quod promiseris. Terentius And. 4. 1.
Scelus. Cic. pro Cluentio.
Stamina pauca perfeci. Ouid. epist. 18.
¶Perficere, pro Obtinere, siue pro eo quod barbari dicunt, *Tantum facere quod*. Terent in Prolog. Eunuchi,
-postquàm ædiles emerunt,
Perfecit, sibi vt inspiciundi esset copia. Ibidem, 1. 2.
Rem voluisti à me tandem, quin perfeceris? Cic. ad Mariū, lib. 11. 27, Quod enim vehementer mihi vtile esse putabas, nec inutile ipsi Cæsari, perfecisti, vt ille me diligeret, coleret, haberet in suis. Idem ad Atticum, lib. 8. 159, Perficiā profectò vt neque Respub. ciuis à me

animum, neque tu amici desyderes. Et 4. Acad. Perficies vt ego ista innumerabilia complectens, nunquam labar, nihil opiner? Sic pro Lege Manil. Et quisquam dubitabit quid virtute perfecturus sit, qui tantum authoritate perfecerit? Quædam exemplaria legunt profecerit.

Callidè perficere vt. Cic. 2. de Diuin. Callidè qui illa composuit, perfecit, vt quodcunque accidisset, prædictum videretur, hominum & temporum definitione sublata.

¶Perfici, passiuum. Plin. lib. 11. ca. 53, Difficulter autem perficiuntur omnia in cibis acria, nimia, & auidè hausta. Id est, concoquuntur.

Actu perfici. Quintil. lib. 2 cap. 18.

Perficiendus, Participium {[illegible]} vt Voluptas perficienda tarda mora. Ouid. 2. de Arte.

Perfectus {[illegible]} Aliud participium, siue Nomen ex participio. Plaut. Persa, 22.

-re placida, pacibus Perfectis.

Inchoata & Perfecta, contraria. Cic. de Claris Orat. Manus extrema non accessit operibus eius, præclarè inchoata multa, perfecta non planè.

Perfectum aliquid esse, & habere maturitatem suam quandam. Cic. de Clar. Orat. Quum autem anno pòst è Sicilia me recepissem, iam videbatur illud in me, quicquid esset, esse perfectum, & habere maturitatem quandam suam.

Extremum & perfectum. Cic. 2. de Nat. deor. Neque dici potest in nulla rerum institutione esse aliquid extremum atque perfectum.

Inuentum simul & perfectum nihil est. Cic. de Claris Orat.

Perfectum omni ex parte in genere suo. Cic. de Amicit.

Perfectum ex vtroque. Cic. 4. Tuscul. Erit hoc totum ex vtroque perfectius.

Aptum vndique, perfectum, expletúmque omnibus suis partibus & numeris. Cic. 2 de Nat. deor.

Ad summa atque in omni genere perfecta peruenire. Cicero 1. de Oratore

¶Perfectus & absolutus. Plin. lib. 2. ca. 4, Eum & nos à perfecta absolutáque elegantia, mundum appellamus.

Absoluti & perfecti philosophi. Cic. 2. de Diuin.

Perfectus & consummatus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Summum & perfectissimum iudicat Cicero, illud cui nihil addi potest. in Orat. 2.

Plenum atque perfectum oratorem esse eum dicam, qui de omnibus rebus possit variè copiosèque dicere. Cic. 1. de Orat.

Concinnus, perfectus, politus ad persuadendum homo. Cicero in Pisonem.

Perfectus in re aliqua. Cic. 1. de Fin. Sol Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in geometriáque perfecto.

Orator in omni genere sermonis atque humanitatis perfectus. Cic. 1 de Orat.

Perfectus in dicendo homo & perpolitus. Cic. 1. de Orat.

Perfectus ingenio. Cic. pro Lege Manil. Quum antea per ætatem nondum eius authoritatem loci contingere auderem, statuerémque nihil huc nisi perfectum ingenio, elaboratum industria afferri oportere, &c.

Literis Græcis perfectus Memmius. Cic. de Claris Orat.

Moribus perfectus. Quintil. in Procem. lib. 1.

Scientia, & omni facultate dicēdi perfectus. Quint. in Procem. lib. 1.

Cumulatè perfectus, Vide CVMVLVS.

¶Perfectus, completúsque verborum ambitus. Cic. in Orat.

Augmen corporis perfectum. Lucret. lib. 3.

Operà mirabili & clarissimis gemmis perfectum candelabrum. Cic 6. Verr.

Cymbia perfecta argento. Virg. 5. Æneid.

Eruditione perfecta, & ingenio præstanti ad hæc opus est. Cic. 2. de Diuin.

Exercitatione perfecta ingenij forma. Cic. de Claris Orat. Et certè quòd & ingenij quædam forma lucebat, & exercitatione perfecta erat, verbórúmque astricta comprehensio, summam hominum admirationem excitabat.

Expleta & perfecta forma honestatis. Cic. 2. de Fin.

Mens perfecta. Cic. 5. Tusc. Hic si est excultus, & si eius acies ita curata est, vt ne cæcetur erroribus, fit perfecta mens, id est absoluta ratio, quod est idem virtus. De humano animo.

Curta sententia, Plena & perfecta, contraria. Cic. 4. de Fin. Eorum omnium multa prætermittentium dum eligant aliquid quod sequantur, quasi curta sententia: at verò illa perfecta atque plena eorum qui quum de hominis summo bono quærerent, &c.

Sol perfectus, Dies transacta. Stat. 5. Thebaid.

Templum. Cic 6. Verr.

Perfecta cumulatáque virtus. Cic. pro Sextio.

Virtutis perfectæ qui perfecto functus est munere, non parum diu vixit. Cic. 1. Tusc.

Vota perfecta continuo ordine. Virg. 3. Æneid.

¶Perfectius. Horat. Epod. 5,

Nardo perunctum, quale nec perfectius
Meæ laborarunt manus.

Perfectissimi dicebantur, qui iudicio principis, vel ad Præsidatum prouinciæ, vel ad aliam administrationem promoti fuissent. l. j. De perfectiss. dignitat. lib. 12. C. Qua de re Alciat. cap. 4. lib. 3 Dispunct.

Perfectissimatus, erat dignitas quædam non mediocris, quia non omnes Præsides, vt Alciatus docet, clarissimi fuere: sed & Perfectissimi quidam, prout Prouinciæ dignitas exigebat. Addit ex vetustissimis monumentis Tarraconensis Hispaniæ, ac Norici fuisse Perfectissimos tantum, quos duabus literis designabant, V. P. sicut Clarissimos viros. V. C.

Perfectè, Aduerbium {[illegible]} Cic. 4. de Fin. Quumque duæ sint artes, quibus perfectè ratio & oratio compleatur, vna inueniendi, altera disserendi.

Absoluta est perfectè omnis honestas. Cic. 4. de Fin.

Absolutus perfectè, Vide ABSOLVO.

Nimis infans, & Perfectè diserta oratio: contraria. Cic. de Claris Orat. Eius omnis in dicendo facultas ex historia ipsius non ineleganter scripta perspici potest: quę neque nimis est infans, neque perfectè diserta.

Perfectè planéque eruditus vir. Cic. de Clar. Orat.

Nihil à Roscio, nisi perfectè, nihil nisi cum summa venustate fiebat. Cic. 1. de Orat.

Imitatur nunquam perfectè veritatem casus. Cicero 1. de Diuinatione.

Perfectio, Verbale {[illegible]} Plin. lib. 11. cap. 2, In his tam paruis quàm inextricabilis perfectio?

Absolutio & perfectio. Cic. 1. de Orat. Hác ego absolutionem perfectionémque in oratione desiderans, à qua ipse longè absum, facio impudenter.

Perfectio, Conatus & adumbratio, contraria. Cic. in Orat. Nulla est vllo in genere laus oratoris, cuius in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen atque adumbratio.

Susceptio & Perfectio, contraria. Cic. 3. de Fin. Ea quæ proficiscuntur à virtute, susceptione prima, non perfectione recta sunt iudicanda.

Perfectio operum magnorum, & Iacere fundamenta, contraria. Cic. pro Marcello. Tantum abes à perfectione maximorum operum, vt fundamenta quæ cogitas, nondum ieceris.

Perfector {[illegible]} Aliud verbale. Cic. 1. de Orator. Ac stylus ille tuus quem tu verè dixisti perfectorem dicendi esse, ac magistrum, multi sudoris est.

Perfector, Qui quod volebat, diligentia sua perfecit. Ter. Eunu. 5. 9,

O Parmeno mi, ô mearum voluptatum omnium
Inuentor, inceptor, perfector.

PERFICA & PERTVNDA, deæ venerearum deliciarum ab antiquis honoratæ. hanc quòd in cubili præstò esset, dum virginem effoderent mariti: illam quòd voluptates perficeret inoffensa dulcedine. Arnobius in Disputationibus aduersus gentes.

¶Perfica, etiam natura à Lucretio lib. 2, vocatur, quę procreationi & perfectioni rerum præest, quum inquit,

-ad extremum crescendi perfica finem,
Omnia perduxit rerum natura creatrix. Vide Nonium.

Perfidelis. & hoc perfidele, pen. prod. {[illegible]} Valde fidelis. Cic. ad Atticum, lib. 2, Posthac autem ad te, si perfidelem habebo cui dem, scribam omnia planè.

Perfidus, penultima correpta, Adiectiuum {ἄπιστος, ἀγνώμων} Qui fidem violat. à fide deducitur. Cicero 3. Officiorum, Ergo & Pythius, & omnes aliud agentes, aliud simulantes, perfidi, improbi, malitiosi sunt.

Amicus perfidus. Cic. Post red. ad Quirites.

Arma Iubæ. Ouid. 4. Fast.

Bella. Silius lib 15.

Caput perfidum obligasti votis. Horat. 2. Carm, ode 8.

Corda. Valer 5. Argon.

Hostes. Horat 3. Carm ode 5.

Lumina Ouid. 13. Metam.

Mulier. Horat. 3 Carm. ode 7.

Sacramentum dicere. Id est falsum iusiurandum, siue peierare. Horat 2. Carm. ode 17.

Serui. Horat. Epod. 9.

Tela. Ouid. 2. Fast.

Turba. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.

Vappa. Martial lib. 12. 44.

Verba. Ouid. 5. Fast.

Perfidia, perfidiæ {ἀπιστία} Cic. ad Qu. fratrem, libro 2. 7, Quum illius in me perfidiam increparet, auditus est magno silentio maleuolorum.

Infidelitas & perfidia. Cæsar 8. bel. Gall.

Perfidia & iniquitas hominum. Cic. Lentulo, lib. 1. 2.

Perfidia vnius in alium. Cic. 2. Philipp.

Cumulus perfidiæ. Ouid. 11. Metam.

Offensio. Cic. 2 de Orat. Ita nonnulli dum operam suam multi existimari volunt, &c. causas dicunt incognitas, in quo est illa quidem magna offensio, vel negligentiæ susceptis rebus: vel perfidiæ, receptis.

¶Abuti perfidia, Vide ABVTOR.

Decipi perfidia alicuius. Cic. pro Rosc. Amer.

Exigere pœnas. Ouid. epist. 7.

Perfidiam fugio. Silius lib. 16.

Fugere suspicionem perfidiæ. Cic. Attico, lib. 8.

Repens perfidia. Tacit. lib. 20.

Perfidia & scelere violatæ sunt dextræ, quæ fidei testes esse solebant. Cic. 11. Philipp.

Perfidè, Aduerbium, pen. corr. Vlpian. in l. Apud Celsum. §. Quæsitum est. D. De doli mali except. Quod perfidè gestum est.

Perfidiosus, pen. prod. Adiectiuum, Plenus perfidiæ. Plautus Cistel. 2, Perfidiosus est amor. Cic. in Pisonem, Quòd fallax, quòd perfidiosus, quòd impudens, quòd audax esse videatur.

Vanus, perfidiosus & impius. Cic. pro Quintio, Etenim si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur: necesse est isto qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se, & perfidiosum, & impium esse fateatur.

Perfidiosus, insidiosus, fallax. Cic. Appio, lib. 3. 10, Nihil in me non modò perfidiosum, & insidiosum, & fallax in amicitia, sed ne humile quidem, aut ieiunum debes agnoscere.

Perfidiosum & nefarium est, fidem frangere. Cicero pro Rosc. Comœdo.

Perfidiosè, penult. prod. Aduerbium {ἀπίστως} Author ad Herenn. lib. 1, In odium rapiemus, si quid eorum superbè, spurcè, perfidiosè, crudeliter,

titer, confidenter, malitiosè, flagitiosè factum proferemus.

Perfinio, perfinis {[illegible]} perfinire, Idem quod simplex finire. Lucret. lib. 1.

Quippe vbi dimidiæ partis pars semper habebit
Dimidiam partem: nec res perfiniet vlla.

Perfixus {[illegible]} Participiũ à verbo Figo, & præpositione Per, Significat transfixum. Lucret. lib. 2, -& crebra reuisit
Ad stabulum desyderio perfixa iuuenci.

Perfixum pectus. Lucret. lib. 6,
-icti flammas vt fulguris halent Pectore perfixo, &c.

Perflo, perflas, perflaui, perflatum, pèn. prod. {[illegible]} perflàre, Valde flare, siue multum flando commouere. Virgil. 1. Æneidos,
-& terras turbine perflant. Plin. lib. 2. cap. 107, Perflantibus vndique procellis.

Venti perflant altissima. Ouid. 1. de Remed. amor.

Venti perflant nubila. Lucret. lib. 6.

Perflatus, huius perflatus, pen prod. {[illegible]} Ipsa perflatio. Colum. lib. 1. cap. 5, Quantóque fuerit ædificij solum pronius Orienti, tanto & æstate liberius capere perflatus, &c. Plin. lib. 16. cap. 40, Vlmus in perflatu firma.

Perflabilis, & hoc perflabile, pen. corr. {[illegible]} Quod perflari potest. Cic. 2. de Diuin. Deos enim ipsos iocandi causa induxit Epicurus perlucidos & perflabiles, &c.

Perfluctuare. Vide PERFLVO.

Perfluo, perfluis, pen. cor. perfluxi, perfluxũ {[illegible]} perfluere, Transmittere liquorem: vt, Lagena male compacta perfluit. Lucret. lib. 3,
Et non omnia pertusum congesta quasi in vas
Commoda perfluxere.

Aquæ perfluunt Tybur. Horat. 4. Carm. ode 3. Antiqui codices habent præfluunt.

Vina per collum videmus perfluere. Lucret. lib. 2.

¶Perfluere. Terent. Eunuch. 1. 2,
Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo. Translatio sumpta ab aquario vase fictili, inquit Donatus. Quasi dicat, Non possum continere: si quid audio quod non sit verum, statim palàm est.

Perfluo, cum accusatiuo. Quintil. lib. 2. cap. 5, Nec quæ dicentur, perfluent aures. Sunt qui legant, præterfluent.

Perfluere voluptatibus. Cic. 2. de Finib. Percontare ipse te, perpetuisne malis voluptatibus perfluens in ea, quam sæpe vsurpabas, tranquillitate degere omnem ætatem sine dolore, &c.

¶Perfluere, pro Fluere aliquando ponitur. Liu. 1. ab Vrbe, Infima valle perfluit Tybris.

Perfluctuare {[illegible]} Multum fluctuare. Lucret. lib. 3,
-atque vnde animantum copia tanta
Exos, & exanguis, tumidos perfluctuat artus? Id est, per tumidos artus fluctuat. Eiusdem generis est illud Horatianum, epist. 1. lib. 1,
Est mihi purgatam crebrò qui personet aurem.

Perfodio, perfodis, pen. corr. perfodi, pen. prod. perfossum {[illegible]} perfòdere, Fodiendo excauare, rumpere, ferire, perforare. Plin. lib. 36. cap. 13, Inde aliæ perfossis cuniculis subterraneæ domus.

Perfodere parietes. Cic. in Vatin. Licet impune per me parietes in adolescentia perfoderis, vicinos compilaris.

Perfodere montem. Varro 3. de Re rust. cap. 17, Contra ad Neapolim L. Lucullus posteaquam perfodisset montem. Cic. 2. de Fin.

Perfodi gladiis. Gellius lib. 3. cap. 7, Quadringenti omnes tum vnà perfossi gladiis, aut missilibus operti cadunt.

Oculum alicui perfodere. sic enim quidam legunt in l. Sed & si. §. vlt. D. Ad leg. Aquil. Pandectæ tamen Florent. & Haloander habent, Perfundere. Vide suo loco.

Perfossus {[illegible]} Participium. vt Pectora perfossa patescunt. Stat. 9. Thebaid.

Perfossæ naues. Plin. lib. 32. cap. 1.

Thorax perfossus bis sex locis. Virgil. 11. Æneid.

Perfore, pen. corr. {[illegible]} Valde futurum esse. Cic. Appio Pulchro, lib. 3. 5. Tunc mihi ille dixit quòd classe tu velles decedere, perfore accommodatum tibi si ad illam maritimam partem prouinciæ nauibus accessissem. Hoc loco nonnullis magis placet præpositionem PER, ad ACCOMMODATVM referre, Per accommodatum: vt FORE interponatur: vt Per mihi gratum.

Performidatus, pen. prod. {[illegible]} Participium, Multum formidatus. Silius lib. 3.
Iam puer auricomo performidate Batauo.

Performo, performas {[illegible]} performare, Formam absoluere. Quintil. lib. 2. cap. 7, Performata materia. Vbi legendum est præformata, & ita habent boni codices.

Perforo, perforas, pen. corr. perforaui, perforatum, pen. prod. {[illegible]} perforàre. Colum. lib. 5, Sed aliud est ferramentum, quo priores vitem perforabant.

Perforare & patefacere aliquid. Cic. Mario, lib. 7. 1, Neque tamen dubito, quin tu ex illo cubiculo tuo, ex quo tibi Stabianum perforasti, & patefecisti Seianum, per eos dies, &c.

Sol perforat culmina radiis. Stat. 1. Sylu. 5.

Latus ense perforat. Ouid. 3. Trist. eleg. 9.

Margaritas perforare. Vlp. in l. Si seruus seruum. §. Si quum maritus. D. Ad leg. Aquiliam.

Ictu vno perforat duo pectora. Ouid. 12. Metam.

Perforare, per tmesin à Lucretio dictum lib. 5,
Et terebrare etiam, ac pertundere, pérque forare.

Perforatus, pen. prod. Participium {[illegible]} vt Lumina duo ab animo ad oculos perforata. Cic. 3. de Nat. deor.

Perfortiter, pen. corr. Aduerbium {[illegible]} Valde fortiter. Terent. Adelph. 4. 2, -miseram mulierem, & me seruulum
Qui referre non audebam, vicit, hui perfortiter.

Perfremo, perfremis, pen. corr. perfremui, perfremitum, pen. corr. {[illegible]} perfrèmere, Idem quod Vehementer fremere. Cic. 2. de Nat. deorum.

Sicut inciti atque alacres rostris perfremunt delphini. Ex Accio poeta.

Perfreto, perfretas, pen prod. perfretàre. Solinus cap. 40, Inter hæc vadosa classem Romanam impune accepimus perfretasse.

Perfrico, perfricas, pen. corr. perfricui, perfrictum {[illegible]} perfricàre, Fortiter fricare. Cic. 5. Verr. Quum interea Apronius caput atque os suum vnguento perfricaret. Colum. lib. 6. cap. 2, Deinde nares perfricato, vt hominem discant odorari.

Dentes perfricuisse Ouid. 3. de Arte.

¶Perfricare faciem vel frontem. Mos est eorum, qui cum pudore aliquid agunt, vt faciem perfricent, vel frontem, natura ipsa ad id impellente, quasi ad abigendum sanguinem qui ex præcordiis ad faciei superficiem confluit. Hinc ortũ est prouerbium, vt quoties dicere volumus nos pudorem deponere, dicamus Perfricui faciem vel frontẽ. Plin. in Præfat. Perfricui faciẽ, nec tamen profeci. Mart. lib. 11. 28,
Aut quum perfricuit frontem, posuítque pudorem. Erasmus, Frons habita est antiquitus pudori sacra, & facies item: id quod & prouerbio testatum est, quo dicunt pudorem esse in oculis. Inde frontem aut faciem prouerbio perfricuisse dicuntur, qui pudorem omnem dedidicerunt, velut absterso manu à vultu pudore.

Perfricare os, Idem. Cic. 3. Tusc. Quid tergiuersamur Epicure, nec fatemur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem quum os perfricuisti, soles dicere?

Perfricatus, pen. prod. Participium. Plin. lib. 28. cap. 12, Faucibus felis extrinsecus fimo perfricatis.

Perfrictio, Verb. {[illegible]} Plin. lib. 28. cap. 18, Sanat & vertigines, tremulos, opisthotonicos, lienes, lumbos, perfrictiones.

Perfrigeo, perfriges, pen. prod. perfrixi {[illegible]} perfrigère, Valde frigere. Martial. lib. 3. 18.
Perfrixisse tuas questa est præfatio fauces. Iuuenalis Satyr. 7,
Et si perfrixit, cantat bene.

Perfrigero, perfrigeras, penult. corr. {[illegible]} perfrigeràre, Idem quod Refrigerare. Plin. lib. 25. cap. 13, Omnium harum vis eadem perfrigerare & astringere.

Perfrigesco, perfrigescis {[illegible]} perfrigéscere, Valde frigidum fieri. Plin. lib. 31. cap. 6, Difficilius perfrigescunt marina calefacti. Sic Varro 2. de Re rust. cap. 9.

Perfrigidus, pen corr. Adiectiuum {[illegible]} Cic. 6. Verr. Erat hyems summa, tempestas, vt ipsum Sopatrum dicere audistis, perfrigida.

Perfringo, perfringis, perfregi, pen prod. perfractum {[illegible]} perfringere, Valde, siue in totum frangere. Plin. epist. 101. lib. 5, Campi, quos monuisti, ingentes boues, & fortissima aratra perfringunt. Terent. Adelph. 1. 1, -ne aut ille alserit,
Aut vspiam ceciderit, ac perfregerit aliquid.

Penitus perfringere aliquid. Liu. 1. bel. Pun.

Perfringere aciem tenuem, Vide ACIES.

Angustias omnes, omnes altitudines, omnium obiecta tela vi & virtute perfringere. Cic. de Arusp. respon.

Colla perfringere bipenni. Valer. 1. Argon. *Pourfendre*.

Domos. Tacit. lib. 20.

Fulmine perfregit Olympum Iuppiter. Ouid. 1 Metam.

Perfringere phalangem hostium. Cæsar 1. bel. Gall.

Portas vi. Lucan. lib. 3.

Tempora perfregit fuluo protecta capillo. Ouid 12. Metam.

¶Perfringere aliquem, pro Corrumpere. Cic. ad Att. lib. 3, Des operam vt vno impetu perfringatur.

Perfundere animos, non perfringere. Cic. de Clar. Orat. Et suauis, sicut fuit, videri maluit, quàm grauis: sed suauitate ea qua perfunderet animos, non qua perfringeret.

Perfringere & labefactare bonorũ cõspirationem. Cic. 4. in Catil.

Perfringere decreta, leges, repagula iuris. Cic. pro Milone, Polluerat stupro sanctissimas religiones. Senatus grauissima decreta perfregerat. Idem 1. in Catil. Tu non solùm ad neglegẽdas leges & quæstiones, verumetiam ad euertẽdas, perfringendásque valuisti. Sic 7. Verr. Vt earum rerum vi & authoritate omnia repagula iuris, pudoris, & officij perfringeres.

Perfregit ac prostrauit omnia cupiditate & furore. Cic. pro Cluent.

Perfringens, Participium {[illegible]} Lucret. lib. 5,
-vt interdum validi vis incita venti
Perscindat nubem, perfringens impete recto.

Perfractus, Particip. {[illegible]} vt Axe perfracto voluitur. Sil. lib. 16.

Fores perfractæ. Tibull lib. 1. eleg. 10.

Ossa perfracta trinodi claua. Ouid. epist. 4.

Perfractè, Aduerbiũ {[illegible]} Obstinatè. Cic. 3. Offic. Nimis mihi perfractè videbatur ærarium vectigaliáque defendere. Emendatius exemplar præfractè legit.

Perfruor, perfrueris, pen corr. perfruitus sum {[illegible]} perfrui, In totum frui, seu omnem fructum percipere. Cic. 1. de Fin. Quum enim certè nihil homini possit melius esse, quàm vacare omni dolore & molestia, perfruique maximis & animi & corporis voluptatibus.

Pasci, delectari, perfrui aliquibus rebus. Cic. in Pisonem.

Amplexu alicuius. Ouid. epist. 15.

Authoritate rerum gestarum, gloria, & sapientiæ laude perfrui. Cic. de Clar. Orat.

Authoritate testimonij alicuius, vel iudicio beneuolentiæ, vel suauitate ingenij. Cic. Luccio, lib. 5. 12.

Gaudiis. Cic. 5. Tusc.

Otio. Cic. Mario, lib. 7. 1.

Vita modica & apta virtute. Cic. 1. de Legib.

Ad perfruendas voluptates, & ad vsus vitæ necessarios expetuntur diuitiæ. Cic. 1. Offic.

¶Perfrui, in malam significationem. Ouid. epist. 11,
-mandatis perfruar ipsa patris. Id est, faciam quod iussit pater. Iusserat autem pater vt se interficeret. Sunt qui legant, mandatum prosequar ipsa patris.

Perfructus sum, vel fui, Praeteritum antiquum à Perfruor. Lucret. lib. 3. Omnia perfructus vitaï praemia. Id est, quum omnia perceperis praemia vitae, &c.

Perfugio, perfugis, pen. cor. perfugi, pen. prod. perfugitum, pen. corr. {καταφεύγω} perfugere, Auxilij gratia ad aliquem confugere. Liu. 2. ab Vrbe, Iam Tarquinij ad Lartem Porsenam Clusinum regem perfugerant. Cic. 7. Verr. Hic locus est igitur vnus quò perfugiant, hic portus, haec arx, haec ara sociorum: quò quidem nunc non ita confugiunt, vt antea in suis repetendis rebus solebant.
Ad imperatores perfugere. Cic. pro Corn. Balbo.
In oppidum aliquod deuium. Cic. in Pison.
In Capitolium, aliáve vrbis templa. Tacit. lib. 3.

Perfugium {καταφυγή} Locus tutissimus quò nos in vexatione, aut calamitate recipere contendimus: quanuis id non minus apud homines fit. Plaut. Casin. 15. -nescio vnde auxilij, praesidij, Perfugij mihi, aut opum nunc copiā compare. Cic. Cassio, li. 12. 8. In meo Bruto non solùm ad praesens perfugium, si (quod olim) aduersi quid acciderit, sed etiam ad confirmationem perpetuae libertatis. Idem 7. Verr. Num tibi insultare in calamitate, num intercludere perfugium fortunae, num casus bellicos exprobrare, aut obiicere videor?
Commune perfugium, Domus. Cic. 4. in Catil.
Paratum nobis perfugium & portum putemus, quò vtinam passis velis prouehi liceat. Cic. 1. Tuscul. De morte. Legitur & profugium.
Perfugium & spes Reip. Cic. pro Rosc. Amer. Vnum perfugium, Iudices, vna spes reliqua est Sexto Roscio, eadémque Reipublicae, vestra pristina bonitas, & misericordia.
Portus & perfugium miserae fortunae alicuius, multúmque iactatae. Cic. pro Cluentio.
Laborum omnium & sollicitudinum perfugium somnus est. Cic. 2. de Diuinat.
Perfugium & praesidium salutis. Cic. pro Rab.
¶ Excludere aliquem à portu & perfugio. Cic. Lucceio, lib. 5. 15.
Habere sibi perfugium Lucret. lib. 5.
Intercludere perfugium fortunae. Cic. 7. Verr.
Perfugium ac solatiū aduersis haec studia praebent. Cic. pro Arch.
Vti perfugio, per translationem. Ci. 3. Verr. Idem, Itaque vtor eodem perfugio quo tibi vtendum censeo, litterulis nostris. Et 4. Verr. Postremo illo desperatissimo perfugio vti posset, se imprudentem fecisse, existimasse id licere.

Perfuga, perfugae, pen. corr. m. g. {αὐτόμολος} Festus, Perfugam Gallus Aelius ait, qui liber, aut seruus, aut hostis sui voluntate ad hostes transierit, qui idem dicitur transfuga. Quanquam sint qui credant perfugam esse non tam qui alios fugiat, quàm qui ob spem commodorum ad quempiam perfugiat, Cic. 3. Off. Quúmque de imperio certamen esset cum rege generoso ac potente, perfuga ab eo venit in castra Fabritij.
Cur de perfugis nostris copias comparant contra nos? Cicero in Oratore.

Perfui, perfuisti, perfuit, Praeteritum à verbo Persum, sed praesens non reperi Vsus est autem hoc praeterito Gell. li. 2. ca. 18. Phaedon Elidensis ex cohorte illa Socratica fuit, Socratique & Platoni perfuit familiaris, &c.

Perfulcio, perfulcis {ὑποστηρίζω} perfulcire, Bene fulcire & roborare. Ouid. ad Pisonem (aut quicunque sit ille tandem non indignus hoc nomine) Eloquio sanctum modo perfulcire Senatum.

Perfunctio, **Perfunctorius**, **Perfunctus**, Vide PERFVNGOR.

Perfundo, perfundis, perfudi, perfusum, penultima producta {διαβρέχω, διαχέω, καταχέω} perfundere, Per omnes partes fundere, conspergere. Cic. 3. Verr. Aqua denique feruenti à Rubrio ipso Philodamus perfunditur.
Repulsum foribus perfundit gelida Horat. 2. Serm. saty. 7.
Fluuijs perfundunt pecus magistri. Virg. 3. Georg.
Artus perfundere rore. Ouid. 3. Metam.
Ensis perfunditur sanguine Ouid. 7. Metam.
Sanguine perfundit penates. Ouid. 5. Metam.
Perfundi & tingi. Seneca epist 36. Liberalia studia non illa quibus perfundi satis est: sed haec quibus tingendus est animus.
¶ Perfundere animum religione, per translationem, pro Imbuere. Liu. 10. ab Vrbe.
Perfundere animos suauitate, non perfringere. Cic. de Clar. Orat. Et suauis, sicut fuit, videri maluit, quàm grauis: sed suauitate ea qua perfunderet animos, non qua perfringeret.
Animum voluptate. Cic. 4. Tuscul.
Aceto quempiam, Vide ACETVM.
Oculum perfundere alicui. Vlp in l. Sed & si quemcunque. §. vlt. D. Ad leg. Aquil. Sutor puero discenti ingenuo filiofam. parū bene facienti quod demōstratum erat, forma calcei ceruicem ita percussit, vt oculus puero perfunderetur. Ita enim habent Pandectae Florentinae, & Haloander: quanuis nonnulli legant perfoderetur.
Perfundere tecta auro, pro Deaurare. Seneca epist. 116.
Perfundi iucunditate, laetitia, voluptatibus, pro Repleri. Cic. 2. de Fin. & lib. 5. Item 1. de Nat. deor. Quos odores adhibebis ad deos, vt eos perfundas voluptatibus?
Oratione duci, & quasi voluptate quadam perfundi. Cic. de Claris Orat.
Perfundere aliquem iudicio, Cogere iudicium subire, & causam dicere. Cic. pro Rosc. Amer. Interim mihi videris Eruci vna mercede duas res assequi velle, nos iudicio perfundere, accusare autem eos ipsos, à quibus mercedem accepisti.
Perfudit me horror. Cic. ad Atticum, lib. 8. Dij immortales qui me horror perfudit, quàm sum solicitus quidnam futurum sit.

Perfundens, Participium {διαβρέχων} vt Sol omnia perfundens conuestit sua luce. Lucret. lib. 2. Alij legunt profundens.

Perfusus, pen. prod. Aliud Participium {καταβρεχθείς} vt
Multo perfusus tempora Baccho. Tibull. lib. 1. eleg. 2.
Perfusus cruore. Liu 10. bel. Pun. Hoc est cruentus.
Sanguine fratrum perfusi. Virg 2 Georg.
Currus perfusi sanguine. Virg. 11. Aeneid.
Terra perfusa sanguine. Ouid 1. Metam.
Lachrymis perfusus Achilles. Ouid. 5. Fast.
¶ Dulcedine omni perfusi sensus mouentur. Cic. 2. de Fin.
Corpus perfusum aeterno frigore lethi. Id est mortuum. Lucret. libro 4.
Gloria perfusa fuco. Ouid 1 Fast.
Lepôre perfusa. Lucret. lib. 4.
Metu & timore perfusus. Liu. 9. ab Vrbe.
Tempestate belli perfusus pectora Mars. Stat. 3. Thebaid.
¶ Canities immundo puluere perfusa. Virgil. 12. Aeneid.
Coloribus omnigenis perfusa. Lucret. lib. 2.
Vestes perfusae ostro Virgil. 5. Aeneid.

Perfusoriè, Aduerbium, Confusoriè, obscurè, & non plenè exprimendo. Scaeuola in l. Qui libertatis. §. Sed & D. De Euict. Sed & si quis in venditione statuliberum perfusoriè dixerit, conditionem autem libertatis celauerit, empti iudicio tenebitur, si id nescierit emptor.

Perfusio, Verbale {κατάχυσις} Plin. lib. 18. cap. 7. Italia sine perfusione tostum in subtilem formam molit.

Perfungor, perfungeris, pen. corr. perfunctus sum {ἀποπιμπλάναι} perfungi, Ad extremum obire munus, & strenuè operam nauare, vt ait Budaeus. Cic. pro Cluent. Aut quòd se perfunctos iam esse arbitrantur, quum de reo iudicarunt, negligentius attendunt caetera. Terent. Hecy 4 2.
Dum aetatis tempus tulit, perfuncta satis sum: satiàs me iam tenet Studiorum istorum.
Perpeti & perfungi Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Perfungi cura. Liu lib. 6. bel. Pun.
Molestia propria perfungi. Cic. Lucceio, lib. 5. 12.
Munere quodam necessitatis & graui opere perfungimur, dum sumus inclusi in his compagibus corporis. Cic. de Senect.
Periculis aliquibus perfungi Cic. pro Murena.

Perfunctus, Participium {ἀπαλλαγείς} vt Perfunctus Consulatu, honoribus, &c. Cic. Lentulo, lib. 1. 8. Quum & honoribus amplissimis, & laboribus maximis perfuncti essemus.
Bello misero fatalique perfuncta est Resp. Cic. pro Marcello.
Perfunctus fato. Liu. 9. ab Vrbe. Id est mortuus.
Perfunctus laboribus. Cic. pro Domo sua, Quos memoriae proditum est ab ipso Hercule perfuncto iam laboribus, sacra didicisse.
Perfunctus à febri. Varro de Re rust. cap. 4. Id est, liberatus.
Parua perfunctus opella. Lucret. lib. 1.
¶ Perfunctus, cum accusatiuo. Lucret. lib 3,
Omnia perfunctus vitaï praemia merces. Alij perfructus.

Perfunctio, Verbale {ἀπαλλαγή} Cic. 3 de Orat. Qui autem ei annus primus ab honorum perfunctione, &c. Idē 1. de Fin. Nam neque laborum perfunctio, neque perpessio dolorum per se ipsa allicit, nec patientia, nec assiduitates, &c.

Perfunctorius, Adiectiuum: vt Opera perfunctoria. Budaeus in prior. annotat. Proinde perfunctoriam istam operam magis quàm iustam plenámque profitemur.

Perfunctoriè, Aduerbium. Vlpianus in l. Aut qui. D. Quod vi aut clam, Neque perfunctoriè aut obscurè dicere, aut denuntiare debet. Id est, non bona fide, nec ex animo, nec iusta denuntiatione, vt quum dicimus Rogatus rogo. Bud. Hoc tamen in loco Haloander legit perfusoriè, non perfunctoriè. Pandectae etiam Florentinae habent perfusoriè. Vide Dicis causa.
Perfunctoriè debitum officium implere. Papin. in l. Propter. D. De Senatusc. Syllan. Haeredibus qui nō perfunctoriè debitum officium impleuerant, &c. Pandectae Florent. habent defunctoriè.

Perfuro, perfuris, pen. corr {ἐκμαίνομαι} perfurere. Lucret. lib. 1,
-ita perfurit acri
Cum fremitu. Id est, vehementer furit. De vi & impetu ventorum. Virg. 9. Aeneidos,
-incensus & ipse Perfurit.

Perfusoriè, **Perfusio**, **Perfusus**, Vide PERFVNDO.

PERGA {Πέργη} oppidum in Pamphylia, à quo Diana Pergaea, propter templum illi dicatum. Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Pamphyliae.

PERGAMVM, Minoris Asiae insignis ciuitas, quae sub Attalicis regibus diu fuit fortunata, & thesauros seruabat Lysimachi Agathoclis filij, qui vnus fuit ex successoribus Alexandri. Haec Strabo lib. 13.

PERGAMVS, vel Pergamum, pen. corr. n. g. {Πέργαμος} Clarissima vrbs Asiae, vel Troadis, quam Silenus fluuius intermeat, à qua Claudius Galenus ille insignis medicus ortum duxit. Haec eadem vrbs Troia vocatur. Dicitur etiam pluraliter, Pergama, Pergamorum. Virgil. 1. Aeneidos, Pergama dum peteret. Pergama autem propriè sunt Troianae arces: vnde κατ' ἐξοχὴν, arces omnes Pergama dicuntur: vt poetam dicimus, & intelligimus Virgilium. Haec Seru. in illud 2. Aeneidos, -Troiam incensam & prolapsa videntem Pergama.
Troiai Pergama. Lucret. lib. 1.
Nec clām durateus Troiai Pergama partu
Inflammasset equus, &c. Sic reposuit, & rectè, Lambinus, quum caeteri codices Troianis legerent.
Mortuus Pergami P. Scipio vir clarissimus. Cicero pro Flacco.
Euersa Pergama. Virgil. 2. Aeneid.
Lauinia. Silius libro 13,
Iam Phryx condebat Lauinia Pergama victor,
Armáque Laurenti figebat Troica luco. Sic vocat Lauinium oppidum ab Aenea cōnditum.
Neptunia. Ouid. epist. 3.
Teucria Silius lib. 13.

Pergameus, pen. corr. Adiectiuum {Περγάμιος} vt Gens Pergamea. Virg. 6. Aeneid,

Arces. Virgil. 3. Æneid.
Vates Pergamea, Caſſandra. Propert. lib. 4. eleg. 1.
Ruinæ. Virgil. 3. Æneid.

Pergamenus, pen. prod. Aliud adiectiuum { περγαμηνός. } Cic. pro Flacco. Num honeſtior eſt ciuitas Pergamena, quàm Smyrnæ? Et annos iam triginta in foro verſaris, ſed tamen Pergameno.

PERGASE, es { περγασῆ } vicus eſt agri Attici in tribu Erectheide, teſte Stephano.

Pergaudeo, pergaudes, pergauiſus ſum { κατα χαίρω } pergaudére, Vehementer gaudere. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 17. Trebonium meum à te amari, téque ab illo, pergaudeo.

Pergigno, pergignis { καταγεννάω } pergígnere, Idem quod ſimplex Gignere. Catul. Argon. 18,
Quales Eurotæ pergignunt flumina myrtos.

Pergo, pergis, perrexi, perrectum { πορεύομαι, ἀπαντάω } pérgere, Iter facere, ire. Terent. Adelph. 4. 2.
Sed ceſſo ad eum pergere?
Pergit huc. Terent. Eunuch. 2. 2. Idem Hecyr. 3. 4.
- horſum pergunt.
Pergere & peruenire aliquó. Cic. ad Brutum, lib. 10. Quanquam dolebam in eam me vrbem ire, à qua tu fugeres, qui eam liberauiſſes: quod mihi quoque quondam acciderat, periculo ſimili, caſu triſtiore: perrexi tamen, Romámque perueni.
Perge ire ad Phauorinum. Gell. lib. 14. cap. 2. Liuius 2. belli Punici, Pergit deinde ire, ſequétibus paucis, in hoſpitium Metelli. Id eſt, incipit ire, inquit Bud. Cic. 1. de Diuin. Qui quum ex itinere quodam propoſito & conſtituto reuertiſſet, aquilæ admonitus volatu, conclaue illud vbi erat manſurus ſi ire perrexiſſet, proxima nocte corruit.
Pergo tendere aliquó. Virg. 6. Æneid.
Obuiam pergere alicui. Author ad Herenn. lib. 4.
Pergere iter. Terent. Hecyr. 1. 2.
Pergere iter ambitione ac periculis vacuum. Tacit. lib. 4.
Viam aliquorum dictum in Macedoniam, ad Planciúmque perrexi. Cic. pro Plancio.
Ad littora pergens. Silius lib. 7.
Pergere per mare. Cic. 3. de Nat. deor. Neptunum eſſe dicis animũ cum intelligentia per mare pergentem. Aliàs pertinentem.
Pergunt domos eorum apud quem quiſque ſeruierat. Liuius 2. ab Vrbe.
¶ Pergere, pro Præterire. Cic. Att. lib. 3. Sed pergo præterita.
¶ Pergere, Proſequi, perſeuerare, procedere. Terent. Adelph. 2. 1,
Nam ſi moleſtus pergis eſſe, iam intrò arripiêre. Cic. de Amicitia, Tu verò perge Læli: pro hoc enim qui minor eſt natu, meo iure reſpondeo.
Pergam atque inſequar longius. Cic. 5. Vert.
Vt facitis pergite adoleſcentes. Cic. 1. de Orat.
Eadem via pergere qua cæteri. Cic. 1. de Diuin.
Ordine perge quatuor mihi iſtas partes explicare. Cicero in Partitionib.
Cuncta pergunt ordine ſuo Valer. 1. Argon.
Conficere iter reliquum pergas. Cic. 2. de Orat.
Pergam diſponere carmina. Lucret. lib. 3.
Iuuenémque extinguere pergit. Valer. 1. Argon.
Proficiſci ad inſtituta pergimus. Author ad Heren. lib. 3.
Scribere quæſo perge. Cic. Att. lib. 10.
Tenere viam quam inſtituiſti perge. Qu. Cic. de Petit. Conſ.
Si pergis, per parentheſim. Liu. 2 ab Vrbe, De his videris: quos (ſi pergis) aut immatura mors, aut longa ſeruitus manet.
Perge ad cætera. Cic. 1. de Legib. Nos verò frater, & copioſè quidem: ſed perge ad cætera.
Pergere in maledicta. Cic. 13 Philip. Pergit in mea maledicta: quaſi verò ei pulcherrimè propria proceſſerint.
Perge quò cœpiſti. Cic. in Catil. Quæ quũ ita ſint Catilina, perge quò cœpiſti.
Perge porrò hoc idem interdictum ſequi. Cicero pro Cecin. Et 4. de Finibus, Perge porrò: ſequentur enim quæ tu ſcientiſſimè complexus es.
Perge reliqua: geſtio ſcire iſta omnia. Cic. ad Att. lib. 4.
Pergite animo forti Lacedæmonij, hodie apud inferos fortaſſe cœnabimus. Cic. 1. Tuſc.
¶ Pergere, Agere. Virg. 6. ecloga, Pergite Pierides. Feſtus.
¶ Pergere, Feſtinare. Terent. Phorm. 1. 4,
- domum ire pergam, ibi plurimum eſt.
Curſim ad aliquos pergere. Cic. 5. Tuſcul.
Protinus pergere & properare Romam. Cic. Qu. frat. lib. 1. 6,
Perge non dubio gradu. Senec. Thyeſte, 5.
¶ Pergere, Conari. Terent. Phorm. 5. 6,
- hoc vbi ego audiui, ad fores
Suſpenſo gradu placidè ire perrexi.
Perge in virum. Plaut. Menæch. 14.
Pergor, Paſſiuũ. Tacitus de vita German. Eáque Germaniæ velut frons eſt, quatenus Danubio pergitur. Quo tamen in loco putauerim potius verbum eſſe imperſonale.
¶ Pergin', Comicum, pro Pergiſne? Plaut. Amphit. 4,
Pergin' argutarier? Quaſi dicat, Non ceſſabis?

Pergracilis, & hoc pergracile, pen. corr. { κατάλεπτος } Valde gracilis. Plin. lib. 15 cap. 13, Longiore caule, ſed pergracili.

Pergræcor, pergræcaris { καθελληνίζω, ὑπερελληνίζω } pergræcári, Epulis & potationibus inſeruire, inquit Feſtus. Metaphora ſumpta à Græcorum moribus. Plaut. Bacch. 18,
Propterea hoc facio, vt ſuadeas gnato meo,
Vt pergræcetur tecum, ter venefice. Quid ſit Pergræcari, ipſa Plauti verba ſatis indicant in Moſtellar. Act. 1. Scen. 1,
Dies noctéſque bibite, pergræcamini,
Amicas emite, liberate, paſcite
Paraſitos, obſonate pollucibiliter.

Pergrandis, & hoc pergrande. Plaut. { παμμεγέθης. } Cicer. 6. Vert. Erat etiam vas vinarium ex vna gemma pergrandi trulla excauata cum manubrio aureo.
Pergrande vectigal. Cic. pro Lege agrar. Iubet eoſdem Decemuiros omnibus agris publicis pergrande vectigal imponere.
Pergrandis natu. Liu. 9 bel Pun.

Pergraphicus, penult corr. Adiectiuum { πάνυ γραφικός } Ad vnguem factum, abſolutum, & quaſi pictoris manu expolitum. Plautus Truculento, 17,
- modò mihi aduenienti nugator
Quidam acceſſit obuiam, nimis pergraphicus ſycophanta. Hoc eſt lepidus.

Pergratus, pen. prod. Adiectiuum { ἐπίχαρις, πανευφρόσυνος } Admodum gratus. Cic. de Amic. Pergratum mihi feceris (ſpero item Scæuolæ, ſi (quemadmodum ſoles de cæteris rebus, quum ex te quæruntur) ſic de amicitia diſputaris quid ſentias. Idem ad Qu. fratrem, lib. 3 17, Id mihi pergratum, perque iucundum erit. Et 5. de Fin. Sed mehercule pergrata mihi oratio tua.
Inter Per & Gratum, interponitur aliquando dictio, quod elegantem vim habet. Cic. ad Att. lib. 1. 15, Per mihi, per inquam gratum feceris, ſi in hoc tam diligens fueris, &c. Eidem lib. 5. 97, Per mihi gratum erit ſi id curaris ad me perferendum.

Pergrauis, & hoc pergraue, penult. corr. { πολυβαρής } Valde grauem ſignificat.

Pergrauiter, pen. corr. Aduerb. { πολυβαρῶς } Admodum grauiter. Cic. ad Att. lib. 1. 6. Hoc te intelligere volo, pergrauiter illum eſſe offenſum. Idem 1. de Orat. Idem Qu. Seruium Galbam, quem hominem probè noſſe & commeminiſſe ſe aiebat, pergrauiter reprehendere ſolebat.

Pergula, pergulæ, pen. corr. { ? } Locus apertus à multis lateribus aciem excipiens, aliquando extra parietem porrectus, & modò tectus, modò ſub dio expoſitus. Dicta à pergendo, quòd in ea deambulare ſoleamus: forúmque, aut hortum, aut nemora, aut plateas, aut vias proſpectare: vt ait Sipontinus. Budæus autem, Pergula, pars eſt domus exporrecta & propendens. Plin. lib. 35 cap. 10. de Apelle, Perfecta opera proponebat in pergula tranſeuntibus, atque poſt ipſam tabulam latens, vitia quæ notarentur, auſcultabat, vulgum diligentiorem iudicem, quàm ſe præferens.
Pergula curta Propertius,
Atque animam in segetes putrem expirare paternas,
Horruit algenti pergula curta foco. Beroaldus legit pertica: ſed ex veteri ſcriptura ſic reſtituit Turnebus, nec ſine ratione. Nã pauperes quibus cella non erat, nec domus, interdum in pergulis habitabant, in quibus etiam viliſſima ſcorta, & omnium libidini proſtituta merebant. Plautus Pſeudolo,
Te ego ipſam culleo eras faciam deportere in pergulã. Sic & Craſſitius libertinus pauper grammaticus, cui per inopiam habendæ in ædibus ſcholæ poteſtas non erat, docuit in pergula. Suetonius, Hic initio circa ſcenam verſatus eſt, dum mimographos adiuuat: deinde in pergula docuit, &c.
¶ In pergula quoque mos eſt æſtiuo tempore cœnare. Iuuenal. ſatyra 11, de cœnis diuitum loquens,
Sed nec ſtructor erit, cui cedere debeat omnis
Pergula. Calepinus pergulam hic interpretatur ordinem, & cœtum miniſtrorum obedientium ſtructori.
¶ Pergula, Omnino locus eſt accommodatus exponẽdis venalibus rebus. Vlp in l. Hæres, De iudiciis, At ſiquo conſtitit non dico iure domicilij, ſed tabernulam, pergulam, horreum, armarium, ſeu officinã conducẽs, ibíque diſtraxit vel egit: defendere ſe ex loco debebit.
¶ Pergula, in naui, dicitur excurſus per totam nauim, & alio nomine portiſculus appellatur. Sipontinus.
¶ Pergula, in vineis topiarium opus ſignificat. Colum. lib. 11. cap. 2, Si quæ pergulæ vitium generoſarum, à putatoribus relictæ ſunt, ante Calendas Apriles vtique deputari debent. Idem lib. 4 cap. 21, Illa enim pergulæ magis quàm vineæ figuram obtinet, quę ſupra hunc modum materiis diſtenditur.

Pergulanus, pen. prod. Adiect. vt Pergulana vitis, Quæ pergulis adiungitur, & ſuſtinetur. Colum. lib. 3 cap. 2.

Perhibeo, perhibes, pen corr. perhibui { φημί, λέγω } perhibêre, Dicere & affirmare. Colum. lib. 4, India perhibetur molibus ferarum mirabilis. Terent. Adelph. 3. 4,
Tam maximè vos æquo animo æqua noſcere
Oportet, ſi vos vultis perhiberi probos. Hoc eſt, ſi vultis dici probi.
Cælum noſtri, Graij perhibent æthera. Cic. 2. de Natura deor. Ex Pacuuio.
Vt perhibent. Cic. in Arato, Cum quibus (vt perhibent) auſa eſt contendere forma. De Caſſiopea.
Claro nomine aliquem perhibere. Cicero 2. de Natura deorum. Ex poeta.
Optimum aliquem. Cic. 2. de Diuin. Bene qui coniiciet, vatẽ hunc perhibebo optimum.
¶ Perhibere, Dare. Plaut. Pſeudolo, 4,
- cur ego veſtem,
Aurum, atque ea quibus eſt vobis vſui, perhibeo?
Teſtimonium perhibere, quod & Ferre dicitur. Varro 2. de Re ruſt. cap. 5, Tu verò Muri veni mihi aduocatus, dum aſſes ſoluo Palilibus, ſi poſtea à me repetant, vt teſtimonium perhibere poſſis.
Verba perhibere. Plaut. Aſin. 5,
Si ecaſtor nunc habeas quod des, alia verba perhibeas. Hoc eſt, longè aliud diceres.
Honorem perhibere. Plin. lib. 19. cap. 4, Virgilio quoque confeſſo, quàm ſit difficile verborum honorem tam paruis perhibere.
¶ Perhiberi, Paſſiuum. Cic. 2. Tuſcul. Eadémque famæ celebritate Tyndaridæ fratres, qui non modò adiutores in prælijs victoriæ Pop. Rom. ſed etiam nuntij fuiſſe perhibentur.
Tellus ſalſa quæ perhibetur amara. Virg. 2. Georg.

¶Perhibere,pro Exhibere & offerre. Quintilian.lib.1.cap.2,Quia Latinus sermo, qui pluribus in vsu est, vel nolentibus nobis se perhibet. Alij legunt,se præbet. Cic.Attic.lib.1.epist.1,In causa vniuersorum creditorum, hominum præsertim amplissimorum, qui sine eo (subaudi patrono) quem Cæcilius suo nomine perhiberet, &c. Hoc est exhiberet. Nisi fortè & hîc legendum sit,præberet.

Perhibendus,Participium {φατέος.} Cicero Luceio,lib.5.12,Nec minus est Spartiates Agesilaus ille perhibendus, qui neque pictam, neque fictam imaginem suam passus est esse, quàm qui in eo genere laborarunt.

Perhilum,Aduerbium ex per & hilum {πάνυ ὀλίγον} Perpaulùm. Lucretius lib.6,
Hac igitur ratione vacillant omnia recta,
Summa magis mediis,media imis,ima perhilum. De terræ motu.

Perhonorificus,penult. corr.Adiectiuum {πάνυ τίμιος} Valde honorificum significat. Cicero ad Atticum,lib.2.33,Consalutatio forensis perhonorifica: signa præterea beneuolétiæ permulta à nobis impertiuntur.

Perhonorificè,pen.corr.Aduerbium {πάνυ τιμίως.} Cic.ad Atticum,lib.14,Hic perhonorificè & amicè Octauius,quem quidem sui Cæsarem salutabant.

Perhorreo,perhorres,siue Perhorresco,perhorrescis, perhorrui {μεγάλως φρίττω} perhorréscere. Cicero ad Atticum,lib.9,Sed genus belli crudelissimi & maximi, quod nondum vident homines quale futurum sit, perhorrui. Eidem lib.13, Sed quid est tandem quod perhorrescas?
Æquor latum perhorruit.Ouid.6.Metam.
Clamore perhorruit Ætna.Ouid.13.Metam.
Commoueri animo,& toto corpore perhorrescere. Cic.1.Verr.
Recordatione rei alicuius.Cic.in Pison.Qui vos nó oculis fugiat, auribus respuat,animo aspernetur, recordatione denique ipsa Consulatus vestri perhorrescat.
Inter pertimescere & perhorrescere. Cic.6.Verr. Hanc tu tantam religioné si tum in imperio propter cupiditatem atque audaciam nó pertimescebas,ne nunc in tanto tuo,liberorúmque tuorum periculo perhorrescis?
Nauita Bosphorum perhorrescit.Horat.2.Carm.ode 13.
Casus perhorrere.Ouid.5. Trist.eleg.10.
Dissolutionem naturæ valde perhorrescere Cic.5.de Finib.
Lamentationem matrumfamiliâs, tum fugam virginum ac puerorum perhorrescere.Cic 4.in Catil.
Memoriam alicuius diei.Cic.13.Philip.

Perhorridus,penult.corr.Adiectiuum {πάνυ φρικώδης.} Liu.2.bel.Pun. Pœnus contrà intra Formiana saxa, ac Linterni arenas, stagnáque perhorrida situ hybernaturus esset.

Perhospitalis,pen.prod.Adiect. {πάνυ φιλόξενος.} Cic 6.Verr. Huius domus est vel optima Messanæ, notissima quidem certè, & nostris hominibus apertissima,maximéque perhospitalis.

Perhumanus, pen.prod.Adiect. {πάνυ φιλάνθρωπος.} Cic. ad Qu.frat. lib 2.8,Multúmque is mecum sermonem habuit,& perhumanum de discordiis mulierum nostrarum.

Perhyemo,perhyemas,pen.corr. {καταχειμάζω} perhyemáre, Totã hyemem durare.Colum.lib.11.cap.3,Sed eos vacuos perhyemare patiemur. De sulcis loquitur.

Peri {περὶ} præpositio Græca,quæ modò De,modò Vltra,modò Circũ significat:à qua quoniam multa per compositioné fiunt, eam non omittendam censuimus.

PERIANDER {Περίανδρος} Corinthiorum rex,vnus è septem sapientibus, Cypselo patri in regno successit: regnauit annos quadraginta. Crudeliter & in magna suspicione agebat,stipatus semper militibus, otiosos in foro & oscitantes vsque formidans. Quapropter assiduè erat in bellis,naualibus præsertim. Dicitur & Isthmum voluisse perfodere,& vxorem adeò dilexisse,vt etiam cum mortua concubuerit. Scripsit ὑποθήκας,id est humanæ vitæ præcepta. Huius illud est, χόλου κράτει,id est Iram compesce. Diogenes Suidas.

PERIAS,dis {Περιάς} oppidum in Eubœa ad Cerinthum. Strabo libro 10.

Peribarides {περιβαρίδες} Calceamenta muliebria,præcipuè famularum, ex Polluce libro 7.cap.2. ex authoritate Cephissodori in Trophonio.

Periblema {περίβλημα} positum Polluci inter vestimenta communia virorum,lib.7.cap.13.vbi Gualtherus Amiculum vertit. Lexicon autem interpretatur Sagulum, & Pallium quod circumiicitur corpori.

PERIBOEA {Περίβοια} Eurymedontis gigantis filia fuit,ex qua Neptunus Nausithoum suscepit Alcinoi patré. Author Homerus 7.Odys.

Periboeton,pen.prod. {περιβόητον}Græci celebrem,famigeratúmque dicunt.Plin.lib.34.cap.8, de operibus ex ære, Item Catagusam,& Ebrietatem,& Liberum patrem,nobilémque vnà Satyron,quem Græci periboeton cognominant.

Peribolus, pen.corr. {περίβολος} Latinè ambitus, Lorica murorum, ab ambio,Circundo. Capitur etiam pro septo & corona domus,quæ fit ne quis delabatur:quæ lorica,loriculáve alio nomine dicitur. Vitruuius.

Pericardion {περικάρδιον} membrana est cor circunquaque amplectens,tantum ab eo dissita,tantúmque spatij vacui omni ex parte relinquens, quantum ad cordis diastolen maximè est necessarium. Vulgus capsulam cordis appellat.Gal.De dissect. venat.lib.singul.

Pericarpium {περικάρπιον} est inuolucrum seminis, quo illud ambitur: & aduersus cæli animaliúmque iniurias defenditur, vt in frugibus spica,in castaneis, echinus. ¶Est item Pericarpium, brachij ornamentum,cingens iuncturam illam qua summa manus cubito iungitur,quam Anatomicæ rei periti Græco vocabulo καρπὸν appellant. Ex Polluce lib.5.cap.16.

Pericarpum {περίκαρπον} Bulbi genus est. Eius duæ sunt species,cortice rubro alterum: alterum nigro, papaueri simile. Vtrunque habet vim excalfaciendi: vnde & contra cicutam datur.Plin.lib.25.cap.10.

PERICIONIVS, Bacchus cognominatus, cuius cum alij meminere, tum ei imprimis Orpheus hymnum concinuit,adolens aromata Lilius Syntag.8.

PERICLES,pen.corr. {Περικλῆς} Atheniensis clarus authoritate & eloquentia,quem Olympium poetæ comici vocant,quòd tonare in concionibus ac fulmen ciere videretur. Habuit in administratione Reipub.aduersarium Thucydidem Milesium, virum nobilem ac potentem. Suggestum ascensurus,diis vota faciebat, ne verbum se imprudente,aut inuito efflueret,quod ad Rempub.minus pertineret. Periclis etiã meminit Cicero in Bruto,& 1.de Offic. Meminit & Quint. lib.11.cap.2. & lib.1.cap.18. Item lib.12.cap.8.& 10. Et lib.3.cap.1. vbi multa de eo reperias.

Periclitor,Vide PERICVLVM.

Periclymenos, siue periclymenon, penult.correpta {περικλύμενος} herba quæ Latinis volúcrum maius appellatur,vulgò caprifoliumsiue matrisylua, aut matersyluarum. Plin. libro 27. cap.12,Periclymenos fruticat & ipsa, ex interuallo duo folia habens, subcandida, mollia.

PERICLYMENVS,penult.correp. {Περικλύμενος} filius Nelei, & frater Nestoris & Chromij, teste Homero lib.11. Odysseæ, qui ab Hercule in bello interemptus fuit. Huic à Neptuno auo concessum omnia fieri: siue in vrsum, siue formicam, siue apem se vertere, vt Apollonius,& item Hesiodus poetæ testantur. Huius historiam vide apud Ouidium 12.Metamorphoseos,
Mira Periclymeni mors est,&c.
Nelides Periclymenus.Valer 1.Argon.

Pericope,es,pen.corr. {περικοπὴ} amputatio, vel concisio. Hieronymus ad Pamma. Aut si tu quoque narem contraxeris,illam Apostoli περικοπὴν, id est amputationé in qua de virginitate & de nuptiis disputat,aliter differere compelleris.

Pericranion {περικράνιον} membrana est tenuis & neruosa,sub capitis cute, ex crassa meninge enascens, totúmque cranium extrinsecus ambiens,vnde & nomen accepit.Galen.in libro,ὅροι ἰατρικοί.

Periculum,periculi,pen.corr. {κίνδυνος,κινδύνευμα} à Pereo deducitur,& salutis discrimen significat. Virgil.3.Æneidos,
Obscœnámque famem,quæ prima pericula,vito.
Periculum, in vtranque partem bonam & malam dicebatur: vnde & bonum periculum dici reperimus. Apuleius, Possem equidem bono periculo vel his dictis contentus perorare. Annotauit Turneb.
Periculum in.Terent.Hecyr.3.1,
Nam si periculum vllum in te est,periisse me vnà haud dubium est.
Periculo meo,tuo,suo.Plaut.Capt 6,
Ne vereare meo periculo, huius ego experiar fidem. Cicer.3.Verr.
Nihil est iam quod in hac causa peccare Iudices quisquam, nisi vestro periculo possit.
Sine tuo periculo.Cic.1.Verr.
Scribere alicui rem aliquam, suo periculo esse. Cicero Attico, libro 6.
Versari periculo suo in aliqua re.Cic.7.Verr.
Casus periculorum.Catul.ad Furium,epigr.20.
Discriminum periculorúmque comites dij. Cic.2.de Nat.deor.
Consors pericli.Senec.Agamemn.13.
Expers periculi.Cic.Fam.4.
Metuens pericli.Virgil.5.Æneid.
Opportuna periculis.Cels.lib.2.cap.1.Qualia corpora maximè tuta,vel periculis opportuna sint.
Subiecta periculo.Celsus lib.7.
Subtrahere periculo.Celsus lib.2.cap.8.
Terrere periculo.Celsus lib.7.cap.6.
Venire in periculum.Celsus lib.8.cap.10.
¶Animosa pericula,Vide ANIMVS.
Aperta,Vide APERIO.
Capitale,Vide Capitalis,in CAPVT.
Dubia.Lucret.lib 3. Aptissimo epitheto pericula dubia appellauit, quia incertum est vtrum quis ex iis saluus euadere possit,necne. Sic dicimus,In dubiis rebus: sic,Dubia tẽpora,& Dubij casus,apud Horatium.
Dulce.Horat.3.Carm.ode 25.
Dura.Horat.1.Serm.satyr.2.
Garrula.Iuuenal.satyra 12,de tonstrina,
-gaudent vbi vertice raso
Garrula securi narrare pericula nautæ. Garrula, ab effectu. hoc est, quæ non sine magna garrulitate referuntur, & nautas garrulos faciunt.
Matura.Claud.2.in Ruff.
Metuenda.Horat.2.epist.2.
¶Abesse à periculo,Vide ABSVM.
Accedere periculum,& ad periculum,Vide ACCEDO.
Cum periculo accedere ad flammam,Vide CVM.
Adducere in.Cic.7.Philip.Adducta est,P.C. res in maximum periculum,& extremum penè discrimen.
Adire,Vide ADEO, adis.
Afferre alicui. Cicero 1.Offic.Si ei tractanti contemplantíque res cognitione dignissimas,subitò sit allatum periculum, discriménque patriæ.
In prouisis periculis animo affici.Cic.pro Murena.
Amoliri,Vide AMOLIOR.
Arcere aliquem periclis.Virgil.8.Æneid.
Arcescere in periculum,Vide Arcesso,in ARCEO.
Cedere periculo,Vide CEDO.
Circunstant te pericula.Virg.4.Æneid.
Committere se periculo mortis,Vide COMMITTO.
Communicare amici pericula,Vide COMMVNICO.
Comparare periculum,Vide COMPARO.
Conflare,Vide CONFLO.
Contremere.Horat.2.Carm.ode 12.

Creare periculum, pro In discrimen vocare. Cic. pro Flacco, Quibus authoribus & defensoribus omnium tum salus esset non ciuium solùm, verumetiam gentium defensa ac retenta, neminem vnquam putaui per eos ipsos periculum huius fortunis, atque insidias creaturum.
Decedit de causa eius periculum, Vide DECIDO.
Deduci periculo, Vide DEDVCO.
Deducere rem in periculum, Vide DEDVCO.
Defendere à periculo, Vide DEFENDO.
Magnis pelagi defunctæ periclis. Virg. 6. Æneid.
Denuntiare periculum. Cic. ad Attic. lib. 2.
Discere pericula. Stat. 6. Theb.
Nocturna pericula effugit. Lucan. lib. 1.
Ereptus periculis. Virg 3. Æneid.
Depellere periculum, Vide DEPELLO.
Exhausta pericula maris & terræ. Virg 10. Æneid.
Extrahere ex periculis. Cic. pro Sextio.
Facere periculum alicui, pro Adducere in periculum. Tacit. lib. 13, Tanquam insonti periculum fecissent.
Facere periculum, pro Adire discrimem. Tacit. lib. 14.
Facessere periculum alicui. Tacit. lib. 1, Mox clarissimo cuique periculum facessit.
Rem periculi sui facere. *Prendre à sa charge.* Budæus. Triphon. in l. Si fundum. D. De fund. dotal. Si mulier prædium vt suum in dotem marito dedit, eúmque petere neglexerit vir, quum id facere posset, rem periculi sui fecit.
Facessere periculum innocenti. Cic. 1. Verr.
Fouere periculum alicuius, Adiuuare, vrgere. Plin. iunior lib. 1. epist. 5, ad Voconium, Rustici Aruleni periculum fouerat Regulus, hoc est, accusationem Rustici sub Domitiano de vita periclitantis.
Gliscunt pericula. Tacit lib. 15.
Iactatus periclis. Virgil 6. Æneid.
Periculum imminere sibi putat, Vide IMMINEO.
Importare periculum, Vide IMPORTO.
Cladem importare pericli. Lucret. lib. 3.
Impendere periculum. Cic. pro Sext. Rosc.
Impetrare periculum. Vide IMPETRO.
Incudi in periculum legis, Vide INCLVDO.
Inire pericula præliorum, Vide INEO, inis.
Inferre se in periculum alicui, Vide INFERO.
Inferre se in periculum capitis atque vitæ discrimen pro aliquo. Cic. pro Corn. Balbo.
Inijcere alicui periculum mortis. Cic. pro Cecin. Non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum, vitámque peruenit, sed & iam multò maior ea, quæ periculo mortis iniecto, formidine animum, &c.
Instat periculum ab aliquo, Vide INSTO.
Intendere periculum alicui. Tacit. lib. 3, Ob intenta Lepidæ pericula. Hoc est, intentata.
Intendere periculum iudicij, Vide INTENDO.
Intentare periculum. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Lassata periclis. Lucan. lib. 9.
Liberare periculo. Cn. Magnus Marcello in Epist. ad Atticum, lib. 8, Tot & tales viros periculo obsidionis liberare cupio.
Liberatus periculo. Quintil. lib 1. cap. 15.
Manet ingens periculum. Vide MANEO.
Mittere se in pericula. Virg 9. Æneid.
Moliri periculum alicui. Cic. pro Sextio.
Periculum fortunarum negligere. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 4, Nos Brundusij apud M. Leuium Flaccum dies XIII fuimus, virum optimum, qui periculum fortunarum & capitis sui præ mea salute neglexit.
Obire periculum, Vide OBEO.
Caput obiectare periclis. Virg. 2. Æneid.
Offerre se periculis pro patria. Cic. 3. in Catil.
Opponere pericula. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Ostentare periculum capitis, Vide OSTENDO.
Passus plurima pericula pelago terráque. Ouid. 3. Trist. eleg. 2.
Positum esse periculum in re aliqua. Cic. Periculum in vtriusque iracundia positum est.
Priuata periclis natura diuûm. Lucret. lib. 1.
Procreare periculum, Vide PROCREO.
Prohibere à periculo. Cic. A quo periculo prohibere rempub.
Propulsare. Cic. pro Rosc. Amer. Periculum quod in omnes intenditur, propulsetis.
Refugere periculum. Asin. Cic. Fam. 10.
Minimo periculo respondentur quæ consuluntur. Cicero pro Murena.
Sapere alieno periculo. Plaut. in Mercat. 19,
Feliciter is sapit, qui periculo alieno sapit.
Spreto noctisque hostisque periclo. Ouid. 13. Metam.
Struere periculum. Cecin. Cic. Fam. 6.
Subire. Horat Epod. 1.
Subire periculum pro amico. Cic. in Partit.
Subijcere aliquid periculo Quintil. lib. 7. cap. 2.
Periculum subterfugere. Cic. ad Senatum, lib. 15. 1.
Subtrahere periculo. Celsus libro 2. capite 8, Quos lienis malè habet, si tormina prehenderunt, deinde inuersa sunt vel in aquam intercutem, vel intestinorum læuitatem, vix vlla medicina periculo subtrahit.
In periculo esse. Liu. 8. bel. Pun.
Periculo publico esse ab hostium vi. Liu. 3. bel Pun.
Periculum est mihi. Terent. Phorm. 2. 2, Alius aliunde est periclum, vnde aliquid abradi potest.
Periculum est ne. Cic. 5. Tuscul. Haud sanè periculum est, ne non mortem aut optandam, aut certè non timendam putet.
Periculum est à, vel ex. Terent. Hecyr. 5. 1,
Si vera dicis, nihil tibi pericli est à me mulier. Idem Heaut. 3. 1, Quum illi nihil pericli ex iudicio fiet?
Sumere periculum. Tacit. lib. 19.
Suscipere pericula. Tacit. lib. 1.
Terrere periculo. Celsus lib. 7. cap 6, Quæ quanuis & in ceruice, & in alis, & in lateribus oriri solent: per se tamen non posui, quum ista omnia mediocres differentias habeant, ac neque periculo terreant, neque diuerso genere curentur.
Venire in periculum. Celsus lib 8. cap. 10, Humerus verò quoque in periculum venit, si facilius conseruatur.
Venit in periculum ne & ea quæ relicta, & hæc quæ ab ipso parta sunt, amittat. Cic. pro Mur.
Vocari in periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Manil.
¶Periculum, Experimentum: quia rarò aliquid tentamus sine periculo.
Audere periculum. Tacit. lib. 19.
Facere periculum, Experiri. Terent. Andr. 3. 3.
Illud periculum in filia fieri graue est. Idem Heaut. 1. 2,
Scitum est, periculum ex alijs facere, tibi quod ex vsu fiet.
Facere periculum innocentiæ alicuius. Cic. 2. Verr.
Periculosus, pen. prod. Adiect. {ἐπικίνδυνος, κινδυνώδης.} Cic. 1. Offic. Grauioribus autem morbis periculosas curationes & ancipites habere coguntur.
Casus periculosus. Caius in l. Ex maleficio §. Si iudex. D. de act. & obligat Si quid suspensum habuerit, cuius casus periculosus sit.
Consilium periculosum magis quàm tutum sequi, bonis omnibus accidere solet. Plancus Cic lib. 10. 18.
Consuetudo periculosa. Cic. 3. de Nat. deor.
Periculosa & lubrica assentiendi consuetudo. Cic. 4. Acad.
Dimicatio. Liu. 1. ab Vrbe.
Dissimulatio aliquibus periculosa. Cic. Att. lib. 14.
Locus. Cic. 4. Acad.
Offensio. Cic Lentulo, lib. 1. 7.
Ratio rei gerendæ periculosa mihi videtur. Cicero Lentulo, libro 1. 7.
Periculosam vitam reddere. Cic. 3. Verr.
Vulnera. Cic 14. Philip.
Turbulenta, temeraria & periculosa ea sunt Cic. pro Cecin.
In semetipsum periculosum esse. Cic. Attic. lib 13, Aliter fuissemus & in hos inofficiosi, & in nosmetipsos, si illum offensuri fuimus, penè periculosi.
Periculosior, & hoc periculosius. Comparatiuum. Plin. iun lib 3. epist. 55, ad Iulium Genitorem. Equidem quum essent philosophi ab vrbe summoti, fui apud illum in suburbano: & quo notabilius, hoc est periculosius esset, fui prætor.
Periculosè, pen prod. Aduerbium {ἐπικινδύνως.} Cicer. ad Attic. lib. 10, Aut vel periculosè cum bonis, &c.
Ægrotans periculosè quotannis homo. Cic. Att. lib. 8.
Facere periculosè. Cic. pro Milone, Facere probus adolescens periculosè, quàm perpeti turpiter maluit.
Nauigatur periculosè hyeme. Cic. Tironi, lib 16 10.
Periculosè ponere aliquid. Vlp. in l. Si verò. §. Prætor ait. D. De iis qui deiecer. vel effud.
Periclitor, penult. corr. periclitaris {κινδυνεύω, διακινδυνεύω, πειράζομαι} periclitari, Idem. vt Periclitor fama, hoc est periculum est ne perdâ famam. Periclitor siti, Periculum est ne moriar siti. Plin. lib. 17. cap. 24, Arbores gelu periclitantur.
Iura omnia periclitari, si similitudines accipiantur. Cicero 2. de Inuent.
Periclitari cancro. Celsus lib 5. cap. 26.
¶Periclitari, Experiri, periculum facere Cic. 1. de Orat. Subeundus vsus omnium, & periclitandæ vires ingenij.
Tentare & periclitari belli fortunam. Cic. 7. Verr. Homines in prælijs non in conuiuijs belli fortunam tentare ac periclitari solent.
Periclitari quid, &c. Cæsar 7. bel. Gall. Neque vllum ferè diem intermittebat, quin equestri prælio interiectis sagittarius, quid in quoque esset animi ac virtutis suorum periclitaretur.
Periclitari in. Cic. 3. Offic Periclitemur si placet in iis quidem exemplis, in quibus peccari vulgus hominum fortasse non putat.
Difficile non est periclitari. Cic. 3. de Orat.
Periclitari omnia. Cicero pro Quintio, Omnia circunspexit Quintius, omnia periclitatus est C. Aquili.
Periclitari & experiri pueros. Cic. 2. de Diuin. Quod aiût, quadringenta septuaginta millia annorum in periclitandis, experiundísque pueris quicunque essent nati, Babylonios posuisse, falluut.
Quanti plurimi authorem periclitari oportet. Vlp. in l. Ex empto. § Idem ait. D. De act. empt.
Verba non periclitentur. Quintil. lib. 7. cap. 4.
¶Periclitari, cum infinitiuo. Quintil. lib. 11. cap. 3, Vox ima vim nõ habet: summa rumpi periclitatur.
Periclitatur quis fieri inops. Triphon. in l. Ne ex liberalitate. D. De re iudic Id est periculum est eum inopem fieri.
Periclitandus {κινδυνευτέος.} Cic in Catil. Non est sæpius in vno homine summa salus periclitanda Reip.
Periclitatus, pen prod. Participium {διακινδυνεύσας.} Cic. de Amicit. Est igitur prudentis, sustinere vt cursum, sic impetum beneuolentiæ, quo vtamur, quasi equis tẽtatis, sic amicitiis aliqua parte periclitatis moribus amicorum.
Periclitatio, Verbale {διακινδύνευσις} Experimentum, vsus. Cic. 2. de Nat. deor. Quarum vtilitates longinqui temporis vsu & periclitatione temporis percepimus.
Periderxon {περιδέραιον} Collarium, siue colli ornamentum, apud Pollucem lib. 5. cap. 16. & lib. 7 cap 22.
Peridoncus, Adiect. {πάνυ ἐπιτήδειος} Valde idoneum significat. Suetonius de Clar. Grammat Peridoneus præceptor. Cæsar 2. bel. Ciuil. Quòd is locus peridoneus castris habebatur.

Peridromis, penult. corr. huius peridromidis, fœmin. generis { περιδρομίς } Hypæthra ambulatio ambiens palæstras, apud Vitruuium, teste Budæo.

Periegesis, pen. prod. { περιήγησις } Idem quod ambitus siue circuitus, à verbo Græco περιηγέομαι, quod est circũeo, vel circundo. Hinc Dyonysius Afer opus suum geographicum περιήγησιν inscripsit.

Periepiphimosis, est quum retracto glandis neruo, præputium deduci præterea nequit Galen. lib. singular. finitionum medic.

Periergia, Curiositas, superuacua operositas { περιεργία. } Fabius lib. 8. vbi de ornatu loquitur, Est etiam, quæ Periergia vocatur, superuacua, vt sic dixerim, operositas. Est Periergia, quod ab opere nostro, studiosius in alienis rebus, quæque ad nos nihil attinent, impendimus: quale est quod apud Comicum Menedemus Chremeti nimiũ curioso obiectat.

Periergos, Græcè dicitur, qui Latinè curiosus, à nimia & inusitata cura rerum agendarum: propter quod in vitio ponitur Periergia: id est anxietas & veluti diligentiæ redundantia.

Perileucos { περίλευκος } gemma filum habens candidum ab ipso ore ad radicem vsque descendens. Plin. lib. vlt. cap. 10.

Perileucon { περίλευκον } Tela ex purpura texta, aut colore alio, in fimbria album colorem intextum habens. Meminit Antiphanes & Pollux lib. 7. cap. 13.

PERILLVS { Πέριλλος } Atheniensis fuit ingeniosus, qui vt placeret Phalaridi, venit Agrigentum, & ex ære taurum artificiosissimum fabricauit, cui ianuam in latere posuit: vt quum inclusus reus subiectis ignibus torqueretur, mugitum, & non hominis vocem videretur emittere: pro quo inuento, quum munus à crudelissimo tyranno Phalaride, qui nouis hominum tormentis delectabatur, postulasset, in eo ipse includi à tyranno iussus, ac suppositis ignibus exustus. Ouid. de Arte amandi. lib. 1,

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit: infelix imbuit author opus.

Perilleus, pen. prod. Adiect. { περίλλειος } Ouid. in Ibin,

Ære Perilleo veros imitère iuuencos.

¶ Perillus, nomen fœneratoris & iurisperiti apud Horat. 2. Serm. satyra 3,

Putidius multo cerebrum est (mihi crede) Perilli
Dictantis quod tu nunquam rescribere possis.

Perillustris, & hoc perillustre { πολυλαμπής } Admodum illustris. Cic. ad Att. lib. 5, Ibi morati biduum perillustres fuimus, honorificisque verbis omnes iniurias reuellimus superiores.

Perimbecillus, vel Perimbecillis, & hoc perimbecille { πάνυ ἀσθενής. } Varro 3. de Re rustica, capite 10, Perimbecillum enim id, vt caput molle. Cic. ad Atticum, libro 10, Quod quidem est natum, perimbecillum est.

Perimo, perimis, pen. corr peremi, pen. prod. { ἀναιρῶ } peremptum, perimere, Adimere & tollere significat, teste Festo: siue etiam Interficere. ex per & emo compositum. Plaut. Menæch. 17,

Virum hunc ego perimam impurissimum.

Penitus perimere aliquid. Lucret. lib. 1.

Perimere & omnino delere. Cic. 1. Tuscul. Si supremus ille dies nõ extinctionem, sed commutationem affert loci, quid optabilius? sin autem perimit ac delet omnino: quid melius, quàm in mediis vitæ laboribus obdormiscere, & ita cõniuentem somno consopiri sempiterno? De die mortis.

Causam publicam si mea mors peremisset, neminem vnquam fore qui auderet suscipere cõtra improbos ciues Reipub. salutem. Cic. pro Sextio.

Consilium alicuius perimere. Cic. 3. Offic Eiusmodi credo res Panætium persecuturũ fuisse, nisi aliquis casus aut occupatio consiliũ eius peremisset.

Curas. Plin. lib. 11. cap. 37, Tunc enim perimit curas.

Disceptationem. Vlpian. in l. Et tertium. D. De iudiciis.

Donationem. Iabolenus in l. Si is seruus. D. De donat. inter vir. & vxor. Quicquid eorum inciderit, quod donationem aut perimat, aut confirmet.

Perimere atque tollere ludos. Cic. de Arusp. resp.

Reditum alicui. Cic. pro Plancio, Sinautem vitam mihi fors ademisset, aut vis aliqua maior reditum peremisset.

Dolo perimere aliquem. Senec. Herc. OEthæo, 4.

Peremptus, Participium { ἀναιρεθείς. } Liu. lib. 2. ab Vrbe, de nexis loquẽs, Obsita erat squallore vestis, fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti. Id est enecti, inquit Budæus.

Perempta & Interempta pro imperfectis poni solet à poetis. Lucretius,

Quum corpus simul atque animi natura perempta. Fest.

Cæde perempti. Virg 9. Æneid.

Fraude peremptus. Valer. 6. Argon.

Morte indigna. Virg 6. Æneid.

Plagis. Virg. 4. Georg.

Animæ bello. Lucan. lib. 1.

Sensu perempto non potest esse miser. Cic. 1. Tuscul.

Abdidit claram speciem luna, & stellanti nocte perempta est. Cic. 1. de Diuin. Ex poeta.

Peremptalis, & hoc peremptale, pen. prod. Vide PEREMPTALIA.

Peremptorius, Adiectiuum { ἀναιρετικός } Quod est mortiferum: à perimendo. vt Venenum peremptorium, Apuleio lib. 10. Et apud Vlpianum, D. De iudiciis, L. Et tertium, Quibus propositis, tunc peremptorium impetret. quod inde hoc nomen sumpsit, quòd perimeret disceptationem: hoc est vltrà non pateretur aduersarium tergiuersari. Paulo antè dixerat, Ad peremptorium edictum hoc ordine venitur.

Exceptiones peremptoriæ. Vlp. in l. 2. & Caius in l. 3. D. De except.

PERIMVLA, Indiæ promontorium, vbi est celeberrimum emporium. Plin. lib. 6. cap 20.

PERINA, mulier Ægyptia, quæ Mineruam sedentem prima texuit, vnde & sedens Minerua primùm dicta. Eustathius.

Perincertus, Adiect. { πάνυ ἄδηλος. } Gell. lib. 18. cap. 4, ex Sallustio, At Cn. Lentulus patriciæ gentis, Collega eius, cui cognomentum Clodiano fuit, perincertum stolidior an vanior, legem de pecunia, quam Sylla emptoribus bonorum remiserat, exigenda promulgauit.

Perincommodus, pen. corr. Adiectiuum { μέγα ἀσύμφορος. } Liuius 7 bel. Maced. Quæ nihil admodum Romanis, eadem perincommoda regiis erant.

Perincommodè, Aduerbium { μέγα ἀσυμφόρως. } Cicero ad Att. lib. 1, Sed accidit perincommodè, quòd eum nusquam vidisti.

Perinconsequens, pen. corr. Adiectiuum { μέγα ἀνακόλουθος. } Gell. lib. 14 cap 1, Per autem, inquit, inconsequens ipsum quidem corpus, & habitum tam profundi aeris sub alio atque alio cæli curuamine non eundem manere. Hic interpositæ sunt duæ dictiones inter per, & inconsequens.

Perinde, Aduerbiũ { ὁμοίως } significat Ita: & flagitat post se AC SI, vel ATQVE SI: cum negatione verò, etiam QVAM. Quod si non sequatur nec AC SI, nec negatio, accipietur pro Æquè. Hæc Valla lib. 2.

Fac sis perinde adeò, vt me velle intelligis. Plautus Amphitryone, 11.

Perinde ac. Cic. Attic. lib. 13, Quod ego perinde tuebar, ac si vsus essem. Cæsar 3. bell. Ciuil. Perinde ac suis satisfacere, & fraudata restituere vellent.

Perinde atque. Cic. pro Marcello, Vereor vt hoc quod dicam, non perinde intelligi auditu possit, atque ego ipse cogitans sentio.

Perinde, prout. Quintil. lib. 9. cap. 4, Perinde asperiores erunt, prout oris hiatu simili aut diuerso pronuntiabuntur.

Perinde diu, quàm. Plaut. Trucul. 7,

-si perinde amentur
Mulieres, diu quàm lauant.

Perinde quàm. Suetonius in Domitian. capite 15, Nulla tamen re perinde commotus est, quàm responso, casúque Ascletarionis mathematici.

Perinde quasi. Cic. pro Quintio, Atque hæc perinde loquor, quasi ipso illo tempore, quum te Prætor iussisset ex edicto possidere. Idẽ pro Milone, Hoc enim sæpe ab istis dicitur, perinde quasi Appius ille cæcus viam munierit, &c.

Perinde tanquam. Gell. lib. 15. cap. 19, Hoc perinde est tanquam si ego dicam, Est mihi nomen Iulium.

Perinde vt. Cic. 3. de Orat. Non possum dicere me hæc, quæ nunc complector, perinde vt dicam, dicenda esse didicisse. Idem 3. Offic. Habes à patre munus M. fili, mea quidem sententia magnum, sed perinde erit vt acceperis.

¶ Perinde, Pariter, æquè. Plin. iun. epist. 1. lib. 2, Funus Rufi clarissimi ciuis, & perinde felicis.

Viuendi ars tanta, támque operosa, & perinde fructuosa. Cicero 1, de Finibus.

¶ Non perinde, Id est non multũ, seu valde, aut admodum. Suet. in Galba, cap. 13, Quare aduentus eius non perinde gratus fuit.

¶ Perinde, Ad hunc modum, vel similiter. Terent. Phorm. 4. 3,

Sexcentas perinde potius scribito iam mihi dicas.

¶ Perinde, sine relatione ac vel atque, in significatione cõparationis. Liu. 7. bell. Pun. Cultáque ab incultis notaret: ac perinde domitos laudaret castigarétque.

Perindulgens, Adiectiuum { πάνυ φιλόστοργος. } Cic. 3. Offic. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbè seuerus in filium. Alij legunt, qui nuper indulgens, &c.

Perinfamis, & hoc perinfame, pen. prod. { πάνυ ἄδοξος } Valde infamẽ significat. Suet. in Vitellio, cap. 2, Curam quoque imperij sustinuit, absente eo, expeditione Britannica, vir innocens & industrius, sed amore libertinæ perinfamis.

Perinfirmus, Adiect. { πάνυ ἀσθενής. } Cic. 2. de Fin. Sunt enim leuia, & perinfirma quæ dicebantur à te.

Peringeniosus, penult. producta, Adiectiuum { πάνυ εὐφυής. } Cicero de Claris Oratorib. Alios quòd melius putent dicere se posse quàm scribere, quod peringeniosis hominibus, neque satis doctis plerunque contingit.

Perinesοn { περίνησον } atque etiam Perinestron { περίνεστρον } Vestis est fimbriata habens fila dependentia, aut purpuram circunquaque ad oras contextam, insulæ quadam imagine: idéoque hunc habitum, vt ait Pollux, Anaxillas νῆσον, id est insulam vocat, quum scribit, καὶ τὰ νῆσον ἔχοντα δακτύλιον ἐφορίσματα. Meminit huius & Antiphanes, vt scribit idem Pollux lib. 7. cap. 13.

Periniquus pen. prod. Adiect. { πάνυ ἄδικος. } Cic. pro Lege Manilia, Quare videant ne sit periniquum, & non ferendum.

Perinsignis, & hoc perinsigne { πάνυ ἐπίσημος } Valde insignis. Cic. 1. de Legib. An corporis prauitates, si erunt perinsignes, habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit?

Perinteger, perintegra, perintegrum, pen. corr. { πάνυ ὁλόκληρος. } Gell. lib. 3 cap 5, Castitatis perintegræ dicebatur.

PERINTHVS { Πέρινθος } clara vrbs Thraciæ in Propontide, olim Thraciæ metropolis, quæ hodie dicitur Heraclea, ab Heraclio principe Constantinopolitano cognominata: in qua Vespasiani, Domitiani, Antoninique palatia fuerunt ingentia, & amphitheatrũ ex vno marmore magnum & mirandum: quod inter septem orbis miracula numeratur.

Perinthius, Adiect. { Περίνθιος. } vnde Perinthia fabula Menãdri. Terent. in Prologo Andr.

Menander fecit Andriam & Perinthiam.

Perinuitus, penult prod Adiectiuum, Valde inuitus. Cic. lib. 7. Famil. epist. vlt. Tu vellem ne veritus esses, ne perinuitus legerem tuas literas, si mihi longiores fortè misisses.

Periocha, periochæ, penult. corr. { περιοχή } Argumentum, complexio totius rei breuior. Cicero ad Atticum, lib. 13, At ego, ne Tironi quidem dictaui, qui totas periochas persequi solet, sed Spintoro syllabatim.

Periodus

Periodus, huius periodi, pen. corr. fœm. gen. { περίοδος } Latinè clausula siue circuitus dicitur. Cic. de Claris Orat. Quinetiam comprehensio & ambitus ille verborum (si sic periodum appellari placet) erat apud illum contractus & breuis. Quintil. lib. 9. cap. 4. Periodo plurima nomina dat Cicero, ambitum, circuitum, comprehensionem, continuationem, circunscriptionem. Genera eius sunt, alterum simplex, quum sensus vnus longiore ambitu circunducitur: alterum quod cōstat membris & incisis, quæ plures sensus habent. Aderat ianitor carceris, & carnifex Prætoris. & reliqua. Habet periodos membra minimùm duo. Vide Cic. in Orat.

Periodum sic definit Demetrius Phalereus, vt M. Antonius Antimachus Latinè vertit: Periodus est ex membris, & incisis bene conuersis, subiectam sententiam perficientibus, constitutio. Aquila Romanus hoc modo: Periodus est ea, quę sententiam certa quadam circunscriptione definit, atque determinat: qualis est hæc, Si quantum in agro locisque desertis audacia potest, tantum in foro & in iudiciis impudentia valeret: non minus nunc A. Cæcina cederet impudentiæ, quàm tum in vi faciunda cessit audaciæ. Sed hic ambitus, seu periodus, constat ex membris, quæ κῶλα Græci vocant: & cæsis, quæ κόμματα appellāt. Membrum quidem est pars orationis ex pluribus verbis, absolutè aliquid significans: hoc modo, Etsi vereor Iudices, ne turpe sit, pro fortissimo viro dicere incipientem, timere. Cæsum autem est pars orationis nondum ex duobus aut ex pluribus verbis quidquam absolutè significās: hoc modo, Etsi vereor Iudices, ne turpe sit. Hæc Aquila. qui quod Cæsum vocat, alij Incisum appellant, Græci Comma.

¶Periodus apud Græcos propriè dicitur viarum circuitus: vnde περιοδεύειν verbum, quod circumeo significat. Sed deinde generaliter ad omnem circuitum transfertur.

Periodum dictam volunt μετὰ περιδρομῆς, quòd oratio per eam currat, vt cursores ad metam.

Circuitum orationis Græci περίοδον, nos tum ambitū, tum circuitum, tum comprehensionem, aut continuationem, aut circunscriptionem dicimus. Cic. in Orat.

¶Periodus, Genus certaminis apud Græcos. In gymnicis enim certaminibus periodo vicisse dicitur qui Pythia, Isthmia, Nemea, Olympia vicit. à circuitu eorum spectaculorum. & maximum decus erat vicisse periodo.

Periodo-victores, qui in quatuor certaminibus Græcis vicerant, dicebantur. Budæus in notis ad Pandectas, Quatuor in Græcia certamina sacra fuerūt, quos Agonas appellant. Nemeæa, Pythia, Isthmia, Olympia. Inde Hieronicæ dicūtur, qui in illis sacris certaminibus vicerāt, quo modo Olympionicæ, qui in Olympico. Tranquillus in Nerone, Ac ne cuius alterius Hieronicarū memoria, aut vestigium extaret vsquā, subuerti & vnco trahi, abiicíq; in latrinas omnium statuas & imagines imperauit. Qui verò quatuor hæc obierant & vicerant: Periodo-victores dicti sunt, authore Festo. Budæus ad l. Athletas. de his qui not. infamia in Pand.

¶Periodus, siue circuitus, est tēpus in morbis ex intentione & remissione consistens. Galen. lib. sing. finitionum medic.

Periodicas { περιοδικὰς } febres vocant medici, quæ certis temporibus clauduntur: id est abeunt, & quodam quasi circuitu facto rursus redeunt, vt sunt tertianæ & quartanæ. Plin. lib. 20. cap. 3. Semina eius, si fuerint pari numero adalligata febribus, sanare dicuntur quas Græci periodicas vocant. De cucurbita.

Periosteæ { περιόστεοι } membranæ, sunt inuolucra tenuia, fibrosa, velut indumenta ossium à natura condita. Galen. in finition. medic.

PERIPATETICI { περιπατητικοί } Philosophi erant Athenis, quorum originem assignat Cic. 1. Acad. Platonis autem authoritate, qui varius & multiplex & copiosus fuit, vna & consentiens duobus vocabulis philosophiæ forma instituta est Academicorum & Peripateticorum, qui rebus congruentes, nominibus differebant. Nam quum Speusippum sororis filium Plato philosophiæ quasi hæredē reliquisset, duos autem præstantissimos studio atque doctrina Xenocratem Chalcedonium, & Aristotelem Stagiritem: qui erant cum Aristotele, Peripatetici dicti sunt, quia disputabant inambulantes in Lycio: illi autem qui Platonis instituto in Academia, quod est alterum gymnasium, cœtus erant & sermones habere soliti, è loci vocabulo nomē habuerunt. Sed vtrique Platonis vbertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerūt, & eam quidem plenā ac refertam. Hactenus Cicero.

Peripatetici dicti sunt, à περιπατεῖν, hoc est à deambulando. Et περίπατον Græci vocant deambulationem. horum princeps fuit Aristoteles. Nam in Lycio inambulans docebat. Hinc commentationes vespertinas Aristoteles δειλινὸν περίπατον, id est pomeridianam ambulationem appellat.

Stoici cum Peripateticis re concinere videntur, verbis discrepare. Cic. 1. de Nat. deor.

Peripateticorum consuetudo dicendi non satis acuta propter ignorationem dialecticæ. Cic. 3. de Fin.

Peripateticis nihil est vberius, nihil eruditius, nihil grauius. Cic. 3. Tusculan.

Peripetasma, peripetasmatis, pen. corr. neut. gen. { περιπέτασμα } Genus cortinæ, qua parietes & aulæ teguntur, seu taperia Babylonici floris varietate perspicua: quæ à Lucretio Babylonica dicuntur: ab aliis aulæa, & Attalica: à Capitolino stromata & peristromata: à Varrone beluata, hoc est beluis variegata: à Plauto etiam peristromata. Cic. 6. Verr. Quid illa Attalica, tota Sicilia nominata ab eodem Heio peripetasmata emere oblitus es?

Peripezia { περιπέζια } & Peripezides { περιπεζίδες } Pedum ornamenta, ex Polluce lib. 5. cap. 16. vbi hæc tamen distinguit.

Periphallia, Phallorum pompa nuncupatur. Diodorus est author Osiridis pudenda in sacris & cerimoniis Phallon dici. Vide Cælium Rhodiginum lib. 7. cap. 16.

PERIPHANES { περιφανής } Comici cuiusdam nomē, quod Latinè cōspicuū sonat, à verbo Græco περιφαίνω, quod est clarus & conspicuus sum.

PERIPHAS, Periphantis { περίφας } Thessalus quidam fuit pater Lapithæ, à quo Lapithæ nomē acceperūt. Stephanus. ¶Est item Periphas apud Virg. nomen cuiusdam Pyrrhi, quē vnà cum illo Priami regiam impugnantem inducit, lib. 2. Æneid.

Peripheria, est circuli ambitus. Eucl. 1. Elemen.

Peripheroma. in PERIPLEROMA.

PERIPHORETVS, pen. prod. { περιφόρητος } Artemonis cuiusdam cognomen fuit, deliciis adeò effœminati, vt nunquam, nisi lectica pensili circunlatus, domus suæ limē transiret, ita dictus ἀπὸ τοῦ περιφέρεσθαι, quasi circunlatilis. Plin. lib. 34. cap. 8.

Periphrasis, pen. corr. huius periphraseos, fœm. gen. { περίφρασις } Latinè circuitio dicitur. Quintil. libro 8. cap. 6. Pluribus autem verbis quum id quod vno aut paucioribus certè dici potest, explicatur, periphrasin vocant, circuitum loquendi, qui nonnunquam necessitatem habet, quoties dictu deformia operit: vt Salustius, Ad requisita naturæ. Interim ornatum petit solùm, qui est apud poetas frequentissimus, vt 2. Æneidos,

Tempus erat quo prima quies mortalibus ægris
Incipit, & dono diuūm gratissima serpit. Et apud Oratores non rarus: semper tamen astrictior. Quicquid enim significari breuius potest, & cum ornatu latius ostenditur, periphrasis est: cui nomen Latinè datum est, non sanè orationis aptum virtuti, circunlocutio. Verùm hęc vt quum decorem habet, periphrasis: ita quum in vitium incidit, perissologia dicitur. Obstat enim quicquid non adiuuat. Hactenus Quintil. Virg. 1. ecloga,

-teneros depellere fœtus. Vbi Seruius ait periphrasin esse agnorū.

Peripleroma, penult. prod. { περιπλήρωμα } figura est, quam ex Grammaticis nonnulli supplementum vocant, quum scilicet particula aliqua ad sensum minimè necessaria, carminis causa adiicitur: à Græco verbo περιπληρόω, quod est expleo. Exemplum potest esse illud apud Virgilium, -sic fortè precatur. Vbi verbum, fortè, explendi carminis causa adiicitur, teste Seruio.

Periplus { περίπλους } Latinè circunnauigatio dici potest, quo nomine ex Geographis nonnulli opera sua inscripserunt, oræ alicuius maritimæ lustrationem continentia.

Peripneumonia, huius peripneumoniæ, penult. corr. { περιπνευμονία } Morbus quum pulmo totus afficitur, & tussis subsequitur: pulmonis exulceratio. A Celso Peripneumaticus morbus dicitur libro 4. capite 7.

Peripneumonicus, penult. corr. Adiectiuum { περιπνευμονικός } Qui hunc morbum patitur: Pulmonarius. Plin. lib. 22. cap. 24. Idem lib. 20. capite 17. Tussientibus quoque cum melle datur, & pleuriticis, & peripneumonicis.

Peripsema, penultima prod. quòd Græci περίψημα scribant à περιψάω, quod est circuntado, vel circunlino, abstergo & repurgo, propriè limatura siue rasura, ramentum vel purgamentum dicitur. Antiqui olim peste aliove malo grassante, quū sacros homines, quos in expiationis vsum alebant, in victimarum morem redimitos ex loco præcipiti in mare deiiciebant, Neptuno immolantes: inter deiiciendum solennia verba effari solebant, περίψημα ἡμῶν γενοῦ, Sis pro nobis peripsema: ac si dixissent, Sis pro nobis piaculum: esto luitio nostra, & seruatrix vrbis victima. id quod Suidas annotauit. Quod itaque apud diuum Paulum in epist. 1. ad Corinth. capite 4. περίψημα legitur, nos piaculum vertere possumus, vt sit: Nos tanquam piacula mundi facti sumus, & succidaneæ pro populo victimæ. Ac si diceret: Non minus apud gentium vulgus detestabiles sumus, quàm illi, qui diris execrationibus onerati, atque obruti, pro salute publica abiici olim solebant. Quæ sententia congruit his quæ præcedunt. Peripsema enim etiam ramenta vestigiorum significat, quæ vt sordida abiiciuntur. Hæc Budæus.

PERIRHEVSA, ignobile oppidum circa Ephesum, Plin. libro 5. cap. 31.

Periscelis, pen. corr. periscelidis, fœm. gen. Ornamentum pedis circa crura, teste Porphyrio. Horat. lib. 1. epist. 18,

Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam,
Sæpe periscelidem raptam sibi flentis. Notandum (ait Cælius lib. 4. cap. 11.) periscelidas dici, quæ volgò *gremialia* vel *trauersias* dictitāt. Hieronymus in epistola ad Fabiolam, Quæ Græci, inquit περισκελῆ vocant, nostri feminalia dicunt, vel bracas vsque ad genua pertingentes. Sunt & codices in quibus periscelidas scriptum comperias.

Periscythismus { περισκυθισμός } est, quum transuersis lineis coronæ modo frons secatur. Altera frontis parte paulo superius, quàm tempora sunt, quædam triangula amputantur, Græcorum literæ Δ similia. Galen. in Medic.

PERISPHYRION { περισφύριον } Pedis ornamentum, aut fimbria, vt vertit Laurentius Valla in lib. 4. Herodoti. Pollux quoque lib. 5. capite 16. id inter pedis ornamenta enumerat: vbi Gualtherus vertit Talare.

Perisseuma { περίσσευμα } est congiarium, quod plebi datur: sicut quod militibus donatiuum. Spartianus in Ælio Vero: & Iul. Capitolinus in Pio. Solebat autem vltra stipendium dari liberalitatis causa, vt milites magis addicti Imperatoribus essent. Alciat. in l. Centum Perisseumatis lib. 11. C. de annon. Ciuilib.

Perissochoregia { περισσοχορηγία } Muneris publici nomen, Cura annonæ, fortè ἀπὸ τῆς περιουσίας, καὶ χορηγίας, quod abundè suggerere, suppeditaréque significat. Alciat. in l. Perissochoregiæ. De frumen. Alexand. lib. 11. C. Budæus Perissochoregiam, redundantem frumenti largitionē appellat. Pyrrhus in l. vltim. illo tit. Perissochoregiam esse magistratum annonæ auctæ, seu augmenti distributorem.

Perissologia, Latinè superflua locutio dicitur. Virg. 1. Æneidos, -faciem mutatus & ora Cupido. Vbi Seruius, Et ora, perissologia est. Idem 5. Æneidos, -dixitque, & prælia voce diremit. Vbi Seruius, Vacat QVE, metri causa: & maluit perissologiam facere, quàm vti communi syllaba, quæ frequēs vitiosa est. Vide PERIPHRASIS.

Perisson, inæquale & impar dicitur. Plin. libro 21. cap. 31. Qui parcius spectauerant, manicon cognominauere: qui nequiter occultabant, erythron aut neurida: vt nonnulli perisson. De strychno.

Peristereos, peristerei, fœm.gen. vel Peristereon, peristereonis, pen. prod. masc.gen. vel Peristereum, peristerei, neut.gen. Herba. Plin.lib. 25.cap.10, Peristereos vocatur caule alto, foliato, cacumine in alios caules se spargens, columbis admodum familiaris: vnde & nomen. Ibidem, cap.9. verbenacā à Latinis appellari tradit. Dioscorides verbenacam rectam vocat. Dicta peristereon quasi columbaris, vt quidam vulgò vocant, quòd circa hanc perquàm libenter versari soleāt columbæ.

PERISTERIDES, Ciuitas iuxta Smyrnam. Plin.lib.5.cap.31.

Peristerotrophium, peristerotrophij, pen.prod. Locus in quo columbæ habitant, Latinè columbarium, quanuis columbarium propriè sit loculamentum in peristerotrophio, singulis columbarum paribus præparatum. Nam peristeris columba dicitur. Varro 3. de Re rust.cap.7, Duo genera earum in peristerotrophio esse solent. Vnum agreste, quod habetur in turribus ac culminibus villæ.

Peristereon, Idem quod Peristerotrophium. Varro 3. de Re rust.cap.7, Ex his duabus stirpibus fit miscellum tertium genus fructus causa, atque incedunt in locū vnum quod alij vocāt [illegible], alij [illegible], in quo vno sæpe vel quinque millia sunt inclusæ. [illegible], fit vt testudo, magna camera tectus, vno ostio angusto, fenestris punicanis aut latioribus, reticulatis vtrinque, vt locus omnis sit illustris. &c.

Peristethion { [illegible] } Pectorale ornamentum mulieris circa pectus. Pollux lib.5.cap.16.

Peristroma, pen.prod. peristromatis, neut.gen. Quasi circunstratum, idem quod Peripetasma. Plaut. Sticho.6,

Tum Babylonica peristromata, sellas, & tapetia
Aduexit nimium bonæ rei. Vide CONCHYLIVM.

Peristyllum, peristylij, vel Peristylum, peristyli, pen.corr. Locus clausus columnis, circunquaque porticum habens, vel saltem à tribus lateribus. Vitruuius libro 5.cap.11, In palæstris peristylia quadrata siue oblonga ita sunt facienda, vti duorum stadiorum habeant ambulationis circuitionem. Cic. pro Domo, In palatio pulcherrimo prospectu porticum cum conclauibus pauimentatam trecentūm pedum concupierat, amplissimum peristylum, cætera eiusmodi facilè vt omnium domos & laxitate & dignitate superaret.

Peristylium etiam est locus atrio proximus. Vitruuius lib.6.cap.7, Item aula, Ibidem, cap.9. Budæus.

Perito, peritas, pen.corr. Vide PERIO.

Peritonæum { [illegible] } membrana est tenuissima: sed firmissima, omnibus tum visceribus, tum intestinis, reliquisque partibus inferioris ventris circuntensa: vnde & nomen accepit [illegible], quod est circunquaque extendi.

Peritrachelion { [illegible] } Ornamentum colli ex Polluce lib.5. cap.16. [illegible] enim collum est, tanquam dicas collarium. Vide suprà Isthmion.

Peritus, pen.prod. Adiect. { [illegible] } Doctus, à Perio antiquo verbo, quod Aperio significabat. Nonius, Doctū & peritum quum simile videantur, à Tullio discretum est, vt sit peritum plus quàm quod doctum. Cic.3.Offic. Itaque quum sint docti à peritis, facile dissitunt sententia.

Obsequi peritus. Tacit in vita Agricolæ.
Vati parete perito. Ouid.1. de Arte.
Sapiens homo & multarum rerum peritus. Cic. pro Fonteio.
Antiquitatis, veterúmq; scriptorum literatè peritus L. Ælius. Cic. de Claris Orat.
Arte fabrica peritus seruus. Paulus in l. Si mancipia. in fine. D. de fund. instr. legat.
Vir fortis in primis, belli ac rei militaris peritus. Cic. in Pison.
Honestorum ac turpium peritus. Quintil.lib.2.cap.20.
Peritus operum, augurioru, iuris. Plin. iunior lib.1.epist.22, Quàm peritus ille & priuati iuris, & publici. Idem de Viris illust. Peritus auguriorum. Cic. de Claris Orat. Fabius pictor, & iuris, & literarum, & antiquitatis bene peritus.
Iuris legúmque peritus. Horat.1.Serm.satyr.1.
Peritissimus homo belligerandi. Cic. pro Fonteio.
Homo peritus definiendi. Cic.3.Offic.
Dicendi peritus, Vide Orator, in ORO.
Docendi. Quintil.lib.1.cap.3.
Cantare peritus. Virg.10.eclog.
Iure peritus. Cic. pro Cluentio, Quis P. Octauio Balbo ingenio prudentior, iure peritior, &c.
Literatè peritus. Cic. in Bruto.
Peritus vsu. Cic.1.Offic. Nec verò alienum est ad ea eligenda, quæ dubitationem afferunt, adhibere doctos homines, vel etiam vsu peritos. Cæsar 3.bel.Ciuil. Vsu periti ac superioribus pugnis exercitati, sua sponte cursum represserunt.
Peritus apud Hirtium de bel. Aphric. iungitur cum ablatiuo rei. Mirabili, inquit, peritus scientia bellandi.
Peritus ad. Cic. pro Fonteio, Profectò Iudices virum ad labores belli impigrum, ad pericula fortem, ad vsum ac disciplinam peritū, ad consilia prudentem.
Facere aliquem peritum. Propert.lib.1.eleg.9.
Peritum initium, Peritus sermo. Quintil.lib.9.cap.4, Poema nemo dubitauerit perito quodam initio fusum. Alia exemplaria habēt imperito. Idem lib.8.cap.6, Vario Marte pugnatum est: peritus est sermo. Alia exemplaria habent eruditus.
Nihil peritius. Cic. pro Corn. Balbo, Nihil de memoria, de more, de exemplis acutius, nihil peritius de fœderibus, &c.
Peritissimus de agricultura. Varro 1. de Re rustic.cap.2.
Peritissimus homo & iuris & officij. Cic.4.Verr.
A patronis peritissimis causa hæc defensa est. Cic. pro Corn. Balbo.

Peritè, pen.prod. Aduerbium { [illegible] } Cic.2. de Leg. Quod institutum peritè à Numa, posteriorum Pontificum negligentia dissolutum est.

Peritè & callidè facere. Cic.3.Verr. Homo adolescens quum istius in inquirendo multa furta ac flagitia cognosceret, fecit peritè & callidè, volumen eius rerum gestarum maximum istu ostendit.
Peritissimè & callidissimè istius literas venditabat. Cic.4.Ver.

Peritia, peritiæ { [illegible] } Plin.lib.14.cap.1, Aliæ, peritia domini amplo discursu atria media complentes.

Gratiæ ac voluptatis peritia. Quintil.lib.2.cap.15.

Periucundus, pen.prod. { [illegible] } Cic. ad Lentulum, libro 1.7, Cui quidem literæ tuæ quas proximè miseras, quod facilè intellexerim, periucundæ fuerunt.

Periucundè, Aduerbium { [illegible] } Cicero ad Atticum, libro 13, O hospitem mihi tam grauem [illegible] fuit enim periucundè.

Periurus, penult. prod. { [illegible] } Qui iusiurandum violat, vel qui iurando ius peruertit. Virg.2.Æneidos,

Talibus insidiis, periurique arte Sinonis. Plaut. Pseud.3,
Periurum caput. Cic. pro Rosc. Comœdo, At quid inter periurum & mendacem?

Corpus periurum. Propert.lib.2.eleg.5.
Crimina. Stat.10.Theb.
Diadema periurum nocentis regni. Stat.9.Theb.
Domus. Horat.3.Carm.ode 3.
Ense periuro superbus Annibal. Stat.4.Sylu.6.
Fides periura patris. Horat.3.Carm.ode 24.
Gens. Silius lib.16.
Meretrix. Horat.1.Carm.ode 35.
Mœnia. Ouid.11.Metam.
Os. Ouid.2.Amor.eleg.10.
Pectora. Ouid.2.Metam.
Vir. Ouid.epist.10.

Periurior hoc nomine non est. Plaut. Mil.3.

Periurissime hominum. Plautus Pseud.5. Cicero pro Roscio Comœdo, Nam Ballionem illum improbissimum & periurissimum lenonem quum agit, agit Chæream.

Periurium, periurij { [illegible] } Falsum iuramentum. Cic.3.Offic. Regulus verò non debuit conditiones, pactionésq; bellicas & hostiles perturbare periurio.

Pœna diuina periurij, exitium: humana, dedecus. Cic.2. de Legibus, ex lege duodecim tabularum.
Sceleratorum hominum periuria. Cic. pro Fonteio.
Linguæ falsæ periuria. Ouid.epist.7.
¶Deuorum. Catul. Argon.epigr.59.
Illustre & insigne. Cic. de Arusp.resp.
Lasciua. Claud. de Nuptiis Honorij.
Manifestum periurium iudicum. Cic. de Arusp.resp.
¶Confirmare periurium, Vide CONFIRMO.
Lædere aliquem periurio. Cic. pro Cecin.
Nectere periuria blanditiis. Claud.1. in Ruff.
Quæritur latebra periurio. Cic.3.Offic.
Reuocare periuria. Propert.lib.1.eleg.14.
Vendere periuria. Iuuen.Satyr.14.
Quod ex animi tui sententia iuraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere, periurium est: non falsum iurare, peierare est. Cic.3 Offic.

Periuriosus, pen.prod. Adiectiuum { [illegible] } Idem quod Periurus. Plaut. Trucul.4,

Procaciores estis vos, sed illi periuriosi.

Periuro, periuras, pen.prod. { [illegible] } periurâre, pro Peierare. Plautus Bacch.20,

Ne periurem cura. Horat.2.Serm.satyr.3, -quare
Si quid vis satis est, periuras, surripis, aufers Vndique?
Pernegabo, atque obdurabo, periurabo denique. Plaut. Asin.
Homo periurabit. Plautus Mercat. Vsitatius tamen est peierandi verbum.

Periuratiuncula, huius periuratiunculæ, pen.corr. Diminutiuum { [illegible] } Plaut. Sticho 4,

Ac periuratiunculas parasiticas.

Perizoma, tis { [illegible] } *Brayes*. id omne quo circuncingimur, Pudendorum operimentum, velamen, quod à Varrone etiam dicitur suffibulum, à Cicerone subligaculum. Vsus est hac voce interpres Geneseos: Fecerunt (inquit) sibi perizomata.

Perizonium { [illegible] } Palliolum præcinctum quo virgines nudæ infra papillas præcinguntur. Hoc & præcinctorium, & castula dicitur. Sipontinus.

Perlabor, pen.prod. perlaberis, pen.corr. perlapsus sum { [illegible] } perlâbi, Idem quod Labi: nisi celeritatem aliquam addat præpositio. Cic. ad Attic.lib.9, Assentio tibi vt in Formiano potissimum commorer, & iam de supero mari perlabor.

Neptunus perlabitur æquora cursu frænatis equis. Sil.lib.3.
Volucris perlabitur auras. Tibul.lib.4. ad Messalam.
Campum perlabi. Sil.lib.16.
Roris leuibus summas perlabitur vndas. Virg.1.Æneid.
Perlabi per acies. Lucret.lib.4.
Ad imos animi perlapsa recessus. Stat.4.Sylu.6.
Perlabi supra orbem solis. Lucret.lib.5.

Perlætus, Adiectiuum { [illegible] } Vehementer lætum significat. Liu. 10. ab Vrbe, Supplicatióque perlæta fuit.

Perlatus, penult. prod. Aliud adiectiuum { [illegible] } Valde latum significat.

Perlatè, Aduerbium { [illegible] } Cic.2. de Orat. Idque in sermonis nostri consuetudine perlatè patet.

Perlecebra, huius perlecebræ, pen.corr. { [illegible] } vt Illecebra. Plaut. Asin.4, -te perdam ego & filiam
Perlecebræ, pernicies, adolescentum exitium.

Perlecto, Vide PERLICIO.

Perlego, perlegis, pen.corr. perlegi, pen.prod. perlectum { [illegible] } perlégere, A principio ad finem vsque legere. Quintil. Quod videre non est satis, sed perlegendum erit. Cic.1. de Diuinat. Perlegi, ille inquit, tuum paulo antè tertium de natura deorum.

Scripta

Scripta perlegi. Ouid.4.de Ponto.eleg.13.

Perlegere oculis, pro Diligenter intueri, vel contemplari. Virg.6. Æneidos.

Vultu duro perlegere aliquid. Ouid.epist.15.

Perlegere animis, oculísque sequacibus auras. Stat.3.Theb.

Perlepidus, pen.corr. Adiectiuum { ... } Plaut.Pseud.11, Euge perlepide Charine, me meo ludo iam beas.

Perleuis, & hoc perleue, pen.corr. { ... } Cic.de Lege agrar. An ignoratis cætera illa magnifica Populi Romani vectigalia perleui sæpe momento fortunæ, inclinatione temporis pendere?

Perleuiter, penult.corr. Aduerbium { ... } Cic.ad Q.frat.lib.2.8, Quòd perleuiter commotus fuerat.

Perlibenter, Aduerbium { ... } Cic.ad Attic.lib.8, Sed vt suprà dixi, tecum perlibenter loquor.

Perliberalis, & hoc perliberale, pen.prod. { ... } Admodum liberalis. Terent.Hecy.5.4, Perliberalis visa est.

Perliberaliter, pen.corr. Aduerbium { ... } Cic.ad Attic.lib.10, Hoc loco multa perliberaliter.

Perlibro, perlibras, pen prod { ... } perlibrāre, Diligēter ac perfectè mensurare, & ad libram æquare, siue æquale facere. Colu-mel.lib.3.cap.13, Nam stella quam diximus Græcæ literæ faciē obtinere, pariter imæ fossæ solum metitur, atque perlibrat. Idem libro 2. cap.2, Campum non æquissima situm planitie, nec perlibrata, sed exiguè ptona.

Iaculum à tergo perlibrat ad ossa Silius lib.15.

Perlicio, perlicis, pen.corr. perlexi, perlectum { ... } perlicere, quod frequentius pellicio dicitur euphoniæ causa: Idem quod Allicere. Liu.4.ab Vrbe, Vt quos quisque posset ex collegio Tribunorum ad intercessionem perliceret. Vide PELLICIO.

Perlicere in amicitiam. Liu.5.bel.Maced. Tacit.lib.13, Necem & arma perliceret.

Perlecto, perlectas { ... } perlectāre, Frequentatiuum. Cicero pro Flacco, Egentes & leues spe legationis, & viatico publico, priuata etiam benignitate perlectat. Sunt tamen qui hic legant prolectat: & ita habent mei codices.

Perligo, perligas, pen.corr. { ... } perligāre, Constringere. Plaut. Bacch.2.2, O perligatum pectus!

Perlinio, perlinis, pen.corr. perliniui, perlinitum { ... } perlinīre, Valde & perfectè ac omnino linire. Colum.lib.9.cap.12, Protinus custos nouum loculamentum in hoc præparatum perliniat intus prædictis herbis.

Perlino, perlinis, pen corr. perlini, perliui vel perleui, perlitum, pen. corr. { ... } perlínere, Multum linere, vel perfectè & vndique. Colum.lib.7.cap.5, Mox vlcera lauantur aceto, & tunc pice liquida cum adipe suilla perlinuntur. Plaut.Casin.5, Senecta ætate vnguentis perlitus ignaue incedis?

Perlito, perlitas, pen.corr. { ... } perlitāre, Perfectè litare, sacrificio facto deos placare, votúmque impetrare. Valerius Antias apud Gellium lib.1.cap.7, Si hæ res diuinæ factæ, ritéque perlitatæ essent, aruspices dixerunt omnia ex sententia processurum esse. Liu.6.bel. Maced. Ea omnia sacrificia læta fuerunt, primísque hostiis perlitatum est.

Perlongus, Adiect. { ... } Cic.ad Attic.lib.5, Perlonga, & non satis tuta via. Idem de Lege agrar. Perlongo interuallo.

Perlongum est. Plaut.Trinum 11, ...nunc si opperiri vis aduentum Charmidis, Perlongum est. Quasi dicat, diu tibi expectandum est, aut longius distat.

Perlongè, Aduerbium { ... } Terent.Eunuch.3.5, Perlongè est: sed tanto ocyus properemus. Id est, longius distat.

Perlonginquus, Adiect. { ... } Plaut.Bacchid.23, Non tibi venit in mentem amabo: si dum viuas, tibi benefacias, Iam pol id quidem esse haud perlonginquum?

Perlubet, pen.corr perlubebat, perlubuit, perlubitum est { ... } Plaut.Capt.13, Perlubet hunc hominem colloqui. Hoc est, vehementer cupio hunc alloqui.

Perlubens, pen.corr. { ... } Particip. siue Nomen ex participio. Cic.ad Q.fratr.lib.2.10, Sed hoc incommodum consolantur quotidie damnationes inimicorum, in quibus me perlubente Seruius allisus est, cæteri concidunt.

Perluceo, perluces, pen prod. perluxi { ... } perlucēre, Vehementer lucere, vel transllucere, & lucem per medium sui trāsmittere. frequentius tamen dicitur pellucere euphoniæ causa. Plin. libro 10.cap.54. Si contra lumen cacumine ouorum apprehenso vna manu purus & vniusmodi perluceat color, sterilia existimantur esse. Vide PELLVCEO.

Littora nauis perlucent picta lapillis. Propert.lib.1.eleg.2.

Perlucet ex. Cic.1.Offic. Etenim illud ipsum quod honestum decorúmque dicimus, quia per se nobis placet, animósque omnium natura & specie sua commouet, maximéque quasi perlucet ex iis quas commemoraui virtutibus.

Perlucere, siue Pellucere, aliquando ad mentem, sed figuratè refertur: vt apud Cic.de Claris Orat. Ita reconditas exquisitásque sententias mollis & pellucens vestiebat oratio.

Perlucens, pen.prod. Particip. { ... }

Amictu perlucenti circundata Salmacis nympha. Ouid.4.Metam.

Fibras perlucentes numerare in pectore Ouid.6.Metam.

Perlucidus, pen corr. Adiectiuum { ... } Per cuius medium oculos dimittimus atque videmus, vt aqua, laterna, vitrum. Colum.libro 11. cap.2, Quidam quum vidissent partem aliquam vuarum virescere, crediderunt tempestiuam esse vindemiam. Quidam quum coloratas & perlucidas vuas animaduertissent. Mart lib.12.34,

Crine nitens, niger vnguento, perlucidus ostro.

Amnis magis perlucidus vitro. Ouid.epist.21.

Bulla perlucida. Ouid.10 Metam.

Deos perlucidos & perflabiles inducit Epicurus. Cic.1.de Diuin.

Fons sonat à dextra tenui perlucidus vnda. Ouid.3.Metam.

Gemmæ sunt perlucidæ materiæ. Vlpian.in l.Cum aurum.§.Peruenimus.D.de aur.& arg.legat.

Membranæ oculorum perlucidæ Cic 2.de Nat.deor.

Stella illustris & perlucida. Cic.1.de Diuinat.

¶Perlucidior, Cōparatiuum. vt Fides perlucidior vitro. Horat.3. Carm.ode 18. Id est fides non continens clausa consilia sibi commissa, sed ea omnibus aperiens & indicans. Aptissima vitri similitudine vsus est. Lambinus.

Perlucidulus, pen.corr. Diminutiuum { ... } Catull.in Rufum, epigram.64,

Non si illam raræ labefactes munere vestis,
Aut perlucidull deliciis lapidis.

Perluctuosus, pen.prod. Adiectiuum { ... } Valde luctuosum significat. Cic.ad Quint.frat.lib.3, Serrani domestici filij funus perluctuosum.

Perludo, perludis, perlusi, perlusum, pen prod. { ... } perlúdere, Ex per & ludo, Idem quod simplex ludo. Propert.lib.4.eleg 4,

Vidit arenosis Tacium perludere campis,
Pictáque per flauas arma leuare iubas.

Perlusorius, a, um. Perlusorium iudicium, id est collusorium, collusionis causa institutum, quum aliud agitur, aliud simulatur. Vlpian.l.14.de appel.in P.Si perlusorio iudicio actum sit aduersus testamentum, &c. Perludere, est perfectè illudere. Budæus non perlusorium, sed prolusorium legit, quod æquè certè conuenit: quum qui perludit, & proludat: non enim vult se intelligi illudere, cui illudit.

Perluo, perluis, perlui, pen corr. perlutū, pen.prod. { ... } perlúere, Diligenter lauare, & mundum facere. Colum.lib.6.cap.8, Tum vino perluitur os. Plin.lib.8 cap.27, Rostri aduncitate per eam partem se perluens qua reddi ciborum onera maximè salubre est.

Artus perluit fonte. Ouid.4 Metam.

Manus perluere fontana vnda. Ouid.5.Fast.

Lympha perlui. Ouid.3.Metam.

Vnda gelida perluor. Horat 1 epist.15.

Perlutus, pen.prod. Partic. { ... } Colum.lib.9.cap.16, Expressæ fauorum reliquiæ, posteaquam diligenter aqua dulci perlutæ sunt, in vas æneum coniiciuntur.

Perlustro, perlustras { ... } perlustrāre, Vbique lustrare, siue diligenter & attentè. Liu.7.ab Vrbe, Hæc omnia sagulo gregali amictus, Centurionibus item manipularium habitu militum ductis, ne ducem circumire hostes notarent, perlustrauit.

Perlustrare oculis. Liu 5.bell.Pun. Vt discurrerent circa vias, perlustraréntque omnia oculis, nequis, &c.

Campos perlustrans oculis Silius lib.7.

Perlustrare animo. Cic in Partit. Huius igitur materiæ ad argumentum subiectæ perlustrandæ animo partes erunt omnes: & ad id quod agetur, ex singulis coniectura capienda.

Dicta alicuius perlustrare. Stat.4.Sylu.3.

Permacer, permacra, permacrum. pen.prod. { ... } Plin.libro 18. cap.6, Omnis creta coquit, nisi permacra.

Permadeo, permades, pen corr siue Permadesco, permadescis, permadui { ... } permadéscere, Valde madescere. Colum.lib.2. cap.19, Quòd si permaduit, inutile est vdum mouere. Ibidem, cap.4, Nisi si magnis (vt fit nonnunquā) ac subitaneis imbribus, quasi hybernis pluuiis terra permaduerit.

Permagnus, Adiectiuum { ... } Cic.1.de Finib. Fieri tamen permagna accessio potest, si, &c. Ibidem, lib.2, Deinde vbi erubuit (vis enim est permagna naturæ) confugit illuc vt neget, &c.

Permagna res tua agitur. Cic.pro Rosc.Amer. Vide ne tibi desis, tua quoque res permagna agitur.

Permagnum existimare. Cic.1 Tusc. Iisque qui hæc Diagoræ dixit, permagnum existimans treis Olympionicas vna ex domo prodire.

Negotia permagna. Horat.1.Serm.satyr.7.

Permagno æstimare vel vendere. Cicero 5.Verr. At permagno decumas eius agri vendidisti. Ibidem 6, Quid? tu ista permagno æstimas?

Permagni interest. Cic.in Partit. Quod enim permagni interest, pro necessario sæpe habetur.

Permagni refert. Terent.Heaut.3.1.

Permaneo, permanes, penult.corr. permansi, permāsum { ... } permanēre, Vsque ad finem manere. Cic 2.de Finibus, Nā quum semel est suscepta beata vita, tam permanet, quàm ipsa effectrix beatæ vitæ sapientia.

Innuba permaneo. Ouid.14.Metam.

Mos ille Athenis iam à Cecrope permansit. Cic.2.de Leg.

Status hic permansit in multos annos. Ouid.5.Fast.7.

Tumor ille permansit. Ouid 15.Metam.

Stabilem permanere. Cic.de Amic. Aliter amicitiæ stabiles permanere non possunt.

¶Permanere, Perseuerare, continuare, per translationem. Terent. Hecy.3.1,

Vnde ita inter eas intercessit, quæ tam permansit diu.

Permanere in amicitia. Cæsar 8.belli Gall.

Permanere in armis. Cæsar 8 belli Gall.

In incœpto. Luceius Cic lib.5.15.

Permanere in eadem mente. Cic.in Catil.

Permanere in officio. Cæsar 5.belli Gall.

Permanere in proposito susceptóque consilio. Cic.2.Offic.

Permanere in sententia. Cic.5.de Finib.

In omnibus meis sententiis de Repub. pristinis permanebam. Cic. Lentulo, lib 1.9.

Permanere in tristitia. Cæsar 1.belli Gall.

In mea erga te voluntate etiam desertus ab officiis tuis permanerem. Cic.Q.Metello, lib.5.2.

Firmum & stabile illud permansurum est. Cic.2.de Finib.

¶Permanere, cum genitiuo. Senec.epist.77, Si vna indepravata vit-

tus est,& sola permanet tenoris sui,vnum bonum est virtus.

Permansio, Verbale {διαμονή.} Cic. Lentulo, lib 1.9, Nunquam enim præstantibus in Repub. gubernanda viris laudata est in vna sententia perpetua permansio.

Permano, permanas, pen. prod. {καταῤῥέω, ἐπιῤῥέω} permanâre, Penitus manare. Et construitur cum ad vel in. Cicero 2. de Natur. deor. Ex intestinis autem & aluo secretus à reliquo cibo succus is quo alimur, permanat ad iecur, per vias quasdam à medio intestino vsque ad portas iecoris.

Ad animum permanat macula ex sanguine paterno aut materno concepta. Cic. pro Rosc. Amer.

Ad mentes eorum, apud quos agitur mouẽdas, permanare vt possint principia & cæteræ partes orationis, habere hanc vim magnopere debent. Cic. 2. de Orat.

Permanare per. Lucret. lib. 3,
Permanare animam nobis per membra solere.

Calor permanat argentum. Lucret. lib. 1.

Frigus permanat ad ossa. Lucret. lib. 1.

Humor aquarum permanat in saxis. Lucret. lib. 1.

Malum acre permanat huc. Lucret. lib. 3.

¶Permanare dicitur res aliqua, Vulgari. Terent. Adelph. 2.4,
-ne si magis irritatus siet,
Aliqua ad patrem hoc permánet, atque ego tunc perpetuò perierim. Id est, ne resciscat pater.

Permanauit ad plures. Cæsar 2. belli Ciuil.

Permanare ad aures. Cic. pro Domo, Etsi effluunt multa ex vestra disciplina, quæ etiam ad nostras aures sæpe permanant.

Permanauit in hanc ciuitatem doctrina Pythagoræ. Cic. 4. Tusc.

¶Permanare, pro Peruenire. Lucretius,
Quò non permanent animæ, neque corpora nostra. Nam antiquis manare venire interdum erat. Id è Festo apparet scribente manalem lapidem ostium orci esse putatum, per quod animæ inferorum ad superos manarent: Id est, vt opinor, venirent. Turneb.

Permanans, pen. prod. Particip. {καταῤῥέων.} vt Conclusiunculæ non permanantes ad sensus. Cic. 2. Tusc.

Permananter, Aduerbium {καταῤῥεόντως.} Lucret. lib. 6,
Vsque adeò permananter vis prævalet eius. De magnete lapide. Hoc est, transitoriè, vt ita loquar. Lambinus verò, Permananter, id est eo modo vt permanet, & perueniat ad multas res ferreas: legítque perualet.

Permanesco, permanescis {καταῤῥεύομαι} permanéscere. Plautus Trinum 4,
-néve cuiquam vnde ad eum id
Posset permanescere. Id est, vnde posset rescire.

Permaturesco, permaturescis, permaturui {κατεπιπαίνομαι} permaturéscere, Prorsus maturum fieri. Columella libro 2. capite 10, Et hoc quidem semen Ciliciæ, Syriæque regionibus ipse vidi mense Iunio Iulióque conseri, & per Autumnum quum permaturuerit tolli.

Pomum permaturuit, Perfectè maturuit. Ouid. 4 Metam.

Permaturus, pen. prod. Adiect. Perfectè maturus. Columel. lib. 12. capite 48, Oliuas, quum iam nigruerint, nec adhuc tamen permaturæ fuerint, sereno cælo distringere manu conuenit.

Permediocris, & hoc permediocre, penultima corr. {ὑπομέτριος.} Cicero 1. de Orat. Partim qui tolerabiliores volunt esse, & veritatem vitæ propius accedere, permediocres ac potius leues motus debere esse dicunt.

Permeo, permeas {διαβαδίζω, διαπεράω} permeâre, Idẽ quod Meare, vel prætergredi. Plin. libro 11. capite 29, Immensos permeant tractus.

Permeare, & transire per omnia. Cic. 4. Acad. Erit persuasum etiam solem, lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quòd quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.

Orbem permeare. Lucan. lib. 2.

Tot maria & terras permeat. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 11.

Permeare extra lacum. Columel. lib 8. cap. 15.

Permeare sub maria. Plin. lib. 31. cap. 5.

Permereo, permeres, pen. corr. permerui, permerêre, Idem quod Merere, Militare. Stat. 1. Sylu. 4,
-& sole sub omni
Permeruit iurata manus.

PERMESSVS {Περμησσός} Fluuius Bœotiæ ex Helicone proueniens, Phœbo & Musis sacer. Virg. eclog. 6,
Tum canit errantem Permessi ad flumina Gallum. Declinatur etiã hæc Permessis, huius Permessidis, vel Permessidos. Martialis libro 1. ad Flaccum,
Quid tibi cum Cyrrha, quid cum Permessidos vnda? Strabò lib. 9.

Permessius, Adiect. Claudian. de laudibus Serenæ, 2,
Fons Aganippea Permessius educat vnda.

Permetior, permetiris, pen. prod. permensus sum {καταμετρέω} permetíri. Idem quod Metiri. Cic. 4. Acad. Vos ergo huius magnitudinem quasi decempeda, &c. permensi refertis. De sole. Plin. libro 2. cap. 65, Permensus montes.

Oculis permensi sese Stat. 6. Thebaid.

Permetiri, Peragere, perlustrare, inquit Budæus. Cicero de Vniuersitat. Attamen illud perspici & intelligi potest, absoluto perfectóque numero temporis, absolutum perfectúmque annum tunc compleri denique, quum se octo ambitus confectis suis cursibus ad idem caput retulerunt, quúmque eos permensus est idem & semper sui similis orbis.

Permetiri æquor. Virg. 3. Æneidos,
Nos tumidum sub te permensi classibus æquor. Id est euecti, inquit Seruius.

Aëra permensus multum Lucret. lib. 2.

Iter durum permensus. Stat. 1. Sylu. 2.

Permensus, Passiuum {καταμετρηθείς.} Columella libro 3. capite 13, Sic permensum & perlibratum in similitudinem veruacti semper procedit.

Permetuo, permetuis {περιφοβέομαι} permetúere, Valde metuere. Virg. 2. Æneidos,
Et pœnas Danaûm, & deserti coniugis iras
Permetuens. De Helena.

Permilito, permilitas, penult. corr. permilitâre. Vlpian. in l. Si tribunus. D. de excusat. Si Tribunus in cohortibus Prætoriis permilitauerit. &c.

Perminutus, pen. prod Adiect. {πάμμικρος.} Cic. 2. Tuscul. Vt omnia præterea quæ bona corporis & fortunæ putantur, perexigua & perminuta videantur.

Permirus, pen. prod. Adiect. {πανθαύμαστος.} Cic. ad Appium, lib. 3.10, Illud verò permirum mihi accidit, tantam temeritatem fuisse in eo adolescente.

Permisceo, permisces, permiscui, permistum vel permixtum {συμμίγνυμι, ἀναμίγνυμι} permiscére, Valde miscere. Cic 4. Verr. Non modò illa quæ erant ætatis, ordinis, quæstúsque permiscuit: sed etiam in his duobus generibus, ciuium nouorum, veterúmque delectum ordinem que turbauit.

Permiscere & confundere. Cic. in Orat. Ego autem sentio omnes in oratione quasi permistos & confusos pedes.

Permiscere omnia. Cic. pro Plancio, Omnia potius permiscuerunt, quam ei legi, conditioníque parerent.

Permiscere Græciam. Cicero in Orat. Qui si tenui genere vteretur, nunquam ab Aristophane poeta fulgurare, tonare, permiscere Græciam dictus esset. Id est perturbare & confundere, inquit Budæus.

Permisceri dulci aqua. Colum. lib. 2. cap. 2.

Permisceri vino. Cic. 12. Philip. Cuius acerbitas morum, immanitásque naturæ, ne vino quidem permista temperari solet.

Cælum pelago permiscuit Eurus. Silius lib. 15.

Sordes alicuius cum splendore clarissimorum virorum permiscere. Cic. in Vatin.

Permiscere cum. Cic. de Vniuers. Et eius copulationis aliená permiscens cum materia. Idem 5. Verrina, Sed eius rationem cum damnatione, Dolabellæ permiscuit.

Fortunam opinione excellentem cum laboribus & miseriis permiscere. Cic. 2 de Orat.

Permiscere frigus. Lucret. lib. 6.

Permiscere in. Plin. lib. 12. cap. 15, Myrrham in iisdem syluis permistam arborem nasci tradidere aliqui, plures separatim.

Permisceri connubio. Plin libro 12. cap. 19, Cinnamum nascitur in Æthiopia Troglodytis connubio permista.

Mortes permiscere. Lucan. lib. 7.

Fides permiscenda ruinæ mundi. Lucan. lib. 2.

Permistus, Participium {καταμεμιγμένος.} vt Anima permista toto corpore. Lucret lib. 3.

Corpora viua permista sepultis. Lucan. lib. 2.

Fructus magna acerbitate permistos tuli. Cic. pro Planc.

Grege permisto pueri, innuptæque puellæ. Stat. 1. Sylu. 1.

Moribus permistis esse. Lucret lib. 3.

Permista & temperata numeris oratio. Cic. in Orat.

Ruinæ permistæ. Lucret. lib. 1.

Sonitus tubæ permistus lituo. Horat. 1. Carm. ode 1.

Permistè, Aduerbium {καταμεμιγμένως.} Cic. in Partit. Vt quum semel dictum sit directè, sicut natura ipsa tulerit, inuertatur ordo, & idem quasi sursum versus retróque dicatur, deinde idem intercisè atque permistè.

Permistio, Verbale {κατάμιξις.} Cicero de Vniuers. In qua omnem animum vniuersæ naturæ temperans permiscebat, superísque permistionis reliquias fundens æquabat. Macrobius in Somnio Scipionis lib 2. cap 15. hac voce frequenter vtitur.

Permissus appellatur aries, qui annis compluribus tonsus non est. Pauius.

Permitis, & hoc permite, pen prod. {πάμπεπειρος} Valde mite & perfectè maturum significat. Colum. lib. 12. cap. 41, Et integra mala dulcia granata, quæ Punica vocãtur, & sorba non permitia diuisa exemptis seminibus.

Permitto, permittis, permisi, penultima producta, permissum {παραπέμπω} permíttere, pro Mittere, vel transmittere aliquando accipitur. Colum lib. 7. capite 8, Hoc genus casei potest etiam trans maria permitti.

¶Permittere {ἐφίημι} Immittere, incitare, inquit Sipõtinus. vt Permittere equum. Liuius ab Vrbe, lib. 3, Concitant equos, permittúntque in hostem.

Carinas permittere turbinibus. Claud. de bell. Gildon.

¶Permittere {ἐκδίδωμι, ἐπιτρέπω} Dedere. vt Permittere sese militibus. Liu. 4. bell. Pun.

Permittere se fidei, vel in fidem & potestatẽ alicuius. Cæsar 2. bel. Gal. Liu 6. bell Maced. Hæc vna via omnibus ad salutem visa est, vt in fidem se permitterent Romanorum.

Permittere se in deditionem alicuius. Liu. 8. ab Vrbe.

¶Permittere {συγχωρεῖν, ἐᾶν} Concedere, Tolerare, Sinere. Cic. 3. Tusc. Præclarè id quidem, qui & amico permiserit, & se ostenderit de hoc toto genere nihil laborare.

Cogere & Permittere, contraria. Author ad Heren. lib. 2.

Permittere aliquid liberum. Liu. 1. bel. Maced.

Arma permittit populis. Lucan lib. 7.

Permisit Deus Plin. lib. 12. cap 19.

Permittere maribus fœminas. Colum. lib. 6. cap. 24.

Equo permittere habenas. Tibul. lib. 4. ad Messalam, 1.

Permittere aliquid iracundiæ alicuius. Cic pro Sylla.

Permittere omnia iudicio alterius, pro Alterum facere iudicem, & ex eius arbitrio omnia statuere. Terent. Phorm. 1. 9.

Facere coniecturam sine mea argumentatione iudicibus ipsis permittam, quod hoc genus prædandi, &c. Cic. 7. Verr.

Inimicitias cum aliquo susceptas Reipublic. permittere. Cicero pro Sextio.

Lex iubet, aut permittit, aut vetat. Cic. 2. de Inuent.
Licentiam permittere. Cic. 1. Tuscul.
Quæ patria hunc permittit morem? Virg. 1. Æneid.
Totum negotium alicui permittere, séque in eius potestate fore dicere. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 10.
Omnia alicui permittere. Cic. pro Domo sua.
Potestatem alicui. Cic. pro Cluentio, Ne in vnumquenque nostrum Censoribus in posterum potestatem regiam permittatis.
Potestatem infinitam innumerabilis pecuniæ conficiendæ permittere. Cic. 2. de Lege agraria.
In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ Censori permittitur. Cic. 1. de Lege agraria.
Committere fidei alicuius, & permittere potestati aliquem. Cic. pro Fonteio.
Precibus alicuius permittere aliquid. Stat. 4. Syl. 1.
Regnum permittere. Cic. pro Sylla.
Permittere vela ventis. Vide O R A.
Sententiis iudicum vitam alicuius. Cic. pro Rosc. Amer.
Permittere ad aliquem. Seneca epist. 67.
¶Permittere, Præcipitare. Sisenna lib. 4. Multi præmissis armis ex fumo se permitterent. Nonius.
¶Permitti, pro Remitti. l. Imperatores. D. de pactis.
Permitti, Ita mitti, vt eò perueniat quò mittitur. Lucretius lib. 4.
Hic odor ipse igitur, nares quicunque lacessit,
Est, aliò vt possit permitti longius alter. Lambinus.
¶Permittitur, pen. corr. Impersonale. Plin. lib. 4. cap. 14. Si coniectare permittitur, haud multum oræ deerit Græcorum opinioni, & longitudinis ab Agrippa traditæ.
Permissus, Participium { ἀνειμένος, συγχωρηθείς. } Liu. 4. ab Vrbe, Cognitióque eius rei L. Sergio & Qu. Seruilio, & Mamerco Æmylio permissa.
Potestas permissa illis. Lucan. lib. 1.
Permissum est lege. Cic. Planco in Epist. ad Attic. lib. 16.
Vti permisso. Horat. 1. epist. 1.
Permissus, huius permissus { συγχώρησις } in singulari numero, quartæ declinationis est: in plurali, secundæ, permissa, permissorum. Cic. 1. Offic. Quum enim Annibalis permissu exisset è castris, rediit paulo pòst. Idem 5. Verr. Permissu tuo.
Permissurus, pen. prod. Partic. { συγχωρήσων. } Cic. Qu. frat. lib. 3. 16. Vt facias quod vis, tibi permissurus sum.
Permissio { συγχώρησις } Verbale, Idem quod Permissus nomen. Liu. 7. bel. Maced. Aut ex summa pecuniæ demerent, aut permissionem extra ciuium corpora fieri iuberent.
Grata mansionis permissio. Cic. Qu. fratri, lib. 3. 17.
Plus valet permissione sanctio. Author ad Heren. lib. 2.
¶Permissio, Figura est rhetorum, quæ diffinitur ab authore ad Herenn. lib. 4. Quum ostendimus in dicendo nos aliquam rem totam tradere, & concedere alicuius voluntati, sic, Quoniam omnibus rebus surreptis solùm mihi superest animus & corpus, hæc ipsa quæ mihi de multis sola relicta sunt, vobis & vestræ condono potestati.
Permodestus, Adiectiuum { πολυμέτριος. } Cic. ad Atticum, lib. 4. Satis enim acutus & permodestus, ac bonæ frugi. Idem in Catilin. Homo enim videlicet timidus & permodestus, vocem Consulis ferre non potuit.
Sensus permodestus. Tacitus lib. 1.
Permodicus. pen. corr. { παντελῶς } Adiectiuum. Suet. in Augusto, cap. 6. Locus permodicus.
Permodicè, Aduerbium. Colum. lib. 5. cap. 11. Permodicè findito. Hoc est valde parum.
Permolestus, Adiectiuum { πολυόχληρος } Vehementer molestus. Cic. ad Attic. lib. 1. 13. Atque hi (nolo enim te permoueri) non sunt permolesti, sed tamen insident & vrgent, & nullius amantis consilio aut sermone requiescunt.
Permolestè { πολυοχλήρως } Aduerbium. Cic. ad Attic. lib. 15. De Pletorio vicino tuo permolestè tuli, quenquam prius audisse quàm me.
Permolo, permolis, pen. corr. permolui, permolitum, pen. corr. ex Per & Molo compositum, Valde molere vel agitare. Horatius lib. 1. Serm. satyra 2.
Quidam notus homo quum exiret fornice: macte
Virtute esto, inquit sententia dia Catonis.
Nam simulac venas inflauit tetra libido,
Huc æquum est iuuenes descendere, non alienas
Permolere vxores. Id est violare, polluere, subagitare. Acron.
Permoueo. permoues, penult. corr. permoui, permotum, penult. prod. { κατασείω, ἐξάγω } permouère, Vehementer mouere. Cic. 5. Verr. Quòd si quis sociorum incommodis minus mouetur, si quem aratorum fugæ, calamitates, exilia, suspendia denique non permouent, &c.
Aures duras permouimus precibus. Claud. 4. Paneg.
Ira, vel luctu. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Adduci & permoueri re aliqua. Cæsar 1. bell. Gal.
Vehementer permoueri. Cic. ad Attic. lib. 1. 11. Qui mœsti inter sui dissimiles & mœrentes sedebant, & contagione turpitudinis vehementer permouebantur.
Miseratione mens iudicum permouenda est. Cic. in Orat.
In commouendis iudicibus, iis ipsis sensibus, ad quos illos adducere volumus, permoueri. Cic. 2. de Orat.
Permotus nescio qua animi diuinatione. Cic. Appio, lib. 3. 13.
Permotus iracundia, dolore, metu. Cic. ad Attic. lib. 10.
Lachrymis permotus. Stat. 11. Thebaid.
Permotus metu. Cic. pro Cæcin. Quod si fuisset, & ex eo loco permotus fugisset, quum armatos vidisset, &c.
¶Permotus mente, Quasi de mente remotus, pro Insano. Cic. 1. de Diuin. Quod maximè contingit aut dormientibus, aut mente permotis.
Mare permotum ventis. Lucret. lib. 6.
Permotio, Verbale { κίνησις. } Cic. 4. Acad. Mediocritates illi probabant, & in omni permotione naturalem volebant esse quendam modum. Idem 1. de Diuinat. Alteram mentis incitatione & permotione diuina?
Permotio & Conciliatio, contraria. Cic. 2. de Orat. Illa autem, quæ aut conciliationis causa leniter, aut permotionis vehementer aguntur, contrariis commotionibus inferenda sunt, vt odio, beneuolentia, misericordia, inuidia tollatur.
Permotio animi. Cic. 4. Acad. Atque illi quidem etiam vtiliter à natura dicebant permotiones istas animis nostris datas: metum, cauendi causa: misericordiam, ægritudinémque, clementiæ: ipsam iracundiam, fortitudinis quasi cotem esse dicebant.
Mentis permotione magis quàm natura hæc sentimus. Cicero 2. de Diuinat.
Permulceo, permulces, permulsi, permulsum & permulctum { καταψήχω } permulcere, Valde mulcere, lenire, mollire mitigare, leniter attrectare. Varro in Satyris, Capite permulso. Sal. lib. 4. Hist. Dein lenita iam ira, postera die liberalibus verbis permulcti sunt. Cic. 2. de Natura deorum,
Aram quam flatu permulcet spiritus Austri. Ex poeta.
Térque manu permulsit eum. Ouid. 4. Fast.
Permulcere atque allicere. Cic. 2. de Orat. Prima est quasi cognitio & commendatio orationis in principio, quæ continuò eum qui audit permulcere atque allicere debet.
Solatia vitæ permulcent animos. Lucret. lib. 5.
Arterias leni voce permulcere. Author ad Heren. lib. 3.
Aures vacuas. Horat. 1. epist. 17.
Prauis voluptatibus aures assistentium. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Sonus & numerus permulcent aures. Cic. in Orat.
Colla draconum permulsit. Ouid. 7 Metam.
Corda furentum permulsit. Silius lib. 13.
Permulcere iras. Liuius 7. ab Vrbe.
Iucunditate. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Permulcere atque tractare plebem. Liu. 3. ab Vrbe.
Sensum voluptate qui permulcet, pellit. Cic. 2. de Fin.
Permulceri voluptate lætissima. Colum. lib. 12. cap. 2.
Permulcens, Participium { καταψήχων } vt Membra permulcens. Silius libro 5.
Candida permulcens liquidis vestigia lymphis. Catul. Argon. 59.
Permultus, Adiectiuum { πάμπολυς } Cic. ad Attic. lib. 14. Sunt enim permulti optimi viri, qui valetudinis causa in hæc loca veniant.
Imitatores principum permulti existunt. Cic. 3. de Leg.
In faciem permulta iocatus. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Permultò, Aduerbium { πάνυ πολύ. } Cic. 2. de Diuinat. Præsertim quum Chrysippus Academicos refellens, permultò clariora & certiora esse dicat, quæ vigilantibus videantur, quàm quæ somniantibus.
Permultò minora. Lucretius lib. 5.
Permultum, aliud Aduerbium { πάνυ πολύ. } Cic. ad Attic. lib. 14. Et prima illa actio, & hæc contra Antonium concio, mihi profecisse permultùm videtur.
Permultùm interest. Cic. 1. Offic. In omni Iustitia permultùm interest vtrum perturbatione aliqua animi, quæ plerúque breuis est, & ad tempus, an consultò & cogitatò fiat iniuria.
Permundus { πάνυ καθαρός } Adiect. Varr. 3. de Re rust. cap. 7. Permundæ sunt enim hæ volucres. De columbis.
Permunio, permunis, pen. prod. permuniui, permunitum, pen. prod. { κατοχυρόω } permunire, Valde munire, aut absoluere quod munire inceperas. Liu. 10. bell. Pun. Et quæ monimenta inchoauerat, permuniit.
Locorúmque opportuna permuniuit. Tacit. lib. 5.
Permunitus, pen. prod. { πάνυ ἰσχυρός } Participium. Liu. 7. ab Vrbe, Priuernates quum ante mœnia sua castris permunitis consedisset, vocatis ad concionem militibus, &c. Sic lib. 5. bel. Pun.
Permuto. permutas, pen. prod. { ἀνταλλάσσω, ἀλλάσσω, ἀμείβω, μεταβάλλω, ἀλλάττω } permutare. Festus, Permutari id propriè dici videtur, quod ex alio loco in alium transfertur: at commutatur, quum aliud pro alio substituitur. Martialis lib. 8. 69.
Permutatur onus, stipatáque tollitur alté.
Permutare cum. Plin. lib. 11. cap. 37. Lien cum iecinore locum aliquando permutat.
Permutare inter se nomina. Plaut. Capt. 12.
Permutare in contrarium. Plin. lib. 17. cap. 11.
Permutare quædam ad. Cic. Attic. lib. 16. Quæ quo plus permutasti, quàm ad fructum insularum: id ille annus habeat, in quem itineris sumptus accessit.
Inuicem permutari. Quintil lib. 1. cap. 4.
Figuræ permutantur. Lucret. lib. 2.
Permutare pretio, vel merce. Plin. lib. 9. cap. 55.
Permutare aliquid ære alieno alicuius, Commutare in alienum debitum, & alieni debiti vice accipere. Plin. lib. 7. cap. 38.
Dominos permutare. Horat. 2. epist. 2.
Domos. Claud. 1. in Eutropium.
Fauorem odiis. Claud. ad Adrianum, 1.
Permutare pecuniam, est, inquit Budæus, per mensam mittendam curare. *Par li banque, Par lettre de change*. Cic. ad Salustium, lib. 2. 16. Se ait curasse vt cum quæstu populi pecunia permutaretur.
¶Permutare Rempub pro Perturbare. Cic. 3. de Legib. C. Gracchus ruinis & tæ missitiis, quas ipse se proiecisse in forum dixit, quibus digladiarentur inter se ciues, nónne omnem Reip. statum permutauit?
¶Permutare, pro Emere. Plin. lib. 31. cap. 8. Singulis millibus nummum permutantibus congios penè binos. Budæus.
Permutatus, permutata, permutatum, Participium, vt
Permutatus ordo. Lucretius lib. 1.
Tantum elementa queunt permutato ordine solo.
Permutatio, Verbale { ἀνταλλαγή. } Cic. ad Attic. lib. 5. Ego præterea rationem Philogeni, & permutationis eius quam tecum feci, edidi.
Publica permutatio. Cic. Appio, lib. 3. 5. Per paucos dies, dum pecu-

nia accipitur, quæ mihi ex publica permutatione debetur, commorabor.

Magna rerum permutatione impendente declinaui paululum. Cic pro Sextio.

Perturbare literas varia permutatione. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Perna, pernæ { πέρνα } A pede dicitur, vel à πτέρνα. Pernæ dicuntur tam priores quàm posteriores coxæ porcinæ salitæ cum toto pede. Plaut. Capt. 13.

Scis bene esse, si sit vnde. ER. pernam atque ophthalmiam, &c. Plin. lib. 8. cap. 51. Castrantur fœminę sic quoque vti cameli, post bidui inediam, suspensæ pernis prioribus, vulua recisa.

Perna, à pede suis, à nomine eius. Varr. lib. 4. de Ling. Lat.

Inter Petasonem & Pernam interest, vt ex Martiale colligitur, quum scribit,

Cæretana mihi fiet, vel massa licebit

De menapis, lauti de petasone vorent. Ego putem petasonis partem pernam vocari, vel Athenæo authore, cuius hæc verba sunt, [Greek illegible]. Turneb.

Debilis perna. Stat. 4. Sylu. 9.

Fumosa. Horat. 2. Serm. saty. 2.

¶Ab huius similitudine, perna etiam piscis dicitur ex concharum genere. Vide Plinium lib. 32. cap. 11.

Perna, etiam in arboribus dicitur. Plin. lib. 17. cap. 10. Anulisque arboribus stolones vixere. Quo in genere & cum perna sua auelluntur, partémque aliquam è matris quoque corpore auferunt secum fimbriato corpore.

Pernam, in hominibus etiam dixit Ennius, quum scribit,

His pernas succidit iniqua potentia Pœni. Ex Turnebo.

Pernauigo, pernauigas, pen. corr. { περιπλέω } pernauigáre, Totum aliquem locum nauigare. Plin. lib. 2. cap. 67, Sub eodem sidere pars tota vergens in Caspium mare, pernauigata est Macedonum armis.

Pernecessarius, Adiectiuum { πάνυ ἀναγκαῖος } Admodum necessarius. vt Tempus pernecessarium, quo maximè oportet aliquid fieri. Cic. ad Attic. lib. 5, Non esse Romæ meo tempore pernecessario, submolestè fero.

Pernecessarius, Valde coniunctus & propinquus. Cic. pro Flacco, Contendisse à Lælio paterno amico, ac pernecessario, vt hunc hoc iudicio arcesseret.

Pernego, pernegas, pen. corr. { ἐξαρνέομαι } pernegáre, Vehementer, vel omnino negare. Terent. in Prologo Eunuchi,

-sed eas fabulas factas prius

Latinas scisse sese, id verò pernegat. Cic. 3. Verr. Sæpe appellari pernegauerunt.

Traditum à se aliquid pernegare. Cic. pro Cælio.

¶Pernegatur, Impersonale. Cic. 6. Verr. Itaque illo tempore ac primo isthuc aduento pernegatur.

Perneo, pernes, perneui, pernetum, pen prod pernére, Ad finem vsque nere. Totum nere. Martialis lib. 1. ad Alcimum,

Quum mihi supremos Lachesis perneuerit annos,

Non aliter cineres mando iacere meos. Hoc est, quum fatalem vitæ meæ cursum expleuerit. Corrupti codices habent, peruenerit.

Ἐκνήσει τὸν βίον. Parcilier.

Pernicies, perniciei, fœm. gen. { ὄλεθρος, ἀπώλεια, πανωλεθρία } Mors, à Perneco, pernecas. Nomini, Pernicies, Periculum, exitium. Teret. Adelph. 2. 1, Leno sum, fateor, pernicies communis adolescentium.

Pernicies, pernicij in genitiuo declinasse veteres probat Gellius ex Cic. orat. pro S. Roscio, vbi ita scriptum legit, Quorum nihil pernicij causa diuino consilio, sed vi ipsa & magnitudine rerum factum putamus. Vide Noct. Attic. lib. 9. cap. 14.

Pernicies, & tempestas barathrúmque macelli. Horat. 1. epist. 16.

Vini pernicies lymphæ. Catul. ad Puerum, epig. 24.

Labes & pernicies prouinciæ. Cic. 2. Verr.

Pernicies Reip. & exitium vrbis. Cic. 4. in Catil.

Citra perniciem, Vide CITRA præpositionem.

Detrimentum & pernicies. Cic. 1. de Inuent. Ne mali magno cum detrimento bonorum, & communi omnium pernicie plurimum possint.

Pestis & pernicies. Cic. 1. in Catil. Hisce omnibus Catilina cum summa Reip. salute, & cum tua peste & pernicie, &c. proficiscere ad impium bellum ac nefarium.

Pernicies & Salus, contraria. Cic. 2. de Orat. Eadem facultate & fraus hominum ad perniciem, & integritas ad salutem vocatur.

Communis pernicies, Vide COMMVNIS.

¶Accessit fortunis pernicies, Vide ACCEDO.

Coniuncta cum magna calamitate Reip. pernicies. Cic. 1. in Catil.

Depellere perniciem à patria. Cic. pro Domo sua.

Facere perniciem alicui. Tacit. lib. 18.

Ferre perniciem. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Glíscens pernicies. Tacit. lib. 12.

Incumbere ad vel in perniciem alicuius, Vide INCVMBO.

Incurrere in perniciem. Cic. 3. de Nat. deor.

Instructus ad perniciem, Vide INSTRVO.

Inuenire sibi perniciem. Tacit. lib. 1.

Moliri perniciem. Cic. in Catil.

Vertere in perniciem. Tacit. lib. 2.

Pernicialis, & hoc perniciale, penult. prod. { ὀλέθριος } Quod perniciem affert. Plin. lib. 15. cap. 18, Cato perniciali odio Carthaginis flagrans.

Perniciale dissidium. Lucret. lib. 1.

Perniciales morbi, Exitiales. Liu. 7 bel. Pun.

Perniciale odium. Plin. lib. 14. cap. 1.

Pernicialia prælia. Plin. lib. 8. cap. 5.

Perniciabilis, & hoc perniciabile, pen. corr. { ὀλέθριος } Ad mortem omnia ducens. Curtius lib. 7, Multos exanimauit rigor niuis insolitus, multorum adussit pedes, plurimorum oculis præcipuè perniciabilis fuit. Tacit. lib. 4, Id perniciabile reo.

Perniciosus, penult. prod. Adiectiuum { ὀλέθριος, βλαβερός, ἐπιζήμιος } Damnum afferens. Cic. de Amicit. Quanquam ista assentatio perniciosa sit, nocere tamen nemini potest, nisi ei qui eam recipit.

Calamitosus & perniciosus. Cic. Antequam iret in exil. Quæ tamen omnia iam non sunt tam calamitosa, quòd mihi sunt subeunda: quàm perniciosa, quòd in Remp. sunt introducta.

Fœdum & perniciosum iudicij exitum leuissimè tuli. Cic. Quinto fratri, lib. 3. 14.

Nefanda & perniciosa labes ciuitatis. Cic. pro Domo sua.

Perniciosæ leges. Cæsar 1. bell. Ciuil.

Numina cultori perniciosa suo. Ouid. 2. Trist.

Scripta perniciosa authori suo Ouid. 5. Trist. eleg. 1.

Perniciosior morbus. Cic. 3. Tusc.

Hostis studiorum perniciosissima Quintil. lib. 1. cap. 2.

Perniciosè, pen prod. Aduerb. { ὀλεθρίως } Damnosè, exitialiter. Cic. 3. de Legib. Quo perniciosius de Repub. merentur vitiosi principes, quòd non solùm vitia concipiunt ipsi, sed ea infundunt in ciuitatem. Plin. lib. 17. cap. 22, Sic perniciosè luxuriat. Cic. ad Attic. lib. 14, Quàm dissolutè, quàm turpiter, quàmque ita perniciosè, vt, &c.

Pernicitas. Vide PERNIX.

Perniger, pen. corr. Adiectiuum { πάμμελας } Valde nigrum significat. Plautus Pœnulo, 16,

Specie venusta, ore paruo, atque oculis pernigris.

Pernimium, Aduerbium { πάνυ λίαν } Terent. Adelph. 3. 3.

-nimium inter vos Demea,

Ac non quia ades præsens dico hoc, pernimium interest.

Pernio, pernionis, m. g. { χίμετλον } Morbus pedum ex nimio frigore proueniens, & calcaneum infestans præcipuè. Plin. lib. 20. cap. 3, Est & rapo vis medica: perniones feruens impositum sanat.

Perniunculus, perniunculi, pen. corr. Diminutiuum { χιμέτλιον } Plin. lib. 26 cap. 11, Perniunculos curat & cotyledon cum axungia.

Pernix, pernicis, penul. prod. à Pernitor, perniteris { ὠκύς } Perseuerans. Virg. 3. Georgicorum, de tauro ferociente, -& inter

Dura iacet pernix instrato saxa cubili. Seruius. Horat. Epod. 2,

Pernicis vxor Appuli.

¶Pernix { ὠκύπους } Celer. Virg. 4. Æneidos,

-pedibus celerem, & pernicibus alis. Plaut. Milite, 10,

Pernix sum manibus.

Pernix irrumpit in aulam. Silius lib. 1.

Pernix fugit Maurus. Silius lib. 4

Alæ pernices. Virg. 4. Æneid.

Pernix canis pecuarius. Colum. lib. 7. cap. 12.

Chorea pernix. Lucret. lib. 2.

Equus quammaximè pernix. Plin. lib. 8. cap. 18.

Fera. Seneca Herc. furente, 4.

Plantæ. Virg. 11. Æneid.

Velocitas. Plin. lib. 19 cap. 5.

¶Vento pernicior. Stat. 4. Thebaid.

Volucri Mauro pernicior Astur. Silius lib. 15.

Solito pernicior index. Stat. 9. Theb.

¶Pernicissimus. Colum. lib. 3. cap. 9, Vnde sacrorum certaminum studiosi pernicissimarum quadrigarum semina, diligenti obseruatione custodiunt.

¶Pernix, cum infinitiuo. Horat. de arte poetica,

Sublimis, cupidúsque, & amata relinquere pernix. De iuuene.

Pernicitas, pen. corr. { ὠκύτης } Velocitas. Plin. lib. 7. cap. 2, Alibi cauda villosa, homines nasci pernicitatis eximiæ.

Pernicitas & velocitas. Cic. 5. Tuscul.

Adempta equorum pernicitate. Tacit. lib. 18.

Pernicitas pedum meruit, quæ cognomen etiam dedit. Liuius 9. ab Vrbe, De Papyrio Cursore.

Electi milites ad pernicitatem. Cæsar 3. bel. Ciuil.

Perniciter, penult. corr. Aduerbium { ὠκέως } Plinius lib. 8. cap. 14, Vt superuolantes quanuis altè, perniciterque, alites haustu raptas absorbeant.

Pernobilis, & hoc pernobile, pen. corr. { πάνυ γνώριμος } Cic. 6. Verr. Nam tum ipsa fuit egregiè facta, tum epigramma Græcum pernobile incisum habuit in basi.

Percnopterus { περκνόπτερος } auis est ex aquilarum genere, quæ circa lacus versatur, vulturi similis, alis minimis, reliqua magnitudine antecellens: sed imbecillis & degener, ita vt à coruis sæpenumero verberetur. Plin. lib. 10. cap. 3.

Pernocto, pernoctas, pernoctare, Vide PERNOX.

Pernosco, pernoscis, pernoui, pernotum, pen. prod. { καταγινώσκω } pernóscere, Perfectè noscere. Terent. Andria, 2. 2,

Non satis me pernosti etiam qualis sim Simo. Cic. de Fato, Qui se profitebatur hominum mores, naturásque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere.

Naturam pernoscere iuris. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Pernotesco, pernotescis, pernotui { καταγιγνώσκομαι } pernotéscere, vnde Pernotuit, impersonale, pro Perfectè & certò cognitum est. Tacit. lib. 14, Atque vbi incolumem esse pernotuit.

Pernox, pernoctis, om. g. { παννύχιος } Totam noctem vigilans. Liu. 5. ab vrbe, Prælíumque ante lucem (sed luna pernox erat) commissum est: & haud incertius diurno prælium fuit. Hoc est totam noctem lucens.

Phœbe pernox. Senec. Hippol. 6.

Triuia pernox. Seneca Medea, 10.

Pernocto, pernoctas { παννυχίζω } pernoctáre, Noctem integram vigilare, & insomnem agere. Terent. Adelph. 4. 1,

Sed si hic pernocto, causæ quid dicam Syre? Cic. pro Cluent. Quum esset adolescens apud mulierculam quandam, atque ibi pernoctaret, & ibi diem posterum commoraretur.

Pernoctare ad ostium carceris. Cic. 7. Verr.

Pernoctare in publico. Cic. 6. Verr. Senator Pop. Rom. quod in vobis fuit, in oppido vestro iacuit, & pernoctauit in publico.

Cum curis pernoctare. Cic. 5. Tusc. Quo tandè igitur gaudio affici necesse.

necesse est sapientis animum cum his habitantem pernoctantémque curis?

Pernumero, pernumeras, pen.corr. { ϲυναριθμέω } pernumerâre, Numerum absoluere. Plaut. Epid.13,

Age age absolue, atque argentum numera, ne comites morer.

¶Pernumeratum est. Liu.8.bel.Pun. Paucos moratus dies dum imperatam pecuniam Illergetes pernumerarent.

Pero, peronis, pen prod.masc.gen. Genus calceamenti rustici ex corio crudo, contra niues, imbrésque & frigora: quòd peram veteres pellem dicebant pendentem à collo ad lumbos. Iuuen. Satyra 14,

-quem non pudet alto

Per glaciem perone tegi. Virg 7. Æneidos, priscos Latinos perone in bellis vsos ostendit, quum inquit,

-vestigia nuda sinistri

Instituere pedis, crudus tegit altera pero. Budæus, Perones tibialia sunt laxa, quibus nostrates rustici vtuntur, sic dicta, vt arbitror, quòd peræ modo sint informia.

¶Perones etiam vocantur sacci. Plin lib.36. cap.14, de templo Ephesiæ Dianæ, Id consequutus est architectus ille peronibus arena plenis. Quo in loco nónulli beronibus legebant. Vitruuius lib.5. cap. vltim. Creta peronibus ex vlua palustri factis calcetur. vbi legitur meronibus. Peronibus etiam legunt nonnulli apud Alfenum in l. In naue. D. locati. Vide BIRO.

Peronatus, pen.prod. Adiect. Qui peronibus calceatus est. Persius Saty.5,

Nanum si poscat sibi peronatus arator.

PERO, huius Perus, teste Homero Odyss.11, filia fuit Nelei, & soror Nestoris & Periclymeni: tam admiranda fuit pulchritudine, vt omnes accolæ illam ducere in vxorem cuperent. Quamobrem pater Neleus illi soli eam promisit, qui boues ingentes ex Herculis custodia eriperet. Propertius lib.2. eleg.3. ad finem,

Turpia perpessus vates est vincla Melampus

Cognitus Iphicli subripuisse boues,

Quem non lucra, magis Pero formosa coegit,

Mox Amithaonia nupta futura domo.

Perobscurus, pen.prod. Adiect. { μάλα ἀσαφής } Valde obscurus. Cic.1. de Nat. deorum, Perobscura quæstio.

Perobscura fama Liu.1. ab Vrbe.

Perodiosus, pen prod. Adiectiuum { πανμίσητος } Valde odiosum significat. Cic. ad Attic. lib.10, Crebrò refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impediat scriptionem meam.

Perofficiosè, Valde officiosè. Vide Peramanter in PERAMO.

Peroleo, peroles, pen.corr. perolui vel peroleui { πάνυ ὄζω } perolêre, Valde olere. Lucilius lib.30,

Quis totum sic corpus iam perolesse bisulcis. Lucretius lib.6,

Rancida quo perolent proiecta cadauera ritu. Id est, valde fœtent.

Perone, vel Perona { περόνη } Fibula, Tibiæ vtriusque ossa duo, nempe tibiæ & fibulæ: non peruenit autem fibula, quam Græci περόνην appellant, ad genu articulum, verùm sola tibiæ summitas quatuor in se superficiales sinus obtinens, quibus duos femoris nodos excipit. Galenus in Medico.

Peropportunus, pen.prod. { πανεύκαιρος } Adiect. Valde opportunus. Cic.2. de Orat. Sed tamen defessus iam labore, atque itinere disputationis meæ, requiescam in Cæsaris sermone, quasi in aliquo peropportuno diuersorio.

Peropportuna victoria. Liu.10 ab Vrbe.

Peropportunè, pen.prod. Aduerbium { πανευκαίρως } Liu.1. ab Vrbe, Peropportunè ad præsentis quietem status, &c.

Peropportunè venis. Cic.1. de Nat. deor.

Peropportunè fortuna te obtulit. Cic.7. Verr.

Peropto, peroptas, peroptare, Vehementer optare. Cornel. Nepos in vita Attici, Peroptarétque equitis Romani filiam generosam nuptiis.

Peroptatò, Aduerbium, Ex animi sententia. Cic. lib.2. de Orat. Nunc peroptatò nobis datum est.

Peropus est, pro Valde opus { μεγάλη δεῖ } Terent. And.1.5,

Sed nunc peropus est aut hunc cum ipsa, aut me aliquid de illa aduersum hunc loqui.

Perorìga, perorigæ, pen.corr. quid significet, declarat Varro 2. de Re rust. cap.7, de equis loquens, Peroriga enim appellatur quisquis admittit: eo enim adiutante, equa alligata celerius admittitur. Peroriga legit Ruellius in Veterinaria. Videtur tamen Gelenius in Plinio legere Proriga. Ibidem, cap.8, Eodem tempore quo equos adducentes, iidémque vt ineant equas per perorigas curamus.

Perorno, perornas { καλλωπίζω } perornâre, Valde ornare. Tacit. lib. 16, Detraheret potius Senatui, quem perornauisset, infamiam tanti flagitij.

Perornatus, pen.prod. { κεκαλλωπισμένος } Participium, siue Nomen ex participio. Cic. de Clar. Orat. Crassus in dicendo & perornatus & breuis. Sic Firmicus lib.6. cap.6.

Peroro, peroras, pen.prod. { ἀνακεφαλαιόω, ἐπιλέγω } perorâre, Finem orationis facere. Cic.4. Acad. Et quoniam satis multa dixi, est mihi perorandum. Idem 4. de Finib. Quum ego te hac noua lege videam eodem die accusatori respôdere, & tribus horis perorare, in hac mea causa tempus dilaturum putas?

Concludere & perorare. Cic.2. de Orat. Alij iubent antequam peroretur, ornandi aut agendi causa digredi, deinde concludere ac perorare.

Breui perorare. Cic.1. de Inuent.

Ad arbitrium alicuius. Cic. in Vatinium.

Narrationem. Author ad Herenn. lib.1.

Perorare causam aliquam, vel litem. Cic.3. Offic. Tantum dabit amicitiæ, vt veram amici causam esse malit, & vt perorandæ liti tempus, quoad per leges liceat, accommodet.

Perorare in aliquem. Quintil. lib.2. cap.4, De iis loquor, quibus citra personas in ipsa vitia moris est perorare.

¶Perorare orationem, pro Finire alicuius libri sermonem, & eum vsque ad finem ducere sine vlla interruptione. Cic. 2. de Leg. Video Platonem idem fecisse, omnémque orationem eius de legibus, peroratum esse vno æstiuo die. Id est, dialogum peractum, ait Budæus.

Perorare certum aliquod crimé. Cic.5. Verr. De qua quum dixero, totum hoc crimen decumanum perorabo.

¶Perorare, Persuadere. Lucan. lib.10. de Cleopatra,

Vultus adest precibus, faciésque incesta perorat. Hoc est, forma meretricia & impudica persuadet Cæsari, & impetrat ab eo quæ cupit.

¶Perorare, Affectus ipsos commouere. Quintil. Declamat.6, At ista lege recitat, & in cadauer filij perorat. Id est, indignationem commouet.

¶Perorare, pro Agere videntur vsurpasse decemuirales tabulæ, in quibus sic scribitur, Quum perorát ambo præsentes, &c. Id est, quum ambo præsentes agunt, petunt, postulant. Nam & Oro tecum ea de causa dicere solebant, pro, Ago tecum precibus. Ennius, Tu face verò quod tecum precibus pater orat. Sic & oro tecum, non infrequenter Plautus dicit. Turnebus.

¶Perorari, Passiuum. Cic. pro Quint. Quæritur priore patrono causam defendente, nunquam perorari potuisse. Hoc est, orationem ad finem duci.

¶Locus perorandi, Vbi plurimum pollet oratio. Cicero de Claris Oratoribus.

Peroratus, pen.prod. Particip. { ἀνακεφαλαιωθείς } Cic.7. Verr. Causa propè perorata. Propert. lib.4. eleg.12.

Peroratio, Verb. { ἀνακεφαλαίωσις, ἐπίλογος } Cic. de Clar. Orat. Extat eius peroratio, qui epilogus dicitur.

Conclusio orationis & peroratio. Cic.2. de Orat.

Peroratio incendit, & plenos iræ relinquit. Quintil. lib.4. cap.2.

Inflammans & restringens omnia. Cic in Orat.

Peti fletum perorationibus. Quintil lib.6. cap.1.

PERORSI, orum, Populi Æthiopum in extrema Mauritania, qui, vt testatur Plin. lib.5. cap.8. & lib.6 cap 30, quadrupedum ferarum modo vagi sunt, earúmque visceribus vescuntur.

Perosis { πήρωσις } oblæsio, priuatio, impedimentúmve naturalis functionis, aut alicuius mutilatio particulæ. Galen. in finitionib. Medic.

Perosus, pen.prod. Adiectiuum { ἀπομισῶν } Qui magno odio aliquem prosequitur. Liuius 3. ab Vrbe, Iam plebs præter quàm quod COSS. nomen haud secus quàm regum perosa erat, ne Tribunitium quidem auxilium cedentibus inuicem appellatione Decemuiris quærebat.

Rex arma perosus. Ouid. 3. Fast.

Commercia nostra perosus. Lucan. lib.9.

Exilium longum perosus. Ouid 8. Metam.

Fœmineum genus perosi. Virg 9. Æneid.

Lucem perosi. Virg.6. Æneid.

Perpaco, perpacas, pen.prod. { εἰρηνεύω } perpacare, Pacatum, & tranquillum reddere. Liu.6. bel. Maced. Paucósque per dies omnibus perpacatis, sine vllius noxa vrbis, &c. Plin. de Viris illustr. Marcus Curius Dentatus primò de Samnitibus triumphauit, quos vsque ad mare supernum perpacauit.

Perparcè, Aduerbium { πάνυ φειδομένως } Terent. And.2.6,

-& quod dicendum hic siet,

Tu quoque perparcè nimium.

Perparum, penult.corr. Aduerbium { πανολίγον } Cic.5. Verr. Perparum ex illis magnis lucris ad sese peruenire. Quidam legunt perparuum.

Perparuus, Adiectiuum { πανμικρος } Cic.1. de Legibus, Quæ & quum adsunt, perparua sunt: & quamdiu affutura sint, certum sciri nullo modo potest.

Perparuum quiddam interdum mutare videtur. Lucret. lib.5.

Semina perparua. Lucret. lib.3.

Perparuulus, pen. corr. Diminut. { μικρότατος } Cic.6. Verr. Duo tamen sigilla perparuula tollunt.

Perpaucus, Adiectiuum { πανόλιγος } Terent. Eunucho, 3.1,

-imò sic homo est

Perpaucorum hominum. Cic.4. Acad. Erat quidem, si perpauca mutauisset, germanissimus Stoicus.

Exempla perpauca. Lucret. lib.2.

Perpauca loquens. Horat.1. Serm. Satyra 4,

-quódque pusilli

Finxerunt animi, rarò, & perpauca loquentem. Mendosè habent omnes libri, loquentis. Lambinus.

Perpauculus, pen.corr. Diminutiuum { πανόλιγος } Cic.1. de Legib. Deduxítque in Academiam perpauculis passibus.

Perpauefacio, perpauefacis, perpauefeci, perpauefactum { καταπτοέω } perpauefacere, Valde pauefacere, & pauorem incutere. Plautus Sticho, 3,

Perplexabiliter earum hodie perpauefaciam pectora.

Perpaulum, { πανόλιγον } Aduerbium ex per & paulum, quod à Parum deriuatur. Cic.1. de Finib. Declinare dixit atomum perpaulùm, quo nihil posset fieri minus.

Perpaululum, pen.corr. Diminutiuum { πανόλιγον } Cicero 2. de Orat. Inter ingenium quidem & diligentiam perpaululum loci reliquum est arti.

Perpauxillum, Diminutiuum { πανόλιγον } Plaut. Capt.4,

-sed si pauxillum potes

Contentus esse 2 næ, perpauxillum modo.

Perpauper, Adiect. { πάμπτωχος } Valde pauperem significat. Cic. ad Attic. lib 6, Erat enim rex perpauper De Ariobarzane.

Perpauxillum, Vide PERPAVLVM.

Perpello, perpellis, perpuli, penult. corr. perpulsum { ἀναγκάζω } perpellere, Inducere, obtrudere, cogere. Terent. And.4.1, Suadere, orare vsque adeo donec perpulit. Liu. lib.1, Incensam multitudinem perpulit vt imperium regi abrogaret. Cic. pro Cælio, Candor huius te, & proceritas vultus, oculíque perpulerunt.

Aliquem perpellere. Cic.2. de Orat. Serg. Galbam memoria teneo diuinum hominem in dicendo, & M. Æmylium Porcinam, & Cn.

ipsum Carbonem, quem tu adolescentulus perpulisti, ignarum legum,&c. Sed hic legendum est perculisti, à percello.

Perpellere ad deditionem. Liu.2.bell.Maced.

Perpendiculum, perpendiculi, pen.corr. { [illegible] } Instrumentum fabri materiarij, seu cæmentarij, quo plumbo à filo & gnomone pendente, rectitudo seu obliquitas operis perpenditur, id est examinatur. Asconius, Perpendiculum, linea, laterum æqualitatem à summo ad imum latitudine probans. Vitruuius lib.7.cap 3. de tectorio loquens, Longitudines ad regulam & lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam respondentes exigantur. Cic lib 2. Acad. apud Nonium, Atqui si id crederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, non regulis. Idem 3 Verr. Tu Verres hic quod moliare, nihil habes: nisi fortè vis ad perpendiculum columnas exigere: homo omnium rerum imperitus, quærit, quid sit ad perpendiculum: dicunt ei, ferè nullam esse columnam, quæ ad perpendiculum esse possit.

Feruntur grauitate ad perpendiculum atomi rectis lineis. Cicero de Fato.

Ad perpendiculum facere. Plin.lib.35.cap.14.

Perpendicularis, & hoc perpendiculare, pen.prod. { [illegible] } Geometræ vocant quod rectè in aliquid incidit: vt radij solis rectè ex alto in aquam descendentes, perpendiculares appellantur: illos integros, hos confractos in aqua videmus apparere. Boethius Geomet. lib.1, Linea super rectam stans, perpendicularis dicitur. Ibidem, In quod protractum perpendicularis cadit. Bud. in Annotat. prior. Normalem angulum dixit Quintil. pro recto, qualem norma efficit. Eadem ratione Censorin. De die natali, cap.21, normalem lineam vocat, id est perpendicularem. Talis enim linea à recto angulo normæ fit, & ipsa rectum angulum facit. Vtitur & hac voce Martianus Capella lib.6.cap. De plano angulo.

Perpendo, perpendis, perpendi, perpensum { [illegible] } perpéndere. Diligenter considerare. Cic. de Amic. Quid in amicitia fieri oportet, quæ tota veritate perpenditur? Idem 5. Verr. Sed eius æquitas aratorum commodo & voluntate perpenditur.

Dirigere & perpendere aliquid ad disciplinæ præcepta. Cic. pro Murena, Hæc omnia ad rationem ciuitatis si dirigas, recta sunt: sin perpendere ad disciplinæ præcepta velis, reperientur prauissima.

Perpendere & iudicare. Cic.3.de Orat. Vulgò de oratoribus ab imperitis dici solet, bonis is verbis, aut aliquis non bonis vtitur, non arte aliqua perpenditur, sed quodam quasi naturali sensu iudicatur.

Perpendere diligenter. Cic. pro Murena, Et primùm, M. Catoni vitam ad certam rationis normam dirigenti, & diligentissimè perpendenti momenta officiorum omnium, de officio meo respondebo.

Iudicio acri perpendere. Lucret.lib.2.

Perpensus, Participium { [illegible] } vt

Perpensum & exploratum habere. Colum.lib.3.

Perpensatio, perpensationis, Verbale à Perpendo. Gell.lib.2.cap.2. Verba super ea re Taurus fecit, cum summa (dij boni) bonorum atque officiorum perpensatione.

Perpensa { [illegible] } herba. Plin.lib.21.cap.19, Baccar in medicinæ vsu est: aliqui ex nostris perpensam vocant.

Perperam. pen.corr. Aduerbium { [illegible] } Prauè, peruersè. Terent. Phormione, 5.1,

Conclusam hic habeo vxorem sæuam: verùm istoc de nomine
Eo, perperam olim dixi, ne vos fortè imprudentes foris
Effutiretis: atque id porrò aliquà vxor mea resciseeret. Hoc est, de hoc commentitio Stilphonis nomine quod perperam seu falsò mihi affinxi de industria, mentionem ob id vobis feci, vósque propterea commonui, ne fortè per imprudentiam id effutiretis, & postea vxor aliquo modo resciseeret.

Perperam accipere pecuniam, Id est quæ non debetur. Pompon. in l. Si vendidero. §. Si Titius D. de furt.

Perperam pronuntiare, Corruptè & vitiosè. Plinius iunior lib.3. epistola 5.

Constitutæ perperam res. Cic.1.de Inuent.

Rectè & Perperam, contraria. Liu.1.ab Vrbe, Rectè an perperam interpreter, fuerit ista eius deliberatio qui bellum suscepit.

Nequiter & perperam. Author ad Heren. lib.2, Deinde qui illud fecerit tam nequiter, eundem hoc tam perperam fecisse, non esse mirandum.

Perperam iudicare. Alfenus in l. Quum quærebatur. D. de re iudic.

Perperus, perpera, perperum, pen.corr. { [illegible] } Indoctus, stultus, rudis, insulsus. Accius Pragmaticis, Describere in theatro perperos populareis. Nonius.

Perperitudo, penult prod. { [illegible] } Stultitia, insulsitas. Accius Pragmaticis, Et eo plectuntur poetæ, quàm suo vitio sæpius, Ductibilitate nimia vestra, aut perperitudine.

PERPERENA, vicus in Asia, non procul ab illo loco in quo deas à Paride iudicatas esse dicunt. Strabo lib.13.

Perpes, perpetis, pen.corr. omn.g. { [illegible] } Idem quod Perpetuus: vt Noctem perpetem dormire. Plaut. Trucul.6.

Quúmque ita noctem in stramentis pernoctare perpetem. &c.

Perpetim, pen.corr. Aduerbium { [illegible] } Perpetuò. Plin.lib.20.cap.6, Ita vocatur vlcus aciem hebetans, & in angulo oculi, perpetim humor emanans.

Perpetior, perpeteris, penult. corr. perpessus sum, perpeti, pen.corr. { [illegible] } Idem quod Pati, aut fortiter pati. Terent. Eunucho, 1.1, -an potius ita me comparem,
Non perpeti meretricum contumelias? Cic. ad Cælium, lib.2.15,
Nónne tibi affirmaui quiduis me potius perpessurum, quàm ex Italia ad bellum ciuile me exiturum?

Nunquam perpetiar. Cic.5. Verr. Hæc tu, tametsi omnium hominum dissolutissimus, crudelissimúsque semper fuisti, tamen nunquam perpeterere.

Perpeti & perferre. Cic.5. Verr.

Perpeti & perferre facilè omnes. Cic.2.de Orat.

Sufferre & perpeti aliquid. Seruius Cic.lib.4.5, Malim nisi hoc peius sit, hæc sufferre & perpeti.

Dolorem perpeti. Cic.1.de Finib. Iidem etiam dolorem sæpe perpetiuntur: ne si id non faciant, incidant in maiorem.

Iram cælíque marísque perpetimur. Ouid.14 Metam.

Mendicitatem multi perpetiuntur, vt viuant. Cic.5.de Fin.

Perpeti & perfungi multa pro aliquo. Cic. Lentulo, lib.1.9, Vt mihi tam multa pro se perpesso, atque perfuncto concederet, vt, &c.

Omnia perpetiar. Propert.lib.2.eleg.27.

Perpeti quiduis. Cic 5. Verr. Tanta vis erat iniuriarum, vt homines quiduis perpeti, quàm non de istius prauitate & iniurijs deplorare & conqueri mallent.

Vltima perpetior. Ouid.2. Trist.

Perpessu difficilis { [illegible] } Cic.2. Tuscul. O multa dictu grauia, perpessu aspera.

Perpetiens, Partic. { [illegible] } Cic.2.de Finibus, Qui nobis miserabilis videtur audientibus, illi perpetienti erat voluntarius.

Perpessus, Aliud participium { [illegible] } vt Damna perpessus. Claud. 5. Panegyr.

Ventos perpessus & imbres. Virg.9. Æneid.

Vincla turpia perpessus. Propert. lib.2 eleg.3.

Perpessio, Verbale { [illegible] } Cic 2.de Inuent. Patientia est honestatis aut vtilitatis causa rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perpessio.

Perpessitius, Adiectiuum, Qui patiendo assuefactus est. Seneca epist.54, Lenis motiuncula decipit: sed vbi creuerit, & vera febris exarserit, etiam duro & perpessitio confessionem accipit.

Perpeto, tis, pen.corr. perpetiui, perpetitum, perpétere, Ex per & peto compositum, Continuè & sine vlla intermissione petere, peragere, perficere. Vnde & Perpetem & Perpetuum dicimus. Sipontinus.

Perpetro, perpetras, pen corr. { [illegible] } perpetráre. Ex per & patro, significat Perficere, authore Festo. & plerunque in malam partem sumitur. Plaut. Casin.16,

Nam cur non ego id perpetrem quod occœpi, vt nubat mihi?

Perpetrare cædem. Liu.1 ab Vrbe.

Iudicium perpetrare. Tacit.lib.13.

Perpetratus, pen.prod. Participium { [illegible] } vt Perpetrato bello. Liu 4. bell Pun. Perpetrato bello, tum consultandum vtrum defectio prior plus merita sit pœnæ, an hic reditus veniæ.

Prima parte perpetrata, Id est absoluta. Varr. de Lingua Latina, lib. 6. ad finem.

Pugna perpetrata. Liu.lib.4. Decad.5.

Sacrificio ritè perpetrato. Liu.lib.4. Decad 5.

Perpetratis omnibus quæ ad pacem deûm pertinent. Liuius lib 4. belli Punici.

Perpetuus, Adiectiuum { [illegible] } Solidum, non concisum in frusta, sed continuatum, non interruptum, aut temporis spatio intermissum. Terent. Hecyra, 1.2, Biennium ibi perpetuum misera illum tuli. Idem, Adelph.4.1, Triduo hoc perpetuo.

Perpetuus & Annuus, contraria. Cic. Post red in Senat. Resp. sine Consulibus esset, neque solùm parentibus perpetuis, verùm etiam tutoribus annuis esset orbata, sententias dicere prohiberemini.

Perpetuus & idem, Vide IDEM.

¶Acies perpetua. Plin.lib.8.cap.30.

Affinitas. Terent. Hecyra, 2.2.

Ædes perpetuæ ruunt, Id est totum ædificium. Plaut. Mostel.

Ætatem perpetuam, pro Perpetuò. Lucretius lib.3.

Nec, quod sub magno scrutentur pectore, quicquam
Perpetuam ætatem poterunt reperire profectò.

Æuum. Lucret.lib.5.

Agmen totius Italiæ. Cic. in Pisonem, At meus quidem is fuit, vt à Brundusio vsque Romam agmen perpetuum totius Italiæ viderem.

Alimenta. Plin.lib.7.cap.36.

Firma & perpetua amicitia. Qu. Cic. de Petit. Consul.

Amor. Liuius, Modo sit perpetuus huius qua viuimus pacis amor.

Carmen. Ouid.1. Metam.

Cibus. Plaut. Persa, 10.

Consuetudo alicuius. Cic. pro Milone.

Assidua & perpetua cura. Cic. Ligario, lib.6.13.

Perennes & perpetui cursus stellarum. Cic.2.de Nat.deor.

Constans & perpetua defensio salutis meæ. Cicero Post reditum in Senatu.

Longior & perpetua disputatio. Cic.2.de Orat.

Febris perpetua, quam Celsus continuam appellat. Plinius lib.7. cap.51.

Festiuitatis perpetuæ genus. Cic.2.de Orat.

Fides solida & perpetua. Plaut. Merc. Si quidem isti dicto solida & perpetua est fides.

Flos æui. Ouid 9. Metam.

Fœnore perpetuo vt ducerentur centesimæ, Senatusconsulto factum est. Cic. Attic.lib.5.

Formido. Virg 4. eclog.

Fossa. Cæsar in Comment.

Perpetui & vniuersi generis quæstio. Cic.2.de Orat.

Historiam rerum gestarum perpetuam complecti. Cicero Luccio, libro 5.12.

Imbres. Horat.1. Carm. ode 7.

Ira. Ouid.3. Trist eleg 5.

Iuuenta. Virg 4. Æneid.

Languor. Ouid.3. Trist. eleg.8.

Perpetuæ & æternæ legis vis. Cic.1.de Nat.deor.

Malum. Ouid.2. Amor. eleg.5.

Stabilis & perpetua mansio in ratione bene consyderata: est definitio perseuerantiæ Ciceroni 2.de Inuent.

Montes perpetui, Multi & continui. Liuius, Saltus perpetuis montibus

tibus inter se iuncti.

Morbum perpetuum iurare. Cic. Att. lib. 12, Quod si erit durius, vo nium, & ipse perpetuum morbum iurabo.

Nox. Ouid. 7. Metam.

Oratio. Cic. Att. lib. 1. 11, Clodium præsentem fregi in Senatu cum oratione perpetua plenissima grauitatis, tum altercatione.

Paludes perpetuæ. Cæsar in Comment. Erant perpetuæ paludes.

Pax. Ouid. 4. Fast.

In pace perpetua esse. Cic. 3 in Catil.

Præda perpetua est mea: Id est tota mea. Plaut. Rud. 23.

Quæstiones. Cic de Claris Orat. Nam & quæstiones perpetuæ, hoc adolescente cõstitutæ sunt, quæ antea nullæ fuerunt. Quæstiones, id est iudicia publica, quibus iudex quæstionis præesse solebat. Perpetuæ, hoc est quibus Romani perpetuò vterentur.

Risu perpetuo contendere ilia. Ouid. 3 de Arte.

Sacra. Cic. 2. de Legib.

Satio perpetua atque æquabilis. Cic. 5. Verr. Id est, plana & integra, quum pars nulla est quæ non seratur.

Sermo. Lucret. lib 4.

Sitis. Ouid. 1. Amor. eleg 8.

Sopor perpetuus, Mors. Horat. 1. Carm. ode 24.

Studium perpetuum in aliquem. Cn. Magnus Ciceroni in Epist. ad Attic. lib. 8.

Sumptus perpetuos suppeditare. Cic. 2. Offic.

Taciturnitas. Cic. 3. Verr.

Trabes perpetuæ, Id est solidæ & non coagmentatæ: inquit Bud. Cæsar lib. 6.

Virginitas. Ouid. 4. Trist. eleg 2.

Vita. Lucret. lib 3.

Perpetuæ & contextæ voluptates Cic. 5 Tuscul.

¶Non est perpetuum. Budæus, Perpetuum pro generali accipitur, & quod semper obtinet. Paulus in l. Quum hæreditas. D. ad Senatusconsultum Trebel. nam quod dicitur retinere eum oportere: nõ est perpetuum. Id est, non semper accidit. Celsus lib. 1. cap. 10. Quum sit autem minimè crudo sanguis mittẽdus, tamen ne id quidem perpetuum est. Id est non vsquequaque verum est.*

Perpetuum & sempiternũ. Cic. 4 in Catil. Ignem Vestæ perpetuũ ac sempiternum.

Vt sunt humana, nihil est perpetuum datum. Plaut. Cistel. 4.

In perpetuum. Cic. pro Cn. Plancio, Ego verò si tum illorum impiorum ferro ac manu concidissem, in perpetuum Resp. ciuile præsidium salutis suæ perdidisset.

Paulisper & In perpetuum, cõtraria. Cic. 1. in Catil. Hoc autem vno interfecto, intelligo hanc Reip. pestem paulisper reprimi, non in perpetuum comprimi posse.

In perpetuum res suas alienare. Cic. 2. de Lege agrar.

Perpetuum edictum, quod non, vt Lycurgi leges, quauis meliore conditione allata, immutatur: sed quod fixam & immotam æquitatem habens, semper viresc it. Cæterùm ex eo tempore apud Romanos factum est perpetuum edictum, quo ius illud prætorium ad certam & fixam formulam redactum est: antea enim quotannis immutabatur. Vsurpat Budæus perpetuum edictum, pro Lege Euangelica, quòd ea nullo vnquam tempore immutari, nulla carie fœdari, nullis tyrannorum machinamentis violari, nullis fabulis obduci, nullis calumniis euerti, consputcarique poterit.

Perpetuùm, Aduerbialiter positum {διηνεκῶς} Assiduè, semper. Terent. Adelph. 4 1,

Miserè nimis cupio, vt cœpi, perpetuùm in lætitia degere.

Perpetuò, Aduerbium, Idem {διηνεκῶς.} Terent. Andr. 3. 3.

-at ego non posse arbitror,
Neque illum hanc perpetuò habere, neque me perpeti. Cic. 7. Verr. Quid ciuitates, quæ in amicitia, fidéque Populi Romani perpetuò manserant?

Virens perpetuò buxus. Ouid. 10. Metam.

Perpetuò perij. Terent. Adelph. 2. 4.

Perpetuo, perpetuas, pen. corr. perpetuâre, Sine intermissione continuare. Cic. 3. de Orat. Vt si cui sit infinitus spiritus datus, tamen eum perpetuare verba nolimus.

Obligationem perpetuare, Paulus sexies vtitur in l. Si seruum. D. De verb signif.

Perpetuitas, pen. corr. perpetuitatis, fœm. gen. {ἀιδιότης} Continuatio. Cic. 2. de Finib. Qui autem diffidet perpetuitati bonorum suorum, ti meat necesse est, ne aliquando amissis illis sit miser.

Perpetuitas dicendi. Cic. in Orat.

Perpetuitas monumentorum. Plin. lib. 34. cap. 9. in fine.

Sermonis perpetuitas. Cic. 2 de Orat. Non ferè quisquam reperietur præter hunc, in vtroque genere excellens, & in illo quod in perpetuitate sermonis, & hoc quod in celeritate atque dicto est.

Perpetuitate & quasi conuersione verborum vtẽdum non semper est. Cic. 3. de Orat.

Perpetuitas laudis. Cic ad Furnium, lib. 10. 25. Cuius est hæc summa, vt omnia te metiri dignitate malim, quàm ambitione: maiorémque fructũ ponere in perpetuitate laudis, quã in celeritate Præturæ.

Perpetuitas voluntatis. Cic ad Qu. frat. lib. 3. 21.

Fidelis ad perpetuitatem beneuolentia. Cic. 2. Offic.

Perpetuitas & constantia. Cic. 5. Tusc., Non igitur ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate atque constantia.

Vitæ. Cic. 1. Offic. In tota vita cõstituenda, multò est maior rei cura adhibenda, vt constare in vitæ perpetuitate possimus nobismet-ipsis, nec in vllo officio claudicare.

Temporis consequentis Cic. 1. Tusc.

Causa perpetuitatis machinata est natura mares & fœminas. Cic. 2. de Nat. deor.

Addere muneribus perpetuitatem. Plin. iun. in Paneg.

¶Perpetuitas, pro Immortalitate. Cic. de Vniuersit. Neutiquam tamen dissoluemini, neque vos vlla mortis fata perimens: nec fraus va lentior quàm consilium meum, quod maius est vinculum ad perpetuitatem vestram, quàm illa quibus estis tum quum gignebamini, colligati.

Perpetuitasso, perpetuitassis, perpetuitassere. Esse perpetuum, & æternũ. Enn. Annal. lib. 9,

Libertatémque vt perpetuitassint quàm maximé. Nonius Antiquũ.

Perpetualis, & hoc perpetuale, pen. prod. {καθολικός.} Quintil. lib. 2. cap. 14, καθολικὴ, id est (vt dicamus quo modo possumus) vniuersalia, vel perpetualia.

Perpetuarius, Adiectiuum. Budæus, In titulo De locatione prædiorum ciuilium vel fiscalium. C. per totum titulum, hæc dictio perpetuarius conductorem, & colonum significat qui perpetuò rem conduxit, Prædia domus nostræ si semel iure perpetuo apud aliquem fuerunt, ad alium transferre perpetuarium non oportet. Et subinde eodem modo. Sunt etiam alibi fundi perpetuarij ad distinctionem, vt videtur, emphyteuticorum.

Perpexus, Adiect. Valde & cum cura pexus. Firmicus lib. 5, cap. 5, Qui perpexam barbam in omnibus cogitationibus suis permulceant.

Perpictus {πεποικιλμένος} Participium à verbo Pingo, & præpositione Per, augendi significationem habente. Ouid. 10. Metamorphoseos, Lilia, perpictásque pilas.

Perplaceo, perplaces, pen. corr. perplacui, perplacitum, pen. corr. {πάνυ ἀρέσκειν} perplacêre, Valde placere. Terent. Heaut. 5. 5. Cic. Attic. lib. 2, Sed si est aliquid in spe, vide legem quã T. Fadio scripsit T. Vitellius: ea mihi perplacet.

Perplexus, Adiectiuum {ἐμπεπλεγμένος} Intricatus. Liuius 4. bel. Maced. Ex iis Menippus ignorare se dixit quidnam perplexi sua legatio haberet.

Responsum perplexum. Liu. 5. bel. Maced.

Foramina. Lucret. lib. 4.

Iter. Virg. 9 Æneid.

Sermones perplexi, Dubij, ambigui. Liu. 10. bel. Maced.

Figuris perplexis indupedita. Lucret. lib. 2.

Perplexior motus Plin. lib. 2. cap. 25.

Alia significatione vsus est Valer. lib. 3 cap. 49, de Tullio Seruio, Ad summam vnde processerit, aut quò peruenerit statuæ ipsius titulus abundè testatur Seruili cognomine, & regia appellatione perplexus.

Perplexè, Aduerbium {ἐμπεπλεγμένως} Implicitè, inordinatè. Terentius Eunuch 5. 1,

Pergin' scelesta mecum perplexè loqui?
Scio, nescio: abiit, audiui: ego non adfui.

Perplexè agere. Liu. 8. ab Vrbe.

Perplexè indicare. Liu. 6. ab Vrbe.

Perplexè respondere. Liu. 10 bel. Pun.

Perplexè & Palàm, contraria. Liu. 10. bel. Pun.

Perplexim, Aliud aduerbium, Idem {καταπλεκτικῶς.} Plaut Sticho, 5,

Vtrum ergo perplexim lacessam oratione ad hunc modum, &c.

Perplexor, perplexaris {καταπλέκειν} perplexâri, Valde ligare, & in dubio ponere. Plaut. Aulul 7,

-at scio quo vos pacto soleatis perplexarier:
Pactum, non pactum est: non pactum, pactum est, quod vobis lubet.

Perplexabilis, & hoc perplexabile, pen. corr. {καταπλεκτικός.} Plaut. Asin. 13. Neque vllum verbum faciat perplexabile. Nonius, Perplexabile, figuratum, quòd aliud audiatur, aliud sentiatur.

Perplexabiliter, pen. corr. Aduerb. {καταπλεκτικῶς.} Plaut. Sticho, 3, Perplexabiliter earum hodie perpauefaciam pectora.

Perplicatus, penul. prod. {συμπεπλεγμένος} Interiecta coniunctione per tmesin extulit Lucret. lib. 2,

Aut magis hamatis inter se, pérque plicatis.

Perpluo, perpluis, pen corr. perplui, perplutum, pen. prod. {καταβρέχω} perpluere, Transmittere pluuiam. Quintilianus libro 6. capite 3, Quum cœnaculum eius perplueret. Id est, per medium pluuiam admitteret. Cato cap. 155, In villa quum pluet, circuire oportet, sicubi perpluat: & vbi pluerit, tegulam signari carbone.

¶Perpluit in pectus meum, per translationem. Plaut. Mostel. 4,

Hæc illa est tempestas mea, mihi quæ modestiam omnem
Detexit, tectus qua fui: quam mihi amor & Cupido
In pectus perpluit meum.

Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluãt. Plaut. Trinum. 6.

Perplus, perpluris, pen. prod omnis generis {πλειστος.} Plinius lib. 13. cap. 24, Spondétque iugero eius, annuos perplureis, vel mediocri solo reditus. Alia exemplaria habent annua HS. MM.

Perplurimum, Aduerbium {πλεῖστον.} vt Perplurimum refert. Plin. lib. 2 cap. 54.

Perpol {μὰ τὸν πολυδεύκη} Aduerbium esse iurandi quidam putauere, apud Plautum Casin. 9,

Perpol sæpe peccas: ita fit vbi quid tanto opere expetas. Et apud Terent. Hecyr. 1 1,

Perpol quàm paucos reperias meretricibus
Fideles euenire amatores. Verùm Donatus in hunc locum sic ait, Perpol quàm paucos. Ordo est, Pol perquam paucos reperias. nam PERPOL non est Latinũ, sed ὑπερβατόν, perquam, id est nimio. Ex his Donati verbis videre est apud Plautum in exemplo præcedenti, ordinem esse talem, Pol, persæpe peccas.

Perpolio, perpolis, penultima correpta, perpoliui, perpolitum, penultima producta {ἐκλεαίνω} perpolire, Valde polire, absoluere, & supremam manum addere. Cicero 2. de Oratore, Sed iste ipse Cælius neque distinxit historiam varietate locorum, neque verborum collocatione, & tractu orationis leni & æquabili perpoliuit illud opus.

Æqualiter perpolire aliquid Author ad Heren. lib. 4.

Perpolire & absoluere. Cic. de Vniuers. Id omne, & quæ sequentia essent, perpolirent, & absoluerent.

Instituta perpolire. Cic. Luceio, libro 5. 12, Tu interea non cessabis, & ea quæ habes instituta perpolies, nósque diliges.

Praeceptis artium perpolire aliquas partes orationis. Cicero 2. de Oratore.

Perpolitus, penult. prod. { ἐξεῖργασμένος } Participium, siue Nomen ex participio.

Perpolitus literis. Cic. in Pison. Est autem hic de quo loquor, non philosophia solùm, sed etiā literis, quod ferè caeteros Epicureos negligere dicunt, perpolitus.

Perfecti in dicendo & perpoliti homines. Cic. 1. de Orat.

Vita humanitate perpolita Cic pro Sextio.

Ornata & perpolita oratio. Cic. 1. de Orat.

Perpolitum tritu aurum. Plin. lib. 33 cap. 4.

Perpolitio, Verbale { ἐξέργασις } Author ad Herennium, libro 4. Verborum exornatio est, quae ipsius sermonis insignita continetur perpolitione.

Perpopulor, penul. corr. perpopularis, perpopulatus sum { κατασκευάζω } perpopulari, Totū populari & vastare. Liu. 2. bel Pun. Annibal emissus è manibus perpopuletur Italiam, vastandóque & vrendo omnia, ad Romana moenia perueniat. Tacitus lib. 14. Caedibus & incendiis perpopulatus.

Perpoto, perpotas, pen. prod. { καταπίνω } perpotāre. Totum tempus in potationibus consumere. Cic. 7. Verr Similiter totos dies in litore tabernaculo posito, perpotabat. Ibidem, Praetore tot dies cum muliereculis perpotante.

Laticem amarum perpotare. Lucret. lib. 1.

Perpotatio, Verbale { καταποσις. } Cic. in Pisonem, Quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperatissimas perpotationes praedicem?

Perprimo, perprimis, pen. corr. perprĭmere, Perpetuò premere. Horatius Epod. 16.

-mollis & expers

Innominata perprimat cubilia. Id est semper iaceat in cubili.

Perprurisco, perpruriscis { κατακνίζομαι } perpruriscere, Idem quod Admodum prurire. Plaut. Sticho, 15.

-& suauem cantationem aliquam occipio

Cinaedicam, vbi perpruriscamus vsque ex vnguiculis.

Perpugnax, perpugnacis, pen prod. Adiectiuum. Cic. lib. 1. de Orat. Dicere Carneades solebat, ingenium tuum Crasse vehementer admirans, me sibi perfacilem in audiendo, te perpugnacem in disputando esse visum.

Perpulcher, Adiectiuum { περικαλλής } Valde pulchrum significat. Terent. Eunucho, 2. 2.

Perpulchra credo dona, haud nostris similia.

Perpurgo, perpurgas { διακαθαίρω } perpurgāre, Totum, siue omnino purgare. Cic. 2. de Nat. deor. Ceruaeque paulo ante partū perpurgant se quadam herbula, quae seselis dicitur.

Perpurgatis auribus alicui operam dare, per translationem dixit Plaut. Milite, 10.

Perpurgare locum aliquem, per translationem, pro Expedire. Cic. pro Murena, Nūc mihi tertius ille locus est orationis de ambitus criminibus, perpurgatus ab iis qui ante me dixerunt.

Perpusillus, Adiectiuum, vt Perpusillus homo. A quo Perpusillùm, Aduerbium. Cic. 2. de Orat. Hic ille, Non accusabis, perpusillùm rogabo.

Perputo, perputas, pen. corr. { διαλογίζομαι } perputāre, Perfectè putare, declarare, vel potius Proferre. Plautus Cistel. 4.

-nunc operam date

Vt ego argumentum hoc vobis planè perputem.

Perquam, Aduerbium { ὡς σφόδρα } Positiuis iungitur & verbis: & idē significat quod Quàm. Plaut. Rud. 17. -propulit

Perquam indignis modis. Terent. Adelph 4. 2.

-nae ille continebit posthac, si sapiet manus.

D. Fortiter. s. perquam: quia miseram mulierem, & me seruolum, Qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter. Vbi Donatus, Perquam, id est Nimis.

Perquàm breuiter perstringere aliquid atque attingere Cicero 2. de Orat.

Perquàm flebiliter lamētatur in vulnere Vlysses apud Pacuuium. Cic 2. Tuscul.

Perquàm graue dictu, hic quàm ille dignior. Cic. pro Plancio.

Perquàm modica portio haereditatis. Vlp. in l. j §. illud. D. De coniung. cum emancip. liber. eius.

Perquàm optanda nobis varietas & incredibilis illa vis dicendi Carneadis. Cic. 2. de Orat.

Perquàm pauxillo minores. Lucret. lib. 5.

Perquàm puerile aliquid videri. Cic. 2. de Oratore,

At quod mobile tantoperè'st, constare rotundis

Perquàm seminibus debet, perquàmque minutis. Lucret. lib 3.

Perquàm subitó. Lucret. lib. 4.

¶ Perquàm, Superlatiuo aliquando iunctū legitur. Curtius lib. 4. Perquàm maximo potest exercitu comparato.

Perquiro, perquiris, pen prod. perquisiui, perquisitum, pen. prod { ἐκζητέω, ἐξερευνάω } perquīrere, Diligenter quaerere. Caes. 6. bel. Gal. Aditus, viásque in Sueuos perquirit. Ouid. 3. Metamorphoseos,

Quum pater ignarus natam perquirere Cadmo Imperat.

Perquirere & inuestigare homines ex omni regione, &c. Qu. Cic. de Petit. Consul.

Indicia perquirere. Lucret. lib 6.

Contemplari & perquirere res. Cic. 5. de Finib. Videmúsne, vt pueri, ne verberibus quidem à contemplandis rebus perquirendisque deterreantur?

Perquirere, pro Interrogare. Cic. 5. Verr. Non persequeris? nō perseueras? non perquiris cui dixerit Apronius, quis audierit, vnde hoc natum, quemadmodum prolatum sit?

¶ Perquiritur, Impersonale. Cicero pro Cluentio, Ne multa, perquiritur à coarctoribus, inuenitur ea ferrula ad Stratonem peruenisse.

Perquisitus, penult prod. Participium { ἐξητασμένος } Plinius libro 18. cap. 4. Et postea inuentis omni cura perquisitis, causisque rerum & ratione simul eruta, &c.

Perquisitè, pen. prod. Aduerbium { ἐξητασμένως. } Cic. 1. de Inuent. Quae pertinere autem ad dicēdum putamus, ea nos commodius quàm caeteros attendisse non affirmamus, sed perquisitius & diligentius conscripsisse pollicemur.

Perquisitor, pen. producta, Verbale { ἐξεταστής. } Plaut. Sticho, 6.

Iam non faciam auctionem, quando mihi obtigit haereditas:

Maleuoli perquisitores auctionum perierint.

PERRHAEBI { Περραιβοί } Populi fuerunt Thessaliae, qui Lapitharum potentia fracti fugerunt in Aetoliae mōtana, Pindo monti pro ima, quae regio ab ipsis Perrhaebia dicta est, ipséque Pindus cognominatus est Perrhaebus. Propertius,

Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi?

Perrarus, pen. prod. Adiect. { παντάπασι σπάνιος } Valde rarus. Plin. lib. 31. cap. 3. Perrarum est vt leuior sit aliqua. Liu. 6. ab Vrbe, Tum quòd perrarae per eadem tempora literae fuere.

Perrarò, pen. prod. Aduerbium { παντάπασι σπανίως. } Cic. 2. de Finib. Horat. 2. Serm. satyra 5.

-perrarò haec alea fallit.

Perrarò reperitur. Cic pro Plancio.

Perrarò venit in oppidum. Cic. pro Rosc. Amer.

Perridiculus, pen. corr Adiect. { παγγέλοιος } Valde ridiculum significat. Cic. 3 de Orat. Atque hos omnes qui artes rhetoricas exponūt, perridiculos. Et 2. de Orat. Sed tamen est eorum doctrina, quantum ego iudicare possum, perridicula.

Perridiculè, pen. corr. Aduerbium { παγγελοίως. } Cic. 2. de Orat. In quo non modo illud praecipitur, ne quid insulsè, sed etiam si quid perridiculè possis, vitandum est oratori vtrunque, ne aut scurrilis iocus sit, aut mimicus.

Perrepo, perrepis, pen. prod. perrepsi, perreptum { διέρπω } perrĕpere, Idem ferè quod simplex Repere, & vt de quocunque animali dicitur, ita etiam de rebus inanimatis. Colum. lib. 4. cap. 24. At si lōgius quàm ritus agricolarum permittit, & à capite vitis emicuerit, & brachiis in aliena iugorum compluuia perrepserit, &c. Et libro 6. cap. 5. Cauendum quoque est, ne ad praesepia sua aut gallina perrepat.

Tellurem genibus perrepere. Tibul lib. 1. eleg 2.

Perrepto, perreptas { περιέρπω } perreptāre, Frequentatiuum. Diligenter conquirere, & vndique reptando disquirere. Plaut. Rud. 6.

-atque in latebris omnibus

Perreptaui quaerere conseruam, voce, oculis, auribus. Terentius Adelph 4. 6.

Perreptaui vsque omne oppidum, ad portam, ad lacum, Quò non?

Perrodo, perrodis, pen. prod. perrosi, perrosum, pen. prod. { διαβιβρώσκω } perrōdere, Totum, aut vehementer rodere. Plin. lib. 34. cap. 18. Valet purgare, sistere, excalfacere, perrodere. Idē lib. 30. cap. 16. Vngulas tantùm mularum repertas, neque aliam vllam materiam quae non perroderetur à veneno Stygis aquae.

Perrogo, perrogas, pen. corr. { ἐπερωτάω } perrogāre, Propriè dicebantur Consules, qui sententiam rogabant. Plin. in Paneg. Parum est vt in curiam venias, nisi & cōuocas: vt intersis Senatui, nisi & praesides: vt censentes audias, nisi & perrogas.

Sententias perrogare. Tacit. lib. 10.

Perrogare sententias, Liuio significat omnes ad extremam vsque rogare, vt fiat Senatusconsultum, libro 9. belli Pun. Perrogari eo die sententiae non potuerunt, accensis pro Scipione, & aduersus Scipionem studiis.

Perrumpo, perrumpis, perrupi, penult. prod. perruptum { καταρρήγνυμι } perrŭmpere, Valde rumpere. Caesar 1. bel. Ciuil. Vt rates perrumperet, atque opera disturbaret.

Perrumpere, Irrumpere, Vi & violentia intrare. Caesar 6. bel. Gall. Perrumpere nituntur. Ibidem, libro 7. Vt si eam paludem Romani perrumpere conarentur, haesitantes premerent ex loco superiore.

Exercitu perrumpere. Cn. Magnus Domitio in Epistolis ad Attic. lib. 8. Exercitum firmum habere oportet, quo confidamus perrumpere nos posse.

Perrumpere ad. Liu. 6. bel. Pun. Nec per castra eorum perrumpi ad Capuam posse.

Perrumpere in vestibulum templi. Liu. 3. ab Vrbe.

In arces perrumpere. Sil. lib. 12.

Perrumpere per mediam hostium aciem. Liu 3. ab Vrbe.

¶ Aciem perrumpere. Tacitus lib. 18. Et media acie perrupta, &c.

Aerem perrumpere. Cic. 1. Tuscul. Accedit vt eò facilius animus euadat ex hoc aere, quem saepe iam crassum appello, cúmque perrumpat, quòd nihil est animo velocius.

Perrumpere & diuidere aerem. Cic. 1. Tuscul.

Agmen perrumpere. Claud 4. Paneg.

Castra & agmen perrumpere, Disturbare & confringere. Plin. de viris illustr. Liu. lib. 8.

Corpus perrumpere introitu. Lucret. lib. 2.

Difficultates. Plin. lib. 8. cap. 23. de aspide, Perrumpit omnes difficultates, permeat spatia.

Fastidia. Horat. 1 epist. ad Fuscum Aristium.

Leges perrumpere, Violare, effringere. Cic. 3. Offic. Emolumenta rerum fallacibus iudiciis vident: poenam non dico legum, quas saepe perrumpunt, sed ipsius turpitudinis, quae acerbissima est, non vident.

Leges perrumpere milite. Lucan lib 1.

Limina perrumpit bipenni. Virg. 2. Aeneid.

Nodos validos Lucret lib. 4.

Periculum. Cicero in Partitionib. Aut si patefactum esset, depellendi criminis, vel perrumpendi periculi, vel in longinquum tempus differendi.

Aurum amat perrumpere saxa. Horat. 3. Carm. ode 16.

¶ Affectu perrumpi. Tacit lib. 3. Ne quo affectu perrumperetur.

Perruptus, Participium { καταρραγείς. } vt Moles perruptae. Silius libro 14.

Persaepe,

Persæpe, Aduerbium { πολλάκις } Cic. de Amicit. Rectè etiam præcipi potest in amicitiis, nequis intemperata quadam beneuolentia (quod persæpe fit) impediat magnas vtilitates amicorum. Horatius Epod. 14,
Qui persæpe caua testudine fleuit amorem.

Persalsus, Adiect. { πάνυ ἁλμυρός } Valde salsum significat. Cic. 2. de Orat. Persalsum illud est apud Næuium, Quid ploras pater?

Persalsè, Aduerbium { πάνυ ἁλμυρῶς } Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 16, Trebatium quòd ad se miserim, persalsè & humaniter etiam mihi gratias agit.

Persaluto, persalutas, pen. prod. { κατασπάζομαι } persalutâre. Frequenter vel multum & sæpius salutare. Cic. pro Flacco, Et qui ita sit ambitiosus, vt omnes vos nósque quotidie persalutet.

Persanctè, Aduerbium { πάνυ ὁσίως } pro Valde & religiosè. Terentius Hecyra, 5. 2,
Phidippe Bacchis deierat persanctè. Plautus,
Idque persanctè iurauit se facturum.

Persano, persanas, penul. prod. { ἐξιάομαι } persanâre, Omnino sanare. Plinius libro 20. cap. 22, Vomicas rumpere, purgare, persanare promittens.

Persapiens, omn. gen. { πάνυ σοφός } Valde sapientem significat. Cic. de Prouinciis Consul. Quod magni cuiusdam hominis & persapientis videtur.

Persapienter, Aduerbium { λίαν σοφῶς } Cicero pro Milone, Etsi persapienter, & quodammodo tacitè dat ipsa lex potestatem defendendi, &c.

Perscienter, Aduerbium { πάνυ ἐπιστημόνως } Admodum scienter & industriè. Cic. de Clar. Orat. Et vt ad infirmitatem laterum perscienter contentionem omnem remiserat.

Perscindo, perscindis, perscidi, pen. corr. perscissum { κατασχίζω } perscíndere, Quasi per medium scindere. Liu. 1. bel. Pun. Nam nec explicare quicquam, nec statuere poterant: nec quod statutum esset, manebat: omnia perscindente vento.
Vestem perscindere è membris. Tibull. lib. 1. eleg. 10.
Ventus perscidit nubem. Lucret. lib. 6.
¶Perscindor, Forma passiua Lucret. lib. 4,
Perscinduntur enim, nisi recta foramina tranant.

Perscissus { κατασχισθείς } Particip. vt Carbasus perscissa petulantibus auris. Lucret. lib. 6. Alij legunt Euris.

Perscitus, pen. prod. Adiect. { πάνυ ἀστεῖος } Cic. Att. lib. 14, Epistolam tibi misi, vt tu de prouincia Bruti & Cassij perscita. Quædam exemplaria legunt, per s. c. ita scribit & Balbus, &c.

Perscribo, perscribis, penult. prod. perscripsi, perscriptum { ἀναγράφω } perscríbere, In totum scribere, inquit Sipontinus: vel amplissimè, & bene (vt ita dicam) ad longum scribere. Cicero ad Terentiam, libro 14. 5, Omnes sunt redditæ, diligentissiméque à te perscripta omnia. Idem ad Cornificium, libro 12. 23, Quod ni ita putarem, ipse perscriberem.
De suis rebus ad aliquem perscribere. Metel. Cic. lib. 5. 3.
Authoritatem perscribere, Vide Authoritas in AVTHOR.
Blanditias perscribere vino. Ouid. 1. de Arte.
Orationem mitissimam alicui. Cic. Metello, lib. 5. 4.
Rationes scitè & literatè perscribere. Cic. in Pison.
Versum puris verbis. Horat. 1. Serm. satyr. 4.
Versu aliquid. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.
¶Perscribere, est etiã in tabulas publicas, in actáque referre: quod *in registro scribere* vulgò dicunt, vocabulo à regestis corrupto. Cic. 6. Verr. Primùm mihi literas publicas, quas in ærario sanctiore conditas habebant, proferunt: in quibus ostendunt omnia quæ dixi ablata, esse perscripta. Idem pro Roscio Comœdo, Egóne hanc manum plenam perfidiæ, & hos digitos meos impellere potui, vt falsum perscriberem nomen?
Dicta omnia iudicum. Cic. pro Sylla.
Falsum. Cic. pro Roscio Comœdo.
Senatusconsultum. Cic. 3. in Catil.
Perscribere in tabulas, vt Referre in tabulas. Cic. 3. Verr. In tabulas publicas ad ærarium perscribenda curauit.
Vsuras. Cic. Attico, lib. 9. epist. 14, Viri boni vsuras perscribunt? Id est, nomina debitorum in codicem referunt. Viros bonos ironicè vocat fœneratores.
¶Perscribere, pro Præscribere. Cic. 1. Acad. Ex hac descriptione, agendi quoque aliquid in vita, & officij ipsius initium repetebatur, quod erat in conseruatione earũ rerum quas natura perscribet. Fortasse legendum præscribet, & melius.
¶Perscribere pecuniam, pro Reddere creditori per scripturam: Creditori, non præsenti pecunia numerata, sed per scripturam satisfacere. Terentius Phorm. 5. 8,
Sed transi sodes ad forum, atque illud mihi
Argentum iube rursus rescribi Phormio.
P. Quod? ne ego perscripsi porrò illis quibus debui. Vbi Donatus, Perscripsi, Multis per scripturam reddidi, multis dedi. Sic Cic. Attic. lib. 16. epist. 2.
Pecuniam in ædem sacram reficiendam perscribere. Cicero pro Flacco.
In monumentis perscribere. Cic. 2. de Leg. agrar.

Perscriptum { ἀναγεγραμμένον } dicitur quod literis consignatum est, & monumentis antiquis continetur, apud Ciceronem semper: vt de Arusp. resp. Quanquam hoc si minus Ciuili iure perscriptum est, lege tamen naturæ, communi iure gentium sancitum est, vt nihil mortales à diis immortalibus vsurpare possint. Budæus.

Perscriptio, Verbale { ἀναγραφή } Cic. ad Metellum, lib. 5. 2, Iam illud Senatusconsultum quod eo die factum est, ea perscriptione est, vt dum id extabit, officium meum in te obscurum esse non possit.
Perscriptiones, pro Contractibus & instrumentis pactorum posuit Cicero, quod *registrum* vulgus appellat, teste Budæo. Cic. 5. Philip. Illa verò dissipatio pecuniæ publicæ ferenda nullo modo est, per quã septies millies falsis perscriptionibus, donationibúsque auertit. Idẽ pro Flacco, Perscriptiones cum mulierculis aperta circunscriptione fecisti: tutor his rebus Græcorum legibus ascribendus fuit. Budæus hoc loco pro syngraphis dicit accipi.
¶Perscriptio, Solutio. Cic. Attic. lib. 12, De Cetelia quod tibi placeret, Tiro mihi narrauit: debere, non esse dignitatis meæ perscriptionem tibi placere, hoc est solutionem. Perscribimus enim in tabulis, cui data pecunia sit. Adde quod mox sequitur: Sustinenda tamen solutio est nominis Ceteliani, dũ & de Methone & de Faberio sciamus.

Perscriptor { ἀναγραφεύς } Verbale, Tabellio siue Cautor, qui formulas concipit. Cic. 5. Verr. Scribam tuum dicit Verres huius perscriptorẽ fœnerationis fuisse. Budæus.

Perscrutor, pen. prod. perscrutaris { ἐξερευνάω } perscrutâri, Diligenter inquirere. Cic. 2. Offic. Præmittebátque de stipatoribus suis qui perscrutarentur arculas muliebres: & nequod in vestimentis telum occultaretur, exquirerent.
Inuestigare & perscrutari omnia. Cic. 6. Verr.
Reperire ac perscrutari. Cic. 6. Verr. Iam vt hæc omnia repetire ac perscrutari solitus sit Iudices, est operæpretium cognoscere.
Speculari & perscrutari. Cic. 5. Tuscul. Sic noctu ad eas ventitabat, vt omnia specularetur & perscrutaretur antè.
Literas legis perscrutari. Cic. 1. de Inuent. Ergo in hoc quoque iudicio desinite literas legis perscrutari, & legem (vt æquum est) ex vtilitate Reip. considerate.
Naturã criminis penitus perscrutari. Cic. pro Flacco. Itaque perscrutamini penitus naturam, rationémque criminum: iam nihil præter speciem, nihil præter terrorem ac minas reperietis.
Voluntatem alicuius domesticis suspicionibus. Cic. 2. de Inuent.

Persea, pen. corr. { περσέα } Arbor est (inquit Dioscorides) fructum ferens stomacho accommodatum, & qui edendo sit, in quo Phalangia inueniuntur, quæ κρανιόκολαπται dicuntur: præsertim in Thebaide Ægypti parte. Huius arboris meminit & Strabo libro vltimo, comam ei perpetuam tribuens, & fructum magnitudine pyri figura oblonga, amygdalæ modo putamine inclusum & corio. Plutarchus item author est, Perseam arborem in Ægypto Isidi gratissimam esse, quòd fructum ferat corbi similem, folium vero linguæ. Galenus quoque in Ægypto Perseam se vidisse testatur, magnis arboribus comparandam, cuius (inquit) pomum in Perside tam præsentis veneni esse tradunt, vt vescentes interimat. In Ægyptum verò translatam & peregrinatione mitigatam, poma ferre cibis idonea, turbinata, Pyri facie. Ex quibus omnibus satis constat, Perseam arborem sui generis esse, & à nostrate Persica omnino diuersam.

Perseco, persecas, pen. corr. persecui, persectum { κατατέμνω } persecâre, Perfectè secare, & diuidere. Cicero 4. Acad. Eodem modo rerum naturas persecare, aperire, diuidere possumus, vt videamus tetra penitúsne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat.
Persecare vitium aliquod ne serpat. Liu. 10. bell. Maced.

Persecare & conficere. Cic. Attic. lib. 13, Quare da te in sermonem, & perseca, & confice, excita, compelle, loquere, vt te cum illo Scæuola loqui putes.

Persector, persectaris, Vide PERSEQVOR.

Persedeo, persedes, penult corr persedi, pen. prod. persedêre. Seneca epist. 1. lib. 19, Quid ergo? non nouimus quosdã qui multis apud philosophiam annis persederint, & ne colorem quidem duxerint? Liu. lib. 5. Decad. 5, Hoc quoque quod ridetis, in equo dies noctésque persedendo habeo.

Persegnis, & hoc persegne { πάνυ ἀργός } Valde segnem significat. Liu. lib. 5. bel. Pun. Pedestre prœliũ fuit persegne, paucis in prima acie pugnantibus Romanis.

PERSEIS, fuit, teste Hesiodo in Theogonia, vna ex Nymphis, Oceani & Tethyos filia.
Perseis quoque, Persea, & Perseia dicta est Hecate à patre Perse. Vide HECATE.
Perseides herbæ, Vide post PERSIA.

Persenex, persenis, pen. corr. omn. gen. { πανύγηρως } Sueton. de Claris Gram. Nanque iam persenex pauperẽ se, & habitare sub tegulis quodam scripto fatetur.

Persentio, persentis, persensi, persensum { αἰσθάνομαι } persentire, Idẽ quod Sentio. Virgil. 4. Æneidos,
-magno persentit pectore curas.

Persentisco, persentiscis, persentiscere, Inchoatiuum, Percipere aliquid fieri. Terent. Heaut. 5. 1,
Quot res dedére, vbi possem persentiscere,
Nisi essem lapis, quæ vidi.
Viscera persentiscunt. Lucret lib. 3,
Concutitur tum sanguis, viscera persentiscunt
Omnia, &c. Quidam tamen sic legi volunt,
Tum quatitur sanguis, tum viscera persentiscunt.

PERSEPHONE, pen. corr. { περσεφόνη } Ea est quæ à nostris Proserpina dicitur, quanquam & priori vocabulo nonnunquam nostri poetæ vtuntur. Ouid 4 Fastorum,
At neque Persephone digna est prædone marito.

PERSEPOLIS, pen. corr. { περσέπολις } Vrbs Persidis à Perseo condita, vt est apud Strabonem lib 15.

Persepolitana regio in Perside, qua fluuius Euphrates in mare deuoluitur. Habet Araxem fluuium, qui ex Paretacis in Persidem defluit. Strabo lib. 15.

Persequor, pen corr. persequeris, persequutus sum { καταδιώκω } persequi, Insequi, Insectari. Plautus Menæh. 13,
Hac abiit. P. si vis persequi vestigiis. Terent. Phorm. 3. 3,
Quoquò hinc asportabitur terrarum, certum est persequi.
Bello persequi aliquem. Cæsar 1. bel. Gal. Cic. ad Brutum, 5. 1, Ad V. Calend. Maij, quũ de iis, qui hostes iudicati sunt, bello persequendis sententiæ dicerentur.
Armis furialibus persequi aliquem. Lucan. lib. 1.

Persequi aliquem terra & mari.Cic.Attico,lib 7.

Vestigiis ipsius aliquem. Cic de Clar.Orat. Brute possis (nam Attico hæc nota sunt) & videre quemadmodũ simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti. Per translationem.

Iudicio aliquem tergiuersantem.Cic pro Flacco,Hunc æstuantem & tergiuersantem iudicio ille persequitur.

Actius aliquid.Cic.2.de Orat.

¶Academiam veterem persequamur.Cic.1.Academ.

Antiqua persequi.Cic.1.de Finib.In quo maximè consueuit iactare vestra se oratio, tua præsertim, qui studiosè antiqua persequeris claris & fortibus viris commemorandis,&c.

Artem aliquam. Cic.1.de Finib.Eas ergo artes persequeretur, viuendi artem tantam, támque operosam, & perinde fructuosam relinqueret?

Bona sua repetere ac persequi lite atque iudicio. Cic 5.Verr.

Cæremonias institutas.Cic.pro Domo.

Consuetudine & celeritate scribendi, facillimè quæ dicerentur persequi.Cic.pro Sylla.

Diuerticula flexiones,& solitudines.Cic.in Pison.

Extrema si idem persequitur, qui inchoauit, iam omnia perfecta videbimus.Cic.de Prouinc.Consul.

Factis persequi quod dicimus. Plaut.Mercat.10, Id est facere.

Feras.Ouid epist.9.

Hæreditates,aut syngraphas suas.Cic.3 de Legib.

Imperium patris persequi,pro Facere.Plaut.Sticho,3.

Incœpta persequi.Liu.6.ab Vrbe.

Inimicitias paternas magna cum gloria.Cic 4.Acad.

Iniurias persequi,Vlcisci.Cic.pro Cecin.Hanc puto me habere actionem,vt per interdictum meum ius teneam,atque iniuriam tuam persequar.

Instituta alicuius seruare,& vestigiis persequi. Cic 4.Acad.In eodem tanta prudentia fuit in constituendis temperandisque ciuitatibus,tanta æquitas, vt hodie stet Asia Luculli institutis seruandis, & quasi vestigiis persequendis.

Ius suum persequi,Defendere.Terent.Adelph.2.1. Cic.1.Verr.Cur his non modò persequendi iuris sui,sed etiam deplorandæ calamitatis adimis potestatem?

Philosophiam Latinis literis Cic.1.Acad.

Mandata alicuius persequi & conficere. Cic.ad Qu. fratrem libro 2.15,Facies scilicet vt mea mandata digeras,persequare,conficias.

Mores patris persequi. Plautus Asinar 3, Eos me decretum est persequi mores patris. Hoc est, Tentare vt mores patris exprimam.

Mortem alicuius.Cic.pro Domo.

Numeris cursus syderũ persequi. Cic 2.de Diuin.Solis defectiones,itémque Lunæ prædicũtur in multos annos ab his qui syderum motus numeris persequuntur.

Odio persequitur omnes.Seneca Hippol.2.

Otium persequi Horat Epod 1.

Ad vltimam speciem persequi singulas causarum partes. Quintil. lib.7.cap.2.

Pœnas alicuius persequi, pro Vlcisci.Cic.ad Att.lib.9, M.Bruti se pœnas persequi, omniúmque eorum in quos Sylla crudelis hoc socio fuisset.

Pœnas à seditioso ciue per bonos viros iudicio persequi.Cic.Lentulo,lib.1 9.

Promissa alterius persequi, Vt scilicet ille stet promissis. Plautus Mercat. 3.

Quæstiones infinitas. Cic.4.Acad.Non persequor quæstiones infinitas: tantùm de principiis rerum,è quibus omnia constant,videamus quem probet.

Rem suam.Cic.pro Quintio.

Commodissimè has res persecutus est Xenophon in eo libro qui, &c.Cic.2.Offic.

Diligentissimè res Annibalis persecutus Cæl.Cic.1.de Diuin.

Scelus suum Ouid.8 Metam.

Scriptura persequi.Cic.ad Treboniũ,lib 15 21, Quum ea quæ scriptura persecutus es,sine summo amore cogitare non potueris.

Sectam aliquorum hominum.Cic 7 Verr.

Sententiam persequi ad finem id est Exequi. Vlpianus in l. A diuo Pio § 1,Sentẽtiam Romæ dictam etiam in prouinciis posse per Præsides,si hoc iussi fuerint, ad finẽ persequi, Imperator noster cum patre rescripsit.

Stylum alicuius.Cecinna Cic.lib.6.7.

Spem infinitam Cic.pro Deiotaro.

Superstitio quocunque te verteris persequitur. Cicero 2.de Diuinatione.

Versibus aliqua.Cic.de Senect.

Vestigia alicuius. Cic.1 de Orat. Cuius vestigia qui persequi cupiunt,eius sententiam sciscitantur.

Viam.Terent.Hecyr.3.5.

Vitam inopem & vagam.Cic.12. Philip.

Vita persequi disciplinam rectè viuendi. Cic.4 Tusc. Hanc amplissimam omnium artium bene viuendi disciplinã vita magis,quàm literis persecuti sunt.

Vitem relictam persequitur attondẽs curuo dente. Virg.2.Georg.

Vitia aliquem persequuntur ab institutione puerili. Quintilianus libro 1.cap.1.

Voce aliquid. Cicer.pro Plancio,Sed quia neque necesse est me id persequi voce,quod vos mente videatis.

Voluptates cuiusquemodi.Cic.2.de Fin.

Nominatim voluptates omnes persequitur Epicurus. Cicero 1. de Nat.deor.

Persequens,pen.corr. { καταδιώκων } Nomen ex particip.vt

Persequens flagitij.Plaut.Casin.4.

Persequentissimus inimicitiarum.Author ad Heren.lib.2.

Persequendus,Participiũ { [illegible] } vt Suauitatis persequendæ in vocibus studium notandum est.Cic.in Orat.

Persecutio,Verbale { καταδίωξις } Cic.in Orat. Quum in altera gratiæ, gloriæ,præsidij plurimum esset: in altera persecutionũ, cautionúmque præceptio. Vlpian.in l.Pecuniæ verbum. D De verborum & rerum significatione, Persecutionis autem verbo extraordinarias persecutiones puto contineri: vtputa fideicommissorum, & siquæ aliæ sunt,quæ non habent iuris ordinarij executionem.

Persector, persectaris { καταδιώκομαι } persectari, Diligenter sectari, Perscrutari. Lucretius lib.2.

Nec persectari primordia singula quæque.

Persectans,Participium,vt Accipitres persectantes. Lucret.lib.4. Id est insectantes. Lambinus.

Persero,perseris,pen.corr.perseui, persatum { κατασπείρω } persérere, Totum serere. Plautus autem per translationem pro Disseminare posuit,quum ait,Inde venisse perserit.

PERSES { Πέρσης } authore Herodoto lib.7,filius fuit Persei Danaes filij ex Andromeda Cephei filia,à quo Persas originem duxisse scribit. Hic, teste Plinio,lib.7 cap.5, primus sagittas reperit. ¶Fuit itẽ alter hoc nomine rex Macedonum,qui,vt ait Sabellicus,fractis opibus regni,humiliter & abiectè iacuit ad pedes Æmylij: à quo ductus est in triumphum Romam cum filiis, periitque in carcere, mœrore animi confectus. Fuit & alius Perses pater Hecates, frater Æetæ. Vide HECATE.

Achæmenius Perses.Stat.5.Sylu.3. Vide ACHAEMENIA.

Perseuero, perseueras, pen.prod. { [illegible] } perseuerâre, Cum constantia animi & quadam modestia cõtinuare.Cic.de Amic.Orestes autem ita vt erat, Orestem se esse perseueraret.

Perseuerare & transigere aliquid. Cic.pro Quintio, Vt necessariò confiteare, neque eorum tam temerarium quenquam fuisse, neque teipsum id quod turpissimè suscepisses,perseuerare & transigere potuisse.

Constanter perseuerare. Curius ad Cic.lib.7.30,Quare,Cicero mi perseuera constanter nos conseruare.

Ad vltimum.Liu.1.ab Vrbe condita.

In aliquo perseuerare Cæs 5 bel.Gal.Cotta se ad armatum hostem iturum negat,atque in eo perseuerat.

Statuit ius dicere,& in eo perseuerauit.Cic.de Prouinc.Cons.

In constantia perseuerare.Cic.9.Philip.

In errore perseuerare, nullius,nisi insipientis est: errare, cuiusuis hominis.Cic.12.Philip.

In labore vno.Quintil.lib.1.cap.12.

Obligatio perseuerat. Paulus in l.Lucius.D. Quib.mod.pign.vel hypoth.soluitur.

In proposito Liu.6.bel.Maced.

In eadem sententia.Cic.3.de Nat.deor.

Perseuerare & permanere in sua vetere sententia. Cic.3. de Leg.

In vitiis.Cic.2.de Inuent.

In proprium vsum.Quintil.in Procem.lib.6.

Perseuerare id se facturos. Patercul. lib.2, In comitiis habendis præcipuum egit Consulem. Nam & Quæsturam petentes,quos indignos iudicauit,profiteri vetuit. Et quum id facturos se perseuerarẽt: Consularem,si in campum descendissent,vindictam minatus est.

¶Perseueratum est,Impersonale. Cic.6.Verr.Quod quum illis qui aderant,indignum: qui audiebant, incredibile videretur, non est ab isto primo illo aduentu perseueratum.

Perseuerans,pen.prod. { [illegible] } Nomen ex participio.Columel.in Præfat.lib.1, Isque mos dum seruatus est perseuerantissimo colendorum agrorum studio.&c.

Perseueranter { ἐπιμόνως } perseuerantius,perseuerantissimè,Aduerb. Constanter. Liu.1.bel Pun. Quo lenius agunt,segnius incipiunt: eo quum cœperint,vereor ne perseuerantius sæuiant.

Perseueranter obtinere.Plin.lib.13 cap.1.

Perseuerantissimè,Aduerbium. Plin.iunior lib.4.epist.86,Nam patrem illarum defunctum quoque perseuerantissimè diligo,vt actione mea librisque testatum est.

Perseuerantia, huius perseuerantiæ { ἐπιμονή } Constantia. Cic.5.Verr. Cuius iste fidei,diligentiæ, perseuerantiæ nulla ratione eripi possit.

Statiua perseuerantia Firmic.lib.3 cap 6.

Perseuerantia est in ratione bene consyderata stabilis & perpetua permansio. Cic.2.de Inuent.

Nimia perseuerantia.Cic.pro Domo.

Constantia,grauitas,perseuerantia retinenda est. Cic.7.Philip.

Retinere perseuerantiam sententiæ suæ.Cic.pro Plancio.

Perseuerus,pen.prod. { [illegible] } Adiectiuum. vt Imperium perseuerum. Tacit.lib.15.

PERSEVS,Persei { Περσεύς } vel Perses, Persis siue Persi: sicut Achilles, Achillis vel Achilli: Achilleus,Achillei. Viri proprium,de quo multa præclara gesta narrantur. Hic fertur Cephei gener, quòd Andromedam ceto expositam liberatam à periculo, vxorem duxerit, qui nobilitatis & virtutis causa ad sidera dicitur peruenisse. Cic.lib.2.de Nat.deor.Minorem autẽ Septentrionẽ passis palmis subsequitur Cepheus: hunc antecedit Cassiopea. Ad pedes Andromedæ Perseus describitur. Vide Herodot.lib.7.& Ouidium 4.Metam.

Aerei Perseos plantar a.Valer.1.Argon.

Inachius Perseus.Claud.1 in Ruffinum.

Pennipes.Catul.in Camerium,epigr.51.

Perseis,pen.prod { Περσηΐς } Patronymicum à Perseo. Ouid.4.de Ponto, eleg.16,Trinacriúsque suæ Perseidos author,& actor.

PERSIA { Περσίς } seu Persis, Persidis: & Persida, Persidæ, Orientalis regio,à Perse,seu à Perseo rege sic dicta. Virgilius 4.Georgicorum, Quàque pharetratæ vicinia Persidis vrget. Ouidius 1. Metam.

Danaeia Persis.Ouid.1.de Arte.Danae mater fuit Persei.

Persæ { Πέρσαι } Populi Persiam incolentes.Lucan.lib.10.

Ex Pharris Persisque fuit,Macedúmque tyrannis.

Relligio impia Persarum.Catull.in Gellium,epigr.85.

Infidi Persæ. Horat. 4. Carm. ode 15.

Graues. Horat. 4. Carm. ode 2.

Vescuntur nasturtio Persæ. Cic. 2. de Finib.

Persæ cera circunlitos mortuos condiunt, vt quammaximè permaneant diuturna corpora. Cic. 1. Tuscul.

In Persis augurantur & diuinant Magi, qui congregantur in fano commentandi causa, atque inter se colloquendi. Cic. 1. de Diuin.

Reges Persarum plures vxores habere, his autem vxoribus ciuitates attribuere aiunt solere, hoc modo, Hæc ciuitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines, ita populos habent vniuersos non solùm conscios libidinis suæ, verùm etiam administros. Cic 5. Verr.

Rex Persarum quisquam esse non potest, qui non antè Magorum disciplinam scientiámque perceperit. Cic. 1 de Diuin.

Perseis, pen. prod. {περσηΐς} Patronymicum fœmininum. vt Herbæ Perseides, Magicæ. Ouid. 1. de Remed. amor.

Persicus, pen. corr. {περσικὸς} Adiectiuum, Quod ex Persia est: vt Regnum Persicum. Iuuenal. Saty. 14.

Persicus sinus, Qui ab Oriente est maris Rubri. Plin. lib. 6 cap. 26, Persæ Rubrum mare semper accoluère, propter quod is sinus Persicus vocatur. Meminit & Ptolemæus lib. 5. cap. 4. hodie mare de Balsera nomen habet, in cuius ore insula Gulfar.

Libri Persici. Cic. 1. de Diuin.

Bracha Persica. Ouid. 5. Trist. eleg. 11.

¶Persicus, aliquando pro Opulento & diuite accipitur, à Persarum scilicet diuitiis, luxúque. Horat. 1. Carm. ode 38, Persicos odi puer apparatus.

Ornatus Persicus. Cic. de Senect.

¶Persica mala, dicta sunt, quòd ex Persia primùm allata sunt. Plin. lib. 13. cap. 9. Ægyptus & Persicam arborem sui generis habet, similem pyro, folia retinentem, fertilitas assidua ei, subnascente crastino fructu. maturitas Etesiarum afflatu. Pomum longius pyro, inclusum amygdalæ putamine & corio: colore herbido, sed vbi nux illi, huic pomum, differens breuitate ac mollitie: & quanuis blandiatur prædulcis suauitas, innocuum.

Persicum portum Plautus quum ait, mare Euboicum videtur significare, quòd in eo classis Persarum dicitur stetisse non procul à Thebis. Persicum Plautus dixit peracutum.

Persideo, persides, pen. cor. persedi, pen. prod. persessum {ἐγκάθημαι} persidère, Idem quod Permanere. Plin. lib. 17. cap. 24, Pruinæ perniciosior natura, quoniam lapsa persidet, gelátque, ac ne aura quidem vlla depellitur.

Persides, pisces sunt ex genere Polyporum. Plin. lib. 32. cap. vltimo.

Persido, persidis, pen. prod. persedi, persessum {ἐγκαθίζομαι} persidere, Ex Sido compositum. Lucret. lib. 1,

At neque quo pacto persederit humor aquai Visum est. Id est, Insederit, immissus sit, intrarit, penetrarit. Virg 3. Georgicorum,

Turpis oues tentat scabies: vbi frigidus imber

Altius ad viuum persedit. Seruius, Persedit, Medullas & ossa penetrauit.

Pestilitas persidit in fruges. Lucret. lib. 6. Alij legunt præsidit, sed corruptè.

Persigno, persignas {ἐπισημαίνω} persignare. Liu. 5 bel. Pun. Quibus creati sunt Quinqueuiri muris turribúsque reficiendis, & Triumuiri bini: vni sacris conquirendis donísque persignandis: alteri, &c.

Persillum vocant sacerdotes rudiculum picatum, quo vnguine Flamen Portunalis arma Quirini vnguet. Festus. Persillum dicebant vas quoddam picatum, in quo erat vnguentum vnde arma Quirini vngebantur. Paulus.

Persimilis, & hoc persimile, pen corr. {παρόμοιος} Cic. in Partit. Nihil sanè præter memoriam quæ est germana literaturæ quodammodo, & in dissimili genere persimilis. Horat. de Arte.

Persisto, persistis, perstiti, perstitum, pen. corr. {ἐμμένω} persistere, Durare, perseuerare. Apuleius, Quum me rogassent, an in proposito persisterem. Liu. 8. bel. Maced. Parum est non erubuisse absentem, quum per legatos frustrareris nos, nisi præsens quoque in eadem impudentia persistas? Cic. 2. de Diuin. Aut pertinacissimus fueris si in eo perstiteris, &c.

PERSIVS {περσίος} doctissimus Romanorum, cuius Lucilius meminit. de quo Cic. item 2. de Oratore, C. Lucilius homo doctus & perurbanus dicere solebat, ea quæ scriberet, neque se ab indoctissimis, neque à doctissimis legi velle, quòd alteri nihil intelligerent, alteri plus fortasse quàm ipse de se intelligi vellet: (quo etiam scripsit, Persium non curo legere: hic enim fuit, vt noramus, omnium ferè nostrorum hominum doctissimus: Lælium Decimum volo, quem cognouimus virum bonum & non illiteratum, sed nihil ad Persium) sic ego, &c. Hactenus Cicero. Persius Flaccus, Volaterris Hetruriæ oppido natus est. Constat eum claruisse iisdem temporibus, quibus Domitius Nero imperium vrbis Romæ suscepit. In grammatica præceptorem habuit Rhemnium Palæmonem Vincentium, qui grauissimas inimicitias dicitur exercuisse cum M. Varrone. In Rhetorica Flauium Virginium. Anneum verò Cornutum, qui philosophiæ studio excelluit, magna diligentia, singularíque obseruatione coluit, cúmque eo familiarissimè diu vixit, vt testatur ipse Satyra 5.

Persolata, Herba, de qua Plin. lib. 25 cap. 9, Persolata, quam nemo ignorat: Græci verò ἀρκτίον vocant, folia habet maiora etiam cucurbitis & hirsutiora, nigriotáque & crassiora, radicem albam & grãdem, Persolatam siue persolulatam hoc loco, inquit Hermolaus, Plinius vocat vngulam caballinam, quæ vulgò dicitur: nam arction à personata separat. Vide eúdem Barbarum in cap. 15. lib. 21, apud Plinium.

Persolido, persolidas, pen corr. {καταστερεόω} persolidàre, Idem quod simplex Solido. Stat. 1. Thebaidos,

Diffunditque imbres: sicco quos asper hiatu

Persolidat Boreas. Hoc est congelat.

Persoluo, persoluis, persolui, persolutum, pen. prod. {ἐκτίνω, ἀποτίνω} persoluere, Perfectè, vel in totum soluere,

Ab aliquo persoluere, Vide A vel AB.

Persoluere amico. Decius Brutus, Tantum me tibi debere existimo, quantum persoluere difficile est.

Persolui primæ epistolæ, venio ad secundam. Id est, Respondi ad ea quæ scripsisti in prima epistola. Cic. Att. lib. 14.

Grates persoluere dignas. Virg. 1. Æneid.

Persolui gratia non potest nec malo patri. Quintil. in Ægro redempto. Hoc est, Beneficium ne malo quidem patri reddi potest.

Honorem persoluere alicui. Virg. 8. Æneid.

Officium receptum persoluere. Cic. 7. Verr. Quum & Pop. Rom. satisfactum, & receptum officium Siculis necessariis meis erit persolutum.

Pœnas persoluere, Dare pœnas. Cic. de Amic. Pœnas Reipub. graues, iustásque persoluit.

Pœnas persolues mihi sanguine. Virg 9. Æneid.

Præmia promissa. Ouid. 3. Fast.

Promissum. Cic pro Sextio, Sinite me, quod vobis fretus huic sæpe promisi, id à vobis ei persoluere.

Quæstionem. Cic. Attico, lib. 7, Sed quoniam grammaticus es, si hoc mihi ζήτημα persolueris, magna me molestia liberaris.

Rationem officij. Cic. 7. Verr. Ego mei iam rationem officij confido esse omnibus iniquissimis meis persolutam.

Stipendium. Cic. Attic. lib. 5, Postremò seditio militum sedata ab Appio, stipendiúmque eis vsque Idibus Quintil. persolutum.

Vota. Propert. lib. 2 eleg. 26.

Persoluendus, quinque syllabarum {ἐκτιστέος.} Ouid. ad Liuiam,

Vita data est, vtenda, data est sine fœnore nobis

Mutua, nec certa persoluenda die.

Persolus, pen. prod. Adiect. Persolæ nugæ. Plaut. Curc. 4, Ebriola, persolæ nugæ. Id est solæ & meræ: non vt quidam primi in literis ordinis censent, Persicæ. Sic enim alio loco Plautus idem scribit,

. oculum effodito persolum mihi: luscum loquentem introducens Particula enim augendi addita est verbo, quod omnis expers est incrementi.

Persoluta, siue persolyton, Herba hortensis apud Ægyptios. Plin. lib. 21. cap 33, Et persolutam Ægyptus in hortis serit, coronarum gratia Duo genera eius, mas & fœmina.

Persona, personæ, pen. prod. {πρόσωπον, προσωπεῖον} significat eam qualitatem qua homo differt ab homine, tum in animo, tum in corpore, tum in extrà positis: quæ à Rhetoricis enumerantur in attributis personę: vt Hector ad Priamum, persona filij est, ad Astyanacten persona patris, ad Andromachen persona mariti, ad Paridem persona fratris, ad Sarpedonem amici, ad Achillem persona inimici. Sunt autem & personæ in diuinitate, & quidem qualitates, non substantiæ, si Vallæ credimus: Pater, Filius, Spiritus sanctus. Sed Qualitas est ea quæ possit abesse citra subiecti corruptionem: falsa & Græcula est definitio. Calor enim & lux in Sole nunquam abest. Hæc ferè ex Valla lib. 6.

Imposuit nobis ipsa natura personam magna cum excellentia præstantiáque animantium reliquorum. Cic. 1. Offic.

Naturam & personam alicuius ad aliquam rationem aptam esse. Cic Cæsari in Epist. ad Atticum, lib. 9.

Digna tua persona quæ sunt, ea reminiscere. Seruius Cic. lib. 4. 5:

¶Persona, pro homine. Cic 1. de Finib. Postremò aliquos futuros suspicor qui me ad alias literas vocẽt: genus hoc scribendi etsi sit elegans, personæ tamen & dignitatis esse negent. Cels. in Procem. lib. 1, Medicos nihil tẽtasse iudico: quia nemo in splendida persona periclitari voluerit coniectura sua: ne si non seruasset, occidisse videretur.

Heroicæ personæ Medea & Atreus. Cic. 3. de Nat. deor.

Obscuræ. Cic. Appio, lib. 3. 5, Neque obscuris personis, nec paruis in causis res agetur.

Contrahere personas ad aliquod negotium, Vide CONTRAHO.

Egredi personam. Vlpian. in l. 1. D. De constitut. Quod Princeps alicui ob merita indulsit, vel siquam pœnam irrogauit, vel sicui sine exemplo subuenit, personam non egreditur.

Eximere personam. Vlpian. in l. 1. D. Ne quis eum qui in ius vocat. vi exim. Ofilius putat locum huic edicto non esse, si persona quæ in ius vocari non potuit, exempta est: veluti parens, patronus, cæteræque personæ.

¶Persona, pro eo quod vulgò dicunt *Nomen vel tuum vel meum*. Cic. Attico, lib. 7, Subiicere eisdem præliis, vt mea persona semper ad improborum ciuium impetus aliquid videtur habere populare. Id est, Vt ego semper essem expositus impetui improborum, etiam plaudente quodã modo plebe, inquit Budæus. Idem 12. Philipp. Sic 6. Philipp. Non alienum fuit personas quasdam à vobis recognosci, vt quibuscum bellum gereretur, possitis taciti cogitare.

Hominum innumerabiles personæ. Cic. 2. de Orat.

Colliduntur personæ inter se. Quintil. lib. 7 cap. 3.

Inuadere personas fauorabiles. Quintil. lib. 7. cap. 2.

¶Persona {μορμολύκιον} pro Facie conficta accipitur, quæ à Græcis πρόσωπον vocatur. Hanc iuniores laruam vocant. Vnde in scenis histriones personas accipiunt, hoc est facies serui, aut ancillæ, aut mariti, aut patris. Plin. lib. 12. cap. 14, Persona adiicitur capiti, densúsve reticulus. Martial. lib. 14. 181,

Sum figuli lusus Rufi persona Batauì:

Quæ tu derides hæc timet ora puer.

Persona, ait Bassus apud Gellium, à personando dicta est. Nam caput & os cooperimento personæ tectum vndique, vnáque tantum vocis emittendæ via peruium, quòd non vaga neque diffusa est, in vnum tantummodo exitum collectam coactamque vocem, & magis claros canorósque sonitus facit. Hæc & plura Gellius lib. 5. cap. 7.

Cerea persona. Lucret. lib. 4.

¶Personæ sunt (vt dictum est) in scena qui exprimunt gestu vel habitu senem, vel amatorem, vel auarum, vel iactabundum, &c. Terent. in Prol. Eunuchi,

Parasiti personam inde ablatam vel militis.

Partes & persona. Cic pro Mur. Ego autem has partes lenitatis & misericordiæ, quas me natura ipsa docuit, semper egi libenter: illam verò grauitatis seueritatísque personam non appetiui.
Conuenientes personæ. Quintil. lib. 4 cap. 2.
¶Abijcere personam vnam & Sumere, contraria. Cic. pro Planc. Vbi me, inquam, Plancius, & complexu suo retinuit, multósque menses à capite meo non discessit, abiecta Quæstoria persona, comitísque sumpta.
Adumbrare personam, Vide ADVMBRO.
Aptare personam Herculis infantibus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Capere personam, Vide CAPIO.
Tantam personam, tam grauem, tam seueram non capiunt angustiæ pectoris. Cic. in Pison. De dignitate & maiestate Consulis.
Constituere personas. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Deponere personam. Cic Fam. 7.
Alienam ferre. Liu 3. ab Vrbe.
Vtrunque ferre. Horat. 1 epist. 18.
Nouam formare. Horat. de Arte.
Gerere. Cic Off. 1.
Illigare personas graues sermonibus, Vide ILLIGO.
Imponere alicui personam, Dare prouinciam. Cic. de Lege agrar. Et mihi, quæso, ignoscite, si appello talem virum sæpius. vos mihi Prætori biennio antè Quirites hoc eodem in loco personam hanc imposuistis, vt quibuscunque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum vnà tuerer.
Imponere alicui personam calumniæ. Cic. 4. Verr. Ecquando his de rebus tales viros audituros existimasti? petatur hæreditas ea quæ nulla debetur in prædam Prætoris? interponatur nomen ciuitatis? imponatur honestæ ciuitati turpissima persona calumniæ?
Imponere sibi suam personam. Plin. iunior lib. 1. epist. pen. Sed tu, iterum dicam, plurimum interest, quid esse Tribunatum putes. Tuam personam tibi imponas, quæ sapienti viro ita aptanda est, vt perferatur.
Imponere personam, Rursum aliter. Cic 4 Verr. Dubitate etiamnum si potestis, quin eum iste potissimum ex omni numero delegerit, cui improbam personam imponeret?
Vehementem & acrem personam, quam mihi tempus & Resp. imposuit, iam voluntas & natura ipsa detraxit. Cic pro Sylla.
Inducere personam. Quintil. lib. 3 cap 8.
Introducuntur personæ in dialogis. Vide INTRODVCO.
Seruire personæ. Cic 3 Offic Illud quidem neque dedi, neque do infideli cuiquam: idcirco rectè à poëta, quia quum tractaretur Atreus, personæ seruiendum fuit.
Substituere personas Quintil. lib. 3 cap. 8.
Suscipere personam alicuius. Quintil. lib 4 cap. 2.
Sustineo vnus tres personas, meam, aduersarij, iudicis. Cic. 2. de Oratore.
Grauissimam sustinet personam, qui philosophiam profitetur. Cic in Pison.
Tenere aliquam personam. Cic 3. de Orat. Neque adhuc quam personam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt.
Tractare personam alicuius. Quintil. lib. 4 cap. 1. Ipsius autem litigatoris persona tractanda variè est.
Tueri personam magistratus. Cic. in Brut.
Tueri personam principis, magnū est in Republica. Cic. 9. Philip.
¶Personas etiam dicimus figuras eminentes in ædificiis quæ aquas ore vel mentula fundunt, eóque varios vultus & gestus exprimunt, vt est apud Vlpianum in l. Fundi D. De Actionibus empti.
Personatus, pen. prod. Adiectiuum (προσωπεῖον). Qui est de comœdia. Horat 1 Serm saty. 4.
-quis stomachetur eodem
Quo personatus pacto pater? Hæc Budæus.
Personatus, Persona siue laruis indutus. Cic. Attic. lib. 15. Quid est hoc? quid est autem cur ego personatus ambulem? parúmne fœda persona est ipsius senectutis?
Personata fabula quædam Næuij inscribitur, quam putant quidam primùm à personatis histrionibus, sed quum post multos annos comœdi & tragœdi personis vti cœpere, verisimilius est eam fabulam propter inopiam comœdorum actam nouam per Attellanos, qui propriè vocantur personati: quia ius est iis non cogi in scenam ponere personam, quod cæteris histrionibus pati necesse est. Festus.
Personalis, & hoc personale, pen. prod. (προσωπικός) Quod ad personam pertinet. Vnde Personalis actio, quæ in personam fit. Personale verbum, quod per personas distinguitur.
Personale munus, Vide Vlpianum, D. De constitut. princip. l. 1.
Personalis vsus aquæ. Paulus in l. pen. D. De seruit. præd. rust.
Personata, huius personatæ, pen. prod. (ἀρκεῖον) Genus herbæ nascentis iuxta riuos & flumina. Plin. lib. 25. cap. 9. Quidam arction personatam vocant, cuius folio nullum est latius, grandes lappas ferentem. Colum. lib 6. cap 17. Venena viperæ depellit super scarificationem ferro factam herba, quam vocant personatam, trita, & cum sale imposita. Petasites aliis dicitur, aliis Prosopion.
Personata fundit folia longè maxima, quæ nonnunquam quidam induxerunt qui personati in ludis prodirent. Hinc inditum putauerim nomen. Ruel. lib. 1. Arction prosopites personatiam in Latino sonat. Vulgus nostrum *gletteronem*, vel *Bardanam*: Officinæ *Lappam maiorem* vocant.
Personatia, huius personatiæ, Herba eadem quæ Personata, siue Arction. Plin lib 21. cap. 16. de colocasia, Foliis latissimis etiam si arbores comparentur, ad similitudinem eorum, quæ personatia in nostris amnibus vocamus. Castigatiora exemplaria habent personata. Vide Dioscoridem lib. 4. cap. 92. Cæterùm variant authores in Personatæ, Personatiæ, Persolatæ, & Persolutæ cum nominibus, tum rebus Vide Matthiolum.
Persono, personas, pen. corr. personui (ἐπηχέω) personáre, Magnum sonum emittere, Magna voce clamare & efferre. Cic. pro M. Cælio, Illæ verò non loquuntur solùm, verum etiam personant, huc vnus mulieris libidinem esse prolapsam, vt ea, &c.
Per vrbem totam personat. Val. 2. Argon.
Auratâ citharâ personat Iopas. Virg 1. Æneid.
Cerberus personat regna latratu Virg. 6 Æneid.
Tibia personuit solenni cantu. Ouid. 3. Amor. eleg. 13.
Aurem alicuius personare. Horat. 1. epist. 1,
Est mihi purgatam crebrò qui personet aurem, &c. Hoc est, me admoneat.
Personant aures voce aliqua. Cic. ad Leptam, lib 6. 18, Leptam nostrum iam cupio delectari talibus scriptis, etsi abest maturitas ætatis, tamen personare aures eius huiusmodi vocibus non est inutile. Hoc loco personare significat aliquid ex audito sonore, vocibúsque restare in auribus, quod quasi idem insusurret, diutiúsque illic maneat.
Personare tumultu. Liu. 7. bell. Pun. Ouid. 1. Trist. eleg. 2,
Quantus ab æthereo personat axe fragor.
Domus personuit canibus. Horat. 2. Serm saty. 6.
Personat domus cantu tibiarum. Cic. pro Rosc. Amer. Animi & otium causa tot homines habet, vt quotidiano cantu vocum & neruorum, & tibiarum, nocturnísque conuiuiis tota vicinitas personet.
Saxa personuere dulci fistula. Horat. 1. Carm. ode 17.
Vlulatus personant tota vrbe. Liu. 9. bell. Maced. Non fama modò accepisse vos, sed crepitibus etiam, vlulatibusque nocturnis, qui personant tota vrbe, certum habeo.
Personus, pen corr. Adiectiuum. Valer. 4. Argon.
-hæc procul Io
Spectat ab arce poli iam diuis addita, iámque
Aspide cincta comas, & ouanti persona sistro.
Persorbeo, per orbes, persorbui vel persorpsi, persorptum (ἐκροφέω) persorbēre, Totum sorbere. Plin. lib. 31. cap. 11, Alias ex his mares existimauere, tenui fistula spissiorésque, persorbentes, & quæ tinguntur in deliciis, aliquando & purpura.
Perspeculor, pen. corr. perspecularis (κατασκοπέω) perspeculári, Diligenter speculari. Plin. lib. 8 cap. 16. Assidua nanque satietate obesus exit in litus, recentes arundinum cæsuras perspeculatus. Hirtius de bello Africano, lib 5, Quum de vallo perspecularetur.
Perspergo, perspergis, perspersi, perspersū (ἐπιρραίνω) perspérgere, Idem quod Aspergere Cic. 1. de Orat. Libandus est etiam ex omni genere vrbanitatis facetiarum quidam lepos, quo tanquam sale perspergatur omnis oratio. Cato cap. 130. Codicillos oleaginos, & cætera ligna amurca cruda perspergito, & in sole ponito.
Perspicio, perspicis, pen corr perspexi, perspectum (διορῶ, ἐνορῶ) perspícere. Intueri & diligenter animaduertere. Cic. ad Lentul. lib. 1. 1, Perspiciebant enim in Hortensij sententiam multis partibus plures ituros. Cæsar 2. belli Gall. Qua de causa discederent, nondum perspexerat.
Perspicere & penitus introspicere. Cic. pro Sylla. Perspicite etiam atque etiam, Iudices: nihil est quod in hac causa dici possit vehementius, penitus introspicite Catilinæ, Antronij, Cethegi, Lentuli, cæterorúmque mentes, &c.
Perspicere vnde natus sit error. Cic. 1. de Fin.
Non satis perspicio ista varietas quæ sit. Cic. 2. de Fin.
Quid in quaque re verum syncerúmque sit, quid consentaneum cuique, quid consequens, ex quo quæque gignantur, quæ cuiúsque rei causa sit perspicere. Cic. 2. Offic.
Cum consilio & cura rem aliquam perspicere. Cic. 2. de Inuent.
Altius perspicere, Vide ALTVS.
Facillimè & optimè Cic ad Lentul. lib. 1.
Funditus perspicere omnes res gestas. Lucret. lib. 2.
Rectius perspicere aliquid Lucret. lib. 1.
Perspicere & pertractare totam causam. Cic. 2. de Orat.
Perspicere coniectura. Cic. pro Lege Manil. Multa prætereo consultò, sed ea vos coniectura perspicitis.
Cura vigili perspexerat omnia Ouid. 15. Metam.
Fidem alicuius. Cic. 4. Verr. Cuius in Sicilia virtutem hostes, misericordiam victi, fidem cæteri Siculi perspexerunt.
Fronte (vt aiunt) meum erga te amorem perspicere potuisses. Cic. Attic. lib. 14. Ex frōte perspicere dicimus, quod statim & velut ipso protinus occursu percipimus. Sumptum à physionomicis, qui se profitentur ex oris lineamentis, reliquáque corporis specie, ingenium hominis posse deprehendere. Prouerbium est.
Naturam loci. Cæsar 1. bell. Ciuil.
Videre frequentiam aliquorum, & studia perspicere. Cic. 1. Catil.
Se perspicere, totúmque tentare. Cic. 2. de Leg. Quum se ipse perspexerit, totúmque tentarit, intelliget quemadmodum à natura subornatus ad vitam venerit, quantaque instrumenta habeat ad obtinendam adipiscendamque sapientiam. De homine.
Virtutem & integritatem alicuius. Cic. 5. Verr.
Voluntatem alterius. Cic. ad Attic. lib. 1. 1, Quum perspexero voluntates nobilium, scribam ad te.
Perspicere, pro Reuera discernere. Plin. iunior lib. 1. epist 10, Vt enim de pictore, scalptore, fictore, nisi artifex iudicare: ita nisi sapiens non potest perspicere sapientem.
¶Perspicitur. Cic. 1. de Inuen. Ex re quod perspicitur, & verum esse intelligitur, nihil attinet approbari.
Res ipsæ perspiciantur. Lucret. lib. 4.
In parua pecunia sæpe perspiciuntur quàm sint leues quidam amici. Cic. 1. Offic.
Perspectus, Participium (διορατός) Cæsar 1. bell. Gall. Eorum dierum consuetudine itineris nostri exercitus perspecta.
Amicitia perspecta. Catull. de Cælio, epigramm. 95.
Perspectum cognitum, iudicatum animum alicuius habere. Cic. Bruto, 1. 3.
Vita aliquorum in rebus honestis atque magnis perspecta. Cicero 1. Offic.
Audita virtus alicuius, Perspecta, præsens, experta, contraria. Cic. pro

pro Corn. Balbo, Cuius igitur audita virtus dubitationi locum non daret, huius præsens, experta atque perspecta obtrectatorum voce lædetur?

Perspecta & explorata omnia ad aliquem perscribere. Cic. Attic. libro 3.

Perspectus, Nomen ex Participio {διεγνωσμένος} Quod diligenter animaduersum est. Cic. Attico, lib. 11, Omnem autem spem habeo existimationis priuatarúmque rerum in tua erga me mihi perspectissima beneuolentia.

Perspectè, Aduerb. {διεγνωσμένως} Diligenter, doctè.

Perspectè & doctè sapere. Plaut. Mil. 10.

Perspecto, perspectas {κατοπτεύω} perspectāre, Frequentatiuum. Plaut. Milit. 10, Sinite me prius perspectare ne vspiam insidiæ sient.

Perspectare, Ad finem vsque spectare. Suetonius in Augusto, Ludos quinquennales honori suo destinatos perspectauit.

Perspicientia, perspicientiæ {διάγνωσις} Cic. 1. Offic. Sed omne quod honestum est, id quatuor partium oritur ex aliqua: aut enim id in perspicientia veri, solertiáque versatur. Id est, perfecta cognitione.

Perspicuus, Adiectiuum {διαφανής} Per cuius medium videmus, & magis ad incorporalia pertinet. Martial. lib. 4. 41, de vitro, Prodat perspicuos ne duo vina calix. Idem lib. 4. 22, Perspicua aqua.

Amnis perspicuus. Stat. 4. Thebaid.

Liquor. Ouid. 4. Metam.

¶ Perspicuus {σαφής} per translationem pro Claro, manifesto & minimè dubio. Cic. pro Rosc. Amer. Necesse est eam quoque iustam & magnam & perspicuam fuisse. Idem 1. de Inuent. Quæ perspicuam omnibus veritatem continet assumptio, nihil indiget approbationis.

Mors perspicua. Cic. pro Domo sua, Legerā clarissimos nostræ ciuitatis viros, se in medios hostes ad perspicuam mortem pro salute exercitus iniecisse.

Non obscurum & perspicuum. Cic. 6. Verr. Res quæ esset antea non obscura, sacerdotum testimonio perspicua esse cœpit.

Apertum & perspicuum. Cic. 3 Verr. Omnia aperta, omnia perspicua reperientur.

Perspicuum facere. Cic. 2. Verr. Vt apertus in corripiendis pecuniis fuit, sic in spe corrumpendi iudicij perspicua sua consilia, conatúsque omnibus fuit.

Perspicuum est omnibus. Cic. 4. Acad.

Perspicuum hoc est, constātque inter omnes. Cic. 3. de Nat. deor.

Perspicuitas, pen. corr. perspicuitatis {διαφάνεια} Euidentia Cic. 4. Acad. Propterea quòd nihil esset clarius ἐνάργεια, vt Græci: perspicuitatem aut euidentiam nos, si placet, nominemus. Quintil. lib. 1. cap. 6, de verbis vetustis: Oratio verò, cuius summa virtus est perspicuitas, quàm sit vitiosa si egeat interprete? Perspicuitatem vocat intelligendi facilitatem.

Perspicuè, Aduerb. {σαφῶς} Euidenter. Cic. 4. Acad. Quo enim modo perspicuè dixeris, album esse aliquid, &c.

Dilucidè & perspicuè. Plin. lib. 18 cap 28.

Planè & perspicuè expedire aliquid. Cic. 3 de Fin.

Apertè & perspicuè nulla esse iudicia. Cic. 2. Verr.

Perspicax, pen. corr. perspicacis, pen. prod. om. g. {συνετὸς, συνιστικὸς, ὀξυδερκής, συνετικός} Consyderatus, acutus. Cic. 3. Officiorum,

Quod ni Palamedis perspicax prudentia
Istius percepset malitiosam audaciam. Ex poeta. Terēt. Heaut. 5. 1,
Ego me non tam astutum, neque ita perspicacem esse, id scio. Cic. 1. Offic. acutum & perspicax coniunxit.

Perspicacia, huius perspicaciæ {σύνεσις} Consideratio & acumen. Cic. ad Att. lib. 15, Tandem à Cicerone tabellarius, sed mehercule literæ πεπινωμένως scriptæ, quod ipsum perspicaciam aliquam significaret.

Perspicacitas, pen. corr. Idem {ἀγχίνοια} Cic. ad Atticum, lib. 1. 13, Etsi ex iis quæ scripsimus, tanta es perspicacitate, etiam à me non scripta perspicis. In quibusdam exemplaribus desyderantur hæc verba, es perspicacitate.

Perspissò, Aduerb. {βραδέως} Significat Tardè. Plautus,
Quia quod bene promittunt aruspices, perspissò euenit. Nonius.

Persterno, persternis, perstraui, perstratum, pen. prod. {καταστρώννυμι} persternere, Totum sternere. Liuius 10 ab Vrbe, Eodem anno ab Ædilibus curulibus, qui eos ludos fecerunt, damnatis aliquot pecuariis via à Martis silice ad Bouillas perstrata est.

Perstimulo, perstimulas, pen. corr. {κατακεντῶ} perstimulāre, Idem quod Stimulo. Tacitus lib. 4, Agrippinæ quoque proximi illiciebantur: prauis sermonibus spiritus perstimulare.

Perstino, perstinas, pen. corr. {τιμῶμαι} perstināre, Taxare, siue pro pretio deputare. Apul. Et percontato pretio quòd centum nummis indicaret, aspernatus, Viginti denariis, inquit, perstinaui.

Persto, perstas, perstiti, perstitum, pen. corr. & perstatum, pen. prod. {ἐμμένω} perstāre, Firmum & immobilem stare, Perseuerare. Plinius lib. 7. cap. 2, Philosophos eorum quos gymnosophistas vocant, ab Exortu ad Occasum perstare, contuentes solem immobilibus oculis feruentibus harenis.

In limine perstat quidam. Tibull. lib. 1. eleg. 5.
Animis perstare. Stat. 11. Thebaid.
Negare aliquid, & in eo perstare. Cic. 3. Offic.
In causam damni perstat vterque sui. Ouid. 2. de Arte.
In impudentia. Cic. pro Rosc. Comœd.
Perstare incœpto, vel in incœpto Liu. 8. ab Vrbe.
Perstare in prauitate sua. Cic. 4 Acad.
Perstare in sententia. Cic. pro Rosc. Comœd.
In societate. Liu. 3 belli Pun.
Perstas certare Ouid. 13. Metam.
Perstat contendere. Silius lib. 5.
Hyems perstat. Ouid. epist. 17.
Mens eadem perstat mihi. Virgil. 5. Æneid.
Musa sola comes fugæ perstitit. Ouid. 4. Trist. eleg. 1.
Pudor in ore perstat. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 9.
Rabies perstat. Lucan. lib. 5.

Perstans, Participium {ἐμμένων} vt
Dictis perstantem cernit in iisdem. Valer. 4. Argon.

Perstratus, Vide PERSTERNO.

Perstrepo, perstrepis, pen. corr. perstrepui, perstrepitum, penult. corr. {καταψοφῶ} perstrépere, Valde strepere. Terent. Eunuch. 3. 5,
Abeunt lauatum, perstrepunt, ita vt fit domini vbi absunt.
Crebro pulsatus perstrepit ictu. Claud. 2. in Eutrop.
Rumor in arcana iamdudum perstrepit aula. Stat. 1. Achil.
Tellus perstrepit Silius lib. 8.

Perstringo, perstringis, perstrinxi, perstrictum {καταστρίγγω} perstringere, est (inquit Nonius) Valde stringere, & claudere. Cato cap. 32, Vites bene nodentur per omnes ramos, diligentérque caueto ne vitem præcipites, & ne nimium perstringas.

Perstringere oculos splendore micanti, Offuscare, obnubilare, obscurare. Lucil. lib 30.

Perstringere aciem, aut oculos mentis, & animorum, aut boni ingenij. Cic. 1. de Diuin Eáque parte animi quæ voluptate alitur, nec inopia enecta, nec satietate affluenti: quorum vtrunque perstringere aciē mētis solet Alij tamen legūt præstringere Vide PRAESTRINGO.

Murmure cornuum perstringis aures. Id est, percellis. Horat. 2. Carm. ode 1.

Fulmineum perstrinxit iter. Claud. 1. Paneg.

Terram aratro perstringere. Cic. de Lege agrar. Quod solum tam exile & macrum est quod aratro perstringi non possit?

Portam vrbis alicuius vomere aratri perstringere. Cic. 2 Philip.

Horrore perstringi. Liuius 1. ab Vrbe.

¶ Perstringere aliquem, Leuiter attingere, & interim taxare, & reprehendere, leuíque dolore afficere, leuiter offendere. Cic. pro Sextio, Vt eos quorum sceleris furore violatus essem, vocis libertate perstringerem? Ex Budæo.

Celeriter cursum aliquem. Cic 3 Philip.

Leuiter Cōsulatus meus eum perstringit. Cic. de Clar. Orat. Consulatúsque meus, qui illum primò leuiter perstrinxerat, idem nos rerum meatum gestarum, quas ille admirabatur, laude coniunxerat.

Voluntatem alicuius asperioribus verbis impunè perstringere. Cic. pro Plancio.

Suspicione perstringere. Cic. pro Sylla, Nemo vnquam me tenuissima suspicione perstrinxit, quem non præuerterim.

¶ Perstringere, Summatim & breuiter dicere. Cic. pro Sex. Rosc. Sed in animo est, quemadmodum antè dixi, leuiter transire, ac tantummodo perstringere vnamquanque rem.

Perquàm breuiter aliquid perstringere & attingere. Cicero 2. de Oratore.

Perstrictus, Participium {καταστριγγόμενος} Plin. libro 17. cap. 24. Perstrictus gelu non potuit eò peruenire humor. Hoc est vehementer astrictus.

Perstudiosus, pen prod. Adiectiuum {φιλοσπουδαῖος} Cic. 5. Tusc. Musicorum verò perstudiosum accepimus, &c.

Perstudiosè, Aduerbium. Cic. in Brut. His enim scriptis etiam ipse interfui, quum essem apud Ælium adolescens, eúmque audire perstudiosè solerem.

Persuadeo, persuades, pen. prod. persuasi persuasum, pen. prod. {πείθω, ἀναπείθω, ἐπιπείθω, πείθομαι} persuadēre, Suadendo inducere, Facere vt quis credat. Terent. Adelph. 3. 4, Persuasit nox, amor, vinum, adolescentia. Cæsar lib. 4. Cōment. Idoneum quendam hominem & callidum delegit Gallum, ex illis quos auxilij causa secum habebat: huic magnis præmiis pollicitationibúsq; persuadet, vt ad hostes transeat: & quid fieri velit, edocet. qui vbi ad eos venit, timorem Romanorum proponit.

Auditori aliquid persuadere. Cic. 1. de Inuent.

Opinione non solum, sed etiam ad veritatem sibi aliquid persuadere. Cic. 1. de Nat. deor.

Te tibi persuaderē volo, mihi neminem esse te chariorem. Cic. Attic. lib 10.

Hoc velim tibi penitus persuadeas. Cic. Attic. lib. 14.

Prorsus ita esse, alicui persuadere. Cic Attico, lib. 7.

Confirmauit non solùm mihi, sed etiam persuasit. Cic. Att. lib. 16.

Verè persuades hoc tibi. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Quo modo mihi persuadeo, per parenthesin positum. Cic. pro Rosc. Amer. Ego contra breuem postulationem affero, & (quomodo mihi persuadeo) aliquanto æquiorem.

Ita persuadeas. Cic. ad Brutum lib. 11. 5, Quamobrem velim tibi ita persuadeas, me cum Reip. causa, quæ mihi vita ipsa est charior, tum quòd, &c.

¶ Persuadere, pro Suadere. Terent. And. 3. 3,
Et is mihi persuasit, nuptias quantum queam vt maturem.

Scarabeo citius persuaseris. De iis dictum, qui malis assueuerunt, à quibus tamen reuocari non possunt, eo quòd assuetis videantur optima. Siquidem scarabeus fœtus suos educat in stercore, præcipuè caprino, & indidem pascit, atque ibidem habitat. Vsus est Lucianus in Pseudologista. Meminit Erasm.

Persuadens, pen. prod. Participium {πείθων} vt
Verba persuadentia. Ouid. 1. de Arte.

Persuasus, pen prod. {ἀναπεισθείς} Aliud participium, siue Nomen ex participio. Cic. in Tusc Opinio mali, quo viso atque persuaso, ægritudo insequitur necessariò.

De tua fide mihi persuasum est. Brutus & Cassius Antonio, lib. 11. 2.

Ita persuasum omnibus cum paucis inermibus, perterritis metu, fracto animo, fugisse Antonium. Cic ad Brut. lib. 11. 12.

Persuasissimum est mihi. Brutus Ciceroni, lib 11. 9, Sed quòd mihi persuasissimum est Lepidum rectè facturum nunquam, si fortè vobis id de hoc dubium est.

Persuasissimum habere. Columella lib. 12. cap. 1, Ea porrò persuasissimum habere debebit, aut in totum, aut certè plurimum domi se morari oportere. De villica.

Persuasio {πειθὼ, πεισμονὴ, πίστις} Verbale, dicitur Credulitas & opinio firma, quam fidem appellamus. Cicero 2. de Inuent. Aut persuasioni adolescentiæ, aut alicui non malitiosæ animi affectioni attribuentur.

Arrogans de se persuasio innascitur. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Attonita persuasio, Vide ATTONITVS.
Falsa. Quintil. lib 1. cap. 1.
Inanis. Quintil. lib. 1 cap. 2.
Popularis. Quintil lib. 2. cap 15.
Recepta publicè. Quintil. lib. 3. cap 7.
Inducere sibi persuasionem. Quintil. lib 1 cap. 1.
Tumescere inani persuasione. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Persuasor, pen. prod. Aliud verbale {[illegible]} Qui persuadet.

Persuasorius, Adiectiuum {[illegible]} Quod persuadet. Suetonius in Domitiano, ca. 8, Recuperatores, ne se semper persuasorijs assertionibus accommodarent, identidem admonuit. Quæ sint autem persuasoriæ assertiones, explicat Turnebus his verbis: Olim qui in libertatem vindicabantur, quum serui essent, nec pro se iudicio liberali experiri possent, assertorem quærebant. In causis igitur corporalibus monuit recuperatores, ne tametsi fauorabilis libertas est, sequerentur in iudicio assertiones vel prece vel pretio vel persuasione eblanditas contra ius dominorum.

Persuastrix, persuastricis, pen. prod. Antiquum, f. g. {[illegible]} Plautus Bacchid. 23, -eccas tandem probri
Perlecebræ, & persuastrices.

Persuasibilis, & hoc persuasibile, pen. corr. {[illegible]} Quod potest persuaderi. Quintil. lib. 3. cap. 16, Rhetorice est vis inueniendi omnia in oratione persuasibilia.

Persuasibiliter, pen. corr. {[illegible]} Aduerb. Quintil. lib. 2. cap. 15, Qui finem eius esse ait persuasibiliter dicere.

Persubtilis, & hoc persubtile, pen prod. Valde subtile significat. Cicero pro Plancio, Et quoniam tua fuit perelegans ac persubtilis oratio.

Animus persubtilis, atque minutis corporibus factus. Lucret. libro 3.

Persulto, persultas {[illegible]} persultâre, Ex per & salto frequentatiuo verbi Salio, Saltando lætitiam animi ostendere. Liu. 4. bel. Maced. Quorum vbi arma signáque Lacetani cognouere: memores quàm sæpe in agro eorum impunè persultassent. Tacitus lib. 11, Simul Ibero exercitu campos persultante.

Equis leuibus persultare. Silius lib 3.
¶Persultare, Ferarum proprium & pecudum. Lucret. lib. 1,
Inde feræ pecudes persultant pabula læta. Id est saltant per pabula. Lambinus verò sic, Persultant, Id est saltu percursant, & prætereunt, ac ita negligunt, scilicet rebus venereis intentæ.

Pertædet, pertæduit, pertæsum est {[illegible]} pertædêre, Valde tædere. Gell. lib. 15. cap. 20, Simul duas vxores habuerat, quum id decreto ab Atheniensibus facto ius esset, quarum matrimonij pertædebat. De Euridide. Idem lib. 1. cap. 2, Verbísque eius defatigati pertæduissent.

Pertæscit {[illegible]} pertædéscere. Cato cap. 156, Nolite multum dare, ne pertædescat.

Pertæsum est. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 2, Pertæsum est enim leuitatis, assentationis animorum, non officiis, sed temporibus seruientium. Virg. 4. Æneidos,
Si non pertæsum thalami tedæque fuisset.
Pertæsum est esse domi. Lucret. lib. 3.
Incœpti magni pertæsum est illos. Virg. 5. Æneid.
¶Pertisum quidam legi volunt, pro Pertæsum: quod Cicero non probat in Orat. Concisum, non concæsum? &c. ex quo quidam Pertisum etiam volunt: quod eadem consuetudo non probauit.

Pertæsus {[illegible]} Participium sine verbo, inquit Seruius.
Pertæsus, cum genitiuo. Plaut. Mostell. 5 3.
Ita me ibi malè conuiuij sermonísque pertæsum.
Lentitudinis eorum pertæsa. Tacit. lib. 15. de Epichari muliere.
Pertæsus, cum accusatiuo. Suet in Cæs. cap. 7, Et quasi pertæsus ignauiam suam, quòd nihildum à se memorabile actum esset.
Pertæsus se aliqua re. Sueton in Tib Cæs. cap. 66.

Pertego, pertegis, pen. corr. pertexi, pertectum {[illegible]} pertégere, Perficere quod tegere cœperis. Plaut Rud. 4,
Qui pertegamus villam, dum sudum est? Idem Trinum. 6,
Benefacta benefactis alijs pertegito, ne perpluant.

Pertendo pertendis, pertendi, pertensum {[illegible]} pertendere, Valde tendere, Extendere. Cato de Re rust. cap 52, In arboribus, vbi radices capiant, calicem aut qualum pertendito: per fundum ramum quem radicem capere voles, scarificato, traijcitóque.
¶Pertendere, Rectà tendere & proficisci. Liu. 5 ab Vrbe, Pars maxima, atque ipse Sergius Romam pertenderunt.
¶Pertendere, Contendere. Cic pro Corn. Balbo, Nos Cn Pompeij decretum iudicium de consilij sententia pronuntiatum recognoscemus? cum legibus conferemus? cum fœderibus, quorum acerbissima diligentia est, pertendemus?
¶Pertendere, Ad finem perducere quod intendebamus, aut cœperamus. Terent. Heaut 5 5,
Quid istuc? video non licere, vt cœperam hoc pertendere.
¶Animo pertendere. Propert. lib. 2. eleg. 16,
Quòd si pertendes animo vestita cubare,
Scissa veste meas experiere moras. Id est, obstinata persistes & perseuerabis.

Pertento, pertentas {[illegible]} pertentâre, Diligenter tentare, Experiri, Probare. Terent. And 3. 4, -sed ea gratia
Simulaui, vos vt pertentarem.
Perspicere & pertentare. Cic. ad Qu. frat lib. 1. 4.
Causam totam pertentare & perspicere Cic. 2 de Orat.
Dictis variis pertentat pectora. Stat. 3 Thebaid.
Pertentare administrationem alicuius rei. Cic. 2. de Inuent.
¶Pertentare, Sæpe tentare. Virg. 3. Georgicorum,
Nónne vides vt tota tremor pertentet equorum
Corpora, si tantum notas odor attulit auras?
Gaudia pertentant mentem Virg 5. Æneid.
Gaudia pertentant tacitum pectus. Virg. 1. Æneid.
Omnia pertentare. Lucret. lib. 5.

Pertenuis, & hoc pertenue {[illegible]} Valde tenue significat. Plin. lib. 16 cap. 43, Secatur in laminas pertenues & ilex.
Pertenuis spes, per translationem. Cic. ad Terent. lib. 14. 3.
Argumentum pertenue. Cic. 2. Verr.
Discrimen. Cic de Lege agrar.
Suspicio. Cic. pro Cluent.
Vis. Cic pro Cecina.

Perterebro, perterebras, pen. corr. {[illegible]} perterebrâre, Terebra perforare. Cic. 1. de Diuin. Annibalem Cælius scribit, quum columnam auream, quę esset in fano Iunonis Luciniæ, auferre vellet, dubitarétque verum ea solida esset, an extrinsecus inaurata, perterebrauisse.

Pertergeo, perterges, pertersi {[illegible]} pertergêre, Permulcere. Lucret lib 4.
Et quasi perterget pupillas, atque ita transit. Id est permulcet. De imagine. Lambinus.

Pertergo, pertergis, pertersi, pertersum {[illegible]} pertérgere, penult. corr. Diligenter tergere. Colum. lib. 12. cap 9, Sæpe suffundere ius debebit, nec pati sitire salgama, sed extrinsecus munda spongia vasa pertergere, & aqua fontana refrigerare.
Gausape purpureo mensam pertersit. Horat. 2. Serm. sat. 8,
Aura perterget nostros oculos Lucret. lib 4.

Pertero, perteris, pen corr. pertriui, pertritum, pen prod. {[illegible]} pertérere, Terendo comminuere. Plaut Menæch. 3,
Tum compediti ianuam lima perterunt. Colum. libro 8 cap 5, Vel eadem pertrita, & cum aqua potui data.

Perterreo, perterres, perterrui, perterritum, penult. corr. {[illegible]} perterrêre, Valde terrere. Terent. Eunuch. 5 3.
Pòst exibo, atque hunc perterrebo sacrilegum. Cæsar bell. Gall. lib. 7, Vt sint reliquis documento, & magnitudine pœnæ perterreant alios.
Ferro aliquem reijcere & perterrere. Cic. pro Cecinna.
Obstupefieri & perterreri diligentia alicuius. Cic 2. in Catil.
Somnio perterreri. Cic. 1 de Diuin.

Perterritus, pen. corr. Participium {[illegible]} Cic pro Cæl. An timebant, ne tot vnum, valentes imbecillum, alacres perterritum superare non possent?
Persequi perterritos, inermes, saucios. Cic. Bruto, 10.
Perterritus conscientia. Cic. pro Cluent.
Perterritus metu. Cic. 7. Verr.
Timore perterritus contremui. Cic. 1. de Diuin.
Cerua. Ouid. 11. Metam.
Mœnia. Ouid 1 de Ponto, eleg. 2.

Perterrefacio, perterrefacis, pen. corr. perterrefeci, pen. prod. perterrefactum {[illegible]} perterrefácere, Idē quod Perterreo. Terēt. And. 1. 1,
Perterrefacias Dauum. Brutus ad Cic. libro 11. 20, Sperare eos te perterrefacto, adolescente impulso, posse magna consequi præmia.

Perterricrepus, pen. corr. Adiectiuum, Quod terrorem crepat & incutit. Lucret. lib. 6 de tonitru,
Tum perterricrepo sonitu dat missa fragorem. Cic. in Orat. Imò verò ista sequamur, asperitatémque fugiamus:
Habeo istam ego perterricrepam. Ex poeta.
Perterricrepa mulier, Minax & garrula, quæ perterret crepando & obstrependo.

Pertexo, pertexis, pen. prod. pertexui, pertextum {[illegible]} pertéxere, Peragere, perficere. Translatio sumpta à textoribus, qui primò telam ordiuntur, & orsam deinde texunt. Cic. lib. 2. de Orat. Et pertexe modò, inquit, Antoni quod exorsus es. Idem ad Attic. lib. 1. 9, Totum hunc locum quem ego variè meis orationibus, quarum tu Aristarchus es, soleo pingere de flamma, de ferro (nosti illas [illegible]) valde grauiter pertexui.
Cœptum pertexere. Lucret. lib. 1.

Pertica, huius perticæ, pen. cor {[illegible]} Baculus oblongus. Varro 3. de Re rust. cap. 5, Præterea & perticas inclinatas ad parietem. Ouid. de Nuce,
Pertica dat plenis immitia vulnera ramis.
Pertica, à portando dicta, quasi portica. Ex libello variorum authorum de limitibus.
Sæua pertica. Ouid. de Nuce.
Tristis. Propert. lib. 4 eleg. 1.
Vna & eadem pertica. Plin. epist. 2. lib 8, Ex iis etiam quos non vna (vt dicitur) pertica: sed distinctè, gradatímque tractaui: quanto quis melior & probior, tanto mihi obligatior abiit. Id est quos non vna vlna mensus sum, inquit Budæus. Erasmus, Vna pertica, pro Eadem opera. Sumptum videtur ab his qui metiuntur agros. Perticam posuit pro decempeda. Nam Seruius Sulpitius, vt indicat Festus, dixit perticam esse lineam qua diuiduntur agri.

Perticalis, & hoc perticale, pen. prod. {[illegible]} Colum. lib 4 cap 31, Perticalis ferè salix eundem agrum, quem viminalis, desyderat. Id est ex qua fiunt perticæ.

Pertimeo, pertimes, pen. corr pertimui {[illegible]} pertimêre, Valde timere. Cic 4 Ver. Si nullius vim, nullius potentiam pertimuero. Tacitus lib. 1, Nihil in vulgo modicum terrere, ni paueant: vbi pertimuerint, impunè contemni.
Attoniti Mauras pertimuere manus Ouid. 6. Fast.

Pertimesco, pertimescis, pertimui {[illegible]} pertiméscere, Idē quod Pertimere. Cic. 7. Verr. Hanc tu tantam religionem, si tum in imperio propter cupiditatem & audaciam non pertimescebas: ne nunc quidem in tanto tuo, liberorúmque tuorum periculo perhorrescis?
Rotam fortunæ pertimescere. Cic. in Pison.

Non-

Non mediocriter aliquid pertimescere.Cic.pro Quintio.
Pertimescere de.Cic.7.Verr.De suis periculis, fortunisque omnibus pertimescunt.
Pertimescitur,pen.corr.Passiuum { περιφοβεῖται.} Cic 2.de Lege agraria. Graue est enim nomen imperij, atque id etiam in leui persona pertimescitur.
Pertimescendus,Participium { περιφοβητέος. } vt
Fama inconstantiæ pertimescenda.Cic.Lentulo,lib.1 9.
Pertineo,pertines.pen.corr.pertinui,pertentum { ἀνήκω } pertinere, Ex per & teneo compositum,significat Pertingere,peruenire: & iungitur modò præpositioni IN, modò AD. Vlpianus de Cloacis, l.Prætor ait, Quo minus illi cloacam quæ ex ædibus eius in tuas pertinet, qua de agitur,purgare,reficere liceat,vim fieri veto. Et paulo post,§. Quod ait, Quod ait prætor,pertinet: hoc significat,quod ex ædibus eius in tuas ædes pertinet,hoc est dirigitur,extenditur,peruenit. Cic. 2.de Nat.deor. Vias quæ pertinent ad iecur, eique adhærent. Idem 2.de Diuinat. Quæ potest igitur contagio ex infinito penè interuallo pertinere ad lunam,vel potius ad terram?
Sylua longè introrsus pertinet, Id est extenditur. Cæsar 6.bel.Gall. Syluam esse ibi infinitæ magnitudinis,quæ appellatur Bacenis: hanc longè introrsus pertinere.
Pertinere per. Cic.1. de Nat. deor. Alijs autem libris quandam rationem per omnium naturam rerum pertinentem, vt diuinam esse affectam putat.
¶Pertinere ad, pro Præstari & exhiberi.Cic.ad Cornificium, libro 12.28,Tantùm velim existimes,si negotia Lamiæ, procuratores,liberos,familiam,quibuscunque rebus opus erit, defenderis,gratius mihi futurum, quàm si ea tua liberalitas pertinuisset ad rem familiarem meam.
¶Pertinet { ἀνήκει, προσήκει, διαφέρει } Impersonale,Idem quod Attinet.Pomponius de Verb & rer.signifi l.Verbum,Verbum aliud pertinere latissimè patet. nam & eis rebus petendis aptum est quæ dominij nostri sint:& eis,quas iure aliquo possidemus,quamuis nô nostri dominij sint. Pertinere ad nos etiam ea dicimus, quæ in nulla eorum causa sint,sed esse possint.
¶Pertinet ad te hæc malitia,suspicio maleficij,&c. Plaut. Trucul. 17. Cic.pro Roscio Amer. Spero ex hoc ipso non esse obscurum ad quem suspicio maleficij pertineat.
Pertinet ad rem, Huc spectat,è re est Cic.ad Brutum,lib.13.14,Bonus planè vir,& cum virtutibus, tum ea fortuna (siquid hoc ad rem pertinet) ornatus.Id est,siquid affert momenti.
Pertinet ad Remp. pro Interest Reip. Cic. ad Brutum,1, Id valde pertinuit,vt ego tum intelligebam,ad Remp. vt nunc iudico, ad dignitatem tuam.
Pertinet oratio mea ad fœdus infirmandum. Cic. pro Cornelio Balbo, Nec verò hæc oratio mea ad infirmandum fœdus Gaditanorum Iudices,pertinet.
Pertinet oratio mea ad plures.Cic.pro Rosc.Amer.
Summa illuc pertinet,vt sciatis,&c.Cic.7.Verr.
Latè patet hæc ars,& ad multos pertinet.Cic.1 de Orat.
Hoc eò pertinet,quòd.Cic de Clar.Orat.Caius in l. Si id, De duobus reis, Quæ sententia eò pertinet vt quamuis vel huic vel illi decem soluerit,vel Seio Stichum,nihilominus alteri obligatus maneat. Eò pertinet(inquit Budæus) id est,huius sententiæ effectus eò vsque progreditur,vel,Hæc sententia eò tendit vt,&c.
Pertinet eodem & bryon. Plinius lib.12.cap 18. Hoc est illic de ea herba dicendum est. Cic Attico,lib.8, Ea scripsi, quo in suadendo plus authoritatis haberem, eodemque pertinet, quod causam eius probo.
Quorsum quidque pertinet. Cic.3.de Nat. deor. Vestri non modò hæc non refellunt,verumetiam confirmant, interpretando quorsum quidque pertineat.
Pertinet ad id. Cic.1. Acad. Cætera pertinere ad id putant, aut ad augendum,aut ad tuendum,vt diuitias, vt opes, vt gloriam, vt gratiam.
Pertinet somnium ad hoc.Plaut Merc.5.
Pertinet gemitus luctusque prouinciæ ad capitis tui periculum. Cic.5.Verr.
Pertinent ad vsum nauium.Cæsar 3 bel.Gall.
Ad vsus vestros pertinet.Ouid.1 de Remed.amor.
¶Ætas pertinet ad literas.Quintil.lib.1 cap.1.
Pertinebat ad dandum ei argentum.Plin.lib.8 epist.6.
Pertinere ad me, accipimus pro eo quod est Officium meum esse, siue onus mihi incumbere,& muneris mei esse. Cic.de Amic.Sed eadem bonitas etiam ad multitudinem pertinet. Ibidem, Quod non fecissent profectò,si nihil ad eos pertinere arbitrarentur.
Pertinet ad officium meum.Cic pro Roscio Amer. Ideo quòd prima illa res ad meum officium pertinet: duas autem reliquas vobis Populus Romanus imposuit.
Pertinere in rem aliquam. Cic. 1. de Orat. Talem extitisse eloquentiam,qualis fuerit in Crasso & Antonio , non cognitis rebus omnibus,quæ in tantam prudentiam pertinerent, tantámque dicendi copiam,quanta in illis fuit,non potuisse confirmo.
Pertinens,pen corr. Participium { ἀνήκων. } Cic.2 de Nat.deor. Huic adde neruos,à quibus artus continentur, eorúmque implicationem corpore toto pertinentem.
Pertinax,pen corr pertinacis. pen prod. omn g. { αὐθάδης, αὐθέκαστος } Qui nimis tenax est.Plaut Capt 6,
Quid tu ais?tenaxne pater est eius?P.imò ædepol pertinax.
Cupidus,iratus,pertinax Cic pro Ligar.
¶Pertinax , Aliquando in bonam partem accipitur pro perseuerante. Valerius Max lib.1, Non mirum igitur si pro eo imperio augendo,custodiendóque pertinax eorum indulgentia deorum semper excubuit.
Pertinax recti Tacit Hoc est valde tenax.
Pertinax , Firmus in opinione. Cic.1. de Finibus, Certè inquam, pertinax non ero, tibíque, si mihi probabis ea quæ dices, libenter assentiar.
Pertinax in rem aliquam Seneca de Ira.lib.1.
Pertinax in disserendo vel disputando.Cic.1.de Finib.
Ludere pertinax Horat.3 Carm.ode 29.
¶Certamen pertinax, Durum,& difficile, ac diuturnum. Liu.7.ab Vrbe,Ibi fortuna Populi Romani duos hostium exercitus haud minus pernicioso quàm pertinaci certamine confecit.Sic Pertinax præ lium,Liu.2.bel.Pun.
Digito malè pertinaci direptum pignus Horat.1.Carm.ode 9.
Disputationes in disputando.Cic.1 de Finib.
Dolor.Senec.Hercul.OEtæo,14.
Fama pertinax,Constans & firma.Plin lib.24.cap.17.
Odium Plin.lib.14.cap.1.
Pietas Martial.lib 8.35,Qui præstat pietate pertinaci.
Sermo lenis,minimèque pertinax.Cic.1 Offic.
Studium scribendi Quintil.in Proœm.lib.1.
Pertinacissimus,& perstans.Cic.2 de Finibus, Aut pertinacissimus fueris si in eo perstiteris,ad corpus ea quæ dixi referre: aut deserenda totam Epicuri voluptatem,si negaueris.
Pertinacia, huius pertinaciæ { αὐθάδεια, ἐπιμονὴ } Perseuerantiæ finitima est , inquit Cicero 2.de Inuent. & in bonum & malum accipitur.
In bonum. Sueton. in Cæsare, cap. 68, Ne patientia & pertinacia hostis,animi suorum frangerentur.
Pertinacia & studium vincendi. Cic.1.Acad.Cum Zenone,inquam, vt accepimus,Arcesilas sibi omne certamen instituit, non pertinacia aut studio vincendi (vt mihi quidem videtur) sed earum rerum obscuritate,&c.
In malum.Terent.Hecyra,3.5.
Mane inquam,quò abis? PH.quæ hæc est pertinacia? Cic. pro Plancio,Libertatémque quam in me requiris,quam ego neque dimisi vnquam,neque dimittam,non in pertinacia, sed in quadam moderatione positam putabo.
Quæ pertinacia quibusdam, eadem alijs constantia videri potest. Cic pro Marcello.
¶Accenditur pertinacia,Vide ACCENDO.
Amittere sua pertinacia vitam.Cic.pro Marcello.
Cum pertinacia & iracundia rectè disputari non potest. Cicero 1. de Finibus.
Pertinacia & nimia cupiditas principatus in elatione & magnitudine animi facillimè innascitur Cic.1.Offic.
Refellere sine pertinacia, & refelli sine iracundia parati sumus. Cic 2.Tusculan.
Reprehenditur in minimis rebus pertinacia, calumnia etiam coercetur Cic 4.Academ.
Pertinaciter,pen.corr. { αὐθάδως } Perseueranter, Obstinatè. Plin.in Panegyr.O rem memoriæ literísque mandandam. præfectum Prætorij non ex ingerentibus,sed ex subtrahentibus legere:eundémque otio, quem pertinaciter amet,reddere.
Pertinaciter defendere.Liu 6 ab Vrbe.
Hærere pertinaciter Quintil lib 1 cap 1.
Pertinaciter in tum prælium Liu 8 bel.Pun.
Nimium pertinaciter alicui offensus. Plancus Ciceroni,lib.10.23, Si vno loco essem , verebar necui obtrectatorum viderer & nimium pertinaciter Lepido offensus,& mea patientia etiam alere bellum.
Pertinaciter insequi Liu 2 ab Vrbe.
Pertinaciter manere.Varro 1.de Re rust cap.10.
Durare pertinacissimè.Quintil.lib 1.cap 1.
Pertingo,pertingis,pertigi,pen.corr pertactum { διατείνω, διήκω } pertingere,Peruenire.Plin.lib.11.cap 37, Venam ab oculis pertingere ad cerebrum peritissimi authores tradunt.
Lux oculos pertingit.Lucret.lib 4.
Pertingere per.Cic.2.de Nat.deor. Ex quo intelligi debet eam caloris naturam vim habere in se vitalem per omnem mundum pertinentem.In veteri codice legitur pertinentem.
Pertolero, pertoleras, pen corr. { καρτερῶ } pertolerare, Vsque ad finem tolerare,perferre.Plaut.Amphitr.15,
Ita ista me premunt,pertolerarem vim tantam,cladésque
Exantlarem impatibiles.
Omnia tormenta pertolerare.Lucret.lib 5.
Pertorqueo , pertorques { στρεβλῶ } pertorquere, Ex per & torqueo compositum,Idem quod Torqueo.Lucretius lib.2,
At contrà tetra absynthi natura,ferique
Centauri fœdo pertorquent ora sapore. Id est, efficiunt vt qui ea gustat,ore mandit,os distorqueat.
Pertracto pertractas { ψηλαφῶ } pertractare,Manibus frequentius tractare,& tangere. Cic.in Parad. Barbatulos mullulos receptantem de piscina & pertractantem.
Pertractare bestias manibus. Hirtius de bello Afric.lib.5.
¶Pertractare, per translationem , Apud se reputare , & diligenter considerare. Cic.2.de Finib Tute introspice in mentem tuam ipse, eámque omni cogitatione pertractans percontare ipse te.
Diligenter & sæpe aliquid pertractare.Cic 2.de Inuent.
Diuturnitatem Cic.1 de Diuinat.
¶Pertractare, Disserere, disputare de re aliqua.Cic.4.Tuscul. Qua oratione prætermissa minimè necessaria,ea quæ rem continent pertractemus.
Philosophiam pertractare.Cic 1.de Nat deor.
Pertractatas res habere. Cic 3. Tuscul. Et nimirum hæc illa præstans & diuina sapientia,& perceptas penitus, & pertractatas res humanas habere.
Pertractatio,Verbale { ψηλάφησις } Frequens reuolutio. Cic 1 de Orat. In grammaticis poetarum pertractatio historiarum cognitio,verborum interpretatio,pronuntiandi quidam modus.
Pertraho,pertrahis,pen.corr.pertraxi,pertractum { ἐπισπῶ } pertra-

here, Vi, & cum molimine trahere. Liu 1. bel. Pun. Ea extemplo resolutis quibus leuiter annexa erat vinculis, ab actuariis aliquot nauibus ad alteram ripam pertrahitur. De rate.

Pertrahere aliquem in castra. Liu. 7 ab Vrbe.

Pertrahere vitam, Prolongare. Plin lib 28. cap. 1.

Pertransco, pertransis, pertransiui, pen. prod. pertransitum, pen. corr. { διαβαδίζω, διαπεραιόω } pertransire, Idem quod Transire. Plin. lib. 37. cap. 5, Nubecula enim albicantis est vitium, quum viridis non pertransit aspectus, sed aut intus occurrit, aut excipit in fine visum candor.

Pertranslucidus, pen. corr. Adiectiuum { πάνυ διαφανὴς } Quod valde translucet. Plinius libro 13. cap. 12, Aliàs indecoro visu pertranslucida.

Pertribuo, pertribus, pertribui, pertributum, pen. prod. { παραδίδωμι } pertribúere. Dare. Plinius Traiano, epistol. 107. Apud me & milites & pagani, à quibus iustitia eius, & humanitas penitus inspecta est, certatim ei, qua priuatim, qua publicè testimonium pertribuérunt.

Pertristis, & hoc pertriste { σκυθρωπὸς } Valde tristem significat. Cicero pro Cælio, Et qui in reliqua vita mitis esset, & in hac suauitate humanitatis, qua propè iam delectantur homines, versari periucundè soleret, fuit in hac causa pertristis quidam patruus, Censor, magister.

Pertritus, Vide PERTERO.

Pertumultuosus, penultim. prod. Adiectiuum { πολυθόρυβος } Quod magnum tumultum excitat. A quo

Pertumultuosè, penultima prod. Aduerbium { πολυθορύβως } Cicero ad Catonem, lib. 15. 4, Pertumultuosè, neque tamen non verè, Parthos in Syriam transisse nuntiauerunt.

Pertundo, pertundis, pertudi, pen. corr. pertusum, pen. prod. { κατατιτράω } pertúndere, Valde percutere, aut percutiendo frangere, perforare. Colum. lib 6. cap. 15, Si fortè surculum calcauerit, aut acuta testa vel lapide vngulam pertuderit. Plaut. Pseud. 4,

I puere præ: ne quisquam pertundat crumenam, cautio est.

Guttæ pertundunt saxa. Lucret. lib. 4.

Lacum vino plenum pertundere. Vlpian. in l. Si seruus seruum. §. vlt. in fine.

Materiem pertundere. Lucret. lib. 5.

Pertusus, penult. prod. Participium { διάτρητος } vt Pertusa sella. Cato cap. 157.

In vas pertusum congesta omnia. Lucret. lib. 3.

In pertusum dolium dicta ingerere, pro Operam perdere. Plautus Pseud. 4.

Pertusæ margaritæ, Vide LINEA, in præcedentibus.

Perturbo, perturbas { διαταράσσω } perturbáre, Valde turbare. Terentius Andria, 3 4,

Nihil est preci loci relictum, iam perturbaui omnia.

Præcipitem aliquē ex ciuitate perturbare. Author ad Heren. lib. 4.

Percellere & perturbare aliquem. Cic. 5. Verr.

De Reipub salute magis quàm de sua perturbari. Cic. pro Milone.

Perturbare animos & concitare. Cic. in Orat.

Clamore aliquorum perturbari. Cic pro Rab. perduel. reo.

Corpus totum perturbatur. Lucret. lib. 4.

Perturbari errore & inscitia Cic. 1. de Finib.

Domum perturbare. Seneca Thyeste, 1.

Mentes & animos hominum perturbare Cæsar 1. bel. Gal.

Magno animi motu perturbari. Cic. Attic. lib. 8.

Otium. Cic. 4. Acad. Tum vt exortus est in optima Rep. Tiberius Gracchus qui otium perturbaret, sic Arcesilas qui constitutam philosophiam euerteret.

Perturbare pactiones bellicas periurio. Cic. 3. Offic. Regulus non debuit conditiones, pactionésque bellicas & hostiles perturbare periurio.

Prouinciam aliquam. Cic. pro Sylla.

Rempublicam. Cic. 4. Acad.

Perturbatur omnis vitæ status. Cic. 1. de Finib.

Præposterum, confusum, perturbatum. Cic. 3. de Orat. Non præposteris temporibus, non confusis personis, non perturbato ordine.

Perturbata & confusa onusti cibo & vino cernimus. Cicero 1. de Diuinatione.

Perturbor, perturbaris vel perturbare, perturbatur, Passiuum. Plinius in Panegyr. Vna erat in limine mora consultare aues, reuerentique numinum monitus nemo perturbabatur, nemo submouebatur.

Nec temerè huc dolor vsque potest penetrare, neque acre
Permanare malum, quin omnia perturbentur. Lucret. lib. 3.

Perturbatus, pen. prod. { διαταραχθεὶς } Nomen ex participio. Cic. ad Atticum, libro 6, Sed enim [illegible], si perturbatior est, tibi assignato. Eidem, libro 10, Nunquam vidi hominem perturbatiorem metu.

Acies perturbata, Vide ACIES.

Anima perturbata Lucret. lib. 4.

Seditionibus perturbata ciuitas. Cic. 1. de Lege agrar.

Perturbata res rei, pro Commista. Senec. epist. 96.

Perturbatè, pen. prod. Aduerbium { διαταραγμένως } Cic. 1. de Inuent. Hîc consyderandum erit, nequid perturbatè, nequid contortè dicatur. Item in Orator. Sua confirmare, aduersarij euertere, eáque efficere non perturbatè. Perturbatè aliquid dicitur, quum rerum ac temporum ordo non seruatur: contortè, quum non facilis transitus & directus est, sed obscurus.

Perturbator, penultima prod. Verbale mascul. { διαταρακτικός } Qui perturbat.

Perturbatrix, pen. prod. Verbale fœm. { διαταρακτική } Cic. 1. de Legibus, Perturbatricem autem harum omnium Academiam hanc ab Arcesila & Carneade recentem exoremus vt sileat.

Perturbatio, Aliud verbale { διατάραξις } Cic. 4. Tuscul. Est igitur Zenonis hæc definitio, vt perturbatio sit quod πάθος ille dicit auersa à recta ratione contra naturam animi commotio.

Conuersio rerum & perturbatio. Cic. pro Flacco, Videtis quo in motu temporum, quanta in conuersione rerum ac perturbatione versemur.

Perturbatio cæli & Serenitas, contraria. Cic. 2. de Diuinat.

Valetudinis alicuius perturbatio. Cicero Pæto, lib. 9. 15, Miraris me tanta perturbatione valetudinis tuæ tam grauiter exanimatum fuisse?

Perturbatio vitæ & magna confusio Cic. 1 de Nat. deor.

Perturbatio animi, & Sedatio, contraria. Cic. 5. Tusc. Atqui quum perturbationes animi miseriam, sedationes autem efficiant vitam beatam: dupléxque ratio perturbationis sit, &c.

Perturbatio animi, Tranquillitas & securitas, contraria. Cicero 1. Offic. Vacandum est omni animi perturbatione, &c. vt tranquillitas animi adsit, quæ affert cum constantiam, tum etiam dignitatem.

Turbidi animorum concitatíque motus, perturbationes sunt. Cic. 4. Tuscul.

Cognitio iudicis & Perturbatio, contraria. Cic. 2. de Orat. Illud autem genus orationis non cognitionem iudicis, sed magis perturbationem requirit.

Nouæ perturbationes. Cic. de Fato.

¶Afferre perturbationem, Vide AFFERO.

Errorem animis perturbationémque afferre. Cic. 2. de Diuin.

Commoueri magna animi perturbatione. Cic. Attic. lib. 6.

Quæ fiunt cum aliqua perturbatione, ea neque constanter fieri possunt, nec iis qui adsunt probari. Cic. 1. Offic.

Fugere perturbationes, id est motus animi nimios rationi non obtemperantes Cic. 1. Offic.

Immittere perturbationes, Vide IMMITTO.

In perturbationes exanimationésque ne incidamus cauendum. Cic. 1. Offic.

Ira, aut perturbatione incitatus, impetum iniustè in eum fecit Cic. 1 Offic.

Peccatur perturbatione rationis atque ordinis quicquid peccatur. Cic. in Parad.

Impetu quodam animi & perturbatione, Consilio aut iudicio regi, contraria Cic. 2. de Orat.

Neque perturbationi animi, neque homini, neque fortunæ succumbere. Cic. 1. Offic.

Perturpis, & hoc perturpe { δυσειδής } Valde turpe. Cic. pro Cælio, Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, num tibi perturpe aut flagitiosum esse videatur?

Pertussis, huius pertussis, apud Senecam, vt ait Despauterius, tussis est quæ continuè vexat.

Pertusus, Vide PERTVNDO.

Peruado, peruadis, pen. prod. peruasi, peruasum, pen. prod. { διαβαδίζω } peruádere, Pertransire. Tacit. lib. 4, Neque tamen peruasere hostes nisi admodum pauci.

Peruadere ad. Liu 7 ab Vrbe, Inter trepidationem, tumultúmque Samnitum, præsidium Romanum obuiis custodibus cæsis ad castra cos. peruadit.

Peruadere in. Cic. 2. de Nat. deor. Similiter nares, quæ semper propter necessarias vtilitates patent, contractiores habent introitus, nequid in eas, quod noceat, possit peruadere.

Per agros quantum incendium peruaserit cernitis Cic. 5. Verr.

Peruasit fama, vel rumor. Liu. 5 ab Vrbe, Quibus quum amplissimis verbis gratiæ ab Senatu actæ essent, famáque ea forum atque vrbem peruasisset, subitò ad curiam concursus fit plebis.

Murmur, pauor, clamor, &c. peruasit. Liuius 6. bel. Pun. Murmur à Tribunali totam concionem peruasit, deferri rem integram ad Patres de Campanis.

Peruasit opinio per animos hominum. Cic. pro L. Manilia, Erat etiam alia grauis atque ea vehemens opinio, quæ per animos gentium Barbararum peruaserat, fani locupletissimi & religiosissimi diripiendi causa in eas oras nostrum exercitum esse adductum.

Peruasit morbus. Cic. pro Sylla.

Pallor repentè peruasit ora. Silius lib. 7.

Peruade polū, splendida mundi sydera bigis continuis recepit spoliis. Actius apud Varr. lib. 6 de Lingua Lat. Significat autem eodem Varr. interprete Peruade polum, Vade per polum.

¶Peruadere, Peruenire. vt

Peruadere florem ætatis. Lucretius lib. 1,

-summum ætatis peruadere florem. Quidam legunt finem, sed priorem lectionem probat Lambinus, & interpretatur florem, id est suflum ac perfectum vigorem.

Peruagor, penult. corr. peruagaris { περιπλανάομαι, περιοδεύω } peruagári: & Peruago, peruagas, peruagáre, Per aliquem locum vagari. Cicero 7. Verr. Hîc te Prætore prædonum nauiculæ peruagatæ sunt.

Peruagantur molestiæ mentes omnium. Cicero 1. de Legibus. Molestiæ, lætitiæ, cupiditates, timores, similiter omnium mentes peruagantur.

Honos peruagatur. Cic. 2. de Inuent. Deinde ne is honos nimium peruagetur.

Commune & peruagatum, Diuulgatum. Cicero 1. de Orat. An tu, inquit ille, si de istis communibus & peruagatis vix huic ætati audiendum putas, etiámne illa negligere possumus, quæ tu Oratori cognoscenda esse dixisti?

Peruagatum & celebratum commemoratione alicuius. Cic. pro Plancio. Nihil ex meis est temporibus, quod minus peruagatum, quódque minus aut mea commemoratione celebratum sit, aut hominibus auditum atque notum.

Peruagatus, pen. prod. { περιπλανηθεὶς } Participium, siue Nomen ex participio. Liu 8. bel. Maced. Inter mitissimum genus hominum ferox natio peruagata bello propè orbem terrarum, sedem cepit.

Longè latéque peruagata bona, & Angusta, contraria. Cic. in Partit. Numero sic comparabuntur, vt plura bona paucioribus bonis antepo-

anteponantur, pauciora mala malis pluribus, diuturniora bona breuioribus,longè & latè peruagata angustis.

Causa hæc apud Græcos peruagata est.Cic.1.de Inuent.
Volgaris & peruagata declamatio.Cic.pro Plancio.
Illustris & peruagata fama alicuius rei.Cic.pro Marcello.
Quotidiana & peruagata opera.Cic.3.de Orat.
Sermo ciuitatis peruagatus.Cic.pro Milone.

¶Peruagatior,& Peruagatissimus.Cic.2.de Inuent. Pars autem est peruagatior,& aut in omnes eiusdem generis, aut in pleralque causas accommodata. Idem in Orat.Me autem siue peruagatissimus ille versus,qui vetat,&c.

Peruagus, pen.corr. Adiectiuum { πολυπλανής } vt Puer peruagus vasto orbe.Ouid.2.de Arte.

Perualeo,peruales, perualere { πολυδυναμέω } Plurimum valeo. Lucretius libro 6,
Vsque adeò permananter vis perualet eius. De magnete lapide.
Alij legunt Præualet.

Perualidus.pen corr.Adiectiuum { πολυϊσχυρής } Admodum validus.Liu. 10.bel.Maced Donec ad perualidam aliam vrbem (Certima appellant Celtiberi)peruenit.Alia exemplaria habent Præualidam.

Peruarius,Adiect. { πολυποίκιλος } Valde varius. A quo Peruariè,Aduerbium { πολυποικίλως } Cic.2. de Orat. Reliqua peruariè iucundè narrantur.

Peruasto,peruastas { καταπορθέω } peruastâre.Prorsus vastare. Liuius 6.ab Vrbe,Ad peruastandos fines, nequid ad noua consilia relinquerent virium,duxere.

Peruecho.peruehis,penult.corr.peruexi,peruectum { κατακομίζω } peruéhere, Vsque in aliquem locum portare. Plin.lib 35 cap.6, Sed inde non peruehuntur ad nos. Liuius 5. ab Vrbe, Virgines sacráque in plaustrum imposuit:& Cære quò iter sacerdotibus erat,peruexit.

Nauigatione secunda peruehi.Tacit.lib.2.

¶Peruehi { καταγεσθαι } in portum, per translationem. Cic. ad Atticum,lib.14, Nos autem alium portum propiorem huic ætati videbamus, in quem mallem equidem peruehi, florente Bruto nostro, constitutáque Republica.

Velis passis aliquò peruehi. Cic.1.Tuscul. Portum potius paratum nobis & profugium putemus, quò vtinam velis passis peruehi liceat. De morte.

Peruehi ad exitus optatos. Cic.2. Offic. Et quum prospero flatu eius vtimur, ad exitus peruehimur optatos: & quum reflauit,affligitur. De fortuna.

¶In Asiam,atque inde Romam peruectum est.Tacit.lib.17.

Peruectus, Participium { κατακομισθείς } vt Peruectus in litus. Plinius lib 9.cap.8.

Passu cito peruecta est ad littora.Silius lib.8.

Peruello, peruellis, peruelli & peruulsi, peruulsum { κατατίλλω } peruéllere. Cic lib.3.Tuscul.Quid iaces, aut quid mœres? aut cur succumbis,cedísque fortunæ? quæ peruellere te forsitan potuerit & pungere,non potuit certè vires frangere.

Peruellere aurem,Vide AVRIS.
Peruellere stomachum.Horat 2.Serm.satyra 8,
Rapula,lactucæ,radices,qualia lassum
Peruellunt stomachum. Hoc est irritant,& cum quadam delectatione pungunt atque excitant.

Peruellere ius. Cicero 1. de Orat Neque enim inquit, tam mihi molestus fuit, quod ius nostrum Ciuile peruellit, quàm iocundus, quòd se id nescire confessus est. Id est de iure nostro obtrectat, inquit Budæus.

Peruellere fidem alicuius, pro Cessantem excitare. Seneca de Benefic.5.

Peruenio,peruenis,pen.corr,perueni,pen.prod.peruentum { ἱκνέομαι, ἐξικνέομαι, παραγίνομαι, ἀφικνέομαι } peruenîre, Ad constitutum locum venire, Venire eò quò ibamus. Plin.lib.10. cap.37, Ipse peruéni ad fontem purissimum.

Maturè cum exercitu aliquò peruenire.Cic.pro Murena.
Cum paucis ad aliquam portam peruenire.Cic.in Pisonem.
In portum salua naue.Quintil.lib.2 cap.17.
Peruenire prouinciam.Traianus ad Plinium,epist.16.lib.10.
Peruenire quò volumus.Terent Eunucho,1.2,
Ita est:sed sine me peruenire quò volo. Quasi dicat,Sine me dicere quod maximè cupio.

¶Per summam iniuriam ad miseros aratores quid est in calamitate residui quod Prætore Verre non peruenerit? Cic.5.Verr.

Ad annum septuagesimum peruenit Cyrus.Cic.1.de Diuin.
Quæ ad corpus nostrum, vitámque peruenit, non ea sola vis est, &c.Cic.pro Cecinna.
In crastinum peruenire.Quintil.lib.5.cap.10.
Peruenire ad desperationem.Cæsar 2.bel.Ciuil.
Ad eloquentiam.Quintil.lib.1.cap.1.
Ad fortunas suas aliquando peruenire sese posse spes fuit. Cic.pro Rab.Posthumo.
Ad propositum mihi finem honoris nondum perueneram. Cicero pro Sylla.
Ad fructus.Varro 1.de Re rust.cap.4.
Ad maturam frugem.Quintil.lib.1.cap.3.
Peruenire ad improbitatem Cic.3.Verrina,Vtrum admonitus, an tentatus, an qua est iste sagacitate in his rebus, sine duce illo,sine indice peruenerit ad hanc improbitatem nescio.
Peruenire in maximam inuidiam. Cic.4. Verr. Populum quidem Syracusanum in maximam inuidiam sua infamia alieno præmio peruenisse.
Via aliqua ad aliquam laudem.Cic.de Claris Orat.
Peruenire ad manus. Cic. pro Sextio, Vix serò & raro ad manus peruenitur.
Peruenire in manus.Cic.ad Atticum,lib.8,Ego autem ad te scripsi, vt si tibi fortè reddita esset, mihi curares referendam, ne in illius manus perueniret.

Peruenire in notitiam.Colum.lib 5.cap.8.
Peruenire ad nummos.Cic.ad Brutum,lib.13.15. Vt quamcommodissima conditione libertus Strabonis, qui eius rei causa missus est, negotium conficiat,ad nummósque perueniat.
Peruenire in potestatem alicuius.Cic.proLege Manil.Quum duodecim secures in prædonum potestatem peruenerint.
Peruenire ad primos,pro Inter primos & doctissimos annumerari. Cic. pro Roscio Comœdo, Qui ne in nouissimis quidem erat histrionibus,ad primos peruenit comœdos.
In scripta alicuius peruenire.Cic.Lucceio,lib.5 12.
Conditione vlla in Senatum peruenire non potuit.Cic.pro Flac.
Ad alicuius rei summam peruenire.Quintil in Procem.lib.1.
Peruenire ad summum. Cic 5.de Finib. Sic & extremum omnium appetendorum, atque ductum à prima communitate naturæ multis gradibus ascendit, vt ad summum perueniret, quod cumulatur ex integritate corporis, & ex mentis ratione perfecta.
Peruenire in magnum timorem.Cæsar 1 bel.Ciuil.
Peruenire in tutelam.Cic.pro Roscio Comœdo,Et pupillum fraudare,qui in tutelam peruenit.

¶Peruenit ad me hæc res, Id est resciui, Dictum est mihi. Plautus Milit.7.

Ad aures alicuius nescio quomodo peruenit res hæc.Cic.6.Verr.
Clamor ad aures peruenit.Virg 9 Æneid.
Factio peruenit.Liu.1 ab Vrbe,Necdum à singulis,quia nemo magnopere eminebat,in nouo populo peruenerant factiones: inter ordines certabatur.
Fama ad aures meas peruénit. Cic.pro Sylla,Non modò nihil comperi,sed vix ad aures meas istius suspicionis fama peruenit.
Fama peruenit huc.Ouid 2.de Ponto,eleg 5.
Hæreditas ad filiam peruenit.Cic.2.de Finib.
Humanitas ab isto ad illos peruenisse putatur.Cicero Quinto fratri,libro 1.1.
Iniuria ad paucos ex alieno peccato peruenit. Author ad Herennium,lib.4.
Ad vnum tanta licentia nunquam peruenisset, nisi multorum impunita scelera tulissemus.Cic 2.Offic.
Peruenit lucrum ad eum. Cic.5.Verr. Perparum ex illis magnis lucris ad sese peruenire,Prætorem esse socium.
Pecuniam morte alicuius ad quempiam peruenire.Cic.in Topic.
Plebs in discordiam peruenit cum patribus. Pompô.in l.2.§ Deinde quum esset.D.De origine iur.
Ad liberos qui nihil meruerunt, pœna parentum peruenit. Cic. Bruto,15.
Similitudo naturæ illius ad te, qui ab illo ortus es, peruenit. Cic. pro Murena.

¶Peruenitur,Impersonale. Vlpian in l.1 § Si apud duos.D.deposit. Quòd si nihil alter, vel minus facere possit, ad alium peruenietur. idemque etsi alter dolo non fecerit, & idcirco sit absolutus. nam ad alium peruenietur.

Postquam peruentum est in tecta thalami.Virg 4.Georgic. Idem 2.Æneidos,
Ast vbi iam patriæ peruentum ad limina sedis.

¶Studia perueniendi aliquò nihil prosunt, nisi illud quod eò quò intendas ferat deducátque,cognoris.Cic.1.de Orat.

Perueniens,Participium { ἥκων } vt
Verba refers aures non peruenientia nostras Ouid.3.Metam.

Peruenturus, pen.prod. Aliud participium { ἥξων } Cic. pro Roscio Amer. Videte per deos immortales, quem in locum Remp. peruenturam puteris.

Peruenor, pen prod.peruenaris { κατασκοπέω } peruenári, Idem quod Diligenter venari:& per translationem pro Quærere.& solertia quadam adhibita inuestigare.Plaut.Merc.17,
Defessus sum vrbem totam peruenarier.

Peruerto,peruertis,peruerti,peruersum { διαστρέφω, καταστρέφω, ἀνατρέπω } peruértere, Conuertere, Inuertere, Subuertere, Ad terram ruere. Plaut.Aulul.18,
Et rei dant operam ne cœnet senex,
Aulas peruertunt,ignem restinguunt aqua.

Labefactare & peruértere.Cic.3.de Finib.
Arbusta, virgulta,tecta. Cic.1.de Diuinat.
Defensionem.Author ad Herennium, lib.1, Orestes quum confitetur se occidisse matrem,nisi attulerit facti rationem,peruertit defensionem.
Iura omnia diuina & humana peruertit C.Cæsar.Cic.1.Offic.
Officium.Cic 1.Offic.Sunt nonnullæ disciplinæ,quæ propositis bonorum & malorum finibus,officium omne peruertant.
Omnia peruertere rapinis, incendiis, cædibus. Hirtius ad Ciceronem in Epistolis ad Atticum,lib.15.
Res vetustate robustas.Cic.1.de Diuinat. Quæ est igitur ista calliditas,res vetustate robustas,calumniando velle peruertere?
Sacra inaudita inexpiabili scelere.Cic.de Arusp.resp.
Senatum ipsum principem salutis,mentísque publicæ,vi,cæde incendiísque peruertere.Cic.de Arusp.resp.
Vectigalia peruertere,pro Subuertere.Cic 5.Verr. Quid erat quòd vectigalibus prospiceret Metellus in decumis & in tota re frumentaria, si iste non vectigalia Populi Romani suo quæstu peruertisset?
Hostium vim se peruersurum putauit Crœsus, peruertit autem suam.Cic.2.de Diuinat.
Peruertere aliquem. Cic.1.Verr. Nunquam ille me opprimet consilio,nunquam vllo artificio peruertet, nunquam ingenio me suo labefactare atque infirmare conabitur.

¶Peruertere,solenne verbum Tacito,pro Perdere calumniis, siue subuertere,vt lib.4, Volutare secum quonam modo Germanici liberos peruerteret.

Peruerſus { καταγηϑλίωψ, στρεβλὸς, διάστροφος } Nomen ex participio, dicitur (inquit Valla lib.5.cap.31,) qui verſatur in malo, & à bono verſus eſt. Brutus ad Ciceronem, lib.11.10, Gratiorem me eſſe in te poſſe, quàm iſti peruerſi ſunt in me, exploratum habes.
Præpoſterus & peruerſus. Cic. pro Cluentio, Itaque vt erat ſemper præpoſterus atque peruerſus, initium facit à Bulbo.
Illic & hîc peruerſus eſt. Plaut. Trucul.4.
Prauum & peruerſum. Cic. pro Roſcio Comœdo, Nihil ab hoc prauum & peruerſum produci poſſe arbitrabantur.
Cachinno peruerſo diſtorquere ora. Ouid.3.de Arte.
Peruerſus dies & aduerſus. Plaut. Menæch.2.0. Id eſt, Ineptus, incommodus, intempeſtiuus.
Deformati, inquinati, peruerſi, conturbati ludi. Cic. de Aruſp. reſp.
Mentes peruerſæ. Ouid 2.Triſt.
More peruerſo aliquid facere. Cicero pro Roſcio Comœdo, Niſi forte tu peruerſo more, quod huius eſt, ab alio extorquere non potes, huic eripere potes.
Præmia. Senec. Hippol.9.
Ratio Lucret. lib.4.
Vota. Stat.1.Thebaid.
Quid peruerſius? quid intolerabilius? Cic.4.de Finib.
¶ Peruerſiſſimi oculi. Cic.1.de Natura deor. At erat, ſicut hodie eſt, peruerſiſſimis oculis.
Peruerſè, Aduerbium { στρεβλῶς, διεστραμμένως } vt Peruerſè abuti. Cic.1.de Inuent. Plaut. Amphitr.16, Qui peruerſè adeò peruertit familiæ mentem meæ.
Amplecti aliquid peruerſè. Lucret. lib.1.
Peruerſè, ne dicam impudenter, plerique amicum habere talem volunt, quales ipſi eſſe non poſſunt. Cic. de Amic.
Imitata peruerſè fuit prudentiam ſtulta calliditas. Cic.2.Offic.
Peruerſè videre. Plaut. Merc.6.
Vtuntur peruerſè deorum beneficio multi. Cic.3.de Nat.deor.
Peruerſitas, pen. corr. peruerſitatis { διαστροφὴ, παρατροπή. } Cic. in Orat. Quæ eſt autem in hominibus tanta peruerſitas, vt inuentis frugibus glande veſcantur?
Improbitas & peruerſitas. Cic. Qu. fratri, lib.1.1, Sed quum te alicuius improbitas peruerſitáſque commouerit, ſic te animo incitari vt ab omnibus tua deſyderetur humanitas.
Incredibilis hominum peruerſitas. Cic. Lentulo, lib.1.7.
Ferre humaniſſimè alicuius peruerſitatem. Cicero Quinto fratri, lib.2.8.
Moleſtiſſima diligentiæ peruerſitas. Quintil. lib.1.cap.6.
Peruerſitas opinionum. Cic.3.Tuſcul.

Peruesperi, pen. corr. Aduerbium. pro Valde veſperi. Cic. Varroni lib. 9.epiſt.2, Caninius idem tuus, & idem noſter, quum ad me perueſperi veniſſet, &c.

Peruestigo, perueſtigas, pen. prod. { ἐξιχνεύω, ἐξιχνιάζω, ἐξιχνέω } peruestigâre, Quærendo inuenire. Cic.2.de Orat. Noſſe regiones intra quas venias, vt perueſtiges quid quæras. Idem 6.Verr. Mirandum in modum (canes venaticos diceres) ita odorabantur omnia, & perueſtigabant, vt vbi quicquid eſſet, &c.
Perueſtigata & cognita. Cic.7.Verr. Et illa quæ tentata iam & cœpta ab iſto ſunt, à me autem perueſtigata & cognita, moneo vt extinguas, & longius progredi ne ſinas.
Perueſtigatio, Verbale { ἐξίχνευσις. } Cic 1.de Orat. Sed omnia quæcunque eſſent, vel ſcientiæ perueſtigatione, vel diſſerendi ratione comprehenderint.

Peruetus, penult. corr. huius perueteris, penult. corr. omn. generis. { παλαιὸς } Valde vel admodum vetus. Cic. de Claris Orat. Eum nos vt perueterem habemus, qui L. Martio, M. Manilio Conſulibus, mortuus eſt, &c.
Peruetus epiſtola. Cic. ad Qu. fratrem, lib.3 17.
Perueteres nuces. Plin. lib.23.cap.8.
Peruetuſtus, Adiectiuum, Idem { παμπάλαιος. } vt Peruetuſtus adeps. Plin. lib.20.cap.9.
Peruetuſta verba. Cic.3.de Orat.

Peruicax, pen. corr. peruicacis, pen. prod. omn. gen. { μονιμος, φιλόνεικος, ἰσχυρογνώμων } Durus, contentioſus, nulli cedens, perſeuerans cum quadam vi, in contentione vſque ad conuincendum perſeuerans. Nonius nomen peruicax ait eſſe laudi, pertinax probro. Terent. Hecyra, 4 1,
Adeón' peruicaci eſſe animo, vt puerum præoptares perire,
Ex quo firmiorem inter nos fore amicitiam poſthac ſcires?
Peruicax contra flatus. Plin. lib.16.cap.36.
Iræ peruicax Tacit. lib.4.
Recti peruicax: In bonam partem. Tacit. lib.20, Opum contemptor, recti peruicax, conſtans aduerſus motus.
Achilles peruicax, Vide ACHILLES.
Acies. Senec. Agamemn 6.
Acies oculorum, Vide ACIES.
Contumacia. Colum. lib.6 cap.2.
Inimicus Quintil. lib.5.cap.7.
Muſa. Horat.3 Carm. ode 3.
Thyades. Horat.2. Carm. ode 19.
Peruicacia, peruicaciæ { μονιμία } Durities, Obſtinatio. Cic.4.Tuſcul. Plin. lib.17.cap.20, Perdurandi peruicacia.
Peruicacia & Pertinacia hoc diſtant, inquit Nonius: Peruicacia eſt interdum bonarum rerum perſeuerantia: Pertinacia ſemper malarum.
Peruico, ſiue peruicus { μονιμος } dicitur pro peruicaci, teſte Nonio. Accius,
Sed peruico Aiax animo atque morabilioni. Plaut. Aulul.
Hic quidam peruicus cuſtodem addidit.

Peruideo, peruides, pen. corr. peruidi, peruiſum, pen. prod. { καθοράω } peruidère, Diligenter & perfectè videre. Cic. ad Atticum, lib.4, Ibi te igitur videbo, & peruidebo. Alij legunt promouebo. Idem 3. Offic. Qui hoc non peruiderit, ab hoc nulla fraus aberit, nullum facinus. Et hîc quidam legunt præuiderit. Colum lib.2.cap.1, Videt ſine dubio quid eueniat: ſed cur id accidat, non peruidet.
Peruidere mala. Horat.1 Serm. ſatyra 3,
Quum tua peruideas oculis mala lippus inunctis. P. Vict. lib. variar. lect 20, ait hoc loco peruidere, idem eſſe quod apud Græcos παραβλέπειν, quod eſt, non admodum intentis oculis intueri, conniuere, negligenter inſpicere. Sed alia eſt verbi huius ſignificatio, quam ſuprà diximus: & hoc loco fit vt contrarium ſignificare videatur propter has voces adiectas, oculis lippus inunctis.
Peruidere pulchritudinem. Plin. iunior epiſt.8, Deinde vt pulchritudinem illarum longiore tractatu peruideremus.
Peruideamus vtrum finitum funditus omne Cõſtet. Lucret. lib.1.

Peruigeo, peruiges, penult. corr. peruigui { ἐπακμάζω } peruigère, Valde vigere. Tacit. lib.5, Et vterque opibúſque, atque honoribus peruiguère.

Peruigil, pen. corr. peruigilis pen. corr. om. g. { παννύχιος. } Valla lib. 5.cap.30, Peruigil draco dictus eſt, non quòd pernox eſſet, ſed quòd nunquam dormiret, ſemper vigilans. Plin. lib.33.cap.4, Eámque ſolus intelligit in cacumine montis eius peruigil.
Anguis peruigil. Ouid.12.epiſt.12.
Canis Senec. Herc furen.9.
Cuſtodia. Lucan. lib.4.
Ignis. Stat.2.Thebaid.
Peruigilo, peruigilas, pen. corr. { παννυχίζω } peruigilâre, Totam noctem inſomnem ducere. Martialis lib.9.72,
Nam vigilare leue eſt, peruigilare graue. Cic. pro Roſcio Amer. Non orat vt eam noctem peruigilet. Liu.4. bel. Pun. Peruigilando in armis.
Ad ignes hyberni luminis peruigilare. Virg.1.Georg.
Mero poſito peruigilare. Ouid.2.Faſt.
Peruigilatus, pen. prod. { κατανυκτευθείς. } Ouid.6.Faſtorum,
In multo nox eſt peruigilata mero.
Peruigilatio, Verbale { κατανύκτευσις. } Cic.2.de Legib. Nouos verò deos, & in his colendis nocturnas peruigilationes, &c.
Peruigilium, huius peruigilij { παννυχίς } Multa vigilatio. Plin. lib.11. cap.33, Peruigilio quidem præcipuè vincuntur cibi.
Peruigilium, Sacrum nocturnum quo vigiliæ indicuntur, vt per totam noctem vigiletur. Gellius lib 2.cap.23, Filia hominis pauperis in peruigilio vitiata eſt. Tacit. lib.18, Apud Vitellium omnia indiſpoſita, temulenta, peruigiliis, ac Bacchanalibus, quàm diſciplinæ, & caſtris promptiora.
Hyemale peruigilium. Martianus Capella lib.1.cap.2.
Peruigilij cauſa Lucret. lib.6.

Peruilis, & hoc peruile, pen. prod. { πάνυ εὐτελὴς } Admodum vile ſignificat. Liu 1. bel. Maced. Annona quoque eo anno peruilis fuit.

Peruinco, peruincis, peruici, pen. prod. peruictum { ἐκνικάω } perуincere, Omnino vincere Cic. ad Attic. lib.12 16, Reſtitit, & peruicit Cato. Liu 4.ab Vrbe, Neque vt de agris diuidendis plebi referrent Conſules ad Senatum, peruincere potuit. Tacit. lib.12.
Dictis peruincere aliquid, Probare. Lucret. lib.5.
Viuida vis animi peruicit. Lucret. lib.1.
Peruincere vox dicitur vocem, vel ſonum quem exuperat. Horatius 2.epiſt. 1,
-nam quæ peruincere voces
Eualuere ſonum, referunt quem noſtra theatra?
Mores alicuius peruincere. Propert. lib.1.eleg.16.
Peruincendus { ἐκνικητέος. } Catul. de Leſbia, epigr.71,
Vna ſalus hæc eſt, hoc eſt tibi peruincendum.

Peruiridis, & hoc peruiride, penult. corr. { παγχλωρος } Valde viride. Plin. lib.6.cap.22, Mare id colore peruiridi, præterea fruticoſum arboribus.

Peruiuo, peruiuis, pen. prod. peruixi, peruictum { διαζάω } perуiuere, Vſque ad finem viuere. Plaut. Pœnulo, 2,
Exerce vocem quam peruiuis & colis.

Peruius, Adiectiuum { βατὸς, διάβατος, στρωτὸς } Per quod facilè tranſitur. Terent. Adelph.4.2,
Id quidem angiportum non eſt peruium.
Freta non ſunt peruia nanti. Ouid. epiſt.18.
Loca non peruia equo. Ouid.8.Metam.
Peruiæ naues. Liu.6.bel.Pun.
Peruij ſaltus. Liu.9.ab Vrbe.
Peruiæ tranſitiones. Cic.2.de Nat.deor. Ex quo tranſitiones peruiæ Iani, foréſque in liminibus prophanarum ædium, ianuæ nominantur.
Vſus peruius tectorum. Virg.2.Æneid.
Peruia domus ventis dicitur. Ouid. lib.2.Metam.
Ora non ſunt peruia verbis. Ouid.5.Metam.
Pectora nulli culpæ peruia. Claud. de bello Getico.

Perula, Vide PERA.

Perungo, perungis, perunxi, perunctum { καταχρίω } perungere, Valde vngere, circunquaque vngere. Cic.1.Tuſculan. Corpora oleo perunxerunt.
Ora perungere immunda manu. Ouid.3 de Arte.
Mortuum vnguento perungis. De ſumptu ſuperuacaneo, ſiue quum ſerò quid adhibetur. Moris erat apud priſcos, maximè Ægyptios, defunctorum cadauera, ne putreſcerent, vnguentis perungere.
Perunctus, Participium { καταχρισθεὶς. } vt
Fæcibus ora perуncti. Horat de Arte.
Nardo perunctus adulter. Horat. Epod.4.
Perunctio, Verbale { κατάχρισις. } Plinius lib.24.cap.15, Excalfacit perunctione.

Peruolgo, peruolgas, peruolgâre { διαπιπλάω } Peruagari. Lucretius libro 2,
Multiplexque loci ſpatium tranſcurrere eodem
Tempore, quo Solis peruolgant fulgura cælum.

Peruolo,

Peruolo, pen.corr.peruis, perult { πολὺ βούλομαι } peruelle, Valde cupere. Plaut.Pseud.4,
Simul autem prohibet, facient aduorsum eos qui peruolunt. Cic. ad Attic.lib.1.1, Sed est quod abs te mihi ignosci peruelim.

Peruolo, peruolas, pen.corr. { διαπέτομαι } peruoláre, Celeriter volare.
Coruus peruolat aerium iter. Ouid.2.Fast.
Hirundo peruolat ædes diuitis domini. Virg.12.Æneid.
Peruolare, per translationem, pro Celeriter aduenire, & quasi volando perduci. Cic.in Somnio Scip. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus velocius in hanc sedem & domum suam peruolabit.
Vrbem totam peruolare. Iuuen Satyr.6.
Rumor peruolat agitatus alis. Ouid.6.Fast.

Peruolito, peruolitas, pen.corr. { διαπέτομαι } peruolitâre, Frequentatiuũ. Virgil.8.Æneid. Omnia peruolitat latè loca.
Voces peruolitant per dissepta domorum. Lucret.lib.6.

Peruolitans, peruolitantis. Participium. Lucret.lib.2,
Et variæ volucres nemora auia peruolitantes.

Peruoluo, peruoluis, peruolui, peruolutum, penult.prod. { κατακυλίω } peruóluere, Magna vi voluere. Plin.lib.33 cap.4, Et repleto stagno, excussis obthuramentis erumpit torrens tanta vi, vt saxa peruoluat.
Membra celeres peruoluunt rotæ. Senec.Hippol.10.
Peruoluere librum, Diligenter legere. Catull.de Smyrna, (fuit hoc opus quoddam à Cinna poeta compositum) 9, Smyrnam incana diu secula peruoluent. Vsus est diæresi.
Peruoluitur animus quibusdam in locis. Cic.2.de Orat. Deinde vt in iis locis quos proponam paulo pòst, peruoluatur animus, vt se penitus insinuet in causam, vt sit cura & cogitatione intentus, diligenta est.

Peruoluto, peruolutas, pen.prod. { διεξελίσσω, ἀναπτύσσω } peruolutâre, Frequentatiuum.
Peruolutare libros, Omni adhibita diligentia euoluere Cic.ad Atticum, Quoniam meos cum Thallumeto nostro peruolutas libros. Idem 1.de Orat. Omnium bonarũ artium scriptores ac doctores & legendi & peruolutandi, & exercitationis causa laudandi.

Perurbanus, pen.prod. Adiectiuum { πάνυ ἀστεῖος } Valde vrbanum significat. Cic.2.de Orat. Homo doctus & perurbanus. Et de Claris Orat. Etiam L. Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens toto genere perurbanus.
Oratio perurbana. Cic.in Bruto.

Peruro, peruris, pen.prod. perussi, perustum { καταφλέγω, καταπυρσεύω } perúrere, Valde vrere, & vrendo consumere. Plin.iun.lib.7.epist 1, Quinetiam quum perustus ardentissima febri, tandem remissus, vnctúsque acciperem à medico potionem, porrexi manum. Plin lib.34.cap.17, Eadem in aqua calculus æreus quadrans si addatur, vas peruri.
Perurere cor alicuius Martial.lib.12.45.
Æstu valido perurimur. Ouid 3.de Arte.

Perustus, Participium: vt
Coma perusta sole. Propert lib.4.eleg 10.
Flammis perusta. Senec Medea, 12.
Perustus homo. Cic ad Cæsaré, lib.13.16, Etiam hominẽ perustum etiamnum gloria volunt incendere.
Ora perusta. Propert.lib.3.eleg 13.
Ossa. Tibull.lib.1.eleg 3.
Pectus perustum curis. Senec.Medea,7.
Terra perusta attricto gelu. Ouid.3.Trist.eleg.4.
Perustus fune. Horat Epod.4.

PERVSIA { Περουσία } Tuscorum vrbs, Ptolemæo lib.3.cap.1. Perusium hodie. Vulgò *Perugia. Perouse.*

Perusinus, pen.prod. Adiectiuum { περουσινάτης. } vt
Fames Perusina. Lucan.lib.1.
Sepulchra Perusina Propert.lib.1.eleg.21.

Perutilis, & hoc perutile, pen.corr. { πολύχρηστος } Valde vtile. Cic.ad Atticum, libro 9, In hac enim fortuna perutilis eius & opera & fidelitas esset.

Peruulgo, peruulgas { διαθρυλλέω, ὑποκαλίζω, διαφημίζω } peruulgâre, Seminare in vulgus, diuulgare. Cic.5.Verr. Incredibile dictu est Iudices, sed & factum, & tota Sicilia peruulgatum.
Occultare, & continere domi aliquid, Diuidere passim, peruulgare atque edere populo: contraria. Cic.pro Sylla.
Se omnibus peruulgat mulier. Cic.pro Cælio.
Communicari cum improbis, & peruulgari cum mediocribus hominibus præmia virtutis non oportet. Cic 2.de Inuent.
Peruulgare librum aliquem, quod & Diuulgare dicitur, hoc est In lucem emittere. Cic.ad Attic.lib.12, Tu verò peruulga Hircium. In fine autem epistolæ ait, Hircij librum (vt facis) diuulga. Vt sese explicare videatur Cicero.
Peruulgatum in vulgus. Cic.2.de Finib. Nec de re obscura, vt Physici: aut artificiosa, vt Mathematici: sed de illustri & facili, etiam in vulgus peruulgata loquitur. De Epicuro.
Peruulgatum apud omnes. Cic.4.Verr. Interea cupiditate iste illa sua nota, atque apud omnes peruulgata, quum signa quædam pulcherrima atque antiquissima Thermis in publico posita vidisset, adamauit.
Peruulgatum est. Plaut.Bacchid 20.
¶Peruulgare, pro Pererrare, obire, lustrare. Lucret.lib.2,
Multiplèxque loci spatium transcurrere eodem
Tempore, quo solis peruulgant fulgura cælum. Ex Turneb.Lambinus, Celebrant, complent.
¶ Peruulgare, Ex ignoto notum reddere, & celebrare. Lucret.lib.2,
Et quæ peruolgant nemora auia peruolitantes. De auibus.

Peruulgatus, pen.prod. Nomen ex participio, Consuetum, & vulgò vsitatum significat. Terent.Heaut.1.1,
Vbi rem resciui, cœpi non humanitus,
Neque vt animum decuit ægrotum adolescentuli
Tractare, sed vi & via peruulgata patrum.

Notus & peruulgatus. Cic.4.Acad. Empedocles hæc peruulgata & nota quatuor.
Consolatio peruulgata. Cic. Titio, lib 5.16, Consolatio peruulgata quidem est illa maximè, quam semper in ore, atque in animo habere debemus, homines nos vt esse meminerimus.
Maledicta in omnes Cic.pro Cælio.
Clara, testata & peruulga res. Cic.4.Verr.

Peruulgaturus, penult.prod. Participium { διαθρυλλησόμενος. } Silius lib.7,
Viticolæ nomen peruulgatura Falerni Munera.

Pes, pedis, mascul.gen. { πούς, ῥίζα, σκαλμός } notæ significationis, Dicitur id totum quod est à femore ad calcem. Virg 9.ecloga,
Quo te Mœri pedes?
Digiti pedum. Ouid.11.Metam.
Fiducia pedum. Ouid.9.Metam.
Aptissima forma pedis. Ouid.3.Amor.eleg.3.
Ictus pedis. Ouid.5.Metam.
Mobilitas pedum Ouid.ad Pison.
Motu pedum melior. Virg.5.Æneid.
Orba pedum portenta. Lucret.lib.5.
Sonitus creber pedum. Virg.2.Æneid.
Animalia trunca pedum. Virg.4 Georg.
Vestigia duri pedis Ouid.2.Metam.
¶Celer pedibus. Virg 4.Æneid.
Duorum pedum officio cõtenta. Ouid.1.Metamorph. de Iside, quæ paulo antè in vaccam mutata, quatuor pedibus incedebat.
Melior pedibus. Virg 9.Æneid.
A pedibus, vel Seruus à pedibus, Vide A vel AB.
Habiles & apti ad pedem calcei. Cic.1.de Orat.
Ante pedes, Vide ANTE.
Circum pedes, Vide A pedibus, in A vel AB.
In pedem, siue pedes, Vide IN.
Ad pedes, Vide A pedibus, in A vel AB.
¶Adunci pedes. Ouid.6 Metam.
Albi pedes, Gypsati. Iuuen.Satyr.1.
Aurati pedes, Auratis ornati calceamentis. Ouid.3.Amor.eleg.13.
Aureolus. Catull.in Epithalam.Iuliæ, epigr.56. Hoc est formosus, vel pulcher vt aurum.
Bifidi. Ouid.14.Metam.
Bellus. Catul.in amicam Formiani, epigr.40.
Bisculus. Ouid 7.Metam.
Calidi, Vide Calidus.
Candidus. Horat.4.Carm ode 1.
Claudus. Horat.3.Carm.ode 2.
Curui Ouid 12 Metam. De aquila.
Dubius pes fortunæ. Ouid 4.de Ponto, eleg.3. Incertus & instabilis.
Durus. Ouid 2 Metam.
Equini. Ouid.12.Metam.
Exiguus. Ouid.3.Amor.eleg.3.
Formosi. Propert lib.1 eleg.17.
Gypsatus. Ouid.1.Amor.eleg.8.
Pes humilis, Est locus cuius area humilis est. Ausonius,
Quinetiam riguis humili pede condita pratis. Monuit Turneb.
Imus, Vide IMVS.
Inimicus. Propert.lib.2.eleg.6.
Lacteus. Catul.in Epithal. Mallij, epigr.56.
Lesbius. Horat.4.Carm.ode 6,
Lesbium seruate pedem, mesque
Pollicis ictum. Hoc est carmen lyricum.
Longus. Horat.1.Serm.satyr.2.
Malus. Catull.ad Caluum, epigr.14.
Marmorei, Candidi. Ouid.2.Amor.eleg.11.
Pallidulus. Catul.ad Ortalum, epigr.60.
Recurui. Ouid.2 Fast. De coruo.
Saligni. Ouid.8.Metam.
Segnis Horat.3.Carm.ode 12.
Solidi ære. Ouid.epist.12.
Tumentes. Virg.2.Æneid.
Turpis Horat.1.Serm.satyr.2.
Vacui pedes, Otiosi. Ouid.1.de Arte.
Varus. Persius Satyr.4.
Vdus aqua. Ouid.epist.17.
Velox. Ouid.1.Metam.
Vnci. Virg.3.Æneid.
¶Tardo pede abire. Ouid.2.Amor.eleg.19.
Abiicere se ad pedes, Vide ABIICIO.
Accidere ad pedes omnium. Cic. Attic.lib.1.9, Quum decerneretur frequenti Senatu contrà pugnante Pisone, ad pedes omnium sigillatim accidente Clodio, vt Consules populum cohortarentur, &c.
Aduolui pedibus. Tacit.lib.1.
Aduertere pedem ripæ, Ire ad ripam. Virg.6.Æneid.
Afferre pedem, Vide AFFERO.
Alligare pedes. Ouid.4.Metam.
Amplecti pedes alicuius. Ouid.9.Metam.
Argutari pedibus, Vide Argutor, argutaris in ARGVO.
Carpere viam pede. Ouid.2.de Arte.
Alato pede carpere iter. Ouid 5.Fast. De Mercurio.
Obliquo pede claudicare. Ouid.2.Amor.eleg.17.
Neque pes, neque caput comparet Plaut.Capt.11.
Complecti pedes alicuius Lucan.lib.10.
Conculcare aliquem pedibus. Ouid.12.Metam.
Conferre pedem, siue in pedes, Vide CONFERO.
Conferre pedem cum singulis aduersarij argumentis. Quintil.lib.5.cap.13.
Congredi pede. Virg.12.Æneid.
Coniicere se in pedes, Vide CONIICIO.
Connexæ pedibus apes. Virg.4.Georg.

Consequi aliquem pedibus. Ouid. 9. Metam.
Contendere pedibus cum aliquo. Ouid. 10. Metam.
Siccis pedibus decurrere super æquora. Ouid. 14. Metam.
Deducere pedes de lecto, Vide DEDVCO.
Gracili pede deducit aranea filum. Ouid. 1. Amor. eleg. 14.
Ad imos pedes defluxit vestis. Virg. 1. Æneid.
Ad pedes desilire, Vide AD.
Inoffensos dirigere pedes. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
Diriguere pedes. Ouid. 2. Metam.
Discedere pedem ab aliquo. Cic. pro Deiot.
Dare pedem. Cic. ad Attic. lib. 2. 16, Soror quæ tantum habeat Consularis loci, vnum mihi solum pedem dat. Noli inquam de vno pede sororis queri: licet etiam alterum tollas. Vbi interpres, Vnum pedem dat, id est Mediocrem fauorem præstat, non omnino fauet, viri grauitate deterrita. Contrarium est illi, Omni pede niti, quod est Vniuerso fauore & viribus.
Dolet pes. Lucret. lib. 3.
Efferre pedem porta, Egredi. Cic. ad Attic. lib. 7, Qui pedem porta, quoad hostis cis Euphratem fuit, non extulerit.
Pedibus ire in sententiam alicuius, Vide EO, is.
Nudo pede errare. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.
Vago pede errare. Ouid epist. 10.
Sonitus excitur pedibus. Lucret. lib. 2.
Ferire terram pede. Virg. 3. Georg.
Ferre pedem. Virg. 3. Æneidos,
Ferte simul Faunique pedem, Dryadésque puellæ. Id est, accedite huc.
Huc fert pedes, & illuc. Senec. Medea, 11.
Secum ferre pedem. Sen. Theb. 1. 3. De OEdipo qui cæcus erat.
Extensos ferre pedes. Ouid. 3. de Arte.
Incerto pede ferri, Titubante, qualiter incedunt ebrij. Horatius Epod. 11.
Equestri pede fracta tellus. Seneca Thebaid. 1.
Virtute pedum freti. Lucret. lib. 5.
Timido pede fugere. Ouid. 4. Metam.
Turbato pede fugere. Ouid. epist. 11.
Molli pede fulta. Horat. 1. Serm. satyr. 2.
Iacere pedes, Vide IACIO.
Iacere ad pedes alicuius. Cic. 7. Verr.
Implicare pedes Virg. 11. Æneid.
Teneros pedes imposuere graminibus. Ouid. epist. 15.
Impressit pedem littori. Seneca Agamemn. 6.
Incutere pedem terræ, Vide INCVTIO.
Induitur pedibus aurum, Vide INDVO.
Inferre pedem in ædes, Vide INFERO.
Alternis pedibus insistere, Vide Alternus, in ALTER.
Iuncti pedes. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Celeri pede labi. Seneca Hippol. 6.
Metiri pedibus quadringenta millia passuum. Cic. Quinto fratri, libro 3. 17.
Metiri suo pede, Id est sumptum facere pro modulo facultatum suarum. Horat. 1. epist. 7.
Mouere pedem à limine. Iuuen. Satyr. 10.
Impercussos nocte mouere pedes. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.
Nasci equinis pedibus, Vide NASCOR.
Nasci in pedes, Vide NASCOR.
Ne altero quidem pede. Subaudi, discedere. Prouerbium, quo vel consensus opinionum, vel studij assiduitas significatur. Vsus est Lucianus in Harmonide.
Obteritur pedibus relligio. Lucret. lib. 1.
Offensus pes in porta. Tibull. lib. 1. eleg. 3.
Gloria parta pedibus. Sil. lib. 15.
Pellere terram duro pede. Lucret. lib. 5.
Pendere per pedes, Vide PENDEO.
Penetrare pedem aliquò, Vide PENETRO.
Perfundere pedes amictu, Vide PERFVNDO.
Plaudere choreas pedibus. Virg. 6. Æneid.
Ponere pedem cum aliquo, Id est eodem modo incedere quo ille, nec citius nec tardius mouere pedes. Lucret. lib. 4.
Pedem vbi ponat non habet: pro Ne tantillum quidem agri. in hominem insigniter tenuem & inopem conuenit, inquit Erasmus. Cic. ad Attic. lib. 13, Pedem vbi ponat in suo, non habet: omnino cum Sextius noster parochus publicus occupauit.
Vestigia pedum ponere. Lucret. lib. 3.
Cursu pedum præuertere ventos. Virg. 7. Æneid.
Pes pedem premit. Silius lib. 4.
Æquis pedibus procedere. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 5.
Proferre pedem alicunde. Horat. de Arte.
Proferre pedes. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Proficisci pedibus. Liuius, Per Siciliam pedibus profectus freto in Italiam traiecit.
Ante pedes proijcere aliquid. Virg. 5. Æneid.
Proijcere se ad pedes alicuius. Cic. pro Sextio.
Proruere aliquid pede iniurioso. Horat. 1. Carm. ode 35.
Prosubigit terram pede sus. Virg. 3. Georg.
Pulsare humum pede. Ouid. 1. de Arte.
Libero pede pulsanda tellus. Horat. 1. Carm. ode 37.
Quatere humum pede candido. Horat. 4. Carm. ode 1.
Alterno pede terram quatere. Horat. 1. Carm. ode 4.
Rapiunt me pedes. Horat. 3. Carm. ode 11.
Illusi pedes recusant ferre vitiosum corpus. Horat. 2. Serm. satyr. 7.
Referre pedem. Quintil. lib. 6. cap. 15, Ab iis quæ non adiuuát, quàm mollissimè pedem oportet referre.
Profugum pedem referre. Ouid. epist. 21.
Reflectere pedem. Catull. Argon. epigr. 59.
Reportat pedem ex hoste. Virg. 11. Æneid.
Retro pedem reprimere. Virg. 2. Æneid.
Reuocare pedem. Virg. 9. Æneid.
Sequi ducem propero pede. Catull. de Berecynth. epigr. 58.
Signa pedum sequi, Vestigia. Ouid. 4. Metam.
Signare littus pedibus, Imprimere vestigia, Obambulare in litore. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.
Sistere pedem in limine. Ouid. 1. de Remed. amor.
Spargere arenam pedibus Virg. 5. eclog.
Sternere se ad pedes alicuius. Cic. Attico, lib. 10.
Stare ante pedes alicuius. Virg. 5. Æneid.
Struere pedem veteres, pro eo vsurparunt quod est Fugere. Paulus. Festus: Pedem struit in duodecim, significat fugit, vt ait Seruius Sulpitius.
Subiicere pedibus, pro Contemnere. Virg. 2. Georg.
Supplodere pedem. Cic. 1. de Orat. Quid multa? pedem nemo in illo iudicio supplosit, credo ne Stoicis renuntiaretur.
Pedem pede tangere Ouid. 1. de Arte.
Citato pede tetigit nemus. Catull. de Berecynth. epigr. 58.
Felici pede tangere locum aliquem. Ouid. 1. Fast.
Puellares pedes tardat alta arena. Ouid. epist. 10.
Humili sub pede colla tenet. Ouid. epist. 9.
Tentantur pedes, lingua non constat. Seneca epistol. 84. De ebrio loquitur.
Tollere pedem. Obscœna locutio. Martial. lib. 10. 81. & lib. 11. epigr. 72. Quum quereretur Clodius, quòd soror sua Clodia, quæ tantum haberet Consularis loci, vnum solum sibi pedem daret: Imò verò, inquit Cicero, licet etiam alterum tollas. Dicebatur enim Clodius cum sorore rem habere.
Pedibus trahere, Est contemnere. Cic. ad Attic. lib 4, Non recordor vnde ceciderim, sed vnde surrexerim: fratrem mecum & te si habebo, per me ista pedibus trahuntur. Hoc est (vt exponit Paulus Manutius) Non laboro, etiam si pessimè administrentur. Idē Volumnio, lib. 7. 33, Nam de iudicijs quòd quereris, multo laboro minus: trahuntur per me pedibus omnes rei. Erasmus, Pedibus trahere, est Rem pro suo arbitratu versare.
Pedibus trahuntur victi à victoribus. Liu. 4. bell. Punic. Sed euocatum eum ab legatis Demarata vxor, filia Hieronis, inflata adhuc regiis animis ac muliebri spiritu, admonet sæpe vsurpatæ Dionysij tyranni vocis: qua pedibus tractum, non insidentem equo relinquere tyrannidem dixerit debere. Facile esse, momento quo quis velit, cedere possessione magnæ fortunæ: facere & parare eam, difficile atque arduum esse. Ex his verbis liquet eos pedibus trahi, qui planè victi, sunt in potestate victoris. Sic pedibus trahitur Hector ab Achille, sic Cacus ab Hercule apud Virgilium lib. 8. & Iuuenal. Satyr. 5.
Posita ante pedes transilire, & alia longè repetita sumere, specimen est ingenij. Cic. 3 de Orat.
Transire pedibus. Cæs. Vno omnino loco flumen pedibus, atque ægrè transiri potest.
Pulsu pedum tremit excita tellus. Virg. 12. Æneid.
Venire pedibus. Cic. ad Attic. Alter in Macedoniam pedibus venire volebat.
Vertere pedem. Ouid. 8 Metamorphoseos,
-verso pede pressit arenam. Id est iterum discessit.
Vigescunt pedes læti studio. Catull. ad Seipsum, epigr. 43.
Certamine pedum vincere. Ouid. 11. Metam.
Factum est periculum: iam pedum visa est via. De negotio cuius aliquando periculum feceris. Sumptum à viatoribus. Erasm. Terent. Phorm. 1. 2.
Auersis pedibus volutare, Vide AVERTO.
Volutatus est ad pedes inimicorum frater. Cic. pro Sextio.
¶Pede presso. Liu. 8. ab Vrbe, Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes in interualla ordinum principes recipiebant. Hoc Galli dicunt *A pied quoy*.
¶Sub pedibus volgi, In contemptu vulgi. Lucret. lib. 5.
¶Pedes, vltima correpta, huius peditis, aliquando velut aduerbialiter ponitur, pro eo qui suis pedibus it: neque equi, aut alterius animalis ministerio vtitur. Curtius, Pedes agmen circuibat.
Iret pedes in hostem. Virg. 6. Æneid.
Seu campo pedes ire paras. Stat. 4. Sylu. 4.
Errat pedes in alta sylua. Ouid. 14. Metam.
Incedit pedes. Virg. 10. Æneid.
¶Pedibus, Interdum id significat quod vulgò dicunt *A pied*. Sueton. in Cæsare, cap. 57, In agmine nónunquam equo, sæpius pedibus anteibat. Cæs. in Comm. Tarracone discedit, pedibúsque Narbonam, atque inde Massiliam peruenit. Cic. Curio, lib. 7. 29, Sed quod tu cui licebat, pedibus es consecutus. Interdum verò id quod dicimus *Par terre*. Cic. in Vatin. Quum illud iter Hispaniense pedibus ferè confici soleat: aut siquis nauigare velit, certa sit ratio nauigandi, &c. Idem Attic. lib. 10, Me tamen consilio iuua, pedibúsne Rhegium, an hinc statim in nauem.
Pedibus ire, vel reuerti, aut iter facere. Cic. 3. Verr. Milites, remigésque Miletum Mindo pedibus reuerti iubet.
Ambulare pedibus, Vide AMBVLO.
Obire pedibus regiones, Vide OBEO.
Transmittere pedibus aut equis aliquem locum. Cic. Attico, lib. 16, Duo sinus fuerunt, quos transmitti oportet, Pæstanus & Vibonensis: vtrunque pedibus, equis transmisimus.
Merere pedibus, Vide MEREO.
Pedibus stipendia facere, Idem significat quod Pedibus merere. Liu. ab Vrbe cond.
Pedibus præliari. Cæsar 4. bell. Gall.
Pes, Metaphoricè, aquæ attributus. Horatius,
Leuis crepante, Lympha desilit pede. Et Lucretius,
Qua via secta semel liquido pede detulit vndas. Solent enim poetæ humori fluenti pedem tribuere: id ex eo, vt opinor, quòd etiam currere aqua dicatur, quod sine pedum officio fieri nō posse videtur.

Sic & Virgil.de vino, Ipse suo flueret Bacchus pede. Id est aurei seculi tempore vinum sua sponte fluebat, vinisque flumina erant, non vt nunc, coactum & expressum calcantium pedibus manat.

¶Pes, pro loco. Cic.ad Attic lib.7, Pedem in Italia video nullum esse, qui non in istius potestate sit.

¶Pes, pro Ora, tractu, & limite. Solinus, Quoniã Meliboea in hoc pede computatur. Et rursus, Omnis Africa à Zeugitano pede incipit: &, Procedit in Dalmatiæ pedem. Turneb.

¶Pes mensæ. Plin. lib 12. cap. 1.

Conuulsus pes acernæ mensæ Ouid. 12. Metam.

¶Pes vinaceorum, *Le marc.* Colum. lib. 12. cap 43. Eodem lib. cap. 36, Mustum tortiuum est, quod post primam pressuram vinaceorum circunciso pede exprimitur: id est, *quand on a taillé le marc tout autour.* Rursus eodem lib. cap. 19. In his exemplis videtur pes esse, quantum semel prelo subiicitur. Plin. lib. 18. cap. 31, Pressura vna culeos viginti implere debet. Hic est pes iustus.

¶Pes, Mensuræ genus. Plin. libro 12. cap. 1, Arbor est clara domicilij modo caua, L X X X. atque vnius pedum specu.

Temo protentus in octo pedes. Virg. 1. Georg.

¶Pes quoque in carmine, syllabarum & tẽporum certa dimensio. Pes autem hinc dicitur, quòd vt animalium pedes incedendo vicissim attolluntur ac deponuntur, ita & metrici pedes inter se compositi, quasi quendam gressum orationis efformant, motúmque illius concinnum ac numerosum reddunt. Vel quia quemadmodum pedibus ambulamus, ita & versus quibusdam quasi pedibus incedere videtur. Vel quia pedibus eo modo versus metimur, quo nos pedibus spatia. Metimur enim versum heroicum, & dicimus sex pedum esse: metimur sapphicũ, & dicimus quinque pedũ esse: & cæteros. Quintilian. libro 12. cap. 3, Ne pes quidem otiosus certam legem temporum seruat.

Heroici pedes tres, dactylus, anapæstus, & spondeus. Cicero 3. de Orat.

Citus pes, iambus. Horat. de Arte.

Moderatione quadam certa numerorum & pedum adstrictus histrio. Cic. 1. de Orat.

Claudere verba pedibus. Horat. 2. Serm. satyr. 1.

Certo pede differt sermoni sermo merus. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Incomposito pede currunt versus. Horat. 1 Serm. satyr. 10.

Musa per vndenos emodulanda pedes. Ouid. 1. Amor eleg. 1.

¶Pes etiam dicitur fœdum capitis animal, à multitudine pedum. Varro de Re rust. lib. 3 cap. 9, E capite & è collo eorum crebrò eligendi pedes De pullis.

Pedibus obsitum, id est pediculis. Titinius pedicosum appellat hoc modo, Rus detrudetur pedicosus, squalidus. Pedes autem pro pediculis, sic Plautus refert in Curculione, Item genus inter homines meo quidẽ animo, vt muscæ, culices, cimices, pedésque pulicésque. Et Næuius in Gladiolo,

Pulicésne, an cimices, an pedes, responde mihi? Et Lucilius,

Vbi me vidit, caput scabit, pedes legit. Pedes igitur dicuntur, quos diminutiuè dicimus pediculos. ab his pedicosi appellantur. vt est illud: Pedicosus, squalidus, vbi me vidit, caput scabit, pedes legit. Festus & Paulus.

Pedes nauales. Plaut. Menæchmis,

Asseruatote hæc sultis nauales pedes. Remiges intelligit, ait Turnebus hic, qui in naui loco pedum sunt. Alij remos exponunt. Remi enim pedes videntur, quibus naues ambulant. Hinc illud Ausonij,

Remipedes certant medio cum flumine lembi.

¶Pes milui, Herba. Colum. libro 12. cap. 7, Cimam, caulem, capparim, pedem milui, puleium, digitellum compluribus diebus sub tecto siccari dum flaccescat & tum eodem modo conditi conuenit. Paulo antè dixerat, Battis, & eius coliculum, qui Miluinus pes appellatur.

Miluinus pes, Vide MILVVS.

Pes gallinaceus, vel Pedes gallinacei, Herba. Plin. libro 25. cap. 13, Capnos prima, quam pedes gallinaceos vocant, nascens in parietinis & sepibus, ramis tenuissimis sparsisque, flore purpureo. Pedẽ autem gallinaceum Dioscorides à Græcis caucalidem appellari contendit, éstque olus flore candido, & vmbellam gerens, quod à rusticis daucum syluestrem vocari asserit Galenus.

¶Pes, Funis, quo in naui tenditur velum pro voluntate. Virg. 5. Æneid. Vnà omnes fecêre pedem. Turnebus imam partem veli esse dicit, id est imum angulum. Hinc

Proferre pedem, est funibus, &, vt Seruius loquitur, podiis, imum veli minus adducere, sed laxius esse sinere, & longius producere. Nã pede velum tenditur: aut potius vtranque partem veli æquatam non pati posse, quod fit altero fune reducto, altero producto: atque ita obliquantur veli sinus. Cæcilius,

Venerio cursu veni prolato pede vsque ad saphonem. Plin. lib. 2, Iisdem autem ventis in contrarium nauigatur, prolatis pedibus, vt noctu plerunque aduersa vela concurrant.

Pediculus, pediculi, penult. corr. Diminut mascul. gen. {ποδίσκος} Paruus pes. Plin lib. 9 cap. 28, Mollia sunt, loligo, sepia, polypus, & cætera eius generis. His caput inter pedes & ventrem, pediculi octoni omnibus.

¶Pediculi vocantur quibus fungi, pyra, mala, & huiusmodi sustinentur. Plin. libro 22. cap. 23, Tutiores fiunt fungi cum carne cocti, aut cum pediculo pyri.

Ficorum pediculi. Colum. lib 12. cap. 15.

Granatorum pediculi, siue punicorum. Colum. lib. 12. cap. 44, Deinde sereno cælo granata leguntur cum suis pediculis.

Pomorum pediculi. Colum. lib. 12. cap. 45.

Pyrorũ. Plin. lib. 15. cap. 28, Dependẽt alia pediculis, vt pyra. Alia racemis, vt vuæ, palmæ. Alia & pediculis & racemis, vt ederæ, sambuci.

Vuarum pediculi. Colum. lib 12. cap. 43.

¶Pediculus {φθείρ} Vermis in capite hominis, item in cæteris animalibus. Colum. lib 8. cap. 7, Pluma omnis è capite, & sub alis atque clunibus detergetur. Illic ne pediculũ creet: hic ne stercore loca

naturalia exulceret. De gallinis.

Pedicosus, siue pediculosus, penult. prod. {φθειρώδης} Pediculis plenus. Plautus, Pedicosus, squalidus: vbi me vidit, scabit caput. Martialis libro 12. 59,

Hinc menti dominus pediculosi.

Pedicularis, & hoc pediculare, penultima producta, Quod ad pediculos pertinet. Vnde Pedicularis morbus, quo corpus pediculis scatet. Hunc morbum Græci phthiriasim appellant. nam pthira pediculum dicunt.

Herba pedicularis, quæ & Staphisagria & Pituitaria dicitur. Columel. lib. 6. cap. 30. Dioscorides lib. 4. cap. 150.

Pediolus, huius pedioli, pen corr. mascul. gen. {ποδάριον} Paruus pes. Afranius, Atque adeò nolo nudo pediolo est pus. Alij Petiolus. Ex Nonio.

Pedusculus, pen. corr. {ποδάριον} Paruus pes. Plin. lib. 11. cap. 10, Si cooriatur procella, apprehensis pedusculo lapillis se librant. Vetus exemplar legit, apprehensi pondusculo lapilli, &c.

Pedam {ἴχνος} (inquit Festus) vestigium humanum, præcipuè pedis, appellasse antiquos in commentariis quibusdam inueniri solet.

Pedalis, & hoc pedale, pen. prod. {ποδιαῖος} Quod est pedis: vt Pedale spatium, &c. Varr. 3. de Re rust. cap. 5, In fimo intra falere est stagnum cum margine pedali. Cæsar. 3. bel. Gal. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus cõfixa clauis ferreis, digitis pollicis crassitudine.

Pedulis, & hoc pedule, pen. prod. vt Fasciæ pedules, quibus inuoluuntur aut vestiuntur pedes. Vlpian. D. de aur. arg. mundo, &c. legat. l. Argumento sunt. Fasciæ crurales, pedulésque, & item pilea vestis loco sunt: quia partem corporis vestiũt. Turnebus pedules interpretatur calceos: vt in regula Benedictinorum, Indumenta pedum, pedules & caligas. Iterum, Et pedules, & quodcunque est vetustũ reddant, dum accipiũt nouum. Reperi in veteri lexico, pedules esse operimentum pedum. Hæc ille.

Pedamen, pen. prod. pedaminis: & Pedamentum, pedamenti {χάραξ} Sustentaculum quod alicui arbusculæ adhibetur, vel etiam vitibus ad eas muniendas & fulciendas. Plin lib. 17. cap. 20, Castanea pedamentis omnibus præfertur. Colum. lib 4. cap. 30, Pedaminum iugorúmque & viminum prospiciendorum tradenda ratio est.

Pedaneus, Adiectiuum, Idem est quod Pedalis. Colum. libro 5, Et ideo in maritandis arboribus nemo minorem pedanea scrobem vitibus comparat.

Pedaneus iudex, Qui à præside constituitur vt minora iudicia discernat: quòd is magistratus non veheretur curru, sed pedibus proficiscatur in forũ. Vlpian. in l. 1. §. Item Senatusc. D. De postulando, Item Senatusconsulto etiam apud iudices pedaneos postulare prohibetur, calumniæ causa publico iudicio damnatus.

Pedarius, huius pedarij Pedarij dicuntur, qui in Senatu sententiam non dicunt, sed ab alio dictam comprobant, mouentes se loco, & in partem eius qui dixit, ambulantes. propter quod qui ita faciunt, ire in sententiam pedibus dicuntur, & ab actu transeundi pedibus in aliena sedilia, pedarij sunt appellati. Cic. Attic. lib. 1. 14. Est illud s. c. summa pedariorum voluntate, nullius nostrum authoritate factum. Et epistola sequente, Et raptim in eam sententiam pedarij concurrerũt. Festus, Pedarium Senatorem significat Lucilius quum ait, Agipes vocem mittere cœpit. Qui ita appellatur, quòd tacitus transeundo ad eum cuius sententiam probat, quid sentiat indicat. Vide Gellium lib. 3. cap. 18.

Pedatim, penultima prod. {κατὰ πόδας} Aduerbium, à Pedo, pedas. Plinius libro 11. cap. 45, Leo tantum & camelus pedatim gradiuntur. Hoc est, vt sinister pes non transeat dextrum, sed subsequatur.

Pedatum, pedati. Nonius, Pedato positum pro repetitu vel accessu, Cato Originum libro 1, Igitur tertio pedato bellum nobis fecere. Hoc est, tertio reuersi, inquit Sipontinus. Idem in Dissuasione de fœneratione, Tertio autem pedato item ex fœnore discordia excrescebat.

Nisi pedato tertio omnes afflixero. Plaut. in Cistell. Turnebus interpretatur impetu, ingressu, incursu. A vetere critico explicatur [illegible].

Pedepressim, Aduerbium {βάδην} Id est, Nonio interprete, cautè, lenta & tarda itione.

Pedes, peditis, penultima correpta, mascul. gen. {πεζὸς} Miles qui pedibus militiam exercet. Cæs. 8. bel. Gal. Equitatum omnem Germanósque pedites summæ velocitatis omnes ad castra hostium præmittit.

Acies peditum. Tacit. lib. 4.

Cateruæ peditum. Horat. 2. epist. 1.

Nimbus peditum, Densa multitudo. Virg. 7. Æneid.

Armatus pedes. Virg 6 Æneid.

Peditum & equitum copias contrahere. Cn. Magnus Domitio in Epist. ad Attic. lib. 8.

Peditem pedes obtruncat. Virg. 10. Æneid.

Pedes viator. Plin. lib. 15 cap. 29.

Peditatus huius peditatus, masc. gen {τὸ πεζὸν} Peditum copiæ. Cic. 5. Philip. Tu ciuem sceleratum & perditum Gallorum & Germanorum exercitu, pecunia, peditatu, equitatu, copiis instrues?

Armatura varia peditatus, & equitatus. Cic. Mario, lib 7. 1.

Pedester {πεζικὸς} significat eum qui pedibus iter facit. Apuleius, Qui modò in exercitum profectus est pedester. Martial. lib. 1. 28,

Abnuit in liquidis ire pedester aquis.

¶Hic & hæc pedestris, & hoc pedestre, vt Pedestris exercitus, qui peditibus tantum constat, non etiam equitibus. Pedestria auspicia nominabantur, quæ dabantur à vulpe, lupo, serpente, equo, & cæteris animalibus quadrupedibus. Paulus.

Acies pedestris, Vide ACIES.

Pedestres copiæ. Cic 2. de Finib.

Pugna. Virg 11 Æneid.

Pedestres, naualésve pugnæ. Cic. de Senect.

Statua. Plin. lib. 34 cap. 6.

Scutum. Liu.7.ab Vrbe.

Statua ænea pedestris vel equestris. Cic.9.Philip.

Pedestris oratio, dicitur numerosa, & secundum metricam rationem composita, quanuis non sit carmen. Quintil.lib.10.cap.1. Philosophorum quis dubitet Platonem esse præcipuum, siue acumine disserendi, siue eloquendi facultate diuina quadam & Homerica? multum enim supra prosam orationem, & quam pedestrem Græci vocát, surgit: vt mihi non hominis ingenio, sed quodam Delphico videatur oraculo instinctus. His verbis (ait Budæus in quadam epistola ad Salmonium Macrinum) prosam & pedestrem orationem eandé esse intelligo: ita vt & coniunctio sit [illegible]. Siquidem Græci πεζὸν λόγον prosam orationem vocant, quasi peditem sermonem, & πεζολόγους historicos. Neque verò id vocabulum à pedibus metricis inditum est, sed aliquid humile submissúmque denotat significatione præcipua, nisi fallor, quasi dicas humi gradiens, quódque nec carminis sublimitate vehitur, nec figurata numerosáque oratione nititur: etiam si in vniuersum vsurpari soleat pro omni oratione soluta lege carminis. Sed humilitas ista & submissio intelligenda mihi videtur in pronuntiatione, ac vocis temperamento, magis quàm in structura aut elocutione, tum quidem certè quum prosam orationem in vniuersum hoc vocabulo significamus. Argumentum huiusce opinionis, illud Horatij in Arte poetica esse potest,

Interdum tamen & vocem Comœdia tollit,

Iratúsque Chremes tumido delitigat ore:

Et tragicus plerunque dolet sermone pedestri. Simul illud Luciani, [Greek illegible] acsi dicas, Nihil autem tibi tragœdiæ simile, sed pedestria omnia populariáque, citra fastum prorsus & elationem. Hactenus ille. Nam carmen suis numeris quasi equis iunctis tollitur, celeriúsque incedit oratione prosa in vniuersum: vtpote quum ipsa prosa intra sermonis pronuntiationem cohibeatur, etiam si sit grandiloquentior, ac suapte ipsa grauitate sublimis, neque enim in cáticum effertur vt poema. Sunt alioqui prosæ orationis duo genera eodem Fabio authore, quum lib.11.cap.2, ita scripserit, Etiam quæ bene composita erunt, memoriam serie sua ducent. Nam sicut facilius ediscimus versus quàm prosam orationem, ita prosam vinctam quàm dissolutam. Quibus verbis intelligimus pedestrem orationem non esse propriè orationem numeris vinctam aptámq; oratoriis, & ita compositam vt fastigium sermonis excedat: qualis est Platonis, cuius suprà meminit. Hæc Budæus. Porrò illud Horatianũ, sermone pedestri, Ianus Parrhasius exponit humili, Comico, comparatione equestris. Cicero in Oratore: Itaque video visum esse nonnullis, Platonis & Democriti locutionem, etsi absit à versu, tamen quòd incitatius feratur, & clarissimis verborum luminibus vtatur, potius poema putandum, quàm Comicorum poetarum: apud quos, nisi quòd versiculi sunt, nihil est aliud quotidiani dissimile sermonis. Terentianus de Cretico,

Optimus pes & melodis, & pedestri gloriæ

Plurimum orantes decebit, quando penè in vltimo

Obtinet sedem, beatam terminet si clausulam

[Greek illegible] imam: nec [Greek illegible] respuo.

Plenius tractatur istud arte prosa rhetorum. Idem de carmine Iambico:

Sed qui pedestres fabulas socco premunt,

Vt quæ loquuntur sumpta de vita putes, &c. Pedestres fabulas, id est quæ pedestri orationi seu prosæ esse videntur simillimæ. Vnde Priscianus in lib. De versibus Comicis tradit multos iudicasse Comœdias nõ constare versu. Cicero in orat. ad Brut. Comicorum senarij propter similitudinem sermonis sic sæpe sunt abiecti, vt nonnunquam vix in his numerus & versus intelligi possit. Asitionius apud Priscianum: Comici poetæ laxius etiam in versibus quàm tragici, spatium dederunt: & illa quoque loca quæ propriè debebantur Iambo, dactylicis occupant pedibus, dum quotidianum sermonem imitari volunt, & à versificationis obseruatione spectatoré ad actum rei conuertere, vt non fictis, sed veris affectionibus inesse videantur. Horat.lib.1.Sermon.Satyra 4.

-neque enim concludere versum

Dixeris esse satis: neque si quis scribat vti nos

Sermoni propiora, putes hunc esse poetam.

Ingenium cui sit, cui mens diuinior, atque os

Magna sonaturum, des nominis huius honorem.

Idcirco quidam Comœdia, necne poema?

Esset, quæsiuere, quòd acer spiritus ac vis

Nec verbis, nec rebus inest, nisi quòd pede certo

Differt sermoni sermo merus. Id est, nisi quòd sermo purè prosaicus differt à sermone comico, certo pede, id est metri genere.

Musa pedestris. Horat. Sermon.lib.2.satyr.6.

Ergo vbi me in monteis, & in arcem ex Vrbe remoui,

Quid prius illustrem satyris, Musáque pedestri? Pedestri, quia pedibus stet. Acron. Alij sic: Pedestri, id est familiari & humili Musa.

Historiæ pedestres Horat.2.Carm.ode 12,

-tuque pedestribus

Dices historiis prælia Cæsaris

Mecœnas melius. Hoc est veritate orationis solutæ melius, quàm equestribus, id est metricis. Ad Mecœnatem scribit, docens non conuenire historiam poetæ, vt nec graues res carmini lyrico, sed remissas potius & iocis aptas. Facta enim Cæsaris ipsum Mecœnaté melius exerciturum prosaica oratione dicit. Acron.

Sermo pedestris. Horat. de Arte.

Pedetentim, Aduerbium { [Greek illegible] } cõpositum à pede, & tento, tentas: hoc est Passim, & per passus. Cic.1.Offic. Eam imitationem si tempora adiuuabunt, facilius commodiúsque faciemus: sin minus, sensim erit, pedetentímque facienda. Sic pro Quintio, Timidè tamé & pedetentim istuc descendunt. Terent. Phorm 3.3,

Di bene vertát quod agas, pedetentim tamé. Donatus, Pedetentim, Cautè, à pedibus tentando. Cic. ad Dolabellam, lib.9.14, Legi enim concioné tuam, nihil illa sapientius: ita pedetentim & gradatim tum accessus à te ad causam facti, tum recessus.

Accedere pedetentim ad aliquam causam. Author ad Heren.lib.1.

Cautè pedetentímque omnia dicere Cic pro Cluent.

Ingredi pedetentim in defensionem. Cic.1 de Iuuent.

Progredientes pedetentim Lucret.lib.5.

Pedica, pedicæ, pen.corr. { [Greek illegible] } à pede, significat laqueum quo pedes illigantur. Virg.1.Georg. Tunc gruibus pedicas, & retia ponere ceruis.

Pedicinus, pedicini, pen.prod. { [Greek illegible] } Cato cap.18. Ibi foramen pedicinis duobus facito: ibi arbores pedicino in lapide statuito. Quid sit hoc loco pedicinus, ignoratur.

Pedicularis, Pedicosus, Pediculus, Pediolus, Vide suprà post Pes.

Pedisequus, huius pedisequi, pen corr. { [Greek illegible] } Qui dominum sequitur. Plaut. Milite, 14, Pedisequus tibi sum. Cic. ad Attic. lib.2, Quæ mihi videtur vna cóciuncula, clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

Conculcari hunc à pedisequis iussit. Cic. pro Domo.

Pedisequa, huius pedisequæ, pen.corr. { [Greek illegible] } Quæ dominam sequitur. Terent. And 1.1, -accedo ad pedisequas:

Quæ sit rogo. Cic.1. de Orat. Sed quia sæpe vtitur orator subsidio iuris in causis, idcirco istam iuris scientiam, eloquétiæ tanquam ancillulam, pedisequámque adiunxisti.

Puerorum pedisequa. Author ad Heren.lib.4.

Virtutis pedisequæ sunt diuitiæ. Author ad Heren.lib.4.

Peditatus, Vide Pedes.

Pedo, pedas { [Greek illegible] } pedáre, veteres pro Ire dixerunt. Vnde & repedare, quasi pede iterare. Lucilius, Redisse ac repedasse, vt Romam vitet.

Pedare { χαρακοῦν } est etiã sustentaculũ viti addere, aut alteri arbusculæ: ex quo vineæ huiusmodi, pedatæ dicuntur. Colum.lib 4 cap. 12, Putationem sequitur iam pedandæ vineæ cura. Plin.lib.17.cap. 21, Aut pedatæ simplici iugo.

Pedatio, Verbale { χαράκωσις } Colum.lib.4.cap.11, Isque iugum intra quartum pedem conueniet alleuari, dum se vinea corroboret in pedationem.

Pedum, huius pedi { [Greek illegible] } Baculum incuruum quo pastores vtuntur ad comprehendendas oues aut capras pedibus. Virgil. in Bucol eclog 5, At tu sume pedum. Sed in eo versu qui est in Iphigenia Ennij, Procede: gradum proferre pedum, nitere cessas: id ipsum iaculum significare, quum ait Verrius, Mirari satis nõ possum: quum sit ordo talis, & per eum significatio aperta, Gratum proferre pedum cessas nitere. Festus.

Pedusculus, Vide suprà post Pes.

Pescia in saliari carmine Ælius Stilo dici ait capitia ex pellibus agninis facta, quòd Græci vocant pelles πέσκη, neutro genere pluraliter. Festus.

Pesestas, dicebatur pestilentia. Festus.

Pessarium, Vide PESSI.

PESCENNIVS, Vir Ciceroni perbeneuolus, vt ipse ait, scribés Terentiæ vxori, lib.14, Famil.4, Pescénius est perbeneuolus nobis, quem semper spero tui fore obseruantem.

Pessi { πεσσοί } dicũtur medicamenta, quæ in vellere, naturalibus mulierũ apponuntur, Græcè πεσσοὶ dicuntur. Quæ enim per anum, clysteres: per collum matricis, pessi siue pessarij appellantur. Celsus lib.5.cap.21, Sed alia quoque vtilia sunt, vt ea quæ fœminis subiiciuntur: πεσσοὺς Græci vocant. Eorum hæc proprietas est: Medicamenta composita molli lana excipiuntur: eáque lana naturalibus cónditur. Pessus nomen habere putatur à pesso, id est talo, ad cuius fit similitudinem. Paulus tamen lib.3.cap.61, lanam concerptam, & ad digiti figuram rotundam factam, in qua pharmaca excipiantur, ac cõtineantur, pessum appellari ait. Dicitur & Pessarium, teste Cornario.

Pessimè, Pessimus, Vide MALVS, adiect.

PESSINVS, pen.prod. Pessinuntis { Πεσσινοῦς } Emporium Phrygiæ habés templum maximum (vt inquit Strabo libro 12) magnæ venerationis Matris deûm, quam Angidistam vocant. Hic locus magnificè ab Attalicis regibus structus est, & templo & porticibus ex albo lapide Romani celebre reddiderũt, accersita inde deæ statua, & Pessinuntia appellata. Pessinuntem Dindymenam & Cybelen vocant, ait Ptolemæus libro 5 cap.4. Ibi Gordieus nodus est ab Alexandro rescissus.

Sedem domiciliúmque Matris deorum Pessinuntem vocat Cicero, de Arusp. resp.

Pessinuntius { Πεσσινούντιος. } Cicero de Arusp resp. Lege Tribunitia Matris magnæ Pessinuntius ille sacerdos expulsus & spoliatus sacerdotio est, &c.

PESSINVNTIA, dea Cybeles, deûm mater, quam ex Græcia Romam admiranda religione translatam est notum lippis & tonsoribus. Eius historiam vide apud Herodianum libro 1. historiarum, Arnobium libro 2. aduersus gétes. Liuius quoque & Ammianus Marcellinus libro 21. scribũt de Pessinuntia. Philena hæc etiam dea dicta est. Alex, lib 6 cap 4.

Pessulus, pessuli, pen.corr. { κλεῖθρον } Paruus pes, instrumentum quo ostium clauditur. Terent. Heaut.2 3,

Anus foribus obdit pessulum: ad lanam redit. Vide ORDO.

Pessum, Aduerb. { κάτω } Deorsum, quasi ad pedes, vel sub pedibus. Vnde Pessum premere. Plaut. Mostel 16.

Pessum abire Plaut Aulul.17,

Vt toleret, ne pessum abeat. Gal. *quelle n'aille au fond.*

Tellus dedit pessum cacumina. Lucan.lib 5.

Pessum ire. Columel.lib.12.cap.6. Nam vbi dulcem caseum demiseris in eam, si pessum ibit, scies esse adhuc crudam: si innatabit, maturam.

Multæ per mare pessum

Subsedere suis pariter cum ciuibus vrbes. Lucret.lib.6.

¶Pessum eo, per translationem. Plaut. Cistel.5.

Frangit amantem animum: neque, nisi quia miser ne eo pessum,

Mihi vlla abest iam perdito pernicies. Id est perdar. Plin.lib.14.in Procemio.

Pessundo,

Pessundo,pessundas, pessundedi, pen.corr.pessundatum { κατεπατῶ } pessundare,pen.corr. Pedibus calcare. Terent.And.1.3,Quæ si nō astu prouidentur,me,aut herum pessundabunt.
Cuncta pessundare.Ouid.3.Trist.eleg.5.
Pessundare iracundiam.Plaut.Merc.22.
Pessundare,dicitur mula excussoria,quæ cessorem deorsum excutit. Paulus in l.Bouē.D.de Ædilit.edi.Bouem, qui cornu petit, vitiosum esse plerique dicunt: item mulas quæ pessundant. Alij legunt, quæ cessim eunt.
Pessus,Vide PESSI.
Pestis,huius pestis,fœm.gen. {λοιμός,λοιμὸς,νόσος} Morbus notus.Plaut. Amphit.7,Pestis te tenet.
Pestes,pluraliter.Plin.lib.2.cap.2,Multis etiam pestibus.
¶Pestis, aliquando de homine dicitur, qui alios corrumpit, & damna infert. Terent.Adelph.2.1,
Leno sum,fateor,pernicies communis adolescentium,
Periurus,pestis.
Pestis in amicitia pecuniæ cupiditas.Cic.de Amic.
Amicitiæ nostræ pestis.Catull.ad Rufum,epigr.72.
Pestis ac pernicies ciuitatis.Cic.pro Rabirio.
Imperij pestes. Cic.de Arusp.resp. Cum his furiis & facibus, cum his inquam exitiosis prodigiis, ac penè huius imperij pestibus, bellū mihi inexpiabile dico esse susceptum.
Furia ac pestis patriæ.Cic pro Sextio.
Funesta Reipub.pestis.Cic.pro Domo.
Pestem de incendio dixit Virg.lib.5.Æneidos,
-restinctus donec vapor omnis,& omnes,
Quatuor amissis,seruatæ à peste carinæ.
¶Acerba pestis.Virg 3.Georg.
Adulta,Vide ADOLEO.
Blanda pestis luxuri à Senec.Octauia,7.
Capitalis,Vide CAPVT.
Corporeæ.Virg.6 Æneid.
Fluidæ contagia pestis.Lucan.lib 6. Quæ ex fluida cadaueris sanie (creabatur.
Gelidæ.Lucan.lib.9 De serpentibus.
Improuisior,grauiórque pestis fuit.Tacit.lib.2.
Insolita Senec.Herc.OEtæo,7.
Noxia serpentum est admisto sanguine pestis. Lucan.lib.9.
Numerosa.Senec Herc.OEtæo,12.
Vulcania pestis,Incendium.Silius lib.7.
¶Noua pestis adest.Ouid.9 Metam.
Auertere pestem ab Ægypto.Cic 2.de Nat.deor. Virg.3.Æneidos,
-dij talem terris auertite pestem.
Concepta æstu,Vide CONCIPIO.
Conferre pestem,Vide CONFERO.
Comprimere.Cic pro Milon.
Consumptus à peste,Vide CONSVMO.
Depellere pestem,Mortem.Virg.9.Æneid.
Depulsi à communi peste fluctus in nosmetipsos redūdarunt. Cic. (1.de Orat.
Toto descendit corpore pestis.Virg 5.Æneid.
Rapidam pestem diffundunt ignes.Silius lib.17.
Belli pestem euadere.Virg.10 Æneid.
Excæcare pestem Cic.pro Sextio.
Extinguere pestem.Cic.pro Milon.
Illigatus peste interimor,Vide ILLIGO.
Importare pestem,Vide IMPORTO.
Incessit pestis.Colum.lib.9.cap.13.
Inuadit pestis in vitam hominum,Vide INVADO.
Latens ossibus.Valer.7.Argon.
Pestem aliquam machinari in omnes,Vide MACHINA.
Machinari sibi nefariam pestem.Cic.3.de Nat.deor.
Meditari pestem alicui.Virg.3.Georg.
Minitari.Liu.2.ab Vrbe. (scatur.Cic.2.Offic.
Tam detestabilis pestis nulla est, quæ non homini ab homine naOppetere,Vide OPPETO.
Reprimere pestem. Cic. Hoc autem vno interfecto intelligo hanc Reip.pestem paulisper reprimi.
¶Pestis,pro quouis exitio & malo. Lucret.lib.3,
Ix ineunte æuo sic corporis,atque animaï
Mutua vitales discunt contagia motus,&c.
Dissidium vt nequeat fieri sine peste,malóque.
Pestilentia,pestilentiæ, Idem { λοιμός.} Plin.lib.7.cap.50, Qua in re obseruatum in Meridianis partibus,ad Occasum solis pestilentiam semper ire.Cæsar 2.bel.Ciuil.Graui etiam pestilentia conflictati.
Salubritas & Pestilentia,contraria.Cic.1 de Diuinat.Vt hostiarum immolatarum inspicerentur exta:quorum ex habitu atque ex colore cum salubritatis,tum pestilentiæ signa percipi , nonnunquam etiam quæ sit vel sterilitas agrorum,vel fertilitas futura.
Annus infamis pestilentia,Vide INFAMIS.
Eluuionis,pestilentiæ,vastitatis causæ.Cic 2.Offic.
Vastus atque desertus propter pestilentiam ager,& propter sterilitatem incultus.Cic.2.de Lege agrar.
Possessores pestilentiæ & inuidiæ. Cic.1.de Lege agrar. Spoliemus orbem terrarum, vendamus vectigalia, effundamus ærarium: vt locupletatis aut inuidiæ aut pestilētiæ possessoribus,agri tamē emātur.
Oratio plena veneni & pestilentiæ.Catull.ad Fundum,41.
Abiit pestilentia,Vide ABEO.
Afferre pestilentiam,Vide AFFERO.
Coorta pestilentia,Vide COORIOR.
Pestilentiam facere valet quod egerit sus ægra.Colum.lib.6.cap.5.
Incidit pestilentia grauis in vrbem,Vide INCIDO,pen.corr.
Lacerat exercitum pestilentia. Patercuius libro 2,Post hoc, quum vtrunque exercitum velut parum bello exhaustum laceraret pestilentia,Cn. Pompeius decessit.
Terrere animos pestilentia Cic.2.de Nat.deor.
Pestilens,pen.corr.huius pestilentis,omn.gen. {λοιμώδης} Quod pestem infert.cui Salubre opponitur.Cicero de Fato,Inter locorum naturas, quantum intersit, videmus alios esse salubres,alios pestilentes.
Pestilentes & Salubres partes agrorum,cōtraria. Cic.1.de Diuinat. Et sunt partes agrorum aliæ pestilentes,aliæ salubres.
Africus pestilens.Horat.3.Carm.ode 23.
Grauis & pestilens aspiratio. Cic.1.de Diuinat. Si obscurior quasi caliginosa stella extiterit , pingue & concretum esse cælum , vt eius aspiratio grauis & pestilens futura sit.
Inuidia Senec.Hippol.4.
Ventus horribilis atque pestilens.Catull ad Furium,epigr.23.
Pestilentiosus , pen.prod. Adiectiuum. Vlpian.in l.2 D.Ne quid in loco pub.fiat.Si odore soli locus pestilentiosus fiat.
Pestiferus , pen corr.Adiectiuum. Idem.Celsus lib.2.cap.6,Sudor quoque frigidus in acuta febre pestiferus est.
Pestifer,pen corr.adiect. { ἐξώλης,λοιμώδης,ὀλέθριος,φθαρτικός,κακός. } vt Fulmen pestiferum,Quod mortem aut exilium ostendit,inquit Festus.
Pestifer potu taurorum sanguis.Plin.lib.11 cap.38.
Aer pestifer.Claud.de bel.Gild. Aquæ.Valer.4.Argon.
Amor.Senec.Thebaid.1. Arma.Senec.Herc.furente,11.
Bellum pestiferum , Perniciosum, mortem afferens. Cic.ad Sulpi-
Calor.Plin.lib.7.cap.50. (tium,lib.4.3.
Ciues.Cic.1.de Orat.
Pestifera auibus exhalatio.Plin.lib.4.in Præf. Et lib.11.cap.19,Papilio etiam ignauus & inhonoratus pestifer.
Fames.Ouid.8.Metam. Ignis.Ouid.8.Metam.
Gaudium.Liu.1.ab Vrbe. Manus.Ouid.4.Metam.
Crudelis & pestifer reditus alicuius. Cic.3.Philip. Quum maximè furor arderet Antonij,quúmque eius à Brundusio crudelis & pestifer reditus timeretur,&c.
A pestiferis & nocentibus rebus refugere.Cic.2.de Nat.deor.
Pestifer ac funestus Tribunatus.Cic.pro Domo.
Venter.Ouid.1.Metam de pythone serpente.
Venenata & pestifera vipera.Cic.de Arusp.respon.
Virus.Ouid 5.Trist.eleg.2.
Vitia pestifera,luxuria,auaritia,crudelitas.Cic.3.de Finib.
Pestiferè,pen.corr.Aduerbium { λοιμικῶς.} Cic.2.de Legibus, Quid quòd multa perniciosè,multa pestiferè sciscuntur in populis,quæ non magis legis nomē attingūt,quàm si latores aliqua cōcessu suo sanxerūt.
Pestibilis,& hoc pestibile: attributum ex peste deductum. Diocletianus & Maxi in l.pen.de Ædilit.actionibus.C.Pestibiles herbæ læthiferæ.
Pestilitas,pen.corr.pestilitatis,fœm.gen. { λοιμός } apud antiquos legebatur,teste Nonio,& idem est quod Pestis. Lucret lib.6,
Hæc igitur subitò clades noua,pestilitásque.
Pestilentus,pestilenta,pestilentum,Adiectiuum.vt Pestilenta loca. Vsus est Næuius,teste Gellio lib.19.cap.8.Obsoletum.
PESVRI,Lusitaniæ populi,accolæ Vaccæ.Plin.lib.5.cap.21.
PETALIAE insulæ in Euripo Euboico , primo ferè introitu , numero quatuor.Plin.lib 4.cap.12.
Petalismus, exilij genus apud Syracusanos fuit, quo efferentis se ciuis audaciam virtutémque comprimebant.Alexander Alexandrinus lib.3.cap.20.
Petalium, lij { πετάλιον, μαλοβάθρον } vnguenti præstantissimi genus ex Nardi folio confectum, vnde & nomen habet.πέταλα enim Græci folia vocant. Plaut.in Curcul.
Nam omnium odor vnguentûm præ tuo nausea est.
Tu stacte,tu cinamum, tu rosa, tu crocum & casia es,
Tu petalium. Petalium autem Latinè foliatum appellatur. Martialis libro 11,
At mea me libram foliati poscit amica.
PETALVS { πέταλος } nomen vnius ex his qui in aula Cephei regis Perseo vim inferre conati ceciderunt.Ouid.5.Metamorphoseos,
Petalus irridens,Stygiis caue cætera dixit.
Petaminarius. Iirmicus lib.8.cap.15, Oriente Delphino, quicunque natus fuerit,natandi studio tenebitur. Sed Saturni testimonio,vrinator erit.cum Marte verò & Mercurio,petaminarius,ephelmator, orciscopalarius,petauristarius,aut certè innata cursus agilitate perspicuus. Est autē Petaminarius,qui strenua corporis agilitate saltās volare videtur,à verbo πέτομαι,quod est volo.est enim Græca origo,sed formatio Latina. Ephelmator nomen habet à tabulis quæ dicuntur ἕλματα,quibus ad saltandum vtebatur,vt & Petauristæ,nam in tabulis iactu corporis saltans leuitatem & agilitatem ostendebat.Orciscopalarius quidicatur,non intelligo, censerémq; legi debere orchestopalarius,à saltatione & lucta:vel orchistopalarius,eodem significatu.ὀρχηστής,saltandi magister. ὀρχηστική,ars saltandi.πάλη,lucta.
Petasio, Petasionis, masc gen. Varro 2.de Re rust.cap 4, Optimarum signum , quòd etiam nunc quotannis è Gallia apportantur Romam pernæ tomacinæ,& taniacæ,& petasiones.
Petasites { πετασίτης } Diosc.lib.4.cap.109.Herba est pediculum habēs cubito maiorem,crassitudine pollicis, ita dicta à galeri forma, quam latum folium pediculo superpositum videtur referre , eo ferè modo quo fungorum scapos pediculis videmus adhærere.Rustici in Gallia Bardanam maiorem vocant.
Petaso,pen.corr.petasonis,masc gen.Cato porcina,quam alij coxam, vel pernam,alij (inter quos Sipontinus)eam partem suis dicunt quæ ab alis incipit, & costas cōprehendit,quibusdam veluti virgulis pinguibus distincta. Martial.lib.13,
Musteus est,propera,charos ne differ amicos:
Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil.
Petasunculus,pen corr.Diminut. Iuuenal.Satyr.7,
-siccus petasunculus,& vas Pelamidum.
Petasus,petasi,pen.corr.masc.gen. { πέτασος } Capitis tegmen , galero persimile,siue ipse galerus. Plaut.Amphit.3,
Ego has habebo vsque in petaso pinnulas:
Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso.
Petasus , fit à Græco πετάννυμι, quod est extendo: cuius aoristos est ἐπέτασα,vnde petasus.

¶Petasus, per translationem dicitur quod in galeri formam ædificiis superpositum, extensum, & explicatum est, in metæ formam se trahens. Plin.lib.36.capite 13, Supra id quadratum pyramides stant quinque, quatuor in angulis, & in medio vna, in imo latæ pedum sexagenum quinûm, altæ centum quinquagenûm, ita fastigiatæ, vt in summo orbis æneus & petasus vnus omnibus sit impositus, ex quo pendeant excepta catenis tintinnabula, quæ vento agitata longè sonitus referant.

Petasatus, pen.prod. Adiect. { [illegible] } Qui galero & capitis ornamento vtitur. Sueton.in Augusto, cap.82, Solis verò ne hyberni quidem patiens, domi quoque nonnisi petasatus sub dio spatiabatur.

Petasatus etiam dicitur, vt aliqui volunt, qui cothurno aut socco calciatus est. Cic ad Cassium, libro 15.17, Atque idipsum facerent commodius, si mihi aliquid spatij ad scribendum darent: sed petasati veniunt, comites ad portam expectare dicunt. Alij rectius petasatos intelligunt, petaso seu galero tectos, proinde ad iter paratos. Varro apud Noniũ in dictione Numerò, pro citò, Quid puer rogasset, & petasatus capite annuisset, ac discedẽs numero venire ait adolescentẽ.

Petasunculus, petasunculi, pen.corr. Diminutiuum, Paruus petasus. Arnobius aduersus gẽtes lib 6, Si aliquis Solẽ tollat, & in Mercurij transferat sedem: Mercurium rursus arripiat, atque in Solis faciat commigrare delubrum: dẽtque huic radios, Solis capiti petasunculum supponat: quibus modis internoscere poteritis vtrúmne Sol iste sit, an Mercurius?

Petaurum, huius petauri, vel Petaurus, petauri, masc.gen. { [illegible] } Genus ludi, & machina quædam lignea. Quo quidem ludi genere homines per aera rotarũ pulsu iactabãtur. Martial.lib.11.22, in Lydiã,
Quàm rota transmisso toties impacta petauro. Hunc locum enarrans Turnebus, Petaurus, inquit, tignum vel tigillum est, quod à petauristis per rotam transmittebatur ei impactum: transmissione autem multa & frequenti rota laxior reddita erat. Tigno autem illo & rota vtebantur, per hanc machinam saltantes & gestus dantes. Sed & tignum aliquando altius suspendebãt, & inde saltus ad stuporem spectantium varios dabant. Lucilius,
Sicut mechanici ex alto exiluere petauro. Hæc ille.

Petaurum dici etiam potest id supra quod homines agilitate corporum insignes ludunt, vt hastæ circa quas se voluunt: funes supra quos etiã reciproci ambulant: circuli, per quos se more pisciũ re ansmittunt: tabulæ, è quibus in aere pendẽt, vno brachio se sustinẽtes.

Petaurum Græci dicunt esse laqueum & asseres, quibus domus teguntur. Iulius Pollux existimat caueam esse in quam se cortis alites cubitum ituræ conferunt.

Petaurista, petauristæ, mascul.gen. { [illegible] } Nonius, Petauristæ à veteribus dicebãtur qui saltibus vel schœnis leuioribus mouerẽtur. Varro lib.2 de vita Pop Rom. Nec minus alio in genere sunt ludi velitis Galli, Germani petauristæ.

Petauristæ, siue petauri, à [illegible], inquit Nonius, id est volare, dicuntur. Festus, Petauristas Lucilius à petauro appellatos existimare videtur, quando ait, Sicuti mechanici quum alto exiluere petauro. At Ælius Stilo, quòd in aere volent, quũ ait, Petaurista propriè Græcè, ideo quod ij [illegible].

Petauristarius, Idem quod Petaurista. Firmicus lib 8.cap.15.

PETELIA, Lucanorum metropolis, occurit apud Samnites, qua Roma in Græciam pedestri itinere itur. Strab.lib.6.

PETEON, vicus in Thebano agro. Thespidas poeta: Quique Eleona tenent, atque Hylen, & Peteonen. Strabo lib 9.

PETESVCVS, rex Ægypti, qui primus in Heracleopolite nomo ædificauit Labyrinthum. Plin.lib.36.cap.13.

Petigo, pen.prod. petiginis, fœm.gen. { [illegible] } Morbi genus, qui & impetigo dicitur, quòd vicina petat, sese latè summa cute diffundẽs, occupat plerunque totum vultum oculis exceptis. Lucil.lib.30, Illuuies, scabies oculos huc, denique petigo huc conscendere. Nonius. Alij legunt, huic denique petigo conscendere.

PETILA, æ. Petilam suram siccam, & substrictam vulgus interpretatur. Scæuola ait vngulam equi albam ita dici. Festus.

PETILIA { [illegible] } oppidum Lucaniæ, conditum à Philoctete. Virgil. 3.Æneidos,
Parua Philoctetæ subnixa Petilia muro.

Petilia lex, quæ statuebat nequis ob æs alienum necteretur, & vt pecuniæ creditæ bona debitoris, non corpus obnoxium esset. Olim apud Romanos quum nihil esset sanctius fide in publicis & priuatis negotiis, recepta est lex 12.tab. quæ in non soluentes æs alienum durissimam pœnam introduxit etiam vltimi supplicij, vt audacia leuiorum hominum in contrahendis passim debitis reprimeretur. Hanc duritiem, qua nonnulli creditores nimis crudeliter & cum turpitudine abutebantur, lex Petilia relaxauit.

Petilius, herbæ eiúsque floris nomen: eam Latinos Rosam syluestrem appellare notat Plin.lib.21.cap 8. vbi & de eius natura disputat.

Petilus, Adiect. { [illegible] } Tenuis & exilis. Lucil.lib 12, Insignis varis cruribus, & petilis. Plautus Plotino, Nam coloratam frontem habet, petilis labris Nonius.

Petimen, petiminis: Petimina, in humeris iumentorum vlcera, & vulgus appellat, & Lucilius meminit, quum ait: Vt petimẽ naso, aut lumbos ceruicibus tangat. Eo nomine autem, & inter duos armos suis quod est, aut pectus, appellari solitum testatur Næuius in descriptione suillæ, quum ait,
Petimine piscino qui meruerat.

Petiolus, penult. corr. { [illegible] } Diminutiuum est à pede. Afranius, Atque adeò nolo nudo petiolo ambules. Nonius.

Petiolus, quo fructus pendet. Colum.lib.de Arboribus, cap.23, Alio modo quum iam matura mala fuerint, antè quàm petioli rumpantur, quibus pendent, intorqueto.

Petisco. Petesso, Vide PETO petis.

Petisium, & Petisia poma, sunt parua: sed gratissimi saporis, de quibus Plin.lib.15.cap.14.

Peto, petis, petiui, petitum, pen.prod. { [illegible] } pétere, Propriè est (authore Varrone) suppliciter & precariò aliquid postulare. Valla, Petere dicimus, quum aliquid humiliter & precibus petimus. Cic. Philippo, lib.13, Te autem pro vetere nostra necessitudine etiam atque etiam peto, vt eius filios, qui in tua potestate sunt, mihi potissimum condones.

Petere ab aliquo & eum rogare. Cic.6.Verr. Iste petit à rege, & eũ pluribus verbis rogat, vti ad se mittat.

De aliquo petere, id est ab aliquo. Vlpian.in l.Si vt certo.§. Si de me petisses, vt triclinium tibi sternerem. D.Commodati.

Petere & contẽdere. Cic.Cluuio, lib.13 8, Maiorem in modum peto atque contendo, vt quum fortunas agi eius municipij intelligas, quod sit mihi necessitudine, officiis, beneuolentia coniunctissimum, id mihi des.

Precibus omnibus petere. Cic pro Sylla, At literæ sunt Fausti, per quas ille precibus à P.Sylla petit vt emat gladiatores.

Precariò aliquid petere. Liu.lib.4.Decad.4.

Voto petere, Vide Votum, in VOVEO.

Cupidè petere aliquid. Horat.2.epist.1.

Cupidissimè aliquid petere, Vide CVPIO.

Cupienter petere, apud Plautum in Pseud.10.

Instanter. Vide INSTO.

Statim petere. Cic.pro Quintio, Si debuisset Sexte, petisses, sed petisses statim: si non statim, paulò quidem pòst: si non paulo, at aliquando, sex quidem illis mensibus profectò.

Supplex te peto. Virg.6.Æneid.

Per amicitiam. Horat.1.Serm.satyr.3.

Petere in libertatem ex seruitute. Vlpian.in L.1.§.Si aduersus. D.De vi & vi armata, Si aduersus eum qui in libertatem ex seruitute vel contrà petitur, post inchoatum liberale iudicium vtatur interdicto.

Petere seruos in quæstionem. Paulus in l.Dominus. D.Locati. Serui tamen eius cum quo cõtractum est, propter ædificiorum notitiam in quæstionem peti possunt.

Petere per iudicem. Id est, coram iudice. Iulianus in l.Vinum. D.Si certum petatur, Vinum quod mutuum datum erat, per iudicem petitum est. Quæsitum est, cuius tẽporis æstimatio fieret: vtrum quum datum esset, an quum lis contestata fuisset, an quum res iudicaretur?

Petere per condictionem. Paulus in l.Quum fundus. D.Si certum petatur, Quum fundus vel homo per condictionem petitus est: puto hoc nos iure vti, vt post iudiciũ acceptũ causa omnis restituenda sit.

Petere Stichum & Pamphilũ meos esse. Iulianus in l. Si quum testamento. D.de exceptione rei iudicatæ, Si Stichum & Pamphilum tuos esse petieris, & absoluto aduersario Stichum tuum esse petas ab eodem: exceptionem tibi obstare constat. Si fundum meum esse petiero, deinde postea vsumfructum eiusdem fundi petam: &c.

Habes tota quod mente petisti. Virg.4.Æneid.

Aliquid apertè petere. Cic pro Lege agrar. Quæ res apertè petebatur, ea nunc occultè cuniculis oppugnatur.

¶Æqua. Ouid.7 Metam.

Auxilium. Terent. Phorm.5.1,
Aut vnde mihi nunc auxilium petam?

Petere auxilium ab aliquo per alterum. Cic.1.Verr. Auxilium sibi per me à vobis, atque à Populi Romani legibus petunt.

Petere auxilium contra aliquem. Cæsar 8.bell.Gall.

Petere auxilium & manus. Cic.2.Tusculana,
O Patrocles, inquit, ad vos aduenient auxilium & vestras manus peto. Ex poeta.

Beneuolentiam iudicis. Vide Beneuolentia, in BONVS.

Colloquium. Ouid.3.Metamorphoseos,
Vadit ad artificem diræ Polymnestora cædis,
Colloquiúmque petit.

Fidei commissum. Quintil.lib 3.cap.6.

Congressus alicuius. Virg.5.Æneid.

Consilium. Cic.ad Attic.libro 7, Nullo modo quidem à te petam consilium, vt soleo.

Petere diem colloquio. Liu.6.bell.Pun.

Exilium. Lucan.lib 3.

Fauorem propensum petiit voce sollicita. Ouid.14.Metam.

Fidem pacis petijtque deditque. Ouid.3.Metam.

Certum voto pete finem. Horat.1.epist.2.

Gratiam. Cæsar 5.bell.Gall.

Hospitium requiémque peto. Ouid.4.Metam.

Mortem ardentiore studio petere, quàm Epicurus voluptatem petendam putat. Cic.2.de Finib.

Petere mutuum Plaut.Curcul.2.

Opem. Cic 5.Tusc. Ad te confugimus, à te opem petimus: tibi nos vt antea magna ex parte, sic nunc penitus, totósque tradimus.

Oracula à deo. Cic.1.de Diuinat. Amphiaraum autem sic honorauit fama Græciæ, deus vt haberetur, atque vt ab eius solo in quo est humatus, oracula peterentur.

Pacem passis manibus, & suppliciter. Cæsar 2.bel.Gal.

Præmium. Cæsar 2.bel.Ciuil.

Præsidium ab aliquo. Cic.de Fato.

Præsidium lassæ petitote puellæ. Ouid.3.de Arte.

Requiem exiguam petit. Ouid.4.Metam.

Responsa à deo. Plin.lib 31.cap.2.

Sanguinem & vitam alicuius. Cic.pro Rosc.Amer.

Tempus inane peto. Virg.4 Æneid.

Veniam. Plin.lib.28 cap.4, Veniam quoque à deis spei alicuius audacioris petimus, in sinum spuendo.

Veniam petere & dare vicissim. Horat.de Arte.

Veniam petere errato. Cic.pro Sylla.

Virtutem. Horat.1.epist.6.

¶Petere alicui. Virg 9.Æneidos,
O genitrix quò fata vocas? aut quid petis istis? Vbi Seruius, Petis istis, id est pro istis. Nam sic dicimus, peto tibi, id est pro te.

Petere alicui dispensationem. Sueton.in Vespasiano.

Missionem

Missionem militibus. Tacit. lib. 1.
Accusationem in aliquem Quintil. lib. 5 cap. 13.
¶Petere, Appetere, Ambire. Virg. 8 Æneidos,
-notúmque petiuit
Coniugis infusus gremio per membra soporem. Ita Nonius. Cic. de Amic. Qui Consulatum petiit nunquam, factus est Consul bis.
Modestè peti. Ouid. epist. 19.
Bona. Lucil. lib. 16. Ex Nonio.
Coniugium. Ouid. 10. Metam.
Decus & pretium. Horat. 1. epist. 18.
Decus iaculo. Sil. lib. 16.
Gloriam. Plin. lib. 12. cap. 14, C. etiam Cæsar Augusti filius inde gloriam petiit. Pro adeptus est.
Gloria maior petitur. Sil. lib. 16.
Honores Quint. C. de Petit. Consul.
Imperium ac summatum sibi. Lucret lib. 5.
Petit gemellus nuptias Maconillæ. Martial. lib. 1. 40.
Præturam. Cic. 2. Verr.
Principatū eloquentiæ. Cic. in Orat. Volet igitur ille, qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, summissa leniter, & inclinata videri grauis, & inflexa miserabilis.
Thalamos alicuius petere, Coniugium. Ouid. 6. Metam.
Omnibus votis petere. Liu. Decad. 4. lib. 2, Nolite, si quod omnibus votis petendum erat, vltrò offertur, fastidire.
¶Petere somnum. Virg 7. Æneidos,
Mollibus incubuit stratis, somnúmque petiuit.
Amplexum alicuius. Virg 8 Æneid.
Vultu tacito petit oscula. Lucan. lib. 3.
Mortem petunt per vulnera. Virg. 4. Georg.
Iam Horatius cæso hoste victor secundam pugnam petebat. Liu 1. ab Vrbe.
¶Petere pœnas ab aliquo, quod & Exigere dicitur. Cic. ad Attic. libro 1. 11, Vt apertè victrix nequitia ac libido pœnas ab optimo quoque petere sui doloris, quem, &c.
¶Hæreditatem ex testamento. Cic. 1. de Orat. Nunquis eo testamento, quod paterfamiliâs antè fecit, quàm ei filius natus est, hæreditatem petit?
Pecuniam non ex tabulis tuis, sed aduersariis petere. Cic. pro Rosc. Comœdo.
¶Petere, Eligere, inquit Nonius: vel capere. Virg. 4. Georgicorum, Principio sedes apibus, statióque petenda.
Petere cibum. Terent Heaut. 5. 2.
Abiit, ac rogasse vellem ct. quid? 's. vade mihi peterem cibum.
Non vt ab his medicinam perpetuam, sed vt exiguam doloris obliuionem petam. Cic. Luceio. lib. 5. 15. De literis.
Petere argumentum à paruis. Cic. 2. de Finib Nec tamen argumentum hoc Epicurus à paruis petiuit, aut etiam à bestiis.
Consilium à seipso. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Delectatio sola ex his studiis petitur. Cic pro Archia.
Petere exempla ex. Cic. de Prouinc. Consul. Præsertim quum ego omnium meorum consiliorum atque factorum exempla semper ex summorum hominum factis mihi censuerim petenda.
Longè petere exempla. Lucan. lib. 1.
Exordium pauló longius. Cic. pro Cluent. Pauló lōgius exordium rei demonstrandæ petam: quod quæso, Iudices, ne molestè patiamini.
Initium à natura. Cic. 5. de Finib.
Laudem è macello. Cic. 2. de Finib. Quæ est ista laus quæ possit è macello peti?
Originem summi boni à primo ortu animantium. Cicero 2. de Finibus.
A philosophorū scholis virtutis præcepta. Quint. in Procem. lib. 1.
Principia rei bene gerendæ à natura. Cic. 4. de Finib.
Risum ex aliquo. Quintil. lib. 6. cap 3.
¶Altè suspirium. Plaut. Cistel 2.
¶Iura Cordubam petere. Plin. lib. 3. cap. 1, Turduli qui Lusitaniam accolunt, iura Cordubam petunt.
¶Petere in Indos. Plin. lib. 12. cap. 7, de pipere longo, Huic nec pomi, nec baccæ commendatio est aliqua: sola placere amaritudine, & hanc in Indos peti. Idem lib. 12. cap. 17, Petunt & in Carmanos strobum. Id est, à Carmanis. Budæus. Qui sensus per alias quoque præpositiones exprimitur. Plin lib. 12. cap. 1, Sed quis non iure miretur arborem vmbræ gratia tantùm ex alieno petitam orbe?
Petere ad Æthiopas vsque. Plin. lib. 36. cap. 6.
Petere in sepulchrū alicuius volumina. Hoc est è sepulchro. Plin. lib. 30. cap. 1.
Petere in nubila. Plin. lib. 36. cap. 1, Ad frigidos potus vas petitur in nubila, cælóque proximæ rupes cauantur, vt bibatur glacie.
¶Petere, Commemorare, inquit Nonius. Virgil. lib. 8. Æneidos,
Quid causas petis ex alto?
¶Petere aliquem dextrâ, Id est porrigere dextram alicui. Vigilius 1. Æneid.
Petere blanditiis nouercam, Blandiri. Quintil.
Aliquem literis. Cic. ad Attic. lib. 2. 17, Si homo esset, eum potius legeret, quàm vnam literam scriberet, qui me epistola petiuit: ad te, vt video, cominus accessit.
Criminibus aliquem. Tacit lib. 3.
¶Petere, Percutere, ferire. Virg. 9 Æneidos,
Iam cornu petat, & pedibus qui spargat arenam. Hæc Nonius. Paulus in l. Bouem, in princip. D de ædilit. edict.
Petere, pro Appetere, & designare ictum, vt solēt gladiatores. Cic. in Orat. Vt enim athletas, nec multo secus gladiatores videmus, nihil nec vitando facere cautè, nec petendo vehementer, in quo non motus hic habeat palæstram quandam.
Æra petere disco. Horat. 2. Serm. satyr. 2.
Capillos miseros vngue petis. Ouid. 2. Amor. eleg. 7.
Caput & collum. Cic. pro Murena, Sciebam Catilinam non latus aut ventrem, sed caput & collum petere solere.
Corpus petere ferro. Tibull. lib. 1. eleg. 9.
Genas vngue. Ouid. 2. de Arte.
¶Petere iugulum, pro Inferre mortem, teste Valla. Cic. pro Mil.
Malo petere aliquem. Virg 3. eclog.
Inuicem petitur manus iniectio, Vide INVICEM.
Pectora alicuius gladio. Ouid. 5. Metam.
Saxis petor à populo. Ouid. de Nuce.
Petere aliquem telis. Liu. 4 bel. Pun.
Sacrilegæ telis me petiere manus. Ouid 3. Fast.
Vultus alicuius petere vnguibus. Horat. Epod. 5.
¶Petere aliquem, Violenter aggredi. Cic. pro Ligario, Quid enim Tubero tuus ille districtus in acie Pharsalica gladius agebat? cuius latus ille mucro petebat?
Bello petere vrbem aliquam. Virg. 3. Æneid.
¶Petere aliquem, Insidias illi tendere. Plancus Ciceroni, lib. 10. 23.
Fraude aliquem. Virg 4. Æneid.
Petere fraude vel insidiis aliquem, Liu. 10. bel. Maced.
Petere insidiis vitam alicuius. Plin. lib. 7.
Latrocinio vitam innocentissimi cuiusque, bonorum insidiatores petunt. Author ad Heren. lib 4.
Veneficio aliquem petere. Author ad Herenn. lib. 4.
¶Petere, Manere, expectare. Virg. 9. Æneidos,
Troianos hæc monstra petunt. Ita Nonius. Seruius verò, appetunt interpretatur.
¶Petere, Sequi. Virg 5. Æneidos,
Quem petit, & summis annixus viribus vrget. Nonius.
¶Petere, Abducere. Virg. 5. Æneidos.
Tartareum ille manu custodem in vincla petiuit. Ita Nonius.
In vincula aliquem peti. Quintil. lib. 7. cap. 2.
¶Petere locum aliquem, Proficisci. Cic. 3. Offic. Naues onustas petentes Rhodum viderit, &c.
Accessum petere. Liu 9. belli Pun.
Raptim petit æquora campi. Lucret lib. 3.
Altum petere. Liu. 5 bel. Pun. Cuius prima classis petere altum visa est, quo facilius superaret promontorium.
Altum flamma petit. Ouid. 1. Fast.
Antrum immane petit. Virg 6. Æneid.
Summam petit arduus arcem. Ouid. 2. Metam.
Arcem petunt Tritonidis. Virg. 2. Æneid.
Ardua petere, Ascendere montem aliquem. Stat. 2. Achil.
Arua aliena. Virg. 4. Æneid.
Parnassus petit astra duobus verticibus. Ouid. 1. Metam.
Athenas petere. Cic. ad Attic. lib. 3.
Cælum petere. Plin. lib. 10. cap 38.
Amnis volutus per saxa campum petit. Virg. 3. Georg.
Classe petebat Lacedæmona. Ouid epist. 1.
Cursum alium. Cic. ad Attic. lib. 3, Et nauigatio perdifficilis fuit: & ille incertus vbi ego essem, fortasse alium cursum petiuit.
Cursu petere deserta. Virg. 6. eclog.
Concursu tendunt petere littora. Virg. 1. Æneid.
Fugam. Liu 8. bell. Pun.
Fuga salutem. Cæs. 4 bell Gall.
Ima petunt nebulæ. Virg. 1 Georg.
Lectum vacuum petit anxia. Ouid. 11. Metam.
Loca secreta. Horat. de Arte.
Montem petiui. Virg 2. Æneid.
Remis ventísque petere locum aliquem. Virg. 3. Æneid.
Romam petit fons ille. Plin lib. 31. cap. 3.
Secrētum petere. Plin. epist. 5. lib. 1.
Sublime petere. Plin lib. 10. cap. 33.
Supera. Cic 1. Tusc. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petūt. Id est capessunt, expetunt, captant, inquit Bud.
Tecta diuersa petere per agros. Virg. 4. Æneid.
Gressu petunt tentoria. Sil. lib. 7.
Vento petere vrbem aliquam. Virgil. 2. Æneid. De nauigantibus dicitur.
¶Petere, Tenere. Virg 3 Æneidos,
Submissi petimus terram, & vox fertur ad aures. Ita Nonius.
¶Petit, pro Petiit vel petiuit, syncopa poetis tantùm in vsu. Ouid. 1. Fastorum,
Altum flamma petit: propior locus aera cepit.
¶Petitur, Impersonale. Plin. in Panegyr. Plerique principum quum essent ciuium domini, libertorum erant serui, & c. per hos præturæ etiam, & sacerdotia, & consulatus imò & ab his petebatur.
Petens, Particip. { [Greek] } vt
Veniam in prætetitum petens, quòd ei, &c. Tacit. lib. 12.
Lucra petens Tibull lib 1. eleg 9.
Turba saxis petens contundet vos. Horat. Epod. 5.
Responsum dedit petenti. Virg 1. eclog.
Reiicere petentem. Ouid. 9. Metam.
Petendus, Particip. { [Greek] } vt Honos petendus. Propert. lib. 3. eleg. 22.
Gloria peccati nulla petenda tua est. Ouid 2. de Arte.
Palma petenda mea est. Ouid 3. Amor eleg 2.
Præda petenda est de magno grege. Tibull. lib. 1. eleg. 2.
Summa ope petendum erat. Liu. Decad 4. lib. 2.
Petitum, pen. prod. prius supinum { [Greek] } vt
Ire petitum aliunde. Catull. in Epithal. Mallij, 56.
Petitus, pen prod Particip. { [Greek] } vt
Dies petitus tanto ambitu Senec. Medea, 6.
Bellua petita ferro. Horat. Epod. 5.
Præmia peccato nulla petuta mihi. Ouid 3. Trist. eleg. 6.
Puella petita meis votis. Ouid 3. Amor eleg 6.
Requies mihi petita est. Ouid. 4 Trist. eleg. 1.
Spiritus petitus imo latere. Horat Epod. 11.
Extra rem petita. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Petiturus, pen. prod. Particip. { αἰτήσων. } vt Lucra petituros. Tibull. lib. 1. eleg. 9.

Petitum, pen. prod. Substant. { αἴτημα. } vt Vtriusque petiti facta est copia. Catull. ad Mallium, epigr. 63.

Petitus, pen. prod. { αἴτησις } Nomen substantiuum, pro Petitione. Gell. lib. 18. cap. 3. Iussitque eum consensu, petituque omnium eandem illam sententiam diserti viri eiusmodi posset verbis dicere. Lucan. libro 3,
Attamen insequitur languor terræque petitus Suauis.

Petitio, Verbale { αἴτησις. }
Concedere petitioni, Vide CONCEDO.
¶Petitio, Actio priuata. Quintil. lib. 4. cap. 4, Recusatio quoque plures interim propositiones habet, vt contra petitionem pecuniæ, Malè petis: procuratori enim tibi esse non licuit.
Petitio personalis. Macer in l. pen. §. 1. D. Qui satisdare cogant. Diuersa est causa eius, qui fundi petitionem personalem habet: id est actionem personalem, ac si dicas: Non sufficit dominium fundi, aut actio ad eum petendum pertinens, sed requiritur possessio.
Instituere petionem in aliquem. Vlpian. l. 1. D. Quod legator.
¶Petitio, Ambitus. Cic. pro Rosc. Com. Et tibi integram petitionem reliquit. Idem Attic. libro 1, Fuit & mihi & Q. fratri magno vsui in nostris petitionibus.
Adornare petitionem Consulatus, Vide ADORNO.
Implere petitionem dicitur actor, quum id quod petit, suum esse probat. Paulus in l. Ex sextante. §. Cum ergo. D. De excep. rei iud. Si de proprietate fundi litigatum, & secundum actorem pronuntiatum fuisset: dicemus petenti ei, qui in priore iudicio victus est, obstaturam rei iudicatæ exceptionem: quoniam de eius quoque iure quæsitum videtur, quum actor petitionem implet.
Oppugnare petitionem. Cic. Fam. 1.
Petitioni se dare. Cic. Fam. 3.
¶Petitio, pro Impetitione & aggressu gladiatorum. Cic. 1. in Catil. Quot ego tuas petitiones ita coniectas, vt vitari posse non viderentur, parua quadam declinatione, &, vt aiunt, corpore effugi? Budæus.

Petitor, pen. prod. Aliud verbale { αἰτητής } Qui petit & litem intendit. Cic. in Partit. Sed accusatorem pro omni actore & petitore appello. Idem pro Quintio, Possumus petitoris personam suscipere, accusatoris deponere?
Petitor, reus, iudex. Cic. pro Rosc. Comœdo, Quis erat petitor? Fannius. quis reus? Flauius. quis iudex? Cluuius.
Famæ petitor. Lucan. lib. 1.

Petitorius. Adiect. vt Iudicium petitorium. Caius in l. Qui petitorio iudicio vtitur. D. De rei vendicatione.

Petitrix, pen prod huius petitricis, Verbale fœmin. Paulus in l. Qui filium. D. ad Senatusc. Trebell. Contra petitricem pronuntiauit.

Petesco, petescis, siue Petisco, petiscis { αἰτίζω } petissere. Lucretius libro 3,
Corpore cum reliquo pugnas, cædésque petiscit. Hoc est, cupidè & ardenter petit. Lambinus legit petessit. Idem lib. 5,
-fugiens humorem, aurásque petiscens.
Petiscere, antiqui dicebāt pro petere, ea quidem forma verbi, qua sunt lacessere & incessere. Festus. Sed (inquit idem) vt mihi videtur, tum eo significabant sæpius petere. Alij legunt petessere.

Petesso, petessis { αἰτίζω } petessere, antiquum verbum, Idem quod Peto. Cic. 2. Tusc. Qui hanc gloriam petessunt, nullum fugiunt dolorem. Idem 1 de Diuinatione,
Ментéque diuina cælum terrásque petessit. Ex poeta.

Petessens { αἰτίζων } Participium. Lucret. lib. 5,
Quos vbi tempore maturo patefecerat ætas
Infantum, fugens humorem, aurásque petessens, &c.

Petoritum, huius petoriti, pen. corr. { ὄχημα } Gallicum vocabulum, genus vehiculi apud Belgas repertum, vt Varro scribit. Quanuis sint qui ex Græco vocabulo & Latino compositum velint, dictúmque à voluendis rotis, vt Gellius testatur, lib. 15. cap. 30. Horatius 1. Serm. satyr. 6, -plures calones atque caballi
Pascendi, ducenda petorita. Idem 2. epistol. 1,
Esseda festinant, pilenta, petorita, naues. Plin. lib. 34. cap. 17. Lambinus per duo rr in omnibus libris antiquis scribi affirmat.

PETOSIRIS, pen. prod. { Πετόσιρις } Ægyptius mathematicus insignis: de quo Plin. lib. 7. cap. 49. Iuuen. Satyr. 6,
-capiendo nulla videtur
Aptior hora cibo, nisi quam dederit Petosiris.

PETRA Sancta, olim Feroniæ Iunonis templum nobilissimum Viterbij: de quo vide F. Leandrum Bononiensem. Lilius 4. Syntagm. historiæ deorum.

Petra, huius petræ { πέτρα } Lapis, rupes. Plin. lib. 10. cap. 32, Gauiæ in petris nidificant.
Petratum, inquit Festus, genera sunt duo. Quorum alterum, naturale saxum prominens in mare, cuius Ennius meminit libro 11,
Alte delata, cæterisque ingentibus tecta. Et Liuius in Centauris,
Vbi ego sæpe petris. Alterum manufactum, vt docet Ælius Gallus, Petra est, quæ Iouis dextra ac sinistra fornicem expletura est, ad libramentum summi fornicis. Festus.

Petrosus, penultima producta, Adiectiuum { πετρώδης } Petris plenum. Plin. lib. 17. capite 27, Caprificorum laudantur maximè nigræ, & in petrosis. Idem lib. 9. cap. 31, Viuunt petrosis locis, cancri mollibus.

Petricosus, penult prod. Aliud adiectiuum { πετρώδης } Idem. Martialis verò lib. 5. 119, per translationem,
-res petricosa est,
Cotile bellus homo. Hoc est difficilis & saxosa ac dura.

Petrones { πετρῶνες } rustici (inquit Festus) ferè dicuntur propter vetustatem, & quòd deterrima quæque ac prærupti iam agri petræ vocantur, vt rupices idem à rupis, aliter à petrarum asperitate & duritia dicti. Hinc Plautus petronem veruecem, duriorem eleganter dixit, Capt. 13,
Qui petroni nomen indunt verueci sectario, &c.

PETRA { Πέτρα } Siciliæ oppidum prope Hyblam. Petræ Sirenum, vrbs Lucaniæ, de qua Plinius libro 3 capite 4. Virg. 5. Æneidos,
Iamque adeò scopulos Sirenum aduecta subibat, &c. Vbi multa de Sirenibus refert Seruius. Item Petra, Straboni lib. 16, Arabiæ oppidum, Nabathæorum metropolis, vnde ea pars Arabiæ, Petræa nuncupatur.

PETRACORII { Πετροκόριοι } Ptolemæo libro 2. cap 7. Galliæ populi, vulgò Perigort. Petrogoras Plin eos appellat, lib. 4. cap. 19.

PETRAEA, Nympha Oceani & Tethyos filia, teste Hesiodo in Theogonia.

Petreia, Mulier dicebatur, quæ pompam præcedens in coloniis aut municipiis, imitabatur anum ebriam, quòd pedes in petras frequenter impingeret: quam & alij volunt ab agri vitio, scilicet petris, appellatam. Festus.

PETREIVS { Πετρήϊος } Atinas, Cimbrico bello primipilus sub Quint. Catulo, exclusam ab hoc legione suam adhortatus, Tribunum suum dubitantem per hostium castra erumpere, interfecit, legionémque eduxit: donatus propterea corona graminea ob seruatum exercitum.
Petreius, dux Pompeianus à Cæsare in Hispania superatus, vt in ipsius Commentariis scribitur.

Petrelæon, petrelæi { πετρέλαιον } Bitumen est liquidum è saxis defluens. Nomen habet ab oleo, non quòd reuera oleum sit: sed quòd liquida consistentia ad olei similitudinem accedat, tametsi colore magis ad nigredinem vergat. Vulgus *Petroleum* appellat.

PETRINVS, pen prod. { Πετρῖνος } vicus olim in agro Phalerno, cuius meminit Horat. 1. epist. 5,
Inter Minturnas Sinuessanúmque Petrinum.

Petrites, genus Ægyptiaci vini. Plin. lib. 14. cap. 7.

Petrones, Vide PETRA.

PETRONIA { Πετρωνία } Amnis est in Tyberim profluens, quam magistratus auspicato transeunt, quum in campo quid agere volunt. quod genus auspicij peremne vocant. amnem autem fœmininè antiqui dicebant. Festus.

PETRONIVS { Πετρώνιος } Ægypti præfectus, ab Augusto missus, Cornelio Gallo successit, aduersus Æthiopes bellum gessit, quibus regina Candace imperitabat, virili quidem animo mulier, sed altero capta oculo. Vide Strabonem lib. 17. ¶Fuit & alter Petronius Granius, Centurio octauæ legionis, sub Cæsare bello Gallico militans. De hoc Plutarchus in Cæsare scribit, qui vnus è partibus Cæsarianis, quum nauis eius, qua Quæstor designatus in Africam vehebatur, in Scipionis potestatem venisset, & cæteris interfectis Quæstori Scipio incolumitatem polliceretur, respondit, Cæsarianos aliis incolumitatem dare, non accipere consueuisse. quo dicto, se gladio transuerberauit. Vide Plutarchū in Cæsare. ¶Petronius alius, qui Ælij beneficio ex humili loco ad equestrem ordinē peruenerat Mox quum Ælius Placentiæ præesset, ne in manus hostium veniret, gladio incubuit. Petronius quoque, qui morientem iuuerat, super eundem cecidit. Author Valerius de Amicitia. ¶Petronius Consularis moriturus inuidia Neronis, vt mensam eius exhæredaret, trullam murrhinam c c c. sestertiis emptam fregit. Hæc Plinius lib. 37. capite 2. ¶Petronius, pater Vespasiani Cæsaris. ¶Petronius Perpenna, qui Constantinianas thermas in pristinum splendorē restituit. ¶Petronius, Diodorus medicus, qui scripsit Antilegomena, citatur testis à Plinio libro 20. capite 8. ¶Petronius poeta, cuius aliqua de Medicina versibus cōscripta, ad nostram ætatem peruenerunt, vt scribit Volaterranus.

Petroselinum, huius petroselini, pen. prod. { πετροσέλινον } Quasi petrarum apium. Plin. lib. 20. cap. 12, Alio genere petroselinum quidam appellant in saxis natum.

PETRVS Bellipertícus, natione Burgundus, Bononiæ Ius Ciuile professus est circiter annum millesimum trigentesimum.
Petrus Ancharanus, Bononiensis Iureconsultus, Ius Ciuile professus est circiter annum 1480.

Pettimborsa, alio nomine Cruciata, herba Gentianæ similis, de qua vide Matthiolum apud Dioscoridem lib 3. cap. 3.

Petulans, pen. cor. petulantis, om. gen. { ἀσελγής, ὑβριστής, ἰταμός } Improbus, qui per contumeliam alios petit. Festus, Petulantes & petulci etiam appellantur, qui proteruo impetu & crebro petunt, lædendi alterius gratia. Cic. in Salust. Desine bonos petulantissima consectari lingua.
Petulans & audax homo Vatinius. Cic. Quint. fratr. lib. 2. 8.
Audax, petulans, libidinosus. Cic. pro Sylla.
Turpis, cupidus, petulans. Cic. 2. de Inuent. Et ex ea re nō esse mirandum qui in illa re turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit.
Petulans & improbus scurra. Cic pro Cluent.
¶Amentia petulans. Claud 1. in Eutrop.
Audacia Claud ad Alethium.
Auris petulantibus scissa carbasus. Lucret. lib. 6.
Dictum petulans nullum in vita proferatur. Cic. pro Murena.
Vultu petulans elegia Stat. 1 Sylu. 2.
Feruidum, petulans, & furiosum genus dicendi. Cicero de Clar. Orator.
Illiberale, petulans, flagitiosum & obscœnum genus iocandi. Cic. 1. Offic.
Iurgium petulans. Cic. pro Cælio, Omnia sunt alia non crimina, sed maledicta iurgij petulantis magis, quàm publicæ quæstionis.
Iouentus. Claud. de Nupt. Honorij.
Verbis petulantibus vti Ouid. epist. 15.
Petulantissimis verbis lædere vnum, laudare alium. Sallustius in Ciceronem.

Petulantia, huius petulantiæ { ἀσέλγεια } Effrænatio immodica ad quodlibet vitium. Cic. lib. 4 de Rep. A petendo, petulantia: à procando, id est poscendo, procacitas nominata est.
Pudor & Petulantia, contraria. Cic. 2. Catil. Ex hac parte pudor pugnat, illinc petulantia: hinc pudicitia, illinc stuprum.

Libido,

Libido, petulantia, audacia. Cic. pro Fonteio, Nulla turpitudo quæ à libidine, aut à petulantia, aut ab audacia nata esset, ab accusatore obiiceretur, si non vera, attamen ficta, &c.

Vxorem integram à petulantia alicuius conseruare. Cic. 2. Verr. Quibus liberos, coniugesque suas integras ab istius petulantia conseruare non licitum est.

Furorem & petulantiam hominis frangere. Cic. in Pisonem.

Incidere in petulantiam. Cecinna Ciceroni, lib. 6.7, Solutum existimatur esse alteri maledicere: tamen cauendum est, ne in petulantiam incidas.

Linguæ petulantia. Propert. lib. 1. eleg. 15.

Conuitia petulantiæ. Quintil. lib. 24. cap. 2.

Petulantia pecoris. Colum. lib. 7. cap. 6.

Petulantia ramorum. Plin. lib. 16. cap. 30.

Petulantia morbi. Gell. lib. 11. cap. 3.

¶Petulantia, pro Improbitate. Cic. de Orat lib. 2, Illud assequor, vt siquis mihi fortè maledicat, petulans, aut sanè insanus esse videatur.

Petulanter, Aduerbium, Lasciuè. Cicero Attic. lib 9, Quàm censeas acerba nunc esse, quum à perditis in ciuili nefario bello petulantissimè fiant?

Iactare petulantius aliquid Cic. pro Cælio, Maledictio nihil habet propositi præter contumeliam: quæ si petulantius iactatur, conuitium: si facetius, vrbanitas nominatur.

Petulanter inuehi in aliquem. Cic. Attic. lib. 2.

Inuadere petulanter in filiam alicuius. Cic. in Sallust. Quòd ista inusitata rabie petulanter in vxorem, & in filiam meam inuasisti, &c.

Facimus petulanter, si matremfamiliàs, secus quàm matronarum sanctitas postulat, nominamus. Cic pro Cælio.

Viuere petulanter. Cic pro Cælio, Si vidua liberè, proterua petulanter, diues effusè, libidinosa meretricio more viueret: adulterum ego putarem, siquis hanc paulo liberius salutasset?

Petulcus, Adiect. { ἀναχρώμενος } Virg 4. Georgicorum,

·hœdíque petulci. Seruius, Petulci, Lasciui, exultantes. Et petulci dicti ab appetendo: vnde & meretrices petulcas dicimus. Columel. lib. 7. cap 3, Itaque capri vel arietis petulci sæuitiam pastores hac astutia repellunt.

Agni petulci. Lucret. lib. 2.

Petus, peti: siue pætus, cum diphthongo, Qui alterum oculum minorem habet. Plin. lib. 11 cap. 37, Vni animalium homini oculi deprauantur, vnde cognomina strabonum & petorum. Vide PAETVS. Horatius 1. Serm. satyra 39, ·strabonem

Appellat petum pater.

Petulus, penult. corr. Diminut. Cic 1. de Nat. deor. Redeo ad deos, ecquos si nō tam strabones, at petulos esse arbitramur, ecquos næuum habere, &c.

PETVSCVM { πετοῦσκον } Palatij dicta est ea regio vrbis quam Romulus obuersam posuit ea parte in qua plurimum erat agri Romani ad mare versus: & quia mollissimè adibatur vrbs, quum Hetruscorum agrum à Romano Tyberis discluderet, & cæteræ vicinæ ciuitates colles aliquos haberent oppositos. Festus.

PEVCE { πεύκη } insula Borealis in Istro, à qua vni ex Danubij ostiis nomen datum, vt Plin docet lib. 4. Et Lucan. lib. 3.

Peucedanum, siue Peucedanus, pen. corr. { πευκέδανον } Herba, à pinu nomen inuenit. Plin. lib. 25 cap. 9, Sed inter primas celebratur peucedanum laudatissimum in Arcadia, mox Samothrace: caulis est ei tenuis, longus, fœniculo similis, iuxta terram foliosus, radice nigra, crassa, graui odore, succosa.

PEVCESTIS, Alexandri magni seruator, tanta dignus gloria, vti ait Plin lib. 34. cap. 8.

PEVCETIA { πευκετία } Peninsula est in finibus Italiæ, aliis nominibus Calabria & Messapia dicta. Author Plin. lib. 3. cap. 5.

PEVCETII, Populi sunt circa mare Ionium, vt ait Stephanus.

Peucetij sinus. Ouid. 14. Metam.

Peumene, spumæ argenteæ genus. Plin. lib. 33. cap. 6.

Pexatus, Pexitas, Pexus, Vide PECTO.

Pezicæ, arum { πεζίκαι } sunt ex fungorum genere: sed sine radicibus aut pediculo: puto id esse, quod nos *truffas* appellamus. Plinius lib. 19. cap. 3.

P H

PHABIRANVM { φαβίρανον } Ptolemæo lib. 2. cap. 11, Germaniæ vrbs, vulgò *Bremen*.

Phacos, vel Elelisphacos, lentis genus. Plin lib. 22. cap. 25.

PHAEACES, penul. prod. { φαίακες } populi Corcyræ sub ditione Alcinoi. De quibus Virg. 3. Æneidos,

Protinus aerias Phæacum abscondimus arces. Phæacem, pro bene nutrito & in luxu pinguefacto dixit Horatius lib. 1. epist. 15,

Pinguis vt inde domum possim, Phæaxque reuerti. Luxus autem Phæacum ex Homeri Odyssea notus est. Meminit & Cicero de Claris Orator.

Phæaces pro credulis & stultis vsurpauit Budæus. Alcinoo Corcyræ regi & eius populis Phæacibus Vlysses Lestrigonas, & Cyclopas & alia monstra à se conficta narrabat: & iis omnia vera esse persuadebat. Iuuenalis,

Tam vacui capitis populum Phæaca putauit. Quæ res non nisi supinos, nimiúmque credulos coarguit. Budæus.

Phæacus, pen prod. { φαιακός } Adiect. Propertius lib. 3. eleg. 2,

Nec mea Phæacas æquant pomaria syluas.

Phæacius, aliud Adiect. { φαιάκιος } vt

Tellus Phæacia. Tibullus lib. 4. ad Messalam, 1.

Phæcasius { φαικάσιον } Genus calcei Hermolaus de genere calceorum loquens, Addi possunt iis & phæcasij, vnde & phæcasiatos & sacerdotes, & deos vocamus: vt qui deos ipsos aut sacerdotes nō phæcasiatos, sed phæcasios dixere, coarguantur ab Appiano, Iuuenale, Seneca. Hactenus Hermolaus. Porrò Appiani verba hæc sunt de M. Antonio in lib. de bell. ciuili: Calciamenta candida, qualia Atheniensium sacerdotes & Alexandrinorum, quos phæcasios vocant, deferre consueuerunt. Quidam putarunt pronomen quos, referri ad sacerdotes, Hermolaus refert ad phæcasios.

Phæcasium, sij, n. g. Idem. Seneca lib. 7. de Benefic. cap. 21, Pythagoricus quidam emerat à sutore phæcasia, rem magnam, non præsentibus nummis.

Phæcasiatus, pen prod. Adiect. Qui calceatus est phæcasiis. Senec. epist. lib. 20. epist. 1, Puto quædam esse, quæ decent phæcasiatum, palliatúmque. Iuuenal. Satyra 3,

Phæcasiatorum vetera ornamenta deorum. Quo in loco quidam legunt Phæcasianorum, sed corruptè, vt censet Hermolaus. Turnebus autem probat: vt enim, inquit, Minianus Iupiter pro Miniato à M. Tullio dicitur in epistolis: ita hic Phæcasianus pro Phæcasiato, id est, Phæcasiis calciato.

PHAEDIMVS, pen. corr filius Amphionis & Niobes, vnà cum sex fratribus ab Apolline confossus sagittis fuit. Ouid. lib. 6. Metamorph.

Phædimus infœlix, &c.

PHAEDON { φαίδων } Atheniensis, in conuiuio à triginta Atheniensium tyrannis necatus fuit. Huius filiæ virgines erant, quæ vt virginitatem seruarent morte, inuicem se complexæ, in puteum præcipitauere. ¶Fuit & alius hoc nomine philosophus Eliensis, Socratis auditor, ingenio liberali, cuius nomini Plato librum de Immortalitate animæ dedit, & alio nomine Phædon inscribitur. Vide Gellium & Laertium.

PHAEDRA { φαίδρα } fuit Regis Minois ex Pasiphae coniuge filia. Hæc vnà cum Ariadne sorore Theseum Ægæi regis Athenarum filium sequuta est: quam ille, relicta Ariadne, vxorem sibi copulauit, cui Demophoontem peperit & Antigonum. Hæc Volaterranus. Vide Diodorum Siculum lib. 5. cap. 5.

Notus amor Phædræ Ouid. 6. Fast.

Amor turpis Phædræ. Ouid. 1. de Remed. amor.

Nouercæ pocula Phædræ. Propert. lib. 2. eleg. 1.

PHAEDRVS { φαῖδρος } fuit vnus ex discipulis Platonis, cuius nomine Plato nobilem librum edidit, qui inscribitur Phædrus. ¶Phædrus fuit item alter philosophus Epicureus, cuius apud Ciceronem mentio est non infrequens: de quo etiam intelligi debet Martialis illud,

An æmulatur improbi iocos Phædri?

PHAENIANA { φαινιάνα } apud Ptolem. lib. 2. cap. 12, Rhetiæ vrbs, alio nomine Phebiana castra: vulgò hodie *Bebenhusium*.

PHAESTVM { φαιστόν } Vrbs in Creta, à qua Epimenides Phæstius dictus est: quem adiutorem Solonis legibus condendis fuisse tradit Plutarchus in vita Solonis, inclytum vaticinio & rerum diuinarum peritia.

PHAESTVS { φαιστός } Mons seu promontorium Cretæ circa Gortynam vrbem, ciuitatem habens eiusdem nominis. Sed pro nomine ciuitatis fœm. g. est: quum pro monte fit masculin. Strabo lib. 10. Fuit & Phæstus Bori Mæonij, siue Lydij filius, qui quum in Troianorum auxilium venisset, ab Idomeneo est interfectus Homer. lib 5 Iliad.

PHAETHON { φαέθων } trisyllabū, pen. corr. Ligurum rex fuit vetustissimus, cuius multæ in Hetrusco litore coloniæ fuerunt, vt Cato est author De quo in dictione ERIDANVS. Fuit & alter Solis ex Clymene filius. Vide finem primi, & initium secūdi libri Metam. Ouidij. Phaethonti filio Sol factúrum se esse dixit quicquid optasset optauit vt in currum patris tolleretur. sublatus est: atque is antequam constitit, ictu fulminis deflagrauit quanto melius fuerat in hoc promissum patris non esse seruatum? Cic. 3. Offic.

Sole satus Phaethon. Ouid. 1. Metam.

Ambustus. Horat. 4. Carm. ode 11.

Flammatus. Catull. Argon. epig 59.

Magnanimus Ouid. 2. Metam.

¶Phaethon, pro Sole, apud Virgil. lib. 5. Æneidos,

·nonámque serena

Auroram Phaethontis equi iam luce vehebant. Dictus sic est ἀπὸ τοῦ φάους, id est à luce, & θέω, vro, vt ait Seruius. Frequenter hoc nomine Solem appellant poetæ Græci. Vide Cic. lib. 2. de Nat. deor. Dicitur etiam stella Iouis, vt ait ibidem Cic.

Phaethontius, pen corr. Adiect. { φαεθόντιος } vt

Amnis Phaethontius, Padus Sil. lib. 7.

Stagna Phaethontia Silius lib. 17.

Phaethonteus, pen. prod. Aliud adiect. { φαεθόντειος } vt

Ruina Phaethontea. Claud. 5. Paneg.

Errores Phaethontei. Claud. de Phœnice.

Ignes Phaethontei Ouid 4. Metam.

Phaethontias, huius Phaethontiadis, pen. corr. { φαεθοντιάς } Patronymicum fœm. Virgilius eclog 6,

Tum Phaethontiades musco circundat amaræ

Corticis. Intelligit sorores Phaethontis.

PHAETVSA, quadrisyllabum, pen prod { φαέθουσα } Solis filia ex Neæra nympha, & soror Lampetiæ, quæ in Sicilia patris sui, id est Solis armenta custodiebant: de quibus socij Vlyssis contra Circes monita degustantes, naufragium fecerunt, vt in 12. Odysseæ monstrauit Homerus. Ouidius item Phaethusæ meminit lib. 2. Metam.

Phæus, color qui inter nigrum & album fuisse traditur. Alexander lib. 3 cap. 7, Nam Antiochus audito fratris obitu, purpura deposita Phæū induit: qui inter album & nigrum color est.

Phagedæna, phagedænæ, Græci φαγέδαινα, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν, hoc est ab edendo. Est exulceratio vsque ad ossa celeriter depascēs, cum inflammatione saniem malè olentem emittens, & ad mortem perducens. Author Iulius Pollux. Plin. lib. 23. cap 1, Vtrique vlcerū phagedænis & gangrænis, tibiarúmque tædio cum sale illinuntur.

Phagedæna, putatur esse morbus quem in iumentis vermem appellant, apud Colum. lib 9. cap. 11, Sæpe etiam vitio, quod Græci φαγέδαιναν vocant, intereunt.

Phagedænicus, pen. corr. { φαγεδαινικός } Plin lib. 24. cap. 4, Paronychiis ex melle, & vnguibus scabris, pterygiis, vlceribus manantibus, condylomatis, vlceribus quæ phagedænica vocantur.

Phager, animal est quoddam in aquis viuens Plin. lib. 32. cap. vlt.

PHAGO { φάγων } Vir adeò gulosus fuit & vorax, vt adhibitus mensæ Aureliani, aprum integrum, centum panes, veruecem & porcellum vno die comederit, biberitque horcam vini. Author Flauius Vopiscus.

Phagorius, siue Phagrus, est piscis in Nilo nascens & frequens. Strabo lib. 17.

Phagrus, piscis in Nilo, Vide in dictione PHAGORIVS.

PHAGRORIOPOLIS, à Phagris (opinor) piscibus nomen habet, sicut & Phagroriopolitana præfectura & regio, sita in sinu Arabico ad mare rubrum. Strabo lib. 17.

Phagus. Vide FAGVS.

Phalacron, pen. corr. { φαλακρὸν } Græci caluum dicunt. Hinc Phalacrocorax, pen. corr. { φαλακροκόραξ } aquaticus coruus. Plin. lib. 10. cap. 48. Iam & in Gallia Hispaniáque capitur, & per Alpes etiam vbi & phalacrocoraces aues, Balearium insularum peculiares.

Phalæ, turres sunt ligneæ, quæ apud veteres propter spectacula è lignis erigebantur, vt author est Nonius. Festus ait, Phalæ ligneæ turres sunt ob altitudinem dictæ, à falando, quod apud Hetruscos significat cælum. Ennius,

Malos diffindunt, fiunt tabulata, phalæque. Iuuen. satyra 6,

Consulit ante phalas. Sunt qui scribant Falæ per f.

Phalæcium carmen { φαλαίκιον μέτρον } à Phalæco inuentore nomen accepit: Alio nomine dicitur Hendecasyllabum, à numero scilicet syllabarum: constat Spondeo, Dactylo & tribus Trochæis. In prima tamen sede pro Spondeo modò Trochæus legitur, modò Iambus.

Phalanga, huius phalangæ { σφάλαγγες } Lignorum teretium forma & genus, qualia sunt quæ nauigiis, dum subducuntur ad litus, aut ad mare trahũtur, supponi solent. Scribit Herodotus Æthiopas vicenos dentes elephantorum, grandes, & è materia hebeni centenas phalanges tertio quoque anno tributi vice, regibus péndere solitos. Plin. lib. 7. cap. 56, Prælium Afri contra Ægyptios primum fecere fustibus quos vocant phalangas. Vide PALANGA.

Phalangæ (inquit Hermolaus) quibus baiuli ferundis oneribus vtuntur, quas φαλάγγας Plato nominat.

Phalangites, phalangitæ, pen. prod. { φαλαγγίτης } Herba: de qua Plin. lib. 27 cap. 11, Phalangites à quibusdam phalangium vocatur, ab aliis leucanthemon, vel (vt in quibusdam exemplaribus inuenio) leucacantha.

Phalangium huius phalangij { φαλάγγιον } Genus aranei, quòd omnibus internodia terna sint in cruribus. Phalanx enim Græcis vocatur internodum in digitis. Plin. lib. 29 cap. 4, Phalangium est Italiæ ignotum, & plurium generum. Vnum simile formicæ, sed multo maius, rufo capite, reliqua parte corporis nigra, albis intercursantibus respersum guttis. Acerbior huius quàm vespæ ictus. Viuit maximè circa furnos & molas.

Phalangius, phalangij, g. masc. Idem Plin. lib. 11. cap. 24. ad finem, Phalangius tantùm in ipso specu incubat magno numero: qui vt emerserit, matrem consumit, sæpe & patrem.

Phalangium etiam herba dicitur, Vide PHALANGITES.

Phalangosis { φαλάγγωσις } quum pilorum subnascentium duplex triplexve acies, vel in superiore, vel in inferiore palpebra prouenit. Galen. in Introd.

PHALANNA, ciuitas est Perrhæborum, apud Tempe, Peneô finitima, haud procul à Parnaso. Strabo lib. 9.

PHALANTVS { φάλανθος } dux fuit eorum qui ex Lacedæmone eiecti, quòd spurij nati essent, Tarentum vrbem in Calabria condiderunt. Vide Strabonem lib 6. Horat. 2. Carm. ode 6.

Phalanx, phalangis, fœm. gen. { φάλαγξ } Agmen est militare, quo Macedones vtebantur, quemadmodum legione Romani. Continebat autem octo millia armatorum: nullúmque genus aciei apud Macedones validius erat. Iulius tamen Cæsar & Germanis & Gallis phalanges tribuit, lib. 1. bell. Gall. Dicta vel ἀπὸ τῶν πελάζειν ἐγγὺς, hoc est à propius accedendo, vel ἀπὸ τοῦ φαλὸς, quod clarum significat. Liuius lib. 8, Et quòd antea phalanges similes Macedonicis, hoc postea manipulatim structa acies cœpit esse. Virg. 2 Æneidos,

Et iam Argiua phalanx instructis nauibus ibat.

Phalangem, inquit Curtius, lib. 3, vocant peditum stabile agmen, vir viro, armis arma conserta sunt, ad nutum monentis intenti sequi signa, ordines seruare didicerunt.

Animosa phalanx. Virg. 12 Æneid.

Iunctæ vmbonæ phalanges. Iuuen. Saty. 2.

Mœsta Virg. 11 Æneid.

Numerosa. Valer. 1. Argon.

Phalangem facere. Cæsar lib. 1. bell. Gall. Ipsi confertissima acie reiecto nostro equitatu, phalange facta, sub primam nostram aciem successerunt, &c. Rursus, Ac Germani celeriter ex sua consuetudine phalange facta impetus gladiorum exceperunt. Est autem hîc phalangem facere, quod Græci συνασπίζειν dicũt, quum iunctis scutis aut clypeis, vel in hostes inuaditur, vel hostium impetus excipitur, quòd sic confertis clypeis Macedonum phalanx pugnare soleret. Ita autem apud Cæsarem intelligi ex eo pater, quòd ita scribit, Reperti sunt complures nostri milites, qui in phalangas insilirent, & scuta manibus reuellerent, & desuper vulnerarent. Est igitur ibi phalanx συνασπισμὸς: ac Philippus rex Macedoniæ secutus heroicum illum belli Troiani cuneum, de quo poeta ita scribit, ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, phalangem composuit Macedonicam vmbonum velut perpetuo textu consertam.

Perfringere hostium phalanges, Vide PERFRINGO.

Phalangarij { φαλαγγῖται } appellati sunt milites qui erant in phalange, quales habuit ad imitationem Magni Alexandri, Alexander Syrus Romanorum imperator, vt author est Lampridius.

Phalangitæ, pen. prod. phalangitarum { φαλαγγῖται } Liu 7. bell. Maced. Decem & sex millia peditum more Macedonum armati fuere, qui phalangitæ appellabantur.

Phalarica, phalaricæ, pen. corr. { φαλαρικὴ } Machina bellica. A phalis, id est turribus, dicta est: quia turres defendit. Vel à Phalari Siculo tyranno, vt Aminnos ait. Hæc (vt Vegetius scribit) ad modum hastæ valido præfigitur ferro, quod in longitudine habet pedes tres, vt cum armis corpus transfigat: inter cuius tubam & hastile, sulphur, resina, bitumen, stupa conuoluuntur infusa oleo, quod incendiarium vocant, balistæ impetu destinata, præerupto munimine ardens, figitur ligno, turritámque machinam incendit. Est autem magna & parua phalarica. Vnde Lucan. lib 6 dixit phalaricam neruis mitti tortilibus. Virgilius verò ait, Turnum manu iaculati potuisse. Vnde 9. Æneidos,

Sed magnum stridens contorta phalarica venit

Fulminis acta modo. Vide Seruium in hunc locum.

Phalarica item teli genus est, authore Gellio lib. 10. cap. 25.

PHALARIS, pen. corr. { φάλαρις } Agrigentinorum in Sicilia tyrannus, qui ob sæuitiam, à suis, tauro quo alios prius suffocauerat, inclusus & crematus est. Ouid. in Ibin,

Vtque ferox Phalaris lingua prius ense resecta,

More bouis Paphio clausus in ære gemas. De hoc diximus in dictione PERILLVS. Meminit huius Cicero lib. 2. Offic. Phalaris præter cæteros nobilitata crudelitas: qui non ex insidiis interiit, sed in eum vniuersa Agrigentinorum multitudo impetum fecit.

Crudelissimus omnium tyrannorum Phalaris taurum habuisse dicitur, quo viuos supplicij causa demittere homines, ac subiicere flammam solebat. Cic 6. Verr.

Phalaridis imperium. Refertur inter Græcas parœmias. Rectè dicetur in eos qui crudelius exercent imperium, aut potestatem sibi delegatam.

Phalarismus, pro tyrannide. Cic. Attic. lib. 7. epist. 11, Istum quidem, cuius phalarismum times, omnia teterrimè facturum puto hoc est, similes actiones actionibus Phalaridis tyranni. De Cæsare loquitur.

Phalaris { φάλαρις } Herba, thyrsum habet longum, tenuem, ceu calamum, in summo flore inclinatum: semen simile sesamæ. Plin. lib. 27. cap. 12. Galenus Phalerim appellat lib. 8. de simplic. medicament. cap. 155.

¶Phalaris, Genus auis. Varro 3 de Re rust. cap. 11. Sunt item non dissimilia alia genera, vt querquedulæ, phalarides. sic perdices, quæ vt Archelaus scribit, voce maris audita concipiunt. De auibus. Plin. lib. 10. cap. 48. Colum. lib. 8. cap. 15. vbi Phalerides nuncupantur. Vide Aristot. de h stor animal.

PHALERA, vel Phalerum, penult. prod. portus Athenarum Plin lib. 4. cap. 7, Piræus & Phalera portus, quinque M. pass. muro recedentibus Athenis iuncti. Vide PIRAEVM. Hinc Demetrius dictus est Phalereus, φαληρεύς. sic enim prounntiari debet trium syllabarum. Et φαληρὸς, vt inquit Suidas, ἀπὸ τόπου τῆς ἀττικῆς. φάληρον δὲ λιμὴν τῆς ἀττικῆς. & Plinius item portum vocat. sed Strabo inter δήμους numerat. sic enim ait lib. 9, μετὰ δὲ τὸν πειραιᾶ, φαληρεῖς δῆμος, Post Piræum autem Phalereus est populus. Nec ab eo multum Suidas alio loco videtur dissentire, quum inquit: φάληρον δῆμος ἀπὸ τῆς ἀττικῆς, ὁ δημότης φαληρεύς. nisi fortè φάληρον δῆμος, φάληρον λιμὴν legi. quanquam idem locus & oppidum & portus esse poterat, vt Piræeus: vnde Cicero dubitauit olim, an vt portum, an vt oppidum verteret.

Phaleræ, pen. corr. phalerarum, fœm. gen. pluralis numeri { φάλαρα } Ornamenta equorum, ἀπὸ τοῦ φαλὸς, Græco verbo, quod illustre significat. Virgil. lib 5. Æneidos,

Primus equum phaleris insignem victor habeto. Liu. 2. bell. Pun. Præda ingens parta est, & præter equos viróque, & siquid argenti, quod plurimum in phaleris equorum erat, omnis cætera præda diripienda data est.

¶Phalera, phaleræ, tã singularis, quàm pluralis numeri, Equitum nobilium ornamentum etiam dicitur. Liu. 9. ab Vrbe, tradit comitia Flauij Ædilitia tantum habuisse indignitatis, vt plerique nobilium aureos annulos & phaleras deponerent. Cic. Attic. lib. 15, Plancum se aiebat hunc Buthrotium pridie quàm hoc scribebam, id est tertio Nonas audisse, demissum, sine phaleris.

Factæ pulcherrimè phaleræ. Cic. 6. Verr.

Nobiles phaleræ. Cic 6. Verr. Tam te has phaleras à Philarcho Centuripino abstulisse dicebant, quàm alias item nobiles ab Aristo Panormitano.

Donare aliquem phaleris. Cic. 5. Verr.

Phaleratus, penult. prod. Adiect. { φαλαρωτὸς } Phaleris ornatus. Liu. 10. bel. Pun. Munera quæ legati ferrent regi, decreuerunt, sagula purpurea duo cum fibulis aureis singulis, & latoclauo tunicis, equos duos phaleratos. Suetonius, Phalerato equo insigne. Id est, instrato magnificé.

Phalerata dicta, Donatus interpretatur honesta atque ornata, apud Terentium Phorm. 3. 2.

Phalerides, aues genere natantium, Vide Phalaris, Genus auis, &c.

PHALEREVS Demetrius, philosophus dictus est à Phalero porto, siue à Phalerea prouincia. Fuit autem Phanostrati filius, & Theophrasti auditor. Athenis præfectus fuit, à Cassandro Macedonum principe, quum esset ciuis. Qui (vt author est Strabo) non modo popularem non destruxit potentiam, sed etiam in melius reformauit. Verùm tantum inuidia valuit, vt post Casandri obitum, in Ægyptum fugere coactus sit, & eius inimici statuas plures trecentis disiectas conflauere. Hic tandem morsu aspidis periit, quum multa apud Ptolemæum in calamitoso otio scripsisset.

PHALIGES, Populi in Africa, Ptoemphanis, qui canem pro rege habent, proximi. Plin. lib 6 cap. 30.

PHALISCI { φαλίσκοι } Populi Hetruriæ, quorum oppidum Phalerij vocabatur. Sunt qui arbitrantur Phaliscos vocari, quos nunc corruptè *Montem Fasconem* appellant. Vide FALISCI.

Iunonicolæ Phalisci Ouid. 6. Fast.

Pomiferi Ouid 3. Amor. eleg. 12.

Herba. Ouid. 1 Fast.

PHALLAGOGIA, authore Phurnuto, Bacchi sacra dicebantur, eo quia Phallos circunferebant.

Phallouit

Phallouitroboli, sunt ex vitro priapi, quanuis & ex alia quoque materia fierét. Is mos deperditissimus ad nostra serpsit tempora, quibus, potissimum xeniorum diebus, Phalloplumbei lignei circunferuntur, donantur. Lilius 8. Syntag.

Phallus, li, lo, veretrum ficulneum quod Dionysia celebrantes de collo propendens gestare palàm solebant. Plutarchus: Dionysia, veteri ritu, cum multa prorsum & festiua hilaritate agebantur: erat qui amphoram vini ferret, & vitem, aderat & qui hircum traheret: alius atrichum, id est cistam, aut cophinum, in quo caricæ forent, gestabat: omnes autem phallum, Herodotus in Bacchi sacris phallos veretra ficulnea agnoscit.

Phallus deo. Prouerbium dici solitū, vbi parum quidem honesta, sed tamen apta tribuuntur. Tractum à Bacchi mysteriis, in quibus phallus ferebatur, vt suprà diximus.

PHALORA { φαλώρα } Vrbs Thessaliæ. Inde Phalorensis. Stephanus.

PHAMIZONIVM, oppidum in Cappadocia fuit ad Irim flumen. Plin. lib. 6. cap. 3.

PHANAEVS { φαναῖος } mons est in promontorio Chij, vitibus consitus: sic dictus à Phanæo rege. Author Seruius explicans illud Virgilij 2. Georgicorum,
Sunt & Amineæ vites, firmissima vina:
Tmolus & assurgit quibus, & rex ipse Phanæus.

Phanaticus, phanatici, pen. corr. { ἔνθεος, θεοφόρητος } dicitur qui diuino spiritu afflatus est, vel cui multæ vanæ apparitiones & ludibria fiunt: qualem insanientem Aiacem poetæ finxerunt. Cic. 2. de Diuinat. Sed nescio quo modo illi philosophi superstitiosi & penè phanatici, quiduis malle videntur, quàm se non ineptos. Vide Fanaticus in FANVM.

Phanaticus cursus. Liu 4. ab Vrbe.
Phanaticus error. Horat. de Arte.
Senex phanaticus. Iuuen. Saty. 2.

PHANES { φάνης } vir fuit Halicarnasseus, qui Cambysæ Persarum regi aduersus Ægyptios bellum molienti, se ducem itineris præbuit, exercitúmque eius citra periculum per Arabiam in Ægyptum duxit. Herodotus lib. 3. Phanes etiam à Græcis dicitur Sol, ἀπὸ τοῦ φαίνειν, hoc est à lucendo.

PHANESII { φανήσιοι } populi in insulis Oceani Septentrionalibus, qui (vt Solinus ait) habent aures adeò effusas, vt reliqua viscera contegant illis.

Phanias { φανίας } à Græcis dicitur, qui tenuis fortunæ quum sit, summas tamen diuitias iactat & simulat: Tractum à Phania quodam eius ingenij homine. Fuit etiam hoc nomine Appij Pulchri libertus. Cic. Attic. lib. 9.

PHANOTEVS, locus in Græcia prope Cheronesum, vicinus Lebadiæ locis. Strabo lib. 9. Hinc Phanotenses eius loci incolæ appellantur apud eundem.

Phantasia, phantasiæ { φαντασία } Imago rerum insidentium animo. Cic. 1. Acad. In qua primum de sensibus ipsis quædā dixit noua, quos iunctos esse censuit è quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille phantasiam, nos visum appellemus licet.
ἀρχὴ φαντασία emergit. Cic. Attic. lib. 9.
Excitare φαντασίας spectris. Cic. Cassio, lib. 15. 16, Qui putant etiam διανοητικὰς φαντασίας spectris Catianis excitari.

Phantasma, huius phātasmatis, pen. corr. n. g. { φάντασμα } differt à Phantasia: quòd phantasma est imaginatio vel visio eius quod non est: phātasia autem solùm eius quod est, authore Suida. Plin. lib. 7. epist. 27, ad Suram, Igitur perquam velim scire, esse aliquid phantasmata, & habere propriam figuram, numénque aliquod putes, an inanem & variam ex metu nostro imaginē accipere. Hic pro spectro accipitur.

Phanum, huius phani { ναὸς } Templum dicitur: φανερὸν enim Græcis manifestum & apertum significat: quod omnibus adeuntibus aperta sint templa. Cic 3. de Finib. Nam vt peccatum est patriam prodere, parentes violare, phana depeculari, quæ sunt in effectu, &c. Vide FANVM.

PHANVS, Vsurarius quidam fuit, vel (vt alij dicunt) cæcus, qui quum cellæ penuariæ ostium ita obstruxisset, vt citra strepitum non quiret aperiri, tamen à ministro apertum est, sublatúmque penu. Alij narrant, huic Phano vxorem fuisse parum spectatæ fidei, quam, quòd is haberet adulterij suspectam, atrij fores sic occlusit, vt nonnisi cum stridore sonitúque possent aperiri. Verùm illa quum per tegulas reciperet adulterum, vicini per iocum dicebant, Phani ostium: eáque vox postea cessit in prouerbium, quo non inscitè vtemur, vbi quis frustrà seruarit aliquid. Eras.

PHAON { φάων } Iuuenis mortalium omnium formosissimus, à Sappho poetria impatientissimè adamatus. Vide Sapphus epistolam ad Phaonem apud Ouidium.

Phaon Lesbius à Sappho dilectus, medicamēto herbæ eius, quam eryngen albam appellant, alio nomine centumcaput. Plin. lib. 22. cap. 7. & 8.

PHARA Dymæo agro contermina est, à qua Pharienses, vt à Messenia Phara Pharatæ nominabantur. Strabo lib. 8.

PHARAONES, pen. prod. { φαραῶνες } appellantur Ægypti reges, quod iis cognomen fuit dignitatis, vt scribit Eusebius. Et (vt docet Iosephus lib. 1. Antiquit.) Pharaonis nomen secundum Ægyptios significat regem. Et reges quum primùm perueniebant ad imperium, hoc nomen accipiebant.

PHARATAE, In PHARA.

PHARATES, Regis nomen proprium apud Parthos. Strabo lib. 15.

PHARBAETITES, vna ex Ægypti præfecturis, quas Nomos Ægyptij vocant. Plin. lib. 5. cap. 9.

PHARENSES, populi in Asia ad fluuium Melam, regione Ionia. Strabo libro 8.

Pharetra, pharetræ, pen. corr. { φαρέτρα } Instrumentum in quo sagittæ reponuntur. Virg. 1 Æneidos,
Succinctam pharetra, & maculosæ tegmine lyncis. A Græco φέρω.
Pharetra, pen. prod. Ouid. 2. Metamorphoseos,
Vnde pedem referens penè est oblita pharetram Tollere.
Capax pharetra. Ouid. 9. Metam.
Grauida sagittis Horat. 1. Carm. ode 22.
Habilis ad terga. Valer. 3. Argon.
Insontes Stat. 1. Achil.
Leues. Stat. 6. Thebaid.
Picta. Ouid. 2. Metam.
Plenæ Ouid. 4. de Ponto, eleg. 13.
Sæuæ. Stat. 1. Achil.
Sagittiferæ Stat. 1. Achil.
Venatrices. Claud. 7. Paneg.
¶Aptare pharetras humeris. Stat. 4. Thebaid.
Sagittam deprompsit aurata pharetra. Virg 11. Æneid.
Euersam ferre. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
Exhausta telis. Ouid. 1. Metam.
Exuere humero. Ouid. 2 Metam.
Fert humero. Virg 1. Æneid.
Gestare. Virg. 1. Æneid.
Soluere pharetram, Aperire. Ouid. 5. Metam.

Pharetratus, pen. prod. Adiectiuum { φαρετρωτὸς } Qui fert pharetram, vt ait Sipontinus.
Dea pharetrata, Diana. Ouid. epist. 19.
Miles. Silius lib. 7.
Persis. Virg 4. Georg.
Plebs. Claud. 1. Paneg.
Puer pharetratus, Cupido. Ouid. 10. Metam.
Susa. Claud. de bel. G. Idon.
Virgo. Ouid. 1. Amor. eleg. 1. Intelligit Dianam.

PHARIA { φαρία } à Ptolemæo lib. 2. cap 17, Pliniόque: à Strabone verò Pharus insula contra Dalmatiam & Iaderam, quæ nunc vulgò *Lisina* Illyrico sermone dicitur. ¶Est & vrbs in ea, à qua Pharienses populi.

¶Pharia, vuæ genus apud Pisas, Italię nobili ciuitate. Vnde & Pharium vinum. Plin. lib. 14. cap. 4.

Pharias, phariæ, pen. prōd. masc. g. { φαρίας } Serpens est, fulcum, dum serpit, cauda in terra faciens, & super eā ferè ambulans. Lucan. lib. 9,
Et contentus iter cauda sulcare pharias. Quidam legunt phareas.

Pharicon { φαρικὸν } genus veneni est, quod Athenæus Pharicon nominat. Plin. lib. 28. cap. 10. Matthiolus in Dioscor. lib. 6. cap. 19.

PHARIENSES populi, Vide in PHARA.

PHARIO, vnus ex illis fluminibus, qui Tygrim (in Armenia) influit. Plin. lib. 6. cap. 27.

PHARISAEVS { φαρισαῖος } hoc est separatus, ab Hebræo PHARAS, quod est diuidere. Inde Pharisæorum secta dicta est apud Iudæos, quòd qui eam colerent, ab aliis separati essent, & à publicanis secreti. A quo.

Pharisaicus, ca, cum { φαρισαϊκὸς } quod Pharisæo attribuitur, vel aliis, à Pharisæo. Hieronymus contra Vigilantium, Quasi sepulcra Pharisaica foris dealbata.

Pharmacum, huius pharmaci, pen. corr. Græcis φάρμακον, medium verbum, quod pro veneno & pro medicamento accipi potest. Caius l. Qui venenum. D. de verb. signific.

Pharmacopola, pen prod. { φαρμακοπώλης } dici potest vnguentarius, qui pharmaca, id est venena vel medicinas venditat. Componitur ex φάρμακον, & πωλέω vendo. Horat. 1. Serm. saty. 2, Ambubaiarum collegia pharmacopolæ. Cic. pro Cluentio, Tum repentè Anconitanum quendam L. Clodium pharmacopolam circunforaneum, qui casu tum Larinum venisset, aggreditur.

Pharmaceutice, pen. corr. { φαρμακευτική } Dicitur medicina quæ medicamentis curat, & morbos profligat, ad differentiam therapeutices & chirurgices. Galen. Com. 1 in lib. 1. Hippocrat de vict. ratione.

Pharmaceutria { φαρμακεύτρια } dicitur, quam nos Sagam dicimus, vel veneficam. Hoc nomine Virg eclogam quandā inscripsit, in qua Theocriti imitatione venefica quædam inducitur, quæ magicis incantationibus animum viri, à quo spernebatur, ad sui amorem conatur reuocare.

PHARMACOTROPHI { φαρμακοτρόφοι } populi sunt Asiæ Margianis & Susianis finitimi, qui se venenis alere consueuerunt: vnde & nomen illis inditum est Plin. lib 6. cap. 16. Et Pompo. Mela lib. 1.

PHARMACVSA, insula iuxta Cretam. Plin lib 4. cap. 12.

PHARMACVSAE { φαρμακοῦσαι } teste Strabone libro 9, duæ sunt insulæ exiles iuxta Atticam regionem, in mari Salaminiaco, è quibus maior sepulcrum Circes ostentat.

PHARNACEA, oppidum Themiscyrenæ regionis Cappadociæ. Plin. Castellum appellat. lib. 6. cap. 4.

Pharnaceon, à Pharnace Asiæ rege inuentore dicitur herba Panax, quarta tamen specie: ea herba & Centaurium nominatur. Plinius lib. 25. cap. 4.

PHARNACES, pen. corr. Mithridatis Ponti in Asia regis filius, qui quum, vt ait Florus, magis discordiæ ciuilis inter Pompeium & Cæsarem fiducia, quàm virtutis suæ, infesto in Cappadociam agmine rueret, hunc Cæsar aggressus, vno & non toto prælio obtriuit more fulminis, quod vno eodémque momento venit, percussit, abscessit. vnde est illud Suetonij in Cæsare, cap. 37, Pontico triumpho inter pompæ fercula trium verborum prætulit titulum, Veni, Vidi, Vici: non acta belli significantem, sicut cæteris, sed celeriter confecti notam. Lucanus lib. 10,
-non Pontus & impia signa.
Pharnacis, & gelido &c. Pharnax ab aliis vocatur. Meminit huius Cicero ad Cassium. lib. 15. 15.

PHARNACES, Pharnacum, Pharnacibus: gens quædam in Ægypto, quæ præterquam quod geminas pupillas habet, aspectu etiam necet. Plin. lib. 7. cap. 2, Haud dissimile iis genus Pharnacum in Æthiopia prodit Damon, quorum sudor tabem contactis corporibus afferat.

PHARNACIA, æ, { φαρνακία } Stephano regio est, & vrbs Pōtica, Tra-

pezunti proxima. Plin lib. 6. cap. 4, Pharnacen appellat.

PHAROS { φάρος } olim parua Ægypti insula, Plinio libro 4. cap. 31, quondam diei nauigatione distans ab Ægypto, nunc Alexandriæ (quæ illi opposita iacet) ponte iuncta, Nili recessu siue exundatione, vt Mela lib. 2, & Plinius eodem libro cap. 85. testantur. Lucanus libro 10,

Tunc claustrum pelagi cœpit Pharon, insula quondam, &c. Nunc vulgò *Phara* vocatur, teste Oliuario in Melam. In eadem insula, Plin. lib. 36. cap. 13, & Strabone lib. 17, testibus, inter orbis miracula magnificatur turris, multis tabulatis excelsa, & albo lapide mirificè structa, eodem nomine quo insula appellata. Eam Sostratus Gnidius architectus Ptolemæi regis impensis, ad nauigantium salutem struxit, noménque suum in ea inscripsit. Eadem insula palmis abundat, teste Ouidio lib. 2. Amor. elegia 13,

Quæ colis & Memphim, palmiferámque Pharon.

Pharius { φάριος } Adiectiuum, & Phariacus, penultima corr. vt Sistra Phariaca.

Acetum Pharium, Vide ACETVM.
Æquor Pharium. Lucan. lib. 4.
Iuuenca Pharia, Isis. Ouid 3. de Arte.
Turba Pharia. Tibull. lib. 1. eleg. 3.

Pharos { φάρος } Vestimentum commune viris & mulieribus, Polluci lib. 7. cap. 14. Gualtherus vertit Pallium, de quo suprà.

PHARPHARIADES, seu, vt quidam in Plinio legunt, Pariades, pars est montis Tauri in Lycia, ad mare Pamphylium. Plin lib. 5. cap. 27.

PHARSALIA { φαρσαλία } à Pharsalo oppido dicitur tota Thessalia. Lucanus lib. 1,

-diros Pharsalia campos Impleat.

Pharsalius, pen. corr. Adiect. { φαρσάλιος. } Catul. Argon. 59,

Pharsaliam coeunt, Pharsalia tecta frequentant.
Rura Pharsalia. Claud. de Nupt. Honorij.

Pharsalicus, Aliud adiect. { φαρσαλικός. } vt Pharsalici campi Thessaliæ, in quibus ciuilium bellorum detonuerunt procellæ, à Pharsalo dicti oppido, quod situm est in ripa fluminis OEnipei, à quo Pharsali dicti. Sunt qui Pharsaliam prouinciam dicāt à Pharsalo duce, quæ primò Æmathia, ab Æmathio: postea Thessalia, à Thessalo: deinde à Macedone, Macedonia: postremò à Philippo rege, Campi Philippici.

Pharsalicum prælium. Cic. pro Deiot.
Castra Pharsalica. Lucan. lib. 8.

PHARSALOS, seu Pharsalum { φάρσαλος } Stephano Thessaliæ oppidum in ripa OEnipei fluminis situm, de quo Lucanus lib. 6,

Æmathis æquorei regnum Pharsalos Achillis.

PHARVSII, vel Pharusi { φαρούσιοι } Plinio lib 5. cap 8, & Pomponio lib. 1, populi sunt Africæ vltra Mauritaniam, quondam Persæ. comites fuisse dicuntur Herculis ad Hesperidas tendentis. Pharusij nūc dicuntur *Asenagi*, teste Oliuario in Melam.

PHARYCADON, vrbs in Istæorum plaga, quam alluit Peneus fluuius. Strabo lib. 9.

PHARYGAE, olim Scharphe, ager in Argiua terra: nam & Argiuorum colonia dicitur. Hinc Iuno Pharigæa dicta est. Author Strabo lib. 9.

PHASANIA, vnde & Phasanij populi, oppidum est Africæ supra minorem Syrtim. Plin lib. 5. cap. 5.

Phase, Vide PASCHA.

Phaselinum, oleum ex lilio, quod lirinon appellatur, renibus vtilissimum, sudoribúsque euocandis, vuluæ molliendæ, cōcoquendóque intus. Plin. lib. 23 cap 4.

PHASELIS, pen. prod. { φασηλίς } Pamphyliæ vrbs in monte sita, piratarum olim perfugium. Proinde Cic. 6. Verr. Mamertinum Siciliæ oppidum Verri Prætori, prædoni & piratæ Siciliensi, Phaselim quandam fuisse ait, quòd omnes furtorum aceruos illuc deportasset.

PHASELITAE, arum, vrbs Pamphyliæ fuit. Sudas insulam quandam eiusdem nominis refert. Phaselitæ Cabrum deum coluerunt, eique pisciculos sale conditos offerebant. Zenobius.

Phaselitarum sacrificium: Sordidum ac tenuem sumptum hoc adagio significabant. Tradunt enim apud Phaselitas moris esse, vt pisciculi salsi diis sacrificentur. Author Zenodot.

Phasellus siue phaselus, pen. prod. { φάσηλος. } Vide FASELVS. Virgil. 4. Georgicorum,

Et circum pictis vehitur sua rura phaselis. Vbi Seruius, Phaselis, breuibus nauiculis quibus vtuntur quum stagnauerit Nilus. Cic. Attic. lib. 1. 8, Tertiam quam (vt scribis) anchora soluta de phaselo dedisti.

Episcopus phaselus. Cic. Attic. lib. 14, Quinto Non. cōscendens ab hortis Cluuianis in phaselum episcopum, has dedi literas, &c.
Fictiles phaseli. Iuuen Saty. 15.
Fragilis phaselus. Horat. 3. Carm. ode 2.

Phaseolus. phaseoli, pen. corr. { φασίολος } qui & phaselus, aut phasilus, pen. prod. siue paseolus vel pasilus dicitur: Genus est leguminis, de quo Colum. lib. 2. cap. 10, Ab hoc rectè phaselus terræ mandabitur vel in veruacto, vel melius pingui & restibili agro. Phaseolis vulgus antiquorum victitabat, quemadmodum nostrum vulgus fabis & pisis: vnde viles phaseolos vocat Virg. 1. Georg. Phaseoli autem nulli sunt apud Gallos: Italis tantùm noti.

Phaselinus, pen. corr. Adiect. { φασήλινος } Quod ex phaselo factum est. vt Phaselinum oleum. Plin lib. 23. cap. 4.

Phasganion { φασγάνιον } Herba est quæ alio nomine xiphion appellatur, hoc est gladiolus, nascens in locis humidis, quum primùm exit gladij speciem præbens, radicem habens duorum cubitorum, nucis auellanæ modo fimbriatam. Reliquam descriptionem vide apud Plin. lib. 25. cap. 11.

PHASIANAE, es { φασιανὴ θεός } Arrianus in Periplo ponti Euxini. Ingredientibus, inquit, Phasin fluuium, in dextra est erecta dea Phasiane, quam ille subuereretur ex eius figura, an dea Rhea sit. Nam in manu (inquit) cymbalum tenet, & leones sunt sub eius throno: & ita sedet vt in μητρῴῳ templo Matris deûm Athenis, quæ à Phidia fabrefacta fuit. Lilius Syntag. 4.

Phasianus, phasiani, pen. prod. om. g. { φασιανικός } Auis nota, A Phasi fluuio ad nos traducta ab Argonautis. nanque ex ea regione in Græciam transportatæ sunt. Martial. lib. 13. 72.

Phasiana, phasianæ, Idem { φασιανή } Plin. lib. 10 cap. 48, Rursus phasianæ in Colchis geminas ex pluma aures submittunt, subrigúntque. Nonnulli etiam phasianas gallinas vocant.

Phasianarius, phasianarij { φασιανοτρόφος } Qui phasianos pascit. Paulus in l. Auibus legatis. D. de legat. tertio. Phasianarij & pastores anserum non continentur.

Phasiolus, In PHASEOLVS.

PHASIS, huius Phasis, vel Phasidis, penult. corr. { φᾶσις } Colchorum prægrandis fluuius, de quo Lucanus lib. 3,

Colchorum qua rura secat ditissima Phasis. Plin. lib. 6. cap. 4, Nauigatur Phasis quàlibet magnis nauigiis XXXVIII. M. D P. Inde minoribus longo spatio pontibus cētum viginti peruius. Multa in vniuersum Strabo lib. 11. Nunc dicitur *La riuiere du Faso*. ¶ Est & oppidum, authore Plinio lib. 6. cap. 4.

Asper Claud. 2. in Ruffin.
Barbarus. Valer. 1. Argon.
Colchus. Seneca Hippol 8 9.
Gelidus. Claud. 2. in Eutrop.
Horridus. Stat 1. Sylu. 6.
Limosi Phasidos rapidæ vndæ. Ouid. 7. Metam.
Niuosus. Stat. 12. Thebaid.
Rapidi Phasidis amnis. Valer. 4. Argon.
Scythicus. Valer. 1. Argon.

Phasiacus, pen. corr. Adiect. { φασιακός. } vt Terra Phasiaca. Ouid. 1. de Remed. Aqua Phasiaca. Ouid. epist. 12.

Phasma, phasmatis, pen. corr. n. g. { φάσμα } Latinè apparitio dicitur, monstrum, visum. ¶ Est autem nomen fabulæ apud Menandrum Græcum Comicum. ¶ Phasma, etiam fabula fuit cuiusdam Catulli. Iuuenal. Satyra 8,

-clamosum ageres vt phasma Catulli.

Phassachates, gemma Achates: sed ex qualitate quadam nomen id peculiare sortita. Plin. lib. 37 cap. 10.

PHATNE, arum, Stellæ in Cancri signo, quæ præsepe à Latinis dicuntur. In Prognosticis, teste Prisciano,

Astantem tenui quæ candent lumina Phatnæ.

Phatnia { φάτνια } ossa sunt quibus veluti sellulis dentes cōtinentur, quæ subeunt foramina: Botria appellant. Galen. in libello de ossibus, cap 5 ad fin.

Phatnites, Ægypti præfectura, quam illi Nomon vocant. Plin. lib. 5. cap. 9. Hinc adiectiuū opinor Phatniticus a, um. Phatniticum Nili ostium, eodem Plin. authore lib. 5. cap. 10.

PHAVDA, in Sidena planitie vrbs est, post Themiscyram iuxta Pontum. Strabo lib. 12.

Phauliæ { φαυλίαι } Polluci: sunt oliuæ quæ minimo succo, corpore grandissimo, pusillóque sunt nucleo.

PHAZEMON, Vicus, à quo Phazemonetica regio, & Phazemonenses populi, apud quos Neapolim Pompeius ædificasse creditur. Strabo libro 12.

Phecasianus, Phecasiatus, Phecasium, Phecasius, Vide PHAECASIVS.

PHEDIVS, Delphico oraculo sapientissimus indicatus, atque felicissimus, vt qui pro patria proximè occubuisset. Plin. lib. 7. cap. 46.

PHEGEA { φηγεία } Ciuitas Arcadiæ à Phegeo rege, Photonei fratre condita. prius Erymanthus, postea & Psephis appellata. Stephan.

PHEGEVS { φηγεύς } pater fuit Alphesibœæ, Themonis & Axionis: ad hunc confugit Alcmæon Amphiarai filius, posteaquam matrem Eriphylen patris iussu necauisset, & ob id facinus ad insaniam adactus esset, furiísque exagitatus, petens à Phegeo purgari. quod quum impetrasset, Alphesibœæ filiæ Phegei monile dono dedit, quod occisæ matri abstulerat, ipsámque Alphesibœam vxorem duxit. Hanc fabulam vt breuiter, ita perobscurè refert Ouid 9. Metam. Et, vt ego quidem coniicio, sic voluit Ouid. Alphesibœam monile ab Alcmæone petisse, & quum fratres Alphesibœæ intellexissent monile habere Alcmæonem tam pretiosum, insidiis eum peremisse. Quóque hoc sit verisimilius, constat Themonem & Axionem à sorore ipsa interfectos esse, dicente Propertio lib. 1. eleg. 14,

Alphesibœa suos vlta est pro coniuge fratres:
Sanguinis & cari vincula rupit amor.

Phegeus, proprium serui, apud Virgilium lib. 5. Æneidos,

Vix illam famuli Phegeus, Sagarísque ferebant.

Phegeius, pen. corr. Adiectiuum quadrisyllabum { φηγήϊος. } vt Ensis Phegeius. Ouid. 9. Metam.

PHEGOR { φεγώρ } lingua Hæbrea Priapus appellatur. Vnde Beel-phegor, dictio composita. hoc est, Priapi simulacrum. Hieronymus contra Iouinianum.

Phellandrion { φελλάνδριον } Herba quæ in palustribus nascitur, folio apij, cuius semen propter calculos & vesicæ incommoda bibitur. Quidam existimant eam esse, quam officinæ *Philipendulam* vocant. Alij eandem faciunt cum apio palustri, quod à Dioscoride ἱπποσέλινον vocatur.

Phellodrys, Arbor est, quam alio nomine Cerrisuberem dicunt, est glandifera: folia simillima foliis suberis fert: corticem verò, & ligni materiem cerro non absimilem. Matthiolus in cap. 121. libri 1. Dioscoridis.

Phellus { φελλός } id videtur esse Græcis, quod Suber Latinis. Scribit Plutarchus in libro de Romanorum fortuna, Caium Pontium à Camillo transiturum in Capitolium quod à Gallis obsidebatur, dum Tybrim transmitteret, φελλοὺς πλευραῖς ὑποζωσάμενον, hoc est phellos latos pectori subiecisse. Suberis natura est, vt mergi nequeat, propterea Græci ἀβάπτιστον φελλὸν vocant, quasi dicas immersabilem phellum. Hinc Phellopodas quosdam fingit Lucianus, qui per mare currentes non mergerentur, quoniam inquit phellinos haberent pedes. Ex phelli, id est suberis similitudine est apud Vitruuium lib. 9.

lib.9 cap.9, in horologij aqualis ratione, phellos, siue tympanum, aut scaphum, quod ab aqua subleuatur. Phellum scribunt aliqui esse in Italia montem, in quo piceæ proceriores gignantur, ex quibus phellus siue suber conficiatur. Ex Cælio lib.7.cap.17.

PHEMONOE {Φημονόη} Sibyllæ nomen, quæ prima Apollinis Delphici vates dicitur fuisse, & carmen Heroicum inuenisse, vt ait Pausanias. Stat.lib.2.Syl. -referétque arcana pudicos Phemonoe fontes. ¶Est & Phœbados cuiusdam nomen apud Lucanum libro 5, Phemonoen errare vagam curisque vacantem. ¶Sunt qui Phœbi filiam dicant fuisse. Meminit eius Hesiodus in Theogonia.

PHENEVM {Φενεός} Plin. lib. 4. capite 6, oppidum Arcadiæ: in quo, vt idem testatur libro 25. capite 4, nascitur illa herba contra omnia veneficia præsens remedium, quam Homerus à diis moly vocari putat.

PHENEATAE {Φενεᾶται} populi qui incolunt Pheneum oppidum, & adorant Mercurium quintum. Cic.3.de Nat.deor. de Mercuriis, Quintus quem colunt Pheneatæ, qui & Argum dicitur interemisse, &c.

PHENEVM lacum Arcadiæ describit Ouid. 15. Metamorph. Vide PHOEMON.

PHENEVS, Amnis in Alpheum defluens, vt testatur Plin.lib.4.

Phengites, pen.prod. {φεγγίτης} Lapis de quo sic Plin.lib 36. cap. 22, Nerone principe in Cappadocia repertus est lapis duritia marmoris, candidus atque translucens, etiam qua parte fuluæ inciderant venæ, ex argumento phengites appellatus. Sanè φέγγος dicitur Latinè splendor. Sueton. in Domitiano, cap.14.

Phœnicobalanus {φοινικοβάλανος} Palmæ Ægyptiæ fructus præ maturitate nigrescens, vescentésque inebrians. Qui verò adhuc viridis ante maturitatem decerpitur, adipsos appellatur. Plin. lib. 12. cap. 22, Myrobalano similem in vnguentis, proximúmque vsum habet palma in Ægypto, quæ vocatur adipsos viridis, odore mali cotonei, nullo intus ligno. Colligitur autem paulo antè quàm incipiat maturescere. Quod relinquitur phœnicobalanus vocatur, & nigrescit, vescentésque inebriat.

PHOENICVSSA {Φοινικοῦσσα} vna ex Vulcaniis insulis apud Plinium libro 3.cap.9.

Phenion, Herba quæ & anemone dicitur, quasi herba venti: sic enim vulgus appellat, quòd eius flos non nisi vento spirante aperiatur. Plin.lib.21.cap.23.

PHERAE {Φεραί} Plinio libro 4 capite 8, & Cicerone 1. de Diuinatione testibus, oppidum est Thessaliæ, quod crudeli dominatu tenuit Alexander quidam tyrannus, à quo & Pheræus vocitatus est. Huius Alexandri meminit Cicero libro 2. de Inuent. & 2. Offic. Appellatur & Plinio libro 4. capite 5, locus & oppidum in Achaia. Eodem etiam libro capite 7, oppidum Atticæ inter Megaram & Thebas. Ouid. in Ibin,

Inque tuo thalamo ieguleris more Pheræi,
Qui datus est letho coniugis ense suæ. Quod carmen intelligit Egnatius de Iasone illo qui à Pheris Thessalicis, quas tyrannide oppresserat, dictus est Pheræus. Hunc Thebe vxor adiuuantibus consciis tandem interemit.

Pheræ, ait Strab.lib.9, Pelasgicorum camporum terminus ad Magnesiam, qui vsque ad Pelium montem porrigûtur. Emporium Pheræ habent Pagasas, quo ex loco Pelias Iasonem ac nauem Argo emisit. Vnde Pagaseus, & Pheræus appellatus. Fuit tamen alius Iason Pheræus tyrannus. Sed de Thessalo Iasone Cic. lib.1. Offic. quum dixit, Pheræum Iasonem cæteris anteponunt.

Campi Pheræi. Valer.1. Argon.

Pheretiades, pen.corr. {Φερητιάδης} Patronymicum pro gentili apud Ouid.8. Metamorphoseos,

Cúmque Pheretiade, & Hyantæo Iolao. Admetum intelligit Pheretiæ filium.

PHERAVLAS {Φεραύλας} Vir quidam fuit, qui ex paupere diues à Cyro factus, desiderio tandem pristinæ tranquillitatis, & quietis affectus, ac molestiarum, quas sibi diuitias importasse querebatur, multitudine offensus, omnium bonorum suorum possessionem in Sacam trãstulit, hoc sibi tantùm excipiens, vt ab eo, tanquam hospes, atque etiam parcius, minúsque eleganter, ac sumptuosé, quàm hospes alatur. Vide Xenoph.lib. de Cyri pædia, 8. Non dissimile quiddam de Vulteio Mena narrat Horat.lib.1.epist.2.ad Mœcenatem.

Pherea {φερέα} quod Phereorum similitudinem habeat dicitur, est Pherea tumor, siue tensio oblonga in neruosis membris. Explicat Galen. Com.3.in lib 6. Hippocrat de morb.vulgar.num.14. Hippocrat. Frigidum valde venas frangit, & tussim citat, vt nix crystallus. & contorquet, vt Pherea, & Gongrouæ: simul causa duritiæ.

PHERECIDES, pen.prod. {Φερεκύδης} Syrius, præceptor fuit Pythagoræ. Ipse autem magistrum nullum habuit, sed per se plurimum doctrinæ est adsecutus, vt scribit Suidas. Diogenes autem Laertius Pittaci auditorem dicit fuisse, & pediculari morbo interiisse. Floruit regnãte Seruio Tullo apud Romanos. Vide Cic.lib.1.Tuscul.

Magister Pythagoræ Pherecides potius diuinus habebitur, quàm physicus. Cic.1.de Diuinat.

Pherecides alter Diogeni, antiquior etiam superiore, Atheniensis & philosophus, qui ab Orpheo multa didicit, scripsítque Theogoniam libris decem: item libellum De rerum principio. Pherecidem alium Lereum genere, historicum scripsit Suidas.

Pherecideus, Adiectiuum {Φερεκύδειος} Cic.2.de Diuinat. An hoc eiusdem modi est, quale Pherecideum illud quod est à te dictum?

PHERECLVS, pen.corr. {Φέρεκλος} filius fuit Harmonidis, qui (vt Homerus ait) Paridi naues fabricauit, quibus ad rapiendam Helenam in Spartam nauigauit. Ausonius, Meriones Phereclum vibrata percutit hasta.

Phereclcus, pen.prod. Adiectiuum {φερέκλειος} Ouid.epist.15,

Hac duce Sigæo dubias à littore feci
Longa Pherecleа per freta puppe vias.

PHERECRATES, pen.corr. {Φερεκράτης} Atheniensis poeta comicus, militauit sub Alexãdro Magno, docuítque fabulas XVII. Author Suidas.

Pherecrates quidam Phthiota à Deucalione ortus, inducitur dissferens à Dicæarcho in eo sermone, quem Corinthi habitum libris tribus exponit, vt ait Cic.1.Tuscul.

PHERENICE, pen.prod. nomen mulieris {Φερενίκη} de qua Ælianus lib. 10. de Varia histor. Duxit ad Olympicum certamen filium suum Pherenice fœmina, prohibentibus eam spectare qui præsidebant. Licere id sibi persuasit, quæ patrem & fratres treis haberet Olympionicos. Spectauit, & victorem filium reduxit.

Pheretrum {φέρετρον} Vide Feretrum in FERO, fers. Ouid.14. Metam.,

Luridáque arsuro portabat membra pheretro.
Cruentum pheretrum Silius lib.5.
Ingenti subiere. Virg.6. Æneid.
Molle. Virg.11 Æneid.
Puerile. Stat 6. Thebaid.

PHERON {Φέρων} Filius fuit Sesostris, rex Ægyptiorum, qui oculis captus, quum ad deorum auxilium confugisset, peractis multis variisque sacris, ei tandem responsum fuit, vt placato deo, qui in Heliopoli coleretur, faciem mulieris inspiceret, quæ nullum, nisi proprium virum, nouisset. Is itaque ab vxore incipiens, multas expertus est, nullam tamen repetit incorruptam, præter hortulani cuiusdam, quam restituto visu vxorem cepit: reliquas omnes viuas combussit. Refert Diodorus lib.2.& ante illum Herodotus lib. item 2.

Phiala, huius phialæ, pen.corr. {φιάλη} Vas vini vel aquæ, plerunque ex auro conflatum. Omnia enim vini vel aquæ vasa, phialæ dici possunt. Iuuenal Saty 5,

Varro tenet phialas, tibi non committitur aurum. Hoc est vasa aurea quæ Varroni commendata sunt. Græci πιεῖν, πίνειν, id est à bibendo. Martial.lib 8,

Quis labor in phiala? &c. De phiala aurea est epigramma apud eundem, lib.14.

Phiala, non solùm vas significat, sed & locum in Ægypto inter Nili insulas, quem incolæ à figura Phialam vocant. Plin.lib.8.cap.46.

PHIALE, es: vna ex comitibus Dianæ. Ouid.3. Metam.

PHIDIAS {Φειδίας} primùm pictor, deinde statuarius. Cuius artis Iupiter Olympius testimonium exhibet, & Romæ in porticibus Octauiæ Venus. Author Plin. lib. 35. cap. 8. A Plinio dictus est artifex nunquam satis laudatus. De quo Quintilianus libro 12, Phidias diis quàm hominibus efficiendis melior.

Phidias speciem sui similẽ inclusit in clypeo Mineruæ. Cic.1.Tusc.

Mineruæ signum ex ebore pulcherrimum Phidiæ. Cic. de Claris Orator.

Signum Phidiæ. Cic. de Clar. Orat Q. Hortensij admodum adolescentis ingenium, vt Phidiæ signum simul aspectum & probatum est.

Simulacris Phidiæ nihil in illo genere perfectius. Cic in Orat.

Phidiacus, pen.corr. Adiectiuum {φειδιακός} Propert. lib.3. eleg.9, Phidiacus signo se Iuppiter ornat eburno.

Manus Phidiaca. Ouid.4.de Ponto, eleg.1.

Phidiacum viuebat ebur. Iuuenal. Satyr.8. Id est, statuæ eburneæ à Phidia sculptæ tanto successu, vt viuere viderentur.

PHIDIPPVS {Φείδιππος} Herculis nepos ex Thessalo filio, qui vnà cum fratre Antipho contractis ex maris Carpatij insulis, triginta nauibus Græcis suppetias tulit aduersus Troianos. Homer. in Catalog. nauium. ¶Est itẽ Phidippus, personæ Comicæ nomen apud Terentium in Hecyra.

Phiditia, phiditiorum {φιδίτια} cœnationes Lacedæmonij seu conuiuia nominabant. Siue quòd philias, id est amicitiæ causa instituta sint: Siue potius à parsimonia. φείδεσθαι enim significat parco & abstineo φειδώ parcitas & parsimonia. φειδωλός parcus. Vnde phiditia, conuiuia parca & frugi. Cic.5.Tusc. Quid, victum Lacedæmoniorum in phiditiis nónne videmus? Conueniebant enim ad phiditia conferentes singuli farinæ modium, vini choros octo, casei quinque minas, ficuum quinque semis minas.

Tanquam in Phiditiis. Vbi quid parcius, nimiúmque frugaliter actum significabimus, hoc adagio vtemur. Lacedæmonij enim publica loca habebant in quibus cibum caperent: & in his excipiebant hospites, & legatos suos, sed apparatu perparco. Vide paulo antè.

PHILA, æ {Φίλα} Stephano vrbs Macedoniæ, iuxta Peneum fluuium, à Demetrio Gonata Antigoni filio condita: & à nomine matris eius ita appellata. ¶Est itẽ Phila maris Gallici insula è regione Antipolis. Plin.lib. 3 cap.5. ¶Sunt item eiusdem nominis insulæ in Nilo fluuio supra Deltam. Plin lib.5.cap.9.

Philactus, magistratus apud Cumæos, qui quũ patres in Senatu consederet, manu apprehensos Reges, quorum de causa agebatur, in Sẽnatum producebant, ibique retinebant donec de illorum præmio, aut pœna patrum decreto statueretur. Alexander lib 3 cap.5.

PHILADELPHENI, populi in Lydia contermini Macedonibus. Plin. lib.5.cap.29.

PHILADELPHIA {Φιλαδέλφεια} Nomen ciuitatis in Mysia regione Asiæ, terræ motibus concussa, cuius incolæ in agris magna ex parte degebant. In hac fuit vna ex septem ecclesiis. Supra Philadelphiam Orientem versus exusta regio patet, stadiis longa quingentis, quadringentis lata, vbi nullæ arbores præter vitem inueniuntur, quæ exustum vinum fert, ita elegans vt nulli cedat. Summa camporum facies cinerulenta est, montana, petrosa & nigra.

PHILADELPHVS {Φιλάδελφος} Ptolemæus rex Ægypti bibliothecam fecit Alexandriæ, ferè quinquaginta millia librorum continentem. Idem libros Moysi curauit per LXX. interpretes ex Hebræo in Græcum sermonem verti.

PHILAE, Philarum {Φίλαι} insula aspera, & vndique præerupta, adiacens Ægypto, duobus in vnum coeuntis amnibus cingitur, qui Nilo mutantur, & eius nomen ferunt. Philæ autem Straboni lib 17. infra Meroen sunt, ad quas ipse Strabo se ex Syene plaustro per plana aliquando vectum scribit. Meminit Lucan.lib.10.

PHILAE sunt quatuor Nili insulæ, de quibus Plin. lib.5. cap 9 scribit. Philæ vna Sporadum, alio nomine Amorgos, Thera, Calliste. Plin.

libro 4.capite 12.

PHILAGRIOS {Φιλάγριος} Medicus fuit insignis, Galeni cōtemporaneus, natione Epirota, Naumachij discipulus, cuius scripta recēset Suidas.

PHILAGRVS {Φίλαγρος} sophista Cilix, auditor Lolliani, supra modum iracundus: nam & dormitanti quandoque auditori, pugnum in malam fertur impegisse, & infregisse colaphum. Huic Metellus nepos sepulcrum extruens lapideum apposuit coruum. id quum Cicero esset intuitus, in eius leuitatem iocatus: Hoc (inquit) sapientius à te factum: nam te volare magis docuit, quàm dicere. Cælius Rhod. lib. 21. cap. 7. & lib. 17. cap. 20.

PHILAMMON {Φιλάμμων} filius fuit Apollinis ex Chione Nympha: clarissimus carmine & cithara. Ouid. lib. 11. Metamorphoseos,

Nascitur è Phœbo (nanque est enixa gemellos)
Carmine vocali clarus citharáque Philammon.

¶ Fuit item Philammon Atheniensis pugil fortissimus, qui omnes suæ ætatis pugiles superauit. Suidas.

Philanthropia {φιλανθρωπία} Humanitas, id est amor erga homines. Hanc sic definit Speusippus, Philanthropia est humanitas, & affectio amicitiæ, hominum conciliatrix, habitus hominibus beneficus, gratiarum redditio, gratitudo benefica. Huic opponitur Misanthropia.

Philanthropium {φιλανθρώπιον} liberalitas quam hominis gratia largimur. Vlpian. in l. 2. de Proxenetis, in P. Idem dico & si aliquid philanthropij nomine acceperit.

Philanthropos, pen. prod. {φιλάνθρωπος} Latinè humanus, id est amans homines.

Philanthropos, Lappæ genus, quod vestibus hominum adhærens, eos amare videatur. Plin. lib. 24. cap. 19. Philāthropon herbam Græci appellant hirsutam, quoniam vestibus adhærescat. Dicitur hæc Dioscoridi Aparine officinis *Rubeola*, cuius foliis pastores nostri pilos qui in lac exciderunt, vice coli extrahunt.

PHILARCHI {Φύλαρχοι} populi sunt in Arabia felici, Mesopotamis contermini, ad Euphratem descendentes. Strabo lib. 2.

PHILARETVS, Nomen viri proprium.

Philautia, philautiæ, pen. corr. {φιλαυτία} Amor suiipsius. Cic. Attico, lib. 13. Libri quidem ita exierunt (nisi fortè me communis φιλαυτία decipit) vt in tali genere, ne apud Græcos quidem simile quicquam. De libris suis Academicis.

PHILELPHVS, nomine Franciscus, omnium suæ ætatis poetarum excellentissimus: Romam accitus, artis oratoriæ præcepta, ad Ciceronis imitationem, quosdam ingenuos adolescentes docuit. inter quos & Alexandrinus Alexander se plurimum profecisse aperto ore pronuntiat: Tanta est accepti eius muneris habenda recordatio & gratia. Alexander lib. 1. cap. 23.

PHILEMON, pen. prod. {Φιλήμων} poeta Comicus, quamuis (inquit Quintil. lib. 10. cap. 1.) prauis sui temporis iudiciis, Menandro sæpe prælatus est: consensu tamen omnium meruit credi secundus.

Philena, vide in dictione PESINVNTIA.

PHILENI, pen. prod. {Φιλαινοί} duo fratres Carthaginienses, qui pro ampliatione suæ Reip. se viuos sepeliri sustinuerunt. Nam quum Carthaginienses & Cyrenenses diu certassent inter se de finibus agrorum, tandem ita conuenerunt, vt certo tempore duo viri ex vtraque ciuitate exirent, & vbicunque illi sibi fierent obuij, ibi vtriusque ciuitatis fines essent. Igitur ex Carthagine missi Phileni, longè processerunt in fines Cyrenensium, ante quàm illi redirent. Quúmque venissent tandem Cyrenenses, & se esse præuentos vidissent, grauiter indignati proposuerunt Philenis, vt nisi retrocederent, viui illic infoderentur. Quod postquam factum esset, Carthaginienses illic Philenis aras fecerunt. Aræ Philenorum hodie sunt *Porto de Saba*. Oliuarius in Melam. Silius lib. 15.

At Canthus Lybicæ late possessor arenæ,
Qua celebre inuicti nomen posuere Phileni.

PHILESIVS, cognomen Apollinis. Græci φιλήσιον, amabilem dicūt, quod cognomen idcirco Apollini tribuitur, quia lumen eius exoriens, amabili veneratione oculorum consalutamus. Bocatius lib. 5.

Philetæria, siue Phileteria {φιλεταιρία} Dioscoridi herba est, teste Plin. lib. 25. cap. 6. quam nonnulli Pelemoniam appellant. Alij Chiliodynamam, radice crassa, exilibus ramis, quibus in summis corymbi dependent nigro semine, cætero rutæ similis.

PHILETAS, pen. prod. {Φιλητᾶς} Cous, temporibus Philippi & Alexandri Macedonum grammaticus, criticus & poeta, præceptor Ptolemæi Philadelphi, scripsit elegias, epigrammata, & alia. Author Suidas. Vide Quintil. lib. 10. cap. 1. Propert. lib. 3. eleg. 1. Callimachi manes, & Coi sacra Philetæ.

Philetæus, pen. prod. Adiect. {φιλητεῖος} Propert. lib. 3. eleg. 3.

Talia Calliope: lymphísque à fonte petitis
Ora Philetæa nostra rigauit aqua.

PHILEVM {Φίλευμ} Ptolemæo lib. 2. cap. 11. ciuitas Germaniæ, in regione quæ hodie Frisia vocatur: vulgò *Groningen*.

Philia {φιλία} Dea: Amicitia Latinis dicta, quam pinxerunt Romani, iuuenis forma, detecto capite, tunica rudi vestitam, in cuius fimbriis scriptum legebatur Mors & vita, in fronte Æstas & Hyems. habebat latus apertum vsque ad cor, & brachium inclinatum digito cor ostendens: ibi scriptum erat, Longè & propé. Lilius primo Syntagm.

PHILIDES, mango quidam fuit equorum, à quo quum Themistocles equum dono postulasset, passúsque esset repulsam, minatus est se domum eius continuò ligneum equum facturum, quo enigmate significabat se propinquorum accusationes & crimina in eum coniecturum. Plutarch. in Themistocle.

PHILIPPEVS, Vide PHILIPPVS.

PHILIPPI {Φίλιπποι} ciuitas est Thraciæ (inquit Seruius) in qua primò Cæsar & Pompeius, postea Augustus & Brutus cum Cassio dimicauerunt. Virg. 1. Georgicorum,

Romanas acies iterum videre Philippi.
Emathij Philippi. Ouid. 15. Metam.
Ciuilia busta Philippi. Propert. lib. 2. eleg. 1.

Philippensis, & hoc Philippense, possessiuum formatur à Philippi Thraciæ ciuitate. vt Philippenses ciues, Φιλιππήσιοι, & Philippense bellum, quod apud Philippos gestum est.

PHILIPPICAE, Vide PHILIPPVS.

PHILIPPIDES {Φιλιππίδης} Comicus poeta haud ignobilis, qui ætate iam prouecta, quum in certamine poetarum præter spem vicisset, gaudio repétè mortuus est: quod & Diagoræ Rhodio accidit. ¶ Fuit & alius eiusdē nominis à celeritate pedum ἡμεροδρόμος cognominatus, quòd viginti trium horarum spatio mille quingenta stadia pedibus confecerit: diei vnius & noctis spatio itinere ab Athenis Lacedæmonem vsque peracto. Suidas, & Solinus cap. 6.

Philippide tenuius. Prouerbij speciem habet, quod non inuenustè accommodabitur ad orationem ieiunam, aut disputationem otiosæ vtilitatis. Tractum ex eo quod Athenæus lib. 12. scribit, Philippidem comœdiarum scriptorem sic tenui fuisse corpore, vt etiam φιλιππιδῶσαι dixerint pro macruisse.

PHILIPPOPOLIS, pen. corr. {Φιλιππόπολις} Vrbs à Macedone Philippo sita. Tacit. lib. 3. Plurimi ac maximè compositi regem, vrbémque Philippopolim à Macedone Philippo sitā circūcidunt. Plin. li. 4. c. 11.

PHILIPPVS {Φίλιππος} Macedo, Amyntæ filius, puer quondam bis obses datus ab Alexandro fratre, primùm Illyriis, deinde Thebanis, conciliandæ pacis gratia. Quo tempore per triennium in domo Epaminondæ summi ducis, pueritiæ rudimenta exercuit. De hoc legito Diodorum: & Trogum 7. 8. & 9. Philippus, Demetrij filius, rex Macedoniæ à T. Quintio Flaminio victus. Vide Liuium libro 1. de bello Maced. Fuit & inter Rom. Cæsares Philippus Christianus. Fuerunt alij apud Rom. eo nomine, de quibus Cic. lib. 3. de Orat.

Philippum Macedonum regem, rebus gestis & gloria superatum à filio, facilitate & humanitate superiorem fuisse dicit Cic. 1. Offic.

Philippus Aristotelem Alexandro filio doctorem acciuit, à quo eodem ille & agendi acciperet præcepta, & loquendi. Cic. 3. de Orat.

Clari monimenta Philippi. Ouid. 6. Fast.
Pellæus Philippus. Lucan lib. 10.
Terra regnata Philippo. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 15.

Philippeus, pen. prod. Adiectiuum {φιλίππειος} vt Sanguis Philippeus. Propert. lib. 3. eleg. 11.

Philippeus, philippei {φιλίππειος} siue Philippus, philippi, Aureus nummus pretiosus, cuius apud Plautum frequens mentio est. Horat. 2. epist. 1. philippos regale numisma nuncupauit. Liu. 7. bel. Maced. Nummos aureos philippeos centum quadraginta millia.

Philippicæ, pen. corr. Philippicarum {φιλιππικοὶ λόγοι} Orationes Demosthenis in Philippum regem: ad quarum imitationem Ciceronis orationes in Antonium, Philippicæ quoque dicuntur, quæ & Antonianæ dici poterant. Cic. Att. lib. 2. Fuit mihi commodum, quòd in eis orationibus quæ Philippicæ nominantur, enituerat ciuis ille tuus Demosthenes, & quòd se ab hoc refractariolo iudiciali dicendi genere abiunxerat, &c.

Philippus {Φίλιππος} medicus Alexandri, teste Curtio lib. 2. Huius etiam meminit Plutarchus in vita Alexandri. Philippos etiam Romanos viros claros legimus, inter quos L. Philippus orator, Crassi aduersarius, vt scribit Cicero lib. 3. de Oratore,

Strenuus & fortis, causísque Philippus agendis Clarus, &c. Horat. 1. epist. 7.

Philippus Decius Iurisconsultus Mediolanensis, docuit in Italia Ciuile ius, traiectísque Alpibus Valentiæ Cauarum professus est Prudentiam. Hinc Florentiā reuocatus, móxque Senis mille quingentorum aureorum stipendio docuit, ad extremúmque mortuus est anno 1535.

Philippus Corneus Iurisconsſ. Perusinus: docuit Ciuile ius annos 50. Pisis, Ferrariæ, & Perusij. octogenarius in patria occubuit anno 1460.

PHILISCVM, oppidum Parthorum ad Euphratem, nō procul à Damasceno campo Plin. lib. 5. cap. 26.

PHILISCVS Thasius Agrius, homo quidam, quem Plin. libro 11. cap. 9. narrat in desertis apes coluisse, déque illis scripsisse.

PHILISTION {Φιλιστίων} Sardianus siue Prusiensis poeta Comicus, qui Socratis ætate floruit, nimio risu mortuus est. Suidas.

PHILISTVS {Φίλιστος} Historicus fuit, de quo sic Cic. lib. 2. de Orat. Hunc consecutus est Syracusius Philistus, qui quum Dionysij tyranni familiarissimus esset, otium suum consumpsit in historia scribenda, maximéque Thucydidem est, sicut mihi videtur, imitatus.

PHILIX, nutrix fuit Domitiani principis, vt est author Suetonius. Alij legunt Phyllis. Vide infrá.

PHILLYRA, pen. corr. {Φιλύρα} mater Chironis Centauri, à qua Chiron Phillyrides dictus, authore Seruio apud Virgilium 3. Georgicorum,

-cessêre magistri,
Phillyrides Chiron, Amythaoniúsq; Melāpus. Propert lib. 2. eleg. 1.

Phillyrius, Adiect. {φιλύριος} vt
Heros Philyrius. Ouid. 2. Metam. Quædam exemplaria legunt Philyreius.

Phillyreius {φιλυρήϊος} Aliud adiect. Ouid. 7. Metamorphoseos,

-supérque
Pelion vmbrosum, Philyreia tecta, supérque
Othryn.

Detractum est l alterum, propter necessitatem carminis, nisi putes in Phillyrides additum esse alterum.

PHILO, Academicus Clitomachi discipulus, Romæ profitebatur, quò profugerat Mithridatico bello, teste Cicer. de Clar. Orat. Philo Herennius, Byblius genere, grammaticus tempore Adriani, de cuius imperio scripsit: præterea de ciuitatibus & viris claris libros XXX. Suidas.

Philo Iudæus, Alexandriæ natus, disciplinísque omnibus eruditus, in nostra & Græcorum philosophia bene versatus. Eloquentiæ Platonis adeò æmulator, vt prouerbium fuerit ἢ Πλάτων φιλωνίζει, ἢ Φίλων πλατωνίζει. id est, aut Plato Philonizat, aut Philo Platonizat. In diuinis autem legibus & patriis institutis quantus fuerit, ex his quæ nobis librorum suorum tradidit monimentis, palàm est. Igitur temporibus Caij quanta acciderint Iudæis mala, voluminibus absoluit, quibus & suam legationem pro Iudæis apud ipsum imperatorem retulit. Sed & Iosephus huius legationis meminit lib. 18.

Philo alius, architectus fuit: qui Atheniensibus armamentarium fecit, vt ait Cic. 1. de Orat.

Fuit & alius Philo Cælij libertus, vt ipse testatur in epistola eius ad Ciceronem, lib. 8. 8.

Philo item alius Pompeij libertus, vt scribit Cic. Att. lib. 16.

PHILOCALIA, Castellum in Themiscyrena, nó procul à Tripoli fluuio & castello. Plin. lib. 6. cap. 4.

PHILOCHORVS {φιλόχορος} Atheniensis vir doctissimus & vates, tempore Eratosthenis extinctus insidijs Antigoni Macedoniæ regis, ob amicitiæ suspicioné cum Ptolemæo rege. Scripsit Atthidis lib. 17. qui continent res gestas Atheniensium, & reges, & magistratus, vsque ad Antiochum cognominatum Deum, aliáque cóplura. Author Suidas.

PHILOCLES, Ægyptius pictor, picturæ linearis inuéror Plin. lib. 35. ca. 3.

PHILOCLES, clis {φιλοκλῆς} Atheniensis poeta Tragicus fuit non ita multò post Euripidem, Æschyli ex sorore nepos, ab iracundiæ vitio Bilis appellatus. Facie fuit in primis fœda, capitéque in cristæ formam acuminato. Scripsit fabulas centum. Reliquit filium nomine Morsimum, & ipsum poetam Tragicum. Hæc Suidas.

PHILOCRATES {φιλοκράτης} Atheniensis quidam quem Demosthenes in proditionis suspicionem adducit. Extant ad hunc aliquot Æschinis epistolæ. ¶ Fuit & alius eiusdé nominis Struthius cognominatus, de quo vide Suidam.

PHILOCTETES, pen. prod. {φιλοκτήτης} Pæantis filius, Herculis comes. Propert. lib. 2. eleg. 1.

Tarda Philoctetæ sanauit crura Machaon.

Philoctetes Pæantis filius ad Troiam cum cæteris Græcis proficiscens, quum Natrix eius pedem inuasisset, vt est apud Philostratum, & Q. Calabrum libro nono, siue quum venenata sagitta in eo percussus esset, vt alij tradiderunt, in Lemno subsedit, multáque interim mala Græcis imprecabatur, à quibus in ea insula derelictus fuerat. Hinc M. Cicero lib. 7. epist. Famil. epist. 16, Trebatium, qui Cæsarem in Britanniam euntem subsecutus non erat, sed excusatione quadam vsus Samarobrinæ substiterat, eleganter Philocteten vocat. quam lectionem multi magis probant, quàm illorum qui Philotheoron legunt, spectaculorúmque amatorem, vel peregrinationis studiosum interpretantur. Idem quoque Cicero alibi Philocteten vocat eum, qui plurima mala patriæ suæ aut ciuibus imprecatur. Vnde Vlysses apud Ouidium lib. 13. Metamorphoseos,

Sis licet infestus socijs, regíque, mihíque
Dure Philoctete: licet execrere, meúmque
Deuoueas sine fine caput, cupiásque dolenti
Me tibi forté dari, nostrúmque haurire cruorem, &c.

Verba Ciceronis sunt ad Qu. fratrem lib. epistolarum 2. epist. 8 ad finem, De Republica nimium te laborare doleo, & meliorem ciuem esse quàm Philocteten, qui accepta iniuria, ea spectacula quærebat, quæ tibi acerba esse video. Ausonius verò poeta Philocteten pro molli & effœminato accipit in epigrammate subscripto picturæ Crispæ mulieris impudicæ,

Præter legitimi genitalia fœdera cœtus
Reppetit obscœnas veneres vitiosa libido,

Herculis hæredi quam Lemnia suasit egestas. Hoc enim nomine notatus est & à Martiale Epigramm. lib. 2,

Mollis erat, facilísque viris Pæantius heros:
Vulnera sic Paridis dicitur vlta Venus.

Seruius in illud lib. 3. Æneidos, hîc illa ducis Melibœi
Parua Philoctetæ subnixa Petilia muro, sic ait: Philoctetes fuit Pæantis filius, Herculis comes: quem Hercules quum hominem in Oeta monte deponeret, petiit ne alicui sui corporis reliquias indicaret. De qua re eum iurare compulit: & ei pro munere dedit sagittas hydræ felle tinctas. Postea Troiano bello responsum est, sagittis Herculis opus esse ad Troiæ expugnationem. Inuentus itaque Philoctetes quum negaret se primò scire vbi esset Hercules, tádem confessus est mortuum esse. Inde quum acriter ad indicandum sepulcrum eius cogeretur, & primò negaret, pede locum percussit, quú nollet dicere. Postea quum ipse duceretur ad bellum, vnius sagittæ casu vulnera tus est pedem quo percusserat tumulum. Ergo quú potorem insanabilis vulneris Græci ferre non possent, diu quidem eum pro oraculi necessitate sustinuerunt: ductú tandé apud Lemnú sublatis reliquerunt sagittis. Hic postea horrore sui vulneris ad patriam redire neglexit: sed sibi paruam Petiliá in Calabriæ partibus fecit. Hæc Seruius.

Philoctetes quum cruciaretur non ferendis doloribus, propagabat tamen vitam aucupio sagittarum. Cic. 5. de Finib.

Philoctetes serpentis morsu vlceratus, in insula Lemno relictus est. Cic. de Fato.

Philoctetes iniuria accepta spectacula quærebat. Cic. Q. fratri, libro 2. 12.

Philocteteus, pen. prod. Adiect. Cic. 2. Tuscul. Refutetur ac reiiciatur Philocteteus ille clamor.

Philogræcus {φιλέλλην} Qui libenter vtitur dictionibus Græcis. Varro 3. de Re rust. cap. 10, Transi, inquit Axius, nunc in illud genus, quod vos philogræci vocatis ὀρνιθῶνας.

Philogynia, pen. prod. {φιλογυνία} Amor mulierum. Cic. 4. Tuscul. Similitérque cæteri morbi, vt gloriæ cupiditas, vt mulierositas, vt ita appellem eam quæ Græcè φιλογυνία dicitur, cæterísque similiter morbi ægrotationésque morborum nascuntur.

PHILOLAVS, pen. prod. {φιλόλαος} Corinthius, qui leges Thebanis dedit, ex familia Bacchiadum fuit: amicus Dioclis, qui Olympia vicit: sed vbi ille ciuitatem deseruit, commotus ob amorem matris Alcinoæ, Thebas migrauit, atque ibi ambo defuncti sunt. Vide Aristotelem 2. Politicorum.

Philolaum instituit Architas Tarentinus. Cic 3. de Orat.

Philologia, philologiæ, pen. corr. {φιλολογία} Loquacitas, aut Amor sermonis siue studij. Cic. F. Tironi, lib. 16. 21, Cuius quum frugi seueráque est vita, tum etiam iucundissima conuictio. non est enim seiunctus locus à philologia, & cotidiana συζητήσει.

Philologus, pen. corr. {φιλόλογος} Studiosus siue amator sermonis. Suet. de Claris Grammat. vbi de Atteio, Philologi appellationem assumpsisse videtur, quia sicut Eratosthenes (qui primus hoc cognomen sibi vendicauit) multiplici variáque doctrina censebatur. Cic. ad Atticum, lib. 13, Ergo illam ἀνθρωπίνην in qua homines nobiles illi quidem, sed nullo modo philologi, nimis acutè loquuntur, ad Varronem transferamus.

PHILOMELA, pen. prod. {φιλομήλα} Pandionis Athenarum regis filia, & soror Prognes vxoris Terei regis Thracum. Quæ quum à Tereo compressa fuisset, tandem (vt est in fabulis) deorum miseratione in auem sui nominis conuersa fuit, quæ & Luscinia dicitur. Nec cessat deflere cantu dulcissimo initium quam passa est Et interpretatur amabilis. Vide Ouidium 6. Metam. Mart. lib. 14. 75,

Flet Philomela nefas incesti Tereos: & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Mœrens Philomela. Virg 4 Georg.

PHILOMENES, Paphlagonum rex, à quo insequentes principes cognomentum sumpserunt sibi, sicut ab Hellena Hellenes Thessalorum reges dicti sunt. Alexand. lib. 1 cap. 2.

Philomusus, pen prod. {φιλόμουσος} Amator, siue amicus Musarum. Martial. lib. 7. 75,

Delectas philomuse, non amaris. Sic lib. 3 10.

PHILONIDES, cursor Alexandri, qui ex Sicyone Elin mille & ducenta stadia, nouem diei confecit hor's. Plin. lib 2. cap. 71.

Philonides, Alius, Melitensis patria, prægrandi corpore, exterúm insulsus & indoctus. Ab hoc tractum est prouerbium, Indoctior Philonide. Notatur etiam aliquoties ab Aristophane, vt mulierosus, & in parasitos profusus.

Philonis antidotus, qualiter fieri debeat Galen. lib 8. de Composit. Pharmacorum docet.

PHILOPOEMENES, pen corr. {φιλοποίμην} Megapolitanus, dux Achæorum præstantissimus, Lacedæmonios & Messenios multis cladibus afflixit, vt est author Plutarchus. Huius etiam meminit Liuius in bello Macedonico, lib 5. sed ibi semper Philopœmen vocatur in recto, cuius genitiuus est Philopœmenis, pen. corr. Ausonius,

Carcere in Argiuo Philopœmena lenta adiit mors.

PHILOS, insula contra Persidem, non procul à Cassandra. Plin. libro 6. cap. 25.

Philosophia, philosophiæ, pen. corr. {φιλοσοφία} Amor sapientiæ. Cic. 1. de Legib. Ita fit mater omnium bonarum rerum sapientia: à cuius amore Græco verbo φιλοσοφία nomen inuenit.

Philosophia, nec quisquam aliud est, si interpretari velis, quàm studium sapientiæ. Cic. 2. Offic.

Ars vitæ, philosophia est Cic. 3 de Finib.

Cognitio omnis optimarum rerum, atque in iis exercitatio, Philosophia nominatur. Cic. 3. de Orat.

Commentario mortis, philosophia. Cic. 1. Tuscul.

Cultura animi, philosophia est, quæ extrahit vitia radicitus. Cic. 2. Tusculan.

Mater omnium artium, donum & inuentum deorum, philosophia. Cic. 1. Tuscul.

Mater omnium benefactorum, benéque dictorum, philosophia. Cic de Claris Orat.

Medicina animi, philosophia. Cic 3. Tusc.

Procreatrix omnium artium laudandarum & quasi parens, philosophia Cic. 1. de Orat.

Philosophia virtutis continet & officij & bene viuendi disciplinam: quam qui profitetur, grauissimam mihi sustinere personam videtur. Cic. in Pison.

In philosophia nihil debet esse loci commentitiis fabulis. Cic. 2. de Diuinat.

Distributa est in tres partes philosophia, in naturæ obscuritatem, in disserendi subtilitatem, in vitam atque mores. Cic. 1. de Orat.

Fugiens consulto multitudinem philosophia, paucis contenta iudicibus. Cic. 2. Tuscul.

¶ Frugifera & fructuosa. Cic 3. Offic.

Orba, Vide ORBVS.

Præpotens & gloriosa Cic 1. de Orat.

¶ Nobiles in philosophia. Vide NOBILIS.

¶ Auocare philosophiam à rebus occultis, Vide AVOCO.

Auocare aliquem à philosophia. Cic. 1. Tuscul.

Illustrare Latinis literis, Vide ILLVSTRIS.

Inchoare, Vide INCHOO.

Indicedat bellum philosophiæ Zethus Pacuuianus. Cic. 2. de Orat.

Ingurgitare se in, Vide INGVRGITO.

Insinuare se in, Vide INSINVO.

Laudari satis digné nunquam poterit philosophia, cui qui pareat, omne tempus ætatis sine molestia possit degere. Cic de Senect.

Profiteri. Cic. in Pisonem.

Versari in antiquissima & nobilissima. Cic. 2. Offic.

Philosophus philosophi, pen. corr. {φιλόσοφος} Cic. 1. de Orat. Philosophi denique ipsius, qui de sua vi ac sapientia vnus omnia penè profitetur, est tamen quædam descriptio, Vt is qui studeat omnium rerum diuinarum atque humanarum vim, naturam, causásque nosse, & omnem bene viuendi rationem tenere & persequi, nomine hoc appelletur.

Omnia sicut propria, sua esse, atque à se possideri volunt philosophi. Cic 1. de Orat.

Authores rerum, non fabularum philosophi. Cic. 3. de Nat. deor.

Magistri virtutis. Cic 4. Tuscul.

Genera philosophorum describit Cic 3 de Orat.

Scholæ philosophorum. Quintil. in Prooem. lib. 1.

Contemptissimi, Vide CONTEMNO.

Nobilissimus illius ætatis & clarissimus, Vide NOBILIS.

Nostrates, Vide NOSTER.

Philosophus, Adiect. Macrob. lib. 7. Saturn cap. 1, Ea cœna quam Callias doctissimus dedit, nullum verbum nisi philosophum sensit.

Philosophicus,pen.corr.Adiect. {φιλοσοφικός} Quod est philosophi. Cic. 5.Tusc. Ad Brutúmque nostrum hos libros alteros quinque mittemus, à quo non modò impulsi sumus ad philosophicas scriptiones, verumetiam lacessiti.

Philosophaster,philosophastri,Philosophorum imitator.

Philosophor,pen corr philosopharis {φιλοσοφῶ} philosophári, Philosophorum more disputare,& rerum naturas perscrutari. Cic 1.de Nat. deorum. Et quum minimè videbamur,tum maximè philosophabamur. Plautus Pseud.10,

Sed satis est philosophatum:nimis diu & longum loquor.

Cum Græculis philosophari.Cic Post red in Senatu.

Paucis philosophari.& Omnino:contraria Cic.2.de Orat.

PHILOSTRATVS, pen.corr. {Φιλόστρατος} Lemnius,temporibus Seueri principis, eiúsque vxoris Iuliæ epistolarum magister, vt ipse planè monstrat in vita Apollonij Tyanei: scripsit vitas sophistarum ad Seuerũ,de vita Apollonij libros octo,præterea heroica. Philostratus, huius pater,Athenis docuit Neronis tempore: scripsit panægyricos plures,& declamationes oratoribus valde probatas, complurâque alia quæ à Suida commemorantur. Philostratus tertius, superioris filius,docuit Athenis:scripsit Panathenaicum,Troiam, Paraphrasim Homerici clypei,Iconásque huic multi referunt. Suidas.

Philotheoros,pen.prod.{φιλοθέωρος}Speculationi deditus. Cic.Trebatio,lib.7 16, Deinde quòd in Britannia non nimis philotheoron te præbuisti, planè non reprehendo. Quo in loco Philotheoron interpretantur, studiosum spectationum, amantem spectaculorum. Alij eum intelligunt quem Græci φιλοθεάμονα vocant, & φιλαπόδημον. Sic enim appellant illum qui nouas terras, nouáque loca semper visere vult, studióque peregrinationis mirificè tenetur, vt situm orbis terrarum spectet,moréisque diuersarum gentium & instituta perdiscat. Multi apud Ciceronem legunt, non minus quàm Philoctetem &c. Vide quæ illic annotantur à doctis.

PHILOTIMVS,penult.prod.Ciceronis libertus,vt ipse scribit Appio libro 3.9.

PHILOTIS, quæ & Tutela, vel Tilula, ancillarum dux apud Romanos, quum Fidenates vltima victoria superati sunt.Illi enim quũ dedi sibi matronas postulassent, ac Tutela cum ancillis ad hostes habitu matronarum isset, eos vino & venere obrutos Romanis prodidit. Plutarchus.Lilius 3.Syntag.

Philoxenus {φιλόξενος} hospitalis: quo nomine dictus est poeta quidam Lyricus, qui quũ sibi Dionysius tragœdiam quandam castigandam commisisset, ducta linea à capite ad calcem, totum opus damnauit: quapropter in Latomias coniectus est, indéque Tarentum aufugit:Dionysióque se per literas reuocanti,nil aliud,quàm monosyllabã α,rescripsit,sæpius repetitam.Author Suidas. ¶ Fuit etiã hoc nomine parasitus quidam,qui collum gruis sibi optabat, quo diutius cibi potúsque delectatione frueretur. De hoc Philoxeno tradit Plutarchus, quòd conuiuiis adhibitus, se in pultaria soleret emungere, vt reliquis rei fœditate abhorrentibus, solus epulis frueretur. Idem etiã traditur de Gnathone quodam Siculo. ¶ Philoxenus Eretriensis pictor,Nicomachi discipulus,cuius tabula nullis postponenda, Cassandro Regi picta,continuit Alexandri prælium cum Dario. Idem pinxit & lasciuiam,in qua tres Sileni comessabantur. Hic præceptoris celeritatem sequutus,breuiores etiamnum quasdam picturæ vias & compendiarias inuenit. Plin.lib.35. cap.10. ¶ Philoxenus grammaticus Alexandrinus, Romæ scripsit de monosyllabis verbis, De Helleuismo,De linguarum dialectis,& alia. Suidas.

Philoxeni non. Prouerbium vbi quis obstinatè vel inficiatur, vel recusat: aut vbi quis alteri nescit concedere, neque quicquam ad gratiam loqui. A Philoxeno poeta ductum, qui vsqueadeò non potuit carmina Dionysij probare, vt maluerit reduci ad fodinas lapidarias.

Philtra,philtrorum{φίλτρα} Latinè amatoria,Genus veneni, amorem & vt plurimum insaniam ingerentis. φίλτρον enim, apud nos amatorium dicitur. Ouid.2.de Arte,

Nec data profuerint pallentia philtra puellis:

Philtra nocent animis,spémque furoris habent. Iuuenal.Saty.6, Thessala philtra. Philtrum, vsurpant quidam pro corporis totius ea venustate, quæ obtutu, primóque intuitu animos in amorem accendat:Galli *Gratiam bonam* appellant.Calep.

Philyra, philyræ, pen.corr. {φιλύρα} Arbor quam Latini tiliam vocant,vt quibusdam placet. Quanuis alij dicant esse membranam tenuissimam inter corticem & lignum tiliæ. Horat lib.1.Carm.ode 38, Displicent nexæ philyra coronæ. Plin. de tilia lib.16. cap.14, Inter corticem & lignum tenues tunicas multiplici membrana, è quibus vincula tiliæ vocantur: tenuissimæ earum philyræ, coronarum lemniscis celebres,antiquorúmque honore.

In philyris siue philuris arborum antiqui scribebant. Martianus lib. de nuptiis Philologiæ, Libri in philyræ cortice subnotati. Plin. lib 13.cap 11, Præparantur ex eo chartæ diuisæ acu in prætenues, sed quàm latissimas philuras.

PHILYSTHENIS, pen corr. {Φιλυσθένης} filius Thyestæ, quem Atreus, vnà cum Tantalo fratre interfectum Thyestæ patri epulandum apposuit.Vide Senecam in Thyeste. qui quodam loco Phlysthenem eum appellat,per ecthlipsin.

Phimosis{φίμωσις} dicitur quum glans membri virilis ita tegitur præputio,vt nudári non possit.Dicta φίμωσις,ἀπὸ τοῦ φιμοῦν, quod nexum in superiore parte sacci significat, quũ scilicet totus sacculi oris ambitus funiculo colligatur. Est & Phimosis vitium huic prorsus contrarium,quum præputium semel deductum,suum in locum reduci non potest,quod vitij genus etiam παραφίμωσις appellatur. Vide Celsum libro 7.cap.25.

PHINA, oppidum in Macedonia ad oram Heracleam. Plinius libro 4. capite 10.

PHINEVS{Φινεύς} Rex Arcadiæ,qui quum filiis suis.vxoris secundæ impulsu oculos eruisset, ira diuina ipse etiam cæcus est factus, & Harpyiæ aues rapacissimæ cibos eius aut rapuerunt, aut fœdauerunt. Sed postea Zetus & Calais à Phineo humaniter tractati eas fugauerunt.Vide in dictione STROPHADES. Propert.lib.3.eleg 5,

Aut Alcmæoniæ furiæ,aut ieiunia Phinei.

Aues Phinei.Senec.Thyeste,2.7.

De Phineo cæco, Vide Valerium lib 4.Argonaut.

Phineius, Adiectiuum {Φινήϊος} vt Guttura Phineia. Ouid.6.Fast. Virg.3. Æneidos, Phineia postquam Clausa domus.

¶Phineus alius, Cephei frater, qui quum promissam sibi Andromedam filiam fratris, à Perseo,cui ex pacto postea nupserat, repeteret,ab eodem Perseo in marmor mutatus fuit visa facie Medusæ. Vide Ouidium lib.5. Metamor. ¶ Fuit & alius Phineus Atheniensis in auem mutatus. vt idem refert Ouid.lib.7.Metam.quem iustissimum vocat.

PHINTHIA, Siciliæ fons, in quem, vt Apion refert, nihil immergi potest:sed omnia fluitant.Plin.lib.31.cap.2.

¶Phinthia, Amicus fuit Damonis cuiusdam, vt ex Plutarcho περὶ πολυφιλίας inuenimus. Itaque apud Ciceronè in Officiis, & Valerium Maximũ, Phinthia reponi debet loco Pythiæ. In quibusdam tamen libris scribitur etiam Pynthia. Turneb.

PHISON {Φισών} teste Iosepho lib.1. cap.2, Vna est è partibus illius magni fluminis,in omnem terram vndique profluentis, à quo paradisus rigatur: hic,vt idem testatur,eductus in Indiam,pelago latè diffunditur: Getha nuncupatur à Græcis.Aliqui interpretantur Gangen,alij Nilum.

Phitharus piscis quidam apud Plin.lib.32.cap.vltimo.

Phitii. Apud Lacedæmonios à Lycurgo institutum ferunt, vt octo & viginti seniores Regi adessent,ac duo propinquiores & contubernales,quos ipse elegerat, qui Phitij appellantur, vt si quid casurum foret animaduerterent,ipsiúsque munia & officium obirent. Alexand. lib.4 cap.23.

Phittacides {φιττακίδες} Genus calceamentorum muliebrium,apud Pollucem lib.7.cap.22.

PHLANATES,pen prod. Plinio lib 3.cap.21, Populi in Illyria,à quibus nomen sinui est inditum,quem modò nautę Quernarium appellant, alij Carnarium, propter naufragia procelloso fermè semper transitu.In recessu eius,Senia vrbs est, cuius à tergo specus sunt, vnde vehementes nulla ferè non hora venti perflant: eáque res infamem sinum eum reddit. Dicti autem Phlanates ab oppido Phlano, vnde sinus omnis hic Phlanoticus vocatur, qui à Pola colonia Iaderam vsque diffunditur.

Phlebotomia,huius phlebotomiæ,pe.corr.{φλεβοτομία} Venarum sectio.

Phlebotomon,pen corr.{φλεβότομον} Scalpellum quo vena secatur.

PHLEGETHON,penultima correpta,huius Phlegethontis{Φλεγέθων}fluuius infernalis flammis æstuantibus rapidus,à φλέγω,ardeo. Virg.6. Æneidos,

Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis

Tartareus Phlegethon,torquetque sonantia saxa.

Phlegethonteus.pen.prod.Adiect. {Φλεγεθόντειος} vt Ripa Phlegethontea.Claud.1.de raptu.Proserp.

Phlegethontis,Phlegethontidis,pen.corr. {Φλεγεθοντίς} Patronymicum fœmin. Ouid.5.Metamorphoseos,

-sparsúmque caput Phlegethontide lympha.

PHLEGIAE, & PHLEGIAS,Vide PHLEGYAE, & PHLEGYAS.

Phlegma huius phlegmatis,pen.corr.n gen. {φλέγμα} Latinè pituita dicitur.

Phlegmaticus,pen cor.{φλεγματικός} Qui phlegmate abundat plus satis.

Phlegmasia {φλεγμασία} inflammatio cum febre.Galen lib.1 in Aphorism Hippocratis.

Phlegmone,phlegmones,pen.corr.{φλεγμονή} Latinè inflammatio dicitur,siue collectio,quoties sanguis vtilis & mediocriter crassus,fertur subitus in aliquam corporis partem. Propriè autem quælibet incensio cum tumore & vlcere, hoc nomine appellatur, vt ait Galenus de morborum differentiis. Celsus libro 1.in Præfat. Et inflammationem quam Græci phlegmonen nominant,excitat: eáque inflammatio talem motum efficit, qualis in febre est, &c. Phlegmone, est tumor cum rubore & duritia pulsatiles afferens dolores,dicta quòd affectus ea locus φλέγεται,hoc est vratur:aut tumor dolens,ac renitens, cum rubore,citra febrem Galen in finitio. Medic.

PHLEGON {Φλέγων} Vnus ex equis solis ἀπὸ τοῦ φλέγειν, quod est ardere,dictus. Ouid.lib.2 Metamorphoseos,

Interea volucres Pyrois & Eous,& Æthon

Solis equi,quartúsque Phlegon,hinnitibus auras

Flammiferis implent.

Phlegontis,dis {φλεγόντις} Gemmæ genus,quod flamma quædam intus ardere videtur.Plin.lib.37 cap.11.

PHLEGRA,Phlegræ:vel Phlegre,Phlegres{Φλέγρα} Vrbs est Macedoniæ, vt scribit Plin.lib.4.cap.10.in descriptione Macedoniæ. Propert.lib. 2 eleg.19, Hic erat Arganti Phlegre sub vertice montis.

Tumidæ Phlegræ prælia Stat.10.Thebaid.

Sparsa impio cruore Phlegra.Senec Herc furente,6.

Phlegræus {Φλεγραῖος} campus quibusdam in Thessalia, aliis in Macedonia:Plinio verò lib.3 cap.5.& Straboni lib.5,in Campania, iuxta Cumas, in quo Gigantes ab Hercule superati feruntur: illícque sepulti quoties anhelant, terram quatiunt.Silius lib.12. Id autem ideò fictum est, quoniam ea regio tota sulphure scatet. Hinc fit, vt ventorum impulsu excitetur passim ignis: qui quum exitum è cauernis naturâ expetat, dum luctatur assiduè, terram tandem quatit & commouet, exurítque frequenter. vnde & nomen sortitur: φλέγειν enim Græcè, exurere ardeféque significat. De hoc Strabo libro 5. Theagenes verò & Eudoxus qui ad historicam fidem pugnam hanc conantur reducere, Pallenen (inquiunt) quæ veteri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus immanitas & superbia morum, Gigantum cognomen peperit. In hos ineunte prælium Hercule, fulmina de cælo missa sunt, donec ij fugere coacti sunt, sicque ingenti victoria superati. Ex hac re rumor

in vulgus

in vulgus ortus,vt Gigantes mouerint bellum diis.
Phlegræus itẽ Bocatio, vnus ex Centauris Ixionis & Nubis filius.
Campus Phlegræus.Propert.lib.3.eleg.11.
Castra Phlegræa.Statius 1.Achil.
Iuga Phlegræa.Propert.lib.3.eleg.9.
Prælia.Stat.5.Sylu 3.
Tumultus Phlegræi.Propert lib.2.eleg.1.
Vertex Phlegræus.Silius lib.8.

PHLEGYAS,pen corr. {φλεγύας} Martis filius,rex Lapitharum,Ixionis pater,habuit Coronidem filiam,quam Apollo vitiauit,vnde suscepit Æsculapium:quod pater dolens,incendit Apollinis templum,proinde eius sagittis est ad inferos trusus.Stat.1.Thebaidos,
-Phlegyam subter caua saxa iacentem
Æterno premit accubitu. Seruius.

PHLEGYAE {φλέγυαι} Populi fuut insulani Thessaliæ, à Phlegya Ixionis patre cognominati.hi quum sacrilegi essent,deósque & homines spernerent,ab irato Neptuno immisso,diluuio submersi sunt: quorũ apud inferos meminit Virgilius 6.Æneidos,
-Phlegyásque miserrimus omnes
Admonet,&c. Seruius.

Phleos {φλεως} Dioscoridi herba est caulem habens aculeatum, & folium hispidum, quam nonnulli Stœben appellant. Plin.lib 20. cap.15. Hermol.in Dioscoridem,lib.4.cap.14,indicat φλεω, dictam παρὰ τὸ φλεῖν, quod est fœcundum esse, quòd in Orchomenio lacu copiosissimè proueniat.

Phleoninus, phleonina,phleoninum, Adiectiuum.vt Phleoninæ vestes. apud Herodotum.

PHLIAS {φλίας} vnus ex illis qui in naui Argo fuerunt,filius Bacchi, vt Valerius habet 1.Argon.

PHLIVS,Phliuntis {φλιοῦς} Est vrbs in medio Sicyoniæ, Argiuæque & Cleonum, vbi religiosissimè colebatur Hebe. Castellum Phlium nominat Plin lib.4.cap.5.Huius meminit Cic.5.Tuscul.

Phliasij,Phliasiorum {φλιάσιοι} Habitatores Phliuntis. Cic.5.Tuscul In primis Phliuntẽ ferunt venisse,eúmque cum Leonte principe Phliasiorum doctè & copiosè disseruisse quædam.

Phliasius,Adiectiuum {φλιάσιος} Cicer.5.Philip. Qui quum post hunc Phliasium sermonem in Italiam venisset, exornauit eam Græciam quæ Magna dicta est. De Pythagora.

Phloginos,quem & Chrysiten vocant,gemma Ostreæ Atticæ assimilata,inuenitur in Ægypto.Plin.lib.37.cap.10.

Phloginus {φλόγινος} Lapis Ægyptius aureo vel flammeo colore. vires stringentes habet. Galenus in lib.singul. de simplicib. medicament.cap.171.

Phlox,phlogos, fœm.gen. {φλὸξ} Latinè flamma dicitur.
Phlox,genus floris.Plin.lib.21.cap.10, Colore tantummodo placet Iouis flos,odor abest,sicut & illi qui Græcè phlox vocatur.

Phlyctænæ {φλυκταῖναι} pustulæ sunt maiores,pallidæ,liuidæ, aut nigræ,aut alterius coloris à naturali recedentis, humorem in se continentes, quæ vbi rumpuntur,infrà caro quædam exulcerata apparet. Gignuntur autem,vel ex igni,vel ex frigore vel ex medicamentis,vt tradit Celsus lib.5.cap.28. Dictæ φλυκταίνας παρὰ τὸ φλύζειν,quod est bullire,siue bullas facere.

PHOBETOR,penul.prod.huius Phobetoris,pen. corr. {φοβήτωρ} filius Somni,apud Ouidium 11. Metam. Dictus est Phobetor, à Græco φοβεῖν,quod est perterrefacere. Icelos autem,quia omnium animantiũ formam inducere possit: est enim ἴκελος similis.

Phoca,huius phocæ, Bos marinus, à sono mugitus. Virgil. 4.Georgicorum,
-& turpes pascit sub gurgite phocas. Hic corio tectus & pilis,parit in terra pecudũ more: canum modo coit. In somno mugit, à quo præcipuè vituli nomen accepit. Plinius lib.9 cap.7, Et vituli marini quos vocant phocas,spirant & dormiunt in terra.
Deformes phocæ. Ouid.1.Metam.
Magnæ.Ouid epist.10.

PHOCAEA {φωκαία} Vrbs minoris Phrygiæ, Atheniensium (vt inquit Ptolemæus) colonia. Vnde profecti sunt,qui Massiliam apud Gallos, non procul à Rhodano,condidere. Dicta Phocæa, quòd vituli marini magno numero comparuissent vrbem condentibus. Et est in Caria Phocæa monti Mycalæ apposita. Ab hac Phocæenses, vt à Græcorum Phocide Phocenses. Vide Plin.lib 5.cap.30.

Phocaicus, penultima correpta, Adiectiuum {φωκαϊκὸς} Vnde Moricem Phocaicum Ouidius 6.Metamorph.posuit, à Phocæa, non procul à Sardibus.
Manus Phocaicæ. Lucan.lib.3.

Phocæus,Aliud adiectiuum {φωκαῖος} vt Ruta Phocæa. Ouidius 5.Metamorph.

Phocais,pen.corr.huius Phocaidis, Patronymicum f.gen. {φωκαΐς} vt Iuuentus Phocais Lucan lib.3.

PHOCAS {φωκᾶς} Romani principis nomen, de quo Egnatius in Cõmentar.De Romanis Imperatoribus post Suetoniũ. Philippus Melanchthõ libr 3. Chronicõn,Phocas item fuit celebris Grammaticus.

PHOCENSES, Vide PHOCIS.

PHOCION {φωκίων} Vir Atheniensis,qui etsi sæpe exercitibus præfuit, summósque magistratus gessit: tamen multo notior fuit eius integritas vitæ, quàm rei militaris labor. De hoc vide Plutarchum in Phocione.

PHOCIS,huius Phocidis, pen.corr. {φωκὶς} teste Liuio lib.2.de bello Maced.parua regio est Græcorum, Apollinis oraculo insignis,in qua est ciuitas Delphi. ¶Est item Phocis Põponio,Ioniæ ciuitas: quam Strabo Phocæam vocat, à qua Phocæenses cum diphthongo, vt à Phocide Phocenses sine diphthongo. Dicta autem Phocæa,teste Herodoto,quòd vituli marini magno numero comparuissent vrbẽ condentibus. Lucanus lib 5,
Massiliæque suæ donatur libera Phocis.
Phocis Curiana. Cic.Attic.lib.2,Iacet enim ille sic vt Phocis Curiana stare videatur. Qui locus est obscurissimus, & à Turnebo sic explicatur. Credibile enim esse putat, quum Phocidẽ græcã Philippus Macedo euerterit vrbibus deletis & in pagos redactis, dici Phocidem Curianam Curium aleatorem fortunis euersum, qui tamen comparatione Pompeij stare videretur.
Sonoræ Phocidos arma Stat 11.Thebaid.
Arx trifida Phocidos.Stat.1.Thebaid.
Exustæ Phocidos arces.Lucan.lib.3.

Phocenses {φωκεῖς} Qui Phocidem incolunt.
Phocensium desperatio. De stultis & insanis consiliis dici solitum admonet Stephanus. Verùm ex Plutarcho conijcere licet vsurpandũ esse, vbi desperatis rebus ad extrema consilia venitetur. Vide plura apud eundem,& Pausaniam in Phocicis.

Phocides, & Phocæi dicti sunt, qui Massiliam condiderunt. Hos Varro scribit trilingues fuisse, quòd Græcè & Latinè & Gallicè loquerentur.
Ciuitas execrata Phocæorum. Horat. Epod.16.

PHOCVS,ci {φῶκος} filius fuit Æaci,cuius meminit Ouidius libro 7. Metamorph.
Phocus, Alius item fuit filiam habens iam nuptiis maturam, qui procos (nam erant complures) conuocare solitus,præmia statuebat, & cõditionibus subinde nouis propositis nuptias prorogabat. Quãobrem indignati iuuenes Phocum in conuiuio trucidauerunt. Hinc natum prouerbium,Phoci conuiuium,dictitari suetum,vbi quis suo malo cõuiuas acciperet. Tametsi nihil vetat quominus longius etiã traducatur, nempe ad quosuis, qui læduntur ab iis de quibus benemeriti fuerint. Erasm.

PHOCVSA,insula vna ex Sporadibus.Plin.lib.4.cap.12.

PHOCYLIDES {φωκυλίδης} Milesius philosophus cõtẽporaneus Theognidis. Natus est 59.Olympiade. Scripsit Heroicum carmen & Elegias,Item Paræneticum carmen ex libris Sibyllinis,vt volunt,decerptum. Vide Suidam.

PHOEBAS, Phœbadis, penult.corr. {φοιβὰς} Fatiloqua, quòd Phœbæi numinis concepto afflatu fureret & agitaretur, in bacchanalis imaginem. Sidonius,
Nec sic intortum violans Phœbados vltrix
In Danaos fulmen iecit. Lucan lib 5,
Limine terrifico metuens consistere Phœbas.

PHOEBE,huius Phœbes {φοίβη} dicitur Luna. Et venit ab eo quod est Phœbus. Virgil.1.Georgicorum,
-vento semper rubet aurea Phœbe.
Iaculatrix Phœbe.Ouid.epist.19. Hoc est Diana.
Innupta.Ouid.1.Metam.
Nemoralis Stat.1.Sylu.3.

PHOEBE,Leucippi filia, Vide LYNCEVS,dissyllabum.

PHOEBE,insula in Propontide.Plin.lib 6.cap.vlt.

PHOEBVS {φοῖβος} Apollo, Iouis & Latonæ filius,eodem partu cum Diana genitus, quæ & ipsa Phœbe vocitata est. Diuinationis & sagittariæ deus à poetis existimatus,& medecinæ repertor. Dictus Phœbus,quasi φῶς βίου,à φῶς & βίος: id est lux vitæ. A poetis enim pro Sole etiam accipitur.Vide APOLLO.
Phœbus Apollo.Virg.3.Æneid.
Chorus Phœbi.Virg.eclog 6.
Cortina Phœbi.Virg.6.Æneid.
Fax Phœbi tristis nuntia belli. Cic.1.de Diuinat. Ex poeta.
Interpres Phœbi.Virg 3.Æneid.
Repertor medicæ opis Phœbus.Ouid.1.de Remed.amor.
Sacerdos Phœbi.Virg 6 Æneid. De Sibylla.
Soror Phœbi,Diana.Virg.1.Æneid.
Ardens Phœbus. Valer.8.Argonaut.
Augur Phœbus. Horat.in Carm.secul.
Candentis Phœbi niueum limen.Virg 8.Æneid.
Decorus Phœbus fulgente arcu.Horat.in Carm.secul.
Fatidicus Phœbus Claud.1.in Eutropium.
Fatidici penetralia Phœbi.Lucan.lib 5.
Inclytus.Stat.6 Thebaid.
Laurifer.Ouid 3 de Arte.
Lauriger.Martial.lib.9.epigr.29.
Metuendus certa sagitta.Horat.1. Carm.ode 12.
Occiduus.Ouid.14.Metam.
Radiantis Phœbi ictus.Lucan.lib.7.
Rediens fugat astra.Horat.3.Carm.ode 21.
Serenatus.Silius lib 5.
Vterque Phœbus,Id est Oriens & Occidens. Ouid.1.Metam.
Plena Phœbo Phœmonoe. Lucan.lib.5.
Digna Phœbo loqui.Virg.6.Æneid.

Phœbeus,pen.prod.Adiect. {φοίβειος} vt Arte Phœbea pellere morbos. Ouid 3 Fast. Hoc est arte medica.
Chelis Phœbea.Ouid.ad Pisonem.
Flammæ Phœbeæ.Seneca Thyeste,9.
Ignes.Ouid 5.Metam.
Lampas.Virg 4 Æneid.
Laurus.Ouid.4.Trist.eleg.2.
Sortes.Ouid.3 Metam.

Phœbeius, Aliud adiectiuum {φοιβήϊος} Ouid.15.Metam.Iuuenis Phœbeius. Id est Æsculapius.

PHOEMON,Lacus est Arcadiæ.De quo Ouid.15. Metamorphoseos,
Est lacus Arcadiæ,Phœmon dixere priores:
Ambiguis suspectus aquis, quas nocte timeto:
Nocte nocent potæ: sine noxa luce bibuntur. Alij legunt Pheneũ.

PHOEMONOE, pen.corr.filia Phœbi,& vates, quæ prima carmen heroicum cecinit,vt est author Hesiodus in Theogonia.

PHOENICIA,vel Phœnice, pen prod. {φοινίκη} Asiæ regio: sic dicta à Phœnice,Neptuni & Libyes filio, vt Stephanus author est: ad quod accedit Silius lib.1,quum inquit,
Et qui longa dedit terris cognomina Phœnix. Est autem Iudææ cõtermina. In ea sunt Tyros & Sidon vrbes: Carmelus & Libanus mõ-

tes,in quo thura leguntur. Huius meminit Cic.11. Philip. Huius regionis incolæ,Phœnices dicuntur, quos Strabo lib.16,arithmetica & astronomia insignes scribit. Lucanus item lib.3.
Phœnices primi,famæ si creditur,ausi
Mansuram rudibus vocem signare figuris. Hoc est,fuerunt primi literarum inuentores. Vide Plin.lib.5.cap.12. Ob Syrorum & Phœnicum nimis solertem vafritiē,adagio locus factus est, Aduersum Phœnicas Syri. quo vsi sunt veteres, quoties versutus versuto imponere velle videbatur.

Phœnicum pacta. Phœnices,qui Carthagine potiti sunt,quum primùm ad eam appulissent regionem,postularunt ab iis qui id temporis Libyam incolebant, vt sibi liceret diem & noctem hospitio terræ vti. Quod quum impetrassent,iámque exacto concessi temporis spatio iuberentur excedere finibus, recusarunt,affirmantes se pactos vt sibi fas esset illic noctésque ac dies commorari, videlicet ambiguitatem vocum ad suum commodum detorquentes. Vnde prouerbiū esse natum aiunt,de pactis insidiosis & astutis. Author Suidas.

Phœnissus, Adiectiuum {φοίνισσα} vt Agmina Phœnissa. Silius lib.17.
Classis Phœnissa. Silius lib.7.
Cohors. Stat.9. Thebaid.
Dido. Virg.6. Æneid.
Tyros. Ouid.15 Metam.

Phœniceus, Adiectiuum {φοινίκεος} Quod est purpurei coloris, à purpura, quæ prima commendatione in Tyro tingebatur apud Phœnices,quos mutatis syllabis Pœnos appellamus. Plinius lib.21. cap.23, Aut enim Phœniceum florem habet,quæ & copiosissimá est, aut purpureum,aut lacteum.
Chlamys phœnicea. Ouid.14. Metam.
Color. Lucret.lib.4.
Vestes. Ouid 12. Metam.

Phœnicea, Herba. Plin.lib.21.cap.25, Est & herba phœnicea appellata à Græcis,à nostris verò hordeum murinum.

PHOENICE, insula maris Massilitani ad Antipolim,inter Aëriç insulas nunc numeratur Plin.lib.3.cap.5.

PHOENICIAS ventus ab ortu solstitiali, media regione inter ortum brumalem & meridiem flat. Plin.lib.2.cap.47.

Phœnicopterus, phœnicopteri, pen.corr.masc.g {φοινικόπτερος} Auis rubentes pēnas habens. Græci vocant φοινικοῦν rubrum: & πτερὸν alam. Iuuenal.satyra 11,
Et Scythicæ volucres,& phœnicopterus ingens. Plin.lib.10.cap.48, Numidicæ in parte Africæ Numidia, omnésque iam in Italia,phœnicopteri linguam præcipui saporis esse.

Phœnicurus {φοινίκουρος} auis à caudæ rubedine ita dicta, quæ hyberno tempore Eritacus appellatur. Plin.lib.10.cap.29. Vulgò apud nos Coarous dicitur,parúmque à Lusciniola distat. Quandiu fœmina aut ouis,aut pullis incubat (nidificat verò in pertusa arbore) tandiu masculus quasi lugeret pipissat. Auis est,quanuis minima,tamen superbissima,& inuidię plenissima: vnde & locum fecit prouerbio de duobus se inuicem non ferentibus : Vnicum arbustum duos non capit Eritacos.

PHOENIX, huius Phœnicis,pen.prod. {φοῖνιξ} vt nonnulli asserunt, filius fuit Agenoris regis,& frater Cadmi : vel, vt alij etiam ferunt, Agenoris pater, à quo regio in qua habitabat, Phœnicia dicta. Fuit & Phœnix, Amyntoris filius, teste Homero 8. Iliados. Ouidius 8. Metamorphoseos,
Hippothúsque, Dryásque,& cretus Amyntore Phœnix.
Reuerendos Achilli Phœnix Stat.3.Sylu.2.
Phœnix se à Peleo patre Achilli iuueni comitem esse datum dicit ad bellum, vt illum efficeret oratorem verborum actorémque rerū. Cic 3.de Orat.
Phœnix Homericus. Quintil.lib.2.cap.3.

Phœnix, phœnicis, dubij gen. {φοῖνιξ} Auis. Plin.lib 10.cap.2, Æthiopes atque Indi, discolores maximè & inenarrabiles ferunt aues, & ante omnes nobilem Arabia phœnicem : haud scio an fabulosè, vnū in toto orbe, nec visum magnopere. Aquilæ narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cætera purpureus, cæruleam roseis caudam pennis distinguentibus, cristis faciem, capútque plumeo apice honestante. Primus atque diligentissimus togatorum de eo prodidit Manilius Senator ille maximus, nobilis doctrinis doctore nullo : neminem extitisse qui viderit vescentem: sacrum in Arabia soli esse, viuere annis DCLX, senescentem casia thurísque surculis construere nidum, replere odoribus, & superemori. Ex ossibus deinde è medullis eius nasci primò ceu vermiculum, inde fieri pullum, principióque iusta funeri priori reddere, & totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis vrbem, & in ara ibi deponere. Ouid.15. Metamorphoseos,
Vna est quæ reparet, séque ipsa reseminet ales:
Assyrij phœnica vocant. Vide illic plura.
Et viuax phœnix vnica semper auis. Ouid.2. Amor.eleg.6.

PHOCION, Philosophus ex Peripatetica disciplina, haud sanè ignobilis. Is librum multæ variæque historiæ refertum composuit: eúmque inscripsit κέρας ἀμαλθείας, quasi dicas, Cornucopiæ. Vide Gellium lib. 1.cap 8.

PHOLEGANDROS {φολέγανδρος} insula est vna Sporadum, quam Aratus propter asperitatem ferream vocat. Stephanus à Pholegandro Minois filio nomen accepisse ait.

PHOLOE {φολόη} Mons est Arcadiæ, vt scribit Pomponius. Lucanus libro 7.
Scilicet ipse petet Pholoen,&c.
Vertex Pholoes Stat.10. Thebaid. ¶ Est etiam nomen mulieris. Virg.5. Æneidos,
Olli serua datur operum haud ignara Mineruæ
Cressa genus Pholoe,&c.

PHOLVS {φόλος} Vnus fuit ex Centauris Ixionis ex Nube filius. Hic teste Seruio in 8. Æneid. Herculem suscepit hospitio, quum ad expugnandos Centauros pergeret, dicente Lucano, lib 6,
Hospes & Alcidæ magni, Phole, &c. Tandem in nuptiis Pirithoi, orto prælio inter Lapithas & Centauros occubuit, dicente Virgilio libro 2. Georgicorum,
-letho domuit Rhœtúmque Pholúmque.

Phonascus, phonasci {φωνασκός} Vocis, pronuntiationísque magister & moderator. Dictio Græca. Quintil.lib.11, Sed cura non eadem oratoribus quæ phonascis. Sueton. de Augusto, cap.84. Pronuntiabat dulci & proprio quodam oris sono, dabátque assiduè phonasco operam. Is enim vocem intorquere, remittere, lenire, exasperare docebat. Facto nomine à verbo φωνῶ quod significat loquor.

Phonos {φόνος} herba eadem quæ Atractylis, ita dicta ab eo quod sanguineum fundat succum. Plin lib.12.cap.16.

PHORBAS, huius Phorbantis {φόρβας} teste Seruio, pater Ilionei Troiani, Æneæ in fuga comitis : Mercurio deo eloquentiæ fauente semper pugnauit. Vnde Virgil 5. Æneidos,
-puppique deus consedit in alta
Phorbanti similis, funditque has ore querelas.

Phorbion, herba est, quam Dioscorides Ormium appellat. Galenus lib.8. de simplicib.medicam. facultatib.cap.159, Phorbij (inquit) semina ad leucomata, hoc est albugines, cum melle applicant.

PHORCVS {φόρκος} apud Græcos dicitur Phorcys : filius fuit Theseæ Nymphæ & Neptuni, vt Seruius est author.
Chorus Phorci. Virg 5. Æneid.
Exercitus Phorci. Virgil.5. Æneid.
¶ Phorcus, pictor ac sculptor egregius: de quo sic Plin. lib.36. cap. 5, Item Tritones, chorúsque Phorci & Pristes, ac multa alia marina, omnia eiusdem manus, præclarum opus etiam si totius vitæ fuisset.

PHORCYS {φόρκυς} Pater fuit Medusæ, vnde Phorcynis, nomine patronymico, ipsa dicitur. Ouid.5. Metamorphoseos,
Dixit: & in partem Phorcynida transtulit illam.

Phorcys, Phorcydos {φορκίς} Aliud patronymicum. Propertius lib.3. eleg.22,
Sectáque Persea Phorcydos ora manu.

Phormio, nis: vel formio. Formiones {φορμίωνες} tegetes sunt ex iuncis, aut straminibus contextæ, apud Vlpianum l. 12.§.12. de instructo & instrumen. legat. in P.

PHORMIO, philosophus, teste Cicerone 2.de Orat. Peripateticus, quū Annibal Carthagine expulsus Ephesum ad Antiochū venisset exul: próque eo, quòd eius nomen erat magna apud omnes gloria, inuitatus esset ab hospitibus suis, vt eum si vellet, audiret: quúmque is se nō nolle dixisset: locutus esse dicitur homo copiosus aliquot horas de Imperatoris officio, & de omni re militari: tum, quum cæteri, qui illum audierant, vehementer essent delectati, quærebant ab Annibale quidnam ille ipse de illo philosopho iudicaret. Hic Pœnus, non optimè Græcè, sed tamen liberè respondisse fertur. Multos se deliros senes sæpe vidisse: sed qui magis quàm Phormio deliraret, vidisse neminem. Neque me hercule iniuria : quid enim aut arrogantius, aut loquacius fieri potuit, quàm Annibali, qui tot annos de imperio cum Populo Romano omnium gentium victore certasset, Græcum hominem, qui nunquam hostem, nunquam castra vidisset, nunquam denique minimam partem vllius publici muneris attigisset, præcepta de re militari dare? Hactenus Cicero.
Phormio, Crotoniata dux, bello nauali Lacedæmonios vicit. Huius meminit Theopompus in Philippicis. Fuit item alter hoc nomine dux Atheniensium in bello Peloponnesiaco, vt scribit Thucydides lib.2.

PHORMVS {φόρμος} Syracusanus comicus, Epicarmi contēporaneus, Geloni tyranno familiaris, & filiorum ipsius altor, docuit fabulas septem quas commemorat Athenæus.

PHORONEVS {φορωνεύς} trium syllabarum, pen prod. Primus Inachi fluuij filius: hic initio dispersos populos in vrbem coegit, appellauítque Phoronicon. Author Volaterranus. Alij dicunt Phoroneum Argiuorum regem, filium habuisse Inachum, qui à se fluuium Inachum denominarit : quem fluuium postea poetæ pro ipso filio Phoronei accipiunt.
Magnus Phoroneus. Stat.1. Thebaid.

Phoroneus, pen prod. Adiect. {φορωνεῖος} vt Matres Phoroneæ. Stat.12. Thebaid.
Antra Phoronea Stat.3. Sylu.2.
A Phoroneo dicti sunt Achiui Phoronei.

Phoronides. pen.prod. {φορωνίδης} Patronymicum masc. quo nomine vocatur Inachus fluuius apud Senecam Thyeste, 1.

Phoronis, Phoronidos {φορωνίς} Patronymicum fœmin. Ouid.1. Metamorphoseos,
Nec superum rector mala tanta Phoronidos vltra
Ferre potest. Io puellam intelligit.

PHOSPHORVS, pen.corr. {φωσφόρος} Veneris stella dicitur, quæ Latinè Lucifer, vt testatur Cic.2.de Nat.deor. Martial.lib.8.21,
Phosphore redde diem.

PHOTINVS & Achilla, Pompeij Magni ex acie Pharsalica fugientis, imperio tamen Ptolemæi pueri regis Ægyptiorum, interfectores fuerunt. Alexander libro 1.cap.2. Hic est enim Ptolemæus ille puer, qui Pompeium Magnum ex Pharsalo fugientē ministro Achilla, & Photino miseranda nece affecit.

Phoxon {φοξόν} figura capitis deprauata, non oblongæ sphæræ similis, sed quæ est acuminato vertice. Galenus lib. singul. de ossibus ad Tyron.cap.1.

PHRAATES, Rex Parthorum & Persarum fuit: de quo sic Strabo lib. 6, Itaque non tropæa Romam miserunt Parthi, quæ aduersus Romanos quondam erexerant, verumetiam liberos suos Cæsari Augusto credidit Phraates. Huius meminit & Horat.lib.1.epist.12,
-ius, imperiúmque Phraates
Cæsaris accepit genibus minor,&c.

Phragmitis, radix recens tusa luxatis medetur, & spinæ doloribus ex aceto illita. Phragmitis herba est Plin.lib.32.cap.10.

PHRANICATES, Parthorum imperator ille, qui cum Ventidio, apud Trapezunta decertauit. Strabo lib.16.

PHRAORTES { φραόρτης } Rex Indorum, de quo Philostratus in Vita Apollonij.
Phraortes, filius Herodis regis Persarum, occiso patre regnum occupauisse dicitur. Horat. 2. Carm. ode 2,
Redditum Cyri solio Phraorten
Dissidens plebi, numero beatorum
Eximit virtus. Quidam tamen hoc loco Phraoten legunt.

Phrasis, huius phrasis, fœm. gen. { φράσις } Eloquentiæ corpus, inquit Quintil. libr. 2. cap. 1, & dicendi modus. Dicta ἀπὸ τοῦ φράζειν, quod est fari & disserere.

Phratriæ, de quibus meminit in Politicis Aristoteles, sunt conuentus quidam hominum, aut etiam conuenticula, quasi pagi, propria sibi sacra peculiariáque communiter habentium: ab eo dictæ phratriæ, quòd communi puteo vtantur, quod Græcè φρέαρ dicitur. Quo nomine primùm quas *confratrias* hodie dicimus, id est communẽ quandam religionem, appellatas esse putant, non autem ab eo quòd fratres sint illi inter quos cultus ille sanctorum quorundam intercedit. φρατρία, ας, ἡ, conuenticulum, secta, sodalitas, tribus, contubernium.

Phratores, Græcè dicuntur, qui eiusdem sunt phratriæ: vt tribules, qui eiusdem sunt tribus.

Phrenes { φρένες } dicuntur à Græcis præcordia, quæ exta nuncupant. Galen lib. 5. de interioribus, docet diaphragma dici phrenas: eo quòd propter apostema diaphragmatis, gignatur phrenitis. Aristoteles præcordia dici autumat phrenas, à mente & prudẽtia, quæ Græcè dicitur φρήν. Subtilitas enim mentis, vt ait Plinius, præcordiis accepta fertur.

Phrenitis, pen. prod. huius phrenitidis { φρενῖτις } Morbus lædens mentẽ, & ad insaniam, furorémque deducens. Morbus acutus in febre superueniens, quum ægrotantes desipiunt, & aliena loquuntur. Quidã volunt phreneniridem appellari.

Phrenesis, huius phrenesis, penult. prod. fœm. gen. { φρένησις } Idem. Iuuenal. satyra 14.
Quum furor haud dubius, quum sit manifesta phrenesis. Plinius libro 9. cap. 9, Semen instillatur in oleo decoctum capiti in lethargia & phrenesi.

Phreneticus, penult. corr. { φρενητικός } Qui phrenesi laborat. Martialis libro 11. 29.
Inuasit medicus sica phreneticus Eucli. Cicero 1. de Diuinatione, Ego autem haud scio an nec cardiacis hoc tribuendum sit, nec phreneticis.

PHRICIVS mons Locrensium, à quo Cumus ciuitas Phriconia dicta est. Strabo lib. 12.

PHRIXA { φρίξα } Vrbs Peloponnesi triginta non amplius stadiis ab Olympia distans, alio nomine Phestus appellata. Hinc Phrixeus, a, um, gentile. Stephanus.

Phronesis, huius phronesis, pen. prod. fœm. gen. { φρόνησις } Prudentia. Cicero 1. Offic. Prudentiam enim quam Græci φρόνησιν dicunt, aliam quandam intelligimus, quæ est rerum expetendarum fugiendarúmque scientia.

PHRONESIVM { φρονήσιον } meretriculæ nomen est apud Plautum: Latinè prudentulam sonat.

Phryganion. animal quoddam, quod se ignorare Plinius ait, quum tamen remedio esse quartanis ex Chrysippo idem author commemoret lib. 30. cap. 11.

PHRYGIA { φρυγία } regio minoris Asiæ. à Phryge amne, qui eam à Caria diuidit. Vel à Phrygia Cecropis filia, vbi Dardania, à Dardano Iouis filio: Inde à Troe, Erichthonij Dardani filio, Troia: in qua Ilion. Vel à Phrygio oppido Macedoniæ, siue Brygio: vnde colonos profectos aiunt in Phrygiam. Duæ tamen feruntur Phrygiæ, maior scilicet & minor, quæ Epictetus dicta fuit. Phrygia ab Aquilonis parte est Galatiæ collimitata, à Meridie Lycaoniæ, Pisidiæ, Mygdoniæque contermina. In ea est Ida mons, & Tmolus, & Pactolus fluuius. Meminit Cic. in Orat.
De Phrygia & Phrygibus scribit Plin. lib. 5. cap. 32.
Pinguis Phrygia. Horat. 2. Carm. ode 12.

Phryx, Phrygis { φρύξ } Qui ex Phrygia est. Dicitur & Phrygius.
Euersi Phryges. Senec. Troad. 6.
Ruricolæ Phryges. Ouid. 11. Metam.
Serò sapiunt Phryges. Hoc prouerbium ex vetustissima tragœdia Liuij Andronici mutuo sumptum est, quæ inscribitur Equus Troianus, Serò sapiunt Phryges. Cic. ad Trebatium lib. 7. 16, In equo Troiano scis esse in extremo, Serò sapiunt. Conuenit in eos, quos stultè factorum serò pœnitet. Siquidẽ Troiani tot iam acceptis cladibus, vix decimo demum anno de restituenda Helena consultare cœperunt: quam si statim initio reposcenti Menelao reddidissent, innumerabilibus sese calamitatibus subduxissent. Erasmus.
Phryx plagis emendatur. In barbaros seruilísque ingenio homines dicitur, qui non pudore, neque monitis, sed verberibus redduntur meliores: quum contrà generosus animus, vt ait Seneca, rectius ducatur, quàm trahatur. Cicero pro Flacco, in testes Asiaticos. Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia, Caria, Lydia. Vtrum igitur nostrum est, an vestrum hoc vetus prouerbium, Phrygem plagis fieri solere meliorem? Ex Erasmo.
Phryges, Barbarorum nomine per quandam velut excellentiam apud antiquos intelligi deprehendas. Cicero 1. Tusculanarum, ex Poeta,
Astante ope Barbarica. Id est, stante Phrygum imperio. Horatius, Græcia Barbariæ lento collisa duello. Id est Phrygiæ. Et apud eundem,
Sonante mixtum tibiis carmen lyra
Hac Lydium, illis Barbarum. Hoc est Phrygium. Virgilius, Barbarico postes auro, spoliísque superbi. Id est Phrygio. Phryges enim opibus & auro abundabant, opinióque Græcorum erat eos opulentos fuisse, vt & Persas. Itaque vt Barbarus ætate Demosthenis dicebatur rex Persarum, sic qui de bello Troiano scripsere, aut tragœdias illius argumenti attigerunt, per Barbaros, Phryges intellexerunt: quanquam latius barbari nomen patet. Ex Turnebo.

Phrygio, phrygionis, masculini gen. { φρυγίων } Qui acu pingit, vel qui vestes acu intexit. Phryges enim primi inuenere talem texturam. Plin. lib. 8. cap. 48. Plautus Aulul. 19, Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius.

Phrygius, Adiect. { φρύγιος } Qui ex Phrygia est. Cic pro Rosc. Amer. Quis ibi non est vulneratus ferro Phrygio?
Æquor Phrygium. Virg. 1. Æneid.
Arces Phrygiæ Ouid. 13. Metam.
Cantibus Phrygiis incitari. Cic. 1. de Diuin.
Cateruæ. Lucret. lib. 2.
Clades. Ouid. 13 Metam.
Homo. Cic. Qu. frat. lib. 1. 1.
Iudex Phrygius, Paris. Catul in Epithal. 56.
Lapis Phrygius, Marmor. Horat. 3. Carm. ode 1.
Phrygius lapis gentis nomen habet: est autem gleba pumicosa. Plinius lib. 36. cap. 19.
Mater Phrygia, Cybele. Ouid. 2. Fast.
Nemus. Catul. de Berecynth. epigr. 58.
Vrbes. Virg 6. Æneid.

Phrygianus, penul. prod. { φρυγιανός } Adiectiuum. vt Phrygianæ vestes: hoc est acu contextæ, & filis aureis decoræ. Plin. lib. 8. cap. 48. Togas rasas, Phrygianásque, D. Augusti nouissimis temporibus cœpisse, scribit Fenestella.

PHRYNE { φρύνη } Nomen meretricis apud Athenas, de qua Quintil. lib. 2. cap. 15. Athenæus lib. 14, Thespiensem dicit vsque adeò venustam & eximia forma, vt quum in iudicium capitis adducta esset, plurimísque & grauissimis criminibus premeretur, nulla ei res alia ad absolutionem fuerit suffragata, quàm formæ præstantia. Nam Hyperides orator, qui eam defendebat, quum esset hæc opinio, iudices eam condemnaturos, cõstituit eam in eorum conspectu, tunicásque à pectore abscidit, vt nudas eius papillas, & nudum pectus aspicerẽt: tantámque & oratione & hoc facto iudicum misericordiam commouit, quũ eam tanquam Veneris sacerdotem oleo perfunderet, vt iudices religione quadam animis eorum occupatis, ac deterritis, non sint ausi eam condemnare: qua absoluta Euthias accusator iratus, quòd è iudicio victus in re tam aperta discessisset, nullam postea causam dixit. Monuit Lambin.
Phryne, Puellæ nomen libertinæ, apud Horatium Epod. 14.

PHRYNICVS, pen. corr. { φρύνιχος } Atheniensis tragicus, Thespiadis discipulus, qui primus vultum fœmineum protulit in scenam, & tetrametrum reperit: filium habuit Polyphradmonẽ poetam, & ipsum tragicum: docuit tragœdias nouem. Meminit Strabo lib. 14.

Phrynichi lucta. Diogenianus indicat dictitari suetum de iis qui astu dolísque negotium peragunt. Fuit is Phrynichus Lacedæmoniorum proditor. Ex Erasmo.

Phrynion { φρύνιον } herba eadem cum Paronychia, ita dicta quòd τοῖς φρύνοις, hoc est rubetis aduersetur. Plin. lib. 25 cap. 10.

PHRYNIS { φρύνις } Citharœdus nobilis fuit, patria Mytilenus, discipulus Aristoclidis, qui genus suum ad Terpandrum referebat. Hic primus Athenis visus est citharœdus, Callia summum magistratum gerente. Vide de eo apud Suidam.

PHRYNONDAS { φρυνώνδας } Viri proprium, qui quum esset hospes Athenis, in negotiis Peloponnesiacis versabatur, homo versutus, maleficus, impostor, summus malarũ rerum artifex: vt hominis vocabulum in rei transierit appellationem. Etenim quoties insigniter malum & sceleratum accipi volebant, Phrynondã appellabant. Hinc prouerbium Phrynondas alter, de Improbo. Huius meminit Lucian. in Pseudomante, inter nobiles facinorosos.

Phrynos { φρῦνος } à Græcis ranæ genus appellatur omnium maximũ, in vepribus tantùm viuens, vnde & Rubetam Latini appellant. Plinius libro 32. cap. 5, Rubetas huiusmodi plenas veneno malo esse ait.

PHRYX, gis, fluuius qui Phrygia, cui & nomen dedit, à Caria distermianata, in Hermum Smyrnæ amnem influit. Plinius lib. 5. cap. 29.

PHRYXVS { φρίξος } Athamantis regis Thebarũ filius, fraterque Helles, vt scribit Hesiodus: qui quum nouercales insidias ferre non possent, & consentiente patre aufugerent, in Asiámque traiicerent, vecti ariete, cuius vellus erat aureum, Helle puellari more exterrita, decidit in Pontum. Lucan. lib. 4,
-delapsæ portitor Helles. Phryxus autem incolumis euasit, Colchósque peruẽnit. De quo Iustinus lib. 42.
Æolius Phryxus. Valer. 6. Argon.
Æquoreus. Stat 5 Thebaid.
Graius. Valer. 5. Argon.
Pius Valer. 2. Argon.
Profugus. Valer. 1. Argon.

Phryxeus, pen. prod. Adiectiuum { φρίξειος } vt Aries Phryxeus. Seneca Medea, 7.
Mare Phryxeum. Senec. Herc. OEtæo, 7.
Ouis. Ouid epist. 6.
Vellera Ouid. 7. Metam.

PHTHIA { φθία } Oppidum est Thessaliæ, Achillis patria, vt scribit Seruius in illud Virgil. 1. Æneidos,
Quum domus Assaraci, Phthiam, clarásque Mycænas
Seruitio premet, ac victis dominabitur Argis. Hinc

Phthius { φθῖος } gentile, vt Vir Phthius. Propert. lib. 2. eleg. 14.
Achilles Phthius. Horat. 4. Carm. ode 6.

Phthiota, phthiotæ, penultima producta { φθιώτης } Qui Phthiam habitat. Cicero 1. Tusculana, Primo libro loquentes multos facit, duobus Pherecratem quendam Phthiotam senem, quem ait à Deucalione ortum, &c.

Phthiotia { φθιῶτις } Straboni libro 9, vna è quatuor partibus Thessaliæ.

Phthioticus, pen corr. Adiect. { φθιωτικός } Catul. Argonaut. epigram. 59. Deseritur Scyros, linquunt Phthiotica Tempe.

Phthiriasis, pen.corr. { φθειρίασις } Latinis dicitur morbus pediculanis, ἀπὸ τῶν φθειρῶν, quos & pedes & pediculos vocamus. Plin.lib.20. cap.1. Sic & contra phthiriasin bibitur, & hydropises.

PHTHIROPHAGI, pen.corr. { φθειροφάγοι } Populi sunt iuxta Pontum Euxinum, de quibus Strabo lib.11.

Phthisis, huius phthiseos, fœm.gen. { φθίσις } Tabes, morbus quo pulmonis exulceratio fit ex pituita à capite distillãte, ἀπὸ τοῦ φθίνειν, quod est tabescere: vnde phthisici vocantur. Sunt qui phthisin, phthoem quoque appelleat: sed illud genus maximè quo sanguis reiicitur. Quasi morbo laborasse Theopompum, & ab Æsculapio curatum tradunt. Colum lib.6.cap.14. Iuuenal.satyra 13,

Et phthisis, & vomicæ putres, & dimidium crus.

Phthisis præterea, vt tradit Paulus Ægineta Medicinæ tertio, est pupillæ affectio angustioris factæ debilioris que, ac etiam rugosioris: in qua paulo maiora sese ostentant obiecta.

Phthongus { φθόγγος } sonus Latinè dicitur: vnde Diphthongus. Plin. de harmonia diapason, lib.2.cap.22, In ea Saturnum dorio moueri, Mercurium phthongo, Iouem phrygio, & in reliquis similia iucunda magis quam necessaria subtilitate.

Phthongarium { φθογγάριον } Tibiarum genus est, quibus Phonasci modos vocis & tenores regebant, qualis erat fistula Gracchi, quam tonorium vocat Quintilianus. Meminit in pneumaticis Hero. Ex Tornebo.

Phthoria, sunt medicamenta quibus medici vtuntur abigendis infantibus in vtero enectis: quæ ecbolia quoque dicuntur, id est eiectoria. Plinius de Scammonite vino, lib 14.cap.16, Hoc vinũ (inquit) phthorium vocant, quoniam abortus facit. Sic enim in antiquis exemplaribus legitur manu scriptis: licet in impressis ectromatium legatur verbum subditicium.

PHTHYRIS { φθυρίς } Æthiopiæ oppidum vnum ex his quæ C. Petronius, quum ab Augusto Ægypto præfectus esset, expugnauit. Plin. lib 6 cap.19.

Phu { φοῦ } vocant aliqui Nardon Agrion, siue Criticũ, folio oleris atri, caule cubitali, geniculato, in purpura albicãte, radice obliqua villosáque, & imitante auium pedes. Dioscorides lib.1. & Plin. lib.12. cap.12. Officinæ *Valerianam maiorem* nominant.

PHUTHEI, Populi Mauritaniæ, quorũ originẽ refert Iosephus ad Puth filium Cham, filij Noe.

Phy { φῦ } interiectio mirantis, teste Donato. Terent. Adelph.3.3,

Syre præceptorum plenus istorum ille.

S. Phy: domi habuit vnde disceret?

Phycis, fœm gen. { φυκίς } Piscis est verno tempore varius, reliquis anni partibus candidus, ex alga nidificans, & in nido oua pariens. Plin. libro 9 cap.16.

Phycites { φυκίτης } gemma algæ colorem habens. Plin.lib. vltimo, capite 10.

Phycos { φῦκος } Frutex. Plin lib.13 cap 25, Non habet lingua alia nomen, quod Græci vocant phycos: quoniam alga herbarum magis vocabulum intelligitur: hic autem est frutex: folia lata colore viridi gignit, quod quidam prason vocant, alij zosteta. Alterum genus eiusdem capillaceo folio, simile fœniculo, in saxis nascitur: Superius in vadis haud procul litore.

PHYCUS, Phycuntis { φυκοῦς } Cyrenarum promontorium, vt scribit Plin lib.4 cap.12. Lucan lib.9,

-tunc ausum classi præcludere portus,

Impulit, ac sæuas meritum Phycunta rapinas Spatsit.

PHYCUSSAE { φυκοῦσσαι } insulæ sunt Libyæ adiacentes, ita dictæ ab algæ copia, quæ φῦκος à Græcis appellatur. Stephanus.

PHYGELA, oppidum in Pannonia à fugitiuis conditum. Plinius libro 5.cap.19.

Phygethlon, pen corr. { φύγεθλον } Tumor est non altus, sed latus, in quo quiddam pustulæ simile est. Dolor distensióque vehemens est, & maior quàm pro magnitudine tumoris, interdum etiam febricula: Idque tardè maturescit, neque magnopere in pus conuertitur. Fit maximè aut in vertice, aut in alis, aut in inguinibus, *Panem* ad similitudinem figuræ nostri vocant. Hactenus Celsus lib 5.cap.28.

PHYLACA, phylacæ, penult. corr. { φυλακὴ } Locus custodiæ, carcer. Plaut. Capt.12,

Illic est abductus recta in phylacam, vt dignus est.

Phylacista, phylacistæ { φυλακιστὴς } Custos carceris. Plaut. Aulular.15,

Trecenti constant phylacistæ in atriis. Tornebus artifices intelligit in atriis expectantes, vel manupretium, vel mercis mercedem flagitantes, qui quòd in atriis diutius expectant & morantur, custodes & phylacistæ appositi videntur.

Phylaceius, Adiectiuum { φυλακήϊος } Ouid.5. Trist.eleg.15,

Vt viuat fama coniux Phylaceia, &c. Id est Laodamia Protesilai vxor, qui ex patria erat Phylaca.

PHYLACAE { φυλακαὶ } oppidum est Phthiotidis regionis Thessaliæ, cuius meminit & Homer. in Catalogo nauium. Ouidius libro 3. de Arte amandi,

-Phylacides aberat, &c.

Phylacterium { φυλακτήριον } Græca dictio est ἀπὸ τοῦ φυλάττειν, hoc est à custodiendo, asseruando, siue tuendo deducta, significátque modò antidotum, quo nos aduersus venena tuemur & præmunimus, modò locum custodiæ destinatum. Hoc etiam nomine dicebantur Pharisæorum tabulæ, siue membranę Decalogi præcepta inscripta habentes: quas illi & fronti & brachiis affigebant, vt eorum oculis nunquã non obuersarentur. Qua de re sic scribit Erasmus in Matthæum: Pharisæi, quò viderentur admodum obseruantes legis, scribebant Decalogum in membranis, seu duobus voluminibus, quorum alterũ fronti coronæ vice circumponebant, alterum brachio, vt siue quò manũ porrigerent, essent in conspectu: siue caput mouissent, ob oculos essent. Hunc morem testatur Hieronymus ad suam vsque ætatem durasse apud Iudæos, Persas, ac Babylonios: atque eos qui id facerent, apud illos habitos ceu religiosos, quasi sic præstarent id quod Deus iuberet per Mosen, seruari præcepta sua. Hæc Erasmus.

Phylarchus { φύλαρχος } ordinis siue dignitatis nomen in Equestri militia. Erat enim equitatus diuisus in classes quasdã, quas illi φυλὰς appellabant, quibus qui præerant φύλαρχοι appellabantur. Omnes autem vni parebant Hipparcho, hoc est equitatus totius præfecto: quẽ Latini sub Dictatore magistrum equitum appellabant. Fuit item hoc proprium nomen historici cuiusdam Atheniensis, siue Sicyonij, aut, vt alij malunt, Naucratitæ, qui Pyrrhi Epirotæ bellum aduersus Peloponesios, libris vigintiocto conscripsit: item alia complura, quæ recensentur à Suida.

PHYLEUS { φυλεύς } Iouis filius & pater Megetis viri fortissimi, qui in bello Troiano præfuit Dulichiis, Echinadiúmque insularum incolis. Homer. in Catalogo nauium.

Phyllanthes { φυλλάνθης } herba est ex genere aculeatarũ, sed mitioribus aculeis, ab radice tantùm foliata. Plin.lib.21.cap.16.

Phyllanthion { φυλλάνθιον } cognomento dyticon, herba est Democrito, purpuram tingentibus vtilis. Hermol in Corol.

PHYLLIS, huius Phyllidis, pen.corr. { φυλλὶς } (inquit Seruius) regina Thracum fuit, & Lycurgi Thracum regis filia. Hæc Demophoontem Thesei filium regem Atheniensium redeuntem de Troiano bello dilexit, & in coniugium suum rogauit. ille ait ante se ordinaturum rem suam, & sic ad eius nuptias reuersurum. Profectus itaque quum tardaret, Phyllis & amoris impatientia, & doloris impulsu, quòd se spretam esse credebat, laqueo vitam finiuit, & conuersa est in arborẽ sui nominis, id est amygdalum sine foliis. Postea reuersus Demophoon, cognita re, eius amplexus est truncum, qui, velut sponsi sentiret aduentum, folia emisit. Vnde etiam phylla sunt dicta à Phyllide, quæ antè petala dicebantur. Sic Ouidius in Metamorphoseon libris. Hæc Seruius enarrans illud Virgilij eclogæ 5,

Incipe Mopse prior, si quos aut Phyllidis ignes,

Aut Alconis habes laudes, aut iurgia Codri.

Rhodopeia Phyllis. Ouid. epist.2.

¶Phyllis, nutrix Domitiani imperatoris. Suet. in Domit.cap.17, Cadauer eius populari sandapila per vespillones exportatum, Phyllis nutrix in suburbano suo Latina via funerauit.

¶Phyllis, amnis Bithyniæ, à quo Phylli, Phyllienses que dicuntur, vt ait Strabo.

Phyllon { φύλλον } Spina est sine caule, sine flore, sine echino, foliis lõgis, aculeatis & lactucæ similibus. Aliis nominibus polygonaton appellatur, & leucacantha. Plin.lib.22 cap.16.

PHYLLUS, li { φύλλος } siue Phyllus, Phylluntis { φυλλοῦς Stephano } oppidũ Thessaliæ in tractu Phthiotidis: à quo Apollo Phylleus cognominatus est. Strabo lib.9.

Phyma, phymatis, pen.corr.n.gen. Cels.lib.5.cap.18, Phyma est tuberculum furunculo simile, sed rotundius, & planius, sæpe etiam maius. Nã furunculus non dimidij magnitudinẽ rarò explet, nunquã excedit: Phyma etiam latius patere consueuit, sed inflammatio dolórque sub eo minores sunt. Vbi eundem est pus, eodem modo apparet ventriculus: quod in furunculo non inuenitur. Verùm omnis corrupta caro in pus vertitur. Idem lib. eodem cap.18, Aristonis malagma etiam recentia phymata, doloréque omnes discutit.

Physa { φύσα } Piscis quidam ex genere testaceorum Nilo fluuio peculiaris. Strab lib. vltimo.

PHYSCO, nis, nomen cuiusdam principis Alexandrini, quo dominante Polybius Alexandriam profectus est. Strabo lib.16.

PHYSCUS, sci { φύσκος } Cariæ oppidum è regione Rhodi insulæ. Strabo lib.14. Stephanus aliam eiusdem nominis vrbem collocat in Locride, quam dictam vult à Physco Ætoli filio, Amphyctionis nepote, pronepote verò Deucalionis.

Physemata sunt Conchæ, quæ audito tonitru pauent, ac repentẽ cõprimuntur. Plin.lib 9.cap.35.

Physes sunt gemmæ, quæ ad naturalium similitudinem effictæ sunt ab artificibus. Plin.lib.37.cap.11.

Physeter, pen. prod physeteris, pen.prod.m gen. { φυσητὴρ } Genus piscis marini, admirabili magnitudine. A φυσάω spiro, vel sufflo. Plin. lib.9 cap.4, Maximum animal in Indico mari pristes & balæna est: in Gallico Oceano physeter, ingentis columnæ modo se attollens, altioremque nauium velis diluuiem quandam eructans. Auienus in Arato, Delphinos virides, & physeteres anhelos.

Physeteres aiunt plurimum nauigantibus nocere. De illis ex Nearcho scribit Strabo lib.15.

Physis, fœm.gen. { φύσις } Latinè natura dicitur.

Physicus, pen.corr. Adiectiuum { φυσικὸς } Naturalis.

Ratio physica. Cic.2.de Nat.deor.

Physica, physicæ, pen corr. { φυσικὴ } Cic.1.Acad. Sed enitar vt Latinè loquar, nisi in huiuscemodi verbis, vt philosophiã, aut rhetoricam, aut physicam, aut dialecticam appellem.

Physica, physicorum, n.g. { φυσικὰ } vt Physica Aristotelis, Libri qui de rebus naturalibus tractant.

Ne physicorum quidem ignarum oratorem esse volo. Cicero in Oratore.

In physicis, quibus maximè gloriatur, totus est alienus Epicurus. Cic.1.de Finib.

Explicare aliquid physicum. Cic 2.de Diuin.

Physicus, physici, pen.corr. { φυσικὸς } Qui physicæ dat operam. Cic.1.de Nat.deor. Sed tu hoc physice non vides, quàm blanda conciliatrix, & quàm sui sit lena ipsa natura.

Speculator venatórque naturæ physicus. Cic.1.de Nat.deor.

Physicè, pen.corr. Aduerbium { φυσικῶς } Cic 3.de Nat.deor. Eodémque tempore illa omnia quæ à te physicè dicta sunt de vi ignea, déque eo calore, &c.

Physiologus, physiologi, penultima corr. { φυσιολόγος } De naturis disserens.

Physiologia, physiologiæ, penultima corrrep. { φυσιολογία } Cicero 1. de Natura deor. Hunc censes primis, vt dicitur, labris gustasse physiologiam, id est naturæ rationem, qui quicquam quod ortum sit, putet æternum esse posse?

Rationem

Rationem naturæ physiologiam Græci appellant. Cic.1.de Diuin.
Peruertere physiologiam. Cic.2. de Diuinat. Dum aruspicinam veram esse vultis, physiologiam peruertitis.

Physiognomia, physiognomiæ {φυσιογνωμία} Naturæ regula: nam id verbum significat morum naturarúmque hominum ex inspectione vultus prædictionem.

Physiognomus, physiognomi, penult.prod. {φυσιογνώμων} vel Physiognomon, physiognomonis, Qui hominum mores ex corpore vultúque cognoscit. Cic.de Fato. Quid Socratem, nónne legimus quemadmodum notarit Zopyrus physiognomon, qui se profitebatur hominum mores, naturásque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere.

PHYTICVSA, legendum Pithecusa, Vide suo loco,

Phyteuma, herba est amatoria, quam ob id eam contemnunt qui de herbarum viribus aliquid scriptum accuratius reliquerunt. Vide Dioscoridem lib 4.cap.125. Plin.lib.27.cap.12.

Phython, In PYTHON.

P I

Piabilis, Piacularis, Piaculum, Vide PIO.

PIALAE, arum, populi in Scythia, qui cum Parthis ex æquo viuunt, ac degunt. Plin.lib.6.cap.17.

Piam, syllabica adiectio, quæ ornatus tantùm causa ponitur: vt Quispiam.

Piamen, Piatrix, Vide PIO.

PIASVS, Pelasgorum dux, de quo sic Strabo scribit: In Larissa Phriconide dicunt Piasum coli, quem tradunt, quum Pelas[illegible]um dux esset, Larissæ filiæ amore captum fuisse: quúmque [illegible] violentiam attulisset, contumeliç pœnas luisse: nam quum vini [illegible]olium pronus inspiceret, puella (quòd rem resciuerat) illum per pedes capiens & attollens in dolium deiecit. Strabo lib.13.

Pica, picæ {κίσσα, κίττα} Auis, magnitudine palumbæ, alis vario colore, & præsertim cæruleo depictis, humana verba proferens. Martialis lib.14.81,

Pica loquax certa dominum te voce saluto:
Si me non videas, esse negabis auem. Plinius lib.10.cap.33. Picæ quum diligentius visum ab homine nidum sensere, oua transferunt alió.

Pica alia est, sub ventre alba, superius nigra, quæ varia appellatur. Ouid 5 Metamorphoseos,
Insliterant ramis imitantes omnia picæ.

¶Pica, est in grauidis languor ille & mollities dissoluti & cuncta fastidientis stomachi. Dictum ab aue pica, quoniam eiusmodi aues varia solent appetere quum sunt prægnantes. Vide MALACIA.

Pica, inquit Paulus Ægineta lib.1.cap.1, circa tertium maximè fit imprægnationis mensem: eo quòd fœtus tum non possit totum id quod pro alimenti ratione ad vterum affertur consumere, nimirum imbecillior, ita vt ex hoc ipso variæ in stomacho superfluitates redundent. Vnde etiam varia & absurda appetunt, velut carbones extinctos, cimoliam terram, & alia multa. Hac enim de causa etiam appellationem hanc affectio ipsa adepta est, ob picæ animalis varietatem, aut quòd etiam illa sæpe hac affectione corripitur.

Picæ, apud Festum sunt Sphinges: vnde & apud eum picati. Quanquam & pici, ex se picatos propagare possunt, qui Latinis sunt auidæ illæ volucres feræ griphes vocatæ, aurum è cauernis penitus egerentes. Annotauit Turneb.

Picaria, Picatus, Vide PIX.

PICEN, piceni. PIENT, pientissimus.

Picea, piceæ {πεύκη} Arbor eiusdem cum pinu generis, inquit Dioscorides, sed quandam flagitant specierum differentiam: differt enim à pinu picea, quòd pinguiori ac tenuiori folio est, quódque minus alta, minúsque recta quàm pinus adsurgit: præterea & conum minorem ac magis algentem, nucleos quoque resina perfusos gerit. Virgil.9.Æneidos,
Lucus in arce fuit, summa quò sacra ferebant
Nigranti picea, trabibúsque obscurus acernis. Plinius libro 14. cap.20, Fit è piceæ resina. In Hispania autem è piceastris minimè laudata.

Piceastrum, piceastri {ἀγριοπεύκη} Picea syluestris. Vide in PICEA.

PICENVM, penult.prod. {πικηνόν} Regio Italiæ, in qua est Asculum, à pico Martio aue dicta, cuius ductu & auspicio Sabini, quum Asculum proficiscerentur, in vexillo eorum picus consederat. Nam sicut Strabo lib.5, scribit, conditores Picentium è Sabinorum terra profecti sunt, à quibus orti sunt. Picenum quondam vberrimæ multitudinis. nanque trecenta & sexaginta millia Picentium in fidem Pop. Rom. venere. Ea nunc Marchia Anconitana dicitur: vulgò, *Marcha D'ancona.* Incipit à Truento amne vsque ad Isaurum fluuium, qui nunc Folia dicitur: & hinc Apennino, hinc mari supero terminatur. Habet ciuitates Pisaurum, Fanum Fortunæ, Senam Gallicam, Vrbinum, Anconam, Camerinum, Firmum & Asculum.

Picentes, siue Picentini {πικεντῖνοι} Qui Picentum inhabitant. Cic.pro Sylla, Aut igitur doceat Picentes solos non esse peregrinos, aut gaudeat suo generi me meum non anteponere.
Acies Picentum. Silius lib.10.

Picentinus, penult.prod. Adiectiuum {πικεντῖνος} Idem quod Picenus. Martialis lib.13.47.
Picentina Ceres niueo sic nectare crescit, &c. De panibus Picentinis.

Picenus, pen.prod. Possessiuum {πικηνός} vt Picenus ager, pro Picena regione. Cic.de Clar.Orat. Dicitur etiam C.Flaminius, is qui Tribunus pleb. legem de agro Gallico & Piceno viritim diuidendo tulerit, &c.
Tellus Picena. Silius lib.8.
Poma Picena. Horat.2 Serm.saty.3.

Piceus, Pico, picas, Vide PIX.

Picris, huius picris, fœm.gen. {πικρίς} Genus lactucæ, siue cichorei agrestis, ab amaritudine nomen trahens. Plin.lib.21.cap.17, Amara & aphace, & quæ picris nominatur, & ipsa toto anno florens: nomen ei amaritudo imposuit.

Picrocholi {πικρόχολοι} in quibus abundat flaua bilis, quæ amara esse consueuit. Hippocrates de ratione victus.

Pictatium, Vide PYCTATIVM.

PICTONES, pen.prod. {πίκτωνες} Galliæ populi, Ptolemæo lib.2.cap. 7. Vulgò *Poictou.*

Pictor, Pictura, Vide PINGO.

PICVMNVS {πίκουμνος} Deus qui in sacris Romanis adhibebatur. Æmylius Macer in Theogonia,
Et nunc agrestes inter Picumnus habetur.

Picus, huius pici {δρυοκολάπτης} Parua auis est, vncorum vnguium: cauat arbores, in quibus pullos educat, & scandit in subrectum, felium modo, dicta à Pico Saturni filio, qui ei nomen dedit. Plin.lib. 10.cap.18.

PICVS {πῖκος} Saturni filius, augur: de quo fabula talis est. Picum amauit Pomona, dea pomorum, & eius volentis est sortita coniugium. Postea Circe quum eum amaret, & sperneretur: irata eum in auem picum Martium conuertit. nam altera est Pica. Hoc autem ideo fingitur, quia augur fuit: & domi habuit picum, per quē futura noscebat: quod Pontificales indicant libri. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 7.Æneidos,
Ipse Quirinali lituo, &c. Vide Ouid 13 Metam. qui Picum canentem filiam Iani & Veniliæ vxorem habuisse ait.
Ausonius Picus. Valer.7.Argon.
Picus est ab læua. Plaut. Asinaria,
Picus & cornix est ab læua, coruos porrò ab dextera:
Consuadent.
Picos, veteres esse voluerunt, quos Græci γρῦπας appellant. Plaut. Aulularia,
Pici diuitiis, qui aureos montes colunt, ego solus supero. Nonius.

PIDEN, oppidum in Æthiopia ad sinum maris Rubri ab Arabibus habitatum. Plin lib.6.cap.29.

PIERES, penult.corr. {πιέρες} populi olim Macedoniæ finitimi inter Axium & Aliagmonem amnes, quibus pulsis, Macedones loca eorum occuparunt. Plin.lib 4.cap.10 Strabo lib.10.

PIERIA {πιερία} Mons & ciuitas Bœotiæ, quam primus Pierus Lini pater ædificauit, Musis sacer. Plinio lib 4 cap.8, Pierus dicitur. ¶Est & regio Macedoniæ Plinio, eodem lib.cap 10.

PIERIDES, pen.corr. {πιερίδες} inquit Sextus Pompeius, Musæ dicuntur, propter amœnitatem ac solitudinem Pierij montis, quo ex secretis locis propter studia liberalia delectantur. Hæc Sextus. Pierides etiam, authore Perotto, à Pieria, quæ regio est Macedoniæ, dictæ. Cic.3.de Nat.deor. Pieridas & Pieridas à poetis appellari, quòd Pierio patre ex Antiopa natæ sint, author est. Vide Ouid.lib.5. Metam. Virg 8.ecloga,
Hæc Damon: vos, quæ responderit Alphesibœus,
Dicite Pierides.
Comes Pieridum Martial lib.12.epig 69.
Lumen Pieridum. Ouid.4.de Ponto, eleg.16 Si vocat Cottam.
Sacris Pieridum imponere manum Ouid.4.Trist.eleg 1.
Studio Pieridum teneri Ouid 2.de Ponto, eleg.5.
Nominatiuus singularis numeri est Pieris, huius Pieridis: & Pieri in casu vocandi. Horat.4.Carm.ode 3. ô testudinis aureæ
Dulcem quæ strepitum Pieri temperas.

Pierius, Possessiuum {πιέριος} vnde Pierium carmen. Lucret.lib.1.
Tutela chori Pierij Mecœnas. Ouid.ad Pisonem.
Dies Pierij. Quos impendimus literarum studiis. Stat.1.sylu.3.
Grex Pierius Martial.lib.9.epigr.88.de filio Silij.
Studiis Pieriis pollere. Claud.5.Paneg.
Via Pieria. Ouid.2.de Ponto, eleg.9.
Vmbra Pieria Martial.lib.9.epig.86.

PIERVS, pen corr. {πίερος} Pater nouem puellarum quæ in picas versæ fuerunt. Ouid.5.Metamorphoseos,
Pierus has genuit Pellæis diues in aruis.

PIERVS, mons est in Thessalia, qui in Macedoniam protenditur. Plin. lib.4.cap 8.

Pietas, pen.corr. pietatis {εὐσέβεια, θεοσέβεια, ὁσιότης} Est (vt ait Cic.2. de Inuent.) per quam sanguine coniunctis, patriæque beneuolis, officium & diligēs attribuitur cultus. Cic.ad Lentulum, lib 1.9, Periucundæ mihi fuerunt literæ tuæ, quibus intellexi te perspicere meam in te pietatem. Quid enim dicam beneuolentiam, quum illud ipsum grauissimum & sanctissimum nomen pietatis, leuius mihi meritis erga me tuis esse videatur? Virg 1.Æneidos,
Tum pietate grauem, ac meritis, si fortè virum quem
Conspexere, silent.
Pietatem, vt deos cæteros, colebant Romani. Pietati ædem ab Acilio consecratam aiunt, eo loco, quo quondam mulier habitauerit, quæ patrem suum inclusum carcere mammis suis clàm aluerit, ob hocque factum impunitas ei concessa est. Festus.
Iustitia erga parentes, pietas est. Cic.in Partit.
Pietas, est voluntas grata in parentes. Cic.pro Plancio.
Nimia pietas & summus amor in patriam. Cic.pro Flacco.
¶Pietas, Verus Dei cultus propriè intelligi solet. Cic.pro Domo sua, Nec est vlla erga deos pietas, nisi honesta de numine eorum ac mente opinio: quum expeti nihil ab iis, quod sit iniustum ac inhonestum, arbitrere te. Virg.1.Æneid.de Ænea, Insignē pietate virum.
Pietas, sanctitas, religio purè & castè deo tribuendæ sunt. Cic.1.de Nat.deorum.
Fundamentum virtutum omnium pietas est. Cic.pro Plancio.
¶Egregius pietate. Virg 6 Æneid.
Mira pietate egregius parens Catul.ad Ianuam, epig 62.
Magnus pietate & armis Virg.1.Æneid.
Potens pietate. Propert.lib.3.eleg.22.
¶Abundans pietatis, Vide ABVNDO.
Honos pietatis. Virg.1.Æneid.

Imago.Virg.6.Æneid.
Solennia.Tacit. in vita Agricolæ, Igitur ad solennia pietatis profectus Agricola,nuntio,&c. Hoc est ad parentalia.
Notæ pietatis vir.Ouid.14.Metam.
Vmbra mendax.Id est fallax species pietatis.Ouid.9.Metam.
¶Concors pietas.Ouid.ad Liuiam.
Ficta.Stat.5.Sylu 3.
Hilaris.Ouid 2.de Ponto,eleg 1.
Ignaua.Stat.12.Thebaid.
Mitis.Ouid 3.Trist.eleg.4.
Spectata Ouid.4.Fast.
Spreta Catul.Argonaut.epigr.59.
Trepida.Seneca Medea,7.
Temeraria.Stat.3.Sylu.3.
Velox Stat.3.Sylu.1.
¶Adhibere pietatem,Vide ADHIBEO.
Cauere pietatem,Vide CAVEO.
Colere pietatem,Vide COLO.
Cole pietatem,quæ quum sit magna in parentibus & propinquis, tum in patria maxima est.Cic.in Somnio Scipionis.
Colitur pietate propinquitas.Cic.pro Quintio.
Pietas & sanctitas deos placatos efficit.Cic.1.Offic.
Euertere pietatem.Lucret.lib 3.
Excidit pietas Ouid 1.Trist.eleg.4.
Excitari pietate ad accusandum.Cic.pro Cluentio.
Frangi pietate alicuius.Ouid.epist.1.
Victa iacet.Ouid.1 Metam.
Læditur sæpe vultu.Cic.pro Rosc.Amer.Si id quod præclarè à sapientibus dicitur, Vultu sæpe læditur pietas: quod supplicium satis acre reperietur in eum qui mortem obtulerit parenti, pro quo mori ipsum,si res postularet,iura diuina atque humana cogebant?
Monet pietas erga patriam, aut parentes, aut alios sanguine coniunctos officium conseruare.Cic.2.de Inuent.
Præstanda parentibus.Cic.in Bruto,Vtinam non tam fratri pietatem,quàm patriæ præstare voluisset De C.Graccho loquitur.
Repletum pietate genus.Lucret lib.2.
Officio omni ac potius pietate erga te cæteris satisfacio omnibus. Cic Lentulo,lib.1.1.
Victa pietas cupidine ventris.Ouid.15.Metam.
Victa metu.Ouid.13.Metam.
Victa furore.Horat.3.Carm.ode 27.
Pietas,L.Antonius dictus, quòd eo animo Rempub. tractarit vnà cum Fuluia, quasi pro Marco Triumuiro fratre laboraret. Vnde à Dione dicitur Λεύκιος Ἀντώνιος ..., id est Λούκιος ..., quanquam à Glareano mendosè Pætus nominatur. Sigonius.

Pius,Adiectiuum { εὐσεβὴς, ... } Qui colit Deum,qui Deo fidens viuit secundum præcepta ipsius.Vnde Pietas ipse cultus Virgil.3.Georgicorum,
Dij meliora piis.
Pius in parentes.Cic.3.Offic.Ipsi patriæ conducit, pios habere ciues in parentes.
Pij quidem sine scelere esse potuerunt.Cic.pro Rosc.Amer.
Piorum & impiorum deos rationem habere,Vide IMPIVS.
Nemo pius est qui pietatem cauet.Cic.2.de Finib.
¶Pius,Misericors,benignus.Cic.Non secus in me pius, quàm pater in filios. Terentius Hecyr.1.2,
Pium ac pudicum ingenium narras Pamphili.
Pius & castus amor Quintil.Et pios amores & castos.
¶Animæ piæ Horat.1.Carm.ode 10.
Aræ.Seneca Hippol.4.
Causa pia coegit me.Ouid.6.Metam.
Dextra.Horat.2.Serm.saty.1.
Dolor pius & iusta iracundia.Cic.pro Sextio.
Duellum.Liu.1.ab Vrbe.
Fraus.Ouid 9 Metam.
Furtum.Senec.Agamemn.13.
Gens.Horat.Epod.16.
Labor.Ouid 2.Trist.
Lacrymæ.Ouid.6 Metam.
Lingua.Ouid.epist.21.
Manus pias scelerate.Virg.3.Æneid.
Mens.Ouid 8 Metam.
Militia.Ouid.7.Metam.
Numina Virg.4 Æneid.
Officium.Ouid.6 Metam.
Ore pio reposcere aliquid.Virgil.6.Æneid.
Pax pia & æterna.Cic.pro Corn. Balbo, Nihil est aliud in fœdere, nisi vt pia & æterna pax sit.
Populus.Lucret.lib 6.
Preces Liu.4 bel Maced.
Rem piam præstare.Ouid 5.Trist.eleg.14.
Sacra.Ouid 2.Fast. Vota.Ouid.1.Metam.
Facto pius & sceleratus eodem Ouid.3 Metam.
¶Piissimus,penult.corr.Cic.13.Philipp.M.Antonium notans quòd verbum nouum protulisset,ita dicit, Tu porrò ne pios quidem, sed piissimos quæris: & quod verbum omnino nullum in lingua Latina est,id propter tuam diuinam pietatem nouum inducis. Curtius lib. 9, Vobis quidem ô fidissimi piissimíque ciuium atque amicorum, grates ago habeóque.

Piè { εὐσεβῶς, ... } Aduerbium,aliquando Religiosè,& cum maxima in deum fiducia:aliquando Clementer.Terent.Adelph.3.4,
Neque faciam,neque me satis piè posse arbitror.
Piè & humanè facere. Cic ad Matium,lib.11.27, Alia quæ defendam à te piè fieri & humanè.
Piè & amicè Cic.5 de Finibus,An obliuiscimur quantopere in audiendo,legendóque moueamur,quum piè, quum amicè, quum magno animo aliquid factum cognoscimus?
Iustè & piè accusare. Cic.pro Cluentio, Sed quum esset hæc illi proposita conditio, vt aut iustè, piéque accusaret, aut acerbè, indignéque moreretur.

Piger,pigra,pigrum { ὀκνηρὸς, νωθρὸς, βραδύς, ... } Tardus.
Mane piger stertis Persius Saty.5.
Piger scribendi ferre laborem.Horat.1.Serm.saty.4.
Piger ad.Cælius ad Ciceronem,lib 8.1, Hunc laborem alteri delegaui: non quin mihi suauissimum sit & occupato, & ad literas scribendas,vt tu nosti,pigerrimo,tuæ memoriæ dare operam.
Ad pœnas piger,ad præmia velox.Ouid.1.de Ponto,eleg.3.
Piger ad nandum.Ouid.epist.17.
Piger in. Cic. Trebatio,lib.8.17,Interdum piger, interdum timidus in re militari videbare.
Piger frigore.Ouid.2.Metam.
Militiæ piger Horat.2.epist.1.
¶Annus piger Horat.1.epist.1.
Bellum pigrum,Longum.Ouid.2.Fast.
Bos piger.Horat.1.epist 14.
Campi pigri,Frigidi, Præ frigore pigritiem inducentes. Horat.1. Carm.ode 22.
Familia pigra Plaut.Mostel.3.
Frigus pigrum dicitur,quia pigros efficit. Author ad Heren.lib.4.
Frigora pigra hybernæ noctis.Propert.lib.1.eleg.2.
Gratia.Ouid.4 de Ponto,eleg.1.
Hyems.Ouid.3.Amor.eleg.5.
Humor piger,Lentus,maximè fluidus.Colum.lib.2.cap.2.
Piger lapsus Colum.lib.1.cap.5.
Manus pigra.Ouid.epist.20.
Moles.Claudian 3.Paneg.
Obliuia.Statius 10.Thebaid.
Palus.Ouid.4.de Ponto,eleg.10.
Quies Martial.lib 12 59.
Senectus pigra.Ouid.10.Metam.
Situs piger.Ouid.2.Amor.eleg.3.
Somno pigro torpere.Stat.3 Sylu.2.
Vitia pigra.Claud.2.in Eutropium.
Vita Stat.1 Sylu.4
Vultus. Martial.lib.2.11.
¶Pigrior Horat 1.Serm.satyra 4, -discedet pigrior vltro Muneribus missis.
Pigrius, Comparatiuum n.g. Plin.lib.9.epist.109, Nihil est enim pigrius delicatis,aut curiosius otiosis.
Arat pigerrimus.Silius lib.15.
Pigros, sine adiecto,vocat pedes Seneca de Benefic.lib.2, Parum enim fœdè furioséque insolens fuerat, qui de capite Consularis viri soccatus audiebat, nisi in os Senatoris ingessisset imperator pigros suos.Id est pedes. Quum enim illi quocunque nos ferant, in desidibus & pigris officio videntur deesse suo quadam ignauia,& pigri pigros & segnes reddere, vt in strenuis & gnauis contrà videntur gnaui & strenui esse,& prompti ac parati ad viam.

Pigrè, Aduerbium { ὀκνηρῶς. } Plin.lib.10. cap.34, Pigrius intrante fœmina ad pullos.
Pigritia,pigritiæ { ὀκνία, ... } Ignauia,lentitudo.Cic.4.Tusc. Quæ autem subiecta sunt sub metu,ea sic definiunt, Pigritiam metum consequentis laboris. Liu 1 ab Vrbe.
Pigritia & ignauia.Cic.1.Offic.Efficiendum est vt appetitus rationi obediant, eámque neque præcurrant propter temeritatem, nec propter pigritiam aut ignauiam deserant.
Negligentia,pigritia,inertia,aut suis studiis quibusdam, occupationibúsve sic impediuntur,vt eos,quos tutari debeant,desertos esse patiantur.Cic.1.Offic.
Facere me pigritia noli putare,quòd non mea manu scribam.Cic. Attico,lib.16.
Incutere pigritiam,Vide INCVTIO.
Pigrities,pigritiei,fœm.g.Idem { νωθρότης. }
Pigror,pigraris { ὀκνέω } pigrári, vt grauari. Cic.ad Atticum,lib.14, Tu quæso quicquid noui (multa autem expecto) scribere ne pigrere. Id est ne moreris. Lucretius lib.1,
Quod si pigraris, paulúmve recesseris ab re.
Pigresco,pigrescis { ... } pigréscere, Pigrum fieri & lentum. Plin. libro 18.cap.18, Mox pigrescit, in Virginem transgresso. Sub. Sole, De Nilo.
Pigro,pigras { ... } pigrare, Antiquum,Detinere ac tardare. Accius Chrysi,
Melius pigrasse,quàm properasse est nefas. Nonius.
Pigeo,piges,pigui { ὀκνῶ } pigère,Dolere,seu molestum esse.Frequentius tamen impersonaliter in tertiis personis. Plautus Menæch 14.
Adolescens quæso loquere tuum mihi nomen, nisi piges. Terent. Phorm.3.3, -quære obsecro,
Nequid plus, minúsve faxit quod nos postea pigeat. Idem in Prolog Heaut. Neque se id pigere.
Piget { ὀκνεῖ } Impersonale frequentius legitur. Donatus, Piget in his quæ cum damno ac malo: & ad dolorem refertur. Festus, Pigere interdum pro Tardare,interdum pro Pœnitere poni solet.
Pigitum est.Castritius apud Gellium,Pigitum est, inquit, cinctos saltem esse,& penulatos.Vide Noct.Attic lib.13.cap.20.& lib.15.ca.13.
Piget quod dolet. Plaut.Pœn.18, Nisi piget, consistite. Terent. Heaut 5.4,
Pudet dicere hac præsente verbum turpe: at te illud nullo modo Facere piguit. Martial.lib.2 5,
Te tamen vt videam,duo millia non piget ire.
Quærere non piguit,cur ego,&c.Cic.in Salustium.
Piget esse pium.Ouid.epist 14.
¶Piget,aliquando accusatiuum rei patientis,cum genitiuo agentis regit.Terent.And.5.3, -ô ingentem confidentiam!
Num

Num cogitat quid dicat? num facti piget? Cic. pro Domo sua, Vt me non solùm pigeat stultitiæ meæ, sed etiam pudeat.

Facti fortasse pigebit. Ouid. epist. 12.

Incœpti piget. Virg. 5. Æneid.

Laborum actorum piget. Ouid. 2. Metam.

Piguit sceleris. Lucan. lib. 4.

Turpitudinis tuæ nonnullos pigeret. Cic. in Sallust.

¶Induci ad misericordiam, ad pudendum, ad pigendum. Cic. de Claris Orat.

Pigendus { ὀκνητέος. } vt, Error nulla parte pigendus. Ouid. epist. 7.

PIGMALION { πυγμαλίων } Beli regis Tyri filius fuit, frater Didonis, qui dum ardentissima auri cupiditate flagraret, animum ad Sichæi patruelis sui opes appulit, illúmque spe potiundi auri ante aras, clàm & dolo interemit. Cuius cædis quum certior in somnis à marito Dido facta fuisset, sumptis secum thesauris fugit, & Carthaginem condidit. Moris autem erat, vt inquit Seruius, vt de pecunia publica Phœnices misso à rege auro de peregrinis frumenta coemerent. Dido autem à Pigmalione ad hûc vsum paratas naues abstulerat: quam quum fugientem à fratre missi persequerentur, aurum illa præcipitauit in mare. qua re visa, sequentes reuersi sunt. Meminit huius Virgil. 1. Æneidos,

-sed regna Tyri germanus habebat

Pigmalion, scelere ante alios immanior omnes, &c.

Auari opes Pigmalionis. Virg. 1. Æneid.

Pigmalioneus, pen. prod. Adiect. { πυγμαλιώνειος. } Silius lib. 1,

Pigmalioneis quondam per cærula terris, &c.

Pigmentum, pigmenti { χρῶμα } Vnguentum quo vtuntur puellæ ad venustandam faciem. Plaut. Mostel. 4,

Non istanc ætatem oportet pigmentum vllum attingere. Plin. lib. 16. cap. 43.

¶Pigmenta aliquando dicuntur colores pictorum: de quibus Plinius lib. 35. cap. 5. Cic. 1. de Diuinat. Aspersa temerè pigmenta in tabula, oris lineamenta efficere possunt. Plaut. Epid. 13,

Quem Apelles, Zeusísque duo pingent pigmentis vlmeis. Id est, qui virgis vlmeis vtentur ad corpus meum sanguine pingendum.

¶Pigmenta, per translationem, pro coloribus rhetoricis. Cic. ad Atticum, lib. 2, Meus autem liber totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes eius discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsit. Pigmenta, id est exornationes, quibus oratores vt pigmentis pictores vtuntur.

Pigmenta item per translationem dicuntur mendacia & fraudes: quia is qui pingitur, non est naturalis color, sed artificialis. Cic. lib. 2. de Orat. Tam integræ sententiæ, tam veræ, tam nouæ, tam sine pigmentis, fucóque puerili, vt mihi, non solùm, tu incendere iudicem, sed ipse ardere videaris.

Pigmentarius, pigmentarij { χρωματοπώλης } Qui pigmenta vendit. Scribon. Larg. Vt pigmentarij institores eius rei compendij causa faciunt.

Pignus, pignoris vel pigneris, penult. corr. neut. gen. { ἐνέχυρον, ἀῤῥαβὼν, ὑποθήκη, ὅμηρα } Quod pignori datur, vt quis sit securus. Plautus Casina, 2,

Id ni fit, mecum pignus siquis volt, dato

In vrnam mulsi. Vlpian. de Pignoratitia actione, vel contra, l. Si rem alienam, Propriè pignus dicimus, quod ad creditorem transit: Hypothecam, quum non transit, nec possessio ad creditorem. Martialis, lib. 12. 25, Quum rogo te nummos sine pignore, non habeo, inquis.

Pignus (inquit Budæus) est quod Græci hypotheca, quasi obligationi suppositum dicitur, vel quasi ob fidem debiti suppositum, quod Latini Pignori opponere dicunt. Pignus enim tam de immobili, quàm de re mobili dicitur. Terent. Phormione, 4. 3,

-ager oppositus est pignori ob decem minas,

Ædiculæ item ob decem alias.

Pignori accipere aliquid. Pompon. in l. Si rem. D. de pign. actio. Si rem pignori datam vendidit & tradidit, túque ei nûmos credidisti, quos ille soluit ei creditori cui pignus dederat: tibíque cum eo conuenit, vt ea res, quam iam vendiderat, pignori tibi esset: nihil te egisse constat, qui rem alienam pignori acceperis. ea enim ratione emptorem pignus liberatum habere cœpisse. neque ad rem pertinuisse, quòd tua pecunia pignus sit liberatum.

Sub pignoribus mutuas pecunias accipere. Caius in l. Vel vniuersorum. D. de pig. act. & Scæuola in l. vlt. eod. tit.

Pignora auferre. Cic. lib. 3. de Orat. de iurgio Philippi Consulis in Senatu, & L. Crassi magni illius oratoris loquens. Hic quum homini & vehementi & diserto, & in primis forti ad resistendum Philippo, quasi quasdam verborum faces admouisset: non tulit ille, & grauiter exarsit, pignoribúsque ablatis Crassum instituit coercere. Coercere pignoribus captis dixit Cic. quod nos *Cogere per bonorum captionem* dicimus. Budæus.

Capere pignus, Vide CAPIO.

Cauere sibi pignoribus. Vlpian. in l. Si rem alienam. D. de pignor. action.

Cedit res aliqua pignori. Paul. in l. Si conuenerit. D. de pig. act.

Ablatis pignoribus aliquem coercere. Cic. 3. de Orat.

Pignus contrahitur (inquit Vlpian. l. 1. de pignorat. actio.) non solùm traditione, sed etiam nuda conuentione, etsi traditum non est. Si igitur contractum sit pignus nuda conuentione: videamus, siquis aurum ostenderit, quasi pignori daturus, & æs dederit, an obligauit aurum pignori. Et consequens est, vt aurum obligetur, non autem æs: quia in hoc non consenserunt, Siquis tamen quum æs pignori daret, affirmauit aurum esse, & ita pignori dedit: videndum erit, an æs pignori obligauit: & nunquid, quia in corpore consensum est, pignori esse videatur.

Conualescit pignus. Africanus in l. Qui balineum. D. qui pot. in pignor.

Dare pignus cum aliquo, Vide DO, das.

Dare aliquid pignori, Vide Pignus contrahitur, & Pignori accipere.

Discedere à pignore. Martian. in l. Si debitor. D. Quib. mod. pig. vel hyp. sol.

Euanescit pignus, Vide Teneri pignori.

Pignori esse, Vide Pignus contrahitur, & Pignori accipere.

Excepit Tyrio venerabile pignus in ostro. Claud. 6. Paneg.

Extinguitur pignus. Martianus in l. Sicut. D. Quib. mod. pig. vel hypoth. sol.

Finitur. Vlpian. in l. Si res distracta. D. quibus modis pig. vel hypoth. sol.

Pignori habere aliquid. Papin. in l. Qui generaliter. D. Qui potiores in.

Liberare pignus, Vide Pignori accipere, l. 4. D. qui pot. in pig.

Obligare aliquid pignori, Vide Pignus contrahitur.

Opponere pignori, Vide OPPONO.

Perimitur, Vide Teneri pignori.

Ponere pignori. Plaut. Capt. 7.

Ponere aliquid pignori. Vlp. in l. Petenti. D. de pignorat. act. Petenti mutuam pecuniam creditori, quum præ manu debitor non haberet, species auri dedit, vt pignori apud alium creditorem poneret.

Recedere à pignore. Vlp. in l. Si rem alienam. D. de pig. act.

Recuperare pignus. Martianus in l. Si creditor. D. de distractio. pignor.

Remittere pignus. Modestin. in l. Voluntate. D. Quib. mod. pign. vel hyp. sol.

Soluitur pignus, Vide Finitur pignus.

Suscipere pignus, Papinianus in l. Fideiussor. D. de pig. & hypoth.

Teneri pignori. Martian. in l. Grege. D. de pig. & hyp. Grege pignori obligato, quæ postea nascuntur, tenentur. Sed etsi prioribus capitibus decedentibus, totus grex fuerit renouatus, pignori tenebitur. Statuliber quoque dari hypothecæ poterit, licet cōditione existente euanescat pignus. Quum pignori rem pignoratam accipi posse placuerit: quatenus vtraque pecunia debetur, pignus secundo creditori tenetur, & tam exceptio, quàm actio vtilis ei danda est. Quòd si dominus soluerit pecuniam, pignus quoque perimitur.

Malitiose versari in pignore. Vlpian. in l. Si rem. D. de pignor. action. Si rem alienam mihi debitor pignori dederit, aut malitiosè in pignore versatus sit.

¶Pignosa, pignora eo modo, quo Valesij & Auselij, Pinosi, Pilesi dicebantur. Festus.

¶Pignus, A pugno dicitur, vt Caius ait de Verborum & rerum significatione, l. Plebs. quia res quæ pignori dantur, manu traduntur.

¶Pignus hoc modo sæpe dicitur, quum aut munus nostrū, aut aliquid simile, pignus esse amoris & beneuolentiæ volumus: id est indicium, siue documentum & argumentum idoneum: vel etiam signum certum. Virg. 3. Æneidos,

Ipse pater dextram Anchises haud multa moratus,

Dat iuueni, atque animum præsenti pignore firmat. Id est securum facit, vt qui dat pignus: inquit Valla lib. 6. Curtius lib. 9, Nullum erga me beneuolentiæ pignus atque indicium omisistis.

Mutua pignora amoris. Silius lib. 17.

Charitatis mutuæ. Quintil. in Prooem. lib. 1.

Fidei. Ouid. 6. Metam.

Hospitij. Curtius lib. 6, Extulerat & hospitij pignora.

Pignus vocis. Ouid. epist. 19,

Hac ego compulsus, non est mirabile, forma,

Si pignus volui vocis habere tuæ.

Chara. Virg. eclog. 8.

Miserabile pignus amoris. Ouid. epist. 11.

Dare pignus. Ouid. 2. Metam.

Petis certa pignora. Ouid. 2. Metam.

Pignus tenemus sceleris. Senec. Hippol. 5.

¶Pignora aliquando pro filiis accipiuntur: quoniam filij videntur tanquam pignora inter virum & vxorem esse, tum vinculi, ne alioqui diuortium fiat, tum charitatis. Ouidius,

Dulcia sollicitæ gestabant pignora matres. Quintil. lib. 6. cap. 1, Affert in iis momentum & ætas, & sexus, & pignora: liberi dico & parentes, & propinqui.

Charissima pignorum. Tacit. lib. 13.

Nepotes chara pignora. Ouid. 3. Metam.

Adscita pignora, Filij adoptiui. Stat. 2. Sylu. 1.

Gemino natarum pignore fultus. Stat. 1. Thebaid.

Inauspicatum pignus sanguinis mei. Senec. OEdipo, 14.

Communis filij pignus interceptum. Sueton. in Tiberio, cap. 7, Cum filia primò concorditer, & amore mutuo vixit: mox dissedit, & aliquanto grauius, vt etiam perpetuò secubaret, intercepto communis filij pignore, qui Aquileiæ natus infans extinctus est.

¶Pignora iniuriæ, vitam & fortunas Cic. vocat obnoxias iniuriæ, 13. Philipp. Tu verò ita vitam corpúsque seruato, ita fortunas, ita rem familiarem, vt hæc posteriora libertate ducas, atque his vti velis, si liberare Rempub. possis: nec pro his libertatem, sed pro libertate hæc proiicias, tanquam pignora iniuriæ, &c. Budæus.

Pignus Reipub. Fiducia & securitas Reipub. Cic. pro Sextio, de Pisone, Nam quid ego de supercilio dicam, quod tum hominibus non supercilium, sed pignus Reipub. videbatur? tanta erat grauitas in oculo, tanta frontis contractio. Hæc Budæus.

Pignus, metaphoricōs sumptum. Cic. 13. Philipp. Magnis & multis pignoribus M. Lepidum Resp. obligatum tenet. Id est fidei retinaculis: translatione à fœneratoribus ducta. Budæus.

Obses & pignus. Cic. pro Cælio, Habet à M. Cælio Resp. Iudices, duas accusationes vel obsides periculi, vel pignora voluntatis.

Affinitatis coniunctionem pignori fore ad confirmandas inimicitias putauit. Cic. pro Cluentio.

Mors mea pignus erit coniugij. Ouid. epist. 9.

Pacis pignus. Ouid. 8. Metam.

Libertatis Pop.Roma.pignus D Brutum vocat Cic 11.Philip.

Salutem pro pignore tradere ad explendas cupiditates. Cic. de prouinc.Consul.

¶Pignus, Id quod deponitur ab iis qui simul decertant apud sequestrum. Virg.ecloga 3,

-tu dic mecum quo pignore certes.

Contendere pignore. Catul. ad Fundum, epigr. 41.

Pigneror, pen.corr. pigneraris { ἐνεχυράζω, ἐνεχυριάζω, ἐγχυρίζω, πρωτεύω } pignerari, Deponens, quod vulgò dicimus *Per executionem capere*, hoc est, pignora capere, inquit Budæus. Liu. Decad. 3. lib 9, Postea cōscientia sibimet exiliū consciscentes: bona tantum quæ publicari poterāt, pigneranda pœnæ præbebant. Cic. 14 Philip. In fuga, fœda mors: in victoria, gloriosa. Etenim Mars ipse ex acie fortissimum quenque pignerari solet. Pignerari dixit, pro eo quod est quasi Pignus accipere, & sibi asserere, quasique obnoxium sibi debitúmque capere. Cuius dicti hic sensus est, Fortissimus enim quisque, primus in prælio occumbere solet. Budæus.

Pignerati animi, In pignus habiti. Liu. 4. bel Pun Et quorum propinqui extra vrbem interclusi ab hostibus erant, velut obsidibus datis, pigneratos haberent animos. Quædam exemplaria habent pignoratos.

Ad modicum æris pignerata res. Vlpian. in l. Siquis in pignore. D. de pignor.act.

¶Pignerare, Actiuum, Dare pignus. Suet in Vitel. cap. 7, Vtque ex aure matris detractum vnionem pignerauerit ad itineris expensas.

Pigneror, Passiuum, pro Pignero, Vide Gel. lib. 18. cap. 17.

Pignoratio, onis, Verbale. Caius in l. Sed & D. de pign. & hypoth.

Pignoriscapio, vt Vsuscapio. Gellius ex Catone, Pignoriscapio ob æs militare, quod æs à Tribuno ærario miles accipere debebat, vocabulum seorsum fit, &c.

Pignerator, penult. prod. pigneratoris, Verbale { ἐνεχυραστής } Qui pignus accipit. Cic. 4. Verr. Quum in his inquam rebus omnibus publicanus petitor ac pignerator, non ereptor, neque possessor soleat esse: tu de optimo, de iustissimo, de honestissimo genere hominum, hoc est de aratoribus, ea iura constituebas, quæ omnibus aliis essent contrària. Edixerat enim Verres, vt publicani possent iure suo ab aratoribus decumarum nomine quantum vellent capere, non iudicis authoritate (vt assolet) pignora eorum capere. Budæus.

Pigneratitius, siue Pignoratitius, Adiectiuum { ἐνεχυρασματικός } Ex supino verbi Pignero nomen deductum, significat quod pignori datum est. vt Res pigneratitia.

Actio pignoratitia. Vlp. in l. 1 D. de pig. actione.

Pigneratitius creditor, Cui pignus capere licet. Vlp. Quæritur in pigneratitio creditore, an pignoris persecutio denegetur.

Fundus pignoratitius. Pomp. in l. Quanuis D. de pign. act.

Pigresco, Pigro, pigras, & Pigror, pigraris, Vide PIGER.

Pila, pilæ, priore prod. { ὅλμος } A pinso, pinsis, Vas concauum, quo antiqui siccata frumenta pinsebant ac contundebant. Cato cap. 14, Paulum latam pilam, vbi triticum pinsant vnam. Idem cap. 10, Pilam ligneam vnam. Similiter vasa illa concaua medicorum vsui apta in quibus ptisanæ fieri solent, pilæ dicuntur.

¶Pila, Columna stans, quam Græci στήλην vocant à stando. Propriè autem stelas Græci appellant stantes columnas in monumentis. Apul. lib. 3 Metam. Pila media quæ stabuli trabes sustinebat. Festus, Pila, quæ parietem sustentat, ab opponendo dicitur. Plinius lib. 11, Ruentes ceras fulciunt pilarum instar, interius à solo fornicatas, vt sit aditus ad sarciendum.

Pilæ lapideæ (inquit Budæus) in ædificiis sunt columnæ structiles, aut structuræ ex lapide cæso, quasi quædam ædificiorum femora: quibus mutuli (quos *cornos* vocant) incumbentes, trabes & epistylia sustinent. Vide COLVMNA.

¶Pilæ etiam sunt opera informia quæ in aqua construuntur, cuiusmodi magnifica Genuæ visitur: molem vulgò appellant. Earum vsus est ad tuendas à fluctibus naues intra portus & naualia. De quarum constructione Vitruuius lib. 5. Huiusmodi pilam Virg. lib. 9. Æneidos, describit his verbis,

Qualis in Euboico Baiarum littore quondam

Saxea pila cadit &c. Huiusmodi autem fiebant ex puluere Puteolano qui in aqua lapidescit. Fiunt & alia ratione intra aquam, circundatis tabulationibus, quas areas Vitruuius appellat, ab arcendis aquis ab opere. Alij aquaria septa vocant. Budæus.

¶Pila { σφαῖρα } priore correpta, instrumentum lusorium est, rotundum ad similitudinem sphæræ, ab πάλω, æquo: quod forma sphærica sit, quæ omni ex parte æqua est. Vel à pilo, quòd pilis impleri solet. Plaut. Bacchid. 8,

Ibi cursu, luctando, hasta, circo, pugillatu, pila,

Saliendo se exercebānt magis. Quatuor pilarum genera sunt. Est pila trigonalis, omnium minima, prædura, firmo pilo plena: à quo pila nomen habet. Fluentina nunc vulgò dicta, quòd Fluentiæ huiusmodi pilæ optimæ fiant. Trigonalis autem vocitata est à trigone, qui locus erat in thermis triquetra (hoc est triangulari figura, quam Græci τρίγωνον vocant) ad huiusmodi pilæ lusum ædificatus, & paruo calore tepidus teneri per hyemem solitus: ne exuti ad ludendum homines, statim rigorem conciperent, néve ludendo exerciti nimis æstuarent. Mittitur pila ad vnum angulum, ita vt vtrunque parietem contingat, redditur non minus sinistra quàm dextra manu, mirámque corporis agilitatem requirit. Martialis de pila trigonali, libro 14,

Si me mobilibus scis expulsare sinistris,

Sum tua: si nescis, rustice redde pilam. Est pila paganica, à pagis, hoc est villis, ita dicta, quòd pagani ea vterentur, Hæc crassior est, laxiórque, & pluma plena: nec ad lusum tam agilis, vt quæ nec tam leuis est, nec iactata facilè resilit. Martialis lib. 14,

Hæc quæ difficilis turget paganica pluma,

Folle minus laxa est, & minus arcta pila. Quasi dicat, Est laxior quàm pila trigonalis, & arctior, firmiórque quàm follis. Nam follis tertium pilæ genus est: hic ex pelle fit, spiritúque inflatur: crassior cæteris, sed non multo grauior: pugno redditur, non palma, vt reliquæ pilæ. A flatu nomen habet. Est præterea quartum pilæ genus, quod vocant harpastum, siue sphennidem: crassior est quàm pila paganica, tenuior quàm follis. E panno ferè fit, aliquando ex pelle, lana, tomentóve impletur: non repercutitur. Sed quum multi sint ludentes, & in duas partes diuisi, ita vt vtrinque è regione sibi inuicem oppositi sint, ad suos quisque transmittere pilam conatur, quam aduersarij nituntur arripere. Sic magno labore luditur: decidit sæpe in terram pila: ad quam cateruatim currentes, se inuicem prosternunt, puluerèque & sudore infecti flauescunt. Laboriosum ludi genus, & ideo grandioribus tantum conueniens. Hæc ex Sipontino.

Terra pilæ similis. Ouid. 6 Fast.

Iactus pilarum. Ouid. 2. Trist.

Pila lusoria. Plin. lib. 7. cap. 56.

Perpictæ Ouid. 10. Metam.

Velox. Horat 2. Serm. saty. 2.

Ad pilam se, aut ad talos, aut ad tesseras se conferunt homines labore assiduo & quotidiano assueti, quum tempestatis causa opere prohibentur Cic 3. de Orat.

Pilam scitè ac diligenter excipere, & Aptè & expeditè remittere. Senec de Benefic. lib. 2. cap. 32.

Pila se exercere. Celsus lib. 1. cap. 6, Quem frequēter cita aluus exercet, huic opus est pila, similibúsque superiores partes exercere.

Volantem pilam geminare. Ouid. ad Pisonem.

Pila ludere. Cic. 5. Tuscul. Is quum pila ludere vellet (studiosè enim id factitabat) tunicámque poneret, adolescentulo, quem amabat, tradidisse gladium dicitur.

Tollere, & mouere pilam Ouid. 3. de Arte.

Claudi more tenere pilam. Cicero in Pisonem, Græcus primò distinguere atque diuidere illa, quemadmodum dicerentur: iste claudus (quomodo aiunt) pilam retinere, quod acceperat testificari. Hactenus Cicero. Prouerbium conuenit in eos qui quicquid à præceptoribus acceperint, siue id doctum sit, siue indoctum, nullo delectu, nullóque iudicio tenere solent ac sequi. Sumpta metaphora à claudo diffidente suis pedibus, & ob id pertinaciter columnis innitente.

Mea pila est, si repudiatur miles. Plaut. Trucul. 15. Prouerbialiter hoc dictum est, id est in mea potestate est ludus: tanquam cuius est pila, arbitratu meo res geritur. Iam meæ erunt primæ partes apud mulierem.

¶Pila lanuginis, Lanuginosa quædam rotunditas in formam pilæ. Plin. lib. 12. cap. 10.

Pilula, pilulæ, pen.corr. Diminutiuum { σφαίριον } Globulus, & sphæricum quiddam ac rotundum. Plin. lib. 16. cap. 7, Nascūtur in eo & pilulæ, nucibus non absimiles. Gal. *Crottes de cheual.* Quinetiam pharmaca illa in globulos conformata quæ hac forma sumimus, vulgò pilulas nominamus. Plin. lib 28. cap. 9, Vetus axungia phthisim in pilulis sumpta sanat. Hæc Græco vocabulo καταπότια dicuntur. Ab absorbendo: non enim comminuendæ dentibus, aut gustandæ sunt pilulæ.

Pilarius, pilarij. Dicuntur pilarij præstigiatores, qui leui agitatione pilulas, seu paruas pilas videntur emittere, aut in vas inijcere, quum secus faciant. Quintil. lib. 10. cap. 7, Quo vsu constant miracula illa in scenis pilariorum ac ventilatorum, vt ea quæ emiserint, vltro venire in manus credas, & qua iubentur decurrere.

Pilatim, pen.prod. Aduerb. { σταλιδόν } A pila columna: significat per columnas. Vitruuius, Pilatim struuntur ædificia.

Pilicrepus, pen.corr. { σφαιροκρότης } apud Sen. lib. 7. epist. penult. ad Lucilium, vbi notatur balneorum luxuria, intelligendus est is qui pilas, hoc est sphæras aut glomos pice illitos in ignem balneorum siue vaporarij coniiceret, sicubi fortè restingueretur. A superiori interpretatione dissentit Turnebus, aítque pilicrepum esse qui pilas crepat, aut pila crepante lusitat (nam pila crepitum facit) quod facere solebant paulò ante balneum, vel dum hypocausta & sudationes calescerent. Martialis,

Redde pilam, sonat æs thermarum: ludere pergis? Quo etiam sensu accepit illud Papinij, Quid nunc strata solo referam tabulata, crepantes Auditura pilas, vbi languidus ignis inerrat, &c. In mittēda autem & remittenda pila, quum pilicrepus plures quàm essent manus & vices numerarat, maximus excitabatur clamor ab aduersariis. Hæc ille. Meminit huiusmodi pilarum Vitruuius lib. 5. cap. 10.

Pilates, pilatæ { πιλάτης } Genus lapidis candidissimi. Cato lib. 5, Lapis candidior quàm pilates.

Pilatus, Vide PILVM.

Pilentum, pilenti, inquit Festus { ὀχήματος γένος } Vehiculi genus, quo matronæ ferebantur. Idem videtur esse quod petoritum. Estque eius formæ, qua nostri temporis principum Italiæ mulieres vectantur, ita libratum, vt considentes, in puluinis in aere suspendi agitatæ videantur. Virg. lib 8. Æneidos,

-castæ ducebant sacra per vrbem

Pilentis matres in mollibus. Id est, pensilibus. Liu. 5. ab Vrbe, Honorémque ob eam munificentiam ferunt matronis habitum: vt pilento ad sacra, ludósque, carpentis festo profestóque vterentur.

Sacra pilenta. Claud. de Nupt. Honorij.

Pileus, pilei, masc.gen. vel pileum, n.g. { πῖλος, πίλιον } Tegmen capitis. Plaut. Amphitr 4,

Vt ego hodie raso capite caluos capiam pileum. Id est, vt caluus, seu raso capite, liber fiam. Seruius in lib. 8. Æneidos,

Feronia, nympha Campaniæ. Hæc etiam libertorum dea est, in cuius templo raso capite pileum accipiebant.

Suta pilea de cæsis lacernis. Stat. 4. Sylu. 9.

Pilea Castori & Polluci dederunt antiqui, quia Lacones fuerunt, quibus pileatis pugnare mos est. Paulus.

¶Pileus, quandoque ponitur pro libertate. vnde legimus apud historicos

floricos ad pileum seruos fuisse vocatos: quod significat ad libertatem, cuius insigne est pileus. Liu.4.bell.Punic.Postero die serui ad pileum vocati & carcere vincti emissi. Accipiebant enim serui pileum raso capite, qui manumittebantur.

Ad pileum vocare, pro eo quod est Ad libertatem inuitare, aut promissis ingentibus seditionem commouere, prouerbiali figura dixit Macrobius lib.1.Saturn. Dicet aliquis nune me dominos de fastigio deiicere, & quodammodo ad pileum seruos vocare. Metaphora ducta à veterum cõsuetudine, qua serui quum statum mutarent ac manumitterentur, capite raso pileum accipiebant.

Pileolus, Diminutiuum, vel pileolum, pen.corr. { πιλίσκος } Horat.1.epist.13,

Vt cum pileolo soleas conuiua tribulis. Colum.de Arboribus, cap. 25, Pileolos induere. Ouid.1.de Arte,

-nec turpe putaris

Pileolum nitidis imposuisse comis.

Pileatus, pen.prod. Adiect. { πιλωτός } Pileo tectus. Liu.4.bel.Pun.Pileati, aut lana alba velatis capitibus Volones epulati sunt.

Fratres pileati. Catul.ad Contubernales, epigr.35.

Roma pileata. Martial.lib.11.epigr.7,

Versu ludere non laborioso

Permittis puto pileata Roma. Quem locum explicans Turnebus: Romani, inquit, Saturnalibus pileum gerebant, aliis diebus nudo capite erant, aut caput veste velabant. Itaque veteres nullæ Romanorum statuæ cum pileo visuntur. Eustathius libro 1.Odyss.de Latinis, [Greek illegible]. Differt enim fortasse eos nudi capitis consuetudinem à prisca Græcia duxisse, quum apud Homerum nec pilei nec causiæ vlla mentio sit, & heroico seculo videantur ea capitis operimenta vsitata non fuisse.

Pileati serui. Gellius lib.7.cap 4, Pileatos seruos venum ire solitos, quorum nomine venditor nihil præstaret, Cælius Sabinus Iurisperitus scriptum reliquit.

Pilicrepus, Pilula. Vide PILA.

Pilo, pilas, pilare: vnde & Compilare, Furto aliquid subtrahere. Huius meminit quodã loco Turnebus, & à verbo Græco deduci putat Æolicon [Greek], id est fur, qui [Greek] ab Hesiodo vocatur: sed Æolum est aspirationes in tenues mutare, vt pro [Greek], Doricè [Greek], & Æolicè [Greek], vnde Latinum verbum pica & picatus. Simplex parum est in vsu.

Pilosella, herba est Holostio persimilis, vnde à quibusdam imperitè cum Holostio confunditur. Cæterùm quia Pilosellæ variæ sunt species, ac de illis earúmq; virtutibus copiosè tractat Matthiolus apud Dioscoridem lib.4.cap.10.eò lectorem relegandum censuimus.

Pilum, pili, priore producta { ὑσσός } Armorum genus, hastile pedum quinque & semis, ferro triangulo vnciarum nouem: ad cuius ictum præcipuè exercebantur milites: quod arte & virtute directum, & scutatos pedites, & loricatos equites sæpe transuerberat. Hæc Vegetius libro 2.cap.15. Generaliter, authore Varrone, pila tela Romana sunt. Cic.in Pison. Vt semper Macedonibus imperatoribus iidē fines prouinciæ fuerint, qui gladiorum atque pilorum.

Ad vigilantia pila regum somnis. Stat.1.Thebaid.

Catapultarium pilum, Vide CATAPVLTA.

Excubiæ, & circunstantia pila. Claud.7.Paneg.

Curuata pila cuspide. Lucan.lib.1.

Exesa rubigine. Virg.1.Georg.

Agmina horrentia pilis. Horat.2.Serm.satyr.1.

Infixa tergis hostium, Vide INFIGO.

Pila minantia pilis. Lucan.lib.1.

Muralia, Vide MVRVS.

Sæua. Stat.10.Thebaid.

Torquere pila. Lucan.lib.1.

¶Primum pilum vocabatur prima centuria in exercitu apud Romanos: quòd circa signa grauis armatura constituta esset, in qua inter cætera armorum genera, hastile erat pedum quinque semis, quod pilum nominabant. Cæsar 5.bel.Gall. Tum T.Baluentio, qui superiore anno primum pilū duxerat, viro forti, & magnæ authoritatis, vtrunque femur tragula traiicitur.

¶Pilum, Instrumentum quo aliquid pinsitur seu tunditur in pila. Varro de Lingua Latina libro 4, Pilum, quòd eo far pinsunt. Plinius libro 18.capite 10, Pistura omnium facilis. Quippe & Hetruria spicam farris tosti pinsente pilo præferrato, fistula ferrata, & stella intus denticulata, vt nisi intenti pinsant, concidantur grana, ferróque frangantur. Cato de Re rustic cap.11, Pilum fabarium vnum, farrearium vnum, seminarium vnum, qui nucleos succernat vnum. Pistillum etiam vocatur.

Pilum Græcum. Plaut in Astrab.

Quasi tollenonem aut pilum Græcum reciproces planã via. Est autem pilum Græcum, vt interpretatur Turnebus, quod in pinsendo tritico vna deprimitur parte, altera attollitur more celonij. De eo loquitur Hesiodus,

[Greek illegible]

Pilum, Alia significatione. Plautus,

Posteà ibo lauatum in pilum. Turnebus, Hic quid pilum sit, inquit, equidem comminisci non possum, nisi sit insigne balnearum, vt malum Punicum apud Suetonium, insigne domus est. Alij interpretantur coactilia, quasi intelligeret coactilibus se munituru & foturum, eáque sibi pro balneo fore. Hactenus Turnebus, arbitrio intelligentium relinquens vtram sequi malint.

Pilatus, pen.prod. Adiect. Pilo armatus. Martial.lib.10.48,

Et pilata redit iamque, subitque cohors.

Pilanus, pen.prod. Varro de Ling Latin.libro 4, Pilani, qui pilis pugnabant. Ouid.3 Fastorum,

Et totidem princeps, totidem pilanus habebat

Corpora: legitimo quisque merebat equo.

PILVMNVS { Πιλουμνός } Iouis fuit filius. Hic, teste Seruio, fratrem habuit Pithumnum, qui primus stercorandorum agrorum vsum inuenit, vnde & Sterquilinius dictus est: Pilumnus verò, pinsendi frumenti: vnde & à pistoribus colitur. Ab ipso etiam pilum dictum est.

Pilumnus, pater Turni. Virg.9.Æneid. Ibid.lib.10,

Cui Pilumnus auus, cui diua Venilia mater.

Pilus, pili, priore correpta { [Greek] } Nomen generale est. Plin.lib. 11.cap.37, In capite cunctorum animalium, homini plurimus pilus. Idem lib.8.cap.21, Pilo in contrarium verso. De tauris.

Vallum pilorum. Cic.2 de Nat.deor. Munitæ sunt palpebræ tanquam vallo pilorum, quibus & apertis oculis siquid incideret, repelleretur, &c.

Inordinatissimi pili, Vide INORDINATVS.

Pilus frequens. Celsus lib.6.cap.4.

¶Fruticante pilo neglecta & squalida crura. Iuuen.Satyr.9.

Ad pilum vlcera reducere, Vide AD præpositionem.

Vellere pilos caudæ equinæ. Horat.2.epist.1.

Pilus in medio. Minimum discriminis significātes, dicimus pilum interesse: id vehementius est quàm si dicas culmum latum. Consimili tropo Plautus dixit in Mostellaria,

Pluma haud interest patronus an cliens probior fiet, &c. pro Nihil omnino refert. Erasm.

¶Pili nõ facio, est Latinis hæc familiaris hyperbole, Non facio pili, Ne pilo quidem melior: quum minimum quiddam momēti significant. Cic.ad Quint.frat.lib.2.16, Nihil est quod vereare: ego enim ne pilo quidem minus me amabo.

Viri boni pilum vllum non habere. Cic.pro Rosc.Comœdo, Qui idcirco capite & superciliis semper est rasis, ne vllum pilum viri boni habere dicatur.

Nullum esse pilum omnibus rebus talē qualis sit pilus alius, Stoicum est quidem, nec admodum credibile. Cic.4.Acad.

Pilo, pilas { [Greek] } pilāre, Pilos emittere. Accius, Tum primùm pilabant genæ. Nonius.

¶Pilare, Pilos detrahere. Martial.lib.6.56,

Extirpa (mihi crede) pilos de corpore toto:

Téque pilare tuas testificare nates.

¶Pilat, Pilos habere incipit. aliàs pro detrahit pilos, à quo & Depilati. Festus.

Pilosus, penult.prod. Adiect. { [Greek] } Pilis abundans. Cic.in Pison. Non enim nos color iste seruilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.

Pilosiora folia, quæ in ipsa superficie exteriori vel interiori velut adnatos quosdam pilos ostendere videntur. Plin.lib.20.cap.16.

Pimpinella, herba notissima, etiam mulieribus. Eius duo sunt genera, de quibus vide Matthiolum apud Dioscoridem lib.4.cap.45.

PIMPLA { Πίμπλα } Thraciæ mons est & locus, vt scribit Strabo lib.10.

Pimpleus, pen.prod.Adiect. { Πιμπλαῖος } Martial.lib.12.11, Cuius Pimpleo lyra clarior exit ab antro.

Mons Pimpleus. Catull.in Mentulam, epigr.100.

Dulcis Pimplea. Horat.1.Carm.ode 26.

Pimpleis, pen.prod. Pimpleidis, penult.corr. Patronymicum, fœm.gen. { Πιμπληΐς } vt Pimpleides Musæ. Martial.libro 11.4. Pimpleides Musæ à fonte Macedoniæ dictæ propter liquoris eius vnicam subtilitatem. Festus.

Pina, piscis, Vide PINNA.

Pinacotheca, pen.prod. { πινακοθήκη } Tablinum. In pinacothecis autem tabulæ pictæ, cælatum argentum, stragula vestis, signa & ornamenta reponebantur. Plin.lib.35.cap.2, Et inter hæc pinacothecas veteribus tabulis consuunt, alienásque effigies colunt. Varro 1.de Re rustic.cap.2.

PINARIVS & Potitius { Πινάριος καὶ Ποτίτιος } duo senes, quibus qualiter coli vellet, ostendit Hercules: scilicet vt mane & vesperi ei sacrificaretur. Perfectóque itaque matutino sacrificio, quum circa solis occasum essent sacra repetenda, Potitius prior aduenit, Pinarius posteà extis iam redditis. Vnde iratus Hercules statuit, vt Pinariorum familia tantùm ministra esset epulantibus Potitiis & complentibus sacra. Vnde & Pinarij dicti sunt, [Greek], id est à fame. Nam senē illum Pinarium constat alio nomine nuncupatum. Hæc Seruius explicans illud Virg.8.Æneidos,

-primúsque Potitius author,

Et domus Herculei custos Pinaria sacri. De his Fenestella.

Pinaria gens Patricia Romæ fuit, sic dicta à Pino Numæ regis filio, vt author est Plutarchus in Numa: vel à Pinariis, qui Herculi faciebant sacra anniuersaria. Liuius. Dionysius. Virg.lib.8.

Pinaster, Vide PINVS.

Pincerna, pincernæ, mascul.gen. Pocillator qui stat ad cyathos, poculorum ministrator. Pincerna (inquit Budæus) non ausim affirmarē probum esse vocabulum, etiamsi Asconius in Prætura vrbana vsus est, si vera sunt eo in loco exemplaria. Pincerna à Græco deducitur, cui conuiuæ dicunt identidem [Greek], id est misce vinum, vel tempera vinum, vt bibam. Hæc Budæus.

PINDARVS, pen.corr. { Πίνδαρος } genere Thebanus, temporibus fuit Æschyli poetæ, & Persarum expeditionis in Græciam: Duas suscepit filias: à patre tibiam primùm, mox ab Hermione lyram edoctus est. Altissimus fertur & verborum & sententiarum copia, vt ait Quintilianus: grauitate arduus, constructionéque ac ordine immensus ac prolixus. Quē etiam non imitabilem Horatius scribit 4.Carm.ode 2.

Immensus Pindarus profundo ruit ore Horat.4.Carm.ode 2.

Pindaricus, penultima correpta, Adiectiuum { Πινδαρικός } Propert.lib.3. eleg 17,

Qualis Pindarico spiritus ore tonat.

Fons Pindaricus. Horat.1.epist.3.

Lyræ Pindaricæ fidicen. Ouid.4.de Ponto, eleg.16.

Plectris Pindaricis contendere. Stat.1.Sylu.3.

PINDASVS { Πίνδασος } mons Troadis in quo Cetius fluuius nascitur, qui Pergamum præterfluit. Plin.lib.5.cap.30.

PINDENISSVM, Oppidū quod M. Cicero imperator quum esset oppugnaturus, noménque ex eo oppido sibi dari, sicuti ex Numantia deuicta dictus est Numantinus Scipio, exoptauit. Cic.ad M.Cæliū, Oppugnaui

quinque & viginti diebus aggeribus, vineis, turribus Oppidum plo-deniffum munitiffimum tantis operibus, vt mihi ad fummam gloriam nihil defit, nifi nomen oppidi.

PINDVS { Πίνδος } Lapitharum fedes, mons Theffaliæ, Apollini Mufifque facer. Acarnaniam ab Ætolia diuidit, vt ait Solinus. Sunt tamen qui hoc nomen cum y pfilo fcribunt. Eft & nomen vrbis Theffaliæ, à Pindo môte appellatæ, iuxta quã eft fluuius eiufdem nominis.

Iuga Pindi. Virg. 10. eclog.
Vertex Pindi. Lucan lib. 1.
Ingens Pindus. Senec. Medea, 9.
Niualis. Senec. Medea, 6.
Perrhebi tremuere cacumina Pindi. Propert. lib. 3. eleg. 5.

Pinea, Pinetum, & Pincus, Vide PINVS.

Pingo, pingis, pinxi, pictum { γράφω, ζωγραφέω, ποικίλλω, ὑπογράφω } pingere, Formam alicuius rei ductis lineis repræfentare. Plin. lib. 35. cap. 8, Adeò iam colorū vfus increbuerat, adeò ars perfecta erat, vt in eo prælio iconicos duces pinxiffe tradatur.

Pingere & fingere. Cic. Luceio, lib. 5. 12, Neque Alexander ille gratiæ caufa ab Apelle potiffimum pingi, & à Lyfippo fingi volebat, fed quòd illorum artem cum ipfis, tum etiam fibi gloriæ fore putabat.

Pingere formam hominis. Cic. 2. de Orat. Vt in pictura, qui hominis fpeciē pingere perdidicerit, poffe eū cuiufuis vel formæ vel ætatis, etiam fi non didicerit, pingere.

Moris fanguineis pingit frontem. Virg. 6. eclog.
Caftra pingere mero in menfa. Tibull. lib. 1. eleg. 10.
Pingere humum variis floribus: Eft verficolorem florum varietatem humo afpergere. Plaut. Sticho, 6.
Iuuenile decus mihi pingere malas Cœpit. Ouid. ad Pifon.
Membra pingere ferro. Claud. 1. in Ruffin.
Palloribus omnia pingunt. Lucret. lib. 4.
Indifcretè pingere imaginū fimilitudines. Vide INDISCRETVS.
Tabulas pingere. Cic. 2. de Inuent.
Tempora anni pingebant viridātes floribus herbas. Id eft vernum tempus. Lucret. lib. 5.
Tempora fatilibus pinguntur tecta coronis. Ouid. 5. Faft.
Mollia lutheola pingit vacinia caltha. Virg. 2. eclog.
Acu pingere. Ouid. 6. Metam.

Pingere fuis orationibus. Cic. ad Attic. lib. 1. epift. 11, Totum hunc locum, quem in Ariftocratia ego variè meis orationibus foleo pingere, de flāma, de ferro, grauiter pertexuit. hoc eft, admodum exornare: quia varietas in pictura delectat. Vide LECYTHVS.

¶Pingere, per tranflationem, pro Defcribere. Cic. ad Attic. libro 4, Bibliothecam mihi tui pinxerunt conftructione, & fittybis: eos velim laudes. hoc eft, Tui librarij Dionyfius & Menophilus bibliothecam meam ita fcienter & aptè difpofuerunt, vt quafi picta tabula intuentium oculos delectare poffit: idque non folum conftructione, id eft ordine, fed etiam fittybis, id eft membranulis: quarum integumēto libri à pulueris temporifque iniuria integri diutius conferuantur. Omnes igitur & aptè conftructi, & fuis quifque fittybis inferti.

¶In verbis pingendis & illuminandis fententiis. Cicero de Claris Orator.

¶Pingere coloribus. Cic. ad Quint. frat. lib. 2. 16, Quoniam fcribis poema ab eo noftrum probari, quadrigis poeticis modò mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis penicillo meo.

Pictus, Participium { γραπτός, ποικίλος } vt Pictæ tabulæ. Cicero pro Rofc. Amer.

Adonis pictus. Vide ADONIS.
Arma. Virg. 8. Æneid.
Cauda. Horat. 2. Serm. fatyr. 2.
Picta ad eximiam pulchritudinem forma. Plin. epift. 101. lib. 5.
Frigora picta. Martial. lib. 1. 51,
Quifquam picta colit Spartani frigora faxi, &c. Hoc eft, ædes potentiorum ornatas marmore Laconico, quod effe viride tradit Plin. lib. 36. cap. 7.
Geloni. Vide GELONI.
Lacerti picti terga fqualentia. Virg. 4. Georg.
Pantheræ. Ouid. 3. Metam.
Philofophus. Cic. 5. de Finib. Quæ quidem dicunt, qui nunquã philofophum, vt dicitur, pictum viderunt.
Prælia picta rubrica. Horat. 2. Serm. fatyr. 7.
Purpura. Virg. 7. Æneid.
Stragulum textile magnificis operibus pictum. Cic. 5. Tufc.
Strata. Ouid. 8. Metam.
Tabellæ. Horat. 1. Serm. fatyr. 1.
Tapeta. Virg. 7. Æneid.
Toga. Propert. lib. 4. eleg. 4.
Veftes pictæ vnde triumphales natæ. Plin. lib. 8. cap. 48.
Volucres. Virg. 3. Georg.

¶Pictus, Nomen, Ornatus. Cic. de Clar. Orat. Quo nihi poteft effe pictius.

Pictura, huius picturæ, pen. prod. { ζωγραφία, ὑπόγραμμα } Actus vel ars ipfa pingendi. Plin. lib. 35. cap. 9, Quinimo certamen picturæ etiam florente eo inftitutum eft Corinthi.

In picturis alios horrida, inculta, abdita & opaca: cōtrà, alios nitida, læta, colluftrata delectant. Cic. in Orat.
Colluftrata pictura. Vide COLLVSTRO.
Inanis. Vide INANIS.
Textiles. Lucret. lib. 2.
Textilis pictura, & in tabulis. Cic. 6. Verr. Nego vllam picturam, neque in tabulis, neque textilem fuiffe, quin quæfierit, infpexerit, quod placitum fit abftulerit.

¶Ineft pictura in hac tabula. Vide INSVM.
Inani pictura pafcit animum. Virg. 1. Æneid.
Tenentur pictura oculi, aures cantibus. Cic. 4. Acad.

¶Pictura, per metaphoram tranffertur ad poetas. Cic. 5. Tufc. Traditum eft etiam Homerum cæcum fuiffe, at eius picturam non po-fim videmus.

Picturatus, penult. prod. Adiect. { ποικιλόγραφος } Variis coloribus diftinctus: vt

Opus picturatū metallis. Claud. 7. Paneg. Seruius huiufmodi nomina, Participia appellat fine origine verbi.
Agger picturatus montanis floribus. Stat. 6. Thebaid.
Limbus. Stat. 1. Achil.
Veftes. Virg. 3. Æneid.
Volucres. Claud. ad Serenam, 17.

Pictor, pictoris, Verbale { γραφεύς, ζωγράφος } Plin. libro 13. cap. 11, Fit & ex farcocolla gummi vtiliffimū pictoribus ac medicis. Cic. 6. Verr. Alterum effe pictorem.

Vident multa pictores in vmbris, & in eminentia, quæ nos non videmus. Cic. 4. Acad.

Pinguis, & hoc pingue { πίων, παχύς, πιμελής, λιπαρός, εὐτραφής, λίπος, πῖαρ } Notæ fignificationis. Plin. lib. 10. cap. 50, Fœminæ quidem ad faginam non omnes eliguntur, nec nifi in ceruice pingui cute.

Pingues & valentes Thebani. Cic. de Fato.
¶Pingue, Fœcundum. Virg. 4. Georg. Et pingues hortos.
Agri pingues. Lucret. lib. 5.
Pinguis ager ac putris. Colum. lib. 2. cap. 2.
Agni. Virg. 1. Georg.
Amnis. Valer. 5. Argon.
Aruum. Virg. 5. eclog.
Pingue & concretum cælum, Tenue & purum, contraria. Cic. 1. de Diuinat. Si obfcurior quafi caliginofa ftella extiterit, pingue & concretum effe cælum, vt eius afpiratio grauis & peftilens futura fit: fin illuftris & perlucida ftella apparuerit, fignificari cælum effe tenue purūmque, & propterea falubre.
Campus. Virg. 2. Georg.
Campus pinguior fanguine. Horat. 2. Carm. ode 1.
Corpus non pingue. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 5.
Culta. Virg. 4. Æneid.
Digiti. Ouid. 3. de Arte.
Equi pingues fanguine humano. Ouid. 9. Metam.
Ferina. Virg. 1. Æneid.
Fici. Horat. 2. Serm. fatyr. 8.
Fimo pingui faturare fola. Virg. 1. Georg.
Flammæ pingues. Ouid. 5. Trift. eleg. 6.
Flumen Nili. Virg. 9. Æneid.
Fumus. Lucan. lib. 8.
Horti. Virg. 4. Georg.
Humus. Virg. 2. Georg.
Lardum. Horat. 2. Serm. fatyr. 6.
Menfæ. Catul. in Carm. Nupt.
Merum. Horat. 2. Serm. fatyr. 4.
Mufta. Tibull. lib. 1. eleg. 1.
Oliuum. Stat. 6. Thebaid.
Omafo tentus. Horat. 2. Serm. fatyr. 5. Ad contemptum dicitur de eo qui obfoniis fe faturat vilibus: vt alio loco,
-Tabulas cœnabat omafi. Turneb.
Oues. Virg. eclog. 6.
Pabula. Lucret. lib. 1.
Rami. Horat. Epod. 2.
Solum. Virg. 1. Georg.
Terræ pingues. Virg. 2. Georg.
Toga pinguis, pro Craffa, apud Tranquillum in Augufto, cap. 82,
-pingues aliquando lacernas
Munimenta togæ. Iuuen. fatyr 9.
Vapor pinguis. Senec. Herc. fur. 11.
¶Vitiis pinguis. Horat. 2. Serm. fatyr. 2.
¶Pingui Minerua aliquid facere. Colum. in Præfat. lib. 1.
Pinguiores rufticorum literæ. Colum. lib. 9. cap. 14.
Pinguis doctor. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Ingenium. Ouid. 11. Metam.
Amor. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.
Pingue otium. Plin. iun. lib. 6. epift. 15, Nam fuper illa quæ retuli, altius ibi otium & pinguius, eóque fecurius.
Somni pingues. Ouid. 1. Amor. eleg. 13.
¶Pingue, Impeditum, & ineptū, inquit Nonius. Cic. 4. Acad. Quod ipfi Antiocho pingue videbatur, & fibiipfi contrarium.
Pingue quiddam & peregrinum fonare. Cic. pro Archia, Qui præfertim vfque eo de fuis rebus fcribi cuperet, vt etiam Cordubæ natis poetis pingue quiddam fonantibus, atque peregrinum, tamen aures fuas dederet.
¶Pingue, Subftātiuum, neut gen. dicitur quod inter carnem & cutem eft, fucco liquidum. Author Plin. lib. 11. cap. 37. Virg. 3. Georgicorum, -& omnes
Impendunt curas, denfo diftendere pingui.

Pinguiter, pen. corr. Aduerb. { παχέως } Colum. lib. 2. cap. 2, Proximum deinde huic pinguiter denfum. Sub folum. Plin. lib. 12. cap. 25, Color in quacunque natione præfertur ruffus, & pinguiter lentus.

Pinguius, Aduerbium comparat. pro Plenius & largius. Vlpian. in l. Et an eadem. §. 1. D. De except. rei iudic. Sed pinguius pro communi vtilitate accipitur. Paulus in l. Et exhæredatū. D. De re iudic. Pinguius enim donatori fuccurrere debemus, quàm ei qui verum debitū perfoluere compellitur.

Pinguedo, pen. prod. pinguedinis, fœm. gen. { πιμελή, λίπος } Plin. lib. 23. cap. 8, Nuces auellanæ capitis dolorem faciunt, inflationem ftomachi, & pinguedini corporis conferunt plus quàm fit verifimile.

Pinguitudo, pen. prod. pinguitudinis { πιότης } Idem. Varro 3. de Re ruftic cap. 9, Et lux pinguitudini inimica. De gallinis. Colum. lib. 2. cap. 15, Ea res admonet non ineffe tali materiæ naturalem pinguitudinem & fuccum.

Laborare nimia pinguitudine. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Literarum nimia pinguitudo. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Pinguiarius,

Pinguiarius { [illegible] } Qui pinguia amat. Martial. lib. 11. 94, Carnarius sum, pinguiarius non sum. Quod significat carnosam, hoc est corpulentam amicam opto, non nimis pinguem.

Pingueo, pingues, siue

Pinguesco, pinguescis { [illegible] } pinguéscere, Pinguem fieri. Colum. lib. 2. cap. 11, Omne emaciatum armentum ex medica pinguescit.

Campi pinguescunt. Virgil. 1. Georg. Ouid. 15. Metamorphoseos, Congestóque auidum pinguescere corpore corpus.

Pinguefacio, pinguefacis, pen. corr. pinguefeci, penult. prod. pinguefactum { [illegible] } pinguefácere. Plinius libro 16. capite 44, Dein ea pinguefacit.

Pinifer, Vide PINVS.

Pinna, pinnæ { [illegible] } Propriè penna est, quæ pluma, id est mollior, & exigua penna non est: nam pennæ generale nomen est ad plumas & pinnas. Hæc Sipontinus. Varro libro 3. de Re rustic. capite 7, de columbis, Qui iam pinnas habere incipiũt, in nido relinquunt illisis cruribus.

Breuibus insurgere pinnis. Valer. 7. Argon.

Talaria pinnarum affingunt Mineruæ. Cic. 3. de Nat. deor.

¶Pinnæ, Quibus innatant pisces, & quarum adminiculis veluti remis innatando vtuntur. Plin. libro 9. cap. 20, Pinnarum quoque fiunt discrimina, quæ pedum vice datæ sunt piscibus.

¶Pinna { [illegible] } Acutum quiddam significat. Vnde & Pinnæ murorum, id est summitates. Varr. lib. 4. de ling. Latin. Muri summa pinnæ, ab his, quas insigniti milites habere in galeis solent, & in gladiatoribus Samnites. Liuius 10. bell. Macedon. Muri pinnæ aliquot locis decussæ.

Summas prensabat in aggere pinnas. Silius lib. 7.

Vitreus pinna. Silius lib. 8.

¶Pinna, Conchæ genus. Plin. lib. 9. cap. 42, Concharum generis & pinna est. Nascitur in limosis subrecta semper, nec vnquam sine comite, quem pinnoterem vocant, alij pinnophylacem: is est squilla parua, alibi cancer dapis assectator. Pandit se pinna, luminibus orbũ corpus intus minutis piscibus præbens. Assultant illi protinus, & vbi licentia audacia creuit, implent eam. Hoc tempus speculatus index, morsu leui significat: illa ore compresso quicquid inclusit, exanimat, partemque socio tribuit. Meminit Cic. 2. de Nat. deor. Pinna verò (sic enim Græcè dicitur) duabus grandibus patula conchis cum parua squilla quasi societatem coit comparandi cibi.

Pinnula, pinnulæ, penult. corr. Diminut. { [illegible] } Summa pars auris, ab acuitate dicta.

¶Pinnula, Qua innatant pisces. Plin. libro 9. cap. 57, Quosdam inde exire ad pabula pinnulis gradientes crebro caudæ motu.

¶Pinnula, parua penna, vel pinna. Colum. lib. 8. cap. 5, Inhibetúrque cupiditas incubandi, pinnula per nares traiecta.

Pinnaculum, pinnaculi, pen. corr. { [illegible] } Fastigium & summitas ædificij in acumen tendentis: siue quòd veteres pinnam acutum dicebant: siue quòd pinnaculis addi pinna cõsueuit, quæ facili motu ventorum indicet flatum: quod genus nunc vulgò *penniculum* dicimus. Sipontinus.

Pinnatus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Quod pinnas habet.

Cauda pinnata. Cic. 2. Tusc. De aquila. Ex poeta.

Pinnatus Cupido, Hoc est alatus. Cic. 3. de Natur. deor. Idem 1. de Diuinat. Hic Iouis altisoni subitò pinnata satelles. De aquila. Ex poeta.

Pinnata folia modo concisa. Plin. lib. 27. cap. 9.

Pinnatus fulgor. Plin. lib. 37. cap. 7.

Pinniger, penult. corr. Adiectiuum. vt Piscis pinniger. Ouid. 13. Metamorph.

Pinnirapus, pen. corr. Retiarius, qui pinnam & summitatem galeæ myrmillonis appetebat, & se piscem, qui in ea erat, petere clamabat. Iuuen. Satyr. 3,

Hic plaudat nitidi præconis filius inter
Pinnirapi cultos iuuenes. Alij, quosdam, inquiunt, fuisse gladiatores auis quadam figura in arenam prodeuntes, quibus cum Pinnirapi componerentur. In qua sententia est Turneb. quanquam priorem interpretationem non improbat.

PINNA { [illegible] } Oppidum est Vestinorum, qui sunt populi in quarta regione Italiæ, Frægutiis ad ortum finitimi, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Pinnesium meminit & Plin. lib. 3. cap. 12. Vulgò hodie *Penna*.

Pinnotheres, pinnotheris, piscis. Vide PINNA pro concha.

PINSIVM, Palatium Romæ est, ad Collatinam portam, quæ & ob id Pinsiana porta dicta est. Alexander lib. 4. cap. 16.

Pinso, pinsis, pinsui, pistum & pinsitum, pen. corr. apud Columellam, & pinsum apud Vitruuium sæpius, teste Budæo { [illegible] } pinsere, Pilo tundere, vel molis frangere: nam veteres vsu molarum carentes, frumenta torrebant, & ea in pilas missa, pistillis tundebant & terebant. Nunc accipimus pro Panem facere. Columel. lib. 2. cap. 9, Panicum pinsitum, & euolutum furfure, sed & millium quoque pultem, quauis inopia, maximè cum lacte non fastidiendam præbet. Pomponius, Quum neque molis molui, neque palmis pinsui. Persius Satyr. 1,

O Iane, à tergo quem nulla ciconia pinsit. Id est tundit & percutit: hoc est irridet.

Hordea pinsere. Ouid. ad Pisonem.

Album panem pinso tibi. Dici solitum vbi quis magnarum rerum spes amplas ostendit. Græcis enim album panem in deliciis fuisse, locis aliquot testatur Lucianus, nominatim in libello De mercede seruientibus. Vide Erasm.

Pistus, Partic. { [illegible] } Plin. lib. 18. cap. 10, Si pistæ serantur.

¶Pistum, à Pinsendo, pro Politum antiqui frequẽtius vsurpabant, quàm nunc nos dicimus. Festus.

Pinso, pinsas { [illegible] } pinsáre, Idem. Varr. lib. 1. de Re rust. cap. 63, Promendo diem, vt in pistrino pinsetur, ac torreatur. Nunc verò sic legitur: Promendum hyeme, vt in pistrino pisetur, ac torreatur.

Pinsare humum, est terram ferire, vt faciunt qui interficiuntur, cadúntque in terram. Ennius apud Varronem lib. 4. de Lingua Latina, In terram cadentes (dicit) cubitis pinsabant humum. Sic enim in manuscriptis libris reperitur. Alij pinsebant legunt, alij pinsibant.

Pinsito, pinsitas, pen. corr. { [illegible] } pinsitáre, Frequent. à Pinso, pinsis, quidam probant ex Plauto in Asin. 3, Qui polentã pinsitant, quum ibi legatur pransitant.

Pinsor, pinsoris, masc. gen. { [illegible] } quem nunc pistorem dicimus. Varro, Nec pinsorem vllum nossent, nisi eum qui in pistrino pinseret farinam.

Pistor, pistoris { [illegible] } Qui frumenta contundebat pilis.

Pistor nunc dicitur qui panem facit. Plin. lib. 18. cap. 11, Pistores Romæ non fuerunt ad Persicum vsque bellum, annis ab Vrbe condita super quingentos octoginta. Plaut. Asin. 5,
Quum à pistore panem petimus.

Coqui, pistores, lecticarij, artes vulgares, Cic. pro Rosc. Amer.

Pistor dulciarius. Martial. lib. 14. 228.

Pistoricus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } Quod ad pistorem pertinet. Vlpian. in l. Seruos autem suos. D. de legat. tertio, Siquis seruos habuerit proprios, sed quorũ operas locabat vel pistoricas vel histrionicas, seruorũ appellatione hos legasse videtur. Alij legũt pistorias.

Pistorius, aliud Adiect. Idem { [illegible] } vt Ars pistoria. Plin. lib. 18. cap. 11, Ad operis pistorij genera transeunte cura.

Pistorium forum Romæ in Auētino, & Vpium & Paladium. Alex. lib. 2. cap. 12.

Instrumentum pistorium. Paul. in l. Quum de lanionis. D. de fund. instr. vel instrum. leg.

Opus pistorium. *Pasticerie*. Celsus lib. 2. cap. 18. Quo minus mirum est, opus pistorium valentissimum esse, quod ex frumẽto, adipe, melle, caseo constat. Ibidem cap. 28, Facilè autem intus corrumpuntur lac, mel, ideóque lactantia, atque omne pistorium opus.

Pistura, pisturæ, penult. prod. { [illegible] } Pinsendi artificium & ratio. Plin. lib. 18. cap. 10, Pistura non omnium facilis. Ibidem, 8, Et ipsa autem quæ euelluntur, variam pisturarum rationem habent.

Pistrinum, pistrini, & Pistrina, pistrinæ, pen. prod. { [illegible] } Locus in quo panis pinsitur & fit. Varr. de Ling. Latin. lib. 4, Pilum, quod eo far pinsunt: id vbi fit, pistrinum: l & r inter se sæpe commutant. Plin. lib. 18. cap. 9, E siligine lautissimus panis, pistrinarúmque opera laudatissima.

In pistrinum autem antiquitus à dominis trudebantur serui ob noxam. Vnde Terent. in Heaut. 3. 2,
Pistrino dignus.

Dedere aliquem in pistrinum, Vide DEDO.

Detrudere & compingere aliquem in quoddam pistrinum. Cic. 1. de Orat.

Molendum in pistrino. Terent. Phorm. Act. 2. scen. 1.

Tradere aliquem in pistrinum. Cic. Quint. fratri lib. 1. 2.

Viuere in eodem pistrino cum aliquo. Cic. 2. de Orat.

Pistrinensis, & hoc pistrinense, Quod ad pistrinum pertinet. Apuleius in asinum transformatus molas pistrinenses, per circuitus multiuios circumegisse se festiuiter scribit, describens quales essent ministri in pistrinensi cõtubernio. Sueton. in Caligula, cap. 39, Quicquid instrumenti veteris aulæ erat, ab vrbe repetiit, comprehensis ad deportandum meritoriis quoque vehiculis, & pistrinensibus iumentis.

Pistrinarius, Pistrini custos, vel exercitor. Vlpian. l. 1. D. Depositi. §. Si quis seruum custodiendum coniecerit fortè in pistrinum: si quidem merces interuenit custodiæ, puto actionem esse aduersus pistrinarium ex conducto.

Pistrilla, pistrillæ, Diminutiuum à Pistrina. Terent. Adelph. Act. 4. scen. 2, Apud ipsum lacum est pistrilla, & exaduorsum est fabrica. Veteres (inquit ibi Donatus) absolutè dicebant pistrinam, vt sutrinam, & medicinam, ad tabernam referentes. Charis. lib. 1, Pistrinum neutro genere dicitur. sed Lucilius decimosexto fœmininè extulit, Media è pistrina, ad tabernam referens, vt Caupona dicitur. Nam & Terent. diminutiuè pistrillam dixit, Apud ipsum lacum est pistrilla.

Pinta, pintæ, Vini mensura, quæ duabus cheopinis apud nos constat. Budæus lib. 5. de Asse: Prima mensurarum nostratum deorsum auspicando, Cheopina à nobis dicitur, ex eo (vt arbitror) dicta, quòd in eã tãtum funditur, vel hauritur vini, quantũ homo sitibundus vno haustu absumere possit. Hæc duplex, Pintam efficit, ex eo vocabulo detortam, quod Græci Pitynam appellant, vas quoddam vinarium significantes. Ex pityna enim per syncopen pitna, deinde transpositione Pinta dicta. Pino enim Græcè bibo significat.

PINTIA { [illegible] } Ptolemæo libro 2. cap. 6, Vallis, Oletana alio nomine dicta, vrbs Hispaniæ, vulgò *Valladolit*.

Pinus, fœm. gen. tam quartæ quàm secundæ declinationis { [illegible] } Arbor nota. Plin. lib. 16. cap. 10, Ex iis pinus atque pinaster folium habẽt capillamenti modo prætenue longúmque, & mucrone aculeatum. Pinus fert minimum resinæ, interdum ex nucibus ipsis. Virgilius 7. ecloga,
Fraxinus in syluis pulcherrima, pinus in hortis.

Pinus erat Cybele sacra, quòd, vt ait Ouidius, -Cybeleius Atys
Exuit hac hominem, truncóque induruit illo. Et Arnob. Pinus illa solenniter, quæ in Matris infertur sanctum deæ, nónne illius imago est arboris, sub qua sibi Atys virum demessis genitalibus abstulit? Vnde apud Virgilium, inquit Cybele,
Pinea sylua mihi multos dilecta per annos. In Ida enim monte, vbi sanctissimè colebatur, pinus abundabat, & ei pineus ibi lucus sacer erat.

Syluarum gloria pinus. Stat. 5. Sylu. 1.

Pinus filia nobilis syluæ. Horat. 1. Carm. ode 14.

Acuta, Vide ACVO.

Acuta pinu præcinctus caput Pan. Ouid. 1. Metam.

Alta Virg. 2. Georg.

Annosam pinum reuellere dumo. Ouid. 12. Metam.

Cæsa montibus. Ouid. 1. Metam.

ruta radicibus. Virg. 5. Æneid.

Flammiferæ.Ouid.5.Metam.
Gallinaria.Iuuenal.Satyr.3.
Grata deûm matri.Ouid.10.Metam.
Ingens.Horat 2.Carm.ode 3.
Pinus loquens.Virg.8.eclog.
Nautica.Virg.4.eclog.
Pontica.Horatius,
Quanuis Pontica pinus
Syluæ filia nobilis
Iactes & genus & nomen inutile. Hoc ideò dixit Horatius, quia in Ponto fuit optima materia naualis,vel Catullo teste.
Sacra pendebit fistula.Virg.7.eclog.
Succincta comas,hirsutáque vertice.Ouid.10.Metam.
Trunca.Virg.3.Æneid.
Vberrima.Virg 4.Georg.
¶Syluis euertere pinum.Virg.1.Georg.
¶Caua pinus, per synecdochen pro ipsa naui, quæ ex pinu constructa est. Valer.1.Argon.
Operta.Stat.5.Sylu.
Tarda pinus pondere.Virg.5.Æneid.

Pinea,pineæ,etiam dicitur { πίτυς } Columella libro 5 capite 10,Eodem tempore iuglandem,& pineam,& castaneam serere oportet.

Pineus, Adiectiuum { πιτυϊνός } Quod ex pinu est.Plin.lib.15.cap.10,Pinea corona victores apud Isthmum coronantur.
Ardor pineus.Virg.11.Æneid.
Claustra Virg.2.Æneid.
Cortex.Colum.lib.6.cap.16.
Frondes.Colum.lib.2.cap.2.
Robora.Stat.2.Thebaid.
Sylua Virg.9.Æneid.
Tæda.Ouid.2.Fast.
Tecta pinea vocat naues Ouid.14.Metam.
Pinea velamina.Lucret.lib.4.
Virga.Ouid.2.Fast.

Pinaster, pinastri, masc.gen. { ἀγριοπίτυς } Pinus syluestris, miræ altitudinis.Plin.lib.16.cap.10. Idem lib.15.cap.10,Quartum Pityida vocant è pinastris.

Pinifer,penult.corr.Adiectiuum { πιτυοφόρος } vt Pinifer mons. Virg.10. Æneidos, Vesulus pinifer. Id est in quo crescunt pinus.
Caput piniferum Atlantis.Virg.4.Æneid.
Mænalus pinifer.Virg 16.eclog.
Rupes piniferæ.Lucan.lib.2.

Pinetum, pineti, pen prod. { πιτυών } Locus pinis consitus. Plin.lib.17. cap 8,Chrysolachanum in pineto lactucæ simile nascitur.
Succincta pineta.Ouid.15.Metam.

Pio,pias,piaui,piatum { σέβω, ἁγνίζω } piare,Colere.Plaut.Asin.10,
Vbi piem pietatem,&c.
¶Piare,aliquando pro Contaminare & polluere ponitur.
¶Piare, Pie amare, inquit Nonius.Næuius, Nemo est qui magis suos piet liberos.
¶Piare { καθαίρειν, ἀγνίζειν, ἱλάσκεσθαι } Purgare. Virg.2.Æneidos, -& culpam miserorum morte piabunt. Cic.pro Domo, Siquid tibi aut piandum,aut instituendum fuisset religione domestica.
Aras piare thure.Propert.lib.3.eleg.10.
Hostilia busta piasti.Ouid.13 Metam.
Clades piare.Propert.lib.3.eleg.4.
Corpora piantur.Ouid.2.Fast.
Delicta piare.Silius lib.17.
Delubra piantur cædibus.Silius lib.4.
Fontes piandi.Propert.lib.4 eleg.10.
Fulgura atque ostenta piare.Cic.2.de Legib.
Iram piauit cæde Propert.lib.3.eleg.19.
Mors morte pianda est.Ouid.8.Metam.
Nefas piare.Virg.2.Æneid.
Ossa piare.Virg.6.Æneid.
Ritum piandi tradere.Ouid.3 Fast.
Piati eos, veluti proprio verbo,ait Verrius,qui parum sint animati,quum mentis suæ nō sint: & per quædam verba liberantur incommodo.Festus.& Verrius.

Piatio, piationis, fœm.gen.Verbale. Plin.lib 28 cap 2, Si Pontifici accidat Diis causa epulanti,in mensa vtique id reponi adolerique ad larem,piatio est.

Piatrix,dicebatur sacerdos quæ expiare erat solita,quam quidam simulatricem,alij sagam,alij expiatricem vocant.Festus.

Piamen, pen.prod.seu Piamentum { ἱλάσμα, ἱλασμός } Erat id quo in expiando vtebantur,inquit Festus. Dictio poetica magis,quàm oratoria.Plin.lib.25.cap 4,Hac eruta scrobem repleri vario genere frugum religio est,ac terræ piamentum.
Februa Romani dixere piamina patres Ouid.2.Fast.

Piaculum, piaculi, penultima corr. { ἱλασμός } Sacrificium, cultus, & quicquid agitur seu præbetur pro satisfactione peccati. Virgilius 6 Æneidos,
-ea prima piacula sunto. Horat.1.Carm.ode 28,
Téque piacula nulla resoluent. Hoc est,nullis hostiis te expiabis.
Inferre piacula manibus Ouid.6.Metam.
Miseranda piacula spretæ pœnæ.Silius lib.1.
¶Piaculum,Aliquando dicitur peccatum,crimen,flagitium. Virg. lib 6.Æneidos,
Distulit in seram commissa piacula mortem. Seruius,Piacula,commissa,propter quæ expiatio debetur. Plaut.Truc.5.11,
-piaculum est misereri nos hominum
Rem malè gerentium.
Horrenda piacula.Stat.1.Achill.
Contrahere piaculum,Vide CONTRAHO.

Piaculus,piaculi,piaculum, Adiectiuum. Cato de re rustica,Porco piaculo facito.Id est,piaculari.Turnebus.

Piaculo, piaculas,Expio.Cato de Re rustic.Te hisce suouetaurilibus piaculo,&c.

Piacularis,& hoc piaculare, pen.prod. { ἱλαστήριος } Quod ad satisfactionem peccati pertinet vel datur.Liu.1.ab Vrbe, Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, quæ deinde genti Horatiæ tradita sunt, &c. Plaut.Epid 3,
Méne piacularem oportet fieri ob stultitiam tuam,
Vt meum tergum stultitiæ tuæ subdas succidaneum? Id est,oportétne tuam stultitiam meis scapulis expiari?
Piacularia,Tristia,per quæ nullum fieri opinabantur.Nam à superis fœlicitatem,ab inferis diis infœlicia dari censebant.
Piacularia auspicia appellabant quæ sacrificantibus tristia portendebāt,quum aut hostia ab ara profugisset, aut percussa mugitum dedisset,aut in aliam partem corporis, quā oporteret,cecidisset. Festus.

PIACVLARIS,Romę porta appellatur propter aliqua piacula quæ ibidem fiebant, vel, vt ait Cloatius,quum ex sacro per aliquem piaculo soluitur vt aliqua piandi propitiandíque causa immolatur. Festus.

Piabilis, & hoc piabile, penultima correpta { ἱλαστικός } Quod purgari potest.
Fulmen piabile.Ouid.3 Fast.

Piper, piperis, pen.corr neut.gen. { πέπερι } Arbor parum nobis nota, cuius fructus condimentis aptus & calidus ex Arabia ad nos affertur. Plin.lib 12 cap.7,Passim verò quæ piper gignunt, iuniperis nostris similes,quanquam in fronte Caucasi solibus opposita gigni tantum eas aliqui tradidere,&c.
Album piper.Horat.2.Serm.satyr.4.
Asperum,Vide ASPER.
Candidum,Vide Candidus,in CANDEO.
Longum,Vide LONGVS.
Rugosum.Pers.Satyr.5.

Piperatus,pen prod.Adiectiuum { πεπερατός } vt Piperatū vinum, Quod pipere & melle conditum est. Et Piperatum acetum, apud Columel. lib.12 cap.47.

Piperitis, huius piperitis, pen.prod.fœm.gen. { πεπερῖτις } Herba, de qua Plin.lib.20.cap.17. Genitiuū fecit piperitidis. Panax, inquit, piperis saporem reddit,magis etiam siliquastrum, ob id piperitidis nomine accepto.

Pipilo, pipilas,pen.corr. { πιπίζω } pipilare, dicitur passer. Catullus de passere Lesbiæ,3,
Sed circumsiliens modò huc,modò illuc,
Ad solam dominam vsque pipilabat.

Pipio, pipionis, mascul.gen. { περιστερίδιον } Pullus columborum, apud Lampridium in Alexandri vita. Pigeon.

Pipio,pipis,pipiui,pipitum, pen.prod { πιπίζω } pipire, Propriè dicuntur pulli gallinacei, & huiusmodi. Colum.lib.8.cap.5,Die vndeuicesimo animaduertat an pulli rostellis oua percuderint, & auscultetur si pipiant.

Pipo, pipas { πιπίζω } pipāre, dicuntur gallinæ quum vocem emittunt. Varro in Originibus,Mugit bos,ouis balat,equi hinniunt,gallina pipat. Nonius.

Pipulum, pen.cōrr. { βοή } pro conuitio,à pipatu gallinarum, dixit Plaut.Aulul.16,
Ita me bene amet Lauerna,te iam nisi reddi
Mihi vasa iubes,pipulo hic differam ante ædes. Nonius. Varr.lib. 6.de ling.Latin.legit,Pipulo te differam,&c.Alij pipolo.

PIQVENTVM { πικουέντον } Ptolemæo libro 3.cap.1, Vrbs Istriæ. Vulgò Pinguento.

PIRAEA,ciuitas est insignis, Aminsus olim dicta : vt testatur Strab.lib. 12:Post Gadilonem,inquit,est Saramena,& Aminsus ciuitas insignis à Sinope distans ad stadia noningēta.Refert Theopompus prius Milesios,postea Cappadocum principem eam condidisse : deinde ab Athenocle & Atheniensibus habitatam,& Piræa nominatam.

PIRAEVM,& Piræus,vel Piræeus,Atheniensium portus. prima syllaba per æ diphthongum Græcam scribitur. Donatus in illud Eunuch. Terent.Act.2.scen.2.versu penultim.Miror quid ex Piræo abierit : Piræum,inquit,vt Suniū,est maritima & accessu litoris pars clementior. Hæc ille. Raphael Regius in illud Metamorph. Ouid.lib.6,
-iubet ille carinas
In freta deduci,velóque & remige portus
Cecropios intrat,Pyræáque littora tangit. Pyræa littora, inquit, Attica. nam Pyreus promontorium est Atticæ,vt scribit Ptolemæus. At Raphaelem his verbis reprehendit Micyllus : Ego verò Piræáque littora legendum puto, sic postulante versu. Nam & Stephanus author est,veteres Piræum dixisse,& inde possessiuum Piræus,piræa,piræum,tribus syllabis,pro quo posteriores Piræeus fecerūt, etiam trisyllabum,sed cum diphthōgo in tertia syllaba.sic enim apud Suidam passim scribitur πειραιεύς,& apud Strabonem. Et apud Terentium legitur in Eunuch.Act.3.scen.4,
Heri aliquot adolescentuli coimus in Piræum, siue(vt commentator vult)Piræo. Nam neque hic versus quadrisyllabū Piræeum recipit,quum sit tetrameter catalecticus. Quanquam vulgò in epistolis ad Attic.libro 7. epist.3, vbi idem hic locus Terentij citatur, Piræeum passim quatuor syllabis,pro Piræum legitur. Sed illic propriū est,hic possessiuum,siue gentile. A Piræeus autē, cuius obliqui quatuor syllabarum fiunt,Stephanus format gentilia Piræates, & Piræites, item Piræicus : nusquam autem πειραϊκός, aut Piræeus. Sed tamen & Piræíque littora si diceretur,in versu defendi poterat,siquis συνίζησιν admittat : nisi quòd cōpositio durior aliquanto fiet, & ab Ouidiana facilitate alienior. Cæterùm de significatione vocis πειραιεύς,etiā apud Ciceronem quæritur loco suprà citato. De portu tamen Atheniensi plerunque intelligitur, in eáque significatione potissimum vsurpatur. Pro monte autem, quod hic Regius ait, non facilè apud idoneos authores positum alibi inuenies. Hæc Micyllus. Obliquos esse quatuor syllabarum, docet illud Statij libro 12. Thebaidos,
Qui gelidum Braurona viri,qui rura lacessunt
Munychia,

Munychia,& trepidis stabilem Piræea nautis. Ouid. Fastorum lib. 4.plurali numero, & genere neutro vsurpauit,hoc versu,
Sunion expositum,Piræáque tuta recessu
Linquit,& in dextrum quæ iacet ora latus. Strabo lib.9,Piræeus Athenarum portus & emporium,abest à Schœnunte Isthmi initio ad stadia c c c l,ab Sunio autem stad.x x x,supra c c c. Pausanias in Atticis: Piræeus,inquit, municipium quondam fuit. Nam antequam Atheniensibus imperaret Themistocles, nauale ibi nullum extabat. Phalerum autem (hoc enim loco, minimo interuallo mare ab vrbe distat) nauale ea ætate fuit. Inde Mnestheum Troiam versus soluisse fama est:& ante hunc,Theseum,quum ob Androgei necem daturus Minoi pœnas abiret. Postquam verò rerũ est potitus Themistocles, eíque Piræi situs commodior ad nauigandum est visus (quippe qui tres portus pro vnico illo Phalereo haberet) hunc illis, quò naues subducerẽt,apparauit. Idem etiam memoriæ prodidit in Themistoclis vita Plutarchus: sed & Thucydides libro primo, ex cuius narratione possis hanc velut epitomen colligere. Principio Athenienses Phalerum portum habebant,muro coniunctum vrbi, qua parte mare minimùm ab vrbe aberat. Postea quum Medi in Atticam impetũ facerent, Themistocles Atheniensium dux, prudentia & audacia vir singulari, animaduertẽs Piræeum longè commodiorem esse Phalero, vtpote qui pro vna tres stationes nauium haberet: ciuibus persuasit,vt relicto Phalero,Piræeum portum exædificarẽt. Huius sententia à populo approbata, muro à portu ad vrbem densissimo deducto, Piræeum vrbis instar munierunt: atque vno eodémque muro Phalerum,Piræum,Munychiámque concluserunt. Non fuit hic murus,vt alij,è calce aut lateritio opere factus: sed ingentes lapides figura quadrangula scitissimè inter se coaptati, ferreis laminis connectebantur. Tantáque latitudo eius erat, vt onusti duo currus obuiam sibi facti,liberè,nullo impedimento aut mora,progrederentur. Erat autem Munychia ad orientem iuxta Athenas oppidulum,muro mœnibúsque cinctum, cum elegantissimo portu. Erátque locus omnis quadringentarum nauium capax. Cicero ad Attic.lib.7. epistol.3,Venio ad Piræea. in quo magis reprehendendus sum, quòd homo Romanus Piræea scripserim,non Piræeum (sic enim omnes nostri loquuti sunt) quàm quod IN addiderim. Non enim hoc vt oppido præposui,sed vt loco. Et tamen Dionysius noster,qui est nobiscum,& Nicias Cous non rebatur oppidum esse Piræea. Sed de re videro. Nostrum quidem si est peccatum,in eo est, quòd non vt de oppido loquutus sum, sed vt de loco: secutúsque sum, non dico Cæcilium,
Manè vt ex portu in Piræeum (malus enim author Latinitatis est) sed Terentium, cuius fabellæ propter elegantiam sermonis,putabãtur à C.Lælio scribi:
Heri aliquot adolescentuli coimus in Piræeum. Et idem,
Mercator hoc addebat,captum è Sunio. Quòd si δήμους oppida volumus esse,tam est oppidum Sunium, quàm Piræeus. Hactenus Cicero. Gellius lib.2.cap.21, Ab Ægina in Piræeũ complusculi earundem disciplinarum sectatores Græci Romaníque homines eadem in naui transmittebamus.Portũ hic significat. Idem lib.15.cap.1,In eo igitur libro scriptum inueni,quum oppugnaret L.Sylla in terra Attica,Piræeum, & contrà Archelaus regis Mithridatis præfectus ex eo oppido propugnaret: turrim ligneam defendendi gratia structam, quum ex omni latere circũplexa igni foret, ardere non quisse,quòd ab Archelao alumine oblita fuisset. Piræeum hîc oppidum vocari, nihil attinet admonere. Plin. libr. 4.cap.7. Piræus & Phalera portus, quinque M.pass.muro recedentibus Athenis iuncti. Cælius lib. 28.cap.12.in fine,Fuit in Piræo forum nomine Hippodamia, à Milesio Hippodamo,qui Piræum struxit: meminit Demosthenes. Porrò, vt horum portuum luculentior habeatur historia, visum est hîc quoque apponere Strabonis lib.9.verba, Munychia,inquit, tumulus est curuus,in Cherronesi faciem,cauernosus,tum natura,tum opera dedita,magna ex parte vt habitationes admittat.Ingressum angusto habet ore,cui quidem portus terni subiacent. Quondam muro vallata Munychia erat,& iunctis domiciliis referta,circuitu complectens & Piræum,& alios portus naualibus plenos, in quibus & armamentarium Philonis opus. Statio ibi nauium dignitate insignis quadringẽtarum capax nauium, quum non pauciores ab Atheniẽsibus emitterentur. Hoc autem muro,duo ex oppido protracta crura,vrbem Piræo coniungunt. Hi fuere longi muri stadiorum quadraginta longitudine. At murum istum bella plurima diruerunt, & Munychiæ munimentum.Piræum quoque portum in habitaculorum angustias cõtraxerunt. Cæterùm longi muri dissipati fuerunt, primùm quidem Lacedæmoniis amolientibus, postea verò Romanis, qua tempestate Sylla & Piræum & oppidum per obsidionem expugnauit. Vrbs ipsa saxum est in plano quaquauersum habitato: quo in saxo vetustum Mineruæ templum Poliadis surgit, in quo lucis inextinctæ lychnus est. Hæc Strabo. Harpocration Munychiam conditam esse scribit à Munychio rege: Stephanus à Munycho,qui templum quoque Dianæ Munychiæ illic ædificauit. Piræus nunc dicitur Portus leonis, vulgò *Porteleon*.

Piræus,Adiect. {πειραϊκός.} vt Littora Piræa. Ouid.6.Metam,
Portus Piræus.Propert.lib.3.eleg.21,
Inde vbi Piræi capient me littora portus,
Scandã ego Theseæ brachia longa viæ. Quo in loco si Piræi adiectiuum non est, oportet appositionem esse. Theseus Athenarum rex fuit.Brachia vocat,quæ Strabo crura, longos illos vtique muros,qui vrbem Piræo iungunt:de quibus suprà.

Pirata,piratæ,pen.prod.masc gen. {πειρατής} Nomen latronis qui primus mare infestauit,à quo omnes spoliatores & prædones,piratæ dicti sunt. Alij piratã,à περάω transeo deducunt, quia scilicet ex transuerso simul ac piratæ viderent insulam,in eam transeundo mare impetum facientes, illam deprædabantur. Pirata Græcè, Latinè prædo dicitur. Cic.7. Verr.Istum clàm à piratis ob hunc archipiratam pecuniam accepisse.
Barbarus pirata,& nefarius prædo.Cic.pro Rosc.Amer.

Piratica,piraticæ,pen.corr. {πειρατικὴ} Ars ipsa. Cic.Post red.in Senatu,Profectò egestate & improbitate coactus, piraticam ipse fecisset. Quintil.lib.8.cap.3, Piraticam quoque vt musicam & fabricam dici, adhuc dubitabant mei præceptores.

Piraticus,pen.corr. Adiect. {πειρατικός} Quod ad piratam pertinet. vt Piraticum bellum. Cic.7. Verr.Myoparone piratico capto, dux liberatus,symphoniaci Romam missi.
Puppis piratica.Claud.4 Paneg.
Nauis piratica.Quintil. lib.2.cap.14.

Piraterium {πειρατήριον} Habitaculum piratarum.

PIRITHOVS,pen.corr. {Πειρίθους} Ixionis filius non ex Nube, sed ex coniuge,fuit rex Lapitharum: qui quum ad inferos cum Theseo descendisset,à Cerbero cane tricipiti deuoratus poetis fingitur,vt scribit Seneca in Hercule furente. Alij dicunt quum ad inferos descendisset vt illinc raperet Proserpinã, cuius amore tenebatur,iussu Plutonis catenis alligatum fuisse in perpetuum supplicium. Horatius 4.Carm.ode 7,
Non Lethæa valet Theseus abrumpere charo
Vincula Pirithoo.
Ardor temerarius Pirithoi.Stat.8.Thebaid.
Fides Pirithoi.Ouid.2.de Ponto,eleg 6.
Amator Pirithous.Horat.3.Carm.ode 4.

Pirum,Vide PYRVM.

PISA {Πίσα} Ciuitas in summo montis vertice condita,inter Ossam & Olympũ,iuxta quam Ioui sacra dicta Olympia celebrantur. ¶Est & hoc nomine oppidum Arcadiæ,prope Alpheum amnem: à qua hi qui Pisas in Italia condiderunt, venẽre: dictas à ciuitate pristina. Vnde Virgilius lib.10.Æneidos,
-Alpheæ ab origine Pisæ
Vrbs Hetrusca solo. Hinc

Pisæus,Possessiuum {πισαῖος.} vt Iuuentus Pisæa. Stat.6.Thebaid.
Manus Pisææ.Lucan.lib.3.

PISAE,Pisarum {Πίσαι} ciuitas Tusciæ: à qua Pisani dicuntur. Lucan. libro 2,
Hinc Tyrrhena vado frangentes æquora Pisæ. Meminit huius Cic. ad Qu.frat.lib.2.8.
Alpheæ Pisæ.Claud.de bello Gildon. Virg 10.Æneid.

Pisatilis,Pisanus.Pisatilem appellat Næuius Pantaleontẽ è Pisis oriundum tyrannum: quum alioqui inde profecti, nunc Pisani dicantur. Festus.

PISANDER,filius fuit Bellerophontis,quem in Solimo bello cecidisse Homerus ait Iliad.9,
At natum occidit Pisandrum Bellerophontis
Pugnantem Solimos contra,in certamine Mauros.
Pisandro timidior. Dicebatur olim in immodicè formidolosos. Aiunt enim Pisandrum hunc fuisse prodigiosa timiditate, adeò vt anxius esset ne suam ipsius animam alicubi videret,quę se viuum reliquisset. Idem videtur esse cum illo Ciceronis, Vmbrã suã metuere.

PISANDRVS Camireus,(Camirus autem ciuitas est Rhodi) Eumolpi tempore poeta,vt nonnullis placet,antiquior Hesiodo. Pisandrus alter Lycaonius sub Alexandro Mammeæ versificator: scripsit variam historiam. Pisandrus etiam tertius,Nestoris filius. Suidas.

PISAVRVS {Πίσαυρος} fluuius Piceni, à quo Pisaurum ciuitas ei superposita,nominata est. Seruius verò scribit Pisaurum dictum, quòd illic aurum pensatum sit. Nam quum Camillus Gallos interemisset, aurúmque, quod Galli à Romanis acceperant pro Capitolio non euerso,recepisset, & signa ciuitati appendisset, ciuitati nomen dedit. Plin.lib.3.cap.14. Huius meminit Cic.ad Tironem, lib.16.11, Nunc vulgò dicitur *Pesaro*.
Sedes moribunda Pisauri.Catul.ad Iuuentium,epigr.76.

Pisaurensis {πισαυρήτης} Qui Pisaurum habitat,aut ex eo natus est.Cic. de Clar.Orat. T.Accium Pisaurensem.

Piscis, huius piscis, m.gen. {ἰχθύς} Animal in aquis degens: propriè autem qui squamis tegitur,vt ex Plinio apparet,libro 9.cap.12,quum ait, Aquatiliũ tegmenta plura sunt,alia corio & pilis teguntur, vt vituli,hippotami:alia corio tantùm,vt delphini: cortice,vt testudines: silicum duritia,vt ostreæ,& conchæ: crustis,vt locustæ:crustis & spinis,vt echini:squamis,vt pisces.
Æquorei pisces.Ouid.10.Metam.
Captiui.Ouid.13.Metam.
Litoralis,Vide LITVS.
Molles,Vide MOLLIS.
Muti.Horat.4.Carm.ode 3.
Nitidi.Ouid.1.Metam.
Taciti.Ouid.4 Metam.
Obscœnus, Vide OBSCOENVS.
¶Capiuntur hamo.Cic.de Senect.
Captare pisces arundine.Ouid.8.Metam.
Corrumpere pisces,Vide CORRVMPO.
Ducere piscem hamo.Ouid.epist.18.
Euocare esca piscem è penetralibus liquidis.Sil.lib.7.
Generant oua.Cic.2.de Nat.deor.
Ludit piscis in aqua.Vide LVDVS.
Nactus sum pisces ex sententia, hi ne corrumpantur cautio est, Vide NANCISCOR.
Suspendere piscem hamo.Ouid.15.Metam.
Extructa non conchyliis aut piscibus,sed multa carne subrancida mensa.Cic.in Pisonem.
Piscis eget sale. De re absurda & incredibili. Nec enim verisimile est,pisces in mari agentes egere sale. Hoc videtur à populo reclamatum Androcli Pitensi,quum legem quandam reprehendens dixisset, Egent leges lege correctrice: nam & pisces sale. Leges enim in hoc datæ sunt,vt ad harum regulam corrigãtur hominum actiones:quòd si ipsæ leges indigent correctione, leges non sunt. Idque non minus absurdum sit, quàm si pisces marini dicantur egere sale. Refert Aristoteles in Rhetoricis.

Magis mutus quàm piscis. Prouerbialis metaphora de vehemẽter infantibus atque infacundis. Conueniet & in hominem immodicæ taciturnitatis. Horat. 4. Carm. ode 3,
O mutis quoque piscibus
Donatura cygni si libeat, sonum. Pisces enim nullam edunt vocem, exceptis perpaucis, inter quos canis marinus. Erasmus.
Piscis nequam est nisi recens, manet in hunc vsque diem vulgo celebre. Dicitur autem peculiariter in hospitẽ aut vulgarem amicum, qui primo quidem aduentu non ingratus est, cæterùm ante triduum exactum putet. Plautus,
Quasi piscis itidem est amator lenæ: nequam est nisi recens. Erasm.
¶Pisces, pro signo cælesti, frequentius pluraliter declinatur. Col. lib. 11. cap. 2, Quintodecimo Cal. Martij Sol in Pisces transitum facit. Virg. 4. Georgicorum,
Aut eadem sidus fugiens vbi Piscis aquosi.
Piscis Aquilonius tertio Idus Martij desinit oriri. Col. lib. 11. cap. 2.
Piscis Austrinus quarto Nonas Septembris desinit occidere. Col. lib. 11. cap. 2.

Pisciculus, pisciculi, pen. corr. Diminut. { ἰχθύδιον. } Terẽtius Andr. 2. 2. Varro 3. de Re rust. cap. 5.
Pisciculi parui. Cic. 2. de Nat. deor.
Pisciceps. Varro de Ling. Lat. lib. 7, Si ab auibus capiendis auceps dicatur, debuit, aiunt, ex piscibus capiendis pisciceps, vt aucupem, sic piscicupem dici. &c.

Piscor, piscaris { ἁλιεύομαι } piscári, Insidiari piscibus. Plin. lib. 19. cap. 1, Retia in piscando durantia. Cic 3. Offic.
Piscari in aere. Plaut. Asin. 3. Prouerbium, pro Operam ludere.

Piscatus, huius piscatus, penult. prod. masculini gen. { ἁλιεία } Plinius, Quo venatus, aucupia, piscatúsque alebant. Plaut. Rud. 8. 9,
- hamatilem piscatum,
Et saxatilem aggredimur. Plin. lib 6. cap. 22, Esse in piscatu voluptatem testudinum maximé.
¶Piscatus, per translationem dixit Plautus in Bacchid. 1, Piscatus meo animo hic tibi hodie euenit bonus.

Piscator, pen. corr. Verbale { ἁλιεὺς, ἰχθυοθήρας } Qui piscatur. Terentius Eunuch 2. 2. Cic 3. Offic. Piscatores ad se conuocauit, & ab his petiuit vt ante suos hortulos postridie piscarentur.

Piscatorius, Adiect. { ἁλιευτικός } Quod ad piscatorem pertinet. vt Ludi piscatorij, qui fiebant pro quæstu piscantium.
Piscatoria nauis Cæsar 2. bel. Ciuil.
Piscatoria linea. Plin. lib. 24 cap 9.
Piscatorium forum Colum. lib. 8 cap 17.
Piscatorij ludi vocantur, qui quotannis, mense Iunio trans Tyberim fieri solent à Prætore Vrbano pro piscatoribus Tyberinis, quorum quæstus non in macellum peruenit, sed ferè in aream Vulcani, quòd id genus pisciculorum viuorum datur ei deo pro animis humanis. Festus.
Piscatorium æs vetusto more appellatur, quod in monte Albano datur pro piscibus. Festus.
Instrumentum piscatorium. Martian. in l. Item pictoris. D. De fund. instruct.

Piscatrix, pen prod. Verbale fœmin. { ἁλιεύτρια. } Plin. lib. 9. cap. 42, Nec minor solertia ranæ quæ in mari piscatrix vocatur.

Piscarius, Adiect. { ἰχθυηρός } Idem quod piscatorius: vt
Hamus piscarius. Plaut. Stich. 5.
Piscaria copia, Abundantia piscium. Plaut. Casin. 10.
Piscarium forum, Vbi pisces venduntur. Plaut. Curcul. 9.

Piscarius, Substantiuum { ἰχθυοπώλης } Qui pisces vendit. Varro, Inter piscarios nemo vendebat.

Piscaria, piscariæ { ἰχθυοπωλεῖον } Locus in quo pisces venduntur. Varro, Nullus in piscaria piscis erat. Vlpian. (teste Budæo) vulgari significatione vsus est in l. Inter publ. De verb. signif. Salinarum, metallorũ, piscariarum, inquit.

Piscosus, pen. prod. { ἰχθυώδης. } vt Piscosus amnis, In quo piscari facile est. Ouid. 3. Fast.
Piscosus, aliquando dicitur Piscibus plenus. Martial. lib. 10. 37,
Illic piscoso modò vix educta profundo.
Piscosus Tagus. Martial lib. 10. epigr. 78.
Vada piscosa Ouid. 2. de Arte.

Pisculentus, Adiect. { ἰχθυόεις } Locus pisculentus, Vbi multi pisces morantur, vel in quo est facile piscari. Cato, Fluuium magnum, pulchrũ, pisculentum. Nonius.

Piscina, huius piscinæ, penult. prod. { ἰχθυοτροφεῖον, κολυμβήθρα } Lacus vel stagnum in quo viui pisces conseruantur. Varro 3. de Re rust. cap. 3, Piscinas dico eas quæ in aqua dulci aut salsa inclusos habent pisces ad villam.
In piscinis sunt muli barbati. Cic. Att. lib. 2.
Viuaria & piscinæ. Plin. lib. 9. cap. 17, de mulis, Nec in viuariis piscinísque crescunt.
Publica piscina Cic. Qu. frat. lib. 3 23.
Piscinæ publicæ hodie nomen manet, ipsa non extat. Ad quam & natatum & exercitationis alioqui causa veniebat populus. Vnde Lucilius ait, -pro obtuso ore pugil Piscinensis res est. Festus.
¶Piscinæ vocantur omnes aquæ siue frigidæ siue calidæ collectæ ad natandum: quòd homines piscibus similes natando fiunt. Cic. Latiorem piscinam voluissem, vbi iactata brachia non offenderentur. Plin. iunior epist. 6. lib. 5, ad Apollinarem, Si natare latius aut tepidius velis, in area piscina est: in proximo puteus, ex quo possis rursus abstergi, si pœniteat teporis.
Loculatæ piscinæ, Vide Loculatus in LOCVS.
¶Piscinæ pecorum. Colum. lib. 1 cap 6, Piscinas minimum duas: alteram quæ anseribus ac pecoribus seruiat: alteram in qua lupinũ, vimina, & virgas, atque alia quæ sunt vsib9 nostris apta, maceremus.
¶Piscinæ, dicuntur etiam vasa lignea ampliora ad tenendã aquã. Plin. lib. 34. c. 12, Decoquitur in aqua, & in piscinas ligneas funditur.

Piscinalis, & hoc piscinale, pen. prod. { ἰχθυοτροφικός } Quod est piscinæ, siue quod ad piscinam pertinet. Vnde apud Palladium Piscinales cellæ leguntur.

Piscinarius, piscinarij { ἰχθυοτρόφος } Qui loca piscibus referta habet, vel qui piscinis delectatur, & earum est studiosus. Vnde Cic. Lucullum & Hortensium piscinarios appellat: ad Atticum, lib. 1. 14.

PISIDIA, Pisidiæ { Πισιδία } Regio est in Asia Minori: de qua apud Cic. 1. de Diuinatione, Eadémque & Pisidiæ causa fuit, & huic nostræ Vmbriæ.

PISIDAE, pen. indiff. Pisidarum { Πισίδαι } antea Solymi vocati, à Solymo Iouis & Chalenæ filio: populus est barbarus iuxta Aspendum & Ciliciam habitans: vt ait Stephanus. Claud. 2. in Eutropium, de Phrygia,
-vtrinque propinqui
Finibus obliquis Lydi, Pisidæque feroces
Continuant Australe latus. Priscianus in Periegesi corripuit, Post hos Pisidûm pinguissima rura coluntur. Pisidûm, pro Pisidarum.
Pisidæ, Phryges, Cilices & Arabum natio auium significationibus plurimum obtemperant Cic. 1. de Diuinat.

PISISTRATVS, pen. corr. { Πεισίστρατος } Atheniensis tyrannus, clarus genere, eloquentia verò tanta, vt ea deliniti Athenienses, libertate qua nihil charius habebãt, se sponte exuerẽt, illiúsque facundiæ sanctitatem Solonis, qui numen fuerat ciuitatis, posthaberent. Regnauit annos triginta tres, quo tẽpore Seruius Tullus Romæ, vt author est Gellius. Plura de hoc, & quibus artibus tyrannidem adeptus sit, vide apud Trogum lib. 2. Meminit & huius Cic. ad Att. lib. 7.
Pisistratus alter, Larissæus historicus commemoratur à Suida.

Piso, pisis { πτίσσω } pisere, pen. corr. Id significare videtur Budæo, quod Græcis πτίσσειν, hoc est purgare, decorticare: quod pinsendo fit in ordeo & aliis frugibus. Plin lib. 18. cap. 10, Vt nisi intenti pisant, concidantur grana, ferróque frangantur. Legitur & pinsant. Varro de Re rust. Alij ficum & vuam passam quum piserunt, affundunt sapam. Legitur & hic pinserunt. Plin. lib. 18. cap. 10, Lentem torreri prius iubet: deinde cum furfuribus leuiter pisi. Vbi quidam legunt pinsi. Budæus.

Piso, pisa, { πτίσσω } pisare. Frangere, vel tundere. Varro 1. de Re rustic. cap. 63, Vt in pistrino pisetur ac torreatur. Nonius.

Pisus, pisa, pisum. Plin lib 20. cap 5. ad finem, Varro, quæ sale aut aceto pisa est arefactáque, vermiculis non infestari author est.

PISONES { Πίσωνες } appellati sunt quidam Romani nobiles, quòd optimè pisa sererent: sicut à lente Lentuli. Plinius tamen aliter lib. 18. cap 3, Cognomina, inquit, etiam prima inde, Pilumni, qui pilum pistrinis inuenerat: Pisonis, à pisendo. Sic etiam Ouid. in carmine ad Pisonem, -nam quid memorare necesse est
Vt domus à Calpo nomen Calphurnia ducat?
Claráque Pisonis tulerit cognomina prima,
Humida callosa quum pinseret hordea dextra?
Pisones, Calpurniorum è prosapia fuere, quæ à Numa rege descẽdit. Calpurnius enim Numæ filius fuit, vt ait Festus. Horatius item in Arte poetica ad Pisones,
-vos ô Pompilius sanguis. &c.
Triumphi clari Pisonum. Ouid. ad Pisonem.

Pissa { πίσσα } Latinè dicitur pix.

Pissasphaltus { πισσάσφαλτος } Pix mista bitumini, quæ in Apolloniatarum agro reperitur. Plin. lib. 35. cap. 15. Liquidum est & Apolloniaticum, quæ omnia Græci pissasphalton appellant ex argumẽto piscis & bituminis. De sulphure.

Pisselæon { πισσέλαιον } Oleum quod ex pice fit. Plin. lib. 24. cap. 5. Galen. lib. 8. de simplic. medicament. facultat. cap. 51. Vide Flos picis, in PIX.

Pissoceros, pen. prod. { πισσόκηρος } Melliginis genus ex cera & pice, siue gummi, siue resina mistum. Plin. lib. 11 cap. 7, Prima fundamenta operis comosin vocant periti, secunda pissoceron, tertia propolin.

Pistacium { πιστάκιον } Nucis genus. Plin. lib. 13. cap 5, In nucum genere pistacia nota. Vulgus pharmacopolarũ vocat *phistiacorum*. Plantam asserit Galen. lib. 8. de simplicib. medicamen. facultat. cap. 52.

Pistana, herba ex vluarum genere. Plin. lib. 21. cap. 17, Item Pistanam dicit à Græcis vocari, quam inter vluas sagittam appellamus.

Pistillum, pistilli { ὕπερος } Instrumentum quo in mortario quædam tunduntur. Plaut. Aulul. 5,
Cultrum, securim, pistillum, mortarium,
Quæ vtenda vasa, semper vicini rogant. Colum. lib. 12. capite 55,
Aut bene emundatum conicito, & pistillis conterito.
Pistillo caluior. Prouerbialis hyperbolẽ, de magnopere glabris. nam ima pistilli pars calui cranium referre videtur. Transferri potest ad insigniter egenos, ac simplices, ac dissimulandi ignaros. Ex Erasmo.

Pistillus, Idem quod pistillum. Virgil. in Moreto,
Procedebat opus, nec tam salebrosus vt ante,
Sed grauior lentos ibat pistillus in orbes.

Pistis, Latinè dicitur fides, & persuasio, πίστις.

Pistolochia { πιστολοχία } quartum Aristolochiæ genus, tenuius quã clematitis, densis radicis capillamentis (vnde & Polyrrhyzos nominatur) iunci plenioris crassitudine odorem habens, vt reliquæ Aristolochiæ species medicatum. Plin. lib. 25. cap. 8.

Pistor, pistoris, Vide PINSO, pinsis.

PISTORIVM { Πιστωρία } Italiæ ciuitas, quam Ptolemæus lib. 3. cap. 1, ponit inter Mediterraneas Tusciæ. Est enim inter Florentiam & Lucam, à qua Pistorienses dicti. Plin. lib 3. cap. 4.

Pistrilla, Pistrinum, Pistrix, Vide PINSO, pinsis.

PISTRIS, huius pistris, f. gen. { πρῆστις } Nomen nauis apud Virgilium libro 5. Æneidos,
Parte prior, partem rostro premit æmula Pistris.
Pistris { κῆτος } Sidus cæleste. Dicitur & Cetus, & Pistrix, vt paulo pòst. Germanicus in Arato,
Auster Pistris agit duo sidera, perlegit vnum, &c.

Pistrix, pistricis, f. g { κῆτος } Piscis marinus: aliàs cetus. Cic. in Arato,
Spiniferam subter caudam pistricis adhæsit.

Fera

Fera piſtrix.Cic.in Arato, -& fera piſtrix
Labitur,horribiles epulas funeſta requirens.
Neptunia piſtrix.Cic.in Arato.
¶Piſtrix,Sidus cæleſte.Cic.in Arato,
Hîc vna ſtella nectuntur,quam iacit ex ſe
Piſtrix è ſpina valida cum luce refulgens.

Piſum,piſi {πίσον} Genus leguminis notum: cuius caules ſparguntur in terram,niſi habeant adminicula. Plin.lib.18.cap.12, Piſum in apricis ſeri debet, frigorum impatientiſſimum. Ideò & in Italia & in auſteriore cælo,nonniſi verno tempore,terra facili ac ſoluta.

PITANE,pen.corr.{πιτάνη} Vrbs Æolidis in Aſia,quæ portus duos habuit. Ab hac Pitanei,& Pitanitæ nominantur. Fama eſt,apud Pitanã lateres inuentos eſſe,qui ſuper aquas innatarent, quod & de aliis locis traditum eſt.
Æolia Pitane.Ouid.7.Metam.
Pitane ſum Zenodotus indicat dici ſolitum de iis qui in extremas redacti calamitates, ab iiſdem denuò in priſtinam fœlicitatem reſtituuntur. Sic enim eueniſſe quondam Pitanæ Æoliæ ciuitati. nam hanc à Pelaſgis in ſeruitutem redactam,Erythræi in libertatem priſtinam vindicarunt. Eraſmus.

Pithecus,pitheci,pen.prod.m.gen. {πίθηκος} ſimia Latinè dicitur. A quibus inſulæ vbi earum maxima copia,Pithecinæ,ſiue Pithecuſæ dictæ ſunt. Vide PITHECVSA.

Pithecium {πιθήκιον} deformem mulierem vocat Plautus in Milit.13, -ædepol equidem
Bellula eſt. PA pithecium hæc eſt præ illa & ſpinthurnicium. Pithecium,hoc eſt ſimiolam, per diminutionem Græco verbo effinxit.

PITHECVSA,pen.prod. {πιθηκοῦσα} Inſula eſt in mari Tuſco,ſinúque Campano ſita, in cuius quodam colle oppidum fuit Pithecuſæ, numero multitudinis. Hæc inſula, Ænaria quoque dicta eſt à ſtatione nauium Æneæ, & Homero Inarime dicta: hodie Iſchia ab oppido, cui coxendicis ſimilitudo, vt Hermolaus libr 31. Plinij,cap.2.docet. Græcis verò Pithecuſa (inquit Plinius) non à ſimiarum multitudine,vt aliqui exiſtimauere,ſed à figlinis doliariorum. Hæc Plin.lib.3. cap 6.Sanè πίθος Græcis,dolium ſignificat Latinis. Ouidius tamẽ Pithecuſas vrbem,non à doliis, ſed à pithecis, id eſt ſimiis nomen habere putat,lib.14.Metam.in Gercopum fabula,quos tradit fuiſſe mutatos in ſimias.

PITHEVS,Vir quidam fuit Xerxis temporibus, omnium ſuæ ætatis ditiſſimus,qui auro ſemper inhians, aurifodinas iugiter exercebat. Is quum aliquando ex peregrinatione domum eſſet reuerſus,&cœnam parari poſtulaſſet,eius vxor auream menſam illi apponi iuſſit,in qua omnia erant ex auro fabrefacta obſonia: ac primo quidem aſpectu gauiſus eſt Pitheus: quo tandem ſatiatus, quum eſurire ſe vociferaretur, neque ſe aurum id temporis expoſcere diceret: inquit vxor, Tu nullius rei,præter hanc vnam, habendæ facultatem præbes. Hiſtoriam narrat pluribus Plutarchus. Plin.vocat Pithicũ lib.33.cap.10.

Pitheius,Adiect. {πιθήϊος} vt Regna Pitheia. Ouid.epiſt.4.

PITHO {πειθώ} Mulier flexanima illa dicendi præſes, quam Ennius Suadam,Quintilianus Perſuadendi deam. Horatius Suadelã,& Poetica mella: Cicero,Lepôrem. Plin.Colebatur & Diana cognomine Pitho Corinthi. Hæc in Plinium lib 34. cap.8 Hermolaus. Pauſan. lib.2,Templum Dianæ cognomento πειθοῦς (Pauſaniæ interpres vertit Suadelæ) Hypermneſtra dedicauit, quum in iudicio rea ob Lynceũ à parente facta,euaſiſſet. Vna eſt ex Atlantidibus Hermeſianarũ & Proclus, Pitho vnã ex Gratiis dixerunt. Sappho (vt legitur in ſcholiis in Heſiodum)Pitho ait filiam eſſe Veneris: quo loco in ἔργοις ſcribit Pandoram à Gratiis & Pitho ornari. Cicero de Clar.Orat.Pitho quam vocant Græci, cuius effector eſt orator,hanc Suadã appellauit Ennius: eius autem Cethegum medullam fuiſſe vult,vt quam deam in Pericli labris ſcripſit Eupolis ſeſſitauiſſe, huius hic medullam noſtrum oratorem fuiſſe dixerit. Et lib.3.de Orat.

PITHODEMVS,pen.prod. {πιθόδημος} Luctator egregius,cuius imaginem Dinomenes ex ære expreſſit. Plin lib.34 cap.8.

Pithœgia {πιθοιγία} inquit Proclus,feſtum veteribus erat,quo in vini participatum & ſeruos aduocabant & mercenarios. Relinebantur enim tunc primùm dolia. Proinde facta re diuina, vini communicatio omnibus patebat. Comprecabantur verò, vt Plutarchus inquit, innoxiam ſalubrémque ipſis fieri medicamenti potionem. Vndecima menſis die factitari hoc Athenis conſueuiſſe, produnt authores. Aliubi etiam ſexta eius qui Proſtaterius vocaretur,bono Dæmoni diuina re peracta, deſinente iam Zephyri flatu, qui oblædere vinum ac commouere præcipuè creditur. Ioannes Grammaticus Heſiodi interpres Pithœgia tradit celebrari ſolita menſe Ianuario. Dicitur autem à πίθος dolium & οἴγω aperio.

PITHOLEON.pen.corr.huius Pitholeontis {πιθολέων} Rhodius,Poeta triuialis & abiectus, qui quum in cõfinio vtriuſque linguæ natus eſſet,confuſo ſermone epigrammata quædã futilia conſcripſit,in quibus perquàm ridiculè Græca Latinis miſcuit, cuius meminit Horat. 1.Serm.ſatyr.10.

PITHONOS COMAE {πίθωνος κώμαι} locus eſt in Aſia in campis patentibus,vbi primo aduentus ſui tempore Ciconiæ congregantur, & eã quæ vltima aduenerit lancinant vniuerſæ,atque ita abeunt. Plinius libro 10.cap.23.

Pitiſſo.pitiſſas {ἐκ μικροῦ γεύομαι} pitiſſare,Paulatim deguſtare. Terentius Heaut.3.1, -pitiſſando modo mihi
Quid vini abſumpſit?

Pittacium,pittacij {πιττάκιον} pro modico panno accipi ſolet, qui aliquo medicamento illitus,modò præcordiis, modò capiti dolenti imponi ſolet ad mitigandum cruciatum.Celſ.lib.3.cap.10,Si capitis dolores ſunt,roſam cum aceto miſcere oportet,&in id ingerere:deinde habere duo pittacia,quæ latitudinẽ frontis,longitudinémq; æquent.

PITTACVS,pen.corr. {πιττακός} Mitylenæus, vnus è ſeptem ſapientibus tempore Crœſi regis. Fuit alter Pittacus legiſlator (vt Fauorinus & Demetrius in homonymis meminere) qui minor eſt appellatus. Ælianus autem de Varia hiſtoria, Pittacum quendã commemorat,qui de mola piſtrina Encomiũ conſcripſit, vt in paruo argumento vim dicendo oſtentaret. Idem de ſapiente dicit,eũ in templo Fortunæ ſcalam conſtituiſſe, vt eius exprimeret effectum, quum multi in vita mortales aſcendant,deſcendántque.

Pituita,pituitæ,pen.prod. {φλέγμα} tametſi quidam corripi contendant,ſed falſò: idem ſignificat (vt ait Valla in Raudenſem)quod Græcè catarrhus: hoc eſt,quilibet humor redundans,qui ex ore naribúſque fluit: vel etiam ſi non flueret, etiam ſi non redundaret. Eſt tamẽ pituita,ex quatuor corporis noſtri humoribus,is potiſſimum qui magis ſeroſus eſt,& aqueus,ac magis fluxilis: vulgus medicorum cum Græcis phlegma appellat. Cic.4.Tuſcul. Quemadmodum quũ ſanguis corruptus eſt,aut pituita redundat, aut bilis, in corpore morbi, ægrotationes naſcuntur. Vide Celſum lib 6 cap 6, de pituita craſſa, alba,molli,ſicca & arida,calida,liuida,& aliis generibus.
Lenta pituita ſtomacho fert tumultum.Horat.2. Serm.ſatyr.2.
Leues curſus pituitæ.Celſ lib 7.cap.7.
Mala pituita naſi.Catul.ad Furium,epigr.4.
Moleſta eſt pituita.Horat.1.epiſt.1.
Extenuant pituitam omnia ſalſa atque acria & arida. Celſus lib.2. capite 23.
Subſtitit pituita.Celſus lib.6.cap.6.
Suſtinere pituitam.Celſus lib 5.cap.28.
¶Pituita,per ſynæreſim,vox eſt triſyllaba,apud Perſium Satyr.2,
Somnia pituitâ qui purgatiſſima mittunt. Alij tamen legunt,
Somnia qui pituitâ purgatiſſima mittunt.
¶Pituita in arboribus.Plin.lib.17.cap.27.
Pituita,in gallinis.Colum.lib.8.

Pituitoſus,pen.prod.Adiect. {φλεγματώδης} Qui Græcè dicitur phlegmaticus. Cic.de Fato, Inter locorum naturas quantum interſit videamus,alios eſſe ſalubres,alios peſtilẽtes,in aliis pituitoſos,& quaſi redundantes,in aliis exſiccatos atque aridos.

Pituitaria,pituitariæ {σταφὶς ἀγρία} herba quæ & aſtaphiſagria dicitur, hoc eſt vua agreſtis: dicta pituitaria, quòd pituitam oris ſiccet, ſed tamen fauces lædit. Plin.lib.23.cap.1,Quidam eam pituitariam vocant. De aſtaphiſagria loquitur.

Pitylisma,tis {πιτύλισμα} genus exercitationis maximè quidem velox, ſed citra intentionem & violentiam..Galen.lib.2.de tuenda bona valet.Politianus Miſcellaneorum cap.38. Vide Cornarium in Galenum,pag.514. & 515.

Pityocampæ {πιτυοκάμπαι} vermes ſiue erucæ è pinu arbore naſcentes. Plinius lib 23 cap 2, Pinorum erucas, quas pityocampas vocant.

Pityonices.pen.prod {πιτυονίκης} dicitur qui eſt victor in ludis Græciæ,in quibus victores donabantur pinu, qui in Archemori honorẽ celebrabantur.

Pityrias {πιτυρίας} Græcis panis genus eſt,cui nihil furfuris ademptũ eſt,quem noſtri furfuraceum vertunt.Galen.lib.1.de alimen. facultatibus,cap.2.

PITYVS,Oppidum opulentiſſimum in regione Colchica,è regione Sarmatarum,qui Caucaſi montis iuga incolunt.Plin.lib.6.cap.5.

Pityuſa,genus tithymali.Plin,lib.24.cap.6.

PITYVSAE {πιτυοῦσαι} inſulæ duæ ſunt in mari Balearico à pineorum fruticum vbertate dictæ,teſte Plinio lib 3 cap.5. Ex his quę maior eſt Ptolemæo Ebuſus, quæ minor Ophiuſa,hoc eſt colubraria,appellatur. Plinius tamen vtranque Ebuſum videtur appellare:& Ophiuſam inſulam ab hiſce diuerſam facere. Eſt item Pityuſa inſula è regione Ioniæ ſita,quæ notiore nomine Chios appellatur. Plin.lib.5.cap.31. Eſt & alia eiuſdem nominis inſula in ſinu Argolico ex aduerſo Hermioni agri. Plin lib.4.cap.12.

Pius.In PIETAS.

PIVS,Metellus nominatus, quòd à Furio Tribuno patris reditum exorauit. Antoninus quoque imp.pius dictus eſt, quòd animum à belli ferocitate alienatum haberet: mallétque vnum (vt inquiebat) ciuẽ ſeruare,quàm mille hoſtes trucidare. Dion.Alexander lib.1.cap 9.

Pix,picis,f.gen. {πίσσα,πίττα} nihil aliud eſt,inquit Ruellius,quàm fluxus combuſtæ in tæda ſua reſinæ: de pinu ferè omnis, vt Theophraſtus inquit.quãquam in Syria terebinthi quoque picem ferunt, quia deſint ibi pinus. Cæterùm pix liquida coquitur ad nauium, & ad multos alios vſus. Plin.lib.14.cap.19,Italiæ pars aliqua rabulana pice: ac reſina condire muſta vulgare eſt ei, prouinciíſque finitimis. Colum lib.6.cap.32, Atque ita factis vlceribus mederi liquida pice atque oleo.
De generibus picis vide Plin.lib.16.cap.12.
Flos picis. Scribon.Largus, Picis flos, quod piſſelæon appellant. Paulo pôſt, Florem picis autem appello, quod excipitur dum ea coquitur,lana ſuperpoſita eius vapori.
Atræ picis maſſa.Virg.1.Georg.
Illyrica pice nigrior.Ouid.2.de Arte.
Cælum pice nigrius.Ouid.epiſt.17.
Inducere poſtes pice,Vide INDVO.
Lenteſcit tellus in morem picis.Virg.2.Georg.
Arbores manantes picem,Vide MANO,manas.

Piceus,Adiect. {πισσώδης} Quod eſt ex pice,ſiue nigrum, & viſcoſum, ac tenax vt pix. Martialis lib.2.41,
Et tres ſunt tibi Maximina dentes,
Sed planè piceíque,buxeíque.
Caligo picea.Virg.2.Georg.
Imber.Plin.lib.16.cap.33.
Lumen.Virg 9.Æneid.
Nimbus.Stat.1.Thebaid.
Nubes.Ouid.11.Metam.
Nubila.Sil.lib.5.
Turbo.Virg.3.Æneid.

Piceatus,penul.prod.Aliud adiect. {πισσοχειρής} Pice illitum ſignificat. Martial.lib.8.59,in furem,
Non fuit Autolyci tam piceata manus. Quia capit & aufert quicquid attingit, vt pix.

Picaria,æ:& Picariæ,arum, Picis fodinæ,quales populus Rom.in reditu habuit,l.17: in fin.de verbor.signif.in P.Cic.in Bruto. Nam quum in sylua Scantia cædes facta esset, notique homines interfecti, insimula175retúrque familia, partim etiam liberi societatis eius, quæ picarias de P.Cornelio & L.Mummio Censorib.redemisset.

Pico,picas { πισσόω } picâre,Pice inducere,vel illinere. Plin.lib 11.cap.7, Pissoceros super eam venit picantium modo ceu dilutior. Columel. lib 12 cap.18, Cæteráque vasa ante quadragesimum vindemiæ diem picanda sunt. Paulo pòst, Et feruentissima pice infusa nouo alio rutabulo & scopula picatur.

Picatus,Particip. { πισσωθείς } Plinius lib.15.cap.17, Picata vasa fictilia. Colum.lib.11.cap.2,Dolia partim picata,partim defricata.

Picatum etiam dicitur quod picem resipit: vt Picatum vinū. Plin. lib.23.cap.1. Martial.lib 13.107.

Hæc de vitifera venisse picata Vienna

Ne dubites: misit Romulus ipse mihi.

¶Pix,genus tormenti seu cruciatus. pice enim torquebant homi num corpora. Lucretius pœnas mortalium tormentáque breui exponens,libro 3.

Verbera,carnifices,robur,pix,lamina,tedę. Plaut.in Captiuis,Act.3. scen.4,inducit Aristophanem refellentem astutam vocem serui, qui dixerat in eum: Atra bilis agitat hominem. ait enim,

At pol te,si hic sapiat senex,

Atra pix agitet apud carnificem,ac tuo capiti illuceat. Baptista Pius tunicam pice illitā intelligit,qua induebantur qui flāmis cremabantur viui ob insigne delictum. Hanc tunicam molestam dicebant: de qua vide in TVNICA.

Pixacanthum,In PYXACANTHVM.

PIXODORVS.Vnus ex filiis Hecatomni Cariæ regis, frater Artemisiæ eius quæ Mausolū construxit,de quo suo loco dictū est. Strab.lib.14.

PIXVS,Pyxuntis { πυξοῦς } Oppidum Lucaniæ à Latinis Buxentum appellatum.Plin.lib 3.cap.5.

P L

Placabilis,Placatus,Vide PLACO.

Placenta,placentæ { πλακοῦς } Libum farinaceum, quod fit ex farina siliginea,caseo & melle. Dicta quòd nobis placeat: vel quòd ea solerent deos placare. Vel dicitur à Græco πλακοῦς. Plin.lib.7.cap.53, de mortibus repentinis, Iam Manlius Torquatus Consularis quum in cœna placentam appeteret,&c.

Mellitæ placentæ Horat.1.epist.10.

Absorbere totas placentas Horat 2.Serm.satyr 8.

PLACENTIA { πλακεντία } vrbs Italiæ ad Trebiam amnem, nec procul à Pado,vt scribit Plin lib.3 cap.15.

Placentinus,pen.prod. { πλακεντῖνος } Gentile nomen. Cicero de Claris Oratoribus.

PLACENTINVS,I.C. apud Montem Pessulanum ius Ciuile satis prudenter docuit,circiter annum 1100. Sed qui illum sequuti sunt, barbarie fœdissima Romanorum ius conspurcarunt.

Placeo,places,placui,placitum, pen corr. { ἀρέσκω,ἁνδάνω,συναρέσκω,εὐδοκέω } placêre,Gratum esse. Colum lib 9.cap.7, Quoniam plerisque videtur operosum istud, qualiacunque vasa placuerint collocari.

Placet amaritudine piper.Plin.lib.12.cap.7.

Omni tibi dote placebam.Ouid.4.Trist.eleg.3.

Facie placere.Ouid epist.6.

Factis Ouid 11 Metam.

Illa placet gestu.Ouid.2.Amor.eleg.4.

Meritis Ouid.epist 6.

Moribus.Ouid.2.Amor.eleg.4.

Ratione aliqua.Claud.1.in Eutropium.

Placere & Displicere,contraria.Cic.pro Domo,Nónne fieri poterat, vt populo de Cyprio rege placeret, de exulibus Byzantinis displiceret?

Agam sic,vt ipsi authori huius disciplinæ placet.Cic.1.de Finib.

Pius iusto.Horat.3.Carm.ode 7.

Medico quid placeat videbis.Cic.Tironi,lib.16.1,

Nec carmina nobis Ipsa placent. Virg.eclog.10.

Cœpta placent.Ouid.8 Metam.

Meum mihi placebat,illi suum.Cic.Att.lib.14.

Otia semper placuerunt meæ menti.Ouid.4.Trist.eleg.7.

Rura mihi,& rigui placeant in vallibus amnes. Virgil.2.Georgic.

Sententia ista tibi placuit.Propert.lib 2.eleg.10.

¶Placet,ferè in tertiis personis,pro Videtur,cēset,est eius opinionis,& quod vulgus dicit,*melius visum est*. Cic.3.Philip.Et vt pro tantis eorum in Remp meritis honores eis habeantur, gratiæque referantur,Senatui placere. Idem Lentulo,lib 1.2, Itaque postridie placuit, vt breuiter sententias diceremus. Sic.1.de Diuinat.Vt doctissimis sapientissimísque placuit. Budæus,Placere,verbum est censentis: verbum item apponi solitum in Senatuscōsultis. Cic.6 Philip.Tumultum esse decerni, iustitium edici,saga sumi,dixi placere.

Inter nos placuit. Vlpian.in l.Si rem D.De præscrip.verb.Si quum vnum bouem haberem,& vicinus vnum, placuerit inter nos, vt per denos dies ego ei, & ille mihi bouem commodaremus, vt opus faceret,&c.

Non ita dis placuit. Ouid.4.Trist.eleg.11.

Placet de. Cic.ad Atticum,lib.13, Expecto quid istis placeat de epistola ad Cæsarem.

Plácitum est mihi,vel Plácitum est vt: hoc est, visum est. Decius Brutus Bruto & Cassio,lib.11.1,Quum in his angustiis versarer,placitum est mihi,vt postularem legationem liberam mihi.

Placuit & placitum est: sicut licuit & licitum est,dicimus,ait Seru. Sic placitum Virgil.1.Æneidos,

Consilia in melius referet,mecúmque fouebit

Romanos rerum dominos,gentémque togatam.

Sic placitum. Vbi Seruius, Placitum,vel satis,vel mihi: nam impersonale est.

¶Placere sibi,Est efferri,gloriari. Cicero 2.de Orat.Ego enim (vt quemadmodum sentio loquar) nunquam mihi minus,quàm hesterno die placui.

Cura placendi tibi est.Ouid.13.Metam.

Studiosa mulier placendi.Ouid.3.de Arte.

Placens,Particip. { ἀρέσκων } vt Vxor placens. Horat.2.Carm.ode 14.

Placitus,pen.corr.Aliud particip. { ἀρεσθείς } Quod placuit. Terent.in Prologo Hecyræ, -vbi sunt cognitæ,

Placitæ sunt. Colum.in Præfatione lib.1.Placita disciplina.

Est virtus placitis abstinuisse bonis.Ouid.epist.16.

Forma placita.Ouid.2.Fast.

Placitum,placiti,pen.corr. { δόγμα,ἀρεστόν } Decretum: quòd quæ decreta sunt, ea sic Senatui vel maioribus placuisse videntur. Plin.lib.14. cap.22, Medicorum placitis nouitate aliqua sese commendantium.

Si tibi per tutum,placitúmque negabitur ire.Ouid.1.de Arte.

¶Placitū,pro Pacto & conuento. Hermogenianus in l Incertis D. De iudiciis,Sed & siqui nummis redemptos se, & non manumissos contra placiti fidem asseuerent.

¶Placere,pro Blandiri. Tacit.de Orat.Satis multos offendit: qui si fortè hoc audirent, satis scio dicturos, me,dum iuris & philosophiæ scientiā tanquam oratori necessariam laudo, ineptiis meis placuisse.

Placiturus,pen.prod. { ἀρέσων } Similiter participium: vt Dicta haud placitura referre. Virg.11.Æneid.

Placendus,Adiect. { ἀρεστέος } Quod placere debet,& acceptū esse.Plaut. Trinum.17, -si illa tibi placet,

Placenda dos quoque est,quam dat tibi.

Placito,placitas,pen.corr.placitare,Frequentatiuum { ἀρέσκομαι } Plaut. Bacchid.21,Neque placitant mores.

Placidus, pen.corr.Adiect. { ἥσυχος,πρᾶος,ἤπιος,ἡσυχαῖος,εὐμενής,γαληνός } Mitis,sedatus: quòd illa quæ quieta sunt,omnibus placent. Donatus,Clemens, est circa rectè agentes: Placidus etiam circa delinquētes.Clemēs, animo: Placidus,vultu. Terent.Adelph. 5.4, Clemens,placidus, nulli lædere os,arridere omnibus. Plautus Merc.24,Vxor tibi placida & placata est.

Feruere,& Placidum esse,contraria. Terent.Adelph.4.1.

Dare se placidum alicui.Ouid.1.Fast.

Placidum mollémque aliquem reddere.Cic.pro Cecinna.

Placida & Inimitia,contraria.Horat.in Arte.

¶Æuum placidum degere.Lucret.lib 2.

Amnis placidus.Ouid.1.Metam.

Amor Virg 4 Æneid.

Animalia placida,quibus Fera opponuntur. Plin.lib.8.cap.53.

Arbor placida,cui Syluestris opponitur,Plin.lib.16.cap.5.

Aures.Virg 4 Æneid.

Cælum.Sil.lib 12.

Canis.Plaut.Mostel.10.

Caput.Virg.1.Æneid.

Columba.Ouid.7.Metam.

Placida & quieta tranquillitas. Cic.2.Tuscul.In participe rationis ponunt tranquillitatem,id est placidam quietámque constantiam.

Deus.Ouid 4 Trist eleg.5.

Dictis placidis miscere fortia.Ouid.4.Metam.

Dies.Ouid.11.Metam.

Dies placidus & serenus.Plin.iun.lib.6.epist.15.

Fœdus placidum.Virg.10.Æneid.

Hyems.Ouid.2.de Ponto,eleg.7.

Iter.Plin.in Paneg.

Lector.Ouid 3 de Ponto,eleg.4.

Lumen.Horat.4 Carm ode 3.

Manum dare placidam alicui.Ouid.3.Trist.eleg.1.

Mare stat.Virg.eclog 2.

Mens placida & alta. Quintil.in Proœm.lib.6.

Mente placida ferre aliquid.Ouid.13.Metam.

Mores.Colum.lib.6 cap.10.

Mors.Virg 6.Æneid.

Placida,summissa,lenis oratio.Cic.2.de Orat.

Ore placido edere aliquid.Virg.7.Æneid.Edere,loqui.

Ouis.Ouid.1.Fast.

Palus.Virg.8.Æneid.

Pax.Virg.1 Æneid.

¶Placidissima pax in animo. Cic.5.Tuscul.An delectationis & otij consumendi causa locuti sumus,sapientem ab omni concitatione animi,quam perturbationem voco, semper vacare, semper in animo eius esse placidissimam pacem?

Pectus.Virg.1.Æneid.

Portus æterna placidus quiete.Senec.Agamemn.7.1.

Quies.Plin.lib.10.cap.75.

Sedibus vt saltem placidis in morte quiescam. Virg.6. Æneid.

Senectus.Horat.in Carm.seculari.

Placida & lenis senectus.Cic.de Senect.

Somnus.Ouid.3.Fast.

Somnus placidissimus deorum.Ouid.11.Metam.

Sopor.Virg.4 Æneid.

Venti.Virg 5 Æneid.

Vitam placidam ac pacatam degere.Lucret.lib.5.

Vndis placidis natare Ouid.13 Metam.

Vrbes placidæ,Expertes tumultus bellici.Virg.7.Æneid.

Vultus.Claud.5.Paneg.

Vultu placido videre aliquem.Propert.lib.2.eleg.4.

¶Nihil placidius aut quietius.Liu.3.ab Vrbe.

Placidè,pen corr.Aduerb. { ἡσύχως,ἠρέμα } Quietè,sine tumultu.Plaut. Bacchid.15.

Accepta est placidè oratio.Liu.2.ab Vrbe.

Accubare placidè Plaut Mostel.10.

Agere aliquid placidè & otiosé.Plaut.Pœn.7.

Amplecti placidè aliquid Virg.5.Æneid.

Aperire placidè forem.Plaut Bacchid.18.

Placidè pultare fores.Idem Menæch.4.

Currere placidè.Plaut.Rud.28.

Exquirere

Exquirere placidè. Plaut. Merc. 4.
Ferre placidè sedatéque dolorem. Cic. 2. Tuscul. Veruntamen dolorem suum nemini impertiebat: Prætoris iniurias tacitè, hospitis placidè ferendas arbitrabatur.
Ferre placidè iniuriam. Cic. 4. Verr.
Loqui placidè sedatéque. Cic. in Orat.
Sequi placidè aliquem. Plaut. Milite, 18.
Regere feruidam mentem, & placidè tractare. Sen. Medea, 7.
Viuere placidè. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.

Placiditas, pen. corr. placiditatis { ἡσυχότης } Gell. lib. 13 cap. 21, ex commentario Seruilij Claudij, Nerio dictum quasi Neirio, hoc est sine ira, & cum placiditate: vt eo nomine mitem, tranquillúmque fieri Martem precemur. Varro de Re rust. lib. 2. cap. 1, In queis primùm non sine causa putant oues assumptas, & propter vtilitatem, & propter placiditatem.

Placo, placas { ἱλάσκω, ἐξιλάσκομαι, πραΰνω, ἐκμειλίσσω } placâre, Mitem ac placidum facere, sedare, tranquilliorem facere. Terent. Heaut. 5. 4, Neque quod principium inueniam ad placandum, scio.
Pacem animis affert, & eos quasi concordia quadam placat ac lenit temperantia. Cic. 1. de Fin.
Sanare, & placare aliquos Reipub. Cic. 2. in Catil. De his qui dissimulant, qui Romæ remanêt, qui nobiscum sunt, nihil dicimus: quos quidem ego, si vllo modo fieri posset, non tam vlcisci studeo quàm sanare, & ipsos placare Reipub.
Placare, & lenire se alicui. Cic. 7. Philipp. Iam verò ipse se placabit & leniet prouinciæ Galliæ, à qua exclusus & repudiatus est.
Sibi aliquem placare. Cic. Memmio, lib. 13. 1.
¶Æquora tumida placat Iuppiter. Virg. 1. Æneid.
Est honor & tumulis animas placare paternas. Ouid. 2. Fast.
Placare & mitigare animum. Cic. 10. Philipp. Quamobrem collige te, placáque animum aliquando, & mitiga.
Animos iudicum. Cic. pro Fonteio.
Tauro niueo placatur Cyllenius. Sil. lib. 3.
Carmine di superi placantur. Horat. 2. epist. 1.
Deuotionibus deos. Cic. 3. de Nat. deor. Tu autem etiam Deciorum deuotionibus placatos deos esse censes.
Hostiis humanis placant deos Galli. Cic. pro Fonteio.
Deos thure. Horat. 1. Carm. ode 36.
Diuos placaui sanguine. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Munera (crede mihi) placant hominésque deósque. Ouidius 3. de Arte.
Ieiunia ventris voracis placare, Famem sedare. Ouid. 15. Metam.
Iram dei donis. Cic. 2. de Legib. Impius ne audeto placare donis iram deorum.
Iram deûm sacris. Ouid. 10. Metam.
Iras discordiásque nostras inter nos. Cic. de Arusp. resp.
Lares thure & horna fruge. Horat. 3. Carm. ode 23.
Numina deorum. Ouid. 1. Fast.
Obiurgatores beneuolos. Cic. 1. de Nat. deor.
Odia improborum. Cic. pro Domo sua.
Esca placauit iratum ventrem. Horat. 2. Serm. saty. 8.
Verbis supplicibus aliquem. Ouid. 4. Fast.
¶Non est placandi spes mihi nulla dei. Ouid. 5. Trist. eleg. 9.
Ira placanda iudicis. Tibull. lib. 4. ad Messalam.
¶Placare, pro Gratias agere. Horat. lib. 1. Carm. ode 36,
Et thure & fidibus iuuat
Placare, & vituli sanguine debito
Custodes Numidæ deos:
Qui nunc Hesperia sospes ab vltima, &c. Hic (ait Acron) non irata aut mitigare, aut recôciliare numina parat, sed aut grates referre, aut vota persoluere. Propitij enim dei reduxerunt Numidam sospitem. Placare (inquit Porphyr.) pro eo quod est gratiâ referre intelligendum, non vt placari irati dicuntur. Quum enim Numidam dicat sospitem rediisse, apparet eum deos propitios & antè sacrificia habuisse. Custodes autem pro conseruatoribus accipiamus. Hæc ille. Ascens. sic exponit: Placare, id est placidos, & (vt dicunt) contêtos facere: quia dum diis vouemus, non sunt placati donec vota reddiderimus. Propterea dixit debito, scilicet ex voto.

Placatus, penult. prod. { ἐξιλασθείς, ἵλεως } Participium, siue Nomen ex participio. Plin. lib. 12. cap. 18, Nec minus propitij erant mola salsa supplicantibus, imò verò (vt palàm est) placatiores.
Æquus & placatus. Qu. Cic. de Petit. Consul. Quibus propter aliquod officium necessitudinis affuturum negaris, tamen ij possunt abs te placati, æquique discedere.
Placatus & Ira incensus, contraria. Cic. Attic. lib. 6. In hac autem peregrinatione militiáve nostra sæpe incensum ira vidi sæpe placatum.
Placatum & mite. Cic. Attic. lib. 5, Nihil tam vidi mite, nihil tam placatum, quàm tum meus frater erat in sororem tuam.
Quietus & placatus. Cic. 5. Tuscul. Animi quietus & placatus status cernitur, quum perturbatio nulla est qua moueri queat.
Placatus & satiatus. Cic. pro Marcello, Vt mihi quidem videantur dij immortales, etiam si pœnas à Pop. Romano ob aliquod delictum expetiuerint, qui ciuile bellum tantum & tam luctuosum excitauerunt, vel placati iam, vel etiam satiati aliquando, omnem spem salutis, ad clementiam victoris & sapientiam contulisse.
Deus placatus. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Deos placatos pietas efficit & sanctitas. Cic. 2. Offic.
Gurges. Valer. 4. Argon.
Maria. Virg. 3 Æneid.
Mens. Lucret. lib. 5.
Ore placato annuit Ouid. 14. Metam.
Procella. Propert. lib. 1. eleg. 16.
Placatæ res & minimè turbulentæ. Cic. in Orat.
Sepulcra. Ouid. 2. Fast.
Vita. Cic. 1. de Finibus, Vt omnes bene sanos in viam placatæ, tranquillæ, quietæ, beatæ vitæ deduceret.
Placatissima quies. Cic. 1. Tuscul.

Placatè, pen. prod. Aduerb. { ἀταράχως } Intubatè. Cic. ad Torquatum, lib. 6. 1, Omnia humana placatè & humanè feramus. Idem ad Ligarium, lib. 6. 13, Sed hoc ipsum intelligimus eum quotidie remissius, & placatius ferre.

Placatio, Verbale { ἐξίλασμα } Cic. 4. Tuscul. Sed omnis eiusmodi perturbatio animi placatione abluatur.
Deorum immortalium placatio. Cic. 3. de Nat. deor.

Placabilis, & hoc placabile, pen. corr. { εὐδιάλλακτος } Quod facilè placatur. Cic. 4. Verr. Hic qui Romam venisset, satísque fœliciter anni iam aduerso tempore nauigasset, omniáque habuisset æquiora & placabiliora quàm animum Prætoris atque hospitis, rem ad amicos suos detulit.
Placabilis & Irritabilis, contraria. Cic. ad Attic. lib. 1. 12, Si ita statueris, & irritabiles animos esse optimorum sæpe hominum, & eosdem placabiles, &c.
Æquus & placabilis. Cic. in Orat. Vt eos ipsos quos contra statuas, æquos placabilésque dimittas. Legitur & placatos.
Placabilis & Inexorabilis, contraria. Author ad Herenn. lib. 4. Inimicis te placabilem, amicis inexorabilem præbes.
Quo quisque est maior, magis est placabilis iræ. Ouidius 3. Trist. eleg. 5.
Præbere se placabilem alicui. Cic. ad Attic. lib. 10.
Placabile ingenium ad preces. Liu. 4. ab Vrbe.
Ira deorum. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.
Numen solet fieri placabile. Ouid. 2. Trist.
Æqua & placabilia omnia habere. Cic. 4. Verr.
Placabilius est. Terent. Adelph. 4. 3, Quapropter teipsum purgare ipsis coram, placabilius est. Hoc est, res erit placabilior.

Placabilitas, pen. corr. placabilitatis { πραότης } Cic. 1. Offic. Nihil enim laudabilius, nihil magno & præclaro viro dignius placabilitate atque clementia.

Placamen, pen. prod. siue Placamentum { ἱλασμός } Quo quis placatur. Liu. 7. ab Vrbe, Et quum vis morbi nec humanis consiliis, nec ope diuina leuaretur, victis superstitione animis, ludi quoque scenici, noua res bellicoso populo (nam circi modo spectaculum fuerat) inter alia cælestis iræ placamina instituti dicuntur.

PLACIA, Mysiæ oppidum iuxta Cyzicum Milesiorum oppidum, vt scribit Plin. lib. 5 cap. vltimo.

PLACIADAE, Vici cuiusdam Atticæ regionis incolæ vocantur, apud quos moris erat vt qui fuisset in adulterio deprehensus, ignominiosas pœnas daret, impactis in pudendam corporis partem raphanis, qui apud illos miræ magnitudinis esse dicuntur. Quòd si raphani fortè non suissent ad manum, ilelæo vtebantur, id est ligonis ligno. Hinc Placiadæ, prouerbium, quod dici refert Plutarchus de deprehensis adulteris, & contumeliosè, sicut merentur, tractatis.

PLACIDEIANVS, seu Pacidianus, (vtrunque enim scriptum reperitur) fuit gladiator, & quidem præstantissimus, vt ex Lucilij versibus apparet, quos profert Nonius Marcellus in declaratione verbi Compono. Versus sunt hi,
Samnis spurcus homo vita illa dignus locóque,
Cum Placideiano componitur optimu' longè
Post homines natos gladiator qui fuit vnus. Eundem cômemorat Cic lib. 3 epist. ad Qu. fratrem, & pluribus aliis locis. Meminit huius & Horat. 2. Serm satyra 7,
Aut Placideiani contento poplite miror
Prælia, &c.

Placitis { πλακῖτις } Cadmi species, quæ velut fuligo quædam, aut fauilla ex fornacibus ærarij egesta, parietibus adhæret: nam propter sui grauitatem, ad testudinem euolare non potest. Dicta Placitis ab eo quod speciem referat crustæ, quam Græci πλάκα vocant. Galen. lib. 9. Simplic. & Plin. lib. 34 cap 9. & 10.

Pladarotis { πλαδαρότης } Pladarotes, sunt mollia, veluti corpora vetusta, & maximè decolora, palpebrarum parte interna nodum asperdinem habentia. Galen. in Medic.

Plados { πλάδος } est superflua, siue nimia humiditas. Hippocr. lib. 1. de morb. vulgar. n. 11. Galen. Com. 11. in lib. 1. Hippoc. de morb. vulg. Omnibus vndequaque multus Plados.

Plaga, plagæ, priore producta { πληγή } Percussio, vulnus. Terentius Eunucho, 2. 2,
-neque plagas pati Possum.
Nodi plagarum, Tubera ex plagis. Stat. 4. Thebaid. de tauro.
Dolor, crepitúsque plagarum. Cic 7. Ver. Cædebatur virgis in medio foro Messanæ ciuis Romanus, Iudices, quum interea nullus gemitus, nulla vox alia istius miseri inter dolorem crepitúsque plagarum audiebatur, nisi hæc, Ciuis Romanus sum.
Expertia plagarum corpora. Lucret. lib. 3.
Plaga ab. Cic. in Tuscul. Hæc leuior est plaga ab amico, quàm à debitore.
Ex retuso telo plaga. Celsus lib. 5. cap. 26.
¶Altæ plagæ, Profundum vulnus. Senec. OEdipo, 4. 11.
Exigua. Celsus lib. 5. cap. vlt. De phygethlo.
Luculenta, Vide LVCVLENTVS.
Lunata. Celsus lib. 7. cap. 26.
Odiosa, Vide ODIVM.
Vehementior. Cic. 2. Tuscul. Pugiles etiam quum feriunt aduersarium, in iactandis cæstibus ingemiscunt: non quòd doleant, animóve succumbât, sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venítque plaga vehementior.
¶Accipere plagam. Cic. 2. Tusc. Qui bene instituti sunt, accipere plagam malunt, quàm turpiter vitare. Et 1. de Nat. deor. Grauiorem enim plagam accipiebat, vt leuiorem repelleret.
Adhibere plagas, Vide ADHIBEO.
Consumere hostem plagis. Horat. 2. epist. 2.
Dissoluere corpora valida plaga. Lucret. lib. 3.

Domare corpora plagis. Lucret. lib. 2.

Facere grauem plagam. Cic. in Orat. Sic oratio, nec plagam grauem facit, nisi, &c.

Facta plaga. Celsus, de incisione inguinis vel scroti loquens, Plaga facta deorsum versus subest.

Ferre plagam. Virg. 10. Æneid.

Fieri meliorem plagis Phrygem. Cic. pro Flacco, Vtrum igitur nostrum est, an vestrum hoc vetus prouerbium, Phrygem plagis fieri solere meliorem?

Hiat plaga Columel. lib. 4. cap. 29, Ne quum scalpro factum fuerit iter surculo, plus iusto plaga hiet.

Imponere plagam insanabilem alicui. Cic. pro Sextio.

Infligere plagam mortiferam alicui. Cic. in Vat. in Si ad cętera vulnera quibus putasti Rempub. deleri, hanc quoque mortiferam plagam inflixisses.

Inijcere plagam. Cic pro Murena, Illa plaga est iniecta petitioni tuæ maxima.

Efflantes plagas internectere. Stat. 8. Thebaid.

Leuare plagam, Vide LEVIS.

Obducere plagam limo, Vide OBDVCO.

Perferre plagas. Cic. Pæto, lib. 9. 16, Gladiatores, aut perditi homines, aut barbari quas plagas perferunt?

Peremptus plagis vitulus. Virg. 4. Georg.

Corpus plagis præbere. Ouid. de Nuce.

Plaga sedere dicitur, apud Ouidium 3. Metam.

Externis succumbunt omnia plagis. Lucret. lib. 2.

Suere plagam. Cels. lib. 5. cap. 26.

¶Plaga, Incisio arboris. Plinius lib. 12. cap. 25, Succus è plaga manat.

¶Plagæ, priore cor. Retia dicuntur rariora, ad capiēdas feras: quòd plagis, id est foraminibus plena sint. Cic. 3. Offic. Súntne igitur insidiæ, tendere plagas, etiam si excitaturus non sis nec agitaturus? Virg. 4. Æneidos,

Retia rara, plagæ, & lato venabula ferro. Seruius in hūc locum scribit, Plagas propriè illos funes dici, quibus retia tendūtur circa imam & summam partem.

Aucupes, & plagæ. Vlpian. in l. Quæsitum. §. Si in agro. D. de fund. instruct.

Densæ plagæ. Horatius 3. Carm. ode 5.

Dispositæ. Seneca Thyeste, 6.

Nodosæ. Ouid 6. Fast.

Raræ. Senec. Hippol. 1.

¶Plagis nexilibus ambire syluas Ouid. 2. Metam.

Cadere in plagas. Ouid. 3. de Arte.

Sepire saltum plagis. Lucret. lib. 5.

Tendere plagas, Disponere retia. Ouid. 1. de Arte.

Trudere apros in obstantes plagas multa cane. Horat. Epod. 2.

¶Incidere in plagas, per translationem, pro Incidere in periculum. Cic. in Verrem, Si mehercules (id quod fore intelligo non posse) ex his laqueis te exueris, ac te aliqua vi, ac ratione explicatis: in illas tibi maiores plagas incidendum est, in quibus te ab eodem me, superiore ex loco confici & concídi necesse est.

Iaci in plagas amoris. Lucret. lib. 4.

Conijcere se in plagas Vide CONIICIO.

Texere plagas contra se Cic. 4. Acad. Quum plus vno verum esse non possit, iacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quàm de oculorum sensuúmque reliquorum mendaciis, & de sorite, aut pseudomeno, quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.

¶Plaga, priore similiter correpta {[illegible]} Cæli vel terræ spatium amplissimum, quod etiam tractus & clima à Græcis dicitur. Virg. 7. Æneidos,

& siquem extenta plagarum

Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui. Plin. lib. 16. cap. 2, In eadem Septentrionali plaga Hercyniæ syluæ.

Cæli plagas scrutari. Cic. 2. de Diuinat. Ex poeta.

Extra pondus & plagam motus. Cic. de Fato, Itaque tertius quidam motus oritur extra pondus & plagam, quum declinat atomus interuallo minimo: id appellat [illegible].

Mundi plaga, Id est pars. Senec. Herc. furente, 13.

¶Ætheria. Virg. 1. Æneid.

Ardens plaga, Regio ardentior Africæ. Claud. 1. in Eutrop.

Cælestes. Ouid. 12. Metam.

Diuitis arua plagæ. Valer. 1. Argon.

Feruida. Senec. Herc. OEtæo, 9. Intelligit Zonam torridam.

Lactea cæli. Stat. 1. Sylu. 2.

Marmorata plaga ingenti dorso. Stat 4. Sylu. 3. Intelligit. viam stratam marmoribus. Loquitur enim de via Domitiana.

Mitis. Silius lib 1.

Solifera plaga, Plaga Orientis. Seneca Herc. OEtæo, 2.

¶Plagæ, Tapetes, vel tapetia Græcè dicuntur, stragula Latinè. Varro de vita Pop. Romani. Chlamydes, plagæ, vasa aurea. Idem, Eburneis lectis & plagis sigillatis. Nonius.

¶Plagæ, plagarum, Grāde linteum, tegmen, seu velamen, quale est quod nobiliores viduæ nostrates gestant. Plagulæ, diminutiuum, velamē planctus ex lino aut canabo. Vlpian. l. 23. §. 2. de auro & argen. leg. plagulas inter muliebres vestes recenset.

Plagula, plagulæ, pen. corr. Diminutiuum, Stragulum. Plin. lib. 13. cap. 12, docens quomodo fiant chartæ, Premitur deinde prelis, & siccantur in sole plagulæ, atque inter se iungūtur. Ita legit Bud. Liu 9. bel. Maced Luxuriæ enim peregrinæ origo ab exercitu Asiatico inuecta in vrbem est. Ii primum lectos æratos, vestem stragulam pretiosam, plagulas, & alia textilia, & quæ tum magnificæ supellectilis habebantur, monopodia & abacos, Romam aduexerunt. Turnebus in hunc locum, Plagulæ, inquit, sunt vela & textilia, quibus lecticæ & lecti intendebantur aut inuoluebantur: vt apud Tranquillum in Tit. Lectica dimotis plagulis. Nonius plagas interpretatur grandia lintea, & toral, & lecticariam sindonem, vnde per diminutionem plagulæ, inquit, dicuntur. Hæc ille.

Plagiarius {[illegible]} Qui liberum emit, vel vendit. Item qui seruo aut seruæ persuadet, vt à domino dominâve fugiat: vel eum eámve inuito vel nesciente domino celat, vinctum habet, emit vel vendit. Dictus plagiarius, quòd lege Fabia plagis damnatus esset. Lex ipsa, Plagiaria {[illegible]} crimen, Plagium vocatur. Martial. lib. 1. 48. Plagiarium vocat furē librorum suorum. Callistratus in l. Non statim. D. Ad legē Fab. de Plagiariis, Seruos alienos qui sollicitauerit, aut interceperit, crimine plagij quod illi intenditur, teneatur nécne, facit quæstionem. Cic. Q. fratri, lib. 1. 2.

Plagosus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Plagis plenus. vt Plagosa crura, apud Apuleium. lib. 8 Et Dorsum plagosum, apud eundem lib. 9. Ab Horatio plagosus dicitur Orbilius grammaticus, qui sæpe plagas inferret, 2. epist. 1,

Non equidem insector, delendáque carmina Liui
Esse reor, memini quæ plagosum mihi paruo
Orbilium dictare. Hinc est illud Domitij Marsi,
Siquos Orbilius ferula scuticáque cecîdit. Vide libellum Suetonij de Claris grammaticis.

Plagiger {[illegible]} Ad ferendas plagas quasi natus. Plaut. in Pseudolo, Plagigera genera hominum.

Plagíalon, Tibiæ genus ex loto. fuerunt enim tibiarum multæ species: Elymos, ex buxo & lauro: Calami, ex auena, aut hordeo apud Gallos: Et veræ tibiæ, quæ ex auium maiorum aut mortuorum tibiis, vnde & nomen habuerunt, fiebant. Alexand. lib. 4. cap. 17. Nos ferè eo verbo vtimur, *flageolet*.

Plagusia, Genus piscis. Plaut. Rudente, 8,

Ostreas, balanos captamus, conchas, marinam vrticam,
Musculos, plagusias, striatas, &c. Turnebus plagusias conchas esse putat, eas hoc nomine venire dicens, quæ crustam tegumenti latam patulámque habent, quasi [illegible] dicantur. Nam à [illegible] deducitur, quo nomine quum sit mons Ciliciæ, idem tamen etiam mons Placusius vocatur. Hæc ille.

PLANARIA, Vna ex fortunatis insulis, à planitie dicta. Plinius lib. 6. cap. 32.

Planarius a, um. Planaria interpellatio magistratus, quæ de plano fit, seu in plano non pro tribunali. Constantinus in l. 4. C. de Dilation. Et cognitio causæ, non interpellatione planaria: sed considente magis iudice colligatur.

PLANASIA {[illegible]} insula est in mari Tyrrheno, non longè ab Ilua, vt author est Ptolemæus lib. 3. cap. 1. & Plin. lib. 3. cap. 6.

Planca, plancæ {[illegible]} Tabula plana, à planitie ita appellata. Plin. lib. 8. cap. 43, Nec pontes asini transeant, per raritatem plancarum translucentibus fluuiis. Legitur &, Per raritatem eorum, &c.

Plancianus. a, um, ex nomine proprio, (quod sæpe fit) attributum confictum. Plaucianum S.C. de liberis agnoscendis. l. j. §. Eleganter. de lib. agnoscend. in P.

Planctus Vide PLANGO.

Plancus, planci {[illegible]} inquit Festus, qui supra modum planis pedibus est, qui pedes imos graciles habet, planósque æqualiter, quasi tabellas quæ plancæ vocantur. Plin. lib. 11. cap. 45, Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Nanque & hinc cognomina inuēta Planci, Plauti, &c.

PLANCVS {[illegible]} dictus est Romanus quidam, cuius extant epistolæ luculenter scriptæ. Qui (teste Eusebio) quum Galliam comatam regeret. Lugdunum condidit: quæ ciuitas Senecæ temporibus deflagrauit incendio.

Plancus, est aquila tertij generis, quam nōnulli Morphnon, Homerus Percnon, aliqui Anatariā appellant: huic vita circa lacus, secunda magnitudine & vi. Plin. lib. 10. cap. 3.

Plane, Vide PLANVS.

Planeta, planetæ, pen. prod. m. g. [illegible], id est, ab errore. [illegible], id est erraticus & vagus. Latini ab incessu vocant errantia, & erraticas stellas. Nigidius errones appellat. Vnde Virg. 3. Georg. de Mercurio,

Quos ignis cæli Cyllenius erret in orbes. Sunt autem septem planetæ, Saturnus, Iupiter, Mars, Sol, Venus, Mercurius, Luna.

Plango, plangis, planxi, planctū {[illegible]} plángere, Tundere, vel percutere. Ouid 2. Metamorphoseos,

Plangere nuda meis conabar pectora palmis. Lucilius,
plangunt littora fluctus.

Lacertos suos planxit. Ouid. 9. Metam.

Pectora plangere manu. Ouid. 3. Amorum, eleg. 5.

Humum pectore plangere, Percutere. Ouid. 1. Fast.

Venti plangunt pestem per auras. Lucret. lib. 6.

Fluctus plangentes saxa. Lucret. lib. 3.

¶Plangere {[illegible]} Plorare & deflere: quia in ipso luctu pectora plangere solemus.

Carmine plangere aliquem. Stat. 5. Sylu. 3.

Plangunt sua damna coloni. Stat. 12. Thebaid.

Magno planxit diuortia luctu. Claud. 1. in Eutropium.

Funera alicuius plangere. Stat. 12. Thebaid.

¶Plangunt littora. Virg. 1. Georg.

Planctus, huius planctus {[illegible]} Percussio. Lucan. lib. 2,

Exigit ad sæuos famularum brachia planctus.

¶Planctus, Lamentatio & luctus.

Peruigil planctus. Valer 3. Argon.

Sæuo planctu concutere pectora. Stat. Syluar. lib. 5. Sylu. 1,

Parce precor lacrymis, sæuo nec concute planctu
Pectora, nec crucia fugientem coniugis vmbram.

Tristes planctus. Claud 2. in Eutrop.

Dare planctus. Seneca Troade, 1.

Ingentes iterasti pectore planctus. Stat 3. Sylu. 5.

Fœmineo cum planctu mistus clamor Senec. Octau. 6.

Mollem planctum pepulere brachia. Stat. 6. Thebaid.

Ponere

Ponere planctus, Linquere mœrorem. Seneca Herc. OEtæo, 16.
Tympana reddunt planctum. Claud. 3. de Raptu Proserp.
Immensus planctus resonat per vrbes. Seneca Herc. OEtæo, 12.
Vno planctu sonant tria regna. Seneca Herc. furente, 12.
Vallantur planctibus aræ. Stat. 10. Theb.

Plangor, plangoris, Verbale {κόπος} Percussio. Catul. Argon. 59.
Procedunt, leuitérque sonant plangore cachinni.
Præcipiti plangore tonant. Valer. 3. Argon.
Sonitus plangoris. Ouid. 3. Metam.
¶Plangor {οἰμωγμὸς} pro Planctu & vociferatione. Cic. 2. Philip.
Tum diadema imponebas cum plangore populi.
Plangor & lamentatio. Cic. in Orat. Vt alia in causa excitato reo nobili, sublato etiam filio paruo, plangore & lamentatione compleremus forum.
Sonus plangoris. Ouid. 14. Metam.
Clarus plangor. Ouid. 4. Metam.
Dare plangorem. Ouid. 4. Metam.
Consonus plangor exit in auras. Ouid. 13. Metam.
Magnis plangoribus æther resonat. Virgil. 4. Æneid.
Domus plangore sonat. Ouid. ad Liuiam.
Fœmineis plangoribus ædes vlulant. Virgil. 2. Æneid.

Planipes, Planities, Planitudo, Vide PLANVS.

Planta, plantæ {πτέρνα} Tota pars inferior pedum, digitíque & vngues. Plin. lib. 7. cap. 2. Eudoxus in Meridianis Indiæ viris plantas esse cubitales: fœminis adeò paruas, vt struthopodes appellentur. Lactantius de Opif. Dei. cap. 13. Plantæ quoniam totius operis fundamenta sunt, mirificus eas artifex non rotunda specie, ne homo stare non posset, aut aliis ad standum pedibus indigeret, sicut quadrupedes: sed porrectiores longioréſque formauit, vt stabile corpus efficerent planicie sua. vnde illis inditum nomen est.
Alatæ plantæ. Virgil. 4. Æneid. De Mercurio.
Ancipiti figens vestigia planta. Iuuenal. Satyr. 14.
Auersæ plantæ, Vide AVERTO.
Ferratæ. Claud. 3. de Raptu Proserp.
Læua. Cic. in Arato.
Niueæ. Claud. de Nupt. Honorij.
Pernices. Virgil. 11. Æneid.
Timidæ. Ouid. 6. Metam.
Tremulis insistere. Iuuenal. Satyr. 6.
Velocis gloria. Iuuenal. Satyr. 13.
Volucer. Silius lib. 13.
¶Contingere sidera plantis. Propert. lib. 1. eleg. 8.
Celeres plantas tingere æquore. Virgil. 8. Æneid. Id est mergere.
Ægra planta euadere lubrica. Silius lib. 7.
¶Planta {φυτὸν, μόσχευμα} de arboribus dicitur ea, quæ transferendi gratia, vel de arboribus rapta, vt ait Seruius, vel ex seminibus est orta: & de herbis quoque dicitur. Virgil. 2. Georgicorum,
Hic plantas tenero abscindens de corpore matrum
Deposuit sulcis. Plin. lib. 17. cap. 15. Satiuæ plantæ syluestrium radicibus inseruntur natura ficcioribus.
Feraces. Virg. 2. Georg.
Teneræ. Virgil. 10. eclog.
Summas plantas defringere ex arbore. Virgil. 6. Georg.
Deponere sulcis plantas. Virgil. 2. Georg.
Euellere plantam cœno. Horat. 2. Serm. satyr. 7.

Plantæ, semina olerum, quòd plana sunt, & appellantur etiam ex simili plantæ nostrorum pedum. Paulus.

Plantarium, plantarij {φυτώριον} Ipsa planta in terra nata, quæ cum radicibus transfertur de vno loco ad alium: vt ait Seruius. Virgil. 2. Georgicorum,
Syluarúmque aliæ pressos propaginis arcus
Expectant, & viua sua plantaria terra.
Plantaria, pro pilis. Persius Satyr. 4.
Quinque palæstritæ licet hæc plantaria vellãt, &c. Hoc est, extirpẽt & eradicẽt hos pilos, qui tanquã plantæ ex terra, sic ex cute pullulãt.
¶Plantarium, Plantarum locus. Plin. lib. 17. Quædam in plantario insita eodem die transferũtur. Idem lib. 13. cap. 4. Ergo plantaria instruunt. Dicitur & Seminarium, teste Budæo.

Plantarius, Adiectiuum {φυτώριος} Colum. lib. 5. cap. 9. Antequã plantarias arbusculas effodias solo, rubrica notato partem eius, quæ Meridiem spectat. Nunc verò ex emendatis codicibus sic legitur, Antè quàm explantes arbusculam, rubrica notato, &c.

Plantaris, & hoc plantare, penult. prod. {πελματικὸς} Quod est plantæ pedis, siue quod pertinet ad plantam pedis. Stat. lib. 1. Theb.
Summa pedum properè plantaribus illigat alis. De Mercurio.

Plantiger, penult. corr. Adiectiuum {φυτοφόρος} Plantas gerens: vt Plantigeræ arbores. Quæ ex se pullulando plantas emittunt. Plin. lib. 13. cap. 8. Siliqua plantigera est in imis partibus.

Planto, plantas {φυτεύω} plantare. Plin. lib. 17. cap. 10. Hoc modo plantantur punicæ.

Plantatio, verbale {φυτεία} Plin. lib. 21. cap. 4. Vnde accolæ transferentes conferunt, ipsáque plantatione proficiunt.

Plantago, penult. prod. plantaginis, fœm. gen. {ἀρνόγλωσσον} Plin. lib. 25. cap. 8. Celebrauit & Themison medicus vulgarem herbam plantaginem, tanquam inuentor, volumine de ea edito. Duo eius genera. Minor angustioribus foliis & nigrioribus linguæ pecorum simillimis, caule anguloso, in terram inclinato, in pratis nascens: altera maior, foliis laterum modo inclusa: quę quia septena sunt, quidam eam Heptapleuron vocauere. Huius & caulis cubitalis est, & napi similis. Nascitur in humidis multo efficacior. Vis mira in siccando, densandóque corpore, cauterij vicem obtinens.

Planus, plani, priore correpta {πλάνος} Aul. Gellius lib. 16. cap. 7. commemorat inter verba inusitata, quibus vsus sit Mimus Laberius, atque significare sycophantam. Budæus. Impostores à Græcis etiam plani dicuntur, sed certi cuiusdam generis impostores, insigni versutia præditi: quo vocabulo potius quàm Latino Cic. pro Cluentio vsus est, Hic ille planus (inquit) improbissimus, quæstu iudiciario pastus &c. Horat. lib. 1. epist. 18.
Nec semel irrisus triuiis attollere curat
Fracto crure planum, &c. Planus (vt in hunc locum inquit Acron) nomẽ est hominis, qui solebat multos sic fallere, in quorum vehicula voluisset tolli, vt fingeret se crus fregisse: qui quum postea verè genu fregisset, & idem rogasset, non est ei creditum. Eustathius Homeri interpres in Odyss. sic inquit (interprete Budæo) Planus est qui artem quandam profitetur imponẽdi etiam spectantibus, quales fuerunt Ciphislodorus & Pantaleon, & Matreas apud Alexandriã. Huiusmodi autem impostores in deliciis olim regum fuisse, ex Plinij verbis conijcere licet, lib. 35. cap. 10. Non fuerat (inquit) Apelli gratia in comitatu Alexandri cũ Ptolemæo, quo regnante Alexandriam vi tempestatis expulsus, subornato fraude æmulorum plano regio inuitatus, ad regis cœnam venit: indignantíque Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, vt diceret à quo eorum inuitatus esset, arrepto carbone extincto è foculo, imaginem in pariete delineauit, agnoscente vultum plani rege exinchoato protinus. Budæus.

Planus, plana, planum, priore producta {ἐπίπεδος, ἰσόπεδος, ὁμαλὸς, λεῖος} Cuius figura æqualis est. Cic. de Vniuersitate, Quòd si vniuersitatis corpus planum & æquabile explicaretur, neque in eo quicquam esset requisitum. Martial. lib. 1. 170.
Et planus modico tumore vertex.
Ager planus Id est incultus. Varro de Ling. Lat. lib. 4. Quod primùm ex agro plano fructus capiebant, campus dictus.
Ex solidis globus, ex planis circulus aut orbis. Cic. 2. de Nat. deor. Quum duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis.
Planior aditus: Hoc est facilior & patentior. Liuius 4. bel. Maced.
Area planissima campi. Ouid. 10. Metam.
Campi plani æquora. Lucret. lib. 3.
Planus & æquus locus. Cic. pro Cæcin. Sed ne æquo quidem & plano loco.
Spatia plana. Horat. 1. epist. 7.
Via plana. Ouid. 3. Fastor.
¶Cadere in plano. Ouid. 3. Trist. eleg. 4.
In planum rota versari dicitur à Vitruuio lib. 10. vt differat ab ea quæ in cultrum versatur. Ea autem rota in planum versatur, cuius axis perpendiculariter situs est: in cultrum verò versatur ea, cuius axis in porrectum collocatus est. Budæus.
Ad planum, Vide AD.
Ad planum reducere cicatrices, Vide AD.
Decurrunt in plana arbores, Vide DECVRRO.
Deducti in planum. Varro lib. de Ling. Lat. 4.
De, vel è plano. Paul. de Quæst. in l. Vnius, in fine, Custodiæ non solùm pro Tribunali, sed & de plano audiri possunt, atque damnari. Suet. in Tiberio, Iudicéſque aut è plano, aut è Quæstoris Tribunali admonebat. Id est è solo in quo populus stabat. Papinian. in l. Miles. § Quidam. D. ad Legem Iul. de Adulteriis, De plano quoque libellus dari potest. Id est iudice non sedente, & diebus feriatis. Budæus.
De plano promittere. Lucret. lib. 1.
Hoc tibi de plano possum promittere Memmi. Id est quasi ex æquo loco, non è superiore, vt qui concionantur. vel de plano. Id est liquidò, & sine dubio, & non multa opera insumpta, magnáve cura adhibita. Ducta translatio est à prætoribus, qui lites & controuersias faciles de plano diiudicabant: difficiles autem atque implicatas è loco superiore, atque è tribunali. Vide Vlpianum lib. 2. D. de offic. proconſ. Lambinus.
Plani pedis ædificium dicitur à Vitruuio, ad differentiam concamerationis & hypogeii: lib. 6. cap. 10. Et plano pede ad differentiam contignationum, lib. 7. cap. 1. & 4. Budæus.
¶Planos pisces dicimus, Qui superficiem planã, non rotundam habent. Plin. lib. 9. cap. 14. Planorum piscium alterũ est genus, quod pro spina cartilaginem habet, vt raiæ, &c.
Plani dentes piscium. Plin. lib. 11. cap. 37.
Planum & æquabile corpus. Cic. de Vniuerſ.
Venter planus, Non rugosus. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.
¶Planus, pro Aperto & manifesto aliquando ponitur, quòd quæ plana sunt, nullum impedimentum habeant, quin vndecunque videri possint. Plaut. Persa, 6.
Satin' hæc tibi sunt plana & certa?
Narrationes planæ sint, breues, euidentes, credibiles, moderatæ, & cum dignitate. Cic. in Topic.
¶Planum facere {δηλοῦν, ἐμφανίζειν} Declarare: & rem difficilem aut dubiam soluere, & ante oculos verbis explanare & patefacere. Translatio à loco inæquali, qui cultu adhibito, aut opera planus fit. Cic. 2. Verr. Hoc planum factum est. Ibidem, 5. Quum planum fieret decumis contra instituta legis, consuetudinémque omnium venditis, &c.
Facere planum, atque probare aliquid. Lucret. lib. 2.
¶Præceps & lubrica via, Plana & stabilis, contraria. Cic. pro Flacco, Quem posthac tam amentem fore putatis, qui non illam viam vitæ, quam antè præcipitem & lubricam esse ducebat, huic planæ & stabili præponendam esse arbitretur?
Planam viam facere ad honores quærendos. Plaut. Trinum. 10.

Planè, planius, planissimè, Aduerbium {σαφῶς, φανερῶς} Clarè, apertè. Plaut. Trinum. 14.
Satin' ego oculis planè video? éstne ipsius, an non est?
Planè & apertè loqui. Cic. 2. de Finib. Epicurus, vt opinor, me non vult si possit planè & apertè loqui: nec de re obscura, vt physici.
Parum planè dicere aliquid. Cic. 2. de Finib. Memini verò, inquã, sed tu istuc dixti bene Latinè, parum planè.
Planè & perspicuè dicere aliquid. Cic. 3. de Finib.
Explicari mihi tuum consilium planè volo, vt penitus intelligam. Cic. Attico, lib. 8.
Intelligere planè aliquem. Cic. Gallo, lib. 7.

Planè & dilucidè loqui Cic 1.de Orat.

Planè & Latinè loqui. Cic 7 Philipp. Quem gladiatorem non ita appellaui, vt interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet, sed vt appellant ij qui planè & Latinè loquuntur.

Planius commemorare. Cic 3. Verr. Non possum illa planius commemorare, quàm ipsum Ligurem pro testimonio dicere audistis.

Planius vsurpanda. Varr. de Ling Lat. lib 7, Hæc apertius dixissem, nisi breuius eo nunc mallem, quæ infrà sunt planius vsurpanda.

Apertissimè & planissimè aliquid explicare. Cic. 4. Verr.

Scribi quàm planissimè illa res potuit. Cic. Trebatio, lib. 7. 20.

¶Planè. Certè. Terent. Heaut. 5. 1,
Sed te miror qui alia tam planè scias. Idem Phorm. 5. 2,
Vt sit qui viuat, dum aliquid aliud flagitij conficiat.
G. Planissimè. D. his nunc præmium est qui recta praua faciunt.
G. [illegible] rissimè.

¶Planè {[illegible]} Omnino, Funditus & penitus. Terent. Phorm 4. 4, ·opera tua
Ad restim mihi quidem res rediit planissimè. Cic. ad Terentiam, lib 14. 4, Vnum hoc scito, si te habebo, non mihi videbor planè periisse.

Planè & omnino. Cic. de Clar. Orat Nec verò Sulpitio, neque Cottæ dicere possumus, neque cuiquam bono oratori, rem vllam ex illis quinque partibus planè atque omnino defuisse.

Planè mane, Vide MANE, Aduerbium.

Perfectè, planéque eruditus P. Crassus. Cic. de Clar. Orat.

Penitus cognitæ, planéque perspectæ res. Cic. 1. de Orat.

Planius demonstrare. Gell. lib. 16. cap. 6.

Propemodum vel planè aliquid efficere. Cic. de Clar. Orat. Contine te in tuis perennibus studiis, & effice id quod iam propemodum vel planè potius effeceras.

Planiloquus, pen corr. Adiect. {[illegible]} Qui planè & apertè dicit quod sentit, & liberè. Plaut. Trucul. 18,
Planiloqua est: paucis vt rem ipsam attigit!

Planipes, penult. corr. planipedis, pen. corr omn. g. {[illegible]} Qui pedes planos habet. Vnde Comœdiæ siue fabulæ genus dicitur Planipedia. Diomedes scribit planipedem Græcè mimum significare: quòd actores planis pedibus, id est nudis intrarent proscenium. Donatus, Planipedia dicta ob humilitatem argumenti eius, ac vilitatem actorum, qui non cothurno, aut socco vtuntur in scena aut pulpito: sed plano pede. Vel ideo quòd non ea negotia continet quæ personarum in turribus aut in cœnaculis habitantium sunt, sed in plano & humili loco. Gellius lib 1. cap. 11, Quid enim foret ea re ineptius, si vt planipedi saltanti, ita & Graccho concionanti numeros & modos, & frequentamenta quædam varia, tibicé incineret? Quintil. lib 5 cap. 11, Vt Cassius quis istâ faciem planipedis senis torquens.

Planipes, Nihil candoris venustatísve habens. Comœdia planipes, nihil quod placeat, oblectet, commoueátve habens: sed argumento & actione humilis. Budæus.

Planities, planitiei, fœm g. {[illegible]} Loci æqualitas, siue complanatio. Cic. 1. de Diuin. Principio Assyrij. vt ab vltimis authoritatem repetam, propter planitiem, magnitudinémque regionum quas incolebant, &c. Liu. 7. ab Vrbe, Duûm millium planities castra Romana ab Hernicis dirimebat.

Æquata agri planities. Cic. 6. Verr.

Aprica. Claud. 2. in Eutrop.

Circuncisa, Vide CIRCVNCIDO.

Curuata paruo tumore. Claud 2. de raptu Proserp.

Lata & diffusa. Plin. iunior lib. 5. epist. 6. ad Apollinarem.

Panditur planities, Vide PANDO.

Vincere cursu planitiem. Claud. 6. Paneg.

Speculi planities. Lucret. lib. 4.

Planitas, pen corr. planitatis. Tacit. de Orat. Is compositionis decor, sententiarum planitas. Fortasse legendum plenitas.

Planitudo, dinis, Idem quod planities {[illegible]} Colum. lib. 4. cap 30, Perticæ cacuminum modicæ planitudinis, quæ tamen dipondiarij orbiculi crassitudinem non excedant, optimè panguntur.

Plasea siue Palasea, Omenti pars quædam, quo receptacula ventrium circunretita finiuntur. Arnobius, Vobis cauda est Plasea, siligine & sanguine delibuta.

Plasma, plasmatis, penult. corr. neut. gen. & Plasmatum, plasmati, {πλάσμα} Figmentum, figlinum opus.

Plasma, pro quodam genere potionis. à πλάσσω, fingo, compono. Persius Sat. 1, ·liquido quum plasmate guttur
Mobile colluerit. Antiqui enim nonnulli potionem ex pluribus liquidioribus rebus commistis vocem adiuuantibus faciebant.

Plasma, inquit Turnebus, aiunt Persij interpretes genus esse potionis ad vocis cõmendationẽ faciens, vt liquidior exeat. Ego verò quum Plasma pro potione nunquam legerim, putem esse quandam vocis fictionem & flectionem, quæ quòd liquida exeat, colluere guttur videatur. Huius rei fidem faciunt verba Theophrasti libro 4. de histor. planta. cap. 12. Cædi, ait, tempestiuè solitas, vsque ad Antigenidam, quum adhuc simplicius tibia vterentur, sub Arcturo mense Septembri. Plin. lib. 16 cap. 36, Cædi solebant tempestiuè vsque ad Antigenidam tibicinem, quum adhuc simplici musica vterentur, sub Arcturo. Simplicem musicam dicit, quum adhuc sine plasmate & delicata varietate canerent. Iterum Theophr. Sed postquam varietas fictióque accessit, cæsura mutata est. cædunt enim nostra ætate, mense Maio, & Iunio, quasi paulo ante solstitium, vel sub ipso solstitio: & fieri vtiles in trimatu referunt, & breui exercitatione egere, linguásque difflectu deflecti: quod his necessarium est, qui sonos fingant, & multifariam flectant. Plinius loco antè citato: Postquam varietas accessit, & cantus quoque luxuria, cædi ante solstitia cœptæ, & fieri vtiles in trimatu, apertioribus earum ligulis ad flectendos sonos. Quintil lib. 1, Lectio sit virilis, & cum suauitate quadam grauis, non tamen in canticum dissoluta, nec plasmate, vt nunc à plerisque fit, effœminata, hoc est, inclinatione & flexione non sit delicata. Itaque modorum flectiones & vocis apud Ciceronem sunt, quæ Persius & Quintil. vocant Plasmata.

Plastes, plastæ, m g. {πλάστης} Fictor, qui figlinam artem exercet, qui & figulus dicitur. Plin. lib. 35. cap. 12, Plastæ laudatissimi fuere Damophilus & Gorgasus.

Plasticus, pen. corr. Idem quod Plastes. Firmicus lib. 7. cap 25, Si enim Venus sic fuerit inuenta, faciet pictores, plasticos, aurifices.

Plastice, plastices, penult. corr. fœm gen. {πλαστική} Fictoria vel figlina ars, qua finguntur imagines ex argilla. Plin. lib. 35. cap. 12, De pictura satis supérque. Contexuisse his & plasticen conueniat, eiusdem operæ terræ fingere ex argilla similitudines. Plura toto capite.

Plastra {πλάστρα} Commemorata inter ornamenta muliebria Polluci lib. 7. cap. 22.

PLATAGE, insula inter Eubœam & Andrum, quondam Patage, nunc Amorgos appellatur Plin. lib 4. cap. 12.

Platalea, auis quæ & Platea dicitur. Vide paulo pòst in PLATEA.

Platanista, platanistæ, Piscis est in Gange Indiæ fluuio nascens, Delphino rostro & cauda similis, sed multo maior: vt qui in longitudinem XV. cubitorum excrescat. Plin. lib. 9. cap. 15.

Platanistinos {πλατανιστινός} Pomi genus aqueum, qualitatis fermè expers, itaque contemnitur, suibúsque proiicitur. πλατανίστινον vocant, quòd tenera platanorum gustum quodammodo repræsentet. Galen. de Alimentor. facultatib. lib. 2. cap. 21.

PLATANISTVS {πλατανιστοῦς} promontorium est Peloponnesi, non procul à Leprio: cuius meminit Plin. lib 4. cap. 5.

Platanus, platani, pen corr. fœm. gen aliquando quartæ, sed frequentius secundæ declinationis {πλάτανος} Arbor latè spargens ramos: à πλατὺ, latum. Nomine apud nos caret, rarior in Gallia: omnibus inuisam arboris speciem demirantibus, & nomen eius & naturam ignorantibus, alioqui peregrina est, & vmbræ duntaxat gratia expetita. Hæc Ruellius. Virg. in Culice. Aeriæ platanus. Idem. 2. Georg. Et steriles platani. Vide Plinium lib. 12. cap. 1. Cic. 1 de Orat. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hũc locum patulis est diffusa ramis, &c.

Alta. Ouid. 13. Metam.

Platanus cælebs. Horat. 2. Carm. ode 15. Dicta autem cælebs, quia non solet adhiberi ad vites sustentandas, vt vlmus, sed ad vmbram comparandam. Lambinus.

Genialis Ouid. 10. Metam. Sic vocat illam, quòd sub ea conuiuari veteribus mos esset. Vnde etiam Virgil. 4. Georgicorum,
Iámque ministrantem platanum potantibus vmbram.

Nutans. Catull. Argon. epigr 59.

Vmbrifera. Cic. 2. de Diuinat. Ex Homero.

Platanetum, plataneti, penultima prod. {πλατανών} Locus platanis consitus.

Plataninus, pen. corr. Adiectiuum {πλατάνινος} Quod ex platano est. Colum. lib. 12. cap. 16, Alij foliis vitigineis, nonnulli plataninis semiuietas vuas contegunt.

Platanon, pen. corr. platanonis, penult. prod. masc. gen. Idem quod platanetum. Plin. iunior lib. 1. epist. 3, ad Caninium, Quid πλατανὼν opacissimus.

Platea, plateæ, penult. indiff. {πλατεῖα} Via latior, feréque militaris, Prætoria, Consularísque dicitur. Terent. And. 4. 6,
In hac habitasse platea dictum est Chrysidem.

¶Platea {[illegible]} Area in quam populus conuenire solet. Lampridius in Heliogabalo, Plateas in palatio strauit Lacedæmoniis & porphireis saxis.

Concelebrare plateam hymenæo, Vide CONCELEBRO.

¶Platea {[illegible]} Auis. Plin. lib. 10. cap 40, Platea nominatur aduolans ad eas quæ se in mari mergunt, & capita illarum morsu corripiens, donec capturam extorqueat. Eadem quum deuoratis se impleuit conchis, calore ventris coctas euomit, atque ita ex iis esculenta legit, testas excernens. Cic. plataleam vocat, 2. de Natur. deorum, Legi etiam scriptum esse auem quandam, quæ platalea nominaretur, eam sibi cibum quærere aduolantem ad eas aues quæ se in mari mergerent: quæ quum emersissent, piscémque cepissent, vsque eo premere earum capita mordicus, dum captum illæ amitterent, id quod ipsa inuaderet. Eadémque hæc auis scribitur conchis se solere complere, eásque quum stomachi calore concoxerit, euomere, atque ita eligere ex iis quæ sunt esculenta.

PLATEAE, pen. prod. numero plurali {Πλαταιαί} ciuitas in Bœotia, vt ait Homerus lib. 2. Iliados, sub Citherone monte, non longè à Thebis: dicta à latitudine remorum, vt inquit Strabo lib 9. Nam Græcè πλάτη remus, πλάτος latitudo. Inde platea, quia lata. Hîc Pausanias & Aristides Mardonium Xerxis ducem & consobrinum superauere. Hinc Platæenses, populi dicti. Stat. lib. 7. Thebaidos,
Nuntiat excubiis vigiles arsisse Plateas. Eodem nomine est insula in mari Libyco quasi opposita ad Cyrenen, vt scribit Herodotus libro 4.

Platessæ, Pisces sunt lati. Ausonius,
Carrochos, lætalísque trygon, mollésque platessæ. Sic explicat Turnebus.

Platice, platices, fœm. gen. pen corr. Firmicus lib. 2. cap. 16, Nunc ad platicen, locorúmque definitionem reuertamur. Cælius lib. 19. cap. 4, Platicen appellant eruditiores, tractatum quo vniuersim ac pinguius imbuuntur rudes, informantúrque, vt mox partiliter subtexatur doctrinæ ratio. Vide PLATICE, aduerbium.

Platicus, Adiectiuum. Firmicus lib. 3. cap. 2, Et quanuis quidam putent platicam illam dispositionem esse: discentis tamen ingenium facili institutionis magisterio componit, ne quasi in tenebris constitutus mathematicus, caduca erroris confusione turbetur. Sed licet platicè definita hæc à quibusdam putentur, partiliter tamen in hoc libro multa dicuntur.

Platicus aspectus, nouo sed proprio tamen nomine appellari potest sepositus, ac remotus, quinetiam laxus, aut latus: quod Græcis πλατὺς significat. Nam in eo non ex ipsa signi parte, vt in partili, ve-

adm

rùm sepositis atque interiectis compluribus eiusdem signi partibus, se inuicem aspiciunt stellæ. vnde longiusculè à parte in similem partem sui aspectus dilatâtur: ex quo fit, vt minorum planè virium hic aspectus esse cẽseatur. Partilis aspectus, exactè fit à parte in similem partẽ, vnde nomen habet: cuius vires sunt maximæ, atque efficacissimæ. Vide Iouian. Pont lib. 10. cap. 1. De rebus cælestibus. Vtrunque aspectum facili exemplo sic demonstro, Si stella aliqua cum prima Arietis parte, orientalem angulum teneat, se ab occasu in hemisphærium inferius præcipitante altera cum prima parte Libræ, aspectus partilis erit, nimirum à parte simili in aliam partẽ similem: qui vulgò oppositus dici solet. Si verò ascendente eadem parte Arietis cum sua stella, inueniatur à 25 Libræ parte altera stella descendens, quia à prima longiusculè distat & dilatatur, nec à parte in partem radios proiicit, aspectus & re & nomine platicus esse censebitur.

Platicè, Aduerbium. Firmicus lib. 2. cap. 16, Sed interim platicè: nam paulo pòst partiliter ostendemus rationem, qua possint loca singula secretis inquisitionibus colligi. Debet enim is qui instituitur, primùm platicè institui: vt his apertioribus leuioribúsque compositus atque formatus, secretiora deinceps genituræ confidentius consequatur. Idem cap. 17. & in fine 23. vt videre poteris.

PLATINA, nomine Ioannes. Homo doctus, & antiquitatum studiosus, scripsit de vita & moribus Pontificum Romanorum, quos Papas dicunt, librum satis lepidum. Alexand. lib. 3. cap. 9.

PLATO { πλάτων } philosophus, ab humerorum latitudine dictus. Hic antea, ex aui paterni nomine, Aristocles vocabatur. Fuit egregio corporis habitu, & in palæstra se exercuit apud Aristonẽ palæstritã, à quo primũ cognominatus est Plato. Natus est Athenis eo die quo apud Delon Apollo. Athenis primũ Socrati dedit operã. Deinde dũ licuit per ætatem, in Italiam profectus est, vt Pythagoreos audiret, vbi Philolai Crotoniatæ libros de secta Pythagorea centum minis etiam in difficultate rei familiaris mercatus est, ex quibus multa in suum Timæum transtulit. In Ægyptum deinde, vt audiret Gymnosophistas, vbi libros Moseos legisse creditur. Decessit annos natus octoginta vnum, morbo, vti fertur, pediculari. Adeò autem in omni disciplinarum genere, & præsertim in philosophia excelluit, vt diuinus Plato, & philosophorum Homerus vocatus sit. De quo Cic. in libris Tuscul. quæst. Platonicæ maiestatis maximus est buccinator, adeò vt ipsum deum appellet, quem Labeo inter semideos commemorandum putauit, cui defuncto magi vti deo immolauerunt. Vide Quintil. lib. 10. cap. 1. Vita fuit cęlebs, ac castus, vt scribit Augustinus. De quo plura vide apud Plutarchum.

Platoni quum in cunis paruulo dormienti apes in labellis consedissent, responsum est singulari illum suauitate orationis fore. Cicero 1. de Diuin.

Virum vnum totius Græcię facilè doctissimum Platonem iniquitate Dionysij Siciliæ tyranni, cui se ille commiserat, in maximis periculis insidiisque esse versatum accepimus. Cicero pro Rabirio Posthumo.

Quasi deus quidam philosophorum Plato. Cic. 2. de Nat. deor.

Deus ille noster Plato. Cic. Attico, lib. 4.

Princeps ingenij & doctrinæ Plato. Cic Q. fratri, lib. 1. 1.

Exagitator omnium rhetorum. Cic. in Orat.

Longè omnium, quicunque scripserunt, aut locuti sunt, extitit & grauitate princeps Plato. Cic. in Orat.

Vberior quis in dicendo Platone? Iouem siquidem, aiunt philosophi, si Græcè loquatur, sic loqui. Cic. de Clar. Orat.

Grauissimus author & magister intelligendi & dicendi Plato. Cicero in Orat.

Diuinus author Plato. Cic. de Opt. gen. Orat.

Doctus Plato. Horat. 2. Serm. satyr. 4.

Errare se malle cum Platone, quàm cum aliis bene sentire, ait Cicero 1. Tuscul.

¶Plato alter, Atheniensis poeta priscæ Comœdiæ, tempore Aristophanis & Eupolis. Cuius fabulas Suidas & Athenæus commemorant in Dipnosophistis. Tres item alios, Diogenes Laertius commemorat: vnum Rhodium philosophum discipulum Panætij: Alium Peripateticum de Aristotelis ludo: Tertium Praxiphanis discipulum.

Platonicus, penultima correpta, Adiectiuum { πλατωνικὸς } Quod est Platonis.

Numeris Platonicis obscurius. Prouerbialis hyperbole videtur, quam vsurpat Cic. in epist. ad Attic. lib. 7. Ænigma Oppiorum ex Velia planè non intellexi. est enim numero Platonis obscurius. Id ideò dictum, quòd Plato numeris Pythagoricis obscurat suam philosophiam, ac veluti nebulas quasdã offundit, præcipuè in Timæo. Nam Pythagoras omnem ferè philosophiæ rationem ad numeros traxit. De quibus permulta Macrobius in commentariis quos edidit in Somnium Scipionis.

Platycerotes { πλατυκέρωτες } animalia sunt latis armata cornibus. Plinius lib. 11. cap. 37, Aliorum cornua natura finxit in palmas, digitósque emisit ex iis, vnde platycerotas vocant.

Platyophthalmon. Plin. lib. 33. cap. 6, In iisdem argenti metallis inuenitur, vt propriè dicamus, spumæ lapis candidæ nitentísque, non tamen translucentis, stimmi appellant, alij stibium, alij alabastrum, alij larbason. Duo eius genera, mas & fœmina: magis probant fœminam, horridior est mas, scabriórque, & minus ponderosus, minúsque radians, & arenosior. Fœmina contrà nitet, friabilis, fissurísque non globis dehiscens. Vis eius adstringere, ac refrigerare, principalis autem circa oculos. Nanque ideo etiam plerique platyophthalmon id appellauere, quoniam in calliblepharis mulierum dilatet oulos. Et fluxiones inhibet oculorum, exulcerationésque. Vulgus appellat *Antimonium*.

Platyphyllon { πλατύφυλλον } Genus tithymali, à latitudine foliorum dictum. Plin. lib. 26. cap. 8.

Plaudo, plaudis, plausi, plausum { κροτέω, ἐπικροτέω } plaúdere. Est manibus pulsare & strepitum facere: quod vel lætitiæ, vel derisionis causa fieri solet, quoties alicui pro re bene gesta congratulamur, lætitiámque ostendimus. Cic. ad Q. Frat. lib. 1. 2, Te curaturum fumo vt combureretur tota plaudente prouincia.

His in theatro plaudebatur. Cic. pro Sextio.

Pennis plausit perdix. Ouid. 8. Metam. Id est, alas concussit.

Ciconia sibi plaudit crepitante rostro. Ouid. 6. Metam.

Pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt. Virgil 6. Æneid.

Aquas plaudere natatu. Stat. 1. Sylu. 3.

Plaudere sibi, Sibi blandiri & placere, sua nimium amare. Plinius Iunior lib. 4. epist. 46.

Domi sibi plaudere. Horat. 1. Serm. satyr. 1.

¶Plaudite, Verbum addi solitum in fine Comœdiarum. Quintil. lib. 2. cap. 2. Horat. in Arte,

Si plausoris eges aulæa manentis, & vsque
Sessuri, donec cantor, Vos plaudite, dicat. Budæus.

¶Plaudere aliquem, Cum plausu laudare. Stat. 5. Sylu. 3.

¶Plaudere equum, Plausibus excitare, ait Lactant. Stat. 4. Theb.
Plaudit equos, vocat ad portas, &c.

Plaudi, Passiuè { κροτεῖσθαι } Cic. ad Atticum, Populum verò præclarum, quod propter malum vicinum ne victoria quidem plauditur. Id est plausu excipitur, propter imminens malum. Budæus. Ouidius 4. Trist. eleg. 2,

Quáque ibis manibus circum plaudère tuorum.

Plauditur, pen. corr. Impersonale { κροτεῖται } Ouid. 2. Trist.

Quúmque fefellit amans aliqua nouitate maritum,
Plauditur, & magno palma fauore datur.

Plaudens, Participiũ { κροτῶν } Ouíd. 3. Amor. eleg. 11, Plaudente populo.

Alis plaudens columba. Virgil. 5. Æneid.

Chorus plaudens. Stat. 1. Sylu. 2.

Plausus, Aliud participium { κροτηθείς } vt

Ceruicis plausæ sonitus. Hoc est, tactæ per illecebras. Virgilius 3. Georgicorum.

Alis plausis circunuolat remos agmen volucrum. Ouidius lib. 14. Metamorph. Id est cum quodam strepitu motis.

Colla plausa. Ouid. 1. de Arte.

Plausus, huius plausus, masc. gen. { κρότος } Cic. de Senectute, Quibus quum à cuncto consessu plausus esset multiplex datus. Sic ad Attic. lib. 2, Huic plausus maximi, consalutatio forensis perhonorifica.

Plausus, Sonora percussio. Plin. lib. 10 cap. 21, de gallinaceis, Diémque venientem nuntiant cantu, ipsum verò cantum plausu laterum. Hoc est, alarum concussu.

Plangor & Plausus, contraria Cic. 3. Philip.

Plausus & approbatio aliquorum. Cic Attic. lib. 14.

Populi plausus. Ouid 3. de Pont. eleg. 4.

Ambitiosus in plausus. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.

¶Æquabilis, Vide AEQVO.

Clarus, Vide CLARVS.

Lætifici. Stat. 12. Theb.

Mortuus. Cic. Attico, lib. 2, Cæsar quum venisset mortuo plausu, Curio filius est insequutus. huic ita plausum est, vt salua Republica Pompeio plaudi solebat. Mortuo plausu, id est plausu ita tenui, vix vt exaudiretur.

¶Plausus acuunt equum. Stat. 5. Sylu. 2.

Affectare plausum. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Lætos attollunt agmina plausus. Stat. 6. Theb.

Captare plausus, Vide Capto in CAPIO.

Comprobare plausu & clamore aliquid. Cic. 1. de Diuinat. Idque frequentissimo theatro, incredibili clamore & plausu comprobatum.

Consonat nemus plausu, fremitúque virûm. Virgil. 5. Æneid.

Dat plausum pennis columba Virgil. 6. Æneid.

Dare plausum in recitando. Cic. Attico, lib. 4, Quo s. c. recitato, continuò populus more hoc insulso & nouo, plausum eo nomine in recitando dedisset, habui concionem.

Dare plausum in theatro. Horat. 1. Carm. ode 20.

Excipere aliquem plausu. Virgil. 5. Æneid.

Excitatus est ex omnibus spectaculis plausus tantus, vt, &c. Cicero pro Sextio.

Impertiri plausus alicui. Cic. Attico, lib. 2, Huic plausus maximi, consalutatio forensis perhonorifica, signa præterea beneuolentiæ permulta à bonis impertiuntur.

Ingeminant plausum Tyrij. Virgil. 1. Æneid.

Moritur plausus, Vide MORIOR.

Persequi plausu effrænatos furores alicuius. Cic. de Arusp. resp.

Petere plausum. Quintil. lib. 4 cap. 1.

Quærere vel captare plausum. Cic. 2. Tuscul.

Resonant spectacula plausu. Ouid. 10. Metam.

Sonat æther plausibus. Stat. 9. Theb.

Ingenti sonuerunt omnia plausu. Virgil. 5. Æneid.

Plausibilis, & hoc plausibile, penultima correpta. Iucundum, populare, quod plausu populi excipi potest. Cicero libro 3. Tusculan. Quoniam hęc plausibilia non sunt, vt in sinu gaudeant, gloriosè loqui desinant.

Plausibile atque populare. Cicero 1. Verrin. Iudicum culpa atque dedecore etiam Censorium nomen, quod asperius antea populo videri solebat, id nunc poscitur, id iam populare atque plausibile factum est.

Lætus atque plausibilis locus. Quintil. lib. 4. cap 31.

Plausor, Verbale { κροτητής } Quintil. Assiduus plausor. Horat. 2. epist. 2. Et in Arte poet.

Plaudus, plauda, plaudum: vnde plaudi canes appellantur, quorum aures languidæ sunt, ac flaccidæ, & latius videntur patere. Festus.

Plausito, plausitas, pen. corr. { πλαυσιτίζω } Verbum fictitium à voce palumbis. Author Philomelæ,

Plausitat arborea clamans de fronde palumbes.

Plaustrum, plaustri { ἅμαξα } Currus. Vide PLOSTRVM. Plaut. Epid. 12, Perij, plaustrum perculi. Cicero 1. de Diuinat. Se interfectum,

in plaustrum à caupone esse coniectum.

Plaustrum Varro de Ling. Lat. lib. 4. Plaustrum ab eo, quod non, vt in his quæ suprà dixi, sed ex omni parte palàm est, quæ in eo vehuntur, quòd perlucent, lapides, asseres, tignum.

Plaustrum erat matronarum vehiculum, vt carpentum. Liuius 5. ab Vrbe, Honorémque matronis ob eam munificentiam habitum, vt plaustro ad sacra ludósque, carpentis festo profestóque traherentur. Vetus exemplar habet pilento, non plaustro.

Vnda hospita plaustris. Virgil. 3 Georg.
Grauia Virgil. 3 Georg.
Leuia Claud 8 Paneg.
Robusta Horat. 2. epist. 2.
Voluentia Virgil. 1. Georg.

¶Decedunt domum plaustra ex æquore. Virgil. 2. Georgic. Ex æquore, ex agro.

Trementi plaustro fertur præda. Senec. Hippol. 1.
Impellere plaustrum in terram, Vide IMPELLO.
Stridentia plaustra ceruice trahunt boues. Virgil. 3. Georg.
Vehere plaustris. Quintil. lib. 5 cap. 13.
Vehere poemata plaustris. Horat. in Arte. Id est (inquit Acrō) tam multa scribere, quæ quis possit plaustris aduehere.

¶Plaustrum, pro sidere cælesti, nempe Vrsa maiore: vt
Geminum plaustrum. Senec. OEdip 5.

De plaustro loqui. Libertas veteris comœdiæ eousque progressa est, vt non solùm ciuium primates, verumetiam deos nominatim taxaret: id quod apparet ex Aristophane, qui in Pluto Iouem, Mercurium, Æsculapium, reliquósque deos omnes contumeliosè tractat. Quoniam autem apud priscos illos huiusmodi fabulæ in plaustris agebantur à iuuenibus ore fæce collito, ne possent agnosci, qui magna licentia in obuium quenque dicteria iaciebant, inde natum adagium, De plaustro loqui: de iis qui palàm ac liberè conuiciantur. Ex Erasmo.

Plaustrarius, Qui plaustrum regit. Vlpian in l. si seruus § si cum. D ad legem Aquil. Si ex plaustro lapis ceciderit, & quid ruperit, vel fregerit, Aquiliæ actione plaustrarium teneri placet.

PLAVTIA gens plebeia Romæ fuit, ex qua C. Plautius P.F.P N. Proculus cos. cum M. Fabio, anno CCCXCV. Cassiodorus. Diodorus lib. 16, Hernicos vicit. Liuius lib 7 Mag. Eq. C. Marcio Dictat. anno CCCXCV. Idem.

Plautus, plauti, m g. Idem quod Plancus. Festus, Plauti appellantur qui sunt planis pedibus: vnde & poeta Accius, quia Vmber Sarcinas erat, à pedū planitie initio Plotus, postea Plautus est dictus. Turnebus credit è Græco per antistœchum esse deductum, à calcei genere, qui ab illis βλαύτη & βλαύτιον dicitur, quod sandalium est. Sed & à Latinis soleæ dimidiatæ, quibus vtebantur in venando, quò planius pedem ponerent, semiplotia dicebantur, quod est tanquam ἡμίπλ... In antiquo tamen lexico Plautus exponitur βλαύτης, ab aurium latitudine: & Festus scribit, Plauti appellantur canes, quorum aures languidæ sunt & flaccidæ & latius videntur patere.

PLAVTVS {Πλαῦτος} poeta Comicus, siquando à mola asinaria vacabat, cui addictus ob paupertatē erat, fabulas componebat quas venditaret. Vide Gellium lib. 3. cap. 3. Hic cæteris Comicis præfertur, sententia multorum, præsertim Varronis, qui ait, Si Musæ Latinè loquerentur, Plautino sermone loquerentur.

Plautus vrbano, ingenioso, & faceto genere iocandi refertus. Cicero 1. Offic.

Plautus P. Claudio, L. Portio Consulibus mortuus est. Cicero de Clar. Orat.

Plautinus, pen prod. Adiectiuum {πλαύτινος} vt Numeri Plautini, Versus Plautini. Horat. in Arte.

¶Plautinissimus, Superlatiuum, quo vsus est Gell. lib 3 cap 3.

PLEB. vel PLE. Plebis. PLEBS VRB. ET HONO. V. Plebs vrbana & honore vsi.

Plebs, plebis, f g. vel Plebes, plebei, pen cor. {λαὸς, πλῆθος, χυδαῖος, δῆμος} Idem quod Vulgus, hoc est vilior pars populi. Plinius lib. 10. cap. 43. Tanta plebei consternatione, vt primò pulsus ex ea regione, mox & interemptus sit. Salustius in oratione Marci ad plebem, Ne vos ad virilia illa vocem, quò Tribuni plebei modò Patricium magistratū. Ibidem, Docendúmque quas iniurias & quoties à Patribus armata plebes secesserit. Plebs ἀπὸ τοῦ πλήθους, hoc est à pluribus dicitur: quòd plures sint plebei, quàm patricij.

Plebem Capito seorsum à populo diuisit, apud Gell. lib 10. cap. 20. Institutionum quoque lib. 1. De iustit. & iure §. Plebs à populo eo differt, quo species à genere. Nam appellatione populi, vniuersi ciues significantur, connumeratis etiā patricijs & Senatoribus. Plebis autē appellatione, sine patricijs & Senatoribus, cæteri ciues significātur.

Ab infima plebe. Vide INFERVS.
Accusator de plebe. Cic. de Clar. Orat.
Plebs & infima multitudo. Cic. pro Milone.
¶Antiqua plebs Horat 2. Serm. satyr. 7.
Anxia. Stat 2 Sylu 1.
Caducæ plebis interitus. Stat. 2. Sylu. 1.
Confusa Ouid 6. Fastor.
Humilis de plebe pars. Claud. 2. in Eutrop.
Ieiuna. Lucan. lib. 3.
Immensa ac nimia. Iuuenal. Satyr. 11.
Infima. Cic. Attico, lib 4.
Ingenua. Ouid. 9. Metam.
Misera. Horat. 1. Serm. satyr. 8.
Scelesta. Horat 2. Carm. ode 3.
Scenica. Stat. 1 Sylu. 6.
Ventosa. Horat 1. epist. 20. Hoc est leuis & instabilis.

Plebs vrbana. Cic. Attico lib. 7 epist. 3, Omnem illam vrbanam ac perditam plebem. Rursus epist. 7, Plebs vrbana, tot Tribuni plebis, tam perdita iuuentus, &c. Plebs rustica (ait Paulus Manutius) laudatur, vrbana nō item: vt rusticæ tribus ingenuorum, vrbanæ libertinorum. Plebs igitur vrbana, infima videlicet, & perdita, ex vrbanis tribubus quatuor, in quas transferri ignominiæ fuit. Plin lib. 18. cap 3. Rusticæ tribus laudatissimæ eorum qui rura haberent. Vrbanæ verò, in quas transferri ignominiæ esset, desidiæ probro. Itaque quatuor solæ erant à partibus vrbis, in queis habitabant, suburrana, palatina, collina, exquilina. Pædianus in Verr. 2, Tribus vrbanæ rusticæque omnes XXXV nominantur: ex quibus aliquam necesse est, cuiuscunque ordinis fuerit, ciuis Romanus obtineat.

Agere plebem, Vide AGO.
Amplecti, Vide AMPLECTOR.
Concidere, Vide CONCIDO.
Mansuefacere, Vide MANSVETVS.
Permulcere & tractare, Vide PERMVLCEO.

¶Vos quoque plebs superûm, Fauni, Satyrique, Laresque. Ouidius in Ibin.

¶Plebs, de vno tantum, Horat. 1. epist. 1.
Si quadringentis sex septem millia desunt,
Est animus tibi, sunt mores, & lingua, fidesque
Plebs eris. Id est (inquit Acron) in duodecim ordinibus non sedebis. Hoc est plebeius eris. Quadringētis, id est censui equestri. Sex septem, id est sex septémve.

Plebecula, læ, pen. corr Dimin. {λαΐδιον} Cic. Attic. lib. 1. 11. Pers. Saty. 4. Ergo vbi commota feruet plebecula bile. Horat. 2. epist 1.

Plebiscitum, sciti, pen. prod. {ψήφισμα} Plebis statutum. Sciscere enim, statuere est. Vide Gell. lib. 5. cap. 27. Liu. lib. 3. ab Vrbe, Omniū primum, quum velut in controuersio iure esset, tenerentúrne Patres plebiscitis: legem Centuriatis comitiis tulere, vt quod tributim plebes iussisset, populum teneret: qua lege Tribunitiis rogationibus telum acerrimum datum est. Est igitur plebiscitum quod nulla autoritate Patrum constitutum est. Gell. lib 10. cap. 20. Plebiscitum est, secundum Capitonem, lex quā plebes non populus accipit. Et paulo pòst, Et plebiscita & priuilegia translato nomine leges appellauerunt. Cic. Attico, lib. 1, Per leges plebisve scita.

Plebiscitum, lex, rogatio. Cic. pro Domo.
Decreta est plebiscito à Senatu Consuli quæstio Cic 2. de Finib.
Ex plebiscito vetari facere aliquid. Author ad Herennium, lib. 1, In rem confertur, vt si quis ex testamento, quod facere iussus sit, ex plebiscito vetetur. De remotione criminis.
Minuere plebiscitis dignitatem Senatoriam. Cic. 2. de Orat.

Plebeius, Adiect. {λαϊκός, τοῦ πλήθους} Quod est plebis Liuius 6 ab Vrbe, Criminando Patres, alliciendo ad se plebeiam aurā, nō consilio ferri: &c. Correctiora exemplar alegunt, plebem, iam aura non, &c.

PLEBEII Romæ multi fiebant ex patritiis, sicuti contrà ex plebeiis patritij. id quū fiebat adoptione, nomen mutabatur, quod opinor satis constare, quum verò non adoptione, sed aliquo priuilegio aut à plebe ad patres, aut à patribus ad plebem transibant: conseruabatur nomen: quod Octauiæ gentis exemplo Suetonius ostendit: ait enim, modò patritiā, modò plebeiam fuisse, nomine conseruato & Dio lib. 42, P. Cornelium Dolabellam, qui Ciceronis gener fuit, transisse ad plebem, tradit, ex quo postea tribunus plebis factus est Dolabella: nec desiit esse Cornelius, sed desiit esse patritius, nam lib 13 Epist. Fam. Cicero P. Cornelium vocat: dicit eum qui Dolabellæ beneficio ciuitate à Cæsare, victo iam Pompeio, donatus erat. quod factum est post illud tempus, quo transisse ad plebem Dolabellam scribit Dio. video etiam in historiis tribunum plebis nominari Minutium Augurinum; factum videlicet ex patritio plebeium, nomine conseruato, nam antea Minutios omnes patritios videmus. Ex Manutij commentario in Epist. ad Q. Fratrem.

¶Plebeius, Vulgaris. Plin. lib. 13. cap. 4, Ex reliquo genere plebeiæ videntur.

¶Plebeiæ, Pudicitiæ sacellum in vico longo est. Festus.

¶Plebeus, siue plebeius, Pauper. Plaut Pœnul. 7.
Heus tu, quanquam nos videmur tibi plebei & pauperes, &c.
Amictus plebeius Propert. lib 2 eleg 26.
Domus plebeia Stat. 4. Sylu 6.
Gemmæ Plin. lib 37. cap. 12, Indicatis mobilibus gēmis etiā plebeiis.
Iura plebeia. Stat. 3. Sylu.
Olla Martial. lib. 13. 8.
Philosophi. Cic. 1. Tuscul. Licet concurrant plebei omnes philosophi (sic enim ij qui à Platone & Socrate & ab ea familia dissident, appellandi videntur) &c.
Purpura plebeia, ac penè fusca. Cic. pro Sextio, Vestitus asper nostra hac purpura plebeia, ac penè fusca.
Rogus. Ouid. in Ibin.
Senex. Seneca Thyeste. 4.
Sermo. Cic. Papyrio, lib. 9. 21, Nónne plebeio sermone agere tecum videor in epistolis? nec enim semper eodem modo.
Vestis. Lucret. lib. 2.

Plebicola, plebicolæ, penul. corr. {δημοκόλαξ} Qui plebem colit, & plebi seruit. Cicero pro Sextio, Qui (vt credo) non libidinis causa, sed vt plebicola videretur, libertinam duxit vxorem. Liuius 3. ab Vrbe, Adeóque nouum sibi ingenium induerat, vt plebicola repentè atque omnis auræ popularis captator euaderet, pro truci insectatore plebis.

Plecto, plexui, plexum, plectere, à verbo Græco πλέκω deductum videtur, quod est Implico, Necto, Texo: quanuis Sipontinus contradicat. Ouid. ad Pisonem,
Mobilitate pedum celeres super orbibus orbes
Plectis, & obliquis fugientem cursibus vrges. Hinc

Plexus {πλεχθείς} Nomen participiale: vt Coronæ plexæ. Id est vario genere florum implexæ. Lucret lib. 5,
Tum caput atque humeros plexis redimire coronis.

Plexa, Colligata significat ex Græco, cui nos etiam præpositionem adiicimus, quum dicimus perplexa. Festus.

Plecto, plectis, planè Græcum est, πλήσσω, inquit Budæus: plexi, plectum, secundum Priscianum: vel, vt alij volunt, plexui, plexum, plectere,

plectere, Punire, supplicio afficere. Terent. Phorm. 1. 4,
-tu iam lites audies, Ego plectar pendens. Cic. pro Cluent.
Vt in iudiciis & sine inuidia culpa plectatur, & sine culpa inuidia ponatur.
Iisdem de causis alios plectere, & alios ne appellare quidem. Cicero 1. Offic. Cauendum est etiam ne maior pœna quàm culpa sit, & ne iisdem de causis alij plectantur, alij ne appellentur quidem.
Plecti, Dare pœnas. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Quicquid delirant reges, plectuntur Achiui. Horat. 1. epist. 2.
Plecti capite. Cic. 3 de Legib.
Tergo plecti. Horat. 2. Serm. satyra 7.
Iure plecti. Cic. 2. Offic. Iure igitur plectimur: nisi enim multorum impunita scelera tulissemus, nunquam ad vnum tanta peruenisset licentia.

Plectrum, plectri {πλῆκτρον} Instrumentum quo citharœdi fides plectunt, id est percutiunt. Martial. lib. 14. 171.
Exornent docilem garrula plectra lyram.
Aureo plectro sonans Horat. 2. Carm. ode 13.
Degenerum. Stat. 3 Sylu. 1.
Eburnum. Tibul. lib 3. eleg. 4.
Graue. Ouid. 10. Metam.
Imbelle. Ouid. 5. Metam.
Modulans. Seneca Medea, 8.
Noua plectra mouere. Stat. 1. Sylu. 2.
Smyrnea. Silius lib. 8.
Plectra linguæ titubantia. Suet in Claudio Cæsare, cap 39.
¶Plectrum etiam quandoque dicitur calcar æneum, quod olim gallis gallinaceis addebatur, dum inter se pugnarent. Sipont.

PLEIAS, trium syllabarum, huius Pleiadis, pen. corr. {πλειάς} dicta est Maia septem stellarum splendidissima, de quibus infrà dicemus.
Madida cadens Pleias. Claud. 7. Paneg.
Imbrifera Pleias. Luc. lib. 8.
Lucida. Ouid. 1. Metam.
Vtque sub occidua iactatis Pleiade nautis. Id est quum occidunt Pleiades. Claud. de bel Getic.

Pleiades, penult. corr. {πλειάδες} Pherecydes tradit septem sorores fuisse, Lycurgi filias, ex Naxo insula. Et quia Liberum educauerunt, eas à Ioue inter sidera fuisse relatas. Harum nomina putantur Electra, Alcinoe, Celeno, Merope, Sterope, Taigeta, Maia: quarum septima (vt ait Aratus) vix cerni potest, propterea quidam existimant vocatam Electram. Sunt qui pudore occultasse se dixerint, quòd quum aliæ diis nupsissent, sola Electra nupsit mortali. Alij quòd Electra nō tulerit spectare ruinas Troiæ, manúmque ante oculos opposuerit. Vide Ouid. 4. Fastorum,
Pleiades incipient humeros releuare paternos, &c. Alij has Atlantis filias esse dixere, ex Pleione Nympha genitas, vnde sint Pleiades appellatæ. Seruius, Pleiades (inquit) signum est ante genua Tauri, quod ortu suo primæ nauigationis tempus ostendit. Vnde Græcè Pleiades dicūtur, ἀπὸ τοῦ πλεῖν. Latinè Vergiliæ, à verni temporis significatione quo oriuntur. Hæc Seruius. Vulgò *La poulsiniere*. Fit autem quandoque hæc dictio tetrasyllaba. Propertius,
Non hæc Pleiades faciunt, nec aquosus Orion. Aliquando abiicitur e, & dicimus Pliades. Stat. lib. 1. Sylu. 3,
Nec per & Ægeas Hyades, Pliadúmque niuosum
Sydus, &c.
Chorus Pleiadum Horat. 4 Carm. ode 14.
Densi latitant Pleiadum greges. Seneca Medea, 2.
Signa Pleiadum. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.
Aquosæ. Stat. 4. Theb.
Atlanteæ. Ouid. 3 Fastor.
Densæ. Valer. 5. Argon.

PLEIONE, pen. corr. {πληϊόνη} Nympha, Oceani filia, & vxor Atlantis, ex qua Pleiades suscepit. Ouid. 5. Fastor.
Nepos Atlantis & Pleiones, Mercurius. Ouid. 5. Metam.
Magnæ Pleiones nepos. Valer. 1. Argon.

PLEMMYRIUM {πλημμύριον} Fluuius est Siciliæ, quem Virgilius vndosum appellauit, verbum de verbo exprimens. Idem enim Vndosum, quod Plemmyrium. Author Seruius enarrans illud Virgilij 3. Æneidos,
Sicanio prætenta sinu iacet insula contra
Plemmyrium vndosum: nomen dixere priores Ortygiam: &c.

Plenus {ἔμπλεως, πλήρης, ἔμπλεος, πλέος, μεστός, ἀνάπλεως, περίπλεως, πλήθων, ...} Adiectiuum, quod est Vacuo cōtrarium. Plaut. Truc. 16, Integrum & plenum adorta est thesaurum.
Cadus à summo plenus. Plaut. Milite, 11.
Lacus plenus ad marginem. Plin. lib. 2. cap. 103.
Plenus & Inanis, contraria. Cic. 1. de Orat. Sed deinceps omnia, nónne plena consiliorum, inania verborum videmus?
Ieiunus & Plenus orator, contraria. Cic. 3. de Orat. Quòd siquis erit, qui ductus opinione vulgi, aut Antonium ieiuniorem, aut Crassum fuisse pleniorem putet, quàm quomodo, &c.
Plenus & Exilis, contraria. Cic. 2. de Diuin. Sed si eadem hora aliæ pecudis iecur nitidum atque plenū est, aliæ horridum & exile, quid est quod declarari possit habitu extorum & colore?
Plenum & Imminutum verbum, contraria. Cic. in Orat. Quasi verò nesciamus in hoc genere & plenum verbum rectè dici, & imminutum vsitatè.
Plenus & Enectus, contraria. Cic. de Diuin. Medici ex quibusdam rebus & aduenientes & crescentes morbos intelligunt: nonnullas etiam valetudinis significationes, vt hoc ipsum pleni enectíve simus, ex quodam genere somniorum intelligi posse dicunt.
Plenus ac refertus. Cic. 1. Acad. Sed vtrique Platonis vbertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac refertam.
Plenum, cumulatúmque, Id est copiosum. Liuius lib. 2. Decad. 5.
¶Acerra plena. Virgil. 5. Æneid.
Fluere pleno alueo. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Amator plenus. Horat. 1. epist. 11, -& fecit
In breue te cogi, quum plenus languet amator. Hoc est, satur languidè te amat.
Annus plenus, Completus. Horat. 3 Carm. ode 18.
Annis plenis nubilis filia. Virgil. 7. Æneid.
Plenum atque integrum annum habere ad Præturam gerendam. Cic. pro Milone.
Perfecta & plena argumentatio ex quinque partibus constat. Author ad Herennium, lib. 2.
Atria plena rosarum. Ouid. 2 Metam.
Auro pleno se proluit. Virgil. 1. Æneid.
Campus. Virgil. 3 Georg.
Canistri. Virgil. 3 Georg.
Graue & plenum carmen. Cic. 1. Tuscul. Mihi verò ne hæc quidem notiora quidem & illustriora carere vi diuina videntur, vt ego aut poetam graue, plenúmque carmen sine cœlesti aliquo mentis instinctu putem fundere: aut, &c.
Corpus plenum, Repletum cibo. Horat. 1. Serm. satyr. 7.
Flumina. Virgil 1. Georg.
Perpetuis plenísque gaudiis vita beata existit Cic. 5. Tuscul.
Gradu pleno ingredi. Trebonius Ciceroni, lib. 12. 16, Illum paratum vt video, & ingressum pleno gradu cohortari non intermittemus. Erasmus, Qui leuiter rem quampiam attigerunt, summo pede dicuntur ingressi: contrà qui magno studio instituerunt aliquid, pleno gradu dicuntur ingressi. Vide GRADVS.
Luna plena. Virgil. 3. Æneid. Ouid. 7. Metam.
Manu plena, pro eo quod est Ampliter, copiosè, prolixè, minimèque malignè. Translatum ab iis qui non minutim & parcè, sed plena manu largiuntur. Cic ad Attic. lib. 2, At hercule alter tuus familiaris Hortensius quàm plena manu, quàm ingenuè, quàm ornatè nostras laudes in astra sustulit? Erasmus.
Manibus plenis dare aliquid. Virgil. 7. Æneid.
Merces plenior suo officio. Ouid epist. 19.
Obsequium plenius. Quintil. in Prœm. lib. 1.
Demereri pleniori obsequio. Quintil. in Prœm. lib. 1.
Orationem Latinam legendis nostris efficies pleniorem. Cicero 1. Officiorum.
Plenus & perfectus orator. Cic. 1. de Orat.
Ore pleniore laudare. Cic. 1. Offic. Contráque in laudibus, quæ magno animo & fortiter excellentérque gesta sunt, ea nescio quomodo quasi pleniore ore laudamus.
Pectus plenum. Horat. de Arte.
Pecunia. Cic. pro Roscio Amer. Vt quoniam in alienā pecuniam tam plenam atque præclaram nullo iure inuaseris.
Plagæ. Mart. lib. 1. 51.
Pocula Virgil. 4. Georg.
Præsepia. Virgil. 3. Georg.
Sacculus plenus aranearum. Catullus. Plenus sacculus est aranearum. Homerum imitatus est, qui lib. Odyss. ω. scribit,
ἀράχνια δ' ἐν αὐτῷ
χήτει ἐνευναίων κακὸν ἐκ ἐνέχει λέχος ἔργον. Nam araneis obsidentur & opplentur, quæ inania solàque sunt, vt loculi iocosè dicuntur aranеosi, & cubilia Homerus dixit vidua & deserta. Turnebus.
Curtæ sententiæ opponitur Perfecta atque plena. Cic. 4. de Finib. Eorum omnium multa prætermittentium dum eligāt aliquid quod sequantur, quasi curta sententia. At verò illa perfecta atque plena eorum qui quum de hominis summo bono, &c.
Testimonium plenissimum. Plin. Iunior lib. 10 epist. 8.
Vber. Ouid. 15. Metam.
Velum. Virgil. 1. Æneid.
Velis plenissimis nauigare. Cic pro Domo.
Viis plenissimis portari. Cæsar 1. bel. Ciuil.
Villa plenissima Horat. 1. Serm. satyr. 5. Subauditur hominibus.
Voluptas. Cic. 1. de Finib. Diligi & charum esse iucūdum est, propterea quia tutiorem vitam, & voluptatem efficit pleniorem.
Votum. Ouid. 5. Trist. eleg. 10.
Grandiorem & pleniorem vocem subsellia desiderant. Cicero de Clar. Orat.
¶Plenus genitiuo iungitur aliquando, aliquando ablatiuo.
Ætatis plenus. Plaut. Merc. 11. Id est senex.
Plenum adhortatione. Liuius 6. bel. Punici.
Amoris plenus. Plaut. Trinum. 11.
Animi plenus. Liuius 4. ab Vrbe.
Animorum & irarum. Liuius 6. ab Vrbe.
Annis plenus, plenus honoribus. Plin. Iunior lib. 2. epist. 1.
Apparatu bellico plena vrbs. Liu. 6. bel. Pun. Carthaginem nouam interim oppugnare statuit, vrbem tum ipsam opulētam suis opibus, tum hostium omni bellico apparatu plenam.
Spongia plena aquæ. Lucret. lib 4.
Argenti cælati optimi multæque stragulæ vestis, pretiosissimorúmque mancipiorum domus plena. Cic. 4. Verr.
Artis plenum & peracutum genus orationis. Cic. de Clar. Orat.
Plenus corporis & externis bonis. Cic. 3. de Finib. Eo beatior quisque sit, quo sit corporis, aut externis bonis plenior.
Consilij plenus. Plaut. Epid. 3.
Copia plenior iusto Horat. 1. Serm. satyr. 1.
Crapulæ plenus. Liuius 9. ab Vrbe.
Dedecore plenus. Plaut. Amphit. 15.
Expectatione plenus. Cicero Attico, libro 5, Ex tuis literis plenus sum expectatione de Pompeio quidnam de nobis velit, aut ostendat.
Festinationis plena epistola. Cic. Attico, lib. 5.
Fidei plenus. Cic de Senect.
Frigoris domus plenissima. Ouid 2 Metam.
Gaudiorum plena omnia honesta sunt. Cicero lib. 5. Tuscul.

Gloriarum plenus. Plaut Milit. 3.

Ingenij plenus. Cic. pro L. Flac. Sic adolescens ingenij plenus, locupletes metu, tenues præmio, stultos errore permouit.

Inimicorum plenus. Cic. de Prouinc. Consul. Quis plenior inimicorum fuit C. Mario?

Iræ plenus. Liuius 3. ab Vrbe.

Laboris immensi plenus. Plin. lib. 6. cap. 19.

Regio plena laboris. Virgil. 1. Æneid.

Lacrymarum plenus. Liuius 10. bell. Punic.

Lætitiæ plenus. Horat. de Arte

Litium. Plaut. Menæch. 14.

Loca plena metus. Ouid. 4. Metam.

Verba plena minarum. Horat. de Arte.

Nauium plenissimus portus. Cic. pro Lege Manilia.

Negotij plenus, Valde occupatus. Cic. 1. de Nat. deor. Curiosum & plenum negotij deum? Vide NEGOTIVM.

Officij plenus. Cic. Attic. lib. 7, Quem quidem cognoui cum doctum, tum sanctum, plenum officij, studiosum etiam meæ laudis.

Persuasionis plenus. Sueton. in Tiber. Cæsare, cap. 69.

Piscium plenissimus fons Arethusa. Cic. 6. Verrina.

Præceptorum plenus. Terent. Adelph. 3. 3.

Nauis plena puellarum. Ouid. 2. de Remed. amor.

Salutis plena. Lucret. lib. 3.

Sanguinis plenus, Homicida. Plaut. Bacch. 2.

Sceleris plenum consilium. Cic. pro Rosc. Amerino.

Somni plenus. Cic. 7. Verrina, Lucebat iam ferè: procedit in medium, vini, somni, stupri plenus.

Aures plenæ sonoribus. Lucret. lib. 6.

Spei plenus. Cic. pro Cælio, Ne aut senectutem iam propè desperatam contempsisse, aut adolescétiam plenam spei maximæ, non modò nō aluisse vos, sed etiam perculisse atque afflixisse videamini.

Splendore plenum cælum. Plaut. Merc. 22.

Stultorum plena sunt omnia. Cic. ad Papyrium, lib. 9. 22.

Temeritatis plenissimus. Cic. 4. Acad. Id turpissimum esse dicas, & plenissimum temeritatis.

Amor, res timoris plena. Ouid. Epist. 1.

Noctem timoribus plenam habui. Cic. Tironi, lib. 16. 14.

Oratio plena veneni. Catul. ad Fundum, epigr. 41.

Venustatis plenior. Terent. Hecyr. 5. 4.

Quis me est fortunatior, venustatisque adeò plenior?

Vini plenus. Terent. Hecyr. 5. 3.

Vitæ plenus. Lucret. lib. 3.

Vita voluptatibus referta & plena. Cic. pro Sextio.

Voce pleniorem aut suauiorem audisse mihi videor neminem. Cicero 1. de Oratore.

¶Plenus, pro Referto, siue diuitiis onusto. Cic. 4. Verr. Prætorem verò cohortémque totam sic studiosam, vt facilè appareret nō tam illis Siciliam, quam inanem offenderant, quàm Verrem ipsum, qui plenus decesserat, prouinciam fuisse. Horat. 2. epist. 2.

Domus plena, Diues, referta opibus. Horat. 2. Carm. ode 12.

Plenior & vberior ad dicendum nemo fuit. Cic. de Clar. Orat. Noli putare quenquam Brute pleniorem & vberiorem ad dicendum fuisse. De C. Graccho.

¶Plena proprietas, Hoc est qua vsusfructus cōtinetur. Paulus in l. Si ita stipulatus. De verb. obligat. Et ibidem, Fundum pleno iure promittere, hoc est non detracto vsufructu, & pleno iure stipulatoris fundum efficere. Budæus.

¶Plenum, pro Integro & iusto. Quintil. lib. 1. cap. 2, Nec sum adeò ætatum imprudés, vt instandum teneris protinus acerbè putem, exigendámque plenam operam. Budæus.

¶In plenum dicere. Plin. lib. 13. cap. 4.

Ad plenum, Vide AD.

Ad plenum manare. Horat. 1. Carm. ode 17.

Calcare vndas à fontibus ad plenum. Id est optimè. Virgilius lib. 2. Georgicorum.

Plenè, Aduerbium {ἀπηρτισμένως, ἐντελῶς} Planè, perfectè, cumulatè. Horatius 1. epist. 11. · furnos & balnea laudat

Vt fortunatam plenè præstantia vitam.

Alere plenius. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Plenissimè dicere, Hoc est amplissimè & abundantèr. Cic. 4. de Finibus, Quum superiores, è quibus plenissimè Polemo, secundum naturam viuere, summum bonum esse dixisset.

Plenè facere. Plin. Iunior lib. 10. epist. 26.

Laudare aliquid plenius æquo. Horat. 2. epist. 2.

Plenè & cumulatè perfectum. Cic. 2. de Diuinat. Quę vt plenè, cumulatéq; perfecta, de diuinatione ingressi sumus his libris scribere.

Referre gratiam plenius. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Perfecti homines plenéque sapientes. Cic. 1. Offic.

Plenè scribere. Cic. ad Attic. lib. 3, Te oro, vt siquid erit quod perspicias quancunque in partem, quàm plenissimè ad me scribas.

Vitare plenè aliquid. Cic. Q. fratri, lib. 1. 1, Te illud admoneo, vt si hoc plenè vitare non potes, q̄ antè occupatur animus ab iracundia, quā prouidere ratio potuit, ne occuparetur, vt te antè cōpares, &c.

Plenissimè & Restrictissimè, contraria. Plin. Iunior lib. 5. ad Capitonem. Vide Restrictè in RESTRINGO.

Plenitudo, penult. prod. plenitudinis {πλήρωμα, πληροφορία, ἀδρότης, ἁδροσύνη} Plinius lib. 11. cap. 37, Homo crescit in longitudinem ad annos vsque ter septenos, tum deinde ad plenitudinem. Author ad Herenniū, lib. 4, In altero longior, aut longiores, plenior aut pleniores syllabæ erunt, vt longitudo aut plenitudo harum, multitudinem alterius assequatur & exæquet.

Plenitudo & Crassitudo, pro eodem. Colum. lib. 4. cap. 30.

Crescere ad plenitudinem, Vide CRESCO.

Plenilunium, huius plenilunij {πανσέληνος, πλησιφαής} Plin. lib. 18. cap. 32, Quum verò occidente Sole orietur Luna ex aduerso, ita vt pariter aspiciantur, tunc erit plenilunium. Colum. lib. 11. cap. 2, Sed & propriè hoc obseruabis, vt pridie quàm plenilunium sit, si minus, certè ipso plenilunio, omnem quam saturus es fabam, vno die spargas.

Pleonasmos {πλεονασμός} Est (inquit Donatus) adiectio superuacua ad plenam significationem: vt, Sic ore locuta est. Terent. Phorm. 2. 2, Otiosum ab animo. Vbi Donatus, Pleonasmos: nam addidit AB, quum sufficeret ANIMO.

Plerique, pleræque, penult. prod. pleraque, penult. corr. {πλεῖστοι} A' Plus deducitur, quod authores vsurpant aliquando pro eo quod est Plures, & maxima ex parte. Sallust. in Iugur. In diuisione orbis terræ plerique in tertia parte Africam posuere: pauci tantummodo Asiam & Europam esse, sed Africam in Europa. Cic. 1. Academ. Vt cōtra omnium sententias dies iam plerosque deduceret.

Plerique, Id est Nonnulli. Quintil. lib. 6. cap. 5, Videas plerosque ira percitos.

Ferè plerique. Vide FERE.

Plerique omnes, Particula est, teste Donato, idem significās quod Plerique, siue pleraque, hoc est Maxima ex parte. Sic autem ait, Plerique omnes, ἐν χρήσει est. nam errant qui plerique πλείονες intelligunt, aut qui subdistingunt PLERIQVE: & sic inferunt OMNES. hoc enim pro vna parte orationis dixere veteres. Idem super Hecyram Terentij, Plerique omnes. Id est Omnes. & Pleraque omnia. Id est Omnia. Teren. Andr. 1. 1,

Quod plerique omnes faciunt adolescentuli, &c.

Plerusque, pleraque, plerunque, Adiectiuum num. sing. vsurpauit Sallustius in Iugurtha, vbi scribitur, Exercitum plerunque in iisdem locis opperiri iubet. Plerunque exercitum pro magna exercitus parte dixit: sed Plerunque, in editionibus desideratur, vt intelligas emendatores librorum, vt quædam de suo nonnunquam addunt, sic & aliàs frequenter subtrahere. Ex Turnebo.

¶Plera dixisse antiquos testis est Pacuuius, quum ait,

Periere Danai, plera pars pessundata est. Festus.

Plera, pro pleraque. Cic. de Legib. lib. 3, Minores magistratus partiti Iuris plures in plera sunto.

Plerique, παρὰ τὸ πλῆρες fit, quod Plenum significat.

Plerunque, Aduerbium {ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰ πλεῖστα} Ferè semper. Terent. Andr. 1. 2,

Ipsum animum ægrotum ad deteriorē partem plerunque applicat.

¶Plerunque, pro Interdum. Vlpian. l. falsus. D. de furt. Si iactum ex naue factum alius tulerit, an furti teneatur. Quæstio in eo est, an pro derelicto habitum sit: vt etsi quidem derelinquendi animo iactauerit (quod plerunque credendum est, quum sciat periturum, &c.

Plerunque nō semper quæ eueniūt, fortuita sunt. Cic. 2. de Diuin.

Feruentior plerūque est animus fortis & magnus in homine non perfecto, nec sapiente. Cic. 1. Offic.

Frigoribus parto agricolæ plerunque fruuntur. Virgil. 1. Georg.

Manere plerunque in aliquo loco. Cic. Attico, lib. 5.

Semper aut plerunque quid futurum sit multo antè prædicunt. Cic. 1. de Diuinat.

¶Plerunque, aliquando significat Nonnunquam, sed rarissimè. Quintil. Declam. 15, Excussa sunt plerunque vitia verberibus.

¶Plerunque, omnes iam sunt intermortui. Plaut. Trinum. 3.

¶Plerunque noctis. Sallust. in Iugur. Sed vbi plerūque noctis processit: obscuro etiam tum lumine milites Iugurthini signo dato, castra hostium inuadunt. Hoc est, multum aut plurimum, vel multa pars noctis. Cui simile est illud Liuij Decad. 5. lib. 5, Hic finis belli, quū quadriennium continuum bellatū esset inter Romanos ac Persea, fuit: idémque finis inclyti per Europæ plerunque atque Asiam omnem regni.

Plethora, vnde & Plethorici {πληθώρα} Plenitudo corporis est, quæ toto oberrat corpore, & ex qua morbus enasci solet. Erasistratus. Galenus de Composit. pharmac. secund. loc. lib. 2. cap. 3.

Plethrum {πλέθρον} Mensura est centum pedum, & sexta pars stadij, vt ait Suidas. Laurentius iugerum ex Herodoto vertit. Budæus in P.

Pleuitas {ἀγένεια} pro Ignobilitate legitur apud veteres. Cato pro Veturio, Propter tenuitatem & pleuitatem. Hemina in Annalibus, Quicunque propter pleuitaté agro publico eiecti sunt. Hęc Nonius. Plebitas melius fortasse legeretur, à plebe, propter cognationem literarum, u, & b.

Pleuritis, penult. prod. pleuritidis, fœm. gen. {πλευρῖτις} Dolor laterum: nam ὁ πλευρός, τὸ πλευρόν, appellatur tunica succingens costas, inter quam & ipsas costas dum sanies colligitur, & apostema generatur, Pleuritis appellatur morbus.

Pleuritides, Regulæ dicuntur in Hydraulico instrumento, quæ propelluntur & reducuntur, itúque & reditu suo aliàs obturant, aliàs aperiunt foramina organorum, id est tibiarum, quæ in hydraula sunt, & mouentur pinnis, musici manu tactis. Vocantur autem Pleuritides, id est laterales: quanquam in antiquissimis editionibus Plinthides Turnebus reperit, id est laterculares. Vide Vitruuium de his abūdè.

Pleuriticus, penult. corr. Adiectiuum {πλευριτικός} Qui laterum dolorem patitur. Plin. lib. 20. cap. 17, Origanum tussientibus quoque cum melle datur, & pleuriticis, & peripneumonicis.

PLEVRON, huius Pleuronis, penult. prod. {πλευρών} Vrbs est Ætoliæ, vt ait Plin. lib. 4. cap. 2, in qua vrbe Combe, quum Phasnei filij occiderentur, deorum misericordia in auem mutata est. Ouid. lib. 7. Met. Meminit & Plin. lib. 2. cap. 4.

Pleuronius, Adiectiuum. vt Pleuronius Agmon. Ouid. 14. Metam.

PLEVRONIA, Regio in Ætolia, à Pleuronibus, id est Curetibus, sic dicta. Curetes erant comati populi: sed quia ab Ætolis bello exagitati semper anteriori coma decapillabātur, cœperunt ab occipite tantū nutrire comā. vnde ἀπὸ τῆς κουρᾶς, id est tonsura, κουρῆτας appellatos fuisse memoriæ proditū est. Id est detōsos. Strabo lib. 10, Pleuronius ager.

PLEVTAVRI, Populi sunt in Lusitania extremæ Hispaniæ regione, apud Strab. lib. 3.

Plexa, Vide PLECTO.

Plico, as, aui, atum, pen. prod. & plicui, itum, pen. corr. {πλέκω} plicâre, Nectere, & veluti rugas facere. A' Græco πλέκω, quod est Necto.

Plicari.

Plicari. Lucretius libro 4,
-ideo fastigia posse
Surarum, at feminum pedibus fundata plicari.

Plicatilis, & hoc plicatile, pen.corr. { πλικτός } Quod plicari facilè potest: vt Nauis plicatilis, quum facta est ex corio. Plin libro 5.cap.9. Idem lib 10.cap.29, Vpupa crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigénsque per longitudinem capitis.

Plicatura, Ipse plicandi actus Plin.lib.7.cap.51, Iam fimbriarum curam & stragulæ vestis plicaturas. Loquitur de signis mortis.

PLINIVS { πλίνιος } Secundus Veronensis, temporibus Vespasiani vixit, cuius negotia administrabat: noctibus verò & succisiuis (vt ipse inquit) temporibus, opus De rerum natura conscripsit, vnus omniũ parcissimus temporis. Periit in montis Vesuui incendio, dum eius causam indagare cupit. Eius vitam diligentius narrat nepos eius ex sorore, Cæcilius Plinius, cuius extat liber Epistolarum, & Panegyricus Traiano Cæsari dictus, quo gratias agit Consul ab eo factus: qui & Quintiliani filiam dote iuuit, & Martialem poetam secedentem viatico prosecutus est vt testatur ipse in Epistolis.

Plinthides quid sit, Hygenus in libro de limitibus declarat his verbis, Quæstorij dicuntur agri, quos populus Romanus, deuictis pulsisque hostibus, possedit, mandauitque quæstoribus vt eos venundarent: quæ centuriæ nunc appellantur Plinthides, id est lateculi: easdem in quinquagenis iugeribus quadratas cluserũt limitibus, atque ita certum cuique modum vendiderunt. Idem in eodem libro sic, Sunt plinthides, id est latereculi quadrati, vti centuriæ per sena millia pedum L limitibus inclusi, habentes singuli latereculi iugera numero. CC. L.

Plinthis, Instrumẽtum, cuius meminit Vitruuius in catapultæ descriptione lib.1. Est autẽ Plinthis, id est laterculus, quadratum superius ipsius basis, qui laterculus quam accipit columellam, quæ χοινικὶς vocatur suo cauo, eam habere debet quam dicit ipse idem Vitruuius latitudinem. Ex Turnebo.

PLISTHENES { πλεισθένης } Impudicus à poetis dicitur Quintil. libro 3. cap.7. Vnde Plisthenius vir Agamemnon, Ouidio, 1. de Remedio amoris.

PLISTOANAX, Plistoanactis { πλειστοάναξ } Pausaniæ filius, & Lacedæmoniorum rex, cuius res gestas vide apud Thucydidem.

Plistolochia.æ { πλειστολοχεία } Herba est ex maluarũ genere, quam & hibiscum & molochen agrian, hoc est maluam syluestrem appellant. Plin.lib 20.cap.4.

PLISTONICVS { πλειστόνικος } Medici nomen apud Plinium sæpius repetitum. Fuit & Appiõ quidam cognominatus Plistonicus, nõ multo tempore Plinio superior, vt idem vltimo volumine testatur. Quãdoque Plistonices scriptum legitur sicut Olympionices.

Plocamos Isidis { πλόκαμος ἴσιδος } Frutex est in mari nascens, circa Troglodytarum insulas Corallio similis, sine foliis, qui præcisus lapidescit, colore in nigrum commutato, vt ex Iubæ sententia refert Plin.lib.13.cap.25. Latine vertere possumus Isidis capillum.

Plocion { πλόκιον } Ornamentum, tricha, inauris, genus monilis implexum & obliquum. Pollux lib.5.cap.16, dicit id esse ex colli ornamentis.

Plodo, plodis, plosi, plosum { κροτῶ } plódere, Idem quod Plaudere, Quatere, siue collidere, & manibus pedibúsve sonum aliquẽ facere. Hinc composita, Applodo, Complodo, Explodo. Vide PLAVDO.

Ploiaria { πλοιάρια } Calceorum muliebrium species, quæ ἀκάτια vocat Aristophanes, apud Pollucem lib.7.cap.22.

Ploro ploras { γοάομαι, κωκύω, οἰμώζω } plorãre, Notæ significationis. Festus, Plorare, flere, inclamare. Quintil.lib.6.cap.2, Date puero panẽ, ne ploret.
In funere plorare. Horat. in Arte.
Prohibere aliquem pro alio plorare. Cic. pro Domo.
Plorare aliquid. Horat 4.Carm.ode 2,
Flebilis sponsæ iuuenémve raptum Plorat.
Funera sua plorare. Stat.5.Sylu.3.
Iubeo plorare. Horat 1 Serm.satyr.vlt. Id est illi malè opto. Phrasis est Græca, quemadmodum enim, quibus bene cupiunt, eos iubẽt χαίρειν, id est gaudere: sic, quibus malum precãtur, eos iubẽt οἰμώζειν, id est plorare. Lambinus.
Plorare, cum infinitiuo. Horat.2.epist.1,
Plorauere suis non respondere fauorem
Speratum meritis.
Amore sollicitus plorat. Horat.12. Serm.satyr.3.
Fessus sum plorando. Cic. Attic.lib.15.
Plorare maius est quàm lacrymari. Senec.epist.64, Nec sicci sint oculi amisso amico, nec fluant: lacrymandum est, non plorandum.

Plorandus, Particip. vt Bella ploranda. Stat.1. Thebaid.

Ploratus, penult.prod. Nomen ex participio. vt Domus plorata. Stat.5. Sylu.3.
Adonis ploratus, Vide ADONIS.
Rogus ploratus. Ouid 4. Fast.

Ploratus, huius ploratus, pen.prod.masc.gen. { οἰμωγή, κλαῦθμα, κώκυμα. } Cic.2. Tusculana,
Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poeta. Idem ad Atticum, libro 5, Ciuitatum gemitus, ploratus, &c.
Misti ploratus ægris vagitibus. Lucret.lib.2.

Plorator, pen.prod. Verbale { οἰμωκτής. } Martial.lib.14.59,
Siquis plorator collo tibi vernula pendet.

Plorabundus { κλαυθμώδης } Qui multum plorat. Plautus Aulul.9,
Homo ad Prætorem plorabundus deuenit, &c.

Plostrum, plostri { ἅμαξα } Idem quod Plaustrum Cato de Re rustic. cap.2, Vendat boues vetulos, armenta reiicula, oues reiiculas, lanam, pelles, plostrum vetus. Cicero 3. Verrina, Omnia ex fanis, ex locis publicis, palàm spectantibus omnibus, plostris euecta, asportatáque esse.

Plostrarius, Adiect. { ἁμαξικός } Quod pertinet ad plaustrum: vt Asinus plostrarius. Vide in PLAVSTRVM.

Plostellum, plostelli, Diminut. { ἁμαξίδιον. }
Plostellum, Paruum plaustrum, quo pueri ludunt. Horat.2. Serm. satyra 3,
Ædificare casas, plostello adiungere mures, &c.
Plostellum Pœnicum. Varro lib.1. de Re rust cap.52, E spicis in areã excuti grana, quod fit apud alios iumentis iunctis, ac tribulo: id fit é tabula lapidibus, aut ferro exasperata, quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur iumentis iunctis, vt discutiat é spica grana: aut fit ex assibus dentatis cum orbiculis, quod vocant plostellum Pœnicum.

PLOTAE { πλωταί } Insulæ duæ sunt Æoliæ, alio nomine Strophades dictæ, supra Zacynthum in Meridiem sitæ. Plin.lib.4.cap 12.

Ploti appellantur qui sunt planis pedibus, vnde Attius quia Vmber Sarsinas erat, à pedũ planitie initio Plotus, postea Plautus est dictus. Soleas quoque dimidiatas, quibus vtebantur in venãdo, quo planius pedem ponerent, semiplotia appellabant. Paulus ex Festo.

PLOTINA, pen.prod. { πλωτίνα } Traiani Cæsaris vxor, sanctitate, probitate, & omnibus quæ in mulierem sexum cadunt, virtutibus celebrata. Hæc tonso capillo virum mentita, coniugem comitata in exilium exeuntem, imperterrita, & quasi quædam virago, tolerans ærumnas acerbas.

PLOTINVS, pen.prod. { πλωτῖνος } Philosophus Platonicus, Ægyptius natione, fuit è ciuitate Lyco, discipulus Ammonij, præceptor Porphyrij. Galeni, Taciti, & Probi temporibus. Fuit corpore gracili, tenuísque valetudine, morbóque sacro obnoxius. Hæc Suidas.

Plotium, Menandri Comœdia, quam Latinè vertit Cæcilius, vt author est Gellius lib.2 cap 23.

PLOTIVS { πλώτιος } Gallus, patria Lugdunensis, dicendi præceptor, Romæ profitebatur, à quo se Cicero in libro de Oratore vnà cum Qu. fratre Latinas literas edoctum fuisse testatur: à Tranquillo autem inter rhetores ponitur.
Plotius insignis dicendi præceptor. Quintil lib.2.cap.4.
Plotius, vt pleraque alia, multorum appellatio est hominum. Ludimur autem plerunque ambiguorum verborum ignorãtia: quæ res efficit, vt studiosius debeamus & nomina annotare, & res ipsas designare. Præterquam quod M. Cicero Plotium Oratorem, dicendíque magistrum commemorat, cui & Fabius subscribit, fuit Plotius prænomine Lucius, L. Planci bis consulis Censorísque frater, quẽ proscriptionem passum à Triumuiris, inque Salernitana latebra latitantem, odore vnguenti proditum fuisse narrat Plin.lib.13 cap.3.
¶Plotius Crispinus, quem Aretalogum fuisse cognominatum, quòd garrula scripserit carmina, Porphyrio author est.

PLOXEMVS, pen.corr. { πλόξιμος } alius est viri proprium, aliis lingua Transpadanorum significat capsam. Catullus de Æmylio, epigrammate 92,
-hoc dentes sesquipedales,
Gingiuas verò Ploxemi habet veteris. Meminit & Quintil. libro 1. cap. De virtutibus & vitiis orationis.

Pluma, plumæ { πτίλον } Mollior & exigua penna. Plautus Menæch.11,
Pluma leuior. Martial lib.14 166,
Lassus Amyclea poteris requiescere pluma.
Auium plumæ. Lucret.lib.3.
Albæ plumæ. Ouid.1. Amor. eleg 10.
Canæ. Ouid.2. Metam.
Pluma elata. Varr. de Ling. Lat lib.4.
Horrida. Ouid.2. Amor. eleg 6.
Leuibus plumis velari corpora. Ouid.15 Metam.
Mollis. Virg 10. Æneid.
Pensilibus plumis vehi. Iuuenal. satyr.1.
Rutila pluma fulgens prætteruolat ales. Cic. in Arato.
Variæ. Horat. de Arte.
Versicolores plumæ columbis ad ornatum sunt. Cicero 3. de Finibus
Versicolore pluma fultum caput. Propert.lib.3. eleg 7.
Volucres. Senec. Herc. OEtæo, 3.
Vulsæ. Virg.11. Æneid.
Moueri facilius pluma aut folio. Cic. Att.lib.8.
Nantes plumæ colludunt in aqua. Virg.1. Georg.
Obductæ plumis quædam animantes. Cic.2 de Nat. deorum,
¶Insperata tuæ quũ veniet pluma superbiæ. Id est, Quum euolarint aut effluxerint ea bona tibi, propter quæ nunc superbis. Horat. 4. Carm. ode 10.

Plumula, plumulæ, pen corr Diminutiuum { πτιλάριον. } Colum. lib.8.cap. 5, Plumulæque sub cauda clunibus detrahendæ, ne stercore coinquinatæ durescant, & naturalia præcludant.

Plumeus, Adiectiuum { πτίλινος } Quod est ex pluma. vt Plumea culcitra. Cicero 3. Tusculanarum quæst. Plinius libro 10. capite 2, Plumeus apex.
Pectora plumea Stat.3. Thebaid.
Torus plumeus. Ouid 11. Metam.

Plumarius, Aliud adiectiuum, Idem { πτίλινος. } Vnde Plumariam culcitram dicimus, quæ pluma plena est. Plumarium dicitur opus acu factum, quod Græci à liciorum varietate multiplici, polymitarium appellant. Plumarium opus alij vocant opus Phrygionis.

Pluminger, pen.corr. plumigera, plumigerum, pen.corr. Plin.lib.10.cap. 22, Velluntur quibusdam locis bis anno. Rursus plumigeri vestiuntur. De anseribus.

Plumarius, plumarij { ποικιλουργός } Qui acu aliquid depingit super culcitris plumeis aut puluinaribus plagis. Cato de liberis educandis. Etenim nulla quę non didicit pingere, potest bene iudicare, quid sit bene pictum plumario, aut textore in puluinaribus plagis. Ex Nonio. Firmic.lib 3.cap.7.

Plumatilis, & hoc plumatile, pen.corr.n.g. { πτιλωτός } Quod ex plumis factum est. Plaut. Epid 5.
Cumatile, aut plumatile, aut cerinum. Nonius clauatum interpretatur, aut ex pluma factum.

Plumo, plumas {πτιλόω} plumare, Plumas emittere: vnde Plumatum esse, Pennatum dicimus. Gellius libro 2. cap. 29, Pullis iamiam plumantibus. Cic. 2. de Natura deorum,
- nitens plumato corpore coruus. Ex poeta.

Plumare, Acu pingere. Flauius Vopiscus, Laneas tunicas purpura micantes & plumandi difficultate pernobiles. Sed quid sit plumare propriè, Turnebus in hunc locum exponit his verbis, Quòd autem scribit plumandi difficultate nobiles, interpretatur texendi à quibusdam, ab aliis acu pingendi: & sanè videri potest pro acu pingere interdum accipi, vt à Diuo Hieronymo. Species tamen quædam propriè est acu pingendi, cum claui, aut patagia, aut segmenta, aut scutulæ, aut tessellæ sic aliæ aliis in veste superassuuntur, vt plumam auium referant: vnde & plumariorum & plumandi nomen ortum est per similitudinem traductum: aut quum sine assumento acu pingendo, plumæ auium referuntur. Id indicat Prudent. his versibus,
Hunc videas lasciuas præpete cursu,
Venantem tunicas, auium quoque versicolorum
Indumenta nouis texentem plumea telis. Hæc ille.

Pars auro plumata nitet. Lucan. lib. 10.

Plumesco, plumescis {πτιλοῦμαι} pluméscere, Pennatum fieri. Plin. lib. 10. cap. 53, Pullus ab eodem tempore plumescit.

Plumosus, pen. prod {πτιλώδης} Adiectiuum. vt
Pectora plumosa plangere pennis. Ouid. ad Liuiam.
Aucupium plumosum. Propert. lib. 4. eleg. 2.
Folia plumosa. Plin. lib 25. cap 6. Id est lanuginosa.

Plumipes. pen. corr. Adiectiuum {πτιλόπους} Catul. in Camerium, epigram. 51, Adde huc plumipedes, volatiléisque. Antea dixerat, pennipésve Perseus.

Plumbum, plumbi {μόλυβδος} Metalli genus notissimum. Plin. libro 34. cap. 16, Sequitur natura plumbi. Eius duo sunt genera, nigrum atque candidum, pretiosissimum candidum, à Græcis appellatum est cassiterô. Et in fine capitis, Plumbi nigri origo duplex est, Aut enim sua prouenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mistisque venis conflatur. Horat. 1. epist. 10,
Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum, &c. Intelligit fistulam plumbeam.

Plumba, numero plurali non dicimus, inquit Varro de Ling. Lat. lib. 8. quòd quæ sub mensuram, ac pondera potius, quàm sub numerum succedant, multitudinis vocabulo efferri non debeant. Vide plura ibidem.

Liquidum plumbum. Horat. 1. Carm. ode 35.
Vitiatum. Ouid 4 Metam.
¶Plumbum, pro Pila plumbea. Ouid. 2. Metamorphoseos,
- quàm quum balearica plumbum
Funda iacit. Virg 5. Æneid.
Audax Stat. 1. Sylu. 3.
Vulnificum. Valer. 1. Argon.

¶Plumbũ, Genus vitij in oculis. Plin. lib. 25. cap 13, Hac commanducata, si oculus subinde liniatur, plumbum quod est genus vitij, ex oculo tollitur.

Plumbeus, Adiectiuum {μολύβδινος} Quod est ex plumbo. Plautus Trinum. 13,
Cui si capiti res siet, nummum nunquam credam plumbeum. In quẽ locum sic Erasmus, Nummum plumbeum hyperbola prouerbiali pro minimo pecuniæ posuit.

Canalis plumbeus Colum lib 8. cap. 3.

Color plumbeus. Plin. lib 11. cap. 52, Igitur vitæ breuis signa ponit Aristoteles raros dentes, plumbeum colorem. Hoc est plumbum referentem, qualis apparet in iis qui ictero nigro laborant.

Glans plumbea Lucret. lib. 6.
Mortarium plumbeum, apud Plinium lib. 34. cap 18.
Pondera plumbea. Propert. lib 4. eleg. 3.
Plumbeus thorax. Plin lib. 7. cap. 20.

Auster plumbeus. Horat. 2. Serm. satyr. 6. Hoc est grauis. Mortales enim aggrauat more plumbi.

Plumbeo iugulare gladio, est futili leuíque argumento conuincere quempiam. Cic ad Attic. lib. 11, Quum illum plumbeum gladio iugulatum iri tamen diceret. Idem lib. 4. de Finibus, Frigidum argumentum, plumbeum vocat pugionem.

Plumbeum hominem Plautus appellat liuidum. Terentius verò obtusum & stupidum: in Heaut. 5. 1,
In me quidvis harum rerum conuenit,
Quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus, plumbeus.

Plumbeæ iræ. Plaut. Pœnulo, 12. Id est quæ diu insidẽt pectoribus.

Plumbeum ingenium, per translationẽ, dicitur obtusum, & quod cogitando penetrare non potest.

Plumbeum esse in re aliqua. Cic. 1. de Finib. In animi cognitione dubitare non possumus, nisi planè in physicis plumbei simus, quin nihil sit animis admistum.

Plumbago, penultima prod. plumbaginis, fœminini gen. {μολύβδαινα} Metalli genus, plumbi & argenti naturam referens. Plin. lib. 34. cap. 18, Quidam limatum plumbum sic terunt: quidam etiam plumbaginem admiscent.

¶Plumbago, Vitium gemmarum. Plin. libro 37. cap. 5, Hæc coloris vitia: illa corporis, capillamentum, sal, plumbago. Paulo pòst, Frequens & iis plumbago, hoc est, vt in sole plumbei videantur.

¶Plumbago, Herba: de qua sic Plin. lib. 25 cap. 13, Nascitur vulgo molybdena, id est plumbago, etiam in aruo, folio lapathi, crassa radice, hispida.

Plumbarius, Adiect. {μολυβδικός} Quod ad plumbũ pertinet: vt Plumbaria officina. Plin. lib 34. cap. 18.

Plumbarius {μολυβδουργός} Qui facit opera ex plũbo. Aurelius Arcad. in l. vlt. D. De iur. immunit. Plumbarij, ferrarij, lapidarij.

Plumbosus, pen. prod. Adiectiuum {μολυβδώδης} Quod plurimum plumbi habet admistum. Plin. lib. 34. cap. 18, Est & molybdena quam alibi galenam vocauimus, plumbi & argenti vena communis. Melior hæc, quanto magis aurei coloris, quantóque minus plumbosa, friabilis, & modicè grauis. Idem lib. 33. cap. 6, Fæx eius intelligitur plũbosissima.

Plumbo, plumbas {μολυβδόω} plumbare, Ferruminare, vel plumbo conglutinare. Plin. lib. 10. cap. 33, Plumbatis eos sagittis decutiunt indigenæ.

Plumbatura, plũbaturæ, pen. prod. {μολύβδωσις} Ferruminatio, & quæcunque coniunctura plumbo facta. Cassius apud Paulum in l. In rem actio §. Item quæcunque. D. De rei vendicatione, Ferruminatio per eandem materiam facit confusionem: plumbatura non efficit.

Plumbata, plumbatæ {μολυβδίς} inquit Sipontinus, Pila plumbea, quã veteres peregrino vocabulo martiobarbulum vocabant. A quo & milites qui his vtebantur, martiobarbuli appellati sunt. Vegetius de Re militari, lib. 1. cap. 17, Plumbatarũ quoque exercitatio, quas martiobarbulos vocant, est tradenda iunioribus, &c. Alciatus verò, Plumbatæ, inquit, sunt iaculi genus, quum directa virga in capite ferrum apponitur, dein vndique tribuli plumbo affixi, vnde nomen datum. Iaciuntur manu. Earum duo genera, tribulatæ, & mamillatę: quarum formam diffusius leges in Theodosij officiis.

Pluo, pluis, pluui & plui, plutum {ὕω, ὑετίζω, βρέχω} plúere, dicitur Deus Cic. 2. de Nat. deorum,
Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt à pluendo. ὕειν enim est pluere. Plin. lib. 16. cap. 26, Etiam si non pluat.
Nec de concussa tantum pluit ilice glandis. Virg. 4. Georg.
In terris pluere Virg 10. Æneid.

Pluit. Varro lib. 8. de Ling. Lat. Quidam reprehendunt, quòd pluit & luit dicamus in præterito, & præsenti tempore, quum analogiæ sui cuiusque temporis verba debeant discriminare: falluntur, nam est, ac putant, aliter, quòd in præteritis v dicimus longum luit, pluit: in præsenti breue luit, pluit.

Aliquando id quod deus pluit, ponitur in accusatiuo. Valerius Maximus, lib. 1. cap. 6, de Caio Volumnio, In Piceno lapides pluisse.

Aliquando in ablatiuo. Liu. lib 6. de bello Maced. Tarracinæ & Amiterni nuntiatum est aliquando lapidibus pluisse. Sic Cicer. 2. de Diuinat. Sanguine pluisse Senatui nũtiatum est. Alia exemplaria legunt sanguinem.

Pluit terra. Liuius 10. ab Vrbe, Nam & terra multifariam pluuisse, & in exercitu Appij Claudij plerosque fulminibus ictos nuntiatum est.

Pluuia, pluuiæ {ὕσις, ὑετός, βροχή} Notum.
Vis & incursus pluuiarum, Vide INCVRSO.
Ingens pluuia Virg. 1. Georg.
Tenues Virg 1. Georg.
¶Nox pluuiam colligit. Virg. 9. eclog.
Cæruleus pluuiam denuntiat, igneus Euros. Virgil. 1. Georgicor. De Sole.
Fiunt pluuiæ. Lucret. lib. 6.
Grauari pluuia. Virg. 9. Æneid.
Impendet pluuia Virg 4. Georg.
Metuere pluuias. Cic. Attico, lib. 15.
Nubila rarescunt pluuiis Stat 1. Sylu. 2.

Pluuius, Adiectiuum {ὑέτιος} vt Aqua pluuia, quæ pluta est. Plinius lib. 10. cap 43.
Aquæ pluuiæ arcentur Cic. pro Murena.
Aer pluuius, Hoc est pluuiosus. Stat. 5. Sylu. 1.
Arcus pluuius, Iris Horat. de Arte.
Auster pluuius, Pluuiam inferens. Ouid 1. Metam.
Cælum pluuium. Varro 1. de Re rust. cap. 13.
Frigus Colum. lib 6 cap 27.
Hyades pluuiæ Virg 2. Æneid.
Imber. Ouid 6. Fast.
Rores. Horat 3. Carm ode 3.
Status cæli pluuius. Colum. lib. 2 cap. 10.

Ventos pluuios vocat Horat. 1. Carm. ode 17. hoc est pluuiam inducentes. Columella Ver pluuium nominat, in quo sæpe fit pluuia: in Præfat. lib 1.

Pluuialis, & hoc pluuiale, pen. prod. Idem {ὑετικός, ὑετώδης}
Aqua pluuialis. Colum. lib. 1. cap. 5.
Austri pluuiales. Virg 3. Georg.
Dies. Columel. lib. 2. cap. 13.
Frigus. Claud. de Nilo, 6.
Fungi. Ouid. 7 Metam.
Signum pluuiale Capellæ. Ouid 5. Fast.
Vndis pluuialibus auctus torrens. Ouid. 2 Fast.

¶Hœdi pluuiales. Stellæ duæ sunt, quas Auriga (quod signum cæleste est super cornua Tauri) in manu tenet. Virgil 9. Æneidos,
Quantus ab occasu veniens pluuialibus hœdis
Verberat imber humum. Dicti sunt autem pluuiales, quòd eorum ortus & occasus tempestates grauissimas facit.

Pluuiatilis, & hoc pluuiatile, pen. corr. Idem {ὄμβριος} Columel. libr. 9. cap. 1, Infossi lacus signino construuntur, qui receptam pluuiatilem contineant.

Pluuiosus, pen. prod. Adiect. {ὑετώδης} vt Annus pluuiosus, In quo fuerunt frequentes pluuiæ. Plin. lib. 18. cap 25, Nubilo occasu pluuiosam hyemem denuntiat.

Plus, cum compositis & deriuatis, Vide MVLTVS.

PLVTARCHVS {Πλούταρχος} Chæroneus, Traiani temporibus, à quo in Illyricum missus Consulari potestate, iussúmque omnibus Illyricis magistratibus vt absque eo nihil agerent, multis libris editis notissimus est. ¶Plutarchus alter, Nestorij filius, Atheniensis sophista, præceptor Syriani, qui scholæ præsidebat Atheniẽsi sub Iuliano principe. Author vtriusque Suidas.

Pluteus, plutei, m. g Machina ad expugnandos muros ad similitudinẽ cassidis facta: contegitúrque vimine, & coriis protegitur, ternisque rotulis, quarũ vna in medio, duæ in capitibus apponuntur: in quancunque partẽ volueris, admouetur. Hos obsidentes muris admouẽt, applicántque

applicantque,& eorum munitione sagittis seu aliis missilibus defensores de propugnaculis exturbant,vt scalis ascendendi praestetur occasio,vt ait Vegetius. Caesar, Sempérque hostibus spes victoriae redintegrabatur, eò magis quòd deustos pluteos turrium videbant,nec facilè adire apertos ad auxiliandum animaduertebant.

Inter pluteos & vineas interest. Nam plutei, vt quidam volunt, erant similes illis appendicibus quas aedificiis applicamus, & tectum in vnam partem deuexũ habebant, vt & plutei, in quibus scribimus: vineae in vtranque partem deuexitatem tecti habebant. Ex Turneb.

Expedire pluteos. Tacit.lib.18.

¶Plutei,etiam tabulae quibus aliquid praesepiretur, dictae sunt,inquit Festus. Liuius,Cratibus,pluteisque, & linteis contectus.

¶Pluteum, Suetonius in Caligula,cap.26,accipere videtur pro fulcro tori discubitorij,quum inquit,Quosdam summis honoribus functos, ad essedum sibi occurrere rogatos per aliquot passuum millia: & coenanti,modò ad pluteum,modo ad pedes stare succinctos linteo, passus est. Martialis lib.3 49,

Excidúntque senem,spondae qui parte iacebat:

Nanque puer pluteo vindice tutus erat.

¶Plutei,Librorum & tabularum,signorúmque repositoria. Iuuenalis Satyra 2,

Et iubet archetypos pluteum seruare Cleanthas.

¶Pluteus,Tabula qua vtuntur ij qui literis dant operã, & scribũt. Persius Satyra 1,

Nec pluteum caedit,nec demorsos sapit vngues. Vbi interpres,Qui moram stylo , iudiciúmque adhibent , in ipso limae labore irati interdum,aut sollicitè cogitabundi vel pluteum caedunt, vel vngues arrodunt,vel caput scabunt.

¶Pluteum etiam dicebant spatium id quod inferiores columnas à superioribus , pro longitudine in fronte discernebat. Vlpianus in l. Fundi nihil.§.Quae picta.D. De actionib.empti,Reticuli circa columnas,plutei circa parietes,Item cilicia vela,aedium non sunt.

Pluteális, & hoc pluteale, pen.prod. Vnde à Cicerone sigilla pluteália, Imagunculae pluteis,id est tabulis inclusae dicebantur: ad Attic.lib.1. 6. Legitur & Putealia.

PLVTO vel Pluton,huius Plutonis,pen.prod. {πλούτων, ἄδης, ἀΐδωνεύς} Saturni filius ex Ope coniuge,& frater Iouis atque Neptuni:ab opibus nomen habet. Graecè enim πλοῦτος opulentia est. Qui quum ad regni diuisionem venissent,Plutoni qui natu minor erat,& Agesilaus vocabatur, pars Occidentis obtigit, secus inferum mare : Ioui plaga Orientalis: Neptuno insulae. Hinc datus est locus fabulae , vt Ioui imperium caeli , Neptuno maris , Plutoni inferorum obtigerit, Statio teste. Pluto autem,Sumanus,Dis,Orcus,Vragus ab vrgendo, Vedius Iupiter dictus fuit. Idem Quietalis est appellatus,quasi mors quies sit aerumnarum. Huius vxorem fuisse Proserpinam Cereris filiam ex Claudiano poeta satis constat.

Dis quare Pluton dictus,notat Cic.2.de Nat deor. Terrena autẽ vis omnis atque natura Diti patri dedicata est: qui Dis,vt apud Graecos πλούτων,quia & recidant omnia in terras & oriantur è terris.

Illacrymabilem Plutona placare.Horat.2.Carm.ode 14.

Superbus Pluton.Seneca Herc.OEtaeo,9.

Toruus Iuuenal satyr.13.

Plutonius,a,um,attributum ex Plutone deductum.Horatius lib.1.Carminum,

Et domus exilis Plutonia

Quo simul meatis,&c. Dicitur exilis,quòd inanis & vacua sit,vt apud Virgilium,

Pérque domos Ditis vacuas & inania regna. Sic & Horatius alio loco,

Exilis domus est,cui non & multa supersunt. Turneb.

Plutonia,Plutoniorum,n.gen.Loca quaedam pestifera in Asia. Cic.lib. 1.de Diuinat.Quid enim? non videmus quàm sint varia terrarum genera: ex quibus & mortifera quaedam pars est, vt & Amsancti in Hirpinis, & in Asia Plutonia quae videmus. Turnebus,Plutonia,inquit, specus sunt in Asia, tetrum & pestiferum halitum euomẽtes, omniáque accedentia animalia statim enecantes , vt ad Hierapolim Plutonium describitur à Strabone , & Charonium ad Thymbriam vicum Cariae.Spiracula Ditis Maro vocat,vt quodã loco diximus. Haec ille.

Plutonium,est os in paruo quodam imminentis montis supercilio ,ita commensuratum , vt hominem suscipere possit , mira profunditate. Strabo lib.13. vbi singularia multa circa pluteum foramen recenset. Est autem in Laodicea regione Asiae ad Hierapolim.

PLVTVS {πλοῦτος} à Graecis fingitur esse diuitiarum deus , quem in aduentu claudum esse volunt,in recessu alatum: hoc nimirum innuentes , quòd serius quidem opes contrahantur , partae autem nisi frugaliter dispenses velocissimè dilabantur. Eundem & caecum faciunt, & iudicij expertem, propterea quòd indignissimum quenque opibus affluere videamus : probos autem & condignos in re tenuissima versari. Huius domicilium constituit Posidonius in subterraneis Hispaniae locis, eo quòd regio ea metallorum foecunditate reliquis antecellat. Est item huius nominis comoedia apud Aristophanem.

Pluuia,Pluuialis, Vide PLVO.

PLVVIALIA,Pluuialiae,f gen. Vna ex insulis fortunatis. Plin.lib.6.cap. 32,Ab ea tantundem ad Occasum versus,Pluuialiam Capratiámque, in Pluuialia non esse aquam nisi ex imbribus.

PLYNTERIA,orum {πλυντήρια} Dies festi erant apud Athenienses Cereri sacri,qui inter nefastos numerabantur. Caelius Rhod.lib.14. cap 9.

P N

Pneuma,pneumatis,penult.correp. neutri generis {πνεῦμα} Spiritus, flatus.

Pneumaticus,pen.corr. Adiectiuum {πνευματικός} vt Organa pneumatica,Id est spiritualia, vel spiritalia : hoc est quae vi flatus vel spiritus aliquid hauriunt & attrahunt. Plin.lib.19.cap.4,E puteo pertica, organisve pneumaticis,vel tollenonum haustu rigandos. Dicitur & in Musica,Ratio pneumatica. Idem lib.7.cap 37. Ctesibius laudatus pneumatica ratione & hydraulicis organis repertis.

Pneumon,pneumonis, masc.gen. {πνεύμων} Latinè pulmo dicitur,à πνέω spiro. Vnde pneumonia,quae & peripneumonia,inflãmatio pulmonis,cum ex aliis causis,tum ex distillatione vehementi vel synanchia,vel suspirio,vel pleuritide prouenicns,vt sanguis inde copiosus excreari soleat. Hunc morbum & πνευμονικὰ πάθη Graeci appellãt, teste Celso lib.4 cap.7. Hinc pneumonici , qui laborant ex pulmone, qui Latinè dici possunt pulmonarij: sicut à Columella,Ouis pulmonaria dicta est,cuius pulmo afficitur.

Pneumomphalon, dilatatio est in vmbilico. Galenus in Finition. Medic.

PNIGEVS vicus in Aegypto , prope Phoenicum portum è regione Pedoniae insulae,iuxta Paraetonium. Strabo lib.16.

Pnigitis, aliàs Pignitis , terra est Eretriae simillima,grandioribus tantum glebis,& glutinosa,cui effectus idem, qui Cimoliae, infirmior tamen.Plin.lib.35.cap.16.& 17.

P O

POBLICIA tribus,Vide TRIBVS.

POM. Pomponius. PONT. MAX. Pontifex Maximus. POP. Populus. POSTH. Posthumius,vel Posthumus. POT. Potestas.

Pocoenium {ποτιδόρπιον} ab Hermolao Barbaro eleganter fictũ nomen,pro comessatione quae fit post coenam.

Poculum,poculi,pen.corr. {πῶμα, ἔκπωμα, ποτήριον, κύλιξ} Vas in quo bibitur. Cic.6. Verr. In his pocula duo quaedam,quae Heraclia nominantur, Mentoris manu summo artificio facta. Idem pro Cluentio, Quae deinde interceptio poculi?

Pocula,à potione : vnde potatio,& etiam poma, quòd haec poscũt pótum. ἀπὸ τοῦ πίνω , Graeca origo potionis. Varro libro 4. de Ling. Latina.

Mensae plenae pocula.Virg.11.Aeneid.

¶Poculum , Quandoque sumitur pro eo quod bibimus. Virgil.2. Georg.Pocula siquando saeuae infecere nouercae. Cic.7.Verr.Illis diligenter legibus quae in poculis ponebantur,obtemperabat.

Et sedare sitim prius est,quàm pocula,natum.Lucret.lib.4.

Amoris poculum,Philtron.Horat Epod.5.

Desyderij poculum,Philtron.Horat.Epod.17.

¶Aurea pocula.Horat.1 Serm.satyr.2.

Blanda Valer.2.Argon.

Ducentia somnos Horat.Epod.14.

Fagina Virg.3 eclog.

Fictilia.Tibul.lib.1.eleg.1.

Immania.Cic.2.Philip.

Insidiosa Circes.Ouid.14.Metam.

Lactea pocula,Repleta lacte.Stat.1.Achil.

Laeuia.Virg.5.Aeneid.

Maerentia Stat.4 Sylu.6.

Medicata, Vide MEDICOR.

Plena.Virg 4.Georg.

Plena meri.Ouid.9.Metam.

Sobria pocula supposita aqua.Tibul.lib.1.eleg.6.

Vitea.Virg.3.Georg.

¶Administrare pocula,Vide ADMINISTRO.

Collucent pocula mensae.Catul Argon.

Componere pocula de luto.Tibul.lib.1.eleg.1.

Oras circum pocula contingere liquore aliquo, Imbuere. Lucretius libro 4.

Dare poculum alicui.Cic.pro Cluentio.

Demissa ferta in pocula.Propert.lib.2.eleg.34.

Ducere pocula,Exhaurire,vel Ad nutum tractare. Horat.1.Carm. ode 17,

Hic innocentis pocula Lesbij

Duces sub vmbra.

Exhaurire poculum mortis. Cic.pro Cluentio.

Fabricata fago pocula.Ouid.8.Metam.

Finguntur pocula de humo. Ouid.2.Trist.

Inficere pocula veneno,Vide INFICIO.

Infundere poculum.Horat.Epod.5,

Maius parabo,maius infundam tibi

Fastidienti poculum.

Inuitare aliquem poculis,Vide INVITO.

Pocuĺáque Eoa loxum irritantia gemma.Silius lib.13.

Aulai in medio libabant pocula Bacchi.Virg.3.Aeneid.

Ministrare pocula,Vide MINISTRO.

Miscere pocula, Ministrare. Ouid.10.Metam.

Lactis pocula mista mero.Tibul.lib.3.eleg 5.

Negare porrecta pocula Horat.1.epist.19.

Perfecta argento,atque aspera signis pocula. Virg.9.Aeneid.

Ponere pocula. Virg.1.Aeneid.

Poscunt maioribus poculis. Cic.3. Verr. Discumbitur : fit sermo inter eos,& inuitatio vt Graeco more biberetur: hospes hortatur: póscunt maioribus poculis: celebratur omnium sermone laetitiáque conuiuium. Sunt,inquit Asconius, qui producta scilicet o litera poscunt legunt, quasi saepe potant. sed poscunt prouocant intelligendum est. vt sit sensus: prouocant se inuicem. Maioribus autem poculis poscunt, id est petunt : vt subaudiatur bibere. Haec Asconius.

Reponere pocula mensis. Virg 4.Georg.

Restinguere pocula ardentis Falerni lympha. Horatius 2. Carm. ode 11.

Spumantia lacte pocula.Virg eclog.5.

Sumere pocula. Ouid.1.Amor.eleg 4.

Magnitudine poculorum bibendóque superare. Cicero pro Flacco.

Lapis ſuſtinet pocula. Horatius, -& lapis albus
Pocula cum cyatho duo ſuſtinet. Veteres, inquit Turnebus, ſolebant delphicam menſam multis onerare poculis, numeróque ſemper pari: duobus contentus eſt Horatius, & cyatho, quo modum potionis metiebantur, & certis cyathis vini certos aquæ cyathos miſcebant. quod qui faciebat ad cyathum ſtare dicebatur. Nam cyatho hauriebant vinum & aquam è vaſis, & in pocula fundebãt, quod οἰνοχοεῖν Græci appellant. Vnde Marcellus, cuius naues machinis Archimedis leuatæ in puppim, aut prorã, deinde illiſę mari, aquam quũ plurimam haurirent, aut grauibus libramentis depreſſæ acciperent aquam, ludens dixit, Archimedem ſuis manibus pro cyathis vti. Solitos autem eſſe veteres paria pocula in delphica ponere, declarat Agretius, ſic ſcribens, Cicero, iubeo promi vtroſque binos vt habeam: quia in delphica comparia vaſa ſemper ſunt. vnde ipſe Cicero dicebat, ſcyphorum paria complura. Hæc ideo tam multis, ne quid antiquitatis te lateat.

Tangere labellis pocula. Ouid. 1 de Arte.

Temperare pocula. Horat. 1. Carm. ode 20.

Tinguere aliquẽ poculis, Irrigare aliquem mero. Horat. 4. Carm. ode 12.

Pocula adorandæ Rubiginis Iuuenal. ſatyr. 13.

Torquere pocula, Proiicere in aliquem. Iuuenal. ſatyr. 5.

Trahere pocula arenti fauce. Horat. Epod. 14.

Cum canibus timidi venient ad pocula damæ. Virg. 8. eclog.

Pocillum, pocilli, Diminutiuum {κυλίκιον} Paruum poculũ. Cato cap. 156, Per linteum exugeto ſuccum, quaſi heminam, in pocillum fictile. Liu. 10. ab Vrbe.

Pocillator, pen. prod. {οἰνοχόος} aliàs dicitur A cyathis, qui pocula menſæ ingerit. Apuleius lib. 6, Adfuit rapax aquila: memórque veteris obſequij, quo, ductu Cupidinis, Ioui pocillatorem Phrygium ſuſtulerat, &c. Rurſus eodem libro, Tunc poculum nectaris, quod vinũ deorum eſt, Ioui quidem ſuus pocillator ille ruſticus puer, cæteris verò Liber miniſtrabat. Vtrobique Ganymedem intelligit, qui (ait Beroaldus) elegantiſſimo vocabulo pocillator dicitur, quaſi poculorum miniſtrator.

Poculentus, Adiectiuum {πότιμος} Quicquid potari poteſt. Quidam dicunt potulentum ſcribendum eſſe. Cic. 2. de Nat. deor. Habitat in ea parte oris quam eſculentis & poculentis iter natura patefecit. Legitur & potulentis De guſtatu. Gell. lib. 4. cap. 1. Penus eſt, inquit, quod eſculentum aut poculentum eſt. Sunt qui potulẽtum ſcribãt, vt apud Vlpianum in l. 3. § potulenta. D. De penu legata.

Podagra, podagræ, pen. corr. {ποδάγρα} Pedum dolor, πούς, pes: ἄγρα, atrocitas Martialis lib. 1. 93,
Litigat, & podagra Diodorus Flacce laborat. Plin. libro 26 cap. 10, Podagræ morbus rarior ſolebat eſſe, non modò patrum auorúmque memoria, verùm etiam noſtra, peregrinus & ipſe. Nam ſi Italiæ fuiſſet antiquitus, Latinum nomen inueniſſet. Inſanabilis non eſt credendus: quippe quando in multis & ſponte deſinit, & in pluribus curatur.

Corpora fœda podagrâ. Tibul. lib. 1. eleg 9.

Fera podagra. Seneca De vita beata, capite 17, Delinimenta magis quàm remedia podagræ meæ compono, contentus ſi rarius accedit, & ſi minus fera minatur.

Locuples. Iuuen. 13. Satyr. 10.

Nodoſa. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 4.

Tarda. Horat. 1. Serm. ſatyr. 9.

Turpes. Virg. 3. Georg.

¶Ardere podagræ doloribus. Cic. 5. de Finib.

Doloribus podagræ complures annos cruciari. Cic. Tuſcul.

Fomenta iuuant podagram Horat. 1. epiſt. 2.

Podagricus, pen. corr Adiect. {ποδαγρικός} Qui podagra laborat. Plinius libro 20. cap. 8, Omnes hæ & podagricis vtiles, & ſanguinem reiicientibus.

Podagroſus, pen. prod. {ποδαγρώδης} Aliud adiectiuum, Idem. Plautus Merc. 12, Sed tandem ſi podagroſis pedibus eſſet Eutycus, &c.

Podager, pen. corr. {ποδαγρῶν} Aliud ſimiliter adiect. Idem.
Atque nihil prorſus ſtare putat podager. Claud. epigr. 39.

PODAGRVS à pernicitate dictus eſt: Aethon & Podagrus duo aurigæ Hectoris apud Homerum. Pro flagrante cupiditate à Budæo, & præcipiti celeritate vſurpantur.

PODALIRIVS {Ποδαλείριος} teſte Homero lib. 2. Iliados, Filius fuit Æſculapij & frater Machaonis, qui ob ſolertiam medicinæ artis vnà cum fratre ex Creta ad Troianum bellum conuocatus fuit. De quo Ouid. 2. de Arte amandi.

PODARGE, es {Ποδάργη} Equæ velociſſimæ nomen, ex qua Zephyrus Xanthum & Balium Achillis equos progenuit, vt cõminiſcitur Homerus 16 Iliad. Dicta Podarge, à pedum velocitate.

Podex, huius podicis, pen. corr. maſcul generis {πρωκτός} Poſterior pars corporis pudenda. Iuuenal. ſatyr. 2,
-ſed podice læui.
Cæduntur tumidæ, medico ridente, mariſcæ.

Turpis podex. Horat. Epod. 8.

Podiſmus, podiſmi, m. gen. eſt dimẽſio pedibus facta. Budæus. Veget. lib. 2. cap. 7, Menſores ſunt, qui ad podiſmum dimetiuntur loca, in quibus tentoria milites figant, vel qui hoſpitia in ciuitatibus præſtant.

Podium, podij, Locus ad ſpectandum habilis, à Pede nomen habens: ſiue quia pedis modo proiectura illa, quæ podium facit, procedat: ſiue quòd ad pedes ædificiorum ſtrui conſueuiſſet, ſiue quòd in eo pedibus hæreamus. Nunc vulgò dicitur menianum. Solet enim fieri extra domus parietem, locus porrectus inſtar pulpiti, mutulis è marmore ſuppoſitis. Iuuenal. Satyra 2, Omnibus ad podiũ ſpectantibus. Sueton. de Nerone, cap. 12, Cæterùm accubans primùm paruis foraminibus, deinde toto podio adaperto ſpectare conſueuerat.

Podio tenus. Plinius iunior lib 5. epiſt. 101. Apollinari, Eſt & aliud cubiculum à proxima platano, viride & vmbroſum, marmore excultum podio tenus, &c.

POEAN, antis {Ποίας} pater Philoctetis, qui ab eo Pœantius, & Pœantides à poetis appellatur. Ouid. lib 5. Triſtium,
Penè decem totis alluit Pœantius amnis
Poſt ſæuum tumido virus ab angue datum. Et 13. Metamorphoſ.
-non te Pœantia proles
Expoſitum Lemno, noſtro cum crimine haberet.

POECILASIVM {Ποικιλάσιον} Vrbs Cretæ, Ptolemæo libro 3. cap. 17. vulgò *Peulalo*.

POECILE, huius Pœciles, pen. corr. f. gen. {ποικίλη} Fuit porticus Athenis, in qua Stoici philoſophabantur. Latinè dici poteſt Varia, ſiue Variegata, à multiplici pictura. Græci enim ποικίλον varium dicunt, ποικιλίαν varietatem. Vnde & lapis Simites vocatus eſt Pyrrhopœcilos, à varietate rubentium macularum. In hac autem porticu Zenon philoſophus diſcipulos docebat. Plin. lib. 35 cap 9 Hic & Athenis pinxit porticum, quæ Pœcile vocatur, gratuitò, quum partem eius Mycon mercede pingeret. De Polygnoto Thaſio. Fuit & in Helide porticus Pœcile, quæ à Plinio Heptaphonos appellatur, quoniam ſepties eadem vox in ea reddebatur.

POEESSA {Ποιήεσσα} inſula eſt in mari Carpathio, notiore nomine Rhodus dicta. Plin. lib. 5. cap. 31.

Poema, Vide POETA.

POEMENIS, pen. corr. {Ποιμενίς} Canis fœmina ex canum eorum numero, qui Actæonem lacerauerunt, dicta à fidelitate quam gregi obſeruat, vigilantioris paſtoris officio defuncta. ποιμὴν enim paſtorẽ ſignificat. Ouid. lib. 3. Metamorphoſeos,
-pecudéſque ſequuta
Pœmenis, & natis comitata Harpyia duobus.

Pœna, pœnæ {ποινὴ, τίσις, τιμὴ, ἐπιτίμιον, κόλασμα, τιμώρημα} Supplicium quo quis ob delictum efficitur. Vlpianus in l. Si quis forte. D. De pœnis, Et ſunt pœnæ, quæ quidem vitam aut adimant, aut ſeruitutem adiungant, aut ciuitatem auferant, aut exilium, aut coercitionẽ corporis contineant.

Pœna, à puniendo, vel à pœnitendo, quòd poſt peccatum ſequitur. Varro lib. 5. de Ling. Lat.

Animaduerſio & pœna Cic. Bruto, 15. Tu hoc: fortaſſe quòd in animaduerſione pœnáque durior, niſi fortaſſe vtrunque tu.

Mulcta pœna Cic. 3. de Legib. Quum magiſtratus iudicaſſit, interrogaſſitve, per populum mulctæ pœnæ certatio eſto.

Ne maior pœna quàm culpa ſit, cauendum eſt. Cic. 1. Offic.

Periurij pœna diuina, exitium: humàna, dedecus. Cicero 2. de Legibus.

Mors naturæ pœna eſt: iracundiæ tormentum atque cruciatus. Cic. 11. Philip.

Scelerum pœnæ, Virg 8. Æneid.

Arbiter pœnarum alicuius. Seneca Theb. 1.

Cauſa pœnæ cruenta. Ouid. 3. Triſt. eleg. 5.

Imago pœnæ. Silius lib. 16.

Inter pœnas, Vide INTER.

¶Amara. Iuuenal. ſatyr. 13.

Crudeles, Vide CRVDELIS.

Debitæ. Senec. Herc. fur. 9.

Grauiſſimæ legum. Cic. in Piſon.

Hilaris. Martialis lib. 3. epigr. 22,
Sirenas hilarem nauigantium pœnam,
Blandáſque mortes, gaudiúmque crudele.

Indeprecabilis pœna. Gell. lib. 1. cap. 13.

Ingens. Senec. Thyeſte, 1.

Lætæ. Ouid. epiſt. 22.

Leuis. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Meritæ. Ouid. 4. Faſt.

Pœna minor merito, nocuit mala lingua duobus. Ouid, 2. Amor. eleg. 2.

Mitior. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Præſens. Senec. Hippol. 2.

Tardior. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Triſtis. Ouid. 2. Triſt.

Vehemens. Iuuenal. ſatyr. 13.

¶Accipere pœnas, Vide ACCIPIO.

Accipe quas merui pœnas: en ora fatiſcunt, &c. Claud. 3. de raptu Proſerpinæ.

Addere pœnam, Vide ADDO.

Afficere pœna Cic. 2 Offic.

Agere pœnam, Vide AGO.

Aſcribere pœnam, Vide ASCRIBO.

Audere pœnam. Tacit. lib. 2.

Capere pœnam, Vide CAPIO.

Capere pœnas. Salluſt. in Iugurtha, Dum pro ciuibus ſuis viris fortiſſimis atque miſerrimis pœnas caperent. Caperent, id eſt ferrent, ſubirent.

Capere pœnas verborum. Ouid. 2. Metam.

Capere pœnam in hoſtem, Hoc eſt hoſtem afficere ſupplicio. Curtius lib. 4.

Cogere in pœnam. Plin. lib. 8. cap. 16.

Commeruiſſe pœnam. Ouid. 2. Triſt.

Committere pœnam. Quintil. lib. 7. cap. 5.

Compeſcere aliquem pœnis. Horat. 1. Serm. ſatyr. 8.

Conſcripſerunt edictum Prætores cum pœna & iudicio. Cicero 3. Officiorum.

Conſtituere pœnam, Vide CONSTITVO.

Reticentiæ pœna etiam eſt à Iuriſconſultis conſtituta. Cicero 3. Officiorum.

Conſurgere in pœnam. Plin. lib. 8. cap. 16.

Præmio & pœna contineri Rempublicam dixit Solon. Cicero Bruto, 15.

Contrahere pœnam, Vide CONTRAHO.

Decerni potuit pœna decentior. Senec. Thyeste, 2.

Depéndere pœnas. Cic. pro Sextio, Omnes ferè Reipub. pœnas aut præsenti morte, aut turpi exilio dependerunt.

Differre pœnas. Ouid. 2. Metam.

Dare pœnas. Cic. de Claris Orat. Nisi in facinore manifesto deprehensus, pœnas legibus & iudicio dedisset.

Crudeles pœnas dare. Virg. 6. Æneid.

Dare pœnas meritas sanguine. Ouid. lib. 4. Fast.

Morte dare pœnas alicui, Occidi ab eo. Ouid. 9. Metam.

Dare pœnas temeritatis suæ. Cic. Attic. lib. 9.

Capite dare pœnas alicui. Patercul. lib. 2, non ita procul ab initio, M. Aquilio, capite pœnas dedit, quum initio belli Crassum Mutianũ Proconsulem interemisset. De Aristonico loquitur.

Dare pœnas quas pati meruimus. Ouid. 1. Metam.

Dedi satis supérque pœnarum tibi. Horat. Epod. 17.

Heu quantum pœnæ misero mens conscia donat. Lucan. lib. 7.

Effugere pœnam. Cic. Tironi, lib. 16. 26, Non potes effugere huius culpæ pœnam me patrono: Marcus est adhibendus, &c.

Ire in pœnas. Ouid. 5. Metam.

Exerceri pœnis. Virg. 6. Æneid.

Exhaustum est satis pœnarum. Virg. 9. Æneid.

Exigere pœnas de aliquo. Ouid. 8. Metam.

Exigere pœnam. Plin. lib. 7. cap. 44.

Eximere aliquem pœnæ, Vide EXIMO.

Exoluere pœnas. Catul. Argon. epigr. 59.

Exoluere aliquem pœna. Tacit. lib. 14.

Expendere pœnas alicui. Cic. 2. Tusc.

Expetere domestici sanguinis pœnam. Cic. de Aruspic. respon. C. autem Gracchum mors fraterna, pietas, dolor, magnitudo animi ad expetendas domestici sanguinis pœnas excitauit.

Ferre pœnam. Cic. pro Domo, Pœnam hanc maternæ temeritatis tulit, vt, &c.

Finire pœnas. Ouid. 1. Metam.

Grauior fit pœna longa mora. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.

Frangere pœnas, Mitigare. Lucret. lib. 4.

Habere pœnas. Cic. 2. de Legibus, Plus pœnarum habeo, quàm petiui.

Imponere pœnas sontibus. Ouid. 2. Metam.

Inire pœnam. Ouid. lib. 1. Amor. eleg. 7.

Factorum pœnæ instant. Ouid. 8. Metam.

Interponere pœnas, Vide INTERPONO.

Irrogare pœnam alicui. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Nemo nocens sibi ipse pœnas irrogat. Senec. Herc. OEtæo, 7.

Irrogare pœnas æquas peccatis. Horat. 1. Serm. satyr. 3.

Leuari à pœna, Vide LEVIS.

Liberare pœna iudiciorum innocentiam. Cic. 1. de Orat.

Luere pœnas, Puniri. Suet. in Vesp. Augusto, cap. 1.

Luere pœnas iustas. Horat. Epod. 17.

Luere pœnas facinorum. Senec. Octau. 5.

Manet cunctos generis pœna vna. Claud. 2. in Eutrop.

Meditari pœnam in fratrem, Vide MEDITOR.

Mouere pœnas immeritas. Claud. 3. de raptu Proserp.

Multare aliquem multa & pœna. Cic. pro Corn. Balbo.

Offerre pœnam. Liuius libro 6. Decad. 1, Pœnam oblatam oculis deorum.

Omitte pœnas languidas longæ moræ. Senec. Thebaid. 1.

Patior sine crimine pœnam. Ouid. 9. Metam.

Pati pœnam culpa. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 6.

Genus nouum pœnæ pati. Ouid. in Ibin.

Péndere pœnas, Multam soluere. Cic. in Pisonem, Nisi pœnas patriæ diisque immortalibus eas quæ grauissimæ sunt, furore atque insania pénderet.

Haud mediocres pœnas pendere, Vide Mediocris in MEDIVS.

Péndere pœnam exilio. Ouid. 10. Metam.

Péndere pœnas pro scelere. Lucret. lib. 5.

Péndere pœnas grauissimas stultitiæ suæ. Cic. ad Attic. lib. 11.

Perferre pœnam. Cic. pro Sextio, Si scelestum est amare patriam, pertuli pœnarum satis.

Perferre omnes acerbissimas pœnas impiorum. Cicero 2. de Legẽ agrar.

Perpeti pœnas pro crimine. Valer. 4. Argon.

Persequi pœnas alicuius, pro Vlcisci. Cic. 5. Vert. Pœnam octupli sine vlla dubitatione commissam non persequebatur.

Persoluere pœnas sceleris. Cic. 11. Philipp. Pœnas diis hominibúsq; meritas, debitásque persoluat.

Iustas & graues pœnas Reip. is persoluit. Cic. de Amic.

Persoluere pœnas capite suo. Senec. Agamemn. 13.

Peruenire pœnam ad aliquem. Cic. ad Brut.

Petere pœnas in imperatorem, pro Exigere pœnas de imperatore. Sallust. in Iugurtha.

Petere pœnam ab aliquo. Cic. 1. de Inuent.

Placere pœnæ. Senec. Troade, 11.

Pœnitere crudelis pœnæ. Ouid. 2. Metam.

Poscere pœnas cum sanguine. Virg. 2. Æneid.

Magnas pœnas præcepit. Hoc est, de hostibus cepit antè quàm ab eis caperetur. Silius lib. 6.

Præstare pœnam. Vlpian. in l. 1. §. si plures. D. De eo per quem factũ erit, &c. Si plures dolo fecerint, omnes tenentur: sed si vnus præstiterit pœnam, cæteri liberabuntur.

Culpam pœna premit comes. Horat. 4. Carm. ode 5.

Procedere vlterius in pœnã. Vlpian. in l. 1. §. Quum patronus. D. De offic. præfect. vrb. Præfectus vrbi aditus, pro modo querelæ corrigere eum, aut comminari, aut fustibus castigare, aut vlterius procedere in pœnam eius solet.

Promerere pœnam. Ouid. 1. Tristium, eleg. 2.

Proponere pœnam alicui. Catul. epigr. 94.

Nouámque pœnam sceleribus quærit patem. Senec. Thebaid. 1.

Recipere pœnas ab aliquo. Virg. 4. Æneid.

Recusare pœnam. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Reddere pœnas. Sallust. in Iugurth. Id est grauissimè punire.

Reddere aliquem pœnæ, Vide REDDO.

Relictus pœnæ. Ouid. 14. Metam. Solus, inops, expes, læto pœnæq; relictus.

Remanet pœna. Cic. in Pisonem, Nõ in eo cui facta est iniuria, sed in iis qui fecerunt, sceleris ac conscientiæ pœna remansit.

Remittere pœnam. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Repetere pœnas ab aliquo. Cic. pro Rosc. Amerino, Hæ sunt impiis assiduæ domesticæque furiæ, quæ dies noctésque parentum pœnas à consceleratissimis filiis repetant.

Reposcere aliquem ad pœnas. Virg. 2. Æneid.

Pœna reuersura est in caput ista tuum. Ouid. 1. de Arte.

Ruere in pœnam suam. Senec. Octauia, 17.

Veterum malorum pœnas sancire aliquibus. Stat. 3. Thebaid.

Sancire pœna obseruantiam. Cic. pro Plancio.

Sequitur pœna scelus. Cic. de Arusp. resp.

Seruare pœnam. Ouid. lib. 2. de Arte.

Soluere pœnas. Ouid. 1. Metam.

Soluere pœnas breues tam magnis sceleribus. Senec. OEdip. 12,

-magnis iniuria pœnis
Soluitur. Ouid. 5. Fast.

Seræ, sed tamen iustæ & debitæ pœnæ solutæ sunt. Cic. pro Mil.

Statui in eum pœna metalli debet. Vlpian. in l. 1. §. Quum patronus. D. de Offic. præf. vrb.

Subire pœnam. Cic. in Pisonem, Neque vllam pœnam, quæ tanto facinori deberetur, non maluisti subire, quàm, &c.

Sufferre pœnam. Cic. pro Flac. Summi amoris in patriam vicissim nos pœnas, si ita diis placet, sufferamus.

Esse in pœna. Cic. pro Ligario, Vt ea pœna in qua adhuc Q. Ligarius sit, non videamur esse contenti.

In pœnas non satis vnus eris. Ouid. epist. 2.

Pœna est. Cic. pro Flacc. Pœna est, vt opinor, Dorylensium grauior.

Sumere pœnas. Cic. 2. de Inuent.

Sumere merentes pœnas. Virg. 2. Æneid.

Sceleratas pœnas sumere, Ob perpetratum scelus commeritas. Virg. 2. Æneid.

Suscipere pœnam. Cic. pro Lege Manil. Non modò adhuc pœnam nullam suo dignam scelere suscepit.

Suscitare pœnas alicui. Virg. 4. Georg.

Sustinere pœnam. Cic. pro Domo, Grauissimas pœnas affinitatis impurissimæ sustinere.

Sempiternam pœnam sustinerem mea voluntate susceptam. Cic. Post. red. ad Quirites.

Teneri pœna. Cic. ad Quint. fratr.

Trahere aliquem per omnem pœnam. Virg. 5. Æneid.

Transigere aliquod scelus leui pœna. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Quæ venit indignè pœna, dolenda venit. Ouid. epist. 5.

Viuere in pœnas alicuius. Seneca Troade, 10.

Vrgeri pœnis. Virg. 6. Æneid.

Pœna ad triremes, antiquissima, vsu verò apud nos frequentissima. Valerius scribit, quendam iussu Augusti, quòd se Octauiæ sororis vtero genitum simularet, remo publicæ triremis affixum esse. Sudas quoque & Iosephus lib. 17, scripserunt de illa pœna.

POENA & Beneficium pro diis habitos apud quosdam Æthiopiæ populos legimus. Sunt qui non ab Æthiopis, sed ab Assyriis & Persis Pœnam & Beneficium cultos fuisse adserani, illam, quòd malorum: hunc quòd bonorum largitorem esse opinentur. Alexand. Alexandrinus lib. 6. cap. vltimo.

Pœnalis, & hoc pœnale, pen. prod. vt Pœnalis opera, Quæ ad pœnã pertinet. Plin. lib. 18. cap. 11.

Pœnarius, Adiectiuum {[illegible]} vt Pœnaria actio. Quintil. libro 4. capite 3.

POENICVS, à Deliis dictus Apollo. apud enim quoscunque populos, sui dij nomen nouum accipiebant, quo de Alexandrinus Alexander Genial. dierum lib. 6. cap. 4.

Pœnitet, pen. corr. pœnitebat, pœnituit {[illegible]} Pœnitére dicimur, quum quæ ipsi fecimus, aut quæ de nostra voluntate nostróque consilio facta sunt, ea nobis pòst displicere incipiunt, & molesta esse, sentẽtiámque in iis nostrã demutamus. Vide Gellium lib. 17. cap. 1. Et regit accusatiuum patientis rei cum genitiuo agẽtis. Cic. ad Attic. lib. 3, Alterum non potes, vt me non nostri consilij vitæque pœniteat.

Pœnitet, Aliquando pro Tædet, pudet, seu dolet accipitur, & tunc interdum præsenti infinitiui iungitur. Terent. Phorm. 1. 3, Ita plerique ingenio sumus omnes, nostri nosmet pœnitet. Id est, nostra contemnimus, inquit Donatus. Virg. eclog. 2, Nec te pœniteat calamo triuisse labellum. Cic. Pœnitet defendere. Idem de Senect. Num igitur si ad centesimum annum vixisset, senectutis eum suæ pœniteret? Id est tæderet.

Tædet & pœnitet. Cic. Attic. lib. 2, Sed quod facilè sentias, tædet ipsum Pompeium, vehementérque pœnitet.

Nihil pœnitet. Cic. 5. Tusc. Satis est in virtute vt fortiter viuamus: si fortiter, etiam & magno animo, & quidem vt nulla re vnquam terreamur, sempérque simus inuicti, sequitur vt nihil pœniteat, nihil desit, nihil obstet.

Quod te offenderim, me pœnitet. Cic. Attic. lib. 11.

Sapientem nihil opinari, nullius rei pœnitere, nulla in re falli, sententiam mutare nunquam. Cic. pro Murena.

Sapientis proprium est, nihil, quod pœnitere possit, facere. Cic. 5. Tuscul.

Facinus pœnitere. Cic. 2. de Inuent. Deinde vtrum id facinus sit, quod pœnitere fuerit necesse.

Me haud pœnitet eorum sententiæ esse, quibus & apparitores, &c.

Liu.1.ab Vrbe, Id est, Non nolo, inquit Budæus.

Ne supplicijs quidem moueri, viri fortis est, vt fortiter fecisse pœniteat. Cic. pro Milone.

Iurasse pœnitet. Ouid 2 Metam.

Pœnituit eum illa sensisse Cic. 4. Acad.

Nihil me pœniteat sanũ patris huius. Horat. 1. Serm. satyr. 6. Id est, Quãdiu sanus sim, nunquam mihi doleat, aut nunquam mihi patrum beatus videat, quòd tali patre natus sim. Lambinus.

¶ Pœnitet. Cic. pro Cluent. Neque me pœnitet hoc potius tempore, quàm illo causam A. Cluentij defendere. causa enim manet eadem. Id est, non minus cõmodè nunc & opportunè agere puto, quàm si in re recenti egissem. Budæus.

¶ Acti vos pœnitet. Valer 5 Argon.

Authoritatis alicuius pœnitere. Cic. de Arusp. resp. Et eo fecisse authore se diceret, cuius authoritatis neminem posset pœnitere.

Belli iniusti. Ouid. 5. Metam.

Conuiuiorum. Horat. Epod. 11.

Dignitatis tuæ non me pœnitet. Cic. 3. Philip.

Facti pœnitere aliquem. Catull. epigr. 28.

Fortunæ, amplitudinis, claritatis, gloriæ num pœnitebat? Cic. 1. Philip. Curtius, Malo me fortunæ pœniteat, quàm victoriæ pudeat. Id est, Malo me dolore affici propter calamitosam offensionem, quàm pudore ob victoriam. Budæus.

Meæ fortunæ pœnitet me. Cic. ad Torquatum, lib. 6. 1, Etsi ea perturbatio est omnium rerum vt suæ quemque fortunæ maximè pœniteat: nemóque sit, quin vbiuis, quàm ibi vbi est, esse malit: tamen, &c.

Pœnitet me hominis, Id est non magnifacio hominẽ. Cic. 4. Acad.

Quid eum Mnesarchi pœnitebat, quid Dardani, qui erant Athenis tum principes Stoicorum? Budæus.

Imperij pœnitere. Cic in Somn. Scip. Iam ipsa terra ita parua mihi visa est, vt me imperij nostri, quo quasi punctum eius attigimus, pœniteret.

Industriæ nostræ neque eos, neque alios pœnitebit. Cicero 2. de Inuent.

Ineptiarum suarum eos pœnitet. Cic. Cælio, lib. 2 8.

Instituti. Cic. 1. Verr. Cuius consuetudinis atque instituti patres maioréSque nostros non pœnitebat.

Laudis me meæ pœnitet. Cic. ad Lent. lib 1. 7, Multum interest, vtrũ laus imminuatur, an salus deseratur: me meæ tamen ne nimis pœniteret, tua virtute perfectum est.

Memet mei pœnitet. Cic. 3. de Orat.

Muneris sui pœnitere. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.

Pacis pœnitet. Liu. 5 bell. Maced.

Pœnitet me pecoris Virg. 10. eclog.

Pœnitet rei, pro Nolle ita rem euenisse, & ob id dolere. Cicero pro Domo, Quarum rerum siquem pœniteat, eum victoriæ Populi Romani pœnitere. Id est, quas res siquis non euenisse velit, & ob id dolore afficitur. Budæus.

Scelerum pœnitet. Horat. 3. Carm. ode 24.

Vehementer sui status pœnitet. Cic. Attic. lib. 2.

Pœnitet me verbi tui. Cic. pro Planc. Vide quàm me verbi tui pœniteat. Id est, quàm mihi non satis sit hoc verbum. Budæus.

Virium pœnitet Liu. 1. ab Vrbe.

¶ Pœnitet, Parum videtur. Terent. Eunuch. 5. 7,

An pœnitebat flagitij, te authore quod fecisset

Adolescẽs, ni miserum insuper etiam patri indicares? Donatus. Cæsar lib. 2. bell. Ciuil. An pœnitet vos, quòd saluum atque incolumem exercitum nulla naue desiderata traduxerim.

Pœnitens, pen. corr. pœnitentis, omn gen. {μετανοῶν.} Sueton. in Vitell. cap. 15, Non multo pòst pœnitens facti.

Portus optimus pœnitenti, mutatio consilij. Cic. 12. Philip.

Pœnitens de matrimonio Sueton in Claud. Cæsare, cap. 43.

Pœnitendus {μεταμελητέος} Adiect. nomen, à Pœnitet verbo, id est Pudendos, & parui æstimãdus. Liu. 1. ab Vrbe, Sub haud pœnitendo magistro. Colum. lib. 1 cap 2, Itaquè hic ager siue exercetur, seu cessat, colono est pœnitendus, ac tanquam pestilens refugiendus.

Pœnitendum {μεταμελητέον} Gerundium legitur vt, Non est eius præceptoris pœnitendum. Sallust. in Iugurtha, Num eorum pœnitendum sit.

Ad pœnitendum. Tacit lib. 3.

Pœnitendi, Aliud gerundium {τοῦ μεταμελεῖσθαι.} Cic 4. Tusc. Alexandrum regem videmus: qui quum interemisset Clitum familiarem suum, à se manus abstinuit, tanta vis fuit pœnitendi.

Pœniturus, pen. prod. {μετανοήσων} Accius,

Quod si procedit, neque te, neque quenquam arbitror pœniturum laudis:

Quam vt serues vide. Quintil libro 9. cap. 3, Eousque processum est, vt non pœniturum, pro non acturum pœnitentiam: & visuros, ad videndum missos, Sallustius dixerit.

Pœnitentia {μετάνοια, μεταμέλεια.} Plin. auunculus lib. 17. cap. 12, Nihil est fœdius agricolis, quàm gestæ rei pœnitentia. Liu. 2. bell. Maced. Celerem enim pœnitentiam, sed tandem seram & inutilem sequi.

Agere pœnitentiam, Vide AGO.

¶ Pœnitentia, pro Contemptu & aspernatione. Plin. lib. 5. cap. 17, de Essenis, Gens æterna in qua nemo nascitur, tam fœcunda illis aliorum vitæ pœnitentia est. Budæus.

Pœnitudo, pœnitudinis, Idem quod Pœnitentia. Pacuu. Teucero,

Quæ desideria alumnûm, pœnitudines,

Squales, scabréSque, & incultas vastitudines. Nonius.

POENVLVS, diminutiuum est à Pœnus: vnde Plautina fabula nomen sumpsit, in qua Pœnus Hanno Punicè loquens introducitur.

POENVS {Φοῖνιξ} Carthaginiensis, à Phœnix, sed aspiratio detrahitur: & œ in u mutatur in deriuatiuo, Punicus, Punica, Punicum, non Pœnicus. Vide infrà in dictione PVNICVS.

Pœni {Φοίνικες} (inquit Seruius) ἀντὶ τοῦ est, quasi Phœni, quia à Phœnicibus orti. Virg. 1. Æneidos, -ponúntque ferocia Pœni

Corda volente deo.

Calliditate Pœnos Romani non superarunt. Cic. de Arusp. resp.

Acutus vt Pœnus, & valde studiosus ac diligens Clitomachus. Cic. 4. Academ.

Crudelitati Pœnorũ corpus Reguli præbitũ. Cic. 3. de Natur. deor.

Doctor Pœnorum, Annibal. Silius lib. 7.

Ferox Pœnus. Claud. 5 Paneg.

Fulmineus. Claud. de bel. Getico.

Pœnus. Adiect. {Φοινικικός.} Stat. lib. 4. Sylu. 3,

Pœnos Bagrada serpit inter agros.

Leones Pœni. Virg 5. eclog.

Sermo Stat. 4 Sylu. 4.

Poeta poetæ, pen prod. masc. gen. {ποιητής} ἀπὸ τοῦ ποιεῖν, quod est faciõ, effingo: quasi fictor. Est enim qui elegantia carmina fingit. Horat. in Arte, -pictoribus atque poetis

Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas.

Manus multa poetarum. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Antiquissimum è doctis apud Græcos est genus poetarum. Cic. 1. Tusculan.

Finitimus oratori poeta, numeris astrictior paulo, verborum autem licentia vberior. Cic. 1. de Orat.

Neminem adhuc cognoui poetam qui sibi nõ optimus videretur. Cic. 5. Tusc.

¶ Arguti poetæ. Horat. 2. epist. 2.

Astrictior versu poeta, oratoris virtutes persequitur. Cic. in Orat.

Poeta barbarus apud Plautum, Latinus est: vt, Marcus vertit barbarè, id est Latinè: & in eodem poeta, lex barbarica, Romana est. Turneb.

Bonus poeta nemo sine inflammatione animorum existere potest, & sine quodam afflatu quasi furoris. Cic. 2. de Orat.

Castum esse decet pium poetam. Catull. ad Aurelium, epigr. 16.

Clarissimi Quintil lib. 1. cap. 10.

Crescens. Virg. 7. eclog.

Disiecti membra. Horat. 1. Serm satyr. 4.

Diuinus. Virg eclog 5.

Docti veteres poetæ Graiûm. Lucret. lib. 2.

Græci. Cic. 2. de Orat.

Grauis & ingeniosus. Cic. pro Plancio.

Illustres Quintil. lib 5. cap. 11.

Magnum poetam quenquam sine furore esse posse negat Democritus. Cic. 1. de Diuinat.

Secli incommoda pessimi poetæ. Catull. ad Caluum, epigr. 14.

Sanctos poetas suo iure appellat Ennius, quòd quasi deorum aliquo dono & munere commendati nobis esse videantur. Cic. pro Archia.

Seniorum poetarum turba. Horat. 1. Serm. satyr. 10.

Tener. Catull. ad Libellum, epigr. 33.

Vesanus. Horat. de Arte.

¶ Alere & formare poetam. Horat. de Arte.

Canunt poetæ, Vide CANO.

Confingunt hæc poetæ. Cic. pro Rosc. Amer.

Valet natura ipsa poeta, & mentis viribus excitatur, & quasi diuino quodam spiritu afflatur. Cic. pro Archia.

Poema, pen. prod. poematis, pen. corr. neut. gen. {ποίημα} Poetarũ opus, hoc est figmentum seu fictio. Plin. lib. 7. cap. 56, De poematum origine magna quæstio est. Plaut. Asinar. 5, Nam neque vsquam fictum, nec pictum, neque scriptum in poematis.

Austera poemata. Horat. de Arte.

Dulcia. Horat de Arte.

Egregium. Cic. 1. de Orat.

Festiuum, concinnum, & elegans. Cic. in Pisonem.

Immodulata Horat. de Arte.

Lacrymosa Horat. 1. epist. 1.

Legitimum, Vide LEX.

Pulchra. Horat. de Arte.

Ridenda Iuuen. Satyr. 10.

Ridiculum Horat 2. epist. 1.

Sanctum. Horat. 2. epist. 1.

Tenerum, moratum, atque molle. Cic. 1. de Diuinat.

Tragicum, comicum, epicum, melicum ac dithyrambicum. Cic. de Opt. gen. Orat.

¶ Attingere poemata. Catul. ad Varum, epigr. 19.

Componere, Vide COMPONO.

Componere poema ad aliquem. Cic. Quint. fratr. lib. 3. 17.

Condere poema. Vide CONDO.

Condere poema Græcum. Cic. Attic. lib. 1. 11.

Tenui deducta poemata filo. Horat 2. epist. 1.

Facere bona poemata. Horat. de Arte.

Varium & elegans omni ferè numero poema fecisti. Cic. 1. Acad.

Legere libentius poemata. Cic. Q. fratri, lib. 2. 12.

Natum inuentúmque poema iuuandis animis. Horat. de Arte.

Mira poemata pangere. Horat. de Arte.

Poesis, huius poesis, pen. prod fœm. gen. Nonius, Poesis & Poema hanc habent distantiam: Poesis est textus scriptorum: Poema inuentio parua, quæ paucis verbis expeditur. Lucil. Satyr. lib. 8. Cic. 3. de Orat.

Quamuis claris sit coloribus picta vel poesis vel oratio.

Homeri picturam, non poesim videmus. Cic 5. Tusc.

Poema Græci volunt à poesi differre: quòd poesis sit totum opus poetæ, vt Ilias, Odyssea. vnde Cic. 4. Tuscul. dixit: Anacreontis tota poesis amatoria est: hoc est, totum opus quod scripsit Anacreon. Poema verò sit pars quædam operis: vt singuli Iliadis libri poemata dici possent. Quam differentiam videtur Nonius agnouisse: sed perpetua non est. Cic in Orat. Itaque video visum esse nonnullis, Platonis & Democriti locutionem, etsi absit à versu, tamen quod incitatius feratur, & clarissimis verborum luminibus vtatur, potius poema putandum, quàm Comicorum poetarum: apud quos, nisi quòd versiculi sunt, nihil est aliud quotidiani dissimile sermonis. Hoc loco poema pro

pro omni scriptione Platonis & Democriti Cicero posuit. Proinde sunt qui dicant, poema potius illud esse, quod poesis naturam exprimit.

Carcini poemata. Dicebantur ea quæ viderentur obscurius, & instar ænigmatis dicta. Carcinus enim poeta quispiam fuit, qui finxit Orestem ab Ilio coactum vt matricidium confiteretur, per ænigmata respondisse, vt author est Suidas, qui testatur prouerbium à Menandro vsurpatum in falso Hercule. Erasm.

Poeticus, pen. corr. Adiect. {ποιητικός} Quod ad poetam pertinet: vt Ars poetica, & Verba poetica. Cic. 3. de Orat. Sed tamen rarò habet etiam in oratione poeticum aliquod verbum dignitatem. Quintil. lib. 1. At in eadem vitij geminatione Metier, Sufficier, dicens Ennius, poetico iure defenditur. Id est authoritate poetica. Cic. 1. de Orat. Poeticus numerus.

Poetici dij. Cic. 3. de Nat. deor.

Licentia. Quintil. lib. 1 cap. 4.

Mella manare. Horat. 1. epist. 20.

Themata. Quintil. libro 2. cap. 10. Et poetica (vt verè dixerim) themata iuuenibus pertractare permittemus.

Voluptates. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Poeticè, pen. corr. Aduerb. {ποιητικῶς} More poetico. Cic. 5. de Finib. Vt poeticè loquar.

Poetica, poeticæ, & Poetice, poetices, pen. corr. {ποιητική} Ars ipsa conscribendorum versuum. Cic. 1. Tusc. Serius poeticam nos accepimus. De dignitate Poeticæ vide Strabonem lib. 1.

O præclaram emendatricem vitæ poeticam! Cic 3. de Orat.

Poetor, penult. prod. poetaris {ποιῶ} poetari, In poetica se exercere, siue poetam agere. Ennius,

Nunquam poetor nisi podager.

Poetria, poetriæ, pen. corr. & Poetis, pen. prod. poetidis {ποιήτρια} Id est mulier poetices perita. Cic. pro M. Cælio, Verùm hæc tota fabella veteris, & plurimarum fabularum poetriæ, quàm est sine argumento, quàm nullum inuenire exitum potest! Persius in Proœm.

Poetificus, pen. corr. {ποιητικός} Adiect. quo vsus est Ennius, qui Caballinum fontem poetificum nominau t.

Pogonia, vel Pogonias, pogoniæ, pen. corr. {πωγωνίας} Dici potest barbata, Genus cometæ. πώγων enim barba Græcis dicitur. Plin. libro 2. cap. 25. Pogonias vocant, quibus inferiore ex parte in speciem barbæ longæ promittitur iuba.

Pol, Aduerb. iurantis {νὴ τὸν πολυδεύκη} per Pollucem. Cic. 3. Tusc. Pol mi fortuna magis nunc desit, quàm genus. Ex poeta. Horat. 1. epist. 7.

-pol me miserum patrone vocares.

Certè pol. Terent. Eunuch. 4 5.

Certè tu quidem pol multò hilarior.

POLA {πόλα} Istriæ ciuitas, quondam à Colchis cóndita. Pietas Iulia Plinio dicitur lib. 3 cap. 19. in descriptione Istriæ.

Polea {πωλέα} fimus pulli asinini, quem equa initio partionis ante fœtum effundit, vt ait Aristoteles, qui polion: Plinius verò lib. 28. cap. 13. polean vocat.

Polemarchi {πολέμαρχοι} sunt apud quos summa rei militaris & agitur & refertur: & Polemarchia munus ipsum, & magistratus vocatur. Hodie apud nos hi Marescali vocantur, quasi maiores iudices, hoc est iudices in Cabalo sedentes, vno tantùm magistro equitum, id est Connestabulo inferiores. Siquis Latinè dicere velit, eos Tribunos militum possit appellare. Sic etiam vocantur in cap. Officium. de re milit. in P. Hæc Budæus in notis Id Pandectas. l. vltima ad finem. De muneribus in Pand.

Polemarchus {πολέμαρχος} à belli ductu, quasi belli dux. Ætolis verò Polemarchus, claudendarum portarum, & vrbis curam gerebat, clauésque noctu detinebat: interdiu autem, custodiis portarum assidebat. Alexand. Alexandrinus lib. 3. cap. 16.

Polemarchia, In POLEMARCHI.

POLEMON, pen. corr. {πολέμων} Atheniensis philosophus, prima adolescentia lasciuus, & voluptatibus deditus, quum paterem Xenocratis scholam intrasset, déque modestia & moribus sermo haberetur, ita demum ad eum flexit animum, vt reiecta incontinentia, se totum philosophiæ addixerit: ex quo postea eius scholæ successit. Author Gellius. Diogenes eû multa scripsisse testatur. Suidas nihil scriptû reliquisse asserit.

Mutatus Polemon. Horat. 2. Serm. Satyr. 3.

¶Polemon, cognomento Helladicus, genere Iliæus, historicus nobilissimus, æqualis Aristophanis grammatici, Panætij, discipulus, scripsit de origine ciuitatum Phocidis, Ponti, Laconiæ geographiam, & de cursu orbis libros tres. Suidas.

¶Polemon alius è Laodicæa Cariæ, qui Smyrnæ vixit ac præcepit, æqualis Herodis Attici, sub Adriano principe, ad quem legatus quandoque Smyrnæorû missus, ab eóque honorificè exceptus, & musæo Ægyptio adscriptus est.

Polemonia, polemoniæ, pen. corr. {πολεμώνιον} Herba. Plin. lib. 25. cap. 6. Polemoniam, alij philetæriam, à certamine regum inuentionis appellant.

POLEMONIUM {πολεμώνιον} Ptolemæo libro 5. cap. 6. Cappadociæ vrbs: vulgò *Leona*.

Polenta, polentæ {ἄλφιτον} Dicitur & pulenta. Sic fiebat, Persusum aqua hordeum siccabant nocte vna, postero die frigebant, deinde molis frangebant, seruabántque in multos dies. Cato de Re rust. cap. 108. Tum id percolato, polentã adiicito. Ruell. libro 2. cap. 16. Polentam Græci alphita nominant torrefacti hordei farinam, quæ nunc tota Gallia, sicca criothe, vel grio siccum, quasi torrida & resiccata crithe vel cri vocatur. Venalis ea circumfertur ipissandis carnium iuribus: quanquam & ex auena retorrida cœpit fieri, & eadem nominis ambage proferri. Charisius lib. 1. Polenta dici debet per o: cuius rei Verrius Flaccus rationem reddit, quòd vsu omnium poliatur. Hæc ille. Non immeritò ridentur quidam Grammatici scribere ausi, polenta esse generis neutri, decepti ex non intellecto carmine Ouidij libro 5. Metamorphoseos,

Dulce dedit testa, quod coxerat antè polenta. Quum sensus & ordo sit, Dedit ei dulce, quod antè coxerat de polenta. Quod ex quinto inde versu eodem in loco satis aduerti poterat,

Cum liquido mista perfudit diua polenta.

Grandis polenta. Persius Satyr. 3.

Polentarius, Adiect. {ἀλφιτικός} Quod pertinet ad polentam, seu quod est ex polenta. Plaut. Curcul. 7.

Eiiciam crepitum polentarium.

POLENTIA {πολεντία} Vrbs Liguriæ Ptolemæo lib. 3. cap. 1. vulgò *Palanza*. ¶Est etiam apud Melam lib. 2. cap. 7. castellû in maioribus Balearibus nomine Polentia, nunc vulgò *Polensa*, vt scribit Oliuarius.

POLETES, internuntius Epidauriorum ad Illyricos: de quo audi Alexãdrum Alexand. lib. 4. cap. 10. Proditum est de Epidauriis mirum, quòd quum Illyricos mores osos haberent, nec illorum commercia vitare possent, vt se à contagione accolarum seruarent immunes, ita cauisse, vt vnum seligerent ætate grauem, qui solus ad illos penetraret, cum quo commercium haberent, quem Poletem dixerunt.

Polia, gemma quædam. Plin. libro 37. cap. 11. Polia canitiem quandam sparsi indicat: eandem duriorem, nigra Spartopolios.

Polia, poliæ, Grex equorum. Vlpian. in l. Ædiles aiunt D. de ædil. edict. Nam si polia venierit: dicemus vnum equum, qui vitiosus est, non omnem poliam redhiberi oportere. Catellianus Cotta putat poliam esse equitium, hoc est equorum mandram, seu armentum equinum: descenderéque nô à pluralitate, vt Accursius voluit, sed potius à Græco nomine πῶλος, quod pullum & maximè equinum significat. vnde πωλοδαμάζειν, est equos domare.

Polimenta, polimentorum {ὄρχεις} Testiculi porcorum dicuntur, quum castrantur: à politione vestimentorum, quòd similiter vt illa curantur, inquit Festus. Plaut. Menæch. 5.

-pernam itidem, aut sinciput,

Aut polimenta porcina.

Polio, polis, poliui, politum, pen. prod. {ξέω, ξύω, λειαίνω, λεαίνω, κοσμέω} polire, Colere, ornare, & quasi vrbano & politico more (qui rustico contrarius est) componere, vt ait Sipontinus. Virg. 8. Æneidos,

Certatim squamis serpentum, auróque polibant.

Hoc plus, inquit, ne facito rogum, ascia ne polito. Cic. 2. de Legib.

Arma polire deorum Stat. 4 Sylu. 6.

Signa Dædala polire. Lucret. lib. 5.

Tigna. Claud. 3. Paneg.

Pumice poliantur geminæ frontes. Ouid. 1. Trist. eleg. 1.

Carmina polire sollicita cura Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.

Orationis faciendæ & poliendæ ignarus. Cic. 1. de Orat.

Politus, pen. prod. {ξεστός, ξυστός, λεῖος, γλαφυρός} politior, politissimus. Plin. lib. 13. cap 4.

Fronte politus. Persius Satyr. 5.

Pelliculam veterem retines, & fronte politus

Astutam rapido seruas sub pectore vulpem.

Politus, vrbanus, elegans. Cic. de Clar. Orat. Sinautem ieiunitatem & siccitatem & inopiam, dummodo sit polita, dum vrbana, dum elegans, in Attico genere ponit, hoc rectè duntaxat.

Politus è schola. Cic. in Pisonem, Dices, enim, vt es homo facetus, ad persuadendum concinnus, perfectus, politus è schola, Quid est Cæsar? &c.

Politus artibus. Cic. 1. de Finib. Et ad Memmium, lib. 13. 1. Est enim omni liberali doctrina politissimus.

Pictus & politus omnibus artis coloribus. Cic. Attic. lib. 1. Sic hunc omnibus à me pictum & politũ artis coloribus subitò deformatum, non sine magno dolore vidi.

Doctrina politos constituit quosdam pariter. Lucret. lib. 3.

Politus omnibus virtutibus. Varro 1. de Re rust. cap. 2.

Politum quid & perfectum proferre. Cic. 1. de Orat.

Nihil acutius, nihil politius Aristotele. Cic. 4 Acad.

Arte politissima perfecit caput Veneris Apelles. Cicero Lentul. libro 1. 9.

Politæ columnæ. Cic. ad Q. fratr. libro 3. 17. Quod mihi nunc denique apparuit, posteaquam & ipsa tota patet, & columnæ politæ sunt.

Politior elegantia. Cic. 3. de Finib. Quinetiam agricultura quæ abhorret ab omni politiore elegantia, &c.

Politæ facetiæ, Elegantes & ornatæ. Cic. 1. de Orat. Multò maiorem partem sententiarum sale tuo & lepore & politissimis facetiis pellexisti.

Politioris humanitatis expers. Cic 2. de Orat.

Accurata & polita oratio. Cic. de Clar. Orat.

Politissimus & acutissimus nostræ memoriæ philosophus. Cic. 4. Acad. De Antiocho.

Sermo politus. Claud. 8. Paneg.

Politulus, penultima corr. {ὑπογλαφυρός} Adiectiuum diminutiuum. Cic. ad Volumnium, libro 7 34. Opus est huc limatulo & politulo tuo iudicio.

Politè, pen prod. Aduerb. {γλαφυρῶς} Cic. 1. Acad. Quæ & sunt magna sanè, & limantur à me politius.

Politè & subtiliter. Cic. 4. Acad. Negatis hæc tam politè, támque subtiliter effici potuisse, sine diuina aliqua solertia.

Ornatè politéque dicere. Cic. pro Cælio.

Eloqui politè. Cic. 1. Tusc. Fieri autem potest vt rectè quis sentiat, & id quod sentit, politè eloqui non possit.

Scribere politè. Cic. de Clar. Orat. Et luculentè quidem scripserût, etiam si minus quàm tu, politè.

Politor, pen prod. politoris, Verbale. Vlpian. in l. Cum duobus. D. pro socio, Veluti quum pecus in commune pascêdum, aut agrum politori damus in commune quærendis fructibus. Erant autem politores, qui agros excolere atque polire consueuerant. Nonius enim Marcellus sic ait, Politiones agrorum cultus diligentes, vt polita omnia dicimus exculta, & ad nitorê deducta. Ennius Satyr. lib. 3. Testes sunt lati câpi, quos gerit Africa terra politos. Et Annal. 8. Rastros dentefabres capsit causa poliendi agri. Varro, Quid mirum, si ea

agri depolitionibus eiiciūtur, quum hic in cœnaculo polito recipiuntur? Hæc Nonius. Hoc etiam significato politionem & politorem dixit Cato de re rustic. cap. 136.

Politores gemmarum. Firmicus lib. 4. cap. 7. ad finem.

Politio, politionis. Dicitur illa cultura quæ pactione certæ frugis pro mercede fit, atque adeò ipsa merces. Cato de re rustica, Politionem quo pacto dari oporteat? in agro Casinate & Venusio in loco bono parte octaua corbi diuidat: satis bono septima, tertio loco sexta, &c.

Politura, politurae, pen. prod. {[illegible]} Plin. lib. 11. cap. 24. Quum non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quadam polituræ arte, ipsa per se tenax ratio tramæ? Idem lib. 36. cap. 6, Thebaica polituris accommodatur.

Ad polituram sarcire, Vide AD.

Polio, polionis, masc. gen. Qui arma polit. Firmicus lib. 2, Mars & Mercurius in decimo ab horoscopo loco poliones faciunt. Meminit Callistratus lib. 50. D. de Iure immunit. l. quibusdam.

Polion {[illegible]} Vide POLEA.

Polion, siue polium, est etiam herbæ nomen, quam Plinius describit lib. 21. cap. 7, Sic & apud Græcos polion herbam, inclytam Musæi & Hesiodi laudibus, ad omnia vtilem prædicantium, supérque cætera ad famam etiam dignitatis: prorsúsque miram, si modò (vt tradūt) folia eius mane candida, meridie purpurea, sole occidente cærulea aspiciuntur.

POLISMA est ciuitas in Rhetia ad Simoentis ripas. Strabo lib. 13, Astypalienses itaque, qui Rhetium tenuerunt, primi oppidum iuxta Simoentem habitauere, quod nunc Polisma nominatur, in loco non valde idoneo, &c.

POLITES, penult. prod. Priami filius ex Hecuba vxore à Pyrrho, capta Troia interfectus. Virg. lib. 2. Æneidos,

Ecce autem elapsus Pyrrhi de cede Polites
Vnus natorum Priami per tela per hostes
Porticibus longis fugit & vacua atria lustrat
Saucius, illum ardens infesto vulnere Pyrrhus
Insequitur, iam iámque manu tenet & premit hasta.

Politia, politiæ, Respub. quo nomine inscriptus est liber Platonis. Cic. 1. de Diuinat.

Politicus, pen. corr. Adiect. {πολιτικός} Quod est ciuile. Cic. Mario, lib. 7. 1, Sed quæ potest esse homini politico delectatio, quū aut homo imbecillis à valentissima bestia laniatur? Quædam exemplaria legunt polito. Idem ad Attic. lib. 9, Sumpsi mihi quasdam tanquam theses, quæ & politicæ sunt, & temporum horum.

POLIVCHI {πολιοῦχοι} Dij tutelares, quos cuique loco præesse antiquitas existimabat. Poliuchos Minerua apud Spartanos cognominata est, quòd eorum ciuitati imperaret. Herodotus.

POLLA {[illegible]} vxor Lucani poetæ, cuius meminit Stat. 2. Sylu. 7,

Tu castæ titulum, decúsque Pollæ
Iucunda dabis allocutione. Paulóque infrà eam commendat ab eruditione.

Pollen, pollinis, pen. corr. neut. gen. vel Pollis, pollinis, masc. gen. {[illegible]} A polleo deduci videtur, Flos tritici. Terent. Adelph. 5. 3,

-ego istuc videro:
Atque illi, fauillæ plena, fumi, ac pollinis
Coquendo sit faxo, & molendo. Marcellus Dioscoridis interpres dicit esse pollinem, tenuissimum puluerem magis quàm farinā, qualis circa molas plerunque & loca in quibus panis pinsitur, parietibus hærens, inuenitur, vnde fit panis omnium infirmissimus. Colum. lib. 6. cap. 30, Et thuris polline cum eo qui profluit, sanguine immisto, armi linantur.

Pollis polentæ. Cato cap. 157.

Pollinarius, Adiect. {[illegible]} Quod ad pollinem pertinet: vt Cribrum pollinarium. Quod lino, non setis equorum fit ad pollinem purgandum. nam cribra quæ ad excutiendam farinam fiunt, excussoria dicuntur. Plin. lib. 18. cap. 11. Plaut. Pœn. 7.

Nam iste quidem gradus succretus est cribro pollinario.

Pollintor, pollintoris, masc. gen. {[illegible]} Curator pistrini, qui farinā facit, & pollinem, quíque pollinario cribro pollinem excutit. Cato cap. 5, Operarium mercenarium, pollintorem, diutius eundem ne habeat die. Alij politorem legunt.

Pollinceo, pollinces, pollincui, pollincère, Farinam in pistrino lucrifactam diuidere, inquit S. pontinus.

Pollintio, Verbale. Cato cap. 136, Pollintionem in agro Casinate & Venafro sic dare oportet. In loco bono parte octaua corbi diuidat, satis bona septima, tertio loco sexta, si granum modio diuidet, parti quinta in Venafro ager optimus, IX. parti corbi diuidat. Alij legunt politionem.

Polleo, polles {ἰσχύω, δύναμαι, [illegible]} pollère, Posse, valere. Cic. in Parad. Nec est vlla res quæ plus apud eum polleat, quàm ipsius voluntas atque iudicium.

Polleat moderatione & constantia. Cic. 4. Tusc. Is, quisquis est, qui moderatione & cōstantia polleat, quietus animo est, sibíque ipse placatus, vt nec tabescat molestiis, &c. In quibusdam exemplaribus desideratur polleat.

Pollere quæstu dicitur, quod est pretiosum. Plin. lib. 19. cap. 3, Sunt etiamnum duo genera, nonnisi sordido nota vulgo, quum quæstu nullo polleant.

Scientia pollet virtus. Cic. in Partit.

Posse & pollere. Liu. 1. ab Vrbe.

Pollere ad, vel aduersum. Plin. lib. 16. cap. 22, Cur ergo non eadem causa aduersum omnes polleat, iure miremur. Cic. 2. Offic. Harum igitur duarum ad fidem faciendam iustitia plus pollet.

Pollet contra. Plin. lib. 24. cap. 19, Herba quæ gignitur supra simeta ruris, contra anginas efficacissimè pollet ex aqua pota.

Pollere in remediis aurum. Plin. lib. 33. cap. 4.

Pollere in Rep. Cæsar 1. bell. Ciuil.

Pollet eius authoritas, Id est valet, in pretio est, & magni est ponderis. Sallust. in Iugurtha.

Facundia pollet tuis ingeniis. Claud. 4. Paneg.

Plurimum pollet oratio in peroratione. Cic. de Clar. Orat.

¶Pollere, Præstare, vtilius esse. Plin. libro 36. cap. 22, de cotibus, Ex oleo & aqua Ciliciæ pollent: ex aqua Arsinoeticæ. Hoc est quod vulgus dicit, *Melius valent*, vel *Bene valent*.

Plus pollet potióque est filius patre. Cic. 4. Tusc.

Pollens, pollentis {[illegible]} Partic. siue Nomen ex participio. Plaut. Capt. 6,

Quod genus illic vnum est pollens, atque honoratissimum.

Auis pollens. Silius lib. 8.
Hostis equo pollens Ouid. 3. Trist. eleg. 10.
Fulmine pollens regia Iouis. Ouid. ad Liuiam.
Opibus pollens Lucret. lib. 1.
Corpora pollentia simplicitate. Lucret. lib. 1.
Venenis gelidis pollens Ophiusa. Valer. 6. Argon.
Matrona Ouid. 5. Metam.
Herbæ. Ouid. 7. Metam.
Pollens vini. Plaut. Curcul. 3.

Pollentia, pollentiæ {[illegible]} Potentia. Plaut. Rud. 16,

Vindicate, ne impiorum potior sit pollentia.

POLLENTIA {[illegible]} Plinio authore, oppidum fuit in maiore Balearium insula. Fuit & altera Pollentia iuxta Alpes inclyta lanarum nobilitate: de qua Sylius lib. 8,

-fuscíque ferax Pollentia villi.

Pollentinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vt

Campus Pollentinus Claud. 4. Paneg.

¶Fuerunt & Pollentini in Piceno, in quinta regione Italiæ, non multum distantes à Tolentinatibus, vt indicat Plin. lib. 3.

Pollex, pollicis, pen. corr. masc. gen. {ἀντίχειρ} Primus in manu digitus: sic vocatus quòd cæteris potentior sit. Macrob. lib. 7. Saturnal. cap. 13, Pollex, qui nomen ab eo quod pollet, accepit, nec in sinistra cessat, nec minus quàm tota manus in officio est. Vnde & apud Græcos ἀντίχειρ vocatur, quasi manus altera. Plin. lib. 11. cap. 43, Hominis pollex articulos habet binos. Cic. 3. Offic. Durius etiam Athenienses, qui sciuerunt vt Æginetis, qui classe valebant, pollices præciderentur, hoc visum est vtile.

Ictus pollicis. Horat. 4. Carm. ode 6.
Festiuus. Claud. in Præfat. lib. 2. de raptu Proserpinæ.
Honestus Persius Satyr. 6.
Ignauus. Stat. 4. Sylu. 4.
Sollicitus. Claud. 8. Paneg.
Tener. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.

¶Leui deducens pollice filum. Ouid. 4. Metam.

Et reliquum nitido detersit pollice somnum. Claud. in Epithalamio Palladij.

Artificémque tuo ducit sub pollice vultum. Pers. Satyr. 5.
Pollice primo metere. Martial. lib. 10.
Mouere chordas pollice. Stat. 1. Achil.
Impresso pollice nentes stamina. Ouid. 8. Metam.
Habili pollice prætentat chordas. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Irresectum pollicem dente rodere. Horat. Epod. 5.
Tremulo pollice siccare lacrymas. Ouid. epist. 18.
Ducto pollice solicitat stamina. Ouid. 11. Metam.
Tentauit impulsas chordas pollice. Ouid. 10. Metam.

¶Pollex, etiam in pede. Plin. libro 7. cap. 53, Qu. Æmylius Lepidus iam egrediens incusso pollice limini cubiculi.

Premere pollicem, conuertere pollicem. Antiquitus in pollice fauoris erat, studiíque significatio. Qui faueret, pollicem premebat: qui minus faueret, pollicem cōuertebat. Qui gestus in prouerbium abierunt, vt iam premere pollicem dicatur, qui quoquo pacto fauet: conuertere, qui male vult. Plin. lib. 28. cap. 2, Pollices quum faueamus, premere etiam prouerbio iubemur. Iuuenalis Satyr. 3,

-& verso pollice vulgi,
Quemlibet occidunt populariter. Horatius vtroque pollice dixit, pro summo fauore, 1. epist. 19,

Consentire suis studiis, qui crediderit te,
Fautor vtroque tuum laudabit pollice ludum. Porphyrion enarrat hunc ad modum: Vtroque pollice, id est vtraque manu, [illegible]. Synecdoche à parte totum. An qui vehementius laudat, manus iungens, iungit pollicem cum proximo? Acron hoc pacto, vtroque pollice, [illegible], manu vtraque, sublatáque pariter ac sæpius mota. Hic enim gestus valde laudantium est. Sanè vtrunque, sicut ex iis coniici licet, prouerbij origo fugit. Erasmus.

¶Pollex, in arborum corticibus. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmis arboribus, Reliquæ teretes atque proceræ, dēsis gradatísque corticum pollicibus vt orbibus, faciles se ad scandendum Orientis populis præbent, &c.

Pollicaris, & hoc pollicare, pen. prod. {[illegible]} Quod pollicis latitudinem siue crassitudinem habet. Plin. lib. 15. cap. 24, Digitorum hominis longitudo illis, & interim falcata pollicari latitudine. Est autem pollex duodecima pars pedis, digitus sextadecima. Vide VNCIA.

POLLEX, Viri proprium. Cicero Attic. libro 13. Pollex quidem, vt dixeram, ad Id. Sextil. ita mihi Lauinij pridie Id. præsto fuit, sed planè pollex, non index: cognosces igitur ex ipso.

POLLIA tribus Romana ex loco Pollio denominata. Alexandrinus Alexander lib. 1. cap. 17. Vide TRIBVS.

Πολλοὶ χαῖρε δεῖ: prouerbium nobile, quod non omittendum eò duximus, quia non apud Græcos modò vsui esse debeat: sed multo magis apud nos, si Christiani sumus. Sed vt rem intelligas: Græcis ad sacrificium accessurus, hoc præfatur primùm, Τίς τῇδε? hoc est: Quis hic? Qui verò intersunt sacris, referunt, πολλοὶ κἀγαθοί: quod est dicere, Multi & boni: Nam polluti homicidio, aut sanguine infecti humano, hominésque turpissimarum sordium, sacris arcebantur, néve aras contingerent, aut sacrificio interessent, lege vetabantur. Alexander lib. 4. cap. 17.

Polliceor, polliceris, pen.prod. pollicitus sum, pen.corr. { ὑπισχνοῦμαι, κατανεύω, καταπαγγέλλομαι } polliceri, Promittere, Verbum commune secundum Priscianum: nam in significatione passiua vsus est Ouidius 1.de Arte,
Pollicitis diues quilibet esse potest. Polliceri igitur, est Vltro, seu ex pactione aliquid promittere. Terent.Andr.3.5,
Negabón' velle me, modo qui sum pollicitus ducere?
Polliceri & promittere. Cic pro Plancio, Nihi tibi ego tum de meis opibus pollicebar, sed horum erga me beneuolentiam promittebam.
Benignè polliceri aliquid Cic.Figulo, lib.4.13.
Liberalissimè polliceri, Vide LIBER, liberi.
Prolixè aliquid. Cic pro Domo sua, Neque ille tot suspicionibus certorum hominum exulceratus, quæ meum tempus postularet, satis prolixè mihi polliceretur.
Vltro. Cic 4.Verr. Quando id quod opus esse putaret, non vltro pollicita est?
Offerre se, & vltro polliceri Cic pro Plancio.
Alicui operam suam. Cic.1.Verr. Tamen his operam tuam pollicebere, qui te neque velle sua causa, nec si cupias, posse arbitrantur.
Præsidium suum alicui. Cic 10. Philipp.
Profiteri alicui & polliceri studium suum singulare. Cicero Licinio, libro 5.8.
Se memorem alicuius facti. Cæsar 1.bell.Ciuil.
Te buccinatorem fore existimationis meæ polliceris. Cic ad Tironem, lib.16.21.
Quantum velit quis polliceri. Cic.2.Verr. Deinde esse pollicitum quantum vellent pecuniæ, si me Ædilitate eiecissent.
Tantum vobis quantum facere possum polliceor. Cic. Post reditum ad Quirites.
Reduci aliquid polliceri. Virg 9.Æneid.
Pro certo hoc vobis polliceor atque confirmo. Cicero 2.de Lege Agraria.
Per alium alicui polliceri. Cic.Attic.lib.13. Erat, si meministi, in Consulatus petitione per te mihi pollicitus, si quid opus esset.
Quod nos de eo pollicemur, ille summa fide perficiet. Cic.pro Domo sua.
Bene polliceri. Sallust. in Catilin.
¶Polliceri, pro Affirmare aliquando accipitur.
Tantum tibi polliceor de Annio, te maioris, &c. Cic.ad Curionem, libro 2.5, De ipso Tito Annio tantum tibi polliceor, te maioris animi, grauitatis, constantiæ, beneuolentiæque erga te, si complecti hominem volueris, habiturum esse neminem.
Illud tibi polliceor. Cælius ad Cic.lib.8.10, Quod ad tuum discessum attinet, illud tibi possum polliceri, me curaturum vt tibi succedatur: illud certè præstabo, ne amplius prorogetur.
Habeo polliceri, Id est, hoc pollicendum est mihi, vt ait Valla. Cic. Lentulo, lib.5.5, De Alexandrina re, causáque regia tantum habeo polliceri: me tibi absenti, tuísque præsentibus cumulatè satisfacturum.
¶Polliceri, passiuè. Vlpian. in l.1.§.est autem. D.de exerc.action. Est autem nobis electio, vtrum exercitorem, an magistrũ conuenire velimus: sed ex contrario, exercenti nauem aduersus eos qui cum magistro contraxerunt, actio non pollicetur: quòd non eodem auxilio indigebat.

Pollicitus, pen.corr. Participium { ὑποσχεθείς } vt
Fidem pollicitam dictis addere. Ouid.3.Fast.
Torus pollicitus Ouid.epist.20.

Pollicitum, polliciti, pen.corr. { ὑπεσχημένον } Promissio. Colum.lib.11. cap.3, Memores polliciti nostri, subiungemus cultus hortorum.
Diues pollicitis Ouid.1.de Arte.
Pignora polliciti dare. Ouid.epist.17.

Pollicitor, pen.corr. pollicitaris { καταπαγγέλλω } pollicitári, Frequentatiuum. Plaut Milit.12,
-insipientia, non fallacia hæc sit,
Me ire in opus alienum, aut tibi meam operam pollicitari. Terent. Andr.5.4,
Sollicitando & pollicitando, eorum animos lactas?
Pauxillatim pollicitari, Vide Pauxillatim, in PAVCVS.

Pollicitatio, pollicitationis, Verbale { ὑπόσχεσις } Budæus, Pollicitatio, offerentis solius promissum. Plin. ad Traianum, lib.10.epist.39, Huic theatro ex priuatorum pollicitationibus multa debentur, vt basilicæ circa, vt porticus supra caueam. De iis verò quæ in contractibus promittuntur, pollicitationem dici, vel promissorem pollicitatorem vocari, nusquam lectum est: licet polliceri verbum ad omnia promiscuum sit. Cæsar in fine Comment. Hunc incitatum suis, & regis inflatum pollicitationibus, quæ fieri vellet Photinus, nuntiis literísque edocuit. Vlpianus in l. Pactum. D.de Pollicitat. Pactum est duorum consensus, atque conuentio. Pollicitatio verò offerentis solius promissum, & ideo illud est constitutum, vt si ob honorem pollicitatio fuerit facta, quasi debitum exigatur.
Arcessere ad se aliquos pollicitatione aliqua. Asinius Pollio Ciceroni, lib.10.32.
Auferre pollicitationes, Vide AVFERO.

Pollinarius, Vide POLLEN.

Pollincio, pollincis, pollinxi, pollinctum { νεκροκηδεύω } pollincere, pen. corr. Est curare, vngeréque cadauera. Plaut. in Prologo Pœnuli,
Eorum alter viuit, alter est mortuus.
Propterea apud vos dico confidentius,
Quòd mihi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat.

Pollinctor, pollinctoris { νεκροκηδεμών, σορευτής } Curator funerum, & vnctor cadauerum. Apul. Pollinctor eius funeri dum vnctionem parauit. Plaut. Asin.16,
Ecquis currit pollinctorem accersere?

Pollinctura, pollincturæ. pen.prod. Ipsa curatio. Plaut. Sticho, 14,
-nam hinc quidem
Hodie pollinctura, præter nos, iam dabitur nemini. Alij legunt polluctura. & certè hic de conuiuio agitur, nihil de cadauere.

Pollintor, Vide POLLEN.

POLLIO { Πωλίων } Vide in dictione ASINIVS. Constat ex Seruio hunc Virgilij fuisse patronum: cuius ipse Virgilius meminit sæpius eclog. 3. Horat. quoque 2. Carm. ode 1, hunc tragœdiarum & historiarum fuisse scriptorem testatur his versibus,
Periculosæ plenum opus aleæ,
Tractas: & incedis per ignes
Suppositos cineri doloso.
Paulum seueræ Musa tragœdiæ
Desit Theatris. Idem 1. Serm. satyra 10,
Pollio regum
Facta canit, pede ter percusso.

Polluceo, polluces, pen.prod. polluxi, polluctum { λαμπρύνω, λάμπω } pollucere, pen.prod. Verbum ad sacra pertinens. Cato cap 132,
Ioui dapali culignam vini quantumuis polluceto. Ibidem,
Dape pollucenda.
Pollucere, pro Pellucere, Nitidum, lucidum & splendidum ac politum esse, posuisse videtur Columella lib.10,
Quàm nitidis hilares pollucent fœtibus horti. Alij habent, collucent.
Pollucere, Opiparè apparare conuiuium & lautè: quia lautè fieri solebat sacrificium Herculi.

Polluctus, Participium, vt Polluctus virgis, apud Plautum, Id est virgis expositus, sicut in pollucto Herculis omnia exponebantur obuiis. Sic & idem Plaut. Rudente,
Non ego sum polluta pago. Id est, communis & publica pago. Ex Turnebo.

Pollucibilis, & hoc pollucibile, pen corr. { πολυτελής } Pollucibilis cœna à Macrobio pro opipara & splendida vsurpatur. Sic enim lib.3. Saturnal. cap.17, Cleopatra pertentans Antonium pollucibilem sanè cœnam parauit.

Polluctum, pollucti, Cœna est pollucibilis & opipara. Plin.lib.32. cap.2, Numa constituit vt pisces qui squamosi non essent, ni pollucerent patrimonia, commentus, vt conuiuia publica & priuata, cœnæque ad puluinaria facilius compararentur, ni qui ad polluctum emerent, pretio minus parcerent, eáque præmercarentur. Hunc locum ita restituit Budæus, vbi corruptè legebatur, pollincerent. & pollinctum. Plaut. Rud. ad finem, Spectatores vos quoque ad cœnam vocem, ni daturus nihil sim, neque sit quicquam pollucti domi. Id est, si nobis esset cœna tam lautè apparata, quàm esse solet eorum qui votiuum epulum faciunt, hoc est polluctum: ad cœnam vos vocassem. Ex Budæo. Vtitur & Macrob. lib 3. Saturnal. cap.16. ad finem.

Pollucibiliter, penult.corr. Aduerbium { πολυτελῶς } Lautè & splendidè. Plaut. Mostel.2, -pascite
Parasitos, opsonate pollucibiliter.

Polulus, pen.corr. Adiect. pro Paululus, vel paruulus: antiquum. Cato cap. 10, Vrceos tres, labellum polulum, amphoras olearias duas. Idem cap.21, Sublaminas polulas minutas supponito.

Pollulus, Paruus, Exiguus. Varro 4.de Ling. Lat. vt legit Turnebus, Puluinar, inquit, vel à pluribus, vel à pollulis declinatum. Puluinaria enim pollula & exigua sunt culcitis comparata: sed & ea habere plura patresfamiliàs solent. Cato, labellum pollulum pro paruo eodem modo dixit. Potest & dici sic vocatum vel à pluribus hominibus, vel à pollulis: idque consentaneum magis eius voluntati videbitur. Pro pluribus plumis edunt alij. & pro pollulis, pellulis.

Polluo, polluis, pollui, pollutum, pen.prod. { χραίνω, μολύνω, μιαίνω } pollúere, Quasi porrò lauare: sed per contrarium sæpenumero ponitur pro Inquinare. Ouid.2. Metamorphoseos,
Afflatúque suo populos, vrbésque, domósque Polluit.
Aquas castas. Ouid.2.Fast.
Cæremonias incesto stupro & flagitio. Cic.pro Domo sua.
Dapes ore. Virg.3.Æneid.
Domus casta polluitur stupris. Horat.4.Carm.ode 5.
Fœdus naturæ pollucre concubitu vetito. Ouid.10.Metam.
Formam auro. Tibul.lib.1.eleg 9.
Iura scelere nefario. Cic.pro Roscio Amer. Nemo putabat quenquam esse, qui quum omnia diuina atque humana iura scelere nefario polluisset, somnum statim capere potuisse.
Inexpiabili scelere omnia iura deorum hominúmque. Cicero 11. Philipp.
Flagitio omni ludos. Cic.de Arusp.resp.
Lues impura ludos polluit. Cic.de Arusp.resp.
Macula pollui. Claud.2.Paneg.
Ora cruore polluit. Ouid.15 Metam.
Sacra. Cic.6.Verr.
Sacra marita polluere nouo toro. Propert.lib.3.eleg.20.

Pollutus, pen.prod. { μεμολυσμένος, μιανθείς } Participium, vt Sanguine pollutus. Lucan.lib.1.
Amor. Virg.5.Æneid.
Corpus. Catul. in Carm. Nupt.57.
Dextra. Lucan.lib.2.
Domus. Lucan lib.2.
Enses. Lucan lib.2.
Fœdera dolis. Silius lib.11.
Hospitium. Virg.3.Æneid.
Licentia. Sallust. in Iugurtha.
Mensa nullo cruore. Silius lib.7.
Polluta & violata sacra. Cic 7.Verr.
¶Pollutus, Absolutè. Sallust. in Iugurtha, Et iam tum alios magistratus plebs, Consulatum nobilitas, inter se per manus tradebat. Nouus nemo tam clarus, neque tam egregius factis erat, quin is indignus illo honore, & quasi pollutus haberetur.

Pollutum. Varro de Ling.Lat.lib.5, Pollutum quod à porriciendo est fictum. Quum enim ex mercibus libamenta porrecta sunt Herculi in

ara,tum pollutum est, vt quum profanum dicitur, id est proinde vt sit fani factum.

POLLVS, histrio apud Græcos, nulli Græcorum in sua arte secundus: supra enim omnem memoriam absolutissimè mimum agebat: itaque qui post illum excelluerunt histriones, Polli non semel nuncupati sunt: sicuti quum virtute præcipuum, & artibus præcellëtem videbant Romani, Roscium (fuit Roscius Gallus histrio) hoc est miræ & perfectæ probitatis nuncupabant. Alexandrinus Alexander lib.2.cap.9.

POLLVSTINI, populi sunt in Latio non procul ab Albano monte. Plin.lib.3.cap.5.

POLLVX {πολυδεύκης} Iulius Naucratita grammaticus sub Commodo principe præcipiebat Athenis. Decessit annos natus LVIII. Scripsit ad Commodum Onomasticon libris decem: scripsit & alia quædam, quæ non extant, vt author est Suidas.

Pollux, Castoris frater, Vide CASTOR. Horat.2.epist.1,

Romulus, & Liber pater, & cum Castore Pollux,
Post ingentia facta, deorum in templa recepti.

Amyclæus Pollux. Virg 3.Georg.
Aptior cæstibus. Senec. Medea,2.

Polubrum, polubri {πολύβρυτον} Vas pelluuium, quod nos peluim vocamus, inquit Festus. Liuius, Argëteo polubro, & aureo gutto. Fabius pictor lib.16, Aquam manibus pedibúsque dato, polubrum sinistra manu teneto, dextera vasum cum aqua.

Polus, poli, masc.gen. {πόλος} Quasi cæli cardo. Duo autem sunt poli: arcticus, id est Borealis: & antarcticus, Australis. Et ab altero in alterum protenditur axis à quibus sustinetur. Borealis altissimus his qui sunt in nostro hemisphærio: Australis, imus & depressus & qui à nobis videri non possit. Plin.lib.2 cap.15, Quoniam terra à verticibus duobus, quos appellauerunt polos, centrum cæli est, necnon signiferi, obliquè inter eos siti. Cic.2.de Nat.deor.

¶Polus interdum pro cælo ipso sumitur. vt
Regna poli. Senec. Octauia,7.
Ardens flammis. Lucan.lib.1.
Ater. Senec. Herc. furen.13.
Australis. Ouid.2.Metam.
Austrinum polum Indi Dramasa vocant. Plin.lib.6.cap.19.
Calidus. Lucan.lib.1.
Deuius. Senec. Hippol.10.
Extremi. Senec. Agam.6.
Gelidus. Ouid.epist.17.
Glacialis. Ouid.2.Metam.
Lucidus. Virg.3 Æneid.
Nigrans. Senec. Agam.8.
Nitidus. Senec. Herc. furen.9.
Niualis Senec. Agamem.2.
Occultus & conspicuus. Ouid.4.Trist.eleg.9.
Rotati. Ouid.2.Metam.
Rotundus. Horat.1.Carm.ode 28.
Signifer polus, Plaga circuli Zodiaci. Lucan.lib.3.
Stellifer. Senec. Hippol.6.
Stelligeri iubar poli. Stat.12.Thebaid.
Sidereus. Valer.3.Argon.
Vmbrans. Senec. Hippol.7.1.
¶Humëtémque Aurora polo dimouerat vmbram. Virg.3.Æneid.
Picei fulsere poli. Valer.1.Argon.
Inhorrescit polus atra nube. Senec. Herc. OEtæo,9.
Intonuëre poli, & crebris micat ignibus æther. Virg.1.Æneid.
Inuoluens vmbra magna, terrámque polúmque. Virg.1.Æneid.
Nube polum pater occupato. Horat.3.Carm.ode 29.
Pascit sydera conuexa polus Virg.1.Æneid.
Percurrere polum animo Horat.1.Carm.ode 28.
Subtexit nox atra polos Stat.1 Theb.
Et nox atra polum bigis subuecta tenebat. Virg.5.Æneid.

POLVS, Agrigentinus sophista, Gorgiæ auditor, primus in oratione inuenisse dicitur parisa, & antitheta, & similiter desinentia: quod minimè verum: sed iam inuentis sæpe vsum fuisse constat. Philostratus. Suidas scribit eum genealogiam eorum qui ad Troiam profecti sunt, scripsisse, simul & nauium catalogum.

¶Polus, poli: Poli polorum, numi Corinthiaci, qui altera parte insculptum Pegasum habent. Alexander lib.4.cap.15.

Polyacanthos, herba, cuius Plin meminit lib.21.cap.16, Carduus & folio & caule spinosas lanugines habet. Item acorna, leucacanthos, chalceos, cegnidos, polyacanthos.

POLYAIGOS {πολύαιγος} insula vna ex Sporadibus, à caprarum multitudine dicta. Plin.lib 4.cap.12.

POLYAENVS {πολύαινος} Sophista quidam Sardianus, temporibus Cæsaris Dictatoris & M. Antonij Triumuiri. Scripsit orationes iudiciales, triumphi Parthici M. Antonij libros tres. ¶Fuit & alter eiusdem generis Macedo, qui de Thebis scripsit, & de Re militari. Author Suidas.

Polyandrion {πολυάνδριον} in Græcis ciuitatibus dicebatur commune hospitum sepulcrum, ita dictum à multitudine sepultorum. πολυάνδριον enim significat populosum.

POLYANI, à Polyano quodam dicti sunt Pindi accolæ. Strabo lib.7, Ea tempestate (inquit) licet aspera & montibus plena Thamaro & Polyano, aliísque compluribus, egregiè tamen populosa Epirus tota erat, & Illyricum: hoc verò tempore, magna ex parte solitudo tenet. Habitatur autem per pagos ruderúmque reliquias.

Polyanthemum, herba, quam quidam batrachion appellant, caustica vi: exulcerat cicatrices, & ad colorem reducit. Plinius libro 27. capite 12.

Polyarna, polyarnæ, mas.gen. {πολύαρνες} Multorum agnorum, Qui possidet multos agnos. Varro de Re rust.lib.2.cap.1, Origo quã dixi, & dignitas quam dicã, de antiquis illustrissimus quisque pastor erat, vt ostendit Græca & Latina lingua, & veteres poetæ, qui alios vocant πολύαρνας, alios πολυμήλους, alios πολυβούτας, qui ipsas pecudes, propter caritatem aureas habuisse pelles tradiderunt, vt Argis Atreus.

POLYBIVS {πολύβιος} è Megalopoli ciuitate Arcadiæ, præceptor Scipionis Africani, Ptolemæo Euergetæ apud Ægyptum regnante, scripsit Romanam historiam libris quadraginta. Incipit à fuga Cleomenis Spartiatæ, & Persei Philippi filij Macedonum regis Posthæc Romam attigit. Author Suidas. Meminit huius Cic 3.Offic.

POLYBVS, discipulus Hippocratis, eiúsque successor in iuuenibus instituendis. Galen.in.lib.Hip.de natur.human.Com.1 in princip.

POLYCARPVS {πολύκαρπος} Ioannis Apostoli (vt fertur) discipulus, & Smyrnæorum episcopus. Latinè vertere possis fructuosum. Irenæus.

Polychrestos {πολύχρηστος} Lupinus, à frequenti vsu sic nominatus. Galen lib.1 de alimentor.facultat.cap.23.

Polychronius, polychronij {πολυχρόνιος} Diuturnus, longæuus. Firmic.lib 8.cap.28, In coniunctione spinæ & colli Sagittarij qui nati fuerint, nobiles erunt, polychronij quoque, sed qui biothanati moriantur. Et cap.29, Prima pars Aquarij si in horoscopo fuerit inuenta, reges magnos faciet, & gloriosos polychronios quoque.

POLYCLETVS, pen.prod. {πολύκλειτος} Statuarius eximius, diligentia & decore supra cæteros, vt ait Quintilianus. Nam ex ære signa fecit, nobilitata scriptorum præconio Cum primis fecit astragalizontes, hoc est talis ludentes, quo opere nullum absolutius iudicãt. Fuit Sithonius, & discipulus Ageladæ. Meminit huius Cic.2 de Orat. Item de Claris Orat. Et 6.Verr. Hic duas eodem argumento statuas fecit: alteram arte sua, alteram verò de vulgi opinione, quam de sententia cuiusuis prætereuntis cælauerat. Quibus perfectis turbam admittit: ac primùm sua ostensa magnopere laudatur. Altera deinde non æquè. Atqui scitote quòd hanc quam tantopere laudatis, ego feci: quam verò vituperatis, vos fecistis. Author Ælianus de varia historia.

Polycleteus, pen.prod. Adiect. {πολυκλείτειος} Statius 2.Sylu.2,

-quod ab arte Myronis,
Aut Polycleteo iussum est quod viuere cælo. Idem 4.Sylu.6,
Quod Polycleteis visum est spirare caminis.

Polycnemon, pen prod. {πολύκνημον} Herbæ nomen: de qua Plin.lib. 26 cap.14. & Galen.lib.8 De simplic.medic fac cap 62.

POLYCRATA {πολυκράτη} Nobilis fuit quædam fœmina, è Naxo insula, quam præ nimio gaudio & insperato expirasse refert Aristoteles, teste Gellio Noct. Attic.lib.3.cap 15.

POLYCRATES, pen.corr. {πολυκράτης} & Sylosontes, fratres, Samiorum tyranni. Quorũ alter Polycrates, fortuna opibúsque clarus: perpetua vsus fœlicitate, præterquam ad extremum, quam vti temperaret annulum sibi charissimum in mare proiecit, quem deinde à piscatore recepit e pro pisce qui eum deuorauerat. Ad postremum à Persarum satrape Oronte dolo captus ac suspensus est. Ex Strabonis lib.14 Huius item meminit Cic.5 de Fin. Polycratem Samium fœlicem appellant, nihil enim acciderat ei quod nollet: nisi quòd annulum quo delectabatur, in mare abiecit. ergo infœlix vna molestia: fœlix rursus, quum is ipse annulus in præcordiis piscis inuentus est. Fuit & Polycrates, Ephesiorum præsul, temporibus Seueri Principis, vt scribit Hieronymus.

POLYDAMAS, pen.corr huius Polydamantis {πολυδάμας} pancratiastes, æmulatus Herculem, leonem inermis amplexus superauit: taurũ ingentem apprehensis extremis pedibus retrò tenebat: currum agitatũ sese opponendo altera manu apprehensum ex cursu retrahebat, in equósque insiliebat deiecto auriga. Accersitus à Dario Artaxerxis Magni filio, ter apud eum ex prouocatione victor fuit. Postremò post cœnam in cauerna, quum saxum à vertice ruinã minaretur, diffugientibus conuiuis, confisus ipse viribus, ac manibus posse illud sustinere, oppressus est. Author Pausanias.

Polydamas Troianus, Panthoi filius, socius & magister, & æqualis Hectoris, vt est author Ælianus. Homerus scribit Iliados lib. 18. hunc eloquentia, Hectorem armis valuisse. Dares historiens hunc dicit ad castra Græcorum noctu profectum Troiam prodidisse. Ouid.12 Metam.

POLYDECTES {πολυδέκτης} Magnetis filius, rex Seriphi insulæ. Hic Perseum Iouis & Danaes filium educauit. Cuius tandem ingeniũ veritus, audaciámque & fœlicitatẽ, sub prætextu æternæ gloriæ illum ad superandũ Gorgonem Medusam compulit: qua deuicta, redeunti Perseo quum semper detraheret, cõuersus est ab illo in silicem, mõstrato capite Medusæ, vt ostendit Ouid.lib.5.Metam.

POLYDORVS, pen.prod. {πολύδωρος} Priami filius, missus à patre initio belli cum magna vi auri, ad Polymnestorem Thraciæ regem conseruandus nutriendúsque: vt si contingeret Troiam capi, ipse genus & vrbem instaurare posset. Sed destructa Troia, auri cupiditate Polydorum interfecit, vt testatur Virgil.3.Æneidos,

Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno, &c.

Polydoreus, pen.prod. Adiect. {πολυδώρειος} Ouid.13.Metamorphoseos,

Et Polydoreo manantem sanguine terram.

Polygalon, vel Polygala {πολύγαλον} Herba palmi altitudine, in caule summo foliis lenticulæ, quæ potata lactis vbertatem inducit, à quo effectu nomen accepit. Plin.lib.27.cap.12. Dioscor.lib 4.cap.14.

POLYGNOTVS, pen.prod. {πολύγνωτος} pictor antiquissimus, cuius meminit Quintil.lib.12.de Instit.orat. & Plin.lib.7, & lib.35.cap.6. Is in picturæ tenuitate valebat, plicas vestium, mollitiásque signorum imitabatur, vt est author Ælianus. Pausanias lib.10, de eodẽ sic scribit, Polygnotus pinxit Ocnum torquentem spartum, & asinam propè rodentem. Quod sanè ænigma est eius, qui frustra laborat, si vxorem habet prodigam. Vide Erasmum in prouerbio, Ocnus torquet spartum. Meminit & huius Plin.lib.35.cap 9.

Polygona, figura est ex pluribus triangulis. Euclid 6. Elementorum Theor.14, Similia polygona, in similia triãgula diuidũtur, & inæqualia numero, & æqua ratione totis, & polygonũ ad polygonũ duplicẽ rationem habet, quam similis rationis latus ad similis rationis latus.

Polygonaton, pen.corr. {πολυγόνατον} Herba sine foliis, asparagi caule, in

le, in cacumine aculeum habens, eadem quæ polygonum, à frequentia geniculorum, teste Plin. lib. 27. cap. 12. Aliam tamen videbis polygonati descriptionem in Dioscoride lib. 4 cap. 7.

Polygonoides { πολυγονοειδὴς } Herba est folio lauri, longa tenuisque, aduersus serpentes ac priuatim aspides ex aceto pota efficax. A quibusdam clematis Ægyptia, ab aliis daphnoides appellatur. Plin. lib. 24. cap. 15.

Polygonum, polygoni, pen. corr. { πολύγονον } Herba quam nos sanguinariam dicimus, & geniculatam à multis geniculis, & feminalem à multo semine. Vulgò *Centinodia* dicitur, Parisiis *herba sancti Innocentis*. Plin. lib. 27. cap. 12. Polygonon Græci vocant, quam nos sanguinariam: non attollitur à terra, foliis rutæ, semine graminis. succus eius infusus naribus supprimit sanguinē, & potus cum vino, cuiuslibet partis profluuium, excreationē que cruentas inhibet. Colum. lib. 7. Sanguinalis herba, quam Græci polygona appellant.

Polygrammos { πολύγραμμος } gemma est smaragdo similis, per trāsuersum multis albis lineis distincta. Plin. lib. 37. cap. 9.

Polygynæcon. Mulierum frequentia { πολυγυναικὸν } Plin. lib. 35. cap. 11. Pinxit in templo Eleusinæ Phylarchum, Athenis frequentiam quam vocauere polygynæcon. Alij tamen legunt gynæconitim: hoc est, senatulum mulierum.

Polyhedrum, circulus est in sphæra maiori, cuius diameter secat centrum ipsius ad angulos rectos sphærales. Eucl. 12. Elemen. Binis sphæris circum idem centrum existentibus, in maiori sphæra solidū polyhedrum inscribere, non tangens sphæram minorē in superficie.

Polyhistor { πολυΐστωρ } multiscius dicitur. Hoc nomine appellatus fuit Appion, de quo Gellius lib. 5. cap. 14. Solinus quoque ob variarum rerum commemorationem, eo nomine dictus est.

POLYMESTOR, Milesius puer quum à matre locatus esset ad caprarios pastus, iudicio lepotem consecutus est: & ob id statim produ ctus à gregis domino Olympiade sexta & quadragesima (vt Bocchus author est) victor in stadio meruit coronam. Hæc Solinus cap. 6. πολὺ, multum: μήστωρ, bellicosus: Polymestor, multum validus.

Polymitus, pen. corr. { πολύμιτος } Adiect. à πολὺ, & μίτος filum, quod nos licium dicimus: à liciorum multiplici varietate. Vnde Vestis polymita, quæ versicoloribus liciis contexta est. Plin. lib 8 cap. 48. Plurimis verò liciis texere, quæ polymita appellant, Alexādria instituit. De polymita cubicularia est epigramma Martialis lib 14. 155.

Polymitarius, huiusce vestis textor, cuius fit mentio 2. Regum, capite 21.

POLYMNASTVS, poeta quidam primææ ætatis, de quo sic Pindarus, Nosti quicquid dixit Polymnastus vir Colophonius. Sunt qui Homerum hunc faciant Strabo lib. 14.

POLYMNESTOR, huius Polymnestoris, pen. corr. { πολυμνήστωρ } rex Thracum tempore belli Troiani, ad quem Priamus dubitans de statu Troiæ & belli euentu, filium Polydorum cum magno auri pondere conseruandum nutriendūmque misit, vt si cōtingeret Troiam capi, ipse genus & vrbem instaurare posset. Sed destructa Troia, auri cupiditate Polydorum interfecit Quod quum cognouisset Hecuba, finxit se illi aliud auri pōdus velle secretò indicare. Quæ auarus rex vera esse credens, & in conspectum Hecubæ veniens, ab illa vnguibus occæcatus est, vt elegantissimè scribit Euripides in Hecuba: & Ouidius tetigit lib 13. Metam.

Regia diues Polymnestoris Ouid. 13. Metam.

Thrax Polymnestor Propert. lib. 3. eleg. 13.

Polymyxos { πολύμυξος } Lucerna quæ multos habet angulos, & in his funiculos, illustrandis conuiuiis accōmodata. Martialis lib. 14. 41.

Illustrem quum tota meis conuiuia flammis,

Tótque geram myxos, vna lucerna vocor.

POLYMNIA, pen indiff siue Polymneia { πολύμνεια } Horat. 1. Carm. ode 1, diuisit diphthongum, Euterpe cohibet nec Polymneia. Vbi etiam y sequentibus m & n more Græco corripitur. Fuit vna ex Musis: sic dicta, quia cantus suauitate poetas reddit gloria immortales. Vel à πολὺ multum, μνεία memoria. Vnde præesse rhetoribus dicitur, quibus opus est multa memoria. Sunt qui à πολὺ & hymnos deducunt, quod est laudatio, quia laudationibus præsit, & scribunt Polyhymnia: vt apud Ouid. lib 5. Fastorum,

Dissensere Deæ, quarum Polyhymnia cœpit.

POLYNICES, pen. prod. { πολυνείκης } OEdipi Thebanorū regis filius, & Eteoclis frater, qui OEdipo mortuo, de hæreditate & ditione dissi dentes, contractis vtrinque copiis, ambo se mutuis vulneribus interfecerunt. id quod testatur Virgilius in Culice.

POLYPHEMVS, pen. prod. { πολύφημος } teste Homero in Odyssea, Neptuni filius, Cyclops. De quo Seruius, Multi Polyphemum dicunt vnum habuisse oculum, alij duos, alij tres: sed totum fabulosum est. Nam hic vir prudētissimus fuit, & ob hoc oculum in capite habuisse dicitur: id est iuxta cerebrum, quia prudentia plus videbat. Verùm Vlysses eum prudētia superauit, & ob hoc eum cæcasse fingitur. Hæc Seruius in illud Virgilij 3. Æneidos,

& telo lumen terebramus acuto, &c. Cicero quoque de Polyphemo lib. 5. Tuscul. quæst. sic scribit, At verò Polyphemum Homerus, quum immanem ferūmque finxisset, cum ariete etiam colloquentem facit, eiúsque laudare fortunas: quòd quò vellet ingredi, posset, & quæ vellet, attingeret. Rectè hic quidem. nihilo enim erat ipse Cyclops, quàm aries ille prudentior.

Pastor Polyphemus Virg 3. Æneid.

POLYPHONTES { πολυφόντης } Rex quidam fuit, qui apud Euripidem, fratrem se ideò interfecisse dicit, quòd ipse antè consilium de nece eius cepisset. Meminit Gellius lib 7. cap. 3.

Polyplusios { πολυπλούσιος } Latinè bene nummatus dicitur, siue diues. nam πολὺ multus, & πλούσιος diues. Plautus Capt. 6,

Quo de genere natus est illic Philocrates?

P. Polyplusio.

Polypodium, polypodij { πολυπόδιον } Herba. Plin lib 26 cap. 8. Detrahit bilem polypodion, quam nostri filiculam vocant: similis enim est filici. Radix in vsu, pilosa, coloris intus herbacei, crassitudine digiti minimi, acetabulis cauernosa ceu polyporum cirri, subdulcis, & in petris nascens, aut sub arboribus vetustis.

Polyptoton. pen. prod. { πολύπτωτον } dicitur quod multiplicem habet casum: ex πολὺ quod est multiplex, & πτῶσις casus: vt dominus, domini, domino, dominum, domine.

Polyptoton, Figura ex pluribus casibus. Hanc figuram vulgò nominauerūt, quòd quum sæpius initio ab eadem parte orationis stat, illa ipsa pars declinationibus casuum, aut generibus, aut numeris im mutatur. Casuum declinationibus hoc modo, Senatus est summi imperij consilium. Senatui Reipub cura mādatur: ad Senatum in dubijs periculosisque rebus omnis ciuitas respicit. Generibus autem hoc modo, Pulchra autem hæc fama cōtigit ciuitati. si optimè meritum ciuem damnauerimus, pulchrum erat exteras nationes existimare infestiores nos esse bonis quàm malis: pulchrè cōmmunibus vtilitatibus consulemus, siquos oppressos & hostes cupiere, nos circumuenerimus. Numeris autem sic, Grata semper singulis fuerunt, quæ cōmodi eorum causa constituta sunt. Gratum ille superior Africanus Senatoribus fecit, qui primus eius ordinis subsellia à populo liberauit. Hæc Aquila Romanus in libro de figurarum nominibus.

Polyptyca, in l. 13 de indulgen. debit. in C. Theod. Cassiodorus lib. 5. Var. epistola ad Seuerianum & epistola ad Aurelium.

Polypus. polypi, pen. corr. vel polypodis, pen. corr. masc. g. { πολύπους } Piscis est, ex mollium genere, à multis pedibus sic appellatus. Plin. lib. 9. cap. 29. Polyporum multa genera. Terreni maiores quàm pelagij, omnes brachiis vt pedibus ac manibus vtuntur: cauda verò, quæ est bisulca, & acuta, in coitu. Est polypis fistula in dorso, qua transmittunt mare, eam modò in dexteram partem, modò in sinistram transferunt. Natant obliqui in caput: quod prædurum est sufflatione viuentibus. Cæterùm per brachia velut acetabulis dispersis, eo hausto quodammodo cui adhærescunt, tenent supini, vt auelli non queant, &c.

Polypus fœmina Plin. lib. 9. cap. 51.

¶ Polypi prouerbio dicebantur olim, vel stupidi, stolidique, vel rapaces, & vncis vnguibus homines. Erasmus.

¶ Polypus, Id genus vermis quod vulgus Gallicum vocat *Cloporte*, Scribonius Largus, Bestiolæ multorum pedum, quæ tactæ conduplicant se in orbem pillulæ rotundissimæ similem (ὀνίσκους, aut πολύποδας Græci hoc genus animalium vocant) oleo domestico cum plures infersectæ vase ferreo, &c.

¶ Polypus, Genus morbi. Celsus lib. 6. cap. 8. Polypus est caruncula modò alba, modò subrubra, quæ narium ossi inhæret, & modò ad labra pendens, narem implet, modò retro per id foramen quo spiritus à naribus ad fauces descendit, adeò increscit, vt post vuam conspici possit, strangulátque hominem, maximè Austro aut Euro flante: feréque mollis est, rarò dura: eáque magis spiritum impedit, & nares dilatat, quæ ferè καρκινώδης est, itaque attingi non debet. Horat. Epod. 12,

Polypus, an grauis hirsutis cubet hircus in alis. Idem 1. Sermon. satyra 3.

Polyposus, pen. prod. Adiectiuum { πολυπώδης } Qui eo morbo laborat. Martial. lib. 12. 37.

Polyrrhizon. Herba, quam circuitione Melampodion nigrum vocant. Plin. de ea eiúsque viribus lib. 25. cap. 5.

POLYSTEPHANVS, Græcus fuit historicus, non paruæ authoritatis inter scriptores veteres, de quo vide Gellium lib. 9 cap. 4.

Polysyndeton, pen. corr. { πολυσύνδετον } à πολὺς, multus: & σύνδετος, coniunctum, quasi multipliciter coniunctum. Figura, quum sermo multis coniunctionibus concatenatur. Virg. 3. Georgicorum,

-tectúmque, larémque,

Armáque, Amyclæúmque canem, Cressámque pharetram.

Polysyntheton, pen. corr. { πολυσύνθετον } Figura, quum sententiæ multorum articulorum conuenienti copia continentur: vt Ille hunc pœna constrictum trahebat, hic autem vociferabatur: concursus verò non mediocris, quum tandem omnes opitulari vellent, sed nemo auderet, neque ibi magistratus adesset, neque circunspicientes quò potissimum confugeremus, reperiebamus. Rutilius Lupus.

POLYTES, Vide POLITES.

Polytrichon. pen. corr. { πολύτριχον } Herba sic dicta, quòd multitudinem capillorum faciat. Plin. lib. 22 cap. 21. Dicitur etiam polytrix Plin. lib. 26 cap. 12. Polytrix in vino data.

Polytrix gemma, quæ quum in viridi capilletur, defluuia tamen capillorum facere ea dicitur. Plin. lib. 37 cap. 11.

POLYXENA, pen corr. { πολυξένη } Priami regis filia ex Hecuba coniuge, quæ à Pyrrho ad Achillis tumulum iugulata est, & in Troade. Vide Seruium in illud Virgilij 3. Æneidos,

O fœlix vna ante alias Priameia virgo, &c. Ouid. 13. Metamorph.

Placet Achilleos mactata Polyxena manes. Euripides autem eam in Cherroneso scribit ad inanem & honorarium Achillis tumulum immolatam fuisse. Philostratus contrà in Heroicis dicit, eam vltrò ad sepulcrum Achillis sponsi sui gladio incubuisse. Sic inter se discrepāt de Polyxenæ cæde authores. Græcè dicitur multorum peregrina, seu quòd amor peregrinari faciat mentes ab ingenio suo: seu quòd apud multos libido vt peregrinabunda vagetur.

Polyxenius, Adiectiuum { πολυξένιος } vt Cædes Polyxenia. Catul. Argonaut. 59.

POLYXO, Polyxûs { πολυξὼ } vna Amazonum, & Apollinis vates, quæ Lemniacæ sceleris dux & hortatrix extitit. Quum enim Lemniacæ mulieres ob spretam Venerem hircum olerent, mariti earum tantam odoris fœditatem execrantes, Lemno deserta, Thracas petiuerunt: ibíque filias eorum sibi coniugio asciuerunt. Quod vbi Lemniadibus compertum est, Polyxus impulsu & Venere stimulante, in omne genus virile coniurarunt: remeantésque ex Thracia viros omnes peremerunt: inter quas Polyxo ducem fingit Statius 5. Thebaidos,

Quum subitò horrendas æui matura Polyxo, &c. Valer. 2. Argon.

Tunc etiam vates Phœbo dilecta Polyxo.

POLYZELUS {Πολύζηλος} penult.prod. Poeta Comicus, Græcus, cuius fabulas enumerat Suidas.

Polyzonos. Gemma nigra, à multiplicitate zonarum sic dicta, candicat enim zonis. Plin.lib.37.cap.11.

Pomarium. Vide POMUM.

Pomeridianus, pen prod. {μεταμεσημβρινός} Adiectiuum, A post & meridie: quod post meridiem fit. vt Pomeridiana ambulatio. Cic.5. de Finib. Et 3.de Orat. Atque huius ambulationis antemeridianæ, aut nostræ pomeridianæ sessionis.

Scholæ pomeridianæ. Quintil.lib.3.cap.1.

Pomifer, Vide POMUM.

Pomilio, pomilionis, masc.g. vel Pomilius pomilij {νάνος} Nanus, id est homo paruæ staturæ, paulum supra terram extans. Habet quandoque mébra enormia, qualem Martialis describit in illo disticho, cui est nomen Pomilio.lib.14 212,

Si tantum spectes hominis caput, Hectora credas:
Si stantem videas, Astyanacta putes. Plin.lib.11.cap.49. Pomilionum genus in omnibus animalibus est, atque etiam inter volucres. Pumilio à quibusdam scribitur, o in u conuersa.

¶Pomilius, Adiectiuè dixit Martialis, quum titulũ fecit epigrammati, Pomiliæ mulæ, lib.14.203.

Pomœrium, pomœrij, Tam intra quàm extra murum est, dictum quasi post mœrium, hoc est post murum, vt inquit Varro de Lingua Latina. Liu.1.ab Vrbe, Pomœrium verbi vim solam intuentes, postmœnium interpretantur esse. Est autem magis circa murum locus, quem in condendis vrbibus quondam Hetrusci, quà murum ducturi erant, certis circa terminis inaugurato consecrabant. Et paulo pòst, Hoc spatium quod neque habitari, neque arari fas erat, non magis quòd post murum esset, quàm quòd murus post id, pomœrium Romani appellarunt, & in vrbis incremento semper, quantum mœnia processura erant, tantum termini hi consecrati proferebantur. Gellius lib.13. cap.14, Pomœrium quid esset, augures Populi Romani qui libros de auspiciis scripserunt, istiusmodi sententia definierunt, Pomœrium est locus intra agrum effatum, per totius vrbis circuitum pone muros regionibus certis determinatus, qui facit finem vrbani auspicij. Cic 2.de Nat.deor. Quod quum pomœrium postea intrasset habendi Senatus causa, in redeũdo, quum idem pomœrium transiret, auspicari esset oblitus. Lucan.lib.1,

Longa per extremos pomœria cingere fines, &c.

Ius pomœrij. Cic 2.de Diuin.

POMONA {Πομῶνα} Pomorum dea. Vide Ouid.14 Metam.

POMONALIS, flamen Pomonæ pomorum deæ erat. Alexand. Alexandrinus lib.6 cap.12, Post aliquot verò tempestates aucta ciuitate, quum augeri sacerdotia oporteret, quindecim flamines constituti fuere, qui omnes à dijs, quibus sacra faciebant cognomenta sortiti sunt, quorum primus Dialis, vltimus Pomonalis.

Pompa, pompæ {πομπή} Omne spectaculum & apparatus solennis, cum ostentatione & specie quadam triumphi, tam in aduersis, quàm in prosperis & lætis. à Græco πέμπω, mitto. Ex Valla lib.4. Terent. Heaut.4.4.

Transeundum est nunc tibi ad Menedemum, & tua pompa
Eò traducenda est. Cic.1.Offic. Cauendum est autem ne aut tarditatibus vtamur in gressu mollioribus, vt pomparum ferculis similes esse videamur.

Pompa, Longus incedentium ordo in supplicatione, quam nos *processionem* appellamus.

Lictorum pompa. Cic.ad Cælium, lib.2.15, Accedit etiam molesta hæc pompa lictorum meorum.

Rhetorum. Cic.4.Tuscul. Illa quidem ex rhetorum pompa, ardores animorum, cotésque virtutum.

Bellorum. Iuuen.Saty.10.

Pompa nuptiarum dicitur, Pompa sacrorum, Pompa funerum. Cic. Sed iam è pompa in veram aciem descendamus.

Circus erit pompa celebris, numeróque deorum. Ouid.4.Fast.

Decus pompæ. Ouid.2.Metam.

¶Aurea. Ouid 3.Amor.eleg.2.

Eximiæ. Ouid.epist.9.

Feralis pompa, Funus. Lucan.lib.8.

Flebilis. Ouid.14.Metam.

Nigræ solennia pompæ. Stat.2.Sylu.1.

Solennes. Virgil.3.Georg.

¶Ducere pompam. Ouid.epist.12.

Exequi ordine solennes pompas. Virg.5.Æneid.

Parare pompam triumphis. Ouid.3.de Ponto, eleg.4.

Spoliatum exequiis & pompa cadauer. Cic.pro Milone.

In pompa partim eorum, partim acie illustres esse voluerunt. Cic. 2.de Orat.

¶Adhibere speciem atque pompam in dicẽdo. Cic.2.de Orat. Sed adhibere quandam in dicendo speciem atque pompam.

Ad pompam, vel ostentationem. Vlpian. in l.3 § vltim.D. commodati. Non potest commodari id, quod vsu consumitur: nisi fortè ad pompam, vel ostentationem quis accipiat.

Pompæ plena petitio, Hoc est fastus. Qu.Cic.de Petit.Consul. Postremò tota petitio cura vt pompæ plena sit, vt illustris, vt splendida, vt popularis, vt habeat summam spem ac dignitatem.

Detrahere pompam muneri suo, Absque fastu dare. Senec. de Benefic.lib.2 cap.11.

POMPAEA, Ciuitas in Neapolitana Græciæ finitima regione, quam præterlabitur Sarnus fluuius. Strabo lib.5.

POMPEIA gens Plebeiæ Romæ. Velleius Paterculus author antiquitatis sanè luculentus, tres Pompeiæ gentis fuisse familias libro 2.tradit: quæ verò hæ sint non explicat. Mihi diligentissimè hæc perpendenti, duæ omnino huiusce gentis familiæ diuersæ occurrunt. Prima Rufforum est, quorum quidem tres ante bellum ciuile Sullanum: tres post Pompeianum, curules gessisse magistratus reperio. Neque tamen ignoro quosdam ex his Bithynicos appellari. eos enim, quia eiusdem planè sunt stirpis, cum cæteris coniunximus. Huius familiæ author est & princeps Qu. Pompeius, is qui rem ad Numantiam malè gessit, vnde à Cicerone de Claris Orat. homo per se cognitus: pro Murena, nouus homo appellatur: atque etiam in accusationis quinto humili & obscuro loco natus dicitur. Altera familia Pompeij Magni est, cuius pater, quia peruersis esset oculis, Strabo nominatus: ipse verò propter res in prima ætate præclarè fortitérque gestas, primus omnium Magni cognomine est à Sulla decoratus, cuius extat monumentum apud Plinium lib.7. & in libro Epigr.vrbis. Hic à Cicerone in epistolis ad Attic. variis nominibus subobscurè nuncupatur: vt libro 2. epist 3. Epicrates, qui omnia teneret, qui dominaretur, & principatum teneret in Repub. Rursus epist 7, Megabocchus, quasi magnus Africæ rex, quia Domitium & Iubam Syllanis temporibus in Africa vicerat. Bocchus autem in Mauritania Africæ parte regnauerat. Et epist.9, Hierosolymarius, ab Hierosolymis scilicet captis. Epist.14, Sampsiceramus, à regulo Sampsiceramo in Syria deuicto. Meminit Strabo. Et epistola 17, Arabarches, quòd Arabiæ partem adiunctam Syriæ domuisset Vide ARABARCHES.

Pompeius, Adiectiuum {πομπήιος} vt Vmbra Pompeia. Propertius libro 4.eleg.9. Apud Ouidium libro 4. de Ponto, elegia 5. Domus Pompeia.

Pompeianus, pen.prod. aliud Adiect. {πομπηιανός} vt Triumphi Pompeiani. Lucan lib.3.

Signa Pompeiana. Lucan lib.1.

POMPEII {πομπήιοι} oppidum Campaniæ, non procul à Puteolis & Neapoli, vt scribit Pompon. Mela lib.2.

Pompeianum. id est prædium circa Pompeios.

Pompeiana vitis, ab insitore dicta. Colum.lib 3.cap.2.

POMPEIOPOLIS, penult.corr. {πομπηιούπολις} Ciliciæ vrbs, dicente Pomponio Mela lib.1.in descriptione Ciliciæ, Deinde vrbs est à Rhodiis, Argiuísque, pòst Piratis, Pompeio assignante possessa: nunc Pompeiopolis, tunc Soloe. Quæ etiam, Solino teste, postea Traianopolis est appellata, mutato nomine, postquam in ea fato cædere Traianus coactus est.

POMPELONENSES, populi Hispaniæ Segiensibus contermini, qui adhuc Pompelonam (quam *Pampelonam* dicimus) inhabitant. Plin. lib.3.cap.3. Vide in dictione POMPELON.

POMPELON, hodie *Pampelona*, Vasconum ciuitas in Hispaniæ finibus. Strabo lib.3. Hanc Nauarriæ caput fuisse paucis ab hinc annis nemo est qui nesciat. Romani eam Pompeiopolim appellarunt. Vide Ptolemæum lib.2.cap 6.

Pompholyx, huius pompholygos {πομφόλυξ} authore Dioscoride libro 5, specie sola, non genere à spodio distat. Siquidem spodos (dicimus enim & spodium, & spodos) nigricat, & plerunque ponderosior est, palearum pilorúmque plena, quasi purgamentum quoddam, quod ab ærariarum officinarum pauimentis & fornacibus euerritur. Pompholyx verò pinguis est, & candida, vsqueadeò leuis, vt in auras euolare possit. Cuius duo fluxerunt genera: vnum ad aeris colorem vergens, subpingue: alterum magnopere candidum, summámque leuitatem nactum. Candida fit pompholyx, quoties in perficiendo ære, fabri præstantiorem facere volentes, detritam cadmiam cumulatius inspeserint nanque tenuissima fauilla quæ efflatur, in pompholygem coit. Cæterùm pompholyx non ex æris modò materia, & fabrili industria factitatur, sed ex cadmia quoque, ad gignendam ipsam eximiè follibus proflata. Cuius faciundæ ratio hæc est. Vide cætera. Meminit tum pompholygis, tum etiam spodij Galenus libro 9. simplicium medicamentorum, sic inquiens: Pompholyx fit in æris fornace, velut & Cadmia: fitque & dum in fornacibus Cadmia vritur, vt in Cypro. Quum enim præfectus ad æris fornacem instructas res non haberet, præcepit ex ipsa Cadmia præparari, præsentibus atque inspectantibus nobis, pompholyga, videlicet minutis Cadmiæ fragmentis in ignem coniectis, qui ante ærarium iacebat follem. Camera erat incurua, nusquam pertusa, sed integra, quæ egestam ab vsta Cadmia fauillam excipiebat: quam vbi collegissent, habebant pompholyga. At quod reflectens infrà in pauimentum recidebat, Spodos est quam vocant, quæ plurima, vbi æs in fornacibus vritur, colligi assolet. Pompholygen, inquit Matthiolus interpres Dioscoridis, officinæ Mauritanos secutæ Tutiam dicũt. ita enim pompholyx appellatur Serapioni & Auicennæ. Verùm quam seplasiarij Tutiam existimant, legitima non est, sed Cadmiæ potius species. Cætera sunt prolixiora quàm vt hic adscribi queant. Meminit & Plin.lib.34.cap.13.

POMPILIA gens patricia Romæ, cuius author fuit Pomponius vel Pompo, homo in primis nobilis & clarus, vrbe Sabinorum oriundus, authore Plutarcho.

POMPILIUS, Theophrasti peripatetici seruus fuit, qui pòst inter illustres philosophos est habitus. De hoc Gell.lib.2.cap.18.

POMPILIUS {πομπίλιος} secundus Romanorum rex, de quo vide NUMA.

Regnum quietum Pómpili. Horat.1.Carm.ode 12.

Pompilius, Adiectiuum {πομπίλιος} vt Sanguis Pompilius. Horatius de Arte. Hoc est, Pisones qui à Numa Pompilio originem ducunt.

Pompiliana tribus, de qua Alexandrinus Alexander lib.1.cap.16.

Pompilus, Piscis genus, qui alio nomine vocatur nautilos, quòd nauis speciem præ se ferat {ναυτίλος} Plin.lib.9 cap.29.

POMPONIA {πομπωνία} mater Scipionis, à Ioue in anguem mutato compressa. Vide Silium lib.13.

POMPONIANA, alio nomine *Mesen*, insula vna ex Stœchadibus ante Massiliam sita. Plin.lib 3 cap.5.

POMPONIUS {πομπώνιος} Atticus nobilis Eques Romanus, excellenti ingenio, & amicus Ciceronis in primis fuit: vnde Atticus Ciceronis est appellatus. Qui postquam vidit Cinnæ tumultu Rempublicam esse turbatam, secessit Athenas, vbi longo tempore moratus, & ciuitatem & omnium gratiam moribus elegantissimis promeruit:

linguam

linguam ita probè didicit, vt Attici nomen adsequeretur. Humanitate diuitijsque simul praeditus fuit, quibus amicos libenter impertiebat. Nam & Ciceronem ab Vrbe pulsum H-S C C & quinquaginta millibus donauit: & Bruto abiecto, Italiáque cedenti H-S C millia muneri misit. Erat alioqui grauissimus, vt quae religiosè pollicetetur, praestare niteretur. Mendacium nec ipse dicebat, nec pati poterat. Plura Cornelius Nepos.

Pomponius Iurisconsultus ex Pandectarum libris notissimus.

Praeter hos Pomp. Mela insigni opere de situ orbis clarissimus.

Pomponiana pira, attributum ex Pomponio cōfictum, quòd ea primus inseruerit Pomponius. haec & mamosa dicuntur. Plin. lib. 15. cap. 15.

POMPTINA palus, in extrema Italia est, iuxta Circeos. Plinius libro 3. capite 5.

Pomptina tribus, tum adiecta quum lex de ambitu à Gaio Petilio lata est. Alexand. lib. 1. cap. 17. Vide TRIBVS.

Pomptinus ager. Liu. Decad. 6. lib. 1, De agro Pōptino ab L. Sicinio Tribuno plebis actum. Paulo pòst, Fugientium ex agro Pomptino agmen repentè illatum in vrbem.

Pomum, pomi {ὀπώρα, ἀκρόδρυα} Generale nomen est omnium fructuum, qui ex arboribus esui apti proueniunt, siue mollium, siue durorum. Plin. lib. 15. cap. 22, nuces pomorum genere comprehendit: Solùm, inquit, hoc pomum natura compactili operimento clausit. De nuce iuglande.

Nuces pineae, apud Martialem lib. 13. 25,

Poma sumus Cybeles, &c.

Mo. a etiam Plinius appellat poma lib. 15. cap. 24: glandes non item. Sic enim ait ibidē, Glandes inter poma numerari non possunt: quamobrem in sua natura dicentur. Quod autem vulgus Gallorum pomū vocat, id Latini ma̅lum appellant.

Mitibus pomis decorum caput Autumni. Horat. Epod. 2.

Arbor fertilis pomis aureis. Senec. Agamemn. 9.

Bis grauidae pecudes, bis pomis vtilis arbos. Virg. 2. Georg.

¶Acerba Ouid. 2. Amor. eleg. 14.

Agrestia. Virg. 7. Æneid.

Annua. Ouid de Nuce.

Caduca, Vide Caducus in CADO.

Conditiua, Vide Conditiuus in CONDO.

Cruda, Vide CRVDVS.

Decerpta. Ouid 10. Metam.

Diuitia. Seneca Herc. furente, 7.

Dulcia Horat. 2. Serm. satyr. 5.

Felicia. Ouid. 9. Metam.

Generosissimum Quintil. lib. 5. cap. 11.

Gregalia. Senec. de Benefic. lib. 1. cap. 12.

Immitia, Vide IMMITIS.

Intactum omnibus pomum propter asperitatem, Vide INTACTVS.

Lapidosa, Vide LAPIS.

Mitia. Horat. Epod. 2.

Nitidum. Ouid. 10. Metam.

Punica. Ouid. 4. Fast.

Putria. Ouid. 7. Metam.

Rubens. Ouid. 10 Metam.

Victa. Gell. lib. 13. cap. 2, Poma quae dura & acerba nascuntur, pòst fiunt mitia & iucunda: sed quae gignuntur statim vieta & mollia, atque in principio sunt viuida: non matura mox fiunt, sed putria.

Vilia. Virg. 1. Georg.

¶Poma caduca mensis non interdicta secundis. Ouid. de Nuce.

Carpere poma. Virg 9. eclog.

Puniceum curua decerpserat arbore pomum. Ouid. 5. Metam.

Demptum pomum arbore. Ouid. 11. Metam.

Detrahere arboribus. Tibul. lib. 1. eleg. 5.

Excussa syluis. Senec. Hippol. 4.

Annus exuberat pomis. Virg. 2. Georg.

Grauantia ramos. Ouid. 13. Metam.

Arbos induit se pomis. Virg 4. Georg.

Nascentia & florentia. Ouid. 14. Metam.

Rubenti pomo onerata arbutus Ouid. 10. Metam.

Cui pendēre sua patere̅tis in arbore poma. Virg. 2. eclog.

Strata iacent passim sua quaeque sub arbore poma. Virg. 7. eclog.

¶Pomum vnde dictum, docet Varro libro 1. de Re rust. cap. 31, Item poma quae insita erunt siccitatibus, aquam addi quotidie vesperi: à quo quòd indigent potu, poma dicta esse possunt.

¶Pomum, pro ficu. Colum. lib. 8. cap. 17, Facit etiam ex pomis vitibus adaperta ficus.

Pomus, pomi, f. gen. Arbor pomifera. Plin. lib. 17. cap. 1, Nec minus miraculum in pomo est, multarum circa suburbana fructu annuo addicto binis millibus nummûm, maiore singularū reditu, quàm erat apud antiquos praediorum.

Consita pomus. Tibul. lib. 1. eleg. 1.

Pomarium, pomarij, locus arboribus pomiferis consitus. Graeci paradisum vocant. Colum. lib. 1. cap. 6, Pomaria quoque & hortos oportet septo circundari, & esse in propinquo, atque in ea parte, quò possit omnis stercorata colluuies cortis, balneorúmque, & oleis expressa amurcae sanies influere.

Locum pomarij, priusquam semina seras, circummunire maceriis oportet, vel sepe, vel fossa praecipiti. Colum. lib. 5. cap. 10.

Horti & pomaria Cic. de Senect Nec verò segetibus solùm, & pratis, & vineis, & arbustis res rusticae laetae sunt, sed etiam hortis & pomariis, tum pecudum pastu, & apum examinibus, tum florum omnium varietate.

Vda pomaria mobilibus riuis. Horat. 1. Carm. ode 7.

Est aliquid plenis pomaria carpere ramis. Ouid. epist. 4.

Pomarium oleagineum Cato cap. 48.

Ponere pomaria. Plin lib. 34 cap. 14.

¶Pomarium, Locus in quo poma reponuntur. Plin. lib. 15. cap. 16, In vniuersum verò de pomis seruandis praecipitur: pomaria in loco frigido ac sicco contabulari, Septe̅trionalibus fenestris sereno die patere. Austros specularibus arcere.

Pomarius, pomarij, pomorum venditor. Horat. 2. Serm. satyra 3,

Edicit piscator vti, pomarius, auceps,

Vnguentarius, &c.

Pomifer, penult. corr. Adiect. Ferens poma. vt Arbor pomifera. Colum. lib. 5. cap. 9.

Annus pomifer. Horat. 3. Carm. ode 23.

Autumnus. Ouid. ad Pisonem.

Montes. Ouid 1. de Ponto, eleg. 9.

Rami. Senec. Herc. fur 9.

Pomosus, penul. prod. Adiectiuum. vt Pomosa corona. Propertius lib. 3. eleg. 2.

Pomosus hortus. Tibul. lib. 1. eleg. 1.

Pomosísque ruber custos ponatur in hortis,

Terreat vt saeua falce Priapus aues.

Pondero. Ponderosus, Vide PONDVS.

Pondo, indeclinabile, n. gen. {μνᾶ, λίτρα, ἰλκα} Idem quod libra. Plaut. Asin. 7, Quot pondo te esse censes nudum? Dicimus duo millia pondo, ibi est genitiui casus. Mille pondo: nominatiui est. Bis mille pondo, nominatiuus est, quia mille adiectiuum est. Tamē non dicimus, bina, terna pondo: sed duo, tria.

In numerato pondo sexcenta millia, Vide NVMERO.

Auri quinque pondo abstulit. Cic. pro Cluent.

Duo pondo. Liuius 5. Decad. lib. 4. Quintil. lib. 6. cap. 4, Torquē aureum centum pondo.

Decem pondo auri. Cic. in Parad. An virum bonum dices qui depositum nullo teste, quum lucrari impunè posset, auri pondo decem reddiderit, si idem in decem millibus pondo auri non idem fecerit?

Centum pondo vasorum argenteorum. Cic. 2. de Inuent.

Pependere pondo DCC. Plin. lib 9. cap. 30.

Mellis pondo decem. Colum. lib. 12. cap. 41. Ibidem, cap. 51, Cum olei pondo octoginta.

¶Pondo, Pondus duodecim librarum. Liu. Decad 3. lib. 2, Argenti pondo bina, & sex libras in militem praestatet. Sic docet Calepinus: sed legendum est selibras: nec illic pondo aliud significat quàm libram. Locus Liuij est Decad. 3. lib. 2.

¶Pondo, Idem quod pondus. Apud Liuium 4. ab Vrbe, Scribitur coronam auream librae pondo Ioui dicatam fuisse.

Pondo ducentùm, nouē. Varro de vita Pop. Romani, Delphos Apollini munera missa, cornua aurea pondo ducentùm. Idem lib. 4, Itaque retulit auri pondo mille octingentùm septuagintaquinque. Graeci enim herona mille dixerunt. Nonius.

Dodrans pondo, quadrans pondo, libra pondo. Colum. lib. 12. cap. 12, Sextariū aquae cum dodrante pondo mellis diluunt. Ibidem, cap. 20, Amomi pondo quadrans. Ibidem cap. 33, Adde pondo libram.

Plus pondo. Gellius lib. 2. cap. 24, Neque argenti in conuiuio plus pondo quàm libras centum illaturos.

Pondus, ponderis, penul. corr. n. gen. {βάρος, ἀχθηδών, μολύβδος, ταλαντον} Quod graue est. Cic. in Somn. Scip. In terram feruntur omnia nutu suo pōdera. Plin. lib. 12. cap 5, Ficus ramis diffunditur vastis, quorum pondera in terram curuantur.

Pondus infectae materiae: Numerus signatae: Species factae dicitur. l. 6. de Rei vendic. in Pand.

Saxi pondus. Lucret. lib. 1.

¶Pondus, pro Onere. Virgil. 6. Æneidos,

- gemuit sub pondere cymba.

Pinus tarda pondere. Virg. 5. Æneid.

Extra pondus & plagam motus oritur. Cic. de Fato, Epicurus declinatione atomi vitari fati necessitatem putat: itaque tertius quidā motus oritur extra pondus & plagam: quum declinat atomus interuallo minimo, id appellat ἐλάχιστον.

¶Breue. Horat. 2. Serm. satyr. 2.

Flagellata. Stat. 3. Thebaidos,

Ima flagellatis signum lugubre malorum

Ponderibus trepidauit humus. Physici dicunt quòd suis fixa ponderibus in aëre librata pendeat tellus: & omne graue quum pendet, si motum habeat, flagellatur: flagellatur ergo terra. quum enim in medio fuerat aëre librata, motum passa est, suis flagellata pōderibus.

Graue. Ouid. 7. Metam.

Iaculabile Stat. 6. Thebaid.

Immane, Vide IMMANIS.

Immensum. Horat. 1. Serm. satyr. 1.

Iners. Ouid. 1. Metam.

Ingens. Ouid. 13. Metam.

Iniquum. Virg 1. Georg.

Irreuocabile pondus anchorae, Vide IRREVOCABILIS.

Iustum. Ouid. 1. Metam.

Leue. Ouid. 2. Metam.

Magnum, Vide MAGNVS.

Maturo pondere grauis venter. Ouid. 9. Metam.

Muralia pondera vasti saxi. Lucan. lib. 6.

Pondera rara. Martialis lib. 12. epigr. 67,

Et Maurusiaci pondera rara citri.

Reuolubile. Ouid. in Ibin.

Ruitura Claud. 7. Paneg.

Solida. Lucret. lib. 1.

Vix tractabile. Stat. 5. Sylu. 1.

¶Aggrauare pondus, Vide AGGRAVO.

Nam cadere aut bruto deberent pondere pressae. Lucretius lib. 6, Quidam legunt abrupto, & pressi.

Cedere ponderi, Vide CEDO.

Vasto pondere ad terram concidit. Virg. 5. Æneid.

Deducere pondera deorsum. Lucret. lib. 2.

Rostrata ora nauiū graui pondere ducuntur contra latrones. Horat. Epod. 4.

Excutere pondus. Senec. epist. 91, Casura omnia extãt, omnes exitus manet, siue interna vis, flatúsque præclusi violenti pondus, sub quo tenentur, excusserint, siue torrentium, &c.
Pondera cælesti mente paterna feret. Ouid. 1. Fast. Id est patrem ipsum de Ænea qui patrem tulit.
Æquis ponderibus ferri. Lucret. lib. 2.
Concita ponderibus suis feruntur. Lucret. lib. 5.
Et grauius iusto pallia pondus habent. Ouid. 20. epist.
Moueatur, & feratur nulla re impediẽte omne pondus necesse est. Cic. de Fato.
Niti valido sub pondere. Virg. 3. Georg.
Aspice conuexo nutantem pondere mundum. Virg. 4. eclog.
Subito pondere procubuit turris. Virg. 9. Æneid.
Idáque subsedit pondere mollis humus. Ouid 1. Fast.
Tolerare pondus tauri ruentis in venerem. Horat. 2. Carm. ode 5.
Saxa quoque infesto voluebant pondere. Virg. 9. Æneid.
Grauitas & pondus. Cic. de Fato, Ita dicendum ipsius indiuidui hanc esse naturam, vt pondere & grauitate moueatur.
¶Pondus, Quod librando ad stateram ponderatur. Cic. de Senect. Magnum auri pondus.
Grande pondus argenti. Cic. de Senect.
Magnum optimi argenti. Cic. 2. Philip.
Magnum auri. Virg 3. Æneid.
Ignotum argenti. Virg 1. Æneid.
¶Pondus, pro numero aliquando ponitur, Nonio teste. Varro de vita Populi Romani, E Græcia comportasse magnum pondus omniũ artificum.
¶Pondus, pro Libra. Cic. pro Cn Plancio, Sed ego hoc meis ponderibus examinabo, non solum quid cuique debeam, sed etiam quid cuiusque intersit, & quid à me cuiusque tempus poscat. Idem 1. Tusculan Quum enim sui similem & leuitatem & calorem adeptus, tanquam paribus examinatus ponderibus, nullam in partẽ mouetur.
Tellus ponderibus suis librata. Ouid. 1. Metamorphoseos,
Nec circunfuso pendebat in aëre tellus
Ponderibus librata suis. Quem locum explicans Turnebus, Cui, inquit, nõ videatur incredibile tellurẽ suo pondere suspensam teneri, quum suo pondere potius in præceps, & abruptum ire debeat? Sed nec pondere, verum ponderibus dixit. Existimo ab eo significari ita in medio vniuersi cardine pendere terram, vt quum tantundem vndique ponderũ habeat, nulla propensio ei in hanc vel illam cæli partem, nulláque inclinatio fit: quam & quietis terræ causam Plato existimat esse, & ἰσοῤῥοπίαν Græci vocant. Nam sic vndique examinata ponderibus suis, neque in mediæ noctis metam, neque in medij diei punctum feretur, nutu ponderum æqualiter vtrinque resistente. obnituntur enim & repugnant: nec in ortum vel occasum propendebit, quum tantundem ponderis retrahentis vndique sit. Itaque si in ortum inclinetur, repugnabunt pondera eius in occasum vergentia.
¶Senectæ amara pondera. Ouid. 9 Metam.
Et pondus veteris triste supercilij. Hoc est vultus seueritas. Senec. Hippol. 6.
Pondus conscientiæ graue. Cic. 3. de Nat. deor. Graue ipsius conscientiæ pondus esset.
Nouitas adiicit calamitatibus põdus. Senec. epist. 91, Nouitas adiicit calamitatibus pondus, nec quisquam mortaliũ non magis quod etiam miratus est doluit.
¶Imponere pondus alicui. Ouid 2. Fast.
Nec potui cœpti pondera ferre mei. Ouid. 2 de Ponto, eleg 5.
¶Pondus, pro Authoritate siue existimatione.
Grauior omni pondere habẽda est honestas, quàm cætera omnia. Cic. 3. Offic.
Dulce loquendi pondus. Claud. 8. Paneg.
Amabile mentis. Silius lib. 8. de Bruto.
Testimonij Cic. in Topic. Persona autem non qualiscunque testimonij pondus habet: ad faciendam enim fidem authoritas quæritur.
Pondera verborum. Cic. 2. de Orat. Omnium sententiarum grauitate, omnium verborum ponderibus est vtendum.
¶Accedit magnum pondus ad tollendam dubitationem, Vide ACCIDO.
Addere pondus nugis. Horat 1. epist. 20.
Afferre pondus, Vide AFFERO.
Habere pondus, pro Grauem esse, & non leuem. Cic. ad Atticum, lib. 11. Addis etiam, cæteris quoque, id est qui pondus habeant, factũ nostrum probari.
Habere pondus apud aliquem. Cic. 3. Verr. M. Marcelli tutoris authoritas apud te ponderis nihil habebat.
Immutabile & graue pondus inest sanctis verbis. Stat. 1. Thebaid.
Eodem esse pondere apud. Cic. ad Attic. lib. 10, Eius igitur mihi viuit authoritas, & simillimus eius filius eodem est apud me pondere quo fuit ille.
Magni ponderis esse. Cic. Cælio, lib. 2. 18, Sed tuæ literæ maximi sunt apud me ponderis.
Momentum & pondus. Cic. in Vatinium, Quid quisque nostrũm de se ipse loquatur, non est sanè requirendum: boni viri iudicent: id est, maximi momenti & ponderis.
Pondusculum, ponduscули, pen. corr. Diminut. { βαρύλλιον. } Plin. lib. 14. cap. 16, Inter flores ex rosæ foliis tusis in linteolo in mustum colatis cum pondusculo vt sidat, &c.
Ponderosus, penultima producta, Adiectiuum { βαρύσταθμος } Quod est grauis ponderis. Varro 1. de Re rust. cap. 11, Ex sudore eius lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore.
Ponderosa epistola, pro Longa & multa continente. Cicero ad Atticum, libro 2. 16, Quare quanquam iam teipsum expecto, tamen isti puero, quem ad me statim iussi recurrere, da ponderosam aliquam epistolam, plenam omnium non modò actorum, sed etiam opinionũ tuarum.
Ponderitas, ponderitatis. Acc. Pragmatic. libro 1, Et cuncta fieri cætera iubet illa, non quod ponderitatem, grauitatémque hominis. Nonius.
Pondero, ponderas, penult. corr. { ἱστάω, ἱστημι, σταθμάω, σταθμίζω } ponderare, Librare. Plinius libro 18. capite 7, Siquis granum ipsum ponderet.
Sinus ponderare amatorum. Propert. lib. 1 eleg 17.
¶Ponderare, per translationem, pro Consyderare & examinare. Cic. 2. Offic. Graui verò homini, & ea quæ fiunt, iudicio certo ponderanti, probari posse nullo modo.
Æstimare, & suo momento ponderare vnamquanque rem. Cicero pro Fonteio, Sin autem in rebus iudicandis non minimam partem ad vnamquanque rem æstimandam, momentóque suo ponderandam sapientia iudicis tenet, &c.
Iudex non solùm quid possit, sed etiam quid deceat, põderare debet. Cic. pro Rab. Posthumo.
Causas ponderare Cic. pro Plancio.
Causas vocibus, non ratione. Cic. pro Cecin.
Consilia euentis. Cic. pro Rab. Posth. Quanquam hoc plerunque facimus, vt consilia euentis ponderemus: & cui bene quid processerit, multum illum prouidisse: cui secus, nihil sensisse dicamus.
Crimina magnitudine rerum ipsarum. Cic. 3. Verr.
Fidem ex fortuna. Cic. in Partit. Atque etiam si obscuri testes erunt, & tenues, dicendum erit non esse fidem ex fortuna ponderandam.
Fortunam cuiusque non euentis, sed factis ponderari. Cicero in Pisonem.
Officia alicuius. Cic. ad Curionem, lib. 2. 5, Ego si mea in te essent officia solùm Curio tanta, quanta magis à teipso prædicari, quàm à me ponderari solent: verecundius à te, siqua magna res mihi petenda esset, contenderem.
Re, non verbis ponderantur diuitiæ, bona valetudo, cæteráque generis eiusdem. Cic. 5. Tuscul.
Voluptatibus & doloribus omnia ponderant Epicurei. Cicero 1. de Legib.
Non quantum quisque prosit, sed quanti quisque sit, ponderandũ est. Cic. de Clar. Orat.
In hoc verborum genere propriorum delectus est quidam habendus, atque is aurium quodam iudicio ponderandus. Cic. 3. de Orat.
Pone, Præpositio antiqua { ὄπισθεν } pro Post: accusatiuo iungitur, contrarium habet Ante. Plaut. Pœn. 8. Pone nos recede. Liu. 10. bell. Maced. Pone castra vtrique pabulatum & lignatum ibant.
Pone & ante. Cic. de Vniuers. Quumque inter se penè contingant, eos qui prope copulentur, contrariáque regione, aut pone quos, aut ante labantur, quisque temporibus à nostro aspectu oblitescunt.
Ponè, Aduerb. { ὄπισθεν } Retro significat, siue à tergo, cum accentu in vltima. Virg. 2. Æneidos,
Ponè subit coniunx, ferimur per opaca locorum. Seruius. Valerius Max lib. 1, Mox humani ingenij prona voluntate vetita scrutandi, ponè respiciens animaduertit immensæ magnitudinis serpentẽ, concitato impetu omne quicquid obuium fuerat proterentem.
PONEROPOLIS, pen. prod. { πονηρόπολις } Thraciæ ciuitas sub Rhodope mõte sita, deinde Philippopolis ab instauratore, & postremò Trimontium, à situ dicta. Plin. lib. 4. cap. 11.
Pono, ponis, posui, positum, pen corr. { τίθημι, ἵζω } pónere, Collocare & constituere. Variat autem significationem pro sibi adiuncto nomine, aut pro varia constructione.
Accusatorem ponere. Cælius ad Cic. lib. 8. 12, Quibus quum parum procederet, vt vlla lege mihi poneret accusatorem.
Posita ad fores arbor. Plin. lib. 16. cap. 10.
Ponere ante. Plin. lib 9. cap. 35, Ex præcepto ministri vnum tantum vas ante eam posuere aceti.
Contra legem loquendi sunt posita. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Collocare & ponere. Cic. 7. Verr. Sed quia sic oportuerit, rectè collocata, & iudicio populi digno in loco posita esse videatur.
Ponere & defigere. Cic. pro Flacco, Totum statum ciuitatis, omnẽ memoriam temporum præteritorum, salutem præsentium, spem reliquorum, in vestra potestate, in vestris sententiis in hoc vno iudicio positam esse & defixam putetis.
Ponere in admirandis, pro Inter admiranda. Plin. lib. 31. cap. 2.
Ponere aliquid in admiratione, pro Admirari. Plinius libro 18. capite 8.
Ponere in æqualitate. Cic. 1. de Legib. Vt virtutibus exceptis atque vitiis, cætera in summa æqualitate ponerent.
Ponere aliquem in æquo duobus summis Liu. 9. bel. Maced.
Positus extra omnem ingenij aleam Cicero. Plinius in Præfat. libri 3.
Amplitudo ac dignitas omnis in virtute posita est. Cicero Lentulo, libro 1. 5.
Animum, curam, cogitationémque suam in omnium laude vndique colligenda ponere. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 1.
Aras ponere. Virg. 3. Æneid.
Argumentum. Cic. 2. de Orat.
Et sale tabentes artus in littore ponunt. Virg. 1. Æneid.
Posita in auribus omnium virtus alicuius. Cic. ad. Qu. frat. lib. 1. 1, Quid autem reperiri tam eximium aut tam expetendum potest, quàm istam virtutem, moderationem animi, temperantiam non latére in tenebris, neque esse abditam, sed in luce Asiæ, in oculis clarissimæ prouinciæ, atque in auribus omnium gentium ac nationum esse positam?
Beneficium apud aliquem bene ponere, quod & Collocare dicitur. Cicero ad Sulpitium, libro 13. 27, Scriberem quàm id beneficium bene apud Messenium positurus esses, nisi & te scire confiderem.
Præclarissimè apud aliquem. Cicero pro Silio, libro 13. 65, Hoc in genere, si eum adiuueris eo studio quo ostendisti, apud ipsum præclarissimè posueris, sed mihi etiam gratissimum feceris.
Calculum

Ponere beneficium in Repub. Cicero pro Syll. Ego tantis à me beneficiis in Repub. positis, si nullum aliud mihi præmiũ à Senatu Populóque Romano, nisi honestum otium postularem, quis non concederet?

Calculum. Colum. lib. 3. cap. 3.

Capillos ponere sine arte. Ouid. 4. epist. 16.

Caput ponere. Virgilius 5. Æneid. Id est Componere ad quiescendum.

Carinas. Curtius lib. 10. Hoc est extruere.

Castella. Cæsar 3. bel. Ciuil. Castelláque his locis posuit.

Castra ponere, Castrametari. Cic. Octauiano, In vrbe milites vagantur, in campo castra ponuntur.

Ponere castra apud Corfinium. Cic. ad Att. lib. 8.

Ponere castra in aperto. Liu. 6. bell. Maced.

Ponere castra in plano. Liu. 5. ab Vrbe.

Ponere castra ad murum. Cic. Attic. lib. 9.

Velocis iaculi certamina ponit in vlmo. Hoc est signum ad iaculandum. Virg. 3. Georg.

Pro certo ponere. Liu. 10. ab Vrbe, Id ne pro certo ponerem, vetustior annalium author Piso effecit.

Ceruicem inflexam ponere. Virg. 3. Æneid.

Collum posuit puluere. Horat. 4. Carm. ode 6.

Comas suas ponere in statione. Ouid. 3. de Arte.

Posita in coniectura. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 5, Quæ autem posita sunt in coniectura, quæque mihi videntur fore, ea puto tibi à me scribi oportere.

Consilium in fortuna positum. Cic. ad Attic. lib. 14, Vt omne consilium in fortuna positum videretur.

Ponere in conspectu. Cic. 4. Tusc. Continet autem sedationem omnem animi humana in conspectu posita natura.

In conspectu animi aliqua ponere. Cic. 3. de Orat. Continet autem sedationem omnem animi humana in conspectu posita natura.

Ponere sub conspectu. Senec. de Benefic. Volo sub conspectu meo ponere, quæ gentium oculos regúmque perstringunt.

Ponere in contentione rem aliquam. Cic. pro Cælio, Vt res minimè dubitanda in contentione ponatur, vtrum temeraria, procax, irata mulier finxisse crimen: an grauis, sapiens, &c.

Ponere in caput vel in capite coronam. Gellius lib. 3. cap. 15.

Ingenuum dura ponere corpus humo. Ouid. 3. Amor. eleg. 10.

Crimen in testibus positum. Cic. 4. Verr. De quo crimine quid ego disputem, quum totum positum sit in testibus?

Ponere in crimen. Plaut. Trinum. 11.

In nefario crimine, atque fraude capitali aliquid alicui ponere. Cicero 2. de Orat. Non continuò si quis motus populi factus esset, id C. Norbano in nefario crimine, atque in fraude capitali esse ponendum.

Cubilia ponere. Virg. 6. Æneidos,
Vestibulum ante ipsum, primísque in faucibus Orci,
Luctus, & vltrices posuére cubilia curæ.

Ponere in culpa & suspicione. Cic. pro Cluentio, Omnes qui Oppianicum condemnarunt, in culpa sunt ac suspicione ponendi.

Extra omnem culpam causámque se ponere. Cic. de Vniuers.

Curam in re aliqua. Cic. 1. de Diuin. Omnem curam in siderum cognitione posuerunt.

Custodes & limina alicui. Propert. lib. 2. eleg. 6.

Custodias portis. Hirtius lib. 5. bel. Africani.

Positus custos in frumento publico. Cic. pro Flacco, Custos T. Aufidio Prætore in frumento publico est positus.

Custodia posita est nostræ puellæ. Tibull. lib. 1. eleg. 2.

Diem tecum libentius posuerim, quàm omne tempus cum plerisque eorum quibuscum viuo necessario. Cic. Mescino, lib. 5. 21.

Diem totum in considerandа aliqua re. Cic. de Clar. Orat.

Dies multos in rem aliquam. Cic. ad Att. lib. 11.

Ponere in discrimine, pro Alicuius momenti facere. Liu. in Præf. lib. 1. ab Vrbe, Sed hæc & his similia, vtcunque animaduersa aut existimata erunt, haud in magno equidem ponam discrimine.

Domos ponere sub terris. Virg. 1. Georg.

In dubio. Liu. 4. bel. Maced.

Eloquentiam in orationis celeritate ponunt quidam. Cic. in Orat.

Epulas ponere. Ouid. 4. Fast.

Exemplum. Cic. pro Cluentio, Neque in re nota consumam tempus exemplis: ponam illud vnum, &c.

In extremo. Cicero ad Brutum, lib. 11. 16, Ponam in extremo quod sentio.

Positus in excelsissimo fastigio humani generis. Plin. in Præfat. 4.

Fidem pignori Plautus Captiuis,
Et meam esse fidem hic pro te positam pignori. Hoc est fidem meã propter te obligatam esse.

Finem ponere scelerum. Lucan. lib. 5.

Finem vitæ sibi posuit. Tacit. lib. 5. De Tiberio.

Fœdera sunt ponenda prius, signandáque iura. Propertius libro 3. eleg. 20.

Formidinem improbis. Cic. 4. Catil.

In fortuna positæ res. Cic. 2. de Diuin.

Fructum ponere. Cic. ad Furnium, lib. 10. 25, Cuius est hæc summa, vt omnia te metiri dignitate malim, quàm ambitione: maiorémque fructum ponere in perpetuitate laudis, quàm in celeritate Præturæ.

Fundamenta. Cic. in Pisonem, Ergo his fundamentis positis Consulatus tui, triduo pòst inspectante & tacente te, &c.

Ponere fundamenta alicuius rei in voluptate. Cic. 2. de Fin. Quarum omnium fundamenta vos in voluptate, tanquã in aqua ponitis.

Fundamina prima fauis ponere. Virg. 4. Georg.

Positi in extremis & vltimis gentibus. Cicero 7. Verr. Apud ignotos, apud Barbaros, apud homines in extremis atque vltimis gentibus positos nobile & illustre apud omnes nomen tuæ ciuitatis profuisset.

Suppliciter posito procubuere genu. Ouid. 2. Fast.

Ponere in gloria, Ad gloriam, vel pro gloria referre. Liuius 6. bel. Pun. Et vt ad mœnia vrbis Romæ nullo prohibente se peruenisse in gloria ponebant, ita pigebat irriti incœpti.

Ponere in gloriam. Sallust. contra Cic. Qui ciuitatis incommodũ in gloriam suam ponit. Id est, conuertit: hoc est, ex incommodo ciuitatis parit sibi gloriam.

Ponere aliquem in gratia, vel gratiam apud alterum. Cic. ad Attic. lib. 5, Apud Lentulum ponam te in gratiam.

Posita in oculis gratia. Cic. pro Murena, Mihi quidem vehementer expedit, positam in oculis esse gratiam.

Hastam in foro. Cic. 2. Offic. Sic par est agere cum ciuibus, non vt bis iam vidimus, hastam in foro ponere, & bona ciuium voci subiicere præconis.

Humi positus. Ouid. 3. Metam.

Intelligentiam in audiendi fastidio. Cic. de Opt. gen. Orat.

Initia vt malè posuimus, sic cætera sequentur. Cicero Attico, libro 10.

Insidias. Cic. pro Rosc. Amer. Non illum miserum, ignarum casus sui, redeuntem à cœna videtis? non positas insidias? non impetum repentinum?

Insidias ponere cõtra aliquem. Cic. 2. de Lege agrar. Dum patefacio vobis quas isti penitus abstrusas insidias se posuisse arbitrantur contra Cn. Pompeij dignitatem.

Hic iuuenem agresti sublimem in stramine ponunt. Virgilius 11. Æneidos.

Ius in natura positum est. Cic. 1. de Legib.

Non est enim positum in labore aliquo, sed in quadam inductione animi & voluntate. Cic. Qu. frat. lib. 1. 1.

Latus saxo ponere. Valer. 4. Argon.

Ponere in laude alicuius. Cic. 5. Verr. Num quæ in tuo imperio pecuniæ cellæ nomine coactæ sunt? neque ego hoc in tua laude pono: alia sunt tua facta, atque consilia summa laude digna.

Ponere in æqua, vel pari laude. Cic. in Topicis, Si cõsilio iuuare ciues & auxilio, æqua in laude ponendum est, pari gloria debent esse ij qui consulunt, & ij qui defendunt. Idem pro Murena, Summa in vtroque est honestas, summa dignitas: quam ego, si mihi per Seruium liceat, pari atque in eadem laude ponam.

Leges ponere, Condere. Horat. 1. Serm. satyr. 3.

Ponere in legibus, pro Statuere. Cato de Re rust. in Procem.

Legiones. Cic. ad Att. lib. 9, Legiones singulas posuit Brundusij, Tarenti, Siponti.

Libertatem in aliqua re. Cic. pro Plancio.

Limina. Martial. lib. 9. 49.

Loco alterius poni. Cic. Octauio, Cui hostis relinquitur? ciuis hostis loco ponitur?

Ponere loco contumeliæ, vel criminis aliquid alteri. Cic. in Pison. Túne etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum ausus es meũ discessum illum testem sceleris & crudelitatis tuæ, maledicti & contumeliæ loco ponere?

Ponere in beneficij loco. Cic. ad Catonem, lib. 15. 4.

Ponere celebri loco. Plin. epist. 6. lib. 3.

Ponere primo loco. Quintil. lib. 15. cap. 12.

Ponere in lucro, Modus loquẽdi, quum aliquid boni præter spem euenit. Cic. Quiescant igitur, & me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur.

Ponere in manu alicuius. Liu. 8. ab Vrbe.

Medicinam in vsu & experimentis. Celsus libro 1. in Procem. Post quos Serapion primus omnium nihil hanc rationalem disciplinam pertinere ad medicinam professus, in vsu & experimentis eam posuit.

Ponere in medio sententias philosophorum. Cic. 1. de Nat. deor. Sed iam vt omni me inuidia liberem, ponã in medio sententias philosophorum de natura deorum.

Posita in medio, pro Manifesta. Cic. 1. Verr. Atque ego hæc quæ in medio posita sunt, commemoro: sunt alia magis occulta furta, quæ ille, &c.

Mensam poni iubet. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Merum ponere in gemma. Ouid. 8. Metam. Id est in poculo gemmis ornato.

His ego nec metas rerum, nec tempora pono. Virg. 1. Æneid.

Ponere aliquid in metu. Cic. ad Attic. lib. 12, Hoc metuere, alterũ in metu non ponere.

Ponere res suas in minimis, Id est, In minimis rebus habere, vel minimi æstimare. Cic. Marcello, lib. 4. 9, At erat tuæ virtutis, in minimis tuas res ponere, de Rep. vehementius laborare.

Modum crescendi ponere. Lucan. lib. 1.

Modum ponere exitiis. Virg. 7. Æneid.

Modum orationi. Tacit. lib. 4.

Morésque viris, & mœnia ponet. Virg. 1. Æneid.

Positum in more & instituto maiorum. Cic. 2. de Lege agrar. Etsi hoc in more positum Quirites, institutóque maiorum, vt ij qui beneficio vestro, &c.

Mortem in malis. Cic. 3. de Fin.

Multum in arte. Cic. 4. Acad. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit.

Ponere multum in fortuna. Cic. 5. de Fin. Qui multũ in fortuna secunda aut aduersa, multum in bonis aut malis corporis ponerent.

Ponere multum in fide alicuius. Cic. ad Att. lib. 2.

Multum quoque in tua fide ac diligentia positum est. Quintilian. Tryphoni, 3.

Multum ponere in alicuius misericordia. Curtius lib. 5.

Munus ponere. Liu. 4. bel. Maced. Vt Pop. Romanus dignis datam libertatem, ac munus suum bene positum sciret.

Dum bene ponendi munera tempus habes. Ouid. 2. Amor. eleg. 3.

grumа posuit niues, Seneca Theb. 2.

Niues positæ. Horat.3. Carm. ode 10,

-& positas vt glaciet niues

Puro numine Iuppiter? Id est (inquit Acron) deorsum missas. post niues enim missas si flat Aquilo, eius frigore solidantur.

Nomen alicuius ponere. Ouid.4 de Ponto, eleg.3.

Nomen ponere alicui, Virg.7 Æneid.

Nomen alicui ponere insano, Quendam nomine insani appellare. Horat.2. Serm. satyr.3.

Nomina rebus ponere. Cic.1. de Nat. deor. Sunt rebus nouis noua ponenda nomina.

In numero oratorum aliquem ponere. Cic. de Clar. Orat.

Nummos in fœnore ponere. Horat 1. Serm. satyr.2.

Ante oculos ponere rem aliquam. Cic. in Parad. Ponite ante oculos vnunquenque regum.

De rebus ante oculos positis disputare. Cic.1. Acad.

Ante oculos positū. Cic.7. Verr. Præsertim quum statuisses, vt ais, tibi causam esse dicendam, vt ille Archipirata non potius securi feriretur, quàm quod erat ante oculos positum, tuo periculo viueret.

Positum in oculis & aspectu. Cic.3. Verr. Quod templum in oculis quotidianóque aspectu Populi Rom. positum.

Omnia in voluptate. Cic 2 de Finib.

Operam ponere. Cic. Primùm enim stante Rep. facere solebamus, vt in agendo, plus quàm in scribendo operæ poneremus.

Ponere operam & studium in philosophia. Cic.1. de Fin. Quidam autem non id tam reprehendunt, si remissius agatur: sed tantum studium, támque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.

Ponere operam alicui Cic. ad Atticum, lib.13. Quicquid erit, operam Faberio ponamus.

Opus aliquod ponere, Conficere. Horat. de Arte,

Infelix operis summa, quia ponere totum Nesciet.

Opus ponere, Extruere. Ouid.8 Metam.

Orationem lōgam in aliqua re ponere. Cic. de Vniuersit. Reliquorum siderum, quæ causa collocandi fuerit, quæque eorum sit collocatio, in sermonem alium differendum est, ne in eo quod attingendū fuit, quàm in eo cuius causa id attigimus, longior ponatur oratio.

Ponere in oratione sua aliquid, pro Scribere & dicere. Cic.1. Verr. In quo ego quid eniti, aut quid efficere possim, malo in aliorum spe relinquere, quàm in oratione mea ponere.

Ponere ordine, Vide ORDO.

Ponere in ordinem. Varro 3. de Re rust. cap 13.

Procul ab ostentatione positum. Quintil. in Procem. lib.1.

Otia rectè ponere, Id est ordinare, disponere. Horat.2. Serm. sat.7.

Oua ponere dicitur gallina. Colum. lib.8. cap.2. Ouid.8. Metam. Propter humum volitat, ponitque in sepibus oua.

Partem deo ponere. Plin. lib.12. cap.19.

In patria omnia nostra ponere, & quasi consecrare debemus. Cic. 2. de Legib.

Pecuniam in aliquo oppido. Cic. pro Flacco, Delectum est oppidū, quo in oppido vno pecunia à tota Asia ad honores L. Flacci poneretur.

Pecuniam ponere, Dare fœnori. Horat Epod.2. Quintil. Declamat.9, Nusquam melius ponitur pecunia, quàm vbi fœnus bonitatis extenditur.

Tunc gruibus pedicas, & ponere retia ceruis. Virg 1. Georg.

Pedem ponere. Cic.3. Verr. Ecquo in oppido pedem posuit, vbi, &c.

Pedem ponere in possessionem libertatis. Cic.3. Philip. Hodierno die primùm P. C. longo interuallo in possessionem libertatis pedem ponimus.

Pedem vbi ponat, in suo non habet. Cicer. ad Attic. lib.13. Idem 4. de Finib. Sapientia pedem vbi poneret, non habebat, sublatis officiis omnibus.

Ante pedes ponere. Propert. lib.2. eleg.11.

Pignori ponere vestem, Id est in pignus dare. Scæuola in l. Vxori. §. vlt. D. De legat. tertio.

Poni post aliquem, Posthaberi alicui. Ouid.2. Metam.

Potestatem dicendi in honore atque in beneficio ponere. Cic. pro Cluentio, Itaque tum ille inopia & necessitate coactus, in causa eiusmodi ad Cepasios fratres confugit, homines industrios, atque eo animo, vt quæcunque dicēdi potestas esset data, in honore atque in beneficio ponerent.

Positus in potestate illius. Cic. pro Lege Manil. Non vt in illius potestate fortunam positam esse dicam.

In potestate sapientis totum ponere. Cic.2. de Fin.

Inuitat pretiis animos, & præmia ponit. Virg.3. Æneid.

Pretiū ponere alicui rei. Senec. in Consol. ad Albinam, Ponere magna pretia virtutibus & vitiis.

Præmia ponere circum compita. Virg.2. Georg.

Præsidium in loco aliquo. Cæs.2. bel. Gal.

Principem aliquem. Cic.4. Acad. Quem facilè Græciæ principem ponimus. De Themistocle.

Ponere in promptu, & Contegere siue abdere, contraria. Cicero 1. Offic. Principio corporis nostri magnam natura ipsa videtur habuisse rationem, quæ formam nostram reliquámque figuram, in qua esset species honesta, eam posuit in promptu: quæ autem partes corporis ad naturæ necessitatem datæ, aspectum essent deformem habituræ atque formam, eas contexit atque abdidit.

Quantum in prudentia tua & fide ponam, credibile non est. Cic. Attico, lib.2.

In publico tabulas obsignatas lex poni voluit. Cic. pro Flacco.

Rationem ponere cum Orco. Colum. lib.1. cap.3.

Retia ponere. Ouid lib.1. de Arte.

Rudimenta virtutis. Quintil. Declamat.3, Festinarunt parentes ad nomen liberos mittere, quanuis asperrimo bello, vt sub te virtutis rudimenta ponere contingeret.

Salutem in pecunia. Cic.2. Verr. Ea spe istum fuisse præditum, vt omnem rationem salutis in pecunia poneret.

Salus nostra in vno te posita est. Ouid.3. Metam.

Bene se ponere. Q. Cic. de Petit. Consul. Modò intelligite magnī æstimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo nō breuē & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

Se extra culpam ponere. Cic. de Vniuers. Quæ quum ita designasset, seséque siquid postea fraudis aut vitij euenisset, extra omnē culpam, causámque posuisset, alios, &c.

Se totum in re aliqua Cic 1. Tuscul. Totósque nos in contemplandis rebus perspiciendisque ponemus.

Toro se ponere. Ouid.11 Metam.

Semina ponere humo. Propert. lib.2. eleg.12.

Sententiam suam. Quintil lib.3. cap.1.

Positus in sententiis hominum. Plaut. Epid.10.

Signa ponere nouis præceptis, Scribere & consignare. Horatius 2. Serm. satyr 4.

In solem ponere. Cato cap.7.

Sortes ponere pro Facere sortem Plaut. Casin.9.

Spem ponere, Sperare. Plaut. Capt.18,

-neque spem ponas me bonæ frugi fore.

Spem ponere in. Cic. ad Attic. lib 6, In Pompeio te spem omnem otij ponere non miror.

Spem ponere in armis. Virg.2. Æneid.

Ponere sibi aliquid in spe optima. Cic. ad Attic. lib.13, Sed id quidē mihi in optima spe pono.

Studium suum & officium apud aliquem ponere, Collocare & cōferre. Cic. Thermo, lib.13.56, Iam apud ipsum gratissimum hominē atque optimum virum quàm bene positurus sis studium tuum atque officium, dubitare te non existimo.

Studium ponere in. Cic.1. de Fin. Sed tantū studium, támque multā operam in eo ponendam non arbitrantur.

Studium suum omne in aliquibus artibus cognoscendis atque tractandis ponere. Cic 1. de Orat.

Subsidium ponere in. Cæs.2. bel. Gal. Omnes in fuga sibi subsidium posuerunt. Cic 1. de Orat. Vt non modò non arbitrer subsidium senectutis in eorum qui consultum veniant, multitudine esse ponendum, sed &c.

Summum bonum in animo. Cic.3 de Fin.

Ponere summum bonum in virtute. Cic. de Amic. Qui in virtute summum bonum ponunt, præclarè illi quidem. Id est qui asserunt virtutem esse summum bonum.

Sumptum ponere, quod & Facere dicitur. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3.17, Sed præstabo, sumptum nusquam melius posse poni.

Templum ponere, Condere. Virg 3. Georg.

Templa, statuas ponere alicui. Virg 6. Æneidos,

-posuitque immania templa. Vnde in antiquis marmoribus legimus, BENEMERENTI POSVIT. Plin. epist.17, Neque enim magis decorum & insigne est, statuam in foro Populi Romani habere, quàm ponere. Cic pro Domo sua, Qui Titi ob eam legem statuam in ædibus meis posuit.

Tempus ponere in re aliqua. Cic. Senatui, lib.15.2, Tempus eius tridui quod in his castris morabar, in magno officio & necessario mihi ponendum putaui.

Tempus in aliqua cogitatione. Cic.3 de Orat.

Tempus & diem ponere. Cic. Mescino, lib.5.21, Vnum mediusfidius diem tecum libentius posuerim, quàm hoc omne tempus cum plerisque eorum quibuscum viuo necessarió.

Ponere multum tēporis in aliquo loco. Cic. ad Att. lib.1.8, Neque tamen idipsum certum habeo, quando ad Antonium proficiscare, aut quid in Epiro temporis ponas.

Posita sub niue terra latet. Ouid.2. Fast.

Ponere in transuersum. Plin. lib.16 cap.42, Pondus sustinere validę abies, larix etiam in transuersum positæ.

Tumulo in eodem poni Ouid. ad Liuiam.

Tyrocinium ponere. Liuius Decad.5. libro 5. Sic Iustin. lib.12.

Venenum alicui cum cibo Liu.6. ab Vrbe.

Verbum aliquod in oratione. Cic. in Orat.

Verba in vsu quotidiano posita minus timeremus. Quintilianus lib.2. cap.10.

Verbum diuitis in aliquo. Cic. in Parad. Quem intelligimus diuitem? aut hoc verbum in quo homine ponimus?

Ponere verba alicuius in re aliqua, pro Adducere in testimoniū. Plin. lib.13. cap.13.

Nunc itaque & versus & cætera ludicra pono. Horat.1. epist.1.

Vestigia. Horat.1. epist.20. Cic.3. Philippica, Quas fecit strages, vbicunque posuit vestigia?

Ponere vestigium in aliquam historiam. Cic.5. de Finib. Quacunque ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.

In vi & armis posita est potentia. Cic. Bruto, 10.

Vim omnem dicendi in arte. Cic.1. de Orat.

Vitam in administratione Reipub. Cic. ad Papyrium, lib.9.24, Hoc animo sum, si in hac cura atque administratione vita mihi ponenda sit, præclarè actum mecum putem, etiam atque etiam.

Posita vita in manu alterius. Cic. pro Quintio.

Vitem ponere, Id est deponere, & depangere. Colum. lib. 4. cap.1.

Vites ordine. Virg. eclog.2.

Ponere in vitio dictionem aliquam. Cic.3. Tusc. Quoniam CONFIDENS, mala consuetudine loquendi in vitio ponitur, ductum verbum à confidendo, quod laudis est.

Grauius vituperationem ponere: cui Leuius opponitur. Quintil. lib.6. cap.3.

In vltimis ponere. Plin. lib.17. cap.12.

Vrbem. Ouid 3 Metamorphoseos,

Quum posuit iussam Phœbeis sortibus vrbem.

Vrbem in montibus. Virg 8. Æneid.

In vsu positum. Cic. pro Lege Manil. Nullam rem esse declarans in vsu militari positam, quæ huius viri scientiam fugere possit.

Positus

Positus extra vulgarem vsum. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Pacem sumere & ponere. Propert. lib. 2. eleg. 1.
Quæstionem ponere, Id est proponere. Senec. epist. 50.
¶Ponere, pro Proponere. Cic. 1. Tuscul. Ponere iubebā de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam.
Breuiter, quæ erunt satis aperta, ponemus. Cic. in Partit.
Exempli causa aliquid. Cic. 3. Offic.
Sub vno aspectu ratione & distributione, omnia quæ in re dispersa atque infinita videntur esse ponere. Cic. de Petit. Cons.
Ad scribendum poni. Cic. Pæto, lib. 9. 15, Et quidem quum in mentem venit, ponor ad scribendum: & antè audio, s c, &c.
Ponere quæstionem. Id est proponere. Senec. epist. 50, Sederem otiosus, & eiusmodi quæstiones ponerem.
Ponere quæstiunculā, pro Poponere, vel opponere. Cic. 1 de Orat. Quid mihi nunc vos, inquit Crassus, tanquam alicui Græculo otioso & loquaci, & fortasse docto atque erudito, quæstiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis?
¶Ponere, Desinere: quoniam quum cessamus ab opere, collocare quodammodo ac reponere videmur id quod agebamus. Virgilius 7. Æneidos,
Quum venti posuere, omnisque repentè resedit Flatus. Hoc est quieuere. Seruius.
¶Ponere, Deponere. Virg. 1. Æneidos,
-ponúntque ferocia Pœni
Corda volente deo.
Ponere de manibus. Cic. ad Quint. fratrem, lib. 1. 1, Quos quidem libros non sine causa noster ille Africanus de manibus ponere non solebat.
Ambages. Ouid. 10. Metam.
Amorem ponere, Omittere. Ouid. 1. de Remed. amor.
Feroces animos. Liu. 8. ab Vrbe.
Arma poni iubet, fatentes se victos. Liu. 4. ab Vrbe.
Armis positis substitit pars vtraque. Ouid. 12. Metam.
Barbam. Suet. in Calig. cap. 5.
Barbam & vngues. Horat. in Arte.
Asperatum positis mitescent secula bellis. Virg. 1. Æneid.
Ponere caput, Demittere. Horat. 2. Serm. satyr. 8.
Muli ponunt clitellas. Horat. 1. Serm. satyr. 5.
Colorem nigrum. Ouid. 7. Metam.
Comas. Virg. 12. Æneid.
Consilium ponere, Desistere à consilio. Plin. epist. 22. lib. 1.
Coronam ponere, luctus gratia. Cic. ad Attic. lib. 14.
Curam ponere, pro Deponere. Liu. 1. ab Vrbe.
Curas graues. Ouid. 9. Metam.
Curæ positæ pectore. Silius lib. 11.
Decorem. Ouid. 2. de Arte.
Dolorem. Cic. 3. Tuscul. Quid est autem quod plus valeat ad ponendum dolorem, quàm quum est intellectum, nihil profici, & frustra esse susceptum?
Exuuias. Virg. 3. Georg.
Fastus. Ouid. 14. Metam.
Et varios ponit fœtus Autumnus. Virg. 2. Georg.
Et iam olim seras posuit quum vinea frondes. Virg. 2. Georg.
Grauitatem. Ouid. ad Pisonem.
Imaginem alicuius. Ouid. 3. Metam.
Imperium. Martial. lib. 11. 6.
Inuidiam. Cic. pro Cluentio, Vt in iudiciis & sine inuidia culpa plectatur, & sine culpa inuidia ponatur.
Iras fideliter. Ouid. 6. Fast.
Equi posuere iubas. Stat. 3. Thebaid.
Labores. Ouid. 6. Fast.
Librum. Cic. 1. Tuscul.
Metum. Plin. epist. 101. lib. 5.
Minas ponit mare. Lucret. lib. 5.
Verùm pone moras. Horat. 4. Carm. ode 12.
Odium ponere. Cic. in Pisonem, Tamen illud contentionis odium simul cum ipsa pugna, armísque ponant.
Onus vteri positum est, pro Peperit. Ouid. epist. 11.
Dracones posuère pellem senectæ. Ouid. 7. Metam.
Personam amici. Cic. 3. Offic. Ponit personam amici, quum induit iudicis.
Pudorem. Martial. lib. 11. 28.
Querelis positis requiescunt ora. Propert. lib. 3. eleg. 10.
Questus ponere. Ouid. 9. Metam.
Sensum. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.
Spem. Ouid. ad Liuiam.
Studium lucri. Horat. 4. Carm. ode 12.
Superbiam ponere, Exuere. Horat. 3. Carm. ode 10.
Timorem. Ouid. 10. Metam.
Tunicam. Cic. 5. Tusc.
Velamina. Ouid. 2. Fast.
Verecundiam. Plin. lib. 7. epist. 15.
Veste posita, nuda ferunt corpora. Ouid. 2. Fast.
Incendia posuere vires indomitas. Virg. 5. Æneid.
Virginitas posita. Ouid. 6. Fast.
Vitam ponere, Mori. Propert. lib. 2. eleg. 17.
Vitia ponere. Cic. 3. de Orat. Idque si feceris, multa (vt arbitror) hîc hodie vitia ponemus.
¶Pono, pro Duco, arbitror. Cic. in Brut. Hoc loco ipsum Domitiū non relinquo. Nam etsi non fuit in oratorum numero, tamen pono satis in eo fuisse orationis atque ingenij, quo & magistratus personā, & consularem dignitatem tueretur.
¶Ponere, pro Componere & temperare. Horat. 1. Carm. ode 3,
-quo non arbiter Adriæ
Maior, tollere seu ponere vult freta.
¶Ponere, Apponere. Martial. lib. 8. 23,
Inuitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum. Sic lib. 1. Hinc poetæ fabulas & scripta sua ponere dicebantur, quòd ea in scena spectatoribus, quasi in conuiuio apponebāt. Iuuen. satyr. 1, Pone Tigillinū. Id est affer in scenam aliquid de Tigillino scriptum.
¶Ponere, Pingere. Horat. 4. Carm. ode 8,
Hic saxo, liquidis ille coloribus
Solers nunc hominem ponere, nunc deum. Id est formare, pingere. Acron. Turnebus, Ponere, more Græco dixit, pro facere. Nam in eo sensu sæpenumero ποιεῖν ab Homero vsurpatur. Sic alio loco idē Flaccus,
Quia ponere totum Nesciet. Id est facere.
¶Ponere pallium, aut aliquid aliud, quod & Deponere dicitur. Plautus Curcul. 7.
Ponere fagina pocula. Id est Deponere in sponsionem. Virgilius 4. ecloga.
¶Pone eum esse victum. Terentius Phorm. 4. 3. Iulianus in l. Si in qualitate. D. De act. empt. & vend. Pone enim dixisse eum, quinquaginta iugera vineæ esse, &c.
¶Ponunt philosophi. Id est statuunt, censent, decernunt, scribunt. Plin. lib. 11. cap. 52, Aristoteles vitæ breuis signa ponit raros dentes. Cic. 4. de Fin. Sed primùm positum sit, nosmetipsos commendatos esse nobis.
¶Longè & retro ponenda omnia, quæ sine honestate sunt. Cicero 5. Tusculan.
¶Positum est in te vt, &c. Id est In te situm est. Cic. Att. lib. 12, Sed si perficitur de hortis Silij, hoc est, si perficis (est enim totum positum in te) nihil est scilicet quod de Cotta cogitemus.
¶Positum sit. Cic. in Orat. Positum sit igitur in primis (quod pòst magis intelligetur) sine philosophia nō posse effici quem quærimus eloquentem. Idem lib. 4. de Finib. Sed primùm positum sit, nosmetipsos commendatos esse nobis, &c. Philosophica locutio est: nam positiones vocant philosophi, eas propositiones, quæ sine probatione ponuntur, & quarum in aliud tempus probatio differtur. Græci θέσεις vocant.
Positus, pen. corr. Particip. {θετός} vt
Positis omnium aliarum rerum curis. Liu. 7. ab Vrbe.
¶Positus, Exanimatus. Virg. 4. Æneidos,
-sic te vt posita, crudelis abessem? Seruius. Ouidius,
Téne ego sustineo positum scelerata videre? Id est mortuum.
Corpus positum, id est humatum. Lucret. lib. 3,
Proinde vbi se videas hominem indignarier ipsum
Post mortem fore, vt aut putrescat corpore posto, &c. Posto, posito.
¶Positus super armamentarium, Præfectus armamentario. Curtius libro 6.
¶Posta, pro Posita. Lucret. lib. 3,
Semina sæpe in eodem, vt nunc sunt ordine posta.
Positurus, pen. prod. {θήσων} Ouid. 3. Metamorphoseos,
Nec mihi mors grauis est posituro morte dolores.
Positor, pen. corr. {κτίστης} Ouid. 9. Metamorphoseos,
-& in Aside terra
Mœnia constituis, positoris habentia nomen. Id est conditoris.
Templorum positor. Ouid. 2. Fast.
Positus, huius positus, pen. corr. masc. gen. {θέσις} Id est positio, siue situs. Ouid. 4. Fastorum,
Trinacria, à positu nomen adepta loci. Celsus in principio libri 8,
Prius positus ossium, figurásque indicabo.
Locorum positus. Tacit. lib. 4, Quæ positu regionis à tergo illis. Idem lib. 5, Ille positus siderum, ac spatia dimensus.
Vrbs melius defensa positu. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 7.
Mœnibus, & positu vix adeunda loci. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 9.
Variare capillos positu. Ouid de Medicamine faciei.
Variare comas positu. Ouid. 2. Metam.
Positiuus, pen. prod. Adiectiuum {θετικός} Quod primò positum est, nec aliunde deriuatum. à quo Grammatici Positiuum à comparatiuo & superlatiuo distinguunt, quòd illud sit quasi fundamentum istorum.
Positura, positurę, penul. prod. {θέσις} Nota qua sensus in oratione distinguitur. Lucret. lib. 1.
Dissoluuntur enim positurę principiorum. Lucret. lib. 2.
Positura, Situs, siue positio. Gellius lib. 14. cap. 1, Vt animaduerteretur quo habitu, quáque forma, quáque positura stellarum aliquis nasceretur. Sic syllabam esse longam positura dicimus.
Positio, Verbale {θέσις, θέμα.} Plin. lib. 18. cap. 5, Vt solum sua virtute valeat, qua dictum est, positione.
Loci positio. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Positio cæli, pro Situ, regione, vel statu alicuius rei ad aliquam cæli vel solis partem: quidam aspectum vocant. Colum. lib. 1. cap. 6.
Positio vrbis. Cic. pro Flacco, De quorum vrbis positione propter pulchritudinem etiam inter deos certamen fuisse proditum est. De Athenis.
Positio campestris. Colum. lib. 1. cap. 2.
Positionis arbustiuæ exemplo. Colum. lib. 4. cap. 1.
¶Positio, apud Oratores. Quintilianus lib. 9. cap. 4, Tempus enim solùm (alij sonum legunt) metitur, vt à sublatione ad positionem iisdem sit spatiis pedum. Quem locum sic explicat Diomedes lib. 3, Pes est sublatio & positio duarum aut trium ampliúsve syllabarum, spatio comprehensa. Pes est poeticæ dictionis duarum ampliúsve syllabarum cum certa temporum obseruatione modus, recipiēs ἄρσιν & θέσιν. Id est, qui incipit elatione, & finitur positione. Hæc ille.
Positio Sublationi opponitur, éstque syllabę inter pronunciandum depositio, seu depressio, Vide ARSIS.
Vitia positionum. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Inconueniens positio. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Positio dictionis. Quintil. lib. 1. cap. 5, Simplices voces positione, id est natura sua constant. compositæ autem præpositionibus subiungūtur: vt Innocens, &c. Budæus.

Fœminina positio. Quintil.lib 1.cap.4, Aut quæ fœminina positione mares, aut neutrali fœminas significant. De nominum generibus. Positionem hic interpretor, quam Grammatici vulgò *terminationem* vocant.

Positio, pro Thesi seu argumento. Quintil.lib 1. cap.3, Taceo de positionibus & declamationibus rhetorum.

Pons, pontis, m.g. { γέφυρα } Per quod super aquas transimus. A pendeo dicitur, quòd veluti in aere pendeat. Plin lib 8.cap 3, Territos spatio procul pontis à continente porrecti, vt sese longinquitatis æstimatione fallerent, auersos retrorsus isse.

Ignotus pons. Virg.3 Georg.
Naumachiarius, Vide NAVIS.
Saxeus. Lucan. lib 4.
Solutus. Claud 7.Paneg.
¶ Angusto ponte pars oppidi adiungitur & continetur. Cic.6.Ver.
Crebris pontibus consistere. Virg.4.Georg.
Deiicere de ponte in Tyberim aliquem. Cic.pro Rosc.Amer.
Distendere pontem in agros. Lucan.lib.4.
Disturbare pontes. Author ad Herenn.lib.1.
Facere pontem. Cic.in Vatin.
Indere pontes. Tacit.lib.12.
Iniicere pontem, Vide INIICIO.
Interrupi pontes quos feceram. Planeus Cic.lib.10.23.
Interscindere pontem à tergo. Cic.2.de Legib.
Iungere ponte fluuium, Fluuio pontem imponere. Curtius lib.4.
Ludere ponte magno. Catul.ad Coloniam, epigr.17.
Reuellere pontes. Claud.lib.1.in Ruffinum.
Rupti torrentibus pontes. Quintil.lib.2.cap.13.
Vellere pontem. Virg 8.Æneid.
¶ Pons, pro Scala nauium. Virg.10 Æneidos,
Interea Æneas socios de puppibus altis
Pontibus exponit.

¶ De ponte deiicere sexagenarios solebant antiquitus, teste Festo, in integris codicibus. Cic.pro Rosc.Amer. Habeo etiam dicere, quē contra morem maiorum, minorem annis sexaginta de ponte in Tyberim deiecerit. Budæus.

¶ Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat. Catul.epigr.17.

¶ Pons aliud significat apud Cic.ad Attic.lib.1.epist.11, Operæ, inquit, Clodianæ pontes occuparāt. tabellæ ministrabantur, ita vt nulla daretur, Vti rogas. Pontes (ait Paulus Manutius) quibus cistæ suffragiorum superimpositæ. Pontes igitur occuparant operæ Clodianæ, vt ex iis quas vellent tabellas suffragium laturis ministrarēt, eas inquam duntaxat, quæ inscriptæ essent, Vti rogas Lib.1 Rhetor. ad Herennium: Cepio, vt Saturninum contra Senatusconsultum, intercedentibus collegis, legem de semissibus & trientibus aduersus Rempub. vidit ferre: cum viris bonis impetum facit: pontes disturbat: cistas deiicit: impedimento est: quò serius feratur lex. Et lib.3. de Legib. Pontes etiā lex Maria fecit angustos. Ouid.lib.5.Fastorū,
Pars putat, vt ferrent iuuenes suffragia soli
Pontibus infirmos præcipitasse senes. Pontes puto fuisse mensulas angustissimas pedibus altioribus, pontes ad similitudinē dictas, non ad veritatem. & singulas coniicio singulis tribubus aut curiis appositas, cistis superstratas, suffragiorum tabellas continentibus. Hæc Manutius. Vide Erasmum in Prouerb. Sexagenarios de ponte deiicere.

Ponticulus, ponticuli, pen.corr.m gen. Diminutiuum. { γεφυρίδιον. } Cic. lib.5.Tusc. Et quum fossam latam cubiculari lecto circundedisset, eiúsque fossæ transitum ponticulo ligneo coniunxisset, &c.

Ponto, pontonis, pen.prod.m.gen. { πορθμεῖον. } Pontones, naues quibus in traiiciendis amnibus loco pontium vtimur. Paulus in l.vlt.D. De seruit.rust præd. Flumine interueniente via constitui potest, si aut vado transiri potest, aut pontem habet, diuersum, si pōtonibus traiciatur. Cæs.3.bel.Ciuil. Pontones, quod est genus nauium Gallicarum, Lyssi relinquit.

PONTIA { Ποντία } Insula Tyrrheni maris, teste Ptolemæo lib.3.cap.1, Vulgò *Ponce*. Ex hac fuit Pontius Pilatus. Pontiæ item, insulæ sunt in mari Tusco, vt scribit Plinius lib.3.cap.6, Ab his vltra Tiberina ostia in Antiano, Astura, mox Palmaria, Sinonia, & aduersum Formias Pontiæ.

PONTIA tribus, ab oppido Pontio, cuius ciues in vrbem asciti fuerāt, dicta nominatáque est. Alexander Alexand.lib.1.cap.17. Vide TRIBVS.

PONTIAE, insulæ sunt aduersum Formias, ad ostia Tiberina. Plin.libro 3.capite 6.

Pontica gemma. Ponticarum plura sunt genera. Est stellata, nunc sanguineis, nunc atris guttis, quæ inter sacras habetur. alia pro stellis eiusdem coloris lineas habet, alia montium conuallíumque effigies. Plin.lib.37.cap 10.

Ponticulus, Vide PONS.

PONTICVS { Ποντικός } Poeta quidam qui de bello Thebano scripsit, vt inquit Propert.lib.1.eleg.7. Ouidius quoque lib.4. Trist.eleg.9, huius meminit,
Ponticus heroo, Battus quoque clarus iambis,
Dulcia conuictus membra fuere mei.

Pontifex, p.corr. pōtificis, p.corr. m.g. { [illegible] } Sacer magistratus, vt apud Varr.lib.4.de Ling.Lat ait Scæuola, A posse & facere dictus: vel, vt ait Varro, à ponte: quia sublicius pons à pontificibus factus est primùm, & deinde restitutus. A posse & facere deriuat Scæuola, quia ius illis erat sacrificandi. Facere enim apud veteres, sacrificare est. Cic.Att.lib 4, Calendis Octobris habetur Senatus frequens, adhibentur omnes pontifices qui erant Senatores, &c.

Præsunt sacris pontifices, auspiciis augures. Cicero 1.de Natura deorum.

Sacerdotes alij diuis aliis, omnibus pontifices, singulis flamines sunto. Cic.2.de Legib.

In pontificum libris & in XII tabulis plurima est antiquitatis effigies. Cic.in Orat.

Cœnæ pontificum. Horat.lib 2.Carm.ode 14.
Libri pontificum Horat.2.epist 1.
Religio pontificum. Cic.pro Domo, Si cuius fortè pontificis animum (quod certo scio aliter esse) mea sententia offendit, alio modo sit constitutus aut de religione pontificum, aut de Republ.&c.
Secures pontificum. Horat.3.Carm.ode 23.
Dicite pontifices, in sacro quid facit aurum? Persius satyra 2.

Erant maiores & minores pōtifices: Inter quos summus, qui pōtifex maxim' dictus est: quòd maximarū rerū, quæ ad sacra & religionem pertinent, iudex sit, vindex contumaciæ priuatorum magistratuum. Numa enim pontificem fecit, eique sacra omnia attribuit: eiúsque scitis sacra omnia priuata & publica subiecit: instituitque vt idem pontifex non cælestes modò cæremonias, sed iusta quoque funebria, placandósque manes edoceret. Author Liuius Decad.1.lib.1. Alex.lib.2.cap.8.

Maximus pontifex Metellus viginti & duos annos ei sacerdotio præfuit Cic.de Senect.

Minores pontifices, Vide Minor in PARVVS.

Pontificatus, huius pontificatus, pen.prod. { ἀρχιερωσύνη } Pontificis dignitas, sicut Consulatus. Cic. de Arusp.resp. Qui statas solennésque cæremonias, pontificatu, &c. contineri putauerunt.

Pontificius, Adiectiuum, Quod est pontificis. Cic.3.de Nat.deor. Docebo meliora me didicisse de colendis diis immortalibus iure pontificio & more maiorum. Idque cum multis aliis rebus, tum è pontificio iure, & cæremoniis sepulcrorū intelligi licet. Item in Bruto, Audiui enim nuper studiosè, & frequenter Sami, quum ex eo ius nostrum pontificium, qua ex parte cum iure ciuili coniunctū esset, vellem cognoscere. Sanè ius pontificium, quod hodie ius canonicum vocant, etiam nunc cum iure ciuili coniunctum est.

Pontificia, pontificiorum, plur.num. Libri pontificij. Cic.1.de Nat.deor. Deinde nominum non magnus numerus ne in pontificiis quidem nostris, deorum autem innumerabilis.

Pontificium, Substantiuè, pro Iure & potestate faciendi. Gell.lib.1.cap. 13, Sunt enim non pauci qui sentētiam suam in vna parte defixerint, & re semel statuta, deliberatáque ab eo, cuius negotium id, pontificiúmque esset, nequaquam putauerint contra dictum eius faciendum esse.

Pontificalis, & hoc pontificale, penult.producta, Quod ad pontificem pertinet. Vnde Pontificales libri, in quibus sacræ cæremoniæ continentur.

Pontificalis authoritas. Cic.2.de Leg.
Caput pontificale. Ouid 3. Fast.
Pontificales cœnas, olim appellabant cœnas sumptuosas, opiparásque. Ad quod alludit Horat.2.Carm.ode 14, -& mero
Tinget pauimentum superbo
Pontificum potiore cœnis. Macrobius libro Saturnalium tertio, vetustissimam quandam pontificis cœnam describit, summo apparatu, & omnigenis lautitiis affatim instructam. Id inde natum apparet, quòd solennes, sacræque cœnæ exquisitissimis epulis soleant instrui. Erasmus.
Honor pontificalis. Ouid 3.Fast.
Pontificalia atque auguralia insignia. Liu.10.ab Vrbe.
Ius pontificale. Cic.2 de Legib.
Sacrum pontificale. Ouid.1. Fast.

PONTINA, pen.prod. { [illegible] } Palus Volscorū est iuxta viam Appiā, quam Plin. lib.3 cap.5, non longè fuisse à Circeis dicit, quem locum XXIIII vrbium fuisse Mutianus ter Consul prodidit. Exsiccata est à Corn. Cethego cos. cui ea prouincia obuenerat: agérque ex ea factus, vt ait Liuius lib.47. Insequentibus deinde seculis iterum exsiccata à Theodorico Gothorum rege, vt ex eius inscriptione in eo loco cernitur. Latrunculorum autem fuisse sedem ait Iuuenal.satyr.3. Lucan.lib.3. Quintil.lib.3 cap.8.

PONTINA tribus, Vide TRIBVS.

PONTINVS, penult.prod. { [illegible] } Vir fortissimus: laborum, periculorum, consiliorum Ciceronis socius: vt ipse testatur de Prouinc. Consul. Modò ille meorum laborum, periculorum, consiliorum socius C. Pontinus fortissimus vir, ortum repentè bellum Allobrogum, atque hac scelerata coniuratione excitatum, prælus fregit, eósque domuit qui lacessierant: & ea victoria contentus, Repub. metu liberata quieuit.

Pontones, Vide PONS.

PONTVS { Πόντος } Insula est, de qua Virg 1.Georgicorum,
-virosáque Pōtus Castorea. Est & prouincia Asiæ Minoris, à Pōto rege sic cognominata, nobilis crudelitate Medeæ. Hæc (vt Strabo refert lib.1.2.8 9.) ab Occidente Hali flumine clauditur, ab Oriēte Colchide, à Meridie Minori Armenia. Ptolemæus verò aliter libro 5. ait enim, Pontus ab Occasu ore Ponti & Thracio Bosphoro: à Meridie, regione quæ propriè Asia dicitur: à Septentrione parte Euxini maris terminatur. Eius ciuitates insignes sunt, Chalcedon, Nicomedia, Nicea. Hic regnauit Mithridates, Eupator, & Pythodoris regina. Ex Ponto fuit Aquila, veteris testamenti translator & interpres.

Pontus, Nerei filius & Neptuni, vt Eusebius lib.1. Præparat. scribit. Vnde Pontus mare dici videtur. Alij Pontum dici existimant mare, ab ποντίζω, quod est mergo. Vel à πόνος, id est labor, quia sit laboribus plenus. Ridiculè per contrarium dici arbitrantur, quòd careat ponte. Propriè autem id mare Pontus appellatur, quod à palude Mæotidis vsque in Tenedum protenditur: sed vbi primùm se arctat, à Tenedo incipiens, post Helles casum, Hellespontus vocatur: vbi expandit, Propontis: vbi iterum premit, Thracius Bosphorus: vbi iterum effundit, Pontus Euxinus, qui paludi committitur. Palus ipsa, Mæotis in Ponto iuxta Phasidis ostium: Tomos ei loco proxima insula est, Medeæ crudelitate memoranda, quæ ibi fratrem suum Absyrtū interfecit, nec minus Nasonis exilio nota. Ouid. Tristiū lib.1, Inde Tomos locus est, &c.

Freta Ponti. Virg.1.Georg.

Porrecta loca à, Iul. Cæsare dicuntur lib. 2. de bel. Gal. neque montibus intersepta, neque syluis impedita. sic enim loquitur ille, Quũ se illi identidem in syluas ad suos reciperent, ac rursus è sylua in nostros impetus facerent, neque nostri longius, quàm, quem ad finem porrecta atque aperta loca pertinebant, &c. Monuit Lambinus.

Statua est in Ceramico Chrysippi sedentis, porrecta manu. Cicero 1. de Finib.

Mora porrecta. Ouid. 4. de Pont. eleg. 12.

Longè series porrecta viarum. Stat 3 Sylu. 3.

Porrecta in latitudinem stabula. Colum. lib. 7. cap. 3.

Tellus. Horat. Epod. 5.

¶Porrectus, aliquando nomẽ est: vt Porrectiore fronte loqui: hoc est hilariore. Plaut. Casin. 7.

¶Porrectum, directũ: cui opponitur anfractũ. Varro de Ling Lat.

Acies porrectior, Vide ACIES.

Porrectio, Verbale { [illegible] } Cic. 2. de Nat. deor. Digitorum enim contractio facilis, facilísque porrectio, propter molles commissuras, & artus nullo in motu laborat.

Brachij porrectio. Author ad Herenn. lib. 3.

Porrigo, pen. prod porriginis, pen. corr. fœm. gen. { [illegible] } Genus morbi, vbi inter pilos quædam quasi squamulę surgunt: eæque à cute resoluuntur, & interdum madent, multo sæpius siccæ sunt. Sæpius fit in capillo, rarius in barba, aliquando etiam in supercilio, vt ait Celsus lib. 6. cap 2. Iuuenal. Satyr. 2,

-sicut grex totus in agris
Vnius scabie cadit, & porrigine porci,
Vuáque conspecta liuorem ducit ab vua.

Quibusdam in libris melius prurigine legitur, vt & in Iustino, de Iudæis, Quum scabiem & pruriginem paterentur. Porrigo autem habere potius hoc nomen à porro olere, quàm à porrigendo syllaba originem ostendente, videtur. Turnebus.

Impexa porrigine fœdum caput. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

PORRIMA, penul. corr. { [illegible] } soror siue comes Carmentæ matris Euandri. Ouid. 1. Fastorum,

Porrima placatur, &c.

Porrina, In PORRVS.

Porrò, Aduerbium { [illegible] } significat Certé. Cic. pro Plancio, Nihil porrò tam inhumanum, tam immane, tam ferum. quàm committere vt beneficio non dicam indignus, sed victus esse videare.

¶Porrò, Hortantis. Virgil 9. Æneidos,

-percipe porrò
Quid dubitem. Seruius.

Perge porrò: nam de isto magna dissensio est. Cic. 4. de Finib.

¶Porrò. Virgil. 5 Æneidos,

-hinc maxima porrò
Accepit Roma, & patrium seruauit honorem.

Seruius, Porrò, per longum interuallum: & est aduerbium temporis. Sic dicimus, Lycurgus non porrò ab Homeri temporibus fuit.

¶Porrò ire pergas, vt sit aduerbium loci. Liuius libro 8. Porrò, Id est vltrà.

Porrò, longè remotum. Virgil. 6. Æneidos,

-quæ sint ea flumina porrò. Seruius.

¶Porrò { [illegible] } Aduerbium ordinis. Terent. Andr. 4. 4.

Moue ocyus te, vt quid agam porrò intelligas.

Porrò { [illegible] } Postea, deinde, in futurum. Cic. Marcello, lib. 4 9, Nõ est porrò tuũ vno sensu solùm oculorum moueri. Terent. Hecy. Quod quum ita esse inuenero, quid restat, nisi porrò vt fiam miser? Porrò hoc loco, Id est postea, vel in postremum, authore Donato.

¶Porrò, Coniunctio { [illegible] } pro AVTEM ponitur, locatúrq; in principio orationis. Quintil. in Apibus pauperis, Porrò, qui confessum defendit, non absolutionẽ sceleris petit, sed licentiam. Cic. pro Milone, Occurrebat mancam, ac debilem præturam suam futurã Consule Milone, cum porrò summo consensu Pop. Rom. Consulem fieri videbat.

¶Porrò, pro Coniunctione expletiua aliquando ponitur, authore Donato. Terent. Andr. 1. 5,

-adeón' me ignauum putas,
Adeón' porrò ingratum, aut inhumanum, &c.

¶Porrò, Græcum est, [illegible].

¶Age porrò tu qui te tam religiosum existimari voluisti interpretem fœderum, cur Taurominitanis, &c. Cic. 7. Verr.

Iam porrò videte cætera Iudices. Cic. pro Roscio Amer.

Mihi porrò, vt ego non dicam, quis omnium mortalium non intelligit, quàm longè progredi sit necesse? Cic. 7. Verr.

Porrò autem, pro Et verò, & porrò. Terent. Phorm. 1. 1,

-porrò autem Geta
Ferietur alio munere vbi hera pepererit:
Porrò alio autem vbi erit puero natalis dies.

Budæus.

Porrò autem, pro Sed. Salust. in Catil. At illum ingens cura atque lætitia simul occupauere. Nam lætabatur, intelligens coniuratione patefacta ciuitatem periculis ereptam esse. Porrò autem anxius erat, dubitans in maximo scelere tantis ciuibus deprehensis quid facto opus esset.

Catoni porrò assensus est Fauonius. Cic. Attic. lib. 7.

Sequitur porrò nihil deos ignorare. Cic. 2. de Diuinit.

Neque porrò, pro Neque etiam. Cic. 3. Verr. Neque enim perfacetè dicta, neque porrò hac seueritate digna sunt. Budæus.

Porrò minima, pro Et etiam, vel Longè minima potius. Cicero 5. de Finibus, Ea nos mala dicimus, sed exigua & porrò minima. Budæus.

¶Porrò, pro Valde. Cic. de Senect. Sæpe à maioribus natu audiui, qui se porrò pueros à senibus audiuisse dicebant.

Porrò Quirites. Ignoto nobis hactenus sermone, vox erat quiritantium, & auxilium populi implorantium. Tertull. in Valentinianos, Vt etiam inclamauerit in eam [illegible], quasi porrò Quirites, aut fidem Cæsaris. Author obscœnorum versuum,

Porrò (nam quis erit modus) Quirites. Annotauit Turneb.

Porrus, vel Porrum, porri { [illegible] } Genus oleris noti. Martialis libro 13 19,

Mittit præcipuos nemoralis Aricia porros,
In medio virides stipite cerne comas.

Plin. lib. 19. cap. 6, Porrum seritur semine ab æquinoctio Autumno, si sectiuum facere libuerit, densius. In eadem area secatur donec deficiat, stercoratúrque semper, si nutritur in capita antè quã secetur. Quum increuit, in aliam aream transfertur, summis folijs leuiter recisis ante medullam, & capitibus retractis, tunicísve extremis. Et paulo pòst, Sectiui duo genera, Herbaceum folio incisuris eius euidentibus, quo vtuntur medicamentarij. Alterum genus suauioris folij, rotundiorísque, incisuris leuioribus.

Catinus porri & ciceris. Horat. 1. Serm. satyr. 6,

Ad porri & ciceris refero laganísque catinum.

De parabili cibo intelligendum frugíque mensa arbitror. Nam porrum pro oleribus posuit, quæ vilissima sunt cibaria, & cicer legumen est, quo pauperiores vescebantur. Turneb.

Sectile porrum, Iuuenal. Satyr. 3. sub finem.

Sectiui porri fila Iuuenal. Satyr. 14.

De porris capitatis est epigramma Martialis, lib. 13 19.

Porrum, allium, & cepas, velut sanctissima numina venerati sunt, quæ fallere, aut illorum periurio adstringi, sine graui piaculo non licebat. Alexander lib. 5. cap. 10.

Porraceus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Quod est porri. Plin. lib. 21. cap. 18, Folia ima porraceis exiliora.

Porraceus color, Porri colorem referens. Plin. lib. 37. cap. 10.

Porrina, porrinæ, penul. prod. Locus porris consitus, vel porrorum vno in loco consitorũ multitudo. Scæuola in l. Defuncta. D. de vsufruct. Sempronio do lego ex reditu fructum oleris & porrinæ.

PORSENA, pen. corr. { [illegible] } rex Tusciæ, qui vrbem Romam obsedit. Martial. lib. 1. 106,

Vrere quem potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit.

Additur etiam nonnunquam N, Porsenna, vt producatur. Virgil. lib. 8. Æneidos,

Necnon Tarquinium eiectum Porsenna iubebat, &c.

Minax Porsena. Horat. Epod. 16.

Porta, portæ { [illegible] } Omnis exitus, quo potest importari vel exportari aliquid, vnde etiam à portando dicta est, vel ab aratri portatione, inquit Donatus: quia in designatione vrbium, subiunctis vacca & tauro, qui vrbem designabat, aratrum manu suspendebat, ne sulcum quem primogenitum dicunt, faceret, vbi aditus ciuitatis erant relinquendi. Cæsar 6. bell. Gall. Capit arma à proximis, atque in portà consistit.

Porta. Varro de Ling. Lat. lib. 4. Qua viam relinquebant in muro, qua in oppidum portarent, portas.

Claustra ingentia portarum. Virgil 7. Æneid.
Moræ portarum. Stat. 11. Theb.
Vigiles portarum. Virgil. 2. Æneid.
Fornice aduerso portæ. Virgil 6. Æneid.
Æratæ. Ouid. 8. Metam.
Ahena Stat. 10. Theb.
Bipatens. Virg. 2 Æneid.
Cornea Stat. 5. Sylu. 3.
Decumana. Vide Decumanus, in DECEM.
Eburna. Virgil. 6. Æneid.
Ferrata. Stat. 10 Theb.
Laxata. Claud. 2. Paneg.
Reclusa. Stat. 11. Theb.
Rudis. Ouid. epist. 7.
Stabiles Claud. 2. de raptu Proserp.
Porta tenus. Tacit. lib. 3.
Vrbanæ. Ouid. de Nuce.
¶Arietare in portam, Vide ARIETO.
Sublimibus portis astant. Virgil. 12. Æneid.
Portæ non clausæ. Horat. 3. Carm. ode 5.
Diffindere portas vrbium. Horat. 3. Carm. ode 16.
Quà data porta ruunt, & terras turbine perflant. Virgil. 1. Æneid.
Efferre sese portis Virgil 12 Æneid.
Efferre pedem porta Cic. Attic. lib. 8.
Erumpunt portis, concurritur. Virgil. 4. Georg.
Exierat portis equitatus apertis. Virgil 8. Æneid.
Ad portam comites expectare. Cic. Cassio, lib. 15. 17.
Explorare portas. Virgil. 9. Æneid.
Imponere portam in aliquam regionem, Vide IMPONO.
Instant Rutuli sternere cæde viros portis circùm omnibus. Virgilius 10. Æneid.
Introire porta. Cic. in Pisonem.
Irrumpere portas patentes. Virgil. 11. Æneid.
Moliri portas. Tacit. lib. 18.
Obiicere portas. Virgil. 9. Æneid.
Obsidere portas. Stat. 10. Theb.
Obstrepere portis, Vide OBSTREPO.
Obstructas portas præbere re aliqua. Silius lib. 11.
Occupare portas vrbis. Cic. 14. Philip.
Panduntur portæ sacræ. Virgil. 6 Æneid.
Pandere portas alicui. Virgil. 12. Æneid.
Patet porta aliquibus. Cic. in Pison.
Perfringere portas vi. Lucan. lib. 3.
Recludere. Ouid. 8. Metam.
Perfringere. Ouid. 6. Metam.
Reserare portas alicui. Ouid. 3. de Arte.
Ruere portis. Virgil. 4. Georg.
Substare in ipso limine portæ. Virgil. 2. Æneid.
Ad portam præsto esse lictores. Cic. in Pison.
Tenere limina portarum obsessa. Virgil. 2. Æneid.

¶Porta cæli, pro hemisphærio, id est semiglobo cæli. Virgil. lib. 3. Georgicorum,

-quem super ingens

Porta tonat cæli, & scopulis illisa reclamant

Æquora. Turnebus.

Portæ iecoris. Cic. 2. de Nat. deor. Per vias quasdam à medio intestino vsque ad portas iecoris. *Venam à porta* vulgus vocat, vel *Venae portae*.

¶Porta, pro fœmineis genitalibus. Propert. lib.

Cantabant surdo, nudabant pectora cæco.

Lanuuij ad portas, hei mihi, solus eram. Eodem sensu accipiendum est quod à veteribus sapientibus traditum est, Portam ingredi nefas, qua exieris. Vide plura apud Cælium lib 4 cap 7.

Portula, portulæ, penult. corr. Diminutiuum {πυλίς.} Liuius 5. belli Punici, Conuenerat autem vt Philomenes portula assueta venationem inferens, armatos induceret, parte alia portam Temenitida adiret Annibal.

PORTAE Caucasiæ, locus in Albania, quo se Caucasus mons findens, ad amnis Dyriodori transitum, portarum speciem refert. Caspias quidam eas portas nuncupant, sed errore inducti. Plinius libro 6. capite 11.

PORTA Augusta {πόρτα αὐγοῦστα} Hispaniæ vrbs Ptolemæo lib. 2. cap. 6. *Torquemada* vulgò.

Portendo, portendis, portendi, portentum, portendere {σημαίνειν, ὑποφαίνειν, προφαίνειν.} Porrò, hoc est ante tendere, prædicere, præmonstrare. Cic. 2. de Nat. deor. Prædictiones verò & præsensiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea quæ sint ostendi, monstrari, portendi, prædici, ex quo illa ostenta, monstra, prodigia dicuntur?

Cladem portendere alicui. Silius lib. 4.

Commutationem rerum populo portendere. Cic. 1. de Diuinat.

Gener alicui portenditur. Virgil. 7. Æneid.

Læta omnia prosperáque portendere. Liuius 1. ab Vrbe.

Nox portendit metus Stat. 9. Theb.

Ex ostentis metus magnorū periculorū portenditur. Cic. 6. Verr.

Superi portendunt noua. Claud. 1. in Eutrop.

Periculum principibus dij portendunt. Cic de Arusp. resp.

Significationes rerum futurarum vigilantibus & dormientibus portenduntur. Cic. 2. de Nat. deor.

Spem portendere. Liuius 9 bel. Punici.

¶Portentum malum, in significatione passiua vsus est Plautus in Curcul. 6.

Pacem ab Æsculapio petas: ne fortè tibi eueniat magnum malum, quod in quiete tibi portentum est. Id est præmonstratum est.

Portentum, portenti {τέρας, τεράστιον} Quod portendit & præmonstrat aliquid futurum. Varro, In cælo, inquit, memorabile extitit portentum. Portenta autē ex auguriis & auspiciis significationem accipiebant. Vide apud Cic. lib 2. de Nat. deor.

Portenta, ostenta, monstra, prodigia dicuntur, quia ostendunt, portendunt, monstrant, prædicunt. Cic. 1. de Diuin.

Portenta existimarūt quidā grauia esse, ostenta bona. Alij portēta quædam bona, ostenta quædam tristia appellari. Portenta quæ quid porro tendatur, indicent: ostenta, quæ tantummodò ostendant monstra, præcipiant quoque remedia. Portenta porrò fieri dicuntur, quum solida corpora rarò se ostendunt, vt Cometæ, turbines, barathra, sereno cælo facta tonitrua. Festus & Paulus.

Hominū pecudúmque portēta præter naturā. Cic. 2. de Nat. deor.

Explanationes portentorum, Hetruscorum disciplina continentur. Cic. de Arusp. resp.

Interpres portentorum. Cic. 2. de Diuin.

Portentum & funus Reipub. Gabinius. Cic. de Prou. Cons. Quòd si ille, & paulo antè, & quotiescunque ei locus dicendi ac potestas fuit, Gabinium & Pisonem duo Reipubl. portenta, ac penè funera, cum propter alias caussas, tum maximè propter illud insigne scelus eorum, &c.

Fatale portentum, prodigiúmque Reipub. P. Clodium vocat Cicero in Pisonem.

Magica portenta, Vide MAGVS.

¶Casum aliquem portenta ferunt. Virgil. 8. Æneid.

Loqui monstra ac portenta. Lucret. lib. 4.

Sed variis portenta deûm terroribus obstant. Virgil. 7. Æneid.

¶Portentum, pro Bono omine posuit Virgil. 8. Æneidos,

-ne quære profectò

Quem casum portenta ferant. Id est, bona omina, quæ victoriam portendunt.

¶Portentum, Inane quidpiam & irridendum. Cic. 1. Tuscul. Aut quid negotij est hæc poetarum & pictorum portenta conuincere?

Portentosus, penult. prod. Adiectiuum {τερατώδης} Quod portentum facit. Cic. 2. de Diuin. An verò illa nos terrent, siquando aliqua portentosa aut ex pecude, aut ex homine nata dicuntur?

Portentosa Græciæ mendacia. Plin. lib. 5. cap. 1.

Portentosiora. Plin lib. 24 cap. 17.

Portentosissimum opus. Plin. lib. 36. cap. 13.

Portentuosus, pen. prod. Idem. Sueton. in Domit. cap. 4. Ante pedes eius stabat puerulus coccinatus, portentuoso paruóque capite. Castigati codices habent portentoso.

Portentificus, pen. corr. Adiect. {τερατοποιός.} vt Venena portentifica, Portenta ac monstra facientia. Ouid. 14. Metam.

PORTHMOS {πορθμός} Idipsum est quod nos Gaditanū dicimus. Est & oppidi in Eubœa nomen. Plin. lib. 3 cap. 5. & lib 4. cap. 12.

Porthmos, fretum, maris inter duos continentes angustiæ. Budæus in l. Lucius. De seruit rustic. præd. in Pand.

Porthmeus. porthmei. penult corr. {πορθμεύς} Latinè dicitur transfretator, qui nauigio vehit, & qui exigit portorium. πορθμὸς enim, Latinè dicitur fretum. Vide FRETVM. Iuuenal. Satyr. 3.

Iam sedet in ripa, terrúmque nouitius horret

Porthmea. Plin. lib. 3. cap. 5. Quà intrat, porthmos à Græcis, à nobis Gaditanum fretum.

Porticus, huius porticus, penultima correpta, fœminini generis {στοά, παστάς, περίστυλον} Egregium aduersus tempestates, ac feruorem Solis receptaculum, quo inciduis areæ solent: quæ propter repentinos imbres, & vmbrarum ac deambulationis gratia ædificatur. Ouid. 1. de Arte, de porticu Pompeiana,

Tu modò Pompeia lentus spatiare sub vmbra,

Quum Sol Herculei terga Leonis adit. Cic pro Domo, Vix pars ædium mearum decima ad Catuli porticum accessit, caussa fuit ambulatio, & monimentum, & ista Tanagrea oppressa libertate libertas. In palatio pulcherrimo prospectu porticum cum conclauibus pauimentatum trecentûm pedum concupierat.

Amplæ porticus. Virgil. 3. Æneid.

Excelsa porticus. Cic. ad Attic. lib. 4, In campo Martio septa tributis comitiis marmorea sumus & tecta facturi, eáque cingemus excelsa porticu.

Porticus in O literæ similitudinem circumacta. Plin. Iunior lib. 2. epist. 17 ad Gallum.

Longæ porticus. Virgil. 2. Æneid.

Perfusa luto. Iuuen. Satyr. 14.

Spatiosa. Ouid. 1. de Arte.

Vacuæ. Virgil. 2. Æneid.

¶Coire in porticum, Vide COEO.

In porticibus deambulantes disputabant philosophi. Cicero libro 2. de Oratore. Idem libro 4. Academic. Sed quid eos colligam, quum habeam Chrysippum, qui fulcire putatur porticum Stoicorum?

Integebantur porticus lignis coniunctis inter se. Vide INTEGO.

Spatiari porticibus Ouid. epist. 20.

Chrysippi porticus, Id est Stoica schola, στοὰ enim porticus est. Horatius 2. Serm. Satyr 3.

¶Porticus Octauij. Suetonius de Clar. Grammat. Vide Ordino in ORDO.

Porticus Pompeij, amphitheatrum erat Romæ amplissimū, cuius meminit Plinius lib. 36 cap. 15, Cauea ipsa cœpit hominum LXXX millia: quum Pompeij amphitheatri toties multiplicata vrbe, tantóque maiore populo sufficiat XL. M. Meminit & huius Plutarchus in vita Bruti. Plinius interdum theatrum, interdum ædem Pompeij nominat.

Porticus, nonnunquam significat tabernaculum, siue tentorium. Cicero 2. Tuscul. Nanque Æsculapij liberorum saucij opplent porticus. Loquitur de Podalirio & Machaone, qui ad Troiam tendebant, & tabernacula habebant. Turneb.

Porticatio. Macer in l. funeris sumptus. D. de religiosis, & sumpt. fun. Itaque si amplum quid ædificari testator iusserit (veluti in circuitu porticationes) eos sumptus funeris causa non esse.

Porticulas, penultima correpta, à porticu {στοΐδιον.} Varro dixit, teste Budæo. & Cicero Fabio Gallo, lib. 7. 24, In porticula Tusculani. Est igitur porticula, parua porticus.

Portio. portionis, fœminini generis {μερίς} Quasi partio, significat partem. Cicero 7. Verrina, Nonquam in Sicilia frumentum publicè est emptum, quin Mamertinis pro portione imperaretur.

Breuissima vitæ portio Iuuen. Satyr. 9.

Portionem seruare. Curtius lib. 7.

Ad portionem, Vide AD præpositionem.

Portio ex re aliqua. Plin lib 12. cap 18.

Portio, pro Parte. Plin. lib 8 cap 28, Siquidem & pericula præmonent non fibris modò extísque, circa quod magna mortalium portio hæret, sed &c.

Pro portione. Cicero 2. de Oratore, Sed oportet, vt in ædibus ac templis vestibula & aditus, sic caussis principia pro portione rerum proponere. Budæus.

Pro rata portione aliquid distinguere. Cic. in Somn. Scip.

Pro virili portione. Tacit. in vita Agricolæ.

Supra portionem respondere. Colum. lib. 7. cap. 1, de asinis loquēs, Huius animalis tam exiguæ tutelæ plurima & necessaria opera supra portionem respondent. Id est maiorem vtilitatē præbent, quàm pro cura & tutela sui Budæus.

Portione, ablatiuus. Plin lib. 11. cap. 37, Cerebrum omnia habent animalia quæ sanguinem, Sed homo portione maximum.

Portiuncula, portiunculæ, penultima correpta. Diminutiuum {μερίδιον.} Apuleius, Qui quum à me portiunculam posceret.

Portisculus, portisculi, penultima correpta, masculini generis, Propriè (inquit Nonius) hortator remigum, qui eam perticam conduxit tenet, quæ portisculus dicitur, qua excursum & exhortamenta moderatur. Plaut. Asin. 10. 15,

Et meam partem loquendi, & tuam trado tibi: ad loquendum atque tacendum tute habeas portisculum.

¶Portisculus est, vt scribit Ælius Stilo, qui in portu modum dat classi, id autem est Malleus, cuius meminit Cato in dissuasione de rege Attalo & vectigalibus Asiæ. C. Licinio prætore (ait) remiges scripti ciues Romani sub portisculum, sub flagrum conscripti veniere passim. Festus.

Portitor, penul. corr. portitoris {πορθμεύς, πορθμεύτης} Ille dicitur qui traducit homines, ac vehit nauigio vel ad nauem de litore, vel de naui ad litus vel ad vlteriorem fluminis, lacus, stagníve, seu ripam, seu litus. Potest etiam accipi pro eo qui portorium conduxit, Id est qui fructus pecuniarios ex portu conduxit: & à venientibus illos exigit. Hæc Valla lib. 1. Virgil. 6. Æneid.

Portitor has horrendus aquas, & flumina seruat

Terribili squalore Charon. Cic. 1. Offic. Primū improbantur ij quæstus qui in odia hominū incurrunt, vt portitorum, vt fœneratorum.

Amnis lethæi portitor. Stat. 12. Theb.

Orci portitor. Virgil. 4. Georg.

Auarus. Ouid. ad Liuiam.

Niger

Niger. Valer. 1. Argon.
¶Portitor, Qui aliquid portat. Stat. lib. 1. Theb. Languet Hyperboreæ glacialis portitor Vrsæ. Seruius, Portitor propriè qui portat: abusiuè etiam qui portatur, portitor dicitur, sicut vector.

Portorium, portorij {τελώνιον, τέλος, ἐλλιμένιον} Merces quæ portitoribus datur. Item vectigal quod soluitur portitori, vt ait Nonius. Lucilius lib. 27, Facit idem quod illi, qui inscriptum ex portu exportant, ne portorium dent.
Circunuectionis portorium. Cic. Attic. lib. 2, Illud tamen quod scribit, animaduertas velim, de portorio circunuectionis: ait se de consilij sententia rem ad Senatum reiecisse.
De portorio & nonnullis iniuriis portitorum conqueri. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 1.
Portorium dare de re aliqua. Cic. 4. Verr. His pro rebus quòd portorium non esset datum, literas ad socios misisse L. Canuleium.
Magnis portoriis illò mercatores ire consueuerunt. Cæsar 3. bell. Gall.
Nomine portorij in singulas amphoras vini quatuor denarios exigere. Cic. pro Fonteio.
Exportare aliquid sine portorio. Cic. 4. Verr.
Portorium vini instituere. Cic. pro Fonteio.
Locarunt portorium fruendum. Liu. 2. bel. Maced.
Locare & conducere portorium. Cic. de Inuent.
Portoria Italiæ sublata. Cic. ad Attic. lib. 2. 31.
Tollere portoria Italiæ. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 1.
Vectigal, & Portorium, pro eodem dixit Plin. de macello loquens, & rebus hortensibus, lib. 19. cap. 4.
Imponere portorium singulis rebus quæcunque venirent. Cicero in Pisonem.
Vectigal ac portorium Dyrrhachinorum. Cic. de Prou. Consul.
Portorium, apud Romanos vectigal erat è mercatura, siquid vel importaretur vel exportaretur. Vectigalia enim populus capiebat ex agricultura, vocabátque decumas: è pecore, & dicebatur scriptura, & mercatura, quod appellabant portorium. Horum trium meminit Cicero, quum ait, Tamen pecora relinquuntur, agricultura deseritur, mercatorum nauigatio conquiescit. Ita neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conseruari potest. Ex Turnebo.

Porto, portas {φέρω, βαστάζω, κομίζω, ἐχυρίζω, φέρομαι} portare, Est baiulare corpore iumenti, aut suo, vel etiam interdum Animo ferre & pati, vt in sequentibus exemplis patet. Plaut. Aulul 7.
Vbi onus nequeam portare pariter, iaceam ego asinus in luto.
Portare ad Cic. pro Domo sua, Columnæ marmoreæ ex ædibus meis inspectante Pop. Rom. ad socerum Consulis portabantur.
Portare ad & in. Plin. lib 12. cap. 17, Mihi & ad Persas etiam prius ista portasse, quàm in Syriam aut Ægyptum videntur.
Portare ex toto. Plin. lib. 11. cap. 17.
Naues portabant legatos Romam. Liu 3 bell. Pun.
Exercitum portare. Sallust. in Iugurtha.
Fasciculum librorum portare sub ala. Horat. 1. epist. 13.
Frumenta portare. Horat. 1. epist. 17.
Frumentum domum ad aliquem portare. Cic. Attic. lib. 14.
Fustes portare. Horat 3. Carm. ode 6.
Humeris portare aliquid. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Portare dicimur, quum iumētis aliquid nobiscum ducimus. Hinc Verrem legimus amicam è prouincia portasse, & Pompeium deportasse triumphum.
In triumpho Massiliam portari ad exemplum amissi imperij vidimus. Cic. 2. Offic.
Collo portare aliquid. Colum. lib. 9. cap. 8.
Lectica portari. Cic. ad Attic. lib. 10.
Pelago portare opes. Virg. 1. Æneid.
Venti portant nubila per cælum. Lucret. lib. 4.
¶Auxilium portare alicui, Adiuuare. Sallust. in Catil.
Bellum portare. Virg 3 Æneid.
Bonum portare. Terent. Andr 2. 2, Dij boni, boni quid porto.
Dolorem portare secum. Stat. 11. Thebaid.
Fallaciam portare alicui. Terent. And. 2. 6.
Insidias portare. Ouid. 2. Trist.
Quum satis vna tuis insomnia portet ocellis. Propertius libro 2. elegia 26.
Iurgium portare ad aliquem. Terent. Hecyra, 3. 5.
Mandata portare. Virg 9 Æneidos,
Multa patri portanda dabat mandata.
Nuntium portare Plin. lib 9 cap. 25.
Omnia mea mecum porto, inquit Bias. Cic. in Parad.
Onus molestum. Horat. 1. Serm. saty. 6.
Peccatum portare. Terent. Heaut. 4. 1.
Preces ad aliquem. Valer. 2 Argon.
Rugas in vertice frontis Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Verba iussa. Ouid 2 Metam.
Neque tibi insolitos portarent visa timores. Propert. lib. 1. eleg. 3.
Versabundáque portatur post incita quum vis Exagitata foras erumpitur, &c Lucret. lib 6.

Portatum, portatu, pen. prod. Supina. Plin. lib 23. cap. 7, Mala pyráque portatu iumentis mire grauia sunt, vel pauca.

Portans, Participium {κομίζων.} vt Verba portantia salutem. Ouid. 3. de Ponto, eleg 4.

Portandus, Aliud participium {κομιστέος.} vt Cadauera portanda in arca vili. Horat. 1. Serm. saty 8.
Mandata portanda alicui dare Virg 9. Æneid.

Portatus, pen prod Similiter participium.

Portatus, huius portatus, pen. prod. Verbale m. g. Silius Italicus lib. 12,
Inclusas igitur, quibus haud enare dabatur
Arce superposita, claustris maris extulit æstu,
Pérque auersa tulit portatus in arua carinas. De nauibus loquitur, quæ vehiculis impositæ, per campum in mare rursum vehebantur.

Portito, portitas, penultima corr. {συχνῶς κομίζω} portitare, Frequentatiuum. Gellius libro 10. capite 1, Crumenam plenam assiduum portitas.

PORTVENSIS porta, vna è Romanis portis, de qua ac similibus Alexander lib. 4 cap. 16.

Portula, Vide PORTA.

Portulaca, portulacæ, pen. prod. {ἀνδράχνη} Est (inquit Plin. lib. 20. cap. 20) quam peplion vocant, non multum satiua efficacior. Cuius memorabiles vsus traduntur. Sagittarum venena & serpentium hemorrhoidum & præsterum restringit, pro cibo sumpta, & plagis imposita extrahit.

PORTVNVS, pen. prod. {παλαίμων} Deus marinus, vide in dictione PALAEMON.
Portunus à portu, sicut Neptunus à nando, paulum primis literis immutatis dicitur. Cic. 2. de Nat. deor.
Pater Portunus. Virg. 5. Æneid. Deus marinus qui portubus præest. Seruius.

PORTVNALIA {παλαιμόνια} inter quatuor Græciæ celeberrima certamina numerantur, in honorem Palæmonis, quem Latini Portunum vocant, instituta. Eadem & Isthmia dicebantur, ab Isthmo Peloponnesiaco, vbi solebant celebrari.

Portus, huius portus, masculini generis, ablatiuo portubus & portibus {λιμήν} Dicitur locus conclusus, quò importantur merces, & inde exportantur, vt ait Vlpianus in l. Portus. D. De verb. & rer. signific. & vbi naues hyemant. Cic. 7. Verr. Quem postea quàm inanem locum offenderunt, & Prætorem commouisse ex eo loco castra senserunt, statim sine vllo metu in portum ipsum penetrare cœperunt. Quum in portum dico Iudices (explanandum est enim diligentius eorum causa qui locum ignorant) in vrbem dico, atque in vrbis intimam partem venisse piratas. Non enim portu illud oppidum clauditur, sed vrbe portus ipse cingitur & concluditur: non vt alluantur à mari mœnia extrema, sed influat in vrbis sinum portus.
Propter portus suos, multis & variis mercatorum sermonibus ad studium fallendi vocabantur Carthaginienses fraudulenti & mendaces. Cic. de Lege agraria.
Aditus portus, Vide ADITVS.
Ostium & aditus portus Cic 6. Verr.
Aditus & os portus. Cic. 7. Verr. In ipso aditu atque ore portus, vbi primùm ex alto sinus ad vrbem ab litore inflectitur, tabernacula carbaseis intenta velis collocabat.
¶Altus. Virg. 5. Æneid.
Amœnus Stat. 4. Sylu. 7.
Celeberrimus, Vide CELEBRIS.
Celeberrimus & plenissimus nauium. Cic. pro Lege Manil.
Fluminei. Claud 4. Paneg.
Immotus portus ab accessu ventorum. Virg. 3. Æneid.
Infidi. Ouid. 13. Metam.
Manufacti. Cic. 2. Offic.
Rudis vndarum. Stat. 3. Thebaid.
Tranquillus & tutus. Cic. pro Plancio.
Tutus & clausus. Cic. de Prouinc. Consul.
Vacui sine remige. Virg. 4. Æneid.
¶Accipere aliquos portu tuto. Virg. 3. Æneid.
Capere portum, Vide CAPIO.
Cincta portubus duobus insula. Cic. 6. Verr.
Cogere in portum. Cic 2. de Inuent.
Committere portibus, Vide COMMITTO.
Compellere in portum. Cæs. 1. de bel. Ciuil.
Inerti portu condita ratis Ouid. ad Pison.
Coniicere in portum. Cic. 2. de Inuent.
Deferre in portum, Vide DEFERO.
Deferri in portus. Virg. 7. Æneid.
Distincta portubus regio. Cic. pro Flacco.
Insula efficit portum obiectu laterum. Virg 1. Æneid.
Effodere portus. Virg. 1. Æneid.
Facere portum. Quintil. lib. 2. cap 21.
Intrare portus. Virg 3. Æneid.
Amicos portus intramus. Virg. 5. Æneid.
Inuehi ex alto in portum, Vide INVEHO.
Inuectus portum, Vide INVEHO.
Liquere tum portus iubeo, & considere transtris. Virg. 3. Æneid.
Patescit portus propior. Virg 3 Æneid.
Penetrare in portum, Vide PENETRO.
Peruenire ad portum. Cic. de Senect.
Petere portum. Virg. 1. Æneid.
Præcludere portus classi. Lucan. lib. 9.
Classis premit portus Ouid. epist. 2.
Progredi portu. Virg. 3. Æneid.
Recipere se in portum. Cæs. 2. de bell. Ciuil.
Relinquere portus. Virg 3 Æneid.
Soluere è portu. Cic. pro Murena.
Tangere portus. Virg. 4. Æneid.
Ceu pressæ portum quum iam tetigêre carinæ. Virg. 1. Georg.
Tenere portum si nequeas, nauigando, tempestati obsequi artis est. Cic. Lentulo, lib 1. 9.
¶In portu impingere, Est apud Quintilianum in institutionibus, lib. 4. cap. 1, pro eo quod est, statim in ipso operis ingressu peccare.
Portus & aura fugæ, Metaphoricῶs. Ouid. 2. de Pont. eleg. 8.
Portus & perfugiū. Cic. Lucceio, lib 5. 15. Sed nescio quo modo ipsæ illæ excludere me à portu & perfugio videntur.
Portus fugæ. Cic. ad Brutum, 5, Quanquā tum & fugæ portus erat in tuis castris, & subsidium salutis in tuo exercitu.
Portus & refugium nationum Senatus. Cic. 2. Offic.
Portus otij. Cic. ad Attic. lib. 4, Quid si cessare libet, & in otij portum confugere?

Portus philosophiæ. Cic ad Curium, lib.7 31, Sunt innumerabilia generis eiusdem, quæ quidem ego non ferrem, nisi me in philosophiæ portum contulissem.

Perfugium portúsque supplicij exilium. Cic. pro Cecin.

Placidus portus æterna quiete, Mors. Senec. Agamem.7.

¶Res est in portu, id est in tuto, Prouerbialis locutio. Plaut. Mercat.19.

Expectare tanquam portum solitudinem. Cic.1.de Orat.

In portu nauigare. Est à periculo abesse, prouerbialis locutio: propterea quòd qui mediis adhuc in fluctibus nauigant, hi ventorum, & æstus arbitrio nauigant: contrà, qui iam intra portum sunt, nihil habent negotij cum vndis ac ventis. Terentius Andr. 3.1. Virgil. 7.Æneidos.

Nunc mihi parta quies, omnísque in limine portus.

Paratum nobis portum & perfugium mortem putemus, quò vtinam velis passis prouehi liceat. Cic.1.Tuscul.

Venire in portum aliquando ex longa nauigatione. Cic.de Sen.

Portuosus, pen.prod. Adiectiuum {λιμενώδης} vt Portuosus locus, Portuosum mare, Multos portus habens. Salust. in Iugurtha. Cic.3.de Orat. Vt philosophi tanquam in superum mare Ionium defluerent, Græcum quiddam & portuosum.

Nauigatio minimè portuosa. Cic. Toranio, lib 6.20.

PORTVS Magnus, proprium nomen oppidi ciuium Romanorum, in Tingitania prouincia, nunc puto *Guineam* Hispanus vocat, è regione sui loci, est quippe Maurorum patria. Plin lib 5.cap.2.

PORTVS Veneris est in sinu fallo, inter Pyrenei promontoria. Mela lib.2. cap.5. Oliuarius dicit hodie vulgò vocari *Cap de creus*, id est, promontorium crucis.

PORVS {Πῶρος} Rex Indiæ fuit, non tam ingentis corporis, quàm animi magnitudine præditus, quem Alexander deuicit. Vide Curtium lib 8.circa finem.

Eous Porus. Claud.7.Paneg.

Nigri Pori regia. Claud.8.Paneg.

¶Porus, Alius Metidis filius, de quo in PENIA.

Pos, videtur potius significare pontem, quàm potentem, inquit Varro lib.4 de Lingua Latina.

Posca, poscæ {ὀξύκρατον} Vinum in torculari aquatum, vt quidam putant, quod apud Plinium, Varronémque, & alios Lora dicitur. Plaut. Truculent.11,

-tum tantuli doni causa,

Holerum atque escarum, & poscarum, &c. Quidam potionis genus esse dicunt, quam Græci oxycraton vocant, quæ ex aquæ acetíque mistura fit. Plin.lib 30 cap.7, Tormina sanat palumbus ferus ex posca decoctus. Celsus, Aluum astringunt merulæ, palumbus, magísque si in posca decoctus est. Pusca per quintam vocalem vbique legitur apud Celsum. Suet.in Vitellio, cap.12.

Posco, poscis, poposci, poscitum, pen.corr. {αἰτέω, ἐξαιτέω} pósc̄ere, Rem debitam & honestam petere. Varro, Poscere est quoties aliquid pro merito nostro deposcimus. Donat. Poscimus imperiosè: Postulamus iure. Hæc tamen differentia sæpe confunditur. nam pro Petere etiam Posco accipitur. Cic 6 Verr. Nemo tam audax qui posceret, nemo tam impudens qui postularet vt venderet.

Ne poposcisses, ego me tibi non offerebam. Cic. Attic.lib.2.

Poscere verbo. Cic 2.Verr. Quam quum poscebat, verbo illam poscere videbatur, re vera iudicia poscebat.

Poscere inspiciendum. Cic.6.Verr. Qui pro testimonio dixit, te, quum inspiciendum poposcisses, auulso emblemate remisisse.

Poscere ad rauim. Plaut. Aulul.10.

Poscere & flagitare. Cic.7. Verr. Reliquos non desyderaret solùm, sed etiam posceret & flagitaret.

Causas veniendi poscere. Virg.1.Æneid.

Deos poscere. Horat.1.Carm.ode 14.

Honorem deûm sibi poscere. Virgil.6.Æneid. De Salmoneo qui honorem Ioui debitum sibi volebat tribui.

Poscere membranam. Horat.lib. Sermonum,

Sic raro scribis, vt toto non quater anno

Membranam poscas scriptorum quæque retexens. Quo loco Turnebus, Poscere membranam ille videtur, qui ea scripsit quę in membranam efferenda sint, nec retinenda in aduersariis, aut palimpsesto, nec delenda sint, sed edenda, & hominum lectioni committenda. Reprehendit igitur Damasippus Horatium, quòd quæ scribebat, retexebat omnia, aut delebat: neque quicquam eorum dignum membrana putabat, & hominum lectione.

Poscere ab aliquo munus. Cic.4. Verr. Si hoc à me muneris, non vniuersa prouincia poposcisset.

Ad te confugio, & supplex tua numina posco. Virg.1.Æneid.

Opem poscere. Horat.in Arte.

Oracula precibus. Virg.3.Æneid.

Audaciæ partes. Cic pro Rosc. Amer.

Pœnas cum sanguine. Virg.2.Æneid.

Potum poscere. Varr.de Ling.Lat.lib.4.

Pretium pro sepultura aliquorum. Cic 3.Verr.

Pugnam. Liuius 2.ab Vrbe.

Quæstionem. Cic.2.de Finibus, Quorum è numero primus est ausus Leontinus Gorgias in conuentu poscere quæstionem: id est iubere dicere, qua de re quis vellet audire.

Rationem cuiuscunque tribus poposceris, me redditurum contendo Cic.pro Plancio.

Reum poscere. Liu.1.ab Vrbe Hoc est accusare.

Sumptum iamne poscet ad id Scaptius? Alia exemplaria legunt, Sumptu iam nepos euadat Scaptius? Cic ad Attic.lib.6.

Veniam peccatis poscere. Horat.1.Serm saty.3.

Vitam poscere. Ouid.9.Metam.

¶Poscere, duobus accusatiuis iunctum. Cic 3 Verr. Rapiunt eum ad supplicium dij patrij, quòd iste inuentus est, qui è complexu parentum abreptos filios ad necem duceret, & parentes pretium pro sepultura liberûm posceret.

Puerum poscere aliquid, A puero Ouid 1.Amor.eleg 4.

Munus amantem poscere. Ouid.3.de Arte.

Nummos magistratum Sicyonium poposcit. Cic.3.Verr.

Veniam deos poscere. Virg 4.Æneid.

¶Poscere, Prouocare. Virgil 8.Æneidos,

Aut acrem dubites in prælia poscere Turnum.

Poscere maioribus poculis, Vide POCVLVM.

Poscere aliquem clamore. Plaut. Curcul.15.

Posci in certamen. Virg.11.Æneid.

Poscor Olympo. Virgil.8.Æneid. Hoc est, aut de Olympo poscor, aut certè in Olympum poscor. Seruius.

¶Poscere, Accipere. Varro Parmenone, In argumētis Cæcilius poscit palmam, in ethesin Terentius, in sermonibus Plautus. Nonius.

¶Poscere, Requirere, aut exigere. Plin.lib.18.cap 8, Aratione per transuersum iterata, occatio sequitur, vbi res poscit.

Vbicunque causæ, locúsque poscebant. Plin.lib.30.cap.1.

Poscit vsus. Cæsar 4 bell Gal.

¶Nulla est poscendi, nulla est reuerentia dandi. Propertius libro 3. eleg 13.

¶Peposci, in præterito, non poposci, antiquum. Valerius Antias lib. Annal.45, Denique Licinius Trib. pleb. perduellionem ei diem dixit, & comitiis diem à Qu. Martio Prætore peposcit. Meminit Gell lib.7.cap 9.quem vide.

Poscens, Participium {αἰτῶν} vt Negare aliquid poscenti. Ouid.1.Amor.eleg.10.

POSIDEVM promontorium & oppidum, oraculum Branchidarum appellatum, nunc Didymæi Apollinis, à littore stadiorum viginti: regione Ionia. Plin lib.5.cap.29.

POSIDIANÆ, in Baiano sinu sunt aquæ calidissimæ, de quibus, quoniam incredibiles naturæ vires alioqui manifestat effectibus variis, vide Plin.lib.31.cap.2.

POSIDIPPVS {Ποσείδιππος} Comicus fuit Cassandreus, Cynisci filius, qui fabulas triginta docuit, teste Suida.

POSIDIVM {Ποσείδιον} Oppidum in finibus Macedoniæ, non procul à Strymone amne, cuius meminit Plin.lib 4.cap.10. ¶Est eiusdē nominis oppidum in Syria Libano monti subiecta, cuius meminit idem Plin.lib.5 cap.20. Sunt qui id Posideum appellent. Ptolemæus lib.5.cap 2. Vulgò *Pualo*. ¶Est item Posidium Ioniæ promōtorium, cum oppido eiusdem nominis, quod olim Branchidarum, & postea Didymæi Apollinis oraculum fuit appellatum. Plin.lib.5.cap.29.

POSIDONIA {Ποσειδωνία} Oppidum in littore Lucaniæ, postea Pæstum appellatum. Hinc Posidonias, tis, & Pæstanus, a, um. Plin.lib. 3 cap 5, Trœzen quoque Peloponnesi vrbs eo nomine appellata est, quòd τῷ Ποσειδῶνι, id est Neptuno sacra esset. Strabo lib 8.

POSIDONIVS {Ποσειδώνιος} Philosophus Apamiensis ex Syria (vt Strabo lib.14. au hor est) sed Rhodius existimatus, quia Rhodi vixit, ac philosophatus est. Fuit admodum familiaris Ciceroni, vt idem testatur 2.de Natura deor. Philosophus Stoicus, discipulus & successor Panætij. Venit etiam Romam M.Marcelli tempore, scripsitque multa Au hor Plutarchus.

Possessio, Possessor, Vide POSSIDEO.

Possibilis, Vide POSSVM.

Possideo, possides, pen.corr. possedi, penult prod. possessum {κτάομαι, ἐπικρατέω, κατέχω, ἐν κτήσει ἔχω} possidére, In posse, id est in potestate sua habere. Terent. And.4.6,

Quæ illius fuerunt, possidet.

Tenere & possidere. Cic. pro Quintio, Omnia autem bona possessa non esse constitui, quòd bonorum possessio spectetur, non in aliqua parte, sed in vniuersis quæ teneri ac possideri possint.

Sua esse omnia, atque à se possideri sicut propria volunt philosophi. Cic 1.de Orat.

Ab aliquo possidere, Vide, Vti via ab aliquo, in VTOR.

Æquor sub pectore possidere. Ouid.4.Metam. De bellua cui Andromeda fuit exposita, éstque emphasis qua belluæ magnitudo monstratur.

Agros possidere. Cic.1.de Lege agrar.

Bona ex edicto. Cic. pro Quintio, Antequam doceo id factum non esse: libet mihi C. Aquilij ex officij ratione, atque ex omnium consuetudine rem ipsam & factum simul Sexti Næuij consyderare. Ad vadimonium non venerat, vt ais, is quicum tibi affinitas, societas, omnes denique causæ & necessitudines veteres intercedebant. ilicóne ad Prætorem ire conuenit? continuóne verum fuit postulare vt ex edicto bona possidere liceret? ad hæc extrema & inimicissima iura tam cupidè decurrebas, vt tibi nihil in posterum, quod grauius atque crudelius facere posses, reseruares? nam quid homini potest turpius, quid verò miserius, aut acerbius vsu venire? quod tantum euenire dedecus? quæ tanta calamitas inueniri potest? Pecuniam si culpam fortuna ademit: aut si alicuius eripuit iniuria: tamen dum existimatio est integra, facilè consolatur honestas egestatem. at non nemo aut ignominia affectus, aut iudicio turpi conuictus, bonis quidem suis vtitur: alterius opes, id quod miserrimum est, non expectat: hoc tamen in miseriis adiumento & solatio subleuatur.

Bona publicè possidere, id est quod *In manum regiam ponere* dicimus. Cic.11.Philipp. Itaque non assentior solùm, sed etiam gratias ago Quint.Fusio. dixit enim senteram, grauem, Republica dignam sententiam: iudicauit hostem Dolabellam, bona eius censuit publicè possidenda. Budæus.

Bona possidere sine diminutione. Plin.in Paneg.

Possidere aliquid communiter cum aliquo. Cicero pro Roscio Amerino, Cur quæ reliqua sunt, iste Roscius omnia cum Chrysogono communiter possidet?

Domum alterius. Cic pro Domo sua.

Ferias possidere, Vide FERIAE, feriarum.

Fiduciam sibi commissam tenere ac possidere. Cic pro Flac.

Forum

Gurges Ponti.Cic.1.de Diuinat.Ex poeta.
Hyems aspera Ponti.Virg.2.Æneid.
Imago tristis Ponti.Ouid.11.Metam.
Os Ponti & angustiæ.Cic.6.Verr.
¶Angustus Pontus Nepheleidos Helles.Ouid.11.Metam.
Apertus Pontus,Id est latus,laté patens.Ouid.11.Metam.
Arduus.Valer.5.Argon.
Cæruleus.Virg.12.Æneid.
Curuati Ponti littora.Senec.Hippol.1.
Euxinus.Cic.1.de Orat.
Ingens.Virg.1.Æneid.
Mobilis Ponti vaga vnda.Senec.Herc.fur.12.
Niger.Valer.1.Argon.
Niualis.Stat.12.Theb.
Profundus.Virg.5.Æneid.
Tranquillus.Stat.6.Theb.
Vastus.Virg.4.Georg.
Ventosi mulcere pericula Ponti.Stat.3 Sylu.2.
¶Bruma astringit Pontum frigore.Lucan.lib.1.
Consistit glacie Pontus.Ouid 3.Trist.eleg.10.
Credere se Ponto.Ouid.13.Metam.
Nomina dare Ponto.Horat.4.Carm.ode 2.
Ferri Ponto.Virg 9.Æneid.
Arctatus rapido feruet quâ gurgite Pontus.Lucan.lib.5.
Feruet vertigine Pontus.Ouid.11.Metam.
Legere Pontum poné.Virg.2.Æneid.Id est Transire. Seru.
Mergere Ponto,Vide MERGO.
Miscetur Pontus magno murmure.Virg.1.Æneid.
Obrueret tumulos immensâ licentia Ponti.Ouid.1.Metam.
Pererrare Pontum.Senec Medea,8.
Subdola quum ridet Placidi pellacia Ponti.Lucret.lib.2.
Sæuit Pontus.Horat lib.3.Carm.ode 3.
Sæuit Pontus minaci murmure.Lucret.lib.1.
Transire Pontum per vada.Lucret.lib.1.
Transcurrere Pontum. Stat.3 Sylu 4,
Crastina nanque dies trucis ad confinia Ponti
Cyaneásque vocat.
Vstus Pontus ab assiduo frigore.Ouid 3.Trist.eleg.2.

Ponticus,pen.corr.Adiectiuum{ποντικός.} Vnde Ponticum absynthium, apud Columel.libro 12.cap.35,Pontici absynthij pondo libram, &c.
Freti Pontici fauces.Senec.Medea,7.
Humus Pontica.Ouid.3.de Ponto,eleg.5.
Mare.Horat 3.Carm.ode 24.
Nux Pontica,quæ & Prænestina dicitur,& Auellana.Macrob.lib.3. Saturn.cap.18.
Prælia Lucan.lib.1.
Terra.Ouid 1.Trist.eleg 2.
Verba.Ouid.3.Trist eleg.14.

Popa, popæ. Popæ dicebantur qui victimas habebant venales, & qui ligabant eas ad altare,feriebántque. Propert.lib 4.eleg.3,
Succinctæque calent ad noua lucra popæ. Spartianus in vita Getæ, Percussit hostiam popa nomine Antonius.
Popæ, qui victimas immolabant, alio corpore nudo, ab vmbilico ad pedes inuoluti erant veste, quæ limus dicebatur. Hinc succincti Suetonio dicuntur,Succinctus,inquit,poparum habitu. Seruius,Limus,vestis est,qua ab vmbilico vsque ad pedes teguntur pudenda poparum.
Venter popa.Persius Satyr.6.Id est,phago & gulosus, quales erant popæ victimarij.

Popanum, popani,penult corr. {πόπανον} Placenta lata,tenuis, rotunda, quam diis veteres offerebant: sed & pro quocunque libo capitur.Iuuen. Satyr.6,Scilicet & tenui popano corruptus Osiris. Iulius autem Pollux ait placentam esse, qua in sacrificiis antiqui vtebantur. cuius dictionis frequens est vsus apud Aristophanem.

Popellus,Vide POPVLVS,masc.gen.

POPILIA gens Plebeia Romæ fuit, ex qua M.Popilius M.F.C.N. Lænas Fl.Carmentalis COS.cum C.Manlio ANN.CCCXCIV. Liu.lib.7. Diodorus 16. Hic quum COS. esset, eodémque tempore sacrificium cum læna faceret, quod erat flamen Carmentalis, plebis contra patres concitatione nuntiata,vt erat læna amictus, ita venit in concionem,seditionémque cum authoritate, tum oratione sedauit. Cic.de Clar.orat.
Popilius, legatus ad Antiochum,qui Ptolemæum regem,amicum populo Romano obsederat, missus nuntiatum vt à sociis populi Romani abstineret: cunctantem,responsúmque differentem,virga circunscripsit, ne vltra spatium illud differendo exiret:ex quo territus Antiochus bellum omisit.Liu.lib.45.& Valerius.
Popilius Lanatus, siue Lænas, qui Ciceronem occidit patronum suum in causa capitis.Author Valerius.
Popilia tribus,Vide TRIBVS.

Popina,popinæ,pen.prod.à Popa {μαγειρεῖον,καπηλεῖον} Locus vbi publicè opsonia, eaque cocta, ac delicatè confecta venditantur,comeditúrq; : vel priuatum vbi gulosa familia extraordinariè ligurire & helluari consueuit,authore Valla in Raudensem. Cic.3.Philip.Sed quum tam atroci edicto nos concitauisset, cur ipse non affuit? num putatis aliqua re tristi & seuera? vino & epulis retentus, & alea est? si epulæ potius, quàm popinæ nominandæ sunt. Hic pro epulis ganeæ accipitur. Horat.1.epist.14,
-fornix tibi & vncta popina
Incutiunt vrbis desyderium. Cic.2.in Catilin. Quorum æs alienum contractum in popinam, nullum Reipublicæ motum afferre poterat.
Arcana popina.Vide ARCANVS.
Pro tricliniis popinæ, pro cubiculis stabula in sedibus huius sunt. Cic.2.Philip.
Calida.Iuuen Satyr.11.
Diues.Martial.lib.5.45.
Immundæ.Horat.2.Serm.satyr.4.
Nigra.Martial.lib.7.60.
Tenebricosa. Cic.in Pison. Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Senatum Reipublicæ occasum atque interitum lugere vetuisti.
Tepidæ.Martial lib.1.125.
Vncta popina,Id est in qua coquuntur omnis generis opsonia. Horat.1.epist.ad Villicum suum.
Inhalare popinam. Cic.in Pison. Et quum isto ore fœtido teterrimam nobis popinam inhalasses.

Popino, penult.prod popinonis, mascul.gen. {λαφύκτης,λάγνης} Qui in popinis versatur,& helluatur. Suet.de Claris Grammat. Lurconem, & nebulonem, popinonémque appellans, & vita scriptísque mõstrosum. Horat 2.Serm.satyr.7,
Imbecillus,iners:sim quiduis,adde popino.
Popino, Tabernarius, qui popinariam exercet.Varr.Modio, Quis poculis argenteis in chorum introibit popino.

Popinor, pen prod.popinaris {λαφύσσω,λαρυγγίζω} popinári, Helluari & indulgere popinis. Iulius Capitol. Dum Galienus popinatur, & balneis ac lenonibus reputat vitam.

Popinarius, popinarij. Firmicus libro 4. capite 6, Faciet pharmacopolas, aut popinarios. Et cap.15,Faciet hospites,popinarios,tabernarios.

Popinatio, popinationis {ἀσωτία} Nuncupata est à Gellio libro 10.capite 17. quæ alio nomine dicitur helluatio, quam Græci asotiam vocant.

Popinalis,& hoc popinale,pen.prod.{καπηλικός} Quod ad popinam spectat.Colum.lib.8.cap.16,Iam enim celebres erant deliciæ popinales, quum ab mari deferrentur viuaria.

Poples,poplitis, pen.corr.masc.gen. {ἰγνύς,ἰγνύα} Pars opposita genu. Dicta quòd plicetur & curuetur.Colum.libro 6.cap.12,Si dolore neruorum claudicat, oleo & sale genua,poplitésque, & crura confricanda sunt,donec sanetur.
Defectus poples.Ouid.13.Metam.
Firmus.Ouid.15.Metam.
Lapsus Lucan.lib 3.
Mollia nodosus facit internodia poples Ouid.6.Metam.
Succiduus.Ouid 10.Metam.
Suspensus.Stat.5.Sylu.4.
Tensus.Stat 9.Theb.
¶Contendere poplitem,Vide CONTENDO.
Deposito victum præbebat poplite collum.Lucan.lib.2.
Duplicato poplite ad terram incidit.Virg.12.Æneid.
Excipere se poplitibus.Curtius lib 6.
Flexo poplite sidunt.Stat.6.Theb.
Proiiciet truncum submisso poplite corpus.Catul.Arg 59.

POPPEA, Poppeæ {ποππαία} Secunda Neronis Claudij Cæsaris vxor. Suet.in Nerone,cap 35.

Poppeanus, pen.prod Adiect. {ποππαιανός} Quod ad Poppeam spectat, vel quo Poppea vti solebat. Iuuen Satyr.6,
-ridendáque multo
Pane tumet facies,aut pinguia poppeana
Spirat, & hinc miseri viscantur labra mariti. Sic legendum, non vt corruptè Calepinus poppana: & sunt vnguenta ex asinæ lacte composita ad conciliandum faciei decorem, quibus Poppea vxor Neronis, vt inquit Plin.lib.11.cap.41,vtebatur.

Poppysma, poppysmatis, pen.corr neut.gen. {ποππυσμός} Dicitur sibilus tenuis ore emissus,vel vocis blandimentum: quod fit equis indomitis, cum tractatione manuum. Vnde & quæ fit manibus palpatio interpretari potest,vt apud Iuuenalem Satyr.6,Præbebit vati crebrum poppysma roganti. Id est,metoscopo & chiromãti roganti sibi manum ostendi & frontem,vt facere solent, præbebit crebrũ poppysma,id est adulabitur,assentabitur, captans eius beneuolẽtiam, vt sibi fata sua canat, & eum prope adorabit: vel potius, præbebit manum & frontem vati petenti & roganti se pro diuino obseruari & haberi,& dum fata loquetur, cum admiratione & veneratione metúque poppysmis excipiet frequentibus.

Poppysmus,poppysmi {ποππυσμός} à ποππύζειν, quod est illisis manibus inter se,& palma cum palma collata plausum edere. Plin.lib 28 cap. 2,Fulgetras poppysmis adorare,consensus gentium est. Poppysmis adorare fulgetras, id est eas adorare leuiter complosis manibus cauis, velut ad deliniendum Iouem iratum. Manus enim cauæ complosæ poppysmum efficiunt, quæ vox fictitia est ad soni expressionem. Turneb Vide Alexand.ab Alexandr.lib.15 cap.13.

Poppyzon,poppyzontis,Demulcens,blande attrectans,sibilans.Plinius libro 35.capite 10,Quum pingeret poppyzonta retinentem equum.

Populnus,Vide POPVLVS, fœm.gen.

POPVLONIA {ποπλώνιον} Hetruriæ ciuitas iuxta Pisas, authore Pomponio Mela lib.2.Hodie *Plumbinum*.Vulgò *Piombino*.

POPVLONIVM {ποπλώνιον} Tuscorum promontorium, Ptolemæo lib. 3.cap.1.*Baratthi* portus hodie.

Populus, populi, prima corr.mascul.gen. {δῆμος, λαός, λεώς, πάνδημος} Singulari numero vnius ciuitatis multitudinem significat. Virgilius 5. Æneidos,
Hinc populum latè regem,bellóque superbum. Populus, Multitudo hominum,iuris consensu & concordi communione sociata.
Populus princeps terrarum,Romani dicuntur.Plin.lib.22.cap.3.
Populi,in plurali,diuersarum ciuitatum multitudo. Virg.1.Æneid.
Populi Æthiopum.Ouid.2.Metam.
Stultorum regum,& populorum continet æstus.Horat.1.epist.2.
Fauor populi.Ouid 4.Fast.
Stultáque pars populi quæ sit sua curia nescit.Ouid. 2.Fast.
Rector populorum.Ouid.7.Metam.
Regnator.Horat.3.Carm.ode 30.
¶Acres populi.Silius lib.13.

Armati.Claud.de bello Gildon.
Æger.Senec.OEdipo,10.
Audax.Virg.4.Æneid.
Auritus,Vide AVRIS.
Contumax.Senec.Thyest.8.
Degener.Lucan.lib.2.
Exanguis.Stat.12.Theb.
Frequens.Horat.1.Carm.ode 35.
Furens.Lucan.lib.1.
Hilaris.Ouid.3.de Arte.
Indomiti.Lucan.lib.4.
Innumerus.Silius lib.13.
Integerrimi diuturna pace,Vide INTEGER.
Læti.Virg.1.Æneid.
Leuis.Horat.2.epist.1.
Magnus,Vide MAGNVS.
Nobilis.Iuuen.satyr.15.
Potens.Lucan.lib.1.
Præceps.Lucan.lib.1.
Rudis.Ouid.1.Fast.
Silens populus,Inferi.Claud.2.de raptu Proserp.
Populus tributus. Horat.2.Serm.satyr.1, -atqui
Primores populi arripuit,populúmque tributum. Id est,summi & infimi à Lucilio styli satyrici acerbitate vulnerati sunt. Plerique omnes legũt tributim:at quum primores dixerit,& plebem significare proximo cæso debuerit, tributum Turnebus legendum censet. Tribus enim ignobiliorum erant : & Plinius quodã loco tribus pro pauperioribus dixit,& ab eodem Horatio conuiua tribulis appellatur,nõ diues. Idem tamen sensus efficitur tributim legenti,sed non tã commodè respondet.
Trux.Stat.10.Theb.
¶Compescere populos tumentes,Vide COMPESCO.
Concedere populo vsum loquendi.Cic.in Orat.
Concionari apud populum,Vide Concionor,in CONCIO.
Conscribere populum,Vide CONSCRIBO.
Voces populi contemnere.Horat.1.Serm.satyr.1.
Contundere populos feroces.Virg.1.Æneid.
Conuocare populum in tribus,Vide CONVOCO.
Inspectante populo,Vide INSPECTO.
Feroces populos lenire.Claud.7.Paneg.
Pascere populum frumenti copia.Horat.1.epist.15.
Profectus ad bella.Ouid.1.Fast.
Regere populos imperio.Virg.6.Æneid.
Spectaret populum ludis attentius ipsis.Horat.2.epist.1.
Tueri populum sub religione.Virg.2.Æneid.
Téne magis saluum populus velit,an populum tu.Horat.1.epist.17.
Integros atque florentes populos vici,Vide INTEGER.
Populus fundus factus. Festus , Populus fundus dicitur ei rei quã alienat: id est author. Ex quo intelligimus apud Ciceronem in orat. pro Cornel.Balbo,fundum populum fieri,qui author fit.Negat enim eo loco Cicero in mutanda ciuitate opus esse populi authoritate, quum ita cuique sua cõstet libertas, vt ex vrbe cuius est ciuis,si velit demigret, alióque domicilium sedémque cõferat & collocet,&,si in ciuitatem aliquam adsciscatur,ei se dicare possit relicta germana patria: quod idẽ iuris Romanis ait esse comparatum. Meminit Gellius, & fusius Turnebus,quem vide.
¶Populus , de apibus.Colum.lib.9.cap.13,de remediis apum laborantium morbo , Id ne fiat, duo populi coniungi debent , qui possint adhuc integras ceras explere.
Popellus,popelli,Diminutiuũ {δημίδιον} Paruus populus. Pers.Satyr.4,
Ante diem blando caudam iactare popello.
Tunicatus popellus.Horat.1.epist.7,
-Vulteius mane Philippus
Vilia vendentem tunicato scruta popello Occupat.
Popularis,& hoc populare,pen.prod. {δημοτικὸς,ἰδιωτικὸς,λαϊκὸς,δημοχαρής} Quod est populi.Horat.de Arte, -& populares
Vincentem strepitus,& natus rebus agendis.
Animus verè popularis,& saluti populi consulens.Cic.4.Catil.
Ars popularis rhetorum.Cic.3.de Finib.Item ipsæ rhetorum artes, quæ sunt totæ forenses atque populares.
Aura. Horat.3.Carm.ode 2.Cic.de Arusp.resp. Sulpitiũ ab optima causa profectum, Caióque Tuscio Consulatum contra leges petenti resistentem,longius quàm voluit,popularis aura prouexit.
Auris popularibus gaudens.Virg.6.Æneid.
Auris popularibus impelli.Lucan.lib.1.
Cædes.Ouid.12.Metam.
Cœtus popularis & forensis.Cic.4.Acad.
Commemoratio Quintil.lib.4 cap.3.
Delectatio.Quintil.lib.2.cap.10.
Dictio.Cic.in Bruto,Et verò fuit in hoc & popularis dictio excellens. Id est , ad conciones populares maximè accommodata. De L. Crasso loquitur.
Populare genus dicendi. Cic.in Brut.Sp. Torius satis valuit in populari genere dicendi : id est,ad popularem sensum accommodato, grato, iucundo, quo populus in primis delectatur : in quo versantur mediocres oratores,& qui populo gratificari volunt.
Fama popularis.Cic.2.de Finib.Vt consuetudo loquitur , id solum dicitur honestum,quod est populari fama gloriosum.
Flumen populare.Ouid.11.Metam.
Iactatio,Vide IACIO.
Imperium populare & semper extraordinarium atque ventosum est.Cic.11.Philip.
Ingenium.Liu.2.ab Vrbe,Cui ingenium magis populare erat.
Lex popularis,Id est quam populus sanxit.Cic.2.de Leg.
Nomine populari appellari.Plin.lib.13.cap.4. Id est nomine vulgò vsurpato à populo.
Persuasio.Quintil.lib.2.cap.15.
Ratio.Cic.1.de Leg.
Sacra popularia, vt Labeo ait, sunt quæ omnes ciues faciunt , nec certis familiis attributa sunt , vt Fornacalia, Parilia , Laralia , Porca, Precidiana.Hæc Festus. Sic dicta,quòd populo grata essent,quum in populum missio fieret ab iis qui gratiam plebis quærebant: & hoc duplici modo : aut de Repub.bene sentiendo: & ea quæ ad populi salutem spectant, recta cum ratione agendo : aut largiendo & adulando,vel aliis corruptelis beneuolentiam captando.
Populare factum.Martial.lib.10.epigr.41.
Ad vulgarem popularémque sensum accommodata oratio. Cic.1. de Orat.
Sermo.Senec.Herc fur.6.
Studiis popularibus munitus.Claud.3.Paneg.
Turbæ Quintil.lib.2.cap.16.
Popularis & ciuilis vsus.Cic.3.de Legib.Non ad hunc vsum popularem atque ciuilem de Republica disserebant.
¶Popularis {ὁμόδημος,δημότης.} Ciuis,& vnus ex populo. Terentius Adelph.2.1,Obsecro populares ferte misero atque innocenti auxilium.Cic.4.Acad. At hoc Anaximandro populari , & sodali suo non persuasit.
Impleuit populares laudibus & meritis Scipionis, Vide IMPLEO.
Popularis ciuis.Cic.3.de Legib.Sapientis autem ciuis fuit,causam nec perniciosam , & ita popularem , vt non posset obsisti perniciosè, populari ciui non relinquere.
Fieri popularem. Cic.de Arusp.resp. Saturninum quòd in annonæ caritate Quæstorem à sua frumentaria procuratione Senatus amouit , eíque rei M Scaurum præfecit , scimus dolore factum esse popularem. Id est quod prius dixerat,A grauitate patrum desciscere.
¶Popularis,de glitibus.Plin.lib.8.cap.57, Qua in re notatum, non congregari, nisi populares eiusdem syluæ : & si misceantur alienigenæ,&c.
¶Popularis,pro Subdito.Liuius Decad.4.lib.2,Tentando nunc sociorum , nunc popularium animos. Id est suorum subditorum. De Philippo loquẽs Salustius,Dubitare,virtuti an fidei popularium minus crederet.De Iugurtha.Budæus.
¶Popularis,inquit Donatus,A fortuna eiusdem conditionis, gentísque, sortis, & fortunæ. Terent.Phorm.1.1, Amicus summus meus & popularis Geta.
¶Popularis,pro Conscio,vel participe,socio,consorte,vel fautore. Salust.in Catil.Igitur comitiis habitis Consules declarantur M.Tullius , & C.Antonius. Quod factum primò populares coniurationis concusserat. Paulo antè,Fuere ea tempestate qui dicerẽt Catilinam oratione habita quum ad iusiurandum populares sceleris sui conscios addiceret humani corporis sanguinem vino permistum in pateris circuntulisse,&c.
¶Populares, quos vulgus vocat Cõpatriotas. Suet.in Nerone , capite 44,Initio statim tumultus, multa & immania creditur destinasse:quicquid vbique exulum,quicquid in Vrbe hominum Gallicanorũ esset,contrucidare: illos,ne desciscentibus aggregarentur: hos,vt conscios popularium suorum atque fautores:Gallias exercitibus diripiendas permittere,&c.
¶Popularis, Populo amatus & charus, authore Donato.Cic.Nihil tam populare,quàm bonitas. Qui sint populares, Vide Optimas,in BONVS.
Populare atque plausibile nomen Censoriũ factum est. Cic.1.Verr. Populare,quod populo valde placet.
Maximè popularis homo Quintius , qui omnes rumorum & concionum ventos colligere consuesset.Cic.pro Cluent.
Popularis,id est assentator,& leuis ciuis: Constans,seuerus & grauis:contraria.Cic.de Amic.
¶Popularis,humilis, vilis,è populóque factus , interpretatur Donatus. Plautus , Præstat diuitem esse ac popularem , quàm nobilem & mendicum.
¶Popularia,gen.neut.numeri pluralis, loca erant in quibus populus sedebat in theatro , siue sedilia in quibus populus sedens spectare consueuerat : sicut Equestria dicuntur, loca in quibus Equites sedentes spectabant.Sueton.in Domitian.cap.4,Die proximo omne genus rerum missilia sparsit. & quia pars maior intra popularia deciderat, quinquagenas tesseras in singulos cuneos equestris ac senatorij ordinis pronunciauit.
¶Popularia, Nugatoria, puerilia. Laberius, Popularia agimus per ludum.Nonius.
Popularitas,pen.corr.popularitatis {δημότης} Populi coniunctio,Amicitia quæ eiusdem patriæ habitatione contrahitur. Plin.libro 33.capite 2, Iudicum autem appellatione separari eum ordinem primi omnium instituere Gracchi , discordi popularitate in contumeliam Senatus.
¶Popularitas {δημαγωγία} gratia in populo. Plin.lib.6.epist.31,Dixit causam Claudius Aristiõ princeps Ephesiorũ,homo munificus,& innoxiæ popularitatis.Id est populo gratus sine dãno alicuius. Quintil.lib.5.cap.9, Vnde Spurij Melij, M.que Manlij popularitas signum affectati regni fuit existimatum.
Populariter , pen.corr.Aduerbium, Affabiliter, humaniter,& cum gratia populi. Iuuuen.Satyr 3,
-& verso pollice vulgi,
Quemlibet occidunt populariter.
Populariter,& Moderatè,contraria.Cic.pro Sextio.
Populariter , More populi. Cic.in Somnio Scip. Homines enim populariter annum tantummodo Solis , id est vnius astri reditum metiuntur.
Populariter agere.Cic.3.Verr. Et me populariter agere,atque inuidiam commouere,quod puerũ producerem,clamitauit. Id est, seditiosè & inuidiosè in ordinem Senatorium.
Populariter loqui. Cic.2.de Finib.Sed hæc,rhetorica philosophorum,non nostra illa forensi , quam necesse est quum populariter loquatur,

¶Potestas & facultas. Cic.2 de Inuent. Sin fuisse aliis quoque causa faciendi videbitur, aut potestas aliis defuisse demonstranda est, aut facultas, aut voluntas.

Potestas adipiscendi, &c. Plaut. Epid. 2.

Quocunque tépore mihi potestas præsentis tui fuerit, tu eris, &c. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.

Quidlibet audendi æqua poetis & pictoribus potestas. Horat. de Arte.

Plumbi potestas, pro plumbo. Lucret. lib. 5,
Et simul argenti pondus, plumbisque potestas. Sic Virgilius,
-odora canum vis, pro canibus posuit. Turneb.

Nutus atque potestas. Cic. 3. in Catil. Hanc vrbem deorum immortalium nutu atque potestate administrari.

Optio & potestas. Cic. in Vatinium, An erit hæc optio & potestas tua, vt, &c.

Vis omnis ac potestas deorum. Cic. 3. de Nat. deor.

¶Potestas & dominatus. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque necesse est illud etiam in quo sit totius naturæ principatus, esse omnium optimum, omniúmque rerum potestate dominatúque dignissimum.

Dominatio & potestas. Cic. 2. de Lege agrar. Hoc paruum argumentum vobis erit, à certis hominibus dominationem potestatémq; omnium rerum quæri, quum videatis eum, &c.

Imperium & potestas. Cic. 2. de Lege agraria, Si hoc fieri potest, vt in hac ciuitate, quæ longè iure libertatis cæteris ciuitatibus antecellit, quisquam nullis comitiis imperium aut potestatem assequi possit: quid, &c.

Magistratus & potestas. Cic. 1. Tuscul. Sed tanquam à magistratu, aut ab aliqua potestate legitima, sic à Deo euocatus atque emissus exierit De Catone.

Præduus summa potestate homo. Cic. pro Domo.

¶Compacta potestas Centaurorum ex membris alienigenis. Lucret. libro 5.

Decemuiralis. Tacit. lib. 1.

Extraordinariæ. Cic. pro Domo.

Firma rerum. Valer. 4. Argon.

Fracta & penè translata. Claud. 3. Paneg.

Immensa deûm. Lucret. lib. 5.

Inuidiosa. Claud. 2. Paneg.

Iusta potestas est illi in ambos. Horat. 2. Serm. satyr. 7.

Iusta & legitima, Vide LEX.

Lenis. Claud. 2. Paneg.

Naturalis potestas, pro Natura. Vitruuius lib. 9, Nanque in his locis ita naturalis potestas architectata est. Quo genere circuitionis Lucretius vtitur: & ferri potestatem, pro ferro dicit. Turneb.

Regia. Cic. 3. de Legib.

Summa Seneca Thyeste, 5.

Tranquilla. Claud. 8. Paneg.

Violenta. Claud. 8. Paneg.

Viuata corporis atque animi. Lucret. lib. 3. Alij legunt, animaï innata potestas.

¶Abrogare potestatem, Vide ABROGO.

Accipere, Vide ACCIPIO.

Adimere, Vide ADIMO.

Per potestatem auferre aliquid alicui. Cic. 6. Verr.

Cadere in potestatem, Vide CADO.

Peccandi potestatem alicui concedere. Cic. 11. Philip.

Continere in sua potestate aliquos. Cic. 2. in Catil.

Deducere alicuius potestatem, Vide DEDVCO.

Deferre potestatem alicui tribuendorum beneficiorum. Cic. pro Corn. Balbo, Potest esse vlla denique maiestas, si impedimur, quo minus per Pop. Rom. beneficiorum virtutis causa tribuendorum potestatem imperatoribus nostris deferamus?

Spatio diuisa potestas. Lucret. lib. 3.

Dare potestatem. Cic. Planco, lib. 10. 13, Vt primùm potestas data est augendæ dignitatis tuæ, nihil prætermisi, &c.

Respirandi potestatem dare. Cic. pro Quintio.

Eligendi potestatem dare. Cic. 2. de Inuent.

Esse præditum potestate. Cic. pro Domo.

Eripere potestatem. Cic. in Vatin.

Exisse de potestate propriè iratos dicimus, id est de consilio, de ratione, de mente. Cic. 4. Tuscul.

Facere potestatē. Cic. 1. in Catil. Siquid de his rebus dicere vellet, feci potestatem.

Conueniendi sui potestatem omnibus facere. Cic. 8. Philip.

Interpellandi facio tibi potestatem. Cic. pro Rosc. Amer.

Libera facta est mihi potestas loquendi. Cicero Antequam iret in exilium.

Potestatē sui facere. Cic. ad Q. fratr. lib. 1, Quod quum Gabinium de ambitu vellet postulare, neque Prętores diebus aliquot adiri possent, vel potestatem sui facerent, in concionem ascendit.

Gerere potestates. Author ad Herennium, lib. 3, In diuitiis qualis, aut paupertate cuiusmodi fuerit, quemadmodum habuerit in potestatibus gerendis animum.

Gliscit potestas. Tacit. lib. 3.

Habere potestatem. Cic. pro Corn. Balbo, Si præmij tribuendi potestatem nullam haberemus.

Regalem habuit potestatem. Cic. de Aruspic. respon. De Sylla.

Habere summam potestatem in aliquo lôco. Cicero Quint. fratri, libro 1. 1.

Habere potestatem alicuius. Cic. in Salust. Qui eo tempore summam sui potestatem habuit.

Habere aliquē in sua potestate. Brut. Cic. 4 3. Et 4. Verr. Quadruplatorum quicquid erat, habebat in potestate.

Vitæ necísque potestatem habere in aliquem. Cic. pro Domo.

Ducendi liberum spiritum nullam habeo potestatem. Cic. Antequam iret in exilium.

Ius potestatémque imperandi habere. Cic 11. Philip.

Nacti summam potestatem, Vide NANCISCOR.

Obsidere potestatem. Cic. 1. Philip. Dictatura quæ vim iam regiæ potestatis obsederat, funditus ex Repub. sustulit.

Ostendere suam potestatem in aliquem, Vide OSTENDO.

Patet latè potestas eius. Cic. Marcello, lib. 4 7.

Permittere potestatem. Cic. Quint. fratri, lib. 1 1, Vt ea potestate quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum vteretur.

Decernendi potestatem aliquibus permittere. Cic. Post reditum in Senatu.

Permissa potestas. Valer. 8. Argon.

Peruenire in potestatem alicuius. Cic. pro L. Manilia, Quum duodecim secures in prædonum potestatem peruenerint.

Poni in potestate alicuius. Cic. 2. de Finib. Si modò sit aliquid esse beatum, id oportere totum poni in potestate sapientis.

Priuare aliquem potestate faciendi aliquid. Cic. Metello, lib. 5. 2.

Cum potestate proficisci in prouinciam. Cic. 6. Verr. Neminem qui cum potestate aut legatione in prouinciam esset profectus, tam amentem fore putauerunt.

Fortunæ potestas in nos prorogata Cic. Q. fratr. lib. 1. 1.

Recisa orandi potestas. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Reddere potestatem certaminis victo. Quintil. lib. 1 cap. 2.

Redigere aliquos in suam potestatem. Cic. 5. Philip. Equites, sagittarios, elephantos in suam Populíque Rom. potestatem redegerit.

Redigere aliquem in suam ditionem ac potestatem. Cic. 2 de Lege agraria.

Redire in suam potestatem dicitur, qui è potestate exierat: apud Gellium lib. 7. cap 3, ex Catonis oratione ita legitur, Suadétq; vti hæc res dies aliquot proferatur, dum tanto ex interuallo in potestatem nostram redeamus.

Retinere in potestate. Cic. Fam. 12.

In potestate alicuius esse. Plaut. Mostell. 3.

In ditione ac potestate alicuius esse. Cic. pro Quint. Omnes quorum in alterius manu vita posita est, sæpius illud cogitant quid possit is, in cuius ditione ac potestate sunt, facere, quàm, &c.

In potestate alicuius esse, Ex eius consilio pendére, ei obtemperare. Cic ad Q. fratrē, lib. 2. 10, Totum ei negotium permisi, méque in eius potestate dixi fore.

In potestate tua est Cic. 4. Verr. Petis à me quod in tua potestate est, vt id tibi facere ne liceat?

In potestatem esse, Vide IN.

Cum potestate esse, Vide CVM.

Sub potestate alicuius esse. Liu. 4. bell. Pun.

Malefaciendi est mihi potestas. Plaut. Stich. 3.

Potestas tibi est seruandi illum Terent. Andr. 3. 3.

Potestas fuit liberius viuendi. Terent. And. 1. 1.

Potestas tibi fuit quotidie hominis admonendi. Cic. pro Quintio.

Quòd potestas mittendi non fuit. Cic. ad Attic. lib. 11.

Potestas certorum hominum est, hoc est Habeo certos homines ad manum. Cic. ad Lentul. lib. 1. 7, Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus rectè dem, non prætermittam, &c.

Integra nobis est iudicandi potestas. Cic. 4. Acad.

Sita est in eorum potestate nostra salus. Cicero Antequam iret in exilium.

Potestas ea tua est, pro Potes. Terent. Heaut. 4. 3.
-quasi non ea potestas sit tua,
Quo velis in tempore vt te exoluas, rem facias palàm. Cic. ad Atticum, libro 16, Præsertim quum tota potestas huius rei tua sit.

Quæ tū erat potestas: Id est quod tū fieri poterat. Cic. pro Cluent. Consurgitur in consilium, quum sententias Oppianicus, quæ tum erat potestas, palàm ferri velle dixisset, vt Stalenus scire posset, quid cuique deberetur.

Subiicere se sub potestatem. Cic. ad Heren.

Summa omnium rerum potestas Populi Romani est. Cic. de Arusp. respon.

Suscipere in potestatem, & Dimittere ex potestate. Cic. pro Cecin. Si pater vendidit eum, quem in suam potestatem susceperat, ex potestate dimitit.

Tenere aliquem in sua potestate & ditione. Cic. 3. Verr. Et ad Q. fratrem, lib. 1. 1, Tenere motum animi in sua potestate.

Tradere potestatem alicui. Cic. 1. de Orat. Cui populus ipse moderandi & regendi sui potestatem quasi quasdam habenas tradidit.

Venire in arbitrium ac potestatem alicuius. Cic. 3 Verr.

Versari cum imperio & potestate in Repub. Cic. 1. Philip.

¶Potestas, sine adiúcto, pro Magistratu, vel, vt vocāt, Officio, quod quis sub principe gerit. Plin in Panegyr. 142, Ciuile hoc erat, & parēti publico conuenientissimum nihil cogere: sempérque meminisse, nullam tantam potestatem cuidam dari posse, vt non sit gratior potestate libertas.

Possibilis, & hoc possibile, pen. corr. {δυνατός} Quod fieri potest. Plaut. Sticho. 16, -possibile est tandem,
Stantem stanti sauium dare, amicum amicæ? Turnebus citra interrogationem pronunuatiuè legit, prostibile: alij, prostibuli. Quintil. lib. 3. cap. 8, Melius ergo qui tertiam partem fecerunt δυνατόν. Nostri possibile nominant, quæ vt dura videatur appellatio, sola tamen est.

Possibilis cōditio, cui opponitur Impossibilis. Pōponius in l. Quum in secundo. D. de iniusto, rupo, &c.

Possibilitas, pen. corr. Arnobius libro 1. aduersus gentes, Atqui constitit Christum sine vllis adminiculis rerum, omnia illa quæ fecit, nominis sui possibilitate fecisse.

Post {μετά, ἐπί, κατόπιν, ὕστερον} Præpositio, accusatiuo casui iungitur. Virg. 1. ecloga.
Post aliquot, mea regna videns, mirabor, aristas.

Annum post quintumdecimum creati Consules: Id est, cum interuallo XV. annorum fuissent Tribuni militum Consulari potestate, Liu. 5. ab Vrbe. Budæus.

Post hunc diem. Plaut. Rud. 31.

Post diem tertium eius diei. Cic. ad Attic. lib. 5. epist. 7. in princip. Eo die pueri tui mihi à te literas reddiderũt: & alij pueri post diẽ tertium eius diei literas alias attulerunt. hoc est, tertio die postquã priores acceperam. antiqua figura, vt Pridie eius diei, Postridie eius diei, post diem tertium, & post diem quartum eius diei.

Post diem quartum, quàm ab vrbe discessimus. Cic. ad Attic. lib. 9, Hoc scribis post diem quartum, quàm ab vrbe discessimus.

Castra paucos post dies habuimus. Cic. ad Attic. libro 5. Quædam exemplaria hoc loco omittunt POST.

Post genus humanum natũ pauci reperti sunt, qui nullis præmiis propositis vitam suam hostium telis pro patria obiecerint. Cic. pro Corn. Balbo.

Post id locorum, pro Postea. Plaut. Truccul. 13.

Post iudicia hæc constituta. Id est, ex quo iudicia constituta sunt. Cic. in Verrem. Ex Budæo.

Præterea, atque aliis post me memorãda relinquo. Virg. 4. Æneid.

Post hominum memoriam, Ab hominum recordatione. Cic. in Pisonem, Instant post hominum memoriam paratissimi, magnificentissimíque ludi.

Post homines natos, Idem. Cic. de Optimo genere Orat. Optimus longè post homines natos.

Aliquot post menses is occisus est. Cic. pro Rosc. Amer.

Pòstque breuem rescribe moram. Ouid. 3 de Arte.

Post omnia orationem concludere. Cic. in Orat.

Post tẽpus venis. Plaut. Capt. Cic. pro P. Quintio, Ego pro te nũc hoc consulo, post tempus, in aliena re, quod tu in tua re, quum tempus erat, consulere oblitus es.

Post terga. Virg. 11. Æneid.

¶Post, pro Ponè. Galli dicunt *Derriere*. Virgil. eclog. 3,

-tu post carecta latebas.

Post tergum, A tergo. Cæsar 7. bel. Gal. Repentè post tergum equitatus cernitur.

¶Pòst, suo casui non seruiens, Aduerbium est. Terent. Hecyr. 4. 4, In culpa non est: pòst de matre video. Virg. 1. Æneidos,

Pòst mihi non simili, &c.

Pòst vbi confecti cursus, & dona peregit. Virg. 5. Æneid.

Respexit tamen, & longo pòst tempore venit. Virg. 1. eclog.

Pòst viderimus de Capitone, si, &c. Cic. pro Rosc. Amer.

Consequens est, & pòst oritur. Cic. 3. de Finib. Non inest in primis naturæ conciliationibus honesta actio, consequens enim est, & pòst oritur.

Initio & pòst. Cic. Cæsari, lib 7. 5, Mitto igitur ad te Trebatium, atque ita mitto, vt initio mea sponte, pòst autem inuitatu tuo mittendum duxerim.

Primò & pòst. Cic 2. Verr. Quæ res primò Iudices pertenui nobis argumento, indiciòque patefacta est: pòst aperto suspicionis, &c.

Pòst aliquãto. Cic in Orat Quæ nequaquam satis deferbuisse pòst aliquanto sentire cœpimus.

Anno pòst, & deinceps reliquis annis. Cic. de Claris Orat. Reprehendit eas res, quas idem Cæsar anno pòst, & deinceps singulis annis administrauisset in Gallia.

Multis pòst annis pecunia recuperata est. Cic. pro Flacco.

Pòst deinde. Terent. And 3. 2,

Nunc primùm fac istæc vt lauet: pòst deinde

Quod iussi ei dare bibere, &c. Virg. 5. Æneidos,

-spatio pòst deinde relicto

Tertius Euryalus.

Pòst demum. Plaut. Asin. 16,

Pòst demum huc eras adducam ad lenam, vt viginti minas Ei det.

Paucis pòst diebus Tarenti emortuus est. Plaut. Merc. 1.

Paucis pòst diebus quàm Luca discesserat. Cic. Lent. lib. 1. 9.

Hora pòst, Antonium Gabinium nescio quem, &c. condemnarunt. Cic. ad Attic lib 4.

Multo pòst, & Pòst multo. Plaut Merc. 5,

Ea simia adeò pòst haud multò ad me venit. Cic. 1. in Catil. Ac iam illa omitto: neque enim sunt, aut obscura, aut non multo pòst commissa. Vide MVLTVS.

Non ita multò pòst, Vide NON aduerbium.

Pòst paulo. Cæsar 1. bell. Ciuil. Pòst paulo tamen internuntiis vltro citróque missis, quæ, &c.

Pòst paulo fugiens mandat. Horat. 3. Carm. ode 20.

Pòst principio denique. Plaut. Persa, 13.

Tanto pòst cur potius quàm continuo queri maluit? Cicero pro Cælio.

Postea, pen. corr. {ἔπειτα, ἔπειτα, μετέπειτα, μετὰ ταῦτα} compositum ex post, & ea. Aduerbium est idem significans quod Exinde. Salustius, Postea Piso in citeriorem Hispaniam Quæstor Proprætor missus est. Terent. Hecyra, 4. 1,

Audisti ex aliquo fortasse, qui vidisse eum diceret

Exeuntem, aut introeuntem ad amicam: quid tum postea,

Si modestè ac rarò hoc fecit? Item Adelph 4. 5,

Eho nónne hæc iusta tibi videntur postea? Hoc loco abundat POSTEA, authore Donato.

Primùm, & postea deinceps Cic. de Clar. Orat. Post Cannensem illam calamitatem primùm Marcelli ad Nolam prælio Populus se Romanus erexit, posteáq; prosperæ res deinceps multæ cõsecutæ sunt.

Postea verò quàm profectus es, velim recordere quæ ego de te in Senatu egerim. Cic. Q. Metello, l b. 5. 2.

Quid postea? & quid tũ inde? Cic. pro Murena, Cedo, quid postea? Eum ego ex iure meum esse aio. Quid tum inde? Inde ego te ex iure manu consertum voco.

Posteaquam {ἐπειδὴ, ἐπειδὰν, ἐπειδή} pen. corr. Vna dictio est, quam nonnulli diuidunt, idem significans quod Postquam. Cic. Planco, lib. 10. 1, Et absui proficiscens in Græciam: & posteaquam de meo cursu Reipub. sum voce: euocatus, nunquam per M. Antoniũ quietus fui.

Posteaquam ego inquirendi causa in Siciliam veni, repentè Letilij aduentu, istius non modò amicus, verumetiam cognatus factus est. Cic. 4. Verr.

Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliæ filiæ tuæ, sanè quàm pro eo ac debui, grauiter ac molestè tuli. Seruius Ciceroni, libro 4. 5.

Aliquando inter POSTEA & QVAM, interponitur VERO, & significat Sed posteaquam. Cicero Appio, libro 3 7, Postea verò quàm ita, & cœpi, &c.

Posterus, pen. corr. {ὕστερος, ὑστεραῖος} Adiectiuum, Quod aliquid sequitur: vt Postera dies. Cic. 4. Verr. Id ei postera die venit in mentem, è lege Rupilia sortiri dicas oportere. Plin. lib. 7. cap. 24, Postero die quàm aduenerat.

Annus posterus. Cic. 4. Verr. Postero anno L. Metellus mẽtionem tui census fieri vetat.

Postera iámque dies primo surgebat Eoo. Virg. 3. Æneid.

Postero Iduum die. Tacit. lib. 17.

Diem posterum commorari alicubi. Cic. pro Cluent.

Laude postera crescere, Id est in posteritatem propagata. Horat. 3. Carm ode 30.

Secla postera Lucret. lib. 3.

Temporis posteri prouisio. Cic. in Partit.

In posterum tempus. Vide IN.

Ad posterũ, In futurum, In posterum. Cic. Attic. lib. 9. epist. 11, Ego, si Pompeius manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore: sin Italiam relinquit, ad posterum bellum ἄσπονδον strui existimo.

Posterum & consequens tempus. Cic. 1. de Finib. Quibus nõ solùm præsentibus fruuntur, sed etiam spe eriguntur consequentis ac posteri temporis. Ibidem, lib 3, Sed in cæteris artibus quum dicitur artificiosè, posterum quodammodo & consequens putandum est, quod illi ἐπιγεννηματικὸν appellant.

In posterum diem differre. Cic. pro Deiotaro, In posterum, inquit, diem distulit. Et ad Attic. lib. 10, Distulimus omnino sermonem in posterum. Contrarium est illi In præsens.

Pugna in posterum extracta. Tacit. lib. 14.

In posterum prospicere, Sub. tempus. Cic. ad Cælium, lib. 2. 7, Ego nec præterita, nec præsentia abs te, sed vt ab homine longè in posterum prospiciente, futura expecto.

Valescit labor in posterum. Tacit lib 4.

¶Postero, absolutè, pro Postero die. Tacit. lib. 4, Idémq; quum postero ad quæstionem traheretur.

¶Posteri, posterorum {ἀπόγονοι, μεταγενέστεροι} qui etiam minores appellantur, sunt quicunque ex nobis & post nos nati sunt: vt filius, nepos, pronepos, abnepos, atnepos, trinepos, & cæteri qui nomine carent, posteriores seu minores vocantur. Cicero 3 de Nat. deor. Vt etiam siquis morte pœnas sceleris effugerit, expetantur hæ pœnæ à liberis, à nepotibus ac posteris.

Degenerauerunt horum posteri. Cic. 5 de Finib.

Apud posteros nostros non vt extinctor coniurationis & sceleris, sed author & dux fuisse videar Cic. pro Domo.

Indicare posteris aliquid. Cic. de Claris Orat.

Posterior, Comparatiuũ, cuius Superlatiuum est Postremus, pen. prod. {ὕστερος, ἐπιγενέστερος, μεταγενέστερος}. Cic. 4. Acad Itaque quæ contra sensus, contráque perspicuitatem dicantur, ea pertinere ad superiorem diuisionem, contra posteriorem nihil dici oportere.

Non posteriores feram. Terent. Adelph 5 4. Vbi Donatus, Non posteriores feram, Subauditur PARTES, aut, Nõ paruifaciã, id est, Non vincar à Mitione. Et translatio est à partibus histrionum in fabula.

Posterior ætate. Cic de Claris Orat Quem Thucydides, qui & Atheniensis erat, & summo loco natus, summúsque vir, & paulò ætate posterior, tantùm mortuum scripsit.

Posteriores cogitationes, vt aiunt, sapientiores solent esse. Cicero 12. Philip.

Omnes res posteriores ponere, atque operam alicui dare. Plautus Milite, 13. Idem significat quod Posthabere omnes res.

Salus patriæ posterior illi suis cõmodis. Cic. ad Attic lib. 10, Quorum vtrique semper patriæ salus & dignitas posterior sua dominatione, & domesticis commodis fuit. Hoc est sua commoda præposuit saluti Reipublicæ.

Suam salutem posteriorem salute communi ducere. Cic. pro Rab. perduel. reo. Id est posthabere.

Posteriora & superiora. Cic. 4. Acad. Ita priori posterius, posteriori superius coniungitur.

Vitam, corpus, fortunas, rem familiarem posteriora libertate ducere. Cic. 13. Philip. Tu verò ita vitam, corpúsque seruato, ita fortunas, ita rem familiarem, vt hæc posteriora libertate ducas. Hoc est posthabeas.

Pars prior apparet, posteriora latent. Ouid. 4. Fast.

Non conuenit posterius priori. Vide CONVENIO.

Iacere posterius quod prius est ordine. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

¶Posterius & nequius isto nihil est. Cic. in Pisonem.

Postremus, pen. prod. {ὕστατος, ἔσχατος} Superlatiuum à Posterior. Terent. in Phorm 4. 1,

Hæc denique eius fuit postrema oratio,

Ego inquit, &c. Cic. Attico, lib. 6, Respondebo primùm postremæ tuæ paginæ.

Primus & postremus. Cic. in Orat. De firmissimis alia prima ponet, alia postrema, inculcabítque leuiora.

Non in postremis esse. Cic Lent. lib. 1. 9, Ego autem cum illa sequor quæ paulo antè proposui, tum hoc nõ in postremis, de quo cœperam exponere.

¶Postremi homines, pro Nequissimis. Brut. Ciceroni in Epistolis ad Brutum, 16, Quòd si Romanos nos esse meminissemus, non audacius dominari cuperent postremi homines, quàm id nos prohiberemus.

¶Munus postremum mortis. Catul. epigr. 96.

Ad

Ad postremum, Vide AD.

Postremus in. Cic.7.Verr. Tum vt quisque in fuga postremus, ita periculo princeps erat. Princeps, id est primus.

Postremior, Comparatiuum. Apuleius de deo Socratis, Vt possit videri nullum animal in terris homine postremius.

Postremissimus, pen.corr. Superlatiuum. Tertull. in principio libri, De cultu fœminarum, Quo iure deputor vobiscum, postremissimus omnium, id est vltimus, & infimus. Vsus est & Gracchus in oratione quadam, cuius meminit Gell.lib.15.cap.12.

Posterius, Aduerbium comparatiuum {ὕστερον.} Terent. Andr.3.5,
Renuntio here futurum vt sis sciens,
Ne tu posterius dicas, Daui factum consilio aut dolis. Cic.6.Verr.
Tum mittit rex ad istum: si sibi videatur, vt reddat, iubet iste posterius ad se reuerti.
Quæ tibi posterius Memmi faciemus aperta. Lucret.lib.2.
Non posterius esse. Cic. de Claris Orat. Ipse Thucydides si posterius fuisset, multò maturior fuisset & mitior.
¶ Posterius, pro Minus, interprete Nonio. Plaut. Asin.3,
Posterius istuc dicis, quàm credo tibi.

Postremum, pen.prod. {ὕστατον} Superlatiuum aduerbium, vt Vltimum. Terent. And.2.1,
Si id facis, hodie postremùm me vides. Dicitur pro eodem & postremò. Vtitur & hoc Cicero in Verrem, & pro Cluent. Et 3.de Orat. Vt vestigium illud ipsum in quo ille postremùm institisset, contueremur.

Postremò, pen.prod. Aduerbium {ὕστατον, τὸ τελευταῖον, τὸ πέρας, τὸ ἔσχατον.} Terent. Eunuch.2.2,
Negat quis, nego: ait, aio. postremò imperaui egomet mihi
Omnia assentari. Salustius in Iugurtha, post varia enarrata inquit: Postremò, de omnibus rebus legatos Romam breui se esse missurum.

Posteritas, pen.corr. posteritatis {ἐπίγονοι, ἐπίγονοι, ὑστέρημα} Posterum seculum, siue homines qui post nos nascentur. Cic. de Amicit. Quo in genere sperare videor Scipionis amicitiam & Lælij notam posteritati fore. Sic.1.Tusculan. Quum optimus quisque maximè posteritati seruiat.
Omnium seculorū posteritas huius rei immemor non erit. Cic.2. Philipp.
Memoria posteritatis. Quintil.lib.6.cap.1.
Infinita. Cic. Attico, lib.12. Sed iucunda nobis ratio est, quemadmodum in omni mutatione dominorum, qui innumerabiles fieri possunt, in infinita posteritate (si modò hæc stabunt) illud quasi consecratum remanere possit.
Memor. Ouid.6.Fast.
Sera. Ouid.1.de Ponto, eleg.5.
Crescere posteritate. Propert.lib.3.eleg.1.
Spe & fructu posteritatis duci. Cic. pro Rab. perduel. reo.
In posteritatem, Vide IN præpositionem.

Postero, posteras, pen.corr. {ὑστερίζω} posterare. Palladius, Oliua quum varia cœpit esse, colligitur. nam quum tota nigrescet, quod specie meritò posterauit, fundendi vbertate compensat. Ex Calepino.

Postfero, penult.corr. postfers, posttuli, postlatum {ὕστερον τίθημι} postferre. Postponere. Plin.lib.4.cap.4, Haud vlli terræ nobilitate postferenda. Liu.3.ab Vrbe,
Qui libertati plebis suas opes postferrent.

Postfuit {ὕστερον ἦν} Posthabitum est. Salust. in Catil. Sed vbi periculum aduenit, inuidia atque superbia postfuere. Budæus.

Postgeniti, pen.corr. {ἐπίγονοι} Posteri.
Clarus postgenitis. Horat.3.Carm.ode 24.

Posthabeo, posthabes, pen.corr. posthabui, posthabitum, penult.corr. {ὕστερον ποιοῦμαι} posthabere. Postponere. Terent. Phorm.5.8,
Nam omnes posthabui mihi res, vti par fuit.
Postquam tantopere id vos velle animum aduerteram. Cic.5.Tusc.
Vt omnibus rebus posthabitis, totos se in optimo vitæ statu exquirendo collocarent.
Seria ludo posthabere. Virgil.7.eclog.
Samos posthabita. Virg.1.Æneid.
Colere aliquem posthabito altero. Stat.4.Sylu.4.

Posthac, Aduerbium {μετὰ ταῦτα, τὸ λοιπόν, μετὰ τοῦτο} Deinceps, In futurū, Post hoc tempus, vt ait Valla lib.2. Terent. Hecyra, 3.3,
Lacrymo, quæ posthac futura est vita quum in mentem venit,
Solitudóque. Idem Eunuch.5.2,
-hunc tu in ædes cogitas
Recipere posthac?
Posthac & Antea, cōtraria. Cic. Attic. lib.7, Sed in hoc genere, si modò per Rempublicam licebit, non accusabitur posthac: neque hercle antea neglegentes fuimus, sed amicorum multitudine occupati.
Efficiam, posthac ne quenquam voce lacessas. Virg.3.eclog.
Scribam posthac ad te planius. Cic. Attic. lib.2.

Posthinc, Aduerb. {ἐντεῦθεν} Deinceps. Virg.8.Æneidos,
Posthinc ad naues graditur, sociósque reuisit. Vbi Seruius, Vnum vacat, aut POST, aut HINC: vt Posthinc digressus iubeo frondētia capris. id est, quum hoc feceris.3.Georg.

POSTHVMIA {Ποσθουμία} mulier bibacissima, cuius meminit Catullus ad puerum suum, epigr.24,
Vt lex Posthumiæ iubet magistræ
Ebriosa acina ebriosioris. Vide ACINVS.
Posthumia lex, Vino rogum ne respergito, Numæ Pompilij octaui Regis Romanorum fuit. Plin.lib.14.cap 12.
Posthumia, Vestalis virgo de incestu causam dixit, crimini obnoxia, ob suspicionem cultus elegantioris, ingeniúmque liberius quàm virginem deceret, parum abhorrens famam. Tandem sententia Pontificis Max absoluta, qui eam abstinere iocis, colíque sanctè potius, quàm scitè iussit. Liu lib.4 1.Decad.
Posthumia item Seruij Sulpitij vxor, cuius sæpe meminit Cic. epistolar. lib.4.
Posthumia, gens patricia Romæ, ex qua P. Posthumius Q.F. Tubertus, COS. cum M. Valerio ANN. CCXLIX. Cassiodorus. Dionysius libro 5.& 6. Meminit Cic. de legib.2. Valer. libro 2. cap.2. Plutarch in Poplicola. COS.II. cum Agrippa Menenio ANN. CCL. primus vrbem ouans est ingressus. Idem author, & Plin.lib.16 cap 29.

POSTHVMIVS, prænomine Aulus, P.F.Q.N. Albus COS. cum T. Virginio, ANN. CCLVII. Cassiodorus. Dict. R. G.C. cum T. Æbutio Mag. Eq. eodem anno. Latinos ad lacum Regillum acerrimo prælio vicit, de iis triumphum nobilissimum egit, primúsque coronam auream ei qui castra Latinorū expugnasset, dedit. Liu.lib.2. Dionysius 6. Plin. lib.33 cap.3.
Posthumus, nomine Lucius, post Cannensem pugnā Cōsul in Galliam profectus, Boiorum fraude occubuit Liu.lib 23.
Posthumius, prænomine Spurius, cum Tito Veturio Romæ Consul fuit eo tempore quo Romani aduersus Samnites bellum gerebāt. Liu.lib 9.
Posthumius Albinus Consul aduersus Iugurtham missus, pecuniáque ab eo corruptus insignem ex prouincia ignominiam reportauit. Salustius in Iugurtha. Liu lib.64.

Posthumus, posthumi, penult.corr. masc.gen. Ex Post & humus compositum, Qui post mortem parētis natus est, quasi post humatum patrē. Plaut. Aulul 6. Cic.1.de Orat. Nū fortè existimatis à M. Curio causam didicisse L. Crassum, & ea re multum attulisse, quamobrem posthumo nō nato Curium tamen hæredem Coponij esse oporteret.

Posthumus, penult.corr. Adiectiuum: pro futuro, sequeri ti, & postero, & eo qui post factum testamentum natus est, etiam viuo patrefamiliās. Turneb. Apuleius Posthumam spem dixit. Virg.6.Æneidos,
-tua posthuma proles.
Filius posthumus. Cic. pro Cecin.
Posthumæ rationes sunt, quæ post mortem redduntur in ratiocinio diuino. Budæus.

POSTHVMVS {Ποστουμος} qui & Syluius, filius fuit Æneæ ex Lauinia, quæ vt inquit Seruius, Ænea mortuo, Ascanij timēs insidias, grauida cōfugit ad syluas, & illic enixa est Syluiū, qui Posthumus quòd patrē mortuo natus esset, dictus est. Sed quum Ascanius flagraret inuidia, euocauit nouercam, & ei concessit Laurolauinium: sibi verò Albam cōstituit: qui quoniam sine liberis periit, Syluio, qui & ipse Ascanius dictus est, suum reliquit imperiū. Vnde apud Liuium est error, quia Ascanius Albam condidit. Hactenus ex Seruio. Liuius quoque hunc Syluium non Æneæ, sed Ascanij filium asserit, lib.1.ab Vrbe. Meminit etiam huius Ouid.4 Fastorum,
Posthumus hinc, qui quòd syluis fuit ortus in altis,
Syluius in Latia gente vocatus erat. Vide in dictione SYLVIVS.
Posthumus, prænomine C. Rabirius, natura C. Curtij (Curtius enim in Cicerone non Curius legendum) filius, adoptione Rabirij. repetundarum accusatus est, aduentitio quodam iudicio & subsidiario, quod dicebatur, quò ea pecunia peruenisset. Hoc genus iudicij proditum erat in alios, quum de alicuius rei repetūdarum bonis summa litium æstimatarum non poterat redigi, ad quos ea peruenisse videbatur, vt ex orat. Ciceronis pro Rabir. & epistolis ad Atticum apparet. Maiestatis tamen crimen obiectum Rabirio dicit Trāquillus, quòd Ptolemæum secutus esset. Annotauit Turneb.
Posthumus Cornelianus, qui post captiuitatem patris, quæ morti comparatur, nascitur. lex enim Cornelia mortis & captiuitatis tempora coniungit. l. Lege Cornelia D Qui testam fac poss.

Posticum, postici, pen.prod. {ὀπισθόδομος} A post, & stando, Ostium in posteriori parte ædium. Plaut. Mostel.11,
Nunc ego me illac per posticum ad congerrones conferam.
Postico recedere dicitur qui furtim abit, aliis inscius sese subducens. Sic Horat.1.epist.5,
-postico falle clientem.

Postica, posticæ {ὀπισθόδομος} Idem. Varro, Perrexit interiores partes domus posticæ (vt ait Plautus) penitissumè. Nonius. Idem Varr. de Lingua Latina, lib.6, Eius tēpli partes quatuor: sinistra ab oriente, dextra ab occasu, antica ad meridiem, postica ad septentrionem.

Posticulum, post culi, pen.corr. {θυρίδιον} Diminutiuum. Plaut. Trin.24,
-vbi nunc filius meus habitat?
s. hic in hoc posticulo.

Posticus, pen.prod. Adiect. {ὀπίσθιος} Posticum inquit Festus, vicinum habitantem ad posteriorem partem ædium appellarunt. Denique & quæ ante nos sunt, antica: & post nos sunt, postica dicuntur. Et dextram, anticam: sinistram, posticam dicimus. Sic etiam ea cæli pars, quæ sole illustratur ad Meridiem, antica nominatur: quæ ad Septentrionem est, postica. Rursum quæ diuiduntur in duas, partem Orientem, atque Occidentem. Hactenus Festus. Liu.3.bel.Pun. Hortus erat posticis ædium partibus. Sic. Plin. Postica pars mundi.
Postica linea. Posticam lineam Seruius Sulpitius in agris diuidendis appellauit quæ ab oriente ad occasum spectat. Paul ex Festo.
Postica sanna. Persius Satyr.1, Posticam sannam prouerbialiter appellat clanculariam irrisionem, à gestu ridentium aliquem à tergo,
-posticæ occurrite sannæ. Erasmus.

Postilena, postilenæ, pen.prod. {ὑποουραία} A post, & stando: quòd stet à parte posteriori. Est enim incuruum lignum, siue crassius lorū, quod sub iumenti cauda ponitur. Plaut. Casin 3,
Ita te aggerunda curuum aqua faciam probè,
Vt ex te postilena possiet fieri. Hinc per contrarium, Antilena, quæ pectus cingitur: Gallicè, Vn poitral: Postilena, Vne croupiere.

Post-illa {μετ' ἐκεῖνα} Duæ dictiones in vnam cōiunctæ per subunionē, Aduerbium est significans Postea, authore Donato. Plaut. Pœn.11,
Iis explicaui meam rem post-illa lucro. Terent. And.5 4,
Tum illam hic relinquere, est veritus. post-illa nunc primùm audio
Quid illo sit factum.

Postidea {ἔπειτα} pro Post id, siue deinde, seu postea, legitur apud Plautum in Sticho, 3,
Quom æquius est nos potiorem habere te, postidea viros
Nostros, quibus voluisti nos esse matresfamilias.

Postis, huius postis, masc.gen. {παραστάς} A post, & stando deducitur

& significat valuā ostij, siue latus portæ. Dictus quòd post fores stet. Cic. Attic. libro 3, Ast tute scripsisti ad me, quod iam caput legis Clodium in curiæ poste fixisse, ne referri, néve dici liceret.

Aurati postes. Ouid. 15. Metam.

Crassi, Vide CRASSVS.

Ferrati Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Fumosi. Silius lib. 7.

Humiles. Ouid. 8. Metam.

Improbi, Vide IMPROBVS.

Inuidendi, Id est nimis ornati. Horat. 3. Carm. ode 1.

Laureati, Vide LAVREA.

Nigri fuligine. Virg. 7. eclog.

Resupinati. Claud. 3. de rapt. Proserp.

Saligni. Claud. 7 Paneg.

Superbi. Virg. 8 Æneid.

¶Altos disiecit postes. Silius lib. 7.

Excutere seram poste. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

Frangere postes. Tibul. lib. 1. eleg. 1.

Parietibus, tectis & postibus meis bellum intulisti. Cic. pro Domo.

Emoti procumbunt cardine postes. Virg. 2. Æneid.

Pulsare postes. Ouid. 2. Metam.

Clauso poste se recepit. Stat. 2. Sylu. 1.

Requiescunt postes. Propert. lib. 1. eleg. 15.

Rumpere postes. Senec. Herc. fur. 11.

Tenere postem. Cic. pro Domo, Verbóne Pontifices putatis, si is postem tenuerit, & aliquid dixerit, domum vniuscuiusque consecrare posse?

Vellere postes à cardine. Virg. 2. Æneid.

Postes, pereleganter pro foribus posuit Lucretius, quia postibus vtrinque fulciuntur. Sic enim scribit,

Cernere res animus sublatis postibus ipsis. Id est sublatis oculis, qui sunt animi fores. Eodem sensu etiam respondent apud Varronem aruspices, Deûm manium posti leonem postulari: id est, ciuem fortissimum eò demitti. Nam deûm manium postis appellatur, terræ hiatus, qui censebatur orci ianua. Scio postulionem semper apud Varronem edi, & grammaticos postulionem mordicus retinere: sed ea vox idoneam non interpretatur sententiam, & leonem Varro per inuersionem ciuem fortissimum adumbrare vult. In postulione autem nullum figuræ inuolucrum huius significationis reperias. Ex Turnebo.

Postliminium, postliminij {[illegible]} Ex post & limen componitur. Paulus, De captiuis, & De postliminio, l. Postliminiū. Postliminiū est ius amissæ rei recipiendæ ab extraneo, & in statum pristinum restituendæ, inter nos ac liberos populos, regésque, legibus ac moribus constitutum. Nam quod bello amisimus, aut etiam citra bellum, hoc si rursus recipiamus, dicimur postliminio recipere: ídque naturali æquitate introductum est, vt qui per iniuriam ab extraneis detinebatur, is vbi in fines suos redisset, pristinum ius suum reciperet. Cic. pro Corn. Balbo, Quòd si ciui Romano licet esse Gaditanum siue exilio, siue postliminio, siue reiectione huius ciuitatis. Idem in Topic. Sed quum ipsius postliminij vis quæritur, & verbum ipsum notatur, in quo Seruius noster, vt opinor, nihil putat esse notandum, nisi post, & liminium illud productionem esse verbi vult, vt in finitimo, legitimo, æditimo, non plus inesse timum, quàm in meditullio tullium. Scæuola autem P. filius iunctum putat esse verbum, vt sit in eo & post, & limen: vt quæ à nobis alienata sunt, quum ad hostē peruenerint, & ex suo tanquam limine exierint, hinc quum redierint post ad idem limen, postliminio videantur rediisse.

Redeunt postliminio hæc, homo, nauis, mulus clitellarius, equus, equa quæ fræna recipere solet. Cic in Topic.

Postmeridianus. pen prod. {[illegible]} Adiectiuum, quod & pomeridianus dicitur, Quod post meridiem fit. Cic. ad Atticum, lib. 12, Hodie tuas literas expectabamus matutinas, erunt fortasse alteræ postmeridianæ.

Tempus postmeridianum. Cic 3 de Orat. Deinde quum omnes inclinato iam in postmeridianum tēpus die venissent ad Crassum, &c.

Postmitto, tis, Posthabeo, negligo, parui aut nihili habeo. Cic. pro Cælio, Quod in alicuius agrestis periculo non postmitteret, id homo eruditus in insidiis doctissimi hominis dissimulandum putaret?

Postmodum. pen. corr. Aduerb. {[illegible]} Ex post & modum, significat Postea, siue postremo, Quasi post modum rei datum. Terentius Hecyr. 2. 1,

Méque abs te immeritò esse accusatam postmodum rescisces. Liu. 1. ab Vrbe, Sæpe ex iniuria postmodum gratiam ortam.

Postmodo, pen. corr. Idem {[illegible]} Liu. lib. 4, Si Ardeates sua tempora expectare velint, arbitriúmque Senatui leuādæ iniuriæ suæ permittant, fore vt postmodo gaudeant se iræ moderatos. Ouid. de Arte, lib. 3, Postmodo riualem, partitísque fœdera lecti Sentiat.

Postpartores, dicuntur nostri successores & hæredes, qui post nos nostra adepti bona possident. Plaut. in Truculento,

Vnde anteparta demus postpartoribus. Videtur deductum à Post, & Pario, quod est acquiro. Turneb.

Postpono, postponis, pen. prod. postposui, postpositum, penult. corr. {[illegible]} postpónere, Retro ponere, posthabere.

Natis suis postponere aliquos. Ouid. 6. Metam.

Postponere honestum officium scorto. Horat. 1. epist. 19.

Pudore postposito referre aliquid. Ouid 3. Amor. eleg. 1.

Postponere, Omittere. Cic. F. ad Tironem, libro 16. 21, Omnia postposui, dummodo præceptis patris parērem.

Postprincipium {[illegible]} Verbum quo Varro apud Gellium vtitur lib. 16. cap. 18, pro progressu vel absolutione rei, quod principio opponitur: ipse tamen in plurali vtitur, quum ait, Voluptas autē, vel vtilitas talium disciplinarum in postprincipiis existit, quum perfectæ absolutæque sunt: in principiis verò ipsis ineptæ & insuaues videntur.

Postquam, Aduerbium {[illegible]} Connexiua particula est. Terent. And. 3. 1,

Hui tam cito! ridiculum, postquam ante ostium

Me audiuit stare, approperat. Cic. de Prouin. Consul. Quò ille, postquam nihil exprimere ab egentibus, nihil vlla vi à miseris extorquere potuit, cohortes in hyberna misit.

Multo postquam, Vide MVLTVS.

¶Postquam, pro eo quod barbari dicunt *Depostquam*. Terent. Adelph. 5. 1,

-sed postquam intus sum omnium rerum satur,

Prodeambulare huc libitum est. Cic Mario, lib. 7. 3, Me voluisse etiam, reliquis omnibus postquam non potuerim, mihi ipse finem fecisse belli.

Biennio postquam. Cic. Attic. lib. 12, Vndecimo die postquam à te discesseram, hoc literularum exaraui egrediens è villa.

Biennium iam factum est, postquam abij domo. Plaut Merc. 3.

Hic annus sextus est postquam rei huic operam damus. Plautus Menæch. 7.

Tum postquam ad te venit, mensis hic agitur iam septimus. Terent. Hecyra, 3. 3.

Inter POST & QVAM, dictiones aliquando interponuntur. Cic. ad Atticum, Nil sane habebā noui quod post accidisset, quàm dedissem ad te Philogeni liberto tuo literas.

¶Postquam, pro Quoniam apud Terentium, interprete Donato, in Prologo Adelphorum,

Postquam poeta sensit scripturam suam

Ab iniquis obseruari, &c.

Postscænium. postscænij, neutr. gen. Locus erat post scænā, vbi multa fiebant, quæ à spectatoribus audiebantur tantùm, non autem cernebantur: quale erat [illegible] apud Græcos, in quo, vt scribit Iulius Pollux, calculis compluribus in vtres coniectis, & illis vtribus per aëra versatis atque agitatis, tonitru similitudo referebatur. Hinc per translationem, Vitæ postscænia, dixit Lucret. lib. 4, absconditam illam & intimam puellarum, seu meretricum consuetudinem viuendi, & omnia quæ domi faciūt, quum solæ sunt, quæ suis amantibus occulta esse volunt. Monuit Lambinus.

Postremus, Adiectiuum, & **Postremò**, Aduerbium, Vide POSTERVS.

Postridie, Aduerbium {[illegible]} Idem quod Postero die significat. Valla, Postridie, quasi cras, non præsentis diei, sed cuiusdam alterius, aut præteriti, aut futuri. Cato de Re rust. cap. 65, Oleū viride sic facito, oleam quamprimùm ex terra tollito: si inquinata erit, lauito: à foliis, & stercore purgato: postridie, aut post diem tertium quàm lecta erit, facito.

Tātum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, vt tibi necesse esset postridie vomere. Cic. 2. Philip.

¶Postridie, aliquando genitiuo iungitur. Cato cap. 2, Postridie eius diei villicum vocet. Seruius Sulpitius Cic. libro 4. 12, Postridie eius diei quum ab Athenis proficisci in animo haberem.

Postridie eius absolutionis in theatrum Curionis Hortensius introiit. Cælius Ciceroni, lib 8 2.

¶Accusatiuo. Cic. Attic. lib. 16, Itaque sese scripturū aiebat, vt venationem etiam, quæ postridie ludos Apollinares futura est, proscriberent. Sueton. Postridie nundinas.

Dies postridie Calēdas, Nonas, & Idus appellati atri, quòd per eos dies noui inciperent. Varr. de Ling. Latin lib. 5.

¶Postridie, quàm. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 7, Quid causæ autem fuerit, postridie intellexi quàm à vobis discessi.

Postriduo {[illegible]} dixit Plautus, pro Postridie, in Milite, 14,

Postriduo natus sum ego mulier, quàm Iuppiter ex Ope natus est.

Postuenio, postuenis, pen. corr. postueni, pen. prod. postuentum {[illegible]} postuenire, contrarium habet Anteuenire. Plin. lib. 18. cap. 25, Accedit confessa rerum obscuritas, nunc præcurrēte, nec paucis diebus, tempestatum significatione, quod prochemasin Græci vocant: nunc postueniente, quod epichemasin.

POSTVERTA, dea apud Rōmanos, vna ex Carmentibus, quæ partui fœminarum præsidebat, vt & Prosa altera: à recti peruersíque partus & potestate & nomine. Vide Gellium lib. 16. cap. 16. sub finem.

Postulo, postulas, pen. corr. {[illegible]} postulāre, Requirere: quēadmodum dicimus, Rem, locum, personam, tempus, causam postulare. Terent. Eunuch. 1. 1, -incerta hæc, si tu postules

Ratione certa facere, nihilo plus agas

Quàm, &c.

Postulamus iure, inquit Donatus. Cic. pro P. Quintio, Verùm his de rebus non necesse habeo dicere ea, quæ me P. Quintius cupit cōmemorare, tametsi causa postulat: tamen quia postulat, non flagitat, prætéribo. Vide Vallam lib. 5. cap. 58.

Vis ingenij & copia dicendi postulatur. Quintil. in Prooem. lib. 1. capite 10.

Postulare, Cupere, Velle, Expectare. Terent. Adelph. 2. 2,

Per oppressionem vt hanc mihi eripere postulet? Id est velit, aut speret, inquit Donatus.

Postulare & petere. Cic. Anteq. iret in exil. Illud ab vniuersis postulo peróque, si dum in ciuitate manere licitum est, &c.

Postulare & expectare omnia ab aliquo. Cic. Appio, lib. 3. 10, Omnia volo à me & postules & expectes.

Familiariter postulare. Quint. in Prooem. lib. 1.

Postulo abs te, Peto abs te vehementer. Terent. And. 5. 1,

Imò enim quammaximè abs te postulo, atque oro Chreme,

Vt beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes.

Cum solo accusatiuo. Cicero pro Ligario, Longiorem orationem causa forsitan postulat, tua certè natura breuiorē. Cæsar 1. bell. Gall.

Postulare de. Cæsar primo bell. Gall. Ariouistus legatos ad Cæsarem mittit, quod antea de colloquio postulasset, id per se fieri licere.

Postulare iudicium in aliquem. Cic. 5. Verr. Vt quisque contra eius voluntatem dixerat, ita in eum iudicium de professione iugerum postulabatur.

Animam postulare. Ouid.3.Fast.

Postulare fidem publicam. Cic.ad Attic.lib.2, Statim fidem publicam postulauit, reclamatum est.

Posco & postulo. Cic.6.Verr. Nemo tam audax qui posceret: nemo tam imprudens, qui postularet vt venderet.

Efflagitare, postulare, poscere. Cic.1.Verr. Iudiciorũ desiderio Tribunitia potestas efflagitata est: iudiciorũ leuitate ordo quoque alius ad res iudicandas postulatur, iudicum culpa atque dedecore etiam Censorium nomen quod asperius antea videri solebat, id nunc poscitur.

Amicitia & fides postulat. Cic. Cælio, libro 2.15, Te tamen oramus, quibuscunque erimus in terris, vt nos, liberósque nostros ita tueare, vt amicitia nostra, & tua fides postulabit.

Vt causæ natura & temporis ratio postulabit, aliquid facere. Cic. in Orat.

Ratio postulat. Cæsar 2.bell.Gall. Instructo exercitu, magis vt loci natura, deiectúsque collis & necessitas temporis, quàm vt rei militaris ratio atque ordo postulabat.

Ratio & opinio hominum aliquem postulat qui præsit prouinciæ. Cic. Attic lib.6, Quem relinquam qui prouinciæ præsit? ratio quidem & opinio hominum postulat fratrem: primùm quòd, &c.

Longius quàm res postulat, repetita est. Cic.1.de Inuent.

Tempus postulat & necessitas. Cic 1.Offic. Sed quum tempus, necessitásque postulat, decertandum manu est, & mors seruituti, turpitudinique anteponenda.

¶Postulare, Accusare, seu querelam dicere de altero apud alterum, vt ait Donatus: & modò genitiuo, modò ablatiuo cum præpositione iungitur. Suetonius in Cæsare, capite 4, Cæterum Cornelium Dolabellam Consularem & triumphalem virum repetundarum postulauit.

Gabinium tres adhuc factiones postulant. Cicero Quint. fratri, libro 3.17.

Lege aliquem postulare. Cælius Cic.lib.8.12, Insolentissimi homines summis Circensibus ludis meis postulandum me lege Scantinia curant.

Repetundis aliquem postulare. Tacit.lib.3.

Postulare de. Cic.Q.fratri, lib.2.7, Ad IIII. Idus Feb. Sestius ab indice Cn. Nerio Pupinia de ambitu est postulatus.

Reum postulare, Accusare. Plin.lib.33 cap.2, Vt apud C. Cæsarem in Censura eius vnus ex Equitibus Flauius Proculus CCCC ex ea causa reos postularet.

¶Postulare quæstionem, eius est qui iniuriam sibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat. Liu 2.ab Vrbe, Senatus tumultuosè vocatus, tumultuosius consulitur: quæstionem postulantibus iis qui pulsati fuerant: decernente ferocissimo quoque nõ sententiis magis, quàm clamore & strepitu. tandem quum iræ resedissent, ordine consuli cœpit. Budæus.

Postulare seruos in quæstionem. Cic pro Milone, Sed quæstiones vrgent Milonem, quæ sunt habitæ nunc in atrio Libertatis. quibusnam de seruis? rogas? de P. Clodij. quis eos postulauit? Appius. quis produxit? Appius.

Delationem nominis in aliquẽ postulare. Cic.1.Verr. Nuper quum in P. Gabinium vir fortissimus & innocentissimus L. Piso delationem nominis postularet.

Iudicem postulare. Cic.5.Verr. Cœpit Scandilius Recuperatores aut iudicem postulare.

Iudicium postulare. Cic. Attico, lib.2, Et quum esset damnatus, erat iudicium postulaturus.

¶Postulari, Passiuum. Vlpianus in l.1.D. De suspectis tutoribus vel curatoribus, Primùm igitur tractemus vnde descendat suspecti crimen, & apud quos postulari quis possit suspectus tutor, vel curator.

¶Postulare, inquit Vlpian. in l. prima D. De postulando, Est desyderium suum vel amici sui in iure, apud eum qui iurisdictioni præest, exponere: vel alterius desyderio contradicere.

Postulo pro te. Gellius lib.7.cap.19, P. Scipio Africanus postulauit pro L. Scipione Asiatico, fratre, quum cõtra leges, contráque morem maiorum Trib.pleb. hominibus accitis per vim inauspicato sententiam de eo tulerit. Vbi, Postulauit pro fratre, id est Pro fratre in iudicio intercessit. Nam paulo antè legitur, Scipio Africanus fratris nomine ad collegium Tribunorum prouocabat.

De fœdere ab aliquo postulare. Cic pro Corn. Balbo, Quod quum magis fide illius populi, iustitia vestra, vetustate denique ipsa, quàm aliquo publico vinculo religionis teneretur, sapientes homines & publici iuris periti Gaditani M Lepido, Q. Catulo COSS. à Senatu de fœdere postulauerunt.

¶Postulatum est vt Bibuli sententia diuideretur. Cicero Lentulo, libro 1.3.

Postulatus, pen.prod. Participium vsitatissimum {ἀπαιτηθείς.}

Postulatus, huius postulatus, pen.prod. {αἴτησις.} Liu.4.ab Vrbe, Postulatu audito matris, tutorúmque, magistratus secundum parentis arbitrium dant ius nuptiarum.

Postulatum, postulati, pen.prod. {ἀξίωμα} Ipsa postulatio. Cic. Attic. libro 7, Plerique negant Cæsarem in conditione mansurum, postulatáque hæc ab eo interposita esse, quominus quod opus esset ad bellum, à nobis pararetur.

Impotens postulatum. Liu. Decad.1.lib.7. sub finem, Æquè impotens postulatum fuit, vt de stipendio equitum (merebant autem triplex ea tempestate) æra demerentur, quòd aduersati coniurationi fuissent.

Accipere & remittere postulata. Cic.12.Philip.

Postulata interponere, Vide INTERPONO.

¶Postulatum, Accusatio. Cicero 4.Verr. Hoc animo toties apud patronos de suis miseriis deplorarunt. hoc commoti dolore, postulata Consulibus, quæ non postulata, sed in istum crimina viderentur esse, ediderunt.

Intolerabilia postulata referre. Cic. Cassio, lib.12.4, Quum essent missi vt Antonio ex Senatus sententia certas res nuntiarent, quum ille earum rerum nulli paruisset, vltro ab illo ad nos intolerabilia postulata retulerunt.

Postulatio, Verbale, Idem {ἀξίωσις} Cæsar 8.bell.Gall. Quam postulationem Antonius quum iudicaret ab iusto nasci timore, veniam petenti dedit, obsides accepit.

Æqua postulatio. Quintil.lib.7.cap.2.

Æqua & honesta. Cic. pro Rosc. Amer.

Impudens, Vide IMPVDENS.

¶Abiicere postulationem triumphi, Vide ABIICIO.

Concessit postulationi tuæ Senatus. Cic. pro Murena.

¶Postulatio, pro *Supplicatione*, vt vulgò dicunt. Cic. de Arusp. resp. De ea re scriptũ est, postulationes decretas esse Ioui, Saturno, Neptuno, Telluri, diis cælestibus.

¶Postulationibus vacare, Expedire. Plin. libro 7. epistola vltima ad Tacitum. Budæus.

Respondere postulationibus, Idem. Sueton. in Nerone, cap.15. Alia exemplaria habent postulatoribus.

¶Postulatio. Donatus, Propriè expostulatio est apud illum ipsum qui peccauerit: postulatio, de illo apud alterum. Itẽ postulatio, querela, & quasi iusta interpositio querelarum. Plaut. Bacch.8,

Acris postulatio hæc est, quum huius dicta intelligo. Terent. Hecyra, 1.2,

Neque lites vllæ inter eas, postulatio Nunquam.

¶Postulationes, Absolutè, vocantur quum ob monstrũ, ostentum, prodigium, errorem in ceremonia, sacrificium vel expiationem postulare dij videntur. Hoc verbo vtitur M. Tullius: sed & Arnobius ita scribens, In ceremoniis vestris rebúsque diuinis postulationibus locus est, & piaculi dicitur esse contracta commissio. Monuit Turnebus.

¶Postulationes, aduocatorum sunt & patronorum in foro. Suetonius in Nerone, Celeberrimis patronis non translatitias & breues, vt assolet, sed maximas, plurimásque postulationes certatim ingerentibus.

Resistere postulationi alicuius. Cic. Q. fratri, lib.2.13.

Postulator, pen.prod. {ἀπαιτητής} Verbale mascul. Suet. in Nerone, cap.15, In iurisdictione postulatoribus nisi sequẽti die, &c. Legitur & postulationibus.

Postularia {ἀπαιτητικά} fulgura, inquit Festus, quæ votorum aut sacrificiorum spretam religionem designant. Apud Senecam 2 Natur. quæst. cap.49, vocantur postulatoria, quibus sacrificia intermissa, aut non ritè facta repetuntur.

Postulatitius {ἀπαιτητικός.} Seneca epist.7, Hæc plerique ordinariis paribus & postulatitiis præferunt. Paria gladiatorum intelligit Seneca. Erant autem ordinarij gladiatores, gladiaturæ in primis periti, qui ex consuetudine exhiberi soliti erant. Postulatitij, qui postulante populo, præter ordinarios & consuetos exhiberi principis benignitate consueuerant. Vide Cælium, lib.11.cap.10.

POSTVORTA, Dea fuit apud Romanos, ita dicta quòd futura prospiceret. Macrob. lib.1. Saturn.

Potamautis, alio nomine Thalasseglen, herba, qua pota homines fieri lymphaticos narrat Plinius libro 24. capite 17. Nascitur circa Indum.

Potamogeton, herbæ nomẽ, apud Galen. lib.8. de simplic. medicam. facultat. cap.63. Dioscor. lib.4. cap.96.

Potatio, Potator. Vide POTO.

Pote, Vide POTIS.

Potens, Potenter, Potentatus. Potentia, Vide POSSVM.

POTENTIA {ποτεντία} Vrbs in agro Piceno, Ciceroni de Arusp. respon. Eodem ferè tempore factus in agro Piceno Potentiæ nũtiatur terræ motus horribilis cum quibusdam multis metuendísque rebus. Plin. libro 3. capite 1. Vulgò *S. Maria de Loret*. Aliis *Loreto* dicitur.

POTENTINI, Populi Lucanorum Plin.lib.3.cap.11.

Poterio, herba, quæ alio nomine phryniõ, vel neurada appellatur. Plinius libro 25.cap.10, Sunt & ranis venena, rubetis maximè: vidimúsque psyllos in certamine patinis candefactas admittentes, ocyore etiam quam aspidum pernicie. Auxiliatur eis phrynion in vino pota: aliqui neurade appellãt, alij poterion, floribus paruis, radicibus multis, neruosis, bene olentibus.

¶Poterium, poterij {ποτήριον} dicitur à Græcis, quod nos Poculum dicimus. Gallicè *Vn godet*. Plaut Sticho, 14,

-quibus diuitiæ domi sunt, scaphio, cantharis, batiocis
Bibunt: nos nostro samiolo poterio, tamen viuimus.

Potessum, Vide POSSVM.

Potestas, Potestur, Vide POSSVM.

Pothos, herba, cuius vim & species enumerat explicátque Plin.lib.21. cap.11.

POTIDAEA {ποτίδαια} Macedoniæ vrbs, antè Cassandria dicta, vt scribit Plinius libro 2.cap.58. & lib.4.cap.10. Cassandria etiam nunc vocatur, vt scribit Oliuarius in Melam.

POTIDONIA, æ {ποτιδωνία} vrbs Ætoliæ apud Stephanum, cuius incolæ dicti sunt Potidoniates.

POTINA, teste Nonio, deæ nomen apud Romanos, quæ puerorum potui præsidere putabatur, sicut Edusa eorundem alimentis. Varro.

Potio, potionis, fœm.gen. Vide POTO.

Potior, & hoc potius {κρείττων} Comparatiua, pro Melior & melius: quasi potentior & potentius. Vide POTIS.

Potiorem nominare is videtur, qui causam qua sit potior exprimit. l.2. de fideiussor & nominat. tutor in P. Paulus libro 2. Sentẽtiarum. titulo 28.

Potior, potiris, pen.prod. potitus sum vel fui {τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω} potiri, à Potis deducitur, vt ait Valla libro 3. Est tenere, & quasi in potestate habere. Item obtinere, & in potestatem vendicare. Apud

Poetas in quibusdam personis interdum inuenitur tertiæ coniugationis. Virg 3 Æneidos,
- fas omne abrumpit,& auro
Vi potitur. Ouid.13 Metam.apud Priscianum,
Tú que tuis armis,nos te potiremur Achille.
Tenere & potiri.Cic.Attico,lib.7, An cuncter & tergiuerser, & iis me dem qui tenent,qui potiuntur?
Potiri in tempore.Lucret.lib.4.
¶Genitiuo aliquando iungitur:vt Potiri hostium:quod aliquando significat Venire in hostium potestatem , aliquando Redigere hostes in potestatem.Plaut.Capt 3,
Nam postquam meus rex est potitus hostium. Hoc est,captus est ab hostibus,siue hostium præda factus est. De Philopolemo enim captiuo loquitur. Ibidem,4,
Tum denique omnes nostra intelligimus bona,
Quum quæ in potestate habuimus,ea amisimus.
Ego,postquam gnatus tuus potitus est hostium,
Expertus quanti fuerit , nunc desidero. Verba sunt Ergasili parasiti ad Ægionem Philopolemi captiui patrem.
Potitus mortis, letíque, pro eo quod est, in potestatem mortis redactus. Lucret.lib.4,
Nec dissentit eum mortis,letíque potitum.
Potiri voluptatum. Cic.1.de Finib.Nullas consequuntur voluptates,quarum potiendi spe inflammati,multos labores magnósque susceperant.
Potitus voti. Id est Voti compos. Silius lib.15, -votique potitus Euicto Fabius Pœno,&c.
Athenieusium potiti sunt Spartiatæ.Author ad Heren.lib.4.
Potiri regni.Cic.Lentulo, lib.1.7, Si exploratum tibi sit,posse illius regni potiri.
Potiri rerum,Imperium tenere,inquit Valla.Cic.4.Acad.Cleantes qui quasi maiorum est gentium,Stoicus Zenonis auditor , solem dominari,& rerum potiri putat.
Dominari & rerum potiri.Cic.4.Acad.
In aliis nominibus , inquit Valla , quàm in hoc RERVM , significatio magis exponitur per OBTINVERVNT , quàm per TENVERVNT:vt Potitus sum victoria,Sum potitus amica : id est,Pugnãdo vel laborando obtinui victoriam,vel amicam.
¶Accusatiuo: Potiri bonum,laborem,legiones, &c. Plaut.Asin.7. Idẽ Rud.5. Idem Asin.11. Cic.13 Philip.Itaque si receptis illis,possumus esse liberi, vincamus odium , pacémque potiamur. Legitur & pace.in ablatiuo. Terent.Adelph.5.4,
Ille alter sine labore patria potitur commoda.
Sceptra potitus.Lucret.lib.3.
¶Ablatiuo.Virg.1.Æneidos,
Egressi optata potiuntur Troes arena. Lucret.lib.1,
Deficit ægra Ceres:nec plebes pane potitur. Id est,nec habet panẽ.
Amore potiri.Ouid 10.Metam.
Auso potiri.Virg.6.Æneid.
Corpore & armis.Virg.12.Æneid.
Et potitur capta Maurus Iarba domo.Ouid.3.Fast.
Gaza omni Macedonum,quę fuit maxima,potitus est Paulus.Cic. 2.Offic.
Lacrymis alicuius potiri.Stat.11.Theb.
Morte potiri.Ausonius in ecloga de vita humana,
Optima Graiorum sententia:quippe homini aiunt
Non nasci esse bonum , natũ aut citò morte potiri. Hoc est in mortis venire potestatem. Sic enim exponit Alciat.Parerg.lib.1.cap 35.
¶Potior,in præsenti tempore,plerunque pro Fruor.Cic.de Senect. Quòd si istis ipsis voluptatibus bona ætas fruitur , libentius primùm paruulis fruitur rebus,vt diximus : deinde iis quibus senectus, etiam si non abundè potitur,non omnino caret. Pro eodem posuit Fruitur & Potitur. Hæc Valla lib.3.
Potitus sum,vel fui,Præteritum. Lucret.lib.4,
Vsqueadeò, certè vt videamur cernere eum,quem
Reddita vitaĩ iam mors,& terra potita'st. Quem terra potita est, id est quem terra humatum tenet. Lambinus.
¶In potiundo,Vide IN.
¶Ad potiundum temerè & effrænatè incitantur auidæ voluptatis libidines. Cic.de Senect. Nullam capitaliorem pestem quàm voluptatem corporis dicebat à natura datam,cuius voluptatis auidæ libidines temerè & effrænatè ad potiundum incitarentur.
Potiens,Participium {ἐπιτυγχάνων.} Cic.3.Tuscul.Natura iis potiens.
Potis,& hoc pote {οἷός τε, οἷόν τε} potior, potissimus, Integrum est, authore Donato,pro Bonus,melior,optimus,& quasi Potens,potẽtior, potentissimus. Plaut.Amphit.7,
Qui,malùm, intelligere quisquam potis est? Id est potest, vt ait Donatus, Terent.Heaut.2.3.
Multis modis iniurius Clitipho est,neque ferri potis est.
Cur non diuitiis Crœsum superare potis sit. Catullus. in Mentulam,110.
Nulla res neque cicurare , neque mederi potis est, neque reficere. Varro ex Pacuuio,lib.6.de Ling.Latin.
Nec potis est dulces musarum expromere fœtus. Catull.ad Ortalum,epigr.60.
Potis es,pro Potes.Lucret.lib.3,
Siue aliud quiduis potis es coniunctius eij
Fingere,&c.
Potior {κρείττων} & hoc potius,potissimum,Melior,præstantior. Terent. Phorm.3.2,
Mea lege vtar,vt potior sit,qui prior ad dandum est. Cic.de Amic. Itaque ciues potiores sunt quàm peregrini : & propinqui quàm alieni.
Potior ad legendũ.Cic.1.de Finib.Tamen qui diligenter hæc quæ de philosophia literis mandamus , legere assueuerit , iudicabit nulla ad legendum his esse potiora.
Plus pollere & potiorem esse.Cic 4 Tusculana,
Patri dicere audet,se coniugem habuisse
Illum,amor quem dederat , qui plus pollet potiórque est patre. Ex poeta.
Æra potiora auro.Stat.2.Sylu 2.
Merum potius cœnis Pontificum.Horat.2.Carm.ode 14.
Mors ciuibus Romanis semper fuit seruitute potior. Cic.10. Philippica.
Honesta mors turpi vita potior.Tacit.in vita Agricolæ.
Pars potior.Quintil.in Prooem.lib 1.
Prudentia potior acri dextra Valer.4.Argon.
Res oratione potior. Mattius Ciceroni, lib.11.28, Quare maiorem in modum te rogo,vt rem potiorem oratione ducas: mihíque si sentis expedire,rectè fieri,credas nullam communionem cum improbis esse posse.
Sententia potior.Horat.1.epist.18.
Hæc alternanti potior sententia visa est.Virg 4.Æneid.
Nihil mihi potius,quàm vt Masinissam conuenirem.hoc est Nihil exoptatius,charius. Cic.in Somn.Scip. Quum in Africam venissem, &c nihil mihi potius fuit,quàm vt Masinissam conuenirem.
Ducere potiora,quæ ad sapientiam spectarent.Cic.3.de Orat.
Potior,Quem pluris facimus. Horat.3.Carm.ode 13,
Donec gratus eram tibi,
Nec quisquam potior bracchia candidæ
Ceruici iuuenis dabat &c Lambinus.
Cura potissima.Stat.4.Sylu.4.
Potissima nobilitas.Plin.lib.14.cap.2.
Potissima oratio. Cic.ad Attic.lib.2.24, Vt sciat hic noster Ierosolymitarius traductor ad plebem quàm bonam meis potissimis orationibus gratiam retulerit. Vetusta exemplaria legunt potissimis.
Potissimum opus,Præcipuum,exquisitum.Plin.iun.lib 4.epist.34.
Quod est potissimũ. Quintil.lib.10.cap.3, Denique vt semel quod est potissimum,dicam.
¶Pote,pro Potis,id est possibile,accipitur metri causa.Propert.lib. 2.eleg.1,
Qua pote quisque, in ea conterat arte diem. Id est,quantum quisque potest. Terent.Adelph 2.3,
Maledicta,famam,meum amorem,& peccatum in se transtulit,
Nihil pote suprà. Pote pro Potis inquit Donatus. Cicero de Claris Orat.Hospes non pote minoris.
Nec deuitari letum pote,quin obeamus.Lucret.lib.3.
¶Pote est , pro potest.Arnobius libro 2.aduersus gentes, Qui fieri pote est?
Potius {μᾶλλον, καὶ μάλιστα} potissimum, vel potissimè, Aduerbia. Plautus Amphit.4,
Nam si me irritassis,hodie lumbifragium hinc auferes.
S.Abeo potius. Hoc est,Abire satius duco. Terent.Eunuch.2.3,
An potius hæc pati æquum est fieri,vt à me ludatur dolis?
Quin tu aliquid saltem potius,quorum indiget vsus,&c. Virg.2. ecloga.
Depugna potius quàm seruias.Cic.Attico,lib.7.
Perpessus est omnia potius Zeno Eleates,quàm conscios delendæ tyrannidis indicaret.Cic.2.Tusc.
Vtrum potius , aut quid potissimum in comparatione quæritur. Cic.1 de Inuent.
Munus potius centum signis.Horat.4.Carm.ode 2.
¶Potissimum {μάλιστα} pro eo quod vulgò dicitur *Et principaliter.* Terent.And.5 5,
Sed quem ego potissimum exoptem nunc mihi,cui hæc narrem, dari? Cic 4.Acad.Næ ille longè aberit, vt argumentis credat philosophorum:aut si est crediturus,quorum potissimum?
Ordienda est nobis potissimum causa à Deo.Cic.1.de Leg.
Potissimè {μάλιστα} Idem. Cic.libro 2. de Orat. Non potissimè confirmo. Sic apud eundem sæpius inuenies:tametsi sint qui mendum putent esse,legendúmque dicant potissimum. Idem pro Murena,Is potissimè honore affecto defensor daretur,qui,&c.
POTITIVS {Ποτίτιος} à potando cognominatus est , qui Herculi sacra faciebat.A quo Potitia familia,quam antiquiorem origine vrbis nominat Liuius,à Potitio illo sene,qui ad tempus affuit epulis.
Potito,Vide POTO.
POTNIA {Ποτνία} Vrbs in Bœotia,non longè à Thebis,vbi Glaucus Sisyphi filius & Meropes habuit equas,quas consueuerat humana carne alere,quo cupidius in hostem irruerent. Ipsum autem, quum alimenta defecissent , deuorauerunt. Item quadrigæ quibus vtebatur, ποτνιάδες dictæ sunt.
Equæ Potniades.Ouid.in Ibin.
Potniades deæ dictæ fuerunt furorem facientes , hoc est μανιοποιοί. Non procul à Potniis Boeotiæ ciuitate puteum fuisse legimus , ex quo si aqua hausta fuisset,ab equis indigenis,furore agitabantur, vnde dearum nomen. Sed Hesychius Baccas & Mænadas hoc vocari nomine scribit. à Potniis autem, vel Potnia ciuitate Potniades Equæ dictæ sunt. Virgil.in Georgicis,
Scilicet ante omnes furor est insignis Equarum,
Et mentem Venus ipsa dedit,quo tempore Glauci
Potniades malis membra absumpsere quadrigæ. Sic & Baccæ,Mænadésque Potniades ab eodem ipso loco appellantur. Hesychius & Lilius Grego.Giraldus primo suo Syntagmate,de historia deorum.
Poto, potas, potaui,potatum : vel potus sum,potum {πίνω} potáre,Bibere. Virg.7.ecloga,
Huc ipsi potum venient per prata iuuenci. Terent.Phormione,
Nam apud me potaturus est.
Acetum acre potare.Horat.2.Serm.satyr.3.
Aquam potare galea.Tibul.lib.2.eleg.7.
Flumina limosa potat.Ouid.1.Metam.
Et lac concretum cum sanguine potat equino. Virgilius 3. Georgicorum.

Merum potare.Martial.lib.1.
Totos dies.Cic.2.Philip.
De medio die.Horat.2.Serm.fatyr.8.
Arbores vina potare docuimus,inquit Plin.lib.12.cap.1.
Lanæ potant.Plin.lib.9 cap.38.
Potus sum,Præteritum perfectum à Poto. Aulus Gell.ex Varronis 8.lib.de Ling.Latin.Quúmque,inquit,à Cœno,& Prándeo, & pransus sum,& cœnatus sum, & potus sum dicamus, &c. Vide Noct. Attic. lib.2.cap.25.
¶Potor,potaris,Passiuum.Plin.libro 11 cap 37,Guttur homini tantum & suibus intumescit,aquarum quæ potantur,plerunque vitio.
¶Dare pota.um bobus.Colum.lib.12 cap.51.
¶Voluptate potandi fruatur aliquis pariter cum aliis: aut ne fobrius in violentiam vinolentorum incidat,antè discedat.Cic.5.Tusc.
Potans,Participium {...} Cic.2.de Finib.
Vellera potantia succum Aquinaté. Horat.1.epist.10. Intelligit de Aquinatibus purpuris,quæ similes sunt Tyriis.
Potandus,pen.prod.Aliud participium {...}Ouid.2.Fastorum,
Dúmque parant epulas potandáque vina ministri.
Nectar potandum Ouid epist.15.
Potatus, pen.prod.Aliud participium {...} vt Potata aqua Plin.lib. 2.cap.103.
Potator, penult.prod.potatoris {...} Qui potationibus indulget. Plaut.Menæch.7,
Voluptarij, atque potatores maximi. Plin lib.20.cap.13,Radix cuiusque ex aqua decocta,potatoribus sitim facere narratur. Legitur & potoribus.
Potatio,potationis,Verbale {...} Plaut.Sticho,4,
Quot potationes mulsi, quot autem prandia, &c. Cic.1 de Diuin. Si modò temperatis escis, modicísque potationibus ita est affectus, vt sopito corpore ipse vigeat. Correctiora exemplaria legunt potionibus.
Potus,Participium {...} actiuè & passiuè accipitur.
¶Actiuè. Terent.Hecyr.1.2,
Quid ais?cum virgine vna adolescens cubuerit
Plus potus,sese illa abstinere vt potuerit?
Bene potus.Varr.libro 6.de Ling Latin. Apud Plautum in Parasito Pigro:
Inde hic bene potus primo crepusculo.
Potus, sine adiecto, Idem quod Bene potus, & qui vino incaluit. Horat.1.Serm.Satyr.4,
-post hunc quoque potus.
¶Passiuè {...} Ouid.1 Fastorum,
Quo plus sunt potæ,plus sitiuntur aquæ.
Cadus potus.Horat.3 Carm.ode 15.
Flumina pota Getis.Ouid.3 de Ponto,eleg.4.
Sanguine tauri poto mortuus concidit Themistocles. Cic.de Claris Orat.
Vnda pota.Valer.6.Argon.
Poturus, pen.prod.Aliud partic.{...} vt Terra potura cruores.Stat. 11.Theb.
Oues poturæ.Propert.lib.4.eleg 4.
Potus,huius potus {...}Plin.lib.10.cap.72,Serpentes exiguo indigent potu. Hoc est potatione.
Potus lactis herbidus.Plin.lib 24.cap.6.
Immoderatus potus,Vide IMMODERATVS.
Inexplebilis potu,Vide INEXPLEBILIS.
Obstupefieri potu & pastu. Cic.1 de Diuin. Dicit enim quum dormientibus ea pars animi quæ mentis & rationis sit particeps, sopita langueat, illa autem in qua feritas quædam atque agrestis immanitas,quum sit immoderato obstupefacta potu atque pastu,exultare eâ in somno, immoderatéque iactari.
In medio potu,Vide MEDIVS.
Potui dare medicamentum.Celsus lib.2.cap.13.
Potio, potionis {...} pro potu & potatione.Cic.de Senect.Tantum cibi & potionis adhibendum,vt reficiantur vires, non opprimantur. Sic 1.de Finib.Quum cibo,potionéque,fames,sitísque depulsa est. Idem 5.Tusc.Quid,quod ne mēte quidem rectè vti possumus,multo cibo & potione completi?
Sumere magnam potionem.Celsus lib.1.cap.9.
Poculum & potio.Cic.pro Cluentio,Quàm nouum, in pane datū venenum faciliúsne potuit, quàm in poculo? late tius potuit abditum aliqua in parte panis, quàm si totum colliquefactum in potione esset?
Vsitatæ potiones.Horat.Epod 5.
Dulciculæ potionis scutelam dare.Cic.3.Tusc.Collocemus in culcitra plumea,psaltriam abducamus,hedychrum incendamus,demus scutelam dulciculæ potionis,aliquid videamus & cibi.
Potio medicorum, Sorbitiuncula est quæ ægrotis datur, Græci pharmacum vocant.Plaut.Menæch.20.
Efficaces potiones ad id.Celsus lib.4.cap.8.
Mortifera potio.Quintil.lib.7.cap.4.
¶Accipere potionem.Quintil.lib.7.cap.3.
Adiicere potioni,Vide ADIICIO.
Bibere potionem.Quintil lib.7.cap.3.
Potio circumfertur.Varr de Ling.Latin.lib.4.
Dare potionem.Quintil.lib.7.cap.3.
Sustulit mulierum prima potione medicus.Cic.pro Cluent.
Potio vincea. Plautus,
Nā mihi iam intus potione vincea onerabo gulam. Lepidè laqueū potionem vocat vinceā,ac potionem quidem,quòd quum potū gutturs soleat transmittere ipsi inditum, inditur & induitur ei laqueus, quasi transmissuro: vinceam autem à vinciendo venustè deflexit, & ad potionem vineam vel vinaceam interim eleganter allusit, quòd laqueo collum vinciatur.Turneb.
Potor, potoris, pen.prod. {...} Idem quod Potator. Titulus est apud Martial.ad Sextilianum potorem,lib.1.41. Plin.libro 23.cap.1,Aiunt quinis ferè præsumptis,ebrietatem non sentire potores.
Aquæ potores.Horat.1.epist.20.
Acer potor,Vide ACER adiectiuum.
Marcens potor.Horat.1.Serm.fatyr.4.
Potorius,Adiect.{...} Quod ad potandum pertinet vt Ampulla potoria,apud Martial.lib.14.115. Plin.lib.33 cap.10, Ptolemæum Varro tradit Pompeio rei gerente circa Iudæam octona millia equitum sua pecunia tolerauisse: mille conuiuas totidem aureis potoriis mutantem vasa cum ferculis saginasse.
Argentum potorium. Pomponius in l.In argento.D de aur & arg. legato.
Vitrea escaria & potoria in supellectile sunt,sicut fictilia Paulus in l.3 D.de supellectile legata.
Potulentus {...} Sueton.in Othone, cap.2,Ferrur & noctibus vagari solitus : atque inualidum quemque obuiorum aut potulentum corripere. Vide Poculentus,in POCVLVM.
Potura,poturæ.Varr de Ling.Latin.lib.4,Sic potura à poto,non vt nunc à {...}.
Potito,potitas,penult.corr.{...} potitāre,Frequentatiuum. Plautus Asin.13,
Tecum vnà posteà æquè pocula potitet.
Potionor,penult.prod.potionaris {...} potionári,Passiuum. Suet in Cæsare Caligula,cap 50,Creditur potionatus à Cæsonia vxore,amatorio quidem medicamento:sed quod in furorem verterit. Id est veneno affectus.

P R

Practicus,Adiectiuum,Vide PRAXIS.
Practores {...} in nouellis Iustiniani sunt exactores tributorum. Suidas,{...}
Præ,Præpositio,ablatiuo casui seruit,significat Ante {...} Liu.lib.1.ab Vrbe, Prope Tyberim fluuium, qua præ se armentum agens nando traiecerat. Aliquando absolutè ponitur.Terent.And.1.1,
I præ,sequar. Plautus datiuo iunxit,in Pœnulo,9,
Trecentos nummos philippeos portat præ sibi.
¶Præ {...} comparationem aliquando inducit. Cic Seruio Sulp. lib.4 4,Non tu quidem vacuus molestiis, sed præ nobis beatus. Terent.Adelph.2.3, -illius opera Syre nunc viuo:festiuum caput, Qui omnia sibi post putarit esse præ meo commodo. Id est,mei cōmodi comparatione, inquit Donatus. Hoc est, Nihil pluris illi esse curandum putat,quàm meum commodum.
¶Præ {...} nonnunquam abundantiam notat: vt Præ multitudine. Cic.Attic.libro 2. Quidam dicunt significare Propter, in huiusmodi exemplis: vt paulo post videbis.
Præ ira.Liu.1 bel.Maced.
Præ lacrymis.Cic.Attic.lib.9.Non mediusfidius præ lacrymis possem reliqua nec cogitare nec scribere.
¶Præ se ferre,Est dicto,factóve, & ipsa statim fronte, qualem opinionem de aliqua re aut homine habeas,confiteri. Quintil.lib.5.cap. 13,Fiduciam igitur præ se ferat orator,sempérque ita dicat,tanquam de causa optimè sentiat. Id est, Ex ipso aspectu oratoris, ex ipsa voce,ex ipsa tota oratione eluceat fiducia: quemadmodum qui pugnatori sunt, in vultu & gestu indicant tacitam vel formidinem, vel fiduciam, hoc est Præ se ferunt fiduciam vel formidinem. Hæc Valla lib.5. Cic pro Rab.perduel.reo, Quamobrem fateor,atque etiā Tite Labiene profiteor,& præ me fero,te ex illa crudeli,importuna, nō Tribunitia actione,sed regia,meo consilio,virtute,authoritate, esse depulsum.
Præ se gerere,Idem quod præ se ferre. Cic.2.de Inuent.Nam affectionis quidem ratio perspicuam solet præ se gerere coniecturam:vt amor,iracundia,molestia. Ibidem,Præ se gerit quandam vtilitatem, quo magis expetatur.
Præ se propellere.Lucret.lib.4.
¶Præ te,pro Quàm te.Plaut.Merc.8,Sanus si sim, præ te medicum mihi expetam.
¶Præ quod. Plaut.Sticho,6,
Imò res omnes relictas habeo præ quod tu velis.
Præ quàm. Plaut.Amph.8,
-parua res est voluptatum in vita,atque in ætate
Agunda præ quàm quod molestum est. Gell.lib.16.cap.1.
Præ vt. Plaut.Milit.e,Act.1.scen.1,
Nihil hercle hoc quidem præ vt alia dicam.
¶Præ,Propter.vt Præ formidine. Terent.Eunuch.1.2,
Credo,vt fit,misera præ amore exclusit hunc foras. Idē Heaut.2 1,
Præ gaudio(ita me di ament)vbi sim,nescio:
Ita timui.
Præ manu,vel Præ manibus,Vide MANVS.
Præacutus,pen.prod.Adiectiuum {...} Valde acutum significat. Cæsar 2.bel. Gal.Tum magni ponderis saxa, & præacutas trabes in muro collocarant.
Præacuta asperitas.Plin.lib.11.cap.26.
Præacuta bipennis.Plin.lib 8.cap 8.
Cuspis præacuta.Ouid 7.Metam.
Præacutus scopulus.Plin.lib.9.cap.10.
Præaltus {...} Valde altus Liuius 10.ab Vrbe,Ostium fluminis præalti quo circumagi naues in stationem tutam possint.
Præaltus alueus.Liu.5.ab Vrbe.
Præalta rupes.Liu.10.bel Maced.
Præauditus, pen.prod. Antè auditus. Vlp.in l.Solet.in princ.D.de offic.Proconf.Solet etiam custodiarum cognitionem mandare legatis: scilicet vt præauditas custodias ad se remittant.
Præbeo, præbes, præbui,præbitum,pen corr. {...} præbēre. Ex præ & habeo

compositum, abiectis a & h, significat Dare, exhibere. Nam qui aliquid præbet, id præ habere ratione dicitur. Cic 6.Verr. Neminẽ qui cum potestate, & legatione in prouinciam esset profectus, tam amẽtem fore putauerunt, vt emeret argentum (dabatur enim de publico) vt vestem (præbebatur enim legibus) mancipium putauerunt.

Præbere & impertire se alicui. Cic. pro Rosc. Amer. Te quoque magnopere M. Fanni quæso: vt qualem te iam antea Populo Rom. præbuisti, quum huic quæstioni iudex præesses, talem te & nobis & Pop. Romano hoc tempore impertias.

Præbere de manu cibos, Manu ipsa cibum in os ingerere. Colum. lib 9.cap. 1.

Accessum præbere. Liu. 10. bel. Pun.

Alimenta furori. Ouid. 3 Metam.

Animum ad perniciem alicuius moderatum, & ad rerum euentum lenissimum præbere. Cic. Q. fratr. lib. 3. 19.

Appetitum rationi obedientem præbeamus. Cic. 1. Offic.

Aquam præbere. Horatius,

Præter eum qui præbet aquam. Grammatici hunc locum vix concoquere possunt, mirúmque eis videtur cõuiuatorem aquæ præbitorem appellari. Primus Dionysius Lambinus vidit conuiuatorem solitum balneum præbere conuiuis: quam interpretationem nemo iure reprehendat. Turnebus aliter, cuius hæc sunt verba, Quid, si dicat hominem tam esse procacem & petulantem in iocando, vt nec conuiuis nec ministris abstineat vllis, quin eos perstringat, præter eum, qui ipsi pocula miscet, ministrátque aquam? ait enim Martialis,

Iam defecisset portantes calda ministros,

Si non potares Tongiliane merum. Sed omnino præstiterit locum per allegoriam interpretari, inflexione verborum & inuersione ducta à lusu, quo aliquo in situla aut vrceo nobis aquam ministrante, alios ea aspergimus, aut perfundimus per lasciuiam, quod quum facimus, eo qui aquam nobis præbet, interim abstinemus. Aquæ igitur præbitori similem esse voluit Flaccus conuiuatorem. Huic inuersioni, aspergere, & aqua, fauere videntur. Hæc ille, vtramuis sequere. Sunt qui volunt hoc loco legi, præbet, aqua, vt præbet per se & separatim legatur, & subaudiatur cœnam, sed hæc lectio à doctis reiicitur.

Aurem, Auscultare. Plin. epist. 14. lib. 2, Nihil quod præbeas aurem.

Aures ambagibus Ouid. 3. Metam.

Aures conuitiis. Liu. 8. bel. Maced.

Aures non obtusas criminatione, sed vacuas præbere. Cic. Antequam iret in exil.

Auxilium. Plin. lib. 21. cap. 32.

Præbueram sceleri brachia nostra tuo. Ouid. epist. 7.

Casum pugnæ. Tacit lib. 12.

Causam. Liu. 10. bel. Pun. Quæ peropportunè cupienti tollere inducias, Scipioni causam præbuere.

Causam necis. Ouid. epist. 2.

Ceruices. Cic. Antequã iret in exil. Crimen diluere non licere: ore oppresso ceruices esse præbendas.

Cibum alicui. Lucret. lib. 3.

Collum cultris. Iuuen. Satyr. 10.

Copiam verborum populo cum multa concursatione, magnóque clamore præbebat. Cic. de Claris Orat.

Corpora præbemus plagis, vt sæpe sagittis. Ouid. de Nuce.

Crudelitati Pœnorum corpus Reguli præbitum est. Cic. 3. de Nat. deor.

Curam præbere, pro Solicitum habere, vel solicitudinem afferre. Liu. lib. 3. Decad. 5.

Domum alicui. Horat. 3. Carm. ode 19.

Errorem. Liu. 4 ab Vrbe.

Honorem. Plin. libro 35. cap. 10, Alexander ei honorem clarissimo præbuit exemplo.

Imaginem antiquitatis Senatui præbebat. Tacit. lib. 3.

Indignationem. Liu. 6. bel. Pun.

Infamiam. Vlp. in l. Item apud Labeonem. §. Aliud est. D. de iniur. & famos. libell.

Iter. Colum. lib. 3. cap. 16.

Iusta. Cic. 1. Offic. Est infima conditio & fortuna seruorum: quibus non malè præcipiunt qui ita iubent vti vt mercenariis, operam exigendam, iusta præbenda.

Iusiurandum alteri. Plin. in Paneg.

Creta serpentibus præbet latebras. Virg. 2. Georg.

Locum peccandi. Colum. lib. 11. cap 1.

Ludos. Terent. Eunuch. 5. 7.

Lumen præbet fenestra. Varro 3 de Re rust. cap. 9.

Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti. Ouid. epist. 17.

Manus verberibus. Ouid. 1. de Arte.

Materiam. Liu. 3. ab Vrbe, Quum Appius non Virgilium defendi ab Icilio, sed inquietum hominem, & Tribunatum etiam nunc spirantem, locum seditionis quærere diceret: non præbiturum se illi eo die materiam.

Materiam præbere suo damno. Ouid. 2. Metam.

Materiam igni. Liu. 1. bel. Pun.

Metum. Liu. 5 bel. Pun. Vtrique parti parẽ metum præbuit, ne hostes noui aduentarent.

Metus. Ouid. 1. de Arte.

Miraculum. Plin. lib. 28. cap. 3.

Munimenta. Cæsar 2. bel. Gal.

Nomen. Tacit. lib 13.

Notitiam. Lucret. lib. 5.

Præberi alicui nudum. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.

Operam præbere, Iuuare. Plaut. Milite, 9.

Operam Reip. Liu. 5. ab Vrbe.

Orationem Plaut. Pœn. 18,

Vt modestè orationem præbuit.

Os. Terent. Adelph. 2. 2,

Quid potui melius, qui hodie vsque os præbui? Cic. 5. Verr. Qui testes interrogari priore actione nolueris, & iis tacitum os tuum præbere malueris, quanuis & te & patronos tuos ingeniosos esse dicito.

Os præbere ad contumeliam. Liu. 4. ab Vrbe.

Os ad malè audiendum. Cic. ad Attic. libro 1. 13, Quàm dignus qui Palicano, sicut facit, os ad malè audiendum cotidie præbeat.

Pabula. Lucret. lib. 2.

Pectora præbent ferro. Stat 9. Theb.

Perfugium & solatium aduersis rebus præbent studia. Cicero pro Archia.

Pigneranda pœnæ præbere bona. Liu. 9. bel. Pun.

Poppysma præbere. Iuuenalis,

-frontémq; manúmque

Præbebit vati crebrum poppysma roganti. Vide in POPPYSMA.

Prandium alicui. Cic. ad Attic. lib. 5, Quòd antecesserat Statius, vt prandium nobis præberet. Quædam exemplaria legunt videret.

Quàm se præbuerãt ferro patienter & igni. Ouid. 1. Amor. eleg. 14.

Se præbere, Est se ostendere. Terent. Phorm. 3. 1,

Tum Phormio itidem hac re, vt in aliis, strenuum hominem præbuit.

Se æquum. Cic. ad Curionem, lib. 2. 1, Sin me id facere noles, te mihi æquum præbere debebis.

Se æquabilem. Cic. 2. Tuscul. Atque in primis meditemur illud, vt hæc patientia dolorum, quam sæpe iam animi intẽtione dixi esse firmandam, in omni genere se æquabilem præbeat.

Se attentum auditorem. Cic 3 de Nat. deor.

Authorem se alicui rei. Tacit. lib. 19. Hoc est ducem.

Se credulum. Cic. ad Attic. lib. 15, Vel verba dari mihi facilè patior in hoc, méque libenter præbeo credulum.

Dignum se suis maioribus. Cic. Thermo, lib. 2.

Se docilem. Cic. 2. Tuscul.

Se duriorem alicuius afflictæ fortunæ. Cic. ad Attic. lib. 14, Quòd si duriorem te miseræ & afflictæ fortunæ præbes, non contendam ego aduersus te.

Præbere se dictis, Id est attentum esse iis quæ dicuntur. Lucretius libro 2.

Nimium se exorabilem. Cic. Q. fratri, lib. 1. 2.

Se facilem præbere dicitur res aliqua. Plin. lib. 13. cap. 4. Cic. ad Atticum, lib. 14. 309, Ego autem Antonio facillimum me præbui.

Se facilem præbere in hominibus audiendis, admittendísque. Cic. ad Q. fratr. lib. 1. 1.

Gratum se de bene meritis. Cic. pro Plancio.

Se iudicem acrem. Cic. 1. Offic. Suum quisque noscat ingenium, acrémque se & bonorum & vitiorum suorum iudicem præbeat.

Lenissimum se. Cæsar Oppio in Epist ad Attic. lib. 9.

Ministros se præbent oratoribus infimi homines apud Græcos mercedula adducti. Cic. 1. de Orat.

Misericordem in re, in testimonio religiosum se præbere. Cic. pro Cecinna.

Moderatum se in aliqua re. Cic. 2. Offic.

Obsequentem se. Senec. Hippol. 2.

Patientem & impigrum se. Cic. 7. Verr.

Placabilem se alicui. Cic. Attic. lib. 10.

Se quoquomodo in re aliqua. Cic. 4. Verr. Atqui eo etiam magis, quòd iste quoquo modo se in ea quæstione præbebat, tamen in consilio habebat homines honestos è conuentu Syracusano.

Spectatores se otiosos alicuius calamitatis. Cic. 2. Offic.

Se superbum in fortuna. Cic. ad Attic. lib. 8, Superbum se præbuit in fortuna, quam putauit nostram fore.

Vegetum acrémque ad aliquid agendum se præbere. Cicero 1. de Diuinat.

Se virum in re aliqua. Cic. Fabio, libro 5. 18, Pro amore nostro rogo atque oro, te colligas, virúmque præbeas.

Silentia præbent somnum. Ouid. 5. Fast.

Sonitum. Liu 7. ab Vrbe.

Speciem. Plin. lib. 24. cap. 15, Nascitur in petrosis, orbiculato florũ ambitu, speciem lecti pedum præbens.

Speciem extinctæ animæ. Plin. lib. 10. cap. 9.

Speciem erroris. Liu. 4. bel. Pun.

Speciem triumpho. Liu. 4. bel. Maced.

Spectaculum lætum. Liu. 10. bel. Pun.

Spem. Liu. 4. bel. Pun.

Spiritum vitalem & salutarem præbet animantibus aer temperatus. Cic. 2. de Nat. deor.

Sponsalia alicui præbere, pro Celebrare sponsalia, & despondere filiam. Cic. ad Q. fratr. lib 2. 8, Ad VIII Idus Aprilis sponsalia Crassipedi præbui. Id est celebraui conuiuium sponsaliorum.

Sumptus præbetur mihi ex re auita. Horat. 1. Serm. satyr. 6.

Præbuit illa arbor misero suspendia collo. Ouid. 1. Amor. eleg. 12.

Suspicionem. Tacit. lib. 17.

Tempora mollia præbuerunt mihi. Ouid. 4. Trist. eleg. 7.

Terga. Tacit. lib. 14.

Terrorem. Liu. 3. ab Vrbe.

Tyrannum, aut alium quemuis. Cic. 3. Verr. Quum in oppidis & ciuitatibus amicorum non legatum Populi Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelémque præbueris. Id est, gesseris te non tanquam legatus, sed potius vt solent se gerere tyranni libidinosi. Idem ad Trebatium, lib. 7. 16, Deinde quòd in Britannia nõ minus quàm Philotheoron te præbuisti.

Rima patet, præbétque viam lethalibus vndis. Ouid. 11. Metam.

Vicem. Plin. lib. 16. cap. 36.

Vim. Plin. lib. 13. cap. 12.

Hyems præbebat vires fluuio. Lucan. lib. 4.

Vsum. Plin. lib. 13. cap. 22.

Præbitus, penultima correpta, Participium { [illegible] } Columell. lib. 1. cap. 8, Tantóque curiosior inquisitio patrisfamiliâs debet esse pro tali genere seruorum, ne aut in vestiariis, aut in cæteris præbitis iniuriosè tractentur.

Præbenda,

Præbenda, præbendorum { [illegible] } Gell.lib.15. cap.4, Comparandis mulis, & vehiculis magistratibus, qui sortiti prouincias forent, præbenda publicè conduxisse. Vbi interpres, Præbenda publicè conduxisse: Id est ea quæ à parochis præbenda erant. de quibus Horatius 1.Serm.satyra 5,

Præbuit, & parochi quæ debent, ligna, salémque. Erant autem in exercitu copiarij, quibus erat præceptum, vt præbenda, id est salem & ligna publicè missis exhiberent. Vt verò annotauit Bebelius, in plurali tantùm legimus, idque in neutro genere.

Præbitor, penult corr. præbitoris, Verbale { [illegible] } Cic.2.Offic. An tu id agis vt Macedones non te regem suum, sed ministrum & præbitorem putent?

Præbitio, præbitionis, Aliud verbale. Vlpian.D.de offic. præfect.vrb.l. omnia.§.Cura carnis. Cura carnis omnis, vt iusto precio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet. Ideo & forum suarium sub ipsius cura est: sed & cæterorum, siue pecorum, siue armentorum, quod ad huiusmodi præbitionem spectat, ad ipsius curam pertinent.

Præbia, remedia. Festus, Ea verò præcipuè præbia appellarunt, quę amuleti vim habebant, cuiusmodi erant lora, quæ de puerorum collo suspendebantur.

Præbia. Varr.lib 6. de Ling.Lat. Næuius in Stigmatia: Præbia à præbendo vt sit tutum, quòd sint remedia in collo pueris.

Præbitere { [illegible] } pro Perimere, vsurpauit Plaut.Pseud.12,

Interminatus est à minimo ad maximum,
Siquis non hodie munus misisset sibi,
Eum cras cruciatu maximo se præbitere.

Præbitere item dixit Plautus pro Præterire, in Pœnulo, 17,

Quid si eamus illis obuiam? r. at ne inter vias
Præbiteramus eas mutuo.

Præcaluus { [illegible] } Caluus in anteriore capitis parte. Sueton. de Galba, cap.21, Statura fuit iusta, capite præcaluo.

Præcantatio, præcantationis { [illegible] } Verbale à Præcantando. Quintil. Declamat.14, Diris vtique carminibus, & feralium præcantationum terrore permistum.

Præcantrix, præcantricis, pen.prod. fœm.g. { [illegible] } Varro de liberis educandis, Vt faciunt pleræque, vt adhibeant præcantrices, nec medico ostendunt. Plaut.in Milit. Act.3. scen.1,

Præcantrici, collectrici, ariolę, atque haruspicæ. Sunt tamen qui legant, Precatrici, coniectrici, &c.

Præcantatrix (quod verbum apud Plautum reperitur in Truculento) mulier ea dicitur, quæ cãtionibus vtitur, id est carminibus & incantamentis, quibus plurimum superstitiosi veteres tribuebãt. Turneb.

Præcanus, pen prod. Adiectiuum { [illegible] } Qui ante annos iustos canus esse incipit. Horat.1 epist.21,

Corporis exigui, præcanum, solibus aptum.

Præcarus, pen.prod. Adiectiuum, Nimis, siue multum carus. Terent. Phorm.3.3,

Quantum opus est tibi argenti? eloquere. p. solæ triginta minæ.
c. Triginta? hui. præcara est. p. istæc verò vilis est. Quædam exemplaria percara legunt.

Præcaueo, præcaues, pen.corr. præcaui, pen.prod. præcautum { [illegible] } præcauẽre, Antè cauere. Terent. And.3.5,

Nanque hocce tempus præcauere mihi me, haud te vlcisci finit.

Præcauere ab insidiis. Liu.9. ab Vrbe.

Præcauere peccata Cic.pro Rosc.Amer. Atqui ea sunt animaduertenda peccata maximè quæ difficillimè præcauentur.

Præcautum est à me. Cic. ad Atticum, lib.2, Quòd à me ita præcautum atque ita prouisum est, non vt ego de optima illa mea ratione decederem.

Astutia intelligendi ad præcauendum quibus abest, sibi iniecto terrore mortis, horrescunt. Cic.5. de Finib. Ex Pacuuio.

Præcauens, pen.corr. Participium { [illegible] } Cic.pro Plancio, Qui te incautum fortasse nunc tuo loco dimouere potuerunt, prouidentem antè & præcauentem nunquam certè mouebunt.

Præcautus, Participium { προφυλαχθείς } vt Prouisa, & præcauta res. Cic. 6.Verr. Veruntamen ita res mihi tota prouisa atque præcauta est, vti si maximè esset inuentus, qui, &c.

Præcauto opus est. Plaut. Merc.6.

Præcautor, præcautoris, Verbale { [illegible] } Plaut. Pseud.9,

Nam ego præcautor, & patronus foribus processi foras.

Præcedo, præcedis, pen. prod. præcessi, præcessum { [illegible] } præcẽdere, Antecedere. Plin.lib.11.cap.37, Nulla præcedente iniuria.

Præcessi, Præteritum. Varr.de Ling.Latina, lib.5, Vt enim cessit atque recessit, sic successit, & decessit, & concessit, & præcessit.

Agmen præcedere. Virg.9.Æneid.

¶Præcedere, per translationem, pro Præcellere. Plaut. Asin.12,

Vt vestræ fortunæ meis præcedunt Litane longè, &c.

Præcedere authoritate, sapore, suauitate, & similibus. Plin.lib.29. cap.1. Idem lib.4.cap.6, Vinum aliud alterũ germanitate præcedit. Colum.lib.3.cap.2.

Armorum decus præcedere actis forensibus. Ouid. ad Pisonem.

Famæ priscæ titulos præcedere. Stat.2.Sylu.2.

Præcedere in re aliqua. Plin.lib.18.cap.3.

Longè præcedere, Vide LONGVS.

Præcedens, pen.prod. Participium { [illegible] } vt Instare præcedentibus. Horat.1.epist.2.

Præceler, penult.corr. præceleris, & hoc præcelere, penultima corr. { [illegible] } Valde celerem significat. Plin.lib 9.cap.46, Vt prope carinam ventum est, nisi præceleri vi repente rapiant, absumi spectant.

Viri pręceleres. Stat.6. Theb.

Præcelero, præceleras, pen.corr. { [illegible] } pręcelerãre, Pręcurrere. Stat.4. Thebaidos,

-pars arcta plebe sequuntur,
Præcelerántque ducem, medium subit illa per agmen.

Præcello, præcellis, pręcellui, præcelsum { [illegible] } præcẽllere, Præcedere & superare. Plin.lib.12.cap.3, Malus Assyria odore pręcellit foliorum.

Mobilitate præcellere. Lucret.lib.2.

Robore mentis. Silius lib.3.

Præcellere alicui, pro Imperare, & dominari. Tacit lib.12.

Præcellens, Adiectiuum { [illegible] } Plin.lib.12.cap.6, Maior alia pomo & suauitate præcellentior, quo sapientes Indorum viuunt.

Omnibus rebus pręcellentissimus vir. Cic.6. Verr.

Præcelsus, Adiectiuum { [illegible] } Valde excelsum significat. Cic.6. Verr. Enna autem vbi ea quę dico gesta esse memorantur, est loco pręcelso atque edito.

Moles præcelsę. Stat.1.Sylu.5.

Rubes. Virg.3.Æneid.

Fortuna. Stat.3.Sylu.3.

Præcentio, præcentionis, Vide PRÆCINO.

Præceps, præcipitis, pen.corr. omn gen. { [illegible] } A præ & capio componitur, significátque propriè eum, qui sine consyderatione aliqua, aut modo quid agit, & quasi rem & tempus præoccupat. vt apud Martialem, quum de vrso loquitur, libro 1.11,

Præceps sanguinea dum se rotat vrsus arena. Virg.3. Æneidos,

-mox sese ad littora præceps
Cum fletu, precibúsque tulit. Hoc est sine respectu salutis, inquit Seruius.

Præceps in auaritiam & crudelitatem animus. Liu.6.bel.Pun. Hoc est, promptus & proclinis.

Præceps ingenio in iram. Liu.3.bel Pun.

Amentiâ præceps aliquis. Cic.pro Milone, Albanorum obrutę aræ sacrorum populi Rom. sociæ & æquales: quas ille præceps amentia, cæsis prostratísque sanctissimis lucis, substructionum insanis molibus oppresserat, &c.

Consiliis omnibus præceps & deuius homo. Cic.5.Phil.

Præceps animi, Figuratè. Virg.9.Æneid.

¶Præceps, Nimis festinus. Virg.2.Æneidos,

Præcipites atra ceu tempestate columbæ. Terent. Andr.1.3,
Quo iure, quáque iniuria, præcipitem me in pistrinum dabit.

In præceps rapere, pro Deorsum. Virg.1.Georg.

Ad pœnam exitiúmque præceps. Cic. de Arusp. resp. An ille demens, & iam pridem ad pœnam, exitiúmque præceps, fœdior atque inquinatior in Cn. Pompeio accusando, quàm in vniuerso Senatu vituperando fuit?

In omnia præceps. Lucan.lib.2.

¶Ex præcipiti leuari, E magno periculo. Horat.2.Serm.saty.3.

Petere aliquid ex præcipiti. Ouid.13.Metam.

In præcipiti est ægrotus. Id est, in summo discrimine. Celsus lib.2. cap.6, de indiciis mortis quæ ex aluo sumuntur.

¶Præceps, Locus altus, vnde quis se præcipitem dare facilè possit. Virg.2.Æneidos, Turrim in præcipiti stantem. Seruius.

¶Alea præceps. Horat.1.epist.19. Hoc est subita.

Amentia. Stat.12. Theb.

Annus. Senec. Herc.fur.3.

Audacia. Claud.1.in Ruff.

Celeritate quadã dicendi præcipiti volubilis homo. Cic.pro Flac.

Certamen. Virg.3.Georg.

Currus. Virg.3.Georg.

Cursus. Lucan lib.3.

Præceps dies. Liu.4.ab Vrbe.

Præceps in noctem diei tempus causatus est. Curtius lib.4. non procul à fine.

Præcipites fossæ, In quas quis potest præcipitari, Profundæ. Virg. 11.Æneidos.

Nondum præcipites cingebant oppida fossæ. Ouid.1.Metam.

Fragor. Valer.3.Argon.

Furor. Cic.pro Domo sua, Nullo labore, tuo præcipiti furori atque impio sceleri restitissem.

Gloria. Stat.10.Theb.

Gradu præcipiti secreta mentis exerere. Sen. Herc.OEth.4.

Ira. Senec. Hippol.4.

Ardua per præceps gloria vadit iter. Ouid.4.Trist.eleg.3.

Lethum. Senec. Hippol.2.

Locus. Celsus lib.3.cap.23.

Decliuis & præceps locus. Cæsar 4.bel.Gall.

In præcipitem locum se committere. Cic.4.Acad. Vt tamẽ in pręcipitem locum non debeat se sapiens committere.

Locos præcipites vitare. Lucret lib.4.

Præceps in salum murus pedestre interceperat iter. Curt.lib.4.

Nimbus. Valer.1.Argon.

Nox fuit præceps. Ouid.9.Metam.

Palmites præcipites (inquit Colum.lib.5. cap.6) dicuntur qui de hornotinis virgis enati, in duro alligantur.

Periculum. Celsus lib.2.cap.11.

Procellæ. Stat.5.Thebaid.

Subitus discessus, & præceps profectio. Cic. Attic.lib.9.

Saxum. Ouid.in Ibin.

Senectus præceps, Id est decrepita. Cicero Octauiano, O meam calamitosam & præcipitem senectutem!

Sententiæ præcipites vel obscurę. Quintil.lib.7.cap.2.

Præceps in Occasum sol. Liu.10.ab Vrbe.

In tam præcipiti tempore ferret opem. Ouid.2.Fast.

Via. Quintil.in Prooem.lib.6.

Præceps & lubrica via, Plana & stabilis, contraria. Cic.pro Flacco, Quem posthac fore tam amentem putatis, qui non illam viam vitæ, quam antè pręcipitem & lubricam esse ducebat, huic planę & stabili præponendam esse arbitretur?

Vnda. Stat.6.Theb.

¶Abire præcipitem. Sallust.in Catil.

Adigere præcipitem.Virg.6.Æneid.
Præcipitem agere. Cic.3.Verr. Agunt enim præcipitem pœnæ ciuium Romanorum,quos partim securi percussit, partim in vinculis necauit.
Præcipitémque Daren ardens agit æquore toto.Virg.5.Æneid.
Agere aliquem de fundo præcipitem.Cic.pro Cæcin.
Apes præcipites cadunt.Virg 4.Georg.
Capessere se præcipitem ad malos viros,Vide Capesso,in CAPIO.
Currimus præcipites.Iuuen.Saty.10.
Decidere in præceps.Ouid.11 Metam.
Deferor præceps.Virg.9.eclog.
In mare præcipitem puppi deturbat ab alta.Virg.5.Æneid.
Præcipitem dare.pro Eiicere & excludere.Terent.Phorm.4.3,
Nam cæteri quidem hercle amici omnes modò,
Vno ore authores fuere,vt præcipitem hanc daret.
Præcipitem in terram dare.Liu.1.bell.Maced.
Dare præcipitem è turre.Seneca Troade,6.
Dedit se præcipitem tecto.Horat.1.Serm.saty.2.
Deiicere præcipitem. Cic.6.Verr. Quum iste imperat lictoribus vt Sopatrum de porticu, in qua ipse sedebat, præcipitem in forum deiiciant.
Ire præcipitem.Catul.ad Coloniam,epigr.17,
Quendam municipem meum de tuo volo ponte
Ire præcipitem in lutum per capútque,pedésque.
Imus præcipites.Persius Saty 3.
Exturbatus è prouincia præceps.Cic.6.Verr.
Præcipitem ferri.Cic de Amic. Obsequiū multo molestius,quòd peccatis indulgens,præcipitem amicum ferri sinit.
Fertur præceps in hostem.Virg.3.Georg.
Cæcum & præcipitem me ferri cōfiteat in causa.Cic pro Plancio.
Præcipitem amentia ferri. Cic 7.Verr. Errabas Verres, & vehementer errabas, quum te maculas furtorum & flagitiorum tuorum sociorum innocentium sanguine eluere arbitrabare, præceps amentia ferebare, qui te existimares auaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.
Fugit præceps in exilium Iuuen.Saty.10.
Iacere aliquem in præceps.Tacit.lib.4.
Stellæ præcipites cælo labuntur.Virg.1.Georg.
Mittere præcipitem de muro,Vide MITTO.
Mittere se toto corpore præcipitem ad vndas.Vigil.4.Æneid.
Patet in præceps.Virg 6.Æneid.
Perturbare aliquem præcipitem ex ciuitate. Author ad Herennium,libro 4.
Proiicere præcipitem in vndas.Virg.5 Æneid.
Rapere aliquem præcipitem.Ouid.3.Metam.
Præcipites pariterque ruunt.Virg 11.Æneid.
Præcipitem trahere.Virg 2.Æneid.Præcipitésque trahit syluas.Id est sécum deorsum rapit arbores.
In præceps volui.Ouid.2.Metam.Voluitur in præceps.
Populum præcipitem vrgere.Lucan.lib.1.
¶Præcipes, pro præceps, & pro Anceps, ancipes olim dicebatur. Plaut Rudente,
Quin scelestus sacerdotem anum præcipes. Sic legit Turnebus ex veteri codice.

Præcipito,præcipitas,penult corr. { [illegible] } præcipitáre,In præceps deiicere.Terent.Adelph.4.2,
-vbi eò veneris,
Cliuos deorsum vorsum est,hac te præcipitato.
Pondera præcipitant ex supero.Lucret.lib.2. Hoc est præcipitanter ruunt.
Imbres præcipitare in gremium matris Terræ.Lucret.lib.1.
Quum verò deorsum per fauces præcipitauit. Lucretius lib. 4. De cibo.
Viuus in occultas præcipitēris aquas.Ouid.in Ibin.
Cedentem iuuenem retro præcipitat.Stat.6.Theb.
Ad terram se præcipitare de montibus.Lucret.lib.4
Præcipitare se de turri.Liu 3 bell.Pun.
Præcipitare se ex aliqua rupe.Plin lib 8.cap.36.
Præcipitare se in flumen.Cæs.4.bel.Gall.
¶Præcipitare palmitem,flagellum,& huiusmodi,pro Deorsum reflectere Colum.lib 4.cap.14. Cato cap.32.Vites bene nodentur per omnes ramos,diligentérque caueto, ne vitem præcipites, & ne nimium perstringas.
¶Præcipitare,Præcipitem agere. Celsus lib.6.cap.7.non procul ab initio, Aurium inflammationes doloresque interdum etiam ad dementiam,mortémque præcipitant. Budæus.
Ex altissimo dignitatis gradu præcipitari.Cic.pro Domo sua.
Præcipitare ad exitium. Cic.ad Atticum.lib.3. Quod si fuisset,fidem eandem,curam maiorem adhibuisses:me certè ad exitium præcipitantem retinuisses.
Præcipitari in insidias.Liu 5 bel.Pun.
Præcipitant curæ Virg.11.Æneid.Id est vrgent.
Cursum præcipitare.Iuuen.Saty.15.
Fata sua.Lucan.lib.7.
Ira & furor mentem præcipitant.Virg.2.Æneidos,
Præcipitare moras.Virg.8.Æneid. Præcipitanter,id est festinanter abiicite. Seruius.
Spem Ouid 3.de Ponto,eleg.1.
¶Præcipitat hyems.Cæsar 3 bel.Ciuil. Hoc est ad finem vergit.
Lux præcipitātur aquis.Ouid.4 Metam.
Præcipitat Nilus,Præceps ruit,& ex alto dilabitur.Cic.in Somnio, Nec est vllus hebetior sensus in vobis, sicut vbi Nilus ad illa quæ Catadupa nominantur, præcipitat ex altissimis montibus, ea gens quæ illum locum accolit propter magnitudinem sonitus sensu audiendi caret. Hoc est,præcipitanter & festinanter cadit: vt est apud Virg.2.Æneidos,
-& iam nox humida cælo
Præcipitat,suadéntque cadentia sidera somnos.
Præcipitare.Inconsideratè agere.Plaut.Trinum.4,
Nam qui in amore præcipitauit,peius perit,quàm si saxo saliat.
Præcipitare,cum infinitiuo.Silius lib.3,
-priscósque referre labores
Præcipitat. Hoc est festinat.

Præcipitans,pen.corr præcipitantis { [illegible] } Participium, siue Nomen ex participio.
Discrimine nullo se præcipitans.Valer 4.Argon.
Impellere præcipitantes,aut vrgere iacētes,certè est inhumanum. Cic.pro Rab.Post. Hoc est ruentes in præceps.
Amnis præcipitans. Cic.3 de Orat. Quem in cadentibus guttis, quòd interuallis distinguuntur, notare possumus, in amni præcipitante non possumus.De Numero.
Præcipitante Republic. Cicero pro P. Sylla. Improbi ac perditi ciues, te domiti ac victi, præcipitante Republica vehementem me fuisse atque fortem: conseruata mitem ac misericordem faterentur Id est corruente.
Præcipitans iam & debilitatus Tribunatus. Cic. pro Domo sua, Tu tuo præcipitante iam & debilitato Tribunatu, auspiciorum patronus subitò extitisti.

Præcipitandus,Participium { [illegible] } vt Dare pectora præcipitanda saxis.Ouid epist.21.

Præcipitanter,Aduerbium { [illegible] } Temerè,inconsideratè. Lucretius libro 3,
Currit agens mannos ad villam præcipitanter.

Præcipitantia,huius præcipitantiæ { [illegible] } Gell.lib.6.cap.2, Sicut lapidem cylindrum si per spatia terræ prona atque derupta iacias,causam quidem ei & initium præcipitantiæ feceris, mox tamen ille præceps voluitur.

Præcipitatus,pen prod. Participium { [illegible] } vt Præcipitata ætas, Nutata & ad senium inclinata. C. Matius ad Cic.lib 11.28. An quod adolescens præstiti, quum etiam errare cum excusatione possem,id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipse retexam? Id est decrepita.
Iámque moræ spatium nox præcipitata negabat. Ouidius 1.Trist. elegia 3.

Præcipitatio,Verb. { [illegible] } Seneca lib.1. de Ira, Sed consilium omne & pœnitentiam irreuocabilis præcipitatio abscondit.

Præcipitium, præcipitij { [illegible] } Locus præruptus vnde præcipitari facilè potest.
Deferri per præcipitia.Quintil.lib.1 cap 10.

Præceptio,Præceptor,Præceptum,Vide PRAECIPIO.

Præcerpo,præcerpis,præcerpsi,præcerptum { [illegible] } præcérpere, Antè carpere. Plinius libro 18.cap.19, Ne germinum tenera præcerpant. Valer.lib.2.cap.3, Nimirum non plura præcerpens quàm acciderant.
Præcerpunt iubas leoni.Stat.9 Theb.
Præcerpere fructum. Cic.6 Verr. Non præcerpo fructum officij tui,non alienam mihi laudem appeto.

Præcertatio { [illegible] } Verbale à Præcerto, Author ad Heren.lib.4, Mihi tecum præcertatio non est,&c.

Præclamitatores, dicuntur, qui flaminibus Diali, Quirinali, Martiali antecedunt, exclamántque feriis publicis, vt homines abstineant se opere, quia his opus facientem videre irreligiosum est. Festus. Quidam præclamitatores legunt,Vide infrà.

Præcido,præcidis, præcidi, præcisum,penult.prod. { [illegible] } præcídere, Antè cædere,antè immolare, inquit Festus. Amputare,obtruncare. Plin.lib.16.cap.30, Etsi infra quàm rami fuere,præcidatur, quod superest, viuit. Cic pro Rab.perduel.reo, Etsi C.Marius quòd fistulas quibus aqua suppeditabatur Iouis Opt.Max. templis ac sedibus præcidi imperarat,&c.
Anchoras præcidi imperat Cleomenes.Cic.7.Verr.
Cotem nouacula præcidere.Cic.1.de Diuinat.
Manum alicuius gladio præcidere.Cic.2.de Inuent.
Præcidere aliquem medium.Lucret.lib.3.
Præcidere amicitias,per translationem. Cic.1.Offic.Vt amicitias, quæ minus delectent & minus probentur, magis decere censent sapientes sensim dissuere,quàm repentè præcidere.
Causam belli.Horat.1.epist.2.
Defensionem alicui. Cic.5.Verr. Postremò illa quidem certè tibi præcisa defensio est, in qua tu semper omnia tua furta atque flagitia latere posse arbitratus es.
Dubitationem.Cic.2 de Orat.Et simul præcisa, inquis, mihi quidem dubitatio est,quoniam neque domi imperatam,&c.
Securi libertatem. Cic.Qu fratri, lib.2.13, Tenediorum igitur libertas securi Tenedia præcisa est, quum eos præter me & Bibulum, & Callidium,& Fauonium nemo defenderet.
Licentiam libertatémque viuendi sibi.Cic.5.Verr.
Partem maximam defensionis alicui. Cic.4. Ver.Da mihi hoc,iam tibi maximam partem defensionis præcideris.
Spem alicuius rei præcidere, Auferre. Cic.in Pisonem, De reditu Gabinij omittamus:quem,etsi sibi præcidit,ego tamen os vt videam hominis expecto.
¶Præcidere,Id significat quod vulgus *Quottare* appellat, id est designare quotum quenque articulum, quorum quodque caput oppugnare velit litigator,ne in vniuersum admissus liceenter tergiuersari, & identidem variare possit. Cicero 4. Academ. Placet Stoicis omnia peccata esse paria: at hoc Antiocho vehementissimè displicet. Liceat tandem mihi considerare vtram sententiam sequar. Præcide,inquit,statue aliquando quid libet. Id est signanter & præcisè desume vtrum magis probes. Translatio sumpta à fabrili more: nam fabri quod desecare ferra volunt, prius linea ducta signant & præcidunt. Vel à more vestem lineam sericámve venditantium. quod enim emptori addixerunt & admensi sunt, prius leuiter incidunt,

dunt, quatenus mensura procedit, deinde abrumpunt. Præcidere igitur non est simpliciter & vniuersum aliquid dicere, sed designatè & præcisè: quod Græci ἀποτέμνειν, dicunt Budæus.

Præcidere sua authoritate aliquid ex oratione alterius. Cicero 4. Verrin. Velim quærere nunc ex ipso Metello, quidnam sua vi & authoritate mihi ex hac oratione præciderit.

¶Præcidere. Cic. Attico, lib. 10, Quod quia planè quum in Formianum venisset præciderat, asperius ad te de eo scribere solebam. Vide paulo pòst, PRAECISE, Duré.

Præcisus, pen. prod. Participium { ἀποτετμημένος, ἀπότμητος. } vt, Præcisum caput. Plin. lib. 11. cap. 37.

Cornu præcisum. Claud. de bello Get.

Præcisa narratio, Concisa, & quod vulgus dicit *abbreuiata*. Quint. libro 4. cap. 2.

Præcisa, interruptáque verba. Gell. lib. 7. cap. 2. ad finem.

Præcisa opitulandi potestas. Cic. ad Brutum, 15, Oppressa ab impiis ciuitas opitulandi potestate præcisa.

¶Præcisum, abruptum, & abscissum. Quintil. lib. 10. De imitatione, cap. 2, Qui præcisis cõclusionibus obscuri, Salustium atque Thucydidem superant. Et lib. 7. Præcisam verborum comprehensionem appellant diffinitionem dialecticam, quæ difficilior est tractatu oratoria finitione. Metaphora inde tracta, quòd quæ præcisa sunt, ea sunt iusto concisiora & breuiora, indéque obscuriora. Vel à saxis præruptis, quæ ἀπότομα dicuntur, vnde descensus durior est. Bud.

¶Præcisum, Dicitur pars carnis viscerum, hoc est, circa quod viscera inuoluta sunt, quòd oras circuncisas habeat. Lucilius lib. 20, Illi præciso atque epulis capiuntur opimis. Nam omasum dicitur intestinorum pingue. Sipontinus ex Nonio.

¶Præcisus etiam dicitur muliebria patiens. Seneca de Prouidentia. Quid porrò non est iniquum, fortes arma sumere, & in castris pernoctare, & pro vallo obligatis stare vulneribus: interim in vrbe securos esse præcisos, & professos impudicitiam? In quo sensu & verbum Præcido frequenter vsurpatur Martiali, vt lib. 7. 61,

Reclusus foribus grandes præcidis Amille:

Et te deprendi, quum facis ista, cupis.

Præcisè, pen. prod. { ἀποτόμως } Aduerbium, Abruptè & abscissè. Gellius lib. 3. cap. 16. Obscurè hoc & præcisè dictum.

Præcisè alicui negare Duré Cic. ad Atticum, lib. 8. epist. 4, Quibus literis ita respondit, vt ego memini, cuius causam non reciperem, nunquam reo cuiquam tam humili, tam fordido, tam nocenti, tam alieno tam præcisè negaui, quàm hic mihi: planè sine vlla exceptione præcidit, nihil cognoui ingratius. Bud.

Præcisè dicere. Id est, compendio sermonis & per defectum & aliquid subintelligendum, inquit Budæus. Cic. 2. de Nat. deor. Sed id præcisè dicitur, vt si quis dicat Atheniensium Remp. consilio regi, desit illud Areopagi.

Præcisio, Verbale { ἀποκοπή, ἀποτομή. } Cic. 3. de Orator. Et huic contraria sæpe præcisio est, & plus ad intelligendum, quàm dixeris, significatio, & distinctè concisa breuitas.

Præcisio est, quum dictis quibusdam, reliquum quod cœptum est dici relinquitur inchoatum, sic: Mihi tecum præcertatio non est, ideo quòd Pop. Rom. me: nolo dicere, ne cui fortè arrogans videar: te autem semper ignominia dignum putauit. Author ad Heren. li. 4.

Præcidaneus, Adiectiuum, Præcidendum, inquit Nonius. Varro de vita Populi Romani lib. 3, Quod humatus non sit, hæredi porca præcidanea suscipienda Telluri, & Cereri, aliter familia pura non est. Est autem porca præcidanea appellata, quam piaculi gratia ante fruges nouas fieri cœptas, immolari Cereri mos fuit, si qui familiam funestam aut non purgauerant, aut aliter eam rem quam oportuerat procurauerant. Ex Gell. lib. 4. cap. 6. Festus, Præcidaneam porcam dicebant veteres, quam immolare erant soliti anteà, quàm nouam frugem præciderent.

Præcidanea agna vocabatur, quæ ante alias cædebatur. Festus.

Feriæ præcidaneæ. Gellius lib. 4. cap. 6, Ferias præcidaneas dici, id (opinor) à vulgo remotum est: propterea verba Atteij Capitonis ex quinto librorum, quos de Pontificio iure composuit, scripsi. Ibi Cornucatio Pont. Max. Feriæ præcidaneæ in atrum diem inauguratæ sunt, Collegium decreuit, non habendum religioni, quin eo die feriæ præcidaneæ essent. Hæc ille.

Præcimitator, præco qui præire ante sacrorum regem solebat, is præmonebat populum, ne dum sacra fierent, opus faceret quisquam. Alexander Alexandrinus lib. 6. cap. 12. Cùm Flamen sacra Diis dare, & hostiam immolare vult, flamineum puerum, aut puellam iuxta habebat, qui parati intentíque ministerio, & sacrificanti præsto forent, quæque exequenda, quæ patrij moris & ritus erant, sacris ministraret, quos non nisi ingenuos patrimos & matrimos esse decebat. Cui ad sacra eunti, præco præcimitator dictus, præire, & præmonere solebat populum, vt dum sacra fiunt ab opere cessarent, qui si contumacius parerent pignoribus & multa plectebantur, neque enim flaminem, aut regem sacrorum religiosis diebus, opus facientem videre fas erat. Festus Præciamitatores vocat, Vide suprà.

Præcingo, præcingis, præcinxi, præcinctum { ὑποζώννυμι, περιζώννυμι } præcingere, Cingere, vel anteriora cingere. Sueton. in Cæsare, cap. 45, Vnde emanasse Syllæ dictum constat, optimates sæpius admonentis, vt malè præcinctum puerum cauerent.

Ense præcingi. Ouid. 2. Trist.

Auro fuluo præcingitur ceruix. Ouid. 14. Metam.

Castris præcingere fluuium. Claud. de bello Get.

Littora muro. Silius lib. 3.

¶Præcingere, Præparare. Plaut. Milite 16,

Idem & connexu in humero, læuo expapillato brachio,

Præcinctus: aliquid simulato, quasi gubernator sies.

Præcinctus, Participium { περιζωσμένος. } Horat. 1. Serm. saty. 5.

Capilli præcincti flore. Ouid. epist. 4.

Hic est Euphrates præcinctus arundine frontem. Ouid. 1. de Arte.

Præcincti parietes opere testaceo, Obducti. Plin. iun. li. 10. epist. 39.

Pueri præcincti. Horat. 2. Serm. saty 8.

Præcino, præcinis, penult. corr. præcinui, præcentum { προᾴδω } præcinere, Antè canere, prædicere, prædiuinare. Cic. 4. Tuscul. Nec verò illud non eruditorum temporum argumentum est, quòd & deorum puluinaribus, & epulis magistratuum fides præcinunt. Tibul. lib. 1. eleg. 5,

Carmine cum magico præcinuisset anus.

Gemitum præcinere. Stat. 5. Sylu. 3.

Præmonstrare & præcinere. Cic. de Arusp. respon. Quis est ex gigantibus illis, quos poetæ ferunt bellum diis immortalibus intulisse tam impius, qui hoc tam nouo tantóque motu non magnum aliquid deos Populo Romano præmonstrare & præcinere fateatur?

Præcentio, Verbale { προᾳσμα } Modulatio illa vocum quæ ante initium cantus fieri solet, quasi præludium. Cicero de Arusp. respon. Tui sacerdotij sunt tensæ, curricula, procentio, ludi, libationes, epulæque ludorum. Gellius lib. 1. cap. 11, Tibicines inter exercitum positi canere incœptabant. Ea illi præcentione tranquilla & venerabili, ad quandam quasi militaris musicæ disciplinam vis & impetus militum, ne sparsi dispalaríque prorueren̄t, cohibebatur. Quapropter & exordium, siue initium siue principium, siue proloquium, siue antiloquium, quidam præludium, alij præcentionem ad similitudinem Græcorum, qui id prooœmium nominant: propterea quod οἴμη cantus est.

Præcipio, præcipis, pen. corr. præcepi, penult. prod. præceptum { προλαμβάνω } præcipere, Antè capere, præuenire, præoccupare. Virgil. in Bucol. 3. ecloga,

Cogite oues pueri: si lac præceperit æstus,

Vt nuper, frustra pressabimus vbera palmis. Vbi Seruius. Colum. de Arboribus, cap. 6, Quamobrem neque fructum vberem præcipies & nihilominus celeriter consenescet.

Debitum, vel dotem, & similia præcipere. Vlpian. in l. Si filia. D. Famil. herciscund. Si filiusfamiliâs iussu patris obligatus sit, debebit hoc debitum præcipere. Sed etsi in rem patris vertit, idem placet. Et si de peculio: peculium præcipiet. Hoc amplius filiusfamiliâs hæres institutus, dotem vxoris suæ præcipit, nec immeritò: quia ipse onera matrimonij sustinet: integrâm igitur dotem præcipiet.

Fata præcipere, id est mortem. Florus lib. 3. cap. 9, Et ille quidem ad rei famam veneno fata præcepit.

Gaudia præcipere. Cic. 13 Philip.

Iter præcipere. Liu. Decad. 1. lib. 3, Icilius sedulò tempus terens, dum præciperent iter nuntij missi in castra, &c.

Mortem præcipere. Florus lib. 4. cap. vltim. de Cantabris loquens. Postquam extrema Barbari vident, certatim igne ferro inter epulas, venenóque quod ibi vulgò ex arboribus Taxis exprimitur, præcepere mortem: séque pars maior à captiuitate, quæ videbatur vindicauere.

Pœnas. Silius lib. 6.

Præcipere antè. Lucretius lib. 6,

Carbonúmque grauis vis, atque odor insinuatur

Quàm facilè in cerebrum, nisi aquam præcepimus antè? Id est antè hausimus & bibimus.

¶Præcipere, Antè videre. Virg. 6 Æneidos,

Omnia præcepi, atque animo mecû antè peregi. Legitur & percepi.

Præcipere animo, vel animis. Liuius 8. bell. Macedon. Consul quia non cominus pugnam, sed procul locis oppugnandis futuram præceperat animo.

Præcipere cogitatione futura. Cicero 1. Offic. Quanquam hoc animi, illud etiam ingenij magni est, præcipere cogitatione futura, & aliquantò antè cõstituere quid accidere possit in vtrâque partem.

Opinione aliquid. Cæs. libro 7, Quod hæc de Vercingentorige vsu ventura opinione præceperat.

Spem vniuersæ victoriæ, tentato paulatim euentu certaminum, præcipere. Liu. Decad. 1. lib. 4.

¶Præcipere { ἐντέλλεσθαι, παραγγέλλειν } est tum magistrorum, quod est præcepta tradere: tum magistratuum, & superiorum personarum. Salust. in Iugurth. Micipsa pater meus moriens mihi præcipit. Terent. Adelph 3. 3.

Conseruis ad eundem illis præcipio modum.

Præcipere atque interdicere. Cæsar 5 bell. Gall.

¶Præcipere { ὑφηγεῖσθαι } Præmonere, instruere, docere. Plin. lib. 18. cap. 24, Hesiodus qui princeps omnium de agricultura præcepit.

Facilè de aliqua re præcipere. Cic 3 de Orat.

Præcipere aliquid operosè, Vide Operosus, in OPVS.

Præcipere artem oratoriam. Quintil. lib. 3 cap 1.

Hic artem nandi præcipit, ille trochi: Id est docet. Ouid. 2. Trist.

Hortari & præcipere. Cic. Luceio, lib 5. 13, Nos erimus etiam in omni desperatione fortes, vt tu tamen idem & hortaris & præcipis.

Præcipe lugubres cantus Melpomene Hora 1. Carm. ode 24 id est præmonstra, & doce, non vt vulgus putat, *Lube & impera*. Lambinus.

Præcipere ne Cic. de Amicit. Rectè etiam præcipi potest in amicitiis, ne quis intemperata quadam beneuolentia (quod persæpe fit) impediat magnas vtilitates amicorum.

Præcipere vt. Cic. de Amicit. Illud potius præcipiendum fuit, vt eam diligentiam adhiberemus in amicitiis comparandis, &c.

¶Præcepsi, Antiquum præteritum pro præcepi. Cato de Re rust. Villici officia quæ sunt? quæ dominus præcepsit. Quod quidem valet, quæ dominus præceperit, vt capsit pro ceperit à veteribus est sæpe vsurpatum. Turnebus.

¶Præcipitur, pen. corr. Impersonale. Plin. lib. 15 cap. 16, In vniuersum de pomis seruandis præcipitur.

Præcepto, præceptas { ἐντέλλω } præceptare, Frequentatiuum, Sæpe præcipere. Festus Præceptat in Saliari carmine.

Præceptus, Participium { προληφθείς } Ante captum, præuentum. Liuius lib. 1, Tempore illi præcepto. Cic. lib. 3. Tusc. Hæc cogitantem fore beatum, præsertim si & antè præceptis bonis contentus esset, nec mortem, nec deos extimesceret.

Præceptum, huius præcepti { παράγγελμα, ἐντολή, ἐφημοσύνη, ἐντολὴ } Substantiuum, Monitum, admonitio, institutum, via, ratio. Cicero 1. Offic. Neque vlla officij præcepta firma, stabilia. &c.
Monita & præcepta. Cic. Luceio, lib. 5. 13, Tuis monitis præceptisque omnis est abiiciendus dolor.
Arcana præcepta, Vide ARCANVS.
Mira. Horat. 2. Serm. Saty. 3.
Patria. Lucret. lib. 3. Id est paterna.
Ratio & præceptum dicendi. Cic. de Claris Orator. Hermagoræ disciplina ea dat rationes certas & præcepta dicendi, quæ si minorem habent apparatum (sunt enim exilia) tamen habent ordinem, & quasdam errare in dicendo non patientes vias.
Præcepta & instituta philosophiæ. Cic. 1. Offic. Abundare oportet præceptis institutisque philosophiæ.
Periculosissimum præceptum. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Vniuersalia vel perpetualia. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Contrita præcepta, Vide CONTERO.
Præcepta artium. Cic. de Fato, Etenim si est diuinatio quælibet natura, à præceptis artis proficiscitur. Præcepta appello quæ dicuntur Græcè θεωρήματα. Sunt igitur astrologorum præcepta huiusmodi: si quis, verbi gratia, oriente Canicula natus est, in mari non morietur. Alia exemplaria legunt percepta.
Abundare præceptis & institutis philosophiæ, Vide ABVNDO.
Accelerare præcepta, Vide ACCELERO.
Accipere præcepta, Vide ACCIPIO.
Adiuuare nequitiam præceptis. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Agitare præcepta, Vide Agito, in AGO.
Alligare præceptis. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Amplecti præcepta. Claud. de bello Gildon.
Contrahere præcepta in vnum. Ouid. lib. 2. de Remed. amor.
Curare præcepta, Vide CVRO.
Demonstrare aliquid præceptis. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Contrita & communia præcepta discere. Cic. 1. de Orat.
Dare præcepta. Virg. 4. Georg.
Dare præcepta alicuius rei. Quintil. lib. 3. cap. 3.
Dare præcepta de aliqua re. Cic. 2. Tuscul.
Viuendi præcepta dare. Cic. pro Flacco.
Edocere præcepta. Virg. 5. Æneid.
Exequi præcepta alicuius. Virg. 6. Æneid.
Facessere præcepta alicuius, Facere, Frequentatiuum pro principali. Virg. 4. Georg.
Amicis præceptis formare pectus alicuius. Horat. 2. epist. 1.
Horrere præcepta alicuius. Catul. Argon. epig. 59.
Instillare præceptum auriculis. Horat. 1. epist. 8.
Præceptis nihil opus est. Varr. de Ling. Lat. lib. 7.
Ponere signa nouis præceptis. Horat. 2. Serm. Saty. 4.
Veterum præcepta referre. Virg. 1. Georg.
Respuere præcepta alicuius. Claud. 4. Paneg.
Sancire præcepta. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Sequi præcepta deûm. Virg. 4. Georg.
Suppeditare præcepta. Lucan. lib. 3.
Tenendum est hoc officij præceptum, ne quem vnquam innocentem iudicio capitis accersas. Cic. 2. Offic.
Tradere præcepta disserendi. Cic. in Orat. Aristoteles tradidit præcepta plurima disserendi.
Præcepta & quasi vias quæ ad eloquentiam ferrent, tradere. Cic. in Orator.
Tradere præcepta volandi. Ouid. 8. Metam.
Vti præceptis alicuius. Ouid. 3. de Arte.

Præceptio, præceptionis { πρόληψις } pro Præcepto. Cic. 3. Offic. Itaque propria est ea præceptio Stoicorum, &c.
Præceptio, (pro, vt ita dicam) antecaptione. Plin. iunior libro 5. epist. 7. ad Caluisium. Saturninus qui nos reliquit heredes, quadrantem Reipublicæ nostræ: deinde pro quadrante præceptionem quadringentorum millium dedit. Hoc est, vt in primis, & (quod aiunt) ante omnia daretur Reipublicę summa quadringentorum millium. Papinian. in l. 2. D. de fundo instruct. & Vlpian. in l. Item Labeo. D. Fam. erciscund.

Præceptor, Verbale { καθηγητής, διδάσκαλος } Doctor, institutor. Cic. 3. de Orat. Neque disiuncti doctores, sed iidem erant viuendi præceptores atque dicendi. Ouid. 1. de Arte,
Æacidæ Chiron, ego sum præceptor Amoris.
Arandi præceptor. Ouid. 6. Fast.
Magistros artium liberalium & viuendi præceptores habere. Cic. 1. de Inuent.
Authorem & præceptorem omnium consiliorum aliquem habere. Cic. 2. Philip.
Eloquentiæ præceptor. Quintil. lib. 2. cap. 8.
¶Acer & subtilis. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Assiduus potius, quàm immodicus. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Domesticus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Effusus. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Latini dicendi præceptores. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Malignus. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Peridoneus, Vide PERIDONEVS.
Publici. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Sanctissimus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Turpis præceptor, hoc est flagitiosus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Abducere discipulum à præceptore, Vide ABDVCO.
Conducere præceptores. Plin. iunior lib. 4. epist. 13. ad Tacit. Quantulum est ergo collata pecunia conducere præceptores? Paulo pòst, Præceptores publicè conducuntur: id est, publico stipendio merces & salarium constituitur.

Præceptrix, Verbale, fœm. gen. { καθηγήτρια. } Cic. 1. de Finib. Sapientia enim est vna, quę mœstitiam pellat ex animis, quę nos exhorrescere metu non sinat, qua præceptrice in tranquillitate viui potest.

Præceptorius, Adiectiuum. vt Præceptoria epistola. Plin. iunior lib. 4. epist. 78. ad Tacitum. Interim nequid festinationi meæ pereat, quod sum præsens petiturus, hac quasi præceptoria epistola rogo: sed prius, &c.

Præcipuus, Adiectiuum { ἐξαίρετος, ἀγαθώτατος, περισσός } Quod antè captum est, inquit Festus. Sumitur etiam pro magno & singulari, & nō communi cum aliis. Terent. Adelph. 2. 3,
Itaque vnam hanc rem me habere præter alios præcipuam arbitror,
Fratrem homini neminem esse primarum artium magis principem.
Vir in eloquentia præcipuus. Quintil. lib. 6. cap. 3. De Cicerone.
Circunueniendi præcipuus. Tacit. lib. 5.
Præpositum, vel præcipuum. Cic. 3. de Fin. Quoniam autem omne quod est bonum, primū locum tenere dicimus, necesse est nec bonū esse, nec malum, hoc quod præpositum vel præcipuum nominamus.
Commune & Præcipuum, contraria. Cic. 5. Verr. Quum ab omnibus non solùm id quod commune est propter imperium, sed etiam (id quod istius præcipuum est) propter crudelitatem metueretur.
Præter cæteros præcipuum quod mihi Consuli fuit, priuato cum cæteris commune est. Cic. pro Sylla.
Par aliquid cum alio esse, & Præcipuum, contraria. Cic. pro Ligario, Vt cætera paria Tuberoni cum Varo fuissent, honos, nobilitas, splendor, ingenium, (quæ nequaquam fuerunt) hoc certè præcipuum Tuberonis fuit, quòd iusto cum imperio, ex S.C. in prouinciam suam venerat.
¶Amorem quendam præcipuum in eos qui procreati sunt ingenerat natura. Cic. 1. Offic.
Artis præcipuæ opus. Ouid. 1. de Arte.
Bonitas præcipua, Singularis. Plin. lib. 12. cap. 19.
Præcipua cœnationum, id est Præcipua cœnatio. Suet. in Nerone, (cap. 31.
Decus præcipuum. Ouid. 14. Metam.
Dolor in hoc casu præcipuus est. Celsus lib. 8. cap. 20.
Dolore quodam præcipuo angi. Cic. Seruio, lib. 4. 3.
Incommodum præcipuum. Cic. ad Atticum, lib. 11, Quod negas præcipuum mihi vllum incommodum impendere, etsi ista res nihil habet consolationis, tamen etiam præcipua multa sunt, quæ tu profectò vides & grauissima esse.
Idem ius cum cæteris, & Præcipuum, contraria. Cic. ad Atticum, lib. 6, Decreuit Senatus, vt ius diceretur ista syngrapha, nunc ista hàbet iuris idem quod cæteræ, nihil præcipui.
Præcipuum veniæ ius habet ille liber. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.
Laborem præcipuum impendere. Virg. 3. Georg.
Obses præcipuus animi. Cic. Ante quàm iret in exil. Neque verò M. Tullius suum animum à vestra abalienauit potestate, quum præcipuum vobis obsidem animi sui vestram reliquerit libertatem.
Singularis & præcipua opera. Plancus Cic. lib. 10. 9.
Partes meæ in ea causa præcipuæ fuerunt. Cic. pro Domo.
Præcipua remedia, Omnium longè vtilissima. Plin. lib. 11. cap. 49. Ossea sunt lupis, vulpibus, mustelis, viuerris, vnde etiam calculo humano remedia præcipua. De genitalibus.
Præcipuus & proprius sensus. Cic. de Prouin. Consul. Præcipuum illum & proprium sensum doloris mei, &c. ad vlciscendi tempora reseruabo.
Præcipuum ad serpentis ictus, Optimum. Plin. lib. 8. cap. 27.
Præcipuum contra morsus remedium, Saluberrimum. Plin. libro 8. capite 22.
Rerum præcipua. Tacit. lib. 4.
Præcipuum, Absolutè, Iurisconsultis nominatur, quod alias per præceptionem legatum dicunt. Scæuol. in princ. l. vlt. D. de legat. 2. Testamento filium, &c. & adiecit, se præcipua susque iuris, & post mortem suam habere velle. Sidon. Apollinar. lib. 6. epist. vltim. Illud autem deberi tibi quodam, vt Iurisconsulti dicunt, præcipui titulo, &c. Sueton. Nanque quingenties H-S. cùm præcipuum inter legatarios habuisset, quia notata non perscripta erat summa.

Præcipuè, Aduerbium { ἐξαιρέτως, περισσῶς } Ante alia, potissimùm. Cic. ad Curionem, libro 2. 5, Non enim mihi tam mea salus chara fuit, in qua præcipuè sum ab illo adiutus, quàm pietas erit in referenda gratia iucunda.
Decorus præcipuè est deo color albus. Cic. 2. de Leg.
Infœlix præcipuè. Virg. 1. Æneid.
Diligentia præcipuè nobis colenda est. Cic. 2. de Orat.
Commendare præcipuè quosdam alicui. Cic. Acilio, lib. 13. 33.
Nihil datum præcipuè esse homini à natura dicemus. Cicero 2. de Finib.
Debere præcipuè isti generi hominum videmur. Cic. Quinto fratri, libro 11.
Obseruare præcipuè aliquem. Brutus Cic. lib. 11. 19.
Vnum illud te præcipuè rogo. Cic. Appio, lib. 3. 8.
Nequid tibi præcipuè timendum putes, eo animo sis velim. Cic. Plancio, lib. 4. 14.
Præcipuè aliquid appetere, & In communi iure viuere, contraria. Cicero pro Rabyr. perduel. reo, Labor in hoc defendendo præcipuè meus est, studium verò conseruandi hominis commune mihi vobiscum esse debebit.

Præcipitatio, Præcipitium, Præcipito, Vide PRÆCEPS.

PRÆCIPITES, Milites a Mario constituti, qui illius custodiam studiosè faciebant. Mos enim regum hic fuit, & est, vt ad sui corporis custodiam fideliores quosdam homines deputarent, de quo vide Alex. Alexandrinum lib. 6. cap. 22.

Præcisus, Vide PRÆCIDO.

Præclamitatores dicebantur, qui flaminem Dialem, hoc est, sacerdotem Iouis antecedebant, clamantes, vt homines ab operibus abstinerent: quia ei opus facientem videre irreligiosum videbatur. Hæc Sipontinus, Ex Festo, apud quem corruptè legitur Præclamitatores, de quo suprà.

Præclarus, penult. prod. Adiectiuum { περιφανής, πολυτίμητος } Valde clarum significat.

Clarus & præclarus, figuratè accipiũtur pro eo qui tanquam fulgore quodam famæ & gloriæ resplendet. vnde Clarissima & præclarissima gesta dicimus. Sed præclarus nonnunquam pro bono reperitur apud Ciceronem, sicut Philipp. 3. O præclarum custodem ouiũ (vt aiunt) lupum? Non claritas in custode desyderatur, sed probitas. Ergo præclarum pro bono posuit. Idem de Amicit. Cum illo vero quis neget actum esse præclarè? Et paulo pòst. Cum illo quidem (vt suprà dixi) actum est optimè, mecum incommodius. Nam non suprà dixerat, actum cum illo optimè, sed præclarè. Verùm ideo sic dixit, quia præclarè & optimè idem roboris & virium in significatione obtinent. Hæc Valla lib. 4.

Commemorandus & præclarus. Cic. 2. Verr. O commemoranda iudicia, præclarámque existimationem nostri ordinis!

Præclarus & luculentus. Cic. 4. Philipp. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimũ Martialiũ comprobauistis.

Præclari & nobiles in philosophia. Cic. 1. de Orat.

Armis præclari. Stat. 3 Theb.

Eloquentiæ, ac fidei præclarus. Tacit. lib. 4.

Eximia plerisque & præclara, parua ducere, eáque ratione stabili firmáque contẽnere, fortis animi magníque ducendũ est. Cic. 1 Off.

Præclarus ad aspectum. Cic. 6. Verr. Et situ est cùm munito, tum ex omni aditu vel terra vel mari præclaro ad aspectum.

¶ Conscientia præclara. Cic. ad Atticum, lib. 10, Præclara conscientia sustentor, quum cogito me de Repub. aut meruisse optimè, quum potuerim, &c.

Defensio. Cic. 6. Verr. O dij immortales præclaram defensionem!

Facies. Lucret. lib. 5.

Fama. Claud. de Nupt. Honorij.

Fama præclara de Afranio. Cic. ad Atticum, lib. 7.

Funus. Ouid. 3. Trist. eleg. 5.

Magnificum & præclarum genus dicendi. Cic. 2. de Orat.

Egregia quædam & præclara indoles. Cic. 1. de Orat.

Indole præclara iuuenis, admirabilíque constantia. Cic. ad Brut. lib. 10. 3.

Laudatio. Cic. 4. Verr.

Lux. Lucret. lib. 2.

Nomen. Lucret. lib. 6.

Operibus suis præclaris lætari. Cic. Lentulo, lib. 1. 7.

Plena & præclara pecunia. Cic. pro Rosc. Amer. Is à vobis iudices, hoc postulat, vt quoniam in alienam pecuniam tam plenam atque præclaram nullo iure inuaserit, quoniam ei pecuniæ vita, &c.

Opima & præclara præda. Cic. pro Rosc. Amer.

Prædium præclarum & propinquum. Cic. pro Rosc. Amer. Plura præterea prædia, neque tamẽ vllum nisi præclarum & propinquum.

Proles. Valer. 2. Argon.

Res. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Ad discendum iuuentuti præclara res. Cic. pro Sextio.

Senator. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Sol. Lucret. lib. 5.

Stirps. Virg. 4. Georg.

Triumphus. Claud. 3. de raptu Proserp.

Vrbem præclaram statuere. Virg. 4. Æneid.

Vultus. Lucret. lib. 4.

Præclarior { περιφανέστερος } Comparatiuum. vt, Præclarior laus. Plin. in Panegyr. Ideóque ille parens hominum, deorúmque optimi prius, deinde maximi nomine colitur: quo præclarior laus tua, quem non minus constat optimum esse, quàm maximum.

Præclarius, n. g. Compar. Lucret. lib. 1,

Nil tamen hoc habuisse viro præclarius in se. De Empedocle.

Præclarè, penult. prod. Aduerbium { περιφανῶς } Cic. 6. Verr. In eo Chrisæ est simulachrum, præclarè factum è marmore.

Præclarè actum nobiscum. Cic. 3. Verr. Quis hoc non perspicit, præclarè nobiscum actum iri, si Populus Rom. istius vnius supplicio contentus erit?

Dicitur præclarè à sapientibus, Vultu sæpe læditur pietas. Cic. pro Rosc. Amer.

Præclarè datur, Præclarè medetur. Hoc est, commodè, optimè. Plin. lib. 26. cap. 15.

Præclarè explicare. Cic. 1. Acad.

Præclarè facere. Cic. 3. de Fin. Præclarè inquit, facis, quum & eorum memoriam tenes, quorum vterque tibi testamento liberos suos commendauit.

Præclarè gessit suum negotium. Cic. pro Rosc. Comœdo.

Præclarè se habere. Cicero 4. Verr. Omnino præclarè te habes, quum is ordo, atque id genus hominum, quod optimum & honestissimum est, & quo vno & summa Reip. &c.

Præclarè intelligere aliquid. Cic. Cluuio, libro 13. 8. Etsi non sum nescius & quæ temporum ratio, & quæ tua potestas sit, tibíque negotium datum esse à Cæsare, non iudicium præclarè intelligo.

Meminisse præclarè. Cic. Marcello, libro 4. 7. Ego eum te esse qui horum malorum initia multò antè videris, Consulatum magnificentissimè atque optimè gesseris, præclarè memini.

Præclarè, Approbantis vocabulum, & annuentis. Cic. 13. Philipp. Pacem vult M. Lepidus. Præclarè: si talem potest efficere, qualem nuper effecit.

Præclauum { περιπλατύσημον } Pars vestis, quæ ante clauum texebatur. Afranius,

Totum diem præclauum vnum texere. Nonius.

Præcludo, præcludis, penult. prod. præclusi, præclusum, penul. prod. { ἀποκλείω } præcludere, Antè cludere. Cic. pro Plancio, Nam maritimos cursus præcludebat hyemis magnitudo.

Aditum custodi patriæ. Cic. Ante quàm iret in exil.

Animus ad exponendam rei indignitatem præcluditur. Cic. Ante quàm iret in exil.

Præcludere sibi curiam. Cic. in Piso. Quòd si non tuis nefariis in hunc ordinẽ contumeliis, in perpetuum tibi curiã præclusisses, &c.

Effugium alicui. Lucret. lib. 2. Id est effugiendi viam intercludere. Lambinus.

Iter. Ouid. 14. Metam.

Omnia præcludere effugio. Ouid. 2. de Arte

Præcludere omnem orbem terrarum alicui. Cic. 7. Verr. Iam omnem orbem terrarum, qui semper nostris hominibus maximè patuit, ciuibus Romanis ista defensione præcluseris.

Portus præcludere classi. Lucan. lib. 9.

Speciem viuendi Lucret. lib. 1,

Inuida præclusit speciem natura viuendi. Alij minus rectè Præcludit legunt.

Transitum præcludere. Colum. lib. 6. cap. 18.

Vsus vocis præcluditur. Ouid. 2. Metam.

Præclusus, penult. prod. Participium { ἀποκεκλεισμένος } vt Fores præclusæ. Propert. lib. 2. eleg. 5.

Præclusos esse alicui aditus misericordiæ iudicum, Per translationem. Cic. 7. Verr. Facilè ostendam tua crudelitate in alios, omnes tibi aditus misericordiæ iudicum iampridem esse præclusos.

Præclusa ciuibus expectatio incolumitatis. Cicero Ante quàm iret in exil.

Foramina præclusa. Quint. lib. 1. cap. 11.

Ianua. Ouid. 1. Metam.

Vox. Claud. 4 Paneg.

Præco, præconis, m. g. { κῆρυξ, βραβεύς } Præcones à præcinendo dicti sunt, quasi præcanes, quòd ante canant & annuntient quod est faciendum. Vel, vt ait Priscianus, à præ, id est valde canendo. Sunt enim qui iussu magistratus publicè aliquid ore denuntiant, qui auctionem faciebant, & qui audientiam in theatris indicebant. Plaut. Pœn. 2. 11,

Exurge præco, fac populo audientiam. Cic. 3. Verr. 53. Tum repentè iste testes citari iubet. dicit vnus & alter breuiter. nihil interrogantur. præco dixisse pronuntiat.

Præconis munus erat in comitiis tribus citare: qui magistratus essent creati renunciare: leges, quæ suadebantur, pronuntiare: in iudiciis iudices, testes, reos citare: in auctionibus rerum pretia declarare. Exempla passim occurrunt. Ex Lambino in Horat.

Citat præco maxima voce legatos Æmonenses. Cic. pro Flac.

Declarare victorem voce præconis. Virg. 5 Æneid.

Præco prædicat. Cic. pro Quintio, De quo homine præconis vox prædicat, & pretium conficit.

Sub præcone subiici. Cic. pro Sext. Præconi publico subiiceretur.

Subiicere sub præcone non solùm fortunas, sed etiam victum vestitúmque necessarium alicuius. Cic. pro Quintio,

Voci præconis bona ciuium subiicere, & hastam in foro ponere. Cic. 2. Off.

Per præconem vendere aliquid. Cic. 3. de Nat. deor.

Actionum præco Iurisconsultus. Cic. 1. de Orat.

Ludorum præcones. Cicer. Luceio, lib. 5. 12. Nulli denique deprehendant, & dicant verecundiores esse præcones ludorum gymnicorum, qui, quum cæteris coronas imposuerint victoribus, &c.

Præco virtutum alicuius. Cic. pro Archia, O fortunate, inquit, adolescens, qui tuæ virtutis præconem Homerum inueneris?

Præconium præconij { κήρυγμα, ἀνακήρυξις } Præconis vox. Sueton. de Nerone, Et præconio vbique contendit. Cic. Leptæ, lib. 6. 18. Rescripsit eos, qui facerent præconium, vetari esse in Decurionibus: qui fecissent, non vetari.

Acerbum præconium. Cic. pro Rab. Posth.

Deferre alicui præconium. Cic. ad Attic. lib. 13. Ligarianam præclarè vendidisti posthac quicquid scripsero, tibi præconium deferam. Vide Vendere, pro Laudare, in VENDO.

Præconium laborum. Cic. pro Archia, Qui non mandari versibus æternum suorum laborum facilè præconium patiatur.

Domestico præconio stultitiæ suæ quamplurimos testes colligere. Cic. 2. de Orat.

Magna quidem de te rumor præconia fecit. Ouid. epist. 15.

Homeri præconio Achillis hasta nobilitata. Plin. lib. 16. cap. 13.

Carmina vestrarum peragunt præconia laudum. Ouidius 4. de Ponto eleg. 8.

Tribuere præconium. Cicero Luceio, lib. 5. 12, Vt mihi non solùm præconium quod quum in Sigæum venisset Alexander, ab Homero Achilli tributum esse dixit: sed etiam graue testimonium impertitum clari hominis magníque videatur.

Præconium, Merces præconis qui auctionem facit. Vsus est Cato de Re rustic. in capite De oleæ pendentis lege, vt admonet Turn.

PRÆCONINVS L. Ælius Stilo ob id cognominatus, quòd Præco purpura latiore tunicæ vsus fuerit. Plin. lib. 33 cap. 1.

Præcognosco, præcognoscis, præcognoui, penul. prod. præcognitum, penult. corr. { προγινώσκω } præcognoscere, Antè cognoscere. Rarum est, A quo

Præcognitus, penultima correpta, Adiectiuum. Plancus ad Ciceronem, libro 10. 15, Quòd si latro præcognito nostro aduentu, rursus in Italiam se recipere cœperit, Bruti erit officium occurrere ei.

Præcolo, præcolis, penul. corr. præcolui, præcultum { προγυμνάζω } præcolere, Antè colere, præparare. Cicero in Partit. Sunt autem alij quidam perfecti animi habitus ad virtutem, quasi præculti & præparati rectis studiis & artibus.

Præcompositus, penul. corr. { προσυγκείμενος } Participium, siue Nomen ex participio, Præparatus. vt Præcompositum os. Ouidius 6. Fastorum,

Præconceptus, Adiectiuum { προσυνειλημμένος } Antè conceptus. Plinius libro 2. capite 82. de specubus, Præconceptum enim spiritum exalant, quod, &c.

Præconsumo, præconsumis, penultima produ. { προαναλίσκω } præconsumere, Antè consumere. Ouidius pro Consumere posuit, libro 7 Metam. Vtilius bellum putat esse minari,

Quàm gerere, atque suas ibi præconsumere vires.

Præconſumptus, Participium { [illegible] } Ouidius 4. Triſt. eleg. 5.
Eſt quoque non minimum vires afferre recentes,
Nec præconſumptum temporis eſſe malis.

Præcontrecto, præcontrectas { [illegible] } præcontrectare. Ante contrectare. Ouid. 6. Metam.
Spectat eam Tereus: præcontrectátque videndo.

Præcoquo, præcoquis, penul. corr. præcoxi, præcoctum { [illegible] } præcoquere, Ante coquere, ſeu maturare. Plin. lib. 18. cap. 29. Acinſque præcoquuntur in callum. Idem lib. 14. cap 9. Quidam è quacunque dulci, dum præcocta alba faciunt ſiccantes ſole.

Præcoquus, Vide PRAECOX.

Præcordia, præcordiorum, neut. ge. pluralis numeri { [illegible] } Plinius libro 11. cap. 37. Exta homini ab inferiore viſcerum parte ſeparantur membranis, quæ præcordia appellant, quia cordi prætenduntur, quod Græci appellauerunt phrenas. Omnia quidem principalia viſcera membranis propriis, ac velut vaginis incluſit prouidens natura. Cic. 5. de Fin. 158. Fœlix ruſus quum is ipſe annulus in præcordiis piſcis inuentus eſt. De Polycrate.
Præcordia (inquit Plin. lib. 30. cap. 5.) vocamus vno nomine exta in homine, quorũ in dolore cuiuſcunq; partis ſi catulus lactens admoueatur, apprimatúrq; his partibus, tráſire in eũ morbus dicitur.
Subter præcordia cupiditatem locauit Plato. Cic. 1. Tuſc.
Ferrea. Ouid. epiſt. 10.
Flagrantia. Iuuen. Saty. 13 Id eſt, commota, & irata.
Inquieta. Horat. Epod. 5.
Mollia. Ouid. 1. Metam.
¶Aperit præcordia Liber Horat. 1. Serm ſaty. 4.
Excutienda dare alicui ſua præcordia. Perſ. Saty. 5.
Intima mouere. Ouid. 4. Metam.
Mutare præcordia, Mutare animum. Propert. lib. 2. eleg 4.
Genibus premere præcordia alicuius. Ouid. 12. Metam.
Virtus redit in præcordia. Virg. 2. Æneid.
Stertere totis præcordiis. Quint. lib. 4. cap. 2.
Ligno fiſſo tranſit præcordia. Virg 9. Æneid.
Vincta præcordia duro ferro. Tibul. lib. 1 eleg. 1.

Præcorrumpo, præcorrumpis { [illegible] } præcorrumpere, Antea corrumpere. Ouid. 14. Metam.
Dum tamen hanc ſperat, dum præcorrumpere donis
Me cupit, &c.

Præcorruptus { [illegible] } Participium, vel Nomen ex participio. Ouid 9. Metamorphoſos.
Illa quidem venit: ſed præcorrupta, meúmque.
Quæ donare caput Iunoni vellet iniquæ.

Præcox, præcocis, penul. prod. & vt in quibuſdam legitur exemplaribus, præcoquis, pen. corr. om. gen. { πρώϊμος } Præcox ficus, Præcocia poma, quæ ante ſolitum tempus matureſcunt. Valla, Præcox fructus, præter morem cæterorum coctus, ſiue ante cæteros. Plin. lib. 15. cap. 12. poſt Autumnum matureſcunt perſica, æſtate præcocia intra triginta annos reperta, & primò denariis ſingula væunndata. Colum. lib. 3 cap. 2. Præcoques vites.
Præcocis genitiuus quantam habeat penultimam, variant ſcriptores. Gell. lib. 10. cap. 11, Afranius in Togata, cui titulus [illegible] eſt,
Adpetis Dominatum demens præmaturè præcocem. In quo verſu animaduertendum eſt quòd præcocem inquit, non præcoquem. eſt enim caſus eius rectus, non præcoquis, ſed præcox. Hæc ille. In quem locum hæc annotat Aſcenſius: Præcox præcocis ſecundam producit, Præcoquis corripit: & ita pro quantitate varia, ſcribetur variè. Maſerius tamen contendit ſecundam in obliquis nominis præcocis etiam corripi, quia ſic ſcriptum comperit: quod mirum non eſt, quum c & q ſæpe confundantur, vt coquus & cocus, loquutus & locutus, ſeruata eadem quantitate. itaque præcocibus pro præcoquibus ſcriptum ſecunda correpta legitur. nec admirandum, quum deriuatiua ad primogenita reducantur: vt aquilex ad verbum lego, ralex ad nomen lex. ſic præcox vtcunque ſcribatur, ad verbum coquo reſpiciens co corripiat. Verba Maſerij ſunt: Calphurnius ecloga ſecunda ait,
Inſita præcocibus ſubrepere perſica prunis. ergo corripitur. & apud Afranium quem Gellius citat, ſi rectè inſpicitur ſecunda corripitur. Nam clauditur Iambicus verſus hic Iambo. poſt enim creticum & anapæſtum ſequuntur quatuor ſpondei, inde Iambus. Item Baptiſta Mantuanus in morte Alexandri Corteſij:
-mors ingeniis eſt inuida ſemper
Præcocibus. ſic Lucanum, ſic dura Tibullum,
Sic alios fudit innumeros. Hæc in Gellium Aſcenſius. Nebriſſenſis libro ſuæ grammatices quinto:
Cappadocis breuias: & præcox iungitur illi. In commentario citat carmen Calphurnij pro teſtimonio. Quintianus Epographia ſecunda ſub finem: Si nomina in os aut ox terminabunt, producimus: vt cuſtodis, velocis. Demito Cappadocis, bouis, præcocis. Deſpau terius corripiendam cenſet mediam, hoc inſuper addẽs, Malè quidã, Quum reſerata fuit præcocis ianua lethi. Michyllus libro ſecundo: o ante c, producitur: vt vox vocis &c. Excipiuntur Præcox præcocis, à Præcoquo, quod originis ſuæ naturam ſequitur. Calphurnius ecloga ſecunda, -& modò cogit
Inſita præcocibus ſubrepere perſica prunis. Et Afranius citante Gellio,
Appetis dominatum demens præmaturè præcocem. Trochaicus eſt tetrameter catalecticus. Hæc Michyllus. Ante hos etiam Neſtor lib. 8. disertè tradit in præcocis mediam ſyllabam corripi, teſtem adducens Calphurnium. Nequid tamen lectores celem, meus Calphurnius Bononiæ excuſus habet præcoquibus.
Præcoquem maturitatem contrahere. Colum. lib. 1. cap. 6.
Fatum præcox. Senec. Theb. 1.
Ingenium præcox, Quod nimis citò maturitatem conſecutum eſt, nimíſque citò videtur adoleuiſſe. Quint. lib. 1. cap. 3.
Modeſtia præcox. Stat. 2. Sylu. 1.
Riſus præcox Plin. lib 7. in Præf.
¶Præcox, Immaturus. Ennius Annalium lib. 8. Præcox pugna eſt.

Præcoquus, penul corr. Idem { [illegible] } Mart. lib. 13. 46.
Viſa maternis fuerimus præcoqua ramis, &c.
Præcoqua mala Auantpeches. Columel lib. 12. cap. 37.
Vuas præcoquas quàm maturiſſimas legito.

Præcraſſus, Adiect. { [illegible] } Valde craſſum ſignificat. Plin. lib. 16. cap. 8 Cortex præcraſſus ac renaſcens.

Præcurro præcurris, præcurri, præcurſum { [illegible], [illegible] } præcurrere, Antè currere, ſiue Citò antè ire. Terent. Eunuch. 3. 2.
-abi, præcurre, vt ſint domi
Parata omnia. Cæſar 6. bel. Gall. Præcurrunt equites: quanto res ſit in periculo cognoſcunt.
¶Præcurrere, Præcedere, antegredi. Cice. 1. de Diuinat. Sed ita à principio inchoatum eſſe mundum, vt certis rebus certa ſigna præcurrerent. Budæus.
Appetitus ne præcurrant rationem. Cic. 1. Off. Efficiendum eſt, vt appetitus rationi obediant, eámque neque præcurrant propter temeritatem, nec propter pigritiam, aut ignauiam deſerant.
Neque hoc quicquam eſſet turpius, quàm cognitioni & perceptioni aſſertionem approbationémque præcurrere. Cic. 1. Academ.
Præcurrit hyemem maturitas eius. Colum. lib. 3. cap. 1.
Ætate aliquem præcurrere. Cic. in Orat. Horum vterque Iſocratem ætate præcurrit vt eos moderatione, non inuentione vicerit. Id eſt, præceſſit.
Albis equis aliquem. Horat. 1. Serm. ſaty. 7.
Vita præcurrere aliquem, Id eſt, vitam, quàm alius, meliorem & fœliciorem agere. Horat. 1. epiſt. 10.
Præcurrere alicui, pro Anteuertere, occupare. Cic. de Ora. Vobis verò illum tanto minorem præcurrere vix honeſtum eſt. Budæus.
Hominem plurimorum ſtudio, atque omnium bona exiſtimatione munitum, vt homo iners ſine officio, ſine ingenio, cum infamia, nullis amicis ſeptus præcurrat, ſine magna culpa negligentiæ fieri non poteſt. Qu. Cic. de Petit. Conſul.
Amor votis ſuis plerunque præcurrit, Id eſt, vota ſua ſpe & feſtinatione præuenit. Plin. iunior. lib. 4 epiſt. 15. ad Fundanum. Budæus.
Iudicium præcurrit amicitia, tollítque experiendi poteſtatem Cic. de Amicit.
Præcurrere aduentum alicuius in aliquem locum. Plin. iun. lib. 6. epiſt. 18. Hoc eſt, præcedere.
Præcurrere, pro Præoccurrere, ac præoccupare quod Græci [illegible] dicunt. Lucret.
Illud in his rebus ne te deducere vero
Poſſit, quod quidam dicunt præcurrere cogor. Turneb.

Præcurrens, huius præcurrentis { [illegible] } Præcurſio, quam Boetius Præcurſoriam cauſam vocat. Cic. in Partit. Vt primordia rerum & quaſi præcurrentia, in quibus ineſt aliquid argumenti.

Præcurſus, huius præcurſus { [illegible] } Plin. lib. 16. cap. 25. Omnia intra VIII. Iulij Idus Eteſiarum præcurſu.

Præcurſio, Verbale, Idem { [illegible] } Cice. de Fato Idémque illi qui ab hoc diſſentiunt, confitentes non fieri aſſenſiones ſine præcurſione viſorum.
Præcurſio, pro Præcurſoria cauſa, & præcurrente. Cic. in Topic. Alia autem præcurſionem quandam adhibent ad efficiendum, & quædam afferunt per ſe adiumenta, &c. Vulgò vocant, *Au preallable*. Budæus,

Præcurſor { [illegible] } Aliud verbale Cice. 7. Verr. Quem iſte in decumis, in rebus capitalibus, in omni calumnia præcurſorem habere ſolebat & emiſſarium.

Præcurſorius, Adiectiuum Plin. Iunior. lib. 4. epiſt. 13. ad Cornel. Tacitum. Interim quod ſum præſens petiturus, hac quaſi præcurſoria epiſtola rogo: id eſt, aduentum ad te meum præcurrente.

Præda, huius prædæ { [illegible] } Dicitur à pariendo, vt ait Varro, quaſi parida, quòd manu parta ſit. Vide libr. 5. de ling. Latin. Aliter paulò lib. 7. vbi à prædando prædam deduci ſcribit.
Præda & Manubiæ differunt: Nam Præda dicuntur corpora ipſa rerum, quæ capta ſunt: Manubiæ verò appellatæ ſunt, pecunia per Quæſt. Pop. Rom ex præda vendita contracta. Eſt tamen, inquit Gellius non nuſquam inuenire ita ſcripſiſſe quoſdam non ignobiles ſcriptores, vt aut temerè, aut curioſe prædam pro manubiis, & manubias pro præda poſuerint, & tropica quadam figura mutationem vocabuli fecerint quod facere conceſſum eſt, ſcitè id peritéque facientibus. Sed enim qui propriè atque ſignatè loquuti ſunt, manubias pecuniam dixerunt. Hæc Gellius lib. 13. cap. 23. ad finem.
Victor erat prædæ, præda pudenda ſuæ. Ouid. 2. de Arte.
Ceruus præda eſt canum. Ouid. 11. Metam.
Præda & rapinæ. Caſſius Cic lib. 12. 12. Quas ob res milites tuere, ſi eos mirificè de Repub. meritos eſſe animaduertis: & effice, ne quem pœniteat, Remp. quàm ſpem prædæ & rapinarum, ſequi maluiſſe.
Copia prædæ. Ouid. 1 Faſt.
Cupido cæca prædæ. Ouid. 3 Metam.
¶Captiua. Claud 3. de raptu Proſerp.
Facilis. Claud. 2. in Eutrop.
Fera. Ouid. 7. Metam.
Feralis Claud de bello Getico.
Genialis. Ouid. 1. de Arte
Humiles. Claud. 2. Paneg.
Ingens. Stat. 10. Theb.
Nefanda. Ouid. 8. Metam.
Opima. Horat. Epod 10. 5.
Oneroſa, Vide Oneroſus, in ONVS.
Perpetua, Vide PERPETVVS.
Recens. Ouid. 1. Amor. eleg. 2.
Sordida. Martial. lib. 10. epigr. 37.

Tenera.Horat.3.Carm.ode 27.

¶Accingere se prædæ,Id est ad prædam.Virgil.1.Æneidos,

Illi se prædæ accingunt, dapibúsque futuris. Id est studiosè parant. Seruius.

Spe prædæ adduci.Cæsar 4.bel.Gal.

Adseruare prædam.Stat.10.Theb.

Agere,Vide AGO.

Agitare.Salluft.in Iugurth.

Amittere,Vide AMITTO.

Ardere amore prædæ & spoliorum.Virgil.11.Æneid.

Auertere,Vide AVERTO.

Auctus præda,Vide AVGEO.

Capta crudelissimè ex fortunis alicuius præda.Cic.pro Domo.

Cohibere à præda.Cæsar 5.de bel.Ciuil.

Conuectare prædas, Vide Conuecto in CONVEHO.

Corrumpere,Vide CORRVMPO.

Ditescere prædà.Lucret.lib.5.

Diuisa præda est. Senec.Agamemn.6.

Heu, terra ignota,canibus data præda Latinis,

Alitibúsque iaces.Virgil.9.Æneid.de Euryalo.

Sortem ducere prædæ.Virgil.9.Æneid.

Facere prædam.Cic.5.Verr.Maximos quæstus,prædásque fecisse.

Frui præda.Valer.4.Argon.

Habere prædam cum cura.Tacit.lib.15.

Non habet euentus sordida præda bonos. Ouidius 1.Amorum, elegia 10.

Munificè largiri prædam,Vide MVNVS.

Nancisci prædam,Vide NANCISCOR.

Nactus prædam.Ouid.3.Metam.

Parta præda. Cic.1.de Finib.Quas nulla præda vnquam improbè parta minuit, sed auget potius atque inflammat.

Ex præda,ex manubiis aurum & argentum ad eos peruenit. Cic. 2.de Lege agrar.

Potiri præda.Virgil.9.Æneid.

Victores præda,spoliísque potiti.Virgil.9.Æneid.

Proponere ad prædam vrbem, bona, & fortunas ciuium. Cicero 4.Philipp.

Quærunt prædam sanguine.Ouid.4.Trist.eleg.4.

Raptæ prædæ.Virgil.3.Æneid.

Prædæ esse. Cic.7.Verrin. Quum ea res non solùm prouinciæ saluti,verumetiam ipsi prædæ esse posset.

Prædaceus,Adiectiuum {λῃϊκός} vt Pecunia prædacea.Gell.lib.4.

Prædatitius,aliud Adiectiuum, Idem. {λῃϊκός} Gellius lib.13.cap.23, Ex manubiis nó res corporáque ipsa prædæ demonstrat (nihil enim captum est horum à Troiano ex hostibus) sed facta esse hæc comparatáque ex manubiis,id est pecunia prædatitia,declarat.Manubiæ enim sunt,sicuti iam dixi, non præda, sed pecunia per Quæst.Popu lo Rom.ex præda vendita contracta.

Prædor,prædaris {λῃΐζομαι, λαφυραγωγῶ, λεηλατῶ, σκυλεύω, ἁρπάζω, συλάω} prædari,à Præda, vt ait Varro,Diripere,& vi auferre,quemadmodum prædæ in bello solent.Cic.3. Offic.Ex quo intelligitur,quoniam iuris natura fons sit,hoc secundum naturam esse, neminem id agere,vt ex alterius prædetur inscitia.

Ad multas lupa tendit oues prædetur vt vnam.Ouid.3.de Arte.

Arces prædari.Valer.5.Argon.

Dapes prædantur ab ore.Valer.4 Argon.

Pisces calamo prædabor.Propert.lib.4.eleg.2.

Puella est me prædata. Ouid.1.Amor.eleg.5.

Prædator, penultima producta, Verbale {λῃστής} Cicero 2.in Catil. Quos ego vtrosque Quirites, in eodem genere prædatorum, direptorúmque pono.

Ioui deprædatori templum fuisse legimus, non quòd prædę, sed quòd ei aliquid ex præda in partem prędę debebatur. Nam mos Romanorum fuit, vt bella gesturi, de parte prædæ, aliquid numinibus pollicerentur.

Aprorum prædator.Ouid.11.Metam.

Prædatrix,penult.prod.Verbale fœmininum {λῄστρια} vt Herculei alumni prædatrix.Stat.lib.1.Sylu.5.

Prædatorius, Adiectiuum {λῃστρικός} vt Naues prædatoriæ. Liuius 9. bell Pun.Annis prope quinquaginta nullum Romanum exercitum viderant præter prædatorias classes.

Prædabundus,aliud Adiectiuum,Qui prædatur.Salustius in Iugurtha, Vbi stipendium & commeatum locauerat,ire iubet:dátque se prędabundum post paucos dies eodem venturum.

Prædo, prædonis, penultima producta {λῃστής} Qui prædatur. Plinius libro 16. capite 40, Germaniæ prædones singulis arboribus cauatis nauigant.

Templorum omnium atque tectorum totiúsque vrbis prædo. Cicero pro Domo.

Liber à prædonibus,Vide LIBER,liberi.

Acerbus prædo.Claud.7.Panegyr.

Decidere prædonum in turbam. Horat.1.Serm.satyr.2.

Nefarius.Cic.3.de Orat.

¶Prædo.Vlpian.in l sed etsi. De petitione hæreditatis,Quod autem ait Senatus eos qui bona inuasissent: loquitur de prædonibus. id est de iis qui quum scirent ad se non pertinere hæreditatem, inuaserút bona, scilicet quum nullam causam haberent possidendi. Et paulo pòst, De eo autem loquitur Senatus, qui ab initio mente prædonis res hæreditarias apprehendit. Budæus.

Prædonulus, prædonuli, pen corr. {λῃστίδιον} Diminutiuum à Catone vsurpatum.

Prædonulos ὑποκοριστικῶς Cato dixit in Epistolis: quia sæpe vtiles videntur prædonuli.Festus.

Prędamno.prædamnas {προκαταγινώσκω} prædamnáre, Prius damnare,siue iudicare,aut condemnare. Sueton.in Augusto,cap.56,Sin deesset,destituere ac prædamnare amicum existimaretur.

Prædamnata spe dimicandi, Id est præcisa. Liuius libro 7.belli Punici.

Prædelasso,prædelassas {προκαταπονέω} prædelassare, Antè delassare. Ouid.11.Metamorphoseos,

-quæ primas æquoris vndas
Frangit, & incursus quæ prædelassat aquarum.

Prædensus, Adiectiuum {πυκνότατος} Valde densus. Plinius libro 18. capite 18, Culter vocatur,prædensam prius quàm proscindatur,terram secans.

Prædes,Vide PRAES.

Prædestino,prædestinas, penultima correpta, prædestinàre, Præordinare. Æmylius Probus in Eumene, Primus Leonatus Macedoniam præoccupare prædestinauerat.

Prædestinatio,prædestinationis,fœminini generis, Verbale. Definitur autem, vt sacræ Scripturæ docent, liberum esse Dei consilium, quo & humanum genus, & singulas mundi partes pro immensa sua sapientia & iustitia incomprehensibili moderatur. Vide Augustinum lib.de Prædest.sanct.

Prædico,prædicas,pen.corr. {κηρύττω, ἀγγέλλω, ἐπαινῶ} prædicáre, Apertè,seu publicè dicere,celebrare, vulgare, palàm commemorare, laudare.Terent.Andr.3.1,

Actum est,siquidem hæc vera prædicat. Cic.pro Lege Manil.Quam prædicant in fuga, fratris sui membra in his locis, qua se parens persequeretur, dissipauisse. De Medea.

Prædicare palàm. Cicero ad Atticum,libro 9, Prædicat palàm,& militibus ostendit, se largitione ipsa superiorem, quàm hunc fore.

Prædicat præco, dum aliquid palàm promulgat & pronuntiat ex Senatusconsulto. Vide PRAECO.

Prædicare ex Tribunali.Cæsar 2.bel.Ciuil.

Victores se sua voce prædicare.Cic Lucceio,lib.5.12.

Repulsam alicuius alteri.Cic.pro Plancio.

Monere & prædicare.Liuius lib.2.

Ferre & prædicare. Cicero pro Archia. Nostra semper feretur & prædicabitur L. Lucullo dimicante cum interfectis ducibus depressa hostium classis, & incredibilis apud Tenedum pugna illa naualis.

Prædicari & nominari. Cicero pro Archia, Et in eo ipso, in quo prædicationem, nobilitatémque despiciunt, prædicari de se ac nominari volunt.

Dicere & prædicare.Cic.pro Cecin. In Ebutium hoc dicit, armatos homines fuisse: de se autem hoc prædicat, Antiocho Ebutij feruo imperasse,vt,&c.

Prædicare de aliquo. Cic.1.Offic. Deforme etiam est, de seipso prędicare falsa præsertim,& cum irrisione audientium imitari militem gloriosum.

Gloriosius de seipso prædicare.Cic.pro Domo.

De se vera cum gloria aliquid prędicare.Cic in Pison.

Honoratè, & honorificè, & grauiter multa de aliquo. Cicero 14. Philippica.

Virtutem alicuius optimè prędicare.Cic.pro Archia.

Prædicare miris laudibus.Plin lib.25.cap.5.

Glorianda,prædicanda,& prę se ferenda beata vita. Cicero 5.Tusculanar.

Prædicatus, penultima producta. Participium {κηρυχθείς} vt Arbor historiis alicuius prędicata Plinius lib.12.cap.17.

Prædicatio,Verbale. Plin.lib.35 cap 3, Affirmant vana prędicatione, vt palàm est. Idem lib.10. cap.10, Radix quoque plurimorum prædicatione trita, &c.

Factum est tua prædicatione,vt tantum ei debere viderêris. Cicero Attico,lib.9.

Prædicatio,Palàm commemoratio facta. Cic.2.Verr. Homo vita atque factis,omnium iam hominú opinione damnatus,pecuniæ magnitudine,sua spe ac prædicatione absolutus. Budæus.

Beneficiorum alicuius prædicatio non grata potius quàm arrogans. Cic.de Arusp.resp.

Societatis nefarię prædicatio.Cic 5 Verr.Cogit Scandilium Apronio ob singularem improbitatem atque audaciam, prædicationémque nefarię societatis, HS v millia mercedis nomine, ac præmii dare.

In statu mediocri sermonis ac prædicationis res alicuius esse.Cic. Quin.frat.lib.11.Quod si in mediocri statu sermonis ac prædicationis nostræ res essent,nihil abs te eximium, nihil præter aliorum consuetudinem postularetur.

Acerba prædicatio præconi futura est.Cic.2.de Lege agrar.

Despiciunt prædicationem nobilitatémque philosophi. Cicero pro Archia.

Prædicator,penultima producta {κῆρυξ} Aliud verbale.Cic.pro Cornelio Balbo, Qui sui facti, sui iudicij, sui beneficij voluit me esse,vt apud eosdem vos iudices nuper in alia causa fuerim, & prædicatorem, & authorem.

Te prædicatore & teste. Cic.Lentulo,lib.1.9,Quanquam & Pompeio plurimum te quidem ipso prædicatore ac teste debebam.

Prædicabilis,& hoc prædicabile,pen.corr. {ἐπαινετός} Palàm dicendum & gloriandum. Cic.5.Tusc.Nec in misera vita quicquam est prædicabile,aut gloriandum,nec in ea quæ nec misera sit,nec beata.

Prædicamenta {κατηγορίαι} vulgò vocantur,quę Quintilianus elementa decem appellat, circa quę versari videtur omnis quæstio: libro 3. capite 7.

Prædico,prædicis,penultima producta,prædixi,prædictum {προλέγω, προαγορεύω, προεῖπον} prædicere, Antè,siue prius dicere. Terentius Andr.1.1,

-hoc primùm in hac re prędico tibi,

Quas credis esse has non sunt verę nuptię. Cic.2.Verrinâ, Moneo, prædico,antè denuntio,&c.

Id temporis illos ad me venturos aliquibus prædixeram. Cicero 1.in Catilinam.

Prædicere aliquid prę omnibus. Virgil. 3. Æneid.

Prædicere & respondere. Cic. de Arusp. resp. Quis est qui id non totum in istius ludos prædictum & responsum esse fateatur?

Monere, prædicere, portendere. Cic. de Arusp. resp. Quum dij immortales monent de optimatium discordia, de clarissimorum & optimè meritorum ciuium dissensione prædicunt: quum principibus periculum cædémque portendunt, in tuto locant, &c.

Bellum non obscurè nobis paulo antè prædixerunt aruspices. Cicero de Arusp. resp.

In multos annos Solis defectiones prædicuntur. Cicero libro 2. de Diuinat.

Futura prædicere & intelligere. Cic. 1. de Diuin.

Hos mihi prædixit luctus. Virgil. 3 Æneid.

Necem prædico tibi. Tibul. lib. 2. eleg. 6.

Genus prædicendi Chaldaicum repudiauit Scylax. Cic lib. 2. de Diuinat.

¶ Prædicere, pro Denuntiare, & protestari. Pomponius in l. si tamen. § penult. D. de ædil. edict. Quum redhibitoria actione de sanitate agitur, permittendum est de vno vitio agere, & prędicere, vt si quid aliud postea de eo apparuisset, de eo iterum ageretur.

Prædicens, penultima producta, Participium {προλέγων.} Cicero Cecinnę, libro 6. 6, Quo in bello nihil aduersi accidit, non prædicente me.

Prædictus, Participium {προρρηθείς.} vt Defectiones Solis & Lunę in omne posterum tempus cognitę prædictǽque sunt. Cicero 2. de Natura deorum.

Prædictus, pro Suprà dicto, Quintilianus libro 10, Theopompus his proximus, vt in historia prædictis minor, ita oratori magis similis.

Prædicta cœnę hora, Hoc est præstituta. Sueton. in Claudio Cæsare, cap. 8.

Prædicto, absolutè. Tacitus lib. 16, Montanus patri concessus est, prædicto, ne in Republ. haberetur. Subauditur existente: hoc est, Quum prædictum esset.

Prædictum, prędicti {πρόρρημα} pro Prędictione. Cicero libro secundo de Legibus, Augurum prędictis multa incredibiliter vera cecidisse.

Natalitia prædicta. Cicero libro 2. de Diuinat. Sic isti disputant, qui hęc Chaldęorum natalitia prędicta defendunt. Vide Tetartemorion, in TETARA.

Vatum prędicta interpretari. Cic. 2. de Legib.

Vatum prędicta terribili monitu horrificant. Virgilius libro 4. Æneidos.

Prædictio, prędictionis, Verbale {πρόρρησις, προαγόρευσις} Quod prędicitur, siue prędnuntiatur, vel prędiuinatur. Cicero lib. 1. de Diuinat. Ex quo genere sæpe hariolorum etiam & vatum furibundas prędictiones. Idem 2. de Nat. deor. Prædictiones verò & pręsensiones rerum futurarum.

Prædictio & notatio cuiusque vitę ex natali die. Cicero libro 2. de Diuinat.

Mali prædictio tum probatur, quum ad prędictionem cautio adiungitur. Cic. 2. de Diuin.

Fatorum veteres prędictiones. Cic. de Arusp. respon.

Prædictiones diuinę Plin. lib. 7. cap. 37.

Diuina prędictione qui non vteretur, quis rex vnquam fuit? Cic. 1. de Diuinat.

Habet fidem nostra prędictio Cic. Cecin. lib. 6. 6.

Prædisco, prædiscis, prædidici, penult. corr. {προμανθάνειν} prædiscere, Antè discere. Plin. lib. 18. cap. 24, Et confitendum est cælo maximè constare ea, quippe Virgilio iubēte prædisci ventos ante omnia. Virgil. 1 Georgicorum,

Venios & varium cæli prædiscere morem,

Cura sit. Hos versus citat Colum. lib. 1. cap. 4.

Prædiscere & meditari aliqua. Cic. 1. de Orat.

Præditus, penultima correpta, Id est habeo. Quasi affectus: de quo sic Valla, Præditus sum (inquit) bono dicitur, & prędiuus sum malo: sicut Affectus sum malo, & affectus sum bono. Id est (vt breuiter magis, quàm optimè dicam) habeo bonum, & habeo malum. vt Præditus sum humanitate, virtute, diuitiis, dignitate, viribus: qui sermo est vsitatissimus. Nunquam tamen cum ablatiuo & præpositione à vel ab, vt fit in Affectus. veluti, Ego sum à rege magnis honoribus affectus: non autem, Sum præditus à deo magnis viribus. De malo rarius. Cic. pro Sylla, Nisi verò me vnum vis ferum pręter cæteros, me asperum, me inhumanum existimari, me singulari immanitate, & crudelitate præditum. Idem pro Rabir. perduel. reo, Confectus senectute, morbo pręditus. Correctiora autem exemplaria habent præpeditus. Hactenus Valla lib. 5.

Ætate præditus. Cic. 5. Verrin. Homo quid ageret, taceret, responderet, quid faceret denique illa authoritate, & ætate præditus nesciebat.

Amentia & audacia. Cic. 4. Verr.

Animo & sensibus præditus mundus. Cic. 1. de Nat. deor.

Nulla, aut humili aliqua arte præditus, & mediocris homo. Cicero pro Cluentio.

Audacia. Cic. pro Rosc. Comœdo.

Authoritate & miseria. Cic. 7. Verr.

Præditus authoritate & potestate. Cic. pro Rosc. Amer.

Beneficiis summis maximísque rebus gestis, summo ingenio & prudentia præditus C. Curio. Cic. pro Lege Manil.

Bonitate singulari & modestia. Cic pro Domo.

Cupiditate singulari, audacia, scelere præditus homo. Cicero 1. Verrina.

Dignitate magna præditus puer. Cic. 2 de Inuent.

Diuinitate præditę imagines. Cic. 1. de Nat. deor.

Gloria ingenij summa. Cic. pro Archia.

Iudicio minus firmo. Cic. in Orat.

Leuitate præditus, egestate, perfidia. Cic. pro Flacco.

Luctu præditus miser. Cic. pro Roscio Amer.

Magistratu summo præditus vir Cic 6. Verr.

Medicamentis præditum cornu. Plinius libro 8. capite 32. De cornu cerui.

Mente præditus. Cic. 4. Acad.

Diuina mente & consilio præditi homines. Cicero 2. de Lege agraria.

Sapiens & alta mente præditus homo. Cic. pro Milone.

Metu paruo præditus. Cic. 5. Tuscul.

Multitudine infinita, varietate admirabili præditi siderum errores. Cic. de Vniuers.

Natura immortali. Lucret. lib. 1.

Paruis opibus ac facultatibus. Cic. 1. Verr.

Ornamentis honoris, fortunę, virtutis, ingenij præditus vir. Cicero pro Lege Manil.

Potestate summa præditus vir. Cic. pro Domo.

Prudentia & exercitatione prędiuus vir. Cic pro Cluentio.

Religione summa & authoritate præditus homo. Cicero pro Cluentio.

Sacerdotio amplissimo. Cic. ad Attic. lib 8.

Sapientia prędiuus propè singulari. Cic. Seruio, lib. 4. 3.

Scelere prędiuus homo. Cic. 1. Verr.

Sensu diuino. Lucret. lib. 5.

Spe optima. Cic pro Flacco, Vnum illud intelligo, quod Prætor in reiectione iudicū iudicauit, ea spe illum fuisse prędiuum, vt omnem rationem salutis in pecunia poneret.

Spe summa & animi & ingenij prędiuus adolescens. Cicero 2. Philippica.

Studio optimo, iudicio minus firmo prędiuos docere, nō alienum est. Cic. in Orat.

Rectissimis studiis atque optimis artibus prędiuus adolescens. Cicero pro Cælio.

Studio venandi, vel pilę præditus. Cic. de Amic.

Studiis literarum doctrináque. Cic. Acilio, lib. 13. 31.

Tumore prędiuum, deformatum & decoloratum corpore mortuum constat esse. Author ad Heren. lib. 2.

Singulari virtute, constātia, grauitate prędiuus vir. Cic. pro Domo.

Vitio perspicuo & grandi prędiuum posuimus exemplum. Cic. 1. de Inuent.

Prædiues, pen. prod prædiuitis, pen. corr. omnis generis {πολυπλούσιος} Valde diues. Plin. lib. 34. cap. 3, Prędiues numinum vice illud candelabrum coluit.

Aula prędiues. Claud. 2, in Ruffinum.

Cornu prędiues. Ouid. 9 Metam.

Prædiuino prædiuinas, penultima producta {προμαντεύομαι} prædiuinare. Plin. lib. 11. cap. 10, Prędiuinant enim apes ventos, imbrésque. Plaut. in Trucul. Act. 2. scen. 3,

Iam quasi vulturij, triduo potius prędiuinant quo die esuri sient.

Prædiuinandus, Participium. Varro de Ling. Lat. lib. 5, Qui futura prędiuinando solent fari, fatidici dicti, &c.

Prædiuinatio, Verbale {προμάντευσις.} Plinius libro 8. cap. 25. de Nilo, Parit oua quanta anseres, eáque extra eum locum transferens semper incubat prædiuinatione quadam, ad quem summo auctu eo anno egressurus est Nilus.

Prædiuinus, penultima producta, Adiectiuum {ζάθεος} Valde diuinum significat. Plinius lib. 37. cap. 10, Promittitur prędiuina somnia repræsentare.

Prædium, huius prædij {χωρίον, κτῆμα} A' prędа: eo quòd capti ab hostibus agri militibus distribuebātur. Vel dicitur à pręstando, vt ait Varro lib. 4 de Ling Lat. quòd ea pignore data publice mancupes fidem pręstent. Alij à prius, seu valde dando. Est rustica & vrbana possessio. Cic 3. Offic. Ac de iure quidem prædiorum sanctum est apud nos iure Ciuili, vt in his vendendis vitia dicerentur, quę nota essent venditori.

Prædium & fundum idem esse. Vide FVNDVS.

Bona prædia, Vide BONVS.

Continentia prędia fundo, Vide CONTINEO.

Culta. Claud. 1. in Ruffin.

Dotalia. Cic. Attic. lib. 15.

Libera, Vide LIBER, liberi.

Paterna. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Rustica. Cic pro Rosc. Amer.

Triquetra. Horatius 2. Sermonum, satyra 6. Triquetra (inquit Acron) Græcè Trinacria dicitur. Porphyrio verò dicit Triquetra prædia Sicula dici, quòd in tres partes, id est promontoria diducta sit, vel quadras.

Vrbana prædia, Vlpianus l. 198. D. de verbor. signific. Vrbana prędia omnia ædificia accipimus: non solùm ea quę sunt in oppidis, sed & si fortè stabula sunt, vel alia meritoria in villis, & vicis, vel si prætoria voluptati tantùm deseruientia. quia vrbanum prædium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, si qui sunt in ædificiis constituti, dicendum in vrbanorum appellatione contineri. Plane si plurium horti in reditu sunt (vinearij fortè, vel etiam olitorij) magis hæc non sunt vrbana. Quo in loco stabula dicuntur, diuersoria, & quas tabernas vocamus. Prætoria sunt, ornatiores domus, in quibus patresfamiliàs ruri habitant.

¶ Accipere prædia in æstimationem ab aliquo, Vide ACCIPIO.

Fructus prædiorum abeunt in sumptus. Cicero Attico, libro vndecimo.

Ædificare prædia, Vide AEDIFICO.

Fructuosa prædia colenda ac tuenda pater filio tradiderat. Cicero pro Rosc. Amer.

Diuidere prædia. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Emere ab aliquo. Cic. Rutilio, lib. 13. 9.

Mancipare paterna prædia, Quintil. lib. 6. cap. 3.

Vendere. Cic.3.Verr.

Prædiolum,huius prædioli,pen.corr. Diminut. { [illegible] } Cic.M.Cælio,lib.2.15,Sed mea prædiola tibi nota sunt.

Ædificata bellè prædiola nostra , & satis amœna. Cicero Attico, libro 16.

Prædiatus,pen.prod.Adiect. Prædiis munitus. Apul.lib. Flo.Ipse bene vestitus,bene prædiatus.

Prædiatores { [illegible] } Homines in iure prædiatorio periti. Cic.Att. lib.12,Quod pro Cornificio me abhinc amplius annis x x v spopondisse dicit Flauius,etsi reus locuples est, & Apuleius prædiator liberalis: tamen velim des operam,vt inuestiges ex consponsorum tabulis sitne ita. Budæus.

Prædiator,Qui prædiorum & prædum iura nouit.

Prædiatorius, Adiect. { [illegible] } Quod ad prædium pertinet. vt Prædiatorium ius. Cic.pro Cornel.Balbo,Etenim si Q. Scæuola ille augur,quum de iure prædiatorio consuleretur,homo iurisperitissimus, consultores suos nonnunquam ad Furium & Casellium prædiatores reiiciebat. Sic.Val.Max.lib.8.cap.13. De Q. Scæuola.

Prædo,prædonis.Vide PRÆDA.

Prædomo,prædomas,pen.corr. { [illegible] } prædomâre , Antè domare,sedare,comprimere. Senec.epist.114, Et omnes casus antequã exciperet,prædomuit meditando.

Prædor,prædaris,Vide PRÆDA.

Præduco,præducis,pen.prod.præduxi , præductum { [illegible] } prædúcere,Antè ducere. Plinius lib.35.cap.16, Probatur mollitie,& quòd si æra præducantur,violaceum reddit colorem.

Fossam præducere. Tacit.lib.14.

Præducere fossam homini obsesso,pro Fossa circumuallare.Seneca lib.2.de Ira.

Vallum præducere.Tacit.lib.14.

Prædulcis,& hoc prædulce { [illegible] } Valde dulcis. Plin.libro 12. cap.5,Fructus per folia solibus coctus prædulci sapore.

Luxuries prædulce malum.Claud.2.Paneg.

Esse aliis quidpiam prædulce.Lucret.lib.4.

Tyrrhenæ volucres nautis prædulce minantur.Stat.5.Sylu.5.

Præduro,præduras,pen.prod { [illegible] } prædurare, Valde durum facere. Colum.lib.3.cap.11,ad finem,de rubrica, Verùm, est in opere difficilior, quòd neque humentem fodere possis,quòd sit glutinosissima : nec nimium siccam , quia nimium præduratur. Vetus exemplar habet prædura. Plin.lib.23.cap.7, Aliqui myrrha adiecta & cupresso præduratum vas sole torrebant.

Prædurus,pen.prod.Adiect. { [illegible] } Valde durus,vt

Prædura gemma.Plin.lib.37.cap.10.

Viribus prædurus.Virg.10.Æneid.

Corpora.Virg.2.Georg.

Labor.Valer.1.Argon.

Tempora prædura fregit nodoso robore.Ouid.12.Metam.

Prædura ætas,cui opponitur Tenera.Colum.lib.6.cap.2.

Præeo,præis,præiui,pen.prod præitum, pen.corr. { [illegible] } præire,Antè ire. Liu.2.ab Vrbe,Præierat Aruns Tarquinius filius regis,re . ipse cum legionibus sequebatur.

Præi verbis quod vis, Id est dic primùm verba quæ vis me referre.Plaut.Rud.30.

Mihi præire digneris quid me putes obseruare debere. Plin.iun. lib.10.epist.47.

Præire verba dicebant veteres,quum carmen aliquod canendum antè quàm vel fœdus feriretur,aut execratio piaculi gratia per Pontificem vel sacrificulum, aut alium magistratum fieret, magistratus primò pronuntiabat. Budæus.Præire,est verba præfari,& subsequi, & dictata verba pronuntiare. Liu 8.ab Vrbe,Agedum Pontifex publicus Populi Rom. præi verba, quibus me pro legionibus deuouẽã. Idem de bel.Maced. Præeuntibus execrabile carmen sacerdotibus.

Præire carmine.Valer.Maxim.lib.4.cap.1,de Africano posteriore, Qui Censor quũ lustrum conderet , inque solito sacrificio scriba ex publicis tabulis solenni eius precationis carmine præiret , quo dij immortales vt Populi Rom.res meliores amplioresque facerent, rogabantur: satis (inquit) bonæ ac magnæ sunt : itaque precor vt eas perpetuò incolumes seruent. Præiret, id est recitaret , & quasi prælegeret.

Præire iure. Varr.de Ling.Lat.lib.4,Prætor dictus,qui præiret iure & exercitu,&c.

Præire obsecrationem, pro Dictare. Suetonius in Claud. Cæsar. capite 22.

Præire voce alicui quid iudicet.Cic.pro Milone.

Præire de scripto. Budæus,Præire hodie verba damnationis actuarij,aut eorum vicarij carnifici solent , quum damnati facinorosi ad supplicia trahuntur , sed de scripto id faciunt. Id enim De scripto præire dicitur. Plin.lib.28 cap.2, Vidimus certis precationibus obsecrasse summos magistratus , & nequid verborum prætereatur,aut præposterum dicatur,de scripto præire aliquem. Budæus.

Præire alicui de re aliqua. Gellius lib.14.cap.2. Id est pronuntiare quod sequatur.

Præeunt discipulis præceptores. Quintil.lib.2.cap.5, Non videntur suffectura tempora , si legentibus singulis præire semper ipsi velint. Hoc est,antè pronuntiare,& prædictare & prælegere. Nam statim sequitur,Et hercle prælectio.

Præiens,præeuntis { [illegible] } Participium. Ouidius ad Liuiam.

Et venit stella non præeunte dies.

Præeunte natura deduci ad cognitionem aliquam. Cicero 2. de Finibus.

Præfacilis, & hoc præfacile, pen.correp. { [illegible] } Valde facilè. Plautus Epid.14.

-te profecto Apoec- es

Nihil moror mihi.P. de præfacili exoras Epidice.

Præfamino,pro præfator. Cato de Re rust.Ianu Iouémque vino præfamino. Quod autem sequitur, sic dicito,delendum est. Hoc enim ab illis summissum est, qui præfaminum vinum adiectionis more dici censuere,aut interpretationem adscripsere. Turneb.

Præfaris,vel præfare,penult.prod.præfatus sum { [illegible] } præfari, Ante fari,proloqui. Colum.in Præfat.Quas ordine suo tunc demũ persequar,quum præfatus fuero,quæ reor ad vniuersam disciplinam maximè pertinere. Cic.de Vniuers. Sed hæc satis sunt dicta nobis,quę de deorum qui cernuntur,quíque sunt orti,natura præfati sumus, habeant hunc terminum. Hic pro simplici videtur positum,id est fati & locuti.

Præfari honorem, Est quum quid turpe dicturi , solemus duobus aut tribus verbis præfari,hoc pacto, Si commemorare fas est, Honore dicto,Honore sit auribus , & huiusmodi. Cicero Papyrio Pæto, lib.9.22.Nos autem ridiculè si dicimus,ille patrem strangulauit,honorem non præfamur. sin de Aurelia aliquid , aut Lolia, honos præfandus est.

Pacem præfari.Stat.2.Achil.

Præfari Africam.Plin.lib 28.cap.2,Attalus affirmat scorpione viso, siquis dicat duo,cohiberi nec vibrare ictus. Et quoniam scorpio admonuit,in Africa nemo destinat aliquid, nisi præfatus Africam. In cæteris verò gentibus deos antè obtestatur vt velint. His postremis verbis declarat seipsum Plin.

Præfari carmen.Liu 5.ab Vrbe.

Præfatus diuos solio rex infit ab alto. Virgil.11.Æneid. More antiquo: nam maiores nullam orationem nisi inuocatis numinibus, inchoabant. Nec hoc de antiquis illis exordiis interpretandum censeo,quibus orationes auspicari solebãt veteres oratores, vt,Deos immortales iudices precor , deásque omnes , &c. Sed de precatione, quam facere antequam concionarentur, aut in senatu loquerentur, solebant. Id ex ea concione intelligi potest , in qua Gracchus occisus est,de qua sic Cornificius scribit , Quum Gracchus deos inciperet precari,cursim isti impetum faciunt. Id est,quum antequam populum alloqueretur,precaretur deos.

Præfari aliquem in scribendo opere. Plin.lib.8.cap.16.

Præfans,Particip. { [illegible] } Catul.Argon.epigr.59,

Talia præfantes quondam felicia Pelei

Carmina,diuino cecinerunt pectore Parcæ.

Præfatio,Verbale { [illegible] } Id quod præloquimur antè quàm ad rem veniamus. Cic.5.Verr. Quæ porrò præfatio tuæ donationis fuit?

Adhibere præfationem. Suet.in Claud.Cæs.cap.25.

Dare præfationem.Quintil.lib 4.cap.1.

Præfationes.Caius in l.1 D.De origin.iuris.

¶Præfatio, Alia significatione.Varr.lib.6.de Ling. Lat. Ostendit à præfatione præficam dictam.

Præfectus,Vide PRÆFICIO.

Præfero, pen.corr.præfers,prætuli,pen.corr. prælatum, penult. prod. { [illegible] } præferre, Antè ferre. Ouid 2.Fastorum,

Et præfert cautas,subsequitúrque manus. Id est,ante se manus fert, vt solent ij qui in tenebris ambulant.

Facem præferre. Cic 6.Verr.Sinistra manu retinebat arcum, dextra ardentem facem præferebat.

Præferre facem ad libidinẽ. Cic.1.in Catil. Cui tu adolescentulo, quem corruptelarum illecebris irretisses, num ad audaciam ferrum, ad libidinem facem prætulisti?

Tædas præferre.Cic.6.Verr.

Præferre lumen. Cic.Antequam iret in exilium,Vos vos obtestor dij immortales,qui meæ menti lumina prætulistis , quum cõsensum extinxi coniurationis.

Sensus apertè præferre.Plãcus Cic.lib.10.8,Muniẽdi verò nosmetipsi fuimus aucto exercitu auxiliísque multiplicatis : vt quum præferremus sensus apertè,tum etiam inuitis quibusdam,sciri quid defensuri essemus non esset periculosum.

Opẽ præferre. Stat.6.Theb. PRÆ hoc loco nihil significare videtur,sed augere tantùm.

Præfertur opinio,pro Iactatur.Cæsar 1 bel.Ciuil.

¶Præferre { [illegible] } Præponere. Liuius 1.ab Vrbe, Turnus rex Rutulorum,cui pacta Lauinia ante aduentum Æneæ fuerat : prælatũ sibi aduenam ægrè patiens , simul Æneæ, Latinóque bellum intulerat. Cicero pro Roscio Amer. Auaritiam præfers,qui societatem coieris de municipiis, cognatísque fortunis cum alienissimo. Ouidius 4. Metamorphoseos,

Altera quas Oriens habuit,prælata puellis

Se aliis præferre. Cic 2.de Orat.

Ius imperij amori patrio præferre Cic.1.de Finib.

Salutem Reipublicæ suis commodis præferre. Cicero pro Lege Manilia.

Hominem à se ortum hominibus nobilissimis , omnibus honoribus præferre Cic.6.Philip.

Bonitate præfertur Plin.lib.12.cap.21.

Præferre,cum infinitiuo. Colum.lib.1.cap.3, Vt multi prætulerint carere poematibus.

¶Præferre { [illegible] } pro Præ se ferre, Ostendere. Plin.epist.22. lib.1.In summa, non facilè quis quenquam ex istis qui sapientiæ studium habitu corporis præferunt, huic viro compararit.

Præfericulum,præfericuli, penultima correpta , Vas æneum sine ansa patens , veluti peluis , quod præferre in sacrificiis solebant veteres. Festus

Præferox,pen corr. præferocis,pen.prod. Adiect. { [illegible] } Valde ferocem significat. Liu 5.ab Vrbe, Mitis legationi præferoces legatos,Gallisque magis quàm Romanis similes habuisset. Ibidem,lib. 3 Præferocis animi.

Præferratus pen.prod.Adiectiuum { [illegible] } Quod ferrum habet in cacumine. Plin.lib 18 cap.10. Quippe & Hetruria spicam farris tosti pinsente pilo præferrato, fistula ferrata,& stella intus denticulata,vt nisi intenti pinsant,cõcidantur grana,ferróque frãgantur.

¶Præferratus,Ferro vinctus.Plaut.Persa,2
-plusculum annum fui
Præferratus apud molas Tribunus vapularis.

Præferuidus,pen.corr. Adiect. { [illegible] } Valde feruidum significat.Colum lib.3 cap.1, Et omni declinatione mundi, nisi tamen glaciali,vel præferuida,curæ mortalium respondet.

Præfestino,præfestinas,pen.prod { [illegible] } præfestinare, Ante tẽpus festinare. Gallicè *furhaster.* Plaut Rudent.,4.
Qui præfestinet, vbi herus adsit, præloqui. Liu.3 bel.Pun. Concedendo plebi Senatum, vbi velint,defecturos se, ne deficere præfestinarent,effecisse.

Præfestinatus,penul.prod. { [illegible] } Participium,aut Nomen ex participio. Ouid de Nuce,
Et tamen inuenias qui me iaculetur,& ictu
Præfestinato munus inane petat.

Præfestinè,pen prod. Aduerb. { [illegible] } Celeriter. Plaut.Rud.12,
Vt fine labore extraxi hanc præfestinè satis!

Præfestinatim,penul prod Aduerbium, Idem { [illegible] } Sisenna Histor. libro 4, Iidémque perseuerauerunt vti lex perueniret ad Quæstorem, ac iudices quos vellent instituerent præfestinatim & cupidè.

Præfica,præficæ,pen.corr. { [illegible] } Nonius,Præficæ dicebantur apud veteres quæ adhiberi solebant funeri, mercede conductæ,vt flerent,& fortia facta laudarent.Plautus Truculento,
Præfica,quæ alios collaudare, à se verò non potest. Lucilius lib.22,
Mercede quæ conductæ flent alieno in funere præficæ
Multo,& capillos scindunt,& clamant magis. Varro lib.6.de Ling. Lat.Præfica vt Aurelius scribit, mulier ab luctu,quæ conduceretur, quæ ante domum mortui laudes eius caneret. Et paulo pòst, Claudius scribit, quæ præficeretur ancillis,quemadmodum lamentarentur, præfica est dicta. Vtrunque ostendit à præfatione præficam dictam.

Præficio,præficis,pen.corr,præfeci,penult prod,præfectum { [illegible] } præficere, Ex præ & facio, Est quod vulgò dicitur, *Committere aliquem & ordinare.* Columel lib.1.cap.7, Ne talis præficiatur negotio. Ouid.1.de Arte,
Me Venus artificem tenero præfecit Amori.
Præficere curatorem qui præsit. Cic.4.Verr.An aliquem curatorẽ præficere,qui statuis faciundis præesset?
Custodem prærogatiuæ aliquem comitiis præficere.Cic.Post red. in Senatu.
Custos præficitur lateri.Claud 8.Paneg.
Deum præfecit mundo Aristoteles.Cic.1.de Nat.deor.
Ducem populo.Cic.pro Domo.
Imperatorem alicui bello. Cic pro Lege Manil.
Præficere legatos legionibus.Cæsar 5.bel.Gall.
Præficere magistratum procurationi. Cic.2.de Legib. Hunc procurationi certum magistratum præfecerit.
Pecori aliquem.Cic.pro Plancio.
Regioni alicui, aut negotio præficere aliquem. Cicero Attico, libro 10.
Reipublicæ seditiosos homines.Cic.pro Flacco.
Præficere aliquem stationibus viarum.Stat.4 Sylu.9.

Præfectus, præfecti { [illegible] } Qui alicui rei gerendæ præficitur.
Præfectus moribus. Qui ad mores componendos, & quod vulgò dicitur *reformandos*, ordinatus est. Cic.ad Papyrium, lib.9.15,Quandiu hic erit noster hic præfectus moribus, parebo authoritati tuæ.
Sacris præfecta maritis Iuno Ouid.epist.2.
Præfectus Prætorio,qui & præfectus Prætorianorum dicitur apud Sueton.in Claudio Cæsare.
Vt clarius intelligatur quis olim Præfectus Prætorio diceretur,& quod esset eius officium,sciendum est, olim regnante Romulo eum qui præerat Prætorio, id est militibus cohortibúsque Prætorianis circa palatium principis, solitum fuisse etiam in bella prodire,& dictum Magistrum equitum. Sed vbi Romanorum opes creuerunt,distincta fuere officia: vt hic excubias ageret ad tuendam principis salutem: ille verò contra hostes imperium tueretur. Meminit Iustinianus,C.De Præfecto Præt.l.1 Neque tacendum est,à paulo recentioribus Cæsaribus,præfectos Prætorio missos quandoque ad regendas prouincias Cuius testimonium affert l.pen.& l.vlt. C.De offic. Præf.Præt.vbi legitur,Præfect⁹ Prætorio Africæ,& Præf.Præt. Oriẽtis.Quanta autẽ sit huius magistratus dignitas,ostendit Cassiodorus epist lib 6,Potestati præfecti Prætorio nulla dignitas est æqualis.Vice sacra iudicat. Nullus ei miles fori authoritate præscribit,excepto Officiali Magistri militum. Curiales etiam verberat. In officio suo ius retinet singulare. Secundum post Imperatorem locum obtinebat. Ab eo ex Cæsarum priuilegio prouocare non licebat. Alciatus.
Præfectus vrbi.Gellius lib.13.cap.16.
Præfecti regij Liu 6 bel Maced.
Præfectus ærarij, Vide Ærarius præfectus,in AES,eris.
Præfectus annonæ.Liu 4. ab Vrbe.
Præfectus classis. Plin.lib 6.cap.17. & cap.29.
Dux præfectúsque classis. Cic.7. Verr.
Gymnasij præfecto haud mediocres pœnas pẽderes. Plautus Bacch.8.
Præfectus libidinum.Cic Post reditum in Senatu, His vtitur quasi præfectis libidinum suarum.
Præfectus oræ Ponticæ Plin.iun. lib.10.epist.21.
Præfecti prouinciarum,inquit Budæus,sunt quos *ballinos & senescalos* vulgò dicimus.
Præfectus vigilum.Paulus, D.De offic.præfect.vigil.

Præfectiani, norum, Apparitores præfecti prætorio,l.2.& 3.C.De apparit.præfecti prætor. Ammianus Marcellinus lib.17, Vt nec præfectianus, nec præsidialis apparitor ad soluendum quenquam vrgeret.

Præfectura,præfecturæ,pen prod. { [illegible] } Præfecturæ ex appellabantur in Italia, in quibus & ius dicebatur, & nundinæ agebantur:& erat quædam earum Respub neque tamẽ magistratus suos habebant,in quas legibus præfecti mittebantur quotannis qui ius dicerent. Quarum genera fuere duo: alterũ,in quas solebant ire præfecti quatuor sexve pro populi suffragio creati erant in hæc oppida, Capuam,Cumas,Casininum,Vulturnum,Liternum, Puteolos, Acerras,Suessulam,Atellam, Calatiam. Alterum,in quas ibant quos Prætor vrbanus quotannis in quæque loca miserat legibus, vt Fundos, Formias,Cere,Venafrum,aliàs Priuernum, Anagniam, Frusionem, Reate,Saturniam,Nursiam,Arpinum,aliáque complura. Hactenus Festus. Plin lib 5 cap.9. Diuiditur in præfecturas oppidorum quas nomos vocant. Cic pro Sextio,Nullum erat Italiæ municipiũ,nulla colonia, nulla præfectura, nulla Romæ societas vectigalium, &c. Sunt etiam præfecturæ, quum coloniæ territorio, quod colonis non sufficiat,ager aut agri pars attribuitur: vt Campus Mantuanus Cremonensi coloniæ attributus est. Proinde scribit in Bucolicis Virgilius,
Mantua, væ,miseræ nimium vicina Cremonæ. Ex Turnebo.
Dare præfecturas alicui. Cic.Att.lib.6.
Præfecturæ dabantur honoris gratia. Cic.ad Att.lib 5,Præfecturã petiuit: negaui me cuiquam negotianti dare: quod idem tibi ostenderam.
Promittere præfecturam alicui. Cic Att.lib.6.

Præfectorius, Adiect. { [illegible] } vt Præfectorius vir. Vlpian.D De Senatoribus l.1, Consulari fœminæ vtique Consularem virum præferendum esse nemo ambigit. Sed vir præfectorius an fœminæ Consulari præferatur,videndum est.

Præfido,præfidis,pen prod,præfidi,præfisum, pen.prod. { [illegible] } præfidere, Valde fidere Cic.1 Offic.Sic homines secundis rebus effrænatos, sibíque præfidentes, tanquam in gyrum rationis & doctrinæ duci oportere.

Præfigo,præfigis,pen prod præfixi,præfixum { [illegible] } præfigere, Ante figere.Plin lib.33.cap 4,Lineas itineri præfigunt.
Arma præfigere puppibus Virg.10 Æneid.
Capita in hastis præfigere.Virg.9.Æneid.
¶Præfigere,Præcludere.Virg 3.Georgicorum,
Multi iam excretos prohibent à matribus hœdos,
Primáque ferratis præfigunt ora capistris.

Præfixum,Præclusum. Caius,l.6.de Seruitut. vrban prædiorum.Si ego per statutum tempus fenestras meas præfixas habuero, vel obstruxero.

Præfixus,Particip { [illegible] } Plin.lib 16.cap.4,Antea rostra nauium Tribunali præfixa foro decus erant.
Veru præfixa latus Tibul lib 1.eleg 6.
Hastilia præfixa ferro.Virg.5.Æneid.
Præfixa ferro iacula,Quibus affixum est ferrum acutum.Liuius 6. bel Pun.
Fenestras præfixas habere vel obturare. Caius in l.Hæc autem D. De seruit vrban prædior.

Præfinio,præfinis,pen.prod.præfiniui,præfinitũ,pen.prod { [illegible] } præfinire,Præscribere,præstituere. Cic ad Marium,lib 7.2,Sed eo vidisti multum,quòd præfinisti quo ne pluris emerem.
Præfinire aliquid de aliquo. Cic.7 Verr.Neque de illo quicquam tibi præfinio,quo minus ingenio mecum atque omni dicendi facultate contendas.
Præfinire diem. Cic.de Prouinc.Consul. Legem quam non putat, eam quoque seruat: præfinit enim successori diem.
Præfinire restrictè. Cic.2.de Legib. Sed ego cætera non tam restrictè præfinio,vel hominum vitiis,vel subsidiis temporum victus.
Præfinire sumptum funerum ex censibus. Cic.2. de Legib.
Præfinitum & Infinitum,contraria Cic.1.de Lege agrar. Quod superiore parte legis præfinitum fuit, Sylla & Pompeio Consulibus,id rursus liberum infinitúmque fecerunt.

Præfinitio,præfinitionis Iulianus in l.Quum fine. D Quand dies leg. vel fideicom.ced. Quum sine præfinitione temporis legatum ita datum fuerit, Vxori meæ penum hæres dato. Marcellus in l.proxima, Si cum præfinitione annorum legatum fuerit, velut Titio dena ad annos decem,&c.

Præfinito,penult prod. Aduerbium { [illegible] } vt Præfinitò loqui. Donatus dicit deesse TEMPORE: vt dicamus Præfinito tempore. Terentius Hecyra,1.2,
Nam illic haud licebat,nisi præfinito loqui.

Præfiscine,Veteres ad fascinum depellendum dicere solebãt. Afranius, Paula mea amabo,pol tu ad laudẽ addito præfiscine, ne puella fascinetur. Ex Turnebo.

Præfloreo,præflores,pen.prod præflorui { [illegible] } præflorẽre, Antè florere. Plin.lib.16.cap.29, Ideóque & præflorent talia, & prægerminant.

Præfloro,præfloras,pen prod. { [illegible] } præflorãre, Quasi prælibare,vt ait Budæus. Gell. Et futuri gaudij fructum spes tibi iam præflorauerit. Plin in Paneg.

Præfluo,præfluis,præfluxi,præfluxum { [illegible] } præflúere, Antè fluere. Plin lib 4 cap 5,Præfluente Alpheo amne. Idem libro 5.cap 30, Pergamum quod intermeat Silenus,præfluit Cetius profusus Pindaso monte.

Præfoco,præfocas,pen.prod. { ἄγχω } præfocare, Spiritum faucibus claudere Ouid.in Ibin,
Præfocent animæ Gnosia mella viam.

Præfocatio,onis,Verbale. Scribonius Largus, Facit hoc medicamentũ ad subitas præfocationes. Vide INCVBO, incubonis.

Præfodio,præfodis,penult corr.præfodi,pen prod.præfossum { [illegible] } præfódere Idem quod Fodere significat,siue altè fodere. Plin. lib.17 cap.11,Præfodere scrobes antè.
Præfodiunt portas. Virgil.11.Æneid. Seruius, Id est ante portas fossas faciunt,quæ res nimiam indicat desperationem. Ouid.13.Metamorphoseos, -fictúmque probauit

Crimen,

Crimen, & ostendit quod iam præfoderat aurum. Id est quod iam antea absconderat, seu defoderat.

Præfœcundus, Adiectiuum { πολύγονος } Valde fœcundum significat. Plinius lib.16.cap.27, Omnia autem celerius senescunt præfœcunda.

Præfor, non dicimus, Vide PRAEFARI.

Præformido, præformidas, pen. prod. { καταφοβοῦμαι } præformidâre, Valde formidare. Quintilianus libro 4.cap.5, Quam iudex si prouidet, non aliter præformidat, quàm qui ferrum medici antè quàm curetur, aspexit.

Præformo, præformas { προμορφόω } præformâre, Antè vel prius formare. Quintilian. lib.1.cap.1, Nanque incipientibus danda erit velut præformata materia secundum cuiusque vires. Id est declamationis formam dare debet præceptor, diuidendo, & dictionem incipiendo.

Præfrigidus, penultima correpta, Adiectiuum { πολύψυχρος } Valde frigidus. Plinius libro 17. capite 20, Septentrionali & præfrigido situ.

Auster præfrigidus. Ouid 4.de Ponto, eleg.12.

Præfringo, præfringis, præfregi, penul. prod. præfractum { προαγνύω } præfríngere, Prius frangere. Colum lib.1, Et præfractas stirpes, summásque radices, quibus ager arbusto consitus implicatur, omnis refodiat ac persequatur.

¶Præfringere, Frangere, vel effringere. Liu.8.ab Vrbe,

Et hastas aut præfregissent, aut hebetassent.

Præfractus { προκατεαγνυμένος } Participium, siue Nomen ex participio. Celsus libro 5, Surculus corpori infixus si præfractus est, vel altius descendit quàm vt manu aut ferro eiici possit, medicamento euocandus est.

Ligna præfracta. Id est in prima fronte, & in summo quasi cortice fracta. Ex quo præfracti dicuntur per translationem, duri, contumaces, peruicaces. Lucretius lib 1,

Postremò in lignis cinerem, fumúmque videri

Quum præfracta forent. Lambinus.

Pinus præfracta Ouid.12.Metam.

¶Præfractus, Durus & inflexibilis. Cic. in Orat. Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam, rotundus. Præfractior, id est asperior & durior. Præfractus enim est, qui flecti non potest, sed potius frangitur: vnde pro obstinato ponitur. Hinc etiam factum est, vt homo durus & inexorabilis dicatur rubo arefacto præfractior: quoniam rubus quum exaruit, flecti non potest, sed potius frangitur, rumpitúrque.

Præfractè, Aduerb. { αὐθάδως } Obstinatè. Cic.3.Offic. Nimis mihi præfractè videbatur ærarium vectigalia defendere.

Præfulcio, præfulcis, præfulsi, præfultum { προερείδω } præfulcîre, Præmunire, fortificare, sustentare. Plaut. Pseud.12,

-vbi ego omnibus

Paruis, magnísque miseriis præfulcior.

Præfulcire & præmunire, per translationem. Cic. ad Atticum, lib.5, Per fortunas (quoniam Romæ manes) primum illud præfulci atque præmuni quæso, vt simus annui, ne intercaletur quidem.

Præfulgeo, præfulges, præfulsi { περιαυγάζω } præfulgêre, Præter modum fulgere. Author ad Herennium, lib.3. Tum nec nimis illustres, nec vehementer obscuros locos haberi oportet, ne aut obcæcentur tenebris imagines, aut splendore præfulgeant.

Præfulgens, Participium { περιαυγάζων } vt

Murice aurato præfulgens. Silius lib.4.

Pellis præfulgens vnguibus aureis. Virg.8.Æneid.

Præfulguro, præfulguras, pen. corr. { προαστράπτω } præfulgurâre, Antè fulgurare. Valer.3. Argonaut.

-strictóque vias præfulgurat ense. Hoc est coruscare facit.

Præfurnium, præfurnij { προπνιγεῖον } Os patens fornacis, quo ligna in fornacem induntur, & deinde obstruitur, vt ait Budæus. Cato cap.38, Ventus ad præfurnium caueto ne accedat. Sic cap.38. & Vitruuius lib.5.cap.10.

Præfuro, ris, pen. corr. præfúrere, Antè vel valde furere. Stat.4. Thebaidos,

-agmina bello

Decertare putes, iustúmque in gurgite Martem

Præfurere.

Prægelidus, pen. corr. Adiect. { πολυψυχρότατος } Qui multum aut nimis frigidus est. Colum. lib.1, Ea locis prægelidis ac niuosis, vbi æstas humida & sine vaporibus, rectè committitur. Idem lib.11.cap.2, Prægelidum & pluuium cælum.

Riui prægelidi. Silius lib.4.

Prægermino, prægerminas, pen. corr. { προβλαστάνω } prægerminâre, Antè germinare. Plin. lib.16.cap.29, Ideóque & præflorent talia, & prægerminant.

Prægestio, prægestis, prægestiui, prægestitum, pen. prod. { ὑπερευθυμέομαι } prægestîre, Valde gestire. Cic. pro M.Cælio, Prægestit animus iam videre, primùm lautos iuuenes mulieris beatæ ac nobis familiares.

Animus prægestit apisci aliquid. Catul. Argon. epigr.59.

Prægestiens, Particip. { ὑπερευθυμούμενος } Horat.1.Carm. ode 5,

-nunc in vdo

Ludere cum vitulis salicto

Prægestientis. De puella innubili, quam iuuencæ comparat. Porphyrio Prægestientis, interpretatur Properantis, crescentis. Priscianus, Magnopere cupientis.

Prægigno, prægignis, prægenui, prægenitum, pen. corr. { προγεννάω } prægígnere, Antè gignere. Plautus Pseud.7,

Quia nolebam ex me morem prægigni malum. Id est nolebam esse author mali moris.

Prægnans { ἔγκυος, ἐγκύμων, κύων } Quæ iam occupata est in generando quod conceperit. Cicero 1. de Diuinatione, Quum prægnans hunc ipsum Dionysium aluo contineret, somniauit se peperisse satyriscum.

Bos prægnans. Varr. de Ling. Lat. lib.5.

Canis. Horat.3.Carm. ode 27.

Folia Plin. lib.25.cap.13.

Nitrariæ prægnantes, sed nondum parientes. Plin. lib.31.cap.10.

Sus. Varro 2.de Re rust.cap.4.

Vxor. Cic. pro Cluent.

Prægnans arbor, quæ etiam fœta dicitur, tunc scilicet quum humorem & succum sibi familiarem exuxit, necdum in folia aut flores propagauit. Plin. lib.11.cap.14.

Prægnatio, prægnationis, Denominatiuum { κύησις } Varro de Re rust. lib.2.cap.1, Hi enim primi prægnationis, & extremi fines. Plin. lib.8. epist.10.ad Fabatum, Dum se prægnantem esse puellariter nescit, ac per hoc quædam custodienda prægnationibus omittit, facit omittenda. Castigatiora exemplaria habent prægnantibus.

Prægrandis, & hoc prægrande { πελώριος } Valde grandis. Cicero 6. Verr. Erat etiam vas vinarium ex vna gemma prægrandi, trulla excauata cum manubrio aureo. Legitur & pergrandi.

Prægrauis, & hoc prægraue, penult. corr. { καταβαρὴς } Valde graue. Plinius lib.10.cap.33, Perdix procurrit ad pedes aucupis fœta, prægrauem aut delumbem sese simulans.

Prægraue caput. Plin. lib.8 cap.21.

Prægraue seruitium. Plin lib.7.cap.8.

Prægrauo, prægrauas, pen. corr. { καταβαρύνω } prægrauâre, Grauem admodum facere, valde grauare, & molestum esse. Plin. libro 17.cap.22, Ne prægrauet fructus parte aliqua. Liuius 5. ab Vrbe, Prægrauante turba, &c. Ibidem libro 7, Onerata & prægrauata corpora.

Artes prægrauare. Horat.2. epist.1, Vrit enim fulgore suo qui prægrauat artes Infra se positas. Hoc est, grauis est inferioribus, & infra positis nocet, qui bonis artibus cæteros vincit. Ei siquidem inuident inferiores. Porphyr.

Corpus prægrauat animum vitiis. Horat.2. Serm. satyr.2.

Prægrauatum caput. Colum. lib.6.cap.7. Idem lib.7. cap.6, Flaccidis & prægrauantibus auribus.

¶Prægrauare { ὑπερβρίθω } Id est præponderare. Senec.1. de Clementia, Citò apparebit pars deterior ciuitatis quanto prægrauet.

Prægrauari alium non oportet ex sententia pro alio habita. Paulus in l. Lucius. D. De iis qui notant. infam.

Prægredior, prægrederis, penult. corr. prægressus sum { προπορεύομαι } prægredi, penult. corr. Antè venire, inquit Nonius, dictum à gradu. Pacuuius,

Extremum intra canterem ipsum prægrediar Parthemorem. Liu. 10. ab Vrbe, Qui vt lictores prægredi viderunt, &c.

Sequi & Prægredi, contraria. Cic.13. Philip. Ora vobis eorum ponite p.c. ante oculos, & maximè Antoniorum, incessum, aspectum, vultum, spiritum, latera tegentes alios, sequentes alios, alios prægredientes amicos.

Prægredi ad vrbem. Liu.5 bel. Pun.

Prægredi gregi. Varro 2.de Re rust.cap.7.

¶Prægredi, Prætergredi. Plin. lib.18 cap.8, Quum fugiant venantem declinare ad dextram, vt prægressi hominis vestigia occupent. De pantheris.

Prægredi nuntios & famam aduentus sui in aliquem locum, hoc est Anteuertere. Liu. 8. bel. Pun.

Prægredi alios, Antecellere. Salust. in Oratione ad Cæsarem de Repub. ordinanda.

Prægrediens, Participium { προπορευόμενος } Præcedens. Suet. in Tiberio, cap.7, Drusum in Germania amisit, cuius corpus pedibus toto itinere prægrediens, Romam vsque peruexit.

Prægressus { προπορευθεὶς } Aliud particip. vt Fama prægressa diem. Statius 5. Sylu.1.

Prægressio, Verbale { προπόρευσις } Cic. de Fato, Dicent, si omnia fato fierent eiusmodi, vt nihil fieret nisi prægressione causæ, confitendum esse fato fieri omnia.

Prægusto, prægustas { προγεύομαι } prægustâre, Antè gustare. Plin. lib.21. capite 3, Gratificationem ipsius reginæ Antonio timente, nec nisi prægustatos cibos sumente, &c.

Cibos prægustauit ipse. Ouid. 1. Amor. eleg.4.

Timidus prægustet pocula papas. Iuuenal. satyr.6. non procul à fine.

Prægustator, pen prod. Verbale { προγευστὴς } Qui cibos principis prægustat. Suet. in Claud. Cæsare, cap.44.

Prægustator libidinum. Cic pro Domo, Scilicet tu helluoni spurcissimo, prægustatori libidinum tuarum, homini egentissimo & facinorosissimo Sext. Clodio, &c.

PRAECVTII { πραιγούτιοι } Italiæ populi, qui Marsis magis Orientales sunt, Ptolemæo authore libro 3 capite 1. hodie Præcutini, *Abruzi* vulgò.

Præiaceo, præiaces, pen. corr. præiacui { προβέβλημαι } præiacêre, Antè iacere. Plinius lib.3.cap.4, Oppida de cætero rara, præiacentibus stagnis.

Castra præiacêre. Tacit. lib.12.

Præiudico, præiudicas, pen. corr. { προδικάζω } præiudicâre, Ante tempus iudicare, inquit Budæus. Brutus ad Cic. Quod enim nondum Senatus censuit, nec Populo Rom. iussit, id arroganter non præiudico, nec reuoco ad arbitrium meum.

¶Præiudicare, Præiudicium facere. Cic.3. de Legib. Apud eosdem qui magistratu abierint, edant & exponant quid in magistratu gesserint, déque iis Censores præiudicent. Bud.

Præiudicari de re aliqua. Cic pro Cluentio, Cur non Habiti exemplo vsus es, vt per illum qui attulisset venenum, de hoc præiudicaretur? Id est præiudicium fieret: hoc est, Vt si indicatum esset venenum esse huic Habito allatum, præiudicium esset factum in accusationẽ veneficij secuturam. Budæus.

De aliquo maleficio præiudicare. Cic.2. de Inuent. Quare dum de ea iudicetur, de aliquo maiore maleficio, de quo iudicium comparatum sit, præiudicatur.

Præiudicare alicui, pro Nocere. Vlpian. in l. 1. §. Si inter. D. De magistr. conuent. & eorum, &c. Si inter magistratus hoc conuenerit, vt alterius tantùm periculo tutores darentur: conuentiones pupillo nō præiudicare Diuus Hadrianus rescripsit.

Præiudicatus, pen. prod. Particip. {προδιαγνωσθείς.} vt Euentus belli præiudicatus, apud Liuium lib. 2. Decad. 5.

Semel atque iterum præiudicata res. Cic. pro Cluētio, Cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, vt te semel atque iterum præiudicata, condemnatus in iudicium venerit.

Opinio præiudicata. Cic. 1. de Nat. deor. Tantum opinio præiudicata poterat, vt etiam sine ratione valeret authoritas. De Pythagoreis.

Præiudicatio, Verbale {προδιάγνωσις.} vt

Damnari præiudicatione Senatus. Quintil. lib. 4 cap. 2.

Præiudicium, præiudicij {πρόκριμα} Quod iudicibus exemplum postea præbet ad iudicandum in eadem causa, vel paribus causis: vti clarè in oratione Ciceronis pro Cluentio, colligitur: qui duobus præiudiciis, vno in Scamandrum, altero in Fabricium eadem veneficij causa factis, Oppianicum damnatum esse demonstrat. Eius hæc sunt verba, Quum Oppianicum iam perditum, & duobus iugulatum præiudiciis videret. Curtius lib. 6, Sine præiudicio dicimus causam liberis corporibus, animísque: habitum etiam in quo te comitari solemus, reddidisti. Verba sunt Amyntæ (inquit Budæus) causam dicentis, ac si diceret, Si ex vinculis causam diceremus, præiudicatū quodammodo videretur nos esse compertos & conuictos sceleris. Quū verò vinculis exemptos nos voluisti, significasti te liberum iudicium integrúmque suspendere voluisse, quoad defensionem nostram audieris.

Præiudicium dicitur etiam quasi sententia quædam ante iudiciū, ac sententiæ lationem, siue pro me, siue contra me. Vt si essent duo de officio aliquo contendentes, quia lis in longū procedit, magistratus iubet interea dum sententiam ferat, alterum officio fungi: quasi iudicans iam nunc se pro ea parte sentire, penes quam vult esse rem de qua litigatur. Et hoc præiudicium dicitur quod possidentem adiuuat, & obest excluso. Hæc ex Valla in Raudensem.. Plin. epist. 96. lib. 5, Curianus orabat vt sibi donarē portionem meam, séque præiudicio iuuarem: eandem tacitā cōuentione saluam mihi pollicebatur.

Facere præiudicia. Quintil lib. 4. cap. 5.

Præiudicia sunt animaduersiones Censorum, & primæ assertiones: item prioris Centumuiralium iudicum partis sententia, posterioris verò iudicium.

Præiudicium dicitur pronuntiatum secundū Claudium Cantiunculam in locis legalibus. Quid autem sit pronuntiatum, habes apud apud Rodolphum Agric. lib. 1. cap. 4.

Præiudicium, pro Damno & iactura. Vlpian. in L. 1. §. Quemadmodum. D. De agnoscendis vel alendis lib. Si maritus vxore denuntiante custodes miserit, nullum præiudicium facit.

Præiuro, præiuras, penult. product. {προόμνυμι} præiurâre, Ante alios iurare.

Præiuratio {προωμοσία} inquit Festus, quam ij facere dicuntur, qui ante alios conceptis verbis iurant. post quos alij in eadem verba iurantes tantummodo dicebant, Idem in me. Huic igitur præiurationi, quæ species est iurisiurandi conceptis verbis, addebatur, vt apparet, execratio. eam enim verbum, Idem in me, continet. Annotauit Turnebus.

Præiuuo, præiuuas, pen. corr. præiuui, pen. prod. {προωφελέω} præiuuâre, Antè iuuare. Tacit. lib. 12, Et credebatur affectam eius fidem præiuuisse, domo, agrísque pignori acceptis.

Prælabor, pen. prod. prælaberis, prælabi {προολισθαίνω} Antè labi. Colum. lib. 11. cap. 1, Prælabentis verò temporis fuga, quàm sit irreparabilis, quis dubitet? Cic. 2. de Nat. deor. Pisces quorū alter paulùm prælabitur antè. Ex poeta.

Tybris prælapsus mœnia Romæ. Lucan. lib 6.

Prælambo, prælambis {προλιχμάομαι} prælâmbere, Idē quod Antè lambere. Horat. 2. Serm. satyr. 6,

Continuátque dapes, necnon vernaliter ipsis
Fungitur officiis, prælambens omne quod affert.

Prælego prælegas, pen. prod prælegâre. Paulus in l. Titia Seio. D. De legat. 2.

Prælego, prælegis, pen corr. prælegi, pen. prod. prælectum {προαναγινώσκω} prælégere, Antè legere: vt solent præceptores pueris suis. Quintilianus lib. 1. cap. 14, Sed pueris quæ maximè ingenium alant, prælegenda, atque animum augeant.

Prælegere Campaniam, Præterire. Tacit. lib. 5.

Prælectio, Verbale {προανάγνωσις} Quintil. lib. 1. cap. 3, Attamen emendationi, prælectioníque numerus obstat.

Prælector, Aliud verb. {προαναγνώστης.} Gellius lib. 18. cap. 5, Si magistrum, prælectorémque habuisset alicuius æris.

Prælibo, prælibas, penult. prod. {προγεύομαι} prælibâre, Antè libare & degustare. Stat. 3. Sylu. 4,

Chare puer, superis qui prælibare verendum
Nectar, & ingentem, &c.

Vultus ac pectora alicuius prælibare visu. Stat. 2. Achil.

Prælicenter, Aduerb. {παρανόμως} Nimis licenter. Gell lib. 14. cap. 7, Oppidoquàm verba finxit prælicenter.

Præliganeum vinum, A prælegendo dictum: Estque illud quod vel præmaturum est, vel præ omnibus legitur: quod & precium Virgilio dicitur. Cato de Re rustic. cap. 23, Vuas miscellas ad vinum præliganeum, quod operarij bibant, vbi tempus erit, legito: succum puriter omnium dierum pariter in dolia diuidito.

Præligo, præligas, penul. corr. {προσδέω} præligâre, Antè vel ab anteriori parte ligare. Liu. 2. bel. Pun. Fascésque virgarum, atque arida sarmenta præligantur cornibus boum. Cic. 2. de Inuent. Os autem obuolutum est folliculo, & præligatum.

Prælium, prælij {μάχη, ἀκροβολισμός} Conflictus in bello. Plautus Menæchmis, 14, Præliis factis plurimis. Descriptionem prælij vide apud Plautum in Amphit. 4.

Prælium, bellum, excursus, & pugna. Tacit. de Morib. German.

Prælium & Bellum, quid inter se differant. Liu. 10. bel. Pun. Fassus in curia est non prælio modò se esse, sed bello victum.

Bellum & præliū. Cic. in Orat. Thucydides res gestas & bella narrat & prælia, grauiter & probé.

Certamen & prælium. Cic. 2. in Catil. In huiusmodi certamine ac prælio nónne, etiam si hominum studia deficiant, dij ipsi immortales cogent ab iis præclarissimis virtutibus tot & tanta vitia superari?

Exitus præliorum sunt incerti. Cic. Torquato, lib, 6. 4.

¶Audax præliis Liber. Horat. 1. Carm. ode 12.

¶Aduersum prælium, Vide ADVERTO.

Cruda prælia. Stat. 12. Thebaid.

Dubium. Liu. lib. 5. Decad. 4. Martem incertum vocat Tacit. lib. 20.

Fatale. Cic. Cassio, lib. 15. 15.

Feruida. Claud. in Gigantomachia,

Fortunatissimo prælio decertare. Paterculus lib. 2.

Impia. Horat. 2. Carm. ode 1.

Iustum, Vide IVSTVS.

Maritimum, Vide MARE.

Modicum, Vide MODVS.

Naualia. Quintil. lib. 2 cap. 17.

Scelerata. Lucan. lib. 2.

Secundum. Tacit. lib. 20.

Singulare prælium conserere. Ausonius in Periocha, lib. 7. Iliados, Fortissimus Græcorum ab Hectore prouocatur. Ab Aiace Telamonio prælium singulare conseritur.

Vlulata. Stat. 9. Thebaid.

¶Abstinere prælio, vel pugna, Vide ABSTINEO.

Audere prælium. Tacit. lib. 4.

Audere in prælia. Virg. 2. Æneid.

Cessare à præliis, Vide CESSO.

Ciere prælium, Vide CIEO.

Committere prælium, Vide COMMITTO.

Concurrunt prælia ventorum. Virg. 1. Georg.

Conficere prælium. Cæsar 8. de bell. Gall.

Confligere prælio. Cæs. 5. de bel. Gall.

Conserere prælia. Virg. 2. Æneid.

Contendere. Cæsar 1. de bel. Gal.

Decertare prælio, Vide DECERTO.

Defungi prælio. Liu. lib. 1.

Detrectare prælia Silius lib. 7.

Differre. Silius lib. 7.

Dimicare prælio cum aliquo. Cic. 2. de Nat. deor.

Dirimere. Virg. 5. Æneid.

Dare. Idem 3. Georg.

Edere prælia & pugnas æterno certamine. Lucret. lib. 2.

Elabi ex prælio. Cæs. 5. de bel. Gal.

Elicere ad prælium. Liu. lib. 2.

Excedere ex prælio. Cæs. 3. de bell. Gall.

Manibus prælium facere, Vide MANVS.

Præclara prælia facere. Cic. 2. de Orat. Quum Tarento amisso arcē tamē Liuius retinuisset, multáque ex ea prælia præclara fecisset, quū aliquot post annos, &c.

Facere secundum prælium. Liu. lib. 8. Decad. 4, In agro eorum pluribus præliis secundis factis.

Frangere præliis aliquos. Cic. de Prouinc. Consul.

Incessitque itineri & prælio. Tacitus libro 1. Hoc est, Ad iter, & prælium.

Incipere prælium. Sallust. in Iugurtha.

Inducere in prælium cohortes, Vide INDVCO.

Inire prælium. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Inire & finire, Vide INEO.

Inire prælium cum aliquo. Liu. Decad. 3. lib. 5. non ita procul à fine, Cum his tam securis solutísque Romani calentes adhuc ab recēti pugna, ferocésque victoria prælium ineunt.

Hispida prælia ineunt visi. Stat. 6. Thebaid.

Inferre prælium in castra, Vide INFERO.

Instaurare prælia. Lucan. lib. 3.

Instaurata. Virg. 2. Æneid.

Intermittere, Vide INTERMITTO.

Inuadere, Vide INVADO.

Lacessere prælio. Cæs. de bel. Gall.

Ludere prælia. Stat. 9. Thebaid.

Horrida miscere. Virg. 2. Georg.

Miscere prælia multa vi. Virg. 3. Georg.

Moliri. Silius lib. 13.

Obire. Lucret. lib. 4.

Atrox prælium oritur. Liu. Decad. 3. lib. 5. non ita procul à fine.

Dura prælia pati. Virg 7. Æneid.

Profligare prælia. Tacit. lib. 14.

Pronuntiare prælium. Liu. de bel. Pun.

Mutuis præliis inter se pugnare, Vide MVTVVM.

Redintegrare. Cæs. 2. de bel. Gal.

Renouare. Cæs. 2. de bel. Gal.

Restituere. Cæs. 1. de bel. Gall.

Scrutari. Silius lib. 7.

Serere. Tacit. lib. 21, Et sequentibus diebus crebra portis prælia serebant.

Serere prælia cum aliquo. Silius lib. 8.

Sumere prælium. Tacit. lib. 20.

Supersedere prælio. Cæs. 2. de bel. Gal.

Sustinere alicuiūs causa prælia. Cic. Dolabellæ, lib. 9. 11.

Tentare. Virg. 2. Æneid.

Texunt fugas & prælia ludo. Virg. 5. Æneid.

Caput altum in prælia tollit. Idem 5. Æneid.

Tractare

Tractare prælia. Sil. lib. 15.
Ventum est ad prælia. Virgil. 3. Georg.
Secundis præliis vti. Cic. pro Lege Manilia.
¶ Prælium à prelo quidam deducunt: quia sicut in prelo humor vuarum, ita in prelio sanguis hominis fluit.

Prælior, præliaris, præliari {μάχομαι, ἀγωνίζομαι} Dimicare. Cæsar libro 2. belli Gallici, Ex loco superiore in ipsis fluminis ripis præliabantur.
Præliari cum equitibus. Cæs. 1. bel. Ciuil.
¶ Præliari, per translationem, pro Dimicare, & contendere verbis. Cicero ad Atticum, libro 1. 11, Ego enim, quamdiu Senatus authoritas mihi defendenda fuit, sic acriter & vehementer præliatus sum, &c.

Prælians, Participium {μαχόμενος} vt Eudemus prælians ad Syracusas occidit. Cic. 1. de Diuinat.

Præliatus, pen. prod. Participium. Plin. lib. 7. cap. 28.

Præliaris, & hoc præliare, pen. prod. {μαχικὸς} Ad prælium pertinens: vt Præliares pugnæ, apud Plaut. in Curc. 11.
Præliares dies appellantur, quibus fas est hostem bello lacessere. Erant enim quædam feriæ publicæ, quibus nefas fuit id facere. Paulus.

Prælongus, Adiectiuum {ὑπέρμακρος} Valde longum significat. Liuius 2. belli Pun. Dispares ac dissimiles gladij: Gallis prælongi, ac sine mucronibus.
Cornua prælonga. Lucret. lib. 3.
Homo. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Prælongo, prælongas {ἐκμηκύνω} prælongare, Longum facere. nam Longo non dicitur. Plin. libro 11. cap. 2, Qua subtilitate pedum crura prælongauit?

Præloquor, penult. corr. præloqueris, præloquutus sum {προλέγω} præloqui, Præfari Plin. Iun. lib. 8 epist. 11, Fortè accidit vt eo die mane in aduocationem subitam rogarer: quod mihi causam præloquendi dedit. Cæl. Cic. lib. 8. 12, Vix hoc erat præloquutus, quum ego Appium Censorem eadem lege postulaui.

Præluceo, prælucęs, pen. prod. præluxi {προλάμπω} prælucēre, Valde lucere. Martial. lib. 12. 38,
Præluxere faces, velarunt flamea vultus.
Alicui prælucere, Præferre facem. Suet. in Octauio August. cap. 29. Plin. de Viris illustr. Duillio concessum est, vt prælucente funali, & præcinente tibicine, à cœna publicè rediret.
Maioribus suis prælucere virtute sua. Cic. in Sallustium, Ego meis maioribus virtute mea præluxi: vt si prius noti non fuerint, à me initium accipiant memoriæ suæ.
Bona spe prælucere in posterum. Cic. de Amic. Quum plurimas & maximas commoditates amicitia contineat, tum illa nimirum præstat omnibus, quòd bona spe prælucet in posterum.
Pectora prælucent filo Sidonio. Lucan. lib. 10. Vbi rectius legēdum est, perlucent.
Nullus in orbe sinus Baiis prælucet amœnis. Horat. 1. epist. 1. Hoc est præpollet, siue amœnior est.

Prælucidus, pen. corr. Adiectiuum {περιφανής} Plin. lib. 37. cap. 6, Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili.

Præludo, præludis, penultima prod. prælusi, prælusum, penult. prod. {προανακρούομαι, προαγωνίζομαι} prælūdere, Antè ludere. Virgilius libro 3. Georgicorum,
- & sparsa ad pugnam præludit arena. Legitur & proludit.
Præludere, cum datiuo. Seneca epist. 103, Illi meliori vitæ longiorisque præluditur.

Præludium, prælud j {προοίμιον} dicitur illa modulatio vocum, quæ ante initium cantus fieri solet, quæ & præcentio dicitur.
Præludium, & portentum metaphoricè, & in malam partem. Cic. 14. Philipp. Quæque esset facturus in hac vrbe, nisi eum hunc ipse Iupiter ab his mœnibus repulisset, declarauit in Parmensium calamitate: quos optimos viros, honestissimósque homines, maximè cum authoritate huius ordinis, populíque Rom. dignitate coniunctos, crudelissimè interfecit, præludium illud & portentum L. Antonius, insigne odium omnium hominū, vel si etiam dij oderint quos oportet, omnium deorum.

Prælusio, prælusionis, Verbale. Idem {προαγώνισμα} Plin. epist. 99. lib. 6, Tu tamen existima quantum nos in ipsa pugna prælij & certaminis maneat, cuius quasi prælusio atque præcursio has contentiones excitauit.

Prælum, præli {πιεστήρ} Sunt propriè præla, trabes in torculari, quibus vua calcata premitur. Vide Catonem & Varronem de Re rust. Sunt qui absque diphthongo scribant, & à premendo deducant. Vide PRELVM.
Falerna præla Stat. 2. Sylu. 2.

Prælumbo, prælumbas, prælumbare, Lumbos præfringere. Næuius, Cœpit vnumquenque prælumbare fustibus. Nonius.

Prælustris, Adiectiuum {περιφανής} Ouid 3. Trist. eleg. 4,
Viue tibi: quantúmque potes, prælustria vita:
Sæuum prælustri fulmen ab arce venit.

Præmacero, præmaceras, pen. cor. præmacerāre. Scribonius Largus, Præmacerantur autem mala cydonia.

Præmando, præmandas {προεντέλλομαι} præmādāre, Antè, siue prius mandare, & mittere. Vatinius ad Ciceronē, lib. 5. 9, Dicitur mihi tuus seruus anagnostes fugitiuus Vardæis esse, de quo tu mihi nihil mandasti: ego tamen terra marique vt conquireretur, præmandaui, Plautus Trucul 8, Præmandare & quærere puerum.

Præmaturus, pen. prod. Adiectiuum {πρόωρος} Nondum maturus. vt Segetes præmaturæ, Frumenta præmatura. Valla lib. 4.
Præmaturus fructus, Ante alios maturus. Columella libro 11. capite 3.
¶ Præmaturus, per translationem, dicitur pro immaturo, & quod ante tempus venit, aut accidit: vt Præmatura mors. Plinius libro 7. capite 51.

Hyems præmatura. Tacit. lib. 1.
Præmaturum & Serum, contraria Plinius lib. 8. cap. 45, Domitura boum in trimatu, postea sera, antè præmatura.
Præmatura denuntiatio Plancus ad Senatum, lib. 10. 8, Nunquam diffitebor multa me, vt ad effectum horum consiliorum peruenirem, & simulasse inuitum, & dissimulasse cum dolore: quòd præmatura denuntiatio boni ciuis imparati, quàm periculosa esset, ex casu Collegæ videbam.
Labor præmaturus. Sil. lib. 15.

Præmaturè, penult. prod. Aduerbium {προώρως} Immaturè. Plautus Mostel. 7,
Quia præmaturè vita careo. Hoc est, Quia mortuus sum ante tēpus. Gell. lib. 10 cap. 11.

Præmedicatus, pen prod. Participium {προφαρμακευθείς} siue Nomen ex participio. Ouid epist. 12,
Isset anhelatos non præmedicatus in ignes,
Immemor Æsonides, oráque adunca boum. Id est, non isset Iason ad domandos tauros qui naribus ignem efflabant, antè à me, Medea scilicet, instructus medicamentis quibus hi possent vinci.

Præmeditor, penul corr. præmeditaris, præmeditatus sum {προμελετάω} præmeditāri, Antè meditari, Præcogitare. Cicero ad Atticum, lib. 6, Ex qua me fingere possim, & præmeditari quo animo accedam ad vrbem.
Quid sibi vsu venturum sit præmeditari. Author ad Herennium, lib. 2.
Præmeditator vitare errorem. Lucret. lib. 4,
- & illum,
Effugere errorem, vitaréque præmeditator. Sic hunc locum non minus doctè, quàm feliciter restituit Lambinus, quum antè mirum quàm corruptus esset.

Præmeditatio, Verbale {προμελέτη} Cic. 3. Tuscul. Hæc igitur præmeditatio futurorum malorum, lenit eorum aduentum, quę venientia longè antè videris.

Præmensus, Vide PRÆMETIOR.

Præmercor, præmercaris {προαγοράζομαι} præmercāri, Prius mercari, siue, vt ait Budæus, In emptione præuenire, & licitaturo præripere. Plaut. Epid. 9,
Ædepol næ istam tempore suo gnato tuo
Sumus præmercati. Plin. lib. 32. cap. 2, Ni qui ad polluctum emerent, pretio minus parcerent, eáque præmercarentur.

Præmessum, præmessi {προθέριον} Sacrificij genus, quòd de spicis quas primum messuissent, sacrificabant Cereri. Hæc Festus Quidam legunt Præmessium.

Præmetior, præmetiris {προμετρέω} præmetīri, pen. prod. Antè metiri. Vnde participium Præmensus: vt
Lucis præmensæ tempora. Tibul. lib. 3. eleg. 3,
Tunc quum præmensæ defunctus tempora lucis
Nudus Lethæa cogerer ire rate. Alij legunt permensæ. Portionem vitæ appellat Iuuenalis sat. 9,
-miseræque breuissima vitæ Portio.

Præmetuo, præmetuis {προφοβέομαι} præmetuēre, Antè metuere. Lucretius lib. 3,
-at mens sibi conscia facti
Præmetuens, adhibet stimulos, torrétque flagellis.

Præmigro, præmigras, penult correp. {προμεταναστεύω} præmigrāre, Antè migrare. Plinius libro 8. cap. 28, Ruinis imminentibus musculi præmigrant.

Præminens, pro Præeminens. Solent enim Latini non rarò vocales coniungere, & in vnum confundere: vt Prætogare, pro Præerogare, & sic in cæteris. Prudentius,
Insignis ipse & præminens. Turnebus.

Præmitto, præmittis, præmisi, pen. prod. præmissum {προπέμπω} præmittere, Antè mittere. Construitur ferè cum ad vel in præpositionibus. Cic. 2. Offic. Præmittebátque de stipatoribus suis qui scrutarentur arculas muliebres.
Literas odiosas præmittere. Cic. Att. lib. 10.
Cum equitatu in aliquem locum præmittere aliquem. Brutus Ciceroni, 15.
Præmiserat in Hispaniam legiones. Cæs. 1. bel. Ciuil.
Præmittitur in Siciliam cum imperio. Cic. ad Attic. lib. 7.
Præmittere edictum. Cæs 1. bel. Ciuil.

Præmissus, Participium {προπεμφθείς} vt
Equites præmissi ibant. Virgil. 9 Æneid.

Præmissa, præmissorum, neut. gen. Substantiuum. Plinius lib 12. cap. 1, Produnt Alpibus coercitas, & tum inexuperabili munimento Gallias, hanc primum habuisse causam superfundendi sese Italiæ, quòd Elico ex Heluetiis ciuis earum, fabrilem ob artem Romæ commoratus, ficum siccam & vuam, oleique ac vini præmissa remeans secum tulisset. Quem locum emendans Hermolaus, promissa reponit, publica lectione expuncta. Cælius tamen lib. 6. cap. 6. mauult præmissa, interpretatúrque primitias quasdam, sicuti pęmissa sacrorum dicuntur. Contendit etiam Ciceronem hoc vocabulo fuisse vsum libro 10. epist. 12. ad Plancum, Et tuarum literarum ad me missarum præmissa meminissem: vbi vulgò legitur promissa.

Præmium, præmij {γέρας, τιμή, ἆθλον, ἐπίχειρα, γέρανον} Quod in ludis proponitur iis qui se strenuè gesserint, & victores euaserint. Terent. Eunuch. 5 9,
Quod vis donum & præmium à me optato, id optatum feres.
Præmium, inquit Varro de Ling. Lat. lib. 5 à præda, quod ob rectè quid factum concessum.
Pro euersæ Reipub. præmiis prouincias aliquas occuparunt. Cic. de Prouinc. Consul.
¶ Præmium, pro mercede ob laborem. Plinius epistol. 17. libro 3, Ego viaticum, ego etiam præmium dabo. Id est mercedem præter viaticum.

¶Ampla præmia.Stat.6.Thebaid.
Ampliſſimum præmium ex omnibus præmiis virtutis, ſi eſſet habenda ratio præmiorum, gloria eſt. Cic.pro Milone.
Exitialia.Stat.2.Achil.
Frondentia præmia vatum, laurus vel hedera.Stat.5.Sylu.3.
Opimum præmium.Plin.lib.14.cap.1.
¶Accipere præmia.Virgil.5.Æneid.
Affici præmio.Quintil.lib.3.cap.6.
Auferre præmium, Vide AVFERO.
Capere præmia.Virgil.5.Æneid.
Commoueri amplis præmiis ad perdiſcendum.Cic.1.de Orat.
Periculorum præmia & laborum fructum contemnere. Cicero in Piſonem.
Præmio & pœna Rempublicam contineri Solon dixit. Cicero ad Brutum,15.
Decoratur honoribus, præmiis, atque ſplendore verus, iuſtus, & honeſtus labor.Cic 1.de Orat.
Dignitatis præmium alicui deferre, alteri denegare. Cicero pro Flacco.
Ampliſſima præmia alicui dare.Cic.4.in Catil.
Data ſunt mihi pro hac induſtria præmia tanta, quanta antea nemini.Cic.pro Murena.
Donare aliquem præmiis.Cic.pro Archia.
Donari præmio ſtudij ſui.Quintil.lib.2.cap.7.
Elicere aliquem præmiis ad faciendum aliquid. Cicero pro Corn. Balbo.
Euocari præmiis.Quintil.lib.1.cap.1.
Expectare præmia meritæ palmæ.Virgil.5.Æneid.
Extant rectè factis præmia, peccatis ſupplicia. Cicero 3.de Natura deorum.
Ferre præmia multa laborum.Horat.2.Serm.ſat.1.
Ferre grandia præmia meritorum.Horat.2.epiſt.2.
Digna præmia ferre.Virgil.1.Æneid.
Improba præmia fert dira libido.Seneca Octau.6.
Peruerſa præmia tulit triſtis virtus.Seneca Hippol 9.
Inuitare aliquem præmiis ad aliquid agendum.Cic.pro Ligario.
Legis præmio licet, Id eſt beneficio legis. Cic.4.Acad Abiens factus Ædilis, continuò Prætor (licebat enim celerius legis præmio) pòſt in Africam,&c.
Quæſita præmia linquere alicui.Lucret.lib.5.
Metus pœnarum maculat vitæ præmia.Lucret.lib.5.
Merere præmia, Vide MEREO.
Oppugnare aliquem ſuis præmiis. Cic.Anteq.iret in exil.Non ſatis eſt, necui iniuriam facias, prouidere: ſi tamen ſunt voluntarij inimici, qui tuis præmiis te oppugnent.
Penſare præmia.Stat 1.Achil.
Perſoluere præmium alicui.Cic.pro Cælio.
Perſoluit præmia morum.Stat.1.Sylu.4.
Præmia magna quidem, ſed non indebita poſco.Ouid.epiſt.15.
Poſtulare præmium.Cic.pro Rab perd.reo.
Virtutis præmium, inſigne honoris, monimentum laudis pro tantis rebus nullum poſtulo.Cic.3 in Catil.
Propoſuit præmium Xerxes qui inueniſſet nouam voluptatem. Cic.5.Tuſcul.
Propoſita virtutibus ſunt præmia, & ſupplicia vitiis. Cicero 1. de Oratore.
Reddere præmia Catul.Argon.epig.59.
Referens præmia ſeruati ciuis.Lucan.lib.1.
Rependere digna præmia.Stat.9.Thebaid.
Præmium & fructum officij repetere.Cic.Anteq.iret in exil.
Soluere præmia digna.Virgil.9.Æneid.
Inuidioſa trahunt victores præmia Graij. Ouidius 13. Metamorphoſeos.
Tribuere alicui præmium ſub aliqua conditione.Cic.pro Arch.
Vendere præmio prouinciæ totam Remp.Cic.in Piſonem.
Venire fruſtra ad præmia.Virgil.5.Æneid.
Venire ad præmia legis. Cic.pro Cluent. Sed quòd iudicibus probarint, quòd in eodem genere, in quo ipſi offendiſſent, alios reprehendiſſent, ſe ad præmia legis venire oportere.
¶Præmium, pro Pecunia poſuit Næuius,
Sine præmio ſum, marſupium reliqui domum. Nonius.
Præmia dici apud Tibullum legimus, quæ nocturni fures & graſſatores capiunt. Sic enim ſcribit,
-& rapta præmia veſte petat. Turnebus.

Præmior, præmiaris {χρηματίζω} præmiári. Suet.in Tit.Veſp.cap.7, Suſpecta & rapacitas, quòd conſtabat in concionibus patris nundinari, præmiarîque ſolitum. Præmiari, inquit Budæus, hoc loco Lucrari ſignificat.
Præmioſus, pen.prod.Adiectiuum {χρηματώδης} Pecunioſus, interpretibus Nonio & Feſto. Accius,
Diuitem ac præmioſum auum.
Præmiator, pen.prod.{χρηματιστής} præmiatoris, Qui præmia ſoluit.
Præmiatorem, pro prædone dixit Næuius, authore Nonio,
Nam in ſcena nos nocturnos cœpit præmiatores tollere.
Præmoderor, penult corr.præmoderans {προδιοικέω} præmoderári, Antè moderari. Gellius libro 1. cap.11, Cretenſes quoque prælia ingredi ſolitos memori datum eſt præcinente ac pręmoderante cithara greſſibus.
Præmodum, penult corr. Aduerbium {ὑπερμέτρως.} Gell.lib.7.cap.7. Liuius in Odyſſea, præmodum dicit quaſi admodum, Parcentes, inquit, pręmodum. Quod ſignificat Supra modū: dictúmque eſt quaſi præter modum in quo ſcilicet prima ſyllaba acui debet.
Præmoleſtia præmoleſtiæ {προδυσχέρεια.} Cicero 4.Tuſcul. Alij metum præmoleſtiam appellabant, quod eſt quaſi dux conſequentis moleſtiæ.
Præmolior, præmoliris, pen.prod.præmolitus ſum {προπαρασκευάζω} præmoliri, Antè moliri, præparare, inquit Budæus. Liuius 8.bel.Pun. Itaque præmoliendas ibi ratus iam res, conciliandóſq; regum, gentiúmque animos, Syphacem primum regem ſtatuit tentare.
Præmollis, & hoc præmolle {πάμμαλακος} Valde mollis. Plinius libro 11.cap.37, Cor palpitat certè, & quaſi alterum mouetur animal, intrà præmolli firmóque opertum membranæ inuolucro.
Præmollio, præmollis {προμαλάσσω} præmollire, Antè mollire. Vnde
Præmollitus, pen.prod. {προμαλαχθείς} Participium, ſiue nomen ex participio. Quintil.lib.2.cap.9, Et fruſtra ſparleris ſemina, niſi illa præmollitus fouerit ſulcus.
Mentes præmollitæ Quintil.lib.6.cap.5.
Præmoneo, præmones, penult.corr.præmonui, præmonitum, penult. corr. {προπαραγγέλλω, προσυμβουλεύω} præmonêre, Antè monere: prius quàm aliquid fiat, & ante periculum monere. Cic. Ideò præmoneo, ne villicum ex eo genere ſeruorum qui corpore placuerunt, inſtituamus.
Animo ſanè beneuolo, vt magnopere cauerem, præmonebat. Cic. 2.Verr.
Ab impendentibus periculis maximis voce alicuius præmoneri. Cic.de Aruſp.reſp.
Nefas præmonere.Ouid.15.Metam.
Pericula præmonent.Plin.lib 8 cap.28.
Præmonitus, pen.corr. Participium {προπαραγγελθείς.} vt Vrbs præmonita oraculo.Plin.lib 16.cap.39.
Præmonitus, huius præmonitus, pen.corr. Verbale {προπαράγγελμα} pro Prædictione. Valer.Max.lib.1.cap.6, Sic deorum ſpreti præmonitus excandeſcunt.
Præmonſtro, præmonſtras {ὑποδεικνύω} præmonſtrâre, Antè mōſtrare, Docere, Oſtendere.Plaut.Perſa,4,
Permonſtra docte: præcipe aſtu filiæ
Quid fabuletur, vbi ſe natam prædicet. Cic.1.de Diuinatione,
Atque etiam ventos præmonſtrat ſæpe futuros
Inflatum mare. Ex poeta.
Præmonſtrans, Participium {ὑποδεικνύων.} Stat.1.Thebaidos,
-ſi Sphyngos iniquæ
Callidus ambages te præmonſtrante reſolui.
Præmonſtrator, penult. prod. præmonſtratoris, Verbale {ὑποδείκτης} Qui præmonſtrat, & docet quid faciendum ſit ante periculum. Terent.Heaut.5.1,
Sed hic adiutor meus, & monitor, & præmonſtrator Chremes,
Hoc mihi præſtat.
Præmordeo, præmordes, præmordi, præmorſum {προδάκνω} præmordêre. Gellius lib.7.cap.9, Plautus in Trigeminis, non præmordiſſet, neque præmomordiſſet dixit, ſed præmorſiſſet,
Ni fugiſſem, inquit, medium credo præmorſiſſet.
Præmorior, præmoriris, penult.prod.vel præmoreris, penult.correp. {προαποθνήσκω} præmori, pen.corr. Quaſi ante tempus mori. Ouidius epiſt.8,
Aut ego præmoriar, primóque extinguar in æuo,
Aut ego Tantalidæ Tantalis vxor ero. Plin.libro 29.cap.2, Tradúntque quod extra nodum ſit, è cauda præmori.
Membra præmortua Ouid.3.Amor.eleg.6.
Præmortuus pudor. Liu. 1. ab Vrbe, ad finem, Scaptium ipſum id quidem, etſi præmortui iam ſit pudoris, non facturum. Sic autem fortè vocat, vt notet in ſene decrepito paulo ante vitam extinctum eſſe pudorem.
Præmunio, præmunis, pen. prod. præmuniui vel præmunij, præmunitum, penult.prod. {προοχυρόω, προοχυρόομαι} præmunire, Prius munire. Cæſ.3.bel.Ciuil.Iſthmum præmunire inſtituit.
¶Præmunire, per tranſlationem. Cic.pro Cælio, Quamobrem illa quæ ex accuſatorum oratione præmuniri iam & fingi intelligebam, fretus veſtra prudentia Iudices non pertimeſco.
Antè præmunire. Cic.in Orat. Vt diuidat in partes, vt aliquid relinquat ac negligat, vt antè præmuniat, vt in eo ipſo in quo reprehendatur, culpam in aduerſarium transferat.
Præfulcire & præmunire. Cicero Attico, libro 5. Primum illud præfulci atque præmuni, quæſo, vt ſimus annui, ne intercaletur quidem.
Præmunitio, Verbale {προοχύρωμα.} Cic.2.de Orat. Quid? ſi in homines charos, iudicibúſque iucundos, ſine vlla præmunitione orationis acerbius, & contumelioſius inuehâre, nónne abs te iudices abalienes?
Prænarro, prænarras {προδιηγέομαι} prænarrâre, Antè narrare. Terent. Eunuch.5.6,
-rectè ſanè interrogaſti, oportuit
Rem prænarraſſe me.
Prænato, prænatas, penult.correp. {προνήχομαι} prænatâre, Antè natare. Plinius libro 9. capite 45, Prænatante piſciculo frondem ſuam ſpargit.
Prænatat amnis domos. Virgi.6 Æneid. Seruius, Prænatat, præterfluit. Et contrariè dictum eſt: nam non natant aquæ, ſed nos in ipſis natamus. Ennium igitur ſequutus eſt, qui ait,
-fluctúſque natantes.
Prænauigo, prænauigas, penultima correpta {προπλέω} prænauigâre, Prætereuigare, vel vltra nauigare. Plinius libro. 6.cap.23, Deinde Ichthyophagi tam longo tractu, vt xx dierum ſpatio prænauigauerint.
Prænauigatio, Verbale f.g. Plin.lib.6.cap.31, A.Gorgonum inſulis prænauigatione Atlantis dierum quadraginta,&c.
PRAENESTE, gen.neu. & hæc Præneſtis {Πραίνεστος} nomen vrbis in Latio, non longè ab Vrbe, quòd locus in quo ſita eſt, montibus præſtet. Et ſic cum diphthongo ſcribitur. Seruius ἀπὸ τῶν πρίνων, hoc eſt ab ilice, quæ ibi abundat, deducit. Solinus, à Præneſte Vlyſſis nepote, & Latini regis filio. Olim Polyſtephanos dicta: id eſt, multarum coronarum. Lege Plutarchum. Quidam à Cæculo Vulcani filio conditam ferunt ſuper Aretino monte. quod ſequitur Virg. Vide CAECVLVS.

In hac

In hac fuit Fortunæ templum illustre: vnde certa edebantur oracula. Silius,

-sacrisque dicatum

Fortunæ Præneste iugis. Huius meminit Cic. 2. de Diuinat. Quod Carneadem Clitomachus scribit dicere solitum nusquam se fortunatiorem, quàm Præneste, vidisse Fortunam.

Altum Præneste. Virgil 7. Æneid.

Frigidum. Horat. 3 Carm. ode 4.

Sacrum. Stat. 4. Sylu. 4.

Prænestini, pen. prod. Prænestinorum {πραινεστῖνοι} Habitatores Prænestę. Cic. 2. de Diuinat. Numerium Suffustium Prænestinorum monumenta declarant, honestum hominem & nobilem somniis crebris, &c.

Prænestinos, refert Gellius, maximo opere à Tyberio imperatore petisse oraſſeque, vt ex Colonia in municipij statum redigerentur: idque illis Tyberium pro referenda gratia tribuisse, quòd in eorum finibus sub ipso oppido, ex capitali morbo reualuisset. Hæc ille lib. 16. cap. 13.

Prænestinus, pen. prod. {πραινεστῖνος} Possessiuum. vt Prænestinæ bracteæ. Plin. lib. 33. cap. 3.

Dea Prænestina Ouid. 6. Fast.

Fortuna. Lucan. lib. 2.

Montes. Liu. 3. ab Vrbe.

Nucum Prænestinarū meminit Cato sæpius, cap. 143. & cap. 8. Eæ sunt quæ & Ponticæ vocantur, & Auellanæ. Author Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18.

Sorores. Stat. 1. Sylu. 3.

Sortes. Cic. 2. de Diuinat. Fani pulchritudo & vetustas Prænestinarum etiamnum retinet sortium nomen, atque id in vulgus.

Vrbs. Virgil 7. Æneid.

Prænimis, penult. corr. {μάλα λίαν} quasi dicas Valde nimis. Gell. lib. 19. cap. 10. Hoc prænimis plebeium est.

Prænitco, prænites, pen corr. prænitui {ἐκλάμπω} prænitēre, Valde nitere & resplendere: vt Prænitens luna. Plin. lib. 2. cap. 9.

Prænomen, pen. prod prænominis, pen. corr. {πρόνομα} Quod honoris causa præponitur nomini, vt Marcus Publius, Titus, Quintius. Et rarò plenè scribitur, sed aut vnica litera, vt A, id est Aulus. C, id est Caius: vbi scribitur C, & pronuntiatur G: vt in Cn, duabus literis, id est Cneus. Sic Sex id est Sextus. Cic ad Volumnium, lib. 7. 33. Quod sine prænomine familiariter, vt debebas, epistolam misisti ad me, primùm addubitaui, num à, &c.

In prænominibus non seruari analogiam vt in nominibus, scribit Varro, quòd sint instituta ad vsum singularia, quibus discernerentur nomina gentilitia, vt à numero in fœminis, Prima, Secunda, Tertia. In viris, Quintus, Sextus, Decimus. Sic ab aliis rebus, quum essent duo Terentij, aut plures, discernendi causa, vt aliquid singulare haberent, notabant: forsitan ab eo, qui mane natus diceretur, vt is Manius esset: qui luci, Lucius, &c. Vide lib. de Ling. Lat. 8.

PRAENOMINA Romana ad triginta fuisse, ex Varronis sententia tradit Valerius. hæc autem fuisse videntur, Agrippa, Appius, Aulus, Cæso, Caius, Cneus, Decimus, Hostus, Lucius, Mamercus, Manius, Marcus, Numerius, Opiter, Posthumus, Proculus, Publius, Quinctius, Seruius, Sextus, Spurius, Tiberius, Titus, Tullus, Vibus, Volero, Vopiscus. Peregrina verò prænomina fuere, Ancus, Aruns, Lar, Lucumo, Metius, Numa, Petro, Pompo, Sertor, Tallus, Turnus, Volusus. de quorum prænominum origine, ac significatione, quoniam qui de nominibus modò scripsere, nihil dixerunt, nos ea scribemus, quæ à veteribus tradita, à nobis, quanta maxima fieri potuit diligentia, sunt collecta. Agrippa, Festo authore, vocatus, qui cum labore matris sit natus, exen plis caussa in pedes contra naturam, & non in caput. id est ab ægro partu. item Nonius Marcellus, & Quinctilianus lib. 9. Appius ex Sabinorum prænomine Actio venit, vt ait Valerius: idque Romæ Claudiorum fuit; quorum princeps Appius Clausus dictus est. de quo Liuius lib. 2. Auli dicti, qui diis alentibus nascerētur, vt ait Valerius. Cæso, qui ex vtero matris excisus est: quod tradunt Festus, Valerius, Plinius libro 7 cap. 9. Caius à gaudio patrum appellatus, vt ait Valerius. Cneos vel ab insigni aliqua re, quasi γνώρισμα, vel à γεννᾶσθαι, id est generatione futura dictos tradit Valerius, & Festus. Quinctus, Sextus, Decimus, à numero dicti sunt, teste Varrone; vt, qui quinto, sexto, & decimo quoque loco esset natus, is demum primis temporibus Quinctus, Sextus, & Decimus diceretur. Hostus, inquit Valerius, fuit prænomen in eo, qui peregrè apud hospitem natus est; fuitque prænomen Lucretij Tricipitini, collegæ L. Sergij consulis. Macrob. libro 1. Sat. qui in hostico procreatus esset, eum Hostum fuisse vocatum scribit. est autem mendum apud Valerium: Hospes enim legitur, non Hostus. quòd autem legendū sit Hostus, ex eo intelligi potest, quòd Liuius Lucretium Tricipitinum, cuius meminit Valerius, Hostum vocat & in Consulibus Capitolinis scriptū est, P. LVCRETIVS HOSTI F. Macrobius etiā lib. 1, Hosti Hostilij mentionem facit. Lucij duplex origo traditur à Valerio. aut enim à Lucumonibus Etruscis dictus est, vt Lucumo Tarquiniensis, qui se L. Tarquinium appellauit; aut is demū Lucius appellatus est, qui lucis initio natus est. quod scribit etiā Festus, & Varro. Mamercus prænomen gentis Æmiliæ fuit, de quo Plutarchus in Numa, & Æmilio sic, Mamercus fuit Pythagoræ filius, à quo Numa Pompilius rex filium Mamercum nominauit, qui author, & princeps gentis Æmiliæ fuit. Festus autem prænomen Oscum esse putat, quòd Osci Martem Mamercū appellauerint. Manius dictus est qui mane est ortus; aut ominis causa, quasi bonus: manum enim antiqui bonū dicebant. quæ tradit Varro lib. 2. de analogia, Valerius, Festus, Macrob. lib. 1 Sat. Zosimus autē, Græcus historiarum author, lib. 1 tradit, Manium in gentem Valeriam profectum esse à quodam Valerio, qui primus sacra diis Manibus fecit Marcus dictus est, qui mēse Martio natus est, vt ait Valerius. De Numerio sic Festus: Numerius prænomen nunquā antea fuisse in patricia familia dicitur, quàm Q. Fabius, qui vnus post sex & trecentos ab Etruscis interfectos superfuit, inductus magnitudine diuitiarum vxorem duxit Otacilij Maleuētani, vt tum dicebantur, filiam, ea cōditione, vt qui primus natus esset, prænomine aui materni Numerius appellaretur. & Valerius ita: Numerio sola patricia familia vsa est Fabia. ideirco quòd CCCVI apud Cremeram flumen cæsis, qui vnus ex ea stirpe extiterat, ducta in matrimonium vxore filia Numerij Otacilij Maleuentani sub eo pacto, vt, quē primum filium sustulisset, ei Numerij prænomen imponeret, obtenperarit. hinc mendosè apud Cicer. lib. 1. de Diuinatione legitur, ita: His adiungatur etiam somnium Æneæ, quod innumerum Fabij Pictoris Græcis annalibus scriptum est, quum sit legēdum, Quod in Numerij Fabij Pictoris. fuit enim alter Fabius Pictor prænomine Quinctus, qui de rebus Romanis Latinè scripsit, Gellio, & Nonio testibus, qui eius sæpe verba Latina proferunt, itémque Cicerone de Legibus lib. 1. qui eum inter historicos Latinos numerat. at qui Græcè iisdem de rebus scripsit, is videtur fuisse Numerius nominatus, quem tamen lib. 1. Dionysius Quinctum nominat. Hac ratione in oratione pro Cluentio Numerios Aurios legimus, & lib. 3. de Oratore Numerium Furium, & lib. 2. de Diuin. Numerium Suffucium, & apud Pedianum Numerium Quinctium. Opiter dictus, cuius pater, auo viuo, mortuus est: quasi qui post obitum patris genitus sit, aut qui ob patrem auum habeat. quod prænomen Virginio Tricosto consuli fuit. Valerius, & Festus. Posthumus, qui post humatū patrē est natus. Varro lib. 2. de analogia, & Plutarchus in Coriolano, vt Posthumus Cominius, & Posthumus Ebutius: de quibus Valerius. Proculus, qui natus sit patre peregrinante patria procul, vt ait Plutarchus in Coriolano. Valerius autem, qui patre sene natus sit, quasi procul ætate progressõ, eum Proculum esse vocatum dicit. Publij, ait Valerius, qui prius pupilli facti erant, quàm prænomina haberent. alij, ominis causa à pube. Seruius is primùm dictus est, quem seruiens mulier peperisset, vt de Ser. Tullio rege scribit Dionysius. at Valerius, qui, mortua matre, in vtero seruatus est. Spurius dictus, qui sine patre esset. antiqui enim iisdem literis S. P. Spurium, & sine patre, scripserunt. quod à Plutarcho in quæstionibus, & Valerio traditum est. Tiberij, ait Valerius, dicti qui ad Tiberim nascerētur. De Tito controuersia est. Valerius à Sabino quodam, nomine Tito, manasse ait: Festus à titulo: titulos autem milites fuisse, quòd patriam tuerentur, quasi tutulos. Tullus ominis causa dictus est, quasi tollendus, o litera in u versa: quod à Valerio proditum. Volero, inquit Valerius, in prænomen abiit, quia volentibus nasci liberis parentibus videbatur. quo vsus est Publius Philo, qui nominatur in anno CCCLIII Capitolino. Vibum prænomen esse, indicat annus CCC Capitolinus, vbi est ita: P. SEXTIVS Q. F. VIBI N. CAPITOLINVS; itémque Liu. lib. 26, Vopiscus dictus, qui ex duobus conceptis vno abortu excluso ad partum legitimum deduceretur: quo prænomine præcipuè Iulia gens vsa est. Valerius, Festus, Plutarchus in Coriolano, Plinius libro 6. cap. 9. Hactenus de Romanorum prænominum vi, ac significatione: nunc de peregrinis, quorum est ratio, & significatio. Ancum scribit Varro à Sabinis ortum. Valerius autem tradit eum Ancum esse appellatum, qui vitiosum habuit cubitum, qui ἀγκὼν Græcè dicitur, cui etiam Festus assentitur. Ancus enim, inquit, ille vocatur, qui aduncum habet brachium, ita vt regi non possit. hinc Ancus Martius Rex, & Ancus Publicius Imperator Lanuuinus cōtra Hostilium regem, Dionysio authore. Aruntem, & Lucumonem Etrusca prænomina fuisse, scribit Dionysius. itaque Aruntem Tarquinium, Superbi regis filium, & Aruntem Tolumnium, Porsenæ filium, legimus. Volusus Sabinum fuit: eóque vsus est pater P. Valerij Poplicolæ, Liuio, & Capitolinis lapidibus auctoribus. quanquam Græci [illegible] vocant. Lar est prænomen, vt tradit Valerius. à laribus sumptum est. Tuscum autem ante creditum est esse, fuitque consulis Herminij. idem ferè Carisius, & Priscianus lib. 5, Lar, si familiaris est, facit laris; si Tolumnij Porsenæ, Lartis. & Seruius in 6. Æneidos, Lar Tolumnius, à Cosso occisus, à loco dictus est, flectitur autem, Lar Lartis. & Liuius libro 4, Daturos, quod Lar Tolumnius dedisset. & Cicero Philippica 9, Lar Tolumnius, Veientium Rex. de Larte Porsena ita Dionysius lib. 5, [illegible]. Quòd autem hoc prænomen Herminij consulis fuerit, vt ait Valerius, id etiā ex Dionysij lib. 9. cognoscitur: à quo ita anno CCCIIII consul scribitur [illegible]; & à Diodoro [illegible]. Ex his autem intelligi potest, quàm verè scripserint quidam in libro de nominibus, ita: Postea quàm in vrbem migrarunt Sabini, duplicari nomina cœperunt, vt Numa Pompilius, Ser. Tullius, Lartes Porsena. quamuis hoc nomen Etruscum fuerit. in quo prænomine Lartes sciendum eo veluti prænomine vsos veteres. Seruius interpres Vergilianus ab oppido dictum putat. itidem Plutarchus in Publicola existimat, qui tamen [illegible] scribit, sed malè. Hæc illi. quàm autem verè, ipsi viderint. neque enim Lartes Porsena duobus tantum nominibus vsus est, quum ex Tolumnia gente fuerit, Seruio, quem antè nominaui, authore: nec Lartes in recto casu dicitur, sed Lar: quod superioribus testimoniis comprobatum est: nec Seruius Lartem ab oppido dictum ait, sed à loco: nec item Plutarchus vllo in libro, nedum in Publicola, ab oppido dictum scripsit: neque item est apud Plutarchum [illegible], sed [illegible], quanquam mendosè: inquit enim, [illegible]: quum sit legendum ex Dionysio, [illegible]. Cur igitur hoc illi dixerunt? quia interpretem legerunt, qui ita vertit: Supplex ad Lartem Porsenam confugit. illi verò in Græcis libris versati, quid in Græco codice esse deberet, intelligentes, illud, quod non erat, esse affirmarunt. Metius Albanorum prænomen fuit, vt in Metio Fufetio; & Sabinorum, vt in Metio Curtio; & Latinorum, vt in Metio Geminio, & Metio Octauio, de quibus Liuius. Numa Sabinorum fuit, vt in Numa Pompilio rege, & in Numa Marcio pontifice maximo. Pomponis prænomine vsus est Pompo Pompilius, Numæ regis pater: quod scripsit Dionysius in Numa, & Liuius lib. 41. itaque Numa filium etiam habuit nomine Pomponem, qui ex se gentem Pomponiam propagauit, authore Plutarcho. quāquam quidam imperitè Pompilij filium Numam esse scripserunt. Tallus Sabinorum prænomē fuit: de quo Festus. Dionysius etiam cum Tatio

rege Sabinorum Romam commigrasse ait Tallum cognomine Tyrannum. Turnus Latinorum nomen fuit, vt in Turno Heidonio Aricino. Sertor, authore Valerio, dictus est, qui per sationem natus esset: eóque prænomine Sertor Resius vsus est, is, qui primus ius feciale instituit. Festus autem, Sertorem à prendendo dictum à quibusdam, ait; quia, quũ cuipiam afferat manum educendi eius gratia ex seruitute in libertatem vocetur adsertor: quũ verisimilius sit, dictũ, quòd sereret quid; ac potius adsertorem à serendo accepisse nomen, cum aliquem serat, petendo in libertatem eandem, qua ipse sit, id est iungat, quia fruges, quum seruntur, terræ iungit. Statium prænomen à stabilitate dictum, tradit Festus: seruile autem nomen fuisse, Gellius. Nunc ostendamus, qua ratione hæc ipsa prænomina scriberentur. Romanorum prænominum alia singulis, alia binis, alia ternis literis scribi solita, cum à veteribus traditum, tum ab antiquissimo quoque lapide, nummóq; ita retentum est, vt nihil ea re possit esse illustrins, authores sunt Plutarchus in quęstionibus, Sosipater, Donatus, & Priscianus. singulis literis scribebantur, Aulus, Cæso, Caius, Quinctus, Decimus, Lucius, Marcus, Manius, Numerius, Publius, Titus, vt A. Posthumius, C. Iulius, K. Fabius, Q. Cæcilius, D. Iunius, L. Licinius, M'. Valerius, M'. Curius, N. Fabius, P. Cornelius, T. Manlius: binis literis, Appius, Cneus, Spurius, Tiberius, Opiter, vt Ap. Claudius, Cn. Pompeius, Sp. Veturius, Ti. Æmilius, Op. Virginius: ternis, Mamercus, Sextus, Seruius, Tullus: vt Mam Æmilius, Sex. Iulius, Ser. Cornelius, Tul. Hostilius. Fuisse præterea aliquot prænomina, quæ longo pòst tempore pro cognominibus vsurpari cœpta sint, ex vetustis nó solùm grammaticis, sed etiam annalibus intelligitur. quod ipsum in Agrippa, Voluso, Mamerco, Proculo, & Tullo facilè perspici potest: quæ in L. Vipsanio Agrippa, L. Valerio Voluso, M. Æmilio Mamerco, C. Plautio Proculo, L. Volcatio Tullo, viris consularibus, cognomina esse, perspicuum est: quod etiam tradit Valerius his verbis: Quæ olim prænomina fuerunt, nũc cognomina sunt, vt Posthumus, Agrippa, Proculus, itémque Priscianus lib. 2. sic: Inueniuntur multa, quæ in aliis personis sunt prænomina, loco cognominũ accipi. Mulieres quoque prænominibus vsæ sunt: de quo Valerius ita. Antiquarum mulierum frequenti in vsu prænomina fuerunt, Rutilla, Cesella, Rodocilla, Mutrulla, Burra. ista prænomina à viris tracta sunt, Caia, Lucia, Publia, Mania. Festus verò sic, Prænominibus fœminas vsas esse, testimonio sunt Cæcilia, & Terẽtia, quæ ambæ Caiæ solitæ sint appellari: pari modo Lucia, & Tita. Varro autem lib. 2. de Analogia sic: In nostris nominibus, qui sumus in Latio, & liberi, Analogia necessaria itaque ibi apparet Analogia: ac dicitur, Terentius vir, Terentia fœmina, Terentium genus. in prænominibus ideo non fit item, quòd hæc instituta ad vsum singularia, quibus discernerentur, nomina gentilitia, vt à numero, Secunda, Tertia, Quarta: in viris, vt, Quinctus, Sextus, Decimus, sic ab aliis rebus, quũ essent duo Terentij, aut plures, discernendi causa, vt aliquid singulare haberent, notabant forsitan ab eo, qui mane natus diceretur, vt is Manius esset; qui luci, Lucius; qui post patris mortem, Posthumus, è quibus quædam item cecidisse in fœminis, declarant prænomina antiqua mulierum, Mania, Lucia, Posthuma. videmus enim, Maniam matrem Larum dici, Luciam Volaminiam Saliorum carminibus appellari, Posthumam à multis post patris mortem etiam nunc appellari. Postremò Plutarchus in Mario Posidonium reprehendit, qui, quum primum nomen proprium, esse diceret, nulli tamen mulieri primum nomen esse dicebat. ex quo efficiebatur, mulieres proprio nomine caruisse. itaque idem in quæstionibus apertè scribit, mulieres duobus, viros tribus nominibus esse vsos. Sunt etiam lapides, in quibus hæc prænomina leguntur, Prima, Secunda, Tertia, Quarta, Quincta, & Quinctula, Lucia, Mania, Tita, quibus ipsis in lapidibus animaduertitur, prænomina quandoque postponi consueuisse: nominatur enim Saluia Prima, Liuia Quarta, Nonia Quinctula. quod idem in viris Liuius etiá fecit; qui, Accius Tullus, Accius Nauius, Manlius Cneus, Octauius Metius; & Cicero, Maluginensis M. Scipio; & Suetonius, Claudius Appius Regillanus, & alia eiusmodi dixerunt. Caiam præterea, quod commune omnibus mulieribus prænomen fuit, ↄ inuersa notatam fuisse, contráque Caium in viris, satis est ex Probo, alísque veteribus grammaticis, atque lapidibus perspicuum. Ex libro Caroli Sigonij de nominibus Romanorum: in quo & alia leguntur sane præclara, admodúmque scitu digna.

Eximere prænomen alicuius è familia. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Gaudere prænomine. Horat. 2. Serm. sat. 5.

Mutare prænomen. Tacit. lib. 3.

Prænosco, prænoscis, prænoui, prænotum, penult. prod. { [illegible] } prænóscere, Antè noscere. Plin. lib. 19. cap. 12, Vera autem cuiusque natura nonnisi medico effectu prænosci potest. Idem lib. 18. cap. 24, Quæ futura prænosci non possunt. Vetera exemplaria in his duobus Plinij exemplis pernosci habent.

Laborem venturum prænosse. Stat. 3. Thebaid.

Signum hoc veniens poterunt prænoscere nautæ. Cic. in Arato.

Omnia prænoscens mater. Sil. lib. 16.

Prænotio, Verbale { [illegible] } Cic. 1. de Nat. deor. Fateamur constare illud etiam, hanc nos habere siue anticipationem, vt antè dixi: siue prænotionem deorum.

Prænubilus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } significat idem quod Valde nubilus & obscurus. Ouid. 3. Amor. eleg. 13,

Stat vetus, & densa prænubilus arbore lucus.

Prænuntio, prænuntias { [illegible] } prænuntiáre, Antè nuntiare. Terentius Phorm. 5. 2, Geta, abi, prænuntia hanc venturam. Cic. 1. de Diuinat. Inflatúque diuino futura prænuntiat.

Prænuntius, Adiectiuum { [illegible] } Cic. 2. de Nat. deor. Quæ nuper bello Octauiano magnarum fuerunt calamitatum prænuntiæ. De cometis. Plin. lib. 2. cap. 27, Quippe ingentium malorum fuere prænuntia.

Ales lucis prænuntius, gallus. Ouid. 2. Fast.

Solis prænuntia Aurora. Cic. in Arato.

Clamor prænuntius. Plin. in Paneg.

Hirundo Veris prænuntia. Ouid. 2. Fast.

Ortus prænuntius solis. Ouid. 3. Trist. eleg. 5.

Veneris prænuntius Zephyrus. Lucret. lib. 5.

Verba prænuntia cladis futuræ. Ouid. 3. Metam.

Prænuntiatiuus, pen. prod. Adiectiuum. vt Ignes prænuntiatiui. Plinius lib. 2. cap. 71. de ignibus loquitur, qui accenduntur in turribus, siue speculis ad maris littus extructis.

Præoccido, præoccidis, pen. corr. præoccidi, præoccasum { [illegible] } præoccídere, Antè occidere. Plin. lib. 18. cap. 29, Cum præoccidere Caniculam necesse sit.

Præoccupo, præoccupas, pen. corr. { [illegible] } præoccupáre, Præuenire. Cæs. 2. bel. Ciuil. Præoccupatum sese legatione ab Cn. Pompeio teneri obstrictum fide. Est autem in hoc Cæsaris exemplo, Hominem beneficio irretire. Loquitur de Varrone, quem Pomponius sibi per eam legationem obligauerat, antequam bellum foret. Liu. 4. ab Vrbe, Vbi videant Collegas principes agendæ rei gratiam omnem ad plebem præoccupauisse, nec locum in ea relictum sibi.

Præoccupauit animos timor. Cæs. 6. bel. Gall.

Præoccupare partes alterius. Cicero 10. Philipp. Quas partes mihi sumpseram, eas præoccupauit oratio tua.

Præoccupauit ferre legem. Liu. 4. ab Vrbe.

Præoccupari vlceribus. Colum. lib. 7. cap. 12.

Præoccupatus, pen. prod. cum infinitiuo { [illegible] } Seneca epist. 51, Omnes præoccupati sumus virtutes discere, vitia dediscere.

Præoccupatio, præoccupationis { [illegible] } Verbale, apud Rhetores schema quoddam, quum aliquid nos reticere dicimus, & tamen tacitum intelligitur. quod fit vel quum rem notam esse putamus auditoribus, vel quum suspicionem excitare maiorem reticendo volumus: à Græcis dicitur Aposiopesis.

Præopto, præoptas { [illegible] } præoptáre, Potius optare, vel valde optare. Terent. Hecy. 4. 1,

Adeón' peruicaci esse animo, vt puerum præoptares perire? Liuius 3. bel. Punici, Punicam Romanæ societatem atque amicitiam præoptandam esse.

Præoptare, quàm. Liu. 8. bel. Pun. Mortem in certamine, quàm vt alter alterius subigeretur imperio, præoptantes.

Præpando, præpandis, præpandi, præpassum { [illegible] } præpándere, Prætendere. Plin. lib. 11. cap. 24, Maiores aranei in terra cauernarum exigua vestibula præpandunt. Budæus.

Præpandere, Præaperire. Lucret. lib. 1,

-quo carmine demum

Clara tuæ possim præpandere lumina menti, &c. Lambinus, Præferendo faces lumen aperire.

Præparcus, Adiectiuum { [illegible] } Valde parcus. Plin. lib. 11. cap. 19, Aliquando & ipsæ contrahunt mortis sibi causas, quum sensere eximi mella, auide vorantes. Cætero præparcæ, & quæ alioquin prodigas atque edaces, non secus ac pigras, & ignauas proturbent.

Præparo, præparas, pen. corr. { [illegible] } præparáre, Antè parare quæ nobis vtilia credimus. Cic. lib. 1. Offic. Facilè totius vitæ cursum videt, ad eámque degendam præparat res necessarias.

Causa aliorum alia præparare. Cic. 1. de Legib. Sunt hæc maiora, quæ aliorum causa fortasse complecteris, quàm illa ipsa, quorum hæc causa præparantur.

Amicitias præparare. Cic. de Amic.

Animos ad aliquid. Cic. 2. Tuscul. Cultura animi philosophia est, quæ extrahit vitia radicitus, & præparat animos ad satus accipiendos.

Arma. Claud. 6. Paneg.

Hyemi cibos. Plin. lib. 8. cap. 37.

Hortos certo loco diligenter. Cic. pro Cælio.

Puppes. Lucret. lib. 3.

Præparare se aduersarium alicui. Paulus in l. 3. §. si seruus. D. de acquir. possess.

Vlmos. Horat. 1. epist. 7.

Præparo te huic. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Victu atque cultu præparati. Cicero 2. de Diuinat. Pythagoras & Plato locupletissimi auctores, quo in somnis certiora videamus, præparatos quodam cultu atque victu proficisci ad dormiendum iubent.

Præparatus, penult. prod. Participium { [illegible] } vt

Pectus bene præparatum. Horat. 2. Carm. ode 10.

Animo cum bonis cogitationibus, tum rebus ad tranquillitatem accommodatis præparato, qui se ita quieti tradet, certa & vera cernit in somniis. Cic. 1. de Diuinat.

Auribus non præparatis qui inflammare rem cœpit, furere videtur. Cic. in Orat.

Otio nisi præparato institui historia nec potest, nec exiguo tempore absolui. Cic. 1. de Legib.

Pœnæ apud inferos sunt impiis præparatæ. Cic. 1. de Inuent.

¶Præparato, Ablatiuus: vt, Præparato facere. Quintil. lib. 4. cap. 42. Id est, ex præparatione.

Præparatus, huius præparatus, penult. prod. Substantiuum { [illegible] } Gell. lib. 10. cap. 11, Nanque in præparatu rei rusticæ, per tempestates pluuiásque, quum otium est, maturari potest.

Præparatorius, Adiectiuum. Vlpianus in l. deinde. D. de liber. exhib. Itaque prius interdictum, quod est de liberis exhibendis, præparatorium est huius interdicti.

Præparatio, Verbale { [illegible] } Quintil. lib. 4. cap. 2, Narrabimus cum præparatione quadam.

Diligens præparatio in omnibus negotiis, priusquam aggrediare, adhibenda est. Cic. 1. Offic.

Prouisio animi & præparatio multum potest ad minuendum dolorem. Cic. 3. Tuscul.

Præparatio bibendi. Pomponius in l.In argento.D.De aur.& arg. leg.In argento potorio verum id duntaxat fit, in quo bibi possit: an etiam id, quod ad præparationem bibendi comparatū est, veluti colum nivarium,& vrceoli: dubitari potest.

Præpedio, præpedis, pen.corr.præpediui, præpeditum, pen.prod. {ἐμποδίζω, ἐμποδίζω} præpedire, Ex præ & pedio cōpositum, significat Prius pedibus deuincire. Per translationem verò, quasi pedibus vehementer obligare, Impedire Terent.Heaut.3.1.
-an eo fit, quia in re nostra aut gaudio
Sumus præpediti nimio, aut ægritudine?
Præpeditus latera forti ferro, apud Plaut.in Pœnulo. Liu.8.ab Vrbe, Sine modo inquit sese præda præpediant.
Crura præpediuntur vacillanti. Lucret.lib.3.
Lumina luminibus præpediuntur. Lucret.lib.3.
Tremor subitus præpedit ossa. Ouid.epist.14.
Morbo præpeditus. Cic.pro Rab.Confectus senectute, præpeditus morbo,&c.
Mentes præpedire timore. Apud Hirtium lib.6.bell.Hisp.
Præpedimentum, præpedimenti {ἐμπόδισμα} Impedimentū.Plautus, Ne fallaciæ præpedimentum obiiciatur.

Præpendeo, præpendes, præpendi, præpensum {ἐπικρέμαμαι} præpendere, Antè pendere. Martial.lib.9.50,
Præpendet mento nec tibi barba minor. Cæsar 2.bel.Ciuil.Circum turrem præpendentes.

Præpes. præpetis, penult.corr.om.gen. {ὠκύπτερος} Velox. Cicero 1.de Diuinatione,
-præpetibus pennis, lapsúque volantem. Ex poeta.
Alæ præpetis plausus. Stat.2.Thebaid.
Adunca præpes Iouis, Aquila. Ouid.6.Fast.
Auis præpes. Cic.1.de Diuinat.
Præpes, Poetis est sæpenumero, qui à Græcis vocatur ὠκὺς, id est auis rapax, vt aquila & accipiter, quòd volatu valeant. Virgilius,
-quem præpes ab Ida
Sublimem rapuit ped bus Iouis armiger vncis. Id est auis armigera: sed & in Marone tantùm accipi & exponi potest armiger volans. At multo clarius ita à Valerio vsurpatur lib.8,
Ecce autem pauidæ virgo de more columbæ
Quæ super ingenti circundata præpetis vmbra
In quemcunque tremens hominem cadit, &c. Nomen habere videntur præpetes à προπέτεσθαι, quod est præuolare. Hæ aues à Latinis magnæ vocantur. Plautus,
Téque ambustulatum obiiciam magnis auibus pabulum. Ex Turnebo.
Præpetes aues, inquit Festus, quidam dici aiunt, quia secundum auspicium faciunt. Alij, quòd antea quàm petamus, indicent: aut quòd præteruolent. Aut ex Græco tractum putant, quòd ante conspectum volent nostrum: ineptè scilicet, ex præpositione Latina componentes, & Græco vocabulo. Cæterùm poetæ promiscuè omnes aues ita appellant.
Cursus præpes. Claud.1.in Ruffinum,
¶Loci præpetes metaphoricè dicuntur ab Auguribus, quòd velut aues, quæ prosperius præuolant, præpetes vocantur, sic loci, quos capiunt, quòd idonei felicésque sunt. Ennius,
Præpetibus hilares sese, pulchrisque locis dant. Vide Gellium libro 6.cap.6.
Subitæ præpetes. Ouid.13.Metam.
Pennæ præpetes. Virg.3.Æneidos,
-& præpetis omina pennæ. Quem locum Seruius exponens sic ait: Aues aut oscines sunt, aut præpetes. Oscines, ore futura prædicunt, ab os & cano: Præpetes, volatu significant. Sed præpetes aut superiora tenent, & præpetes vocantur: aut inferiora, & dicuntur inferæ. Præpetes autem ideò, quia omnes aues superiora petunt volantes. In illud verò lib.6. Æneid.sic: Præpetibus pennis, Hoc est felicibus. Præpetes enim sunt aues boni augurij: quod huic dat, quia peruenit. De Dædalo loquitur.
Portus præpes. Ennius in Annalibus,
Brundusium pulchro præcinctum præpete portu?
Victoria præpes, id est volucris. Trimatius apud Gellium in secundo Iliados,
Dum dat vincenti præpes victoria palmam.

Præpeto, præpetis, præpetiui, præpetitum, pen.prod. {προάγω} præpétere. Antè vel prius petere, id est ire. Festus, Præpetere dicebant veteres pro anteire.

Præpilatus, penultima correpta, Adiectiuum. Præpilatæ hastæ sunt, quæ ferreas habent cuspides, quasi præferratæ. Præpilatum etiam dicitur vbi non est ferrum, si modò in mucronem acutum sit, vt cornua locustarum quibus natant. Plinius libro 8.capite 6, Ab operariis hastas præpilatas habentibus per circum totum actos. Plinius libro 9 capite 30, de locustis, Si nullus ingruat metus, recto meatu cornibus, quæ sunt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis, &c.
Exerceri præpilatis. Quintil.lib.5.cap.12.

Præpinguis, & hoc præpingue {ὑπέρλιπος} Valde pinguis. Columel. lib.3, Itaque non est vineis apta: vix etiam arbusto, nisi præpingui & viuida terra.
Solum præpingue. Virg.3.Æneid.

Præpolleo, præpolles, præpollui {πολὺ δύναμαι} præpollēre, Ante alios vel plurimum pollere. Liuius 1.ab Vrbe, Ardeam Rutuli habebāt, gens vt in ea regione, atque in ea ætate diuitiis præpollens.

Præpondero, præponderas, penult.corr. {ἐπιρρέπω} præponderare, Prius ponderare, seu examinare. Stat.8. Thebaidos,
Quem vicisse velint tacitè præponderat exul.
¶Præponderare, per translationem, Pluris esse, siue pluris æstimari debere. Gell.lib.1.cap.3, Nam quum in rebus aut paribus, aut non longè secus, vtilitas amici, aut honestas nostra consistit, honestas proculdubio præponderat. Cicero 3. Offic. Qui autem omnia metiuntur emolumentis & commodis, neque ea volunt præponderari honestate. Accipitur & pro Anteferre. Quintil. Declam. 8, Inter duos filios pari desperatione languentes da bonum patrem: non præponderabit alterutrum, non eliget. Alia constructione apud Senec.1.de Elementis. Quicquid plus æquo futurum est, in partem humaniorem præponderet.

Præpono, præponis, pen.prod. præposui, præpositum, pen.corr. {προτίθημι} præpónere, Ponere ante. Salust.in Iugurt. Vbicunque res postulabat, præsidium est præpositum.
Aditus ædibus præponere, Vide Aditus, in ADEO, adis.
Seruitium scenæ præpositum. Cic de Arusp.resp.Quid magis inquinatum, deformatum, peruersum, conturbatum dici potest, quàm omne seruitium permissu magistratus liberatum in alteram scenam immissum, alteri præpositum,&c.
Vltima primis præponere. Horat.1.Serm.sat.4.
Via præposita. Ouid.1.Trist.eleg.3.
Verbum præpositum, appellatum ex eo credo, quòd præponatur aliis. Cic.4.de Finib.
¶Præponere {προκρίνειν, προτιμᾶν, προτιθέναι} Anteponere, Præferre. Terent.And.1.1,
Nunquam præponens se aliis. Idem Eunuch.1.2,
Ait, si fidem habeat, se iri præpositum tibi Apud me.
Amicitiam patriæ præponere. Cic.pro Rab.perduel.reo.
Multos sibi. Ouid.4.Trist.eleg.9.
Hominem Ioui. Ouid.2.Fast.
Vis tu homines, vrbémque feris præponere syluis. Horat.2.Serm. satyr.6.
Salutem Pop.Rom. vitæ suæ præposuit. Cic.9.Philipp.
¶Præponere aliquem negotio, pro Præficere. Cic.ad Catonem, lib.15.4.Qu frat.negotio præposui, vt in vicis aut capitis, aut malè patus exercitus collocaretur.
Præpositus bello imperator. Cic.pro Lege Manilia.
Imperatorem sapientem & callidum exercitui præponere. Cic.1. de Inuent.
Muneri alicui quendam. Cic.2.de Orat.
Nauibus aliquem. Cic.7.Verr.
Publico negotio præponi. Cælius Ciceroni, lib.8.5.
Oraculo præposita sacerdos. Cic.1.de Diuin.
Quæstioni præpositus qui hæc iustè sapientérque disceptet. Cicero pro Milone.
Præposta, per synæresim pro Præposita, & vt vulgus loquitur, præmissa. Lucret.lib.6,
Quapropter bene vbi hæc confirmata, atque locata
Omnia constiterint nobis præposta, parata:&c.
Præpositio. Verbale {πρόθεσις} Actus ipse præponendi. Vlpianus in l. 1.§.Igitur. D. de exercit. actio. Igitur præpositio certam legem dat contrahentibus. quare si eum præposuit naui ad hoc solum, vt vecturas exigat,&c.
Præpositio, pars orationis apud Grammaticos: de qua abundè apud Priscianum & alios. Cicero in Topicis, Præpositio enim IN, priuat verbum ea vi quam haberet, si IN præpositum non fuisset.
Abs præpositio vna est, eáque nunc tantùm in accepti tabulis manet, ne his quidem omnium: in reliquo sermone mutata est. Cicer. in Orat.
Corrumpere præpositiones. Quintil.lib.1.cap.5.

Præporto, præportas {προφέρω} præportáre, Ante se ferre vel portare. Cic.in Arato,
E quibus ingenti existit cum corpore præ se
Scorpios, infesta præportans flebile acumen.
Teláque præportant violenti signa furoris. Lucret.lib.2.

Præpossum, præpotes, penult. corr. præpotui {προισχύω} præposse, Præpollēre, Præualēre. Tacit.lib.21, Postquam Macedones præpotuere, rex Antiochus demere superstitionem & mores Græcorum darę adnixus.
Præpotens, pen.corr.om.gen. {παμδυνάμενος} Valde potens. vt Præpotens Deus. Cic.2.de Nat.deor.
Præpotens & gloriosa philosophia. Cic.1.de Orat.
Præpotens, Diues. Cicero 2.de Finibus, Præpotentem vt M. Crassus fuit.
Domus præpotens. Seneca Octau.2.
Imperia præpotentia. Valerius Maxim.libro 7. capite 2.de Appio Claudio.
Opibus præpotens. Plin.lib.36.cap.5.
Terra præpotens, marique Carthago. Cicero pro Cornelio Balbo.

Præposterus, pen.corr. Adiectiuum {ὑστερόπρωτος} Quasi peruersus & inuersus. Cic.ad Cassium, lib.15.17, Præposteros habes tabellarios, etsi me quidem non offendunt, sed tamen quum à me discedunt, flagitant literas.
Præposterus, confusus, perturbatus. Cic.3.de Orat.Non discerptis sententiis, non præposteris temporibus, non confusis personis, non perturbato ordine.
Præposterus atque peruersus. Cic.pro Cluentio, Vt erat semper præposterus & peruersus, initium facit à Bulbo.
Peruersum & præposterum. Cicero pro Rab. Posthumo, Quid tam insolens, tam peruersum præposterúmve dici, aut excogitari potest?
Omnia peruersa præpostera sunt ratione. Lucret.lib.4.
Perturbatum ac discrepans, aut præposterum nequid sit conseruemus. Cic.3.de Orat. De ordine orationis.
Ambitio præpostera. Tacit.lib.16.
Consilia præpostera, Quæ ad tempus non dantur. Cicero de Amicit. Cum multis in rebus negligentia plectimur, tum maximè in amicis & deligēdis & colendis. præposteris enim vtimur consiliis, & acta agimus, quod vetamur vetere prouerbio.

Gratulatio præpostera. Cic. pro Sylla, O præposteram gratulationem: quàm citò illa omnia ex lætitia & voluptate ad luctum & lacrymas reciderunt!

Imperator præposterus. Cic. in Pisonem, Quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monimenta esse voluerunt, noster hic præposterus imperator amissorum oppidorum, Cæsarum legionum, prouinciæ præsidio & reliquis militibus orbatæ ad sempiternum dedecus sui generis & nominis indicia constituit.

Præpostero obsequio crimen meruit. Id est, importuno & exitioso. Budæus. Tacitus.

Ordo præposterus. Lucret. lib. 3.

Verbis præposteris quædam pronuntiare. Cicero pro Domo.

¶ Præposterus, Contrarius, vel aduersus. Ouid. 1. Trist. eleg. 7,
Omnia naturæ præpostera legibus ibunt.

Præposterè, penultima correpta, Aduerbium {ὑστεροπρότερον} Ordine contrario. Cicero 4. Acad. Quod quoniam à te probatur, vt præposterè tecum agam: nam enim referam me ad ordinem.

Præposterè & Ordine, contraria inter se. Cicero ad Atticum, libro 7, Omneis arbitror mihi tuas literas redditas esse, sed primas præposterè, reliquas ordine quo sunt missæ per Terentiam.

Præposterè & monstrosè. Cic. 2. de Diuinat. Nihil tam præposterè, tam inconditè, tam monstrosè cogitari potest, quod non possimus somniare.

Præposterè inducere calcem. Plin. lib. 2. cap. 7.

Præpotens, Vide in PRAEPOSSVM.

Præproperus, pen. corr. Adiect. {λίαν ταχυς} Valde celer. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 8, Sed, ex tuis literis cognoui præproperam quandã festinationem tuam.

Celeritas præpropera. Liu. 1. bel. Maced.

Hastam præpropero nisu iacit. Silius lib. 15.

Præproperum ingenium. Liu. 2. bell. Pun.

Præpropera ac feruida ingenia. Liu. 7. bel. Pun.

Præproperè, penult. corr. Aduerb. {λίαν ταχέως} Nimium celeriter. Liu. 2. bel. Pun. Itaque satis apparebat, nec deos nec homines consulentem, ferociter omnia ac præproperè acturum.

Præproperanter, Aliud aduerbium idem significans. Lucretius libro 3,
Innumero numero, certaréque præproperanter, &c.

Præputium, præputij {ἀκροβυστία, πόσθη} Pellis quæ glandem, hoc est summam colis partẽ tegit. Dictum quòd membris pudentibus præemineat. Vel à præputando: nam illam Iudæi præputant: quam quia retinebant Gentiles, præputium dicebantur, quasi præputiati. Iuuenal. sat. 14, de Iudæis loquens,
-mox & præputia ponunt. Idem sat. 6,
Impatiénsque moræ pauet, & præputia ducit.

Præquam, Vide Præ quàm, in PRAE.

Præquestus, Participium, Antè questus. Ouidius lib. 4. Metamorphoseos,
Multáque præquestus, tanges tamen æthera dixit. Alij legunt, Multáque conquestus, &c.

Præradio, præradias {ἐπιλάμπω} præradiâre. Ouid. epist. 6,
Præradiant stellis signa minora suis. Id est prælucent. Budæus.

Prærado, præradis, pen. prod. prærasi, prærasum, pen. prod. {ξύω} prærâdere, Idem quod Radere significat: nisi quid addat præpositio. Cato cap. 41, Si vitis vitem contingat, vitis vtriusque latus alterum præradito obliquè, & inter sese medullam cum medulla libro colligato.

Prærancidus, pen. corr. Adiect. {πάνσαπρος} Valde rancidum significat. vt Prærancida caro.

¶ Prærancidus, per translationem, pro Exoleto & iã ingrato. Gell. lib. 13. cap. 19, Non finitiones illas prærancidas, neque fæcutinas grammaticas spectaueris. Budæus.

Prærapidus, pen. corr. Adiectiuum {πάνυ ὀξύς} Valde celer. vt Fuga prærapida. Silius lib. 16.

Præripio, præripis, penultima correpta, præripui, præreptum {προαρπάζω, προλαμβάνω} præripere, Antè capere, Præoccupare. Plaut. Casina,
Huc venisti sponsam præreptum meam?

Præripere alicui ne sit primus. Valla. Qui aliquid alteri eripit, potest non in suos vsus eripere: vt Eripuit, illi vitam. Qui verò præripit, in suos proprios vsus rapit: neque præpositio illa antecessionem temporis declarat. Cicero pro Gallo, Demosthenes tibi præripuit ne esses primus orator: tu illi, ne solus. Non hoc intelligit Cicero, quòd Demosthenes huic aut aliquid eripuerit (vt qui auferre nihil posset nondum nato) aut priorem se fecerit. Non enim Demosthenes primus oratorum antiquitate temporis dicitur, sed facultate: neque hunc solus Demosthenes ætate antecessit, eo quidem magis, quòd hic ipse æqualis Ciceroni non potuisset inuicem antiquissimo illi aliquid auferre. Ergo ille præripuit tibi, id est rapuit sibi istam dignitatem, vt summus orator esse videatur: futurus etiam solus, nisi tu partem in te illius laudis transtulisses, effesque tu dignus nomine oratoris, quanuis non æquandus Demostheni: quo nomine adhuc post illum præter te dignum vidimus neminem. Hactenus Valla lib. 5. cap. 83.

Coniugem præripere. Virg. 9. Æneid.

Consilia hostium præripere. Cic. 1. Offic. Facilè celare, tacere, dissimulare, insidiari, præripere hostium consilia. Id est, præoccupare, siue prænoscere, aut præuenire.

Alicui præripere popularem gratiam. Cicero 3. Offic. Vt Mario præripere Collegis & Trib. pleb. popularem gratiam, non ita turpe.

Iter præripere, Præoccupare. Liuius 3. ab Vrbe.

Laudem alteri. Cicero de Arusp. resp. Cui me præripere desponsam iam, & destinatam laudẽ, quum ipse eius opera & dignitatem & salutem recuperarim, valde est iniquum.

Oscula. Lucret. lib. 3.

Viaticum alicui. Cicero Attico, lib. 4, Viaticum Crassipes præripit, tu de via rectà in hortos.

Præreptus, Participium {προαρπασθείς} vt Præreptus immatura morte. Plin. de Viris illust.

Virtus prærepta. Silius lib. 4.

Prærodo, prærodis, penult. prod. prærosi, prærosum, penultima prod. {περιτρώγω} prærôdere, Vehementer rodere, aut etiam rodere tantùm. Columella libro 2, Nam si sæpius cacumina manu præfracta, aut à pecore prærosa fuerint, in perpetuum corrumpuntur. Idem de Arboribus, capite 15, Genus est animalis, volucra appellatur, id ferè prærodit teneros adhuc pampinos & vuas. Ibidem, libro 5. capite 6, Ne prodeuntia cacumina seminum ab ambus prærodantur.

Prærosus, pen. prod. Participium {περιτρωγείς} vt Hamus prærosus. Horat. 2. Serm. sat. 5.

Prærogo, prærogas, penult. corr. {προαιτέω} prærogâre, Notæ significationis.

Prærogare, pro Repræsentare aliquando accipitur, & Ante tempus soluere. Vlpianus, Locati & conducti. l. Sed addes, Nam inter eum qui per errorem soluit, & eum qui pensionem integram prærogauit, multum interest. Budæus. Prærogauit, Id est prærogauit. Turnebus.

Prærogatiuus, penult. prod. Adiectiuum. vt Prærogatiua tribus dicebatur, quæ prima ferebat suffragia: & Prærogatiua centuria, itidem. Liuius 6. bell. Pun. Fuluius Romam comitiorum causa accersitus, quum comitia consulibus rogandis haberet, prærogatiua centuria iuniorum declarauit T. Manlium Torquatum, & T. Octacilium. Cicero pro Plancio, An tandem vna centuria prærogatiua tantum habet authoritatis, vt nemo vnquam prior eam tulerit, quin renuntiatus sit?

Dicuntur & comitia comitiis prærogatiua. Cicero pro Plancio, Cuius in honore non vnius tribus pars, sed comitia tota comitiis fuerunt prærogatiua? Et datiuo iunxit, hoc est præiudicatam opinionem authoritatémque afferentia: quod ideo dixit, quia populus aliis comitiis suam voluntatem erga Plancium declarauerat. Budæus.

Omen prærogatiuum. Cic. pro Murena, Si tanta in illis comitiis religio est, vt adhuc semper omen valuerit prærogatiuum: quid mirum est in hoc felicitatis famam, sermonémque valuisse?

Prærogatiuum suffragium dicitur, vt Prærogatiua tribus. In Comitiis enim Romanis prærogatiua tribus dicebatur, cui forte obuenerat, vt prima rogaretur, hoc est suffragium ferret. Sic Budæus prærogatiuum eorum hominum sententia dicitur, qui primi censere iubentur à principe de vnoquoque præficiendo.

¶ Prærogatiua, penult. prod. Substantiuè etiam dicitur, pro authoritate & præiudicio quodam: quia plerunque reliquæ centuriæ & tribus authoritatem sequebantur prærogatiuæ. Cicero vtrunque eleganter coniunxit, 2. Verr. Qui autem Metellus quàm isti sit amicus, attendite. Dedit enim prærogatiuam suæ voluntatis eiusmodi, vt isti pro prærogatiuis eam reddidisse videatur. Id est apertè fauere se ostendit Verri, vt hoc beneficium rependere videatur pro pecunia à Verre accepta, ex qua tribus corrupit vt Consul crearetur ambitu. Iocus autem est Ciceronis à dilogia ductus, id est ab ambigua significatione prærogatiuæ. Prærogatiua in superiore loco, pro Præiudicio suffragiario ponitur: at in posteriore, est nomen adiectiuum: subintelligitur enim centuria. Budæus.

Sortitio prærogatiuæ. Cic. 2. Philipp.

Comitiorum iustorum prærogatiua. Cicero 1. de Diuinat. Prærogatiuam etiam maiores omnes iustorum comitiorum esse voluerunt.

Prærogatiua triumphi. Cato ad Cic. lib. 15. 5, Quòd si triumphi prærogatiuam putas supplicationem, & idcirco casum potius, quàm te laudari mauis: neque supplicationem sequitur semper triumphus, & triumpho multo clarius est Senatum iudicare potius mansuetudine & innocentia imperatoris prouinciam, quàm vi militium, aut benignitate deorum, retentam atque conseruatam esse, quod ego mea sententia censebam.

Custodem prærogatiuæ comitiis præficere. Cicero Post reditum in Senatu.

Referre prærogatiuam. Cicero 2. de Diuinat. At aruspices diuini, quos quum Tib. Gracchus propter mortem repentinam eius qui in prærogatiua referenda subitò concidisset, in Senatum introduxisset, &c.

¶ Prærogatiua, pro Eminentia ponitur, inquit Budæus, siue excellentia & antelatione, vt ait Sipontinus. Vlpian. in l. Obseruare. de Offic. Proconsf. Magni enim faciunt prouinciales seruari sibi consuetudinem istam, & huiusmodi prærogatiuas.

Prærumpo, prærumpis, prærupi, penult. prod. præruptum {περιῤῥήγνυμι} prærúmpere, Corrumpere, disrumpere. Ouidius 14. Metamorphoseos,
Stuppea prærupit Phrygiæ retinacula puppis.

Præruptus, Adiectiuum {κρημνώδης, ἀπόκρημνος} Columel. lib. 3, Præruptior verò collis, vel in quatuor pedes vertendus.

Cæli prærupti vertex. Valer. 2. Argon.

Imber præruptus. Claud. 2. Paneg.

Moles. Ouid. epist. 2.

Montes. Catul. Argon. epigr. 59.

Mons aquæ præruptus. Virg. 1. Æneid.

Oppidum. Cæsar 8 bel. Gall.

Rupes. Ouid. 1. Metam.

Saxum. Cicero 7. Verr. Sinus quosdam obsedisse maritimos, aut aliqua promontoria, aut prærupta saxa tenuisse dicuntur. Præruptũ hoc loco arduum significat, non sensim accliue, quod ἀπότομον Græcè dicitur. Budæus.

Vertices prærupti. Catul. Argon. epigr. 59.

Præruptissima vrbis pars. Cæsar 8. bel. Gal.

Prærupta,

Præruptа, pro rupibus. Plin.lib.8.cap.32, Ad prærupta ducunt, saltúmque demonstrant.

Prærupté, Aduerbium { [illegible] } Abruptè, & fine cliuo. Plin.lib.34. cap.14, Mons prærupté altus, incredibile dictu, totus ex ea materie est.

Præs, prædis, masc. gen. { [illegible] } Est, inquit Festus, qui populo se obligat, interrogatus à magistratu. Idem alibi mancipem etiam prædem dici ait, quia tam debet (inquit) populo præstare, quod promisit, quàm is qui pro eo præs factus est. Cicero Caninio, lib. 2. 16, Laodiceæ me prædes accepturum arbitror omnis pecuniæ publicæ, vt & mihi, & populo cautum sit sine vecturæ periculo. Gellius libro 7, Si Lucius Cornelius Scipio Asiaticus Collegæ arbitratu prædes dabit, Collega ne eum in vincula ducat, intercedemus. Varro de Ling. Latina lib. 5, Sponsor, inquit, & præs, & vas, neque iidem, neque res, à quibus ij, sed dissimiles. Itaque præs est, qui à magistratu interrogatur in publicum vt præstet, à quo quum respóderit, dicitur præs. Vas appellatus est, qui pro altero vadimoniū promittebat. Hæc Budæus.

¶Prædes hodie sunt, qui sponsores Reipub. vel principi facti sunt pro iis qui pecuniam publicam dispensant. Eorúmque bona prædia dici possunt: id est, vt Græci dicunt, ὑπέγγυα. Ii etiam qui publicanos in locationibus vectigalium, aut eorum fideiussores locupletes affirmant (quod idoneos & sufficientes testificari vocant) prædes dici propterea possunt, quòd locupletes eos esse ipsi præstare debent. Budæus.

Prædes, à præstando. Varr. de Ling. Lat. lib. 4.

Cautum est populo prædibus & prædiis, Vide CAVVO.

Accipere prædes. Cic. 3. Verr.

Dare per prædem aliquid. Cicero Attico, lib. 9, Egi, per prædem ille daret.

Factus aliquando præs in quibusdam tabulis ille est. Cicero Attico, lib. 13.

Prædes etiam, interdum pro bonis prædiis accipiuntur. Cicero 2. Philipp. Et domi quidem causam amoris habuit, foris etiam turpiorem ne Lucius Plancus prædes tuos venderet. Id est bona tua sponsioni obnoxia. Possumus etiam hic prædes pro sponsoribus intelligere: vt sit Sponsorum bona prædia auctioni addicere. Idem Cicero ad Attic. lib. 6. [illegible] vsus est: Itaque, inquit, irascatur qui volet, patiar. τὸ δὲ ὅ μετ' ἐμοῦ. præsertim quum sex libris tanquam prædibus meipsum obstrinxerim, quos tibi tam valde probari gaudeo. Budæus.

Præsagio, præsagis, penult. prod. { [illegible], [illegible] } præsagire, Ex præ & sagio, Prænuntio, Portendo. Plinius lib. 10. cap. 21, Habent ostenta & præposteri eorum vespertinique cantus. Nanque totis noctibus canendo, Bœotiis nobilem illam aduersus Lacedæmonios præsagiuere victoriam, ita coniecta interpretatione, quoniam victa ales illa non caneret. De gallis gallinaceis.

Præsagibunt. Plin. lib. 18. cap. vlt.

Præsagient. Plin. lib. 18. cap. vlt.

Præsagire quid significet, & eius etymologiam dat Cic. 1. de Diuinat. Sagire enim, inquit, sentire acutè est, ex quo sagæ anus, quia multa scire volunt: & sagaces dicti canes. Is igitur qui antè sagit quàm oblata res est, dicitur præsagire, id est futura antè sentire. Idem 1. de Diuinat. Præsagiebat animus frustra me ire quum exirem domo.

Dicimus, Præsagit animus, vt ex superioribus exemplis ostenditur: & Præsagio animo. Liuius 10. bel. Pun. Iam hoc ipsum præsagiēs animo, præparauerat antè naues.

Animus præsagit magna mala. Senec. Theb. 1.

Corpus præsagit gaudia. Lucret. lib. 4.

Voluptatem præsagit multa cupido. Lucan. lib. 4.

Exiguitas copiarum, recessum, non dimicationem mihi tuam præsagiebat. Cælius Cic. lib. 8 10.

Venturam melius præsagit nauita mortem. Propert. libro 3. eleg. 11.

¶Præsagire, Præsignificare. Lucret. lib. 3.

Et quoniam mentem sanari, corpus vt ægrum
Cernimus, &c. Id quoque præsagit mortalem viuere mentem.

Præsagior, præsagiris, penult prod. { [illegible] } Deponens, legitur apud Plautum in Bacchid. 15,

Occidi: iam animus istoc dicto plus præsagitur mali.

Præsagitio, Verbale { [illegible] } Cicero 1. de Diuinat. Inest igitur animis præsagitio intrinsecus iniecta, atque inclusa diuinitus.

Præsagitio dicta, quòd præsagire est acutè sentire. vnde sagæ dictæ anus, quæ multa sciunt & sagaces canes, qui ferarum cubilia præsentiunt. Festus.

Diuina præsagitio. Cic. 1. de Diuin. Non paruisti mihi reuocanti, quum vterer qua soleo præsagitione diuina.

Præsagitum, præsagij { [illegible] } Præsensio, diuinatio. Columel. lib. 11. cap. 1, Quantumuis vtile continget villico tempestatis futuræ præsagium.

Mentis præsagia. Ouid 2. de Ponto, eleg. 8.

Somni. Stat. 2. Achill.

Irrita. Ouid. 3. de Ponto, eleg 4.

¶Noctes cauunt præsagia. Claud. de bel. Gildon.

Capere præsagium, Vide CAPIO.

Docta spirant præsagia rupes. Claud. 4. Paneg.

Præsagus, penultima producta { [illegible] } Qui præsagire nouit. Claudianus,

-heu mens præsaga futuri.

Malorum præsagus. Lucan. lib. 2.

Ars. Valer. 5. Argon.

Fulmina. Valer. 3. Argon.

Mens mali. Virg. 10. Æneid.

Nares, Vide NARIS.

Pectora præsaga mœrent. Ouid. 10. Metam.

Quies præsaga, Somnium. Stat. 10. Theb.

Suspiria præsaga luctus. Ouid. 1. Metam.

Præsanatus, pen. prod. { [illegible] } Adiectiuū. Plin. lib. 26. cap. 14, Vulneribus præsanatis asphodeli radix decocta efficacissima est. Ita legit Hermolaus: licet vulgò Persanatus legatur, & ita in antiquo legimus, inquit Budæus.

Præsanasco, præsanascis { [illegible] } præsanáscere, Antè sanum fieri. Plin. lib. 24. cap. 10, Cortex eius interior cicatrices quæ præsanauere, aperit. Budæus.

Præscateo, præscates, pen. corr. præscatui { [illegible] } præscatēre. Gell. lib. 14. cap 6. Et simul dat mihi librum grandi volumine, doctrinis omnigenis, vt ipse dicebat, præscatentem.

Præscio, præscis, præsciui, præscitū { [illegible] } præscire, pen. prod. Antè scire. Terent. And. 1 5,

-nónne oportuit
Præscisse me antè? nónne prius communicatum oportuit?

Præscisco, præsciscis { [illegible] } præsciscere. Liu. 7. bel. Pun. Quamprimum eos sortiri prouincias, & præsciscere quam quisque eorum prouinciam, quem hostem haberet, volebant.

Longè præsciscere. Virg. 4 Georg.

Præscita, pen. prod. Plinius identidem vocat, quæ Græci [illegible], inquit Budæus. Plin. lib. 10. cap. 18, Vnum eorum præscitum transire non queo. Id est augurium & ostentum. Ibidem, cap. 75, Vtrúmne sint aliqua præscita animi quiescentis.

Præscius, præscia, præscium, pen. corr. { [illegible], [illegible] } vt Præscia venturi vates. Virg. 6. Æneid.

Cæli venturi præscius. Valer. 5. Argon.

Lingua præscia. Ouid. 1. Fast.

Mens. Silius lib. 16.

Vox. Valer. 5. Argon.

Præscribo, præscribis, penultima producta. præscripsi, præscriptum, { [illegible] } præscribere, Ante, siue prius scribere. Cicero ad Seruium, lib. 13. 28, Sic enim præscripsimus iis quibus ea negotia mandauimus.

Præscribere, Inscribere. Virg. 6. ecloga,

-nec Phœbo gratior vlla est,
Quàm sibi quæ Vari præscripsit pagina nomen. Gellius libro 11. capite 16.

¶Præscribere { ὑπογράφειν } Præcipere, determinare, legem ponere. Cicero 3. Officiorum, Atque si etiam hoc natura præscribit, vt homo homini quicunque sit, ob eam causam, quòd is homo sit, consultum velit.

Præscribere quæ sunt gerenda. Cic. de Senect. At Senatui quæ sunt gerenda præscribo: & quomodo Carthagini malè iam diu cogitanti, bellum inferatur, multo antè denuntio.

Quid faciam? præscribe. Horat. 2. Serm. sat. 1.

Quemadmodum ius suum persequatur, alicui præscribere. Cicero pro Cecin.

Qualis debeat esse ciuis, alicui præscribere. Cic. pro Flac.

Aliquid præscribere necessitudine. Ad Herennium, lib. 2. Eadem omnia videntur consideranda, quæ necessitudine præscripta sunt.

Constituere & præscribere aliquid. Cic. pro Cecin. Vestra authoritate hoc constituetur, hoc præscribetur.

Iudicare & præscribere. Cicero pro Lege Manilia, Facilè intellexi Quirites, & quid de me iudicaretis, & quid aliis præscriberetis.

Præscribere & imperare. Cicero 4. Academ. Nec vt omnia quæ præscripta & quasi imperata sunt, defendamus, necessitate vlla cogimur.

Curationem valetudinis per somniū præscribere an potest Æsculapius? Cic. 2. de Diuinat.

Præscribere finem rei alicui. Terent. And. 1. 1.

Gyro præscripto secta est pagina. Propert. lib. 3. eleg. 3.

Iura ciuitatibus præscribere. Cic. de Senect.

Iura moréisque maiorum præscribunt. Cicero pro Fonteio, Denique vt oportet bello Gallico, vt maiorum iura moréisque præscribūt, nemo est ciuis Rom. qui sibi vlla excusatione vtendum putet.

Præscribere leges & instituta. Cicero 4. de Finibus, Omnium rerum publicarum rectiones, genera, status, mutationes, leges etiam & instituta ac mores ciuitatum præscripsimus.

Lege præscribitur. Cic. 2. de Legib. Dummodo ea moderata sint, vt lege præscribitur.

Lege & officio præscriptum est, testibus credere. Cicero pro Fonteio.

Modum præscribere. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Munia præscripta. Horat. 2. Serm. sat. 2.

Natura præscripsit homini, vt nihil pulchrius quàm hominem putaret. Cic. 1. de Nat. deor.

Ratio & doctrina præscribit. Cicero 1. de Natura deorum, Arbitramur nos & publicis & priuatis in rebus ea præstitisse quæ ratio & doctrina præscripserit.

Simus igitur ea mente, quam ratio & veritas præscribit. Cicero Torquato, lib 6. 1.

¶Præscribere, Prænuntiare, siue prædicere. Cic. in Vatinium, At ibi idem præscribo, ne tuas sordes cum clarissimorum virorum splendore permisceas.

¶Præscribere, pro Excipere, exceptionem summotoriam obiicere agenti: cum datiuo iungitur. Quintil. lib. 7, Ignominioso patri filius præscribit: de eo solo iudicatio est, an liceat. Marcellus l. 3. D. De præuaricatoribus, Nam si reus accusatori ideo præscribit, quòd dicat se ab alio accusatum & absolutum. Budæus.

Præscriptio, Verbale { [illegible] } Cic. 1. Offic. Ex quo fit, vt ager Arpinas, Arpinatum dicatur: Tusculanus, Tusculanorum, similisque priuatarum possessionum præscriptio. Quædam exemplaria hic legunt descriptio.

Præscriptio { [illegible], [illegible] } Præceptum, ordo, lex, forma, regula. Cic. 4. Tusc. Omnium autem perturbationum fontē esse dicunt

intemperantiam, quæ est à tota mente, ac recta ratione defectio: sic auersa à præscriptione rationis, vt nullo modo appetitiones animi nec regi, nec contineri queant.

Norma, regula, præscriptio naturæ. Cic 4. Acad. Hanc normam, hanc regulam, hanc præscriptionem esse naturæ. Hoc loco, inquit Budæus, præscriptio non quidem significat quod Græci παραγραφὴν, hoc est translationem: sed quod illi ὑπογραφὴν, hoc est formam, siue informationem vocant.

Præscriptio & moderatio. Cic. pro Cælio, Dummodo illa in hoc genere præscriptio moderatióque teneatur.

Legis præscriptio. Cic. 2. de Lege agrar.

¶ Præscriptio (παραγραφή.) Cic ad Atticum, lib. 4, Hæc pactio nó verbis, sed nominibus & præscriptionibus, multorum tabulis, quum esse facta dicerentur, &c. Præscriptio, exceptio, & translatio (inquit Budæus) vnum & idem in re forensi significant. Præscribere etiam, perscribere, subscribere, verba sunt propria fori & iudiciaria, vnde hoc verbum vtraque lingua tractum est. Cicero 2. de Inuentione, Vt in quodam iudicio, quum venefici cuiusdam nomen esset delatum, & quia parricidij causa subscripta esset, extra ordinem esset acceptum, &c. Quintilianus libro 7. capite 6, De quæstione actionis loquens, Quum ex præscriptione lis pendet, de ipsa re quæri non est necesse. Ignominioso patri filius præscribit: de eo solo iudicatio est, an liceat. Actionis quæstionem eo loco & præscriptionis litem Quintilianus vocat, quam libro 3. capite 6, translationem vocaurrat. Iurisconsulti in Pandectis promiscuè excipiendi verbo & præscribendi vsi sunt: licet præscriptionis vocabulum apud recentiores legum interpretes, & apud iuris Pontificij conditores, ad præscriptionis exceptionísque temporis significationem coarctatum sit & præfinitum. Hactenus Budæus.

Inducere præscriptionem. Cic. 1. de Inuent. Hæc ideo diligentius inducitur præscriptio, vt apertè intellecta generali partitione, paucitas generum in partitione seruari possit.

Præscriptionem à translatione differre ait Fortunatianus: quòd illa excludat actionem, hæc differat. Quibus verbis ostenditur latius patere exceptionis quam præscriptionis nomen. Nam præscriptio ad peremptorias tantùm, exceptio verò etiam ad dilatorias refertur. Et ita sumi debet in Rub. D. De exceptionibus & præscriptionibus, vt sit differentia inter hæc duo, licet vulgò doctores aliter sentiant.

¶ Præscriptio, Prætextus. Cæsar 3. bell. Ciuil. Vt honesta præscriptione rem turpissimam tegerent.

Præscriptum, præscripti (ὑπόγραμμα) Certa regula quã sequi deceat. Cic. 2. de Orat. Plura enim multo homines iudicant odio, aut amore, aut cupiditate, aut iracundia, aut dolore, aut lætitia, aut spe, aut timore, aut errore, aut aliqua permotione mentis: quàm veritate, aut præscripto, aut iuris norma aliqua, aut iudicij formula, aut legibus. Idem pro Cluentio, Omnia legum imperio & præscripto fieri videbitis. Quintilianus libro 2. cap. 14, Erat enim rhetorice, res prorsus facilis ac parua, si vno breui proscripto contineretur.

Præscriptum & formula. Cic. in Orat. Quid est quo præscriptum aliquod, aut formulam exprimas, quum in suo quodque genere præstet, & genera plura sint? Hanc metaphoram aiunt à ludimagistris sumptam esse, qui pueris dictant, & præscribunt quod ediscant. Vnde Seneca, Pueri, inquit, ad præscriptum discunt.

Certum præscriptum. Quintil. lib. 4 cap. 2.

Ad præscriptum agere, Vide in præpositione AD.

Ex præscripto aliquid agere, Vide EX.

Communi ex præscripto ciuitatis vnamquanque rem administrare. Cic. 2. de Inuent.

Præscripta ad candida currere. Lucretius,

Tu mihi supremæ præscripta ad candida callis
Currenti, spatium præmonstra callida musa.

Quo loco Turnebus, Putem potius, inquit, calcis legi debere, vt à Cicerone scriptum est, Nunc video calcem ad quem quũ peruentum sit, &c. Ex eo autem sic curriculi finis vocatus est, quòd creta, aut etiam calce notaretur: quod & Lucretius indicauit quũ præscripta candida dixit, intelligens præscriptum, velut cretatum finem.

Dare certum quiddam præscriptum alicuius rei in perpetuũ. Cic. 2. de Inuent.

Seruare præscripta. Cic. 1. Offic.

Præseco, præsecas, penultima correpta, præsecui, præsectum (ἀποτέμνειν, ἀποκόπτειν) præsecare, Præcidere. Columel. de Arboribus, cap. 29, Radicem arundinis acuta falce præsectam impendenti pluuia dispono. Varro 3 de Re rustica, capite 16, Fauorum qui eximuntur, siqua pars mellis nihil habet, aut habet inquinatum, cultello præsecatur.

Manu celeri aliquid præsecare. Ouid. 1. de Remed. amoris.

Qua læsus fuerat, partem Pæantius heros
Debuerat celeri præsecuisse manu.

Id est antè resecuisse, quàm sacer ignis partem illam inuaderet.

Præsectus vnguis. Horat. de Arte poetica, atque
Præsectum, decies non castigauit, ad vnguem.

Id est, non perfectissimè, accuratissiméque poliuit. à marmorariis opificibus ducta tralatio est. Præsectum autem legendum, non perfectum vt vulgò: præsecare enim vngues propriè dicimus, ex quo præsegmina. Lambinus.

¶ Præsecare, accommodatur aliquando immolationi. Liuius lib. 5, Inseritur huic loco fabula immolante rege Veientium, vocem aruspicis dicentis, Qui eius hostiæ exta præsecuisset, ei victoriam dari, exauditam.

Præseca, præsecæ, Nomen. Varr. lib. 4. de Ling. Lat. Brassica vt præseca, quòd ex huius scapo minutatim præsecatur.

Præsegmen, præsegminis, pen. corr. neut. gen. (ἀπόκομμα) Pars corporis incisa, amputatio rerum superfluarum. Vnde quæ ex vnguibus scinduntur, præsegmina dicuntur. Plaut. Aulul. 9,

Quin ipsi pridem tonsor vngues dempserat,
Collegit, omnia abstulit præsegmina. Nonius.

Præsens, Præsento, Vide PRAESVM.

Præsentio, præsentis, præsensi, præsensum (προαισθάνομαι) præsentire, Antè, vel prius sentire. Plautus Trinum. 4,

Ni hæc præsensissent canes.

Præsentire, per translationem. Terent. And. 5. 1,

Quum ibi me adesse neuter tum præsenserat. Ouid. epist. 11,
Prima malum nutrix animo præsensit anili.

Animo prouidere, & præsentire. Cæsar 7. bel. Gal.

Certa notione animi præsentire deum esse. Cic. 2. de Nat. deor.

Dolos. Virg. 4. Æneid.

Futura. Cic. 2. de Diuin. Censent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, ex quo futura præsentiant.

Præsentire sermones de se aurium tinnitu. Plin. lib. 28 cap. 2.

Præsentire vtilitatem. Lucret. lib. 4.

Præsentire in posterum. Cic. pro Rab. perduel. reo, Optimi & sapientissimi cuiusque animus ita præsentit in posterum, vt nihil nisi sempiternum spectare videatur.

Præsentisco, præsentiscis (προαισθάνομαι) præsentiscere, Idem. Terent. Heaut.

Et ea gratia secum adduxisse ne id tu præsentisceres.

Præsensus (προαισθηθείς) Participium, vel Nomen ex participio. Cic. 1. de Diuin. Satis est non modò plura, sed etiam pauciora diuinè præsensa & prædicta reperiri.

Præsensio, Verbale (προαίσθησις.) Cicero 2. de Natura deorum, Prædictiones verò & præsensiones rerum futurarum, quid aliud declarant, nisi, &c.

Præsepe. Vide PRAESEPIO.

Præsepelio, præsepelis, pen. corr. præsepeliui, præsepultum (συνθάπτω) præsepelire. Quintil. Declamat. 9, Video senẽ meliore sui parte præsepultum.

Præsepio, præsepis, pen. prod. præsepiui, præsepitum (περιφράττω) præsepire. Circundare, circummunire septis, vel circunsepire. Cæsar 1. belli Ciuilis, Aditus autem, atque itinera duo, quæ extra murum ad portam ferebant, maximis defixis trabibus, atque eis præacutis præsepit.

Præsepe, præsepis, penult. prod. neut. gener. (φάτνη) Stabulum dicitur equorum, mularum, & cæterorum animalium. Virgilius 4. Georgicorum,

Ignauum fucos pecus à præsepibus arcent.

Alta præsepia. Virg. 7. Æneid.

Olida. Iuuen. sat. 8.

Vipera delituit sub præsepibus. Virg. 3. Georg.

Ferre herbas præsepibus. Virg. 3. Georgicorum,

Quum primùm pasti repetent præsepia tauri. Virg. eclog. 7.

Sæuiunt vrsi in præsepibus. Virg 7. Æneid.

¶ Præsepe, metaphoricè pro mensa accipitur. Horat. lib. 1. epist. 16,

Menius vt rebus maternis atque paternis
Fortiter absumptis vrbanus cœpit haberi
Scurra vagus, non qui certum præsepe teneret
Impransus, &c.

Porphyr. Satyricè pro mensa dixit præsepe. Menium scurram voracissimum notat, vt qui non vnam sectaretur mensam. Sic Plaut. in Curculion. 5, de parasito quodam,

Tormento non retineri potuit ferreo,
Quin reciperet se huc esum ad præsepem suam.

Quasi diceret, *A son auge, A son ratelier, A sa mangeoire.* quibus verbis exprimitur voracitas hominis cibum more brutorum animalium deuorantis.

¶ Præsepe, Lupanar. Cicero in Pisonem, Verùm audis in præsepibus, audis in stupris, audis in cibo & vino.

¶ Præsepes, præsepis, penult. prod. fœm. gen. Idem. Varro 1. de Re rustica, cap. 13. Illic laudabatur villa, si habebat culinam rusticam bonam, præsepes laxas. Ex antiquo codice legitur præsepias. Cato cap. 14, Præsepes bubus hybernas & æstiuas faliscas, & equile, &c. Præsepes in Catone Turnebus interpretatur, vbi pabulum bobus ponitur quod minutum est, vt hordeum, lupinum, eruum, vitia, frons, quæ in canali obiicere solemus iumentis: faliscas autem, in quibus ponitur pabulum gramineũ & herbaceum, vt fœnum, farrago, reliqua. quod quidem præsepis genus *rastellatum* vulgò vocamus.

Præsepium, præsepij (φάτνωμα) Locus in quo pabulum animalibus porrigitur. Apuleius lib. 6 Metam. Præsepium meum hordeo passim repleri iubet, fœnúmque Bactriano camelo sufficiens apponi. Colum. In stabulo sint ampla præsepia.

Plena præsepia. Virg. 3. Georg.

Satura. Virg. 3. Georg.

Boues stant ad præsepia. Tibullus lib. 2. eleg. 1.

Præsepiola, siue alueoli, sunt cauitates ossiũ, in quibus dentes firmãtur. Galen. in finition. medic.

Præsero, præseris, pen. corr. præseui, præsatum, pen. corr. (προσπείρω) præsérere, Prius serere. Colum. lib. 7. cap. 9, At vbi penuria est arborũ, terrenum pabulum consectabimur, & sicco limosum præseremus, vt paludem rimentur. Castigata exemplaria rectè habent Præferemus. Hoc est, pluris faciemus.

Præsertim (καὶ μάλιστα, ἐξαιρέτως, συγγνωμόνως) Aduerbium, significat Præcipuè, ante alia. Cicero ad Lentulum, lib. 1. 8, Sed te non præterit quàm sit difficile sensum in Rep. præsertim rectum, & confirmatum deponere.

Tantam fuisse obliuionem, in scripto præsertim, admirari. Cic. de Claris Orat.

Hac præsertim imbecillitate magistratuũ, præstare nihil possum. Cic. Lentulo, lib. 1. 4.

Præsertim quum, Id est hac de causa potissimum. Terentius Eunuch. 5. 2,

-debeam
Credo isti quicquam furcifero, si id fecerim,
Præsertim quum se seruum fateatur tuum?

Præsertim quód. Cic. pro Flac. Facis iniustè Læli, si putas periculo nostro

nostro viuere tuos contubernales, præsertim quòd tua negligentia factum arbitremur.

Præsertim si, cum indicatiuo. Cic. Curioni, lib. 2. 6, Sera gratulatio reprehendi non solet: præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Id est per aliquam negligentiam.

Præsertim vt. Terent. Phorm. 1. 2.

D. Præsertim vt nunc sunt mores, adeò res rediit.
Siquis quid reddit, magna habenda est gratia.

Præseruio, præseruis, præseruiui, præseruitum { προυπηρετῶ } præseruire, penult. prod. Inseruire. Plaut. Amphit. 3,

Vt præseruire amanti meo possem patri.

Præseruo, præseruas { προφυλάττω } præseruare. Huius nullum exemplum reperi apud idoneos authores.

Præses, Vide PRAESIDEO.

Præsideo, præsides, penult. correp. præsedi, penult. prod. præsessum { προΐσταμαι, προκάθημαι, προεστάναι } præsidere. Ad opem præstandam præesse, quam præstant propriè vel dij precantibus hominibus, vel homines ipsi aliis hominibus iniuriam patientibus, vel in discrimen adductis, vt ait Valla lib. 5. Cic. 7. Verr. Vos etiam atque etiam imploro sanctissimæ deæ, quæ illos Ennenses lacus lucósque colitis: cunctæ Siciliæ, quæ mihi defendenda tradita est, præsidetis. Idem 13. Philipp. Testor & vos & Populum Romanum & omnes deos, qui huic vrbi præsident.

Præsidere, Præesse. Sueton. in Tib. cap. 6, Præsedit & Acciacis ludis. Hoc est præfuit.

Aruis præsidet Iupiter. Virg. 7. Æneid.

Foribus cæli Ianus. Ouid. 1. Fast.

Imperio huic & libertati communi præsidet atque præsedit Gallia. Cic. 5. Philipp.

Iudicio alicui. Cic. pro Milone.

Lætitiæ publicæ. Plin. in Paneg.

Ludis. Modest. in l. Annuam. D. De ann. legat.

Orbi terrarum. Cic. 2. Philipp.

Præsidere rebus vrbanis. Cæsar 1. bel. Ciuil.

Templo præsident dij. Cic. pro Lege Manilia.

¶ Præsideo, cum accusatiuo. Tacit. lib. 4. Et haud spernenda illic ciuium, sociorúmque manus litora Oceani præsidebat.

Præses, præsidis, penult. correp. comm. gen. { προστάτης, ἐπίσκοπος, ἡγεμών, ἐπίτροπος } Tam dij quàm homines præsides dicti sunt: illi, in suo quisque numine, suáque vi: hi verò, in sua quisque prouincia, aut ab rege, aut à populo sibi commissa, vt ait Valla. Quintil. lib. 3. cap. 9, Quòd omnia sic egerit, vt genitum præside bellorum deo incredibile non sit. Vlpian. in l. 4. D. de Officio præsidis, Præses prouinciæ maius imperium in ea prouincia habet omnibus post principem. Hæc ex Valla lib. 5.

Rerum præses Cæsar. Ouid. 15. Metam.

Custos & præses iuuentutis Mercurius. Cic. 7. Verr.

Dea præses terræ. Seneca Hippol. 2.

Libertatis præses & custos Tribunus plebis. Cic. 2. de Lege agrar.

Vrbi & Reipublicæ præsides sunt penates patrij. Cicero pro Domo sua.

Senatus Reipublicæ custos, præses & propugnator. Cicero pro Sextio.

Caruerunt præside Delphi. Ouid. 10. Metam.

¶ Præses, pro Auxiliatore. Liuius lib. 6 ab Vrbe, Dij, deæque, qui Capitolium arcémque incolitis, siccine vestrum militem ac præsidem sinitis vexari ab inimicis?

¶ Præses locus, pro Tuto. Plaut. Casin. 2. 1.

¶ Præsides, qui vulgò patriarum gubernatores dicuntur: inter eos etiam sunt legati regis, qui & vicarij dici possunt. Ex Budæo.

Præsidium, præsidij { ἀλκή, φρουρά, φυλακή } Dicitur principale auxilium: vt milites qui in tutela alicuius oppidi collocati sunt, præsidium esse dicuntur, vt ait Valla libro 5. Cæsar. Eo opere facto præsidia disponit, castella communit, quo facilius si se inuito transire conarentur, prohibere possit.

Præsidium est dictum, quia extra castra præsidebát in loco aliquo quo tutior regio esset. Varro de Ling. Lat. lib. 4.

¶ Præsidia, pro Castris. Cic. pro Ligario, Tantummodo in præsidiis eratis, animi verò à causa abhorrebant.

Collocare armatos in præsidiis. Cic. 1. Philipp.

Castra & præsidia. Cic. 2. de Orat. Quid? illud quod suprà dixi, solere me cedere (vt planius dicam) fugere ea quæ etiam valde causam meam premerent? quum id non faciunt alij, versantúrque in hostium castris, ac sua præsidia dimittunt, mediocritérne causis nocent, quum aduersariorum adiumenta confirmant?

Propugnaculum & præsidium prouinciæ. Cic. 5. Verr. Classis pulcherrima, Siciliæ propugnaculum, præsidiúmque prouinciæ piratarum manibus incensa est.

Cassa præsidia. Seneca Troade, 8.

Nocturnum præsidium palatij. Cic. 1. in Catilin.

Præsidium regale. Horat. lib. 2. epist. ad Iulium Florum.

Salutare præsidium. Firmic. lib. 6. in præfat.

Præsidium statiuum, quod datur vt aliquis stet in loco aliquo. Cic. 12. Philipp. Hæc mea sedes est, hæc vigilia, hoc præsidium statiuum.

¶ Agitare præsidium. Tacit. lib. 1.

Cingere aliquem præsidiis. Claud. 2. Paneg.

Collocare præsidium, Vide COLLOCO.

Comparare vel quærere præsidium. Cic. pro Sextio.

Confirmare præsidiis aliquam prouinciam. Cicero pro Lege Manilia.

Contrahere præsidia. Cn. Magnus Domitio in Epistolis ad Atticum, lib. 8.

Constituere præsidia in arce, Vide CONSTITVO.

Decedere de præsidio & statione vitæ iniussu imperatoris, hoc est Dei, vetat Pythagoras. Cic. de Senectute.

Deducere præsidia in aliquem locum. Cn. Mag. Domit. lib. 8.

De locis deducere præsidia, Vide DEDVCO.

Præsidio & copiis vitam defendere. Cic. pro Sextio.

Deiicere præsidium. Cic. 8. Philipp.

Deiici de præsidio vrbis, & de custodia ciuitatis deturbari. Cicero pro Murena.

Dimittere præsidia. Cic. Fam. 2.

Disponere præsidia. Cæsar 1. de bel. Gall.

Præsidium ferre, vel afferre. Cic. ad Brutum.

Inutile præsidium ferri. Claud. 3 Paneg.

Firmare præsidiis aliquem locum. Cic. Lentulo, lib. 1. 7.

Gerere præsidium, Ferre. Plinius lib. 22. cap. 12.

Habet firmum præsidium locus ille. Cic. pro Lege Manil.

Imponere præsidium ciuitati, Vide IMPONO.

Introducere præsidium in oppidum, Vide INTRODVCO.

Locatus in præsidio, Vide Locatus, in LOCVS.

Mittere in præsidium. Liuius de bel. Pun.

Munire se præsidio. Cic. pro Sextio.

Munire frumentaria subsidia Reipublicæ firmissimis præsidiis classibúsque. Cic. pro Lege Manil.

Nudata vrbs præsidio, Vide NVDVS.

Obsidere & occupare Italiam præsidiis. Cicero 2. de Lege agraria.

Occupare præsidia. Seneca Troade, 6.

Opponere præsidium, Vide OPPONO.

Parare præsidia, & Dimittere, contraria. Cicero Sallust. lib. 2. 16, Omnia præsidia, quæ magna & firma paraueram, commotus hominum non dubio sermone, dimisi.

Ponere præsidia. Cæsar 2. de bel. Gall.

Præponere præsidium alicui vrbi, & Opponere. Cicero de Lege agraria, Si præsidium non præponitur huic vrbi ista colonia, sed opponitur?

Præsidiis redundare. Cic. Præsertim quum tu omnibus vel ornamentis vel præsidiis redundares.

Relinquere præsidium. Cæsar 1. de bel. Gall.

Interclusam præsidiis Italiam tenere. Cic. 2. de Lege agraria.

Tenetur armis præsidiísque tota Italia. Cic. Attico, lib 9.

Tutari aliquo præsidio caput, ceruices, & iugulum. Cicero pro Sextio.

Venire ad iudicium cum præsidio. Cic. pro Rosc. Amer.

¶ In præsidiis meis versaris. Cic. pro Cecinna, In meis castris, præsidiísque versaris, mea est ista defensio.

¶ Præsidium, interdum est locus ipse, vbi præsidiarij milites collocati sunt. Lucret. lib. 5,

Condere cœperunt vrbes, arcémque locare
Præsidium reges ipsi sibi, perfugiúmque. Et apud Cic. Tuscul. 3,
Nec, qui propter metum præsidium reliquit, quod est ignauiæ.

¶ Præsidium, per translationem, omne auxilium dicimus & salutis propugnaculum. Terent. Andr. 5. 2,

-præsidio meo atque hospitis.

Naturæ vel doctrinæ præsidiis omnibus ad dicendum parati viri. Cic. 1. de Orat.

Perfugium & præsidium salutis. Cicero pro Rabirio perduel. reo, Agitur nihil aliud in hac causa, Quirites, nisi vt nullum sit posthac in Repub. publicum consilium, &c. nullum extremis Reipub. temporibus perfugium & præsidium salutis.

Tutela & præsidium bellicæ virtutis. Cicero pro Murena, Omnes vrbanæ res, omnia hæc nostra præclara studia, & hæc forensis laus & industria, latent in tutela ac præsidio bellicæ virtutis.

Innocentiæ leue est præsidium, vbi lubido dominatur. Cicero in Oratore.

Fortissimum præsidium pudoris. Cicero pro Sylla, Quot præsidia quàm munita pudoris & pudicitiæ vi & audacia ceperit, quid me attinet dicere aut coniungere cum istius flagitio cuiusquam præterea dedecus?

Præsidium contra feras. Cicero 1. Tusc. Omnes magni etiam superiores, qui fruges, qui vestitum, qui tecta, qui cultum vitæ, qui præsidia contra feras inuenerunt.

Fida præsidia amici. Seneca Agamemn. 11.

Grande. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 7.

Insigne mœstis reis. Horat. 2. Carm. ode 1.

Magnum in pecunia. Cicero 2. Verr. Vt hoc palàm dictitet, non sine causa se cupidum pecuniæ fuisse, quoniam tantum in pecunia præsidium experiatur esse.

¶ Vltima præsidia discriminis afferre. Iuuen. sat. 12.

Comparat magnum is sibi præsidium ad beatam vitam, qui mortem non timet. Cic. 2. Tuscul.

Firmo præsidio aliquem defendere. Cic. pro Rosc. Amer.

Ferre præsidium labenti & inclinatæ penè Reipublicæ. Cicero Bruto, 18.

Munire præsidia Reipub. Cic. pro Rab. perduel. reo.

Oppugnat omnium commune præsidium, qui fidem lædit. Cicero pro Roscio Amerino.

Petere sibi præsidium ex aliqua honesta re, quam ne inimici quidem criminari possint. Author ad Herenn. lib. 4.

Præsidia periculis, aut adiumenta honoribus ex cuiusquam amplitudine sibi quærere. Cic. pro Lege Manilia.

Præsidium esse alicui. Terent. Heauton. 5. 2,

Ibi tuæ stultitiæ semper erit præsidium Clitipho.

Præsidio esse. Cic. 7. Verr. Sed quocunque venerint, hanc sibi rem præsidio sperant esse futuram.

Parentibus esse præsidio & decori. Lucret. lib. 2.

Esse præsidio solitudini atque inopiæ contra vim & gratiam. Cic. pro Quintio.

Tegi firmo præsidio amicorum. Cic. pro Sylla.

Præsidiarius, Adiectiuum { φρουρικός } Quod paratum est vt præsidio sit. Vt Præsidiarij milites, apud Liuium lib. 9. bel. Pun.

Præsidiarij, in vigibus, qui & custodes. Columella lib. 4. capite 15,

Et præsidiarij malleoli propagandi sunt. Ibidem, cap. 21, Sed nouellis palmis semper vitis renouetur: quæ si satis excreuerint, iugo superponantur: sin aliqua earum vel præfracta, vel parum procera fuerit, locúmque idoneum obtinebit, vnde vitis anno sequenti renouari debeat, in pollicem tôdetur, quem quidam custodem, alij resectem, nonnulli præsidiarium appellant, id est armêtum gemmarum duarum vel trium. Vide CVSTOS.

Præsidero, præsideras, penult. correp. præsiderâre dicitur, quum maturius hyberna têpestas mouetur, quasi ante sideris tempus. Paulus.

Præsignifico, præsignificas, penult. corr. {προσημαίνω} præsignificâre, Prædicere, Præostendere. Cic. de Diuinat. Aut non censent esse suæ maiestatis præsignificare hominibus quæ sunt futura.

Præsignis, & hoc præsigne {ἐπίσημος} vt Insignis. Ouidius 1. Fastorum, Præsignis facie Corniculana fuit. Id est præstans, vel præ alus insignis. Budæus.

Gaudeat & Lybica præsignis auunculus hasta. Stat. 4. Sylu. 8.
Facie præsignis mulier. Ou. d 6 Fast.
Vertice præsignis. Stat. 4. Sylu. 4.
Draco præsignis tribus linguis. Ouid 6. Metam.

Præsigno, præsignas {προσημειόω} præsignâre, Prius signare. Cato capite 154, Et ad summum, qua fini cultum capiet, præsignato. Plinius libro 28. cap. 4, Incipientes furunculos ter præsignare ieiuna saliua.

Præsilio, præsilis, penult. corr. præsilui, præsultum {προπηδάω} præsilire, Antè salire. Plaut. Sticho, 8,
Vt præ lætitia lacrymæ præsiliunt mihi!

Præspargo, præspargis, præspargere. Antè spargere. Lucret. lib. 5,
Flora quibus mater præspargens ante viai
Cuncta coloribus egregiis, & odoribus opplet.

Præstabilis, **Præstantia**. Vide PRÆSTO.

Præstega, præstegæ, penult. correp. {προστέγιον} Locus vbi otij causa sumus sub tecto tantum, patula reliqua parte tanquam sub porticu. Plaut. Pseud 4,
-facite vt offendam parata omnia,
Vorsa præstega, strata, lautáque, coctáque omnia vti sint.

Præster, masc. gen. Genus serpentis venenati, Vide PRESTER.

Præsterno, præsternis, præstraui, prestratum, pen. prod. {προστρώννυμι} præsternere, Antè sternere. Stat. 3 Sylu. 2, Quæ tibi præsternat viuax altaria phœnix.
Præsternere, Præparare. Plin. epist. 103. lib. 5, ad Capitonem, Illud peto præsternas ad quod hortaris, eligásque materiam, &c.

Præstes, præstitis, penult. correp. masc. gen. {προστάτης} Idem quod Præses, antistes: Nam antiqui sic præstites dixerunt, nunc antistites, inquit Festus.

PRÆSTES Minerua quòd præiret, & se velut ducem homini exhiberet: ducit enim hominê sapientia, eúmq; per vniuersum terrarum orbem tutissimè comitatur. Itaque non solùm Præstes: sed & Astes Minerua dicebatur: astat enim viro bono, laterisque eius hæret fidus comes Macrobius, Martianus & Festus.
Præstites Lares, dicti fuerunt, inquit Ouid. 5 Fastorum, quòd præstent oculis omnia tuta suis. Id est quòd res omnes conseruent, & tueantur in ædibus. His ara constituta fuit Calendis Maij.

Præstigiator, penult. prod præstigiatoris, masc. g. {θαυματοποιός} Qui circunstantibus ita oculorum aciem præstringit, vt non aduertant dolum. Plaut. Pœn 17,
Præstigiator hic quidem Pœnus probus est, &c.
Præstigiator, à scientia dictus. Varro de lingua Latina, libro 4, Similis causa, quæ ab scientia vocantur aliqua, vt præstigiator, monitor, nomenclator.

Præstigiatrix, penult. prod. præstigiatricis. fœm. gen. {γοήτρια.} Plautus Amphit. 8,
Aut pol hæc præstigiatrix mulier multo maxima est, &c.

Præstigiæ, præstigiarum {γοητεία, γοητεύματα, θαυματουργία} Incantationes, delusiones: quæ quadam manuum dexteritate aliæ apparent, quàm re vera sint. Cic 6. Verr. Qui præteriens, lecticâ paulisper deposita, non per præstigias, sed palàm per potestatem, vno imperio ostiatim totum oppidum compilarit. Quædam exemplaria hic legunt præstigia, neutro genere.
Præstigiæ & fallaciæ. Cicero 3. de Natura deorum, Quid ergo isti doli, quid machinæ, quid fallaciæ, præstigiæque, num sine ratione esse potuerunt?
Præstigiæ & captiones. Cicero 4. Academic. Ne ab iis quæ clara sint ipsa per sese, quasi præstigiis quibusdam & captionibus depellamur.
Præstigiæ verborum. Cic. 4. de Fin.
Petere plausum præstigiæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Præstingo, præstinguis, Compositum à præ & stinguo (quo verbo vtitur Lucretius libro 2) Obtenebro, obscuro. vt Præstinguere oculos, Cicero in Vatin. Hoc verbum tamen in omnibus libris impressis corruptum est. Nam vbicunque legitur perstringere, seu præstrinxit oculos, seu aciem oculorum apud M. Tull. & cæteros, legendum præstinguere, vt rectissimè Lambinus adnotauit.
Præstinxi, Præteritum à Præstingo. Lucret. lib. 3,
-& omnes
Præstinxit stellas, exortus vti ætherius sol. De Epicuro.

Præstino, præstinas, penul. corr. {ὠνέομαι} præstinâre, A præ & stino, Emere est, inquit Fest. id est emendo tenere. Plaut. Pseud. 4,
Ego eo in macellum, vt piscium quicquid est, pretio præstinem.
Idem Capt. 13,
Alium pisces præstinatum abire?

Præstituo, præstituis, præstitui, præstitutum, pen. prod. {προορίζω} præstituere, Prius statuere, præscribere. Terent. Phorm. 3. 2,
Certè hercle si satis commeminit, tibi quidem olim est dies
Quam ad dares huic præstituta.
Tempus quandiu dicat, alicui præstituere. Cic. pro Quintio.
Diem præstituere. Cic. 1. Tusc. Quod tempus? natura enim at ea quidem dedit vsuram vitæ tanquam pecuniæ nulla præstitura die.

Præsto, præstas, præstiti, præstitum, penult. corr. & præstatum, penult. prod. {παρέχω, παρίστημι} præstâre, significat Exhibere, vel dare. Datiuum cum accusatiuo regit. Plin. Pluta hic mihi præstitit, quàm parentes. Id est fecit.
Præstaui. Vlp. in l. Et in contraria D. De vsur.
Actiones suas alteri præstare aduersus debitorem. Africanus in l. Si seruus legatus. §. Qui margarita. D. De legat. 1.
Alimoniam parenti relegato præstare. Paulus in l. Mutus. D. De iure dotium.
Per seipsum præstare aliquid. Cic. 4 in Catilin. Habetis consulem, qui & parêre vestris decretis nô dubitet, & ea quæ statueritis, quoad viuet, defendere, & per seipsum præstare possit.
Ad quendam modum aliquid præstare. Quintil. lib. 1. cap. 11.
¶ Amorem præstare, Præbere amoris occasionê, vel potius amorem re ipsa ostendere, siue amicum se exhibere. Ouidius 3. Tristium, elegia 4.
Animum debitum præstare. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Beneuolentiam. Cic. ad Attic. lib. 9 Nam non mediocriter laboro, vtrique vt vis tuam beneuolêtiam præstare possis, quam me hercule te præstaturum confido.
Beneuolentiam memoriámque, quam debet, tibi præstat Pontinus Cic. Appio, lib. 3. 10.
Fulminibus & ruinæ præstare caput. Id est vitam exponere, &c. Lucanus lib. 5.
Consilium suum fidémque in Senatu, & apud populum, & in causis amicorum, & domi & militiæ præstare. Cic. 3. de Orat.
Dignum præstabo me etiam pro laude merentis. Horat. 1. epist. 7.
Diligentiam alicui. Cicero ad Terentiam, lib. 14. 3, Pudet me vxori meæ optimæ, suauissimis liberis, virtutem & diligentiam non præstitisse.
Fauorem præstare & voce & mente. Ouid. 15. Metam.
Fidem. Ouid. 3. Fast.
Fidem suam negotiis alicuius. Cic. ad Attic. lib. 9, Nunc Romæ omnia negotia Lentuli procuro, sustineo, meúmq; officium, fidem, pietatem iis præsto.
Præstare gaudium. Plinius in Paneg. Præstabitq; gaudium quantum ipse perciper, &c.
Honorem alicui. Ouid 6 Fast.
Debitum honorem patri. Cic. 9. Philipp.
Indemnem aliquem. African. in l. Tutor. in princ. D. ad Senatusc. Vellean. & in l. Si à pluribus. D. De legat. 1.
Intellectum euidentiorem præstare. Caius in l. 1. in fine. D. De orig. iur. Id est, rem euidentius explicare.
Iter tutum alicui. Cic. pro Plancio.
Iusiurandum. Plin. epist. 169.
Mare tutum. Cic. pro Flacco, Qui quum prædonem nullum cepissent, mare tamen tutum præstiterunt.
Mors omnia præstat. Lucret. lib. 3. Id est, mors omnia relinquit integra, nihil demit, nihil detrahit.
Munus suum. Cic. in Orat.
Obsequium alicuius præstare. Plin. Iun. lib. 10. epist. 2, ad Traianum, Et ciuis, & senatoris boni partibus functus es, obsequium amplissimi ordinis, quod iustissimè exigebat, præstando.
Officium præstare. Cicero Terentiæ, libro 14 4, Neque legis improbitimæ pœna deductus est, quo minus hospitij & amicitiæ ius, officiúmque præstaret.
Operam in re militari. Salust. 3. belli Ciuil. Qui Romæ remansissent, neque inter præsidia Pompeij fuissent, neque operam in re militari præstitissent.
Otia. Ouid. 2. Trist.
Pacem. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.
Pietatem non tam fratri quàm patriæ. Cic. de Claris Orat.
Principem præstare, Facere quæ sunt principis, exhibere se principem. Sueton. in Tiberio, cap. 33.
Quæstum præstare dicitur res aliqua Cic. pro Quintio, Funestum est à furti atque honesto viro iugulari: funestius ab eo cuius vox in præconio quæstum præstitit.
Quæ ratio & doctrina præscripserit, arbitrabamur ea nos præstitisse. Cic. 1. de Nat. deor.
Quod petebat præstiti. Plin. epist. 105.
Quod promisi, vix videor præstare posse. Cic. Bruto, 18.
Præstare quod factum est impensæ in bellum. Liuius 2. ab Vrbe.
Satis id magnum est quod potes præstare. Cic. 1. de Orat.
Reuerentiam marito præstare, Reuereri maritum. Plinius epistola 158.
Robur præstare alicui. Claud. 8. Paneg.
Salutem præstare. Lucret. lib. 4.
Salutem integram in periculo alterius communem præstare. Cic. Anteq. iret in exil.
Sapientiam & grauitatem. Cic. Titio, lib. 5. 16, In qua non est iam grauitatis & sapientiæ tuæ, quam tu à puero præstitisti, ferre immoderatius casum incommodorum tuorum.
Se præstare, Vide In latenti, in præpositione IN.
Se incolumem præstare. Cicero ad Tironem, libro 16 9, In hoc omnem diligentiam si adhibueris, téque nobis incolumem præstiteris, omnia à te habebo.
Præstare se propugnatorem acerrimum. Brutus ad Ciceron. 11. 1, Veteris Antonij talis animus est in Rempub. vt non dubitem quin & in Cæsare & Antonio se præstaturus fuerit acerrimum propugnatorem communis libertatis.
Sedulitatem præstare alicui. Sedulò alicuius negotium agere. Plinius epist. 62.
Sententiam suam Senatui. Cic. in Pisonem.
Silentium. Liuius 9. bel. Pun.
Eximia est virtus præstare silentia rebus. Ouid. 2. de Arte.

Saluos

Saluos socios suos authoritate nominis sui præstabant Romani. Cic.pro Lege Manilia.

Solicitudinem præstare. Plin.epist.19.lib.1.

Spem suam præstare deis. Lucanus lib.5.

Præsta te eum qui mihi à teneris (vt Græci dicunt) vnguiculis es cognitus. Cic.ad Lentulum,lib.1.6.

Vicem alicuius rei præstare, pro Esse vice alicuius rei. Plin.libro 20.cap.27.

Vim omnem cui resisti non potest,dominus colono præstare debet. Vlp.in l.Ex conducto.§.1.D.Locat.

Vires præstare. Ouid.1.de Ponto,eleg.8.

Vitam præstare. Ouid.1.epist.11.

Vltima præstare iucunda, Id est efficere. Cicero ad Trebatium, libro 7.17, Perfecto, & vltima expectato, quæ ego tibi & iucunda & honesta præstabo.

Voluntatem suam alicui rei præstare. Cic.Lentulo,lib.1.9.

Voluptatem illam quis potest præstare sapienti? Cic.2.de Finibus.

¶ Præstare plus significat quàm Dare. Seneca 1.de Clementia,cap.10, Hoc est non dare tantùm salutem,sed præstare.

¶ Præstare aliquem ante ædes. Plautus Mostel.15. Id est ante ostium adducere.

Præstare aliquem alicui negotio, Præficere. Cicero ad Quintum fratrem, libro 1.1, Quanta sit in quoque fides, tantum cuique committere. Atque inter hos eos quos tibi comites & adiutores negotiorum publicorum dedit ipsa Respub. duntaxat finibus his præstabis,quos antè præscripsi.

¶ Præstare ([illegible]) interdum accipitur à Iurisperitis pro Exitum rei in se recipere, vel alienæ culpæ dispendium velle luere: vt Præstare euentum, Præstare promissum alienum. Valla lib.6.cap.16, Præstare, est prohibere ne alicui fiat aliquid incommodi: & si non prohibuerint,satisfacere: vt venditor debet præstare vitium rei quam vendit, id est prohibere atque efficere ne emptor damni quid faciat,alioqui satisfacere. Cic.ad Vatiniū,lib.5.11, De Dionysio,si me amas,confice: quancunque ei fidē dederis,præstabo. Idem 2.de Orat. Defendebamus quicquid fuisset incommodi in mancipio, id si venditor scisset,neque declarasset,præstare debere.

Præstare periculum. Cæsar in Commentariis, Neque periculum præstare eorum,sed totam rem ad Pompeium reiicere.

Communem & incertum casum neque vitare quisquam nostrum neque præstare vllo pacto potest. Cic.Sextio,lib.5.17.

Præstare culpam. Cic.1.de Orat. Perge verò Crasse,inquit Mutius. Istam enim culpam quam vereris,ego præstabo.

Damnum præstare. Cic.3.Offic.

Fidem præstare. Cic.2.de Diuin. Virtutis auspiciis video esse vsum Deiotarum,quæ vetat spectare fortunam,dum præstetur fides.

Fidem promissi. Liuius 10.bel.Pun.

Fidem præstare publicam. Liuius 2.ab Vrbe.

Fœlicitatem de se præstare nemo potest. Cic.pro Lege Manil.

Periculum iudicij præstare debet, qui se nexu obligauit. Cicero pro Murena.

Promissum præstare. Liuius 3.bel.Maced.

Sumptum nusquam melius posse poni præstabo. Cicero Quinto fratri,lib.3.17.

Præstare vsuram. Iuuenalis.

Non possum præstare quid quisque nos dixisse dicat. Cicero ad Pætum,lib.9.16. Cætera verò quid quisque me dixisse dicat,aut quomodo ille accipiat, aut qua fide mecum viuant ij qui me assiduè colunt & obseruant,præstare non possum.

Prædones nullos fore quis præstare poterat? Cic.pro Flacco.

Me non ingratum esse præstabo. Cic.de Prouinc.Consul.

Quod de te sperare,de me præstare possum. Cic.Planc.lib.5.15.

Præstare nihil debeo, Id est culpa non est mea. Cicero ad Quintum fratrem, libro 3.17. Ego Trebatium ad Cæsarem misi,qui mihi iam satisfecit: si ipsi minus,præstare nihil debeo.

Ego Messalam Cæsari præstabo, Quasi fide iubebo Cæsari pro Messala. Cic.ad Q.frat.lib.3.epist.8.

Præstare aliquem dicimus, quum efficimus ne quid is committat, secus quàm volumus. Cicero ad Quintum fratrem,lib.1.epist.1, Iam te vsus ipse erudiuit nequaquam satis esse, ipsum hasce habere virtutes,sed esse circunspiciendum diligenter,vt in hac custodia prouinciæ non te vnum, sed omnes ministros imperij tui sociis & ciuibus. & Reipub. præstare videare. Idem Attico,lib.6. epist.3. Quem tamen ego præstare non poteram.

Præstare alios,simili loquendi forma vsus est Plin.in Panegyr. vbi inquit, Quantò enim magis arduum est alios præstare,quàm se: tantò laudabilibus,quòd quum ipse sis optimus,omnes circa te similes tui effecisti.

Præstare Rempub. Id est incolumem ab omni incommodo conseruare. Cicero ad Atticum,libro 10, Hac igitur conscientia comite proficiscar, magno equidem cum dolore, nec tam id propter me aut propter fratrem meum, quorum iam acta ætas, quam propter pueros quibus interdum videmur præstare etiam Rempublicam debuisse.

¶ Præstare ([illegible]) cum solo datiuo, Melius esse, vel antecellere significat. Terent.Eun.2.2,

Di immortales,homini homo quid præstat? stulto intelligens
Quid interest?

Virtus præstat cæteris rebus. Cic.4.de Finibus.

Culta incultis præstant. Lucret.lib.1.

Intelligens præstat imperito. Cic.de Claris Orat.

Imperatoribus minutis præstat orator. Cic.de Claris Orat.

Contemplatio rerum cogitatióque longè omnibus studiis in vita præstat. Cic.5.Tuscul.

Doctus auditor indocto præstat. Cic.de Claris Orat.

¶ Datiuum aliquando regit rei quæ superatur,& ablatiuum rei in qua quis excellit: vt, Præsto tibi scientia. Cic.pro Deiotaro, Tanto ille superiores gloria vicerat,quanto tu omnibus præstitisti. Quintil. lib.1. Eloquentia cæteris præstet.

Ætate alteri præstare. Cic.de Claris Orat. Hęc Crassi quum edita oratio est, quam te sæpe legisse certò scio, quatuor & triginta tum habebat annos,totidémque annis mihi ætate præstabat.

Lepôre & humanitate omnibus præstitit Socrates. Cicero 2. de Oratore.

Prudentia cæteris præstare. Cic.1.de Orat.

Res præstant rebus pondere. Lucret.lib.1.

Suauitate & breuitate dicendi aliis præstitit Aristoteles. Cicero 2. de Inuentione.

¶ Ablatiuus aliquando omittitur. Cic.1.Offic. Difficile autem est quum præstare omnibus concupieris,seruare æquitatem,quę est iustitiæ maximè propria. Hoc loco,pro Præesse vel præsidere nonnulli interpretantur. Plaut.Bacchid.20,

Sed Priamus hic multo illi præstat.

¶ Datiuus nonnunquā tacetur. Cic.1.Offic. Quorum verò patres aut maiores aliqua gloria præstiterunt, ij student plerunque eodem in genere laudis excellere.

Arte bellandi præstabat Claudius. Silius lib.13.

Patria charitate præstat. Cic.2.de Legibus.

Facie præstare. Horat.2.Serm.sat.4.

Fortunis præstare, Absolutè, pro Longè fortunatissimum, & beatissimum esse. Lucret.lib.5.

Honore & ætate præstare. Cic.Q.frat.lib.1.1.

Ingenio præstare. Lucret.lib.5.

Iuris Ciuilis intelligentia, atque omni prudentiæ genere Mutius præstitit. Cic.de Claris Orat.

Literis doctrináque præstare. Cic.3.de Orat.

Mobilitate. Lucret.lib.3.

Præstabant numero militum. Cæsar 3.bel.Ciuil.

¶ Accusatiuum cum ablatiuo aliquando regit. Liuius 5.ab Vrbe, Vt nuntiare domum possint, quantum Galli virtute cæteros mortales præstarent.

Ablatiuum subticuit Virgil.11.Æneid. dicens, Ibo animis contrà, vel magnum præstet Achillem. Id est antecellat: vel, vt quidam volunt,repræsentet,exhibeat,vel æqualis sit.

In arte aliqua præstare. Lucret.lib.5.

Præstat inter. Cæsar 2.bel.Gall. Quòd ciuitas magna & inter Belgas authoritate,ac hominum multitudine præstabat.

Inter suos æquales longè præstare. Cic.de Claris Orat.

Longè multúmque præstat mens atque ratio. Cic.5 de Finibus.

¶ Præstat ([illegible]) Impersonaliter,pro Melius est,& datiuo construitur. Cic.pro P.Sextio, Si hoc nō est satis quòd hęc omnia delata videntur reditu meo,multo mihi, multo inquam Iudices præstat, in eandem illam recidere fortunam,quàm tantam importare meis defensoribus & conseruatoribus calamitatem. Datiuus raró exprimitur. Virg.1.Æneidos,

-sed motos præstat componere fluctus.

Emori potius,quàm seruire præstat. Cic.in Pisonem.

Mori millies præstitit quàm hæc pati. Cic.Attico,lib.14.

Tacere præstat philosophis,quàm loqui. Cic.3.de Nat.deor.

Longè multúmque præstat, Vide LONGVS.

Multò præstat, Vide MVLTVS.

¶ Vires præstandi habere. Ouid.1.de Ponto,eleg.8.

Præstandus, Participium: vt Amor præstandus. Ouidius 4.de Ponto, elegia 10.

Inuidia capitis periculo præstanda. Cicero pro Sextio, Designatus Tribunus plebis obtulit in discrimen vitam suam: dixit eam sententiam cuius inuidiam capitis periculo sibi præstandam videbat.

Præstans, Participium ([illegible]) vt Præstans virtute homo. Virgilius 8.Æneid.

Corpore & armis præstans. Silius lib.5.

Grauitate & prudentia præstans homo. Cic.pro Corn.Balbo.

Longè præstans omnibus ingenio & doctrina. Cic.2.Tuscul.

Ingenio,iustitia,integritate omnibus præstans vir. Cic.pro Planc.

Literis doctrináque præstans vir. Cic.3.de Orat.

Præstans valetudine. Cicero 5. Tusc. An dubitas quin præstans valetudine,viribus,forma,acerrimis,&c.

In oculis præstans, Vide OCVLVS.

Præstans, Nomen ([illegible]) vt Præstans animi, Cui est animi præstantia. Virg.12.Æneid. Idem 6.Æneidos,

-quo non præstantior alter
Ære ciere viros,Martémque accendere cantu.

Sapientiæ præstantissimus. Tacit.lib.5.

Præstantissimus ingenio. Cic.de Amicit. Quo mortuo,me ad Pontificem Scæuolam contuli, quem vnum nostræ ciuitatis & ingenio & industria præstantissimum audeo dicere.

Numero præstantior omni. Stat.1.Achil.

Studio ac doctrina præstantissimi Xenocrates & Aristoteles. Cicero 1.Academ.

Victoria & fide præstans alicuius manus. Cic.Cæs.lib.7.5.

Virginibus præstantior omnibus Herse. Ouid.2.Metam.

Præstantissima fœminarum. Cicero ad Licinium, libro 5.8, Itaque & præstantissima omnium fœminarum vxor tua, & eximia pietate,&c.

Hoc certè præstantioribus,quo nihil nocere nisi commune. Plin. lib.11.cap.5.

Nihil præstantius. Cic.3 de Finibus.

Aliis aliud præstantius. Lucret.lib.2.

Solidæ laudis ac veræ dignitatis præstantius quid mihi potuit accidere? Cic.in Vatinium.

Præstantia debent ea dici,quæ habent aliquam comparationem. Cic.5.Tuscul.

¶ Amor præstantior. Ouid.13.Metam.

Virtute & consilio præstanti extiterunt. Cic.pro Sextio.

Corpore præstanti Nymphæ. Virg. 1. Æneid.
Labor præstans. Lucret. lib. 2.
Munere præstanti donare aliquem. Virg. 5. Æneid.
Excellens & præstans natura. Cic. 1. de Nat. deor.
Nomina præstantia. Ouid. 2. Trist.
Odium præstans. Ouid. 13. Metam.
Ordo præstantior. Sat. 5. Sylu. 1.
Victima labe carens, & præstantissima forma. Ouid. 15. Metam.
Viri præstantes. Stat. 6. Thebaid.

Præstantia, præstantiæ {ἐξοχή, ὑπεροχή} Excellentia, A præstans fit. Cic. de Amicitia, Fructus enim ingenij & virtutis omnisque præstantiæ, tum maximus accipitur, quum in proximum quenque confertur.
Excellentia & præstantia. Cicero 1. Officiorum, Nobis personam imposuit ipsa natura, magna cum excellentia præstantiáq; animantium reliquorum.
Excellens in animorum laude præstantia. Cic. 5. de Finibus.
Animi præstantia. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Dignitatis aut fortunæ suę præstantia, æquabilitatem communis iuris transeunt quidam, & intolerantius se iactant. Cic. 2. de Orat.
Ingenij præstantia. Cic. 4. de Finibus, Quum summum bonum posuisset in ingenij præstantia, quam virtutem vocamus.
Mentis præstantiam habet homo, cui tota illius natura pareat. Cic. 5. de Finibus.
Partium præstantia. Cic. 1. Academ. Valetudinem, vires, pulchritudinem in toto: in partibus autem, sensus integros & præstãtiam aliquam partium singularum, vt in pedibus celeritatem, &c.
Præstantia remedij. Plin. lib. 12. cap. 3.
Excellentes rerum omnium præstantia dij immortales. Cic. 2. de Diuinatione.
Virtutis, ingenij, fortunæ præstantiam consequi. Cic. de Amicit.

Præstaturus, penult. prod. Participium. Vlpian. in l. Planè vbi. §. Quod si rem. D. De legat. 1.

Præstatio, Verbale {παροχή} Paulus de legatis 3. l. Si plures gradus sint hæredum, & scriptum sit, Hæres meus dato: ad omnes gradus hic sermo pertinet: sicuti hæc verba, Quisquis mihi hæres erit. Itaque siquis velit, non omnes hæredes onerare legatorum præstatione, sed aliquot ex his, nominatim damnare debet.
Fiscalium præstationum exactores. Firmicus libro 4. capite 3. Et lib. 6. cap. 3.
Familię ercisc. judiciũ ex duobus constat, id est, rebus, atque præstationibus: quæ sunt personales actiones. Vlp. in l. Item Labeo. §. Famil. ercisc. D. Famil. ercisc.

Præstabilis, & hoc præstabile, penult. corr. {ἔξοχος} Excellens. Gellius, Chilo præstabilis homo sapientiæ. Cic. 1. de Finibus, Quem tandem hoc statu præstabiliorem, aut magis expetendum possumus dicere?
Nil melius mundo, nihil præstabilius, nihil pulchrius. Cicero 2. de Nat. deor.
Dignitas præstabilis. Cic. de Prouinc. Consul.
Præstabiles, primæ, & singulares res, quibus Paruæ, vsitatæ & vulgares opponuntur. Cicero 2. de Oratore, Sumendæ res erunt aut magnitudine præstabiles, aut nouitate primæ, aut genere ipso singulares. neque enim paruæ, neque vsitatæ, neque vulgares admiratione, aut omnino laude dignæ videri solent.
Præstabilis & insignis alicuius virtus. Cic. de Arusp. resp. Nil mente præstabilius natura homini dedit.
¶Præstabile, Quod præstari potest, aliquando significare, dicit Sipontinus.

Præsto. Aduerbium, vt vult Sipontinus: alij nomen indeclinabile omnis generis esse volunt: significat Præsens sum {πάρειμι} Verbo SVM, ES, EST, iungitur. Plaut. Epid. 1. 3,
Tibi quidem quod ames, domi præsto est. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3. 5, Tralleis veni ad VI. Calend. Sextiles: ibi mihi præsto fuit L. Lucilius cum literis, mandatísque tuis. Id est mihi occurrit.
Adire præsto, Vide ADEO, adis.
Præsto adesse. Terent. Eunucho, 5. 9,
Sed vbi est frater? c. præsto adest. Poeticè, pro Præsto est.
Præsto domi. Terent. Heaut. 1. 1,
-iandudum domi
Præsto apud me esse aiunt.
Præsto esse alicui, Pręsidio esse, fauere, iuuare. Cic. pro Murena, Ius Ciuile didicit, multum vigilauit, laborauit, præsto multis fuit.
Præsto esse, Aduenire, comparêre. Author ad Herenn. lib. 4, Hirundines æstiuo tempore præsto sunt, frigore pulsæ recedunt.
Præsto esse ad horam certam. Cic. 4. Verr. Iste homo certus, & diligens ad horam octauam præsto est.
Præsto est ad nutum, & paret. Cicero 3. Verrina, Túne quod videris, quod audieris, quod concupieris, quod cogitaris, nisi id ad nutum tuum præsto fuerit, nisi libidini tuæ, cupiditatíque paruerit.
Locus est præsto. Lucret. lib. 2.
Præsto est vt ancillula. Cic. 2. de Finibus, Pręsto esse virtutes vt ancillulas, quæ nihil aliud agerent, nullum suum officium ducerent, nisi vt voluptati ministrarentur.

Præstolor, penult. prod. præstolaris {ὑπομένω, περιμένω} præstolári, Manere, expectare. Festus, Præstolari is dicitur, qui antè stando ibi, quò venturum excipere vult, moratur. Terent. Eun. 5. 6,
Quem præstolare Parmeno hic ante hostium? Sic Cæsar 2. belli Ciuil. Huius aduentum L. Cæsar filius cum decem longis nauibus præstolans, &c.
Præstolor. Datiuo iunxit Cic. 1. in Catil. Qui tibi ad forum Aurelium præstolarentur armati.
Præstolari (inquit Donatus) Præsto esse, & apparere, hoc est obsequi.

Præstringo, præstringis, præstrinxi, præstrictum {[illegible]} præstríngere, Valde stringere: & aliquando leuiter lædere, attingere. Plinius lib. 18. cap. 34, Præstringit enim atque percellit hic radices arborum. De borea vento loquitur.
Tempora præstrinxit ferris. Stat. 5. Sylu. 3.
Fauce præstricta laqueo. Ouid. in Ibin.
¶Præstringere {ἀμαυροῦν} Obtenebrare. Vnde Præstigię & Præstigiatores Budæus. Liuius 10. belli Maced. Cum ingenti fragore cæli tonitribúsque & fulgoribus præstringentibus aciem oculorum. Cic. in Vatinium, Cuius dignitas & splendor præstringebat credo oculos Vatinij. Vide Perstringo, & PRAESTINGO.
Lux aliena præstringit oculos. Claud. 6. Paneg.
Præstringere præstigias. Cic. 3. de Nat. deorum,
-ita omnes meos dolos, fallacias,
Præstigias præstrinxit commoditas patris. Ex poeta.
Aciem oculorum vel ingenij, Vide ACIES.
Præstringere aciem ingenij, per translationem, pro Imponere. Cic. 1. Verr. Mihi videtur periculum fore ne ille non modò verbis te obruat, sed gestu ipso ac motu corporis præstringat aciem ingenij tui, téque ab institutis tuis cogitationibúsque abducat.
Aciem mentis præstringere. Cic. 1. de Diuinat.
Præstringitur acies ferri, eborísq; nitor. Plin. lib. 7. cap. 15. De menstruis. Id est obtunditur & hebetatur. Idem lib. 15. cap. 14, de pomis acerbis, Vis, inquit, tanta, vt aciem gladij præstringat.

Præstruo, præstruis, præstruxi, præstructum {προοικοδομῶ, προκαταβάλλω} præstrúere, Prius ordinare, ædificaréve. Colum. lib. 1. cap. 5, Quippe ab imo præstructa, valenter resistent contra ea quæ postmodum superposita incumbent.
Præstruere sibi fidem. Liuius lib. 8 bel. Pun.
¶Præstruo, pro Obstruo. vt Aditum montis præstruere obiice. Ouid. 1. Fast. De Caco.

Præstructus, Participium {προκατασκευασθείς} vt Hostis præstructus bellis ciuilibus. Claud. de bello Getico.
Præstructus, Arte præparatus, & ex-composito siue ex-industria factus. Suetonius in Tiberio, cap. 53, Quondam verò inter cœnam porrecta à se poma gustare non ausam, etiam vocare desijt, simulans se veneni crimine accersitum: quum præstructum vtrunque consulto esset, vt & ipse tentandi gratia offerret, & illa quasi certissimum exitium caueret.

Præsudo, præsudas, penult. prod. {προϊδρόω} præsudâre, Antè sudare, antè exercere se. Stat. 6. Thebaidos,
-ludúmque super quo Martia bellis
Præsudare paret, seséque accendere virtus.

Præsul, præsulis, penult. corr. masc. g. {προορχηστής} teste Phoca, A Præsilio, præsilis fit, quod est Antè salio: Is appellabatur apud antiquos, qui primus erat inter Salios Martis sacerdotes, à saliendo dictos, in portandis ancilibus. Valla lib. 5.

Præsultor, præsultoris, mascul. gen. {προορχηστής} Idem qui & Præsultator. Cicero 1. de Diuinatione, Exin quidam rustico Romano dormienti visus est venire qui diceret, præsultorem sibi non placuisse ludis, &c.

Præsulto, præsultas {προορχέομαι} præsultare, Antè saltare. Liuius 7. ab Vrbe, Si tu permittis, volo ego illi belluæ ostendere, quando adeò ferox præsultat hostium signis, me ex ea familia ortum, quæ Gallorum agmen ex rupe Tarpeia deiecit.

Præsultator, penult. prod. Verbale. Liuius lib. 2. ab Vrbe, Visus Iupiter dicere, sibi ludis præsultatorem displicuisse. Præsultatorem vocat eum, qui quasi ludorum prima pars fuerit: qui antequam ludi committerentur, saltauerit.

Præsulsus, Adiectiuum {παναλμυρος} Valde salsus, vel antè salsus. Columella libro 6. capite 2, Libralésque offas in præsulsæ adipis liquamine tinctas.

Præsum, præes, præest, præfui {προΐσταμαι, ἐφίσταμαι} præesse, Præfectum esse. Cic. 4. de Finibus, Omnibus enim artibus volumus attributam esse eam quę communis appellatur prudentia, quam omnes qui cuique artificio præsunt, debent habere.
Præesse agro colendo. Cic. pro Rosc. Amer. Qui præesse agro colendo flagitium putes.
Faciendæ alicui rei publicè præesse. Cic. 7. Verr.
Interesse alicui rei & præesse. Cic. Lentulo, lib. 1. 8.
¶Exercitui præesse. Plancus Senatui, lib. 10. 8.
Ignibus æternis. Ouid. 3. Fast.
Imperio Prætorio. Cic. 1. de Diuinat.
Magistratibus leges, populo magistratus præsunt. Cicero 3. de Legibus.
Nauibus & classi. Cic. 7. Verr.
Officiis alicuius. Ouid. 4. Fast.
Prouinciæ. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Præesse quæstioni dicitur iudex. Cic. pro Rosc. Amer. Quum huic idem quæstioni iudex præesses.
Reipublicæ. Cic. 1. Offic.
Sacerdotiis. Cic. pro Domo.
Sacris. Cic. de Arusp. resp.
Studio alicui. Cic. 1. de Orat.
Temeritati alicuius. Cic. de Amicit. Non paruit ille T. Gracchi temeritati, sed præfuit.
Templo. Ouid. 3. de Ponto eleg. 2.

Præsens, præsentis, om. gen. {παρών, ἐνεστώς} Qui adest. Plautus,
Agite si vultis, præda erit præsentium. Id est eorũ qui hic adsunt.
Præsens & Absens, contraria. Terent. Eun. 1. 2,
Cum milite isto præsens absens vt sies. Idem Adelph. 1. 1,
Præsens, abséns que idem erit. Id est, te absente aut præsente.
Præsens præsenti adsum. Plaut. Mostel. 1. 5. Terent. Adelph. 4. 5,
Quum hanc sibi videbit præsens præsenti eripi,
Abduci ab oculis.
Præsente absente. Terent. Eun. 5. 9,
-postulo vt mihi tua domus
Te præsente absente pateat.
Facultas optabilis tui præsentis si mihi esset, nunquam à tuis consiliis discreparem. Plancus Ciceroni, lib. 10. 4.

Cognoscens

Cognoscent omnes tui præsentes, tui absentis amorem. Cic. Lentulo, lib. 1 1.

Præsentem atque audientem, vita priuandum esse dixit. Cic. 4. in Catil.

Viui & præsentes. Cic. 1. Offic. Neque solùm viui atque præsentes studiosos discendi erudiunt atque docent, sed hoc idem etiam post mortem monumentis literarum assequuntur.

Memoria viuorum & præsentium teste aliquem commendare. Cic. 2. de Orat. Duos summos viros, iis qui neutrum illorũ viderint, eorum, quibus ambo illi oratores cogniti sint, viuorũ & præsentium memoria teste, commendemus.

Præsente hoc, nolebam dicere. Terent. Hecyr. 4. 4.

Dicerem de eius virtute eo præsente timidius. Cicero pro Cecinna.

Agere gestum præsente Roscio. Prouerbialis locutio, in eos qui doctiores se præsentes docere volunt. Cic. 2. de Orat. Quanquam soles, inquit, sæpe mirari eorum impudentiam, qui agunt in scena gestum spectante Roscio.

Hic est vnus homo ex omnibus, quo præsente minimè ineptus esse vellem. Cic. 1. de Orat.

Præsente nobis, pro Præsentibus dixerunt veteres. Plaut. Amph. 8, Nec nobis præsente, aliquis, nisi seruos Africanus adest. Põponius, Qui apud forum præsente testibus mihi vendidit. Idem, Siue ergo istuc præsente amicis inter cœnam. Varro in Marcellum, Id præsente legatis omnibus, exercitu pronuntiat. Ex Donato.

Adesse, & præsentem esse. Cic. 1. Offic. Ad id solum quod adest, quódque præsens est, se accommodat. De bellua.

Adest præsens, Vide ADSVM.

Præsens non ades. Plaut. Amphit. 11.

Præsens tecum egi, itémque petiui sæpe per literas. Cic. Curioni, lib. 2. 6.

Exponere commodius aliquid præsenti. Cic. Attico, lib. 1. 12.

Præsens hortatur. Horat. lib. 1. epist.

Interfuit, & præsens vidit. Cic. 1. de Inuent.

Præsens inuisit. Liu. 1. ab Vrbe, Quin si vigor iuuentæ inest, conscendimus equos, inuisimúsque præsentes nostrarum ingenia?

Præsens succurre. Virgil. 9. Æneidos,

Tu dea, tu præsens nostro succurre labori. Vbi Seruius, Non dicit quæ præsens es, sed præsens succurre: id est, ilico, statim.

¶Præsens tanquam in manũ aliquid dare. Cic. 2. Offic. Quanquã quod præsens tanquam in manum datur, iucundius est: tamen hæc in posterum gratiora.

¶Præsens ingenio. Plin. lib. 17. cap. 1.

¶Ætas præsens. Horat. 2. epist. 1.

Animus præsens {παρεστηκὼς} Terent. Phorm. 5 8,

Animo virili præsentíque vt sis, para. Virgil. 5. Æneidos,

Nunc sicui virtus, animúsque in pectore præsens. Vbi Seruius, Præsens, fortis: ac si diceret, si adsit quis plenus animi. Cic. 2. de Orat. Sed animus acer & præsens, & acutus, idem atque versutus inuictos viros efficit.

Præsenti animo vti. Cic. 1. Offic. Fortis animi & constantis est, non perturbari in rebus asperis, nec tumultuantem de gradu deiici, vt dicitur, sed præsenti animo vti & consilio, &c.

Presenti animo dicere. Terent. Eunuch. 4 6. Hoc est confidenti.

Præsenti argẽto, vel pecunia mercari vel vendere. Plaut. Pœnul. 2. Idem Menæch. 24.

Casus præsentis immemor. Ouid. 4. Trist. eleg. 1.

Dolor præsens. Lucret. lib. 6.

Forma dei præsens. Stat. 1. Sylu. 1.

Gratiam præsentem refero. Cic. pro Plancio.

Hora præsens. Horat. 3. Carm. ode 8.

Præsens malum. Terent. 5. 2,

-præsens quod fuerat malum, in diem abiit: plagæ crescunt, Nisi prospicis.

Mors præsens. Virgil. 1. Æneid.

Ad præsentem pastum mendicitatis suæ agros populari. Cic. 11. Philipp.

Præsentem pecuniam soluere. Cic. ad Attic. lib. 2, Pro eo tibi præsentem pecuniam solui imperaui, ne tu expensum muneribus ferres.

Pecuniam præsentem non debitam soluit mulieri. Cic. pro Cluent.

Pestis. Cic. 3. Philip. Nimirum rectè veneficum appellas à quo tibi præsentem pestem vides comparatam.

Pignore præsenti firmat animum. Virgil. 3. Æneid.

Pœna. Cic. 2. de Diuinat. Atqui ne si nauigare quidem velim, ita gubernarem vt somniauerim: præsens enim pœna sit.

In re præsenti. Liu. 10. bel. Maced.

Venire in rem præsentem. Cic. 1. de Orat. An verò si de re ipsa, si de finibus, quum in rem præsentem non venimus, si de tabulis & præscriptionibus controuersia est, &c.

In præsens tempus, vel in posteritatem hæc impendent. Cic. 1. in Catil. Quanta tempestas inuidiæ nobis, si minus in præsens tempus recenti memoria scelerum tuorum, at in posteritatem impendeat.

Ad præsens tempus dissimulato dolore, odium regis in vindictæ occasionem distulit. Iustinus lib. 1. de Harpago.

Testibus præsentibus liberam cretionem cognoscere. Cic. Attico, libro 13.

Vires ad nocendum præsentes habere. Cic. Attico, lib. 15.

¶Præsens & Futurus {ἐνεστὼς καὶ μέλλων} contraria. Cic. pro Domo, Erat igitur & præsens caritas, & futura fames.

Præteritorum meminit, præsentia cernit, futura præuidet animus. Cic. 1. de Diuinat.

In præsens, In præsenti, Ad præsens, Vide IN & AD.

¶Præsens, non in præteritũ modò accipitur, verumetiam in futurum. vt Horatius in Arte,

Pleraque differat, & præsens in tempus omittat. In præsens, id est in suum tempus, & quãdo tempus dicendæ rei aderit: nisi accipiatur pro impræsentiarum. vt idem 2. Carm. ode 16.

Lætus in præsens animus, quod vltra est

Oderit curare. Valla lib. 4.

Constituere se cuipiam aduocatum in rem præsentem esse venturum. Cic. 1. Offic.

¶Præsens quandoque dicitur, non quod nunc fit, sed quod tunc fiebat: id est tempore illo tunc præsenti. Cicero, Ego incolumitati ciuiũ primùm, & postea dignitati: ille præsenti potius, quàm futuræ dignitati consulebat. De mortuo loquitur. Hæc Sipont. ex Valla lib. 4. de Finib. Cic. ad Q. frat. lib. 2. 9, Sed cætera (vt tu scribis) præsenti sermoni reseruantur: hoc tamen non queo differre. Id est, coràm quo erimus.

Præsens iracundia. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 1, Exarsi non solùm præsenti credo iracundia. Hoc est, quæ mihi tunc ex re præsenti obuenerat.

¶Præsens, Potens Horat. 1. Carm. ode 35. de Fortunæ potentia,

O diua, gratum quæ colis Antium,

Præsens vel imo tollere de gradu

Mortale corpus: vel superbos

Vertere funeribus triumphos. Præsens, potens mutare status hominum. Acron. Idcirco autem præsens pro potente positum est, vel quòd is, qui præsto est, maiorem vim habet, quàm qui abest: vel quòd vsitato loquendi more deos præsentes appellamus, qui in nostris dubiis, ac difficilibus temporibus statim nobis auxilium ferunt. Iam hoc genus loquendi, præsens tollere, tale est, qualia sunt illa, pertinax ludere, durus componere, nobilis superare, de quibus vide in NOBILIS. Lambinus.

¶Præsens {ἵλεως} Propitius: quoniam is qui præsens est nobis, propitiatur facilè, si inuocetur, & citius quàm is qui præsens non est. Virgil. 1. Georgicorum,

Et vos agrestũ præsentia numina Fauni. Seruius. Terent. Phor. 2. 2, Ea qui præbet, non tu hunc habeas planè præsentem deum? Donatus, Præsentes dij sunt vel qui statim præstant: vel qui coluntur, & videntur, vt Sol & Luna.

Auxilium præsens. Cic. 6. Verr. Multis sæpe in difficillimis rebus præsens auxilium eius oblatum est.

Auxilium præsentius. Virgil. 2. Georg.

Præsens ac præpotens deus. Cic. 2. de Nat. deor.

Deos præsentes videre. Cic. 3. de Nat. deor.

Numen præsentius. Quintil. in Procœm. lib. 4.

Præsentior. Ouid. 2. Amor. eleg 8,

At quanto, si fortè refert, præsentior ipse

Per Veneris feci numina magna fidem?

Præsentissimum, Præstantissimum, vt apud Virgil. 12. Æneidos,

Dat signum cælo, quæ non præsentius vllum

Turbauit mentes Italas. Id est efficacius. Vnde præsentissimum periculum, Præsentissima medicina, Præsentissimum venenum, id est potens, & in primis efficax.

Præsens medicina: hoc est, quæ præsens & festinum remedium adfert. Colum. lib. 2. cap. 14.

Præsentissimum remedium, sanguis de aure emissus. Colum. lib. 6. capite 14.

Præsentia, præsentiæ {παρουσία} Terent. Heaut. 3. 3,

Multa fert libido: ea prohibet facere tua præsentia.

In præsentia, Vide IN.

In præsentia: sed post, Vide IN.

In præsentia & ante oculos proponere periculum. Cic. pro Domo.

Desyderium præsentiæ tuæ meo labore minuam. Cic. Licinio, lib. 5. 8.

Deorum præsentiæ. Cic. 2. de Nat. deor.

Declarant præsentiam suam sæpe diui. Cic. 2. de Nat. deor.

Formæ aberat præsentia. Ouid. 2. Fast.

Præsentiam sui facere. Paulus in l. de vnoquoque. D. de re iudicat. Si sæpe conuenti, præsentiam sui facere noluerint. Hermogenianus in l. contumacia eod. tit. Præsentiam sui facere contemnit.

Præsentia animi {παράστασις} Græci παράστημα vocant: Latini præsidentiam, & robur animi. Cic. pro Milone, Neque verò sine ratione certa causa Milonis semper à Senatu probata est. videbant enim sapientissimi homines, facti rationem, præsentiam animi, defensionis constantiam.

Præsento, præsentas {παρίστημι, παραδίδωμι} præsentare, Quasi præsens facere. Quintil. lib. 11. cap. 2, Frustra docemur, si quicquid audiuimus, præterfluat: & exemplorum, legum, respõsorum, dictorum, benéque factorum velut quasdam copias, quibus abũdare, quásque in promptu semper habere debet Orator, eadem illa vis non præsentat. Alij legunt repræsentat: nec adhibent negationem NON. Plin. de Viris illustr. Caput ab Achilla Ptolemæi satellite, Ægyptio velamine inuolutum, cum annulo Cæsari præsentatum est.

¶Præsentare, Referre, speciem præbere, & quod repræsentare dicitur. Plin. lib. 30. cap. 10, Sarcites bubulas carnes præsentat.

Præsentaneus, Adiectiuum {παραυτικός} Quod in præsens subitò fit: seu potius quod præsentem habet efficaciam. vt Præsentanei boleti, apud Senecam lib. 15, qui citò enecant.

Remedium præsentaneum ad dentium mobiles firmandos. Plin. lib. 21. cap. 31.

Venenum præsentaneum. Gell. lib. 6. cap. 4, Id quoque addidisse venenum sibi Carthaginenses dedisse, non præsentaneum, sed eiusmodi, quod mortem in diem proferret, &c. De Regulo loquitur.

Præsentarius, Aliud adiectiuum. Præsentarium argentum. Plaut. Pœn. 9, Quid ait? L. quia aurum poscunt præsentarium.

Præsumo, præsumis, pen. prod. præsumpsi, præsumptum {προλαμβάνω} præsumere, Prius sumere. Plin. lib. 36. cap. 11, Theophrastus author est, potores in certamine bibendi præsumere farinam eius. Scilicet lapidis.

Dapes præsumere. Ouid. 3. de Arte.

¶Præsumere animo. Valer. Max. lib. 1.

Præſumere ſpe bellum. Virgil. 1. Æneidos,
Arma parate animis, & ſpe præſumite bellum. Vbi Seruius, Aut hypallage eſt, pro Armis parate animos. aut certè eſt mutanda diſtinctio, vt ſit, -animis & ſpe præſumite bellum, méte præoccupate.
Fortunam præſumere. Tacit. lib. 12.
Gaudium præſumere. Plin. epiſt. 10. lib. 2, Vt tādem percipias gaudium, quod ego olim pro te non temerè præſumo. Id eſt quibuſdam ſignis intelligo ante tempus.
Ingenium iudicio præſumi Quintil. lib. 2. cap. 4.
Lætitiam præſumere. Plin. in Paneg.
Mollitiem. Horat. 2 Serm ſatyr. 2.
Officia hæredum præſumere, pro Agere, dum ſuperſtites ſumus, quod hæredum eſſet. Plin. epiſt. 96.
Remedia præſumere. Tacit. lib. 14.
Supplicium in aliquem. Tacit. lib. 1. Hoc eſt, antè ſumere.
Præſumptus, Participium {προληφθείς} vt
Piacula præſumpta Sil lib. 5.
Præſumpta opinio Quintil lib 2. cap 17, Nihil inuidia valeat, nihil gratia, nihil opinio præſumpta. Apud Tacitū, Præſumpta ſuſpicio, pro eodem dicitur, teſte Budæo.
Quies præſumpta. Tacit in vita Agricolæ.
Spes præſumpta. Tacit. lib 3.
Præſumptum eſt enim ea mancipia quæ rudia ſunt, ſimpliciora eſſe. Vlpian. in l. præcipiunt. D. de ædil edict.
Præſumptio, præſumptionis, Verbale {πρόληψις} Antè ſumptio, vel anticipatio. Plin. epiſt. 3. lib 9, ad Paulinum, Alius alium: ego beatiſſimū exiſtimo, qui bonæ, manſuræque famæ præſumptione perfruitur, certúſque poſteritatis cum futura gloria viuit.
Præſumptio, apud Rhetores, dicitur quum id quod in aduerſarij cauſa, vel in iudicis opinione contrarium nobis eſſe aut fore arbitramur, præoccupamus dicere, & cum ratione diſſoluere. Quintil. libro 9, Mirè verò in cauſis valet præſumptio, quæ πρόληψις dicitur, quum id quod obiici poteſt occupamus, quæ præcipuè procemio conuenit.
Præſuo, præſuis, præſui, præſutum, pen prod. {προσράπτω} præſuere, Antè ſuere. Plin. lib. 12. cap. 19, Cōſecant ſurculos longitudine binūm cubitorum. Mox præſuunt recentibus coriis quadrupedum ob id interemptarum, &c.
Haſta præſuta foliis. Ouid. 11 Metam.
Prætego, prætegis, pen. corr. prætexi, prætectum {προκαλύπτω} prætegere, Idem quod Tegere. Plinius in Panegyr. Veniet ergo tempus, quo poſteri viſere, viſendúmque tradere minoribus ſuis geſtient, quis ſudores tuos hauſerit campus, quæ refectiones tuas arbores, quæ ſomnum ſaxa prætexerint, quod denique tectū magnus hoſpes impleueris.
Prætendo, prætendis, prætendi, prætentum & prætenſum {προτείνω, προβάλλω} prætendere, Antè tendere, opponere. Virgil. 9. Æneidos,
-& marti prætendere muros.
Veſtem prætendere. Ouid. 3. Amor. eleg 5.
Prætendere auribus. Plin epiſt. 17. lib 7. ad Suram, Initio quale vbique ſilentium noctis, deinde concuti ferrum, vincula moueri: ille non tollere oculos, non remittere ſtylum, ſed obfirmare animum, auribúſque prætendere, tum crebreſcere fragor, aduentare, & iam, &c. Alij codices habent, Auribúſque manum prætendere. id eſt, opponere, ne ſpectri aduentantis tumultum audiret.
Prætendere retia Plinius lib. 9. cap 8, Qua de cauſa prætendi non queunt retia, quæ mollem ponderis vllo modo tolerent.
Prætendere ſepem ſegeti. Virgil. 1. Georg. Seruius, Circundare, & opponere.
¶Prætendo, pro Obtendo, & prætexo: datiuo aliquando iungitur, nonnunquam accuſatiuo cum præpoſitione Aduerſus. Plinius Iunior epiſt. 16. libro 4, ad Valerium Paulinum, Studeamus ergo: nec deſidiæ noſtræ prætendamus alienam. Quintil. in Præfat libri 1, de falſis philoſophis, Sed vultum & triſtitiam, & diſſentientem à cæteris habitum peſſimis moribus prætendebant.
Ignorantia prætendi non poteſt Quintil. lib 7 cap. 2.
Nomen alicuius prætendere. Cic. in Vatinium, Volo vt mihi reſpondeas tu, qui te Pythagoricum ſoles dicere, & hominis doctiſſimi nomen tuis immanibus & barbaris moribus prætendere, quæ te tanta, &c.
Speciem lætam prætendere fraudi. Claud 2 Paneg.
Verba culpæ prætendere Ouid. 2. de Remed. amor.
¶Prætendere, Præmonſtrare, exhibere, vel præ ſe ferre. Quintil. lib. 8 cap 3, Qui quum loricatus in foro ambularet, prætendebat ſe id metu facere.
Amicitiam, ac ſtudium alicuius prætendere. Tacit. lib. 20.
¶Prætendunt duo vnum debitum, Hoc eſt contendunt vterque ſuum eſſe. Paul. in l. ſi plures. D. de pact. Vnus tutor plurium pupillorum nomine, vnum debitum prætendentium.
¶Prætendere, Præferre. Virgil. 4. Georgicorum,
-fumóſque manu prætende ſequaces. Seruius.
Prætentus, Participium {προταθείς} vt Cuſpis prætenta. Ouid. lib. 3. Metam.
Veſte prætenta lacrymas coortas obtegis Seneca Hippol. 8.
Locus prætentus aquis Claud. 1. in Ruffin.
Prætentura, prætenturæ, & Prætenturæ, num. plur. à prætendendo, id eſt, ante tendendo & præſidendo dictæ, ſunt tanquam quædam caſtra ante tendentia, vel ſtationes ante tendentes Ammianus Marcell. libro 1, Ibíque denſis inter obſidentium itinera prætenturis, prouincialium & viatorum opibus paſcebantur. Iterum, Et quia Meſopotamiæ tractus omnes crebro inquietari ſueti, prætenturis & ſtationibus ſeruabantur agrariis. Rurſus, Salubriter & cautè caſtra metata, prætenturæ ſtationeſque agrariæ totis rationibus ordinatæ. Meminit Higenus. Verbum militare eſt. Vide plura apud Turnebum.
Prætener, pen. corr. prætenera, prætenerum, penult. corr. {πολυτρυφής} Valde tenerum. Plin. lib. 25. cap. 13, Similis & nomine & effectu, ſed alia eſt capnos, fruticoſa, prætenera, foliis coriandri.
Prætento, prætentas, {προπειράζω} prætentāre, Prius tentare. Plin. lib. 11. cap. 37, Cornua ſunt cochleis ad prætentandum iter.
Calliope querulas prætentat pollice chordas. Ouid. 5 Metam.
Vires prætentare. Ouid. 8. Metam.
Miſericordiam iudicis. Quintil. lib 4 cap. 1.
Prætentata & perſpecta cauſa. Cic. 2 de Orat. Idcirco tota cauſa prætētata atque perſpecta, locis omnibus inuentis atque inſtructis, conſyderandum eſt quo principio ſit vtendum.
Prætentatus, huius prætentatus, pen prod. {προπείρασις} Plin. lib. 11. capite 37, Cochleis oculorum vicem cornicula bina prætentatu adimplent.
Prætenuis, & hoc prætenue {πολύλεπτος} Valde tenue ſignificat. Plin. lib. 11. cap. 15, Mel thymoſum non coit, & tactu prætenuia fila mittit. Idem lib. 8. cap. 50, Solertiam eius animalis Mucianus viſam ſibi prodidit, in ponte prætenui. De capris.
Prætepeo, prætepes, penult. corr. prætepui {προχλιαίνομαι} prætepēre, Idem quod Ante tepere. Ouid. 2. Amor. eleg. 3,
Mollis in obſequium, faciliſque rogantibus eſſes,
Si tuus in quauis prætepuiſſet amor.
Præter, Præpoſitio {πλὴν, ἐκτὸς, παρὰ, πρὸς} accuſatiuo ſemper iūgitur, & excipiendi vim habet. Cic ad Attic. lib. 7, Qui omnes præter eum de quo per te egimus, reum me facere tentur.
Ante, & Præter, contraria Author ad Heren. lib 4, In ſuperioribus libris nihil, neque ante rem, neque præter rem locuti ſumus.
¶Præter, Vltra. Quintilianus, Multa erant præter hæc, quæ obiici meritò potuiſſent. Terent. Adelph. 2. 3,
Itaque vnam hanc rem me habere præter alios præcipuam arbitror.
¶Præter ripam ire. Liu 8 bel. Maced.
Præter mœnia ipſa fluere, Præter Caralliten paludem agmen ductum, Præter Thebas Demetriadem curſum dirigerēt. Præter oram Hetruſci maris Neapolim tranſmiſit, dixit Liuius Decad 4.
¶Præter, pro Vlterius. Lucret. lib 4.
Quæ manet in ſtatione, ea præter creditur ire. De naui.
¶Præter æquum. Terent. Hecyr. 2. 1,
Meo labori haud parcens præter æquum atque ætatem meam.
Præter æquum & bonum nimium durus. Terent. Adelph. 1. 1.
Præter ætatem, Id eſt Contra, vt ait Donatus. Plaut. Epid. 3,
Præter ætatem & virtutem ſtultus es. Hoc eſt, Dedecet ætatē tuam te ſtultum eſſe, Non conuenit ætati tuæ, Contra ætatem facis.
Præter cætera, Plus quàm cætera. Terent. And. 1. 1,
Horum ille nihil egregiè præter cætera
Studebat. Cic. 2. Offic. Teſtis eſt Phalaris: cuius eſt, præter cæteros, crudelitas nobilitata. Pro eo quod eſt, præter cæterorum crudelitatem.
Hoc mihi præcipuum eſt præter cæteros. Cic pro Sylla.
Præter conſuetudinem. Cic. ad Atticum, lib. 3, In altera epiſtola, præter conſuetudinem tuam, diem non adſcribis, ſed ſatis ſignificas tempus.
Præter conſuetudinem ſi acciderit aliquid, præter naturam tamen non poſſit exiſtere. Cic. 2. de Diuinat.
Nihil magis ridetur, quàm quod eſt præter expectationem. Cic. 2. de Orat.
Præter fatum, Vide paulo pōſt, Præter naturam.
Præter communem fidem quæ omnibus debetur, præterea nos iſti hominum generi præcipuè debemus. Cic. Q. frat. lib. 1. 1.
Præter hæc, Id eſt Vltra, Amplius. Plaut. Sticho, 6.
Præter hac, apud Plautum ſæpius legitur, pro Poſthac. In Rud. 14.
-ſi præter hac
Tu verbum faxis hodie, ego tibi comminuam caput.
Præter libidinem. Terent. Heaut. 1. 2,
Fortaſſe aliquanto iniquior erat præter eius libidinem.
Præter modum gratum eſt. Cic pro Plancio, Quem qui reprehenderit, in eo reprehendit, quòd gratum præter modum dicat eſſe.
Præter modum iuſtus. Cic. 5 Tuſcul. Ariſtides nónne ob eam cauſam expulſus eſt patria, quòd præter modum iuſtus eſſet?
Præter modum creuit lacus Albanus. Cic 1. de Diuinat.
Præter modum extſtere. Cic. 2. Offic. Voluptates blandiſſimæ dominæ, maiores partes animi à virtute detorquent: & dolorum quum admouentur faces, præter modum plerique exterrentur.
Præter morem atque legem ciuium, Contra conſuetudinem, inquit Donatus. Terent. And 5. 3.
Præter naturam. Cic. 1. Philip. Multa autem impendēre videbātur præter naturam etiam, prætérque fatum. Id eſt violenta morte & inopinata. Vide Gell. in hæc verba, lib. 13. cap. 1.
Præter opinionem, Contra, inquit Donatus. Terent. Hecyr. 5. 1,
Nunc quum ego te eſſe præter noſtram opinionem comperi:
Fac eadem vt ſis poſtò. Id eſt aliam quam credebamus.
Præter opinionem aliquid accidere. Cic. pro Plancio.
Præter optatum illud accidit. Cic. in Piſonem, Vt amitteretis exercitum, nunquam mehercule optaui: illud & iam accidit præter optatum meum, ſed valde ex voluntate.
Præter ſententiam omnia eueniunt. Plaut. Merc. 19.
Præter ſolitum lætus. Virgil. 1. Georg.
Præter ſpem Terent. And 2. 6,
Præter ſpem euenit, ſentio: hoc malè habet virum.
Præter ſpem ſi quid erit, facies vt ſciam. Cic. Attico, lib. 15.
Præter ſpem aliquid dicere. Cic. Sulpitio, lib. 4. 4.
¶Præter, Ante. Cic. 5. Verr. Serui autem eius qui & moribus iiſdem eſſent, quibus dominus, & eodem genere ac loco nati, præter oculos Lolij hæc omnia ferebant.
Præter ora. Tacit. lib. 20.
Montibus antenre, & ſolem ſuccedere præter. Lucret. lib. 4. Id eſt, ante ſolem, vel è regione ſolis. Lambinus.
¶Præter, Aduerbium, pro Præterquam. Colum. lib. 3. cap. 2, Omnis incommodi

incommodi patientes præter caloris. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 1. Atqui etiam è Græcis ipsis diligenter cauendæ sunt quædam familiaritates, præter hominũ perpaucorum, si qui sunt vetere Græcia digni. Hæc Budæus.

Præter propter. Gell. ex Ennij Iphigenia lib. 19. cap. 10,
Otio qui nescit vti, plus negotij habet
Quàm quum est negotium in negotio
Nam cui quod agat institutum est, nullo negotio
Id agit: studet ibi, mentem atque animum delectat suum.
Hoc idem est, neque domi nunc nos, nec militiæ sumus,
Imus huc, hinc illuc: quum illuc ventum est, ire illinc lubet,
Incertè errat animus, præter propter vitam viuitur. Est autem præter propter vitam viuere, non soli inseruire vitæ, sed multa conquirere quæ nõ desyderat vita, sed superuacanea sint & voluptuaria, miniméque necessaria: quibus tamen occupati impeditique tenemur, quom eis plus temporis & studij, quàm rebus seriis & necessariis impendamus. Turnebus.

Præter, Insuper. Plin. lib. 8. cap. 41. ad finem, Equo ferè qui homini morbi, prætérque vesicæ conuersio. Idem lib. 11. cap. 4. ad finem, Habent autem oculos, prætérque è sensibus tactum atque gustatum.

Præteragere {παρελαύνειν} vt Circumagere. Horat. 1. epist. 15.
Mutandus locus est, & diuersoria nota
Præteragendus equus. Id est, inquit interpres, agendus est equus præter diuersoria nota, id est vltra: quod equi inuitissimi solent facere.

Præterbito, præterbitas, Vide PRÆTERBITO.

Prætercaputsaxi, ex tribus verbis vnum nomen, quo iter ad Garamantas apud Plinium appellatur, lib. 5. cap. 5.

Præterduco, præterducis, pen. prod. præterduxi, præterductum {παράγειν} præterdúcere, Ducere, vel anteducere. Plaut. Milit. 3,
Vt te hodie quasi pompam illac præterducerem.

Præterea, Aduerbium {πρὸς τούτοις} Id est præter hæc quæ dicta sunt. Terent. Adelph. 2. 2,
Age, noui tuum animum, quasi iam vsquam tibi sint viginti minæ,
Dum huic obsequare, præterea autem te aiunt proficisci Cyprum.
Vbi Donatus, Præterea autem ἀρχαϊσμὸς figura. nam veteres libenter coniunctiones multiplicabant. Virgil. 1. Æneidos,
-& quisquam numen Iunonis adoret
Præterea? aut supplex aris imponat honorem? Hoc est postea, ait Seruius.

Addebant præterea Rempublicam conuenturam Calendis Sextilibus. Cic. 1. Philip.

Prudentiam tuam mihi exposuit, & præterea mihi non ignotam, in consuetudine & familiaritate suauitatem tuam adiunxit: præterea summam erga se liberalitatem. Cic. Planco, lib. 10. 3.

Lysiadem Atheniensem plerique nouimus: est enim Phædri philosophi nobilis filius, homo præterea festiuus. Cic. 5. Philip.

¶ Præterea, interdum habet pronomen tam singularis quàm pluralis numeri inclusum.

De singulari. Virgil. 11. Æneidos,
Si duo præterea tales Idæa tulisset
Terra viros. Id est, præter eum Æneam. Cic. Seruio Sulpitio, lib. 4. 3, A me verò sic diligitur, vt tibi vni concedam, præterea nemini. Id est, præter te.

Sic Populus Rom. deligit magistratus, quasi Reip. villicos, in quibus si qua præterea est ars, facilè patitur. Cic. pro Plancio.

Non possumus huius ciuitatis & cuiusuis præterea esse ciues. Cic. pro Corn. Balbo.

Expedito homine nobis opus est, & eo qui imperium legitimum habeat, qui præterea authoritatem, nomen, exercitum, &c. Cic. 1. Philip.

Nihílne vobis in mentem venit, quod præterea à Crasso requiratis? Cic. 1. de Orat.

De plurali. Cic. Lentulo, lib. 1. 7, Præterea quidem de Consularibus, nemini possum aut studij animi erga te, aut officij, aut amici esse testis. Id est, præter eos.

Duo præterea testes nihil dixerunt. Cic. pro Cecinna.

¶ Præterea, pro præterito tempore & anteacto, non consueta sanè significatione. Agretius Sallustij interpres in Catilina, Præterea, inquit, præteriti temporis: Sallustius, nunquam Hispanos præterea tale facinus facere ausos. Ex Turnebo.

Prætereo, præteris, pen. corr. præterini vel præterij, præteritum, pen. corr. {παρέρχομαι, μετέρχομαι, παραβαίνω, παριέναι, παρέρχομαι, παραλείπω} præterîre, Vltra ire. Terent. Eunuch. 4. 2, -dum hæc puto,
Præterij imprudens villam. Idem Adelph. 4. 2,
Præterito hac recta platea sursum.

Præterire verbum est antiquum. Et præteriti Senatores dicebantur, quorum nomina tacebantur, in recensendo Senatu. Et præteriti Candidati, in Comitiis apud Ciceronem & Plinium leguntur, quorum ratio in Comitiis non habebatur, & qui repulsam tulerant. Budæus pro iis accipit quorum fama supprimitur ab iis qui eorum merita cognouerunt & virtutem.

Præterire per vias. Plaut. Merc. 24.
In platea modò huc, modò illuc præterire. Catul. ad Aurel. 15.
Æstas præterit. Virgil. 2. Georg.
Ætas præterit ad ducendum. Terent. Phorm. 2. 3.
Dies præteriit. Terent. Phorm. 3. 2.
Tempus non legis, sed libidinis tuæ præteriit. Cic. Attico, lib. 7.
Vnda præterit. Ouid. 3. de Arte.

¶ Præterire malum, Effugere, vitare. Terent. Hecyr. 3. 4.

¶ Præterire aliquid, Nullã de re aliqua facere mentionem, & quasi obliuisci. Terent. in Prolog. Adelphorum, -pernoscite,
Furtúmne factum existimetis, an locum
Reprehensum, qui præteritus negligentia est.

Omittere, relinquere, præterire. Cic. de Prouinc. Consul. Omitto iurisdictionem in libera ciuitate contra leges, Senatúsque consulta, cædes relinquo, libidines prætereo, &c.

Et, quod penè præterij, Bruti tui causa feci omnia. Cic. Att. lib. 6.
Non prætereundum est ne id quidem. Cic. 3. Verr.
De hoc iure nulla prætereo. Cic. pro Cecinna.

Præterire silentio aliquid. Cic. ad Brut. 15, Tantum omnium laudum excellentiam non queo silentio præterire.

Præterire non potui quin. Cic. ad Attic. lib. 9, Præterire tamen non potui quin & scriberem ad te, & illum mitterem.

Præterit me hæc res. Terent. Hecyra. 5. 4. An temerè quicquam Parmenonem prætereat quod facto vsus sit?

Non te præterit, Hoc est, scis. Cic. ad Attic. lib. 8, Etsi conuenirent, quantum iis committendum sit, quòd inter se ne noti sint, cõtra legiones, non te præterit. Idem ad Silium, lib. 13. 66, Non me præterit, nos eam rem Ephesi expertos esse.

¶ Animo præterire suos annos, Animum annis maiorem habere. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.

¶ Suffragiis præteriri, & repulsam ferre. Cic. 5. Tusc. Sed quum sapiens, & bonus vir, qualis fuit ille, suffragiis præteritur, non populus à bono Consule potius, quàm ille à bono populo repulsam fert, suffragiis præteritur?

Dignos præterire nonnunquam populus solet. Cic. pro Planc.

Filium fratris præterire, pro Nihil ei in testamento relinquere. Cic. 2. Philipp. Vide quàm te amarit is, qui albus aterve fueris ignorans, fratris filiũ præterit Q. Turij honestissimi Equitis Romani suíque amicissimi: quem palàm hæredem semper factitarat, ne nomen quidem perscripsit: quem nunquam viderat, ac nunquam salutauerat, fecit hæredem.

¶ Præterire, pro Antecellere, Vincere. Varro 1. de Re rust. cap. 1, Hos nobilitate Mago Carthaginiensis præteriit Pœnica lingua. Cic. in Sallust. Neque ab alio vinci potest, neque ipse se omnino reliqua ætate præterire.

¶ Prætereor, Passiuum. Cic. 2. de Legib. Ne sumptuosa respersione longæ coronæ, nec acerræ prætereantur.

¶ Præterit, pro Præteriit, vel præteriuit, syncopa poetica. Ouidius 1. Fastorum,
At Numa, nec Ianũ, nec auitas præterit vmbras. Id est, prætermisit.

Præteriens, prætereuntis {παρερχόμενος} Participium. Cic. 1. Verr. Quasi præteriens satisfaciam vniuersis.

Vno aspectu, & præteriens de aliquo iudicat. Cic. de Clar. Orat.
Populus præteriens. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.
Currus prætereuns. Tibul. lib. 2. eleg. 6.

Præteritus, pen. corr. {παρεληλυθώς} Aliud participium.

Ætas præterita quamuis longa, quum effluxisset, nulla consolatione permulcere posset stultam senectutem. Cic. de Senect.
O mihi præteritos referat si Iuppiter annos. Virgil. 8. Æneid.
Labores præteritos meminisse. Sil. lib. 3.
Opus præteritum retexere. Ouid. 2. de Remed. amor.
Spatium temporis præteritum. Lucret. lib. 3.
Tempus præteritum nunquam reuertitur. Cic. de Senect.
Nihil relinquere in præteritis. Cic. 4. Acad. Quæ ab his dicuntur sic persequamur, vt nihil in præteritis relinquamus.

¶ Præteriti dicuntur etiam extincti. Propert. lib. 2. eleg. 14,
Fas est præteritos semper amare viros.

¶ Præteriti {ἀποτυχόντες, ἀπορριφθέντες} Qui in petitione magistratuum repulsam habuerunt, vt sæpe apud Ciceronem inuenies. Festus, Præteriti Senatores quondam in opprobrio non erant, quòd vt reges sibi legebant, sublegebántque quos in consilio publico haberent: ita post exactos eos, Consules quoque, & Tribunos militum Consulari potestate coniunctissimos, sibi quosque patriciorum & deinde plebeiorum legebant, donec potestas Tribunitia interuẽnit, quã sancitum est vt Censores ex omni ordine optimum quenque curiatim in Senatu legerent: quo factum est, vt qui præteriti essent, & loco moti, haberentur ignominiosi.

Ædilitate præteritos scimus Consules esse factos. Cic. pro Planc.

Præterita & futura. Cic. 1. de Diuin. Tum meminit præteritorum, præsentia cernit, futura præuidet.

Memoria præteritorum, futurorum prudentia. Cic. de Senect.
Conuerti præterita in falsum è vero non possunt. Cic. de Fato.
Mutare præterita non possumus. Cic. in Pisonem.
In præteritum, Vide IN.

Præteritus dolus est ante litem contra commissus, Præsens verò est post litem commissus. Vlp. in L apud Celsum. §. quæsitum est an. D. de doli mali & metus except.

Præteritus venter, Vide VENTER.

Præteriturus, penul prod. Participium {παρελευσόμενος} Ouid. 3. de Arte amandi,
Quáque vigil custos præteriturus eram.

Præterbito, præterbitas, penult. corr. {παραμείβομαι} præterbitâre, Frequentatiuum, Frequenter ire. Interponitur b, quasi prætetito, præteritas. Plaud. Epid. 10,
Caue præterbites illas ædes, quin roges,
Senex hic vbi habitat Periphanes Platenius?

Præterequito, præterequitas, pen. corr. {παριππεύω} præterequitare, Equitando prætergredi, vel currere. Liu 3 ab Vrbe, Præterequitantésque absterrent.

Præterferor, penult. corr. præterferris, prælatus sum {παραφέρομαι} præterferri, Prætergredi. Liu. 1 bel. Pun Sed & Baleares pulso equite iaculabantur in latera, & elephanti iam in mediam peditum aciem sese tulerant: & Mago Numidæque, simul latebras eorum improuida præterlata acies est, exorti à tergo ingentem tumultum ac terrorem fecêre.

Præterlatus, pen prod. Participium {παρενεχθείς} Lucret. lib. 4,
At quæ pars vocum non aures accidit ipsas,
Præterlata perit, frustra diffusa per auras.

Præterfluo, præterfluis, præterfluxi, præterfluxum {παραρρέω, παραρρεῖν} præterfluere, Vltra, vel iuxta fluere. Varro 3. de Re rust. cap. 16, Cibi

pars quod potio, & ea iis aqua liquida, vnde bibant, esse oportet: eámque propinquam, quæ præterfluat, aut in aliquem locũ influat.

¶Præterfluere, per metaphoram, pro Elabi, pertransire. Cicero 5. Tuscul. Quocirca corpus gaudere tandiu, dum præsentem sentiret voluptatem: animum & præsentem percipere pariter cum corpore, & prospicere venientem, nec præteritam præterfluere sinere. Id est, Non negligere præteritam.

Prætergeo, præterges, prætersi, prætersum, prætergêre. Lucret. lib. 4, de aere,
Isque ita per nostras acies perlabitur omneis,
Et quasi præterger pupillas, atque ita transit. Ibidem,
Et nostros oculos præterger longior aura. Hoc est, præstringit, prælambit, & sensum titillando sensim pertransit.

Prætergredior, prætergrederis, pen. corr. prætergressus sum {[illegible]} prætérgredi, pen. corr. Vltra trãsire. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3. 7, Currens Lepta venit, mihíque nuntiauit, te iam castra prætergressum esse.

Præteriens Præteritus, Vide PRAETERRO.

Præterlabor, penult. prod præterlaberis, pen. corr. præterlapsus sum {[illegible]} præterlábi, Iuxta labi. Cic. 2. de Orat. Tum & in sensum & in mentem iudicis intrare non potest: antè enim præterlabitur quàm percepta est.
Tumulum præterlabi. Virgil. 6. Æneid.

Prætermeo, prætermeas {[illegible]} prætermeare, Iuxta meare. Lucretius,
Sæpe salutantum tactu, prætérque meantum. Pro prætermeãtium, causa metri.

Prætermitto, prætermittis, prætermisi, pen prod prætermissum {[illegible]} prætermíttere, Intactum relinquere, omittere, præterire. Terent. Adelph 3 3,
Nihil prætermitto: consuefacio, &c. Cic. de Arusp. resp. onsis,
Siquid est prætermissum aut commissum afferunt.

Prętermitti dicitur, quod aut ignorantia, aut obliuione, aut negligentia præteritur. Omitti verò, quod de industria relinquitur. Cic 3. Offic. Minimè verò assentior iis, qui negant eum locum à Panætio prætermissum, sed consulto relictum.

Prętermittere & relinquere. Cic. 2. de Orat. Quare Crasse neque tu tua suauitate nos priuabis, vt siquid ab Antonio aut prætermissum, aut relictum sit, non explices.

Prætermittere silentio, quod & Præterire dicitur. Cic. 13 Philipp. Ac ne illud quidem silentio, P. C. prætermittendum puto, quod, &c.

Sine nefario scelere quædam prætermitti non possunt. Cic. Lentulo, lib. 1. 9. De studiis erga amicum.

Nihil quod ad rem pertinet, prætermittere. Cic. Lentulo, lib. 1. 5, Ne hoc quidem prætermittendum duxi, te vt hortarer, vt, &c. Cic. Sextio, lib. 5. 17.

Prætermittere & deserere officium. Cic. 1. Offic. Prætermittendæ defensionis, deserendíque officij plures solent esse causæ.

Ne illud quidem prætermittam, Hortensius filius fuit, &c. Cicero Attico, lib. 6.

Hæreditatem prætermittere. Neratius in l. qui patri. D. de acquir. vel omit. hæred. Qui patri hæres extitit, si idem filio impuberi substitutus est, non potest hæreditatem eius prætermittere.

Nullum locum laudandi tui prætermitto Cic. Cornif. lib. 12. 24.

Neminem prætermittere cui, &c. Cic. ad Brutum, lib. 11. 21, Quid? tu illum tecum solum, aut cum Cæsare, qui neminem prętermiserit, quicum loqui potuerit, cui non eadem ista dixerit?

Nihil prætermisi in te ornando. Cic. ad Plancum, lib. 10. 13, Vt primum potestas data est augendæ dignitatis tuæ, nihil prætermisi in te ornando, quod positum est aut in præmio virtutis, aut honore verborum.

Nihil prætermisi quantum eniti potui, quin Pompeium à Cæsaris coniunctione auocarem. Cic. 2. Philip.

Occasionem prætermittere. Liu. 5. bel. Pun.

Neque vllum officium erga te homini amantissimi prætermisit. Cic. Lentulo, lib. 1 8.

Pœnam prætermittere. Cic. ad Brutum, 15, Sed sceleris pœnã prætermittere (id enim est quod vocatur ignoscere) etiam si in rebus tolerabile est, in hoc bello perniciosum puto.

Prætermittere scelus. Cic. ad Att. lib 9, Quid tu illuc Scipionem, quid Faustum, quid Libonem prætermissurum sceleris putas? quorum creditores conuenire dicuntur. quid eos autem, quum vicerint, in ciues effecturos?

Vitia animi prætermittere. Lucret. lib. 4.

Voluptates prætermittere. Cic. 3 de Nat deor.

Prætermissio, Verbale {[illegible]} Cic. in Topic. Formæ igitur sunt hæ, in quas genus, sine vllius prætermissione diuiditur.

Præternauigo, præternauigas, pen. cor. {[illegible]} præternauigáre, Iuxta, vel vitra nauigare.

Præternauigatio, Verbale {[illegible]} Plinius libro 4. cap. 12, Ab hac Ægina liberæ conditionis XVII M. P. cuius XX M. P. præternauigatio est.

Prætero præteris, pen. corr. prætriui, prætritum, pen. prod. præterere. Plin. lib. 11. cap. 37, Timarchus Nicoclis filius Paphij, duos ordines habuit maxillarum. Frater eius non mutauit primores, ideóque prætriuit.

Præterpropter, vna dictio est, significans Præterquam propter, hoc est propter aliam causam, quàm propter eam de qua loquimur: vt, Præterpropter vitam viuitur, hoc est propter aliam causam viuitur quàm vt viuatur, vtputa propter laudem, propter virtutem, propter gloriam. Sipontinus. Vide PRAETER.

Præterquam {πλὴν, πλὴν ἀλλὰ, ἀλλ' ἢ} Vnica dictio est, quæ requirit semper præcedentem casum, quia idem verbum subintelligitur. vt, Nemo id dixit præterquam Cicero. Nullius id interest præterquam patris. Nulli id placuit, præterquam Cæsari. Neminem præterquam Prætorem timeo. O vos omnes præterquam Plato, legite. A nemine, præterquam à Socrate didici. Terent. And. 4. 5,
-verbum si mihi
Vnum præterquam quod te rogo, faxis: caue.

Nullas iis præterquam ad te dedi literas. Cic Appio, lib 3. 7.

Pro tantis rebus nullum à vobis præmium postulo, præterquam huius diei memoriam sempiternam. Cic. 3 in Catil.

Præterquam, Aliter quàm. Liu. lib. 1, Vocata ad consilium multitudine, quæ coalescere in populi vnius corpus nulla re præterquam legibus poterat, iura dedit.

Præter quàm disiunxit Plautus, interposita altera dictione, in Persa, 10,
Virgo atque mulier nulla erit, quin sit mala,
Quæ præter sapiet, quàm placet parentibus.

Præterquam quòd, nonnulli vnam dictionem existimant esse, significátque Nisi quòd. Terent. Heaut. 2. 4.
Nam, dum abs te absum, omnes mihi labores fuere, quos cepi leues
Præterquam tui carendum quòd erat.

Præterquam quòd Reipubl. consulere debemus, tamen tuæ dignitati ita fauemus, vt omne nostrum consilium, studium, officium, operam, laborem, diligentiam ad amplitudinem tuam conferamus. Cic. Planco, lib. 10. 1.

Præterquam quòd, & præterea. Cic. 5. de Finib. Hoc autem loco tantum explicemus, hæc honesta quæ dico, præterquam quòd nosmetipsos diligamus: præterea suapte natura per se esse expetenda indicant pueri, in quibus vt in speculis natura cernitur.

Præterquam qui. Terent. Eunuch. 1. 1,
Neque præterquam quas ipse amor molestias
Habet, addas.

Præterquam si. Plin. lib 8. cap. 25, Tergoris ad scuta, galeásque impenetrabilis, præterquam si humore madeat.

Præterquam semper, pro Quum semper. Gell. lib. 15. cap. 1, Declamauerat Antonius Iulianus rhetor, præterquam semper aliàs, tum verò minimum quàm delectabiliter & fœliciter.

Præterquam, sequente Etiam. Cels. lib. 1. cap. 9, A qua verò frigida infusa, præterquam capiti, etiam stomacho prodest. Id est, non tantùm capiti, sed etiam, vel præterquam quòd capiti prodest.

Præterrado, præterradis, præterrasi, pen. prod. {[illegible]} præterrádere, Idem quod Radere simplex. Lucret. lib. 4,
Præterradit enim vox fauces sæpe. Legitur & Præterea radit vox, &c.

Præteruecho, præteruehis, pen. corr. præteruexi, præteruectum {[illegible]} præteruéhere, Trans, vel vltra vehere. Cic. 7. Verr. Tandiu in imperio suo classem iste Prætor diligens vidit, quandiu conuiuium eius flagitiosissimum præteruecta est. Idem 5. de Finib. Neque enim vocum suauitate videntur, aut nouitate quadam & varietate cantandi reuocare eos solitæ, qui præteruehebantur: sed quia multa se scire profitebantur. De Sirenum cantibus.

Littora præteruectus aquis Stat. 5. Thebaid.

Ostia præteruehi. Virgil. 4. Æneid.

Præteruehere, pro Præteruehi. Sueton. in Augusto, cap. 93. C. Nepotem, quòd Iudæam præteruehens, apud Hierosolymam non supplicasset, collaudauit.

Præteruecta scopulos oratio, per translationem, pro Difficiliora explicauit, & percurrit. Cic. pro Cælio, Sed quoniam emersisse iam è vadis, & scopulos præteruecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur.

Præteruecta est oratio mea aures vestras. Cic. pro Corn. Balbo, Etenim ei succedo orationi, quæ non præteruecta sit aures vestras, sed in animis omnium penitus insederit.

Præteruehere aliquid silentio, Idem quod Præterire silentio. Cic. 7. Philip. Magna spe ingredior in reliquam orationem, P. C. quoniam periculosissimum locum silentio sum præteruectus.

Præteruectio, Verbale. Cic. 7. Verr. Monimentum sceleris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ præteruectione omnium, qui vltro citróque nauigarent.

Præteruerto, præteruertis, præteruerti, præteruersum, præteruértere, Antè vertere: & per translationem, pro Prius dicere. Cicero 1. de Diuinat. De quibus quid ipse sentiam, si placet, exponam: ita tamen si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni præteruertendum putes. Quidam hîc legunt præuertendum.

Præteruolo, præteruolas, pen. corr. {[illegible]} præteruolare, Celeriter præterire, & quasi vltra volando effugere. Cic. 3. de Orat. Sententiæque sæpe acutæ, non acutorum hominum sensus præteruolãt. Idem 4. Acad. Hæc duo proposita non pærteruolant, sed ita dilatant, vt non mediocrem curam adhibeant & diligentiam.

Ales præteruolat. Cic. in Arato,
Hic se iam totum cæcas Equus abdit in vmbras,
Quem rutila fulgens pluma præteruolat Ales.

Parua puppe lacum præteruolat ocyus. Claud. de bel. Get.

Hasta præteruolat auras. Sil. lib. 10.

Prætexo, prætexis, prætexui, prætextum {[illegible]} prætéxere. Ausonius in gratiarum actione ad Gratianum imperatorem pro Consulatu, Tu Auguste venerabilis, districtus maximo bello, assultantibus tot millibus Barbarorum, quibus Danubij ora prætexitur. Id est cooperta. Ouid. 1. de Arte,
Quid referam Baias, prætextáque littora velis? Plinius quoque prætexta tuguriorum posuit lib. 16. cap 9, Cortex è fago, tilia, abiete, picea in magno vsu agrestium. Vasa corbésque, ac patentiora quædam, messibus conuehendis, vindemiisque faciunt, atque prætexta tuguriorum. Hoc est, *borda* tecti ipsorum tuguriorum. Baysius.

Littora prætexere. Virgil 6. Æneid.

¶Prætexere {[illegible]} Prius ordinare & componere. Cic. 2. de Orat. Sic omnia quæ fiunt, quæque aguntur acerrimè leuioribus principiis natura ipsa prætexuit.

Prætexere retia. Plin. lib. 16. cap. 1.

¶Prætexere, Cooperire. Plinius libro 6. cap. 25, Semper fuit Parthia

thia in radicibus montium sæpius dictorum, qui omnes eas gentes prætexunt.

¶Prætexere authores quos sequamur, pro nominatim & ordine nominare. Plin. lib. 18. cap 3.

¶Prætexere { [illegible] } Obtendere, colorem quærere, inquit Budæus. Virg 4. Æneidos,

Non tamen Anna nouis prætexere funera sacris
Germanam credit. Vbi Seruius, Prætexere, Præuelare, abscondere. Ibidem, Coniugium vocat: hoc prætexit nomine culpam. Cicero in Pisonem, Neque enim quisquam potest exercitum cupere, apertéque, vt non prætexat cupiditatem triumphi.

Prætexens, Participium { [illegible] } Tibul. lib. 1. eleg. 4;
Quamuis prætexens picta ferrugine cælum.

Prætextus, Aliud participium { [illegible] } vt Templum prætextum Augusto nomine: Id est inscriptum nomine Augusti Cæsaris, siue Augusto dicatum. Ouid 5. Fast.

Calumnia prætexta. Cic. 2. in Catil. Tongillum mihi eduxit, quem amare in prætexta calumnia cœperat.

Prætextus, huius prætextus { [illegible] } pro Obtentu ponitur, quod Cicero Per causam, & per simulationem dicere solet. Suet. in Tiberio, cap. 28, Omnium inimicitiæ hoc prætextu ad vos deferentur.

Prætextum etiam neutro genere dicitur. Sueton. de Cæsare, cap. 30, Et prætextum quidem illi ciuilium armorum hoc fuit: causas autem alias fuisse opinantur. Seneca epist 71, Sed illud pulcherrimum capi prætextum optimates, &c.

Prætexta, prætextæ { [illegible] } Substantiuum est, siue Prætexta toga, Genus vestimenti oblongum ac talare, quo pueri vtebãtur vsque ad annum decimumseptimum: quo tempore togam virilem sumebant, deposita prætexta puerili. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 9.

Prætexta quatuor hominum genera vtebantur, pueri; ad vsque tirocinij diem, hoc est ad annum ætatis 17. magistratus omnes vrbani: quod vtrunque nemo, vt opinor, paulo humanior ignorat: præterea, quod obseruatum non ita vulgo credimus, magistri collegiorum, dum ludos compitalicios faciebant; & Senatores omnes, quum deorum festos celebrabãt dies. de magistris collegiorum docuit me locus in oratione in Pisonem, quo in loco sunt hæc: Qu. Metellus designatus consul, quum quidam tribunus pl. suo auxilio magistros ludorũ ludos facere iussisset, priuatus fieri vetuit. tum, quum in calendas Ianuar. compitaliciorum dies incidissent, Sex. Clodium, qui nunquam antea prætextatus fuisset, ludos facere, & prætextatum volitare passus es. quibus verbis Pedianus hæc subiungit, Solebant magistri collegiorum ludos facere, faciebant compitalicios prætextati. Erat autem satis turpe mendum in iis verbis, Magistros ludorum ludos facere. nam est in omnibus, qui ad hanc diem impressi leguntur, libris, Magnos ludos facere. quum loquatur Cicero non de magnis ludis, sed de compitaliciis. vt omittam duo argumenta, vnum, quòd illud, Facere iussisset, aliquid omnino desiderabat. quem enim tribunus ille ludos facere iussisset? alterum, quòd Pedianus ita loquitur, vt significet magistrorum in oratione fieri mentionem. quam facile autem ex, magistros, fieri potuerit, magnos, literarum declarat similitudo, præsertim si, magistros, paucioribus literis, apice superimposito, scribatur. De senatoribus autem ex iis verbis, quæ sunt oratione 2. in Antonium, conieci: Nescis, heri quartum in circo diem ludu Romanorum fuisse? te autem ipsum ad populum tulisse, vt quintus præterea dies Cæsari tribueretur? cur non sumus prætextati? cur honorem Cæsaris tua lege datum, deseri patimur? Ex commentario Pauli Manutij in orationem pro Sextio.

Prætexta pulla, nulli alij licebat vti, quàm ei qui funus faciebat. Paulus.

Prætexta toga. Cic. 3. Verr. Neque te tam commouebat, quòd ille cum toga prætexta, quàm quòd sine bulla venerat.

Facibus maritis cessit prætexta. Propertius lib. 4 eleg 12. Hoc est, prætexta qua in ætate induebar puerili, cessit nuptiis, in quibus faces adhibebantur.

Demissa prætexta ad talos. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Mutare prætextam paludamento, Vide MVTO.

Prætextæ actiones seu comœdiæ, dictæ à prætexta, quòd in his ferè regum aut magistratuum acta comprehenduntur, qui principio prætexta toga vtebantur.

Prætextæ appellantur, quę res gestas Romanorum continent scriptas. Festus.

Docere prætextas. Horatius in Arte. Vel qui prætextas, vel qui docuere togatas. Id est, inquit Acron, Et qui prætextatas fabulas fecerunt, vel togatas, meruerunt minimum decus. Prætextatam dicunt Tragœdiam, Comœdiam togatam. Alij autem dicunt prætextatam & togatam Comœdias esse, sed togatas in quibus Græca argumenta sunt, in quibus Latina, prætextatas. Hactenus Acron.

Insectari prætextam. Quintil. lib. 5 cap. 13, Habitus rectè incusari solet. Vt aduersus Quintium Cicero, non hæc solùm, sed ipsam & prætextam demissam ad talos insectatus est.

Prætexta dicta est, quòd purpura circuntexta erat. Pedianus in Præturam Vrbanam, author est, prætextam nobilium fuisse tam mulierum quàm virorum. Cic. 3. Verr. Eripies igitur pupillæ togam prætextam? detrahes ornamenta non solùm fortunæ, sed etiam ingenuitatis? Prætextam Cicero pupillæ tribuit, quam nubentes deponebant, inquit Festus. Rursus Cic. 3. Verr. de pupillo quodam, Neque te tam commouebat, quòd ille cum toga prætexta, quàm quòd sine bulla venerat. Ex Budæo.

Erat sua magistratuum prætexta. Tacit. lib. 19, Sed vbi Cecinna prætexta & lictoribus insignis dimota turba Consul incessit, exarsere victores. Sic apud Cic. pro Domo, Videre prætextatos inimicos. Id est in magistratu positos. Ad ea quæ dicta sunt pertinet illud Plinianum in nono, cap 36, de purpura loquentis, Huic fasces securésque Romanæ viam faciunt: idémque pro maiestate in pueritia est: distinguit ab equite curiam: diis aduocatur placandis, omnémque vestem illuminat: in triumphali miscetur auro. Allusit enim his verbis Plinius ad purpuram magistratuum: & ad eam qua pudor ingenuitatis significatur, vt inquit Macrob. lib. 5 Saturnal. cap. 6: & ad sacerdotalem prætextam, qua sacris operantes vtebantur: & ad triumphalem, & ad latumclauum, quod insigne est Senatoriæ dignitatis, discriminans Senatum ab equestri ordine: eratque non toga, sed tunica. De triumphali Suetonius in Tiberio, cap 17, Triumphum, inquit, ipse distulit, mœsta ciuitate clade Variana: nihilominus vrbem prætextatus & laurea coronatus intrauit. Lucius Valerius apud Liuium lib. 4. de bello Macedon. in oratione quam habuit pro fœminis ius auri ac purpuræ postulantibus à Senatu, M. Catone reclamante, Purpura, inquit, viri vtemur, prætextati in magistratibus, in sacerdotiis: liberi nostris prætextis purpura togis vtentur: magistratibus in coloniis, municipiisque, hic Romæ infimo genere magistris vicorum, togæ prætextæ habendæ ius permittemus: nec id vt viui solùm habeant tantum insigne, sed etiam vt cum eo crementur mortui. fœminis duntaxat purpuræ vsum interdicemus? Quibus verbis omnem prætextæ vsum complexus Liuius, eo etiam amplius docuit: eos, qui in magistratu moriebantur, prætextatos in rogum ferri, cum prætextáque cremari solitos esse Romæ. Ex Valerio item intelligere datur hunc morem fuisse, vt Prætor qui iudex quæstionis, & quæsitor rerum capitalium dicebatur, non antè sententiam in reum noxæ capitalis pronunciaret, quàm prætexta exuta. Sic enim inquit lib. 9. cap. 12, Consimili impetu mortis C. Licinius Macer, vir Prætorius, Repetundarum reus: dum sententiæ dicerentur, in Menianum conscendit. Siquidem quum M. Ciceronem, qui id iudicium cogebat, prætextam ponentem vidisset: misit ad eum qui diceret se non damnatum, sed reum periisse, nec sua bona hastæ posse subiici: ac protinus sudario, quod fortè in manu tenebat, ore & faucibus suis coarctatis, incluso spiritu, morte pœnam præcurrit. Ex Budæo.

Prætexta etiam pro honore & dignitate fastigióque ponitur. Val. Max. lib. 7 cap 5. Sed vt comitiorum maximum crimen referam, M. Porticus Cato plus moribus suis Præturæ decoris adiecturus, quàm prætexta eius splendoris ipse laturus, consequi illam à populo aliquando non potuit. Proxima dementiæ suffragia, quæ quidem satis graues pœnas erroris sui pependerunt: quoniam quem honorem Catoni negauerãt, Vatinio dare coacti sunt. Ergo si verè æstimare volumus, non Catoni tunc Prætura, sed Præturæ Cato negatus est.

Prætextatus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Prætextati pueri dicebantur, qui prætexta adhuc & bulla vtebãtur, quod fiebat vsque ad annum decimumseptimum: quo tempore togam virilem sumebant, deposita prætexta puerili, vt meminit Cicero de Amic. Ego autem, inquit, à patre ita eram deductus ad Scæuolam, sumpta virili toga. Bud.

Amicitia prætextata dicta, iam inde à puero cœptã, apud Martialem. Bayf.

Filij triumphantium prætextati. Cic. pro Murena.

Prætextati & prætextatæ, Pueri & puellæ, Ingenui & ingenuæ: quã dictione vsus est author Institutionũ iuris, in tractatu De iniuriis, Siue quis matremfamiliàs, aut prætextatum, prętextatámve affectatus fuerit. Iuuen. Saty. 10, Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, vel Strumosum. Budæus.

Prætextatæ puellæ dicebantur à prætextis quas nubentes deponebant. Budæus. Catul epigr 56.

Pupillus prætextatus. Cic. 5 Verr.

Prætextati anni à Plinio dicuntur lib 33. cap. 1, pro Annis pueritiæ. Et ætas prætextata, Gellio lib. 1 cap. 23. Noct. Attic. dicitur. Budæus.

Prætextati mores, etiam Festo dicuntur, in integris codicibus, & Macrobio: & Iuuenali Saty. 2. Budæus.

Prætextatus sermo. Festus in integris codicibus, Prætextatum sermonem ab eo dictum putant, quòd prætextatis nefas sit obscœno verbo vti. Alij dici putant, quòd nubentibus depositis prætextis, à multitudine puerorum obscœna clamentur. Ideóque prætextatum sermonem appellabant, qui nihil obscœnitatis haberet. Contra hanc tamen Festi opinionem Suetonius, Gellius, Macrobius prætextatum sermonem acceperunt, pro eo qui apertè rem obscœnam significat. Sueton. in Vespasiano, cap. 22, Erat enim dicacitatis plurimæ, & sic scurrilis ac sordidæ, vt ne prætextatis quidẽ verbis abstineret. Macrobius lib. 2. Saturnal. Hæc nobis sit literata lætitia, & docta cauillatio vice planipedis & subulonis impudici, & prætextata verba iacientis. Ex Budæo.

Affectari prætextatum aut prætextatam à Iustiniano dictum est, pro eo quod est, Pudorem pueri ingenui, aut puellę suggillare: & notam infamiæ, tanquam scorto masculo, fœmininóque inurere. Ex Budæo.

PRAETEXTATVS, cognomen Papyrij fuit, quòd in ætate prætextata summam prudentiam ostenderit. Macrobius.

Prætimeo, prætimes, penult. corr. prætimui { [illegible] } prætimère, Valde timere. Plaut. Amphitr. 3,
Mirari non est æquum si sibi prætimet.

Prætor, Prætoris { [illegible] } Omnis magistratus appellabatur, cui parêret exercitus. Victorinus, Notare debemus, omnes magistratus Prætores appellatos: sed Patres, quo tempore L. Sextius primus ex plebe Consul creatus, Furium Camillum primum Prætorem vrbanum, qui ius in vrbe diceret, creauerunt. Mox vnico Prætore non sufficiente, quòd multi peregrini in ciuitatem venirent, alius creatus est peregrinus: eo quòd plerunque inter peregrinos ius dicebat. Capta deinde Sardinia, aliisque prouinciis, totidem Prætores quot prouinciæ in ditionem venerant, creati sunt, partim qui vrbanis rebus, partim qui prouincialibus præessent. Hactenus Victorinus. quæ omnia desumpsisse videtur ex Pomponio Iureconsult. De origine iuris. l. Necessarium. Et paulo pòst. §. Capta deinde Sardinia. Liuius libro 5, scribit primum Prætorem ex Patribus, qui ius in vrbe diceret, creatum fuisse: penes quem magistratum omnis publici priuatique iuris potestas, vt & nouum ius condere, & vetera abrogare facultas esset. idque ob magistratus honorem, ius hono-

rarium appellatum est: quum tamen regia illi essent insignia, vt apparatu Consulibus penè par videretur Creatus, quum Consules auocarentur bellis finitimis, nec esset qui in ciuitate ius diceret. Cic. ad Attic. lib. 9, Prætores ius dicunt? Ædiles ludos parant? Idem pro Murena, Sapiens Prætor, qualis hic fuit, offensionem vitat æqualitate decernendi, beneuolentiam adiungit lenitate audiendi.

Prætor dicitur, vt Liu. innuit, à præessendo: vt Varro, à præeundo, quasi Præitor, quòd præiret iure & exercitu. Idem sentit Cic. 3. de Legib. ex l. x i i. Tab. Nonius, Consulum & Prætorum proprietas, quòd consulant, & præeant populis, authoritate Varronis ostenditur de vita Pop. Rom. lib. 2.

Honoratus Prætor. Ouid. 1. Fast.

Iustissimus. Cic. pro Flacco.

Magnus, vel Maximus, Vide MAGNVS

Mercenarij Prætoris decretum, Vide MERCES.

Palæstricus Prætor, Vide Palæstricus, in PALAESTRA.

Vrbani Prætores iurati debent optimum quenque in selectos iudices referre. Cic. pro Cluentio.

Per Prætorem citare, Vide CITO.

Prætor de capitalibus criminibus quærebat, non omnibus tamen, sed tantùm de maiestate, de vi, de repetundis, de crimine inter sicarios, de ambitu, de veneficio: de incestu verò, & perduellione populus. prætores autem, quæ cuiusque futura esset quæstio, antè sortiebantur: vt deinde singulis de criminibus singuli, prout sors tulisset, cum consilio quærerent, etsi de crimine inter sicarios, quum in iudicium quandoque ita multi vocarentur, vt prætor vnus minimè sufficeret, non vnus, sed duo prætores cognoscebant. quod in oratione pro Cluentio animaduertimus. idémque eandem ob caussam in aliis criminibus interdum esse factum, licet existimare. nonnunquam etiam, diem dicente aliquo tribuno pl. qui cogendi ad iudicium populi ius haberet, non prætor, sed populus ipse de maiestate quæstionem exercebat. itaque Cn. Domitius tribunus pl. is, qui cum C. Cassio postea consul fuit, accusauit M. Syllanum, quòd iniussu populi bellum cum Cimbris consul gessisset, quum in eo bello graues ob eam causam calamitates acceptas esse diceret. qua de re suffragium tribus tulerunt. Quod autem dixi, prætores de criminibus quæsisse: vnum excipio prætorem vrb. qui nullo de crimine publico quærebat; itaque nec quæsitor dicebatur; tantum, ciuilibus controuersiis ad eum delatis, ius dicebat. hoc est iudices, & iudicij formulam, quam sequerentur, dabat. nec enim prætor ipse iudicare solitus erat, sed, quum iudices, ab ipso dati, de controuersia cognouissent, ac iudicassent, exequebatur. ideo in omnibus fermè edictis prætorum legitur, Iudicium dabo. in quo posteriores lapsi sunt. est igitur aliud, ius dicere; aliud, iudicare: contra quàm qui veterum Iurisconsultorum libros ignorant, opinantur. &, quemadmodum ciuilibus in rebus prætor nõ cognoscit, neque iudicat, sed ius dicit: sic, qui ab ipso iudices dati sunt, non ius dicunt, sed cognoscunt, ac iudicãt. hinc recuperatores, hinc centum viri, hinc arbitri, quos prætor dabat vt iudicarent. atque hoc & Cicero sensit in Epist. ad Quintum Fratrem. Prætor, inquit, solet iudicare, deberi? Quædam tamen erant, in quibus non modò non iudicabat, verùm nec ius dicebat prætor vrb. sed, omissa iurisdictione, imperio prætorio exequebatur; vt, quum bonorum possessionem secundum tabulas, aut contra tabulas dabat; item, quum restituebat in integrum, & huius generis nonnulla. Porrò, cuius prætoris erat iurisdictio, eius non erat quæstio publica: neque, cuius quæstio publica, eius iurisdictio. vnus tamẽ de toto prætorum collegio, qui erant omnes octo, & iuris dicendi, & quærendi potestatem habebat is, qui prætor inter peregrinos vocabatur. nã & ius inter peregrinos ab eo dictum, satis cõstat: & quæsitum, sociorum, hoc est peregrinorum, causa de repetundis, Pedianus demonstrat in orationis commentario aduersus competitores. Hæc de iurisdictione prætorum. nunc de origine primùm, deinde de numero eorum subiungemus etsi videri potest [illegible]. sed hic doctrinam quærimus: de ordine nõ ita laboramus. Scriptum est igitur in Digestis Iustiniani lib. 1. sic, ex Pomponio de origine iuris. Quum consules auocarentur bellis finitimis; neque esset, qui in ciuitate ius reddere posset; factum est, vt prætor crearetur; qui vrbanus appellatus est, quòd in vrbe ius redderet. post aliquot deinde annos, non sufficiente eo prætore, quòd multa turba etiam peregrinorum in ciuitatem veniret, creatus est & alter prætor; qui peregrinus appellatus est ab eo, quòd plerunque inter peregrinos ius dicebat. capta deinde Sardinia, mox Sicilia, item Hispania, deinde Narbonensi prouincia, totidem prætores, quot prouinciæ in ditionem venerant, creati sunt, partim qui vrbanis rebus, partim qui prouincialibus præessent. deinde Cornelius Sylla quæstiones publicas constituit; veluti de falso, de parricidio, de sicariis; & prætores quatuor adiecit. deinde C. Iulius Cæsar duos prætores & duos ædiles, qui frumento præessent, & à Cerere Cereales, constituit. itaque duodecim prætores, sex ædiles sunt creati. diuus deinde Augustus sedecim prætores constituit. pòst diuus Claudius duos adiecit, qui de fideicommissis ius dicerent. ex quibus vnum diuus Titus detraxit: & adiecit vnum diuus Nerua: qui inter fiscum & priuatos ius dicerent. ita decem & octo prætores in ciuitate ius dicunt. Sic in digestis Pomponius. nos autem, quod sentimus de numero prætorum, quod quidem legendis veterum libris obseruare licuerit, exponemus. de numero, inquam, eorum prætorũ, qui fuerunt extremis Reip. temporibus. nam, euersa Rep. tota ratio magistratuum arbitrio Imperatorum perturbata. Octo igitur prætores nunquam plures, vt nos opinamur, stante Rep. fuerunt. argumenta, quibus adducor, vt ita esse credam, hæc sunt. Prætores, gesto magistratu, exibant in prouincias. hoc in dubium vocari nõ potest. plena exemplorum omnia. videtur igitur esse rationi consentaneum, vt earum prouinciarum numerus cum prætorum numero congruerit, has porrò in S. C. quod M. Cœlius ad Ciceronem misit, octo video nominari. Itémque, inquit, senatui placere, in Ciliciam prouinciam, in que octo reliquas prouincias, quas prętorij pro prætore obtinerẽt: & quæ sequuntur. & in oratione pro Milone, Erat, inquit, id temporis consul P. Lentulus, septem prætores, octo tribuni pl. defensores mei. Septem nominat, vno Appio de omnibus excepto: quod apertè indicat in oratione in Pisonẽ, his verbis: De me quum omnes magistratus promulgassent, præter vnum prætorem, à quo non fuit postulandum, fratrem inimici mei, prætérque duos de lapide emptos tribunos pl. legem comitiis centuriatis tulit P. Lentulus consul de collegæ Q. Metelli sententia. & pro Sextio sic, Collegas Milo adiutores habebat, consulis alterius summum studium, alterius animus pene placatus. de prætoribus vnus alienus. quod siquis putet, vnum quidem Appium ex vniuerso prætorum collegio à collegis in Cicerone reuocando dissensisse, collegas tamen ipsos non planè septem fuisse, locúmque, iam à nobis ex oratione pro Milone recitatum, fortasse mendo non vacare; quod in notis numerorum facilè solet euenire: huic, opinor, hanc suspicionem eripiam, ipsius Ciceronis testimonio. nam in oratione post reditum in senatu, vbi commemorat eos magistratus, quorũ ope redierat ab exilio, nomina ponit octo tribunorum pl. & septem prætorum, eorum scilicet omnium, quos in ea pro Milone significauerat. Scriptum est etiam apud Dionem lib. 42. de prætoribus à C. Cæsare, post Cn. Pompeium in Pharsalia deuictum, decem creatis, vt gratiam bene de se meritis referret, [illegible] inquit, [illegible] quòd si, plures vt remunerari posset, decem prętores, & plures, quàm antea fuerant, sacerdotes creauit: nimirum constat, prætores non antea decem fuisse. Nam quod in Pomponio de origine iuris legitur, Cornelius Sylla quæstiones publicas constituit, veluti de falso, de parricidio, de sicariis, de iniuriis; & prætores quatuor adiecit: deinde C. Iulius Cæsar duos prætores, & duos ædiles, qui frumẽto præessent, à Cerere Cereales constituit: id me minimè conturbat. non enim dixit, adiecit quatuor prætores ad numerum veterum prætorũ; sed, adiecit quatuor de iis, qui prætores erant, ad publicas quæstiones; vt quatuor ab ipso quæstionibus institutis quatuor item prętores præessent. quos autem duos ait prætores à C. Cæsare adiũctos, eos, opinor, intelligit, de quibus meminit Dio, qui denarium numerum absoluerunt. Patet igitur de prætoribus octo vsque ad tertium C. Cæsaris consulatum. quid enim dubias cõiecturas colligere opus est, in ea re, quę satis manifestè probatur, & ex eo S. C. cuius verba recitauimus, & ex quatuor Ciceronis orationibus, & ex Dionis historia? Sed arguit nescio quis, vt decem prætores ostendat, hoc modo. Prætores publicis quæstionibus præerant: vrbicæ quæstiones erant septem, inter sicarios, de repetundis, peculatus, de ambitu, de maiestate, de vi, de falso; quæ crimen veneficij, & alia quædam complectebatur. ergo, quum septem essent quæstiones, & quæstioni inter sicarios duo prætores præessent, quod patet ex oratione pro Cluentio, reliquis autem singuli prætores: fuisse prætores octo, qui quæstionibus præessent, & duos præterea, quorum alter inter ciues, alter inter peregrinos ius diceret, necessarium videtur. dixi iam, non esse agendum coniecturis, aut argumentis, vbi veterum testimonia perspicua sunt. nec verò illa, quæ iam attuli, obscura videri possunt. Quod verò ad numerum quæstionum attinet, diuersa ratio est. nam si numerum prætorum ad numerum quæstionum accommodabimus; non modò plures quàm octo, sed plures etiam quàm decem creari prętores necesse erit. est enim quæstio de falso. est de parricidio inter sicarios, de iniuriis, de veneficio, de vi, de ambitu, de maiestate, de repetũdis, de peculatu, de incestu, aliæ. ego autem ad argumẽtum illud, ne quis eo in aliquam dubitationem vocetur, ita respõdeo: primùm, præesse potuisse vnum prætorem quæstionibus pluribus, sicuti non vnus prętor, sed duo quæstioni inter sicarios quãdoque præfuerunt. possunt, exempli gratia, sex prætores ita distineri crebritate iudiciorum, vt nouis exorientibus quæstionibus vacare non liceat. potest eo tempore septimus prætor (reliquus erat vnus vrbanus, qui non quærebat, sed ius dicebat) in ea quæstione minimè occupatus esse, quæ forte illi contigerat. hic, non dubito, quin ad eas quæstiones exercendas decreto senatus traduceretur, quibus vacare sex reliquos prætores non potuisse iam dixi. non enim committendum, vt impunita crimina differantur, nec sit locus quò nocentes rei adducantur. Age verò, concedatur quæstiones ab vno prætore plures exerceri non licuisse; sequitúrne necessariò, vt ideo plures, quàm octo, fuerint? non sanè, mihi quidem vt videtur: nisi si mihi illud antè rationibus probetur, quæstiones non potuisse ab aliis, quàm à prætoribus, exerceri. quod si quis aggrediatur probare, fortasse hęrebit. At nostra ratio quomodo procedit? optimè videlicet: nititur enim testimonio veterum: à quo ego, quantum in me est, do operam vt ne discedam. quid igitur veteres testantur? præfuisse & publicis quæstionibus, & capitalibus, qui prætores non essent: qui iudices quæstionis dicebãtur. nam quęstionem de veneficio, quam exercuit prętor Q. Voconius Naso, apud quem Cicero Cluentij caussam egit, exercuerat antè C. Iunius, nõ vt prætor, sed vt iudex quæstionis, qui & quæsitor vocabatur patet ex oratione pro Cluentio: patet etiam ex Asconij commentariis. iudicum autem quæstionis duo fuisse genera, alios prætores vt Q. Voconium Nasonem in caussa Cluentij, alios non prætores, vt C. Iunium in caussa Oppianici, multis verbis demonstratum est à nobis in libro de legibus. Atque hac ratione tueor locum illum in oratione pro Cluentio, in quo sex prætores quum nominasset Cicero, Q. Voconium Nasonem, M. Pletorium, C. Flaminium, seipsum, C. Aquilium, subiunxit, Quid reliquæ quæstiones? quibus ex verbis reliquos prætores intelligi, falsò coniecit is, quem suprà significatione tantùm, ne cui videamur voluisse detrahere, appellauimus. vel enim, vt dixi, de iisdem prætoribus ibi nominatis, qui reliquas illas quæstiones exercere possent, licet intelligere; vel, quod iam probaui, de illis quæstionum iudicibus, qui quũ prætores non essent, quæstionibus tamen non modò publicis, verùm etiam capitalibus (nec enim publicæ capitales omnes erãt) interdũ præerant. Reliqui duo prætores, Ciceronis collegæ, P. Cassius, & C. Antonius fuere. Cassius de maiestate quæsiuit: Antoniũ quum reliqui septem, quos nominauimus, omnes quæsierint, prætorem vrbanum fuisse, iusque dixisse, necesse prorsus est. Hic teneris, inquit, octo prætores nominasti, &

peregri-

peregrinum omisisti: quem adiũgi necesse est: & si adiungitur, plures erunt, quàm octo. Explico me Pediani ope: cuius elegãtem, plenũmque antiquitatis, ac verè aureum libellum non me pœnitebit vnquã legeudo contriuisse. is igitur in commentario orationis aduersus Antonium, & Catilinam, prætorem eum, qui de repetundis quæreret, eundem ius inter peregrinos dixisse demonstrat. quod nec à ratione videtur discrepare. non enim ciuium, sed sociorum, hoc est peregrinorum, caussa iudicia repetundarum sunt instituta. iure igitur idem prætor & ius dicebat inter peregrinos, & iis petentibus, de repetundis quærebat. quod quum ita sit: ius inter peregrinos prætorem Ciceronem dixisse, qui de repetundis quæsiuit, pro certo putandum est. verùm Pediani verba, vt eius testimonio res pateat, subscribamus. Antonius, inquit, multos in Achaia spoliauerat, nactus de exercitu Syllano equitum turmas. deinde Græci, quos spoliauerat, eduxerunt Antonium in ius ad M. Lucullum prætorem, qui ius inter peregrinos dicebat. & quum Lucullus id, quod Græci postulabant, decreuisset, appellauit tribunos Antonius, iurauitque se ideo appellare, quòd æquo iure vti non posset. quem locum & Plutarchus attigit in vita Cæsaris, sed ita mendosè, vt mirer eum in rebus Romanis tam turpiter esse lapsum. primùm P. Antonium nominat, qui Caius fuit; deinde Macedoniæ prætorem appellat M. Lucullum, qui prætor Romæ fuit: tertiò, de corruptis iudiciis accusatum ait Antonium, qui accusatus est de repetundis: postremò, tradit eum ideo tribunos pl. appellasse, quòd sibi non licere cum Græcis diceret æquo iure in Græcia contendere: quum appellare in prouincia ad tribunos pl. qui Romæ erant, nemo soleret. quęstum potius ad senatum socij veniebant, nec de corruptis iudiciis, sed de pecuniis ereptis aut de nece iniusta, aut huiusmodi flagitiis: de quibus aut ad prætorem, aut etiã ad populum quandoque agebat accusator. quare Plutarchum hoc in loco non puto posse ab inscientiæ culpa vindicari. Hæc paulo fusius tractauimus, non ambitione adducti, sed studio veritatis; ne confirmaretur opinio illa de decem prætoribus ãnte bellum ciuile Cæsaris & Pompeij. Ex P. Manutij commentariis in Epist. ad Q. Frat.

Prætorius, Adiectiuum { στρατηγικός } Quod est Prætoris, seu quod ad Prætorem pertinet: vt Prætorium ius, Prætoria cohors, quæ à Prætore non discedebat. Scipio enim Africanus primus fortissimum quenque delegit, qui ab eo in bello non discederent, & certo munere militiæ vacarent, & sesquiplex stipendium acciperent. Festus.

Author Prætorius. Horat. 2. Serm. saty. 2, Donec vos author docuit Prætorius. Rufus Prætorius, inquit Porphyrio, instituisse creditur, vt ciconiarum pulli manducarentur: isque quum in Prætura repulsam retulisset, tale epigramma meruit,
Ciconiarum Rufus iste conditor,
Hic est duobus elegantior Plancis.
Suffragiorum puncta non tulit septem.
Ciconiarum populus vltus est mortem. Acron Asellium vocat, dicitque alios Sempronium velle, qui post multa etiam ex ciconiis docuit.

Candidatus Prætorius, Vide CANDEO.
Classica prætoria. Propert. lib. 3. eleg. 3.
Cognitio. Quintil. lib. 3 cap. 6.
Cohors. Cic. 2. in Catil.
Collegium Prætorium. Cic. 3. Offic. Legunt & hîc alij Prætorum.
Domus. Cic. 7. Verr.
Imperium. Cic. 7. Verr. Vt quum penes te Prætorium imperium ac nomen esset, ad illam paruam manum extinguendam, ducem te principémque præberes.
Ius. Cic. 1. Offic.
Prætorium ius ad legem, censorium iudicium ad æquum æstimabatur. Varr. de Ling. Latin. lib. 5.
Nauis Prætoria, qua dux belli siue imperator vehebatur. Liu. lib. 7. bell. Pun.
Vir Prætorius, Qui Præturam gessit. Cic. pro Plancio, Cedat Consulari generi Prætorium, nec contendat cum Prætorio Equester locus.
Viri Consulares & Prætorij. Cic. Attic. lib. 16.
Prætoria porta, Qua exercitus in prælium educitur: quia initio Prætores erant, qui nunc Consules, & ij bella administrabant: quorum tabernaculum quoque dicebatur Prætorium. Festus.

Prætorium, prætorij { στρατήγιον, πραιτώριον } Domus vel tabernacum in quo Prætor habitat, siue dux: quia, vt dictum est, omnis magistratus cui parêret exercitus, Prætor dictus est. Liu. lib. 3, Quercus, ingens arbor, Prætorio imminebat: cuius vmbra opaca sedes erat. Hoc alio nomine à Quintiliano dicitur Augustale.

Prætorium, Magnifica & ampla domus in agro & ruri extructa: in quæ ædificia, pecunias ingentes effundebant. Sueton. de Caligula, cap. 37, In extructionibus Prætoriorum atque villarũm omni posthabita ratione, nihil tam efficere concupiscebat, quàm quod effici posse negaretur. Idem in Augusto, cap. 72, Ampla & operosa Prætoria grauabâtur.

¶ Prætorium, locus in quo Prætor ius dicit. Vnde dicimus Dimitti Prætorium, sicut Dimitti Senatum. Liuius, Fuluius ne id ipsum impedimento incœpto foret dimittens Prætorium, Tribunis militum ac præfectis sociorum imperauit, &c. Ponitur enim continens pro contento, vt sæpe fieri solet. Cic. 7. Verr. Curritur ad Prætorium. Ibidem, Procedit iste repentè è Prętorio.
Deferre aliquid in Prætorium. Cic. 6. Verr.

Prætorianus, pen. prod. Adiectiuum, Qui apud Prætorem, seu in Prętorio versatur.
Prætoriani milites, honoratiores erant, qui Romę habebant castra, quæ Prætoria dicebantur. Ex Prætoriano exercitu Otho factus est imperator. Plin. lib. 6. cap. 29, Nuper renuntiauêre principi Neroni, missi ab eo milites Prætoriani cum Tribuno ad explorandum, inter reliqua bella & Æthiopicum cogitanti.
Prætoriana comitia. Liu. 2. bell. Punici, Inde Prætoriana comitia habita creati M. Pomponius Matho, & P. Furius Philus. Alia exemplaria habent Prætoria comitia.

Prætoritius, aliud Adiect. Mart. lib. 8. 34, Prætoritia corona.

Prætura, Præturę, penultima prod. { στρατηγία } Ipsa Prætoris dignitas. Plinius lib. 14. cap. 22, Ad Proconsulatum vsque è Prætura honoribus gestis.
Calamitosa Prætura, Vide CALAMITAS.
Continua, Vide CONTINVVS.
Manca & debilis, Vide MANCVS.
Probata in iure, grata in munere, ornata in prouincia Prætura Murenę. Cic. pro Murena.
¶ Abdicare se Prætura, Vide ABDICO.
Consequi aliquem in Prætura, Vide CONSEQVOR.
Egredi Præturam. Tacit. lib. 3.

Prætortus, Adiect. { [illegible] } Valde tortum significat. Colum. lib. 3. cap. 18, Iulius Atticus prætorto capite & recuruato.

Prætrepidans, pen. corr. Particip. { [illegible] } Catul. epigr. 43,
Iam mens prætrepidans auet vagari.

Prætrunco, prætruncas { [illegible] } prætruncare, Idem quod simplex Trunco. Plaut. Capt. 15,
Arripuit gladium, prætruncauit tribus tergoribus glandiã. Idem Milit. 6,
Nónne tibi istam prætruncari linguam largiloquam iubes?

Prætumidus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } vt
Furor prætumidus. Claud. 1. in Ruffinum.

PRAETVTIVM, Ptolemæo, oppidum est in Piceno. Silius lib. 15,
Tum quà vitiferos domitat Prætutia pubes
Læta laboris agros.

Prætutiana regio, Plinio lib. 3. cap. 13.

Præualeo, præuales, pen. corr. præualui { [illegible] } præualêre, Antecellere, & quasi in maiori pretio esse, vel meliorẽ esse. Plinius, Vtræque in pretio sunt, sed tamen præualent margaritæ. Idem libro 16. cap. 6, Vulturum præualent nigri.
Arcu præualere. Stat. 2. Achilleidos,
Quisquis equo, iaculóque potens, qui præualet arcu.
Sententia Seruij præualuit. Vlpian. in l. Etsi forte. §. Etiam. D. Si seruit. vindicet.
Sexus præualet. Vlpian. in l. Quæritur. D. De statu hominum. Quæritur, hermaphroditum cui comparamus? Et magis puto eius sexus existimandum, qui in eo præualet.

Præualet, penult. corr. Impersonale. Catul. epigram. 6,
Nam mi præualet ista nil tacere.
Præualet, cum infinitiuo. Paulus in l. Eum qui. §. Si iniuria. D. De iniuriis. Si iniuria mihi fiat ab eo, cui sim ignotus: aut siquis putat me Lucium Titiũm esse, quum sim Caius Seius: præualet (quod principale est) iniuriam eum mihi facere velle.

Præualentia, præualentiæ. Paulus in l. In rem actio. D. De rei vindicatione.

Præualesco, præualescis, præualéscere, pro Inualescere. Colum. lib. 5. cap. 6, Vitem quoque antè quàm ex toto præualescat arbor, conserere conuenit.

Præualidus, penultima corr. Adiectiuum: vt Præualida vrbs, quæ & præpotens dicitur. Liuius 6. bell. Punici. Et libro 7, Præualidus iuuenis.
Manus præualidæ. Ouid. epist. 9.
Tellus. Virg. 2. Georg.
Vires. Virgil. 2. Georg.
Vitia præualida & adulta. Tacit. lib. 3.
Præualidi prouincialium, pro Præualidi prouinciales. Tacitus libro 15.

Præualidè, penult. corr. Aduerbium { [illegible] } Plin. lib. 17. cap. 14, Hoc maximè præcauendum vt præualidè accipientis trunco in media fissura relinquatur.

Pręuaricor, penult. corr. præuaricaris { [illegible] } præuaricãri, Ex præ & varicor, est à recto discedere. Plin. lib. 18. cap. 19, Arator, nisi incuruus præuaricatur. Inde translatum hoc crimen in forum. Ibi itaque caueatur, vbi inuentum est. Hactenus Plinius. Præuaricari, inquit Erasm. in prouerb. est à recto sulco diuertere. Vnde & in caussis præuaricari dicuntur, qui causam diuersam adiuuant. Videlicet hoc est quod ait Plinius, Inde translatum, &c.
Præuaricari, Quocunque modo à præscripto officij sui deflectere, vt ait Valla lib. 9, Et in litibus forensibus est Colludere. Vlpianus De iis qui notantur infamia. l. Athletas, Qui præuaricatur, ex vtraque parte consistit, quinimo ex aduersa. Cic. de Arusp. resp. A Catilina pecuniam accepit, vt turpissimè præuaricaretur. Et ad Atticum, lib. 4. 85, Omnino accusatorum incredibilis infantia, id est L. Lentuli, L. F. quem fremunt omnes præuaricatum.
Præuaricari accusatori. Cic. pro Cluentio, Hoc quanquam sedulò faciebat, tamen interdum non defendere, sed præuaricari accusatori videbatur. Id est præuaricando subseruire. Budæus.

Præuaricator, penult. prod. præuaricatoris { [illegible] } Qui ab officij sui præscripto deflectit atque aberrat. Martianus, D. Ad S.C. Turpilianum, l. 1. Præuaricatorem esse eum ostendimus, inquit, qui colludit cum reo, & translatitiè munere accusandi defungitur, eo quòd proprias quidem probationes dissimularet, falsas verò rei excusationes admitteret. Vlpianus in l. Athletas. D. De his qui notantur infamia, sic definit, Præuaricator autem est quasi varicator, qui diuersam partem adiuuat, prodita causa sua: allegátque Labeonem qui hoc nomen à varia certatione tractum sensit. Cicero 1. Verrina, Vtrum te perfidiosum, an præuaricatorem existimari mauis?
Præuaricator publicæ causæ. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 11, Ne quod furore Pauli adeptus esset boni, sua culpa videretur amisisse, & præuaricator causæ publicæ existimaretur.
Apponere sibi præuaricatorẽ dicebant antiqui, pro eo quod dici-

mus, *Curauit se per tertium adiornandum*, vt colluderet scilicet. Cicero 2 Philip. Iam vereor Patres Conscripti, ne (quod turpissimum est) præuaricatorem mihi apposuisse videar. Budæus.

Præuaricatio, præuaricationis, Verbale { [illegible] } Plinius iunior ad Corn. Tacitum lib. 1. epist. 20, Alioqui præuaricatio est transire dicenda: præuaricatio etiam cursim & breuiter attingere, quæ sint inculcanda, infigenda, repetenda.

Præuaricatio, in iure. Cic. in Partit. Vt si in reo pecunia absoluto, rursúsque reuocato, pręuaricationem accusator esse definiat omnem iudicij corruptelam ab reo: defensor autem non omnem, sed tantummodo accusatoris corruptelam ab reo. Idem ad Qu. fratrem, lib. 2. 16, Quo die hæc scripsi, Drusus erat de præuaricatione à Trib. ærarij absolutus.

Præuaricationis nomen, significat eum qui in contrariis causis, quasi variè esse positus videatur. Cic. in Partit.

Crimina præuaricationum. Quintil. lib. 2.

Absoluere de præuaricatione, Vide ABSOLVO.

Concedere quadam præuaricatione aliquid quibusdam. Cic. 2. de Diuin. At ego idipsum quod vir optimus Diogenes Chaldæis quasi quadam præuaricatione concedit, nego posse intelligi.

Damnare aliquem præuaricationis, Vide DAMNO.

Causam præuaricationis dicere. Cælius Cic. lib. 8. 8.

Liberari præuaricatione. Cic. pro Cælio, At præuaricatione est Ascitius liberatus.

Præueho, præuehis, præuexi, præuectum { [illegible] } præuéhere, Prius ducere. Liu. 9. ab Vrbe, Sed Equites Romani præuecti per obliqua campi, quum se fugientibus obtulissent.

Equo præuectus. Silius lib. 7.

Impetu quodam & flumine præuehi dicitur oratio, translaté. Plin. iunior lib. 1. epist. 16, Omnia hæc mirè placent, cum impetu quodam, & flumine præuehuntur, placent si retractentur.

Præuelo, præuelas, pen. prod. { [illegible] } præuelare, Prius operire. Claud. 2. de rapt. Proserpinæ,

Flammea sollicitum præuelatura pudorem.

Præuelox, pen. prod. præuelocis, omn. gen. Valdè velocem significat. Plin. lib. 11. cap. 31, Formicę odore solicitatæ prouolant, crebróque lacerant, quamuis præuelocibus camelis fugientes.

Præuenio, præuenis, penult. corr. præueni, penult. prod. præuentum { [illegible] } præuenire, Antè venire. Liu. 4. bel. Pun. Cæterùm præuenerat non fama solùm, qua nihil in talibus rebus est celerius, sed nuntius etiam ex regiis seruis.

Præuenire desyderium alicuius. Liu. 8. ab Vrbe.

Præuenit germinatione arbor. Plin. lib. 16. cap. 26.

Præueniri nota malitię. Plin. lib. 11. cap. 52, Oculi quibuscunque sunt longi, maleficos esse indicant. Qui carnosos à naribus angulos habent, malitię nota præuenti. Candidi pars extenta notam impudentiæ habet. Prioribus & posterioribus verbis declarat Plinius, quid sit præueniri nota malitię. Correctiora tamen exemplaria habent, malitiæ notam præbent.

¶Præuenio, interposita dictione. Virg. 8. ecloga,

Nascere, præque diem veniens age Lucifer almum.

Præuentus. Tacit. lib. 17, Præuentámque gratiam intelligit.

Præuerbia, sunt quas vulgò Præpositiones vocamus. Varro lib. 5. de Lingua Latina, Spectare, dictum ab antiquo specio &c. Consuetudo autem communis, quę cum pręuerbiis coniuncta sunt, etiam nunc seruant: vt aspicio, conspicio, respicio, suspicio, despicio. Sic alibi frequenter.

Præuerto, præuertis, præuerti, præuersum, præuértere, Actiuum, & Præuertor, præuerteris, præuerti, Deponens, Præterire, pręcedere, anteuertere. Virg. 1. Æneidos,

-volucrémque fuga præuertitur Hebrum. Pro Præuertit, id est Transit, vt ait Seruius. Tacit. lib. 4, Aut siquando ad interna pręuerterent.

Præuerti foras Plaut. Amphit. 15.

Aliquem præuertere. Cic. pro Sylla, Nemo vnquam me tenuissima suspicione perstrinxit, quem non præuerterim.

Præuertere aliquem præ Repub. Plaut. Amphitr. 6. Id est præferre Reipublicę.

Cursu pedum præuertere ventos. Virg. 7. Æneid.

Ipse pedes præuertit volantem equum. Silius lib. 8.

Fata præuertunt me. Ouid. 2. Metam.

Præuertere alicui poculum. Plaut. Milit. 10.

Præuertere animos amore, Præoccupare. Virg. 1. Æneid.

Præuertere metum supplicij fuga. Liu. 4. bel. Pun.

Luctum metus præuertit. Ouid. ad Liuiam.

Nefas præuertere morte. Senec. Hippol. 2.

¶Præuerti aliquid rebus omnibus. Plaut. Mercatore, 7,

Ergo ædepol, si sapias, eas, ac decumbas domi.

c. Otium non est: mandatis rebus præuorti volo. Id est, Transigere volo prius quæ mihi mandata sunt, quàm vt meum procurem corpus. Familiare est Plauto verbum. Significat autem præuertere, Aliquid cæteris rebus anteponere, vel magis alicui rei operam dare. Hadrianus Cardinalis, Præuertere & pręuerti, non id significat quod præcedere, sed id quod præponere, præuenire, sed non suo, imò potius præpostero ac peruerso ordine: id est vt quod erat in animo, vt postea fieret, fiat antea: & contrà, quod antè erat faciendum, postea fiat. Sed id quoque præcipuè notandum est, datiuum post se plerunque trahere, ac deponens idem verbum etiam fieri. Liuius 2. ab Vrbe, Nec posse, quum hostes prope ad portas essent, bello pręuertisse quicquam. Ibidem, Ægrè impetratum à Tribunis, vt bellum præuerti sinerent.

Præuertere serio, quod dictum est ioco. Plaut. Amphit. 10. Id est, existimare dictum esse serio.

Præuorti pigritię. Plaut. Merc. 4.

Illuc præuertamur dixit Horatius lib. 1. Serm. saty. 3, quum vellet notare, vitia amicarum corrumpere amatores, ac si dixisset, Prius erat notandum amatores decipere amicas: sed pręposterè dicam de vitiis amicarum. Lambinus sic: Illuc præuertamur, id est ad illud prius veniamus: illud priore loco explicemus de amatoribus, qui amicarum suarum vitiis ita blandiuntur, & ignoscunt, vt etiam interdum iis delectentur, aut certè ea non animaduertant, quam de amicorum officio dicamus. Colum. lib. 3. cap. 7. Non intempestiuum est nos ad ea præuerti, quæ videntur hunc publicum errorem corrigere posse.

¶Præuertere, Præponere. Gell. lib. 4. cap. 3, Iusiurandi religionem animo atque amori præuertisse, quòd iurare à Censoribus coactus esset, vxorem se liberorum quærendorum gratia habiturum.

Sermoni aliquid peruertere. Cic. 1. de Diuin. De quibus quid ipse sentiam, si placet, exponam: ita tamen si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni præuertendum putes.

Præuersum fulgur, inquit Festus, quod ignoratur, noctu, an interdiu sit factum.

Præueto, præuetas, pen. corr. præuetui, præuetitum, penult. corr. præuetáre, Antè vetare. Silius lib. 13,

Præuetitum capitis pœna committere Martem,

Sponte viris. Vetitum enim antè fuerat, ne quis iniussu ducis pugnaret sub pœna capitis.

Præuideo, præuides, pen. corr. præuidi, præuisum, pen. prod. { [illegible] } præuidére, Antè videre. Terent. And. 1. 2,

Herus est, neque præuideram. Cic. 1. de Diuin. Tum meminit præteritorum, præsentia cernit, futura præuidet.

Ictum venientem præuidit. Virg. 5. Æneid.

Eloquentiam futuram in infante præuidere. Cic. 1. de Diuinat. Ita futura eloquentia præuisa in infante est. In quibusdam exemplaribus legitur prouisa.

Cunctáque mens oculis præuidet illa suis. Ouidius 1. de Ponto, elegia 9.

Præuisus, pen. prod. Participium { [illegible] } vt

Cultros præuisos timet hostia. Ouid. 1 Fast.

Præuincio, præuincis, præuinxi, præuinctum { [illegible] } præuincire. Gellius lib. 15. cap. 10, Cum eodem laqueo, qui essent præuincti, efferrentur.

Præuitio, præuitias { [illegible] } præuitiáre, Antè vitiare. Ouid. 14. Metamorphoseos,

Hunc dea præuitiat, portentificísque venenis

Inquinat. Hoc est, Circe gurgitem venenis inficit antè quàm Scylla in eum sese lotura descendat.

Præuius, Adiectiuum { [illegible] } Quod antecedit. Cicero,

Alcion genuit claris delapsus ab astris,

Præuius Auroræ, Solis, Noctísque satelles. Ex poeta. Ouid. 11. Metamorphoseos,

Nunc præcedentem sequitur, nunc præuius anteit.

Agmina præuia. Stat. 2. Sylu. 1.

Turba præuia. Ouid. 1. de Arte.

Præumbro, præumbras { [illegible] } præumbráre, Tegere, caligine offundere, & inuoluere, inquit Budæus. Tacitus, Fama, inquantum pręumbrante imperatoris fastigio datur, clarus. Hîc præumbrare dicitur imperatoris fastigium quia primatium magnitudine superius, splendorem eius obfuscat: quemadmodum præcelsę arbores fulgore in se recepto, altas obscurant inferiores.

Præuolo, præuolas, penult. corr. { [illegible] } præuoláre, Antè volare. Plautus Milite, 3.

Curámque adhibere vt præuolet mihi quò tu velis. Cic. 2. de Nat. deorum, Basis autem trianguli, quam efficiunt grues, ea tanquam à puppi ventis adiuuatur, eæque in tergo præuolantium colla & capita reponunt.

Præuro, præuris, penult. prod. præussi, præustum { [illegible] } pręúrere, Antè, vel prius vrere. Plinius libro 3. cap. 20, Cæteri ferè Lepontios relictos ex comitatu Herculis, interpretatione Græci nominis credunt, præustis intra sinus Alpium niue membris. Hoc est, valde vel admodum vstis: vel quorum primores partes erant vstę.

Præustum { [illegible] } Antè vstum. Liuius 1. ab Vrbe, Vt Fæcialis hastam ferratam, aut sanguineam pręustam ad fines eorum ferret. Hoc est, cuius extremitas erat vstulata.

Præut, Vide Præ vt, in PRAE.

Pragma, pragmatis, penult. corr. n. g. { [illegible] } Latinè dicitur actio, siue negotiatio.

Pragmaticus, pragmatici, penult. corr. { [illegible] } Negotialis dicitur. Pragmatici erant homines quidam forensis professionis, qui causarum actores, interdum iuris ignaros monebant, iuris responsa, formulásque actionum subministrantes, quasi admonitores postici, dicendorúmque suggestores, quum ad iuris disceptationem ventum erat. Quintil. lib. 12. Cic. 1. de Orat. Itaque non vt apud Gręcos infimi homines mercedula adducti ministros se prębent in iudiciis oratoribus, ij qui apud illos [illegible] vocantur: sic in nostra ciuitate, &c. Inde illud Iuuenal Satyra 7,

-si contigit aureus vnus:

Inde cadunt partes in fœdera pragmaticorum. Olim igitur pragmaticis forum Romanum nō vtebatur: postea vti cœpit: vt ex Satyrici dicto ostenditur. Hactenus Budęus. Martial. lib. 12. 69,

Frumentum, milium, ptisanámque, fabámque solebas

Vendere pragmaticus, nunc emis agricola. Cic. 1. de Orat. Itaque illi disertissimi homines ministros habent in causis Iurisperitos, quum ipsi sint peritissimi, qui vt abs te paulo antè dictum est, pragmatici vocantur.

Pragmatica sanctio, est quę à principe conceditur, adhibita causæ cognitione, in modum sententię, vel ad alicuius vniuersitatis preces. l. vltim. De diuers. rescript. lib. 1. C. Dicta autem est pragmatica sanctio, quòd per eam à supremo atque ordinario iudice discedatur, & omnia pragmaticorum arbitrio terminentur. Sipontinus.

Pragmatici homines, hoc est rebus gerendis exercitati. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 20, Pompeius amat nos, charósque habet. Credis? inquies. Credo: prorsus mihi persuadet. Sed quia, vt video, pragmatici homines omnibus historicis præceptis, versibus denique cauere iubent, & vetant credere: alterum facio, vt caueam: alterum, vt non credam, facere non possum. Pragmaticus ad verbum Negotialis dicitur à Quintil. lib. 3. cap. 8. Apud Dionysiũ Halicarnas. differt à theoretico.

Pragmaticum, pragmatici {πραγματικόν} Cic. ad Attic. lib. 14, Tu siquid pragmaticon habes, scribe. Hoc est, quod in Repub gestum sit, inquit Budæus.

Pramnium vinum {πράμνιος οἶνος} Generosi vini genus, quod in Smyrnæorum agro nascebatur iuxta delubrum matris deûm, etiam Homeri carmine celebratum. Author Plin. lib. 14 cap. 4.

Prandium, prandij {ἄριστον} Ab edendo dicitur, quasi peredium: Cibus qui ante meridiem sumitur. Vel dicitur quasi parandium, quia debemus accipere quod paratum est. Cic. ad Attic. lib 5, Quod antecesserat Statius, vt prandiũ nobis videret. Suet. in Vitellio, cap. 13, Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat, in ientacula, & prandia, & cœnas, comessationésque.

Apparatus prandiorum. Cic. 2. Philip.
Prandium abstemium, In quo nihil vini potatur. Gell. lib. 13 cap. 29.
Caninum, Vide CANIS.
Plebeia. Pers. Satyr. 5.
¶Accurate prandium, Vide ACCVRO.
Adducere ad prandium, Vide ADDVCO.
Prandia & cœnas alicuius commemorare. Cic. 3. Verr.
Conficere, Vide CONFICIO.
Curare, Vide CVRO.
Finire prandia nigris moris. Horat. 2. Serm. satyr. 4.
Opsonare, Vide OPSONO.
Ornare, Vide ORNO.
Calidum prandere, Vide CALIDVS.
Magno honori prandia Oresti fuerunt. Cic. 2. Offic.
Vocare vulgò ad prandium aliquos. Cic. pro Murena.

¶Prandium, non fuisse præcipuum cibum antiquis, ex sequentibus apparet. Celsus lib. 4, Famem facilius fert adolescens quàm puer, & vno cibo quàm prandio quoque assuetus. Eodem pertinet id quod dicit lib. 7, de hyeme loquens, Si prandet aliquis, vtilius est exiguum aliquid, & ipsum siccum sine carne, sine potione sumere.

Prandiolum, prandioli, pen. corr. Diminut. {ἀρίστιον}

Prandiculum, prandiculi, pen. corr. {ἀριστίδιον} Festus, Prandicula antiqui dicebant, quæ nunc ientacula.

Prandeo, prandes, prandi, & pransus sum {ἀριστάω} prandêre, Prandium sumere. Plaut. Rud. 22,
Sed hic rex cum aceto pransurus est atque sale. Cic. ad Attic. lib. 5,
Sed prandimus in Arcano.
Luscinias soliti impenso prãdere coemptas. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Olus prandere. Horat. 1. epist. 18.

Pransus {ἀριστήσας} Horat. 1. Serm satyr. 6, Pransus non auidè.
Ducis pransi, poti, oscitantis inscitia. Cic. pro Milone.
¶Pransi, inquit Nonius, non solùm qui prandérent, dicuntur, sed etiam quibus nihil desit. Varro, Quare ô Marce, prãsum, ac paratum esset hoc minimè oportet.

Pransito, pransitas, penult. corr. {ἀριστίζομαι} pransitare, Frequentatiuum. Plautus Asin. 3, Vbi flent nequam homines qui polentam pransitant. Eruditi ferè omnes contra fidem exemplarium, pinsitant esse scribendum contendunt: quum præsertim sequatur,
Vbi fit polenta te fortasse dicere. Turnebus contrà, pransitant, retinet: hac ratione quòd putet molitores seruos non pane, sed polenta nutritos fuisse in pistrino: vel potius miseros illos pistores, inter agendas molas, quum famelici essent, furtim solitos esse de polẽta, id est de hordei farina esitare. Quæ causa frequentationis Plauto fuit, vt pransitare potius, quàm prandere diceret: etsi desiderandi potius videri possit, vt sit Pransitare, Prandere cupere. Hæc ille, & pluribus, vt videre poteris.

Pransor, pransoris {ἀριστητής} Qui prandet, aut qui inuitatus est ad prandium. Plaut. Menæh. 8, Bonum anteponam prandium pransoribus.

Pransorius, Adiect. {ἀριστητικός} Vnde Pransorium candelabrum, apud Quintil. lib. 6. cap. 3.

PRASIAE {Πρασιαί} oppidum maritimum fuit in ora Laconica, non procul ab ostio Inachi fluminis. Thucydides lib. 2. belli Pelopon. Prasiana gens. Plin. lib. 6. cap. 22.

PRASINVS, equus Commodi, cui mortuo, sepulcrum in Vaticano sumptuosissimum fecit princeps: sicut olim Bucephalo suo fecerat Alexander, aut Octauius August. Alexandrinus lib. 6. cap. 14.

Prasinus, pen. corr. Adiect. {πράσινος} vt Prasinus color, viridis ad similitudinem porri. Nam πράσον, Latinè porrum dicitur. Hinc vestes è viridi lana, prasinæ dicũtur. Martial. lib. 10. 29, De nostra prasina est synthesis empta toga. Plaut. Prasina, coccina, tyria, focale, locos, monilia amisit.

Prasianus {πρασιανός} Adiectiuum, Qui Prasinæ factioni fauet. Erant enim postremis Imperatorum temporibus qui in certamen aliquod descendebant, per factiones diuisi, quas suo quanque nomine vocabant. Antoninus Imperator in vita sua, [illegible]. Ex Turneb. Meminit etiam Plinius Secundus eorum, qui in Circensibus panno & coloribus fauent, his verbis, Nunc fauent panno, pannum amant, & in ipso cursu, medióque certamine, hic color illuc, ille huc transfertur. Vide epist. 183.

Prasium, herbæ nomen Galeno lib. 8. de simplicium medicam. facult. cap. 65. Marrubij speciem Dioscorides statuit lib. 3.

Prasius {πράσιος} Gemma quædam è viridantium genere. Plinius libro 37. cap. 8.

Prasoides, penult. product. {πρασοειδής} gemma est ex genere Topaziorum, à porri colore nomen habens. Nam πρασοειδὴς Græcis idem est quod porraceus. Plin. lib. 37. cap. 8.

Prason, aliis nominibus Phycos, Zostera frutex est marinus, foliis latis, colore viridi, de quo Plin. lib. 14. cap. vltimo.

PRASOPIVS pagus, quem præterlabitur Phlius fluuius, non procul ab Heraclea Trachinia. Strabo lib. 8.

Pratum, prati {λειμών} dicitur (authore Vlpiano, De verbor. signific.) in quo ad fructum percipiendum falce duntaxat opus est: ex eo quòd paratum sit ad fructum capiendum. Colum. lib. 2. cap. 17, Et ideo necessarius ei cultus est agri, cui veteres Romani primas in agricolatione tribuerunt partes: nomen quoque indiderunt ab eo, quòd protinus esset paratum, nec magnum laborem desyderaret.

Prata dicta ab eo, quòd sine opere parata. Varro de Lingua Latin. libro 4.

Prata etiam dicuntur quæ nunc viridia, vt plurimùm buxo & lauro frequentata.

Viriditas pratorum. Cic. de Senect.
Floridior prato. Ouid 13 Metam.
Instar triginta iugera prati. Catul. epigr. 110.
¶Arida, Vide ARIDVS.
Asia. Virg 1. Georg.
Crocea. Claud. 5. Paneg.
Florida & gemmea. Plin. lib. 5. epist. 6. ad Apollinarem.
Mollia. Virg. 2. Georg.
Nouella. Ouid. 2. de Arte.
Viride pratum. Ouid. 1. Metam.
¶Nec prata canis albicant pruinis. Horat. 1. Carm. ode 4.
Cædere vel secare prata. Plinius libro 8. capite 128. & Varr. 1. de Re rustica.
Carpere prata fuga, Vide CARPO.
Conuestiuntur herbis prata, Vide CONVESTIO.
Cratire pratum. Plin. lib. 18. cap. 18.
Non prata viridi facie læta germinant. Senec. Herc. fur. 9.
Iugera prati irrigare. Cic Q. fratri, lib. 3. 17.
Aperto prato ludere. Senec. Herc. fur. 2.
Obducta situ vetustatis prata, Vide OBDVCO.
Ouis pascit pratum. Ouid. 1. Fast.
Renouare vel restituere pratum. Colum. lib. 2. cap. 18 & Plin. lib. 18. capite 28.
Rigent prata. Horat 4. Carm. ode 12.
Antè nouis rubeant quàm prata coloribus. Virg. 4. Georg.
Sicilire pratum. Varr. 1. de Re rustic.
Area gramineo suberat viridissima prato. Ouid. in Fragmento.
Subsecare prata tenerrima. Ouid. 1. de Arte.
Vertere pratum pectine. Ouid. 4. Fast. Hæc modò vertebat cum raro pectine pratum. Aldinum exemplar legit, Hæc modò verrebat stantem tibicine villam.

Pratulum, pratuli, pen. corr. {λειμώνιον} Diminutiuum, apud Plin. iunior. lib. 5. epist. 6. ad Apollinarem. Cic. ad Attic libro 12, Pro isto asso sole, quo tu abusus es in nostro pratulo.

Pratensis, & hoc pratense {λειμώνιος} Quod est ex prato. Colum. libro 6. capite 3, Pratense fœnum. Plinius libro 21. cap. 8, Pratenses flores.
Fungi Pratenses. Horat. 2. Serm. satyr. 4.

Prauus, Adiect. {πονηρός, σκολιός} Quod non est rectum.
Rectum & Prauum, contraria. Cic. 1. Acad. Quid rectum in oratione, prauúmve.
Artus in prauum elapsi, Vide ARTVS.
Distortum & prauum. Cic. 4. Tuscul. Non omne vitium partes habet dissentientes: vt eorum qui non longè à sapientia absunt, affectio est illa quidem discrepans sibi ipsa dum est insipiens, sed non distorta, nec praua.
Talis prauis fultus. Horat. 1. Serm. satyr. 3.
Prauo naso viuere. Horat. in Arte.
Regula praua. Lucret. lib 4.
¶Prauus, ad animum refertur, Praui mores. Terent. Adelp 5. 8,
Etsi hoc mihi prauum, ineptum, absurdum atque alienum à vita mea Videatur.
Malus, prauúsque. Plin. epist. 9. lib 3.
Prauus & peruersus. Cic. pro Rosc. Comœdo, Nihil ab hoc prauum & peruersum produci posse arbitrabantur.
Ambitio praua. Horat 1. Serm. satyr. 6.
Stultitia. Horat 2. Serm. satyr. 3.
Prauus homo, dicitur Senecæ nõ improbus, nec malus: sed præfractus: lib. 1. de Ira, Cn. Piso vir fuit memoria nostra integer: sed prauus, & cui placebat pro constantia rigor.
Prauus maius est quàm Deprauatus. Cic. 2. de Finib. Bestiarum verò nullum iudicium puto. quanuis enim deprauatæ non sint, prauæ tamen esse possunt. Deprauatus enim est tantùm animi, quo bestiæ carent: prauus autem & corporis & animi.
Tenax praui. Virg. 4. Æneid.
Praua iubens ardor ciuium. Horat. 3. Carm. ode 3.
Obnoxius prauis. Horat. 2. Serm. satyr. 7.

Prauissimus, pen. corr. Superlatiuum. Tacitus lib. 15, Præualuerat ea tempestate prauissimus mos.

Prauè, Aduerbium {πονηρῶς, σκολιῶς} cui Rectè opponitur. Cic. 2. de Finib. Quia quod bene, id rectè, frugaliter, honestè: ille porrò malè, prauè, nequiter, turpiter cœnabat.
Prauè colere religiones. Liu. 1. ab Vrbe.
Prauè facta, Peccata. Cic. 1. Acad. Rectè facta solã in bonis actionibus ponens: prauè, id est peccata, in malis.

Prauitas, pen. corr. prauitatis. fœm gen. {πονηρία, σκολιότης} Obliquitas, mala & peruersa alicuius rei constitutio & compositio. Colum. libro 4. cap. 20, Prauitas staminum. Cic. 4. Tuscul. Vitium, quum partes corporis inter se dissident: ex quo prauitas membrorum, distortio, deformitas.
Corporis prauitates si erunt perinsignes, an habebũt aliquid offen-

sionis:animi deformitas non habebit? Cic.1.de Leg.

Prauitas & imminutio corporis. Cic.5.de Finib.Si prauitatem imminutionémq; corporis propter se fugiendam putamus,cur non etiā ac fortasse magis propter se formæ dignitatem sequamur?

Deformitas & prauitas.Cic.1.de Orat.Intuendi nobis sunt non solùm oratores,sed etiam actores: ne mala cōsuetudine ad aliquam deformitatem prauitatémque veniamus.

Prauitatem oris alicuius imitari. Cic.2.de Orat. Fusius neruos in dicendo C.Fimbriæ,quos tamen habuit ille,non assequitur:oris prauitatem,& verborum latitudinem imitatur.

Inemendabilis prauitas. Quintil.lib 1.cap.1.

¶Prauitas {[illegible]} pro Malitia.Cic.4.Acad.Taménne in ista prauitate perstabitis?

Prauitatis patroni.Varr.de Ling.Latin lib.8,Inductis non tam irascendum, quàm huiusce prauitatis patronis. De iis qui veterem loquendi vsum contaminant.

Animi prauitas. Qu. Cic.de Petit. Consul.Dans operam, vt de illa animi prauitate deducas.

Animi prauitates rectè vitia dicuntur Cic.in Parad.

Afferre prauitati interitū. Cic.2.de Finib. Qualis ista philosophia est,quæ non interitum afferat prauitati, sed sit contenta mediocritate vitiorum?

Erroribus prauitatis mentes Ægyptiorum imbutæ.Cic.5.Tusc.

Perstare in prauitate sua,Vide PERSTO.

PRAXASPES {Πρηξάσπης} nobilis Persa, qui Smerdim Cambysæ fratrem iussu regis occidit, cuius facinoris conscientia adactus, postea in maximo Persarum cōuentu, ex editissima turre se præcipitem dedit Herodot.lib.3.

Praxibulus,li, lo {Πραξίβουλος} Atheniensium magistratus, cuius meminit Plin.lib.33 cap.7.

PRAXIDICE, es {Πραξιδίκη} Deæ nomen, cuius non statuam integrā, sed caput tantùm in templis dedicabant.Hinc Manaceas Soteris vxorem facit, eandémque sororem, Concordiæ & virtutis matrem Suidas. Stephanus Praxidicem Nympham fuisse tradit, quæ ex Tremilete Cragum peperit,à quo Liciæ mons nomen accepit.

Praxis,praxeos {πρᾶξις, πράξεως} fœm.gen. actionem significat: vnde Practicus,pen.corr.Adiectiuū, quasi actiuus, & qui actu ipso aliquid perficit. Hinc artes dictæ sunt quædam practicæ,quæ in exercitatione & ipsa actione consistunt:diuersæ ab illis quæ theoricæ,id est speculatiuæ dicuntur. De vtrisque Quintil.lib.2.cap.18.

PRAXITELES,pen.corr. {Πραξιτέλης} statuarius, marmore nobilitatus duplici Venere,Gnidia & Coa: Natus est in Græcia Italiæ ora, ciuitate Romana donatus. Scripsit,teste Varrone,quinque volumina nobilium operum in toto orbe. Vide Plinium lib.36.cap.5. Propert.lib. 3.eleg.9,Praxitelem Parius vindicat arte lapis.

Laborifer Praxiteles. Stat.4.Sylu.6.

Praxitelius,Adiectiuum {Πραξιτέλειος} Cic.2.de Diuinat.Quasi non potuerit id euenire casu, & non in omni marmore necesse sit inesse vel Praxitelia capita. illa enim ipsa efficiuntur detractione, neque quicquam illuc affertur à Praxitele,&c.

Preciæ {[illegible]} vuæ apud Virgilium leguntur, 2. Georgicorum,

Purpureæ,preciæque,& quo te carmine dicam

Rhetica? Vbi Seruius,Preciæque:hæ citò maturescunt:vnde & preciæ dictæ sunt,quasi præcoquæ,quòd ante alias coquantur.

Precias dicebant, qui à Flaminibus præmittebantur, vt denuntiarent opificibus,manus abstinerent ab opere, ne si vidisset sacerdos facientem opus,sacra polluerentur. Festus.

Precium,Vide PRETIVM.

PRECIVS,Lacus est Ciceroni pro Milone, Qui cum ab equite Romano splendidissimo & forti viro,T.Pacanio,non impetrasset, vt insulā in lacu Precio venderet, repètè lyntribus in eam insulam materiam, calcem,cæmenta atque arma conuexit.

Precor,precaris {[illegible]} precari,accusatiuo iunctum, significat Orare. Plin.in Paneg. Atque hoc magis incensi sumus vt precaremur, nequando tibi nō eadem causa lacrymarum.

Colere,precari,venerarique deos solemus.Cic.1.de Nat.deor.

Deos precari,atque ab eis auxilium petere.Cic 6.Verr.

Precari,implorare,& venerari deos vt vrbem defendant.Cicero 2. in Catil.

Numen cæleste precari.Ouid.1.Metam.

Numina Palladis.Virg.3 Æneid.

Precor,quæso,& obtestor vos.Cic.pro Domo.

Precari bonas preces.Cato cap.134.

Parce precor precor.Horat.4.Carm.ode 1.

Pro aliquo precari.Ouid.3.Metam.

Precari ad deos.Liu.8.bell.Maced.Quos adorent,ad quos precentur & supplicent,Ambraciensibus superesse.

Animo & voce precari. Ouid.lib.2.de Ponto,eleg 6.

Scientia peregrina & externa, mente domestica & ciuili deos precari.Cic.pro Corn.Balbo,Sacra pro ciuibus ciuem facere voluerunt, vt deos immortales scientia peregrina & externa, mente domestica & ciuili precaretur. De sacris Cereris.

Sonis blandis.Ouid.1.de Remed.amor.

Voce grata.Senec.Agamemn.6.

Voce timida.Ouid.epist.18.

Vultu pro verbis precari,id est signis & indiciis.Ouid.2.Fast.

Expetere de aliquo,optare, precari aliqua. Cic.in Pison. Hæc ego semper de vobis expetiui,hæc optaui,hæc precatus sum.

Bona à quibus precamur,ab iis dantibus nolle sumere,stultitia est. Cic.3.de Nat.deor.

Precari ab aliquo. Cic.de Amic. Quàm multa quæ nostra causa nunquam faceremus,facimus causa amicorum:precari amicis ab indigno, supplicare, tum acerbius in aliquem inuehi insectaríque vehementius.

Vt res aliqua faustè,fœliciter,prosperéque eueniret, precari. Cicero pro Murena.

Veniam precari. Virg 3.Æneid.

Mortem precari,Optare.Ouid.1 de Ponto,eleg.2,

Sæpe precor mortem,mortem quoque deprecor idem,&c.

Salutem,incolumitatem, & reditum.Cic.in Pison. Vtrum tandem bono viro & sapienti optabilius putas,sic exire à patria,vt omnes sui ciues salutem, incolumitatem, reditum precentur, quod mihi accidit.

Precari alicui bonam vel malam fortunam. Quintil.in epistola ad Tryphonem,Et oram soluentibus bene precemur.

Dira precari alicui.Tibull.lib.2.eleg.7.

Mala precari alicui.Cic.in Pison.

Malè precari alicui,Vide MALVS.

Execrari & malè precari. Cic.in Pison. An quod tibi proficiscenti euenit, vt omnes execrarentur, malè precarentur, vnam tibi illam viam & perpetuam esse vellent?

¶Tentare iterum precando. Virg.4.Æneid.

Precans,Participium {δεόμενος.} vt

Mitis precanti.Stat.1.Thebaid.

Dextra precans.Virg 12.Æneid.

Verba precantia.Ouid 7.Metam.

Precandus,Aliud participium {λιτέος.} vt

Modestia precanda.Tacit.lib.4.

Precaturus,penult.prod. {δεησόμενος} Similiter participium.Ouidius ad Liuiam.

Larga precaturi sumite vina manu.Ouid.2.Fast.

Precatio.Verbale {δέησις, εὐχή.} Cic.pro Murena, Quòd si illa solennis comitiorum precatio Consularibus auspiciis consecrata,&c. Idem 3.de Nat.deor.Itaque in ea dea,quòd est rerum custos intimarum, omnis & precatio & sacrificatio externa est.

Vti noua precatione Quintil.in Procem.lib.4.

Precatione rem transigere.Liu.9.ab Vrbe.

Precator, pen.prod.precatoris {δεητής, ἱκέτης} Aliud verbale,Qui pro altero intercedit,vel postulat. Terent.Heaut.5.2,

Nemo accusat Syre te,nec tu aram tibi,neque precatorem pararis.

Precatrix, pen.prod.precatricis,Aliud verbale, gen.fœm.Asconius in 3. Verr.De nominibus Sabinarum plures tribus factæ,quibus precatricibus bellum parentum maritorúmque finitum.

Precis,preci,precem,prece {δέησις, ἱκεσία} Pluraliter preces,precum,precibus.Quintil.lib 3.cap.10,Hac illi opus est occasione,ne eum talium precum pudeat.

Nullus locus preci. Terent.Andr.3.4,

Nihil est preci loci relictum:iam perturbaui omnia.

Tempus aptum precibus.Ouid.2.de Ponto,eleg.2.

Preces & vota.Cic.pro Plancio, Eorum preces & vota de meo reditu exaudiēs,Dyrrhachium,quod erat in fide mea, petere contendi.

Preces & gratulationes. Cic.6.Verr.In precibus & gratulationibus non solùm id venerari, verumetiam id osculari solent. De simulacro Herculis.

¶Blandæ iuuenum preces.Horat.4.Carm.ode 1.

Docta prece blandus.Horat.2.epist.1.

Exiguæ preces.Ouid.1.de Arte.

Graues.Propert.lib.1.eleg 6.

Humiles.Claud.3.de raptu Proserp.

Infructuosæ,Vide INFRVCTVOSVS.

Irritæ,Vide IRRITVS.

Longæ Brutus Ciceroni,13,Noli expectare longas preces, intuere meipsum,qui,&c.

Omnibus precibus aliquid petere,Vide OMNIS.

Pudicæ.Ouid.epist.1.

Sacrificæ Senec.Medea,2.

Spretæ.Ouid.1.Metam.

¶Accipere preces,Vide ACCIPIO.

Accipere superbius alicuius preces.Tacit.lib.2.

Addere precibus lacrymas.Ouid.epist.4.

Addere minas precibus.Ouid.2.Metam.

Adduci precibus,Vide ADDVCO.

Castis precibus adire templa.Senec.Hippol.2.

Adhibere preces,Vide ADHIBEO.

Admittere preces,Vide ADMITTO.

Admouere,Vide ADMOVEO.

Agitare alicuius animum precibus Quintil.lib.4.cap.1,Cuius animus spe,metu,admonitione, precibus, vanitate denique,si id profuturum credimus,agitandus est. De iudice.

Sollicita prece ambire aliquem.Horat.1.Carm.ode 35.

Annuere precibus.Ouid 8 Metam.

Iustis precibus assentire.Ouid.3.Metam.

Audire preces.Cic.in Pison.

Auersari preces,Vide AVERSOR.

Blandiri alicui precibus.Ouid.2.de Arte.

Vanæ preces fine carent.Ouid.3 de Ponto,eleg.7.

Cedere precibus alicuius,Vide CEDO.

Cogere aliquem prece.Horat.1 epist.9.

Complecti preces.Ouid.10 Metamorphoseos,

Atque inter mortísque metus,& tædia vitæ,

Est tales complexa preces: O si qua patetis, &c. Id est,tales preces concepit,sic orauit.

Concipit illa preces,& verba precantia dicit. Ouid.14. Metam.

Concipere preces per noua vota.Ouid.3.Amor.eleg.6.

Caducas preces concipere.Ouid.1.Fast.

Consumptis precibus violentam transit in iram. Ouid.8. Metam.

Decurrere ad miseras preces.Horat.3.Carm.ode 29.

Nec prece,nec pretio,nec gratia, nec simultate à via recta ostendimus oportere deduci.Author ad Heren.lib.3.

Demittere se in preces humiles.Claud.de raptu Proserp.

Descendere ad preces.Seneca Hippol.5.

Descendere in preces. Virgil.5.Æneid.
Despuere preces alicuius, Contemnere. Catul. ad Licinium, 47.
Hostili prece detestari aliquem. Ouid.15. Metam.
Dare preces. Valer.2. Argonaut.
-date vina precésque.
Dare preces alicui. Quintil lib.6.cap.1.
Dare manus precibus. Ouid.3 Fast.
Erubescere preces, dicitur quem pudet precari. Claud.2.de raptu Proserpinæ.
Excipere preces blandas molliter. Ouid.1.de Arte.
Pacem precibus exposcere. Virg.3.Æneid.
Extendere preces, Vide EXTENDO.
Fatigare aliquem prece Horat.1.Carm.ode 2.
Ferre preces alicui, Precari aliquem. Virg.8.Æneid.
Supplici prece flectere. Seneca Herc.furen.7.
Flecti precibus. Virg.2.Æneid.
Frangi precibus. Ouid.epist.1.
Fundere preces. Virg.5.Æneid.
Immiscere preces. Virg.10.Æneid.
Impetrare precibus salutem alicui. Brut.Cic.16.5.
Implorata prece Pollucis. Catull.ad Mallium, epigr.63.
Indulgere precibus, Vide INDVLGEO.
Solennes satis est voce mouere preces. Ouid.6.Fast.
Moueri prece. Ouid epist.7.
Obliquare preces, Est per ambages aliquid rogare, vt solent qui rem vel inhonestam, vel factu difficilem impetrare volunt. Statius 3. Thebaid.
In precibus occurrere. Cic.1.de Nat.deor. Nihil sentiens deus, qui nunquam nobis occurrit neque in precibus, neque in optatis, neque in votis.
Per precem orare. Plaut. Capt.5.
Peragere preces. Ouid.5. Fastorum,
Et peragit solita fallere voce preces. Hoc est, Eadem voce preces peragit & precatur mercator Deum, qua & fallere consueuit emptorem.
Petere precibus vt aliquid fiat. Cic.pro Sylla, Literæ sunt Fausti, per quas ille precibus à Sylla petit, vt emat gladiatores.
Infimis precibus aliquid petere. Vide INFERVS.
Tacita prece petere aliquid. Horat.1.epist.14.
Placare prece cælites. Senec. Agamemn.7.
Placare precibus diuinum numē scelere violatum. Cic pro Domo.
Emaci prece poscere aliquid. Pers.Satyr.2.
Prosequi aliquem prece. Horat.4.Carm.ode 5.
Repugnare precibus. Ouid.11.Metam.
Resistere precibus. Senec. Hippol.8.
Retentare preces, Iterum precari. Ouid.14.Metam.
Cum magna prece scribere. Cic ad Attic lib.11, Quintus non modò non cum magna prece ad me, sed acerbissimè scripsit.
Succumbere precibus. Ouid.epist.3.
Totus est in prece. Ouid.6.Fast.
Tentare precibus. Ouid.2.Amor.eleg.3.
Tollere preces, Desinere precari. Ouid.3 Fast.
Vinci precibus. Senec. Hippol.2.
Vocare aliquem precibus. Virg.7.Æneid.
Prece vti. Cicero 1.de Inuent. Si prece & obseruatione humili ac supplici vtemur.
¶Preces, pro execrationibus diris. Cæs.6.bell.Gall. Catiuolcus rex dimidiæ partis Eburonū omnibus precibus detestatus Ambiorigem, qui eius consilij author fuisset, taxo se exanimauit.
Iratis precibus vrgere. Horat.2.Serm.satyr.6.

Precarius, Adiect. {ἱκετικός} Est, vt ait Vlpianus De verbor.signific.l. Pratum, quod precibus petenti vtendum conceditur tandiu, quandiu is qui concessit, patitur. Vide eundem Vlpianum. D.de precario.
Anima precaria. Tacit.lib.1, Méque precariam animam inter infensos trahere.
Auxilium precarium, non iustum ferre. Id est precari pro aliquo, non patrocinari. Sic exponit Budæus. Liu.8.ab Vrbe.
Castitas precaria Senec.in 2.Declamat.
Forma. Ouid.lib 9 Metam. De Acheloo sub anguis forma certante cum Hercule,
-quem forma precaria celat. Id est aliena. Precarium enim dicitur, quod precibus alicui vtendum conceditur tantisper, dum is qui concessit, repetat. *Formæ empruntee.*
Precarius honor est, qui ad arbitrium eius admittitur, qui donauit. Budæus.
Imperium. Tacit.lib.17.
Ius. Tacit.de Suionibus Germanis.
Libertas. Liu lib.9.belli Maced.
Opem orare precariam. Liu.3.ab Vrbe.
Quæstus. Cic. Octauiano, 14, Cuius auus fuerit argentarius, astipulator pater, vterque verò precarium fecerit quæstum.
Salus. Brutus ad Ciceronem, 16, Nempe quia postulabat hæc, salutem abs se peti precariam, nos, &c.
Precarij spiritus dicitur esse homo à Seneca, lib. De consolation.ad Martiam, cap.11, quasi cōmodati, & quem ea lege accepimus, vt reddamus quum primùm reposcet qui commodauit.
Vita. Tacit.lib.20.
Si precariam vocis vsuram sumeres. Apuleius lib.7. non procul à fine. verba fiunt ad asinum. hoc est, si vsus vocis tibi ad tempus concederetur vt loqui posses?

Precario {τῷ λόγῳ} nomen, ipsa terminatione ablatiui, pro aduerbio accipitur. Paulus, Precario habere videtur, qui possessionem corporis vel iuris adeptus, ex hac solùm modò causa, quòd adhibuit preces, & impetrauit, quod sibi possidere aut vti liceat: veluti si me precario rogaueris per fundum meū ire, vel agere liceat: vel vt in tectū meum stillicidium, vel tignum in parietem immissum habeas. Plin. de Viris illust. Seruius Tullius quasi precario regnare cœpit, sed rectè imperium administrauit. Cic. pro A Cecin. Ne id quidem satis est, nisi docet ita se possedisse, vt nec vi, nec clàm, nec precario possederit.
Precario rogare. Cic.7.Verr. Quo tempore in tāta inopia nauium, tantáque calamitate prouinciæ, etiamsi precario essent rogandi, tamen ab his impetraretur.

Precatiuus, Adiect. pen. prod. Vlpian. titulo vigesimoquarto eius libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Vlpiani, Legatum, est quod legis modo, id est imperatiuè, testamento relinquitur. Nam ea quæ precatiuo modo relinquuntur, fideicommissa vocantur.

Precatiuè, Aduerbiū, pen. prod. Vlpian titulo vigesimoquinto eius libri qui inscribitur, Tituli ex corpore Vlpiani, Fideicommissum, est quod non ciuilibus verbis, sed precatiuè relinquitur: nec ex rigore iuris ciuilis proficiscitur, sed ex voluntate datur relinquentis.

Prehendo, prehendis, prehendi, prehensum {λαμβάνω, αἱρῶ} prehendere, Capere. Dicimus & prendo per syncopam. Cic.1.de Legibus, Quid diuinum æternúmque sit viderit, ipsúmque ea moderantem & regentem penè prehenderit. Idem 1. Acad. Sed quum acceptum iam & approbatum esset, comprehensionem appellabat, similem iis rebus quæ manu prenderentur: ex quo etiam nomen hoc duxerat.
Prehēdere tribus digitis. Plin.lib.20.cap.17, Et orthopnoicis, quod ternis digitis prehenderit feminis, tantundem hyoscyami cum lacte asinino.
Prehendere dextram. Cic.1.de Diuinat. Quúmque te tua patria vi pulsum esse dixisses, prehendisse eum dextram tuam, & bono animo te iussisse esse.
Manu prehendere aliquem. Cic.1 de Orat.
Fugientia prehendere poma Ouid.epist.17.
Stirpes tellus amplexa prehendit. Cic.in Arato.
Oras prendimus fugientis Italiæ. Virg.6.Æneid.
Stylum prehēdere. Cic.de Claris Orat. Dein quum otiosus stylum prehenderat, motúsque omnis animi, tanquam ventus hominem defecerat, flaccescebat oratio.
Prendo amicos, supplico, ambio, domos stationésque circumeo: quantúmque vel authoritate, vel gratia valeam, precibus experior. Plin.epist.9.lib.2, ad Apollinarem. Sic Terent. Phorm.4.3, Visum est mihi vt eius tentarem sententiam.
Prehendo hominem solum. Hic prehendo, significat Hominem accipio, colloquij causa.

Prendendus, Participium {ληπτέος} Ouid.1.de Ponto, eleg.6, Brachia da lasso potius prendenda natanti.

Prensus, siue Prehensus, Aliud participium {ληφθείς} Seneca Troade, 11, Sic ille dextera prensus hostili puer ferox.
Prehensus manifesto furto Gellius lib.11.cap.18.
Prehensus furti manifesti. Gellius lib.11.cap.18.
Corpora prensa manu. Virg 3.Æneid.

Prensurus, pen prod. {ληψόμενος} Similiter participium. Ouid.epist.10,
Incertum vigilans, an somno languida, moui
Thesea prensurus semisopita manus.

Prehensio, prehensionis, Verbale, Ius quoddam erat magistratibus concessum. Varro apud Gellium, In magistratu, inquit, habent alij vocationem, alij prehensionem, alij neutrum: vocationem, vt COSS & cæteri qui habent imperium: prehensionem, vt trib. pleb. & alij, qui habent viatorem: neque vocationem, neque prehensionē, vt Quæst. & cæteri, qui neque lictorem habent, neque viatorem. Qui vocationem habent, iidē prehēdere, tenere, abducere possunt: & hæc omnia, siue adsunt quos vocant, siue acciri iusserunt: Trib. Pleb. vocationem habent nullam. Neque minus multi imperiti, perinde atque haberent, ea sunt vsi. Hæc Varro. Cur autem Tribuni, qui habebant summam coercendi potestatem, ius vocandi non habuerint, vide apud Gellium lib.13.cap.12.sub finem.

Prehenso, prehensas, prehensare: siue Prenso, prensas, prensare, per syncopā, I requentatiuum. Liu. ab Vrbe, lib.1, His muliebribus instinctus furiis Tarquinius, circumire, & prehensare minorum maximè gentium patres, admonere paterni beneficij. Cic. ad Attic. lib.1, Prensat vnus P. Galba, sine fuco ac fallaciis more maiorum. In his prehensare est ambitiosè petere: quia præ studio, manus cuiusque suffragatoris prehendebatur à candidatis.
Manu prensare brachia. Horat.1. Serm.satyr.9.
Genua circunstantium. Tacit.lib.1.
Prensant fastigia dextris. Virg.2.Æneid.
Prensare consilium Liu.2.bell.Pun.
¶Prensare significat etiam id quod nos corpore prehendere dicimus, teste Budæo.
¶Initium prensandi. Cic. Attico, lib 1.

Prensans, Participium. Virg 4. Georgicorum,
Prensantem nequicquam vmbras.
Tumulos prensans. Ouid 13. Metam.
Lubrica prensantes effugit vmbra manus. Ouid 5. Fast.

Prensatio, Verbale. Cic ad Atticum, libro 1, Fuit illius hæc præpropera prensatio.

Prelum, preli {πιεστήρ, πιεστήριον, ἀρτήρ} trabs est qua vua vel oliua premitur, authore Seruio, à premendo dictum. Virg 2. Georgicorum,
-tu spisso vimine quallos,
Colláque prelorum. & reliqua. Nostri hodie in torcularibus cochleis vtuntur, per quarum capreolatos anfractus tollitur, demittitúrque prelum, aut suculæ, aut rotæ versatione. Hæc Budæus. Martial. lib.1 110,
Non hæc pelignis agitur vindemia prelis.
Prela, etiā dicuntur instrumenta pressoria, quibus pannarij, chartarij, & librorum impressores vtuntur. Plin. lib lib.13. cap.12, de chartis loquens, Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se iunguntur. Hæc Budæus.
Prela temperata. Cato libro de Re rustica, capite 12, In torcularium quæ opus sunt vasis quinis? Prela temperata quinque, superuacanea tria. Prela tēperata vocat, quæ apta sunt & accommodata ad

torquẽdum & premendum: superuacanea verò, nihil agentia & cessantia: quæ si superiora illa deficiant, operosa esse possint, & in vicem succedere. Ex Turnebo.

PREMA, Dea mater, culta, vt subacta virgo non se commoueret, quum premitur. Lilius primo syntagmate Historiæ deorum.

Premellere, item promouere. Paulus, apud Festum.

Premo, premis, pressi, pressum {πιέζω, θλίβω} prémere, Calcare, & alicui rei inniti cum pondere, vt ait Nonius. Virg. 10. Æneidos,

-& læuo pressit pede talia fatus,

Exanimum rapiens immania pondera baltei. Plin. lib. 28. cap. 2, Pollices, quum faueamus, premere etiam prouerbio iubemur.

Arctè premere. Lucret. lib. 4.

Premere omnia deorsum. Lucret. lib. 1.

Premere & vrgere. Cic. 1. de Lege agraria, Ne vrbẽ hanc vrbe alia premere, atque vrgere possitis?

Premo & Defendo cõtraria. Quintil. Ex aduerso vnum est quo defendimur, reliquum est quo premimur.

¶Premere, Aduersari. Virg. 10. Æneidos,

Numina nulla premunt, mortali vrgemur ab hoste

Mortales.

¶Premere, Cincius in libro de verbis priscis, ait significari idem quod prohibere. At Cato lib. qui est de Re militari, pro Vitiare vsus est, quum ait, Quum magistratus nihil audeat imperare, ne quid Cõsul auspicij premat. Festus.

¶Premere, pro Instare, & dicendo immorari. Plinius epist. 9. lib. 3, Quum Castam accusarem, nihil magis pressi, quàm quòd accusator eius, præuaricationis crimine corruisset.

¶Premere, Insequi, fugare. Virg. 1. Æneid. Hac fugerent Graij, premeret Troiana iuuentus.

¶Premere, pro Reprehendere, maledicere. Quintil. lib. 12, de Cicerone, Præcipuè verò presserunt eum qui videri Atticorum imitatores concupiebant. Budæus.

¶Premere, Verbum venatoriũ, vt & agitare & excitare. Virgilius, Vt spumantis apri cursum clamore prementem. Et alio loco, Ingentem clamore premes ad retia ceruum.

¶Premere habenas, & adducere, est equos à liberiore retinere coerceréq; impetu & cursu. Dare habenas, & immittere, est equis liberũ campum cursúmque permittere. Turnebus in illud Virgil. lib. 1. Æneidos, -currúque volans dat lora secundo.

¶Pressa est insignis gloria facti, Id est author ignoratur, vt ait Budæus. Virg. 11. Æneid.

Premere aliquid in annum nonum vel decimum. Horat. de Arte.

Aliquem ab ędibus premere. Varro, Inuitámque pressit ab ædibus.

Ære alieno premi. Cic. ad Attic lib. 7, Omnes qui ære alieno premuntur.

Alas premunt cantu plausúque galli. Cic. 2. de Diuinat.

Facta premunt annos, Id est Superant. Ouid. 7. Metam.

Angustiis premi. Cæsar 3. bel. Gal.

Arte sua premi. Ouid. 2. Trist.

Arua aliena iugo premere. Virg. 10. Æneid.

Arua premere dicitur pelagus. Virg. 1. Æneid. Id est aquarũ abundantia populari & vastare. Seruius.

Bello premi. Cic. pro Lege Manilia, Testis est iterũ, & sæpius Italia, quæ quum seruili bello tetro periculosóque premeretur, ab hoc auxilium absente expetiuit.

Caseus pinguis premitur vrbi ingratæ. Virg. eclog. 1.

Causam ipsa facie premi. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Causam premere testibus. Cic. pro Cluentio, Denique hoc loco causa testibus honestissimis hominibus premebatur.

Collum laqueo. Horat. 1. epist. 17.

Confessionem. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Corticem premere, Contundere, & succum ex cortice exprimere. Plin. lib. 12. cap. 21.

Crimen eleuare & Premere, contraria. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Fronde crinem premere. Virg. 4. Æneid.

Cursum ingenij premit hæc importuna clades ciuitatis. Cicero de Claris Orat.

Dentes in vite. Ouid. 1. Fast.

Desyderio rerum omnium & luctu premi. Cic. Attic. lib. 3.

Dolorem premere. Virg. 1. Æneidos,

Spem vultu simulat: premit altum corde dolorem.

Doloribus premi. Cic. 2. Tuscul. Quis autem non miser non modò tunc quum premetur summis doloribus, si in his est summum malum: sed etiam quum sciet id sibi posse euenire?

Famam alicuius premere. Tacit. lib. 15.

Fame premi & tempestate. Plin. lib. 37. cap. 8.

Lingua aspera premit fauces obsessas. Virg. 3. Georg.

Fauces defensionis alicuius premere, per translationem, pro Corrumpere, & quasi iugulare ac infirmare. Cic. 5. Verr. Timarchides columen familiæ vestræ premit fauces defensionis tuæ.

Premi faucibus, Ita premi, vt elabendi locus nullus sit. Cicero pro Cluẽtio, Istam conciliationem gratiæ Staleno tum recenti re, quum faucibus premeretur, excogitauit.

Infesta fortuna premi Varro ex Pompilio lib. 6. de Ling. Latina, Heu qua me causa fortuna infesta premis?

Frigore quũ premitur porrò omnis terra, coetq;, &c. Lucret. lib. 6.

Frigoribus premimur. Ouid. 2. de Arte.

Gradum pressere attoniti. Valer. 2. Argon. Hoc est repressérunt.

Grana presserat ore. Ouid. 5. Metam.

Hastà aliquem. Virg. 2. Æneid.

Imperio ventos. Virg. 1. Æneid.

Impetu hostium premi. Liu. 2. bel. Maced.

Inopia premi. Colum lib. 5. cap. 12.

Inuidia & odio premi. Cic. 1. de Orat. Quum & inuidia & odio populi tũ Galla premeretur, his quoque eũ tragœdiis liberatũ ferebat.

Iras premere. Tacit. lib. 20. Cerialis à metu infamiæ, si licentia, sæuitiáque imbuere militem crederetur, pressit iras.

Iras graues Lucan. lib. 2.

Faunique premunt te iussa parentis. Virg. 7. Æneid.

Luxuriem. Ouid 14. Metam.

Mammam. Plin lib. 11. cap. 40.

Manu premere. Lucret. lib. 4.

Necessitas te tanta premebat. Cic. pro Roscio Amer.

Nec finis ingenium nobilitate premi. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.

Nocte premi. Virg 6. Æneid.

Obsidione premi Ouid. 6 Fast.

Vrbem obsidione premebat Virg. 8 Æneid.

Oppugnationibus premere. Cæsar 3. bel. Ciuil.

Oculos premere. Virg 9. Æneidos,

-pressítve oculos, aut vulnera laui

Veste tegens. Nonius.

Quies pressit oculos Virg. 12. Æneid.

Odium premere. Plin in Paneg.

Odio premi. Cic. Ante quàm iret in exil. Non odio bonorũ, sed inuidia premor malorum. Idẽ ad Q. fratr. lib. 3. 19, Quo quidem in iudicio odio premitur omnium generum.

Onere premi, Vide ONVS.

Pedem premere, Figere. Liu. 8. ab Vrbe.

Propositum premere, Non desistere ab incœpto. Ouid. 2. Metam.

Sedilia premere, Sedere. Ouid. 5. Metam.

Seruitio premere vrbem Virg. 1. Æneid.

Seruitute premi. Cic. 4. Philip. Qui quum seruitute premeremur, & indies malum cresceret, præsidij nihil haberemus.

Silentia pressere. Silius lib. 12.

Sonus remorum premitur clamore, Id est præ clamore remorum sonus non auditur Lucan. lib. 3.

Sulcum premere dicitur carina. Virg. 10. Æneidos,

-sulcumque sibi premat ipsa carina.

Tumentia premere, humilia extollere, luxuriãtia astringere, inordinata digerere, soluta componere, exultantia coercere, &c. Quintil. lib. 10 cap. 4.

Verbo premere aliquem. Cic. 1. Tusc. Quoniam me verbo premis, posthac non ita dicam miseros esse, sed tantùm miseros ob id ipsum quia non sunt.

Vestigia premere, pro Consistere, siue pedem figere. Virgilius 6. Æneidos, -sic effatus vestigia pressit. Poeticum est.

Vestigia premere, Proximè sequi. Tacit. lib. 2.

Virgulta per agros premere. Virg 2. Georgicorum, Quod superest, quæcunque premes virgulta per agros. Alij hoc loco exponunt Demergere, infodere.

Vi premi Lucret. lib 6

Vitem premere falce. Horat. 1. Carm. ode 31.

Vitio premi. Cic. 4 de Finib. Hoc vno vitio maximè mihi premi videntur tui Stoici, quòd se posse putant duas contrarias sentẽtias obtinere.

Vmbras premere falce, Id est resecare frondes, vel herbas, aut frutices vmbram facientes. Virg. 1. Georg.

Vocem premere, Tacere. Virg. 9. Æneid.

Pressus {πεπιεσμένος, πεπιεσμένος.} Particip. siue Nomen ex participio. vt Pressus manu caseus. Colum. lib. 7. cap 8.

Humi pressus vtroque genu. Stat. 6. Thebaid.

Grauitate soporis. Ouid. 15. Metam.

Mentem formidine. Virg. 3. Æneid.

Bello iniquo. Valer. 5. Argon.

Pressus orator & Redundans, contraria. Cic. de Claris orat. Asiatici oratores non contemnendi quidem nec celeritate, nec copia, sed parum pressi & nimis redundantes.

Pressa & tenuia. Quintil. lib. 10 cap. 1.

Pressus ac lætus. Quintil. lib. 10. cap. 1, de Homero, Lętus ac pressus, iucundus & grauis, tum copia, tum breuitate mirabilis.

¶Boues pressi detrectant iuga. Ouid. 1. Amor. eleg. 2.

Clamor pressus substitit. Ouid 1. Metam.

Coma pressa sustinere galeam Ouid. epist. 3.

Cubito presso remanere. Horat. 1. Carm. ode 27.

Pressus cultus orationis. Quintil. lib 4. cap. 2.

Dolor pressus sub corde Stat. 9 Thebaid.

Plenum eloquentiæ genus, & Pressum, contraria. Quintil. lib. 12. capite 1.

Presso gradu incedere, hoc est firmo, nec tamẽ celeri: sed quo cautos incedere videmus. Liu 8. bel. Pun.

Pressus homo in explicanda re aliqua. Cic. in Hortensio, Quis te autem est, aut fuit vnquam in partiundis rebus, in definiendis & explicandis sententiis pressior?

Lactis pressi copia Virg. eclog. 1. Circunloquutione poetica à Virgilio significatur caseus, qui & coagulo cogitur & premitur: sed & ipsa interdum manu premitur, formatur, atque figuratur. Tranquill. Et caseum bubulum manu pressum. Premitur autem, authore Columella, ne sit fistulosus, quod ei accidit, qui laxius remissiúsque in formis suis habetur, nec satis cogitur. Hæc Turneb.

Mammis pressis manabunt flumina Virg. 3. Georg.

Pressis & flebilibus modis concinere. Cic. 1. Tusc. Hæc quum pressis & flebilibus modis, qui totis theatris mœstitiam inferant, concinuntur, difficile est non eos qui inhumati sunt, miseros iudicare.

Pressa narratio. Quintil. lib 9. cap. 4.

Pressa narrationis gracilitas. Quintil. lib 4. cap. 3.

Oratio pressa, & In qua inest luxuries quædam, contraria. Cic. 2. de Oratore.

Ornatus pressus & seuerus. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Ore presso obmutuit. Virg. 6 Æneid.

Oscula pressa iungere. Ouid. epist. 2.

Ponere vestigia pressis signis. Lucret. lib. 3.

Solo presso tenuit vestigia. Virg. 5. Æneid.

Sonus

Sonus pressus. Cic.2.de Nat.deor. Deinde in ore sita lingua est, finita dentibus, & ea vocem immoderatè profusam fingit & terminat, quæ sonos vocis distinctos & pressos efficit.

Verba pressa. Plin.epist.19.lib.2.

Verbis aptus & pressus Thucydides. Cic.2.de Orat.

Vina pressa Torquato Consule. Horat. Epod.13.

¶Pressum vocat Ouidius, quod est quasi impressa nota signatum, lib.6. Fastorum,

(Certa fides facti est) dictus sceleratus ab illa
Vicus, & æterna res ea pressa nota est.

Pressior, Comparatiuum, vt Vis pressior. Plin.iun.lib.1.epist.16, Nam in concionibus eadem quæ in orationibus vis est: pressior tamen, & circunscriptior, & adductior.

Pressus, huius pressus { [illegible] } Ipse premendi actus. Cic 3 de Orat. Nemo est quin literatissimum togatorum omnium Qu. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & sono facilè vincat. Vide Vrbanius recinere & resonare, in VRBS.

Pressura, pressuræ, penul. prod. { [illegible] } Plin.lib.18.cap.31, Pressura vna culeos xx implere debet. Colum.lib.12 cap.36.

¶Pressura, pro depressione. Vlpian. in l. Si arborem. D De seruit. vrban. prædior. Interdum dici potest, eum quoque qui tollit ædificiũ, vel deprimit, luminibus officere: si forte [illegible], vel pressura quadam lumen in eas ædes deuoluatur.

Pressura croci, Succus est croco expressus, vnguentúmque è croco. Lucanus,

Vtque solet pariter totis effundere signis
Corycij pressura croci: sic omnia membra
Emisere simul rutilum pro sanguine virus. Turneb.

Pressè, Aduerbium { [illegible] } contrarium habet Abundanter. Quintilian. lib.8 cap 3, Primùm est, vt liqueat augere quod velimus, an minuere: concitatè dicere, an moderatè: latè, an seuerè: abundanter, an pressè: asperè, an leniter.

Pressè & angustè definire aliquid. Cic. in Orat.

Pressè & æquabiliter loqui. Cic.3 de Orat. Ex quo sic locutum esse eius patrem iudico, sic maiores, non asperè, vt ille quem dixi: non vastè, non rusticè, non hiulcè, sed pressè & æquabiliter, & leniter.

Pressè & leniter loqui. Cic 1. Offic In voce duo sequamur, vt clara sit, vt suauis: vtrunque omnino à natura petendum est: verùm alterũ exercitatio augebit, alterum imitatio pressè loquentium & leniter.

Pressius agere, Id est subtilius. Cicer.4.de Finib. Sed vt propius ad eã Cato accedam, quæ à te dicta sunt, pressius agamus: eáque quæ modò dixisti, cum his conferamus, quæ tuis antepono.

Pressius audire. Paterculus lib.2. sub finem, Cum quanta grauitate vt Senator & iudex, non vt princeps, & causas pressius audit.

Pressius definire perturbationes. Id est subtilius. Cicero Tusculana 4.

Pressius intueri. Macrob.lib.7. Saturn.cap. vlt. Sed illud pressius intuendum est, &c.

Presso, pressas { [illegible] } pressare, Frequentatiuum. Virg. ecloga 3,

-frustra pressabimus vbera palmis. Propert.lib.3.eleg.17,
Et noua pressantes inquinet vua pedes.

Parce pressare, Id est Vide ne premas. Plaut. Persa, 9.

Pressans { [illegible] } Particip. Lucret.lib.4,

-& inspirant pressantes dentibus ora.

Pressatus, penultima producta, Participium { [illegible] } Plautus Asinaria, 12,

Quin tradis hac crumena pressatum herum?

Pressorius, Adiect. { [illegible] } vt Pressorium vas, in quo quid premitur. Colum.lib.12.cap.18.

Prendo, prendis, prendi, prensum { [illegible] } prẽdere, per syncopam dicitur pro Prehendere, Vide PREHENDO.

Prendidi, præteritum trisyllabum, pen. corr. Silius lib.15,

-hinc lancea turbine nigro
Fert letum cuicunque viro quem prendidit ictus.

Prensare, Frequentatiuum, Vide Prehensare in PREHENDO.

PRENESTE, Vide PRAENESTE.

PRENVSSVM { [illegible] } alio nomine Athenæum, id est Mineruiũ, non procul à Vesuuio monte, in cuius flammis extinctum fuisse Plinium Secundum, Plinius Cæcilius nepos Secundi in quadam Epistola testatur Strabo lib.5.

Presbyter, pen corr. presbyteri, pen. prod. { [illegible] } Latinè dicitur senior, ætate maior.

Prester, presteris, penul. prod. m. gen. { [illegible] } serpentis venenati genus, qui alio nomine dicitur dipsas. Plinius lib.20.cap.20, Sagittarum venena & serpẽtium hæmorrhoidum & presterum restringi. Lucanus lib.9,

Oráque distendens auidus spumantia prester. Nomen habet à sitis ardore, [illegible], incendo, ardeo. Vide DIPSAS.

¶Prester genus vorticis, quem typhon, id est vibratam ecnephian vocant. Idem ardentior accensúsque dum furit, prester vocatur, amburens contacta pariter & proterens, vt author est Plinius lib.2.cap.48, Sequenti autem capite tradit eum à fulmine differre, vt ignem à flamma. Meminit huius Lucretius lib 6, [illegible], Graij, quos ab re nominitarunt: In mare qua missi veniant ratione supernè. Et paulo pòst, Et quasi demissum cælo prestera imiteiur, &c.

PRETIDES, Vide PROETIDES.

Pretium { [illegible] } Quod datur pro re empta. Terent. Heaut.1.1,

-agrum in his regionibus
Meliorem neque preti maioris nemo habet.

Pretium, est valor rei à venditore in eius compensationem petitus, conuentúsque: videtúrque ab antiquo verbo Procire dictum, quod petere significat: licet recentiores grammatici quasi prætium dici sentiãt: quibus ratio syllabæ, itémque scripturæ aduersatur. per e. enim scribendum videtur. Hæc Alciatus libro 3. Parerg. capite vndecimo.

Pretium, inquit Varro lib.5. de Ling. Latin. quod æstimationis, emptionísve causa constituitur, dictum à peritis, quòd hi solum possunt facere rectè id.

Pretium in libras sex. Sub denariorum. Plinius lib.12.cap.7. Idem lib.12.cap 14, Quod genitiuus Denariorum subintelligendus sit, manifestum est ex lib.12.cap.12. & 13.

Emitur x. l x. Id est denariis l x. Et Pretium vuæ in libras x. l x. Vbi notabis per x literam, denarios significari.

Pretia ei à x x x v, ad x. c c c. Plin.lib.13 cap.1.

Pretiũ, Merces, præmium. Terent. And.3 5, Ego pretium ob stultitiam fero: sed inultum id nunquam auferet.

Pretium & merces. Cic.7. Verr. Pretio atque mercede minuisti maiestatem Reipub.

Mors pretium tardis Ouid.10. Metam.

Deforme pretium moræ. Stat.11. Thebaid.

Iniquum pretium pietatis Ouid. epist.14.

Pugnæ pretium, coniux Ouid 9. Metam.

Sceleris pretium, crux. Iuuen. satyr.13.

Sententiæ pretium. Plin. in Paneg. Non locupletando fisco sedes, nec aliud tibi sententiæ tuæ pretium, quàm bene iudicasse.

Grande. Ouid 2. Amor. eleg.5.

Immensum, Vide IMMENSVS.

Leuius. Ouid.3. de Arte.

Pretiosum pretium, Vide paulo pòst in Pretiosus.

Pretij magni homo, vel pretij parui. Terent. Adelph.5.6. Cic ad Qu. fratr. lib.1, Noli spectare quanti homo sit: parui enim pretij est, qui iam nihil sit.

Maximo pretio, Vide MAGNVS.

Minimi pretij, Vide Minor in PARVVS.

Par pretium, Vide PAR. Senec. Thyeste, 6.

Pretium non vile. Martial. lib.1.72, ad Flaccum.

¶Pretium, pro Periculo, nonnulli interpretãtur, teste Donato. Terent. in Prologo Hecyræ,

Vt libeat scribere aliis, mihíque vt discere
Nouas expediat posthac, pretio emptas meo.

¶Abiit retro pretium, Vide ABEO.

Accendere pretium rei alicuius, Vide ACCENDO.

Addicere pretio, Vide ADDICO.

Adduci pretio. Cic. pro Cecin.

Æquare pretium, Vide AEQVO.

Æstimare pretium, Vide AESTIMO.

Amplificare pretium, Vide AMPLIFICO.

Antecedere pretio, Vide ANTECEDO.

Arridet pretium, Id est placet. Plinius iunior lib.1. epist. vlt.

Arrogare pretium alicui rei. Horatius.

Auellere pretium antè, quàm mercem ostendere. Horat.1. Serm. satyra 2.

Nefandum pretium augere. Claud.1. in Eutropium.

Capi pretio. Tibul.lib.3 eleg.1.

Coemere pretio. Cic.2. de Lege agrar. Hic ager omnis quoquo pretio coemptus erit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur.

Componere pretio, Vide COMPONO.

Concedere partem pretij, Vide CONCEDO.

Consistit pretium. Varr. de Ling. Lat. lib.4.

Constituere certum pretium. Cic. ad Att.lib.14.

Corrumpere pretio, Vide CORRVMPO.

Deduci à recta via nec prece, nec pretio, nec gratia, nec simultate oportet. Author ad Heren.lib.3.

Dicere pretiũ muneris. Horat.4. Carm. ode 8. Id est, ostẽdere quàm pretiosum sit munus. Porphyr.

Dare pretium. Cic. pro Fonteio, Falsum est, & ob vacationem pretium datum, quum immunis nemo fuerit.

Pretio & mercede duci ad aliquid faciendum. Cic.2. Offic.

Emere aliquid pretio. Propert lib.3. eleg.16.

Meo pretio emptus, Vide MEVS.

Pretium facere alicui rei, pro Imponere & statuere. Plinius libro 9. capite 35.

Facere finem pretio difficile est, nisi libidini feceris. Cic.6. Verr.

Flagitare pretium. Tibul lib 2. eleg.4.

Annona pretium, nisi in calamitate fructuum, non habet. Cicero 5. Verrina.

Iacent pretia prædiorum. Cic pro Qu. Roscio.

Impẽdere pretium, Vide Impensus, in IMPENDO.

Imponere pretium, Vide IMPONO.

Inficiari pretium Ouid.11. Metam.

Largiri pretium alicui. Ouid. ad Pisonem.

Mercari pretio. Cic.4. Verr. Ab isto & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est.

Mercari aliquid tanto pretio. Cic. pro Sext Roscio.

Mercari minori pretio, Vide MERCOR.

Metiri pretio, Æstimare pretio. Iuuen. satyr.9.

Pactum pretium. Cic.3. Offic.

Parcere pretio, Vide PARCO.

Pendere pretium. Cic. ad Attic.

Persoluere pretium. Cic. pro Domo.

Pertimere pretium alicuius rei. Cicero Attico, lib.12, Nec tamẽ ista pretia hortorum pertimueris: nec mihi iam argento, nec veste opus est.

Posci pretium. Ouid.1. Amor. eleg 10.

Vrbem exiguam pretio posuit. Virg.4. Æneid.

Prostare pretio. Ouid.1. Amor. eleg.10.

Redemptus pretio. Virg.9. Æneid.

Sarcire pretium. Claud.2. in Eutrop.

Pretium statuere arti suæ. Terent. in Prologo Hecyræ.

Magno pretio stare. Horat.1. Serm. satyr.2. Stare, Constare. Esse in pretio, Vide IN præpositionem.

In pretio pretium nunc est. Ouid.1. Fast.

Pretium est. Plin. lib. 12. cap. 25, Corticis ad medicamenta pretium est. Id est, valet cortex ad medicamenta, & est in pretio.

Vendere aliquid paruo pretio. Cic. 6. Verr.

¶Pretium, pro Operæ pretium. Tacit. lib. 1, Germanico pretiũ fuit conuertere agmen.

¶Pretium, pro Pœna. Virgil. lib. 12.
Illum Tydei des alio pro talibus ausis
Afficit pretio. Id est pœna, inquit Seruius: nam pretium est τιμήν. Terentius.
Ego pretium ob stultitiam fero. Vnde & Græci τιμωρίαν, pœnam vocant, ἀπὸ τῆς τιμῆς, quod est pretium. Hæc ille.

Pretium operæ, & Pretium curæ, adnotatu dignæ locutiones. Posterior apud Plin. epist. 159. libro 8, ad Montanum, Postea mihi visum est pretium curæ, ipsum Senatusconsultum quærere.

Operæ pretium Iuuenal. satyr. 9.

Exitus pretium. Tibul. lib. 10.

Conscientiæ pretium Tacit. in vita Agricolæ.

Pretiosus, pen. prod. Adiect. { τίμιος, πολυτελής, ἔντιμος } Quod est multi pretij. Plaut. Bacch. 1,
Equidem tibi dabo hanc operam. P. at nimium pretiosa operaria es.

Pretiosum & Vile, contraria. Cic. lib. 3. Offic. Quærit si in mari iactura facienda sit, equíne pretiosi potius iacturam faciat, an serui vilis.

Æra pretiosa Corinthi. Senec. Medea, 10.

Dona pretiosa Seneca Medea, 10.

Emptor pretiosus, Sũptuosus, qui magno pretio aliquid emit. Horat. 3. Carm. ode 6,
Seu nauis Hispanæ magister
Dedecorum pretiosus emptor.

Ingenium quondam fuerat pretiosius auro. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Pretioso linteo vestes Plin. lib. 12. cap. 10.

Loca pretiosa metallo Ouid. 3. de Ponto, eleg. 8.

Nox pretiosa, Quæ emitur pretio. Propert. lib. 3. eleg. 13.

Pretiosus sapor. Colum. lib. 3. cap. 7.

Texta pretiosa. Ouid epist. 16.

Vestis Lucan lib. 2.

Vestimenta. Horat. 1. epist. 19.

Vinitor pretiosus. Colum. lib. 3. cap. 3.

¶Pretiosior Ouid. 1. Metamorphoseos,
-subitque argentea proles
Auro deterior, fuluo pretiosior ære.

Pretiose, pen. prod. { τιμίως } Delicatè, eleganter. Cic. 2. de Inuent. Vasa magnifica, & pretiosè celata.

PRIAMVS, pen corr. { Πρίαμος } fuit Laomedontis Troiani regis filius, sic παρὰ τὸ πρίασθαι emo, dictus, authore Seruio. Nam puer ab Hercule captus cum Hesiona sorore solus pecunia redimi potuit. Eum à Ioue originem traxisse ferunt. Vide Ouid. 4. Fast. Priamus patre ab Hercule interfecto, est auro redemptus: Ilion reformauit & exornauit. Habuitque teste Cicerone 1. Tuscul filios quinquaginta: quorum decem & septem ex iusta vxore sunt nati. At verò ex altero latere Assaracus Capyn genuit, ex quo Anchises, & ex illo Æneas. Quam sanè genealogiam Ouid. lib. 4. Fast. pulcherrimè expressit.

Priamum tota progenie orbatum, quum in aram confugisset, hostilis manus interemit. Cic. 1. Tuscul.

Regna Priami. Virg. 2. Æneid.

Diues Priamus Horat. 1. Carm. ode 10.

Priameius, Adiectiuum quinque syllabarum { Πριαμήιος } Virgilius 7. Æneidos, Sceptra Priameia.

Coniux Priameia, Hecuba Ouid. 13. Metam.

Priamides, penult. corr. { Πριαμίδης } Patronymicum masculinum. Virgilius 6. Æneidos,
Atque hic Priamiden laniatum corpore toto
Deiphobum vidit.

PRIAPVS, penult. prod. { Πρίαπος, ου } inquit Seruius, Dionysij ac Veneris filius, deus Lampsacenus Hellesponti, qui hortos tuetur. Is ob membri virilis magnitudinem immoderatam, ex Hellesponto primùm eiectus, deinde pro deo habitus est. Vnde Virgil lib. 4. Georg. Hellespontiaci seruet tutela Priapi. Alij eundem esse Priapum volunt & Bacchum: quod ex vocabuli ratione ac veritate probari potest. Πρίαπος enim esse videtur quasi βριάπυος, id est clamosus, propter eos qui in poculis immoderatis, & bacchationibus eduntur, clamores: aut Πρίαπος dictus est, quasi παρὰ τὸ πρίειν τῷ σπέρματι, id est semen profundens. Asserunt etiam nonnulli priscos illos, quum vellent hominum pudenda occultius nominare, Priapum dixisse. Author Diodorus libro 5.

At tuber hortorum deus, & tutela Priapus. Ouid. 1. Fast.

¶Est & Priapus, Hellesponti vrbs, teste Plinio lib. 5 cap 32. à Priapo superiore, Liberi & Veneris filio condita: cœptus est enim ibi coli ob vineta vberrima, quæ iuxta in Pariana & Lampsacena regione sunt, authore Strabone.

Priapeia { Πριάπεια } carmen obscœnum, quod nonnulli Virgilio, alij Ouidio attribunt: quanquam verisimilius est multorum id opus esse ob argumenti similitudinem, vnum in volumen coniectum.

Priapismus { πριαπισμὸς, σατυριασμός } Morbus est quũ genitale membrum in longitudinem protenditur, & in circulum intumescit sine veneris appetitu: quod virij genus iis potissimum solet vsu venire, qui supini cubare consueuerunt. Galen lib 6. de locis affect.

Pridem, Aduerb. um { πάλαι } Quasi prius die: de longiori tempore dicitur, decem aut viginti dierum, aut mensis, mensiúmve, & nonnunquam annorum, pro conditione materiæ, inquit Valla. Plautus Pseud. 5,
Non ædepol habeo profectò: nam eam pridem vendidi. Cicero Sextio, lib. 5. 6, Quòd ad me pridem scripseras.

Quàm pridem hoc nomen Fanni in aduersaria retulisti? Cic. pro Qu. Roscio.

Non pridem. Terent. Heaut. 2. 1,
Hoc ego mali non pridem inueni: neque etiamdum scit pater.

Non ita pridem. Cicero in Bruto, de Themistocle loquens, Fuit enim regnante iam Græcia, nostra autem ciuitate non ita pridem dominatu regio liberata. Id est, Non multo ante id tempus, inquit Budæus.

Pridie, Aduerb. { τῇ προτεραίᾳ, sub. ἡμέρᾳ } Id est priori siue præcedenti die. Cato de Re rustica, Siquem purgare voles, pridie ne cœnet. Cicero Attico, libro 12, De Terentia autem scripsi ad te eis literis quas dederam pridie.

Pridie & Postridie, contraria. Cic. 7. Philip. Cui quum pridie frequentes essetis assensi, postridie ad spem estis inanem pacis deuoluti.

Vsque ad pridie Calendas. Cic. ad Attic. lib. 2, Ibi esse vsque ad pridie Calend Maias volo.

A pridie Idus Septembres gignitur. Plin. lib. 11 cap 16.

¶Pridie, cum genitiuo. Cic. ad Lentulum, lib. 14, Quòd iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus.

Pridie eius diei venit. Cic. Att. lib. 11.

¶Accusatiuo etiam iungitur. Cic. Appio, lib. 3. 4, Pridie Nonas Iunias quum essem Brundusij.

Pridie quàm. Cic. de Amic. Pridie quàm excessit è vita. Idem ad Lentulum, lib 1 2, De his rebus pridie quàm hæc scripsi, Senatus auctoritas grauissima intercesserat.

Pridianus, pen. prod. { χθεσινός } Adiectiuum, pro Hesterno. Tranquil. in Caligula, cap. 58, Marcente adhuc stomacho pridiani cibi onere. Hæc Bud. Vide Vallam lib. 2.

PRIENE, pen. prod. { Πριήνη } Ioniæ vrbs, Biante alumno nobilis. Meminit Cic in Paradoxis. Priscianus in Periheges,
Per quas Mæander pinguis descendit in æquor,
Inter Miletum currens, latámque Prienem. Hinc

Prieneus, pen. prod. Adiect. { Πριηνεύς } Sidonius 1. Paneg. Prienæe Bia, quòd plus tibi turba malorum est.

Primnesius, palus ad quem funis nauticus religatur, quem alij tonsillam dicunt Paulus.

Primarius, Primates, Primitiæ, Primipara, Primipilus, Primogenitus, Primordium, Vide PRIMVS.

Primus, Adiect. { πρῶτος, πρῶμος, πρότερος } Quandoque ad numerum, seu ordinem refertur. Terent. Phorm. 2. 3,
At si talentũm rem reliquisset decem.
D. Di tibi malefaciant P primus esses memoriter
Progeniem vestram vsque ab auo atque atauo proferens. Idem Adelph. 5. 9,
-& quidem tuo nepoti huius filio
Hodie primam mammã dedit hæc. Hoc est, ipsa prima dedit mammam. Terent. Adelph. 4. 2,
Primus sentio mala nostra, primus rescisco omnia.

Extremi primorum Horat. 1. epist. 2.

Primus ante omnes. Virgil. 2 Æneid.

Primus ad extremum similis sibi. Horatius in Arte, De pede Iambo.

Decemprimi viri. Cic. pro Sex. Rosc. Amer. Itaque Decurionum decretum statim fit, vt Decemprimi proficiscantur ad L. Syllam.

Prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt. Cic. Appio, lib 3 8.

Primæ & posteriores sententiæ. Plancus Cic. lib. 10. 11. Primæ tuæ sententiæ infinitis cum muneribus, posteriores ad tẽpus arbitriúmque amicorum meorum compositæ.

Primus sententiam dicere. Cic. 5. Philip. Primus in hoc ordine, quo ad magistratum iniret, sententiam dicere. Solebant enim Consules designati primi omnium in Senatu sententiam rogari, vt & apud Salustium, & multis aliis in locis videre est. Ex Turnebo.

¶Primus, de duobus. Cic. 2. de Inuent. Quo pacto tractari conueniret argumentationes, in libro primo non indiligenter expositũ est.

Primus & alter libellus. Cic. 4. Verr. Recita mihi, quæso, hunc primum libellum, deinde illum alterum libellum Caruleij.

¶Primus, Princeps. Virg 1. Æneidos,
Prima quod ad Troiam pro charis gesserat Argis.

Ciuitatis primus Dyrrachinus. Cic. 5. Verr.

Genere & nobilitate sui municipij facilè primus. Cic. pro Rosc. Amerino.

¶Primus, Optimus. Virgilius,
-primos iuuenum tot miserit Orco. Terent. Adelph. 5 4,
Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies. Vbi Donatus, Prima, ante alia eligenda, quæ & primo loco ponenda, ac per hoc optima.

Prima & summa, habentur vtilia. Cic. 3. Offic.

Homo primus. Cic 6. Verr.

Primus apud te est. Terent. Eunuch. 1. 2. Hoc est, Supra alios amas illum. Ibidem, 2. 2, Est genus hominum qui esse primos se omnium rerum volunt, nec sunt.

Primam dices, scio, si videris: Hoc est, pulchriorem cæteris omnibus. Terent. Eunuch 3. 5.

Laus prima illis est. Plin. lib. 12. cap. 23, Laus prima candidissimis sphagnis atque altissimis, secunda rutilis, nulla nigris. Id est pluris æstimantur.

Honos primus virtutis. Horat. 1. Serm. satyr. 6.

¶Primus de. Cic. ad Qu frat. lib. 2. 5, Postea Racilius de priuatis me primum sententiam rogauit.

Primus ex omnibus philosophis. Cicero 4. de Finibus, Primi ex omnibus philosophis natura tributum esse docuerunt, vt hi qui procreati essent, à procreatoribus amarentur.

¶Prima, plurali numero, pro principiis. Liuius lib. 8, Quod bellũ si prima satis prospera fuissent, haud dubiè peruenisset ad Romanos. Curtius lib. 4.

Prima viaï pro Primæ viæ. Vsitatum est loquendi genus Lucretio: Sic enim alibi, Vltima naturaï, abdita templi, acuta belli, & cætera id genus. Est autem versus hic lib. 1. de Rer. natur.
Amplexi quod habent naturæ prima viaï. Id est, quia tenent perúersè

uersè prima elementa, & primas vias naturæ inuestigandæ. Lambinus.

Prima consiliorum, Hoc est prima consilia. Tacit. lib. 18.

Primæ ceræ dicuntur, quos Iurecōsulti primos gradus institutionum vocant. Erant enim ceratæ tabulæ testamentorum. Bud.

¶Primus, dicitur aliquando pro eo ante quem nullus est. Virgilius 1. ecloga,

Hic mihi responsum primus dedit ille petenti. Salust. in Iugurtha.

¶Primo accessu. Liuius 8 bell. Punic. M. Attilium captum in Africa commemorat, tanquam M. Attilius primo accessu ad Africam offenderit.

Aditus primi difficiles. Horat. 1. Serm satyr. 9.

Prima adolescentia, Vide ADOLEO.

Primo statim aduentu. Liu. 4. ab Vrbe, Impigre primo statim aduentu deiectis qui in præsidio erant, arcem recepit.

Æstas prima inceperat. Virg 3. Æneid.

Ætas. Virg. 2. Georg.

Anni. Virg. 2. Æneid.

Annus primus ab honorum perfunctione. Cic. 3. de Orat. Qui ei annus primus ab honorum perfunctione aditum omnium concessu ad summam authoritatem dabat.

Aspectu primo. Liu 5 bel. Maced. Nihil primo aspectu contemptius, equi hominésque paululi & graciles.

Aspectu primo obstupuit. Virg. 1. Æneid.

Barba prima. Seneca Hippol. 5.

Prima chorda Varr. de Ling Lat. lib. 9.

Corpora prima, & semina rerum vocat Lucretius elementa, libro primo.

Primo quoque die. Colum. lib. 8. cap. 5. Pompeius ad L. Domitiū, Vt primo quoque die Luceriam aduenires.

Primo diluculo, apud Suetonium in Vitellio, cap. 15.

Prima ab infantia. Tacit. lib. 1.

Prima facie. Caius in l. Aliquando. D ad Senat. Conf. Velleianum.

Prima fax noctis. Aul. Gell. lib. 18. cap. 1. in fine.

Prima fronte, Vide FRONS, frontis.

Primo introitu Plin. lib. 11. cap. 8.

Prima inuenta Plin. lib. 10. cap. 55.

Prima luna. Varr. de Ling Lat. lib. 5.

Labes prima mali. Virg. 2. Æneid.

Primis labris aliquid gustare. Cic. 1. de Nat. deor. Hunc censes primis, vt dicitur, labris gustasse physiologiam, id est naturæ rationem, qui quicquam quod ortum sit, putet æternum esse posse? Est, inquit Erasmus, breuiter quippiam attingere. ductum ab iis qui cibum aut potum tenuiter prægustant, nihil inde in stomachum transmittentes.

Primus lictor. Cic ad Qu. frat. Apud quem primus lictor quieuit, tacuit accensus. Vide infra, Proximus lictor.

Prima lux, pro Summo diluculo. Sulpitius Ciceroni, lib. 4. 12, Eò sum profectus prima luce. Sic. Cic. Attico, lib. 4. 72. Cæsar 1. bell. Gall. Et Liu. 9 ab Vrbe. Tacit. lib. 19.

A prima luce, Vide A præpositionem.

Prima mamma, Vide MAMMA.

Primo mane cum familia prodeundum est. Colum. lib. 11. cap. 1. dicitur & Summo mane.

Primam quamque particulam venti sentire. Lucret. lib. 4.

Prima quaque occasione. Plin. iun. Proinde prima quaque occasione mitte.

Primo progressu. Cic 4. Acad. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit, quæ primo progressu festiuè tradit elementa dicendi.

Prima specie. Cicero 4. de Finib. Nominibus vterentur his quæ prima specie admirationem, re explicata risum mouerent.

Prima tellus. Horatius,

-tellus me prima tulisset. Quem locum exponēs Turnebus, Cuipiam, inquit, fortasse videatur significari tellus illa, quæ antiquorum ætate erat, non tellus seculi Horatiani: nec culpari fortè is sensus possit. Veruntamen tellus prima videtur esse, quæ è chao prima ante elementa omnia, etiam ante cælum (si Hesiodo in Theogonia credimus) extitit. Sic Virgil. 4. Æneidos,

-prima & tellus & pronuba Iuno

Dant signum. Et lib 1. Georgicorū, -tuque ô cui prima frementē Fudit equum magno tellus percussa tridenti. Etsi enim in Attica hoc factum fuisse legimus, quam antiquissimam terram indigenarū altricem audiuimus: tamen absolutè de terra accipiendum existimamus, cui primatus originis tribuitur. At lib. 3,

Quæ vos prima tulit tellus. Aliter exponitur, & rectè: posset tamē etiam eodem sensu commodè conseruari.

Primo quoque tempore, Id est statim, siue quum dabitur occasio. Cic. 6. Verr. Primo quoque tempore afferretur. Idem Attico, lib. 8, Omnes copias primo quoque tempore in vnum locum conuenire.

Primis tenebris mouit. Hoc est cœpta nocte. Liuius 1. belli Macedonici.

Prima vespera. Liuius libro 4. bell. Maced. Tabellas conscriptas celeberrimo loco supra sedem quotidianam magistratuum prima vespera suspendit.

Primo vespere. Tacit. lib. 5, Primo vespere vt lumina in castris hostium conspexere, &c.

Prima vrna addita. Varr. de Ling. Lat. lib. 5.

Primus aduentu. Plin. lib. 15. cap. 14. ad finem, de variis maiorum generibus, Duracis fermè vilissimis nomen, quanquam primis aduentu decerpique properantibus.

¶A primo, pro Ab initio. Cicero Attico, libro 8, Hoc à primo cogitauit, omnes terras, omnia maria mouere. Terentius Phormione, 4. 3,

A primo homo insaniebat.

A primo, deinde pōst. Cic. in Orat. In illa pro Ctesiphonte oratione longè optima, summissius à primo: deinde dum de legibus disputat, pressius: pōst sensim incedens, iudices vt vidit ardentes, in reliquis exultauit audacius.

A primo lucis, Vide A.

¶In primum, pro In primam aciem. Liuius Decad. 1. lib. 2, Sic in primum infestis hastis inuolant duo Fabij, totámque mouerunt secum aciem. Et libro 3, Equites duarum legionum sexcenti ferè ex equis desiliunt: cedentibúsque iam suis prouolant in primum: simúlque & hosti se opponunt, &c.

In primo viget, iacet in extremo. Cic in Orat.

Cum primis, Vide CVM præpositionem.

Cum primis domi suæ locuples & honestus homo Sopater. Cic. 4. Verr.

Sapiens cum primis nostræ ciuitatis homo. Cicero 2. de Oratore.

In primis, Vide IN præpositionem.

Clarum & ornatum in primis Siciliæ oppidum Himera. Cicer 4. Verrina.

Homo in primis improbissimus Cic. 5. Verr.

In primis splendidus Minutius Eques Rom. Cic. 4. Verr.

Primum, pro Primordio, vel Principio. Lucret. lib. 4,

Propterea quia sunt è primis facta minutis. Id est, principiis. Lambinus.

¶Primas dare alicui, Sub. partes. Item Primas ferre aut tenere. Et Primas ferre alicui. Cic de Clar. Orat. Ex his Cotta & Sulpitius, cū meo iudicio, tum omnium facilè primas tulerunt. Id est sapientissimi & doctissimi habiti sunt. Ibidem, Erat excellens iudicio vulgi, & facilè primas tenebat adolescens.

Agere primas, Vide AGO.

Agebat primas in causis Hortensius Cic. de Clar. Orat.

Concedere alicui primas, Vide CONCEDO.

Concedere ingenio primas. Cic. 2. de Orat.

Primas deferre alicui, Palmam & primum locum tribuere. Cic. ad Attic. lib. 1. 12, Amoris erga me, quum à fraterno amore domesticóque discessi, tibi primas defero. Id est, post eos ille es quem magis amem.

Primarium partium esse, Vide PARS.

Primùm, Aduerb. {πρῶτον, πρῶτα, πρῶτως} ferè sequitur Præterea, vel Deinde. Terent. Adelph. 4. 2,

Næ ego homo sum infelix? primùm fratrem nusquā inuenio gentium Præterea autem dum illum quæro, à villa mercenarium Vidi. Idem in Prologo Heaut.

Id primùm dicam: deinde quod veni, eloquar.

Nunc primùm, Vide NVNC.

Primùm, deinde, postremò. Cic. 5. Verr. Primùm eam, quum posita esset apud eas societates, vnde erat attributa, binis centesimis fœneratus est. deinde permultis ciuitatibus pro frumento nihil soluit omnino. postremò siqui ciuitati soluit, tantum detraxit, quantū commodum fuit.

Primùm, deinde, deinde. Cic. 4. Verr. Primùm auerti pecuniam domum non placere: deinde ipsarum statuarum modum quendam esse oportere: deinde illud certè ab inuitis exigi non oportere.

¶Primùm Plaut. Capt. 7,

Sequere, te vt amittam: ei rei primùm præuorti voló.

¶Primùm omnium. Terent Heaut. 2. 3,

Mane. hoc quod cœpi primùm, enarrem, ô Clitipho:

Pōst istuc veniam. CLIT. propera. s. iam primùm omnium

Vbi ventum ad ædes est, Dromo pulsat fores: &c.

¶Vt primùm illam vidi, nunquam vidi postea. Hoc est, Nunquam nisi semel vidi. Plaut. Epid. 11.

Vt primùm potestas data est augendæ dignitatis tuæ, nihil prætermisi in te ornando, quod positum est in præmio virtutis, aut in honore verborum. Cic. Planco, lib. 10. 13.

Vt primùm forum attigi, spectaui semper vt tibi possem quammaximè esse coniunctus. Cic. Licinio, lib. 5. 8.

¶Primùm, pro Præcipuè. Plin. lib. 15. cap. 18, Quid primùm in eo miremur? curam ingenij, an occasionem fortuitam? celeritatémque cursus, an vehementiam viri?

Primò, Aduerb. {πρῶτον} Hoc est Prima fronte, prima specie, primo aditu. Terent. Eunuch. 5. 7,

At enim primò callidum & disertum credidi hominem. Ouidius 2. Metamorphoseos,

Et timuit primò ne Iuppiter esset in illa.

Primò & mox. Plin. lib. 19. cap. 3, Vesci pecora folia, primóque purgare, mox pinguescere.

Primulus, pen. corr. Adiectiuum, diminutiuum à Primus. Plautus Amphitryone, 8,

Primulo diluculo abiisti ad legiones.

Primulum, penultima correp. Aduerbium diminutiuum. Terentius Adelph. 5. 6,

Paulatim plebem primulùm facio meam. Ibidem, 3. 1,

Modò dolores mea tu occipiunt primulùm. Vbi Donatus, Initium & ipsa origo dolorum diminutiuè demonstrata est. Non enim primùm, sed primulùm dicit.

Primarius, Adiectiuum {πρωτεῖος, ἐξαίρετος, ἐπίσημος, ἐπιφανής} Quod aliunde originem non habet. Primarius lapis, qui primus in aliquo ædificij fundamento ponitur. Primarius vir, primus in ciuitate. Cic. de Senect. In quem illud elogium vnicum plurimæ consentiunt gentes, populi primarium fuisse virum. Hoc est, primum inter populum & veluti eminentiorem. Idem 7. Verr. Vir primarius, homo nobilissimus, dicit. Et 2 de Fin.

Adolescens primarius, Vide ADOLEO.

Bellator primarius Plin. lib. 7. cap. 43.

Conditio. Plaut. Stich. 3.

Fœmina primaria. Terent. Phorm. 5. 8. Cic. 3. Verr. Scilicet magnó præsidio fuit Anniæ pupillæ mater fœmina primaria.

Senator vir primarius. Cic. pro Flacco.

Primario loco esse, & Secundum locum obtinere, contraria. Cic 3. de Finib. Sic in vita non ea quæ primario loco sunt, sed ea quæ secundum locum obtinent, προηγμένα, id est producta nominentur.

Primas, primatis, pen. prod. {ἄριστος.} Primates dicti sunt, qui & summates siue optimates, hoc est primi in ciuitate.

Primatus, huius primatus, pen. prod. mascul. generis {πρωτεῖον, πρωτεῖα} Ipsa authoritas primatum. Plinius libro 13. cap. 12, Primatum mutauit Cæsar.

Primatum dare alicui rei. Varro 1. de Re rust cap. 7.

Primanus, primani {πρωτανός} Tribunus qui primæ legioni tributum scribebat, vt apud Catonem, in ea quæ est contra Thermum de suis virtutibus. Hæc Festus. Tacit. lib. 18, Primani stratis vnâ & vicesimanorum principibus Aquilam abstulére.

Primoris, pen. prod. {ἄκρου} genitiuus, cuius nominatiuus non reperitur. Pluraliter, Primores, primorum, &c.

Primores, Dicuntur summæ quæque res, inquit Nonius. Lucilius, Quum gallos digitos, primorésque erigit vngues. Cato cap. 51, Pullos in terram deprimito, extollitóque primorem partem.

Nasi primoris acumen. Lucret. lib. 6.

Primores digiti. Cato de Re rustica, Surculum aridum præacutum inter librum & stirpem artito primores digitos duos. Hic primores digiti tenues intelliguntur, quòd digiti primore sui parte minus crassi sint. Itaque Cato his crassos opponit, ita scribens, Stirpem oblinito digitos crassos tres.

Primoribus labris gustare, Est leuiter quidpiam attingere, Ductũ ab iis qui cibum aut potum tenuiter degustant, nihil inde in stomachum transmittentes. Cic. pro Cælio, Equidem multos & vidi in hac ciuitate, & audiui non modò qui primoribus labris gustassent genus hoc vitæ, & extremis, vt dicitur, digitis attigissent. Idem 1 de Orat. Hæc autem esse penitus in media philosophia retrusa atque abdita, quæ isti rhetores ne primoribus quidem labris attigissent.

¶Primores, pro Primis accipitur: vt Primores imbres. Varro 1. de Re rust. cap. 2.

Anni primores. Silius lib. 15.

Primores dentes, Qui primi patent Plin. lib. 11. cap. 37.

Partem domus primorem esse atrium. Gell. lib. 16. cap. 5.

Primori in acie versabantur. Tacit. lib 19.

¶Primores {ἄριστοι} pro Optimatibus. Virg 9. Æneidos,

Protinus armati incedunt: quos omnis euntes
Primorum manus ad portas, iuuenúmque senúmque
Prosequitur votis. Vbi Seruius, Primorum, genitiuus hic venit ab eo quod est. hi primores, sicut hi proceres: quorum nominum nominatiuus singularis non inuenitur, licet dicamus huius primoris.

Populi primores. Horat. 2 Serm. satyr. 1.

Sociûm primores. Silius lib. 13.

Primæuus, pen prod. Adiectiuum {πρωτόβιος} Quod est primæ ætatis: vt Grandæuus, grandioris ætatis. Virg. 9. Æneidos,

-vix vnus Helenor
Et Lycus elapsi: quorum primæuus Helenor, &c. Idem lib. 10,
-primæuo corpore Lausus.

Coniux primæuus. Stat. 5. Sylu. 3.

Natus primæuus. Catul. Argon. epigr. 59.

Primæuo flore iuuentus. Virg. 7. Æneid.

Primicerium, existimat Accursius dictum {πρωτοκήριον} quòd primus ferat cereum. Quæ etymologia planè ridicula est. Nam Primicerius notarius principis dicitur, & honore inter notarios primus: sicut sequens dicitur Secundicerius: κηρὸς enim ceram significat: κήρωμα tabulam ceratam, in qua antiqui scribebant. Ab huiusmodi igitur tabulis dicti sunt primicerij. Vegetius libro 2, Primicerius inquit in officio præfectorum Prætorio, ad honestum quæstuosúmque militiæ peruenit finem. Dicitur autem Primicerius non solùm notariorum, vt apud Renatum Frigiridum in historia Honorij & Theodosij: Rusticus Agretinus ex primicerio notariorum Iouini, multíque nobiles apud Atuernos capti: sed etiam primus aliarum dignitatum. Amianus Marcellinus libro 18, Inter quos etiam Valentinus ex primicerio protectorum, Tribunus. Quæ autem huius officij sit dignitas, ostendit Cassiodorus Epistolarum libro 6, in forma comitiuæ sacrarum & primiceriatus, vbi, Ad publicæ, inquit, festiuitatis indicium, locum quoque primiceriatus adiungimus. Parum est autem, quòd prouinciarum iudices tuæ subiaceant dignitati: ipsis quoque proceribus chartarum confirmas officium: dum perfectum non creditur, nisi à te fuerit pro solennitate completum, &c. Ex Alciato.

Primigenius, Adiectiuum {ἀρχαῖος, πρωτογενής, ἀρχικός, πρωτότυπος, πρωτότοκος} Idem quod Primitiuus, Quod aliunde non habet originẽ. Et propriè Primigenia semina, quæ dedit natura: quæ Cic. prima naturæ: & Græci τὰ πρῶτα φύσει appellant. In his numerant incolumitatem, conseruationémque omnium partium, valetudinem, sensus integros, doloris vacuitatem, vires, pulchritudinem, cæteráque huiusmodi.

Verba primigenia, vt lego, scribo, quæ non sunt ab alio verbo, sed suas habent radices.

Primigenius sulcus (inquit Festus) dicitur qui in condenda noua vrbe, tauro & vacca, designationis causa imprimitur.

Primigenia fortuna à gignendo. Cicero 2. de Legibus, Fortuna sit vel huiusce diei: nam valet in omnes dies. vel respiciens ad opem ferendam: vel forum, in quo incerti casus significantur magis: vel primigeniam à gignendo. Liu. 4 bel. Maced. Et ædem Fortunæ primigeniæ in colle Quirinali dedicauit Q. Martius Ralla Duûmuir ad idipsum creatus.

Primigenia noxa, peccatum est & lapsus primi parentis. Budæus.

Semina primigenia. Varro 1. de Re rustica, capite 40, Dicam de primigenia pecuaria. Id est, de ouibus quales sint ad fœturam vtiles.

Primigenus, penultima correpta, Aliud adiectiuum {πρωτογενής.} Lucretius libro 2,

Multáque post mundi tempus genitale, diémque
Primigenum maris & terræ, solísque coortum, &c.

Primitiuus, penult. prod. Similiter adiectiuum {πρωτότυπος} Quod aliunde non habet originem, siue quod per se inuentum est. Vnde & Primitiua verba, quæ per se inuenta sunt, nec aliunde deriuantur: vt Amo.

Primitiui anni. Colum. de Arboribus, cap. 23, Ea res & fertilem arborem reddet, & primitiuos annos, fructum vinosum, postea verò etiam dulcem, & apyrenum. Fortasse legendum, primitiuis annis, siue primis: vt idem lib. 5. cap. 10, Ea res & fertilem arborem reddit, & primis annis fructum vinosum, & post quinquennium dulcem & apyrenum facit.

Primipara, primiparæ, pen. corr. {πρωτοτόκος.} Primiparæ dicuntur matres quæ primo genuerunt. Plin. lib. 8. cap. 40, Et ab ea quæ fœmina sit ex primipara genita citius cerni.

Primipilus, primipili, pen. prod. {πρωτόπιλος} Centurio primæ cohortis, vt Liuius scribit libro 7, Id propter P. Solonium postulatum est à coniuratis, qui alternis propè annis & Tribunus militum & primus Centurio erat: quem nunc primipilum appellant. Innominatus Græcè legum interpres, primipilum tradit militarem annonam esse. Id quod non omnino absurdum putat Alciatus. nam quum primipilus in legione primus esset, consequebatur omnia legionis commoda, vt docet Vegetius lib. 2. cap. 8. Proinde annona quoque militaris illi concedebatur diuidẽda per capita militũ. Vide ANTEPILANI. Sueton. in Caligula, cap 44, At in exercitu recensendo, plerísque Cẽturionum maturis iam, & nonnullis ante paucissimos quàm consummaturi essent dies, primos pilos ademit, causatus senium cuiusque & imbecillitatem. Cicero Attico, lib. 5, At ille cohortem illam primam totam perdidit, Centurionémque primipili nobilem sui generis.

De primipilo vide Alex. Alexand. lib. 1. cap. 3.

Aquila primipili. Cic. 12. Philip.

Primipilum ducere. Cæsar 5 bel. Gal.

Primipilaris, huius primipilaris, pen. prod. {πρωτοπιλάριος} Dici videtur non tam miles qui fuerat sub Centurione primipili, quàm ipse Centurio qui olim præditus fuerat hac dignitate. Et ea forma dicitur primipilaris, qua Consularis. Quintil. lib. 6. cap. 3, An primipilaris ei testamento suaderet ordinare suprema iudicia.

Primiter, Aduerbium {πρῶτον} Id est primò. Pomponius Macchis geminis, Quin bono animo es video, eripis primiter dapes. Nonius.

Primitus, pen. corr. Aliud aduerbium {πρώτως} Idem. Lucilius lib. 5. Sicuti quum primiter ficos populare sentis, item pretio ingenti ad primitùs paucos, Ita Nonius. Varro 2. de Re rust. cap. 2, Primitùs oritur herba imbribus primoribus euocata.

Insinuari primitus. Lucret. lib. 4.

Primitius, Adiectiuum, Quod in aliqua re primum & principale est. Ouidius 12. Metamorphoseos,

Ecce rapit medijs flagrantem Rhetus ab aris
Primitium torrem. Alij legunt Prunitium, à pruna scilicet.

Primitiæ, primitiarum, fœm. gener. pluralis numeri {ἀπαρχαί, ἀκροθίνια, πρωτογεννήματα} Primi fructus ex agro suscepti, qui Deo offeruntur. Plinius libro 4. capite 12, Frugum primitias solitos Delon mittere Apollini.

Frugum primitiæ. Ouid. 10. Metam.

Operum primitiæ. Stat. 2 Thebaid.

Primitias vitis resecare censuerunt, Id est prima flagella. Colum. lib. 4. cap. 10.

Armorum primitiæ. Stat 11. Thebaid.

Lacrymarum primitiæ. Stat 6. Theb.

Primodum, pro Primò. Plautus Capt. 45, Primodum opus est pistoriensibus.

Primogenitus, primogeniti, penultima correpta {πρωτότοκος} Qui primò genitus est, etiam si alij non sint geniti. Plinius libro 11. cap. 40, Primogenitis in quacunque parte sues primas premunt. Vetus codex habet Primis genitis in quoque partu sues primas præbẽt. Subaudi mammas.

Primordium, primordij {ἀρχιγονία, πρωτοβολή} Principium, inquit Festus, quòd primò ordimur. Cicero in Partit. Vt primordia rerum & quasi præcurrentia, in quibus inest aliquid argumenti. Idem 2. de Legibus, A Ioue Musarum primordia, sicut in Aratio carmine orsi sumus.

Belli primordia Stat. 2. Achil.

Dicendi primordia. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Gentis primordia. Ouid. 5. Metam.

Mundi primordia. Ouid 15. Metam.

Operum primordium Curtius lib. 9.

Principiorum primordia. Lucret. lib. 3.

Prima primordia rerum. Lucret. lib. 2.

A primordio sui, Vide A præpositionem.

Capere primordia, Vide CAPIO.

Ducere primordia generis ex aliis. Ouid. 15 Metam.

Princeps, principis, penult. corr. communis generis {ἀρχός, ἀρχηγός, ἀρχηγέτης, ἡγεμὼν, κορυφαῖος} Qui vel quæ principatum tenet, quasi primum caput. Cic. 8. Philip. O dij immortales, quàm magnum est personam in Republica tueri principis: quæ non animis solùm debet, sed oculis seruire ciuium.

Princeps, Primus. Cicero 2. de Orat. Nanque & Herodotum illum qui princeps genus hoc ornauit. Liuius, Princeps prælium inibat. Budæus.

Postremus & Princeps, contraria. Cic. 7. Verr. Vt quisque in fuga postremus, ita periculo princeps.

Ad pericula princeps. Plancus Cic. lib. 10. 17, Ad omnia pericula princeps esse non recusabat.

Exordium princeps omnium debet esse. Cic. 1. de Inuent.

In principibus, Vide IN præpositionem.

¶Princeps

¶Princeps, pro Ordine inter principes, Id est qui sunt in principiis aciei. Cicero ad Brutum, 8.2, Cretensi bello Metello imperatore octauum principem duxit. Id est octauum ordinem inter principes. Budæus.

¶Princeps in. Cicero 7. Verrin. Totum enim tua libidine & scelere, ex sua patria, in qua multis virtutibus & beneficiis floruit princeps, sustulisti.

In astrologia princeps Eudoxus. Cic. 2. de Diuinat. De quibus Eudoxus Platonis auditor, in astrologia iudicio doctissimorum hominum facilè princeps, hic opinatur, &c.

In iure Ciuili longè omnium princeps Seruius. Cic. de Claris Oratoribus.

Longè princeps, Vide LONGVS.

Consilij publici princeps plurimos annos fuit Pericles. Cicero 1. de Orat.

Author consilij publici, dux regendæ ciuitatis, sententię atque eloquentiæ princeps in Senatu. Cic. 3 de Orat.

Princeps delicti. Paulus in l. in hoc. D. de seruo corrupto. Iustius est eum teneri, qui princeps fuerit delicti.

Princeps tragici cothurni. Plin. lib. 7. cap. 29.

Dearum princeps Iuno. Ouid 6. Fast.

Ingenij & doctrinæ princeps Plato. Cic. Quint. frat. lib. 1. 2.

Nunc iuuenum princeps, deinde future senum. Ouid. 1. de Arte.

Princeps legis Agrariæ P. Rullus, Id est author. Cicero 2. de Lege agraria.

Princeps Latini nominis. Liuius 1. ab Vrbe.

Philosophorum princeps Socrates. Cic. 2. de Nat. deor.

Princeps philosophorum & authoritate & antiquitate Socraticus Aristippus. Cic 2. Tuscul.

Salutis mentisque publicæ princeps, Senatus. Cic. de Arusp. resp.

Princeps atque architectus sceleris. Cic pro Cluent.

Princeps sceleris & concitator belli. Cæsar 8. bel. Gal.

Princeps Senatus, Qui primus in Senatu sententiam rogabatur. nam, vt Gellius lib. 4 cap. 10. scribit, primus rogabatur, qui a Censoribus princeps in Senatu lectus erat. Val. Maxim. lib. 4. cap. 4. in fin. M. Scaurum vocat Senatus principem. Cicero quoque in Bruto de eodem Scauro sic ait, Hoc dicendi genus ad patrocinia mediocriter aptum videbatur: ad Senatoriam verò sententiam, cuius erat ille princeps, vel maximè.

Princeps sermonis ordiendi fuit, Id est author. Cic. 1. de Orat. Et quoniam princeps Crassus eius sermonis ordiendi fuit, date nobis hanc veniam, vt ea quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.

Stoicorum princeps Zeno. Cic. 4. Acad.

Princeps terrarum Populus Romanus. Plin. lib. 22. cap. 3.

Consilio & lingua princeps aliquis. Cic. 1. de Orat.

Longè omnium quicunque fuerunt grauitate dicendi princeps Plato. Cic. in Orat.

Studiis doctrinæ, & regenda ciuitate princeps Demetrius. Cic. 3. de Legib.

¶Princeps, Vir primarius. Plin. epist. 7. lib. 3, Fuit inter principes ciuitatis sine potentia, sine inuidia.

Quales in Republica principes essent, tales reliquos solere esse ciues. Cic. Lentulo, lib. 1 9.

Ciuitatis longè princeps Pompeius. Cic. pro Domo.

Orbis terrę princeps. Cic. pro Domo.

Principum princeps. Cic. pro Flacco, Vsque eo orba fuit ab optimatibus illa concio, vt princeps principum esset Meandrius.

¶Altissimus princeps. Claud. de muneribus Honorio imperatori à Stilicone missis, 20.

Egregius princeps. Claud. 3. Paneg.

Honoratus homo & princeps. Cic. 1. Offic.

Immensus. Claud. 7. Paneg.

Iustus. Ouid. 4. Trist. eleg 4.

Nefandus. Seneca Octauia, 5.

Venerandus. Claud. 4. Paneg.

¶Colere principem donis, Vide COLO.

Exercere principem, & præstare. Sueton. in Tiberio, cap. 33.

Principibus placuisse viris non vltima laus est. Horatius 1. epistol. 18.

Profiteri se principem in Senatu. Cic. Cornif. lib. 12. 24.

Personam principis in Republ. tueri, magnum est. Cic. 8. Philip.

Seruire principi. Cic. Pæto, lib. 9. 17.

¶Princeps, f. g. Plin. lib. 8 cap. 32, Quasdam nos principes fœminas scimus omnibus diebus matutinis carnem eam degustare solitas, & longo æuo caruisse febribus.

¶Princeps, Adiectiuum, Primum significat, & aliquando præcipuum. Terent. Adelph. 2. 3,
Itaque vnam hanc rem me habere præter alios præcipuam arbitror,
Fratrem homini neminè esse primarium artium magis principem.

Qui princeps vitæ rationem inuenit eam, quæ nunc appellatur sapientia. Lucret. lib. 4.

Amor princeps ad beneuolentiam coniungendam. Cicero de Amicitia.

Ciuem principem se putat. Cic. 2. de Nat. deor.

Dies imperij princeps, vitæ supremus. Tacit. lib. 1.

Locum principem authoritatémque in salute mea tenuistis. Cicero pro Domo.

Princeps mensis, Ianuarius. Colum. lib. 11. cap. 2.

Natura princeps huius boni. Cic. 2. de Orat. De his qui memoria vigent.

Patroni principes. Cicero de Clar. Orat. Quum igitur essem in plurimis causis, & in principibus patronis quinquennium ferè versatus, tum, &c.

Qualitatum aliæ sunt principes, aliæ ex iis ortæ. Cic. 1. Acad.

Roma princeps vrbium. Horat. 4. Carm. ode 3.

Princeps vox in Republ. Cic. in Catilinam, Sed vt mea vox, quæ debet esse in Republica princeps, officio functa Consulari videretur.

Principem habere aliquem. Cic. Ampio, lib 6. 12, Principem tamen habuimus Pansam, tui studiosissimũ, mei cupidum, qui valeret apud illum non minus authoritate quàm gratia. Id est præcipuum adiutorem. Budæus.

Principatus, huius principatus, penul prod. masc. gen. Imperium {ἀρχὴ, κράτος, ἡγεμονία.} Cæsar 5. bel. Gal. In ea ciuitate de principatu inter se contendebant.

Principatus est apibus. Plin. lib. 11. cap 5.

Regius principatus. Cic. 3. de Finibus, Quorum ordo proximè accedit vt secundus sit ad regium principatum.

Appetitio quædam principatus cupiditati veri videndi adiuncta est. Cic 1. Offic.

Deferre principatum alicui. Cic. 2. Philip.

Delere principatum. Cic Lentulo, lib 1. 9.

Dare principatum homini. Cic. 11. Philipp. Cassio verò sententia mea dominatum & principatum dari.

Dare principatum alicui rei, pro Eam præferre c'iis. Plinius lib. 9. cap. 17. Nunc Icaro datur principatus.

Penes ipsum est principatus. Cic. ad Attic. lib. 13, Quæ autem his temporibus scripsi, Ἀριστοτέλειον morem habent, in quo sermo ita inducitur cæterorum, vt penes ipsum sit principatus.

Ferre principatum alicuius belli, Moderari, administrare. Cic. in Philip. 13, Qui huius belli feret principatum.

Pertinacia & nimia cupiditas principatus facillimè in elatione animi innalescitur. Cic. 1. Offic.

Tenere principatum sententiæ. Cicero 12. Philippica, Illa enim huius belli propulsandi, administrandi, sustinendi principatum tenet.

Diuinum tribuit principatum menti Theophrastus. Cicero 1. de Nat. deor.

Principalis, & hoc principale, pen prod. {ἀρχικὸς, ἡγεμονικός} Quod primum & præcipuum est: aut quod principis est. Plin. in Paneg. Tanta benignitas principis, tanta securitas temporum est, vt ille nos principalibus rebus existimet dignos. Liuius 4. ab Vrbe, Intentos deinde hostes in vallum, egressus dextera principali cum triariis repentè inuadit.

Arrogantia principalis, Id est qua vt plurimùm principes abundânt. Plin. in Paneg.

Principales & perfectæ causæ, Adiuuantes & proximæ. Cic. de Fato, Si omnia fato fiant, sequi illud quidem, vt omnia causis fiant antepositis: verùm non principalibus causis & perfectis, sed adiuuantibus & proximis.

Constitutiones principales, Id est principis. Caius in l 1. in princ. D. Quod cuiusque vniuersitatis nomine.

Copiæ principales. Plin in Paneg. Nec verò laudauerim per se duritiem corporis, ac lacertorum: sed si his validior toto copore animus imperitet, quem non fortunæ indulgentiæ molliant, non copiæ principales ad segnitiem, luxùmque detorqueant.

Maiestas principalis, Id est principis. Modestinus in l. famosi. D. ad legem Iuliam maiestatis, Ob principalis maiestatis venerationem.

Opes principales Plin. Iun. epist. 159.

Paratus principalis. Tacit. lib 18.

Principalis porta (inquit Festus) Castrorum nominatur, quòd in eo loco est, in quo principes ordines tendunt.

Quæstio principalis. Quintil. lib. 3. cap. 13, Hanc quæstionem velut principalem vocant ζήτημα.

Tabulæ principales, Id est primæ & præcipuæ. Paulus in l penult. D. quemadmodum testamenta aperiantur, Sicut codicilli pars intelliguntur testamenti, ita secundę tabulę principalium tabularum partem obtinere videntur.

Principales viri, pro Primis & præcipuis. l. 2. de orig. iur.

Principalitas, penultima correpta, huius principalitatis. Macrob. in Somn. Scipion lib. 1. cap. 3, Tria illa quę sola probabilia sunt genera principalitatis amplectitur.

Principaliter, penult. correpta, Aduerbium {ἡγεμονικῶς, προηγουμένως} Vt decet principem. Plin. in Paneg Quid vitam, quid mores iuuentutis, quàm principaliter formas?

¶Principaliter, pro Præcipuè. Vlpianus in l athletas. §. 1. D. de iis qui notantur infamia. Siue principaliter hoc negotium gerat, siue alterius negotiationis accessione vtatur.

Principium, principij {ἀρχὴ} Initium alicuius rei: & modò ad numerum, modò ad tempus, modò ad fundamentum refertur. Terent. Phorm. 1. 3.
Neu me cupidum eò compulisset, quod mihi principium est mali.
Ibidem 2. 3, Bene habent tibi principia.

Origo principij nulla est: nam ex principio oriũtur omnia. ipsum autem nulla ex re alia nasci potest. Cic 1. Tusc.

Principium & Extremum, cõtraria. Cic. 1. de Nat deor.

Principium & exitus, contraria. Cic pro Cælio, Reliquum est igitur crimen de veneno, cuius ego neque principium inuenire, neque euoluere exitum possum.

Principium & finis, cõtraria. Cic. de Senect. Quũ animus semper agitetur, nec principium motus habeat, quia ipse se moueat, ne finem quidem habiturum esse motus qui nunquam se ipse sit relicturus.

Data à natura principia. Cic. 4 de Finib.

Ex albis principiis alba esse. Lucret. lib. 4.

Corporea principia. Lucret. lib. 4.

Bellorum & imperiorum principium. Cic. pro Corn. Balbo.

Iuris principia Cic. 1. de Legib.

Lucis principium Lucina habet. Ouid 2. Fast.

Fons & principium mouendi. Cic. in Somn. Scip.

Parêre principiis naturę debemus. Cic. 3. Offic.

Philosophię principium est scientia. Cic. 1. de Nat. deor.
Pugnæ principium. Virgil. 9. Æneid.
¶Rerum omnium principia parua, sed suis progressionibus vsa augentur. Cic. 5. de Finib.
Capessere principium. Tacit. lib. 15.
Constant ex principiis rerum omnia. Cic. 4. Acad.
Cognitis principiis multo facilius extrema intelliguntur. Cicero pro Cluentio.
Ducenda sunt omnium rerum magnarum principia à diis immortalibus. Cic. in Vatin.
Ducere principium à sanguine Teucri. Ouid. 13. Metam.
Flebile principium melior fortuna secuta est. Ouid. 7. Metam.
Fœdum anni principium incessit. Tacit. lib. 4.
¶Abrupta principia. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Acutum principium, Vide ACVO.
Exalbescere in principiis dicendi. Cic. 1. de Orat.
Ferri à principio ad exitum, & à capite ita fluere vt ad extremum veniens consistas. Cic. in Orat.
Habere principium. Cic pro Corn. Balbo.
Negare principia. Cic. pro Cecinna, Potestis igitur principia negare, quum extrema conceditis?
Prouisa & diligenter explorata principia ponere. Cicero 1. de Legibus.
Tarda principia in omni genere dicendi sunt, exitus spissi & producti esse debent. Cic. 2. de Orat.
¶Principia, principiorum, plur. num. Locus in castris, à principibus militibus sic appellatus. Inde Post principia esse, id est In tuto, citráque periculum. Sumptum à bellis in quibus tutissimus locus est post principia: siquidem in prima acie stabant hastati, in secunda principes, robustior ætas: hos sequebantur scutati omnes, maximè insignes armis. Post hos triarij & rorarij, quemadmodum indicat Liuius Decad. 1. lib. 8, Itaque nullus in acie locus tutior quàm post principia. Terent. Eunuch. 4. 7,
Tu hosce instrue, hic ego ero post principia:
Inde omnibus signum dabo. Erat autem hic locus timido nebuloni conueniens. Donatus admonet eum vsum verbo militari. Liuius Decad. 3. lib. 8, Forma tamen Romanorum castrorum constabat vna ea spe, quòd Tribunos ex contagione furoris haud expertes seditionis defectionísque rati fore, & iura reddere in principiis sinebant, & signum ab eis petebant, & in stationes ac vigilias ordine ibant, &c. Erupit deinde seditio, &c. Fugatis itaque ex principiis, ac paulo pòst è castris Tribunis, ad principes seditionis gregarios milites C. Albium Calenum & C. Atrium Vmbrum, delatum omnium consensu imperium est. Budæus hîc principia dici putat locum in castris vbi ius reddebatur. Iustinus lib. 11, Ordines quoque nemo in exercitu Alexandri nisi sexagenarius duxit: vt si principia castrorum cerneres, Senatum te alicuius priscæ Reipublicæ videre diceres. Turnebus, ex Taciti lib. 4. Principia, ea castrorum loca sunt, vbi tendebant magistratus, erántque signa legionum. Ἀρχεῖα vocat Plutarchus in Galba, [illegible]. Varro de Re rustic. Ego verò, vt aiunt, post principia in castris, id est, ab his potius incipiendum temporibus, quàm superioribus. Nam in castris metandis principia primùm designabantur, vt prætorium & tabernacula tribunorum militum & legatorum, postea reliqua castra, vbi milites & equites tenderent: principiáque quod latus occupabant, primùm muniebatur parabatúrque. Hæc ille. Veget. lib. de Re militari 2 testatur, principales in acie milites, propriè dici Principia: sic enim ait, Antiqua ordinatione legionis exposita, principalium militum, & vt proprio verbo vtar, principiorum nomina, ac dignitates, secundum præsentes matriculas indicabo. Accius apud Varronem, Ego verò, vt aiũt, post principia in castris. Hæc Erasmus. Liuius 2. ab Vrbe, Quia ab tergo erant cliui, in quos post principia, integris ordinibus tutus receptus fuit.
Principia in acie, pro Principibus: sæpe apud Liuium. Cic. ad Brutum, epist. 10, Spes libertatis nusquam nisi in nostrorum castrorum principiis est. Alij legunt, in vestrorum castrorum præsidiis. De castris Bruti & Cassij loquitur. Marcellinus, Præsentibus Iouianorum & Herculianorum principiis & tribunis, causas vehementius æquo bonóque spectauerunt.
¶A' principio. Terent. Andr. 1. 1,
Rem omnem à principio audies.
Audire à principio admonentem. Cic. Attico, lib. 7.
In principio, Vide IN.
¶Principio, pro In principio. Cicero lib. 1. Officiorum, Principio generi animantium omni est à natura tributum. subauditur præpositio IN.
Principio lucis. Tacit. lib 19.

Principiò, Aduerbium, Id est primùm. Terent. Eunuch 5. 9,
Principiò ego vos credere ambos hoc mihi vehementer velim
Me, &c.
Principiò & postea. Cic 2. de Diuinat. Existimóque ius augurum, etsi diuinationis principiò opinione constitutum sit, tamen postea Reipublicæ causa conseruatum ac retentum.
Principiò & primùm. Cicero 1. de Finibus, Principiò, inquam, in physicis, quibus maximè gloriatur, primùm totus est alienus. De Epicuro.
Principiò atque animus ephebis ætate exiit. Plaut. Merc. 3. Id est, Quum primùm, vel statim postquam.

Principialis, & hoc principiale, penultima producta {ἀρχικός} Quod primum est. Lucret. lib. 2,
Aut sine principiali aliquo læuore creata est.
Principiale tempus. Lucret. lib. 5.

Prior, & hoc prius {πρότερος} Comparatiuum, non solùm ad duos, sed etiam ad plures referri potest. Terent. Phorm. 3. 2,
Mea lege vtar, vt potior sit qui prior ad dandum est. Apuleius lib. 2. Flor. Vt Hippias e numero sophistarũ est, artium multitudine prior omnibus, eloquentia nulli secundus.
Artibus in dubio est, hæc sit, an illa, prior. Ouid 2. Amor. eleg. 10.
Nunc & qui color est puniceæ flore prior rosæ. Horatius 4. Carminum, ode 10.
Officio prior est ille. Horat. 2. Serm. satyr 6.
Æstate priore conficere aliquid non potuisse. Cicero Lentulo, libro 1. 9.
Priore libro. Colum. lib 4 cap. 22. Id est præcedenti.
Loco priore causam dicere. Cic pro Quintio.
Prior pueritia, pro Ineunte ætate. Vtitur Taurus philosophus apud Gell. lib. 10. cap. 19.
Priora tempora. Plin. in Paneg.
Prior Siciliæ tyrannus Dionysius. Plin. lib 12. cap. 1.
Priores nostri, Id est maiores. Plin. epist. 4. lib. 3.
Priora & terga. Plin. lib. 11. cap. 37.
Primas etsi vtrique, priores tamen libenter deferunt Lælio. Cic. de Clar. Orat.
Prior, pro Superior, Maior, præstantior. vt Bellante prior. Horat. Epod. ode vltima,
-Venerísque sanguis
Imperet bellante prior, iacentem
Lenis in hostem.
Causa quis prior. Horat. Satyr 5. lib 2.

Priorsum, Aduerbium. Macrob. lib. 7 Saturnal. cap. 13, Sed libris anatomicorum postea consultis, verum reperi, neruum quendam de corde natum priorsum pergere vsque ad digitum manus sinistræ minimo proximum. Et capite 9, Septem corporei motus sunt. Aut enim accedit prorsum, aut retrorsum recedit, &c. Id est *En deuant*.

PRISCIANVS, pen. prod. {Πρισκιανός} Cæsariensis, claruit Athenis tempore Iustiniani principis: scripsit de Arte Grammatica ad Iulianum Consulem: ad Cosroen verò Persarum regem librum de Naturalibus quæstionibus. Conuertit in Latinum sermonem Dionysij de situ orbis carmina. Sunt qui scribant hunc ab initio Christianum, deinde fidei desertorem fuisse. Volaterranus.

Priscus, Adiectiuum {παλαιός, ἀρχαῖος, ἀρχαϊκός} Qui superiore ætate fuit. vt Prisci Latini, qui fuêre antequam Roma conderetur.
Credendum nimirum est veteribus & priscis, vt aiunt, viris, qui se progeniem deorum esse dicebãt, itáque eorum vocabula nobis prodiderunt. Cic. de Vniuersit.
Itaque vnum illud erat insitum priscis illis, quos Cascos appellat Ennius, esse in morte sensum. Cic. 1. Tusc.
Agricolæ prisci. Horat. 2. epist. 1.
Annales Ouid. 1. Fastor.
Addere arti priscæ motum & luxuriam. Horat. in Arte.
Aurum. Horat. 4 Carm. ode 2.
Fides Virgil. 9. Æneidos,
Dicite, prisca fides facto, sed fama perennis.
Gens prisca mortalium. Horat. Epod. 2.
Græcorum priscæ literæ. Cic. 3. de Nat. deor. Ioues quoque plures in priscis Græcorum literis inuenimus.
Moneta prisca concessit nouæ. Ouid. 1. Fast.
More prisco. Ouid. 2. Fastorum,
Flamen ad hæc prisco more Dialis erat.
Nomen priscum mutare. Ouid. 14. Metam.
Progenies. Claud. 1. in Ruffin.
Religio. Ouid 10. Metam.
Me chaos antiqui (nam sum res prisca) vocabant. Ouid. 1. Fast.
Ritus. Plin. lib. 12. cap. 1.
Secula. Mart lib. 1. 27.
Senes. Ouid. 10. Metam.
Seueritas. Cic. de Arusp. resp. Cuius priscam illam seueritatem sacrificij mirifica tua soror existimatur imitata.
Tempus. Ouid 1. Fast.
Verborum priscorum affectator, apud Suetonium in libello de Clar Gramm.
Vetustas. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 1.
Verborum prisca vetustas. Cic. 3. de Orat.
Verbis priscis, & penè solennibus bona alicuius consecrare. Cic. pro Domo.
Vocabula. Cic. 3. de Orat. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si planè fuerit rusticanum.

PRISCAE, Latinæ Coloniæ appellatæ sunt, vt distinguerẽtur à nouis, quæ postea à populo dabantur. Festus.

PRISCI Latini propriè appellati sunt ij qui prius, quàm conderetur Roma fuerunt. Festus.

Prisce, Aduerbium {ἀρχαίως} vt Priscè agere, Id est Prisco & antiquo more. Cic. pro M. Cælio, Sed tamen ex ipsa quæram prius, vtrum me secum seuere & grauiter & priscè agere malit, an remissè ac leniter & vrbanè.

PRISCVS Eluidius, sub Nerone Quæstor Achaiam administrauit, Quæstoriúsq; adhuc à Pæto Thrasea gener adscitus, è moribus soceri nihil æque ac libertatem hausit, opũ contemptor, recti peruicax, constans aduersus metus. Tacitus. Vide Probum Grammaticum de eodem, & Ruell. ¶Priscus alter, Planites genere, sophista, Theodosij iunioris epistolarum magister fuit. Vide Suidam de hoc Prisco atque eius monumentis.

Prisma, figura est solida, quæ planis continetur, quorum aduersa duo sunt, & æqualia & similia & parallela, alia verò parallelogramma. Euclid. 1. Elem.

Pristinus, penult. corr. Adiectiuum {ὁ πάλαι} Quod superioribus annis, mensibus, diebus, & nostra memoria fuit. vt Pristina nostra beneuolentia. Venit autem ab eo quod est Prius, authore Festo. Cic. 2. de Diuinat. Quod quum accidisset nostræ Reipubl. tum pristinis orbati muneribus, hæc studia renouare cœpimus.
Ætas pristina. Claud. 3. Paneg.
Bonitas pristina & misericordia. Cic pro Rosc. Amer.

Coniux

Coniux pristinus. Virgil. 6. Æneid.
Dignitas. Cic. Lentulo, lib. 1. 5.
Gloria. Virgil. 10. Æneid.
Labor pristinus. Cic. pro Sylla, Si ille labor meus pristinus, si solicitudo, si officia, si operæ, si vigiliæ deseruiunt amicis, præsto sunt omnibus.
Vetus consuetudo fori, & pristinus mos iudiciorum. Cic. pro Mil.
Odio pristino incensa mulier. Cic. pro Cluent.
Recidere ad pristinũ statum. Cic. Antequã iret in exilium, Quamobtem nolo me duce, supplicij vos ad fraudem deduci, vt ego ad pristinum statum recidam casus.

Pristinalis, & hoc pristinale. Colum. lib. 7. cap. 9, Si temperata atque aprica, glabrum pecus. vel etiam pristinale album pasci potest. Quo in loco melius quidam legunt pistrinalis.

Pristis, huius pristis, fœm. gen. {πρίστις} Genus piscis marini longissimi, atque angusti corporis. Plin. lib. 9. cap. 3, Plurima autem & maxima in Indico mari animalia, è quibus balænæ quaternûm iugerum: pristes ducenûm cubitorum.
Pristis, Scylla, maris monstrum dicitur. Virgil. 3. Æneidos,
Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus, postrema inmani corpore pristis. Non tamen ita legendum putat Seruius: sic enim ait, Si nauem intelligas, hæc pistris, huius pistris facit: si de bellua, hæc pistrix, pistricis. Vide PISTRIX.
Ab huius similitudine, nauis oblõga dicta est pistris. Virgilius 5. Æneid. Velocem Mnestheus agit acri remige pristim. Pristis autem à sectione vndarũ dicta est, vt ait Seruius: scindit enim mirum in modum fluctus propter tenuitatem. Græci autem πρῖσιν, sectionem: πριστὴν, sectorem dicunt.

PRITANEVM, Vide PRYTANEVM.

Priuatus, Vide PRIVVS.

Priueræ, Mulieres priuatæ. Festus.

PRIVERNVM {πριούερνον} Vrbs Volscorum in Latio. Vnde Priuernates, penultima prod. vt notat Seruius apud Virgil. 7. Æneid. explicans carmen illud,
Hos super aduenit Volsca de gente Camilla.
Fundus Priuernas. Cic. 2. de Orat. Fortè euenit, vt in Priuernati essemus.

Priuignus, priuigni {πρόγονος} Filius mariti vxorisve, cuius prior coniux discessit. Brutus Ciceroni, 16. 8, Quanto autem magis illa callere videtur Philippus, qui priuigno minus tribuerit, quàm Cicero qui alieno tribuat?
Carentes matre priuigni. Horat. 3. Carm. ode 24.
Pocula priuigno non nocitura suo. Propert. lib. 2. eleg. 1.
Nubere in familiæ luctum, atque in priuignorum funus. Cic. pro Cluentio.
¶ Priuigna. Cic. ad Attic. lib. 13, De vxore Tuberonis & priuigna, neque possum iam abdere (est enim res peruulgata) neque Tuberonem volo defendere.
Priuigna proles. Colum. lib. 10.
¶ Priuignus dictus, quòd prius quàm mater secundò nuberet, est genitus. Pri enim antiqui pro præ, dixerunt. Festus.

Priuilegium, & Priuo, Vide PRIVVS.

Prius {πρότερον} Comparatiuum, Prior & hoc prius. Terent. Eun. 1. 1, Siquidem hercle possis, nihil prius, neque fortius. Hoc est, nihil excellentius.
Æui prioris exempla. Ouid. in Ibin.
Prius & Posterius, contraria. Horat. 1. Serm. satyr. 4.
Priori posterius, posteriori superius coniungere. Cic. 4. Acad.
Nil prius fide. Propert. lib. 4 eleg. 1.

Prius {[illegible]} Aduerbium temporis. Terent. Heautont. 5. 2,
—prius quæso disce quid sit viuere:
Vbi scies, si displicebit vita, tum istoc vtitor.
Nihil prius mihi faciendum putaui, quàm vt tibi gratularer. Cic. Attico, lib. 4.
Vt prius, sic prius. Cic. de Amicit. Quem fuerat æquius, vt prius introieram, sic prius exire de vita.
¶ Prius orto Sole, Id est ante Solis ortum. Horat. 2, epist. 1,

Priusquam, Subcontinuatiua coniunctio, quam nonnulli disiungunt, prius quàm. Aliquando indicatiuo, aliquando subiunctiuo iungitur.
¶ Indicatiuo. Terent. Hecyr. 3. 1.
Prius quàm hanc vxorem duxi, habebam alibi animum amori deditum. Cic. 1. Philip. Prius quàm de Rep. dicere incipio, pauca querar de hesterna M. Antonij iniuria.
Cui priusquam de cæteris rebus respondeo, &c. Cic. 2. Philip.
¶ Coniunctiuo. Virgil. 3. Georgicorum,
Continuò ferro culpam compesce, priusquam
Dira per incautum serpant contagia vulgus.
Ac priusquam aggrediar ad causam. Cic. pro Corn. Balbo.
Præclarè enim vixero, siquid mihi acciderit, priusquam hoc tantum mali videro. Cic. pro Milone.
Tamen quid potius faciam priusquam me dormitum conferam, non reperio. Cic. Pæto, lib. 9. 26.

Priuus, priua, priuum {ἴδιος} Priui, priuæ, priua, Id est singuli. Nonius, Priuum est proprium vniuscuiusque. Festus, Priuos, priuásque antiqui dicebant pro singulis. Ob quam causam & priuata dicuntur, quę vniuscuiusque sint. Hinc & priuilegium. Cato cap. 26, Priuásque scopulas in dolio facito habeas illi rei, quas labro doliorum circumfrices. Idem cap 3. Trapetos bonos, priuos, impares esse oportet. Et cap. 10, Labra aquaria quinque, opercula doliis & seriis priua plura.
Abdomina priua. Lucil. lib. 1. Satyrarum,
Abdomina Thynnia venientibus priua
Dabo, cephalǽmque carnem. Refert Gell. lib. 10. cap. 20.
Aures priuæ. Lucret. lib. 4,
In multas igitur voces vox vna repentè
Diffugit, in priuas quoniam se diuidit aures.
Priua triremis. Horat. 1. Carm. ode 6,
—quem ducit priua triremis.
Priuæ verbenæ. Liuius lib. 30, Senatusconsultum in hæc verba factum est, vt priuos lapides silices, priuásque verbenas secũ ferrent.
Priua pedum vestigia. Lucret. lib. 3.

Priuatus, penul. prod. Adiectiuum {ἴδιος, ἰδιωτικός} Quod vniuscuiusque proprium est. Cic. de Amicit. Quia cum Scipione vixerim: quocum mihi coniuncta cura de Rep. & de priuata fuit. Idem de Senect. Manent ingenia senibus, modò permaneat studium & industria: nec ea solùm in claris & honoratis viris, sed in vita etiã priuata & quieta. Idem 3. de Finib. Verbis tamen in dicendo quasi priuatis vtuntur ac suis.
Priuatum & Commune, contraria. Cic. 1. Offic. Deinde vt communibus vtatur pro communibus, priuatis vt suis. Sunt autem priuata natura nulla, sed aut vetere occupatione, vt qui quondam in vacua venerunt.
Census priuatus Horat. 2. Carm. ode 15.
Consensu priuato. Cic. pro Sextio, Quid quisquã potest ex omni memoria sumere illustrius, quàm pro vno ciue, & bonos omnes priuato consensu, & vniuersum Senatũ publico consilio mutasse vestẽ?
Consilium priuatum. Plin. de Viris illustr.
Disputationes priuatæ. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Dolor. Silius lib. 5.
Domus. Cic. pro Quintio.
Priuato liceat delituisse loco. Ouid. 3 Trist. eleg. 1.
Odium. Brutus ad Cic. lib. 16, Quod autem tibi cum Antonio priuatum odium?
Opes priuatæ, Sibi propriæ. Horat. 1. epist. 3.
Pecunia. Quintil. lib 3. cap. 6.
Senectus. Lucan. lib. 1.
Vita Lucan. lib. 7.
¶ Priuatæ etiam feriæ, vocabantur sacrorum propriorum, velut dies natales, vt ait Festus. Fulgurum procurationes, & huiusmodi priuatæ, quæ fiebant pro familiis singulis & hominibus.
¶ Priuatus, Qui nõ est constitutus in aliqua dignitate. Cic. 1. Offic. Priuatum autem oportet æquo & pari ciuibus iure viuere.
Priuatus, cui opponitur Cum potestate. Cic. 1. de Inuent. In fortuna quæritur, seruus sit an liber, pecuniosus an tenuis, priuatus an cum potestate.
Vetant XII Tabulę, leges priuatis hominibus irrogari. Cicero pro Domo.
Priuati Iudices sunt, quos vocant *subalternos*. Tacit. lib. 14, Qui à priuatis iudicibus ad Senatum prouocauissent, eiusdem pecuniæ periculum fecerunt, cuius ij, qui Imperatorem appellauêre.
In priuato, & In publico, contraria. Vide IN præpositionem.

Priuatim, penultima prod. Aduerbium, Quod non est publicè factum. Plaut. Bacchid. 5.
Priuatim & Publicè, contraria. Cic. de Inuen. Quare meo quidem animo nihilominus eloquentiæ studendum est, etsi ea quidem & priuatim & publicè peruersè abutuntur.
Siquæ beneficia singulis ciuibus, priuatímque dantur, ea solent iis esse fructuosa, à quibus sunt profecta. Cic. Anteq. iret in exil.
Priuatim aliquid gerere, Nõ fungi munere publico. Cic. 5. de Finibus, Aut priuatim aliquid gerere malunt: aut qui altiore animo sunt, capessunt Rempub. honoribus, imperiisque adipiscendis.
Nulla enim meipsum priuatim pepulit insignis iniuria. Cic. Figulo, lib. 4. 13.
¶ Priuatim {ἰδίᾳ, ἰδίως} pro eo quod vulgò dicitur *Particulariter*, vel *In particulari*, vel *Specialiter*. Cic. pro Quintio, Neque interea verbũ vllum interposuit Næuius, aut societatem sibi quippiam debere, aut priuatim Quintium debuisse. Plin. lib. 24. cap. 17, Piscis natura excalfacit, explet, aduersatur priuatim cerastæ morsibus cũ polenta. Peculiariter pro eodem, ibidem dixit, Peculiariter renibus vtilis est.
Mandare alicui rem priuatim. Cic. pro Sext. Rosc.

Priuatè, pen. prod. aliud Aduerbium, Idem. Cicero ad Atticum, lib. 7, Illud priuatè non ascribis, & tibi gratias egit. Ex vetusto codice legendum, Illud puto non, &c.

Priuo, priuas {[illegible]} priuáre, Adimere & spoliare significat. Plaut. Trucul. 1. 1,
Miserum sua blanditia intulit in
Pauperiem, priuauit bonis, luce, honore, atque amicis.
Spoliare & priuare. Cic. 4. Acad. Spoliat nos iudicio, priuat approbatione omni, orbat sensibus.
Præpositio enim IN priuat verbum ea vi, quã haberet, si IN præpositum non fuisset, vt dignitas, indignitas. Cic. in Topic.
Patriam priuare aspectu suo. Cic. Marcel. lib. 4. 9.
Dolore priuari. Cic. 1. de Finib.
Fide priuauere eum fata. Stat. 2. Theb. Fata monentẽ priuauere fide. Id est, fidem derogauere monenti.
Fructu liberalitatis aliquem priuare. Cic. Rufo, lib. 5. 20.
Non enim hac exceptione vnus afficitur beneficio, sed priuatur iniuria. Cic. 1. de Lege agraria.
Priuare communi luce, Occidere. Cic. pro Quintio, Vt per se afflictum atque euersum propinquum suum non modò honestè partis bonis, verùm etiam communi luce priuaret.
Priuare oculis. Cic. 5. de Finib. Cur hæc eadem Democritus, qui, &c. dicitur oculis se priuasse?
Ægritudo me somno priuat. Cic. Attic. lib. 9.
Priuare testimonio. Cic. 4. Acad. Itaque priuabo potius illum debito testimonio, quàm id cum mea laude communicem. Idem ad Curionem, lib. 2. 2, Graui teste priuatus sum amoris summi erga me tui.
Priuare vita patrem. Cic. in Parad. Patrem vita priuare, si per se scelus est, &c.

Priuandum {στερητέον} est, corpora motu. Lucret. lib. 1.

Priuans, Participium {στερῶν} Cic. in Topic. Sunt enim alia contraria, quæ priuantia licet appellemus Latinè, Græcè appellantur στερητικά.

riuatus {[illegible]} Cui quid est ademptum, inquit Festus. Plin. de Viris Illustr. Priuatus stipendio.

Lumine priuatus, Id est oculis. Ouid. 1. de Pont. eleg. 1.

Aer priuatus lumine. Lucret lib 4.

Priuatio, verbale {[illegible]} Cic 2. de Fin. Quia dolori non voluptas contraria est, sed doloris priuatio.

Omni priuatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. Cic. 1 de Fin.

Priuilegium, priuilegij, {[illegible]} Lex ad priuatos homines, singulósque pertinens. Quod de reditu M. Ciceronis, & de imperio Pompeij statutum est, non lex, sed priuilegium dicitur. Priuilegium enim hoc differt à lege, quòd lex ad multos, priuilegium ad paucos pertinet. Cic. in Parad. Sed quid ego communes leges profero, quibus omnibus es exul? Familiarissimus tuus de te priuilegium tulit, vt si in opertũ Bonæ deæ accessisses, exulares. Idem pro Domo sua, Quo iure, quo more, quo exemplo legem nominatim de capite ciuis indemnati tulisti: vetant leges sacratæ, vetant duodecim Tabularum leges priuatis in hominibus irrogari: id est enim priuilegium.

Priuilegia, sunt iussa nõ generalia, neque de vniuersis ciuibus, sed de singulis concepta: inde dicta, quia veteres priua dixerunt, quę nos singula dicimus. Aul. Gell. Noct. Attic. lib. 10. cap. 20.

Quum & sacratis legibus, & XII Tabulis sanctum esset, vt neque priuilegium irrogari liceret, neque de capite, &c. Cicero pro Sextio.

Vim & crudelitatem priuilegij, authoritate honestissimorum hominum & publicis literis consignauit. Cic. Post red. in Senatu.

Priuilegio subnixus. Aurel. Arcadius in l. 1. in fine. D. de offic. præfect. prætor.

¶Priuilegium, pro Prærogatiua. Senec li 2. de Tranquil. vitæ, Nam si dicis illum æquo animo laturum, nullum habet priuilegium.

Priuilegiatius, Adiectiuum. Vlpian. in l. Rescriptum. D. De pactis, Rescriptum autem diui Marci sic loquitur, quasi omnes creditores debeant conuenire. Quid ergo si quidam eorum absentes sint? nunquid exemplum præsentium absentes sequi debeant? Sed an & priuilegiariis absentibus hæc pactio noceat, eleganter tractatur: si modò valet pactio & contra absentes.

Priuilegiarius dicitur, cui aliquod priuilegiũ concessum est. Vulgò ab indoctis *priuilegiatus* nuncupatur. Vnde Milites priuilegiarii dicti, qui vacabant officio. Vlpianus lib. 14 Digest. titul. Quod cum eo qui in aliena potestate. l. Sed an hic, Rectè, inquit, dicetur occupantis meliorem esse conditionem, nisi si quis priuilegiarius veniat.

Pro {ὦ} Interiectio indignantis, Nominatiuo aliquando, seu vocatiuo potius, aliquando accusatiuo iungitur. Terent. Adelph. 3. 3.

-prô Iuppiter,
Hominis stultitiam. Aliquando admirantis. Cic. 1. Tuscul. Prô dii immortales, quàm illud. &c. Et Liuius 2. bel. Pun. Tantum (prô dolor) degeneramus à parentibus nostris, vt, &c.

Quæ res prô sancte Iupiter in terris est gesta maior! Cic. 2. Philip.

(Prô curia, inuersique mores!) Horat 3. Carm. ode 5.

¶Accusatiuo. Terent. Heaut. 1. 1,
Nam prô deûm atque hominum fidem, quid vis tibi? Cic. de Amicit. Nam quis est, prô deûm fidem atque hominum, qui velit vt neque diligat quenquam, nec ipse ab vllo diligatur?

Prô facinus. Ouid. epist. 10.

¶Prô, circunflectitur, aut grauatur. Sunt qui proh scribunt, adscripta aspiratione.

Pro {ὑπὲρ} Præpositio, ablatiuo casui seruiens. Terent. Eunuch. 1. 2,
Heri minas viginti pro ambobus dedi. Idem And. 5. 3, -an
Vt pro huius peccatis, ego supplicium sufferam?

¶Pro, Præpositio notanda in genere loquendi, quale est hoc, Iuit emptum pro me panem: quod vsitatius dicitur, Iuit emptum mihi panem. Plautus in Rudente,
Ex vrbe ad mare huc prodîmus pabulatum pro exercitu gymnastico. Id est eis qui in gymnasiis corpora exercent.

Pro omnibus, & contra omnia disputare. Cic. 3. de Orat. Profectò nunquam conquiescam, neque defatigabor ante quàm illorum ancipites vias rationésque & pro omnibus, & contra omnia disputandi, percepero.

Hoc non modò nõ pro me, sed cõtra me est potius. Cic. 3. de Orat.

Partim nihil contra Habitum valere, partim pro hoc esse. Cic. pro Cluentio.

Pro mea parte, Pro sua parte. Cicer. Metello, lib. 5. 2, Fieri non molestè tuli, atque etiam, vt ita fieret, pro mea parte adiuui.

Pro sua parte loqui. Plaut. Rud. 24,
- si iste loquitur, sine me mea pro parte loqui. Id est, Sine vt meipsum defendam.

¶Pro, Causa, vel propter. Terent. Eun. 5. 4,
Ego pol te pro istis dictis & factis scelus Vlciscar.

¶Pro {ἀντὶ} hoc est Loco, vel in locum, vt Pro illo, & pro imbre. Terent. Eunuch. 2. 3
Quid tum postea? P. pro illo te ducam. Plautus Mostel. 3,
Continuò pro imbre amor aduenit.

Eduxit eam mater pro sua. Terent. Eun. 1. 2.

Habere pro absoluto aliquem. Cælius Ciceroni, lib. 8. 8.

Pro ancilla habere. Plaut. Persa, 12.

Pro argumento. Liu. lib. 5. bel. Pun. Pro argumento id fuit Annibalem castris non mouisse.

Ponere aliquid pro argumento. Cic. de Claris Orat. Hoc ipsum etiam posuisse pro argumento, quòd ille quũ, &c. tam solutè egisset.

Sicilia non solùm pro penaria cella, sed etiam pro ærario Romanis fuit. Cic. 4 Verr.

An hoc pro beneficio est habendum? Brutus Cicer. 16. 4.

Pro beneficio aliquid alicui dare. Cælius Cicer. lib. 8. 8, Totum Sempronium vsque eò perago, vt Vestorium quoque interponam, & illam fabulam narrem quemadmodum tibi pro beneficio dederit, si quid iniuriis suis esset, quod Vestorius teneret.

Gerere se pro ciue. Cic. pro Archia.

Nam esse pro ciue, qui ciuis non sit, rectum est non licere. Cicero 3. Officiorum.

Putare pro decreto. Cic. 11. Phil. Itaque si nihil ad nos referretur de Dolabella persequendo, tamen ego pro decreto putarem.

Pro derelicto aliquid habere. Cic. Attico, lib. 8.

Noctem pro die, cauponam pro oppido alicui esse. Cicer. in Pison.

Pro diis habent obscœna. Plin lib. 2. cap. 7.

Pro deliciis crudelitas illi fuit. Cic. 11. Phil.

Cererem pro frugibus, Liberum appellare pro vino, Neptunum pro mari, curiam pro Senatu, campum pro comitiis, &c. Cicer. 3. de Oratore.

Patre non mortuo omnia gerere pro hærede. Cic. in Salust.

Pro hoste habere. Liu. 2. ab Vrbe.

Incerta pro certis habere, falsa pro veris. Cic. de Senect.

Etiam noctes certarum mulierum, atque adolescentulorum nobilium introductiones nõnullis iudicibus pro mercedis cumulo fuerunt. Cic. Attico, lib. 1. 11.

Vnus Cato mihi est pro centum millibus. Cic. Attic. lib. 2.

Pro monstro eam vocem accepit, Id est, tanquam monstrum detestatus est. Valerius lib. 4. cap. de Abstinentia.

Pro occiso relictus est Sextius. Cic. pro Sextio.

Pro parente colere. Liu. 6. bel. Pun.

Tradere aliquid pro pignore. Cic. de Prouinc. Consul.

Pro socio damnatus est. Cic. pro Flacco.

Ornamentis alicuius pro spoliis abuti. Cic. pro Quintio.

Habere rationes relictas pro latis. Cic. Rufo, lib. 5. 20.

Sui, ne putrescat, anima pro sale data est. Cic. 2. de Natura deor.

Pro stercore aliquid habere, Nihili facere. Plaut. Truc. 11.

Verbum pro verbo reddere. Cic. de Optimo gen. Orat.

Verba pro verbis summittere. Cicer. in Orat. In quibus pro verbo proprio subiicitur aliud.

Pro virgine nuptum dari non potest. Terent. Adelph 3 2.

¶Pro, Tanquam, siue perinde acsi Terent. Adelph. 1. 1,
Inde ego hunc maiorem adoptaui mihi,
Eduxi à paruulo, habui, amaui pro meo.

Pro certo. Vlpian. in l. 3. §. Is qui nescit D. de libero homine exhib. Etenim rectè placuit, tunc demum hoc interdictum locum habere, quoties quis pro certo liber est.

Pro certo est. Quintilian. lib. 5. cap. 12, Prius de adulterio conuincendum est, vt quum id cœperit esse pro certo, fiat incerti argumentum.

Pro certo ponere. Cæsar 7. bel. Gal.

Pro certo affirmare. Liu. 1 ab Vrbe.

Ambiguum pro certo concedere. Cic 1. de Inuent.

Pro certo negare. Cic. Attico, lib. 5, Sed posthac omnia quæ certa non erunt, pro certis negato.

Pro certo dicere. Terent. Adelph. 3. 4.

Pro certo habere. Cic. Bruto, 5. 2, Neque nuntiabatur quicquam quod pro certo haberemus.

Perscribere ad aliquem pro certis ea quæ certa sunt. Cic. Ampio, lib 6. 12.

Pro comperto. Liu. 5. bel. Maced. Vnum de auxiliaribus specie transfugæ mittit ad eum: qui pro comperto afferret, Achæos statuisse postero die, &c.

Dubia pro certis & concessis sumuntur. Cic. 2. de Diuin.

Pro concesso & probato sumere. Cic. 5. Tusc. Geometræ quum aliquid docere volunt, siquid ad eam rem pertinet eorum quæ antè docuerunt, id sumunt pro concesso & probato.

Pro damnato esse. Cic. 6. Verr. Quum iam pro damnato mortuóque esset.

Pro explorato esse. Cic. Attico, lib. 11, De omnibus rebus velim ad me scribas, & maximè quid scribas de ea: in quo tuo consilio egeo, etiamsi nihil excogitas: id enim mihi erit pro explorato. Aliqua exemplaria habent, pro desperato.

Pro emptore sacrificare. Varro de Ling. Latin. lib. 5.

Pro facto habere. Cic. Att lib. 13, Itaque illud iam pro facto habeo.

Pro firmato stare. Liu. 4. ab Vrbe.

Pro indiuiso. Cato cap. 137.

Et id quod iudicatum non sit, pro infecto haberi oportere. Cic. 2. de Inuent.

Pro insano sit reprehendendus. Varr. lib. de Ling. Latin. 7.

In scriptura Siciliæ pro magistro est quidam L. Carpinatius. Cic. Attico, lib. 11, P. Terentius meus necessarius operas in portu, & scriptura Asiæ pro magistro dedit.

Pro malis. Cic. Attic. lib. 12, Solitudo aliquid adiuuat: sed multò plus proficeret, si tu tamen interesses. quæ mihi vna causa est hinc discedendi: nam pro malis, rectè habebat. Idem ad Torquatum, lib. 6. epist. 2, Quòd maiore in varietate versata est adhuc tua causa, quàm homines aut volebãt, aut opinabantur: mihi crede, nõ est pro malis temporum, quod molestè feras. Dixit etiam non dissimili sententia in epistola ad Marcellum lib. 4. epist. 9, Nam adhuc & factum tuum probatur: & vt in tali re, etiam fortuna laudatur.

Pro meliore fuit, effugere hostes, &c. Tacit. lib. 12.

Pro nihilo ducere. Cic. 4. Verr. Tu ausus es pro nihilo præ tua prę da tot res sanctissimas ducere?

Pro nihilo putare. Cic. 1. Verr.

Pro nihilo videri. Cic. 2. de Finib. Quæ quum Aristoni & Pyrrhoni omnia visa sunt pro nihilo, vt inter optimè valere, & grauissimè ægrotare nihil prorsus dicerent interesse.

Ego tamen, quoniam condemnatum esse pro nihilo vis, si ita esset ignoscerem. Cic 2. Phil.

Pro parte. Paulus in l. Vsus. D. De vsu & hab. Nam frui quidem pro parte possumus, vti pro parte non possumus. Pomponius in L. Si pœnæ. §. Si fallò. D. De condict. indeb. Si falsò existimans debere, tibi nummos soluero, qui pro parte alieni, pro parte mei fuerunt, &c.

Pro rata. Vlpian.in l.in his veró.D.De solut.& liberation. Si verò summa vsurarum debitarum & non debitarum non eadem fit: ad vtranque causam æqualiter proficit,quod solutum est, non pro rata, vt verba rescripti ostendunt.

Pro ridiculo ac delectamento putare aliquem. Terent.Heaut.5.1.

Pro rudi atque indocto despicitur. Gell.lib.10.cap.24.

Pro rupto fœdus habere. Liu.2.ab Vrbe.

Pro victis abiere. Liu.2.ab Vrbe.

¶Pro,Secundum. Terent.Phorm.2.1.

Imò enim nemo satis pro merito gratiam regi refert. Salust.in Catilin. Hisq; permissum est,vti pro tempore atque periculo exercitum compararent.

Pro conditione. Quintil. lib. 3.cap.6, Et accidit pro conditione causarum.

Pro mea consuetudine.Cic.ad Atticum,lib.1.3,Pro nostra consuetudine tu existimare potes.

Tribuere cuique pro dignitate. Cic.1.Offic.

Pro facultatibus. Colum.lib.9 cap.1, Modus sylux pro cuiusque facultatibus occupatur.

Pro nostra facultate. Quintil.lib.6.cap.5.

Hæc pro tuo ingenio considera. Cic.Tironi,lib.16.3.

Nunquam te mihi pro tuis in me iniuriis satis esse facturum putabas. Cic.2.Philipp.

Præstare se dignum pro laude merentis. Id est iuxta laudem merentis. Horat.1.epist.7.

Pro modo crassitudinis. Colum.lib.12.cap.46.

Pro modo virium & exigendum & corrigendum opus. Quintil. lib.2.cap 4.

Ciuitatibus pro numero militum pecuniarum summas describere. Cic 7.Verr.

Cæsar nequaquam satis pro meis officiis, pro ipsius in alios effusione,in me liberalis fuit. Cic.Attico,lib.7.

Nemo fuit qui non me pro suis opibus in illa tempestate defenderit. Cic.pro Domo sua.

Hæc nequaquam pro opinione vulgi extimescenda sunt. Cicero 3.Tuscul.

Pro se,siue altero rationem dari. Varr.lib de Ling.Latin.5.

Conficere negotium pro causæ veritate, & pro sua dignitate. Cic. Thermo,lib.13.

Pro virili parte. Cic.13.Philipp.Tum me eius beneficio plus quàm pro virili parte obligatum puto. Ouid.2.de Ponto,eleg.1.

Pro rata parte. Cicero 1.Tuscul.Omnia ita perinde vt cuique data sunt,pro rata parte à vita,longa aut breuia dicuntur.

Pro portione. Varro de Re rustica,cap.3,Vt & lac multum,& pingue habeant pro portione. Cic 2.de Orat.Sed oportet vt ædibus ac templis vestibula & aditus, sic causis principia pro portione rerum proponere.

Pro rata portione. Cic.in Som.Scipionis, Hic est inquit ille, qui interuallis coniunctus imparibus,se tamen pro rata portione distinctis,impulsu & motu ipsorum orbium efficitur.

Pro virili portione.Tacit.in vita Agricolæ.

Pro scapulis,quum dixit Cato, significauit pro iniuria verberum. Paulus.

Pro spe nihil contigit. Liu.8.bel.Pun.

Pro tempore,Pro re, Pro loco, significat quod ineptè dicitur, *Pro qualitate temporis,rei,loci.* Cæsar in Comment.Consilium pro tempore & pro re capere. Salust.Ipse pro re ac loco paulatim procedere.

Pro malis. Cic.Attico,lib.12.Nam pro malis rectè habebat.

Pro horum temporum perturbatione,Id est vt est temporum perturbatio. Cic.ad Seruium Sulpitium, lib.13.29, Itaque sic velim existimes,me omnes Achaiæ ciuitates arbitrari pro horum temporum perturbatione felices,quòd his tu præsis.

¶Pro. Aliter. Plaut.Pœn.4.

Nam pro heri nostri quæstu satis bene ornatæ sumus. Hoc est Si reputes quàm exiguè lucrum faciat herus. Terent.Heaut.5.1.

Duo talenta pro re nostra ego esse decreui satis.

Pro charitate Reip.Cic.3.Philipp.Sunt impij ciues, pro charitate Reip.nimium multi: pro multitudine bene sentientium, admodum pauci. Hoc est,si Reip.charitatem spectes.

Pro mea authoritate videor posse.Cic.pro Fonteio,Quare si etiam monendi estis à me, quod non estis Iudices, videor hoc leniter pro mea authoritate vobis præcipere posse.

Pro singulari eius humanitate. Cic.Attico,lib.9.

Pro tua singulari prudentia. Cic.ad Brutum,lib.11.12, Non dubito autem pro tua singulari prudentia,quin perspicias.

Quorum vobis pro vestra sapientia Quirites, habenda est ratio diligenter. Cic.pro Lege Manil.

¶Pro re nata. Cic. Attico,lib 7,Diem tuum ego quoque ex epistola quadam tua, quam incipiente febricula scripseras, mihi notaueram,& animaduerteram posse pro re nata,te non incommodè ad me in Albanum venire III Non.Ian.

Pro suo iure esse in aliquo loco. Cic.Attico,lib.3, Itineris nostri causa fuit,quòd non habebam locum, vbi pro meo iure diutius esse possem, quàm fundum Sicæ, præsertim nondum rogatione correcta.

Pro meo iure dico. Cic. pro Flacco, Oppressus est C.Antonius. esto.habuit quandam ille infamiam suam:neque tamen ille ipse (pro meo iure dico) vobis iudicibus damnatus esset.

Pro iure meo imperitabam. Plaut.Capt.5.

Pro tuo iure oras. Plaut.Rud.3t.

Pro suo iure agere omnia. Terent.Adelph.1.1,

-non necesse habeo omnia

Pro meo iure agere. Vbi Donatus, Hic est sensus, Non necesse est, etiam si liceat,seuum esse patrem.

Pro cætera reuerentia. Plin.lib.3.epist.8,Facis pro cætera reuerentia,quam mihi præstas,quòd tam sollicitè petis, vt Tribunatum,&c. Id est præter reuerentiam,quam mihi præstas in cæteris rebus, hoc quoque facis.

Pro cætera diligentia. Plin.lib.2.epist.16.

Satis pro imperio.Terent.Phorm.1.4. Id est imperiosè. Budæus.

¶Pro, significat In: vt pro Rostris,pro æde,pro tribunali. Pro,ponitur etiam amplificando,ac palàm faciendo,vt prodi,prouoca,protrahe,propelle.Aliàs pro priuandi facultate, vt in propudio, prohibendo: quia vtrunque abnuit in his esse pudorem potestatémque. Aliàs aliud pro alio,vt pro pecunia, pro prædio, pro Consule. Aliàs pro admiratione,vt pro Iupiter.Aliàs pro ante,vt pro ostio.Aliàs pro in,vt promittere barbam,capillum. Paulus ex Festo.

¶Pro,In etiam significat in hoc exemplo & aliquot sequentibus. Salustius in Iugurth. Ac Numidæ sæpe antea vineis Romanorum subuersis,item incensis,non castelli mœnibus se tutabantur: sed pro muro dies noctésque agitare,maledicere Romanis.

Pro sententia,In sententia. Festus.

Pro concione aliquid agere. Quintil.lib.4.cap.4.

Pro suggestu. Cæsar 6.bel.Gall.

Pro tribunali cognoscit iudex. Vlpian.in l.2.D.de re iudic.

¶Pro,Ante. Salust Qui ni maturasset, pro curia sociis signum daret. Cic.2.Philipp.Hasta posita pro æde Iouis statoris.

Illa præsidia, quæ pro templis omnibus cernitis. Cic.pro Milone.

Locare equites pro cornibus.Quintil.lib.2.cap.13.

¶Pro,De.Terent.Hecyr.3.1,

Pueri inter sese quàm pro leuibus noxis iras gerunt?

¶Pro se quisque, Id est quisque pro virili. Terent.Heaut.1.1,

Video alios festinare,lectos sternere,

Cœnam apparare,pro se quisque sedulò

Faciebat.

Pro se quisque quod ceperat,afferebat. Cic 3.Offic.

Pro se quisque conferunt aurum,&c. Liu.6.bel.Pun.

Pro se quisque omnes. Liuius 5 bel.Pun.Itaque pro se quisque omnes per æqua atque iniqua loca,quum vndique tela conijcerentur, armáque & corpora hostes obijcerent,peruadunt,irrumpúntque.

Pro sua quisque facultate. Cic.1.Tuscul.

¶Pro testimonio dicere. Cic.6.Verr.Posteaquam Cordius pro testimonio dixit te sibi reddidisse,finem reddendi fecisti.

Mentiri pro testimonio. Cic.in Vatin.

¶Pro sano loqueris, qui me meo appellas nomine? Plautus Menæch 8.

Maior quàm pro numero hominum editur pugna. Liuius.5.bel. Punici.

¶Pro agricola, Id est è re agricolæ,atque vtile agricolæ. Columel. lib 3 cap.5,Quod minimè reor esse pro agricola.

Pro me est. Quintil.lib.7.cap.1.

¶Pro eo ac,vel Pro eo atque.legitur pro Ita vt, vel perinde vt. Seruius Sulpitius ad Ciceronem,lib.4.5,Sanequam pro eo ac debui,grauiter,molestéque tuli.

Pro eo atque. Vlpian.in l.Ad testium.§ Siquis. D. Qui testamenta facere possint, Siquis ex testibus nomen suum non adscripserit, verumtamen signauerit:pro eo est,atque si adhibitus non esset.

Pro eo est, quasi.Pompon. in l. Legatarius.D. de leg.1,Si legatum nobis relictum constituerimus nolle ad nos pertinere, pro eo erit, quasi ne legatum quidem sit.

¶Pro aliquo stare, Defendere aliquem, & partes alicuius tueri. Terent.Phorm.2.1.

Decernere pro sodali,& pro fama,fortunisque. Cic.2 de Orat.

Deprecari aliquid pro amicis,& non pro se. Cic.2.de Orat.

Pro vniuersa analogia dicam. Varr.de Ling.Lat.lib.8.

¶Pro,repetitum. Cicero pro Murena,Ego vos pro mea summa & vobis cognita in Rempub.diligentia moneo, pro authoritate Consulari hortor, pro magnitudine periculi obtestor,vt,&c.

Proædificatum, dicitur quod ex priuato loco in publicum solum processit. Festus.

PROAERESIUS (Προαιρέσιος) insignis sophista fuit ex Cæsarea Cappadociæ, Vlpiani discipulus, & Libanij sophistæ contemporaneus. Suidas.

Proagogia (προαγωγία) sunt aquarum deductiones,pori, meatúsque. Cælius Rhodig.lib 7.cap.6.

Proagogium.proagog.j (προαγώγιον) Stuprum, perductio, à Græco verbo προάγειν quod nos perducere dicimus, id est lenocinari, lenocinium facere. Suet.in Neron.cap. 28, Super ingenuorum proagogia,& nuptarum cócubinatus, Vestali virgini Rubriæ vim intulit.

Proagorus, Dorica ratione, quam Latini æmulantur, & Siculorum lingua (nam ab aliis Græcis προήγορος dicitur) significat eum qui princeps est,& ante alios verba facit. Vsus est Cic.in Verr. Annotauit Turnebus.

Proamita,proamitæ,pen.corr.f.g.Proaui mei soror. Caius in l.1.D.de Gradibus.

Proaries,proarietis,pen.corr.m.g.Instrumentum quo vice arietis vtimur ad adigendam materiam. Cæsar bell.Gall.comm.4, Ac nihilo secius sublicæ,& ad inferiorem partem fluminis obliquæ adigebantur,quæ proariete subactæ, & cum omni opere coniunctæ, vim fluminis exciperent. Vide Baysium in lib.de vasculis. Alij legunt, pro ariete subiectæ.

Proasma in epode est tanquam cantilenæ proœmium.Cælius libro 9. cap.10, Proasma, & Epilodema, item Epode esse videtur tanquam cantilenæ proœmium,&c.

Proastia,proastiorum (προάστεια) Suburbana,quæ pulcherrimè constita à domino, non tam vtilitatis quàm voluptatis causa habentur. Alciatus lib.2.Parergon,cap.4.

Proauctor,proauctoris (προπάτωρ) Suetonius in Claudio Cæsare, cap.24. Appium cæcum generis sui proauctorem. Alij legunt proauthorem,id est authorem & principem. Ex Budæo. Qua forma proauum dicimus, eadem proauthorem, quasi procul & longa origine authorem dixit.

Proauunculus, & Promatertera, id est proaui frater & soror. l. Iurisconsultus. & l. 1. de Gradib. & affinib. Imper. in tit. de gradib. lib. 2. instit. Ciuilium.

Proauus, proaui, pen. corr. { πρόπαππος, προπάτωρ } Aui paterni vel materni pater. Huius relatiuum est Pronepos. A quo fœmininum est proneptis. A proauo, fœmininum proauia. Cic. de Claris Orat. Nam & de duobus auis iam diximus, Scipione & Crasso, & de tribus proauis.

Ataui proauorum. Iuuenal. sat. 3.

Fœlices proauorum atauos.

Genus à proauis ingens. Virg. 12. Æneidos,

Cui genus à proauis ingens, clarúmque paternæ

Nomen erat virtutis. Id est, Cuius authoritatem commendabat & origo maiorum, & paterna virtus. Seruius.

Petere proauos, Ad proauos visendos ire. Virg. 3. Æneid.

Proauitus, pen. prod. Adiectiuum { προπαππῷος } Quod est proaui: vt Rura proauita. Stat. 4. Sylu. 4.

Facta proauita. Sil. lib. 11.

Regna proauita. Ouid. 13. Metam.

Pugnæ proauitæ insignia ostentare. Silius lib. 5.

Probabile, Vide PROBVS.

Probatica, probaticæ, pen. corr. { προβατική } Latinè ouilis dicitur. Erat piscina vbi oues lauari solebant, quum sacerdotes eas litare vellent. πρόβατον Græcè, Latinè dicitur ouis.

Probè, Probitas, Probiter, Vide PROBVS.

Problema, pen. prod. problematis, pen. corr. n. g. { πρόβλημα } Est propositio interrogationem annexam habens. Cic. Attico, lib. 12. Iam explicandum est πρόβλημα, siquid acturus es.

Probo, Vide PROBVS.

Proboscis, proboscidis, pen. corr. fœm. gen. { προνομαία, προβοσκίς } Græcum nomen est, dictum quòd antè depascat: & est porrecta corporis pars inhærens naribus: quæ, excepto homine, in aliis animalibus inuenitur. Varro Sexagesi. Inuenisse se quum dormire cœpisset, tam glaber quàm Socrates, caluum esse factum ericium è pilis albis cum proboscide. Hæc Nonius. In elephanto dicitur manus: quòd ea tanquam manu vtatur. Plin. lib. 8. cap. 12. Resoluunt elephanti manu draconum nodos. Idem proboscidem vocat, lib. 8. cap. 7.

Probrum, probri { κακία, ὄνειδος } Valla dicit significare crimen, vt est adulterium, stuprum, & huiusmodi. Sueton. in Cæs. cap. 43. Diremit nuptias Prætorij viri, qui digressam à marito post biduum statim duxerat, quanuis sine probri suspicione. Vnde lex fuit apud Romanos, vt probrum virginis Vestalis capite puniretur.

Probrum virginis Vestalis, vt capite puniretur, vir qui eam incestauisset, verberibus necaretur lex fixa in atrio Libertatis, cum multis aliis legibus incendio consumpta est. Festus.

Nefanda probra. Senec. Hipp. 2.

¶ Probrum, Maledictum, contumelia, infamia, dedecus, quod ex scelere consequi solet: vt Datum est probro, id est ignominiæ adscriptum. Cic. Attico, lib. 11. epistolas plenas probrorum appellat, id est contumeliarum.

Cum probro, Vide CVM.

¶ Accusare probri, Vide ACCVSO.

Arguere probri, Vide ARGVO.

Canere probra. Ouid. 3. Fast.

Dicere multa probra alicui. Ouid. 2. de Remed. amor.

Sumptus effusi cum probro atque dedecore. Cicero pro Sexto Roscio.

Emergere ex paternis probris ac vitiis. Cic. 5. Verr.

Iácere probra in insontem, Vide IACIO.

Iactare probra in aliquem, Vide Iacto in IACIO.

Terras probris implere. Ouid. epist. 16.

Increpare probris, Vide INCREPO.

Incusabo te probri, Vide INCVSO.

Inferre probrum alicui. Cic. pro Cælio.

Ingerere probra alicui. Liu. Decad. 1. lib. 2.

Insimulare probri mulierem, Accusare. Cic. 2. Philipp. Non est satis: probri insimulasti pudicissimam fœminam. Accipitur autem hic pro adulterio.

Intendere probra alicui. Tacit. lib. 3.

Luere sanguine probra. Ouid. in Ibin.

Obiicere probrum. Cicero pro Domo sua. In isto tuo maledicto probrum non modò mihi nullum obiectas, sed etiam laudem illustras meam.

Obiicere vt probrum. Cic. 1. Tuscul. Honorem tamen huic generi non defuisse declarat oratio Catonis, in qua obiecit vt probrum, Marco nobiliori, quòd is in prouinciam poetas duxisset.

Tuum scelus, meum probrum putas esse oportere. Cicero pro Domo sua.

Esse probro & crimini. Cicero pro Rosc. Amer. Vitam hanc rusticam, quã tu probro & crimini putas esse oportere, & honestissimam & suauissimam esse arbitrantur.

Esse in probro, Vide IN præpositionem.

Vetito probro sacraria temerare. Ouid. 10. Metam.

Vacare probro. Senec. Herc. fur. 1.

Vexare probris. Cic. pro Domo sua.

Et fuerint oculis probra videnda meis. Ouid. 3. Amor. eleg. 13.

¶ Animal probrum Gell. lib. 9. cap. 2. dicit pro probroso, quemadmodum apud Terentium, scelus, pro homine scelesto.

Probrosus, pen. prod. Adiectiuum { ὀνειδιστός } Ignominiosus. Cicero pro Fonteio, De quo vos homine Iudices, ne ab inimicis quidem vllum fictum probrosum non modò crimen, sed ne maledictum quidem audistis.

Ruinæ probrosæ, Dedecus afferentes. Horat. 3. Carm. ode 5.

Carmina probrosa. Tacit. lib. 16.

PROBVS { πρόβος } Berytius, Grammaticus, Romæ docuit, non tamen vt magistri personam sustineret, vnum aut alterum, vel complurimum tres aut quatuor admittere solebat horis pomeridianis, cubánsque inter longos & vulgares sermones legere quædam, idque perraró. Nimis parua & exigua de quibusdam minutis quæstiunculis edidit. Reliquit autem non mediocrem syluam obseruationum sermonis antiqui. ab initio enim ad studia se contulit, postquam in militiam diu centuriatum frustra petisset. Tranquillus.

Probus, Adiectiuum { ἀγαθός, δίκαιος, χρηστός, ἐσθλός } Bonus, quasi prohibus, quòd se à delinquendo prohibeat: inquit Festus. Terentius Phorm. 2. 1.

O artificem probum!

Sanctus & probus. Cic. pro Cluentio, Neque enim hoc nomine sanctior, neque probior, neque in omnibus officiis retinendis diligentior esse quisquam potest.

Non probus. Vide NON.

Probus ad istas res. Plaut. Pœn. 9.

Argentum probum. Liu. 2 bel. Maced.

Claua proba. Plaut. Rud. 19.

Color. Columel. lib. 8. cap. 2.

Probus hic conger frigidus. Plaut. Milit. 10.

Probus faber. Plaut. Pœnul. 14.

Facinus. Plaut. Menæch. 4.

Ingenium. Cic. 1. Offic. In ipso ioco aliquod probi ingenij lumen eluceat.

Materia. Plaut. Pœn. 14.

Merx. Plaut. Pœn. 4.

Mores. Horat. in Carm. secul.

Moribus probus. Plin. epist. 171.

Nummi. Plaut. Pers. 12.

Occasio. Plaut. Casina. 25.

Pauperies. Horat. 3. Carm. ode 29.

Sapor. Columel. de Arboribus, cap. 3. Sed firmum, probúmque saporem vini præbent.

Probè, Aduerbium { δικαίως } Bene, rectè, eleganter. Terentius Andria, 2. 5.

D. Quasi de improuiso respice ad eum. P. hem pater.

D. Probé. Hoc est rectè, & vt volebam.

¶ Oculus conturbatus non probè affectus ad munus suum fungendum. Cic. 3. Tusc.

Appotus probè. Plaut. Amphit. 4.

Curare probè. Terent. And. 5. 2.

Decipere probè. Plaut. Amphit. 4.

Discere probè. Plin. epist. 18. lib. 2. Nisi sperare te vellem, posse fratris tui liberos probè discere.

Intelligere probè. Terent. Eunuch. 4. 6. Si vim faciet, in ius ducito hominem, intellextin'? C. probè.

Iudicas probè. Cic. Attico, lib. 7.

Memini probè. Terent. And. 5. 4.

Ni metuam patrem, habeo pro illa re illum quod moneam probè.

Nosse probè. Cic. 1. de Orat. Hominem probè nosse, & commeminisse se aiebat.

Percutere probè, hoc est fortiter. Plaut. Amphit. 4.

Sentire probè. Cic. 1. de Legib. Probè quidem sentis, si re ac non verbis dissiderent.

Stabilire probè. Cic. 1. Tuscul. Hoc igitur probè stabilito & fixo, illud excutiendum est, vt sciatur quid sit carere.

Tenere aliquid probè, Scire. Cic. 1. de Inuent.

Viuere probè. Plaut. Amphit. 9.

Probissimè. Terent. Adelph. 3. 3.

¶ Hoc aduerbium, vt ex præcedentibus exẽplis apertissimè liquet, omnibus ferè verbis iungitur. vt Probè appotus, Probè curare, Probè decipere, Probè memini, Probè commeministi, Probè monere, Probè ornatus, &c.

De aquæductu probè fecisti. Cic. ad Atticum, lib. 13.

De Seruio probè dicis. Cic. de Claris Orat.

Ornatus probè. Cic. ad Cælium, lib. 2. 9. Ad Amanum exercitum adduxi satis probè ornatum auxiliis.

Probitas, pen. corr. probitatis { χρηστότης } Bonitas. Cicero de Amic. Quòd si tanta vis probitatis est, vt eam vel in eis quos nunquam vidimus, vel quod maius est, in hoste etiã diligamus: quid mirum est, si animi hominum moueantur? &c.

Virtus, probitas, integritas, in candidato, non linguæ volubilitas, non ars, non scientia requiri solet. Cic. pro Plancio.

Dissimilis est tibi probitate. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 11.

Dulcis probitas. Stat. 2. Sylu. 2.

Exercita probitas rebus aducrsis. Ouid. 5. Trist. eleg. 6.

Æuo tenero maturior probitas. Stat. 2. Sylu. 1.

Inops iacet probitas. Claud. 2. Paneg.

Probitas cum paupertate iacebit. id est negligetur ac contemnetur. Ouid. ad Pisonem.

Probitas laudatur & alget. Iuuenal. sat. 1.

Commendatione probitatis boni viri speciem tueri. Cicero 2. de Oratore.

Perdurat probitas in longum æuum. Ouidius de Medicamine faciei.

Probiter, pen. corr. { δικαίως } pro Probè, apud antiquos. Varro Octogesi. Postquam auida libido rapere ac concidere cœpit, séque opificé, non probiter strepere.

Probo, probas { δοκιμάζω, ἐπαινῶ, βεβαιόω } probare, Efficere vt probum, rectúmque iudicetur id quod quis facit vel dicit. vnde & pro Laudare accipitur, inquit Budæus. Cicero 6. Verr. Non vereor ne hoc officium meum P. Seruilio iudici non probem. Id est scio eum omnino hanc meam accusationem Verris non improbaturum. Idẽ de Senectute, Mihi verò & Flacco neutiquam probari potuit tam flagitiosa & tam perdita libido. Id est, nullo modo persuaderi mihi potuit, vt bonam dicerem & laudarem tantam libidinem.

Est enim mihi vtẽdum quibusdam rebus ex iis libris, ad eos quos in manibus

in manibus habeo: quos, vt spero, tibi valde probabo. Cic. Att. lib. 4.

Laudare & probare. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, Téque & istam rationem otij tui & laudo vehementer, & probo.

Probare aliquid in aliquo. Cic. 2. de Finib. Quod ne in ipsis quidem philosophis magnopere vnquam probaui.

In vulgus probari. Cicero in Parad. Ea sentit quæ non sanè probantur in vulgus. Id est quæ nec ipsum quidem vulgus probat, neque laudat.

Oculis hominum probari. Ouid. epist. 16.

Probare concilium. Cæs. 8 bell. Gall.

Video meliora, probóque. Ouid. 7. Metam.

Diligentiam suam alicui probare. Papinian. in l. Labeo. D. de statuliberis.

Indolem generosam factis probare. Senec. Theb. 2.

Probare sententiam. Cic. 4. Acad.

Probare & Improbare, opponuntur. Quintil. lib. 2. cap. 2.

¶ Probare, Demonstrare, & argumentando planum facere: quòd ea laude digna videantur, quæ probari rationibus possunt. Plautus Bacchid. 15,

Quid mihi refert Chrysalo esse nomen, nisi factis probo?

Lacrymis probare. Plaut. Pseud. 3,

Quod tu istis lacrymis te probare postulas.

Dialecticè probare. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Huic satis illud erit planum facere atque probare. Lucret. lib. 2.

Plus iusto probare aliquid. Ouid. 9. de Ponto, eleg. 9.

Exitus acta probat. Ouid. epist. 2.

Causam suam probare alteri. Cic. pro Quintio, Si causam cum causa contenderet, nos nostram perfacilè cuiuis probaturos statuebamus.

Culpa non probatur ex facili. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.

Dicta alicuius voce probare. Ouid. 1. Metam.

Probare diligentiam suam in re aliqua. Cic. 1. Verr. Vt si in hac causa nostrum officium, ac diligentiam probauerimus, hæc quæ dixi, retinere per Pop. Rom. incolumia, ac salua possimus.

Pactum dea probauit. Ouid. 6. Fast.

Probare atque deligere iudices. Cic. 7. Verr. Nolo eos iudices quos ego probarim atque delegerim, sic in hac vrbe notatos, isto absoluto ambulare, vt non cæra, sed cœno obliti esse videantur.

Auribus puris scripta probare. Propert. lib. 2. eleg. 14.

Quibus de meo celeri reditu non probabam. Cic. Att. lib. 16. Id est, non persuadebam.

Se probare. Cic. pro Ligario, Qua in legatione & ciuibus, & sociis ita se probauit, vt decedens, &c. Id est probitate & integritate vitæ se talem præstitit ac demonstrauit.

Sese probare alicui, quominus, &c. impediri. Cic. Cornificio, lib. 12. 19, A magistris quum contenderem de proferendo die, probarût mihi sese, quominus id facerent, & compromisso, & iureiurando impediri.

Se probare pro eunucho, Id est persuadere, interprete Donato, aut fingere. Terent. Eunuch. 2. 3.

Nemini probatur, Id est nemo approbat, siue laudat, aut nemini placet. Cic. 3. Verr. Tametsi probatur nemini.

Probare ingenium vnius ex aliorum ingenio. Plaut. Trin. 14.

Non nimium probare, Vide NIMIS.

Lentè & fastidiosè probare aliquem, Vide LENTVS.

Vulgus amicitias vtilitate probat. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.

¶ Probare, Rem experiri & tentare: vt Amicos probato. Et apud Columellam, Probare boues: pro eo quod Gallicè dicimus *Essayer, Esprouuer.*

Animos probare. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 2.

Probandus, Participium (δοκιμαστέος.) Cæsar 5. bell. Gall. Quem locum probandæ virtutis tuæ expectas?

Causa probanda. Ouid. 6. Fast.

Forma probanda operis. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.

Probatus, pen. prod. (δεδοκιμασμένος) Aliud participium, siue Nomen ex participio. Cic. in Topic. Nam & ingeniosos & opulentos, & ætatis spatio probatos, dignos quibus credatur, putant.

Crimen patens sine teste probatum. Ouid. 15. Metam.

Fides probata. Claud. 6. Paneg.

Opera probata homo. Cic. 3. Verr. Homo scilicet aut industria, aut opera probata, aut frugalitatis existimatione præclara.

Probatior. Liu. 7. bel. Pun. Ita repentè exuit antiquos mores, vt nemo tota iuuentute haberetur prior: nec probatior primoribus patrû, suis pariter alienísque esset.

Homo probatissimus. Cic. 4. Verr. Et Probatissima fœmina, Idem pro Cecinna.

Probator, pen. prod. Verbale (δοκιμαστής.) Cic. pro Cecin. Deinde huius rationis non modò non inuentorem, sed ne probatorem quidem esse me.

Ingenij probator. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2. Id est, approbator & laudator.

Rationis alicuius non modò non inuentor, sed ne probator quidem. Cic. pro Cecinna.

Probatio, probationis, Verbale, fœm. gen. (κατασκευή, δοκιμασία, δοκιμή.) Plin. epist. 35, Huius actionem vespera inclusit, non tamen sic vt abrumperet. Itaque in tertium diem probationes exierunt. Cic. 3. Verr. Locatur opus id, quod ex mea pecunia reficiatur: ego me refecturum esse dico. Probatio futura est tua, qui locas: prædibus & prædiis populo cautum est. Id est, tuum est Prætoris, qui locasti, exigere vt opus tradam approbatum: & mihi acceptum ferre quum probatum fuerit. Budæus.

Artificialis. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Firma. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Implere probationem, est quod quis intendit, seu agendo, siue excipiendo plenè probare. Vlpian. in l. In exceptionibus, in fine. D. De probationibus & præsumpt. Si iudicatæ rei vel iurisiurandi conditio delata dicatur de eo quod tunc petitur, siue in alea gestum esse contendatur, eum implere probationes oportet.

Inexpugnabiles probationes. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Lineares. Quintil. lib. 1. cap. 10. De Geometria.

Potentissimæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Probationem non habere. Senec. lib. 3. cap. 10.

Probabilis, & hoc probabile, pen. corr. (πιθανός) Dicitur quod licet nô sit verû, videtur tamen rationibus probari posse. Cic. 4. Acad. Quamobrem siue tu probabilem visionem, siue improbabilem, & quæ non impediatur, vt Carneades volebat, &c.

Iusta & probabilis causa. Vlpian. in l. 3 §. Si mecum. D. ad exhibêd.

Probabilis re aliqua. Cic. de Claris Orat. Erat eius æqualis P. Antonius voce peracuta atque magna, nec alia re vlla probabilis.

Specie & odore probabilis. Plin. lib. 21. cap. 4.

Orator probabilis. Cic. in Orat.

Copia. Quintil. lib. 1. cap. 8. De verbis.

Nonnunquam honesto ac probabili nomine, bono viro iudici error obiici solet. Cic. pro Cecin.

Sumptus probabilis. Vlpian. in l. Apud Celsum. §. Si minor. D. de doli mali exceptione.

Probabile. Cic. 1. de Inuent. Probabile autem est id, quod ferè fieri solet, aut quod in opinione positum est, aut quod habet in se ad hoc quandam similitudinem, siue id falsum est, siue verum.

Probabile & Non probabile, siue (vt in præcedentibus exemplis) improbabile, contraria. Cic. 4. Acad.

Non est probabile. Cic. 4. Verr.

Nihil est tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile. Cic. in Parad.

Probabiliter, pen. corr. Aduerbium (πιθανῶς.) Cic. 2. de Orat. Ad consilium autem de Repub. dandum caput est, nosse Remp. ad dicendum verò probabiliter, nosse mores ciuitatis.

Probabiliter acti ratio reddi potest. Cic. 3 de Finib.

Probabiliter quid posse defendi. Cic. 4. Academ.

Probabilitas, pen. cor. probabilitatis (πιθανότης.) Cic. 4. Acad. Certè tam multa non collegisset, quæ nos fallerent probabilitate magna, nisi videret his resisti non facile posse.

Captiosa probabilitas, Vide Captiosus in CAPIO.

Procalare, prouocare, ex Græco καλεῖν, id est vocare, vnde Calendæ, calumnia, calones, caculæ, & calatores. Procalato, prouocato. Festus.

Procapis, progenies quæ ab vno capite procedit. Paulus, in Festo.

PROCAS (πρόκας) rex Albanorum fuit, pater Amulij & Numitoris, auus Romuli & Remi, cuius meminit Liuius lib. 1. ab Vrbe condita. Virg. 6. Æneidos,

Proximus ille Procas Troianæ gloria gentis.

Procax, procacis, Vide PROCO, procas.

Procedo, procedis, pen. prod. processi, processum (προβαίνω, προχωρῶ, προέρχομαι, ἐκπορεύομαι, προκόπτω, προΐσταμαι, προάγω) procédere, Vlterius ire & progredi.

Huc procede, vel illuc. Terent. Eunuch. 3. 2.

¶ Procedere dicebant interdum pro succedere: interdum pro porro cedere. Festus.

Procedere propriè dicitur, qui pompa quapiam procedit in publicû: veluti si sponsus procedat, aut sponsa: quod Virg. 4. Æneid. dicit, Tandem progreditur. Hæc Erasmus. Cic. 2. de Diuinat. In sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit.

Lentè & paulatim. Cæsar 1. bel. Ciuil.

Leniter placidéque, Vide LENIS.

Longius. Cic. de Arusp. resp.

Nimium procedere. Virg. 3. eclog.

Obliquè, Vide OBLIQVVS.

Vltra Propert. lib. 1. eleg. 19.

Vltra procedere, quàm comes possit. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Aliquantum vix procedere. Cic. Attico, lib. 6, Velim, etsi (vt spero) te hæc legente, aliquantum tamen vix processero, tamen obuias mihi literas quàm argutissimas de omnibus rebus crebrò mittas.

Trecenta circiter stadia procedere. Cic. Attico, lib. 16.

Foras procedere. Plaut. Pseud. 9.

Obuiam procedere. Cic. pro Sextio, Huic ad vrbem venienti tota obuiam ciuitas cum lacrymis gemitúque processerat.

Obuiam morti procedere. Cic. 5. Tusc. Cum accipere, quàm facere præstat iniuriam, tum morti iam ipsi aduenianti paulum procedere obuiam, &c.

Procedere à, vel ex. Cæs. 4. bel. Gall. Quum paulo longius à castris processisset. Ibidem, lib. 8. Paulatim ex sylua instructa multitudo procedit militum. Cic. 7. Verr. Procedit iste repentè è Prætorio.

Ad forum procedere. Plaut. Casin. 14.

Extra mœnia processit. Lucret. lib. 1.

In aliquem locum procedere. Cic. pro Cælio.

Castris procedere. Virg. 12. Æneid.

Tectis procedere. Valer. 7. Argon.

Passu tacito. Valer. 5. Argon.

Pedibus æquis. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 5.

Cultus procedit adulter. Ouid. 2. Trist.

Subducto vultu grauior volo procedere. Propert. lib. 2. eleg. 11.

Testis pusillus processit. Cic. 2. de Orat.

¶ Procedit funus. Terent. And. 1. 1.

Classis procedit velis æquatis. Virg. 4. Æneid.

In aciem procedere, Vide ACIES.

¶ Procedere ad aliquid agendum. Caius de Verb. signific.

Ad opus procedere. Plin. lib. 11. cap. 10.

Ad pabula noctibus procedunt. Plin. lib. 8. cap. 32.

Ad pugnam procedere. Liuius 7. ab Vrbe.

In latera obliquè procedere. Plin. lib. 9. cap. 30.

In infinitum. Columel. lib. 5. cap. 3.

In medium. Cic. 4. Verr. Procedite in medium, explicate descriptionem, imaginémque tabularum.

In multum vini processerat. Liu.7.bel.Maced. Hoc est, probè appotus erat.

In pedes procedere,& Pedibus gigni, significant fœtum ita nasci, vt pedes ex vtero priores emergant. Plin.lib.7.cap.8.

In publicum. Liu.4.bel.Maced.

In solem ex vmbraculis.Cic.de Claris Orat.

In sublime vites procedunt. Columel.de Arb.cap.4.

Cubitum nullum processit. Cic. ad Att.lib.13, Biennium præteriit quum ille [Greek] assiduo cursu cubitum nullum processerit.

¶Temere processit. Cic.4. Acad.Sustinenda est potius omnis assensio,ne præcipitet,si temere processerit.

¶Procedunt stipendia militibus. Liu.5 bel.Pun.Tribuniplebis,si iis videretur,ad populum ferrent: vt qui minores septem & decem annis sacramento dixissent,iis perinde stipendia procederent, acsi septem & viginti annorum,aut maiores,milites facti essent.

¶Processit aliquantum ad virtutis aditum. Cic. 3. de Finib. Qui processit aliquantum ad virtutis aditum,nihilominus in miseria est, quàm ille qui nihil processit.

Longè ad virtutem procedere. Cic. 4. de Fin. Eos qui natura doctrináque longè ad virtutem processissent, nisi eam planè consecuti essent, summè esse miseros.

In virtute procedere & progredi.Cic.4.de Fin.

In multum honorem formæ procedere.Propert.lib.3.eleg.4.

In philosophia procedere, Proficere. Cic. 3. de Finib. Qui tum in philosophia,tum in optimo genere philosophiæ tantum processeris.

Ad opes procedere,Diuitem fieri.Plin.epist.44.

Ætate processit.Cicero de Senect.Num igitur censetis eum,quum ætate processisset,qui Aristides esset, Lysimachum salutare solitum? Id est senex factus esset. Idem 5. Philipp. An hoc vidit puer?si ætate processerit,non videbit?

Processit eò insolentiæ vt iram,&c.Plin.in Paneg.

Processit eò ira.Liu.9.ab Vrbe.

Honoribus longius procedere. Cic.de Claris Orat. Is processisset honoribus longius,nisi semper infirma atque etiam ægra valetudine fuisset.

Studiis procedere, pro Ad honores emergere adminiculo literarum.Plin.epist.89.

Consuetudine procedere.Liu.9.bel.Maced.

Opere.Cæsar 1.bel.Ciuil.

Ratione & via procedat oratio.Cic.1.de Fin.

Cum ea voluntate processit vt.Cic.pro Flacco,Græcus testis cum ea voluntate processit, vt lædat.

Aliquid procedit noui.Plaut.Mostel.14. Id est accidit.

¶Dies alter & alter processit.Virg.3.Æneid.

Dies procedunt emptori. Cato cap.148, Quot dies per dominum mora fuerit,quominus vinum degustet, totidem dies procedent emptori.

Sed vbi plerunque noctis processit, obscuro etiã tũ lumine milites Iugurthini signo dato castra hostium inuadunt.Salust.in Iugurtha.

Tempus procedit domino.Vlpian. in l. In accessione.D.de diuersis temporal. præscription. In accessione temporis & id tempus quo in fuga sit seruus,domino eius procedere,verum est.

Tempus processit. Cæsar 1.bel.Ciuil.

Tempora tardè procedunt. Ouid.5.Trist.eleg.11.

Ecce Dionei processit Cæsaris astrum.Virg.9.eclog.Quum Augustus Cęsar ludos funebres patri celebraret,die medio stella apparuit: ille eam esse confirmauit parentis. Seruius.

¶Iræ longius procedunt. Virg.5.Æneid.

Hoc procedit. Id est locum habet. Pomponius in l.Si mulier.§. Itẽ si mulier.D. ad Senatuscon. Velleian.Et hoc procedit, siue ipse creditor emerit,siue,&c.

¶Procedere,Benè vel malè cadere,siue accidere, siue cedere. Terent.Adelph.5.6,

-meditor esse affabilis,

Et bene procedit.

Omnia,vt spero,prosperè procedent. Cic.Cassio,lib.12.9.

Consilia procedunt. Liu.4.bel.Pun.

Parum processit. Liu.1.ab Vrbe. Terent.And.4.1,

Nisi id putas,quia primò processit parum, Non posse,&c.

Quibus quum parum procederet, vt vlla lege mihi poneret accusatorem,&c. Cælius Ciceroni,lib.8.12.

Nihil procedit. Liu.4.bel.Pun.

Procedens, pen. prod. {[Greek]} Participium, siue Nomen ex participio.

Dies procedens. Cic.3.Tuscul.Quod ita esse dies declarat: quæ procedens ita mitigat,vt iisdem malis manentibus non modò leniatur ægritudo,sed in plerisque tollatur.

Die procedente. Liu.8.bel.Pun.

Nox procedens. Silius lib.13.

Tempore procedente, pro eo quod dicimus Successu temporis. Plin.epist.64,Sed vereor ne procedente tempore ex ipso remedio vitia nascantur.

Processus,huius processus {[Greek]} Progressus. Cic.pro Lege Manil.Vt ex his locis à militibus nostris reditus magis maturus, quàm processus longior quæreretur.

Processus ætatis. Firmicus lib.3. cap. vlt.Sed tamen ipsis processu ætatis, & felicitas & patrimonij augmenta conferuntur. Paulo pòst, Sed processu ætatis, post graues iacturas largitur substantiæ facultatem.

Processus temporis. Firmicus lib.3.cap.4, Si verò per noctem sic fuerit inuentus, mediocres in substantia faciet homines, & processu temporis etiam feliciores reddet. Et capite 6. sub finem, Processu temporis, augmenta felicitatis & dignitatis accipient. Sic alibi frequenter.

Tardi processus. Firmicus lib.5.cap.1,Sed quibus felicitas, tardis processibus confertur.

Efficere processus. Cic.de Claris Orat. Itaque tantos processus efficiebat,vt euolare,non excurrere videretur.

Officiorum processus per officia. Senec.epist.101.

¶Processus, Successus & euentus. Seneca epistol.116, Quæruntur & de consiliis, & de processibus suis: malúntque semper, quæ reliquerunt.

Processibus suis inimicus homo dicitur,qui eas artes negligit quibus homines locupletantur & crescunt. Budæus.

Habere processum in literis,pro Facere progressum. Suetonius de Claris Grammat.

¶Processus, Auctus, plurali numero. Cic.de Claris Orat. Gradus tuos,& quasi processus dicendi studeo cognoscere.

Proceleumaticus, pen. corr. {[Greek]} Pes est constans è duobus pyrrhichiis, id est è quatuor syllabis breuibus, temporum quatuor:vt philosophus. Dictus [Greek], id est à cohortatione & iussu nautico:cui ob celeritatem est aptissimus.

Procello, procellis, proculi, pen.corr. proculsum {[Greek]} procéllere, Percutere, euertere. Plin.in Paneg.Erant sub oculis naufragia multorum, quos insidiosa tranquillitate prouectos, improuisus turbo proculcrat. Alij legunt perculerat.

Procellere fati fines. Lucret.lib.5.

Nec sanctum numen fati procellere fines

Posse? Sic legit Lambinus, quum quidam partim protellere, partim protelere.

Procella, procellæ {[Greek]} Vehementior quidam venti impetus,nec ita durans,authore Valla in Raudensem: in mari potius, quàm in terra. Dicta ab eo quòd omnia procellat, id est moueat & percutiat. Virg.1.Æneidos,

-crebérque procellis

Africus. Plinius lib. 2. cap. 48, Flatus vagi & ruentes torrentium modo, tonitrua & fulgura edunt. maiore verò illati pondere, incursúque,si latè siccam ruperint nubem, procellam gignunt, quæ vocatur à Græcis [Greek].

Timidus procellæ. Horat.in Arte.

¶Aduersa. Ouid.11.Metam.

Immanis. Silius lib.3.

Impendentis procellæ signa. Claud.de bello Gildon.

Insana. Senec.Hipp.6.

Nigrans. Silius lib.12.

Præcipites. Stat.4.Thebaid.

Subitæ. Ouid.de Nuce.

Tristis. Senec.Troade,9.

Turbida rapacior procella. Catul.ad Thallum,epigr.22.

Vndans.Silius lib.5.

Volucres. Ouid.2.Amor.eleg.11.

¶Abruptæ,Vide ABRVMPO.

Credere se veloci procellæ. Horat.3.Carm.ode 27.

Incessit procella,Vide Incesso,in INCEDO.

Collecta procella venti intorquet se nubibus. Lucret.lib.6.

Subitæ saliunt in vela procellæ.Stat.10.Thebaid.

Talia iactanti stridens Aquilone procella. Virg.1.Æneid.

Tolerare sæuas procellas. Silius lib 3.

Inæquales procellæ vexant mare. Horat.2.Carm.ode 9.

¶Procella, per translationem. Liu.10.bel.Pun.Equestrem procellam excitemus oportet,si turbare,ac statu mouere volumus.

Circunspicite omnes procellas, quæ impendent, nisi prouidetis. Cic.4.in Catil.

Impotens fortunæ procella, Id est superba,& se cohibere nequiẽs. Senec.Agamemn.

Temporis deuitare procellam. Cic. 2. Verr. Quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat, procellam temporis deuitaret.

Inuidiarum procellæ. Cic. pro Cluentio,Vitam illam tranquillam & quietam, remotam à procellis inuidiarum, & huiuscemodi iudiciorum anfractu sequi maluisse.

Irarum procellæ.Silius lib.11.

Patriæ procella,turbo ac tempestas pacis. Cic.pro Domo sua.

Procellosus, pen. prod. Adiectiuum {[Greek]} Plenum procellis. Colum.lib.7.cap.6, Hanc pecudem mutilam parabimus quieto cæli statu: nam procelloso atque imbrifero cornuta semper. Liu.10.bell. Maced. Ver procellosum eo anno fuit.

Æquor procellosum. Valer.3.Argon.

Mare. Senec. Medea,6.

Noti.Ouid.epist.2.

Venti. Liu.8.bel.Pun.

PROCERASTIS {[Greek]} Oppidum Bithyniæ ad Bosphorum Thracium è regione Bizãtij quod notiore nomine Chalcedon appellatur. Plin.lib.5.cap.vlt.

Procerus, procera, procerum, pen.prod. {[Greek]} Prolixum, & in longitudinem productum: quasi ex cera, ob eius facilitatem, inquit Festus. Horat.2.Serm.sat.2,

-quo pertinet ergo Proceros odisse lupos? Varro 2. de Re rust. cap.1, Sues procero corpore,capitibus vt sint paruis.

Alni proceræ. Virg.eclog.7.

Arundo.Ouid.13.Metam.

Cacumina procera nemoris celsi. Silius lib.7.

Cohors. Claud.1.Paneg.

Corpus. Lucret.lib.3.

Fraxini. Horat.3.Carm.ode 25.

Proceras manibus vertere fraxinos.

Membra.Stat.1.Theb.

Palmæ.Catul.Argon.epigr.59.

Proferre proceros passus vix.Lucret.lib 4.

Syluæ.Ouid.epist.15.

Procerior numerus.Cic.3.de Orat.Post anapæstum procerior quidam numerus effloruit.

Procerissimus

Proceriſſimus homo. Plin. lib. 7. cap. 16.
Proceriſſima populus. Cic. 1. de Legib.

Procere, pen prod. Aduerbium {[illegible]} Cic. 3. de Orat. Brachium procerius proiectum quaſi quoddam telum orationis.

Proceritas, pen. corr. proceritatis {[illegible]} Prolixitas. Cic. de Seneſt. Quũ autem miraretur Lyſander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines. Plin. lib. 6. cap. 32, Arborum ibi proceritatem ad centum quadraginta quatuor pedes adoleſcere.
Breuitas & proceritas pedum in oratione. Cic. in Orat. Fluit omnino numerus à primo, tum incitatius breuitate pedum, tum proceritate tardius.

Proceres, procerum, pen. cor. maſc. gen. plur. num. {[illegible]} Capita trabium, hoc eſt mutuli quidam extantes, vt ait Seruius. Per tranſlationem etiam accipitur pro maioribus ciuitatis: quòd ij ita in ciuitate emineant, ſicut illi in ædificiis. Liuius 1. ab Vrbe, Quum conſenſum, deóſque conſociatos laudaret mirè Seruius inter proceres Latinorum. Virgil. 10 Æneidos,
Tot lecti proceres ter denis nauibus ibant
Subſidio Troiæ.
Referre aliquid ad delectos populi proceres. Virgil. 3. Æneid.
Caſtrorum proceres. Lucan. lib. 7.
Pullati proceres. Iuuen. ſat. 3.
Rerum proceres Paulus & Flaminius. Sil. lib. 11.
Proceres gulæ. Plin. lib 9. cap. 17.
Procerem, protulit Iuuenalis ſat. 8,
Agnoſco procerem. A procer, proceris.

Proceritus, penult. prod. Adiectiuum {[illegible]} Malo ſpiritu afflatus.
Proceriti lapides. Plaut. Pœn. 7.

Proceſſus, Vide PROCEDO.

Proceſtrium, proceſtrij, Locus apertus ac patulus in ædificio vel domo, per quem proceditur in cubiculum, cœnacula, & reliquas partes superiores. Plin. Iunior Gallo, lib. 2. epiſt. 17, Poſt hanc, cubiculum cum proceſtrio, altitudine æſtiuum, munimentis hybernum. Sunt qui legant procœtone, qui locus eſt ante cubiculum, ab excubando nomen ex Græco ſibi vendicans.
Proceſtrium fit æqualibus columnarum interuallis patulum, ſupra quarum epiſtylia arcus curuantur.
Proceſtria, à caſtro, ſiue caſtris, dicta ſunt munimenta quædam, quæ fiunt ante mœnia caſtrorum, ſiue ante caſtra. Quidam etiã proceſtria aditum, & veluti portam caſtrorum appellarunt.

Prochemaſis {[illegible]} Præcedẽs tempeſtatum ſignificatio. Plin. lib. 18. cap. 26. Accedit confeſſa rerum obſcuritas, nunc præcurrente, nec paucis diebus tempeſtatum ſignificatione, quod [illegible] Græci vocant, &c. Sunt qui ſcribant prochimaſis.

Prochirus, ſcriba expeditè notans. Meloprochirus, exercitio & cura promptus. Alciatus ad legem peculiari. De proxim. ſacr. ſcrini. libro 12. C.

PROCHYTA, Prochytæ, pen corr. & Prochyte, Prochytes {[illegible]} Inſula in Puteolano ſinu Dicta quaſi profuſa. Emerſit enim prouolutis in mare montibus, quum prius non foret. Nam [illegible] ſignificat effundo. Inarimes enim mons terræ motum paſſus hanc inſulam fudit. At Dionyſius lib. 1, ſcribit Prochytam dictã eſſe à nutrice Æneæ eiuſdem nominis. De hac Virgil. 9. Æneidos,
Tum ſonitu Prochyta alta tremit.
¶ Prochyte etiam vaſis genus eſt.

Procido, procidis, pen. corr. procidi, procaſum {[illegible]} procidere, Ex pro & cado cõpoſitum, ſignificat Pronum cadere, procumbere. Gellius, Nam quum multis annis poſtea ſcena quæ prociderat, refecta eſſet.
Cupreſſus latè procidit. Horat. 4 Carm. ode 6.
Ad pedes alicuius procidere Horat. Epod. 17.
Procidere ante. Liu. 6. bel. Pun. Ille atque præceps cum armis procidit ante proram, &c.

Procidens, penult. corr. procidentis, Participium {[illegible]} Plinius lib. 16. cap. 5, Cautum eſt præterea lege duodecim Tabularũ, vt glandem in alienum fundum procidentem liceret colligere.

Procidentia, procidentiæ {[illegible]} Plinius libro 34. capite 18, Vſus enim ex eodem & in oculorum medicamentis, & maximè contra procidentiam eorum, & inanitatem, & vlcerum excreſcentiam, &c.
Procidentia ſedis. Plin. lib. 24. cap. 11.
Procidentia vuluæ. Plin. lib. 23. cap. 9.

Prociduus, Adiectiuum {[illegible]} Quod procidit. Plinius libro 20. cap. 20, Infantium cerebro imponitur, vmbilicóque prociduo. Idem libro 21. cap. 20, Teſtes verò, & ſedem prociduam, quæque illi ſunt vitia, &c.

Procieo, prima corr. procies, prociui, pen. prod. procitum, pen. corr. {[illegible]} prociére, Petere. Liu. Matrem procitum plurimi venerunt. Id eſt petitum, vt Feſtus exponit.

PROCILIVS, grammaticus, cuius meminit Seneca, vir ſuis temporibus doctiſſimus fuit, qui in itinerario commemorat apud Memphim, in aurea columna Ægyptiis literis ſcriptum fuiſſe, tunc demum Ægyptum liberam fore, quũ in eam veniſſent Romani faſces. Lampridius.

Procinctus, Adiectiuum {[illegible]} Paratus, Expeditus. Feſtus, Procincta claſſis dicebatur, quum exercitus cinctus erat Gabino cinctu, confeſtim pugnaturus. Vetuſtius enim fuit multitudinem hominum, quàm nauium, claſſem appellari. Idem alio loco, Procinctam claſſem, Id eſt paratam ad bellum, militum multitudinem Diali flamini videre non licuit. Hactenus Feſtus Gell. lib. 1. cap. 11, Quum procinctæ igitur claſſes erant, & inſtructa acies.

Procinctus, huius procinctus, m. g. {[illegible]} Apparatus bellicus, & expeditio dicitur. Plin lib. 23. cap. 1, Curas, vigorémque animi impedit ad procinctum tendentibus. Cic. 2. de Nat. deor. Ex quo in procinctu teſtamenta perierunt.
In procinctu facere, Expeditè, & celeriter. Ouidius 1. de Ponto, elegia 9.
Teſtamentum in procinctu facere ſine libra atque tabulis. Cic. 1. de Orat.
In procinctu ſtare, Eſt accinctum eſſe. Quintil. lib. 12. cap. 9.
In procinctu habere. Quintil. lib. 10 cap. 1.
In procinctu verſari. Vlpian. in l. non dubium eſt. D. de bon. poſſeſ. ex teſt. milit. Quanquam enim diſtet conditio militum ab his perſonis, quas conſtitutiones principales ſeparant, tamen qui in procinctu verſantur, quum eadem pericula experiãtur, iura quoque eadem meritò ſibi vendicant.

Procio, procis, prociui, procitum, pen. prod. procire, à Cio, Rumpere atque irritum facere. Hinc Iureconſultus Irritum & ruptum teſtamentum procitum dicit, authore Feſto.

Procito, tas, pen. corr. Idem quod vocito {[illegible]} Feſtus. Citare enim vocitare eſt, vnde procet & prociet.

Proclamo, proclamas, penult. prod. {[illegible]} proclamâre, Palàm & valde clamare, vociferari. Liu. 1. ab Vrbe, Moti homines ſunt in eo iudicio maximè, Pub. Horatio patre proclamante, ſe filiam iure cæſam iudicare: ni ita eſſet, patrio iure in filium animaduerſurũ fuiſſe. Cic. 7. Verr. Adſunt, defendunt, proclamant: fidem tuam quæ nuſquã erat, nec vnquam fuit, implorant.
Proclamare in libertatem. Paulus in l. 3 §. quod ſi ſeruus. D. de acquir. poſſeſſ. Alioqui n ſi ex poſſeſſione ſeruitutis in libertatem proclamauerit, & liberale iudicium implorauerit, nihilominus in poſſeſſione mea eſt. Pandect. Florentinæ & Haloander habent, reclamauerit.

Proclamator, penult. prod. Verbale {[illegible]} Cicero 1. de Orat. Non enim cauſidicum neſcio quem, neque proclamatorem, aut rabulam hoc ſermone noſtro conquirimus, ſed eum virum qui primùm ſit eius artis antiſtes.

Proclino proclinas pen prod. {[illegible]} proclinâre, Idem quod Inclinare ſignificat. Columel. lib. 7. cap. 10, Earum notanda ſunt capita quam in partem proclinentur.

Proclinatus, pen. prod Participium {[illegible]} vt
Partes proclinatæ. Ouid. 2. Triſt.

Proclinatio, Verbale. Vitruu. lib. 7. Non minus etiam obſeruandum eſt vti omnes ſtructuræ perpendiculo reſpõdeant, neque habeant in vlla parte proclinationes.

Procliuis, & hoc procliue, pen prod ſiue procliuus {[illegible]} Porrò inclinatus, vel pronus, inclinatúſque, vt ait Donatus. Columella libro 9. cap. 5. Cum onere per procliuia non ægrè deuolent. De apibus. Varro 2. de Re ruſtica, cap. 2, Solum oportet eſſe eruderatum, & procliuum, vt euerri facilè poſſit, ac fieri purum.
Sceleri procliuis egeſtas. Sil. lib. 13.
Ingenium procliue ad libidinem. Terent. And. 1. 1.
Adoleſcentia procliuior. Cic. in Partit. Vt adoleſcentiam procliuiorem eſſe ad libidinem.
Circa aliquid procliuior. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Procliuiores alij ad alios morbos. Cic. 4. Tuſcul.
¶ Procliue, Quod facilè factu eſt. Plaut. Aſin. 12,
Nam iſtud procliue eſt, quod iubes planè collocare.
Dictu procliue. Cicero 2. Offic Quum in hominibus iuuandis aut mores ſpectari, aut fortuna ſoleat, dictu quidem eſt procliue. itaque vulgò loquuntur, ſe in beneficiis collocandis, mores hominum, non fortunam ſequi.
In procliui eſſe, in promptu, promptum, & facile. Terentius Andr. 4. 2,
Id faciam, in procliui quod eſt, per me ſtetiſſe vt credat.
Vitia ſemel incitata in procliue labuntur, ſuſtineríque nullo modo poſſunt. Cic. 4. Tuſcul.

Procliuus. Adiectiuum, vt Procliuus impetus. Lucret. lib. 6,
Quo fit vti pacto liber minus exitus amni,
Et procliuus itẽ fiat minus impetus vndis. Sic enim ex manuſcriptis legit Lambinus.

Procliuè, Aduerbium. Lucret. lib. 2,
Et procurſus item procliuè volubilis extat. Neque eſt quod quenquam moueat ſyllaba vltima. nam breuem eſſe licet, cuiuſmodi eſt, ſublimè volantes, &c. Alij legunt, In procliue, vt ſit nomen.

Procliuiter, pen. corr. procliuius, procliuiſſimè, Aduerbium {[illegible]} Cic Antequam iret in exilium, Qui ſunt aſſecuti ſummum gradum honoris, non deſpoliabuntur honore: qui ſperant, facilius & procliuius ad laudem nobilitatis peruenient.
Multo procliuius Lucret. lib 2.
Decurrere ad iras procliuius. Lucret. lib. 3.
Verba procliuius labuntur breuitate & celeritate ſyllabarum. Cic. in Orat.

Procliuitas, penultima correp. procliuitatis {[illegible]} Cicero 4. Tuſculana, Hæc igitur procliuitas ad ſuum quodque genus à ſimilitudine corporis ægrotatio dicitur, dum ea intelligatur ad ægrotandum procliuitas. Sed hæc in bonis rebus, quòd alij ad alia bona ſunt aptiores, facilitas nominetur: in malis procliuitas, vt ſignificet lapſionem.

PROCLVS {[illegible]} Lycius, diſcipulus Syriani, philoſophus Platonicus, præfuit ſcholæ Athenieñſi, cuius diſcipulus & ſucceſſor fuit Marinus Neapolitanus. Scripſit plura in Grammatica & Philoſophia. Author Suidas Is etiam eſt, cuius hodie commentarios in Platonem habemus. Præceptor item M. Antonini, quem ad Conſulatum vſque prouexit, vt ſcribit Spartianus.
¶ Proclus, alter, Malleotes patria, qui ſcripſit in Sophiſmata Diogenis, & cõtra Epicurum. ¶ Proclus itẽ cognomẽto Proculeius è Laodicea Syriæ, qui ſcripſit theologicũ in Pandoræ fabulam Heſiodi, in Aurea carmina, Iſagogẽ in Arithmeticam Nicomachi, & alia quædã Geometrica. ¶ Procliũ Naucratitam his Philoſtratus addit, qui dicit vnum fuiſſe ex ſuis præceptoribus, ac docuiſſe Athenis, filiumq;

habuisse luxui deditum, in quem non modò non seuerus fuit, sed vsqueadeò indulgens, vt in alendis canibus auibusque adesset, dictitans, has nugas cum citius cum senibus dimissurum, quàm cum æqualibus. In docendo hunc omnino seruasse morem, vt ab initio à discipulis centum drachmas pro totius temporis mercede acciperet, bibliotheca domi publicata, vt illi solùm lectioni intenti, dum cogerentur, minimè per otium, vti moris est in ludo, inter se sibilent aut iurgentur, pueris cum pædagogis, ac adolescentibus in medio constitutis. Hæc ex Philostrato, apud Volaterranum.

Proco, procas {προκάζω} procare, Poscere, inquit Festus. Liuius Ægystho, Quin quod patere vosmaiestas mea procat, toleratis, temp o hanc deducitis? Vnde procaces meretrices ab assiduè poscendo, & proci, vxorem poscentes in matrimonium.

Procax, procacis, pen. prod. {ἰταμός} Id est petax. Hinc Meretrix procax, Petulans, impudens, inuerecunda. Terent. Hecy. 1. 2,
Maligna multo, & magis procax facta illicò est. Idem Heaut. 2. 1,
Mea est potès, procax, magnifica, sumptuosa, nobilis. Cic. pro Cælio, Vt non solùm meretrix, sed etiam procax videatur. De Clodia.
Odij procax Tacit. lib. 13.
Procax & superbus fastus. Plin. lib. 9. cap. 35.
¶Procax, de inanimantibus etiam dici potest. Virg. 1. Æneidos,
·penitúsque procacibus Austris. Id est, sæuientibus procellis.
Dicta procacia. Claud. 4. Paneg.
Epistola procax. Plin. in Præfat.
Lingua. Sil lib. 8.
Locutio. Catul. in Epithalam. Iuliæ.
Manus. Plin lib. 22 cap 6.
Manum procacem armare, Id est Exercitum improbè aliquid repetentem. Seneca Agamem. 3.
Musa. Horat 2. Carm. ode 1.
Vernæ. Horat 2 Serm sat. 6.
¶Procacior {ἰταμώτερος} Comparatiuum. Ouid. 2. Tristium,
Cinna quoque his comes est, Cinnáque procacior Anser.
In fœminas procacior. Colum. lib 7. cap. 3.

Procacitas, penult. corr. procacitatis {ἰταμότης} Licentia turpium conuitiorum, qua meretrices & scurræ vtuntur. Cic. lib 4. de Repub. A procàdo, id est poscendo, procacitas nominata est. Idē in Sallust. Aut si huius facta, mores, omnem ætatem nudauero, in idem vitium incidam procacitatis, quod huic obiicio.
Lepida procacitas. Martial lib 2, in Maximinam, cui tres tantùm erant dentes, idémque rubiginosi,
Mimos ridiculi Philistionis,
Et conuiuia nequiora vita,
Et quicquid lepida procacitate
Laxat perspicuo labella risu. Id est, risu sic aperto vt perspiciantur dentes.
Stolida procacitate ludere. Martial. Lib. 1. 125. in Cæcilium, Hoc est, impudenter & stolidè iocari.
¶Procacitas, Mordacitas. Cic. in Sallust. Nō enim procacitate linguæ, vitæ sordes eluuntur.

Procaciter, pen. prod. procacius, procacissimè {ἰταμῶς.} Liu. 8. belli Pun. Flagitatum quoque stipēdium procacius quàm ex more & modestia militari erat, & à custodibus probra in circumeuntes vigilias ·Tribunos iacta.

Procus, proci {μνηστήρ, μνηστής} Matrimonij appetitor. Virg. 4. Æneidos,
·rursúsve procos irrisa priores
Experiar? Ouid. epist 1,
Turba ruunt in me luxuriosa proci.
Diuites proci. Ouid 2 Metam.
Spes procorum inuidiosa. Ouid. 4. Metam.
Ignoti & impudentes proci. Cic. de Claris Orat.

Procœton, procœtonis, pen. prod. m. g. {προκοιτών} Antecubiculum & quasi excubitorium. Plin. Iun. ad Gallum, lib. 2. epist. 17, Post hanc, cubiculum cum procœtone, altitudine æstiuum, munimentis hybernum. Alij tamen Procœtium, procœtij dicunt genere neutro.

Procomion {προκόμιον} Id est, vt interpretatur Theodorus, coma appositia. Hoc autem inter ornamenta muliebria posuit Pollux libro 7. cap. 22.

PROCOMESIA, ancilla quædam, quam ex eiusdem diei coitu, alterū domino similem partum, alterum procuratori eius enixam, refert Plin. lib. 7. cap. 11.

PROCONNESVS, penult. prod. {προκόννησος} Insula est in Propontide. Plinius libro 5. cap. vltimo, Insulæ in Propontide ante Cyzicum Elaphonnesus, vnde Cyzicenum marmor. Eadem Neuris & Proconnesus dicta.

Proconsul, proconsulis, pen. corr. m. g. {ἀνθύπατος} non qui pro alio Consule præest prouinciæ, sed qui cum potestate consulari extraordinaria ad aliquam prouinciam administrandam mittitur. Huius dictionis crebra est mentio apud historicos.

Proconsule, Vide EXCONSVLE. Diuus Augustinus in eo libello quem de grammatica scripsit, Ab e litera vocali, inquit, nullum Latinum, nisi iunctis præpositione, masculinum inuenitur: vt Proconsule, Proprætore. Ergo iuncta præpositione fiunt Latina, vt dixi, Proprætore & Proquæstore. Nam veteres nominatiuo casu Proconsul dicebant, attendentes nullum nomen virilis generis apud Latinos in e exire. Hæc Augustinus. Cic. Verr. 5. C. Marcelle te appello, Siciliæ prouinciæ, quum esses Procōsule, præfuisti. Asconius in 2. Verr. Pōpeius autem Proconsule de Hispania, Sertorio victo, nuper venerat. Plin Iun. lib. 2. epist. 11. ad Arrianum, Marius Priscus accusantibus Afris, quibus Proconsule præfuit, omissa defensione iudices petiit. Budæus in Pandect. aliud esse Procōsulem, aliud pro Consule putat. Dicebant, inquit, veteres Proconsulem aliquem esse, & pro Consule esse, licet frequentius pro Consule dicerent, id est Consulari potestate. Cic. pro Lege Manil. Quid tam inusitatum, quàm quū duo Cōsules clarissimi fortissimíque essent, vt eques Romanus ad bellū maximum formidolosissimúmque pro Consule mitteretur? missus est. Quo quidem tempore quū esset non nemo in Senatu, qui diceret nō oportere mitti hominem priuatum pro Consule, L. Philippus dixisse dicitur, non se illum sua sententia pro Consule, sed pro Consulibus mittere. Tanta in eo Reip. bene gerendæ spes constituebatur, vt duorum Consulum munus vnius adolescentis virtuti committeretur.

Proconsulatus, huius proconsulatus, penult. prod. {ἀνθυπατεία} Proconsulis dignitas. Plinius epistol. 12. libro 2, Summotum à Proconsulatu: quia se in legatione turpiter gesserat, de Proconsulibus iudicaret?

Proconsularis, & hoc Proconsulare, penult. prod {ἀνθυπατικός} Quod ad Proconsulem pertinet Gell. lib 5. cap. 14, Quum prouinciam Africam Proconsulari imperio meus dominus obtineret.

PROCOPIVS {προκόπιος} è Cæsarea Palæstinæ orator & sophista, scripsit res Iustiniani, quæ in Oriente, aut Occidente, aut Africa per Belisarium patricium gesserat. cuius scriba & comes in cunctis expeditionibus fuit. Composuit item alterum librum, quem inscripsit ἀνέκδοτα, id est non ed ndita, siue non edita: vbi Comœdia quædā Iustiniani, & eius vxoris Theodoræ vituperationē continentem. Suidas.
Procopius alius fuit tyrannus Constantinopolitanus, qui insurgens contra Valentem principem apud Natoliam Phrygiæ ciuitatem, in eius potestatē cum exercitu venit, proditus à duobus militibus: alligatúsq; deinde duabus per vim reflexis arboribus, discerptus est. De proditoribus etiam sumptum supplicium. Ex tripartita Historia.

Procrago, procraxi {κράζω} procraxisse, & per syncopen procraxe, Palàm aperuisse atque indicasse, & quasi in publico garrisse. Verbum est è Græco detortum κράζω, quod valet clamo, & vociferor. Lucretius lib. 5,
Quippe vbi se multi per somnia sæpe loquentes
Aut morbo delirantes procraxe ferantur:
Et celata diu in medium peccata dedisse. Quidam malūt legi, protraxe, vt habent plerique libri vulgati: sed Lambinus cum Hermolao hoc aptius & significantius esse contendunt. Adde quòd in aliquot manuscriptis ita reperitur scriptum.

Procrastino, procrastinas, pen. cor. {ἀναβάλλομαι} procrastinâre, Diem de die trahere, differre. Cic. pro Sex. Rosc. Amer. Ac primò rem differre quotidie, ac procrastinare isti cœperunt: deinde aliquanto lentius nihil agere, atque deludere.

Procrastinatio, Verbale {ἀναβολή} Dilatio. Cicero 6 Philipp. Nam cum plerisque in rebus gerendis tarditas & procrastinatio odiosa est, cum hoc bellum indiget celeritatis.

Procreo, procreas {γεννάω} procreâre, Liberis operam dare. Liu. 1. ab Vrbe, Proca deinde regnat: is Numitorem atque Amulium procreat. Cic. pro Rosc. Amer. Pater igitur amens, qui odisset eum sine causa quem procrearat.
Procreati ex gaudio lenones Plaut. Rud. 19.
Sic enim ab initio fui animatus, vt non magis me mea causa putarem esse natum, quàm Reipub. procreatum. Cic. Antequam iret in exilium.
Mente dura aliquem procreare. Catul. epig 55.
Procreare alicui periculum. Cic. ad Attic. lib. 2, Quum diceret in summa se perfidiæ & sceleris infamia fore, si mihi periculum procrearetur ab eo quem ipse armasset, quē plebeium fieri passus esset. Vetus codex habet Crederetur periculum.
Visum procreare. Lucret. lib 4.

Procreor, procrearis, Passiuum. Varro lib. 8. de Ling. Lat. Non in volucribus generatim seruatur analogia? nō ex aquilis, aquilæ, atque ex turdis, qui procreantur, turdi, &c.

Procreatio, Verbale {γέννησις, γέννημα.} Cic. 1. Tusc. Quid procreatio liberorum? quid propagatio nominis?
Dissimilitudo locorum, nónne dissimiles hominū procreationes habet? Cic. 2. de Diuinat.

Procreator, pen. prod. Verbale {γεννητής.} Cic. 4. de Finib. Vt ij qui procreati essent, à procreatoribus amarentur.
Procreator mundi Deus. Cic. de Vniuers. Animum igitur quum ille procreator mundi Deus ex sua mente & voluntate genuisset.

Procreatrix, pen. prod. Verbale fœm. {γεννήτειρα.} Cic 1. de Orat. Neque enim te fugit laudandarum artium omnium procreatricē quandam, & quasi parentem eam, quam φιλοσοφίαν Græci vocant.

Procresco, procrescis {ἐπαυξάνω} procrescere. Lucret. libro 2, Et res progigni, & genitas procrescere posse.
Ex quatuor rebus omnia procrescere. Lucret. lib. 1,
Vnde queat vis immensi procrescere morbi. Lucret. lib. 6.

PROCRIS {πρόκρις} inquit Seruius, filia Iphidi, vxor Cephali, quum audisset à rustico quodam amare eum Auram, quam inuocare consueuerat, ad syluas profecta est, & in frutetis latuit ad deprehendendum maritum cum pellice. Qui quum more solito Auram vocaret, Procris egredi cupiens, fruteta commouit. Sperans Cephalus feram, hastam ineuitabilem iecit, & ignarus interemit vxorem. Hæc & plura Seruius enarrans illud Virgilij 6. Æneid. His Phædram, Procrinque locis, mœstamque Eriphylen. Vide Ouidium lib. 7. Metam. non procul à fine, vbi Procrin facit Erechthei filiam, & Orithyiæ sororem. Vnde & Erechthis vocatur.

Procubo, procubas, pen. corr. procubui, procubitum, pen. corr. {προκατάκειμαι} procubâre, Vigilare: quasi porrò, hoc est longè esse à cubando. Sipontinus. Virg. 3. Georgicorum,
·muscus vbi, & viridissima gramine ripa
Speluncæque tegant, & saxea procubet vmbra. Hoc est cubet. Sabinus legit protegat, exponitque defendat.

Procubitor, pen. corr. procubitoris {προφύλαξ} qui noctu, custodiæ causa ante castra excubat, authore Festo.

Procudo, procudis, procudi, procusum, pen. prod. {προκρούω, ἐκκρούω} procûdere, Prolatare, cudendo extenuare, inquit Seruius, seu probè cudere, exacuerére. Virg. 1. Georgicorum,
·durum procudit arator
Vomeris obtusi dentem.

Ita

Ira procuditenses. Horat. 4. Carm ode 15.
Ignes procudunt ignem. Lucret. lib. 1. Aiij legunt, producunt.
Procudere dolos Plaut Pseud. 9.
Linguam procudere. Cic. 3. de Orat. Non enim solùm acuenda nobis, neque procudenda lingua est, sed onerandum complendúmque pectus maximarum rerum, & plurimarum suauitate, copia, varietate.
Prolem propagando procudere. Id est procreare, producere. Lucret. lib 5. Et paulo ante, Secla propagando producere.
Voluptas proculditur viuendo. Lucret. lib 3.
Procudendo{ [Greek] } Lucret. lib. 5.
Procul, Aduerbium { [Greek] } Videtur componi ex porrò & longè, quasi Longè ab oculis. Plautus Curcul 3,
Amabò, cuia vox auribus sonat procul? Cæs. 5. bel. Gall. Tum fumi incendiorum procul videbantur. Terent. Adelph. 3. 3,
Sed quis illic est, quem procul video?
Procul hinc. Terent. Eunuch. 4. 7,
Vt tu illos procul hinc ex occulto cæderes, facerent fugam. Idem Hecyra, 4 3,
Quem cum istoc sermonē habueris, procul hinc stans accepi vxor. Ouid. 1 Metamorphoseos,
I procul hinc dixit, nec sacros pollue fontes.
Non procul, sed hic. Cic. 2. in Catil. Qui iam non procul, vt quondam solebant, ab extero hoste & longinquo, sed hic præsentes suo numine, atque auxilio, sua templa atque vrbis tecta defendunt.
Abscedere procul, Vide ABSCEDO.
Errare procul. Salloſt. in Iugurtha, Cæterùm homines superbissimi procul errant. Hoc est, vehementer falluntur, & longè à vero iudicio aberrant.
Procul esse. Ouid. 2. Metamorphoseos,
His quoque laudatis, procul est ait, arbiter omnis.
Procul, ô procul este profani. Virgil. 6. Æneid.
Procul alicunde quærere. Cic. 4. Verr. Quia non posset negare ab illis pecuniam datam, non quæsiuit procul alicunde.
Procul à. Terent Adelph. 3. 2,
Postremò, quando ego conscia mihi sum, à me culpam esse hāc procul. Ouid. epist 4.
Sint procul à nobis iuuenes, vt fœmina compti.
Procul à conspectu imperij. Cic. de Lege agraria, Hæc quæ procul erant à conspectu imperij, non solùm afflixerunt, sed etiam, &c.
Procul à iudicio remota. Cicero pro Cluentio, Altera autem quæ procul à iudicio remota est, quæ concionibus seditiosè concitatis accommodatior est, quàm trāquillis moderatisque iudiciis. Subauditur aliquando ipsa præpositio.
Procul à literis. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Cælestia procul esse à naturæ cognitione. Cic. 1. Acad.
Procul à patria. Virgil. 10. eclog.
Procul longè à. Plaut. Curcul. 6,
Hac noctu in somnis visus sum viderier
Procul sedere longè a me Æsculapium.
Procul ab ostentatione posita res. Quintil. in Procem. lib. 1.
De procul, Vide DE.
¶Procul, aliquando præpositio est, & interdum ablatiuo, nonnunquam accusatiuo iungitur: si Grammaticis credimus.
Accusatiuo. Curtius. Procul vrbem Liu. Decad. 3. lib 14. de obsidione Sagunti, Locus procul muros satis æquus agendis vineis fuit. Nunc passim legitur, procul muro.
Ablatiuo. Tacitus, Nec procul cæde aberant. Id est propè interficiebantur.
Procul mari incolebant. Liu. 8. bel. Maced.
Non procul Oceano habet. Plin. lib. 5. cap 9.
Procul patria. Cic. ad Trebat. lib. 7. 6, Multi suam rem bene gessere, & publicam patria procul.
Haud procul Neapoli. Plin. lib. 9. cap 53.
Ambitione procul. Horat. 1. Serm. sat. 6.
Procul discordibus armis. Virgil. 2. Georg.
Procul dubio, Id est certè. Suet. in Claud. Cæsare, cap. 3.
Procul vero, sic dicitur vt Procul dubio. Columella in Præfatione libro 1, Nam illud procul vero est, quod plerique crediderunt, &c.
Proculco, proculcas { [Greek] } proculcāre, Progrediendo, vel aliud agendo conculcare. Columella libro 2. cap. 10, Nam dum à pecudibus legumina proculcantur, herbæ etiam atteruntur vngulis, &c. Idem libro 2. capite 15, Tum pedibus lotis in modum farinæ proculcant.
Segetes crescentes proculcat aper. Ouid. 8. Metam.
Vngula equorum proculcat eum crebro pulsu. Virgilius 12. Æneidos.
Fata proculcare, Mortem non curare, spernere. Seneca Theb. 1.
PROCVLEIVS, vt scribit Acron, Eques fuit Romanus, Augusti amicissimus, qui pius sic erga fratres suos Scipionem & Murenam fuit, vt spoliatis bello ciuili patrimonium suū ex integro diuideret, quod cum eis iam antè diuiserat. Hæc Acron apud Horat. lib. 2. Carm. ode 2. Huius meminit & Plutarchus in vita Antonij.
Proculio. promitto: proculiunt, promittunt: proculinant, promittūt. Antistius de iure Pontificali lib 9. Festus.
PROCVLVS, penult. corr. { [Greek] } cognomen eius qui natus sit patre peregrinante à patria procul. Plaut. Menæhmis,
Iubeas Proculum afferri tibi. Sunt qui credant Proculos ideò dictos, quia patribus senibus, quasi procul progressis ætate nati sunt. Festus.
Procumbo, procumbis, procubui, procubitum, penultima correpta. { [Greek] } procūmbere, Prosterni, procliuem iacēre. Liuius 1. ab Vrbe, Ipsum fessum via procubuisse. Columella lib. 1, Lata bubilia esse oportebit pedes x. vel vt minimum IX. Quæ mensura & ad procumbendum pecori, & iugario ad circumeundum laxa ministeria præbeat.
Soluti vino procubuere. Virgil. 9. Æneid.
Lassus studio venandi procubuit. Ouid. 3. Metam.
In terram toto procumbere vultu. Ouid 14 Metam.
Terræ procumbere, hoc est in terram. Ouid. 2. Metam.
Pede offenso. Ouid. 2. Fast.
Genu succiduo. Ouid. epist. 13.
Genu posito suppliciter. Ouid. 2. Fast.
Genibus alicuius procumbere: Hoc est ad genua. Ouidius 13. Metamorph.
Procumbere ad genua, vel ad pedes alicuius. Liu. 5. bel. Pun.
Ante pedes alicuius. Ouid. epist. 12.
Procumbere ad arborem Plin lib. 8. cap. 16.
Procumbere in armos. Martial lib. 1. 56,
Alta iuuencorum vulnera figet vbi?
Procubuit lupa. Virgil. 8. Æneid.
Colmus procumbit grauidis aristis. Virgil. 1. Georg.
Domus lapsa in domini procubuit caput. Ouidius lib. 1. de Ponto, eleg. 10.
Nemora omnia latè procumbunt. Lucan. lib. 3.
Poplites procumbunt Lucret. lib. 4.
Procubuere segetes imbribus. Cæs. 6. bel. Gall.
Tectum thalami procumbit. Ouid. 4. Fast.
Tecta super habitantes procubuere. Quintil. lib. 2. cap 16.
Turris procubuit pondere. Virgil. 9. Æneid.
Procumbunt milites, pro Cadunt. Cæs. 2. bel. Ciuil.
Procumbit humi bos. Virgil. 5. Æneid.
Metu procubuere feræ Stat. 4. Thebaid.
Bello & armis procubuisse. Valer. 4. Argon.
Certamine summo procumbunt. Virgil. 5. Æneid.
Procubuere pares fatis. Stat. 2. Thebaid.
Ictu saxi procumbit. Sil. lib 8.
Manu nostra procubuere. Ouid. 13. Metam.
Strage hac me vellem procubuisse. Valer. 3. Argon.
¶Procumbere, Demitti. Plin. lib. 16. cap. 36. de arundinibus, Omnibus verò folia à nodo orsa, complexu tenues per ambitum inducunt tunicas, atque à medio internodio, cum plurimum, desinunt vestire, procumbúntque. Hoc est, in terram inclinantur.
Taxi procumbentes Lucan. lib 3.
¶Procumbere, Inclinari. Alfenus in l. si quando. D. si seruit. vendicet. Si quando inter ædes binas paries esset, qui ita ventrem faceret, vt in vicini domum semipedem aut amplius procumberet: agi oporteret, &c.
Procuro, procuras, pen. prod. { [Greek] } procurāre, Administrationem alienarum rerum gerere, diligenter rem suam vel alienam administrare. Cicero ad Cornificium, libro 12. 24, Is procurat rationes negotiáque Dionysij nostri. Idem 1. Academica, Procurante cælestia maximè, deinde in terris ea quæ pertinent ad homines.
Procurare prouinciam. Plin. lib. 7. cap. 16.
¶Procurare { [Greek] } Expiare. Gell. lib. 4. cap. 6, Vt terram mouisse nuntiari solet, eáque res procuratur. Et paulo pòst, De ea re ita censuerunt, vt M. Antonius Cōsul hostiis maioribus Ioui & Marti consecraret.
Procurare & expiare. Cic. 2. de Diuinat. Officium autem esse eius, prænoscere dei erga homines mente qua sint, quidque significent, quemadmodúmque ea procurentur, atque expientur.
Procurare sacrificia. Cæs. 6 bel. Gall.
Magna vis est in monstris interpretandis ac procurandis, in Aruspicum disciplina Cic. 1. de Diuinat.
¶Procurare, Simpliciter curare. Plaut. Pœn. 1,
Nutrices pueros, infantes minutulos
Domi procurent. Apuleius, Hunc enim equulum suum curiosè nimis procurantem inueni.
Ædes procurare. Varro de Ling Lat. lib. 4, Ædilis, qui ædes sacras & priuatas procuraret.
Corpora procurare. Virgil. 9. Æneid.
Stabulis procurans otia pastor. Sil. lib 6.
¶Procurare arbores, Adhibita diligentia excolere, & prouidere vt crescant. Cato de Re rust. cap. 43, Eodem modo cæteras arbores procurato.
Procuratio, Verbale { [Greek] } Varro 1. de Re rustica, cap. 1, Adueneror Mineruam & Venerem, quarum vnius procuratio oleti, alterius hortorum.
Negotij publici procuratio. Cic pro Sextio.
Adserere sibi procurationem. Vlpian. in l. quæ omnia. D. de procurat. Nec ferēdus est procurator, qui sibi adserit procurationem. Nam hoc ipso suspectus est, quòd operam suam ingerit inuito: nisi fortè purgare magis conuicium, quam procurationem exequi maluerit.
Habere procurationem alicuius rei. Cic. lib. 1. de Nat. deor. Sunt philosophi & fuerunt, qui omnino nullam habere censerent rerum humanarum procurationem deos.
Procuratio & authoritas. Cic. pro Rosc. Amer. Qui postea, quàm magistratus creauit, legésque constituit, sua cuique procuratio authoritásque est restituta.
Suscipere procurationem rei alicuius. Vlpian. in l. si verò. §. si filiofamiliàs. D. mandati, vel contrà.
Procurationem committere. Cic. 7. Verr. Mihi sacrarum ædiū procurationem, mihi totam vrbem tuendam esse commissam.
Cura & procuratio. Cicero 1. Academica, Dum me ambitio, dum honores, dum causæ, dum Reipublicæ non solùm cura, sed quædam etiam procuratio multis officiis implicatum & constrictum tenebat, &c.
¶Procuratio, Expiatio. Cic. 1. de Diuinat. Atque etiam scriptum à multis est, quum terræmotus factus esset, vt sue plena procuratio fieret.

Procuratio & expiatio. Cic. 2. de Legib. Iam de aruſpicum religione, de expiationibus & procurationibus ſatis ſupérque in ipſa lege dictum puto.

Procurator, pen. prod. procuratoris, Verbale {[Greek]} Vlpianus De procuratoribus & defenſoribus, L. 1. Procurator eſt qui aliena negotia mandato domini adminiſtrat. Cic. pro Quintio, Libellos Sex. Alphenus procurator P. Quintij familiaris & propinquus Sex. Næuij deiicit.

Procurator ducenarius, apud Tranquillum in vita Claudij, eſt qui ducenariæ, id eſt ducenteſimæ colligendæ præerat, quam [Greek] appellat Dio. Fortaſſe quis à numero vocari cenſeat: alius à ſalario ducenario, quæ videtur ſententia eſſe Dionis lib. 1.

Procurator, Ciceroni dicitur in Oratione pro Cecinna, legitimè eſſe, qui noſtri negotij aliquid gerit, alieno præpoſitus negotio penè dominus, & alieni iuris vicarius, præſertim bonorum illius qui Reipub. cauſa abeſt. Hos hodie *factores* appellamus.

Mandare aliquid procuratori de agricultura. Cic 1. de Orat.

Agere per procuratores. Cic. Att. lib. 4, Mihi mehercule nihil videbatur eſſe in quo tãtulum intereſſet vtrum per procuratores ageres an per teipſum.

Procurator regni. Cæſ. 3. bel. Ciuil.

Voluntarius procurator. Cic. de Clar. Orat. Ego à te huius voluntarius procurator petam.

Procurator dromi, in miniſterio quod ad factiones circi, & ludos circenſes pertinebat, dicebatur olim, qui eius loci procurationem gerebat, vbi equos ſuos veneti aut alia factio exercere ſolebant. Dromus enim hic locum ſignificat, éſtque planè hippodromus. Hoc ex priſcis titulis eruit Turnebus, vt in illa epigrapha, Procuratori domi factionis venetæ, &c.

Procuratrix, pen prod. Verbale fœm. {[Greek]} Cicero 4. de Finib. Sed quum ſapientiam totius hominis cuſtodem & procuratricem eſſe vellent, quæ eſſet naturæ comes, &c.

Procuratorius, Adiectiuum. Vlpian. in l. ſiquis quum procuratorio nomine condemnatus eſſet, hęres extiterit domino litis, &c D. de procuratoribus. Caius in l. ſi quis in rem ſuam procuratorio nomine agat. eod. tit.

Exceptio procuratoria. Pomponius in l. ad legatum. D. de procuratoribus.

Procurro, procurris, procurri, procurſum {[Greek]} procúrrere, Vltra, ſiue longè currere. Colum. lib 6. Ex domitis bubus, valentiſſimum, eundémque placidiſſimum cum indomito iungimus, qui & procurrentem retrahat, & cunctantem producat. Cæſ 5. belli Gall. Quoties quæque cohors procurreret, ab ea parte magnus hoſtium numerus cadebat. Sic apud Virgilium 9. Æneid. Procurrere longius.

Procurrere ad mortem. Plin. Iun. lib. 1. epiſt. 22.

Procurrere ad oras. Lucret. lib. 1.

Procurrere in vias. Liu. 4. ab Vrbe.

Procurrere in publicum. Liu. 4. bel. Maced.

In pugnam. Colum. lib. 7. cap. 3.

In aciem, Vide ACIES.

Vitæ ſpatium pede inoffenſo. Ouid. 3. Triſt. eleg 4.

Procurrere in Occidentem. Colum. lib. 6. cap 27,

Terra tribus ſcopulis vaſtum procurrit in æquor
Trinacris, &c. Id eſt, protenditur. Ouid. 4. Faſt.

In mare procurrit Apenninus. Horat. Epod. 16.

Procurrens, Participium {[Greek]} vt Procurrens ſinus inter duo maria. Plin. lib. 4 cap. 11.

Saxa procurrentia. Virgil. 5. Æneidos,
Infœlix ſaxis in procurrentibus hæſit. Id eſt præminentibus, & veluti obuiam venientibus. Seruius.

Procurrens in longitudinem radix. Plin. lib. 18. cap. 13.

Procurſus, huius procurſus {[Greek]} Liu. 2. bel. Pun. Tumultuario prælio, ac procurſu magis militum, quàm ex præparato, aut iuſſu imperatorum orto, haudquaquam par Pœnis dimicatio fuit.

Rapidus procurſus. Virgil. 12. Æneid.

Magno procurſu agebat equos. Stat. 9. Thebaid.

Faciles ſternit procurſibus herbas. Stat. 4. Thebaid.

Procurſus angulofus. Plin. lib. 5. cap. 10.

Procurſus, Lucretio lib. 2. Curſus productus, & porrotenus continuatus,
Et procurſus item in procliue volubilis extat. Quidam habent percurſus.

Procurſio, Verbale {[Greek]} Excurſio, vel digreſſio à cauſa. Quintil. lib. 4. cap. 3, Non ſemper eſt neceſſaria poſt narrationẽ illa procurſio. Vide Egredi, pro Digredi. in EGREDIOR.

Procurſio, Aliquantus progreſſus. Quintil lib. 11 cap. vlt. vbi de pedum geſtibus loquitur: Variçare pedes ſupra modum, & in ſtando deforme eſt, & accedente motu propè obſcœnum. Procurſio opportuna, breuis, moderata, rara: conuenit etiam & ambulatio quædam propter immodicas laudationum moras: quanquam Cicero rarum inceſſum, neque ita longum probat. Diſcurſare verò ineptiſſimum, &c.

Procurſo, procurſas {[Greek]} procurſare, Frequentatiuum. Liu. 7. bel. Pun. Ibi per dies aliquot quum ab ſtationibus procurſaretur. Plin. lib. 8. cap. 5, Procurſantibus inter eos qui laceſſerent, non potuiſſe effici, &c.

Procurſator, pen. prod. procurſatóris, Verbale. Liuius Decad. 5. libro 1, Breue certamen leuis armaturæ maximè cum procurſatoribus fuit.

Procurſatio, Verbale {[Greek]} Liu. 8. bel. Pun. A quibus vbi per procurſationem commiſſa pugna eſſet, &c.

Procuruus, Adiectiuum {[Greek]} Valdè curuũ ſignificat. Virg. 2. Georgicorum,
Contrà non vlla eſt oleis cultura, neque illæ
Procuruam expectant falcem.

Littora procurua. Virgil. 5 Æneid.

Procus, Vide PROCO, procas.

Procus, & plural. proci, dicebantur proceres in claſſibus, iam inde à Seruio Tullio. De his intelligendus eſt locus ille apud Ciceronem in orat. ad Brutum, vbi inquit, Iam, vt Cenſoriæ tabulæ loquuntur, Fabrûm & procûm audeo dicere, non fabrorum & procorum. Feſtus, Procûm patriciûm in deſcriptione claſſium, quam fecit Seruius Tullius, ſignificat procerum: ij enim ſunt principes.

PROCVSTES, vel Procruſtes {[Greek]} vt author eſt Plutarchus in Romulo, Latro inſignis in Attica regione, qui hoſpites interimere ſolitus, ab Hercule hoſpite interfectus eſt. Hic ſuper Cephiſum flumen habitans, & noctu ſuos hoſpites trucidans, à Theſeo Ægei filio, vt ait Bocatius, ſuperatus atque interemptus eſt.

Immitis Procuſtes. Ouid. 7. Metam.

PROCYON pen. corr. {[Greek]} teſte Plin lib. 18 cap. 28, ſtella eſt, quæ alio nomine Canicula dicitur, quoniam ante maiorem Canem exoritur. Caniculæ enim exortu, accendi ſolis vapores quis ignorat? cuius ſideris effectus ampliſſimi in terra ſentiuntur: feruent maria, exoriente eo: fluctuant in cellis vina, mouentur ſtagna, canes etiam in rabiem agitantur. Colum. lib. 11, ſcribit, quòd Idib Iuliis Procyon exoritur mane, & tẽpeſtatem ſignificat. Poſtea inquit, VII. Cal. Auguſti, Canicula apparet, éſtque caligo æſtuoſa.

Latinis autem Anticanis, Græcis Procyon dicitur & Sirius. Cic. 2. de Nat. deorum,
Anticanis Procyon Graio qui nomine fertur. Ex poeta.

Prodeambulo, prodeambulas, pen. corr. {[Greek]} prodeambulare, quaſi foris deambulare. Terent. Adelph. 5. 2,
Prodeambulare huc libitum eſt.

Prodeo, prodis, prodiui vel prodij, proditum, penult. corr. {[Greek]} prodire, Vltrà ire, ſiue foras ire, quaſi porrò ire. Ex pro, & eo, is, d, interpoſita. Terent. Eunuch. 5. 7,
Nunc id prodeo, vt conueniam Parmenonem. Id eſt, ob id exeo, vt, &c.

Prodire ad aliquem. Plaut. Caſin. 19,
Atque illi ad me prodeunt.

Prodire ad colloquium. Cæſ. 5. bel. Gall.

E limine. Tibull. lib. 3. eleg. 3.

Ex portu. Cæſ. 3. bel. Ciuil.

Extra modum. Cic 1. Offic. Cauendum eſt, præſertim ſi ipſe ædifices, ne extra modum ſumptu & magnificentia prodeas.

In aciem, Vide ACIES.

In conſpectum alterius. Terent. Phorm. 2. 4.

In funus, Varro 1 de Re ruſt. cap. 69.

In hoſtem Lucan. lib 7.

Prodeunt in paſcua pecudes. Colum. lib. 7. cap. 10.

In prælium. Cæſ 3. bel. Ciuil.

In publicum. Cic. 3. Verr. Prodeundi tibi in publicum poteſtatem factam negas.

In ſcenam. Cicero 1. Officior. In ſcenam ſine ſubligaculo prodeat nemo.

Intus prodire, Vide INTVS.

Obuiam alicui. Cic. 4. Verr. Eiuſmodi literas ad eos miſit, vt huic frequentes obuiam prodirent.

Obuium prodire réduci. Ouid epiſt. 8.

¶ Prodire, Procedere. Virgil 6. Æneidos,
-illæ tantum prodire volando,
Quantum acie poſſent oculi ſeruare ſequentum.

Infans prodit vtero matris. Ouid. 1. Faſt.

¶ Proditur, pen. prod. Imperſonale. Cic. 1. de Inuent. Ne ab vltimo repetatur: ne ad extremum prodeatur.

Prodico, prodicis, prodicere, Antè dicere. Varro libro 5. de Lingua Latina, Hinc illa, Indicit illum: indixit funus, prodixit diem, &c. Alij prædixit legunt.

Prodictator, pen. prod. Prodictatoris {[Greek]} Qui extraordinariam Dictaturam gerit. Liuius 2. bel. Pun. Prodictatorem populus creauit Q. Fabium Maximum.

PRODICVS, pen. prod. {[Greek]} Cous, cuius quanta fuerit authoritas, ex Xenophonte deprehendere licet, qui in Bœotia captus, vadem pro reditu dedit. In cõcilio Athenienſium magnam eſt laudem adeptus, quanquam voce grauiore atque abſona. Conatúſque eſt in ea ciuitate primarios ex quaque nobili familia adoleſcentes ſibi deuincire, quorum hoſpitium vſui ſibi & voluptati foret. Hæc è Philoſtrato. Suidas autem dicit eum Cium fuiſſe, nimirum è Ceo inſula, & Democriti ac Gorgiæ temporibus, librúmque edidiſſe, qui inſcribitur [Greek], in quo finxit Herculem, virtuti pariter ac voluptati congreſſum, & vtraque adhortante, tandem à virtute perſuaſum alteram ſpreuiſſe.

Prodicus dici poteſt & verti præiudicator, qui antè de lite pronuntiet, quàm ad Iudices delata ſit. Vide Eraſmum in Adagio, Prodico doctior.

Prodigium, prodigij {[Greek]} Quaſi porrodicium, quòd porrò dicat, porrò ſignificet, & aliquid futurum eſſe portẽdat. Feſtus, Prodigia, quòd prędicunt futura, permutatione G literæ: nam quæ nunc C appellatur, ab antiquis G vocabatur. Nonius, Prodigia, deorum minæ, vel iræ. Virgil. 3. Æneidos,
Sola nouum dictúque nefas Harpyia Celæno
Prodigium canit. Cic. 6. Verr. Etenim multa ſæpe prodigia, vim eius numénque declarant Cereris.

Prodigia, quia prædicunt aliquid. Cic. 1. de Diuinat. Quia enim oſtendunt, portendunt, monſtrant, prædicunt, oſtenta, portenta, mõſtra, prodigia dicuntur.

Heu prodigia ventris. Plin. lib. 19. cap. 4.

Prodigio ſimile. Plin. lib. 12. cap. 16.

Locus notus prodigio. Ouid. 6. Metam.

P. Clodius fatale portentum, prodigiúmque Reip. Cic. in Piſon.

Factum diuinitùs prodigium. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Lætum, Vide LAETVS.

Miſerabile

Miserabile diuum. Stat. 11. Thebaid.

Prodigiis acti cælestibus ossa piabant. Virg. 6. Æneid.

Implere prodigium. Plin. lib. 10. cap. 18, de Pico Martio, Respondere vates, exitium imperio portendi si dimitteretur: at si exanimaretur, Prætori. Et ille autem protinus concerpsit, nec multo pòst impleuit prodigium. Id est, mortuus est.

Prodigiator, penult. prod. prodigiatoris {τερατοσκόπος} Qui ex prodigio futura prænuntiat. Festus, Prodigiatores, aruspices, prodigiorum interpretes.

Prodigiosus, pen. prod. Adiectiuum {τερατώδης, τερατουργός} Quod prodigium facit, vel quod præter naturam est & consuetudinem. Plin. lib. 10. cap. 63, Partus aliquando singuli, quod prodigiosum putant. De canibus.

Astra prodigiosa. Stat. 3. Thebaid.

Corpora. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Prodigiosi & longiores solis defectus. Plin. lib. 2. cap. 30.

Honor. Claud in Præfat. lib. 2. in Eutrop.

Mendacia veterum vatum. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.

Prodigiosè, pen. prod. Aduerbium {τερατωδῶς} Præter naturam vel morem. Plin. lib. 11. cap. 37, Lien cum iecinore locum aliquando permutat, sed prodigiosè.

Prodigiose vitam ludificari. Plin. lib. 30. cap. 11, Bubonis certè oculorum cinerem inter ea quibus prodigiosè vitam ludificantur, acceperim.

Prodigialis, & hoc prodigiale, pen. prod. {τεράστιος} Quod prodigium procurat. Plaut. Amphit. 8,

Sed mulier postquam experrecta es, prodigiali Ioui

Aut mola salsa hodie, aut thure comprecatum oportuit.

Rubens prodigiale cometes: Hoc est prodigialiter, nomen pro aduerbio. Claud. 1. de Rapt. Proserp.

Prodigialiter, pen. corr. Aduerbium {τεραστίως} Idem quod Prodigiosè. Colum. lib. 3. cap. 3, Nam illa videntur prodigialiter in nostris Ceretanis accidisse.

Variare rem vnam prodigialiter. Horat. in Arte.

Prodigæ hostiæ, Vide paulo pòst in PRODIGVVS.

Prodigo, prodigis, pen. corr. prodegi, pen. prod. {ἀναλίσκω, ἀσωτεύομαι} prodigere, Consumere, vltra modum erogare. Compositum ex Pro, & Ago, agis. Plaut. Aulul. 13,

-festo die siquid prodegeris,

Profesto egere liceat, nisi pepercerìs. Modestinus in l. plebiscito. D. de offic Præsid. Plebiscito còtinetur, vt nequis præsidum munus donúmve caperet, nisi esculentum potulentúmve, quod intra dies proximos prodigatur. id est consumatur.

¶Prodigere, Procul adigere. Varro 2 de Re rust. cap. 4, Admissuras quum faciunt, prodigunt in lutosos limites. De suibus. Idem lib. 3. cap. 9, Prodigendi in solem & sterquilinium, vt se volutare possint, quòd ita albiores fiunt.

Prodigus, pen. corr. Adiectiuum {ἄσωτος, ἐκλυτος, χαῦνος} Præter modum liberalis & profusus. Cic 2. Offic. Omnino duo genera sunt largorum: quorum alteri prodigi dicuntur, alteri liberales. Prodigi, qui epulis & visceratìonibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationúmque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut breuem, aut nullam omnino sunt relicturi. Plaut. Mostel. 12, Prodigus sui peculij.

Prodigus, ex eo appellatus est, quòd sua foras agat, propellat, & protrudat. nam prodigere est id propriè: atque in hac significatione vsurpatum reperimus, quæ eius vis primigenia est: inde enim factum vt prodigere sit consumere. Turnebus.

Prodigus, pro Liberali aliquando ponitur. Horat. 1. Carm. ode 12,

-animæque magnæ

Prodigum Paulum superante Pœno

Gratus insigni referam camœna

Fabritiúmque. Acron tamen hoc loco interpretatur pro contemptore vitæ: idémque sentit Porphyrio.

Homo largitor & prodigus. Cic 4. in Catil.

Æris prodigus Horat. in Arte.

Animæ prodigus, pro Contemptore vitæ. Horat. 1. Carm. ode 12.

Auri prodigus. Claud. 2. Paneg.

Prodiga gens animæ. Sil. Ital. lib. 1.

Lucri neglecti. Claud. de bel. Get.

Nocendi. Stat. 6. Thebaid.

Sanguinis atque animæ. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.

Prodigus re aliqua. Plin. lib. 9. cap. 17.

Prodigus in honoribus decernendis. Cic. ad Brut. 15, Quòd in honoribus decernendis essem nimius, & tanquam prodigus.

Fides prodiga arcani. Horat. 1. Carm. ode 18.

Locus prodigus multæ herbæ. Horat. 1. epist. 7.

Mens prodiga Plin. lib. 36. cap. 15.

Odor. Plin. lib. 13. cap. 3.

Pectora prodiga vitæ. Stat. 3. Thebaid.

Tellus prodiga diuitias & alimenta suggerit. Ouid. 15. Metam.

Prodigè, pen. corr. Aduerbium {ἀσώτως} Effusè. Cic. 11. Philipp. Sed non possunt non prodigè viuere, qui nostra bona sperant, quum effundunt sua.

Prodigitas, pen. corr. prodigitatis, antiquum {ἀσωτία} Profusio. Lucil. lib. 6. Satyrarum,

Nequitia occupat, hoc petulantia, prodigitásque. Ex Nonio.

Prodigentia, prodigentiæ {ἀσωτεία} Tacit. lib. 13, Cuius abditis adhuc vitiis per auaritiam ac prodigentiam mirè congruebat.

Prodiguus, prodigua, prodiguum. Vnde & Prodiguæ hostiæ vocantur, vt ait Veranius, quæ consumuntur: vnde homines quoque luxuriosi, prodigi. Festus.

Prodinunt, prodeunt, vt Ennius Annalium lib. 3,

Prodinunt famuli, tum candida lumina lucent. Prodit, non solùm in apertum exit, significat: sed etiam porrò it. Prodit, memoriæ porrò dat, & fallit. Item ex interiore loco procedit. Item perdit, vt Ennius,

Non in sperando cupidi rem prodere summam. Festus.

Prodiqui {προδίκοι} qui alterius tutelam curámve suscipiunt apud Lacedæmonios appellantur. Alexand. lib. 6. cap. 10.

Proditio, Vide PRODO.

Prodius {πρόσω} dictum est interius, longius, inquit Nonius, A prodeundo, quasi porrò eundo. Varro Virgula diuina, Primùm venit in vrbem, atque intra muros, deinde accedit prodius, atque introiit domum. Id est intra priuatos muros.

Prodo, prodis, prodidi, proditum, pen. corr. {ἐκβάλλω, προδίδωμι, προξενῶ} pródere, Longè proiicere, porrò dare, ait Seruius, excludere, propellere. Virgil. 1. Æneidos,

Nauibus, infandum, amissis vnius ob iram

Prodimur, atque Italis longè disiungimur oris. Seipsum interpretatur Virgilius, quum ait, Longè disiungimur oris. Donat. in Terentium, Deserimur, proiicimur, decipimur, exponit.

Proditur extra, Id est foras editur. Lucret. lib. 2,

-sed mobilitate

Ante aliqua tangi partum, quàm proditur extrà. Alij aliter legunt. Lambinus.

Conamen alarum proditur. Lucret. lib 6,

Et conamen vtrinque alarum proditur omne.

¶Prodere, Deferre, ostendere, patefacere. Virgil. 2. Æneidos,

Prodere voce sua quenquam, aut apponere morti. Terent. Heaut. 4. 3, Tu quidem illum planè prodis.

Conscios prodere. Cic. 2. Tuscul. An colli iustitia poterit ab homine propter vim doloris enuntiante commissa, prodente conscios, multa officia relinquente?

Furor próditur vultu Seneca Hippol. 4.

Indicio suo próditur. Ouid. epist. 11.

Insidias pródere. Ouid. 13. Metam.

Dogma prodere. Cic. 4. Academ. Scelus enim dicebas esse, Luculle dogma prodere.

Artes suas prodere. Ouid. 1. de Remed. amor.

¶Prodere interregem, pro Nominare, renuntiare, vt ait Budæus. Liu. 6. ab Vrbe. Sic Prodere flaminem, apud Ciceronem pro Milone. Pomponius in l. 2. D. de orig. iuris. Itaque Dictatores proditi sunt.

¶Prodere, Decipere, deserere, authore Donato. Terent. Adel. 4. 5, Prodidisti & te, & illam miseram, & gnatum. Idem Hecyr. 4. 4,

-eho an non alemus Pamphile?

Prodemus quæso potius? Donatus, Deseremus, proiiciemus, porrò dabimus.

Coniugium prodere, Decipere. Virgil. 4. Æneid. Seruius.

Amici partim me deseruerunt, partim prodiderunt. Cic. Q. fratri, libro 1. 3.

Otio prodimur Plin. in Paneg.

¶Prodere, Proferre, prolatare, differre, interprete Donato. Terent. Andr. 2. 1,

Credo impetrabo, vt aliquot saltem nuptiis prodat dies. Lucil. lib. 5. Satyrarum,

Possisne elabi, an prodenda dies. Sic Nonius etiam interpretatur, & legit hunc Terentij locum: licet vulgata exemplaria legant protrahat.

Prodidisse, non solùm dicitur in illis qui patriam hostibus prodiderunt, sed etiam tempus longius fecisse. Cato: Te C. Cæcili diem prodidisse militibus legionis tertiæ, quum proditionem non haberent. Festus.

¶Prodere, Propagare. Virgil. 4. Æneidos,

Italiam regeret, genus alto à sanguine Teucri

Proderet. Cic. 7. Verr. Imagines ad memoriam, posteritatémque prodendam.

¶Prodere, Dare. Sallust. Antequam arcem proderent hostibus.

¶Caput & salutem alicuius mercede prodere. Cic. in Pison.

Classem prodere prædonibus. Cic. 7. Verr. Tunc iste hoc causæ dicit, quòd classem prædonibus prodidissent.

Exemplum prodere. Liu. 1. ab Vrbe. Tacitus, Non tamen adeò sterile virtutum seculum, vt non & bona exempla prodiderit. Hoc est ediderit.

Fidem prodere, Iureiurando non stare. Saluft. in Catil. Budæus.

Imitationem prodere exempli. Cic. pro Flacco, Ne periculosam imitationem exempli reliquis in posterum proderetis.

Legem prodere, Destituere. Vlpianus ad legem Iuliam, De adulteriis. l. legem.

Mentiendi licentiam prodere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Officium prodere, Contra officium facere. Cic. 4. Acad. Qui statuit omnem cruciatum perferre, intolerabili dolore lacerari potius, quàm aut officium prodat, aut fidem.

Parentes Lucret. lib. 3.

Patriam, Quasi antè dare, inquit Seruius. Cicero, In eum pœnam qui prodere hostibus patriam cogitaret.

Eriphyla salutem viri prodidit. Cic. 6. Verr.

Vitam prodere, Exponere se vitæ periculo. Terent. Heaut. 3. 1.

¶Prodere posteris, & Accipere à maioribus, contraria. Cic. de Senectute, Non accipere modò hæc à maioribus voluerunt, sed etiam posteris prodere.

Prodere gloriam & laudem posteris. Cic. in Somn. Scip. Si cupiat proles illa futurorum hominum deinceps laudes vniuscuiusque nostrum à patribus acceptas posteris prodere, tamen, &c.

¶Prodere, pro Scribere & componere, quod posteri legant, quasi dare posteris. Plin. lib. 6. cap. 23, Regnabat ibi quum hæc proderem, Celebrotas.

Prodere literis. Cic. pro Archia, Quæreret quispiam, Quid illi ipsi summi viri, quorum virtutes literis proditæ sunt, istáne doctrina, quam tu effers laudibus, eruditi fuerunt?

Prodere memoriæ, Idem Cic. pro Milone, Itaque hoc Iudices, non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt.

Sermonem memoriæ.Cic.3.de Orat.

Prodidit memoria.Colum.lib.1.cap.4.

Prodere memoriam alicuius facti dicitur loci nomen.Cæsar 1. bell Gall. Ne committeret vt is locus vbi constitissent,ex calamitate Pop. Romani, & internecione exercitus nomen caperet, aut memoriam proderet. Id est ad posteros transmitteret,vt perpetua esset memoria.

Prodere memoriam posteris. Cic.2. Offic. Danda opera est,vt his beneficiis quàm plurimos afficiamus , quorum memoria liberis posterísque prodatur.

Prodere monumentis. Cic.1. de Legib. Factáque & consulta fortium & sapientum cum improborum ignominia sempiternis monumentis prodere.

Prodit fama,pro Refert.Celsus lib.2.cap 6.

Prodiderunt poetæ. Cic 3. Offic. Vtile videbatur Vlyssi, vt quidam poetæ Tragici prodiderunt.

Produnt vix quinto anno reuerti negotiatores.Sub.authores.Plin. lib.12.cap.19.

¶Proditur pen.cor.Impersonale.Plin.lib.8.cap. vlt.Iam quædam animalia indigenis innoxia,aduenas interimunt:sicut serpentes parui in Tyrinthe,quos terra nasci proditur.

Proditum est memoriæ,ac literis.Cic.3.Vert.Quum in ea ipsa loca venisti, potuisti accipere id quod est proditum memoriæ ac literis.

Proditum memoria.Cæs.5.bell.Gal.Quos natos in insula ipsi memoria proditum dicunt.

Proditus pen.corr. Participium { προδεδομένος , προδοθείς } Deceptus, circunuentus. Cic.ad Attic.lib.3. Quandoquidem ego proditus , inductus,coniectus in fraudem,omnia mea præsidia neglexi.

A socio proditus.Ouid 13 Metam.

Proditus ac nudatus Consul.Cic.2.Verr.

Dies prodita,qua quid agatur. Cic.pro Domo, Quarta sit accusatio trinum nundinum , prodita die qua die iudicium sit futurum. Hoc est,edita,declarata.

Ira prodita turbato vultu. Lucanus lib 3. Id est manifestata.

Proditio nobis prodita est , & prodita à duce,quærimus proditorem.Quintil.lib 7.cap 2.

Vox prodita.Valer 5.Argon.

¶Proditus,Foras editus,& prolatus.Lucret.lib 3,
Quid dubitas tandem quin extrà prodita corpus,
Imbecilla foras,&c. De anima.

Proditor,pen.corr.Verbale { προδότης } Cic 3 de Finib.Nec magis vitupe randus est proditor patriæ , quàm communis vtilitatis aut salutis desertor.

Culpæ proditor.Ouid 2.Amor.eleg.8.

Conseruator patriæ,& Proditor,contraria.Cic.Cassio,lib.12.3,Sed tamen ea dixit de conseruatoribus patriæ , quæ dici deberent de proditoribus.

Proditor aut desertor salutis meæ.Cic Post redit ad Quirites.

Risus proditor puellæ latentis ab angulo.Horat.1.Carm.ode 9.

Initio proditor,deinde perfuga.Cic pro Rosc.Amer.

Occultus proditor.Claud.1.Paneg.

Induere proditorem.Tacit.lib.16.

Proditio { προδοσία } Aliud verbale.Liuius 4. ab Vrbe, Quum ab Tribunis parari C O S S. vnius ex collegio proditione excepissent,&c.

Arcanorum proditio Plin.lib 7.cap.45.

Proditiones amicitiarum & Rerump.Cic.4.Acad.

Infida proditio.Ouid.3.de Arte.

Potens proditione.Ouid.8 Metam.

Merces proditionis.Lucan.lib.4.

Falsa sub proditione aliquem neci demittere.Virg.2.Æneid. Gallicè,*Traistreusement ,par,ou en trahison.*

Prodoceo , prodoces, prodocui, prodocére, Foris,palàm,& publicè docere Pro enim in cópositione sæpe idem valet,quod foris,seu foras & palám.Horat.lib.1.epist.1,
O ciues,ciues:quærenda pecunia primum est,
Virtus post nummos:hæc Ianus summus ab imo
Prodocet:hæc recinunt iuuenes dictata senésque,&c. Sic enim legit Lambinus,& rectè meo quidem iudicio.

Prodromus , prodromi , penult.corr. masc.gen. { πρόδρομος } Latinè præcursor dicitur. Cicero Attico,lib.1.7,Nam mihi Pompeiani prodromi nuntiant apertè Pompeium acturum. Eidem, lib. 16, Ego adhuc(peruéni enim Vibonem ad Siccam)magis commodè,quàm strenuè nauigaui: remis enim magnam partem, prodromi nulli. Manutius hunc locum de prodromis Aquilonibus putat intelligendum.

Ficus & præcoces habet , quas Athenis prodromos vocant. Plin. lib.16.8.

Prodromi,Aquilones venti , qui octo fermè diebus exortum Caniculæ antecedunt : ideo prodromi dicti,à præcurrendo.Columella lib. 11. cap. 2, Sexto Idus Iulias prodromi flare incipiunt. Vide Plinium libro secundo,cap. 47.

Produco,producis,pen.pro.produxi,productú { τείνω, ἐκτείνω, ἀποτείνω, ἐκτανύω, ἐπιτανύω, προτείνω, παρεκτείνω, παρατείνω, προάγω, μηκύνω } prodúcere,In longum ducere,Prolongare.Et tam de tempore, quàm de corporeis rebus dicitur.Cic.de Senect. Conuiuiúmque vicinorum quotidie compleo, quod ad multam noctem , quàm maximè possumus, vario sermone producimus.

Cœnam producere.Horat.1.Serm.saty.5.

Diem.Terent.Adelph.4.2.

Ignem longius produxit subita vis venti. Paulus in l.Qui occidit in fine.D.ad leg.Aquil.

Lectum producere.Varr.de Ling.Latin.lib.8.

Moram alicui malo producere , Differre , protendere , prolatare, inquit Donatus. Terent.And.3.5.

Noctem vino.Martial.lib.2.88.

Pelles dentibus producere,Extendere.Martial.lib.9.77.

Rem producere.Differre.Cæsar 1.bel.Ciuil.

Sermonem longius.Cic.de Claris Orat.Tamen incurro in memoriam communium miseriarum, quarum obliuionem quærens,hunc ipsum sermonem produxi longius.

Sermonem in multam noctem.Cic.in Som.Scip.

Spem vitæ.Tacit.lib.12.

Vitam.Cic de Senect. Marcum quidem Valerium Coruinum accepimus ad centesimum annum vitam produxisse.

¶Producere,Extrà ducere.Galba Ciceroni,lib.10.30,Repentè Antonius in aciem suas copias de vico produxit, & sine mora concurrit.

Producere cunctantem bouem indomitum. Columella libro 6.cap 2.

Producere longius. Columel. lib. 6. cap.2, Post eiusmodi experimenta vacuo plaustro subiungendi, & paulatim longius cum oneribus producendi sunt.

Ad solem producere.Colum.lib.11.cap.3.

Ad necem.Cic. 7. Ver. Capitibus inuolutis ciues Romanos ad necem producere instituit.

E carcere. Cic. 7. Ver. Producuntur è carcere, & deliguntur ad palum.

In aciem, Vide ACIES.

Producere aliquem in concionem Cic in Pison.

In prospectum populi. Cic.3.Ver Quum eum,quem virgis iste conciderat,in prospectum populi Romani produxit.

Nomen producere. Horatius,
Signatum præsente nota producere nomen. Periphrasis est , significátque vocabulum innouare , ea tanquam forma monetæ percussum , quæ in vsu est : vt , quum armatura diceretur ab armo , vectura à veho , Terentius curaturam eadem forma dixit à curo: Plautus cursuram,à curro. Atque hoc est signare & cudere. velut nummum vsitata & recepta forma.Turnebus.

Coràm productus.Cic.pro Flacco.

Authorem vel testem.Cic.4. Verr. Producam testes,& producam plures eodem tempore. Idem 7. Verr. Harum rerum omnium authores testésque produco.

In iudicium producere,Vocare,vel cogere.Cic.7.Ver.Grauiorem apud sapientes iudices se fore ab inferis testem, quàm si viuus in iudicium produceretur.

Aliquem producere, Absolutè, pro In ius producere. Cic.6. Verr. Producam cæteros , reticebunt quæ poterunt , libenter : dicent quæ necesse erit,gratis.

¶Producere aliquem rus,pro Ablegare.Terent.Adelph.4.2.

Producere aliquem, pro Detinere, & verbis remorari. Cicero pro Quintio , Annum & sex menses nihil petit : quiescit: conditionibus hunc quoad potest producit. Dicitur & Trahere. Vide TRAHO.

Producere aliquem falsa spe , Deludere & detinere. Terentius Andr.4.1.

¶Producere aliquem ad aliquid , pro Inducere. Plinius libro 9. capite 35.

Amator me duce productus.Ouid.3.Amor.eleg.11.

Nubila producere.Stat.5.Sylu.3.

Sed vt productus studio & viribus vltra facilè procurras. Author ad Heren lib.4.

¶Producere aliquem, Promouere hominem, & in mediú honorificè proferre.cui opponitur Subducere.Cic.pro Domo,de Catone in Syriam ablegato , Quem tu in eo non pro illius dignitate produxeras , sed pro tuo scelere subduxeras.Budæus. Aliquando cum adiectione. Liu. 10. bel. Maced. Ab hoc sermone omni genere honoris promouere eum non destitit.

¶Produci propriè venales dicuntur , authore Donato. Plautus Mercat.19,
Hanc resciscens pater produxit,venalem præbuit.

¶Producere filiam,Prostituere.Plaut.Asin.10. Iuuenal.satyr.6,
-vtile porrò
Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

¶Producere filios,Gignere.Plaut.Capt.12.

Partus producere.Sil.lib.1.

Sobolem.Horat.in Carm.secul.

¶Multa cura sata producuntur ad segetem. Seneca de Benefic. lib.2.cap.11.

Exemplum.Iuuenal.satyr.15.

Scelus.Terent.Adelph.3.2. Id est committere.

Memoriam alicuius scriptorum monumento producere, Id est propagare.Seneca in Consolatione frat.ad Polybium.

¶Producere,Prosequi. Virgil.9.Æneidos,
-nec tua funera mater Produxi.

Funus producere ad tumulum.Lucan.lib.2.

¶Produci, Impelli & adduci. Author Rhetor.ad Herennium,Producti sumus vt de orationis partibus loqueremur. Id est , impulsi & adducti sumus. Id quidem Græcorum cósuetudine factú arbitror, apud quos sic προάγειν etiam vsurpatur,vt sciunt,qui mediocriter in eorum literis versati sunt. Turneb.

Productus,productior,productissimus.Cic.3.de Orat.Et principia tarda sunt,& exitus tamen spissi & producti esse debent.

Commoditates temporibus productæ. Cic. 4. de Finib. Non sunt in eo genere tantæ commoditates corporis , támque productæ temporibus,támque multæ.

Dolores longinquitate producti , vehementius torquent. Cic. 5. Tuscul.

Nomen productum.Cic.2.de Nat.deor. Datum est igitur Neptuno alterum , Iouis vt volunt fratri , maritimum omne regnum : noménque productum,vt Portunus à portu, sic Neptunus à nando, paulùm primis literis immutatis.

Syllaba producta atque longa.Cic.3.de Orat.

¶Productior,Comparatiuum.Horat.de Arte poetica,

Neve minor, neu sit quinto productior actu,
Fabula, &c.
Longior & productior flatus. Colum lib 7 cap 12.
Flagellum vitis productissimum. Columel. lib. 3. cap. 10. Hoc est longissimum.
Producte, Aduerbium: cui Breuiter opponitur. Cic. in Orat. Inclytus dicimus breui prima litera, insanus producta: inhumanus breui, infoelix longa. & ne multis, quibus in verbis eæ primæ literæ sunt, quæ in sapiente atque fœlice, producte dicitur: in cæteris omnibus breuiter. Vide Correptè, in CORRIPIO.
Productio, Verbale {[Greek]} Prolongatio. Cicero in Topic. Nihil putat esse notandum nisi POST, & LIMINIVM illud, productionem esse verbi vult.
Productio, cui opponitur Contractio. Cic. 3. de Orat. In his si paulùm modò offensum est, vt aut contractione breuius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.
Productio temporis. Cic. 3. de Finib. Quemadmodū opportunitas (sic enim appellemus εὐκαιρίαν) non fit maior productione temporis: habent enim suum modum quæque opportuna dicuntur.
Proedri, apud Athenienses dicebantur, quasi Præsides, magistratus quidam primi subsellij, quibus cæteri omnes sedēdi loco cedebant. Sudas. & Budæus in notis ad Pandect.
PROETVS {[Greek]} fuit Abantis Argiuorum regis filius, cui successit in regno. Hic, teste Homero lib 11. Odysseæ, Antiam habuit vxorem, ex qua filias quatuor habuit, quæ, teste Pherecide, quum in forma seu pulchritudine se Iunoni prætulissent, offensa dea eis furorem talem immisit, vt vaccas se esse arbitrarentur, & aratra timentes, syluas peterent, dicente Virgilio 6. ecloga,
Prœtides implerunt falsis mugitibus agros. Postea autem helleboro sanatæ à Melampode perhibentur, à cuius nomine vnum hellebori genus appellatur melampodion.
Profanus, penult prod. Adiectiuum {[Greek]} Irreligiosum significat, non sanctum: quasi sit porrò à fano: impium, scelestum, aduersum omni religione. Plautus,
Sacrum, an profanum habeas, paruipenditur. Festus, Profanum, quod fani religione non tenetur.
Profanum dictum id, quod, quum sanctum fuisset, postea in vsu hominum tactum, hoc est extra fanum. Ex Aggeno de limitibus agrorum.
Error profanus. Claud. 1. in Ruffin.
Mistáque erat flammæ flamma profana piæ. Ouid. 6. Fast.
Locus profanus, & Consecratus, contraria. Cic. in Partit.
Loca sacra & religiosa profana habere. Cic. de Arusp. resp.
Manus. Claud. 1. in Ruffin.
Mens. Ouid. 2. Metam.
Oculi Ouid. 3. Metam.
Pagina. Claud. 2. Paneg.
Testis. Ouid. 5. Metam.
Verba profana, Ominosa, infausta. Tacit. lib 4.
Verba profana lapsa nimio mero. Ouid. 3. Trist. eleg. 5.
Vsus profanus, Communis & vulgaris, non sanctus. Plin. libro 15. capite 30.
Vulgus profanum. Horat. 3. Carm. ode 1.
Profanum bellorum ciuilium. Plin. lib 16. cap 4, Hinc ciuicæ coronæ, militum virtutis insigne clarissimum: iampridem verò & clementiæ imperatorum, postquam ciuilium bellorum profano meritum cœpit videri ciuem non occidere.
¶Profanum, simpliciter, Vsu vulgatum significat. Tacitus lib. 15, Tegmina corpori direpta iniiciunt, quantum magis profana & vsu polluta, tanto magis oppressura ignes.
Profanum facere, cui Colere opponitur. Cic. 6. Verr. Has tabulas M. Marcellus, quum omnia illa victoria sua profana fecisset, tamen religione impeditus non attigit. Virgil. 12. Æneidos,
-colui vestros si semper honores,
Quos contra Æneadæ bello fecere profanos.
¶Profanus, Sacris non initiatus, inquit Seruius, qui fanum intrare non poterat. Virgil. 6. Æneidos,
-procul ò procul este profani
Conclamat vates. Nunc laicum vocamus quasi popularem, teste Budæo.
¶Profanum Varro interpretatur quod est ante fanum, fano coniunctum. Vide lib. de Ling. Lat. 5.
Profano, profanas, pen. prod. {[Greek]} profanāre, Ex sacro humanis vsibus promiscuum facere. Liu. 1. bel. Maced Dies festi, sacra, sacerdotes, quæ ipsius maiorúmve eius honoris causa instituti essent, omnia profanarentur.
Mors profanat omne sacrum. Ouid. 3. Amor. eleg 8.
Profanatus, pen prod. Participium {[Greek]}
Funus profanatum acerbo vulnere. Stat. 9. Thebaid.
Chaos profanatum. Stat 8. Thebaid.
Manus. Ouid. 2. Metam.
Terræ. Stat. 3. Sylu. 3.
Profanatum, Substantiuum. Varro de Lingua Lat. lib. 5, Hinc fana, &c. Et paulo pòst, Hinc profanatum, quod in sacrario pollutum.
Profanatio {[Greek]} Verbale Plin lib. 16. cap. 4, Postquam ciuiliū bellorum profanatione meritum cœpit videri, ciuem non occidere. Alia exemplaria habent profano.
Profaris, vel profare, profatur {[Greek]} profari, pen. prod. Latine dicitur quod Græci Prophetare dicunt, id est futura prædicere. Vlp. de Ædil. ædict. l prima. § exempli. Apud Viuianum quæritur, si seruus inter fanaticos non semper caput iactaret, & aliqua profatus esset, an nihilominus sanus videretur?
Breuiter profari. Virgil. 1. Æneid.
Clamore magno profatur. Sil. lib. 11.
Voce sacra profari. Ouid. 2. Metam.
Mente læta profatur. Sil. lib. 3.

Demissa vultum Dido profatur. Virgil. 1. Æneid.
Pythia profatur. Lucret. lib. 1.
Volo profari. Attius apud Varronem. lib. 6. de Ling. Latina,
Veteres casmenas cascas res volo profari.
Profatus, huius profatus, pen. prod {[Greek]} Gell. lib 18 cap. 11, Quæ voces mihi quidem neque abhorrere à poetica facultate visæ sunt, neque dictu, profatúque ipso tetræ aut insuaues esse.
Effrænus profatus. Stat 5. Sylu 3.
Profectio. Vide PROFICISCOR.
Profecto {[Greek]} Aduerbium confirmantis, dictum quasi pro facto, & significat Nimirum, sanè, certè. Et plerunque ad responsionem adhibetur. Terent. Adelph. 1. 1,
Profectò hoc verè dicunt, si absis vspiam, &c. Cicero, Quis hæc renuntiat? is profectò qui interfuit. Idem de Senect. Quærsum igitur hæc tam multa de Maximo? Quia profectò videtis, nefas esse dictu, miseram fuisse talem senectutem.
Profectò enim negare non potes, te ex lege Rupilia sortiri iudicium debuisse. Cic. 4. Verr.
Profectò non crederem, nisi aliquoties ex ipsis accusatoribus vobiscum simul Iudices audissem. Cic pro Fonteio.
Non est ita Iudices, non est profectò. Cic. pro Flacco.
Profectò, Certè. Cic. 1. de Nat. deor. Alterum profectò fieri non potest, vt earum nulla: alterum certè non potest, vt plus vna vera sit.
Profectus, Vide PROFICIO, & PROFICISCOR.
Profero, pen. corr. profers, protuli, pen. corr. prolatum, penult prod. {[Greek]} proferre, Extra ferre, Exerere. Plaut. Asin. 1. 4,
-ne sic tussiat,
Vt cuiquam linguam in tussiendo proferat.
Proferre audaciam, Ostendere. Cic pro Quintio.
Caput proferre. Ouid 6. Metam.
Digitum proferre. Cic. pro Cecinna, Quid agat, quomodo aggrediatur iudicem, qua denique digitum proferat, non habet.
Ex arca pecuniam. Cic. pro Rosc. Comœdo.
Imaginem. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Libellos. Tacit lib. 2.
Proferrem libros, si negares. Cic. 1. de Nat. deor.
Dolum proferre. Plaut. Casin 16.
Gaudium oculis Plin in Paneg.
Proferre passus. Lucret. lib. 4.
Verba proferre Ouid. 4 de Ponto, eleg 4.
¶Proferre, Extra portare. Cæsar 1. bel. Ciuil. Arma tormentáque ex oppido, vt est imperatum, proferant.
Proferre corporis robur in maria. Plin. in Paneg.
In solem proferre. Plin. lib 21. cap. 17.
¶Beneficium in aliquem proferre, pro Conferre. Cic pro Murena, Homines tenues vnum habent in nostrum ordinem aut promerēdi, aut proferendi beneficij locum: hanc in nostris petitionibus operam atque assectationem.
¶Gradum proferre. Stat. 12. Thebaidos,
Vix primo proferre gradum, & munimina valli
Soluere.
Gradum proferre, Festinare Plaut. Menæch. 17.
Passus vix proferre, Incedere. Lucret. lib. 4.
Pedem proferre. Horat. in Arte.
¶Proferre {[Greek]} Palàm facere, prodere, vulgare, pronūtiare. Terent. Hecyr 1. 2,
Hoc ego proferre, incommodum esse mihi arbitror.
Proferre palàm. Terent. Adelph. 3. 2.
Nominatim proferre, Vide NOMEN.
Custodire & Proferre, contraria. Cic. Attico, lib. 15, Orationem tibi misi: eius custodiendæ & proferendæ arbitrium tuum.
Patefacere & proferre aliquid. Cic. pro Flacco.
Dicerem fortasse, & facilè & libenter dicerem, si paulò etiam longius, quàm finis quotidiani officij postulat, pietas & fraternus amor L. Cæcilium protulissent. Cic pro Sylla.
Indicia communis exitij indagaui, patefeci, protuli, extinxi. Cic. pro Milone.
Aliquid foras proferre. Cic. pro Cælio, In eiusmodi domo in qua materfamiliâs meretricio more viuat, in qua nihil geratur quod foras proferendum sit.
In aspectum, lucémque proferre. Cic. pro Archia poeta, Cæteros pudeat, siqui ita se literis abdiderunt, vt nihil possint ex his neque ad communem afferre fructum, neque in aspectum, lucémq; proferre.
In auras aeris proferri, Creari. Lucret. lib. 1.
In conspectum proferre. Cæsar 7. bel Gall.
In lucem proferre, Edere in publicum. Horat. 1. epist. 2.
Aperire & in lucem proferre res occultissimas. Cic. 4. Acad. An tu quum res occultissimas aperueris, in lucémque protuleris, iuratúsque dixeris ea te comperisse, &c.
Illa commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda est. Cic. 1. de Orat.
In medium proferre. Cic. 7. Verr. Non aghāda res erit? non in medium proferenda?
Commemorare, & Proferre in medium. Cic. 6. Verr. Vnius etiam vrbis omnium pulcherrimæ atque ornatissimæ Syracusarum direptionem commemorabo, & in medium proferam, Iudices.
Profiteri, & In medium proferre. Cic. 2. de Finib. Eamne rationem sequare, qua tecum ipse & cum tuis vtare, profiteri autem & in medium proferre non audeas?
Proferre in medium literas, palámque recitare. Cic. 2. Philip.
Scelus in medium proferre. Cic. 2. Verr.
Neque ea eò profero, quò, &c. Cic pro Rosc. Amerino, Neque ego hæc eò profero, quò conferenda sint cum hisce de quibus nunc quærimus.
Vis enim aliquid iisdem de rebus politius à nobis perfectiúsque proferri. Cic. 1. de Orat.

Dolores proferre Propert.lib.1.eleg.17.

¶Proferre se. Budæus, Qui sine deductore innotescunt, & ipsi se producunt, proferre se dicuntur.

Proferre sua studia, In medium producere. Plin.epist.145.

¶Proferre, Protendere, & prolatare, vt ait Nonius: vel differre. Cic. lib. 3. de Repub. Sapientia iubet proferre opus, amplificare diuitias.

Munitiones proferre. Cæsar 1.bel.Ciuil.

Fines officiorum Stoici videntur longius protulisse, quàm natura vellet. Cic.pro Murena.

Imperium proferre. Tacit lib.12.

Imperium protulit in terras nouas. Ouid.ad Liuiam.

Imperium proferet super & Garamanthas & Indos. Virgil. lib. 6. Æneid.

¶Proferre auctionem. Cic. ad Atticum, libro 13, Dices igitur vel amico tuo, vel Othoni cohæredi meo, vel Labeoni nostro, paulùm proferant auctionem: me circiter Nonas in Tusculano fore cum Pilone.

Diem proferre. Cic.ad Attic.lib.13, Quòd si laxius volent proferre diem, poterunt biduum, vel triduum, vel vt videbitur: nihil enim interest. Terent.And.2.1,

Saltem aliquot dies profer, dum proficiscor aliquò.

Honorem proferre. Tacit.lib.3.

Proferre beatam vitam vsque ad rogum. Cic.3.de Finib. Si beatus vnquam fuisset, beatam vitam vsque ad illum à Cyro extructum rogum protulisset.

¶Proferre, pro eo quod Plinius Iunior Allegare dixit, ponit Cicero 2.de Inuent. Oportebit igitur eum, qui sibi vt ignoscatur, postulabit, commemorare si qua sua poterit beneficia, &c. deinde maiorum suorum beneficia, si qua extabunt, proferre. Item Allegare, citareq; leges, est Ciceroni Proferre: vt in eodem libro, Deinde postulabit vt legem, qua lege fecerit, proferat. Plin. ad Traianũ vtroque eodem in loco vsus est, de Archippo philosopho loquens lib.10.epist.58, Ille nihil proferebat, quo restitutum se doceret: allegabat tamen pro restitutione libellum à se Domitiano datum. Budæus.

Fabritios authores proferre. Cic.2.de Orat.

Testes & legatos. Cic.pro Corn. Balbo.

Proferre exempla. Cic.1.de Diuinat. Ego exempla omnium nota proferam.

Probationem apud iudicem. Quintil.lib 6 cap 4.

¶Proferre, pro Obiicere. Cic.pro Murena, sic à me Consul designatus defenditur, vt eius nulla fraus, nulla auaritia, nulla perfidia, nulla crudelitas, nullum petulans dictum in vita proferatur. Bud.

¶Proferre, apud Iureconsultos est quod nos *Producere* dicimus, id est Apud acta deponere. Cic.5. Verr. Scio te edicta superiorũ omnium correxisse: & possessiones hæreditatum non secundũ eos qui proferrent, sed secundum eos qui dicerent testamentum factum, dedisse. Bud.

Prolatus, pen.prod. Participium. Lucan.lib.2,

-vt conspicit amne soluto

Rumpi Cæsar iter, calida prolatus ab ira, &c. Id est, multum commotus propter iram feruentem.

Auro prolato nõ deest venditor. Id est, ostenso ab emptore. Lucan. lib.4.

Res prolatæ, Vide Res prolatæ, in R E S.

Prolatus de te rumor. Cic.ad Attic.lib.10, Nisi te valde amarem, & multò quidem plus quàm tu putas, non extimuissem rumorem qui de te prolatus est, quum præsertim falsum existimarem.

Somnia multa ex historiis prolata. Cic.1.de Diuinat.

Prolatio, Verbale {ἀναβολή.} Plaut. Milit.5,

Quantum vis prolationum, dummodo, &c.

Commemoratio antiquitatis exemplorúmque prolatio. Cic. in Oratore.

Prolatio, Protensio. Liu.1.bel. Maced. Lætáque extra fuisse: & prolationem finium, victoriámque triumphum portendi.

Iudicij prolatio. Cic.pro Rabir perduel.reo, Quum alteri ad prolationem iudicij biduum quæreretur.

Rerum prolatio, Vide Res prolatæ, in R E S.

Professio, Professor, Vide P R O F I T E O R.

Profestus, Adiectiuum {ἐργάσιμος} Profesti dies, qui hominibus, ad rem vel priuatam vel publicam administrandam concessi erant. Nonius, Profesti dies, sunt à festiuitate vacui. Afranius, Quæ festi nos facere solemus, de quotidiano opere promiscué, atque profesto concelebras focum. Plaut. Aulul.13,

-festo die siquid prodegeris,

Profesto egere liceat, nisi peperceris. Plinius lib.18 cap.6, Peiorem qui profestis diebus ageret, quod feriatis deberet.

Dies profesti. Horat.2. Serm. satyr 3.

Lucibus profestis deos adprecari. Horat.4.Carm.ode 15.

Profestum facere, inquit Festus, dicebatur, qui ferias vitiabat, & profanabat, inauspicatásque reddebat & profanas.

Proficio, proficis, pen.corr. profeci, penul prod. profectum {προκόπτω, ποιεύομαι, ὠφελέω, ἐπιδίδωμι} proficere, Ex Pro & Facio compositum: Procedere, & perficere significat. Cic. ad Toranum, lib. 6. 21, Nunc verò euersis omnibus rebus, quum consilio profici nihil possit, vna ratio videtur, quicquid euenerit, ferré moderaté. Idem 6. Verr. Vti si maximè esset inuentus, qui in se suscipere illius culpam criménq; cuperet, tamen is proficere nihil posset.

Authoritate proficere. Cic. pro Lege Manilia, Et quisquam dubitabit quid virtute profecturus sit, qui tantum authoritate profecerit?

Celeritate proficere. Cæsar 6. bel. Gall. Siquid celeritate itineris, atque opportunitate temporis proficere posset, monet.

Minus. Cic pro Fonteio, Quod si in turpi reo patiendum nõ esset, vt quicquam isti se minus profecisse arbitrarentur, quid faciendum vobis in M.Fonteio arbitramini?

Querelis quotidianis nihil. Luceius Ciceroni, lib.5.14.

Nihil testibus illi profeci. Virgil.8 eclog.

Gazæ non proficiunt in nostro corpore. Lucret.lib 2.

In aliquo nihil proficere. Cic pro Plancio, Nihil in Crispio profecisti? Absolutæ iam sunt preces tuæ.

Proficere ad. Cic.3 de Finib. Multúmque ad ea quæ quærimus, explicatio tua ista profecerit.

Magnificentia & virtus in qua grauitas & authoritas est, plus proficit ad misericordiam commouendam, quàm humilitas & obsecratio. Cic.1 de Inuent.

Ad bonitatem proficere, Vide in præpositione A D.

Vsque ad mores proficere. Quintil.lib.1.cap.1.

In summam. Quintil lib 1.cap 1. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. Hoc est, summæ ac fini & perfectioni confert. Summa enim dicitur cumulus ac finis vniuscuiusque rei.

In summam spei proficere Liu.3.ab Vrbe.

¶Proficere, Prodesse. Vlpian.in l.ait Prætor De iureiurando, Matris igitur iusiurandum partui non proficiet, nec nocebit, etsi mater detulerit.

Prodesse, ait Valla in Raudensem, ad alios quoque spectat: Proficere verò ad se tantum. Nos contrà vt Proficere credamus ad alios quoque spectare, facit Plinius lib 28 cap.17. Adeps, inquit, è lupis illitus, in his quæ rumpere opus est, plurimum proficit. Et cap.18, Similiter proficit ad cacoethe hœdi feminum cinis è lacte mulieris. Quam significationem reperias in sexcentis apud eundem scriptorem locis.

¶Proficitur, pen.corr. Impersonale. Cic. Attico, lib.16, Aut proderimus aliquid Ciceroni, aut quantum profici possit, iudicabimus. Plin lib.17.cap.23, Adeò excelsitate proficitur.

Proficiens, Participium {ὠφελῶν.} vt

Fræna non proficientia equo rigidæ ceruicis remittere. Ouid. 1. Trist.eleg.3.

Herba nihil proficiente curari. Horat 2 epist 2.

Verba miser frustra non proficientia perdo Ouid.1. Trist.eleg 2.

Profecturus, pen. prod. {ὀνησόμενος} Aliud participium. Ouid.3.de Põto, eleg.1,

Profectura aliquid tunc tua verba putes. Idem epist.5,

Non profecturis littora bobus aras. Idem de Nuce,

Non profectura dextra lauatur aqua.

Profectus, huius profectus, profectui, masc. gen. {προκοπή, ἐπίδοσις} Vtilitas quæ ex alicuius rei tractatione nobis prouenit. Plinius Iunior, Nec minorem sub eo præceptore profectum fecit. Quintil. lib.10 cap 2, Vt terra altius effossa generandis alendísque seminibus fœcundior fit: sic profectus non à summo petitus, studiorum fructus effundit vberius, & fidelius continet.

Puer magni profectus in ea arte obiit. Plin.lib.35.cap.4.

Teneri profectus. Quintil lib.2 cap.3.

Stat profectus: admiratio decrescit. Quintil lib.1.cap.3.

Proficiscor, proficisceris. pen. corr. profectus sum {πορεύομαι, ἄπειμι} proficisci, Eundi, & redeundi, vel veniendi significationem habet, secundum eos casus cum quibus iungitur: vt si accusatiuo iungatur, Proficiscor Romam, hoc est, Eo: si verò ablatiuo, vt Proficiscor Roma, significat Venio, vel redeo. Interdum autem cum suis casibus varias adiunctas habet sibi præpositiones, quemadmodum sequentia exempla docebunt. Terent. Ade ph 2.2,

Præterea autem te aiunt proficisci Cyprum.

Proficiscor quæsitum P aut Merc.22.

Quò profectus sum, ibo Plaut Aulul Act.1. scen 2. ad finem. Id est, quò cœperam. Simile est illud Terentij in Eunucho, Act.2. scen 2, Detineo te: fortasse tu profectus aliò fueras. quo in loco sunt qui legant profecturus. Profectus aliò fueras, hoc est, domo fueras profectus, erásque in itinere, vt aliò quàm huc peruenires.

Profecta est illinc grandiuscula. Terent. And.4 6.

Et si poteram remanere, tamen vt scripsi tibi, proficiscar hinc, ne relictus videar. Cic Attico, lib 13.

Copiosè aliquo proficisci, Vide C O P I A.

Ad doctas Athenas proficisci Propert lib.3.eleg 21.

Populus profectus ad bella. Ouid.1.Fastorum.

Profectus ad Capuam. Cic. de Senect. Adolescentulus miles profectus sum ad Capuam.

Proficiscitur ad Catonem. Cicero de Senectute, Proficiscar non ad eos solùm viros, de quibus antè dixi, verùm etiam ad Catonem meum.

Proficisci ad domum. Cic.3. Verr.

Proficisci ad somnum. Cic.1.de Diuin. Iubet Plato sic ad somnum proficisci corporibus affectis, vt nihil sit quod errorem animis, perturbationémque afferat.

Proficisci de. Cic.ad Atticum, lib.2.13, Calend. Maiis de Formiano proficiscemur.

Proficisci ex. Cic 4. Acad. Si iam ex hoc loco proficiscatur Puteolos stadia triginta, probo nauigio, &c.

Ex Asia Romam versus profectus. Cic. Curioni, lib.2.5.

In exilium proficisci. Cic. 2. de Finib. Profectus in exilium Tubulus statim, nec respondere ausus: erat enim res aperta.

In animorum concilium cœtúmque proficisci. Cic.de Senect.

Proficisci ciuitates. Cæsar 8 bel. Gal. C. Fabius cum reliquo exercitu Carnutes, reliquásque proficiscitur ciuitates. Alia exemplaria habent in Carnutes.

Proficisci naui. Cic. ad Q. fratrem, lib.3 18, Ad V I Idus Octobris, Saluius Ostiam vesperi naui profectus erat cum his rebus, quas tibi domo mitti volueras.

Proficisci obuiam. Cæsar 7. bel. Gal.

¶Proficisci ad reliqua, pro Pergere. Cic. 5. Verr. Nunc proficiscemur ad reliqua, si pauca antè erimus à vobis, Iudices, deprecati.

¶Proficisci, pro Originem habere. Cic.1. Offic. Atque illæ quidem iniuriæ quæ nocendi causa de industria inferuntur, sæpe à metu proficiscuntur.

Omnis

Omnia enim à me in te profecta sunt, quę ad tuum commodum, quæ ad honorem, quæ ad dignitatem pertinerent. Cicero ad Antonium, lib. 5. 6.

A falsis initiis proficisci. Cic. 1. de Finibus.

Profectus amor ab his initiis. Cic. Planco, lib. 13. 30, Ab his initiis noster in te amor profectus auxit paternā necessitudinem, & eo magis quòd intellexi vt primum per ętatē iudicium facere potueris, &c.

Siquæ beneficia singulis ciuibus, priuatímque dantur, ea solent iis esse fructuosa à quibus sunt profecta. Cic. Anteq. iret in exil.

Profecta causa à natura. Cic. de Amicit. An esset hoc quidem proprium amicitiæ, sed antiquior & pulchrior, & magis à natura ipsa pro fecta alia causa.

Proficiscitur à meis consiliis tua laus. Cic. ad Dolabellam in Epist. ad Atticum, lib. 14, Neque planè assentior, ne imminuam tuam laudem, si omnis à meis consiliis profecta videatur, neque valde nego. Hoc est, meo consilio eam tibi laudem pararis.

Nerui sicut venæ & arteriæ à corde tractæ & profectæ in corpus omne ducuntur. Cic. 2. de Nat. deor.

Quæcunque à me ornamenta ad te proficiscuntur. Cicero Cælio, libro 2. 18.

Proficiscitur oratio. Cic. pro Lege Manilia, Atque vt inde oratio mea proficiscatur, vnde hæc omnis causa ducitur: &c.

Xenophon Socraticus profectus à philosophia. Cic. 2. de Orat.

¶ Proficiscitur ius cinnamomi à, Adfertur, habetur, venit. Plin. lib. 12. capite 19.

Proficiscens, Participium { πορευόμενος. } Horat. 1. epist. 13,
Vt proficiscentem docui te sæpe, &c.

Profectio, Verbale { πορεία. } Cic. ad Q. frat. lib. 3. 14, Recordere consilium nostrum, quod fuerit profectionis nostræ.

Profectio & Reuersio, cōtraria. Cic. 1. Philip. Exponam vobis breuiter consilium & profectionis & reuersionis meæ.

Ducere lentum profectionis ordinem. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Intermittere profectionem, Vide INTERMITTO.

Parare profectionem, Vide PARO, paras.

Profectitius, Adiect. { ἐπιδόσιμος. } Vnde Dos profectitia, Vide DOS.

Profindo, profindis, profidi, penult. corr. profissum { διατμήσω } profindere, Proscindere. Stat. 10. Thebaidos,

-quanta pariter ceruice gementes
Profindunt inarata diu Pangæa iuuenci. *Pourfendre.*

Profiteor, profiteris, penult. prod. professus sum { ὁμολογῶ, ἐπαγγέλλομαι, ὑπισχνοῦμαι } profiteri, Latè, seu palàm polliceri. Cic. 1. Acad. Qui philosophiam iam professus sim populo nostro exhibiturum? Liuius, Palàm professi, nusquam inde nisi in patriam, vestigium esse moturos. Id est voluntariè & liberé.

Quum tantas res Græci susciperent, profiterentur, agerent. Cicero 2. de Orat.

Impudentiæ est, profiteri quod non possis implere. Cicero pro Cluentio.

Profiteri, & non posse satisfacere. Cic. pro Plancio.

Ducem profitetur primis in annis. Ouid. 1. de Arte.

Profiteri operam suam, Polliceri. Cic. pro Rosc. Amer. Quòd si id vos suscipitis, & eadem in re operam vestram profitemini.

Potentiam aut impudentiam suam ad aliquid profiteri. Cicero 2. Verr. Qui sequestres aut interpretes corrumpendi iudicij solent esse: quíque ad hanc rem, aut potentiam aut impudentiam suam professi sunt. Id est, vltrò obtulerunt.

Profiteri suum studium ad defendendum aliquem. Cicero de Lege agraria, Quòd si vos vestrum mihi studium P. C. ad communem dignitatem defendendam profitemini, perficiam profectò id quod maximè Respub. desyderat.

Suum studium in omni genere officij alicui profiteri atque polliceri. Cic. Licinio, lib. 5. 8.

Nostræ tamen causæ non videntur homines defuturi, mirandum in modum profitentur, offerunt se, pollicentur. Cicero Quinto fratri, lib. 1. 2.

¶ Profiteri, Apertè ac voluntariè confiteri & affirmare. Cicero de Amicit. Illos autem qui quiduis ab amico auderent postulare: postulatione ipsa profiteri, omnia se amici causa esse facturos. Idem pro C. Rab. perduel. reo, Quamobrem fateor, atque etiam T. Labiene profiteor, & præ me fero, te, &c. authoritate esse depulsum.

Profiteri apud Prætorem. Cic. pro Archia.

Me principem Senatui, Populóque Rom. professus sum. Cicero Cornificio, lib. 2. 24.

Studia sua profiteri. Curtius lib. 7, Tum verò neque lacrymis, neque acclamationibus, quibus studia sua multitudo profitetur, temperauerunt.

Confiteri, fateri, & profiteri. Cic. pro Cecinna, Quid confitetur, atque ita libenter confitetur, vt non solùm fateri, sed etiam profiteri videatur Recuperatores?

Profiteri & affirmare. Cic. 1. Acad. Quibus de causis nihil oportere neque profiteri neque affirmare quenquam, neque assertione approbare, cohiberéque semper, & ab omni lapsu continere temeritatem.

Eámne rationem sequare, qua tecum ipse, & cum tuis vtare, profiteri autem & in medium proferre non audeas? Cic. 2. de Finibus.

Verum profiteri. Ouid 9. Metam.

Profiteri nomen. Liuius 6. bel. Pun. Primò expectauerant, vt qui se tanto imperio dignos crederent, nomina profiterentur.

Profiteri æs alienum, pro Sua debita testari. Senec. de Benefic. lib. 6, Siquis patriæ meæ pecuniam credat, non dicam me illius esse debitorem, nec ex hoc æs alienum profitebor.

Amores furtiuos timidè profiteri. Ouid. 6. Fast.

¶ Profiteri, Apud antiquos id significat quod vulgò dicunt *Assignare* vel *insinuare* quantum numerum vini, olei, frumenti, iugerum, pecuniæ, vel aliarum rerum quilibet habeat. Cicero 2. de Lege agraria, In posterum verò lex hæc imperatoribus vestris constituitur, vt quicunque de prouincia decesserit, apud eosdem Decemuiros, quantum habeat prædæ, manubiarum, auri coronarij, profiteatur. Idem 5. Verrina, Edixerat, vt aratores iugera sationum suarum profiterentur. Varro libro 2. de Re rustica, capite 1, Itaque greges ouium longè abiguntur ex Apulia in Samnium, æstiuatum: atque ad publicanum profitentur.

Profiteri, ait Budęus, est publicè & apud acta aliquid vltrò denuntiare: quod vulgò *Insinuare* vocant. Curtius lib. 10, Alexander priusquam secerneret quos erat retenturus, edixit vt omnes milites æs alienum profiterentur. Graue esse plerisque compererat. Et quanquam ipsorum luxu contractum erat, dissoluere tamen ipse decreuerat. Illi tentari ipsos rati, quo facilius ab integris sumptuosos discerneret, prolatando aliquantum extraxerant temporis. Et rex satis gnarus professioni æris pudorem, non cōtumaciam obstare, mensas totis castris poni iussit: & decem millia talentorum proferri: tum demum fide facta professio est. Fiebat etiam professio in censu peragendo. Vlpian. in l. 2. D. de censibus, Vitia priorum censuum editis nouis professionibus euanescunt. Profiteri etiam merces dicimus: hoc est Vectigales facere, & publicanis nō subducere. Vnde merces improfessæ à Martiano dicuntur in l. Interdum. De publicanis, quarum nomine negotiatores vectigal nō pependerunt. Antiqui porrò liberos natos sibi profitebantur apud acta. Iuuen. sat. 9,

Tollis enim, & libris actorum spargere gaudes
Argumenta viri: foribus suspende coronas:
Iam pater es. Capitolinus in Marco philosopho, Inter hæc liberales causas ita muniuit, vt primus iuberet apud pręfectos ærarij Saturni vnumquenque ciuiū natos liberos profiteri, intra tricesimum diem nomine imposito. Per prouincias tabulariorum publicorum vsum instituit: apud quos idē de originibus fieret, quod Romæ apud præfectos ærarij: vt si fortè aliquis in prouincia natus, causam liberalem diceret, testationes inde ferret. Fiebat autem professio addito die & Consule. propterea professione ætas facilè probari poterat. Vt in l. 1. C. Si minor se maiorem dixerit. quod mirum est Accursio excidisse.

¶ Profiteri, Loqui. Plaut. Capt. 8,
Quis agit hoc, aut quis profitetur inquam? quasi muti silēt. Id est, Quis hic respondet? Sequitur autem, silent. Cic. 4. Academ. Qui ita sit ausus ordiri, Hæc loquor de vniuersis. Nihil excipit de quo non profiteatur.

¶ Profiteri indicium, Sponte indicare rem aliquam: vltro sese, consortésque criminis deferre. Plin. epist. 60.

¶ Profiteri, Publicè legere, vel docere. Cicero de Amicitia, Quamobrem quæ disputari de amicitia possunt, ab eis censeo petatis, qui ista profitentur.

Disciplinam profiteri. Liuius 9. belli Maced.

Ius. Ouid. 3. de Arte.

Partes teneri profitemur amoris. Ouid. 2. Amor. eleg. 18.

Qui philosophiam profitetur, grauissimam sustinet personam. Cicero in Pisonem.

Profiteri se Iurisconsultum, Hoc est, Iurisconsulti nomen, & iuris prudentiam sibi vendicare. Cic. pro Murena, Triduo me Iurisconsultum esse profitebor.

Se profiteri grammaticum. Cic. 2. Tuscul.

Suscipere atque profiteri onus. Cic. 1. de Orat.

Profitens, penul. corr. Participium { ἐπαγγελλόμενος. } Cic. Bruto in Epist. ad Brutum, 15, Italiæ sua vobis studia profitenti remisistis.

Profitendus { ἐπαγγελτέος } Aliud participium. Cic. 1. de Nat. deor. Ex quo equidem existimo tardiores ad hanc sententiam profitendam multos esse factos.

Professus { ἐπαγγειλάμενος } Similiter participium. Ouid. 2. Fastorum,
Sumunt Gentiles arma professa manus.

Incœpta grauia & magna professa. Ouid. 5. Fastorum,
Non est de tetricis, non est de magna professis.

Culpa professa. Ouid. 3. Amor. eleg. 13.

Vota aperta & professa, pro Manifesta. Seneca epist. 68.

Professio, Verbale { ἐπαγγελία } Confessio palàm facta. Cic. 5. Verr. Professio est agri Leontini ad iugera XXX.

Iugerum subscriptio ac professio. Cic. 5. Verr.

Conficere professionem. Cicero Tironi, libro 16. 23, Tu confice professionem, si potes: etsi hæc pecunia ex eo genere est, vt professione non egeat.

Vices professionum diuidere. Quintil. in Procem. lib. 1.

Bene dicendi professio. Cic. 1. de Orat. Quanquam vis oratoris, professióque ipsa bene dicendi.

Professio, collegiúmque Prætorum. Cicero pro Archia. At non est professus. Imò verò his tabulis professus, quæ solæ ex illa professione, collegióque Prætorum obtinent publicarum tabularum authoritatem.

Professor, professoris, masc. gen. { ἐπαγγελτής } Qui liberales artes publicè docet, qui artes illas se scire, & posse publicè tradere fateatur, inquit Valla in Raudensem. Sueton. de Claris Grammat. Reliquit filium Orbilium, & ipsum grammaticum professorem. Plin. epist 76, Quos tibi Fortuna ludos facis? facis enim ex professoribus Senatores, ex Senatoribus professores.

Sapientiæ professores. Quintil. in Procem. lib. 12.

Magni nominis professores. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Consummati professores. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Professorius, Adiectiuum { ἐπαγγελτικός. } vt Lingua professoria, quæ meritoriam exercet eloquentiam. Tacit. lib. 13.

Professum, professi. Vnde Ex professo aliquid agere. Vide Ex professo, in EX.

Profligo, profligas, penult. prod. { καταπολεμέω } profligāre, Deiicere, depellere, deperdere, & ad perniciem deducere. Cicero pro C. Rabirio Posth. Castris locum capere, exercitum instruere, expugnare vrbes, aciem hostium profligare.

Profligo, ab affligendo & ad perniciem interitúmque deducendo

inclinatum tractúmque est: quo verbo, qui diligenter loquuti sunt, ita sunt vsi, vt profligare dicerent prodigere, & deperdere: profligatásque res, quasi proflictas & perditas appellarent. Nunc verò significatio eius versa & corrupta est. Nam & ædificia & templa, & alia ferè multa, quæ propè absoluta affectáque sunt, in profligato esse, & ipsa iam profligata dici cœperunt. Quapropter vrbanissimè respondisse prætorem non indoctum cuidam ex aduocatorum turba, Sulpitius Apollinaris scriptum reliquit. Nam quū ille, inquit, tabula ita postulasset, verbáque ita fecisset, Omnia vir clarissime negotia, de quibus te cogniturum esse hodie dixisti, diligentia & velocitate tua profligata sunt. vnum id solùm reitctū est, de quo rogo audias. Tum Prætor satis ridiculè: An illa negotia, de quibus iam cognouisse me dicis, profligata sint, equidem nescio: hoc autem negotium, quod in te incidit, procul dubiò, siue id audiam, siue nō audiam, profligatum est. Vide plura de verbi huius proprietate & etymo apud Gellium libro 15 cap. 5.

Hostium copias profligare, occidere. Cic. 4. Philipp.

Profligare Remp. Cic. 3. de Orat. Quum ipse consiliis suis Remp. profligasset.

¶ Profligare, Absoluere, & vincendo perficere. Tacit. lib. 18, Profligauerat bellum Iudaicum Vespasianus.

Profligandus, Participium { καταλυτέος. } vt Acies profliganda. Silius libro 11.

Profligatus, pen. prod. { καταλυτικός } Aliud participium, siue Nomen ex participio, Prostratus, deiectus, afflictus, perditus. Cic. pro Roscio Amer. Et denique omnia ad perniciem profligata atque perdita?

Quanto tandem illum mœrore afflictum esse & profligatum putatis? Cic. 2. in Catil.

¶ Profligati homines, Perditi, & in quibus nihil est salubre, nihil integrum. Cicero 5. Verr. Profligatissimus omnium mortalium, ac perditissimus. Idem pro Rab. perduel. reo. Nemo est inquam, inuentus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni non modò honestate, &c.

Tu omnium profligatissime & perditissime. Cic. 5. Verr.

Iudicia perdita & profligata. Cic. 2. Verr.

¶ Profligata, dicuntur etiam quæ propè absoluta sunt. Cicero 5. Tuscul. Atqui si ita est, profligata iam hæc, & penè ad exitum adducta quæstio est. Idem ad Cornificium, lib. 12. 19, Sic vehementius nos laboramus, qui profligato bello, ac penè sublato renouatum bellum gerere conamur.

Quæstio profligata, Dissoluta. Seneca de Benefic. 7.

Profligator, penultima prod. { καταλυτής } Verbale. Tacitus, Habebatúrque non ganeo & profligator, vt plerique sua haurientium, sed erudito luxu.

Proflo, proflas, proflaui, proflatum, penult. prod. { προφυσάω, ἐκφυσάω } proflare, Idem quod Flare, & flando resoluere. Plin. lib. 34. cap. 9, Massa proflatur in primis: mox in proflatum additur tertia portio æris collectanei, &c.

Taurus immani proflauit turbine flammas. Valer. 7. Argonaut.

Riuos sanguineos proflans pectore. Stat. 11. Thebaid.

Proflare pectore somnum. Hoc est flatu quodam pectus somno implere, per translationem. Virg. 9. Æneid.

Noctem tartaream proflantes pectore tauri. Valer. 6. Argonaut.

Hoc est ignem & fumum ingentem tenebris & flammis tartareis non absimilem.

Proflare iras, Concitare & vehementer commouere. Plinius libro 8. capite 1.

Proflatus, huius proflatus, penult. prod. { ἐκφύσησις } Ipse proflandi actus. Colum. lib. 5. cap. 9, Æstiuo proflatu refrigerentur.

Profluo, profluis, profluxi, profluxum { προρρέω, ἀπορρέω } profluére, Deorsum, siue à longè fluere: & propriè de aqua dicitur. Plautus Asinaria, 13,

Quod illa autem simulet quasi grauedo profluat.

Si lacus emissus lapsu & cursu ad mare profluxisset. Cicero 1. de Diuinatione.

Humor profluit. Virg. 4. Georg.

Profluere ab fonte. Varro de Ling. Lat. lib. 7.

Profluunt lacrymæ ab oculis. Colum. lib. 6. cap. 7.

Profluit sanguis ex vulnere. Plin. lib. 8. cap. 16.

Græcia profluit ore Romano. Ouid. ad Pisonem.

Cuius ore sermo melle dulcior profluebat. Ad Herenn. lib. 4.

¶ Profluere ad hominum famam, per translationem, pro Delabi & deuenire. Cic. pro Cælio, Equidem vt ad me reuertar, ab his fontibus profluxi ad hominum famam: & meus hic forensis labor vitæque ratio dimanauit ad existimationem hominum paulo latius commendatione ac iudicio meorum.

Profluens, profluentis { προρρέων } Participium. Cic. ad Q. frat. lib. 3. 17, Ego locum æstate vmbrosiorem vidi nunquam: permultis locis aquam profluentem, & eam vberem.

Genus orationis liquidum, fusum ac profluens: cui opponitur, Exile, aridum, concisum ac minutum. Cic. 2. de Orat.

Loquacitas perennis & profluens. Cic. 3 de Orat.

Expedita ac profluens celeritas. Cic. de Claris Orat.

¶ Profluens, Aliquando nomen est substantiuum, masc. g. pro flumine. Author ad Herenn. lib. 1, Qui parentem necasse iudicatus erit, is obuolutus & ligatus culeo, deuehatur in profluentem. Id est fluminis procursum.

Deferri in profluentem. Cic. 2. de Inuent. Deinde est in carcerem deductus, vt ibi esset tantisper, dum culeus in quem coiectus in profluentem deferretur, compararetur.

Profluenter, Aduerbium { ἀπορρύτως } Abundanter. Cic. 5. Tuscul. Ergo omnia profluenter, absolutè, prosperè: igitur beatè.

Profluentius, Comparatiuum aduerbium. Gellius libro 14. capite 1, At Phauorinus, &c. latius ea & amœnius, & splendidius, & profluentius exequebatur.

Profluentia, profluentiæ { ἀπόρροια } Cic. in Partition. Et hanc oratoriam vim inanis quædam profluentia loquendi. Sub. imitatur.

Profluus, Adiectiuum { ἀπόρρυτος } Quod profluit: vt Profluus amnis, qui perpetuò fluit. Plin. lib. 19. cap. 4. Colum. lib. 8. cap. 17, Humilis in duos pedes piscina deprimitur in ea parte litoris, quæ profluo recessu nunquam destituitur.

Flumina proflua in altas syluas. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.

Profluuium, profluuij { ἀπόρροια } Fluxus: vt Profluuium alui. Colum. lib. 9. cap. 12.

Profluuium sanguinis. Colum. lib. 6. cap. 26.

Acre profluuium tetri sanguinis. Lucret. lib. 6.

Profluuium genitale. Plin. lib. 7 cap. 14.

Profluuium mulierū, siue fœminarum. Plin. lib. 7. cap. 15. De menstruis. Et lib. 34 cap. 12, Fœminarum profluuium sistit.

Profluum genituræ. Plin. lib. 22 cap. 22.

Profluuium narium. Plin. lib. 32. cap. 10.

Inhibere profluuium sanguinis, Vide INHIBEO.

Reprimere profluuium sanguinis. Colum. lib. 6. cap. 33.

Proforem, profores, proforet { προείη } profore, penult. corr. Profuturum esse coniugatur vt Forem. Horat. 1. epist. 8,

Quæ nocuere sequar, fugiam quæ profore credam.

Profugio, profugis, penult. corr. profugi, penult. prod. profugitum, penult. corr. { ἐκφεύγω, ἀποφεύγω } profugere, Procul fugere, aut quantum quis possit fugere. Cic. de Senect. Hac itaque amentia quæstione noua perterritus, in Asiam profugit. Cic. 3. Verr. Quòd si illinc inanis profugisses, tamen, &c.

Anima profugit. Lucret. lib. 3,

Sin ita sinceris membris ablata profugit.

Profugerunt metu perterriti. Seruius Cic. lib. 4. 12.

Hinc centum triginta septem patresfamiliâs extorres profugerunt. Cic. 5. Verr.

Ex Ponto Medea quondam profugisse dicitur. Cic. pro L. Manil.

Inanem ex aliquo loco profugere, Vide INANIS.

Ad aliquem profugere. Cic. Attico, lib. 15.

Profugere à. Cic. de Senect. Libenter verò istinc, tanquam à domino agresti, ac furioso profugi.

Profugere in exilium. Cic. pro Domo.

Profugere domo. Cic. de Claris Orat. Eodem tēpore quum princeps Academiæ Philo cum Atheniensium optimatibus Mithridatico bello domo profugisset, &c.

Pedibus profugere. Cæsar 2. bel. Ciuil.

Ex tempestatum periculis. Cic. 7. Verr. Qui ex prædonum insidiis, qui ex tempestatum periculis profugissent, in Sicilia securi se tentatur, quum se iam domum venisse arbitrarentur?

Ad otium. Cicero 1. Offic. Multi autem & sunt & fuerunt, qui eam quam dico tranquillitatem expetentes, à negotiis publicis se remouerint, ad otiúmque profugerint.

¶ Profugio, cum accusatiuo. Curtius lib. 10, Nec serui quidem vno grege profugiunt dominos.

Profugus, penult. corr. Adiectiuum { φυγάς } Qui longè aliquò fugit, procul à finibus suis vagus, quasi porrò fugatus. Salust. in bel. Catil. Troiani qui Ænea duce profugi sedibus incertis vagabantur.

Castra profuga. Claud. de bel. Getico.

Classis profuga. Ouid. 13. Metam.

Currus. Ouid. 15 Metam.

Pedem profugum referre. Ouid. epist. 11.

Pudor. Ouid. epist. 4.

Puppis. Ouid. 5. Trist. eleg. 3.

Stirps. Ouid. 2. Fast.

Profugus, cum genitiuo. Plinius lib. 7. cap. 28, Bis ab Annibale captus, bis vinculorum eius profugus.

¶ Profugus, Qui diuersa petit loca, etiam si non fugatus. Vnde Horatius 1. Carm. ode 35. Profugos Scythas appellat, quòd crebrò domicilia mutent.

Profugium, profugij, dicitur quum longè aliquò fugitur, vbi se quis tutum putat. Cic. 1. Tusc. Portum potius paratum nobis & profugium putemus, quò vtinam velis passis prouehi liceat. De morte.

Exilium, non supplicium est, sed profugium, portúsque supplicij. Cic. pro Cecinna.

Profundo, profundis, profudi, profusum, penult. prod. { προχέω, ἐκχέω, ἐκτείνω, σφάλλω } profundere, Largè fundere. Plautus Aulularia, 9,

Aquam hercle plorat, quum lauat, profundere.

Animam profundere. Cic. pro Marcello.

Clamorem. Cic. pro Flacco, Sic sunt expressa ista præclara, quæ recitantur, psephismata, non sententiis, neque authoritatibus declarata, nec iureiurando constricta sed porrigenda manu, profundendóque clamore multitudinis concitatæ.

Ignes. Lucret. lib. 6. Id est emittere.

Laborem profundere & perdere. Cic. Antonio, lib. 5. 5.

Lacrymas profundere. Cic. in Somnio Scip. Quem vt vidi, equidem vim lacrymarum profudi.

Lacrymas oculis profundere. Virg. 12. Æneid.

Membra profudit somnus. Lucret. lib. 4.

Odium inclusum profundere in aliquem. Cic. in Pisonem, Omne odium inclusum nefariis sensibus impiorum in me profudistis.

Palmites profundere dicitur vinea, quum vbertim fruticat. Columella lib. 5. cap. 5.

Sed vt ad ea quæ clariora sunt veniam, res iam vniuersas profundam. Cic. 4. Academ.

Sanguinem profundere. Cic. pro Cluentio, Sanguinem suum profundere omnem cupit, dummodo profusum huius antè videat.

Sanguinem pro patria. Cic. 2. de Finibus.

Se in aliquem. Cic. ad Attic. lib. 7, Quæ si secus essent, totúmque se ille in me profudisset, tamen, &c.

Sonitus profundere. Lucret. lib. 6.

Nihil est in natura rerum omniū, quod se vniuersum profundat, & quod

& quod totum repentè euolet.Cic.2.de Orat.
Verba profundere ventis.Lucret.lib.4.
Vires animi & ingenij profundere, pro Omnes neruos intẽdere, & omnem ingenij vim applicare. Cic.ad Att.lib.1.13,In qua ego nactus (vt mihi videbar) locum resecandæ libidinis,& coercendæ iuuentutis, vehemens fui: & omnes profudi vires animi atque ingenij mei.
Vitam. Cic.1.Offic.Inuenti autem multi sunt,qui non modò pecuniam,sed etiam vitam profundere pro patria parati essent.
Vocem. Cic.2.Tuscul.Sed quia in profundenda voce omne corpus intenditur,venitque plaga vehementior.
Voces profudit pectore.Catul.Argonaut.epigr.59.
Voluptates quum inclusæ diutius & prima ætate compressæ & constrictæ fuerunt, subitò sese nonnunquam profundunt atque eiciunt vniuersæ.Cic.pro Cælio.
¶Profundere {ἐκχέειν} Supra modum exponere, siue insumere.Terent.Adelph.1.2, -tibi si istuc placet,
Profundat, perdat, pereat, nihil ad me attinet. Cic.5.Verr. Ait,omnia pecunia effici posse: dare, profundere, opponere, si velis vincere. Idem in Catilin. Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas obligurierunt.
Profusus, penult.prod. Participium {ἐκχυθείς} siue Nomen ex participio,Supra modum sumptuosus. Plin.lib.11.cap.41,Mulieri ante septimum mensem profusum lac,inutile.
Sin ea quæ fructus cunque es,periere profusa.Lucret.lib.3.
Fletus super ora profusus.Ouid.11.Metam.
Lachrymis vultum lauere profusis.Ouid.9.Metam.
Profusus Nilus.Plin.lib.5.cap.9.
Claustris profusi Caspiadæ.Valer.6.Argonaut.
Profusus vsque ad. Varro 2.de Re rust.cap.5,Bonis clunibus,coda profusa vsque ad calces,&c.Id est protensa.
Profusus {δαπανηρός, ἄσωτος} Supra modum sumptuosus, inquit Festus. Cic.pro Murena, Odit Populus Rom.priuatam luxuriam,publicam magnificentiam diligit: non amat profusas epulas,fordes & inhumanitatem multo minus.
Profusa luxuries.Cic.pro Cælio.
Sumptibus profusis viuere.Cic.pro Quintio.
Profusus homo.Cic 3 Verr.Pecuniosus,profusus,perditus.
Perditus ac profusus nepos.Cic.pro Quintio.
Profusus fui.Salust.in bel. Catil.Alieni appetens,sui profusus,ardens in cupiditatibus.
Profusa hilaritas. Cic.4. Tuscul. Vt ægritudo quasi morsum aliquem doloris efficiat,metus recessum quendam animi,& fugam,lætitia profusam hilaritatem.
Mens profusa.Stat.3.Sylu.1.
Ipsúmque genus iocandi non profusum neque immoderatum, sed ingenuum & facetum.Cic.1.Offic.
¶Profusus,Abiectus,iacens. Pacuuius,Profusus gemitu murmuro. Festus.
Profuse,penult.prod.Aduerbium {ἐκκεχυμένως} Liuius 10. ab Vrbe, Hæc ipsa minitans obstitit profusè tendentibus suis in castra.
Profundus, Adiectiuum {βαθύς,βύθιος} Dictum est quòd porrò, id est longè habeat fundum.
Acheron fundus,Vide ACHERON.
Fornax.Ouid.2.Metam.
Fretum Seneca Hippol.12.
Inane.Lucret.lib.1.
Mare profundum & immensum.Cic.pro Plancio.
Pontus.Virg.5.Æneid.
Sinus.Seneca Troade,6.
Stagna.Ouid.ad Liuiam.
Tartara.Seneca Hippol.8.
Valles.Stat.10.Thebaid.
¶Profundus,Altus.Virg.1.Æneidos,
-cælúmque profundum. Sic apud Liuium, lib.8. bel. Maced. Profunda altitudo.
Cæli profundi latus.Valer 7.Argonaut.
Syluæ.Lucret.lib.5.
¶Profundus,sæpe per translationem capitur: vt Profunda auaritia,Immensa & magna Salust.in Iugurtha.
Cædes.Stat.10.Thebaid.
Cupido profunda imperij & diuitiarum.Salust.in Iugurtha.
Gula.Sueton.in Vitellio,cap.7.
Libido.Salust.de Rep.ordinanda.
Mero profundo caluere nubigenæ.Stat.5.Thebaid.
Nox.Virg 4.Æneid.
Os profundum,Exuberans.Horat.4.Carm.ode 2.
Tempestas.Stat.1.Achil.
Venter.Curtius lib.10.
Summum & Profundum,contraria. Cic.3 de Finibus,Vt qui demersi sunt in aqua, nihilo magis respirare possunt, si non longè absunt à summo,vt iam iámque possint emergere,quàm si etiam quum essent in profundo.
¶Profundum {βύθος,βυθός, βένθεα θαλάσσης} Substantiuum, Mare.
Pater Profundi,Neptunus.Valer.2.Argonaut.
Gelidum.Ouid.epist.17.
Latum.Senec.Herc.fur.11.
Penetrale.Claud.2.Paneg.
Rubrum profundum,Mare Erythræum.Lucan.lib.8.
Sæuum.Silius lib.13.
Summum.Ouid.2. Metam.
¶In profundum abiicere.Cic.6.Verr.
Natura veritatem in profundo abstrusit.Cic.4.Acad.
Iacere se in profundum,Vide IACIO.
Indomito profundo iactari.Ouid.1.Trist.eleg.10.
Mergere multos profundo.Seneca Octau.6.

Profundum,Plautus parasitum eleganter ad fundum alludens vocat, quasi mare quoddam sit, quo omnia sorbeantur & hauriantur. Sic enim scribit in Captiuis,
Profundum vendis tu quidem, haud fundum mihi. Vide locum integrum.
Profundum, Absolutè, apud Caprum grammaticum significat ventrem, nec iniuria,quum eodem sensu gurges vsurpetur. Exemplum autem vt ex antiquo sermone profert, In profundum, inquit, nummi,vel in arcam conduntur. Hoc est,vel in ventrem mittuntur, vel in arcam. Ex Turnebo.
Progemmo,progemmas {βλαστάνω} progemmare,Gemmas trudere. De vinea dicitur. Columel.libro 4. cap. 27, Si palmis incipientibus, progemmantibúsque fossorem immiseris, magnam partem vindemiæ decusseris.
Progener,penult.corr.progeneri, masc. gen. {πρόγαμβρος} Progenerum dicit auus,neptis suæ virum.
Progener, Generi pater. Suetonius in Augusto, capite 19,Lucilijque Pauli progeneri sui, &c. Modestinus in l.4. D. De gradibus & affinibus.
Progenero,progeneras,penult.corr. {γεννάω, ἀπογεννάω} progenerare,Generationem ex se producere. Plinius libro 11 capite 16,Fœtus quonammodo progenerarent, magna inter eruditos & subtilis fuit quæstio.
Aquilæ non progenerant columbam.Horat.4.Carm.ode 4.
¶Progeneror. Varro de ling. Lat.lib.8, Non bos ad bouem conlata est similis?& qui ex his progenerantur inter se vituli?&c.
Progeneratio,Verbale {γέννησις} Plin.lib.8 cap.43,Opera sine dubio geruli mirifica, arando quoque, sed mularum maximè progeneratione. De asinis.
Progenies, penult.corr. progeniei, penul prod.fœm.gen. {γονὴ, γένος} Genus atque familia. Cic.9.Philipp.Reddita est ei tum à maioribus statua pro vita:quæ multos per annos progeniem eius honestaret.
Certa progenies.Seneca Troade,6.
Dignissima cæli.Stat.2.Achil.
Egregia progenies virtute.Virg.7.Æneid.
Ferrea.Virg.2.Georg.
Impia progenies Tantali.Seneca Thyeste,2.
Progenies Phaethon haud inficianda parenti. Ouid.2.Metam.
Magna Iouis.Catul.in Carm seculari,epigr.32.
Parua.Virg 1.Georg. De coruis.
Prisca.Claud.1.in Ruff.
Regia.Ouid.11.Metam.
Vesana.Claud de bel.Gild.
Viua.Lucret.lib.2.
Vitiosiorem progeniem dare.Horat.3.Carm.ode 6.
Propius abesse ab ortu,& diuina progenie.Cic.1.Tusc.
Orbatus progenie.Cic.1.Tuscul.
Terræ progenies,Vide TERRA.
Progenies viris.Colum.lib 3.cap.9.
Progenitor,Vide PROGIGNO.
Progermino, progerminas, penult.corr. {ἐκβλαστάνω} progerminare,Vberrimum germen ex se producere dicitur surculus. Colum. lib.4 cap.10,Putandi autem duo sunt tempora:melius autem (vt ait Mago) vernum,antè quàm surculus progerminet.
Progero,progeris,penult.corr. progessi, progestum {ἐκκομίζω, ἐκφέρω} progerere,Extra gerere,Efferre. Plin.lib.11.cap.18,Quum defunctas progerunt, funerantiúmque more comitantur exequias. Columella libro 12. capite 50, Vt ei quibus oleum progeritur.
Progerens,Participium. Plin.lib.18.cap.vlt.ad finem,Formicæ vel concursantes,aut oua progerentes.
Progigneon,Vide PROPNIGEON.
Progigno, progignis, penult. prod. progenui, progenitum, penult. corr. {γεννάω} progignere,Notæ significationis.Cic.3 Offic.Sic hic qui illud lumen progenuit, ex filio est nominandus. Idem 1.de Diuinatione, Atque vt in seminibus vis inest earum rerum quæ ex his progignuntur,sic in causis conditæ sunt res futuræ.
Progignere nouos rerum motus.Lucret.lib.2.
Vt enim cæteri ex patribus, sic hic qui illud lumen progenuit, ex filio est nominandus.Cic 3.Offic.
Feræ te progenuere.Ouid.epist.78.
Terra parens illam progenuit.Virg.4.Æneid.
¶Progigni,Infinit.passiuæ significationis.Lucret.lib.2.
Vnde ea progigni possit concepta.&c.
Progenitor,pen.corr. {πρόγονος} Auus. Ouid.11.Metamorphoseos,
Quid peperisse duos,& dis placuisse duobus,
Et forti genitore,& progenitore Tonante
Esse satam prodest?
Prognarè,penult.prod.Aduerbium,Id est apertè,authore Festo.
Prognariter,penult.corr. {γενναίως} Aliud aduerbium,Audacter,strenuè.Plaut.Pœn 16,
Ego scio hercle vtrunque velle. D. age.indica prognariter. Nonius.
Prognatus, penult. prod. Adiectiuum {γεγονώς} Natus. Terentius Phormione,1.2,
Bonam,bonis prognatam. Cic.3.Tuscul.Qualis enim tibi ille videtur Tantalo prognatus,Pelope natus?
A se prognatus.Horat.1.Serm.sat.6,
Artes,quas doceat quiuis Eques atque Senator
A se prognatos. Hoc est liberos suos.
Ouo prognatus eodem.Horat.2.Serm.sat.1.
Pinus prognatæ vertice Pelıaco.Catul.Argonaut.epigr.59.
¶Prognati {γεννήματα} Liberi.Plaut.Amphit.8,
Res,parentes,patria & prognati,tutantur,seruantur.
PROGNE {Πρόκνη} Pandionis Atheniensium regis filia fuit, quæ Tereo Thracum regi matrimonio iuncta est,ex qua filium Ityn suscepit,quem patri postea comedendum dedit, propter Philomelam sororem ab eo violatam. Ouid.6.Metamor.dicit eam fuisse versam in

hirúdinem,Ityn verò in phasianum : quo in loco tota fabula descri-
bitur. Vide etiam in dictione TEREVS. Virg.4.Georgicorum,
Et manibus Progne pectus signata cruentis.

Prognosis,penult.prod. (πρόγνωσις) præscientia,prouidentia dicitur.

Prognosticon.penult.corr. (προγνωστικόν) Rei futuræ signum.A Græco verbo προγινώσκω, quod facit in futuro προγνώσομαι,quod præscio, siue præcognosco significat. Vnde Hippocratis prognostica,quibus facilè ægrotorum salus mórsve à medicis prædici solet. Cic.2.de Diuinatione.Ex eo quidem loco & prognostica nostra pronuntiabas,& genera herbarum.Ibidem,lib.1.22,Atque his rerum præsensionibus prognostica tua referta sunt.
Si prognostica nostra vera sunt. Cicero Attico, libro 15, Equidem etiam pluuias metuo, si prognostica nostra vera sunt.ranæ enim ῥητορεύουσιν.

Programma programmatis, pen.corr. neut.gen. Scriptura in frontispicio.Inscriptio alicuius rei vænalis.Tabula pendula publicè proposita ac suspensa, in qua edicta scribi cósueuerunt. vnde pro edicto aliquando ponitur.

Progredior, progrederis, penult. corr. progressus sum (προβαίνω, πρόειμι, προάγω) prógredi,pen.corr.Vltra procedere.Plaut.Casin.19,
Sed eccum progreditur cum corona & lampade
Meus socer. Cæsar 4.belli Gallici,Quum illi aut ex arido, aut paululum in aquam progressi, omnibus membris expediti,&c.
Regredi & Progredi,opposita. Cicero 1.Offic. Atque vt regredi quàm progredi mallent.
Nihil progredi.Cic.pro Sextio.
Progressus sum ad Inalpinos cum exercitu.Brutus Cic.lib.1.14.
Pedetentim progredi.Lucret.lib.5.
Incessu tacito progredi.Virg.12.Æneid.
Progredi magnis itineribus.Cæsar 2.bel.Ciuil.
Duos duntaxat pedes progredi.Cic.3 de Orat.
Tridui viam progressi,rursus reuerterunt.Cæsar 4 bel.Gall.
Progredi obuiam.Liuius 7.ab Vrbe,
¶Progredi longius, per translationem, pro Sermonem extendere.Cic.5.Verr. Non dubito quin vobis satisfecerim Iudices, veruntamen progrediar longius.
Vltrà progredi.Cic.1. Tuscul.Vltrà quò progrediar,quàm vt verisimilia videam,non habeo.
In adulationem progredi. Tacit.lib.3.
Progredi aliquid. Liuius 1.belli Macedon.Iam prouideo animo, velut qui proximis litori vadis inducti mare pedibus ingrediuntur: quicquid progredior,in vastiorem me altitudinem ac velut profundum inuehi.
Suis viribus sine adminiculo progredi. Quintil.lib.2.cap.6.
Ad omnia progredi. Cic. de Arusp. resp. Repulsi sunt ij,quos ad omnia progredientes, quos munera contra leges gladiatoria parantes, quos apertissimè largientes, non solùm alieni, sed etiam sui vicini,tribules,vrbani,rustici repulerunt.
De aliquo progredi aliquò. Cic. 6. Verr. Videret quid ageret,de Diodoro quò progrederetur.
Ne digitum quidem progredi, Prouerbialis formula, pro Ne minimum quidem.Cic.4.Acad.Non quæro ex his illa initia mathematicorum,quibus non concessis,digitum progredi non possunt.
Vltra primas literas paulum aliquid progredi.Quintil.lib.1.cap.1.
In virtute procedere & progredi.Cic 4 de Finibus.
In eum locum progredi,vt,&c. Cicero 3.Verrina,Vt perspicuum sit omnibus, nisi tanta acerbitas iniuriæ, tanta vis sceleris fuisset, vt Lampsaceni moriendum sibi potius, quàm perpetiendum putarent: nunquam illos in eum locú progressuros fuisse,vt vehementius odio libidinis tuæ,quàm metu legationis mouerentur.
Progressus eò,Hoc est Eò peruenit,vel decidit.Cic.Attico,lib.10, Indulgentia videlicet nostra deprauatus,eò progressus est,quò non audeo dicere.
Neque eò deducam,aut progredi patiar,vt opera mea manus inter vos conseratis.Cic.Antequam iret in exil.
Peruenit quoad fieri hominis amentia progredi potest. Cicero 11. Philippica.
Quamobrem id primùm videamus, si placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat.Cic.de Amicit.
Vix vltrà quò iam progrediatur habet. Ouidius 1. Fastorum. De amore.
Serpere longius atque progredi dicitur calumnia.Cic.Anteq.
Diuinatio coniectura nititur, vltra quam progredi non potest. Cic.1.de Diuinat.
Progreditur rationibus philosophia.Cic.4.Acad.Ipsa philosophia quæ rationibus progredi debet,quem habebit exitum?

Progrediens (προάγων) Participium, siue Nomen ex participio. Cicero 3. Tusculan. Sensim enim & pedetentim progrediens extenuatur dolor.
Progrediente ætate,Hoc est in ipso ætatis cursu.Cic.5.de Finibus, Natura corpus quidem hominis sic genuit & formauit,vt alia in primo ortu perficeret,alia progrediente ætate fingeret.
Progredi via. Cic.2.de Nat.deor.Alij autem vim participem rationis atque ordinis tanquam via progredientem. De natura.
Progrediens vsus. Cic.1.de Finib.Quum autem vsus progrediens familiaritatem effecerit,tum amorem efflorescere tantum.

Progressus,Aliud participium (προαγών.) Cic.de Senectute,Nisi fortè adolescentes pueritiam paululum ætate progressi, adolescentiam debeant requirere.
Viam multorum dierum progressus. Cicero 1.de Diuinat.Itaque vt ex ipso audiebam,persæpe reuertit ex itinere, quum iam progressus esset multorum dierum viam.
Ex hac domo progressa ista mulier de veneni celeritate dicere audebit.Cic.pro Cælio.

Progressus,huius progressus (προκοπή, προχώρησις) Processus,progressio.
Audiui Cæsarem firmo progressu in castrum Truentinum venisse. Cn.Magnus Domitio Proconsi.in Epist.famil.Cic lib.8.
Progressus & regressus quinque stellarum errantium constantes & rati.Cic.2.de Nat.deor.
Arcere à progressu.& à reditu refrænare.Cic.11.Philipp.
Antecessio & progressus. Cic.1.Offic.Homo autem quoniam rationis est particeps,consequétia cernit, causas rerum videt,earúmque progressus & quasi antecessiones non ignorat. Id est,futuros exitus, & quò res progrediatur & tendat.
Progressus ætatis. Cicero 5.Philipp. C.Cæsar ineunte ætate docuit ab excellenti eximiáque virtute, progressum ætatis expectari non oportere.
Facere progressum in studiis, quod Plinius Iunior Profectum facere dicit. Cicero 4. Tusculana, Philosophiæ ipsius principes nunquam in suis studiis tantos progressus sine flagranti cupiditate facere potuissent.
Habere progressum in Stoicis,Idem. Cic. 1. de Natura deorum, Lucilius Balbus qui tantos progressus habebat in Stoicis. Gallicè, *Qui auoit tant profité.*

Progressio (προκοπή.) Cic. 3. Offic. Quæ & ingenij bonitate multi assequuntur,& progressione discendi.
Progressio ad virtutem. Cicero 1.Academ. In qua quod inchoatum est, neque perfectum, progressio quædam ad virtutem appellatur.
Origo & progressio virtutum. Cic.4.de Finibus,Atque ab iis initiis profecti, omnium virtutum & originem & progressionem persecuti sunt.

Progymnasius, progymnasij. Seneca epist.84, Minimum exercitationi corporis datum. & hoc nomine ago gratias senectuti, non magno mihi constat:quum me moui, lassus sum. Hic autem est exercitationis, etiam fortissimis, finis. Progymnasios meos quæris: vnus mihi sufficit,Earinus,puer(vt scis)amabilis.sed mutabitur.iam aliquem teneriorem quæro:iam vix illum assequor currentem,& intra paucissimos dies non potero.

Progymnasmata (προγυμνάσματα) Latinè dici possunt præexercitamenta,vel præexercitationes. Vt Aphthonij opusculum, quod hoc nomine inscripsit.

Proh (ὦ) Interiectio,Vide PRO. Pròh Iuppiter.Virg 4.Æneid.
Pròh scelus.Virg.5 Æneid.

Prohibeo,prohibes, penult.corr. prohibui,prohibitum,penult.corr. (κωλύω, ἀπείργω, εἴργω, ἀπαγορεύω, εἰργνύω, ἀπείργω, κατείργω, ἰσχω, κ.τ.λ.) prohibére, Ex pro & habeo compositum, Vetare, seu impedire nequid fiat aut incipiatur.Virg.1.Æneidos,
Quod genus hoc hominum:quæve hunc tam babara morem
Permittit patria?hospitio prohibemur arenæ. Terent.Heaut.3.3,
Multa fert libido,ea prohibet facere tua præsentia.
Prohibere minaciter,Vide MINACIAE.
Prohiberi & impediri.Cic.4.Verr.Qui quum à Prætore prohiberentur,à quatuor Quæstoribus impedirentur,omnium minas atque omnia pericula præ salute sua leuia duxerunt.
Coram aliquid facere prohiberi.Cic.Octauiano.
Prohibentur adire ad filios suos.Cic.7.Verr.
Lacrymæ dolórque prohibent loqui.Ouid.9 Metam.
Prohibere peregrinos vti vrbibus.Cic 3 Offic.Malè etiam qui peregrinos vrbibus vti prohibent,eósque exterminant.
Prohibere ne.Cic.1.Verr.Daturus es huic crimini,quod & potuisti prohibere ne fieret,& debuisti?
Prohibere quo minus. Colum.lib 2.cap.4,Nihil prohibet quo minus mense Iulio veruacta sub gantur.
Prohibere & vetare quo n.Plaut.Curcul.2.
¶Accusatiuo & ablatiuo cum præpositione.Cæsar 1.bel.Gall.Cæsarem certiorem faciunt, si se depopulatis agris non facilè ab oppidis vim hostium prohibere. Virg.1.Æneidos,
-prohibe infandos à nauibus ignes.
Prohiberi commeatu, aqua, &c. Hoc est, Detineri quo minus aquam, commeatum,& alia necessaria habere possimus. Lentulus ad Senatum,lib.12.15.
¶Accessum prohibere,Vide ACCEDO.
Accessus prohibet refugítque viriles.Ouid.14.Metam.
Aditum prohibere,Vide ADEO, adis.
Prohibere operas aditu.Cic.ad Attic.lib.4,Qui erant mecum,facilè operas aditu prohibuerunt.
Agricultura prohiberi.Cæsar 4.bel.Gall.
Calamitate prohibere. Cic.pro Lege Manil.Erit humanitatis vestræ,magnum eorum ciuium numerum calamitate prohibere.
Prohibere à conuitiis Cæsar 1.bel.Ciuil.
Cibo prohiberi & tecto.Cic 5.Verr.
Detrimento aliquem prohibere. Author ad Herenn.lib.2.
¶Dolorem dentium prohibet,Occurrit dentium dolori,Impedit ne oriatur,Arcet.Plin.lib.20.cap.7.
Domo prohibere.Terent.Phorm.2.3.
Exitu prohibere.Cic.ad Attic.lib 9.
Fuga.Cicero ad Atticum, libro 9, Populi Romani exercitus Cn. Pompeium circumsidet,fossa & vallo septum tenet,fuga prohibet.
Aliquem ab iniuria.Sallust.in Iugurtha.
Ab insula procul prædones prohibere,& Intra insulam recipere, contraria.Cic.6.Verr.
Itinere.Cæsar 1.bel.Gall.
Ludo inani prohibere animos instabiles. Virgilius 4.Georgic.De apibus.
Motus & conatus alicuius prohibere.Cic.2.in Catil.
Nefas.Virg.5.Æneid.
Periculo prohiberi. Cic.4.Verr.Quum videretis nulla vi retineri, nullo periculo prohiberi posse,&c.
A periculo Rempub.Cic.pro Lege Manil.
Potione prohibere per triduum.Colum.lib.6.cap.7.
Aliquem prouincia.Plancus Cic.lib.10.15.

Apugna

A pugna. Cæsar 4 bel. Gal.
Bacchum rixis. Horat. 1. Carm. ode 27. Hypallage, quasi diceret, prohibere rixas à Baccho: vel propriè & vsitato more loquutus est. Sic enim Cicer. pro Leg. Manil. Erit igitur humanitatis vestræ tantum ciuium Rom. numerum calamitate prohibere. Lambinus.
Sepultura aliquem. Author ad Heren. lib. 4.
Seruitio. Liu. 1. ab Vrbe.
Prohibere à se vim. Plaut. Capt. 13.
Voce prohibere aliquem, Impedire nequis loquatur. Cic. pro Ligario, Id ne impetremus, pugnabis, & in nostrum fletum irrumpes, & nos iacentes ad pedes supplicum voce prohibebis?
Vrbe prohibere aliquem. Ouid. 15. Metam.
¶Prohibere, datiuo & accusatiuo iunctum. Plaut. Curc. 14,
Obsecro parentésne meos mihi prohibeas? Idem Mil. 10.

Prohibessis {[illegible]} pro Prohibueris, antiquè. Plaut. Pseud. 3,
-id te Iuppiter
Prohibessit. Cato cap. 141, Vti in morbo visos, inuisósque, viduertatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiasque prohibessis.

Prohibens, pen. corr. Particip. {[illegible]} vt Lex naturę recta imperans, prohibensque contraria. Cic. 1. de Nat. deor.
Egredi deo prohibente. Tibul. lib. 1. eleg. 3.
Vento prohibente reuerti. Ouid. epist. 26.

Prohibitus, pen. corr. Participium. Cic. 5. Verr. Equitem Romanum scitote biduum cibo tectóque prohibitum.

Prohibendus, Aliud participium {κωλυτέος.} vt
Ira maximè prohibenda in puniendo. Cic. 1. Offic.

Prohibitorius, Adiectiuum: vt Auis prohibitoria, apud Plinium lib. 10. capite 14.
Edictum prohibitorium. Paulus in l. Mutus & surdus. D. De procur. Quia hoc edictum prohibitorium est.
Interdictum prohibitorium. Vlpian. in l. Ait prætor. D. de arbor. cædend. & in l. certum. D. de confess.

Proiicio, proiicis, penult. correp. proieci, penult. prod. proiectum {[illegible]} proiicere, Porrò iacere. Virgil. 6. Æneidos,
-proiice tela manu. Ouid. epist. 20,
Proijcit ipse suas deducta fronte coronas.
Ante pedes proiicere aliquid. Virg. 5. Æneidos.
Arma proiicere. Cæsar 3 bel. Ciuil.
Ampullas proiicere & sesquipedalia verba. Horat. in Arte. Id est, Irata verba, inflata, grandia: emittere orationem tumidam. Adhuc enim ampullas vocamus quasi inflata vasa.
Animas proiicere. Virgilius 6. Æneidos. quasi rem vilem, inquit Seruius.
Strato proiecerat artus. Valer. 7. Argon.
Aurum proiicere. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Diem proiicere, Oppetere. Stat. 1. Thebaidos,
Ille tamen superis æterna piacula soluit,
Proiecitque diem, nec iam amplius æthere nostro Vescitur.
Proiicere in altum. Cato apud Gellium lib. 4. cap. 17.
In exilium proiici. Cic. Antequam iret in exil.
Foras proiicere. Cicer. in Catil. Quæ quidem lætari mihi videtur, quòd tantam pestem euomuerit, forásque proiecerit.
Fructus amoris proiicere, A se reiicere. Catul. in Camerium, epigram. 51.
Lacrymas proiicere, pro Effundere. Hirtius 4. bel. Alex.
Libertatem suam. Cic. pro C. Rabirio Posthumo.
¶Proiicere rem viliore pretio, Id est vendere tam vili pretio, vt eam proiicere & abiicere videamur. Vlpian. in l. Si pignora. D. de euiction.
Se proiicere. Cic. ad Atticum, lib. 9. Tuas nunc epistolas à primo lego. Hæ me paulum recreant. primæ mouent & rogant, ne me proiiciam. Hoc est, despondeam animum.
Diogenes proiici se iussit inhumatum. Cicero 1. Tusculana. Hoc est abiici.
Se ad pedes proiicere, Humilitatis signum. Cicero pro Sextio, Vos inquam, pro meo capite ad pedes lenonis impurissimi proiecistis.
Se ex naui. Cæsar. 5. bel. Gal.
Se ex vrbe, Subtrahere. Cic. 4. Philip.
Se in forum, Proripere. Liu. 2. ab Vrbe.
Se in iudicium. Cic. pro Cælio, Hoc ex genere siqui se in hoc iudicium fortè proiecerint, excluditote eorum cupiditatem, Iudices, sapientia vestra.
Se in muliebres fletus. Liu. 5. bel. Pun.
Super amicum exanimem sese. Virg. 9. Æneid.
Proiicit se libido ac proripit. Cic. 2. de Fin. Quod stuprum, quæ libido se non proripiet ac proiiciet aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia?
Tectum proiicitur, pro Extenditur. Cic. in Topicis, Quoniam P. Scæuola id solùm esse ambitus ædium dixerit, quantum parietis communis tegendi causa tectum proiiceretur.
Virtutem patriam proiicere. Cæsar 2. bel. Gal.
Proiicere, inquit Nonius, effundere, honestè positum. Sisenn. Histor. lib. 4, Tum postquam apud Æginos, ac Perusinos eius facti mentionem proiecit.

Proiectus {[illegible]} Participium, siue Nomen ex participio. Colum. lib. 12. cap. 2, Quia ignoretur vbi proiectum iaceat quod desyderatur.
Cibum proiectum odorari. Horat. Epod. 6.
Simonides ignotum quendam proiectum mortuum quum vidisset, humauit. Cic. 1. de Diuinat.
Ex naufragio ad saxa proiectus. Cicero duodecima Philipp. Qui ex naufragio luculenti patrimonij ad hæc Antoniana saxa proiectus est.

In puluere proiectus. Valer. 4. Argon.
Sternitur & toto proiectus corpore terræ. Virgilius duodecimo Æneidos.
Amor lucis proiectus. Silius lib. 10,
Per medios agitur, proiecto lucis amore,
Annibalem lustratus Paulus.
Cadauera proiecta. Varr. de Ling. Latin. lib. 4.
Corpus proiectum. Lucret. lib. 3.
Enses proiectos reddidit. Lucan. lib. 9.
Pudore proiecto loquar tua facta. Ouid. 6. Metam.
¶Proiectus puer, dicitur expositus. Plaut. Cistel. 3,
Paruulam puellam proiectam ex angiportu sustuli.
¶Proiectus {[illegible]} Extensus. Cic. 1. de Orat. Brachium procerius proiectum, quasi quoddam telum orationis.
In antro viridi proiectus. Virg. eclog. 1.
Exin proiectæ claro cum lumine Chelæ. Cic. in Arato.
In æquor proiectus. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.
Proiecta insula. Cic. 6. Verr. Quarum vna est ea quam dixi, insula: quæ duobus portubus cincta, in vtriusque portus ostium aditúmque proiecta est.
Proiectæ humi vineæ. Colum. lib. de Arborib. cap. 4.
Vrbs proiecta in altum. Cic. 6. Verr.
¶Proiecta audacia atque eminens. Cic. pro Cluentio, Quòd aut hi qui ad fraudem callidi sunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi quorum eminet audacia, atque proiecta est, à consiliis malitiæ deseruuntur. Sic Proiecta cupiditas, apud eundem pro Domo sua.
Proiectus ad audendum. Cicer. 3. Verr. Est idem Verres qui fuit semper: vt ad audendum proiectus, sic paratus ad audiendum præsto est.
Ad libidinem gens proiectissima. Tacit. lib. 21, de Iudæis.
Proiectas ac proditas ad inconsultam atque improuidam pugnam legiones dixit Liuius.
¶Proiectum, pro Contempto & vili. Tacit. lib. 1, An ciues, quibus iam proiecta Senatus authoritas?
Proiecta, Partes sunt domus prominentes, qualia sunt meniana, & podia pensilia: vnde aspectus est nobis in vicos & plateas. Budæus.

Proiectus, huius proiectus {[illegible]} Ipsa proiectio. Plin. lib. 17. cap. 12, Omnium quę proiectu frontis ita diffunduntur, vt per ipsas non defluant imbres, stilla sæua est.
Corporis proiectus immanis. Lucret. lib. 3.

Proiectio, Verbale {[illegible]} Cic. in Orat. Brachij proiectio in contentionibus, contractio in remissis.

Proiecto, proiectas {[illegible]} proiectáre, Frequenter proiicere.
Proiectare aliquem probris, Iniuriis afficere. Plaut. Bacch. 11.

Proiectura, proiecturæ, penult. prod. {[illegible]} Proiecturæ Vitruuio sunt prominentiæ, & velut supercilia quædam parietum arcendis stillicidiis inuenta: fabri *larmieros* appellant & *intabulamenta*. Quanquam etiam proprio nomine Coronæ vocentur: siue structura, siue intestino opere constent. Vitruuius lib. 2. cap. 8, Summis parietibus structura testacea sub tegula subiiciatur altitudine circiter sesquipedali: habeatque proiecturas coronarum. Ita vitari poterunt quæ solent in iis fieri vitia. Budæus.

Proiectitius, Adiectiuum, Qui proiectus nutritur. Plautus Cistel. 1,
Lemniique natam despondit adolescentulo amore capto illius proiectitiæ.

Proin, Aduerbium {[illegible]} Propterea, ideò, propter hoc. Terentius Eunucho, 1. 1,
Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita. Idem Andr. 2. 4,
-orationem sperat inuenisse se.
Qua differat te: proin face, apud te vt sies.

Proinde, Aliud aduerbium {[illegible]} Idem significans. Terentius Andr. 4. 2,
-ne vacuum esse me nunc ad narrandum credas.
Proinde hinc vos amolimini. Liuius lib. 1, Satis scire, origini Romanæ & deos affuisse, & non defuturam virtutem: proinde ne grauarentur.
Proinde isti licet faciant quos volent Consules. Cic. Attico, 2.
Proinde bono animo sis. Cic. Attico, lib. 1.
Proinde fac magnum animum habeas. Cic. Cassio, lib. 12.
Proinde, si sapis vide. Cic. 4. Verr.
Proinde siqui sunt, qui, &c. Cic. 7. Verr.
Et proinde diligenter ab vtroque conseruata sunt. Lepidus Ciceroni, libro 11. 35.
¶Proinde {[illegible]} pro aduerbio similitudinis aliquando ponitur, eandemque significationem habere videtur cum Perinde. Terent. Phorm. 2. 3.
Proinde expiscare quasi non nosses. Cic. pro Domo, Proinde quasi isti aut de Cn. Pompeio aliter atque ego existimo, sentiant, &c. Colum. lib. 11. cap. 52, Itaque nonnulli gustu explorare maturitatem tentauerunt, vt siue dulcis esset sapor vuæ, siue acidus, proinde æstimarent. Tacit. lib. 12, Decretaque eorum proinde haberi iusserat, acsi magistratus Romani constituissent. De Augusto loquitur.
Proinde ac. Lucret. lib. 3,
Scipiades belli fulmen, Carthaginis horror
Ossa dedit terræ, proinde ac famul improbus esset. Id est tanquam, proinde ac si.
Proinde ac debeat. Varr. de Ling. Latin. lib. 9.
Proinde vt. Varr. lib. de Ling. Latin. 5 & 18.

Prolabor, penult. prod. prolaberis, penult. corr. prolapsus sum {[illegible]} prolábi, Vltra labi. Cic. 2. de Nat. deorum,
At Canis ad caudam serpens prolabitur Argo. Ex Poeta.
Prolapsus cecidit. Liu. 5. ab Vrbe.
Prolabi in caput. Liuius septimo bel. Punici Vetus codex habet

Per caput.

Prolabi ex arbore, Plin.lib.17.cap.8. Et apud Liuium,lib. 7. bel. Pun.Prolabi ex equo.

Matris prolapsus ab aluo.Ouid.in Ibin.

¶Prolabi timore. Cicero pro Quintio, Fore vti permultis in rebus timore prolaberet.

Prolabi longius. Cic.pro Cecin. Non me præterit, Recuperatores, tametsi de hoc iure multa prætereo, tamen me longius prolapsum esse,quàm ratio vestri iudicij postulauit.

Prolabi in misericordiam Liu.10 bel.Pun.

Prolabi cupiditate. Cicer. ad Atticum, lib. 1. 12, Asiani qui de Censoribus conduxerunt,questi sunt in Senatu, se cupiditate prolapsos,nimium magno conduxisse.

Prolapsus,Participium{...} vt

Equus prolapsus.Propert.lib.4.eleg 1.

Pergama prolapsa.Virg.2.Æneid.

Prolapsa iuuentus refrænanda & coercenda: In malos mores deuoluta Cic. 2.de Diuinat. His præsertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est, vt omnium opibus refrænanda atque coercenda sit.

Prolapsa huc libido,vt.Cic. pro Cælio, Huc vnius mulieris libidinem esse prolapsam,vt ea non modò solitudinem ac tenebras, atque hæc flagitiorum tegumenta non quærat.

Verbum prolapsum ab aliqua cupiditate.Cic pro Fonteio.

Prolapsio,Verb.{...} Cic.pro Cælio. Et interdum multas vias adolescentiæ lubricas ostendit,quibus illa insistere, aut ingredi sine casu aliquo aut prolapsione vix posset.

Prolatio,Prolatus,Vide PROFERO.

Prolato,prolatas,penult.prod.{...}prolatâre, Ex pro, & latus adiectiuo compositum,Idem quod Dilatare, & aliquando differre in aliquod tempus, & protrahere. Cic. in Catil. Id opprimi sustentando ac prolatando nullo pacto potest. Sic 1. bel. Pun. Nihil prolatandum ratus.

Agros prolatare. Tacit.lib.18.

Diem prolatare. Salust. in Catil.Cethegus semper querebatur de ignauia sociorum: illos,dubitando, & dies prolatando, magnas opportunitates corrumpere.

Diem ex die prolatare.Tacit.lib.5.

Rem rusticam prolatare Columel.in præfat. lib. 1, Largius tamen condidere quàm nos, quibus diuturna permittente pace, prolatare licuit rem rusticam. Id est,ampliorem facere.

Vitam prolatare. Tacit. lib. 11, Interim Messalina Lucullianis in hortis prolatare vitam. Id est producere,prorogare.

Prolatare, Porrotenus latius facere, & amplificare. Lucretius libro primo,

Effugiumque fugæ prolatet copia semper. Id est fiet vt spatij infinitas perpetuum telo effugiendi atque euolandi locum præbeat. Lambinus.

Prolatatus,pen.prod. Participium {...} vt Bellum prolatatum. Tacit. lib. 13, Prolatatum inter Parthos Romanosque de obtinenda Armenia bellum acriter sumitur.

Prolatatio,prolatationis.Verb. {...} Tacit. lib.19, Sed omnem prolatationem vt inimicam victoriæ suspectabant.

Prolecto,prolectas{...}prolectâre,Illectare significat.Cic.pro Flacco,Egentes & leues spe largitionis,& viatico publico,priuata etiam benignitate prolectat.

Prolectibile, Quod alliciendi incitandíque vim habet. Sidon. ad Vectionem, Nemo ita naturæ firmæ est, vt prolectibilibus careat occultis.

Prolepsis,huius prolepsis {...} dici potest Latinè præsumptio: Ex ... ante, & ... sumptio, siue acceptio: siue ... hoc est à præsumendo. Fitque in oratione,quum id quod in aduersarij aut iudicis opinione esse aut fore arbitramur contrarium nobis, præoccupamus dicere,& ratione dissoluere.Cic.1.de Nat.deor. Quæ est enim gens,aut quod genus hominum, quod non habeat sine doctrina anticipationem quandam deorum, quam appellat ... Epicurus, id est anteceptam animo rei quandam informationem.

Proles, prolis, fœm. gen. {...} Progenies. Colum. libr. 7, de caprino pecore, Pascit autem, si est generosa proles, frequenter duos, nonnunquam trigeminos. Quintil. lib.8.cap.3, Proles ducenda, tragicum.

Proles & Soboles, verba à Cicerone non euitata, vt ipse testatur lib.3.de Orat. Neque illud fugerim dicere, vt Cælius, Qua tempestate Pœnus in Italiam venit, nec Prolem aut Sobolem, aut Effari, aut Nuncupari.

Tuta diu uolucrum proles, tum denique cæsa est. Ouidius primo Fastorum.

Oliuæ proles. Virg.2.Georg.

Hominum futurorum.Cic in Som.Scip.

Fœlix vrbs prole virûm.Virg.6 Æneid.

Achilles Thetidis proles.Vide ACHILLES.

Degener.Senec.Agamemn.6.

Duellica equorum.Lucret.lib.2. Alij legunt Bellica.

Effera. Lucret lib.2.

Fœda.Senec.Medea,7.

Fœlix.Claud.2.de rapt.Pros.

Ignara parentis.Ouid.2.Metam.

Incerta.Seneca Thyeste,4.

Inclyta. Seneca Medea,7.

Mascula rusticorum militum.Horat.3.Carm,ode 6.

Noua Lucret.lib.1.

Posthuma.Virg.6.Æneid.

Præclara.Valer 2.Argon.

Pulcherrima.Virg.6.Æneid,

Scelerata.Ouid.1.Metam.

Virilis.Virgil.7.Æneid.

¶Ambiguam prolem agnoscere.Virgil.3.Æneid.

Proles sine matre creata.Ouid 2 Metam.

Equitum,peditumque prolem describunto.Cic 3.de Leg.

Geminam dare.Virg 1.Æneid.

Gemellam eniti.Ouid.9 Metam.

Ferrea tum verò proles exorta repentè est. Cicer. 2. de Natura deorum.

Procudere prolem.Lucret lib.5.

Pulchra prole parentem facere.Virg.1.Æneid.

Producere prolem teneram à nido in aera. Ouidius libro octauo Metamorphoseos.

Propagare prolem Lucret.lib.2.

Proletarius,Adiectiuum {...} à Prole dictum est. Proletarij dicti sunt qui in plebe Romana pauperrimi erant,& non amplius quàm mille & quingentos æris in censum deferebant,vt ait Nonius. Ennius Annalibus, Proletarij, vt publicitus, scutaque ferrique ornatus. Vide Gellium lib. 16. cap. 10. Festus Proletarium, capite censum dictum ait, quòd his ciuitas constet, quasi progenie. iidem & proletanei. Nonius,Proletarij dicti sunt plebeij,qui nihil Reip exhibeant, sed tantum prolem sufficiant. Alexander Alexandrinus lib. 6 cap. 2, Etiam proletarios & capite censos quandoque munera fecisse, & Reip. operam nauasse comperimus. Quibus ex verbis dormitasse Nonium apparet.

Proletarius sermo. Plautus Milite, 10 Id est vilis & plebeius.

¶Proletarij dicebantur homines inopes, & nullo censu in classes redacti. Hoc verbum eleganter vsurpauit Budæus, pro iis qui nulla animi dote, nulla ingenij ac ciuilis prudentiæ facultate censentur,& commendabiles sunt.

Prolibo,prolibas,penult. prod. { ... } prolibâre, Antè libare. Plin lib. 35. cap. 12, In sacris quidem etiam inter has opes non myrrhinis crystallinisve, sed fictilibus prolibatur sympulis. Idem lib.28. cap. 4, Alij è tribus puteis pari mensura aquas miscent, & prolibant nouo fictili.

Prolicio,prolicis,pen.cor. prolexi,prolectum{...}prolicere,Inducere. Antiquum.Plaut Curcul.3,

Eius amor cupidam huc me per tenebras prolicit.

Prolixus,Adiectiuum {...} A laxum fit, quasi porrò laxum,quod longum,laxumque est.Terent Heaut.2.3.

Capillus passus, prolixus,circum caput

Reiectus negligenter. Varro. 1. de Re rust. cap. 9, Licet videre fructuosas segetes ac restibiles,& arbores prolixas.

Barba prolixa. Virg.eclog 8.

Comæ prolixæ. Ouid.4.Trist eleg.2.

Ictu prolixo prouolat.Lucret. lib. 4. Hoc est, velocitate maxima.

Prolixus animus, Optimus: quòd quæ prolixa sunt, eò meliora: vel Prolixus animus, Liberalis. Cicer ad Atticum, lib. 16.Quod quum ita sit, tamen interest nostra, Plancum hoc animo libenti prolixoque facere. Vbi interpres, Prolixus, In causam propensus.

Natura prolixa & benefica. Cicer. Appio lib. 3. epistol. Famil. 8, Liberalitas tua, vt hominis nobilissimi, latius in prouincia patuit. Nostra si angustior (etsi de tua prolixa beneficáque natura limauit aliquid posterior annus,propter quandam tristitiam temporum) non debent mirari homines, quum & natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior,&c.

Ariobarzanes non in Pompeium prolixior per ipsum, quàm per me in Brutum. Id est propensior, facilior, liberalior.Cic.Attic. lib. 6.epistol.3.

¶Prolixus,Promptus,facilis.Cic.Attic.lib.1.epist.1,Quum perspexero voluntates nobilium, scribam ad te. Cætera spero prolixa esse his duntaxat vrbanis competitoribus.

¶Prolixus, Superfluus aliquando dicitur. Vnde prolixa oratio, Prolixum iter, Prolixa verba dicimus. Sipontinus.

Prolixè,Aduerbium,Longè,latéque. Terent.Adelph.5.8,

... is est hæc quidem. D. age prolixè Mitio. Vbi Donatus, Aut age prolixè, id est age benignè, vt sit prolixè, benignè, secundùm veteres,aut,&c.

Prolixè aliquem accipere,Id est largè & lautè. Ter. Eunucho.5.9,

Accipit hominem nemo melius prorsus, neque prolixius.

Prolixè promittere, Largè, copiosè, liberaliter. Cicero ad Cæsarem,libro 7.5, Neque mehercule minus ei prolixè de tua voluntate promisi,quàm eram solitus de mea polliceri.

Prolixè & cumulatè. Cicer.pro L.Flacco,Adductus huius pudore, & non amplissimis patrimonij copiis,id non solùm fecit, sed etiam prolixè,cumulatéque fecit.

Libenter,prolixè,& celeriter facere. Cic. ad Attic. lib. 16, Id autem est,vt hoc,quod de tua sponte facturum esse certò scio,honoris nostri causa libenter,prolixè,celeriter facias.

Parum prolixè respondere. Cic. ad Attic. lib. 7, Me Pompeius Capuam venire voluit,& adiuuare delectum: in quo parum prolixè respondent Campani coloni. Id est,inuiti. Nec mirum est lege Iulia in agrum Campanum deductos,propensiores in Cæsarem esse.

Prolixitudo,pen.prod.prolixitudinis{...}Pacuuius Dulorestes,

Oro mi ne flectas fandi mi prolixitudinem.

Prolixitas, penult. corr. Vlp. in l.1.5. vtrum D. Quemadm.testam. aper. Secundum locorum angustias seu prolixitates.

Prolixo, prolixas, prolixare, Prolixum facere. Columella lib.4. cap.24 ad finem, Magnopere monendus putator est, vt prolixet aciem ferramenti,& quantum possit,nouaculæ similem reddat.

Prologus,prologi penult.correp.mascul gen.{...}Proloquium, siue præfatio, vbi aut poeta excusatur, aut fabula commendatur. Prologus etiam narranda proponit.Terent.in Prologo Phormionis,

Nullum inuenire prologum potuisset nouus

Quem diceret.

Prologus, aliquando ipsum hominem, prologum referentem significat. Terent. in Prologo Heaut.
Oratorem voluit esse me, non prologum.

Prologium prologi {προοίμιον} Principium, proloquium Pacuuius, Quid est? nam exanimasti me prologio tuo. Fest.

Prolongo, prolongas {μηκύνω} prolongare, Longum facere. Plin. lib. 13. cap. 3. Vestes prolongant tempus. Ex vetusto exemplari legitur protogant. Id est, in longum tempus durant. Seneca lib. 5. de Benefic. Vt prolongetur tibi dies mortis, nihil proficiet ad felicitatem.

Proloquor, penult. correp. proloqueris, proloquutus sum {προαγορεύω, προλέγω, ἐξαγορεύω} proloqui, Est quum quod in animo habemus, loquendo efferimus. Varr. lib. 5. de Ling. Latina, Prolocutum dicimus, quum animo quod habuit, extulit loquendo. Terent. And. 1. 5, Censen' vllum me verbum potuisse proloqui? Idem Phorm 2. 1,
-postquam ad iudices
Ventum est, non potuit cogitata proloqui. Cicer. in Oratore, Me autem sine perpagatissimus ille versus, qui vetat artem pudere proloqui quam factites, dissimulare non sinit quin delecter.
¶Proloqui, Multum, siue plus loqui quàm par est. Plaut. Epid. 10,
-nam quid ego apud te proloqui patem? &c.

Proloquium, proloquij {ἀξίωμα} Sententia in qua nihil desyderatur. Varr. de Ling. Lat. lib. 18. Exemplum, vt Annibal Pœnus fuit, Scipio Numantiam deleuit. Et omnino quicquid ita dicitur, plena atque perfecta verborum sententia, vt id necesse sit aut verum aut falsum esse, id à Dialecticis appellatum est ἀξίωμα: à M. Varr. proloquium: à Cicer. pronuntiatum. Hæc Gell. lib. 16. cap. 8. Etiam pro exordio ponitur.
Proloquium disiunctiuum, pro Disiuncto genere argumenti, vel Propositione disiunctiua, vt vulgò loquuntur. Gellius lib. 5. cap. 11, Non tatum id, neque iustum, disiunctumesse ait, quoniam non necessum est alterum ex duobus, quæ disiunguntur, verum esse: quod in proloquio disiunctiuo necessarium est.

Prolubium, prolubij {προθυμία} Cupiditas & voluptas. Gellius lib. 16. cap. 19, Feros & immanes nauitas prolubium tum audiendi subiit. Aliter Donatus. Vide in PROLVVIVM.

Proluceo, proluces, penult. prod. proluxi, prolucere. Seneca De vita beata, cap 31, Sena per diem, sena per noctem signa prolucent.

Proludo, proludis, pen. prod. prolusi, prolusum, penult. prod. {προαγωνίζομαι} proludere, Est futurum certamen meditari, & exercendarum virium causa, confirmandique animi veluti simulacrum quoddam certaminis inire. Varr de Ling. Latin. lib. 5. Pro, idem valet quod ante, vt in hoc proludit. Virgil. lib. 3 Georgicorum,
Et tentat sese, atque irasci in cornua discit,
Arboris obnixus trunco: ventosque lacessit
Ictibus, & sparsa ad pugnam proludit arena.
Iurgia proludunt. Iuuen. Saty 5,
Iurgia proludunt, sed mox & pocula torques
Saucius.
Proludere, inquit Budæus, est aliquid agere quod ad iustum certamen pertineat: quasique exordium legitimi, plenique certaminis auspicari. Cic. 2. de Orat. Sed vt ipsis sententiis quibus proluserunt, vel pugnare possint.
In armis leuibus proludit. Ouid. ad Pison.
Dolor proludit per scelera. Seneca Medea, 12.

Prolusio prolusionis, Verbale {προαγώνισμα} Cicero 2. de Orat. Atque eiusmodi illa prolusio debet esse, non vt, &c.
Prolusionis vocabulum ad causas translatum est. Sic Cicero diuinationem suam, prolusionem Verrinæ accusationis vocat, 1. Verr. Sin mecum in hac prolusione nihil fueris: quę te in ipsa pugna cum acerrimo aduersario fore putemus?

Proludium, proludij {προοίμιον} Id est Præludium, & initium orandi causas, sed per translationem. Gellius lib. 5. cap. 10, Sed maius mihi in ista victoria proludium est, quum te non in causa tantùm, sed in argumento quoque isto vinco.

Prolusorius, Adiectiuum. vt Prolusorium iudicium, id est Præiudicialis causa. Vlpian. in l. Si prolusorio iudicio. D. de appellation.

Prolugeo, proluges, penult. prod. proluxi, proluctum {προπενθέω} prolugere. Festus. Prolugere dicuntur, qui solito diutius lugent.

Proluo, proluis, prolui, prolutum, pen. prod. {κλύζω} proluere, Ex pro & lauo compositum, Multum, siue multo tempore lauare. Persius in Prologo,
Nec fonte labra prolui Caballino. Non enim omnino negat, sed negat multum labra lauisse, humilitatis causa. Colum. lib. 2 cap. 18, Quoniam impetus aquarum proluit terram, nudatisque radicibus germina non patitur coalescere. Virg. 1. Æneidos,
-& pleno se proluit auro.
Cruor saucia proluit pectora. Stat. 8. Theb.
Præcordia melius proluetis leui mulso. Hor. 2. Ser. saty 4.
Eridanus proluit syluas insano contorquens vortice. Virgil. 1. Georg.

Prolutus, penul. prod. Participium {διαβεβρεγμένος} vt
Multa prolutus vappa nauta, atque viator. Horat. 1. Serm. satyr. 5.

Proluuies, penult. corr. proluuiei, penult. prod. fœm. gen. {ἀπόρροια} Immunditiæs cuiuscunque rei sordidæ. Virg. 3. Æneidos,
-fœdissima ventris
Proluuies. Id est sordis effusio, inquit Seruius. Cicer. ad Qu. fratrem, lib. 3. 23, Romæ, & maximè Appia, ad Martis, mira proluuies. Nonnulla exemplaria habent Alluuies. Colum. lib. 11. cap. 38, Et ad alui proluuiem.
Larga proluuie lauere saxa. Lucret. lib. 5.

Proluuium, proluuij {ἐκχυσις ἀσωτίας} Profusio & prodigalitas, quum quis more aquæ opes profundit. Terentius Adelph. 5. 9,
Quod proluuium? quæ istæc subita est largitas? Prolubium legit Donatus, interpretaturque promptum ad largiendum animum, & προθυμίαν.

Prolytæ, à Triboniano appellantur, qui in quintum iam in annum iuri Ciuili operam dederant, sicut Lytæ, qui quatuor. Iustinian. in Proœmio Pandectarum iuris Ciuilis. Turnebus vt lytas interpretatur solutores, quasi qui iam tantos progressus habent in iure, vt de eo respondere propè possint & quæstiones soluere: sic prolytæ illi sunt, quos tanquam præsolutores dixeris, quòd etiam solutoribus qui lytæ dicuntur, antecellant. Vulgus interpretum iuris lytas solutos vocat, magno sanè flagitio.

PROMACHVS Macedo, & Nouellius Tricongius, raræ gloriæ inter bibacissimos fuerunt, ille enim quòd quatuor ingurgitasset cantharos vno actu, ab Alexandro corona donatus est, hic tres vini congios prandiolo vno ebibisse commemoratur. Promachum Macedonem triduo pòst vini furor enecauit. Alexander libro quinto, cap. 21 11.

Promagister scripturæ. Cic. Attic. lib. 5 epist. 15. in fine. *Et commis eu fabilius dn, &c.* Dicitur & Pro magistro. Vide Scriptura, pro Vectigali, &c in scribo.

Promatertera, teræ, penul. corr. Proauiæ meæ soror. Caius in l. 1. D. de gradib.

Promellere, Verbum antiquum, quod Litem promouere interpretatur. Festus.

Promercalis & hoc promercale, penult prod. {ὤνιος} Dicitur quod paterfamiliàs venale habet extra ea quæ vsui suo seruat, vt ait Budæus. Colum. lib. 1. cap. 8, Néve negotietur sibi, pecuniamque domini aut animalibus, aut rebus aliis promercalibus occupet. Suet. de Claris Grammaticis, Quum & officinas promercalium vestium exerceret. Gellius lib. 4. cap. 1, Ex iis autem quæ promercalia & vsuaria in locis hisdem essent, ea sola esse penoris putet, quæ sint vsu annuo.
Promercale, in venalium ratione dicitur, quod extra domesticum vsum redundans venum proponitur. Cælius lib. 28. capite decimo, in fine.
Aurum promercale, Suetonius vocat id, quod Cæsar vendidit superans sibi, reseruata tanta auri copia, quanta suo vsui satis esset. Vide in Cæsare, cap. 54.

Promercium, promercij. Paulus in l. cætera. D. De legat. 1, Sed & si quis ad opus Reip. faciendū legauit, puto valere legatū. Nam & Papinianus libro vndecimo Responsorum refert, Imperatorem nostrum & Diuum Seuerum constituisse, eos qui Reipublicæ ad opus promiserunt, posse quid detrahere ex ædibus suis vrbanis atque rusticis, cōque ad id opus vti: quia hi quoque nō promercij causā id habebent. Promercium, inquit Turnebus, à Paulo dicitur ea ratione, qua commercium. Illo autem verbo continentur ea, quæ paterfamiliàs promercalia habet & vt alia, id est quæ non suæ vsioni & penori, vt consumet, seruat, sed vt pecunia mutet.

Promereo, promeres, penult. corr. promerui, promeritum, penult. corr. {προσκτάομαι} promerēre: & Promereor, promereris, promeritus sum, promereri, Deponens, Idem quod Mereri. Terentius Phorm. 3. 2,
Idem hoc tibi quod bene promeritus fueris, conduplicauerit. Cicero ad Quint. fratrem, lib. 1. 1, Etenim si in promerēdo vt tibi tanti honores haberentur, quanti haud scio an nemini, fuisti omnium diligentissimus. Terent Adelph. 2. 1,
Verùm enim quando bene promeruit, fiat: suum ius postulat.
Vota tua promeruere deos dextros marito. Stat. 5. Sylu. 1.
Officium promerere. Cic. Antequam iret in exil. Non conueniret, quum ego ad promerendum officium tam fuerim expeditus, vos ad referendam gratiam esse tardiores.
Pœnam promerui. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.
Curæ testimonium promeruisse contentus. Quintil. libro tertio, capite primo.
Promereri de aliquo. Plaut. Menæch. 14.
Promereri malum. Plaut. Amph. 7.
Reus leuius punitus quàm sit promēritus. Cic. 2. de Inuen.
Promereri principem, pro Principatum. Plin. in Paneg. Quisquis probatos Senatui viros suscipit, hic maximè principem promeretur.
¶Promereri {εὐεργετεῖν} Beneficium præstare, adiuuare, prodesse, Donato interprete. Virg. 4. Æneidos,
-nunquam regina negabo
Promeritam. Terent. And. 2. 1,
Ego Charine, neutiquam officium esse liberi puto,
Quum is nihil promereat, postulare id gratiæ apponi sibi. Id est, nihil meretur, inquit Donatus: vel, vt idem ait, cum nihil præstet.
Promereri de aliquo, Conferre beneficium in aliquem. Plautus Capt. 16.
Bene promereri de multis. Cic. 2. Offic. Deinde consuetudine beneficentiæ paratiores erunt, & tanquam exercitatiores ad bene de multis promerendum.
Optimè de Repub. promereri. Cic. 3 Philip.
Occasionem promerendi non amittere. Qu. Cicero de Petitione Consul.
Diligentissimum esse in promerendo. Cic. Qu. frat. lib. 1. 1.

Promerens, penult. corr promerentis {ἄξιος} Qui bene de aliquo meretur. Plaut. Asin. 4. 2, Promerenti optimè hoccine pretij redditur?

Promeritum, promeriti, penult. correp. {ἀξία} Cicer. Post reditum ad Quirites, lib. 6, Quare hoc maius est in nos vestrum promeritum, quod non multitudini propinquorum, sed nobilmetipsis reddidistis.
Nec benè promeritis capitur, nec tangitur ira. Lucr. lib. 1. De deorum natura loquitur.

PROMETHEVS, pen. prod. {προμηθεύς} trium syllabarum, teste Ouidio lib. 1 Metam. Iapeti filius ex Asia Nympha coniuge. Post factos à se homines, dicitur auxilio Mineruæ cælum ascendisse, & adhibita facula ad rotam Solis, ignem furatus: quem hominibus indicauit, Ob

quam causam irati dij, duo mala immiserunt terris, febres & morbos, sicut & Sappho & Hesiodus memorant. Quod tangit & Horatius lib. 1. Carm. ode 3. Ipsum etiam Prometheum in monte Caucaso per Mercurium religauerunt ad saxum: & adhibita aquila est, quæ eius cor exederet. Hæc autem omnia non sine ratione finguntur. Nam Prometheus, vir prudentissimus fuit, dictus ἀπὸ τῆς προμηθείας, id est à prouidentia. Hic primus astrologiam Assyriis indicauit: quam residens in monte altissimo Caucaso, nimia cura & solicitudine deprehenderat. Dicitur autem aquila cor eius exedere, quòd ἄχος est solicitudo, qua ille affectus, siderum omnes deprehenderat motus. Et hoc quia per prudentiam fecit, duce Mercurio, qui prudentiæ & rationis deus est, ad saxum dicitur esse religatus. Deprehendit præterea rationem fulminum, & hominibus indicauit: vnde cælestem ignem dicitur esse furatus. Nam quadam arte ab eodem monstrata, supernus ignis eliciebatur, qui mortalibus profuit, donec eo bene vsi sunt. Nam postea malo hominum vsu in perniciem eorum versus est: sicut in Liuio lectum de Tullo Hostilio, qui eo igne exustus est cum omnibus suis. Numa verò Pompilius impunè eo vsus est tantùm in sacris deorum. Hinc est quòd igne rapto, ab iratis numinibus morbi hominibus dicuntur immissi. Vide Seruium in illud Virg 6. ecloga,

Caucaseasque refert volucres, furtumque Promethei.

Prometheus quũ homines limo fingeret, iussus est ex omnibus animalibus particula prout erat eorũ natura, homini apponere. Vnde leonis vim stomacho apposuit: ideo iracundia magis accendimur. Timorem à lepore posuit, à vulpe astutiá: cæteraque à reliquis. Hæc Acron in illud Horatij lib. 1 Carm. ode 16,

Fertur Prometheus addere principi
Limo coactus particulam vndique
Desectam, & insani leonis
Vim stomacho apposuisse nostro.

Scribit Eusebius quòd anno mundi MMM. CCCCX. Argis regnante Argo, fuit Prometheus, à quo homines factos esse commemorant, eo quòd quũ sapiens esset, feritatem eorum & imperitiam ad humanitatem & scientiam reducebat. Lactant. lib. 2. Diuinar. instit. cap. 11, tradit primum omnium Prometheum simulacrum hominis formasse de pingui & molli luto, ab eoque natam primo artem statuas & simulacra fingendi.

Scopuli Promethei. Seneca Hercule fur. 13.

Callidus Prometheus. Horat. 2. Carm. ode 18.

Diri Prometheos artes. Stat. 11. Theb.

Prometheus, penult. prod. {προμήθειος} Adiectiuum quatuor syllabarum.

Prometha festa. Alexander lib. 5. cap. 8.

Promethea iuga. Propertius, -an quæ
Lecta Prometheis diuidit herba iugis?

Promethea autem iuga vocat Caucasum, vbi nascebatur è cruore Promethei aconitum. Etsi enim è vomitu Cerberi prope Heracleam plerique natum ferunt, alij tamen è tabe & sanie Promethei, cuius iecur tundebat aquila, exortum fabulantur. Herbam igitur lectam in Prometheis iugis quum dicit, veneficia intelligit. Ausonius,

Vnd: Prometheo de corpore sanguineus ros,
Aspergit cautes, & dura aconita creat eos. Turneb.

Prometheum lutum. Martial. lib. 10. epigr. 39. in Lesbiam,
-nanque vt tua secula narrant
Ficta Promethæo diceris esse luto.

Promethides, penult. prod. Patronymicum, mascul. gen. {Προμηθείδης} Ouid 1. Metamorphoseos,
Inde Promethides placidis Epimathida dictis
Mulcet. De Deucalione.

Promico, promicas, pen. corr. {προτείνω} promicare, Extendere, vel longè iacere. Næuius, Si quidem loqui vis, non perdocere, multa longè promicanda oratio est. Nonius.

Promilite, Vide EXCONSVLE.

Promineo, promines, penult. corr. prominui, {προβάλλω} prominére, Vltra aliquid eminere, inquit Sipontinus. Plin. lib. 11. cap. 37, Simiæ dentes vt homini. Elephanto, intus ad mandendum quatuor, præterquam eos qui prominent.

Vulgus prominet excelsis tectis. Stat. 11. Theb.

Prominere ante. Plin. lib 8. cap. 32, Aut enim paucos, aut nullos habent, nec in cornibus imis ramos, alioquin ante frontem prominere solitos iunioribus.

Prominere à cætera acie, pro Eminere vltra reliquam aciem. Liu. 2. bel Pun.

Collis prominet in Pontum. Ouid 13. Metam.

Prominere in memoriam ac posteritatem, pro Extendi. Liuius 8. bel. Pun.

Prominens, penultima correp. {προβάλλων} Participium, siue Nomen ex participio. Liu. 7. bel. Pun. Gallos prominens collis tegebat.

Prominens Nomen substantiuum {προβολή} vt Littoris prominens. Tacit. lib. 1.

Promontorium {ἄκρα, ἀκρωτήριον} promontorij, Quasi præeminens mons dictum, significat montem in mari prominentem, aut aliquid simile. Plinius, Promontoria aperiuntur mari, & rerum natura agitur in planum. Cic. 6. Verr. Ab eo oppido non longè, in promontorium fanum est Iunonis antiquum.

Promontorium vulgo vocatur *Cap*, vel *Cabo*, quasi caput.

Promiscam, dicebant veteres pro Promiscuè. Festus.

Promiscuus, Adiectiuum {ἐπίμικτος, ἀδιόριστος} Mistum, confusum, incertum. Salustius in Catilin. Diuina atque humana habere promiscua, nihil pensi neque moderati habere. Liu. 2. ab Vrbe, Plusque ibi sanguinis promiscua omnium generum cæde, quàm in ipsa dimicatione factum.

Connubia promiscua. Liu. 4. ab Vrbe, Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi vt ferarum propè ritu vulgentur concubitus plebis, patrumque?

Victus promiscuus. Plin. lib. 5. cap. 1.

In promiscuo aliquid habere. Plin. lib. 33. cap. 1.

In vsum promiscuum venire. Plin. lib. 9. cap 35.

Operam promiscuam dare, Mutuam operam tradere. Plautus Rud. 24.

¶ Promiscuum genus apud Grammaticos, Genus epicœnum, & quasi incertum siue confusum. Quintil lib. 1. cap. 4.

Promiscuè Aduerbium, Mistè, confusè, incertè. Plin. lib. 11. cap. 37, In capite cunctorum animalium homini plurimus pilus, iam quidem promiscuè maribus ac fœminis. Liuius ab Vrbe, lib. 3, Placet pecudum, ferarumque ritu promiscuè in concubitus ruere?

Magis promiscuè quàm diligenter. Varr. lib. 5. de ling. Latin.

Promiscuè & Propriè, cõtraria. Cic. 2. de Lege agrar. Tamen promiscuè toto, quàm propriè parua frui parte malletis.

Promiscuè & communiter. Cic. pro Fonteio, Vnum est enim & simplex aurium iudicium, & promiscuè & communiter stultis ac sapientibus ab natura datum.

Promiscuè fungi aduocationi. Plin. iunior epistol. 220, Vt primùm me domine indulgentia vestra promouit ad præfecturam ærarij Saturni, omnibus aduocationibus, quibus alioqui nunquam eram promiscuè functus, renuntiaui, vt toto animo delegato mihi officio vacarem.

Haurire promiscuè ex aliquo loco. Cic. 3. de Orat.

Ruere promiscuè in concubitus. Liu. ab Vrbe, lib. 3, Placet pecudum, ferarúmque ritu promiscuè in concubitus ruere?

Promiscuè vti aliqua re. Vlpian in l. vestis. ff. de aur. & arg. legat. Communia sunt vestimenta, quibus promiscuè vtitur mulier cum viro.

Promitto, promittis, promisi, penul. prod. promissum {ὑπισχνέομαι, ὑφίστημι, ἐπαγγέλλομαι, ἐγγυᾶν, ἐγγυᾶσθαι, ...} promíttere, Polliceri. Terent. Adelph. 5. 8,

Fac: promisi ego illis. Cicero, Iam enim totum quod tibi promiseram, præstiti.

Dij faxint vt faciat ea quæ promittit. Cic. Attico, lib. 16.

Vix videbar quod promiseram, præstare posse. Cic. ad Brut. 18.

Promittere ad cœnam, Hoc est Promittere se iturum ad cœnam. Plaut. Menæch. 17.

Promittere foras ad cœnam. Plaut. Sticho, 10.

Promittere ad fratrem, Hoc est Se iturum ad fratrem. Cicer. 2. de Orat.

De re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 9, Nec esse vtilis potest, nisi constiterit, quid debeat de probatione promittere.

Promittere prolixè de re aliqua. Cic. Cæsari, lib. 7. 5, Nec mehercule minus ei prolixè de tua voluntate promisi, quàm eram solitus de mea pollicere.

Bene promittere. Ouid. 3. de Arte.

Quæ autem inconstantia deorum, vt primis minentur extis, bene promittant secundis? Cic. 2. de Diuinat.

Difficulter promittere. Senec. epist. 1, Aut timidè negauit, aut promisit, sed difficulter.

Timidè promittere. Ouid. 1. de Arte.

Verè promittere. Catul. ad Lesbiam, epig. 104.

Promittere & affirmare. Lentulus Ciceroni, lib. 12. 14, Præterea mihi promiserũt Pansa & Hircius coràm, & absenti mihi scripserũt.

Promittere atque confirmare. Cic ad Sulpitiũ, lib. 13. 28, Quod ita esse tibi promitto, atque confirmo. Idem Appio Pulch. lib. 3. 10, De me tibi sic contestans omneis deos promitto atque cõfirmo, me, &c.

Promittere ac spondere. Cic. pro Cælio, Promitto hoc vobis, & Reipub. spondeo.

Promitto, recipio, spondeo P. C. C. Cæsarem talem semper fore ciuem, &c. Cic. 5. Philip.

Promittere, & in se recipere. Cic. ad Brutum, lib. 13, Sed tamen separatim promitto, in meque recipio fore eũ tibi & voluptati & vsui.

Damni infecti promittere. Cicero in Topicis, At siquis in pariete communi demoliendo damni infecti promiserit, non debebit præstare quod fornix vitij fecerit.

Auxilium promittere alicui. Ouid. 13. Metam.

Auidi promittere bellum. Stat 3. Theb.

Promisi mea fide. Plaut. Menæch. 19.

Promittere se facturum aliquid. Plaut. Asin. 16.

Promitto fore. Plaut. Aulul. 7.

Magna promittere. Silius lib. 8.

Opem promittere. Ouid. 5. Fast.

Torum promisit illi. Ouid. 7. Metam.

Vana. Ouid. epist. 15.

Vadimonium. Cicer. 5. Verr. Ne extra suum forum vadimonium promittere cogantur.

Promittit se arbor. Plin lib. 16. cap. 26, In maxima tamen admiratione pinus est. Habet fructum maturescentem, habet proximo anno ad maturitatem venturum, ac deinde tertio. Nec vlla arborum auidius se promittit, id est (vt ego quidem interpretor) porrò mittit, profert se, & in fructum effert. Nisi fortè quis putet idem esse ac si diceret, fructum de se pollicetur: quippe in annum tertiũ promittit. Cæsar 8. bel Gal. Quo tutius altitudine esset, hoc audacius longiúsque tela promitteret.

¶ Promittere barbam. Tacit. lib. 2, Donec crinem barbamque promitteret.

Promittere, Profiteri. Qui enim sunt professores artium, promittere dicuntur. Petronius, Et ego, ne quæstibus tuis obstem, aliquid aliud promittam. Id est aliquam aliam artem pollicebor, & profitebor. Turneb.

Promissus, Participium {ὑπεσχημένος, ἐγγυηθείς} Cic. pro Q. Rosc. Quæ ex liberalitate huius promissa sit & ostentata.

Corpus mihi promissum. Ouid. epist. 19.

Dies promissa aderat. Virg. 9 Æneid.
Dona promissa reddere. Ouid. 4. Trist. eleg. 2.
Donum Ioui dicatum atque promissum. Cic. 7. Verr.
Fides promissa. Virg. 8. Æneid.
Fœdera. Ouid. 2. Fast.
Munus. Ouid. 3. Fast.
Nox. Tibul. lib. 3. eleg. 7.
Soluere promissa præmia alicui. Ouid. 14. Metam.
Salus promissa tibi est. Lucan. lib. 4.
¶Promissa barba, Prolixa & dependens, siue longa. Virgil. eclog. 8. Plinius epist. 147. lib. 7. ad Suram. Mox apparebat idolum senex macie & squalore confectus, promissa barba, horrenti capillo. Festus, Promissum capillum dicunt lõgum. Item, Barba promissa, velut porrò missa.
Capillus promissus. Liu. lib. 4. Decad. 5.
Comæ promissæ. Liu. lib. 8. bel Maced. Procera corpora, promissæ & rutilatæ comæ, vasta scuta, prælongi gladij. De Gallis.
Promisso ventre arietes. Colum. lib. 7 cap. 3.
Promissum, Substantiuum { ἐπάγγελμα } Quod pollicemur. Plin. lib. 12. cap. 1. Elico ex Heluetiis Romæ commoratus, olei ac vini promissa remeans secum tulit. Vetus codex habet Præmissa.
Promissum ac receptum interuertere. Cic. 2 Philip. Ille induxit vt peteret, promissum ac receptũ interuertit, ad séque transtulit.
Constantia promissi. Cic. ad Atticum, lib. 4. O constãtiam promissi & fidem miram!
Sponsor promissorum alicuius. Cic. Dolabellæ in Epistolis ad Atticum, lib. 15.
Dextra non tam in bellis & in præliis, quàm in promissis & fide firmior. Cic. pro Deiotaro.
Infida promissa. Valer. 2. Argon.
Superba. Valer. 4. Argon.
Vberius. Cic. 5. Tuscul. Vllũmve esse philosophiæ promissum vberius aut maius.
¶Absoluere promissum, Vide ABSOLVO.
Admouere promissis spem recursus. Ouid. 11. Metam.
Ditibus promissis commoueri. Silius lib. 3.
Complere promissum, Vide COMPLEO.
Conficere munus promissi. Cic. in Partit. Eo exposito munus promissi omne confecero.
Consequi promissa. Cic. 1. Tuscul. Si antè mors aduenerit, quàm Chaldæorum promissa consecuti sumus.
Dignum promissis dicere aliquid. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Dare blanda promissa. Catul. Argon 59.
Efficere promissum & conuentum cuipiam. Cic. 1. Offic.
Exigere promissa. Cic. 3. Offic. Theseus exegit promissum à Neptuno.
Expetere promissa. Cic Bithynico, lib. 6.
Exuere promissa. Tacit. lib. 13.
Facere promissum alicui. Cic. 1. Philip. Multis multa promissa non fecerit. De Cæsare.
Ferre munera vberiora promissis. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.
Firmare promissa. Ouid. 10. Metam.
Flagitare promissum. Cic. Appio Pulchro, lib. 3. 11, Quum tua promissa per literas flagitabam.
Implere promissum, Vide IMPLEO.
Inducere aliquem promissis, Vide INDVCO.
Inani promisso ludere aliquem. Ouid. 3. Fast.
Manere promissis, & seruare fidem. Virg. 2. Æneid.
Morari aliquem plura in promissis. Lucret. lib. 5.
Largis promissis onerare pectora alicuius. Silius lib. 17.
Parere promissis, Facere quod promisisti. Ouid. 5. Fast.
Patrare promissa, Vide PATRO.
Pendere promissis. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 21, Cæsaris amore, quem ad me perscripsit, vnicè delector: promissis iis quæ ostendit, non valde pendeo.
Perficere, Vide PERFICIO.
Reddere. Virg. 5. Æneid.
Referre. Ouid. 14 Metam.
Repetere. Cic. pro Plancio, Quid me aspectas? quid mea promissa repetis?
Satisfacere promisso. Cic 7. Verr. Satis est factum Siculis, satis officio ac necessitudini, Iudices, satis promisso nostro ac recepto.
Seruare. Cic. 1. Offic. Nec promissa seruanda sunt ea, quæ sint iis quibus promiseris inutilia.
Soluere militibus. Cic. Cornificio, lib. 12. 29.
Stare. Cic. 1. Offic. Iam illis promissis standum non esse quis non videt, quæ coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiserit?
Teneri voto & promisso. Cic. Attico, lib. 12, Iam quasi voto quodã & promisso me teneri puto.
Trahunt promissa puellas. Ouid. 1. de Arte.
Promissio, Verbale, Idem { ἐγγύη, ἐπαγγελία, ὑπόσχεσις } Cic. 3. de Orat. Promissio, deprecatio, obsecratio. Idem ad Attic. lib. 8, Cum literis, cũ mandatis, cum promissione prouinciæ.
Scelerum promissio. Cic. 8. Philip. Scelerũ promissio, & iis qui expectant perniciosa est, & iis qui promittunt.
Promnestria, Proxenestria est, seu nuptiarum conciliatrix. Id enim munus per fœminas iam olim expediri solebat. Alciat. lib. 2. dispunction. cap. 22. Latinè Pronuba dicitur. προμνήστρια.
Promo, promis, prompsi, promptũ { ἐκφέρω, προβιβάζω, προχειρίζομαι } prómere, Proferre, exponere, educere. Virg. 2. Æneidos,
-illos patefactus ad auras
Reddit equus, lætique cauo se robore promunt.
Vina horna promere dolio. Horat. Epod. 2.
Nisi idcirco molestè pateris, quòd HS IↃↃↃ tu ex arca proferebas, HS. CCCIↃↃↃ, ex disciplina & artificio Roscius promebat. Cic. pro Roscio Comœdo.

Ex armario aurum promere. Cic. pro Cælio.
Pecuniam ex ærario. Cic. 5. Verr.
Promere è sacrario. Plin. lib. 33. cap. 1.
Promere & exercere iustitiam, Vacare caussis & litibus diiudicandis. Plin. iun. lib. 1. epist. 10.
Libros è bibliotheca. Cic. 3. de Finib.
Promere de narthecio medicamenta. Cic. 2. de Fin.
Spicula promit de pharetra. Ouid. 3. de Arte.
Promere in vsus. Colũm. lib. 1. cap. 10.
Æstus promit Titan. Senec. Herc. OEtæo, 11.
Diem promit & celat sol. Horat. in Carm. secul. 2.
Gemitus de pectore. Martial. lib. 10. 85.
Voces. Cic 1. de Diuinat.
¶Promere, Eloqui. Plin. in Paneg. Iubes quæ sentimus promere in medium.
In publicum aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Promere à se, Vide A vel AB.
Animus eruditus qui semper aliquid promat quòd alios delectet. Lucceius Ciceroni, lib. 5. 14.
Aliquid ex sciẽtia obscuriore promere & assumere. Cic. 1. de Orat.
Loci sunt quasi sedes è quibus argumenta promuntur. Cicero in Topicis.
Promere consilia, Aperire, palàm facere. Cic. ad Attic. lib 9.
Obscura promere. Horat. 1. Carm. ode 34.
Orationem de se. Tacit. lib. 18.
Prompto, promptas { προχειρίζω } promptâre, Frequentat. Plaut. Bacch. 8, Quia malum si promptet, in dies faciat minus.
Promptus { προχειριζόμενος } Participium siue Nomen ex participio.
Clausum, & Promptum, contraria. Salust. in bel. Catil. Aliud clausum in pectore, aliud in lingua promptum habere.
¶Promptus { ἕτοιμος, πρόχειρος, ὁ πρόχειρος, ἐκ θυμοῦ } Qui iam paratus est ad agendũ, & in quo nulla mora est, quasi iam productus: expeditus, alacer, ardẽs, Salustius, Natura ferox, vehemẽs, manu promptus erat, maximum bonum in celeritate putabat.
Paratus & promptus. Cic. 1. Verr.
Promptus ingenio, Qui ingenium ad omnia paratum habet. Liu. 5. ab Vrbe, Is tum iam non promptus ingenio tantùm, sed vsu etiam exercitatus, talem orationem habuit.
Promptus lingua. Liu. 2. ab Vrbe.
Promptior manu. Liu. 2. ab Vrbe.
Promptus seruitio, pro Ad seruitium. Tacit. lib. 1.
Promptus ad. Liu. 1. bel Maced. Quòd promptiores ad subeundam omnem dimicationem videbatur facturum, id metum, pigritiámque incussit.
Ad arma promptior Ouid. 1 Metam.
Quirites prompti ad bella Ouid 3 Fast.
Promptus & non inexercitatus ad dicendum. Cic. de Clar. Orat.
Ad discendum promptus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Promptior ad pericula Cic. 1. Offic.
Ad pugnam promptus. Cic. pro Milone.
Ad vim promptus. Cic. 2. de Lege agrar.
¶Aditus ad honores capessendos prompti. Tacit. lib. 3.
Te esse hilari animo & prompto ad iocandũ valde me iuuat. Cic. Qu. fratr. lib. 2. 15.
Animum tuum promptum & alacrem perspexi ad defendendam Rempub. Cic. Appio, lib 3.
Prompta & parata in respondendo celeritas. Cic. de Clar. Orat.
Promptissimus homo & experiens. Cic. 6. Verr.
Ingenium promptum ad asperiora Druso erat. Tacit lib. 1.
Promptum in adulationes ingenium. Tacit. lib. 15.
Lingua prompta. Salust. de Republ. ordinanda, ad Cæsarem, Vix satis apertum os, aut lingua prompta videtur, quæ dicta pectore euoluat.
Lingua prompta ad sonos rigidos. Ouid. 4. Fast.
Manus promptas in fata alicuius continere. Ouidius 1. de Ponto, eleg. 10.
Alacri & prompto ore ac vultu, huc atque illuc intueri. Cicero 1. de Orat.
Pectus promptum ad vulnera. Lucan. lib. 3.
Rabies in ferrum promptissima Lucan lib. 7.
Facilis & prompta responsio Cic. 1. de Orat.
Studia prompta. Tacit. lib. 1. Prompta illi legionum studia.
¶Promptus, per translationem, dicitur manifestus, & apertus, quod res à secretiore loco educitur, vt parata nobis & ad manus sit.
Prompta & aperta, quibus Occulta & recondita opponuntur. Cic. 2. de Finib. Altera occulta quædam & quasi inuoluta aperiri, altera prompta & aperta iudicari.
Promptissimum & apertissimum, quibus item clausum & reconditum opponuntur. Cic. 6. Verr. Statuerunt se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum, promptissimúmque esset.
Eminentia & prompta. Cic. 3 de Orat.
Loca prompta, Publica, & in propatulo. Lucret. lib. 6.
Prompta & exposita fides. Cic pro Cæcin.
In promptu rem esse dicimus, Id est manifestam. Cic. 4. Acad. A me enim ea quæ in promptu erant, dicta sunt: à Lucullo autem reconditiora desyderò.
Sed hæc quoque in promptu fuerunt, nunc interiora videamus. Cic. 2. de Diuin.
Hoc decorum non recondita quadam ratione cernitur, sed est in promptu. Cic. 1. Offic.
In promptu gerunt oua pauones fœminæ. Colum. lib. 8. cap. 11.
In promptu habere. Cic. 3. Tusc.
Patere & in promptu esse omnibus. Cic. 1. de Orat.
Quod omnibus patet, & æquè promptum est mihi & aliis. Cicero pro Murena.

In prompto aliquid ponere, cui opponitur Contegere & abdere. Cicero 1.Off. Principio corporis nostri magnam natura ipsa videtur habuisse rationem quæ formam nostram reliquámque figuram, in qua esset species honesta, eam posuit in promptu: quæ autem partes corporis ad naturæ necessitatem datæ, aspectum essent, deformem habituræ atque formam, eas contexit, atque abdidit.
Cognita in promptu. Lucret. lib. 1.
¶Promptum est. Quintil. lib. 9 cap. 1, Neque enim me mouent nomina illa quæ fingere vtique Græcis promptissimum est. Id est facillimum. Idem lib. 10. cap. 7, Promptum hoc, & in expedito positum, exercitatione sola continetur.
Nom est promptum cognoscere vnde, &c. Ouid. 3 Metam.
Haud promptum, Non facile inuentu Plin. lib. 9 cap. 35.
¶Promptus, cum genitiuo. Gel lib. 10. cap 22, Plato veritatis homo amicissimus, eiúsque omnibus exhibendæ promptissimus.
Promptum, Substantiuum { ... } Lucret lib. 6,
Expiráque foras in aperta promptáque caeli.
Promptissimè, Aduerbium { ... } Confestim. Plin epist. 81, Quare ego verò Corelliæ adero promptissimè: nec subire offensas recusabo.
Promptuarius, Adiectiuum { ... } vt Promptuaria cella, Ex qua aliquid depromitur. Plaut. Amphit. 4. 4,
Inde eras è promptuaria cella depromar ad flagrum? Hic, pro carcere posuit.
Promptuarium, promptuarij { ... } Locus in quo res ad vsum necessariæ ita repositæ sunt, vt statim promi ac proferri possint: vt ait Sipontinus. Cato cap. 11, Armarium, promptuarium vnum, scamna longa sex. Paulus in l Ná quod. §. 1. D. de penu legata, Sicui, quæ in promptuario sunt, legata fuerint: non omnis penus legata est.
Promus, promi, masc. gen. Cellarius. Plaut Pœn. 10, Ædepol fecisti pro...igum promum tibi. Colum. lib. 12. cap. 3, Promis quoque & cellariis aliquid attendentibus aut metuentibus interuenire.
Per translationem dixit Plautus in Trin. 4, ...ne admittam
Culpam, ego meo sum promus pectori.
Promonstra, Prodigia, inquit Festus.
Promontorium, Vide PROMINIO.
PROMONTORIVM Mineruæ { ... } est iuxta Surrentum, in quo olim Sirenes habitasse feruntur. In illius autem extremo est Athenæum, hoc est Mineruæ sacellum, quod Vlysses ædificasse narratur. Huius meminit Ouid. 15 Metamorphoseos,
Inde legit Capreas, Promontoriúmque Mineruæ.
Promoueo, promoues, pen. corr. promoui, promotum, penult. prod. { ... } promouēre, Vltra mouere, prouehere. Terent. Eunuch. 5. 2,
Moue verò ocyus te nutrix. s. moueo. c. video, at nihil promoues. Cic. ad Qu frat. libro 3. 17, Assa in alterum apodyterij angulum promoui.
Promouere castra. Cæsar 1. bel. Gal. Eodem die castra promouit, & millibus passuum sex à Cæsaris castris sub monte consedit.
Promouere onera & portare. Colum lib. 11. cap 1.
Scalas & machinamenta promouere. Tacit. lib. 15.
Gradum promouere ab aliquo loco Stat. 12. Thebaid.
Promouere loco aliquid, est Deducere quod non expedit. Horat. Epod 11.
Promouere aliquem. Cic. Att. lib. 4, Inde domum, cœnatus, vt sim præsto Miloni: ibi igitur te videbo & promouebo.
Promouere aliquem, Aliter. Plin in Paneg. Habuerat hunc honorem periculis nostris diuus Nerua, vt nos, etsi minus vt bonos, tamé promouere vellet.
¶Promouere { ... } Extendere. Plin. epist. 173. lib. 8. ad Gallum, Rursus omnes in eundem locum depulsæ, quá steterunt, promouent terram: & modò hàc, modò illàc lacum reddunt, auferúntque.
Aciem promouere, Vide ACIES.
Cornua aciei vtrinque promouere. Quint. lib. 2. cap. 13.
Imperium. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 2.
¶Promosse, pro Promouisse. Ouid 2. Amor. eleg 9,
Roma, nisi immensum vires promosset in orbem, &c.
¶Promouere, Prolongare, producere tempus. Terent. Andr. 4. 2,
Eho tu impudens, non satis habes quòd tibi dieculam addo,
Quantum huic promoueo nuptias? hoc est, Differo. Donatus.
¶Promouere, Proficere. Terent. Hecyr. 4. 4,
Abibo hinc, præsens quando promoueo parum. Vlpianus in l. Si quis mihi. in princip. D. De acquir. hæred. Si quis mihi bona fide seruiat seruus alienus: iussu meo hæreditatem adeundo nihil promouebit.
Promotus, pen. prod. Particip. { ... } Vltra motus.
Classis promota attollit fluctus. Stat. 1. Achil.
Promota & remota. Cic. 3. de Finib. Sic in vita non ea quæ primario loco sunt, sed ea quæ secundum locum obtinent, { ... }, id est producta nominentur. Quæ vel ita appellemus (id erit verbum è verbo) vel promota & remota, vel (vt dudum diximus) præposita vel præcipua, & illa reiecta.
Promotus ad dignitates. Plin. epist. 151.
Promotio, promotionis, Verbale. Firmicus lib 3. cap. 7, In palatiis regū, vel potentum virorum domibus perseuerant, & promotionibus aliquibus adornantur.
Promulco agi nauis dicitur, quum scaphæ ducitur fune. Paulus.
Promulgo, promulgas, promulgâre, Publicare, palàm pronuntiare: quasi Prouulgare. Festus, Leges promulgari dicuntur, quum primū in vulgus eduntur. Alij sic: Promulgatur lex quum propalàm constituitur, seu proponitur, vt intercedat qui velit: nemine intercedente, lex feratur. etiam ob eam causam, vt quiuis è populo, rogatione inspecta, per otium examinare posset, antiquanda mox esset, an sciscenda. Antiquat autem populus latam rogationem, quum perferri non sinit: abrogat verò iam perlatam. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 7, Cato legem promulgauit de imperio Lentuli abrogando.
De meo reditu octo Tribuni promulgarunt Cic. pro Sext.
Tribuni qui promulgarent de salute mea, & ad vos sæpe referrent. Cic. Post red. in Senatu.
Qui de Cæsare monstra promulgarūt, quibus intercederet nemo. Cic. Qu. frat. lib. 2. 10.
Quæstionem promulgare. Cic. in Vatin. Id est ad populū ferre rogationem. Bud.
Rogationem promulgare. Quintil. lib 2. cap. 4.
Promulgatus, penult. prod. Particip. vt Prælia promulgata. Cicero pro Murena.
Re multos dies promulgata & cognita. Cic. pro Flacco.
Promulgata, proposita, in ærario cognita, agunto. Cicero 3. de Legibus.
Promulgatio, Verbale. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 5, Subitò exorta est nefaria Catonis promulgatio.
Illæ enim leges nulla promulgatione latæ sunt, antequam scriptæ. Cic. 2. Philip.
Promulgatio trinundinum. Cic. 5. Phil.
Promulsis, promulsidis, fœm. gen. { ... } Potio ex mulso condita. Cic. Papyrio Pæto, lib. 9 16, Neque est quòd in promulside spei ponas aliquid, quam totam sustuli. Eidem, lib 9 20, Habuisses enim non hospitem, sed contubernalem. At quem virum? non eum, quē tu es solitus promulside conficere. Integram famem ad ouum affero, itaque vsque ad assum vitulinum opera perducitur. Promulsidē Turnebus eos cibos vocari scribit, quibus ante primum haustum vescebantur, quem è mulso ducebant, quòd vacuis & inanibus venis initio dulcem esse potionem putarent infundendam. Itaque ex austero vino mulsum conditum reprehenditur. Horatius,
Aufidius forti miscebat mella falerno,
Mendosé. Alij Promulsidem interpretantur, quod vice mulsi conuiuis ad appetentiam prouocandam dabatur.
Promulsidaria, vasa dicuntur, quibus promulsis cōtinetur. Pomponius. Legatis vasis scutellas, & promulsidaria contineri. in titul. de auro & argento legat. in P.
Promuntoria, quum prominentes sint in mari rupes, vnde per o scribi hæc vox debet, vt verisoquium demonstrat. non enim à monte, sed à prominendo deducitur: in Liuio tamen eminens & editissimū in Alpibus iugum promontorium appellatur. Prægressus, inquit, signa Annibal in promōtorio quodam, vnde longè ac latè prospectus erat, consistere iussis militibus Italiam ostentat. Vide Promontoriū, in PROMINEO.
Promus, Vide PROMO.
Promuscis, promuscidis, fœm. gen. { ... } Manus siue proboscis elephantorum aliàs dicitur. Plin. lib. 8. cap. 7, Promuscidem elephantorum facillimè amputari. Pyrrhi præliorum experimentis patuit. Vetus exemplar proboscidem legit.
Promutuum, mutuum, mutua pecunia. Scæuola l. 40. §. 3. de Statulib. in P. Quod neque à conductoribus prædiorum, neque à villicis pensionis exegerit, & insuper etiam promutuum eis dederit.
Pronaus, pronai, pen corr masc. gen. verti potest Protemplum, quasi ante templum. Vitruuius lib. 3. cap. 1, Dipteros autem octastychos, & pronao & postico. Id est, *tant en son principal rencontre que en son fons.* Rursus cap 3, Spiris perfectis & collocatis, columnæ sunt medianæ in pronao & postico ad perpendiculū medij centri collocādæ. Id est, *tant au front comme au derriere.* Budæus etiam pronaū vocat, quod vulgus *Le paruis, Comme le paruis de nostre dame de Paris.*
Pronecto, pronectis, pronexi & pronexui, pronexū { ... } pronéctere. Stat. 4. Sylu. 3,
Vidi quam seriem morantis æui
Pronectant tibi candidæ sorores. Hoc est in longum tempus nectant.
Pronepos pen. corr pronepotis, pen. prod. masc. gen. { ... } Nepotis filius. Cic. 13. Philip. Hæc si cogitas M. Lepide, M. Lepidi Pontificis Maximi fueris pronepos. Idem ad Att. lib. 16, Quintus tui pronepos scribit ad patris mei nepotem.
Iouis pronepos, Aiax. Ouid. 13. Metam.
Proneptis, huius proneptis { ... } Neptis filia. Caius in l. 1. D. De grad. & affin.
Pronœa { ... } Prouidentia. Budæus in notis ad Pand. Mentem enim mundi Stoici { ... }, id est prouidentiam appellauerunt, quem deum esse putabant, vt docet Cicero libro 2. de Natura deorum. Vnde Quintilianus de deo loquens, prouidentiam ferè dicit: vt primo libro: Oratione (inquit) nihil præstantius homini dedit prouidētia. Et alibi de Cicerone loquens, Dono quodam prouidentiæ genitus, in quo omnes suas vires eloquentia experiretur. Ex ea autem mente diuina, quæ & prouidentia dicitur, animos humanos defluxisse aiebant, quasique distillasse.
Pronomen. pen. prod. pronominis, neutri gen. { ... } Pars est orationis Grammaticis, dicta quòd vice nominis ponatur. Vt enim quum nomen ponimus, explicamus personam: sic ponendo pronomen, tacito nomine, vt quum dicimus, Hic legit, ille scribit. De hoc consule Priscianum & alios grammaticos.
Pronomina quadruplicia sunt, Infinita, vt infinita, vt effinita, finita. Vide Varr. de Ling Lat. lib 7.
Pronuba pronubæ, pen. corr. { ... } Pronubæ dicūtur quæ in obsequio nubentis sunt, inquit Donatus, quæ nubentes domum mariti deducunt, ac comitantur. Pronuba dicitur, quæ nuptiis celebrandis præest, & ea ex parte vxoris: sicut auspex ex parte viri. Inde pronuba Iuno dicitur. Virg. 4. Æneid.
Flamma pronuba Claud. 1. de raptu Proserpinæ,
-tenerum iam pronuba flāma pudorem Sollicitat. Hoc est ingenitus ardor quidā qui ætate matura virgines ad nuptias prouocat. aut certè connubij tempus, quippe nouam nuptam faces præibant.
Pronubo, is, ere, Nuptiis præsum. Festus.
Pronuntio, pronuntias { ... } pronuntiâre, Est id quod vulgò memoriter recitare dicitur. Plinius libro 7. cap. 48, Luceia mima centum

ceatrum annis in scena pronuntiauit.
Aetiter, aptè, decenter. Plin. epist. 114.
Intentè, instantérque pronunciare. Plin. iunior epist. 114, Nam ante aliquot annos dum intentè, instantérque pronuntiat, sanguinem reiecit.
Perperam, Vide PERPERAM.
Memoriter pronuntiare. Cicero 2 de Diuinat. In quo nostra quædam Aratea memoriter à te pronuntiata sunt.
Ad comicum morem aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Epistolas pronuntiare versiculis facetis. Cicero ad Att. libro 13.
Vno spiritu multos versus pronuntiare. Cicero 1 de Orat.
¶Pronuntiare (inquit Budæus) verbum est iuris in alio significatu, pro eo quod est Expressè & nominatim prædicere, præfaríque ex bona fide in rebus contrahendis. Vlpian. in l. prima, De Ædilitio edicto, sæpe in ea significatione vsus est & in l. Quòd si nolit, Qui mancipia vendunt, nationem cuiusque in venditione pronuntiare debet. Hoc Græci ἀπαγγεῖλαι, dicūt. Cic. 3. Off. Is igitur Cato iudex ita pronuntiauit, quum in vendendo rem eam sciisset, & non pronuntiasset, emptori damnum præstari oportere. Hoc etiam nuncupari dicitur.
¶Pronuntiare, Nominare. Liuius 4 bel. Pun. Postremò victi consensu, & seditionem metuentes, pronuntiant eos Prætores.
¶Pronuntiatum & statutum (inquit Vlpianus in l. Pronuntiatum, D. de Verb. signif.) idem dici potest: promiscuè enim & pronuntiasse, & statuisse solemus eos dicere qui ius habent cognoscendi.
Pronuntiare per præconem. Plin. de Viris illust.
Pronuntiare sententiam. Cic. 2. de Fin.
Pronuntiare de. Plin. epist 15 lib. 3, Non temere iam nunc de vniuersitate pronuntio.
De se sententiam ferre, & iudicium pronuntiare. Cic. in Pis.
Amplius pronuntiare. Cic. 3. Verr.
¶Pronuntiare, Dicere. Plin. epist. 113. libro 5, ad Macrum, Nec tamen adhuc possum pronuntiare, vtrum sit difficilius, capere aliquid, an scribere.
Seorsum de re aliqua. Quintil. lib. 7. cap. 3.
¶Pronuntiare, Iudicare. Quintil. lib. 2, Sed ij qui sint, non cuiusuis est pronuntiare. Hæc Budæus.
Ex animi sensu ac dolore pronuntiare. Cicero pro Rosc. Amerin. Quæ enim mihiipsi indigna & intolerabilia videntur, quæque ad omnes, nisi prouidemus, arbitror pertinere, ea pro meipso, ex animi mei sensu ac dolore pronuntio.
¶Pronuntiare, Palàm & classico nuntiare. Curtius libro 4, Imminénsque Dario, iter ad Euphratem pronuntiauit.
Nomina victorum. Cic. Luceio, lib. 5. 12.
Pronuntiare prælium in posterum diem, Indicere. Liuius 4. bel. Pun.
De tribunali Prætor pronuntiat, siquis, &c. Cic. 4. Verr.
¶Pronuntiare, Palàm promittere. Cic. pro Cluentio Suppressam esse ab eo pecuniam quam pro reo pronuntiasset: qui erant in concione non intelligebant. Hæc Budæus.
Pronuntiare aduersus aliquem. Plin. lib. 17. cap. 9.
¶Pronuntiatur, Impersonale. Plin. lib. 16. cap. 4, Patriam ab eo coronari pronuntiatur.

Pronuntiatus, pen. prod. Participium { ἀποφανθείς } vt Pronuntiata sententia.
Versus pronuntiatus syllaba vna breuior aut longior. Cicero in Partitionib.

Pronuntiatum, pronuntiati, pen. prod. Substantiuum { ἀξίωμα. } Cic. 1. Tusc. Omne pronūtiatum (sic enim mihi in præsentia occurrit vt appellarem ἀξίωμα, vtar pòst alio, si inuenero melius) Id ergo est pronuntiatum quod est verum aut falsum. De hoc vide Gell. libro 16. cap. 8.

Pronuntiatus, huius pronuntiatus, penultima producta { ὑπόκρισις } Pro ipsa pronuntiatione. Gellius libro 4. cap. 17, Ratio in pronuntiatu manet.

Pronuntiatio, pronuntiationis, Verbale { ὑπόκρισις, ἀπόφασις } Est vocis, & vultus, & gestus moderatio cum venustate, inquit author ad Herennium, lib. 1. Idem de Fato, Quod quum ita sit, quid est quod non omnis pronuntiatio aut vera aut falsa sit?
Indecora vel voce, vel gestu pronuntiatio. Quintil. lib. 3 cap. 3.
Quis enim cantus moderatæ orationis pronūtiatione dulcior inueniri potest? Cic. 1. de Orat.
Lex & pronuntiatio. Cic. pro Cluentio, Lege & pronuntiatione nondum condemnato, tantum Habitus Oppianicum reum statim non fecit.

Pronuntiator, pen. prod. Verbale, masc. gen { ὑποκριτής. } Cicero de Claris Orat. Thucydides enim rerum gestarum pronuntiator syncerus & grandis etiam fuit.

Pronuper, pen. prod. Aduerbium { νεωστί } Quasi dicas valde nuper. Plaut. Trinum. 8,
-qua sponsione pronuper tu exactus es
Pro illo adolescente.

Pronurus, huius pronurus, pen. corr. pronurui, fœm. gen. { πρόνυμφος } Nepotis vxor. Ouid. epist. 16,
Pronurus & magni Laomedontis ero. Modestinus in l. Nurus. D. de gradib. & affinib.

Pronus, Adiectiuum { πρηνής, καταφερής, καταντής } In anteriorem partem flexus. Ouid. 1. Metamorphoseos,
Pronáque quum spectent animalia cætera terram,
Os homini sublime dedit, &c.
Supinus & Pronus, contraria. Plin. libro 7. cap. 17. Virorum cadauera supina fluitare, fœminarum prona: velut pudori defunctarum parcente natura.
Pronus & Superus, contraria. Cic. 1. Tusc.
Pronus puluinus. Plin. iunior epist. 101. libro 5, Demissus inde pronúsque puluinus, cui bestiarum effigies inuicem aduersa buxus inscripsit.

Proni decurrere monte parabant. Silius lib. 7.
Pronus ad Meridiem locus. Varr. 3. de Re rust. cap. 16.
Pronus soli, & ad solem. Colum lib. 2. cap. 9.
Pronus in ventrem. Varr. 2. de Re rust. cap. 7.
Pronus bibis aquam. Mart. lib. 1. 88.
Aurigæ pendent proni in verbera. Virg 5. Æneid.
Mittere aliquem pronum. Catul. ad Coloniam, epig. 17. Id est præcipitem dare.
In pronum iaculari, Vide IACVLOR.
¶Pronus, Facilis. Plin. epist. 163 Quibus video à meo, tuóque latere pronum ad honores iter, & audita latius nomina, & non subitas imagines relicturus.
¶Pronus, pro Vicino. Virg. 5. Æneidos,
-ventisque vocatis
Prona petit maria. Id est litori vicina. Seruius. Prona maria, inquit, quasi non ipsa essent per quæ transierant: aut possit fieri, vt sint maria deuexa. Non hoc sensit, sed facilitatem reditus voluit demonstrare. Pronum enim dicimus, quicquid difficultatē non habet: & Arduum, quicquid difficulter superatur. Donatus.
¶Pronus, per translationem, Inclinatus ad virtutes, vel ad vitia. Plin. in Paneg. Nihil est tam pronum ad simultates, quàm æmulatio, in fœminis præsertim.
Pronior huic rei, pro In hanc rem, apud Suetonium in Nerone, cap. 40, Cui spei pronior, Britannia Armeniáque amissa, ac rursus recepta, defunctum se fatalibus malis existimabat.
Honori alicuius pronior. Stat. 3. Sylu. 3.
Proniores paci. Valer. lib. 7 cap. 3.
Pronus ad hæc, apud Sueton. in Vitellio, cap. 7. & in superioribus exemplis.
Ad omne nefas pronus. Lucan. lib. 6.
Proniores ad iracundiam. Plin. lib. 22 cap. 24.
Pronus ad fidem. Liu. 1 bel. Pun. Id est credibilis.
In aliquid pronior. Quintil. lib. 2. cap. 8.
In bellum pronus. Lucan. lib. 1.
In obsequium plus æquo pronus. Horat. 1. epist. 19.
¶Aer pronus. Ouid. 14 Metamorphoseos,
-pronúmque per aera lapsus, &c. Id est, cedentem & transitū facilem.
Ætas ad vitia maximè prona Quintil. lib. 1. cap. 2.
Et pronus saturæ lac bibit agnus ouis. Ouid. 5 Fast.
Atque illum in præceps prono rapit alueus amne. Virg. 1. Georg.
Anni proni, Volubiles & decliui, instabiles & citò labentes. Acron. Horat. in Arte.
Aqua. Virg. 8. Æneid.
Aures pronas accommodare. Claud. de bel. Gildon.
Auribus pronis aliquid accipere. Tacit. lib. 17.
Aures superbæ, & offensioni proniores. Tacit. lib. 4.
Crateres. Euersi. Stat. 5. Theb.
Currus. Stat. 10. Theb.
Decursu prono agitur malum. Catul. ad Ortalum, epig. 60.
Dies. Stat. 2. Theb.
Fides prona venit. Ouid. 3 de Arte.
Iuuentus Satyrorum prona in venerem. Ouid. 1. Fast.
Lapsus. Claud. in Ruff. 1.
Pronus lapsus fidei. Plin. lib. 5 cap. 1.
Largitor. Claud. 7. Paneg.
Manu prona fundere falerna. Tibul. lib. 3. eleg 6.
Mens prona in ferrum. Lucan. lib. 1.
Menses pronos voluere. Horat. 4. Carm. ode 6.
Motus corporis pronus, obliquus, supinus. Cic. 1. de Diuin.
Sententia prona Valer. 8 Argon.
Solum orienti pronum. Columell lib. 1. cap. 5, Quantóque fuerit ædificij solum pronius orienti, tantò & æstate liberius capere perflatus, &c.
Via prona Ouid. 2. Metam.

Pronitas, penultim. corr. { τὸ πρηνές } Seneca in Præfat. declam. Nescio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia se retrotulerit.

Prooeconomia, prooeconomiæ { προοικονομία } Figura: de qua sic Seruius in illum versum Virg 1. Æneidos,
-& libyæ defixit lumina regnis. Pulchra prooeconomia, id est dispositio carminis. Vituperabile enim fuerat si ex abrupto transitum faceret. Rursus Virg 2. Æneidos,
Diuerso interea miscentur mœnia luctu. Vbi Seruius, Hæc est prooeconomia ait enim Æneam non fuisse proditorem: sed propter longinquitatem domus & tarda bella cognouisse, & facilius euitasse discrimen.

Procemium, procemij { προοίμιον, προῴμιον } Latinè dicitur initium vel exordium, siue præfatio. Dictum procemium, quòd οἴμη cantus dicitur: compositúrque ex πρὸ, id est ante: & οἴμη, cantus, quasi ante cantum. Nam sicut citharœdi pauca illa quæ antequam legitimum carmen inchoent, emerendi fauoris gratia canunt, procemium cognominauere: sic oratores ea quæ priusquam causam exordiantur, ad conciliandos iudicum animos præloquuntur, eadem appellatione signarunt. Sunt tamen qui Prohœmiū appellatum velint, quod Græci οἴμην viam nominant: quòd, prohœmium ante rei ingressum ponatur, atque ideo scribendum cum h putant. Cic. ad Atticum, libro 16, De gloria librum ad te misi, & in eo procemium, id est quod in Academico tertio id euēnit ob eam rem, quòd habeo volumen procemiorum: ex eo eligere soleo, quum aliquod σύγγραμμα institui.
Libera procemia Quintil lib. 3. cap 8.
Vitiosum. Quintil lib. 4 cap. 1.
Dicere. Quintil. lib. 2. cap 20.
Longo & altè petito procemio respondere. Cic pro Cluent.
Scribere Quintil. lib. 3. cap 9.
In singulis libris vtor procemiis. Cic. Attico, lib. 4.

Prooemia philosophię.Cic. 1.Acad.In iis ipsis antiquitatum prooemiis philosophiæ scribere voluimus.
Habes prooemium legis hoc.Cic.2 de Legib.
Affictum prooemium citharœdi.Cic.2.de Orat.
Rixæ prooemia.Iuuen Saty.3.
Prooemium mercenarium.Cic.3.Verr.
Prooemior,prooemiaris { [Greek] } prooemiâri,Exordiri.Plin.iun.lib.2.epist.3,Prooemiatur aptè,narrat apertè,pugnat acriter,colligit fortiter,ornat excellé. Postremò docet,delectat,afficit.
Propædeumata { [Greek] } sunt ea documenta, quæ præscisceré nos oportet prius,quàm accedamus ad rerum grandiorum arcanarúmque cognitionem Bud lib 5.de Asse.
Propago,propaginis,pen prod. fœm gen. { [Greek] } Vitis vetula,& suppressa,vt ex vna plures fiant:dicta quòd porrò pangatur,id est,longè figatur.Festus. Virg.2.Georgicor. ·pressos propaginis arcus.Et prima producitur. Cic.de Senect. Malleoli,plantæ,sarmenta,vites,traduces,propagines.
Vitis vitium deprimitur in propagines.Plin.lib.14.cap.1.
Vites melius respondent propagine.Virg 2.Georg.
Disciplinæ propagines.Varr.de Ling.Lat.lib.7.
Vitium propago.Horat.Epod.2.
¶Propago,prima correp.Genus.Virg.12.Æneidos,
Si Romana potens Itala virtute propago.
Author propaginis.Ouid.3.Fast.
Auidissima cædis.Ouid 1.Metam.
Blanda catulorum.Lucret.lib.4.
Clara.Lucret.lib.1.
Versuta propago,Autolycus.Ouid.11.Metam.
Propago,priore nunc corr.nunc prod. In vtraque enim significatione credendum est nunc produci, nunc corripi: nam in posteriore primam produxit Lucretius lib.5,
Vt propagando possit producere secla. Quanuis in priore significatu neminem sciam ex antiquis qui contraxerit. Sunt autem qui putant,Probi authoritatem secuti,in nominatiuo primam corripi,in ablatiuo produci.
Propago librorum. Plin.lib.7.cap.14,Qua de causa aliorum eius librorum propago, Liciniani sunt cognominati.
Propages (inquit Nonius) est series & affixio continua,vel longè ducta. Pages enim compactio. vnde Compages.& Propagare genus, id est Longè mittere. Pacuuius,Saluete gemina mea propages sanguinis. Ennius,
Vnde florent fructus,vitæque propaginem.
Propago,propagas,pen prod. { [Greek] } propagâre, Vitem vetulam supprimere.vt ex ea vna plures fiant. Cato cap.32,Vites propages in sulcos.Huius verbi primâ syllabâ Lucretius modò producit, modò corripit, præpositionem pro in plerisque compositis faciens ancipitem.
¶Propagare, per translationē, ponitur pro Extendere,& dilatare. Cicero 7. Verrina, Quum ipse sui generis initium ac nominis ab se gigni & propagari vellet, hominum potentissimorum suscepit inimicitias.
Hæc monumentis annalium mandantur,posteritati propagantur. Cic pro Sextio.
Arbitria propagare. Paulus de Arbitris,vocat quando arbiter pronuntiat ad alium arbitrum rem reiciendam. Bud.
Ex quibus plura bona propagentur.Cic in Topicis.
Commeatum propagare,Producere & proferre. Suetonius in Caligulam.cap.29.
Animantum genus propagare.Lucret.lib.1.
Imperium in annum.Liu lib.3.bel.Pun.
Laudem propagare ad sempiternam memoriam. Cicero pro Domo sua,Huius viri laudem ad sempiternam memoriam temporis calamitas propagauit.
Prolem.Lucret.lib.2.
Radices agere & propagari.Cic.2.Offic.
Religionem propagare.Cic 2.de Diuin.
Secla propagare.Lucret.lib.1.
Stirpem propagare in propè quingentesimum annum. Cicero 1. Philippica.
Tempora.Cic in Catil.
Vrbis terminos. Tacit.lib 12.
Vitam propagare.Cic.1.de Inuent. Nam fuit quoddā tempus quū in agris homines passim bestiarum more vagabantur,& sibi victu ferino vitam propagabant.
Propagandus,Participium.vt Soboles propaganda. Cic. pro Marcel.
Religio propaganda quæ est iuncta cum cognatione naturæ. Cic. 2.de Diuinat.
Propagatus,pen.prod. Aliud particip.vt Memoria Consulatus mei propagata.Cic.4.in Catil.
Verissimè memoriam propagata,fabulæ similia existimare.Cic.ad Octauium.
Propagatio,Verbale { [Greek] } Colum.de Arboribus,cap.7.Propagationum genera tria sunt in vsu maximè.
Vitium propagatio.Cic.de Senect.
Finium imperij propagatio.Cic.de Prouinc.Consl.
Vita in qua nihil inest nisi propagatio miserrimi temporis. Cic. Lucreio,lib 5 15,Quæ propagatio & soboles,origo est Rerumpub.
Propagatio nominis. Cic.1.Tusc.
Propagator,pen.prod. Aliud verbale,masc.gen. Cic. ad Att lib.8.1,Ille restituendi mei quàm retinendi studiosior , ille prouinciæ propagator,ille absentis in omnibus adiutor. De Pompeio.
Propala propalæ, Est qui merces propalam velut ante palum , aut de palo pendentes habet ,& vendit: quam vocem in propolam deprauauerunt, quum apud Græcos (quorum vocabulum videri volunt) hæc vox proxenetam significet , venditionisque conciliatorem , vt scribit Pollux. Plautus,
Panis & vinū à propala & de cupa. Sic enim legit Turnebus. Quin & ea vox integra hodiéque apud Varronem remanet , sic scribente, Denique ipsæ exruminantes ad propalam vitam diu producunt : id est apud propalam. Quo sanè Varronis in loco non dubitem ruminantes emendare refragantibus libris omnibus , in quibus exgrumantes legitur. Cochleas enim dicit apud propalam ruminando suo sibi succo, & exiguo cibo vitam diu producere. Apud Nonium denique Lucilius ipso syllabæ modulo satis indicat vocabulum Latinū esse,cuius verba sunt,
Vt cum primitus ficos propala recentes
Protulit,& pretio ingenti dat primitus paucos. Ex Turnebo.
Propalam,penult.correp.Aduerbium { [Greek] } Id est claré,apertè ,& in propatulo. Cicero 1. de Oratore, Non explicata veste, neque proposito argento, neque tabulis , & signis propalam collocatis.
Ponere libellos propalam.Tacit.lib.4.
Respondere propalam.Tacit.lib.11.
Propalo,propalas,pen.corr propalare , probat Calepinus ex Columella lib.15 cap.7. Vbi nunc propagare legitur, hoc modo, Per quos vti quæque virga postulauerit,propagetur.
Propatruus,propatrui , Maximus patruus,frater proaui. Caius in l. 1.D.De gradib.
Propatulus,pen. corr. Adiectiuum { [Greek] } Latè patens , atque apertum , quasi porrò patulum. Cic.6 Verr.Ac tamen eo contentus non fuit,ante ædem Cereris in aperto ac propatulo loco signa duo sunt,Cereris vnum,alterū Triptolemi,& pulcherrima, & perampla.
In propatulo,Aduerbialis formula,pro Palàm.Colum.libro 11.in Procem Quum victus & cultus humanus non vti feris in propatulo, ac syluestribus locis,sed domi sub tecto accurandus erat.
In propatulo habere.Salustius,Viros muliebria pati, mulieres pudicitiam in propatulo,habere.
Prope,Præpositio { [Greek] } accusatiuo casui seruiens,significat Iuxta. Curtius, Quum prope id oppidum copias constituissent.
Vbi non modò propè me, sed planè mecum habitares. Liu.1.ab Vrbe,Horatium accipiūt,eo maiore cum gaudio,quo prope metum res fuerat.
Cubat is prope Cæsaris hortos.Horat.1.Serm.saty.9.
Prope à.Plin.lib.15 cap 18,Tam prope à muris habemus hostem. hoc est,muris nostris tam propinquum.
Prope dolum Vlpian.in l.Si fideiussor.in princ.D.Mādat.Dissoluta negligentia prope dolum est.
Prope adgreditur. Varr.ex poeta in Periboea,lib.6.de Lingua Latin. Scrupea saxa Bacchi templa prope adgreditur.
Prope montes consistere.Liu.1.ab Vrbe.
Quum plebs prope ripam Anienis ad III milliarum consedisset. Cic.de Claris Orat.
Prope seditionem ventum.Tacit.lib.19.
Bellum prope à Sicilia.Cic.7.Verr.At quum in Italia bellum tam prope à Sicilia,tamen in Sicilia non fuit?
Prope ab. Plin.lib.4 cap 4, Nec sunt vetustiora de illa re Latinæ linguæ prætextata:tam prope ab origine rerū sumus. Hoc est tam sumus propinqui post rerum originem.
Prope ab domo detineri.Cic.4. Verr. Quod commodum non mediocre Pop.Romano est,tantum ciuium Rom. numerum,tam prope ab domo,tam bonis fructuosisque rebus detineri. Idem in Pisonem, Prope à meis ædibus,&c.sedebas.
Ab exule propè esse,Vide A vel AB.
Prope ab incesto. Quint.in Infami in matrem,1.
Propè { [Greek] } sine casu,Est aduerbium idem significans. Terent. Adelph.4.1,
Et illud rus nulla alia causa tam malè odi, nisi quia Propè est.
Propè adest,quum alieno more viuendum est mihi. Sub. tempus. Terent.And.1.1.
Propè adest vt Plaut.Aulul.8.
Tu aduentare ac propè adesse iam debes.Cic.Attic.lib.4.
Propè aduentat.Plaut.Trucul 8.
Alterius gladium propè appositum è vagina eduxit. Cicero 2. de Inuentione.
Propè intueri,& Procul spectare,contraria.Cic.de Senect.
Volebam propè alicubi esses.Cic.Varroni,lib.9.7.
Propè est quando. Plautus Menæch. 11. Hoc est, appropinquat tempus.
Propè est vt omnes sint. Seneca epist.121. Id est parum abest quin omnes sint.
¶Propè,Quasi,ferè.Terent.Heaut.1.1,
Eius filiam ille amare cœpit perditè
Propè iam vt pro vxore haberet.
Annos propè quinquaginta continuos.Cic.2.Verr.
Iam tu potes discedere liberatus molestia propè dicam non minore,quàm Quintius.Cic.pro Quintio.
Propè desperatis rebus.Cic Curio,lib.7.29.
Propè diuinitus.Cic.2 Verr.Id non humano cōsilio, sed propè diuinitus datum atque oblatum vobis summo Reipublicæ tempore videtur.
Propè nouum genus dicendi Cic.pro Archia.
Propè singularis Aristoteles in philosophia.Cic.4.Acad.
Sapientia præditus propè singulari.Cic.Sulpitio,lib 4 3.
Propè solus.Cic 4 Verr.
Funeratus propè ictu arboris.Horat.3.Carm.ode 8.
Propè est factum vt iniussu Prætoris signis conuulsis in aciem exirent Liu.5.bel.Pun.
Iam prope erat vt sinistrum cornu pelleretur Romanis,ni septima legio successisset. Liuius 10.bel.Maced.
Propior,& hoc propius, huius propioris , pen. prod. Comparatiuum { [Greek] } Terent.Heaut.5 2,

Dum

Dum istis fuisti solus, dum nulla alia delectatio,
Quæ propior esset te, indulgebant. Cic.1.Tuscul. Veniunt inde ad propiora.

Propior, cum genitiuo: vt Aer propior caliginis. Lucret.lib.4,
-quia quum propior caliginis aer
Ater init oculos prior, & possedit apertos: Insequitur, &c.
Funeri propior. Horat.3.Carm.ode 15.
Gradu sanguinis propior. Ouid.epist.3.
Tibi propior me nemo est. Cic.pro Quintio.
Propior vero. Liu.3.bel.Pun.

Quod propius vero est, per parenthesin. Liu.4 ab Vrbe, Capuámq; ab duce eorum Capye, vel (quod propius vero est) à Campestri agro appellatam. Id est magis ad veritatem accedens.
Propius fidem est. Liu.2.ab Vrbe. Id est, magis credendum.
Quicquam propius. Cic.7.Verr.
Propius nihil factum, quàm vt occideretur. Cic.ad Q.fratr.lib.1.2. Hoc est, parum abfuit.
Vocari ad propiora. Ouid.6.Fast.
¶Cura propior deam angit. Ouid 13 Metam.
Exemplo tangi non propiore potes. Ouid.epist.15.
Fides ad fallendum propior. Tacit.lib.18.
Interuallum multo tanto propius nobis. Varr.de Lingua Latina libro 6.
Mors propior venit. Tibul.lib.1.eleg 3.
Omnia sua sibi propiora esse pericula quàm aliena. Cicero pro Sextio.
Et dicendi ardore eram propior, & ætate coniunctior. Cic.de Claris Oratoribus.
Nos autem alium portum propiorem huic ætati habebamus. Cic. Attico, lib.14.
Res virtuti propiores. Cic.2.Offic.
Ætas aliquem insequitur propioribus spatiis. Virg.9.Æneid.
Tunica propior pallio est. Prouerbium, quo nihil vsitatius. Plaut. Trinum.17,
-hunc priorem
Æquo est me habere tunica propior pallio est.

Propius, Cõparatiuum aduerbium {ἐγγυτέρω, ἐγγύτερον, πλησιέστερον, ἐγγύτερον} quod barbaris dicitur *Magis iuxta*, vel *De prope*. Terentius Adelph.3.2, Propius obsecro accedamus.

Propius aliquid esse dicimus, ait Budæus, pro verisimilius esse. Callistratus l.Semper.D.de iure immunit.§.Conductores, Quod propius est defendere, nisi paria cum fisco fecisse dicantur.
Propius vrbem. Cic.6.Philip. Dum ne propius vrbem Romam castra admoueret.
¶Abesse propius ab ortu & diuina progenie. Cic.1.Tusc.
Abesse propius mortem, Vide ABSVM.
Accedere propius. Ouid.2.Metam.
Itineribus nocturnis propius aliquem accedere. Cic. Attico, lib.11.
Propius accedere. Cic.4.de Finib. Sed vt propius ad ea Cato accedam quæ à te dicta sunt.
Accedere propius ad sensum alicuius. Cic.in Partit.
Ad similitudinem enim Deo propius accedebat humana virtus, quàm figura. Cic.1.de Nat.deor.
Aspicere res alicuius propius. Virg.7.Æneid.
Stellæ aliæ propius à terris, aliæ remotius, ab eisdem principiis, disparibus temporibus eadem spatia conficiunt. Cic.1.de Nat.deor.
Consistere propius. Ouid.3.de Arte.
Propius ire. Terent.4.2, Sanè hàc multò propius ibis.
Cur castra longius aduersariorũ castris, & propius vrbem mouentur? Cic.in epistola ad Octauium.
Propius petas licebit, quod petis. Martial.lib.1.118.
Propius ab aliquo loco stare. Seneca epist.121.
Quo propius nunc es, flamma propiore calesco. Ouid.epist.17.
Subsequi propius aliquem. Plaut. Bacch.15.
Cedo manum, ac subsequere propius me ad fores.
Vt propius ventum est. Ouid.4.de Ponto, eleg.7.

Proximus, penult.corr. Superlatiuum {ἐγγύτατος.} Terent.Eunuch.2.3.
Proximæ fundo ædes. Terent.Heaut.4.4.
Sedere proximum ad aliquem. Ouid.1.de Arte.
In proximum annum transferre. Cic.pro Milone.
Mare dissimile proximo ei continenti. Cic.4.Acad.
Cura proxima. Ouid.2.de Arte ad finem.
Primo & proximo die. Cic.4.Tusc.
Proximis superioribus diebus. Cic.Lentulo, lib.1.9.
Proximus huic labor est, placidã exorare puellam. Ouid.1.de Arte.
Proximis mensibus illum non vidi. Terent.Eunuch.2.3. Id est præteritis, inquit Donatus. Proxima enim nobis, aut præterita, aut præsentia sunt.
Quid proxima, quid superiore nocte egeris. Cic.1.Philip.
Hunc proximo seculo Themistocles insecutus est. Cic.de Claris Oratoribus.
In proximum Senatum differre, Vide IN.
Proximus vicinus. Cic.Attic.lib.2, C.Atrius proximus est vicinus, imò ille quidem iam contubernalis.
Proximi, veteres dixere pro Proximo. Cato contra Furium, Die proximi hoc dicit, id est proximo. Nonius. Vide etiam Gell.
¶Proximus, Simillimus. Cic.ad Attic.lib.2.epist.6, Quinetiam dubitem, an hic Antij considam, & hoc tempus omne consumam: vbi quidem ego mallem diu nimirum, quàm Romæ fuisse. Tu verò sapientior Buthroti domum parasti: sed mihi crede, proxima est illi municipio hæc Antiatum ciuitas. Proxima, id est simillima, quod ad solitudinem & amœnitatem attinet. Iterat idem lib.4.epist.8. his verbis: Hoc scito, Antium Buthrotũ esse Romæ, vt Corcyræ illud tuum. Nihil quietius, nihil alsius, nihil amœnius.
¶Proximus, superior, primus: In his tribus est obseruatio digna scitu, de rebus ordine relatis ad tria tempora præterita, retro tamen numerando. Cic.pro Archia, Est enim obscurum proximis Censoribus hunc cum clarissimo imperatore L. Lucullo apud exercitũ fuisse: superioribus, cum eodem Quæstore fuisse in Asia: primis Iulio & Crasso nullam populi partem esse censam.
Optimus, proximus, tertius. Plin.lib.12.cap.13, Asarum optimum in Ponto, proximum in Phrygia, tertium in Illyrico.
Proximus, sed longo interuallo proximus. Cic.de Clar.Orat. Duobus igitur summis Crasso & Antonio, L.Philippus proximus accedebat, sed longo interuallo, tamen proximus.
¶Proximus, secũdo loco positum. Cic.2.de Inuent. Summa necessitudo honestatis, huic proximè incolumitatis, tertia & leuissima commoditatis.
¶Proximus ante aliquem. Cic.de Senect.
Proximus à postremo. Cic.in Orat.
Proximus ab eo. Quintil.lib.3.cap.10.circa finem.
Ab aliquo proximus. Quintil.lib.5.cap.8.
Proxima ab Ægypto Campania est copia rosæ. Plin.lib.13.cap.3. In veteri codice non legitur proxima.
Proximus à vino somnus. Plin.lib.10.cap.75.
Proximus post. Cic.1. Offic. Qui præfectus classis proximus post Lysandrum fuit.
Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi cõpendiariam dicebat esse, siquis, &c. Cic.2.Offic.
De proximo, Vide DE.
Amore tibi proximus. Cic.ad Attic.lib.1.14.
Eques dignitate Senatori proximus. Cic.pro Cluentio.
Genere mihi proximus. Terent.Adelph.4.5.
Proximum vino gustu semen. Plin.lib.12.cap.25.
Interuallo longo proximus. Virg.5.Æneid.
Titulis proximus. Ouid 4.Fast.
Vsu longo alicui proximus. Ouid.3.de Ponto, eleg.6.
¶Proximus optimis. Plaut.Trin.8.
Optimis proximum numerari. Cic.de Clar.Orat.
Carmina proxima Phœbi versibus. Virg.7.eclog.
Laudem Planco proximam consecutus es. Cic.Furnio, lib.10.25.
Proximus lictor. In officio magistratuum lictores quidam dicebantur proximi, qui quàm alij chariores magistratui erant, eíq; semper præstò erant, & apparebant ante alios sui ordinis: vt in inscriptione peruetusta, L.Valerius Achilleus lictor proximus. Fortè quispiam interpretabitur primo adiunctum, & secundum, quod verum non putem. Sallustius quoque eodẽ locutus modo est in bello Iugurthino: Sed Hiempsal in oppido Thumida fortè eius domo vtebatur, qui proximus lictor Iugurthæ, charus acceptúsque ei semper fuerat. Turnebus.
Vero proximum. Horat.in Arte.
Veritati proximum. Quintil.lib.2.cap.10.
¶Habere aliquem proximum. Cic.Attic.lib.1.8, Dies nullus ferè est, quin hic Satyrus domum meam ventitet: obseruat L. Domitium maximè, me habet proximum.
Id habendum est Deo proximum, quod est optimum. Cic.2.de Legibus.
Qua cuique proximum erat. Liu.10.bel.Pun.
¶Inferioris ætatis proximus. Cic.de Claris Orat.
Seruorum proximi. Tacit.lib.15.
¶Proximus mihi sum. Terent.Andr.4.1.
¶Intimus, proximus, familiarissimus quisque sibi pertimuit. Cic. Q.fratri, lib.1.4.
¶Proximus te sum, apud Plautũ in Pœn.17. Cic.Attic.lib.1.9, Proximus Pompeium sedebam.
¶Proximum, Substantiuum. Terent.Eunuch.3.5,
Eamus ad me: ibi proximum est vbi mutes. Hoc est, Nullus est propior locus, vbi possis mutare vestem.
In proximo, Non procul hinc Cic.Tironi, lib.16.121.
¶Proximus, Maximè propitius aliquando dicitur. Martialis,
Nec propior quem Phœbus amet.
¶Proximiorem, comparatiuum vsurpat Senec.epist.109, Ita tamen vt modum seruem, & quidem continentiæ proximiorem.

Proximè, pen.corr. {ἐγγύτατα, ἔγγιστα} Superlatiuum aduerbium. Plin. iunior lib.4.epist.13.ad Cornel. Tacit. Proximè quum in patria mea fui, venit ad me, &c.
Literæ, quas à te proximè accepi. Cic.Luccio, lib.5.13.
Is quem proximè nominaui. Cic.1.de Nat.deor.
Eíque proximè adiunctus Drusus fuit. Cic.de Claris Orat.
Habere exercitum quàm proximè hostem. Cic.Attic.lib.6.
Proxime ianuam, Romam, &c. Varro de Re rustica lib.1.cap.13, Villici proxime ianuã cellam esse oportet. Cic.Metello, lib.5.2. Idem Attic.libro 6, Tamen esse officium meum putaui, exercitum habere quàm proximè hostem.
Quamproximè Italiam. Cic.ad Attic.lib.3.
Ego huic tuæ virtuti proxime accedo. Cic.Bruto, lib.11.21.
Proxime morem. Liu 4.bel.Pun.
Proximè periculum. Quintil.libro 8.cap.6.quo loco de tropis agit, Præcipuéque ex his oritur mira sublimitas, quæ audaci & proximè periculum trãslatione tolluntur, quum rebus sensu carentibus actum quendam & animos damus: qualis est,
Pontem indignatus Araxes
Proximè à. Cic.4.Acad. Proximè à Lacyde solo retenta est: post autem, &c.
Proximè ab. Colum.lib.1.cap.6, Omnes tamen quamproximè alter ab altero debent habitare, ne villici diuersas partes circumeuntis sedulitas distendatur, & vt inter se diligentiæ & negligentiæ cuiusque testes sint.
Proxime atque. Cic.Dolabellæ, lib 9.18, Non possum ego non aut proxime atque ille, aut etiam æquè laborare.
Proxime autem & secundum deos homines hominibus maxime vtiles esse possunt. Cic.2.Offic.

Proxime accedere ad verum. Cic.4. Acad.
Proxime, mox, tertio. Plin. libro 12. cap. 12, In nostro orbe proxime laudatur Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.
¶Proxime. Quintil. libro 6, Et vt proxime vtriusque differentiam signem: Id est, vt quantum prope fieri potest, accedam ad vtriusque differentiam.
Proximitas, pen. corr. proximitatis {ἐγγύτης} Primus cognationis gradus, vt nonnulli volunt. Ouid. 2. de Arte,
Et lateat vitium proximitate boni.
Méque ream nimiæ proximitatis agi. Ouid. de Nuce.
Damno est ipsa proximitas. Ouid. 10. Metam.
Proximitate mei. Quintil. lib. 3 cap. 6.
Requirere proximitatem, aut primum hæredem. Ouid. 13. Metam.
Proximò, Aduerbium, Proximè. Cic. ad Att. lib. 4, Ab Qu. Fratre accepi literas datas à litoribus Britanniæ, proximò. Id est proximis diebus. Sic Arcanò & arcanè, Commodò & commodè, indifferenter veteres dixere.
Proximo, proximas, pen. corr. {ἐγγίζω} proximare, Proximum esse. Cic. 2. de Nat. deor. Capiti autem equi proximat Aquarij dextra, totúsque deinceps Aquarius. Solinus cap. 70, non procul à fine, Tertia huic proximat eodem nomine. Idem cap. 65, Indo flumini proximantes, versa ad Meridiem plaga vltra alios torrentur calore.
Propecto, propectis, propexui, vel propexi, vel propectiui, propexum {καταπέκω} propéctere, In longum pectere.
Propexus, Nomen ex participio {καταπεκτός} vt Propexa barba Ouid. 1. Fastor.
Barba propexa in pectore. Virg. 10. Æneid.
Canities mento propexa. Stat. 2. Thebaid.
Crinis propexus ac rutilatus. Tacit. lib. 10.
Propediem, Aduerbium temporis {ἐν βραχεῖ, ὅσον οὐ χρόνῳ} Breui: quasi prope sit dies quando aliquid futurum sit. Terent. Heaut. 1. 1,
-at porrò rectè spero illum tibi
Saluum affuturum esse hic confido propediem. Cic. 3. Offic. Tum & præsens tecum propediem, vt spero, & dum aberis, præsens loquar. Idem 1. de Diuinat.
Obsaturari propediem. Terent. Heaut. 4. 8,
-næ tu propediem
(Vt istam rem video) istius obsaturabere.
Propediem te videbo. Cic. Attic. lib. 16.
PROPEDIVS, Marsorum dux fuit ac princeps, illo Marsico bello quod cum Romanis gesserunt, sic dicto, quòd Marsi populi defectionis illius fuerint authores. Vide Strabon. lib. 5.
Propello, propellis, propuli, penult. corr. propulsum {ἀπωθέω, ὠθέω, ἀπελαύνω, ἀπώλλυμι} propéllere, Longè pellere, procul amouere. Plin. lib. 9. cap. 6, Dum saginam persequitur, in litus fluctibus propulsa, &c.
Propellere à castris. Liu. 7. ab Vrbe.
Agmina voce. Silius lib. 7.
Amnem cædibus. Stat. 1. Thebaid.
Classem. Lucan. lib. 3.
Hastam vicinam metæ. Silius lib. 16.
Impetum inimicorum. Cic. Antequam iret in exil.
Inimicos. Cæsar 5. bel. Gal.
Iniurias hominum. Colum. lib. 7. cap. 12.
Anima propellit membra. Lucret. lib. 3.
Pactione Salust. in Catilinam, Collegam suum Antonium pactione prouinciæ propulerat, ne cōtra Rempublicam dissentiret. Alij legunt, perpulerat.
Pecus pastum. Liu. 5. bel. Pun.
Orationem alicuius propellere remis. Translatione sumpta à nauigantibus, qui remis vndas propellunt. Cic. 4. Tuscul.
Periculum propellere Pop. Rom. Fugare. Cic. pro Fonteio, Hoc est, à Rom. Populo.
Periculum vitæ propellere. Liuius 10. bell. Maced. Periculum vitæ propellere à me potes, puniendo eos qui ad me interficiendum ferrum sumpserunt.
¶Propellere, Vltra ducere. Colum. lib. 2. cap. 2, Quum ventum erit ad versuram, in priorem partem iugum propellat.
Propellens {ἀπωθῶν} Participium. Lucret. lib. 4,
Atque alium præ se propellens aera voluit.
Propulsus, Participium {ἀπωσθείς} vt Flumina propulsa cruore. Lucan. libro 7.
Propulsus, huius propulsus, Verbale {ἀπωσμός} Seneca 6. Natur. quæst. Ventum propulsu suo concitare.
Propulso, propulsas {ἀπωθέω} propulsare. Frequentatiuum. Cic. 5. de Finib. Cœptátque & ea quæ naturæ sentit apta, appetere: & propulsare contraria.
Bellum mœnibus propulsare. Liu. 1. ab Vrbe.
Frigus, famem, & similia Cic. 4 de Finib.
Hostem. Cæsar 1 bel. Gall.
Propulsare ac propellere impetum inimicorum. Cic. Antequam iret in exilium.
Iniurias. Cæsar 6. bell. Gal.
Morbi exquisitis remediis propulsandi. Colum. lib. 6. cap. 5.
Periculum à capite. Cic pro Cluent.
Periculum quod in omnes intenditur. Cic. 3. pro Roscio Amer.
Sic ab ingressione fori populum propulsari videres. Cic. 5. Philip.
Suspicionem. Cic. 5 Verr.
Vindicationem. Cic. 2. de Inuent.
Propulsatio, Verb. {ἄπωσις} Cic. pro Sylla, Cum huius periculi propulsatione coniungam defensionem officij mei.
Propulsator, penult. prod. Aliud verbale {ἀπωστήρ} Valer. libro 7. capite 9, Authorem harum rerum beneuolentia, propulsatorem odio insecutus.
Propemodum, pen. corr. Aduerb. {ὀλίγου δεῖν, σχεδόν} Penè, quasi prope mensuram Terent. Adelph. 1. 2,
-nam ambos curare, propemodum
Reposcere illum est, quem dedisti. Idem And. 3. 4, Propemodum habeo iam tibi fidem.
Verba componere, & syllabas propemodum dinumerare. Cic. in Oratore.
Alteros propemodum iam sumus experti. Cic. Torquato, lib. 6. 4.
Vt propemodum iustioribus vtamur illis, qui omnino auocent à philosophia, quàm iis, &c. Cic. 1 de Finib.
Propempticus, penult. corr. Adiectiuum. Vnde Propempticum carmen, quo prosequimur abeuntem & discedētem. προπέμπω, comitor, cum pompa assequor, honoris gratia deduco. Conueyer. Statius libro 3. Sylu. 2.
Propendeo, propendes, propendi, propensum, propendēre, pen. prod. {ῥέπω, ἐπιῤῥέπω} In anteriorem partem pendēre: sicut Dependēre, retrouersum, siue in posteriorem partem. Cic. 5. Tusculan. Qui quum in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis, & externa: tantum propendēre illam boni lancem putet, vt terram & maria deprimat.
Propendēre in aliquem inclinatione volūtatis. Cic. 2. de Orat. Hoc necesse est, vt is qui nobis causam adiudicaturus sit, aut inclinatione voluntatis propendeat in nos, aut defensionis argumentis adducatur, aut animi permotione cogatur.
Si multo maiore & grauiore ex parte bona propendent. Cicero 5. Tusculan.
Propendens, propendentis, Participium {ῥέπων} Demissus, Colum. lib. 7. cap. 12, Probatur quadratus potius quàm longus aut breuis, capite tam magno, vt corporis videatur pars maxima, deiectis, aut propendentibus auribus. De cane villatico.
Propendulus, pen corr. Adiectiuum. vt Propenduli crines, apud Apuleium lib 1 Floridorum.
Propensus {ἐπιῤῥεπής, ῥοπή} Aliud participium, siue Nomen ex participio: Vehementer inclinatus. Plaut. Bacchid. 9,
Sed antè quàm illa vnquam meis opulentiis
Ramenta fit grauior aut propensior,
Mori me malim.
Propensa munera, Id est multa & magna. Plaut. Truc. 1.
Hortandus, cui Sua sponte propensus opponitur. Cic. 5. de Finibus, Sed vtrum hortandus nobis es, Luci, inquit, an etiam tua sponte propensus es?
Ad turpem causam propensior. Cic. Attic. lib. 7.
Ad discendum Cic. 3 de Finib.
Ad ignoscendum. Cic. 2. de Inuent.
Ad lenitatem. Cic. pro Murena.
Ad similitudinem veritatis. Cic. 3. de Nat. deor.
Ad voluptatem. Cic. 1. Offic. Quinetiā siquis est paulo ad voluptates propensior.
In aliquid propensior. Quintil. lib. 4. cap. 1.
In alteram partem Cic. ad Attic. lib. 8, Multitudo & infimus quisque propensus in alteram partem.
Animus propensus ad salutem alicuius. Cic. Figulo, lib. 4. 13.
Vt natura ad aliquem morbum procliuior, sic animus alius ad alia vitia propensior. Cic. 4. Tusc.
Propenso animo aliquid facere. Liu. 7 bel. Maced.
Propensior benignitas esse debebit in calamitosos. Cic. 2. Offic.
Dei propensi ad vota. Ouid. 1 Fast.
Disputatio ad veritatem. Cic. 1. de Diuinat.
Fauor. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 4.
Fauorem propensum petiit voce sollicita. Ouid. 14. Metam.
Propensior voluntas in aliquem. Cic. 2 Offic. A quo expeditior & celerior renumeratio fore videtur, in eum ferè est voluntas nostra propensior.
Propensè, Aduerb. {ἐπιῤῥεπῶς} Ex animo. Lentulus ad Senatum, libro 12. 15, Vt hanc concordiam & conspirationem omnium ordinum ad defendendam libertatem, propensè non crederent esse factam.
Propensio, Verbale {ἐπιῤῥοπή} Animi inclinatio. Cic. 4. de Finib. Qui nulla in re nisi in virtute aut vitio propēsionem, ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipiscendum esse diceret.
Propero, properas, pen. corr. {σπεύδω, ἐπείγω, ἐπιταχύνω} properāre, A prope sit, & significat Festinare, celeriter ire. Nam qui in aliquem properat, id agit vt illi propinquior fit. Terent. Andr. 1. 5,
-obstetricem accerso. P. propera.
Festinare & Properare, quid differant, Vide FESTINO, & Gellium lib. 16. cap. 14.
Maturare properare, Vide MATVRO.
Pergere & properare Romam. Cic. Q. fratri, lib. 2. 3.
In campum. Cic. 2. de Orat.
In Cyprum. Terent. Adelph. 2. 4.
Atque inde ventis, remísque in patriam omni festinatione properaui. Cic. Cornificio, lib. 10. 25.
Properare ad exitum. Brutus ad Attic. 16.
Ad metam vnam. Ouid. ad Liuiam.
Sedem properamus ad vnam. Ouid. 10. Metam.
Dudum properare. Plaut. Amph. 8,
-nam quid ille reuertitur,
Qui dudum properare se aiebat.
Propera ocyus Plaut Cistel. 8.
Quo properas? Plaut. Asin. 12.
Retractare & Properare, contraria. Cic. 1. Tusc.
¶Properare, cum infinitiuo. Virg. 7 Æneidos,
-quem regia coniux,
Adiungi generum miro properabat amore.
Properabat adire. Ouid 4 Metam.
Sed odio ductus rem properauit deducere in iudicium. Cic. Attic. libro 1. 11.
Propera ire in vrbem. Plaut. Rud. 2. 6.
Properare hominem inuenire. Terent. Phorm. 5. 6.
Properare proficisci. Cæsar 2. bel. Ciuil.

Properare

Properare propero domum. Plaut. Aulul. 7.
Properare venire ad aliquem. Cic. in Somnio Scip.
¶Properare aliquid, pro Festinanter aliquid agere vel dicere. Frequens enim est huius verbi vsus in voce agente. Virgilius 1. Georgicorum,
Multa forent, quæ mox cælo properanda sereno,
Maturare datur.
Deditionem properare. Tacit. lib. 2.
Iter. Tacit. lib. 1.
Laborem. Propert. lib. 3. eleg. 21.
Mortem. Tacit. lib. 2.
Mortem per vulnera. Virg. 9. Æneid.
Quidquid agit, properat omnia. Plaut. Pœnul. 7. Id est omnia properanter agit.
Pecuniam indigno hæredi properare, pro Rapaciter colligere. Horat. 3. Carm. ode 24.
Hoc opus, hoc studium parui properemus, & ampli. Horat. 1. epist. ad Iul. Florum.
¶Properantur, passiuè. Plin. in Paneg. At quàm magnificus in publicum est hinc porticus, túc delubra occulta celeritate properantur.
Lanx cui properabantur? Id est citò parabantur. Horat. Epod. 12.
Amores teneri properentur. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.
Properans, penult. corr. properantis, Participium {ἐπειγόμενος} Terentius Eunuch. 2. 2,
Non temerè est, & properans venit.
At ille properans festinánsque. Cic. 9. Philip.
Ad alia properans Cic. pro Cluentio, Longum est mihi dicere præsertim ad alia properanti.
Properantes hæc scripsimus. Cic. Attico. lib. 4.
¶Properantes aquæ, Rapidè & concitatè fluentes. Plin. lib. 5. cap. 9.
Properantis aquæ per amœnos ambitus agros. Horat. in Arte.
Bellum properans Lucan. lib. 1.
Vix operi cunctæ dextra properante sorores
Sufficiunt. Lucan. lib. 3.
Falce properanti dolatus acernus stipes. Propert. lib. 4. eleg. 4.
Gradum properantem siste. Senec. Herc. fur. 9.
Legere aliquid lingua properante. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 5.
Oculus properans. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Pede properante adire locum aliquem. Catul. de Berecyn. 58.
Remis properantibus æquora impellere. Ouid. 3. Metam.
Properandus, Participium {σπευστέος} Virg. 1. Georgicorum,
Multa forent quæ mox cælo properanda sereno. Hoc est properanter agenda.
Fuga properanda. Valer. 4. Argon.
Veneris non est properanda voluptas. Ouid. 2. de Arte.
Properatus, penultima prod. {ἐπειγόμενος} Aliud participium. Ouidius 5. Metamorphoseos,
Vsqueadeo est properatus amor.
Accusatio properata. Tacit. lib. 4.
Carmina. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.
Fata retexere. Ouid. 10. Metam.
Gloria rerum. Ouid. 15. Metam.
Gressu properato mœnia repetere. Silius lib. 3.
Mors. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Opus properatum breui tempore. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 11.
Oscula congerimus properata sine ordine raptim. Ouid. epist. 17.
Stylus. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Tela agrestia ad subitum vsum. Tacit. lib. 2.
Voluptas. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Vox. Ouid. 3. Metam.
Properatio, Verbale {ἔπειξις} Cic. ad Tiron libro 16. 27. Nam quæ parcius frater perscripserat, verecundia videlicet & properatione.
Properantia, properantiæ {κατέπειξις} Festinatio. Salustius in Iugurtha, Neque ex tanta properãtia tam facile tractum bellum, socordia magis quàm dolo crederent.
Properato, penultima producta, Aduerbium {ἐπειγμένως} Tacitus libro 13. Neque nimis properatò Narcissus Claudij libertus ad mortem agitur.
Properatò opus est, pro Properare. Cic. pro Milone, Primum erat nihil cur properatò opus esset.
Properatim, penultima prod. {κατεπειγόντως} Aliud aduerbium. Celeriter. Cæcilius,
Properatim in tenebris istuc confectum est opus. Nonius. Meminit & Gell. lib. 12 cap 15.
Properiter, pen. corr. {ἐπειγόντως} Idem. Catullus,
Animalia miserula properiter abit. Nonius.
Properanter {κατεπειγομένως} Idem. Accius,
Remísque nixi properanter nauim in fugam vertunt.
Vsque adeò properanter. Lucret. lib. 5.
Properus, pen corr. Adiectiuum {ταχύς} Idem quod Celer, festinus. Festus, Properus antiquos dixisse pro celer, testimonio est qualitatis aduerbium, quod est properè & properam, pro celeri ac strenua, testimonio est Cato, quum ait in libro de re Militari: Tertia è castris eductio celeris, properáque est. Festus.
Iræ properus. Tacit. lib. 11.
Oblatæ occasionis propera. Tacit. lib. 12. De Agrippina.
Pergit properus Tacit. lib. 5.
Cursus properus. Ouid. epist. 16.
Gressus properi. Valer. 4. Argon.
Pede propero sequuntur ducem. Catul. de Berecynth. 58.
Properam video ancillam venientem. Plaut.
Properè, pen. corr. {ταχέως} Aduerb. Terent. Heaut. 2. 3,
-abi dum tu Dromo illis obuiam
Properè: quid stas?
Subitò, Properè. Plaut. Amphit. 17.
Vt subitò, vt properè, vt tonuit validè!
Properè celeriter. Plaut. Rud. 30.
Eloquere properè celeriter.
Properè currere. Terent. Hecyr. 5. 3.
Properè exequi præcepta alicuius. Virg. 6. Æneid.
Impertire properè aliquem malo. Terent. Adelph. 3. 2.
Speculatores properè missi. Liu. lib. 4. bell Punic.
Cumas se properè recepit. Liu. 3. bell. Punic.
Sequere properè me ad macellum strenuè. Plaut. Aulul. 7.
PROPERTIVS {Προπέρτιος} Elegiarum poeta ex Meuania oppido oriundus: quod in Vmbria est, vt ipse author copiosè testatur. Sunt qui scribāt eius patrem Equestri dignitate ornatum, ac Triumuirali potestate fuisse. Illud omnino constat, hunc Propertium magna ex parte amissis bonis Romam se recepisse, quum patrem suum in tenera adhuc ætate amisisset: quod illis versibus apparet,
Aspice me, cui parua domus fortuna relicta est:
Nullus & antiquo Marte triumphus aui. Ex Crinito.
Blandus. Ouid. 2. Trist.
Tener. Ouid. 3. de Arte.
Propes, propedis, Funis est, vt ait Isidorus, quo pes, id est imum veli tenditur: Proférque Turpilij testimonium,
Quasi quum ventus fert nauem in mare secundus,
Si quis propedem misit in veli sinistrum.
Propetrare, mandare quod perficiatur: nam impetrare est exorare: & perpetrare, perficere. Paulus, apud Festum.
Propexus, Vide PROPICTO.
Prophanus, Vide PROFANVS.
Propheta, prophetæ, vel Prophetes, prophetæ, pen. prod. mascul. gen. {προφήτης} Qui futura prædicit, à προφημὶ, prædico. Veteres (vt ait Festus) antistites fanorum, oraculorúmque interpretes, prophetas dicebant. Propheta in sacris literis appellatur videns.
Prophetis, prophetidis: & Prophetissa, prophetissæ {προφῆτις} Quæ futura prædicit.
Prophetia, prophetiæ, pen prod. {προφητεία} Inspiratio vel reuelatio diuina, rerum euentus immutabili veritate denuntians.
Propheto, prophetas {προφητεύω} prophetare, Prædicere.
PROPHTHASIA, oppidum in Drape Indiæ regione, nó procul à Persis. Strabo lib. 11.
Propilo, propilas, propilare, Acuere. Vnde Propilatum, acuminatum, & quasi ad pilæ formam factum. Sipontinus.
Propingo, propingis, propingere. Lucret. lib. 4,
Quæ penetrata queunt sensum propingere acerbum. Id est impellere, vrgere, versare, impingere.
Propino, propinas, pen. prod. {προπίνω} propinare, Propriè est prægustato leuiter vino poculum alteri offerre. Quæ consuetudo inde initium habuit: quòd principes Græciæ solenni die, quem Philotesiam vocant, miscere aureis atque argenteis poculis vina solebant, quæ è manu gestantium sumentes, ori parumper admouebant, deinde alteri quem vellent, offerebant, ingens hoc argumentum beneuolentiæ existimantes. Hoc verò, προπίνειν siue propinare, quod significat præbibere dicebatur. Hinc ergo factum est, vt προπίνειν, siue propinare, sit cibum potúmque extraordinarium voluptatis gratia cum amicis sumere, & quod vulgò dicitur compotare: quod etiam coronati facere solebant, prægustantes, vt diximus, & sibi inuicem pocula præbentes. Quin etiam in absentium memoriam idem factitantes: Socrates apud Platonem, Hoc poculum Critiæ propino. Martialis libro 5. 119.
Si tristi domicœnio laboras,
Totam potes esurire mecum.
Non deerunt tibi, si soles προπίνειν,
Viles cappadocæ, grauésque porri. Hæc Sipontinus. Cic. 1. Tusc.
Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ, qui in eum fuerat teterrimus. Græci enim in conuiuiis solent nominare, cui poculum tradituri sint. Martial. lib. 6. 44,
Nemo propinabit Calliodore tibi. Idem lib. 1. 64,
Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit.
Multa propinare. Ouid. 1 de Arte.
¶Propinare, Porrigere simpliciter aliquando significat. Terentius Eunuch. 5. 9,
Hunc comedendum & deridendum vobis propino. Hoc est, hunc vobis do. Ab antiquorum consuetudine regum, qui phialas interdum compotoribus propinabant, quas illi auferebant. Suidas, προπίνειν, ἀντὶ τοῦ παραδιδόναι, ἐκ μεταφορᾶς δὲ λέγεται προπιόντων, δὲ παρὰ τὴν συνουσίαν πολλάκις ἀργυρώματα ... προπινόμενα, τινὰ δὲ χρυσώματα τῷ φιλτάτῳ. Quiddam etiam apud Demosthenem & Athenæum reperire licet.
Salutem propinare. Plaut. Stich. 8.
Demosthenes eos qui patriam produnt, προπίνειν τοῖς ἐχθροῖς, hoc est propinare hostibus dicebat.
Propinator, pen prod. Verb. {προπότης} Ouid. 1. de Arte,
Inde propinator nimirum multa propinet.
Propinatio, Aliud verbale {πρόποσις, προπίνησις} Seneca epist. 94, Quum penes te palma fuerit, & propinationes tuas strati & vacuitates recusauerint, tamen à dolio vinceris. Gellius lib. 10. cap. 17, Est enim persona quæ hoc apud Laberium dicit, diuitis auari & parci, sumptum plurimum, ἀσωτίαν, & propinationem adolescentis filij deplorantis. Hic comessationem significare videtur. Apud Senecam verò libro 2. de Beneficiis, capite 21, pro ipso actu porrigendi poculum accipitur, Ego ab eo beneficium accipiam, à quo propinationem accepturus non sim?
Propinquus, Adiectiuum {πλησίος, πλησίστιος, ἐγγύς} Qui prope est. Terent. Heaut. 1. 1,
Quod ego in propinqua parte amicitiæ puto.
Clamor propinquus. Silius lib. 13.
Exilium propinquius orare. Ouid. 4. Trist. eleg 4.
Mors. Cic. 1 de Diuinat.
Motus, qui finitimi sunt & propinqui his. Cic. 2. de Orat.

Prædium.Cic.pro Roscio Amer.
Prouinciæ propinquæ & finitimæ.Cic.11.Philip.
Spes propinqui reditus.Cic.Attico,lib.9.
Regio.Ouid.3.Trist.eleg.12.
Rus propinquum.Terent.5.6,
Ex meo propinquo rure hoc capio commodi.
Signa.Ouid.2.Fast.
Spem alicuius rei propinquam facere.Liu.8.bel.Pun.
Verbis propinquis abuti.Cic.in Orat.
Vespera.Tacit.lib.15.
¶In propinquo sunt castra.Liu.4.bel.Pun.
In propinquo certamen erat,Vide IN præpositionem.
¶Propinquus {ἀγχιστεύς} Affinis.Cic.de Amic.Itaque ciues potiores sunt quàm peregrini,& propinqui quàm alieni.
Consanguinitate propinquus.Virg.2.Æneid.
Propinquus & necessarius.Cic.pro Mur.Virgo Vestalis huius propinqua & necessaria.
Longinqui & Propinqui, contraria.Cic.pro Mil. Etsi æquabiliter in rempublicam,in priuatos, in longinquos, in propinquos, in alienos,in suos irruebat.
Arctior verò colligatio est societas propinquorum.Cic.1.Offic.
Chari propinqui.Horat.1.Serm.satyr.11.
Propinqui cognatisque optimè conuenientes.Cic.pro Rosc.Amer.
Tutela abeat ad sanos propinquos Horat.2.Serm.satyr.3.

Propinquitas,pen.corr.propinquitatis,fœm.gen.Coniunctio,vicinitas. Cic.3.Offic.Nimis enim imminebat propter propinquitatem Ægina Piræeo. Liu.8.bell.Maced.Ipse (iã enim medium Autumni erat)locis gelidis propinquitate Tauri montis excedere properans,&c.
Propinquitas loci,& Longinquitas,contraria.Cic.1.de Inuent.
¶Propinquitas{ἀγχιστεία} Affinitas.Cic.de Amic.Vt bonos boni diligant,adsciscantq; sibi quasi propinquitate cõiunctos atque naturâ.
Propinquitas,& affinitas.Cæsar 2.bel.Gal.
Municipium propinquitate penè finitimum.Cic.3.Philip.
Si pietate propinquitas colitur: qui affinem prodit, impius sit necesse est.Cic.pro Quintio.
Qui est cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis coniunctus.Cic pro Plancio.

Propinquè,Aduerbium {πλησίον.} Plaut.Truc.11,
Atat eccam adest propinquè:credo audiuisse hæc me loqui.

Propinquo,propinquas{πλησιάζω,πελάζω}propinquâre,Vicinum & proximum fieri,aut prope accedere. Virg.2.Æneidos,
heu fuge nate propinquant.
Foribus propinquare Virg.5.Æneid.
Scopulo.Virg.5.Æneid.
Acies legionum propinquat,Vide ACIES.
Supplicium propinquat.Stat.5.Thebaid.
Animis propinquare alicui.Stat.10.Thebaid.

Propior,Vide PROPE.

Propitius,Adiectiuum {ἵλεως,ἵλαος} Placidum,fauens, A prope,& ito, itas, vt quidam aiunt: nam qui fauent,prope nos ire consueuerunt, vt ait Sipontinus. Vel dicitur propitius,prorsus pius:aut porrò,id est valde pius,authore Nonio. Terent.Adelph.1.1,
Vbi si cesses,euenire ea satius est,
Quæ in te vxor dicit,& quæ in animo cogitat
Irata,quàm illa quæ parentes propitij. Cic.1.de Nat.deorum,Quid enim dicã, propitius sit?esse enim propitius potest nemini,quoniam, vt dicitis,omnis in imbecillitate est & gratia & charitas.
Iratus & Propitius,cõtraria.Cic pro Cælio,Huic homini ego fortassè,& pauci deos propitios,plerique autem iratos putabunt.
Dei propitij,sed lenti.Seneca Agamemn 6.
Fortuna propitia,cui opponitur Infesta.Cic.in epist.ad Octau.
Tam propitiã reddam, quàm quum propitia est Iuno Ioui. Plaut. Merc.22.

Propitio, propitias {ἱλάσκω, ἱλεῶ} propitiâre: & Propitior, propitiaris, propitiâri,Propitium reddere,placare. Plaut.Pœn.4,
Quò te agis?AD. egóne?in Veneris. AG.
Quid eò tu?AD. vt Venerem propitiem.
Propitiare aliquid,pro Conciliare,seu dare.Curtius lib.4.
Propitiare solicitudinem animi.Plin.lib.28.cap.2.

Propitiabilis, & hoc propitiabile, pen.corr. {ἱλαστικός} Quod est ad propitiandum aptum. Ennius capeduncul. Huic est animus propitiabilis. Nonius.

Propitiatorium, propitiatorij {ἱλαστήριον} Locus in quo placati solet Deus. Est & tabula quædam in Exodo,posita super arcam.

Propius,Vide PROPE.
Propius sobrino mihi est,cõsobrini mei filius, & consobrinæ meæ filia:& patris mei consobrinus & matris meæ consobrinus.Festus.

Proplastice,proplastices,pen.corr.{προπλαστική} Ars faciendi typos,id est formas,quibus,formandis figulinis operibus figuli vtuntur. Vide Plinium lib.35.cap.12.
Proplastice, Ipsa forma, quam ad formanda alia opera adhibent. Plin.lib.35.cap.12,Archesilai proplasticen pluris venire solitã constat artificibus ipsis, quàm aliorum opera. Castigata exemplaria habent proplasmata,vtique à proplasma,proplasmatis.

Propnigeon {προπνιγεῖον} Os patens furni, præfurnium. Plin.epist.41. lib.2.ad Gallum, Adiacet vnctorium hypocauston, adiacet propnigeon balinei:mox duæ cellæ magis elegantes quàm sumptuosæ. Alij legunt prognigeon. πνιγεὺς caminum significat, & furnum siue fornacem.

PROPOETIDES, penult.corr. {προποιτίδες} Filiæ Amathunthæ aspernatæ Venerem, triuiis vulgauêre corpora, ob eiusdem deæ iram: quia verò pudore indurùerant, nouissimè in lapidem sunt transfiguratæ, vt inquit Lactantius. Ouid.quoque lib.10.Metam. fabulam pulchrè describit,
Sunt tamen obscœnæ Venerem Propœtides ausæ,&c.

Propola,propolæ,pen.prod.masc.gen. {προπώλης,μεταβολεύς} Negotiator, qui merces præemit minoris, vt postea pluris vendat. πρὸ enim ante,πωλῶ vendo. Plaut.Aulul.19,
Propolæ, linteones, calceolarij. Cic.in Pison.Pistor domi nullus, nulla cella, panis & vinum à propola, atque decupa. Vide supra PROPALA.

Propolis. huius propolis, pen.corr.fœm.gen. {πρόπολις} Quasi suburbanum. Dicitur quod apes ante aluearium faciunt,maximè æstate.Varro 3.de Re rustic.cap.16. Plin lib 11.cap.7, Ceræ initium plerunque è mitiore gummi. Propolis crassioris iam materiæ additis floribus, nondum tamen cera,sed fauorum stabilimentum, quo omnes frigoris aut iniuriæ aditus obstruuntur, odore & ipsa etiamnum graui, vt qua plerique pro galbano vtantur.

Propoma,pen.corr.propomatis,neut.gen.Propinatio. Apud medicos veteres potio est mellita, ex vino & melle despumato, ita vt in vini sextarios quatuor,vnus mellis adderetur,atque sic mistura fiebat citra cocturam,quæ tamen sufficiẽti tempore insolabatur. Huiusmodi ferè est,qui vulgò syrupus nominatur. Palladius in Februario,capite 32,Vt propomata sponte nascantur. Cælius lib.7.cap.26,Sunt & propomata,velut antecedẽtia pocula,vt sint bibendi proœmia. Est apud Palladium caput libro tertio, quo pacto sponte nascantur propomata,id est vina condita, cuius est modi rosatum & violatum. Idem libro 21.cap.7,Proœmium cœnæ legimus apud Athenæum: quo nomine intelligi videntur, quæ inferuntur primùm. Ipsum id indicat ferè propoma quoque.

Propono,proponis, pen.prod.proposui,propositum, pen.corr.propónere {προτίθημι, προβάλλω, ἐκτίθημι, ἐπιδείκνυμι, ὑποτίθημι, προτείνω} Extra ponere, siue palàm ostendere dictum aut factum. Plinius libro 35. capite 10, Idem perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus.
Quod dicturus sis,proponere.Cic.in Orat.
Digredi ab eo quod proposueris.Cic.2.de Orat.
Proponi oportet quid afferas, & id quare ita sit,ostendere. Cicero 2.de Orat.
Et quum huius vobis adolescentiam proposueritis, constituite vobis ante oculos huius etiam miseri senectutem. Cic.pro Cælio.
Animo proponere.Liu.10.bel.Pun.Quum tuas vires,tum vim fortunæ Martémque belli communem propone animo.
Animo suo multa ferenda.Ouid.2.de Arte.
Quæ aliis tute præcipere soles,ea tute tibi subiice,atque apud animum tuum propone.Seruius Ciceroni,lib.4.5.
Animis proponere.Liu.1.bell.Maced.
Argentum, Id est explicare & proferre.Cic.1.de Orat. Et tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste,neque proposito argento,neque tabulis & signis propalam collocatis,&c.
Auctionem.Quintil.lib.6.cap.4.
Bona ciuium sibi ad prædam.Cic.4.Philip.
Causam belli gerendi sibi.Cic.13.Philip.
Conditionem alicui.Cæsar 8.bell.Gall.
Locus vbi edicta proponuntur.Cic.Attic.lib.2.
Ediscendum.Cic.pro Mur.
Exemplar sibi. Cic.de Vniuers. Quocirca si is qui aliquod munus efficere molitur,eam speciem quæ semper eadem est,intuebitur, atque eam sibi proponet exẽplar, præclarum opus efficiat necesse est.
Exemplum propositum Quintil.lib.10.cap.1.
In exemplum aliquid.Quintil.lib.7.cap.2.
Exercitationem aliquam sibi.Cic.1.de Orat.
Proposueram illud mihi extremum.Cic.pro Lege Manilia.
Finem sibi.Cic.2.Tusc.
Quæcunque mihi fortuna proponetur,subeatur.Cic.4.in Catil.
Proponere edicto fraudem alicuius rei, aut periculum. Cicero 3. Verrina.
Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi, & quasi quandam exaggerationem quàm altissimam animi, qui maximè eminet in cõtemnendis & despiciendis doloribus, vnam esse omnium rem pulcherrimam.Cic.2.Tusc.
Honorem geminum pugnæ.Virg 5.Æneid.
Aliquem sibi ad imitandum.Cic.2.de Orat.
Impunitatem.Cic.2.de Finib.
Iudices.Cic.4.Verr.
Legem in publicum.Cic.2.de Lege agraria.
Legum leges voce proponam.Idem 2.de Legib.
Libellos de aliquo in celeberrimis locis.Cic.pro Quintio.
Magna sibi.Cic.1.Offic.
Memoriam atque imaginem alicuius sibi.Cic.de Amic.
Mercedem alicui.Cic.Q.fratr.lib.3.17.
Proposuit sua in illos merita.Cæsar 7.bel.Gall.
Minas proponere,Minari.Cic.Attic.lib.2.
Mortem.Cic.pro Plancio.
Mortem omnibus natura proposuit.Cic.4.Philip.
Mortem acerbam.Cic.7.Verr.
Ante oculos.Cic.1.de Nat.deor.
Ora alicuius oculis.Cic.pro Sextio.
Ad versus Ennij se exercere, aut Gracchi orationem sibi proponere.Cic.1.de Orat.
Periculum ante oculos.Cic.pro Cluentio.
Pœnam.Cic.2.de Finib.
Pœnam amori.Catull.ad Iuuentium,epigr.94.
Præmium.Cæsar 1.bel.Ciuil.
In publico epistolam.Cic.Attic.lib.8.
Sed mihi in causa facili atque explicata perdifficilis Iudices,& lubrica defensionis ratio proponitur.Cic.pro Plancio.
Propone tibi duos reges, idque animo contemplare, quod oculis non potes.Cic pro Deiot.
Rem in medio.Cic.3.Verr.
Sententiam alicuius.Plin.lib.18.cap.10.

Signum

Signum pugnæ.Liu.7.bell.Pun.
Spem proponere.Cæſ.3.bel.Ciuil. Quibus quotidie melius ſuccedere tempus, maioremque ſpem maturitate frumentorum proponi videbant.Cic.4.Verr.
Ad timorem aliquid alicui.Cic.Cælio,lib.2.15.
Venale aliquid.Cic.4.Verr.
Proponere vexillum.Cæſar 2.de bell.Gall.Cæſari omnia vno tempore erant agenda,vexillum proponendum,quod erat inſigne quum ad arma curri oporteret, ſignum tuba dandum. Vexillum imperatores habebant penes ſe in tabernaculo:itaque quum prælium erat committendum,proponebatur tollebaturque vexillum.
Voluntatem alicuius alteri.Cæſar 1.bell.Ciuil.
Qui leges ſcribunt,vtilitatem Reipub.ſibi proponere debent.Cic. 1.de Inuent.
¶Proponere,Promulgare.Sueton.in Caligula,cap.41,Tandem flagitante Pop.Rom.propoſuit quidem legem,ſed & minutiſſimis literis,& anguſtiſſimo loco,vt ne cui deſcribere liceret.
¶Propoſitum eſt mihi. Cic.de Clar.Orat.Laudare igitur eloquentiam,& quanta vis ſit eius exprimere, quantámque iis qui ſint eam conſecuti,dignitatem afferat,neque propoſitum nobis eſt hoc loco, neque neceſſarium.
Nobis propoſitum eſt,naturas rerum manifeſtas indicare,nõ cauſas indicare dubias.Plin.lib.11.cap.3.
Omni huic ſermoni propoſitum eſt,vt laborem meum perſpicias. Cic.de Claris Orat.
¶Tametſi hoc minimè latet, quod ita promptum & propoſitum eſt,vt,&c.Cic.pro Roſc.Amer.
Propoſitus,pen.corr.Participium { ἐκκείμενος,προτεθείς } Cic. ad Titium, lib 5.16,In animo habere debemus, homines nos vt eſſe meminerimus ea lege natos,vt omnibus telis fortunæ propoſita ſit vita noſtra. Id eſt expoſita.
Propoſitus, Expoſitus, explicatus & prolatus. Cic.5.Verr. Sed eſt hic ordo quaſi propoſitus & editus in altum, vt ab omnibus ventis inuidiæ circumflari poſſe videatur. Budæus.
Cauſa alicuius perditis ciuibus propoſita ad inuidiam. Cic. pro Domo ſua.
Exemplum propoſitum ad imitandum.Cic.pro Murena.
Peruenire ad exitum ſibi propoſitum.Cic.11.Philip.
Quidam propoſitis malorum & bonorum finibus,officium omne peruertunt.Cic.1.Offic.
Aut fuga turpis,aut glorioſa mors propoſita.Cic.2.de Finib.
Gloria Scipioni propoſita.Cic.2.de Finib.
Gratia, gratulatio propoſita eſt omnis in impudenti mendacio. Cic.pro Flacco.
Iniuriis ab aliquo propoſitis reſiſtere.Cic.Lent.lib.1.5.
Iter propoſitum peragere.Horat.2.Serm.ſaty.6.
Ex itinere propoſito & iam conſtituto reuerti.Cic.1.de Diuin.
Laqueos legum & conditionum ſibi propoſitos eſſe oportere putandum.Cic.pro Cluentio.
Officium propoſitum.Propert.lib.1.eleg.19.
Opus propoſitum perficere.Ouid.1.de Remed.amor.
Neque mihi in omni vita res tam erit vlla propoſita, quàm vt quotidie vehementius te de me optimè meritum eſſe, lætère. Cic. Lentulo,lib.19.
Quem de ſuſcepta cauſa propoſitáque ſententia nulla vis,nullum periculum poſſet depellere.Cic pro Ligario.
Serui,qui libertatis ſpem propoſitam non habent.Cic.pro C Rab.
Vita maximis præmiis propoſita & penè addicta. Cicero pro Milone.
Propoſitum,propoſiti,pen.corr. {πρόθεσις,πρόθημα,σκοπός,θέλημα,βούλημα} Quod mente ſtatutum eſt, & quæ intentio hominis dicitur. Plinius,Hoc ei propoſitum erat,vel ſuperare,vel cedere.
Academiæ conſuetudo contra propoſitum diſputãdi.Cic.de Fato.
Tenax propoſiti.Ouid.10.Metam.
Reditus ad propoſitum.Cic.3.de Orat.
Graue propoſitum.Iuuen.Saty.10.
¶Aberro propoſito,& à propoſito,Id eſt longius digredior, & deflecto ab eo quò ire contendo.Cic.1.Tuſc.
Aſſequi propoſitum,Vide ASSEQVOR.
Auerti à propoſito.Liu.2.ab Vrbe.
Conducit hoc propoſito.Horat.in Arte.
Declinare à propoſito.Cic.in Orat.
Deerrare,Vide DEERRO.
Deſtituere.Ouid.3.Amor.eleg.6.
Nulla re deterreri à propoſito poteſt.Brutus Ciceroni,11.
Egredi à.Cic.de Clar.Orat.
Lumina propoſiti facta miniſtra tui.Ouid.epiſt.20.
Propoſito rapinæ aliquid facere.Plin.lib.11.cap.17, Quòd ſi defecerit alicuius alui cibus, impetum in proximas faciunt rapinæ propoſito.
Fugare à.Quintil.lib.2.cap.2.
Non fui hoc propoſito,vt venderem. Id eſt hac voluntate.Vlpian. in l.Rogaſti.D.Si cert.petat.
Habere propoſitum.Labeo in l. Quum in plures.§.locator.D.Locat.Locator horrei propoſitum habuit,ſe aurum,argentum, margaritam non recipere ſuo periculo.
Propoſitum habet oſtendere.Varr.de Ling.Lat.lib.8.
Maledictio nihil habet propoſiti præter contumeliam. Cicero pro Cælio.
Manere in propoſito,Vide MANEO.
Permanere in. Cic.1.Offic. Catoni quum incredibiliter tribuiſſet natura grauitatem, eámque ipſe perpetua conſtantia roborauiſſet, ſempérque in propoſito permanſiſſet: moriendum potius, quàm tyranni vultus aſpiciendus erat.
Pertinet ad.Quintil.lib.9.cap.1.
Premere propoſitum ſuum.Ouid.2.Metam.

Redire ad.Cic 1.Tuſcul.
Reuerti ad.Senec.de benefic.lib.1.cap.14.
In propoſito Aphricanus in l.Stichus habet. D.De peculio leg. At in propoſito,quia Stichus nil debeat,&c.
Superare aliquem propoſito.Quintil.lib.2.cap.5.
Propoſitio, propoſitionis { πρόθεσις, πρότασις } Verbale.Dicitur, inquit author ad Herenn.lib.2, per quam oſtendimus ſummatim quid ſit quod probare volumus. Cic.3.de Orat. Propoſitióque quid ſis dicturus,& ab eo quod eſt dictum,ſeiunctio,& reditus ad propoſitum.
Cum animi ampla quadam & ſplendida propoſitione. Cicero 1. de Inuent.
Confeſſa propoſitio Quintil.lib.5.cap.14.
Dura.Quintil.lib.4.cap.5.
Nuda.Quintil.lib.4 cap.4.
Vitæ propoſitio & cogitatio.Cic.3.Tuſc.
PROPONTIS,Propontidis, pen.corr.fœm.gen. volgò *Le canal de Constantinople*. { Προποντίς } Æquor patens & diffuſum.Dicitur Propontis, quaſi ante Pontum. Hæc anguſtiis Boſphori Thraciæ cum Euxino Ponto coniungitur. Nam Geographi primas anguſtias maris ſe coarctantis, Helleſpontum vocant. Inde expatiatur æquor: quæ laxitas,Propontis appellatur. Vbi iterum in arctum coit,& ſtringitur, illæ anguſtiæ, Boſphorus Thracius nuncupatur. Vbi iterum effunditur,Pontus Euxinus: qui coruatus in figuram Scythici arcus, committitur oſtio Mæotidis paludis: idque oſtium,Cimmerius Boſphorus appellatur.
Vndæ Propontidis.Ouid.1.Triſt.eleg.11.
Læua Propontidos,Id eſt ſiniſtra pars.Ouid.5.Faſt.
Longa Propontis.Ouid.4.de Ponto,eleg.9.
Propontiacus,pen.corr.Adiectiuum { Προποντιακός } Ouid.1. Triſt.eleg.9, Hincque Propontiacis hærentem Cyzicon oris.
Aqua Propontiaca.Propert.lib.3.eleg.21.
Proporro { πρὸς ἔτι } Vlterius,præterea.Lucret.lib.1,
Et ſibi proporro quæ ſint primordia quærunt.
Proporro laceſſere.Lucretius,
Ipſáque proporro paulo maiora laceſſunt. Turnebus, Proporro vſurpatur à Latinis,vt Græci ſolent congeminare προσπροςδοκῶν.
Proportio, proportionis, fœm.gen. { ἀναλογία } Eſt duarum rerum, quatenus ad quantitatem pertinet, inuicem facta comparatio. Cic. pro Flacco,Qui quum omnes Aſiæ ciuitates proportione in prouincias deſcripſiſſet. Idem 6 Verr. Vt hoc liceret ſuſpicari, fuiſſe aliquando apud Siculos peræqua proportione cætera. Sic de Vniuerſitate,17.
Proportionem reddere.Varr.de Ling.Latin.lib.7.
Propoſitio,Vide PROPONO.
Proprætor,Proprætoris { ἀντιστράτηγος } Qui cum authoritate Prætoria aliquò mittitur: non autem qui pro Prætore prouinciam tenet. Cic. de Prouinc.Conſul. Res in Sardinia cum maſtrucatis latrunculis,à Proprætore vna cohorte auxiliaria geſta.
Proprius.Adiect. { ἴδιος, οἰκεῖος } Quod peculiare eſt vniuſcuiuſque.A prope ſit: hoc enim maximè prope eſt, quod proprium eſt. Virgil.7. Æneidos,
Hunc mihi da propriũ virgo ſata nocte laborem. Terent.Phor.5.5, Curaui propria ea vt potiretur.
Vt quum ademerit nobis omnia quæ noſtra erant propria, ne lucem quoque hanc, quæ communis eſt, eripere cupiat. Cicero pro Roſcio Amer.
Certum & proprium: vt Rem aliquam ſuo certo ac proprio vocabulo nominare. Cic.pro Cecin. Et 3.de Orat. Ergo vtemur verbis quæ propria ſunt & certa quaſi vocabula rerum, penè vnà nata cum rebus ipſis.
Proprium & ſuum.Cic.5.Tuſcul.Propriis & ſuis argumentis & admonitionibus tractanda quæque res eſt.
Proprium & Commune, contraria. Cic.de Senect. At id quidem non proprium ſenectutis eſt vitium,ſed commune valetudinis.
Proprium & peculiare.Plin.lib.7.cap.15.
Quod autem meum erat proprium, vt alariis tranſpadanis vti negarem,id etiam populo ſe remiſiſſe ſcribit.Cic.Cæl.lib.2.16.
Præcipuum & proprium.Cic.de Prouinc.Conſul.
Amor proprius.Lucret.lib.4.
Aliunde aſſumpto vti bono,non proprio,nec ſuo.Cic.2.de Orat.
Conſilium proprium auferre alicui.Horat.1.Serm.ſaty.4.
Conſuetudo communis vel tua ſolius & propria. Lucceius Ciceroni,libro 5.14.
Crimen proprium.Cic.3.Verr.
Proprius ſuus, tuus, meus. Paulus in l. Si ſeruo.D. De hæredibus inſtituendis.Idem & in eo, qui propria ſua data pecunia emptus eſt ab aliquo. Idem Paulus in l.Vt tantum.§.3.D.De ſeruo corrupto,Si ſeruus communis meus & tuus proprium meum ſeruum corruperit: Sabinus ait,non poſſe agi cum ſocio:periude acſi proprius meus ſeruus corrupiſſet conſeruum.
Culpa mea propria.Cic.ad Terent.lib.14.3.
Animæ propria natura atque vis eſt, moueri motu interiore & ſuo.Cic de Somn.Scip.
Exequi propriis negotiis.Horat.2.Serm.ſaty.3.
Certa & propria nota.Cic.4.Acad.
Proprium habere.Varr de Ling Latin.lib.9.
In propria pelle non quieſcere.Horat.1.Serm.ſaty.6.
Periculum proprium.Cic.Torquato,lib.6.1.
Prædia propria tradere alicui, In proprietatem alicuius. Cic.pro Roſc.Amer.
Ritus proprius.Plin.lib.10.cap.58.
Tempus agendi fuit mihi magis proprium quàm cæteris. Cicero pro Sylla.
Tranſlata & aliena verba, quibus opponuntur Propria & ſua.Cic. 3.de Orat.
Vi propria nituntur.Virgil.2.Georg.

¶Proprium est eius, per translationem, hoc est Illi adscribitur. Cic. pro Rosc. Amer.

Aper, aut ceruus proprius domini. Triphoninus in l. vsufructuarium venari. D. De vsufruct. Pompon. in l. Vel inutilium. D. eodem titulo.

Propria est ea praeceptio Stoicorum. Cic. 1. Offic.

Varietas est propria Fortunae. Cic. 2. de Diu n.

¶Proprium Oratorum, Proprium epistolae: hoc est Quod maximè conuenit, & obseruari debet ab Oratore, & in epistola. Cic Qu. fratri, lib. 1. 1, Illud quod epistolae proprium, vt is ad quem scribitur, de his rebus quas ignorat, certior fiat. Idem 3. de Orat.

Proprium propitium, id est valde proprium, vt Nouum nouitium dicimus, augere atque intendere volentes noui & proprij significationem Gell lib 6 cap 5.

Animum iudicis impellere quocunque res postulat, hoc est vnum Oratoris maximè proprium Cic. de Clar Orat.

Artis maximè proprium est creare & gignere. Cicero 2. de Natura deorum.

Postremò quum hoc proprium sit animantium, vt aliquid appetant quod sit naturae accommodatum. Cic 1. de Nat. deor.

¶Proprius, cum genitiuo. Cic 3 Philip. Aut libertatem propriam Romani generis, & nominis recuperemus, aut mortem seruituti anteponamus.

Cum datiuo. Quintil. lib. 1, Propria est nobis mentis agitatio, atque solertia, vnde origo animi caelestis creditur.

¶Proprium, Perpetuum. Terent. Andr. 4 3.

Nihil'ne esse proprium cuiquam? dij vestram fidem! Vbi Donatus, Omne quod habemus, aut mutuum est, aut proprium. Ergo propriũ, perpetuum. Virg. 6. Aeneidos,

propria haec si dona fuissent. Terent. And. 5. 5,

Ego vitam deorum propterea sempiternam esse arbitror,

Quòd voluptates eorum propriae sunt.

Propriam dicabo. Id est perpetuam. Virg. 1. Aeneidos,

Connubio iungam stabili, propriámque dicabo. Seruius.

Proprium aliquid euenire cupiam. Plaut. Mercat. 7.

Homo me miserior nullus est aequè opinor, neque aduersa

Cui plura sint sempiterna satin' est vt quicquid agere occoepi,

Proprium nequit mihi euenire quod cupio?

Perenne & proprium. Cic. Post red in Senatu, Si illud de duobus Consulibus, quod antè in Republica non fuerat, perēne ac proprium manere potuisset.

Propriasceit, proprium fecerit. Festus.

Proprietas, pen corr. proprietatis {[Greek]} Quod alicuius rei proprium est. Plin lib. 13 cap. 1, Huius proprietas, vt ventiletur in coquendo donec desinat olere. Cic. 1. Acad. Singularum rerum singulas proprietates esse.

Proprietas terrae & caeli, pro Ingenio. Liu. lib. 8. bel. Maced.

Habere proprietatem. Plin. lib. 13. cap 22, Proprietatē habet fructũ emittendi lanugine (pappum vocant) quod nulli alij arbori euenit.

¶Proprietas, pro Diffinitione. Cic. in Topic. Proprietas sic in hominem ne solùm cadat atque etiam in belluas aegritudo.

Proprietarius, arij. Pomponius in l. Diuus Hadrianus. D. De vsu & habitat. Licet tam angustus est legatarius, cui domus vsus legatus est, vt non possit occupare totius domus vsum: tamen eis quae vacabunt, proprietarius non vtetur, quia licebit vsuario & aliis temporibus tota domo vti.

Propriè, Aduerbium {[Greek]} Cic. Paeto, lib. 9 15, Quod me amas, &c est id quidem magnum, atque haud scio an maximum: tibi commune cum multis: quòd tu ipse tam amandus es, &c. id est, propriè tuum.

Promiscuè & Propriè, contraria. Cic. 2. de Lege agrar.

Propriè & Publicè, contraria. Cic pro Sextio, Neque Senatus publicè, neque vllus ordo propriè, neque suis decretis Italia tota suscepérat.

Propriè & Vniuersè, contraria Cic. ad Attic. lib. 5. epist. 2.

Communis persona, & Propriè singulis attributa, contraria. Cic. 1. Offic.

Propriè & verè honestum. Cic. de Offic.

Dicere propriè. Cic. 2. de Orat. Quàm propriè de vnoquoque dixit. Idem 1. Philip. O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis propriè nihil possum dicere.

Et propriè, pro Et maximè. Cic. 1. Offic. A peregrino enim recessit, & propriè in eo qui arma contrà ferret, remansit.

Propritim, pen. prod. Aduerbium {[Greek]} Lucret. lib. 2,

Quid? genus humanum propritim de quibus factum'st. Id est propriè. Nonius. Restituit Lambinus.

Propter {[Greek]} Praepositio, accusatiuo casui seruit, & significat Alicuius causa. Terent. Phorm. 2. 1,

Qui saepe propter inuidiam adimunt diuiti.

Qui propter acumen occultissima perspicis. Lucceius Tullio, M. F. libro 5. 14.

Propter tuum in me amorem. Cic. Lentulo, lib. 1. 3.

Indicere ventri bellum propter aquam. Horat. 1. Serm. saty 5.

Eáque suspicio propter eam causam fuit, quòd, &c. Cic. de Claris Oratoribus.

Habemus haec omnia: bonorum studium, propter nostram causam: vulgi ac multitudinis, propter magnificentiam munerum. Cic. Curioni, lib. 2. 5.

Tironem propter humanitatem & modestiã ma'o saluum, quàm propter vsum meum. Cic. Attic. lib. 7.

Propter reliquae aetatis infamiam poenas lege & iure persoluere. Cic. Antè quàm iret in exilium.

Legibus non propter metum parere. Cic. in Parad.

Ex se & propter se expeti. Cic. 2. de Finib.

Vnum illud dico, si propter partium studium potens erat Alphenus, potentissimus Naeuius. Cic pro Quintio.

Nam nec castra propter anni tempus facere possum. Cn. Magnus Domitio in Epist. ad Atticum, lib. 8.

¶Proptèr, pro Prope, iuxta, Aliquando aduerbiũ est sine casu. Terent. Adelph. 4. 2, postea

Est ad hanc manum sacellum: ibi angiportum proptèr est.

Proptèr moribundus. Lucret. lib. 3,

Inde alius conatur adempto surgere crure,

Quum digitos agitat proptèr moribundus humi pes.

Iungitur & accusatiuo saepissime in eadem significatione. Terent. Adelph. 2. 1, Nimium istoc abisti, hic proptèr hunc assiste. Cic. de Clar. Orat. Propter Platonis statuam consedimus.

Proptèr aedem Saturni. Tacit lib 2. Hoc est prope.

Proptèr aquam. Ouid 8. Metam.

Propter aedem Vulcani Cic 4. Verr.

Fluuius Eurotas qui proptèr Lacedaemonē fluit. Cic. 2. de Inuent.

Duo filij proptèr patrem cubantes. Cic. pro Rosc. Amer.

In pratulo proptèr Platonis statuã consedimus. Cic. de Clar. Orat.

Stat propter fortem virum. Plaut. Milit. 3 9,

-hic est, stat proptèr virum Fortem.

Propter quod. Paulus in l. Qui in. D. De adopt. Vxor mea illi matris loco non est, nec enim agnoscitur ei: propter quod nec ei cognatus fit.

Propter viam fit sacrificium, quod est proficiscendi gratia Herculi, aut Sanco, qui scilicet idem est deus Festus.

Propterea, Aduerbium {[Greek]} Ob eam causam. Terent. Hecyra, 4. 4, Amarae mulieres sunt, non facilè haec ferunt: Propterea haec ira est.

Proptérea quód. Terent. Andria, 1 1,

-feci è seruo vt esses libertus mihi

Propterea quòd seruiebas liberaliter.

Quum essem otiosus in Tusculano, propterea quòd discipulos obuiam miseram, vt. &c. Cic Paeto, lib 9. 18.

Si notionem veri & falsi, propterea quòd ea non possunt internosci, nullam habemus. Cic 4. Acad.

Propterea quia. Seruius Cic. lib. 4. 5. Etsi genus hoc consolationis acerbum est propterea quia per quas, &c.

Propterea quia. Lucret. lib. 1.

Propterea vt. Cic pro Ligario, Atque haec propterea de me dixi, vt mihi Tubero, quum de se eadem dicerem, ignosceret.

Proptosis, procidentia oculorum, vbi cum inflammatione moti, sede sua procidunt. Galen. in Medico,

Propudium, propudij {[Greek]} A quo pudor & pudicitia procul sint, inquit Festus. Plautus Curcul. 4,

Iam huic voluptati hoc adinuentum odium est. PA. quid ais propudium? Budaeus, Propudium rem pudendam significat. Plin. lib. 28. cap. 8, Hoc cinere poto propudia virorum: eiusdem aspersu foeminarum libidines inhiberi. Propudium pro obscoenitate posuit pudenda.

Propudianus porcus dictus est, vt ait Capito Ateius, qui in sacrificio gentis Claudiae, velut piamentum & exolutio omnis contractae religionis est. Festus.

Propudiosus, penult. prod. Adiectiuum {[Greek]} Idem. Plautus Truculent 6,

Quia tibi insuaso infecisti propudiosa pallulam. Gell. lib. 2. cap. 7, Sed enim si impetet vxorem ducere infamem, propudiosam, criminosam.

Propugno, propugnas {[Greek]} propugnâre. Aduersus pugnantes pugnare, siue pugnando resistere. Plin lib 12. cap. 19, Casia circa paludes propugnante vnguibus diro vespertilionum genere, aligerísque serpentibus, his commentis augentes rerum pretia.

Propugnare absentiam alicuius. Sueton. in Caesare, cap 23, Qui sibi pepigissent propugnaturos absentiam suam.

Propugnare commoda patriae, pro Tueri & defendere aduersus hostium impetum Cic. 1. de Inuent. Qui verò ita se armat eloquentia, vt non oppugnare commoda patriae, verùm propugnare possit is mihi vir & suis & publicis rationibus vtilissimus. Vt non oppugnare commoda patriae, verùm propugnare possit, vetus codex legit. Pro his pugnare.

Propugnare pro. Cic pro Rabirio, Testor, me pro illorum fama, gloria, memoria, non secus ac pro patriis fanis, atque delubris propugnandum putare. Sic. 1. Offic. Propugnare pro aequitate.

Pro innocentibus propugnare, & Nocentes oppugnare, opposita. Cic. Antè quàm iret in exil.

Propugnare pro suo partu. Cic. 5. Tuscul. Non pro suo partu ita propugnant, vt vulnera excipiant, nullos impetus, nullos ictus reformident?

Acerrimè propugnare pro salute alicuius. Cic. Bruto, lib. 11. 16.

Armatus nugis propugnat. Horat 1. epist. 19.

Propugnatio, Verbale foem. {[Greek]} Cic. ad Lentulum, lib. 1. 7, Nam nostra propugnatio, ac defensio dignitatis tuae propter magnitudinem beneficij tui fortasse plerisque officij maiorem authoritatem habere videatur. Et Licinio, lib. 5. 8, Suscepíque mihi perpetuam propugnationem pro omnibus ornamentis tuis.

Tamen aggrediar ad dicendum, ne mea propugnatio ei potissimum defuisse videatur. Cic. pro Sextio.

Propugnator, pen. prod. {[Greek]} Verbale masc. Caesar 7. bel. Gall. Nec ille prius est à propugnatoribus vacuus relictus locus.

Classis infirma propter dimissionem propugnatorum & remigum. Cic. 7. Verr.

Propugnator & defensor. Cic 6 Verr. Non est pudoris mei P. Scipione florentissimo adolescente viuo & incolumi, me propugnatorem monimentorum P. Scipionis, defensorémque profiteri.

Propugnator fortunatum, & defensor assiduus. Cic. Post reditum in Senatu.

Senatus propugnator. Cic. pro Milone.

Acerrimus propugnator communis libertatis. Cic. ad Brutum, 11.

Defensor & quasi propugnator patrimonij sui. Cic.1.de Orat.

Propugnator studiosissimus. Cic.4.Verr.

Propugnaculum, propugnaculi, penult. corr. { [illegible] } Locus munitus, vnde vehementer certari possit, & defendi procul. Virg.4. Æneidos,

-& propugnacula bello
Tuta parant. Cic. pro Fonteio, Est in eadem prouincia Narbo Martius colonia nostrorum ciuium, specula Populi Rom. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum & obiectum.

Pontésque & propugnacula iungunt. Virgil.9.Æneid.

Æquoris propugnacula. Stat.3.Syluo.3.

Propugnacula murorum. Virg.lib.9.Æneid.

Propugnacula nauium. Horat.Epod.1,

Ibis Liburnis inter alta nauium
Amice propugnacula.

Classis pulcherrima Siciliæ propugnaculum, præsidium prouinciæ. Cic.5.Verr.

Propugnaculo esse alicui Cic.7.Verr.

Propugnaculis imperij, sociorum fortunas, non sua tecta defendere. Cic.pro Lege Manilia.

Propugnaculum contra hostium impetus. Cic 5.Verr.

Propugnaculum & præsidium Cic.ad Terentiam, lib.14.18.

Propugnaculum firmissimum. Liu lib.4.bel.Maced.

Lex Ælia & Fusia, propugnacula, murique tranquillitatis. Cicero in Pisonem.

Propulso. Vide PROPELLO.

Propylæum, propylæi { [illegible] } Latinè vestibulum vel porticus ante domum. Cic lib.2.Offic. Phalereus Demetrius, qui Periclem principem Græciæ vituperat, quòd tãtam pecuniam in præclara illa propylæa coniecerit. Plin.lib.35 cap.10, Protogenes quum Athenis celeberrimo loco Mineruæ delubro propylæon pingeret.

Proquæstor, Proquæstoris, masc.g. { [illegible] } Qui Quæstoria authoritate accepta mittitur in aliquam regionem. Cic.4 Acad. Nec verò ineũte ætate solùm, sed & Proquæstor aliquot annos. Alius codex hic Quæstor legit. alius, pro Quæstore.

Quum Alexandriæ Proquæstor essem. Cic.4.Acad.

Proquæstore, Vide EXCONSVLE.

Proquiritata, Promulgata: verbum ll.12.tab. Sidon. Apollinar.lib.8. epistola ad Nammatium: Per ipsum ferè tempus, vt decemuiraliter loquar lex de præscriptione tricẽnij fuerat proquiritata. Quiritare, fidem populi Rom. implorare.

Prora, proræ { [illegible] } Anterior pars nauis. Liu.4.bel.Pun. Ferrea manus firmæ catenæ illigata, quum iniecta proræ esset, grauíque libramento plumbi recelleret ad solum: suspensa prora, nauim in puppim statuebat.

In nauigio, latera, carinæ, prora, puppis. Cic.3.de Orat.

Ærata prora. Stat.5.Thebaid.

Rostrata. Plin.lib.9 cap.30.

¶Terris aduertere proram. Virg.3.Georg.

Proræ astitit. Plaut.Merc.4.

Contorsit læuas proram Palinurus ad vndas. Virg.3.Æneid.

Detorquet proram ad vndas. Virg.5.Æneid.

Proræ erectæ. Cæs.3 bel Gall. Proræ admodum erectæ.

Obtorquet proram in vndas dextras. Stat.5.Thebaid.

Obuertunt pelago proras. Virg.6.Æneid.

Illisa prora pependit. Virg.5.Æneid.

Perfringere proras Liu.lib.2.bell Pun. Quæ non aut perfregerant proras litore illisas, aut carinas fixerant vadis.

Æratæ steterant ad littora proræ. Virg.9.Æneid.

Torquent proras ad littora. Virg 3.Æneid.

Vertere proras à littore. Lucan.lib.9.

¶Prora & puppis. Cic.lib.Epist.16.24, scribens ad Tironem suum, parœmiam hanc refert his verbis, Mihi prora & puppis (vt Græcorum prouerbium est) fuit à me tui dimittendi, vt rationes meas explicares. Prora itaque & puppi summam consilij nostri significamus, propterea quòd à prora & puppi, tanquam à capite & calce pendeat tota nauis. Erasm. Adagium est, quo totum significatur.

Proreta, proretæ, pen.prod. { [illegible] } custos & gubernator in prora nauis. Plaut. Rudente, 23,

Si tu proreta isti naui es, ego gubernator ero.

Proreus, duarum syllabarum vox, proprium nautæ apud Ouid.3. Metam. Dicitur autem [illegible] Græcis qui & proreta, id est proræ gubernator, vt dictum est.

Prorepo, prorepis, pen.prod prorepsi, proreptum { [illegible] } prorépere, Vltra repere. Colum.lib.3 cap.5, Vt mota æqualiter humus, nouelli seminis radicibus, quancunque in partem prorepserint, molliter cedat.

Quum prorepserunt primis animalia terris. Horat.1.Serm.saty.3.

Prorepere è cauis. Plin.lib.8.cap.39.

Prorepere è tenero. Colum.cap.10.lib.3, Illæ fertiles ac firmæ, quia è tenero prorepunt, &c.

Prorepere in luxuriem dicuntur radices vitium, Prorependo luxuriari & diuagari. Colum.lib.5.cap.5.

Prorepentes oculi vitium. Colum.lib.11.cap.2.

Proreta, & **Proreus**, disyllabum, Vide PRORA.

Proripio, proripis, penult.corr. proripui, proreptum { [illegible] } proripere, Latenter & furtim rapere. vt Proripere sese domo. Liu 9 bel.Pun. Virgilius eclog.3,

Et quum clamarem, quò nunc se proripit ille?
Tityre coge pecus: tu post carecta latebas.

Vsquam proripere. Horat.1.Serm.saty.1.

Proripere se ex ædibus. Plaut.Captiuis, 11,

Quò illum nunc hominem foras proripuisse se dicam ex ædibus?

Proripuit se domum ex curia. Salust.

Proripere sese è manibus alicuius. Liu.lib.2.bell.Pun.

Proripere se repentè, vel subitó. Cic.de Arusp.resp. Attamen ignauus ille qui Consules essent, exanguis atque exæstuans se ex curia repentè proripuit, cum quibusdam fractis iam atque inanibus minis. Cæsar 1.bell.Ciuil.

Sese porta foras vniuersi proripiunt. Cæsar 2.bel.Ciuil.

Solio se proripit alto. Valer.5.Argon.

Proripere sese ab vestibulo templi. Liu.8.ab Vrbe.

Proripere se ex curia. Liu 3.ab Vrbe.

Proripere se in publicum. Liu.8.ab Vrbe.

Proripere se in cœtus. Plin.lib.8 cap.46.

¶Proripere aliquem, Rapere. Cic.7. Verr. Deinde iubet vndique hominem proripi, vehementissiméque verberari.

Cateruas proripere in cædem. Horat.1 Carm.ode 8.

¶Proripiet se libido ac proiiciet occultatione proposita. Cic.2.de Finibus.

Prorito, proritas, pen.prod. { [illegible] } proritáre, Prouocare. Colum. lib.10. Vt Pelusiaci proritet pocula zythi. Plin.lib.26.cap.8.ad finem, Anagallis cærulea procidentia sedis retro agit: ediuerso rubens proritat. Id est extimulat & acuit. Colum.lib.2.cap 10, Lini semen, nisi magnus est eius in ea regione quam colis prouentus, & pretium proritat, serendum non est. Id est allicit & inuitat.

Prorogo, prorogas, pen.corr. { [illegible] } prorogáre, Protrahere, prolongare. Cic.Appio, lib 3 10, Illud pugna & enitere, nequid nobis temporis prorogetur.

Per singulos annos aliquid. Quintil.lib.1.cap.1.

Ætatem. Plin.lib 15.cap.13.

Æuum. Horat.in Carm.secul.

Bellum. Cic.12.Philip.

Dies paucos propter inopiam ad soluendum, alicui prorogare. Cic.2.Philip.

Impetrant à Senatu vt dies sibi prorogaretur. Cic.3.Verr.

Prorogat æternam feritas tibi Punica famam. Claud.7.Paneg.

Famam nominis prorogare. Plin.iunior epist.196, Victurique nominis famam, supremis etiam titulis prorogare nituntur.

Horam rectè viuendi Horat 1.epist.2.

Imperium prorogare, Noua rogatione in longiora tempora proferre. Cic.ad Q fratrem, lib.1.1, Quòd si tibi bellum aliquod magnũ & periculosum administranti prorogatum imperium viderem, tremerem animo: quòd eodem tempore esse intelligerem, etiam fortunæ potestatem in nos prorogatam. Idem ad Attic.lib.5 89, Ne pateretur quantum esset in ipso, prorogari nobis prouincias.

Moras. Plin.lib.16.cap.22.

Numerum annorum prouinciis prorogauit. Cic.2 Philip.

¶Prorogare nummos, De suo soluere. Vlp.l.4.D. De manumissionibus, Proinde etsi ei nummos prorogauit emptor, quum ei pariauerit poterit ad libertatem peruenire. Dixerat autem Vlp.paulo antè, Proinde si ex aduentitio lucro, siue etiam amici beneficio, vel liberalitate, vel prorogante eo, vel repromittente, vel se delegante, vel in se recipiente debitum, redemptus sit: credendũ est, suis nummis eum redemptum.

Prorogare prouincias. Cic ad Attic.lib.5.

Spes prorogatur militi in alium diem. Plaut.Aulul.15.

Rogo atque oro ne patiare quicquam mihi ad hanc prouincialem molestiam temporis prorogari. Cic.Curioni, lib 2.6.

Tempus prorogare. Plin.lib.13. cap.3, Margaritæ gemmæque ad hæredem tamen transeunt: vestes prorogant tempus: vnguẽta illico expirant, ac suis moriuntur horis. Prorogant tempus, id est in longum tempus durant.

Vitam prorogare. Colum.lib.1, Quis enim dubitet eam maximè probatam haberi, sine qua nemo nostrũm vel prosperæ vel aduersæ valetudinis vitam prorogat?

Prorogatio, Verbale { [illegible] } Cic.ad Attic.lib.13, Ego verò vtar prorogatione diei. Liu.4.bell.Maced. Tum L. Valerius prorogatione ab se promulgata, ita disseruit, &c.

Prorogatio imperij. Liu 8 ab Vrbe, Duo singularia hæc ei viro primùm contigere: prorogatio imperij, non antè in vllo facta: & acto honore triumphus.

Prorogatio legis, Dilatio promulgandæ legis. Cic.pro Mur.

Prorsi limites, Vide PRORSVS.

Prorsus, vel prorsum, Aduerbium { [illegible] } Quasi porrò versus, inquit Festus: significat Omnino. Terent.Eunucho, 2.3,

Ego nescio hercule neque vnde eam, neque quorsum eam,
Ita prorsum oblitus sum mei. Cic.2.de Orat. Verbum prorsus nullum intelligo.

De summa agi prorsus vehementer & seuerè volo. Cicero Attic. libro 16.

Prorsus perij. Plaut.Aulul.13,

Sed cesso prius quàm prorsus perij currere?

Prorsus hæc diuina mihi videtur vis, &c. Cic.1.Tusc.

Satis affatim prorsus. Cic.Attico, lib.16.

Prorsus iocundè Horat.1.Serm.saty.5.

Prorsus omnino omnia obsequor. Terent.Adelph.5.9.

Nam penitus prorsum latet hæc natura, subestque. Lucret.lib.3.

¶Prorsus, cum negatione, pro Nullo modo. Terent.Hecy.4.4,

Enimuero prorsus iam tacere non queo. Idem Andr, 2.6, Nihilne? hem. n. nihil prorsus. Item Adelph.4.1.

Nullo modo prorsus assentior. Cic.de Nat.deor.

Nullo modo potest fieri prorsus. Plaut.Trin.11.

Prorsum non. Terent.Eunucho, 2.3,

Illum liquet mihi deierare his mensibus
Sex, vel septem prorsum non vidisse proximis.

¶Prorsus, pro eo quod *Generaliter* vulgò dicitur. Cic.ad Marcel.lib.4.10, Venies enim, mihi crede, expectatus: neque solùm nobis, id est tuis, sed prorsus omnibus.

¶Prorsum, Recta ad locum aliquem. Plaut.Milit.16,

-ego adeò, vt tu scias,
Prorsum Athenas protinus abibo tecum. Idem Persa, 17.

Simulato quasi eas prorsum in nauem.

¶Rursum prorsum. Terent. Hecy. 3.1,

Trepidari sentio, cursari rursum prorsum. Vbi Donatus, Rursum propriè Retro: Prorsum Antè significat. & est prouerbiale, vt dicimus Sursum deorsum, intrò foras, hac, illac, & similia.

¶Prorsum, Certè, rectè, verè, inquit Donatus. Terent. Adelph 5.3, Eo pacto prorsum illic alligaris filium. Cic. ad Attic. lib. 13, Prorsus ex his libris non videtur esse dubium, quin. &c.

¶Prorsus, nomen, Rectum significat. Inde Prorsi limites dicuntur, in agrorum mensuris, qui ad Orientem directi sunt: vt ait Festus.

Prorsi limites dicti, qui spectabant ad Orientem: transuersi, qui ad Meridianum. Ex Hygeno.

Prorumpo, prorúpis, prorupi, pen. prod. proruptum { [illegible] } prorúmpere, Valde rúpere, vel cum impetu ferri. Virg. 1. Georgicorum,

Rursus in obliquum verso prorumpit aratro. Cæsar 5. bell. Gall. Nouo genere pugnæ perterritis nostris per medios audacissimè proruperunt. Virgil 10. Æneidos,

Hæc ait, & medius densos prorumpit in hostes.

In aciem prorumpere, Vide ACIES.

Prorumpere munitiones. Cæsar lib 3. bell. Gall. non procul à fine, Celeriter ad eas munitiones peruenerunt, atque proruptis his, prius in hostiũ castris constiterunt, quàm planè ab his videri, aut quid rei gereretur cognosci posset. Alij legunt Prorutis, à verbo Proruo.

Prorumpet pestis quà poterit. Cic. pro Murena.

Vox prorumpit in auras. Silius lib. 3.

Eò prorumpit hominum cupiditas, & scelus, & audacia, vt non modò clam, verùm etiam hîc in foro cædes futuræ sint. Cicero pro Roscio Amer.

¶Prorumpere, Actiuum, Vltra emittere, euomere. vnde Proruptũ mare, Effusum fluénsque, inquit Seruius. Virg 3. Æneidos,

-horrificis iuxta tonat Ætna ruinis,

Interdúmque atram prorumpit ad æthera nubem. Seruius accipit pro euomit, asserens nouam hanc esse loquutionem. Non enim dicimus, Ego prorumpo hanc rem. Hoc modo vsus est Terent. in Eunucho. Iámne erumpere licet hoc mihi gaudium?

Prorumpit fons ab vna parte. Hoc est magno impetu profluit & oritur. Cæsar 8. bell. Gall. Sub ipsius enim oppidi murum magnus fons prorumpebat ab ea parte, quæ ferè pedum CCC interuallo fluminis circuitu vacabat.

¶Prorumpor, Forma passiua. Lucret. lib. 6,

-hinc prorumpitur in mare venti

Vis, & feruore mirum concinnat in vndis.

Proruptus { [illegible] } Participium, siue Nomen ex participio: vt Proruptus murus: Prorupta audacia, Temeraria. Cic pro Roscio Amer. Nisi prorupta audacia, nisi tanta temeritas, vt non procul abhorreat ab insania.

Aditus proruptus, Vide ADEO, adis.

Mare proruptum. Virg. 1. Æneid.

Proruo, proruis, prorui, prorutum, pen. corr. { [illegible] } proruére, Proiicere, facere vt aliquid cadat. Liu. Mare fluminibus inuexit, montes lapsu ingenti proruit. Idem 6. bel. Pun. Albam, vnde ipsi oriundi erant, à fundamentis proruerunt: ne stirpis, ne memoria originum suarum extaret. Colum. lib. 12. cap. 43, Tum vinaceorum pes bene prælo expressus, proruitur.

In caput proruit. Valer. 7. Argon.

In trituram proruere. Varr. 1. de Re rustic. cap. 13.

Proruere se foras, Prorumpere. Terent Eunuc. 3.5.

Aciem hostilem proruere, Vide ACIES.

Vallum proruere. Liu. 9. ab Vrbe cond. Quum pars fossas explerent, pars vellerent vallum, atque in fossas proruerent.

¶Proruere, pro lõgè latéque percellere, & peruertere. Lucret. lib. 3,

Ex infinito quæ possint fortè coorta

Proruere hanc mentis violento turbine molem. Horat. 1. Carm. ode 35. Iniurioso ne pede proruas stantem columnam.

Proruere hanc rerum violento turbine summam. Lucret. lib. 5.

Prorutus, pen. corr. Participium { [illegible] } Liu. 4. ab Vrbe, Dictator proruto vallo, iam in castra prælium intulerat. Quidam legunt prorupto.

Gramina prorupta. Stat. 4. Thebaid.

PROSA, dea: de qua Gell. lib. 16. cap. 16, ex Varrone, Quando, inquit, contra naturam, fortè conuersi in pedes pueri, brachiis plerunque diductis retineri solent, ægrius tunc mulieres enituntur. Huius periculi deprecandi gratia, aræ statutę sunt Romæ duabus Carmentibus: quarum altera Postuerta nominata est, Prosa altera, à recti peruersique partus & potestate & nomine.

Prosa, prosæ { πεζὸς λόγος } dicitur oratio soluta, quasi profusa. Gell. lib. 10. cap. 18, Extat nunc quoque Theodori tragœdia, quæ inscribitur Mausolus: in qua eũ magis, quàm in prosa placuisse Higinus refert. Quintil. lib. 1. cap. 10, Sed in prosa quoque quædam iam recepta immutatio.

Prosa eloquentia. Paterculus lib. 1, Oratio ac vis forensis, perfectúmque prosæ eloquentiæ decus.

Prosa oratione prioribus subnectentur exordiis. Columel. lib. 10. in Præfat.

Prosaicus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } Plin. lib. 7. cap 56, Prosaicam orationem condere Pherecydes Syrius instituit. Idem lib. 5. cap. 29, Cadmus primus prosaicam orationem condere instituit. Alij codices habent prosam.

Prosapia, prosapiæ { [illegible] } Generis longitudo, siue progenies antiqua. Dicta à Prosupero, prosuperas, quod est Superabundo, quòd prosuperent, hoc est supersint & superabundent liberi. Cato, veteres prosapiæ. Plaut. Curcul. 8,

De coelitum prosapia te esse arbitror. Cic. de Vniuers. Deinceps Iouem atque Iunonem reliquos fratres inter se, agnatósque vsurpare atque appellare solemus, & eorũ, vt vtamur veteri verbo, prosapiã. Quintil. lib. 1. cap. 11, testatur prosapia esse verbum inusitatũ. Et lib. 8. cap. 3. Festus, Prosapia, progenies: id est porrò sparsis, & quasi iactis liberis: quia sipare, significat iacere & disiicere.

Magna & vetere prosapia. Sueton. in Galba, cap 2.

Veteris prosapiæ & multarũ imaginum homo. Salust. in Iugurth. in oratione Marij.

Proscenium, proscenij { προσκήνιον } Locus ante scenam porrectus, vbi pulpitum excitatum erat, quò actores fabularum prodirent, ita vt scena altior esset pulpito: pulpitum autem altius orchestra, quæ ipsa locus erat saltantium. Hæc Budæus Plaut. Amphitr. 3,

Etiam histriones Nannico in proscenio hic

Iouem inuocarunt. Liu. 10. bel. Maced. Theatrum vt proscenium ad Apollinis ædem, Iouis in Capitolio, &c.

Vt hoc est proscenium. Plaut. Trucul. 2,

Athenis tracto ita, vt hoc est proscenium,

Tantisper dum transigimus hanc comœdiam.

Ineunt proscenia ludi. Virg 2. Georg.

Proscindo, proscindis, proscidi, pen. corr. proscissum, proscindere, Valde, seu vltra, vel subtus scindere. Vnde dicimus Proscindere terram, quum primùm eam aramus. Varr. de Re rust lib. 1. cap. 29. Colum. lib. 2. cap. 2, Antiquissimi ferè omnes formam huius operis conscripsere, quam velut scita legémque in proscindendis agris sequantur agricolæ.

Æquor rostro carina proscindit. Catul. Argon. 59.

Campum ferro proscindere. Ouid. 7. Metam.

Glebas proscindere. Varr. de Ling. Lat. lib. 6.

Littus aratro. Ouid epist. 16.

Quercum ferro. Lucan. lib. 3.

Solum terræ. Lucret. lib. 5.

Terram aratris. Lucret. lib. 5.

Iuuencis validis terram. Virg. 2. Georg.

¶Proscindere aliquem, per translationem, pro Infamare, contumeliis lacessere & lacerare. Sueton. in Aug. cap. 13, Hunc fœdissimo conuitio coràm prosciderunt.

Aurum proscissum conuitiis. Plin. lib. 33. cap. 1, Vtinámque posset è vita in totum abdicari aurum, sacra fames, vt celeberrimi authores dixere, proscissum conuitiis ab optimis quibusque, & ad perniciem vitæ repertum.

Summotum aliquem patria Ouid. 4. de Ponto, eleg. 16.

Proscissus, Participium: vt Proscissa terra.

Æquor proscissum. Virg. 1. Georg. Id est terra quam iam arauerat. Seruius.

Armi proscissi natant paleatibus. Stat 3. Thebaid.

Pectus proscissum vulnere. Stat. 10. Thebaid.

Proscissum, Substantiuum, pro Terra proscissa. Colum. lib. 2. cap. 2, Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet.

Proscissio, Verbale. Colum. lib 6. cap. 26, Néve adhuc tenera colla dura proscissione terræ contundant.

A proscissione. Colum. lib. 2. cap. 13, Sesami sextarij sex tribus iugis à proscissione coluntur.

Proscribo, proscribis, pen. prod. proscripsi, proscriptum { [illegible] } proscribere, Aliquid per scripturam vænale proponere & publicare. Nam proscribi domus dicuntur, quando apposita inscriptione, vænales, vel locandæ significantur. Cic 3. Offic. Itaque Calphurnius quum demollitus esset, cognossétque Claudium ædes postea proscripsisse, &c. Idem 3. Offic. Ille quod non placebat, proscripsit: tu quod placebat, emisti.

Racilius tabulam proscripsit, se familiam Catonianam venditurum. Cic. Qu. fratri, lib 2. 10.

Proscribere agros hæreditarios. Plin. iunior epist. 131, Miraris quòd Hermes libertus meus, hæreditarios agros, quos ego iusseram proscribi, non expectata auctione, pro quincunce, ex septingentis millibus Corelliæ addixerit.

Bona proscribere. Cic. pro Quint.

Proscribere se auctionem facturum. Cic. pro Quint. Quum æris alieni aliquátum esset relictum, quibus nominibus pecuniam Romę curari oporteret, auctionem in Gallia P. hic Quintius Narbone se facturum esse proscribit earum rerum quæ ipsius erant priuatæ.

Proscribere vænale. Curius ad Cic. lib. 7. 30, Ergo fructus est tuus, mancipium est illius: quod quidem si inter senes coemptionales vænale proscripserit, egerit non multum. Locus est perdifficilis, quem Turnebus explicat his verbis. Videtur, inquit, hîc proscribere vęnale inter senes coemptionales, esse in tabula auctionis proponere se rem hac conditione venditurum, vt proprietas tantùm penes emptorem sit, nec res tota proscribatur aut alienetur: quòd si Atticus, (inquit Curius) faceret, non multum suis rebus adderet, quòd magni pretij mancipium non sit. Senes autem coemptionales dicit, quia ad coemptiones libenter accedunt, & libenter emunt. Plaut. Bacch. Coemptionalem sedem vendam ego. Iurisconsulti etiã, vt ad interimenda sacra rationes quasdam excogitauerãt, & ad liberandas tutela mulieres: sic ad perimendum in seruitiis vsumfructum, coemptionem quandam senum fortassis inuenerant. Cur autem senes adhibebantur? an quòd ob eorum ætatem, res plus authoritatis habitura esset? an ob priuilegium & vacationẽ ætatis? an quòd à senibus emptiones & coemptiones potius moribus Romanis tractarentur, quàm à iunioribus, quòd plus vsu rerum saperẽt, minúsque deciperẽtur: & si quid in mãcipio cõtra ius fieret, callidi veteratorésque ita obtegerent, ne in fraude deprehendi possent? An denique ob aliam causam? parum, vt ne quid dissimulem mihi compertum est, & aliis quęrendum relinquo. Hæc ille.

Itaque sese scripturum agebat, vt venationẽ etiam quæ postridie ludos Apollinares futura est, proscriberent. Cic. Attic. lib 16.

¶Proscribere aliquem, Damnare, relegare. Cic. pro Domo. Hanc vos igitur Pontif. iudicio atq; authoritate vestra Tribuno plebis potestatẽ dabitis, vt proscribere possit quos velit? Quæro enim, quid sit aliud proscribere, Velitis iubeatis, vt M. Tullius in ciuitate ne sit, bonáq; eius vt mea sint: ita enim fecit, etsi aliis verbis tulit. Vlp. in l. Sed etsi pupillus.

pupillus.D.De institoria actione, Proscribere palàm,sic accipimus, claris literis, vt de plano rectè legi possint, ante tabernam scilicet, vel ante eum locum in quo negotiatio exercetur,nec in loco remoto,sed in euidenti.

Quum proscriberentur homines, atque ex omni regione caperentur ij,qui aduersarij fuisse putabantur.Cic.pro Rosc.Amer.

Proscriptus, Participium { ἀπογεγραμμένος. } vt Ager proscriptus. Cic. Attico,lib.16.

Iste locare incipit non proscripta neque edicta die.Cic.3.Verr.

Horti quam in diem proscripti sint, velim ad me scribas. Cicero Attico,lib.12.

Possessiones venales ac proscriptas hac lege video. Cic. 3. de Lege agraria.

¶Proscriptus,Relegatus. Cic.ad Attic. lib.2, Quinta de proscriptorum filiis.

Lex Cornelia proscriptum iuuare vetat.Cic.3.Verr.

Rex proscriptus.Horat.1.Serm.sat.7.

Proscriptio, proscriptionis, Verbale { προγραφή, δήμευσις } Damnatio. Cic.pro Cluentio, Ne subscriptio Censoria non minus calamitatis ciuibus quàm illa acerbissima proscriptio possit afferre.

Proscriptionis miserrimum nomen.Cic.pro Domo sua.

Proscriptiones locupletum.Cic.in Paradox.

Capitis proscriptio Cic.de Prouinc.Consul.

Non nominatim, sed generatim proscriptio est informata. Cic. Attico,lib.11.

Facere proscriptiones prædiorum. Cicero pro Flacco, Emptiones falsas, prædiorum proscriptiones cum mulierculis aperta circumscriptione fecisti.

Quum de capite ciuis & de bonis proscriptio fertur. Cicero pro Sextio.

Cauete per deos immortales,ne noua & multo crudelior per vos proscriptio instaurata esse videatur.Cic.pro Rosc.Amer.

Quum caput meæ proscriptionis recitaretur. Cic. Post reditum in Senatu.

Proscriptor, Aliud verbale { προγραφεύς. } Plinius libro 7. capite 12, Adeóque tempestiuam admirationem intulit, vt ille proscriptor animus, mero & contumelia furens, non aliud in censu maius, & in fortuna sua duceret.

Proscripturio, proscripturis, penult.corr. proscripturiui, proscripturitum, proscripturire, Desyderatiuum verbum. Cicero Attico,lib.9, Sed mediussidius turpe nobis puto esse de fuga cogitare. Hoc turpe Cn. noster biennio antè cogitauit: ita Sullaturit animus eius, & proscripturit iandiu. Sullaturire, est cupere Sullam, siue Syllam imitari. Proscripturire, proscriptiones ciuium meditari ac moliri:id quod fecerat L. Sylla, qui & Sulla dicitur, cuius exemplum imitari Cæsar conabatur. Quintil.lib.8 cap.3,Nec à verbis modò,sed à nominibus quoque deriuata sunt quædam: vt à Cicerone Sullaturit,& ab Asinio Fimbriatum,& Fibulatum.

Proseco,prosecas,penult corr.prosecui,prosectum,prosecare,Secare. Plaut.Pœnulo,6,

-vetuique exta prosecarier. Liuius 5.ab Vrbe,Qui eius hostiæ exta prosecuisset. Exta cocta solebant prosecare veteres, ac partem adolebant, partem consecrabant, sacerdotibúsque dabant: partem sibi apponebant: sic lustralibus extis vescuntur apud Maronem. Turnebus.

Prosecta, dicta sunt ab antiquis viscera quæ in sacrificiis prosecuissent. Lucanus lib.6,

-si pectora plena

Sæpe dedi, & laui calido prosecta cerebro. Nonius, Prosecta,exta quæ aris dantur ex fibris pecudum dissecta: sunt generis neutri. Licinius Macer Ornithogonia,

-vulgari tosta vapore

Cum virgis prosecta ferunt.

Fœmininum.Lucilius lib.14,

Cœnam inquit nullam neque duo prosectam vllam.

Imponere prosecta aris calentibus.Ouid.12.Metam.

Proseda,prosedæ, penult.corr. { πόρνη } Meretrix dicitur,authore Festo,quòd ante stabula sedeat.Plaut.Pœn.4,

-an ibi vis inter istas versarier

Prosedas pistorum amicas,reliquias alicarias?

Prosedamum,prosedami, penult.corr. Vitium est arietibus & hircis circa coitum proueniens ex nimio labore. Huic morbo rustici medentur genere satyrij, quod crategonon appellant, quum in cibum porrigitur.Plin.lib.26.cap.10,Et à Sarmatis equis ob assiduum laborem pigrioribus in coitu,quod vitium prosedamum vocant.

Proselenus { προσέληνος } penult. prod. Arcadum epitheton est, qui se πρὸ τῆς σελήνης, id est ante Lunam fuisse gloriabantur. Statius 4. Thebaidos,

Arcades huic veteres astris Lunáque priores,

Agmina fida datis.

Proselytus,proselyti { προσήλυτος } Aduena,nouus, peregrinus.à verbo Græco προσέρχομαι, quod est aduenio. Proselyti Hebræis, qui ex Ethnicis, legibus Mosis & cæremoniis initiati Iudaismum profitebantur, non illi quidem gente,sed adoptione Iudæi. Lucas in rebus gestis Apostolorum:Iudæi quoque & Proselyti.

Prosemino,proseminas,penultima correpta { καταςπείρω } proseminare, Disseminare. Cicero 3. de Oratore, Nam quum essent plures orti ferè à Socrate,quòd ex illius variis & diuersis, & in omnem partem diffusis disputationibus alius aliud apprehenderit, proseminatæ sunt quasi familiæ dissentientes inter se, & multum disiunctæ & dispares.

Prosequor,penultima correpta,prosequeris,prosequutus sum { προπέμπω, ἐφέπομαι } prosequi, Vltra, siue post sequi. Cæsar belli Gallici, libro 5, Longius prosequi veritus, quòd syluæ paludésque intercedebant.

Prosequi vsque ad locum aliquem.Cic.6.Verr.Thure,odoribúsq; incensis vsque ad agri fines prosequutas esse.

Prosequi decedentem domum.Liuius 2.ab Vrbe.

Rus prosequi aliquem.Plaut.Casin.19,

Nam nouum maritum hinc,& nouam nuptam volo

Rus prosequi.

Prosequi,& domum reducere.Martial.lib.11.25.

Cum equis aliquem prosequi.Cic.Q.frat.lib.2.15.

Dictis prosequi aliquem.Virg.6.Æneid.

Prosequi cum donis.Liuius 9.bel.Maced.

Lacrymis aliquem. Cic. pro Plancio, Is me in discessu meo non lacrymis solùm suis,sed animo,corpore,copiis prosequutus est.

Abeuntia vela prosequi oculis.Ouid.ep.ft.5.

Odore prosequitur. Plin.lib.11.cap.17. Alij legunt persequitur.

Visu prosequimur illos.Stat.5. Thebaid.

Ventus prosequitur euntes à tergo.Virg.3.Æneid.

Exequias alicuius prosequi.Ouid.1.Trist.eleg.6.

Prosequi funus,vel exequias funeris alicuius. Cic.pro Cluentio, Postremò etiam fortassis mater exequias illius funeris prosequuta, mortem se filij lugere simulasset.

Ab vltimo repetere,& longè prosequi.Author ad Herenn.1.

Altius prosequi,Vide ALTVS.

Latius,quæ cuiusque affectus natura sit, prosequamur. Quintil. lib.5.cap.8.

Et id non prosequar longius quàm mea fides postulabit. Cic.pro Roscio Amer.

Ne hæc difficiliora esse ad prosequendum videantur. Cicero 3 de Oratore.

Ne plures prosequar.Cic.1.Tuscul.Quid,totum propè cælum,ne plures prosequar,nónne humano genere completum est? Id est,Vt alios taceam.

Prosequi vsque ad extremum.Seneca de Benef.lib.2.cap.11.

¶Prosequi atque imitari antiquitatem,Vide IMITOR.

¶Prosequi aliquem, Est etiam cum affectu animi sequi:vt Prosequor te amore, Id est amo. Prosequor te odio, Odio habeo, Prosequor te laude,honore,contumeliis,& huiusccemodi.

Prosequuntur cibos voluptate carentes blandioribus alloquiis medici.Plin.epist.8.

Amore prosequi profectionem alicuius. Cicero Trebonio, libro 15.21.

Prosequi aliquem beneficiis. Cicero 5. Verr. Quemcunque equitem Romanum in prouincia viderant,beneficiis ac liberalitate prosequebantur.

Opportunitatem verò mortis illius beneuolentia potius quàm misericordia prosequamur.Cic.de Claris Orat.

Mirabilis eum omnium beneuolentia prosequuta est.Cicero Cassio,lib.15.15.

Dicto improbum factum alicuius prosequi. Colum.lib 8.cap.16. Id est,improbo facto dictum non minus improbum adiicere.

Vt eum bona existimatio vsque ad rogum prosequatur. Cicero pro Quintio.

Fletibus natos,lætitia defunctos prosequuntur.Quintil.lib.5 cap. 11.De quibusdam nationibus.

Prosequitur eos honos amicorum. Cicero de Amicitia, Quocirca & absentes adsunt, & egentes abundant, & imbecilli valent, & (quod difficilius dictu est) mortui viuunt: tantus eos honos, memoria,desyderium prosequitur amicorum.

Impudentia prosequi. Cicero Silio, libro 13. 63, Itaque primùm tibi ago gratias, quòd me omni molestia liberas, deinde impudentia prosequor.Sed idem faciam.

Inuidia aliquid prosequi. Patercul.lib.2,Præsentia inuidia,præterita veneratione prosequimur.

Lacrymis prosequi mortuos.Liuius 5.bel.Pun.

Prosequi lamentis,lacrymísq; aliquos tanquam extinctos. Liuius 5.belli Punici.

Prosequi lacrymis linquentem terram.Cic.pro Plancio.

Laudibus prosequi.Colum.lib.12.cap.3,Horum erat officium,eos qui legibus parérent,laudibus prosequi.

Laudes alicuius ad cantum prosequi.Cic.2.de Legibus.

Laureatis gesta prosequi.Tacit.in vita Agricolæ.

Libello prosequi memoriam alicuius.Plin.epist.10 lib.3.Id est honestis scriptis memorare.

Memoria prosequi aliquid.Quintil.lib.10.cap.7.

Alicuius virtutem grata memoria prosequi.Cic.14.Philipp.

Memoria immortalitatis prosequi aliquorum gloriam dicuntur literæ: Hoc est scripta aliquorum laudes complectentia. Cicero 2. Philippica.

Mentionem alicuius cum honore summo.Plin.epist.159.

Nomen alicuius prosequi animis clarissimis.Cic.3.Philipp.

Officiis omnibus aliquem.Cic.Marcello,lib.15.10.

Qui paternam amicitiam nullis ipsi officiis prosequuti sunt. Bithynicus Ciceroni,6.16.

Facta alicuius prosequi suo officio.Ouid.4.Fast.

Liberaliter aliquem oratione.Cæsar 2.bel.Gall.

Ordinem rerum.Cic.in Partit.

Memoriam alicuius plausu & clamore.Cic.10.Philipp.

Ac rursus præmio prosequuntur eos qui strenuè atque industriè se gesserunt.Colum.lib.8.cap.14.

Prosequare reliquias aui. Cicero de Senectute. Alia exemplaria habent persequare.

Spes prosequitur nos:quasi persequitur. Cic.ad Attic.lib.3. Quid enim est quod me retineat,præsertim si spes ea nô est, quæ nos proficiscentes prosequebatur?Id est,quam habebamus.

Stylo prosequi rationem munificentiæ.Plin.epist.8.

Veneratione aliquid prosequi. Vide paulo antè, Inuidia prosequi.

Prosequi aliquem verbis honorificiis.Cic.2.Tuscul.

Prosequi aliquem verbis, Conuitiis obiurgare, vel insectari. Cicero in Catil.

Verbis vehementioribus aliquem. Cic. 4. Verr.

Versu prosequi pascua. Virg. 3. Georg. Hoc est describere carmine.

Voto & suffragio prosequi aliquem. Plin. epist. 307.

Prosequium à prosequendo: obsequium ab obsequendo dicuntur. Festus.

Proserpo, proserpis, proserpsi, proserptum {[illegible]} proserpere, Propriè draconum siue serpentium est, dum nullis pedibus innixi per terram deuoluuntur. Plaut. Asin. 11, Hac proserpentem bestiam duplicem vt habeam lingam.

Serpere & Proserpere idem dicebant: vt Plautus qui scribit, quasi proserpens bestia. Varro de Lingua Lat. lib. 4.

Proserpit herba. Plin. Hæc herba, nisi sata sit, mirè proserpit.

PROSERPINA, pen. corr. {[illegible]} Luna, Iouis ex Cerere filia Ouid. l. b. 4 Fast. At neque Persephone digna est prædone marito. A proserpendo dictã Proserpinam Augustinus lib. 7. de Ciuitate Dei, significareque fœcũditatem scribit: quæ quum aliquando non esset, dicta fuit rapta ad inferos, & tunc cessarunt instrumenta ruralia. Qua redeunte, instituta sunt solennia apud Athenas. Serpere enim videtur veluti serpẽs, dum modò in dextram, modò in sinistram mouetur: propter quod & omniuaga dicitur. Dicta est Libera, Diana, Lucina, Triuia, Hecate, & Noctiluca. Huius raptum describit Cic. 6. Verr. Cuius fabulã sic scribit Seruius, Ceres, inquit, quum raptam à Plutone Proserpinam filiam diu quæsisset: tandem aliquãdo eam esse apud inferos comperit: pro qua re quum Iouis implorasset auxilium, ille respondit posse eam reuerti, si nihil apud inferos gustauisset. Illa autem iam punici mali in Elysio grana gustauerat: quam rem Ascalaphus Stygis filius prodidit. Vnde Proserpina ad superos remeare nõ potuit. Hinc ait Lucan. lib. 6. Eloquar immenso terræ sub pondere quæ te Detineant Ennææ dapes. Sanè Ceres à Ioue postea meruisse dicitur, vt Proserpina sex illis cum matre mensibus, sex cũ marito: quod ideo fingitur, quia Proserpina ipsa est quæ & Luna, quæ toto anno sex mensibus crescit, sex deficit, scilicet per singulos menses quindenis diebus: vt crescens apud superos, deficiens apud inferos esse videatur. Hæc Seruius apud Virgil. lib. 1. Georgicorum,

Quamuis Elysios miretur Græcia campos:
Nec repetita sequi curet Proserpina matrem.

Regna Proserpinæ, Inferi. Horat. Epod. 17.

Casta Proserpina. Horat. 2. Carm. ode 13.

Imperiosa. Horat. 2. Serm. sat. 5.

Pulchra. Virg. 6. Æneid.

Sæua. Horat. 1. Carm. ode 28.

Siculæ regna Proserpinæ Seneca Herc. fur. 7.

Proserpinaca. herba est notissima & vulgaris, eximij aduersus scorpiones remedij. Plin. lib. 27. cap. 12. & lib. 26. cap. 4.

Profero, proferis, penult. corr. proferere, Proferre, producere. Lucanus libro 4, -non proferit vllam
Flaua Ceres segetem.

Proseuche {[illegible]} obsecratio, vel oratio quæ ad Deum funditur, dicta quòd attentione opus habeat: [illegible], attendo, vel intendo, vel adhibeo. Iuuenalis sat. 3, proseucham Latina declinatione videtur posuisse pro eo loco, vbi precibus & obsecrationibus mendici à transeuntibus stipem mendicabant, vel victitabant. ait enim,

Ede vbi consistas, in qua te quæro proseucha. Nam in ingressibus pontium mendici tuguria habebant, vnde à prætereuntibus mendicarent stipem. Turnebus multò aliter, & rectius. Ait enim, Proseuchæ, fana erant Iudæorum, vt Alexandriæ, Romæ, & in aliis vrbibus: sic nomen adepta, quòd oracula quædam essent, vel vt Christiani loquũtur, oratoria. Philo de proseuchis quas Romę Iudæi habebant, [illegible]. De Alexandrinis, [illegible]. Quum autem ad eleemosynam Iudæi dandam essent propensissimi, eò ceu mendicorum conuentus coibat: sed & Iudæi, & ipsi mendici, inuisi erant omnibus: & mendici ea loca, quòd domicilia non haberent, diuersores interdum occupabant, in eisq; cubabant, ideóque proseuches nomen in contemptum abierat. Cleomedes Epicuri ineptias in philosophia illudens dicit, [illegible]. Hæc ille ad eundum Iuuenalis locum.

Prosferari, Impetrari. Nonius. Verbum antiquum. Lucil. lib. 26, Nec minimo & prosferatur pax quòd Cassandram signo deripuit.

Prosiciæ. Vide Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12.

Prosicium, prosicij, Quod profecatũ proijcitur, inquit Paulus apud Festum. Turnebus ex Varrone Prosicies declinat, huius prosiciei, aitque prosiciem vsurpasse antiquos pro prosectis, id est pro extis sectis, quæ aris inferuntur. Varro, Prosiciem extorum, vel in mensam proiicere. Sed & prosicias dicebant. Arnobius, Quòd si omnes has partes, quas prosicias dicimus, accipere dij amãt, &c. Præsicias enim quod in eo scribitur, vitiosum est.

Prosilio, prosilis, penult. corr. prosilui, prosiliui, & prosilij, prosultum {[illegible]} prosilire, Vltra seu foras vel antè salire, prorumpere. Terent. Eunucho, 5. 8,

Hunc ego nunquam videram: & iam hic quidnã properans prosilit.

Repentè prosilire. Cic. pro Cælio.

Temerè. Cic. pro Cælio.

Prosilire à sede. Liuius lib. 2.

Prosilire ad certamen. Seneca de Benefic. lib. 1. cap. 15.

Ad accusationem vltrò prosilire. Vlpian l. 3. §. vtrum. D. de Senatuscons. Sillaniano, & in l. Si cui. in princ. D. De accusat.

Prosilire ex tabernaculo Liuius 8 bel. Pun.

In campos prosilit. Stat. 10. Thebaid.

In apertos campos hostes prosiliunt. Ouid. 2. Fast.

In freta prosilit attonito pede. Valer. 8. Argonaut.

In concionem prosilire. Liuius 5. ab Vrbe.

In altitudinem prosilire dicuntur frutices, pro Exurgere & erumpere. Colum. l. b. 7. cap. 6.

Stratis prosiluit. Valer. lib. 6. Argonaut.

Toris altis prosilit. Valer. lib. 6. Argonaut.

Acies prosiliunt Lucan. lib. 2,
-ipsæ tua signa reuellent,
Prosilientque acies.

Prosiliunt lacrymæ. Martialis lib. 1. 117.
Amissum non flet, quum sola est Gellia, patrem:
Siquis adest, iussæ prosiliunt lacrymæ.

Natura vaga prosilict frænis remotis. Horat. 2. Serm. sat. 7.

Scintillam subitò prosilu sse ferunt Ouid. 4. Fast.

Prosimurium, aut **Postmurium**, Põtificale pomœrium, vbi Pontifices auspicabã ur. dictum autem pomœrium, quasi promurum, id est proximum muro. Paulus apud Festum.

Prosita. Proposita Paulus apud Festum.

Prosocer, penultima correpta, prosoceri, masculini generis {[illegible]} Plinius epist. 10. lib. 5. Eram cum prosocero meo, etiam cum amica vxoris, eram cum amicis diu desyderatis, circumibam agellos. Ouidius epist. 3.

Cúrque senex Nereus prosocer esse velit.

Prosocrus, huius prosocrus, penult. corr. f. g. Modest. l. 4. D. De gradibus, Prosocrus mihi vxoris meæ auia est. ego illius sum progener.

Prosodia, prosodiæ, penult. corr. {[illegible]} Latinè accentus dicitur: Est que lex, siue regula ad eleuandam deprimendámve syllabam vniuscuiusque particulæ orationis accommodata: Alio nomine apud Græcos [illegible] dicta. Ht autẽ prosodia à [illegible] Græca præpositione, quæ significat ad: & [illegible] cantus. Gell. lib. 13. cap. 6, Quas Græci [illegible] dicunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum accentiunculas, tum voculationes appellabant.

Prosonomasia {[illegible]} annuntiatio: quæ fit aliqua vocum similitudine, & verborum quadam affinitate, vt Quis locus, aut lacus: Ex aratore orator: Deligere oportet, quẽ velis diligere: Amentium aut amantium: Amor amator.

Prosopis {[illegible]} & Prosopeion {[illegible]} Apud Aristophanem in Danaidibus idem est quod larua & laruula, adscripta instrumentis muliebribus à Polluce lib. 10. cap. 28.

Prosopites Ægypti præfectura. Plin. lib. 5. cap. 9.

PROSOPOPITIS, Prosopopitidis {[illegible]} Insula est in Delta Nili, nouem schœnorum ambitu, vrbem habens Atarbechim, ex qua naues proficiscuntur ad tollenda tota Ægypto boum, alorúmve pecorum ossa, quæ religiosè apud Ægyptios sepeliuntur. Herodot. lib. 2. Alij Prosopis legunt.

PROSOPON {[illegible]} Insula non longè à Carthagine: cuius incolæ Prosopi dicuntur, vel Prosopitæ. Stephanus.

Prosopopœia {[illegible]} ad verbum, dicitur personæ fictio: Hoc est figura personam inducens. Componitur enim ex [illegible], quod personam significat: & [illegible], facio vel fingo. Figura est quum persona aliqua fingitur, vt quum inanimatum loquitur ad animatum, vel è conuerso. Horat. Epod. 17.

Quid amplius vis? ô mare & terra, ardeo. Quintil. His præcipuè locis vtiles sunt prosopopœiæ, id est fictæ alienarum personarum orationes. Idem libro 6. cap. 2. Illa adhuc audaciora, & maiorum, vt Cicero existimat, laterum, fictiones personarum quæ prosopopœiæ dicuntur: mirè namque tum variant orationem, tum excitant. His etiam aduersariorum cogitationes velut secum loquentium, protrahimus: quæ tamen ita demum à fide non abhorrent, si ea locutos finxerimus, quæ cogitasse eos non sit absurdum. Et nostros cum aliis sermones, & aliorum inter se credibiliter inducimus: & suadendo, obiurgãdo, querendo, laudando, miserando, personas idoneas damus. Quin deducere deos in hoc genere dicendi, & inferos excitare, concessum est. Vrbes etiam, populique, voces accipiunt. Ac sunt quidam qui has demum prosopopœias dicant, in quibus & corpora & verba fingimus: sermones hominum assimulatos, dicere dialogos malunt.

Prospecto, prospectas. & **Prospectus**, Vide PROSPICIO.

Prospeculor, penult. correp. Prospeculari, procul speculari. Liuius Decad. 1. lib. 3, L. Siccium prospeculatum ad locum castris capiendum mittunt.

Prosper, prospera, prosperum, penult. corr. {[illegible]} Qui dat prosperitatem, & spem nostram implet. Vnde Prosperos deos dicimus, Prospera sidera, loca, fines, actiones, successus.

Acies prospera Tacit. lib. 20.

Exitus. Cic. ad Attic. lib. 9, Ego non iam id ago (mihi crede) vt prosperos exitus consequar.

Fama prospera. Tacit. lib. 17.

Fatum prosperius. Ouid. 3. Fast.

Vti prospero flatu fortunæ. Cic. 2. Offic.

Prospera fortuna. Horat. 4. Carm. ode 14.

Prospera sic maneat vobis fortuna, nec vnquam, &c. Ouidius 3. Trist. eleg. 5.

Prospera & aduersa fortuna. Cicero 3 de Natura deorum, Ad prosperam aduersámve fortunam, qualis sis, aut quemadmodum vixeris, nihil interfit.

Fortuna prospera, æquabilis, perpetuáque. Cicero Post reditum ad Quirites.

Ino prospera populo adest. Ouid. 6 Fast.

Frugum prospera Luna. Horat. 4. Carm. ode 6. Id est, inquit Acron, rore nocturno nutriens. Luna enim (vt inquit Mancinellus) nocturno temperamento maturandis frugibus moderatur.

Lux prospera. Ouid. 1. Fast.

Sors. Catul. Argonaut. 59.

Successus prosperos dare, hoc est Fœlicem exitum. Liuius 1. ab Vrbe.

Tempora. Claud. 7. Paneg

Frui

Frui terra prosperiore. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 7.
Verba prospera. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4.
¶ Prosper, Sæpe etiã pro eo qui prosperitatem recipit, hoc est, qui spe sua potitus est, accipitur. Hinc Sueton. in Claudio Cæsare, cap. 45, Cæsarem scribit fuisse prospera valetudine, Id est fœlici.

Prosperitas, penult. corr. prosperitatis, fœm. gen. { εὐημερία } Fœlicitas, & ad votum successus. Cic. 2. de Finibus, Vt Aristoteles, qui virtutis vsum cum vitæ perfectæ prosperitate coniunxit.
Improborum igitur prosperitates secundæq; res redarguunt, vt Diogenes dicebat, vim omnem deorum ac potestatem. Cicero 3. de Natura deorum.
Commoditatem, prosperitatémque vitæ à diis habemus, virtutem deo acceptam nemo refert. Cic. 3. de Nat. deor.

Prosperè, penult. correp. Aduerbium { εὐημέρως } Quasi pro spe, inquit Nonius. Cicero 2. de Natura deorum, Magna dij curant, parua negligunt, magnis autem viris prosperè semper omnes res. Subeueniunt.
Euenire prosperé. Cic. Appio, lib. 3. 12, Ego verò velim mihi Tulliæque meæ prosperè euenire ea quæ me insciente facta sunt à meis.
Fortuna prosperè functus. Cic. de Claris Orat.

Prospero, prosperas, penult. correp. { εὐημερεῖν ποιῶ } prosperare, Prosperum facere. Plaut. Persa, 7,
-nunc & amico meo
Prosperabo, & genio meo multa bona faciam. Liuius 8. ab Vrbe, Dij Manes vos precor, veneror, veniam peto, feróque, vti Pop. Rom. Quiritium vim victoriámque prosperetis.
Consilia Reipub. prosperare. Tacit. lib. 3.

Prospergo, prospergis, prospersi, prospersum { προσραίνω } prospérgere, Aspergere. Tacit. lib. 15, Vnde hausta aqua, templum & simulacrum deæ prospersum est.

Prospicio, prospicis, penultima correpta, prospexi, prospectum { προορῶ, προσκοπῶ, προορᾶν, πόῤῥωθεν ὁρῶ } prospícere, Longè videre, quasi porrò specere: pro Videre, aliquando accipitur. Terentius Phormione, 5. 1,
Certo ædepol (nisi me animus fallit, aut parum oculi prospiciunt)
Meæ nutricem gnatæ video.
Prospicit à tergo. Ouid. 6. Fast.
Ab rupe prospicere. Virg. 3. Æneid.
Ad agentem ex turba prospexit. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Ex specula. Cic. Sulpitio, lib. 4. 3, Multo antè tanquam ex specula prospexi tempestatem futuram.
Prospicere ex loco aliquo in alium. Cæsar 2. bel. Ciuil.
Prospicere in crastinum. Plaut. Sticho, 10,
Nunquam ædepol viuum quisquam in crastinum prospiciet diem. Id est videbit.
Prospicere per vmbram. Virg. 1. Æneid.
Sed tamen munere seruili obtulit se ad ferramenta prospicienda. Cic. pro Sylla.
Prospicere oculis. Plaut. Amphit. 17.
Prospicio parum. Plaut. Curcul. 7, -perij, prospicio parum.
Os amarum habeo.
¶ Prospicere, Antè, siue à longe videre, hoc est prouidere & præcauere. Terent. Adelph. 3. 3,
Istuc est sapere, non quod ante pedes modò est,
Videre: sed etiam illa quæ futura sunt, prospicere.
Prospiciens in annum fructus. Varro 1. de Re rust. cap. 23.
Prospicere in posterum. Cic. pro Murena, Semper in hac ciuitate nimis magnis accusatorum opibus, & populus vniuersus, & sapientes, ac multum in posterum prospicientes iudices restiterunt.
Longè in posterum futura prospicere. Cic. Cælio, lib. 2. 7.
In dextrum prospicere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Prospicere animo, Considerare. Cic. pro Quintio, Et tu C. Aquili iam antè animo prospicere possis, quibus de rebus auditurus sis.
Longè animo prospicere. Cic. pro Cluentio, Quid Oppianicus fecerit cognoscite, vt illum Magium intelligatis lõgè animo prospexisse morientem.
Prospicere mente & cogitatione. Cic. 1. Verr. Iam nunc mente & cogitatione prospicio quæ tum studia hominum, qui concursus futuri sunt.
Coniectura aliquid prospicere. Cic. pro Domo.
Prospicere multo antè. Cic. ad Brutum, 10.
Longè prospicere futuros casus. Cic. de Amicit.
Insidias. Cic. 2. Verr.
Propè infinitum mihi laborẽ prospicio. Quintil. in Procem. lib. 4.
Prospicere senectutẽ, pro Esse propinquũ senectuti. Senec. epist. 33.
Prospicere sibi, alicui, saluti suæ: hoc est, Sibi cauere. Terentius Adelph. 4. 2,
Ctesipho autem in amore est totus: ego iam prospiciã mihi. Idem Eunucho, 4. 6,
Malo ego nos prospicere, quàm hunc vlcisci accepta iniuria. Sub nobis. Cic. 3. Verr. Hoc modo ille sibi, & saluti suę prospicere didicit.
Multum prospexeris si. &c. Cic. Trebatio, lib. 7. 21, Nec Papyrianã domum deseres, quanquam illa quidem habet lotum, à quo etiam aduenæ teneri solent: quem tamen si excideris, multùm prospexeris.
Prospicere bonum alicui. Liuius lib. 5. ab Vrbe.
Petis, vt fratris tui filiæ prospiciam maritum: id est, deligam. Plin. Iunior libro 1. epist. 14. ad Mauricum.
Prospicere immortalitati alicuius. Plin. Iunior lib. 1. epist. 17.
Alicui malo. Cic. de Arusp. resp.
Consulere filiis ac prospicere. Cic. 3. Verr.
Patriæ. Cic. 4. in Catil.
Rationibus alicuius quibuscunque rebus prospicere & consulere. Cic. Appio, lib. 3. 2.
Nisi prospectum interea aliquid nobis est, desertæ viuimus. Terentius Heauton. 2. 4.

Prospecturus, pen. prod. Participium { προοψόμενος } Claud. 7. Panegyr.

Mandatricem operum prospecturámque labori.

Prospectus, huius prospectus, m. g. { προόψις, ἄποψις } Plaut. Mil. 10, Sterilis hinc prospectus vsque ad vltimam plateam probè est.
Adimere prospectum. Liuius 10. ab Vrbe.
Capere prospectum, Considerando prospicere. Liuius 1. ab Vrbe.
Corrumpere prospectum alicui. Silius lib. 5.
Prospectum oculis eripere. Virg. 8. Æneid.
Prospectum impedire, Quod vulgò dicitur *Visum auferre*. Cæsar 4. belli Gall.
Petebat prospectum ex summa arce. Catul. Argonaut. 59.
Petere prospectum pelago. Virg. 1. Æneid.
In prospectum populi producere. Cic. 3. Verr.
¶ Maris prospectus. Cic. Attico, lib. 12.
Arborum. Plin. lib. 12. cap. 6. ad finem.
O præclarum prospectum! Puteolos videmus, at familiarem nostrum Auianum fortasse in porticu Neptuni ambulantem non videmus. Cic. 4. Acad.
Porticus in palatio pulcherrimo prospectu. Cic. pro Domo.

Prospecto, prospectas { προσκοπῶ, σκοπεύω } prospectare, Frequentatiuum. Liuius 4. bel. Pun. Pars in ædium vestibulis stat, pars ex tectis fenestrisque prospectant. Virg. 7. Æneidos,
Turbáque miratur matrum, & prospectat euntem.
Nauis omnibus qui eam aspexerant, prospectare iam exilium, atque explorare fugam domini videbatur. Cic. 7. Verr.

Prospectans, Participium { προσκοπῶν } Catul. Argonaut. 59,
Quæ tum prospectans cedentem mœsta carinam, &c.
Astra prospectantia, Id est noctu lucentia. Stat. 5. Sylu. 1.

Prospices, prospice. Festus.

Prospicienter, Aduerbium { προσκεπτικῶς } Circunspectè. Gell. lib. 1. cap. 19, Res salubriter ac prospicienter animaduersas in mentes, animósque hominum cum audiendi quadam illecebra induxit.

Prospicientia, Cura, prouidentia.

Prospicuus { διοπτός } pro Cõspicuo aut visendo. Seneca epist. 111, Hinc prospicuos puerorum cultu atque forma greges.

Prospica, & despica, Intenta & contempla. Næuius,
Ac sibi prospica ac despica. Potest ergo prospicus ac despicus dici. Nonius.

Prospiro, as, are, penul. prod. Spiritum longè latéque diffundo. Cato, Nam venæ eorum vbi sufflatæ sunt ex cibo, non possunt prospirare in toto corpore.

Prostasis, siue prostasia { προστασία } Præfectura vel præsidentia Latinè dicitur. Est item prostasia, quũ quis pro altero liti se opponit, & eius defensionem suscipit, euentúmque præstat. Budæus in Commentar.

Prostates { προστάτης } modò præsidem adiutorémve in bello, aut vicarium, aut defensorem significat. in lib. posterioribus C. de muneribus patrimon.

Prosterno, prosternis, prostraui, prostratum, penult. prod. { καταστρώννυμι, ἀνατρέπω } prostérnere, Antè sternere, vincere, profligare: quod fit quum hostes in acie sternuntur. Terent. Adelph. 3. 2,
Cæteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
Humi aliquem prosternere. Ouid. 5. Metam.
Telo prostrauit virum. Valer. 3. Argonaut.
Prosternunt acies, proterunt armatos. Plin. lib. 8. cap. 9.
Vtranque aciem prosternere. Liuius 8. ab Vrbe, Ibi in conciliis Numisius imperator eorum affirmando communem verè Martem, vtranque aciem pari cæde prostrauisse.
Corpus. Silius lib. 17.
Prosternere corpora humi. Liuius 9. ab Vrbe.
Flores. Stat. 5. Sylu. 1.
Hostes prosternere, fundere, occidere. Cic. 14. Philipp.
Hostem ferro. Silius lib. 7.
Legio prosternitur latis aruis. Valer. 6. Argonaut.
Prosternere milites. Salust. Prostratisque militibus fugæ se dedit.
Oppida prosternere fragore. Silius lib. 3.
Nutantisque ruens prostrauit vertice syluas Garganus. Sil. lib. 8.
Syluam pondere aliquo. Ouid. 8. Metam.
¶ Prosternere in terram vineas. Colum. lib. 11. cap. 3.
Viribus suis prosterni. Quintil. lib. 2. cap. 12.
¶ Prosternere, interdum datiuum habet cum accusatiuo. Sueton. in Iulio, cap. 2, Non sine suspicione prostratæ regi pudicitiæ.
¶ Perfregit ac prostrauit omnia cupiditate ac furore. Cicero pro Cluentio.
¶ Prosterni materiem & campum gloriæ alicuius, pro Explicari & complanari. Plin. in Paneg.
Præcipitantem igitur impellamus, & perditum prosternamus. Cicero pro Cluentio.
Opes regni prosternere. Silius lib. 17.
Prosternere atque obterere obtrectationes maleuolorum. Vatinius ad Cicer. lib. 5. 9. An verear, ne qui potẽtissimorum hominum conspirationem neglexerit pro mea salute, is pro honore meo pusillorum ac maleuolorũ obtrectationes & inuidias non prosternat atque obterat?
Ille se ad meos pedes prostrauit lacrymans. Cic. 2. Philipp.
Abiicere se atque prosternere, pro Parui æstimare & sese demittere. Cic. in Parad. Sic te ipse abiicies atque prosternes, vt nihil inter te atque inter quadrupedem aliquam putes interesse?

Prostratus, penult. prod. Participium { καταστρωθείς } vt Humi prostratus. Lucret. lib. 4.
Prostratus in gramine. Lucret. lib. 1.
Iacère prostratum. Cic. 2. in Catil.
Ense adacto prostratus. Silius lib. 17.
Mole. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.
Morte. Lucret. lib. 6.
Siti. Lucret. lib. 6.
Afflicta & prostrata Respub. Cic. in epist. ad Octauium.
Prostratæ religiones, Dirutæ, euersæ. Cicero 2. de Legibus, Quæ

de subsidio procedunt, atque equites protelant.

¶Protelare, Differre, prorogare. Vlpian.l.4 D. De damno infect. Dies cautioni præstitutus si fuerit, Prætoris vel Præsidis officij erit, ex causa vel renouare, vel protelare eam.

Protelum, proteli, Tenor pugnandi, continua certatio. Lucret.lib.2, Vndique protelo plagarum continuato. Donatus, Id est tenore & impulsu vicissitudinario. Lucilius Satyrarum libro sexto, apud Nonium,

Quem neque Lucanis oriundi montibus tauri
Ducere protelo validis ceruicibus possent. Idem libro 11,
Hanc iuga mulorum protelo ducere centum
Non possunt. Cato Originum libro quinto, Sed protelo trini boues vnum aratrum ducent. Plin.lib.9. cap.15, Protelis boum & in Danubio mario extrahitur, porculo marino simillimus. Paulo antè de ingenti alio pisce dixerat, Catenato captus hamo, nec nisi boum iugis extractus. Neque verò me latet quid legerit Hermolaus, quid Beatus Rhenanus, quid alij. Sequendum tamen mihi putaui Plinium meum membranaceum manu scriptum.

Et quasi protelo stimulatur fulgure fulgur. Lucret.lib.4. Id est impulsu producto, perpetuo & continuo. Lambinus.

Protendo, protendis, protendi, protensum & protentum { προτείνω, ἐκτείνω } protendere, Vltra tendere, porrigere. Plin.lib.11.cap.43, Inter digitos medius longissimè protenditur. Idem lib.9. cap.32, In eodem genere cochleæ, aquatiles terrestrésques, exerentes se domicilio, bináque ceu cornua protendentes contrahentésque, &c.

Aciem protendere in æstus pelagi. Catul.Argon.epig.59.
Brachia alterna Virg.5.Æneid.
Dextram precantem. Virg 12.Æneid.
Famam alicuius. Claud.1.Paneg.
Iuga protendit Cithæron. Senec.Theb.1.
Lacrymas. Claud.2.in Eutropium.
Nanti protendere manum. Ouid.ad Pison.

¶Protendere, Proferre, Differre. Cic.ad Furnium, lib.10.26, Comitia tamen, quum ex his pendes, quantum facere possumus, quod multis de causis Reipublicæ arbitramur conducere, in Ianuarium mensem protendimus. Vetus codex habet protrudimus.

Protendens, Participium { προτείνων } vt
Brachia protendens. Catul.epig 61.

Protentus, Aliud Particip. { προτεταμένος } Silius lib.16,
-vsque ad colla repentè
Cornipedum protentus.

Temo protentus in octo pedes. Virg.lib.1.Georg.
Hastæ protentæ. Tacit.lib.14.
Tela protenta. Ouid 8 Metam.

Protenus. pen.corr. { πόῤῥω } Aduerbium, quasi porrò tenus, & longe à finibus, interprete Seruio. Virg.ecloga 1,
-en ipse capellas
Protenus æger ago. Per e scribi debere testatur Caper grammaticus. Sipont. hoc loco per i, pro Valde interpretatur. Vide PROTINVS.

Protenus vt. Horat.lib.epist ad Lollium, 2,
Protenus vt moneam (si quid monitoris eges tu) Id est deinceps, consequenter. Alij legunt protinus. Vide Lambinum in Horat.

Protermino protermınas, pen.corr. { παρορίζω } proterminàre, Propagare, Fines promouere. A termino promouendo ductum verbum. Apul.lib.9, Fines vsque & vsque proterminaueris.

Protero, proteris, pen.corr. protriui, protritum, pen.prod. { καταπατέω, καταπατῶ } protérere, Vehementer terere, & quasi pedibus conculcare. Plin.lib 8. cap.9, Prosternunt acies, proterunt armatos. De elephantis. Cæsar 8.bell.Gall. Partim in fuga proteruntur, partim intercipiuntur.

Agmina curru proterere. Virg.12.Æneid.
Pedibus proterere. Plaut. Trucul.6,
-ego hic te mulier, quasi sus catulos, pedibus
Proteram.
Pedibus arua proterit. Claud.1.de raptu Proserp.
Vlmus labens proterit vuas. Stat.8.Theb.
Æstas proterit Ver. Horat.4 Carm ode 7.
Proterere hostium copias. Plaut. Amphitr.4.
Proterere leonem. Plaut. Menæch 17,
-vt ego hunc proteram leonem.
Vmbram inanem. Ouid.3 Trist.eleg.11.

Proterere aliquem & conculcare Cic.pro Flacco, Sin illi ipsi domi proterendum esse & conculcandum putauerunt, desinant putare authoritatem esse in eo testimonio, cuius author inuentus est nemo.

Proteri & conculcari Author ad Heren.lib.4.

Protritus, pen.prod. Participium { καταπατηθείς } vt Protrita acies, Vide ACIES.

Protritum & corruptum frumentum. Liu.4.bel.Maced.

Protrimentum, protrimenti, Apuleius libro 8, Asini aurei, ad finem, Accuratius in protrimentis sapidissimè decoctum. Protrimenta, inquit Beroaldus, dicuntur edulia minutim trita concisáque, qualia hodiéque in pulmentariis plurima concinnantur ex carnibus frustillatim sectis. A tritura dicta protrimenta, quasi à proterendo.

Proterreo, proterres, proterrui, proterritum, pen.corr. { ἀποσοβέω } proterrère, A longe terrere. Plaut Trinum.10,
Mea opera hinc proterritum te, meáque auaritia autument. Terent. Heaut.3.1, Proterruisti hinc me.

Aduerso equo aliquem proterrere. Virg.11.Æneid.
Proterrere aliquem iaculo parmáque Stat.2.Thebaidos,
Protinus idem vltrò iaculo parmáque Menœtem
Proterrebat agens.

Proteruus. Adiectiuum { προπετὴς, ἀναιδὴς } Qui dum alius obuius est, proterit: quod faciunt tauri in appetitu coitus fœminarum in quas calent. Superbus. Plaut. Bacchid 14,
Petulans, proteruo, iracundo animo, indomito, incogitato. Terent. Heaut.3.3, Ne ineptus, ne proteruus videar. Cic.1.de Finib.lib.1, Alij audaces, proterui, iidem intemperantes & ignaui.

Si vidua liberè, proterua petulanter, diues effusè, libidinosa meretricio more viueret: adulterum ego putarem, si quis hanc paulo liberius salutasset? Cic.pro Cælio.

Africus proteruus. Horat.Epod.16.
Proteruum dictum aut factum. Cic.2.de Finib.
Damnaret nati facta proterua pater. Ouid.epist.6.
Frons proterua, Impudens Horat.2.Carm.ode 5.

Proterui homines. Cic.5. de Finib. Et flexi fractíque motus, quales proteruorum hominum aut mollium esse solent, contra naturam sunt.

Iuuenes proterui. Horat.1.Carm.ode 25.
Lingua. Ouid in Ibin.
Manus. Ouid 12.Metam.
Noctis lusus. Stat 9. Theb.
Oculi. Ouid.epist.16.
Ora canum. Ouid.14 Metam.
Rixa. Horat 3.Carm.ode 14.
Sales. Stat.1.Sylu.6.
Stella Canis Icarij. Ouid.2.Amor.eleg.16.
Turba. Ouid.epist.5.
Venti. Horat.1.Carm.ode 26.
Verba proterua dicere in aliquem. Ouid.5.Trist.eleg.7.

Proteruè, Aduerbium { προπετῶς } Immoderatè, & superbè. Terentius Heautont.4.4,
Satis pol proteruè me Syri promissa huc induxerunt. Idem Hecy. 3.5, Ecce autem tu quoque proteruè iracundus es.

Facere & dicere aliquid æquo proteruius. Ouid.1.de Arte.
Multa miser timeo, quia feci multa proteruè. Ouid.1.Amor.ele.4.
Facere alicui proteruè iniuriam. Plaut. Rudent.11.
Proteruè loqui. Plaut. Amphitr.8,
-quæ non deliquit, decet
Audacem esse, & confidenter pro se & proteruè loqui.

Proteruitas, pen.corr. proteruitatis, fœm.gen. { προπέτεια } Superbia, petulantia. Teret. Heaut 4 6, Quàm pene tua me perdidit proteruitas. Cic pro Cælio, De corruptelis, de adulteriis, de proteruitate, de sumptibus, immensa oratio est.

Grata proteruitas. Horat.1.Carm.ode 19.

Proteruia, proteruiæ, Idem { ἀναίδεια. } Lucretius,
Capripedes agitat quum læta proteruia Panas.

Proteruiam facere. Erat hoc religiosum in nonnullis hostiis apud veteres, nequid ex sacris epulis relinqueretur, aut si quid reliquum esset, id igni absumeretur, quemadmodum Moyses tradit de agno paschali. Porrò id genus sacrificij, Romani proteruiam appellant. Vnde celebratur illud Catonis festiuiter dictum in Albidium quendam, qui patrimonium vniuersum luxu absumpserat, vnis exceptis ædibus, quæ incendio conflagrarunt. Proteruiam, inquit, fecit: propterea quòd ea quæ comesse non potuerit, quasi combussisset. Author Macrobius lib. Saturn.2. Erasmus.

Proteruio, proteruis { ἀσελγαίνω } proteruìre, Petulanter agere.

PROTESILAVS, pen.prod. { Πρωτεσίλαος } vnus è Græcorum ducibus, qui ad Troiam profecti sunt: quum primus ex nauibus in litus prosiliret, ab Hectore est interfectus. Fuit ex Phylace Thessaliæ oppido. Inde Phylacides dictus. Eius vxor Laodamia, quum interitum resciisset, in solatium mœroris optauit vt mortui vmbram videret. Quod quum impetrasset, in illius amplexibus expirauit. Propert.lib.1.eleg.18. Illic Phylacides, &c.

Protesilaeus, pen.prod. Adiectiuum { Πρωτεσιλάειος. } vt Protesilaea domus Catul epig.63.

Protesilaeum Delubrum, in quo Protesilai ossa cõsecrata sunt, non procul à Cherroneso. Strabo lib.13. & Pomponius libro 2.cap. 2. in Thraciæ rebus.

PROTEVS, duarum syllabarum vox { Πρωτεὺς } filius Oceani & Tethyos, marinus deus, pastor Phocarum: & vates, sed nisi coactus, nulla dans responsa. Virgil.4.Georg. Fuit autem rex Ægypti temporibus Priami regis Troiani. Quum Ægyptus rege careret, ait Diodorus libro 2, ex dignioribus quidam in regem assumptus est, quem Ægyptij Cetea, Græci Proteum appellant, qui Iliaci belli tempore extitit. Hunc artium peritum fuisse tradunt, & in varias se formas vertere solitum, vt nunc animal, quandoque arbor, aut ignis, aut quid aliud videretur. Vide Virgil.4 Georg. Consuetudo autem regibus Ægyptiis, causam huiusmodi transmutationes fingendi præbuit. Nam Ægyptiis mos erat regibus, aut leonis, aut tauri, aut draconis, priorem partem in capite ferre insignia principatus, quandoque verò arborem, aliquando ignem, quandoque redolentia supra caput vnguenta. Hæc tum ad decorem spectant, atque ornatum: tum stuporem, ac superstitionem quandam aspicientibus iniiciebãt, &c. Proteum aliquando in Carpatho insula regnasse, Pallene vrbe Thessaliæ relicta, ad quam tamen reuersus est postea, Seruius author est enarrans carmen illud Virg 4 Georgicorum,
Est in Carpathio Neptuni gurgite vates
Cæruleus Proteus, &c.

Protei columnæ. Virgilius,
Atrides Protei Menelaus adusque columnas
Exulat. Id est, ad fines Ægypti peruenit: ex eo, quòd in confiniis, columnæ, quæ dirimerent terras, ponerentur, vt Pollux & Strabo plerisque locis scribunt. Annotauit Turneb.

Senex Proteus Ouid.11.Metam.

Mutabilior Proteo, In vafrum & versipellem competit: aut in eos qui facilè vertunt sententiam Horat.1.epist.1,
Quo teneam vultus mutantem Protea nodo? Idem 2.Sermonum, satyra 3,
Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Proteus.

Protea vocat tergiuersantem, & quem Græci vocant δυσάλωτον, id est deprehensu difficilem.

Sceleratus Proteus, pro astuto & versipelli. Horat. 2. Serm. saty. 3,
Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Proteus. Lambinus pro tergiuersatore & fugaci debitore accepit.

Proteus, Philosophi cuiusdam cognomentum fuit, qui de nomine Peregrinus dicebatur. Hic fuit vir grauis atque constans, sempérque dicere solitus, Virum sapientem non peccaturum esse, etiamsi peccasse eum dij atque homines ignoraturi forent. Vide plura apud Gel. lib. 12. cap. 11.

Prothesis, pen. corr. f. gen. {πρόθεσις} Latinè dicitur Præpositum, siue præpositio. Figura est Grammaticis propria, quoties litera quædam vel syllaba apponitur ad principium dictionis: vt gnate, pro nate: tetulit, pro tulit. Ex Donato.

PROTHOVS {Πρόθοος} Tanthredonis filius, dux eorum qui ex Manesia ad Troiam venerunt. Homer. lib. 2. Iliad.

Prothymata {προθύματα} sunt quæ ante sacrificium fieri consueuere. vt est vaporatio thuris: aut id genus primitiæ quæcunque, vt siligo, vel etiam placentulæ, quæ ante sacrificium offeruntur.

Prothymia, prothymiæ {προθυμία} Promptitudo, alacritas Latinè dicitur. Plaut. Sticho, 10,
Vides benignitates hominum perire & prothymias. Ibidem, 12,
-proh dij immortales, quot ego
Voluptates fero, quot risiones, quot iocos, quot suauia, saltationes,
Blanditias, prothymias.

Prothyrum, prothyri, pen. corr. {πρόθυρον} Vestibulum in ianua domus, ita de priuatis ædibus dictum, vt propylæum de vestibulo vrbis, vel templi, vel regiæ. Author Vitruuius lib. 6. cap. 10, Item prothyra, inquit, Græcè dicuntur, quæ sunt antè in ianuis vestibula. Nos autem appellamus prothyra, quæ Græcè dicuntur Diathyra. Prothyrum, *Vn auant portail.* Diathyrum, *Vne barriere de charpenterie deuant la porte.* Dixi autem penult. corr. quia Dithyrambus, quod ab eadem est origine, secundam corripit apud Horatium, lib. 4. Carm. ode 2.

Protinus, pen. corr. Aduerbium {αὐτίκα} Id est statim, quasi porrò tenus. Virg. 4. Æneidos,
Protinus ad regem cursum detorquet Hiarbam. Cic. 1. de Diuinat.
Præcepisséque vt pergeret protinus: quid retro atque à tergo fieret, ne laboraret.

Protinus quàm. Plin. lib. 15. cap. 17, In cinere lixiuio tingunt protinus quàm detraxere vitibus. Id est, protinus postquam.

Rogo te vt Romam protinus pergas. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 3.

¶Protinus, Simul, siue etiam. Virg. 6. Æneidos,
-quin protinus omnem
Perlegerent oculis. Quintil. in Ægro redempto, Traxerat ex firmitate mentis magnam protinus & in membra constantiam. Etenim quod statim fit, quasi simul fit Sic Valla.

¶Protinus, Deinceps, exinde, vt ait Seruius. Virg. 4. Georg.
Protinus aerij mellis cælestia dona Exequar.

¶Protinus etiam id significat, quod vulgò *Directe & immediate* dicunt. {ἀμέσως} Vlpianus, Etenim parui refert protinus libertus patrono cogatur dare, an per interpositam fideiussoris vel rei personam. Budæus.

¶Protinus, Statim à principio. Vlpianus in l. Sed etsi. Ad Senat. Macedon. Videri pecuniam à donatore profectam protinus ad creditorem, & fieri nummos accipientis. Budæus.

Protinus subsistere. Quintil. in Proœmio lib. 1, Altius tamen ibunt qui ad summa nitentur, quàm qui præsumpta desperatione quò velint euadendi, protinus circa ima substiterint.

Principium est oratio perspicuè & protinus perficiens auditorem attentum. Cic. 1. de Inuent.

¶Protinus, Iugiter, continuè. Virg. 10. Æneidos,
-traiecto missa lacerto
Protinus hasta fugit, seruátque cruenta tenorem. Plin. lib. 5. cap. 9,
Originem in monte inferioris Mauritaniæ, non procul Oceano habet, lacu protinus stagnante, quem vocant Nilidem.

¶Protinus, Longè porro. Virg. 7. Æneidos,
-cornúque recuruo
Tartaream intendit vocem, qua protinus omne
Contremuit nemus.

¶Quando autem huic aduerbio additur negatio, significat non ideo: quemadmodum fit in Continuò & Statim Quintil. lib. 10. cap. 1, Non autem vt quicque præcipuè necessarium est, sic ad efficiendum oratorem maximi protinus erit momenti.

¶Protinus continuò. Plaut. Pseud. 8,
Pòst ad oppidum hoc vetus continuò mecum exercitum
Protinus abducam.

¶Protinus, Vno, eodémque tempore. Virg. 8. Æneidos,
Protinus Arcadiæ gelidos inuisere fines Seruius.

¶Protinus interdum præ se, & ante se, & prorsum significat. Virg. ecloga 1, -en ipse capellas
Protinus æger ago. Id est præ me, & ante me ago, & prorsum ago. Cic. 1. de Diuinat. Præcepisséque vt pergeret protinus: quid retro atque à tergo fieret, ne laboraret. Id est iret prorsum. Turnebus. Alij legunt protenus.

¶Protinus, cum accusatiuo Suet in Octauio, cap. 38. Liberis Senatorum, quò celerius Reipub. assuescerent, protinus virilem togam, latumclauum inducere, & curiæ interesse permisit. Id est, continuò post sumptam virilem togam. Nisi quis fortè referri putet ad infinitiuum inducere.

Protinàm, Aduerbium {αὖθις} Idem apud veteres significabat. Plaut. Casin. 25,
Etsi malum merui, hâc dabo protinam, & fugiam. Et apud Terentium in Phorm. 4. 13, Atque hinc me conicerem protinus in pedes. Vbi Donatus, Protinam fuit: & sic Nigidius legit. Varr. de Lingua Latina, lib. 6, Protinam à protinus continuitatem significans.

Protinam permutare aliquid. Plaut. Pers. 17,
At ne cum argento protinam permutes domum.

Protocollum, protocolli {πρωτόκολλον} Quasi prima concinnatio. Est enim propriè protocollum, quod breuiter & succinctè notatur à tabellione, vt extendi deinde, atque absolui possit. κόλλα Græcè gluten, siue colla dicitur. Ex Hermolao.

PROTOGENES, pen. corr. {Πρωτογένης} Pictor nobilissimus, cui patria fuit Caunus, gens Rhodiis subiecta. Palmam habet tabulatum eius Ialysus, qui est Romæ, dicatus in templo Pacis: quem quum pingeret, traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem sustinerent, & sitim, ne sensus nimia dulcedine obstrueret. Huic picturæ quater colorē induxit subsidio iniuriæ & vetustatis, vt decedente superiore, inferior succederet. Hæc Plinius, & alia multa de Protogene, lib. 35. cap. 10. Fab. libro 12. cap. 10. & Gell Vide IALYSVS.

Protogenes, protogenis, masc. gen. {πρωτογενής} Significat aliquem primi generis, siue à quo genus incipit: vt ostendit Dionysius in principio historiarum: & à poetis sumitur pro eo qui se talem confingit. Iuuenalis Saty 3,
Non est Romano cuiquam locus hîc vbi regnat
Protogenes aliquis. Vbi interpres, Protogenes, id est pictor qualis Protogenes.

PROTOGENIA {Πρωτογένεια} nomen filiæ Deucalionis & Pyrrhæ. Aristarchus in 10. lib. Odysseæ. ¶Fuit præterea hoc nomine vna ex filiabus Erichthæi Atheniensium regis, quæ se pro patriæ salute iugulandas præbuerunt.

Protogonos {πρωτόγονος} Primogenitus, quo nomine ab Orpheo dictus est Deus, quòd ante ipsum nihil sit genitum, sed ab ipso sint cuncta creata.

Protollo, protollis, prosustuli, prosublatum {προτείνω} protóllere, Vltra tollere. Plaut. Pseud. 13,
Manum si protollet, & pariter proferto manum.

Protollere {ἀναβάλλεσθαι} Differre, prolongare. Plaut. Casina, 16,
Neque viri vitam sinet in crastinum protolli. Gell. lib. 3. cap. 16, Neque vltra decimum mensem fœtura mulierum protolli potest.

Protollere mortem alicui. Plaut. Casin. 10,
Protollo mortem mihi.

Protologia, protologiæ {πρωτολογία} Prima locutio, antiloquium.

Protomysta {πρωτομύστης} Mystarum princeps. Mystæ autem sacerdotes appellantur, qui mysteria & ecclesiæ secreta regunt, & administrant.

Protono, protonas, pen. corr. {προβροντάω} protonare, Antè tonare. Valer. 4. Argonaut.
Deuolat inde furens, nec qua via, cúrve profecti,
Nec genus antè rogat, sed tali protonat ira,
Incipite ô iuuenes, &c.

Protoplastes, protoplastæ, masc. gen. {πρωτοπλάστης} Qui primò fingit. Et Protoplastus. Primò formatus. Vnde & Adam protoplastus dictus est.

Protospatarius, rij, rio. Protospatarij, orum. Officiarij, ac iustitiæ reddendæ præfecti, apud Constantinopolim. Hermenopul. lib. 1. Epit. Luitprandus lib. 3 de reb. per Europam gest. cap. 7.

Protostasia, æ. Protostasiæ munus, in l. 8 C. de munerib. patr. l. 3. de filiisfam. & quemad. pro his par. tenean. lib. 10. C. l. j. & toto tit. de Protostasia in C. Theod.

Prototocos {πρωτοτόκος} Quæ primùm peperit: quod nomen ipsi Heuæ proprium est.

Prototomus, prototomi, penult. corr. masc. gen. {πρωτότομος} Primæ sectionis.

Primus caulis qui succiditur, vel cyma brassicæ, à prima sectione, prototomus appellatus est, quæ Vere fit: estque ipsorum caulium delicatior, tenuiórque cauliculus. Colum. lib. 10, Sed iam prototomos tempus decidere caules. Martial. lib. 10. 48,
Et faba fabrorum, prototomíque rudes. Idem lib. 14. 106,
Prototomis, pudet heu, seruio coliculis.

Prototypus, huius prototypi, pen. corr. {πρωτότυπος} Primum exemplar: archetypus aliàs dicitur.

Protraho, protrahis, pen. corr. protraxi, protractum {προέλκω} protrahere, Palàm trahere. Liu 8. bel. Pun. Nudi in medium protrahebantur, & simul omnis apparatus supplicij expromebatur. Cic. 6. Verr. Hinc in conuiuium Sextum Cominium protrahi iussit.

Omnia protrahere in lucem. Lucret. lib. 4.

Caput alicunde protrahere. Propert. lib. 3 eleg. 18.

Latitantes protrahere indicio. Ouid. 3. Trist. eleg. 4.

In medios aliquem protrahere, Statuere coram omnibus. Virgil. 2. Æneid.

Ad operas mercenarias protrahi. Cic. 1. Phil. Quis reum damnare audeat, vt ipse ad operas mercenarias statim protrahatur?

Protrahere ad indicium. Liu. 3. bel. Maced.

Verum protrahere alicunde, Elicere. Lucret. lib. 1.

¶Protrahere, Augere. Valer. lib. 1. cap. 5. de Caio Cassio, Vt rapacissimi victoris insolentiam dicti tumore protraheret.

¶Protrahere {ἀναβάλλεσθαι} Differre, prolongare. Terent. And. 2. 1,
Credo impetrabo, vt aliquot saltem nuptiis protrahat dies. Hoc loco Donatus legit prodat.

Protrahere & differre. Sueton. in Nerone, cap. 32.

Mors lenta protrahatur longa fame. Senec. Herc. fur 6.

Protractus, Particip. {ἑλκυσθείς} vt Ad arma protractus. Silius lib. 16.

Protrepticus {προτρεπτικός} Instructiuus & exhortatiuus. Symmachus in epistol. Indulge stylo, aliquidque didascalicum seu protrepticum scribe. Ausonius, Libellum instar protreptici luseram. Capitolinus ait librum cui titulus est Hortensius, scriptum esse à Cicerone ad exemplar protreptici.

Protrimentum, Protritus, Vide PROTERO.

PROTROPII populi, alio nomine Abellinates in Apulia non procul à Beneuento. Plin. lib. 3. cap. 11.

Protropum, protropi, pen. corr. {πρότροπον} Genus potus. Plin. lib. 14. cap. 9, Sed inter hæc genera potum ponere debeo & protropum. ita appellatur à quibusdam mustum sponte defluens antè quàm calcentur vuæ.

Protropum vinum, dicitur à Columella lib.12. cap 41, mustũm lixiuium Latinè. Mustum, inquit, lixiuium de lacu statim tollito. hoc autem erit quod distillauerit antè quàm nimium calcetur vua.

Protropi appellatio Gręcis ab eo deducta apparet, quòd calcaturã & prælium sponte effluendo præuertat: [illegible]. quod ipsum ex Plinij verbis clarum est.

Protrudo, protrudis, pen. prod protrusi, protrusum, pen. prod. {[illegible]} protrúdere, Porrò, siue vltra trudere. Cic. de Fato, Vt igitur, inquit, qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem non dedit: sic. &c.

Protrudere aera. Lucret. lib. 4.

Paulatim moles protruditur atque mouetur. Lucret. lib. 4.

Protrudere opus, apud Vitruuium, Vide ORTHOSTRATA.

Proturbo, proturbas {[illegible]} proturbâre, Porrò, siue vltra, & à se, aut extra turbare, Repellere. Liu. 5. ab Vrbe, Iámque & alij congregati telis, missilibúsque saxis proturbare hostes, ruináq; tota prolapsa, acies in præceps deferri. Plin. lib. 11. cap 19. Apes pigras & ignauas proturbant.

Calcibus proturbare. Colum. lib. 6. cap. 37, Nisi ea prius marem cognouit, adsilientem admissarium calcibus proturbat.

Proturbare aliquem. Tacit. lib. 11.

Hostem eminus missilibus proturbare. Virgil. 10. Æneid.

Hinc cominus atque hinc proturbare. Virgil 9. Æneid.

A solio proturbare aliquem. Valer. 1. Argon.

Proturbare extra tecta. Colum lib. 9 cap 15.

PROTYS {[illegible]} illustris cuiusdam Phocensis nomen, qui à Gallis benignè exceptus Massiliam non procul à Rhodani ostio condidit. Plutarch. in Solone.

Protutor, nisi distinctè malis legere, est qui aut se ingerit in tutelam, aut pro ipsomet tutore occupato, tuetur. l. 1 §. 1. de eo qui pro tutor. l. vltima de tutel. & rat. distrahen l. 3 §. pen. de contrah. iudic. tutel. & multis alijs locis, in P. Hinc Protutelæ actio, quæ in Protutorem datur, l. 4 de testam tutel. l. penult de tut. & rat. distr. in P.

Protypum, protypi, pen. corr. {[illegible]} Quod in typi vicem formatum est. Plin. lib. 35. cap. 12, Primúsque personas tegularum extremis imbricibus imposuit, quæ inter initia protypa vocauit: postea idem ectypa fecit. Vide Cælum.

Proueho, prouehis, pen. corr. prouexi, prouectum {[illegible]} prouehere, Producere. Plaut Rud. 20,

Quia pol prouexi, auehere non quiui miser. Liu lib. 2. belli Punici, Itaque ad Honescam classe prouecti, exscensu è nauibus in terram facto, quũ vrbem vi cepissent, &c. Cic. 7. Verr. Posteaquam paulum prouecta classis est, & Pachynum quinto die denique appulsa est.

Vltrà prouehi. Virgil. 3. Æneid.

Vlterius prouehere. Propert. lib. 2. eleg. 16.

Ratem prouehere per freta. Valer. 4. Argon.

Prouehimur pelago vicina Ceraunia iuxta. Virgil. 5. Æneid.

Atque etiam homines agrestes inani spe ad aquas vsque Puteolanas prouehuntur. Cic. 8. Philip.

Prouehi equo. Liu 3. bel Pun.

Prouehere mulis. Plin lib 21. cap. 13.

¶Prouehi amore, per translationem. Cic. ad Brutum, 15, Sed prouehor amore: non enim id propositum est, huic epistolæ Messalam vt laudem. Id est rapior.

Longius in amicitia prouecti, Vide LONGVS.

Eò vsque corruptionis prouectus est. Tacit lib. 2.

Vnde & quousque iã prouecta sit orãdi facultas. Quint. lib. 2. c. 16.

Prouehi longius in scribendo, vel orando, Procedere. Cicero 3. de Finib. Sed iam sentio me esse longius prouectum quàm proposita ratio postularet, verùm admirabilis compositio disciplinæ, incredibilisque rerum traxit ordo.

Paulo longius oratio mea prouecta est. Cic pro Rosc. Comœdo.

Paruula causa, Est satis, à tergo quæ prouehat, &c. Lucret. lib. 4.

Vitam in altum prouehere Lucret. lib 5.

In maius prouehere. Horat 3. Carm. ode 4.

Prouehi in maledicta. Liu. 5. bel. Maced.

Prouehere vitam suam in periculum. Cic. pro Milone.

Prouehi ad optatos exitus Cic. 2. Offic.

Paulatímque per altercationem ad continuas & infestas orationes prouecti sunt. Tacit. lib. 20.

Prouecta prudentia vsque ad extremum. Cic. de Senect.

Prouexit orationem meam vestra benignitas. Cic pro Domo, Sed quum me purgatum vobis esse cuperem, tum etiam vestra in me attentè audiẽdo benignitas prouexit orationem meam: sed hoc compensabo breuitate, &c.

Prouexit me hæc spes. Liu 2. ab Vrbe.

Prouehere aliquem ad dignitatem. Plin. epist. 230.

Prouehere studiosos. Plin. epist. 165, Vir est optimus, & inter præcipua seculi ornamenta numerandus: colit studia, studiosos amat, fouet, prouehit.

Sulpitium longius quàm voluit, popularis aura prouexit. Cic. de Arusp resp.

Vltra, quàm homini datum est, prouehi Quintil. in Procem. lib. 6.

Ecquò te tua virtus prouexisset? Cic. 13 Philip.

Prouehens, pen. corr. Participium {[illegible]} Liu. 10. bel. Maced. Illo etiam (prauo forsitan) gaudio prouehente, quòd, &c.

Prouectus, Aliud participium {[illegible]} siue Nomen ex participio. Cic. de Senect. Ignoscetis autem: nam studio rusticarum rerum prouectus sum, & senectus est natura loquacior.

Prouectus & delapsus in flumen. Cic. 1. de Diuinat.

Prouectus ætate, vel Prouecta ætate homo. Cic. de Senect. Quanquam eum colere cœpi, non admodum grãdem natu, sed tamen iam ætate prouectum.

Ætate prouecta mortua est. Cic. 1. Tuscul.

Longius prouectus ætate. Cic. de Claris Orat.

Nox erat prouecta. Tacit. lib. 13.

Senectus prouecta. Tacit. lib. 1.

Prouenio, prouenis, pen. corr. proueni, pen. prod. prouentum {[illegible]} prouenire, Porrò venire. Plaut. Pseud. 7,

-nam qui in scenam prouenit
Nouo modo, aliquid nouum inuentum afferre addecet.

¶Prouenire {[illegible]} Crescere, fructificare. Plaut. Trucul. 10,

Quum tu rectè prouenisti, quúmque es aucta
Liberis, gratulor.

Studia hilaritate proueniunt. Plin. epist. 172. Id est contingunt.

¶Prouenire {[illegible]} Produci, nasci. Plin. lib. 9. cap. 105, Neque aliud ibi animal prouenit.

Carmina proueniunt animo deducta sereno. Ouid. 1. Trist eleg. 1.

Proueniebant oratores noui, stulti, &c. Cic. de Senect. Ex Næuio.

¶Prouenire, Contingere. Plaut. Menæh. 20,

-nimis prouentum est nequiter. Id est pessimè res cadit. Cicero 1. de Finibus, Nec quid prouenturum sit prouident.

Annus fœcundior prouenit. Ouid 4. Fast.

Proueniant medij sic mihi sæpe dies. Ouid. 1. Amor. eleg 5.

Prouentus, prouenta, prouentum, Participium. Macrob. lib 7. Saturn. cap. 12. ad finẽ, Ideo ex aspiratione oris prouẽta suauitas excluditur.

Prouentus, huius prouentus, m. g. {[illegible]} Reditus non tantùm bonarum, sed etiam malarum rerum. Plautus,

Calamitatum & miseriarum tot prouentus.

Prouentus cuniculorum. Plin. lib. 8. cap. 55, Certum est Balearicos aduersus prouentum eorum, auxilium militare à Diuo Augusto petisse. De cuniculis loquitur.

Prouentus lactis. Plin. lib. 20. cap. 12.

Poetarum prouentus. Plin. epist. 13. lib. 1.

Prouentus dapsilis, Vide DAPS.

Onerare sulcos prouentu. Virg. 3. Georg.

Triferus prouentus Plin. lib 15 cap. 18.

¶Prouentus, pro Successu. Cæsar lib. 2. bel. Ciuil. Multum ad hanc rem adiuuat adolescẽtia, magnitudo animi, superioris temporis prouentus, fiducia rei bene gerendæ.

Prouentus fœlicitatis. Valer. Max. lib. 5 cap. 10. de Æmylio Paulo, Quũ in maximo prouentu fœlicitatis vestræ Quirites timerem, nequid mali fortuna moliretur, &c.

Prouerbium, prouerbij {[illegible]} Dicitur quasi commune omnium verbum: est enim sententia quæ in ore omnium versatur.

Prouerbij loco. Cic. 13. Philipp Illud tamen verum, quod in hoc Planco prouerbij loco dici solet, perire eum non posse, nisi ei crura fracta essent.

Opportunè aptata prouerbia. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Cessit in prouerbium, Vide CEDO.

Contritum vetustate prouerbium, Vide CONTERO.

In prouerbio est. Cic. 4. Acad. Vidésne vt in prouerbio sit, ouorum inter se similitudo?

Quod est Græcis hominibus in prouerbio. Cic. 3. Verr.

Tangunt eum prouerbia Ouid. 5 Fast.

Tritum sermone prouerbium. Cic. 1. Offic.

Venit in consuetudinem prouerbij Cic. 2. Offic.

In communi prouerbio versari Cic. 3. Verr.

Vertere in ludicrum prouerbij, Vide LVDICRVS.

Veteri prouerbio. Cic. de Senect. Pares enim cum paribus, veteri prouerbio facillimè congregantur.

Prouersus. Varro de Ling Lat. lib 6, Apud Plautum, vt transuersus, non prouersus cedit, quasi cancer solet. Dicitur ab eo, qui in id quod est versus: & ideo qui exit in vestibulum, quod est ante domum, prodire & procedere dicitur. Quod quũ leno non faceret, sed secundum parietem trãsuersus iret, dixit: vt transuersus cedit, quasi cancer: non prouersus, vt homo. Hæc Varro.

Prouideo, prouides, pen. corr. prouidi, prouisum, pen. prod. {[illegible]} prouidêre, Antè vel à longè, & futurum aliquid videre, antequam sit factum. Cic 2. de Diuin. Medicus morbũ ingrauescentem ratione prouidet, insidias imperator, tempestates gubernator: & tamen ipsi sæpe falluntur, qui nihil sine certa ratione opinantur. Idem 1. Tusc. Quod & præterita teneat, & futura prouideat.

Est boni Consulis nõ solùm videre quid agatur, verumetiam prouidere quid futurum sit. Cic pro Murena.

Prouidere in posterum. Cic 3. de Legib.

Prouidere exitus. Cic. ad Torquat. lib. 6. 4.

Prouidere tempus. Plin. Iun. epist. 92, Quod quidem semper quasi prouideret hoc tempus, sedulò facit.

Prouidere animo. Cæsar 7. belli Gal. Plúsque animo prouidere & præsentire existimabatur, quòd, &c.

Coniectura aliquid prouidere. Cic. Attico, lib. 1. 1.

Antè occupatur animus ab iracundia, quàm prouidere ratio potuit, ne occuparetur. Cic. Q. fratri. lib. 1.

Celeritas in conficiendo, consilium in prouidendo. Cic. pro Lege Manilia.

¶Prouidere {[illegible]} Cauere. Terent. And. 1. 3,

Quæ si non astu prouidentur, me, aut herum pessundabunt. Idem Heaut. 1. 1,

-putauit me ætate & beneuolentia
Plus scire & prouidere, quàm seipsum sibi.

Fortuitos casus nullum humanum consilium prouidere potest. Vlp. in l. 2. § si eo D de administr. rer. ad Remp. pertinent.

Nisi prouidisses, tibi ipsi tum pereundum fuisset. Cic. 3. Verr.

Prouidere & præcauere. Cic. pro Plancio.

In posterum quàm longissimè prouidere. Cic. 7. Philip.

Quum videtur præcaueri potuisse, si prouisum esset. Cic 3. Tusc.

Actum est de te, nisi prouides. Cic. Pæto, lib. 9. 18.

Prouidere ne. Cic. 1. Tusc. Sed, ne accidat, prouidebo.

Quicquid prouideri potest prouide, ne, &c. Cic. Attico, lib. 5.

Quid in quaque parte prouideri opus esset, &c. Cæs. bel Gal. 2.

Omnibus rebus cura & prouide, ne, &c. Cic. Attico, lib. 11.

Iam socij ne spoliarentur, fide ac officiis prouiderunt. Cic. 7. Verr.

Prouidere animo saluti alicuius. Cic. in Catil.

Prouidere sibi ex iniuria alterius. Cic 3. Verr.

Prouidere consilio. Plancus ad Ciceronem, lib. 10. 4, Quantum viribus eniti, consilio prouidere, authoritate mouere potuero.

Cætera, quæ consilio prouideri poterunt, cauebuntur. Cic. Attico, libro 10.

Consulere omnibus, mederi incommodis hominum, prouidere saluti. Cic. Q. fratri, lib. 1. 1.

Ex aliorum euentibus, rationibus suis prouidere. Author ad Herennium, lib. 4.

Prouidere alicui contra aliquem. Cic. pro Cælio.

Huic loco, per deos immortales, Iudices, consulite & prouidete. Cic. 2. Verr.

Publicè prouidere. Cic. Anteq. iret in exil. Id est, communi saluti consulere.

Magnopere prouidendum, Vide MAGNVS.

Sanè multum in eo Reip. prouisum est. Cic. Attico, lib. 7.

A me ita præcautum & prouisum est. Cic. Attico, lib. 2.

¶Prouidere rebus necessariis, Res necessarias comparare. Cicero, Satis iam omnibus quæ necessaria erant, prouisum putabant.

Prouidere rei frumentariæ. Cæsar 5. bel. Gal.

Prouidere rem frumentariam. Cæsar 6 bel. Gal.

Prouidere in hyemes pabulum. Plin. lib. 8. cap. 38.

Prouidere authorem industrium. Colum. lib. 6. cap. 27.

¶Prouisum hoc legibus, Id est cautum. Plin. epist. 9. lib. 3.

Prouisum à diis immortalibus. Cic. 2. de Nat. deor.

Prouisum est rationibus multis ne noceri possit Verri. Cic. 2. Verr. Terent. Phorm. 5. 2,

Prouisum est ne in præsentia hæc hinc abeat.

¶Prouidere, Mouere, ferre. Pacuuius Teucro,

Aut me occide illa, hinc sine vsquam prouideam gradum. Nonius.

Prouisus, prouisa, prouisum, pen. prod. {προεωραμένος.} Columella lib. 9, capite 8.

Paratus, & prouisus. Plin. Iunior lib. 1. epist. 14.

Frugis prouisæ copia in annum. Horat. 1. epist. 19.

Frumentum prouisum. Cæsar lib. 1. de bel. Ciuil Multum erat frumentum prouisum, & conuectum superioribus temporibus.

Verbáque prouisam rem non inuita sequentur. Horat. in Arte.

Explorata & prouisa ratio. Cic. 3 Verr.

Cui viuendi via considerata atque prouisa est. Cic. in Parad.

Prouisa fiunt leuiora. Cic. 3. Tuscul.

Prouisus, pen. prod. prouisus, prouisui, Verbale {πρόνοια.} Tacit. lib. 18, Dispositu prouisúque ciuilium rerum peritus.

Prouisio, Verbale {πρόνοια.} Cic. 3. Tuscul. Tamen quoniam multum potest prouisio animi & præparatio ad minuẽdum dolorem, sint semper omnia homini humana meditata. Idem in Orat. Vitiosum genus, & longa animi prouisione fugiendum.

Cautio & prouisio. Cic. de Amic.

Posteri temporis prouisio. Cic. in Partit.

Prouisor, pen. prod. prouisoris {προνοητής} Aliud verbale. Horat. in Arte, Vtilium tardus prouisor, prodigus æris. De iuuene.

Prouiso, prouisis, pen. prod. prouisi, prouisum {πρὸ τοῦ ὁρᾶν ἔρχομαι} prouisere, Duo significat, inquit Donatus: Procedere, & videre. Terent. Eunuch. 3. 1,

-hoc prouiso, vt vbi tempus fiet,

Deducam. Idem Adelph. 5. 6.

Prouisi, Præteritum. Horat. lib. 1. epist. ad Mœcenatem,

-denique quod non

Prouisisset eum. Mendosè in nonnullis libris legitur præuidisset, vt docet Lambinus, & verè.

Prouisere aliquem, Id est spectare num veniat Plaut. Stich. 11,

More hoc fit, atque est ita mea sentẽtia: si quem hominem expectãt,

Eum solent prouisere, qui hercle illa causa nihil ocyus venit:

Idem ego nunc facio, qui prouiso Sagarinum, qui nihil ocyus venit.

Prouidens, pen. corr. {προμηθής} prouidentior, prouidentissimus, Prudens, qui præuidet futura & cauet. Plin. epist. 82, Quod dum recordor, intelligo mihi laborandum, nequa parte videar hanc de me fiduciam prouidentissimi viri destituisse. Cic. Cecinnæ, lib. 6. 6, Homo valde est acutus & multum prouidens.

Prouidentius ad. Cic. Appio Pulchro, lib. 3. 1, Id enim mihi & ad breuitatem est aptius, & ad reliquas res prouidentius.

Prouidentissimus Imperator. Plin. epist. 110.

Prouidenter {προνοητικῶς} prouidentius, prouidentissimè. Cic. 3. de Nat. deor. Quæ de prouidentia deorum ab illis sanctissimè & prouidentissimè constituta est.

Prouidenter efficere. Vlpian. L. 1. D. de tign. iunct. Quod prouidenter lex effecit, ne vel ædificia, &c.

Prouidentia, prouidentiæ {πρόνοια, προμήθεια, πρόγνωσις, προνοητικόν} Prudentia prouidendi futura. Cicero, Id enim sapientis est, prouidere: ex quo sapientia appellata est prouidentia. Idem 2. de Inuentione, Prouidentia, est per quam futurum aliquid videtur, antè quàm factum sit.

Segnis prouidentia. Paterculus lib. 2, Nec temerario consilio, nec segni prouidẽtia vsi, speculatísque opportunitatem, ferro sibi ad suos peperere reditum.

Prouidentia, pro Deo. Quintil. de Cicerone, libro 10. capite 1, Dono quodam prouidentiæ genitus, in quo totas vires suas eloquentia experiretur.

Materiæ rerum ex qua & in qua omnia sint, fictrix & moderatrix diuina prouidentia. Cic. 3. de Nat. deor.

Mundus diuina prouidentia constitutus. Cic. de Vniuers.

Nullam terras despicere prouidentiam testes. Quintil. in Procem. libri 6.

Prouidentia, quæ πρόνοια Græcè dicitur, hæc potissimum prouidet, & in his maximè est occupata, primùm, vt, &c. Cic. 2. de Natura deorum.

Deorum prouidentia mundum administrari. Cic. 1. de Diuinat.

Regatúrne prouidentia mundus. Quintil. lib. 5. cap. 7.

¶Prouidentia, Passiuè. Pomponius in l. Quintus Mutius. in fine. D. de annuis leg. & fideic. Et magis enim est, vt prouidentia filiorum suorum hoc fecisse videatur.

Prouidus, penult. corr. Adiectiuum {προνοητικός} Diligens, solers. Plinius Iunior, Sed dispice ne sit parum prouidum, sperare ex aliis, quod tu ipse non præstes.

Cautus & prouidus. Cic. pro Rosc. Amer. Itaque nunc illi homines honestissimi propter istius insidias parum putãtur cauti prouidíque fuisse.

Prouidus & solers. Cic. 2. de Nat. deor. Atque vt intelligamus nihil horum esse fortuitum, & hæc omnia esse opera prouidæ solertísque naturæ: quæ multiplices fœtus procreant, vt sues, vt canes: iis mammarum data est multitudo.

Astu prouidus. Stat. 6. Thebaid.

Rerum vestrarum prouidus. Tacit. lib. 4.

Multorum prouidus. Horat. 1. epist. 2. de Vlysse.

¶Actor prouidus. Stat. 10. Thebaid.

Augur. Ouid. 12. Metam.

Auspex. Horat 3. Carm. ode 27.

Cura. Ouid. 2. Fast.

Homo animal prouidum, sagax, &c. Cic. 1. de Legib.

Labor. Sil. lib. 7.

Mens. Horat. 3. Carm. ode 5.

Mens prouida rerum futurarum. Cic. 2. de Diuinat.

Consultrix & prouida natura Cic. 2. de Nat. deor.

Orator prudens & prouidus. Cic. in Partit.

Virtus prouida. Claud. 1. in Eutrop.

Prouidè, pen. corr. Aduerbium {προνοητικῶς} Diligenter. Plin. lib. 10. cap. 33, Iam publicum quidem omnium est, tabulata ramorum sustinendo nido prouidè eligere.

Prouincia, prouinciæ {ἐπαρχία} Dici videtur quòd procul vincatur. Propriè enim prouinciæ dictæ sunt regiones longè ab Italia bello acquisitæ, quòd eas Romanus Populus prouicerit, id est antè vicerit, inquit Festus. Prima omnium prouincia Sicilia est appellata, sicut docet Cic. 4. Verr. Et prouinciarum aliæ erant Consulares, aliæ Prætoriæ. Redigere autem regiones in prouinciæ formam, nihil aliud est quàm Regionem subiicere imperio Romano, & ad eam gubernandam mittere præfectum. Cic. 4. Verr. Primùm quòd omnium nationum exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fidémq; Pop. Rom. applicuit, id quod ornamentum imperij est, prouincia est appellata.

Prouincia. exponemus quot omnino in ditione populi Rom. prouinciæ fuerint, & à quibus quóve anno captæ, tum, quæ consulares, quæque prætoriæ. Quo anno M. Cicero Ciliciam pro consule administrauit, qui fuit ab vrbe condita DCCII, M. Marcello Ser. Sulpicio coss. prouinciæ XV fuerũt in ditione populi Rom. Sardinia, Corsica, Sicilia, duæ Hispaniæ, citerior, vlterior; Asia, Ætolia, Macedonia, Illyrium, Dalmatia, Africa, Achaia, Galliæ duæ, cisalpina, trãsalpina; Cilicia, Bithynia, Pontus, Creta, Syria, Cyprus. quibus ex omnibus prouinciis vectigal capiebat annuũ resp. vt à Plutarcho traditum est, octuagies quinquies decies centena millia. Sardiniam cepit, inter primum & secundũ Punicum bellum, cõsul T. Manlius Torquatus; de qua triũphauit: eáque prima, anno vrbis DXVIII, prouincia populi Rom. facta est, missis ad eam componendam X legatis: quod in faciẽdis prouinciis seruatum est. Corsicam vicit, ac prouinciam fecit C. Papyrius Maso cõsul, &, à senatu triumpho nõ impetrato, ipse de sua sentẽtia in monte Albano primus triumphauit, anno DXXII. & hanc vna cum Sardinia semper vnus rexit magistratus Romanus. Siciliam primus vicit, magnáque ex parte prouinciam fecit Q. Catulus primo Punico bello: post aliquot annos, captis Syracusis, vniuersam in prouinciæ formam redegit M. Marcellus bello Punico secundo, aut certè, qui ei successit, M. Læuinus. nam de Marcello Velleius tradit: debellatũ verò in Sicilia à Læuino potius prætore, quàm à Marcello consule, & Cicero in Verrem, & Liuius significant. Marcellus quidem, secutus exemplum Papyrij Masonis, in Albano mõte triumphum egit, vrbémque ouás est ingressus. Hispaniæ tum à Scipione Africano maiore, secundo Punico bello, tum, aliquot pòst annis, M. Catonis Censorij virtute, multis victoriis domitæ: & in eas magistratus Romani modò pro consulibus, modò pro prętoribus ierunt. variè tamen possessæ, &, vt ait Velleius, sæpe partibus amissæ, certa ac stabilis esse populi Rom. possessio, stipendiúmque pendere nõ prius, quàm Augusto principe cœperunt. Asiam cis Taurũ montem bello Antiochino L. Scipio, maioris Africani frater, profectus in eam cõsul, ad imperium adiunxit, annóque post consulatum proximo triũphauit, ab vrbe condita DLXIIII. pòst eam possedere beneficio senatus populíque Rom. reges Attali, donec M. Perpenna cõsul Aristonicum, qui eam, Attalo rege mortuo, occupauerat, deuicit, accepit. eam tamen in prouinciæ formam non Perpenna, sed, qui ei successit, M. Aquilius consul redegit: qui etiam de Aristonico triumphauit, anno DCXXIIII. Ætoliam M. Fuluius Nobilior subegit. bellum gerere cœpit cõsul, proconsul confecit, & triũphauit biennio pòst, anno vrbis DLXVI. Macedoniam XL diebus deuicit cõsul iterum L. Æmilius Paulus, anno DXXXVI, neque tamen prouinciam fecit, sed de sententia X legatorum, quos ad componendam Macedoniam atque Illyricum senatus de more misit, Macedonas omnes liberos esse iussit; &, vt suis legibus viuerent, suas vrbes, & agros haberent, magistratus annuos crearent, permisit; veteris etiam stipendij, quod regibus pependerant, dimidia parte releuauit: anno proximo, Perse rege inter captiuos Romam ducto, triũphauit. prouinciam verò Macedoniam fecit anno vrbis DCVII Q. Metellus, is, qui ex ea pro prætore triumphauit, & Macedonici cognomen est adeptus. hãc prouinciam postea cum Achaia coniunxit, eque duabus vnam fecit, rogatione perlata, P. Clodius tribunus pl. & vtranque L. Pisoni, quasi præmium, quòd in Cicerone eiiciendo consensisset, dedit administrandam.

strandam. Illyrium, & Dalmatiam eodem anno, quo Macedoniam Paulus, L. Anicius prætor debellauit, & vnã prouinciam fecit, triumphauitque, post Paulum aliquot diebus, rege Illyriorum Gētio cum fratre, coniuge, & liberis ante currum ducto. Carthaginem & Numantiam, illam Africę, hanc Achaiæ caput, exciderunt eodem anno, & triumpharunt, Scipio Æmilianus, & L. Mummius; tulitque inde Scipio cognomen Africani, Mummius Achaici factæ sunt prouincię duæ Africa, & Achaia. Africam autem intelligo regionem vniuersam, quam Carthaginienses possederant. nam Numidia, & ipsa pars Africæ, Masinissæ regnum fuit, Syphace superato; patruisque regibus, & à C. Cæsare demum, post Scipionem, & Iubam Mauritaniæ regem, deuictos, in formam prouinciæ redacta. Mauritaniam verò, & ipsam in Africa, multis post annis Caligula Imperator in duas prouincias diuisit. Galliam cisalpinam puto prouinciam esse factam eo tempore, quum M. Marcellus, is, qui Consul quinquies fuit, primúsque Annibalem acie vicit. Viridomarum Gallorum regem singulari certamine occidit, déque Gallis Insubribus triumphauit, anno D X X X I. patet enim prouinciam esse factam, quia coloniæ plures annis sequentibus eò deductæ Transalpinam verò Galliam, quæ Narbonensis quoque dicta est, Q. Fabius, L. Pauli nepos, deuictis Allobrogibus, vnde cognomen sumpsit, in prouinciæ formam redegit, anno D C X X X I I. Ciliciam perdomuit P. Seruilius pro consule; qui, quòd Isauron, Ciliciæ arcem, euertit, Isauricus est dictus; triumphauitque anno D C L X X I X. ex eo tempore Cilicia prouincia fuit. Bithyniam populo Rom. Rex Nicomedes, vt antea Rex Attalus Asiã, testamento reliquit: eáque simul cum Ponto, in quo Mithridates regnauit, vna prouincia fuit, Bithyniæque nomine appellata. vtranque verò prouinciam fecit, Mithridate victo, Pompeius Magnus pro cõsule, triumphauitque anno D C X C I I. eiusdem Pompeij lex à Plinio Iuniore in epistolis memoratur, Bithynis, & Ponticis data: ne quis annis X X X minor magistratum caperet, néve in senatu esset; qui verò magistratum cepisset, ei liceret in senatu esse: ne decuriones, in curiã à censoribus lecti, pecuniam pro introitu darent: item, vt senatores certis de causis à censoribus ordine mouerentur: vt Bithynicis ciuitatibus adscribere sibi, quos vellent, ciues liceret, dum ne ciuitatis essent alienæ, sed harum quinque ciuitatum, quæ essent in Bithynia. atque hæc à Pompeio sunt ad exemplum Romanæ ciuitatis instituta. Cretam Debellauit Q. Metellus pro consule, & triumphauit anno D C X C I: Creticúsque postea nominatus. Syria, Pompeij Magni singulari virtute, vltimo bello Mithridatico victa, leges accepit, prouinciarúmque populi Rom. numerum auxit. triumphauit ex ea Põpeius pro consule, item ex Asia, Ponto, Armenia, Paphlagonia, Cappadocia, Cilicia, Scythis, Iudæis, Albanis, Iberia, Creta, Basternis, præterea de regibus Mithridate, & Tigrane, anno D C X C I I. Cyprus vltima, stante Repub in prouinciæ formam redacta, misso in eam M. Catone quæstore cum iure prætorio, lege P. Clodij tribuni pleb. Pisone & Gabinio C O S S. anno D C X C V. sed primùm ea simul cum Cilicia, tanquam vna prouincia, S. C. tradita est P. Lentulo pro consule. quod illa verba Ciceronis in epistola ad Lentulum significant: Te posse perspicere, qui Ciliciam. Cyprúmque teneas, quid efficere, & quid consequi possis postea quæstores in eam missi, quod ab eodem Cicerone didicimus; qui ad C. Sextilium Rufum in quadam epistola ita scribit: Tuæ laudi conducere arbitror, quum primus in eam insulam quæstor veneris, ea instruere quæ sequantur alij. Tertia pars superest, quæ prouinciæ consulares, quæve prætoriæ dicerentur. Ne quis erret, neutrum perpetuum fuit. nõ enim hæc, vel illa prouincia semper aut consularis, aut prætoria, sed ita nomen mutabat, vt variè modò à consularibus, modò à prætoriis administrabatur. quam potestatem senatus habebat, vt, quos vellet, in quas vellet mitteret, administratione annua: quod lege Sempronia C. Gracchi tribuni pleb. sancitum erat. Cæsari tamen Galliæ in quinquennium contra legem Gracchi, & lege Vatinia tribunicia, & S. C. mandatæ sunt, posteáque in alterum quinquennium lege Trebonia item tribunicia, Pompeio Magno & Crasso I I C O S S. confirmatæ. qua de re sic ad Lentulũ Cicero: Stipendium Cæsari decretum; &, ne lege Sempronia succederetur, facile perfectum est. Decerni autem solitas lege Gracchi, non à populo, sed à senatu prouincias, idem in oratione pro Domo, in P. Clodium inuehens, planè demonstrat. Itáne verò? inquit, tu prouincias consulares, quas C. Gracchus, qui vnus maximè popularis fuit, non modò non abstulit ab senatu, sed etiam, vt necesse esset quotannis constitui per senatum, lege sanxit, eas lege Sempronia per senatũ decretas, rescidisti? extra ordinem sine sorte, nominatim dedisti, non consulibus, sed Reip. pestibus? Erat igitur eadem prouincia, ex voluntate senatus, modò consularis, modò prætoria. itaque Macedoniã (vt hæc exempli caussa nominetur) Cn. Dolabella, C. Curio, M. Lucullus, L. Torquatus, C. Antonius, omnes consulares administrarunt: tum C. Octauius prætorius, pater Augusti naturalis: rursus consularis L. Piso, &, Pisone reuocato, Q. Ancharius prætorius. idémque patet in cæteris. Quo autem anno S. C. illud Cælius in epistola sua ad Ciceronem misit; in quo S. C. hæc sunt; senatui placere, in Ciliciam prouinciam, inque octo reliquas prætorias mitti: regebantur octo prouinciæ, quæ in eo S. C. prætoriæ vocãtur, à magistratibus octo prætoriis, Cypro excepta. quam quæstor, vt proximè ostendi, cum iure, vt opinor prætorio, administrabat: quia, lege Clodia missum esse in eam M. Catonem cum iure prætorio, adiecto etiã quæstore, Velleius prodidit. propterea, Cyprum inter prætorias esse memoratam, facilè credo. reliquę septem fuere, Sicilia, Sardinia, Asia, Macedonia, Bithynia, Creta, Africa, & cum Sardinia Corsicam simul fuisse, cum Bithynia Pontum, paulo antè dictum est. Sed quæratur fortasse, quot fuerint, & quæ fuerint, & à quibus administratæ eo anno prouinciæ consulares. Septem fuerunt: hæ, duæ Galliæ, Illyricũ & Dalmatia, quas vnus C. Cæsar tres regebat; duæ Hispaniæ, quas Cn. Põpeius per legatos absens administrabat; Syria, cui M. Bibulus, Cilicia, cui M. Cicero præerat. ita fuerunt hoc anno X V prouinciæ, consulares V I I, prætoriæ V I I I. & in vnam consularem Ciliciam, in prætorias autè omnes eo S. C. successores mitti placere, decretum est. Neque verò miretur quisquam, si Ætoliam, Græciam, Achaiam, Thessaliam, Bœotiam, Pamphyliam, Phrygiam. Lycaoniam, Lydiam, Ioniam, Cariam, Mysiam, Gallogræciam, siue Galatiam, Pisidiam, Lyciam, Cappadociam, Armeniam non nominauerim. nam Ætolia Græcie pars fuit: Græcia verò cum Achaia, Thessalia, Bœotia ad Iurisdictionem Macedoniæ pertinuit; omnésque simul ab vno regebantur. id seruatum est post consulatum Pisonis & Gabinij: nam eo anno legem tulit P. Clodius, vt omnes illæ prouinciæ ab eo, qui Macedoniæ præesset, regerentur. non enim tulit vt à Pisone nominatim regerentur, (nam fuisset priuilegium, non lex) sed, vt ab eo cui Macedonia daretur. is autem fuit eo anno L. Piso; cuius caussa lata lex est. Pamphyliam verò, Phrygiã, Lycaoniam, qui Ciliciam, idē administrabat. at Lydiæ, Ioniæ, Cariæ, Mysiæ, etiam Phrygiæ parti præerat idem, qui Asiæ. nec mirum est, Phrygiam in duas Iurisdictiones dispertitam fuisse, vt vna pars Ciliciæ, altera tribueretur Asiæ. nam etiam ipsius Asiæ tres diœceses ad Ciliciam attinuisse, Cicero ipse, aliíque prodiderunt Galatiam regebat Deiotarus Rex socius fidelissimus populi Rom. Pisidæ, & Lycij inter socios erant, suísque legibus sine magistratu Romano vtebantur. itaque Cicero eas gentes appellat auxilia, quod nomen de sociis vsurpari solitum est, in epistola ad Atticum. Exercitum, inquit, infirmum habebam, auxilia sane bona, sed ea Galatarum, Pisidarum, Lyciorum. hęc enim sunt nostra robora. Cappadociæ Rex erat Ariobarzanes, ipse quoque socius populi Rom. nam Põpeius reges multos, à Mithridate pulsos, in regnum restituit, & fœdere ac societate Reip. obstrinxit: Armeniam Tigrani regi, qui Mithridatem armis iuuerat, venia data, concessit: nationes quasdã prouincias fecit populi Rom. aliis, vt sui iuris essent, suísque legibus viuerent, permisit. Hæc est Romanæ ditionis ab Hispania vlteriore, extrema ad Occidentē prouincia, ad Euphratem, qui terminus ad Orientem imperij fuit, descriptio quædã, breuiter à nobis informata. nec enim vagari longius licuit in ea tractatione, quæ nostri argumenti propria non est: quia tamen disiuncta non videtur, & afferre potest legentibus vtilitatem cum iucunditate, hæc attigimus. In prouincias ibant vel consulares cum duodecim fascibus, vel prætorij cum sex, totidem vtrique, quot in vrbe habebant. interdum etiam prætorios cum iure consulari, & duodecim fascibus, senatus in prouincias mittebat, vt Q. Ciceronem in Asiam, de quo Suetonius, Extant, inquit, Ciceronis epistolæ, quibus Quinctum fratrem, parum secunda fama proconsulatum Asiæ administrantem, hortatur, & monet, imitetur in promerendis sociis vicinum suum Octauium. proconsulatum vocat hominis prætorij administrationem. eadem ratione titulus est, Q. Metello Celeri procos. in duabus epistolis, quæ libro quinto fam. primæ leguntur: qui tamen consulatum non gesserat, sed ex prætura in Galliam cisalpinã profectus erat. & in oratione pro Flacco notauimus hæc. Quum prouinciam Asiam proconsulari imperio obtineres: quum tamen prætorio de homine loquatur. Primis temporibus, quũ prouinciæ tuendæ armis essent, & in discrimine versarentur, exibant in eas, inito statim magistratu, cõsules, & prætores; vel vt quæque cuique sorte obtigerat, vel etiam quandoque consulibus inter ipsos comparantibus. sic enim loquebantur, quũ inter eos de duabus consularibus prouinciis conuenisset. nam comparandi consuetudinem apud prætores nõn video fuisse. quod si bellum produceretur; imperium in iisdem prouinciis proconsulibus, aut proprætoribus à senatu prorogabatur. postea L. Sylla lege cauit, ne quis plus anno prouinciæ præesset, qui viderit, opinor, in Rep. diuturnis imperiis assuescere, tutum non esse. itaque Galliarum illa per decennium Cęsaris administratio libertatis exitium fuit. hac de lege Cicero in epistola ad Appium his verbis: Eò discessisti, quò ego te ne persequi quidē possem triginta diebus, qui tibi ad decedendum lege, vt opinor, Cornelia constituti essent. Et in eadem: Vt habere rationem possis, quo loco me salua lege Cornelia conuenias; in prouinciam veni pridie Cal. Sext. Tulerat iã ante Syllam C. Gracchus tribunus pleb. Tiberij frater, vt consulares prouinciæ quo annis per senatum decernerentur. Post Syllam verò C. Cæsar, qui dictator fuit, legem tulit, ne prætoriæ prouinciæ plus, quàm annum, neu plus, quàm biennium, consulares obtinerentur. tulit autem hanc legem victo Pompeio; quum ipse iam per nouem annos Galliam contra C. Gracchi, & L. Syllæ leges obtinuisset, consecutus id, quod nemo antea, & S. C. & lege. Leges verò, quæ rectoribus prouinciarum imperium dabant, duæ fuerunt. curiata dabat imperium populus, vt Liuius indicat lib. 9. Cornelia senatus. nam, quũ S. C. esset factum, vt prouincias magistratus sortirentur; aut compararent inter se, tum, si ij, vel sine lege curiata in prouincias proficiscerentur, imperium habere dicebãtur, donec in vrbem reuertissent. ideo, quod in epistola Ciceronis ad Lētulum scriptum est, Ap. Claudius, frater P. Clodij cupidus prouinciæ dictitabat, sese, si licitum esset legem curiatam ferre, sortiturum esse cum collega prouinciam; si curiata lex non esset, comparaturum cum collega. Lentulóque Spintheri, Ciliciam pro consule administranti, successurum: legem curiatam consuli ferre opus esse, necesse non esse: se, quoniam ex S. C. prouinciam haberet, lege Cornelia imperium habiturum, quoad in vrbem introiisset. Quod autem in agraria 2 scriptum est, Rem militarem sine curiata lege attingere non licet; propterea dictum, quia sumptu publico ibant in prouincias, quorum de imperio lata curiata lex esset. poterant igitur publica pecunia milites alere, & bellum gerere. at sine curiata lege poterat quidem aliquis priuato sumptu in prouinciam ire; exercitum verò habere, bellúmque de suo gerere, cui tantæ opes erant, vt liceret? non igitur sine curiata lege, quæ pecuniam dabat, rem militarem attingere cuiquam licebat. nam, quum ad Atticum Cicero ita scribit; Appius sine lege suo sumptu in Ciliciam cogitat; non intelligit de pecunia in stipendia militum erogãda (nec enim sustinere sumptum potuisset) sed, opinor, de suo cohortisque viatico. ipse enim Cicero, viaticum dari solitum comitibus eorum, qui irent in prouincias, significat in epistola ad Cassium his verbis: Cætera cuiusmodi sint, ex hoc iudica, quòd legato tuo viaticum eripuerunt. Hæc ex P. Manut. de leg. Romanis.

Mari cincta prouincia, Vide C I N G O.

¶Prouincia, pro Onere. Quoniam enim præfecti ad prouincias gubernandas cum officio mitti solebant, factū est etiam vt ipsi magistratus, & omne onus nobis impositum, prouincia appelletur. Terentius Phorm.1.2,
-ó Geta prouinciam
Cepisti duram. Idem Heauton.3.2,
Idcirco huic nostro tradita est prouincia.
Hanc omnes fugitant prouinciam, Id est hoc onus. Plautus Captiu.4,
Quid credis? fugitant omnes hanc prouinciam
Postea quam captus est Philopolemus tuus.
Animorum prouinciæ prudens. Tacit. in vita Agricolæ.
Annuæ prouinciæ. Cic. de prouinc. Consul.
Aquaria prouincia, Vide AQVA.
Illustris, Vide ILLVSTRIS.
Infesta, Vide INFESTVS.
Legataria, Vide LEGO, legas.
Libera à prædonibus, Vide LIBER, liberi.
Locuples ac referta prouincia, Vide Locuples, in LOCVS.
Pacatissima prouincia, Vide PACATVS.
¶Accedere in prouinciam, Vide ACCEDO.
Quum aliquantum ex prouincia, atque ex imperio laudis accesserit. Cic. Lentulo, lib.1.7.
Accipere prouinciam, Vide ACCIPIO.
Adiungere prouincias ad imperium, Vide ADIVNGO.
Administrare prouinciam, Vide ADMINISTRO.
Capere prouinciam, Vide CAPIO.
Communicare prouinciam, Vide COMMVNICO.
Decernere prouinciam, est dicere sententiam vt quis mittatur in prouinciam administrandam. Cicero in ipso statim initio orationis De prouinciis Consularibus.
Deponere prouinciam. Cic in Pisonem, Ego prouinciam Galliam Senatus authoritate, &c. in concione deposui.
Deposcere sibi prouinciam. Cicero pro Sylla, Illam sibi officiosam prouinciam depoposcit, vt prima luce Consulem salutatum veniret.
Describere in prouincias. Cicero pro Flacco, Qui quum omnes Asiæ ciuitates proportione in prouincias descripsisset. De L. Sylla.
Dare prouinciam vel negotium alicui. Cic.6. Verr. Illam sibi ab isto prouinciam datam.
Ducere prouincias. Tacit. lib.3.
Habere prouinciam authoritate Senatus, & sorte. Cicero in Pisonem.
Obtinere prouinciam. Cic pro Flacco, Quum prouinciam Asiam Consulari imperio obtineres.
Perdomare prouinciam aliquam, Vide PERDOMO.
Petere ambitiosissimè prouinciam. Quintil. lib.6. cap.3.
Præesse alicui prouinciæ. Cic. pro Fonteio.
Referebatur de prouinciis Quæstorum, & de ornandis Prætoribus. Cic Q. frat. lib.2.7.
Suscipere prouinciam. Cic. pro Cælio, Deinde eam prouinciam susceperint, vt in balneas contruderentur.
Prouinciatim, pen. prod. Aduerbium { κατ᾽ ἐπαρχίας } Per prouincias. Suetonius in Augusto, cap 49, Ex militaribus copiis legiones & auxilia prouinciatim distribuit.
Prouincialis, & hoc prouinciale, penult prod. { ἐπαρχιώτης } Prouinciales dicti sunt qui ex prouinciis sunt, siue vt ait Vlp. de Verb. signific. qui in prouinciis domicilium habent.
Prouincialium nomine omnes præter Italos appellabantur. Vnde Colum. lib.5 cap.4, tradit vinearum prouincialium culturam, quum alibi de Italicarum cultura scribat. Plinius Iunior lib 8. epist. Italicus es, an prouincialis?
Hospitia prouincialia. Cic 4 in Catil.
Molestia. Cicero Curioni, lib.2.6, Rogo te ne patiaris mihi quicquam ad hanc prouincialem molestiam temporis prorogari.
Negotia. Cicero ad Atticum, libro 2, Neque ista negotia prouincialia esse putabam, neque te in Tocullionibus (id est pusillis seu minutis fœneratoribus) habebam: sed scripsi vt debui diligenter.
Ornamenta prouincialia. Cic. Post reditum in Senatu.
Scientia prouincialis, quæ de prouinciarum administratione est. Cic. ad Quintum fratrem, lib.1.1, In qua scientiæ præsertim prouincialis ratio ipsa expedita est.
Solitudo prouincialis. Martialis lib.12.1.
Viri prouinciales. Cic. ad Q. frat. lib.1.1.
Prouisio, Prouiso, Prouisus, Vide PROVIDEO.
Prouiuo, prouiuis, penult. prod. prouixi, prouictum { ἐπιζῶ } prouiuere, Vltra & amplius viuere. Tacit. lib.5, Nondum is dolor exoleuerat, quum de Agrippina auditum: quam interfecto Seiano spe sustentatam prouixisse reor.
Prouocabulum, prouocabuli, neutri generis. Varro libro 7. de Lingua Latina, Appellandi partes sunt quatuor: è queis dicta à quibusdam prouocabula, quæ sunt, vt quisque vocabula, vt scutum, &c.
Prouoco, prouocas, penult. corr. { προκαλεῖν, ἐκκαλεῖσθαι, προκαλεῖσθαι } prouocare, Propriè significat A longe vocare. Plaut. Pseud.9,
Herus si domi est tuus, quin prouocas? Idem Bacchid.4,
Prouocatur pædagogus, Eho senex minimi pretij, &c.
¶Prouocare, In certamen aliquod vocare, siue ludendi, siue lędendi gratia. Terent. Eun.3.1, -Pamphilam
Cantatum prouocemus. Idem Adelph 5.4,
Quando eò prouocat. Cicero, Tuis literis amantissimis sum prouocatus.
Respondere & prouocare. Cic. Cornificio, lib.12.20, Ego respondere facilius possum, quàm prouocare.
Hostem clamore prouocat. Silius lib.17.
Prouocare ad certamen. Liuius 4 bel. Pun.
Prouocare ad pugnam. Cic.4. Tuscul.
Prouocare in aleam. Plaut. Curcul 7.
Prouocare minino. Subaudi digito. Horatius 1. Serm sat.4, Solemus enim dicere nos tantum digito valere, quantum alius brachio. Budæus.
Auras corsibus. Virg.3 Georg.
Prouocare aliquem per interpretem. Liu. 7. ab Vrbe, Gallus processit magnitudine atque armis insignis: quatiensque scutum hasta, quum silentium fecisset, prouocat per interpretem vnum ex Romanis, qui secum ferro decernat.
¶Prouocare virtute Plin. epist.7. lib.2.
Respondere in amore iis à quibus prouocère. Cic. Bruto, 1.2.
¶Prouocare, Irritare: vt Prouocare iniuriis, hoc est Lacessere. Cic. 2. Philipp Hæc tu quum per me acta meminisses, nisi illis, quos videmus, gladiis confideres, maledictis me prouocare ausus esses?
Bellum prouocare dicit Plin. in Paneg.
¶Prouocare, Vincere. Quintil lib.10, Elegia quoque Græcos prouocamus. Plinius lib 33. in Procem. Accessit ars picturæ, & aurum argentúmque cælando carius fecimus. Didicit homo naturam prouocare. Quo modo intelligi potest illud Lucani lib.9,
-qui nuda fusus arena
Excubat, atque omni fortunam prouocat hora. Budæus.
Naturam pictura prouocare Plin. lib.35. cap.10, Pinxit & heroa nudum, eáque pictura naturam ipsam prouocauit.
Omnes tamen has eius dotes ilex solo prouocat cocco. Id est vincit. Plin. lib.16. cap 8.
¶Prouocare, Profugere, & fermè idē est quod Appellare: nisi quòd prouocare maius est. Et propriè ad maiores, potentioresque, quorum ope atque gratia indigemus, pertinet prouocatio.
Prouocare ad. Cicero, Quum alter ad Senatum prouocasset, alter verò appellasset Tribunos. Idem 3 de Legibus, Iudicia, vt esset populi potestas ad quam prouocaretur.
Ad populum prouocare. Cic.1 Philipp.
Appellare & prouocare. Liuius 8. ab Vrbe, Tribunos plebis appello & prouoco ad populum.
Aduersus sententiam prouocare. Papinian. in l. Tutores §. Tutor. D. De administ. tutor.
Prouocare iudicium ad populum. Valer lib 8 cap 1.
Prouocare à Duumuiris. Liuius lib.1. ab Vrbe, A Duumuiris prouocarit, prouocatione certato.
Prouocare in integrum. Brutus Ciceroni, 16. 15, De Cæsare verò quod fieri potuit ac debuit, transactum est: neque iam prouocari in integrum potest. Hoc est, Integrum iam non est illi vt prouocare possit iure.
Prouocare aduersus creationem. Papinianus in l. Tutores qui §. Tutor. D. De administrat. & peric. tut.
Prouocatus, penult. prod Participium { προκεκλημένος, ἐκκληθείς. } Cic. 1. de Finibus, Quanquam à te ipso id quidem facio prouocatus gratissimo mihi libro, &c.
Qui mecum sæpissime non solùm à me prouocatus, sed etiam sua sponte de te communicare solet. Cic. Lentulo, lib.1.7.
Prouocatus cum Gallo depugnauit. Cic.2. de Finib.
Prouocatus beneficio. Cic.1. Offic.
Studio & beneficio prouocatus. Cic ad Attic. lib.14, Nam quum semper te amaui, primùm tuo studio, pòst etiā beneficio prouocatus.
Prouocatio, Verbale, fœm. gen. { πρόκλησις, προσκαλέσις. } vt Prouocatione certare. Liu.1. ab Vrbe.
Ex prouocatione interfecit eum. Plin. lib.17. cap.1.
¶Prouocatio, Appellatio. Cic. 4. Acad. Commemorant reliquos qui leges populares de prouocationibus tulerunt.
Quid turpius quàm Senator sine prouocatione? Cic.3. de Legib.
Prouocatio patrona illa ciuitatis, ac vindex libertatis Pop. Rom. dari sine nobilium dissensione non potuit Cic.2. de Orat.
Dare alicui prouocationem. Cic 1. Philipp. Quibus quum prouocatio datur, nónne acta Cæsaris rescinduntur?
Dare pœnam sine prouocatione. Cic 2. de Lege agraria.
Prouocator, penult. prod. prouocatoris, Verbale mascul. { προκλήτωρ. } Cic. pro Sextio, Quum verò ne de venalibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, nominibus gladiatoriis ornarit, & sortito alios Samnites, alios prouocatores fecerit, &c.
Procedere aduersus prouocatorem. Plin de Viris illustr.
Prouocatorius, Adiectiuum { προκλητικός. } vt Prouocatoria dona militaria, id est quę meruit prouocatus: quod humanius est quàm prouocasse. Gell lib.2. cap.11.
Prouolo, prouolas, penult. corr. { προπέτομαι } prouolâre, Procul volare, Auolare. Plin. lib.11. cap.10, Tunc vniuersæ prouolant, si dies mitis futurus est. De apibus.
Prouolat in medium. Ouid.6 Fast.
Prouolare, per translationem posuit Liuius 2 ab Vrbe, Sic in primum infensis hastis prouolant duo Fabij, totámque mouerunt secum aciem. Id est procurrunt.
Sonitus prouolat. Lucret lib.6.
Prouolare ad. Liuius primo ab Vrbe, Ipse ad primores Romulus prouolat.
Prouolare ante. Liuius lib.7. ab Vrbe, Relictis equis clamore ingenti prouolant ante signa.
Prolixo prouolat ictu. Lucret. lib.4. De semine.
Prouolare in locum & vicem alterius. Liuius 3. ab Vrbe.
Prouoluo, prouoluis, prouolui, prouolutum, pen. prod. { προκυλινδῶ } prouóluere, Portò voluere. Terent. Andr.4.5,
-iam ego hunc in mediam viam
Prouoluam. Lucret lib.2.
Prouolui simul vt possint, & lædere sensus.
Subter iuga & loca prouoluere aliquem. Virg.12. Æneid.
Gleba prouoluitur Lucret. lib.6.
Prouoluere se ad genua, ad pedes alicuius. Liu.4. bel. Maced.
Genibúsque eius prouolutus Mithridates, &c. Tacit. lib.12.

Prouomo, prouomis, prouomere (ἐξεμέω) ex Pro, & Vomo, Valde vomo. Lucret. lib. 6,
Hic vbi se in terras demisit, dissoluitque:
Turbinis immanem vim prouomit, atque procellæ. De prester.

Prouorsum, fulgur appellatur, quod ignoratur noctu, an interdiu sit factum. Itaque Ioui fulguri & Summano fit, quod diurna Iouis, nocturna Summani fulgura habentur. Festus.

Prout, Aduerbium (ὡς) id est, Sicut, vel vt: aut quod vulgò dicunt *Secundum quod*. Plaut. Bacchid. 26,
Non Pelides tormento fuit, prout ego herum expugnabo meum.
Subaudi sic, in priore mébro: vt sit sensus, Non sic Pelides tormento fuit, prout (id est VT) ego expugnabo herum meum. Horat. 2. Serm. saty. 6,
·vernasque procaces
Pasco libatis dapibus prouteuique libido est. Hoc est, vt cuique libido est. Ex quo apparet eũ, metri causa PROVT dixisse pro VT. Quintil. lib. 4. cap. 1, Prout asperi, leues, iucundi, &c. Cic. ad Att. lib. 11, Tuas literas, prout res postulat, expecto.
Prout Thermitani hominis facultates ferebant. Cic. 4. Verr.
Prout haberi liceret, si anno superiore Quæstor fuisset. Cicero prima Philipp.
Prout tempus patiebatur. Liu. 9. ab Vrbe, Raptim collatæ sarcinæ in medium, & prout tempus patiebatur, instructa acies.
Perinde, prout. Quintil. lib. 9. cap. 4, Perinde asperiores erũt, prout oris hiatu simili aut diuerso pronuntiabuntur.
Prout, ita. Plinius lib. 18. cap. 2, Ac prout quæque accepta sunt, ita valere.

Prox, bona vox, velut quidam putant significare videtur, vt ait Labeo de iure Pontificio libro vndecimo. Festus.

Proxeneta, proxenetæ, pen. prod. masc. gen. (προξενητής) Proxenetæ (inquit Budæus) sunt conciliatores & internuntiores, quasique conglutinatores hominum inter se stipulantium & spondentium, aut quemuis contractum, conuentumque ineuntium. Martial. lib. 10. 3,
Quæ sulphurato nolit empta ramento
Vatiniorum proxeneta fractorum.

Proxenetria, Pronuba, nuptiarum conciliatrix. Alciat. lib. 1. Dispunct. cap. 22.

Proxeneticum, merces, quæ pro opera, proxenetis datur, quæ & licito iure peti potest. Vlpian. l. 3. & 15. De proxenet.

Proxenia (προξενία) Munus erat in oppidis Græciæ quoddã recipiendorum hospitio senatorum, legatorum, magistratuum: & qui eos recipiebant, qui hospitio publico cum ciuitate erant coniuncti. πρόξενοι dicebantur. Hoc munus significat Cicero quũ scribit, Ostẽdit munus illud suum non esse: se, quũ suæ partes essent hospitium recipiendorum, tum ipsos tãtùm Prætores & Consules, non legatorum asseclas recipere solere. Turneb.

Proximi, sacrorum scriniorum sunt, qui seruant scrinia, & libellos principis. Budæus.

Proximus, Vide PROPE.

Prudens, prudẽtis, o. g (φρόνιμος, συνετός, ποικιλόφρων, ἐπιστήμων, ἔμπειρος, ἰχέφρων, ἐχέφρων, εἰδώς) Quasi prouidens: interdum sapiens, aut sciens dicitur. Vnde Iurisprudentes vocantur, qui ius sciunt. Prudens, inquit Donatus, qui intelligentia sua aliquid sentit. Vide infrà Prudens & sciens. Plaut. Capt. 2,
Plus insciens quis fecit, quàm prudens boni.
Prudens declinatum ab animo. Dicitur enim à prudentia, prudens: vt ab ingenio, ingeniosus. Varr. de Ling. Latin lib. 7.
Omitto prudens, id est Sciens, & de-industria. Plin. lib. 10. cap. 29.
Prudens, pro Sciens, cum infinitiuo. Plin. lib. 8. cap. cap. 31, de vitulo marino, Euomit fel suum ad multa medicamenta vtile: item coagulum ad comitiales morbos, ob ea se peti prudens.
Prudens & sciens. Terent. Eun. 1. 1,
·& prudens, sciens,
Viuus, vidensque pereo. Prudens, inquit Donatus, est, qui intelligẽtia sua aliquid sentit. Sciens, qui alicuius iudicio rẽ cognoscit. Ergo prudens per sese: sciens per alios. Cic. in quadam epist. Vt in fabulis Amphiaraus, sic ego prudens & sciens ad pestem ante oculos positam sum profectus.
Prudens & sciens ad interitum ruebam. Cic. pro Marcello.
Ad consilia prudens. Cic. pro Fonteio.
Guarus & prudens impendentium malorum. Cic. pro Sextio. Vetus codex habet, Ignarus & imprudens.
Prudens ingenio. Cic. pro Cluentio, Quis P. Octauio Balbo ingenio prudentior? iure peritior?
Prudens in. Cic. de Amic. L. Acilius quia prudens esse in iure Ciuili putabatur.
Prudens administrandi. Cic. 5. de Fin. Deinde Rerump. administratio, aut administrandi, sciendique prudens, temperata, fortis, & iusta ratio.
Admodum prudens. Cic. de Clar. Orat.
Destituor prudens artis, ab arte mea. Ouid. epist. 5.
Gens adulandi prudentissima. Iuuen. Saty. 3.
Moderandi prudens. Tacit. lib. 3.
Iuris mouendi prudens. Claud. 2. in Eutropium.
Prudens agricolationis vir. Colum. lib. 2. cap. 2.
Prudens locorum. Liu. 4. bel. Maced.
Animus prudens rerum. Horat. 4. Carm. ode 9.
Sententia prudens animi. Ouid. epist. 20.
Ciuitas Atheniensium prudentissima. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Prudentia, prudentiæ (φρόνησις, ἐπιστήμη, σύνεσις, ἐμπειρία, σωφροσύνη) Cic. 1. de Leg. Quæ virtus ex prouidendo est appellata prudẽtia. Idem 2 de Inuen. Prudentia est rerum bonarum & malarum & vtrarumque scientia. Idem 5. de Finib. Prudentia in delectu bonorum & malorum. Subcernitur. Idem 3. de Natur. deor. Prudentiam Deo tribuemus, quæ constat ex scientia rerum bonarum & malarum, & nec bonarum nec malarum, cui mali nihil est, nec esse potest.
Prudentia, quam Græci φρόνησιν dicunt, est rerum expetendarum fugiendarumve scientia. Cic. 1. Offic.
Vt medicina valetudinis, sic viuendi ars est prudentia. Cicero 5. de Finib.
Temeritas est florentis ætatis, prudentia senectutis. Cic. de Sen.
Prudentia in iudicando. Cic. 10. Philipp.
Prudentia iuris Ciuilis. Cic. 1 de Orat.
¶ Altissima. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Communis. Cic. 5. de Finib. Omnibus artibus volumus attributam esse eam, quę communis appellatur prudentia, quam omnes, qui cuique artificio præsunt, debent habere.
Domestica & ciuilis. Cic. in Partit. Prudentia, in suis rebus, domestica: in publicis, ciuilis appellatur.
Aut rerum fato prudentia maior. Virg 1. Georg.
Velox. Pers. Saty 4.
Vulgaris. Cic. 1. de Orat. Perspicua sunt hæc quidem, & in vulgari prudentia sita.
¶ Acuere prudentiam, Vide ACVO.
Adhibere prudentiam, Vide ADHIBEO.
Malitia imitatur prudentiam. Cic. in Partit.
Adeón' ego non perspexeram prudentiam literarum tuarum? Cic. Attico, lib. 6.
Impertire prudẽtiam suam ad salutem alicuius, Vide IMPERTIO.
Adde quòd est illis operum prudentia maior. Ouid. 2. de Arte.
Hoc sentire, prudentiæ est: facere, fortitudinis. Cic pro Sext.
Pro tua prudentia. Cn. Magnus Domitio in Epist. ad Atticum, lib. 8, Non pro tua prudentia debes illud solùm animaduertere quod in præsentia, &c.

Prudenter, Aduerbium (φρονίμως, συνετῶς, ποικίλως) Sapienter, prouidẽ. Cic. 5. de Fin. Facit igitur L. noster prudenter, qui audire de summo bono potissimum velit.
Aliquid in causa prudenter intexere. Cic. 2. de Orat.
Multa prudenter prouisa. Cic. de Amicit.

Pruina, pruinæ, pen. prod. (πάχνη) Ex rore gelido nascitur. A perurẽdo dicta, quod fruges & virgulta perurat. Budæus, Pruina est quæ lapsa persidet & gelat, nec fit nisi immoto aere & sereno. Author Plin. lib. 17 cap. 24. Hoc genere alternis propè annis in Gallia vites, arbores, & frumenta interdum præcocia vitiantur. Etenim pruina à perurendo dicta est, quasi perurina: vrit enim germina, quum sole liquefacta est, vt sæpe vidimus. Vulgò *gelee* vocamus. Aristoteles in libro de Mundo, Gelu, inquit, est aqua conferta, à serenitate cæli concreta. Pruina verò, ros concretus. Gelu igitur est glacies: pruina, est quod gelu vulgò dicitur. Colum. lib. 11. cap. vlt. non procul à fine, Locis frigidis, vbi timor est ne autumnalis satio hyemis gelicidiis peruratur, arundinibus humiles cantherij fiunt, iisque virgæ transuersæ imponuntur, & virgis stramenta supraiaciuntur, & sic à pruinis semina defenduntur. Cic. 2. de Natur. deorum, Quòd pars earum appulsu solis exarserit, pars obriguerit niue, pruináve longinquo solis abscessu. Plin. lib. 2. cap. 60, Grandinem conglaciato imbre gigni, & niuem eodem humore mollius coacto, pruinam autem ex rore gelido. Vertit & Apuleius libellum Aristotelis de Mundo. in ea versione sic ait: Glaciem dicimus humorem sereno frigore concretum. Huic est pruina consimilis, si mollities roris matutinis frigoribus incanuit.
Aeris pruina. Lucret. lib. 3.
Algentes. Stat. 3. Theb.
Cana. Virg. 2. Georg.
Canens. Silius lib 3.
Candentes. Claud. de Nupt. Honorij.
Gelidæ. Virg. 2. Georg.
Matutina. Propert. lib. 2. eleg. 10.
Rorata. Ouid. 3 Fast.
Tristes. Valer. 2. Argon.
Vitrea. Ouid. epist. 10.
¶ Corpora circunfusa pruinis. Virg. 3. Georg. De bobus.
Obrigere pruina. Cic. in Somn. Scip.
Pruinas ac niues perferre. Cic. 2. in Catil.

Pruinosus, penult. prod. Adiectiuum (παχνώδης) Pruinæ obnoxius. Columella lib. 3. cap. 10, Seu frigidus & pruinosus, quod non est patiens vredinis.
Longa pruinosa frigora nocte pati. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.
Herbæ. Ouid. 4. Metam.
Pruinosa regio. Colum. lib. 7. cap. 9, Si regio frigida & pruinosa est, quàm durissimæ & nigræ setæ grex eligendus est.
Tenebræ. Ouid. 5 Metam.

Pruna, prunæ (ἄνθραξ, ἐσχάρα) A carbone ita distinguitur, quòd illa quandiu ardet, pruna dicitur: carbo, quum extincta fuerit. Virgilius in Moreto,
Et cinis obductæ celabat lumina prunæ. Pruna dicta à perurendo.
Prunæ batillus. Horat. 1. Serm. Satyr. 5,
Prætextam, & latum clauum, prunæque batillum. Venustè ridet Aufidium, qui quũ Fundis in oppido exiguo Præturam gereret, insana arrogantia insignibus magistratus Consules superabat, quũ tamen Romæ tantùm scriba esset. Itaque non prætextam solùm & latum clauũ, vt Prætor aut Consul Romanus gerebat, sed etiam ignis ei præferebatur (id enim est quod scribit, Prunæque batillum) quod supra humanam propè conditionem erat, & diuinum religiosumque habebatur. Sic imperatoribus eorumque vxoribus & interdum sororibus ignis præferri solebat, quod ab Herodiano est adnotatum. Ex Turnebo.
Subiiciunt veribus prunas, & viscera torrent. Virg. 5. Æneid.

Prunus, pruni, fœm. gen. (κοκκυμηλέα) Arbor pruna producens. Prunum, fructus. Colum. lib. 2. cap. 2, Multa sunt quæ & dulcem terram & frumẽtis habilem significent, vt iuncus, vt calamus, vt gramen & trifolium, ebulum, rubi, pruni syluestres.
Globus prunorum. Stat. 4 Sylu. 9.

Spini ferentes pruna.Virg.4 Georg.
Corna lapidosa rubescunt prunis,Insita scilicet.Virg 4.Georg.
¶Asinina.Vide ASINVS.
Autumnalia Propert.lib.4.eleg.2.
Cerea.Vide CERA.
De prunis Damascenis,est epigramma Martialis lib.13.29.
Pruna peregrinæ carie rugosa senectæ
Sume:solent duri soluere ventris onus.
Onychina pruna.Vide Onychinus in ONYX.

Prunetum,Locus prunis consitus.Calep.

Prurigo,pruriginis,Est qui admissarios ad veneris pruritum excitat. Var lib.2 de Re rustic. Admittere oportet,quum tempus anni venerit,bis die mane & vespere prurigam.Is sic appellatur. Iterum, Eodem tempore,quo equos adducentes,iidemque vt ineant equas,per prurigas curamus. Senec.lib de Benefic. Laceratúmque prurigam inuenimus.In quibusdam prorigo scribitur.

Prurio,pruris,prurítui,pruritum,pen prod.{κνήθω,κνησιάω}prurire,Libidine scalpendi ardere. Plaut.Bacch 23,
Te amabo,& te amplexabor. N. caput prurit. Idem Pœnulo,
An dentes pruriunt?
In pugnam prurire.Mart.lib.5.103.
Versus pruriunt.Mart lib.11.20,
Lex hæc carminibus data est iocosis,
Ne possint,nisi pruriunt,iouare.

Pruritus,huius pruritus,penult prod masc.g.{κνησμός}Est excursus humoris spirabilis inclusi contra naturam. Plin lib.9.cap.45, Contactos pisces,attritúque petræ scalpentes pruritum inuadit.

Prurigo,penult.prod. pruriginis, fœm. g. Idem{κνησμός} Colum. lib.7. cap 5, Nam subest aspera cutis, & velut quædam prurigo. Nigræ radices ita in aqua coctæ pruriginem tollunt. Vetus codex habet porriginem.

Pruriginosus, penultima prod. Adiectiuum. Paul.in l. 3. D. de ædilit. edict.

PRVSA{Προῦσα}oppidum est Bithyniæ Phrygibus & Mysis finitimum, à Prusia rege,qui cum Cyro bellum gessit, ad radices Olympi montis conditum. Strab.lib.12. Plin lib.5.cap.32,ab Annibale id conditum esse putat. Hinc Prusenses populi Prusam inhabitantes.

PRVSA,Vetusta sedes regum Bithyniæ fuit. Vrbs est,quæ nunc *Bursia* dicitur.

PRVSIAS{Προυσιάς}vrbs Bithyniæ olim Cius dicta,à Prusia rege condita, cognomento Zela, ad Arganthonium montem. Strabo lib. 12. Plin.lib.5.cap.32.

PRVSIAS{Προυσίας} de quo multa Liuius, Bithyniæ rex,qui Annibalem huc concedentem suscepit,post Antiochum superatum,& Phrygiæ Hellespontiç seditionem,aduersum Attalicos ex composito factam. Vide Strabonem l.b.12.

Prymnesium, prymnesij{πρυμνήσιον} funis nauticus. Apud Festum Pompeium palus,ad quem funis nauticus religatur, quem alij tonsillam nominant.

PRYTANEVM,pen.prod{πρυτανεῖον}Locus erat Athenis in arce dignissimus,vbi iudices & magistratus habere consilium solebant. In Prytaneo item alebantur publicè qui bene meriti erant de Rep. qui honos habebatur maximus. Cicero 1.de Orat.Et vt ei victus quotidianus in Prytaneo publicè præberetur. Sic dictũ quasi πυρὶ ταμεῖον, tritici promptuarium,velut horreum publicũ. Dionysius Prytanea vocat curias,in quibus sacra fiebant ab iis,qui maximam in vrbe habent potestatem.Prytanis,magistratus,præfectus,administrator, vt Consulatus: quem publici consilij principem appellabant. A verbo πρυτανεύω,quod est guberno, & magistratum exerceo. Liu. 5. Decade, lib 1,Cyzici in Prytaneum:id est penetrale vrbis, vbi publicè quibus is honos datus est,vescuntur,vasa aurea mensæ vnius posuit.

P S

Psalis{ψαλίς}& Psalidion{ψαλίδιον} Forfex, quam Pollux lib.7.cap.22, & iterum lib.10.cap 28,ponit inter instrumenta muliebria.

Psalma.{ψάλμα}Quod psallitur.Diapsalma{διάψαλμα}silētiũ & quies quædam inter psallendum interposita. Nam vt sympsalma dicitur vocum copulatio in catando, ita diapsalma disiunctio, vbi quædam requies distinctæ continuationis ostenditur.

Psalmus{ψαλμός}Canticum. à ψάλλω, canto, quòd ad Psalterium cantaretur.

Psalmodia,psalmodiæ,pen.cor. {ψαλμῳδία} Cantus mistus:quum aliquis canit ad musicum instrumentum.

Psaltes,psaltis,m.g {ψάλτης}Latinè cantor dicitur.

Psaltrius,Idem.Cic.de Arusp.resp. P. Clodius à crocota,à mitra,à muliebribus soleis purpureisque fasciolis,à strophio, à psaltrio, à flagitio,à stupro est factus repente popularis.

Psaltria,psaltriæ{ψάλτρια}Cantatrix. Terent.Adelph.3.3,
Isthæc iam penes vos psaltria est? Cic. pro Sextio, Qui in cœtum mulierum pro psaltria adducitur.

Psallocitharistæ{ψαλλοκιθαρισταί}apud Tranquillum in Domitiano, cap. 4, Certabat etiam & prosa oratione Græcè Latinéque, ac præter citharœdos citharistas quoque & psallocitharistæ.

Psallo, psallis, psalli {ψάλλω} psallere, Canere, cantare. Gellius lib.19. cap.9, Qui canerent voce, & qui psallerent. Id est, citharam pulsarent,inquit Budæus. Horat.2.epist.1,
-pingimus,atque
Psallimus,& luctamur Achiuis doctius vnctis.
Doctus psallere.Horat.4.Carm.ode 13.

Psalterium,psalterij{ψαλτήριον}Græca dictio,Hebraicè NABLON dicitur,Genus organi musici,dulcius & amœnius sonans quàm cithara, cuius similitudinem quidem habet,ipsa tamen non est.

Psalterium, non solùm organum musicum significat: sed ipsum quoque canticum aut psalmum denotat. Paul. lib 5. Sententiarum tit.4,Psalterium,quod vulgò dicitur canticum in alterius infamiam compositum, & publicè cantatum, tam in eos qui hoc cantauerint, quàm in eos qui cōposuerint, extra ordinem vindicatur: eò acrius, si personæ dignitas ab hac iniuria defendenda sit.

Psalteria,psalteriorum{ψαλτήρια} Quintil.lib.1.cap.10. Nec psalteria & spadicas,etiam virginibus probis recusanda, sed cognitionem rationis,&c. De Musica.
Arguta psalteria. Virgil.in Cyri,
Non arguta sonant tenui psalteria chorda.

PSAMATE,penult.corr.{Ψαμάθη}fons apud Thebas.Valer.1. Argon.
Qui tenet vndisonam Psamaten. Ponitur etiam pro vrbe & monte. ¶Fuit & Psamate,Crotopi Argiuorum regis filia, ex qua compressa Apollo Linum filium sustulit,quem inter sentes à matre occultatum canes dilaceratunt,vt latè prosequitur. Stat.1.Theb. ¶Alia Psamate Nympha fuit,Nerei filia & Phoci mater, de qua Ouidius vndecimo Metamorphoseos,
Cæruleam Peleus Psamaten,vt finiat iram Orat,&c. Hinc Psammathus, untis: & Psammathuntius, siue Psammathusios.Steph.

PSAMMENITVS, Herodoto lib.3, Amasis filius, & Ægyptiorum rex,qui à Cambyse victus,epoto sanguine taurino expirauit.

PSAMMITICHVS{Ψαμμήτιχος} rex Ægypti, cuius tempore, teste Herodoto lib. 2, ducenta & octo millia Ægyptiorum ad Æthiopes transiere.

PSAPHIS,Oropiorum ciuitas in confinio Atticę & Bœotiæ Hic situ erat Amphiarai oraculum quoddam venerabile, vbi Amphiaraum fugientem(vt Sophocles ait) scissa Thebana tellus hausit ipsis cum armis curruque quadriiugo. Strabo lib.9.

PSAPHON,Libycorũ deus Is Psaphon quum desperatissimus esset,& vltimæ notæ, vocales aues edocuit hæc verba eloqui: Magnus deus Psaphon:Quibus dimissis in lucos audita voce apud rudes populos, est pro deo habitus. Alexander Alexandrinus libro sexto, capite quarto.

Psaronius,lapidis genus,quem Thebaicum & Pyrrhopœcilon appellari dicit Plin lib.36 cap.22.

PSEBOA, Lacus ingens in Ægypto supra Meroen, qui insulam (vt Strabo lib.17.scribit)habet satis amplam & habitatam.

Psecas,dis{ψεκάς}Gutta,siue stilla dici potest.Apul.lib De mundo ex Aristotele, Psecadas interpretatur stillicidia. Micæ quoque auri inter arenas lucentes Psecades dicuntur. Quinetiam ancillæ,quæ delicatarum matronarum capillos medicamento fuco conspergunt, à Græcis hoc nomine appellaræ sunt.

Psegma,psegmatis,penult.correp.n. g. {ψῆγμα} Idem ferè quod flos æris. Plin.lib.34 cap.13,In ærariis officinis & psegma fit, iam liquato ære atque percocto, additis etiamnum carbonibus,paulatimque accensis, ac repentè vehementiori flatu exponitur æris palea quædam. Ex veteri codice legendum smegma.

Psegma quoque pro ramento auri vsurpatur, vt apud Herodotum in Thalia,Indi, inquit, vt sunt multitudine multo numerosissima omnium quos nouimus hominum, ita tributum conferebant aliorum comparatione maximum : trecenta scilicet & sexaginta psegmatis talenta,id est aurei ramēti. Ramentum auri arena est aurea, ob id alio nomine ab eodem authore chrysitis dicta. Chrysammos etiam ad verbum aurea arena dicitur lib. x I. codicis Iustiniani. Aurum autem ramentitium,inquit ille,inuenitur esse talentum Euboicorum quatuor millium sexcentorum & octoginta, si ita ratio ineatur vt psegma terdecies tãto argenti rependatur. Strabo lib.3,Ac ne aurum quidem solùm effoditur, sed etiam trahitur. Deferunt enim aurum amnes,& torrentes auream arenam : quæ etiam multis in locis aquarum indigis reperitur: sed in his non apparet: in iis autem locis quæ fluminibus alluuntur, auri psegma,id est scobs aurea resplendescit. Budæus.

Psellion{ψέλλιον}Armilla, ornamentum manuum, apud Xenophontem lib.1.παιδείας,& apud Plutarchum in Cimone, recensentem spolia Persica.Traditque Athenæus hæc ex margaritis quandoque fieri solita. Porrò nota est historia Breuni Gallorum regis, qui quũ depopulatus Asiam Ephesum aduentasset, plebeiam puellam adamauit, quæ ei & concubitum,& Ephesi proditionē pollicita est,si mundum sibi muliebrem & psellia traderet: quod annuit Brennus, & orauit milites,vt in auaritiam puellæ gremium,aurum quod gestabant,immitterent:quo ea obruta periit,vt scripsit Clitophon lib.1. rerũ Gallicarũ,& ex eius authoritate Plutarch.in Parallelis, cap. 30. Psellion autem inter ornamenta carpi, hoc est iuncturarum manuum ponit Pollux lib.5.cap.16. Hinc Pselliophori, id est armillati, Herodoto dicuntur lib.2.

Psephisma,psephismatis,penult.correp.n.g.{ψήφισμα}dictio Græca, quæ decretum significat. Cicero pro Flacco, Sic sunt expressa ista præclara quę recitantur psephismata,non sententiis,nec authoritatibus declarata. Ibidem, Possem recitare psephismata Smyrnæorum quæ fecerunt in Castritium mortuum.

Pseudos {ψεῦδος} Latinè dicitur falsus. vt Pseudolus,falsus seruus. Pseudologus,falsidicus. Pseudopropheta, falsus propheta, & multa alia id genus.

Pseudanchusa, pen. prod. {ψευδάγχουσα} quasi falsò anchusa dicta, de qua Plin.lib.22.cap.20.

Pseudobunion {ψευδοβούνιον} herba, quæ vt Plinius lib. 24. capite 16, ait, napi folia habet, fruticans palmi altitudine. Laudatissima in Creta.

Pseudocato,penult.correp.pseudocatonis{ψευδοκάτων}Cic.ad Atticum, lib.1.9.

Pseudocorasium{ψευδοκοράσιον} Litus magnũ inter Corycum & Seleuciam Isauricam tria stadia longum, & in Lunæ similitudinem curuatum.Stephan.

Pseudodamasippus.Cicero ad Gallum,lib.7.24,Si enim Damasippus in sententia non manebit,aliquem pseudodamasippum vel cum iactura reperiemus.

Pseudodecimianus,Pyri genus,quasi falsus Decimianus. Plinius libro 15 capite 15.

Pseudodictamnum {ψευδοδίκταμνον} falsum dictamnum, genus herbæ, quæ in Creta similis pulegio nascitur.Plin.lib.26.cap.9.

Pseudenedrus

Pseudenedrus, pen. corr. Iul. Firmic. lib. 3. cap. 8, Mercurius pseudenedros saepius fecit. Caelius lib. 11. cap. 7, Insidiatores fictos Firmicus pseudenedros nuncupat. Nam & apud Xenophontem, pseudenedram legimus pro fictis insidiis.

Pseudographiae (ψευδογραφία) Quintil. lib. 1. cap. 10, Fit hoc & in numeris per quasdam, quas pseudographias vocant, quibus pueri ludere solebamus.

Pseudomenos, penult. corr. (ψευδόμενος.) Cicero 2. de Diuinat. Quomodo autem mentientem, quem ψευδόμενον vocant, dissoluas? Sic 4. Academ.

Pseudomelanthium, quasi falsum melanthium, apud Dioscoridem in Matthiolo lib. 3. cap. 78, herba est, quae sponte sua nascitur inter segetes: flores habet caeruleos: erigitur ad spicarum altitudinem culmis hirsutè nodatis.

Pseudonardos, herba nardum falso referens. Plin. lib. 12. cap. 12.

Pseudopenias, promontorium est in quo est sita Berenice, iuxta lacum Tritoniadem, in quo insula est, quae Veneris templum habuit. Strab. libro 17.

Pseudophilippus. Cic. 2. de Lege agrar.

Pseudophilosophia, falsa sapientia, quae non veritate, id est Dei verbo nititur, sed humana & fallaci ratione, qualis est Gentilium philosophia. Budaeus.

Pseudoporticus, falsa porticus. Nam in aedificiis partes, quae fiunt ad imitationem, nec integrum nec principalem: sed precarium, aut temporarium vsum praebēt, quasi alienum opus mentientia, hoc nomine insigniri solent: vt Pseudothyrum, & Pseudoancae, similiáque his complura apud Vitruuium.

Pseudopylae, insulae iuxta portum Isidis apud Troglodytas. Plin. lib. 6. capite 29.

Pseudothyrum, pseudothyri. pen. corr. (ψευδόθυρον) Falsum ostium: vnde pro postico sumitur. Cicero in Verrem, Ea quemadmodum ad istum postea pseudothyrum reuertatur, tabulis vobis, & testibus Iudices planum faciam.

Pseudourbana aedificia, dicuntur à Vitruuio aedificia rustica, vrbana elegantia extructa. Budaeus.

PSILE, insula circa Ephesum. Plin. lib. 5. cap. 31.

Psilothrum, psilothri, pen. prod. (ψίλωθρον.) Plin. lib. 23. cap. 1, Vitis alba est quam Graeci ampeloleucen, alij ophiostaphylon, alij melothron, alij psilothrum. Huius sarmenta longis & exilibus internodiis geniculata scandunt. Folia pampinosa, ad magnitudinem hederae diuiduntur, vt vitium. Radix alba, grandis, raphano similis initio: ex ea caules asparagi similitudine exeunt. Et paulo post, Semen in vna raris acinis dependet, succo rubenti, postea croci. Et paulo pòst, Vitia cutis in facie, varósque & lentigines & sugillata emendat & cicatrices.

Psilothrum. Vnguentum depilatorium, quo mulieres vtebantur: à ψιλὸν nudo. Martialis lib. 6. 93,

Psilothro nitet, aut acida latet oblita creta.

Psimmythium, psimmythij (ψιμμύθιον) Plin. lib. 34. cap. 18, Psimmythium quoque, hoc est cerusam, plumbariae dant officinae. Laudatissimum in Rhodo. Fit autē ramentis plumbi tenuissimis super vas aceti asperrimi impositis, atque ita distillantibus, &c.

Psimythus (ψίμυθος) Idem. De hac vide Vitruu. lib. 7. cap. 12. & Dioscor. lib. 5. cap. 94.

Psitta (ψῆττα) piscis plani genus, quem nos passerem vocamus, vt vertit Theodorus ex Aristotele De natura animalium. Plinius libro 9. capite 16.

Psittacus, psittaci, penult. corr. masc. gen. (ψιττάκη, αἱ δὲ ψιττακὸς ὄρνις) Auis Indica, vocem humanam miro naturae artificio effingens. Martial. lib. 14. 76,

Psittacus à vobis aliorum nomina discam:
Hoc didici per me dicere, Caesar aue.

Plin. li. 10. ca. 42, Super omnia humanas voces reddunt psittaci quidem etiam sermocinantes. India autem hanc mittit, psittacem vocant, viridem toto corpore, torque tantum miniato in ceruice distinctam. Imperatores salutat, & quae accipit verba pronuntiat. In vino praecipuè lasciua. Capiti eius duritia eadem quae rostro, &c. Persius in Prologo,

Quis expediuit psittaco suum χαῖρε,
Picásque docuit nostra verba conari?

Imitator solers humanae linguae psittacus. Stat. 2. Sylu. 4.

Dux volucrum psittacus. Stat. 2. Sylu. 4,

Occidit aeriae celeberrima gloria gentis
Psittacus, ille plagae viridis regnator eoae. Stat. 2. Sylu. 4.

Psittacinus, pen. prod. Adiect. Scribon. Largus, Collyrium Psittacinum à colore ita dictum.

PSOPHIS, dis (Ψωφίς) Arcadiae ciuitas, à Psophide Lycaonis filio, aut, vt alij malunt, à Psophide Erycis Sicula filia condita. Ouidius lib. 5. Metamorphoseos,

Vsque sub Orchomenon, & Psophida, Cyllenénque.

In insula quoque Venetorum Zacyntho arx ipsa vocabatur Psophis: & aliae multis locis. Hermol. in Plin. ¶ Est & alterum eiusdem nominis oppidum in Arcadia. ¶ Item tertium in Achaia.

Psora (ψώρα) Lepra. Plin. lib. 20. cap. 1, scabiem psoram appellat: quam tussis caepis sanari posse eodem libro cap. 5. ait. Idem Plinius eodem ipso libro, cap. 9, lepram à psora separat. Lepras (inquit) & psoras cum alumine rotundo ex aceto. Et paulo post: Item (inquit) psoras & lepras veteres, ipsius tribus partibus, cum duabus aluminis in aceto acri illitis. loquitur de brassicae crispatae viribus. multis quoque eiusdem libri insequentibus capitulis psoram à lepra distinguit, vt verear ne non author Lexici Graeci aberrauerit in expositione eiusdē dictionis. Vide Caelium lib. 6. cap. 6.

Psora fit à ψῶ scalpo. Nam qui psora laborant, vlcera siue pustulas supramodum contingere, palpare, & scalpere cupiunt.

Psoricus, pen. corr. Adiectiuum. Celsus lib. 6. cap. 6. vbi docet ad oculos scabros collyria.

Psoricum medicamentum. Plin. lib. 34. cap. 12.

Psychomantium, psychomantij. pen. prod. (ψυχομαντεῖον) Locus vaticinij, vbi fiebat manium euocatio. Cic. 1. Tuscul. At enim Terinaeum quendam Elysium, quum grauiter filij mortem moereret, venisse in psychomantium, quaerentem quae fuisset tantae calamitatis causa, &c. Idem 1. de Diuinat. Neque eos qui quaestus causa ariolentur, nec psychomantia quidem quibus Appius amicus tuus vti solebat, agnoscere.

Psychotrophum (ψυχότροφον) herba duorum cubitorum altitudine angulosum habens caulem, à radice spargens folia ferè lapathi, serrata, semine purpureo: in Italia Serratula dicitur, in Gallia verò Vettonica. Plin. lib. 25. cap. 8. Psychotrophon inde dictū, quòd locis potissimum gaudeat alciosis.

Psychotrophi item pisces quidam appellantur, quòd vmbrosos sectentur recessus, ac humido frigidóque delectentur elemento.

Psychrologus (ψυχρολόγος) pen. corr. Psychrologi, Qui frigida loquitur & absurda, nec plausu excipienda, Qui boni nihil profert: Cuiusmodi sermo rectè Psychrologia vocatur.

Psychrolutes, psychrolutae, vel Psychroluta, lutae, pen. prod. (ψυχρολούτης) Qui frigida lauatur. Veteres enim frigida tantùm vtebantur: calida verò balnea valetudinariis deseruiebant. Seneca epist. 54. Memor artificij mei veteris, frigidae cultor, mitto in mare, quomodo psychrolutam decet, gausapatus. Idem epist. 84. Ille tantus psychrolutes, qui Calendis Ianuariis in Euripum saltabam, qui anno nouo auspicabar in virginem desilire, &c.

Psydracion (ψυδράκιον) genus pustularum durarum & subalbidarum acutarúmque, caput praecipuè infestantium. Paul. Aegineta.

Psydrax, cis, (ψύδραξ) Morbus, vlcus in capite, de quo Galen. lib. 2. de composit. phar. cap. 9.

PSYGNUM, portus ingens est ad radices Elephantis montis, apud Cynocephalos. Strabo lib. 16.

PSYLLI (Ψύλλοι) Populi sunt Libyae in Africa, à Psyllo rege dicti, quibus vt scribit Plinius lib. 7. cap. 2, virus exitiale serpentibus ingenitum fuit, vt cuius odore eas sopirent. Mos verò illis fuit liberos genitos protinus obiiciendi saeuissimis earum: eóque genere pudicitiam coniugum experiendi, non profugientibus adulterino sanguine natos serpentibus. Hactenus Plinius. Meminit & Herodotus libro 4. Silius itē de Atyro Psyllo libro 1. Lucanus libro 9. Gellius etiam lib. 16. cap. 11. Crinitus lib. 1. cap. 3. & Solinus. Plutarchus in Catone, scribit Catonem per deserta Libyae iter facientem secum Psyllos duxisse, qui morsibus serpentum mederentur, ore trahentes venenum, & ipsos serpentes cantibus mitigantes. Vide Celsum lib. 5. capite 27. de curationibus communibus aduersus omnes morsus serpentium.

Marmaridae Psylli. Lucan. lib. 9.

Psyllion (ψύλλιον) radice tenui, superuacua. sarmentosum, fabae granis in cacuminibus, foliis canino capiti non dissimilibus, semine autem duplici, vnde & nomen, hoc in baccis: ipsa herba in vineis inuenitur, &c. Plin. lib. 26. cap. 7. 8. 10. 11. & 12. & lib. 26. cap. 11. ad fin. Vulgus nostrum *herbam pulicarem* vocat.

PSYLLIS, fluuius in Bosphoro ponti Euxinij. Plin. lib. 6. cap. 1.

PSYLLIUM (Ψύλλιον) Ptolemaeo libro 5. cap. 1, vrbs Bithyniae: vulgò *Picello.*

Psythia, vua (ψυθία.) Virg. 2. Georgicorum,

Et passo psythia vtilior.

Columel. lib. 3. cap. 2, Nam quae Graeculae vites sunt, vt mareoticae, thasiae, psythiae, sophortiae, sicut habent probabilem gustum, ita nostris regionibus, & raritate vuarum, & acinorum exiguitate minus fluunt. Macrobius quoque in enumeratione generum vuarum meminit lib. 3. Satur. cap. 19, Numantana, precia, praenia, psythia, pilliolata, &c.

Psythium passum. Plin. lib. 14. cap. 9, Psythium & melampsythium passi genera sunt, suum saporem, non vini, referentia.

P T

Ptarmica, exiguus frutex est, surculos habens paruos, multos & rotundos, abrotono non dissimiles, & circa eos folia oleae similia, longa multa, & in cacumine capitulum, vti Anthemidis, paruum, rotundum, quod acri suo odore sternutationem excitat, vnde & nomen accepit. Dioscorides lib. 3. cap. 156.

Pte (πτε) syllabica adiectio ablatiuis aliquando iungi solita. vt Meapte, tuapte, suapte, nostrapte, vestrapte. Vt Meapte culpa. Curtius, Sabinus suopte ingenio mitis.

PTELEON (Πτελεόν) Ioniae oppidum iuxta Erythras, & Mimantem mōtem. Plin. lib. 5. cap. 29. Est & aliud eiusdē nominis oppidum in ora Boeotiae. Plin. lib. 4. cap. 7.

Ptera, pterae, siue vt Vitruuius lib. 3. cap. 2, appellat, pteromata, in templis muri duo sunt, vt ait Strabo lib. 17, de templo Heliopolitano, ad altitudinem ipsorum templorum, vtrinque surgentes: ita dicti, quòd alarum specie quasi protegant. Ex Hermolao.

Pteris, herba, prima species est filicis herbae nobilis, quam Plinius describit, eiusdémque vires monstrat, lib. 27. cap. 9.

Pterna (πτέρνα) Pars inferior naualis mali: circa mediam ferè trachelos: summa pars carchesium nominatur.

Pternica, caulis est herbae quae vocatur cactos: de qua Plinius libro 21. cap. 16.

Pteron, aedificij moles maior solitis. Plin. lib. 36. cap. 13. Maiore autem in parte transitus est per tenebras: aliaeque rursus extra murum labyrinthi aedificiorum moles, pteron appellant. Et lib. eodem cap. 5. Nanque supra pteron pyramis, &c.

PTEROPHOROS (Πτεροφόρος) Est regio apud Riphaeos mōtes: sic dicta ab assidua niue, quae ibi pennarum similitudine continuò decidit. Plin. lib. 4. cap. 13. Pterophori itē dicti sunt cursores Pegasarij: quòd peregrè proficiscentes, surrectas in capite pinnas gestare solebant. Dionysius.

Pteroti, duo Neronis calices ex vitro. Plin. lib. 36. cap. 26, Sed quid refert, Neronis principatu reperta vitri arte quę modicos calices duos, quos appellabant pterotos, HS. sex milibus venderet.

Pubertas plena, XVIII annis est. Modestinus, De adoptionibus, l. Arrogato.

¶ Pubertas, Est emissio ipsa pubis, à qua anni pubertatis dicti sunt. Columel. lib. 4, At citra naturæ quandam pubertatem. Cicero 2. de Natura deorum, Vt siquis dentes & pubertatem natura dicat existere.

Vox pubertas. Plin. lib. 23.

PVBLICIVS cliuus appellatur, quem duo fratres, L. M. Publicij Malleoli Ædiles Curules pecuarijs condemnatis ex pecunia quam ceperat, munierunt, vt in Auentinum vehiculo Velia, veniri possit. Festus. Sic enim emendandum Festum puto.

Publicius, vnde & Publiciana actio, vide in Actione Publiciana. Est titulus in Pandectis de Publiciana in rem act. Fuit Prætor apud Romanos, qui ad instar domini, nō dominum agere actione sua voluit. Vlpian. in l. sed & si. D. de Publician.

Publicus, penult. corr. Adiectiuum { δημόσιος, ἴδιος } Quod non est priuatum alicuius, sed populo commune. Hinc Respublica, res populi. Plaut. Rud. 14,
Istic vbi vis, condormiscce: nemo prohibet, publicum est. Idem Trinum. 4,
Hoc ita si fiat, publico fiat bono. Vlpianus, De tabulis exhibendis, l. Prætor ait, Publici loci appellatio quemadmodū accipiatur, Labeo definit, vt & ad areas, & ad insulas, & ad agros, & ad vias publicas, itineráque publica pertineat.

Publica sacra, quæ publico sumptu pro populo fiunt: quæque pro montibus, pagis, curijs, sacellis. At priuata, quæ pro singulis hominibus, familijs, gentibus fiunt Festus.

Publica religione consecratus is dicitur, quem Pontificum vulgus *Canonizatum* vocat. Id est, inter deos relatum. Budæus.

Conuiuari de publico, Vide CONVIVOR.

Publicum, commune, singulare. Cic. 1. de Inuent.

Publicum & Priuatum, opponūtur. Cic. pro Muren. Odit populus Rom. priuatam luxuriam: publicam magnificentiam diligit.

Publica priuatis secernere. Horat. de Arte.

Iam publicum quidem omnium est, tabulata, &c. Hoc est, omnibus commune. Plin. lib. 10 cap. 33.

¶ Æs publicum. Tacit. lib. 12.

Assertor. Ouid. 1. de Remed. amor.

Antea causam publicam nullam dixi. Cic. pro Rosc. Amer.

Commoda. Horat. 2. epist. 1.

Publicum consilium dictus est Senatus. Cic. 1. de Orat. Quare nō etsi eloquentissimus Athenis Pericles, idémque in ea ciuitate plurimos annos princeps consilij publici fuit.

Cura publica iuuenum. Horat. 2. Carm. ode 8.

Custodia. Tacit. lib. 3.

Fauor. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 14.

Fides. Salustius.

Furor. Claud. 2. Paneg.

Litora omnia publica esse. Cic. in Topicis.

Loca vrbis. Cic. 2. de Lege agrar.

Luctus. Ouid ad Liuiam.

Ludus vrbis. Horat 4. Carm. ode 2.

Lux publica immensi mundi. Ouid 2. Metam.

Munera. Ouid. 6. Metam.

Maiestas. Claud. 1. in Eutrop.

Pecunia. Cic. 6. Verr. Neque illam statuam esse ex pecunia publica, neque publicè datam.

Sidera. Ouid. epist. 17.

Spes. Ouid. ad Liuiam.

Sumptus. Horat. 2. Carm. ode 15.

Vectigalia publica, Ex quibus vectigal fiscus capit, quale est vectigal portus, vel venalium rerum, item salinarum, & metallorum, & piscariarum. Vlpianus de Verb. sign. l. Inter publica.

Verba publica, Quibus vtuntur omnes, tam vulgus quàm etiam docti. Ouid 3 de Arte.

Via publica, Quæ in solo populi est, cuius solum publicum est, siue quà iter populo est.

Vias publicas, partim Prætorias, partim Consulares Romani appellauerunt. Ouid. 4. Trist. eleg. 3.

Nemo quenquā ire prohibet publica via. Erasmus. Prouerbij speciem habet illud Plautinum ex Curculione. Quo significant rerum communium æqualem omnibus vsum esse, neque cuiquam vertendum vitio, quod ius publicum concedit.

Vsus publicus. Horat. 2. epist. 1.

Vtilitates publicæ. Tacit. lib. 1.

Publicum & Commune, differunt. Publicum dictum est, quasi populicum, nimirum quod est totius populi, vt campus Martius, ager Campanus, qui lege agraria lata publicatus est. Prætor, Consul, & cæteri magistratus, & leges sunt publicæ personæ. nam totius populi personam sustinent. Commune duobus modis accipitur: vno modo commune appellamus, quod est duorum aut plurium, vt paries communis, communis domus, &c. atque harum rerum communium causa competit actio communi diuidundo: à quarum similitudine dicimus Martem communem, vitam communem, mortem communem: & ita accipe illud Cic. pro Rosc. Amer. Quid tam commune quàm spiritus viuis, terra mortuis, mare fluctuantibus, littus eiectis? Altero modo communia dicimus, quæ à nemine sunt occupata, neque possessa, & possunt fieri occupatis, vt aqua profluens, aer, littus maris. lapilli, & gemmæ in littore maris: quarum rerum causa non datur actio communi diuidundo apud Iurisconsultos. Opponitur autem commune proprio, vt Cic. pro Sylla, Tempus agendi fuit mihi magis proprium quàm cæteris: doloris verò & periculi fuit illa causa communis. Ex Lambino.

Publicum omnium est, Omnibus est cōmune. Plin. lib. 10. cap. 33.

¶ Publicum est, quod ciuitas vniuersa aliqua de causa frequentat. Cic. 1. de Inuent.

Consulere in publicum, Vide CONSVLO.

¶ Publicum, pro Conspectu publico. Liu. 9. ab Vrbe, de Caudina pace loquens. Vt postero atque insequentibus diebus nemo eorum forum aut publicum aspicere vellet. Budæus.

In publico, Vide IN.

Abstinere publico, Vide ABSTINEO.

Carere publico, Non prodire in publicum. Cic. Cæterùm proximis Censoribus adeò omnibus notis ignominijsque confectos esse, vt nō foro solùm omni, deinde vita, sed propè luce ac publico caruerint. Iisdem verbis vtitur Liuius 2. bel. Pun.

Egredi in publicum. Tacit. lib. 10.

Prodire in publicum. Sueton. in Nerone, cap. 51.

Proponere literas in publico. Cic. Attico, lib. 7.

In publicum redigere bona, Vide IN præpositionem.

Non audere esse in publico. Cic. 7. Verr. Cleomenes, quanquam nox erat, tamen in publico esse non audet: includit se domi.

Per publicum vectus. Sueton. in Neron. cap 9. Eiusdem sæpe lectica per publicum simul vectus est. De Nerone & eius matre.

Versari in publico. Tacit. lib 15.

¶ Publicum, aliquando significat vectigal: vnde & Publicani dicti sunt. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 1, Hic te ita versari, vt & publicanis satisfacias, præsertim publicis malè redemptis, & socios perire nō sinas, diuinæ cuiusdam virtutis esse videtur, id est tuæ. Tranquillus in Caligula, cap. 40, Additúmque ad caput legis, vt tenerentur publico. & quæ meretricium & quæ lenocinium fecissent. Vlpianus etiam alicubi vsus est. Budæus.

Publico, publicas, pen. corr. { δημεύω, δημοσιόω, διαγγέλλω, ἐκδίδωμι } publicàre, Omnibus palàm facere, manifestare. Iustinus, Non contentus voluptatum suarum tacita cōscientia, nisi etiam matrimonij reticenda publicaret. Plin. lib. 33. cap. 3.

Publicare, Præconi publico subiicere, Publicum facere. Cic. 2. de Inuent. Lex est apud Rhodios, vt siqua rostrata in portu nauis deprehensa sit, publicetur. Quum magna in alto tempestas esset, vis ventorum inuitis nautis, Rhodiorum in portum nauim coegit, Quæstor nauim populi vocat. Nauis dominus negat publicari oportere. Idem 2. de Finibus, Secutus est qui in causa impia, victoria etiam fœdiore, non singulorum ciuium bona publicaret, sed vniuersas prouincias, regionésque vno calamitatis genere comprehenderet.

¶ Publicare hominem, Populo communem facere: cui opponitur Reuocare in seruitutem. Sueton. in Claud. Cæsare, cap. 25.

Agros publicare. Cic. 1. de Lege agrar.

Bona. Cic. 4. in Catil.

Priuata publicare, Publica liberàre. Cic. 2. de Lege agrar.

Librum publicare, Edere in publicum. Plin. epist. 27. lib 4, Ad hunc gustum totum librum repromitto: quem tibi, vt primùm publicauerit, exhibebo.

Oratiunculam publicare. Plin. iunior lib. 5. epist. 108.

Fortunam suam publicare, pro Passim communicare. Seneca 1. de Clementia.

Se publicare. Suet. in Nerone, cap. 21. Id est copiam sui publicè facere, & publicè cantare.

Publicat vulgo corpus suum meretrix. Plaut. Bacchid. 19.

¶ Publicare crimen, interdum non pro Diuulgare, aut palàm facere: sed pro Deriuare in totam ciuitatem, vel totam ciuitatem eius insimulare. Liuius 4. bel. Maced. Scriptum erat: Aristonem priuatim ad neminem, publicè ad seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse. Publicato crimine, minus intenta de paucis quæstio erat.

¶ Publicari, Fisco acquiri. Paulus in l. Via. D. de seruit. rustic. præd. Si fundus seruiens, vel is cui seruitus debetur, publicetur: vtroque casu durant seruitutes: quia cum sua quisque conditione fundus publicatur.

Publicata pudicitia, Vide Pudicitia, in PVDEO.

Publicatio, Verbale { δήμευσις } Cic. in Catil. Adiungit etiam publicationem bonorum.

Proponere publicationem bonorum. Cic. pro Plancio.

Publicanus, publicani, pen. prod. { τελώνης, τελώνιος } Publicanos appellarunt maiores nostri eos qui vectigal a, & alios Pop. Rom. reditus exigendos certo constituto pretio redimebant. Horum ordinem & numero amplissimum, & personarum dignitate potentissimum fuisse constat. Cic. pro Plancio, Flos enim Equitum Romanorum, ornamentum ciuitatis, firmamentum Reipub. publicanorum ordine continetur. Vlpianus De publicanis & vectigalibus, l. 1. Publicani sunt qui publico fruuntur. nam inde nomen habent: siue fisco vectigal pēdant, vel tributum consequantur: & omnes qui aliquid à fisco conducunt, rectè vocantur publicani.

Familiæ maximæ publicanorum. Cic. pro Lege Manil.

Aspernari nomen publicani. Cic. Qu. frat. lib. 1. 1, Nomen autem publicani aspernari non possunt, qui pendere ipsi vectigal sine publicano non potuerunt.

Cato publicanos tertium iam mensem vexat. Cic. Att. lib. 1. 13.

Mulier publicana. Cic. 5. Verr. Mulierculæ publicanæ noluit ex decumis nimium lucri dare.

Publicola, quasi cultor & obseruator populi { δημοκηδής } hoc cognomine dictus est Publius Valerius, qui in locum Tarquinij Collatini consul à populo suffectus est. Plutarchus.

Publicè, pen. corr. Aduerbium { δημοσίᾳ, πανδήμως } Vulgò, palàm. Terent. Adelph 3. 3,
Haud citò mali quid ortum ex hoc sit publicè. Id est, nunquam obfuturus Reipub.

Publicè custos. Publicè præesse. Terent. Eunuch. 2. 2. Cic 6. Verr. Qui naui istius ædificandæ publicè præfuit.

Socij publicè. Cicero 5. de Finib. Serpit sensim foras cognationibus primùm, tum affinitatibus, deinde amicitijs, pòst vicinitatibus cum ciuibus & iis qui publicè socij atque amici sunt, deinde to-

tius complexu gentis humanæ.

¶Dicere publicè. Cic.5.Verr.Itaque quum Philinus Herbitensis, homo disertus & prudens & domi nobilis, de calamitate aratorum, & de fuga & de reliquorum paucitate publicè diceret.

Dare causam publicè. Cic.5.Verr.Cui Senatus dederat publicè causam, vt mihi fratríque meo gratias ageret.

Dati ei sumptus publicè. Plinius de Viris illust. Id est ex ærario.

Gratulari sibi publicè Plinius lib.5.epist.15, His ex causis vt illi, sic mihi gratulor, nec priuatim magis quàm publicè, quòd tandem homines, &c.

Illac publicè itur. Vlpian.in L.1.D.Nequid in loco publico fiat.

Locantur publicè cibaria anseribus. Cic.pro Rosc.Amer.Hoc est ex publico aluntur.

Possidere bona publicè. Vide POSSIDEO.

Maximam publicè putant esse laudem, quàm latissimè à suis finibus vacare agros. Cæsar 4.bel.Gal.

Redimere publicè. Cic.7.Verr Quem ab illis prædonibus Locrenses postea publicè redemerunt. Id est, sumptibus publicis

Scribere publicè. Cic. Attico, lib.16. Publicè tamen scripsi, si vti vellet iis Valerius, aut mihi nomina mitteret.

Publicè & priuatim oneri esse. Cic.3 Verr.Neque meus aduentus labori aut sumptui, neque publicè, neque priuatim fuit. Id est neque meis amicis, neque prouinciæ, aut vrbi.

Valere publicè. Tacit.lib.12, Publicè valebant.

Venire publicè, Palàm. Cic.1.Verr.Cuncti ad me publicè sæpe venerunt, vt suarum fortunarum omnium causam defensionémque susciperem.

Venire publicè, & Priuatim, contraria. Cic.4.Verr.Primíque, publicè priuatímque venerunt.

Publicitus, pen.corr.Aduerbium { δημοσίᾳ } Idem quod publicè. Terent.Phorm.5 8,

Nónne hoc publicitus scelus hinc deportarier

In solas terras? Vbi Donatus, Publicitus, publica cura & consilio. Gell lib.6 cap.14. Plaut. Amphit.4.8,

Hospitio publicitus accipiar. Id est carcere publico.

Publicius, Adiectiuum { πουβλίκιος } vt

Iter publicium. Ouid 5 Fast.

Ædiles publicij. Ouid.5.Fast.

Publipor, pen.corr, publiporis, pen corr. { πουβλίου παῖς } Publij puer siue seruus Vide MARCIPOR. Alexander Alexandrinus, cui in ea re plus fidei habendū est, quàm Budæo, alioqui admirabilis ingenij nostrati Gallo, Publipores, Marcipores, &c. huiusmodi fuisse testatur lib 5. cap.4 Cúmque mancipiis & seruis (inquit) nullum cognomen, aut prænomen veteres impertirent, solóque appellarēt nomine: si quando tamen manu emissi libertatem meruissent, vt inter seruilem personam & liberam discrimen nominis foret, quū illis ordo, honos & locus accessérit, prænomina patronorum acsi disciplina & cultu Romano essent educati, sæpissime sibi arrogarunt Marcipores, Lucipores, Publipores. à Marco, Lucio, & Publio, multi seruitute exēpti, nuncupati sunt. Vide in Quintipor ex Festo.

PVBLIVS & Laberius { πούβλιος καὶ λαβέριος } poetæ mimorum, Iulij Cæsaris familiares ambo, sed Publius acceptior. Nam Laberij maledicētia, simul & arrogātia Cæsar magnopere offendebatur. Is Publius genere Syrus fuit, conditione seruus: puer enim & forma & ingenio à Domitio manumitti & erudiri meruit. Romam venit ad ludos Cæsaris, vbi mimos suos egit, magno ipsius populi applausu. Authores Gellius & Macrobius. Plin.lib 8 cap.51.

Publius item, prænomen eius qui populo gratus fuit.

Publij, qui prius pupilli facti erant, quàm prænomina haberent: alij ominis causa, ex pube. Probus in Epitome.

PVCINVM, pen.prod. { πούκινον } Ptolemæo lib.3. cap.1, Oppidum est Histriæ in mediterraneis.

Pucinum, castellum in Venetia decima regione Italiæ, in Carnorum agro, nobilitatum ob vina elegantia quæ ibidem nascútur. Plin. lib.3.cap.18.

Pucinum vinum { πουκῖνος οἶνος } ab oppido Pucino in quo nascitur. Plin.lib.14.cap.6, de vinis generosis, Iulia, inquit, Augusta LXXXII annos vitæ Pucino retulit acceptos, non alio vsa. Gignitur in sinu Adriatici maris, non procul à Timauo fonte, saxeo colle, maritimo afflatu paucas coquente amphoras. Nec aliud aptius medicamentis iudicatur. Hoc esse crediderim quod Græci celebrantes miris laudibus pyctanon appellauerunt ex Adriatico sinu.

Pudeo, pudes, pudui, puditum, pen.corr. { αἰδέομαι, αἰσχύνομαι, ἐρυθριάω } pudēre. Ferè semper in tertiis tantùm personis legitur. Plautus Casina, 3,

Ita nunc pudeo, atque ita nunc paueo, atque ita in ridiculo sumus ambo. Donatus, Pudere, est in his quæ turpiter fiunt: pigere, in his quæ cum malo, damnóque.

Cum accusatiuo. Lucan.lib.8,

-semper metuit, quem sæua pudebunt. Terent.Adelph 4,

Non te hæc pudent?

¶Impersonale sæpius legitur, vt dictum est: Aliquando cum infinitiuo, & subauditur accusatiuus ME vel TE: interdum etiam effertur. Terent.Heaut.5 4. -pudet

Dicere hac præsente verbum turpe.

Non me hoc iam dicere pudebit. Cic.Qu.frat.lib.1.1.

¶Cum accusatiuo. Terent.Adelph.1.2,

-quem neque pudet

Quicquam, neque metuit quenquam.

Quem non pudet, hunc pœna dignum puto. Cic.1.de Orat.

Me autem quid pudeat? qui, &c. Cic.pro Archia.

Me pudet quòd, vel quia. Plautus Capt.5.

¶Cum genitiuo. Terent.Heaut.2.3,

Cuius nunc pudet me & miseret, qui harum mores cantabat mihi. Cic. 2. Verr.Quos libidinis infamiæque suæ neque pudeat, neque tædeat.

Crasse pudet me tui. Cic.in Pison.

Cuius eos non pudere miror. Cic.10.Philipp.

Non te huiuscemodi criminis maxime eius pudet? Cic.7.Verr.

Pudet incœpti. Stat.3.Theb.

Pudet tanti mali. Horat.Epod.11.

Patris mei meûm factûm pudet, Pro meorum factorum. Cicero in Orat.

Sceleris pudet. Horat.1.Carm.ode 35.

¶Piget, minus quàm Pudet. Cic.pro Domo sua, Me non solùm piget stultitiæ meæ, sed etiam pudet.

¶Púditum esset. Cic. pro L.Flacco, Nónne esset puditum si hanc causam agerent seuerè, &c.

¶Puditurum esset. Plin.lib.36.cap.15, Quum puderet viuos, tanquā puditurum esset extinctos.

¶Non enim pudendo, sed non faciendo id quod non decet, impudentiæ nomen effugere debemus. Cic 1.de Orat.

Induci ad pudendum Cic.de Claris Orat.

Pudens { αἰδήμων } Participium, siue Nomen ex participio. Cicero 5. Verr Metelli est filius in prouincia: non puer, sed adolescens bonus ac pudens.

Petulans, & Pudens, contraria. Ouid.2.de Arte.

Pudens animus. Terent. Heaut 1.1.

Hominem pudentem & officiosum cognosces, & dignum qui à te diligatur. Cic.ad Sulpitium, lib 13 22.

Risus pudens & liberalis. Author ad Herennium, lib.3.

Nihil appâret in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudēs, nihil pudicum. Cic.3.Philipp.

Pudentissimus. Cic.pro Cluentio, Homines totius ignari negotij, qui Oppianicum nunquam vidissent, virum optimum, & hominem pudentissimum pecunia oppressum arbitrarentur? Vetus codex habet prudentissimum.

Pudentissimus atque optimus vir. Cic.pro Flacco.

Pudentissima lectissimáque fœmina. Cic.3.Verr.

Pudenter, Aduerbium { αἰδημόνως } Cum verecundia, vel verecundè: cui contrarium Impudenter. Cic.pro Quintio, Quem nunc interficere nefariè cupis, eum tum pudenter appellare nolebas?

Appellare aliquem pudenter. Cic.pro Plancio.

Rogare aliquem parum pudenter. Cic.Gallo, lib.7.28.

Sumere pudenter aliquid. Horat.1.epist.18.

Licentia sumpta pudenter. Horat.de Arte.

Viuere pudenter. Cic.in Vatinium.

Pudendus, Adiectiuum { αἰδέσιμος, αἰσχυντέος } Plin.lib.17.cap.12, Illam inscitiam pudendam esse conueniet.

Amor pudendus. Ouid.epist.5.

Causa pudenda tua est. Ouid.epist.5.

Lucra. Ouid 3.de Arte.

Luxus. Tacit.lib.3.

Strages. Claud.de bello Getico.

Vita. Ouid.2.de Ponto, eleg.2.

Vulnera. Virg.11.Æneid & lib.12.

Vt iam pudendum sit, honestiora esse legionum decreta quàm Senatus. Cic.5.Philipp.

Dictu pudenda. Quintil.lib.1.cap.2.

Multa pudenda pati. Ouid.2 Trist.

Pudibundus { αἰσχυντηρός } Aliud adiectiuum, Idem quod Pudens. Plin. lib.10.cap 20, Idem cauda annuis vicibus amissa cū foliis arborum, donec renascatur iterum cum flore, pudibundus ac mœrens quærit latebram. De pauonibus. Colum.lib.10.

Amplexus pudibundi. Claud 3.de rapt.Proserp.

Dies pudibunda exoritur, Purpurea. Stat.5.Thebaid. Descriptio Auroræ.

Matrona Horat.de Arte.

Ora. Ouid.2 Fast.

Pars pudibunda nostri, Genitalia membra. Ouid.3.Amor.eleg 6.

Pudefio, penult.prod. pudefis, pen.indiff. { αἰσχύνομαι } pudefieri, à Pudefacio fit. Gell.lib.15.cap.17, Traditas sibi tibias quum ad os adhibuisset, inflassétque, pudefactus oris deformitate abiecit, infregítque. De Alcibiade.

Pudicus, penult.prod. Adiectiuum { σώφρων, σεμνός, ἁγνός } Notæ significationis: vt Pudicum ingenium Pamphili, apud Terentium in Hecyra, 1.2.

Pudicus à, Vide A.

Amicitia pudica. Stat.2.Sylu.2.

Animus. Ouid.epist.7.

Aures. Senec Hippol.8.

Coniuges. Horat 4 Carm.ode 9.

Crines. Ouid.3.de Ponto, eleg.3.

Fidem pudicam sollicitare donis. Ouid.7.Metam.

Fraus. Ouid.3.de Ponto, eleg.1.

Frons. Claud.8.Paneg.

Iuuenis. Senec.Hipp.12.

Miles. Cic.in epist.ad Octauium, Audiet C.Marius impudico domino parēre nos, qui ne militem habere voluit nisi pudicum?

Mores. Ouid.3.Trist.eleg 7.

Mulier. Horat.Epod.2.

Nupta. Ouid 2 Fast.

Preces. Ouid.epist.1.

Thalamos violare pudicos. Ouid.2.Amor.eleg.8.

Vota. Ouid.epist.9.

Pudicus, Qui alienam libidinem non est perpessus, qui muliebria non est passus: Impudicus contrà, qui alienæ libidini obtemperauit, siue mas sit, siue fœmina. Notum est maledictū illud in nescio quem, auersus & aduersus impudicus es. quo arguebatur ille τὸ ἀφροδισιάζειν τῷ σώματι id est parte postica, & ea, quæ totius corporis dignissima est, alterius libidinem pertulisse. Esse autem hanc pudici & impudici apud Latinos significationem, testimonio mihi erit Plaut.

Amphitr.

Amphitryone,
Ego tibi istam hodie, sceleste, comprimam linguam. A.Haud potes.
bene pudicéque custoditur. Horatius Satyra 5.lib.1,
-quid multa? pudicum,
Qui primus virtutis honos, seruauit ab omni
Non solùm facto, verùm opprobrio quoque turpi. Vide plura apud Lambinum in Horatium.
¶Pudicus, Nonnúquam pro eo qui alterius pudicitiã non violat & qui alterum non efficit impudicum. Hoc sensu accipiendum est quod ab Horatio de Hippolyto dicitur, quum ait 4.Carm.ode 7,
Inferius neque enim tenebris Diana pudicum
Liberat Hippolytum.
¶Pudicior, Comparatiuum. Ouid.in Ibin,
Nec tibi contingat matrona pudicior illa,&c.
Pudicè, pen.prod. Aduerbium { [illegible] } vt
Actum pudicè omne æuum. Ouid.ad Liuiam, 9.
Pudicius, Aduerbium comparandi { [illegible] } Plin.lib.4.epist. 78, Vbi enim iucundius morarentur, quàm in patria: aut pudicius continerentur, quàm sub oculis parentum,&c.
Pudicitia, pudicitiæ { [illegible] } Plin.lib.17. cap.25, A quo tempore pudicitiam subuersam Piso grauis author tradidit.
Lis est cum forma magna pudicitiæ. Ouid.epist.15.
Impenetrabilis Agrippinæ pudicitia Tacit.lib 4.
Inuiolata Ouid.ad Liuiam, 9. -nulla reparabilis arte
Læsa pudicitia est: deperit illa semel.
Obstinata, Vide OBSTINO.
Prostrata. Sueton.in Tiber cap.35.
Publicata pudicitia, Id est prostituta. Tacitus lib.de Moribus Germanorum, vbi de animaduersione in adulteros loquitur.
¶Attentatur pudicitia, Vide ATTENTO.
Colere pudicitiam, Vide COLO.
Eripere pudicitiam alicui. Cic.pro Mil.
Imminuere pudicitiam virginis, Vide IMMINVO.
Non parcere suæ nec alienæ pudicitiæ. Cic.pro C.Rabirio.
Parcat iuuentus pudicitiæ suæ ne spoliet alienam. Cic.pro Cælio.
¶Pudicitia, religiosa munditia, ac puritas. Virg.2.Georgicorum,
Casta pudicitiam seruat domus.
PVDICITIAM, pro dea coluerunt Romani. Festus, Plebeiæ Pudicitiæ sacellum in vico longo est. Liuius lib.10.
Pudor, pudoris, pen.prod. { [illegible] } Dicitur ob aliquam rem sordidam timor, vt ait Sipontinus. Cic.pro Cluentio, Deinde ita flagrare cœpit amentia, sic inflammata ferri libidine, vt eam non pudor, non pudicitia, non pietas reuocaret.
Claustra pudoris & reuerentiæ refracta. Plin.iunior lib.2.epist.14. ad Maximum.
Insigne pudoris. Ouid 1.de Arte.
Pudoris naufragium. Firmic.lib.6.cap.12.
Pudoris significatio. Cic.2.de Orat.
Plena pudoris libertas Ouid.ad Pison.
Moderator cupiditatis pudor. Cic.2.de Finib.
Paupertatis pudor & fuga. Horat.1.epist.19.
Famæ pudor. Cic.de Prouinc.Consul.
Pudor patris, Reuerentia. Terent.And.1.5.
¶Pudor etiam, pro Scelere,& probro, vel dedecore sumitur, quia sunt pudoris causa. Ouid.epist.11, Irruit,& nostrum vulgat clamore pudorem.
¶Æger pudor. Valer.7.Argon.
Afflictus. Stat.11.Thebaid.
Castus. Ouid.1.de Arte.
Dirus. Senec.Herc.OEtæo,9.
Famosus. Ouid.3.Amor.eleg.5.
Fœdus Ouid.3 de Arte.
Infans. Horat.1.Serm.satyr.6.
Ingenuus. Iuuen.satyr.11.
Pudor malus, Id est vitiosus. [illegible] Græci vocant, de quo scripsit Plutarchus libellum vtilissimum. Horatius satyra 3.lib.2,
-pudor te malus vrget,
Insanos qui inter vereare insanus haberi. Annotauit Lambinus.
Miser. Ouid.epist.9.
Profugus. Ouid.epist.4.
Proiectus Ouid.6.Metam.
Pulcher. Claud.5.Paneg.
Rigidus. Claud.8.Paneg.
Sanctus. Tibul.lib.1.eleg.3.
Tener. Ouid.epist.2.
Timidus Ouid.1.Amor.eleg.5.
Turpis Ouid.11.Metam.
Verecundus. Ouid.2.de Arte.
Virginei pudoris flos intemeratus. Ouid.14 Metam.
¶Nominibus adest pudor, Id est Nomina sunt turpia. Ouidius 2. Tristium.
Ingens pudor æstuat in imo corde. Virg.11.Æneid.
Afferre pudorem. Ouid.3.Trist.eleg 6.
Affici pudore, Vide AFFICIO.
Atterere pudorem alicuius, Vide ATTERO.
Auferre pudorem virgini. Ouid.6.Metam.
Celat vlcera malus pudor. Horat.lib.1.epist.17.
Cessit pudor. Ouid.10 Metam.
Non vnquam reuocabilis pudor ab ore cessit. Valer.7.Argon.
Coactus pudore, Vide COGO.
Colere pudorem, Vide COLO.
Confusa pudore. Ouid.epist.20.
Rubor pudorem consequitur. Cic.4.Tusc.
Consulere pudori, Vide CONSVLO.
Custodire pudorem. Quintil.lib.1.cap.2.
Decet ora pudor. Ouid.5.Amor.eleg.8.
Defendere pudorem pudicitiámque. Cic.de Arusp.resp.
Tristi pudore deiecta oculos. Valer.2.Argon.
Vultus deiecti pudore. Seneca Troade, 12.
Depositus Horat.1.epist.9.
Explicare pudorem. Quintil.lib.6 cap.3.
Extinctus. Virg.4.Æneid.
Tristia cum magno damna pudore tuli. Ouid.3.Amor.eleg.6.
Formare pudorem. Quintil.lib.1.cap.2.
Fugit ab ore pudor. Ouid.2.Trist.
Fugiens ex vrbe. Iuuen.satyra 11.
Habere pudorem. Stat.10.Thebaid.
Imponere plagiario pudorem, Vide IMPONO.
Tum pudor incendit vires,& conscia virtus. Virg.5 Æneid.
Incutere pudorem alicui. Horat.1.epist.19.
Intrat pudor aliquem. Tacit.lib.1.
Temperies iusta miscet pudorem. Claud.de Nupt.Honorij.
Miscendus est amori pudor. Ouid.epist.4.
Mordet pudor Quintil.lib.6.cap.4.
Notat ora pudor. Ouid 3.Amor.eleg.5.
Nundinatus. Firmic.lib.6.cap.31. Ibidem sub finem, Quæstus & libidinis causa, pudorem suum etiam duobus fratribus nundinabit.
Digna pudore obiicere alicui. Ouid.13.Metam.
Obsequi pudori, Vide OBSEQVOR.
Pudor, qui ornat ætatem. Cic.pro Roscio Amer.
Quantum illius ætatis patiebatur pudor. Cic.2.de Orat.
Prostituti pudoris scelerata commercia. Firmic. lib.6.cap.12.& 17.
Prostituti pudoris meretrix. Firmic lib.6 cap.31.
Pulsus Ouid.6.Metam.
Pensare pudorem nece. Ouid.epist.2.
Periit pudor, Vide PEREO.
Ponere pudorem Stat.10.Thebaid.
Postposito pudore referre aliquid. Ouid.3.Amor.eleg.1.
Rapere pudorem puellæ Ouid.1.Metam.
Refugere pudore à dicendo. Cic.2.de Orat.
Relictus Stat.3 Thebaid.
Reprimere cupiditatem pudore. Senec.de Benef.lib.2.cap.7.
Sollicitare tenerum pudorem. Claud.1.de raptu Proserp.
Soluere pudorem. Virg.4 Æneid.
Suggillare pudorem alicuius. Vlpian.in l.Sed si hac lege §.Prætor ait.D.De in ius vocan.
Pudori esse res dicitur, quæ verecundari nos cogit, quia dedecus aliquod afferat. Liu 4.bell.Maced. Amicitiam Romanos Antiochum petere: sed quæ impetrata, gloriæ sibi, non pudori sit. Gloriam hic pudori opponit.
Pudor est mihi dicere. Ouid.1.de Remed.amor.
Pudor est vlteriora loqui. Ouid.5.Fast.
Pudor est referre promissa precésque,&c. Ouid.14.Metam.
Suscipere pudorem alicuius. Vide Suscipere famam, in FAMA.
Tegere pudorem. Lucan.lib.2.
Tenet ora pudor. Ouid.9.Metam.
Fines transire pudoris. Ouid.epist.16.
Vexare pudorem. Lucret.lib.3.
Victus amore pudor. Ouid.3.Amor.eleg.9.
Puer, pueri, pen.corr.masc.gen. { [illegible] } Paulus de Verb.significat. Puer. Pueri appellatio tres significationes habet: Vnam quum omnes seruos, pueros appellaremus: alteram, quum puerum contrario nomine puellæ diceremus: tertiam, quum ætatem puerilem demonstraremus. Virg.1.Æneidos,
At puer Ascanius.
Improuida ætas puerorum. Lucret.lib.1.
Centum artium. Horat.4.Carm.ode 1. Hoc est multarum artium, Acron.
Puer duri oris & audax. Ouid.5.Metam.
¶Adulti. Quintil.lib.2.cap.2.
Æternus. Ouid.4.Metam. De Baccho.
Cæsar. Cic.Bruto, 3, Cæsaris pueri mirifica indoles.
Casti Horat.in Carm.secul.
Consuetus, Vide CONSVESCO.
Dulcis. Catull.de Acme, epigr.42.
Egregius. Stat.3.Sylu 4.
Ferox. Claud.de Nupt.Honorij.
Feruidus puer, Amor. Horat.1.Carm.ode 30.
Formosus. Virg.2.eclog.
Gracilis puer. Horat.1.Carm ode 5.
Immaturus. Iustinus lib.1.de Nino iuniore. Id est nondum idoneus regno gubernando.
Improbus. Virg 8.eclog.
Infantium puerorum incunabula. Cic.pro Rosc.Amer.
Ingenuus. Horat.3.Carm.ode 24.
Integri pueri, Incorrupti, casti. Catul.in Carm.secul.
Lasciui. Horat 1.Serm satyr.3.
Magnanimus. Pers.satyr 6.
Magni pueri, Diuites, ex magna familia nati. Horatius 1. Serm. satyra 6.
Meritorius, Vide MEREO.
Molles. Horat.Epod.11.
Nescij fari. Horat.4.Carm.ode 6.
Orti pueri magnis è Centurionibus. Horat.1.Serm.satyr.6.
Parui. Horat.1.epist.7.
Præstantes. Claud 2.de rap.Proserp.
Pulcher Horat.1.epist.19.
Regij pueri, apud Macedonas vocabantur principum liberi ad ministerium regis electi. Liu.5.Decad.lib.5.
Robustus acri militia puer. Horat.3.Carm.ode 2.
Teneri. Cels.lib.2.cap.1.
Teres. Horat.Epod.11.

Trux puer, Achilles Senec. Troade, 9.

¶Creandis pueris beata vxor. Horat. 2. epist. 2.

Deerrat à patre puer, Vide ERRO.

Florent vrbes pueris Lucret. lib. 1.

Inclamatus à puero, Vide INCLAMO.

Periclitari pueros & experiri, Vide PERICLITOR.

Vagit puer. Ouid. 10. Metam.

Puer, Græcorum more pro filio. nam παῖς significat filium & puerum. Horat. de Arte,

Nec pueros coram populo Medea trucidet. Sic 1. Carm. ode 12,

Dicam & Alciden, puerósque Ledæ, &c. & aliis pluribus in locis. Lambinus.

¶A puero, & A pueris, A puero paruulo, & A puero pusillo, Vide A præpositionem.

Vt primum ex pueris excessit Archias. Cic. pro Archia.

¶Puer, seruus Terent. And. 1. 2,

Certa res est, etiam puerum inde abiens conueni Chremis.

Eo die pueri tui mihi à te literas reddiderunt, & alij pueri post diē tertium eius diei literas alias attulerunt. Cic. Att. lib. 3.

Puer & ancilla. Varr. Eudæmonib. Vix vulgus cōsluit, non furiarū, sed puerorum atque ancillarum. Nonius.

Puerus, pueri, pen. corr. {παιδίον} etiam declinatur antiquè. Plaut. Merc. Tu puere abi hinc intrò ocyus.

Puera, pueræ, pen. corr. {παιδίσκη, κοράσιον} Id est puella. Varro, Properate viuere pueræ, quas finit ætatula ludere & amare, & Veneris tenere leges. Nonius.

Puerpera, puerperæ, pen. corr. {λεχώ} Mulier quæ recens peperit. Terent. Adelph. 5. 7, -multo rectius est,

Quàm illam puerperam nunc duci huc per viam

Ægrotam. Plin. lib. 7 cap. 4.

Puerperus, pen. corr. Adiect. {λεχώιος} vt

Verba puerpera. Ouid. 10 Metam.

Puerperium, puerperij {λοχεία} Tempus quo puerpera ex dolore partus recumbit, vel etiam tempus ipsum quo parit mulier. Plin. lib. 28. cap. 8, Lingua adalligata, pericula puerperij tolli. Sic Columel. lib. 3. capite 21.

Cubare puerperio, Vide CVBO.

Puerperium, Proles ipsa. Gell. lib. 10. cap. 2, Diuo Augusto imperante, ancillam Cæsaris Augusti in agro Laurēte peperisse quinque pueros dicunt, eósque pauculos dies vixisse: matrem quoque eorum non multo pòst, quàm peperit, mortuam: monumentúmque ei factum iussu Augusti in via Laurentina, inque eo scriptum esse constat numerum puerperij eius. Plin. lib. 18. cap. 29. Vt in lacte puerperium necat. Idem lib. 7. cap. 11, Vno abortu duodecim puerperia egesta.

Cruda puerperia Stat. 4. Thebaid.

Puerulus, puerüli, pen. corr. m. g. {παιδάριον} Diminutiuum à puerus. Cic. in Topic. Adiungitur enim vt secundum seruorum, secundum exulum, secundū puerulorū tabulas possessio videatur ex edicto dari.

Puerilis, & hoc puerile, penultima prod. {παιδικός, παιδαριώδης} Quod est pueri, vel quod puerorum proprium esse solet. Terentius Phormione, 5. 8,

Quid vos, malùm, ergo me sic ludificamini,

Ineptæ vestra pueríli sententia?

Acta puerilia Stat. 5. Thebaid.

Ætas. Cic. pro Archia, Quibus artibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet.

Agmen Virg. 5. Æneid.

Anni. Ouid. 2. Metam.

Blanditiæ. Ouid. 6 Metam.

Carmina Fauni Stat. 1. Achil.

Consilium. Cic. ad Att. lib. 14, Acta illa res est animo virili, consilio puerili.

Decus. Claud. 7. Paneg.

Delectatio. Cic. 1. de Finib.

Facies. Ouid. 7 Metam.

Flos. Claud. 1. in Eutrop.

Imago. Propert. lib. 2. eleg. 23.

Infirmitas. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Regnum Liu. 1. ab Vrbe.

Specie puerili dicitur visus. Cic. 2. de Diuin.

Puerile est, Inconsultū & vanum. Cic. 3. de Fin. Istiusmodi autē res dicere ornatè velle, puerile est: planè autem & perspicuè expedire posse, docti & intelligentis viri.

Puerilitas, pen. corr. puerilitatis, fœmin. generis {ἡ παιδαριότης} Actus puerilis. Seneca epist. 4, Adhuc non pueritia in nobis, sed, quod grauius est, puerilitas remanet: & hoc quidem peius est, quòd authoritatem habemus senum, vitia puerorum: nec puerorum tantùm, sed infantium.

Puerilitas, Pueritia. Varro de Liberis educandis, Velim me herceles, inquit, ipse vsu magno puerilitatis formulam audire.

Pueriliter, penult. prod. Aduerbium {παιδαριωδῶς} More puerorum. Cic 1. de Finibus, Quæ quum res tota ficta sit pueriliter, tum ne efficit quod vult.

Pueriliter blandiri Liu. 1. bel. Pun.

Pueriliter facere. Cic. 4 Acad.

Pueriliter consectari aliquid. Cic. 4. Acad.

Pueritia, pueritiæ {παιδικὴ ἡλικία} Ætas puerilis. Cic. 3 Verr. Si in pueritia non his artibus & disciplinis institutus eras.

A pueritia legimus & discimus. Cic. 2. Tusc.

Qui me à pueritia sua semper obseruauit. Cic. Licinio, lib. 5. 8.

Ornamentum pueritiæ. Cic. 3 Verr.

Extrema pueritia Cic. pro Lege Manilia, Qui extrema pueritia miles fuit summi Imperatoris.

Adolescit pueritia. Tacit. lib. 12.

¶Pueritia, Puritas. Varro, Ea erat matronæ simplicitas & pueritia & honestas.

Puellus, puelli. Diminutiuum à Puer {παιδάριον} Lucilius, Cúmque hic tam formosus tibi ac te dignus puellus. Ennius, Pœni soliti suos sacrificare puellos. Paul.

Puella, puellæ {κοράσιον} Diminutiuum à puera. Cic. Attic. lib. 1. 3, De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil vsucapi potest. Virgilius 1. Georgicorum,

Ferte simul, Faunique pedem, Dryadésque puellæ.

Idoneus puellis. Horat. 3. Carm. ode 26.

Turba puellarum si mea verba colit. Propert. lib 1. eleg. 2.

Verba puellarum foliis leuiora caducis. Ouidius 2. Amor. elegia 16.

Bella. Ouid. 1 Amor. eleg. 6.

Blanda. Ouid. 1 Amor. eleg. 2.

Candida. Horat. Epod. 11.

Casta Ouid. 2. Metam.

Compta longas comas Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Delicatior hœdo. Catul. ad Coloniam, epigr. 17.

Diues. Horat. 4. Carm. ode 11.

Sunt tamen & doctæ rarissima turba puellæ. Ouid. 2. de Arte.

Flaua Iuuenal. satyr. 6.

Formosa. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

Aut non formosa est, aut non bene culta puella. Ouid. 3. Amor. eleg. 6.

Infans Horat. 2. epist. 1.

Ingenua. Ouid. 2. Amor. eleg. 4.

Innupta. Virg. 2. Æneid.

Lacteola. Catul. in Camerium, epigr. 51.

Lasciua. Virg. 4. eclog.

Sapiens. Ouid. 10 Metam.

Scelerata Ouid. 1. de Remed. amor.

Tenera Ouid. 14 epist.

Vaga Propert. lib. 1. eleg. 5.

Verecunda Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Flore viridissimo. Catul. ad Coloniam, epigr. 17.

¶Duræ puellæ blandiri precibus. Ouid. 2. de Arte.

Candida me capiet, capiet me flaua puella. Ouidius 2. Amor. elegia 4.

Placidam exorare. Ouid. 1. de Arte.

Experta virum Horat. 3. Carm. ode 14.

Hoc aditu vidi tetricæ data verba puellæ. Ouid. 1. de Arte.

Nónne satis fuerat timidæ inclamasse puellæ? Ouidius 1. Amor. elegia 7.

Laborantes vtero puellæ, Prægnantes. Horat. 3. Carm. ode. 22.

Miserere dignæ puellæ. Ouid. epist. 5.

Nata puella magno patre. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

¶Puella etiam dicitur, quæ matrimonio iuncta est. Scæuola in L. Vxorem § testamento. D. De legat. 3, Posteà marito defuncto puella dote recepta, nupsit alij. Rursus ibidem paulo pòst. Ouid. in fine epistolæ Penelopes,

Certè ego quæ fueram te discedente puella,

Protinus vt redeas, facta videbor anus. Idem lib. 2. Fastorum,

Dum tamen hæc fiunt, viduæ cessate puellæ. Id est, Dum fiunt feralia, vos nuptæ cessate à concubitu, quasi viduæ, & illis diebus à viris diuisæ.

Puellula, pen. corr. {κοράσιον, κορίσκη} Alterum diminutiuum. Catullus in Epithal. Iul. 56,

Floridam ipse puellulam

Matris è gremio suæ Dedis.

Socij puellularum. Catul. in Mamurram, epigr. 53.

Puellaris, & hoc puellare, penultima producta {κορασιώδης, κορικός} Quod puellarum proprium est, vel quod puellarum est. Quintilianus in Prooem lib. 6, de vxore defuncta, Tum ætate ea puellari, præsertim meæ comparata. Apud Plinium libro 10. cap. 55, Puellare augurium.

Ætas puellaris. Quintil. in Prooem. lib. 6.

Animi Ouid. 4. Fast.

Anni. Claud. de laudibus Serenæ, 22.

Furor. Seneca Medea, 12.

Puellariter, pen. corr. Aduerb. {κορασιωδῶς} Plin. epistol. 163, Dum se prægnantem puellariter nescit, ac per hoc, &c.

Puellasco, puellascis {ἐκθηλύνομαι} puellascere, Effœminari. Pacuuius,

Puellascunt lasciuia adolescentes.

Puellascere, Reflorere, & quasi ad puellarem ætatem redire. Varro Lais, Quòd non solùm innubæ fiunt communes, sed etiam veteres puellascunt.

Puellatorius, a, um, Quod est puellarum, aut simile huic rei, quam faciunt puellæ. Tibiæ puellatoriæ, quæ sonum puellarem mittunt, id est clariorem. Alexander Alexand. lib. 4. cap. 2.

Puellitari verbum, vt multa alia, Laberius finxit, de iis agens qui cum vetulis rem habent, quarum naturam eugium canum vocauit. Quænam mens, inquit, quæ delitias vos suppolitores facit cum cano eugio puellitari?

Pugil, pugilis, communis generis {πύκτης, πυγμαχος, ἀγωνιστής} A pugna dicitur, vt ait Donatus: vel à Pugno: Qui vel quæ pugnandi artem nouit. Terent. Eunuch. 2. 3,

Siqua habitior paulò, pugilem esse aiunt. Cicero de Clar. Orat. Pugiles inexercitati etiam si pugnos & plagas Olympiorum cupidi ferre possunt, solem tamen sæpe ferre non possunt.

Pugiles etiam quum feriunt aduersarium, in iactandis cęstibus ingemiscunt. Cic. 2. Tuscul.

Inexercitati Cic. de Clar. Orat.

Pugilatio, Denominatiuum {πυγμαχία} Pugilum exercitatio. Cic. 2 de Legibus, Iam ludi publici quoniam sunt cauea circóque diuisi, sint corporū certationes cursu, & pugilatione, luctatione, curriculisque equorum.

Pugilatus,pen.prod.huius pugilatus,pugilatui,m.g. {πυγμή} Pugilum ludus.Plaut.Capt.13.
Hic homo pugilatum incipit. Idem Bacch 8.
Ibi cursu,luctando,hasta,disco,pugilatu,pila,
Saliendo se exercebant magis,quàm scorto,aut sauiis.
Pugilicè,pen.corr.Aduerb. {πυκτικῶς} Firmiter, valenter,quemadmodum pugiles solent.Plautus Epid.2,
Quid,herilis noster filius valet? T.pugilicè,atque athleticè.
Pugillaris,Pugillus.Vide PVGNVS.
Pugio,pugionis,m.gen. {ἐγχειρίδιον} Genus teli,à pugno dictus,quòd facile prehenditur, vel quòd eo præsentius pugnetur. Festus, Pugio dictus est, quòd eo punctim pugnatur. Nonius, Pugio, est gladius breuis. Salust. Histor.lib.3, At Oppius postquam orans nihil proficiebat,& timidè veste tectum pugionem expedire conatus, à Cotta, Vulsciòque impeditur. Martial.lib.14 33.
A pugione,Vide A vel A B præpositiones.
Stillans pugio. Cic. 2 Philip. Qui stillantem præ se pugionē tulit.
Exolutum à latere pugionem,velut ius necis,vitæque ciuium,reddebat.Tacit.lib.19.De Cæcilio Simplici.
Pugionem plumbeum vocat Cicero inualidum argumentum,lib.4.de Finib. O plumbeum pugionem.
Pugiunculus,pugiunculi,penul.corr. {μαχαίριον} Diminutiuum. Cicero Hispaniensem pugiunculum Cn. Pisonem appellat. Idem in Orat.In iis quibus vt pugiunculis vti oportet, breuitas facit ipsa liberiores pedes.
Pugna,pugnæ {μάχη,μάχαι,ἀγών,πόλεμος,ὑσμίνη,χάρμη,φύλοπις} Lucta vel prælium. A pugno dicta est. Veteres enim,inquit Donatus, ante vsum ferri & armorum,pugnis & calcibus,& morsibus,corporúmque luctatione certabant.
Arena sparsa ad pugnam.Virg 3.Georg.
Amor pugnæ.Horat.4.Carm.ode 4.
Certamen.Ouid.12.Metam.
Euentus.Virg.8.Æneid.
Incerti exitus pugnarum,Marsque commubis. Cic.pro Milone.
Facies pugnæ.Tacit.lib.18.
Fortuna pugnæ anceps.Virg.4.Æneid.
¶Ardens.Virg.3.Georg.
Auida.Silius lib.12.
Cæca.Valer.5.Argon.
Clara,Vide CLARVS.
Decertatoria.Quintil.lib.6.cap.4.
Dura.Valer.6.Argon.
Equestris.Silius lib.13.
Forensis.Quintil.lib.5.cap.12.
Fortuita.Quintil.lib.6.cap.5.
Impeditior,Vide IMPEDIO.
Inermis.Stat.6.Thebaid.
Ingens.Virg.2.Æneid.
Iniqua,Vide INIQVVS.
Lenta, Vide LENTVS.
Magna pugna bis victi.Virg.12.Æneid.
Mala Lacedæmoniorum in Leuctris.Cic.2.de Diuin.
Nobilis.Senec.Herc.fur.9.
Obnixa.Valer.6.Argon.
Optata.Silius lib.16.
Pedestris.Virg.11.Æneid.
Pedestres naualéſque pugnæ,Vide Pedestris in PES.
Sæua.Valer.4.Argon.
Simplicior contra tabulas.Quintil.lib.5.cap.7.
Pugna singularis Æneæ & Turni, Achillis & Hectoris. Macrob. lib.5.Saturnal.lib.2.
Tristis.Virg.11.Æneid.
¶Miseras abrumpere.Valer.3.Argon.
Absistere pugna,Vide ABSISTO.
Accingere se pugnæ.Virg.11.Æneid.
Æquare pugnas.Virg.5.Æneid.
Æquatæ.Silius lib.4,
Et tandem æquatæ geminato funere pugnæ.
Viriles capere.Stat.1.Sylu.6.
Capessere pugnam manu.Tacit.lib.12.
Ciere pugnam.Tacit.lib.20,Suis quisque locis pugnam ciebant.
Committere.Cic.3.in Catil. Tum interuentu Pontini atque Flacci pugna quæ erat commissa,sedatur.
Committere pugnas sanguine Stat.6.Thebaid.
Committere cæstu.Virg.5.Æneid.
Iniqua pugna congredi.Virg.10.Æneid.
Conferere,Vide CONSERO.
Conseritur pugna.Valer.6.Argon.
Conspirare,Vide CONSPIRO.
Constituere pugnæ diem.Cæs.3.de bel.Gal.
Continere à pugna.Cæsar 4.de bel.Gal.
Cooriri in pugnam,Vide COORIOR.
Crudescit pugna,Vide CRVDVS.
Forti decernere pugna.Valer.4.Argon.
Decertare pugna.Cæs.3.de bell.Gal.
Insanas deposcere.Stat.10.Thebaid.
Deposcite pugnam votis.Lucan.lib.2.
Dirimere.Liuius de bel.Pun.
Pugnam dare.Terent.
Edere pugnas.Lucret.lib.2.
Elicere ad pugnam.Liu.de bel.Pun.
Ereptus pugnæ Annibal.Silius lib.17.
Euocare ad pugnam.Cæsar 5.de bel.Gal.
Excedere cunctos pugna.Virg.5.Æneid.
Exire ad pugnam.Virg.4.Georg.
Expediam,& primæ reuocabo exordia pugnæ.Virg.7.Æneid.
Extendere pugnam.Liu.de bel.Pun.
Extracta in posterum pugna.Tacit.lib.4.
Facere pugnam.Tacit.lib.3.
Facere pugnæ potestatem vel copiam,Liuius de bel.Pun.
Gerere pugnas innumeras.Claud.3.Paneg.
Imponere finem pugnæ.Virg.5.Æneid.
Inclinari pugnam.Liu.de bell.Pun.
Indipisci pugnam,Vide INDIPISCOR.
Inducere in pugnam equites,Vide INDVCO.
Indulgere pugnæ.Stat.11.Thebaid.
Inire pugnam & prælium,Vide IN 10 inis.
Inire pugnam forensium certaminum.Quintil.lib.5.cap.12.
Instaurare pugnam,Vide INSTAVRO.
Iterare pugnam.Liu.6.ab Vrbe condita.
Lacessere pugnam.Lucan.lib.3.
Lacessere ad pugnam, Vide LACESSO.
Laxare pugnam.Liu.de bel.Pun.
Arma mouent pugnam.Ouid.3.Fast.
Obire pugnas lituo & hasta.Virg.6.Æneid.
Parare membra pugnæ.Ouid.9.Metam.
Pauere pugnam.Lucan.lib.7.
Perpetrare.Liu.lib.4.Decad 5.
Præbere pectora pugnæ.Ouid.10.Metam.
Procedere ad pugnam.Liu.lib.5.ab Vrbe.
Procurrere in pugnam.Liu.de bel.Pun.
Prohibere à pugna.Cæs.4.de bel.Gal.
Quærere pugnæ locum.Salust in Iugurtha.
Remittere pugnam.Salust.in Iugurth.
Restituere.Liu.2.ab Vrbe condit.
Ruere in pugnam magno feruore.Silius lib.15.
Subducere aliquem pugnæ.Virg.10.Æneid.
Pugna est de paupere regno.Stat.1.Thebaid.
Quanta pugna est doctissimorum hominum. Cic.2.de Diuin.
Sumere pugnam.Silius lib.8.
Aspera pugna surgit.Virg.11.Æneid.
Venire ad pugnam.Horat.1.Serm.satyr.5.
Venit res ad pugnam. Cic.7.Verr.Nonnunquam etiam res ad manus atque ad pugnam veniebat.
Venire in pugnas.Silius lib.15.
Pugna vocet.Virg.11.Æneid.
Versare pugnam in pectore.Lucan.lib.7.
Pugnatoriolas leueis pugnas appellat Cato in ea quam dixit de re Histrię militari. Festus.
Pugno,pugnas {μάχομαι,μάρναμαι,πυκτεύω,ἀγωνίζομαι,πολεμέω,διαμάχομαι} pugnàre,Pugnam committere. De quacunque re dicitur de qua cōtrouersia est.Plaut.Amphit.4.
Nam quum pugnabant illi maximè,ego fugiebam maximè.
Pugnare amori.Virg 4.Æneidos,
-placitóne etiam pugnabis amori? Ac si diceret: Cōtempsisti eos qui displicebant: nunquid etiam placito amori repugnabis? Et est Græcum,Pugno tibi. Nam nos,Pugno tecum dicimus. Seruius. Alij legunt placido.
Noli pugnare duobus.Catullus.
Acriter pugnare.Quintil.lib.2.cap.10.
Bene pugnare.Ouid.2.de Ponto,eleg.3.
Cautè pugnare.Ouid.epist.13.
Pugnare bella.Horat.lib.1.epist.ad Quinctium.
Pugnare pugnam.Plaut.Pseud.7.
Pugnare prælia.Horat.4.Carm.ode 9.
Acie directa.Quintil.lib.2.cap.13.
Manu.Ouid 13 Metam.
Odiis.Stat.3.Thebaid.
Pugnare pugnis Horat.1.Serm.satyr.3.
Viribus cum aliquo.Cic.ad Messenium,lib.5.21, Quauis tuta conditione pacē accipere malui,quàm viribus cum valentiore pugnare.
¶Aduersus latrones canem pro domino pugnare accepimus.Plin lib.8.cap.40.
Contra aliquem.Plin.lib.8.cap.7.
Contra naturam.Quintil.lib.2.cap.8.
Pugnare cum. Cic.Att.lib.7,Nisi fortè hæc illi tū arma dedimus, vt nunc cum bene parato pugnaremus.
Cum senectute,Id est aduersus senectutem.Plin.epist.2.lib.3.
De possessione hominis.Gel.lib.12.c.13. Terent.in Prolog.Hecyr.
Tumultuantur,clamant,pugnant de loco.
Ex equo. Cic.2.de Nat.deor. In nostra acie Castor & Pollux ex equis pugnare visi sunt.
Ex causa pari pugnat vterque.Ouid.5.Fast.
E muris.Plin.lib.32.cap.1.
In aliquem pugnare,Contra aliquem.Ouid.3.Amor.eleg.2.
In hostem.Liu.8.ab Vrbe.
In frontem & latera.Tacit.in vita Agricolæ.
Inter se cornibus pugnant,Vide INTER.
Pugnare pro aliquo.Cic.pro Quintio, Omnésque pro P.Quintio pugnent. Id est defendant P.Quintium.
Pro causa iniqua.Ouid.epist.19.
Pro commodo patriæ pugnare, cui opponitur Patriæ commoda oppugnare.Cic.1.de Inuent.
¶Cum eorum vita mirabiliter pugnat oratio. Cic.2.Tuscul.Id est contraria est oratio vitæ illorum.
Contra pugnare.Lucret.lib.2, -tamen est in pectore nostro
Quiddam,quod contra pugnare,obstaréque possit.
Pugnare inter se.Quintil.lib.3.cap.10. Id est contraria esse.
Sententia mea pugnat secum.Horat.1.epist.1.
¶Pugnare aliquid,pro Cōtendere de re aliqua.Cic.1.de Nat.deor.
Illud video pugnare te,species vt quædam sit deorum, quæ nihil concreti habeat,&c.

Hic pugnes licet, non repugnabo. Cic. 4. Acad.
Pugnant Stoici cum Peripateticis. Cic. 2. de Finib.
Non magnopere pugnare, pro Non valde laborare. Cic. de Nat. deorum.
¶Pugnare, per translationẽ de rebus inanimatis. vt Pondera pugnant deducere deorsum, Id est contendunt. Lucret. lib. 3,
-quanquam Pondera quantum in se est, deorsum deducere pugnent. Lambinus.
¶Pugnare, pro Conari. Ouid. 1. de Remedio amoris,
Pugnat in aduersas ire natator aquas.
Illud pugna, & enitere. Cic. Appio, lib. 3.
¶Pugnaueris, Id est magnam rem feceris, inquit Donatus. Terentius Adelph. 5. 5. -& istam psaltriam
Vnà illuc mecum hinc abstraham. M. pugnaueris.
¶Pugnatur, Impersonale. Cæsar 4. bell. Gall. Quum ab hora ferè quarta vsque ad solis occasum pugnaretur.
Gladiis pugnatur acutis. Ouid. 3. de Arte.
Quum malè pugnatum apud Caudium esset. Cic. 3. Offic.
¶Libido praua pugnandi. Silius lib. 7.
Superare pugnando. Ouid. 9. Metam.
Vinci pugnando. Ouid. 1. de Arte.
Arte pugnandum est. Quintil. lib. 2. cap. 17.
¶Hoc pugnatur, pro Hoc contenditur. Cic. pro Rosc. Amer. Hoc solum hoc tempore pugnatur, vt ad illam optimam præclarámque prædam damnatio Sexti Roscij, velut cumulus accedat.
Pugnans, pugnantis {μαχόμενος} Particip. siue Nomen ex participio, vt Domare pugnantem. Ouid. 13. Metam.
Vincetur fœmina pugnans. Ouid. 2. Fast.
Cum frigore pugnans. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.
Anima pugnans Stat. 3 Sylu. 5.
Et dare anhelanti pugnantibus humida linguis Oscula. Tibull. lib. 1. eleg. 8.
Pugnantes sententiæ, Hoc est inter se contrariæ. Plin. epist. 167. lib. 8, ad Aristonem.
Pugnantia & contraria studia. Cic. 1. de Finib. Atqui pugnantibus & contrariis studiis consiliísque semper vtẽs, nihil quieti videre, nihil tranquilli potest.
Venti pugnantes contra. Lucret. lib. 6.
Loqui pugnantia. Cic. 1. Tuscul.
Pugnatus, pen. prod. {μεμαχημένος} Participium. Salustius, Quæ negotia multo magis quàm prælium malè pugnatum à suis, regem terrebant.
Bella pugnata. Horat. 3. Carm. ode 10. Et 1. epist. 17,
Siquis bella tibi terra pugnata marique Dicat.
Bella pugnata in ordine. Virg. 8. Æneid.
Pugnata summa contẽtione pugna. Cic. pro Mur. Cuius ex omnibus pugnis, quæ sunt innumerabiles, vel acerrima mihi videtur illa, quæ cum rege commissa est, & summa contentione pugnata.
Pugnax, pugnacis, pen prod. omn. gen. {μάχιμος} Bellicosus. Plin. lib. 12 cap. 21, Perdices & gallinaceos pugnatiores fieri putant, in cibum eorum additis.
In vitiis pugnax. Cælius Ciceroni, lib. 8. 13.
Pugnax contra. Cic. in Pisonem, Græcus facilis & valde venustus, nimis pugnax contra Senatorem Pop. Rom. esse noluit.
Arma pugnantia. Ouid. 2. Fast.
Centurio pugnax & lacertosus. Cic. 8. Philip.
Vehemens & pugnax exordium dicendi. Cic. 3. de Orat. Neque est dubium, quin exordium dicendi vehemens & pugnax non sæpe esse debeat.
Fera. Ouid. 5 Fast.
Hostes. Propert. lib. 3. eleg. 9.
Ignis aquæ. Ouid 1 Metam. Hoc est aquæ repugnans.
Mustum. Plin. lib. 14 cap. 20.
Pugnatior oratio. Cic. de Claris Orat. Sed & huius oratio in philosophiam translata pugnatior (vt ita dicam) videtur, & illorum in iudicia pacatior.
Pugnax oratio & contentiosa dicitur à Plinio lib. 1. epist. 19. Id est quæ est in genere iudiciali, & in qua opus est contra aduersarium vocem intendere.
Quid ferri duritia pugnacius? Plin. lib. 36. cap. 16.
Pugnacitas, penultima correp. pugnacitatis {φιλομαχία} Pugnandi vis. Plinius libro 10. cap. 33, Perdices capiũtur quoque pugnacitate eiusdem libidinis.
Pugnaciter, penult corr. Aduerbium {μαχίμως} Pertinaciter, instanter. Cic. 4. Acad. Sed nescio quomodo plerique errare malunt, eámque sententiam quam adamauerunt, pugnacissimè defendere, quàm sine pertinacia quid constantissimè dicatur, exquirere. Quintil. lib. 9. cap. 4, Vbicunque acriter erit, & instanter, pugnacitérque dicẽdum, membratim cæsímque dicemus.
Pugnator, pen. prod pugnatoris, Verbale {μαχητής} Liu. 4 bel. Punici, Deinde occupata dextra tenendo caput, fortissimus quisque pugnator esse desierat.
Pugnator gallus gallinaceus. Plin. lib. 30. cap. 15.
Pugnaculum, pugnaculi, pen corr. {φρούριον} Locus vnde pugnatur. Plaut. Milit. 6. Antiqua dictio.
Pugnus, pugni, m. gen. {πύξ, κόνδυλος} A punctione, id est percussione dicitur, authore Festo. Donatus in Adelphis, An pugnus à pugna sit dictus, an ab illo pugna. Cic. in Orat. Nam quum compresserat digitos, pugnúmque fecerat, dialecticam aiebat eiusmodi esse. Hic clarissimè docet Cicero quid sit pugnus.
Pleni pugni sanguine. Iuuen. satyr. 15.
¶Cædere pugnis, Vide CAEDO.
Cæsus pugnis. Horat. 1. Serm. satyr. 2.
Conscindere aliquem pugnis & calcibus. Cic. 5. Verr.
Contendere, vel certare pugnis. Cic. in Parad. Quoniã verbis contendimus inter nos, non pugnis.
Contundere aliquem pugnis, Vide CONTVNDO.
Facere pugnum, & pugnum arctè vehementérque comprimere. Cic. 4. Acad.
Pugnos & plagas ferre. Cic. de Claris Orat. Pugiles inexercitati, etiamsi pugnos & plagas Olympiorum cupidi ferre possunt.
Fœdans pectora pugnis. Virg. 11. Æneid.
Impingere pugnum, Vide IMPINGO.
Incursare aliquem pugnis, Vide Incurso in INCVRRO.
Ingerere pugnos in ventrem alicuius, Vide INGERO.
Obserere pugnos, Vide OBSERO.
Obtusus pugnis, Vide OBTVNDO.
Onerare pugnis, Vide Onero in ONVS.
Is mihi dũ resto, iuuenili guttura pugno Rupit. Ouid. 3. Metam.
Victus pugno. Horat. 3. Carm. ode 12.
Pugillus, pugilli, m. gen. {δράξ} Diminutiuum à Pugnus.
Pugillaris, & hoc pugillare, pen. prod. Adiect. {δρακικός} Quod pugillũ siue pugnum implere potest, Quantum pugnus potest continere. Iuuenal satyr. 11,
Nec pugillares defert in balnea raucus
Testiculos, nec vellendas iam præbuit alas.
Pugillaris, pen. prod. masc. gen. vel hoc pugillare, siue pugillar {πινακίδιον} Substantiuum. Pugillares, tabellæ ceteræ, vel alterius materiæ, in quibus stylo scribimus: dictæ quòd pugno comprehendantur. Vel à pungendo, quòd stylo in his pungendo scribatur. Plin. epist. 129, Quin ergo pugillares sumis, & aliquid ex his, vel istud ipsum quod cœperas, scribis? Apul. lib. 6, Dolebam me hercle, quòd pugillares & stylum non habebam, qui tam bellam fabellam pernotarem. Catull. de Acme, epigr. 39,
Et negat mihi vestra redditurum
Pugillaria, si pati potestis. Ausonius Sectione 3, in notarium,
Bipatens pugillar expedi. Plin. lib. 13. cap. 11, Pugillarium enim vsum fuisse etiam ante Troiana tempora inueni mus apud Homerum.
Pugillatorius, Adiect. {δρακικός} Quod pugno percutitur. Plautus Rudente, 18,
-extemplò hercle eho te follem pugillatorium
Faciam, & pendentem incursabo pugnis pertinacissume.
Follis pugillatorius, Pilæ genus, quod ex pelle fit, spiritúque inflatur, grossior cæteris: pugno redditur, non palma. Sipontinus.
Pulcher, pulchra, pulchrum {καλός, ὡραῖος, εὔμορφος, εὐειδής, εὐπρεπής} Antiqui polcrum dixere, Quod non est deforme, sed formosum & decorum. Vnde pulchritudo. Cic. 1. Offic. O puerum pulchrum Pericle. Idem pro Murena, Ne pulchrum se, ac beatum putaret.
Pulcher à pollendo dicitur, quòd polleat forma. Non igitur aspiratione scribenda dictio erat, nisi vsus vicisset, qui vix expugnari potest.
Pulcher bos appellatur, ad eximiam pinguitudinem perductus. Festus.
Nimis pulcher, Vide NIMIS.
Visus pulcher. Stat. 5. Sylu. 2.
¶Pulchrior, pulcherrimus, Comparatiuus & superlatiuus. Virg. 9. Æneidos,
-quo pulchrior alter
Non fuit Æneadûm.
Vua quid potest esse tum fructu lætius, tum aspectu pulchrius? Cicero de Senect.
Iuuenum pulcherrimus. Ouid. 4. Metam.
Pulcherrimus poetarum. Gellius lib. 19. cap. 8. Id est optimus & peritissimus.
Scilicet & rerum facta est pulcherrima Roma. Virgilius 2. Georgicorum.
¶Pulcher, Fortis. Virgil. 7. Æneidos,
-satus Hercule pulchro
Pulcher Auentinus.
¶Cohors pulchra. Claud. 2. de rap. Proserp.
Color. Lucret. lib. 4.
Consilia pulcherrima. Virg. 5. Æneid.
Cura pulcherrima dolori meo nata. Propert. lib. 2. eleg. 16.
Dies. Horat. 1. Carm. ode 36.
Diuitiæ. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
Dos. Plaut. Epid. 4.
Facinus. Plaut. Menæch. 4.
Genæ. Horat. 4. Carm. ode 13.
Gens pulcherrima. Silius lib. 13.
Ignis pulchrior. Horat. Epod. 14,
Vreris ipse miser: quòd si non pulchrior ignis
Accendit obsessam Ilion, gaude sorte tua. Id est, inquit Porphyrio, Si non fuit Helena speciosior Terentia scilicet amica tua, iucunda hæc miseria est. Amor, ignis solet dici.
Liber pulcher. Plin. epist. 151.
Libertas. Virg. 6. Æneid.
Materia. Plinius epistol. 190, Occiso Domitiano statui mecum ac deliberaui esse magnam pulchrámque materiam insectandi nocentes.
Mors. Virg. 4. Georg. Id est gloriosa. Seruius.
Nympha pulcherrima forma. Virg. 1. Æneid.
Origo. Virg. 1. Æneid.
Panis. Horat. 1. Serm. satyr. 5.
Pectore pulchro virgo. Virg 3. Æneid.
Poemata. Horat. in Arte.
Postes. Plaut. Mostel. 10.
Prædia pulchra & fructuosa. Cic. pro Rosc. Amer. Tot prædia, tam pulchra, tam fructuosa.
Proles. Virg. 1. Æneid.
Puer. Horat. 1. epist. 19.
Pulchritudo pulchra. Plaut. Milit. 13.
Sol. Horat. 4. Carm. ode 2.

Tecta

Testa Horat.3.Carm.ode 10.
Tunicæ.Horat.1.epist.19.
Virgo pulcherrima Deianira.Ouid.9.Metam.
Vrbs.Virg.4.Æneid.

¶Pulchralibus,atque cupidiis.Pulchralibus, pro pulchris. Festus, & Paulus apud eundem Festum.

Pulchrè,Aduerbium{[illegible]}Decorè:vt Pulchrè ædificare.Plautus Merc.22,
Si tu vera dicis & pulchrè ædificatas arbitror.
¶Pulchrè,Sapienter,interprete Donato. Terent.Eunucho,2.3,
Dixti pulchrè:nunquam vidi melius consilium dari. Ibidem, 3.1,
Pulchrè mehercle dictum, & sapienter. Cic.2. de Finib.At quum pulchrè dicere videbare,quum ex altera parte ponebas,&c.
¶Pulchrè,Valde, fortiter, nimis, inquit Donatus. Terent.Eunucho,4.5,
Ac dum accubabam,quàm videbar mihi esse pulchrè sobrius! Cato cap.74, Aquæ paulatim addito,subigitoque pulchrè.
¶Pulchrè locare operam, Bene. Plautus Amphit.4,
Optumè optumo optumam operam das, datam pulchrè locas. Idem Trinum.4,
Ædepol mandatum pulchrè,& curatum probé.
Pulchrè notus.Plin.lib.21.cap.26.
Pulchrè possum. Cic.ad Att.lib.13,Sed tamen quæ tum acta sunt, non possum non probare, & tamen non curare pulchrè possum, sicuti facio.
Pulchrè est.Cic.1.de Natur.deor. Propone ante oculos deum nihil aliud in omni æternitate,nisi mihi pulchrè est,&ego beatus sum, cogitantem.
Tibi pulchrè est. Horat 2.Serm.satyr.8.
Est pulchrè tibi cum tuo parente.Catul.epigr.20.
Pulchrè valet Charinus,& tamen pallet. Martial.lib.1.73.
Degere æuum pulchrè. Lucret.lib.5.
Pulcherrimè factum. Cic.5.Verr. Hunc ipsum inquam Tenem pulcherrimè factum, quem quondam in comitio vidistis, abstulit magno cum gemitu ciuitatis.

Pulchellus,Diminutiuū. Cic.Attico,lib 1.11, Redeo ad altercationem: surgit pulchellus puer. Idem ad Gallum,lib.7.24,At pulchellæ sunt, noui optimè:& sæpe vidi.

Pulchritudo,penult.prod.pulchritudinis,fœm.gen.{[illegible]} Species,venustas,decor,elegantia. Cic.1.Offic.Pulchritudo corporis apta compositione membrorum mouet oculos & delectat hoc ipso, quòd inter se omnes partes quodam lepôre consentiunt.
Oris pulchritudo.Cic.3.Offic.
Excellens muliebris formæ pulchritudo.Cic.2.de Inuent.
Eximia pulchritudine fœmina.Cic.1.de Diuin.
Ingenua pulchritudo. Plin.Iunior lib.1.epist.14,ad Mauricum,Est illi facies liberalis,est ingenua totius corporis pulchritudo.
Species & pulchritudo.Cic.3. de Orat. Si illam præclaram & eximiam speciem oratoris perfecti & pulchritudinem adamastis. Idem in Pisonem, Habet hoc virtus, vt viros fortes species eius & pulchritudo etiam in hoste posita delectet.
Splendor & pulchritudo virtutis. Cic.2. Offic. Quis non admiretur splendorem pulchritudinemque virtutis?
Venustas & pulchritudo corporis secerni non potest à valetudine.Cic.1.Offic.
Pulchritudinis duo genera sunt:quorum in altero venustas est, in altero dignitas: venustatem muliebrem dicere debemus:dignitatem virilem.Cic 1.Offic.
Pulchritudo rei nos trahit vel ea consectandi quæ propter infirmitatem,&c.Colum.lib.3.cap.20.
Illuminare pulchritudinem rerum.Quintil.lib.2.cap.16.
Prosequi honore verborum pulchritudinem.Quintil.lib.3. cap.7.
Pulchritudo,cum gerundio.Plin.epist.19.lib.3,ad Caluisium,Solicitat primùm ipsa pulchritudo iungendi.Id est decorum aspectus agrorum perpetuorum.Iungendi agrum agro.

Pulchritas,tis,Pulchritudo.Nonius. Cæcilius,Dij boni quid illud est pulchritatis.

Pulegium,huius pulegij{γλήχων, βλήχων} Herba hortensis vulgo nota. Plin.lib.20.cap.14, Magna societas cum menta ad recreandos defectos animo pulegio,cum surculis suis in ampullas vitreas aceti vtrisque deiectis. Qua de causa dignior è pulegio corona vertigini, quàm è rosis,cubiculis nostris pronuntiata est.
Pulegiū,pro Suauitate sermonis. Cic.ad Tironem,lib.16.23,Cras expecto Leptam:etenim ad cuius rutam pulegio mihi tui sermonis vtendum est.

Puleium, puleij, sine g, pro eodem dicitur {[illegible]} Columel. lib.12.cap.7, Silentem florem vitis albæ & asparagi,&c. & puleij, & nepetæ,&c. Martial.lib.12.28,
Quadrima nigri nec corona puleij. Cic.2.de Diuinat. Nam & musculorum iecuscula bruma dicūtur augeri,& puleium aridum florescere brumali ipso die.

Pulex,pulicis,pen.corr.masc.gen. {ψύλλα} Animal notum : sic dictum quòd ex puluere generetur. Plin.lib.30.cap.10, Aliud est cuculo miraculum,quo quis loco primo audiat alitem illam, si dexter pes circunscribatur,ac vestigium id effodiatur, non gigni pulices vbicunque spargatur.
Pulex apud Columellam vermiculus est hortensia infestans: sic enim ait in horto,
Tu quoque proscisso riguoque inspersa nouali
Ozyma comprimite,& grauibus densate cylindris,
Exurat sata ne resoluti pulueris æstus,
Paruulus aut pulex irrepens dente lacessat,
Neu formica rapax populari semina possit. Fortè est vermiculus ille qui vulgò dicitur *Puceron*.

Pulicosus,pen.prod.Adiect.{[illegible]}Pulicibus plenum.Col.lib.7.cap.

13, Pulicosæ cani remedia sunt:sume cyminum tritum pari pondere cum veratro,aquaque mistum &illitum,seu cucumeris anguinei succum.Vel si hæc non sunt,vetus amurca per totum corpus infusa.

Pulla,terra tenera.Plin.lib.17.cap.5.

PVLLARIAE,arum,Insula in Illyrico.Plin.lib.3.cap.vltimo,Claræ ante ostia Timaui calidorum fontium,cum æstu maris crescentium:iuxta Istrorum agrum,Cissa,Pullariæ & Absyrtides.

Pullariam,Plautus dixit manum dextram. Paulus.

Pullarius,Pullaster,Vide PVLLVS substantiuum.

Pullatus,Vide PVLLVS adiectiuum.

Pullesco,Pullicenus,Pullities.Vide PVLLVS substantiuum.

Pullasco,Pullulo,Vide PVLLVS substantiuum.

Pullus,pulli,masc.g. {[illegible]} Quidam per syncopam à puellus dici volunt.Significat nouellum,id est paruum puerum &paruum filium, aut etiam fœtum,pro quo pulleiaceum Augustus dicere solebat, vt ait Tranquillus,cap.87.
Antiqui(inquit Festus)puerum quem quis amabat,pullum eius dicebant.Inde pullus Iouis dicebatur Q. Fabius, cui Eburno cognomen erat,propter candorem,quòd eius natis fulmine icta erat.
Pullos{[illegible]}dicimus paruos fœtus quoruncunque animalium: vt Pullus hirundinis,Pullus asini,Pulli ranarū. Quinetiam arborum atque plantarum pullos dicimus. Horat.2.Serm.saty.3,
Absentis ranæ pullis vituli pede pressis.
Pullos aquilæ vocat Plin lib 10. cap 3. & cap.7. Coccycis,lib.10. cap.9. Cornicis,ibidem,cap.12. Hirundinis,ibidem,cap 33.& 60. Columbæ,cap.34.& cap.58. Anseris,cap.59.
Equæ pullus.Lucret.lib.3.
Generosi pecoris.Virg.3.Georg.
Animales pulli.Lucret.lib.2.
Asininus,Vide ASINVS.
Columbinus.Cic.Pæto,lib.9 18.
Equinus Quintil lib.8.cap.2.
De pullis gallinaceis est epigramma apud Martial.lib.13 45.
Infantes auium pulli. Plin.lib.10.cap.33.
Miluinus,Vide MILVVS.
Nothi,Vide NOTHVS.
Viles.Iuuenal.Saty.13.
Cauea liberati.Cic.2.de Nat.deor.
Pullus onagri.Plin.lib 8 cap 44.
Pulli apum.Colum.lib 9 cap.3.
Pulli arborum {[illegible]} Plin.lib.17.cap. 10, Nullis verò tales pulli proueniunt,nisi quarum radices amore solis atque imbris in summa tellure spatiantur. Cato cap.51,Ab arbore,abs terra pulli qui nascentur,eos in terram deprimito.

Pullulo,pullulas,pen.corr.{[illegible]}pullulare, Quasi pullulos emittere.Nam pullulare dicimus arbores,quum à radice nouæ plantæ surgunt.Plin.lib 17.cap.10, Natura & plantaria demōstrauit, multarum radicibus pullulante sobole densa,& pariente matre quos enecet.
Sylua pullulat ab radice.Virgil 2.Georg.

Pullulasco,pullulascis{[illegible]}pullulascere, Pullulantem fieri. Colum. lib.4.cap.21, Et ita ex nouello palmite vitis pullulascit. Legitur & pullescit.

Pullesco,pullescis{[illegible]}pullescere,Idem quod Pullulascere.Colum. lib.4.cap.21, Quicquid est suprà vetusti brachij,amputatur,& ita ex nouello palmite vitis pullescit Legitur & pullulascit.

Pullaster,vel Pullastra {[illegible]} significat gallum siue gallinam adolescentes.Sic à M.Varrone lib.3.de Re rust.cap.9,pullastræ dicuntur iuuencæ gallinæ.

Pullicenus,pulliceni,pen.prod.m.gen.{[illegible]} Diminutiuum à Pullus.Lampridius de Alexandro Seuero,Et ne earum pastus grauaret annonam,seruos habuit vectigales, qui eos ex ouis & pullicenis & pipionibus alerent.

Pullinus,pen.prod.Adiect.{[illegible]} Quod est pulli. Vnde Pullini dētes, quos primùm equi iaciunt. Plin.lib.8 44, Quæ non prius quàm dentes quos pullinos appellant, iaciat, conceperit, sterilis intelligitur. De mula.

Pullarius,pullarij{[illegible]}Qui pullorum curam habet.
Pullarius, Qui è pastu pullorum captat auspicia.Cic.ad Plancum, lib.10.12, Recitatis literis oblata religio Cornuto est, pullariorum admonitu non satis diligenter eum auspiciis operā dedisse. Idem 2. de Diuin. Attulit in cauea pullos, is qui ex eo nominatur pullarius.

Pullatio,pullationis{[illegible]} Fœtura pullorum. Colum. lib. 8. cap.5, Plerique tamen etiam ab æstiuo solstitio non putant bonam pullationem.

Pullities,pullitiei,fœm.gen.{[illegible]} Ipsa pullatio, vel pulli ipsi. Colum. lib.9.cap.11,Itaque quum primo Vere in eo vase nata est pullities,nouus rex eliditur. De apibus. Et lib. 8. cap. 14, Et eapropter etiam tenerrima pullities sæpe quadraginta diebus redditur opima. De anseribus.

Pullus,Adiectiuum {[illegible]} Quod est natiui coloris, id est non plenè obscurum, Leucopo contrarium : quòd pulli ouium ferè eo colore nascuntur. Virg.3.Georgicorum,
-ne maculis infuscet vellera pullis. Id est nigris, inquit Seruius. Tibul.lib.1.eleg.2,
Concidit ad magicos hostia pulla deos. Sunt qui dicunt hunc colorem, Hispanicum,siue Bæticum dici. A quo Pullati,etiam Bæticati dicuntur. Martial.lib.1.91,
Et Bæticatus atque leucopæatus. Cuius rei rationem adferunt, quòd natiuus color in Hispania subnigrior est, ideoque minus vilis. Sipontinus.
Agna pulla.Horat.1.Serm.saty.8.
Aqua.Tibul.lib.2.eleg.5.
Ficus.Horat.Epod.16.
Myrtus.Horat.1.Carm.ode 25.
Pulla paupertas.Calpurnius,
-sed mihi sordes

Pullaque paupertas,& adunco fibula morsu
Obsuerant. Pullam paupertatem dixit, quia lautissimus quisque apud antiquos albatus erat,præsertim diebus festis,pauperes potius pullati.

* Pulli oleris radix,Hoc est olusatri.Colum.lib.10.

Putre solum & pullum.Colum lib.2.cap.10.

Pulla terra.Colum. in Præfat.lib.1, In aliis regionibus nigra terra, quam terram pullam vocant. Sic lib 2.cap.2. P in.lib.17.cap 4,Nec pulla,qualem habet Campania,vbique optima vitibus.Cato cap.34, Ager rubicosus,& terra pulla.

Pulla turba Calpurn.de popularibus,
Venimus ad sedes,vbi pulla sordida veste
Inter fœmineas spectabat turba cathedras.

Vestis pulla,Fusca,atra,qua quis in luctu induitur.Cic in Vatiniū, Quis in funere familiari cœnauit cū toga pulla? Idem 6.Ver.In hac officina maiorē partem diei cū tunica pulla sedere solebat & pallio.

Pullatus,pen prod.Adiect.{μελανείμων} Pulla veste indutus, hoc est Lugubrem habitum ferens,vel ex parentum morte, vel alia quauis ratione.Idē & atratus dicitur:qui mos à Lydis cœptus est. Cic. in Vatinium, Quis vnquam cœnauit atratus? Et paulo pòst, Quum ipse epuli dominus Q. Arrius albatus esset.

Pullata turba Quintil.lib.6.cap.4.

Circulus pullatus,pro Imperitorum turba.Quintil.lib.2.cap.12.

Pullatus,pro Vili persona,siue rudi & imperita. Suetonius in Augusto,cap. 44, Militem secreuit à populo, multis ex plebe proprios ordines assignauit,prætextatis cuneum suum & proximum pædagogis,sanxitque nequis pullatorum media cauea sederet.

Pulligo,pen.prod.pulliginis.fœm.gen. {φαιότης} Idē quod Pullus color. Plin. lib.8.cap.48, de lanarū generibus,Hispania nigri velleris præcipuas habet:Polentia iuxta Alpes cani:Asia rutili, quas Erythræas vocant:item Bætica:Canusium fului:Tarentum & suæ pulliginis.

Pulmentum,pulmēti{ὄψον}Ipsa puls, vel aliud cibarium ad modum pultis factum. Apuleius, Ius porcorum, pullorum, piscium, & ius pulmentorum largissimas epulas. Plaut.Aulul.9,
Pulmentum pridem ei eripuit miluus.

Cœnes vt pariter pulmenta laboribus empta.Hor.1.epist.19.

Minuere in singula pulmenta mulum.Horat.2.Serm.sat.2.

Pulmentaris, & hoc pulmentare, pen. prod. {ὀψαρικός} Quod pertinet ad pulmentum. Plinius libro 18. cap. 11, Præualens pulmentari cibo.

Pulmentarium,pulmentarij{ὀψάριον,ὄψον} Dicitur quod inter cibos sumitur in similitudinem pultis factum, hoc est quod pulmenti vicem præbet.Iuuen.Saty.7,
-veniet qui pulmentaria condit. Plin.lib.18.cap.8,Pulte autem non pane vixisse longo tempore Romanos manifestum:quoniam inde & pulmentaria hodieque dicuntur.

Vncta pulmentaria.Persius Saty.3.

Pulmo,pulmonis,mascul gener. {πνεύμων} Notæ significationis. Plin. lib. 11 cap.37, Sub corde pulmo est, spirandique officina, attrahens ac reddens animam, idcirco spongiosus,ac fistulis inanibus cauus.

Pulmo diuiditur in similitudinem vngulæ bouis: atque eius quidem partes,fibræ vocantur:sicut in omnibus visceribus, vnde etiam pulmones plurali numero pro tota pulmonis substantia. Plautus Curcul.5,
-lien necat,renes dolent,
Pulmones distrahuntur,cruciatur iecur. Cic.2. Tusculana,
Lateri inhærens morsu lacerat viscera,
Vrgensque grauiter pulmonum haurit spiritus. Ex Poeta.

In pulmonibus inest raritas quædam & assimilis spongiæ mollitudo,ad hauriendum spiritum aptissima, qui tum se contrahunt aspirantes, tum spiritu dilatant, vt frequenter ducatur cibus animalis, quo maximè aluntur animantes.

Has tamen imagines loqui volunt:quod fieri,nec sine lingua, nec sine palato,nec sine faucium, laterúmve & pulmonum vi & figura potest.Cic.1.Tusc.

Anheli pulmonis fibra.Lucan.lib.1.

Mollis Ouid 1.de Ponto,eleg.4.

Sanguineus Seneca OEdipo,4,

Tumidi iecur pulmonis arentes fibras Distendit.Seneca Hercule OEtæo,9.

Ignis edax errat imis pulmonibus. Ouid.9.Metam.

Rumpere pulmonem ventis.Persius Saty.3.

Pulmo prius venisset,quàm tu mihi aduenisti. Antiquum prouerbium in tardos. Plaut Epid.13.

Ex pulmone nascitur tabes,quam Græci phthisin vocant: tunc enim pulmo tabescit,atque adeò totū corpus.Ouid.1.de Pont.eleg.4,
Cernis vt è molli sanguis pulmone remissus
Ad Stygias certo limite ducat aquas.

Pulmunculus,pulmunculi,pen.corr.mascul. gen. Diminutiuum, Paruus pulmo, vel aliquid paruo pulmoni simile. Solinus cap. 62, Sunt enim illis reciprocis quibusdam pulmunculis vestigia carnulenta. De camelis.

Pulmonarius, Adiectiuum{πνευμονικός}Quod laborat pulmonis morbo:vt Ouis pulmonaria,apud Columell.lib.7.cap.5.

Pulmonea, Poma quædam pulmonis instar tumentia. Plin.lib.15. cap. 14, Stolidè tument pulmonea. Perottus ea esse existimat, quæ Itali sua lingua *Cemum solida* appellant.

Pulmones pisces,ad instar pulmonis.Plin.lib 18.cap. 35, Pulmones marini in Pelago, plurium dierum hyemem portendūt. Et libro 32.cap. 10,Pulmonis marini cinis adalligatus,egregiè profluuia purgat.

Pulpa,pulpæ,Pars in arboribus,& fruticibus,carne,neruo,venis & filamentis constans,qui musculus in humanis atque adeò aliorum animalium corporibus dicitur. Plin. lib. 16. cap. 38, In quarundam arborum carnibus pulpæ venæque sunt. Discrimen earum facile. Venæ latiores (vel vt quidam legunt lætiores, vel potius altiores) candidioresque, pulpæ fissilibus insunt. Ideo fit,vt aure ad caput trabis quamlibet prælongæ admota, ictus ab altero capite vel graphij sentiatur, penetrante rectis meatibus sono. De succis arborum loquitur,& natura materiarum.

In pulpam,& In orbem arboris secari,differunt. Plin. lib. 16,Cætera mensarum genera fissis arboribus circinantur in pulpam:alioqui fragilis esset vena in orbem arboris cæsa. Budæus.

¶Pulpa,inquit Donatus,caro ea quæ manducatur, eò quod pulsetur & conscindatur. Persius Saty 2,
Quid iuuat hoc,templis nostros immittere mores,
Et bona diis ex hac scelerata ducere pulpa?

Et pulpam dubio de petasone voras.Martial.lib.3.35.

Pulpamentum, pulpamenti, A pulpa dictum est,& accipitur pro cibo lautiore. Terent.Eunuch 3.1, -tute
Lepus es, & pulpamentum quæris. Cic. 5. Tusc. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra, pulpamentum fames:lacte,caseo,carne vescor.

Pulpitum,pulpiti,penult.correp.{ὀκρίβας, λογεῖον, ἰκρίβας, θυμέλη, βῆμα} Locus ante scenam editior, in quo omnis comœdia recitabatur. Plin.epistol.90. lib. 4, Inde ista ludibria, scena & pulpito digna. Iuuen Saty 6,
Longa per angustos figamus pulpita vicos.

Rubra pulpita. Ouid.1 de Arte.

An genus hoc scripti faciunt sua pulpita tutum?Ouid.2.Trist.

Pulpita solennes non oluere crocos.Propert.lib.4.eleg.1.

¶Pulpitum,pro Suggesto,id est pro quocunque loco edito, vnde sermo habeatur ad populum.Sueton. de Claris Grammat. Remoto pulpito declamare solitum.

Puls,pultis, fœm, gen. {πόλτος} Victus antiquissimus ex farina, aqua, melle seu caseo,ouo decocto factus. Plin.lib.18. cap. 8, Pulte autem non pane, longo tempore vixisse Romanos manifestum: quoniam inde & pulmentaria hodieque dicuntur.Et hodie sacra prisca atque natalium pulte fritilla cōficiuntur: videturque tam puls ignota Græciæ fuisse,quàm Italiæ polenta.

Puls potissimū dabatur pullis in auspiciis, quia ex ea necesse erat aliquid decidere, quod tripudium faceret,id est terripauiū. Pauire enim,ferire est. Bonum enim augurium esse putabant si pulli, per quos auspicabantur,comedissent,præsertim si eis edentibus aliquid ab ore decidisset. Sin autem omnino non edissent,arbitrabantur periculum imminere. Hæc Festus. Cic.2.de Diuinat. Nunc verò inclusa in cauea,& fame enecta,si in offam pultis inuadit, & si aliquid ex ore cecidit,hoc tu auspicium,aut hoc modo Romulum auspicari solitum putas?

Fœnisecæ pultes.Persius Satyra 6.

Pulticula,pulticulæ,penult.correp.Diminutiuum{πολτάριον} Plin.lib. 26.cap.8. Columel.lib.8. cap. 11, Nec minus quolibet frumento cocta pulticula.

Pultarius,pultarij{ἑψητήριον} Vas in quo puls decoquebatur.Cornelius Celsus lib.2.cap.11,Si cætera defecerint,caliculus quoque aut pultarius oris compressioris,ei rei commodè aptatur. Plin.lib.7.cap.53, Ædita cœna calidam potionem in pultario poposcit.

Pultificus,pen corr.Adiectiuum.Auson in Monosyllabis,
Mox ador.atque adoris de polline pultificum fac.

Pultiphagus opifex{πολτοφάγος} qui pultem vorat,apud Plautum legitur in Mostel.10.Nomen ioco fictum:per poeticam licentiam ex Latino & Græco deductum.

Pultiphagonides,Plaut.Pœnul. Latinè Plautus parruus pultiphagonides. Id est,Romanus, vt Turnebus explicat. Nam olim non pane, sed pulte viuebant Itali:atque vt ait Plinius, videtur olim tam puls ignota Græciæ,quàm polenta Italiæ.

Pulso,Pulsula,Pulsus,Pulto,Vide PELLO.

Puluinar,pen.prod puluinaris,pen.prod.n.g.{προσκεφάλαιον} Est quod capiti dormituri supponimus.Iuuen Saty 6,
Fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem.

Incolumis cōiux sua puluinaria seruat.Ouid.2. de Ponto,eleg.2.

Geniale puluinar.Catul. Argon 59.

¶Puluinar. Lectus qui in templis sterni consueuit, numini dicatus. Cic. pro Domo, Aram & ædiculam & puluinar sub saxo sacro dedicauit. Idem 4.Tuscul. Nec verò illud non eruditorum temporum argumentum est, quod & deorum puluinaribus & epulis magistratuum fides præcinunt.

Puluinar,simulacrum,fastigium,flamen.Cic.2.Philipp.

Alta puluinaria. Ouid.14.Metam.

¶Puluinar,abusiuè pro Templo ponitur. Inde apud Liuium legitur,Ad omnia puluinaria sacrificatū fuisse. Cic.in Catil.Quoniam ad omnia puluinaria supplicatio decreta est. Puluinaria dicebantur aut lecticæ diuorum, aut tabularia in quibus stabāt nomina,vt eminentiora viderentur. Acron.

Ornate puluinar deorum.Horat.1.Carm.od.37. Solebant Romani vel deuictis hostibus,vel quouis alio modo Republica bene gesta,& periculo communi propulsato, ad omnia puluinaria deorum sacrificia decernere, atque aliquot dies festos lætitia publica celebrandos indicere.Hinc Horatius sodales suos ad lætitiam exhortatur ob victoriam Actiacam.Lambinus.

Puluinarium,puluinarij,Idem quod puluinar, id est lectus qui in templis sterni consueuerat. Liu.1.bell.Pun. Et coruum in ædem Iunonis deuolasse,atque in ipso puluinario consedisse.

Puluinus,puluini,pen.prod.masc.gen.seu puluillus,à pluma,quasi pluminus,quòd plumis pullorum fiat.Est autem quasi lectulus quidam exiguus,lana,vel tomēto,vel pluma,aut alio genere huiusmodi plenus, quo vtimur in sedendo. Plaut. Trucul. 19, Opus est puluinis, cunis,incunabulis. Cic.1.de Orat.Tum Crassum,imò verò commodius etiam puluinosque poposcisse,& omnes in iis sedibus, quæ erāt sub platano,consedisse dicebat.

Equestris puluinus.Iuuen.Saty 3.

¶Puluinus,pro Lectulo quandoque accipitur.Cic.7. Ver.Nam(vt mos fuit Bithyniæ regibus)lectica octophoro ferebatur,in qua pul-

uinus

ui nus erat perlucidus, Melitensi rosa fartus. Apul. Quattuor eunuchi confestim puluinis complusibus, vento tumentibus, pluma delicata terrestrem nobis cubitum perstruunt.

¶Puluini, Areolæ terra elata inter duos sulcos in hortis, quæ porcæ à porrigẽdo, in agris appellãtur. Habet enim veluti puluinorũ, in quibus sedemus, similitudinẽ: propter quod & torus à quibusdam dicitur. Plin. lib. 19. cap. 4, Areis distingui, easque resupinis puluinorum toris, ambire singulas tramitum sulcis, qua detur accessus homini scatebrisque decursus.

¶Puluinum, pro loco, vbi homines sub dio in hortis, deliciarum causa iacent, vsurpare videtur Plin. epistol. 101. lib. 5, Ante porticum, xystus concisus in plurimas species, distinctusque buxo: demissus inde, pronusque puluinus, cui bestiarum effigies inuicem aduersas buxus inscripsit.

¶Puluinus, Arena durior, quæ in modũ saxi lapidescit. Vitruuius lib. 5. cap. 12, Tunc ab ipsa terra sine crepidine puluinus firmissimè struatur.

Puluini testacei, Vide Fibulo, las, in FIBULA.

¶Puluinus, Machina qua naues in portum subducuntur.

Puluinatus, pen pro. Adiect. Quod est ad similitudinem puluini, molle ac connexum. Plin. Lanuginoso ac puluinato calyce. Et lib. 17. ca. 22, Cliuosa loca altiores poscunt scrobes, præterea puluinatis à deuexitate labris.

Puluinulus, pen. corr. Diminutiuum. Colum. de Arboribus, cap. 10, Sed quæcunque in cliuis erunt positæ, ita ablaqueandæ sunt, vt à superiore parte secundum codicem lacusculi fiant, ab inferiore autem puluinuli altiores excitentur.

Puluillus, Aliud diminutiuũ: vt Serici puluilli, Serico panno obducti. Horat. Epod. 8.

Puluis, pulueris, pen. corr. communis generis {κονιορτὸς, κονίσαλος} Notæ significationis. Propertius lib. 1. eleg. 21,
Sit mihi præcipuè puluis Hetrusca dolor. Idem lib. 2. eleg. 147,
Et duo sint versus, qui nunc iacet arida puluis, &c. Plin. lib. 35. ca. 13, Quis enim satis miretur pessimã eius partem, ideoque puluerem appellatum in Puteolanis collibus, opponi maris fluctibus, &c.

Nebula pulueris. Lucr. lib 5.	Coctus puluis. Calx. Stat. 4. Sylu. 3.
Æstiuus. Claud. 4. Paneg.	Crassus Stat. 6. Theb.
Altus. Virg 4. Georg.	Crudus Persius Saty. 2.
Ater. Horat. 2. Serm. saty. 8.	Exiguus. Virg. 4 Georg.
Cæcus. Virg 12. Æneid.	Feralis. Stat. 6. Theb.
Canus Claud 1. de rap. Pros.	Fractus. Stat. 6. Theb.

Hyberno lætissima puluere farra. Virg. 1. Georg.
Immundus. Virg. 10. Æneid.
Inanis. Ouid. 5. Fast.
Indecoro puluere sordidus. Horat. 2. Carm. ode 1.
Leuis. Catul. de coma Berenicis, 61.

Littoreus. Stat. 6 Theb.	Siccus. Ouid. 1. Trist. eleg 4.
Niger. Virg 9. Æneid.	Sordidus. Ouid 3. Amor. eleg. 3.
Obscurus. Stat. 2 Sylu 2.	Turbidus. Virg. 11. Æneid.

¶Commoto puluere nubes. Silius lib. 4.
Turbine collectus. Horat. 1. Serm. saty 4.
Crines collinere puluere. Horat. 1. Carm. ode 15.
Excitare puluerem. Columel. lib. De arborib. cap. 12.
Excutere puluerem Ouid. 1. de Arte.
Canitiem terra, atque infuso puluere fœdans Catul. Argonaut 59.
Glomerato puluere vndans nubes. Silius lib. 13.
Haustus. Ouid. 14 Metam.
Mouere puluerem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Lumina obruere haustu pulueris. Stat. 5. Syl. 3.
Roribus, & sciffi respersus puluere campi. Stat. 8. Theb.
Puluis & vmbra sumus. Horat. 4. Carm. ode 7.

¶Puluis, pro Loco certaminis, Cic. 3. de Legib. Doctrinam ex vmbraculis eruditorum, otioque non modò in solem atque puluerem, sed in ipsum discrimen aciemque perduxit. Idem 1. de Oratore, Educenda inde dictio est ex hac domestica exercitatione & vmbratili medium in agmen, in puluerem, in clamorem, in castra, atque aciem forensem. Virg. 7. Æneid.

Eruditus Cic. 2. Nat. deor. Sed si hæc non videtis, quia nunquam eruditum illum puluerem attigistis.

In suo puluere currere, Id est in sua materia scribere. Ouid. Fast.

¶Citra puluerem Græci dicunt contingere, quo quis facilè, citràque negotium potitur: translatum vel ab aphe, id est à pulueris contactu, quo se spargebat, in palæstrico certamine congressurus: vel certè à puluere, quo non indecorè sordidari scripsit Horatius eos qui certant Olympia, quíve bellum gerunt. Plin. lib. 35. cap. 11, Alcimachus Dioxippum qui pancratio Olympiæ citra pulueris iactum, (quod vocant ἀκονιτί) vicit, Gell. lib. 5, Ouandi, inquit, causa est, quum deditione repentè facta, sine puluere, vt dici solet, incruentaque victoria obuenit. Horat. 1. epist 1,
Cui sit conditio dulcis, sine puluere palmæ?

¶Puluer apud antiquos dicebatur: vnde genitiuus pulueris. Verùm in vsu tantùm est puluis in recto, pulueris in obliquis.

Puluis, huius puluis in genit. {κόνις} apud Catul. in Epithal. Iul. 56,
Ille puluis Erithræi
Siderumque micantium
Subducat numerum prius.

Puluisculus, puluisculi, penult correp. mascul. gener. {κονιορτίδιον} vel Puluisculum, neutro genere, Diminutiua: generaliter de omni puluere dicuntur: & præcipuè quo mulieres vtuntur ad munditiem dentium. Apuleius in Apologia de Magia,
Misi, vt petisti, munditias dentium,
Nitellas oris, ex Arabicis frugibus
Tenuem, candificum, nobilem puluisculum,
Complanatorem tumidulæ gingiuulæ,
Conuerritorem pridianæ reliquiæ,
Nequa visatur tetra labes sordium,
Restrictis forte si labellis riseris.

Cum puluisculo dicimus quoties omnia sic tolluntur, vt nihil sit reliqui, ne puluis quidem. Plaut. Trucul. 2,
Quo citius rem ab eo auferat cum puluisculo.

Puluereus, Adiectiuum {κονιώδης} Plenum pulueribus. Plin. lib. 18 cap. 11, Gratia terræ eius puluerea summa.
Æquor puluereum, pro Circo vbi pugnatur. Stat. 11. Theb.
Circus. Stat. 6. Theb.
Crinis Stat. 6 Theb.
Farina. Ouid. de Medicamine faciei.
Nubes. Virg 8. Æneid.
Palla Ouid 7. Metam.
Solum. Ouid. 7. Metam.
Turbo. Claud. de bel Getico.

Puluerulentus, Aliud adiectiuum {κονιορτώδης} Idem. Martial. lib. 7. 31,
Non harpasta vagus puluerulenta rapis. Varro 3. de Re rust. cap. 16, Minus valentium signa, si sunt pilosæ & horridæ, vt puluerulentæ, nisi opificij eas vrgeat tempus.
Æstas puluerulenta. Virg 1 Georg.
Agmina puluerulenta cerui glomerant fugâ. Virg. 4 Æneid.
Puluerulenta Ceres Lucret. lib 5.
Iter puluerulentum. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Præmia militiæ puluerulenta sequi. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.
Terga. Virg. 11. Æneid.
Via puluerulenta & æstuosa. Ouid. de Nuce. Cicero Attico, lib. 5.

Puluero, pulueras, penult. correp. {κονιορτόω, κονίω} puluerare, Resoluere in puluerem. Colum. lib. 11. cap. 2, Hoc eodem tempore prius quàm vineæ puluerentur, &c.

Puluerare secus accepit Plin. lib. 17. cap. 9, Sunt, ait, qui puluere quoque vuas ali iudicent, pubescentesque puluerent, & vitium arborumque radicibus aspergant. Quod certum est Narbonensi prouinciæ, & vindemias certius sic eo coqui, quia plus puluis ibi, quàm sol, confert. Est igitur puluerare Plinio, puluerem ex glebis super vuas excitare, vt inde maturescant. Nam & Puluerem excitare dixit Columel. lib. De arborib cap. 12, Vites, inquit, post meridiem fodito, puluerem que excitato ea res & à sole & à nebula maximè vuam defendit. Virg. quoque lib. 2. Georgic. Sollicitanda tamẽ tellus, puluisque mouendus. Puluerationis meminit & Palladius in Martio, cap. 7. Vide Theophrastum lib. 2. De historia plantar. cap. 8. & lib. 3. cap. 22, De causis plantarum.

Puluerare se, In puluere se volutare, vt gallinæ faciunt. Plin. lib. 11. cap. 33. de morbo pediculari. Phasianas verò interimit, nisi puluerantes sese.

Pulueraticum, siue pulueratica, honorarium est quod quasi pro labore & puluere agrimensoribus datur. Frontinus. Cassiodor. lib. 12. Varr. Pulueratica quoque iudicis funditus amputantes trium tantũ etiam dierum præsulibus annonas præberi secundum vetera constituta decernimus.

Pulueratio, Verbale {κονίασις} Genus culturæ, vt ait Seruius in secundum Georgicorum, quo imminutæ glebæ viribus applicantur, Colum. lib. 11. cap 2, Sed frigidioribus regionibus puluerationẽ faciunt, quam vocant rustici occationem, quum omnis gleba in vineis refring tur, & resoluitur in puluerem.

Pumex, pumicis, pen. corr. m. g. {κίσηρις} Lapis cauernosus ad corpora læuiganda laudatissimus, in mari crescens. Plin. lib 36. cap. 21, Sed & ij pumices, qui sunt in vsu corporum læuigandorũ fœminis, iam quidem & viris, atque, vt ait Catullus, libris, laudatissimi sunt in Melo, Scyro, Æoliis insulis. Probantur in candore, & in minimo pondere, & vt quammaximè spongiosi, aridique sint, ac teri faciles, nec arenosi in fricando. Vis eorum in medicina, extenuare, siccare. Plaut. Aulul. 9. 18, Pumex non æquè est aridus, atque hic est senex.
Canus pumex. Virg. 4. Georg.
Exesus. Ouid 4 Fast.
Latebrosus. Virg. 5 Æneid.
Mordax. Ouid. 1. de Arte.
Multicauus. Ouid. 8 Metam.
Niueo de pumice fontes. Claud 2. de raptu Proserp.
Viuus. Ouid. 3. Metam.
Æquata pumice omnia. Catul. ad Varum, epig. 19.
Nec fragili geminæ poliãtur pumice frõtes. Ouid. 1. Trist. elegg. 1.
Læuis pumice, pro Molli & effœminato Iuuenal. Saty. 9.
Quòd neq; sim cedro flauus, nec pumice læuis. Ouid 3. Trist. ele. 1.

¶A pumice aquã quærere. Plaut. Persa, 1. Erasmus pro eo quod est, Frustra ab illo petere, cuius ipse à quo petas, maximè sit indigus. Nihil enim pumice lapide siccius, nihil siticulosius. Perinde ac si quis ab indoctissimo doceri postulet, ab inconsultissimo consiliũ expectet, ab egeno munus, ab inope præsidiũ: denique ab auaro ac tenaci pecuniam. Est autem pumex lapis cauernosus quo solent poliri codices, naturæ adeò siccæ, vt si in vrceum bullientem immiseris, feruorem extinguat, non solùm ad tempus, sed in totum. Nec aliud in causa putat esse Theophrastus, nisi quòd vehementissima siccitate spumam totam ad se trahere nitatur.

¶Pumex, fœminino genere etiã reperitur. Catull. ad Corn. epig. 1,
Cui dono lepidum nouum libellum
Arida modò pumice expolitum Corneli?

Pumicosus, pen. prod. Adiectiuum {κισηρώδης} Quod pumicis vel naturam vel similitudinem habet. Hoc est, rarum & cauernosum. Plin. lib. 17 cap. 5, Pumicosa terra. Idem lib. 32. cap. 8, Quartum pumicosius, spongiæque putri simile, penè purpureum.

Pumiceus, Aliud Adiect. Idem {κισήρινος} Plaut. Pseud. 3.
-pumiceos oculos habeo, non queo
Lachrumam exorare. Martial. lib. 1. 63,
Et quæ pumiceis fontibus antra calent.
Antra pumicea Stat. lib. 3. Syl. 1.
Sedes pumiceæ. Silius lib. 7.

Pumico, pumicas, pen. corr. {κισηρίζω} pumicare, Pumice polire, læui-

gare. Tibul.lib.3.eleg.1, Pumicet,& canas tondeat antè comas.

Pumicatus,a,um,pumice politus. Plin.epist.35, Qui titulus à vita hominis compti semper & pumicati non abhorrebat.

Pumilio,pumilionis { νάνος } Qui nanus aliàs dicitur. Colum.lib.8. cap.2, Pumiliones aues,nisi quem humilitas earū delectat, nec propter fœcunditatem,nec propter alium reditum nimium probo.Plin. lib.10.cap.56,de gallinis,Est & pumilionum genus non sterile in his, quod non in alio genere alitum,sed quibus certa fœcunditas rara,& incubatio ouis noxia. De pumilione est epigramma apud Martialem,lib.14.

Pumilio,de fœmina.Lucret.lib.4,

Paruula,pumilio,χαρίτων μία tota,merū sal. Id est,nana,& humilis staturæ.Lambin.

Pumilo,penul.corr.pumilonis{ὑποπυγμαῖος}legitur apud Statium pro Pumilione,lib.1 Sylu.6,

Hic audax subit ordo pumilonum, &c. Producit hic primam, quum alibi contrahat.

Pumilus,pumili,penult.corr.{ὑποπυγμαῖος} ab eodem Statio, pro Pumilione vsurpatur,lib.1.Sylu.6,

Casuræque vagis grues rapinis,

Mirantur pumilos ferociores. Contrahitque primam,quum alibi producat.

Pumilius,pumilij,Idem { ὑποπυγμαῖος.}Suetonius in Augusto, capite 83, Nam pumilios,& distortos,& omnes generis eiusdem , vt ludibria naturæ,malique ominis,abhorrebat.

Punctus,masculini generis {στιγμή,στιγμὸς} & punctum neutro genere frequētius. Tradunt Geometræ punctum esse corpus indiuiduum, in quo neque longitudo,neque latitudo, neque altitudo deprehenditur,& ob incomprehēsibilem breuitatem sui,in partes diuidi non posse:quod protractum lineam efficit,id est corpus vnius dimensionis. Plinius libro 2. cap. 68, Non aliud est terra in vniuerso, quàm mundi punctus.

Punctum est,cuius pars nulla est.Eucl.1.Elem.

¶Punctum temporis. Cic.3. Verr. Quum iste punctum temporis nullum vacuum peccato prætereire passus sit. Idem pro P. Sextio, Illo inquam ipso die: die dico?imò hora , atque etiam puncto temporis eodem,mihi,Reipub pernicies,Gabinio & Pisoni prouincia rogata est. Terent.Phorm.1.4,

-tum temporis punctum mihi Ad hanc rem est. Donatus, Punctum,angustissimum spatium. Lucret.lib.4,

Temporis in puncto,rerum simulacra feruntur.

Omnibus minimis temporum punctis. Cic.1 de Natura deor.

Eodem puncto temporis quo,&c.Cic.pro Domo.

Hunc diem , hoc punctum temporis quo loquor defende si potes Cic.2.Philip.

Ciuium Romanorum vno puncto cædes.Cic.pro Flacco.

Attende enim paulisper, cogitationemque sobrij hominis ad punctum temporis suscipe.Cic.2.Philipp.

Leges vno versiculo Senatus pūcto tēporis sublatæ. Cic.2.de Leg.

Diei punctum .Lucret.lib.4. -hæc puncto cernuntur lapsa diei Per totum cæli spatium diffundere sese.

Horæ puncto. Horat.2.epist.2.

In punctum,Vide IN.

Tempore puncto,pro Puncto temporis.Lucret.lib.2,

Nonne vides etiam patefactis tempore puncto

Carceribus,non posse tamen,&c. Id est,breuissimo tempore. Puncto participium est Lambinus.

¶Punctum,Suffragium,& fauor: quoniam veteres suffragia non scribebant,sed puncto notabant.Vnde Expuncti dicebantur viles,eiecti: siue fauore priuati.Horat.in Arte,

Omne tulit punctum,qui miscuit vtile dulci. Id est, Solus suffragia iudicum tulit, qui & vtile & dulce scripsit. Nam qui iucunda modò scribunt,his duntaxat placent,qui voluptatem appetunt.cōtrà qui vtilia,ab iis tantùm probantur quibus vtilitas quæritur . At qui voluptatē cum vtilitate coniunxit,is omnium suffragio laudabitur. Idem in epigrammate Choliambico, quod refertur à Porphyrione.

Ciconiarum Rufus iste conditor,

Hic est duobus elegantior Plancis.

Suffragiorum puncta non tulit septem. Cic.2.Tuscul.Quæ flamma est per quam non concurrerint hi qui hæc olim punctis singulis colligebant? Agit autem de magistratibus qui singulorum ciuium suffragiis mandabantur. Hæc ex Erasmo. Idem Cicer. pro Murena, Tamen admonitus re ipsa,recordor quantū hæ quæstiones in Senatu habitæ pūctorū nobis detraxerint. Id est,suffragiorū in comitiis.

Argumentorum puncta occulere.Cic.2.de Orat.

¶Punctus etiam verbale à pungo.Vide paulo pòst.

Punctim,Aduerbium,per Punctiones, inflictionesque gladij, siue pungendo.Liu.2.bell.Pun. Hispano punctim magis quàm cæsim assueto petere hostem.

Pungo,pungis pupugi,penult.corr.punctum{στίζω,κεντῶ,νύττω,νύσσω}pungere, Non solum de ferro , sed etiam de quacunque alia re dicitur. Varro.Admota aspis quum pupugerit,si non occidat,sciat ex psyllorū esse stirpe. Cic.3.Tusc.Si ignominia pupugit,siquid tenebrarum offudit exilium. Idem pro Rosc.Amer. Hunc sibi ex animo scrupulum , qui se dies noctesque stimulat ac pungit, vt euellatis,postulat.

¶Pepugi,pro pupugi, Præteritum quo vsi sunt veteres. Accius in Ædilitia,Sed si pepugero,metuet. Vide Gell lib 7.cap.9.

Gladius qui per se pungere non potest.Cic.pro Sextio.

Leuiter pungit eos animi dolor,Vide LEVIS.

Suspiria pungere.Propert.lib.3.eleg 8.

Primùm epistola illa ita me pupugit , vt somnum mihi ademerit. Cic.Att.lib.2.

Pungens, Participium { νύττων } Plin. lib.16. cap. 24, Pungentia folia pino,&c. Idem lib.8.cap.57.

Punctus,Aliud particip.{στιχθείς.} vt Volnus punctum acu.Cic.pro Mil.

Punctura,puncturæ,penult.prod.Firmic.lib.8. cap 21, Duodecima pars Geminorum si in horoscopo fuerit inuenta , Marte præsente, viri punctura teli morientur,mulieres verò in partu deficient.

Punctio,Verbale{στίξις.}Plin.lib 25.cap.13, Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones punctionesque,ne sentiantur.

Punctum,puncti,neutri generis{νύγμα}Idem.Plin lib.8.cap.50, Oculos suffusos capra iunci puncto sanguine exonerat, caper rubi.

Punctus,huius punctus{νύξις. } Plin.lib.29.cap.6,Mustelæ etiam oculis punctu erutis,aiunt visum reuerti.

Punctiuncula, pen.cor Diminutiuum {νυγμάτιον.} Senec 3 de Ira, Magis ignosco ei qui vulnus inimici,quàm qui punctiunculam cōcupiscit.

Punicus, penult. correp. Adiect. { φοινικός } Quasi pœnicus, à Pœnus qui à Phœnicia , detracta aspiratione , deducitur. Virgilius primo Æneidos,Punica regna vides.

Punici dicuntur,non Pœni , quamuis à Phœnice sint oriundi.Paulus.Punicum,probum,Punicum libi genus.Festus.

Bellum Punicum.Cic.3.Tuscul.

Gloria Punica,Gloria Pœnorum.Virgil.4.Æneid.

Punica sub lento cortice grana rubent. Ouid.4. de Ponto, eleg.15.

Humus Punica.Ouid.epist.7.	Prælia.Iuuenal.Saty.14.
Mala.Martial.lib.1.117.	Regna.Virgil.11.Æneid.
Poma.Ouid.4.Fast.	Sagum.Horat.Epod.9.

Tempora. Lucanus libro secundo,

O miseræ sortis,quòd non in Punica nati

Tempora,Cannarum fuimus,Trebiæque iuuentus.

¶Punica fides, Pœnorum perfidia in prouerbium abiit: quòd ea gens peculiariter periurij , vanitatisque notata sit: quemadmodum abundè testatur Liuius bel. Pun. 1, Has tantas viri virtutes ingentia vitia æquabant:inhumana crudelitas,perfidia plus quàm Punica, nihil veri,nihil sancti,nullus deûm metus,nullum iusiurandum, nulla religio. Salustius in Iugurtha , Comperio Bochum magis Punica fide , quàm ob ea quæ prædicabat, simul Romanos & Numidam spe pacis detinuisse.Plaut. Pœnulo,2.

Et is omnes linguas scit,sed dissimulat sciens,

Se scire,Pœnus planè est,quid verbis opu'st? Erasmus.

Puniceus, Aliud adiectiuum,Idem.{φοινίκεος.}Ouid.in Ibin,

A duce Puniceo pertulit ipse feras.

Punicus color,siue Puniceus, Qui est coloris rubentis,qui Græcè phœnicos dicitur.Virg.2.Æneidos,

Puniceis inuecta rotis. Nam ex uberārissimum colorem,teste Gellio lib.3 cap.9,significat. Plaut.Rud.23,

Fiet tibi puniceum corium,postea atrum denuo.

Aqua punicea Getico sanguine.Ouid 4.de Ponto,eleg.7.

Colore puniceo matura arbuta Lucret.lib.5.

Punicea depexa coma,sed lactea crure est.Colum.lib.10.

Crocus.Ouid.5.Fast.	Pennæ.Virgil.5.Georg.
Cruor.Ouid.13.Metam.	Pomum.Ouid.5.Metam.

Color flore rosæ puniceæ prior.Horat.4 Carm.ode 10.

Roseta.Virg.eclog.5.	Sanguis Stat.1.Achilleid.

Punicanus , penult. prod. {φοινικικός} Similiter adiectiuum.vt Punicani lecti, ex Phœnicia , vel qualibus Carthaginienses vti solebant. Cic. pro Murena,Atque ille homo eruditissimus ac Stoicus strauit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos.& exposuit vasa Samia.

Punicanæ fenestræ. Varr.3.de Re rust.cap.7.

Punio,punis,puniui,punitum,penult.prod.{κολάζω,τιμωρῶ,τιμωρέω} punire Castigare,supplicio afficere.Cic.1. Offic. Prohibenda autem est maximè ira in puniendo.

Dolorem aut odium punire,est odio ac dolori satisfacere. Hinc illud Cic.Att.lib.14, O mi Attice, vereor ne nobis Idus Martiæ nihil dederint præter lætitiā,& odij pœnam ac doloris.quasi diceret, Nostrum dolorem & indignationem , nostrumque in Cæsarem odium puniuimus nos quidem illius interitu,sed Rempublicam tamen in libertatem minimè vindicauimus.

Punire maleficium,peccatum.Cic.pro Cecin.& 2.de Inuent.

Punire capite Plin epist.167.

Punire supplicio.Cicero pro Domo, To supplicio puniendum putasti.

Pœnire dixit Lucret. more antiquo,pro Punire: vt lib.6,de rerum natura,

Pœnibat paullo post turpi morte,malaque

Desertos,&c. Sic mœrus,pro murus,mœnire pro munire,vt suprà etiam annotauimus.

Punior{τίνω,τιμωρέω} Deponens.Cic.pro Mil. Tu me iratum Sexte putas tibi,cuius tu inimicissimum multò crudelius etiam punitus es,quàm erat humanitatis meæ postulare?Quintil.lib 9.cap.3. Fiunt & in verbis,inquit,figuræ:vt Fabricatus est gladium,& Inimicos punitos esse: quod mirum minus est , quòd in natura verborum est , & quæ facimus,patiendi modo sæpe dicere:vt Arbitror,Suspicor: & contrà faciendi quæ patimur:vt Vapulo Ideoque frequens permutatio est.

¶Punior,Passiuum Ouid.9.Metamorphoseos,

Quòd videt hæc lucem,quòd non ego punior ipsa,&c.

Puniendus,Particip. {κολαστέος.} vt Facinus puniēdum.Cic pro Milone.

Senatus meam domum à magistratibus defendendam, à iudicibus puniendam putauit.Cic de Arusp.respon.

Iracundia est cupiditas puniendi doloris.Cic.2.de Orat.

Punitio,Verbale.{κόλασις.}

Punitor,pen.prod.Verbale,m.g. {κολαστής.} Cic.pro Mil.At valuit odiū, fecit iratus,fecit inimicus,fuit vltor iniuriæ,punitor doloris sui.

Pupa ,pupæ{κόρη}Puella. Ausonius,

Barbara quæ Latias viuens alumna pupas. Martial.lib.4.20,

Pupam se dicit Gellia,quum sit anus.

Pupa,A similitudine,paruula puellaris imago dicitur.Varro in Orig Itaque breui tempore magna pars in desyderium puparum & sigillorum veniebat. Moris autem fuit veterum puellarum , paruulas quasdam puellaria simulacra ex linteo insuere: deinde tomento infarcire, tum vestibus amicire. Hæc virgines pueritiam ingressæ Veneri tanquam virginitatis suæ insignia condonabant, vt faustum futurum

futurum matrimonium cederet. Persius Saty.2,
Dicite Pontifices in sacris quid facit aurum?
Nempe hoc quod Veneri donatæ à virgine pupæ. Declinatur & Pupus, pupi, teste Nonio.

Pupillus, & Pupilla, Diminutiua sunt à pupa, & significant paruum puerum vel puellam. Horat. lib. 2. satyr. 3,
Pupam, aut pupillam appellet, fortíque marito Destinet vxorem.
Sic restituit hunc locũ Lambinus, quum antea legeretur Rufam aut pusillam, contra legem carminis. Prima enim syllaba nominis pusillam breuis est. Vide plura apud eundem.

Pupilla, pupillæ {κόρη, γλήνη} Foramen vnius ex tunicis quæ in oculis sunt, quam rhagoidem Græci vocant, per quod foramen transfunditur spiritus visorius in res externas. Plin. lib. 28. cap 6, Auguriũ ex homine ipso est nõ timendi mortẽ in ægritudine, quãdiu oculorum pupillæ imaginem reddãt. Idem lib. 7. cap. 2, Notabilius esse quòd pupillas binas in oculis singulis habeant. Cic. 2. de Nat deor. Acies ipsa qua cernimus, quæ pupilla, &c. Vetus exemplar habet Pupula.

PVPILLA, tribus Romana. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 17, Papyria quoque, Pupinia & Popilia ex suis progenitoribus vocantur.

Pupula, pupulæ, pen. corr. Idem {κόρη.} Lucret. lib. 3,
Vt lacerato oculo circum si pupula mansit
Incolumis, stat cernendi viuata potestas. Cic. 2. de Natura deór. Palpebræ quæ sunt tegmenta oculorum, mollissimæ tactu, ne læderent aciem, aptissimè factæ, & ad claudendas pupulas, nequid incideret, & ad aperiendas.
Paruula sic totum peruisit pupula cælum. Manilius lib. 4.
Et quoniam plagæ quoddam genus excipit in se
Pupula, quum sentire colorem dicitur album. Lucret. lib. 2.

Pupillo, pupillas, pupillare, Verbum fictitium à voce pauonis. Autnor Philomelæ, Pupillat pauo, trinsat hirundo vaga.

Pupillus, pupilli, & hæc Pupilla, pupillæ {ὀρφανός} A pupus deriuatur, pro impube, qui desiit esse in patris potestate, vel morte, vel emancipatione, vt ait Pomponius, de verb. signific. l. Pupillus. Plin. epist. 176, Modò designatus ædilis, recens maritus, recens pater, intactum honorem, orbam matrem, viduam vxorem, filiam pupillam ignaram aui, ignarámque patris reliquit. Cic. in Topic. Non quemadmodum quod mulieri debeas, rectè ipsi mulieri sine tutore soluas, ita quod aut pupillæ aut pupillo debeas, rectè possis eodem modo soluere. Horat. 1. epist. 1.
Pupillus ad tutorem refertur. Colum. lib. 8. cap. 16, Maximè laudabatur seueritas Catonis, qui nihilominus & ipse tutor Luculli grandi ære piscinas pupilli sui venditabat.
Pupillũ fraudare qui in tutelam peruenit. Cic. pro Rosc. Comœd.
Infans pupilla. Cicero 3. Verr. Iste infanti pupillæ fortunas patrias ademit.

Pupillaris, & hoc pupillare, pen. prod. {ὀρφανικός} Quod ad pupillum pertinet. Liu. 4. bel. Pun. Pecuniæ quoque pupillares primò, deinde viduarum cœptæ conferri. Plin. lib. 7. cap. 18.

PVPINIA. Festus Pompeius libro 14, Pupinia tribus, ab agro Pupinio prope Tybur. Vide TRIBVS. Tradunt autem rerum scriptores, Tybur ciuitatem esse sextodecimo lapide ab vrbe Roma distantem, vocaríque hodie *Tyuoli*. Liuius Decad. 3. libro 6, Infra Thusculum dextrorsus Gabios descendit. Inde in Pupiniam exercitu demisso, octo millia passuum à Roma posuit castra. De Annibale ad vrbem ducente exercitum loquitur. Columel. lib. 1. cap. 4, In vniuersum tamen quasi testificandum, atque sæpius prædicandum habeo, quod primo iam Punico bello dux inclytissimus M. Attilius regulus dixisse memoratur, fundum, sicuti ne fœcundissimi quidem soli, quum sit insalubris, ita nec effœti, si vel saluberrimus sit, parandum. quod Attilius ætatis suæ agricolis, maiore cum authoritate suadebat peritus vsu. Nam Pupiniæ, pestilentis simul & exilis agri cultorem fuisse eum loquuntur historiæ. Valerius Maximus libro 4. cap. 4, Attilius Regulus, primi belli Punici gloria, cladésque maxima, quum in Africa insolentissimæ Carthaginis opes crebris victoriis contunderet, ac prorogatum sibi ob bene gestas res in proximum annum imperium cognouisset: Consulibus scripsit, villicum in agello quem septem iugerum in Pupinia habebat, mortuum esse: occasionémque nactum mercenarium, amoto inde rustico instrumento discessisse: ideóque petere vt sibi successor mitteretur, ne deserto agro non esset vnde vxor ac liberi sui alerentur. Varro de Re rustica lib. 1. cap. 9, Itaque in iis, vt in Pupinia, neque arbores prolixas, neque vites feraces, neque stramenta videre crassa possis. Cicero quoque secunda in Rullum oratione docet Pupiniam esse agrum ad Vrbem, eundémque macrum & sterilem. Agros verò, inquit, Vaticanum & Pupiniam, cum suis optimis atque vberibus campis cõferendos scilicet putabunt. De Campanis loquitur.

Puppis, huius puppis, f. g. {πρύμνα, αἰπὶ ...} Posterior pars nauis. Liu. 2. bel. Pun. Naues omnes quæ non aut perfregerant proras litore illisas, aut carinas fixerant vadis, religatas puppibus in altũ extraxere.
Sedere in puppi. Cic. de Senect.
A puppi religatus, Id est ad puppim. Vide A præpositionem.
Puppis, pro Tota naui, apud poetas. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3,
Dum mea puppis erat valida fundata carina. Virg. 10. Æneidos,
Interea Æneas socios de puppibus altis
Pontibus exponit. Id prosa oratio nõ recipit, teste Quintil. lib. 8. c. 6.

¶Adunca puppis. Ouid. 3 Met. Celeris. Ouid. epist. 18.
Ærata. Ouid. 8. Metam. Celsa. Virg. 1. Æneid.
Ærea. Virg. 5. Æneid. Cita. Horat. Epod. 9.
Alta. Virg. 5. Æneid. Concaua. Ouid. 1. de Arte.
Cærulea. Virg. 6. Æneid. Curua. Virg. 6. Æneid.
Emerita. Stat. 2. Sylu. 2, -nec vnquam
Emeritam in nostras puppem demitte procellas.
Fractæ. Valer. 6. Argon. Laertia. Stat. 2. Achil.
Incæsta. Stat. 2. Achilleid. Naufraga. Ouid. epist. 2.
Inflexa, Vide INFLECTO. Patulæ. Virg. 3. Georg.
Laboratæ arte, Ouid. epist. 18. Pictæ. Horat. 1. Carm. ode 14.
Pronæ. Claud. 4. Paneg. Trunca. Iuuen. Saty. 12.
Recurua. Ouid. 8. Metam. Turritæ. Virg. 8. Æneid.

¶Iussus inexpertam Colchos aduertere puppim. Ouid. epist. 12.
Applicare puppim littori. Senec. Herc. fur. 9.
Auferor vt rapida concita puppis aqua. Ouid. 2. Amor. eleg. 4.
Consertis puppibus coit agmen. Lucan. lib. 5.
Dirigit huc puppim fluctus. Lucan. lib. 3.
Euertit puppim fluctus. Lucan. lib. 5.
In littora exire puppibus fessis. Ouid. 6. Metam.
Ignaua puppe facere iter. Ouid. epist. 10.
Clámque per immensas puppe feruntur aquas. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 2.
Iamque per Ægeos ibat Laertia fluctus Puppis. Stat. 2. Achilleidos,
Hostiliúmque nauium portu latent.
Puppes sinistrorsum citæ. Horat. Epod. 9.
Summersas obrue puppes. Virg. 1. Æneid.
Laceras puppes refeci. Ouid. epist. 2.
Et Scythicũ profuga scindere puppe fretum. Ouid. 5. Trist. eleg. 3.
Non puppis vmbras furua transuexit meas. Senec. Herc. OEtæo, 16. Intelligit nigram cymbam Charontis.
¶Puppis, metaphoricῶs vsus est Plaut. in Epid. 2,
Hæccine vbi scibit senex, istæc puppis pereunda est probé?
¶Puppis, pro Loco honoratissimo in Repub. Cicero ad Papyrium Pætum, lib. 9. 15, Sedebamus enim in puppi, & clauum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus. Id est Rempub. ciuitatis principe tenebamus.

PVPPIVS {πούππιος} Poeta Tragœdiographus (inquit Acron apud Horatium) ita affectus spectantium mouit, vt eos flere compelleret. Inde huius poemata, lacrymosa vocauit Horatius 1. epist. 1,
Vt propius spectes lacrymosa poemata Puppi.

Pupula. Vide PVPILLA.

PVPVLVM {πούπουλον} Vrbs est in latere Meridionalis Sardiniæ. Ptolemæus lib. 3. cap. 3.

Pupus, pupi, masc. gen. {βρέφος} Paruulus tenerior. Varro;
Mammam lactantis sugentem pascere pupum.

Pupulus, pupuli, penult. corr. Diminutiuum {βρεφύλλιον.} Catul. ad Catonem, epig. 52, Deprehendi modò pupulum puellæ Trusantem.

Purgo, purgas {καθαίρω, καθαρίζω, ἁγνίζω} purgáre, Mundare, quasi purum agere. Colum. de Arboribus, cap. 8, Itaque cauatum foramen quum purgauimus, vndique ad rasos circulos inserimus.
Purgare à. Cato cap. 65, Si inquinata erit, lauito, à foliis & stercore purgato.
Vomitione canis purgare aluos ibes Ægyptiæ curant. Cic. 2. de Natura deorum.
Agros & agrestes purgare. Tibul. lib. 2. eleg. 1.
Nec dubitẽ lõgis purgare ligonibus arua. Ouid 1. de Põto, eleg. 9.
Purgare bilem. Horat. de Arte Poetica. Sic reposuit Lambinus, quum antè legeretur purgor bilem, nec Græcis, nec Latinis loquendi genere vsitato.
Aqua proiecta corpus purgare. Ouid. in Ibin.
Immissi cum falcibus multi purgarunt & aperuerunt locum. Cic. 5. Tuscul.
Omnia purgat edax ignis Ouid. 4. Fast.
Purgare pisces. Terent. Adelph. 3 3.
Vngues cultello. Horat. 1. epist. 7.
¶Purgare cum genitiuo. Horat. 2. Serm. saty. 3, -nõ vt
Et morbi miror purgatum te illius. Sic
Purgare ciuitatem omnis facti. Liu. lib. 37, Quibus purgantibus ciuitatem omnis facti, dictíque hostilis aduersus Roman. &c.
¶Purgare se apud aliquem, vel alicui, de re aliqua. Id est se excusare. Terent Eunucho, 3. 1,
Sed heus tu, purgõn' ego me de istac, Thaidi,
Quòd eam me amare suspicatur? Cic. ad Attic. lib. 10, De altero ei me purgaui.
Se alicui de aliquo purgare. Cic. Cornificio. lib. 12. 25, Quòd te mihi de Sempronio purgas, accipio excusationem.
Siquis tibi se purgare volet, quòd suspectum esse arbitretur. Qu. Cicero de Petit. Consul.
Ab aliquo cui te purges, veniam petere. Cic. in Orat.
Arguere & Purgare, contraria. Cic. pro Rosc. Amer. Seruos ipsos, quod ad me attinet, neque arguo, neque purgo.
Crimen purgare, Eluere, vel diluere. Cic. pro Cluentio, Vt non existimetis plus vos ad salutem reo largiri oportere, quàm quantum defensor purgandis criminibus consequi, & dicendo probare potuerit.
Fastidiũ purgare, Curare, & ei remediũ adhibere. Plin. lib. 8. c. 27.
Fidem purgare letho. Claud. de bello Getico.
Pectora purgauit dictis. Lucret. lib. 6.
Nefas purgare ferro. Silius lib. 12.

Purgans, Particip. {καθαίρων.} Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3.
I, bibe dixissem purgantes pectora succos.

Purgatus, pen. prod. Aliud participium {καθαρισθείς.} vt Æther purgatus nitet discussis nubibus. Silius lib. 12.
Est mihi purgatam crebrò qui personet aurem. Horat. 1. epist. 1.
Si parum vobis essem sine defensione, purgatus. Cic. 14. Philip.

Purgatio, Verbale {καθαρμός, καθαρισμός, κάθαρσις.} Plin. Suffimentum cædis hostium & purgatio.
Purgatio, pro Curationibus quæ medicamentis fiunt. Cic. ad Tironem, lib. 16. 12, Ego verò cupio te ad me venire, sed viam timeo, grauissimè ægrotasti inedia, & purgationibus, & vi ipsius morbi consumptus es.
Æsculapius primus alui purgationem inuẽnit. Cicero 3. de Natura deorum.
Purgationes fœminarum, pro Menstruis. Plin. lib. 20. cap. 4.
¶Purgatio {ἀπολογία} Excusatio. Terent. Heaut. 4. 1,
Nescio quid peccati portet hæc purgatio.

Purgatio est quum factum conceditur, cu'pa remouetur. Cic.1.de Inuentione.

Purgator, purgatoris, penultima prod. Aliud verbale. Firmicus libro 8.capite 20, Secunda pars Tauri si in horoscopo fuerit inuenta, stercorum faciet baiulos, latrinarum cloacarúmque purgatores.

Purgamen penult. prod. purgaminis, siue Purgamentum, purgamenti { [Greek] } Sordes quæ ex re aliqua immunda & lurida tergitur & repurgatur. Colum lib.1.cap 6, Sterquilinia quoque duo sint: vnum, quod noua purgamenta recipiat, & in annum conseruet. Liu.1 ab Vrbe, Cloacámque maximam receptaculum omnium purgamentorum vrbis, sub terram agendam.

Latius etiam patet significatio. Senec. epist.75, Non aliter quàm fimus sterilis ac palustris bona semina necat, ac deinde purgamenta pro frugibus cient. Id est herbas inutiles & quæ sint proiiciendæ, vel res nihili.

Vrbium purgamenta, pro hominibus nihili. Curtius lib.8, Agis quidam Argiuus pessimorum carminum post Chœrilum conditor, & ex Sicilia Cleo, hic quidem non ingenij solùm, sed etiam nationis vitio adulator, & cætera vrbium suarum purgamenta. Idem lib.10, Igitur exules finibus eiiciunt, omnia potius toleraturi, quàm purgamenta quondam vrbis suæ, tunc etiam exilij, admitterent.

Purgabilis, & hoc purgabile, pen.corr. { [Greek] } Quod facilè purgatur. Plin.lib.15 cap.23, Rotundior quæ balaninis vocatur, purgabilis maximè & sponte prosiliens.

Purifico, Puritas, Vide PVRVS.

Purpura, purpuræ, penult.corr. { πορφύρα } Piscis ex concharum genere annos septenos viuens. Congregatur verno tempore, mutuóque attritu lentorem quendam veluti ceræ emittit. Sed nobilem illum succum ad tingendas vestes in medijs faucibus habet: reliquo corpore ferè sterilis. Cum vita succum emittit, & ideo viuas capere oportet. Hinc purpureus color dicitur, qui nigricantis rosæ splendore sublucet, cæterorum omnium gratissimus, & tingendis vestibus maximè expetitus. Hæc ferè ex Plinio, lib.9. cap.36, vbi plura leges.

Purpura, vt Vitruuius ait, lib.7.cap.13, pro solis propinquitate colorem habet. Et puniceum quidem procreat Africa, id est quasi violaceum colorem: Tyros autem, rubeum.

Purpura antiquitus erat insigne Romanorum magistratuũ, quod Martialis affirmat, quum ait, Diuisit nostras purpura vestra togas. Bayfius.

Ardens. Iuuen. Saty.11.
Cox purpuræ. Horat.4.Carm.ode 13.
Ignea. Valer.1.Argon.
Laconicæ. Horat.2.Carm.ode 18.
Melibœa. Lucret.lib.2.
OEbalis Stat.1.Sylu.2.
Picta Virg.7.Æneid.
Tyria purpura. Cic.pro Flacco.

Violacea. Plinius, Nepos Cornelius qui diui Augusti principatu obiit, Me (inquit) iuuene, violacea purpura vigebat, cuius libra denarijs centum venibat. Id est, decem aureis solaris. Hæc Bayfius, apud quem plura legito de purpuræ pretio & vsu.

Vsque ad talos demissa. Cic.pro Cluentio.
Illius è roseo flammatur purpura vultu. Stat.1.Achil.

Fulgere purpura. Cic.2.in Catil. Qui nitent vnguentis, qui fulgent purpura.

Numeros cum numeris tanquam purpuram misceri. Cic.in Orat.

¶Purpura, pro Magistratibus. Martialis,
Purpura te fœlix, te colit omnis honos. Plin.lib.10.cap.21, Romana purpura. Id est Romani magistratus.

Regum purpura. Virg 2.Georg.
Iámque noui præeunt fasces, noua purpura fulget. Ouid.1.Fast.
Per hoc inane purpuræ decus precor. Horat.Epod 5.

Purpureus, Adiectiuum { πορφύρεος, πορφυρόεις, ἁλουργής } Quod purpuræ colorem refert. Plin.lib.10 cap.32, Tantum purpureis & candidis, admistis pennis. Purpureum autem colorem ab Hercule primum inuentum pulchrè docet Bayfius in libello De re vestiaria, ex Iulio Polluce.

¶Purpureus, Pulcher. Virg.1.Georg. Hinc Horat.4.Carm.1, olores vocat purpureos. Quem locum exponens Porphyrio sic ait: Quomodo purpurei dicuntur, quum albi sint potius? Sed purpureum pro pulchro poetæ dicere assueuerunt. vt Virgilius,
Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo.

Aer purpureus. Ouid.6.Metam.
Amictus Virg.3.Æneid.
Anima. Virg.9 Æneid.
Aurora. Ouid.3.Metam.

Color purpureus, est niger rubore quodam admisto. Quandoque dicitur cæruleus, quando de mari vel flumine dicitur. Virg.4.Georg.
In mare purpureum violentior influit amnis.

Purpureus quondam color ossa reliquit. Virg.11.Æneid.
Colore purpureo casia. Plin.lib.12.cap.19.
Coma. Tibul.lib.1 eleg 4.
Cultus. Stat.6.Thebaid.
Purpureum rapido qui vehit axe diem. Ouid 3.Fast.
Ensis. Pers. Saty.3.
Flores Virg.4.Georg.
Flore purpureo asarum. Plin.lib.12.cap.13.
Genæ. Ouid.1.Amor.eleg.4.
Ignis. Stat.1 Achi leidos,
-niueo natat ignis in ore
Purpureus, fuluóque nitet coma gratior auro.
Labella. Ouid.1.Amor.eleg.13.
Lætáque purpurea luce refulsit humus. Ouid.6.Fast.
Lumen. Virg.1.Æneid.
Plenáque purpureo subrubet vua mero. Ouid.2.de Arte.

Nam modò purpureo vires capit Eurus ab Ortu. Ouid.1.Trist. elegia 2.

Os. Horat.3.Carm.ode 3.
Pallium. Cic.7.Verr.
Panis. Plaut. Menæch.20.
Pudor. Ouid 1.Amor.eleg 3.
Inter pyra generosissima recenset purpurea Colum.lib.5.cap.10.
Item Pruna purpurea, lib.12.cap.10.
Rubor. Senec Hippol. 4.
Sanguis purpureus Homero cur dictus. Plin.lib.9.cap.38.
Torus. Ouid.epist.5.
Ver. Virg 9.eclog.
Vestes. Virg.6.Æneid.
Vestes purpureæ dictæ sunt Tyriæ, à loco vbi purpura fit. Plinius libro 11.
Vestitus. Cic.2.de Diuinat.
Vux. Ouid.13 Metam.
Purpureus Lunæ sanguine vultus erat. Ouid.1.Amor.eleg.8.
¶Purpureus, pro Purpurato. Horat.1.Carm.ode 35,
Et purpurei metuunt tyranni.
Reges purpurei. Claud de raptu Proserp.lib.2.

Purpuro, purpuras, pen.corr. { πορφυρίζω } purpurâre, Purpuræ colorem habere, siue reddere. Colum.lib.10,
Tum quæ pallet humi, quæ frondens purpurat auro,
Ponatur viola, & nimium rosa plena pudoris.

Purpurare, Purpureum facere. Furius Antias apud Gellium libro 18.capite 11,
Spiritus Eurorum virides quum purpurat vndas.

Purpurasco, purpurascis { πορφυρίζομαι } purpuráscere, Purpureum fieri. Cic in Acad. Quid mare, nónne cæruleum: aut eius vnda, quum est pulsa remis, purpurascit?

Purpuratus, pen.prod. Adiect. { πορφυρωτός } Quod est purpura ornatum. Vnde Purpurati, dicuntur ij qui apud principes dignitate antecellunt. Cic.1.Tuscul. Istis quæso, inquit, ista horribilia minitare purpuratis tuis. Liu.10.bel. Pun. Sopatrum ex purpuratis & propinquis regis esse.

Purpurarius, aliud Adiectiuum { ἁλουργικός } Quod ad purpurã pertinet: vt Officina purpuraria, in qua purpura fit. Plin.lib.35.cap.6.
Taberna purpuraria. Paulus in l. Prædiis.§.Pater.D.De legat.3.

Purpurarij, orum: Purpuræ diuenditores, l. negotiantes. de excusat. munerum. lib 10.Cod.

Purpurificium, apud Strabonis interpretem, ex Græco verbo cõfictum, est locus in quo purpura conficitur, vel paratur. Strabo lib.17, Post Syrtim est lacus, nomine Zuchis, c c c c ferè stadiorum, habens ingressum arctum, ad quem vrbs est eodem nomine: ea Purpurificium & varias piscium conditoras habet.

Purpurissum purpurissi { [Greek] } Genus coloris factitij, quo vtuntur pictores, fítque è creta argentaria, & cum purpuris pariter tingitur, bibítque eum colorem celerius quàm lanæ. Plin.lib.35.cap.6.
Plaut. Mostel.4,
Tum tu igitur cedo purpurissum. s. non do: scita es tu quidem,
Noua pictura interpolare vis opus lepidissimum.

Purpurissum, quo buccas inficiebant suas meretriculæ, rubricam dixit Plautus Latinè. Nam quum scripsisset,
Istas buccas tam bellè purpurissatas habes, subiecit non multo pòst,
Buccas rubrica, cera omne corpus intinxit tibi. Turneb.

Purpurisso, purpurissas { [Greek] } purpurissare, Purpurisso inficere. Plaut Trucul 6,
-quiáque istas buccas tam bellè purpurissatas habes. Purpurisso enim vtebantur mulieres ad labra & genas tingẽdas, quemadmodum hodie plerunque apud Italos fieri videmus.

PVRPVRARIAE, insulæ in Æthiopico mari, non procul à Fortunatis insulis Plin.lib.6.cap.30.

Purrhicharij, qui dicantur in l. Aut damnum, De pœnis, Vide in dictione PYRRHICHA.

Purus, Adiectiuum { καθαρός, καθάριος } Mundus, sine sorde.

Ad cibum purus. Vide in præpositione AD.

Purus ab. Liu.1.ab Vrbe cond. Et extrinsecus puri aliquid ab humano pateret cultu Id est vacui Intelligit de pomœriis.

Nulla in hac vrbe domus ab hac religionis suspicione tam vacua atque pura est. Cic.de Arusp resp.

Purus & liquidus. Cic.pro Cecin. Quicquid inde haurias, purum, liquidúmque te haurire sentias.

Purus & insons. Horat.1.Serm.saty.6.
Purus & religiosus. Cic.de Arusp.respon.

Sceleris purus. Horat.1.Carm.ode 22. Sceleris purum, inquit hîc Lambinus, accipio eum, qui castas & puras à sanguine manus habet: quales Hippolyti dicit esse Phedræ nutrix apud Euripidem. Notanda est & constructio, Græcanicæ prorsus respondens. dicunt enim καθαρὸς αἵματος.

¶Aer purus. Lucret.lib.4.

Aer purus ac tenuis, cui opponitur Crassus & concretus. Cicero 2.de Nat.deor.

Amnis. Horat.2.epist.2.
Electro purior amnis. Virg.3.Georg.

Animus omni admistione corporis liberatus, purus & integer esse cœpit. Cic.de Senect.

Castus animus & purus Cic.1.de Diuinat.
Aqua. Horat.3.Carm.ode 16.
Argentum. Cic.6.Verr.
Argenti vascula puri. Iuuenal. Saty.9.

Aurum purum, inquit Festus, in sacris dicitur quod in vsu spureo non fuerit: aliàs Purum aurum, quod expurgatum, excoctúmque est.

Campus purus ac patens. Liu.4 bel.Pun. Id est non impeditus, & vacuus.

Charta pura, Vlpiano, In qua nihil scriptum est. Budæus.

Et purum

Et purum est vitio tibi, quum tumidum est cor? Horatius 2. Serm.satyra 2.

Dies.Claud.2.de Raptu Proserp.

Domus hac nec purior vlla est.Horat.2.Serm.saty.9.

Duellum purum & pium.Liu.1.ab Vrbe.

Fides.Ouid.1.Amor.eleg 3.

Genæ.Senec.Hippol.5.

Hasta pura,id est Sine ferro: præmium fuit apud antiquos eorum qui prælio vicissent:author Seruius.Virg.6.Æneidos,

Ille vides pura iuuenis qui nititur hasta.

Historia pura & illustris.Cic.de Clar Orat.

Hostia.Plin.lib.8.cap.51.

Humus subacta atque pura.Cic.de Senect.

Iudicium purum postulare. Cic.2. de Inuent. Agit is cui manus præcisa est,iniuriarum : postulat is quicum agitur , à Prætore exceptionem, extra quam in reum capitis præiudicium fiat.Hic is qui agit,iudicium purum postulat: ille quicum agitur , exceptionem addi ait oportere.

Libertas.Claud.2.Paneg.

Locum purũ Vlpianus esse definit,qui nec sanctus, nec sacer, nec religiosus est.De religiosis & sumptibus funerum.l.Locum.

Luna.Horat.2.Carm.ode 5.

Lux.Virg.2.Æneid.

Mella purissima.Virg.4.Georg.

Pura atque integra mens.Cic.pro Mil.

Nox.Virg 9.eclog.

Oratio.Terent. in Prologo Heaut. Id est,quæ facilè assensum auditorum ineat.

Orbis.Ouid.1.Amorum.eleg 8,

Quum voluit,puro fulget in orbe dies.

Pectus.Horat.1.epist.2.

Puræ plateæ,Id est non impeditæ,sed patentes,& latè explicatæ,& vacuæ.Horat.lib.2.epist.ad Iulium Florum, -verùm

Puræ sunt plateæ, nihil vt meditantibus obstet. Hanc scripturam quidam corruperant,& plures supposuerant , quam restituit fœliciter Lambinus.

Concha salis puri.Horat.1.Serm.saty.3.

Sol.Horat.3.Carm.ode 29.

Synceritas.Plin.lib.15.cap 6.

Thus.Plin.lib.12.cap.14.

Toga.Plin.lib.8.cap.48.

Vasa pura,Sine emblemate,cælatura,aut incrustatione.Paulus in l. Si in rem.De rei vendicatione, Quanuis & in vasis occurrat difficultas,pura an cælata sint dici oporteat.

Non satis est puris versum perscribere verbis. Horatius 1. Serm. satyra 4.

Vesper.Horat.3.Carm.ode 19.

Vestis.Virg.12.Æneid.

Vestimenta pura,à veteribus dicebantur,quæ sacerdotes ad sacrificia sumebant,id est non obsita,non fulgurita,non funesta,non maculam habentia. Festus.

Vinum.Ouid.7.Metam.

Vir purus,pudens.Cic.pro Rosc.Comœdo.

Vnda.Virg.7.Æneid.

Puri menstrio esse dicuntur,qui sacrorum causa toto mense in cærimoniis sunt.id est puri sint,certis rebus carendo. Festus.

Purus, Simplex, sine conditione, aut vlla exceptione. Paul.in l.4. D.De annuis legat. & fideicom. Si in singulos annos alicui legatum sit, Sabinus plura legata esse ait : & primi anni purum , sequentium conditionale. videri enim hanc inesse conditionem,Si viuat.

Purè,Aduerbium { καθαρῶς. } Plaut.Aulul.8,

Vascula intus purè,propera,atque elue.

Purè lautum, aqua pura lauatum.Paul.

Quietè,purè,& eleganter acta ætas.Cic.de Senect.

Apparet tibi purè res.Horat.1.Serm.saty.2.

Lauari purè.Tibul.lib.2.eleg.3.

Loqui purè & emendatè.Cic.de Opt.gen.Orat.

Loqui Latinè & purè.Cic.1.de Orat.

Purè & castè deos venerari.Cic.1.de Nat.deor.

¶Purè, Simpliciter & absolutè , sine conditione aut exceptione. Vlpian.l.4. D. De in diem addict. Quum igitur tunc recedatur ab emptione , vbi purè contrahitur : vel tunc non impleatur , vbi sub conditione fit,&c.

¶Purè & Conditionaliter,contraria. Vlpian.in l.Etsi conditionalis contractus cum pupillo fiat , tutor debet purè author fieri. Nam authoritas non conditionaliter,sed purè interponenda est, vt conditionalis contractus confirmetur.

Puriter,pen corr. { καθαρίως } Aliud aduerbium,Idem.Cato cap.23,Sue cum puriter omnium dierum pariter in dolia diuidito.

Puritas,pen.corr.puritatis,f.g. { καθαρότης } Munditia.

Purifico,purificas, pen.corr. { καθαρίζω } purificare , Purum facere. Suet.in Octauio,cap.94, Paulóque post egressum , illámque expergefactam,quasi à concubitu mariti purificasse se,& statim in corpore eius extitisse maculam depicti draconis. Plin.lib.10.cap.41, Villaribus galliuis & religio inest. Inhorrescunt edito ouo, excutiúntque sese , & circumactæ purificant , ac festuca aliqua sese & oua lustrant. Idem lib.8,cap.1.

Purificatio,Verbale { καθαρισμός. } Plin.lib 15.cap.30, Eadem purificationibus adhibetur. Sic Martialis lib.8.1.Vide LVSTRVM.

Pus,puris,n.gen. { πύον } Sanies est , & quicunque humor in putredinem versus.Plin. Ad puris & sanguinis excreationes. Idem lib.23, cap.4,Vtiliter etiam auribus instillatur cum melle, vel si pus effluat.

Pus à sanie distinguit Celsus his verbis, lib.5.cap.26, Sanguis omnibus notus est: sanies tenuior hoc,variè crassa,& glutinosa,& colorata.Pus crassissimum,albidissimúmque,glutinosius & sanguine & sanie. Exit autem sanguis ex vulnere recenti , aut iam senescente.

Sanies est inter vtrunque tempus. Pus ex vlcere iam ad sanitatem spectante.

Maturum pus.Celsus lib.5.cap.18.

Effunditur pus.Celsus lib.2.cap.8.

Exit pus ex iecinore.Celsus lib.2.cap.8.

Exempto pure,si leuis plaga est.Cels.lib.6.cap.12.

Exprimere pus.Cels.lib.5.cap.28.De furunculo.

Extussire pus.Celsus lib 2.cap.8.

Fertur pus ex vomica.Celsus lib.2.cap.8.

Maturare pus.Celsus lib.5.cap.18.

Mouere pus dicitur emplastrum. Celsus, Aliud emplastrum eodem nomine puri mouendo est. Hoc est, valet ad excitandum & extrahendum pus. Idem lib.5.cap.3,Concoquunt & mouent pus.

Mouendo puri accommodatum,Vide ACCOMMODO.

Ortum pus.Celsus lib.5.cap.19.

Pura, numero plurali. Plin.lib.35.cap.6, Explet vulnera si coquatur,ad siccanda præcipuè vtilis,& capitis doloribus,& ad deprehendenda pura. Subesse enim illa intelligitur , si ex aqua illita non arescat.

Purulentus,Adiectiuum { πυώδης } Pure plenum.Plin.lib.20.cap.13,Multi verò & contra purulentas excreationes siccæ drachmas duas , sulphuris vnam & dimidiam sumi censent.

Purulentè,Aduerbium { πυωδῶς. } Plinius lib.23. in Procem. Cicatricibus marcidis , ossibus purulentè limosis plurimum confert. De omphacio.

Purulentia, æ, est ipsa puris tumiditas aut plenitudo , vel vulnus pure plenum.

Pusa,pro Puella,apud antiquos accipiebatur.Festus.

Pusca.Vide POSCA.

Pusillanimis,& hoc pusillanime,pen.corr. { μικρόψυχος } Quod est pusilli animi:cui contrarium Magnanimus.

Pusillus { παιδίσκος, μικρός } Diminutiuum à Pusio,pusionis , antiquo vocabulo,id est Paruulus.vt Pusillus homo. Martial.lib.1.39,

Bellus homo,& magnus vis idem Cotta videri:

Sed qui bellus homo est Cotta,pusillus homo est.

Animus pusillus.Horat.1.Serm.saty.4.

Illud est pusilli animi.Cic.Caninio,lib.2.16.

Caput oppidò pusillum.Catul.de quodam & Caluo,epig.50.

Et firmis causa pusilla nocet.Ouid.2.de Remed.amor.

Epistola pusilla. Cic.ad Brutum,14, Videlicet quum illam pusillam epistolam tuam ad me dabas,nondum erat tibi id notum.

Homines pusilli.Iuuen.Saty.15.

Libelli pusilli & contempti. Cic.4.Verr.Pauculis igitur mensibus, vt hi pusilli & contempti libelli indicant,furta Prætoris,&c.

Mœchi pusilli & semitarij Catul.ad Contubernales,epig.35.

Habuimus in Tusculano quasi pusillam Romam : tanta erat in his locis multitudo.Cic Attic.lib.5.

Testis pusillus processit.Cic.2.de Orat.

Villula valde pusilla.Cic Attic.lib.12.

Vxor pusilla.Horat.2.Serm.saty.3.

Pusillum laxamenti,Paululum relaxationis.Trebonius ad Cic.lib. 12.16,Ego tamen nactus in nauigatione nostra pusillum laxamenti.

Pusillum intelligere.Plin.epist.278.

Pusillitas,penult.corr.pusillitatis,penult prod f.g.Lactant.De opificio Dei,cap.1,Tentabo tamen vtriusque rationem, quantum pusillitas intelligentiæ meæ peruidet,explicare.

Pusio,pusionis,masc.gen. { παιδίον } Paruus puer.Veteres enim pusum & pusam , pro puero & puella vsurpabant. Cic. pro Cælio, Qui propter nescio quam credo timiditatem & nocturnos quosdam inanes metus tecum semper , pusio cum maiore sorore cubitauit. Sic in Tuscul. Iuuen.Satyra 6,

Nónne putas melius quod tecum pusio dormit?

Pusio qui noctu non litigat.

PVSIO & Secundilla,prodigiosi corporis homines,apud Plinium libro 7.capite 16.

Pustula,pustulæ, pen.corr. { φλυκτίς, φλύκταινα } Tuberculum in summitate cutis nascens Martialis,lib.14.166,

Feruida ne trito tibi pollice pustula surgat. Quidam legunt pulsula. Plin.lib.26.cap.8,Est enim tam feruentis naturæ, vt per se extrà corpori impositum, pustulas ignium modo faciat, & pro caustico in vsu sit.

Pustulæ sunt apud Celsum lib.5, id genus morbi quod variolas & rubeolas vocant , morbus in ætate puerili maximè eueniens , vt inquit ille , raró in medio corpore , sæpe in eminentibus partibus. Budæus.

Rupta pustula.Tibul lib.2.eleg 3.

Nec quererer quod sol graciles exureret artus,

Læderet & teneras pustula rupta manus.

Pustulæ liuentes.Plin.lib.20.cap.6.

Lucentes pustulæ.Martial.lib.11 92.

Pustulatus,pen.prod.Adiect { φλυκταινωτός } Pustulis plenus.

Pustulosus, pen.prod. Adiectiuum, Idem. vt Locus pustulosus. Celsus lib.5.cap.26.De vlceribus quæ extrinsecus,&c.

Pustulatum argentum , pro Purgatissimo & excoctissimo posuit Tranquillus,cuiusmodi aurum obryzum à Græcis appellatur τὸ πολλάκις ἑψηθὲν,hoc est multipliciter excoctum. Tranquilli verba sunt in Nerone,cap.44, Exegítque ingenti fastidio & acerbitate nummum asperum , argentum pustulatum, aurum ad obrusam,vt plerique omnem collationem palàm recusarent. Martialis lib.7.85,

Sed causam scio,nulla venit à me

Argenti tibi libra pustulati.

Pusula,pusulæ, penultima corr. { φλυκτίς } Est tumefactio illa leuis, quæ vi ignis solet assurgere. Plinius,Est enim tam feruentis naturæ, vt per se extrà corpori impositum , pusulas ignium modo faciat , & pro caustico in vsu sit.

Pusula,Morbi genus,qui alio nomine dicitur Sacer ignis.Colum.

lib 7.cap.5. Est etiam insanabilis sacer ignis, quam pusulam vocant pastores. Ea nisi compescitur inter primam pecudem quæ tali malo correpta est, vniuersum gregem contagione prosternit.

Pusulatum argentum, ab attributo Pusulatus, pusulata, pusulatum, idem quod pustulatum, id est pusula probatum, quam & *copellam* barbari dicunt. Alfenus l.31, Locati, in P. Veluti quum argentum pusulatum fabro daretur, vt vasa fierent, aut aurum, vt annuli.

Pusulosus.pen prod. Adiectiuum { φλυκταινώδης } Qui eo morbo laborat: vt Pecus pusulosa. Colum.lib.7.cap 5.

Pusus.pusi. Puer à veteribus dicebatur, sicut & Pusio, & Pupus, vt etiam docet Isidorus in voce Pupus. Quin & ex epigrammate quodam Pomponij, quod extat apud Varronem lib.6.de Lingua Latina, Pusum pro puero accipi facilè est intelligere,

Nam verè pusus tu, tua amica senex'st. Lucret.lib.4,

Pusi sæpe lacum propter, se, ac dolia curta

Somno deuincti credunt extollere vestem, &c.

Puta, Putamen Putatio, Putator, Vide PVTO.

Puteal. neut.gen. huius putealis pen.prod. Quid sit Puteal, non vna est scribentium opinio. Horat. Serm lib.2.saty.6,

Roscius orabat sibi adesses ad puteal cras. Puteal, ait Acron, Romæ locus, ad quem conueniebant fœneratores. Alij dicunt: in quo tribunal solebat esse Prætoris. hæc Acron. Rursum Horatius Epistol.libro 1.epist.10,

forum, putealque Libonis

Mandabo siccis. Per forum, inquit Porphyrio, causidicos & iurisconsultos significat. Puteal autem Libonis, sedes Prætoris fuit prope arcum Fabianum, dictum quòd à Libone illic primùm tribunal & subsellia collocata sunt. Hactenus ille. Persius satyra 5,

Si puteal multa cautus vibice flagellas. Quem locum sic interpretantur: Si debitoribus grauis es fœnerator. Puteal, id est debitores. nam locum pro personis posuit. Puteal enim locus erat Romæ, vbi fœneratores vsuras exercebant. Flagellas, torques. Multa vibice, multo & graui fœnore, multis molestiis & exactionibus vsuras multiplices extorquendo. Ouidius de Remedio amoris, libro secundo,

Qui puteal, Ianúmque timet, celerésque calendas:

Torqueat hunc æris mutua summa sui. Puteal: fœneratores. Ianum: vel mensem Ianuarium, quo in ius trahebantur debitores à creditoribus: vel forum iudiciale, quod erat propinquum templo Iani. Celerésque calendas: quòd debitori tempus soluendi videtur celerius aduenisse quàm vellet. Mensium verò calendis pecuniæ fœnori datæ exigebantur, cogebantúrque debitores calendis pecuniam creditoribus soluere. Vnde & Calendarium, liber rationum fœneratitiarum. Et tristes calendæ, apud Horat. Serm. libro 1.satyra 3,

Odisti, & fugis, vt Drusonem debitor æris:

Qui, nisi quum tristes misero venere calendæ,

Mercedem aut nummos vnde extricat, amaras &c. Tristes calendæ, quæ debitorem tristem reddunt, quòd debitam pecuniam tunc soluere fœneratori debeat. Drusonem, vel (vt alij legunt) Rufonem, huius nominis fœneratorem. Torqueat hunc æris, &c. hoc est, anxius fit & solicitus de ære quod ab aliis mutuò accepit. Est qui interpretetur dici Puteal, quòd ibi creditor debitori dans bona, tanquam in puteum mittit. Dionysius Halicarnasseus libro tertio, sub finem, de Tarquinio Prisco Romanorum rege & Actio Nauio augure peritissimo verba faciens, cuius augurio cotem ipse nouacula disciderat, Tarquinius, inquit, vt Nauio debitum honorem referret, præter magnam comitatem exhibitam, etiam ærea statua hominem dignatus est, quæ memoriam eius sempiternam prorogaret ad posteros: spectatáque est in foro vsque ad nostra tempora, ante curiam, prope Ruminalem ficum posita mediocri statura, & operto capite. Cotem quoque ac nouaculam non longè inde sub ara quadam sitas fuisse memorant: qui locus Romanis Puteal dicitur. Sic habet Gelenij versio. Cælius legit Puteus. Cicero de Diuinatione lib.1 rem totam multis verbis executus, tandem sic concludit: Ita cotem in Comitium allatam, inspectante & rege & populo, nouacula esse discissam. Ex eo euenit, vt & Tarquinius augure Actio Nauio vteretur, & populus de suis rebus ad eum referret. Cotem autem illam & nouaculam defossam in Comitio, supráque impositum puteal accepimus. Plinius quoque lib.34.cap.5, Actij Nauij statua fuit ante Curiam, cuius basis conflagrauit Curia incensa P Clodij funere. Liuius libro 1. ab Vrbe condita, Statua Accij capite velato, quo in loco res acta est, in Comitio in gradibus ipsis ad læuam Curiæ fuit. Cotem quoque eodem loco sitam fuisse memorant, vt esset ad posteros miraculi eius monimentum. Est verò Puteal, inquit Cælius, sicuti apud Iureconsultum obseruauimus Pomponium. D. De actionibus empt. & vendit. quo putei operiuntur: hoc est, veluti vmbella quædam aut petasus, qualem pyramidibus impositum Plinius scribit: qualísque in Patauino visitur foro concinne fastigatus, præterque plumbeis inductus tabellis. Inibi verò iudicia exerceri solita, neminem puto latere, quum locus is in Comitio foret, quod inde appellatum Varro scribit, quia illuc coirent Comitiis curiatis & litium causæ. Puteal hoc non omisit item Ouidius,

Si puteal, Ianúmque times, celerésque calendas. Et Horatius, Roscius orabat, sibi adesses ad Puteal cras. P.Victor in regione Vrbis octaua Puteal constituit Libonis & Ianos duos, qui (inquit) locus erat mercatoribus frequens. Inuenio in Græcorum thesauris, fuisse in Attica iuri dicendo stationem, siue iudiciale forum: quod diceretur ἐν φρέατι, id est in puteo In eo causæ reorum agitabantur, qui cædis inuoluntariæ semel accusati, rursum sponte admissi facinoris iudicium subirent. Erat verò in mari locus is & forma iudicij insuetata. Naui illuc vectabatur reus, ex qua etiam causam dicebat ita, vt nusquam terram attingeret. Immo nec vllis anchoris nauigium licebat infrenare, nec pontem mittere. Hæc Cælius lib. 10.cap.17. Horum meminit Pausanias in Attica, inter Atheniensium iudicia. Porrò Pomponij iureconsulti locus à Cælio citatus sic habet. D. De actionibus empti & venditi. l. Iulianus. in fine. Ædibus distractis vel legatis, ea esse ædium solemus dicere, quæ quasi pars ædium, vel propter ædes habentur: vtputa Puteal. Deinde mox sequitur, Pomponius libro 31. ad Qu Mutium. Id est, quo puteus cooperitur. Scio tamen in Haloandri editione aliter legi. Nec intempestiuum fuerit hîc adiicere quæ de Puteali Marlianus tradit in vrbis Romæ topographia libro 2. cap 4. Arcum fabianum, inquit, à Fabio Censore qui deuicit Allobroges, excitatum esse, ait Asconius: in quo fuerant scuta, & signa eius victoriæ. Ad hunc situm erat tribunal Libonis Prætoris, Puteal dictum, de quo mentionem faciunt Horatius & Ouidius. Fœneratores enim stabant ad Ianum: & apud fornicem Fabianum ius dicebatur. De hoc arcu Cicero pro Plancio sic inquit: Equidem siquando, vt fit, iactor in turba, non illum accuso qui est in summa sacra via, quum ego ad Fabianum fornicem impellor. Est apud nos numisma argenteum, in cuius altera parte Libonis imago est cælata, cum hac inscriptione, LIBO BON EVEN. In altera verò tribunal, supra quod est, PVTEAL: infra verò, SCRIBONI. Hactenus Marlianus. Dicebatur autem hic Prætor, Scribonius Libo.

Putealia sigillata. Cic. Attic.lib.1. epistola cuius initium, Quum essem in Tusculano: Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo. Hoc est, vt Manutius quidem interpretatur, puteorum opercula, paruis signis exornata: qualia & hodie videmus, in quibus incisæ delectant imagunculæ. Corradus verò sic: Putealia sigillata, tegumenta, vel tympana quædam puteorum, sigillis ornata. Alij, pluteralia sigilla, quòd in ædibus plutei essent marmorei.

Putealis, Vide PVTEVS.

Puteo, putes, putui { ὄζω, ἀποπνέω } putêre, Fœtere, & mali odoris esse. Producit primam syllabam. Horat. 1. Serm. satyra 2,

Putet aper, rhombúsque recens. Quintil.lib.6. cap 4, Aliquando definet putere.

Diurno mero putere. Horat.1.epist 20.

Putidus, penultima corr. Adiectiuum { σαπρός } Quod est mali odoris. Plaut Bacchid.1.8,

Tanti est, quanti est fungus putidus. Cicero in Pisonem, Ego istius pecudis ac putidæ carnis consilio scilicet, aut præsidio niti volebam?

Palus putida. Catul. ad Coloniam, epig.17.

Cerebrum putidius. Horat.2 Serm. saty.3.

¶Putidum (inquit Nonius) non solùm ab odore fœtido & graui, quod naribus præbetur, sed etiam quod auribus triste, insuaue, austerum, rancidum, putidum dici posse authoritas vetustatis admisit. Cicero, Putidas ac pæminosas aures. Putidam orationem dicimus per metaphoram, quæ auribus austera, insuauis, & (vt ita dicam) rancida. Cicero in Orat. Quonam igitur modo audiretur Mysius aut Phryx Athenis, quum etiam Demosthenes exagitetur vt putidus? Putidus dicitur, qui orationem affectat: qua re nihil est odiosius. Ita oratio putida dicitur affectata, quæ ita aures offendit, sicuti quæ putida sunt, nares.

Non dices hodie quorsum hæc tam putida tendunt Furcifer? Horat.2 Serm. saty.7.

Mœcha putida Catul. de Acme, epig.39.

Putidum Ciceroni, in quo nimia diligentia reprehendi possit. Offic. Literæ neque expressæ, neque oppressæ, ne aut obscurum esset, aut putidum.

Putidum, Putre. Varr. περὶ Μελετ. Inde putidas vuas acinis electis & comestis extendit in lectis quondam. Cæcil. Andria, Conducit nauem putidam. Nonius.

Putidè. penult.corr. Aduerbium { σαπρῶς } Insuauiter, austerè, rancidè. Cic.3. de Orat. Nolo exprimi literas putidius, nolo obscurari negligentius.

Putidulus, penult.corr. { ὑπόσαπρος } Adiectiuum diminutiuum. Martialis libro 4 20,

Fert nec fiant possis, possis Coline nec illam:

Altera ridicula est, altera putidula.

Putidiusculus, pen.corr. Aliud diminutiuum. Cic. ad Cæsarem, lib.7.5, Sumus enim putidiusculi, quàm per te vix licet: verùm, vt video, licebit. Nonnulli hoc loco legunt pudentiusculi, & fortasse rectius. Putidiusculi, id est paulò, quàm satis est diligentiores. Victus Amerpachius hunc locum enarrans, sic ait: Obseruandum est, putidiusculi, retinere constructionem comparatiuam, vt in Terentio est hoc: Thais, quàm ego, maiuscula est. Nec est scribendum pudentiusculi. Extenuat enim se Cicero, & significat propemodum indignum esse, cui tantus honor habeatur, & in quem conferatur hoc beneficium à tanto viro. Et est causa non proximorum verborum præcedentium, sed primorum eius extenuationis: ita vt desint verba, petere tribunatum, aut præfecturam, &c. Ac est horum sensus, vt puto: Sumus enim putidiusculi, hoc est humilisculi, aut abiectiusculi, quàm vt per te vix liceat, subaudi petere: hoc est, aliter quàm feci, commendare Trebatium. aut certè, quàm per te, id est prout excellentia tua requirit, vix liceat, subaudi esse nos tales, putidiusculos inquam, ad petendam à te rem tantam. Sensus tamen eodem redit. Hæc Amerpachius.

Putor, putoris { σαπρία } à Puteo, putes, Fœtor. Cato cap.157, Postea bis in die contrita imponito, ea omnem putorem adimet.

Cœpit putor ob imbres intempestiuos. Lucret.lib.2.

Detergere putorem Stat 4. Sylu.3.

PVTEOLI, orum { Ποτίολοι } Stephano, Vulgò *Puzzuoli*, Oppidum maritimum Campaniæ, octauo lapide à Neapoli distans, non procul ab Auerno lacu, à Samiis conditum, teste Eusebio: sub idem ferè tempus quo Tarquinij Roma sunt exacti. Dicti Puteoli, siue à copia puteorum aquis calidis scatentium, siue à putore, hoc est graueolentia aquæ sulphuratæ. Olim etiam, quòd iustissimè regeretur, Dicæarchia dicebatur. Paulus apud Festum.

Puteolanus, pen. prod. {ποτιολανός} Possessiuum. Cic. Thermo, libro 13. 57.
Cluuius Puteolanus valde me obseruat.
Aquæ Puteolanæ. Cic. 8. Philip.
Puteolanus puluis. Seneca Quæstio. natur. lib. 3. cap. 20, Puteolanus puluis, si aquam attigit, saxum est. De hoc Vitruuius fusissimè lib. 2. cap. 6. Vulgò appellatur *Poudre de Pouſſol.*

Puteus, putei, mascul. gen. {φρέαρ} Notæ significationis. Plin. lib. 2. cap. 97, Æstus idem triduo in mense consistit, septima, octaua, nonáque luna. Gadibus, qui est delubro Herculis proximus, fons inclusus ad putei modum: aliàs simul cum Oceano augetur, minuitúrque: aliàs verò vtrunque contrariis temporibus. Virg. 3. Georgicorum,
Ad puteos, aut alta greges ad stagna iubeto
Currentem ilignis potare canalibus vndam.
Capaces putei. Ouid. 7. Metam.
Iugis, Vide Iugis in IVGVM.
Patens. Horat. 1. epist.
Perennis puteus iugis aquæ. Horat. 1. epist. 15.
Abiicere se in puteos. Cic. de Prouinc. Conf.
Aperire puteum, Excauare. Vlpian. in l. Fluminum. §. finali. D. de damn. infect. In domo mea puteum aperio: quo aperto, venæ putei præcisæ sunt. an teneat?
Haurire aquam de puteo. Cic. 1. de Diuinat.
¶Puteus, à Putore dicitur, authore Varrone lib. 4. de Lingua Latina, quòd putidus sit odoribus, sæpe ex sulphure & alumine: & putearios sæpe necat. Vlpianus quoque in l. Iulianus, in fine. D. De actio. empt. & vend. Ædibus distractis vel legatis, ea esse ædium solemus dicere, quæ quasi pars ædium, vel propter ædes habentur, vt puta putea. Quo loco legitur & puetalia.
¶Puteũ, neut. gen. dixit Varro, De miris fecundo de statuis, aquis, vt sunt lacus, & stagna, & putea, & maria. Nonius. Vlpian. in l. Iulian. ad finem. D. De action. empt. & vend. Ædibus distractis vel legatis, ea esse ædium solemus dicere, quæ quasi pars ædium, vel propter ædes habẽtur: vt puta putea. Pompon. in l. mox sequẽte: Item quo puteum cooperitur. Alij priore loco legunt puteal, posteriore puteus.

Puteanus, pen. prod. Adiect. {φρεατιαῖος} Quod ex puteo est. Vnde Aquam puteanam dicimus. Plin. lib. 14. cap. 9.

Putealis, & hoc puteale, penult. prod. {φρεάτιος} Eiusdem significationis. Ouid. in Ibin,
Vt quos dux Pœnus mersit putealibus vndis. Columel. lib. 9. cap. 5,
Præterfluens vnda vel putealis.
Lymphæ puteales. Lucret. lib. 6.

Putearius, putearij {φρεατωρύχος} Qui puteos fodit. Plinius lib. 31. cap. 3, Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia, putearios necant.

PVTICVLI sunt appellati à puteis, quòd ibi cadauera in puteis obruerentur: vel ab eo quòd in his corpora putrescerent. Romæ vltra Exquilias fuit locus publicus dictus Puticuli, quoniam illic erat commune sepulcrum miseræ plebi. Author Varro de Ling. Latin. lib. 4. Puticuli, inquit Pompon. Festus, sunt appellati, quòd vetustissimum genus sepulturæ, vt puteus fuerit: vel dicti puticuli, quia ibi cadauera putrescerent.

Putidus, Vide PVTEO, putes.

Putitus, pro stulto dixit Plaut. Paulus apud Festum.

Puto, putas {κλαδεύω} putare, Falsa & superflua & infructifera ex quacunque re à veris & fertilibus resecare, & purgare. Hinc putari arbores & vites dicuntur. Colum. lib. 2, Neque arent, neque vitem aut arborem putent. Idem lib. 6, Quintetiam compluribus annis interpositis oliuetum putandum est.
Putare (inquit Varro lib. 5. de Ling. Latin.) est purum facere. Festus, Putum antiqui dicebant pro puro. vnde putatæ vites & arbores, quòd decisis impedimentis remanerent puræ. Hæc ille.
Vitem putando fingit. Virg. 2. Georg.
¶Putare {νομίζω, δοκεῖν, οἴεσθαι, ἡγέομαι} Cogitare, consyderare. Terent. Eunuch. 4. 2, -dum hæc puto,
Præterij imprudens villam.
Multa putans, sortémque animo miseratus iniquam. Virgilius 6. Æneid.
Multáque dura suo tristi cum corde putabant. Virg. 8. Æneid.
Puto vt. Cælius Ciceroni, libro 8. 2, Puto vt suum gaudium gauderemus.
¶Putare, Æstimare, iudicare. Terent. Eunuch. 4. 7,
Nolunt vbi velis: vbi nolis, cupiunt vltro. THR. bene putas.
O pater, ánne aliquas ad cælum hinc ire putandum est
Sublimes animas? Virg. 6. Æneid.
In quo primum illud debes putare, comitiis studium esse populi, non iudicium. Cic. pro Plancio.
Præterea quanuis solidæ res esse putentur. Lucret. lib. 1.
Noli putare me, &c. Cic. Attic. lib. 6.
Nunquam putassem. Cic. 4. Acad. An non videmus hoc vsu veniret, vt quos nunquam putassemus à nobis internosci posse, eos consuetudine adhibita tam facilè internosceremus.
Putare aliquo in numero, Aliquo in pretio vel numero habere. Cic. pro Lege Manil. Quem enim possumus imperatorem aliquo in numero putare, cuius in exercitu væneant centuriatus, atque væneirint? Simile est Terentij in Heaut. Putare vicinitatem in propinqua parte amicitiæ, pro Æstimando ponere.
Neminem præ se putare. Cic. pro Rosc. Amer. Etiam videtis Iudices, vt omnes despiciat, vt hominem præ se neminem putet, vt se solum beatum, solum potentem putet.
Putare pro certo. Cic. ad Attic. lib. 9, Hæc pro certo putauimus.
Putare pro nihilo, Nihili æstimare aut facere. Cic. 13. Philip. Neque eos solùm præsentes, sed multò magis nos, à quibus illi erant missi, spreuit, & pro nihilo putauit.
Magni putare. Quintil. lib. 6. cap. 2, Alius imaginem mariti pro reo proferre magni putauit.
Magni putare honores. Cic. pro Plancio.
Noli spernere, nec putare parui. Catul. epigr. 18.
Tanti putare. Plin. lib. 8. cap. 3, Circumuentíque à venantibus primos constituunt quibus sunt minimi, ne tanti prælium putetur.
Quid, quòd amat, tantiqi putat connubia nostra, Vt pereat? Ouid. 10. Metam.
¶Putemus rem ipsam. Terent. Adelph. 5. 3,
-mitto maledicta omnia,
Rem ipsam putemus. Vbi Donatus, Putemus, Tractemus, purgemus. Idem Phorm. 4,
Nam si altera illa magis instabit, forsitan nos reiiciat.
G. Rem ipsam putasti. Vbi Donatus, Putasti, pro Disputasti modò.
Bestia damnationem pro Prætura putat. Cic. 11. Philip. Id est damnationem putat esse Præturam.
¶Putare cum aliquo argumentis. Plaut. Amph. 7.
Putare rationem cum aliquo, pro Subducere rationem. Plaut. Aul. 19. Cato cap. 5, Rationem cum domino crebrò putet.
Rationem secum putare, pro Cogitare, cõsyderare. Plaut. Casin. 13.
Puta, Imperatiuum, loco Aduerbij ponitur quandoque, pro Scilicet, vel Verbi gratia. Pomponius in l. Siquis. §. Item si. D. De hæred. insti. Si ille, puta, Consul factus fuerit. tunc, &c. De hoc ita Priscianus lib. 15. de Aduerbiis, A igitur terminantia vel primitiua sunt, vt Ita, quod solum A correptam habuit, quanuis quidam Puta quoque aduerbium esse accipiant, ideoque Persium id corripuisse: vt,
Hoc puta non iustum est, illud malè, rectius illud.
Vt puta, eodem modo dicitur. Vlpian. in l. Iulianus. §. vlt. D. de Act. empt. & vendi. Ædibus distractis vel legatis, ea esse ædium solemus dicere, quæ quasi pars ædium, vel propter ædes habentur, vt puta putea.
¶Putatur prudens, Reputatur & æstimatur. Cic. de Amicit. Sed vterque alio quodam modo: Actilius, quia prudens esse in iure Ciuili putatur. Legitur & putabatur.
Putentur. Lucret. lib. 5, Tempore eodem alij facere id non quisse putentur.

Putator, pen. prod. putatoris {κλαδευτής} Arborum purgator, inquit Donatus. Plin. lib. 17. cap. 8, Curatum ea scio, omnibus ferè ossibus confractis, prolapsum ex arbore alta putatorem circundata vniuerso corpori. Martial. lib. 5,
Seras putator horridus refert vuas.
Vitis putator. Ouid. 13. Metam.
Pendulus putator, Vide PENDEO.

Putatorius, Adiectiuum. vt Falces putatoriæ. Vlpianus in l. Instrumenti. D. De instruc. & instr. leg.

Putatio, Verbale fœm. {κλάδευσις} Quæ vulgò in arboribus emundatio, in vitibus refectio dicitur. Cic. 1. de Orat. Vt quid sit sementis ac messis, quid arborum putatio ac vitium, quo tempore anni, aut quomodo ea fiant, omnino nesciat. Colum. lib. 1. in Præfat.
¶Putatio, pro Æstimatione. Paulus in l. Eum qui. §. vlt. D. De iniur. & famos. libel. Nec transferri personæ putatio ex persona filiorum ad eas potest.

Putamen, pen. prod. putaminis, neut. gen. {λέμμα, κέλυφος} Nonius, Putamina, non solùm arborũ sunt, verùm omnium rerum purgamenta: nam quicquid ex aliqua re proiicitur, id putamen appellatur. Plaut. Capt. 11,
Nucleum amisi, reliqui pignori putamina. Vide NVCLEVS.
Putamen iuglandis. Cic. 5. Tuscul. Instituitque, vt candentibus iuglandium putaminibus barbam sibi & capillum adurerent.
Putamina ouorum. Plin. lib. 7. cap. 2.
Testudinum putamina secare in laminas. Plin. lib. 9. cap. 11.

Putor, putoris, Vide PVTEO.

Putreo, Putresco, Putrefactus, Putricauus, Putridus, Vide post PVTRIS.

Putris, & hoc putre {σαπρός} Quod est corruptum ac resolutum. Virg. 8. Æneidos,
Quadrupedante putrem sonitu quatit vngula campum. Idem 1. Georgicorum,
-& Zephyro putris se gleba resoluit. Quo tempore, inquit Seruius, Fauonij flatu arua laxantur, quæ fuerant præclusa frigoribus. Putris gleba, Solubilis. Hæc ille.
Putris & in vacuo texetur aranea lecto. Propert. lib. 3. eleg. 6.
Arenæ putres. Stat. 4. Sylu. 3.
Bos. Ouid. 1. Fast.
Chartæ. Stat. 4. Sylu. 3.
Cineres. Stat. 6. Theb.
Coma. Martial. lib. 1. 159.
Corpus. Lucret. lib. 3.
Hæc tibi dictabam post fanum putre Vacunæ. Horat. 1. epist. 10.
Fungi. Virg. 1. Georg.
Rosus tineis liber, & situ putris. Stat. 4. Sylu. 9.
Lapis putris. Plin. epist. 256, Siue lapis ipse gracilis & putris.
Mammæ. Horat. Epod. 8.
Putris & in vacua requiescit nauis arena. Propert. lib. 2. eleg. 26.
Oculi putres. Horat. 1. Carm. ode 36,
Omnes in Damalim putres
Deponent oculos. Id est nimio potu marcentes, & libidine resolutos. Acron. Huc facit illud Persij, Satyr. 5, -ille
In venerem est putris. Hoc est, ita rei venereæ intentus, vt eneruetur, exhauriatur, & assidua libidine resoluatur. Sic terram solutam vocamus putrem.
Sanies. Stat. 12. Theb.
Saxa. Claud. 2. in Eutrop.
Solum. Virg. 2. Georg.
Spinis putribus atque deciduis. Plin. lib. 8. cap. 37.
Sulci. Virg. 1. Georg.
Tabo putri liquentia corpora. Silius lib. 13.
Tellus. Stat. 6. Theb.
Putris in venerem, Vide Oculi putres.

Putricauus,putricaua,putricauum, Carie exesus & excauatus. Lucret. libro 2, -quæ quum ita sunt tandem,vt mortalia constent, Mollia,lenta,fragosa,putricaua,corpore raro:&c.

Putridus, pen.corr. Adiectiuum {σαπρός} Corruptus. Cic in Pison. Non enim nos color iste seruilis,non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.
Antra putrida.Claud.1.de raptu Proserp.
Membra.Lucan.lib.1.
Pectora.Catul.Argon.59.

Putredo,penultima producta,putredinis {σηπεδών,σαπρία} Corruptio, resolutio.
Estur,vt occulta vitiata putredine nauis.Ouid.1.de Ponto,eleg.1.

Putreo,putres,putrui {σαπρίζω, σήπομαι} putrère, Marcere,& in pus resolutum esse,vel putridum. Pacuuius Teucro,
Quanquam annis & ætate hoc corpus putret. Ex Nonio.
Non alia,quàm quia Byzantia putruit orca. Horat.2.Serm.satyr.4.

Putresco,putrescis {σήπομαι,κατασήπομαι} putréscere,Putridum fieri.Columel.libro 2.Vt herbarum culmis cæteris̀que rebus immista putrescant. Cic.5.de Finibus, Animum illi pecudi datum pro sale ne putresceret.
Cur Aiax heros ab Achille secundus Putrescit. Horatius 2.Serm. satyr.3.
Vestis putrescit in arca.Horat 2.Serm.satyr.3.
¶Putrescere,pro In puluerem resolui. Vide Fermentare terram,in FERMENTVM.

Putrefacio,putrefacis, penult corr.putrefeci,penult.prod.putrefactum {σήπω,σαπρόω} putrefácere, Corrumpere, resoluere, putre aliquid facere. Plaut.Mostel.3,
Perpluunt tigna, putrefacitque operam fabri. Colum.lib.3.cap.12, Quum se promunt vites, modico tempore euocant humorem terræ iusto maiorem,qui putrefacit deposita semina.

Putrefactus,Participium {σαπρός.} Ouid.15.Metamorphoseos,
Sunt qui quum clauso putrefacta est spina sepulcro,&c.
Mutari credant humanas angue medullas.
Et tamen hæc quum sint quasi putrefacta per imbres. Lucret.lib.2.

Putror, putroris,pen prod. {σαπρότης} Idem quod Putredo. Lucret.lib.2,
Quippe videre licet viuos existere vermes
Stercore de tetro,putrorem quum sibi nacta est
Intempestiuis ex imbribus humida tellus. Sic enim legendum est, non vt in vulgatis putorem. Lambinus.

Putus, Adiectiuum {καθαρός} Purus. Vnde putum argentum,id est purgatum. Iuuenal.satyr.10,Pauca licet portes argenti vascula puti. Sic Satyr.9. Alij legunt Puri. Inuenitur apud Gellium lib.6.cap.5,Alphenum Iurisconsultum , Seruij Sulpitij discipulum, digestorum lib.30, scriptum reliquisse in fœdere , quod inter Romanum Populum & Carthaginienses factum est, cautum fuisse , vt Carthaginienses quotannis Populo Romano darent certum pondus argenti puri puti. Vbi putum putum Gellius intelligi voluit expuratum, excoctúmque, atque aliena omni materia carens , omnibúsque ex eo vitiis detractis emaculatum & candefactum:quo verbo antiquos vti solitos esse ait. Propterea Plautus in Pseud.15,ridiculè ita inquit,
-eho Polymachæroplacides
Purus putus est ipsus: noui. Quasi diceret,Ipse est omnino,& nullus alius prorsus: verus,non adulterinus est: translatione ab argento tracta , quum merum prorsus & omni parte verum est. Verba sunt lenonis in epistola symbolon militis agnoscentis. Idem alibi in eadem , Purus purus sycophanta est. Hoc est merus sycophanta, in quo nihil probitatis inest, ex omni vitio concretus,qualis delator & calumniator esse debet. Festus, Putum antiqui pro puro dicebant: Vnde Putum aurum,putatum dici solet,id est expurgatum. Meminit & Nonius. Budæus.
Orationes putissimæ.Cic.Attico,lib 2, Vt sciat hic Hierosolymarius traductor ad plebem , quàm bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit.

P Y

PYANEPSION {Πυανεψιών} Mensis nomen apud Athenienses, nostro Octobri respondens,si Theodoro credimus:quo celebrabantur Pyanepsia festa Apollini sacra:coquebantur autem fabæ aliáque legumina quæ mensi nomen fecerunt.

Pycnocomon, pen corr. {πυκνόκομον} Nomen herbæ, quam Plinius libro 26.cap.8,describit. Sed hodie incognita est. Vide Dioscoridem lib 4.cap 169.

Pycnostylum {πυκνόστυλον} Ædificium deambulationi aptū, cinctum columnis densioribus,modicóque interuallo à se inuicē distantibus.

Pycnotica {πυκνωτικά} Pharmaca à medicis appellantur,quæ vim habent condensandi: quibus opponuntur Manotica,quæ rarefaciendi habent potestatem.

Pyctatium, pyctatij {πυκτάτιον} Apud Lampridium in Alexandri vita, dicitur albū,hoc est tabella dealbata,in qua nomina iudicum selectorum describebantur. sic enim inquit, Denique quum inter militares aliquid ageretur,multorum dicebat nomina: de promouendis etiam sibi annotabat,& perlegebat pyctatia, & sic faciebat diebus etiam pariter annotatis, & quis & qualis esset in ciuitate promotus. Budæus, Album vulgò matricula dicitur, vt album Decurionum , & similia. A quibusdam matrix : à quibusdam recentiorum pyctatium : à Græcis leucoma , quasi album. In l. Actuarij , De erogatione mil.ann.lib.12, pyctatia pro breuibus commentariolis accipiuntur , quæ eodem in titulo,in l.Excellentia,breues vocantur.

Pyctes.pyctis:siue Pycta,pyctæ {πύκτης} Pugil dicitur Lamprid.in Heliog. Gladiatores ante conuiuium pugnantes sibi & pyctas frequenter exhibuit. Hinc Columel.lib.8.cap.2. gallinaceum in certaminibus gallorum pugnacem,pycten vocat. Plin.lib.7.cap.47, Euthymus pycta semper Olympiæ victor.

Pyctomacharius, Idem quod Pyctes, vel pugil. Firmic.lib.8.cap.8, Hûc locum si Mars respexerit,stadiodromos facit:si Luna cū Marte, pyctomacharios.

Pyga,pygæ,Cauda virilis,membrum virile.Horat.lib.1. Sermon satyr. 2.ad finem,
Ne nummi pereant , aut pyga , aut denique fama. De iis loquitur, qui in adulterio deprehendebantur.

Pygargus, pygargi, masc.gen. {πύγαργος} Caprea quædam syluestris, non dissimilis damis. Plin.lib.8.cap.53, Sunt & damæ & pygargi , & strepsicerotes,multáque alia haud dissimilia. Iuuenal Satyr.11,
-apud quem
Sumine cum magno lepus atque aper,atque pygargus,
Et Scythicæ volucres.
Pygargos pro quodam aquilarum genere accipit Plin.lib 10 cap.3, Secundi generis(inquit) pygargus,in oppidis mansitat, & in campis, albicante cauda.

PYGELA,Oppidum in Epheso, quod Dianæ Munychiæ templum habet, Agamemnonis opus.à parte quadam gentium illius habitatum: nam quidam Pygalij nominati iam calamitatibus defatigati , ibi remanserunt, vnde locus nomen ab illis accepit. Postea potius est nomine Panormus.Strabo lib 14.

PYGMAEI {Πυγμαῖοι} Populi sunt ad extremos fines Indiæ. De quibus Plin.lib.7.cap.2.sic scribit, Super Astomos extrema in parte montium spithamæi Pygmæi narrantur, ternas spithamas longitudine, hoc est ternos dodrantes non excedentes , salubri cælo, sempérque vernante,montibus ab Aquilone oppositis:quos à gruibus infestari Homerus quoque prodidit. Fama est, insidentes arietum caprarúmq; dorsis,armatos sagittis, Veris tempore,vniuerso agmine ad mare descendere,& oua pullósque earum alitum consumere : ternis eam expeditionem mensibus confici,aliter futuris gregibus nō resisti. Casas eorum luto pennísque, & ouorum putaminibus construi. Aristoteles in cauernis viuere Pygmæos tradit. Cætera de his vt reliqui. Hactenus Plinius In Thracia quoque Pygmæorum gentem fuisse , idem Plinius scribit lib 4.cap.11.quod secutus videtur Iuuen.Satyr.13,
Ad subitas Thracum volucres,nubémque sonoram
Pygmæus paruis currit bellator in armis.
Mox impar hosti,raptúsque per aera curuis
Vnguibus à sæua fertur grue si videas hoc
Gentibus in nostris,risu quatiere:sed illic
Quanquam eadem assiduè spectentur prælia,ridet
Nemo,vbi tota cohors pede non est altior vno.

Pygmæus, Adiectiuum {πυγμαῖος} vt
Sanguis Pygmæus. Ouid.6.Fastorum,
Nec quæ Pygmæo sanguine gaudet auis. Id est grus.
Virgo Pygmæa Iuuen.Satyr.6.

PYGMALION, Vide PIGMALION.

Pyla,pylæ {πύλη} Latinè dicitur porta. Vnde Thermopylæ in augustiis Thessaliæ dictæ sunt.Cic.ad Attic.lib.5, Itaque confestim iter in Ciliciam feci per Tauri pylas.

PYLADES,pen.corr. {Πυλάδης} Strophij filius, Agamemnonis amicissimi: nec ipse eius filij Orestis minor amicus , quem nunquam deseruit.Ouid.lib.2.de Ponto, eleg.6,
Non ita vixerunt Strophio atque Agamemnone nati. De Pyladis & Orestis amicitia,scripsit Cic. lib.2.de Finib.

Pylæa {πυλαία} conuentus Amphictyonum ad Thermopylas,ad quem quotannis è singulis ciuitatibus singuli mittebantur, quos vocabant Pylagoras.

PYLAEMENES {Πυλαιμένης} Dux Paphlagonum, qui in bello Troiano Priamo suppetias ferens à Menelao est interfectus.

PYLAEVS,fuit inclyti nominis dux apud Græcos,quem & Pylæo monti nomen communicasse Strabo lib.13 refert.

PYLAGORAS. nomen eius qui legatione ad Pylæam fungebatur pro Græcorū ciuitatibus. Pylæa synodus apud Thermopylas quotannis celebrabatur. de ea vide Strabonem lib.9.

Pylæa synodus Græcarum nationum apud Delphos intra & extra Isthmum,in medio Græciæ vniuersæ, aut potius in medio vniuersæ terræ,de cuius ritu,splendore, & natura vniuersa vide Strabonem lib.9.

PYLENA,vrbs est in Ætolia,quam posterioribus seculis Proschium vocauere:sita est in superioribus Ætoliæ locis,authore Strabone lib.10.

Pylorus {πυλωρός} intestinum, de quo Galen.lib.6.de Anato.administrat. Ianitor est ventriculi,qui ad dextram prope iecur situm habet. Galen. de Venar. arteriarumque dissect. Per Pylorum primæ concoctionis excrementa in aluum emittuntur,mox in secessum.

PYLOS {Πύλος} Achaiæ iuxta Thessaliam vetusta ciuitas in agro Messenio,quem Coryphasium Græci nominauerunt: à Sparta,stadia circiter quadraginta sita,vt Thucydides lib.4,scribit: Nestore alumno, qui Pylius inde cognominatus est , celebris. Ouid.libro 1.de Ponto, eleg.5,
Crede mihi,Pylio Nestore maior ero. De Pylo multa Strabo lib.18.
Nestoria Pylos.Senec.Herc.furen.7.

Pylius, Adiectiuum {Πύλιος} vt
Agri Pylij Ouid 2.Metam.
¶Pylius,Idem quod Nestorius:vt
Senecta Pylia. Silius lib.15,
Ille foro auditus quum dulcia solueret ora,
Æquabat Pyliæ Neleia verba senectæ.
Æquarint Pylios quū tua fata dies.Ouid.5.Trist.eleg 6. Vide Strabonem lib 8.& Melam lib 2.cap.3.

Pyr, pyros {πῦρ} Latinè dicitur ignis:à quo multa per compositionem fiunt.

Pyra,pyræ {πυρά} Lignorum congeries. Virg.11.Æneidos,
Innumeras struxere pyras. In his cremare corpora antiqui consueuerunt.
Accensa pyra.Ouid.in Ibin.
Atra pyra Silius lib.8.
Paruáque in extructas munera ferre pyras.Ouid.2.Fast.
Erigere pyram.Virg.4.Æneid.
Struere ingentem pyram.Virg 6.Æneid.

PYRACMON {Πυράκμων} Inter Cyclopes numeratur. Virg 8.Æneidos,

Ferrum

Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro,
Brontésque, Steropésque, & nudus membra Pyracmon.
Securifer Pyracmon. Ouid. 12. Metam.

Pyralis, huius pyralis, penult. prod. fœm. gen. {πυραλὶς} Pennatum animalculum, magnitudine muscæ, igne proueniens: vnde & nomen ei à quibusdam pyraustæ datum est. Quandiu est in igne, viuit: quū exit longiore paulùm volatu, tunc emoritur. Ex Plin. lib. 11. cap. 36.

Pyrama, vt legit Sipontinus, vel potius Phyrama, Lacrymæ genus ex Metopio arbore stillans pingue & resinosum Plin. lib. 12. cap. 28.

Pyramis, est figura solida quæ planis continetur, ab vno plano ad vnū punctum collecta. Eucl. 2. Elemen.

Pyramis, pen corr. pyramidis, fœm gen. {πυραμὶς} Moles maxima quadrata, ita constructa, vt è lato in acutum tendat in formam flammæ; quæ latior surgens, in acutū definit: quales Romæ adhuc extāt duæ, iam vetustate fatiscentes. Dicta pyramis, quòd flammæ similitudinem habeat. Vel à lapide pyropœcilo, qui & Thebaicus, ex quo ædificabātur, ab ignea quadam varietate. πῦρ enim, ignis dicitur: ποικίλος, varius.

Pyramidem nostri metam vocant, quòd termini eorum qui à metiendo, id est mensurādo metæ dicuntur, forma pyramidum ædificari solent: atque ea figura, pyramidalis vocatur.

Pyramides erant in Ægypto structuræ ex quadratis lapidibus admirandæ, fastigiatæ vltra omnem excelsitatem quæ manu fieri posset, vt scribit Solinus. Et sub eis sepulti reges. Vide Plinium libro 36. cap. 5. & cap. 12. Plures in Ægypto passim extiterunt, nullæ tamē clariores tribus illis, quarum Pomponius Mela meminit, quæ orbē impleuere fama, conspicuæ vndique adnauigantibus, sitæ in parte Africæ, mōte saxeo iter ilsque inter Memphim oppidum & Delta. Lucanus lib. 9. Non mihi pyramidum tumulis euulsus Amasis.
Forma pyramidis. Cic. 1. de Nat. deor.
Saxa pyramidum. Stat. 5. Sylu. 3.
Nā neque pyramidū sumptus ad sidera ducti. Propert. lib. 3 eleg. 1.

Pyramidatus, pen prod. Adiectiuum {πυραμιδωτὸς, πυραμοειδὴς} In formam pyramidis factum. Cic. 1. de Natur. deor. Esse corpuscula quædam læuia, alia aspera, rotunda alia, partim autem angulata, & quædam pyramidata, curuata quædam & quasi adunca. Vetustiora exemplaria omittunt hæc verba, Et quædam pyramidata.

PYRAMVS, pen. corr. {πύραμος} fuit adolescēs Memphiticus, qui apud Pyramides amore Thysbes amatæ seipsum interemit, vt pulcherrimè narrauit Ouid. lib. 4. Metam. ¶ Est & Pyramus, Ciliciæ fluuius, teste Pomponio Mela libro 1. de quo & Cydno digna sunt lectu in Arriano & Curtio. De hoc quoque extat illud oraculum,
Tunc erit vndisonus latè quum Pyramus olim
Littora perfundens, Cyprum labetur in almam.

PYRANDER {πύρανδρος} Quæstor fuit Atheniensis, qui quum tempore belli frumentum parcè suppeditaret, à populo saxis est obrutus.

PYRANTHVS {πύρανθος} Oppidulum siue vicus Cretæ non procul à Gortyne. Stephan.

Pyraster, Pyrus syluestris, cuius pyra incredibiliter adstringunt. Vide Dioscoridem lib 1. cap. 132.

PYRASVS, ciuitas fuit munitissima, quæ & portum habuit munitionis eiusdem. Strabo lib 9.

PYRASVS {πύρασος} Viri Troiani nomen, ab Aiace in bello Troiano interfecti, vt placet Homero lib. 11. Iliad. ¶ Pyrasus item Stephano vrbs est Phthiotidis, ita dicta à fertilitate tritici, quod πυροὺς Græci appellant.

Pyrausta, pyraustæ {πυραύστης} Animal in igne viuēs. Vide PYRALIS. Pyrausta, apud Aristotelem, lib. 8. de Hist. animal. cap. 17. vermiculus est, quem & cleron vocat, aranei specie, nocens fauis.

PYRRICVS, Egregius sculptor in paruis imagunculis fuit. Vnde sic cecinit Propert. lib. 3. eleg. 9.
Pyreicus parua vindicat arte locum. Vide Plinium lib. 35. cap. 10.

Pyren, gemma ab oliuæ nucleo sic dicta: huic aliquando inesse pisciū spinæ videntur. Plin. lib. 37. cap. 11.

PYRENE, pen. prod. {πυρήνη} Acrocorinthi fons haud affluentes aquas habens, cæterùm perspicuas ad imum, potúque suauissimas, Straboni. De eo scribit Persius in Prologo, 1. Heliconidésque pallidámque Pyrenen, &c. Plautus Aulul. Interbibere sola si vino scateat, Corinthiensem fontem Pyrenea potest.

¶ Pyrene, Nomen puellæ, Bebrycis filiæ, in Pyrenæo mōte ab Hercule compressæ, atque à feris laniatæ, & ibi sepultæ.

¶ Pyrene & Pyrenæus {πυρήνη καὶ πυρηναῖος} dicitur, & numero multitudinis Pyrenæi montes, qui Gallias Hispaniásque disterminant, promōtoriis in duo diuersa maria proiectis. Plin lib. 3. cap 3. Strabo lib. 3. Pyrenes (inquit) latus in Hispania vergēs consitum est variis arboribus, materiæ multitudine, & quæ semper virens germinet: alterum autem Galliam spectans, nudum omnino. Nomen accepit à fulminum ictu. Silius à Pyrene Bebrycis filia dici fabulosè tradit lib. 3. Diodorus lib. 6. vbi de Pyrene, Ferūt (inquit) priscis temporibus igne à pastoribus iniecto, mōtanas omnes regiones fuisse combustas, qua ex re montes aiunt cognominatos Pyrenæos.

Pyrenæi multa habent nomina. Nam ea parte quæ Lipuscuæ & Fonti Rabiæ adiacet, Sanctus Adrianus dicitur: progrediendo versus Meridiem, statim est Roncesualles: deinde montes de Iaqua: tum Delempurda: postremò promontorium dictum Templum Veneris, hodie *Cap de creus*, id est Caput crucis. Hæc Oliuarius in Melam.
Populi Pyrenes, Silius lib. 1.
Montis Pyrenæi frondosa cacumina. Silius lib 3.

Pyrenides {πυρηνίδες} vndæ. Senec. Medea. 10.

Pyrenes, pen. prod. sunt cerasorum ossa, seu baccarum, vt apud Aristot. lib. 1. Meteororum, in fine.

PYRENEVS, trium syllabarum, pen. prod. {πυρηνεὺς} rex Thraciæ, qui Daulida Phocidis vrbē occupauit: vbi quum quodam die pluuioso Musas ad Parnasum euntes vidisset, vt domum suam subirent, donec pluuia cessaret, inuitauit. Quum verò iam imber cessaret, Musǽque discedere vellent, Pyreneus clausis foribus, illis vim inferre parabat. At Musæ in alites conuersæ euolauerunt: quas quùm persequi vellet, ex arce se dans præcipitem, caput terræ illisit, sicque expirauit. Author Ouid lib. 5 Metam.

PYRETHI, sunt quidam magi in Cappadocia, qui non cultro, sed stipite mactant ab his Pyretheia, quæ sunt septa quędam ingentia in quorum medio ara est: in ea Pyrethi & cinerem multum & ignem inextinguibilem seruant. Strabo lib. 15.

Pyrethrum, pyrethri, pen. corr. {πύρεθρον} Herba medicinalis, quam vulgò nunc *d'aconem* vocant, linguam adurens & mordicans. Eius folia in acetariis probantur, radice vtuntur pigmentarij. Plinius lib. 28. cap. 9.
Flaua pyrethra. Ouid. 2. de Arte.
Pyrethri radicem, quæ tantùm hodie nobis in vsu est, pharmacopolæ vulgò vocant *Pedem Alexandri*, teste Ruellio.

Pyretus, pen. corr. {πυρετὸς} Febris ab incendio appellata: quemadmōdum apud nos febris à feruore.

PYRGI, Pyrgorum {πύργοι} Oppidum est Hetruriæ, authore Plinio lib. 3. cap. 5.
Veteres Pyrgi. Virgil. 10. Æneid. Vbi Seruius, Hoc castellū nobilissimum fuit ex eo tempore, quo Tusci pyraticam exercuerunt, nam illic metropolis fuit.

PYRGOTELES, pen. corr. {πυργοτέλης} gemmarum sculptor artificiosissimus, à quo tantùm Alexander Magnus se in gemmis sculpi passus est, edidóque alios vetuit. Vide Plinium libro 37. cap. 1. Rursum lib. 7. cap. 37.

Pyrgus, pyrgi, masc. gen. {πύργος} Turris Latinè dicitur, quòd fulgureis ignibus feriri turres consueuerunt.

¶ Pyrgus, Non est tabula lusoria, seu alueus, vt quidam putant: sed vasculum in turriculæ figuram conformatum, ex quo tali in alueum coniiciebantur, ne si manu iacerentur, fraus à lusoribus admitteretur. Itaque turriculam appellat Martialis Latino nomine, quod Græco πύργος ferè æqualiter respondet.
Quæris compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi vota facit. Horat. 2. Serm. satyr. 7.
-qui pro se tolleret, atque
Mitteret in pyrgum talos. Turricula aliàs dicitur, & orca, & fritillus.
¶ Pyrgus, Militaris ordo quadringentos viros continens: & turma equestris.

Pyriastes {πυριάστης} lac coactum, sine coagulo tamen, quale est quod edito partu mulgeri potest. Galen. de Alimentorum facultatibus lib. 3. cap. 16.

Pyrites, pen. prod. {πυρίτης} Lapis, sic dictus quòd plurimus illi ignis sit: vnde hunc nos igniarium vocamus. Quidam etiam viuum vocāt, qui clauo, vel altero percussus lapide, scintillas edit.
Pyrites, Lapis molaris, quòd in eo quoque ignis conspiciatur.
Pyrites, Alius est lapis, æris similitudine, in Cypro reperiri solitus, & circa Acarnaniam, cuius vsus in medicina non paruus est. Plinius lib. 36 cap. 19. Pyritarum etiamnum aliqui genus vnum faciunt, plurimum habens ignis, quos viuos appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castrorum maximè necessarij, qui clauo vel altero lapide percussi, scintillas edunt: quæ exceptæ sulphuratis aut fungis aridis vel foliis, dicto celerius ignem præbent.

Pyrocorax, pen. corr. {πυρροκόραξ} Auis luteo rostro, nigra, præcipuo sapore. Nomen habet à colore rostri igneo. Latinè igneus coruus dicitur. Plin. lib. 10. cap 48.

Pyrodes, pen prod. {πυρώδης} Lapis, qui & pyrites dicitur. ¶ Fuit & Cilicis filius hoc nomine, qui primus ex silice excussisse ignē dicitur, quemadmodum asseruasse in ferula Prometheus. Author Plinius lib. 7. cap. 56.

PYROIS, Vide PYROVS.

Pyromantia, penult. acuta {πυρομαντεία} Genus diuinationis, quæ fit per ignem. Vide in dictione MAGIA.

Pyros achne, frutex Thymelæa, de qua abundè Plin. lib 13. cap. 21. Et in quo (inquit) nascitur granum Gnidium, quod aliqui linum vocant. Fruticem vero Thymelæam, alij Chamelæam, alij Pyros Achnen, alij Cnestron, alij Cneoron. Est similis oleastro, foliis angustioribus, gummosis, si mordeantur, Myrti magnitudine, semine, colore, & specie farris, ad medicinæ tantùm vsum.

Pyropus, pyropi, pen. prod. {πυρωπὸς} Genus carbunculi, vt nonnullis placet. Ouidius 2. Metam. Clara micante auro, flammasque imitante pyropo.
Inducto pyropo fulgebat parma. Propert. lib. 4. eleg. 11.
Pluma rubro clara pyropo. Lucret. lib. 2.
¶ Pyropus, Genus est metalli. Isidorus, pyropum esse ait metalli genus, ex dimidia parte auri & dupla argenti. Plin. lib. 36. cap. 8. Æs in vncias duas additis auri scrupulis senis, prætenui pyropi bractea ignescit.

PYROVS {πυρόεις} Nomen vnius ex equis Solis, quasi ardens, nam quatuor esse perhibentur: Pyrous scilicet, Æthon, Phlegon, Eous. Columella lib. 10.
-nec Syrius ardor
Sic micat, aut rutilus Pyrous, aut ore corusco, &c. Sed putarim legendum Pyrois, vt apparet ex productione vltimæ syllabæ: intelligendúmque hunc locum, non de Solis equo, sed de Martis stella.

Pyrois, Pyroentis {πυρόεις} vt Simois, Simoentis, Idem. Ouid. 2. Metam. πυρόεις, Græcè, Igneus, plenus igne.

Pyrois, Pyroëtis, Martis stella, ab igneo colore. Cic. lib. 2. de Natur. deor. Stellæ Iouis proximū inferiorē orbem tenet πυρόεις, quæ Stella Martis appellatur. Porrò igneum esse Martem testatur his verbis Plinius libro 2. 8. Tertium sydus Martis, quod quidam Herculis vocāt, ignei, ardentis à Solis vicinitate. Et cap. 18, Suus quidem cuique color est, Saturno candidus, Ioui clarus, Marti igneus.

PYRPILE, es {πυρπίλη} maris Ægei insula, Cycladum omnium clarissima, quæ notiore nomine Delos appellatur. Pyrpile dicta eo quòd ibi primùm ignis repertus existimetur. Plin. lib. 4. cap. 12.

PYRRHA {πύῤῥα} Quæ cum Deucalione marito poetis dicitur huma-

nũ genus reparasse, vt latissimè scribit Ouid.1.Metam. Iuuen.satyr. 19. Vide THESSALIA.

Seculum graue Pyrrhæ. Horat.1 Carm.ode 2.

¶Pyrrha, Cariæ ciuitas, iuxta Myrtoum pelagus: & insula circa Mæotin, quam Pontus abstulit. Author Plin.lib.2.cap.92. qui eiusdem nominis plures ciuitates enumerat. ¶Pyrrheum nemus. Plin.libro 16.cap.10.

Pyrrhicha, pyrrhichæ: siue Pyrrhiche, pyrrhiches, pen.corr. {πυῤῥίχη} Saltatio Græcanica, quam primus in Creta Pyrrhus instituit. Strabo docet pyrrhicham repertam fuisse à Pyrrhicho, pro iuuenibus ad disciplinam militarem exercendis. Sueton.in Cæsare, cap.39. Pyrrhicham saltauerunt Asiæ Bithyniæque principum liberi. Plato, Pyrrhicha est, quæ motiones corporis imitatur, ictus iactúsq; declinantis & vitabundi, omnifariámque cedentis, in altum etiam subsilientis, & sese succiduo poplite demittẽtis: rursúsque contrarios his motus pyrrhicha imitatur, eos scilicet qui in habitus corporis actuosos feruntur: quales eius sunt qui sagittarum missiliumque iaculationes effingere motu corporis, plagarumque & petitionum multiplicium imitamenta assequi impleréque contendit. Plinius tamen lib 7.cap. 56. videtur pyrrhichẽ ab enoplia distinguere, his verbis: Saltationem armatam Curetes docuere: pyrrhicen Pyrrhus. Sueton.in Nerone, capite 12, Exhibuit & pyrrhichas quasdam è numero epheborum. Budæus.

Pyrrhicharius, pyrrhicharij {πυῤῥιχάριος} Saltator pyrrhichæ. Legitur & more antiquo purrhicharij.

Pyrrhiachus, pen.corr. Adiectiuum {πυῤῥιακός} Liu.1.bel.Maced. Quum legibus cautum esset, ne de pace, bellóve, nisi in panætolico, & pyrrhiacho concilio ageretur. Vetus exemplar habet Pylaico.

Pyrrhichius {πυῤῥίχιος} genus pedis constans è duabus breuibus, vt Deus. Sic dictus ἀπὸ τῆς πυῤῥίχης, saltationis genere: vel ἀπὸ τοῦ πυῤῥίχου, Curetum deo, de quo meminit Pausanias lib.3.

PYRRHIDAE Molossorum reges à Pyrrho dicti. Alexan. Alexandrinus lib.1.cap.2. Quinetiam à Neoptolemo Achillis filio, qui Pyrrhus dictus est, reges Molossorũ Pyrrhidæ, quum ea loca tenuissent & Ponti, Mithridatis nomina sumpsere.

PYRRHO {πύῤῥων} Nomẽ proprium philosophi, à quo philosophi Pyrrhonij dicti, quos Græco cognomento σκεπτικοὺς, id est cõsyderatores appellant. Nihil enim decernunt, sed in quærendo semper consyderandóque sunt. Ac ne videre quidem planè quicquam neque audire se putant. Aiuntque veritatem incomprehensibilem videri. Iidem ἀπορητικοὶ, id est ambigentes dicuntur, quoniam nihil affirmant, & de omnibus ambigunt. Hic patria Eliensis fuit, primò pictor, deinde Anaxarchi discipulus Vixit annis fermè nonaginta.

Pyrrhocorax, auis rostrum habens luteum, in Alpibus frequẽs. Plin. lib.10 cap.48

Pyrrhopœcilus {πυῤῥοποίκιλος} marmoris genus, quod & à Syene Thebaidis vrbe, circa quam effodiebatur Syeniticum dicebatur, siue lapis Syenites Plin.lib.36.cap.8.

PYRRHVS {πύῤῥος} rex Epirotarum, materno genere ab Achille, paterno ab Hercule oriũdus, Trogo authore lib.17. Quum propter odiũ patris Æacidæ, qui ab Epirotis fuerat interfectus, ad necem & ipse posceretur, furtim subtractus, in Illyrios defertur, traditúsque Beroæ Glauciæ regis vxori nutriendus fuit. Qúmque natus annos vndecim esset, reuocátus à suis, tanta virtute creuit, vt quum (sicut Cæcilius scribit) imperium orbis agitaret, & Romanos potentes videret, Apollinem de bello consuluerit: Ille ambiguè respondit, Aio te Æacida Romanos vincere posse. Hoc ad se dictum putans, auxilio Tarentinis contra Romanos venit. Pyrrhi res gestas in Italia, cõscripsit Zeno historicus ille, qui etiam Epitomen Romanarum & Carthaginiensium rerum composuit, teste Diogene. Vide & Plutarchum in Pyrrho. ¶Pyrrhus alius (inquit Seruius) à capillorũ qualitate vocitatus est, antè Neoptolemus dictus, Achillis & Deidamiæ filius, Pelei & Thetidis nepos ex patre: ex matre verò Lycomedis regis Syriæ insulæ. Hactenus Seruius. Horat 3.Carm.ode 6.

Achilleides Pyrrhus. Ouid.epist.8.
Ferox. Lucan.lib.1.
Immanis. Iuuen.Satyr 14.
Pyrrhus ab Achille & ab Hercule oriundus, Vide Oriundus, in ORIOR.

Pyrus, pyri, fœm.gen. {ἄπιος} Arbor nota.

Eduta pyrus Virg.4 Georg.
Inserere pyros. Virg 1.eclog.
Flos pyri. Virg.2.Georg.

Pyrum, pyri {ἄπιον} Fructus, Dictum quòd flammæ similitudinem reddat, è lato in acutum tendens: vt ait Sipontinus. De pyris vide multa apud Plinium lib.15.cap.15.

Autumnalia pyra, Vide AVTVMNVS.
Cucurbitina, Vide CVCVRBITA.
Decumana, Vide Decumanus, in DECEM.
Libralia. Plin.lib 15.cap.11.ad finem.
Mammosa, Vide MAMMA.
Onychina, Vide Onychinus, in ONYX.
Ordeacea, Vide ORDEVM.
Insitiua decerpens pyra. Horat.Epod.2.
Vesci pyris. Horat.1.epist.7.
Ad pyrum, Vide in præpositione AD.

PYSIANACTIA pugna. Alexander Alexandrinus lib.3.cap.23. Athenis verò Porticus Pœcile, & altaria varia, vbi Mercurius æneus erat, celebratissimæ picturæ varietate, miris laudibus feruntur, vbi pugna Marathonia depicta, & alia Pysianactia, & Pœcile in Elide, quam Echum vocabant.

PYTHAGORAS, pen.corr. {πυθαγόρας} Samius philosophus, patre Demaratho locuplete ac negotiatore, in Ægyptum primò, mox Babyloniam, discendi cursus siderum gratia profectus est. Inde regressus, in Cretam ac Lacedæmonem peruenit, vt Lycurgi & Minois inclytas ea tempestate leges agnosceret. Deinde in Italiam transmittens, Crotone consedit, vbi populos assuetos luxuriæ, authoritate ac doctrina, ad frugalem cultũ reuocauit. Pythagoras itaque quum multos annos Crotone egisset, Metapontum migrauit, ibique decessit. Cuius tanta fuit admiratio, vt eius ex domo tẽplum facerent, eumq; pro deo colerent. Hæc ex Trogi lib 20.

Dictus est autem Pythagoras, quòd non minus vera Pythio Apolline loqueretur. Ouid.15. Metamorphoseos,

Mente deos adiit, & quæ natura negauit
Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit.

Hic in Italia in ea parte quæ Magna Græcia dicta est, maximam iuuenum multitudinẽ philosophiã docuit, vbi vice numinis cultus est. Ex quibus Archita Tarentinus, Alcmeon Crotoniata, Hippasis Metapontinus, Philolaus Crotoniata maximè floruerunt, qui dicti sunt Pythagorei. Et Italica philosophia quæ à Pythagora defluxit. Venit autem in Italiam Tarquinio Superbo regnum obtinente.

Pythagoras quum in Geometria noui quiddam inuenisset, Musis bouem immolasse dicitur. Cic 3.de Nat.deor.

Renati Pythagoræ arcana Horat.Epod.15. Pythagoras enim dicebat animas post mortem transire in aliena corpora: séque in bello Troiano fuisse Euphorbum Panthoi filium, qui interfectus à Menelao, iterum reuixit factus Pythagoras. Hic antè & in Homerum dicitur renatus, postea in pauonem, postremò in Ennium poetã. Acron in Horatium, 1.Carm.ode 28. Vide Laertium.

Faba Pythagoræ cognata. Horat 2 Serm.satyr.6. Pythagoras enim non solùm ab omnibus animalibus, sed etiam à faba abstinuit, quòd viridis in pyxide ærea seruata vertitur in sanguinem. Vnde fertur maluisse in latrones incidere, quàm per fabæ segetem transire, quum aliunde refugium non haberet. Fabam quoque animal esse dicebat, quòd cocta sanguinis humorẽ ex se emitteret, Hæc Acron. Alij tamen alias afferunt rationes cur Pythagoras ab esu fabarũ abstineret.

Pythagorei {πυθαγόρειοι} Qui sectam Pythagoræ sequuntur. Quintil. lib.1.cap.12. Non contentus disciplinis, quas præstare poterant Athenæ, non Pythagoræorum, ad quos in Italiam nauigauerat, Ægypti quoque sacerdotes adiit. De Platone.

Referta quondam Italia Pythagoræorum fuit. Cic.2.de Orat.

Pythagoræus, pen.prod. {πυθαγόρειος} Adiectiuum. Horat.2.epist.1, Pythagoræa somnia. Cic.de Senect. Audiebam Pythagoram, Pythagoræósque incolas penè nostros, qui essent Itali philosophi quondam nominati, &c.

Pythagorici, pen.cor. {πυθαγορικοί} Cic.1.de Diuinat. Ex quo etiam Pythagoricis interdictum putatur ne faba vescerentur.

PYTHANGELI, locus in Ægypto, quem illi Elephantorum venationem appellant. Strabo lib.16.

PYTHEAS, pen.corr. {πυθέας} Rhetor Atheniensis Demosthenis æqualis supramodum arrogans: qui quum alieni æris causa in carcerem coniectus esset, fractis vinculis ad Macedones transfugit. Scripsit conciones aliquot & orationes in genere iudiciali. Malè audiuit nomine furti, quare quum in Demosthenem cauillãs ei obiecisset, orationes lucernam olere: noui (inquit ille) tibi inuisos esse, qui noctu lucernam habent. ¶Alius Pytheas cælator, Plin.lib.33.cap.12.

PYTHERMVS {πύθερμος} princeps fuit eius legationis, quam Iones Æolésque ad petendum auxiliũ aduersus Cyrum ad Lacedæmonios miserunt: qui quum Spartam appulisset, purpurea veste indutus in Spartiatarum conuentum processit. Hortatúsque est Lacedæmonios ad auxilium Ionibus ferendum. Herodot.

PYTHEVS, Vide PITHEVS.

PYTHIS, eximius quidam sculptor & pictor, quem tamen à Timagora Chalcidense, apud Delphos in picturæ certamine, superatum narrat. Plin.lib.35.cap 9. Idem Plin.lib 36.cap.5. In summo (inquit) est quadriga marmorea, quam fecit Pythis.

PYTHIVS {πύθιος} Cognomen Apollinis à pythone dracone, quẽ ipse in prima infantia sagittis interfecit, Iunonis nutu immissum, vt fingunt poetæ. Alij ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι, quod est interrogare & consultare. Cic.pro Fonteio, Galli Delphos vsque ad Apollinem Pythium profecti sunt. Horat.1.Carm ode 16, —non adytis quatit
Mentem sacerdotum incola Pythius.

Inde vaticinantes Phœbades, Pythiæ cognominantur, vt scribit Strabo lib.9. Cic.1.de Diuinat. Nam terræ vis Pythiam Delphis incitabat, naturæ Sibyllam. Alij ab πύθειν, putrescere, quod nunquam sine vi caloris efficitur. Lucret.lib.5, —fundere fata
Sanctius, & multo certa ratione magis, quàm
Pythia, quæ tripode à Phœbi, lauróque profatur.

Vates Pythia. Iuuen.Satyr.13.

Pythius, Adiectiuum {πύθιος} vt Regna Pythia dei intonsi. Propert.lib. 3.eleg.13. Id est Apollinis.

Pythia, Pythiorum {πύθια} Ludi Apollinares, qui in Apollinis honorem sunt instituti, ob cædem pythonis serpentis nocentissimi: aut, vt Strabo lib.9. scripsit, hominis sceleratissimi cognomẽto Draconis. Ouid. 1.Metamorphoseos,

Instituit sacros celebri certamine ludos
Pythia perdomitæ serpentis nomine dictos.

Cantare Pythia. Horat.de Arte.

PYTHON {πύθων} Orator Byzantius eloquentissimus, apud Philippum Macedoniæ regem, cuius meminerint Æschines & Demosthenes in orationibus.

¶Python {πύθων} Serpens, à πύθω, quod putredinem significat, quoniam ex putredine terræ post diluuium Deucalionis natus sit. Et est tam masculini quàm fœminini generis. Claud.7.Paneg.

Cæruleus tali prostratus Apolline python. Tibul.lib.2.eleg.3,
Vbi Delphica python.

Maximus python. Ouid.1 Metam.

Pythonissa {πυθώνισσα} Mulier spiritu Pythonico correpta, quam etiam Tibullus Pythona appellat: Delphica, inquiẽs, Python: tanquam Pythonis vocabulum duobus generibus commune sit.

PYTHONOSCOME {πυθωνοσκώμη} Locus est in Asia, quo primo aduentus sui tempore conueniunt ciconiæ, & eam, quæ vltima aduenit, laniant

laniant vniuersæ. Plin. lib. 10. cap. 23.

PYTHOPOLIS {Πυθόπολις} Ciuitas est in Mysia Plin. lib. 5. cap. 32. Est & ciuitas Cariæ à Pythe illo diuite Pythopolis dicta: qui & Xerem cõuiuio excepit, & militibus eius senos Daricos aureos in singula capita distribuit. Stephanus.

Pythius, Adiectiuum, Vide PYTHIVS, & PYTHIA.

Pytisma, pytismatis, pen. corr. neut. gen. {πύτισμα} Lenis sputi irroratio: à πυτίζω, quod est sputo leni & crebro irroro. Iuuenal. Satyr. 11,
Qui Lacedæmonium pytismate lubricat orbem. Id est, qui lubricat annulum sputo. Alij legunt pedemate, non pytismate. Pedema autem genus saltationis esse dicũt Laconicæ, in qua pedes in orbem ad nates torquebantur: de qua Lucianus in libello περὶ ὀρχήσεως. Quidam scribunt pitysmate, per y psilon in secunda, à πτύειν, spuere. Quam varia sit huius carminis & lectio & expositio, palã erit ex his quæ subijciemus. Politianus Miscellaneorum cap. 38. Domitius pytisma dicit esse irrorationem è leui sputo. Lacedæmonium verò orbem pro annulo accipit, quoniam, inquit, à Lacedæmonijs annulorum vsus manauit: vt Senatores, & Equites, per annuli mentionem significentur. Porrò alter eruditissimus homo, quem tamen nominare parcimus, saltationem putat esse Lacedæmoniam. sed ingenuè tamen fatetur, nihil adhuc de eo se legisse, nisi tantùm apud Pollucem, mentionem factam Lacedæmoniæ saltationis. Tertius denique vir ipse quoque doctissimus trochum intelligit, de arbore pinu fabricatum, quòd pitys dicatur pinus, vnde sit pitysma. Nos è tribus his opinionibus nullam planè probamus Principióque negamus orbem Lacedæmonium significare annulum posse, quoniam nusquam legatur annuli originẽ manasse à Lacedæmonijs. Plinius autem, quem Domitius adducit, tantùm ferreo etiam tum annulo Lacedæmonios vti refert. Nihil ergo commentitia illa irroratio valebit. Qui verò saltationem putat esse Lacedæmoniã pitysma, quum de eo nihil inueniat, facilè (vt esse ingenuus consueuit) potiori sententiæ cesserit. Quod item facturum credo, qui trochum putat è pinu factũ pitysma esse: quum nec vsquã lectum, nec ad rem faciat, & syllabæ ratio pugnet, quoniam habeat priorem correptam syllabam, vt ex primo liquet Theocriti versiculo. Nos igitur pitylisma legendum credimus. Pitylisma verò intelligimus exercitationem, de qua Galenus in secũdo ὑγιεινῶν libro: quanuis apud eum sit verbum potius πιτυλίζειν, quàm nomẽ pitylisma. Cæterũ rectè pitylisma fit inde. Est, inquit Galenus, πιτυλίζειν, vel (si mauis) pitylissare, quum quispiam summis pedibus ingrediens, manus protendit, ocyssiméque mouet: alteram retrorsum scilicet, alteram prorsum. quo potissimùm gymnasij genere ad parietes exercentur, vt sicubi lapsentur, apprehenso mox pariete facilè resurgant: atque ita exercẽtium lapsus fallunt, & ipsa fit exercitatio imbecillior. Porrò Lacedæmonium orbem, Laconicum ipsum acceperim, vt in quo solerẽt ad eum modum exerceri. Dion historiarum tertio quinquagesimóq; libro, Laconicum in Vrbe vaporarium, aut sudatorium (sic enim interpretamur quod est apud eum pyriaterium) ab Agrippa ædificatum tradit. Dein Laconicum dicit appellatum, quoniam Lacedæmonij per ea tempora nudi vnctiq; præ cunctis exercebãtur. Columel. in lib. de Agricult. primo, Vt apti veniamus ad ganeas, quotidianam cruditatem Laconicis excoquimus, & exusto sudore sitim quærimus. Ex quibus Columellæ verbis constare cuiuis potest, quos iam potissimum poeta significet, nempe eos qui diem totum in Laconicis istis, gymnasijsque contererent vncti nudique. Quare etiã lubricat, inquit, propter oleum & vnguen quo defricti exercebantur. Laconica autem fuisse in orbem constructa, patet ex lib. 5 Architecturæ Vitruuij. Hæc ibi Politianus. Sed hanc sententiam postea in quadam epistola ad Georgium Merulam retractauit his verbis: Nec tamen siquid vsquam peccasse ostenderis, defendam: sed agnoscam protinus, agamq; tibi meritò gratias. Nam & ipse posterioribus scriptis non dubitem quædam interdum ex prioribus, exemplo doctissimorum virorum, retractare: sicuti Pitylisma illud apud Iuuenalem. quoniam pytisma quoque pulchrè videor posse tueri: quo poeta illos innuat, qui conceptos ore aquarum haustus per Laconicum spargãt. Hæc ille. Crinitus in epistola ad Alexandrum Sartium, de Politiano: Iam & illud aliàs ad te scripsi, quòd apud Iuuenalem de pytismate sententiam commutauerat, affirmans in pytismate ludũ magis quendam in Laconicis frequẽtem subinnui, quum quis alter alteri aquulam inspuens colluderet. Britannicus enarrator Iuuenalis legit pedemate, sic inquiens, Qui lubricat, id est qui pedum celeri mobilitate exercet, orbem Lacedæmonium, id est gyros & ambages Lacedæmonias circum tibicinem in medio sedentem, & canentem. Nam circum auletem saltantes agebantur. Pedemate, id est saltu. nam πήδημα saltum significat. Non ignoro ab commentatoribus hunc locum diuersis modis expositum: ego autem ex sententia Luciani contendo intelligi saltationẽ Lacedæmoniam, legendumq; esse pedemate, id est saltu, & nõ pytismate, neque pitylismate. Alciatus lib. 3. Parerg. cap. 3, Est alia quoque Laconũ exercitatio, quũ nudi, oleóque vncti in sudatorio exercebantur, quod Laconicum πυριατήριον, seu quod idem est, πυριατήριον dicitur, ab Agrippa fabricatũ, vt Dion lib. 53 author est. Vnde & ego arbitror scripsisse Iuuenalem,
Qui Lacedæmonium pyteysmate lubricat orbem. licet alij pytilismate, alij pytismate legant.

PYVLCOS {πυουλκός} Chirurgicum instrumẽtum puri eximendo accommodum: ita dictum quasi τὸ πύον ἕλκων. Galen. lib. 5. Methodic.

Pyxacanthum {πυξάκανθον} frutex est spinosus, cubitalibus ramis, folijs buxi, vnde & quasi Buxea acanthus dicitur. Plin. lib. 12. cap. 7.

PYXIRATES Euphrates fluuius versus scaturigines suas, dictus est. Plin. lib. 5. cap. 34.

Pyxis, pyxidis, pen. corr. fœm. gen. {πυξίς} Græcum nomen, ἀπὸ τοῦ πύξου, quod Latinè buxum significat. Vasculum est exiguum quod vulgus Italorum non ineptè à buxo, *buxulum* nuncupat, quoniam primò ex eo ligno fieri cœpit. Nam vt docet Quintilianus lib. 8. cap. 6, de Abusione figura, Pyxides cuiuscũque materiæ, quarũ vsus varijs rebus est accommodatus. Plin. lib. 18. cap. 11, Primori inest pyxis ferrea. Apuleius de Asino, lib. 3. Arcula quadam reclusa pyxides plusculas inde depromit. Cic. pro Cælio, Eodem Licinium esse venturum, atque ijs veneni pyxidem traditurum. Martialis lib. 9. 40,
Et lateas centum cõndita pyxidibus.
Cornea pyxis, Vide CORNV.

Pyxidicula, pyxidiculæ, pen. corr. {πυξίδιον} Diminutiuum, In qua aromata continẽtur. Corn. Celsus lib. 6. cap. 6, de Cleonis collyrio. Alia exemplaria habent pyxidula.

Pyxidatus, penult. prod. Adiectiuum {πυξιδωτός} Quod ad effigiem pyxidis in commissura formatum est. Plinius libro 31. capite 6, Cæterum à fonte duci fictilibus tubis vtilissimum est, crassitudine binũm digitorum, commissuris pyxidatis, ita vt superior intret, calce viua ex oleo læuigatis.

PYXITES, fluuius in Themiscyrena ad Trapezuntam. Plinius libro 6. capite 4.

Q

Q LITERAM, veteres ignorabant: vnde LOCVNTVR, scribebant, non LOQVVNTVR, vt testantur vetustissimi codices. Item OBLICVM. Nonnulli quia Q nõ literam, sed notã esse putabant, duas in se literas continentem C & V. QIS, QAERET, & QID scribere instituerunt absque v, vt Velius Longus ait, quod alij CVIS, CVAERET, CVID, scribere malebant. Vide Pierij annotationes in Virgilium, vbi scribit veteres asseuerasse Q, & C & V præ se ferre post enim C, vocalem V adplicitam esse parte illa quæ ad instar grauis accentus premitur, adcuruata: altera verò quæ acuti accẽtus in morem surrigebatur, subter lineam deiecta, vel ex librariorum commoditate, vel ne præcedentibus literis esset impedimẽto. Quintil. lib. 12. cap. 10, Duras & illa syllabas facit. quæ ad coniungendas demum subiectas sibi vocales est vtilis, aliàs superuacua: vt equos ac equum scribimus, quum ipsæ etiam vocales duæ efficiant sonũ, qualis apud Græcos nullus est, ideóque scribi illorum literis non potest. Idem lib. 1. cap. 6, Et lz, quæ & ipsa quorundam nominum nota est: & Q, cuius similis effectus speciésque, nisi quòd paulùm à nostris obliquatur. Quasi diceret, Inter lz A & QVA hoc seruandum est discrimen, vt lz A recto sono, QVA paulùm obliquato proferatur. Sanè qui rectè proferunt, hanc (vt ita dicam) obliquationem seruant in Q literæ prolatione.

Q. Quintus, vel Quintius. Q. vel QV. Quartus. Q. vel QVINT. Quintilius. QVAES. Quæstor. QVAESS. Quæstores. Q. A. M. vel Quemadmodũ. Q. B. F. Quare benè factũ. Quære bonũ factũ. Q. B. M. V. Quæ benè mecũ vixit. Q. E. R. E. IV. D. A. Quãti ea res erit, iudiciũ dabo. formula est prætoria. Q. F. Quinti filius. Q. L. Quinti libertus, vel liberti. Q. L. F. Quinti Lucij filius. Q. M. Quintus Mutius. vel Quomodo. Q. N. A. N. N. Quando neque ais, neque negas. Q. R. E. E. V. Quod rectè factum esse videbitur. Q. S. S. S. Quæ supra scripta sunt. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita censuerunt. Notæ quibus Senatusconsulta designabantur. Probus.

Qua, cuius, cui {ᾗ} nominatiuo non vtimur nisi in compositione, vt aliqua, siqua.
Quam ad rem. Plaut. Epidico,
Quam ad rem illuc refert?
Quam rem agis? Terent. Heaut. 5. 1.
Qua causa. Plaut. Menæch. 11.
Qua de causa. Cicero 1. Academ. Qua de causa definitiones rerum probabant.
Qua gratia? Id est quamobrem. Terent. Eunuch. 1. 2,
Ego excludor, ille recipitur: qua gratia,
Nisi illum plus amas quàm me?
Qua ratione. Terent. Phorm. 2. 1,
Qua ratione inopem potius ducebat pomum?
G. Non ratio, verùm argentum deerat.
Qua de re, pro Quam ob rẽ. Cic. Qua de re Iudices vobis magnopere prouidendum est. Terent. And. 1. 2,
quid ais? D. qua de re? S. rogas?
Qua de re, aliter, pro De qua re. Varro de Re rust. lib. 2. cap. 2, Emptor stipulatur illas oues, qua de re agitur, sanas rectè esse. Cic. in primo Rhet. Firmatur similitudine eius rei qua de re agitur, ad eã rẽ qua de re iudicatum est. Verùm hic locus hodie sic legitur lib. 1. de Inuentione, Iudicatum firmatur similitudine eius rei, qua de agitur, ad eam rem, qua de iudicatum est. Sic enim Cic. non infrequenter loquitur, vt hoc ipso primo libro. Aut delectationis non alienæ ab eo negotio, quo de agitur. Et lib. 2, Negare oportebit de vita eius & moribus quæri, sed de eo crimine, quo de arguatur. Superior tamen lectio etiã Tulliana est. Sic enim ait lib. 1. de Inuent. Si locus opportunus ad eandem rem qua de re narrabitur, fuisse ostenderetur. Ibidem, Ostendi oportet eius esse rei signum propriũ, qua de re agitur: vt &c.
Qua pro re argentum promisit hic tibi? Plaut. Rud. 31.
¶ Qua impudentia est! Vt est impudens, vel quæ est eius impuden-

tiæ? Cic. pro Rosc. Comœd. Quod si facit, qua impudentia est? cùm ne testem improbabit, quem iudicem probarit?

¶Qua, pro Qua ratione. Virg. 1. Æneidos,
Qua facere id possis, nostram nunc accipe mentem.
Prædico delectus, qua possit, habiturum. Cic. 6. Philipp.

Qua, Aduerbium loci. Per quem locum. Author Priap. Dic mihi quà sit iter.
Perge modo, & quà te ducit via dirige gressum. Virg. 1. Æneid.
Omnes introitus, quà adiri poterat in eum fundum. Cicero pro Cecin.
Ipse in templum nescio quà per cuniculum ascendit. Cicero 3. Philippica.
Licet illi vagari quà velit. Cic. 1. de Orat.
Quà digitum proferat non habet. Cic. pro Cecin.
Quà proximum. Tacitus lib. 15, Quà proximum, & commeatibus non egenum, regionem Comagenam, &c. petiuit.
Quà visus erat. Sallust. in Iugurth. Postremò omnia, quà visus erat, constrata telis, armis, cadaueribus, & interea humus infecta sanguine.
Eà quà, inter se relata. Liu. lib. 6 Decad. 1, Et Volsci quà modò simulato metu, eà in veram fugam effusi. Sic locus ille emendandus est, vt ait Rhenanus in Castigationibus in lib. 19. Taciti.
Quà aut quò Cic. Attic. libro 7, Sin discedit, quò, aut quà, aut quid nobis agendum sit, nescio.
¶Qua, pro Quæ ex parte. Vlpian. l. 1. §. Si pater. De Silaniano senatuscons. Attamen vbi decessit, qua extinctum legatum & libertas est, senatuscósulto fore locum. Et alibi sæpe: sicuti Qua, pro Qua ratione vtuntur.
¶Quà aliquando significat Tum, siue partim. Plaut. Trinum. 14,
-neque
Istis quicquam lege sanctum est, leges mori seruiunt, mores autem
Rapere properant, quà sacrum, quà publicum. Id est partim, vel iuxtà potius, aut tum sacrum, tum prophanum, inquit Budæus. Cic. ad Attic. lib. 2, Nam gladiatorij quà dominus, quà aduocati, sibilis conscissi. Id est, dominus iuxta ac aduocati.
Topiarium laudaui, ita omnia conuestiuit hedera, quà basim villæ, quà inter columnia ambulationis. Cic. Q. fratri, lib. 3 17.
Quà itineris, quà de Bruto: modus est dicendi, pro quo ineptè dicitur, *Ea parte qua itineris, vel de Bruto mentio fit.* Cicero Attico, At quàm honesta, quàm expedita tua consilia, quàm euigilata tuis cogitationibus, quà itineris, quà nauigationis, quà congressus sermonisque cum Cæsare. Eidem, lib. 15, Intelligo te distentissimum esse, quà de Buthrotiis, quà de Bruto. Id est partim ob Bruti ludos, partim ob Buthrotios ciues, inquit Budæus.
Quà, pro Quatenus. Paulus, Sed nec ille qui filium alienum possidet, tantum habet, quanti eum patri vendere potest. Sed in præsentia, non quà filius alicuius, sed quà homo æstimatur. Budæus.

Quacunque, Ablatiuus à Quæcunque. Liu. 1. ab Vrbe, Is Ascanius, vbicunque, & quacunque matre genitus (certè natum Ænea constat) abundante, &c. Quasi dicat, tametsi incertú vbi, & qua matre sit genitus, tamen, &c.
Separatur nonnunquam apud poetas per Tmesim. Lucret. lib. 6,
Quid faciant, & qua de causa cunque ferantur.

Quacunque, Aduerbium, pro Per quàcunque partem. Cic. 3 Verr. Quacunque iter facit, eiusmodi fuit, non vt Legatus Populi Romani, sed vt quædam calamitas peruadere videretur. Idem Attic. lib. 14. 3 14,
Quacunque nos commouimus.
Quacunque vacat spatium. Lucret. lib. 1. Sic & per Tmesim,
-quà porrò cunque tenet se,
Corpus, &c. dixit eodem libro.

Quadantenus, pen. corr. Aduerbium {μέχρι πῆ} Vsque ad quandam partem, aliquantulum. Plin. lib. 29 cap. 10, Tria autem genera eius, latum, & alterum longius, quadantenus rubens.

QVADI {κουάδοι} Dioni, Bohemorum olim gés, sicut & Marcomani. Hieronymus, Sarmatæ, Quadi, Vandali, & innumerabiles aliæ gentes equorum & vulpium carnibus delectantur.

Quadra, quadræ {τράπεζα, τετράγωνον} Mensarium instrumentú ex stanno vel argento, super quod dapes scinduntur, siue apponuntur scissæ: quòd quadrata forma fieri soleat: veluti rotunda repositoria, orbes dicimus. Fitque aliquando etiam ex pane. Virg. 7. Æneidos,
-patulis nec parcere quadris. Iuuenal. Satyr. 5,
Vt bona summa putes, aliena viuere quadra.
Quadram, Panis fragmentum siue frustum esse nonnulli dicunt: quia olim apud Romanos quadrati panes dicerentur. Mart. lib. 6. 175,
Quum mittis turdumque mihi, quadramque placentæ,
Siue femur leporis, siue quid his simile. Sic apud eundem lib. 12. 28,
Quadra casei Tolosatis.

Quadragenarius, Adiectiuum {τεσσαρακοντούτης} Qui natus est quadraginta annos.

Quadrageni, pen. prod. {τεσσαράκοντα} Aliud adiectiuum. Idem significat quod quadraginta. Colum. lib. 5 cap. 2, Centies vicies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia & octingenti.
Quadragena millia. Cic. ad Attic libro 4, Vt ambo HS quadragena COSS darent, si essent ipsi COSS facti.
Quadrageni pedes in terga. Plin. lib. 17. cap. 23.
Quadragenis diebus latent. Plin. lib. 8 cap. 36.
¶Quadrageni, absolutè aliquando ponitur. Suet. de Claris Gram. Nec sufficeret sumptibus, quáquam ex schola quadragena annua caperet. Subaudi millia nummûm, aut aliquid tale.

Quadragesimus, pen. corr. {τεσσαρακοστός} Aliud item adiectiuum. Plin. lib. 14. cap. 10, Cocti parte quadragesima. Idem lib. 2. cap. 8, Quadragesima secunda Olympiade.
Quadragesima, absolutè dicitur, pro quarta parte. Sueton. in Caligula, cap. 40, Quadragesima summæ, de qua litigaretur, exigebatur. Subaudi pars. Idem in Vespasiano, cap. 1, Publicanum quadragesimæ in Asia egit.

Quadragies, Aduerbium {τετταρακοντάκις} Plin. de Viris illust. cap. 47, Ipse quadragies quater accusatus gloriosè absolutus. Liu. 8 bel. Maced. Cic. pro Flacco, Sestertiúm ter & quadragies.

Quadraginta, indeclinabile {τετταράκοντα} Plin. lib. 2. cap. 8.
Annos natus magis quadraginta, Vide MAGIS aduerbium.
Iugera quadraginta arui. Catull. in Mentulam, epigr. 110.

Quadrangulus, penult. corr. Adiectiuum {τετράγωνος} Quod quatuor angulos habet. Plin. libro 13, cap. 22, Intus granum quadrangula figura.
Quadrangulus homo, pro perfecto, qualem Plato ait esse difficile reperire. Erasmus in Parœmia Quadratus homo. Baptista Pius in 4. Lucretij.

Quadrans, quadrantis, masc. gen. {τεταρτημόριον} Genus nummi: quòd sit quarta pars assis, hoc est tres venciæ. Quadrans erat (authore Plinio) nummulus, qui & triuncis vel triunx vocatus est à tribus vnciis. Vt enim sestertius quarta pars est denarij, ita quadrans quarta pars assis. Iuuenal. Satyr. 7,
Nam si Phetia quadrans tibi nullus in arca
Ostendatur. Hæc Budæus. Liu. 3. ab Vrbe, In Consulis domum plebes quadrantes vt funere ampliore efferretur, iactasse fertur. Martial. lib. 3. 7,
Centum misselli iam valete quadrantes, &c.
Quadrans ratitus, sic dictus, quòd in eo, & triente ratis fuerit effigies, vt nauis in Asse. Paulus.
Quadrantem soluisse videtur ingredientes balneum. Horatius 1. Serm. satyr. 3,
-dum tu quadrante lauatum
Rex ibis. Iuuenal. Satyr 6,
Cædere Syluano porcum, quadrante lauari.
Minus locuples vno quadrante. Horat. 2. Serm. satyr. 3.
¶Quadrans, Quatuor cyathorum mensura. Vide Sextarius Romanus in SEX, Celsus lib 3. cap. 15, de curatione quartanæ febris, Si quarto die cum horrore febris reuertitur, vomere, sicut antè præceptum est: deinde post febrem modicum cibum sumere, viniq́ue quadrantem.
¶Quadrás, Quarta pars iugeri. Colum. lib. 5 cap. 1, Pars quarta pedes septem millia & ducentos, hoc est quadrans.
¶Quadrans operæ. Colum lib. 2. cap. 4. Id est quarta pars operæ.
Quadrans pedis. Gel. lib. 3 cap. 10.
¶Quadrans, genus ponderis. Plinius libro 27. Et lib 28, Ad tussim veterem recens decoquitur quadrantis pondere, in vini sextariis tribus.

Quadrantalis, & hoc quadrantale, pen. prod. Plin. lib. 13 cap. 15, Quatuor pedum & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantali. Id est pedis quartæ partis.

Quadrantarius, Adiectiuum {τεταρτημοριαῖος} Cicero pro M. Cælio, Nisi fortè mulier potens, quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneatori. Per contemptum dictum, id est quæ accepto quadrante à balneatore familiaris facta est, more meretricum. Sic Cæcilius Clytemnestram quadrantariá dixisse videtur, apud Quintilianum lib. 8. cap. 6. id est impudicam. siquidem quadrantes fuisse prostitutarum pretium, innuit Plutarchus in vita M. Tullij, inquiens, adolescentem quendam in Clodij sororis loculos pro argenteis nummis quadrantes immisisse æreos: quam ob rem delusa puella Quadrans siue Quadrantia est cognominata ex concubitus pretio. Est autem inquit Plutarchus, nummus ex ære minutissimus, quem quadrantem vocant.

Quadrantal, quadrãtalis, pen. prod. neut. gen. {ἀμφορεύς} Festus, Quadrantal vocabant antiqui amphoram, quod vas pedis quadrati octo & quadraginta sextarios capit. Plaut. Curc. 3,
Sitit hæc anus. PA. quantillum sitit? PH. modica est, capit
Quadrantal. Plin. lib. 14 cap. 2, Nequis vinú Græcum, Aminæumq́ue octonis assibus æris singula quadrantalia venderet. Varr. 1. de Re rust. cap. 57, Quidam ipsum triticum conspergunt, quum addant circiter in M. modium quadrantal amurcæ. Budæus satis multis verbis docet, se nihil aliud potuisse colligere ex verbis authorum, quid significaret quadrantal, quàm amphoram.
Quadrantal, Figura est quę omni ex parte quadrata sit, quales sunt cubi & tesseræ, quibus in alueolo luditur. in quancunque enim partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. Gell. lib. 1. cap. 20, Vel qualia sunt quadrata vndique, quæ κύβους illi, nos quadrantalia dicimus.

Quadrarius, Adiectiuum {τετράγωνος} vt Vas quadrarium, hoc est, ex quadrato lapide factum, vt contractius fit. Cato cap. 18, Torcularium si ædificare voles, quadrariis vasis, vti contractiora fiant, ad húc modum vasa componito.

Quadratus, Vide QVADRVM.

QVADRATVS, pen. prod. Apostolorum discipulus, Præsul Atheniensis, vnà cum Philippi filiabus, prophetico spiritu clarus perhibetur. Christianos magnis ea tempestate terroribus dispersos, sua prudentia redintegrauit. Ex Hieronymo & Eusebio.
Quadrata mensa Meminit Varr. lib 4. de Ling. Lat. multis locis.

Quadridens, pen. corr. om. gen. {τετράδους} Quod quatuor habet dentes Cato cap. 10, Rutra quinque, rastros quadridentes duos. Et cap. 11, Rutra quatuor: rastros quadridentes duos.

Quadriennium, quadrienni j {τετραετία} Spatium quatuor annorú. Cic. 5. Verr. Nam quum quadriennio pòst in Siciliam venissem, sic mihi affecta visa est, &c.

Quadriennis, & hoc quadrienne. Florus lib. 2. cap. 6, Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies.

Quadrifariam, Aduerbium {τετραχῇ} Quadripartito, in quatuor partes Varro, Et ea quæ ad mortales pertineant, quadrifariam dispertietim. Liu 4. ab Vrbe, Quadrifariam diuiso exercitu.

Quadrifariter, pen. corr. Idem. Paulus in l. Iurisconsultus D. de gradib. & affinib. Proauus quadrifariter intelligitur. Paulo pòst, Pronepos quoque & Proneptis quadrifariter intelliguntur. Hoc est, quatuor modis, quadrupliciter.

Quadrifidus, pen. corr. Adiectiuum {τετράσχιστος} Quod in quatuor partes findi potest, aut fissum est. Virg. 2. Georgicorum,
Quadrifidásque sudes, & acuto robore vallos. Hoc est ita robustas, vt in quatuor partes diuidi possint. Colum. lib. 4. cap. 33.
Trabs quadrifida. Valer. 1. Argon.
Labor Solis quadrifidus. Propter quatuor anni partes. Claudius 5. Paneg.

Quadriforis, & hoc quadrifore, penult. corr. {τετράθυρος} Quod quatuor fores siue foramina habet. Plin. lib. 11. cap. 21, Vespæ nidos Vere faciunt ferè quadrifores.

Quadriforme, Quod habet formas quatuor {τετράμορφον.}

Quadriga, quadrigæ, pen. prod. {τέθριππον} A quatuor equis quibus iungebatur, appellata est. Gell. lib. 19 cap. 8, Quadrigas Cæsar etiam si currus vnus, equorum quatuor iunctorum agmen vnum sit, pluratiuo semper numero dicendas putat.
Binæ quadrigæ Latinè loquentibus dicitur, non duæ. Rationē pete ex Varr. lib. 9. de Ling. Latin. vbi hoc pluribus persequitur.
Quadrigæ initiorum, Per metaphoram. Sunt autem (vt Varro pluribus lib. 4. de Ling. Latin.) locus, corpus, tempus, & actio.
Apta quadrigis equa. Horat. 1. Carm. ode 16.
Nec enim in quadrigis cum secūdum numerauerim, aut tertium, qui vix è carceribus exierit. Cic. de Claris Orat.
Mineruam quadrigarum inuentricem ferunt. Cic. 3. de Nat. deor.
Quasi desultorius in quadrigarum curriculum incurrere. Cic. pro Murena.
¶ Aliquando quadrigarum nomine intelliguntur etiam equi, qui quadrigas agunt. Colum. lib. 3. cap. 9, Vnde sacrorum certaminum studiosi perniciosissimarum quadrigarum semina diligenti obseruatione custodiūt, & spem futurarum victoriarum concipiunt propagata sobole generosi armenti.
Curru quadrigarum vehi. Cic. 1. de Diuinat.
Quadrigæ albæ. Plaut. Asinaria,
Nunquam pol indipiscet quadrigis albis postea. Quo loco Turnebus, Ego quadrigas Iouis interpretor, quæ celerrimo per cælum ferri curriculo censebantur. Mouet me Plautus, qui alio loco scribit,
Quadrigas si inscendas Iouis, nunquam effugies infortunium. Ad currum autem Iouis censebant equos niuali candore iunctos esse, vt ex Suetonio videre est. Hæc ille.
Citæ quadrigæ. Virg. 8. Æneid.
Insanæ. Claud. 7. Paneg.
Niueæ. Claud. de bello Get.
Perniciosissimæ quadrigæ, Vide PERNIX.
Pomeridianæ. Cic. in Orat.
Roseæ. Virg. 6. Æneid.
Sed in te intuens Brute doleo, cuius in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehementem, transuersa incurrit misera fortuna Reipub. Cic. de Claris Orat.
Poeticæ. Cic. Q. frat. lib. 2.
Agitantur quadrigæ. Varr. de Ling. Latin. lib. 5.

Quadrigula, pen. corr. Diminutiuum {τεθρίππιον} Cic. de Fato, Aut Philippus halce in capulo quadrigulas vitare monebatur? Plin. lib. 34. cap. 8.

Quadriiugus, penult. corr. Adiectiuum {τετράζυγος} vt Quadriiugi, siue quadriiuges equi, quaterni ad vnum iugum alligati. Virg. 10. Æneidos, -quin ecce Nyphæi
Quadriiuges in equos, aduersáque pectora tendit.
Certamen quadriiugum. Stat. 6. Thebaid.
Currus quadriiugus. Virg. 3. Georg. Plin. in Paneg. Tū hoc ipsum, quòd ingressus es, quàm mitum, lætumque: nam priores inuehi & importari solebant: non dico quadriiugo curru, & albentibus equis, sed humeris hominum.
Quadriiuges ipsi equi dicuntur, quadrigis iuncti. Ouid. 2. Metamorphoseos, -tritumque relinquunt
Quadriiuges spatium: nec quo prius ordine currunt.
Niuei quadriiuges. Stat. 12. Thebaid.

Quadrigarius, quadrigarij, Substantiuum {τεθριππάριος} Qui in Circensibus quadrigas agitabat, inquit Asconius. Varro 2. de Re rust. cap. 7, Itaque peritus belli alios eligit, atque alit, & docet aliter quadrigarius, ac desultor.

Quadrigarius, Adiectiuē. Suetonius in Caligula, cap. 19, Quadrigario habitu, curriculóque biiugi.

Quadrigatus, pen. prod. Adiectiuum {τεθριππωτός} Plin. lib. 33 cap. 3, Nota argenti fuere bigæ atque quadrigæ, & inde bigati, quadrigatíque dicti. Liu. 2. bel. Pun.

Quadrigeminus, pen. corr. Adiectiuum {τετραδίδυμος} vt Quadrigemina cornicula. Plin. lib. 8. cap. 23, Cerastis corpore eminere cornicula sæpe quadrigemina: quorum motu reliquo corpore occultato solicitent ad se aues.

Quadrilibris, & hoc quadrilibre, penult. prod. {τετράλιτρος} Quod est pondo quatuor librarum. Plaut. Aulul. 31,
Quadrilibrem aulam auro onustam habeo: quis me est ditior?

Quadrimanus, Adiectiuum, pen. corr. Qui quatuor habet manus, qua forma Virgilio dicitur Centimanus Briareus. Iulius Obsequens lib. de Prodigiis, C. Lælio, L. Domitio COSS. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina fœminea natura, mortua nata. Hos idē author alibi quadrumanes vocat inflexione tertia. T. Graccho, inquit, M. Iuuentio COSS. pueri quadrupedes & quadrumanes nati.

Quadrimus, pen. prod. Adiectiuum {τετραετής} Quod habet quatuor annos. Liu. 7. bel. Pun. Frusinone infantem natum esse quadrimo parem. Plin. lib. 8. cap. 44, Ad tales partus equis neque quadrimis minores, neque decennibus maiores legunt.
Quadrimus Cato. Cic. ad Tironem, libro 16. Epist. Hoc Cymmeriis velut tenebris inuolutū, sic explicat Turnebus, vt intelligat de quodam loco laudationis Catonis Vticensis, in quo scripserat aliquid tactum à puero quatuor annorum Catone, eius laudes & decora à prima vsque infantia ducens. Hæc ille.
Merum quadrimum. Horat. 1. Carm. ode 9.

Quadrima dies, pro quarto anno. Alfenus in l. Aliud est. D. De pactis dotalibus, Si pater pro filia dotem promisit, vt annua, bima, trima, quadrima, quinto anno à se redderetur.

Quadrimulus, pen. corr. Diminutiuum. Plaut. Pœn. 1,
Altera quinquennis, altera autem quadrimula
Cum nutrice vnà periere.

Quadrimatus, huius quadrimatus, pen. prod. {τετραετία} Ætas quatuor annorum. Plin. lib. 19 cap. 11, Sed ex his quæ sunt fortissima, nullum extra quadrimatum vtile est.
Quadrimatum agere. Colum. lib. 7. cap. 9.

Quadringenarius, Adiectiuū, vt Quadringenariæ cohortes, Quadraginta viros continentes. Liu. 7. ab Vrbe.

Quadringenti, quadringentæ, quadringenta {τετρακόσιοι} Numerale quater centum significans. Plin. lib. 8. cap. 17, Pompeius Magnus quadringentas decem misit, diuus Augustus quadringentas viginti. Cic. in Pison. Centum propè annos legem Heliam & Fusiam tenueramus: quadringentos iudicium, rationémque Censoriam.
Tali quadringenti iacti. Cic. 2. de Diuinat.

Quadringenties, Aduerbium {τετρακοσιάκις} Cic. 4. Verr. H-S quadringenties accepisse te arguo contra leges.

Quadringentesimus, penultima correpta {τετρακοσιοστός} Adiectiuum. Plinius libro 8 capite 6, Anno vrbis quadringentesimo septuagesimo secundo.

Quadringenus, penult. prod. & vt nonnulli legunt, quadrigenus, vel quadricenus. Liu. 8 ab Vrbe, Vectigal quoque eis Campanus populus iussus péndere in singulos quotannis (fuere autem mille & sexcenti) denarios nummos quadringenos quinquagenos. Varr. 2. de Re rustic cap 8, Vbi tricenis ac quadrigenis millibus H-S admissarij aliquot venierunt.

Quadrinus, pen prod. {τετραδικός} Adiectiuum, pro Quatuor, quemadmodum Trinus. Plin. lib. 11 cap. 36, Mutationes, & in alias figuras transitus, trinis aut quadrinis diebus. Idem lib. 7. cap. 50, Quadrini circuitus febrem nunquam bruma, nunquam hybernis mensibus incipere.
Quadrinæ copulæ, apud Varr. lib. 9. de Ling. Latin.
Quadrinæ molæ dicebantur antiquitus, quæ plurimum farinæ in pistrinis faciebant. Pomponius in Pistore,
Nam plus quæsti facerem, quàm quadrinas si haberem molas. Ex Turnebo.
Quadrina vasa, sunt quadrina torcularia, vt apud Catonem legimus, quæ plus olei vinique premebant. Vide Turneb.

Quadripartitus, pen. prod. Adiectiuum {τετραμερής} In quatuor partes diuisum. Plin. lib. 15. cap. 22, Nucleorumque illis quadripartita distinctio. Cic. 3 Verr. Quare hæc eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meæ. Sic 3. de Nat. deor. Legitur & quadripertitus, per e secundam vocalem.

Quadripartitio, quadripartitionis. Verbal fœm. gen. Varr. de Ling. Lat. lib. 4, Quadripartitio magis sic apparebit. Et lib. 6, Et si quid excidit ex hac quadripartitione, &c.

Quadriplicatus, Adiectiuū, legitur apud Varronem lib. 8. de Ling. Latin. quanquam nonnulli quadripartitam malint.

Quadriremis, huius quadriremis, pen. prod fœm gen. {τετρήρης} Nauis quatuor remorum ordines habens. Liu. 4. bel Pun. Præmissa quadriremis, quum intrasset fauces portus, capitur. Cic. 7. Verr. Egreditur Centuripina quadriremi Cleomenes è portu.

Quadriuium, quadriuij {τετραοδία} Locus publicus, quo quatuor viæ concurrunt. Iuuenal. Satyr. 1.
Nónne libet medio ceras implere capaces
Quadriuio.

Quadro, quadras, Vide QVADRVM.

Quadrum, quadri {τετράγωνον} Quod rectas atque æquales lineas quatuor, & quatuor rectos angulos habet. Colum. lib. 8. cap. 3, Perticæ dolantur in quadrum.
In quadrum sententias redigere: Hoc est, æqualiter fundere, & suo numero seruato æqualiter disponere. forma enim quadrata inquit Quintilianus, nulla est ex parte neque longior, neque breuior. Cic. in Orat. Quin redigeret omnes ferè in quadrum numerumque sententias. Vel, in quadrum numerumque, id est in numerum quadratum, siue perfectum & absolutum.

Quadro, quadras {τετραγωνίζω} quadrâre, In quadrum redigere. Horat. 1. epist. 6, -& quæ pars quadret aceruum. Columel. lib. 11. cap. 2, Abies atque Populus singulis operis ad vnguem quadrantur.
¶ Quadrare, per translationem, pro Consentire, & ex omni parte conuenire, & absolutum esse ponitur. Tractum à lapidibus quadris, qui omnium laterum æquali proportione inter se optimè conueniūt ac consentiunt. Virg. 2. Georgicorum,
Arboribus positis secto via limite quadret. Cic. 3. de Orat. Et tamen eam coniunctionem, sicuti versum, numerosè cadere & quadrare & perfici volumus.
Quoniā tibi quadrat, omnia in illis fuisse paria. Cic. de Clar. Orat.
Quadrare ad multa. Cic. ad Attic. lib. 4, Visum est hoc mihi ad multa quadrare.
Quadrare in. Cic. pro Cælio, Nisi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare aptè viderentur.
Summa rationum quadrans dicitur, in qua nihil excurrit, & in qua nulla sunt reliqua: Id est quum æqualis est summa accepti & expensi. Cic. 3. Verr. Expensa Chrysogono seruo sestert. sexcenta millia, accepta pupillo Malleolo retulit. Quomodo ex decies sestert. sexcenta sint facta, quomodo sexcenta eodem modo quadrarint, vt illa de Cnei Carbonis pecunia reliqua sester. sexcenta facta sint, &c. vos æstimabitis. Budæus.

Quadratus, penult. prod. {τετράγωνος} Participium, siue Nomen. Hoc est, quatuor angulos habens. Liu. 6. ab Vrbe, Capitolium quoque saxo quadrato substructum est. Plinius lib. 10. epist. 37. de aquæductu Nicomediensium.
Quadratum agmen. Cic. 2. Philip. Agmine quadrato cum gladiis

sequuntur scutati milites.

Quadratis angulis palmus. Plin.lib.17.cap 11.

Imago quadrata. Lucret.lib.4.

In quadratum pedem serantur. Colum.lib.2.cap.10.

Turres quadratæ. Lucret.lib 4.

Quadrata figura ideò perfecta putatur, quoniam ex nulla parte est neque breuior, neque longior. Vnde etiam apud Latinos quadrare, idem est quod conuenire: nam quadratum solidum in quancunque partem cadat, semper sui simile est. Hinc quadratus homo dicitur sapiens & constans, vt Aristoteles Ethicorum primo docet. Quadratū autē & in numero, & in figura, & in corpore dicitur. Numerus enim quilibet in seipsum multiplicatus, dicitur quadratus. Figura verò, quæ lineas quatuor æquales, & totidem angulos rectos cōtinet, quadrata est. Corpus denique solidum quadratum, qui Cubus etiam dicitur, duodecim habet lineas omnes æquales, octo rectos angulos, sex æquales extremitates: adeò formatum, vt in quācunque partem ceciderit, semper rectum sit. Ex quo facilè potest intelligi, cur quadrum pro re perfecta & absoluta ponatur.

Quadratum, Mathematicis figura est, quod & æquilaterum, & rectangulum est. Eucl.1.Elemen.

Quadratus numerus, Mathematicis est qui æqualiter æqualis, vel, qui à duobus æqualibus numeris continetur. Eucl.7 Elemen.

¶Triangula & quadrata. Cic.2.de Diuinat. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus eius qui nascatur, aut in eam quæ coniunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent. De stellis.

Quadratum & Rotundum, contraria. Cic.2.de Finib. Horatius 1. epist.1, -mutat quadrata rotundis.

Dimensio quadrati Cic.5.Tusc.

Forma quadrati. Cic.1.de Nat.deor.

Efficere quadratum paribus oris. Quintil lib.1.cap.10.

Quadrati boues, grandibus membris, *Fermati, & bene membrati*, quod vulgò dicunt. Colum.lib.6.cap.1.

Quadrata compositio. Quintil.lib 2.cap 5, Quæ lenis & quadrata, sed virilis tamen compositio. Id est æqualiter fusa: forma enim quadrata, nulla est ex parte neque longior, neque breuior. Idem libro 9. cap.4, Id quod ex illis conficitur, aut seuerum, aut luxuriosum, aut quadratum, aut solutum erit.

Quadrandæ orationis industria. Cic.in Orat. hoc est, artificiū quo sic expolitur oratio, sic coagmentatur & construitur, vt in muro pauimentóve quadrati lapides.

Corpus quadratum intelligit Cælius, quod sit staturæ mediæ. Celsus libro 2. capite 1, Corpus habilissimum, quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, vt in iuuenta decora est, sic matura senectute conficitur: gracile corpus, infirmum: obesum, hebes est. Columel.de canibus lib.7.cap.12. Probatur quadratus potius, quàm longus, aut breuis. Idem de gallinis lib.8.cap.2, Sint ergo matrices probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus.

Quadrata, simpliciter, aut adiunctè quadrata legio: sex millium & ducentorum hominum primus C. Marius cōscripsit legionem, quum antea quatuor millium fuisset: vnde etiam (inquit Paulus) appellabatur Quadrata.

QVADRATA, Romæ locus in palatio ante templum Apollinis dicitur, vbi reposita sunt, quæ solent boni omninis gratia in vrbe condenda adhiberi, quia saxo munitus est initio in speciem quadratam. Eius loci Ennius meminit quum ait,

Et quis extiterat Romæ regnare quadratæ. Festus.

Quadratarij {τετραγωνισταὶ} dicuntur marmorarij, qui marmora ad amussim quadrant. Sidonius lib.3, Vide vt vitium non faciat in marmore lapicida: quod factum siue ab industria, seu per incuriam, mihi magis quàm quadratario liuidus lector adscribet.

Quadratim, Aduerbium qualitatis à quadra, aut quadro. Flauius Sosipater lib 2 Institutionum.

Quadrumanes, Vide QVADRIMANVS.

Quadrupes, penult.corr. quadrupedis, pen corr. {τετράπους, τετραβάμων} Aliquando substantiuum, aliquando adiectiuum: Quod habet quatuor pedes. Terent.And.5 2, -tu tamen

Cura adseruandum vinctum, atque audin'? quadrupedem constringito. Per translationem dixit Terent. Plinius lib.10.cap.33, Vt nulla quadrupes possit accedere. Columel.lib 11.cap.2, Nec minus maiora quadrupedia charactere signari debent.

Nihil inter te atque inter quadrupedem interest. Cic.in Parad.

Vectio quadrupedum Cic.2.de Nat.deor. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

Animosos quadrupedes regere. Ouid.2.Metam.

Quadrupes cornuta. Varr.de Ling.Latin.lib.6.

Distentæ quadrupedes viridi pabulo Quintil.lib.2.cap.10.

Quadrupes eques. Ennius lib.7.Annal.

Denique vi magna quadrupes eques, atque elephanti

Proiiciunt sese. In quo loco illud notandum equitem pro equo dici. Vide Gell.lib.18.cap.5.

Infans quadrupes Ouid.15.Metam.

Vasta. Cic.2.de Nat.deor.

Quadrupedans, penult.corr. quadrupedantis {τετραποδίζων} Quod quatuor pedibus graditur, vt equi, & eiusmodi. Plaut.Capt.13,

Tum piscatores, qui præbent populo pisces fœtidos,

Qui aduehuntur quadrupedanti, crucianti canterio. Virgilius 11. Æneidos, -perfractáque quadrupedantum

Pectora, pectoribus rumpunt. Plin.lib 8.cap.45, Thessalorum gentis inuentum est, equo iuxtà quadrupedante cornu intorta ceruice tauros necare.

Quadrupedans, Adiectiuum {τετραποδίζων.} vt Sonitus quadrupedans. Virg.8.Æneidos,

Quadrupedante putrem sonitu quatit vngula campum.

Quadrupedatim, Aduerbiū qualitatis à nomine Quadrupes. vt Vinere quadrupedatim, ambulare quadrupedatim. Flauius Sosipater libro 2. Instit. Es terminata nomina, videntur ex se duobus modis aduerbia figurare, vt quadrupes, quadrupedatim: miles, militariter.

Quadrupus, quadrupedis {τετράπους} Adultera & meretrix olim vocata est. Plaut in Truculento,

Quadrupus, venefica, suppostrix puerum.

Quadruplator, pen.prod. quadruplatoris {ἐνδεικτικὸς, συκοφάντης} Asconius, Quadruplatores, delatores erant criminum publicorum, in qua re partem de proscriptorum bonis, quos detulerant, consequebantur. Cic.1.Verr. Putant fore, vti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, per homines honestissimos, viròsque fortissimos, non imperitos adolescentulos, aut illiusmodi quadruplatores, leges iudiciáque administrentur. In eundem, actio.4, Petit Næuius Turpio quidā istius excursor & emissarius, homo omniū ex illo conuentu quadruplatorum deterrimus. Liu.3.ab Vrbe, Populum Rom. quadruplatoris, & interceptoris litis alienæ personam laturum?

Quadruplatores dicebantur, qui eo quæstu se tuebantur, vt eas res persequerentur quarum ex legibus quadrupli erat actio. Paulus apud Festum.

Quadruplatores nomen inuenere ab illa quarta, quam lex accusatori pro præmio tribuebat. Id ex Cornel.Tacito satis constat, quum scribit, Contra M Lepidus quartam accusatoribus secundum necessitudinem legis. Monuit Turnebus.

Quadruplator, vt breuiter describam, capitalis est. Author ad Herenn.libro 2.

Quadruplatores beneficiorum vocat Seneca, qui exiguis magna venantur, 7.de Benefic. Malè istis improbis & importunis beneficiorum suorum quadruplatoribus eueniat, qui admonitionem tam bellam inter amicos sustulerunt.

Quadruplor, pen.corr. quadruplaris {τετραπλῶ, ἐνδεικτεύω} quadruplari, Quadruplaturam exercere. Plaut.Persa,3,

Neque quadruplari me volo: neque enim decet

Sine meo periculo abire aliena ereptum bona.

Quadruplari apud Iureconsultos id dicitur, quod in quadruplum damnatur. Vlpian.in l.Item si quum.§.1.D. De eo quod metus, &c. Siquis non restituat, in quadruplū in eum iudicium pollicetur. Quadruplabitur autem omne quodcunque restitui oportuit.

Quadruplex, pen.corr. quadruplicis, pen.corr. om gen. {τετραπλοῦς} Quod quatuor est modorum, specierum, vel ordinum. Plin.lib.12. cap.11, Alia arbor floret, albæ violæ specie, sed magnitudine quadruplici. Liu.10.bell.Pun. Onerariarum quadruplicem ordinē pro muro aduersus hostem opposuit.

Quadruplex iudicium. Plin.in epist. Et eram acturus adolescentulus adhuc, eram in quadruplici iudicio. Item lib.4.epistol. Proximè quum apud cētumuiros dixissem, subiit recordatio egisse me iuuenē æquè in quadruplici iudicio: processit animus vt solet, longius: cœpi reputare quos in hoc iudicio, quos in illo socios habuissem. His locis quid sit quadruplex iudiciū omnes inquirunt. Turnebus quadruplex intelligit quod coactum est è quatuor iudicum cōsiliis & decuriis, quæ in basilica Iulia sedebant. Nam in ea quatuor erant tribunalia. Quintil Certè quum in basilica Iulia diceret, primo tribunali, quatuor autem iudicia, vt moris est, cogerentur, atque omnia clamatoribus fremerent, & auditum eum & intellectum, & quod agentibus cæteris contumeliosum fuit, laudatum quoque ex quatuor tribunalibus memini. Sunt & apud Fabium duplicia iudicia lib.11. in quibus duo consilia ad vnam cogebantur hastam, vnúmque tribunal: in quadruplicibus quatuor. Posset fortasse & centumuirale iudicium quadruplex dici, propter quatuor hastas, quatuorque tribunalia, idq; verius putem. Tu iudices.

Stellæ quadruplices. Cic.in Arato,

Præter quadruplices stellas in fronte locatas.

Quadruplico, quadruplicas, pen.corr. {τετραπλασιάζω} quadruplicāre. Plaut.Stich.7, -qui me in mercimoniis

Iuuit, lucrisque quadruplicauit rem meam.

Quadruplicatio, Verbale. Vlpian.in l.2.D. De exceptionibus, Et contra replicationem duplicatio, & contra duplicationem solet dari triplicatio, & contra triplicationem rursus quadruplicatio.

Quadruplicato, pen.prod. Aduerbium {τετραπλασίως.} Plin.lib.14.cap. 4, Emptis quadruplicatò vineis.

Quadruplus penult.corr. Adiectiuum {τετραπλάσιος.} Plaut. Truc.16, Post id ego in te manum iniiciam quadruplus venefica. Vbi interpres, Quadruplus, id est veniemus quatuor in te irrumpentes.

Quadruplum aliquid attribuere, Hoc est quater id quod dicitur. Plin.lib.7.cap.48, Cornici nouem nostras attribuit ætates, quadruplum eius ceruis, id triplicatum coruis.

¶Quadruplum, Pœna furtis. Quintil.lib.7.cap.5, Quum duo fures pecuniam abstulerunt, separatim quadruplum quisque an duplum debeat. Cato de Re rustic.in Præfatione, furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli.

¶Dare iudicium in quadruplum. Cic.5.Verr. Qui in decumanos octupli iudicium se daturum dixit, idem habuit in edicto, se in aratorem in quadruplum daturum.

Quadruplò, Aduerbium. Plin.lib.11.cap.37, Pulmo quadruplo maior bubulo. De elephantis.

QVADRVRBS, Ciuitas quæ ex quatuor vrbibus in vnam coaluit, velut Athenæ. Festus. Quadrurbem Athenas Attius appellauit, quòd scilicet ex quatuor vrbibus, in vnam domicilia contulerunt, Braurone, Eleusine, Piræo, & Sunio.

QVADVRCVM, nobile emporium Quadurcorum in Aquitania Galliæ parte tertia. Hodie *Cahors*, patria Poetæ Gallici Clementis Maroti. Plin.lib.4 cap 19, Rursus Narbonensi prouinciæ contermini Rutheni, Quadurci, Antobroges, Tarnéque amne discreti à Tolosanis Petrogori. Sunt qui Cadurcum scribunt.

Quæ {ἥτις} Pronomen fœmininum à Quis. Interrogatiuè aliquando pronuntiatur. Cic.in Verr. Quæ (malùm) est ista tua audacia, atque amentia? Idem in Philipp.

Quæ tua facilitas,& huiusmodi,per parenthesim posita, pro Qua tu es facilitate,humanitate.&c. præditus.Plin.epist.97, Sed (quæ facilitas tua) hoc magis dabis veniam , quòd se non mereri fatentur. Cic.ad Attic.lib.6,Spero enim (quæ tua prudentia & temperátia est) hercule,vt iubet me Acastus,confido te iam vt volumus valere.

Quæ tua est humanitas , In principio sententiæ , hoc est Pro tua humanitate.Brutus ad Cic.4.4,Quę tua est humanitas,æquo animo te moneri patieris.

Quæ tua potestas. Cic.Antonio in Epist. ad Attic. lib.14, Quare quoniam hoc à me sic petis,vt (quæ tua potestas est) ea neges te,me inuito vsurum,&c.

Quæ tua virtus. Horat.lib.1.Sat.9,
-velis tantummodo (quæ tua virtus)
Expugnabis. Genus loquendi est obseruatione dignum,quod tantundem valet,quantum si diceret:ea est tua virtus, vt facilè sis expugnaturus:vel,ea,qua præditus es,virtute,facilè ad amicitiam Mœcenatis peruenies. Sic sæpe loquitur Cicero:vt epist. ad Rufum lib.5. ad Trebatium lib.7,& aliis sexcentis locis. Ex Lambino.

Quæ mea mens in suscipienda causa fuit,fides in agenda : eadem vestra in iudicanda sit.Cic.7.Verr.

Quæ,neutrum plurale à nominatiuo singulari Quod. Virgilius ecloga 3,
O quoties,& quæ nobis Galatea locuta est.

¶Inter QVÆ relatiuū & infinitū. Audiui quæ dixisti:hîc QVÆ relatiuum est , & subauditur pronomen EA : vt sit sensus , Audiui ea quæ dixisti.Audiui quę dixeris: QVÆ hoc loco,infinitū nomen est, nec petit quicquam subaudiri:est enim quasi tu dicas, Audiui qualia tu dixeris:hoc est qualia sint ea quæ tu dixisti. Cic.ad Lentulum,lib. 1.6,Quę gerantur,accipies ex Pollione.Hoc est,Intelliges ex Pollione qualia gerantur:Id est qualia sint ea quæ geruntur.

Quæcunque { ἅτινα, ἅσσα, ἅττα } Quædam,Vide Quicunque,Quidam.

Quælibet in quemuis opprobria fingere { ὁποῖα. } Horat.1.epist.16.

Quæquæ { πάντα. } Lucret.lib.1,
At nunc seminibus,quia certis quæque creantur.

Quæro,quæris,quæsiui,quæsitum,penult.prod.& per syncopam quæstum { ζητέω, δίζημαι, μαστεύω, ματεύω } quærere. Donatus,Non reperitur , nisi quod quæritur : non quæritur , nisi quod præsto non sit. Terent. Eun.2.3,
Vbi quæram:vbi inuestigem?quem percontet? quam insistam viam?
Idem Adelph.3.4,
Te quærebam ipsum,salue Demea.

Quærere,inquit Varro de Ling. Lat.lib.5, dictum ab eo quod,quæ res vt recuperaretur,datur opera.

Per compita quærere aliquem.Iuuen.sat.9.

Aditum quærere per auia. Virg.9.Æneid.

Quæritur argentum.Horat.1.epist.1.

Argentum quærere in fœnus,vel mutuo.Plaut.Asin.9.

Auribus quærere effigiem perfectæ eloquentiæ.Cic.in Orat.

Causam quærere quamobrem.Terent.Eun.5.6.

Coniugium quærere.Iuuenal.sat.11.

Consilium.Terent.Andr 4.2.

Diuerticula. Cic.5.de Finibus, Quinetiam ipsi voluptarij diuerticula quærant.

Excusationem. Cic.ad Attic.lib.12, Quæ si manebunt,quærenda erit excusatio ad Brutum,& vt nunc est,mansuræ videntur.

Exitum. Cic.3.Verr. Tamen impudentiæ suæ pudentem exitum quæsisse videatur.

Et melius nulla quæritur arte fauor.Ouid.2.de Ponto,eleg.9.

Fidem quærere promisso, In re promissa fidem aliquam & veritatem expetere.Plin.lib.27.cap.9.

Finem amori.Ouid.1.de Remed.amor.

Fugam.Cæsar 8.bel.Gall.

Quærere fugam ex aliquo loco. Cic.ad Atticum,lib.7, De pueris in Græciam transportandis tum cogitabam,quū fuga ex Italia quæri videbatur.

Fugam morbi.Horat.1.epist.6.

Gloriam.Cic.1.Offic.Quum verò de imperio decertatur,bellóque gloria quæritur.Id est captatur.

Gratiam quærere alicui ad vulgum,dicitur res aliqua.Liuius 6.ab Vrbe,Eáque ipsa affinitas haud spreta,gratiam Fabio ad vulgū quæsierat.Id est comparauerat apud vulgum.

Identidem quærere,Vide IDEM.

Immortalitatem ipsa morte. Cic.2.Tuscul.Sed videamus Herculem ipsum,qui tam dolore frangebatur, quum immortalitatem ipsa morte quærebat.

Inimicitias.Plaut.Menæch.15.

Inuidiam ex re aliqua alicui quærere, Conflare. Quintilianus libro 6.capite 1.

In aliquem inuidiam.Cic.pro Rabirio Posth.

Latebram periurio. Cicero 3.Officiorum,Sed si hoc sibi sumant, nullam esse fidem quæ infideli data sit , videant ne quæratur latebra periurio.

Laudem. Terent.Heauton.2.3.

Liberos.Plaut.Capt.13,
Liberorum quærendorum causa ei credo vxor data est.

Locum iniuriæ.Liuius 5.ab Vrbe.

Locum insidiis.Liuius 5.bel.Maced.

Locum gratiæ apud aliquem Liuius 5.bel.Pun.

Locum seditionis.Liuius 3.ab Vrbe.

Materiam amori.Ouid.1.de Arte.

In medium quærere , In commune, siue in communi victum sibi quærere.Tunc enim omnia erant communia.Virg.1.Georg.

Moras.Ouid.11.Metam.

Moram supplicio. Cic.7.Verr.Illum quòd moram supplicio quæreret,ideò clamitasse se ciuem Romanum,sed speculatorem fuisse.

¶Inter Quærere & Requirere:quoniam Requirere,est diu quærere.Afranius Fratriis,
Proin tutum quæram,ne requiram te vide. Nonius.

Quærere,cum infinitiuo.vt Quæro doceri.Virgil.lib.6.Æneidos,
-ne quære doceri
Quam pœnam, aut quæ forma viros, fortunáve mersit. Et Cic.lib. 3.de Finibus,Ego ne,quæris (inquit) scire, quid sentiam? Horatius ode 27.lib.3,
-speciosa quæro
Pascere tigres.

Quærere aliquem, pro Quæstionem habere de aliquo. Liu. 3 bel. Maced.In præsentia placuit comprehēdi eos qui simul fuissent,quæstionémque de his haberi,dum quæruntur,&c.

Quęrere aliquem ad necem.Cic.pro Sextio,Vexabatur vxor mea, liberi ad necem quærebantur.

Noua.Propert.lib.1.eleg.12.

Numen & auxilium per sacras quærere sortes.Ouid.1.Metam.

Occasionem.Cæsar 2.bel.Ciuil.

Quámve malis aliam quærere coner opem.Ouid.5.Trist.eleg.8.

Opes & amicitias.Horat.de Arte.

Periculum voce.Ouid.2.Metam.

Quo modo aliquid fiat quærere. Terent.Heauton 5.4,
Quæris id quod habes,parentes:quod habes non quæris,patri
Quomodo obsequare.

Animus quærit rationem.Lucret.lib.2.

Regnum quæritur armis.Lucan.lib.1.

Remedium quærere ab aliquo.Cic.2.Tuscul.Cogamúsque confiteri, non esse ab eo doloris remedia quærenda , qui dolorem malorum omnium maximum esse dixerit.

Remediam ad rem aliquam. Cic. pro Cluentio, Domo sibi quærendum remedium existimauit ad eam moram , quæ nuptiis afferebatur.

Quærere aliquid in remedio.Plin.lib.25.cap.13.

Requiem quærit sibi Horat.1.epist.7.

Risus quærere sibi.Horat.1.epist.7.

Salutem alicui malo. Terent.Adelph 3.2.

Seria quæramus amoto ludo.Horat.1.Serm.sat.1.

Sermonem.Terent.Eun.3.3.Id est occasionem colloquendi.

Sitim quærere,Prouocare. Cic.5.Philipp.Ipse interea decem & septem dies de me in Tyburtino Scipionis declamitauit , sitim quærens:hæc enim ei causa solet esse declamandi. Sic dicitur vt Sermonem quærere. Budæus.

Somnum quærere re aliqua,Conciliare,inducere.Plin.lib.12.cap. 17,Odore strobi arboris somnum ægris quærunt.

Venenum quærere alicui. Cic.pro Cluent. Qui quum venenum priuigno suo quæreret,manifestò sit deprehensus.

Quærebátque viam,qua se genitrice relicta Exereret. Ouid. 10. Metamorph.

Ardua sollicitis victoria quæritur armis.Ouid.14.Metam.

Voluptatem. Cic.1.de Finibus, Sed quia nonnunquam eiusmodi tempora incidunt , vt labore & honore magnam aliquam quærat voluptatem.

Quærere ad vnum exemplum & regulam,Omnes sub vno exemplo comprehendere.Cicero in Sallustium,Primùm igitur,quoniam omnium maiores Crispus Sallustius ad vnum exemplum & regulam quærit,velim mihi respondeat.

¶Quærere,Velle,contendere. Plin.lib.8.c.53,Potissimum è monte aliquo in alium transilire quærentes.

¶Quærere , Est etiam id quod nunc dicimus , *Informationem* facere,& Legibus vindicare. Cic. Decernebat enim vt veteribus legibus tantummodo extra ordinem quæreretur. Idem, Tulit enim de cæde quæ in Appia via facta esset , in qua Publius Clodius occisus fuit.Quid ergo tulit?nempe vt quæreretur. Quid porrò quærēdum est?factúmne sit?at constat.A quo?at patet. Hæc Budæus.

Quærere in aliquem.Cic.pro Cluentio.

Maiores nostri in dominum de seruis quæri noluerunt. Cic.pro Milone.

Quærere de.Cic.2.Verr.Quum prætores designati sortirentur,& M.Metello obtigisset vt is de pecuniis repetundis quæreret.

Quærere rem,Est agitare causam criminis,vt Prætor quum iudicium cogit.Cic.in Verrem,Illo die rem quæsiturus non esset, quum repentè iuberetur dicere.

Quærere rem tormentis, & per tormenta. Cicero pro Cluentio, Tormentis omnibus vehementissimis quæritur. Suet. in Tiberio, Acta res in Senatu:& quia ambigebatur,per tormenta quæsita est.

Nam quum more maiorum de seruis in dominum, ne tormentis quidem quæri,&c.Cic.pro Deiot.

¶Quærere { πυνθάνομαι } Percontari, sciscitari, petere, interrogare.Plaut.Amphit.3,
Atque vt ne,qui essem,familiares quærerent. Terent.Andr.1.1,
-item alio die
Quærebam:comperiebam nihil ad Pamphilum
Quidquam attinere.

Quæro abs te.Cic.pro Sexto Roscio,Non quęro abs te quare patrem Sex. Roscius occiderit.

Quærere horas ab aliquo.Plin.lib.7.cap.53.

Circa aliquem quidpiam quærere. Quintil.lib.7.cap.1.

Quærere de.Cic.4.Acad.Quæsiuit de Zenone fortasse quid futurum esset.Liuius 4.ab Vrbe,Quæro de te,&c.Hoc est abs te.

Quærere de re aliqua.Cæsar 2.bel.Gal.Neruiorum de natura moribúsque Cæsar quum quæreret,sic reperiebat.

Quæro ex te.Cic.in Vatin.Quæro illud etiam ex te quod priuatus admisisti. Terent.Heaut.4.1,
Nescio,nisi vt ex ipsa quæras,vnde hunc habuerit.

Ex re quæritur, veneficium fuerit , an cruditas. Quintilianus libro 7.cap.3.

Quærere secreto ab aliquo.Cæsar 1.bel.Gall.

Eruditius aliquid. Quintil.lib.1.cap.5.
Subtiliter aliquid. Quintil.lib.7.cap.2.
Verum. Horat.2 epist.2.
Si verum quæris. Cic. Cassio, lib.12.8, Spem omnem in Decio Bruto & Planco habemus: si verum quæris, in te, & in meo Bruto, non solùm ad præsens perfugium, sed. &c.
¶ Quæro quid sit, cur, &c. Cic.1.de Orat.
Et ea res, si quæris, magno ei honori fuit. Cic.3. Offic.
Quærat aliquis quæ sint mentiti veteres magi. Plin.lib.30.cap.2.
Forsitan quæratis qui iste terror sit, & quæ tanta formido, quæ tot ac tales viros impediat, quo minus. &c. Cic. pro Roscio Amer.
Quæret fortasse quispiam, displiceátne mihi legum præsidio à capite periculum propulsare. Cic. pro Cluentio.
Quid quæris amplius? Cic. pro Rosc. Amer.
¶ Quærere, pro Captare, vt Quærere furtũ, pro Captare furtum, seu adniti & studere vt furtum committas. Plin.lib.33.cap.6, Quapropter id furtum quærentes, oui liquore candido vsum eum adulterauere, mox & hydrargyro. De argento viuo & auro loquitur.
¶ Quærere, nonnunquam significat Comparare, siue acquirere. Terent. Adelph.5.4,
Contriui in quærũdo vitam atque ætatem meam. Idem Heaut.1.1,
Laborans, quærens, parcens, illi seruiens. Ibidem, 3.1,
Post illa cœpit victum vulgò quærere. Cic. pro Quintio, Nec mirum si is qui vocem vænalem habuerat, ea quæ voce quæsiuerat, magno sibi quæstui fore putabat.
Quærere rem honestè mercaturis faciendis. Cic. in Parad. Iis qui honestè rem quærunt mercaturis faciendis, operis dandis, publicis sumendis, quæsito opus est.
Quærere multo labore. Cic.2.de Finibus.
¶ Quærere, Petere. Plaut. Aulul.5,
Quid si quispiam ignem quæret?
Non quæro ex his illa initia mathematicorum. Cic.4.Acad.
¶ Quærere, Disputare, consulere, vel discutere. Cicero Pæto, libro 9.26, Ille baro te putabat quæsiturum num vnum cælum esset, an innumerabilia.
Quærere de. Cic. de Orat. In quibus sæpe non de facto, sed de iure atque æquitate quæritur.
Quæritur inter medicos, cuius generis aquæ sint vtilissimæ. Plin. lib.31.cap.3.
¶ Finis quærendi. Horat.1.Serm.sat.1.
Procumbit quærendo iuuencum, bucula. Virg. ecloga 9.
Quærens, Participium { ζητῶν. } Ouid.6. Metamorphoseos,
Verbáque quærenti satis indignantia lingua
Defuerant.
Mihi percunctanti, aut aliquid quærenti nunquam defuisti. Cicero 1.de Orat.
Quærendus { ζητητέος. } Seneca Herc. OEtæo,3, Quoties genitor quærendus eras? Lucret.lib 3,
-hoc tamen est, vt
Quærendum videatur. & in discrimen agendum.
Quæsitus, penult. prod. { ζητηθείς } Participium, siue Nomen ex participio: vt Artes quæsitæ. Virg.3 Georg.
Labore dulci quæsita dicta. Lucan.lib.2.
Artibus ingenuis quæsita est gloria multis. Ouidius 2.de Ponto, elegia 7.
Odium hominum quæsitum est mihi carmine. Ouid.2.Trist.
Salus quæsita fuga. Ouid 14. Metam.
Adulatio quæsitior fuit. Tacit.lib 3. Hoc est exquisitior.
Quæsitissimus, pro Exquisitissimo. Tacit. lib.2, Excepere Græci quæsitissimis honoribus.
¶ Quæsitum, pen. prod. pro Re parta. Ouid.7. Metamorphoseos,
-parcum genus est, patiénsque laborum,
Quæsitique tenax. Cicero in Parad. Cui quæsito autem opus sit, quis vnquam hunc voce dixerit diuitem?
¶ Quæsitum, Idem quod postulatum. Ouid.4. Metamorphoseos,
Accipe quæsiti causam.
Quæsitus, huius quæsitus. pen. prod. m.g. Verbale. Plin.lib.5.cap.9, Nilus incertis ortus fontibus, it per deserta & ardentia: & immenso longitudinis spatio ambulans, famáque tantùm inermi quæsitu cognitus sine bellis, quæ cæteras omnes terras inuenere, originem, &c.
Quærito, quæritas, penult. corr. { ἐπιζητέω } quæritare, Frequentatiuum, Instanter quærere. Terent. Adelph.3.3,
-si me senserit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Catull. in Camerium, epigramm.51,
Et multis languoribus peresus
Essem, te mihi amice quæritando.
Quæritare, propriè de iis dicitur, qui quotidie in quærendo vix victum inueniunt, vt ait Donatus. Terent. And.1.1,
Lana, ac tela victum quæritans. Plautus,
Qui inops & sordidus quæritando alit familiam.
Quæsito, quæsitas { ἐπιζητοῦμαι } quæsitare, Aliud frequentatiuum. Plinius libro 21 cap.3, Semper tamen authoritas vel ludicro quęsitatum fuit. Vetus codex habet quæsitarum, sub. coronarum, vt sit Nomen participiale. Loquitur autem de coronis.
Quæstio, quæstionis, Verbale { ζήτησις, ζήτημα, πρόβλημα } A quæstum supino. Plaut. Cistel.7,
-iube domi opperirier,
Ne quæstioni mihi sit, quid eum velim. Id est, ne cogar eũ quęrere.
Quæstio, à quærendo, Varroni lib.5.de ling. Lat.
Nulla quæstio est, quin. Paulus in l.vlt. D. Quod iussu, Si dominus vel pater pecuniam mutuam accepturus, iusserit seruo filióve numerari: nulla quæstio est, quin ipsi condici possit.
¶ Quæstio, est aliquando dubitatio & disceptatio. Cic.2.de Finib. In his primis naturalibus voluptas insit, nécne, magna quæstio est. Plin.lib.7.cap.28, Fortitudo in quo maximè extiterit, immensæ quæstionis est. Cic.4.Acad. Quæstio autem est appetitio cognitionis: quæstionísque finis, inuentio.
Quæstionis est. Vlpianus in l. Sed si damnum. D. De peculio. Sed est quæstionis, vtrum ipsa furti æstimatio, &c. Caius in l. Si noxali. eodem titulo.
Disceptatio & quæstio. Cicero 3.de Oratore, De omni re quęcunque in disceptationem, quæstionémque vocaretur, se copiosissimè dicturum esse profitetur.
Quæstio de. Cic.4. Academ. De sapiente loquamur, de quo (vt sæpe iam dixi) omnis hæc quæstio est.
Asperitas quæstionum Quintil.lib.4 cap.1.
Frigus quæstionum & argumentorum. Quintil.lib.2.cap.12.
Vinculum quæstionis. Quintil.lib.2.cap.23.
Dura quæstio, Id est ad dissoluendum difficilis. Quintil.lib.7.cap.2, Dura prima fronte quæstio.
Immensa quæstio, Vide IMMENSVS.
Infinitæ, Vide INFINITVS.
Legitimæ Quintil.lib.3.cap.6.
Lusoria, Vide LVDVS.
Naturales. Quintil.lib.1.cap.4.
Nodosæ & anxiæ. Macrob.lib.7. Saturn.cap.1.
Perdifficilis & perobscura quæstio est de natura deorum. Cic.1.de Natura deorum.
Quæstiones perpetuæ, Vide PERPETVVS.
Summa quæstio, Vide SVMMVS.
¶ Adiuuare quæstionem. Quintil.lib.4.cap.4.
Afferre quæstionem, Vide AFFERO.
Agitare quæstionem. Martian. in l. Creditor. D. qui pot. in pig. hab. Erit autem facti quæstio agitanda, quid inter eos actum sit.
Conscribere fictam quæstionem, Vide CONSCRIBO.
Decidere. Vlp. in l. Si fundus. D. De lege commiss. Sed iam decisa quæstio est, ex vendito actionem competere.
Deducitur in iudiciũ quæstio. Paul. in l. In duobus. D. De iureiur. Si modò eadem quæstio in iudicium deducatur.
Diuidũt nostri totam istam de diis immortalibus quæstionem in partes quatuor: primùm docent esse deos: deinde quales sint: tum mundum ab his administrari: postremò consulere eos rebus humanis. Cic.2.de Nat. deor.
Existit autem hoc loco quęstio subdifficilis, nunquando, &c. Cic. de Amicitia.
Esse in quæstione. Plin.lib.10.cap.22, Nec sine causa in quæstione est, quis primus tantum bonum inuenerit.
Ferre quæstionem, Vide FERO.
Habere aliquid quæstionis dicitur res, quum dubia est & incerta. Cicero in Oratore, Sed id nec dubium est: & si quid habet quæstionis, hoc tamen, &c.
Habere aliquid in magna quæstione. Plin.lib.10.cap.7, Sanqualem autem, atque immussulum, augures Romani in magna quæstione habent. Hoc est, Magna est quæstio inter augures quid sit, &c.
Habere quæstionem de aliqua re. Cic.5.de Fin.
Indicare quæstionem. Quintil.lib.4.cap.4.
Ratiocinatiua, atque collectiua quæstio oritur. Quintilianus libro 7.cap.2.
Persoluere quæstionem, Vide PERSOLVO.
Hæc quæstio ita procedit, si de peculio agi non potest. Paul. l.14. D. De in rem verso.
Quæstio tenet eum, qui in ius vocatus est. Papinian. in l. Iudicatæ. D. De except. rei iudicatæ, Nam & quum alterum ex cohæredibus inofficiosi quæstio tenuit, aut etiam duobus separatim agentibus alter obtinuit, libertates competere placuit.
Variare quæstiones. Quintil.lib.3.cap.10.
Versari in quæstione dicitur res, dum de ea disceptatur & dubitatur. Cic. pro Sylla, Quæ res in quæstione versetur.
¶ Quæstionem intelligere debemus & tormenta, & corporis dolorem ad eruendam veritatem, inquit Vlpianus, De iniuriis & famosis libellis, l. Iniuriarum. Idem de S. C. Silaniano l.1, Quæstionem, inquit, sic accipimus, non tormenta tantùm, sed omnem inquisitionem, & defensionem mortis.
Facti in eculeo quæstio est, iuris in iudicio. Cic. pro Mil.
¶ Abripere ad quæstionem, Vide ABRIPIO.
Quæstioni accipere seruos. Plaut. Mostel.15.
Habere quæstionem de viri morte. Cic. pro Cluent.
Mortis paternæ habere quæstionem de seruis paternis. Cic. pro Rosc. Amer. Mortis paternæ de seruis paternis quæstionem habere filio non licet.
Habere quæstionem in caput alterius de furto. Cic. pro Cluent.
Habere quæstionem tormentis. Liuius libro 3. belli Macedonici, De Pisistrato aliquæ quæstiones tormentis habitæ: & sumptum supplicium est.
Polliceri in quæstionem seruos. Cicero pro Roscio Amerino, O dij immortales, rem miseram & calamitosam, quod in tali crimine innocenti saluti esse solet, vt seruos in quæstionem polliceatur, id Sexto Roscio facere non licet?
Postulare quæstionem eius est, qui iniuriam sibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat. Liu.2.ab Vrbe cond. Senatus tumultuosè vocatus, tumultuosius consulitur: quæstionem postulantibus iis qui pulsati fuerant, &c. Hæc Budæus. Cicero pro Roscio Amer. Aliquoties duos seruos paternos in quæstionem ab aduersariis Sextus Roscius postulauit.
Quæstio & tormentum. Cic. pro Sylla. Quæstiones nobis seruorum & tormenta accusator minitatur.
Quæstio & animaduersio. Cicero 2. de Legibus. Quo in genere seueritatem maiorum, Senatus vetus authoritas de Bacchanalibus, & Consulum exercitu adhibito, quæstio animaduersióq; declarant.
¶ Quæstio etiam dicitur quàm vulgò *Informationem* dicunt.
Auri Tholosani quæstio. Cic.3.de Nat. deor.

Potentissimæ

Potentissimæ quæstiones. Quintil. lib. 4. cap. 5.

¶ Quæstionem adhibere. Cic. 1. de Diuinat. Is quæstione adhibitâ confessus est, pateràmque retulit.

Constituere quæstionem, Vide CONSTITVO.

Constituitur quæstio de furto. Cic. pro Cluent.

Decernere quæstionem, Vide DECERNO.

Exercere quæstionem inter sicarios. Cicero 2. de Finibus, Quum Prætor quæstionem inter sicarios exercuisset, apertè cepit pecunias ob rem iudicandam.

Aspera & vehemens quæstio exoritur de iure belli. Quintilianus lib. 5. cap. 10.

Facere quæstiones iuris. Quintil. lib 5. cap. 10.

Ferre quæstionem, Vide FERO.

Ferre quæstionem de iure, non de facto. Cic. pro Milone.

Habere quæstionem. Quintil. lib. 5. cap. 4.

Hoc falsum est: habita enim quæstio est Cic. 2. de Orat.

Inferenda est alia quæstio. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Instituere quæstionem. Quintil. lib 7. cap. 2.

Quæstio quádoque pro publico iudicio vsurpatur, maximè apud Iureconsultos. Hotomanus: Quæstiones sunt publica iudicia, inde ducto nomine, quòd in his reus in iudicium vocatus, nocens sit, an innocens constituto iudicio quæritur. Libro singulari de verborum quæ ad ius pertinent signif. Quæstio numaria, pro iudicio priuato, in quo non de capite: sed de pecunia disceptatur. Callistratus. L. vlt. Ne de stat. defuncto. in Pand. Per quæstionem numariam.

Quæstionem, & Iudicium publicum, eodem sensu dixit Cicero in Bruto, de Caio Galba ita loquens: Hic, qui in collegio sacerdotum esset, primus post Romam conditam iudicio publico est condemnatus. Paulo pòst, Inuidiosa L. Manilia quæstione Caium Galbam Gracchani iudices sustulerunt.

Quæstiuncula, penult. corr. D minut. { ζητημάτιον } Parua interrogatio vel dubitatio. Cic. 1. de Orat. Quid mihi nunc vos, inquit Crassus, tanquam alicui Græculo otioso & loquaci, & fortasse docto atque erudito quæstiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis?

Minutæ quæstiunculæ, Vide MINVO.

Quæsitio, quæsitionis, fœm. g. A supino quæsitum { ζήτησις } Idem quod quæstio. Plaut. Casin. 12,

Caue in quæsitione mihi sis. Antiquè.

Quæstor, quæstoris, masc. gen. { [illegible] } Qui comitatindæ rei militari primùm creatus fuit, cũ nunc thesaurarium bellicum vocamus. Cum Imperatoribus enim Populi Rom. mittebantur Quæstores, id est, cum Cõsulibus & Prætoribus, ad administrandam rem pecuniariam & prædam, ac manubias in rationes publicas referẽdas, vt videre est apud Liuium multis locis. Cic. 1. Verr. Sic enim à maioribus nostris accepimus, Prætorẽ Quæstori suo, parẽtis loco esse oportere: nullam neque grauiorem, neque iustiorem causam necessitudinis posse reperiri, quàm cõiunctionem sortis, quàm prouinciæ, quàm officij, quàm publicam muneris societatem. Asconius in Diuinationem, Hæc erat, inquit, prima Senatoris administratio, Quæstorem fieri, & in prouincia curam gerere publicæ pecuniæ in vsus diuersos erogandæ. Inde Cicero in Prætura vrbana, siue Verr. 3. Ne diutius teneam, inquit, pecunia attributa numerata est: profectus est Quæstor in prouinciam: venit in Galliã expectatus ad exercitum Consularem cum pecunia. Hi autem Quæstores, lictores, & vestem & insignia quæstoria habebant: quod Cicero pro Plancio ostendit his verbis. Nam simul ac me Dyrrhachium attigisse audiuit Plancius, statim ad me, lictoribus dimissis, insignibus abiectis, veste mutata profectus est. Ex Budæo.

Quæstores, ait Varro, à quærendo, qui conquirerent publicas pecunias & maleficia, quæ triumuiri capitales nunc conquirunt: ab his postea qui quæstionum iudicia exercent, quæstores dicti, Vide de ling. Lat. lib. 4.

Quæstor. Creatos, regnante Romulo, quæstores, Vlpianus prodidit à Iunio Gracchano traditum in iis libris, quos de potestatibus inscripsit. idem tamen hæc subiungit: Sicuti dubium est, an Romulo & Numa regnantibus, quæstor fuerit, ita, Tullo Hostilio rege, quæstores fuisse certum est. & sanè crebrior opinio est, Tullum Hostilium primum in Remp. quæstores induxisse. Fuit autẽ quæstura patricius magistratus, nec à principio, multósq; deinde per annos, nisi solis patriciis datus est. postea non tam quæsturam, quàm reliquos omnes magistratus plebi communicatos animaduerto. Ex libro P. Manut. de legibus Romanis.

Creare Quæstores. Vlpianus in l. 1. D. de Offic. Quæstor. vbi tercam locutionem vsurpat.

Sortiri alicui prouinciæ Quæstores. Cic. pro Murena.

Quęstores vrbani, ærarium curabant, eiúsque pecunias expensas, & acceptas referre in tabulas publicas consueuerant. Valerius lib. 2. cap. 3, de Lege triumphi loquens, Cęterùm ne tam præclara lex cupiditate laureę obliteraretur, legis alterius adiutorio fulta est: quam L. Marius & M. Cato Trib. pleb. tulerunt. Pœnam enim Imperatoribus minatur, qui aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum ciuium falsum numerum literis Senatui ausi essent referre. Iubétque eos, quum primùm vrbem intrassent, apud Quęstores vrbanós iurare de vtroque numero verè ab iis Senatui esse scriptum. Hi autem Quæstores signa ex ærario promebant exeuntibus ad bellum Consulibus, aut aliis Imperatoribus. author Liuius lib. 7. Budæus.

Quæstores ærarios hodie vocare possumus, quos multarum, id est *emendarum receptores* vocant. Tacit. lib. 13, Censuit Piso designatus Consul, ne multam à tribunis dictam Quæstores ærarij in publicas tabulas ante quatuor menses referrent, medio temporis contradicere liceret, déque eo Consules statuerent. Budæus.

Quæstor non principis, sed sacri palatij dicitur. Quæstor custos est iustitiæ. Ex Quæstoribus sunt Codicillares, aut qui verè Quæstores fuerunt. Quæstori leges, preces, laterculum minus curæ fuit, loquimur verò de posterioris temporis Quæstoribus: stante enim Rep. Rom. qui Quęstores dicerentur antea expositum est. Theodosius in Nouella De homicid. cas. facto. Cuiacius libro 1. Institutionum ciuilium.

Quæstorum itidem sub Imperatoribus munus fuit, orationes Imperatorum in senatu recitare, vt ex Tranquillo colligere est, vbi ait, Orationésq; in Senatu recitaret Quæstoris vice. De Quęstoribus etiam illis, qui candidati principis erant, sic refert Vlpianus, Hi etenim soli libris principalibus in Senatu legendis vacabant. Annotauit Turnebus, quæ nos eo consilio huc transferenda putauimus; tum vt nequid antiquitatis (cuius ductu locos alioqui difficillimos in classicis enodes reperias) ignorares, tum quòd haud passim sint omnibus obuia.

Quæstor. Idem etiam significat quod Quæsitor. Vide QVAESITOR. Cic. 4. in Catilin. Iam hoc nemini dubium est, qui reo custodiam, Quæstori gratulationem, indici præmium decreuit: quid de tota re & causa iudicarit. Quibus verbis Quæstorem coniurationis sese vocat ob decretam sibi Consuli à Senatu quæstionem. Vetus tamen codex legit quæsitori.

Quæsitor, penult. prod. quæsitoris, masc. gen. { ζητητής } Is dicitur qui quæstionem habet, hoc est qui inquirendum curat de crimine, deóque iudicium exercendum. Hic quæsitor sedebat pro Tribunali, Iudices autem in subselliis, omniáque fermè in potestate habebat. Cicero in Bruto, Itaque intelligens dicendi existimator, &c. videt oscitantem iudicem loquentem cum altero, nonnunquam circulantem, mittẽtem ad horas, Quæsitorem vt dimittat rogantem. Quæsitorem vocat Prætorem in cuius erat potestate soluere continuum quum libuerat, & dare veniam abeundi, coactis iudicibus: quod interdum iudices tædio affecti postulabant, horam non expectantes. Idem in Vatinium. Quæro ex te Vatini, num quis in hac ciuitate post vrbem conditam Tribunosplebis appellarit, ne causam diceret: num quis reus in tribunal sui quæsitoris ascenderit, cúmque vi deturbarit, subsellia dissiparit, vrnas deieuerit? Ad hanc autem similitudinem (inquit Asconius) Virgilius Minoem iudicem apud inferos, tanquam Prætor sit rerum capitalium, Quæsitorem appellat. Dat ei sortitionem, vbi vrnam nominat. dat ei electionem iudicum, quum dicit, Conciliúmq; vocat. dat cognitionem facinorum, quum dicit,

Vitásque & crimina discit. Verba Virgilij hæc sunt, 6. Æneidos,

Nec verò hæ sine sorte datæ, sine iudice sedes:

Quæsitor Minos vrnam mouet, ille silentum

Conciliúmque vocat, vitásque & crimina discit. Per syncopam etiam Quæstor dicitur. Hæc Budæus. Cic. pro Fonteio, Quid mihi opus est sapiente iudice? quid æquo quæsitore? quid oratore non stulto? Idem ad Quintum fratrem, libro 3. 19, Grauis & firmus quæsitor.

Quæsitor distinguendus est à prætore. iudicum enim quæstionis duo video fuisse genera, vnum eorum, qui quũ prætores essent, quæstionis etiam iudices appellabantur; alterum eorum, qui quum prætores non essent, capitali tamen de crimine quærebant. de iudice quæstionis prætore, patet ex oratione pro Cluentio; in qua ita scriptum est: Iubet lex iudicem quæstionis, hoc est Q. Voconium, eósq;, qui illi iudices obuenerint, quærere de veneno. Voconium autem prætorem fuisse duobus argumẽtis conicio: primùm quòd in eo loco paulo antè Cicero dixit, Quid sibi illi scribæ? quid lictores? quid cæteri, quos apparere huic quæstioni video, volunt; lictores enim, qui magistratum non gereret, non habebat. iudicem autem quæstionis magistratus nomen fuisse, certè nemo dixerit. Alterum argumentum est, quòd ibidem Cicero subiungit de aliis prætoribus, suam vnoquoque quæstionem exercente. Hæc, inquit, quæstio sola ita gubernatur? quid M. Pletorij, & C. Flaminij inter sicarios? quid C. Orchinij peculatus? quid mea de pecuniis repetundis? quid C. Aquilij de ambitu? quid reliquæ quæstiones? quibus ex verbis, prætorem fuisse Voconium, qui iudex quæstionis appellatur, quis non intelligit? nam, etsi prætores non nominat; satis tamen constat, de prætoribus intelligi. à quibus enim & tot quæstiones, nisi à prætoribus, & tam graues exercerentur, inter sicarios, de repetundis, de ambitu, peculatus? præterea, se quæsiisse de repetundis, in eo loco Cicero dicit: quod ab eo factum in prætura, Valerius, & Plutarchus confirmant. vt omittam, quod quæsitorem Aquilium nominat: cuius annum fuisse legitimum, eundem, qui Ciceroni, ad petendum consulatum, prima docet ad Atticum epistola. ex quo, fuisse collegas in prætura, licet existimare. quod etiam libro 2. de Officiis manifestum est. collegam enim suum Cicero appellat. Rursus iudicem quæstionis Iunium, qui prætor non erat, quæsiisse de veneno in Oppianici caussa, docet Pedianus his verbis: Iunius quæsitor fuit in Cluentij caussa, Verre prætore: in qua Oppianicus damnatus est. & alio loco: Damnato Oppianico, res in inuidia fuit; quòd pecunia reus videretur oppressus: & princeps illorum iudicũ damnatus est, C. Iunius, quòd diceretur alios supposuisse, qui reum damnarent, non eos, quos prætor Verres fuerat subsortitus. neque hic eum Pedianus, neque supra prætorem nominauit. Cicero autem in oratione pro Cluentio, Condemnatus est, inquit, C. Iunius, qui ei quæstioni præfuerat. adde etiam illud, si placet: tum est condemnatus, cum esset iudex quæstionis. & alio loco: Quinctius tribunus pleb. conuicium C. Iunio iudici quæstionis maximum fecit. non fuisse autem prætorem, apertè, sic inquam apertè, vt clarius esse nihil possit, idem demonstrat in eadem, his verbis: In hanc flammam recentem C. Iunium, qui illi quæstioni præfuerat, iniectum esse memini, & illum, hominem ædilitium, iam prętorem opinionibus hominum constitutum, de ciuitate esse sublatum. ecce, non prętorium, sed prætorem opinionibus hominum constitutum dicit: quòd, cum prætorem sine dubio futurum, homines opinarentur. prętor autem si fuisset, non eum ædilitium, sed prætorium vocasset. laudabant enim veteres, vbi ornare aliquem vellent, ab eo magistratu, quem postremum gessisset, itáque, homo ædilitius, prætorius, consularis, dicebant. Præterea, quũ prætores in leges non iurauerint, neque sententias tulerint; quod & Cicero & Pedianus docẽt; à Iunio autem iudice

quæstionis ideo multa petita sit, vt in oratione pro Cluētio legimus, quia in legem non iurasset: (erat enim illi iurandum idem, quod iudicibus, leges omnino se esse in ferenda sententia seruaturum) satis constat, Iunium, quum de Oppianico quæsiuit, prætorem nō fuisse. Quòd si quis dixerit, non tam Iunium iudicē quęstionis, quàm Verrem prætorem, in illa Oppianici caussa quæsiisse; quia Pedianus ita dicat; Iunius quæsitor fuit in Cluentij caussa, Verre prætore; & quia idem alio loco sortitionē, & subsortitionem à Verre prętore factam tradiderit: huic ita respōderi poterit: sortitionem, & subsortitionem non illius modò iudicij, verùm etiam aliorum ideo pertinuisse ad C. Verrem, quia prætor vrb. erat. quod ipse declarat Cicero in ea pro Cluentio. prætor autem vrbanus de criminibus nō quærebat; quare nec vnquam quæsitor dicebatur; sed ius tantùm dicebat, hoc est iudices & formam iudicij dabat. idémque iudices, quibus alij pętores ad cognoscendas capitales caussas vterentur, sortiebatur, & subsortiebatur. quod ex Pediano, & ex ipso etiam Cicerone satis liquet. Accedit locus ex lib. 1. accusationis in Verrem: quo in loco Q. Curtium iudicem quæstionis appellat Cicero, in caussa Verris repetundarum: de qua prætor M. Acilius Glabrio cognoscebat. eúmque Curtium ait Pedianus à Cicerone esse reiectum. Illud addo; quū iam docuerim, iudicem quæstionis, & prætorem, & non prætorem, de crimine capitali cognouisse; tertium genus iudicum quęstionis interdum fuisse, quorum ius cognoscendi non esset, sed tantummodo sortiendi, quod locus de Q. Curtio proximus iam ostēdit, quem cognouisse de repetundis, absurdū est credere: quū, in ea caussa prætorem quæsisse Glabrionem, ex Cicerone & Pediano satis constet. itaque tertium hoc genus quæsitores dici non poterant: duo illa superiora genera, quoniam quidem quærerent, quęsitores & erant, & propriè dicebantur. Ex libro P. Manut. de legibus Romanis.

Edere quæsitorem. Cic. pro Plancio, Etsi Quęsitor edendus fuisset, quem potius quàm tunc, &c.

Tormenta gubernat dolor, moderatur natura cuiusque, regit quæsitor, &c. Cic. pro Sylla.

Quæstorium, quæstorij {ταμιεῖον} In Castris Quæstoris tabernaculum erat. Liuius libro 10, Itaque captum quæstorium. Quæstórque ibi Pansa occisus. Cicero pro Plancio, Thessalonicam me in quæstoriúmque perduxit.

Quæstorius, Adiectiuum {ταμιευτικός} Quod ad Quæstorem pertinet. Cicero ad Caninium, lib. 2. 16, Quod ego officio quæstorio te adductum, &c. Idem 3 Verr. Legatus quæstorius.

Persona quæstoria. Cic. pro Plancio.

Quæstorius ager dictus est, qui ex hostibus captus per Quæstores Pop. Romano limitibus actis, diuisus est venditus. Flaccus. Hygenus, Quæstorij agri dicuntur, quos Pop. Rom. deuictis pulsisque hostibus possedit, mandauítque Quęstoribus, vt eos venundarent.

Quæstorius, quæstorij, masc. g. {ταμιευκώς} Qui Quæstor fuit: vt Vir quæstorius. Cic. 3. Philip. Qui ædilitij? qui tribunitij? qui quæstorij?

Sicinius quæstorius mortuus est. Cic. de Claris Orat.

Quæstura, quæsturæ, penult. prod. Quæstoris dignitas, sicut à Prætore prætura Cic. Acilio, lib. 13. 39. Cuius cum patre magna mihi fuit amicitia, iam inde à quæstura mea Siciliensi.

Sed quæstura vtriusque propemodum pari momento sortis fuit. Cic. pro L. Murena.

Consedit nomen in quæstura, Vide CONSIDEO.

Consignata literis quæstura, Vide CONSIGNO.

Quæstus, huius quæstus, vel quæsti, antiquè {χρηματισμός, κέρδος} Datiuum & ablatiuum plurales facit quæstibus per i, teste Valla: significátque lucrum ex nummis. Cic. 5. Verr. Tantum de quæstu ac lucro dicam vnius agri & vnius anni.

¶ Quæsti, pro Quæstus. Varro Prometh. Æmulum illius artis, atque obstrigi arorem, qui per aliquot annos quæsti nihil fecerit. Antiquum. Ex Nonio.

¶ Quæstuis, item genit. antiquus. Nonius, Per deam sanctam Lauernam, quæ cultrix quæstuis sit.

Rem aliquam gerere sui quæstus aut commodi causa. Cicero pro Roscio Amerino.

Consequi quæstum, Vide CONSEQVOR.

Pecuniam in quæstu relinquere. Cicero in Pisonem, Nónne Sestertiûm centies & octogies, quod, quasi vasarij nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum Romæ in quæstu reliquisti?

¶ Quæstus, pro Actione ipsa atque artificio lucrandæ pecuniæ, teste Valla lib. 3. Cic. 1. Offic. Iam de artificiis & quæstibus, qui liberales habēdi, qui sordidi sint, hæc ferè accepimus. Terent. Eun. 2. 2,
 -imperaui egomet mihi
Omnia assentari: is quæstus nunc est multo vberrimus. Quintilianus in procemio libri 1, Nam vt lingua primùm esse cœpit in quæstu, institutúmq; eloquentię bonis male vti. Quæstu dixit, quasi acquisitione.

Carcerarius quæstus, Vide CARCER.

Vberrimus quæstus. Terent. Eun. 2. 2.

Illiberales & sordidi quæstus mercenariorum omnium. Cicero 1. Officiorum.

Iudiciarius quæstus, Vide IVDICO.

Opimi. Plin. lib. 10. cap. 51.

¶ Abducere a meretricio quæstu, Vide ABDVCO.

Callere ad quæstum, Vide CALLEO.

Colere quæstum, Vide COLO.

Comparare quæstum. Cic. Verr. 7.

Magnos & vberes quæstus sibi constituere. Cic. 4. Verr.

Conterere quæstum, Vide CONTERO.

Duci quæstu & lucro emendi. Cic. 5. Tuscul.

Facere quæstum in aliqua re. Cic. Cassio, lib. 15. 14.

Fortis quæstum facere. Cic. 7. Verr.

Maximos quæstus & prædas facere. Cic. 5. Verr.

Habere Remp. quæstui, turpe. Cic. 2. Offic.

Instituere sibi quæstum, Vide INSTITVO.

Seruire quæstui. Celsus lib. 3. cap. 4.

¶ Quæstus quandoque plus est quàm lucrum. Cicero in Pisonem, Quo quidem in spectaculo, &c.

Quæstuosus, penult. prod. Adiectiuum {χρηματιστικός} Idem quod Lucrosus. vt Quæstuosus homo, qui quæstus & lucri auidior, vndique lucella quæritat, vt ait Valla. Cicero 4. Verrina, Quàm illa res calamitosa Heraclio, quæstuosa Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur?

Venio iam ad sumptuosos, relinquo istum quæstuosum. Cicero in Paradoxis.

Quæstuosus & Sumptuosus ager, contraria. Cato cap. 1.

Damnum quæstuosum. Cicero ad Atticum, lib. 14. Sed tamen ea ratio ædificandi initur, consiliario quidem & authore Vestorio, vt hoc damnum quæstuosum sit.

Edictum quæstuosissimum, & vberrimum. Cicero 5. Verrina, Quum illud edictum repentè vberrimum & quæstuosissimum nascitur.

Insula quęstuosa margaritis, Hoc est ex cuius margaritis magnus sit quæstus. Plin. lib. 6. cap. 25.

Mercatura quæstuosa. Cic. 5 de Finibus, Nec mercatura quæstuosa, si in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.

Ratio quæstuosissima pascendi. Colum. lib. 6. in Præfat.

Scientiam quæstuosam habere. Cic. 2. Philipp.

¶ Quæstuosus, cum genitiuo. Cic. 2. Philipp. Cuius domus quæstuosissima est falsorum commentariorum. Id est abundans, vnde maximum quæstum faciat Antonius. Nam mortuo Cæsare commentaria eius, Antonij domum translata sunt, in quibus decreta perscripta erant. Hinc Antonius quodcunque ipsius animo collibuisset, faciebat: aliis magistratus dabat, aliis immunitates: & hęc omnia faciebat quasi à Cæsare antè decreta, & in commentaria relata.

¶ Quæstuosus, cum ablatiuo. Curtius lib. 4, Nasamones sunt gens Syrtica, nauigiorum spoliis quæstuosa: quippe obsident litora, & æstu destituta nauigia notis sibi vadis occupant.

Quæsticulus, quæsticuli, penult. correp. {κερδάριον} Diminutiuum, significat paruum lucrum. Cicero 2. de Diuinatione, Aut fissum iecoris cum lucello meo, aut meus quæsticulus cum cælo, terra, rerúmque natura?

Quæstuarius, Adiectiuum {ἑταιρικός} Seneca libro de Benefic 6, Quum ex adultera in quæstuariam versa, ius omnis licentiæ sub ignoto adultero peteret.

Mancipia quæstuaria. Vlp. in l. Athletas. D. De his qui not. infam. Lenocinium facit, qui quæstuaria mancipia habet.

Quæso {δέομαι} idem significat quod rogo: ita quæsere ponitur ab antiquis pro quærere, vt est apud Ennium libro 2, Ostia munita est: idem loca nauibus pulchris munda facit, nauisque mari quæsentibus vitam. Et in Cresphonte, Ducit me vxorē liberorum sibi quæsendûm gratia. Festus, Anomalum verbum est, Quæso, quæsumus. Quidam quæsimus, per tert ā vocalem in secunda syllaba scribi volunt, quod tertiæ esset coniugationis, si integrum reperiretur, vt Légimus. Terent. Eun. 3. 2,
Quæso hercle vt liceat, pace quod fiat tua. Idem Andr. 1. 2,
Vbi vis facilius passus sim, quàm in hac re me deludier.

D. Bona verba quæso. Cic. 1 de Legibus, Quamobrem aggredere quæsumus, & sume ad hanc rem tempus.

Quæso quid hoc est? Cic. Attico, lib. 7.

Quid est, quæso Metelle iudicium corrumpere, si hoc non est? Cicero 2. Verr.

Quæso quid sit mihi faciendum. Cic. Attico, lib. 11.

Fac quæso, qui ego sum, esse te. Cic. Gallo, lib. 7. 24

Reficite vos quæso Iudices per deos immortales. Cic 6. Verr.

Quæso deos. Terent. Andr. 3 2,
Deos quæso vt sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono.

Deos quæsumus consilia tua Reipub. salutaria sint. Brutus Ciceroni, libro 11. 3.

A te maximopere peto & quæso. Cic. Appio, lib 3. 2.

Quæso à vobis. Cic pro Archia poeta, Quæso à vobis, vt in hac causa mihi detis hanc veniam, accōmodatam huic reo, vobis quemadmodum spero, non molestam.

De te quæso etiam, atque etiam vide. Hirtius Ciceroni in Epist. ad Atticum, lib. 15.

Quæso, quæsis, quæsi, quæsum {ζητέω, ζητήσω} antiquè declinabatur: vel secundum Probum, quæsiui, quæsitum. Lucret. lib. 5, pręsenti vsus est, Non diuûm pacem votis adit & prece quæsit Ventorum pauidus paces. Sallust. lib. 1. Hist. Curionem quæsiuit vti adulescentior, & à populi suffragiis integer ætati concederet.

Quæsticulus, Quæstio, Quæstor, Quæstuosus, Quæstura, Quæstus. Vide QVÆRO.

Quilibet, siue qualubet, penult. corr. Aduerbium, Vbicunque libet, vndecunque. Plaut. Mostel. 10,
Qualibet perambula ædes oppidò tanquam tuas. Quintilianus libro 5. cap. 13, Si vel maxima flumina in riuos deducantur, qualibet transitum præbent.

Quid vis? qualubet esse notus optas? Catull. epigr. 38.

Qualis, & hoc quale {οἷος, οἵα, οἷον, ποῖος, ποία} Relatiuum alicuius rei naturam declarans: vt Qualis pater, talis filius. Cic. de Amicit. Nec sicut vulgus, sed vt eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

¶ Qualis, interrogatiuè aliquando ponitur. Plaut. Trinum. 15,
Qualine amico mea commendaui bona?

¶ Qualis, Infinitè. Cic pro Fonteio, Quamobrem quali fide, quali pietate existimatis esse eos, qui, &c.

Ac primùm quanta innocentia debent esse imperatores? quanta deinde omnibus in rebus temperantia? quanta fide? quanta facilitate? quanto ingenio? quanta humanitate? quæ breuiter qualia sint in Cn. Pompeio consyderemus. Cic. pro Lege Manilia.

Nulla

Nulla gens est, quæ non etiam si ignoret qualem habere deum deceat, tamen habendum censeat. Cic. 1. de Legib.

Nihil interest ad beatè viuendum, quali vtaris victu. Cicero 2. de Finibus.

Qualis corpore. Cic. 1. de Nat. deor. Concedo esse deos: doce me igitur vnde sint, vbi sint, quales sint corpore, animo, vita.

Qualis & quantus. Cic. 3. Tusc. Nam de ipsius rei natura qualis & quanta sit, quæritur.

Quid, quale, quantum. Cic. 1. Tusc. Si, quid sit hoc, non vides, at quale sit, vides: si ne id quidem, at quantum sit, profectò vides.

Qualis oratoris & quanti hominis in dicendo putas esse, scribere historiam? Cic. 2. de Orat.

Quale, ter repetitū. Cic. 2. de Diuin. Ad aperta & clara veniamus, quale est de illo interfecto à caupone Megaris: quale de Simonide, &c. quale etiam de, &c.

Tale quale. Virg. 5. ecloga,

Tale tuum carmen nobis diuine poeta,

Quale sopor fessis in gramine, quale, &c.

Vt non tales quales antè habitæ sint, habeantur. Cicero 2. de Inuentione.

Præbe te talem hoc tempore, qualem te iam antea præbuisti. Cic. pro Rosc. Amer.

Nullus pilus omnibus rebus talis, qualis sit pilus alius. Cicero 4. Academ.

Vidi quosdam in te tales, quales tu, &c. Cic. Lent. lib. 1. 9.

Siquis id ageret, vt qualis haberi valet, talis esset. Cic. 2. Offic.

¶ Qualis, pro Qualiter, comparationibus faciendis apta particula. Virg. 4. Georgicorum,

Qualis populea mœrens philomela sub vmbra,

Amissos queritur fœtus, &c. Ouid. 3. Metamorphoseos,

-falcata nouissima cauda est,

Qualia dimidiæ sinuantur cornua Lunæ.

Qualiscunque (ὁποιοσοῦν.) Cicero in Pisonem, Quum tamen ille, qualiscunque est, qui est ab vno te improbitate victus Gabinius, colligit ipse se vix. Idem 1. Tusculan. Totúmque hoc leue est, qualecunque est.

Sed homines beneuolos qualescunque sunt, graue est insequi contumelia. Cic. Attico, lib. 14.

Qualescunque summi ciuitatis viri sunt, talis & ciuitas. Cicero 3. de Legib.

Quæ qualiacūque in me sunt (me enim ipsum non pœnitet quāta sint) sed apparent in orationibus. Cic. in Orat.

Scripta qualiacunque. Ouid. 1. Trist. eleg. 1.

Carmina nosti qualiacunque. Ouid. 1. Trist. eleg. 12.

¶ Qualis enim cunque est. Ouid 4. de Ponto, eleg. 13.

Quale tamen cunque est. Ouid. 3 de Ponto, eleg 4.

Qualisqualis. pen. prod. Idē quod qualiscūque. Tryphoninus in l. Rescriptum. D. de distract. pignor. Quia ex contractu, qualiquali obligatione à debitore interposita.

Qualislibet, pen. corr. (ὁποῖος δή ποτε, ὁποιοσοῦν.) Cic. 2. de Nat. deor. Si innumerabiles vnius & viginti formæ literarum, vel aureæ, vel qualeslibet, aliquò coniiciantur. Legitur & separatis dictionibus, quales libet.

Qualitas, pen. corr. qualitatis (ποιότης) Est secundum quam quales dicimur, vt albedo, nigredo, aduocatio, procuratio, legatio, paternitas, filiatio, qualitates sunt, quòd secūdum eas albos, nigros, aduocatos, procuratores, legatos, patres, filios esse dicimus. Hæc Sipontinus. Cic. 1. Acad. Qualitates igitur appellaui, quas ποιότητας Græci vocant. Ibidem, 36. Sed quod ex vtroque (id est ex materia & vi) id iam corpus, & quasi qualitatem quandam nominabant. Et 2. de Nat. deor. Rursum 1. Acad. Et quum ita moueatur illa vis, quam qualitatem esse dicimus, & quum sic vltro citróque versetur, & materiam ipsam totam penitus commutari putant, & illa effici, quæ appellant qualia.

Qualitatum aliæ principes, aliæ ex iis ortæ. Cic. 1. Acad.

Cæli qualitas. Quintil. lib 5. cap. 9.

Qualitatem litoris nostri contemplemur, si vitemus scopulos, an probemus. Colum. lib. 8. cap. 17.

Qualitas materiæ excipientis. Plin. lib. 2. cap. 80.

Qualitatis nomen apud Iureconsultos generale est, vt omne accidens, quicquid est præter substantiam rei, comprehendat. Amplitudo, quæ ipsa quantitatis est & dimensionis nomen à Celso numeratur inter ea, quibus prædia dicuntur qualiter se habere, id est qualia esse. l. quid aliud. 86. De verb. signific. in P. Qualitates autem prædiorum, quoniam quasi à natura insunt, nec possunt ab ipso fundo separari, & qui fundum vendit cum sua illum bonitate, quæcunque est, salubritate, amplitudinéque vendidisse censetur: imò illo vendito, nihil de istis sibi retinere potest. Ideo videntur nihil aliud esse, quàm ipsa prædia qualiter se habentia, id est iis qualitatibus prædita. Celsus, Quid aliud sunt iura prædiorum, quàm prædia ipsa qualiter se habentia? &c.

Qualiter, penultima corr. Aduerbium. Plinius libro 8. cap. 48. Antiquis enim torus è stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape.

Qualitercunque, Aliud aduerbium, significat Vtcunque. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum, qualitercunque satum.

Qualiterqualiter. pro Qualitercunque. Vlpian. in l. Quo enim. in fine. D. rem ratam haberi, Nam qualiterqualiter quis eundem actum retractat. qui à procuratore actus est, committi stipulationē oportet.

Qualus, quali, m. g. (κάλαθος) Genus vasis viminei, per quod vinum guttatim defluit quum calcatur vua, reliqua verò materia exire prohibetur. Virg. 2. Geogicorum,

-tu spisso vimine qualos,

Colaque prælorum fumosis diripe tectis. Plin. lib. 17. cap. 10. Alij in qualo pedibus in profluente deculcant, &c.

¶ Qualus, In quo gallinæ oua edunt, apud Colum. lib. 8. cap. 3. Idē lib. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus Saccus inuersæ metæ similis, qualis est quo vinū liquatur, obscuro loco suspenditur.

¶ Qualum, neutro genere etiam legitur. Cato cap. 11. Corbulas amerinas viginti, quala satana septem, alueos quadraginta. Sunt autem, Turnebo interprete, quibus ad ferendum opus est, id est ad sementem. Columel. lib. 7. cap. 3. Sint quala mundissima, nequa earum valetudo. Quidam hic legunt caula. Sed fortè legēdum, Sint quammundissima, &c. Loquitur enim de stabulis ouium.

Vindemiatorij quali. Vlpian. in l. Instrumento. D. De instruct. vel instr. leg.

¶ Qualus, Cistula, in qua mulieres reponebant pensa. Horatius 4. Carm. ode 12,

Tibi qualum Cythereæ puer ales.

¶ Qualus, apud Apuleium lib. 4. Metamorphoseos, accipitur pro canistro in quo panis seruatur.

¶ Qualus, Vas quo cæmentarij siue calcarij vtuntur ad portandā calcem vel gypsum. Vlpian. in l. Sed & siquid in æd sicauerit. in principio. D. De vsufructu, Nam si librarium rus mittat, & qualum & calcem portare cogat. Id est calcem in qualo.

Quasillus, quasilli: & Quasillum, quasilli (καλαθίσκος) Diminut. à Qualus. Festus, Calathos Græci, nos dicimus, quasillos. Cic. in Philipp. At verò huius domi inter quasilla pendebatur aurum. quasi diceret, inter mulierculas & lanificia. Quem locum citat & Seruius in illud 2. ecloga,

Ecce ferunt nymphæ calathis. sed corruptum. Tibul lib. 4. eleg. 10,

Sit tibi cura togæ potior, pressúmque quasillum.

Quasillus, Calathus, vas ipsis lanificiis aptum. Propert. libro 4. eleg. 7,

Et grauiora rependit iniquis pensa quasillis.

Quàm (ὡς) Coniunctio, notæ significationis, cui eleganter in oratione præponitur TAM particula. Terent. Eunuch 4. 4,

Parmenonis tam scio esse hanc technam, quàm me viuere. Cicero 2. Verr. Quòd si quàm audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo, &c.

Nihil mihi nunc scito tam deesse, quàm hominem eum, quicum omnia communicem. Cic. Att. lib. 1 13.

¶ Quàm (ἤ) eleganter connectit duos comparatiuos. Quintil. lib. 3. cap. 1. Sicque salubrior studiis, quàm dulcior. Liu. de Fabio Maximo, Non timeo Iudices ne odio inimicitiarum mearum inflamma tus libentius hæc in illum euomere videar, quàm verius.

Comparatiuo positiuum iunxit Colum. lib. vltimo, Idcirco reddit timidiorem, quàm virilem pluribus.

Comparatiuo verbum Cicero ad Marcellum, lib. 15. 8. Maiora erga salutem, dignitatémque meam studia, quàm erant à muliere postulanda.

¶ Quàm, pro Magis, vel potius quàm: apud Iureconsultos frequentissimum: Paulus l. 2. De rebus credit. Mutui datio consistit in his rebus, quæ pondere, numero, mensura cōsistunt: quoniam earum datione possumus in creditum ire, quia in genere suo functionem recipiunt per solutionem, quàm specie. Vlpianus l. 2. De iudiciis: Alioquin compelletur iudiciū accipere, quàm inuenire eos, qui satis pro eo dent. Et alibi sæpius.

¶ Quàm, pro Quantum, positiuo iungitur. Cicero, Videte quàm valde malitiæ suæ confidat. Terent. And. 1. 1,

Reiecit se in eum flens quàm familiariter.

Quàm, pro Quantum positum post negationem in priore oratione: Tam, non necessariò sequitur. Liuius 5. bel. Maced. Homo, non quàm isti sunt, gloriosus.

Quàm cū verbis Possum, Queo, Valeo, & aliis. Terent Heaut. 3 1,

Haud faciam: nam quàm potero adiutabo senem. Plautus Menæh 14.

Tam consimilis est, quàm potest.

Quàm, pro Quantum, quibusdam interpositis verbis, cuiusmodi sunt, Possum, Valeo, & synonymis, tum superlatiuis, tum positiuis additur. Superlatiuis. Salust. in Iugurth. Quàm maximas potest copias armat. Cæsar in Comment. Re frumentaria quàm celerrimè potuit, comparata. Positiuis. Cic. 2. Philip. Sed reliquum cursum vitæ, quàm quidem possum celeriter, perstringam. Vetus codex legit, quem quidem.

Conuiuium ad multam noctem, quàm maxime possumus, vario sermone producimus. Cic. de Senect.

Aues nidos construunt, eósque quàm possunt mollissimè substernunt. Cic. 2. de Nat. deor.

¶ Quàm, Optantis cum affectu particula, & frequentius cum verbis Volo aut Cupio iungitur. Terent. Adelph.

Quàm vellem etiam noctu amicis operam mos esset dari. Vbi Donatus, Quàm vellem, præcipuè dicimus in his quæ non videmus fieri. Cicero 3. de Finibus, Quàm vellem, inquit, vt te ad Stoicos inclinauisses.

Quàm magis, & tam magis: vt, Quo magis, eò, vel hoc magis, & Quantò magis, tantò magis, dicunt non parum frequenter Latini. Lucret. lib. 1,

Et quàm quæque magis cohibet res intus inane,

Tam magis his rebus penitus tentata labascit.

Quàm, pro Quantum, interrogatiuum. Terent. Eunuch. 2. 2,

Quàm hoc munus gratum Thaidi arbitrare esse?

O rem difficilem, planéque perditam! quàm nihil prætermittis in consilio dando! quàm nihil tamen, quod tibi ipsi placeat, explicas! Terent. And. 1 1,

Quàm timeo quorsum euadas!

Quàm, cum indicatiuo. Cic. in Verr. Incredibile est autem, quàm multa & quàm præclara fuerunt.

Quàm, cum Volo. pro eo quod vulgò dicitur *Tantum quantum*. Terent. Hecyr. 4. 4,

Dum me reducam, tuibet porrò quàm velint. Cic.pro Cæl.Quàm velit sit potens.

¶Quàm, pro Quanto, comparatiuo datur: quod raro vsu venit. Virg.7.Æneidos,
Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,
Quàm magis effuso crudescunt sanguine pugnæ. Quintil.libro 1, Quàm in his quoque libris erunt omnia compositiora, & quàm nos poterimus elaborata. Plaut.Pœn.4,
Quàm magis aspecto, tam magis est nimbata.

Quàm, cum superlatiuo. Cato cap.65, Quàm acerbissima olea oleum facies, tam oleum optimum erit. Sallust.in Iugurtha, Itaque quàm quisque pessimè fecit, tam maximè tutus est.

Impositiua nomina esse voluerunt quàm paucissima, &c. Varr.de Ling.Latin.lib.7.

Quàm, tam, superlatiuo. Terent.Heaut.5.2,
-nanque adolescens quàm minima in spe situs erit,
Tum maximè patris pacem in leges conficiet suas. Ouid.1.Amor. eleg.8,
Tam fœlix esses, quàm formosissima, vellem.

¶Quàm, pro Valde, elegantissimè superlatiuo datur, & aliquando positiuo.

Superlatiuo. Terent.And.5.1,
Quibus id maximè vtile est, illum esse quàm deterrimum. Idem Heaut.2.3,
Eadémque vt esset apud te ob hoc quàm gratissima. Cic. de Amic. Alienis nimis implicari, molestum esse: commodissimum esse, quàm laxissimas habere habenas amicitiæ. Idem 2. de Nat. deor. Geram tibi morem, & agam quàm breuissimè potero.

Quàm proximè hostem, & ad hostem. Cic 10. Philipp. Operámq; det, vt cum suis copiis quàm proximè Italiam sit. Liuius 1.ab Vrbe, Is ducit exercitum quàm proximè ad hostem potest. Cicero Attico, libro 6. Officium meum putaui, exercitum habere quàm proximè hostem.

Quàm maturrimè. Tacit.lib.15, Vt templum Diuo quàm maturrimè publica pecunia poneretur.

Quàm maturrimum. Tacit.lib.12, Amplecti Britannicum, robur ætatis quàm maturrimum precari.

Positiuo: vt Quàm longè. Quàm multa, Quàm celeriter. Terent. Eunuch.2.3,
Continuò accurrit ad me quàm longè quidem. Cic. 3. de Nat.deor. Soles ipsi quàm multi à theologis proferuntur? Idem 3. Tusc. Atqui stirpes sunt ægritudinis quàm multæ, quàm amaræ! Et Attico, libro 7, Suam in Senatu operam, authoritatémque quàm magni æstimat! Et alibi, Scribit ad me quàm honorificè de restitutione Sexti Clodij. Quintil.lib.12. cap.vltimo, Quàm multa, imò pene omnia tradidit Varro. Virgil.2.ecloga,
Quàm diues pecoris niuei, quàm lactis abundans. Liu. 6.bel.Pun. Quàm forti animo, &c.

Quàm facilè accipiter columbam consequitur. Virg.11.Æneid.

Liberis dare operam quàm honestè dicitur. Cic.Pæto,lib.9.22.

Suos valde quàm paucos habet. Brut.Cic.11.13.

¶Quinto die quàm, Id est postquam, & sic de aliis. Colum.lib.8. cap.8. Quinto die quàm sustuleris, condire oportebit. Idem lib.12. cap.38, Post nonum diem quàm id factum est.

Tabellarij venerunt post diem XL & sextum, quàm à nobis discesserant. Cic.Tironi,lib.16.21.

Postero die quàm illa erant acta, Catulus venit. Cic.2 de Orat.

Triduo proximo quàm. Plin.lib 8.cap.42, Terram attingere ore triduo proximo quàm sit genitus, negant posse.

Ego autem non commemini, antè quàm natus sum, me miserum. Cic 1. Tuscul.

Seculis multis antè gymnasia inuenta sunt, quàm in iis philosophi garrire cœperunt. Cic.2.de Orat.

Numa sapientiam constituendæ ciuitatis duobus propè seculis antè cognouit, quàm, &c. Cic.2 de Orat.

¶Tandiu, quam. Plin.epist 16.lib.3, Si tandiu, tantáque concordia vixerit tecum, quàm ego cum Pæto, volo. Cic.de Claris Orat. Vixítque tandiu, quàm licuit in ciuitate bene beatéque viuere.

¶Quàm longa. Virg 4 Æneidos,
Nunc hyemem inter se luxu, quàm longa fouere. Seruius. Id est in quantum longa est hyems. Fecit talem & 8.Æneid. figuram: vt
Tybris ea fluuium, quàm longa est, nocte tumentem Leniit.

¶Quàm, geminatum. Terent.Phorm.2.3,
Potius quàm lites secter, aut quàm te audiam.

Te igitur imitabor, quàm multa, quàm paucis. Cic.Bruto,lib.11.

¶Quàm, pro Plus quàm. Colum.lib.1.cap.8, Ferramenta duplicia quàm numerus seruorū exigit refecta & reposita custodiat. Budæus.

¶Nihil libentius quàm. Cic.pro Cluentio, Quod si fieri posse existimasset, &c. nihil fecisset libentius, quàm omnem illam acerbitatem proscriptionis suæ, &c.

Non mehercule quicquam libentius facio, quàm scribo ad te. Cassius Ciceroni,lib.15.19.

¶Quam-de, pro quàm vsos esse antiquos cum multi veteres testimonio sunt, tum est Liuius in primo: Iupiter vt muro fretus magis quam-de manu, &c. Item alibi, Quam-de tuas omneis legiones ac popularis. Et Lucretius,
Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes,
Quam-de grauis Graios inter, qui vera requirunt. Festus.

¶Quàm pro. Curtius lib.5, Ne aurium quidem vsus supererat, syluas quatiente vento, qui concutientibus ramis maiorem quàm pro flatu sonum edebat.

¶Quàm quantum. Cic.3.de Orat. Vt maius quiddam de L.Crasso, quam quantum à nobis exprimetur, suspicentur.

Sexies tantum, quàm quantum satum sit, ablatum esse. Cicero 5. Verrina.

Hic maiorem pecuniam Prætori pollicetur, quàm quantam tu dedisti. Cicero 4 Verr.

¶Quàm quoad. Cic pro Domo sua, Id sperasti Rempub. diutius, quàm quoad mecum expulsa careret his mœnibus esse laturam?

¶Quàm quód. Cic.ad Atticum,lib.11.215, Sed ex omnibus, nihil magis tamen desyderatur, quàm quòd in Africam non ierim. Quàm quòd, sub. id, vt sit: Nihil magis desyderatur, quàm id, quòd scilicet non ierim in Africam.

¶Quàm quomodo. Cic.3.de Orat. Quòd siquis erit qui ductus opinione vulgi aut Antonium ieiuniorem, aut Crassum pleniorem fuisse putet, quàm quomodo à nobis vterque inductus est.

Multa præclara in eo viro cognoui, sed nihil est admirabilius quàm quomodo ille mortem M filij tulit. Cic.de Senect.

¶Quàm vt. Cic.3.de Orat. Hoc est altius, quàm vt nos humi strati suspicere possimus.

Plerunque dolor vehementior, quàm vt causa sit cur feratur. Cic. 5. Tuscul.

Quàm vt, pro Aliter quàm vt. Suet.in Galba,cap.8, In secessu plurimum vixit, nec ad gestādum quidem vnquam iter ingressus, quàm vt secum vehiculo proximo decies HS. in auro efferret.

¶Quàm qui. Quintil.lib 12.cap 9. Ideóq; ne suscipiendæ quidem sunt causæ plures, quàm quibus suffecturum se sciat.

Quàm qui, cum superlatiuo. Liu.4. Decad lib.4, Nam quid minus conueniret, quàm nos qui pro libertate Græciæ aduersus Philippum gereremus bellum, cum tyranno instituere amicitiam? & eo tyranno, quàm qui vnquam fuit, sæuissimo & violentissimo in suos? Verba sunt Quintij de Nabide.

¶Contrà facis, quàm pollicitus es. Cic.2.de Legib.

Factum est enim culpa, contrà quàm tu mecum egeras. Cic.Qu. frat.lib.1.1.

Socrus generi contrà quàm fas erat amore capta. Cicero pro Cluentio.

¶Diuersum quàm. Quintil.lib.1.cap. 8, Pransus quoque & potus, diuersum valent quàm indicant.

Extra quàm. Vide EXTRA.

Super quàm quod. Vide SVPER.

¶Multiplex quàm. Liu. Quicquid hinc aut illinc communis Mars belli aufert, multiplex quàm pro numero damnum est.

¶Nulla æquè quàm prædictæ salsuræ pabula. Colum.lib.8.cap.17, Quo quàm minimè multi ex illis de illius nefario scelere audire possent.

Quàm minimè multi. Cic.3. Verr.

¶Quàm facetè, Quàm venustè. Arridētis particula. Plaut.Asin.15, Vt assimulabat Sauciam me esse quàm facetè! Terent.Eunuch.3.2,
-quàm venustè!
Quod dedit principium adueniens.

¶Quàm citó. Terent.Eunuch.1.2,
Labascit victus vno verbo quàm citó.

¶Quàm dudum. Aduerbium interrogandi. Plaut.Asin.9,
-hem optime: quàm dudum tu aduenisti? Terent.Eunuch 4.4,
-venit Chærea. PH. Fratérne? DO. ita. PH. quando? DO. hodie. PH. quàm dudum? DO. modó. Nonnulli Quamdudum iungunt, pen.prod.

¶Quàm extemplò, sic dicitur, vt Quàm mox, apud Plautum,
Nunc dicito quàm extemplò hoc erit factum.

¶Quamlibet, pen.corr. pro Quantumlibet. Plin.Lib.36.cap.22, Faciliore multò natura finditur in quamlibet tenues crustas.

Quamlubet esto. Lucret.lib.2,
-quamlubet esto
Vnica res quædam natiuo corpore sola.

Quamlibet parum. Quintil.lib.1. cap.1.

¶Quàm mox, Interrogatiuum cum venustate. Plaut.Asin.9,
Quàm mox mihi operam das? Idem Bacchid.17,
-quid fit? quàm mox nauigo
In Ephesum, vt aurum repetam? Terent. Eunuch. 4.7, Quàm mox irruimus?

Quàm mox, aliquando non interrogat, & significat Quàm citò, vel statim. Terent.Adelph.5.6,
Hera ego hinc ad hos prouisam, quàm mox virginem
Accersant. Cic.pro Rosc.Comœd Expecto quàm mox Chærea hac oratione vtatur.

Quàm mox, significat quàm citó. Sed si per se ponas, mox significabit paulo pòst, vel postea. Festus.

¶Quamobrem { [illegible] } Vnica dictio, quibusdam etiam tres, quam ob rem: Interrogantis particula, & rationem alicuius rei petentis. Terent.And.5.2,
-sublimem hunc intrò rape, quantum potes.
DR. Quem? S. Dauom. D. quamobrem? Cic.1.de Fin. Quamobrem tandem, inquit, non satisfacit?

Quamobrem, interdū non interrogat, atque idem significat quod Quapropter, vel Quam ob causam. Terent.And.2.3,
-dictum ac factum, inuenerit
Aliquam causam quamobrem eiciat oppidó. Cic.Appio Pulchro, lib.3.10, Multáque mihi veniebant in mentem, quamobrem istum laborem tibi etiam honori putarem fore. Idem pro Cæcinna, Deinde nihil rationis affers quamobrem, si libertas adimi nullo modo possit, ciuitas possit.

Quamobrem vt maxima de re æquo animo deliberanti, ita mihi des consilium velim. Cic.Attico,lib 8.

Verum illud est quamobrem hæc commemorarim, quòd existimare vos volo, &c. Cic.6 Verr.

Quamobrem quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est, vtar, &c. Cic.Curioni,lib.2.3.

Quamobrem quāquam in vno prælio omnis fortuna Reip. disceptat, &c. tamen ipsa fama, &c. Cic.Planco, lib.10.

Quas ob res. Cic.3.Philip. Quas ob res quòd Trib.pleb. verba fecerunt, vt Senatus Cal.Ian. tutò haberi, sententiæque de summa

Reipub. liberè dici possint, de ea re ita censeo, &c. Lucret. lib. 1,
Quas ob res vbi viderimus nil posse creari
De nihilo, &c.

¶ Quàm penè tua me perdidit proteruitas! Hoc est, quàm parum abfuit quin, &c. Terent. Heaut. 4 6.

¶ Quàm nō multi. Cic. in Bruto, Vt intelligatis, primùm ex omni numero quàm non multi ausi sint dicere, deinde ex iis ipsis quā pauci fuerint laude digni.

¶ Quàm plures, A nonnullis negatur esse Latinum: aliis contrà, probantibus id ex locis sequentibus: quod an sit æquum, docti viderint. Plaut. Stich. 4,
Sed curiosi sunt hic quàm plures mali. Idem, Casina,
Quàm plura sunt mihi quæ velim. Gellius lib. 1. cap. 7, Videbatur quàm pluribus. Cæsar lib. 1. de bello Ciuili, Hæ permanserunt aquæ dies quàm plures. Cic. lib. 5. Tuscul. Abacósque quàm plures ornauit argento, auróque.

Quamplurimo vendere. Cic. 5. Verr. Quæro si ipse excogitare non poterat quemadmodum quamplurimo venderet, &c.

Quamplurimus. Cato de Re rust. Quamplurimam brassicam ederit, tam citissimum sanus fiet. Illiterati dicunt, Quāto plus, aut quanto magis ederis ex brassica, tanto citius sanus fies.

¶ Quàm pridem, Quanto tempore antè, Interrogantis particula. Terent. Eunuch. 3. 3,
Vbi friget, huc euasit, quàm pridem pater
Mihi & mater mortui essent. dico, iandiu. Cic. pro Q. Rosc. Illud verò quod ad rem vehementer pertinet, quæro, quàm pridem hoc nomen Fanni, in aduersaria retulisti? Nonnulli iungunt Quamprîdem, pen. prod.

¶ Quamprimum, pen. prod. vna dictio, Valde citó. Terentius Adelph. 2. 4,
-obsecro hercle hominem istum impurissimum
Quamprimum absoluitote. Cic. Cælio lib. 3. 18, Gratissimum mihi feceris, si ad me in Ciliciam quamprimum veneris.

Perferre literas ad aliquem quamprimum. Cicero Curioni, lib. 2. 5.

Quandiu, Aduerbium temporis {[illegible]} Quanto tempore. Cic. 7. Verr. Homo quandiu vixit, domui suæ, non solùm post mortem tota Sicilia clarus & nobilis.

Tandiu, quandiu. Cic. Attico, lib. 9, Ego tandiu requiesco, quandiu ad te scribo.

Quandiu, interrogatiué. Cic in Somnio Scipion. Ipsi autem qui de vobis loquuntur, quandiu loquentur? Vetus exemplar legit, Quàm loquentur diu? Idem pro Rosc. Amer. Hæc tu Eruci tot & tanta si nactus esses in reo, quandiu diceres? quo te modo iactares?

Quando, Aduerbium temporis {ὅτε, πότε, ὁπότε, ἡνίκα, πηνίκα} significat Quo tempore: & acuitur in prima.

Vtinam tunc essem natus, quando Romani, &c. non essem passus, &c. Cic. 2 Offic.

Interrogatiuè aliquando ponitur. Terent. Heaut. 2. 2, Iam aderunt. CLIN. quando istuc erit? Cic. in Pisonem, Quando hoc bellum aut hic ordo, aut populus susceperat?

Infinitè aliquando. Cicero ad Varronem, lib 9. 1, Ex his literis quas Atticus à te missas mihi legit, quid ageres, & vbi esses, cognoui: quando autem te visuri essemus, nihil sanè ex eisdem literis potui suspicari.

¶ Quandò, pro Siquidem, vel quoniam positum, coniunctio est causalis, habétque accentum in vltima. Virgil. 1. Æneidos,
-quandò hæc te cura remordet. Terent. Adelph. 5. 3,
Quandò ego tuum non curo, ne cura meum. Idem Eunuch. 1. 2,
Meus fac sis postremò animus, quandò ego sum tuus. Liu. 4. bell. Maced. Bene vertat, inquit, obsideamus Lacedæmonem, quandò ita placet. Cicero Planco, libro 10. 12, Quam quandò complexus es & tenes.

Quando gentium, Id est Quando, absolutè, ea forma qua Vbi locorum, & Nusquam gentium. Plaut. Amphit. 15,
-quis te misit
Furcifer? S. qui me rogat. A. quando gentium? S. dudum.

Quandocunque. Aduerbium {[illegible]} Id est Quocunque tempore. Columel. lib 2. cap. 10, Quandocunque in vsus prompserimus, integram lentem reperiemus. Plin. lib. 29. cap. 1, Quandocunque ista gens suas literas dabit, omnia corrumpet. De Græcis.

Quandoque, pen. prod. Aduerbium temporis {ποτέ} Aliquo tempore. Cic. Lepræ, lib. 6. 19, Ego me Asturæ diutius arbitror commoraturum, quoad ille quandoque veniat.

Quandoque, pro Quandocunque. Horat. 4. Carm. 1,
Et quandoque potentior
Largis muneribus riserit æmuli,
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream sub trabe Cypria. Porphyr. Quandoque pro quandocunque positum est. Et est sensus: Quandocunque apud puellam potior riuale suo fuerit, quamuis ille muneribus commendare se ei conatus sit, marmoreum signum ei & templum decorum statuet. Hactenus Porphyr. Idem in Arte poetica,
Sic mihi qui multum cessat fit Chærilus ille,
Quem bis térque bonum cum risu miror: idémque
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.
Verùm operi longo fas est obrepere somnum. Quemadmodum si fortè aliquid eruditum elegánsque protulit Chærilus malus poeta, vt portenti simile dicit se Flaccus mirari: ita etiam ægrè ferre ac stomachari, sicubi negligentior visus est Homerus, qui tamen excusatione non careat: opere enim in longo fas est obrepere somnum. Vide etiam Antonium Augustinum libro 3. emendation. capite 7. & Hotomanum in Commentario verbor. iuris, & Lambinum in Horatium.

Quandoquidem, pen. corr. {ἐπεί, ἐπειδή, ἐπειδήπερ} Coniunctio causalis, pro Siquidem, vel quoniam. Terent. Hecyra, 3. 5,
Illíque exopto, vt reliquam vitam exigat
Cum eo viro, me qui sit fortunatior:
Quandoquidem illam à me distrahit necessitas. Cic. 4. Ver. Vrbes ac sedes suas relinquerent, quandoquidem iam antè istius iniuriis exagitati reliquissent.

Quandoquidem tu istos oratores, inquit, tantopere laudas, vellem, &c. Cic. de Claris Orat.

Quandoquidem honestum ipsa virtus est. Cic 5 de Fin.

Dicite, quandoquidem in molli consedimus herba. Virgilius 4. ecloga.

¶ Quandoquidem, Quia. Terent. And 3. 2,
Deos quæso, vt sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono. Cic. 2. Philipp. Quandoquidem hæ quondam arationes Campani & Leontini in Populi Romani patrimonio glandiferæ & fructuosæ ferebantur.

Quanquam {καίτοι, καίπερ} Coniunctio causalis idem significās quod Tametsi. Virg. 2. Æneidos,
Quanquam animus meminisse horret. Terent. Adelph. 2. 1,
Id quoque possum ferre, si modò reddat, quanquam iniurium est.

Quanquam particulam aliquando subsequitur alia particula TAMEN, & eleganter. Terent. Heaut. 1. 1,
Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum est,
Inde adeò quòd agrum in proximo hic mercatus es, &c.
Tamē vel virtus tua, &c. Cic. in Partit. Quanquā vterque, tamē, &c. Et 1. Offic. Ea quanquam pertinent ad finem bonorum, tamen id minus apparet. Virg. 2. Æneid.

Quanquam, sed tamen. Cicero 4. Academic. Parmenides, Xenophanes minus bonis quanquam versibus, sed tamen illis versibus increpant eorum arrogantiam.

Quanquam, veruntamen. Terent. Eunuch. 1. 2,
Quanquam illam cupio abducere, atque hac re arbitror
Id fieri posse maximè, veruntamen
Potius quàm te inimicum habeam, faciam vt iusseris.

Quanquam, cum interrogatione, & sine interrogatione, venustatem quandam habet corrigentis seipsum. Cic. 2. de Orat. Quamobrem hoc vos doceo, Sulpiti, &c. quanquam te quidem quid hoc doceam? qui, &c. Idem 3. de Nat. deor. Quanquam quem potissimum Herculem colamus, scire sanè velim.

In integro res nobis erit, quanquam qui cum loquor? &c. Cic. Cassio, lib. 15. 16.

¶ Quanquam, subiunctiuo additum. Cic. 2. de Orat. Quanquam ita se rem habere arbitrarentur. Idem 1. de Orat. Quanquam vis oratoris, professióque ipsa bene dicendi hoc suscipere ac polliceri videatur. Alij legunt videtur.

Quantus, quanta, quantum {ὅσος, πόσος, ἡλίκος} Modò relatiuum, modò indefinitum, modò interrogatiuum est, refertúrque ad numerum & pondus & mensuram, inquit Sipontinus. Terent. Heaut. 2. 3,
Væ misero mihi, quanta de spe decidi! Idem Eunuch. 5. 4,
Quantam, & quàm veram laudem capiet. Cicero pro Sylla, Quantas audacias, quam incredibiles furores. Et 1. Tusculana, Is propagatione vitæ, quot, quantas, quàm incredibiles hausit calamitates?

Quanta pecunia. Cicero pro Sextio, Ab eo prouincias acciperent quas ipsi vellent: exercitum & pecuniam quantam vellent. Idem pro Cluentio, Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modò quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat.

Quanti interest. Aphricanus in l. Qui vsumfructum. §. vltimo. D. De vsufructu, & quemadmodum, Quanti legatarij intersit moram factam non esse.

Quanti & quàm multi mortales. Sallust. ad Cæsarem de Repub. ordinanda.

Quantis animis ierit in Quintium Lucullus. Sallust. in oratione Marci Trib. pleb. ad plebem.

Quantus homo in dicēdo. Cic. 3. de Orat. Qualis oratoris & quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere?

Parit oua quanta anseres. Plin. lib. 8. cap. 25 De crocodilo.

Quanta potest maxima. Cic. de Amicit. Nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorúmque distantia.

Heus heus, quanta hæc mea paupertas est, tamen
Adhuc curaui vnum hoc quidem, vt mihi esset fides. Terentius Phorm. 5. 8,

Quanta mea sapientia. Plaut. Stich. 3.

Tantus & quantus. Cic. ad Atticum, lib. 7, Videre mihi videor tantam dimicationem, &c. quanta nunquam fuit. Idem ad Brutum. 3, Nam tantæ multitudinis, quantam capit vrbs nostra, concursus est ad me factus.

Quantum, Tam. Liu. 9 ab Vrbe, Profecto Qu. Fabij trans Ciminiam syluam quantum Romæ terrorem fecerat, tam lætam famam in Samnium ad hostes tulerat.

¶ Quanti, genitiuus, verbis pretij solet addi. Terent. Eunuch. 5. 6,
Emit? peri hercle. quanti? P. viginti minis. Idem Adel. 5. 9,
Ob eam rem? D. ob eam. postremò à me argentum, quanti est, sumito. Id est, quanto pretio valet, inquit Donatus. Cicero 4. Academ. Quanti libertas ista æstimanda est, non mihi necesse esse quod tibi est?

Quanti ea res erit, & Quanti eam rem esse apparet, idem valent: in vtraque enim clausula placet veram rei æstimationem fieri. Ait Vlpianus, l. inter. 179. De verb. signif. Hoc est, non ad id quod interest: sed ad verum rei pretium pertinent. vt l. Arbitro. De dolo mal. l. Prætor. 4. § Hæc autem. Vi bon. rap. Interdum autem id etiam quod interest complectitur. vt. l. 4. de Damno infecto. Hinc formula apud Valerium: Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. D. D. P. S. Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ iudicium recuperatorium dabo, testibúsque duntaxat decem denuntiandi potestatem faciam.

Quanti minoris. Vlpianus in l. Iulianus. D. de action. empt. & vendit. Qui pecus morbosum, aut tignum vitiosum vendidit, siqui-

dem ignorans fecit, id tantum ex empto actione præstaturum, quanti minoris esset empturus, si ita sciſſet. Paulo pòst, Qui furem vendidit, aut fugitiuum: siquidem sciens, præstare debebit quanti emptoris interfuit non decipi: si verò ignorans, circa fugitiuum quidem tenetur, quanti minoris empturus esset, si eum fugitiuum sciſſet. Sed fortè vtrobique legendum est, quanto minoris.

Pluris Senatus æstimaſſet quàm quanti esset annona. Cicero 5. Verrina.

Quanti plurimo, & Quanti minimo. Vlpianus in l. Ex empto. D. de act. empt. & vendit. Idem ait, non tradentem quanti intersit condemnari: satis autem non dantem, quanti plurimo authorem periclitari oportet. Paulo pòst, Emptorem noxali iudicio condemnatum, ex empto actione id tantum consequi, quanti minimo defungi potuit. Quæ locutio sic resoluitur: Tanti damnari debet venditor, quanti periclitari oportet emptorem, quū plurimo periclitatur, id est plurima pecunia. Quanti minimo defungi potuit, id est quanti explicari potest, quum minimo explicatur.

Quanti conductum erit aut locatum. Cato cap. 144.

Sed quanti quanti: bene emitur quod necesse est. Cicero Attico, libro 12. Subaudi, liceant horti. Sensus est, Etiā si hortos emam quantiuis, non malè emero. quod enim necessarium est, id quanquam magno pretio emptum, bene tamen emptum est: horti autem mihi ad sanum necessarij sunt.

Quanti est negotij? Ironicè, pro Minimi est negotij. Plautus Trucul. 12.

Quanti est sapere. Terent. Eunuch. 4. 7.

Quanti est ad famam. Cic. pro Murena.

Quanti fuerit. Plaut. Capt. 4,

Ego postquam gnatus tuus potitus est hostium,
Expertus quanti fuerit, nunc desydero.

Quanti pénderes illum nunquam ostendisti. Terent. Heaut. 1. 1.

Quanti sit homo. Cic. Qu. frat. lib. 1. 2, Noli spectare quanti homo sit: parui enim pretij est qui iam nihil sit.

Quanti faciam, quanti sim apud: pro Quanto in pretio & æstimatione. Cic. Cælio lib. 2. 15, An dubitas, quum scias quanti cum illum, tum verò Tulliam meam faciam? Idem Trebatio, lib. 7. 20, Vide quanti apud me sis.

Quanti veheret, interrogaui. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Quanti dimiserit. Cic. 7. Verr. In qua docet, quot à ciuitate sua nautas acceperit, quot, & quanti quenque dimiserit. Id est quanta pecunia accepta.

Quantisper, vnde & Aliquantisper. Cæcil. Fallacia,

Velim paulisper experiri te, quantisper non plus triduum. Pompon. Dotata,

Possum exorare te vt recedas à me paulisper modò, quantisper sat habes.

Quantum, Aduerbium temporis vel quantitatis.

Quantum, tantum. Quintil. in Procem. lib. 4, Vt quantum nobis expectationis adiecit, tantum ingenij aspiret.

Et quantum vertice ad auras Æthereas, tantum, &c. Virgilius 4. Æneid.

¶Quantum animis erroris inest! Ouid. 2. Fast.

Quantum peditum. Tacit. lib. 20. Idem in vita Agricolæ, Quantum enim transisse militum, si sese Britanni numerent?

¶Quantum, subintellecto TANTVM. Terent. Phorm. 1. 2,

-accipe, hem
Lectum est, conueniet numerus quantum debui. Et And. 3. 2,
Quod iussi ei dare bibere, & quantum imperaui, Date.

¶Quantum ad porticus. Plin. epist. 216, Quantum ad porticus, nihil interim occurrit quod videatur istinc esse repetendum. Hoc est, Quod autem attinet ad porticus.

Quantum attinet ad antiquos nostros, ante, &c. Varro 1. de Re rust. cap. 10.

¶Quantum est adhibere hominem amicū, vbi quid geras! Plaut. Pers. 16. Hoc est, quàm confert & præstat.

¶Quantum, Quàm multum. Plaut. Amphit. 4,

Nescio quantum tu familiaris sis: nisi actûtum hinc abis, &c.

¶Quantū assequi potui. Cic. pro Cluentio, Sic ad omnia confugi, quantum ego assequi potui, remedia, ac perfugia causarum, vt, &c.

Quantum hunc audiui facere verborum. Plaut. Milite, 9.

Quantum coniectura auguramur. Cicero ad Atticum, libro 2, Quantum coniectura auguramur, si erit nebulo iste cum his Dynastis in gratia.

Quantum ego opinione auguror. Cic. pro Murena.

Quātum existimare possum. Cic. pro Roscio Amerino, Tres sunt res, quantum ego existimare possum, quæ obstent hoc tempore Sexto Roscio.

Quantum ego intelligere possum. Terent. Heaut. 5. 2. Cic. Appio lib. 3. 8, Etsi, quantum ex literis tuis intelligere potui, videbam te hác epistolam, quum ad vrbem esses, esse lecturum.

Quantum illa ætas capit. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Quantum ex ipsa re coniecturam facio. Terent. Heaut. 2. 3.

Quantum è vultu eius intelligo. Cic. 3. de Legib. Nec mihi placet, nec Attico nostro, quantum è vultu eius intelligo.

Quantum intelligo. Terent. And. 1. 3,

Enimuero Daue, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ,
Quantum intellexi modò senis sententiam de nuptiis.

Quantum ego sentio. Cic. 4. Acad.

Quantum suspicor. Terent. Eunuch. 1. 2.

Quantum ex tuto poterat. Liuius 6. bel. Punici, Dasius Annibali amicus, Blactius, quantum ex tuto poterat, rem Romanam fouebat.

Quantum proximè coniectura potest. Liuius 5. bel. Pun. Simul altitudinem muri, quantum proximè coniectura poterat, permensus.

Quantum ego illum vidi, nonnihil timeo misera. Terent. Eun. 4. 1. Id est, Quantum intelligere potui ex illius gestibus.

Quantū in me erit. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 1, Neque te patiar (quantum in me erit) cum exceptione laudari. Idē pro Archia, Huic profectò ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus. Id est, Quantum per nos fieri potest. Sæpius tamen per eclipsin dicimus, Quantum in me est.

¶Quantum importunitatis habent. Velut per parenthesin dictum. Sallustius in Iugurtha, Nam & illos, quantum importunitatis habent, parum est impune malè fecisse, nisi deinde faciundi licentia eripiatur.

¶Quantum, pro Sicut. Sueton. in Vesp. cap. 4, Id de Imperatore Romano, quantum euentu postea prædictum patuit, Iudæi ad se trahentes rebellarunt.

¶Quantum potest, Id est Celerrimè, vt ait Donatus. Terentius Eunucho, 5. 1,

Comprehendi iube quantum potest. Idem Phorm. 5. 8,
Quantum potest, nunc conueniendus Phormio est,
Priusquam, &c.

Quantum potero. Terent. Phorm. 4. 3,

Quantum potes me certiorem inquit, face. Cic. 2. de Finibus, Quantum enim potero minuam contentiones.

¶Quantum maximū potuit. Plin. epist. 65, Dedit enim mihi quantum maximum potuit, daturus amplius si potuisset.

Quantum plurimum. Colum. lib. 12. cap. 21, Exploratum habeat quantum plurimum salsæ aquæ vinum quod fecerit, sine offensa gustus pati possit.

¶Quantum queo. Terent. Eunuch. 5. 2.

-vbi vidi, ego me in pedes, quantum queo,
In angiportum quoddam desertum. Deest in hoc loquendi genere, citò, aut velociter: vt sit, Quantum citò queo. Sic declarandum, Quantum possum, & quantum potes. Terent. And. 5. 2,
Sublimem hunc intrò rape, quantum potes. Id est, quàm citò poteris, quasi dicas, celerrimé.

Quantò, Aduerbium ([illegible]) comparatiuo iungitur, eíque respondet TANTO. Terent. Heaut. 3. 1,

-& quanto diutius
Abest, magis cupio tanto, & magis desydero.

Quanto magis. Virg. 4. Georgicorum.

Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes,
Tanto, &c.

Quantò ita, pro Quantò tantúm. Lucret. lib. 3,

-igitur paruissima corpora quantò
Et læuissima sunt, ita mobilitate fruuntur. Loquēdi genus est quod aduerti debet.

Quanto magis, & tam magis. Lucret. lib. 4.

Quanto, absque particula TANTO. Terent. Eunuch. 4. 5,

-vah, quanto nunc formosior
Vidêre mihi, quàm dudum! Ibidem. 3. 3,
Profectò, quanto magis magísque cogito,
Nimirum dabit hæc Thais mihi magnum malum. Cicero 1. Academica, Quanto magis philosophi delectabunt, si vt illi Æschylum, &c.

Quanto plus delectationis habiturus est, quàm ex illis ineruditis voluptatibus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Quanto minoris actiones in iure Ciuili duæ reperiuntur, quarum altera Ciuilis: altera Ædilitia est. Ciuilis, est quanto minoris empturus erat emptor, si vitium sciſſet. l. Iulianus. de Action. empt. in P. Ædilitia, est quanto minoris res fuit contractus tempore, quàm quanti emptor est. l. Quod si nolit §. si plures. de Ædilit. edicto. in P.

Quantopere, penultima correpta, Aduerbium ([illegible]) pro Quàm valde. Cicero 3. Tuscul. Quanquam de vniuersa philosophia quantopere expetenda esset & colenda, satis, vt arbitror, dictum est in Hortensio.

Neque enim tantopere desyderabam, &c. quātopere delector, &c. Cic. 2. de Orat.

Dici enim non potest quantopere gaudeant. Cicero Attico, libro 14.

Quantusquantus, Adiectiuum ([illegible]) Id est Quantuscunque. Terent. Adelph. 3. 3,

Tu quantusquantus, nihil nisi sapientia es. Hoc est, Totus sapientia es.

Quantuscunque, Aliud adiectiuum, Idem ([illegible]) Id est, Quàm magnus est, vel tantus quantus est. Cic. pro Corn. Balbo, Quæ neque inuidiosa est, & quantacunque est, eiusmodi est, vt conseruata magis, quàm corrupta esse videatur. Idem 2. de Orat. Atque ego is qui sum, quantuscunque sum, &c.

Quantuncunque, Aduerb. ([illegible]) Tantum quantum. Cic. 3. de Fin. Nec rursus in malis, quantuncunque eò addideris, in suo genere manebit. Ibidem, lib. 1, Quantuncunque possim.

Quantuslibet, pen. corr. Idem: vel significat Vnum quantum tibi capere licet, non omne, vt Quantumlibet spatium, non omnem quantitatem spatij, sed vnam quam tibi capere libet. Plin. lib. 20. cap. 6, Suppurationes quantaslibet sanat, fractæ incoctum fabæ, atque ita in cibo sumptum.

Seruus erat quidam quantolibet ordine dignus. Ouid 6. Fast.

Quantusvis, Adiectiuum ([illegible]) Idem. Liu. 6. bell Pun. Tum sitam super portum satis amplum quantæuis classi. De Carthagine.

Sed tamen esto iam quantouis oris honore. Lucret. lib. 4.

Et manus vna regit quantouis impete euntem. De naui. Lucret. libro 4.

Quantiuis pretij homo. Donatus, Ad magnitudinem refertur Quantiuis, non ad paruitatem pretij. Plaut. Pers. 16,

Nomen atque omen quantiuis est pretij. Terent. And. 5. 2,
Quum faciem videas, videtur esse quantiuis pretij.

Quantumuis, Aduerbium ([illegible]) Plaut. Milit. 5,

Quantumuis prolationum, dum modò nunc prima via
Inducamus, vera vt esse credat quæ mentibimur.

Quantumuis rusticus. Horat. 1. epist. 1.

Quantulus, pen. corr. Diminutiuum à Quantus. Cic. 4. Acad. Quantulus nobis videtur? De sole. Idem 2. de Legibus, Id autem quantulum est?

Misit coniectori quantulum visum est de argento. Cicero 1. de Diuinat.

Etenim quantulum interest vtrum in Massici radices, an in Italiā aliòve deducamini? Cic. 2. de Lege agrar.

Vt ne plus nos assequamur, quàm quantulum tu in dicendo assecutus es. Cic. 1. de Orat.

Sed magni referre ea primùm quantula constent. Lucret. lib. 1.

Quantula, cui respondet tanta. Lucret. lib. 2,

Quantula prima queant nobis iniecta ciere

Corpora, &c. -tanta

Interualla tenere exordia prima animaï.

Quantulum, pen. corr. Aduerbium. Cic. 5. Verr. Nos qui iam & quid facere, & quantulum iudicare possemus, ostendimus. Horat. 2. Serm. satyra 3,

Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum.

Quantuluscunque, Adiectiuum diminutiuum à Quantuscunque, significat Quamminimum, vel Quàm parum tibi videbitur. Colum. lib. 2. cap. 11, Nam si nox incessit, quantulocunque humore, prius quàm obruatur, corrumpitur. Cic. Att. lib. 6, Procura, quantulacunque est, Precianā hæreditatem. Idem 1 de Oratore, Sed de hac mea quantulacunque est facultate, quæritis. Martialis lib. 11, 15,

Nam terra est illi quantulacunque grauis

Pars ego sum census quantulacunque tui. Ouidius 4. de Ponto, eleg. 5.

Inque tuo iaceas quantulacunque toro. Ouid. 3 de Arte.

Quantuluncunque videbitur. Cic. 4. Verr. Sed tamen quicquid erit in his libellis, quantuluncunque videbitur esse, hoc quidem certè manifestum erit.

Quantuluncunque dicere. Cic. in Orat. Ieiunas igitur huius multiplicis, & æquabiliter in omnia genera fusæ orationis aureis ciuitatis accepimus, eásque nos primi, quicunque eramus, & quantuluncunque dicebamus, ad huius generis dicendi, audiendi incredibilia studia conuertimus.

Quantulum id cunque est. Cic. 2. de Orat.

Quantulumlibet, pen. corr. Vlpianus in l. 4. § vltimo. D. De ædilit. edict. Non denique febriculam quantulamlibet ad causam huius edicti pertinere.

Quantillus, Adiectiuum, diminutiuum à Quantulus. Plaut. Capt. 4, Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet. Idem Pseud. 10, Quantillo argenti te conduxit Pseudolus?

Quantillùm, Aduerbium Plaut. Curcul. 3.

Sitit hæc anus. PA. quantillùm sitit? PH. modica est, capit Quadrantal.

Quantitas, pen. corr. quantitatis {ποσότης, πηλικότης} Id quo quantum quid esse dicitur, aut iudicatur. Plin. lib. 17. cap. 24, Laborant & fame & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate.

Quantitas in iure Ciuili quū opponitur corpori, sic definienda videtur. Res cuius vis, ac momentum, vel solum, vel præcipuè spectatur. Corpus verò, res cuius materia vel sola, vel præcipuè spectatur. Vlpianus l. 34. §. 2. de Legatis & fideicommiss. lib. 1. Pandectarum verò libro 30.

Quantitas pro pretio & valore apud Paulum lib. 2. Sententiarum, cap. 32, Seruus qui furtum fecerit, damnúmve dederit, nisi id pro sui quantitate dominus sarcire paratus sit, noxæ dedi potest.

Quanuis {καίπερ} Coniunctio aduersatiua. Cic. Attico, lib 12, Quanuis prudens ad cogitandum sis, sicut es: tamen nisi magnæ curæ tibi esset, vt ego consequerer id quod magnopere vellem, &c. Quintilianus lib. 9 cap. 4, Quanuis enim iuncta sit, tamen soluta videri debet oratio.

Etsi quanuis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certè fuisti. Cic. Attic. lib. 16.

Quanuis licet. Cic 3. de Leg. b At duo Gracchi fuerunt, & præter eos, quanuis enumeres multos licet, quum deni creantur, nullos in omni memoria reperies, &c.

Quanuis ille felix sit, sicut est, tamen, &c. Cic pro Rosc. Amer.

¶ Quanuis, pro Quantùuis. Cic. ad Cælium, lib. 1. 15, Quanuis paruis Italiæ latebris cōtentus essem. Idem pro Rosc. Amer. Quasi verò mihi difficile sit, quanuis multos nominatim proferre.

Quanuis increpitent socij. Virg. 3. Æneid.

Quanuis callidè facere. Cic. 4. Verr. Inuestigare, adire, appellare, corrumpere, quiduis facere in eiusmodi rebus, quanuis callidè, quàuis audacter, quanuis impudenter.

Et quanuis subitò, quouis in tempore, quanque

Rem contrà speculum ponas apparet imago. Lucret. lib. 4.

Quapropter {διὰ τί} Aduerbium interrogandi, responsionem quærens cur quid ita factum sit. Terent. And. 1. 1,

-magis id adeò, mihi vt incommodet,

Quàm vt obsequatur gnato. SO. quapropter? SI. rogas? Idem Heauton. 1. 2, -caue faxis, non est opus pater.

CH. Quapropter? CL. quia, &c.

Sed quid est quapropter nobis malum minitemini? Plautus Bacchidibus.

Quapropter {διότι} Infinitè positum. Plaut. Pseud. 7,

-animum aduorte nunc iam

Quapropter expertam amoris gnati te habuerim.

¶ Quapropter {οὗ ἕνεκα} Quamobrem. Terent. Adelph. 3. 2,

-non est vtile hanc illi dari:

Quapropter quoquo pacto celato est opus.

Quapropter nihil est quod metuas ne quid mecum fingam. Cicero 4. Ver.

Quapropter quoniam Lucret. lib. 1,

Quapropter quoniam, quæ paulo diximus antè

In commutatum veniunt, &c.

Quaqua, Aduerbium {ὅπῃ, ᾗ} Plaut. Epid. 14,

Quaqua tangit, omne amburit. Hoc est quancunque partem attingit.

Quaqua versus, vel quaqua versum, Idem, Per quęcunque locum. Cæsar in Comment. Legatos quaqua versum dimittere.

Quaque versus. Cic. 9. Philip. Circúmque eam statuam locum gladiatoribus, ludísque liberos, posterísque eius, quaque versus pedes quinque habere. Legitur & quaqua.

Quaquam, Aduerbium per locum. Lucret. lib. 1,

Si nullum foret: haud vsquam sita corpora possent

Esse, neque omnino quaquam diuersa meare. Id est, neque omnino per vllam regionem, siue hanc, siue illam meare. Alij codices habēt quoquam: sed sic legit Lambinus, ex fide manuscriptorum.

Quare {τίνος ἕνεκα} Aduerbium interrogandi, notam significationem habens. Terent. And 5. 4,

-itáne huc paratus aduenis: CH. quare? SI. rogas? Cicer. 1. de Orat. Nanque illud quare Scæuola negasti?

Quare, Infinitè positum. Cicero pro Lege Manilia, Quare quum & bellum necessarium sit, vt negligi non possit. Cn. Magnus ad Domitium, in epist. ad Attic. libro 8. 161, Miror quid causæ fuerit quare consilium mutaris. Cic. pro Rosc. Amer.

¶ Quare, in principio orationis, pro Quamobrem. Cic. pro Quintio, Quare quòd socium tibi eum velles adiungere, nihil erat. Idem Seruilio, lib. 13. 71, Quare sic tibi eum commendo, vt, &c.

Quare agite ô tectis iuuenes succedite nostris. Virgilius 1. Æneidos.

¶ Quare, pro Vt. Plancus ad Cic. lib. 10. 21, Omnia feci quare Lepido coniuncto ad Rempub. defendendam minore solicitudine vestra perditis resisterem.

QVARIATES, populi sunt in Gallia Narbonensi, alio nomine Cauaræ, à cauo, opinor, Alpium dicti, quorum metropolis est Auenio, hinc Valentia. nunc inferi Delphinates appellantur. Eos, vti antea diximus, Strabo Quaros appellauit. Plinij verò locus si accuratius inspiciatur, Calepinum mendacio arguet: nam Plinius Cauaras à Quariatibus separauit, eos ad Antipolim referens, Cauaras supra Druentiam collocans. Vide Plin lib 3 cap 4.

Quarta, solenne verbum in Ciuili iure, quo illa variarum hæreditatū portio designatur, quæ varijs ex causis, varijs quoque personis constituto iure debentur.

Quarta Agnatorum,

Quarta Arrogati,

Quarta Curiæ,

Quarta heredis ex lege Falcidia,

Quarta Trebelliana,

Quarta filiarum ex bonis rei maiestatis,

Quarta fiscalis,

Quarta liberorum, quæ in Trientem, aut Quadrantem, pro numero liberorum, commutata est,

Quarta matris, aut auiæ Curialium,

Quarta posthumi,

Quarta fideicommissarij,

Quarta parentum præmortuis liberis, quas ex Pandectarum libris, Ciuilis iuris candidati habent petere, ne nos in messem alienā (tametsi Enciclopædiam cudimus) misisse falcem pronuntieht. Collegit & Hotomanus libro singulari, de verb. quæ ad ius pertinent significatione.

Quartus {τέταρτος} Adiect. numerale, proximum à tertio significans. Liu. 4 bel. Pun. Eósque vbi quartæ vigiliæ signum cecinisset, ad eum locum scalas iussit ferre.

Quartus pater, pro Abauo. Virg. 10. Æneidos,

Pilumnúsque illi quartus pater.

Hora quarta. Virg. 3. Georg.

Quartùm, Aduerb. {τὸ τέταρτον} pro Quartò. vt Quartùm Consul. Liu. 3. ab Vrbe, T. Quintio quartùm Consule.

Quartò, Similiter aduerbium, Quartò Consul, & Quartùm Consul inter se differunt. nam Quartò. locum designat, & tres antè factos. Quartùm verò significat tempus, & ter antè factum. Sipontinus, ex Gellio lib. 10. cap. 1.

Quartusdecimus, penult corr. {τεσσαρεσκαιδέκατος} Adiectiuū. vt Quartadecima luna. Plin. lib. 2. cap. 59.

Quartadecimani {τεσσαρεσκαιδεκατανοί} paulum dubitauerant. Tacit. lib. 1. Hoc est quartædecimæ legionis milites.

Quartanus, pen. prod. {τεταρταῖος} Aliud adiect. vt Quartana febris, quę quarto quoque die nouam accessionem habet & ingrauescit ac sæuit. Cic. ad Tironem, lib. 16. 10, Sed quum in quartanam conuersa vis est morbi (sic enim scribit Curius) spero te diligentia adhibita etiā firmiorem fore. Idem Attico, lib 8, Modò enim audiui quartanam à te discessisse. Et 3 de Natura deor. Vide, quæso, si omnis motus, omniáque quæ certis temporibus ordinem suum conseruant, diuina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas diuinas esse dicendum sit, quarum reuersione & motu quid potest esse constantius?

Febri quartana liberari. Plin. lib. 7. cap. 50.

Quartanas excutere, Hoc est sanare, vel iugulare quod quidam dicunt. Plin. lib. 20. cap. 6.

Frigida quartana Horat 2. Serm satyr. 3.

Vetus quartana. Vlpian. in l. 1. D. De Ædil. edicto.

¶ Quartani, Quartæ legionis milites. Tacit. lib. 20, Dein mutati in pœnitētiam primani, quartaniq́ue, & duodeuicesimani Voculam sequuntur.

Quartarius, quartarij. Quartarium apud Catonem sic congij quartam partem significare existimo, vt tertiarium tertiam, & sextarium sextam: Amurcæ (inquit ille cap 95) in vas æneum indito cōgios duos: postea igne leui coquito: rudicula agitato crebrò, vsqueadeo dum fiat tam crassum quàm mel. Postea sumito bituminis tertiarium, &

sulphuris quartarium: conterito in mortario per se vtrunque. Columel. lib. 12. cap. 5. In sextarios duodequinquaginta fermenti libram sici aridæ pondo quadrantem, salis sextarium: hæc subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Quartarium autem dicimus, non quartam partem alicuius maioris mensuræ, sed vas quod quatuor mensuras caperet: sic tertiarium, quod tres. Hæc Budæus. Liu. 5. ab Vrbe, Cui vniuersi selibras farris, & quartarios vini ad ædes eius, quæ in arce erant, contulerunt.

¶Quartarius mulio mercenarius dicitur eo, quia quartam partem quæstus capiebat. Festus: Quartarios appellabant antiqui muliones mercenarios, quòd quartam partem quæstus capiebant. Lucilius, Porrò homines nequam malus, vt quartarius cippos colligere omnes.

Quarticeps, quarticipis. Vox est à Varrone in libris De lingua sæpe vsurpata, significátque non tam ordinem, quàm collium & iugorum multitudinem. Sic exponit Turneb.

Quasi { ὡς, ὥσπερ, ὡσανεί } Aduerbium similitudinis, significat Ita vt. Plautus Sticho, 9,

Fuit olim, quasi ego sum, senex, & ei filiæ duæ erant,
Quasi nunc meæ sunt: eæ erant duobus nuptæ fratribus,
Quasi nunc sunt meæ vobis. Cic. 4. Verr. Repentè aspicimus lituras eiusmodi, quasi quædam vulnera tabularũ recentia. Idem 4. Acad. Sed prius potestis totius eorum rationis quasi fundamenta cognoscere. Terent. Adelph. 4. 7,

Ita vita est hominum quasi quum ludas tesseris. Vbi Donatus, Rectum erat, si diceret, Ita vita est hominum quemadmodum tesseris ludere, aut quemadmodum ludus est tesserarum.

¶Quasi gemmatum. Ælius Spartianus in vita Antonij Getæ, Qui quum contenderet, & diceret quasi ioco, quasi serio omnes cum liberis occidendos, &c.

¶Quasi, simulationem dicit. Terent. And. 3. 2,

Quid credas? quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. Idem Adelph. 3. 1,

Iam nunc times, quasi nunquam adfueris, nunquam tute pepereris? Cicero 2. de Finib. Quasi me pudeat inquit, istorum, aut non possim quemadmodum ea dicantur ostendere. Idem 7. Verr. Quasi ego excitare filium eius ab inferis possem.

Quasi tu dicas me te velle argento circunducere. Id est, Verba tua eò tendunt, vt dicas, &c. Plaut. Pseud. 9.

Quasi verò. Terent. Eunuch. 4. 4,

Tace obsecro: quasi verò paulum intersiet. Cic. Appio Pulchro, lib. 3. 7, Non poteram (credo) ante hyemem: sic enim scribis: quasi verò ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint.

Quasi vti. Plaut. Merc. 3,

Qui olim à puero paruulo mihi pædagogus fuerat, quasi vti mihi foret custos.

¶Quasi, pro Penè vel ferè. Cic. 4. Acad. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. De sole loquitur. Terent. Heauton.

Quasi talenta ad quindecim coegi.

¶Quasi, Ita. Cic. pro Quintio, Qui quasi sua res, aut honos agatur, ita diligenter Sext. Næuij studio & cupiditati morem gerunt.

Quasi cõtractus, ex duobus verbis, vna res in Ciuili iure, est cõuẽtio tacita, nec ciuilibus verbis pacta: sed magis re ipsa in similitudinem contrahentium contracta: qua obligantur, qui se vel alienis negotiis immiscent, vel aliena absque aperto domini consilio auferũt. De illis quasi contractibus, est titulus lib. 3, Ciuilium institutionum.

Quasi possessio, Quasi castrẽse peculiũ, nobilia quoque verba apud Iureconsultos. Quasi possessione ea retinere dicimur, quæ corpora non sunt: sed iura, vt Prædiorum dotes & onera, quas seruitutes dicimus vrbanorum & rusticorum prædiorum, item ea quæ solo iure consistunt: vt actiones, obligationes, hereditates. Sic quasi castrense periculum est, quod ad exemplum castrensis pecuniæ, filiusfamil. in reipub. gerentione acquirit. Est tit. in P. Ciuil. lib. de Peculio tam castrense, quàm quasi castrensi.

Quasillus, Vide QVALLVS.

Quasso, quassas, **Quatefacio**, Vide QVATIO.

Quatenus, penult. corr. Aduerbium { ἕως, καθ᾽ ὅσον, ἐφ᾽ ὅσον } significat Quantum, siue ad quem finem. Cic. de Amicit. Quamobrem id primũ videamus, si placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat. Idem 1. Tusculan. Magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium, nec docuerit quatenus esset quodque curandum. Et 2. de Orat. Itaque soli qui memoria vigent, sciunt quid & quatenus, & quomodo dicturi sint. Idem ad Lentulũ, lib. 1. 2, Postulatum est vt Bibuli sententia diuideretur: quatenus de religione dicebat, Bibulo assensum est. Liuius ab Vrbe condita, Italiæ, nisi quatenus vallum castrorum cingit, nihil relinqueret is Pœno.

¶Quatenus, pro Quoniam, vel quandoquidem. Plin. epist. 51. lib. 3. ad Caninium Rufum, Et quatenus nobis denegatur diu viuere, relinquamus aliquid quo nos vixisse testemur. Sueton. in Claud. Cæsare, cap. 26, Confirmauitque pro concione apud Prætorianos, quatenus sibi matrimonia male cederẽt, permansurũ se in cælibatu. Quintil. libro 6. cap. 3, Propria tamen vis nominis, & exprimenda natura est, quatenus appellatione ipsa non satis significari videtur. Festus, Quatenus significat Qua fine, vt Hactenus, Hac fine. At Quatinus, Quoniam. Sed antiqui quatenos dicebant: vt Scipio Africanus in ea oratione quam scribit postquam ex, Africa rediit, Vt negotium natum erat quatenos castra nostra ita munita erant, vt posses partem exercitus abducere. Ex his Festi verbis, videtur Quatinus pro Quoniam per i, tertiam vocalem scribendum: & ita obseruari video à doctis. Valla, de Quandoquidem pro Quoniam loquens, Eiusdem significati est quatinus, apud seculum duntaxat Quintiliani. Nam Cicero dixit Quatenus solummodo pro Inquantum, sicut Eatenus pro Intantum. Seculum autem Quintiliani, à Liuio, Virgilio, Horatio exordiet: quorum vltimus, 2. Serm. satyr. 4. sic ait, Quatinus ima petit voluens aliena vitellus. Quo modo hic scripserit Valla, non est certum, quum pro voluntate chalcographi scribatur locus iste, sicut & alij multi.

Quatenus id facit. Horat. Serm.

-iubeas miserum esse libenter

Quatenus id facit. Quem locum explicat Turnebus his verbis, Qui insanabilis est, nec deduci de auiditate studióque nummorum accumulandorum potest, cum quum videas in maxima versari miseria, iubeas eam, quantamcunque auaritia affert, libenter iucundéque ferre. Esse enim puto, quatenus id facit, ad quam vsque miseriã studium lucri perducere solet. Hæc ille.

Quater, Quaternus, Quaternarius, Quaternio, Quaterdeni, Vide QVATVOR.

Quatinus, pen corr. Coniunctio { ἐπεί } significat Quoniam, vel Quia, vt ait Festus. Iuuen. satyr. 12,

Quatinus hic non sunt nec vænales elephãti. Vide QVATENVS pro Quoniam.

Quatinus, pro Vt. Macrobius lib. 2. Saturnal. cap. 5. Nõ semel præceperat ei pater, temperato tamen inter indulgentiam grauitatémque sermone, quatinus moderaretur profusos cultus, perspicuósque comitatus.

Quatio, quatis, quassi, quassum, quátere { σείω, τινάσσω, κλονέω, πάλλω, ῥυπίζω } Mouere cum violentia, concutere. Liuius, Carthaginis mœnia nunc quatit ariete. Plin. epist. 147, Manibus catenas gerebat, quatiebátque. Virgil. 9 Æneidos, Aut rastris terram domat, aut quatit oppida bello. Plin lib. 26 cap. 4, Non satius fuit Æmylianũ Scipionem Carthaginis portas herba patefacere, quàm machinis claustra per tot annos quatere?

Quatere, suspensum & vicinum rei alicuius motum significat, non vt Verrius putat ferire, quũ id ipsum verbũ concutere ex præpositione, quæ est, con, & quatere sit compositum. Quassare autem est sæpe quatere. Festus.

Quatere aliquem foras. Terent. Eunuch 2. 3.

Quatere aliquem mente solida, pro Deturbare, excutere. Horat. 3. Carm. ode 3,

Iustum & tenacem propositi virum,
Non ciuium ardor praua iubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida. Hoc est, non excutit, nec dimouet mente firma & constanti, vel à consilio & proposito firmo.

Quatere, Percutere Virg 8 Æneidos,

Quadrupedante putrem sonitu quatit vngula campum. Nonius.

Quatere, pro Infestare. Virg. 9. Æneidos,

Aut rastris terram domat, aut quatit oppida bello. Nonius.

Quati ægritudine quasi tempestate. Cic. 3. Tusc. Est naturale in animis tenerum quiddam atque molle, quod ægritudine quasi tempestate quatiatur.

Alas quatere magnis clangoribus Virg. 3. Æneid.
Animum alicuius quatere, Vide ANIMVS.
Vastos quatit æger anhelitus artus. Virg. 5. Æneid.
Faces quatiunt splendidas comas. Catul. in Epithal. 56.
Cymbala quatere. Virg. 4. Georgicorum,

Tinnitúsque cie, & matris quate cymbala circum.

Cursu quatere armenta Virg. 3. Georg.
Fundamenta quatere. Virg. 2. Æneidos,

Neptunus muros, magnóque emota tridenti
Fundamenta quatit, totámque à sedibus vrbem Eruit.

Certam quatit improbus hastam. Virg. 11. Æneid.
Nudos quatit ille lacertos Ouid. 2. de Arte.
Horror frigidus membra quatit Virg. 3. Æneid.
Aridáque ora quatit. Virg. 5. Æneid.
Gemitu quatit pectora. Valer. 5. Argon.
Pennas quatere. Ouid. 4. Metam.
Risu quatere aliquem Horat. 1. epist. 2.
Tedam quatere manu. Catul in Epithal. Iuliæ, 56.
Terrore quatere populos. Senec. Herc. OEtæo, 17.
Tonitru quatiuntur cærula cæli. Lucret. lib. 6.
¶Quatere, pro Excludere. Terent Eunucho,

Nimirum homo quatietur certè cum dono foras. Ex Nonio.

Quatiens, Participium { σείων } vt

Tulláque, & æratam quatiens Tarpeia securim. Virgilius 11. Æneidos.

Quassus { ῥαγείς } Nomen ex participio, Ruptum. Plaut. Curcul. 8.

Quassum, est conuulsum & non integrum. Virg. 4. Æneidos,

Quassatæque rates. Nonius.

Argutatio quassa lecti. Catul. ad Flauium, 6.
Membra quassa Ouid in Ibin.
Rates quassæ. Horat. 4. Carm. ode 8.
Vox quassa. Curtius lib. 7.

Quassus, huius quassus, Verbale { τιναγμός } Cic. 2. Tusculana,

Nam attrectatu & quassu sæuum amplificatis dolorem. Ex Pacuuio.

Quatefacio, quatefacis, pen. corr. quatefeci, penult. prod. quatefactum { σείω } quatefacere, Concutere & expellere. Cic. ad Brutum, 10, Perrexi tamen, Romámque perueni, nullóque præsidio quatefeci Antonium.

Quasso, quassas { τιναχίζω } quassare, Frequentatiuum, Sæpe quatere, & mouere. Plaut. Merc. 12,

Tristis incedit, pectus ardet, hæreo: quassat caput. Idem Epid. 9,
Sed hic quis est, quem huc aduenientem conspicor,
Suam qui vndãtem chlamydem quassando facit? Idem Bacchid. 5,
Subducunt lembum capitibus quassantibus. Vide Gell. lib. 2. cap. 6, & Macrob lib. 6. cap. 7.

Caput quassare. Valer. 1. Argon.
Tussis frequens quassauit me. Catul. ad Fundum, 41.
¶Quassare, Rumpere. Virg. 1. Æneidos,

Quassatam

Quassatam ventis liceat subducere classem. Idem 4. Æneidos,
Quassatæque rates, & non tractabile cælum. Plin. epist. 170, Quassata atque etiam decussa monumenta.

Quassans, quassantis, Participium { διασείων. } Lucret. lib 4,
-cum Pan Pinea semiferi capitis velamina quassans, &c.

Quassatus, pen. prod. Participium { διασεσεισμένος. } Plin. lib. 18. cap. 26, Antelucanis ferramenta acuere, manubria aptare, dolia quassata sarcire. Legitur & quassa.
Homo quassatus tempora Lyæo. Silius lib. 7.
Domus quassata. Ouid. 2. Trist.
Rates quassatæ. Virg. 4 Æneid.
Vasa quassata. Lucret. lib. 3.
Quassata Resp. Afflicta, oppressa. Cic. pro Marcello, Non fuit recusandum in tanto ciuili bello, tantóque animorum ardore, & armorũ, quin quassata Respub. quicunque belli euentus fuisset, multa perderet & ornamenta dignitatis, & præsidia stabilitatis suæ.
Quassanda est { διασειστέον } ista Pelias hasta manu. Ouidius 1. de Arte.

Quassabilis, & hoc quassabile, penult. correp. Quod quassari potest. Lucanus libro 6,
Sed munimen habet nullo quassabile ferro.

Quassabundus. Macrob. lib 5. Saturnal. cap. 21, Herculem fictores veteres non sine causa cum poculo fecerunt, & nonnunquam quassabundum & ebrium. Quassabundum, id est, ex vino vacillantem, & velut casibundum.

Quatriduum, Quatriduo, Vide QVATVOR.

Quatrio { τετράγων } quo verbo Latino Isidorus vtitur, pars est in talo, quam pronam vocant. Galenus in libello de ossibus, cap. 24, Talus (inquit) ab imis tibiæ suræque processibus comprehenditur. Eius pars, quam Quatrionem vocant, sursum vergit.

Quatuor, vel quattuor { τέσσαρες, τέσσαρα } Nomen numerale indeclinabile.
En quatuor aras. Virg. 5. eclog.

Quatuordecim, pen. corr. { δεκατέσσαρα } Ex quatuor & decem compositum. Asinius Pollio ad Ciceronem lib. 10. 32, Herennium Gallum histrionem summo ludorum die, anulo aureo donatum in quatuordecim sessum deduxit. Tot enim fecerat ordines equestris loci. Plinius libro 8. capite 36, Præter quatuordecim dies. Sic libro 2. capite 14, Iutta quatuordecim partes solis, semper occultam esse. De luna.

Quatuordecies, Aduerb. { τεσσαρεσκαιδεκάκις } Apud Plinium lib 3. cap. 7, Quatuordecies centena.

Quatuorviri, pen. corr. { οἱ τέσσαρες. } vt Triumuiri. Cic. in quadam epistol. & in l. 2. de Origine iuris.

Quatuorviratus, pen. prod. { τῶν τεσσάρων ἀρχή, τετραδαρχία } Ipsa quatuor virorum dignitas. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib. 10. 32, Quatuorviratum sibi prorogauit.

Quater { τετράκις } Aduerb. numerale. Plaut. Pseud. 5,
Virum vis, vel quater quinis minis. Colum. lib. 5. cap. 2.
Quater, pro Sæpius. Virg. 2. Æneidos,
-quater ipso in limine portæ
Substitit, atque vtero sonitum quater arma dedere.
O ter quatérque beati. Virg. 1. Æneid. Tibul. lib. 3. eleg 3,
O mihi felicem, térque quatérque diem.
Quater & quadragies, &c. Cic. 3. Verr. Huic HS quater decies P. Tadio numerata Athenis testibus planum faciam. Plinius libro 7. cap. 27, Sic proprium Catonis quater & quadragies causam dixisse.

Quaterni, Adiectiuum { τέσσαρες } Id est quater in numero: vt Quaterni denarij. Cic. pro Fonteio. Horat. 1. Serm. satyr. 4,
Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos.
Quaternis diebus latent, Id est quatuor. Plin. lib. 8. cap. 36.
Quaternûm iugerum balenæ, pristes ducenûm cubitorum. Plin. lib 9 cap. 3.
Quaternorum pedum latitudine. Plin. lib. 8. cap. 45.
Quaternûm pedum spatia. Colum. lib. 5. cap. 5.
Gens illi triplex, populi sub gente quaterni. Virg. 10. Æneid.

Quaternarius { τετραδικός } Aliud adiectiuum. Numerus qui quater est. Plin. libro 28. capite 6, Numerum quoque quaternarium Demetrius condito volumine prodidit, & quare quaterni cyathi, sextariíve non essent.
Quaternarij scrobes. Colum. lib. 11. cap. 2, Eorum (scilicet scrobium) quaternarij, hoc est quoquo versus pedum quatuor, si est cõmodum terrenum, XIIII ab vno fiunt. Vide SCROBS.

Quaternio, quaternionis, masc. gen. { τετράδιον, τετράς, τετρακτύς } Quatuor chartarum, siue alterius cuiuscunque rei compositio ex quatuor. vt Quatuor quaterniones militum.

Quaterdeni, pen. prod. { τετράκις δέκα } Similiter adiect. vt Quaterdeni gradus Ouid. 3. de Ponto, eleg. 2.
Anni quaterdeni, Quadraginta. Ouid. 7. Metam.

Quatriduum, quatridui { τετραημερία } Spatium quatuor dierum. Cic. 6. Verr. Non ablata ex vrbibus sociorum quatridui causa per simulationem ædilitatis.
Quatriduum per vastas solitudines absumptum est. Curtius lib. 4.
Quatriduum fuit. Liu. 3 ab Vrbe, Sic finem iustitio, quod quatriduum fuit, reditus Quintij Consulis in vrbem fecit.
Quatridui nauigatio. Plin. lib. 6. cap. 22.
Quatridui iter. Lentulus Senatui, lib. 12. 15.

Quatriduo { τετραημερία. } vt Quatriduo ante. Cicero ad Brutum, 3. 2, Triduo verò aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam.
Quatriduo quo. Cic. pro Rosc. Amer. Mors Sext. Roscij quatriduo quo is occisus est, Chrysogono nuntiatur.

Quaxare ranæ dicuntur, quum vocem emittunt. Sunt qui non Quaxare, sed Quoaxare, alij Coaxare scribant. Festus.

Q V E

Que, absque diphthongo { τε } Coniunctio enclitica, & adiectio syllabica, quæ nõnisi in compositione reperitur: & modò copulatiua est, vt Virgil. 1. Æneidos,
Arma virúmque cano. Et eclog 10,
Pérque niues alium, pérque horrida castra secuta est.
Causatiua, pro Quoniam, siue Quia. Cic. 1. Offic. Non nobis solũ nati sumus: ortúsque nostri partem patria vendicat, partem amici.
Expletiua, quando ornatus tantùm causa ponitur. Propertius libro 3. elegia 1,
Deiphobúmque, Helenúmque & Polydamantas in armis.
Que, pro Id est. Plautus, Rudis est, nescítque quid expediat.
Que, Explanationem quandam præcedentium infert. Virgilius 1. Æneidos,
-manet alta mente repostum
Iudicium Paridis, spretæque iniuria formæ. Quasi, nempe iniuria spretæ formæ: vel, id est iniuria spretæ formæ. Grammatici epexegesim vocant.
Que coniunctio, duo membra coniungens. Cic. Curioni, lib. 2, Sed tibi & gratulor: &, vt sempiterni laudi sit iste Tribunatus, exopto: téque hortor, vt omnia gubernes & moderére prudentia tua.
Que, pro Etiam. Apul. Idque ei serìò colloquenti non crederem. Id est, etiam seriò loquenti.
Que, sæpe repetitum legitur apud Ciceronem, 2. de Natura deorum, Ex quo videlicet quid, ex quibúsque rebus efficiatur: idque ratione concludimus: singulásque res definimus: circumscriptéque complectimur.
¶Que, pro An. Horat. 2. Serm. satyr. 7,
Quid refert vri virgis, ferróque necari?
Authoratus eas, an turpi clausus in area? Pro eo quod est, Quid refert vri virgis, an ferro necari? Quasi dicat, nihil hoc ab illo differt.

Queis { οἷς } Datiuus vel ablatiuus à quis. Cato cap. 11, Cola queis florem demant tria. Virg. 1 Æneidos,
Queis ante ora patrum Troiæ sub mœnibus altis
Contigit oppetere. Vbi Seruius, Ab eo quod est à QVI in bus mittit: ab eo quod est à QVO, in is mittit. Sed à tertia declinatione in vsu sunt datiuus & ablatiuus plurales. Valerius Probus (inquit Pierius) QVEIS iambũ esse dicit, passimque datiuo & ablatiuo casu pro iambo accipi debere: atque ita aliquot habent marmora.

Quemadmodum, pen. corr. { ὅπως, καθάπερ, ὃν τρόπον } Aduerbium similitudinis. Compositum ex quem, & ad, & modum: quæ tres particulæ in vnum iunctæ, idem significant quod Ad quem modum, vel ad eum modum quem, &c. Cic. de Amicit. Pergratum mihi feceris, spero item Scæuolæ, si quemadmodum soles de cæteris rebus, quum ex te quæruntur, sic de amicitia disputaris quid sentias. Ibidem, Vt quemadmodum in se quisque, sic in amicum sit animatus.
Quemadmodum, aliquando interrogatiuè ponitur, pro Quo pacto. Plautus Persa. 2,
-tu tibi me facere potis es
Sempiternum. S. quemadmodum? T. vt des mihi nummos sexcentos. Cic. 7. Verr. Quemadmodum est asseruatus?
Aliquando NAM interponitur, & dicitur Quemnam admodum. Plaut. Bacchid. 4,
Qui scire possum? C. nullus plus. P. quemnam admodum?
Quemadmodum, positum vbi vsitatius poni consueuit VT. Cic. ad Terentiã, lib. 14. 2, Nam ad me P. Valerius homo officiosissimus scripsit, id quod maximo cum fletu legi, quemadmodum à Vesta ad Tabulam Valeriam ducta esses. Idem 4. Acad. Excogitat inquã quemadmodum mense illo legitimo comitia haberentur.
Quemadmodum spero, Quemadmodum dicere audiui, per parenthesim dicta. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 2, Nos in Senatu (quemadmodum spero) dignitatem nostram, vt potest in tanta hominum perfidia & iniquitate retinebimus. Idem 5. Verr. Pepercit homini amico, & (quemadmodum ipsum dicere audiui) necessario.

Queo, quis, quiui, quitum { δύναμαι, ἰσχύω } quire, Posse. Terentius Andr. 4. 1,
Nec te quiuit hodie cogere, illam vt duceres. Dictum queo, quasi qui eo. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 1, Non queo reliqua scribere, tanta vis lachrymarum est. Horat. 2. Serm. satyr. 7, Liber sum, dic age, nõ quis. Id est nequis, non potes. Vide NON.
Antiqui, nequeunt, Pro non eunt, dicebant.
Quæ tuis careat sacris,
Non queat dare præsides
Terra finibus. Catul. epigr. 56.
Quit. Lucretius lib. 3,
Mobilitate mali non quit sentire dolorem.
Quisse. Lucret. lib. 5,
Disperiisse, neque in fructum conuertere quisse.
¶Queor. Lucret. lib. 1,
Dum veniant aliæ, ac suppleri summa queatur.

Quitus, Adiect. { δεδυνημένος } à queor. Terent. in Hecyr. 4. 1,
Nam quum compressa est gnata, forma in tenebris nosci non quita est. Sed antiquè, vt ait Donatus. Gell. lib. 20. cap. 1, Sæuitia ista pœnæ contemni non quita est.

Quentiam, pro Potentiam, veteres aliquando scripsere. Sipontinus.

Quercerus, Quercetum, Quercicus, Vide QVERCVS.

Quercus, huius quercus { δρῦς } ablatiuo plurali quercubus, Arbor nota. Cic. 1. de Legib. Quercus glãdifera. Festus, Quercus dicitur quòd id genus arboris graue sit, ac durum: tum etiam in ingentem euadat amplitudinem.
Sicubi magna Iouis antiquo robore quercus Ingentes tendat ramos. Virg. 3. Georg.
Aeria. Virg. 3. Æneid.
Annosa. Virg. 4 Æneid.
Auritæ, Vide Auritus, in AVRIS.
Decidua. Ouid. 8. Metam.
Dura. Virg. eclog. 4.
Fatidica. Seneca Herc. OEtæo, 11.
Geminæ consurgunt, Vide CONSVRGO.

Glandifera.Ouid.12 Metam.
Ingens.Virg.11.Æneid.
Rigidæ motant cacumina.Virg.6.eclog.
Sacra.Virg.7.eclog.
Sublimis.Lucan.lib.1.
Torta quercu redimitus tempora.Virg.1.Georg.

Quernus,Adiectiuum { δρυϊνός } Quod est ex quercu. Virgil.1. Georg. Sed tamen & quernas glandes. Plinius libro 3.cap.5, Querno folio assimilata.
Corona querna.Ouid.1.Fast.
Stipes.Ouid.4.Fast.
Vimen.Virg.11.Æneid.

Querneus,pen.corr. { δρύϊνος } Aliud item adiectiuum,Idem. Colum. lib 6.cap.3,Probatur maximè vlmea frons,pòst fraxinea,& ab hac populnea,vltimæ sunt ilignea,& quernea,& laurea. Idem lib.9.cap.1, Querneæ glandis & ilигneæ. Sic Cato cap.5.

Querceus. Aliud similiter adiect. { δρύϊνος } Idem. Seruius, Querceam coronam accipiebant qui in bello ciuem seruassent.

Quercicus,pen.corr. { δρύϊνος } Similiter adiect.Idem. Suet.in Caligula, cap.19,Primo die phalerato equo insignisque quercica corona & cetra & gladio,aureáque chlamyde.

Querculanus,penultima producta, Adiectiuum. Plinius libro 16.cap. 10, Vbi lucus fageus fuit, porta querculana. Legitur & querquetulana.

Quercetum,querceti: vel Querquetum,querqueti,pen.prod. { δρυμὸς } Locus vbi consitæ sunt quercus. Varr.1.de Re rust cap.16, Si enim ad limitem quercetum habet, non possis rectè secũdum eam syluam serere oleam.
Querceta Gargani laborant. Horat.2.Carm.ode 9.

Quercerus, Adiectiuum,vel querquerus,pen.corr. { κέρκερος } Quod est frigidum cum tremore : à Græco κέρκερα. vt Febris quercera. Lucilius,
Iactas me vt febris quercera. Et alibi,
Querquera consequitur febris, capitisque dolores. Plautus,
Is mihi erat bilis querqueratus. Hæc Festus. Gellius lib.vlt.cap.1, An tu fortè morbum appellari hîc putas ægrotationem cum febri rabida & quercera? Querceram enim grauem & magnam quidam putant dici.

Querela,Vide QVEROR.
Quernus,Vide QVERCVS.

Queror,quereris,penul.corr.questus sum { μέμφομαι } queri,A quæ & res,inquit Sipontinus,componitur,& significat Lamentari. uam lamentando,quæ res sit,quæ nos angat, explicamus. Ideo autem sine diphthongo scribitur,& corripit primam,vt à quæror differat, quod est passiuum huius verbi quæro. Absolutè aliquando ponitur. Cic. ad Lentulum,lib.1 9,Quid multa? questus est grauiter. Cæsar 8. bel. Gall.Bituriges ad eum legatos mittunt, auxilium petitũ contra Carnutes,quos intulisse bellum sibi querebantur.
Aues queruntur in syluis Horat.Epod.2.
Bubo visa sæpe queri ferali carmine.Virg.4.Æneid.
Ore queri.Horat Epod.5.
Carmine queri Ouid.4.de Ponto,eleg.14.
Dulce queruntur aues.Ouid.3.Amor.eleg.1.
¶Queror,cum accusatiuo. Cic.de Amic. Quorũ plerique aut queruntur semper aliquid,aut etiam exprobrant. Cæsar 1.bell.Gall.Abditi in tabernaculis,aut suum factum querebantur, aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur. Cic ad Atticum, lib. 5.Romæ acceperam literas, Milonem meum queri per literas iniuriam meam.
Ibat vt Oceano quereretur facta mariti.Ouid.5.Fast.
Queri cum aliquo,vel secum,significat Expostulare. Cic.4.Acad. Neque tam quereretur cum deo quòd parum longè, quàm quòd falsum videret. Idem ad Atticum,lib 6,Mirificè cõturbatum vidi puerum, lacrymans mecum est questus. Eidem, libro 10,Facilè patior quod scribit,secum Tullium & Seruium questos esse.&c.
Queror de.Salustius,Sæpe de luxuria,de auaritia nostrorum ciuiũ questus est. Cæsar 4. bell.Gall. Licere,si velint, in Vbiorum finibus considere : quorum sint legati apud se, & de Sueuorum iniuriis querantur.
Queri alicui multa de. Cic. ad Lentulum, lib.1.9. Multa de mea sententia questus est Cæsari. Vetus exemplar habet Cæsar. Idem 3. Verr. Is mihi etiam queritur, quòd à nobis 1 x Solis diebus prima actio sui iudicij transacta sit.
Queri super re aliqua.Horat.2.epist.2.
Queri apud,quód.Plin.de Viris illustr. Quo cognito,apud populũ questus quòd de se tale aliquid timuissent.
Querebatur se,tum quum illa videre cœpisset,extingui. Cicero 3. Tusculana.

Querens,Participium { μεμφόμενος } vt
Multa querens. Virg.4.Georg.
Fidibus querens.Horat.2.Carm.ode 13.

Questus,Aliud participium { μεμψάμενος } Ouid.ad Liuiam,
Oráque nequicquam per modò questa fluunt.
Esse deos Erebi crudeles questus, in altam Se recipit Rhodopen. Ouid.10 Metam.

Questus,huius questus,mascul.gen. { μέμψις } Ablatiuo plurali questubus,vel vt quidam volunt,questibus. Virg.4.Æneidos,
Tantos illa suo rumpebat pectore questus. Idem 4. Georgicorum,
& mœstis latè loca questibus implet. Cic.2.de Finibus,
Quòd eiulatu,questu,gemitu, &c. Ex poeta. Et pro Quintio,Qui denique questus,qui mœror dignus inueniri,&c.
Acerbus questus.Valer.5.Argon.
Auiles.Ouid.9.Metam.
Creber.Tacit.lib.3.
Fictus.Catul.epig.57.
Flebilis.Claud.1.in Ruffinum.
Mœsti.Silius lib.13.
Secreti.Tacit.lib 3.
Questibus absumptis tristem iam soluere nodum Cœperat.Stat. 11.Thebaid.
Vanis questubus iras agere, Exercere iras suas tantummodo verbis & lamentationibus sine effectu. Senec.Thyeste,3.
Flebiles questus ciere.Senec. Thebaid.2.
Edere questus.Ouid 4.Metam.
Effundere questus pectore.Virg.5.Æneid.
Effundi in questus,lacrymas,vota.Tacit.lib.1.
Tristes questus exaudire.Senec.Octauia,1.
Sic dura suos patientia questus Exonerat.Lucan.lib.9.
Inanes questus fundere.Claud.2.de rap.Proserp.
Implere cælum questibus. Virg.9.Æneid.
Et mœstis latè loca questibus implet.Virg.4.Georg.
Opprimere questus.Senec.Troade,6.
Parcere questibus.Senec.Herc.OEtæo,16.
Rumpere questus pectore.Virg 4.Æneid.
Inexpleto questu rumpere pectora.Stat.lib.3.Sylu.3.
Satiari questu.Claud 1 in Ruffinum,
Nunquam diues eris,nunquam satiabere questu.
Sedare questus.Senec. Herc.OEtæo,14.
Sepónere questus.Senec.Hippol.4.
Tunc questus tenuere suos Lucan.lib.2.
Et tacitos muto voluunt in pectore questus.Lucan.lib.1.

Queritor,pen corr.queritaris { μεμψιβολέω } queritári,Frequentatiuum. Tacit.lib.16.in fine,Igitur flentes, queritantésque qui aderant,facessere propere iubet Thrasea. Liuius lib.9.de bel.Maced.Ne vox queritantis audiretur. Fortasse pro quiritantis. Apud Tacitum queritantes omnino legi debet. Budæus.

Querela,querelæ,pen.prod. { μεμψιμοιρία,μομφὴ } Querimonia. Cic.de Senect. Sæpe enim interfui querelis meorum æqualium. Idem ad Brutum,lib.11, Sed tamen prouidendum sit, nequa iusta querela esse possit.
Plena querelarum epistola. Cic.ad Quint.frat.lib.3.24.
Querela temporum. Cic.ad Cæliũ,lib.2.15, Quid in illis fuit præter querelam temporum?
Querelæ cum. Cic.pro Deiotaro, Quanquam cui sunt inauditæ cum Deiotaro querelæ tuæ?
Rustica iudicio nostra querela tuo.Ouid.epist.16.
In querelis mens,Vide IN præpositionem.
Chordarúmque sonos fieri,dulcesque querelas. Lucretius lib.4. Et libro 5,
Inde minutatim dulceis didicêre querelas.
Falsa enim est querela,&c.Quintil.lib.1.cap.1.
Fœmineæ.Stat.10.Thebaid.
Grauissima Cic.pro Marcello.
Inertes, Vide INERS.
Infestæ.Lucret.lib.6.
Inueterata,Vide INVETERO.
Nam nisi iusta tua est,iusta querela mea est. Ouidius 4.de Ponto, elegia 3.
Mœstæ.Ouid.3 Metam.
Molles.Horat.2.Carm.ode 9.
Supplices.Tibul.lib.1.eleg.4.
¶Abruptæ, Vide ABRVMPO.
Abscindere querelas.Vide ABSCINDO.
Adhibere querelas,Vide ADHIBEO.
Assurgere haud iustis querelis.Virg.10.Æneid.
Audire miseras.Ouid.2.Metam.
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.Virg.1.Georg.
Compescere querelas.Lucret.lib.3.
Complere querelis nemus.Lucret.lib 2.
Delata est regi querela à parentibus puerorum. Iustinus lib.1.vbi de Cyro adhuc puero loquitur.
Deferri querela potuit ad competentem iudicem. Paulus in l.Si ab arbitro.D.Qui satisdare cogan.
Querelæ quas illi deplorare solebant.Cic de Senect.
Effundunt iustas in numina sæua querelas.Lucan.lib.2.
Expleta est annis ista querela tuis.Ouid.2.Amor.eleg.6.
Multas expromam mente querelas.Catul.Argon.epigr.59.
Figere querelas intra se.Iuuen.satyr.9.
Habere querelam dicitur res aliqua. Cic.ad Trebonium, libro 10. 28,Vt vestrum illud diuinum in Rempublicam beneficium nonnullã habeat querelam.
Iácere querelas ore,Vide IACIO.
Incendere querelis.Virg 4.Æneid.
Et non ingratis incessit turba querelis.Lucan.lib.5.
Geminis incusat fata querelis.Stat.1.Achil.
Interponere querelas,Vide INTERPONO.
Veteres querelas mitto.Stat.12.Thebaid.
Párere querelas.Senec.Medea,2.
Proferre querelas extremis medullis.Catul.Argon.59.
Tandem vt vox mœstas potuit proferre querelas. Lucanus libro quinto.
Rabidis querelis pulsare iniustos. Stat.5.Sylu.1.
Et nostri memorem sepulcro Scalpe querelam. Horat.3.Carm. ode 11.
Sistere querelas.Ouid 7.Metam.
Eorum enim est hæc querela qui sibi chari sunt. Cicero 5. de Finibus.
Querela est de.Cic.pro Sextio,His de tot,tantisque iniuriis in socios,&c.Consulum querela esse debuit.
Liquidam tollunt lugubri voce querelam.Lucret.lib.4.
Tolle querelas.Horat.1.epist.12.
¶Querela,apud Iureconsultos,peculiari significatione,eam quasi actionem

actionem denotat, qua liberi aduersum parentum suorum iudicia inofficiosa, & viceuersa parentes contra insana liberorum testamenta, naturalem portionem, id est trientem, aut semissem & postulant & obtinent. Toto titulo de Inofficioso testamento in Pand. Ciuilibus, & 3. lib. Cod. Iustiniani.

Querimonia, querimoniæ {[Greek]} Querela, Lamentatio. Cic. ad Q. fratr. lib. 2. 5, Eo metu iniecto repentè magna querimonia omnium discessimus.

Versibus impariter iunctis querimonia primùm,
Pòst etiam inclusa est voti sententia compos. Horat. in Arte.

Cum querimonia, Vide CVM præpositionem.

Quotidiana querimonia populi. Cic. 1. Verr.

Malis querimoniis diuulsus. Horat. 1. Carm. ode 13.

Querimonias vltro citróque iactare, Vide Iacto in IACIO.

Querimoniam habere de re aliqua. Cic. 7. Verr. Vt si me in ea querimonia quam sum habiturus de istius crudelitate, & de ciuium Romanorum indignissima morte, non modò vires, verumetiam vita deficiat.

Querulus, pen. corr. Adiectiuum {[Greek]} Qui conqueritur, siue qui querelis plenus est. Martial. lib. 2. 26,
Quod querulum spirat, quod acerbum Næuia tussit. Idem lib. 4. 44,
Missa nec à querulo mappa cliente fuit.

Caput querulum. Senec. Thyeste, 8.

Et nunquam queruli causa doloris abest. Ouid. 3. Trist. eleg. 8.

Sub verbum querulas impulit aura fores. Ouid. 3. Fast.

Murmure querulo referens questus. Senec. Herc. OEtæo, 3.

Sono querulo referre aliquid. Propert. lib. 3. eleg. 6.

Vlulatus queruli. Ouid. epist. 5.

¶ Querulus, Canorus aliquando dicitur à poetis. Virg. lib. 3. Georgicorum,
Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadæ. Seruius. Horat. 3. Carm. ode 7,
Sub cantu querulæ despice tibiæ. Sic apud Columellam libro 10, Querula rana.

Chordæ querulæ. Ouid. 5. Metamorphoseos,
Calliope querulas prætentat pollice chordas.

Addita da querulo volucrum medicamina nido. Ouid. de Medic. faciei.

Queribundus, Aliud adiectiuum {[Greek]} Lamentabilis. Cicero pro Sylla, De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat.

Senectus queribunda. Silius lib. 13.

Querquedula, querquedulæ, penult. corr. Auis semper in aquis natans. Varr. 3. de Re rustic. cap. 3, Altera species eorum quæ non sunt contenta terra solùm, sed etiam aquam requirunt, vt sunt anseres, querquedulæ, anates. Vulgus nostrum corruptè *cercedulam* vocat.

QVERQVERNI, Hispaniæ citerioris sunt populi. Plinius lib. 3. cap 3, Simili modo Bracarum, XXIIII ciuitates CCLXXV M. capitum, ex quibus præter ipsos Bracaros Vibali, Celerini, Galleci, Æquesilici, Querquerni citra fastidium nominentur.

Querquerus, querquera, querquerum, aliàs Quercerus, Vide QVERCVS.

QVERQVETVLANA porta Romæ fuit ita dicta à Querceto, quód intra muros iuxta se habebat. Festus. Plinius lib. 3. cap. 5, Querquetulanos memorat. Vide in dictione Querquetulana.

QVERQVETVLANAE dicebâtur Nymphæ querqueto virescenti præsidentes. Paulus. Festus autem sic, Querquetulanæ viræ putátur significari Nymphæ, præsidentes querqueto virescenti, quod genus sylvæ indicant fuisse intra portam, quæ ab eo dicta sit Querquetularia. Sed fœminas antiqui quas sagas dicimus viras appellabant, vnde adhuc permanent virgines & viragines.

QVERQVETVLANI, populi sunt in prima regione Italiæ, inter Pollustinos & Sicanos. Plin. lib. 3. cap. 5.

QVERQVETVLANVS collis, qui postea Cælius à Cælio Hetrusco, à querceto quoque appellabatur: Alexander Alexandrinus lib. 6. cap. 11.

Querulus, Vide QVEROR.

Q V I

Qui, cuius, cui {[Greek]} Pronomen relatiuum. Plaut. Truc. 11,
Qui amat, nequit quin nihili sit. Terent. Heaut. 4. 3,
Audistin' obsecro? s. quidni, qui vsque vnà affuerim?

¶ Qui interrogatiuum, pro Quis. Terent. Phorm. 5. 8,
Nam qui erit rumor populi, inquit, si id feceris? Liu. lib. 3. ab Vrbe condita, Qui finis discordiarum? Cicero, Qui deus appellandus est? Idem pro Domo sua, Qui tantus fuit labor? quæ simultas?

¶ Qui, pro Nempe qui, vtpote qui: id est quia. Cic. Attic. lib. 5, Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissimè nauigassemus. Virg. 1. Æneidos,
Quisquis es, haud credo inuisus cælestibus, auras
Vitales carpis, Tyriam qui adueneris vrbem. Cic. Act. 5, Pueri autẽ Sisennæ credo qui audiuissent quæ in istum testimonia essent dicta, de isto nusquam oculos deiicere, ab argento digitum non discedere. Id est credo quia audiuerant.

¶ Qui, Ques antiqui dixerunt numero plurali, vnde declinatum remanet datiuo casu Quibus. nam Qui adhuc etiam quis facit, vt Isti istis, Illi illis. Hæc Festus. Seruius in illud Virgilij 1. Æneidos,
Quis ante ora patrum. Cato (inquit) in Originibus ait, Si ques sunt populi. Et declinauit Ques, quium: sicut Puppes, puppium.

¶ Qui, pro Qualis. Cic. 1. de Diuin. Xenophon Socraticus qui vir & quantus? Et contra Antonium, Qui vir & quantus fuisses? Sic in Oratore, Et è poeticis ne numeris, an ex alio genere quodam. & si è poeticis: quis eorum sit, aut qui. Terent. Adelph. 3. 7, Nescis qui vir siet. Budæus

Fac quæso qui ego sum, esse te. Cic. Gallo, lib. 7. 24.

¶ Talem igitur te esse oportet, qui primum te deiungas, &c. Cic. Planco, lib. 10. 6.

Si qui, qui pauci sunt. Cic. Lentulo, libro 1. 1, Regis causa, si qui sunt qui velint, qui pauci sunt, omnes rem ad Pompeium deferri volunt.

¶ Nisi qui (vt scis) Parthicus casus accesserit. Cic. Attic. lib 7.

¶ Quibus ipsis, siue Quibus in ipsis. Quintil. lib 1, Nec tamẽ ij quibus discere ipsis non contigit, minorem curam docendi liberos habeant. Cic. de Senect. Quibus enim nihil opis est in ipsis ad benè beatéque viuendum, eis omnis grauis est ætas. Idem de Amic. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa cur diligantur.

¶ Quem te appellem? Cic. 13. Philip. O Spartace: quem enim te potius appellem, cuius propter, &c.

¶ Qui, relatiuum ab antecedente discrepans. Gellius lib. 1. cap. 14, Memoratis multis magnisq; rebus, quæ bene ac beneuolè post redditam pacem Samnitibus fecisset, &c.

¶ Qui, pro Vt. Cic. ad Sulpitium, libro 4. 3, Me quidem etsi nemini concedo qui maiorem ex pernicie & peste Reipub. molestiam traxerit: tamen multa iam consolantur.

¶ Quî, aduerbium, pro Quemadmodũ, vel quomodo, venustè ponitur. Terent. And. 2. 1,
Facite, fingite, inuenite, efficite quî detur tibi. Donatus putat hoc in loco pro Quemadmodum accipi. Non minus tamen rectè pro Vt, exposueris, vt sit sensus, Efficite vt hæc Philumena detur tibi nuptũ ô Charine. Cic. 4 Acad. Quî poterit esse sapiẽtia? Idem pro Cecinna, Quî igitur conuenit, quæ causa fuerit, &c.

Quî vocare? Plaut. Amphit. 4. Et apud Terent. Adelph. 5. 6.

¶ Quî Quamobrem. Terent. And. 5 4,
Dauo istuc dedam iam negotij. s. non potest.
P. Qui? s. quia habet aliud magis ex sese. Donatus.

¶ Quî. Vnde, vel quomodo. Terent. Hecyr. 4. 1,
-nonne ea dissimulare nos
Magis humanum est, quàm dare operam, id scire quî nos oderit?
Idem And. 3. 2,
Nam quî istæc tibi incidit suspectio? Idem Hecyr. 2. 3. Hæc Donatus. Cic. 2. de Fin. Deinde quî fit vt ego nesciam, sciant omnes, quicunque Epicurei esse voluerunt?

¶ Quî, Vtinam. Terent. Phorm. 1. 4,
-est parasitus quidam Phormio,
Homo confidens: quî illum di omnes perduint.
D. Quid is fecit? G. hoc consilium quod dicam dedit. Vbi Donatus, Qui illum? Quî, vtinam est: vt Lucilius lib. 2. Satyrarum,
Quî te Momentane malum iam cætera perdat. Aut, qui hoc consilium quod dicam, dedit. Item, Quî aut expletiuum est, aut pronomen, quo incipiens Phormionem describere, cohorruit consyderatione eius, & in hanc vocem, quasi confusus erupit. Hoc autem certum genus est parentheseos. Cic. ad Attic. lib. 4. epist. 7, De Apollonio quod scribis, quî illi dij irati, homini Græco, &c. In quem sic ait Paulus Manutius, Quî pro Vtinam, dixit more Comicorum.

¶ Qui, pro Vt. Terent. in Prologo Andriæ,
Nam in prologis scribundis operam abutitur:
Non qui argumentum narret, sed qui maleuoli
Veteris poetæ maledictis respondeat. Donatus.

¶ Qui, Quare, cur. Terent. Adelph. 5. 3,
Cur emis amicam Mitio? num qui minus
Mihi idem ius æquum est esse, quàm mecum est tibi? Vbi Donatus, Aut NVM, aut QVI abundat. Et est ordo, Quî minus æquum est esse idem ius mihi, &c. Quî ergo, quare, vel cur significat. Hactenus Donatus. Cic. lib. 5. Tusc. Qui enim beatior Epicurus quòd in patria viuebat, quàm Metrodorus quòd Athenis? Hic non ineptè posset capi pro Quomodo. Idem ad Attic. lib. 16, Quî minus autem ego istic rectè esse possim quàm est Marcellus?

¶ Qui, Quomodo, qua re, qua ratione. Terent. Adelph. 4. 5,
Si frater aut sodalis esset, quî magis morem gereret? Cic. Qui fieri poterat? Donatus.

¶ Quî ne, pro Vt non. Terent. in Andria, 2. 1,
Facite, fingite, inuenite, efficite, quî detur tibi: Ego id agam mihi quî ne detur. Verba sunt Pamphili ad Charinum, Ego, inquit, agam vt mihi non detur nuptum Philumena.

¶ Quidum, Quare igitur? Plaut. Amph. 14,
Prodigum te fuisse oportet olim in adolescentia. A. quidum?
M. Quia senecta ætate à me mendicas malum. Terent. Eunuch. 2. 2,
At nunquid aliud? P. quidum? G. quia tristis es.

Quia {[Greek]} Coniunctio causalis. Terent. Heaut. 3. 1,
An eò fit quia in re nostra, aut gaudio
Sumus præpediti nimio, aut ægritudine?

Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitiæ sempiternæ sunt. Cic. de Amic.

Quia, bis repetitum sequente subiunctiuo, vel indicatiuo. Quintil. lib. 12. cap. 11, Non quia prodesse vnquam satis sit, sed quia decet hoc quoque prospicere, ne quid peius quàm fecerit, faciat.

Quia, pro Quòd, subiunctiuo. Cic. 1. de Finib. Neque porrò quisquam est qui dolorem ipsum quia dolor sit, amet.

Quia & quód. Quintil. lib. 1. cap. 4, Danda est tamen omnibus aliqua remissio, non solùm quia nulla res est, quæ perferre possit continuum laborem, sed quòd studium, discendi voluntate quæ cogi non potest, constat.

Quia, eo. Sallustius in Catil. Sed quia multis & magnis tempestatibus vos cognoui fortes, fidósque mihi, eo animus ausus est maximum atque pulcherrimum facinus incipere.

Quippe quia. Terent. Heaut. 3. 2,
-quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.

Quia enim. Plaut. Amph. 8,
Qui tibi istuc in mentem venit? s. quia enim serò aduenimus. Et Casina, 9,
Quid tu id curas? CH. quia enim metuo ne in aqua summa natet.

Quianam, pen. corr. Interrogatiuum, pro Quare, vel cur, vt annotat Festus. Plaut. Trucul. 4. Virg. 5. Æneidos,

Heu quianam tanti cinxerunt æthera nymbi? Idem 10. Æneidos,
Cælicolæ magni quianam sententia vobis
Versa retro? Legitur & quænam.
Quiane, Significat certè, reuera. Author Seruius. Virg. 4. Æneidos,
-quiane auxilio iuuat ante leuatos,
Et bene apud memores veteris stat gratia facti?
Quicquam, cuiusquam { τὶ } Id est aliquid. Terent. And. 5. 2,
Si quicquam mentitum inuenies, occidito. Cic. 4. Acad. Nec quicquam aliud videndum est nobis quos Populus Romanus hoc in gradu collocauit, &c. Liu. 6. bel. Pun. Quæ neque quid facerent, neque quid dicerent, quicquam vnquam pensi fuisset.
Ipsum quicquam. Lucret. lib. 1,
Ipsum si quicquam posse in se sistere credis.
Quicque, vel quidque { ἕκαστον } Quintil. lib. 3. cap. 11. Non vt quicque primum dicendum, ita primum cogitandum est. Cic. 3. de Nat. deor. Vestri autem non modo hæc non refellunt, verumetiam confirmant, interpretando quorsum quicque pertineat.
Primum quicque videamus Cic. 3. de Nat. deor.
Quicquid { ὅ,τι ἄν } Substantiuum, infinitè capitur, nunquam refert. Cic. pro Rosc. Amer. Quicquid maleficij, sceleris, cædis erit, propriū id Rosciorum esse debebit. Terent. Heaut. 1. 1,
Ne lachrumas atque istuc quicquid est, fac me vt sciam. Quintil. lib. 1. cap. De orthographia, Frigidiora his alia: vt quicquid quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et quotidie, non cotidie: vt fit, quo: diebus. Verùm hæc iam inter ipsas ineptias euanuerunt.
Quicquid delirant reges, plectuntur Achiui. Horat. 1. epist. 2.
Quicquid est, pro Quicquid fit, vel quicquid eueniat. Plaut. Curculione, 15,
Quicquid est, ipse ibit potius. Idem Truc. 5,
Sed fores, quicquid est futurum, feriam. Cic. 1. Verr. Aut enim id mihi satis est, quod est de me opinionis, quicquid est.
Quicquid id est, timeo Danaos & dona ferenteis. Virg. 2. Æneid.
Quicquid sapit. Plaut. Pœn. 18,
Nunc hinc sapit, hinc sentit: quicquid sapit, meo amore sapit.
Quicquid pauxillulum. Plaut. Trucul. 19,
-da tu mihi de tuis delicijs summis
Quicquid pauxillulum.
Quicquid, pro Quicque. Lucret. lib. 4,
Semper enim summum quicquid de rebus abundat
Quod iaculentur, &c. Lambinus.
Quicum { μεθ' οὗ } pro Cum quo. QVI enim ablatiuus est. Terentius Heaut. 1. 2,
Quicum loquitur filius? Idem Eunuch. 4. 6,
Imò hoc cogitato, quicum res tibi est, peregrinus est. Cic. Seruio Sulpitio, lib. 4, Nemo est omniū, quicum potius mihi, quàm tecum, communicandum putem.
Quicunque, quæcūque, quodcunque { ὅστις, ὅσοι } Cic. 2. de Lege agraria, Vt quibuscunque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum vnà tuerer. Quintil. lib. 9. cap. 4, Ex iis quæ suprà posui, apparet molossum quoque clausulæ conuenire, dum habeat ex quocunque pede ante se breuem.
Quicunque is est, ei me profiteor inimicum. Asinius Ciceroni, libro 14. 32.
Quicunque, geminatum. Cic. 1. de Orat. Quicquid erit quacunque ex arte, quocunque de genere, &c.
¶Quicunque, interpositis dictionibus. vt Qui testamentum tradet tibi cunque legendum. Horatius 2. Serm. satyr. 5.
Quem criminosis cunque voles modum Pones iambis. Horat. 1. Carm. ode 16.
Quæ me cunque vocant terræ. Virg. 1. Æneid.
¶Quodcunque militum contrahere poteritis, contrahatis. Cic. ad Atticum, lib. 8.
Quodcunque hoc regni. Virg. 1. Æneid.
¶Omnia quæcunque. Cic. 2. de Orat. Non omnia quæcunque loquimur, mihi videntur ad artem & ad præcepta esse reuocanda. Idē 3. de Lege agrar. Omnia quæcunque ille fecisset, essent rata.
Quæiscunque obuertimus oris Id est quibuscunque. Lucret. lib. 4.
Quicunque, pro Qualiscunque. Cic. de Orat. Quicunque in dicendo sumus. Plinius lib. 31. cap. 9, Sed quicunque sal acopis additur. Id est omnis generis, siue natiuus, siue factitius. Hæc Budæus. Cic. pro Rab. Posthumo, Quæcunque mens illa fuit, Gabinij fuit. Idem 1. de Orat. Illam ipsam quancunque assequi potuerit in dicendo mediocritatem. Ibidem, Illa ipsa facultate, quamcunque habet, &c.
Quid { τί } Nomen substantiuum, interrogat, aut infinitè capitur, nūquam refert. Terent. And. 3. 4,
Quid causæ est, quin hinc in pistrinum rectà proficiscar via? Cic. 5. Tusculan. Quid est causæ, quin si Zenonis rationi consentaneum sit, &c.
Quid facerent miseri? aut quid recusarent? Cic. 5. Verr.
Quid te futurum? pro Quid de te. Cic. 4. Verr. Vtrum tibi Siculos publicè, priuatimque amicos, an inimicos existimari vis? si inimicos, quid te futurum est?
Quid ætatis. Plaut. Merc. 6,
Quid ego tibi ætatis videor? Id est, cuius ætatis, siue quot annos natus tibi videor?
Quid animi. Plaut. Merc. 7, -quid scio
Quid sit ei animi, venirène eam velit, an non velit?
Quid captiuorum ducunt secum? Plaut. Epid. 5.
Quid sui consilij sit, ostendit. Cæsar 1. bel. Gal.
Quid hominis, Cuiusmodi, aut cuius formæ ac naturæ homo. Terent. Heaut. 4. 8,
Quæso, quid tu hominis es? Idem Eunuch. 3. 4,
Quid hoc hominis? qui hic ornatus est? Cic. 4. Verr. Exponam vobis breuiter quid hominis sit.
Quid gentium. Plin. lib. 17. cap. 24, Infestantur & arbores morbis: quid enim gentium caret his malis? Hoc est, quæ natio, quæ gēs, qui populi? Vetus autem codex habet, Quid enim genitum caret, &c.
Quid istud gaudij est? Terentius And. 5. 5. Hoc est, Quid sibi vult gaudium istud?
Quid mulieris. Terent. Hecyr. 4. 4, -sed quid mulieris
Vxorem habes? aut quibus moratam moribus?
Quid militum, aut nautarum per triennium dederunt? Cic. 6. Verr. Hoc est, quos, vel quot.
Quid huius sit rei, sciam. Plaut. Aulul. 30 Id est, Quid de hac re futurum sit.
Quid hoc rei est? pro Quæ res, vel Quidnam est? Liu. 1. ab Vrbe.
Quis tu homo es? quid tibi vis? quid cum illa rei tibi est? Terent. Eunuch. 4. 7.
Quid iuris sit, quæritur. Martianus in l. Filiusfamilias. §. apud D de legat. 1. Et Caius in l. Mortis causa capitur. § vlt. D. de mort. caus. donatione.
Quid sententiæ. Terent. Phorm. 2. 4,
Quid de hac re dicat, quidve sit sententiæ. Hoc est, quid de hac re sentiat.
Quid signi. Plaut. Amphit. 4.
Quid verbi. Terent. Phorm. 2. 2,
-cœna dubia apponitur?
s. Quid istuc verbi est? Hoc est, Quid sibi volunt hæc verba?
Quid viri Plautus Pœn. 14, -apage,
Nescio quid viri sis.
¶Quid, pro Aliquid. Terent. Hecyr. 5. 4,
Dic mihi, harum rerum nunquid dixti iam patri? Idem Andr. 1. 1,
Si tibi quid feci, aut facio, quod placet Simo.
Quid rerum portant. Terent. Heaut. 2. 3.
Quid rerum gerere, pro Quod negotium, vel quam rem. Plautus Aulul. 4.
¶Ad quid, Vide AD.
¶Quid admiratiuè dictum à respondente quid factum sit. Terent. And. 1. 1,
-eho quid Pamphilus? quid? symbolum
Dedit, cœnauit.
¶Quid, Ob quid, propter quid. Terent. And. 1. 4,
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid siet.
Quid, pro Quamobrem. Virg. 1. Æneidos,
Quid tantum Oceano properent se tingere soles.
¶Quid sit, quòd, &c. Cic. 2. Verr. Quid sit quòd P. Septimo Senatore damnato Q. Hortensio Prætore de pecuniis repetundis.
¶Quid ego nesciam factum? Terent. Heaut. 3. 2,
Scio esse factum vt dico? c. quid ego nesciam? Id est, Cur ego nesciam? vel, quid, id est quam rem, quasi dicat, de qua re mihi loqueris, quam me scire oportuerit?
¶Quid est quod. Terent. Eunuch. 3. 5,
Quid est quod lætus sis? quid tibi vis? Cic. 4. Verr. Quid est quod tu alios accuses? Id est, Quid est in causa, quid est quamobrem, vel propter quod.
Quid est cur. Cic. 1. de Finib. Hanc ego quum teneam sententiam, quid est cur verear ne ad eam non possim accommodare Torquatos nostros?
Quid est quamobrem quisquam nostrum Censorias subscriptiones omnes fixas & in perpetuum ratas putet esse oportere? Cic. pro Cluentio.
¶Quid, quid? Emphasis. Terent. Eunuch. 3. 2,
-quid, quid aliud volui dicere? Donatus, pro, quid aliud? Ibid. 5. 3,
Quid, quid venire in mentem nunc possit mihi, Quidnam?
Quid, quid præterea, quid aliud. Cic. pro Cecin. Quid? testes quid aiunt? P. Vetilius propinquus Ebutij, se Ebutio cum armatis seruis venisse aduocatum. Quid præterea? fuisse complures armatos. Quid aliud? minatum esse Ebutium Cecinnæ.
¶Quid? senem quoad expectatis vestrum? Terent. Phorm. 1. 2. Donatus, Animaduerte QVID secundum morem quotidianum tum dici, quum fit trāsitus à mentione alterius rei ad alteram. Idem Phormione, 5. 3, -age fiat: quid, illa filia
Amici nostri, quid futurum est? In hoc genere loquendi accipitur QVID, quasi pro AVTEM: vt sit sensus, Senē autē vestrum quoad expectatis? Et, Illā autem amici nostri filia, quid futurum est? Cic. in Partit. Quid orationis, quot sunt partes? Hoc est, Orationis autem quot sunt partes?
¶Quid, Contemnendi aduerbium, siue interiectio, vel potius ironicè ac iocosè dictum. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, Nosti enim reliquos ludos. quid? ne id quidem lepôris habuerunt quod solent mediocres ludi.
Quid? tu me hoc mandasse existimas, vt, &c. Cic. Cælio, lib. 2. 7.
¶Quid est, si non hoc contumelia est? Terent. And. 1. 5. Cic. 2. Verr. Quid est quæso Metelle iudicium corrumpere, si hoc non est?
¶Quid pater, viuitne? Hoc est, Quid de patre? Plaut. Capt. 6. Et paulo pòst,
Quid diuitiæ, suntne optumæ?
Quid, qui pecuniæ cupiditate, qui voluptatum libidine feruntur, quorúmque ita perturbantur animi, vt non multum absint ab insania, quod insipientibus contingit, omnibus his nullāne est adhibenda curatio? Cic. 3. Tusc.
¶Quid ergo, siue igitur est? Cic. pro Rosc. Amer. De hisce omnibus rebus me dicere oportere intelligo. Quid igitur est? non eodem modo de omnibus. Ibidem, Vident omnes qua de causa huic inimicus veniat: sciunt huiusce pecunia te adductum esse. Quid ergo est? &c.
¶Quid amplius vultis? Cic. pro Rosc. Amer. Patrem meum, quum proscriptus nō esset, iugulastis: occisum in proscriptorum numerum retulistis, me domo mea per vim expulistis, patrimonium meum possidetis. Quid vultis amplius?
¶Quid mecum est tibi, aut tecum? Plautus Curcul. 15. Cic. pro Cluentio, Quid huic cum Habito? nihil. Idem pro Quint. Quid mihi, inquit, cum ista sanctimonia & summa diligentia?

Quid

Quid Antonio cum, &c. Cic.10.Philip. Cum Myrtico verò, & cum Vatinij legionibus quid erat Antonio? Id est, quid ad eum pertinebant? Budæus.

¶Quid quidem tibi? pro Quid ad te? Cic. Attic. lib.4. epist.7.

¶Quid, quòd. Modus dicendi quum quis interrogatur. verbi gratia, Quid, quòd me etiam occidere vult? Cic.4 Acad. Quid, quòd eadem illa ars quasi Penelope telam texens, tollit ad extremum superiora: vtrum ea vestra, aut nostra culpa est? Ibidem, Quid, quòd si ista vera sunt, ratio omnis tollitur?

Quid, quòd, sæpius repetitum Cic.1. de Nat. deor. Quid, quòd eiusdem hominis in meum aliæ, aliæ in tuum? Quid, quòd earum rerum quæ nunquam omnino fuerant, &c.

¶Quid, quum ipse Antiochus dissentit quibusdam in rebus, ab his quos amat Stoicis, nónne indicat non posse illa probanda esse sapienti? Cic.4. Acad.

¶Quid illi fiet? Quid illi faciam? Quid illi factum est? Venusta locutio, pro eo quod quidam admirantes, vel accepta aliqua calamitate, aut iactura, dicunt, Quid de illo fiet? quid de illo faciam? quid de illo factum est? Plaut. Mercatore,

Sed quid nunc illi fiet? Idem Mostellaria,

Quid mihi fiet tertio, qui solus facio facinora immortalia?

Quid illo fiet? Cic. Attic. lib.6. epist.1, Quid illo fiet, quem reliquero? Idé ad Terentiã, lib.14. epist.4, Sed quid Tulliola mea fiet? Idem contra Rullum de Lege agraria, Quæro, si qui velint vendere, non fuerint, quid pecunia fiet?

¶Quid faceret? Cic.3. Offic. Stomachari Canius: sed quid faceret? nondum, &c.

Quid faceret aliud? Cic. de Orat. Valerius quotidie cantabat, erat enim scenicus: quid faceret aliud?

¶Quid sciam? Terent. And.4.5,

Eho inepta, nescis quid sit actum? M. quid sciam? Nisi legendum est, Qui sciam, Id est quomodo, aut vnde sciam. aut videtur esse quid sciam, vt illud suprà, Quid ego nesciam factum?

¶Quid si, Venusta locutio, pro eo quod quis dicat, Quid futurum est, si, vel, resúmne fuerit, si, vel, quid dicas, aut censes, si. Plautus Asin.11,

Quid si optaro? L. E. eueniet. Terent. Phorm.1.4.

Satin' sic est? G. non. A. quid si sic? G. propemodum. A. quid si sic? G. sat est. Idem Eunuch.5.2,

Quid si hoc quispiam voluit deus?

¶Quid tibi videtur: adeón' ad eum? Terentius And.2.2. Plautus Mostel.11,

Quid tibi visum est hoc mercimonij?

¶Quid vis tibi? aut quid quæris? Terent. Heaut.1.1.

¶Quid eó? pro Ad quid? Terent. Hecyr.5.3,

-properè curre ad Pamphilum.

P. Quid eó? D. dic me orare vt veniat.

¶Quid verbis opus est? Reticentiæ forma, pro eo quod quis dicat, Quid cupis præterea? quid multa? Terent. Phorm.1.2,

Cœpi aduorsari primò: quid verbis opus est?

Seni fidelis dum sum, scapulas perdidi.

¶Quid multa? Vtuntur authores hoc interrogãdi genere, quũ properant ad euentum rei, & quum multis sigillatim enumeratis & commemoratis, significant longum esse cætera persequi. Cic. libro 1. ad Atticũ, Si vnquam mihi περιόδοι πάντα suppeditauerunt, illo tempore. Quid multa? clamores tanti fuerunt, vt ego eò breuior sim, quòd eos vsque isthinc exauditos putem. Horatius 1. Sermon. satyr.6. Lambinus.

Quid multa? Cic.3 Offic. Grauatè ille primò. quid multa? impetrat. Idem Attic. lib.1.8, Quid multa? vereor, &c.

Quid multa verba? Terent. Eunuch.3.5,

-primam dices scio, si videris.

Quid multa verba? amare cœpi.

Quid multis moror? Terent. And.1.1.

¶Quid dicam? Cic.2. de Natur. deor. Quid multitudinem, suauitatémque piscium dicã? Festinãtis sunt verba, & exaggerãtis. Budæus.

¶Quid ita? Vna pars orationis, inquit Donatus, pro Quamobrem. Terent. And.2.1,

Si id facis, hodie postremùm me vides. P. quid ita? C. hei mihi, Vereor dicere.

Quid ita? quia, &c. Cic. pro Rosc. Amer. E quo hoc illi dicto atque facto Fimbriæ non simillimum? Accusatis Sext. Roscium. Quid ita? quia de manibus vestris effugit, quia se occidi passus non est. Terent. Eunuch. 4.4,

Thais iam aderit. PY. quid ita? D. quia quum inde abeo, &c.

Quid ita non? Terent. Phorm.4.1.

Quid ita tantum? Terent. Eunuch.5.5, -qua audacia Tantum facinus audet? P. quid ita tantum?

¶Quid tibi huc? Plaut. Bacchid.2. Terent. Heaut.3.2,

-c. Syre. s. hem. c. Quid tu istic? &c.

¶Quid mea refert? Terent. Phorm.4.5,

Quid tua (malum) id refert?

Quid nostra? pro, Quid nobis confert? quid nos iuuat? Brutus ad Attic. in epist. ad Brut.

Quid interest, vtrum Prætor imperet, vsq; cogat aliquem de suis bonis omnibus decedere? an huiusmodi iudiciũ det, &c. Cic.4. Verr.

Quid postea? Cic. pro Mur.

Quid tum inde? Cic. pro Mur.

¶Quid tum? Terent. Heaut.3.3,

-huic drachmarum hæc argenti mille dederat mutuum.

C. Quid tum? S. ea mortua est. Cic.5. Tusc. At multantur bonis exules. Quid tum? Parúmne multa de toleranda paupertate dicuntur?

Quid tum si fuscus Amynthas? Virg. eclog.10.

Quid tum postea? Terent. Adelph.4.5,

Neque enim diu hoc commigrarunt. AE. quid tum postea? M. Virgo est cum patre. Idem Hecyr.4.1,

-quid tum postea,

Si modestè ac rarò hoc fecit? Vbi Donatus, Idiotismus, quo contemnimus crimina leuiora.

¶Quid deinde? Terentius,

Dicam, quid deinde? Hoc est, quid postea? subaudi dicam.

¶Quid, pro In quo. Cic. de Amic. Quid enim Africanus indigens mei? minimè hercle. Quintil. Quid tibi tantum malum feci? quid offendi?

¶Quid istic? Aduerbium est ægrè concedentis, inquit Donatus. Terent. Eunuch 2.3,

Quid istic? si certum est facere, facias: verum ne pòst conferas Culpam in me.

¶Quid nunc agimus? Consilium quærentis est, inquit Donatus. Terent. Eunuch.4.7.

¶Quid quæris? Ornatè dictum, pro Quid vis præterea? Quid plura? Quid vis dicam? Sic loquũtur scriptores, quum paucis rem expedire volunt. Cic. Attic. lib.1.9, Quid quæris? nunc vt ad priuata redeam? Eidem, lib.10, Quid quæris? atque iubebat. Est enim suspicio illa domestici mali & sermonis Lucriani. Horat. lib 1. epist.10.

¶Quid censes eos esse facturos, qui omnino virtutem à bonorum fine segregauerunt, Epicurum, Hieronymum, &c. Cic.4 de Finib.

Quid cum illis agas, qui neque ius, neque bonum atque æquum sciunt? Terent. Heaut.4.1. Cicero pro Cecin. Quid huic tu homini facias?

Quid facias? vt homo est, ita morem geras. Terent. Adelph.3.3.

¶Quid nisi, vsurpauisse antiquos testis est Afranius in Epistula, Me authore mater abstinebis. quid nisi? Festus.

¶Quid aliud nisi. Cic.1. Tusc. Nam quid aliud agimus, quum, &c. quum à negotio omni seuocamus animum? quid, inquam, tum agimus, nisi animum ad seipsum aduocamus?

¶Quid dicam, vel Quid loquar, pro Mitto, & Non dico, Prætereo, venusta loquendi forma, quum aliquid nos tacere simulamus, quod tamen exprimimus. Cic.2. de Nat. deor. Quid dicam quantus amor sit bestiarum in educandis custodiendísque iis quæ procreauerunt? Idem 2. de Natura deorum, Quid loquar quanta ratio in bestiis appareat?

¶Quid, aliquando in oratione vacat. Cic. ad Seruium, lib.4.1, Trebatio mandaui, vt siquid tu eum velles ad me mittere, ne recusaret. Idem Quinto Philippo, lib.14, Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. Budæus.

¶Quid, pro Quid fecit. Cic. Patruus, inquit, meus cum Saturnino fuit. Quid pater? quicum? quid vicini, propinqui, &c.

¶Quid est factus? Varr. Quid funus? quod funus? quid est factũ? Id est, quid est quod accidit?

¶Quid enim? Hac interrogatione Latini vti solét, quum significare volunt se rectè sentire, vel verum dicere, neque eum, quicum loquuntur, contrà dicere quicquam posse, vt intelligere licet ex illo loco L. Luceij ad Cic. lib.5. epist. Quid enim? tu solus aperta non videbis, qui propter acumen occultissima perspicis? Sic Horat. Satyr.1. lib.1, Militia est potior: quid enim? concurritur, &c. Id est, quid est, quod contrà dici possit, quamobrem ita non fit? Ex Lambino.

¶Quid enim? Cic.2. de Fin. Quid enim? summus dolor plures dies manere non potest? Vide ne etiam menses. Vt τί; apud Græcos interrogationi congruit. Budæus.

Quid enim aliud quàm admonendi essetis, vt morem traditum à maioribus seruaretis? Liuius.

Quid enim censes? si L. Mummius videret, &c. Vtrum putaret, &c. Cic. in Parad. Quid enim, ad amicósne confugiam?

Quidam, quædam, quoddam vel quiddam, cuiusdam [Greek, illegible] Personam certam dicit, & singulare potius signum est, quàm particulare. Terent. Eunuch 3.2,

Neque pugnas narrat, neque cicatrices suas Ostentat, neque tibi obstat, quod quidam facit.

Quidam ex aduocatis, homo & honoribus populi ornatus, & summa virtute præditus dixit. Cic. pro Cluent.

Quidam de collegis. Cic. Bruto, lib.11.21.

Certus quidam. Cic.1. de Orat. Quæ si iudicarentur certis quibusdam verbis, non nouis nuptiis fieri cum superiore diuortium.

Cuiusdam modi Cic.4 de Finib. Sumus igitur homines: ex animo constamus & corpore: quæ sunt cuiusdam modi. Id est, non cuiuslibet.

Magni cuiusdam hominis & persapientis videtur. Quint. Cic. de Prouinc. Consul. Idem 1. de Orat. Crassi quidem responsum excellentis cuiusdam est ingenij, ac singularis.

Quiddam diuinum, quiddam portenti simile: pro Nescio quid vel quiduis. Cic.1. Acad Vt in his quiddam diuinum esse diceret. Idem 3. de Legib. Ego enim fateor in ista ipsa potestate inesse quiddam mali. Et 2. de Orat. Cui quiddam portenti simile esse visum est. Alia exemplaria legunt, Cui quidam.

Quidem, Aduerbium affirmandi [μέν, γε, γοῦν] Id est certè. Duobus autem tribúsve modis in oratione accipi solet, Vno, ad distinguẽdas res. vt, Ego quidè scribo, tu verò legis, ille autè dormit. In quo modo his duabus tãtùm dictionibus iungitur VERO, & AVTEM. Altero, quasi per exceptionẽ eius quod affirmes. Quintil. in Infami, Torquebis quidem filium, sed fatebitur mater. Cic.3. Offic. Atqui hoc loco philosophi quidam, minimè mali illi quidem, sed non satis acuti, &c. Et sequuntur istæ dictiones, verum, veruntamen, sed tamen, at, attamen, cæterum. Idem Bruto, 15, Suspicor illud tibi minus probari, quod ab tuis familiaribus, optimis illis quidem viris, sed in Republica rudibus non probatur. Vide Vallam lib 2. cap.23.

Tertio modo, Quum nulla sequitur ex prædictis coniunctionibus, vt apud Cic. de Amic. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut si quisquam, ille sapiens fuit.

Tu quidem, vt Ille quidem: sequente semper aduersatiua coniunctione. Cic. pro Plancio, Fortius tu quidem quàm nonnulli desuncti honoribus, sed apertius quàm, &c.

Non tu quidem, sed.Cic.2.Philip. Collegam quidem de cælo detraxisti: effecistíque non tu quidem etiam nunc, vt sit similis tui, sed certè vt dissimilis esset sui.

Vos quidem.Cic.Attico,lib.8,Num igitur peccamus? minimè vos quidem,sed tamen signa conturbantur,quibus voluntas à simulatione distingui posset.

Ille quidem.Cic.de Clar.Orat.Q.Mutius enucleatè ille quidem,& polité, vt solebat,dixit, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud causæ postulabat. Idem 2.in Catil.Essent illi quidem desperandi:sed tamen essent ferendi.

Id quidem ago,& tacitus Lycida mecum ipse voluto.Virg.eclog.9.

Ea quidem,vt illa quidem. Cic.ad Attic.lib 10.103, Quæ de fratre meo scribis,sunt ea quidem parum firma,sed habent nihil ὕπουλον. Alij legunt equidem.

Minus quidem illa seuerè,quàm decuit,non tamen omnino dissolutè.Cic.6 Philip.

Nunc quidem.Cic.1.Verr.Hanc habent arcem socij,minus munitam aliquando nunc quidem quàm antea: veruntamen siqua reliqua illis spes est,ea tota posita in lege est.

¶Iungitur etiam dictione NE, sed interiecta semper vna dictione: & hoc, quum aliquid vehementer negare cupientes, id quod minus quoque est,negamus. Vt cupientes negare nos aliquem Romæ pulsasse, nos Romæ fuisse negemus. Túne illum Romæ pulsasti? Ne fui quidem Romæ. Interdum vna tantum pars negatur: & altera negata intelligitur. vt in exemplo prædicto, Interdum vtraque exprimuntur,vt,Non solùm homines non times,sed ne deum quidem.

Ne, vel nec quidem. Cic.Planco lib.10.2, Quapropter in priuatis rebus,nullum neque officium,neque studium meum desyderabis:ne in publicis quidem, siquid erit in quo me interesse necesse sit, vnquã deero,ne cum periculo quidem meo, dignitati tuæ.

¶Et quidem,vel Ac quidem,pro Atque etiam.Cic de Claris Orat. Nobis verò,inquit Atticus,& vehementer quidem.Sub.placet. Idem Attico lib 2.34,Tantum doleo,ac mirificè quidem.

Et quidem, pro Et certè.Cic.2.de Diuin.Post Solstitium Canicula exoritur,& quidem aliquot diebus.

¶Quidem certé. Cic.ad Lentulum,lib.1 9, Illud quidem certè nostrum consilium iure laudandum est. Et ad Q.fratr. lib.2, Aliud hoc tempore de Repub.nihil loquebantur: agebatur quidem certè nihil. Et pro Quintio, Qui vt summa haberem cætera, temporis quidem certè vix satis habui.

Quidem hercle certò,vel certé. Terent.Phorm 1.3,
Nam tua quidem hercle certò vita hæc expetenda, optandáque est.
Idem And.2.2,
Mea quidem hercle certè in dubio est vita.

Quidem profectò.Cic.ad Attic.lib 6,Nunc quidem profectò Romæ es. Et lib.10 195,Hoc quidem est verum profectò.

Quidnam,Interrogatiuum {τί μήν.} Terent Phorm.1.4,
Quidnam ille commotus venit? Cic.3.Tuscul. Quidnam dici potest quamobrem,&c.

Quidnam,sine interrogatione,pro Quid. Terent.Eunuch.5.4,
Reuiso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. Attico lib.14.318.

Quidni {πῶς οὐ,πῶς δ᾽οὔ,τί μήν;} Cõfirmandi aduerbium,Cur non? Terent.Eunuch.1.3,
Patris cognatum atque æqualem Archidemidem
Nostin'? P. quidni? Cic.1.Offic.Laudat Africanum Panætius, quòd fuerit abstinens.quidni laudet?sed in illo alia maiora.

Quid ego ni negem, qui egomet sciam? pro Quidni ego negem. Plaut.Amph.4.

Quidpiam.cuiuspiam {τί} Aliquantulum. Terent.And.1.6,
Num illi molestæ quidpiam hæ sunt nuptiæ? Quidam scribunt Quippiam.

Quidque,cuiusque {ἕν ἕκαστον.}Colum lib.12 cap 7,Tum quidque vase conditur. Cic.6.Verr Ede mihi scriptum quid argenti in prouincia Sicilia parasti,vnde quidque aut quanti emeris.
Qui in sua quidque arte optimè faciant,Vide QVICQVE.

Quidquid,Vide QVICQVID.

Quiduis,Vide QVIVIS.

Quidum, Vide QVI.

Quies,quietis,pen.prod.Substantiuum,fœm.gen. {ἀνάπαυσις, ἡσυχία, ἀνάπαυλα} Cessatio à quocunque opere:vnde etiam pro somno sumitur.

Potest facere genitiuũ quietis,& quiei quintæ declinationis.Vnde & requies,requiem & requietem accusatiuum facit.

In quiete, & secundum quietem. Cic.1.de Diuinat. Quæ ei secundum quietem visa sunt. Ibidem,Ei visum in quiete egregia facie iuuenem,&c. Silius lib.13,
-medios inter somnos,altámque quietem.
Cura quietis.Ouid.3.Metam.

¶Quies,Requies,tranquillitas, laxamentum,otium, vacatio, cessatio,remissio, finis.

Quies & tranquillitas.Cic.1.de Orat.Qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur.

Mors,laborum aut miseriarum quies.Cic.4.in Catil.

Nec eum labor ad quietem reuocauit.Cic.pro Leg Manil.

Quies & remissio.Cic.pro Cælio, Quem non quies,non remissio, non æqualium studia,non ludi,non conuiuia delectarent.

Animi quies Ouid.4 de Ponto,eleg.9.

Omnibus vna quies operum.Virg.4.Georg.

Sub his facta quies.Celsus lib.4.cap.11.

Veniat quies.Celsus lib.6 cap.6, Nocte verò quo cõmodior quies veniat,nõ alienum est, superimponere candidi panis interiorem partem ex vino subactam.

¶Quies doctrinarum, Quieta literarum vacatio. Plinius libro 18. capite 28.

¶Quies,Pax.Plin.lib.15.cap 30,Ipsa laurus pacifera, vt quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium.

¶Quies, Tranquillitas, serenitas aeris vel clementia. Virgilius 1. Georgicorum,
Si non tanta quies iret frigúsque calorémque
Inter,& exciperet cæli indulgentia terras.

¶Quies,Otium. Virg 9 Æneidos,
Aut pugnam,aut aliquid iandudum inuadere magnum
Mens agitat mihi:nec placida contenta quiete est. Seruius.

Vobis parta quies,nullum maris æquor arandum.Virg.3.Æneid.

Portus æterna placidus quiete. Senec.Agamemn.7.

¶Quies & Vigilia,opponuntur.Quintil.libro 7.cap.3,Refert enim conuiuium præcesserit an tristitia,labor an otium,vigilia an quies.

Aduersa.Silius lib.15.
Amica,Vide AMICVS.
Blanda.Stat.2 Sylu.2.
Dura quies,Mors.Virg.10.Æneid.
Fremebunda.Stat.5.Thebaid.
Grata.Horat.1 epist.18.
Impacata.Claud.1.in Ruffinum.
Imperiosa.Claud.8.Paneg.
Infesta miseris.Lucret.lib.5.
Insidiosa.Stat 1.Sylu.4.
Mira quies pelagi,Stat.2.Sylu.2.
Modica,Vide MODVS.
Nocturna.Senec.Hippol.2.
Obscura quies.Id est Ignoti & humiles homines.Senec.Hippol.2.
Opaca.Stat 10.Thebaid.
Præsaga.Stat.10.Thebaid.
Secura quies,& nescia fallere vita.Virg.2.Georg.
Segnis.Silius lib.3.
Sopita,Vide Sopitus,in SOPOR.
Summa.Lucret.lib.2.
Tranquilla Lucan.lib.1.
Tremefacta.Stat.1.Achilleid.
Et nunquam turbata quies.Stat.3.Sylu.5.
Vesana Lucan.lib.7.

¶Quietes,Cubilia.Lucret.lib.1,
Nanque canes vt montiuagæ persæpe feræ,
Naribus inueniunt intectas fronde quietes.

¶Abrupta,Vide ABRVMPO.
Capere quietem,Vide CAPIO.
Procubuit,ferámque dedit per membra quietem.Virg.8.Æneid.
Cura non dat quietem membris.Virg.10.Æneid.
Dare parua tempora quieti Ouid.3.Amor.eleg.5.
Datur hora quieti.Virg.5.Æneid.

Imus ad quietem integri,cui Onusti cibo opponitur. Cic.1.de Diuinat. Quæ quidem multò plura euenirent,si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus. De somnijs.

Excutitur terrore quies Ouid 4.Fast.
Expellere quietem.Silius lib 15.
Fugit pigra quies,inérsque somnus.Stat.lib.1.Sylu.6.
Impetrare studiis quietem.Quintil.in Procem.lib.1.
Placidam quietem per membra irrigat.Virg.1.Æneid.
Irrorat quietem oculis somnus.Silius lib 10.
Vix primos inopina quies laxauerat artus.Virg 5.Æneid.
Placidâ laxarant membra quiete.Virg.5.Æneid.
Dulci quiete membra leuare.Ouid.1.de Remed.amor.
Mandare corpus quieti.Lucret.lib.4.
Mitigare febrem quiete & abstinentia Quintil.lib.2.cap.17.
Pati quietem. Claud.2.in Ruffinum.
Ac velut in somnis oculos vbi languida pressit Nocte quies. Virg. 12.Æneid.
Dulcis & alta quies pressit iacentem.Virg 6.Æneid.
Reddere se quieti Seneca Hippol.4.
Retineri quiete.Quintil.lib.1.cap.3.
Rupta quies populis.Lucan.lib.1.
Vina quies sequitur.Ouid 1.Fast.
Sopitus quiete.Lucret.lib 3.
E molli quiete suscitare.Catul.epigr.75.

Tradere se quieti, Quiescere. Cic.1 de Diuinat. At qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit, ea parte,&c.
Turbare quietem alicuius.Propert.lib.1.eleg.3.

¶Quietes in plurali.Salust.Nanque animus impurus diis hominibúsque infestus,neque vigiliis, neque quietibus sedari poterat. Cicero 1. Offic. Ioco vti illo quidem licet, sed sicut somno & quietibus cæteris.

QVIES, Dea apud Romanos, cui fanum extra vrbem via Lauicana sacratum fuit. Alexander libro 2.cap.4.Et lib.4.cap.16,Næniæ quoque sacellum, quòd cantu querulo funeribus præesset, pari exemplo ab vrbe semotum,extra portã Viminalem statuerũt: sicut fanum Quietis via Lauicana, & Rediculi extra portam Capenam, quod secundo Punico bello constructum fuisse constat. Item, Collina, inquit,porta eo dicta quòd anfractus multiplices circum haberet, & partim editis,partim decliuia essent loca ad eam: extra eam Veneris Erycinæ, & Quietis templa fuere, & iuxta campus Sceleratus: in quo incesti damnatas,viuas defodere Vestales Romani assueuerant.

QVIETALIS & quietale,à Quiete dea Romanorum, de qua & iam diximus,& scribũt Augustinus lib.4 De ciuitate Dei: & T.Liuius lib.4.
Orcus Quietalis.Lilius Syntag.1.

QVIETALVS ab antiquis dicebatur Orcus. Festus.

Quiesco, quiescis, quieui, quietum, pen.prod. {ἡσυχάζω, ἀναπαύομαι, ἀνάπαυσιν ποιοῦμαι} quiescere, In otio esse,vacare à labore,cura, officio,negotio: vnde etiam pro Dormire sumitur. Cic.pro.Rosc.Amer. Propterea quòd qui tantum facinus commiserunt, non modò sine cura quiescere,sed ne spirare quidẽ sine metu possunt. Idem 6.Verr. Eò quum venio,Prætor quiescebat. Virg.10.ecloga,
ô mihi tum quàm molliter ossa quiescant,&c.

Infœlix,

Infœlix,tota quicunque quiescere nocte Sustinet.Ouid.2.Amor. eleg 9.

Bene placidéque quiescas. Tibul.lib.2.eleg 4.

Pulueris exigui iactu compressa quiescent. Virg.4.Georgic.

De certaminibus apum.

Placidâ que ibi demum morte quieuit. Virg.9.Æneid.

Quiescere in propria pelle. Horat.

-in propria non pelle quiessem. Prouerbiale est, sumptúmque videtur à vestitu,& calceis,quæ tanquam hominum pellis est. Nam libertinos latum clauum,senarij ordinis proprium, & calceos lunatos si gerat, intra pellem suam quiescere non putetur. Nisi quis à Cumano asino tractum pputet, qui leonem mentiebatur leonis exuuio.Turnebus.

Conticuit tandem,factóque hic fine quieuit. Virg.4.Æneid.

¶Quiescere dicitur,qui non est insolens & inquietus. Terent.in Prologo And.

Dehinc vt quiescant porrò moneo,& desinant

Maledicere.

Quiescere,Abstinere, & supersedere. Cic.pro Plancio, An si vnquam in me vitæ cupiditas fuisset, ego mense Decembri mei Consulatus omnium parricidarum tela commossem,quę,si viginti quiesssem dies, in aliorum iugulum Consulum recidissent. Gellius lib 2. cap.28. Statuere atque edicere quiescebant, Id est, abstinebant ,& supersedebant.

¶Quiescas,vel quiesce:Hoc est,fine, vel desine. Terent.And.3.4.

-corrigere mihi gnatum porrò enitere.

D.Faciam herclè sedulo. S. potes nunc dum animus irritatus est. D. Quiescas. Cic.3.Verr.Iste Rabonium quiescere iubet, & simul ei non nullam spem societatis ostendit.

Quiesce tu, cuius pater cubito se emungere solebat. Author ad Heren.lib 4.

Quiescere per aliquem. Cic Planco lib. 10.1, Nunquam per M Antonium quietus fui. Quasi dicat, semper aduersatus est mihi, & persecutus est me.

¶Alta quierunt Æquora.Virg 7.Æneid.

Æquora fæua quierant Virg.4.Æneid.

Arma quierunt. Silius lib.7.

Bella quierunt. Ouid ad Pison.

Postquam collapsi cineres,& flamma quieuit. Virg.6.Æneid.

Mens & corpus sopita quiescunt. Lucret lib.3

Pascitur in viuis liuor,post fata quiescit. Ouid.1.Amor.eleg 15.

Opus quieuit tuis humeris. Ouid 2 de Ponto,eleg 9.

Potentia in hoc solo genere quiescit. Cic.pro Cecin.

Voces hominum quiescebant. Ouid.1 Trist eleg.3.

¶Quiescas cætera: Actiuum. Plaut.Milit.22.

-porsa vt hominem

Mihi des? quiescas cætera. Quasi dicat,Ne de cæteris sis solicitus,fine ea. Idem,Quiesce istam rem:ego certè vidéro.

Quiesce hunc tumulum qui est ante ostium. Plaut.Most.

¶Quiescere,Permittere,finere. Cic ad Att.lib 7. Aut si per Trib. pleb.non patiatur,tamen quiescat rem adduci ad interregnum.

¶Quiesci,Impersonale. Terent.And.4 2,

Quibus quidem quàm facilè poterat quiesci,si hic quiesset.

Quietus,pen prod. {ἥσυχος, ἡσυχαῖος, ἥμερος, ἤπιος} Participium, siue Nomen ex participio. Plaut.Amphit.4,

Quietus esto. Terent Phorm 4 5.

Quietus esto,inquam:ego curabo, nequid verborum,&c. Vbi Donatus Quietus,securus,ab eo quod præcedit,id quod sequitur.

Quietus esto de. Plaut.Curc.10,6,

Meminero:de isto quietus esto.

Quietum aliquem reddere,Efficere vt quietè & securè viuat.Terent.Eunuch 2.2,

Æquor quietius Horat.Epod.10.

Aër quietus.Virg.5 Æneid.

Amnes quietos irritat diluuies. Horat.1.Carm.ode 29.

Animus.Virg 1.Æneid.

-in primis regina quietum

Accipit in Teucros animum,mentémque benignam.

Solutus & quietus animus.Cic.pro Rosc.Comœd.Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Quieto animo viuere. Cic 2.Tusc.Qui id quod vitari nō potest, metuit,is viuere animo quieto nullo modo potest.

Annus. Liu.2.ab Vrbe,Bellum indictum, tacitè induciæ quietum annum tenuere.

Cœlestium dies quieti. Cic.2.de Leg.

Latus ense quieto,Securum.Stat.1.Sylu.1,

Exilium quietius oro. Ouid 2.Trist.

Gentes agitare quietas.Virg 10 Æneid.

Homo quietissimus. Cic.6.Verr. Primò mirum omnibus videri Diodorum reum hominem quietissimum,&c.

Inane quietum. Lucret.lib.2.

Mente quieta consistere. Cic.2.de Diuinat.

Nox quieta. Valer.6.Argon.

Officio quieto fungi Ouid 5.Trist eleg 13.

Ossa quieta precor tuta requiescite in vrna. Ouid.3.Amor.eleg.8.

Pax.Senec.Thyeste 7.

Regnum.Horat.1.Carm.ode 12.

Quieta Respublica,& Turbata,contraria.Cic.2.in Catil.

Sedes.Virg.1 Æneid.

Sermo quietus & remissus. Cic de Senect.

Somni quieti.Senec.Herc.furent.10.

Traducere vitam quietam & otiosam. Cic.de Senect.

Vrbs quieta,& immunis belli. Virgil.12 Æneid.

Quietissimus, quietissima, quietissimum. Superlatiuū, Valde quietus. Plin.lib.10.epist 229.ad Traianum. Ad quam spem alioqui quietissimam hortatur natalium splendor,&c. De amico loquitur,cui præturam petebat.

Quieturus,pen prod. Particip. {ἡσυχάσων.} Cic.2 de Orat. Videmur enim quieturi fuisse,nisi essemus lacessiti.

Quietè,pen.prod. Aduerb. {ἡσύχως, ἡσυχῇ, ἠρέμα.} Cic.de Senect. Quietè,& purè,& eleganter actæ ætatis placida ac lenis senectus.

Quietissimè te recipere. Cæsar 3 bel Ciuil.

Quiescentia, quiescentiæ,Idem quod Quies. Firmic.lib.1.cap.3.

Quilibet,pen.cor. {ὁστισοῦν, ὁποιοσοῦν, ὁστισδήποτε} cuiuslibet, Vnus quem tibi capere iubet.Horat.1.S rm.sat.2,

Ilia & Ægeria est,do nomen quodlibet illi. Id est,quodcunque placet,non tamen omne nomen. Ouid.1.de Arte.

Pollicitis diues quilibet esse potest. Sueton.in Tiberio, Non cessauit effl agitare aliquem cuiuslibet ordinis custodem factis atque dictis suis. Iustin.de Hered instit.cuilibet conditioni obtemperare satis est Cic.4 Acad. Ad vos nunc refero quem sequar: modò nequis illud tam ineruditum absurdúmque respondeat, quemlibet modo aliquem.

Indutus quidlibet Horat 1.epist.18.

Garrire quidlibet. Horat.1 Serm.sat.9.

Arti cuilibet idoneus. Horat.2.epist.2.

Quibuslibet temporibus egregius Senatus.Liu.1.ab Vrb.

Quolibet modo Plin.lib.11.cap 54.

¶Quilibet, pro Vili & obscuro, aut etiam imperito. Plin lib.7. cap.28,Bis ab Annibale captus,neque enim cum quolibet hoste res fuit.

Non quælibet iniuria est,id est,non vulgaris,aut parua,aut leuis. Caius in l.Si verò D Qui satisdat cog. Sanè nō quælibet iniuria est, duci in ius eum,qui satis idoneum fideiussorem det.

Peritus & Quilibet,velut contraria. Cic.2.de Diuin.Apud maiores adhibebatur peritus,nunc quilibet.

Quimatus, huius quimatus, pen. prod. {πενταετία.} vt Bimatus,& trimatus:hoc est,tempus vel spatium quinque annorum. Plin.lib.8. cap.45. Vita fœminis x v annis longissima,maribus xx robur in quimatu De bobus.

Quin {ἵνα μή, ὥστε μή, μὰ οὐκ} Aduerb.varia significat,variúsque est eius vsus,vt docet Donatus in Terentium. Gell.lib.17 cap 13, Quin particula,inquit, quam Grammatici coniunctionem appellant, variis modis, sententiisque connectere orationem videtur. Perlege caput integrum,vbi multa de hac particula.

Quin,Quòd non Terent.Adelph 5.4,

Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,

Quin res,ætas,vsus semper aliquid adportet noui.

Quin,pro Quòd. Cic Non dubito quin eo sis animo, quo ego esse sem siquid tu me rogares Terent.And.1.2,

Non dubium est quin vxorem nolit filius.

Non dubitare quin,Cic.pro Domo,Non quòd dubitaret quin ab isto nihil legibus,nihil religionibus,nihil iure esset actum. Idem ad Att.lib.5.98 , Non enim dubitabat Zeno quin ab Areopagitis inuito Memmio in petrari non posset.

Nihil,abest quin. Cic.ad Attic.lib.11 223,Prorsus nihil abest quin sim miserrimus. Idem in Orat.Abesse nō potest,quin eiusdē hominis sit,probos improbare qui improbos probet. Idem ad Att.lib.9.180.

Facere non possum quin cotidie ad te mittam. Cic. ad Atticum lib.12. Idem pro Quin dixit Vt Non , vt ad Attic.lib.8, Vt ad te nihil dem literarum,facere non possum.

Non possum quin exclamem. Cic 2.de Orat. Ibidem, De musicis rebus non poterit,quin dicat hoc onere suscepto,recusare.

Nemo esset quin hoc se audisse liquidò diceret. Cecin.Ciceroni lib 6.7,Nemo nostrum est quin vota victoriæ suæ fecerit.

Nullum intermisi diem quin,&c. Cic.ad Att.lib.7.

Vt nequis à me dies intermittatur,quin dem ad te literas. Cic.ad Attic lib 8 1.

Nego vllam gemmam aut margaritam fuisse,&c. quin quæsierit, inspexerit,abstulerit.Cic 6 Verr.

Dies ferè nullus est quin hic Satyrus domum meam ventitet. Cic. ad Attic.lib.1.1.

Causæ nihil esset,quin secus iudicaret.Cic.pro Quintio.

¶Quin,admiratiuè. Terent.Adelph 2.3,

-festiuum caput,

Quin omnia sibi pòst putarit esse præ meo commodo? Legendum est qui,fine liquida.

¶Quin, Certè,profectó.Plaut.Amphit 8,

-at pol quin certa res

Hanc est obiurgare. Idem Men.9,

Herclè quin tu rectè dicis.

¶Quin,Corripiendi vel imperandi vim habet. Terent.And 1.6,

Quidnam est? D.puerile est. S.quid est? D.nihil.S.quin dic quid est.

Quin age,siquid habes.Virg.eclog 3.

¶Quin,Cur non,interrogatiuè sumitur. Terent.Phorm.1.4,

Quid conterimus operam frustra? quin abeam? Cic.in Som.

Quin tu aspicias ad te venientem Paulum patrem? ibidem.

Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Idem Tre batio,lib 7.8 Quin tu vrges occasionem istam? Et pro Rabirio perduel reo , Quin continetis vocem indicem stultitiæ vestræ? Item Attic lib.4.86, Quin tu huc aduolas , & inuisis illius nostræ Reipub. germanæ.

Quin potius pacē æternam, pactósque hymenæos Exercemus. Virg 4 Æneid.

¶Quin ergo, quod iuuat, quod charum æstimant , id semper faciant,ament,potent. Sallust in Iugurth.

¶Quin,etiam. Terent.Heaut 3.3.

Syre,pudet me.S.credo:neque id iniuria:

Quin mihi molestum est.

¶Quin Imò. Terent.Heaut 4 3,

Quid dicam? quam causam afferam? s. quin nolo mentiare:
Apertè ita vt res sese habet, narrato. Idem Eunuch. 5. 2,
-non pol credo Chærea,
Nisi si commissum non erit. c. quin Pythias
Tu me seruato. Idem Heaut. 4. 4.

Quin, Quin imó. Terent. Adelph. 4. 2,
Syre. s. quid ais? c. me quærit? s. Verum. c. perij. s. quin
Tu animo bono es. Virg. 1. Æneid.
-quin aspera Iuno,
Quæ mare nunc, terrásque metu, cælúmque fatigat,
Consilia in melius referet. Plaut. Capt. 19,
Quin potius illud adnota, quæ putaueris corrigenda.

¶Quin, Quamobrem. Plaut. epid. 10, -hic non est locus:
Quin tu alium quæras, cui centones farcias. Terent. And. 1. 1,
Quin tu vno verbo dic: quid est, quod me velis.

¶Quin, Quare non, vel, vt non. Terent. Adelph. 2. 2,
Nunquid vis quin abeam. Plaut. Cistel. 2,
Nunquid me vis mater intrò quin eam? Donatus.

Quin, Qui non, quæ non. Terent. Hecy. 2. 1,
Et merito adeò: nam vestrarum nulla est, quin gnatum velit Ducere vxorem. Quintil. lib. 7. cap. 2, Quis tam imperitus, quis tam procul à literis, quin sic incipiat? Cic. 7. Verr. Hic mihi etiam audebit mentionem facere Mamertinæ laudationis: in qua quàm multa sint vulnera, quis est vestrum Iudices quin intelligat. Ibidem.

¶Quin, Quin etiam, insuper, præter id. Plaut. Aulul. 9,
Famem hercle vtendam si roges, nunquam dabit:
Quin ipsi pridem tonsor vngues dempserat,
Collegit, omnia abstulit præsegmina.

¶Quin, Quominus. Terent. Eunuch. 5. 2,
Apud Antiphonem vterque, mater & pater
Quasi dedita opera domi erant, vt nullo modò
Introire possem, quin viderent me. Cic. Non idcirco causas Isocrates non defendit, quin id vtile esse & honestum existimaret.

¶Quin taces? Correptio est silentium præcipientis, & timorem alicui adimentis, id est, Esto securus: nam tacere, securi est. Terent. And. 2. 3.

Quinarius, Adiectiuum { [illegible] } dicitùr quod quinque complécitur. Plin. lib. 31. cap. 6, Fistulas denûm pedum longitudinis esse, legitimum est. Et si quinariæ erunt, sexagena pondo pendère. Vide Octonatius, in OCTO.

Quinarij nummi, quòd quinos æris valebant, sicut denarij, quòd denos. Varr. de ling. Lat. lib. 5.

Quinarius argenteus, quinque libris æris, id est, assibus quinque valebat, hoc est, denarij dimidium. Budæus.

Quina dena, vulgò *quindena*, l. Qui quadraginta §. qui ducenta. Ad legem Falcid. in Pandectis.

QVINCTIA, gens Patritia Romæ fuit, duabus familiis nobilis, quarum altera Capitolinorum, altera Flaminiorum cognomine vtebantur. De his multa historici.

Quincunx, quincuncis { [illegible] { Substantiuũ, m. g. Quinque vnciæ. Vncia remota de quincunce. Horat. de Arte.

¶In quincuncem { [illegible] } arbores dispositæ cur dicantur, facile ex Quint. intelligimus, apud quem hæc verba, lib. 8. cap. 3. Leguntur, Nullúsne ergo etiam fructiferis adhibendus decor? quis negat? nam & in ordinem certáque interualla redigam eas arbores. Quid enim illo quincunce speciosius, qui in quancunque partem spectaueris, rectus est? Sed protinus in id quoque prodest, vt terræ succum æqualiter trahant. Cic. de Senec. Quum admiraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam, atque puram, & suauitatem odorum qui afflarentur è floribus, tum enim dixisse mirari se non modò diligentiam, sed etiam solertiam eius. Colum. lib 3. cap. 15, Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur. Fortasse autem antiqui sic quincuncem appellauerunt exactam plantarum metationem: vt decussem, exactam spatij diuisionem. Hactenus Budæus. Cæsar 7. bel. Gall. Ante hos obliquis ordinibus in quincuncem dispositis scrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur. Varro 1. de Re rust. cap. 7. In quincuncem prope sint ordines atque interualla modica. Bayfius, Arborum ordines dicuntur in quincuncem digesti, quando secundi ordinis arbores paribus interuallis sic disponuntur, vt figuram quincuncialem seruare adinuicem videantur. Glareanus in Commentarios Cæsaris, quincuncialem ordinem putat dictum, quasi quinpunctialem, vt sit Quincuncialis ordo, qui in quouis quadrato centro ipsius quatuor angulorum punctis comparatur. Aspectu enim sic fiunt quinque hoc modo ⁙ Quòd si plura quadrata connecti intelligamus, emerget totius iugeri forma sub ordine & aspectu quincunciali ad hanc formam,

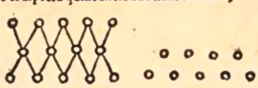

¶Quincunx, Iugeri pars tertia, & vna duodecima, hoc est, quinque vnciæ. Diuiditur enim iugerum, vt as, in vncias duodecim. Colum. lib 5 ca 1, Pars tertia & vna duodecima, pedes duodecim millia, hoc est, quincunx.

¶Quincunx, mensuræ genus paulum supra dimidiam heminam continens. Mart. lib. 1,
Hesterna tibi nocte dixeramus
Quincunces puto post decem peractos, hoc est, post epotos decies quinque cyathos. Vide Budæum lib. 5. de Asse. Idem lib. 2,
Te conuiua leget misto quincunce, &c.

Quincunx, Quinque cyathorum mensura, siue quinque cyathi. Martial. lib. 11,
Quincunces & sex cyathos, bessémque bibamus:

Caius vt fiat, Iulius, & Proculus. Vide Budæum lib. 5 de Asse. Bessem poeta vocat octo cyathos. Vide Sextarius Romanus in Sex.

¶Quincunces vsuræ sunt quoties ex centum nummis (vt exempli gratia fit) quinque nũmos vsuræ nomine percipimus. Sic Semisses vsuræ, trientes, besses & huiusmodi.

Modesto quincunce nutrire nummos. Augere nummos suos fœnore quincunciali. Persius sat. 5. Vide Vsura, in VTOR.

Quincuncialis, & hoc quincunciale, pen. prod. vt, Quincũcialis herba: quę minor est semipede, & septenũm ferme digitorum. Plin. lib. 27. cap. 11, Inter omnes herbas lithospermo nihil est mirabilius: Aliqui ægonychon vocant, alij diospyron: alij heracleos: Herba quincuncialis ferè, foliis duplo maioribus quàm rutæ. Et paulo pòst, tacere eam, atque humi serpere authores tradunt. Budæus.

Quincuncialis figura, eius figuræ quæ decussim antiquis significabat, media est. Fiebat verò decussis ad X literæ formam, quæ quidẽ apud Latinos decem significat. Atque hæc si per medium secetur, remanebit V figura, quæ quinarium numerum, atque adeò quincũcem demonstrat. Sed hæc quidem multoties tum superius, tum etiã inferius multiplicata, figurã facit quæ quincuncialis appellatur.

Quincunx Ordo quincuncialis.

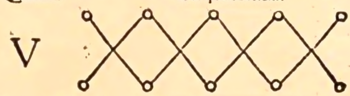

Quincuncialis ordinum ratio. Plin. lib. 17. cap. 11, In disponendis arboribus arbustísque, ac vineis, quincuncialis ordinum ratio vulgata & necessaria, non perflatu modo vtilis, verùm & aspectu grata quocunque modo intueare, in ordinem se porrigente versu.

Didici, inquit Budæus in Asse, duplicem quincuncialis ordinis rationem esse. Alteram nostrates scacariam, quasi alueolatam appellant, *en eschiquier.* sumpsit enim formam à postica parte aluei in qua scrupos hodie lusitantes promouent & reducunt. Altera ratio reticulata dici potest, non in quadras vt prior, sed in rhombos conformata, ea forma qua specularia apud nos plerunque videntur in fenestris lumen vitro transmittentibus, *en lozenges.* Huiusmodi ordinum obseruatio Northmannis solennis est instituendis pomariis: quorum arboratores è seminariis plantulas transferentes, ita stellatim decussare norunt ordines, vt in quancunque partem te vertas, rectam semper seriem videas, nusquam obliquante prospectu in lónginquum. Hæc Budæus.

Alueolata.

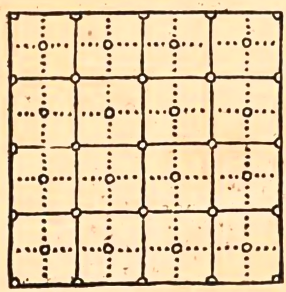

Reticulata.

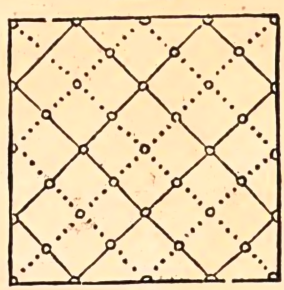

Quincupedal, mensura quædam quinque pedum, qua fabri murarij in demetiendis parietibus vti solent. Huius formam & vsum depingit. Mart. lib 14.

Quincuplex, pen. corr. quincuplicis, pen. corr. om g. { [illegible] } vt, Duplex dicitur. Mart. lib. 14.

Quincuplici cæra quum datur altus honor. Quincuplices cæras vocat tabellas, à numero quinque foliorum: his decretus triũphus nuntiabatur Imperatori, vel Consuli.

QVINDA, munitio est Macedonum, non procul ab Anchiale & Tarso Ciliciæ vrbibus, quas belluam illum Sardanapalum vno die condidisse autumant. Strabo lib. 4, Vltra Anchialam est munitio nomine Quinda, in qua olim Macedones thesauros seruabant. Vide Alexand. Alexandrinum lib. 2. cap. 2.

Quindecim, pen. corr. { δεκαπέντε } Numerale nomen indeclinabile. Plaut. Pseud. 5,
Et iam quindecim habeo mnas.
Virorum quindecim preces. Horat. in Carm. seculari.

Quindecies, Aduerb. { δεκαπεντάκις } Quindecim vicibus. Cic. 4. Verr. At illa HS D. millia hæreditaria, accessit ipsius antiqua HS quindecies pecunia. Martialis lib. 7. 9,
Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te?

Quindecimvir { [illegible] } Nomen magistratus apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 43, Qu. Metellus in ea oratione quam habuit supremis laudibus patris sui L. Metelli, Pontificis, bis Consulis, Dictatoris, Magistri equitum. Quindecimviri agris dandis, &c. Idem lib. 28. cap. 2, Cuius sacri precationem, qua solet præire Quindecimvirûm collegij magister, siquis legat, profectò vim carminum fateatur.

Quindecimviri, erant apud Romanos Pontifices quindecim, qui tam diuinis mysteriis & sacrificiis solennibus, quàm responsis dandis præesse in Algido, in templo Dianæ, iussi sunt per populum. Alexand. lib. 3. cap. 16.

Quindecimviri Sibyllini à Sylla dictatore fuerunt instituti quum ante Syllæ dictaturam decem duntaxat fuissent, ad quos ludorum secularium procuratio pertinebat, vt docet Corn. Tacit. lib. 11. his verbis, Nam Domitianus quoque edidit ludos sæculares, iisque intentius affuit, sacerdotio Quindecimvirali præditus, ac tum Prætor. quod non iactantia refero, sed quia collegio Quindecimvirûm antiquitus ea cura mandabatur & magistratus potissimum exequebantur officia cæremoniarum. Eodem respexit in carmine Sæculari Horatius, vbi ait,
Quæque Auentinum tenet, Algidúmque
Quindecim Diana preces virorum
Curet, &c. Lambinus.

Quindeni, pen. prod. { [illegible] } Adiectiuum, Idem significat quod quindecim. Liu. 5 bel. Maced. Quindena iugera agri data in singulos pedites sunt, &c. Quidam legunt, quina dena.

Quinetiam { [illegible] } Coniunctio copulatiua, qua nectimus quæ coniuncta significare volumus. Cic. de Amicit. Quonam enim modo quisquam amicus esse poterit, cui se putabit inimicum esse posse? quinetiam necesse erit cupere & optare vt quamsæpissime peccet amicus. Ibidem, Quinetiam siquis asperitate ea est & immanitate naturæ, congressus vt hominum fugiat atque oderit.
Quinetiam cæli regionem in cortice signant. Virg. 2. Georgic.
Quinetiam insuper scelus postquam ludificatus est virginem,
Vestem omnem miseré discidit. Terent. Eunuc. 4. 3.

Quingenti, quingentæ, quingenta { πεντακόσιοι } vt Quingenti milites: hoc est quinquies centum. Cic. ad Attic. lib. 16, Nec mirum, quingentos denarios dat. Eidem, lib. 4, Tusculanam villam quingentis millibus, Formianum HS. ducentis quinquaginta millibus.
Quingentis empto drachmis deprenderis Horat. 2 Serm. saty. 7.
Hinc quoque quingentos in se Mezentius armat. Virg. 7 Æneid.

Quingentesimus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Plin. lib. 15. cap. 1, Anno vrbis quingentesimo quinto.

Quingenties, Aduerb. { [illegible] } Cic 4. Verr. Ob eã rem HS quingenties Veneri Erycinæ de Sthenij bonis exactum.

Quingeni, quingenæ, quingena, pen. prod. { [illegible] } Idem quod quingenti. Cic. ad Attic. lib. 4, Apud eum HS quingenta deposuerunt, vt qui à Catone damnatus esset, id perderet. Colum. lib. 5. cap. 2, Horum pars dimidia quingeni.

Quingeni, pro Singulis quingenti Suet. in Cæsare, cap. 38, Populo præter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecenos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritim diuisit: & hoc amplius, centenos pro mora. Annuam etiam habitationem Romæ vsque ad bina millia nummûm, in Italia non vltra quingenos sestertios remisit.

Quingenarius, Adiect. { [illegible] } Plin. lib. 33. cap. 11, Dispensator Hispaniæ Citerioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat. Id est pondo quingentarum librarum.

Quinimo, pen. prod. { [illegible] } Coniunctio, pro Imò verò, vel Imò etiam. Plaut. Cistel. 5,
Itaque Ops opulenta illius auia. M. quinimò mater quidem. Plin. epist. 74, Præualuit sententia Cepionis. quinimò consurgenti ei ad censendum acclamatum est: quod solet residentibus. Cic. ad Attic. lib. 2. Eius autem Collega & in me perhonorificus, & partium studiosus ac defensor bonarum. quinimò leuiter inter se dissident: sed vereor ne hoc quod infectum est, serpat longius. Vetus codex legit, quin nunc leuiter.

Quinquaginta, indeclinabile { πεντήκοντα. } Virg 1. Æneidos,
Quinquaginta intus famulæ, &c.

Quinquagies, Aduerbium { [illegible] } Columel. libro 5. cap. 2, Has duas summas in se multiplicato, quinquagies centeni fiunt quinque millia. Plin. lib. 7. cap. 25, Idem signis collatis quinquagies dimicauit.
Quinquagies bis centena, quindecim, &c. Plin. lib. 2. cap. 108.
Quinquagies centena millia. Plin. lib. 2. cap. 108.

Quinquagenus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Idem quod quinquaginta. Plin. lib. 8. cap. 36, Viuunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Et lib. 15 cap. 24. Iuba author est quinquagenûm cubitorum altitudine in Arabia esse eas. Cic. 5. Verr. In singulos HS quinquagenis millibus damnari mauultis?

Quinquagesies, Aduerbium. Plaut. Menæch. 24,
Vix credo tota auctione capi & quinquagesies. Id est quinquaginta francos. Alij legendum putant quinquagies.

Quinquagenarius, Adiectiuum { [illegible] } Quod quinquaginta continet. Cato cap. 13, Vrnam quinquagenariam vnam, sextarium olearium vnum. Sic cap. 10.
Quinquagenaria cohors, quæ quinquaginta militibus constat. Curtius lib 5.
Quinquagenarius grex, Hoc est quinquaginta capitum. Varr. 2. de Re rust. cap. 10.

Quinquagesimus, pen. corr. Aliud adiectiuum { [illegible] }
Quinquagesimus vnus. Plin. lib. 7. cap. 8, Quinquagesimo vno raptus anno.
Quinquagesimas exigere, ea forma qua & Decumas exigere dicitur. Cic. 5. Verr.
Quinquagesima liba, pro religione quadam apud veteres offerebantur Martialis lib. 10 24,
Natales mihi Martiæ Calendæ,
Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ
Quinquagesima liba, septimámque
Vestris addimus hanc focis acerram.

Quinquatria, Quinquatriorum, neut. gen. { [illegible] } Ab eo quod Quinquatre, in singulari, sicut Bacchanale & Vulcanale. Festa erant quæ quinque diebus Palladi fiebant mense Martio: ita appellata, quoniam quinque diebus post Idus celebrabantur. nam dies post Idus, ater erat. Inde Quinquatria, quasi quinque ab atro die. Primo die fiebant sacrific. artibus sequentibus gladiatores in theatro certabant: quinto die erat lustratio. Vide Ouidium lib. 3. Fast. Sunt qui dicant hunc diem munusculorum quoque esse, quo tempore matronæ inter se inuicem munera missitabant, & cœnas seruis apponebãt, vt viri Saturnalibus. Plaut. Milite, 10,
-da quod dem Quinquatribus,
Percantatrici, collectrici, ariolæ, atque aruspicæ.
Festa Quinquatria. Horat. 2. epist. 2.
¶Quinquatria, Quinquatriorum, Quinquatribus & Quinquatriis, tam tertiæ quàm secundæ declinationis, sicut cætera festorum nomina, Diomedes verò Quinquatræ in prima declinatione protulit. Cic. ad Cornificium, lib. 12. 25, Quinquatribus frequenti Senatu caussam tuam egi non inuita Minerua.

Quinquatrus etiam dicitur, sicut Triatrus, Sexatrus, Septimatrus, decimatrus. Iungitúrque hæc particula ATRVS, nihil significans, supplementi caussa. Meminit Gellius lib. 2. cap. 21. Varro lib. 5. de Ling. Latina, Quinquatrum diem vnum festum dicit, sic appellatum, quód erat post diem quintum Idus Martij, &c. Charisius lib. 1. Quinquatrus antiqui dicebant à quinquando, id est lustrando, quòd eo die arma Ancilia lustrari sint solita.
Dies vocata quinquatrus. Ouid. 6. Fast.

Quinquatrus, huius Quinquatrus, penult. prod. pro ipsis Quinquatriis, antiquè. Cic. ad Attic. lib. 9, Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempestas, qua ego illum vsum puto. Idem Cælio, lib. 2. 11, Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ quinquatrus afferebantur.
Quinquatrus appellari quidam putant à numero dierum, qui ferè his celebrantur. qui scilicet errant, tam herculè, quàm qui triduò Saturnalia, & totidem diebus Compitalia: nã omnibus his singulis diebus fiunt sacra. Forma autem vocabuli eius exemplo multorum populorum Italicorum enuntiata est, quod post diem quintum Iduum est, is dies festus, vt apud Tusculanos, Triatrus, & Sexatrus, & Septematrus, & apud Faliscos Decimatrus. Mineruæ autem dicatũ eum diẽ existimant, quòd eo die ædis eius in Auentino consecrata est. Festus.
Minores Quinquatrus. Ouid. 6. Fast. Hæc erant mense Iunio.

Quinque { πέντε } Nomen numerale.
Quinque ter implebat vlnas, Quindecim. Ouid. 8. Metam.

Quinquefolium { [illegible] } herba, à numeró foliorum nomen habens, vnde etiam Græcis pentaphyllon dicitur. Plin. lib. 25. cap. 6, Foliis per interualla quinquefolij, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartitó. Ibidem, cap. 9, Quinquefolium nulli ignotum est, quum etiam fraga gignendo cõmendetur. Græci vocant pentapetes, siue chamæzelon, siue pentaphyllon Quum effoditur, rubram habet radicem. Hæc inarescens nigrescit, & angulosa fit. Nomen à numero foliorum habet & ipsa herba incipit & desinit cum vite.

Quinquelibralis, & hoc quinquelibrale, penultima prod. { [illegible] } Pondo quinque librarum. Colum. lib. 3. cap. 15, Dispositis lapidibus paucis, qui singuli non excedant quinquelibrale pondus.

Quinquemestris, & hoc quinquemestre { [illegible] } Quinque menses natum. Varro 2. de Re rustica, cap. 7, Quinquemestribus pullis factis, quum redacti sunt in stabulum, obiiciendum, &c. Plinius libro 8 cap. 48, Castrati agnos nisi quinquemestres, præmaturum existimant.

Quinquennis, & hoc quinquenne { [illegible] } Quinque annos natus. Plaut. Pœnulo, 2,
-duæ fuere filiæ,
Altera quinquennis, altera autem quadrimula. Colum. lib. 7. cap. 6, Caper quinquennis parum idoneus. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6, In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est.
Quinquennes oleas est, & syluestria corna. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Vinum quinquenne. Horat 2. Serm. saty 8.

Quinquennalis, & hoc quinquennale, pen. prod. { [illegible] } Quod fit singulis quinque annis. Cic. 3. de Orat. Ex quibus Helæus Hippias, quum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum gloriatus est, &c.
Quinquennales ludi. Plin. lib 4. cap. 5.
Quinquennalis magistratus, Qui quinque annis continuis geritur. Liuius 4. ab Vrbe.
Tempus quinquennale Varr. de Ling. Lat. lib. 5.
Quinquennalia, quinquennaliorum, Ludi qui quinto quoque annõ fiebant. Liuius 1. bel. Maced. Vouit in eadem verba COS. præeunte Max. Pontifice: quibus ante quinquennalia, vota suscipi solita

erant: præterquam quòd tanta pecunia quantam tum, quum solueretur, Senatus censuisset.

Quinquennium, quinquennij { [illegible] } Spatium quinque annorum. Cic.3.de Leg. Bini sunto, magistratum quinquennium habento. De Censoribus.

Duo quinquennia, Decem anni. Ouid.12.Metam.

In quinquennio, Vide IN.

Quinquepartitus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Quod in quinque partes diuisum est. Cic.1. de Inuent. Quinquepartitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem. Legitur etiam Quinquepertitam.

Quinquepartito, pen. prod. Aduerbium { [illegible] } Plin. lib.25. cap 6, Foliis per interualla quinquefolij, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartitò, nigris & ipsis, rlumosisque.

Quinque pedum vsucapio, apud Ciceronem quid sit, lib.1 de Legibus ipsemet rectè explicat. Ex hac (inquit) non rerum: sed verborum discordia controuersia nata est de finibus, in qua (quoniam vsucapionem, XII. tab intra quinque pedes esse noluerunt) depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus, nec Manilia lege singuli, sed ex his, tres arbitri fines reg mus. Eum locum sic, & rectè explicat Hotomanus: Vt in controuersia vicinorum de finibus, termini requiruntur, quibus repertis, quinque quaqua versus pedes definiuntur, qui quamuis longo tempore ab alterutro possessi sint, finibus tamen diuimendis reseruantur: sic controuersia de finibus bonorum & malorum, quæ philosophos exercet, termini Academicæ disciplinæ à Socrate positi, peruestigandi sunt, & Antiochi arrogantia illius gloriam depascentis regenda & coercenda est. Lex autem Manilia vnicum adigi arbitrum volebat finibus agrorum regundis: sed quum tres tum essent, facetè intulit, nec Manilia lege singuli: sed ex his tres arbitri fines regemus. Aggenus Vrbicus: De fine enim lex Manilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit, quoniam hanc latitudinem vel iter ad culturas accedens occupat, vel circumactus aratri quod vsucapi non potest.

Quinqueprimi, penult. prod. { [illegible] } qui Græcè, & cap.2. de priuilegiis eorum qui in sacro palatio militant, dicuntur Pentaproti. Cicero Verr.5, Magistratus & Quinqueprimi accitu istius euocantur.

Quinqueremis, huius quinqueremis, penult prod. { [illegible] } Nauis quinque remorum ordines habens. Liuius 5. Decad. lib 1, DC equites & decem quinqueremes naues, si deducere ex naualibus vellet. Cicero 6 Verr. Certos homines in quinqueremi misisse, qui eos dentes reportarent.

Quinquertium { [illegible] } exercitium quod quinque certamina complectitur, videlicet luctam, pugillatum, cursum, saltum & pancratium. Festus. Budæus in l Athletas. de his qui notantur infamia.

Quinquessis, numus apud Romanos. Antonius Augustinus ad Festum. Quinquessis (inquit) quinarius, siue victoriatus dictus est, quòd initio quinque assibus æstimaretur, postea octo valuit, eiúsque nota erat victoria. Plinius.

Quinquevir, penultima correp. quinqueviri { [illegible] } dicitur vt Triumvir. Cic.4. Acad. Nescio an ne Quinquevirum quidem quenquam, nisi sapientem. Idem 2. de Lege agrar. Toties legibus Agrariis curatores constituti sunt Triumviri, Quinqueviri, Decemviri.

Scriba ex Quinqueviro coruum deludet hiantem. Horatius 2. Sermon. saty.5.

Quinqueviratus, huius quinqueviratus, penult. prod. { [illegible] } Officium vel magistratus Quinquevirorum. Cic. ad Attic. lib 9, Repudiari se totum magis etiam quàm olim in Quinqueviratu putabit. Vetus codex legit, XX viratu. Idem de Prouinciis Consul. Me ille vt Quinqueviratum acciperem, rogauit.

Quinquies, Aduerbium { [illegible] } Quinque vicibus. Cic.5. Verr. Reperietis quinquies tanto Iudices, amplius istum, quàm quantum ei in cellam sumere licitum sit, ciuitatibus imperasse. Idem 11. Philip. At hic me defendente quinquies absolutus est.

Quinquies millies. Plin. lib.2. cap.23.

Quinquiplico, quinquiplicas, penult. corr. quinquiplicare: vt Quinquiplicare magistratus, apud Tacitum libro 2. pro In annum quintum prorogare.

Quini, Adiectiuum { [illegible] } Cic.5. Verr. In medimna singula video ex literis publicis tibi Halesinos H-S quinos denos dedisse. Plaut. Pseud. 5, Quater quinis minis.

Quina milia peditum. Liu.8. ab Vrbe.

Quini deni. Curtius lib.8, Menses in quinos denos descripserunt dies. De sapientibus Indorum.

Quini viceni nummi. Liu.2. bel. Pun.

Quinas hic capiti mercedes exigit. Horat.1. Serm. saty.2.

Quintanus, & Quintana porta, Vide QVINTVS.

QVINTII, Populi sunt in Armenia ad Medorum montes. Strabo lib. 11. Has autem montium radices, ad summum vsque à mari incipiendo, Albanorum & Armeniorum nonnulli, quadam ex parte habitant, partem verò maximam Gelæ, Docusini, & Amardi & Quintij, aliàs Quinij. & Anariacæ.

QVINTILIANI dicti sunt iuuenes qui per ludum & lasciuiam currẽtes Lupercalia celebrabant. Alexander Alexandrinus libro 4. cap. 12. Sunt qui putent Romulum & Remum, quum Fauno sacra facerent clamore pastorum excitos, quorum oues abactæ erant, in latrones præda onustos incurrisse nudos, prædámque detraxisse: qua postquam potiti sunt, sacra instituisse, vt nudi iuuenes, incincti pellibus, per ludum & lasciuiam currerent: ex quibus alij Fauiani, nonnulli Quintiliani dicti.

QVINTILIANVS, penult. prod. { [illegible] } rhetor, ortus in Hispania, in ciuitate Calagurritana, vt Eusebio placet. Ipse Quintilianus Hispanos prouinciales suos vocat. Eum dicunt Romam cum Galba venisse, breuíque tempore postea in familiaritatem Domitiani principis venientem eius nepotes erudisse. Id quod ipse testatur in Proœmio libri 4. Ludum Romæ aperuit, primúsque è fisco salarium tulit. Laurentius Valla, cum in præceptis Ciceroni præferebat, stylóque eius & doctrinæ magnopere adhærebat. Meminit huius Martialis libro 2,

Quintiliane vagæ moderator summe iuuentæ,

Gloria Romanæ Quintiliane togæ. Plinius quoque eius discipulus lib.2. epist.14. ad Maximum, Ita certè ex Quintiliano præceptore meo audisse memini. Sic lib 6 epist.6 ad Fundanum. Idem lib 6. epist.3. à fine, testatur se quinquaginta millia nummûm dedisse dono nupturæ Quintiliani filiæ.

Quintilis, huius quintilis, pen. prod. { [illegible] } Quintilis mensis ideò dictus est, quòd quintus in ordine esset: sed postea in honorem Iulij Cæsaris Dictatoris, M. Antonio M filio Consule legem ferente, Iulius appellatus est, inquit Sueton. Cic. Attic. lib.14, Volo mense Quintili in Græciam.

QVINTILIVS, vt scribit Eusebius, Cremonensis fuit, Virgilij olim & Horatij familiaris, qui obiit ante Virgilij obitum annis sex. Huius meminit Horatius cum alibi, tum 1. Carm. ode 24, vbi ipsius mortem deplorat.

Quintilius, Dictator Romæ veneficis matronis puniendis creatus est. Alexander Alexandrinus lib.1. cap 6, Post quem quum Romæ de veneficiis quærerent, & aliquot matronæ damnatæ forent, eáque res prodigij haberetur loco: vt mentes alienatæ, sui compotes fierent simili memoria ex annalibus repẽtita, claui figendi causa dictator creatus Cneus Quintilius fuit, qui fixo item clauo, quum eo piaculo ciuium mentes sui compotes fecisset, discordésque animos cõciliasset, dictatura se abdicauit.

Quintipor, seruile nomen frequens apud antiquos erat à prænomine domini ductum, vt Marcipor, Gaipor, quanuis sint, qui à numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. Festus.

Quintus, quinta, quintum { [illegible] } Adiectiuum à Quinque. Liu.2. b. ll. Maced. Non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Annibal. sed quinto inde die quàm ab Corintho soluerit naues, in Italiam peruenit.

Quintæ Calendæ, & quinto Calendas pro eodem apud Iureconsultos vsurpatum vbique comperimus. Et quidni? nam qui dies Nonæ aut Idus non sunt, in mense, Calendæ sunt, illísque diebus calari populus solebat. Fenestella.

Quintidecagonum, Figura est æquilatera & æquiangula, composita ex 15 angulis, & lateribus æqualibus. Euclides 4. Element. Theor. 16, In dato circulo, quintidecagonum & æquilaterum & æquiangulum describere.

Quintusdecimus dies { [illegible] } Plin. lib.9 cap.51.

Quintùm, Aduerbium: vt Quintùm Consul, tempus designat, & quater ante factum. Liu.7. bel. Pun. Declarati Consules Qu. Fabius Maximus quintùm, Qu. Flauius Flaccus IIII. Idem 6. ab Vrbe, Vt M. Furius Dictator quintùm diceretur.

Quintanus, penultima prod. Adiectiuum { [illegible] } Plin. lib.17. cap. 22. Semper verò quintanis semitari, hoc est vt quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur. De limitatione vinearum loquitur.

Quintana febris, apud Galenum sæpe.

Quintana porta, & statio militum quum legiones in castra fuerãt dispositæ. Alexander Alexandrinus lib.1 cap 12, Quarta post Prætorium Quintana dicitur, quippe per eam commeatus in castra conuehi, & rerum vtensilium copia venalis exponi: inde etiam merces ad vsum militaris multitudinis, quæque bello vsui forent importari & exportari solita. Sueton. in Neron. cap.26. & Liu.5 Decad.1.

Quintani, Quintæ cohortis, aut legionis milites. Tacit. lib.20, Aduentu quintanorum, quintadecimanorúmque auctæ legiones.

Quintarium limitem ita nominauit Hygenus. Quintum quenque quintarium volunt. porro inter quintum & quintarium interest aliquid. quintus est, qui quinto loco numeratur: quintarius, qui quinque centurias cludit. hunc volũt esse quintum qui est sextus. nam & legumlatoribus, quemadmodum perlatum est, sic cauerunt vt à DM. quintus quisque spatio itineris ampliaretur. Erat sane interpretatio legis huius ambigua nisi eorum formæ sextum quẽque limitem latiorem haberent, significatione qua & minores. tractemus nunc diligentius quid dixerint à DM. quintum quẽque latiorem decumano. quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites, quorum nouissimus factus est latior: his quum decumanus accessit, sex fiunt. eandem obseruationem in reliqua limitum parte esse voluerũt, quẽadmodum à DM. quinque limites ducebantur, quorum esset summus latior. sic & ab eo quintario, quum spatium definitum erat, quinque adiectis limitibus, summo, latitudinem suam seruari placuit.

QVINTVS { [illegible] } & Quintius cognomina antiquis magno in vsu. Vnde Quintia prata trans Tyberim, à Quinto Cincinnato.

Quintus à principio is dictus est, qui loco natus esset quĩto: vt Sextus, qui sexto: Septimus, qui septimo: Octacilius, qui octauo: Nonius, qui nono: Decimus, qui decimo. Quod & in fœminis est seruatum, vt Claudia Quinta. Posteà tamẽ Quintus cœpit esse prænomen eius etiam quandoque qui secundo, vel tertio, atque adeò primo loco natus esset, vt in Metellis, Catulis, & aliis licet reperire.

Quintij, orum: nobilis apud Romanos familia à Quintio illo consule, qui Pietati ædem, vbi Marcelli postea theatrum fuit, consecrauit. Plin lib.7. cap.36, Pietatis (inquit) exempla infinita quidem toto orbe extitere, sed Romæ vnum cui comparari cuncta non queant. Humilis in plebe, & ideo ignobilis puerpera supplicij causa carcere inclusa matre, quum impetrasset aditum, à ianitore semper excussa ne quid inferret cibi, deprehensa est vberibus suis alens eam. Quo miraculo, matris salus donata Pietati est, ambæque perpetuis alimentis, & locus ille eidem consecratus deæ C. Quintio, M. Acilio COSS. Idem lib 33. cap.1, ait Quintiorum familiam aurum plurimum contempsisse.

Quinus, Vide QVINQVE.

Quippe, rationis redditiuæ aduerbium, nempe quo rationem eius quod præcessit, reddimus. Terent. Heaut.2 4,

Nam expedit bonas esse vobis: nos quibuscunque est res, non sinunt:
Quippe forma impulsi nostra nos amatores colunt. Cic. 1. de Fin. Sol Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in geometriaque perfecto.

Dixisti quippe, iam fixum & statutum est. Cic. pro Mur.

Mouet me quippe lumen curiæ. Cic. pro Mil.

¶Quippe, pro Certé. Cic. pro Cecinna, Rectè igitur diceres te restituisse? quippe. quid enim facilius est quàm probari iis qui Latinè sciant? &c.

¶Quippe quum. Cic. 2. Offic. Harum igitur duarum ad fidem faciendam iustitia plus pollet: quippe quum ea sine prudentia satis habeat authoritatis.

Quippe etenim. Lucret. lib. 2,
Quippe etenim multo procliuius exorientur Candida de pullo, &c.

Quippe etiam festis quædam exercere diebus. Virg. 1. Georg.

Quippe qui, Vt qui, nempe qui, vel nempe quum. Colum. lib. 12, de cappari, Quippe quæ res etiam in desertis agris citra rustici operam conualescit. Plaut. Amph. 8,
An & id tu scis? AL. quippe quæ ex te audiui, vt vrbem maximam Expugnauisses. Cic. pro Rosc. Amer. Conuiuia cum patre non inibat, quippe qui ne in oppidum quidem nisi perraró veniret.

Quippe quia. Terent. Heaut. 3. 2,
Ego veró laudo. S. rectè sanè. C. quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.

Quippe quód. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Vbi de mea sententia questus est Cæsar: quippe quód etiam Rauennæ Crassum antè vidisset. Legitur & quippe qui.

Quippe quoniam. Plin. lib. 26. cap. 10, Insanabilis non est credendus: quippe quoniam & sponte desinit, & in pluribus cura. De podagræ morbo,

Quippe vbi fas versum atque nefas tot bella per orbem,
Tam multæ scelerum facies. Virg. 1. Georg.

Quippe vbi. Lucretius,
Quippe vbi imaginibus fumi nebulæq; mouetur. Græcanicum est enim quod Græci scriptores, ἅτε dicere solent, quod valet, præsertim quũ. Ait enim principia animæ tenuiora esse fumo & nebula, præsertim quũ fumi & nebulæ imaginibus soleat moueri. Turneb.

¶Quippe in principio clausulæ. Cic. pro Muren. Quippe, inquit, tu mihi summum imperium, summam authoritatem, tu gubernacula Reip. petas fouendis hominum sensibus, & deliniendis animis, & adhibendis voluptatibus.

Quippini {τί μή} Cur non, antiquè. Plaut. Menæch. 20,
Ad me face vt efferatur. S. itán' censes? MED. quippini?

QVIR. Quirities.

QVIRIANVS, na, num: ex Quiriis Italiæ populis confictum à Catone attributum. Plinius lib. 15. cap. 14, Cato adiicit Quiriana poma, & quæ tradit in doliis condi, Scantiana.

QVIRINA tribus, Vide TRIBVS.

QVIRINVS, penult. prod. {κυρῖνος} (inquit Seruius) Romulus dictus est, vel quód hasta vtebatur, quæ Sabinorum lingua curis dicitur: hasta enim, id est curis, telum longum est, vnde & securis, quasi semicuris. Vel quód Græcè κοίρανος rex dicitur. Constat autem Græcos fuisse Romanos, vel propter generis nobilitatem. Mars enim quũ sæuit, Gradiuus dicitur: quum tranquillus, Quirinus. Denique in Vrbe duo eius templa sunt: vnum Quirini intra vrbem, quasi custodis & tranquilli: aliud in Appia via, extra vrbem, prope portam, quasi bellatoris, vel Gradiui. Hæc Seruius enarrans illud Virg. 1. Æneidos,
Cana fides, & Vesta, Remo cum fratre Quirinus
Iura dabunt, &c. Vide Ouidium lib. 2. Fast.

Genitor vrbis Quirinus. Ouid. 15. Metam.
Victor. Virg. 3. Georg.
Armifer. Silius lib. 16.
Iliacus. Silius lib. 13.
Magnus. Ouid. 4. Fast.
Quirinus Martigena. Ouid. 1. Fast.
Trabeatus. Ouid. 14. Metam.
Collis Quirini. Ouid. 4. Fast.

Quirinalis, & hoc Quirinale, pen. prod. {κυρινάλιος.} Quirinalis collis dictus est Romæ, quód in eo Quirini templum erat: siue quód in eum cõmigrauerint Sabini à Curibus veniẽtes. Quirinalis porta etiam Romæ dicta, quód eà in collem Quirinalem itetur: vel quód proxime eam esset Quirini sacellum.

Iugum Quirinale. Ouid. 6. Fast.
Lituus Quirinalis, Qualem Quirinus habuit. Virg. 7. Æneid.
Trabea Quirinalis, Vide TRABEA.

Quirinalia, dies quo Quirino fiebant sacra mẽse Februario. Idem stultorum feriæ appellantur (antè, quàm in eum commigrarent ferè Sabini à Curibus veniẽtes post fœdus inter Romulũ & Tatium) quód quidam suorum fornacalium sacrorum ignari, eo potissimum die rem diuinam faciunt. Festus.

Quirinalia, Quirinaliorum {κυρινάλια.} Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 15, Comitialibus diebus, qui Quirinalia sequuntur, Appius, &c.

Quirites, pen. prod. Romani dicuntur à Quirino, id est Romulo, vrbis Romæ conditore: vel à Curibus, Sabinorum vrbe. Author Seruius enarrans illud Virgilij 7. Æneidos.
-postquam in partem data Roma Sabinis,
Vnà ingẽs Amiterna cohors, prisciq; Quirites. Cic. pro Cecin. Qui enim potest iure Qui:tũ liber esse is, qui in numero Quiritũ nõ est?

Bellicosi. Horat. 3 Carm. ode 3.
Mobiles. Horat. 1. Carm. ode 1.

Quirites interdum ignominiæ causa Imperator vocabat milites, nimirũ quũ ob graue aliquod delictum integram legionẽ exauthoraret: vt est apud Lampridiũ in Alexãdro, qui de exhauthorata vna legione loquens, ita inquit, Quum nihilominus post illa fremerent, exclamauit, Quirites discedite, atque arma deponite. Mirando exẽplo depositis armis, depositis etiã sagulis militaribus, non ad castra, sed ad diuersoria varia discesserunt. Cui simile illud est Cæsaris apud Lucanum in quinto,
Iam certè mihi bella geram: discedite castris:
Tradite nostra viris ignaui signa Quirites. Quirites enim eos appellans, significabat non esse milites, sed ciues tantùm Romanos, & paganos iam esse. Olim autem quum exercitus vniuersus peccauerat capitaliter, legiones decimabantur.

¶Et quanquam hoc nomen Quirites, quidã tãtùm pluraliter declinari velint, apud poetas tamen reperimus Quiritẽ, à Quiris Quiritis, vel Quirites Quiritis, vel hic & hæc Quiritis. In genitiuo plurali Quiritium, & Quiritum per syncopam. Persius Saty. 5,
-heu steriles veri quibus vna Quiritem
Vertigo facit. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

QVIRITIA Iuno mensalis dicta est apud Romanos. De ea sic Alexãder libro Gen. dierum 1. cap. 17, Rursusque singulas Curias (Romanus põpulus in tres tribus Tiliẽsem, Ramnensem, & Lucerem distributus, quinque & triginta postea superauit) in decurias, præfectos illarum Decuriones dixisse, vt in sua quisque Curia sacra facerent, suamque aram haberent: vbi Iuno Mensalis, quæ Quiritia dicta est, colebatur: feriasque obseruarent, ac ex raptarum nominibus, decuriis nomina fuisse multi asseuerant.

Quiritium, quiritij, Fossæ dicuntur, quibus Ancus Marcius circũdedit vrbem, quam secundum Ostium Tiberis posuit. ex quo etiã Ostiam. Et quia populi opera eas fossas fecerit, appellauit Quiritium. Paulus autem genitiuo plurali fossas Quiritium dixit. Festus.

Quiritiũ ius, erat ius Quiritibus, non etiã peregrinis, inter solos Quirites commune, velut Mancipatio, Vsucapio, Cessio in iure, Iusta hæreditas, Emptio ex præda sub corona, Emptio in bonis, sectionéve alicuius. Varro lib. 2. de Re rustica, & Vlpian. in fragment.

Quirito, quiritas, pen. prod. {χωνκάζω, διαμαρτύρομαι} quiritare: & Quiritor, quiritaris, quiritari, Clamare, Romanos commouere, & Quiritũ auxilium inuocare. Var. lib. 5. de Ling. Latin. Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidẽ clamãs implorat. Et paulo pòst, Vt Quiritare vrbanorum, sic Iubilare rusticorũ. Nonius, Quiritare, est clamare: tractũ ab iis qui Quirites inuocant. Lucil. lib. 12. Satyr.
Concursus veluti aurarius, clareque quiritans. Budæus, Quiritari, deos hominesq; implorare. Liu. 9. bel. Maced. Occulebat vim, quód præ vlulatibus, tympanorumque & cymbalorum strepitu nulla vox quiritantium inter stupra & cædes exaudiri poterat. Asinius Pollio ad Cic. lib. 10. 32, Quum quidem pransus nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergũ reiectis inambularet, & illi misero quiritanti, C. R. natus sum: responderet, Abi nunc, fidem populi implora.

Quiritari, Exclamare. Quintil. lib. 3. cap. 8, Si modò est sanus, non quiritet, sed quàm maximé potest, ciuili & humano ingressu mereri assensum deliberantis velit.

Quiritari, Conqueri. Plin. lib. 9. cap. 17, Quæ reputatio aufert trãsuersum animum ad contemplationem eorum qui in conquestione luxus coquos emi singulos pluris, quàm equos quiritabant.

Quiritatio, Verbale. Liu. 3. bel. Maced. Fuga comitum & quiritatio facta, & tumultus tota vrbe discurrentium factus cum luminibus.

Quiritatus, huius quiritatus, pen. pro. Clamor vrbanorum, Iubilatus rusticorum, vt ostendit Valla ex authoritate Varronis.

Quiritatus infantium. Plin. epist. 106. lib. 5, Audires vlulatus fœminarum, infantium quiritatus, clamores virorum.

Quirritare, Vocẽ edere verris. Author Philomelæ, Quirritat verres, pardus rudit, oncat asellus.

Quis, cuius {τίς, τίνος} Interrogatiuè aut infinitè ponitur, nunquam relatiuè. Terent. And. 5. 3,
Quis me vult? perij, pater est. Virg. 10. ecloga,
Et quis erit modus, inquit? amor non talia curat.

Quis clarior in Græcia Themistocle? quis potentior? qui quũ, &c. Cic. de Amic.

¶Quis, fœminino genere, pro Quæ. Plautus Aulularia,
Dic mihi si audes, quis ea est quam vis ducere vxorem?

Quo facto, id est qua re facta. Vlpian. in l. Pro hærede. §. Papinianus. D. De acquir. vel omit. hære. Qui hæreditatem repudiauit: quó facto statuliber filio nominatim pecuniam dare missus, &c.

¶Infinitè, apud Plinium Iuniorẽ, Tum mihi nescio quis in aurem insusurrauit.

Quis omnium. Sallust. in Iugurtha, At cõtrà, quis est omnium his moribus, qui non diuitiis & sumptibus, &c.

¶Quis, de duobus etiã dictum. Liu. 9. bel. Maced. non ita procul à fine, de Perseo & Demetrio Philippi filiis loquens, Et Philippus (inquit) ipse vix sui arbitrij fore quem heredem regni relinqueret credens, sibi quoque grauiorẽ esse quàm vellet, minorem filiũ censebat.

Quis, & vter. Quintil. lib. 7. cap. 5, Ex duobus vter dignior, ex pluribus quis dignissimus.

¶Quis, pro Qualis. Terent. And. 4. 2,
Quis videor? C. miser æquè atque ego. Cic. ad Curionẽ, lib. 2, Cui scribam video. Hoc est, Video qualis sit is ad quem scribo. In hoc loco datiuus CVI, non à QVI, sed à QVIS declinatur.

Quis ego sum, aut quæ in me est facultas? Cic. de Amic.

¶Queis, pro Quibus, in datiuo vel ablatiuo. Horat. 1. Serm. satyr. 1,
Queis humana sibi doluit natura negatis. Plin. lib. 12. cap. 1, Mille præterea sunt vsus earũ, sine queis vita degi non possit. De arboribus.

Queiscum, pro Cum quibus. Plaut. Capt. 19,
Aut anates, aut coturnices dantur, queiscum lusitent.

Equeis, pro Ex quibus. Colum. lib. 1. cap. 1, Athenæ veró scriptorum frequentiam pepererunt, è queis probatissimi authores Chereas, Aristandros, &c.

In queis, pro In quibus. Gell. lib. 3. cap. 11, Alij Homerum quàm Hesiodum natu maiorem fuisse scripserunt, in queis Philochorus & Xenophanes: alij minorem, in queis L. Accius poeta.

¶Quem ad finem sese effrænata iactabit audacia? Cic. 1. in Catil. Id est quousque.

Quis quisquam. Plaut. Aulul. 27,

Quis me Athenis nunc magis quisquam est homo, cui dij sint propitij?

Quisnam {τίς δήποτε} Interrogatiuum est. Terent.Andr.5.6. Quisnam homo est? P. ego sum D. ô Pamphile. Cic. 6. Ver. Quisnam igitur per deos immortales tuebitur P. Scipionis memoriam mortui quis monumenta atque indicia virtutis, si tu ea relinquis ac deseris?

Quisnam igitur liber? Horat.2.Serm satyr.7.

Infinitum aliquando. Plin lib.11.cap.37. Delphini quonam modo audiant, mirum. Gellius lib.9. cap. 2. Tum Herodes interrogat quisnam esset.

Quispiam, cuiuspiam {τίς} Aliquis. Cic.1.Offic. Vt si constitueris te cuipiam aduocatum in rem præsentem esse venturum. Idem 3. de Nat.deor. Nec si vredo aut grando quidpiam nocuit, id Ioui animad uertendum fuit.

Absoluere quempiam alteri, Vide ABSOLVO.

Abrogare quempiam, Vide ABROGO.

¶Quispiam, pro Quidam Gellius lib. 2. cap.21, Tum quispiam ex iis qui eodem in numero Græcas res eruditi erant.

Quispputas, penult.corr. Idem significat quod Quisnam.

Quisquam, cuiusquam, Aliquem, siue vnumquemlibet significat. Negatiuè, interrogatiuè, & subiunctiuè ponitur.

Negatiuè. Cic. ad Lentulum, lib. 1. Nam cum in sermone quotidiano, tum in senatu palàm sic egit causam tuam, vt neque eloquétia maiore quisquam, nec grauitate, nec studio, nec contentione agere potuerit. Id est, vt nemo agere potuerit maiore eloquentia, nec grauitate.

Non ferè quisquam, Vide NON.

¶Interrogat ferè semper, & cum indignatione. Cic. Ver.3. Quid enim quisquam ad meam pecuniam me inuito aspirat? Idem pro Lege Manilia, Et quisquam dubitabit quid virtute profecturus sit, qui tantum authoritate profecerit? Virgil.1.Æneidos,

-& quisquam numen Iunonis adoret?

¶Subiunctiuè. Terent.in Prolog.Eunuchi,

Si quisquam est qui placere se studeat bonis

Quàm plurimis. Cic.Attico, Quòd si non modò tu, sed quisquam alius fuisset.

¶Quisquam, pro Quiuis. Cic.ad Terent.lib 14. Nisi vos fortiores cognossem, quàm quenquam virum. Pro quemuis virum.

¶Quisquam, pro collectiuo positum. Plautus,

Neque nostrum quisquam sensimus quum peperit.

¶Quisquam, fœmininè. Terent.Eun.2.3.

Quandoquidem illarũ neque quisquã te nouit, neque scit quis sies.

¶Quisquam gentium. Terent.Hecy.3.1.

-an quisquam gentium est æquè miser? Ex emendato exemplari legendum, An quisquam vsquam gentium.

Quisquam vnus. Liu.2.ab Vrbe, Nec quisquam vnus malis artibus postea tam popularis esset, quàm tum bene imperando, vniuersus Senatus fuit. Ibidem, Quia nondum in quenquam vnum sæuiebatur.

Quisquam omnium. Cic. 4. Verr. An hoc dubitabit quisquam omnium, quin is venalem in Sicilia iurisdictionem habuerit?

Quisque, cuiusque {πᾶς τις} Vniuersale pronomen. Vnico verbo contentum est. Virg.6.Æneidos,

Quisque suos patimur manes. Cic.2.de Nat. deor. Cæteræ naturæ suis seminibus quæque gignuntur. Idem in Sallustium, Elogium Appij Claudij & L. Pisonis integerrimorum virorum, quo vsus est quisque eorum, pro lege, &c.

Quisque homo. Plaut.Merc 24.

Cuique, cuique. Cic 3. Philipp. Diuina verò opportunitas vt quæ cuique apta esset, ea cuique obueniret. De prouinciis.

Quid quenque cuique præstare oporteret. Cic 3.Offic.

Ego quid ad te tuorum quisque necessariorũ scribat, nescio. Cic. Lentulo.lib.1.9.

¶Quisque, superlatiuis, vel his quæ horum similem habent naturam iungitur: qualia sunt ex numeralibus nomina ordinalia, cũ suo interrogatiuo vel infinito Quotus: vel positiuis his, quæ superlatiua publico vsu non recipiunt: vel duobus pronominibus sui & suus: vel obliquis relatiui substantiæ ferè iunctum inuenias. Hæc ex Valla.

Superlatiuis, vt Doctissimus quisque. Aliquãdo in diuerso casu à superlatiuo, vt Maximo quisque animo. Cic.1.Acad. Certè enim recentissima quæque sunt correcta & emendata maximè. Idem 1. Tuscul. Sed nescio quo modo doctissimus quisque contemnit.

Ordinalibus. Plaut. Pseud.1.5,

Nam in foro vix decumus quisque est qui ipsus sese nouerit. Idem Merc.3. Neque nisi quinto quoque anno posse tum visere vrbem.

Cũ QVOTVS. Quotus quisque, id est Nullus vel rar*. Cic.2.Tusc. Quotus enim quisque philosophorũ inuenitur qui ita sit moratus? Idem 2.de Diuin. Quota enim quæque res euenit prædicta ab istis?

Superlatiuis carentibus, Strenuus quisque, Singularis quisque, Principalis quisque.

Cum SVI & SVVS. Terent.in Prolog.Adelphorum,

Quorum opera in bello, in otio, in negotio,

Suo quisque tempore vsus est, sine superbia. Cic.5. de Fin. Sua cuiusque animantis natura est. Et paulo pòst, Et sua cuique propria, & ad id apta, quod cuiusque natura desyderat.

Pictores & poetæ suum quisque opus à vulgo consyderari vult. Cic.1.Offic.

Ex quo quia suum cuiusque fit, eorum quæ natura fuerunt communia, quod cuique obtigit, id quisque teneat. Cic.1.Offic.

Obliquis relatiui substãtię. Quintil. Cui quodq; loco sit aptissimũ. Rarò absolutis aliis, vel cõparatiuis. Suet.in O.hone, cap.2. Ferebatur & vagari noctibus solitus, atque inualidum quenq; obuiorum vel potulentum corripere, ac distento sago impositum in sublime iactare. Quintil.lib.2.ca.3. Erit etiã eo obscurior, quo quisq; deterior.

¶Pro se quisque. Cic.3.Verr. Pro se quisque, vt in quoque erat authoritatis plurimũ, ad populum loquebatur. Idem 1.de Lege agrar. Huic pro se quisque nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus.

¶Quoque ablatiuus, priore lõga. Cic.4 Ver. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur. Idẽ pro Rabirio Posthumo, Modò vobis inspectantibus in iudicio Gabinij tertio quoque verbo excitabantur.

Quid quoque loco quadret. Quintil.lib 9.cap.4.

¶Quæque, pro Vnaquæque. Cic.de Senect. Earum, si placet, causarum quantũ quęque valeat, quantũque iusta sit, vnaquæq; videamus.

¶Quisque, de duobus. Caius in l.Si seru* 5. Si inter.D. De verbor. obligat. Quia possit contingere, vt tam stipulator, quàm promissor, ante aliquod tempus suo quisque dispensatori notum fecerit.

¶Quisque cum comparatiuo. Quintil lib 9. cap 4. Sed quoqui-que pedes sunt temporibus pleniores, longisque syllabis magis stabiles, hoc grauiorem faciunt orationem, breues celerem ac mobilem.

Quisquiliæ, quisquiliarum, pluraliter tantum {φορυτὸς} Purgamenta terrarum, & quicquid ex arboribus minutis surculorũ, foliorúmque & florum cadit, velut quicquid cadit, inquit Festus. Ob id Cæcilius quisquilias volantes dicit.

Quisquilias, homines nihili vocat Cic. ad Atticum lib. 1. Idem pro Sextio, Omitto iam Numerium, Serranum, Ælium, quisquilias seditionis Clodianæ.

Quisquilium, quisquilij {κόκκος βαφική} vocant exiguum fruticem ilicis producentem coccum: quod granum est ad tingendas vestes gratissimum. Plin.lib.16 cap.8. Omnes tamen has eius dotes ilex solo prouocat cocco. Granum hoc, primoque ceu scapus fruticis paruæ aquifoliæ ilicis: quisquilium vocant, pensionem alteram tributi pauperibus Hispaniæ donat. Vetus codex legit cusculium.

Hinc natũ esse putatur, vt vestis coccina, literis per imperitiã intercaptis *[illegible]* vulgò hodie dicatur, pro quisquiliata vel cusculata.

Quisquis, cuiuscuius {ὅστις} Significat Quicunque. Duo verba petit, quia per relatiuum declaratur. Plaut.Pseud.1.20,

Quisquis es adolescens, operam fac compendi quærere. Liu.5. Decad.1 lib.1. Nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibuscumque in eam conditionẽ vt manumitterẽtur, mancipio dabãt, &c.

Quisquis est ille, si modò est aliquis. Cic.de Clar.Orat.

Quisquis, pro Quisque. Cic.1 Offic. Colendum autẽ esse ita quenque maximè, vt quisquis his virtutibus erit ornat*. Ex vetusto codice legitur, Vt quisque maximè virtutib. his lenioribus erit ornatus.

¶Quisquis generi etiã fœminino attribui posse veterum authoritas voluit. Liuius. Mulier quisquis es, te volumus. Cæcilius,

Quæso igitur quisquis es mea mulier. Pacuuius,

Quisquis tu es mulier, quę me insueto nũcupasti nomine. Ex Nonio.

Quiuis, quæuis, quoduis vel quiduis, cuiuslibet {ὁ βουλόμενος} Vnus è multis, sed indifferenter hic vel ille. Terent. Adelph.2 3,

Abs quiuis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas. Hoc est, ab hoc, siue ab illo, indifferẽter. Cic pro Quintio, Vtrunque quiuis intelligere potuisset.

Non quiuis vnus è populo. Cic.de Clar.Orat.

De quauis vna re. Lucret.lib 1.

Quæuis anni temporibus matura est & tempestiua. pro Quibusuis. Cato cap.17. Legitur & quiduis.

Quiduis potius quàm. Cic.pro Cluentio, Vis illa fuit, & vt sæpe iam dixi, ruina quædam atque tempestas, & quiduis potius quàm iudicium, aut disceptatio, aut quæstio.

Quiduis perpeti malle, quàm. Cic 5.Verr. Tanta vis erat iniuriarum, vt homines quiduis perpeti, quàm non de istius prauitate & iniuriis deplorare & conqueri mallent.

Quoduis. Cic.de Opt.gen.Orat. Poematum suum quoduis est diuersum à cæteris.

Vt lutulentus sus cum quouis volutari. Cic.in Sallustium.

Cuiuis tempori homo. Cic.lib.2 de Orat. Per mihi scitũ videtur, C. Publiciũ solitum dicere, P. Mummium cuiuis tempori hominem esse. Sẽsus est, P. Mummius lepidus & facetus quũ esset, homo cuius tempori à Publicio dictus est, quòd in otio, in negotio, in rebus lætis, in asperis, iucundus hominibus esset, & cuicunque tempori aptus. Simile quiddã de Asinio Pollione refert Quintil.lib.6.cap.4. ad finem, hunc in modum: vt de Pollione Asinio seriis iocisque pariter accommodato dictum est, esse eum omnium horarum.

Q V O

Quò {ποῖ} Aduerbium interrogandi ad locum. Virg 1.Æneid. Quóve tenetis iter? Cic ad Torquatũ, lib.6.2. Tu velim scribas ad me quid agas, & vbi futurus sis, vt aut quò scribã, aut quò veniã, scire possim.

Quò abis? Donatus, Quo abis? sic Virgil.10.Æneidos,

Quò fugis Ænea? Ibidem,

Quò fugis socij? Sic enim loquitur, qui vult ostendere conditionem locorum, in qua peruerso modo alius petatur, alius linquatur. Terent.Hecyr.3.5,

-quò abis? mane, Mane inquam: quò abis?

Quóne, pro Quo. Horatius,

Quóne malo mentem concussa? &c. Vbi Turnebus, Obseruandum, inquit, arbitror esse, Flaccum in percontatione particulis sua sponte interrogantibus quis & quantus, addere ex superuacuo etiam interrogatricem particulam, ne, vt Quantáne, id est quanta? &c.

Quò te agis? Donatus, Admonitio discedentis. nam à quo discedere desyderamus, admonemus eum quã vadat, aut quò eat. Terent. And.4.2,

Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.

P. Ego hanc visam. D. quid tu? quò hinc te agis?

Quò non? Terent. Adelph 4 6,

Perreptaui vsque omne oppidum ad portam, ad lacum:

Quò non? Id est, Non est locus vllus quem non adierim.

Quò, pro Vnde. Terent. Adelph.2 1,

Illuc quæso redi quò cœpisti Æschine. Vbi Donatus, Figuratè: rectum enim erat, vnde cœpisti. Nisi fortè, QVO pronomen est modò accipiendum, vt sit A quo.

Quò gen-

Quò gentium fugiam? Plaut.Rud.19.

Quo, coniunctio, varia significat.

Quo, quare, inquit Donatus. Terent. And.2.5,
-forma bona Memini videre: quo æquior sum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quàm illum amplecti maluit.

Quo vt. Cic 2. de Orat. Quo etiam feci libētius, vt eum sermonē quem illi quondā inter se de his rebus habuissent, mandarem literis.

Quo bonum est? pro Quam ad rem vtile est? Frequens locutio apud Iureconsul. Gaius in l. aliquando.13. in fine. ad Velleia. in Pand. Quo bonum est expectare conditionem vel diem, cum. &c. Vlpian. l.iij §. si quis ex liberis de bon. poss. contra tab. in P. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Idem in l. si post mortem 10. § liberi. eod. Quo bonum est eis fauere? Scæuola in l. si duo.93. de solution. Quo bonū est hoc dicere? Similis est nostra loquendi formula eique planè respondet *A quoy sert-il*

¶Quo, Quod, quoniam, ex quo, aut quare. Terent. Eunuch.2.2,
Non pol quo quenquam plus amem, aut plus diligam
Eo feci. Cic.6. Verr. Nam rex id celatum voluerat, non quo quicquam metueret aut suspicaretur, sed vt ne multi, &c.

Non quo libenter malè audiam, &c. sed quia, &c. Cic 2. de Orat.

Quo minus mirum est, si audientium intentio languescat. Plin. epist 19 lib.2. Cic. pro Quintio, Nam quo minus ingenio possum subsidio mihi diligentiam comparaui.

Interpellēt me, quo minus honoratus sim, dum ne interpellēt quo minus Respub. à me cōmodè administrari possit. Cic. Bruto li.11.10.

Quo minus familiaris sum, hoc sum ad inuestigandum curiosior. Cic. Figulo. lib. 4.13.

Quo minus, interrogatiuum. Cic.1. de Fin. Neque enim ciuitas in seditione potest esse beata, nec in discordia dominorum domus: animus à se ipse dissidens, secūmque discordans, gustare partem vllam liquidæ voluptatis & liberæ potest?

Quo magis, pro Quo minus. Imperator in l.iij C. de iudic. Nihil prohibet quo magis apud eum quoque disceptatio terminetur. Idē in l.j C. qui dare tutor. Non ideo oportuit impediri, quo magis liberali causa ordinata curator tibi daretur. id est, quo minus.

Quo, pro Vt. Plin iunior, Neque enim id feci, quo tibi molestus essem. Terent. Heaut.3.2.

¶Quóne, pro Vt non. Cic. Mario lib.7 epist.2, Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quamplurimo. Sed eo vidisti multum, quòd præfinisti, quóne pluris emerem.

Eo, quo. Cic. pro Quintio, Non eo dico C. Aquili, quo mihi veniat in dubium tua fides & constantia, aut quo, &c.

Quo, eo. Cic pro Quintio, Quæ quo plura sunt. C. Aquili, eo te & hos qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire oportebit. Quint. lib.3. ca 7.

Quo, hoc. Quintil. lib.2. cap.2, Nam quo sæpius monuerit, hoc rarius castigabit. De officiis præceptoris.

Quo plus prodest, hoc præstantior. Cic.4. Acad. Quo plus in negotiis gerendis res quàm verba prosunt, hoc erat memoria illa præstantior.

Quo maximè, ita maximè. Cic.4. Verr. Quo vsque te maximè cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maximè manus tua putabatur.

Quò, Ad quid, in quem vsum. Horat.1. epist.5,
Quò mihi fortuna, si non conceditur vti?
Quò tibi tantum opus fuerit, id quæro. Cic.4. Ver.
Martis verò signum quo mihi pacis authori? Cic. Gallo lib.7.24.
Quà autem & quò, nihil scimus. Cic. Attic. lib 8.

Quoad, {ἕως, μέχρις} Id est. quādiu, vt ait Donatus. Terent. Phor.12. Senem quoad expectatis vestrum? Cic. de Amic. Ego autem à patre ita eram deductus ad Scæuolam, sumpta virili toga, vt quoad possem, & liceret, à senis latere nunquam discederem.

¶Quoad, Quoad vsque. Cæsar 5. bel. Galli. Neque finem insequendi fecerunt, quoad subsidio confisi equites, præcipites hostes egerunt.

Videte nunc quoad fecerit iter apertius quàm anteà. Cic.1. de leg. Agraria.

Ego me ducem in ciuili bello, quoad de pace ageretur, nolui esse. Cic. Attic. lib.7.

Quoad vixit Suet. de Claris Gram.10.

Quoad tibi æquum & rectum videbitur. Cic. Bruto lib.13.15.

Eatenus quoad. Vlpian. in l.j. D. de peric. & com rei vend. Quod non designauit tempus, eatenus periculum sustinere debet, quoad degustetur vinum.

¶Nihil differt ita loqui, Quoad viuam, & Quoad moriar: hæc enim quamuis contraria esse videantur, idem tamen significant: quoniam duo tempora, quum inter se opposita sunt, atque ita cohęrentia vt alterius finis cum alterius initio misceatur, non refert vtrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Sipontinus. Vide Gell. lib.8. cap.21.

¶Quoad, Quantitatem rerum aliquādo denotat. Cic. de leg. Agr. Audite vos quàm amplissimo populi, Senatúsque iudicio exercitus habuistis, & bella gessistis, quoad quenque peruenit, peruenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. Id est quantum.

¶Quoad, pro Quantum, ferè cum verbo Possum.

Quoad potuit restitit. Cic. de Senect.

Quoad longissimè potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. Cic. pro Archia.

¶Quoad, pro Quantum ad. Caius in l iij. D. de acquir. rer. domin. Nec interest (quoad feras bestias & volucres) vtrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno, Id est, quantum ad feras bestias.

Quoad, pro Interim dum. Quint. lib.10. cap.3, Nisi fortè membranarum vsum visus infirmior exiget: quæ vt iuuant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & mentis impetum frangunt.

Quoad munus officij exequi & tueri possis. Cic. de Senect.

Quoad per me licitum est, pro Quantum vel quandiu permisi & licuit. Cic 5. Verr. Denique domi tuæ piratæ, à quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Quoad potest. Cic 7. Verr. Tulit hæc ciuitas quoad potuit, quoad necesse fuit, regiam illam vestram dominationem in iudiciis, & in omni Repub tulit.

Quoad eius fieri potest, hic Eius parelcon est. Autor ad Herenn. lib.1. Cic. ad Attic. lib.11, Tu tamen velim ne intermittas, quoad eius facere poteris, scribere ad me. Cato cap.32

Quoad eius potest Liu.9. bel. Maced.

¶Quoad vsque. Actius,
Nihil te impedio, quoad vsque rem peragas. Sueton. in Iulio cap.14.

Quoadusque, eousque. Vlp in l j.§ Iulianus. D. de itiner. actúque priuato. Iulianus ait, quoadusque ingressus est, eousque ei competere interdictum.

¶Quoad seiunxit. Gell. lib.1. cap 15, Vlyssem Homerus virum sapienti facundia præditum, vocem mittere ait non ex ore, sed ex pectore, quo scilicet non ad sonum magis, habitúmque vocis, quam ex sententiarum penitus conceptarum altitudine pertineret.

Quocirca, {διόπερ} Coniunctio rationalis, Id est quāobrem. Itaque. Cic. de Senect. Quod quo magis intelligi posset, fingere animo aliquem iubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi posset maxima, nemini censebat fore dubium, quin tamdiu dum ita gauderet, nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione consequi posset: quocirca nihil esse tam detestabile, támque pestiferum, quàm voluptatem.

Quocirca bene apud maiores nostros Senatus decreuit, &c. Cic.1. de Diuinatione.

Quocum, {μεθ' οὗ} ablatiuus à quicū. Cic 1. de Leg. Ergo assentiris Antiocho familiari meo: magistro enim non audeo dicere, quocū vixi.

Quocunque {ᾧ τινι οὖν} ablati. à Quicunque. Plin. lib.27. cap.12. Quocunque hæc modo se habeant, vis earum est spissare, ac refrigerare.

Sed quocunque tempore mihi potestas tui præsentis fuerit. Cic. Lent. lib.9.

Quocunque, Aduerb. {πανταχόσε} Plin. lib 15. ca.27, Numerosis nominibus & nouis quocūque incedit insignis. Vetus exemplar legit Quacunque.

Eleganter interponitur dictio, inter quo & cunque, per eam figuram quæ Tmesis dicitur. Cic.2. Tusc. Vt enim heri feci, sic nunc rationem, quo ea me cunque ducet, sequar.

Quod, cuius, Adiect. {τὶ ποῖον} vt, Quod pomum? Interrogatiuum, & relatiuum est. Plautus,
Quod facinus ausi tantum? Idem,
Nec mihi, quod facinus conscirem, inueni.

¶Quod aliquando appellatiui vicem obtinet, id est, rem multis communem significat. Cic. Attico, Ego ad P. Lupū & C. Coponium Prætores misi, vt se vobis cōiungerent, & militum quod haberent, ad vos deducerent.

Quod biremium. Tacit. lib.21, Complet & quod biremium, quæque simplici ordine agebantur.

Quod castrorum. Tacit. lib.1, Et quod proximè castrorum syncerum erat.

Quod floris, quod roboris in iuuentute erat, amiserant. Liu. lib.7. bel. Maced.

Quod militum. Tacit. lib.18, Et à Flauio Sabino præfecto vrbis quod erat in vrbe militum sacramento Vitellij adactum.

Quod, Prouocabulum, etsi vt plurimum referri solet ad ea quæ antecedunt, interdum tamen ad ea refertur, quæ sequuntur. Cic ad Attic. lib.2, Pompeius nostri amores, quod mihi summo dolori est, ipse se afflixit. Quorum verborum hic ordo est, Pompeius nostri amores, ipse se afflixit, quod mihi summo dolori est. Sic alibi sæpe. Lambinus.

¶Quod relatiuum, aliquando dissentit à suo antecedente. Cicero Omnes tenues atque humiles, quæ maxima in populo multitudo est, sibi præsidium paratum putant. Sallust. in Catil. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur.

¶Quod, Absolutum, pro Quæ res. Terent. Eunuch 3.1,
Par pari referto, quod eam mordeat.

¶Quod, propter quod, vel itaque. Terent. Hecy.2.3,
Nam (ita me ament dij) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiā.
Vbi Donatus. Deest In eo, vt sit, In eo quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. An Quod, propter quod? Hactenus Donatus. Videtur hoc loco Quod coniunctio esse, pro Quantum pertinet ad. Idem Andr.1.5,
Quod ego per hanc te dexteram oro, & genium tuum.

Quod, Propter quod, aliter. Plaut Epid.
Animum aduorte: vt quod ego ad te venio, intelligas. Id est, vt intelligas propter quod ad te venio.

Quod te obsecro, id est propter quod te obsecro. Horat.1. epist.17,
Quod te per genium, dextrámque, deósque penates,
Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori. Lambinus.

¶Quod, pro Quare. vt Quod te oro. qui modus est Latini sermonis quo vtebantur quum aliquid timentes narrabant, ac deinde ne quid tale eueniret, obsecrabant: & perinde est quasi, Quare te oro. Terent. Hecy.3.2,
Male metuo ne Philumenæ magis morbus aggrauescat.
Quod te Æsculapi, & te Salus, nequid huius sit, oro.

¶Quod, pro Quæ plurali, inquit Donatus. Terent. Eun.1.2,
Et quod nunc tute tecum iratus cogitas,
Egóne illam, quæ illum, quæ me?

¶Quod attinet ad Terent. Adelph 3.1,
Quando vitiū oblatū est virgini, quod ad illum atinet potissimum.
Cic. pro Rosc. Am. Qui omnes (quod ad me attinet) vellē viuerent.

¶Quod, Aliquando tantum accipitur pro quadam continuatione, siue connexione, quoties Vtinam adiunctum habet. Cic. Terent. li.14.4, Quū autem scribo ad vos aut vestra lego, cōficior lachrymis

ſic vt ferre non poſſim: quod vtinam minus vitæ cupidi fuiſſemus, certè nihil, aut non multũ in vita mali fuiſſemus. Terent. Phor. 1.3,
Quaſi atque vtinam, vel vtinam autem fuiſſem.

¶Quod, in quo. Terent. And. 4.4,
-ſed ſiquid ſit
Quod mea opera opus ſit vobis aut tu plus vides, quàm ego,
Manebo.

¶Quod, pro Qui, authore Donato. Terent. Eunuch. 2.1,
Ego quoque vnà pereo, quod mihi eſt charius, Id eſt, qui mihi charior ſum Et apud Plaut. Aſin. 13,
Alienum hominem intromittat neminem,
Quod illa autem amicum aut patronum nominet. Plin. lib. 18 ca. vit. de tempeſtatum præſagiis, Nube grauida candicante, quod vocant tempeſtatem albam, grando imminebit.

¶Quod abſque moleſtia fiat. Quod commodè facere poſſis, Pace quod fiat tua, &c. Modi ſunt loquendi, honoris præfatiunculã quandam & humanitatis ſignum denotantes. Cic. Sulpitio li. 13. 24, Atque eum, quod abſque moleſtia fiat, ſiqua in re opus ei fuerit, iuueris. Idem Terentiæ lib. 4.5, Tu velim, quod commodo valetudinis tuæ fiat, quàm longiſſimè poteris, obuiam nobis properes. Et Attic. lib 14.3,14, Et ipſe, quod commodo tuo fiat, cum eo colloquere.

Quod bene vertat, Modus bene precandi. Liu. 1. ab vrbe. Tum interrex, concione aduocata, Quod bonum, fauſtum, fœlíxque ſit, inquit, Quirites, regem create.

Quod inter nos liceat dicere. Cic. ad Attic. lib. 2, Serapionis librũ ad me miſiſti, ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) milleſimam partem vix intelligo. Vulgus dicit *Quod ego nolim alij dicere vel dici*.

¶Non nouiſti me? P. quod quidem veniat in mentem. Hoc eſt, quod meminerim. Plaut. Epid. 1.13. Plin. lib. 12 ca. 14, Nec tamen ab vllo (quod equidem ſciam) Latino arborum earum tradita eſt facies.

¶Quod ſatis eſt, pro Quantum ſatis eſt. Horat. 2 Serm. ſaty. 7,
-amicum Mancipium domino, & frugi, quod ſit ſatis. Id eſt, tantum frugi, quantum ſufficiat.

¶Sum quod ille, Id eſt, talis ſum, qualis ille: ſum illi ſimilis. Horat. 2. Serm. ſaty. 7,
Tu cum ſis quod ego, & fortaſſis nequior, vltro.
Inſectere? Senſus eſt, Quum ſis id quod ego ſum, id eſt, ſimiliter vitioſus. vt ego: tu me vltro inſecteris?

¶Quod, pro Quicquid. Cic. pro Domo ſua, Ornamẽtorum quod ſuperfuit in fanis & communibus locis, tota è Græcia, &c ſanè frugaliter domum ſuam deportauit. Budæus.

¶Quod nunquam ferè. Cic. pro Mil. Nullis Græcis comitibus, vt ſolebat: ſine vxore, quod nunquam ferè.

¶Quod ad quos. Cic. ad Attic. lib. 11, Siquid erit quod ad quos ſcribendum meo nomine putes, velim, vt ſoles facias.

¶Quod quũ ita eſt, ex edicto bona poſſeſſa non ſunt. Cic. pro Qu.

¶Quod ſupereſt, Modus eſt loquendi: quod etiam dicitur. Quod reliquum eſt, quod reſtat, Hoc eſt, cæterum. Virg. 11. Æneidos,
Maxima res effecta viri, timor omnis abeſto:
Quod ſupereſt, hæc ſunt ſpolia, & de rege ſuperbo
Primitiæ. Seruius. Id eſt, de reliquo: & eſt abſoluta locutio. Cic. ad Attic. lib. 9, Quod ſupereſt, ſcribe quæſo quam accuratiſſimè.

¶Quod contrà, pro Econtrario verò. Cic. de Amic. Peccaſſe enim ſe non anguntur, obiurgari moleſtè ferunt: quod contrà oportebat, delicto dolere, obiurgatione gaudere. Budæus.

¶Quod genus, pro Quemadmodum, quale eſt, vel cuius generis eſt. Loquendi genus ſimilitudinem denotans. Lucret. lib. 3,
Quod genus eſt, Bacchi cum flos euanuit, &c. Oſtendit enim à ſimili animum minutis admodum primordiis conſtare, quia quemadmodum cùm odor vini aut vnguenti euanuit, vinum aut vnguẽtum nihilominus eſt ad ſpeciem atque ad aſpectum: ita poſtquã animus exceſſit è corpore, ipſa extrema corporis cęſura nulla ex parte videtur deminuta. Lambinus.

¶Quod idem, pro Id quod. Cic. de Aruſp. reſp. Quod idem in iudicio capitis durum atque iniquũ eſt. Idem 3. Philipp. Quod idẽ fecit L. Philippus, vir auo, patre, maioribúſque ſuis digniſſimus. Budæus.

Quod idem, pro Quod ipſum, quod etiã, id quod. Cic. pro Domo. Quotieſcunque de me cõſultus eſt, toties eam nullam eſſe iudicauit. Quod idem tu Lentule vidiſti in ea lege, quam de me tuliſti. Et 2. de Nat. deor. Quod idem faciunt ſtellæ ſuperiores. Budæus.

¶Quod ipſum. Cic. in Orat. Nam & grandiloqui fuerunt cum ampla & ſententiarum grauitate, & maieſtate verborum, vehementes, varij, ad permouendos, & conuertendos animos inſtructi & parati: quod ipſum alij aſpera, triſti, horrida oratione: alij leni, & inſtructa ſunt conſecuti.

¶Quod vnum. Cic. ad Attic. lib. 14, Nunc autem videmur habituri ducem: quod vnum municipia, bonique deſyderant.

¶Quod, pro καθὸ ὅτι, vel καθόσον, ſiue quatenus, aliquando quantum. Terent. Phorm. 1.2, -omnia hæc
Confingam, quod erit mihi bonum atque commodum. Quintil. lib. 1. cap. de Orthographia, Ego, quod conſuetudo obtinuerit, ſcribendum quicque iudico, quo modo ſonat. Pro Quoad, vel Quatenus. Alij legunt Niſi quod.

¶Quod, Cur, quamobrem. Virg. 3 ecloga,
Si ad vitulam ſpectes, nihil eſt quod pocula laudes. Cic. ad Terent. lib. 14.12, In viam quod te des hoc tempore, nihil eſt. Idem pro Roſ. Amer. Credo ego vos mirari, quid ſit quòd quum is, &c. ego potiſſimum ſurrexerim.

¶Quod, pro Vt, inquit Donatus. Terent. Phorm. 5.9,
Vin' primum hodie facere quod ego gaudeam Nauſiſtrata,
Et quod tuo viro oculi doleant? Cic. 10. Philip. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod vnus aliquis tuam ſententiam ſecutus ſit? Vetus tamen codex legit Vt vnus.

Quòd Coniunctio {ὅτι} Quia ſignificat, & indicatiuo aliquando, frequentius tamen ſubiunctiuo iungitur. Indicatiuo. Cic. Attic. lib. 1.2,
Quòd ad me ſcribis de Hermathena, per mihi gratum eſt, & ornamentum Academiæ proprium meæ: quòd & Hermes commune omnium, & Minerua ſingulare eſt eius gymnaſij. Idem, Vtinam illũ diem videam, quum tibi agã gratias, quòd me viuere coegiſti. Subiunctiuo. Cic. Attic. Et acceſſam, ſed prohibebo, quòd intelligã multo magis intereſſe tua, te agere quod agendum eſſet hoc tempore, quàm mea, te adeſſe comitiis.

¶Quòd, Sed, verùm, at: quo modo ferè cum ſi vel Niſi iungitur. Terent. Phorm. 1.3,
Quòd ni fuiſſem incogitans. Virg 1. Georgicon,
Quòd niſi & aſſiduis terram inſectabere raſtris. Cicero pro Murena,
Quòd ſi è portu ſoluentibus, ij qui iam in portum ex alto inuehuntur, præcipere ſummo ſtudio ſolent. Hoc eſt, ſi verò.

Quòd quum, pro Sed quum. Cic. 3 de Fin. Quod quum accidiſſet vt alterum nec opinato videremus, ſurrexit ſtatim. Budæus.

Quòd quia, pro Sed quia, verùm quando. Cic. 1 de Fin. Quòd quia nullo modo ſine amicitia firmam & perpetuam iucunditatem vitæ tenere poſſumus. Budæus.

Quòd quoniam. In Præfat. 2 Rhetoric. Quòd quoniam nobis voluntas accidit vt artem dicendi præſcriberemus. Vbi principium eſt ſententiæ, pro Quando verò nobis, vel, Quum verò nobis. Budæus.

Quod, pro ὅτι vt, Scio quòd ſcribis, vel ſcribas. Plin. epiſt. 5. lib. 5, Quòd lectitas, mihi pergratum eſt.

¶Quòd, aliquando præcedentis verbi ſignificationem determinat Plin. ad Seruianum li. 6. epiſt. 26, Gaudeo & gratulor, quòd Fuſco Salinatori filiam tuam deſtinaſti. Vlp. in l. j. §. denuntiare D. de agnoſcendis vel alendis liberis ſufficit mulieri, notũ facere, quòd ſit prægnans. Mariti eſt iam aut mittere cuſtodes, aut eidem renuntiare quòd non ſit ex eo prægnans. Paulo pòſt, Illud notandum eſt, quòd denuntiatio à marito non incipit, ſed à muliere. Ibidem §. vlt. Quæ cauſa ſi fuerit acta apud iudicem, & pronuntiauerit quòd ex eo prægnans fuerit: in ea cauſa eſt, vt agnoſci debeat quaſi ſuus.

¶Quòd, pro Quantum ad illud. Terent. Eun. 4.7,
Sanè quòd tibi nunc vir videatur eſſe, hic nebulo magnus eſt. Idem Adelph. 5.9,
Vt id oſtẽderem, quòd te iſti facilem & feſtiuum putant, id non fieri ex vera vita. Cic. Famil. lib. 3 epiſt. 5, Quod itinerum meorum ratio te nõnullam in dubitationem videtur adducere, viſurúſne me ſis in prouincia: ea res ſic habet: Brundiſij quum loquerer cum liberto tuo Phania, &c Ibidem ſub finem, Quòd te à Scæuola petiiſſe dicis, vt dum tu abeſſes, ante aduentum meum prouinciæ præeſſet: eum ego Epheſi vidi, fuitque mecum familiariter triduum illud, &c.

Quodammodo, penul. corr. {τρόπον τινά} Aduerbium id ſignificans quod barbare dicitur Aliqualiter, & aliàs Latinè Aliquo pacto. Cic. de Amic. Quippe quum propter virtutem & probitatem eos etiam quos nunquam videmus, quodammodo diligamus. Idem ad Sulpitium lib. 13.27, Literas ad te à M. Lepido Conſule, non quæ te aliquid iuberent, ſed quodammodo quaſi commendatitias ſumpſimus.

Quaſi quodammodo. Cic. 1. de Orat.

Quodcunque, cuiuſcunque {ὁποῖον} à quicunque. Virg. 1. Æneidos,
Cuncta equidem tibi rex, fuerit quodcunque, fatebor. Cic. 3. de Legib. Quodcunque Senatus decreuerit, agunto.

Quodcunque, Aliquando nomen appellatiuum eſt: vt, Quodcunque militum, pro quoſcunque milites. Cic. Attico lib. 8, Vos hortor, vt quodcunque militum cõtrahere poteritis, contrahatis. Idem Rufo lib. 5 19, Quodcunque cepiſſem conſilij Colum. lib. 1. c. 5, Quodcunque rubiginis aut ſpurcitiæ reſedit, ſiccare.

Quodpiam, {τι} à Quiſpiam. vt, Quodpiam oppidum, pro quoddam, apud Cic. in Verr.

Aliquod quodpiam membrum. Cic. 5. Tuſc.

Quoi, pro Cui Cic. de Leg Quoi auro dentes vincti eſſent.

Quoius, pro Cuius. Cic. de Leg. Ad finem bonorum quo referuntur, & quoius adipiſcendi cauſa ſunt facienda omnia.

Quominus, pen. corr. {ὡς μὴ, μὴ οὐ, μὴ ἵνα} Id eſt, vt non. Terentius Andr. 4.2,
Si poterit fieri vt ne pater per me ſtetiſſe credat,
Quominus hæ fierent nuptiæ, volo. Cicero primo de Oratore,
Nullis vt terminis circunſcribat ius ſuum, quominus liceat vagari quò velit.

Nihil deſyderamus quominus Epirũ ipſam poſſidere videamur. Cic. Attic. lib. 2.19.

Illud non perficies quominus tua cauſa velim. Cic. Lent. lib. 1.7.

Abſtinere quominus, Vide ABSTINEO.

Aduerſari quominus, Vide ADVERSOR.

Quomodo, penult. correp. {πῶς, πόθεν, ὅπως, τίνα τρόπον} Aduerbium: id eſt, Qua ratione. quidam volunt eſſe ablatiui caſus & ſeparatim legendum.

Interrogatiuè aliquando ponitur. Plaut. Aulul. 4.8,
Quomodo tibi ſe res habet? Cic. 5. Verr. Etiámne ſi plus ediſſet, quàm quãtum natum eſſet? etiam. Quomodo? Magiſtratus ex ipſius edicto exigere debebant.

Quomodo, Quare. Plaut. Stich. 4,
Illa quidem nullum ſacrificabit. G. quomodo?
Quid igitur me volt?

Admiratiuè aliquãdo. Cic. de Amic. Quomodo (vt alia omittam) mortem filij tulit?

Infinitè vt plurimùm. Terent. Heaut. 5.3.
Idque adeò miror, quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi
Venire in mentem, mi vir. Cato cap. 2, Vbi cognouit, quomodo fundus cultus fiet.

Locutus ſum cum Cincio quomodo ſe res habet. Cic. ad Quint. fratr. lib. 2.6.

Si Reſpubl. tibi narrare poſſet quomodo ſeſe haberet, non facilius, &c. Cic. Appio lib. 3.3.

Ita me feciſtis Conſulẽ, quomodo pauci in hac ciuitate facti ſunt. Cic. 3. de leg. Agrar.

Vt enim

Vt enim quærtas omnia, quomodo Græci ineptum appellent, non reperies. Cic. 2. de Orat.

¶ Quomodo, pro Quoquomodo. Cic. 2. de Orat. Verùm hoc (vt dixi) nihil ad me. Illud ad me, ac multo etiam magis ad vos Cotta noster & Sulpiti, quomodo nunc se istorũ artes habent, pertimescenda est multitudo causarum: est enim infinita.

Quomodo potuissem, te conuenissem, si, &c. Cicer. Rufo, lib. 5. 20.

¶ Quomodo, pro Vt. Cic. Attic. lib. 13. epist. 2, Ariarathes Ariobarzanis filius Romam venit. vult opinor regnum aliquod emere à Cæsare. Nam quomodo nunc est, pedem vbi ponat in suo, non habet. Ad Quint. frat. lib. 2. epist. 2, Quomodo res se habet, non est facillima. Idem Attic. lib. 11. epist. 22, Pharnaces autem, quomodo agit, afferet moram. Hoc autem dicit, quia Pharnaces Põto, quem occupauerat, non discedebat: vt ea res Cæsari in Italiam proficiscenti, moram allatura videretur.

Quomodocunque {ὁπωσοῦν} pro Quoquo pacto. Cic. ad Terentiã, lib. 14. 14. Quomodocũque nunc res se habet, modò vt hęc nobis loca tenere liceat. Vetus exemplar habet quomodo quidem. Idem lib. 5. de Finib. Quomodocunque dicitur, intelligi tamen quicquid dicatur potest.

Quomodonam {πῶς;} Cic. ad Quint. frat. lib. 2. 16, Quomodonam mi frater de nostris versibus Cæsar?

Quonam {ποῖ;} Aduerb. ad locum. Plaut. Trinum. 14,
-eamus intrò, sequere. s. quò tu te agis? c. quonam, nisi
Domum? Cic Att. lib. 8, Eum si nunc sequor, quonam?

Quonam {ποίῳ τῷ} ablatiuus à Quinam: iungitur ablatiuo MODO, éstque tanquam vna dictio vice aduerbij posita. Cic. 2. de Finib. Quonã inquit, modo? Quia, &c.

Infinité. Cic. 4. de Finib. Admirantes quærtamus ab vtroque quonam modo vitam agere possimus.

Quondam {πάλαι, ποτέ} Aduerbium temporis, Præteritum tempus aliquando notat, pro Olim vel Aliquando. Cic. Fuit ista quondam in hac Repub. virtus. Idem ad Cælium, lib. 2. 15, Nosti enim non modò stomachi mei, cuius tu similem quondam habebas. Liuius 1. ab Vrbe, Omnia onera quæ communia quondam fuerint, inclinasse in primores ciuitatis.

Consuetudo mea qua quondam solitus sum vti. Cic. 1. de Orat.

¶ Aliquando futurum. Virgilius,
-quondam tua dicere facta Tempus erit.

¶ Præsens nonnunquam. Virg. 2. Æneidos,
Quondam etiam victis redit in præcordia virtus.

¶ Quondam, Semper. Virg. 3. Georgicorum,
Vt quondam in stipulis magnus sine viribus ignis. Seruius in 2. Æneidos.

Quoniam {ἐπεί, ἐπειδή, ἐπειδήπερ} Coniunctio causalis. Terent. And. 1. 5,
-ea quoniam nemini obtrudi potest,
Itur ad me. Idem Eunuch. 2. 2,
Quid istuc ornati est inquam? quoniam miser quod habui perdidi.

¶ Quamobrem quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictũ est, vtar ea clausula, &c. Cic. Curioni, lib. 2. 3. Sic 3. Philip. Quapropter quoniã res in discrimen adducta est, vtrum ille pœnas Reip. luat, &c.

¶ Quoniam, aliquando significat Postquam, authoribus Festo & Donato. Plaut. Asin. 12.
Quid nunc, quoniam ambo, vt est lubitum, nos delusistis, datisne argentum? Terent. And. 2. 1,
Quæso ædepol Charine, quoniam id fieri quod vis non potest, velis id quod possis.

¶ Quoniam & Idcirco, veluti relatiua sunt. Propert. lib. 2,
An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
Iuppiter, idcirco facta superba dea es?

¶ Quoniam quidem suscepi, non deest. pro Quandoquidem. Cic. pro Sext. Rosc. Idem ad Attic. lib. 2, Quoniam quidem ea quæ nos scribimus, &c. te etiam delectant.

Quoniam quidem, secundo loco. Columel. lib. 5. cap. 5, Nos autem præcipimus easdem virgas, quum à matre fuerint præcisæ, sicubi de mortuis vitibus ordines vacent, aut si nouellam quis vineam instituere velit, pro viuiradice ponere: quoniam quidem partes sarmentorum, quæ fuerant obrutæ, satis multas habent radices, quæ depositæ scrobibus confestim comprehendant.

¶ Quanquam quoniam, &c. idem Roscius, &c. Cic. 1. de Orat.

¶ Quoniam, pro Quòd, vel quia. Plin lib. 13. cap. 1, Quo certè vocabulo satis consilij dedere prisci, quoniam & in materiis cariem fumus erodit.

Quopiam, Aduerbium ad locum. Terent. Eunuch. 3. 2,
Ituiane Thais quopiam es?

Quoquam, Aduerbium ad locum. Cato cap. 72, Boues ne pedes subterant, prius quàm in viam quoquam agas. Cicero 4. Verr. O Verrea præclara, quoquam si accessisti, quo non attuleris tecum istum diem?

Quoquam resolui Lucret. lib. 1,
Neque quoquam posse resolui.

Quoque {ἐπί, καὶ} Coniunctio, pro Etiam, similiter. Terentius Eunucho, 2. 2,
Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negẽt, laudo id quoque. Idem And. 4. 4, -ego quoque hinc ab dextera
Venire me assimulabo. Cic. pro Rabirio Posthum. Si per eum reductus insidiosè redissem, me scilicet maximè, sed proximè illum quoque fefellissem.

Quoque enim. Liu. 10. bell. Pun. P. Sempronius (ei quoque enim Proconsuli imperiũ in annum prorogabatur) P. Licinio succederet.

Quoque etiam. Terent Hecyr. 5. 1,
Nam non sunt solæ arbitratæ hæ: ego quoque etiam credidi.

Quoque certè. Curtius lib. 8, Puero quoque certè postea ex ea vtcunque genito, Alexandro fuit nomen.

Quoque, cum particula &. Plin. 8. cap. 16, Sunt verò & fortuita eorum quoque clementiæ exempla. De leonibus.

Quoque in fine sententiæ, venustatem habet in oratione. Quintil. lib. 8. cap. 6, Nam fit longa & inexpedita: vt in quæstionibus eam iudices similem agmini totidem lixas habenti, quot milites quoque. Idem lib. 9. cap. 4, Perdidisset gratiam simplicis atque inaffectati coloris, perdidisset si idem quoque.

¶ Quoque, pro Quidem veteres dixere. Gellius lib. 17. cap. 2, ex Q. Claudio, cuius hæc refert verba. Sese, ne id quoque quod tum suaderet, facturum esse. Dein Gellius subdit, Ne id quoque dixit, pro Ne id quidem: infrequens nunc ita loquendo, sed in libris veterum creberrimum.

Quoquo {ἑκασταχοῦ} Aduerbium ad locum, In quancũque partem. Cic. 2. de Diuinat. Ita quoquò sese verterint Stoici, iaceat necesse est omnis eorum solertia.

Quoquò gentium Plaut. Merc. 22,
Méntque mihi illam quærere, quoquò hinc abducta est gentium.

Quoquo {ὁποτέρῳ} Ablatiuus, Id est quocunque. Cic. ad Att. lib. 9. Confido igitur aduentum nostrum illi quoquo tempore fuerit, vt scribis, ἀσμενιστὸν fore.

Quoquo consilio fecit, fecit certè suo. Cic. pro Rab. perd. reo.

Hic ager quoquo pretio coemptus sit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. Cic. 2. de Lege agraria.

¶ Quoquomodo. Plaut. Menæch. 17,
-quid nocti ...
Tibi, aut adeò isti, quæ mihi molesta est quoquomodo? Id est omnibus modis, omnino. Cic. ad Q. frat. libro 1. 2, Tu quoquomodo, quoniam Ephesi est, hominem inuestiges velim: summáque diligentia vel tecum deducas.

Fuit aliquis casus quem tulimus, quoquomodo ferendus fuit. Cic. 6 Philipp.

Quoquomodo ea res huic quidem cecidit. Cic. ad Atticum, lib. 8. Et 7. Verr. Tu quum esses Prætor renuntiatus quoquomodo. Id est quomodocunque, siue vtcunque.

Quoquomodo de me meritus est. Cic. pro Milone.

Quoquomodo, tamen. Cic. 4 Verr. Quoquomodo se in eã quæstione præbebat, tamen in consilio habebat homines honestos è conuentu Syracusano.

¶ Quoquopacto. Terent. Adelph. 3. 2,
Quapropter quoquopacto celato est opus. Idem Eunuch. 5. 9,
Mirum, ni illoc homine quoquopacto opus est.

¶ Quoquouersum, siue Quoquouersus {πάντῃ} Aduerb. ad locũ, Id est versus quencunque locum. Cæsar in Comm. Eius imperio classem quoquouersum dimittunt. Idem 2. bel. Ciuil. Patebat hæc quoquouersus pedes XXX.

Quum quoquouersus spatium vacet infinitum. Lucret. lib. 1.

Quorsum, Aduerbium ad locum, Versus quem locum: cum interrogatione, & sine interrogatione aliquando ponitur. Terentius Eunucho, 1. 3,
Ego nescio hercle neque vnde eam, neque quorsum eam.

Quorsum, Ad quam rem. Terent. Eunuch. 1. 2,
Aut ego nesciebam quorsum tu ires? Hoc est, quid tuis verbis velles? quò tenderes? Idem And. 1. 1,
Quàm timeo quorsum euadas! Id est, ad quem finem perueniat oratio tua. Ibidem, 1. 5,
Misera timeo, hoc INCERTVM quorsum accidat. Id est, Vereor ne illud incertũ, quod dixit Pamphilus, malè vertat nobis, & in nostrã perniciem conuertatur. Cic. pro Rosc. Com. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Quorsum istuc? Quod volgò dicitur *Ad quod propositum?* Terentius Andr. 2. 2.

Quorsumnam istuc? D. ego me continuò ad Chremem. Cicero de Amic. Quorsum hæc? quia sine sociis nemo quicquam tale conatur. Idem Post reditum ad Quirites, Quorsum igitur hæc disputatio? quorsum? vt intelligere possitis, neminem, &c.

Verebar quorsum id casurum esset. Cicero Attico, lib. 3. Terent. Andr. 11. 4.
-& heri semper lenitas
Verebar quorsum euaderet.

Vnde mihi lapidem? quorsum est opus? Horat. 2. Serm. sat. 7.

Quorsum hæc tandem? hoc est, Ad quid tandem hæc dicis? Horat. 2. Serm. sat. 7.

Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib.

Quorsus, Idem. Cicero de Claris Orat. Quorsus inquam istuc? non enim intelligo. Idem Att. lib. 2. Nunc repentè tãto in odio est omnibus, vt quorsus eruptura sit, horreamus.

Quot {πόσοι, ὅσοι} Nomen numerale. Plaut. Stich. 4,
Quot adeò cœnæ, quas defleui, mortuæ!
Quot potiones mulsi! quot autem prandia! Admiratiuè dictum. Et apud Terentium in Hecyra,
Quot commodas res attuli! quot autem ademi cuias!

Tot, quot. Terent. Phorm. 2. 4,
-verùm ita est.
Quot homines, tot sententiæ. Hæc eadem verba habet Cicero lib. 1. de Finib.

Quot homines, tot causæ. Cic. 2. de Orat.

Quot, quantæ, quàm incredibiles calamitates. Cic. 1. Tuscul.

Quot sunt? s. totidem quot ego & tu sumus. Plaut. Rud. 14. Cic. in Orat. Quot orationum genera, &c. totidẽ orationes sunt.

Quot modis. Terent. 15,
-quot modis
Contemptus, spretus: facta, transacta omnia.

Quot annos nata? H. septendecim. Plaut. Cistel. 10. Idẽ Menæch. 24,
Quot eras annos natus quum te pater à patria auehit?
MEN. Septuennis.

Quot mensibus, pro Quolibet mense, siue singulis mẽsibus: quemadmodum Quotannis, pro Singulis annis. Vlpian. in l. Quũ ij. §. Sicut

non.D.De transactionibus, Si tamen ita fine prætore transegerit, vt inuicem eorum nummum quotannis vel quot mensibus acciperet, &c. Vide Vallam lib.6.cap.6.

Quotannis {ἀνὰ ἐνιαυτόν} Singulis annis. Plaut.Epid.5,
Quid istæ quæ quotannis nomina inueniunt noua? Cicero 4.Verr. Quòd omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt? Sic 2.de Finib. Colum.lib.5.cap 9, Omnis deinde soboles quæ ex vno stirpe nata est, quotannis extirpanda est.

Quotenus, pen.prod. {πόσος τις} Relatiuum diuisiuũ, significat Vsque ad quem numerum. Ad bini, terni, quaterni refertur. Sic docet Priscianus. Cicero ad Atticum, lib.12, Is, opinor, ita partes fecit in ripa nescio quotenorum iugerum, vt certa pretia constitueret, quæ mihi nota non sunt. Alij tamen dicunt nihil aliud significare quàm quot.

Quotidie, Aduerbium {ὁσημέραι} Singulis diebus. Terent.Heaut.3.1,
Nam mihi quidem quotidie augescit magis
De filio ægritudo. Cic.3.Verr. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie aduocationes fiunt. Quintil.lib.1.cap.De orthographia, Frigidiora his alia: vt quicquid c quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et quotidie, nõ cotidie: vt sit, quot diebus. Verùm hæc iam inter ipsas ineptias euanuerunt.
Quotidie, vel potius in singulos dies, breuiores ad te literas mitto. Cic.Att.lib.5.

Quotidianus, penult.prod. Adiectiuum {καθημερινός} Quod quotidie fit. Cic.2.de Diuin. Quia sunt hæc quotidiana, angues non item.
Quotidianum magis quàm vsitatum. Brutus Cicer.16, Audire aliquid de te, non solùm vsitatum, sed etiam quotidianum est.
Cœnam quotidianam alicui apponere. Plin.lib.9.cap.35.
Culpa. Catul.ad Mallium, 63.
Cura. Terent.Phorm.1.3.
Epistolæ quotidianæ odiosæ. Cic.Att.lib.8.
Febris. Terent.Hecy.3.2.
Formæ quotidianæ. Id est vulgares & vsitatæ. Terent.Eunuch.2.3,
O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres:
Tædet harum quotidianarum formarum. Vbi Donatus, Quotidianarum, hoc est Leuium & vsitatarum, Est quippe contrarium, Noua figura oris.
Opera quotidiana & peruagata. Cic.3.de Orat.
Querimonia. Cic.1.Verr.
Res. Plin.lib.8.cap.5.
Sermo quotidianus, Qui quotidie habetur. Cic.ad Lentul.lib.1.1. Idem 3.Verr. Nã quid ego de quotidiano sermone querimoniáque Pop.Rom.loquar? Quintil.lib.2.cap.4.
Sermo quotidianus & familiaris. Cic.pro Cecinna, Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, si verba inter nos aucupabimur.
Sumptus quotidiani. Terent.Heaut.4.5.
Verba quotidiana. Cic.ad Papyr.lib.9.21, Epistolas quotidianis verbis texere solemus. Id est in quibus quotidiano sermone vtimur.
Victus quotidianus. Cic.pro Rosc.Amer.
Vitæ quotidianæ expressa imago. Cic.pro Rosc.Amer. Hæc conficta arbitror à poetis esse, vt effictos nostros mores in alienis personis, expressámque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus.
Vita quotidiana, assidua, & vrbana. Cic.in Pison.

Quotidianò, pro Quotidie. Plinius lib.11.cap.37, Palpebræ in genis homini vtrinque. Mulieribus verò etiam infectæ quotidianó. Tanta est decoris affectatio, vt tingantur oculi quoque.

Quoties {ὁσάκις, ὁποσάκις, ποσάκις} Aduerbium numerale, hoc est Quot vicibus. Terent.Hecy.1.1,
Vel hic Pamphylus iurabat quoties Bacchidi,
Quàm sanctè. Cic.4.Verr. Verùm quoties, & quot nominibus à Syracusanis statuas auferes?
Quoties mihi certorum hominum potestas erit? Cicero Lentulo, libro 1.7.
Apud veteres, quotiens per N scriptum fuisse testatur Pierius his verbis, In omnibus codicibus antiquis quos euoluerim, QVOTIENS per N scriptum obseruaui. Quibus astipulatur Caper Grammaticus, vbi dicit, Sine N scribenda sunt millies, centies, decies. Totiens & quotiens quum scribuntur, per N scribenda sunt. In cuius sentẽtiam Victorinus etiam descendit, dum ait, Aduerbia verò cum N scribenda sunt, Totiens, Quotiens.
Quoties iam, quoties iam tibi exorta est sica ista de manibus? Cic.1.in Catil.

Quotiescunque {ποσακισοῦν.} Cic.pro Cluentio, Quotiescunque dico, toties mihi videor in iudicium venire. Idem 3.Tusc. Cætera, quotiescunque voletis, & hoc loco & aliis parata vobis erunt.

Quotquot {ὅσοι} compositum à quot. Catul.de Acme, epigr.39,
Adeste hendecasyllabi, quot estis,
Omnes vndique, quotquot estis omnes.
Quotquot erunt dies, Singulis diebus. Horat.2.Carm.ode 14.
Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. Cic.2.de Inuent.
Quotquot annis, pro Quotannis. Varro de Ling.Lat.lib.4, Quòd in agris quotquot annis rursum facienda eadem, vt rursus capias fructus, appellata rura, &c. Idẽ paulo antè, Ager restibilis, qui restituitur, ac reseritur quotquot annis, Id est singulis annis.
Quotquot mensibus, pro Singulis mensibus. Varro de Ling.Latin. lib.4, Quæ pertinet in arcem, qua sacra quotquot mensibus feruntur in arcem, &c.

Quotuplus, penul.corr. {ποσαπλάσιος} Ad mensuram vel ad pondus refertur. vt
Meus ager reddit decuplum, quotuplum non reddit tuus.

Quotuplex {ποσαπλοῦς} Quot iugerum.

Quotus, quota, quotum {πόστος, ὁπόστος, πόσος τις} Relatiuum ordinale, quo significatur cuius numeri, siue in quo numero aut ordine. Vt, Sum primus in ciuitate, quotus es in tua.
Quotus, simpliciter interrogat, & numerum petit. Cic.5.Verrina, Quotus erit iste denarius, qui non sit deferendus? Horat.2.Serm. satyra 6,
Hora quota est?
At fuit fama. quotus quisque istam potest effugere in tam maledica ciuitate? Cic.pro Cælio.
Quotus, sine interrogatione. Horat.2.epist.1.
Scire velim chartis pretiũ quotus arroget annus. Martial.lib.14.217,
Dic quotus es, quanti cupias cœnare. Plaut.Pseud.15,
Quotas ædes dixerit, id ego admodum certum scio.
Nequando perturbatione ordinis impediamur, quo secius quoto quoque loco libebit, possimus. Author ad Heren.lib.3.
Quota pars, id est minima pars. Ouid.1.de Ponto, eleg.10,
Qui quota terroris pars solet esse mei? Idem ad Corinnam, lib.2.Amorum, eleg.12,
Ex tot in Atridis pars quota laudis erat? Martial.lib.1.28,
Cæsaris hæc nostri pars est quota? Quasi diceret, minima.

Quotuscunque {ὁποστοσοῦν.} Tibul.lib.2.eleg.7.ad finem,
Mouerit è votis pars quotacunque deos. Id est minima pars.

Quotusquisque, Nomen numerale, per interrogationem profertur: vt,
Quotusquisque est qui teneat artem numerorũ? Quasi dicat, nullus aut rarus. Cic 5 de Finibus,
Quis est enim, aut quotusquisque, cui mors quum appropinquet,
Non refugiat timido sanguis, atque exalbescat metu? Ex poeta. Idem 2.de Diuin. Quota enim quæque res euenit prædicta ab istis?
Quoto cuique lorica est? quis equum habet? Curtius lib.9.

Quouis, Aduerbium ad locum.
Quouis gentium. Terent.Heaut.5.2,
Imò abeat potius multo quouis gentium,
Quàm hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.
Quouiscunque loco potes hunc finire libellum. Martial.lib.14.1.

Quousque {ἕως, ἐς τί, ἄχρι τίνος} Id est quandiu, vel vsque ad quod tempus: & ponitur interrogatiuè, Plaut.Asin.3,
Nam quousque? L. vsque ad mortem volo. Cicer.pro Cn. Plancio, Atque etiam clamitas Laterensis. Quousque ista dicis? Nihil in Cyprio profecisti.
Quousque tandem, primo loco positum, & quasi ex abrupto prolatum. Cic.1.in Catil. Quousque tandem abutêre Catilina patientia nostra? Quandiu, &c.
Quousque, cui respondet Quoad. Cic.ad Att.lib.15, Quousque inquies? quoad erit integrum.
¶ Quousque, pro Quatenus. Martian.in L.1.§.1.D. Quæ res pign. oblig. possunt. Facti tamẽ est quæstio, si quæratur, quousque eis permissum videatur peculium administrare.

Quum {ὅτε} vel **Qum**, vel **Quom**, scribebant veteres, quando aduerb. temporis erat. Victorinus in orthographiæ præceptis admonet sic esse scribendum quum est aduerbiũ temporis. Eius hæc sunt verba, CVM autem, si fuerit aduerbium temporis, per Q & V, siue vnum, siue duo scribatis, vt Quum primùm, & Qum facerem. Hactenus Victorinus. Scripserunt veteres & QVOM, per O ante M. Plautus Amphitryone,
Grauidam ego illam reliqui quom abeo. Terentius in Prolog. Andriæ,
Poeta quom primùm animum ad scribendum appulit. Cicero de Amic. Quom sæpe multa, tum memini, &c. sub. narraret. Quintil. lib 1.cap. De orthographia, Illa quoque seruata est à multis differentia: vt AD, quum esset præpositio, D literam: quum autem coniunctio, T acciperet. Item CVM, si tempus significaret, per QVOM: si comitem, per CVM: si verò causam, per Q ac duas sequentes V V, scriberetur.
Quum, pro Quo, authore Donato. Terent.And.1.1,
Prope adest, quum alieno more viuendum est mihi.

Quris, vel **Qurina**, lingua Sabinorum hasta dicebatur: Vnde & Quirinum, & Quirites, & Quirinalia dixere. Scribebant verò per C. quoniam Q. litera Hetruscis in vsu, sicut Romanis non erat. Cato in Originibus: Quirinalis (inquit) collis à Iunone Sabinorum dea, quam illi Curitim, id est hastatam Iunonem vocant, &c.
Quris cœlibaris. Arnobius lib.11. Aduersus gentes, Quum in matrimonia cõuenitis, toga sternitis lectulos, & maritorum Genios aduocatis, nubentium crinem cœlibari hasta mulcetis, puellarum togulas fortunam defertis ad virginalem. Festus, Cœlibari hasta caput nubentis comebatur, quæ in corpore gladiatoris stetisset abiecti, occisíque, vt quemadmodũ illa cõiuncta fuerit cum corpore gladiatoris, sic ipsa cum viro sit, &c. Lilius 3 Syntagmate.

R LITERA consonans initio Romanis, mediis in dictionibus incognita, cuiusque vice, s literam posuerunt: nam maiosibus, meliosibus, Lasibus, fesiis, Valesiis Fusiis, pro maioribus, melioribus, Laribus, feriis, Valeriis, Furiis, scripserunt. Pomponius in libro singulari Enchiridij relatus in l. 2. § Idem Appius. de Origine iur. lib. 1. Pandect. Ciuilium. Idem Appius Claudius, qui videtur ab hoc processisse, R literam inuenit, vt pro Valesij, Valerij essent, & pro Fusiis Furiis. Vide Festum, & Fabium lib. 4. Oratoriarum institutionum.

R litera in cópositione consequente L liquida, in alterum L itidem permutatur, vt in perluceo, pelluceo: perlucidus, ellucidus. Vlpianus l. 19 § Gemmæ autem. De auro & argento legat. Gemmæ autē, inquit, pellucidæ sunt materiæ. In Pandectis Florentinis, perlucidæ legitur.

R litera canina à Persio dicitur, quòd cū rictu pronūtietur, fragorem enim stridorémque concitat, hærente lingua dentibus, spiritu copiosiore, sonitu verò stridulo: itaque ei L opponitur, quòd tam leniat verbum, quàm R exasperat.

R vel RO. Roma. R. C. Romana ciuitas. R. D. Regis domus. R. F. E. D. Rectè factum esse dicetur. R. F. E. V. Rectè factum esse videbitur. R. FERR ARIN. Rurum Ferrarinorum. R. G. C. Rei gerúdæ causa. RG. F. Regis filius. R. L. P. Rectè legi possit. R. N. LON. P. X. Retro nō longe pedes decem. R. P. Respublica, vel Romani principes. RP. C. vel R. P. C. Reipublicæ constitutor: vel Retro pedes centum. R. R. Rurū Romanorum. Rudeсibus recolligendis. Reiectis rudibus, aliàs rudentibus. R. R. R. F. F. F. Regnum Romæ ruet, ferro, fame, flamma. R. R I G. Rurum regiensium. R. S. P. Res sua publica. R. V L Res Veronensis.

R. R. Actuum solennis nota apud maiores nostros, qua Rationes relatas significabant. Festus. R duobus in compluribus orationibus (quum de actis dissereritur) etiam perscribi solet, id est Rationum relatarum, quòd iis tabulis docentur iudices, quæ publicè data atque accepta sint.

RABBATH {רבת} Metropolis erat filiorum Ammon, quæ postea à Ptolemæo Philadelpho, qui Arabiam tenuit, cum Iudæa, Philadelphia nominata est.

RABIENVS, antea Lambienus mutato suo nomine, quòd omnes passim laceraret. Cælius lib. 11. cap. 13. In Labieno tanta, & tam impromiscua memoratur libertas, vt libertatis nomen excederet, & quia passim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primùm excogitata est noua pœna: effectum enim est per inimicos, vt omnes eius libri comburerentur. Quæ res inusitata fuit, & prorsus mira, supplicium de studiis sumi. Eam contumeliam Labienus non tulit, nec superstes (vt inquit Seneca) ingenio suo esse voluit: sed in monumēta maiorum suorum se ferri iussit, atque ita includi: veritus (credo) ne ignis, qui nomini subiectus erat, sibi quoque negaretur: nec tantùm finiuit ipse se, sed sepeliuit. Cassius Seuerus Labieni amicissimus, quum ex Senatusconsulto libri eius comburerentur: Nunc (inquit) me viuum vri oportet, qui illos edidici.

Rabies, rabiei, f. gen. {λύσσα} & Rabia, rabiæ, apud antiquos, Morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec vllum quietis locum inueniunt.

Alij rabiem quasi rauiem dici putant, à raucitate vocis, quam rabiosi habent similem latratui canis. Plin. lib. 29. cap. 5. Multo tamen vtilissimè tecur eius qui in rabie momorderit, datur.

Canum rabies Ouid. 14. Metam.

¶ Rabies, transfertur & ad homines. Cic. in Salust. Quòd ista inusitata rabie petulanter in vxorem meam inuasisti. Idem 3. Tusculan. Hecubam autem putant propter animi acerbitatem quandam & rabiem fingi in canem esse conuersam.

Edendi rabies ex longo collecta fatigat. Virg. 9. Æneid.

¶ Rabies, pro Iracundia. Cic. 4. Tuscul. Definitione fortitudinis aperta, quis est, qui aut bellatori, aut imperatori, aut oratori quærat aliquid, neque eos existimet sine rabie quicquā fortiter facere posse? Horrenda rabies. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Rabies, Furor. Horat. in Arte,

Archilochum proprio rabies armauit Iambo. Quoniam qui Iambicis vtebantur, furore quodā correpti primùm viderentur, vel quòd propitij sint Iambi furoribus explicandis, vnde tragœdiis primum in vsu fuerunt.

Scelerum rabies. Lucan. lib. 5,
-liceat discedere Cæsar
A rabie scelerum.

Noti, siue Austri rabies. Horat. 1. Carm. ode 3.
Ciuica rabies, Id est ciuium. Horat 3 Carm. ode 24.
Effrænata Scytharum rabies. Firmic. lib. 1. cap. vlt.
Horrenda rabies ferarum. Silius lib. 16.
Improba ventris. Virg. 2. Æneid.
Innata. Claud. 1. in Ruffinum.
Promptissima in ferrum Lucan. lib. 7.
Remissa. Stat. 11. Thebaid.
Sæua ventorum. Ouid. 5 Metam.
¶ Addere rabiem in fines Italûm. Silius lib. 1.
Dolor rabiem collegerat. Ouid 9. Metam.
Colligit os rabiem. Ouid. 1 Metam.
Dissimulare rabiem & minas. Stat. 1. Achil.
Cæli rabiem comprimere. Virg. 5. Æneid.
Effundit cunctam rabiem, iratúmque procellas. Silius lib. 11.
Ventorum rabies exasperat fretum. Ouid. 5 Metam.
Inflammantur rabie equi, Vide INFLAMMO.
Leniat & rabiem canis, & momenta leonis. Horat. 1. epist. 10.
Parare rabiem alicui, Id est furorem bellicū. Horat. 1. Carm. ode 35.
Placata cruore rabies. Stat. 10. Thebaid.
Fracta quieuit rabies. Claud. de bello Getico.
Indomitam properat rabiem sedare. Horat. Epod. 12.
Sedare rabiem. Silius lib. 13.
Iratum rabiem seruat frons. Silius lib. 13.
Sparget intentam rabiem draconis. Senec. Herc. OEtæo, 12.
Stimulatus vt furenti rabie vagus animus. Catul. de Berecynth. 58.
Corda tument rabie fera Virg 6. Æneid.
Hinc canibus blandis rabies venit. Virg. 3. Georg.
Iocus in rabiem apertam vertitur Horat. 2. epist. 1.

Rabiosus, penult prod. Adiectiuum {λυσσώδης} Rabie correptus. Plautus Capt. 11,
Hic homo rabiosus habitus est in Aulide. Plin. lib. 29. cap. 5. Est limus saliuæ sub lingua rabiosi canis.
Canis rabiosa. Horat 2 epist. 2.
Fortitudo. Cic. 4. Tuscul. Vide ne fortitudo minimè sit rabiosa, sitque iracundia tota leuitatis.
Iurgia rabiosa fori clamosi. Senec Herc. furen. 3.
Signi rabiosi tempora, Dies caniculares. Horat. 1. Serm. satyr. 6.

Rabiosulus, pen. corr. {ὑπολυσσώδης} Adiectiuum diminutiuum. Cic. ad Trebat. lib. 7. 16. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Intelligit literas asperas & mordaces.

Rabiosè, pen. prod. Aduerbium {λυσσωδῶς} Cic 4. Tuscul. Atque hi collocuti, inter se prius quàm manum consererent, leniter & quietè, nihil ne in ipsa quidem pugna iracundè, rabiosére fecerunt. De Aiace & Hectore.

Rabidus, pen. corr. Adiectiuum {λυσσώδης, λυσσῶν} Qui rabiem habet. Plin. lib 29. cap. 5. In canis rabidi morsu tuetur à pauore aquæ, capitis canini cinis illitus vulneri. Idem lib 8. cap 9. Domantur autem elephanti rabidi fame & verberibus.

Rabidum & incitatum agere aliquem. Catul. de Berecynthia, epigram. 58.
Animi rabidi furor. Catul. de Berecynth epigr. 58.
Aspectu rabido circunspectare. Author ad Heren. lib. 2.
Canes. Ouid. 3. Amor. eleg. 11.
Certamen. Silius l. b. 16.
Corpus. Cic in Arato,
Ver toto spirans rabido de corpore flammam.
Dens rabidus, Rabie plenus. Martial. lib. 1. 18.
Dolor. Stat 6. Thebaid.
Fames. Virg 6. Æneid.
Ferarum rabidarum more. Stat. 8. Thebaid.
Flatus. Stat 2 Sylu. 2.
Ingenium. Claud. 1. in Ruffinum.
Ira. Ouid. 7. Metam.
Miles. Silius lib. 13.
Mores rabidos compescere. Ouid. 3. de Arte.
Murmur. Valer. 4. Argon.
Os. Virg. 6. Æneid.
Tigres. Virg 2. Georg.
Voces. Claud. 1. in Ruffinum.

Rabidè, pen. corr. Aduerb. Cic. 5. Tusc. Quid verò illum quem libidinibus inflammatum & furentem videmus, omnia rabidè appetentem cum inexplebili cupiditate, &c.

Rabere {λυσσᾶν} Verbum dictum à Rabie. Nimia ira & quasi rabie agi. Varro, Quid est quod blateras? quid rabis? quid vis? Cæcilius Hypobolimæo,
Rastraria: Rabere se ait. Ex Nonio.

RABILVS, Arabiæ rex, qui Antigonum Macedonem in vico, cui nomē postea factum Motho interfecit. Stephanus in dictione Motho.

RABIRIVS {Ῥαβίριος} Eques Romanus, perduellionis, id est læsæ maiestatis accusatus à T. Labieno Tribunoplebis, quòd Saturnium virum sceleratum & hostem patriæ in tumultu occiderit, defensus à Cicerone. cuius extat oratio, quæ inscribitur pro A. Rabirio perduellionis reo.

Rabirius, poeta quidam temporibus Ouidij, vt ipse Ouidius testatur 4. de Ponto, eleg. 16,
Quum foret & Marsus, magnique Rabirius oris. Magni oris vocat, id est magniloquum.

Rabo, rabonis, f. gen. {ἀῤῥαβών} pro Arrabone, concisum apud Plaut. Trucul. 14, -sequere
Intrò me amabò mea voluptas. S. tene hoc tibi, rabonem habeto,
Vt mecum hac nocte sies. A. peri, rabonem, quam esse dicam
Hanc beluam? quin tu arrabonem dicis? S. ita facio lucri,
Vt Prænestinis conia est ciconia.

Rabula, rabulæ, penul. corr. masc. gen. {ῥήτωρ κεκράκτης} A rabie, vt quidam volunt: & à raui, id est raucitate dicitur: vt is sit rabula, qui in negotiis agendis acer est & rabiosus: qui que in multis intentus est negotiis, paratúsque ad radendum quid, auferendúmque. Hæc Festus. Vnde & pro aduocato & causarum patrono accipi solet. Vel dicitur à radendis auribus. nam vt à fando fabula, à nando nabula, à stando stabula, à pascendo pabula, ita à radendo rabula. Nec alia ratione rabulas in foro dictos puto. ait Hermolaus in Plinium, quàm quòd suo clamore radant, id est offendant aures: & vt ait Quintilianus, nimia verbositate feriant. Quintil. lib. 12. cap. 9. Super omnia, perit illa, quæ plurimum oratori & authoritatis & fidei affert, modestia, si à viro bono in rabulam latratorémque conuertitur. Cicero in Orat. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimū & perfectissimum quærimus. Idem 1. de Orat.

Non enim causidicum nescio quem, neque proclamatorem aut rabulam, hoc sermone nostro conquirimus, &c.
Rabula, inquit Nonius, à rabie dictus est, quem nunc aduocatum, vel causarum patronum dicimus.
Rabula sanè probabilis P. Antistius. Cic. in Bruto.
Rabulæ, Litigiosi. Nonius, Ex Varr. περὶ ἐγκωμίων: Ille ales gallus, qui suscitabat Atticarum musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?

Rabulanus. Vide Radulanus, in RADO.

Racemus, racemi, pen. prod. masc. gen. { ῥάξ } Pars botryonis, siue potius ipse botryon, qui & botrys Græcis, & nostris bottus, hoc est integer vuæ racemus. est enim illa testa vuarum plurima grana continens. Virg. 2. Georgicorum,
Non ego te mensis & diis accepta secundis
Transierim Rhodia, & tumidis bumaste racemis.
Extentis racemis tumet vua. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.
Fulgentes sole racemi. Silius lib. 7.
Prima mihi variat liuentibus vua racemis. Propert. lib. 4. eleg. 2.
Liuidi. Horat. 2. Carm. ode 5.
Passi. Virg. 4. Georg.
Turpes racemos fert vua. Virg. 2. Georg.
Variis racemis vua. Virg. 3. Metam.
¶Racemus non solùm de vite, sed etiam de aliis plantis dicitur. Plin. lib. 16. de hedera, Aliis densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis.

Racemifer, pen. corr. Adiectiuum { ῥαγοφόρος } vt
Vuæ racemiferæ. Ouid. 3. Metam.
Bacchus. Ouid. 15. Metam.
Capilli. Ouid. 6. Fastorum,
Bacche racemiferos edera redimite capillos.

Racemosus, pen. prod. { ῥαγώδης } Similiter adiect. Racemis plenum. Plin. Hederæ modo racemosa est.

Racematus, penul. prod. Aliud adiectiuum { ῥαγωτός } Quod racemos habet. Plinius lib. 18. capite 7, de panico, Paruis racemato paniculis.

Racemarius, racemarij { ῥαγοφόρος } Malleolus ex quo pampini pullulant vel steriles, vel certè minus feraces. Colum. lib. 3. cap. 18, Nec dubium quin gemmæ cacumini proximæ quæ sunt infœcundæ, in eo relinquantur, ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certè minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

Racematio, racemationis { ῥαγολογία } Diminutiuū, Racemorum vindemia, vt quando à vindemiatoribus racemi rari prætereuntur: sicut in messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur.

Racha { ῥακά } Interiectio & vox incondita, irati animi commotionē significans. Quidam sine aspiratione scribunt, & dicunt Chaldaicam esse vocem, quæ hominem nequam & nullius frugi significet. Vide in dictione RHACHUM.

RACILIVS, Tribunus pleb. qui de Claudianis facinoribus est questus in Senatu, vt scribit Cicero in epist. ad Qu. fratrem.

RADAGASVS, Gotthorum rex, qui floruit Arcadij & Honorij Cæsarū temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia. Paulus Diaconus.

RADAMANTHVS, Vide RHADAMANTHVS.

Radiatio, Radiatus. Vide RADIVS.

Radicitus, Radico, Radicula, Vide RADIX.

Radius, radij, m. gen. { ἀκτίν, ἀκτίς } Splendor à sole micans. Varro, O summe sol, qui totam hanc mundi compagem, tuis radiis illustras. Cic. 5. de Finib. Ita enim paruæ & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, vt quemadmodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutū splendore ne cernantur quidem.
Solis radij. Lucret. libro 1,
Non radij solis, neque lucida tela diei.
Lumen radiorum. Lucret. lib. 2.
Verbera radiorum. Lucret. lib. 5.
Vires radiorum. Ouid. 4. Metam.
¶Ardentes radij. Lucret. lib. 6.
Coruscis radiis insigne iubar. Ouid. 1. Metam.
Micantes. Ouid. 2. Metam.
Tabifici. Lucret. lib. 6.
¶Nubes ardent radiis & auro, Id est, inquit Seruius, radiis aureis. Virg. 7. Æneid.
Calere radiis. Ouid. 2. Metam.
Erumpunt radij. Virg. 1. Georg.
Frigora excludunt radios. Stat. 1. Sylu. 2.
Ingruentes solis radios sentit luna. Vide INGRVO.
Inserti fundunt radij per opaca domorū. Lucret. Inserti autē radij dicuntur, qui per domos inseruntur, & in eas subeunt, solisque lumina spargunt. Turnebus.
Nubes interrumpunt radios lucis. Lucret. lib. 5.
Titan retexit orbem radiis. Virg. 4. Æneid.
Mare rubescebat radiis. Virg. 7. Æneid.
Matutinis radiis subdita iuga. Ouid. 1. Metam.
Acutis radiis vallatus sol. Ouid. epist. 4.
¶Radius, Fulgor oculorum. Plinius, Cuius ex oculis radij noctu micantes cernuntur. Gell. lib. 5. cap. 16, Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt emissionem, aerisque simul intentionem.
¶Radius, Virga qua Geometræ lineas indicant, Virga qua Mathematici formas suas in puluere delineabant. Sic Viues in Bucolica. Virgilius 3. ecloga,
Descripsit radio totum qui gentibus orbem. Inuenta autē est hæc ars tempore quo Nilus plus æquo crescens, confudit terminos possessionum. Ad quos innouandos adhibiti sunt philosophi, qui lineis diuiserūt agros. Seruius. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 2, Qui obierunt maria & terras, gaudent quū de ignoto multis vel terrarum situ, vel sinu maris interrogantur: libentérque respondent, & describunt modò verbis, modò radio loca: gloriosissimum putantes, quæ ipsi viderint, aliorum oculis obiicere. Vide Vuillichium in Bucolica. Potest enim radio significari Dioptram, seu Abiddam.
Describere radio cæli meatus. Virg. 6. Æneid.
¶A puluere & radio aliquem excitare. Cic. 5. Tuscul. Ex eadem vrbe humilem homunculum à puluere & radio excitabo, qui multis pòst annis fuit, Archimedem.
Radius ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42.
¶Radius { κερκίς, πηνίον } Textoris instrumentum, quo telæ annectuntur. Virg. 9. Æneidos,
Excussi manibus radij, reuolutáque pensa. Ouid. 6. Metam.
Insubula, ac fusi, radij, scapique sonantes. Lucret. lib. 5.
Acutus radius, Vide ACVO.
Attriti manu. Claud. 3. de raptu Proserp.
¶Radij { κνῆμαι } quoque rotarum dicuntur, vt apud Virgilium 2. Georgicorum,
Hinc radios triuère rotis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò penè quàm ad radios rotarum vtile. Virg. 6. Æneidos,
Saxum ingens voluunt alij, radiisque rotarum
Districti pendent. Ouid. 2. Metam. de curru Solis,
Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
Curuatura rotæ, radiorum argenteus ordo.
¶Radius, Instrumentum quo raduntur mensuræ, aliàs hostorium dicitur. Plautus,
Di dexque omnes tantam nobis lætitiam, tot gaudia sine radio cumulent.
¶Radij, Oliuæ oblongæ. Virg. 2. Georgicorum,
Nec pingues vnam in faciem nascuntur oliuæ
Orchites & radij, & amara pausia bacca. Colum. lib. 5. cap. 8, Orchis quoque & radius medius ad escam quàm in liquorem stringitur.
¶Radius est pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42.
¶Radius, Os minus brachij, & breuius, idémque superius: constat enim brachium duobus ossibus. Vulgus vocat *Le petit focile*. Cornel. Celsus lib. 8 cap. 1. Græci cercida vocant. Videtur etiā ad pedes transferri. Plin. lib. 11. cap. 47, Auium quibusdam grauioribus, in cruribus additi radij.

Radiolus, penult. corr. Diminutiuum, Parua olea oblonga. Colum. lib. 12. cap. 47, Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum contundes, primùm quanque, ne decoloretur, in frigidam muriam demerge.

Radio, radias, radiare, Radios emittere, fulgere, & conspicuum esse. Columella libro 10,
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe
Purpureo radiat vultu. Martial. lib. 8. 45,
Vera minus flauo radiant electra metallo. Ouid. 2. Metamorphos.
Argenti bifores radiabant lumine valuæ.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis. Propert. lib. 4. eleg. 2.
Ocelli radiant vt sidus. Ouid. 3. Amor. eleg. 3.

Radior, radiaris. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4,
Scuta sed & galeæ gemmis radientur, & auro.

Radians, Participium { ἀκτινοβολῶν } Virg. 6. Æneidos,
Arma sub aduersa posuit radiantia quercu.
Aquarius radians. Cic. in Arato,
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquarî.
Astra. Ouid. 9. Metam.
Aurum. Ouid. 4. Metam.
Galeæ radiantis nitor ab auro. Ouid. 13. Metam.
Lumina solis. Ouid. 2. Trist.
Lunæ radiantis imago. Virg. 8. Æneid.
Sidera. Ouid. 7. Metam.
Templa multo auro. Ouid. 3. de Arte.
Toga radiante decorus. Claud. 4. Paneg.

Radiatus, pen. prod. Participium, vt
Radiatus sol. Cic. 4. Acad. Solis magnitudo (ipse enim hic radiatus me intueri videtur) admonet &c.
Radiatus stellæ modo. Plin. lib. 27. cap. 5.
Orbis flammeus radiatus. Cic. 1. de Diuin.
Radiata rota. Varro 3. de re Rust. cap. 5.
Splendor radiatus. Silius lib. 7.
Radiatum caput principis vocat Plinius, quod in deos referebatur: qualiter pinguntur hodie diuorum imagines. Sic enim ait in suo Panegyrico, Horum vnum si præstitisset alius, illi iandudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore.

Radiatio { ἀκτινοβολία } Verbale. Plin. lib. 36. cap. 5, Et Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cuius contemplationem admonent æditui parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. Firmicus libro 1. cap. 1. & cap. 4. sub finem.

Radiosus, pen. prod. Adiectiuum { ἀκτινώδης } Quod multos emittit radios. Plaut. Sticho, 6,
Postquam me misisti ad portum, cum luce simul
Commodum radiosus esse sol superabat ex mari.

Radix, radicis, pen. prod. f. gen. { ῥίζα } Dicta est quòd sæpe effossa patrumper terra raditur, vt arbor melius fruticescat. Cicero 5. de Finibus, Videamus ea quæ terra gignit, corticibus & radicibus validè seruari.
Ocelli radicis, Vide Ocellus in OCVLVS.
Vltima radix linguæ. Ouid. 6. Metam.
¶Radices montis { ἀκρωρείας, ὑπώρεια } pro Inferiori parte. Cæsar 1. bel. Ciuil. Ab infimis radicibus montis, intermissis circiter passibus quadringentis castra facere constituit. Plin. lib. 9. cap. 18, Duo lacus Italiæ in radicibus Alpium.
Imæ radices montis, Vide IMVS.
In radice Palatij, Id est in ima parte Palatij. Cic. Antequam iret in exil. Cuius templum à Romulo victis Sabinis in Palatij radice cum Victoria est collocatum. De Iouis Statoris templo.
¶Radix saxi, à Lucretio dicitur translatè, veluti si diceres stirpem saxi: sed & Græci terram ῥιζόφυλλον non ineleganter solent dicere,

eam stabiliter hærentem fundatámque dicere studentes. Ex Turnebo.

¶Altæ radices.Quintil.lib.1.cap.1.
Arborea.Ouid.8.Metam.
Bibulæ radicis fibræ.Ouid.14.Metam.
Bulbosa,Vide BVLBVS.
Carnosa,Vide CARO.
Cauernosa,Vide CAVERNA.
Lata radice arbor,Vide LATVS adiectiuum.
Latens in locis asperis.Horat.Epod.5.
Lenta.Ouid.11.Metam.
Limosa,Vide LIMVS.
Nocens.Ouid.14.Metam.
Nudis radicibus arbores,Vide NVDVS.
Oleagina,Vide Oleaginus in OLEA.
Oleaginea,Vide Oleagineus,in OLEA.
Reuulsa.Claud.2.in Eutrop.
Vtilis radix medendi.Ouid.epist.5.
Vulsæ.Virg.3.Æneid.
¶Abeunt sursum radices,pro Sursum tendunt,Vide ABEO.
Affigere radicem terræ.Virg.1.Georg.
Agere radices.Cic.2.Offic. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur. Plin.lib.16.cap.31.
Capere radices,Vide CAPIO.
Conterere radicem in puluerem,Vide CONTERO.
Descendit radice arbor. Plin.lib.16.cap.31,Esculus quantum corpore eminet,tantum radice descendit.
Descendunt radices. Plin.lib.16.cap.31,Quidam non altius descendere radices,quàm solis calor tepefaciat, idque natura loci tenuioris crassiorísve dixere:quod falsum arbitror.
Defixum radicibus.Cic.4.Philipp.Virtus est vna altissimis defixa radicibus,quæ nunquam vlla vi labefactari potest.
Eruta radicibus pinus.Virg.5.Æneid.
Fibras radicum euellere.Cic.3.Tuscul. Nos audeamus non solùm ramos amputare miseriarum,sed etiam radicum fibras euellere.
Imis ad radicibus expulsa seges.Virg.1.Georg.
Figere radices.Ouid.1.Metam.
Malum habiturum fundamentum & radices altiores. Brutus ad Atticum,in Epist.ad Brutum,17.4.
Inflectere radices in nodum,Vide INFLECTO.
Mittere radicem,Vide MITTO.
Niti radicibus. Cic.pro Cælio,Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis & patientiæ radicibus niteretur.
Niti altis radicibus.Quintil.lib.1.cap.1.
Pullulat ab radice sylua.Virg.2.Georg.
Ruptis radicibus vellitur arbor solo.Virg.3.Æneid.
¶Radices,Metaphoricè,de incorporeis.Var.de Ling.Lat.lib.5,Primigenia dicuntur verba,vt lego,scribo,sto,sedeo:& cætera quæ non sunt ab aliquo verbo,sed suas habent radices.

Radicula, radiculæ, pen.corr. { ῥιζίον } Diminutiuum. Plinius lib. 20. cap.9,Laseris radicula. Cic. 2. de Diuinat. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco,is quem mater Olympias alebat,radiculam ore ferre.
Radicula,Herba.Plin.lib.19.cap.13, At quæ vocatur radicula, lauandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo pòst,Struthion Græci vocant,floret æstate,grata aspectu,verùm sine odore,spinosa, & caule lanuginoso: semen ei nullum, radix magna quæ conciditur ad quem dictum est vsum.Hactenus Plinius. Hanc à Latinis lanariam herbam appellari Dioscorides contendit. Quinetiam radiculæ nomen ad raphanum transfertur,quam radicem vocat Dioscorides.

Radicor,radicaris,pen.prod. { ῥιζόομαι,ῥιζοβολέω } radicari, Radicem facere,seu capere,vel emittere.Plin.lib.18.cap.7, Frumenta multis radicantur fibris.
Radicari in fruticem.Plin.lib.13.cap.4.
Radicari in rectum.Plin.lib.19.cap.6.

Radicesco,radicescis,radicéscere.Seneca epist.87, Vidi vitem ex arbusto suo annosam transferri. Huius capillamenta quoque (si fieri potest) colligenda sunt, deinde liberalius sternenda vitis, vt etiam ex corpore radicescat.

Radicatus,pen.prod. { ῥιζωθείς } Participium. Colum.de Arboribus, cap.10,Arbores & radicata semina Autumno serito.

Radicosus,pen.prod.Adiectiuum { ῥιζώδης } Quod multas radices habet. Plinius libro 16. cap. 34, Omnium ederarum generi radicosa brachia.

Radicitus,pen.corr.Aduerbium { ῥιζόθεν } A radice, vel vsque ad radicem.Cato cap.50,Herbásque malas omnes radicitus effodito. Plin. lib.21.cap.11,Eruitur post Æquinoctium vernum radicitus.
Nonacrias atque ille tulit radicitus altas Fagos. Catullus Argonaut.59.
Huic fluctus viuo radicitus abstulit vngues. Propertius libro 3. elegia 7.
¶Radicitus,per translationem ponitur pro Omnino.Plautus Mostellaria,15,
Nam omnia malefacta vestra reperi radicitus:
Non radicitus quidem hercle, verùm etiam eradicitus. Cicero 2. de Finibus,An potest cupiditas finiri? tollenda est atque extrahenda radicitus.
Excutere opinionem radicitus.Cic.2.Tuscul.

Radix Idæa, Nomen peculiare herbæ cuiusdam quæ in Ida enascitur, eadem folia, quæ ruscus habet: adhærentibus veluti exigui capreoli,è quibus flos.Dioscorides lib.4 cap.40.ῥίζα ἰδαία.

Rado,radis,rasi,rasum { ξέω,ξύω,ξυρέω } rádere,Complanare,incidere, extirpare,mundare.Colum.lib.8,Si tamen nequid radatur.
Tigna læuia radere.Lucret.lib.5.
Radere caput.Suet.in Caligula,cap.5, Regulos quosdam barbam posuisse,& vxorum capita rasisse ad indicium maximi luctus. Hoc est,radenda curasse.
Genas radere,Id est laniare,lacerare. In legibus XII. tabul.de sumptibus funerum, & sepulcris, tollendáque lamentatione, Mulieres genas ne radunto,néve lessum funeris ergò habéto. Quæ legis verba sic alij cócipiunt,Mulier genas ne carpito:vt videre est apud Cic.lib. 2.de legib. Plin.lib.11.cap.37,Infra oculos malæ homini tátùm,quas prisci genas vocabant,XII.tabul.interdicto radi à fœminis eas vetantes.Hoc autem sumptum è Solonis legibus testatur Cicero.Solô, inquit Plutarchus,lacerationes plangentium sustulit, olim autem humanus sanguis ante rogum effundebatur, vel captiuorum, vt apud Homerum in rogo Patrocli: vel gladiatorum. vnde Bustuarij gladiatores à Romanis vocati: quorum si copia deesset, fœminæ genas laniantes,cruorem effundebant.
Radere guttur.Iuuenal Saty 6.
Radit coruus terram.Plaut.Aulul.23.
Arenas radere.Propert.lib.3.eleg.3.
Arua radit imbribus Eurus.Horat.Epod.16.
Scilicet expletis quoque ianua raditur oris.Lucret.lib.4.
Radit iter liquidum, celeres neque commouet alas. Id est, secat purum aerem.Virg.5.Æneid.
Proxima Circeæ raduntur littora terræ.Virg.7.Æneid.
Saxa raduntur impresso vomere.Silius lib.8.
¶Aures radere.Quintil.lib.3.cap.1, Quorum ne ieiuna, atque arida traditio auerteret animos,& aures præsertim tam delicatas raderet,verebamur.Hoc est læderet,offenderet,fatigaret.
¶Nomen Pisonis radendum fastis censuit.Tacit.lib.3 De Aurelio Cotta.Id est,eradendum.

Radens,Participium { ξέων } Lucret.lib.6, -quàm de latere ire Diuerso motu radentes corporis tractum De nubibus.
Arua radens adhæret humo serpens.Stat.5.Theb.
Flumina radentia ripas.Lucret.lib 5.

Rasus,Aliud participium { ξυσθείς } Plaut.Pseud.2,
Is risu & ventre raso vigilabit sedulò.
Tabellæ rasæ.Ouid.1.de Arte.
Tum læues calamos,& rasæ hastilia virgæ.Virg.2.Georg.
Terra rasa squamis serpentis.Ouid.3.Metam.
Liber rasus lima.Ouid.1.de Ponto,eleg 4.
Litera rasa in extremo margine.Ouid.1.Amor.eleg.11.

Rasito,rasitas,penult. corr. { ξυρίζω } rasitáre, Frequentatiuum.Sæpe radere. Gellius libro 3. capite 4,Comperimus autem cæteros quoque in eisdem temporibus nobiles viros barbam in eiusmodi ætate rasitauisse.

Rasor,rasoris,masc.gen. { ξυρίστης } Qui radit. Et per translationem fidicines,qui videntur chordas illas radere. Festus.

Rasura,rasuræ,pen.prod. { ξύσμα } Colum.lib.4.cap 29, Calamus autem non amplius tribus digitis debet allæuari æqualiter ex ea parte qua raditur,vt sit læuis,eáque rasura ita deducitur,vt.&c.

Rasilis,& hoc rasile,pen.corr. { ξεστός } Quasi rasum,nihil extantis aut redundantis plenitudinis habens,inquit Valla lib.1. Plin.lib.17 cap. 23,Nuper repertum,draconem serere iuxta arborem: ita appellamus palmitem emeritum,pluribúsque induratum annis. Hunc præcisum quammaxima amplitudine tribus partibus longitudinis deraso cortice quatenus obruatur,vnde & rasilem vocant,deprimere sulco,reliqua parte ad arborem erecta,ocyssimum in vite.
Rasilis huic summam mordebat fibula vestem.Ouid.8 Metam.
Foris rasilis.Catul.in Epithal.56.
Hasta rasilis.Silius lib.4.
¶Rasile,Quasi rasibile.Virg 2.Georgicorum,
-& torno rasile buxum. Valla lib.1.

Radula,radulæ,pen.corr. { ξυστήρ } Instrumentum ferreum, quo doliorum veterum pix liquata primùm vel in sole,vel lampade ardenti educitur,vt deinde iterum picentur ad futuram vindemiam:à radendo dictum. Colum lib.12.cap.18,Nam ea quæ demersa sunt,ferreis lampadibus ardentibus calefiunt:& quum picem in fundum distillauit, sublata lampade rutabulo ligneo & ferrea curuata radula ducitur quod distillauit,aut quod in lateribus hæsit.

Radulanus,penult.prod.Adiectiuum { ξυστηρικός } Radulana pix,dicta quæ radula educitur è doliis.Plin.lib.14 ca.19, Radulana pice ac resina condire musta. Hermolaus apud Plinium legit Rabulana pice.Sic enim ait in Prioribus castigationibus: Quidam ex L. Columella malunt Radulana, quàm Rabulana legere, quòd author is instrumentum in pice docenda Radulam, quasi à radendo nominauerit. Sed & rabula quoque à radendo flectitur, vt à fando, nando,pascendo, stando,fabula,nabula,pabula,stabula,mille huiusmodi.Nec alia ratione rabulas in foro dictos autumo,quàm quòd radant,id est offendant aures, & (vt ait Fabius) nimia verbositate feriant:quasi ab instrumento il'o nuncupati, quod Rabula commodius quàm Radula vocari possit. Hodie quoque vulgus ipsum garrulos & linguaces ab alio instrumēto Tudiculas & Pistilla cognominat. Idem in Posterioribus: Rabulana pice. Quidam Radulana, quasi ab instrumento Radula, cuius mentionem Columella faciat. Non probaui, cum ob alia,tum quòd instrumentum id (si quid ad propositum pertinere posset) non minus bellè Rabula à radēdo,quàm Radula vocaretur: quādo & tabulæ forenses etiam à radendis auribus,quia & Græci quoque garrulos a suè ἀποξύσαι esse,& ἀποξύειν τὰ ὦτα:vt Iulius Pollux author.vel,vt Festus,à radendo,id est auferēdo nomen traxere quāquam & à rabie, & à raui, hoc est raucitate dictos quidam volunt. In Gallia quoque trāsalpina instrumentum fabrile quo assamēta læuigātur & poliuntur, nō aliter ferè quàm Rabo,quasi Rabula vocatur,à radēdo : in aliis locis à cōplanando Planula. Vtcúque,verba Columellæ de Radula nihil omnino suffragantur. ea sunt vltimo eius libro de pice in vniuersum, non de vna aliqua eius specie Sunt qui Rabulanam scribunt picem, à colore quasi Rauulanam scribendam autument.est enim Rauus color inter flauum & cæsium. vnde, vt Festus ait, rauilæ dicantur & rauiscelli, Plauto. Quidam à loco Ionij sinus Rhaba,de quo,nō tamen de pice,

Stephanus. Non desunt qui pro zopissa rabulanam interpretẽtur. Est autem zopissa, vt ait Plinius, derasa maritimis nauibus pix cum cæra. Hæc Hermolaus.

Ragades, pen. cor. fœm. gen. & ragadia {ῥαγάδες} Fissuræ sunt & rimæ inter sedis vitia annumeratæ, quas Plinius scissuras vocat: Celsus ani fissa. Hoc ipsum & in labris, & in vulua fœminea accidit. ῥαγάδας Græci vocant.

Raia, raiæ {βατίς, βάτος} Genus piscis plani & cartilaginei. Plin. lib. 9. cap. 42, Simili modo squatina & rhombus abditi pinnas exteras mouẽt specie vermiculorum, itémque quæ vocatur raia. Hermolaus dicit Græcè vocari, à rubi similitudine, qui batos Græcis dicitur, quoniam in tergo hamos habeat aculeatos, quos etiam habet pastinaca, sed præterea radium in cauda perniciosissimum & venenosissimum. Est & alia maior raia, quæ Latinis læuiraia, Græcis liobatos dicitur, quòd vncos non habeat: mucosa etiam hæc appellatur quibusdam.

Ralla, rallæ, Genus vestis à raritate. Nam rarum, diminutiuum facit rallum, authore Nonio. Plaut. Epid. 5,
Quid istæ quæ quotannis nomina inueniunt noua?
Tunicam rallam, tunicam spissam, &c.

Rallum, ralli {ξύστρη} Ferramentum est, quo raditur vomer, & inhærente terra liberatur atque purgatur. Nomen habet à radendo. Plin. lib. 18. cap. 19, Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rallo. In editis legitur rulla, sed corruptè. Posset & melius ralla legi, quũ præsertim reperiam in antiqui critici lexico rallam esse ξυστῆρα, quod & interpretationem nostram confirmat. Turneb.

Ramale, vide RAMVS.

Ramentum, ramenti {ξύσμα, ψήγμα} Tenuis cuiusque rei particula, à radendo, quasi rasura. Vnde Ramenta auri, Ramenta argenti, lignorum & cæterarũ rerum dicimus, quæ ex sectione earum rerum decidũt: sed & Ramenta fluminum dicũtur, minutulæ arenæ partes. Plin. lib. 33. cap. 4, Apud nos tribus modis fluminum ramentis aurum inuenitur, nec vllum absolutius est cursu ipso, tritúque perpolitum. Plautus Bacchid. 15,
Patri omne cum ramento reddidi. Subaudi aurum. Columel. lib. 4, cap. 29, Quippe non scobem, sed ramenta facit. De terebra Gallica. Vide PSEGMA.
Ramẽtum dici voluere, inquit Nonius, quasi proiectitium quoddam purgamentum. Q. Fabius Lucul. Epic. carm.
Vilissimum ramentum, proluuiosa pestis.
Ramentum auri (inquit Budæus in lib. 4. de Asse) est arena aurea, Chrysitis, Chrysammos Græcè dicta.

Ramenta, ramentæ, fœminini gen. Plaut. Bacchid. 9,
Verùm quàm vlla vnquam de mea pecunia
Ramenta fiat plumea propensior,
Malim, &c. Ex Nonio.

Ramex, ramicis, pen. cor. masc. gen. {κήλη} Genus herniæ. Ramices has species sub se continent, Porocelam: quæ est quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia subduruit. Sarcocelam, quum in ipso scroto concreuit caro. Cirsocelam, quum venæ intumuerunt, tunicis testium integris, vel in ipso scroto, vel quum bubonocela dicitur in inguine. Hæc Hermolaus in Glossematis. Plin. lib. 20. cap. 13, Testiũ verò epiphoris cum ramis laureæ teneris, adeò peculiari in visceribus his effectu, vt syluestri ruta, cum axungia veteri illitos ramices sanari prodant. Plaut. Merc. 4,
Tua causa rupi ramices, iandudum sputo sanguinem. De ramice vide Celsum lib. 7. cap. 22.
Ramices, dicuntur pulmones (alii perniones) vel hernia. Nonius.
Ramices, Longurii apud Columellam lib. 10. Cælius lib. 5. cap. 14. Lectionum var.

Ramicosus, pen. prod. Adiectiuum {κηλήτης} Qui ramice laborat. Plin. lib. 30. cap. 15, Ramicosis cochlearum cinis cum thure ex oui albi succo illitus per dies XXX medetur.

RAMISES, Rex quidam Ægypti in Solis vrbe, quo regnante Ilium à Græcis captum & solo adæquatum est. Plin. lib. 36. cap. 8, Ramises quadraginta cubitorum columnas ex alabastrite fecit.

RAMNETES, pen. prod. Tertia pars fuere Populi Romani temporibus Romuli: de quibus plura vide in dictione LVCERES. Propert. lib. 4. elegia 1,
Hinc Titiens, Ramnésque viri, Luceréfque coloni,
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Alij Rhamnetes scribũt.

Ramnenses {ῥαμνήνσεις} Iidem qui & Ramnetes. Liu. lib. 1. ab Vrbe, Eodem tempore & centuriæ tres equitum conscriptæ sunt, Ramnenses ab Romulo, ab Tito Tatio Titienses appellati.

Ramus, rami, m. g. {κλάδος, πτόρθος, κλών, ὄζος} Est id in arbore (inquit Theophrastus) quod à caudice fissum, multipléxque spargitur: vnde ramos nonnulli nodos appellauẽre, súntque veluti quædam ipsarum arborum brachia. Vnde Virg. 2. Georgicorum,
Tum fortes latè ramos & brachia tendens. Cic. 3. de Orat. Quid in arboribus in quibus non truncus, non rami, non folia, &c.
Insignis ramis oliuæ. Virg. 6. Æneid.
Vmbra ingens ramorum. Virg. 2. Georg.
¶ Alti rami. Lucret. lib. 2.
Aureus. Ouid. 7. Metam.
Bifurcus. Ouid. 12. Metam.
Cæcus, Vide CAECVS.
Fortis. Virg. 2. Georg.
Fragilis. Virg. 8. eclog.
Frondens. Virg. 7. Æneid.
Ingens. Virg. 3. Georg.
Laureus, Vide LAVRVS.
Lentus. Virg. 4. Georg.
Longus. Ouid. 2. Metam.
Mutilatus. Ouid. de Nuce.
Nudi rami, Sine frondibus. Lucan. lib. 1.
Pandi rami pondere Autumni. Ouid. 14. Metam.
Patuli, Vide PATVLVS.
Iucundior quàm lecta de pinguissimis
Oliua ramis arborum. Horat. Epod. 2.
Teneri. Ouid. 2. Metam.
Virides. Ouid. 12. Metam.
¶ Teneros ramos abrumpit manibus. Ouid. 2. Metam.
Ramus ramum adoptat. Vide ADOPTO.
Inutilésque falce ramos amputans. Horat. Epod. 2.
Vites apprehendunt ramos. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Fluentes ramos compescere. Virg. 2. Georg.
Iam fragiles poteram à terra contingere ramos. Virg. 8. eclog.
Decisis ramis quercus. Virg. 11. Æneid.
Defringere ramum arboris. Cic. pro Cecinna, Qui prætereuntes ramum defringerent arboris
Denudat foliis ramos & cortice truncos. Cic. in Arato.
Corpus sub ramis arboris deponere. Virg. 7. Æneid.
Rami latè diffunduntur. Cæsar 6. bel. Gall.
Ramis arborem diffundit Deus. Colum. lib. 3. cap. 10, Truncum deinde superposuit velut quãdam staturam corporis & habitus: mox ramis diffudit quasi brachiis.
Direpti rami arbore. Ouid. 11. Metam.
Neque in vacuum poterunt se extendere rami. Virg. 2. Georg.
Figere ramos humo. Ouid. 2. Fast.
Flectitur obsequio curuatus ab arbore ramus. Ouid. 2. de Arte.
Summi rami frondescunt. Lucret. lib. 1.
Non vlla ramos sylua pomiferos habet. Senec. Herc. fur. 9.
Dum rami pondere nutant. Ouid 2 de Arte.
Nunc auis in ramo tecta larémque parat. Ouid. 3. Fast.
Percussi ventis. Senec. Hippol. 3.
Fugiente pomo nudus stetit ramus. Senec. Thyeste, 2.
Turgescit in arbore. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.
Ramus montis. Plin. lib. 6. cap. 27, Sub monte Cambalido, qui est Caucasi ramus.
¶ Ramus in radice arborum dicitur, quod in herbarum radicibus capillamentum. Colum. lib. 5. cap. 10, Quum ad scrobis solum radix peruenit, duritia humi coercita recuruatur, & ex summo duûm ramorum ambas radices emittit. De nuce.
¶ Amputare ramos miseriarum. Vide AMPVTO.

Ramulus, pen. cor. Diminutiuum {κλαδίσκος} Colum. lib. 5. cap. 5, Nam in brachiatis plerunque fit vt aut crure, aut cornibus boum, ramuli vitium defringantur. Cic. 1. de Diuinatione, Quum ille respondisset, in agro ambulanti ramulum adductum, vt remissus esset, in oculum recidisse. &c.
Floridi ramuli. Catull. epigram. 56.
Nitidissimus ramulus, Vide NITEO.

Ramusculus, pen. cor. {κλωνάριον} Aliud diminutiuum. Plin. lib. 20. cap. 23, E viridi ferula ramusculus, vtilis est ad omnia ea vitia.

Ramosus, pen. prod. {κλαδώδης} Adiectiuum, Ramos habens multos. Plin. lib. 13. cap. 5, Nam quæ durum, acutum, spinosum habet, oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta.
Arbor ramosa. Lucret. lib. 5.
Ceruix ramosa colubris. Ouid. 9. Metam. De Hydra Lernæa.
Cornua ramosa cerui. Virg. 7. eclog.
Corpora ramosa. Lucret. lib. 2.
Syluani domus ramosa. Propert. lib. 4. eleg. 4.
Garrula ramosa prospexit ab ilice perdix. Ouid. 8. Metam.
Stipes ramosus. Ouid. 3. Fast.

Ramulosus, pen. prod. {κλωναριώδης} Adiectiuum à Ramulus. Plin. lib. 16. cap. 24, Ramulosa folia vlmo & cytiso.

Ramale, ramalis, pen. prod. neut. gen. {κλαδάριον} Ramus inutilis ex arbore decisus. Ouid. 8. Metamorphoseos,
Multifidásque faces, ramaliáque arida tecto. Pers. Saty. 1,
Vt ramale vetus vegrandi subere coctum.
Veteris ramalia fagi. Pers. Saty. 5.

Rameus, Adiectiuum {κλάδινος} Quod ex ramo est. Virg. lib. 4. Georg.
-& ramea costis
Subiiciunt fragmenta, thymum, casiásque recentes.

Rana, ranæ {βάτραχος} Animal palustre notissimum, quum tamen etiam in rubis & mari inueniantur ranæ, quæ Græcis βάτραχοι appellantur. Ranarum aliæ sunt terrestres, licet in aquis dulcibus degunt: aliæ marinæ. Ex terrestribus quædam in vepribus tantùm viuunt, & rubetæ appellantur, authore Plin. lib. 32. cap. 5. Aliæ inter arundines, fruticésque versantur. Est & rana arborem scandens, & ex ea vociferans, ob id à calamis calamita. Plin. lib. 10. cap. 29, Quum Theophrastus tradat inuectitias esse in Cyrenacia vocales ranas. Cic. 2. de Nat. deor. Ranæ autem marinæ dicuntur obruere sese arena solere.
Et veterem in limo ranæ cecinẽre querelam. Virg. 1. Georg.
Loquaces. Virg. 3. Georg.
Palustres. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Turpes. Horat. Epod. 5.
Virides. Ouid. 15. Metam.
Rana Gyrina. Plato, Nihilo rana Gyrina prudentior. In stupidos prouerbium. Gyrini sunt informes ranarum partus. Cæl. lib. 4. cap. 2.
¶ Rana, Morbus bobus peculiaris. Colum. lib. 6. cap. 8, Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarij.

Ranunculus, ranunculi, pen. cor. Diminutiuum {βατράχιον.}
Ranunculos per iocum vocat Cicero Vlubrenses qui sibi obloquerentur, eo quòd clamarent tanquam ranæ, quæ præsertim instante vespere, totas paludes coaxationibus implent: ad Trebatium lib. 7. 18. in fine, Nam Vlubris honoris mei causa vim maximam ranunculorum se commosse cõstabat. Alii putant significari homines habitantes in palustribus locis, Vlubrenses.
¶ Ranunculus, herba. Plin. lib. 25. cap. 13, Ranunculum vocamus, quem Græci batrachion. Genera eius quatuor, Vnum pinguioribus

quàm

quàm coriandri foliis,& ad latitudinem maluæ accedentibus, colore liuido,caule albo,gracili,& radice alba. Nascitur in liminibus humidis & opacis. Alterum foliosius,pluribus foliorum incisuris, altis caulibus. Tertium minimum est,graui odore,flore aureo. Quartum simile huic,flore luteo,omnibus vis caustica, si cruda folia imponantur,pustulásque vt ignis faciunt.

Ranceo,ces,sicut & Rancio,cas,de quo verbo suo ordine dicitur. Budæus posteriore libro Philologiæ, Rancere fictitia voce nunc dicuntur (de ceruis loquitur.) Rancentes autem ololygones (sic enim tum vocantur) diluculo venator secundo vento exaudiens: decumanámque esse rancore diiudicans, aut alias memorabili magnitudine, eò decurias canum admouet, indagatore numellato venatus auspicatum præeunte,vt ferè alias solet.

Ranceus { σαπρός } Participium à verbo ranceo, quod non est in vsu: aut Nomen ex Participio, Idem quod rancidus. Lucretius libro 3,

Vnde cadauera rancenti iam viscere vermes

Expirant? Id est, vnde cadauera è viscere rancenti vermes edunt? Lambinus.

Ranco,rácas,Verbum fictitium,à voce tigridum. Author Philomelæ, Tigrides indomitæ rancant,rugiúntque leones.

Rancor,rancoris,masc.gen. { σαπρία } Putor quidam aut odoris grauitas quæ ex vetustate & putredine ac corruptione nascitur. Palladius lib.1.cap.20,Receptacula olei semper sint munda, ne nouos sapores veteri rancore infecta corrumpant. Idem in Octobri,cap.10, Canales,& omnia receptacula olei, calida aqua prius lauabis, vt nihil de anni præteriti rancore custodiant. Id est de mucido odore, vt exponit Cælius lib.7.cap.27 in fine.

Rancidus,pen.corr. Adiectiuum { σαπρός } Quod est rancore putidum. Horat.lib 2.Serm.satyra 2,

Rancidum aprum antiqui laudabant,&c.

¶Rancidus,pro Insuaui aliquando ponitur.

Rancidus aspectus.Plin.lib.22.cap.22.

¶Rancidus,pro Putrido.Lucretius lib.6,

Rancida quo perolent proiecta cadauera ritu,&c.

Rancidè,pen.corr. Aduerbium { σαπρῶς. } Gellius lib.18.cap.8,In collocandis verbis immodicè faciunt & rancidè.

Rancidulus,pen.corr. { σαπρόν } Adiectiuum diminutiuum. Iuuen. Satyra 11, -non tamen his illa vnquam opsonia fiunt Rancidula. Martialis lib.7.35,

Qui sic rancidulo loquatur ore.

Rapa.Vide RAPVM.

Rapacitas,Rapaciter,Rapax,Vide à RAPIO.

RAPHAELES,Iurisconsulti duo, celebrantur: alter Fulgosius,Commensis alter,quorum vterque Patauij ius ciuile professus est circiter annum 1410.

RAPHANA, nobilis ciuitas in Decapoli regione Syriæ.Plin.lib.5.cap. 18, Plurimi tamen Damascum & Optoton riguas amne Chrysorroa, fertilem Philadelphiam, Raphanam, omnia in Arabiam recedentia, &c.

Raphanus.huius raphani,pen.cor.masc.g. siue Rhaphanus { ῥάφανος } Genus radicis notæ. Plin. lib.19. cap.5, Cortice & cartilagine constant raphani: multísque eorum cortex crassior etiam quàm quibusdam arborum. Amaritudo plurima illi est,& pro crassitudine corticis.Cætera quoque aliquando lignosa.Et vis mira colligendi spirituum,laxandíque ructum. Ob id cibus illiberalis: vtique si proximè olus mandatur: si verò cum oliuis drupis,rarior ructus fit,minúsque fœtidus. Catul.ad Aurelium,15,

Percurrent raphanique,mugiléfque. Quibus verbis innuit adulterorum pœnam,quos deprehensos cóstituebant quadrupedes,ac violenter expilatis partibus pudendis, per podicem summo cum cruciatu grandiores raphanos aut mugiles immittebant.Iuuen.Saty.10, -quosdam mœchos & mugilis intrat. Vide locum Catulli.

Aliud raphani genus agreste, de quo Plin.lib.20. cap.4. Est & satiui vsus in Italia,& armoraciam vocant satiuam. Satiui verò decocti mane poti ad ternos cyathos,comminuunt & eiiciunt calculos.

¶Raphanus,pro brassica. Hermolaus in librum 19.Plinij,cap.7,Attica lingua raphanus brassicam significat, non radicem quam illi propriè raphanida,non raphanú vocabant.Sed postea inoleuit atque obtinuit,vt raphanus pro radice caperetur, nō pro brassica. Idem in Corollario, cap.349, Brassicam antiqua Græcia non Cramben, sed Raphanon appellabat:quod & Aristoteles, vt Iulius Pollux inquit,& Theophrastus,ferè sequitur. Hæc ille. Cornarius in cap.2.libri 7.Galeni De compositione pharmacorum secundum locos,Brassicam,inquit,id est κράμβην,à veteribus fuisse item ῥάφανον dictam, Aristot.lib. 5.cap.19.de animalium historia testatur, vbi de brassicarum erucis ait, αἱ δὲ γίγνονται ἐκ τῶν φύλλων τῶν χλωρῶν,μάλιστα ἐπὶ ῥαφάνου, ὅν καλοῦσί τινες κράμβην. Et sic sanè etiam Theophrastus vocat. Atque inde natus error videtur eorum,qui cramben & brassicam, rhaphanum hodiernum esse existimant,æquiuoco rhaphani decepti, qui veteribus etiam de brassica (vt dixi) hodie de ea tantùm quam radicem & radiculam appellamus, vsurpatur, veluti etiam Galenus lib.2. de aliment. testatur. Plinius certè lib.17.cap.24. in fine, rhaphanum ex Theophrasto vt apparet,itidem rhaphanum reddidit, quā brassicam oportuit,velut ex eodem Theophrasto,lib.10.cap.9.manifestum fit, vbi de brassica idem repetit. Hæc & plura Cornarius.

Raphaninus,pen.corr. Adiectiuum { ῥαφάνινος.} vt Raphaninum oleum, Plin.lib.23.cap.4. Dioscorides lib.1.cap.36.

Raphanides Thasiæ,apud Cælium,lib.9.cap.12.

Raphanitis,huius raphanitis,pen.prod.fœm.g. { ῥαφανῖτις } Genus ireos herbæ.Plin.lib.21.cap.7,de iri,Illyrica quoque duorum generum est, Raphanitis à similitudine, quæ & melior: & rhizotomos subrufa. Optima, quæ sternutamenta tactu mouet. Caulem habet cubitalem & rectum. Floret diuersi coloris specie, sicut arquus cælestis, vnde & nomen.

RAPHIA, locus in Arabia post Gazam, vbi Ptolemæus quartus cum Antiocho magno,prælium commisit.Strabo lib.16.

Rapicium,Vide Rapicia in RAPVM.

Rapio,rapis,rapui,raptum { ἁρπάζω } rapere, Per vim, aut cum festinantia,siue cum furore trahere,euellere,auferre.Terent.And.5.2, Sublimem hunc intrò rape quantum potes. Virg.1.Georgicorum, Atque illum in præceps prono rapit alueus amni. Terent.Adel.3.2, Cæteros ruerem,agerem,raperem,tunderem,prosternerem.

Campum rapit acrior sonipes.Stat.5.Theb.

Venti rapuere carinas.Lucan.lib.3.

Ad cognitionem rerum rapi. Cic.1.de Diuin.Rarum est quoddam genus eorum qui se à corpore auocent, & ad diuinarum rerum cognitionem cura omni studióque rapiantur.

De complexu parentum ad mortem rapere. Cic.7.Verr. Nauium præfectos sine vlla causa de complexu parentum suorum,hospitúmque tuorum,ad mortem,cruciatúmque rapuisti.

In crucem.Cic.7.Verr.Ille quisquis erat, quem tu in crucem rapiebas,qui tibi esset ignotus,quum,&c.

Cupiditate,auiditate,& similibus rapi.Cic.3.Verr.Iste qui vnā cupiditate raperetur,totum illius postulatum, causámque neglexit.

Cupiditate cæca prædæ ac rapinarum rapi.Cic.in Pison.

Equi rapiunt currum per auia.Ouid.2.Metam.

Aliquem ad suam disciplinam rapere, Attrahere & impellere ad disciplinæ suæ cognitionem. Cic.4.Acad. Neque verò tu solus, sed me ad suam disciplinam quisque rapiet.

In errorem rapi. Cic.2.de Leg. Nos opinionibus vulgi rapimur in errorem,nec vera cernimus.

Fatis rapi.Ouid.2.de Ponto,eleg 2.

In fomite flammam rapere.Virg.1.Æneid.

Flammæ rogales rapuere te.Ouid.3.Amor.eleg.8.

Fortuna rapit iuuenes.Ouid.ad Liuiam.

Aliquem in fraudem rapere. Cic.2.de Inuent. Eam causam putare quæ homines audaces in fraudem rapere soleat.

Fugam rapere.Valer.5.Argon.

Opus,quæ hominem hoc & illuc rapit.Cic.1.Offic.

Rapit huc,rapit impetus illuc.Stat.12.Theb.

Rapi ad id quod bonum videtur.Cic.4.Tusc.

Inops mentis rapitur.Ouid.4 Fast.

Imperium rapere.Tacitus lib.19.

Aliquem in inuidiam rapere,Inuisum esse.Cic.4.Acad. Sed quum rapior in inuidiam,licétne per vos nescire quod nescio?

Inuitum rapere aliquem.Ouid.7.Metam.

Aliquem in ius rapere, quod & Trahere, & vocare dicitur. Plaut. Pœnul 19, Idem Asin.9,

Nam vidi hunc ipsum adducere,& rapere in ius Exærambum.

Quum rapies in iura malis ridentem alienis.Horat.2.Serm.saty.3.

Rapiunt sibi quisque laborem.Silius lib.13.

Limis rapere Sub oculis.Horat.2.Serm.saty.5,

Sic tamen vt limis rapias,quid prima secundo

Cera velit versu. Id est,obliquis oculis raptim legas.

De luce rapi.Statius 8.Thebaid.

Rapit me in mœrorem stultitia mea.Plaut.Cist.2.

Ad mortem rapi.Cic.1.in Catil Nónne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi,non summo supplicio mactari imperabis?

Nauem aliquam ad Italiam. Cic.pro Lege Manil. Ab eodem imperatore classem magnam & ornatam, quæ ducibus Sertorianis ad Italiam studio inflammato raperetur, superatam esse atque depressam.

Ocellos alicuius Ouid.2.Amor.eleg.19.

Oculis in fraudem rapi. Cicero de Arusp resp. Quare miserior es quum in omnem fraudem raperis oculis, quàm si omnino oculos non haberes.

In odium aliquem.Author ad Heren.lib.1.

Oscula rapere.Tibul.lib.1.eleg.4.

In partésque rapit varias.Virg.4.Æneid.

In peiorem partem. Terent.in Prologo Adelph. Vbi Donatus, Id est vitio dare,Vituperare.

Tractus rapitur pauore equi.Silius lib.4.

I,pedes quò te rapiunt,& auræ.Horat 3.Carm.ode 11.

Rapere ad pœnam.Cic.pro Flacco, Rapitur ad pœnam qui indicia communis exitij cepit.

Præcipitem rapere aliquem.Ouid.3.Metam.

Atque illum in præceps prono rapit alueus amne.Virg.1.Georg.

Rapere aliquem ad Prætorem.Plaut Aul.30.

Alicunde se rapere ocyus.Horat.2 Serm saty.7.

Rapere se aliquò.Ouid.in Fragmento,6,de vacca.

Rapere se ad.Cic.13.Philip.Inde se quo furore,quo ardore, ad vrbem,id est ad cædem optimi cuiusque rapiebat?

Rapere ad se. Cicero 2 de Natura deorum, Quum autem in locis semen insedit, rapit omnem ferè cibum ad sese, eóque septum fingit animal.

Ad se conuertere & rapere.Cic 1 Offic.

Sensu & coniectura rapi.Cic.de Arusp.resp.

Virgines ad stuprum.Liu.6.bel.Pun.

In sublime.Plin.lib.35.cap.10.

Ad supplicium rapi,quod & Trahi dicitur.Cic.3.Ver.Rapiunt eum ad supplicium dij patrij,quòd iste inuentus est qui,&c.

Ad tortorem rapi.Cic.5.Tuscul.

Viam rapere aliquò Silius lib 8.

Virginem rapere, Est ei vim inferre, & violare. Plin.lib.35.cap.29, Propter raptas virgines.

Vis rapuit,rapiétque genteis.Horat.2.Carm.ode 13.

Prælia rapuerunt vrbes.Claud.2.in Eutrop.

Vultus alicuius rapere.Ouid.3.Amor.eleg.5.

¶Rapere, pro Raptim ac festinanter ducere. Plin.in Paneg. Per hoc omne spatiū quum legiones duceres,vel potius (tanta velocitas erat) raperes:non vehiculum vnquam,non equum respexisti.

Quid dicam? quam causam afferam? s. quin nolo mentiare:
Apertè ita vt res sese habet, narrato. Idem Eunuch. 5. 2,
-non pol credo Chærea,
Nisi si commissum non erit. c. quin Pythias
Tu me seruato. Idem Heaut. 4. 4.
Quin, Quin imò. Terent. Adelph. 4. 2,
Syre. s. quid ais? c. me quærit? s. Verum. c. perij. s. quin
Tu animo bono es. Virg. 1. Æneid.
. quin aspera Iuno,
Quæ mare nunc, terrásque metu, cælúmque fatigat,
Consilia in melius referet. Plaut. Capt. 19,
Quin potius illud adnota, quæ putaueris corrigenda.

¶Quin, Quamobrem. Plaut. epid. 10, -hic non est locus:
Quin tu alium quæras, cui centones farcias. Terent. And. 1. 1,
Quin tu vno verbo dic: quid est, quod me velis.

¶Quin, Quare non, vel, vt non. Terent. Adelph. 2. 2,
Nunquid vis quin abeam. Plaut. Cistel. 2,
Nunquid me vis mater intrò quin eam? Donatus.

Quin, Qui non, quæ non. Terent. Hecy. 2. 1,
Et merito adeò: nam vestrarum nulla est, quin gnatum velit Ducere vxorem. Quintil. lib. 7. cap. 2, Quis tam imperitus, quis tam procul à literis, quin sic incipiat? Cic. 7. Verr. Hic mihi etiam audebit mentionem facere Mamertinæ laudationis: in qua quàm multa sint vulnera, quis est vestrum Iudices quin intelligat. Ibidem.

¶Quin, Quin etiam, insuper, præter id. Plaut. Aulul. 9,
Famem hercle vtendam si roges, nunquam dabit:
Quin ipsi pridem tonsor vngues dempserat,
Collegit, omnia abstulit præsegmina.

¶Quin. Quominus. Terent. Eunuch. 5. 2,
Apud Antiphonem vterque, mater & pater
Quasi dedita opera domi erant, vt nullo modo
Introire possem, quin viderent me. Cic. Non idcirco causas Isocrates non defendit, quin id vtile esse & honestum existimaret.

¶Quin taces? Correptio est silentium præcipientis, & timorem alicui adimentis, id est, Esto securus: nam tacere, securi est. Terent. And. 2. 3.

Quinarius, Adiectiuum { πεμπταῖος } dicitùr quod quinque complectitur. Plin. lib. 31. cap. 6, Fistulas denûm pedum longitudinis esse, legitimum est. Et si quinariæ erunt, sexagena pondo pendere. Vide Octonatius, in OCTO.

Quinarij nummi, quòd quinos æris valebant, sicut denarij, quòd denos. Varr. de ling. Lat. lib. 5.

Quinarius argenteus, quinque libris æris, id est, assibus quinque valebat, hoc est, denarij dimidium. Budæus.

Quina dena, vulgò *quindena*, l. Qui quadraginta §. qui ducenta. Ad legem Falcid. in Pandectis.

QVINCTIA, gens Patritia Romæ fuit, duabus familiis nobilis, quarum altera Capitolinorum, altera Flaminiorum cognomine vtebantur. De his multa historici.

Quincunx, quincuncis { πεντὰς } Substantiuũ, m. g. Quinque vnciæ. Vncia remota de quincunce. Horat. de Arte.

¶In quincuncem { εἰς πεντάστιχον } arbores dispositæ cur dicantur, facile ex Quint. intelligimus, apud quem hæc verba, lib. 8. cap. 3, Leguntur, Nullúsne ergo etiam fructiferis adhibendus decor? quis negat? nam & in ordinem certáque interualla redigam eas arbores. Quid enim illo quincunce speciosius, qui in quancunque partem spectaueris, rectus est? Sed protinus in id quoque prodest, vt terræ succum æqualiter trahant. Cic. de Senec. Quum admiraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam, atque puram, & suauitatem odorum qui afflarentur è floribus, tum enm dixisse mirari se non modò diligentiam, sed etiam solertiam eius. Colum. lib. 3. cap. 15, Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur. Fortasse autem antiqui sic quincuncem appellauerunt exactam plantarum metationem: vt decussem, exactam spatij diuisionem. Hactenus Budæus. Cæsar 7. bel. Gall. Ante hos obliquis ordinibus in quincuncem dispositis scrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur. Varro 1. de Re rust. cap. 7, In quincuncem prope sint ordines atque interualla modica. Baysius, Arborum ordines dicuntur in quincuncem digesti, quando secundi ordinis arbores paribus interuallis sic disponuntur, vt figuram quincuncialem seruare adinuicem videantur. Glareanus in Commentarios Cæsaris, quincuncialem ordinem putat dictum, quasi quinpunctialem, vt sit Quincuncialis ordo, qui in quouis quadrato centro ipsius quatuor angulorum punctis comparatur. Aspectu enim sic fiunt quinque hoc modo ⁙ Quòd si plura quadrata connecti intelligamus, emerget totius iugeri forma sub ordine & aspectu quincunciali ad hanc formam,

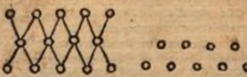

¶Quincunx, Iugeri pars tertia, & vna duodecima, hoc est, quinq; vnciæ. Diuiditur enim iugerum, vt as, in vncias duodecim. Colum. lib. 5 ca. 1, Pars tertia & vna duodecima, pedes duodecim millia, hoc est, quincunx.

¶Quincunx, mensuræ genus paulum supra dimidiam heminam continens. Mart. lib. 1,
Hesterna tibi nocte dixeramus
Quincunces puto post decem peractos, hoc est, post epotos decies quinque cyathos. Vide Budæum lib. 5. de Asse. Idem lib. 2,
Te conuiua leget misto quincunce, &c.

Quincunx, Quinque cyathorum mensura, siue quinque cyathi. Martial. lib. 11,
Quincunces & sex cyathos, bessémque bibamus:
Caius vt fiat, Iulius, & Proculus. Vide Budæum lib. 5 de Asse Bessem poeta vocat octo cyathos. Vide Sextarius Romanus in Sex.

¶Quincunces vsuræ sunt quoties ex centum nummis (vt exempli gratia fit) quinque nũmos vsuræ nomine percipimus. Sic Semisses vsuræ, trientes, besses & huiusmodi.

Modesto quincunce nutrire nummos. Augere nummos suos fœnore quinounciali. Persius sat. 5. Vide Vsura, in VTOR.

Quincuncialis, & hoc quincunciale, pen. prod. vt, Quincũcialis herba: quę minor est semipede, & septenûm ferme digitorum. Plin. lib. 27. cap. 11, Inter omnes herbas lithospermo nihil est mirabilius: Aliqui ægonychon vocant, alij diospyron: alij heracleos: Herba quincuncialis ferè, foliis duplo maioribus quàm rutæ. Et paulo pòst, iacere eam, atque humi serpere authores tradunt. Budæus.

Quincuncialis figura, eius figuræ quæ decusim antiquis significabat, media est. Fiebat verò decussis ad X literæ formam, quæ quidẽ apud Latinos decem significat. Atque hæc si per medium secetur, remanebit V figura, quæ quinarium numerum, atque adeò quincũcem demonstrat. Sed hæc quidem multoties tum superius, tum etiã inferius multiplicata, figurã facit quæ quincuncialis appellatur.

Quincunx Ordo quincuncialis.

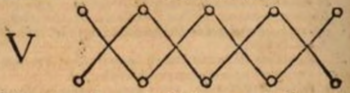

Quincuncialis ordinum ratio. Plin. lib. 17. cap. 11, In disponendis arboribus arbustísque, ac vineis, quincuncialis ordi num ratio vulgata & necessaria, non perflatu modo vtilis, verùm & aspectu grata quocunque modo intueare, in ordinem se porrigente versu.

Didici, inquit Budæus in Asse, duplicem quincuncialis ordinis rationem esse. Alteram nostrates scacariam, quasi alueolatam appellant, *en eschiquier*. sumpsit enim formam à postica parte aluei in qua scrupos hodie lusitantes promouent & reducunt. Altera ratio reticulata dici potest, non in quadras vt prior, sed in rhombos conformata, ea forma qua specularia apud nos plerunque videntur in fenestris lumen vitro transmittentibus, *en lozenges*. Huiusmodi ordinum obseruatio Northmannis solennis est instituendis pomariis: quorum arboratores è seminariis plantulas transferentes, ita stellatim decussare norunt ordines, vt in quancunque partem te vertas, rectam semper seriem videas, nusquam obliquante prospectu in lõginquum. Hæc Budæus.

Alueolata.

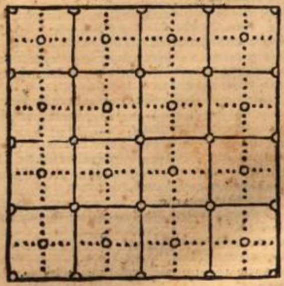

Reticulata.

Quincupedal, mensura quædam quinque pedum, qua fabri murarij in demetiendis parietibus vti solent Huius formam & vsum depingit. Mart. lib 14.

Quincuplex, pen. corr. quintuplicis, pen. corr. om g. { πενταπλοῦς } vt, Duplex dicitur. Mart. lib. 14.

Quincuplici cæra quum datur altus honor. Quincuplices cæras vocat tabellas, à numero quinque foliorum: his decretus triumphus nuntiabatur Imperatori, vel Consuli.

QVINDA, munitio est Macedonum, non procul ab Anchiale & Tarso Ciliciæ vrbibus, quas belluam illum Sardanapalum vno die condidisse autumant. Strabo lib. 4, Vltra Anchialam est munitio nomine Quinda, in qua olim Macedones thesauros seruabant. Vide Alexand. Alexandrinum lib. 2. cap. 2.

Quindecim, pen. corr. { δεκαπέντε } Numerale nomen indeclinabile. Plaut. Pseud. 5,
Et iam quindecim habeo mnas.
Virorum quindecim preces. Horat in Carm. seculari.

Quindecies, Aduerb. { δεκαπεντάκις } Quindecim vicibus. Cic. 4. Verr. At illa HS D. millia hæreditaria, accessit ipsius antiqua HS quindecies pecunia. Martialis lib. 7. 9,
Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te?

Quindecimvir { εἷς τῶν πεντεκαίδεκα, πεντεκαιδεκάδαρχος } Nomen magistratus apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 43. Q. Metellus in ea oratione quam habuit supremis laudibus patris sui L. Metel i, Pontificis, bis Consulis, Dictatoris, Magistri equitum, Quindecimviri agris dandis, &c. Idem lib. 28. cap. 2, Cuius sacri precationem, qua solet præire Quindecimvirûm collegij magister, si quis legat, profectò vim carminum fatetur.

Quindecimviri, erant apud Romanos Pontifices quindecim, qui tam diuinis mysteriis & sacrificiis solennibus, quàm responsis dandis præesse in Algido, in templo Dianæ, iussi sunt per populum. Alexand. lib. 3. cap. 16.

Quindecimviri Sibyllini à Sylla dictatore fuerunt instituti quum ante Syllç dictaturam decem duntaxat fuissent, ad quos ludorum sæcularium procuratio pertinebat, vt docet Corn. Tacit. lib. 11. his verbis, Nam Domitianus quoque edidit ludos sæculares, iisque intentius affuit, sacerdotio Quindecimvirali præditus, ac tum Prætor. quod non iactantia refero, sed quia collegio Quindecimvirûm antiquitus ea cura mandabatur & magistratus potissimum exequebantur officia cæremoniarum. Eodem respexit in carmine Sæculari Horatius, vbi ait,
Quæque Auentinum tenet, Algidúmque
Quindecim Diana preces virorum
Curet, &c. Lambinus.

Quindeni, pen prod. { πεντεκαίδεκα } Adiectiuum, Idem significat quod quindecim. Liu. 5 bel. Maced Quindena iugera agri data in singulos pedites sunt, &c Quidam legunt, quina dena.

Quinctiam { ἔτι δὲ, ἀλλὰ μὴν, καὶ μὴν, καὶ } Coniunctio copulatiua, qua nectimus quæ coniuncta significare volumus. Cic. de Amicit. Quonam enim modo quisquam amicus esse poterit, cui se putabit inimicum esse posse? quinetiam necesse erit cupere & optare vt quamsæpissime peccet amicus. Ibidem, Quinetiam si quis asperitate ea est & immanitate naturæ, congressus vt hominum fugiat atque oderit.
Quinetiam cæli regionem in cortice signant. Virg. 2. Georgic.
Quinetiam insuper scelus postquam ludificatus est virginem,
Vestem omnem miseræ discidit. Terent. Eunuc. 4. 3.

Quingenti, quingentæ, quingenta { πεντακόσιοι } vt Quingenti milites: hoc est quinquies centum Cic. ad Attic. lib 16, Nec mirum, quingentos denarios dat. Eidem, lib 4. Tusculanam villam quingentis millibus, Formianum HS. ducentis quinquaginta millibus.
Quingentis empto drachmis deprenderis Horat. 2 Serm. saty. 7.
Hinc quoque quingentos in se Mezentius armat Virg. 7 Æneid.

Quingentesimus, pen. corr. Adiectiuum { πεντακοσιοστός } Plin. lib. 15. cap. 1, Anno vrbis quingentesimo quinto.

Quingenties, Aduerb. { πεντακοσιάκις } Cic 4. Verr. Ob eã rem HS quingenties Veneri Erycinæ de Sthenij bonis exactorum.

Quingeni, quingenæ, quingena, pen. prod. { πεντακόσιοι } Idem quod quingenti. Cic. ad Attic. lib 4. Apud eum HS quingenta deposuerunt, vt qui à Catone damnatus esset, id perderet. Colum. lib. 5. cap. 2. Horum pars dimidia quingeni.

Quingeni, pro Singulis quingenti Suet. in Cæsare, cap. 38, Populo præter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecenos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritim diuisit: & hoc amplius, centenos pro mora. Annuam etiam habitationem Romæ vsque ad bina millia nummûm, in Italia non vltra quingenos sestertios remisit.

Quingenarius. Adiect. { πεντακοσιαῖος } Plin. lib. 33. cap. 11, Dispensator Hispaniæ Citerioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat. Id est pondo quingentarum librarum.

Quinimo, pen. prod. { ἀλλὰ δὴ, καὶ μάλιστα } Coniunctio, pro Imò verò, vel Imò etiam. Plaut. Cistel. 5,
Itaque Ops opulenta illius auia. M. quinimò mater quidem. Plin. epist. 74, Præualuit sententia Cepionis. quinimò consurgenti ei ad censendum acclamatum est: quod solet residentibus. Cic. ad Attic. lib. 2. Eius autem Collegæ & in me perhonorificus, & partium studiosus ac defensor bonarum. quinimò leuiter inter se dissident: sed vereor ne hoc quod infectum est, serpat longius. Vetus codex legit, quin nunc leuiter.

Quinquaginta, indeclinabile { πεντήκοντα } Virg 1. Æneidos,
Quinquaginta intus famulæ, &c.

Quinquagies, Aduerbium { πεντηκοντάκις } Columel. libro 5. cap. 2, Has duas summas in se multiplicato, quinquagies centeni fiunt quinque millia. Plin. lib. 7. cap 25, Idem signis collatis quinquagies dimicauit.
Quinquagies bis centena, quindecim, &c. Plin lib. 2. cap. 108.
Quinquagies centena millia Plin. lib. 2. cap 108.

Quinquagenus, pen. prod. Adiectiuum { πεντήκοντα } Idem quod quinquaginta. Plin. lib. 8. cap. 36, Viuunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Et lib. 15 cap. 14. Iuba author est quinquagenûm cubitorum altitudine in Arabia esse eas. Cic. 5. Verr. In singulos HS quinquagenis millibus damnari mauultis?

Quinquagesies, Aduerbium. Plaut Menæh. 24.
Vix credo tota auctione capi & quinquagesies. Id est quinquagin-ta francos. Alij legendum putant quinquagies.

Quinquagenarius, Adiectiuum { πεντηκοντάρχης } Quod quinquaginta continet. Cato cap. 13, Vrnam quinquagenariam vnam, sextarium olearium vnum. Sic cap. 10.
Quinquagenaria cohors, quæ quinquaginta militibus constat. Curtius lib 5.
Quinquagenarius grex, Hoc est quinquaginta capitum. Varr. 2. de Re rust. cap. 10.

Quinquagesimus, pen. corr. Aliud adiectiuum { πεντηκοστός. }
Quinquagesimus vnus. Plin. lib. 7. cap. 8, Quinquagesimo vno raptus anno.
Quinquagesimas exigere, ea forma qua & Decumas exigere dicitur. Cic. 5. Verr.
Quinquagesima liba, pro religione quadam apud veteres offerebantur Martialis lib. 10 24,
Natales mihi Martiæ Calendæ,
Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ
Quinquagesima liba, septimámque
Vestris addimus hanc focis acerram.

Quinquatria, Quinquatriorum, neut. gen. { παναθήναια } Ab eo quod Quinquatre, in singulari, sicut Bacchanale & Vulcanale. Festa erant quæ quinque diebus Palladi fiebant mense Martio: ita appellata, quoniam quinque diebus post Idus celebrabantur. nam dies post Idus, ater erat. Inde Quinquatria, quasi quinque ab atro die. Primo die fiebant sacrific a: tribus sequentibus gladiatores in theatro certabant: quinto die erat lustratio. Vide Ouidium lib. 3. Fast. Sunt qui dicant hunc diem munusculorum quoque esse, quo tempore matronæ inter se inuicem munera missitabant, & cœnas seruis apponebât, vt viri Saturnalibus. Plaut. Milite, 10,
-da quod dem Quinquatribus,
Percantatrici, coniectrici, ariolæ, atque aruspicæ.
Festa Quinquatria. Horat 2. epist 2.

¶Quinquatria, Quinquatriorum, Quinquatribus & Quinquatriis, tam tertiæ quàm secundæ declinationis, sicut cætera festorum nomina, Diomedes verò Quinquatræ in prima declinatione protulit. Cic. ad Cornificium, lib. 12. 25, Quinquatribus frequenti Senatu causam tuam egi non inuita Minerua.

Quinquatrus etiam dicitur, sicut Triatrus, Sexatrus, Septimatrus, decimatrus. Iungitúrque hæc particula A T R V S, nihil significans, supplementi causa. Meminit Gellius lib. 2. cap. 21. Varro lib. 5. de Ling. Latina, Quinquatrum vnum diem festum dicit, sic appellatum, quod erat post diem quintum Idus Martij, &c. Charisius lib. 1. Quinquatrus antiqui dicebant à quinquando, id est lustrando, quòd eo die arma Ancilia lustrari sint solita.
Dies vocata quinquatrus. Ouid 6 Fast.

Quinquatrus, huius Quinquatrus, penult. prod. pro ipsis Quinquatriis, antiquè. Cic. ad Attic. lib. 9, Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempestas, qua ego illum vsum puto. Idem Cælio, lib. 2. 12, Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ quinquatrus afferebantur.

Quinquatrus appellari quidam putant à numero dierum, qui ferè his celebrantur. qui scilicet errant, tam herculè, quàm qui triduò Saturnalia, & totidem diebus Compitalia: nã omnibus his singulis diebus fiunt sacra. Forma autem vocabuli eius exemplo multorum populorum Italicorum enuntiata est, quod post diem quintum Iduum est, is dies festus, vt apud Tusculanos, Triatrus, & Sexatrus, & Septenatrus, & apud Faliscos Decimatrus Mineruæ autem dicatũ eum diẽ existimant, quòd eo die ædis eius in Auentino consecrata est. Festus.
Minores Quinquatrus. Ouid. 6. Fast. Hæc erant mense Iunio.

Quinque { πέντε } Nomen numerale.
Quinque ter implebat vlnas, Quindecim. Ouid. 8. Metam.

Quinquefolium { πεντάφυλλον } herba, à numero foliorum nomen habens, vnde etiam Græcis pentaphyllon dicitur. Plin lib. 25. cap. 6, Foliis per interualla quinquefolij, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartitò. Ibidem, cap. 9, Quinquefolium nulli ignotum est, quum etiam fraga gignendo cõmendetur. Græci vocant pentapetes, siue chamæzelon, siue pentaphyllon Quum effoditur, rubram habet radicem. Hæc inarescens nigrescit, & angulosa fit. Nomen à numero foliorum habet: & ipsa herba incipit & desinit cum vite.

Quinquelibralis, & hoc quinquelibrale, penultima prod. { πεντάλιτρος } Pondo quinque librarum. Colum. lib. 3 cap. 15, Dispositis lapidibus paucis, qui singuli non excedant quinquelibrale pondus.

Quinquemestris, & hoc quinquemestre { πεντάμηνος } Quinque menses natum. Varro 2. de Re rustica, cap. 7, Quinquemestribus pullis factis, quum redacti sunt in stabulum, obnciendum, &c. Plinius libro 8 cap. 48, Castrati agnos nisi quinquemestres, præmaturum existimant.

Quinquennis, & hoc quinquenne { πενταετής } Quinque annos natus. Plaut. Pœnulo, 2,
- duæ fuere filiæ,
Altera quinquennis, altera autem quadrimula. Colum. lib. 7. cap. 6, Caper quinquennis parum idoneus. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6, In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est.
Quinquennes oleas est, & syluestria corna Horat. 2. Serm. saty. 2.
Vinum quinquenne. Horat 2. Serm. saty 8.

Quinquennalis, & hoc quinquennale, pen. prod. { πενταετηρικός } Quod fit singulis quinque annis. Cic. 3. de Orat. Ex quibus Helæus Hippias, quum Olympiam venisset, maxima illa quinquennali celebritate ludorum gloriatus est, &c.
Quinquennales ludi. Plin. lib 4. cap. 5.
Quinquennalis magistratus, Qui quinque annis continuis geritur. Liuius 4. ab Vrbe.
Tempus quinquennale Varr. de Ling Lat. lib. 5.
Quinquennalia, quinquennaliorum, Ludi qui quinto quoque anno fiebant. Liuius 1. bel Maced Vouit in eadem verba C O S. præeunte Max. Pontifice: quibus ante quinquennalia, vota suscipi solita

erant: præterquam quòd tanta pecunia quantam tum, quum soluetetur, Senatus censuisset.

Quinquennium, quinquennij { πενταετία } Spatium quinque annorum. Cic. 3. de Leg. Bini sunto, magistratum quinquennium habento. De Censoribus.

Duo quinquennia, Decem anni. Ouid. 12. Metam.

In quinquennio, Vide IN.

Quinquepartitus, pen. prod. Adiectiuum { πενταμερὴς } Quod in quinque partes diuisum est. Cic. 1. de Inuent. Quinquepartitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem. Legitur etiam Quinquepertitam.

Quinquepartito, pen. prod. Aduerbium { πενταμερῶς. } Plin. lib. 25. cap. 6, Foliis per interualla quinquefolij, aut cannabis, per ambitum incisis quinquepartitò, nigris & ipsis, plumosisque.

Quinque pedum vsucapio, apud Ciceronem quid sit, lib. 1 de Legibus ipsemet rectè explicat. Ex hac (inquit) non rerum: sed verborum discordia controuersia nata est de finibus, in qua (quoniam vsucapionem, XII. tab. intra quinque pedes esse noluerunt) depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus, nec Manilia lege singuli, sed ex his, tres arbitri fines regemus. Eum locum sic, & rectè explicat Hotomanus: Vt in controuersia vicinorum de finibus, termini requiruntur, quibus repertis, quinque quaqua versus pedes definiuntur, qui quamuis longo tempore ab alterutro possessi sint, finibus tamen dirimendis reseruantur: sic controuersia de finibus bonorum & malorum, quæ philosophos exercet, termini Academicæ disciplinæ à Socrate positi, peruestigandi sunt, & Antiochi arrogantia illius gloriam depascentis regenda & coercenda est. Lex autem Manilia vnicum adigi arbitrum volebat finibus agrorum regundis: sed quum tres tum essent, facetè intulit, nec Manilia lege singuli: sed ex his tres arbitri fines regemus. Aggenus Vrbicus: De fine enim lex Manilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit, quoniam hanc latitudinem vel iter ad culturas accedens occupat, vel circumactus aratri quod vsucapi non potest.

Quinqueprimi, penult. prod. { πεντάπρωτοι } qui Græcè, & cap. 2. de priuilegiis eorum qui in sacro palatio militant, dicuntur Pentaproti. Cicero Verr. 5, Magistratus & Quinqueprimi accitu istius euocantur.

Quinqueremis, huius quinqueremis, penult prod. { πεντήρης } Nauis quinque remorum ordines habens. Liuius 5. Decad. lib. 1, DC equites & decem quinqueremes naues, si deducere ex naualibus vellet. Cicero 6 Verr. Certos homines in quinqueremi misisse, qui eos dentes reportarent.

Quinquertium { πένταθλον } exercitium quod quinque certamina complectitur, videlicet luctam, pugillatum, cursum, saltum & pancratium. Festus. Budæus in l. Athletas. de his qui notantur infamia.

Quinquessis, numus apud Romanos. Antonius Augustinus ad Festum. Quinquessis (inquit) quinarius, siue victoriatus dictus est, quòd initio quinque assibus æstimaretur, postea octo valuit, eiúsque nota erat victoria. Plinius.

Quinquevir, penultima correp. quinqueviri { εἷς τῶν πέντε } dicitur vt Triumvir. Cic. 4. Acad. Nescio an ne Quinquevirum quidem quenquam, nisi sapientem. Idem 2. de Lege agrar. Toties legibus Agrariis curatores constituti sunt Triumviri, Quinqueviri, Decemviri.

Scriba ex Quinqueviro coruum deludet hiantem. Horatius 2. Sermon. saty. 5.

Quinqueviratus, huius quinqueviratus, penult. prod. { ἀρχὴ τῶν πέντε, πενταανδραρχία } Officium vel magistratus Quinquevirorum. Cic. ad Attic. lib. 9, Repudiari se totum magis etiam quàm olim in Quinqueviratu putabit. Vetus codex legit, XX viratu. Idem de Prouinciis Consul. Me ille vt Quinqueviratum acciperem, rogauit.

Quinquies, Aduerbium { πεντάκις } Quinque vicibus. Cic. 5. Verr. Reperietis quinquies tanto Iudices, amplius istum, quàm quantum ei in cellam sumere licitum sit, ciuitatibus imperasse. Idem 11. Philip. At hic me defendente quinquies absolutus est.

Quinquies millies. Plin. lib. 2. cap. 23.

Quinquiplico, quinquiplicas, penult. corr. quinquiplicare: vt Quinquiplicare magistratus, apud Tacitum libro 2. pro In annum quintum prorogare.

Quini, Adiectiuum { πέντε. } Cic. 5. Verr. In medimna singula video ex literis publicis tibi Halesinos H-S quinos denos dedisse. Plaut. Pseud. 5, Quater quinis minis.

Quina milia peditum. Liu. 8. ab Vrbe.

Quini deni. Curtius lib. 8, Menses in quinos denos descripserunt dies. De sapientibus Indorum.

Quini viceni nummi. Liu. 2. bel. Pun.

Quinas hic capiti mercedes exigit. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Quintanus, & Quintana porta, Vide QVINTVS.

QVINTII, Populi sunt in Armenia ad Medorum montes. Strabo lib. 11. Has autem montium radices, ad summum vsque à mari incipiendo, Albanorum & Armeniorum nonnulli, quadam ex parte habitant, partem verò maximam Gelæ, Docusini, & Amardi & Quintij, aliàs Quitij, & Anariacæ.

QVINTILIANI dicti sunt iuuenes qui per ludum & lasciuiam currẽtes Lupercalia celebrabant. Alexander Alexandrinus libro 4. cap. 12. Sunt qui putent Romulum & Remum, quum Fauno sacra facerent clamore pastorum excitos, quorum oues abactæ erant, in latrones præda onustos incurrisse nudos, prædámque detraxisse: qua postquam potiti sunt, sacra instituisse, vt nudi iuuenes, incincti pellibus, per ludum & lasciuiam currerent: ex quibus alij Fauiani, nonnulli Quintiliani dicti.

QVINTILIANVS, penult. prod. { κοιντιλιανὸς } rhetor, ortus in Hispania, in ciuitate Calaguritana, vt Eusebio placet. Ipse Quintilianus Hispanos prouinciales suos vocat. Eum dicunt Romam cum Galba venisse, breuíque tempore postea in familiaritatem Domitiani principis venientem eius nepotes erudiisse. Id quod ipse testatur in Proœmio libri 4. Ludum Romæ aperuit, primúsque è fisco salarium tulit. Laurentius Valla, cum in præceptis Ciceroni præferebat, stylóque eius & doctrinæ magnopere adhærebat. Meminit huius Martialis libro 2,

Quintiliane vagæ moderator summe iuuentæ,

Gloria Romanæ Quintiliane togæ. Plinius quoque eius discipulus lib. 2. epist. 14, ad Maximum, Ita certè ex Quintiliano præceptore meo audisse memini. Sic lib. 6. epist. 6. ad Fundanum. Idem lib. 6. epist. 3. à fine, testatur se quinquaginta millia nummûm dedisse dono nupturæ Quintiliani filiæ.

Quintilis, huius quintilis, pen. prod. { μὴν πεντετικός. } Quintilis mensis ideò dictus est, quòd quintus in ordine esset: sed postea in honorem Iulij Cæsaris Dictatoris, M. Antonio M. filio Consule legem ferente, Iulius appellatus est, inquit Sueton. Cic. Attic. lib. 14, Volo mense Quintili in Græciam.

QVINTILIVS, vt scribit Eusebius, Cremonensis fuit, Virgilij olim & Horatij familiaris, qui obiit ante Virgilij obitum annis sex. Huius meminit Horatius cum alibi, tum 1. Carm. ode 24, vbi ipsius mortem deplorat.

Quintilius, Dictator Romæ veneficis matronis puniendis creatus est. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 6, Post quem quum Romæ de veneficiis quærerent, & aliquot matronæ damnatæ forent, eáque res prodigij haberetur loco: vt mentes alienatæ, sui compotes fierent simili memoria ex annalibus repẽtita, claui figendi causa dictator creatus Cneus Quintilius fuit, qui fixo item clauo, quum eo piaculo ciuium mentes sui compotes fecisset, discordésque animos cõciliasset, dictatura se abdicauit.

Quintipor, seruile nomen frequens apud antiquos erat à prænomine domini ductum, vt Marcipor, Gripor. quanuis sint, qui à numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. Festus.

Quintus, quinta, quintum { πέμπτος } Adiectiuum à Quinque. Liu. 1. bell. Maced. Non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Annibal, sed quinto inde die quàm ab Corintho soluerit naues, in Italiam perueniet.

Quintæ Calendæ, & quinto Calendas pro eodem apud Iureconsultos vsurpatum vbique comperimus. Et quidni? nam qui dies Nonæ aut Idus non sunt, in mense, Calendæ sunt, illísque diebus calari populus solebat. Fenestella.

Quintidecagonum, Figura est æquilatera & æquiangula, composita ex 15 angulis, & lateribus æqualibus. Euclides 4. Element. Theor. 16, In dato circulo, quintidecagonum & æquilaterum & æquiangulum describere.

Quintusdecimus dies { πεντεκαιδεκάτη ἡμέρα. } Plin. lib. 9. cap. 51.

Quintùm, Aduerbium: vt Quintùm Consul, tempus designat, & quater antè factum. Liu. 7. bel. Pun. Declarati Consules Qu. Fabius Maximus quintùm, Qu. Flauius Flaccus IIII. Idem 6. ab Vrbe, Vt M. Furius Dictator quintùm diceretur.

Quintanus, penultima prod. Adiectiuum { πεμπταῖος. } Plin. lib. 17. cap. 22. Semper verò quintanis semitari, hoc est vt quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur. De limitatione vinearum loquitur.

Quintana febris, apud Galenum sæpe.

Quintana porta, & statio militum quum legiones in castra fuerãt dispositæ. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 12, Quarta post Prætorium Quintana dicitur, quippe per eam commeatus in castra conuehi, & rerum vtensilium copia venalis exponi: inde etiam merces ad vsum militaris multitudinis, quæque bello vsui forent importari & exportari solita. Sueton. in Neron. cap. 26. & Liu. 5. Decad. 1.

Quintani, Quintæ cohortis, aut legionis milites. Tacit. lib. 20, Aduentu quintanorum, quintadecimanorúmque auctæ legiones.

Quintarium limitem ita nominauit Hygenus. Quintum quenque quintarium volunt. porro inter quintum & quintarium interest aliquid. quintus est, qui quinto loco numeratur: quintarius, qui quinque centurias cludit. hunc volũt esse quintum qui est sextus. nam & legumlatoribus, quemadmodum perlatum est, sic cauerunt vt à DM. quintus quisque spatio itineris ampliaretur. Erat sane interpretatio legis huius ambigua nisi eorum formæ sextum quẽque limitem latiorem haberent, significatione qua & minores. tractemus nunc diligentius quid dixerint à DM. quintum quẽque latiorem decumano. quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites, quorum nouissimus factus est latior: his quum decumanus accessit, sex fiunt. eandem obseruationem in reliqua limitum parte esse voluerũt, quẽadmodum à DM. quinque limites ducebantur, quorum esset summus latior, sic & ab eo quintario, quum spatium definitum erat, quinque adiectis limitibus, summo, latitudinem suam seruari placuit.

QVINTVS { κόϊντος } & Quintius cognomina antiquis magno in vsu. Vnde Quintia prata trans Tyberim, à Quinto Cincinnato.

Quintus à principio is dictus est, qui loco natus esset quĩto: vt Sextus, qui sexto: Septimus, qui septimo: Octacilius, qui octauo: Nonius, qui nono: Decimus, qui decimo. Quod & in fœminis est seruatum, vt Claudia Quinta. Posteà tamẽ Quintus cœpit esse prænomen eius etiam quandoque qui secundo, vel tertio, atque adeò primo loco natus esset, vt in Metellis, Catulis, & aliis licet reperire.

Quintij, orum: nobilis apud Romanos familia à Quintio illo consule, qui Pietati ædem, vbi Marcelli postea theatrum fuit, consecrauit. Plin. lib. 7. cap. 36, Pietatis (inquit) exempla infinita quidem toto orbe extitere, sed Romæ vnum cui comparari cuncta non queant. Humilis in plebe, & ideo ignobilis puerpera supplicij causa carcere inclusa matre, quum impetrasset aditum, à ianitore semper excussa ne quid inferret cibi, deprehensa est vberibus suis alens eam. Quo miraculo, matris salus donata Pietati est, ambæque perpetuis alimentis, & locus ille eidem consecratus deæ C. Quintio, M. Acilio COSS. Idem lib. 33. cap. 1, ait Quintiorum familiam aurum plurimum contempsisse.

Quinus, Vide QVINQVE.

Quippe, rationis redditiuæ aduerbium, nempe quo rationem eius quod præcessit, reddimus. Terent. Heaut. 2. 4,

Nam

Nam expedit bonas esse vobis:nos quibuscunque est res,non sinunt:
Quippe forma impulsi nostra nos amatores colunt. Cic. 1.de Fin.
Sol Democrito magnus videtur,quippe homini erudito, in geometriaque perfecto.
Dixisti quippe,iam fixum & statutum est.Cic pro Mur.
Mouet me quippe lumen curiæ.Cic.pro Mil.
¶Quippe,pro Certé.Cic.pro Cecinna, Recté igitur diceres te restituisse? quippe. quid enim facilius est quàm probari iis qui Latiné sciant?&c.
¶Quippe quum.Cic.2. Offic.Harum igitur duarum ad fidem faciendam iustitia plus pollet:quippe quum ea sine prudentia satis habeat authoritatis.
Quippe etenim.Lucret.lib.2,
Quippe etenim multo procliuius exorientur Candida de pullo,&c.
Quippe etiam festis quædam exercere diebus.Virg 1.Georg.
Quippe qui,Vt qui,nempe qui, vel nempe quum. Colum. lib. 12, de cappari, Quippe quæ res etiam in desertis agris citra rustici operam conualescit. Plaut Amph.8,
An & id tu scis? AL. quippe quæ ex te audiui, vt vrbem maximam
Expugnauisses. Cic.pro Rosc. Amer.Conuiuia cum patre non inibat.quippe qui ne in oppidum quidem nisi perraró veniret.
Quippe quia.Terent Heaut 3 2,
Ego veró laudo. s. recté sané. c. quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est.
Quippe quod.Cic Lentulo,lib.1.9, Vbi de mea sententia quæstus est Cæsar:quippe quód etiam Rauennæ Crassum anté vidisset Legitur & quippe qui.
Quippe quoniam. Plin.lib.26.cap.10,Insanabilis non est credendus.quippe quoniam & sponte desinit,& in pluribus cura.De podagræ morbo,
Quippe vbi fas versum atque nefas tot bella per orbem,
Tam multæ scelerum facies.Virg.1.Georg.
Quippe vbi. Lucretius,
Quippe vbi imaginibus fumi nebulæq; mouetur. Græcanicum est et enim quod Græci scriptores,ἵνα, dicere solent,quod valet, præsertim quũ. Ait enim principia animæ tenuiora esse fumo & nebula, præsertim quũ fumi & nebulæ imaginibus soleat moueri. Turneb.
¶Quippe in principio clausulæ. Cic.pro Muren.Quippe,inquit, tu mihi summum imperium,summam authoritatem,tu gubernacula Reip.petas fouendis hominum sensibus, & deliniendis animis,& adhibendis voluptatibus.
Quippini{πῶς γάρ;} Cur non,antiqué Plaut.Menæh.10,
Ad me face vt efferatur. s. itan' censes? M E D. quippini?
QVIR. Quirites.
QVIRIANVS, na, num: ex Quiriis Italiæ populis confictum à Catone attributum. Plinius lib.15. cap.14, Cato adiicit Quiriana poma, & quæ tradit in doliis condi,Scantiana.
QVIRINA tribus,Vide TRIBVS.
QVIRINVS, penult.prod.{κυρῖνος}(inquit Seruius) Romulus dictus est,vel quód hasta vtebatur,quæ Sabinorum lingua curis dicitur:hasta enim,id est curis,telum longum est,vnde & securis,quasi semicuris. Vel quód Græcé κοίρανος rex dicitur. Constat autem Græcos fuisse Romanos,vel propter generis nobilitatem.Mars enim quũ sæuit, Gradiuus dicitur:quum tranquillus,Quirinus.Denique in Vrbe duo eius templa sunt:vnum Quirini intra vrbem , quasi custodis & tranquilli:aliud in Appia via,extra vrbem, prope portam, quasi bellatoris,vel Gradiui.Hæc Seruius enarrans illud Virg 1.Æneidos,
Cana fides,& Vesta,Remo cum fratre Quirinus
Iura dabunt,&c. Vide Ouidium lib.2.Fast.
Genitor vrbis Quirinus.Ouid.15.Metam.
Victor.Virg.3.Georg.
Armifer.Silius lib.16.
Iliacus.Silius lib.13.
Magnus.Ouid.4.Fast.
Quirinus Martigena.Ouid.1.Fast.
Trabeatus.Ouid.14.Metam.
Collis Quirini.Ouid.4.Fast.
Quirinalis,&hoc Quirinale,pen.prod.{κυρινάλιος.}Quirinalis collis dictus est Romæ,quód in eo Quirini templum erat: siue quód in eum cõmigrauerint Sabini à Curibus venie͂tes. Quirinalis porta etiam Romæ dicta,quód eã in collem Quirinalem itetur: vel quód proxime eam esset Quirini sacellum.
Iugum Quirinale.Ouid 6 Fast.
Lituus Quirinalis,Qualem Quirinus habuit.Virg.7.Æneid.
Trabea Quirinalis, Vide TRABEA.
Quirinalia,dies quo Quirino fiebant sacra mẽse Februario. Idem stultorum feriæ appellantur(anté, quàm in eum commigrarent feré Sabini à Curibus venie͂tes post fœdus inter Romulũ & Tatium) quód quidam suorum fornacalium sacrorum ignari , eo potissimum die rem diuinam faciunt. Testus.
Quirinalia,Quirinaliorum{κυρινάλια.}Cic.ad Qu. frat.lib.2.15, Comitialibus diebus,qui Quirinalia sequuntur,Appius,&c.
Quirites, pen.prod.Romani dicuntur à Quirino, id est Romulo, vrbis Romæ conditore: vel à Curibus , Sabinorum vrbe. Author Seruius enarrans illud Virgilij 7.Æneidos.
postquam in partem data Roma Sabinis,
Vnà inge͂s Amiterna cohors,priscięq; Quirites. Cic.pro Cecin.Qui enim potest iure Quirit.tũ esse is , qui in numero Quiritũ nõ est? Bellicosi.Horat.3 Carm.ode 3.
Mobiles.Horat.1.Carm.ode 1.
Quirites interdum ignominiæ causa Imperator vocabat milites, nimirũ quũ ob graue aliquod delictum integram legione͂ exauthoraret:vt est apud Lampridiũ in Alexãdro,qui de exhauthorata vna legione loquens, ita inquit , Quum nihilominus post illa fremerent, exclamauit,Quirites discedite,atque arma deponite. Mirando exe͂plo depositis armis,depositis etiã sagulis militaribus , non ad castra, sed ad diuersoria varia discesserunt.Cui simile illud est Cæsaris apud Lucanum in quinto,
Iam certé mihi bella geram:discedite castris:
Tradite nostra viris ignaui signa Quirites. Quirites enim eos appellans,significabat non esse milites,sed ciues tantùm Romanos , & paganos iam esse. Olim autem quum exercitus vniuersus peccauerat capitaliter, legiones decimabantur.
¶Et quanquam hoc nomen Quirites, quidã tãtùm pluraliter declinari velint,apud poetas tamen reperimus Quirité,à Quiris Quiritis,vel Quirites Quiritis,vel hic & hæc Quiritis. In genitiuo plurali Quiritium,& Quiritum per syncopam.Persius Saty.5,
heu steriles veri quibus vna Quiritem
Vertigo facit. Ouid.1.Amor.eleg.7.
QVIRITIA Iuno mensalis dicta est apud Romanos. De ea sic Alexãder libro Gen.dierum 1.cap.17,Rursusque singulas Curias(Romanus populus in tres tribus Titie͂sem , Ramnensem, & Lucere͂m distributus, quinque & triginta postea superauit) in decurias,præfectos illarum Decuriones dixisse,vt in sua quisque Curia sacra facerent, suamque aram haberent:vbi Iuno Mensalis,quæ Quiritia dicta est,colebatur: feriasque obseruarent,ac ex raptarum nominibus, decuriis nomina fuisse multi asseuerant.
Quiritium,quiritij,Fossæ dicuntur,quibus Ancus Marcius circũdedit vrbem,quam secundum Ostium Tiberis posuit. ex quo etiã Ostiam. Et quia populi opera eas fossas fecerat,appellauit Quiritium.Paulus autem genitiuo plurali fossas Quiritium dixit. Festus.
Quiritiũ ius,erat ius Quiritibus , non etiã peregrinis , inter solos Quirites commune,velut Mancipatio.Vsucapio,Cessio in iure,Iusta hęreditas,Emptio ex præda sub corona,Emptio in bonis,Sectionéve alicuius. Varro lib.2. de Re rustica,& Vlpian.in fragment.
Quirito,quiritas,pen.prod.{ἐπιβοάω,διακραυγάζω}quiritare:& Quiritor,quiritaris,quiritari,Clamare,Romanos commouere,& Quiritũ auxilium inuocare.Var.lib 5.de Ling.Latin.Quiritare dicitur is, qui Quiritium fide͂ clamãs implorat. Et paulo pòst,Vt Quiritare vrbanorum,sic Iubilare rusticorũ. Nonius,Quiritare,est clamare:tractũ ab iis qui Quirites inuocant. Lucil.lib.12.Satyr.
Concursus veluti auxilius,clareque quiritans. Budæus , Quiritari, deos hominesq; implorare. Liu.9.bel.Maced.Occulebat vim,quód præ vlulatibus , tympanorumque & cymbalorum strepitu nulla vox quiritantium inter stupra & cædes exaudiri poterat. Asinius Pollio ad Cic.lib 10.32, Quum quidem pransus nudis pedibus , tunica soluta,manibus ad tergũ reiectis inambularet, & illi misero quiritanti, C. R. natus sum:responderet,Abi nunc,fidem populi implora.
Quiritari,Exclamare.Quintil.lib.3 cap.8, Si modó est sanus , non quiritet,sed quàm maximé potest,ciuili & humano ingressu mereri assensum deliberantis velit.
Quiritari,Conqueri. Plin.lib.9.cap 17, Quæ reputatio aufert trãsuersum animum ad contemplationem eorum qui in conquestione luxus coquos emi singulos pluris,quàm equos quiritabant.
Quiritatio,Verbale. Liu.3 bel.Maced. Fuga comitum & quiritatio facta,& tumultus tota vrbe discurrentium factus cum luminibus.
Quiritatus,huius quiritatus,pen.pro. Clamor vrbanorum,Iubilatus rusticorum,vt ostendit Valla ex authoritate Varronis.
Quiritatus infantium.Plin.epist.106.lib.5,Audires vlulatus fœminarum,infantium quiritatus,clamores virorum.
Quirritare,Voce͂ edere verris.Author Philomelæ,Quirritat verres, pardus rudit,oncat asellus.
Quis,cuius{τίς,τινὸς}Interrogatiué aut infinité ponitur,nunquam relatiué. Terent.And.5 3,
Quis me vult?peri,pater est. Virg.10.ecloga,
Et quis erit modus,inquit? amor non talia curat.
Quis clarior in Græcia Themistocle?quis potentior? qui quũ,&c. Cic.de Amic.
¶Quis,fœminino genere,pro Quæ.Plautus Aulularia,
Dic mihi si audes,quis ea est quam vis ducere vxorem?
Quo facto,id est qua re facta.Vlpian.in l. Pro hærede. §. Papinianus.D.De acquir.vel omit.hære. Qui hæreditatem repudiauit: quo facto statuliber filio nominatim pecuniam dare missus,&c.
¶Infinité,apud Plinium Iuniore͂, Tum mihi nescio quis in aurem insusurrauit.
Quis omnium.Sallust.in Iugurtha, At cõtrà, quis est omnium his moribus,qui non diuitiis & sumptibus,&c.
¶Quis,de duobus etiã dictum. Liu.9 bel. Maced. non ita procul à fine,de Perseo & Demetrio Philippi filiis loquens, Et Philippus(inquit) ipse vix sui arbitrij fore quem heredem regni relinqueret credens,sibi quoque grauiore͂ esse quàm vellet,minorem filiũ censebat.
Quis,& vter. Quintil.lib.7.cap.5,Ex duobus vter dignior, ex pluribus quis dignissimus.
¶Quis,pro Qualis.Terent.And 4.2,
Quis videor? c. miser æqué atque ego. Cic.ad Curione͂,lib.2.Cui scribam video. Hoc est, Video qualis sit is ad quem scribo. In hoc loco datiuus CVI,non à QVI,sed à QVIS declinatur.
Quis ego sum,aut quæ in me est facultas?Cic.de Amic.
¶Quis,pro Quibus,in datiuo vel ablatiuo. Horat.1.Serm. satyr.1,
Quis humana sibi doluit natura negatis. Plin.lib.12. cap.1, Mille præterea sunt vsus earũ,sine quis vita degi non possit.De arboribus.
Quiscum,pro Cum quibus.Plaut. Capt.19,
Aut anates,aut coturnices dantur,quiscum lusitent.
Equis,pro Ex quibus. Colum.lib.1.cap 1,Athenæ veró scriptorum frequentiam pepererunt, é quis probatissimi authores Chereas , Aristandros,&c.
In quis,pro In quibus Gell.lib.3 cap.11, Alij Homerum quàm Hesiodum natu maiorem fuisse scripserunt, in quis Philochorus & Xenophanes:alij minorem,in quis L. Accius poeta.
¶Quem ad finem sese effrænata iactabit audacia? Cic. 1. in Catil. Id est quousque.
Quis quisquam. Plaut. Aulul.27,

Quis me Athenis nunc magis quisquam est homo, cui dij sint propitij?

Quisnam {τίς δήποτε} Interrogatiuum est. Terent. And. 5. 6,
Quisnam homo est? P. ego sum. D. ò Pamphile. Cic. 6. Ver. Quisnam igitur per deos immortales tuebitur P. Scipionis memoriam mortui: quis monumenta atque indicia virtutis, si tu ea relinquis ac deseris?

Quisnam igitur liber? Horat. 2. Serm satyr. 7.

Infinitum aliquando. Plin. lib. 11. cap. 37, Delphini quonam modo audiant, mirum. Gellius lib. 9. cap. 2, Tum Herodes interrogat quisnam esset.

Quispiam, cuiuspiam {τὶς} Aliquis. Cic. 1. Offic. Vt si constitueris te cuipiam aduocatum in rem præsentem esse venturum. Idem 3. de Nat. deor. Nec si vredo aut grando quidpiam nocuit, id Ioui animaduertendum fuit.

Absoluere quempiam alteri. Vide ABSOLVO.

Abrogare quempiam. Vide ABROGO.

¶Quispiam, pro Quidam. Gellius lib. 2. cap. 21, Tum quispiam ex iis qui eodem in numero Græcas res eruditi erant.

Quispputas, penult. corr. Idem significat quod Quisnam.

Quisquam, cuiusquam, Aliquem, siue vnumquemlibet significat. Negatiuè, interrogatiuè, & subiunctiuè ponitur.

Negatiuè. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 1, Nam cum in sermone quotidiano, tum in senatu palàm sic egit causam tuam, vt neque eloquentia maiore quisquam, nec grauitate, nec studio, nec contentione agere potuerit. Id est, vt nemo agere potuerit maiore eloquentia, nec grauitate.

Non ferè quisquam, Vide NON.

¶Interrogat ferè semper, & cum indignatione. Cic. Ver. 3, Quid enim quisquam ad meam pecuniam me inuito aspirat? Idem pro Lege Manilia, Et quisquam dubitabit quid virtute profecturus sit, qui tantum authoritate profecerit? Virgil. 1. Æneidos,

-& quisquam numen Iunonis adoret?

¶Subiunctiuè. Terent. in Prolog. Eunuchi,
Si quisquam est qui placere se studeat bonis
Quàm plurimis. Cic. Attico, Quòd si non modò tu, sed quisquam alius fuisset.

¶Quisquam, pro Quiuis. Cic. ad Terent. lib. 14, Nisi vos fortiores cognossem, quàm quenquam virum. Pro quemuis virum.

¶Quisquam, pro collectiuo positum. Plautus,
Neque nostrum quisquam sensimus quum peperit.

¶Quisquam, fœmininè. Terent. Eun. 2. 3,
Quandoquidem illarū neque quisquā te nouit, neque scit quis sies.

¶Quisquam gentium. Terent. Hecy. 3. 1,
-an quisquam gentium est æquè miser? Ex emendato exemplari legendum, An quisquam vsquam gentium.

Quisquam vnus. Liu. 2. ab Vrbe, Nec quisquam vnus malis artibus postea tam popularis esset, quàm tum bene imperando, vniuersus Senatus fuit. Ibidem, Quia nondum in quenquam vnum sæuiebatur.

Quisquam omnium. Cic. 4. Verr. An hoc dubitabit quisquam omnium, quin is venalem in Sicilia iurisdictionem habuerit?

Quisque, cuiusque {πᾶς τις} Vniuersale pronomen. Vnico verbo contentum est. Virg. 6. Æneidos,
Quisque suos patimur manes. Cic. 2. de Nat. deor. Cæteræ naturæ suis seminibus quæque gignuntur. Idem in Sallustium, Elogium Appij Claudij & L. Pisonis integerrimorum virorum, quo vsus est quisque eorum, pro lege, &c.

Quisque homo. Plaut. Merc. 2. 4.

Cuique, cuique. Cic. 3. Philipp. Diuina verò opportunitas vt quæ cuique apta esset, ea cuique obueniret. De prouinciis.

Quid quenque cuique præstare oporteret. Cic. 3. Offic.

Ego quid ad te tuorum quisque necessariorū scribat, nescio. Cic. Lentulo. lib. 1. 9.

¶Quisque, superlatiuis, vel his quæ horum similem habent naturam iungitur: qualia sunt ex numeralibus nomina ordinalia, cū suo interrogatiuo vel infinito Quotus: vel positiuis his, quæ superlatiua publico vsu non recipiunt: vel duobus pronominibus sui & suus: vel obliquis relatiui substantiæ iunctum inuenias. Hæc ex Valla.

Superlatiuis, vt Doctissimus quisque. Aliquādo in diuerso casu à superlatiuo, vt Maximo quisque animo. Cic. 1. Acad. Certè enim recentissima quæque sunt correcta & emendata maximè. Idem 1. Tuscul. Sed nescio quo modo doctissimus quisque contemnit.

Ordinalibus. Plaut. Pseud. 1. 5,
Nam in foro vix decumus quisque est qui ipsus sese nouerit. Idem Merc. 3, Neque nisi quinto quoque anno posse tum visere vrbem.

Cū QVOTVS. Quotus quisque, id est Nullus vel rar*. Cic. 2. Tusc. Quotus enim quisque philosophorū inuenitur qui ita sit moratus? Idem 2. de Diuin. Quota enim quæque res euenit prædicta ab istis?

Superlatiuis carentibus, Strenuus quisque, Singularis quisque, Principalis quisque.

Cum SVI & SVVS. Terent. in Prolog. Adelphorum,
Quorum opera in bello, in otio, in negotio,
Suo quisque tempore vsus est, sine superbia. Cic. 5. de Fin. Sua cuiusque animantis natura est. Et paulo pòst, Et sua cuique propria, & ad id apta, quod cuiusque natura desyderat.

Pictores & poetæ suum quisque opus à vulgo consyderari vult. Cic. 1. Offic.

Ex quo quia suum cuiusque fit, eorum quæ natura fuerunt communia, quod cuique obtigit, id quisque teneat. Cic. 1. Offic.

Obliquis relatiui substātię. Quintil. Cui quodq; loco sit aptissimū.

Rarò absolutis aliis, vel cōparatiuis. Suet. in Othone, cap. 2, Ferebatur & vagari noctibus solitus, atque inualidum quenq; obuiorum vel potulentum corripere, ac distento sago impositum in sublime iactare. Quintil. lib. 2. ca. 3, Erit etiā eo obscurior, quo quisq; deterior.

¶Pro se quisque. Cic. 3. Verr. Pro se quisque, vt in quoque erat authoritatis plurimū, ad populum loquebatur. Idem 1. de Lege agrar. Huic pro se quisque nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus.

¶Quòque ablatiuus, priore lōga. Cic. 4 Ver. Quinto quòque anno Sicilia tota cēsetur. Idē pro Rabirio Posthumo, Modò vobis inspectantibus in iudicio Gabinij tertio quòque verbo excitabantur.

Quid quòque loco quadret. Quintil. lib 9. cap. 4.

¶Quæque, pro Vnaquæque. Cic. de Senect. Earum, si placet, causarum quantū quæque valeat, quantūque iusta sit, vnaquæq; videamus.

¶Quisque, de duobus. Caius in l. Si fetu*. §. Si inter. D. De verbor. obligat. Quia possit contingere, vt tam stipulator, quàm promissor, ante aliquod tempus suo quisque dispensatori notum fecerit.

¶Quisque cum comparatiuo. Quintil. lib 9. cap 4, Sed quo quæque pedes sunt temporibus pleniores, longisque syllabis magis stabiles, hoc grauiorem faciunt orationem, breues celerem ac mobilem.

Quisquiliæ, quisquiliarum, pluraliter tantum {φρύγανα} Purgamenta terrarum, & quicquid ex arboribus minutis surculorū, foliorúmque & florum cadit, velut quicquid cadit, inquit Festus. Ob id Cæcilius quisquilias volantes dicit.

Quisquilias, homines nihili vocat Cic. ad Atticum lib. 1. Idem pro Sextio, Omitto iam Numerium, Serranum, Ælium, quisquilias seditionis Clodianæ.

Quisquilium, quisquilij {κόκκος βαφική} vocant exiguum fruticem ilicis producentem coccum: quod granum est ad tingendas vestes gratissimum. Plin. lib. 16 cap. 8, Omnes tamen has eius dotes ilex solo prouocat cocco. Granum hoc, primoque ceu scapus fruticis paruæ aquifoliæ ilicis: quisquilium vocant, pensionem alteram tributi pauperibus Hispaniæ donat. Vetus codex legit cusculium.

Hinc natū esse putatur, vt vestis coccina, literis per imperitiā intercepti *squallata* vulgò hodie dicatur, pro quisquiliata vel cusculata.

Quiquis, cuiuscuius {ὅστις} significat Quicunque. Duo verba petit, quia per relatiuum declaratur. Plaut. Pseud. 1. 0,
Quisquis es adolescens, operam fac compendi quærere. Liu. 5. Decad. lib. 1, Nam &, ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibusquibus in eam conditionē vt manumitterētur, mancipio dabāt, &c.

Quisquis est ille, si modò est aliquis. Cic. de Clar. Orat.

Quisquis, pro Quisque. Cic. 1 Offic. Colendum autē esse ita quenque maximè, vt quisquis his virtutibus erit ornat*. Ex vetusto codice legitur, Vt quisque maximè virtutib. his leuioribus erit ornatus.

¶Quisquis, generi etiā fœminino attribui posse veterum authoritas voluit. Liuius. Mulier quisquis es, te volumus. Cæcilius,
Quæso igitur quisquis es mea mulier. Pacuuius,
Quisquis tu es mulier, quę me insueto nūcupasti nomine. Ex Nonio.

Quiuis, quæuis, quoduis vel quiduis, cuiusuis {ὁ βουλόμενος} Vnus è multis, sed indifferenter hic vel ille. Terent. Adelph. 2. 3,
Abs quiuis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas. Hoc est, ab hoc, siue ab illo, indifferēter. Cic. pro Quintio, Vtrunque quiuis intelligere potuisset.

Non quiuis vnus è populo. Cic. de Clar. Orat.

De quauis vna re. Lucret. lib. 1.

Quouis anni temporibus matura est & tempestiua, pro Quibusuis. Cato cap. 17. Legitur & quiduis.

Quiduis potius quàm. Cic. pro Cluentio, Vis illa fuit, & vt sæpe iam dixi, ruina quædam atque tempestas, & quiduis potius quàm iudicium, aut disceptatio, aut quæstio.

Quiduis perpeti malle, quàm. Cic 5. Verr. Tanta vis erat iniuriarum, vt homines quiduis perpeti, quàm non de istius prauitate & iniuriis deplorare & conqueri mallent.

Quoduis. Cic. de Opt. gen. Orat. Poematum suūm quoduis est diuersum à cæteris.

Velutulentus sus cum quouis volutari. Cic. in Sallustium.

Cuiuis tempori homo. Cic. lib. 2 de Orat. Per mihi scitū videtur, C. Publiciū solitum dicere, P. Mummium cuiuis tempori hominem esse. Sēsus est, P. Mummius lepidus & facetus quū esset, homo cuiuis tempori à Publicio dictus est, quòd in otio, in negotio, in rebus lætis, in asperis, iucundus hominibus esset, & cuicunque tempori aptus. Simile quiddā de Asinio Pollione refert Quintil. lib. 6. cap. 4. ad finem, hunc in modum: vt de Pollione Asinio seriis iocisque pariter accommodato dictum est, esse cum omnium horarum.

Q V O

Quò {ποῖ} Aduerbium interrogandi ad locum. Virg 1. Æneid. Quóve tenetis iter? Cic ad Torquatū, lib. 6. 2, Tu velim scribas ad me quid agas, & vbi futurus sis, vt aut quò scribā, aut quò veniā, scire possim.

Quò abis? Donatus, Quo abis? sic Virgil. 10. Æneidos,
Quò fugis Ænea? Ibidem,
Quò fugitis socij? Sic enim loquitur, qui vult ostendere conditionem locorum, in qua peruerso modo alius petatur, alius linquatur. Terent. Hecyr. 3. 5,
-quò abis? mane, Mane inquam: quò abis?

Quóne, pro Quo. Horatius,
Quóne malo mentem concussa? &c. Vbi Turnebus, Obseruandum, inquit, arbitror esse, Flaccum in percontatione particulis sua sponte interrogantibus quis & quantus, addere ex superuacuo etiam interrogatricem particulam, ne. vt Quantáne, id est quanta? &c.

Quò te agis? Donatus, Admonitio discedentis. nam à quo discedere desyderamus, admonemus eum quā vadat, aut quò eat. Terent. And. 4. 2,
Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.
P. Ego hanc visam. D. quid tu? quò hinc te agis?

Quò non? Terent. Adelph 4 6,
Perreptaui vsque omne oppidum ad portam, ad lacum:
Quò non? Id est, Non est locus vllus quem non adierim.

Quò, pro Vnde. Terent. Adelph. 2. 1,
Illuc quæso redi quò cœpisti Æschine. Vbi Donatus, Figuratè: rectum enim erat, vnde cœpisti. Nisi fortè, QVO pronomen est modò accipiendum, vt sit A quo.

Quò gen-

Quò gentium fugiam? Plaut. Rud. 19.

QVO, coniunctio, varia significat.

Quo, quare, inquit Donatus. Terent. And. 2.5,
-forma bona Memini videre: quo æquior sum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quàm illum amplecti maluit.

Quo vt. Cic 2. de Orat. Quo etiam feci libentius, vt eum sermonē quem illi quondā inter se de his rebus habuissent, mandarem literis.

Quo bonum est? pro Quam ad rem vtile est? Frequens locutio apud Iureconsul. Gaius in l. aliquando. 13. in fine. ad Velleia. in Pand. Quo bonum est expectare conditionem vel diem, cum. &c. Vlpian. l. uij §. si quis ex liberis de bon. poss contra tab. in P. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Idem in l si post mortem 10. § liberti. eod. Quo bonum est eis fauere? Scæuola in l. si duo. 93. de solution. Quo bonū est hoc dicere? Similis est nostra loquendi formula eique planè respondet *A quoy sert-il*

¶Quo, Quod, quoniam, ex quo, aut quare. Terent. Eunuch. 2.2,
Non pol quo quenquam plus amem, aut plus diligam
Eo feci. Cic. 6. Verr. Nam rex id celatum voluerat, non quo quicquam metueret aut suspicaretur, sed vt ne multi, &c.

Non quo libenter malè audiam, &c. sed quia, &c. Cic 2. de Orat.

Quo minus mirum est, si audientium intentio languescat. Plin. epist 19 lib. 2. Cic. pro Quintio, Nam quo minus ingenio possum subsidio mihi diligentiam comparaui.

Interpellēt me, quo minus honoratus sim, dum ne interpelēt quo minus Respub. à me cōmodè administrari possit. Cic. Bruto li. 11. 10.

Quo minus familiaris sum, hoc sum ad inuestigandum curiosior. Cic. Figulo. lib. 4. 13.

Quo minus, interrogatiuum. Cic. 1. de Fin Neque enim ciuitas in seditione potest esse beata, nec in discordia dominorum domus: ani mus à se ipse dissidens, secùmque discordans, gustare partem vllam liquidæ voluptatis & liberæ potest?

Quo magis, pro Quo minus. Imperator in l. iij C. de iudic. Nihil prohibet quo magis apud eum quoque disceptatio terminetur. Idē in l. j C. qui dare tutor. Non ideo oportuit impediri, quo magis liberali causa ordinata curator tibi daretur. id est, quo minus.

Quo, pro Vt. Plin iunior, Neque enim id feci, quo tibi molestus essem. Terent. Heaut. 3. 2.

¶Quóne, pro Vt non. Cic. Mario lib. 7 epist. 2, Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quamplurimo. Sed eo vidisti multum, quòd præfinisti, quóne pluris emerem.

Eo, quo. Cic. pro Quintio, Non eo dico C. Aquili, quo mihi veniat in dubium tua fides & constantia, aut quo, &c.

Quo, eo. Cic pro Quintio, Quæ quo plura sun. C. Aquili, eo te & hos qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire oportebit. Quint. lib. 3. ca 7.

Quo, hoc. Quintil. lib. 2. cap. 2, Nam quo sæpius monuerit, hoc rarius castigabit. De officiis præceptoris.

Quo plus prodest, hoc præstantior. Cic. 4. Acad. Quo plus in negotiis gerendis res quàm verba prosunt, hoc erat memoria illa præstantior.

Quo maximè, ita maximè. Cic. 4. Verr. Quo vsque re maximè cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maximè ma nus tua putabatur.

Quò, Ad quid, in quem vsum. Horat. 1. epist. 5,
Quò mihi fortuna, si non conceditur vti?
Quò tibi tantum opus fuerit, id quæro. Cic 4. Ver.
Martis verò signum quo mihi pacis authori? Cic. Gallo lib. 7. 24.
Quà autem & quò, nihil scimus. Cic. Attic. lib 8.

Quoad, [Greek] Id est, quādiu, vt ait Donatus. Terent. Phor. 12. Seuem quoad expectatis vestrum? Cic. de Amic. Ego autem à patre ita eram deductus ad Scæuolam, sumpta virili toga, vt quoad possem, & liceret, à senis latere nunquam discederem.

¶ Quoad, Quoad vsque. Cæsar 5. bel. Gall. Neque finem insequendi fecerunt, quoad subsidio confisi equites, præcipites hostes egerunt.

Videte nunc quoad fecerit iter apertius quàm antea. Cic. 1. de leg. Agraria.

Ego me ducem in ciuili bello, quoad de pace ageretur, nolui esse. Cic. Attic. lib. 7.

Quoad vixit Suet. de Claris Gram. 20.

Quoad tibi æquum & rectum videbitur. Cic. Bruto lib. 13. 15.

Eatenus quoad. Vlpian. in l. j. D. de peric. & com rei vend. Quod non designauit tempus, eatenus periculum sustinere debet, quoad degustetur vinum.

¶Nihil differt ita loqui, Quoad viuam, & Quoad moriar: hæc enim quamuis contraria esse videantur, idem tamen significant: quoniam duo tempora, quum inter se opposita sunt, atque ita cohærentia vt alterius finis cum alterius initio misceatur, non refert vtrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Sipontinus. Vide Gell. lib. 8. cap. 21.

¶Quoad, Quantitatem rerum aliquādo denotat. Cic. de leg. Agr. Audite vos quàm amplissimo populi, Senatúsque iudicio exercitus habuistis, & bella gessistis, quoad quenque peruenit, peruenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. Id est quantum.

¶Quoad, pro Quantum, ferè cum verbo Possum.
Quoad potuit restitit. Cic. de Senect.
Quoad longissimè potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. Cic. pro Archia.

¶Quoad, pro Quantum ad. Caius in l. iij. D. de acquir. rer. domin. Nec interest (quoad feras bestias & volucres) vtrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno, Id est, quantum ad feras bestias.

Quoad, pro Interim dum. Quint. lib. 10. cap. 3, Nisi fortè membranarum vsum visus infirmior exiget: quæ vt iuuant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & mentis impetum frangunt.

Quoad munus officij exequi & tueri possis. Cic. de Senect.

Quoad per me licitum est, pro Quantum vel quandiu permisi & licuit Cic 5. Verr. Denique domi tuæ piratæ, à quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Quoad potest. Cic 7. Verr. Tulit hæc ciuitas quoad potuit, quoad necesse fuit, regiam istam vestram dominationem in iudiciis, & in omni Repub tulit.

Quoad eius fieri potest, hic Eius parelcon est. Autor ad Herenn. lib. 1. Cic. ad Attic lib. 11, Tu tamen velim ne intermittas, quoad eius facere poteris, scribere ad me. Cato cap. 32

Quoad eius potest Liu. 9. bel. Maced.

¶Quoad vsque. Actius,
Nihil te impedio, quoad vsque rem peragas. Sueton. in Iulio cap. 14.

Quoadusque, eousque. Vlp. in l j. § Iulianus. D. de itiner. actú que priuato. Iulianus ait, quoadusque ingressus est, eousque ei competere interd. ctum.

¶Quoad seiunxit. Gell. lib. 1. cap. 15, Vlyssem Homerus virum sapienti facundia præditum, vocem mittere ait non ex ore, sed ex pectore, quo scilicet non ad sonum magis, habitúmque vocis, quàm ex sententiarum penitus conceptarum altitudine pertineret.

Quocirca, [Greek] Coniunctio rationalis, Id est quāobrem. Itaque. Cic. de Senect. Quod quo magis intelligi posset, fingere animo aliquem iubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi posset maxima, nemini censebat fore dubium, quin tamdiu dum ita gauderet, nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione conse qui posset: quocirca nihil esse tam detestabile, támque pestiferum, quàm voluptatem.

Quocirca bene apud maiores nostros Senatus decreuit, &c. Cic. 1. de Diuinatione.

Quocum, [Greek] ablatiuus à quicū. Cic 1. de Leg. Ergo assentitis Antiocho familiari meo: magistro enim non audeo dicere, quocū viximus.

Quocunque [Greek] ablati. à Quicunque. Plin lib. 17. cap. 12. Quocunque hæc modo se habeant, vis earum est spissare, ac refrigerare.

Sed quocunque tempore mihi potestas tui præsentis fuerit. Cic. Lent. lib. 9.

Quocunque, Aduerb. [Greek] Plin. lib 15. ca. 27, Numerosis nominibus & nouis quocūque incedit insignis. Vetus exemplar legit Quacunque.

Eleganter interponitur dictio, inter quo & cunque, per eam figuram quæ Tmesis dicitur. Cic. 2. Tusc. Vt enim heri feci, sic nunc rationem, quo ea me cunque ducet, sequar.

Quod, cuius, Adiect. [Greek] vt, Quod pomum? Interrogatiuum, & relatiuum est Plautus,
Quod facinus ausi tantum? Idem,
Nec mihi, quod facinus conscitem, inueni.

¶ Quod aliquando appellatiui vicem obtinet, id est, rem multis communem significat. Cic. Attico, Ego ad P. Lupū & C. Coponium Prætores misi, vt se vobis cōiungerent, & militum quod haberent, ad vos deducerent.

Quod biremium. Tacit. lib. 21, Complet & quod biremium, quæque simplici ordine agebantur.

Quod castrorum. Tacit. lib. 1, Et quod proximè castrorum syncerum erat.

Quod floris, quod roboris in iuuentute erat, amiserant. Liu lib. 7. bel. Maced.

Quod militum. Tacit. lib. 18, Et à Flauio Sabino præfecto vrbis quod erat in vrbe militum sacramento Vitellij adactum.

Quod, Prouocabulum, etsi vt plurimum referri solet ad ea quæ antecedunt, interdum tamen ad ea refertur, quæ sequuntur. Cic ad Attic. lib. 2, Pompeius nostri amores, quod mihi summo dolori est, ipse se afflixit. Quorum verborum hic ordo est, Pompeius nostri amores, ipse se afflixit, quod mihi summo dolori est. Sic alibi sæpe. Lambinus.

¶Quod relatiuum, aliquando dissentit à suo antecedente. Cicero Omnes tenues atque humiles, quæ maxima in populo multitudo est, sibi præsidium paratum putant. Sallust. in Catil. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur.

¶Quod, Absolutum, pro Quæ res. Terent. Eunuch 3. 1,
Par pari referto, quod eam mordeat.

¶Quod, propter quod, vel itaque. Terent. Hecy. 2. 3,
Nam (ita me ament d.) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiā.
Vbi Donatus. Deest In eo, vt sit, In eo quod me accusat nunc vir, sum extra noxiam. An Quod, propter quod? Hactenus Donatus. Videtur hoc loco Quod coniunctio esse, pro Quantum pertinet ad. Idem Andr. 1. 5,
Quod ego per hanc te dexteram oro, & genium tuum.

Quod, Propter quod, aliter. Plaut Epid.
Animum aduorte: vt quod ego ad te venio, intelligas. Id est, vt intelligas propter quod ad te venio.

Quod te obsecro, id est propter quod te obsecro. Horat. 1. epist. 17,
Quod te per genium, dextrámque, deósque penates,
Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori. Lambinus.

¶Quod, pro Quare. vt Quod te oro. qui modus est Latini sermonis quo vtebantur quum aliquid timentes narrabant, ac deinde ne quid tale eueniret, obsecrabant: & perinde est quasi, Quare te oro. Terent. Hecy. 3 2,
Male metuo ne Philumenæ magis morbus aggrauescat.
Quod te Æsculapi, & te Salus, nequid huius sit, oro.

¶Quod, pro Quæ plurali, inquit Donatus. Terent. Eun. 1. 1,
Et quod nunc tute tecum iratus cogitas,
Egóne illam, quæ illum, quæ me?

¶Quod attinet ad Terent. Adelph 3. 1,
Quando vitiū oblatū est virgini, quod ad illum atinet potissimum. Cic. pro Rosc. Am. Qui omnes (quod ad me attinet) vellē viuerent.

¶Quod, Aliquando tantum accipitur pro quadam continuatione, siue connexione, quoties Vtinam adiunctum habet. Cic. Terent. li. 14. 4, Quū autem scribo ad vos aut vestra lego, cōficior lachrymis

ſic vt ferre non poſſim: quod vtinam minus vitæ cupidi fuiſſemus, certè nihil, aut non multũ in vita mali fuiſſemus. Terent. Phor. 1.3,
Quaſi atque vtinam, vel vtinam autem fuiſſem.

¶Quod, in quo. Terent. And. 4.4,
-ſed ſiquid ſit
Quod mea opera opus ſit vobis aut tu plus vides, quàm ego,
Manebo.

¶Quod, pro Qui, authore Donato. Terent. Eunuch. 2.1,
Ego quoque vnà pereo, quod mihi eſt charius, Id eſt, qui mihi charior ſum Et apud Plaut. Aſin. 13,
Alienum hominem intromittat neminem,
Quod illa autem amicum aut patronum nominet. Plin. lib. 18 ca. vlt. de tempeſtatum præſagiis, Nube grauida candicante, quod vocant tempeſtatem albam, grando imminebit.

¶Quod abſque moleſtia fiat. Quod commodè facere poſſis, Pace quod fiat tua, &c. Modi ſunt loquendi, honoris præfatiunculã quandam & humanitatis ſignum denotantes. Cic. Sulpitio li. 13. 24. Atque eum, quod abſque moleſtia fiat, ſiqua in re opus ei fuerit, iuueris. Idem Terentiæ lib. 4.5, Tu velim, quod commodo valetudinis tuæ fiat, quàm longiſſimè poteris, obuiam nobis properes. Et Attic. lib 14. 314, Et ipſe, quod commodo tuo fiat, cum eo colloquere.

Quod bene vertat, Modus bene precandi. Liu. 1. ab vrbe. Tum interrex, concione aduocata, Quod bonum, fauſtum, fœlíxque ſit, inquit, Quirites, regem create.

Quod inter nos liceat dicere. Cic. ad Attic. lib. 2, Serapionis librũ ad me miſiſti, ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) milleſimam partem vix intelligo. Vulgus dicit *Quod ego nolim alij dicere vel dici*.

¶Non nouiſti me? P. quod quidem veniat in mentem. Hoc eſt, quod meminerim. Plaut. Epid. 1.13. Plin. lib. 12 ca. 14. Nec tamen ab vllo (quod equidem ſciam) Latino arborum earum tradita eſt facies.

¶Quod ſatis eſt, pro Quantum ſatis eſt. Horat. 2 Serm. ſaty. 7,
-amicum Mancipium domino, & frugi, quod ſit ſatis. Id eſt, tantum frugi, quantum ſufficiat.

¶Sum quod ille, Id eſt, talis ſum, qualis ille: ſum illi ſimilis. Horat. 2. Serm. ſaty. 7,
Tu cum ſis quod ego, & fortaſſis nequior, vltro.
Inſectere? Senſus eſt, Quum ſis id quod ego ſum, id eſt, ſimiliter vitioſus. vt ego: tu me vltro inſecteris?

¶Quod, pro Quicquid. Cic. pro Domo ſua, Ornamẽtorum quod ſuperfluit in fanis & communibus locis, tota è Græcia, &c. ſanè frugaliter domum ſuam deportauit. Budæus.

¶Quod nunquam ferè. Cic. pro Mil. Nullis Græcis comitibus, vt ſolebat: ſine vxore, quod nunquam ferè.

¶Quod ad quos. Cic. ad Attic. lib. 11, Siquid erit quod ad quos ſcribendum meo nomine putes, velim, vt ſoles facias.

¶Quod quũ ita eſt, ex edicto bona poſſeſſa non ſunt. Cic. pro Qu.

¶Quod ſupereſt, Modus eſt loquendi: quod etiam dicitur. Quod reliquum eſt, quod reſtat, Hoc eſt, cæterum. Virg. 11. Æneidos,
Maxima res effecta viri, timor omnis abeſto:
Quod ſupereſt, hæc ſunt ſpolia, & de rege ſuperbo
Primitiæ. Seruius. Id eſt, de reliquo: & eſt abſoluta locutio. Cic. ad Attic. lib. 9, Quod ſupereſt, ſcribe quæſo quam accuratiſſimè.

¶Quod contrà, pro Econtrario verò. Cic. de Amic. Peccaſſe enim ſe non anguntur, obiurgari moleſtè ferunt: quod contrà oportebat, delicto dolere, obiurgatione gaudere. Budæus.

¶Quod genus, pro Quemadmodum, quale eſt, vel cuius generis eſt. Loquendi genus ſimilitudinem denotans. Lucret. lib. 3,
Quod genus eſt, Bacchi cum flos euanuit, &c. Oſtendit enim à ſimili animum minutis admodum primordiis conſtare, quia quemadmodum cùm odor vini aut vnguenti euanuit, vinum aut vnguẽtum nihilominus eſt ad ſpeciem atque ad aſpectum: ita poſtquã animus exceſſit è corpore, ipſa extrema corporis cęſura nulla ex parte videtur deminuta. Lambinus.

¶Quod idem, pro Id quod. Cic. de Aruſp. reſp. Quod idem in iudicio capitis durum atque iniquũ eſt. Idem 3. Phil. p. Quod idẽ fecit L. Philippus, vir auo, patre, maioribúſque ſuis digniſſimus. Budæus.

Quod idem, pro Quod ipſum, quod etiã, id quod. Cic. pro Domo. Quotieſcunque de me cõſultus eſt, toties eam nullam eſſe iudicauit. Quod idem tu Lentule vidiſti in ea lege, quam de me tuliſti. Et 2. de Nat. deor. Quod idem faciunt ſtellæ ſuperiores. Budæus.

¶Quod ipſum. Cic. in Orat. Nam & grandiloqui fuerunt cum ampla & ſententiarum grauitate, & maieſtate verborum, vehementes, varij, ad permouendos, & conuertendos animos inſtructi & parati: quod ipſum alij aſpera, triſti, horrida oratione: alij leni, & inſtructa ſunt conſecuti.

¶Quod vnum. Cic. ad Attic. lib. 14, Nunc autem videmur habituri ducem: quod vnum municipia, bonique deſyderant.

¶Quod, pro καθὸ, vel καθόσον, ſiue quatenus, aliquando quantum. Terent. Phorm. 1.2, -omnia hæc
Confingam, quod erit mihi bonum atque commodum. Quintil. lib. 1. cap. de Orthographia, Ego, quod conſuetudo obtinuerit, ſcribendum quicque iudico, quo modo ſonat. Pro Quoad, vel Quatenus. Alij legunt Niſi quod.

¶Quod, Cur, quamobrem. Virg. 3 ecloga,
Si ad vitulam ſpectes, nihil eſt quod pocula laudes. Cic. ad Terent. lib. 14. 12, In viam quod te des hoc tempore, nihil eſt. Idem pro Roſ. Amer. Credo ego vos mirari, quid ſit quòd quum is, &c. ego potiſſimum ſurrexerim.

¶Quod, pro Vt, inquit Donatus. Terent. Phorm. 5.9,
Vín primum hodie facere quod ego gaudeam Nauſiſtrata,
Et quod tuo viro oculi doleant? Cic. 10. Philip. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod vnus aliquis tuam ſententiam ſecutus ſit? Vetus tamen codex legit Vt vnus.

Quòd Coniunctio {ὅτι} Quia ſignificat, & indicatiuo aliquando, frequentius tamen ſubiunctiuo iungitur. Indicatiuo. Cic. Attic. lib. 1. 2, Quòd ad me ſcribis de Hermathena, per mihi gratum eſt, & ornamentum Academiæ proprium meæ: quòd & Hermes commune omnium, & Minerua ſingulare eſt eius gymnaſij. Idem, Vtinam illũ diem videam, quum tibi agã gratias, quòd me viuere coegiſti. Subiunctiuo. Cic. Attic. Et acceſſam, ſed prohibebo, quòd intelligã multo magis intereſſe tua, te agere quod agendum eſſet hoc tempore, quàm mea, te adeſſe comitiis.

¶Quòd, Sed, verùm, at: quo modo ferè cum ſi vel Niſi iungitur. Terent. Phorm. 1.3,
Quòd ni fuiſſem incogitans. Virg. 1. Georgicon,
Quòd niſi & aſſiduis terram inſectabere raſtris. Cicero pro Murena,
Quòd ſi è portu ſoluentibus, ij qui iam in portum ex alto inuehuntur, præcipere ſummo ſtudio ſolent. Hoc eſt, ſi verò.

Quòd quum, pro Sed quum. Cic. 3 de Fin. Quod quum accidiſſet vt alterum nec opinato videremus, ſurrexit ſtatim. Budæus.

Quòd quia, pro Sed quia, verùm quando. Cic. 1 de Fin. Quòd quia nullo modo ſine amicitia firmam & perpetuam iucunditatem vitæ tenere poſſumus. Budæus.

Quòd quoniam. In Præfat. 1 Rhetoric. Quòd quoniam nobis voluntas accidit vt artem dicendi præſcriberemus. Vbi principium eſt ſententiæ, pro Quando verò nobis, vel, Quum verò nobis. Budæus.

Quod, pro ὅτι vt, Scio quòd ſcribis, vel ſcribas. Plin. epiſt. 5. lib. 3, Quòd lectitas, mihi pergratum eſt.

¶Quòd, aliquando præcedentis verbi ſignificationem determinat. Plin. ad Seruianum li. 6. epiſt. 26, Gaudeo & gratulor, quòd Fuſco Salinatori filiam tuam deſtinaſti. Vlp. in l. j. §. denuntiare D. de agnoſcendis vel alendis liberis ſufficit mulieri, notũ facere, quòd ſit prægnans. Mariti eſt iam aut mittere cuſtodes, aut eidem renuntiare quòd non ſit ex eo prægnans. Paulo pòſt, Illud notandum eſt, quòd denuntiatio à marito non incipit, ſed à muliere. Ibidem §. vlt. Quæ cauſa ſi fuerit acta apud iudicem, & pronuntiauerit quòd ex eo prægnans fuerit: in ea cauſa eſt, vt agnoſci debeat quaſi ſuus.

¶Quòd, pro Quantum ad illud. Terent. Eun. 4.7,
Sanè quòd tibi nunc vir videatur eſſe, hic nebulo magnus eſt. Idem Adelph. 5.9,
Vt id oſtẽderem, quòd te iſti facilem & feſtiuum putant, id non fieri ex vera vita. Cic. Famil. lib. 3 epiſt. 5, Quod itinerum meorum ratio te nõnullam in dubitationem videtur adducere, viſurúſne me ſis in prouincia: ea res ſic habet: Brundufij quum loquerer cum liberto tuo Phania, &c. Ibidem ſub finem, Quòd te à Scæuola petiiſſe dicis, vt dum tu abeſſes, ante aduentum [illegible] eum prouinciæ præeſſet: eum ego Epheſi vidi, fuítque mecum familiariter triduum illud, &c.

Quodammodo, penul. corr. {τρόπον τινά} Aduerbium id ſignificans quod barbarè dicitur Aliqualiter, & aliàs Latinè Aliquo pacto. Cic. de Amic. Quippe quum propter virtutem & probitatem eos etiam quos nunquam videmus, quodammodo diligamus. Idem ad Sulpitium lib. 13. 27, Literas ad te à M. Lepido Conſule, non quæ te aliquid iuberent, ſed quodammodo quaſi commendatitias ſumpſimus.

Quaſi quodammodo. Cic. 2. de Orat.

Quodcunque, cuiuſcunque {ὁτιοῦν} à quicunque. Virg. 2. Æneidos,
Cuncta equidem tibi rex, fuerit quodcunque, fatebor. Cic. 3. de Legib. Quodcunque Senatus decreuerit, agunto.

Quodcunque, Aliquando nomen appellatiuum eſt: vt, Quodcunque militum, pro quoſcunque milites. Cic. Attico lib. 8, Vos hortor, vt quodcunque militum cõtrahere poteritis, contrahatis. Idem Ruſo lib. 5 19, Quodcunque cepiſſem conſilij. Colum. lib. 1. c. 5, Quodcunque rubiginis aut ſpurcitiæ reſedit, ſiccare.

Quodpiam, {τι} à Quiſpiam. vt, Quodpiam oppidum, pro quoddam, apud Cic. in Verr.

Aliquód quodpiam membrum. Cic. 3. Tuſc.

Quoi, pro Cui. Cic. de Leg. Quoi auro dentes vincti eſſent.

Quoius, pro Cuius. Cic. de Leg. Ad finem bonorum quo referuntur, & quoius adipiſcendi cauſa ſunt facienda omnia.

Quominus, pen. corr. {ὡς μὴ, μὴ οὐ, μὴ οὐχὶ} Id eſt, vt non. Terentius Andr. 4.2,
Si poterit fieri vt ne pater per me ſtetiſſe credat,
Quominus hæ fierent nuptiæ, volo. Cicero primò de Oratore,
Nullis vt terminis circunſcribat ius ſuum, quominus liceat vagari quò velit.

Nihil deſyderamus quominus Epirũ ipſam poſſidere videamur. Cic. Attic. lib. 2. 19.

Illud non perficies quominus tua cauſa velim. Cic. Lent. lib. 1. 7.

Abſtinere quominus, Vide ABSTINEO.

Aduerſari quominus, Vide ADVERSOR.

Quomodo, penult. correp. {πῶς, πῶς, ὅπως, τίνι τρόπῳ} Aduerbium: id eſt, Qua ratione. quidam volunt eſſe ablatiui caſus & ſeparatim legendum.

Interrogatiuè aliquando ponitur. Plaut. Aulul. 4.8,
Quomodo tibi ſe res habet? Cic. 5. Verr. Etiámne ſi plus edidiſſet, quàm quãtum natum eſſet? etiam. Quomodo? Magiſtratus ex ipſius edicto exigere debebant.

Quomodo, Quare. Plaut. Stich. 4,
Illa quidem nullum ſacrificabit. O. quomodo?
Quid igitur me volt?

Admiratiuè aliquãdo. Cic. de Amic. Quomodo (vt alia omittam) mortem filij tulit?

Infinitè vt plurimùm. Terent. Heaut. 5.3.
Idq́ue adeò miror, quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi Venire in mentem, mi vir. Cato cap. 2, Vbi cognouit, quomodo fundus cultus fiet.

Locutus ſum cum Cincio quomodo ſe res habet. Cic. ad Quint. fratr. lib. 2. 6.

Si Reſpubl. tibi narrare poſſet quomodo ſeſe haberet, non facilius, &c. Cic. Appio lib. 3 3.

Ita me feciſtis Conſule, quomodo pauci in hac ciuitate facti ſunt. Cic. 3. de leg. Agrar.

Vtenim

Vt enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent, non reperies. Cic. 2. de Orat.

¶ Quomodo, pro Quoquomodo. Cic. 2. de Orat. Verùm hoc (vt dixi) nihil ad me. Illud ad me, ac multo etiam magis ad vos Cotta noster & Sulpiti, quomodo nunc se istorũ artes habent, pertimescenda est multitudo causarum: est enim infinita.

Quomodo potuissem, te conuenissem, si, &c. Cicer. Rufo, lib. 5. 10.

¶ Quomodo, pro Vt. Cic. Attic. lib. 13. epist. 1, Ariarathes Ariobarzanis filius Romam venit, vult opinor regnum aliquod emere à Cæsare. Nam quomodo nunc est, pedem vbi ponat in suo, non habet. Ad Quint. frat. lib. 2. epist. 2, Quomodo res se habet, non est facillima. Idem Attic. lib. 11. epist. 22, Pharnaces autem, quomodo agit, afferet moram. Hoc autem dicit, quia Pharnaces Põto, quem occupauerat, non discedebat: vt ea res Cæsari in Italiam proficiscenti, moram allatura videretur.

Quomodocunque {ὁπωσοῦν} pro Quoquo pacto. Cic. ad Terentiã, lib. 14. 14. Quomodocũque nunc res se habet, modò vt hęc nobis loca tenere liceat. Vetus exemplar habet quomodo quidem. Idem lib. 5. de Finib. Quomodocunque dicitur, intelligi tamen quicquid dicatur potest.

Quomodonam {πῶς;} Cic. ad Quint. frat. lib. 2. 16, Quomodonam mi frater de nostris versibus Cæsar?

Quonam {ποῖ} Aduerb. ad locum. Plaut. Trinum. 14,

-eamus intrò, sequere s. quò tu te agis? c. quonam, nisi

Domum? Cic Att. lib. 8, Eum si nunc sequor, quonam?

Quonam {ποίῳ τῷ} ablatiuus à Quinam: iungitur ablatiuo M O D O, éstque tanquam vna dictio vice aduerbij posita. Cic. 2. de Finib. Quonã inquit, modo? Quia, &c.

Infinitè. Cic. 4. de Finib. Admirantes quæramus ab vtroque quonam modo vitam agere possimus.

Quondam {πάλαι, ποτέ} Aduerbium temporis, Præteritum tempus aliquando notat, pro Olim vel Aliquando. Cic. Fuit ista quondam in hac Repub. virtus. Idem ad Cælium, lib. 2. 15, Nosti enim non modò stomachi mei, cuius tu similem quondam habebas. Liuius 1. ab Vrbe, Omnia onera quæ communia quondam fuerint, inclinasse in primores ciuitatis.

Consuetudo mea qua quondam solitus sum vti. Cic. 1. de Orat.

¶ Aliquando futurum. Virgilius,

-quondam tua dicere facta Tempus erit.

¶ Præsens nonnunquam. Virg. 2. Æneidos,

Quondam etiam victis redit in præcordia virtus.

¶ Quondam, Semper. Virg. 3. Georgicorum,

Vt quondam in stipulis magnus sine viribus ignis. Seruius in 2. Æneidos.

Quoniam {ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ἐπειδήπερ} Coniunctio causalis. Terent. Andr. 1. 5,

-ea quoniam nemini obtrudi potest,

Itur ad me. Idem Eunuch. 2. 2,

Quid istuc ornati est inquam? quoniam miser quod habui perdidi.

¶ Quamobrem quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictũ est, vtar ea clausula, &c. Cic. Curioni, lib. 2. 3. Sic 3. Philip. Quapropter quoniã res in discrimen adducta est, vtrum ille pœnas Reip. luat, &c.

¶ Quoniam, aliquando significat Postquam, authoribus Festo & Donato. Plaut. Asin. 12,

Quid nunc, quoniam ambo, vt est lubitum, nos delusistis, datísne argentum? Terent. And. 2. 1,

Quæso ædepol Charine, quoniam id fieri quod vis non potest, velis id quod possis.

¶ Quoniam & Idcirco, veluti relatiua sunt. Propert. lib. 2,

An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram

Iuppiter, idcirco facta superba dea es?

¶ Quoniam quidem suscepi, non deest. pro Quandoquidem. Cic. pro Sext. Rosc. Idem ad Attic. lib. 2, Quoniam quidem ea quæ nos scribimus, &c. te etiam delectant.

Quoniam quidem, secundo loco. Columel. lib. 5. cap. 5, Nos autem præcipimus easdem virgas, quum à matre fuerint præcisæ, sicubi demortuis vitibus ordines vacent, aut si nouellam quis vineam instituere velit, pro viuiradice ponere: quoniam quidem partes sarmentorum, quæ fuerant obrutæ, satis multas habent radices, quæ depositæ scrobibus confestim comprehendant.

¶ Quanquam quoniam, &c. idem Roscius, &c. Cic. 1. de Orat.

¶ Quoniam, pro Quòd, vel quia. Plin. lib. 23. cap. 1, Quo certè vocabulo satis consilij dedere prisci, quoniam & in materias cariem fumus erodit.

Quopiam, Aduerbium ad locum. Terent. Eunuch. 3. 2,

Ituráne Thais quopiam es?

Quoquam, Aduerbium ad locum. Cato cap. 72, Boues ne pedes subterant, prius quàm in viam quoquam agas. Cicero 4. Verr. O Verrea præclara, quoquam si accessisti, quò non attuleris tecum istum diem?

Quoquam resolui Lucret lib. 1,

Neque quoquam posse resolui.

Quoque {ἔτι, καὶ ἔτι} Coniunctio, pro Etiam, similiter. Terentius Eunucho, 2. 2,

Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negẽt, laudo id quoque. Idem And. 4. 4, -ego quoque hinc ab dextera

Venire me assimulabo. Cic. pro Rabirio Posthum. Si per eum reductus insidiosè red. issem, me scilicet maximè, sed proximè illum quoque fefellissem.

Quoque enim. Liu. 10. bell. Pun. P. Sempronius (ei quoque enim Proconsuli imperiũ in annum prorogabatur) P. Licinio succederet.

Quoque etiam. Terent Hecyr. 5. 1,

Nam non sunt solæ arbitratæ hæ: ego quoque etiam credidi.

Quoque certè. Curtius lib 8, Puero quoque certè postea ex ea vtcunque genito, Alexandro fuit nomen.

Quoque, cum particula &. Plin. 8. cap. 16, Sunt verò & fortuita eorum quoque clementiæ exempla. De leonibus.

Quoque in fine sententiæ, venustatem habet in oratione. Quintil. lib. 8. cap. 6, Nam fit longa & inexpedita: vt in quæstionibus eam iudices similem agmini totidem lixas habenti, quot milites quoque. Idem lib. 9. cap. 4, Perdidisset gratiam simplicis atque inaffectati coloris, perdidisset si lem quoque.

¶ Quoque, pro Quidem veteres dixere. Gellius lib. 17. cap. 2, ex Q. Claudio, cuius hæc refert verba, Sese, ne id quoque quod tum suaderet, facturum esse. Dein Gellius subdit, Ne id quoque dixit, pro Ne id quidem: insequens nunc ita loquendo, sed in libris veterum creberrimum.

Quoquò {ὅποι} Aduerbium ad locum, In quancũque partem. Cic. 2. de Diuinat. Ita quoquò sese verterint Stoici, iaceat necesse est omnis eorum solertia.

Quoquò gentium Plaut. Merc. 22,

Ménsque mihi illam quærere, quoquò hinc abducta est gentium.

Quoquo {ὁπωσοῦν} Ablatiuus, Id est quocunque. Cic. ad Att. lib 9, Confido igitur aduentum nostrum illi quoquo tempore fuerit, vt scribis, ἀσφαλῆ fore.

Quoquo consilio fecit, fecit certè suo. Cic. pro Rab. perd. reo.

Hic ager quoquo pretio coemptus sit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. Cic 2. de Lege agraria.

¶ Quoquomodo. Plaut. Menæch 17,

-quid nocti

Tibi, aut adeò isti, quæ mihi molesta est quoquomodo? Id est omnibus modis, omnino. Cic. ad Q. frat. libro 1. 2, Tu quoquomodo, quoniam Ephesi est, hominem inuestiges velim: summáque diligentia vel tecum deducas.

Fuit aliquis casus quem tulimus, quoquomodo ferendus fuit. Cic. 6 Philipp.

Quoquomodo ea res huic quidem cecidit. Cic. ad Atticum, lib. 8.

Et 7. Verr. Tu quum esses Prætor renuntiatus quoquomodo. Id est quomodocunque, siue vtcunque.

Quoquomodo de me meritus est. Cic pro Milone.

Quoquomodo, tamen. Cic. 4 Verr. Quoquomodo se in eá quæstione præbebat, tamen in consilio habebat homines honestos è conuentu Syracusano.

¶ Quoquopacto. Terent. Adelph 3. 2,

Quapropter quoquopacto celato est opus. Idem Eunuch. 5. 9,

Mirum, ni illoc homine quoquopacto opus est.

¶ Quoquouersum, siue Quoquouersus {πάντη} Aduerb. ad locũ, Id est versus quemcunque locum. Cæsar in Comm. Eius imperio classem quoquouersum dimittunt. Idem 1. bel. Ciuil. Patebat hæc quoquouersus pedes XXX.

Quum quoquouersus spatium vacet infinitum. Lucret. lib. 1.

Quorsum, Aduerbium ad locum, Versus quem locum: cum interrogatione, & sine interrogatione aliquando ponitur. Terentius Eunucho, 1. 3,

Ego nescio hercle neque vnde eam, neque quorsum eam.

Quorsum, Ad quam rem. Terent. Eunuch. 1. 2,

Aut ego nesciebam quorsum tu ires? Hoc est, quid tuis verbis velles? quò tenderes? Idem And. 1. 1,

Quàm timeo quorsum euadas! Id est, ad quem finem perueniat oratio tua. Ibidem, 1. 5,

Misera timeo, hoc INCERTVM quorsum accidat. Id est, Vereor ne illud incertũ, quod dixit Pamphilus, malè vertat nobis, & in nostrã perniciem conuertatur. Cic. pro Rosc. Com. Quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Quorsum istuc? Quod vulgò dicitur *Ad quod propositum?* Terentius Andr. 2. 2.

Quorsumnam istuc? D. ego me continuò ad Chremem. Cicero de Amic. Quorsum hæc? quia sine sociis nemo quicquam tale conatur. Idem Post reditum ad Quirites, Quorsum igitur hæc disputatio? quorsum? vt intelligere possitis, neminem, &c.

Verebar quorsum id casurum esset. Cicero Attico, lib. 3. Terent. Andr. 11. 4.

-& heri semper lenitas

Verebar quorsum euaderet.

Vnde mihi lapidem? quorsum est opus? Horat. 2. Serm. sat. 7.

Quorsum hæc tandem? hoc est, Ad quid tandem hæc dicis? Horat. 2. Serm. sat. 7.

Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib.

Quorsus, Idem. Cicero de Claris Orat. Quorsus inquam istuc? non enim intelligo. Idem Att. lib. 2. Nunc repentè tãto in odio est omnibus, vt quorsus eruptura sit, horreamus.

Quot {πόσοι, ὅσοι} Nomen numerale. Plaut. Stich. 4,

Quot adeò cœnæ, quas defleui, mortuæ!

Quot potiones mulsi! quot autem prandia! Admiratiuè dictum. Et apud Terentium in Hecyra,

Quot commodas res attuli! quot autem ademi curas!

Tot, quot. Terent. Phorm. 2. 4,

-verùm ita est.

Quot homines, tot sententiæ. Hæc eadem verba habet Cicero lib. 1. de Finib.

Quot homines, tot causæ Cic. 2. de Orat.

Quot, quantæ, quàm incredibiles calamitates. Cic. 1. Tuscul.

Quot sunt? s. totidem quot ego & tu sumus. Plaut. Rud. 14. Cic. in Orat. Quot orationum genera, &c. totidẽ orationes sunt.

Quot modis. Terent. 1. 3,

-quot modis

Contemptus, spretus: facta, transacta omnia.

Quot annos nata? s. septendecim. Plaut. Cistel. 10. Idẽ Menæch. 24,

Quot eras annos natus quum te pater à patria auehit?

MEN. Septuennis.

Quot mensibus, pro Quolibet mense, siue singulis mẽsibus: quemadmodum Quotannis, pro Singulis annis. Vlpian. in l. Quũ ij. §. Sicut

non.D.De transactionibus, Si tamen ita sine prætore transegerit, vt inuicem eorum nummum quotannis vel quot mensibus acciperet, &c. Vide Vallam lib.6.cap.6.

Quotannis {[illegible]} Singulis annis. Plaut.Epid.5, Quid istæ quæ quotannis nomina inueniunt noua? Cicero 4.Verr. Quòd omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt? Sic 2.de Finib. Colum.lib.5.cap.9, Omnis deinde soboles quæ ex vno stirpe nata est, quotannis extirpanda est.

Quotenus, pen.prod. {[illegible]} Relatiuum diuisiuũ, significat Vsque ad quem numerum. Ad bini, terni, quaterni refertur. Sic docet Priscianus. Cicero ad Atticum, lib.12, Is, opinor, ita partes fecit in ripa nescio quotenorum iugerum, vt certa pretia constitueret, quæ mihi nota non sunt. Alij tamen dicunt nihil aliud significare quàm quot.

Quotidie, Aduerbium {[illegible]} Singulis diebus. Terent.Heaut.3.1,
Nam mihi quidem quotidie augescit magis
De filio ægritudo. Cic.3.Verr. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie aduocationes fiunt. Quintil.lib.1.cap. De orthographia, Frigidiora his alia: vt quicquid c quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et quotidie, nõ cotidie: vt sit, quot diebus. Verùm hæc iam inter ipsas ineptias euanuerunt.

Quotidie, vel potius in singulos dies, breuiores ad te literas mitto. Cic.Att.lib.5.

Quotidianus, penult.prod. Adiectiuum {[illegible]} Quod quotidie fit. Cic.2.de Diuin. Quia sunt hæc quotidiana, angues non item.

Quotidianum magis quàm vsitatum. Brutus Cicer.16, Audire aliquid de te, non solùm vsitatum, sed etiam quotidianum est.

Cœnam quotidianam alicui apponere. Plin.lib.9.cap.35.

Culpa. Catul.ad Mallium, 63.

Cura. Terent.Phorm.1.3.

Epistolæ quotidianæ odiosæ. Cic.Att.lib.8.

Febris. Terent.Hecy.3.2.

Formæ quotidianæ. Id est vulgares & vsitatæ. Terent.Eunuch.2.3,
O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres:
Tædet harum quotidianarum formarum. Vbi Donatus, Quotidianarum, hoc est Leuium & vsitatarum, Est quippe contrarium, Noua figura oris.

Opera quotidiana & peruagata. Cic.3.de Orat.

Querimonia. Cic.1.Verr.

Res. Plin.lib.8.cap.5.

Sermo quotidianus, Qui quotidie habetur. Cic.ad Lentul.lib.1.1. Idem 3.Verr. Nã quid ego de quotidiano sermone querimoniáque Pop.Rom.loquar? Quintil.lib.2.cap.4.

Sermo quotidianus & familiaris. Cic.pro Cecinna, Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, si verba inter nos aucupabimur.

Sumptus quotidiani. Terent.Heaut.4.5.

Verba quotidiana. Cic.ad Papyr.lib.9.21, Epistolas quotidianis verbis texere solemus. Id est in quibus quotidiano sermone vtimur.

Victus quotidianus. Cic.pro Rosc.Amer.

Vitæ quotidianæ expressa imago. Cic.pro Rosc.Amer. Hæc conficta arbitror à poetis esse, vt effictos nostros mores in alienis personis, expressámque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus.

Vita quotidiana, assidua, & vrbana. Cic.in Pison.

Quotidianò, pro Quotidie. Plinius lib.11.cap.37, Palpebræ in genis homini vtrinque. Mulieribus verò etiam infectæ quotidianò. Tanta est decoris affectatio, vt tingantur oculi quoque.

Quoties {[illegible]} Aduerbium numerale, hoc est Quot vicibus. Terent.Hecy.1.1,
Vel hic Pamphylus iurabat quoties Bacchidi,
Quàm sanctè. Cic.4.Verr. Verùm quoties, & quot nominibus à Syracusanis statuas auferes?

Quoties mihi certorum hominum potestas erit? Cicero Lentulo, libro 1.7.

Apud veteres, quotiens per N scriptum fuisse testatur Pierius his verbis, In omnibus codicibus antiquis quos euoluerim, QVOTIENS per N scriptum obseruaui. Quibus astipulatur Caper Grammaticus, vbi dicit, Sine N scribenda sunt millies, centies, decies. Totiens & quotiens quum scribuntur, per N scribenda sunt. In cuius sentẽtiam Victorinus etiam descendit, dum ait, Aduerbia verò cum N scribenda sunt, Totiens, Quotiens.

Quoties iam, quoties iam tibi extorta est sica ista de manibus? Cic.1.in Catil.

Quotiescunque {[illegible]} Cic.pro Cluentio, Quotiescunque dico, toties mihi videor in iudicium venire. Idem 3.Tusc. Cætera, quotiescunque voletis, & hoc loco & aliis parata vobis erunt.

Quotquot {[illegible]} compositum à quot. Catul.de Acme, epigr.39,
Adeste hendecasyllabi, quot estis,
Omnes vndique, quotquot estis omnes.

Quotquot erunt dies, Singulis diebus. Horat.2.Carm.ode 14.

Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. Cic.2.de Inuent.

Quotquot annis, pro Quotannis. Varro de Ling.Lat.lib.4, Quòd in agris quotquot annis rursum facienda eadem, vt rursus capias fructus, appellata rura, &c. Idẽ paulo antè, Ager restibilis, qui restituitur, ac reseritur quotquot annis, Id est singulis annis.

Quotquot mensibus, pro Singulis mensibus. Varro de Ling.Latin. lib.4, Quæ pertinet in arcem, qua sacra quotquot mensibus feruntur in arcem, &c.

Quotuplus, penul.corr. {[illegible]} Ad mensuram vel ad pondus refertur. vt
Meus ager reddit decuplum, quotuplum non reddit tuus.

Quotuplex {[illegible]} Quot iugerum.

Quotus, quota, quotum {[illegible]} Relatiuum ordinale, quo significatur cuius numeri, siue in quo numero aut ordine. Vt, Sum primus in ciuitate, quotus es in tua.

Quotus, simpliciter interrogat, & numerum petit. Cic.5.Verrina, Quotus erit iste denarius, qui non sit deferendus? Horat.2.Serm. satyra 6,
Hora quota est?

At fuit fama. quotus quisque istam potest effugere in tam maledica ciuitate? Cic.pro Cælio.

Quotus, sine interrogatione. Horat.2.epist.1.
Scire velim chartis pretiũ quotus arroget annus. Martial.lib.14.217,
Dic quotus es, quanti cupias cœnare. Plaut.Pseud.15,
Quotas ædes dixerit, id ego admodum certum scio.

Nequando perturbatione ordinis impediamur, quo secius quoto quoque loco libebit, possimus. Author ad Heren.lib.3.

Quota pars, id est minima pars. Ouid.1.de Ponto, eleg.10,
Qui quota terroris pars solet esse mei? Idem ad Corinnam, lib.2.Amorum, eleg 12,
Ex tot in Atridis pars quota laudis erat? Martial.lib.1.28,
Cæsaris hæc nostri pars est quota? Quasi diceret, minima.

Quotacunque {[illegible]} Tibul.lib.2.eleg.7.ad finem,
Mouerit è votis pars quotacunque deos. Id est minima pars.

Quotusquisque, Nomen numerale, per interrogationem profertur: vt,

Quotusquisque est qui teneat artem numerorũ? Quasi dicat, nullus aut rarus. Cic 5 de Finibus,
Quis est enim, aut quotusquisque, cui mors quum appropinquet,
Non refugitat timido sanguis, atque exalbescat metu? Ex poeta. Idem 2.de Diuin. Quota enim quæque res euenit prædicta ab istis?

Quoto cuique lorica est? quis equum habet? Curtius lib.9.

Quouis, Aduerbium ad locum.

Quouis gentium. Terent.Heaut.5.2,
Imò abeat potius multo quouis gentium,
Quàm hîc per flagitium ad inopiam redigat patrem.

Quouiscunque loco potes hunc finire libellum. Martial.lib.14.1.

Quousque {[illegible]} Id est quandiu, vel vsque ad quod tempus: & ponitur interrogatiuè. Plaut.Asin.3,
Nam quousque? L. vsque ad mortem volo. Cicer.pro Cn. Plancio, Atque etiam clamitas Laterensis. Quousque ista dicis? Nihil in Cyprio profecisti.

Quousque tandem, primo loco positum, & quasi ex abrupto prolatum. Cic.1.in Catil. Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra? Quandiu, &c.

Quousque, cui respondet Quoad. Cic.ad Att.lib.15, Quousque inquies? quoad erit integrum.

¶ Quousque, pro Quatenus. Martian.in L.1.§.1.D. Quæ res pign. oblig.possunt. Facti tamẽ est quæstio, si quæratur, quousque eis permissum videatur peculium administrare.

Quum {[illegible]} vel Qum, vel Quom, scribebant veteres, quando aduerb. temporis erat. Victorinus in orthographiæ præceptis admonet sic esse scribendum quum est aduerbiũ temporis. Eius hæc sunt verba, CVM autem, si fuerit aduerbium temporis, per Q & V. siue vnum, siue duo scribatis, vt Quum primùm, & Qum facerem. Hactenus Victorinus. Scripserunt veteres & QVOM, per O ante M. Plautus Amphitryone,
Grauidam ego illam reliqui quom abeo. Terentius in Prolog. Andriæ,
Poeta quom primùm animum ad scribendum appulit. Cicero de Amic. Quom sæpe multa, tum memini, &c. sub. narraret. Quintil. lib 1.cap. De orthographia, Illa quoque seruata est à multis differentia: vt AD, quum esset præpositio, D literam: quum autem coniunctio, T acciperet. Item CVM, si tempus significaret, per QVOM: si comitem, per CVM: si verò causam, per Q ac duas sequentes V V, scriberetur.

Quum, pro Quo, authore Donato. Terent.And.1.1,
Prope adest, quum alieno more viuendum est mihi.

Quris, vel Qurina, lingua Sabinorum hasta dicebatur: Vnde & Quirinum, & Quirites, & Quirinalia dixere. Scribebant verò per C. quoniam Q. litera Hetruscis in vsu, sicut Romanis non erat. Cato in Originibus: Quirinalis (inquit) collis à Iunone Sabinorum dea, quam illi Curitim, id est hastatam Iunonem vocant, &c.

Quris cœlibaris. Arnobius lib.11. Aduersus gentes, Quum in matrimonia cõuenitis, toga sternitis lectulos, & maritorum Genios aduocatis, nubentium crinem cœlibari hasta mulcetis, puellarum togulas fortunam defertis ad virginalem. Festus, Cœlibari hasta caput nubentis comebatur, quæ in corpore gladiatoris stetisset abiecti, occisique, vt quemadmodũ illa cõiuncta fuerit cum corpore gladiatoris, sic ipsa cum viro sit, &c. Lilius 3 Syntagmate.

R LITERA consonans initio Romanis, mediis in dictionib⁹ incognita, cuiusque vice, s literam posuerunt: nam maiosibus, meliosibus, Lasibus, fesiis, Valesiis Fusiis, pro maioribus, melioribus, Laribus, feriis, Valeriis, Furiis, scripserunt. Pomponius in libro singulari Enchiridij relatus in l. 2. §. Idem Appius. de Origine iur. lib. 1. Pandect. Ciuilium. Idem Appius Claudius, qui videtur ab hoc processisse, R literā inuenit, vt pro Valesij, Valerij essent, & pro Fusiis Furiis. Vide Festum, & Fabium lib. 4. Oratoriarum institutionum.

R litera in cōpositione consequente L liquida, in alterum L itidem permutatur, vt in perluceo, pelluceo: perlucidus, pellucidus. Vlpianus l. 19 §. Gemmæ autem. De auro & argento legat. Gemmæ autē, inquit, pellucidæ sunt materiæ. In Pandectis Florentinis, perlucidæ legitur.

R litera canina à Persio dicitur, quòd cū rictu pronūtietur, fragorem enim stridorémque concitat, hærente lingua dentibus, spiritu copiosiore, sonitu verò stridulo: itaque ei L opponitur, quòd tam leniat verbum, quàm R exasperat.

R vel RO. Roma. R. C. Romana ciuitas. R. D. Regis domus. R. F. E. D. Rectè factum esse dicetur. R. F. E. V. Rectè factum esse videbitur. R. FERRARIN. Rurum Ferrarinorum. R. G. C. Rei gerūdæ causa. R. G. F. Regis filius. R. L. P. Rectè legi possit. R. N. LON. P. X. Retro nō longe pedes decem. R. P. Respublica, vel Romani principes. R P. C. vel R. P. C. Reipublicæ constitutor: vel Retro pedes centum. R. R. Rurū Romanorum.Ruderibus recolligendis. Reiectis rudibus, aliàs ruderibus. R. R. R. F. F. F. Regnum Romæ ruet, ferro, fame, flamma. R. R E G. Rurum regiensium. R. S. P. Res sua publica. R. V E. Res Veronensis.

R. R. Actuum solennis nota apud maiores nostros, qua Rationes relatas significabant. Festus, R duobus in compluribus orationibus (quum de actis disseritur) etiam perscribi solet, id est Rationum relatarum, quòd iis tabulis docentur iudices, quæ publicè data atque accepta sint.

RABBATH {ῥαββάθ} Metropolis erat filiorum Ammon, quæ postea à Ptolemæo Philadelpho, qui Arabiam tenuit, cum Iudæa, Philadelphia nominata est.

RABIENVS, antea Labienus mutato suo nomine, quòd omnes passim laceraret. Cælius lib. 11. cap. 13, In Labieno tanta, & tam impromiscua memoratur libertas, vt libertatis nomen excederet, & quia passim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primùm excogitata est noua pœna: effectum enim est per inimicos, vt omnes eius libri comburerentur. Quæ res inusitata fuit, & prorsus mira, supplicium de studiis sumi. Eam contumeliam Labienus non tulit, nec superstes (vt inquit Seneca) ingenio suo esse voluit: sed in monumēta maiorum suorum se ferri iussit, atque ita includi: veritus (credo) ne ignis, qui nomini subiectus erat, sibi quoque negaretur: nec tantùm finiuit ipse se, sed sepeliuit. Cassius Seuerus Labieni amicissimus, quum ex Senatusconsulto libri eius comburerentur: Nunc (inquit) me viuum vri oportet, qui illos edidici.

Rabies, rabiei, f. gen. {λύσσα} & Rabia, rabiæ, apud antiquos, Morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec vllum quietis locum inueniunt.

Alij rabiem quasi rauiem dici putant, à raucitate vocis, quam rabiosi habent similem latratui canis. Plin. lib. 29 cap. 5, Multo tamen vtilissimè iecur eius qui in rabie momorderit, datur.

Canum rabies Ouid. 14. Metam.

¶Rabies, transfertur & ad homines. Cic. in Salust. Quòd ista inusitata rabie petulanter in vxorem meam inuasisti. Idem 3. Tusculan. Hecubam autem putant propter animi acerbitatem quandam & rabiem fingi in canem esse conuersam.

Edendi rabies ex longo collecta fatigat. Virg. 9. Æneid.

¶Rabies, pro Iracundia. Cic. 4. Tuscul. Definitione fortitudinis aperta, quis est, qui aut bellatori, aut imperatori, aut oratori quærat aliquid, neque eos existimet sine rabie quicquā fortiter facere posse?

Horrenda rabies. Horat 2. Serm. satyr. 3.

Rabies, Furor. Horat. in Arte,

Archilochum proprio rabies armauit Iambo. Quoniam qui Iambicis vtebantur, furore quodā correpti primùm viderentur, vel quòd propitij sint Iambi furoribus explicandis, vnde tragœdiis primum in vsu fuerunt.

Scelerum rabies. Lucan. lib. 5,
-liceat discedere Cæsar
A rabie scelerum.

Noti, siue Austri rabies. Horat. 1. Carm. ode 3.
Ciuica rabies, Id est ciuium. Horat 3 Carm. ode 24.
Effrænata Scytharum rabies. Firmic. lib. 1. cap. vlt.
Horrenda rabies ferarum. Silius lib. 16.
Improba ventris. Virg. 2. Æneid.
Innata. Claud. 1. in Ruffinum.
Promptissima in ferrum. Lucan. lib. 7.
Remissa. Stat. 11. Thebaid.
Sæua ventorum. Ouid. 5 Metam.
¶Addere rabiem in fines Italûm. Silius lib. 1.
Dolor rabiem collegerat. Ouid 9. Metam.
Colligit os rabiem. Ouid. 1 Metam.
Dissimulare rabiem & minas. Stat 2. Achil.
Cæli rabiem comprimere. Virg. 5. Æneid.
Effundit cunctam rabiem, irarúmque procellas. Silius lib. 11.
Ventorum rabies exasperat fretum. Ouid. 5 Metam.
Inflammantur rabie equi. Vide INFLAMMO.
Leniat & rabiem canis, & momenta leonis. Horat. 1. epist. 10.
Parare rabiem alicui, Id est furorem bellicū. Horat. 1. Carm. ode 15.
Placata cruore rabies. Stat. 10 Thebaid.
Fracta quieuit rabies. Claud. de bello Getico.
Indomitam properat rabiem sedare. Horat. Epod. 12.
Sedare rabiem. Silius lib. 13.
Iratum rabiem seruat frons. Silius lib. 13.
Sparget intentam rabiem draconis. Senec. Herc. OEtæo, 12.
Stimulatus vt furenti rabie vagus animus. Catul. de Berecynth. 58.
Corda tument rabie fera Virg 6. Æneid.
Hinc canibus blandis rabies venit. Virg. 3. Georg.
Iocus in rabiem apertam vertitur Horat. 2. epist. 1.

Rabiosus, penult prod. Adiectiuum {λυσσώδης} Rabie correptus. Plautus Capt. 11,

Hic homo rabiosus habitus est in Aulide. Plin. lib. 29. cap. 5, Est limus saliuæ sub lingua rabiosi canis.

Canis rabiosa. Horat 2 epist. 2.

Fortitudo. Cic. 4. Tuscul. Vide ne fortitudo minimè sit rabiosa, sitque iracundia tota leuitatis.

Iurgia rabiosa fori clamosi. Senec Herc. furen. 3.

Signi rabiosi tempora, Dies caniculares. Horat. 1. Serm. satyr. 6.

Rabiosulus, pen. corr. {ὑπολυσσώδης} Adiectiuum diminutiuum. Cic. ad Trebat. lib. 7. 16. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Intelligit literas asperas & mordaces.

Rabiosè, pen. prod. Aduerbium {λυσσωδῶς.} Cic. 4. Tuscul. Atque hi collocuti, inter se prius quàm manum consererent, leniter & quietè, nihil ne in ipsa quidem pugna iracundè, rabiosé ve fecerunt. De Aiace & Hectore.

Rabidus, pen. corr. Adiectiuum {λυσσαλέος, λυσσῶν} Qui rabiem habet. Plin. lib 29. cap. 5, In canis rabidi morsu tuetur à pauore aquæ, capitis canini cinis illitus vulneri. Idem lib. 8. cap 9, Domantur autem elephanti rabidi fame & verberibus.

Rabidum & incitatum agere aliquem. Catul. de Berecynthia, epigram. 58.

Animi rabidi furor. Catul. de Berecynth. epigr. 58.
Aspectu rabido circunspectare. Author ad Heren. lib. 2.
Canes. Ouid. 3. Amor. eleg. 11.
Certamen. Silius lib. 16.
Corpus. Cic. in Arato,
Ver toto spirans rabido de corpore flammam.
Dens rabidus, Rabie plenus. Martial. lib. 1. 18.
Dolor. Stat 6. Thebaid.
Fames. Virg. 6. Æneid.
Ferarum rabidarum more. Stat. 8. Thebaid.
Platus. Stat 2 Sylu. 2.
Ingenium. Claud. 1. in Ruffinum.
Ira. Ouid. 7. Metam.
Miles. Silius lib. 13.
Mores rabidos compescere. Ouid. 3. de Arte.
Murmur. Valer. 4. Argon.
Os. Virg. 6. Æneid.
Tigres. Virg 2. Georg.
Voces. Claud. 1. in Ruffinum.

Rabidè, pen. corr. Aduerb. Cic. 5. Tusc. Quid verò illum quem libidinibus inflammatum & furentem videmus, omnia rabidè appetentem cum inexplebili cupiditate, &c.

Rabere {λυσσᾷν} Verbum dictum à Rabie, Nimia ira & quasi rabie agi. Varro, Quid est quod blateras? quid rabis? quid vis? Cæcilius Hypobolimæo,

Rastraria: Rabere se ait. Ex Nonio.

RABILVS, Arabiæ rex, qui Antigonum Macedonem in vico, cui nomē postea factum Motho interfecit. Stephanus in dictione Motho.

RABIRIVS {ῥαβίριος} Eques Romanus, perduellionis, id est læsæ maiestatis accusatus à T. Labieno Tribuno plebis, quòd Saturnium virum sceleratum & hostem patriæ in tumultu occiderit, defensus à Cicerone. cuius extat oratio, quæ inscribitur pro A. Rabirio perduellionis reo.

Rabirius, poeta quidam temporibus Ouidij, vt ipse Ouidius testatur 4. de Ponto, eleg. 16,

Quum foret & Marsus, magniq; Rabirius oris. Magni oris vocat, id est magniloquum.

Rabo, rabonis, f. gen. {ἀῤῥαβών} pro Arrabone, concisum apud Plaut. Trucul. 14,
-sequere
Intrò me amabò mea voluptas. S. tene hoc tibi, rabonem habeto,
Vt mecum hac nocte sies. A. peri, rabonem, quam esse dicam
Hanc beluam? quin tu arrabonem dicis? S. ita facio lucri,
Vt Prænestinis conia est ciconia.

Rabula, rabulæ, penul. corr. masc. gen. {[illegible]} A rabie, vt quidam volunt: & à raui, id est raucitate dicitur: vt is sit rabula, qui in negotiis agendis acer est & rabiosus: qui que in multis intentus est negotiis, paratúsque ad radendum quid, auferendúmque. Hæc Festus. Vnde & pro aduocato & causarum patrono accipi solet. Vel dicitur à radendis auribus. nam vt à fando fabula, à nando nabula, à stando stabula, à pascendo pabula, ita à radendo rabula. Nec alia ratione rabulas in foro dictos puto, ait Hermolaus in Plinium, quàm quòd suo clamore radant, id est offendant aures: & vt ait Quintilianus, nimia verbositate feriant. Quintil. lib. 12. cap. 9, Super omnia, perit illa, quæ plurimum oratori & authoritatis & fidei affert, modestia, si à viro bono in rabulam latratorémque conuertitur. Cicero in Orat. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimū & perfectissimum quærimus. Idem 1. de Orat.

Non enim causidicum nescio quem, neque proclamatorem aut rabulam, hoc sermone nostro conquirimus, &c.

Rabula, inquit Nonius, à rabie dictus est, quem nunc aduocatum, vel causarum patronum dicimus.

Rabula sanè probabilis P. Antistius. Cic. in Bruto.

Rabulæ, Litigiosi. Nonius, Ex Varr. περὶ ἐγκωμίων: Ille ales gallus, qui suscitabat Atticarum musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?

Rabulanus. Vide Radulanus, in RADO.

Racemus, racemi, pen. prod. masc. gen. {βότρυς} Pars botryonis, siue potius ipse botryon, qui & botrys Græcis, & nostris bottus, hoc est integer vuæ racemus. est enim illa testa vuarum plurima grana continens. Virg. 2. Georgicorum,
Non ego te mensis & diis accepta secundis
Transierim Rhodia, & tumidis bumaste racemis.
Extentis racemis tumet vua. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.
Fulgentes sole racemi. Silius lib. 7.
Prima mihi variat liuentibus vua racemis. Propert. lib. 4. eleg. 2.
Liuidi. Horat. 2. Carm. ode 5.
Passi. Virg. 4. Georg.
Turpes racemos fert vua. Virg. 2. Georg.
Variis racemis vua. Virg. 3. Metam.
¶ Racemus non solùm de vite, sed etiam de aliis plantis dicitur. Plin. lib. 16. de hedera, Aliis densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis.

Racemifer, pen. corr. Adiectiuum {βοτρυοφόρος.} vt
Vuæ racemiferæ. Ouid. 3. Metam.
Bacchus. Ouid. 15. Metam.
Capilli. Ouid. 6. Fastorum,
Bacche racemiferos edera redimite capillos.

Racemosus, pen. prod. {βοτρυώδης} Similiter adiect. Racemis plenum. Plin. Hederæ modo racemosa est.

Racematus, penul. prod. Aliud adiectiuum {βοτρυωτός} Quod racemos habet. Plinius lib. 18. capite 7, de panico, Paruis racemato paniculis.

Racemarius, racemarij {βοτρυοῖγες} Malleolus ex quo pampini pullulant vel steriles, vel certè minus feraces. Colum. lib. 3. cap. 18, Nec dubium quin gemmæ cacumini proximæ quæ sunt infœcundæ, in eo relinquantur, ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certè minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

Racematio, racemationis {βοτρυολογία} Diminutiuū, Racemorum vindemia. vt quando à vindemiatoribus racemi rari prætereuntur: sicut in messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur.

Racha {ῥακά} Interiectio & vox incondita, irati animi commotionē significans. Quidam sine aspiratione scribunt, & dicunt Chaldaicam esse vocem, quæ hominem nequam & nullius frugi significet. Vide in dictione RHACHVM.

RACILIVS, Tribunus pleb. qui de Claudianis facinoribus est questus in Senatu, vt scribit Cicero in epist. ad Qu. fratrem.

RADAGASVS, Gotthorum rex, qui floruit Arcadij & Honorij Cæsarū temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia. Paulus Diaconus.

RADAMANTHVS, Vide RHADAMANTHVS.

Radiatio, Radiatus. Vide RADIVS.

Radicitus, Radico, Radicula, Vide RADIX.

Radius, radij, m. gen. {ἀκτίν, ἀκτίς} Splendor à sole micans. Varro, O summe sol, qui totam hanc mundi compagem, tuis radiis illustras. Cic. 5. de Finib. Ita enim paruæ & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, vt quemadmodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutū splendore ne cernantur quidem.
Solis radij. Lucret. libro 1,
Non radij solis, neque lucida tela diei.
Lumen radiorum. Lucret. lib. 2.
Verbera radiorum. Lucret. lib. 5.
Vires radiorum. Ouid. 4. Metam.
¶ Ardentes radij. Lucret. lib. 6.
Coruscis radiis insigne iubar. Ouid. 1. Metam.
Micantes. Ouid. 2. Metam.
Tabifici. Lucret. lib. 6.
¶ Nubes ardent radiis & auro, Id est, inquit Seruius, radiis aureis. Virg. 7. Æneid.
Calere radiis. Ouid. 2. Metam.
Erumpunt radij. Virg. 1. Georg.
Frigora excludunt radios. Stat. 1. Sylu. 2.
Ingruentes solis radios sentit luna. Vide INGRVO.
Inserti fundunt radij per opaca domorū. Lucret. Inserti autē radij dicuntur, qui per domos inseruntur, & in eas subeunt, solisque lumina spargunt. Turnebus.
Nubes interrumpunt radios lucis. Lucret. lib. 5.
Titan retexit orbem radiis. Virg. 4. Æneid.
Mare rubescebat radiis. Virg. 7. Æneid.
Matutinis radiis subdita iuga. Ouid. 1. Metam.
Acutis radiis vallatus sol. Ouid. epist. 4.
¶ Radius, Fulgor oculorum. Plinius, Cuius ex oculis radij nocte micantes cernuntur. Gell. lib. 5. cap. 16, Stoici causas esse videndi dicūnt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt emissionem, aerisque simul intentionem.
¶ Radius, Virga qua Geometræ lineas indicant, Virga qua Mathematici formas suas in puluere delineabant. Sic Viues in Bucolica. Virgilius 3. ecloga,
Descripsit radio totum qui gentibus orbem. Inuenta autē est hæc ars tempore quo Nilus plus æquo crescens, confudit terminos possessionum. Ad quos innouandos adhibiti sunt philosophi, qui lineis diuiserūt agros. Seruius. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 2, Qui obierunt maria & terras, gaudent quū de ignoto multis vel terrarum situ, vel sinu maris interrogantur: libentérque respondent, & describunt modò verbis, modò radio loca: gloriosissimum putantes, quæ ipsi viderint, aliorum oculis obiicere. Vide Vuillichium in Bucolica. Putat enim radio significari Dioptram, seu Ahidadam.
Describere radio cæli meatus. Virg. 6. Æneid.
¶ A puluere & radio aliquem excitare. Cic. 5. Tuscul. Ex eadem vrbe humilem homunculum à puluere & radio excitabo, qui multis pòst annis fuit, Archimedem.
Radius ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42.
¶ Radius {κερκίς, σπάθη} Textoris instrumentum, quo telæ annectuntur. Virg. 9. Æneidos,
Excussi manibus radij, reuolutáque pensa. Ouid. 6. Metam.
Insubula, ac fusi, radij, scapique sonantes. Lucret. lib. 5.
Acutus radius, Vide ACVO.
Attriti manu. Claud. 3. de raptu Proserp.
¶ Radij {κνῆμαι} quoque rotarum dicuntur, vt apud Virgilium 2. Georgicorum,
Hinc radios triuēre rotis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò penè quàm ad radios rotarum vtile. Virg. 6. Æneidos,
Saxum ingens voluunt alij, radiisque rotarum
Districti pendent. Ouid. 2. Metam. de curru Solis,
Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
Curuatura rotæ, radiorum argenteus ordo.
¶ Radius, Instrumentum quo raduntur mensuræ, aliàs hostorium dicitur. Plautus,
Di deæque omnes tantam nobis lætitiam, tot gaudia sine radio cumulent.
¶ Radij, Oliuæ oblongæ. Virg. 2. Georgicorum,
Nec pingues vnam in faciem nascuntur oliuæ
Orchites & radij, & amara pausia bacca. Colum. lib. 5. cap. 8, Orchis quoque & radius medius ad escam quàm in liquorem stringitur.
¶ Radius est pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42.
¶ Radius, Os minus brachij, & breuius, idémque superius: constat enim brachium duobus ossibus. Vulgus vocat *Le petit focile*. Cornel. Celsus lib. 8. cap. 1. Græci cercida vocant. Videtur etiā ad pedes transferri. Plin. lib. 11. cap. 47, Auium quibusdam grauioribus, in cruribus additi radij.

Radiolus, penult. corr. Diminutiuum, Parua olea oblonga. Colum. lib. 12. cap. 47, Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum contundes, primùm quanque, ne decoloretur, in frigidam muriam demerge.

Radio, radias, radiare, Radios emittere, fulgere, & conspicuum esse. Columella libro 10,
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe
Purpureo radiat vultu. Martial. lib. 8. 45,
Vera minus flauo radiant electra metallo. Ouid. 2. Metamorphos.
Argenti bifores radiabant lumine valuæ.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis. Propert. lib. 4. eleg. 2.
Ocelli radiant vt sidus. Ouid. 3. Amor. eleg. 3.

Radior, radiaris. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4,
Scuta sed & galeæ gemmis radientur, & auro.

Radians, Participium {ἀκτινοβολῶν.} Virg. 6. Æneidos,
Arma sub aduersa posuit radiantia quercu.
Aquarius radians. Cic. in Arato,
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquari.
Astra. Ouid. 9. Metam.
Aurum. Ouid. 4. Metam.
Galeæ radiantis nitor ab auro. Ouid. 13. Metam.
Lumina solis. Ouid. 2. Trist.
Lunæ radiantis imago. Virg. 8. Æneid.
Sidera. Ouid. 7. Metam.
Templa multo auro. Ouid. 3. de Arte.
Toga radiante decorus. Claud. 4. Paneg.

Radiatus, pen. prod. Participium. vt
Radiatus sol. Cic. 4. Acad. Solis magnitudo (ipse enim hic radiatus me intueri videtur) admonet &c.
Radiatus stellæ modo. Plin. lib. 27. cap. 5.
Orbis flammeus radiatus. Cic. 1. de Diuin.
Radiata rota. Varro 3. de re Rust. cap. 5.
Splendor radiatus. Silius lib. 7.
Radiatum caput principis vocat Plinius, quod in deos referebatur: qualiter pinguntur hodie diuorum imagines. Sic enim ait in suo Panegyrico, Horum vnum si præstitisset alius, illi iandudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore.

Radiatio {ἀκτινοβόλησις} Verbale. Plin. lib. 36. cap. 5, Et Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cuius contemplationem admonent æditui parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. Firmicus libro 1. cap. 1. & cap. 4. sub finem.

Radiosus, pen. prod. Adiectiuum {ἀκτινώδης} Quod multos emittit radios. Plaut. Sticho, 6,
Postquam me misisti ad portum, cum luce simul
Commodum radiosus esse sol superabat ex mari.

Radix, radicis, pen. prod. f. gen. {ῥίζα} Dicta est quòd sæpe effossa parumper terra raditur, vt arbor melius fruticescat. Cicero 5. de Finibus, Videamus ea quæ terra gignit, corticibus & radicibus validè seruari.
Ocelli radicis, Vide Ocellus in OCVLVS.
Vltima radix linguæ. Ouid. 6. Metam.
¶ Radices montis {κνημοί, ὑπώρεια} pro Inferiori parte. Cæsar 1. bel. Ciuil. Ab infimis radicibus montis, intermissis circiter passibus quadringentis castra facere constituit. Plin. lib. 9. cap. 18, Duo lacus Italiæ in radicibus Alpium.
Imæ radices montis, Vide IMVS.
In radice Palatij, Id est in ima parte Palatij. Cic. Antequam iret in exil. Cuius templum à Romulo victis Sabinis in Palatij radice cum Victoria est collocatum. De Iouis Statoris templo.
¶ Radix saxi, à Lucretio dicitur translatè, veluti si diceres stirpem saxi: sed & Græci terram ἐῤῥιζωμένην non ineleganter solent dicere,

eam

eam stabiliter hærentem fundatámque dicere studentes. Ex Turnebo.

¶Altæ radices. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Arborea. Ouid. 8. Metam.
Bibulæ radicis fibræ. Ouid. 14. Metam.
Bulbosa, Vide BVLBVS.
Carnosa, Vide CARO.
Cauernosa, Vide CAVERNA.
Lata radice arbor, Vide LATVS adiectiuum.
Latens in locis asperis. Horat. Epod. 5.
Lenta. Ouid. 11. Metam.
Limosa, Vide LIMVS.
Nocens. Ouid. 14. Metam.
Nudis radicibus arbores, Vide NVDVS.
Oleagina, Vide Oleaginus in OLEA.
Oleaginea, Vide Oleagineus, in OLEA.
Reuulsa. Claud. 2. in Eutrop.
Vtilis radix medendi. Ouid. epist. 5.
Vulsæ. Virg. 3. Æneid.

¶Abeunt sursum radices, pro Sursum tendunt, Vide ABEO.
Affigere radicem terræ. Virg. 1. Georg.
Agere radices. Cic. 2. Offic. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur. Plin. lib. 16. cap. 31.
Capere radices, Vide CAPIO.
Conterere radicem in puluerem, Vide CONTERO.
Descendit radice arbor. Plin. lib. 16. cap. 31, Esculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit.
Descendunt radices. Plin. lib. 16. cap. 31. Quidam non altius descendere radices, quàm solis calor tepefaciat, idque natura loci tenuoris crassiorisve dixere: quod falsum arbitror.
Defixum radicibus. Cic. 4. Philip. Virtus est vna altissimis defixa radicibus, quæ nunquam vlla vi labefactari potest.
Eruta radicibus pinus. Virg. 5. Æneid.
Fibras radicum euellere. Cic. 3. Tuscul. Nos audeamus non solùm ramos amputare miseriarum, sed etiam radicum fibras euellere.
Imis ad radicibus expulsa seges. Virg. 1. Georg.
Figere radices. Ouid. 2. Metam.
Malum habiturum fundamentum & radices altiores. Brutus ad Atticum, in Epist. ad Brutum, 17. 4.
Inflectere radices in nodum, Vide INFLECTO.
Mittere radicem, Vide MITTO.
Niti radicibus. Cic. pro Cælio, Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis & patientiæ radicibus niteretur.
Niti altis radicibus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Pullulat ab radice sylua. Virg. 2. Georg.
Ruptis radicibus vellitur arbor solo. Virg. 3. Æneid.
¶Radices, Metaphoricè, de incorporeis. Var. de Ling. Lat. lib. 5. Primigenia dicuntur verba, vt lego, scribo, sto, sedeo: & cætera quæ non sunt ab aliquo verbo, sed suas habet radices.

Radicula, radiculæ, pen. corr. {ῥιζίον} Diminutiuum. Plinius lib. 20. cap. 9, Laseris radicula. Cic. 2. de Diuinat. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco, is quem mater Olympias alebat, radiculam ore ferre.
Radicula, Herba. Plin. lib. 19. cap. 23, At quæ vocatur radicula, lauandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens cādori mollitiæque. Et paulo pòst, Struthion Græci vocant, floret æstate, grata aspectu, verùm sine odore, spinosa, & caule lanuginoso: semen ei nullum, radix magna quæ conciditur ad quem dictum est vsum. Hactenus Plinius. Hanc à Latinis lanariam herbam appellari Dioscorides contendit. Quinetiam radiculæ nomen ad raphanum transfertur, quam radicem vocat Dioscorides.

Radicor, radicaris, pen. prod. {ῥιζόομαι, ῥιζοβολῶ} radicari, Radicem facere, seu capere, vel emittere. Plin. lib. 18. cap. 7, Frumenta multis radicantur fibris.
Radicari in fruticem. Plin. lib. 13. cap. 4.
Radicari in rectum. Plin. lib. 19. cap. 6.

Radicesco, radicescis, radicéscere. Seneca epist. 87, Vidi vitem ex arbusto suo annosam transferri. Huius capillamenta quoque (si fieri potest) colligenda sunt, deinde liberalius sternenda vitis, vt etiam ex corpore radicescat.

Radicatus, pen. prod. {ἐῤῥιζωμένος} Participium. Colum. de Arboribus, cap. 20, Arbores & radicata semina Autumno serito.

Radicosus, pen. prod. Adiectiuum {ῥιζώδης} Quod multas radices habet. Plinius libro 16. cap. 34, Omnium ederarum generi radicosa brachia.

Radicitus, pen. corr. Aduerbium {ῥιζόθεν} A radice, vel vsque ad radicem. Cato cap. 50, Herbásque malas omnes radicitus effodito. Plin. lib. 21. cap. 11, Eruitur post Æquinoctium vernum radicitus.
Nonacrias atque ille tulit radicitus altas Fagos. Catullus Argonaut. 59.
Huic fluctus viuo radicitus abstulit vngues. Propertius libro 3. elegia 7.
¶Radicitus, per translationem ponitur pro Omnino. Plautus Mostellaria, 15,
Nam omnia malefacta vestra reperi radicitus:
Non radicitus quidem hercle, verùm etiam eradicitus. Cicero 2. de Finibus, An potest cupiditas finiri? tollenda est atque extrahenda radicitus.
Excutere opinionem radicitus. Cic. 2. Tuscul.

Radix Idæa. Nomen peculiare herbæ cuiusdam quæ in Ida enascitur, eadem folia, quæ ruscus habet: adhærent his veluti exigui capreoli, è quibus flos. Dioscorides lib. 4 cap. 40. ῥίζα ἰδαία.

Rado, radis, rasi, rasum {ξέω, ξύω, ξυρέω} rádere, Complanare, incidere, extirpare, mundare. Colum. lib. 8, Si tamen nequid radatur.
Tigna læuia radere. Lucret. lib. 5.
Radere caput. Suet. in Caligula, cap. 5, Regulos quosdam barbam posuisse, & vxorum capita rasisse ad indicium maximi luctus. Hoc est, radenda curasse.
Genas radere, Id est laniare, lacerare. In legibus XII. tabul. de sumptibus funerum, & sepulcris, tollendáque lamentatione, Mulieres genas ne radunto, néve lessum funeris ergò habēto. Quæ legis verba sic alij cōcipiunt, Mulier genas ne carpito: vt videre est apud Cic. lib. 2. de legib. Plin. lib. 11. cap. 37, Infra oculos malæ homini tātùm, quas prisci genas vocabant, XII. tabul. interdicto radi à fœminis eas vetantes. Hoc autem sumptum è Solonis legibus testatur Cicero. Solō, inquit Plutarchus, lacerationes plangentium sustulit, olim autem humanus sanguis ante rogum effundebatur, vel captiuorum, vt apud Homerum in rogo Patrocli: vel gladiatorum, vnde Bustuarij gladiatores à Romanis vocati: quorum si copia deesset, fœminæ genas laniantes, cruorem effundebant.
Radere guttur. Iuuenal Saty 6.
Radit coruus terram. Plaut. Aulul. 23.
Arenas radere. Propert. lib. 3 eleg. 3.
Arua radit imbribus Eurus. Horat. Epod. 16.
Scilicet expletis quoque ianua raditur oris. Lucret. lib. 4.
Radit iter liquidum, celeres neque commouet alas. Id est, secat purum aerem. Virg. 5. Æneid.
Proxima Circeæ raduntur littora terræ. Virg. 7. Æneid.
Saxa raduntur impresso vomere. Silius lib. 8.
¶Aures radere. Quintil. lib. 3. cap. 1, Quorum ne ieiuna, atque arida traditio auerteret animos, & aures præsertim tam delicatas raderet, verebamur. Hoc est læderet, offenderet, fatigaret.
¶Nomen Pisonis radendum fastis censuit. Tacit. lib. 3. De Aurelio Cotta. Id est, eradendum.

Radens, Participium {ξέων} Lucret. lib. 6, -quàm de latere ire
Diuerso motu radentes corporis tractum. De nubibus.
Arua radens adhæret humo serpens. Stat. 5. Theb.
Flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5.

Rasus, Aliud participium {ἐξυρημένος} Plaut. Pseud. 2,
Is risu & ventre raso vigilabit sedulò.
Tabellæ rasæ. Ouid. 1. de Arte.
Tum læues calamos, & rasæ hastilia virgæ. Virg. 2. Georg.
Terra rasa squamis serpentis. Ouid. 3. Metam.
Liber rasus lima. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 4.
Litera rasa in extremo margine. Ouid. 1. Amor. eleg. 11.

Rasito, rasitas, penult. corr. {ξυρίζω} rasitáre, Frequentatiuum, Sæpe radere. Gellius libro 3. capite 4, Comperimus autem cæteros quoque in eisdem temporibus nobiles viros barbam in eiusmodi ætate rasitauisse.

Rasor, rasoris, masc. gen. {ξυριστής} Qui radit. Et per translationem fidicines, qui videntur chordas ictu radere. Festus.

Rasura, rasuræ, pen. prod. {ξυσμός} Colum. lib. 4. cap. 29, Calamus autem non amplius tribus digitis debet allæuari æqualiter ex ea parte qua raditur, vt sit læuis, eáque rasura ita deducitur, vt, &c.

Rasilis, & hoc rasile, pen. corr. {ξεστός} Quasi rasum, nihil extantis aut redundantis plenitudinis habens, inquit Valla lib. 1. Plin. lib. 17. cap. 23, Nuper repertum, draconem serere iuxta arborem: ita appellamus palmitem emeritum, pluribúsque induratum annis. Hunc præcisum quammaxima amplitudine tribus partibus longitudinis deraso cortice quatenus obruatur, vnde & rasilem vocant, deprimere sulco, reliqua parte ad arborem erecta, ocyssimum in vite.
Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. Ouid. 8 Metam.
Foris rasilis. Catul. in Epithal. 56.
Hasta rasilis. Silius lib. 4.
¶Rasile, Quasi rasibile. Virg. 2. Georgicorum,
-& torno rasile buxum. Valla lib. 1.

Radula, radulæ, pen. corr. {ξύστρα} Instrumentum ferreum, quo doliorum veterum pix liquata primùm vel in sole, vel lampade ardenti educitur, vt deinde iterum picentur ad futuram vindemiam: à radendo dictum. Colum lib. 12. cap. 18, Nam ea quæ demersa sunt, ferreis lampadibus ardentibus calefiunt: & quum picem in fundum distillauit, sublata lampade rutabulo ligneo & ferrea curuata radula ducitur quod distillauit, aut quod in lateribus hæsit.

Radulanus, penult. prod. Adiectiuum {ξυστικός} Radulana pix dicta quæ radula educitur è doliis. Plin. lib. 14 ca. 19, Radulana pice ac resina cōdire musta. Hermolaus apud Plinium legit Rabulana pice. Sic enim ait in Prioribus castigationibus: Quidam ex L. Columella malunt Radulana, quàm Rabulana legere, quòd author is instrumentum in pice ducenda Radulam, quasi à radendo nominauerit. Sed & rabula quoque à radendo flectitur, vt à fando, nando, pascendo, stando, fabula, nabula, pabula, stabula, mille huiusmodi. Nec alia ratione rabulas in foro dictos autumo, quàm quòd radant, id est offendant aures, & (vt ait Fabius) nimia verbositate feriant: quasi ab instrumento illo nuncupati, quod Rabula commodius quàm Radula vocari possit. Hodie quoque vulgus ipsum garrulos & linguaces ab alio instrumēto Tudiculas & Pistilla cognominat. Idem in Posterioribus: Rabulana pice. Quidam Radulana, quasi ab instrumento Radula, cuius mentionem Columella faciat. Non probaui, cum ob alia, tum quòd instrumentum id (siquid ad propositum pertinere posset) non minus bellè Rabula à radēdo, quàm Radula vocaretur: quādo & rabulæ forenses etiam à radendis auribus, quia & Græci quoque garrulos a üt [illegible] esse, & [illegible]: vt Iulius Pollux author. vel, vt Festus, à radendo, id est auferēdo nomen traxere. quāquam & à rabie, & à raui, hoc est raucitate dictos quidam volunt. In Gallia quoque trāsalpina instrumentum fabrile quo assamēta læuigātur & poliuntur, nō aliter ferè quàm Rabo, quasi Rabula vocatur, à radēdo: in aliis locis à cōplanando Planula. Vtcūque, verba Columellæ de Radula nihil omnino suffragantur. ea sunt vltimo eius libro de pice in vniuersum, non de vna aliqua eius specie. Sunt qui Rabulanam picem, à colore quasi Rauulanam scribendum autument. est enim Rauus color inter flauum & cæsium. vnde, vt Festus ait, rauilæ dicantur & rauiscelli, Plauto. Quidam à loco Ionij sinus Rhaba, de quo, nō tamen de pice,

quàm coriandri foliis,& ad latitudinem maluæ accedentibus, colore liuido,caule albo,gracili,& radice alba. Nascitur in limitibus humidis & opacis. Alterum foliosius,pluribus foliorum incisuris, altis caulibus. Tertium minimum est,graui odore,flore aureo. Quartum simile huic,flore luteo,omnibus vis caustica, si cruda folia imponantur,pustulásque vt ignis faciunt.

Ranceo,ces,sicut & Ranco,cas,de quo verbo suo ordine dicitur. Budæus posteriore libro Philologiæ, Rancere fictitia voce tunc dicuntur (de ceruis loquitur.) Rancentes autem ololygones (sic enim tum vocantur) diluculo venator secundo vento exaudiens: decumanúmque esse rancore diiudicans, aut alias memorabili magnitudine, eò decurias canum admouet, indagatore numellato venatus auspicatum præeunte,vt ferè alias solet.

Rancens { σαπόμενος } Participium à verbo ranceo, quod non est in vsu: aut Nomen ex Participio, Idem quod rancidus. Lucretius libro 3,

Vnde cadauera rancenti iam viscere vermes

Expirant? Id est, vnde cadauera è viscere rancenti vermes edunt? Lambinus.

Ranco,ràcas,Verbum fictitium,à voce tigridum.Author Philomelæ,

Tigrides indomitæ rancant,rugiúntque leones.

Rancor,rancoris,masc.gen. { σαπρότης } Putor quidam aut odoris grauitas quæ ex vetustate & putredine ac corruptione nascitur. Palladius lib.1.cap.10,Receptacula olei semper sint munda, ne nouos sapores veteri rancore infecta corrumpant. Idem in Octobri,cap.10, Canales,& omnia receptacula olei, calida aqua prius lauabis, vt nihil de anni præteriti rancore custodiant. Id est de mucido odore, vt exponit Cælius lib.7.cap.27 in fine.

Rancidus,pen.corr.Adiectiuum { σαπρός } Quod est rancore putidum. Horat.lib 2.Serm.satyra 2,

Rancidum aprum antiqui laudabant,&c.

¶Rancidus,pro Insuaui aliquando ponitur.

Rancidus aspectus.Plin.lib.22.cap.22.

¶Rancidus,pro Putrido.Lucretius lib.6,

Rancida quo perolent proiecta cadauera ritu,&c.

Rancidè,pen.corr.Aduerbium { σαπρῶς. } Gellius lib.18.cap.8,In collocandis verbis immodicè faciunt & rancidè.

Rancidulus,pen.corr. { ὑπόσαπρος } Adiectiuum diminutiuum. Iuuen. Satyra 11, -non tamen his illa vnquam opsonia fiunt

Rancidula. Martialis lib.7.33,

Qui sic rancidulo loquatur ore.

Rapa.Vide RAPVM.

Rapacitas,Rapaciter,Rapax,Vide RAPIO.

RAPHAELES,Iurisconsulti duo, celebrantur: alter Fulgosius,Commensis alter,quorum vterque Patauij ius ciuile professus est circiter annum 1420.

RAPHANA, nobilis ciuitas in Decapoli regione Syriæ. Plin.lib.5.cap. 18, Plurimi tamen Damascum & Optoton riguas amne Chrysorroa, fertilem Philadelphiam, Raphanam, omnia in Arabiam recedentia, &c.

Raphanus,huius raphani,pen.cor.masc.g.siue Rhaphanus { ῥάφανος } Genus radicis notæ. Plin. lib.19. cap.5, Cortice & cartilagine constant raphani: multísque eorum cortex crassior etiam quàm quibusdam arborum. Amaritudo plurima illi est,& pro crassitudine corticis.Cætera quoque aliquando lignosa.Et vis mira colligendi spiritum,laxandíque ructum. Ob id cibus illiberalis: vtique si proximè olus mandatur: si verò cum oliuis drupis,rarior ructus fit,minúsque fœtidus. Catul.ad Aurelium,15,

Percurrent raphaníque,mugiléśque. Quibus verbis innuit adulterorum pœnam,quos deprehensos cõstituebant quadrupedes,ac violenter expilatis partibus pudendis, per podicem summo cum cruciatu grandiores raphanos aut mugiles immittebant.Iuuen.Saty.10,

-quosdam mœchos & mugilis intrat. Vide locum Catulli.

Aliud raphani genus agreste, de quo Plin.lib.20. cap.4, Est & satiui vsus in Italia,& armoraciam vocant satiuam.Satiui verò decocti mane poti ad ternos cyathos,comminuunt & eiiciunt calculos.

¶Raphanus,pro brassica.Hermolaus in librum 19.Plinij,cap.7,Attica lingua raphanus brassicam significat, non radicem quam illi propriè raphanida,non raphanũ vocabant.Sed postea inoleuit atque obtinuit,vt raphanus pro radice caperetur, nõ pro brassica. Idem in Corollario, cap.349, Brassicam antiqua Græcia non Cramben, sed Raphanon appellabat:quod & Aristoteles, vt Iulius Pollux inquit,& Theophrastus,ferè sequitur.Hæc ille. Cornarius in cap.2.libri 7.Galeni De compositione pharmacorum secundum locos,Brassicam,inquit,id est κράμβην,à veteribus fuisse item ῥάφανον dictam, Aristot.lib. 5.cap.19.de animalium historia testatur, vbi de brassicarum erucis ait, αἱ δὲ γίγνονται ἐκ τῶν φύλλων τῶν χλωρῶν,καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ῥαφάνου, ἥν καλοῦσί τινες κράμβην.Et sic sanè etiam Theophrastus vocat. Atque inde natus error videtur eorum,qui cramben & brassicam, rhaphanum hodiernum esse existimant,æquiuoco rhaphani decepti, qui veteribus etiam de brassica (vt dixi) hodie de ea tantùm quam radicem & radiculam appellamus, vsurpatur, velut etiam Galenus lib.2. de aliment. testatur. Plinius certè lib.17.cap.24 in fine, rhaphanum ex Theophrasto vt apparet,itidem rhaphanum reddidit, quã brassicam oportuit,velut ex eodem Theophrasto,lib.20. cap.9.manifestum fit, vbi de brassica idem repetit.Hæc & plura Cornarius.

Raphaninus,pen.corr.Adiectiuum { ῥαφάνινος. } vt Raphaninum oleum. Plin.lib.23.cap.4. Dioscorides lib.1.cap.36.

Raphanides Thasiæ,apud Cælium,lib.9.cap.12.

Raphanitis,huius raphanitis,pen.prod.fœm.g. { ῥαφανῖτις } Genus ireos herbæ.Plin.lib.21.cap.7,de iri,Illyrica quoque duorum generum est, Raphanitis à similitudine, quæ & melior: & rhizotomos subrufa. Optima, quæ sternutamenta tactu mouet. Caulem habet cubitalem & rectum. Floret diuersi coloris specie, sicut arquus cælestis, vnde & nomen.

RAPHIA, locus in Arabia post Gazam, vbi Ptolemæus quartus cum Antiocho magno,prælium commisit.Strabo lib.16.

Rapicium,Vide Rapicia in RAPVM.

Rapio,rapis,rapui,raptum { ἁρπάζω } rápere, Per vim, aut cum festinantia,siue cum furore trahere,euellere,auferre.Terent.And.5.2,

Sublimem hunc intrò rape quantum potes. Virg.1.Georgicorum,

Atque illum in præceps prono rapit alueus amni. Terent.Adel.3.2,

Cæteros ruerem,agerem,raperem,tunderem,prosternerem.

Campum rapit acrior sonipes.Stat.5.Theb.

Venti rapuere carinas.Lucan.lib.3.

Ad cognitionem rerum rapi. Cic.1.de Diuin.Rarum est quoddam genus eorum qui se à corpore auocent, & ad diuinarum rerum cognitionem cura omni studióque rapiantur.

De complexu parentum ad mortem rapere. Cic.7.Verr. Nauium præfectos sine vlla causa de complexu parentum suorum,hospitúmque tuorum,ad mortem,cruciatúmque rapuisti.

In crucem.Cic.7.Verr.Ille quisquis erat, quem tu in crucem rapiebas,qui tibi esset ignotus,quum,&c.

Cupiditate,auiditate,& similibus rapi.Cic.3.Verr.Iste qui vnà cupiditate raperetur,totum illius postulatum, causámque neglexit.

Cupiditate cæca prædæ ac rapinarum rapi.Cic.in Pison.

Equi rapiunt currum per auia.Ouid.2.Metam.

Aliquem ad suam disciplinam rapere, Attrahere & impellere ad disciplinæ suæ cognitionem. Cic.4.Acad. Neque verò tu solus, sed me ad suam disciplinam quisque rapiet.

In errorem rapi. Cic.2.de Leg. Nos opinionibus vulgi rapimur in errorem,nec vera cernimus.

Fatis rapi.Ouid.2.de Ponto,eleg.2.

In fomite flammam rapere.Virg.1.Æneid.

Flammæ rogales rapuere te.Ouid.3.Amor.eleg.8.

Fortuna rapit iuuenes.Ouid.ad Liuiam.

Aliquem in fraudem rapere. Cic.2.de Inuent. Eam causam putare quæ homines audaces in fraudem rapere soleat.

Fugam rapere.Valer.5.Argon.

Ὁρμὴ,quæ hominem huc & illuc rapit.Cic.1.Offic.

Rapit huc,rapit impetus illuc.Stat.12.Theb.

Rapi ad id quod bonum videtur.Cic.4.Tusc.

Inops mentis rapitur.Ouid.4.Fast.

Imperium rapere.Tacitus lib.19.

Aliquem in inuidiam rapere,Inuisum esse.Cic.4.Acad. Sed quum rapior in inuidiam,licétne per vos nescire quod nescio?

Inuitum rapere aliquem.Ouid.7.Metam.

Aliquem in ius rapere, quod & Trahere, & vocare dicitur. Plaut. Pœnul.19, Idem Asin.9,

Nam vidi hunc ipsum adducere,& rapere in ius Exærambum.

Quum rapies in iura malis ridentem alienis.Horat.2.Serm.saty.3.

Rapiunt sibi quisque laborem.Silius lib.13.

Limis rapere.Sub oculis.Horat.2.Serm.saty.5,

Sic tamen vt limis rapias,quid prima secundo

Cera velit versu. Id est,obliquis oculis raptim legas.

De luce rapi.Statius 8.Thebaid.

Rapit me in mœrorem stultitia mea.Plaut.Cist.2.

Ad mortem rapi.Cic.1.in Catil.Nónne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi,non summo supplicio mactari imperabis?

Nauem aliquam ad Italiam. Cic.pro Lege Manil. Ab eodem imperatore classem magnam & ornatam, quæ ducibus Sertorianis ad Italiam studio inflammato raperetur, superatam esse atque depressam.

Ocellos alicuius.Ouid.2.Amor.eleg.19.

Oculis in fraudem rapi. Cicero de Arusp.resp. Quare miserior es quum in omnem fraudem raperis oculis, quàm si omnino oculos non haberes.

In odium aliquem.Author ad Heren.lib.1.

Oscula rapere.Tibul.lib.1.eleg.4.

In partésque rapit varias.Virg.4.Æneid.

In peiorem partem. Terent.in Prologo Adelph. Vbi Donatus, Id est vitio dare,Vituperare.

Tractus rapitur pauore equi.Silius lib.4.

I,pedes quò te rapiunt,& auræ.Horat.3.Carm.ode 11.

Rapere ad pœnam.Cic.pro Flacco, Rapitur ad pœnam qui indicia communis exitij cepit.

Præcipitem rapere aliquem.Ouid.3.Metam.

Atque illum in præceps prono rapit alueus amne.Virg.1.Georg.

Rapere aliquem ad Prætorem.Plaut.Aul.30.

Alicunde se rapere ocyus.Horat.2.Serm.saty.7.

Rapere se aliquó.Ouid.in Fragmento,6,de vacca.

Rapere se ad.Cic.13.Philip.Inde se quo furore,quo ardore, ad vrbem,id est ad cædem optimi cuiusque rapiebat?

Rapere ad se. Cicero 2.de Natura deorum, Quum autem in locis semen insedit, rapit omnem ferè cibum ad sese, eóque septum fingit animal.

Ad se conuertere & rapere.Cic.2.Offic.

Sensu & coniectura rapi.Cic.de Arusp.resp.

Virgines ad stuprum.Liu.6.bel.Pun.

In sublime.Plin.lib.35.cap.10.

Ad supplicium rapi,quod & Trahi dicitur.Cic.3.Ver.Rapiunt eum ad supplicium dij patrij,quòd iste inuentus est qui,&c.

Ad tortorem rapi.Cic.5.Tuscul.

Viam rapere aliquó.Silius lib.8.

Virginem rapere,Est ei vim inferre, & violare. Plin.lib.15.cap.29, Propter raptas virgines.

Vis rapuit,rapiétque genteis.Horat.2.Carm.ode 13.

Prælia rapuerunt vrbes.Claud.2.in Eutrop.

Vultus alicuius rapere.Ouid.3.Amor.eleg.5.

¶Rapere, pro Raptim ac festinanter ducere. Plin.in Paneg. Per hoc omne spatiũ quum legiones duceres,vel potius (tanta velocitas erat) raperes:non vehiculum vnquam,non equum respexisti.

Rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut si ea non est, ex proxima necessitudine, quum ad virum trahitur, quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. Rapi solet fax, qua praelucente noua nupta deducta est ab vtrisque amicis, ne aut vxor eam sub lecto viri, ea nocte ponat, aut vir in sepulchro comburendam curet, quo vtroque mors propinqua alterius vtrius captari putatur. Festus.

¶Rapsere antiquum verbum, pro Rapere. Cicero 2. de Legibus, Sacrum sacróve commendatum qui clepserit rapseritque, parricida esto.

Rapiens Participium { ἁρπάζων. } Horat. 3. Carm. ode 3,
Omne sacrum rapiente dextra.
Flamma rapiente cursum ocyor. Senec. Hippol. 6.
Ventus rapiens incendia. Lucan. lib. 3.

Rapiendus, Aliud participium { ἁρπαστέος. } vt Pignora rapienda manu. Ouid 6 Fast.
Ad arces rapiendas tendit. Lucan. lib. 6.
¶Spes rapiendi & praedandi occaecat animos. Cic. 4. Philip.

Raptus, Similiter participium { ἁρπασθείς. } vt Raptus à diis Ganymedes Cic 1. Tuscul.
Sublime raptus. Tacit. lib. 20.
Amore caeco raptus furit. Ouid. 2. Fast.
Auribus raptis populata tempora. Virg. 6. Æneid.
Fortuna rapta ex oculis. Liu. 8. bel. Pun.
Lingua rapta. Ouid. 6. Metam.
Nuptiae raptae. Cic. 3. Tusculan. Qualis tibi ille videtur Tantalo prognatus, Pelope natus, qui quondam à socero OEnomao rege Hippodamiam raptis nactus est nuptiis?
Occasio rapta. Liu. 7. bell. Pun.
Aut raptas ad littora vertere praedas. Virg. 1. Æneid.
Tecta rapta. Ouid. 3. Trist. eleg. 10.
Virginitas rapta. Ouid. 8 Metam. de filia Erisichthonis.

Raptum, Substantiuum { ἁρπαγή } Res rapta. Liu. 7. ab Vrbe, Quos rapto viuere necessitas cogeret. Martial. lib. 7. 46.
Potiri rapto. Virg. 4. Æneid.
Viuere de rapto. Ouid. 5. Trist. eleg. 11.
Viuitur ex rapto. Ouid. 1. Metam.

Raptus, huius raptus { ἁρπαγμός. } Cic. 6. Verr. Locus vt ipse raptum illum virginis quem iam à pueris accepimus, declarare videatur. Idem 4. Tuscul. Quis aut de Ganymedis raptu dubitat quid poetae velint? Claud. 2. de raptu Proserpinae,
It Venus, & raptus meritur corde futuros.

Raptura, rapturae, penultima prod. Idem { ἁρπαγή. } Plin. lib. 11. cap. 24. Quum verò raptura incidit, quàm vigilans & paratus ad cursum? Castigatum exemplar habet captura. Hoc est praeda. De araneo.

Raptor, raptoris, Verbale { ἁρπακτήρ. } Plaut. Epid. 5,
- raptor hostium
Gloriosus. Idem Trinum. 5,
Raptores panis & peni. Colum. lib. 7. cap. 12, Quum & lupi repellere insidias, & raptorem ferum consequi fugientem, praedamque excutere atque auferre debeat.
Audax raptor. Horat. 3. Carm. ode 20.

Rapo, rapónis, masc. g. { ἅρπαξ } Idem quod raptor. Pomponius,
Ne vos conturbent auri argentíque rapones. Vide Nonium.

Rapturus, pen. prod. Particip. { ἁρπάσων. } Lucanus lib. 3,
- namque ignibus atris
Creditur vt captae rapturus moenia Romae.

Rapto, raptas { ἁρπάζω } raptare, Frequenter rapere. Virg. 1. Æneidos,
Ter circum Iliacos raptauerat Hectora muros. Cic. pro Sextio, Fortunae vexatae, dissipati liberi, raptata coniunx.
Æthere raptauit toto. Lucret. lib. 5.
In crimina raptare aliquem. Propert. lib. 3. eleg. 11.
Captus raptatur manu. Stat. 9. Theb.
Quadriiugo curru raptari. Cic. 1. Tusc.
Equorum arbitrio raptatur. Ouid. 2. Metam.
Per vim raptari. Ouid. 11. Metam.
Ac subito vexantia turbine raptant. Lucretius libro 1. De ventis loquitur.

Raptatus, penult. prod. Participium { ἁρπασθείς. } vt Bigis raptatus. Virg 2. Æneid.

Rapax, rapacis, pen prod. omn gen. { ἁρπακτικός } Auidus, & rapinis semper intentus. Plaut. Pers. 12,
Procax, rapax, trahax, Suetonius, Inopia rapax, metu saeuus. Salust. in Cic Rapacissimae manus. Colum. lib. 8. cap. 17, Rapax lupus.
Olim furunculus, nunc rapax. Cic. in Pisonem.
Falces rapaces. Lucret. lib. 3.
Fata rapacia. Seneca Hercule OEtaeo, 2.
Fluuij. Virg 3. Georg.
Ignis. Ouid. 8. Metam.
Mors. Tibul. lib. 1. eleg. 3.
Torrens. Seneca Thebaid. 1.
Ventus. Valer. 4. Argon.
Vndis rapacibus committere se. Ouid. 8. Metam.
Idémque Thalle turbida rapacior procella. Catull. ad Thallum, epigr. 22.
Rapax virtutis ingenium. Senec. epist. 96.
Nihil est enim appetentius similium sui, nihil rapacius quàm natura. Cic. de Amicit.

Rapacida, rapacidae, & Rapacidae, rapacidarum, Imitatione Patronymicorum homines rapaces appellantur, ioco cômico ficti, vt Æacidae dicuntur ab Æaco. Plautus,
Rapacidarum vbi tantum fiet in aedibus. Turnebus.

Rapacitas, penultima corr. rapacitatis, foem. gen. { ἡ ἁρπακτικότης. } Colum lib. 1. 7, Nisi si maxima vel negligentia serui, vel rapacitas interuenit. Martialis, lib 12. 49,
Dirae filius est rapacitatis.
Quis in rapacitate auarior? Cic. pro Caelio. De Catilina.

Rapidus, pen. corr. Adiectiuum { ὁρμητικός } Id est velox, Ab eorum, qui rapiunt, celeritate. Plin. lib. 16. cap. 39, Tantum tempestiuitas etiam in rapida celeritate pollet.
Corripiunt, rapidíque rotanti turbine portant. Lucret. lib. 1.
Æquor rapidum. Valer. 4. Argonaut.
Æstus. Virg. eclog. 2.
Alae. Claud. 3. de raptu Proserp.
Amnis. Virg. 6. Æneid.
Et rapidos tranant amnes. Lucret. lib. 1.
Arma. Silius lib 5.
Arua rapida velocius. Ouid. 3. Metam.
Bella. Claud. 1. Paneg.
Canes. Lucret. lib. 5.
Clamores rapidi. Stat. 5. Thebaid. Alia exemplaria habent rabidi.
Currus. Virg. 10. Æneid.
Cursus. Virg. 5. Æneid.
Decursus. Virg. 12. Æneid.
Equi. Ouid. epist. 9.
Ferae. Ouid. epist. 11.
Flamen. Virg 4. Æneid.
Flamma. Ouid. 2 Metam.
Flumen. Horat. 2. Serm. saty. 5.
Gurges. Cic. 2. de Nat. deor.
Ignis. Virg. 4. Georg.
Irae. Stat. 3. Thebaid.
Lapsus rapidi fluminum. Horat. 1. Carm. ode 12.
Leones. Horat. de Arte.
Lupa. Ouid. 3. de Arte.
Mare. Tibull. lib. 1. eleg 2.
Oratio rapida, Concitata. Cic. 2. de Fin. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamuis multa cuiusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.
Passus Virg. 7. Æneid.
Rotis rapidis insistere. Virg. 3. Georg.
Sol. Virg. 1. Georg.
Torrens. Virg. 2. Æneid.
Turbo. Lucret. lib. 1.
Venti. Virg. 6. Æneid.
Volucris rapidissima. Ouid. 2. Metam.
Vortex. Virg 1. Æneid.

Rapidè, pen. corr. Aduerbium { ὁρμητικῶς. } Cic. 2. de Legib. Rapidéque dilapsus citò in vnum confluit. De Fibreno fluuio.
Ferri rapidè Cic. in Orat. Quod quum rapidè fertur, sustineri nullo pacto potest De argumento quod vocatur σωρείτης.

Rapiditas, pen. corr. rapiditatis { ἡ ὁρμητικότης. } Caesar 1. bell. Ciuil. Tum etiam rapiditate fluminis ad transeundum impediuntur.

Raptim, Aduerbium { ἁρπαγδήν } Velociter, citò, quasi rapto tempore, non accepto. Plin. lib. 17. cap. 14, Semine raptim auium fame deuorato. Liu. 3. ab Vrbe, Fabius omissis omnibus, praedam ex castris raptim Antium conuehit. Cic. ad Attic. lib. 1. 15, Et raptim in eam sententiam pedarij cucurrerunt. Caesar 1. bell. Ciuil. His de causis aguntur omnia raptim atque turbatè. Lucretius lib. 3,
- & plani raptim petit aequora campi.
Iste se raptim domum suam coniicit. Author ad Herennium libro quarto.
Imperia raptim mutata. Silius lib. 7.
Raptim mittere. Lucret. lib. 1.
Raptim scribere. Cic. ad Atticum, lib. 2, Subitò quum mihi dixisset Caecilius Quaestor puerum se Romam mittere, haec scripsi raptim.

Raptio, huius raptionis { ἁρπαγή } Verbale, Ad personam refertur. Terent. Adelph 3 3,
Disperij, Ctesiphonem audiui filium vnà fuisse in raptione cum Æschino.

Rapina, rapinae, penult. prod. { ἁρπαγή } Ad rem refertur. Cicero 1. Verr. Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis, auaritia in rapinis, superbia in contumeliis efficere potuisset. Caesar 1. bell. Gall. Satis habebat in praesentia hostem rapinis populationibúsque prohibere.
Spes praedae ac rapinarum. Cassius Ciceroni, lib. 12. 12.
Auida rapina. Ouid. 1. Trist. eleg. 10.
Ingens. Stat. 10. Thebaid.
Inuidiosa. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
¶Rapina, Pro loco vbi rapum seritur, Vide RAPVM.

Rapinator, oris: antiquum, pro raptor vsurpatum { ἁρπακτής. } Nonius ex Lucilio libro secundo,
Homo impudicus impunè est rapinator.

RAPSA, oppidum in Pentapoli seu Cyrenaica regione, apud Plinium, libro 5. cap. 5.

Rapum, rapi { γογγύλη } Radicis escariae genus. Plin. lib. 18. cap. 13, Genera eorum Graeci duo prima fecere, masculinum, foemininúmque, & ea serendi modo ex eodē semine. Densiore enim satu masculescere, item in terra difficili. Semen praestantius quo subtilius. Species verò omnium tres. Aut enim in latitudinē fundi, aut in rotūditatem globari. Tertiam speciem syluestrem appellauere, in longitudinem radice procurrēte, raphani similitudine, & folio angulosc scabróque, succo acri: qui circa messem exceptus oculos purgat, medetur caligini admisto lacte mulierum. Martialis lib. 13. 16,
Haec tibi brumali gaudentia frigore rapa
Quae damus, in caelo Romulus esse solet. Varr. de Re rust. lib. 1. cap. 11, Nam ex semine brassicae fato nasci aiunt rapa: & contrà ex raporum, brassicam. Colum. lib. 2. cap. 10, Rapa campis in locis humidis laetantur.
Rapum Seneca dixit, quod in capite radicis haeret, nempe fibras, quibus arboris radix inuoluitur: epist. 87, Magnarum, inquit, arborum truncos circumcisis ramis & ad vnum redactis pedem cum rapo suo transtulit, amputatis radicibus, relicto tantùm capite ipso,

ex quo

ex quo illæ pependerant. Loquitur de modo transplantandi arbores annosas.

Rapa, rapæ. Idem { γογγύλη. } Colum.lib.11.cap.vltimo, Napus & rapa duas sationes habent, & eandem culturam quam Raphanus. Paulo pòst, Rapæ semina Hyginus putat post trituram iacentibus adhuc in area paleis inspergi debere.

Rapa, dicta est, authore Varrone lib.4.de Ling.Latin.quasi ruapa, quòd rueretè rure.

Lutosa rapa, Vide LVTVM.

Rapulum, rapuli, pen.corr. Diminutiuum { γογγύλιον. } Horat.2.Sermon. satyr.8,

In primis Lucanus aper leni fuit Austro
Captus, vt aiebat cœnæ pater, acria circum Rapula.

Rapunculus, rapunculi, pen.corr.masc.gen. { γογγυλίδιον } Aliud diminutiuum, Radicula, quæ comeditur in acetariis.

Rapicia, rapiciorum, siue Rapacia, rapaciorum, Raporum frondes, quas homines decoctas in cibum sumunt. Plin.lib.18.cap.13, Quadrupedes & fronde eorum gaudent: & homini non minor rapiciorum suis horis gratia, quàm cymarum, &c. Cato cap.35, Rapinam & coles rapicij vnde fiant, & raphanum in loco stercorato bene, aut in loco crasso serito.

Rapina, rapinæ, pen.prod. Vbi seminatur rapũ. Colum.lib.11.cap.2, Nam & napinæ, itemque rapinæ siccaneis locis per hos dies fiunt. Sic Cato cap.35.

Rarus, Adiectiuum { ἀραιός, μανός, σπάνιος } Propriè dicitur quod non est densum: vt Rari capilli. Virg.4.Æneidos,

Retia rara, plagæ, & lato venabula ferro.

Rarum, vt vult Nonius, cõsuetudine infrequens significat. Virgil. Æneid.lib.9,

Quà rara est acies, interlucétque corona. Cic.1.de Offic. Si ad hoc genus castigandi raró, inuitique veniamus.

¶Rarum, Quod non vbique reperitur, vnde etiam pro præstanti sumitur. Cic.de Amic. Rarum genus (& quidem omnia præclara rara) nec quicquam difficilius quàm reperire quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Plinius in Paneg. Sed in principe rarum ac propè insolitum est, vt se putet obligatum.

¶Rarum, Electum. Nonius ex Virg.lib.4.Georgicorum,

Hic rarum tamen in dumis olus, &c.

Rarum & Vulgare, contraria. Cic.in Topicis.

Solitarium & rarum. Cic.1.de Inuent. Oportet animaduertere, ne quum aliter multa sint iudicata, solitarium aliquod, aut rarum iudicatum afferatur.

Rarus in potu, Qui raró potat. Plin.lib.8.cap.16.

Rarum dictu, esse aliquid cui profit negligentia. Plin.lib.18.cap.16. Sic lib.9.cap.17, Rarus inuentu.

Rarũ est enim vt se quisque vereatur. Hoc est, Raró accidit quin. Quintil.lib.10.cap.vltimo.

Iuuenum rarissimus. Stat.4.Sylu.8.

Facie rarus. Ouid.14 Metam.de Nympha canente,

Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Locutio propter ablatiuum annotanda.

¶Acies rarior. Tacit.lib.19.

Aer rarus. Lucret.lib.2.

Animalia. Virg.eclog.6.

Audentia. Tacitus de Germanis, Rara & priuata cuiusque audentia apud Cattos in consensum vertit.

Coniux rarissima. Stat.5.Sylu.1.

Cribrum. Ouid.12.Metam.

Fides. Horat.1.Carm.ode 35.

Frutices rari apparent in vertice. Ouid.epist.10.

Gratia fratrum rara est. Ouid.1.Metam.

Lacryma. Horat.4.Carm.ode 1.

Lanugo. Plin.lib.8.cap.37.

Raras tuas quidem, sed suaues accipio literas. Cic.Cælio, lib.2.12.

Locus rarus & angustus. Cic.in Somnio Scip. Vides habitari in terra raris & angustis in locis.

Racemi. Virg.eclog.5.

Retia. Virg 4.Æneid.

Salus. Plin.lib.7.cap.4.

Tectis raris habitata mapalia. Virg.3.Georg.

Textum tenue atque rarum. Quintil.libro 9.cap 4, Neque illud in Lysia dicẽdi textum tenue atque rarum lætioribus numeris corrumpendum erat.

Turba rarissima. Ouid.2.de Arte,

Sunt tamen & doctæ rarissima turba puellæ.

Vmbra. Virg.eclog.7.

Vocibus raris hisco. Virg.3.Æneid.

¶Rarior { σπανιώτερος } Comparatiuum. vt Aer rarior. Lucret.lib.6,

Quod simul à fronte est annelli rarior aer
Factus, &c. De magnete lapide.

Rarè, rarius, rarissimè, Aduerbium { μανῶς }Non densè neque spissè. Columel.lib.2.cap.9, Nam nisi rarè conseritur, vanam & minutam spicam facit. Plin.lib.17.cap.27, Cæteræ rarius tondentur. Hoc est infrequentius.

Rarius facere. Cic.ad Lentul.lib.1.7, Quod si rarius fiet quàm tu expectabis, id erit causæ, quòd non eius generis meæ literæ sunt, vt eas non audeam temerè committere.

Raró, Aliud aduerbium { σπανίως, ὀλιγάκις } Insolenter, Non sæpe, Minus sæpe. Cic.pro Rosc.Amer. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raró extitit, vt si quando auditum sit, portenti ac prodigij simile numeretur. Horat.3.Carm.ode 2.

Insolenter & raró. Cicero 1.de Inuent. Deinde natura eius euenire vulgó soleat, an insolenter ac raró.

Raritas, pen.corr.raritatis, fœm.gen. { σπάνις, μανότης. } Plin.lib.2.cap.18, Nanque modó multitudo conferta inest circa dimidios orbes lunæ, placida nocte leniter illustrante eas: modó raritas. Hic confertam multitudinem opposuit raritati.

Mirabilis raritate, Vide Mirabilis, in MIROR.

Raritas arborum. Plin.lib.11.cap.27, Cicadæ non nascuntur in raritate arborum. Id est vbi raræ sunt arbores, & non densè consitæ.

Raritas in pulmonibus, Laxitas, mollities spõgiosa. Cic.2.de Nat. deor. In pulmonibus inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo ad hauriendum spiritum aptissima.

Raritudo, pen.prod.raritudinis { ἀραιότης } Idem quod raritas. Columel. de Arboribus, capite 3, Et medioeri raritudine optima est vitibus terra.

Rarenter, Aduerbium { σπανίως } Idem quod raró. Gellius lib.12.cap.25, A rarus non dicitur rarè, sed alij raró dicunt, alij rarenter. Cato cap. 103, Dato rarenter bibere. Macrob.lib.7.Saturn.cap.12.

Raro, raras { ἀραιόω } rarare. Rarum facere. Cuius composita sunt disraro, & interraro, quod est in medio rarum facio, quo Columella lib. 4.vtitur.

Rarefacio, rarefacis, pen.corr. { ἀραιοποιῶ } rarefácere, Idem. Colum.lib. 3.capite 9, Hoc autem facilè contingit, si prius rarefeceris eas partes quas supra ramum secaturus es, fœno aut stramentis texeris. Ex vetusto codice legendum, si prius varam feceris, & eam partem quam, &c. Lucret.lib.6,

Et rarefecit calido miscente vapore.

¶Rarefacit, Per tmesim dixit Lucret.lib.6,

-raréque facit lateramina vasis.

Rarefio, penult.prod. { ἀραιοποιοῦμαι } Rarus fio. Lucret.lib.1,

Nil prodesset enim calidum denseríer ignem,
Nec rarefieri, si partes ignis, &c.

Rarefactus { ἀραιωθείς } Participium. Lucret.lib.2.ad finem,

Iure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo
Sũt, &c.

Rarefactum { ἀραιωθέν } Lucret.lib 3, -conquassatum ex aliqua re
Ac rarefactum.

Raresco, rarescis { ἀραιοῦμαι } rarèscere, Significat rarum fieri, siue deficere. Colum.lib.3.cap.16, Negligentia cultorum magna pars deperit, ac interim seminum cætera quæ virent, rarescunt. Idem lib.5.cap.6, Vetustate rarescit. Virg.3.Æneidos,

Ast vbi digressum Siculæ te admouerit oræ
Ventus, & angusti rarescent claustra Pelori. Vbi Seruius, Rarescent ideo, quia venientibus de Ionio propter curuaturam litorum clausæ videntur angustiæ, quæ paulatim propinquantibus aperiri videntur.

Colles paulatim rarescunt. Tacitus de Germanis.

Rarescere dicitur quod fit subtilius & minus densum. Ouidius 15. Metamorphoseos, -resolutáque tellus
In liquidas rarescit aquas.

Rarescit corpus. Lucret.lib.4.

Lanæ rarescunt. Plin.lib.11.cap.39, Pili quadrupedibus senectute crassescunt, lanæque rarescunt.

Miles rarescit. Silius lib.17,

Rarescit multo laxatus vulnere miles,
Atque aperit patulas prostrato corpore latè
Inter tela vias.

Nubila rarescunt pluuiis. Stat.1.Sylu.2.

Sonitus rarescit arenæ. Propert.lib.3.eleg.15.

Tenebræ profundæ rarescunt. Stat.11.Thebaid.

Phocis, & Aoniæ iaculis rarescitis vmbræ. Stat.1.Achil.

Vmbræ rarescentes. Stat.1.Thebaid.

Raripilus, pen.corr. Adiectiuum { ψιλόθριξ } Quod habet raros pilos. Columel.in Præfat.libro 1, Et idipsum aliter curatur mutilum, & raripilum, aliter cornutum & setosum, quale est in Sicilia.

Rasilis, Rasito, Vide RADO.

Rasis { ῥητίνη } vt ait Colum.lib.12.cap.20, genus est crudæ picis: eáq; quanto est vetustior, tanto melior habetur. nam longo tempore durior facta, quum est contusa, in puluerem redigitur, & his medicaminibus admiscetur.

RASIS, nobilis & antiquus medicus, notus ex scripturis suis, à medicis sæpissime aliàs allegatus, refertur à Cælio Rhodig.lib.3.cap.17, Illud item obseruatione dignum, ossa in homine comperiri numero exactissimo, & in summa, vt dicitur, summarum ducenta quadraginta octo: sicuti in digitos misere diligentia præsigni Hippocrates, Galenus, Rasis, Auicenna & Auerrois quoque.

Rastrum, rastri, Quod in plurali hi rasti, & hæc rastra dicimus: instrumentum rusticum ad glebas confringendas: dictum quòd terram radat, & fodiendo conculcet. Terent.Heaut.1.1,

-istos rastros interea tamen
Depone, ne labora. Ibidem, 5.1,

Menedeme, mihi illæc verò ad rastros res redit. Colum.lib.2.cap. 10, Subactum solum pluribus iterationibus aratri vel rastri, largóque stercore satiatum postulant.

Rastra, rastrorum. Cornel.Celsus apud Nonium:

Omnes rastra & attollunt, & adigunt.

Rastri, quibus dentalibus penitus eradunt terram, atque eruunt, à quo & rutabri dicti. Author Varr.de Ling.Latin.lib.4.

Arua obnoxia rastris. Virg.1.Georg.

Intacta rastro tellus. Ouid.1 Metam.

Graues. Ouid.11.Metam.

Quadridens. Cato cap.10.

Tenaces. Virg.2.Georg.

Vulnera rastrorum fert tellus. Ouid.2.Metam.

Frangere glebas rastris. Virgil.1.Georg.

Assiduis terram insectabere rastris. Virg.1.Georg.

Humus patitur rastros. Virg.eclog.4.

Rimari terram rastris. Virg.3.Georg.

Rastellum, Diminutiuum. Varro 1.de Re rust.cap.49, Tum de pratis, inquit, stipulam rastellis eradi, atque addere fœnisiciæ cumulum. Columl.lib.2.cap.13, Medica obruitur non aratro, sed ligneis rastellis.

Rastelli, inquit Varr. de Ling. Latin. vt irpices, ferræ leues: itaque homo in pratis per fœnisecia eo festucas abradit: quo abrasu, rastelli dicti. Vide lib. 4.

Rastellis & stabularij vtuntur, iisdémque terram effodiunt. Suet. in Nerone, Tubáque signo dato primus rastello humum effodit, & corbulæ congestam humeris extulit.

Rasura. Rasus, Vide RADO.

Ratariæ, Genus quoddam nauium, de quibus meminit Gellius lib. 10. cap. 25.

Ratiarius, Vide RATIS.

RATIASTVM (authore Ptolemæo, libro 2. cap. 3) Lemouicum vrbs est, quam Galli vulgari nostro sermone *Limoges* nuncupamus.

Ratifico, Vide Ratus participium, in REOR.

Ratio, rationis, fœm. gen. (λόγος, τὸ λογικόν) A supino Ratum, Est illa vis animi qua à cæteris animalibus homo disiungitur, iisque præpollet atque imperat. Cic. 1. Offic. Duplex est enim vis animorum atque naturæ. Vna pars in appetitu posita est, quæ est ὁρμὴ Græcè, quæ hominem huc & illuc rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum fugiendúmque. Ita fit vt ratio præsit, appetitus verò obtemperet. Idem 3. de Natur. deor. Sic haud scio an melius fuerit, humano generi motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiã quam rationem vocamus, quoniam pestifera sint multis, admodum paucis salutaria, non dari omnino, quàm tam munificè, & tam largè dari.

Ratio quasi quædam lux, luménque vitæ. Cic. 4. Acad.

Ratio cœpit. Lucret. lib. 3,
Nam simul ac ratio tua cœpit vociferari
Naturam rerum, &c.

Omni ratione valentior amor patriæ. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 4.

Homines rationis egentes. Ouid. 15 Metam.

Expers rationis, & Vtens ratione, contraria. Cic. in Topic.

Particeps rationis, Quod rationale dicimus. Cic. 1. Offic. Homo autem quoniam rationis est particeps, consequentia cernit, causas rerum videt, earúmque progressus & quasi antecessiones non ignorat, similitudines comparat, rebúsque præsentibus adiungit atque annectit futuras.

Tenor rationis. Vide Ius singulare, in IVS.

¶Abstrusa ratio, Vide ABSTRVDO.

Auens. Lucret. lib 3.

Naturalis. Lucret. lib. 6.

Omnia peruersa præpostera sunt ratione. Lucret. lib. 4.

Sagax. Lucret lib. 1.

Scruposa. Lucret. lib. 4.

Vitalis. Plin. lib. 11. cap. 4.

¶Abstrahere à ratione, Vide ABSTRAHO.

Carere ratione. Seneca Troade, 10.

Confirmare quicquam animi ratione, Id est intelligentia. Lucret. lib. 1. Vtitur autem hoc loquendi genere frequenter.

Bona ratio confligit cum perdita. Cic. 2. in Catil.

Vsum rationis demere alicui. Ouid 3. de Ponto, eleg. 6.

Animi ratione exoluere aliquid. Lucret. lib. 2.

Expuere ex animo rationem. Lucret. lib. 2.

Inire impia elementa rationis Lucret. lib. 1.

Labi à vera ratione. Lucret. lib 1.

Obtendere rationem turpitudini, Vide OBTENDO.

Orta ratio ab sensu falso an valeat. Lucret lib. 4.

Tentat enim dubiam mentem rationis egestas. Lucret lib. 5.

Somnia, quæ vitæ rationes vertere possint. Lucret. lib. 1.

Vincere furorem ratione. Ouid 7. Metam.

¶Ratio pro Respectu & cura Cic. Planco, libro 10. 2, Peto à te, vt mei rationem habere velis, & salutis & dignitatis meæ. Sic 2. Offic. Habenda autem est ratio rei familiaris. Vide Habeo rationem.

Ratio prior, Id est potior respectus. Quintil. lib. 1, Et morum quidem in his haud dubiè prior ratio est: rectè tamen etiam loquantur. Hoc est, in his morum potius, quàm sermonis habenda est ratio.

Domesticæ rationes Quintil. lib. 1. cap. 12.

Rationes expunctæ & subscriptæ, Vide EXPVNGO.

Familiares. Tacitus lib. 5.

Ventosa ratio vani fauoris. Claud. de bel. Get.

Lunaris ratio, Vide Lunaris, in LVNA.

Rationem commodi ducere. Cic ad Trebatium, libro 7. 17, Ego si mei commodi rationem ducerem, te mecum esse maximè vellem.

Habere rationem officij in socios. Cic. 4 Verr.

Rationem habere cum aliquo. Lucret. lib. 1,
Quapropter bene cum superis de rebus habenda
Est ratio.

Habenda authoritatis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Habere rationem si. Cic. 7. Verr. Neque illud rationis habuisti, si forte expergefacere te posses.

Habere rationem alicuius, Vide HABEO.

Ratio sua habeatur, pro Sui. Liu. 4. ab Vrbe, Principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio sua, quàm quibus vt indigni præterirentur. Alij legunt sui.

Rationem habere cum terra. Vide HABEO.

Rationem habere cum Musis, Vide HABEO.

Omnes quibuscum ratio mihi aut est, aut fuit. Cic. pro Quint.

Populari ratione alicui se anteponere. Cic. pro Domo.

Quæ ratio tibi cum illo intercedit? Vide INTERCEDO.

Laboriosissima vitæ ratio. Cic pro Lege Manil.

Varia & commutabilis vitæ ratio. Cic. pro Mil.

¶Ratio, Causa. Cic ad Catonem, lib. 15 4, Quum autem ad Cybistra propter rationem belli quinque dies essem moratus. Cæsar 8. bell. Gall. Quantum hybernorum opportunitas, bellíque ratio postulabat.

Non est ratio. Cic. 2. Verr. Minari denique diuisoribus ratio non erat propterea quòd, &c.

Nulla est ratio, amittere eiusmodi occasionem. Cic. pro Cecin.

Rationis est. Colum. lib 3 cap 5, Tenuissimo solo vitiatium facere minimè rationis est, quoniam, &c.

Ratio parua. Terent. Heaut. 3. 5,
Nam parua causa aut parua ratio est traditus sum mulieri.

Potens ratio. Iuuen. Satyr. 14.

Operta ratio, Obscura, difficilis. Ouid. 3. Fast.

Sordidissima & inquinatissima, Vide INQVINO.

¶Quid habuit argumenti aut rationis res, quamobrem, &c. Cic. 4. Verr. Vidi argenteum Cupidinem cum lampade, quid tãdem habuit argumenti aut rationis res, quamobrem in eo potissimum Sthenianũ præmium poneretur?

Poscitur ab aliquo ratio. Varr. de Ling Latin. lib. 5.

¶Ratio, Modus, via & forma, mos, consuetudo. Sallustius, At ego vobis (inquit) si modò vultis esse viri, rationem ostendam, qua tanta ista fugiatis. Cic. ad Attic. lib 6, Tantummodo dissimilitudo meæ rationis offendit hominem. Id est viæ quam sequor in administranda prouincia.

Ratio dicendi. Cic. in Partit. Studeo mi pater Latinè ex te audire ea quæ mihi tu de ratione dicendi Græcè tradidisti.

Assumpta tamen à dialecticis argumentandi ratione. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Artificialis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Fusa latius. Quintil. lib 3. cap. 6.

Insolita ratio dicendi, Vide INSOLITVS.

Alia ratione. Cic pro Quintio, Negat se alia ratione facturum.

Multis rationibus prouisum. Cic. 2. Verr. Verri ne noceri possit, multis rationibus esse prouisum.

Nulla ratione, Vide NVLLVS.

Pari ratione. Lucret. lib. 6.

¶In rationem eandem, Vide in præpositione IN.

Duæ epistolæ in eandem rationem scriptæ. Cic. Attic. lib. 1. 7.

¶Ad rationem, Id est comparatione. Cic. de Claris Orat. Et Græciæ quidem oratorum partus, atque fontes vides ad nostrorum annaliũ rationem veteres, ad ipsorum sanè recentes. Et infra, Ad nostrorum temporum rationem vetus. Budæus.

¶Ratio, interdum Consilium, & propositum significat. Cic. 4. Verr. Vt ego istum accusarem, à quo mea longissimè ratio, voluntásq; abhorrebat. Et ad Trebat. lib. 7. 17, Postea quam mea mutata ratio est.

Ratio & consilium Cic. 2. Verr. Tua ratio est vt secundum binos ludos mihi respõdere incipias: mea, vt ante primos ludos comperendinem. ita fiet vt tua ista ratio existimetur astuta: meum hoc consilium necessarium.

Vestram nequeo mirari satis rationem. Terent. Adelph. 3. 3. Cic. 10. Philip. Quæ (malùm) est ista ratio, semper optimis causis, veteranorum nomen opponere?

¶Adduci rationibus, Vide ADDVCO.

Adhibere rationem, Vide ADHIBEO.

Admittere. Iuuenal. Satyr. 1.

Afferre rationem quamobrem, &c. Cic. pro Cecin.

Agitare rationes, Vide Agito, in AGO.

Augere rem bonis & honestis rationibus. Cic. pro Rabir. Posth.

Capere rationem oculis, Vide OCVLVS.

Cognoscere rationem facti. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Colligere rationem & rationes, Vide COLLIGO.

Confligere ratione, Vide CONFLIGO.

Consulere rationibus, Vide CONSVLO.

Dicere rationem. Plaut. Trucul. 4.

Corámque cõtra istã rationem meam dicam. Cic. Curioni, lib. 2. 2.

Nimis ratione bona, nimiumq; aptè tu multa vides. Plaut. Mil. 3.

Dictare rationem. Plaut. Amphit. 8.

Dictat ratio. Vide Dicto, as, in DICO, dicis.

Disputare rationibus conquisitis, Vide CONQVIRO.

Dare rationem. Quintil lib 4. cap. 2, Alias causas, aliã, atque aliam rationem dabo.

Dare rationem furarum fabricarum. Plaut. Milite, 10.

Certa ratio remedij dabatur. Lucret. lib. 6.

Rationem dare, pro Referre. Cic.

Duci aliqua ratione. Lucret. lib. 4.

Ducere rationẽ. Cælius ad Cic. lib. 8. Fam. epist. 5, Tuus porrò exercitus vix vnum saltum tueri potest. Hãc autem nemo ducit rationẽ. Id est, nemo hanc habet considerationem de paucitate tui exercitus. Vide DVCO.

Exacta ratio. Horat 2. Serm. satyr. 4.

Exponere rationem suam alicui. Lucret. lib. 1.

Ad rationem antiquæ religionis exquirere facta alicuius. Cic. 6. Verr. Noli isto modo agere cum Verre, noli eius facta ad antiqua religionis rationem exquirere.

Facere ratione, Vide FACIO.

Facere aliquid certum ratione. Terent. Eunuch. 1. 1.

Mala ratione facere rem. Horat. 2. Serm. satyr. 6.

Celeri ratione fieri. Lucret. lib. 3.

Vt videant, qua quidque geratur cum ratione. Lucret. lib. 1.

Rationes iacent, Vide IACEO.

Improba nauigij ratio tum cæca iacebat. Lucret. lib. 5.

Incumbere toto animo & studio omni in aliquam rationem. Cic. Q. frat. lib. 1. 1.

Inire rationem, Inuenire modum. Terent. Heaut. 4. 2.

Inire rationem de, quomodo, vt, vtrum, &c. Vide INEO, inis.

Ratione aliquid inire. Terent. Phorm. 2. 2.

Instituere rationem operis, Vide INSTITVO.

Certa ratione insanire. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Inuenire rationem cur, Vide INVENIO.

Vaga & mutabili ratione labuntur sidera. Cic. de Vniuers.

Limat ratio. Quintil lib. 2. cap. 4.

Pendent rationes ex coniecturis, Vide PENDEO.

Et sapere, & doctis rationem reddere dictis. Lucret. lib. 2.

Perfacilè

Perfacilè exemplo rationem reddere possis. Lucret. lib. 2.

Repetere altius rationem. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Scrutari aliquid ratione. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Certa quadam ratione non seruat. Cic. Caninio, lib. 2. 16.

Ratione bene subducta esse ad vitã. Terent. Adelph. 5. 4. Donatus, Bene disposita, bene computata. Ducere enim, est digitis computare: sed ducere, est apud aliũ & palàm: subducere, apud seipsum & secreto. quo magis in verbo isto maioris attentionis & diligentiæ signum est.

Subducere rationes, Vide SVBDVCO.

Subiicere & supponere rationem. Cic. 2. de Inuent.

Timere aut cupere aliquid ratione. Iuuenal. Sat. 10.

Tractare rem aliquam ratione modóque. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Rationes tractare. Cic. ad Attic. 7.

Trahere rationem, Vide TRAHO.

Videre rationem opinionis suæ. Quintil. lib. 2. cap. 15.

¶Ratio, Supputatio aliquando dicitur, vel calculus, siue expensa. Plaut. Aulularia,

Supputatur ratio cum argentario. Plin. lib. 12. cap. 14, Schœnus patet Eratosthenis ratione, stadia XL. Colum. lib. 1. cap. 3, Ne maiorem agrum quàm ratio calculorum patiatur, emere velit.

Rationum summa quadrans, in qua nulla sunt reliqua: illi contraria est, Summa excurrens. Cic. in Præt. Vrban.

¶Castrensis ratio, Vide CASTRVM.

Ratio implicita, apud Iurisconsultos, est quotiens ex multis & variis causis, vltro citróque facta sunt nomina, qua computata, vel soluitur quod deberi apparet, vel constitutæ summæ chirographũ datur. Iacob. Cuiacius ad l. Emptor. §. Lucius. de pactis. in Pandect.

Longæ rationes. Horat. de Arte.

Numaria, Vide NVMVS.

Sumptuariæ. Cic. Attic. lib. 13.

¶Accipere rationem, Vide ACCIPIO.

Accipere rationes à colono. Cic. pro Cecin.

Apparet ratio, Vide Non compàret ratio argenti, in COMPAREO.

Non compàret ratio argenti, Vide COMPAREO.

Componere rationes. Tacit. lib. 5.

Computare rationem. Colum. lib. 5. cap. 1.

Conferre, Vide CONFERO.

Conficere, vt Tabulas conficere. Cic. 7. Verr. Cedo rationem carceris, quæ diligentissimè conficitur quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit.

Conficere rationes in ordinem, Vide CONFICIO.

Confingere rationes, Vide CONFINGO.

Ratio constat, Vide CONSTO.

Pergami non multum auri ratio constat. Cic. pro Flacco.

Conuenit inter eos ratio accepti & expensi, Vide CONVENIO.

Rationes deponere. Cic. Fam. 2. & 5.

Exponere facti sui rationem alicui. Cic. de Arusp. resp.

Habere rationem cum Orco, Vide ORCVS.

Habeo rationem quid à Pop. Rom. acceperim. Cic. 7. Verr.

Inducere pecuniam in rationem, Vide INDVCO.

Rationibus inferre, apud Latinè ac ex formula loquẽtes, est in rationario perscribere, quid cui sit erogatum. Cælius Rhodiginus lib. Lect. Antiq. 12. cap. 21. Suet. in Cæsare.

Inferre rationes falsas. Cic. pro Flacco.

Onerare rationes, Vide Onero, in ONVS.

Ponere rationem cum Orco, Vide ORCVS.

Facti sui rationem alicui probare. Cic. pro Mur.

Putare rationes cum aliquo. Cic. Attic. lib. 4.

Putare rationem argentariam, frumentariam, olearíam, vinariam. Vulgò dicunt, *Audire computum vini*, olei, &c. Cato de Re rustic. cap. 2.

Reddere rationem, Vide REDDO.

Reddere rationem de factis aliorum. Cic. 4. Verr.

Semper ita viuamus, vt rationem nobis reddendam arbitremur. Cic. 4. Verr.

Reddere rationes, Reliqua soluere. Africanus, l. 32. D. de condit. & demonstrat. Quanuis (inquit) rationes reddere, nihil aliud sit quàm reliqua soluere, &c.

Referre rationes. Cic. 3. Verr.

Rationes ad ærarium & Quæstores & Imperatores exercituum ex prouinciis decedentes referre dicebantur, pro eo quod nunc *Computum reddere* dicunt. Cic. in Pisonem, Rationem ad ærarium retuli cõtinuò Cæsar, sicut lex tua iubebat: neque alia vlla in re legi tuæ parui. Quas rationes si cognoris, intelliges nemini plus quàm mihi, literas profuisse. Budæus.

Rationem conficere ad denarium, Phrasis elegans, & aliquantum subdifficilis propter antiquitatis ignorationem. Significat verò, vt ex Turnebo didici, quum summa quędam quæ in ære debebatur (vt puta si centum millia æris debita sint) in argento solui desiderabatur: quod sæpe fit, quum nemo non magnam summam in argento, quàm in minuto ære habere malit. Et hoc est quod ad denarium rationem conficere, siue soluere dicimus. Erat enim denarius argenteus, & in argento ratio vel ad denarium fiebat, vel ad sestertiũ. Volusius, Quare si ad denarium rationem cõficies. Et paulo pòst, Quum ad denariũ ratio conficeretur. Rursum Volusius, Si prius inspexeris ad quẽ modum sestertiaria ratio conficiatur.

Rationem vitæ & magistratus gesti reposcere vocat Cic. 1. Verr. item Edere & exponere quod in magistratu quisque gesserit: quod nunc Iurisperiti, nullo antiqui iuris exẽplo, *syndicari* dicunt. Budæus.

Rationibus referre, est Inter recepta computare, hoc est *Receptam facere*, vt vulgus loquitur. Tranquillus in Vespasiano. Budæus. Vide REFERO.

Ad veritatem rationem reuocare. Cic. 3. Offic.

¶Rationes Galliæ procurare. Plin. libro 7. cap. 16, In filio Cornelij Taciti Equitis Rom. Belgicæ Galliæ rationes procurantis.

¶Ratio, pro eo quod recentiores quantitatem dicunt. Cato de Re rustica, Ad villam quum venies, videto, vasa, torcula, & dolia multáne sient. vbi non erunt, scito pro ratione fructuum esse. Id est secundum quantitatem.

¶Ratio Mathematicis, pro magnitudine & quantitate. Eucl. 5. Elemen. Ratio, est duarum magnitudinum eiusdem generis mutua quędam secundum quantitatem habitudo.

Pro ratione pecuniæ liberius est Brutus tractatus, quàm Põpeius. Cic. Attico, lib. 6.

Ad rationem loci & temporis. Plin. epist. 61.

Ratiuncula, pen. corr. Diminutiuum. Cic. 2. Tusc. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum: quasi de verbo, nõ de re laboretur. Sic 4. Tuscul.

Suggerere ratiunculas. Cic. 3. de Nat. deor.

¶Ratiuncula, Supputatio. Terent. Phorm. 1. 1,

- erat ei de ratiuncula

Iam pridem apud me reliquum pauxillulum

Nummorum: id vt conficerem: confeci, affero.

Rationalis, & hoc rationale, penult. prod. {λογικός} Siue Rationabilis, & hoc rationabile, penult. corr. Idem significant, Quod ratione vtitur. Quintil. lib. 6. cap. 4, Falsa est finitio, si dicas, Equus est animal rationale. Nam equus est animal, sed irrationabile.

Causa rationalis. Author ad Heren. libro 2, In causa rationali primùm quæretur, ecquid, &c.

Rationalis quæstio, quæ in re, non in scripto versatur. Quintilian. lib. 3. cap. 5.

¶Rationales, & procuratores Cæsaris iidem erant, vt ait Lampridius in Alexandro, teste Budæo.

Rationales, officiales dicuntur à Constantino, pro iis qui quum in aliqua potestate curationéque fuerint, nondum rerum à se administratarum rationem retulerunt. ὑπεύθυνοι à Græcis appellantur, id est reddendis rationibus obnoxij l. 4. C. de Episc. & Cleric. Lampridius in Alexandro à fisci procuratoribus nihil differre Rationales putat. Hunc Budæus sequitur, cui ego adstipulor: nam nos quoque eos, qui rationum cognoscendarum susceperunt officium, seu reddiderint, seu non reddiderint, Rationales dicimus, *Maistres rationaulx, ou Gens des comptes*. Primum illud aduotat Hotomanus, lib. singulari de verborum quæ ad ius attinent significatione.

Rationabilis, pen. corr. Adiect. Vlpian. in l. 2. §. Ei quoque. D. de iudiciis. Et hæc sententia vera & rationabilis est.

Rationarius, Adiect. {λογιστικός} vt Rationarius codex, in quo rationes rerum gestarum continentur. Suet. in Augusto, cap. 28, Rursus tædio diuturnę valetudinis, magistratibus ac Senatu domum accitis, rationarium imperij tradidit.

¶Rationarius, substant. Qui rationarium conficit, vel qui rationibus præest. Marcellinus, Quidam ex mercatore opulento rationarius apparitor.

Rationator, penult. prod. rationatoris. Vlpianus, in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Sed etsi duas tabernas eiusdem negotiationis exercuit, & ego fui tabernæ (verbi gratia) quam ad Bucinum habuit, rationator: alius eius, quam trans Tyberim: æquissimum puto, &c.

Ratiocinor, pen. corr. ratiocinaris {ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι} ratiocinâri, Ratione colligere & deprehendere, vel etiam *computare* quod dicitur. Cic. 1. Tusc. At nos metiendi ratiocinandíque vtilitate, huius artis terminauimus modum.

Cuius illi conatus, vt ille ratiocinabatur, nec si cuperent, reprimere possent. Cic. pro Mil.

De pecunia ratiocinari. Cic. 2. de Inuen. De pecunia ratiocinari sordidum est, quum de gratia referenda deliberetur.

Ratiocinator, pen. prod. ratiocinatoris, masc. gen. {λογιστής} Calculator. Cic. ad Attic. libro 1, Libertum ego habeo sanè nequam hominem, hilarem dico ratiocinatorem, & clientem tuum.

Ratiocinatores officiorum. Cic. 1. Offic. Et consuetudo exercitatióque capienda, vt boni ratiocinatores officiorum esse possimus: & addendo, deducendóque videre quæ reliqui summa fiat.

Ratiocinatio, Verbale {συλλογισμός} Cic. 2 de Inuent. Ratiocinatio autem, est diligens & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio, &c.

Ratiocinatiuus, pen. prod. Adiectiuum {συλλογιστικός} Quod ad ratiocinationem pertinet. vt Ratiocinatiuum genus orationis. Cicero 1. de Inuent.

Ratiocinatiua atque collectiua quæstio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 6, Et ratiocinatiuus status, id est syllogismus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Ratiocinium, Ipse ratiocinandi actus. Colum. lib. 5. cap. 1, Hæc non aliena, nec procul à ratiocinio, quod tradituri sumus, breuiter præfari oportuit.

Ratis, huius ratis, fœm. gen. vel Rates, ratis, secundum Probum {σχεδία} Nauigium temerè factum & inconditum, vt trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ nauigij vicem præbent. *Raseau Flotte*.

Ratis & nauis. Cic. 7. Verr. Quum aut nauibus aut ratibus conarentur accedere.

Membra ratis. Ouid. lib. 1. Trist. eleg. 2,

Dij maris & cæli (quid enim nisi vota supersunt?)

Parcite quassatæ soluere membra ratis.

Scirpea ratis. Plaut. Aulul. 21.

¶Ratis, abusiuè vsurpatur pro naue. Virg. 1. Æneidos,

Disiecítque rates. Cic. ad Attic. libro 9, Circumuallatum esse Pompeium, ratibus etiam exitus portus teneri.

¶Tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio. Cicero 1. Tuscul.

¶Ratis dicta nauis longa propter remos: quòd hi quum per aquã sublati sub dextra & sinistra, duas partes efficere videntur, ratis, vnde hoc translatum, illic vbi plures mali aut asseres. Varro de Lingua Latina, lib. 6.

Rates duplices. Cæsar. 1. bel. Ciuil.

¶Cauæ. Ouid. epist. 17.

Celsa. Valerius 5. Argon.
Ceratæ. Ouid. epist. 5.
Excelsæ. Silius lib. 17.
Fractarum ratium subita ruina. Lucan. lib 2.
Frugiferæ. Claud. de bello Gildonico.
Insana. Valer. 1. Argon.
Intrepida. Seneca OEdipo, 11.
Laceræ ratis naufraga membra. Ouid. 1. de Arte.
Laceræ ratis fracta membra. Ouid. in Ibin.
Opitergina. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Pronæ. Ouid. 14. Metam.
Quassatæ. Virg. 4. Æneid.
Turbata. Claud. 7. Paneg.
Veliuolæ. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 5.
Victrices. Claud. de Nuptiis Honorij & Mariæ.
Ratibus aduehi. Varr. de Ling. Latin. lib. 4.
Armare rates. Virg. 10. Æneid.
Committere ratem vento. Ouid. 3. Fast.
Fragilem ratem committere pelago. Horat. 1. Carm. ode 3.
Credita est vento ratis. Seneca Agamemn. 6.
Nondum credenda periclis ratis. Stat. 4. Sylu. 4.
Dedere fluctibus ratem. Senec. Agamemn. 3.
Flectere ratem. Ouid. epist. 10.
Frænare ratem. Senec. Medea, 1.
Auster implicuit rates. Stat. 11. Thebaid.
Aura impulerat ratem. Ouid. 15. Metam.
Mergere ratem in ima. Ouid. 11. Metam.
Mersa ratis. Iuuen. Satyr. 14.
Nauigare ratibus, Vide Nauigo, in NAVIS.
Cannas ponere ratibus. Virg. 2. Georg.
Prouecta ratis fertur in altum. Senec. Octau. 6.
Læua recurrit ratis. Valer. 1. Argon.
Quassas rates reficere. Horat. 1. Carm. ode 1.
Regere ratem in vndis nocturnis. Virg. 5. Æneid.
Dubiam ratem regere. Ouid. 1. de Arte.
Repens ratis in alto. Pacuu. apud Varr. lib. 6. de Ling. Latin. Æges fermè aderant in æquore in alto nauibus repentibus.
Mare repletum euersis ratibus. Senec. Agamemn. 13.
Submersis ratibus saturata Charybdis. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.
Soluere ratem. Ouid. epist. 21.
Subigere ratem conto. Virg. 6. Æneid.
Temperare ratem. Ouid. 13. Metam.
Altum tenuere rates. Virg. 3. Æneid.
Tentare Thetin ratibus. Virg. eclog. 4.
Transnare rates vidit. Stat. 1. Achil.
Parua rate vectus. Ouid. 1. Metam.
Celeri rate vectus. Catull. de Berecynthia, 58.
Vexare rates. Virg. eclog. 6.

Ratiarius, ratiarij, masc. gen. {σχεδιάρχης} dicitur vt Nauicularius, non opifex, sed negotiator. Paulus de Pignorat. act. l. Qui ratiario crediderat, quum ad diem pecunia non solueretur, ratem in flumine sua authoritate detinuit: posteaque flumen creuit, & inde ratem abstulit. Si inuito ratiario retinuisset, eius periculo ratem fuisse, respondi.

Ratitus, ta, tum: attributum ex rate verbo confictum.
Ratitus quadrans. Paulus apud Festum, Ratitum quadrantē dictum putant, quòd in eo, & triente, ratis fuerit effigies, vt nauis in Asse.

RATOVS, fluuius in Ionia Asiæ regione in Austrum fluitans, donec in sinum Ionium influat. Strabo lib. 7.

RATVMENNA, Auriga fuit, qui quū in ludis Circēsibus excussus fuisset, equi eius cum corona & palma in Capitolium peruenerunt, fedémque ter lustrarunt. Ex quo factum est, vt porta per quam intrauerant, Ratumenna diceretur.
Ratumēna porta, à nomine eius appellata est, qui ludicro certamine quadrigis victor Etrusci generis iuuenis Veiis, consternatis equis excussus Romæ periit: qui equi feruntur non antè constitisse, quàm peruenirent in Capitolium, conspectúmque fictilium quadrigarum molem, quæ erant in fastigio Iouis templi, quas faciendas locauerāt Romani Veienti cuidam artis figulinæ prudenti, quæ bello sunt receperatæ, quia in fornace adeò creuerant, vt eximi nequirent. Idque prodigium portendere videbatur, in qua ciuitate eæ fuissent, omniū eam futuram potentissimam. Festus.

Raua vox, Rauca & parum liquida, proximè canum latratum sonans. vnde etiam Causidicus pugnaciter loquens rabula appellatur.
Raua frumenta, nimium sicca, torrida & arida appellata esse scribit Festus: ex eo, vt suspicatur Turnebus, quòd quemadmodum rauci ab ariditate vocis & gutturis appellantur, ab eadem nominatæ sunt spicarum aristæ, & frumenta raua: nisi quis in Festo stramenta legat, eodem sensu, quanquam alterum magis illi probetur.

Rauca, raucæ, Vermis est. Plin. lib. 17. cap. 18. Olea, vbi quercus effossa fit, malè ponitur: quoniā vermes qui raucæ vocantur, in radice quercus nascuntur & transeunt. Vlpian. in l. Ex conducto. D. Locati & conducti, Si raucis, aut herbis segetes corruptæ sint. Alciatus tamē 7. Parerg. cap. 5, legendum putat apud Vlpianum, erucis.

Raucus, Adiectiuum {βραγχώδης} Qui nimio clamore vel ob aliam causam, vocem habet compressam & impeditam. Virg. 11. Æneidos, Dant sonitum rauci per saxa silentia cygni. Raucos cygnos vocat, non quidem canoros, sed alarum concussione inter volandum, raucum per aera sonum efficientes, qualis est tubarum. Talis enim auditur cygnorum volantium sonus, qualis tubarum clangor.
Raucus, pro Fesso & defatigato: vt Rauca fama. Cic. ad Varr. lib. 9. Te verò nolo, nisi ipse rumor iam raucus erit factus, ad Baias venire. Id est, nisi quum ipse rumor iam defecerit. Budæus.
Sonare raucum quiddam. Ouid. 3. de Arte.
Æris rauci canor. Virg. 4. Georg.
Aquis raucis feruet mare. Ouid. epist. 17.
Aquilo raucus. Martial. lib. 1. 46.
Bombus. Lucret. lib. 4.
Bubones. Ouid. 1. Amor. eleg. 12.
Chartæ raucæ. Id est libelli forenses. Martial. lib. 8. 61.
Cicacidis raucis resonant arbusta. Id est clamosis & multum strepentibus. Virg. eclog. 2.
Concentus rauci, Dissoni. Stat. 6. Thebaid.
Cornices. Lucret. lib. 6.
Cornua rauca sonant. Claud. 2. in Ruffinum.
Fragor. Claud. 2. in Eutropium.
Fremitus. Valer. 2. Argon.
Garrulitas. Ouid. 5. Metam.
Guttur. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.
Littus. Stat. 5. Thebaid.
Malè rauci. Horat. 1. Serm. Satyr. 4. Id est admodum rauci, ex quo significat eos admodum vocales & clamosos fuisse. Lambinus.
Mugitus raucos edere. Ouid. 14. Metam.
Murmur. Virg. 1. Georg.
Ora. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.
Orator. Cic. 1. de Orat. Itaque nos raucos sæpe attentissimè audiri video.
Palumbes. Virg. eclog. 1.
Pectus. Seneca Agamemn. 7.
Postes. Propert. lib. 4. eleg. 9.
Querela longa raucus. Propert. lib. 1. eleg. 15.
Riui. Claud. 5. Paneg.
Sono rauco dedère mugitum. Ouid. 1. Fast.
Stridor. Ouid. 8. Metam.
Tympana. Ouid. in Ibin.
Vallis rauca sonat. Stat. 4. Thebaid.
Vnda. Ouid. 11. Metam.
Vox. Ouid. 6. Metam.

Raucisonus, penultima corr. Adiectiuum {βραγχάζων} Lucret. lib. 2,
Concaua raucisonóque minantur cornua cantu. Catul. Argon. 59,
Multi raucisonis efflabant cornua bombis.

Raucitas, pen. corr. raucitatis {βράγχος} Vocis obtusitas. Plin. lib. 11. cap. 51, Elephas per nares tubarum raucitati similem elidit sonum. Sic libro 22. capite 23, In tussi, vua, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus.

Raucio, raucis, rausi, rausum, raucīre. Raucum esse.
Rauceo, rauces, raucui {βραγχάω} raucēre, Idem. A quo Raucesco, raucescis.

Raudus, vel Rodus {ἀσήμαντον} significat (inquit Festus) rem rudem & imperfectam, nam saxum quoque raudum appellant poetæ. Æs raudum veteribus dictum. Vnde in venditionibus mancupi, scriptum erat, Raudusculo libram ferito.
Rodus modò est adiectiuum, vt suprà: modò substantiuum, vt & rudus in architectura: & quum molem, glebam, massam significat. vt, Hinc rapere manibus rodus saxeū grāde & graue. Et apud Luciliū, Plumbi pauxillum rodus linique mataxam. Hic rodus est pondus.

Raudusculum, pen. corr. Diminutiuum. Cic. Attic. lib. 4. epist. 8. Nam de raudusculo quod scribis, &c. id est, modico illi ære. Raudum enim pro ære apud veteres. Cic. hic vsurpat pro minimo sumptu. Idem libro 14, Nec mehercule me raudusculum mouet. id est pecunia.

RAVDVSCVLA, Porta Romæ appellata est, à Raudo, id est ære, quòd ærata sit. Vide Val. Maxim. loco mox citato.

Raudusculanus, penult. prod. Adiect. Vnde Raudusculana porta Romæ. Val. Maxim. lib. 5. cap. 6, Genutio Cippo Prætori paludato portam egredienti, noui & inauditi generis prodigium incidit. Nanque in capite eius subitò velut cornua emerserunt, responsúmque est, eum regem fore, si in vrbem reuertisset. quod ne accideret, voluntarium ac perpetuum sibimet indixit exilium. Cuius testandæ rei gratia, capitis effigies ærea portæ qua excesserat, inclusa est: dictáque Raudusculana, quòd olim rauda æra dicebantur.

RAVENNA {Ῥάβεννα} Vrbs in octaua regione Italiæ, Sabinorum oppidum, in ora litoris Adriatici, olim tota ligneis compacta ædificiis, aquis diffusa, pontibúsque ac lembis peragrata. à Thessalis cōdita perhibetur. Alij post excisam Troiam, alij post confusa hominum labia in Babylone constructam fabulantur. Et quum à mari fiunt inundationes, nō mediocrem accipit partem cœni palustris. De hac Silius lib. 8. Hāc vrbem vetustam esse, res ab Ostrogotis gestæ commemorant, qui eam regiam posuere. Liuius author est, ab Augusto muris cinctam fuisse, quos Valentinianus imperator postea ampliauit, eiúsque archiepiscopo duodecim ciuitatum episcopos subiecit, Ariminij, Cæsenæ, Fori Liuij, Fori Cornelij, Fauentiæ Briuicij, Bononiæ, Mutinæ, Rhegij, Parmæ, & Placentiæ: quæ ciuitates deinceps sub Exarchatu fuere. Et Alaricus subinde eam magnificauit, sic Theodoricus, qui in ea octo & triginta annis regni sedem habuit.

Rauennas, huius Rauennatis, pen. prod. omn. gen. {Ῥαβεννάτης} Rauennæ incola, aut ad Rauennam pertinens. Martial. lib. 3. 51,
Mellúsque ranæ garriant Rauennates.

Rauis, huius rauis, fœm. gen. {βράγχος} Raucēdo vocatur, quæ fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locū fluente, ex quibus vox homini plerunque negatur. Plaut. Aulul. 2. 5,
Huccine detrusisti me ad senem parcissimum,
Vbi siquid poscamus, ad rauim poscamus prius
Quàm quicquā detur? Id est Improbè, sæpius, clamosè, adeò vt vox etiam toties vociferāti raucescat, inquit Erasmus. Idem Cistellaria,
Expurgabo hercle omnia ad raucam rauim.

Rauus {ὑπόλευκος} Adiectiuum, veteres dixerunt Obtusum. Vnde Raua vox, Obtusa, & parum sonora.
Rauus color, Obtusus, id est mistus niger cū fuluo, color inter flauum & cæsium. Nonius, Rauū, Fuluum. Cic. 4. Acad. Quia nobismetipsis modò cæruleum videbatur, manè rauum. Legitur hîc in nostris exemplaribus Flauum. Varr. 2. de Re rustic. cap. 9, Facie debent esse formosi, magnitudine ampla, oculis nigricātibus, aut rauis. Quidam legūt Glaucis. Ibid. cap. 2, Cornibus pronis ad rostrum, rauis oculis.

Lupa rana. Horat. 3. Carm. ode 27.

Rauidus, pen. corr. { μελανόψιος } Aliud adiectiuum, vt Rauidi oculi, Nigro & fuluo misti, qui color est inter flauum & cæsium. Colum. lib. 8. cap. 2.

Rauilius, a, um. Rauiliæ mulieres à rauis oculis dictæ, quemadmodum à cæsiis, cæsullæ. Festus.

Rauiscellus, Similiter adiect. à Rauo. Plautus,
Quia inquit hæc mulier, & ille rauiscellus qui venit? Legitur & rauistellus.

RAVRACI, Galliæ Belgicæ populi, vt scribit Cæsar in Comment. & Plinius lib. 4. cap. 17. Plinio Raurici dicuntur lib. 2. cap. 9: quos nunc Basilienses esse coniectura est.

R E

Re { ἀνὰ } Præpositio, à Retro per apocopen facta videtur. Vnde Respicio, retrò aspicio. Reuertor, retrouertor. & non nisi composita reperitur.

Re cum Rursum. Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. Ibidem, cap. 32. Quum prope ventum est, rursus fugæ præsidia repetentes.

Re cum Iterum. Plin lib. 2. epist. 14. Iterum clamor. Iterũ reticuit.

¶Re, ablatiuus à res. Vide suo loco. Cic. pro Milone, Quum diceret Senatum non quod sentiret, sed quod ego vellem, re decernere. Id est exitu. Vetus codex non habet RE.

REA, vel Rhea, aliis nominibus Ops, Deûm mater, Cybele, Magna mater, Dea Phrygia, Vesta, Idæa, Dindymene, Pylena, Pesinũtia, Enthea, aliisque compluribus nominibus vocitata, re vera (vt author est Orpheus in hymnis) Protogenis cuiusdam filia. Hanc fabulantur Cæli & Terræ filiam, Saturni vxorem, denique terram esse. Cui quantum religiosè olim sacra Galli facerent, authores sunt Festus, Arnobius, Augustinus, & plerique alij viri sapientissimi. Huius Semiuiri, id est exsecti sacerdotes, se castrabant furentes, quæ res nobis vitio vertitur à Solino. Rhea Syluia, filia Numitoris, Vestæ sacerdos Romulum & Remum (si diis placet) de deo Marte, aut potius furtiuo quopiam adolescente, vti adsolent monachæ, & concepit & peperit. Vide Lilium, 4. Syntagmate Historiæ deorum. & Liuium libro 1.

Readopto, Vide REDADOPTO.

Reædificare { ἀνοικοδομεῖν } Rursum vel denuo ædificare.
Reædificare meritum, pro Resarcire. Cic. ad Att. lib. 6, Cæsarem in merito reædificando diligentiorem fore.

Reapse { τῷ ὄντι } significat Reipsa. Pacuuius,
Si non est ingratum reapse quod feci. Cic. 1. de Diuin. Formæ quæ reapse nullæ sunt, speciem autem offerunt.

REATE, huius Reatis, pen. prod. n. gen. { Ῥεάτη } oppidum Sabinorum, Italiæ vmbilicus. vnde Reatini populi. Plin lib. 3. cap. 12. Varro 2. de Re rust. cap. 6, Ego, inquit, de asinis potissimum dicam qui sum Reatinus, vbi optimi & maximi fiunt. Silius lib. 8,
-magnæque Reate dicatum
Cælicolûm matri.

REATINI, à Reate oppido quartæ regionis Italicæ inter Nomentanos & Trebulanos. Plin. lib. 3. cap. 12.

Reatus, pen. prod. huius reatus, reatui, m. gen. { αἰτίων κατάστασις } Status & conditio reorum, hoc est habitus demissus, pannosus, squalidus, & misericordiæ aucupator. Vnde reorum sordes, sordidatique rei dicebantur. Modestinus, D. De pœnis, in l. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit, aliquatenus pœna eius subleuanda erit. Id est, In eum mitius animaduertendũ qui diu sordidatus fuerit: id quod euenire solet, aut iudicũ consilio in diem longiorẽ iudicium reiicientium: aut pro re nata, si qua de causa planè non liquebat, reus sæpius ampliatus est. Pars enim pœnæ visa est, longa temporis intercapedo in conspicua calamitate & miseranda. Paulus. D. De bonis damnat. l. Cum ratio, Fraudis autem causa adoptio facta videtur, etiam si non reatu, sed in desperatione rerum per conscientiam metu imminentis accusatoris quis adoptet. Hodie in reatu sunt, qui vel carcere detenti, squalore, & illuuie conficiuntur: aut qui honoris causa, custodiæ suæ, aut apparitorum cõmissi, aut vadimonio, aut vadibus obstricti sunt, aut expromissoribus. Iustinus lib. 4. Histor. Reuocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prælia secunda Niceas & Lamachus faciunt. Ad reatum, inquit, id est ad causam dicendam. Budæus.
Errore autem miro hæc opinio inter Iurisperitos, aliósque inualuit, vt reatus pro crimine exaudiatur. Budæus. Quintil. lib. 8. cap. 3, Messala primus reatum, munerarium Augustus primus dixerunt. Martial. lib. 2. 24,
Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
Squallidus hærebo, pallidiórque reo.

Rebar, Vide REOR, reris.

Rebello, rebellas { ἀφίσταμαι, ἀφιστάζω } rebellâre, Ex re & bello, bellas, compositum, significat Iterum bellare. Ouid. 13. Metamorph. de Memnoniis auibus,
-quum sol duodena peregit
Signa, parentali moriturae more rebellant. Id est bellum instaurant, bellum iterum in se suscipiunt, more eorum qui inferiis parentant.

¶Rebellare, Repugnare, & quasi bellando aut certando contrà venire & contendere. Cæsar 8. bel. Gal. Si tali ratione diuersis in locis plures rebellare cœpissent. Liu. ab Vrbe lib. 8, Quia cum Latinis rebellare noluissent.

¶Rebellare vulnera, seu alia vitia dicuntur, quando semel curata repullulant. Plin. libro 25. cap. 13, Credúntque ea rursus sata rebellare quæ curauerit vitia: quo scelere & plantagine vtuntur.
Rebellat humor. Plin. lib. 13. cap. 12, Minus sorbet politura charta, magis splẽdet. Rebellat sæpe humor incuriosè datus, primóque mal leo deprehenditur, aut etiam odore, quum fuerit indiligentior.

Rebellatio, Valer. libro 7. cap. 3, Quum crebris rebellationibus meruissent vt eorum vrbem funditus Romani euertere vellent.

Rebellator, & Rebellatrix, penultima producta { ἀποστάτης } Qui vel quæ rebellat. Liu. 10. bel. Macedon. Dictu quàm re facilius sit, prouinciam ingenio ferocem rebellatricem confecisse. Ouid. 3. Trist. eleg. 12,
Téque rebellatrix, &c.

Rebellis, & hoc rebelle { ἀποστατικός } Adiect. vt Flammæ rebelles. Stat. 1. Thebaid.

Rebellio, rebellionis { ἀποστασία } Cæsar 3. bel. Gal. Rebellio facta post obsidionem.
Cœptare rebellionem. Tacit. lib. 3.

Rebellium, rebellij, Idem { ἀπόστασις } Liuius 5. Decad. lib. 2, Qui deditis contra ius & fas bellum intulisset, & pacatos ad rebellium incitasset.

Rebito, rebitas, pen. corr. { ἐπανειμι } rebitâre, à re, & ito frequentatiuo verbi Eo is, compositum, Reuerti significat, & redire. Interpositum est autem b, tantùm euphoniæ causa. Plautus Capt. 7,
Ac si non rebitas huc, vt viginti minas Dem pro te. Ibidem, 12,
At vnum hoc te quæso, si huc rebitet & Philocrate, &c. Antiquum.

REBLATA, Vide ANTIOCHIA.

Reboo, reboas { ἀναβοάω } reboâre, Ex re & boare. Virgilius 3. Georgicorum,
-reboant syluæque & magnus Olympus. Id est resonant, remugiunt. Est autem Græcum verbum. Nam apud Latinos nullum verbum est quod ante o finalem, habeat o, excepto inchoo: quod tamen maiores aliter scribebant, aspirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant incoho. Seruius.
Laqueata templa citharis reboant. Lucret. lib. 2.
Tympana reboant. Catul. de Berecynth. 58.
¶Reboare, cum accusatiuo. Silius lib. 3. de Hercule,
-mœsto clamore ciebat
Pyrenen scopulique omnes, ac lustra ferarum
Pyrenen reboant.

Recalcitro, recalcitras, penul. corr. { ἀνα λακτίζω } recalcitrâre. Idem quod Calcitro. Horat. 2. Serm. satyr. 1,
-nisi dextro tempore Flacci
Verba per attentam non ibunt Cæsaris aurem:
Cui malè si palpère, recalcitrat vndique tutus.

Recalco, recalcas { παλιμπατέω } recalcâre, Rursum calcare. Colum. lib. 2. cap. 2, Si velis scrobibus egestam humum recondere, & recalcare, quum aliquo quasi fermento abundauerit.

Recaleo, recales, pen. corr. recalui { ἀναθέρμομαι } recalêre, Idem quod simplex Caleo. Virg. 12. Æneidos,
-vix vrbe tuemur
Spes Italas, recalent nostro Tyberina fluenta Sanguine.
Acrius multo atque vehementius Thessalici incendij cineres recaluere. Florus lib. 4 cap. 2.

Recalesco, recalescis, recaléscere { ἀναθερμαίνομαι } Rursus calescere. Cic. 2. de Nat. deor. Quod nostris quoque corporibus contingit, quum motu atque exercitatione recalescunt. Ouidius 2. de Remedio amoris,
Quid iuuat admonitu tepidam recalescere mentem?

Recalfacio, recalfacis, penultima correp. recalfeci, penult. producta, recalfactum { ἀναθερμαίνω } recalfacere, Rursus calidum facere. Ouidius 8. Metamorphoseos,
-calidúmque prioris
Cæde recalfecit consorti sanguine telum.

Recalfio, pen. prod. recalfis, recalfieri, pen. corr. Scribonius Largus cap. vlt. Rursus recalfiunt, & colantur per linteum.

Recaluaster, recaluastri { ἀναφαλαντίας } Qui fronte caluus est, non toto corpore, quasi recaluatulus, quod est diminutiuum. Valla libro 1. capite 5.

Recaluus, Adiectiuum, Idem { ἀναφαλαντίας } Plautus Rudente, 9,
-equem
Recaluum ac silonem senem statutum, ventriosum, &c.

Recandeo, recandes, recandui { ἀναπυρόομαι } recandêre, Idem quod Candeo. Ouid. 4. Metamorphoseos,
Séque super Pontum nullo tardata timore
Mittit, onúsque suum: percussa recanduit vnda. Id est Candida & alba facta est propter spumam, quam concitatum mare emittere solet.
Ira recanduit, Iterum inflammata est. Ouid. 3. Metam.
¶Recandescere, pro Vehementer incalescere. Ouidius 1. Metamorphoseos,
Ergo vbi diluuio tellus lutulenta recenti
Solibus æthereis altóque recanduit æstu.

Recandens, recandentis { ἀναπυρούμενος } Valde candens significat. Plin. lib. 37. cap. 9, Sed esse aliquas scabris lateribus & angulis inæqualibus dicunt, in sole aperto proiectas, radios in se recandentes discurrere. Vetus exemplar legit candentes.

Recano, recanis, pen. corr. recinui, recentum { ἀνᾴδω } recanere, Iterum canere. Plin. lib. 10. cap. 33, Adeóque vincit libido etiam fœtus charitatem, vt illa furtim & in occulto incubans, quum sensit fœminam aucupis accedentẽ ad marem, recanat, reuocétque. De perdice.
¶Recanere, pro Incantationem retorquere ac dissoluere. Plin. lib. 26. cap. 2. vt legit Turnebus, Non pauci etiam serpentes ipsos recanere, &c. Sensus est, vt cantu angues rũpi prisci credebant, sic angues ipsos existimabant, si id præsentirent, recanere, & incantationem referre ac diluere. Quidam legunt recantare, Vide RECANTO.

Recanto, recantas { παλινῳδέω } recantare, Est rem incantatam alio carmine liberare. Plin. lib. 28. cap. 2, Non pauci etiam serpentes ipsos recantari credunt.
Recantare, Iterum cantare. Martial. lib. 2. 85,
Nusquam Græcula quod recantat Echo. Hoc est, cantanti vel loquenti respondet.

Recantatus, penultima prod. Participium { παλινῳδημένος } Horatius 1. Carm. ode 16,
-nunc ego mitibus
Mutare quæro tristia, dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animúmque reddas. Recantatis, Id est meliore car-

mine deletis. Recãtantur autem obprobria, quum mutato carmine laudibus corriguntur, ait Acron. Porphyrio verò, Recantari probra dicuntur, quum contraria probris carmina fiunt in eum cui maledixerimus.

Curæ recantatæ. Ouid. 1. de Remed. amoris,

Nulla recantatas deponẽt pectora curas. Id est amores magicis carminibus repressos.

Recasurus, Vide RECIDO.

Recauta, vno verbo, apochæ species in Nouel. De transitu militum, in qua Iustinianus ostendit de recauta de more facta [illegible]. Brissonius lib. 16. De verborum quæ ad ius pertinent significat.

Recedo, recedis, pen. prod. recessi, recessum { [illegible] } recédere, Quasi retro cedere. Plin. libro 3. cap. 23, Recedens à mari M passuum.

Recedere ab aliquo procul. Plaut. Capt. 11.

Accedere ad aliquem, & Recedere ab aliquo, contraria. Cicero pro Plancio.

Ab hoste recedere. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.

Ex acie, Vide ACIES.

Longius. Virg 4. Georg.

Recede illuc. Plautus Rud. 19,

Iube dum recedere istos ambo illuc modo.

¶ Domus recessit. Virg 2. Æneidos,

Et magis atque magis (quanquam secreta parentis

Anchisæ domus, arboribúsque obtecta recessit.) Id est, inquit Seruius, à frequentia se remouit. & est speciosa translatio, quoties rei mobilis ad immobilem, vel econtra transfertur officium.

Flammæ recedunt. Virg. 2. Æneid.

Turpiter victa Venus sæpe recessit. Ouid. 1. de Remed. amor.

¶ Recedere ab armis, pro Cessare, & desistere. Cic. pro Rosc. Amer. Postaquam ab armis recesserunt, in summo otio, rediens à cœna Romæ occisus est.

A causa alicuius paulolum recedere. Cic. Post red. in Senat. Qua strage nõnulli permoti magistratus, partim metu mortis, partim desperatione reipub. paululum à mea causa recesserunt.

Recedere à conditione, à persona, à statu, Est quod Immutare conditionem, personam, statum dicimus.

Recedere ab vsitata consuetudine. Cic. pro Quintio, Vsque dum inueniretur, qua ratione res ab vsitata consuetudine recederet.

Sic vt mater amas, sic nunquam corde recedit

Nata tuo. Stat 3. Sylu 5.

Recedere à lege. Cic. 4. Verr. Sin illud dices, te Heraclij voluntate ab lege recessisse: ipse te impedies.

Procul à natura. Quintil. lib. 2. cap. 10.

¶ Recedere ab oculis, Mori. Plin. epist. 25, Viuit enim, viuétque semper, atque etiam latius in memoria hominũ & sermone versabitur, postquam ab oculis recessit.

Recedere ab officio, Non facere officium. Cic. 3. Offic. Quam si sequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedemus.

Nullo dolore cogi vt ab officio recedatur. Ad Heren. 3.

Auius à vera longè ratione recedit. Lucret. lib. 2.

Recedere à sententiis alicuius, pro Illas taxare. Cic. Attico, lib. 12, Si à sententiis eius dictis, si ab omni voluntate consiliisque, quæ de Repub. habuit, recedam, &c.

Recessit dictio à significatione. Cic. 1. Offic. Hostis enim apud maiores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinũ dicimus, &c. quanquam id nomen durius iam effecit vetustas: à peregrino enim recessit, & propriè in eo qui arma contrà ferret, remansit.

De statu dignitatis recedere. Cic. Attic. lib. 1. 15, Neque de statu nobis nostræ dignitatis est recedendum, neque, &c.

A vita recedere, Mori. Cic. 4. Tuscul. Quippe qui ob eam causam à vita recesserit.

Vita recessit patrio corpore, Id est mortuus est pater. Plautus Merc. 3.

A vitio recedere. Plin. epist. 182.

¶ Recedere, pro Reuerti. Salustius in Iugurtha, Albinus Aulo fratre in castris Proprætore relicto, Romam recessit.

In otia tuta. Horat. 1. Serm. satyr. 1.

Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit. Virg. 4. Æneid.

¶ Recedo, pro Discedo. Cic. Attic. lib. 2, Tu si literas ad Sicyonios habes, aduola in Formianum, vnde nos pridie Non. Maij recedere cogitamus.

Ante finem recedere, Quod nos totidem verbis, *S'en aller deuant la fin*. Plin. iun. lib. 1. epist. 13.

In auras tenues recedere. Virg. 2. Æneid.

De medio. Cic. pro Rosc. Amer. Recede de medio, per alium transigam.

Quid furis: aut quònam nostri tibi cura recessit? Virg. 2. Æneid.

Ille, vt opes fractæ Teucrum, & fortuna recessit. Virg 3. Æneid.

¶ Recedere, pro Diminui. Plin epist. 6. lib. 3, Recessit venter.

Rarescunt tenebræ, tantum de luce recessit. Stat. 11. Theb.

¶ Recedere, pro Disiungi. Celsus lib. 8. cap. 7, Sed in aliis quidem ossibus ex toto sæpe fragmentum à fragmento recedit: maxillæ verò semper ossa etiam vexata aliqua parte cohærent.

Membra cæsa recesserunt à cute. Ouid 6. Fastorum,

Antè recessisset caput hoc ceruice cruenta,

Quàm tu, &c.

Illa etiam siquando in tergum pulsa recessit. Virg 11. Æneid.

¶ Recedere, Remotum esse. Curtius libro 4, Maritimam tamen oram & pleraque longius etiam à mari recedẽtia rex eius insulæ Strato possidebat.

Recedens, pen. prod. Participium { [illegible] } vt Anni venientes & recedentes. Horat. de Arte.

Rursus recedens hospes. Valer. 7. Argon.

Recessurus, penultima prod. { [illegible] } Aliud participium.

Ouid. in Ibin.

Recessus, huius recessus { [illegible] } Cic 2. de Nat. deor. Bestiis autem sensum & motum dedit, & cum quodam appetitu accessum ad res salutares, à pestiferis recessum.

Tacitus recessus. Stat. 1. Sylu 2.

Accessus & Recessus lunæ, contraria. Cic. 2. de Diuin Quid de fretis aut de marinis æstibus plura dicam? quorum accessus & recessus, Lunæ motu gubernantur.

¶ Recessus in oculo, pro Cauitate, siue profunditate quam vocãt. Plin. lib. 8. cap. 33, Oculi in recessu cauo, tenui discrimine, prægrãdes, & corpori concolores.

Recessus collium. Martial. lib. 1. 170, Lati collibus eminẽt recessus.

Solitudo & recessus. Cic. Att. lib. 12, Mihi solitudo & recessus prouincia est.

In recessu, & Fronte, contraria. Quintil. lib. 1.

Angulosi recessus, Vide ANGVLVS.

Apricus, Vide APRICVS.

Longis recessibus ingens spelunca. Ouid. 1. Fast.

Magni recessus & amœni. Curtius lib. 7.

Marmoreo superi sedere recessu. Ouid. 1. Metam.

Seducti. Ouid. 13 Metam.

Tenebroso recessu carceris obtecta. Claud. 3. de rap. Proserp.

Oris recessus. Quintil. lib. 1. cap. 5, Quum vox quasi in recessu oris auditur.

Latebræ & recessus in animis hominum. Plin. epist. 3 lib. 3, Vita hominum altos recessus, magnásque latebras habet. Id est reconditissima arcana. Bud.

Vmbra aliqua aut recessus. Cicero 3. de Orat. Sed habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus, vmbram aliquam aut recessum, quo magis id quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur.

Recessim, Aduerbium { [illegible] } Retrò cedendo. Plautus Amphitryone, 17,

Ego cunas recessim rursum prorsum trahere.

Recello, recellis, recellui { [illegible] } recéllere, Reducere, &, vt ait Festus, reclinare. Apuleius lib 10. de Asino, Illa enim quoties ei parcens nates recellebam accedens, toties nisu rabido & spinam prehendens ad eam appliciore nexu inhærebat. Liu. 4. bel. Punic. Ferrea manus quum iniecta proræ esset, grauíque libramento plumbi recelleret ad solum: suspensa prora nauim in puppim statuebat. Id est, deprimeret, inquit Budæus.

Terra retrò recellit, id est reclinat. Lucret. lib. 6.

Recens, recentis, om. gen. { [illegible] } Nouum quod nuper accidit. Terent. Adelph 3. 2,

Vt iram hanc in eos euomam omnem, dum ægritudo hæc est recens.

Recens nouus. Cic Bruto, lib. 11. 21, Quocirca Segulium negligamus qui res nouas quærit: non quo veterem comederit (nullam enim habuit) sed hanc ipsam recentem nouam deuorauit.

Recens & Inueteratus, contraria. Cic. de Senect. Omnis conglutinatio recens, ægrè: inueterata facilè diuellitur.

Recens, & Lassus, contraria. Curtius lib. 3, Timere ne non virtute hostium, sed lassitudine sua vincerentur. Persas recentes inde successuros, si laxius stare potuissent. Hinc dicuntur equi recentes Ouidio 2. Metam. vt paulo pòst videbis adnotatum.

Pullus à partu recens. Varro 2. de Re rust. cap. 8.

Dido recens à vulnere. Virg 6. Æneid.

Recens, ab. Cic. 3. de Nat. deor. Et quos Homerus qui recens ab illorum ætate fuit, sepultos dicit Lacedæmone.

Recens è prouincia. Cic. 2. Verr. Quum è prouincia recens esset, inuidiáque & infamia non recenti, sed vetere ac diuturna flagraret.

¶ Recentior, recentissimus. Cic. 2. de Finib. Horum recentiorum nunquam dictum ab ipso vllo quod sciam. Nonius in hunc locum, Recentiorum, id est nouorum.

Alius alio recentior est in dolore. Author ad Heren. lib. 2.

Recentiores ex authoribus Plin. lib. 12. cap. 17.

Recens à diis, qui nuper à diis profectus est. Senec. epist. 91, Non tamen negauerim fuisse alti spiritus viros, &c. vt ita dicam, à diis recentes.

¶ Animæ recentes. Ouid. 8 Metam.

Cædes. Virg 2. Æneid.

Locus tepidus recenti cæde. Virg. 9. Æneid.

Candore recenti sol irrigat cælum. Lucret. lib. 5.

Causa recens accessit ad iras. Ouid. 3. Metam.

Crimen. Ouid. epist. 9.

Cura. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.

Dolor. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Equi recentes, Non lassi, vel à lassitudine recreati. Ouidius 2. Metamorph.

Exemplum. Claud. 2 in Eutrop.

Factum. Ouid. 1. Metam.

Fama. Plin. lib. 10. cap. 43.

Flores recentes carpere. Horat. 3. Carm. ode 27.

Fluuios recentes pro Aqua statim hausta dixit Virgilius libro 3. Georgic. Seruius.

Folio velata recenti Ouid. 3. Fast.

Homines recentes. Nuper nati Horat. 1. Carm. ode 10.

Laudes. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.

Lectus recens, Hoc est delectus recens. Tacit. lib. 20.

Literæ recentissimæ. Cic. ad Att. lib. 6, Recentissimas à Cybistris meas literas habere ais ad x. Cal. Oct. datas.

Malum. Ouid. 4. Trist. eleg 5.

Maritus. Plin. epist. 176. Plautus Nouum dixit.

Memoria recentiore. Cic. 2. de Nat. deor. Et recentiore memoria iidem Tyndaridæ Persen victum nuntiauerunt. Id est, haud ita multo antè.

Metu recenti trepidat mens. Horat. 2. Carm. ode 19.

Negotio recenti. Cic.3.Verr. Datam quidem esse tum inter omnes recenti negotio facilè constabat.

Pede recenti recurrere. Plaut. Trinum.14.

Incolere recentia prata riuis. Virg.6.Æneid.

Re recenti, Id est eo tépore quo res contigit, quod etiam E re nata dicitur. Cic.7.Verr. An recenti re Syracusis apud notos, inspectante Sicilia penè tota, secuti ferire?

Rore recenti gemmantes herbæ. Lucret.lib.2.

Seditio recens. Ouid.12.Metam.

Recens hominum sermo, & Vetustas annalium, contraria. Cic. pro Murena, Itaque non ex sermone hominum recenti, sed ex annalium vetustate eruenda est memoria nobilitatis tuæ.

Tempore recenti illo tu omnia, &c. Cic. ad Brutum.

Vestigia recentia. Cic.5.Verr. Præsertim quum in lectulo Decumanæ mulieris vestigia viderent recentia, quibus illum inflammari ad perseuerandum intelligebant?

Vires recentes. Ouid.4.Trist.eleg.5.

Vmbræ recentes, Quarum corpora nuper erant mortua. Ouid 10. Metam. de Orpheo.

Recens {νεωστί} Aduerbium est aliquando, idem quod Recenter significans. Virg.3.Georg. Sole recens orto. Plin.lib.18.cap.22, Quã recentissimè stercorato solo.

Recens condita Roma, Hoc est nuper. Suet. in Tiberio Cæs.cap.1.

Recétes Romã venerunt. Cic. Att.lib.16, Rhegyni quidam illustres homines eò venerunt Romã sanè recentes.

Recens natus, apud Plautum in Cistel.3.

Recens diues. Ouid.3.Amor.eleg.7.

Recenter, Aduerbium, cuius nullum exemplum reperi.

Recentor, recentaris {νεαχμοῦμαι} recentari, Renouari, & denuo recens fieri. Matius,

Iamiam albicascit Phœbus, & recentatur,

Commune lumen hominibus & voluptas. Nonius.

Recenseo, recenses, recensui, recensum {καταλέγομαι, ἀπαριθμέω} recensère, Recognoscere, summam totius populi colligere. Liuius, Inter hæc recenset exercitum, militem instruit.

Captiuos recensere. Liu.6.bel.Pun.

Numerum. Virg.4.Georg.

Numerum porcorum. Colum.lib.7.cap.9.

Vellera ad numerum pecoris. Colum.lib.12.cap.3.

¶Recensere, Narrare. Cic. Att.lib.16, Ouius enim recenset multa, quæ vellem. Aliqui legunt, Ob ius enim recessis multa.

Facta fortia recensere. Ouid epist.9.

Dinumera fastos, nec parua exempla recense. Stat.4.Sylu.1.

Recensus {καταλεχθείς} Particip à Recenseo, recenses, secundæ coniugationis. Suet. in Vesp.cap 9, Amplissimos ordines, & exhaustos cæde varia, & contaminatos veteri negligentia purgauit, suppleuitque recenso Senatu & equite, submotis indignissimis, & honestissimo quoque Italicorum ac prouincialium allecto.

Recensus {ἀπαρίθμησις} huius recensus, Ipse recensendi actus, ac recognitio. Sueton. in Cæsare Dictatore, cap.41, Recensum populi, nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos insularum egit.

Recensio, recensionis {κατάλογος} Idem. Cic. pro Milone, Eum qui ædẽ Nympharum incendit, vt memoriam publicæ recensionis tabulis publicis impressam extingueret. Suet. in Iulio Cæsare, cap.41, Ne qui noui cœtus recensionis causa moueri quandoque possent.

Recensitio, Idem. Vlpian. in l.3.§ Si quis noxali. D. Ad exhibend. Recensitione seruorum facta. Sic habent Pandectæ Florentinæ, & Haloander.

Recensitus, pen.prod. {ἀπαριθμηθείς} Participium, à Recensio, recensis, quartæ coniugationis verbo antiquo, vt docet Georgius Valla. Idem quod Recensus, siue recognitus. Suet. in Iul. Cæs.cap.41, Instituit quotannis in demortuorum locum ex his qui recensiti non essent, subsortitio à Prætore fieret. Claud. in Eutropium, lib.2, Prisca recensitis euoluite secula fastis.

Recepto, Vide RECIPIO.

Recessim, Aduerbium. Recessus, Vide RECEDO.

Rechedipna, Erant vestes peregrinæ, quibus in gymnasiis vtebantur. Iuuenal. satyr.3.

Rusticus ille tuus sumit rechedipna Quirine. Quo in loco volunt docti legendum esse trachedipna.

Recido, recidis, recidi, pen.corr. recasum, pen. prod. {ἀναπίπτω} recídere, Ex re & cado compositum, Retro siue iterum cadere. Iungitur præpositionibus AD vel IN. Cic.2.de Nat.deor. Quia & recidant omnia in terras, & oriantur è terris.

¶Reccido, c geminato productionis gratia interdum dixerunt poetæ. Lucret.lib.1,

At neque reccidere ad nihilum res posse. Idem lib.5. Propert.lib.4. elegia 9,

Reccidit inque suos mensa supina pedes. Legitur & Decidit.

¶Recidere in caput. Curtius lib.9.

Incassum recidit omnis impensa. Colum.lib.4.cap.3.

Eò recidit, Quorsum recidat. Liu.4.ab Vrbe, Ne id Iupiter Opt. Max. sineret, regiæ maiestatis imperiũ eò recidere. Cic. pro Rosc. Comœdo, Et quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Recidit ad paucas familias attenuata bellis ciuitas. Plinius libro 5.capite 2.

Récidunt febres, Redeunt. Plin.lib 28 cap.16, Quartanis magi excrementa felis cum digito bubonis adalligari iubent: & ne recidant, non remoueri septeno circuitu.

In fortunam recidere. Quintil.lib.6.cap.1.

Tela in iugulum Consulum recidissent. Cic. pro Plancio.

Ad luctum reciderunt ex lætitia. Cic. pro Sylla, Quàm citò illa omnia ex lætitia & voluptate ad luctum & lacrymas reciderunt?

Ad ludibrium recidit. Curtius lib.9.

Hoc in memoriam recidit. Cic.13.Philip.

In grauiorem morbum recidere. Liuius 4 bel.Pun.

Ad nihilum recidere. Cicer.7 Philip. Hunc tuum tantum apparatum, támque præclarum ne ad nihilum recidere patiare.

Ramulus adductus vt remissus esset, in oculum suum recidit. Cic. 1.de Diuin.

Ad paucos recidit ars musica. Terent. in Prolog. Hecyr.

In te recident hæ contumeliæ. Plaut. Menæch.11. Liu.6.bel. Maced. Ætolorum praua consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia accusauit.

In pristinam causam recidere, Id est in pristinam conditionẽ. Neratius in l. Quod in littore. D. De acquir.rer.domin.

In tenebras recidere. Cic. ad Brutum, 16, Nónne hoc est in easdem tenebras recidisse?

Recasurus, pen prod. Particip. {ἀναπεσούμενος.} Cicero ad Att.lib.4, Id ego puto, vt multa eiusdem, ad nihil recasurum.

Recidiuus, pen.prod. {ὑπότροπος, ὑπόστροφος} Adiectiuum, quod post casum renascitur. Virg 4 Æneidos,

Et recidiua manu posuissem Pergama victis. Id est quæ reciderunt, quasi Didoni se purgãs Æneas, Si mihi inquit licuisset, ruinas Troiæ protinus instaurassem: non tot, tantisque laboribus ac periculis condere nouam quæsissem. Seruius Recidiua post casum restituta interpretatur.

Recidiuæ febres. Plin.lib.30.cap.11. Charisius lib 1, Rediuiua dicimus, quæ post interitum redeunt: recidiua, quæ ex suo casu restituuntur.

Recido, recidis, recidi, recisum, pen.prod. {ἀποτέμνω} recídere, Ex re & cædo compositum, Incidere. Vnde Recisos ramos dicimus. Cato cap.2, Viam publicam muniri, vepres recidi. Martial.lib.1.115,

Quàm primum longas Phœbe recide comas.

Barbam recidere falce. Ouid.13 Metam.

Vulnus ense recidendum est. Ouid.1.Metam.

Ornamenta ambitiosa recidere. Horat. de Arte.

Culpa reciditur supplicio. Horat.3 Carm.ode 24.

Recisus, penul.prod. Particip. {ἀποτετμημένος.} Plin.lib.16.cap.34, Itaque quum trunco inaruit recisa, etiam lætius fruticat.

Ab omni parte recisum. Ouid.3 Fast.

Caput recisum est. Ouid.9.Metam.

Recisæ columnæ. Horat.2.Carm.ode 18.

Fustes recisi. Horat.3.Carm.ode 6.

Vultus à ceruice recisus. Lucan.lib.2.

Nationes partim recisæ, partim repressæ. Cic. de Prouin. Consul.

Opus recisum, Breue & contractum. Patercul.lib.2, Quæ magnificentia triumphorum Cæsaris, quæ fuerit munerum, ne in operis quidem iusti materia, nedum huius tam recisi dignè exprimi potest.

Coloni ense recisi, Interfecti. Lucan.lib.2.

Vitia recisa à stirpe. Claud.1.in Ruffinum.

¶Recisius, Comparatiuum. Callistrat.l.2 D. De termino moto, Possunt ad tempus, vt cuiusque ætas patietur, relegari: & si iunior, in lõgius: si senior, recisius.

Recisurus, penult. producta, Participium {ἀποτμηθησόμενος.} Horatius 1. Serm. satyra 3,

-quum dicas esse pares res

Furta latrociniis, & magnis parua, mineris

Falce recisurum simili te.

Recisio, Verbale {ἀπότμησις.} Plin.lib.21.cap.4, Omnis autem recisione atque vstione proficit.

Recisamentum, recisamenti {ἀπότμημα} Paruum frustum & quasi ramentum ex re aliqua recisum. Plin.lib.34 cap.11, Ocyssimè verò coronarium æruginem contrahit recisamentis in acetum additis. De ære.

Recingo, recingis, recinxi, recinctũ {ἀναζώννυμι} recíngere, Idẽ quod Discingere, quemadmodum Reuincio, & multa alia, significationem habent suis simplicibus contrariam. Plin.lib.17.cap.28, Priuatim autem contra erucas ambiri arbores singulas à muliere incitati mensis nudis pedibus recincta. Sub multi iubent. Hoc est discincta, & vestem recinctam habente, vt menses fluant super humo. Ouidius 4. Metamorphoseos,

-sumptúmque recingitur anguem. Id est iterum deponit anguẽ, quo se antea velut cingulo præcinxerat.

Recinctus, Participium {ἀναζωσμένος.} vt Vestis recincta. Virgilius 4. Æneid.

Tunica recincta. Ouid.1.Amor.eleg.5.

Castáque fallaci zona recincta manu. Ouid.epist.2.

Recinium, recinij, siue Recinus, Vestis antiquissima quadrata, vt ait Varro, cuius mediam partem retro incidebant, vnde Reciniati numi. Seruius in primum Comment. Æneid. Recinus dicitur, ab eo quòd post tergum reiicitur.

Reciniũ, omne vestimẽtum quadratum, ij qui l.12.tabul. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres vtebantur, prætextam clauo purpureo. Vnde reciniati mimi planipedes. Quam rem diligenter exequitur Sentra libro secundo de antiquitate verborum. Festus.

Recino, recinis, penult. correp, recinui, recentum {ἀναψάλλω} recinere, Rursus canere. Cic. de Clar. Orat. Illud est maius, quòd in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat vrbanius. Horatius 1.epist.1,

-hæc recinunt iuuenes dictata, senésque.

Nomen alicuius recinere. Horat.1.Carm.ode 12.

Parræ recinentis omen. Horat.3 Carm.ode 27.

Recinere vrbanius. Vide Vrbanius recinere, in VRBS.

Recipio, recipis, pen.corr. recepi, pen.prod. receptum {ἀναδέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐκδέχομαι, ὑποδέχομαι} recípere, Ex re & capio, Rursum capere significat. Liu.lib.9, Recipiant arma quæ per pactionem tradiderũt. Plin. de Viris illustr. Apud Contrebiam oppidum cohortes loco pulsas redire, & locum recipere iussit.

Frænum recipit equus. Horat.1.epist 10.

Anhelitum recipere. Plaut Epid. 5.

Animam. Quintil. in Procem. lib. 6, Animam recipere, auráque communem haurire amplius potui?

Animum. Terent. Adelph. 3 2.

Animum vultúmque. Ouid. 4. Fast.

Recipere animum vel animos à vel ex pauore. Liu. 2. ab Vrbe.

Libertatem pristinam recipere, Id est recuperare. Caius in l. Adeò. in princ D De acquir. rer. domin.

Mentem. Virg. 11. Æneid.

Ossa receperunt frigus. Ouid. 11. Metam.

¶Recipere vrbem aliquam, Recuperare. Cic. de Senect. Tarentũ verò qua vigilantia, quo consilio recepit?

Res amissas. Liu. 3. ab Vrbe.

¶Pœnas ab aliquo. Virg. 4. Æneidos,

Vlta virum, pœnas inimico à fratre recepi. Bene recepi, inquit Seruius, quasi debitas.

¶Recipere se in aliquem locum, pro Conferre se, & proficisci. Cic. Attico, lib. 1 15, Me Romam recepissem. Terent. Phorm. 2. 4,

Percunctatum ibo ad portum quoad se recipiat.

Recipere se ad aliquem fuga. Cæsar 1. bel. Gall.

Recipe te ad me. Plaut. Persa, 2.

Recipere se ad cœnam ad aliquem, Ire ad cœnam. Plaut. Capt. 13.

Ad diem se recipere. Cic. 3. Offic. Qui quum ad diem se recepisset, &c.

Recipe te ad dominum domum. Plaut. Trinum. 14.

Domum se recipere. Terent. Phorm 5. 4,

Neque me domum nunc reciperem, ni mihi esset spes ostensa.

Recipio tempore me domo. Cic. Attic. lib. 11,

Gressum recipere ad limina. Virg. 11 Æneid.

Ex loco aliquo se recipere. Cic. 6. Verr. Et quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur.

Ex opere se recipere. Plaut. Menæch. 18.

In portum. Cic. 5. de Finibus, Ex quo tantus error consequitur, vt quem in portum se recipiant, scire non possint.

In montem sese. Cæsar 1. bell. Gal.

Sub murum se. Cæsar 2 bel. Ciuil.

Se recipere ab vndis. Virg. 4 Georg.

Ab Actio quum Samum insulam in hyberna se recepisset. Suet. in Augusto, cap. 17.

¶Ad frugem se. Cic pro Cælio, Sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedidissent, emersisse aliquando, & sese ad frugem bonam, vt dicitur, recepisse.

Ad ingenium suum se. Plaut. Asin. 6.

¶Recipere se, pro Ad se redire, & animum ac vires resumere. Cic. in Somnio, Quæ quum intuerer stupens, vt me recepi, Quis hic, inquam, quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?

¶Recipere se in principem. Plin. in Paneg.

¶Recipere, Capere vel accipere: vt Recipere in custodiam. Plautus Rud 17, -in custodiam nos vt tuam

Recipias & tutère. Et apud Plin. in Paneg. Recipere in tutelam.

Recipere epistolas. Cic. ad Attic. lib. 12, A te heri duas epistolas recepi, alteram pridie datam Hilaro, alteram eodem die à tabellario.

Recipere sinu. Cic. de Vniuers. Ita orientur animantes, quos & viuos alatis, & consumptos sinu recipiatis.

Recipere in se omnia. Cic. 4. Acad. Plato ex materia in se omnia recipiente, mundum esse factum censet à deo sempiternum.

Recipere in aures, Audire. Plaut. Cistel. 5.

Recipere animis consilia alicuius. Liu. 2. bel. Pun.

Austeritatem recipere dicuntur vina. Plin. lib. 14 cap. 2, Vina primò dulcia austeritatem annis recipiunt, & rubra fiunt. In vetusto exemplari legitur accipiunt.

Casum recipere res aliqua dicitur. Cæs. 3. bel. Ciuil. Quæ res tamẽ fortasse aliquem reciperet casum, ne imperatorias sibi partes sumpsisse videretur.

Non recipit cunctationem hæc res. Liu. 9. bel. Pun.

Recipere domum custodiendam. Liu. 9. bel. Maced.

Detrimentum. Cæsar 3 bel. Ciuil.

Recipere ignem dicitur lignum, & similia. Plin. lib. 14. cap. 20, Fæx vini siccata recipit ignes, ac sine alimento per se flagrat.

Incrementum. Colum. lib. 5. cap. 6.

Sonum recipiunt aures. Cic. 2. de Nat. deor. Aures quum sonum recipere debeant, qui natura in sublime fertur, rectè in altis corporũ partibus collocatæ sunt.

¶Recipere aliquem, Admittere, accipere, honoris vel beneficij aut humanitatis causa suscipere. Cic. 3. Offic. Cypsillum quendam suadentem vt in vrbe manerent, Xerxémque reciperẽt, lapidibus obruerũt.

Recipere hospites. Cic. 3. Verr. Quum suæ partes essent hospitum recipiendorum.

Recipere hospitem in domum. Cic. 1. Offic. Sic in domo clari hominis, in quam & hospites multi recipiendi sunt, & admittenda hominum cuiusque generis multitudo.

Recipere aliquẽ mensa, lare, tecto, &c. Liu. 6. bel. Pun. Cic. 4. Verr. Idem pro Cluentio, Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, &c.

Recipere adytis suis. Colum. lib 1. in Præf.

Recipere ciuitate. Cic. pro Cornel. Balbo, Vbi est igitur exceptum fœdere Gaditano, nequem Populus Romanus Gaditanum recipiat ciuitate?

Recipere in sedem, & Recipere dorso dicitur equus hominem. Plin. lib 8. cap. 42, Neminem hic alium quàm Alexandrum, regio instratus ornatu recepit in sedem, alios passim reiiciens. De equo Alexandri. Idem lib. 8. cap. 42, Nec Cæsaris Dictatoris quenquam aliũ recepisse dorso, equus traditur.

Hospitio recipere aliquem. Ouid. 5. Metam.

Neu recipi portis, aut duci in mœnia possint. Virg. 2. Æneid.

Tectis ac sedibus suis aliquem recipere. Cic. 2. de Lege agrar.

Vrbe virum vidi, tectóque animóque recepi. Ouid. epist. 6.

Aliquem animo & thalamo recipere. Ouid. 2. de Arte.

Ad sese aliquem. Virg. 2. Æneid.

In eandem nauem. Cic. 3. de Nat. deor. Non iniuria sibi illud accidere, qui illum in eandem nauem recepissent.

In secundam aciem aliquem, Vide ACIES.

In ornithona aliquem, Vide ORNITHON.

In amicitiam Cic. Attico, lib. 2, Numestium ex literis tuis studiosè scriptis libenter in amicitiam recepi.

In cælum. Ouid 2. Metam.

In deditionem. Cæsar 3. bel. Gal.

Recipi ad deos. Liu. 4. ab Vrbe.

Aliquem in familiaritatem. Cic. 2. Philip. Si eundem nequam hominem, audacémque cognouerat, hunc in familiaritatem libentissimè recipiebat.

Ciuitatem in fidem. Plin. lib. 7. cap. 26. Cæsar 1 bel. Gall. Cæsar honoris Diuitiaci causa atque Heduorum, sese eas in fidem recepturũ, & conseruaturum dixit. Ibidem, lib. 8. Cic. 1. Offic. Vt ij qui ciuitates aut nationes deuictas bello in fidem recepissent, earum patroni essent more maiorum.

In fidem suam aliquem. Cic. Seruilio, lib. 13. 70, Vt igitur eum recipias in fidem, habeásque in numero tuorum, te vehementer etiam atque etiam rogo.

In fidem & necessitudinem. Cic. Sulpitio. lib. 13 20, Sed eò vehementius à te contendimus, vt Lysonem in fidem, necessitudinémque tuam recipias.

In gratiam. Cic. pro Rab. Posthumo, Quem ex tantis inimicitiis receptum in gratiam summo studio defenderim, hunc afflictum violare non debeo.

Ignorantiam alicuius recipere, Id est excusationẽ admittere. Vlp. in l. Si fideiussor. §. 1 D. Mandati, vel contrà.

Recepta est cognitio, Id est admissa est actio causæ. Plin. epist. 108.

Recipere aliquem domum ad se hospitio. Cæs. lib. 2. bel. Ciuil.

¶Recipere seruum (inquit Vlpianus. D. De seruo corrupto, l. 1) est abscondendi causa seruo refugium præstare, vel in suo agro, vel in alieno loco, ædificióve.

¶Recipere, Excipere ad vsum suũ, & reseruare: quod fit quũ quis venditis cæteris, sibi quippiam reseruat. Plaut. Trinum. 4,

-vbi nunc adolescens habet? c. posticulum

Hoc recepit quum ædes vendidit. Nonius, Recipere, est exceptum facere. Budæus, Recipere, antiquum verbum iuris. Gellius lib. 17. cap. 6, Quando mulier, inquit, dotem marito dabat, tum quæ ex suis bonis retinebat, neque ad virum transmittebat, ea recipere dicebatur: sicuti nunc quoque in venditionibus quæ excipiũtur, neque veneunt. Receptitius ergo seruus mulieris est proprius, quem cum pecunia reliqua mulier receperat, neque dixerat doti, sed retinuerat.

¶Recipere, In tutum reducere, liberare. Virg. 6. Æneidos,

-medióque ex hoste recepi.

In tutum recipi. Liu. 2. ab Vrbe.

Aliquem in periculo recipere. Vatinius Ciceroni, lib. 5. 9, Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

¶Nomen absentis recipere. Cic. 4. Verr. Et hac actione quàm voletis multi dicent, & qui ex isto ipso audierint viri primarij nostri ordinis, & alij qui interfuerint quum absentis nomen reciperetur. Id est, inter reos reciperetur, inquit Budæus. Valer. lib. 3. cap. 7. de M. Antonio, Lex Memia eorum, qui Reipub. causa abessent, recipi nomina vetabat.

¶Recipere corpore telum. Virg. 9. Æneid. Hoc est educere, inquit Seruius. vt -hastámque receptat

Ossibus hærentem. Cic. pro Rosc. Amer. Aiunt hominem (vt erat furiosus) respondisse, quòd non totũ telum corpore recepisset. Hoc est, admisisset, seu intrare permisisset.

¶Recipere, Facienda suscipere, & cum obligatione promittere. Cic. Crasso, lib. 5 8, Quæ tibi promitto ac recipio, sanctissimè esse obseruaturum. Terent. Phorm. 5. 8,

An verebamini ne non id facerem, quod recepissem semel?

Recipere ad se, In suam fidem & periculum accipere. Terentius Heaut. 5. 5,

-ad me recipio, Faciet.

Recipere in se. Cic. ad Brut. lib. 13. 11, Sed tamen separatim promitto, in méque recipio, fore eum tibi & voluptati & vsui.

Tibi spondeo, in méque recipio. Cic. Sulpitio, lib. 13. 18.

Recipere causam capitis. Cic. post Reditum ad Quirites. Id est defendendam suscipere. Idem 4. Verr. Recepi enim causam Siciliæ.

De aliquo fidem recipere. Cic. Att. lib. 2.

Recipere mandatum. Cic pro Rosc. Amer. Quid recipis mandatũ, si aut neglecturus, aut ad tuum commodum conuersurus es?

Receptum officium persoluere. Cic. 7. Verr. Quum & Populo Romano satisfactum, & receptum officium Siculis necessariis meis erit persolutum.

Recipere onus aliquod. Cicero in Orat. Volo mihi tecum commune esse crimen, vt si sustinere tantam quæstionem non potuero, iniusti oneris impositi tua culpa sit, mea recepti.

¶Recipere, Promittere. Cecinna Ciceroni, lib. 6. 7, Sed tamen ego filio dixerã, librum tibi legeret & auferret: aut ea conditione daret, si reciperes te correcturum.

Thermus omnia se facturum recepit. Cic. Att. lib. 5.

Recipere alicui. Cic. ad Att. lib. 5, Vt ego ei coràm dixeram, mihíque ille receperat. Idem ad Memmium, lib. 13. 3, Velim ita tractes, vt mihi coràm recepisti.

¶Inter recipere, & suscipere. Recipimus partem, Suscipimus totũ, vt ait Asconius in Diuinationem. Cicero, Ego in hoc iudicio mihi Siculorum causam receptam, Populi Rom. susceptam esse arbitror. Idem 2 de Orat. In quo est illa quidem magna offensio, vel negligentiæ susceptis rebus, vel perfidiæ receptis.

Recipere & Respuere, contraria. Quintil. lib. 6. cap. 5.

¶Recipere,

¶Recipere, Approbare. Quintil. lib. 8, de Metonymia loquens, Ex eo quod continetur, vsus recepit bene moratas vrbes, & poculum epotum, seculum fœlix. Budæus.

Cognoscere & recipere. Cic. 1. Tusc. Serò igitur à nostris poetæ vel cogniti vel recepti.

¶Recipere, Extinguere, prosternere. Virgil. lib. 9,
Pectore in aduerso totum cui cominus ensem
Condidit assurgenti, & multa morte recepit. Nonius.

¶Recipere, Reuocare. Lucil. lib. 29,
Primum ex aduorso, si quod est cœnaculum, quò recipiat te. Virg. Æneid. lib. 2,
Sic ore effata recepit. Ad sese. Cic. 3. Offic. Qui quum ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus.

Recipi in cibum, vel in mensas, dicitur herba, vel auis, quum recipitur pro cibo. Plin. lib. 22. cap. 22, Scolymon quoque in cibos recipit Oriens. Et lib. 10. cap. 26, Africæ nouissimæ sunt peregrinarum auium in mensas receptæ propter ingratum virus.

Recipere in mores, Obseruatione quadam, non legibus confirmare. Quintil. lib. 5. cap. 10.

¶Receptum est, Impersonale, pro Approbatum est, vt ait Budæus. Plin. lib. 28. cap. 2, Quin & absentes tinnitu aurium præsentire sermones de se, receptum est.

Ratione falsa receptum est. Lucret. lib. 1.

Receptus, Participium {προσδεδεγμένος.} Recepti in ciuitatem dicuntur, qui cum suffragio ciues sunt effecti, vt apud Liuium sæpe legitur. Et Receptus mos est, quem sponte ciuitas alienum asciuit.

Ex facili nulloque vrgente receptus. Lucan. lib. 4.
Cælo receptus. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Sede cælesti receptus. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 5.
Amans receptus tota nocte. Propert. lib. 2. eleg. 15.
Ensis receptus pectore. Senec. Thyeste, 8,
-frugesque receptas
Et torrere parant flammis, & frangere saxo. Id est, liberatas, inquit Seruius, vt Medioque ex hoste recepit. Virg. 1. Æneid.

Receptus mos, est, quem sua sponte ciuitas alienum adsciuit. Festus.

Persuasio publicè recepta. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Preces receptæ. Stat. 4. Sylu. 1.
Somnus receptus parte oculorum. Ouid. 1. Metam.
Verba aure recepta. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4.

Receptum {ἀναδεχθέν} Substantiuum. Cic. 2. Philipp. Promissum & receptum interuertit, ad seque transtulit.

Promisso ac recepto suo satisfacere. Cic. 7. Verr.

Receptus, huius receptus {ἀναδοχή.} Liu. 4. ab Vrbe, Breuitate ipsa loci, facilique receptu in tam propinqua castra, haud ægrè militem à multa cæde est tutatus.

Receptui canere, Est tuba è prælio exercitum remouere {ἀνακαλεῖν} Cic. 12. Philipp. Quis enim reuocante & receptui canente Senatu properet dimicare?

Per translationem, pro Discedere & abire. Cic. 3. Tusc. Vetat igitur ratio tueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationibus hebetẽ aciem ad miserias contemplandas: à quibus quum cecinit receptui, impellit rursum & incitat ad conspiciendas, totaque mente contrectandas varias voluptates.

Receptui signum dare. Liu. 2. ab Vrbe.
Receptui signum, aut reuocationem à bello audire. Cic. 13. Philip.
Receptus pertinacis sententiæ, apud Liuium lib. 4, pro Resipiscentia à sententia pertinaci. Alia constructione, lib. 8. bell. Punici, Receptus à malis consiliis.

¶Receptus {καταφυγή} Locus in quo se tutò recipit exercitus, & sine periculo hostem expectare potest. Virg. 11. Æneidos,
Planities ignota iacet, tutique receptus.
Habere aliquem receptum. Plancus Ciceroni, lib. 10.
Amittere receptum. Cic. Attic. lib. 8, Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam.

Receptio, Verbale, fœm. gen. {ἀνάδεξις.} Plaut. Asin. 16, Quid tibi huc receptio ad te est meum virum? Id est, Quare recipis ad te virum meum?

Reciperatio est, vt ait Gallus Ælius, quũ inter populum, & reges, nationésque & ciuitates peregrinas lex conuenit, quomodo per reciperatores reddantur res reciperenturque, resque priuatas inter se persequantur. Festus.

Reciperationem Turnebus esse dicit, quũ inter populos lex conuenit, quomodo res repetantur recuperenturque. σύμβολα, si credimus Suidæ, appellat Demosthenes 7. Philipp. quæ pacta conuenta sunt ciuitatum inter se, quibus iura ciuibus vltro citroque redduntur. Hæc ille.

Receptor, Aliud verbale {ὑποδέκτης} Qui latrones, eorumque surrepta recipit, occultatque. Cic. pro Mil. Sustinuisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator & receptor locus, dum neque multa solitudo indicasset, neque cæca nox ostendisset Milonem. Metius Iurisconf. tit. De receptoribus, Pessimum, inquit, genus est receptorum, sine quibus latere nemo diu potest.

Receptrix, Verbale fœm. {ὑποδέκτρια.} Cic. 6. Ver. Tua inquam, tua Messana, tuorum adiutrix scelerum, libidinum testis, prædatum ac furtorum receptrix.

Receptitius, Adiectiuum, Quod reseruatur. Vnde Receptitius seruus appellatus est nuptæ mulieris proprius, quem scilicet quum dotem marito daret, sibi reseruauit. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. Vide Recipere, pro Excipere ad vsum suum.

Receptitia dos apud Caium l. 31. §. 2. D. de mort. caus. donat.

Recepto, receptas {ὑποδέχομαι} receptâre, Frequentatiuum. Terent. Heaut. 5. 2,
Ibi tuæ stultitiæ semper erit præsidium Clitipho,
Victus, vestitus, quò in tectum te receptes. Idem Hecy. 5. 1,
Meum receptas filium ad te Pamphilum. Liu. 5. ab Vrbe.
Animam receptare. Lucret. lib. 3.
Siuu suo cuncta receptat natura. Lucan. lib. 7.

¶Receptare, Concedere, probare. Lucret. lib. 1,
Scilicet ex vlla facere id si parte receptent,
Occidet ad nihilum, &c. Codices veteres habent reparcent, planè mendosè, vt ait Lambinus.

Receptator, penult. prod. receptatoris, Verbale, Qui fures, eorumque furta domi suæ receptat, seu recipit & occultat. Vulgus *Recelatorem* vocat. Vlpian. ff. de incend. ruin. naufrag. &c. Non tantùm autẽ qui rapuit, verùm is quoque qui recepit, ex causis suprà scriptis tenetur: quia receptatores nõ minus delinquunt, quàm aggressores.

Receptaculum, receptaculi, pen. corr. {ὑποδοχή, δοχεῖον, ἐρυμα τεῖχος} Confugium. Cic. 7. Verr. Illud tibi oppidum receptaculum prædæ.

Receptaculum omnium purgamentorum vrbis. Liuius 1. ab Vrb.
Nisi illud & rei frumentariæ subsidium, & receptaculum classibus nostris pateret. Cic. 4. Verr.
Receptaculum animi corpus. Cic. 1. Tusc. Corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum.
Mors æternum nihil sentienti receptaculum. Cic. 5. Tusc.
Cibi receptaculum ventriculus. Lactant. de opific. Dei, cap. 11.

Reciprocus, pen. cor. Adiect. {παλινδρόμος, ἀντιστρέφων} Dicitur quod eò redit vnde prodiit. Spiritus reciprocatur quum rursum resorbetur. Et vnda à litore excussa, rursus litus alluens, reciprocari dicitur. Et horæ reciprocantur, quum expleto legitimo cursu, rursum ad pristinum ordinem redeunt. Haud aliter pronomina reciproca ad id vnde prodierant reuocantur. Hæc Erasmus. Varro de Ling. Lat. lib. 3 à recipiendo deriuat reciprocum, qui esse asserit, id quod aliunde profectum, redit eò vnde profectum est.

Reciproca argumenta, Græcis ἀντιστρέφοντα dicta, vitium sunt in oratione longè maximum, quũ scilicet argumentum propositum referri contrà cõuertique in eum potest, à quo dictum est, & vtrunque pariter valet, quale est illud peruulgatum Protagoræ, de quo Gellius lib. 5. cap. 10. Vide & lib. 9. cap. 16.

Motus reciproci. Senec. Herc. fur. 12.
Reciprocus amnis, Refluus. Plin. lib. 9. cap. 57. Idem lib. 5. cap. 4, Tertius sinus diuiditur in geminos, duarum Syrtium vadoso ac reciproco mari diros.
Reciproca tela. Varro, Reciproca tendens neruo equino concita tela. Quod sic accipit Turnebus, quũ arcus tenditur, sagitta ad nos versus trahitur, quæ mox, dum mittitur, in eam partem, vnde trahebatur redit, idque est quod reciprocum appellat.
Tethys reciproca. Silius lib. 3.

Reciproco, reciprocas, pen. corr. {ἀντιστρέφω, παλινδρομέω} reciprocâre, repetere, reflectere, remittere, retrogredi. Liu. 1. bel. Pun. Quum iam spiritum intercluderet, nec reciprocare animã sineret, auersi à vento parũper consedere. Cic. 1. de Diuin. Siquidẽ ista sic reciprocãtur, vt si diuinatio sit, dij sint: & si dij sint, sit diuinatio. Idẽ 3 de Nat. deor. Quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? Liu. 8. bel. Pun. Quinqueremem satis credens deprehensam rapido in freto in aduersum æstum reciprocari non posse.

Reciprocare cœpit mare, magno tractu aquis in suum fretum recurrentibus, reddebatque terras paulo antè profundo salo mersas. Curt. lib. 9.
Reciprocare manu telum. Gellius lib. 9. cap. 50.
Reciprocantes aquæ. Florus lib. 2. cap. 8.
Reciprocata vicissitudo. Arnobius lib. 2. Aduers. gent. Cuius est autem pudoris, maledicti & criminis loco dare ea, quæ in te possint reciprocata vicissitudine retorqueris?

¶Reciprocare item, pro Recipere. Nonius,
Reciproca animum, inquam, odiosè. Ennius Andromeda,
Riscus (alij risus) prorsus reciprocat, fructus feram.

Reciprocatio, Verbale {ἀντιστροφή} Retrogressio. Plin. lib. 8. cap. 52, Quũ circumactum angustiæ non caperent, nec reciprocationẽ longitudo in exilitate cæca. Idem lib. 9. cap. 8, Obseruata æstus reciprocatione. Idem lib. 9. 11 cap. 24, Longitudo fili à culmine, ac rursus à terra per illud ipsum velox reciprocatio.

Recisamentum, Recisio, Recisus, Vide RECIDO, pen. prod.

Recito, recitas, pen. corr. {λέγω, ἐπαγγέλλω, ἀναγινώσκω} recitâre, Ex re & cito, citas, compositum, Scripturam clara voce, vt alij audiant, intelligantque, legere. Cic. 4. Verr. Quid ego nunc hic Sext. Pompeij Chlori testimonium recitem?

Recitare identidem, Vide IDEM.
Clarè recitare. Plaut. in Persa, 15.
Carmen recitare. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 5.
Edictum recitare. Cic. pro Quintio.
Literas in senatu. Cic. ad Plancum, lib. 10. 12, Caue putes vllas literas vnquam grauiores, quàm tuas in Senatu esse recitatas.
Scripta recitant in medio foro. Horat. 1. Serm. saty. 4.
Recitare de, vel ex. Cic. pro Cluentio, Cui loco respondere posse vix videor, quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatij patris. Idem 5. Verrina, Da quæso scribæ, recitet ex codice.
De tabulis publicis recitare. Cic. pro Flacco.

¶Recitatus hæres testamẽto, Factus, pronuntiatus, scriptus. Plin. lib. 7. cap. 52, Apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri instituisse.

Recitare Senatum, aut Senatorem. Cicero pro Domo, Patrem tuum, &c. L. Philippus Censor auunculum suum præteriit in recitando Senatu.

¶Recitare, Memoriter enuntiare. Quintil. Declamat. 6, At ista legem recitat. De muliere cæca. Cels. lib. 3. cap. 18, Quinetiam recitare, siqua meminerunt, cogendi sunt. De phreneticis.

Recitatio, Verbale {ἀνάγνωσις.} Cic. pro Cluent. Crassus tum ita Brutum vultus est, vt illum recitationis suæ pœniteret.
Literarum recitatio. Cic. pro Domo.

Recitator, pen. prod. {[illegible]} Aliud verbale masc. Cic. 2. de Inuen. Neque enim vos scripti sui recitatores, sed voluntatis interpretes fore putauit. Idem pro Cluentio, Tres & ipse excitauit recitatores cum singulis libellis.

Acerbus recitator. Horat. de Arte.

Reclamo, reclamas, pen. prod. {[illegible]} reclamâre, Clamore aduersari, non acquiescere, repugnare, refragari. Cic. 6. Verr. Reclamat Sicilia tota, propter cælati argenti cupiditatem, reos fieri rerum capitalium. Ibidem, Res agitur in Senatu, vehementer ab omnibus reclamatur.

Ager canenti domino reclamat, Respondet ad vocem. Stat. 4. Sylu. 5.

Feruet iter gemitu, & plangoribus arua reclamant. Stat. 3. Theb.

Æquora scopulis illisa reclamant. Virg. 2. Georg.

Ratio vera reclamat. Id est contradicit. Lucret. lib. 1.

Theatra tota reclamant. Cic. 3. de Orat. At in his si paulum modò offensum est, vt aut contractione breuius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.

Reclamare in libertatem, Vide PROCLAMO.

Reclamo tibi pro reo, Id est Reprobo cum clamore quæ in reum dicis. Plin. epist. 3. lib. 9.

¶Reclamari, Passiuum, pro Obiici. Quintil lib. 12. cap. 1, Nunc de iis dicendum, quæ mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur.

Ab vniuerso Senatu reclamatum est. Cic. pro Domo.

Reclamatio, Verbale {[illegible]} Cic. 4. Philipp. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobauistis. Hoc est, noua acclamatione, iterato clamore. Re, enim (ait Cælius Secundus) hic repetit, non contrarium dicit.

Reclamito, reclamitas, pen. corr. {[illegible]} reclamitare, Frequentatiuum. Cic. pro Rosc. Amer. Magna est enim vis humanitatis, multum valet communio sanguinis, reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

Reclino, reclinas, pen. prod. {[illegible]} reclinâre, ad Aliquid flexum esse, incuruari & reflecti. Cic. in Arato, At Cepheus caput atque humeros, palmasque reclinat. Plin. lib. 29. cap. 3, Candido ouorum in oculis & pili reclinantur ammoniaco trito, admistoque. Cornarius in Dioscorid. lib. 2. cap. 41, ex Galeno reclinantur exponit agglutinantur.

Reclino, neutrum est apud Senecam in Consolatione ad Mariam, In quem onus imperij reclinaret.

Reclinatus, pen. prod. Participium {[illegible]} Horat. 2. Carm. ode 3,
Seu te in remoto gramine per dies
Festos reclinatum beatis
Interiore nota Falerni. Hoc est, resupinum, recumbentē. Porphyr.

Reclivis, & hoc recliue, pen. prod. {[illegible]} Idem quod Accliuis, propendens, prominens. Martial lib. 9. 95.
Sic in gramine floreo reclinis,
Quà gemmantibus hinc & inde riuis
Curua calculus excitatur vnda.

Cubili recliuis. Stat. 1. Sylu. 2.

Pectus recliue. Seneca Herc. OEtæo, 13.

Recliuis in sinu iuuenis. Hoc est, reclinata. De Venere in sinu Adonidis recumbente.

Recliuis, & nescio similis. Tacit. lib. 13.

Recludo, recludis, pen. prod. reclusi, reclusum, pen. prod. {[illegible]} reclúdere, Aperire. Plaut. Capt. 15,
Cellas refregit omnes intus, reclusitque armariũ. Virg. 8. Æneidos,
Infernas reseret sedes, & regna recludat Pallida.

Artus recludere. Silius lib. 1.

Cælum luce æstiua. Virg. 4. Georg.

Ensem. Virg. 4. Æneid.

Iugulum recludere, Aperire. Ouid. 7. Metam.

Occulta recludere, Prodere. Stat. 1. Achil.

Operta. Horat. 1. epist. 5.

Ora fontana recludere, Fonti dare cursum. Ouid. 1. Fast.

Portas. Propert. lib. 3. eleg. 19.

Tellus recluditur dente vnco. Virg. 2. Georg.

Tellure recludere thesauros. Virg. 1. Æneid.

¶ Recludere, pro Claudere. Iustinus lib. 1. Orthanes per Internuntios quærit à filia, quæ inter regias pellices erat, an Cyri regis filius rex esset. At illa nec se scire, nec ex alia posse cognoscere, quia singulæ separatim recludantur.

Recludens, Participium {[illegible]} vt Virtus recludens cælum. Horat. 3. Carm. ode 2.

Reclusus, pen. prod. Participium {[illegible]} Apertus. vt Fores reclusæ. Ouid. 7. Metam.

Domo reclusa vigilare. Horat. 2. epist. 1.

Recogito, recogitas, pen. cor. {[illegible]} recogitâre, Iterum atque iterum cogitare. Cic. Qu. frat. lib. 2. 6, Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minutiana & nominibus Pompeianis in otio recogitasse. Colum. lib. 1. in Præfat. Quæ quum animaduertam sæpe mecum retractans ac recogitans, quàm turpi consensu deserta exoleuerit disciplina ruris.

Recognosco, recognoscis, recognoui, pen. prod. recognitum, penult. corr. {[illegible]} recognóscere, Æstimare significat, & considerare, tractareque, inquit Budæus: In memoriam reuocare, vel etiam agnoscere. Cic. ad Atticum, lib. 8, Tuas literas libenter legi: recognoui enim tuam pristinam virtutem etiam in salute communi. Item 4. Verr. Quum istius in Quæstura fugam & furtum recognosceret.

Aliquem penitus recognoscere. Cic. pro Deiot. Perturbat me C. Cæsar etiam illud interdum: quod tamen, quum te penitus recognoui, timere desino.

Amorem alicuius erga se in literis. Cassius Cic. lib. 12. 12.

Dona. Virg. 8. Æneid.

Plura. Ouid. 4. Fast.

Sacra recognosces annalibus eruta priscis. Ouid. 1. Fast.

Verba recognoscere. Brutus Ciceroni, 16. 1, Verba tua recognosce, & aude negare seruientis aduersus regem istas esse preces.

Vetera. Cic. in Sallust. Quòd nullum vos sciatis nouum crimen in Sallustium audituros, sed omnia vetera recognituros.

Recognoscere ex. Cic. 3. Verr. Quæ qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo quem sui simillimum produxit, recognoscere potestis.

Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. Bene interroganti respondentem, declarare se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere.

Recognoscere cum aliquo. Cic. in Catil. Recognosce mecum tandem illam superiorem noctem: iam intelliges multo me vigilare acrius ad salutem, quàm te ad perniciem Reipub.

Recognosci ab omnibus, Cognosci, vel Iterum cognosci. Cic. 7. Verr. Alij quum à multis ciuibus Romanis recognoscerentur, ab omnibus defenderentur, securi feriebantur.

¶Recognoscere, Opus compositum emendandi aut limandi, aut reprehendendi causa reuidere, inquit Sipontinus. Cic. 3. de Legib. Quamobrem quoniam non recognoscimus nunc leges R. P. sed aut repetimus ereptas, aut nouas scribimus. Idem 4. Verr. Hæc omnia summa cura & diligentia recognita & collata, & ab hominibus honestissimis obsignata sunt.

Decretum recognoscere, Retractandi, vel emendandi causa cognoscere & videre. Cic. pro Cornelio Balbo, Nos Cn. Pompeij decretum, iudicium de consilij sententia pronuntiatum recognoscemus?

Recognoscere in consilio. Cic. 4. Verr. Quum hos sibi quæstus constituisset magnos atque vberes ex iis causis, quas ipse instituerat in cõsilio, hoc est cum sua cohorte recognoscere. Alij legunt cognoscere.

¶Explorare & recognoscere. Colum. lib. 1. cap. 8. Panis, potionisq; bonitatem gustu suo exploret: vestem, manicas, pedumque tegmina recognoscat. Id est recenseat.

Supellectilem pecuniamque omnem recognouit. Curtius lib. 1.

¶Recognoscere equitum turmas, pro Recensere. Suet. in Octau. cap. 37. Idem in Calig. cap. 16, Equites Romanos seuerè curioseque, nec sine moderatione recognouit, palàm adempto equo quibus aut probri aliquid, aut ignominiæ inesset.

Recognitio {[illegible]} Verbale. Plin. lib. 11. cap. 30, Et quoniam ex diuerso conuehunt altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. De formicis.

Recognitio eorum quæ in familia sunt. Colum. lib. 11. cap. 1.

Recognitio scelerum suorum. Cic. 6. Ver. Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum, quum ego ipse in commemoratione eorum non solùm commouear, verumetiam corpore perhorrescam?

Recognitio rei iudicatę. Gall. *Reuision de proces.* Reuisio processus à barbaris dicitur. Budæus in forensibus, Instauratiuum (inquit) iudicium & instauratitium dici potest, quæ *Reuision* vulgò dicitur.

Recolligo, recolligis, pen. corr. recollegi, pen. prod. recollectum {[illegible]} recolligere, In vnum colligere. Colum. lib. 8. cap. 5. Confestim circumire oportebit cubilia, vt quæ mota sunt oua, recolligantur. Plin. epist. 190. lib. 9, ad Quadratum, Postea actionem meam vtcunque potui, recollegi, addidi multa.

Sparsos ignes recolligit. Lucan. lib. 1.

Annos primos recolligere. Ouid. 7. Metam.

Recolligere animum alicuius, qui est in alterum offensior {[illegible]} Cic. Attic. lib. 1. 3, Quòd scribis, etiam si cuius animus in te esset offensior, à me recolligi oportere: quid dicas, neque id neglexi, sed est miro quodam modo affectus. Id est, corrigi, reuocari ab ira, inquit interpres.

Recolligere se dicitur æger {[illegible]} Plin. lib. 20. cap. 5, Heraclides contra argẽtum viuum dedit, & Veneri subinde offensanti, ægrisque se recolligentibus.

Recolligere se à longa valetudine, Resumere & recipere vires. Plin. lib. 23. cap. 7.

Recolligere vires longa ægritudine. Plin. lib. 24. cap. 6.

Recolo, recolas, pen. prod. recolare, Iterum colare. Scribon. Largus, Postea recolare per linteum duplex.

Recolo, recolis, pen. cor. recolui, recultum {[illegible]} recolere, Rursum colere, Desertum agrum rursus colere. Liu. lib. 7. bell. Punic. Omnes in vrbes, in agros suos reductos, arare, serere, desertam recoli terram. Tacit. lib. 3, Quo tum exemplo Lepidus, quanquam pecuniæ modicus, auitum decus recoluit. Hoc est restituit, renouauit. Idem lib. 17, Et recens ab exilio reuersos nobileis adolescentulos auitis ac paternis sacerdotiis in solatium recoluit. Hoc est rursus coluit, decorauit, honorauit.

¶Recolere {[illegible]} Repetere, meditari, & mente tractare. Diomedes, Superest vt singula recolendo, memoria tenus mandentur, ne frustra cum tempore euanescant. Cic. pro Archia, Quantum alij tribuunt tempestiuis conuiuiis, quantum denique aleæ, quantum pilæ: tantum egomet mihi ad hæc studia recolenda sumpsero. Idem 13. Philipp. Quæ si tecum ipse recolis, æquiore animo, & maiore consolatione moriere.

Studio recolere. Virg. 6. Æneidos,
Inclusas animas, superúmque ad lumen ituras
Lustrabat studio recolens. Id est circumibat studiosè retractans. Seruius.

Intermissa recolere. Liuius 9. bel. Maced. Vectigalia regni non fructibus tantùm agrorum, portoriisque maritimis auxit, sed metalla etiam & cætera intermissa recoluit, & noua multis locis instituit.

Artes inter se recolere, Exercere. Cic. 1. de Orat. Neque verò nobis cupientibus atque optantibus fructus otij datus est ad eas artes quibus à pueris dediti fuimus, celebrandas, interque nos recolẽdas.

Ingenia recolere. Plin. epist. 129, Vt enim terræ variis mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hac nunc illac meditatione recoluntur.

luntur. Id est poliuntur, renouantur.

Recultus, Participium {[illegible]} vt Humus reculta. Ouid 6. Metam.

Recomminiscor, recomminisceris, pen. corr. {[illegible]} recomminisci, Reducere in memoriam. Plaut. Trin. 13, Literis recomminiscar.

Recompono, recomponis, pen. prod. recomponere, Iterum componere & colligere. Vlpian. in l. Argumento. § Margarita, Sed si in hoc sunt soluti, vt recomponantur: ornamentorum loco sunt. De lapillis & margaritis.

Recompositus, pen. corr. Participium {[illegible]} Idem quod Rursus compositus. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Pone recompositas in statione comas.

Reconcilio, reconcilias {[illegible]} reconciliare, In gratiam restituere. Liu. 5 bel. Maced. Non mouit modò talis oratio regem: sed etiam reconciliauit Annibali. Cic. Attic lib. 6, Cicero Q. filius piè sanè, me quidem certè multum hortante, sed currentem animum patris sui, sorori tuæ reconciliauit.

Alienare & Reconciliare, contraria. Cic. de Prouinc. Conf. Tuus pater Philippe, nónne vno tempore cum suis inimicissimis in gratiam rediit, quibuscum omnibus eadem Respub. reconciliauit quæ alienarat?

Reconciliare ciuitates. Plin in Paneg. O verè Principis, atque etiam Consulis, reconciliare æmulas ciuitates.

Existimationem reconciliare, pro eo quod est Recuperare. Cic. 2. Verr. In quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam possetis.

Animos populi sibi reconciliare. Liu. 1. ab Vrbe.

Veterem gratiam. Cic Attic. lib. 1. 7, Eò accedebat hortator assiduus Sallustius, vt agerem quàm diligentissimè cum Lucceio de vestra vetere gratia reconcilianda.

Gratiam cum aliquo. Curt lib. 10.

Reconciliare filium domum, Hoc est, tantum efficere vt reducatur filius domum. Plaut. Capt. 2.

In gratiam reconciliari. Cic. pro Domo, Inimici in gratiam reconciliabantur.

Reducit, reconciliat, restituit in gratiam. Cic. de Prouinc. Conf. Hic me meus animus in Rempub. pristinus cum C. Cæsare, reducit, reconciliat, restituit in gratiam.

In libertatem reconciliare. Plaut. Cap. 11.

Conciliantur noui, Reconciliantur antiqui, inquit Festus.

Reconciliatus, pen. prod. Participium {[illegible]} Cic. Lentulo, lib. 1. 2, Videbatur enim reconciliata nobis voluntas Senatus esse.

Fructus libertatis reconciliatus. Cic. Anteq. iret. in exil. Etsi maiores vestri eos imperatores qui militum virtute, hostium fregerunt furorem, iucundissimo fructu libertatis reconciliato, non solùm statuis dignos putauerunt.

Reconciliata & Nunquam imminuta gratia, contraria. Cic. Q. Metello lib. 5 2, Quod scribis de reconciliata nostra gratia, non intelligo cur reconciliatam esse dicas, quæ nunquam imminuta est.

Reconciliatio {[illegible]} Verbale. Cic. pro Cluentio, Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.

Reconciliatio gratiæ, vel concordiæ. Cic. in Catil. At illæ tamen omnes dissensiones, quarum nulla exitium Reipub. quæsiuit, eiusmodi fuerunt, vt non reconciliatione concordiæ, sed internicione ciuium diiudicatæ sint.

Gratiarum reconciliationes. Cic. Post reditum ad Quirit.

Reconciliator, pen. prod. {[illegible]} Verbale. Liu. 5. bel. Maced. Phaneas reconciliatore pacis & disceptatore de iis, quæ in controuersia cum Pop. Rom. essent, vtendum potius Antiocho censebat, quàm duce belli.

Reconcinno, reconcinnas {[illegible]} reconcinnâre, Denuo vel rursum concinnare, hoc est Expolire. Plaut. Menæh. 9,
-ad phrygionem vt referam,
Vt reconcinnetur. Cic. ad Qu. fratrem. lib. 2. 10, Tribus locis ædifico: reliqua reconcinno. Varr. 3. de Re rust. cap. 16, Hoc faciundum secundum aluos, vt reconcinnatæ ad suum quæque opus & domicilium redeant.

¶Reconcinnâtur, Passiuè. Cæsar 2. bell. Ciuil. Diuturni laboris detrimentum solertia & virtute militum breui reconcinnatur.

Recondo, recondis, recondidi, reconditum, pen. corr. {[illegible]} recóndere, Reponere, contegere. Cic. 2. de Nat. deor. Hoc caput hic paulum sese subitoque recondit. Ex Arato. Plin. lib. 7. cap. 53, Flammæ vi è rogo eiectus, recondi propter ardorem non potuisset.

Caput strato recondere. Ouid. 11. Metam.

Recondere gladium in vaginam. Cic. 2. de Inuent. Gladium propè oppositum è vagina eduxit, & illum alterum occidit, nummos abstulit, gladium cruentum in vaginam recondidit.

In vasis aliquid recondere. Colum. lib. 12. cap. 15.

Gladium lateri. Ouid. 12. Metam.

Glandem recondere tabulatis fumo, vel cisternis in aquam. Columell. lib. 7 cap. 9.

Nummos aurumque. Horat. 2. Serm. sat. 3.

Oculos erigere, & Recondere, opposita. Ouid. 4. Metam.

Opes recondere. Ouid. 1. de Arte.

In aliquem locum se recondere. Quintil. lib. 10. cap 3.

Interius recondere venerem. Virg. 3. Georg.

Vuas recondere in amphoras. Plin. lib. 12. cap. 16, Vuas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

Mens aliqua sic recondidit, è quibus memoria oritur. Cic. 4. Acad.

Multi præterea, quos fama obscura recondit. Virg. 5. Æneid.

Reconditus, pen. corr. {[illegible]} Particip. siue Nomen ex participio. Plin. lib. 10. cap. 33, Merops vocatur, genitores suos reconditos pascens.

Clausum & reconditum. Cic. 6. Verr. Statuerût se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quòd non istius cupiditati apertissimum, promptissimumque esset.

Quod cælari oportebat, habebant sepositum & reconditum. Cic. 6. Verr.

Ægyptus recondita. Cic. de Lege agrar. Quid Alexandria, cunctáque Ægyptus? vt occultè latet? vt recondita est?

Angulus reconditus ac derelictus. Cic. 5. Verr. Angulum mihi aliquem eligas prouinciæ reconditum ac derelictum.

Studia quæ reconditis in artibus versantur. Cic. 1. de Orat.

Prome reconditum Cæcubum. Horat. 3. Carm. ode 28.

Literæ reconditæ. Cic. ad Trebonium, lib. 15. 21, Multæ erant & reconditæ literæ. Idem de Claris Orat. Erât in eo plurimæ literæ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ.

Mores reconditi. Cic. 1. de Legib. Tum specimen ita formauit oris, vt in ea penitus reconditos mores effingeret.

Natura recondita. Cic. pro Quintio, Vixit enim semper incultè atque horridè: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conuiuiis versatus est.

Saltus reconditi. Catul. epigr. 32.

Reconditióra. Cic. 4. Acad. A me enim ea quæ in promptu erant, dicta sunt: à Lucullo autem reconditiora desydero. Brutus ad Ciceronem lib. 11. 20, Ad has literas statim mihi rescribe: tuorumque aliquem mitte, siquid reconditum magis erit.

Reconduco, reconducis, pen. prod. reconducere, Iterum conducere. Vlpian. in l. Item quæritur. §. Qui impleto. D. Locati & conducti, Qui impleto tempore conductionis remansit in conductione: non solùm reconduxisse videbitur, sed etiam pignora videtur durare obligato.

Reconflor, reconflaris {[illegible]} recôflâri, Rursus côflari. Lucret. lib. 4, Vnde reconflari sensus per membra repentè Possit? Hoc est resuscitari.

Recoquo, recoquis, pen. cor. recoxi, recoctum {[illegible]} recóquere, Iterum coquere. Martial. lib. 11. 46,
Altera non deerunt tenui versatâ fauilla,
Et Velabrensi massa recocta foco.

¶Recoquere, per translationem, Rursus polire & formare, tanquã ea quæ iterum coquuntur, vt meliora fiant. Quintil. lib. 12. cap. 6, de Cicerone, Quum iam clarum meruisset inter patronos, qui tunc erant, nomen, in Asiam nauigauit: seque & aliis sine dubio eloquêtiæ ac sapientiæ magistris, sed præcipuè tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, reformandum ac velut recoquendum dedit. Cic. de Senect. Quò quidem me proficiscentem haud sanè quis facilè retraxerit, néve tanquam Peliam recoxerit.

Spicula recoxit. Lucan. lib. 7.

Recoctus, Participium {[illegible]} vt Passum recoctum. Stat. 4. Sylu. 9.

Recocti aulici, Id est (inquit Budæus) veteratores, & consummati. Budæus.

Senex recoctus. Catul. epigr. 50. Id est, qui sæpius eundem magistratum gessit. Victorius in Variis lectionibus significari putat, senem illum studio & artificio quodam senectam exuisse, & quasi iterum iuuenem factum exquisito cultu corporis.

Scriba recoctus. Horat. 2. serm. saty. 5.

Recocti dicuntur scribæ, qui sæpius pro Côsulibus ad prouincias missi, exercitatiores facti sunt ex ipsa frequentia & ipso vsu. Acron. Lambinus verò sic: Recoctum scribam appellat, vel quòd ex quinqueviro refectus erat scriba, quod munus ante quinqueviratum gesserat: vel quia hic Coranus, quanuis aliquantùm esset ætate prouecta, ita firmus erat tamen, & validus, vt recoctus esse videretur. Nota autem est omnibus de Æsone à Medea recocto fabulà. Alij recoctum, vafrum & callidum interpretantur, per translationẽ. Hæc ille.

Recordor, recordaris, recordatus sum {[illegible]} recordâri, Rursus in cor reuocare, vel iterum rem cordi dare, hoc est in mentem reuocare, reminisci. Cic. 1. Tusc. Ex quo effici vult Socrates, vt discere nihil aliud sit, quàm recordari. Horat. 2. epist. 2,
Quocirca mecum loquor hæc, tacitusque recordor.

Inde recordati Teucros à sanguine Teucri Ducere principium. Ouid. 13 Metam.

Recordor huius rei. Cic. pro Plancio, Huius meriti in me recorder.

Recordor hanc rem. Cic. de Senect. Vt pedestres naualesque pugnas, vt bella à se gesta, triumphosque recordentur. Idem 2. de Lege agrar. Est operæpretium diligentiam maiorum recordari.

Si rite audita recordor. Virg 3. Æneid.

Benefacta priora recordari. Catul. epig. 71.

Verbera, secures, & cruces recordari. Cic. 5. Verr. Is non tibi plus etiam, quàm Inimicus esse debeat, quum tua verbera, quum secures, quum cruces ad ciuium Romanorum supplicia fixas recordetur?

Recordor vocem, vultumque. Virg. Æneid. lib. 8,
Et vocem Anchisæ magni, vultumque recordor.

Recordari cum animo suo vitam alicuius. Cic. pro [illegible] que hæc Iudices, quæ verè dicuntur à nobis, facilius c[illegible] cum animis vestris longo interuallo recordari C. Staleni vit[illegible] naturam volueritis.

Recordor anteferre, pro Recordor me antetulisse. Cic. in Orat. Sed ego idem, qui in illo sermone nostro qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel vt hortarer alios, vel quòd amarem meos, recordor longè omnibus vnum anteferre Demosthenem.

Recordari de. Cic. pro Plancio, Quoniam istis vestris lacrymis de illis recordor, quas, &c. Idem 1. Tusc. Tu si meliore memoria es, velim scire ecquid de te recordere.

Recordatur quantum. Cic. Verr. 6, Hinc colligere potestis, si recordari volueritis, quanta religione fuerit, eadem specie atque forma signum illud, &c.

Vt recordor, per parenthesin. Cic. Attic. lib. 13, Et (vt recordor) vna, &c.

Recordanda & cogitanda. Cic. pro Sylla. Mihi ne ad ea quidem quæ pro salute omnium gessi recordanda & cogitanda quicquam relinquitur temporis.

Recordans, Participium {ἀναμιμνῃσκόμενος.} Cic. Attic. lib. 4, O nauigationem amandam, quam me hercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

Recordatio, Verbale {ἀνάμνησις} Reminiscentia. Cic. ad Lentulum, lib. 1.6, Facilè secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum.

Conscientia bene actæ vitæ, multorumque beneficiorum recordatio iucundissima est. Cic. de Senect.

Vltimi temporis recordatione & proximi memoria. Cic. de Prouinc. Consul.

Acerba sanè recordatio veterem animi curam molestiamque renouauit. Cic. 3. de Orat.

Assidua recordatio, Vide ASSIDVVS.

Doloris præteriti secura recordatio. Cic. Lucceio, lib. 5.12.

Veteris memoriæ non satis explicata recordatio. Cic. 1. de Orat.

Fugere recordationes. Cic. ad Attic. lib. 12, Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolorem efficiunt, refugio à te admonendo.

Subit recordatio. Plin. Iunior lib. 1. epist. 9. ad Fundanum.

Recordo, recordas, recordaui, ab antiquis vsurpatum. Quadrigar. Annal. lib. 5. Is vbi Datium cognouit, & patria (alij patriæ) eum recordauit. Ex Nonio.

Recorrigo, recorrigis, pen. corr. recorrigere. Senec. epist. 51, Si modò antè incipimus formare animum nostrum & recorrigere, quàm indurescat prauitas eius.

Recrastino, recrastinas, pen. corr. {ἀναβάλλομαι} recrastinàre, Idem quod Procrastinare, & in diem crastinum differre. Colum. lib. 2. cap. 21, Propter quę recrastinari non debet, sed æqualiter flauentibus iam fatis antequam ex toto grana indurescant, quum rubicundum colorem traxerunt, messis facienda est.

Recrementum, Vide RECERNO.

Recreo, recreas {ἀναψύχω, ἀνακτῶμαι, ἀναζωπυρῶ} recreàre, Iterū creare. Cic. 2. de Nat. deor. Atqui & nostrorum augurum, & Hetruscorum, & aruspicum disciplinam P. Scipione, C. Figulo coss. res ipsa probauit, quos quum T. Gracchus cos. iterum recrearet, primus rogatorum, vt eos retulit, ibidem est repente mortuus.

Recreare carnes, Rursus creare. Plin. lib. 34. cap. 15, Præcipua tamen commendatio eius in hygremplastro ad purganda vulnera fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasis ossibus carnes recreandas.

Recreari cum recipit res. Lucret. lib. 5.

¶Recreare {ἀνανεάζειν} per translationem, pro Instaurare, & quasi nouum facere. Plinius, Sic enim defecta longis ægritudinibus corpora recreantur. Hoc est, restaurantur & reficiuntur. Idem lib. 12. cap. 1, Ex arboribus recreans membra olei liquor, viresque potus vini.

Viribus recreandis, ore, stomachoque mulcendo, &c. Plin. lib. 22. cap. 24.

Recreari & confirmari. Cic. 7. Verr. Posteaquam iste recreari & confirmari visus est, lex statim promulgata est.

Recreari & restitui. Cic pro Rosc. Amer. Tum verò in isto bello non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque Populus Rom. est.

Recreor eius nomine. Cic. in Somn. Scip. Cuius ego nomine ipse recreor.

Afflictos bonorum animos recreare. Cic. Attico, lib. 1.

Arbor, æstiua recreatur aura. Horat. 1. Carm. ode 22.

Vento leni recreare humerum. Horat. 3. Carm. ode 20.

Amicorum literis recreari. Cic. ad Tironem, lib. 16. 6.

Recreari & sustentari literis. Cic. ad Attic. lib. 4.

Conspectus vester reficit & recreat mentem meam. Cicero pro Plancio.

Recreatus è morbo. Cic. post reditum, ad Quirites, Tanquam bona valetudo iucundior est eis qui è graui morbo recreati sunt, quàm qui nunquam ægro corpore fuerunt.

Aliquem fugientem excipere, diffidentem confirmare, afflictum erigere, perditum recreare. Cic. pro Lege Man.

Afflictam & perditam prouinciam erigere & recreare. Cicero 5. Verr.

Colligere & recreare se. Cic. 1. Tusc. Quum se collegit atque recreauit, tum agnoscit illa reminiscendo.

Ex magno timore se recreare. Cic. 3. in Catil.

Recreatur veritas debilitata. Cic. pro Quintio. Vt multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur.

[illegible] recreare. Lucret. lib. 6.

[illegible] vocem. Cic. ad Attic. lib. 2, Et quum recreandæ voculæ [illegible] esset mihi ambulare, hæc dictaui ambulans.

[illegible] ac penè desertæ vrbes per aliquem recreatæ. Cic. Q. fratri, lib. 1. 1.

Ex vulnere recreatus Cic. 2. de Inuent.

Recreatio, Verbale. Plin. lib. 22. cap. 23, Ab ægritudine recreationi efficax in cibo.

Recrepo, recrepas, penult. correp. recrepàre. Catul. 58, Leue tympanum remugit, caua cymbala recrepant, Id est, crepitum reddunt.

Recresco, recrescis, recreui, pen. prod. {ἀναφύομαι} recrescere, Rursum crescere. Plin. lib. 11. cap. 37, Cartilago rupta non solidescit. Nec præcisa ossa recrescunt. Liu. 6. bel. Pun. Vos modò milites fauete nomini Scipionum, soboli imperatorum vestrorum, velut accisis recrescenti stirpibus.

Terra aucta recrescit Lucret. lib. 5.

Luna quater latuit, toto quater orbe recreuit Ouid. epist. 2.

Recrementum, recrementi {ἀποκρίμα} Idipsum quod recreuit: hoc est, veluti purgamentum & retrimentum alicuius rei. Plin. lib. 18. cap. 16, Farrago ex recrementis farris prædēsa feritur. Celsus lib. 6. cap. 8, Vlcera, illinenda sunt aut plumbi recremento, aut cerussa. Id est scoria.

Recrementum argenti. Dioscorides lib. 5 cap. 61.

Recrudesco, recrudescis, recrudui, recrudéscere, Renouari. Tractum à vulneribus, quæ agitatione nimia, vel malè purgata, interdum peiora & crudeliora, id est cruda & noua fiunt. Cic. ad Sulpitium, lib. 4. 6, Nunc autem hoc tam graui vulnere, etiam illa, quæ consanuisse videbantur, recrudescunt.

Recrudescere dicitur morbus qui denuo repetit. Curtius lib. 7. non procul ab initio, Recruduit soporatus dolor. Hoc est, sopitus.

Nefas recrudescit. Senec. Thebaid. 1.

Recrudescit seditio. Liu. 6. ab Vrbe.

Recruduit pugna Liu. 10. ab Vrbe.

Recta, Rectè. Rectio, Rector, Rectus, Vide REGO.

Recubo, recubas, recubui, recubitum, penult. cor. {ἀνάκειμαι} recubàre. Quiescere, iacēre. Virg. eclog. 1,

Tityre, tu patulæ recubans sub tegmine fagi. Cic. 1 de Diuin. Eum primò perterritum somnio surrexisse: dein quum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse. Hoc est, rursus cubuisse.

Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit. Ouid. 1. de Arte.

Toro Tyrio recubare. Tibul. lib. 1. eleg. 2.

¶Recubare & considere. Colum. lib. 7 cap. 3.

Recubans, pen. cor. Participium {ἀνακείμενος} Cic. 3. de Orat. Sed in hortulis quiescet suis, vbi vult, vbi etiam recubans molliter & delicatè nos auocat à Rostris, &c.

Solo recubans. Virg. 3. Æneid.

Recudo, recudis, recudi, recusum, pen. prod. {ἀνακόπτω} recúdere, Denuo cudere. Varro, Vt hi solent qui vetera metalla recudunt.

Recumbo, recumbis, recubui, recubitum, pen. corr. {ἀνακλίνομαι} recúmbere. Propriè est toto corpore iacēre, ita scilicet composito, vt facilius somnum capere possis. Interdum tamen pro accumbendi verbo vsurpatur. Horat. epist. ad Torquat. lib. 1,

Si potes Archaicis conuiua recumbere lectis, &c. Plin. epist. 87 lib. 4, Cœnabat Nerua cum paucis, Veiento proximus, atque etiam in sinu recumbebat. Martial. lib. 2. 19,

Debet Aricino conuiua recumbere cliuo,

Quem tua fœlicem Zoile cœna facit.

Recumbere mecum, tecum, secum. Plin. epist. 100, Recumbebat mecum vir egregius Fidius Rufinus, super eum municeps ipsius.

¶Recumbere, pro Recubare, & iacēre. Plin. lib. 17. cap. 22, Adeò non recumbat in eo, nec delicatè se spargat. Cic. 2. de Orat. Vt M. Lepidus quum cæteris in campo exercentibus in herba ipse recubuisset, Vellem hoc esse, inquit, laborare.

Humo recumbere. Ouid. Epist. 14.

Ceruix collapsa in humeros recumbit. Virg. 9. Æneid.

Ipsa sibi est oneri ceruix, humeroque recumbit. Ouid. 10. Metam.

Onus recumbit in partes proclinatas. Ouid. 1. Trist.

Recumbunt iugera. Mart. lib. 1. 70.

Recubitus, huius recubitus, pen. corr. {ἀνάκλισις} Plin. lib. 24. cap. 13, Itemque baculum ex ea factum, in quoduis animal emissum, etiam si citrà ceciderit defectu mittentis, ipsum per sese recubitu propius adlabi.

Recupero, recuperas, pen. corr. {ἀνακτῶμαι, ἀνασώζομαι, ἀναλαμβάνω} recuperàre, A recipio deriuatur, vt ait Sipontinus: & significat Rem amissam rursus acquirere. Cæsar 3. bel. Ciuil. Quo confecto, ille suam dignitatem, & nos nostram libertatem recuperabimus. Cic. 4. Verr. Victoriam recuperare. Liu. 1. ab Vrbe, Recuperare imperium.

Consumpta replere, & erepta recuperare Cic. pro Murena.

Iudicio suum recuperare. Cic. 5. Verr. Ille autem vnde oblatum est, iudicio suum recuperare nullo modo potest.

Gloriam. Tacit. lib. 19.

Veterem belli gloriam. Cæsar 7. bel. Gall.

Ius suum. Cic. ad Atticum, lib. 15.

Aliquem honestatis suæ partem recuperare. Cic. pro Cluen.

Libertatem. Corn. Tacit. lib. 1.

Somnum interruptum. Suet. in August. cap. 78.

Vires. Tacit. lib. 19, Et recuperatis cibo somnoque viribus, confectum algore, &c.

Recuperare aliquem per. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 2. Idem ad Sulpitium, lib. 13, Ego si hominem per te recuperaro, summo me beneficio affectum arbitrabor.

Recuperare se, &c. Cic. ad Terent. lib. 14. 1, Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & me ipsum recuperaro.

Respub. se adhuc tantummodo vlta est, nondum recuperauit. Cic. 1. Philipp.

Recuperatio, Verbale {ἀνάκτησις, ἀνασωσις.} Cic. 10. Philip. Ita præclara est recuperatio libertatis, vt ne mors quidem sit in repetenda libertate fugienda.

Recuperatio, quæ & Reciperatio, Vide Reciperatio, in RECIPIO.

Recuperator, pen. prod. recuperatoris, dicebatur ille cui Prætor iurisdictionem mandabat priuatarum causarum, qui Delegati iudices postea appellari cœpti sunt à recentioribus, vt ait Budæus. Plaut. Bacchid 5, Postquam quidem Prætor recuperatores dedit. Quintilianus, Etenim recuperatoris non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum, vitamque peruenit, sed etiam multo maior ea quæ periculo mortis iniecto, formidine animum perterritum, loco, spe & statu certo dimouet.

Sublatus è numero recuperatorum. Cic. pro Flacc.

Sumere recuperatores. Liu. 5. Decad. lib 3.

Recuperator à Iudice distinguitur propriè loqui volentibus. Cic. 5. Verr. De cōuentu nullum vnquam iudicem, neque recuperatorem dedit. Idem pro Cecinna, At si quis mihi hoc iudex, recuperatórve dicat, Potuisti enim, &c.

Recuperatores (inquit Budæus in Forensibus) hodie iudices commissarij vocantur.

Recuperato-

Recuperatorius, Adiectiuum, Quod ad recuperatorem pertinet. Cic. 2 de Iuuent. Non enim oportet in recuperatorio iudicio eius maleficij, de quo inter sicarios quæritur, præiudicium fieri.

Recuperatorium iudicium, Id est commissariorum cognitio. Bud. in Forens.

Recupio, recupis, pen. corr. recupiui, recupitum, pen. prod. {ἀντιποθέω} recúpere, Valde cupere. Plaut. Capt. 13, Quin ita faciam, vt recupias facere sumptum, etsi ego vetem.

Recuro, recuras, pen prod. {ἀνακομίζω} recurâre, Diligenter curare. Plin. lib. 13. cap. 12, Quæ non esset ita recurata, in suo mansit amphitheatrica.

Ocymo se recurare. Catul. epig. 41.

Recuratoria portio quædã gymnastices, quam Græci ἀποθεραπείαν nuncupant, ea arte præparantur quæ ad exercendum corpora pertinent. Author Cælius libro 11. cap. 3.

Recurro, recurris, recurri, recursum {ἀνατρέχω, παλινδρομέω} recúrrere, Rursum currere. Terent. Adelph. 4. 1, Nunc vbi me illic non videbit, iam huc recurret, sat scio. Cic. ad Terent. lib. 14. 3, Desippo quoque ita imperaui, statim vt recurreret.

Recurrere cursum ad aliq[uem]. Plaut. Cist. 7.

Recurrere ad. Cic. ad Attic. lib. 2. 16, Quare quanquam iam teipsum expecto, tamen isti puero quem ad me statim iussi recurrere, da ponderosam aliquam epistolam.

Ad suos auctores recurrere, quod vulgò dicunt, *Auoir recours contre son aucteur, ou vendeur*. Papyrius Iustus in l. Imperator. §. 1. D. de administr. rer. ad Remp. pertinent.

Recurrere in arcem. Liu. 4. ab Vrbe. Cic. ad Atticum, lib. 13, Equidem Cal. in Tusculanum recurram.

Recurrere eodem. Colum. lib. 8. cap. 14.

Recurrere in contrarium dicuntur argumenta, quæ retrorsum aut reciprocè valent. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Ad eam rationem recurrunt. Quintil. lib. 1. cap. 6.

In contrarium recurrere. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Aqua versa recurr[it] ad fontem. Ouid. epist. 5.

Et metuit, nequa versa recurrat hyems. Ouid. 2. Fast.

Luna recurrit. Tibul. lib. 2. eleg. 4.

Ad initia recurrere Luna dicitur, quum renouatur. Cic. 2. de Nat. deor. Lunæ species mutatur tum crescendo, tum defectionibus ad initia recurrendo.

Opus inceptum sæpe recurrit. Ouid. 3. de Arte.

¶Recurrere, cum datiuo. vt Recurrit memoriæ hominum. Plin. in Panegyr. Etenim vt nomine Augusti admonemur eius, cui primùm dicatum est: ita hæc optimi appellatio, nunquam memoriæ hominum fine te recurret.

¶Recurrere, cum ablatiuo. vt Recurrere rure. Horat. 1. Serm. satyr. 2.

Recurrens {ἀνατρέχων} Participium: vt Sol recurrens. Virg. 8. Æneid.

Anni recurrentes. Horat. 2. epist. 1.

Recursus, huius recursus {ἀνάδρομή} Plin. lib. 16. cap. 25, Natales pomorum recursus annuos versicolori nuntio promittunt. Liu. 6. bel. Pun. Vt subeunti sæpe ad mœnia vrbis recursus pateret.

Cursus & recursus aduersis spatiis inire. Virg. 5. Æneid.

Lydia perfusa Mæandri recursibus. Plin. lib. 5. cap. 29.

Celeres recursus spondere. Ouid. 6. Metam.

Insperati recursus. Claud. 1 in Ruffin.

Dant fata recursum. Ouid. ep[i]st. 6.

Recursus facilis ad bonam valetudinem. Cels. lib. 4. cap. 4, Si verò his morbus leuatus, iamque fauces & cibum & spiritum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recursus est.

Recursus ad pristinum militiæ ordinem. Val. Max. lib. 2. cap. 2. de Senatu Romano.

Recurso, recursas {ἀνατρέχω} recursâre, Frequentatiuum. Plautus Mostel. 8.

Quid ego recursem? aut operam sumam, aut conteram? Virgilius 4. Æneidos,

-multusque recursat Gentis honos.

Huc & huc recursare. Senec. Medea, 6.

Cura sub noctem recursat. Virg. 1. Æneid.

Cura dies noctesque recursans. Stat. 1. Thebaid.

Longè recursant. Lucret. lib. 2.

Recuruus, Adiectiuum {ἀνακαμπύλος} Idem quod curuus: nisi ipsa præpositio aliquid augeat. Colum. lib. 3. cap. 18, Quicquid recuruum & sursum versus spectãs, demersum est, quum tempestiuum eximitur, in modum hami repugnat obluctanti fossori. Idem lib. 9. cap. 33, Ad plausum apertis, ad buccinam recuruis.

Æra recurua, Hami. Ouid. 1. de Remed. amor.

Cornu recuruum. Ouid. 3. Amor. eleg. 12.

Hasta. Ouid. 2. Fast.

Pedes. Ouid. 1. Fast.

Puppis. Ouid. 8. Metam.

Rostrum. Claud. 2. in Eutrop.

Tectum. Ouid. epist. 10.

Recuruo, recuruas, recuruare {ἀνακαμπυλίζω} Colum. lib. 5. cap. 10, Quũ ad scrobis solum radix peruenit, duritia humi coercita recuruatur, & ex summo duũm ramorum ambas radices emittit. De arboribus pomiferis.

Horrentesque situ gladios in sæua recuruant Vulnera. Statius 3. Thebaid.

Aquas recuruare in caput. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Recuruatus, pen. prod. Participium {ἀνακαμπυλωθείς} Quod recuruum factum est. Colum. lib. 3. cap. 18, Prętorto capite & recuruato semen. Cels. lib. 5.

Vndis recuruatis ludit Mæander. Ouid. 2. Metam.

Recuso, recusas, pen. prod. {ἀρνοῦμαι, ἀπαναίνομαι} recusâre, Renuere. Plin. de Viris illust. Imperatoris nomen à militibus, & à Senatu triumphum recusauit oblatum. Tractum ab his qui ad causam actitandam asciti onus reiiciunt. Cic. 4. Verr. Quando id quod imperaretur, recusauit? Virgil. 1. Georgicorum,

Et quid quæque ferat regio, & quid quæque recuset.

Vires recusant ferre rem illam. Horat. 2. epist. 1.

Cedo equidem, nec nate tibi comes ire recuso. Virg. 6. Æneid.

Longè recusare. Virg. 5. Æneid.

Deprecari & recusare. Cic. 7. Verr. Seruilius & recusare & deprecari.

Amicitiam alicuius recusare. Cæs. 1. bel. Gal.

Arma. Virg. 5. Æneid.

Iussa. Virg. 5. Æneid.

Munus legationis. Cæsar 1. bel. Ciuil.

Periculum. Cæsar 7. bel. Gall.

Sortem. Cæsar 8. bel. Gall.

Verbera. Tibul. lib. 1. eleg. 6.

Recusabant animo vetera omnia. Tacit. lib. 18.

Leones vincla recusantes. Virg. 7. Æneid.

Filius vxorem grandi cum dote recusat. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Recusare, Negare, neg[at]ione[m]que tueri. Celsus in l. 48. D. mandati, Quintus Mutius Scæuola ait: Si quis sub vsuris creditam pecuniam fideiussisset, & reus in iudicio cõuentus, quũ recusare vellet sub vsuris creditam esse pecuniam, & fideiussor soluendo vsuras, potestatem recusandi eas reo sustulisset, eam pecuniam à reo non petiturum.

¶Recusare actionẽ, Id est exceptione depellere. Vlpian. in l. Quod ad hæredem. D. de magistrat. conuen. Idem l. 4. in princip. D. de re iudicat. vbi etiam paulo pòst dicitur, Rem iudicatam recusare.

Recusare de. Cic. 2. Verr. Sin absoluitur, desinemus nos de iudiciis transferendis recusare.

Non recuso quin, pro Non abnuo, non inficias eo. Cic. ad Attic. lib. 2, Neque recusas quin non modò, si opus sit, sed etiam si velim, accurras.

Non possumus quin alij à nobis dissentiant, recusare. Cic. 4. Acad.

Non recuso quominus. Cic. 1. de Fin. Nec vero, vt noster Lucilius, recusabo quominus omnes mea legant.

¶Recusare, pro Reiicere iudicem. Cic. pro Flac. Populum Rom. disceptatorem non modò non recuso, sed etiam deposco.

Recusare, pro Accusationem depellere. Cic. de Clar. Orator. Tum igitur Galba recusans pro sese. Budæus.

¶Recusatur, Passiuum. Liu. 1. ab Vrbe, Cum Trigeminis agunt reges, vt pro sua quisque patria dimicent ferro: ibi imperium fore, vnde victoria fuerit: nihil recusatur: tempus & locus conuenit.

Recusans, penult. prod. Participium {ἀρνούμενος} Cic. 4. Verr. Itaque fit omnibus recusantibus & implorantibus.

Rogatus & recusans hoc feci. Cic. in Orat.

Recusatio, Verbale {ἀπάρνησις} Cæsar 3 bel. Ciuil. Quod vbi sine recusatione fecerunt, &c. Cic. 2. de Orat. Nam hæc ipsa recusatio disputationis, disputatio quædam fuit mihi quidem periucunda.

¶Recusatio, pro Defensione seu exceptione. Cic. 2. de Legib. Pœna verò violatæ religionis, iustã recusationem non habet. Idem 2. de Inuent. Aliud accusatio aut recusatio conficere debet. Idem 2. de Orat. Adimere, inquit, omnem recusationem Crasso volui.

Recussus, Particip. {ἀνακρουσθείς} Virg. 2. Æneidos, -vteroque recusso Insonuere cauæ gemitumque dedere cauernæ. Recusso pro concusso, inquit Seruius, præpositio pro præpositione.

Æquor recussum. Valer. 6. Argon.

Recussus, huius recussus. Plinius lib. 8. cap. 53, In hæc se librant, vt tormento aliquo rotati in petras, potissimum è monte aliquo in alium transilire quærentes, atque recussu pernicius quò libuerit exultant. De ibicibus.

Recutitus, pen. prod. Adiectiuum {περιτετμημένος, ἀπόκομος} Curtatus, & cui resecta est cutis glandem tegens. Quo nomine dicti sunt Iudæi, à verendorum cute summa recisa. Martial. lib. 7. 29,

Nec recutitorum fugis inguina Iudæorum:

Nec te Sarmatico transit Alanus equo.

¶Recutitus, Ruptus & exulceratus. Martial. lib. 9. 59,

Nec ruptæ recutita colla mulæ. Id est, noua pelle restituta.

Reda, Vide RHEDA.

Redabsoluo, redabsoluis, redabsolui, redabsolutum, pen. prod. {ἀπολύω} redabsóluere, Idẽ quod Absoluere, vel soluere. Plaut. Curc. 8, Sequere hac, te redabsoluam qua aduenisti gratia. Componitur ex re, & absoluo, d litera interposita.

Redadopto, redadoptas, redadoptâre, Iterum siue denuò adoptare. Modestinus in l. si pater filium. D. de adopt. Sed nec is in patris potestatem (inquit Iurisconsultus) reuertitur, quem auus retinuerat, filio dato in adoptionem, quem denuò redadoptauit. Nam etsi in vulgaribus legitur Readoptauit, in Pandectis tamen Florentin[is] legitur Redadoptauit, ac rectius.

Redambulo, redambulas, pen. cor. {ἀναβαδίζω} redambulâre, Reuerti. Plaut. Capt. 13,

Cura quàm optimè potes. ER. bene ambula, & redambula.

Redamo, redamas, pen. corr. {ἀντεράω} redamâre, In amore respondere, Contrà, vel similiter, siue me amãtem amare. Cic. de Amic. Quid enim tam absurdum, quàm delectari multis inanibus rebus: vt honore, vt gloria, vt ædificio, vt vestitu, cultuque corporis: animo autem virtute prædito, eo qui vel amare, vel (vt ita dicam) redamare possit, non admodum delectari?

Redandruo, redandruas, redandruare, Antiquum, dicitur in Saliorum exultationibus, quũ Præsul ampiruauit, quod est motus edidit, ei referuntur inuicem iidem motus. Nonius, Redandruare, Redire. Lucilius libro nono Satyr. vt vulgus redandruet inde. Pacuuius Chryse,

Græcos nihil mediocriter redandruare.

Redardesco, redardescis {ἀναφλέγομαι} redardéscere, Iterum ardescere, recandescere. Ouid. 2. de Remed. amoris,

Sic nisi vitaris quicquid reuocabit amorem,

flamma redardescet,quæ modò nulla fuit.

Redarguo,redarguis,redargui,redargutum,penult.prod. {ἐλέγχω} redarguere,Accusare cum reprehensione. Cic.2.Tusc. Philosophia nascatur Latinis quidem literis ex his temporibus, eamque nos adiuuemus,noſq; ipſos redargui refellique patiamur. Idem 3 de Natur. deor. Improborum igitur proſperitates, ſecundæque res redarguunt,vt Diogenes dicebat,vim omnem deorum,ac poteſtatem.

Poterat autem impunè,quis enim redargueret?Cic.2.de Finib.

Redargue me ſi mentior.Cic.pro Cluentio.

Inconſtantiam alicuius.Cic pro Domo.

Verba alicuius redarguere armis.Virg.11.Æneid.

Redarguere, partem refutationis facit Quintil. lib.6.cap.4.Refutatio,inquit,non ſit in negando,redarguendo,defendendo,eleuādo.

Redauſpico,redauſpicas,pen.cor.{ἀναγχυρα}redauſpicāre:& Redauſpicor,redauſpicaris,redauſpicāri. Incipere ſignificat, & denuo auſpicium ſumere vel auſpicari. Plaut.Capt.12,

Exauſpicaui ex vinculis,nunc intelligo

Redauſpicandum hunc eſſe in catenas denuo. Id eſt, Cœpi ego illum è catenis eximere,nūc quoque volo vt ruſus in catenas redeat.

Reddo,reddis,reddidi,redditum,pen corr. {ἀποδίδωμι, ἀνταποδίδωμι, ἀποτίνω}reddere, Propriè eſt ablatum vel acceptum reſtituere. Terent.Adelph.2.4,

-reddetur,ne time.

SA. At vt omne reddat.s. omne reddet.

Mutuari aliquid ab aliquo, & ei viciſſim reddere aliquid aliud. Cic.de Fato.

¶Reddere,pro Dare.Celſus. De verb.ſignif. l.Verbum, Reddendi (inquit)verbum, quanquam ſignificatum habet retrodandi, recipit tamen & per ſe dandi ſignificationem.

¶Reddere,Facere,vt Reddo te certiorē.&, Tu me reddidiſti probum virum.

¶Reddere,Reponere.Plaut Moſtel.3, -tempeſtas venit,

Confringit tegulas, imbriceſque. ibi dominus indiligens

Reddere alias ne volt. .Vide Nonium.

¶Reddere , pro Referre, ſiue recenſere. Plin. in Præf. Tria non amplius,vt opinor,abſolutè quæ traduntur inſcripta, ille fecit, quæ ſuis locis reddam.

Redde age,quæ deinceps riſiſti,&c. Horat.2. Serm. ſatyr.8. Id eſt renuntia. Tralatio eſt.

Perge Pomponi de Cæſare, & redde quæ reſtant. Cic. de Claris Orat.

¶Aliquem ſibi ipſi reddere.Cic.Poſt redit.in Senatu,Qui denique noſmetipſos nobis reddidiſtis.

¶Aliquem reddere,pro Referre,æquare,repræſentare. Plin. epiſt. 139, Tantæ fœminæ matrem ruſus videor amittere, quam hæc vt reddit ac refert nobis,ſic,&c.

Clodius omnes Catilinas reddidit.Cic.Attic.lib.4.

¶Vt charitas liberorum,amiciores Reipub.parētes redderet. Cic. Bruto,12.3.

Anhelitum reddere, ac per vices recipere, Reſpirare. Plinius lib. 9.cap.7.

Animam reddere,Reſpirare. Cic.2.de Natur.deor. Excipiatque animam,eam quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque à pulmonibus reſpiret,ac reddat. Plin.lib.11. cap.37, Sub corde pulmo eſt, ſpirandique officina,attrahens ac reddens animam.

Animam reddere,Mori, expirare. vt Animas dulces reddunt ad præſepia.Virg 3.Georg.

Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras.Ouid.2.de Ponto,eleg.11,

Animam tandem poſt fera triſtem vulnera reddidit.Tacit.lib.4.

Reddere ſuis authoribus. Celſ.lib. 2.cap.14, Oportet autem neque recentiores viros in his fraudare,quæ vel repererūt,vel rectè ſecuti ſunt:& tamen ea quæ apud antiquiores aliquos poſita ſunt, authoribus ſuis reddere.

Truncam reddere arborem.Colum.lib.2.

¶Reddere,Retorquere,Reuibrare,Reiicere.Stat.li.9.Thebaidos,

Tandem intermiſſa iaculantum nube,poteſtas

Reddere tela fuit. Id eſt,in ſe ab hoſtibus miſſa in ipſos retorquere.

¶Reddere,Egerere. Plin lib.10.cap.47, Inter aquaticas Mergi ſoliti ſunt deuorare quæ cæteræ reddunt.

Animum reddere,pro Reconciliari alicui, intelligi videtur debere apud Horatium.1.Carm. ode 16,

-dum mihi

Fias recantatis amica

Opprobriis,animumque reddas. Hoc eſt ſpem mihi redintegrandi amoris facias.Acron.

Animum reddere,Aliter. Terentius,

Nuptias effugere ego iſtas malo,quàm tu adipiſcier. CHAR. Reddidiſti animum.

Beneficium reddere,Referre. .Terent.Phor.2.2,

Pro maleficio ſi beneficium ſummum nolunt reddere. Quintil.lib. 7.cap.5.In paupere gratior liberalitas,quàm in diuite: dante beneficium,quàm reddente. Cic.1. Officiorū. Nam quum duo genera liberalitatis ſint,vnum dandi beneficij,alterum reddendi.

Cauſas reddere.Horat.1.Serm ſatyr.4,

-ſapiens vitatu,quidque petitu

Sit melius,cauſas reddet tibi.

Clamorem.Liu.5.ab Vrbe.

Colorem vini.Plin.lib.17.cap.12.

Colori reddere. Plin.lib.10.cap.11,Si foueantur ſemine decocto, ſugillata reddit colori.

Commotum reddere. Terent. And.5.2. Vbi Donatus,Commotum,citum,celerem.

Conciliatum reddere animum alicuius. Cic.ad Atticum,lib.14, Puero quoque hoc à me dabis,ſi tibi videbitur, vt animum eius conciliatum reddas.

Se conuiuio reddere.Liu.3 bel.Pun.

Crepitum. Plin.lib.27.cap.11.Hoc eſt pedere.

Data reddere nolunt.Ouid.1.de Arte.

Delibutum gaudio reddere,Vide DELIBVTVS.

Depoſitum.Cic.1.Offic.

Dicta reddere.Id eſt reſpondere Lucret.lib.4.

Dictum ac factum.Terent.Heaut.4.5.

Dubia omnia. Cic.4.Acad.Et ſi vna fefellerit ſimilitudo, dubia omnia reddiderit.

Eloquentiam alicuius eloquentiorem reddere. Quintil.lib.1.cap. 1, Et Lælij filia reddidiſſe in eloquendo paternam eloquentiam eloquentiorem dicitur. Id eſt, dicitur ita retuliſſe paternam eloquentiam,vt etiam elegantius patre loqueretur.

Epiſtolā reddere. Cic. Attic. lib. 1. 15, Cincius noſter eam mihi abs te epiſtolam reddidit,quam tu Idib.Feb.dederas.

Epulis reddere ſeſe Silius lib.11.

Excrementa.Plin lib.9.cap 43.

Exemplum ac effigiem virtutis alicuius reddere, Repræſentare. Liu.6 bel.Pun.

Exequias reddere,Soluere.Ouid.ad Liuiam.

Exercitatum te reddam,Vide EXERCITOR.

Quas hominum reddunt facies,qualeſque colores? Lucret.lib.6.

Farinam reddere dicuntur quæ moluntur.Plin.lib.18.cap.9.

Ferociorem & impotentiorem aliquem reddere. Cic. Marcello, libro 4.9.

Ferro reddere vitam. Cic.7.Ver.Quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat,id ferro potiſſimum reddere volebant.Id eſt,reliquum vitæ pugnando finire.

Fimum reddere,pro Cacare.Plin.lib 8 cap.15.

Flores reddit arbor. Plin lib.16.cap. 26, Abies flores croci colore circa ſolſtitium,ſemen reddit poſt vergiliarum occaſum.

Brachia reddunt geſtus Ouid 6.Metam.

Gratiam reddere. Colum.lib.4.cap.3,Experto mihi crede Syluine,bene poſitam vineam,bonique generis,& bono cultore, nūquam non cum magno fœnore gratiam reddidiſſe.

Vxores grauidas reddere.Lucret.lib.4.

Suum cuique honorem & gradum reddere.Cic.pro Roſc.Amer.

Humorem reddere,pro Meiere.Plin.lib.11.cap.26.

Imaginem reddere. Plin lib.11. cap. 37, Adeoque iis abſoluta vis ſpeculi,vt tam parua pupilla totam imaginem reddat hominis.

Redditis veris imaginibus.Plin.lib.35.cap.7.

Impendium reddere vſque ad aſſem,Vide AD aſſem.

Impetratum reddere aliquid alicui,Id eſt impetrare.Plaut.Epid.2.

Incerta omnia reddere. Cic.4.Acad. Itaque non metuit ne confundere omnia videatur,& incerta reddere.

Infectum Horat.3.Carm.ode 29.

Arte multa inſignem reddere aliquem.Virg.5.Æneid.

Iura reddere.Ouid.1.Faſt.

Iura reddere foro.Stat.1.Sylu.4.

Ius vel iudicium reddere populo. Terent. Phorm. 2. 3. Cæſar 7. bel.Gal. Pro quibus meritis ciuitatem eius immunem eſſe iuſſerat, iura,legeſque reddiderat.

Iuſta reddere funeri.Plin.lib.10.cap.2.

Labori ſe reddere.Claud.8.Paneg.

Latinè reddere,Vertere. Cic.1.de Orat.Vt quum ea quæ legerim Græcè,Latinè redderem,non ſolùm optimis verbis vterer,&c.

Literas reddere. Cic.ad Brutum, 2.1, Scripta & obſignata iam epiſtola,literæ mihi redditæ ſunt à te.

Lucem reddere.Horat.4.Carm.ode 5.

Ludos reddere,Vide LVDVS.

Meliorem aliquem reddere.Cic.Attic.lib.2.

Merces reddita mihi.Ouid.3.de Ponto,eleg.3.

O fortunata mors, quæ naturæ debita, pro patria eſt potiſſimùm reddita.Cic.14.Philipp.

Reddita vitaï iam mors. Lucretius libro quarto. Mors vitæ reddita.hoc eſt(vt opinor)vita cum morte commutata,inquit Lambinus.

Motus genitales.Lucret.lib.2.

Nitorem.Plin.lib.28.cap 8.

Nomen.Plin.lib.7 cap.21.

Reddere aliquem nomine,Habere idem nomen.Virg 6.Æneid.

Odorem reddere,pro Odorem emittere,ſiue ſpirare. Plin. lib.36. cap.23.

Onera ciborum,Vide ONVS.

Operam.Plaut.Epid.2, -te volo

Percontari,operam da,opera reddetur tibi.

Operas reddere. Cic.ad Tironem,lib.16.12,Tu Muſis noſtris para vt operas reddas. Id eſt,abſoluas penſum.

Ornamenta reddere.Cic.2.Verr.

Otioſum aliquem reddere. Cic.Pæto,lib.9.25,Mathonem & Pollionem inimicos habet Fabius: quid multa? nō me hercule tam perſcribere poſſum,quàm mihi gratum feceris,ſi otioſum Fabium reddideris.

Paria reddere in vtranque partem. Cic.3.de Finib.Qui omnia ſic exæquauerunt,vt in vtranque partem ita paria redderent,nulla ſelectione vterentur eius,virtutem ipſam ſuſtulerunt. Hic Cicero exponit quid ſit paria reddere,quum ait omnia exæquauerunt.

Partum reddere,Parere.Vide Partus,in PARIO

Perfectum reddere aliquid,Perficere.Plaut.Aſin.3.

Pœnas reddere,Vide POENA.

Pœnæ reddere aliquem. Plin. epiſt. 275, Reddendumque pœnæ, quam fractis vinculis euaſit.

Pondo reddere. Plin.lib. 18.cap.7,Modio tritici panis pondo triginta reddit.

Promiſſa reddere alicui.Virg.5.Æneid.

Quies nulla reddita eſt corporibus.Lucret.lib.2.

Quieti

Quieti se reddere.Senec.Hippol.4.
Rationem reddere. Plaut.Aulul.4,
Tibi ego rationem reddam stimulorum seges?
Ratio reddunda est.Lucret.lib.5.
Rationem reddere acti,vel suæ vitæ. Cic.3.de Fin. Idem 1. Verr. Nihil est enim quod minus ferendum sit, quàm rationem ab altero vitæ reposcere eum qui non possit suæ reddere.
Sententiæ suæ rationem reddere.Cic.1.Tusc.
Rationem reddere cur. Cic.4.Acad. Vt etiam si possis rationem reddere cur id eueniat,tamen,&c.
Rationem reddere quare.Quintil.lib 7.cap.2.
Nec responsa potest consultus reddere vates.Virg.3.Georg.
Rursus reddere.Horat.1.Serm.satyr.3.
Sanguinem reddidit.Plin epist.114.
Saporem reddere.Plin.lib.19.cap.12.
Segniorem reddere ad respondendum,&c.Cic.1.de Finib.
Semen reddit arbor.Plin.lib.16 cap.26.
Sepulcro corpus reddere.Virg.2.Æneid.
Seruum reddere in potestatem domini.Vlpian.in l. Aut damnum. §.vlt.D.de pœnis.
Omnem locum,quò adis,exilij simillimũ reddis. Cic.pro Domo.
Solatia reddita confusæ menti.Ouid.1.de Ponto,eleg.4.
Sonum reddere,pro Facere & excitare.Plin.lib.11.cap.51.
Sonitum reddere. Cic.1.Tusc.Quo sonitu reddito arridens,Propino,inquit,hoc pulchro Critiæ,qui in eum fuerat teterrimus.
Sonitum plangoris reddere.Ouid 3.Metam.De Echo.
Spiritum reddere alicui. Liu 8. bel. Pun. Vt aut (si ita videatur) reddant spiritum P.Scipioni ab eodem illo acceptum:aut seruati bis vni debitam vitam pro eo in perpetuum deuoueant. Id est, pro Scipione fundant,quibus vt ne funderetur,defendit Scipio.
Reddita est ei tum à maioribus statua pro vita.Cic.9.Philipp.
Stridorem reddit ianua.Ouid.11.Metam.
Titulum reddere meritis.Ouid.13.Metam.
Transactum reddere aliquid,Transigere.Plaut.Capt.6.
Vacuum se reddere alicui. Cic.ad Attic.lib.12,Sed,quæso,confice,& te vacuum redde nobis. Sub.ab omni solicitudine.
Reddere verbum pro verbo:Hoc intelligitur interpretando. Cic. de Opt.gen.Orat.
Vicem reddere meritis.Ouid.1.Amor.eleg.6.
Vicem alterius reddere, Aliter.Plin.lib.2.cap.8.
Vim alicuius herbæ reddere,Saporis vires referre gustu. Plin.lib. 21.cap.18.
Vitæ me redde priori.Horat.1.epist.7.
Vitam reddere pro aliquo. Ouid.10.Metamorphoseos,
Atque vtinam pro te vitam,tecumque liceret Reddere.
Vitam reddere pro Republica. Cic.pro Cn.Plancio,Qui pro Repub.vitam reddiderunt,licet me desipere dicatis, nunquam me hercule eos mortem potius, quàm immortalitatem assequutos putaui. Id est mortui non sunt.
Vocem humanam reddit psittacus. Plinius lib.10.cap.42.
Audire, & reddere voces,Humaniter loqui,inquit Seruius. Virg. 1.Æneid.
Vota reddere. Cic.3.de Legib. Cautè vota reddunto. Curtius lib.3, Vota deinde pro salute suscepta per ludum atque otium reddens,&c.
Vrinam reddere.Plin.lib.8.cap.42.
Reddere,Interdum est id,quod ab aliquo acceperis,ac didiceris vel recitare,vel cantare. Horat.4.Carm.ode 6,
Reddidi carmen docilis modorum Vatis Horati. Et epist.ad Lollium 2.lib.1,
Vt puerum sæuo credas dictata magistro Reddere,&c.
¶Reddere aliquid sine scripto. Cic. de Clar. Orat. Primùm memoria tanta,quantã in nullo cognouisse me arbitror, vt quæ secum commẽtatus esset,ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus excogitauisset. De Hortensio loquitur. Cuius rei meminit his verbis Quintilianus lib.10.cap.6,Cicero certè Græcorũ Metrodorum Scepsium,& Eriphylum Rhodium, nostrorumque Hortẽsium tradidit, quæ cogitauerant,ad verbum in agendo retulisse. Paulo antè capite eodem dixerat,Assumendus vsus paulatim, vt pauca primùm complectamur animo,quæ reddi fideliter possint.
Reddere pro pietate. Catullus,
O dij reddite mi hoc pietate mea. Ex antiquorum consuetudine id dixit,qui sæpe à diis pietatis suæ in ipsos præmia mercedemque petebant,quod æquum esse videretur,à diis eos facilius aliquid impetrare,qui numina piè colerent,venerarenturque. Sic apud Plaut. Hanccine ego partem capio ob pietatem præcipuam? Ex Turnebo.
¶Reddibo, Futurum antiquum,pro reddam. Plaut. Menæhmis, Saluum tibi ita,vt mihi dedisti,reddibo. Idem Vidular.
Ego seruabo,quasi sequestri detis,neutri reddibo. Nonius.
¶Reddere aliquem inter philosophos,Referre, & connumerare, Quintil.lib.10.cap.1.
¶Reddit ager,id est fructum affert. Varro 3.de Re rust. cap.3, Vt IX.eo anno reddiderit ea pars villæ bis tantum quantum tuus fundus reddit. Terent.Phorm.4.3,
Fructum quem Lemni vxoris reddunt prædia.
Redditus,pen.corr.Participium: vt Redditæ literæ. cuius generis infinita exempla reperies.
Redditurus,pen.prod.{[illegible]} Aliud participium.Catul.de Acme,
Et negat mihi vestra reddituram
Pugillaria,si pati potestis.
Redditio,Verbale{[illegible]} Quintil.lib.8.cap.3,Redditio illa rem vtrãque comparat.
Redemptio,Redemptor,Redemptura,Vide REDIMO.
Redeo,redis,rediui, & frequentius redij, reditum, penult.corr. {[illegible]} redire, Retroire, siue reuerti. Terent.Andr.1.1,
Redeo inde iratus atque ægrè ferens. Virg.9.ecloga,
Tityre,dum redeo(breuis est via)pasce capellas.
Redire actutum.Plaut.Pseud.7.
Rediro rursum.Terent.Eunuch.4 2.
Redire retrorsum.Plin.lib.9.cap.31.
Inde domum redeunt sub prima crespula mœsti.Ouid.5.Fast.
Non vnquam grauis ære domũ mihi dextra redibat.Virg.eclog.1.
Maturè redire.Horat.1.epist.7.
Tardius.Ouid.10.Metam.
Redire à foro.Plaut.Aulul.8.
Redire è suburbano.Plin.lib.8 cap.40.
Redire ad.Plaut.Amphit.8,
Redire ad nauim melius est. Terent.Heaut.2.3,
Ad lanam redit.
Itque reditque viam totiès.Virg.6.Æneid.
Rediit victor seu victus. Cic.ad Atticum,lib.10, Et dubita si potes,quin ille,seu victus,seu victor redierit,cædem facturus sit.
Redire pedibus. Plaut.Menæh.2,
Nunc in Epidamnum pedibus redeundum est mihi.
Pedibus inuitis redit. Propert.lib.2.eleg.26.
¶Quid si redeo ad illos qui aiunt, Quid si nunc cælum ruat? Terent.Heaut.4.3.
Atque (vt ad me redeam) meministis, Q. Maximo fratre Scipionis,&c.Cic.de Amic.Id est,Vt redeam ad propositum.
Sed redeamus illuc vnde diuertimus.Cic.ad Cornificiũ,lib.12.25.
Illuc quæso redi quo cœpisti.Terent.Adelph.2.1.
Illuc,vnde abij,redeo.Horat.1.Serm.saty.1.
¶Redire in amicitiam alicuius.Liu.5 bel.Pun.
Redeunt amores vel cum odio depositi Plin.lib.24.cap.17.
Redit mihi animus.Terent.Hecyr.3.1.
Animi rediere viris.Valer 3.Argon.
Redit animo hæc res,Id est,In memoriam redit.Plin.epist.176.
Ad animum alicuius redire.Quintil.lib.7.cap.2.
Aut redit à nobis Aurora,diemque reducit.Virg.1.Georg.
Calor Vere redit ossibus.Virg.3.Georg.
Carbasa redierunt aduerso vento.Ouid.epist.15.
Ad cibos viribus conseruandis idoneos redeunt. Quintil. lib.2. cap.10.
Redit color. Plinius libro 13. cap.25, Restinctis colore suo redeunte.
Color rediit in ora.Ouid.3.de Arte.
In concordiam redire.Plaut.Amph.11.
In conspectum. Cic.7.Verr.Nunquam te in horum conspectum rediturum,nunquam in forum Populi Rom.rediit.
In deditionem.Sueton.in Claud Cæs.cap.25.
In familiam. Quintil.lib.3.cap.6,In adoptionem dato redire in familiam liceat.
In fidem alicuius.Liu.5 bel.Pun.
Gramina iam redeunt campis.Horat 4.Carm.ode 7.
In gratiam cum aliquo. Cic.ad Lentulum,lib.1.9,Vt cum Crasso reditem in gratiam. Terent.Phor.5.9,
Redeat sanè in gratiam,iam supplicij satis est mihi.
In gratiam redire cum libris. Cic.ad Varronem, lib.9.1, Scito enim me posteaquam in vrbem venerim, rediisse cum veteribus amicis,id est cum libris nostris in gratiam.
Redit in rugas. Persius,
Iam decies redit in rugas. Id est,Eum tanta summa non satiat, sed corrugat & iratum reddit,adductumque vultum. Vulgò tamen exponitur,decies crumenam non explet, & eam adhuc rugosam, necdum distentam relinquit. Turnebo prior magis arridet.
Redit ad te hæreditas. Terent.Hecyr.1.2. Idem Adelph.2.2,
Iámne enumerasti quod ad te rediturum putes?
Ad ineptias redire. Cic.2.Tusc.Ad ineptias redis:illud enim quod me augebat,non eximis.
Ad ingenium. Terent.Adelph.1.1.
Redire,pro Referri,reuocari. Lucil.lib.27,
Si tamen non ad te hoc rediuit,hoc carebis commodo. Virg.lib.2. Georg.
Redit agricolis labor actus in orbem. Ex Nonio.
In memoriam redire,Reminisci. Terent.Phorm.5.3,
Non temerè dico,redi mecum in memoriam. Id est, memineris vt ego. Cic. de Senect. His enim ipsis legendis redeo in memoriam mortuorum.
Menti singula redeunt, Id est reminiscor singula. Valerius 8. Argonaut.
Mens rediit.Ouid.14.Metam.
In metum redire.Plin.epist.164.
In mores patrios.Liu.9.bel.Pun.
Redit mos.Liu.1.ab Vrbe.
Ad nilum redeunt res funditus omnes.Lucret.lib.2.
Nihil ad me redit ex his.Cic.2.de Finib.Id est,Nullum ex his percipio commodum.
Redire in ordines,dicuntur milites. Liu.5.bel. Maced. Obstabãt duces, hastilibus cædentes terga trepidantium, & redire in ordines cogentes.
Vt ad pauca redeam,Vt in pauca conferam.Terent.Phorm.4.3,
Vt ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias. Hoc est,vt breuibus agam. Idem Hecyra,1.2.
Ad præcedentia redire. Cic.de Amic. Quamobrem ad illam primam redeamus,eamque ipsam concludamus aliquando.
Ad propositum. Cic.1.Tusc.Vtrum igitur inter has sententias diiudicare malimus,an ad propositum redire?
Ad pugnam. Virg 5.Æneid.
Rabies eadem redit.Lucret.lib.4.
Ad rationem.Quintil.lib.6.cap.1.
Ad rem.Terent.Heaut.2.3,

Syre verum hic dicit:mitte,ad rem redi. Cic 1.de Finib.Sed ad rem redeamus,de omnibus dici necesse est.

Sed vt ad rem redeam,legionem Martiam & quartam negant,qui illas norunt,vlla códitione ad te posse perduci.Cic.ad Brut.lib.11.14.

Redit res in locum.Terent.Adelph.2.4.

Sed hoc mihi dolet,nos penè serò scisse, & penè in eum locum Rediisse,vt si omnes cuperent,nihil tibi possent auxiliarier.

Adeò res redit.Terent.Phor.1.2.

Præsertim vt nunc sunt mores:adeò res redit,

Siquis quid reddit,magna habenda est gratia. Vbi Donatus,Figuratè,pro Ita vt loqueris,adeò res redit dixit.Et propriè res rediisse dicitur,quum aliquid peius expectatione contigit.

Redit mihi res ad restim,siue ad rastros,Prouerbium, de re despe rata Terent.Phorm.4.4.

In saporem redire. Plin.lib.11.cap.42.Caseos redire in musteum saporem,aceto & thymo maceratos, certû est. Hoc est,recipere eas- dem sapor.s vires quas mustum , vel musteum , Id est recentem & nouum.

Sæpe in magistrum scelera redierè sua.Senec.Thyeste,4.

Ad se redire,Animum recipere,animam colligere. Cic.ad Attic. lib.7. Et id quod animum induxerat, paulisper non tenuit, sed citò ad se rediit. Terent.And 3 5.

Sed paululum sine ad me vt redeam. Idem Adel.5.3.

Tandem reprime iracundiam,atque ad te redi.

Ad se redeunt discussis terroribus.Lucret.lib.4.

Ad se,& ad mores suos redire , Pristinos mores resumere. Cic.1. Verr Sed repente è vestigio ex homine tanquam aliquo Circæo poculo factus est Verres:redit ad se atque ad mores suos.

Febres redeunt.Plin lib.28 cap.16.

Primordia redeunt in antiquas sedes.Lucret.lib.6.

Redire in rectam semitam, siue in viam. Cic. 12. Philip. Quod si est erratum P. C. spe falsa atque fallaci , redeamus in viam : optimus est portus pœnitenti,mutatio consilij.

Ad summum res redit Lucret.lib 3.

In veram rediit speciem, solitumque nitorem.Ouid.4.Metamor. De Apolline,qui in fœmineam mutatus fuerat.

In antiquum statum redire.Liu 3 ab Vrbe.

Redit ad te summa imperij.Cæsar 1.bell.Ciuil.

Tumultus redeunt in corda.Claud.de bel.Get.

Ad suum vestitum. Cic pro Sextio , Quum subitò edicunt duo COSS. vt ad suum vestitum Senatores redirent. Id est, deposita luctus veste,Senatoriam suam acciperent.

Redire viam,& Inire viam apud Iurisconsultos. Cic. pro Murena,Prætor interea,ne pulchrum se ac beatum putaret,atque ipse aliquid sua sponte loqueretur,ei quoque carmen compositum est,cum cæteris rebus absurdum,tum verò nullo vsui , vtrisque superstitibus præsentibus,istam viam dico,Inite viam. Præsto aderat sapiens ille, qui inire viam doceret. Redite viam,eodem duce redibant.

Vires rediere mihi. Valer.4.Argon.

Quondam etiam victis redit in præcordia virtus. Virg.2. Æneid.

Vultus ardore remisso rediit Stat.8.Thebaid.

¶Redire,Prouenire. vnde fit Reditus,pen.corr.Prouentus. Plin. lib.14.cap.4. Varro 1.de Re rust. cap. 44. Vt ex eodem semine aliubi cum decimo redeat,aliubi cum quintodecimo:vt in Hetruria, & locis aliquot in Italia. In Sybaritano dicunt etiam cum centesimo redire solitum.

¶Reditur,penult.prod.Impersonale. Liuius 3. ab Vrbe , Romam reditum est , iustitium remissum est. Cic.3 de Legib.Sed iam si placet,de prouinciis discedatur,in vrbemque redeatur.

Rediens,redeûtis,Particip. (ἐπανιών.) vt Annus rediens Horat.3.Carm. ode 8.

Lunæ redeuntis cornua Ouid.10.Metam.

Rediturus, pen. prod. Aliud particip. (ἐπανήξων.) Cic. Attic. lib. 13. Ad quos dies rediturus sim,ad te scribam. Ouid.4.de Ponto,eleg 5.

Fluminaque in fontes cursu reditura supino.

Dies non reditura.Propert.lib.2 eleg.16.

Vela reditura tenebat Eurus.Ouid 7.Metam.

Reditus,pen.corr m g.substantiuum (ἐπάνοδος,ἐπανάζευξις,ὑποστροφή) Reuersio. Cic.de Amic. Idem dicebat semper animos hominum esse diuinos,iisque, quû è corporibus excessissent,reditum ad cælû patere.

Aditus & Reditus , opponuntur. Cic. pro Cluen. Hominibus ignominia notatis,neque ad honorem aditus , neque in curiam reditus esset.

Itus & Reditus,opponuntur. Cic.Attic.lib.15.Quis porrò noster itus,reditus,vultus,incessus inter istos?

Profectio & Reditus, contraria. Cic. de Clar. Orat. Inter profectionem & reditum.L.Syllæ.

Ad meum reditum,Vide AD præpositionem.

¶Dulces reditus abscindere.Horat.Epod.16. Id est,impedire quo minus reuertamur.

Aperire reditum,Vide APERIO.

Arcere reditu,Vide ARCEO.

Cessare ex reditu,Vide CESSO.

Conficere reditum,Vide CONFICIO.

Excusare reditus.Ouid epist.13.

Ferre reditum,Redire.Catull.de Coma Berenicis,61.

Si reditum retulisset is.

Ferre reditum in nemora.Catul.de Berecynth.58.

Morari reditus Horat 3 Carm.ode 5.

Parare reditum sibi.Horat 1.epist 2.

Parere sibi reditum,Vide Segnis prouidentia,in PROVIDEO.

Patent reditus populo.Ouid.1 Fast.

Perimere reditum,Vide PERIMO.

Maturum reditum pollicitus Horat.4.Carm.ode 5.

Prohibere reditum.Cic Philip 8.

Inanes reditus sibi promittere.Ouid.11.Metam.

Referre reditum Catull.de Berecynth.58.

Animo æstuante rursus reditum ad vada retulit. Alij legunt detulit.

Ad reditum reseruare,Vide AD.

Rupère reditum Parcæ.Horat.Epod 14.

Non erit emisso reditus tibi.Horat.1 epist.21.

Solis anfractus,reditusque.Cic de Somnio Scip.

Reditus in gratiam. Cic.ad Appium Pulchrum,lib.3.50,Quid illa tandem popularia? reditus illustris in gratiam,in quo ne per imprudentiam quidem errari potest sine suspicione perfidiæ.

Gratiæ reditus ei patet.Cic de Arusp.resp. Quid existimatis eum, si reditus ei gratiæ patuerit,esse facturum?

¶Reditus , Prouentus , eo quòd singulis annis redeat. Ouid 2. de Ponto,eleg 3.

At reditus iam quisque suos amat:& sibi quid sit

Vtile,sollicitis computat articulis. Plin lib.17.cap.1.

Populi reditus.Ouid.lib 4 de Ponto,eleg 5.

Aut populi reditus positam componet ad hastam,

Et minui magnæ non sinet vrbis opes.

Tutior reditus. Plin.lib.16.cap.37.Nullius quippe tutior est reditus minorisve impendij , aut tempestatum securior. De salice loquitur.

Vberiores reditus.Paterculus lib.2.

Reditus pecuniæ, Id est vsuræ. Scæuola in l. 30 D. de adimen. vel transferen.legat.§. Et si putaueris eam ad bonam vitæ consuetudinem reuersam,ita viginti auri libras ei reddere, quû moriaris, interim tamen reditus eius,id est vsuras semisses ei præstes.

Reditio,reditionis,Verbale.Cic.3.Verr. Cæs.1.bel.Gal.Vt domum reditionis spe sublata,paratiores ad omnia pericula subeunda essent.

Redito,reditas,pen.cor.(ἐπανέρχομαι) reditare.Frequent.Statim , siue continuò redire. Plaut.Capt.7.

Ac si non reditas huc,&c. Exemplaria quæ legimus, rebitas hoc lo co legunt.

Redhibeo,redhibes,pen.cor redhibui, redhibitum, pen.cor. redhibêre,Ex re & habeo compositum, d interposita, causa melioris soni. Est(inquit Vlpian. De ædilitio edicto,l. Redhibere) facere vt rursus habeat venditor quod habuerat:quia id reddendo fiebat, idcirco redhibitio est appellata , quasi redditio. Festus , Redhiberi dicitur, id quod redditum est,improbatumque. Plaut. Merc.7, Quid si igitur reddatur illi vnde emp:a est? D. minimè gentium. C. Dixit se redhibere, si non placeat. De venditore loquitur. Id est , pretium restituere,re reddita scilicet. Idem Menæch.Saluum tibi , vt mihi dedisti,redhibeo marsupium.Id est restituo,reddo. Vlp.in l.Pomponius, De acqui.vel amit.poss.Præterea quæritur, si quis hominum venditori redhibuerit , an accessione vti possit venditio ex persona eius. Cic 3.Offic.In mancipio vendendo dicendáne vitia, non ea quæ nisi dixeris,redhibeatur mancipium?

Redhiberi , tum id propriè dicitur quod redditum est , improbatumque, & qui dedit,idemque rursus coactus est habere id quod ante habuit. Nonius.

Redhibitio,Verbale. Quintil lib.8.cap.3, An nô pudeat certam creditam pecuniam periodis postulare , aut circa stillicidia affici , aut in mancipij redhibitione sudare?Hoc est in agendo tanta vti vehementia,vt sudorem emittas Est autem redhibitio actionis nomen,quæ & redhibitoria actio vocatur.Ea verò actio contra eum intentatur,qui quid corrupti vitio commutauerit siue vendiderit , vt cogatur & restituere pretiû, & retrò quod tradiderat accipere : hoc est enim redhibere , vt ex titulo De ædilitio edicto colligi potest Hæc interpres.

Redhibitorius,a,um, Adiect vt Actio redhibitoria.Exceptio redhibitoria.Pompon. in l. Si tamen D.de Ædilit.edict. & Papinianus ibidem in l Actioni redhibitoriæ.

Redh bitorium iudicium. Caius in l. Si quid venditor. D.de Ædilit.edict. & alibi sæpius eodem titulo.

Redhostio,redhostis,redhostire,Antiquû,Reddere.Accius,Amphit. Cedo ecquid hic redhostit eam,quû mi assem obhiet facilius. Sic enim legit Iunius medicus apud Nonium,& rectius,vt opinor, quàm vt hactenus est excussum.

REDICVLVS, deus extra portam Capenam à Romanis tum excogitatus quando Hannibal dimissa vrbis obsidione ex illo loco castra mouit,quibusdam præstigiis perterritus.Alex. Alexâdrinus libro Genia lium dierum 2.cap.4,Næniæ quoque sacellum, quod cantu querulo funeribus præesset,pari exemplo ab vrbe semotum,extra portam Viminalem statuerunt:sicut phanum Quietis via Lauicana & Rediculi extra portam Capenam, quod secûdo Punico bello constructû fuisse côstat. Quum enim Hannibal vrbem oppugnaturus,inter Anienê & mœnia Romana castrametatus foret,quòd nulla bene gerendę rei occasione data,& spe vrbis potiundæ abscissa , fatum vrbis & propitij dij illius mentem ab oppugnanda vrbe auertissent, & inde parum feliciter rediisset, Rediculo deo phanum ibi constructum ferunt:dictûmque est Rediculi,quòd visis infecto negotio redierit.

Redigo,redigis,pen cor.redegi.pen.prod redactum(ἀνάγω) redigere,Ex re & ago compositum, a in i conuersa, & d interposita : Est vi quadam vel industria ducere ad aliquid vel aliquò. & semper accusatiuum postulat cum præpositione,multisque accommodatur actibus,& in vtranque partem sumi solet.

¶Redigere bona alicuius:Accumulare,in vnum reducere. Cic.4. Verr.Syracusani, qui præfuerant his Heracl.j bonis verbo redigendis,re dispertiendis, reddebant eorum negotiorum rationem in Senatu. Idem 1.Verrina,Deinde bona vendit,pecuniam redigit.

Redigere penes aliquem copiam frumenti. Cic.5.Verr. Quum omnis frumenti copia decimarum nomine penes istum esset redacta.

Pecuniam ex bonis patriis in prædæ dissipatione redigere.Cic.13. Philipp.

Quæstum totum ad se redigere. Cic. de Arusp. resp. Vnde vt rediit,quæstum illum maximè fœcundum,vberemque campestrê,totû ad se ita redegit, vt homo popularis fraudaret improbissimè populû.

¶Redactus

¶Redactus eò,& In id loci redactus, Hoc est eò deueni, ac perductus sum. Terent.Eunuch.4 4.
Eò redigis me,vt quid egerim,egomet nesciam.

¶Redigere ad æqualitatem. Plin.lib.30.cap.13, Carnésque excrescentes,ad æqualitatem redigit.

In ærarium redigere venditum sub hasta.Liu.4 ab Vrbe.

Ad assem redigere.Plin.lib.18.cap.3.

In concordiam redigere.Plaut.Amphit.5.

In deditionem imperij redigere,Cogere vt se dedant. Cic.4 Philip.Potentissimos reges, bellicosissimas gentes in deditionem huius imperij redegerunt.

In ditionem suam. Cic.pro Cornel.Balbo, Quos Gaditanis adiutoribus armis subegimus,atque in ditionem nostram redegimus.

In gratiam redigere aliquos.Terent.Phorm.5.8.

Sub imperium Romanum.Cæsar 5 bel.Gall.

Ad interitum.Lucret.lib.5.

Ad vanum & irritum victoriam redigere,Irritam victoriam facere.Liu.6 bel.Pun.

In iura sua.Ouid.3.Fast.

Ad sex libros redigere.Varro 1.de Re rust.cap.1.

Ad vltimam maciem.Colum.lib.4.cap.3.

In antiqua mala.Liu.3.ab Vrbe.

In memoriam redigere,Id est reducere.Terent.Phorm.2.3. Cic.2. Philip.Qui autem tibi venit in mentem,redigere in memoriam nostram,te domi Publij Lentuli esse educatum?

Ad miseriam redigere aliquem. Terent.Heaut.5.1, Quàm hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

Ad necessitatem.Quintil.lib.8.cap.6.

Ad nihilum redigi.Lucret.lib.1.

Ad numerum duorum redigi.Ouid.6.Metam.

Ad onus minimum Ouid.14 Metam.

In ordinem, Vide ORDO.

In ordinem aliquem authorem redigere , alium omnino eximere numero.Quintil.lib.1.cap.43.

Ad paucos.Cic.pro Marcello.

Ad,vel in peregrinitatem redigere. Sueton.in Claudio, capite 16. Vlpianus De in ius vocando, Sed si per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus sit patronus, putat Pomponius eum amisisse honorem.

In potestatem,vel in seruitium redigere, Sibi subditum & seruum facere. Plaut.Aulul.6,Nihil moror quæ in seruitutem sumptibus redigunt viros. Cic.3.Offic.Si se Consulem fecissent,breui tempore, aut viuum aut mortuum Iugurtham se in potestatem Pop. Romani redacturum.

In prouinciam.Cæsar 1.bel.Gal.

Rem ad pristinam belli rationem.Cæsar 1.bel.Ciuil.

Rem ex difficillima facilem redigere. Id est facilem reddere. Cæs. 2.bel.Gal.

In seruitutem redigere. Vide Redigere in potestatem.

In speciem.Plin.lib.14.cap.4,Durántque adhuc vina ducentis ferè annis,iam in speciem redacta mellis asperi.

In testatum redigere. Vlp.in l.1 §. Cauere.D. Vsufruct.quemadm. caueat.

In tranquillum.Liu.3.ab Vrbe.

In turbam sordidissimam.Senec.de Benef.lib.3.cap.15.

In vnum. Cicero 5.Philip. Quibus rebus tanta pecunia vna in domo coaceruata est, vt si hoc genus in vnum redigatur,non sit pecunia Pop.Rom.defutura.

¶Redigere,pro Agere,siue ducere. Liu.6.bel. Pun.Hi supra x x x. cõprehẽsi, & cum transfugis nouis multati virgis,manibúsque præcisis Capuam rediguntur.

In vrbem redigere,Reducere.Plin.de Viris illust.

Monte redigere.Ouid.4.Fastorum,
Filia parua duas redigebat monte capellas. Hoc est reducebat.

Hostem in castra redigere,Vi agere. Liu.1.bel.Pun.

Redactus,redactus,redactui,quartę inflexionis substantiuum,Id est pecunia ex frugibus venditis redacta. Scæuola, l.58.§.1.D. De vsufructu, Sempronio do lego ex redactu fructuum oleris & pottinæ, partem sextam. sic enim in Pandectis Flor.& manuscriptis codicibus legitur,non reditu.

Redimio,redimis,pen.corr.redimiui,redimitum, pen.prod. { [illegible] } redimire,Ex re & emio,d interposita compositum, & e in i mutata,significat Ornare,coronare,circundare.Claud.de rapt.Proserpinæ,lib.2,
Hic lauro redimita comas,& candida vultu,&c. Ibidem,70,
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus,famæ nec dare vela suæ. Cic.3.Tusc.Incẽdes odores, & sertis redimiti iubebis & rosa. Idem in Somnio,Cernis autẽ terram eandem,quasi quibusdam redimitam & circundatam cingulis.

Coronis redimire caput.Lucret lib.5.

Ceruix redimita iacebat.Claud de rap.Proserp.lib.3.

Intonsásque comas viridi redimita corona.Sil.lib.16.

Iãm mea votiua puppis redimita corona.Ouid.3.Amor.eleg.10.

Crinem redimire corymbis.Stat.1.Sylu.5.

Frons redimita corymbis.Tibul.lib.1.eleg.17.

Ausus es hirsutos mitra redimire capillos.Ouid.epist.9.

Frondibus redimita capillos Ouid.1 Fast.

Loca redimita syluis.Catul.de Berecynth.58.

Tintinnabulis fastigium ædis redimiuit.Sueton.in August.cap.91.

Vittis,& sacra redimitus tempora lauro.Virg.3.Æneid.

Redimiculum, redimiculi,pen.corr. { [illegible] } Ornamentum capitis mulierum,& vittarum teniæ pendentes à posteriore parte mitræ. Iuuen.satyr.2, -accipient te
Paulatim,qui longa domi redimicula sumunt
Frontibus, & toto posuere monilia collo. Cic.5.Verr. Hæc ciuitas mulieri redimiculũ præbeat,hæc in collum, hæc in crines. Virg.9. Æneidos, Et tunicæ manicas & habent redimicula mitræ.

Redimiculum vocãt mulieres catellam , qua maximè vtuntur ornatus causa. Festus.

Aurea redimicula demere collo. Ouid.4.Fast.

Redimicula longa.Iuuen.satyr.2.

Auferre collo redimicula.Ouid.epist.9.

Aure leues baccæ,redimicula pectore pendent. Ouid.10. Metam.

¶Redimiculum,per translationem. Plautus,
Vt esset aliquis laqueus & redimiculum. Quum enim redimiculo innexi implexique teneantur crines mulierum , redimiculum pro quodam vinculo & nodo,quo velut alligatus teneretur Babyloniensis miles,id est miles Græcus,qui Babylone stipendia meruerat,iucũda suauique translatione dixit.

Redimitus,huius redimitus,pen.prod.Verbale. Solinus cap.46, Plurimis crines intonsi,mitrata capita,redimitu pari.

Redimo,redimis,pen.corr.redemi,penult.prod.redemptum { λυτρόω, ἀπολυτρόω, ἐξωνέομαι } redimere, Ex re & emo, d interposita, euphoniæ causa,compositum: pro simplici accipitur. Plaut.Menæch.15,
Ego tibi redimam bis tanto pluris pallam.

Paululo redimere,Vide PAVLVLVM.

Domum redimere.Cic.13.Philip.Eámque nõ minoris, quàm emit Antonius,redimet: redimet inquam Cn.Pompeij domum filius.

Hostias redimere.Cic.2.de Inuent.

Redimere sibi amicos. Cæsar.1.bel.Gal.Quorum omnium gratiã atque amicitiam eius morte redimere posset.

Pacem redimere re aliqua. Cic.ad Quint frat.lib.1.1, Æquo animo parte aliqua suorum fructuum pacem sibi sempiternam redimat, atque otium.

Voluntates militum redimere largitione.Cæs.1.bel.Ciuil.

Redimere pretio sepeliendi potestatem.Cic.7.Verr.

Auro redimere ius sepulchri.Ouid.13.Metamorph.

¶Qui ab hostibus capti sunt,vel alicui pœnæ obnoxij,soluto pretio redimuntur. Item qui iniustè vexãtur,si per solutionem pecuniæ liberati fuerint,redemisse vexationem dicuntur. Terent.Eunuch.1.1,
Quid agas nisi vt te redimas captum quàm queas
Minimo: si nequeas paululo,at quanti queas. Curtius, Sed medici quoque grauiores morbos asperis remediis curant : & gubernator si naufragium timet,iactura quicquid seruari potest,redimit.

Redimere captos. Cic.2.Offic.Liberales qui suis facultatibus aut captos à prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorũ.

Vt corpus redimas, ferrum patieris & ignes. Ouidius 1.de Remedio amor.

Redimere præteritam culpam.Cic.ad Senat.lib.10 8,Ille præteritã culpam redimere dicitur,qui aliquo egregio facto compensat.

Acerbitatem à Repub.suis priuatis & domesticis incommodis redimere.Cic.Cælio,lib 2.15.

Redimere pretio virgarum metum. Cic.7.Verr. Metum virgarum nauarchus nobilissimæ ciuitatis pretio redemit.

Vt sua per nostram redimat periuria pœnam. Ouidius 3. Amor. elegia 3.

Morte mortem redimere.Ouid 3.de Ponto,eleg.1.

¶Redimere dicitur qui pretio accepto aliquid faciendum suscipit,quod & Conducere dicimus. Cic.3 Verr.Si pupillo opus redimi, mihi præda de manibus eripitur. Ibidem,Etenim qua stultitia fuissem, siquam diem qui istum eripiendum redemerunt,in cautione viderunt,&c. Redemerunt(inquit)id est,qui susceperũt procurationẽ corrumpendorum iudicum , & conduxerunt corrumpendum iudicium. Budæus.

Conducere & Redimere,pro eodem. Vlpian.in l.Plenum.D.De vsu & habitation. Quare etsi lanam conduxerit vsuarius expediendã, poterit etiam per vsuarias ancillas opus perficere. Itémque si vestimenta texenda redemerit, vel insulam vel nauem fabricandam : poterit ad hæc operis vti vsuarius.

Redimere vectigalia. Cic.5.Verr.Ne fortè ab nocturno suo quæstu animum ad vectigalia redimenda transferret.

Redimere opus faciendum.Cicero 5.Verr.Eundémque te memini Censorias quoque leges in sartis tectis exigẽdis tollere & commutare,ne is redimeret cuia res esset.

¶Redimere,pro Corrumpere, vt Redimere delatorem,pecunia eũ à delatione deducere. Vlp.l.26.D. De iure fisci.

Redimendus,Particip. { λυτρωτέος } Ouid.epist.3,Si tibi ab Atrida pretio redimenda fuissem.

Redemptus,Aliud particip. { λυτρωθείς } Virg.9.Æneidos,
Sit qui me raptum pugna,pretióve redemptum Mandet humo.

Mercede capitis redemptus. Ouid.1.Amor.eleg.8.

Redemptio,redemptionis,Verbale { λύτρωσις, ἐξαγόρασις } Cic.2. Verr.Vt primùm è prouincia rediit,est redemptio huius iudicij facta grandi pecunia.

Temeritas redemptionis. Cic.de Prouinc. Cons.Itaque P.C. videtis non temeritate redemptionis aut negotij gerendi inscitia , sed auaritia,superbia,&c.penè afflictos iam atque euersos publicanos.

¶Redemptio,Quod pro liberatione datur.Plin.de Viris illust.His facilè victis,inter captiuas vxor Regis Ortiagontis Centurioni cuidam in custodiam data , à quo vi stuprata de iniuria tacuit. Et pòst, impetrata redemptione, marito adulterum Centurionem interficiẽdum tradidit. Sic loquitur & Valer.Maxim.lib.4.cap.3 de Scipione, Aurum quoque quod pro redemptione puellæ allatum erat, &c.

Redemptor,redemptoris { λυτρωτής } Vectigalium emptor.

Festinat calidus mulis,gerulisque redemptor.Horat.1.epist.2.

¶Redemptor,Qui certo pretio conducit vniuersum aliquod opus faciendum.Cic.2.de Diuin.Et redemptor qui columnã illã de Cotta & de Torquato conduxerat faciendã, non inertia aut inopia tardior fuit, sed à diis immortalibus ad istam rem reseruatus est. Idem ad Qu.frat.lib.2.8,Redemptori tuo dimidium pecuniæ curaui.

¶Redemptores (inquit Festus) propriè atque antiqua consuetudine dicebantur,qui quum ad faciendum aut præbendũ conduxerant,

efficerántque, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At ij nunc dicuntur redemptores qui quid conduxere præbendum, vendúmque.

Redemptor pontis portorium ab eo exigebat. Labeo in l. Cum in plures. §. Vehiculum. D. Locati & cond.

Redemptor syluę, Qui conduxit operas ad syluam custodiendam, vulgò syluanus dicitur. Alphenus in l. Lege. D. Locati & cond.

Redemptor litium, seu causarum quis dicatur pulchrè explicat Alexandrinus Alexand. lib. 4 cap. 16, Redemptor causarum is dicitur, qui lites quotidianas pecunia mercari, illásque pactionibus muneribúsque pellicere coëmeretur, haud secus quàm qui domos ædificiúmque faciendum, vendúmve pretio conducit: qui etiam quadruplator, & interceptor: alieni litis dictus est, quos homines tanquam inciuiles, & malarum artium artifices, Iureconsulti iure incessere.

Redempto, redemptas, redemptare, Frequent. A quo

Redemptito, redemptitas, penult. correpta {ἐκπρίασθαι} redemptitare. Plautus,

Redemptitauere ad vnum captos. Cato apud Festum, Lege facta benefactis non redemptitauere.

Redemptura, redempturæ, penult. prod. Quæ fit per mancipes. Gallicè *Ferme*. Liu. lib. 3. bel. Pun. Exhortandos qui redempturis auxissent patrimonia, vt Reipub. ex qua creuissent, ad tempus cômodarent. Vlp. in l. Quicunque. § 1 D. De institoria actione, Labeo quoque scribit, Si quis eis pecuniis fœnerandis, agris colendis, mercaturis, redempturisque faciendis præposuerit, &c.

Redinteger, redintegra, redintegrum, pen. corr. Ex re & integer cõpositum, Rursus integrum & renouatum significat. Liu. 8 ab Vrbe, Tunc Papyrius redintegra ira spoliari Magistrum equitum ac virgas & secures expediri iussit. Vetus exemplar habet redintegrata.

Redintegro, redintegras, penultima correpta, redintegrâre, Rursus inchoare, instaurare, siue innouare & integrum facere. Plinius in Panegyr. Hominisne istud ingenium est, hominis potestas, renouare gaudia, redintegrare lætitiam, nullámque requiem gratulationis dare? Componitur à re, & integro, integras, d interposita, euphoniæ causa.

Acies redintegrata, Vide ACIES.

Animum redintegrare, Instaurare, resumere. Cæs. 2. bel. Gal.

Bellum redintegrare, Redintegrare prælium. Brutus ad Ciceronẽ, lib. 11. 9. Ne bellum nobis redintegrare possit Antonio sibi coniũcto.

Iram redintegrare, Vide REDINTEGER.

Legatum redintegratur Vlp in l. 4. D. De adimend. legat.

Locatio redintegratur V p. in l. Qui ad certum. D. Locati.

Memoriam redintegrare. Liu. 3. ab Vrbe.

Pacem Liu. 1. ab Vrbe.

Redintegrari seditionem. Tacitus lib. 1, Horum aduentu redintegratur seditio.

Spem victoriæ Cæsar 7. bel. Gal.

Vires. Cæsar 3. bel. Gal.

¶ Redintegro, aliud quàm Renouo. Author ad Herenn. lib. 2, Vt renouetur, non redintegretur oratio.

Redintegratio, Verbale, Renouatio. Terent. And. 3. 3,

Amantiũ iræ, amoris redintegratio est. Cic. Antè quàm iret in exil. Nam quid ego improborum facta renouem oratione, vt redintegratione illius coniurationis animos vulnerem vestros?

Redinunt, pro Redeunt scripserunt veteres. Festus.

Redipiscor, redipisceris, pen corr. redeptus sum {ἀναλαμβάνω} redipisci, Recuperare, Assequi. Plaut. Trinum. 14,

inter cósne homines condalium te

Redipisci postulas quorum eorum vnus surripuit currenti, Cursori solum?

Reditio Reditus, Vide REDEO.

Rediuia, rediuiæ {παρωνυχία} Morbus est quum cutis extra vngues se soluit, quia rediuire, soluere est, inquit Festus. Plin. lib. 29. c. 2, Lana succida rediuias sanat ex aqua frigida. Peritiores dicunt Reduuia per quintam vocalem.

Reduuiæ escarum. Solin. cap. 45, Trochilos auis est paruula. Ea dum reduuias escarum affectat, os belluæ huiusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in vsque fauces facit, &c. Reduuias escarum vocat reliquias ciborum inter crocodili dentes hærentium. Has dormiẽte crocodilo appetit Trochilus, inde victum sibi parans, vt scribit etiam Plin. lib. 8 cap. 25.

Reduuiam curare. Cic. pro Rosc. Amer. Intelligo me ante tempus Iudices hæc scrutari, & propemodum errare. qui quum capiti Sext. Roscij mederi debeam, reduuiam curem. Hoc est, qui res maximi momenti & præcipuas negligam, secundarias & infinitis partibus minoris æstimandas consecter. Narrat Plutarchus quendam consuluisse medicum de vitio vnguium, quum color argueret illum esse vitiato hepate. At medicus intelligens ineptum hominis pudorem, Nihil, inquit, tibi periculi est à reduuia, sed grauius malum vrget te. Inde natum prouerbium, De reduuia queritur. quo vtimur, vbi quis prauo pudore, leuissimis malis quærit remedium, dissimulans maiora.

Rediuius, rediuij {ἐρίνεος} Vermiculus, seu animalculum quoddam quod infixo semper sanguini capite viuit, cui vni ex omnibus, cibi exitus non est, sed vsque adeò intumescit satietate, vt ipso alimento moriatur. Hoc Græci ῥίνεος vocant. Latini rediuium à rediuiendo, id est soluendo, quòd carnem animalium suctu resoluat. Columella lib. 6. cap. 2, Ventri quoque & sub fœmina manum subiicere conuenit, ne ad eiusmodi tactum postmodum pauescant, & vt rediuij, qui plerunque feminibus inhærent, eximantur. Alia exemplaria habent ricini. Vide Plin. lib. 11. cap. 34. Ricinus aliàs dicitur.

Rediuiuus, pen. prod. Adiect. {παλιμφυὴς} Quod ex vetusto renouatur. Iuuen. satyr. 6,

Prodiga non sentit pereuntem fœmina censum,
Ac velut exhausta rediuiuus pullulet arca
Nummus, & è pleno semper tollatur aceruo,
Non vnquam reputat quanti sibi gaudia constent.

Id est, reuiuiscẽs ac renascens, postquam extinctus est. Cic. 3. Verr. Vtrum existimatis minus operis esse, vnam columnam efficere ab integro nouam, nullo lapide rediuiuo, an quatuor illas reponere? Et paulo pòst, REDIVIVA SIBI HABETO. Quasi quicquam rediuiui ex opere illo toleretur: ac non totum opus ex rediuiuis constitueretur.

Bella rediuiua, Renouata. Silius lib. 10.

Gens rediuiua. Silius lib. 1.

Redoleo, redoles. penultima correp. redolui vel redoleui, redolitum vel redoletum {ὄζω} redolẽre, Multum olere. Virgilius 4. Georgicorum,

Feruet opus, redoléntque thymo fragrantia mella.

Antiquitatem redolet, Per translationem. Cic. de Clar. Orat. Sed nescio quomodo huius quem constat eloquẽtia præstitisse, exiliores orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quàm aut Lælij, aut Scipionis, aut etiam ipsius Catonis.

Nihil igitur illa viciuitas redolet? Cic. pro Cælio.

Fœtorem redolet. Colum lib. 12 cap. 18.

Sermonem eius redolet. Cic. pro Sextio, Et quòd ita domus ipsa fumabat, vt multa eius sermonis indicia redoleret.

Situm redolet. Plin. lib 12 cap. 12.

Solitudinem redolere. Plin. lib. 12. cap. 17.

Vinum. Cic. 2. Philip. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus, gremium suum & totum tribunal impleuit.

Virus. Plin. lib 12 cap. 12.

Redolens, pen. corr. Participium {ὄζων} vt

Mella redolentia thymi flore Ouid. 15. Metam.

Mala redolentia. Ouid 8. Metam.

REDONES, Galliæ populi, Vide RHEDONES.

Redono, redonas, pen. prod. {ἀναδίδωμι} redonâre, Reddere. Horat. 2. Carm ode 7,

Quis te redonauit Quiritem
Dijs patrijs, Italóque cælo?

Inuisum nepotem Marti redonabo. Horat. 3. Carm. ode 3.

Redordior, redordiris, penultima producta, redorsus sum {ἀνυφαίνω} redordíri, Retexere: Quod orsum est & textum, filatim explicare, & dissoluere. Quod bombyces ordiuntur, nos redordimur: deinde rursum teximus. & pannum conficimus. Plinius libro 9 cap. 17, Vnde geminus fœminis nostris labor, redordiendi fila, rursúmque texendi. Et libro 11. cap. 22, Prima eas redordiri, rursúsque texere inuenit.

Redormio, redormis, redormiui, redormitum {ἀνακοιμάομαι} redormire, pen prod. Rursum dormire. Plin. epist. 213, Paulum redormio: dein ambulo, mox orationem Græcam Latinámve clarè & intentè, non tam vocis causa, quàm stomachi lego.

Redormitio, redormitionis, Verbale {ἀνακοίμησις} Plin. lib. 10. cap. 73, In redormitione vana esse visa, propè conuenit.

Redostio, redostis, redostiui, redostitum {ἀνταμείβομαι} redostire, pen prod. antiquum, Gratiam referre. Næuius in Lupo, Vel veniens regem salutat, iube Albanum millium comitem, senem, sapientem contrà redostis menulus. Et Accius in Amphitryone,

Cedò ecquid te redostitum, quum meassem obiectet facilius? Hæc Festus.

Redostit, Redijt, inquit Nonius. Accius in Amphitryone,

Quid hic redostit viam?

Reduco, reducis, pen. prod reduxi, reductum {ἀνάγω, ἐπανάγω, καθάγω} redúcere, Retroducere, retrahere. Sueton in Caligula, cap. 27, Equitem Romanum obiectum feris quum se innocentem proclamasset, reduxit: abscissáque lingua rursus induxit.

E conuiuio reducere. Cicero 7. Verrina, Curritur ad Prætorium, quò istum è conuiuio illo præclaro reduxerant paulo antè mulieres cum cantu atque symphonia.

Domum reducere aliquem. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 10, Crassum cos. ex Senatu domum reduxi.

Reducere ad. Cic. 1. Acad. Satis eum longo interuallo ad suam villã reduximus.

Vesper vbi è pastu vitulos ad tecta reducit. Virgilius 4. Georgic.

In viam reducere. Plaut. Pseud. 10.

¶ Dum mox frondosa reducitur æstas. Virg. 3. Georg.

Amicitiam errantem reducere. Plin. in Paneg.

Amorem scelerum reduxit. Lucan. lib. 4.

¶ Animum alicuius ad misericordiam reducere. Terent. And. 3. 3.

¶ Ad colorẽ reducere. Plin. lib. 27. cap. 12, Caustica vi exulceratæ cicatrices. & ad colorem reducit.

Ad vitæ concilium reducere. Senec. de Benef. lib 3. cap. 9.

In pristinam concordiam distractos reducere. Balbus Ciceroni in Epist. ad Atticum, lib. 8, Obsecro te Cicero, suscipe curam & cogitationem dignissimam tuæ virtutis, vt Cæsarem & Pompeium perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas.

Aura reducit diem. Virg. 1. Georg.

Ad diuitias reducere & reuocare. Plaut. Cistel. 7.

Variè & multipliciter ad etymum verba reducere. Quintilianus lib. 1. cap 6.

Exemplum reducere, libertatem, morem. Plin. in Paneg. Hæc nempe intentio tua, vt libertatem reuoces ac reducas.

Exules reducere. Cic. 7. Verr. Vincti soluantur, exules reducantur.

Febrim reducere Horat. 2. Serm. satyr. 3.

In gratiam. Terent. And. 5. 4,

Iamdudum reduxit me ipsa in gratiam.

In gratiam cum aliquo reduci. Cicero pro Rabirio Posthumo.

Aurora reducit lucem, inuecta croceis rotis. Ouidius 3. Metam.

Fortuna iterum reduxit luctus. Claud. 2 in Eutropium.

Ad maciem reducere obesum corpus. Plinius lib. 24. cap. 8.

In memoriã reducere, quod & Reuocare dicitur. Cic. 1. de Inuent. Et reducere in memoriam quibus rationibus vnamquanque partem confirmaris.

Amorem

A morte aliquem. Virg.4.Æneid.

Passus reducere, Retrocedere. Valer.5.Argon.

Ad planum cicatrices. Plin.lib.20.cap.9.

Collectásque fugat nubes, solémque reducit. Virg.1.Æneid.

Somnum. Horat.3.Carm.ode 1.

Spem mentibus anxiis. Horat.3.Carm.ode 21.

Ad salutem reducere aliquem medicina. Cicero Post reditum ad Quirites.

Reducere se vndique, pro Contrahere. Senec.epist.14.

Reducere liberalitatem dicit Seneca de Benef.1. pro Contrahere, vel in angustum redigere.

¶Reducere, Liberare, & sine periculo recipere. Apuleius, Méque oppidò in arcem reduco.

¶Reducere, Reconciliare. Virg.2.Æneidos,

-numénque reducant. Seruius.

¶Reducere, Attenuare, vel Refrænare, Contrahere, In angustum redigere. Senec.de Benef. lib.1.cap.14, Nemo hæc ita interpretetur, tanquam reducam libertatem, & frænis arctioribus reprimam.

¶Redduco, duplici d propter carmen, apud Lucret.lib.4,

-& crebras redducunt naribus auras. -

Reducens, Particip. {[illegible]} vt Sinum nitidum reducens, Id est aperiens veste vtrinque reducta. Catul.in Camerium, epigr.51.

Reductus, Aliud particip. {[illegible]} vt Reductus in gratiam. Cic.pro Cluentio.

Possum excitare multos reductos testes liberalitatis tuæ. Cic.pro Rab.Posthumo.

Reductus de exilio. Cic.ad Att.lib.9.

Producta & reducta. Cic.5.de Finib. Hæc igitur quum ego tot nominibus à Stoicis appellata, partim nouis & cōmentitiis, vt ista, producta & reducta: partim idem significantibus, &c.

Virtus est medium vitiorum vtrinque reductum. Id est remotum. Horat.1.epist.19.

¶Reductus sinus, Replicabilis. Virg.1.Æneid. Seruius.

Vallis reducta. Virg.6.Æneid. Hoc est secreta. Acron. Lambinus verò in illud Horatij,

Hic in reducta valle, &c. reductā vallem appellat, quæ sinus quosdam flexuosos & recessus habeat, in quibus quis à ventis & iniuria cæli tutus esse queat. Hæc ille.

Reductus & Eminens, opposita. Quintilian.lib.11.cap.3, Vt qui singulis pinxerant coloribus, alia tamen reductiora, alia eminentiora fecerunt.

Reductio, Verbale {[illegible]} Cic.ad Lentulum, lib.1.7, Quoniam Senatusconsultum nullum extat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit.

Reductor {[illegible]} Aliud verbale mascul. Liu.2.ab Vrbe, Reductori plebis Romanæ in vrbem, sumptus funeri defuit.

Literarum senescentium reductor. Plin.lib.8.epist.165.

Redux, reducis, pen.corr.omn.gen. {[illegible]} Qui à periculis in tutum, ab exilio siue captiuitate reducitur in patriam. Cic.pro Milone, Quid me reducem esse voluistis? an vt spectante me expellerentur hi, per quos essem restitutus? Virg.1.Æneidos,

Nanque tibi reduces socios, classémque relatam Nuntio.

Reducem facere. Terent.Hecyra, 5.4,

Egóne qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris? Idem Heauton.2.4,

Ergo mea Antiphila tu nunc sola reducem me in patriam facis.

Gratari aliquem reducem. Virg.5.Æneid.

Carina redux. Ouid.epist.6.

¶Redux fortuna, Quòd è bello, aut lōginqua peregrinatione, exilióve reduceret appellata, cóque nomine illi sacrum in vrbe fabricatum referunt ex veterum monumentis. Lilius & Alexander Alexandrinus lib.1.cap.13.

¶Reduces pro Redeuntibus, simpliciter. Plin.lib.8.cap.5, Initur autem biennio, quinis (vt ferunt) cuiusque anni diebus, nec amplius: sexto perfunduntur amne, non antè reduces ad agmen.

Reduces choreæ, Multitudo comitum diuitem aliquem reducentium. Martial.lib.10.70.

Redulcero, redulceras, pen. corr. {[illegible]} redulcerâre, Ab vlcere fit. vt Cutis redulceratur, hoc est Rursus vlcerosa fit: vel etiam Plaga redulceratur, hoc est Redintegratur. Colum.lib.7.cap.5, Tepefactúmque medicamentum linitur scabræ parti, quæ prius aspera testa vel pumice defricata redulceratur. Nempe vt facilius medicamētum penetret.

Reduncus, Adiectiuum {[illegible]} contrarium est Adunco. Plin.lib.11.cap.37, Aliis adunca, aliis redunca.

Rostrum reduncum. Ouid.12.Metam.

Redundo, redundas {[illegible]} redundâre, penul.prod. Ex re & vnda compositum, significat Superabundare. Cic.3.Verr. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ, quas nullo duce, tamē aliqua ex particula inuestigamus, redundarunt.

Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romam perituram. Cic.2.de Diuinat.

Gutture fac pleno sumpta redundet aqua. Ouid.2.de Remed.

Redundat pituita. Cic.4.Tuscul.

Redundare sanguine. Cic.pro Lege Manil. Testis est Africa, quæ magnis oppressa hostium copiis, eorum ipsorū sanguine redundauit.

Hesterna cœna redūdare. Plin.in Paneg. Non alij marcidi somno, hesternáque cœna redundantes, comitiorum suorum nuntios opperiebantur?

Omnibus ornamentis redundare. Cic.ad Appium, lib.3 10, Pręsertim quum tu omnibus vel ornamentis, vel præsidiis redundares.

Eloquio. Claud.5.Paneg

Vno digito. Cic.1.de Nat.deor. Tuus autem deus non digito vno redundat, sed capite, collo, ceruicibus, lateribus, aluo, tergo, poplitibus, manibus, pedibus, feminibus, cruribus. Id est plus habet, & superuacaneum, vt ipse Cicero ibidem dicit.

Non complere verbis quod proposueris, & Redundare, contraria. Cic.in Partit. Numeros aures ipsæ metiuntur, ne aut compleas verbis quod proposueris, aut redundes.

Nihil prætermittatur, cui opponitur Nihil redundet. Cic.in Orat. Nulla neque prætermittatur, neque redundet.

Deesse & Redundare, contraria. Cic.3.de Orat. Neque in Antonio defuit hic ornatus orationis, neque in Crasso redundauit.

Sera redundauit veteris vindicta libelli. Ouid.2.Trist.

Oratio redūdat. Cic.5.de Finib. Critolaus imitari antiquos voluit, & quidem est grauitate proximus, & redundat oratio.

Redundat ex. Cic.5.Verr. Quibus quod tum aut remissum, aut relictum sit, id fuisse tantum, quantum ex eo, quo istius auaritia contēta fuit, redundarit.

Redundare de. Cicero 5.Verr. Necesse est quod redundaret de vestro frumentario quæstu, ad illum potissimum, per quem agebatis, defluxisse.

Infamia redundat ad amicos. Cic de Amicit. Erumpunt sæpe vitia amicorum tum in ipsos amicos, tum in alienos, quorum tamē ad amicos redundet infamia.

Ex necessitate redundabit onus legatorum ad hæredem. Vlpian.in l.Si seruus plurium sit.§.Si quis ante.D.De legatis 1.

Damni periculum ad te non redundat. Imp. Alexand. l. Et si scisses C.De administ.tut.

Redundat ad. Cic.pro Ligario, Quòd laudem adolescentis propinqui etiam existimo ad meum aliquem fructum redūdare. Id est, Referri, & pertinere. Budæus.

Redundat in. Plautus,

Hoc facinus in tuum redundabit caput. Cic. in Catil. Certè verendum mihi non erat, nequid, hoc parricida ciuium interfecto, inuidiæ mihi in posteritatem redundaret.

In annum redundare. Cic. pro Murena, Sed quid tandem fiet, si hæc elapsa de manibus nostris, in eum annum qui consequitur, redundarint?

Captio redundat in eum, qui suscepit mandatum. Paulus in l. Si mandauero tibi.§ vlt.D.Mandati.

In genus authoris miseri fortuna redundat. Ouidius 3. Tristium, elegia 1.

Si scelus est, in me commissi pœna redundet. Ouid.6.Fast.

¶Redundare, Abundare, superesse. Lucret.lib.18,

Primò redundat aurum, ac thesauri patent. Cicer.3.Offic. Nunc fugientes conspectum sceleratorū, quibus omnia redundant. Et Hortens. Tum intelligas, quàm illud non sit necessarium, quod redundat. Ex Nonio.

Redundans {[illegible]} Participium, siue Nomen ex participio: vt Redundans homo. Cic. de Fato, Inter locorum naturas quantum intersit videmus, alios esse salubres, alios pestilentes, in aliis pituitosos, & quasi redundantes, in aliis excitatos & aridos.

Is redundantes nos & superfluentes iuuenili quadam dicendi impunitate & licentia repressit. Cic.de Claris Orat.

Redundatus, penult.prod. {[illegible]} Aliud participium. Ouidius 6. Fastorum,

Amne redundatis fossa madebat aquis.

Redundatio, Verbale {[illegible]} Plin.lib.7.cap.6, Fastidium in cibis, redundatio stomachi, indices sunt hominis inchoati. Id est nausea, vel quæ fluctuatio dicitur.

Redundantia, redundantiæ {[illegible]} quam Superfluitatem appellamus. Cicero in Oratore, Ipsa enim illa pro Roscio iuuenilis redundantia, multa habet attenuata, quædam etiam paulo hilariora.

Redundanter, Aduerbium. Plinius iunior libro 1. ad Cornelium Tacitum epist.20, Vt illud immodicè & redundanter, ita hoc ieiunè & infirmé.

Reduuiæ. Vide REDIVIA.

Refectio. Refectus. Vide REFICIO.

Refello, refellis, refelli {[illegible]} refellere, Ex re & fallere, Quod dictum est, arguendo falsum ostendere, inquit Donatus. Terent.Phorm.1.2,

Quum tu horum nihil refelles, vincam scilicet. Id est, quum factū non negabis. Donatus, Refelles, refutabis, redargues. Cic.lib.2.Tuscul. Et refellere sine pertinacia, & refelli sine iracūdia parati sumus. Virg.4.Æneidos,

-neque te teneo, neque dicta refello.

Fortunam refellere. Stat.2.Sylu.2.

Sensus non possunt refelli. Lucret.lib.4.

Refello & Approbo, contraria. Quintil.lib.7.cap.4.

Ex re ipsa refellere. Quintil.lib.5.cap.13.

Refellere aliquem, Alicuius sententiam oppugnare. Cic.4.Acad. Socrates autem de se ipse detrahens in disputatione plus tribuebat eis quos volebat refellere.

Ita enim viuunt quidam, vt eorum vitā refellatur oratio. Cic.2.de Finibus.

Refellere dicta alicuius. Cic.4.de Finib. Vt audias me quæ à te dicta sunt refellentem.

Mendacium alicuius refellere & coarguere. Cicero pro Ligario.

Opprobria non possunt refelli. Ouid.1.Metam.

Refellere testimonia, & testes, & tabulas dicebant veteres. Cicero pro Flacco, Nam aut oratio testium refelli solet, aut vita lædi. Tranquillus in Augusto, cap.56, Testem se in iudiciis & interrogari & refelli æquissimo animo patiebatur. Dicitur & Eleuare, apud Quintil. Budæus.

Refercio, refercis, refersi, refertum {[illegible]} refercîre, Ex re & farcio, significat Implere. Cic.de Senect. Semper enim boni, assiduique domini referta cella vinaria, olearia, & penaria est, villáque tota locuples est.

Complere & refercire. Cicero pro Sextio, Meministis tum Iudices, corporibus ciuium Tyberim compleri, cloacas referciri.

Referferunt omnia libris. Cic. pro Corn. Balbo, Quòd eis rebus vrbem Italiámque referferunt.

Refercire in. Cic. 1. de Orat. Sed hoc nobis illa Scæuola & perfice, vt Craffus hæc quæ coarctauit, & peranguftè refercit in oratione fua, dilatet nobis atque explicet.

Superftitione vitam hominum refercire. Cic 2 de Nat. deor. Poetæ hominum vitam fuperftitione omni referferunt.

Refercire hominum aures fermonibus. Cic. pro Rab. Pofthumo, Tum fubinuifum apud maleuolos Pofthumi nomē propter opinionem pecuniæ nefcio quam, æftatem vnam complures aures refercit iftis fermonibus.

Refertus { ἀναπεπλησμένος } Participium, fiue Nomen ex participio, vt Refertæ fuauitate literæ, Hoc eft omni officio plenæ. Cic. ad Qu. fratr. lib. 2. 16, Accepi tuas literas datas Placentiæ. Deinde alteras poftridie datas Blandenouæ, cum Cæfaris literis refertis omni officio, diligentia, fuauitate.

Plenus ac refertus. Cic. 1. Acad. Sed vtrique Platonis vbertate cōpleti, certam quandam difciplinæ formulam compofuerunt, & eam quidem plenam ac refertam.

Locuples ac refertus. Cic. 5. Verr. Cum prouincia tam locuplete ac referta, non modò rem, fed ne fpem quidem vllam reliquam cuiquam feceris.

Refertius ærarium. Cic. 5 Verr. Tum refertius erit ærarium Populi Romani quàm vnquam fuit.

Domus referta, Plena, diues. Senec. Medea, 17.

Locuples & referta domus. Cic. 1. de Orat.

Refertiffimus, quod & Confertiffimus dicitur. Cic ad Qu. fratrē, lib. 1. 1, Quare quoniam eiufmodi theatrum totius Afiæ virtutibus eft datum, celebritate refertiffimum, magnitudine ampliffimum, &c.

¶ Genitiuo aliquando iungitur. Gellius, Is librum multæ variǽque hiftoriæ refertū compofuit. Cic. pro Fonteio, Referta Gallia negotiatorum eft, plena ciuiumq; Romanorum. Idem ad Atticum, lib 8. 145, Etfi propediem video bonorum, id eft lautorum & locupletum vrbem refertam fore.

Mare refertum prædonum. Cic. pro Rab. Pofthumo.

Oppida referta hominum. Varr. de vita Populi Rom. Ipfa Italiæ oppida funt vaftata, quæ prius fuerunt hominum referta. Ex Nonio. Saltus referti elephantorum. Plin. lib. 5. cap. 1.

¶ Ablatiuo frequentius. Cic 3. Verr. Domus erat meretricio conuentu, fed Prætoria turba referta. Et 7, Referta piratarum præda nauis.

Annus refertus pecunia. Cic 6. Verr. Primus annus erat prouinciæ: non vt in Sthenio iam refertus pecunia.

Puppis referta diuitiis. Claud. 4. Paneg.

Referina faba, Vide R I P I N A.

Referio, referis, pen corr. { ἀμύνω } referire, Repercutere. Terentius Adelph. 4. 2,

-quia miferam mulierem, & me feruolum
Qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter!

Phœbus referitur imagine fpeculi oppofita. Ouid. 4. Metam.

Refero, pen. corr. refers, retuli, penult. corr. relatum, pen. prod. & metri caufa rettuli, rellatum { ἀναφέρω, ἀνάγω, ἀπαγγέλλω, ἐπανάγω } referre, Reportare, quafi retrò ferre. Quintil. Ad patrem arma non retulit. Tacitus, Quum ex agris fegetes domum referrent.

Humeris fuis pecunias alicui referre. Cic. Att. lib. 6, Itaque fine vlla ignominia fuis humeris pecunias populis retulerunt.

Sub tectum referre. Colum. lib. 11. cap 3.

Pateram referre, pro Reftituere. Cic. 1. de Diuin. Is paterā retulit.

¶ Ad aliquem referre, In confultationem illius ponere, vt ait Valla lib. 3. Plaut. Curcul 6,
Tute ipfe, fiquid fomniafti, ad me refers. Cic. 1. de Diuin. Ex eo euenit, vt & Tarquinius augure Attio Nauio vteretur, & populus de fuis rebus ad eum referret.

Ad Senatum de re aliqua Confules referre, & ij quibus Senatum cogere licebat, dicebantur, quum rem in Senatu agitandam, deliberandam, decernendámque proponebant, rogantes Senatorum fentētias. Cic. 2. in Catil. Reliquis autem de rebus conftituendis, maturandis, agendis, iam ad Senatum referemus, quem vocari videtis. Virg. 3. Æneidos,
Delectos populi ad proceres, primúmque parentem
Monftra deûm refero. Et ne dubitares de fenfu fermonis, more fuo aperuit, fubiungens,
-& quæ fit fentētia pofco. Cic. in Pifon. An tum eratis Confules, quum quacunque de re verbum facere cœperatis, referre ad Senatū, cunctus ordo reclamabat? oftendebátque nihil effe vos acturos, nifi prius de me retuliffetis? Ex Budæo.

Rem omnem ad Patres Confcriptos tetuli. Cic. 2. in Catil.

De rebus obfcuris & incertis ad Apollinem, cenfeo referendum. Cic 1 de Diuin.

Confulere fe, & ad fe referre. Cic. pro Quintio, Sed ne ipfe quidē te confuluifti, fed ne ipfe quidem ad te retulifti.

¶ Ad aliquid referre. Quintil. lib. 3. cap. 11, Theodori fcholia (vt dixi) omnia refert ad capita.

¶ Ad feipfum aliquid referre, id eft Perpendere, & quafi de fuo facto, alienum metiri. Cic. pro Deiotar. Quæ quoniam anguftiora parietes faciunt, actióque caufæ maximè debilitatur loco: tuum eft Cæfar, qui pro multis fæpe dixifti, quid nunc mihi animi fit, ad teipfum referre.

¶ Referre acceptum alicui, eft fateri fe ab eo accepiffe: idque in eo dicem accepti referre: denique eft quafi debitorem fe profiteri. Significat etiam interdum fateri, fibi pecuniam à fe creditam, à debitore effe folutam. Cic. pro Cecinna, Se habere ait argentarij tabulas, in quibus fibi expenfa pecunia lata fit, accepta; iure relata. Per tralationem autem dicimus Acceptum referre alicui bonum, vel malum, & tam rei, quàm perfonæ, pro eo quod eft, ingenuè fateri ac prædicare fibi illius opera ac beneficio id boni euenifle, vel mali. Exempla paffim reperies. Vide A C C I P I O.

¶ Acceptam referre { ἀναφέρειν } falutem fuam beneuolentiæ alicuius, pro Fateri accepiffe. Cic. ad Attic lib. 11, Te etiam atque etiam oro, vt me totum tuendum fufcipias: vt fi ij falui erunt, quibufcum fum, vnà cum iis poffim incolumis effe, falutémque meam beneuolentiæ tuæ acceptam referre.

Acceptum refero verfibus effe nocens. Ouid. 2. Trift.

In acceptum referre. Cic. 3. Verr. Pofteaquam reus factus eft, primò negabat opus in acceptum referre poffe. Referre in acceptum, inquit Budæus, eft fcribere opus effe præbitum & probatum, quod Prætoris munus erat in factis tectis.

Referre, Adfcribere. Varr. Eumen Forenfes decernūt, vt exiftimatio nomen meum in fanorum numerum referat. Nonius.

In acta referri Iuuen. fatyr. 2.

In ærarios referre, Vide Ærarius adiectiuum, in A E S, æris.

In album referre. Liu 1. ab Vrbe.

Aliquem ore referre, Id eft ore fimilem effe. Virg. 4. Æneid.

Animum referre ad rem aliquam. Cic. pro Rofc. Amer. Age nunc, refer animum fis ad veritatem, & confydera.

Sed licet à paruis animum ad maiora referre. Ouidius 3. de Arte amandi.

Animum ad mala fua referre. Ouid. 2. de Remed. amor.

Animum & oculos ad aliquem. Cic. pro Rofc. Amer.

Ænean animo nóxque diēfque refert. Ouid. epift. 7.

In apertum referre opus. Cic. in Parad.

Ad arbitrium alienius. Cic. 5. Tufcul. Omnia ad fuum arbitrium referre, fuis ftare iudiciis.

Ad vos nunc refero quem fequar Cic. 4. Acad.

Afpectum referre in curiam. Cic. de Prouinciis Conful. Qui fi ex illa iactatione, curfúque populari, bene gefta Repub. referunt afpectū in curiam, atque huic ampliffimæ dignitati commendati effe volunt, non modò non repellendi funt, verùm etiam expetendi.

In cenfum aliquid referre. Liu 9. bel. Maced.

In codicem referre. Cic. pro Sylla, Tibi meo familiari & contubernali prius etiam æditui fuerint indiciū fcribæ mei, fi voluiffes, quàm in codicem retulerint?

Colorem paternum referre. Colum. lib. 7. cap. 2.

In commentarium. Cic. ad Attic. lib. 7, Quod ipfe in Tufculano me referre in commentarium mea manu voluit.

Referre, Recenfere. Virg Bucol.
Cogere donec oues ftabulis, numerúmque referre
Iuffit. Nonius.

Ad confcientiam referre omnia. Plin. epift. 22.

Confilia referre aliquò. Cic. 1. de Finib. Quid vltimum, quò fint omnia benè viuendi, rectéque faciendi confilium referenda?

Confilia in melius. Virg. 1. Æneid.

Confuetudinem repetere atque referre. Cic. 1. Verr. Neque enim magis animos hominum nocentium res vnquam vlla commouit, quàm hæc maiorum confuetudo longo interuallo repetita atque relata. Id eft in vfum reftituta, quæ defita & antiquata fuiffet.

Referre ad aliquem omnes curas, & in eum confumere, Id eft illū folum curare, de eo folo folicitum effe. Cic. ad Brutum, 18, Rogatus fum à prudētiffima & diligentiffima fœmina matre tua, cuius omnes curæ ad te referuntur, & in te confumūtur, vt venirem ad fe ad VIII. Calend. Sext.

Dexteram ad ofculum referre. Plin. lib. 28. cap. 2.

In deterius referre. Tacit. lib. 13.

In deos cælum & terram refert Heraclides. Cicero 1. de Nat. deor.

Diem referre dicitur fol. Virg. 1 Georgicorum,
At fi quum referétque diem, condétque relatum.

Enfem vaginæ referre. Silius lib. 7.

Eodem referri, Reportari. Cicero 1. Tufculan. Si reflantibus ventis reiiciemur, tamen eodem paulò tardius referamur neceffe eft.

Epiftolam referre. Cic. ad Att. lib. 4, Statim vt fit qui à te mihi epiftolam referat.

Expenfum referre, Vide Expenfum in E X P E N D O.

Facta referre quæ mandata funt. Plaut. Capt. 7.

Figuras proauorum. Lucret. lib. 4.

Ad finem aliquem referre omnia. Cicero 4. Academ. Nempe fines conftituendi funt, ad quos & bonorum & malorum fumma referatur.

Fructum diligentiæ referre alicui. Cicero 3. Verrina, Quum in eo veftra mihi dignitas fructum diligentiæ referret, id fum affecutus vt, &c. Id eft Reciperem à veftra dignitate fructum ob diligentiam meam.

Gradum referre, quod & Pedem referre dicitur. Liu. ab Vrbe lib. 1, Et quum velut inter pugnæ fugǽque confilium trepidante equitatu pedes quoque referret gradum, plenis repentè portis effufi hoftes.

¶ Rettulit ille gradus. Ouid. 2. Faft.

Referre, Oftendere. Lucret. lib 1,
Vnde refert nobis victor quid poffit oriri
Quid nequeat. Ex Nonio.

Gratiam referre: Eft facto. vt fi tu à me fubleuatus aut pecunia aut patrocinio, aut manu, aliòve fubfidio, viciffim me aliquo modo fubleuaueris: gratias retulifti, reddidiftíque, vt ait Valla libro 5. Liu. 7. bel. Maced. Satiatus tandem complexu filij, Renuntiate, inquit, gratias regi me agere: referre gratiam aliam nunc non poffe, quàm vt fuadeam non antè in aciem defcēdat, quàm in caftra me rediiffe audierit. Cic. in Saluftium, Non enim me fperafti mutuam tibi gratiā relaturum, vt viciffim tuos compellarem. Referre gratiā hoc loco, etiam verbo dicitur. Cic. 2. Offic. Nimirum enim inops ille fi bonus eft vir, etiam fi referre gratiam non poteft, habere certè poteft. Terent. Eunuch. 2. 3,
Nunc referam gratiam: atque eas itidem fallam, vt ab illis fallimur. Seipfum exponit Terent. Vbi Donatus, Referam gratiam, non eas, inquit, laceffam: fed quod iuftum eft, vicem reddam.

Gratia

Gratia referenda est emeritis. Ouid.1.de Ponto, eleg.8.
Gratia referatur factis. Ouid.5.Trist.eleg.5.
Gratiam referre in aliquo, Vide IN præpositionem.
Gratiam plenius referre. Quintil.lib.2.cap.6.
Referre gratiam in maius, pro Maiorem gratiã. Senec.de Benef.3.
Bonam, vel præclaram gratiam referre. Cicero ad Attic.lib.2, Vt sciat hic noster Ierosolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit, quarum expecto diuinam παλινῳδίαν.
Gratias referre, Idem. Plaut.Amphit.4.
Referre introrsus liberalitatem, pro Coarctare, vel in arctum cogere. Senec.1.de Benefic.
Honorem officij. Ouid.2 Metam.
Reiicere iudices, & Referre, contraria. Cic.pro Plancio, An verò nuper clarissimi ciues nomen editi iudicis non tulerunt, quum ex CXXV iudicibus principibus Equestris ordinis, V, & LXX reus reiiceret, L. referret?
In selectos iudices referre. Cic.pro Cluentio, Deinde Prætores vrbani, qui iurati debent optimum quenque in selectos iudices referre.
Laudem referre familiæ alicuius, Desitam & antiquatam indignitatem restituere, siue reuocare. Cic.pro Flacco, Quum L.Flaccus veterem Valeriæ gentis in liberanda patria laudem propè quingentesimo anno Reipub.retulisset?
In libellum referre. Cic.1.Philip. Nisi fortè siquid memoriæ causa retulit in libellum, id numerabitur in actis.
Introrsus referre liberalitatem, pro Coarctare, vel in arctum cogere. Senec.lib.1.de Benefic.
In libros referre. Macrob.lib.7.Saturnal.cap.15, Quod tantum virum in libros retulisse, mirandum est. De Platone loquitur.
In literas publicas referri. Cic.6.Verr. Turpitudinem summam esse arbitrantur referri in literas publicas, pretio adductam ciuitatem.
Mandata referre ad aliquem. Cæsar 3.bel.Ciuil.
Mandata referre alicui. Virg.7.Æneid.
Manubias referre. Cic.2.de Lege agrar. Is excipitur vnus ne manubias referre debeat.
Manum ad poplitem referre. Plin.lib.28.cap.4.
Referre in melius, Id est conuertere. Virg.11.Æneid.
Ad memoriam vetustatis referre omnia. Cic.7.Verr. Atque hæc omnia ad memoriam vetustatis, non ad contumeliam ciuitatis referri volo. Id est, accipiantur in eam partem vt dicta sint quo vetustas reducatur in memoriam, non vt ciuitati quicquam exprobretur.
Morem referre, Reuocare, & quasi rursus ferre. Virg.5.Æneidos,
Hunc morem, hos cursus, atque hæc certamina primus
Ascanius, longam muris quum cingeret Albam, Rettulit.
Mores patris referre: id est Exprimere, & imitari. Plin.epist.111, Amisit enim filiam, quæ non minus mores eius, quàm os vultúmque referebat: totúmque patrem mira similitudine exscripserat.
Inter nefastos referre diem. Plin.de Viris illust.
In Nouocomenses retulit, id est adscripsit. Cic.ad Acilium, lib.13, Quem Cæsar meo beneficio in Nouocomenses retulit.
Referre numerum, Numerare. Virg.eclog.6.
In numeros referre. Plinius epist.52, Neque enim adhuc nomen in numeros relatum est. Id est, tuum nomen nondum relatum est in ordinem Tribunorum: erat enim integrum, alium subrogare.
In numerum deorum referre, Id est adscribere. Suet.
Omnia referre ad vnum, Id est In vnum omnia conferre. Cic. Si ad vnum omnia referenda sunt, dignissimum esse Pompeium. De re intelligitur, non de oratione. Valla lib.3.cap.38.
Referre oculos ad aliquem, vel ad terrã. Cic.pro Quintio, Quum autem ad te C.Aquili oculos animúmque retuli. Idem in Somnio Scipionis, Hæc ego admirans, referebam tamen oculos ad terram identidem.
Ora & oculos in aliquem referre. Virg.12.Æneid.
Opem referre. Cic.1.de Diuinatione,
Ciues referte opẽ, & restinguite. Ex poeta. Idem 3.de Legib. Quibus sæpe referre opem possit. Id est, auxilio esse.
Os referre in se. Ouid.2.Metam.
Rettulit ora ad iuuenem, Aspexit iuuenem. Valer.7.Argon.
Par referre. Terent. Adelph.11. Donatus, Par referre, id est benefacere.
Pedem referre, Quod ineptè dicitur *Retrahere se*. Virgilius 10.Æneidos,
Ille pedem referens, & inutilis, inq; ligatus Cedebat. Cæs.1.bel.Ciuil. Pedem ferre, & loco excedere, non turpe existimarent. Liu.3.ab Vrbe, Inde signum obseruare iussit, vt pariter & socij rem inciperẽt, referréntque pedem, si receptui cecinisset.
Iámque pedem referens casus euaserat omnes. Virg.4.Georg.
Quàm mollissimè pedem referre. Quintil.lib.6.cap.4.
Rettulit ad me pedem. Plaut.Epid.10.
Referunt me pedes in locum aliquem. Cic.ad Atticum, lib.15.
Primas referre ad aliquem. Cic.1.de Nat. deor. Ad quem tum Epicurei primas ex nostris hominibus referebant. Vetus exemplar habet deferebant.
Quæstum maiorem referre. Colum.lib.1.cap.3.
Rationes referre, pro eo quod vulgò *Computum reddere* dicunt. Cæs.2.bel.Ciuil. Relatis ad eum publicis rationibus cum fide, quod penes eum est pecuniæ, tradit. Cic.3.Verr. Vt hoc pacto rationem referre liceret, eo Syllanus repentè factus est.
Rationes referre ad ærarium, Vide ærarium, in AES, æris.
Referre rationibus, & in rationes, Est rationibus adscribere, hoc est *Impensam vel receptam facere*, vt vulgus loquitur. Tranquillus in Vespasiano, capite 22, Expugnatus autem à quadam, quasi amore sui deperiret, quum perductæ pro concubitu sestert. quadraginta donasset, admonente dispensatore quemadmodum summam rationibus referri vellet, Vespasiano, inquit, adamato. Alij legunt, inferri.

Dicitur & Referre in rationes, vt Referre in publicas literas, quod Iuuenalis Referre in acta dixit. Budæus. Paulus in l.Nesennius, ad finem. D.de negot.gestis, Maximè si etiam in rationes impẽsam eam retulisse auiam apparebit.
Referunt hæc ad rem. Plaut.Persa,16. Id est pertinent.
Repulsam referre, quod & Ferre repulsam simpliciter dicitur, & Pati repulsam, hoc est Repelli, reiici. Cic.1.Offic. Hic summi & clarissimi viri filius in domum multiplicatam non repulsam solùm retulit, sed ignominiam etiam & calamitatem.
Respõsum referre, quod & Reddere dicitur: siue quod responsum est referre & recensere. Cic.ad Atticum, libro 6, Deiotarus etiam mihi narrauit se ad eum legatos misisse de re Bruti: eos sibi responsum retulisse, illum non habere. Cæsar 1.bel.Gal. His responsis ad Cæsarem relatis, iterum ad eum Cæsar legatos cum his mandatis mittit.
In, vel inter reos referre, opponitur ei quod dicitur Ex reis eximere. Cic.2.Philip. Absentem credo in reos relatum, rem indicta causa iudicatam.
Absentem aliquem referre in reos. Cic.7.Verr.
Salutem alicui referre, pro Resalutare. Cic.ad Atticum, libro 16, Atticam nostram cupio suauiari, ita mihi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Referes igitur ei plurimam salutem.
In peius ruere, ac retro sublapsa referri. Virg.1.Georg.
Saporem salis. Virg.3.Georg.
Se referre, pro Redire domum. Virg.4.Georg.
Domum se referre, Redire. Horat.1.Serm.satyr.6.
Romam iterum se referre. Cic.pro Flacco.
Ab æstu se referre. Ouid.14.Metam.
Se in gregem suum veterem referre. Cic.ad Atticum, lib.6, Velim te in tuum veterem gregem retulisses.
Se ad ordinem referre. Cic.4.Acad. Iam enim referam me ad ordinem. Id est, Ordine omnia agam vt cœperam.
Se ad studia referre, ad philosophiam. Cic.2.Offic. Existimaui honestissimè posse deponi, si me ad philosophiam retulissem. Id est recepissem.
Senium parentis referre. Columel.libro 7.cap.3. Hoc est imitari, reddere.
Similitudinem referre. Plin.lib.22.cap.8.
Sonum eundem referre in cadendo. Cic.in Orat.
Spem referre. Cic.pro Rosc.Amer. Pro re certa spem falsam domum retulerunt. Hoc est reportarunt.
In spem sibi aliquid referre. Plaut.Epid.8.
Referre omnia ad vnam summam. Cic.4.de Finib. Introduci enim virtus nullo modo potest, nisi omnia quæ leget, quæq; reiiciet, vnam referantur ad summam. Id est, conferantur in vnum.
In tabulas, siue tabellas referre. Cic.7.Verr. Iste in tabellas refert, obsignat signis amicorum prouidens homo.
In tectum referre. Varro 3.de Re rust.cap.6, Præterea oua emit, ac supponit gallinis: ex quibus ex his excussos pullos refert in id tectũ in quo pauones habet.
Retulit me ventus ad vel in Italiam. Cic.Cornificio, lib.12.25.
Vicem referre, Rependere. Ouid.1.de Arte.
Victoriam. Liu.4.ab Vrbe.
Theatrum Asiæ ita resonans, vt vsque Romam significationes, vocésque referantur. Cic.Q.frat.lib.1.1.
¶Referre omnia ad voluptatem, vel ad ventrem, & similia, Est omnia propter voluptatem facere, videlicet vt quis aliquando possit voluptate frui: id est summam fœlicitatem in ea re constituere. Cic. de Amic. Ab iis qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, longè dissentimus.
¶Referre, Reddere. Virg.lib.8.Æneidos,
O mihi præteritos referat si Iuppiter annos
Qualis eram.
¶Referre, Narrare, indicare. Virg.2.Æneidos,
-referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori. Cic.Bruto, At illa retulit, quæsiuítque quidnam mihi videretur.
Ordine referre. Ouid.9.Metam.
Horresco referens. Virg.2.Æneid.
Acta memoranda referre. Ouid.13.Metam.
Dicta referre. Ouid.1.Metam.
Facta. Horat.2.epist.1.
Palàm facta. Ouid.3.Amor.eleg.13.
Magna facta. Ouid.4.de Ponto, eleg.8.
Pauca referre. Virg.4.Æneid.
Pugnas referre. Recensere. Ouid.12.Metam.
In ordine referre versus. Virg.7.eclog.
Vera referre. Ouid.3.Metam.
Tum senior tales referebat pectore voces. Virg.5.Æneid.
Referre voce. Virg.1.Æneid. Seruius, Pleonasmos est.
Ad aures alicuius referre aliquid. Virgil.3.ecloga,
O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est!
Partem aliquam venti diuûm referatis ad aures. Id est vtinam referatis.
¶Refertur, pro Narratur. Plin.lib.7.cap.41, Vna fœminarũ in omni æuo Lampido Lacedæmonia refertur.
¶Referre, pro Perferre. Cic.ad Cæsar.iuniorem lib.1. ex Nonio, Sed hæc videbimus, cum legati responsa retulerint.
¶Referre, Conuertere. Virg.lib.9.Æneidos,
Multa dies, variúsque labor mutabilis æui,
Rettulit in melius. Ex Nonio.
¶Referre, pro Respondere. Cic.pro Cecinna, Ego enim tibi refero, si non sum ex eo loco deiectus, &c. Id est respõdeo. Idem pro Quintio, Quid autem à nobis refertur?
¶Referre, Reuocare. Senec.de Benef.lib.1.cap.14, Quare siquis existimat nos, quũ ista præcipimus, benignitatis fines introrsus referre,

& illi minus laxum limitem aperire.

Referre rem iudicatam, Retractare. Cic. pro Domo sua, Si decem viri sacramentum in libertatem iniustum iudicassent, tamen quotiescunque vellet, hoc in genere se rem iudicatam referre posse voluerunt. Sic referre mysteria dixit lib. 3 de Orat. pro Iterare. Et Terent. in prologo Hecyræ,

Referre comœdiam, pro Denuò agere.

Referre in reos, Reum facere. Relatus inter reos quid sit ex Iureconsultis & Asconio Pediano disce. Vlpianus in l. 15 § 1. D. ad legem Iul. de adult. Legis (inquit) Iuliæ de adulteriis cap 7 ita cauetur, ne quis inter reos referat eum, qui tum sine detrectatione Reip. causa aberit: neque enim æquum visum est absentem reipublicæ causa inter reos referri, dum Reipub operatur. Asconius, Quid est reum fieri, nisi apud prætorē legibus interrogari? quum enim in ius ventum esset, dicebat accusator apud Prætorem reo, Aio te Siculos spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur, vt victo: si negasset, petebatur à magistratu dies inquirendorum eius criminum, & instituebatur accusatio. Hæc ille. Interea autem eius nomē in reorum album referebatur, vt causa ex ordine ageretur, dicebatúrque in reos receptus, vel relatus. Vide l. 3 D de accusat.

Refert, prima prod. Impersonale {διαφέρει} Vtile est significat, & genitiuo iungitur. Salustius in Iugurtha, Faciendum aliquid quod illorum magis, quàm sua retulisse videretur.

Refert quum dicimus, errare nos Verrius ait, esse enim rectū rei fert, datiuo scilicet, non ablatiuo casu. Sed esse iam vsu possessum.

¶ Cum genitiuis pretij frequentissimè construitur, Magni, parui. Cic. P. Seruilio, lib. 13 69. Vt habeamus aliquam Rempub. cuius consiliis magni referebat te interesse. Terent. Phorm. 4. 3,

-parui retulit

Non suscepisse: inuenta est quæ dotem petat. Cic. ad Q. fratr. lib. 1. 1, Parui refert abs te ipso ius dici æqualiter & diligenter, nisi, &c.

Permagni referre eadem primordia sæpe. Lucret. lib. 1.

¶ Cum ablatiuis his, Mea, tua, sua nostra, vestra. Plaut. Curcul. 8,

-nam quid id refert mea

An aula quassa cum cinere effusus fiet? Hoc est, Non magnopere laboro. Et Amphit 8,

Tua istuc refert si curaueris. Hoc est, Tuo fit commodo. Terent. Phorm. 4 5,

Quid tua, malùm, id refert?

Nihil referre iniquitatis. Hoc est, vt ego quidem opinor, Nihil interesse quod ad iniquitatem attinet. Plin. iunior in Panegyr. Vetuisti exigi, quod deberi non tuo seculo cœperat. Alius vt contumacibus irasceretur, tarditatémque soluendi dupli, vel & quadrupli irrogatione multaret: tu nihil referre iniquitatis existimas, exigas quod deberi non oportuerit, an constituas vt debeatur.

Nihil mea refert vtrum tu, &c. Cic. in Pison.

Non adscripsi id quod tua nihil referebat. Cic. Rufo, lib. 5. 20.

¶ Aliquando his aduerbiis iungitur, Multum, plus, plurimum, parum, paulum, pauxillū, nihil, aliquid, & similibus. Martial. lib. 9. 104, Multum, crede mihi, refert, à fonte bibatur,

Quæ fluit, an pigro quæ stupet vnda lacu. Quintil. lib. 9. cap. 4, Plurimum refert compositionis, quæ quibus anteponas. Cic. 5. de Fin. Tantum refert quàm magna dicam.

¶ Refert, cum infinitiuo. Cic. de Clar. Orat. Neque enim refert videre quid dicendum sit, nisi, &c. Terent. And. 3. 2,

Interminatus sum ne faceres? nū veritus? quid retulit? Vbi Donatus, Retulit, profuit, vel interfuit.

Magnopere. Cic. pro Cælio, At quibus seruis? refert enim magnopere idipsum.

¶ Refert {συμφέρει} Ad rem pertinet. Plin. lib 14 cap. 6, Quibus exēplis, nisi fallor, manifestum est, patriam, solumque referre, nō vuam. Id est ad vini præstantiam maximè pertinet, eligere solum & regionem. Idem lib 16. cap. 30, de arboribus cædendis, Infinitum refert lunaris ratio, nec nisi à vicesima in tricesimam cædi volunt. Hæc Budæus Varro 1. de Re rustica, cap. 8, Refert inquam quod genus vineæ sit, quòd sunt multæ species eius.

Plurimum referre. Plin. libro 21. cap. 11, Diximus & terram referre plurimum.

Refert in ea re. Cic. 2. de Diuin. Fac in puero referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.

Aues pascantur, nécne, quid refert? Cic. 2. de Diuin.

Non multum refert an villatici corporibus graues, & parum veloces sint. Colum. lib. 8. De canibus loquens.

Nihil refert. Plaut. Rudente,

Quomodo habeas, nihil id refert, iure, ánne iniuria?

Sed refert quomodo adhibeatur. Cic. 3. Tusc.

Nec terræ tantum natura circa has refert. Plin. lib. 16. cap. 33. Id est ad rem non tantum pertinet.

Adeóne est fundata leuiter fides, vt vbi sim, quàm qui sim magis referat? Liu. lib. 2.

¶ Refert, Necesse est. Salustius, Quare vanum quidem hoc consilium est, si periculum ex illis timuit, si in tanto omnium metu solus non timet, eo magis refert me mihi atque nobis timere. Virg. lib. 2. Georgicorum, -neque enim numero comprehendere refert.

Relatum, relatu, pen. prod. Supinum à refero. Plin. lib 32. cap. 11, Præter hæc purgamenta aliqua relatu indigna, & algis potius annumeranda, quàm animalibus.

Digna relatu. Ouid. 4. Metam.

Fœdum relatu. Ouid. 9. Metam.

Horrenda relatu res Ouid. 15. Metam.

Relatus, pen. prod. Partic. {ἀνενεχθείς} Cic 2. de Nat. deor. Sed duros, & quasi corneolos habent introitus, multísque cum flexibus, quòd his naturis relatus amplificatur sonus. De auribus.

Causa relata mea est. Ouid. 3 Fast.

Relatus, relatus, relatui, Verbale. Tacit. lib. 17, Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est.

Relatio, Aliud verbale {ἀναφορά, ἐπανάληψις.} Cic. in Pison. Nam relatio illa salutaris & diligens fuerat Cōsulis animaduersio quidem & iudicium, Senatus. Vetustum exemplar legit delatio. Plin. epist. 190, Et relationem quidem de eo Cæsar ad Senatum non remisit. Hic propositionem criminis & rei apud Senatum significat.

Criminis relatio. Vlpian. in l. Is qui reus. D. de publ. iudiciis. Is qui reus factus est, purgare se debet: nec antè potest accusare, quàm fuerit excusatus. Constitutionibus enim obseruatur, vt non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur.

Gratiæ relatio. Senec lib 5 de Benefic. cap. 11.

Mentorum relatio Quintil. lib. 4. cap. 1.

Ius quintæ relationis, est ius de quinque rebus quotiēs senatus haberetur, referendi. Scribit Iulius Capitolinus ominosum Pertinaci Imperatori fuisse, quòd ei pro iure quintæ relationis, ius quartæ relationis decretum fuisset: par enim numerus infaustus est. Nam Probo Imperatori ius tertiæ relationis decretū est, nec ominosum fuit. Initio autem ius vnius relationis dabatur, vt Augusto Cæsari. Dion, Et quandocunque senatus haberetur, ius esse ei vnius relationis, de quacunque re vellet.

Relator, penult. prod. Verbale masc. {μηνυτής} Balbus ad Ciceronem in Epist. ad Attic lib 8, Incipiam sperare, etiam consilio Senatus authore te, illo relatore, Pompeium & Cæsarem coniungi posse.

Referendarij apud veteres Imperatores dicebantur per quos ipsi facilius singulorum desideria perdiscebant, teste Cassiodoro, qui libro 6. Epistolarum, quibus verbis hæc dignitas solebat concedi, indicat. Horum funguntur ministerio, qui hodie in aulis Principum Cancellarij appellantur. Nominat autē eos ipse Iustinianus spectabiles, qui mox suum post illustres obtinebant locum. Vide No. De Referend. sacri palatij. Alciatus libro 3 Dispunct. & Iureconsulti in l. Eos C. de Excusationib. munerum. lib. 10. C. Cocleus hāc vocem ad barbaros relegauit.

Referor. Festus, Referri diem prodictam, id est anteferri, religiosum est, vt ait Veranius in eo, qui est de Auspiciorum de Comitiis, idque exemplo comprobat L. Iulij, & P. Licinij Censorum, qui id fecerunt sine vllo decreto augurum, & ob id lustrum parum felix fuerit.

Refibulo. refibulas, pen. corr. refibulare {ἀναπορπάω} Fibulam tollere, vel soluere. Martial. lib. 9. 28,

Refibulauit turgidum faber penem. Vide INFIBVLO.

Referueo, referues, referbui {ἀναζέω} referuère, Valde feruere. Plin. libro 16. cap. 11, Item terebinthinam in sartagine referuenti.

Referuens crimen. Cic pro Rosc. Comœdo, Nónne vt ignis in aquam coniectus continuò restinguitur, & refrigeratur: sic referuens falsum crimen in purissimam & castissimam vitam collatum, statim concidit & extinguitur?

¶ Referuere, aliquando contrarium significat. Cic. de Claris Orat. Nam & contentio nimia vocis reciderat, & quasi referbuerat oratio. Hoc est refrixerat.

Referuesco, referuescis {ἀναζέω} referuéscere, Idem quod referuere. Cic. 1. de Diuin. Ex his Mercurium ex patera quam dextera manu teneret, sanguinem visum esse fundere: qui quum terram attigisset, referuescere videretur. sic vt tota domus sanguine redundaret.

Reficio, reficis, pen. corr. refeci, pen. prod. refectū {ἀνακτίζω, ἀνακαινίζω} reficere, Instaurare, renouare, quod corruptum erat, in statum pristinum instaurare. Verbo item reficiendi tegere, substruere, sarcire, ædificare, & aduehere, apportaréque ea quæ ad eandem rem opus sunt, continentur. Hæc Vlpianus, De riuis, l. 1. Cic. 1. de Diuinat. Quinetiam memoria nostra templum Iunonis Sospitæ, L. Iulius, qui cum P. Rutilio Consul fuit, de Senatus sententia refecit.

Ædes reficere quæ vitium fecerunt. Cic. in Topic.

Reficere breui repetitione rerum iudicum memoriā, pro Recolligere. Quintil. in Procem. lib 4.

Pecuniam reficere ex venditionibus. Papin. in l. Tutores. §. Patruus. D. de administr. tutor.

Puppes laceras refeci. Ouid. epist. 2.

Rates quassas reficere. Horat. 1. Carm. ode 1.

Templa ædésque labantes reficere. Horat. 2. Carm. ode 6.

Reficere testamētum. Vlpian. in l. Idémque erit. D. De militari testamento.

Villam reficere, vel stabulum. Vlpian. in l. Ex conducto. in princ. D. Locati.

Reficere aliquid ex pecunia alicuius. Cic. 3. Verr. Locatur id opus, quod ex mea pecunia reficiatur.

¶ Reficitur ei tantum ex suis possessionibus. Cic. in Parad. Hoc proposito nunquam eris diues, antè quàm tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, vt eo tueri sex legiones & magna equitum ac peditum auxilia possis. Id est redeat.

¶ Reficere Tribunos, & alios magistratus, pro Recreare & iterum creare. Cic. de Amic. Papyrius legem ferebat de Tribunis reficiēdis.

Salutem communem reficere. Cic. pro Sextio.

Reficere tribum. Cic. pro Plācio, Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne obseruent tribules suos, ne deligant, ne reficere necessariis suis suam tribum possint.

¶ Reficere, Recreare, delectare, & animum oblectare. Plin. Quum reficiendi animi gratia id fecisset. Idem in Paneg. Adhæc tam assiduus in Tribunali, vt labore refici ac reparari videretur. Cicero ad Gallum, lib. 7. 27, Ego hic cogito cōmorari, quoad me reficiam: nā & vires & corpus amisi. Hic pro Restaurare sumitur, & vires recipere.

Refectus sum quum tua lego. Plin. epist. 68.

Consilium Cn. Pompeij me recreat, & reficit. Cic. pro Mil.

Reficere exercitum ex labore & inopia, Cibo & potu reparare, atque etiam quiete, ne labore victus deficiat. Cæsar 7. bel. Gal.

Aurora refecit teneras herbas Ouid. 3. Fast.

Memoriam iudicum reficere breui repetitione rerum. Quintil. in Procemio lib. 4.

Reficere se ab imbecillitate. Plin lib. 26. cap. 11, Reficientibus se ab imbecillitate vtilissima,

Reficere se ex caloribus, Post multos calores defessas vires & animum recipere. Cic. ad Q. fratr. lib. 3. 17. Ego ex magnis caloribus (non enim meminimus maiores) in Arpinati summa cum amoenitate fluminis me refeci ludorum diebus.

Reficere se ad audiendum. Cic 6. Verr. Ad ea autem quæ dicturus sum, reficite vos, quæso Iudices, per deos immortales.

Reficere vires cibo, Reparare. Liu. 7. bel. Maced.

Vultum reficere. Cic. Attico, lib. 12.

Refici dicitur qui conualescit. Plin. epist 164. Quanquam vereor ne post gratulationem quoque in metum redeas, atque ita gaudeas periculo liberatam, vt simul quòd periclitata sit, perhorrescas. iam hilaris, iam sibi, iam mihi reddita, incipit refici, transmissumque discrimen conualescendo remetiri.

Arte Æmonia refectus Thelephus, Sanatus. Stat. 1. Sylu. 4.

Opibus cuiusque amici refectus. Horat. 2. epist. 2.

Furiis refecti ardebat. Virg. 3. Georg. Quia languentia corpora in vires quodammodo excitat furor, & facit ea in exitium conualescere. (re. Seruius.

Refici, In pristinum statum reponi. Lucret. lib. 1.

Nam quiduis citius dissolui posse videmus,

Quàm rursus refici.

Refectus, Participium. Cic. Attico, lib. 16. Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retractius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum crebris locis inculcatum & refectum. Ouid. 4. Fast.

Refectus, huius refectus { ἀνάληψις } Ipsa refectio. Plin. lib. 18. cap. 7. Panem ex hordeo antiquis vsitatum vita damnauit, quadrupedúmque tradidit refectibus.

Refectio, Verbale { ἀνάκτησις } Ipse reficiendi & restaurandi actus. Columella lib. 12. cap. 3. Cæteráque, si refectionem desyderant, fabris concinnanda tradantur.

Quies & refectio. Quintil. lib. 10. cap. 3. Tempora ab ipsa rerum natura ad quietem, refectionémque nobis data, in acerrimum laborem conuertimus.

Instar refectionis. Plin. in Panegyr. Quod si quando cum influentibus negotiis paria fecisti, instar refectionis existimas mutationem laboris.

Refectioni valere. Celsus lib. 3. cap. 15.

Dicitur etiam ciborum refectio. Cels. lib. 4. cap. 6. Si in refectione quoque manserit tussis, intermittere oportebit vno die.

Refector, refectoris, Verbale, mascul. gen. Sueton. in Vespasiano, cap. 18. Item colossi refectorem insigni congiario magnâq; mercede donauit.

Refacio, refacis { ἀνακαινίζω } antiquum, apud Plautum legitur in Truculent. 18.

Nam refacere si velim, non est locus.

Refigo, refigis, pen. prod. refixi, refixum { καταπήγνυμι } refigere, Rursus, siue valde figere. Colum. lib. 4. Nam siue prope truncum defigitur palus, pedali tamē spatio refigendus est. Virg. lib. 4. Georgicorū, aulásque & cerea regna refigunt. Id est figunt, inquit Seruius.

¶Refigere { ἀποσπᾶν } Aliquando contrarium significat: nempe Quod fixum est educere. Inde Refigere tabulas, & leges, id est Rescindere. Cic. Philip. 13. Acta Antonij rescidistis, leges refixistis per vim. Leges enim in tabulis æneis incisæ erāt. Horat. 1. Carm. ode 18.

-quamuis clypeo Troiano refixo

Tempora testatus. Pythagoras enim in templo clypeum fixum muro columnæ detraxit, dices se illum illic fixisse olim quū anima sua habitaret in Euphorbo, tempore belli Troiani.

Æra refigere. Cic. Cassio, lib. 12. 1. Cuius æra refigere debebamus, eius etiam chirographa defendimus. Horat. 1. epist. 19.

Sub duce qui templis Parthorum signa refixit.

Leges figere & refigere. Virg. 6. Æneid.

Sidera refixa cælo. Virg. 5. Æneid.

Reflagito, reflagitas, pen. corr. { ἀπαιτέω } reflagitāre, Iterum flagitare. Catull. de Acme, epigram. 39.

Persequamur eam, & reflagitemus.

Reflecto, reflectis, reflexi, reflexum { ἀνακάμπτω } reflectere, Retro flectere. Plinius lib. 11. capite 50. Canum degeneres caudam sub aluum reflectunt.

Aciem reflectere. Senec. Herc. furente, 8. Aciē oculorum intelligit.

Caput leuiter reflectens. Catul. de Acme, epigram. 42.

Colla mollia ei reflectunt. Virg. 11. Æneid.

Oculos reflectere. Ouid. 7. Metam.

Pedem reflexit inde. Catull. Argonaut. epigram. 59.

Visus reflectere. Valer. 5. Argon.

Auis reflectitur in longos vngues. Ouid. 5 Metam. De ascalapho in bubonem verso.

¶Reflectere, per translationem, pro Reuocare.

Reuocare & reflectere animum ad aliquid. Cic. pro Sylla. Fero ego te Torquate iam dudum, fero: & nō vnquam animum incitatum ad vlciscendam orationem tuam reuoco ipse & reflecto.

Reprimere atque reflectere. Terent. Adelph. 3. 2.

Incitare & Reflectere, contraria. Cic. 1. de Orat. Quæ nisi qui naturas hominum, vímque omnem humanitatis, causásque eas quibus mentes aut incitantur aut reflectantur, penitus perspexerit, dicendo quod volet, perficere non poterit.

Animum reflexi. Virg. 2. Æneid.

Reflexus, Participium { ἀνακαμφθείς } vt Ceruix reflexa Stat. 1. Achill.

Telum reflexum rotabat obliquo marte. Silius lib. 16.

Reflexum & Rectum, contraria. Plin. lib. 11. cap. 37.

Reflo, reflas { ἀντιπνέω } reflāre, Retro, vel contrà spirare. Cic. 2. Offic. Nam & quū prospero flatu eius vtimur, ad exitus peruehimur optatos: & quum reflauit, affligimur. Idem ad Attic. libro 6. Inde quamprimum Athenas, etsi Etesiæ valde reflarint.

¶Reflor, passiuum. Lucret. lib. 4.

Interiorem etiam partem spirantibus aer

Verberat hic idem quum ducitur, atque reflatur.

Reflatus, huius reflatus, pen. prod. masc. gen. { ἀντίπνοια } Plin. lib. 9. cap. 6. Quorum vnum mergi vidimus reflatu beluæ expletum vnda. Cic. ad Attic. lib. 12. Hic rumor est T. Marcū periisse naufragio, Asinium delatum viuum in manus militum. 2. naues delatas in Vticam reflatu hoc.

Refloreo, reflores, pen. prod. refloruí { ἀναθάλλω } reflorēre, siue Refloresco, refloresceis, reflorēscere, Rursum florere. Plin lib. 18. cap. 16. Secatur incipiens florere, & quoties refloruit, &c. Idem lib. 19. cap. 8. Cuius natura in carnariis reflorescens sæpius dicta est.

Iuuenta reflorescente ibat ouans. Silius lib. 15.

Refluo, refluis, refluxi, refluxum { ἀναρρέω } refluere, Rursum fluere. Plinius libro 2. cap. 87. Nec vnquam eodem tempore quo pridie refluit. Virg. 9. Æneid.

Vndis refluentibus strident mare. Virg. 4. Georg.

Refluus, Adiectiuum { παλίρροος, παλίρροιος } vt Refluum mare, Quod refluit. Plin. lib. 2. cap. 97.

Gurges refluus. Stat. 5. Sylu. 1.

Refocillo, refocillas { ἀναζωπυρέω, ἀναψύχω } refocillāre, Idem quod focillare, Recreare, reparare, instaurare. Plinius epist. 58. Ipse paucis diebus ægrè refocillatus, non sine vltionis solatio decessit, ita viuus vindicatus, vt occisi solent. Verbum ex focillo, quod calefacio significat, compositum: quod ex focillo diminutiuo huius nominis focus, deriuatur.

Lugentem efficacibus remediis refocillare. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 9.

Refodio, refodis, pen. prod. refodi, pen prod. refossum { ἀνορύττω, ἀνασκάπτω } refodere, Contrariam habet significationem suo primitiuo: significat enim Extra terram educere, fodiendo eruere. Plin. libro 15. cap. 18. Quæ mitiore cælo refossæ cum arbore, atque in lucem remissæ, nouos soles recipiunt. Idem lib 2 cap. 63. Si vlli essent inferi, iam profectò illos auaritiæ atque luxuriæ cuniculi refodissent. Columel. lib. 4. cap. 32. Sed illud de-integro refodi debet.

Reformido, reformidas, penult. prod. { ὑποπτήσσω } reformidāre, Idem quod simplex formidare, siue valde formidare. Cic. 3. de Finibus, Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi inanem reformidans, in ipsa curia soleret legere sæpe De Catone. Idem pro Cecinna, Istū locum fugis & reformidas.

Amicitiæ crimen reformidare. Cic. pro Cælio.

Frondes reformidant ferrum Virg. 2. Georg.

Humus reformidat vulnus. Ouid. 1. Fast.

Lumina reformidant infestum solem Ouid. 3 de Ponto, eleg. 4.

Membra saucia reformidant tactum. Ouid. 2. de Ponto, eleg 7.

Mens reformidat tempus illud. Ouid. 3. Trist eleg 6.

Reformidatio, Verbale { ὑποπτηξις } Cic. in Partit. In suasione autem aut spem, aut reformidationem deliberantis.

Reformo, reformas { ἀναπλάττω, μεταρρυθμίζω } reformāre, In priorem vel meliorem formam redigere. Plin. in Paneg. Vt ostendam quàm longa consuetudine corruptos deprauatósque mores principatus parēs noster reformet & corrigat. Ouid. 11. Metam.

¶Reformare, & velut recoquere. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Qui postquam egit pro Sestio, tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, Rhodi rursus reformandum ac velut recoquendum se dedit. Legitur & rursus formandum.

Reformare ad exemplum. Senec. epist. 94. Deinde iubetur imitari proposita, & ad illa reformare chirographum.

¶Reformare, hoc est Constituere denuò. Hermogenianus, De publicanis & vectigalibus l. Vectigalia, Vectigalia sine imperatorū præcepto, neque præsidi, neque curatori, neque curiæ constituere, neque præcedētia reformare, & his vel addere vel diminuere licet. Budæus.

Reformator, pen. prod. reformatoris, Verbale { ἀναπλάστης } Plin. epist. 165. lib. 8. ad Minicianum, Ipsarum denique literarum iam senescentium reductor ac reformator.

Refoueo, refoues, pen. corr. refoui, refotum, pen prod. { ἀναθάλπω } refouēre, Rursum fouere, siue nutrire. Colum libro 2 cap. 1. Licet enim maiorem fructum percipere, si frequenti, & tempestiua & modica stercoratione terra refoueatur.

Complexibus refouet artus Lucan. lib. 8.

Corpus refouentque fouentque. Ouid. 8 Metam.

Membra refouere quiete. Silius lib. 3.

Inungere ac refouere oculos. Plin. lib. 8. cap. 27. Quod vulgus dicit *fomentare*.

Absumptas vites refouere stercore. Colum. lib. 2. cap. 14.

Vires dat refouétque deus. Stat. 6 Thebaid.

¶Refouere, per translationem. Plin. in Paneg. Siquid vsquam stirpis antiquæ, siquid residuæ claritatis, hoc amplexatur, & refouet, & in vsum Reipub. promit. Ibidem, Quàm speciosum est enim quòd disciplinam castrorum lapsam extinctámque refouisti, depulso prioris seculi malo, inertia & contumacia.

Ignes tepidos refouerat. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.

Refractarius. Vide REFRINGO.

Refræno, refrænas, pen. prod. { ἀναχαλινόω, ἀνείργω } refrænāre, A fræno deductum verbum, significat Valde frænare, cohibere, coercere: vt Refrænare libidines. Cic. in Parad. Et de Lege agraria, Ut libidinem refrænandam.

Refrænare atque coercere omnium opibus iuuentutem prolapsam. Cic. 2. de Diuinat. His præsertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est, vt omnium opibus refrænanda ac coercenda sit.

Licentiam indomitam refrænare. Horat. 3. Carm. ode 14.

Voluptas refrænat morsus, Id est mitigat. Lucret. lib 4.

A gloria refrænare, cui Incitare opponitur. Cic pro Cælio, Semper magno ingenio adolescentes refrænandi potius à gloria, quàm incitandi fuerunt.

A reditu refrænare. Cic. 11. Philipp A progressu arcuit, à reditu refrænauit.

Illa refrænat aquas, obliquaque flumina sistit. De Medea. Ouidius epist. 6.

Refrænare ab exitio, Id est tueri, defendere. Lucret. lib. 5.

-neque ab exitio res vlla refrænat. Metaphora est.

¶Refrænor, refrænaris, Passiuum. Vsus est Lucret. lib. 2,
Et proiecta refrænatur, retroque residit? Id est reprimitur. Lambinus.

Refrænatus, pen. prod. {ἀναχαλινωθείς} Participium: vt Religione refrænatus. Lucret. lib. 5.

Refrænatio, Verbale. Senec. 3. de Ira, Necessaria est ista doloris refrænatio, vtique hoc sortitis vitæ genus, & ad regiam mensam adhibitis.

Refragor, penult. prod. refragaris {ἐναντιοῦσθαι, ἀντιπολιτεύεσθαι} refragári, Resistere, repugnare. Plin. epist 63, Proinde hoc te non moueat, si cætera non refragantur, quæ velim quàm diligẽtissimè examines. Plin. libro 19. cap 8, Quidam eunuchion, quoniam hæc maximè refragetur veneri.

¶Refragari, Repugnare, sed propriè verbis. Cic. 11. Philip. Etsi quis potest refragari non modò non petenti, verumetiam recusanti?

Refragatur illi ingenium. Quintil. lib 10. cap. 6.

¶Refragare, Suffragari. Sisenna lib. 22, Multi populi, plurimæ cõcionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragauere. Id est suffragati sunt. Author est Nonius.

Refrico, refricas, penult. corr. {ἀνατρίβω} refricáre, Rursum, vel valde fricare. Cato cap. 87. Id in linteum nouum indito, exprimito cremorem in patinam nouam, aut in mortarium: id omne ita facito, & refricato denuo.

¶Refricare {ἀνανεοῦν} Renouare. Tractum à vulneribus, quæ plerunque fricando renouantur. Cic. ad Sestium, lib. 5. 17, Sin autem omnia quæ sentio perscripserim, ne refricem meis literis desideriũ ac dolorem tuum. Idem 3. de Lege agrar. Refricare obductam Reipub. cicatricem.

Nec hæc quæ refricant, hîc me magis angunt. Cic. Attico. lib. 12.

Refricare vulnera. Cic. Attico, lib. 5, Appij vulnera non refrico, sed apparent, nec occuli possunt.

Animũ memoria refricat ciuis patriæ. Cic. pro Sylla, Quum ciuis patriæ versari ante oculos, atque animũ memoria refricare cœperat.

¶Refricare, neutrum. Cic. ad Atticum, lib. 10, Crebrò refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impediat scriptionem meam.

Refrigeo, refriges, penult prod. refrixi, sine supino {ἀναψύχομαι} refrigére: vel potius Refrigesco, refrigescis, refrigescere, Frigidum fieri: Cato cap. 105. Vbi iam vinum refrixerit, in dolium quadragenarium infundito. Colum. lib. 2. cap. 2, Et boues inhibeat, vt colla eorum refrigescant, quæ celeriter conflagrant, nisi assiduè refrigerentur: & ex eo tumor, ac deinde vlcera inuadunt.

Refrixit cor. Ouid. 12 Metam.

Refrigescit enim cunctando plaga per auras. Lucret. lib. 4.

¶Refrigescit res, per translationem. Cic. Q. fratri, lib. 3. 24, Sed tota res & timetur & refrigescit. Idem ad Dolabellam, lib. 9. 10, Ego cætera qui animo æquo fero, vnum vereor ne hasta Cæsaris refrixerit.

Refrixerit res, pro Refrigescit: vt ait Donatus. Ter. Adelph. 2. 2, Nihil est, refrixerit res. Id est, Tacẽt de hac re, nulla amplius mentio fit. Cic. Q. fratri, lib. 2. 10, Nã quod de Pompeio Caninius agit, sanè quàm refrixit.

Non refrixit amor. Plin. epist. 94. lib. 6, Mansit hic postea, nec refrixit iudicio, sed inualuit.

Refrigero, refrigeras, pen. corr. {ἀναψύχω, καταψύχω} refrigeráre, Frigus inducere, rem calidam frigidam facere. Cicero de Senect. Vbi enim potest illa ætas, aut æquè calescere, vel apricatione melius, vel igni, aut vicissim vmbris aquisve refrigerari salubrius?

Refrigerare æstum. Plin. lib. 20 cap. 7.

Refrigerare piscinas. Varro 3 de Rust. cap. 17.

Refrigerare thermas. Martial. lib. 5. 28.

Refrigerare & extinguere calorem. Cic. 2. de Nat. deor. Refrigerato autem & extincto calore, occidimur ipsi & extinguimur.

Refrigerare & Incendere, contraria. Cic. 2. de Nat. deor. Quarum tantus est cõcentus ex dissimillimis motibus, vt quum summa Saturni refrigeret, media Martis incendat. De stellis.

Frigus refrigerat aliquem. Vatinius ad Ciceronem, lib. 5. 10, Et eo minus quòd me frigus Dalmaticum, quod illinc eiecit, etiam hic refrigerauit.

Membra refrigerat vnda. Ouid. 13. Metam.

¶Refrigerato iam leuissimo sermone hominum prouincialium. Cic. Appio Pul. lib. 3. 8.

Defessa ac refrigerata accusatio. Cic. 2. Verr. Ita defessa ac refrigerata accusatione rem integram ad M. Metellum prætorem esse venturam.

Refrigerare testẽ, Ad frigus redigere, id est attonitum reddere, & perturbare, & penè explodere. Quintil. De testibus interrogandis, lib. 5. cap 7. Testis, inquit, breui interlocutione patroni refutandus est, aut aliquo, si continget, vrbanè dicto refrigerandus. Budæus.

Refrigeratus, pen. prod. Participium {ἀναψυχθείς} Plin. libro 12. cap. 15, Myrrha melior radice refrigerata.

Refrigeratus, Refocillatus. Suetonius in Claudio Cæs. cap. 41, Et quum primùm frequenti auditorio commisisset, ægrè perlegit, refrigeratus sæpe à semetipso.

Ardens & Refrigeratus, contraria. Cic. 1. de Nat. deor Quæ si mundus est deus, quoniam mundi partes sunt, dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicenda sunt.

Amor inuentionis refrigeratus. Quintil. Tryphoni.

Refrigeratio, Verbale {ἀνάψυξις, ψυγμός.} Plinius libro 34. cap. 13, Additur & in emplastra, quibus lenis quæritur refrigeratio & siccatio. Colum. lib. 11. cap. 1, Qui quum sit vnà profectus, vmbras arborum, fonticulorumque amœnitatem, vel auræ refrigerationem captauit. Cic. de Senect. Et refrigeratio æstate, & vicissim aut sol, aut ignis hybernus.

Refrigerator, & Refrigeratrix, pen. prod. {ἀναψυκτήρ} Verbalia. Plin. libro 19. cap. 8, Est quidem natura omnibus refrigeratrix.

Refrigeratorius, Adiectiuum {ἀναψυκτικός.} vt Vis refrigeratoria. Plin. libro 22. capite 2.

Refrina, Faba dicitur, vt ait Cincius quoque, quæ ad sacrificium referri solet domum ex segete causa auspicij, quasi reuocent fruges, vt domum datantes re virtito ad rem diuinam faciendam. Ælius dubitat an ea sit quę prolata in segetem, domum referatur: an quæ refringatur, quod est teratur: sed opinionem Cincij adiuuat, quòd in sacrificiis publicis quum puls fabata diis datur, nominatur refrina. Hæc Festus. Turnebus quũ illud re virtito nihil significet, scribendũ putat è tritico, hoc sensu, Quum obseuerãt segetem, quia in agrum fruges tulerant, quod inauspicatum videbatur domo eas exportasse, vt non redituras, solebant è segete aut statim sementi facta, aut postea auspicij causa domum fabam referre, pro tritico & frugibus. Retulisseque fabam perinde erat ac retulisse fruges, & auspicari earum reditum, ominarique eas domum reuersuras, non in agro semper remansuras. Plin lib 18 cap. 12, Nanque fabam vtique è frugibus referre mos est auspicij causa, quæ ideo refrina appellatur. Turnebus in quibusdam legit referina: ego referuia.

Refringo, refringis, refregi, pen. prod. refractum {ἀνακλάω, κατάγνυμι} refríngere, Rumpendo aperire. Plaut. Capt. 15,
Cellas refregit omnes intus. Plin epist. 34, Enotuerunt quidam tui versus, & inuito te claustra sua refregerunt.

Aculei iudicij delinimentis refringuntur. Plin. lib. 3. epist. 59, Confido tamen, me non sic auribus duci, vt omnes aculei iudicij mei illarum delinimentis refringantur, &c.

Refringere carcerem. Liu. 4. bel. Maced.

Aditus. Valer. 1. Argon.

Domos. Valer. 8. Argon.

Discordia refregit hostes. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Syluas refringens pectore. Stat. 4. Thebaid.

Refringit virgulta pede vago. Catul. de Berecynth. 8.

Refringere & hebetare vnguium mucronem. Plin. lib 8. cap. 15.

¶Refringere vim fortunæ, per translationem. Liu. 5. ab Vrbe.

Claustra nobilitatis. Cic. pro Mur. Quum verò ego tanto interuallo claustra ista nobilitatis refregissem, vt aditus ad Consulatum posthac, sicut apud maiores nostros fuit, non magis nobilitati quàm virtuti pateret.

Gloriam alicuius. Cic. pro Mil. Nunquam existimaui spem vllam esse habituros Milonis inimicos, ad eius non salutem modò extinguendam, sed etiam gloriam per tales viros refringendam.

Ingeniorum impetus angustissimo gyro refringere. Plin. iunior libro 9. ad Lupercum, epist. 26, Sed hoc intelligi volo laxandos esse eloquentiæ frænos, nec angustissimo gyro ingeniorum impetus refringendos.

Opes alicuius. Propert. lib. 3. eleg 3.

Refringere portas. Cæs. 2. bell. Gall.

Radius solis refringitur. Plin. Lib. 2. cap. 59.

Refractus, Participium {ἀνακεκλασμένος.} vt Aquilo refractus. Statius 4. Sylu. 5.

Refractis pudoris claustris. Plin. epist. 38.

Refracta gubernacula. Lucret. lib. 4.

Refractarius, Adiectiuum {αὐθάδης} A refringo, quasi repercutiens ad tactum & reluctans: Significat contumacem, & nimis in sua sententia tenacem Senec. epist 74, Errant siqui existimant philosophiæ fideliter deditos contumaces esse ac refractarios, & contemptores magistratuum.

Refractariolus, penult. corr. Adiectiuum diminutiuum. Cic. Attico, lib. 2. epist 1, Fuit enim mihi commodum, quòd in eis orationibus quæ Philippicæ nominantur, enituerat ciuis ille tuus Demosthenes, & quòd se ab hoc refractariolo iudiciali dicendi genere abiunxerat, vt σεμνότερός τις & πολιτικώτερος videretur, curare vt meæ quoque essent orationes, quæ Consulares nominarentur.

Refugio, refugis, pen. corr. refugi, pen. prod. refugitum {ἀποφεύγειν, καταφεύγειν} refúgere, Retro fugere. Plin. lib. 9, Venantes refugere (nempe pisces ipsos) in suas cauernas. Gellius, Postea quum prælio victus in vltima regione refugisset.

Trepidúsque repente refugit. Virg. 2. Æneid.

Ad vrbem refugere Liu. 3 bel. Pun.

Ad aliquem refugere. Cic. pro Deiot. Nónne quum esset productus testis, & quum tecum fuisset, refugit ad legatos?

A mari refugere. Colum. lib. 1. cap. 5.

Refugere ex. Cic. 7. Verr. Qui ex illo numero reliqui Syracusas classe amissa refugerant.

Nemo ex cæde refugit. Cæsar 8 bell. Gall. Magnæ fœlicitatis esse arbitrabatur, neminem ex cæde refugisse.

In secundam aciem refugere, Vide Acies.

Refugit Romam. Liu. 5. ab Vrbe.

A pestiferis & nocentibus refugere. Cic. 2. de Nat. deor. Quinetiã à caulibus brassicis, si propter sati sint, vt à pestiferis & nocentibus refugere dicuntur. De vitibus.

Refugere à cõsuetudine. Cic. ad Atticum, lib. 1. 1, Et postea prorsus ab instituta nostra paucorum dierum consuetudine longè refugit.

Ad planctus refugit. Stat. 5. Sylu. 1.

¶Refugiunt memoriam nostram ista, Id est non meminimus istorum. Colum. lib 12. cap. 50.

¶Refugère, Deuitare, valde fugere. Colum. lib. 3, Idque adeò plurimi dubitant, vt multi refugiant & reformident talem positionem ruris.

Procul hæc fortuna refugit. Ouid. ad Pisonem.

Mors ipsa refugit virum. Lucan lib. 2.

Animus refugit, eaque reformidat dicere, quæ, &c. Cicero 14. Philippica.

Refugere inuidiam muneris, Munus recusare propter maleuolam inuidorum calumniam. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.

Iugia vicina refugit. Horat 2. epist. 2.

Periculum refugere ac deprecari. Asinius Ciceroni, lib. 10. 31.

Refugere tela. Cicero pro Cecinna, Et iam ingrediens intra finem eius

eius loci quem oleæ terminabant, impetum armati Antiochi, cæterorúmque tela atque incursus refugit.

Omnem Venerem refugerat Orpheus. Ouid.10.Metam.

¶Refugere, Recusare. Cic. pro Rosc. Comœdo, Quem ego si ferrem iudicem, refugere non deberet: quum testem producam, reprehendere audebit?

Refugere ab admonendo. Cic. Attico, lib.12, Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolorem efficiunt, refugio à te admonendo.

Refugere à dicendo. Cic.2.de Orat. Pudore à dicendo & timiditate ingenua quadam refugisti.

Refugiens, Participium {ἀναφεύγων.} Plin. de Viris illustrib. Qua re audita Seruius, dum ad curiam properat, iussu Tarquinij gradibus deiectus, & domum refugiens, interfectus est.

Refuga, refugæ, pen. corr. com. gen. {δραπέτης} Qui aliorum dominium refugit. Vlpianus in l. Aut damnum, De pœnis, Quisque refugæ ex opere metalli in metallum damnantur. Marcellus, De re militari, in lege, Milites agrum, Quia custodiæ refuga, non desertor militiæ est.

Vmbra refuga. Valer.4.Argon.

Refugus {ὑποφεύγων} Qui se fuga subducit. Tacit.lib.13, Quibus iusserat, vt instantibus cominus resisterent, refugos non sequerentur. Hoc est refugientes.

Refugus, Adiectiuum, Quod est recliue, aut reiectum. Sidonius, Capitis apex rotundus, in patulum à planitie frontis verticem cæsaries refuga crispatur.

Mare refugum. Stat.12.Thebaid.

Capilli refugi à fronte, Hoc est reflexi, & velut refugientes, quales sunt crispi Maurorum capilli. Lucan.lib.10.

Refugus dicitur is, qui periculo effugit. Tacit.lib.19, Quidam in castra refugi, omnia formidine implebant. Item qui se fuga subducit. Ouid. epist.17, Spémque suo refugi fluminis ore sequi. Sic Plin. in Paneg. vocat Nilum amnem refugum.

Refugium, refugij {καταφυγή} Locus ad quem confugimus. Cic.2.Offic. Regum, populorum, nationum portus erat, & refugium Senatus. Sueton. in Tiberio, Ne refugium in tali fraude cuiquam esset.

Refugia, sunt loca domus abditiora, & penitiora, in quæ imminente vi maiore, vel hostium, vel incendij, bona sua refugiendi incendij vel hostium impetus causa, paterfamiliâs conijcere solet. Huiusmodi loca aperire, & peruia facere, vsufructuario non licet. Vlpian. in l. Si cuius rei D. De vsufr. & quemad. quis vtat. fruat. Sed neque diætas transformare, vel coniungere, easve separare ei permittitur: vel aditus, posticásve vertere, vel refugia aperire, vel atrium mutare, &c.

Refulgeo, refulges, refulsi, refultum {ἀντιλάμπω} refulgêre, Valde fulgere. Plin.lib.11.cap.28, Nunc pennarum hiatu refulgentes.

Clara in luce refulsit. Virg.1.Æneid.
Rosea ceruice refulsit. Virg.1.Æneid.
Humus refulsit luce purpurea. Ouid.6.Fast.
Refulgens ab Occasu Lucifer. Plin.lib.2.cap.8.
Longè refulget nubes. Virg 8.Æneid.
Sol refulget in liquida aqua. Ouid.1.de Arte.
Refulget radiis aduersa. Virg.lib.9.Æneid.
Refulgere suspectu. Plin.lib 9.cap.38, Color sanguinis concreti, nigricans aspectu, idémque suspectu refulgens.
Spes refulsit, Vide SPES.
Vmbris refulgere. Plin.lib.37.cap 5.
Fama splendida refulget. Propert.lib.3.eleg.20.

Refundo, refundis, refudi, refusum, pen. prod. {ἀναχέω} refundere, Idem quod fundere. Plin.lib.2.cap.101, Glaciem refundat, cunctáque humifico spiritu laxet. De luna. Refundat, id est regelet, resoluat, liquefaciat. Cic.2 de Nat.deor. Quibus altæ, renouatæque stellæ, atque omnis æther refundunt eadem, & rursum trahunt indidem. Refundunt, hoc est remittunt, reiiciunt, rursus fundunt, regerunt.

Vrna refudit aquas. Propert.lib.2.eleg.27.
Æquor refundit in æquor. Ouid.11.Metam.
Vnda refunditur Stat 9.Thebaid.
Refundere alicui sanguinem & bona, pro Reddere. Liu.

¶Refundere, Reddere, restituere. Vlpian. in l. Si pecuniam. D. De condit. caus. dat. Consequens est, vt dicamus eum refundere quod accepit.

Refusus, pen. prod. Participium {ἀναχυθείς.} vt Refusum mare, Redundans. Plin.lib.36.cap.26.

Oceanus refusus. Virg.7.Æneid.
Ponto sonat vnda refuso. Virg.2.Georg. Hoc est retro fuso, & mobilibus oppositis repulso.
Stagna refusa vadis. Virg.1.Æneid. Id est effusa.
Valles refusæ. Silius lib.17.

Refusè, pen. prod. refusius, refusissimè, Aduerbium {ἀνακεχυμένως} Redundanter. Colum.lib.4.cap.1, Nam semper in plano refusius egesta humus tumidior est, quàm gradus soli crudi.

Refuto, refutas, pen prod. {ἀνασκευάζω, ἐλέγχω} refutare. Festus, Refutare, redarguere, compositum à fando, versa a litera in u. vnde Confutare, & Refutare, id est redarguere, siue non ita esse ostendere, reprehendere. Cic. in Vatinium testem, Nemo enim horum te ita refutandum vt grauem aduersarium: aut ita rogandum vt religiosum testem arbitrabatur.

Manifesta refutant id. Lucret.lib.2.
Res verò refutat id Lucret.lib.2.
Testes refutare. Cic. pro Fonteio, Plus ego in hac causa laboris & operæ consumo in poscendis testibus, quàm cæteri defensores in refutandis.
Testibus refutare. Cic.2.de Orat. Quos tu vt pueri, refutare domesticis testibus, patre, & C. Aculeone propinquo nostro & L. Cicerone patruo solebamus.
Refutare & re & verbis. Cic. pro Lege Manilia, Obsoleuit iam ista oratio, re multo magis quàm verbis refutata.
Refutare bello. Cic. de Prouinc. Consul. Semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quàm lacessendas putauerunt.
Refutare ac reiicere. Cic.2.Tuscul. In primísque refutetur ac reiiciatur Philocteteus ille clamor.
Oratione feroci refutando plebem. Liu.2 ab Vrbe.
Conatum alicuius refutare, Reprimere aut verbis, aut etiam facto. Cic. de Arusp. resp. Et aut concedente, aut etiam adiuuante Milone, eius conatum refutabo.
Aspernari & refutare, Complecti & augere, contraria. Cicero pro Rab posth. Quam quidem vos Iudices, in nouo genere bonitatem, inusitatam claris ac præpotentibus viris, non modò non aspernari ac refutare, sed complecti etiam & augere debetis.

Refutatus, huius refutatus, pen. prod. {ἀνασκευή} Verbale, Refutatio. vt Ancipiti refutatu conuincere falsum. Lucret.lib.3.

Refutatio, Verbale {ἀνασκευή} Cic in Topicis, Refutatio autem accusationis, in qua est depulsio criminis, quæ Græcè στάσις dicitur, Latinè appelletur status, in quo primùm insistit quasi ad repugnandum congressa defensio.

Firma refutatio. Quintil.lib.5.cap.10.

Refutatorius, a, um Refutatoriæ preces, l.j.C. de relat. l.18. C. de appell. & Refutatorij libelli, l.37 § j. C. eodem tit. l.8 eod in C. Theod. Iudex à quo prouocatum erat opinionis suæ exemplum litigatoribus dare debebat & acta edere. Quòd si cui minus plena, vel cótraria viderentur, is refutatorias preces offerebat, quæ simul mittebantur. l.18. C. de appellat. Symmach. lib.1. Epist.31, Cuius meritum perennitas vestra lectis gestis ac refutatoriis cohærentibus æstimabit.

REG. Regio. REIM. Rei militaris. RETPXX. Retro pedum viginti.

Regaliolus, regalioli, pen. corr. masc gen. {ἴκτερος} Auis, quam Plin. lib.10 scribit appellari regem auium in Italia, propter dissidia & bella quæ sunt inter eam & aquilam Alij putant galgulum, quæ auis Græcè dicitur Icteros, à colore. Suet. in Iulio Cæsare, cap.81, Pridie autem easdem Idus, auem regaliolum cum laureo ramulo Pompeianæ curiæ se inferentem, volucres varij generis proximo nemore prosecutæ ibidem discerpserunt.

Regalis, & hoc regale, Vide REGO.

Regelo, regelas, pen. corr. regelâre. Contrarium est suo simplici. Gelu resoluere. Colum.lib.1.cap.5. Idem lib.2.cap.16, Alter quod assiduis humoribus rigens hoc adhibito regelatur. Idem lib.10,

Post vbi Ryphææ torpentia frigora brumæ
Candidus aprica Zephyrus regelauerit aura.

Regenero, regeneras {ἀναγεννάω} regenerâre, Iterum siue rursum generare. Plin.lib.12.cap.1, Platani satæ regenerauere vitium. Idem libro 7.cap.11, Signa quædam, næuósque & cicatrices etiam regenerari.

Regenerare auum, Similem auo gigni. Plin.lib.7.cap.12, Indubitatum exemplum est Nycæi nobilis Pyctæ Byzantij geniti, qui adulterio Æthiopis nata matre, nil à cæteris colore differente, ipse auum regenerauit Æthiopem. Hoc est, Niger natus est, qualis fuerat auus, quum tamen alba esset mater.

¶Regenero, Idem etiam significat, quod Repræsento, seu naturam & mores refero. Plin.lib.14.cap.22, Nec alio magis Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium ferebatur.

Regermino, regerminas, pen. corr. {ἀναβλαστάνω} regerminâre, Iterum germinare. Plinius libro 16.cap.33, Et in Ænaria succisa regerminat.

Regerminatio, Verbale {ἀναβλάστησις.} Plin.lib.17.cap.10, Regerminatione cædua, vel salice lætior.

Regero, regeris, pen corr. regessi, regestum {ἀναβάλλω} regerere, Retro portare, reducere, reiicere. Plin.lib.2.cap.9, In coitu quidem non cerni, quoniam haustum omnem lucis auersa illò regerat, vnde acceperit. De Luna. Colum.lib.2.cap.10, Deinde quum ad alteram partem areæ peruenerint, in aceruum culmos regerant.

Communem culpam regerere in aliquem. Plin iunior libro 10. epist.236.
Contagia regerere. Plin.lib.28.cap.4.
Crimen alicui regerere, Id est in aliquem reiicere. Senec. Hipp.5.
Inuidiam regerere in aliquem. Quintil.lib.11.cap.1.
Alicui regerere alterum, pro Obiicere, vel opponere. Cassius ad Ciceronem, lib.15.19, Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, vt Catium Athenis natum esse dicas.

¶Regerere {ἀναμιμνῄσκειν} In librum referre quæ audiendo excepimus. Quintil.lib.3.cap 8, Sunt enim velut res regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat schola. Budæus. De rhetoricis Ciceronis.

Regestus, Participium. vt
Tellus regesta. Ouid.11.Metam.

Regestum, regesti, Latinè dici potest, quod vulgò *registrum* vocamus, teste Budæo.

Regestum, siue Regesta terra, Est terra ex sulco egesta, vt ait Budæus. Colum.lib.3.cap.13, Quum à superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix iustum pastinationi præbet regestum.

Regia, regiæ, Vide REGO.

Regiesco, Cresco. Festus: & apud eum Paulus: Regiescit, apud Plautum, significat crescit. Sed quum glires, inquit Turnebus, indidem nomen habere in fragmento significare videatur, reglescit esse scribendum affirmo, pro reglisci à glisco.

Regifugium, festus dies apud Romanos 6 Cal. April. quo die fugisse Tarquinios Historia antiquitatis testis meminit. Lilius Syntag.17. Historiæ deorum.

Regigno, regignis {ἀναγεννάω} regignere, Iterum gignere. Hinc passiuum Regignor, apud Lucretium lib.5,

-quapropter maxima mundi
Quum videam membra, ac partes consumpta regigni.

Regilla, regillæ {βασιλική} Vestis quæ & basilica, & trabea dicitur,

quoniam ea reges vterentur, auro & purpura intexta. Plaut. Epid. 5, An regillam induculam, an mendiculam? Meminit Nonius.

REGILLIANVS, imperator Romanus fuit miro fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium euectus. Nam quum fortè milites aliquot apud ipsum cœnarent, exortáque esset quæstio vnde Regilliani nomen deductum foret, quibusdam ad Regillum lacum, aliis aliò originem eius referentibus, Grammatista, qui fortè aderat, deflectere hoc nomẽ à rege exorsus est. Regi, Regillianus. qua voce veluti omine quodam excepta succlamatum est protinus à militibus: Meritò itaque rex eris. Quum itaque postridie in publicum prodiisset, ab vniuersis imperator est consalutatus.

REGILLVS {[illegible]} Lacus est in Algidæ syluæ ingressu, ad quem Aulus Posthumius dictator prosperè aduersum Tarquinium Superbum patria eiectum & Latinos bellum inferentes pugnauit. Liuius lib. 2 ab Vrbe.

Regillis, tunicis albis, & reticulis luteis, vtrisque rectis, textis sursum versum à stantibus pridie nuptiarum virgines indutæ cubitum ibant ominis causa, vt etiam in togis virilibus dandis obseruari solet. Festus.

Regimen, Regina, Regio, Vide REGO.

Regindalia, Ludus, vel potius ea sors qua ducta rex creatur. Vide Cælium Rhodiginum, & Lilium Geraldum, 13. Syntagmate Histor. deorum.

REGIS VILA, Vrbs exigua in extrema Italia, non procul ab Ostia. Strabo lib. 5, A Cossis Ostiam nauigantibus exiguæ occurrunt vrbes, Trauiscium, Pyrgi, Halium, Fregenia, ad Trauiscos ccc. sunt stadiis. inter hæc locus est, quem Regis vilam vocant.

Registrum. Legitur apud Flauium Vopiscum in Probo. Vsus, inquit, etiam ex registris scribarum porticus porphyreticæ.

REGIVM LEPIDI {[illegible]} Galliæ Cisalpinæ oppidum, à quo Regienses. Author Plin lib. 3. cap. 15. ¶Est & Rhegium aliud, cum aspiratione, promontorium Siciliæ. Vide suo loco.

Reglutino, reglutinas, pen. corr. {[illegible]} reglutinâre, contrarium suo simplici Glutinare. Catull. ad Thallum, 22,
Quæ nunc tuis ab vnguibus reglutina & remitte.

Reglutinosus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Valde glutinosum significat. Plin. libro 11. cap 15, Sequens probatio vt sit odoratum ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Vetus exemplar habet glutinosum.

Regno, Regnum, Vide REGO.

Rego, regis, rexi, rectum {[illegible]} régere, Gubernare: quasi rem populi agere. Virgil. 4 ecloga,
Pacatúmque reget patriis virtutibus orbem.
Regere & moderari. Cic. in Somnio, Siquidem deus est qui viget, qui sentit, qui meminit, qui prouidet, qui tam regit & moderatur, & mouet id corpus, cui præpositus est, quàm hunc mundum princeps ille Deus.
Lapis regit arua certis finibus. Tibul. lib. 1. eleg. 3.
Animum regere. Horat. 1. epist. 2.
Animos dictis regere. Virg. 1. Æneid.
Bella regere. Silius lib 7.
Consilio rem aliquam. Terent. Eunuch. 1. 1.
Cursus. Virg 6. Æneid.
Disciplina regere aliquem. Cic. ad Attic. lib. 10, Hoc autem vitium puto te existimare non nostra indulgentia, sed à natura profectum, quem tamen nos disciplina regimus.
Lunáque nocturnos alta regebat equos Ouid. 1. Trist. eleg 3.
Fines regere. Cic. pro Murena, Ille exercitatus est in propagandis finibus, tu in regendis.
Fines regi dicuntur (inquit Boethius lib. 2. Topic.) quando agri propositis terminis finiuntur. Nam Regere antiquæ legis XII. Tab. significatione, est Suis finibus terminatum habere & statuere. Iustinian. lib. 4. tit. De officio iud. §. vltimo, Si finium regundorum actum fuerit, &c.
Habenas regere Ouid. 1. Fast.
Imperium regere. Virg 1. Æneid.
Res imperio. Lucret. lib. 5.
Italiam imperiis grauidam. Virg. 4. Æneid.
Ingenium alicuius. Plaut. Bacchid 8.
Iter rexit lino Theseus. Propert. lib. 2. eleg. 15.
Mentem suam Ouid. ad Pisonem.
Mores regere suo exemplo. Ouid. 15 Metam.
Versare suam naturam & regere ad tempus. Cic. pro Cælio..
Opes. Ouid. 14. Metam.
Ora equi. Ouid 8 Metam.
Imperio populos. Virg. 6 Æneidos,
-O, qui res hominúmque deúmque
Æternis regis imperiis. Virg. 1. Æneid.
Ratem arte. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Rates gubernacula regunt, Hoc est dirigunt. Plin. lib. 12. cap. 19.
Remo reguntur rates. Ouid 1. de Arte.
Rempublicam. Cic. 1. Offic. Illud autem est iudicandum maximas geri res & maximi animi ab iis qui Respub. regunt: quòd earum administratio latissimè pateat.
Semetipsum Cic. Plancio, lib. 4. 14.
Senatum consiliis. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Vrbes regere in longa pace. Virg 7. Æneid.
Vrbes consiliis. Quintil in Procem. lib. 1.

Regendus, Participium {[illegible]} Senec. Octau. 8, Regenda magis est feruida adolescentia.
Iuuenem suscipere regendum. Cic. ad Attic. lib. 16.

Regito, regitas, pen. corr. {[illegible]} regitare, Frequentatiuum. Varro 1. de Re rust. cap. 57, Granaria in agro quidam sublimia faciunt, vt in Hispania citeriore, & in Apulia: ita vt non solùm à lateribus per fenestras, sed etiam subtus à solo ventus regitare possit. Vetus exemplar habet regelare.

Rectus, Participium {[illegible]}
Rectus ad ingenium bonum. Plaut. Bacchid 8.

Rectus, rectior, rectissimus, Nomen ex participio {[illegible]}
Rectus, Qui stat & rectus est.
¶Rectus, Qui nullam in partem inflectitur, cuius contrarium est, Obliquus. Plin. lib. 12. cap. 19. Recto cursu.
Acies recta oculorum. Vide ACIES.
Cœna recta, Vide COENA.
Recta coma, id est pressa, Crispæ opponitur. Senec. epist. 96.
Ius rectæ cœnæ habere, Id est *buccam ad curiam*, inquit Budæus. Vide SPORTVLA.
Conscientia recta. Cic. ad Attic. lib. 13, In omni vita sua quenque à recta conscientia transuersum vnguem non oportet discedere.
Consilium rectum & tutum capere. Terentius Heaut. 2. 3. Idem Andria, 2. 1,
Quum valemus, recta consilia ægrotis damus.
Ipse ego te ripis & recto flumine dicam. Virg. 8. Æneid.
Indoles recta, Id est bonæ naturæ. Senec Hippol. 20.
Ingenia recta, Id est non deprauata. Senec. Hipp. 21.
Lux recta aut obliqua. Lucret. lib. 2.
More recto seruat munia vitæ. Horat 2. epist. 2.
Ore recto voces emittere foras. Lucret. lib. 4.
Platea recta, Via recta. Terent. Phorm 2. 1, -eo
Recta via quidem illuc. Cic. 1. in Catil. Recta perge in exilium.
Stare recto talo. Horat. 2 epist ad Augustum, -post hoc
Securus cadat, an recto stet fabula talo. Id est, parum sollicitus post hoc vtrum exibiletur, atque explodatur comœdia, an probetur. Recto talo dixit per tralationem, quia qui stant, recto sunt talo. Ita dicebant stare fabulam, quæ attentè audiretur, & quæ placeret: cadere & excidere histriones, qui explodebantur. Lambinus.
Truncus rectus. Ouid 2 Metam.
Tunica recta dicebatur, quæ ita contexta erat, vt veluti rigens staret. Vel quæ astantibus ab imo in altum texebatur. Hac tyrones & nouæ nuptæ induebantur. Hanc parentes liberis suis conficiendam curabant, ominis causa. Ex Festo.
Via recta rem narrare, Narrare rem vt est, nihil mentiri. Terent. Heaut. 4. 3, imò vt recta via rem narret ordine.
Via recta animi. Propert. lib. 3. eleg. 5.
Rationem rectæ, honestæque vitæ (vt quidam putauerunt) ad philosophos relegandam non concesserim. Quintil. in Procemio libri primi.
Rectior, & rectius, comparatiuum. Horat. 1. Serm. saty. 2,
Sit licet hoc Cherinte tuum, tenerum est femur, aut crus
Rectius: atque etiam melius persæpe togatæ.
Longa trabe rectior. Ouid. 3. Metam.
Rectissimus in dicendo. Cic. 2 de Orat. Ego mehercule, inquit, Antoni, semper is fui qui de te oratore sic prædicarem, vnum te in dicendo videri rectissimum.
¶Rectus, cum genitiuo: vt Rectus iudicij animus. Seneca de Vita beata.

Rectangulus, a, um: quod habet lineas in rectum productas, itaque coeuntes, vt nulla sit quæ magis promineat quàm altera. [illegible]

Rectum, Substantiuum, n. gen. per translationem, pro eo quod est cum virtute coniunctum: & pro bono ponitur: & rectè, pro bené. vt Curuo dignoscere rectum. Horat. 2. epist. 2. Hoc est, quid sit vitium, quid virtus. Porphyrio.
Non agere iter in rectum. Ouid. 2. Metamorph. Id est non rectà pergere.
¶Rectum est. Cic. Attic. lib. 6, Sauseium sine meis literis ad te venire vix rectum erat. Id est honestum.
Videre rectum. Horat. 2. epist. 1, Interdum vulgus rectum videt, est vbi peccat.
Rectum in oratione, & Prauum, contraria. Cic. 1. Acad. Tertia de disserendo, & quid verum, & quid falsum, quid rectum in oratione, prauúmve, quid consentiens, quid repugnet iudicando.
¶Amor recti. Stat 5. Sylu. 3.
Conscia mens recti. Virg. 1. Æneid.
Capessere recta. Horat. 2. Serm. saty. 7.
Colere rectum. Ouid. 1. Metam.
Defendere rectum, Vide DEFENDO.
Præponere rectum vtilibus Claud. 2. Paneg.
Animi rectum seruare. Horat. 2. Serm. saty. 3. Hoc est (vt ita dicam) rectitudinem.
Quidve ad amicitias, vsus, rectúmne trahat nos. Horatius 2. Serm. satyra 6.

Rectà, Aduerbium {[illegible]} Terent. Eunuch. 1. 2, Cur non rectà introibas? Cic. 5. de Finib. Sed tempus est, si videtur, & rectà quidem ad me. Idem 7. Verr. Si rectà iter esse Romam, Verri se præsto aduenienti futurum. Et ad Attic. lib. 4, Tu de via rectà in hortos.
E naui rectà ad me venit. Cic. Attic. lib. 6.

Rectè, Aduerbium {[illegible]} Id est bene. Cic. 4. Acad. Rectè conclusit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Rectè augurаris de me, bene enim tibi cognitus sum. Cicero Attico, libro 9.
Rectè an secus, nihil ad nos. Cic. in Pisonem.
Rectè atque ordine facere. Vide ORDO.
Rectè, Non obliqué. Cic. 1. de Finib. Siue aliæ declinabunt, aliæ suo nutu rectè ferentur.
Rectè & Obliquè, opposita. Cic. 1. de Finib. Hoc erit quasi prouincias atomis dare, quæ rectè, quæ obliquè ferantur.
¶Rectè, in responsione. Terent. Hecyra, 3. 2,
Quid tu igitur lacrymas? aut quid es tam tristis? PA. rectè mater. Vbi Donatus, Rectè mater, Sic dicimus quum sine iniuria interrogantis aliquid reticemus. Alij rectè sic accipiunt, vt intelligãt, nihil est mali. Hæc Donatus.

¶Rectè,

¶Rectè,pro Nihil,authore Donato.Terent.Eunuch.2.3,
Dum hæc dicit,abiit hora,rogo nunquid velit,
Rectè inquit,abeo. Idem in Heautont.2.1,
Tum quod dem ei, rectè est. hoc est,nihil. Quare autem rectè pro nihil dixerit,ostendit subdens:nam nihil esse mihi,religio est dicere. Id est,dicere quòd nihil mihi sit quod dem amicæ, est religio,id est, metus mali ominis cauendi. Putabant enim superstitiosi illi mortales, si dixissent sibi nihil esse,nihil etiam futurum : & si interroganti Quis me petiit? puer respondisset, nullus, se à nullo deinceps expetendos.vnde respondere solebat,bona fortuna here.id est nullus.

¶Rectè,pro Sic est,etiam.Terent.Adelph.3.3,
s. Tu rus hinc abis?D.rectè.

¶Rectè facitis,Gratiarum actio est,interprete Donato. Terentius Eunucho,5.9,
Mirum ni illoc homine quoq uo pacto opus est.c. idem arbitror.
G.Rectè facitis.

¶Rectè párere,Id est non monstrum párere, inquit Donatus.Terent.Hecyra,4.1,
-præsertim quum & rectè,& tempore suo pepererit.

¶Rectè,pro Iustè.Terent.Andr.5.4, -vinctus est.
P.Pater,non rectè vinctus est. Et Andr.4.5,
Rectè ego semper fugi has nuptias.

Lata rectè,& Vitio lata,contraria. Cic.de Arusp.resp. Augures interrogabant,quæ ita lata essent recténe lata essent : illi vitio lata esse dicebant.

Rectè abuti. Quintil.lib.5.cap.10, Potest videri hoc nomine rectè abusus.

Tabernaculum rectè captum.Cic.2.de Diuin.

¶Rectè apud Iuriscõ.maximè in stipulationibus,idem quod arbitratu boni viri.l.hæc verba.73.D.De Verb. sign.l.iam tamen.5.§.3. D. iud.sol. Cato de Re rust.cap.144.& cap.146. Varr.lib.2.cap.4.

¶Rectè,Responsio ad Quid fit?Terent.Adelph.5.5,
Quis homo?ô Syre noster,salue:quid fit?quid agitur?
s.Rectè.D.optimè est.

¶Rectè,Tutò.Cic.ad Terentiam,lib 14.14, Si ille Romam modestè venturus,rectè in præsentia domi esse potestis.

¶Non rectè dicere alicui,pro Maledicere.Plaut.Pseud.19.

Rectè dicis. Terent.Adelph.4.3,
Et rectè & verum dicis. Plaut.Capt.17,
Rectè & vera loquere:sed neque tu verè neque rectè adhuc
Fecisti vnquam.

Rectè admones.Cic.6.Verr. Sed earum artificem quemnam?rectè admones,Polycletum esse dicebant.

Rectè dare literas. Cic.Lentulo, lib.1.7, Quoties mihi certorum hominum potestas erit,quibus rectè dem:non prætermittam. Id est, quibus tutò & citra periculum dare possim literas.

Rectè dare fundum.Cic.Attico,lib.13, Vt ipse ei Puteolis fundum rectè mancipio dare posset.

Rectè esse alicui, pro Rectè valere. Cic.ad Attic. De Attica pergratum mihi fecisti,quòd curasti antè scirem ei rectè esse,quàm non bellè fuisse. Idem de Claris Orat.Quæ si rectè esset. Id est si omnia bene & commodè cederent. Budæus.

Rectè esse alicubi, pro Sine reprehensione manere. Cic.ad Attic. lib.16,Qui minus autem ego istic rectè esse possim, quàm est Marcellus?

Apud matrem rectè est.Cic.Attic.lib.1.

Est rectè,pro Satis est.Terent.Heaut.2.1, Tum quod dem ei,rectè est:nam nihil esse mihi,religio est dicere.

Facere alicui rectè.Plaut.Aulul.10.

Factum rectè,& peccatum. Cic.1.Academ. Sic inter rectè factum atque peccatum, officium & contra officium, media locabat quædam:rectè sola,&c.

Ferre molestias rectè,id est patienter.Terent.Eunuch.1.1.

Meministi rectè.Terent.Heaut.5.2,
-sat rectè hoc mihi
In mentem venit.

Ministrare rectè.Horat.2.Serm.saty.8.

Olere rectè,Bene olere.Plaut.Mostel.4.

Oneratus rectè.Plaut.Bacchid.5,
Ille est oneratus rectè,& plus iusto secum vehit.

Otia ponere rectè.Horat.2.Serm.saty.7.

Sperare rectè.Cic.ad Atticum,lib.13, Attica nostra quid agat scire cupio, etsi tuæ literæ (sed iam nimis veteres sunt) rectè sperare iubent.

Valere rectè.Plaut.Bacchid.4,
Quia si illa inuenta est quam amat,viuit,rectè valet.

Viuere rectè.Horat.1.epist.6.

¶Epicurus circuitione quadam deos tollens,rectè non dubitat diuinationem tollere.Cic.2.de Diuin. Hoc est apertè,non dissimulanter,nec per circuitionem.

¶Rectius, Comparatiuum aduerbium , Rectius cœnauerimus. Plaut.Mercat.16,
Eadem licebit mox cœnare rectius.

Rectius rem meminisse.Plaut.Epid,11.

Rectius rem tenere.Plaut.Amphit.3.

Rectius valere.Plaut. Trinum.4.

Perspicere rectius.Lucret.lib.1.

Rectio,Verbale { ἴθυνσις. } Cic.5. de Finib. Quum autem tertia pars bene viuendi præcepta quæreret, ea quoque est ab iisdem, non solùm ad priuatæ vitę rationem.sed etiam ad Rerumpub.rectionem relata.

Rector,& Rectrix { εὐθυντήρ,εὐθυντὴρ,εὐθυντρὶς } Qui vel quæ regit. Cic. 2.de Nat.deor.Intelligere inesse aliquem non solùm habitatorem in hac cælesti ac diuina domo, sed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis,tantíque muneris. Colum.lib.3. cap.10,Videmus hominibus inspiratam velut aurigam, rectricémque membrorum animam. Plin.lib.37.cap.13,Italia rectrix paréns-

que mundi altera.

Maiestas rectoris.Silius lib.15.

Iuppiter diuûm maximus rector.Virg.8.Æneid.

Iuuenum rectores.Virg.9.Æneid.

Olympi rector.Ouid.9 Metam.

Pelagi.Ouid.1.Metam.

Centum populorum.Ouid.7.Metam.

Regum rector maximus.Senec.Troade,10.

Superûm.Ouid.1.Metam.

Regimen,pen.corr.regiminis { ἴθυσμος } Ipsa rectio. Liu.3.ab Vrbe, Regimen totius magistratus penes Appium erat, fauore plebis. Plin. lib.7.cap.16, Vocis,sermonísque regimen primores tenent dentes.

In quo consilium vitæ,regiménque locatum est.Lucret.lib.3.

Cruentum regimen manu tractare, Regere in Tyrannide. Statius 11.Thebaid.

Lentum regimen nauis.Senec.Agamem.6.

Regimentum, regimenti, Idem quod Regimen. Arcad. in l.1.§.1. De offic.præf.præt.Regimentis Reipub.ad Imperatores perpetuò translatis,&c.

Regula,regulæ,pen.corr. { κανών } Norma qua lineæ diriguntur, quasi mensuram regens. Colum.lib.3.cap.13, Nam duas regulas eius latitudinis qua pastinator sulcum facturus est,in speciem Græcæ literæ x decussauimus:atque ita mediæ parti,qua regulæ committũtur,antiquam illam ciconiam infiximus.

Regula prima.Lucret.lib.4,
Denique vt in fabrica,si praua'st regula prima. Quo loco Lambinus,Regula,lignum est rectum,oblongum,& latum, quo fabri vtuntur ad exigendas rectitudines, & parietes ædificiorum dirigendas. Fiunt etiam è ferro regulæ. Hæc ille.

Regula & Norma quid differant,Vide NORMA.

Regula philosophiæ.Cic 4.Acad Hanc esse regulam totius philosophiæ,constitutionem veri,falsi,cogniti,incogniti.

Habere regulam qua vera & falsa iudicentur.Cic.de Clar.Orat.

Mediocritatis regula optima. Cic.1.Offic. In his autem ipsis mediocritatis regula optima est.

Norma,regula,& præscriptio naturæ. Plin.iunior lib.9, ad Lupercum,Sed Demosthenes ipse ille norma oratoris & regula.

Omnium vna regula est, quam cupio tibi esse notissimam, &c. Cic.3.Offic.

Exemplum & regula. Cic. in Salust. Primum igitur quoniam omnium Crispus Sallustius ad vnum exemplum & regulam quærit.

Aberrare à regula & præscriptione vitæ,Vide ABERRO.

Ad regulam loqui. Quintil.lib.9.cap.4, Neque enim loquuti sunt ad hanc regulam & diligentiam primi homines.

Dirigere ad regulam.Cic.1.de Fin. Seruata illa, quæ quasi delapsa de cælo est ad cognitionem omnium,regula,ad quam omnia iudicia rerum dirigentur.

Regula peccatis quæ pœnas irroget æquas.Horat.1.Serm.saty.3.

¶Regula,Baculus quo aliquid rectũ tenetur. Colum.lib.6.cap.19, Deinde prius quàm ferrum admoueas,duabus angustis ligneis regulis (veluti forcipibus) apprehendere testium neruos,&c.

Prima regula in fabrica.Lucret.lib.4.

¶Regula, Instrumentum, eundem vsum præbens in factura olei, quem fiscus. Vide FISCVS loco suo. Columel.lib.12.cap.50.Aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certè nouis fiscis sampsæ exprimi.

Regularis,pen.prod.Adiectiuum { κανονικὸς } Quod secundum regulam est,vel quod in regulam trahi potest.

Regulare æs, quod obsequitur malleis, & quasi in vtranque partem regi potest, quod etiam ab aliis ductile appellatur. Plin.lib.34. cap.8,In Cypro coronarium æs & regulare est,vtrunque ductile.

Regulariter, pen.corr.Aduerbium. Vlpian.in l. Quod si seruus.§. 2 D. De in rem verso,Et regulariter dicimus toties de in rem verso esse actionem. Idem in l.Regulariter definiendum est.De petit.hæred.

Rex, regis { βασιλεὺς,ἄναξ } Qui regnum possidet & regit. Cic.2.Offic. Mihi quidem non apud Medos solùm, vt ait Herodotus, sed etiam apud maiores nostros iustitiæ fruendæ causa videntur olim bene morati reges constituti. Idem 3. de Finib. Rectius enim appellabitur rex quàm Tarquinius,qui nec se, nec suos regere potuit. Terent. Phorm.Regem me esse oportuit.

Triumphi regum.Ouid.1.Amor.eleg.15.

Cælicolûm rex.Virg.3.Æneid.

Deorum.Horat.4.Carm.ode 4.

Pater diuûm,& rex hominum,Iuppiter.Virg.1.Æneid.

Rex fluuiorum,Eridanus.Virg.1.Georg.

Magnus rex Olympi.Virg.5.Æneid.

Ingentis nominis,Vide INGENS.

Rex regum.Horat.1.epist.1.

Æquæuus.Virg.2.Æneid.

Fortissimus gentis Sidoniæ.Silius lib.8.

Indomitus.Lucan.lib.2.

Infernus.Virg.6.Æneid.

Magni.Horat.2.Serm.saty 3.

Minantes.Horat.2.Carm.ode 12.

Nemorensis,Vide NEMVS.

Purpureus, Id est purpuratus, seu purpura ornatus. Ouidius 7. Metamorph.

Semidei.Stat.2.Achilleid.

Superbus.Virg.11.Æneid.

Timendi.Horat.3.Carm.ode 1.

Tremendus.Virg.4.Georg.

¶Pauperies abacta epulis regum.Horat.2.Serm.saty.2.

Colere reges,non regna.Senec.Herc.OEtæo,5.

Constituere regem populis,Vide CONSTITVO.

Atauis editus regibus.Horat.1.Carm.ode 1.

Reges expugnant,capiuntur,prælia miscent.Lucret.lib.4.

Imminent duo reges toti Asiæ, Vide IMMINEO.
Imponere regem alicui regioni, Vide IMPONO.
Inducere regem in regnum, Vide INDUCO.
Interceptus mortalitate rex, Vide INTERCIPIO.
Imperia regum pati. Seneca Herc. furen. 6.
Pati famulum & regem, Id est infimam & summam conditionem. Senec. Herc. OEtæo, 3.
Instaurati animi regis succurrere tectis. Virg. 2. Æneid.
Regibus hic mos est, vbi equos mercantur, opertos
Inspiciunt. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Hinc populum latè regem, bellóque superbum
Venturum excidio Libyæ. Virg. 1. Æneid.
¶Rex, pro Rectore. Horat. 1. Carm. ode 36, -memor
Actæ non alio rege puertiæ. Id est moderatore ac magistro.
¶Rex (ait Donatus) aliàs regnatorem, aliàs dominum, aliàs diuitem significat. Sed nunc rationem habet nominis ad aliquid dicti, ad significandum parasitum. Vt enim parasitus regis est, & libertus patroni: sic econtrario rex parasiti est, & patronus liberti. Hæc ille in illud Terentij in Phorm. 2. 2,
Imò enim nemo satis pro merito gratiam regi refert.
¶Rex, Potentior: & is quem nobis veluti in patronum eligimus quem sequamur. Martialis, lib. 2. 18,
Capto tuam, pudet heu, sed capto Maxime cœnam,
Tu captas alias: iam sumus ergo pares.
Mane salutatum venio, tu diceris esse
Antè salutatum: iam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, tumidíque anteambulo regis,
Tu comes alterius: iam sumus ergo pares.
Esse sat est seruum, iam nolo vicarius esse.
Qui rex est, regem Maxime non habeat. Captare, est blanditiis & seruilibus officiis aliquid quærere, vt scurræ & parasiti. Vicarius, est serui seruus.
¶Rex, Diues, qui à clientibus colitur & parasitis. Horat. 2. Carm. ode 14, -siue reges
Siue inopes erimus coloni. Iuuenal. Satyra 1,
Vestibulis abeunt veteres lassique clientes,
Votáque deponunt, quanuis longissima, cœnæ:
(Spes hominum) caules miseris, atque ignis emendus.
Optima syluarum interea, pelagíque vorabit
Rex horum, vacuísque toris tantum ipse iacebit.
Nullus iam parasitus erit. Spes hominum: acclamatio est poetæ in miseriam clientum, qui diu sperauerant se apud diuitem cœnaturos. Plautus in Captiuis, Act. 1. scen 1,
Nam postquam meus rex est potitus hostium, &c. Verba sunt Ergasili parasiti, Philopolemum ob id regem suum appellantis, quòd sæpe apud eum cœnaret.
¶Rex mensæ, qui & Dominus conuiuij. Macrob. Saturn lib. 2. cap. 1, Ipse rex mensæ, nec in moribus Socrate minor. Varro apud Gellium lib. 13. cap. 11, Dominum autem conuiuij esse oportet, non tam lautum, quàm sine sordibus.
¶Reges ærarij. Qui præsunt ærario. Cic. 2. de Lege agrar. Atque ego à primo capite legis vsque extremum reperio Quirites, nihil aliud cogitatum, nihil aliud susceptum, nihil aliud actum, nisi vti decem reges ærarij, vectigalium prouinciarum omnium, totius Reip. regnorum, liberorum, populorum, orbis denique terrarum domini constituerentur, legis Agrariæ simulatione atque nomine.
Rex sacrorum. Cic. de Arusp. resp. L. Claudius rex sacrorum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Regina, reginæ, pen. prod. {βασιλὶς, βασίλισσα, βασίλεια, ἄνασσα} Regis vxor. Cic. ad Attic lib. 14, Reginæ fuga mihi non molesta.
Téque particeps connubij, socia regni, regina Iuno. Cic. Antequam iret in exil.
Regina deûm, Iuno. Virg. 1. Æneid.
¶Regina, Domina. Plaut. Trucul. 10,
Sed reginæ domi suæ fuêre ambæ.
Pecunia regina. Horat. 1. epist. 6.
Omnium regina rerum oratio. Cic. 2. de Orat.
Syderum regina bicornis Luna Horat. in Carm. secul.
¶Regina, Quæ prouinciæ alicui præest & eam regit: quemadmodum Dido apud Carthaginienses, & Cleopatra in Ponto.
¶Reginæ, Diuites, inquit Donatus. Terent. Eunucho, 2. 2,
-eunuchum porrò dixti velle te,
Quia solæ vtuntur his reginæ: repperi.
Regulus, reguli, pen. corr. masc. gen. {βασιλίσκος} Diminutiuum, quasi paruus rex, non quòd paruæ staturæ, sed quod alicuius vrbis aut oppidi dominus sit: qui generali vocabulo dominus aut princeps dicitur. Quanuis propriè reguli sint filij aut nepotes regum. Plin. lib. 18. cap. 3, Vt quum regulis Africæ bibliothecas donaret. Liuius 1. belli Punici.
¶Regulus, Auis minima, à quibusdam regaliolus dictus: alio nomine trochilus. vt Plin. lib. 10. cap. 74, docet. Et ab Aristotele τροχίλος, quasi rex & præses auium dicitur.
¶Regulus, Serpentis genus est, quem Græci basiliscum dicunt.
Regius, Adiectiuum {βασιλικὸς} Quod est regis: siue quod rege dignum est. Cic. 3 Offic. Erat autem regius pastor De Gyge.
Bellum regium, Cic pro Lege Manilia, Cur non ducibus diis immortalibus eidem, cui cætera summa cum salute Reipub. commissa sunt, hoc quoque bellum regium committimus?
Ales regia, Aquila. Ouid. 4 Metam.
Acceptus apparatu regio. Cic. de Somn Scipionis.
Chartæ regiæ. Catul ad Varum, 19.
Conditio. Cic. ad Attic. lib. 12, Balbi regia conditio est delegandi.
Coniux. Virg. 2. Æneid.
Consuetudo. Cic. 5. Verr.
Dona Virg. 1. Æneid.
Honos. Virg 7. Æneid.
Regium imperium pati. Senec. Medea, 4.
Insigne. Tacit. lib. 5.
Iuuenis. Ou d. 2 Fast.
Moles. Horat. 2. Carm. ode 15.
Morbus regius, qui & arquatus. Plin. lib. 22. cap. 24, Varro regium cognominatum morbum arquatum tradit, quoniam mulso curetur. Horat. in Arte, Aut mala quem scabies, aut morbus regius vrget. Aliàs aurigo dicitur hic morbus. Celsus lib. 3. cap. 24, Æquè notus est morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant.
Interfecto enim rege, regios omnes nutus tuemur. Cicero Cassio, libro 12. 1.
Olea regia. Colum. lib. 5. cap. 8.
Ornatus. Cic. 1. Tuscul. Codrum qui se in medios immisit hostes famulari veste, ne posset agnosci si esset ornatu regio.
Parens. Ouid. 13. Metam.
Potestas. Cic. 1. Philip.
Principatus. Cic. 3. de Fin. Sed eos qui in aliquo honore sunt, quorum ordo proximè accedit vt secundus sit ad regium principatum.
Progenies. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 9.
Puer. Virg. 1. Æneid.
Pyra regia, apud Columellam lib. 5. cap. 10. Et lib. 12. cap. 10.
Sanguis Horat. 3. Carm. ode 27.
Virgo. Ouid. 2. Metam.
Vrbs Plin. lib. 12. cap. 1.
Ciuitatem regiam Ægyptios inuenisse, popularem Atticos scribit Plin. lib. 7 cap. 56.
Regia, regiæ {βασίλειον} Domicilium & aula regis. Cic. 3. de Finibus, Vt enim inquit, nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem.
Regia Solis erat sublimibus alta columnis. Ouid. 2. Metam.
Iampridem nobis cæli te regia Cæsar
Inuidet. Virg 1. Georg.
Aurea regia cæli. Virg. 7. Æneid.
Celsa regia Priami. Ouid. epist. 1.
Opulenta Catull. Argon. epig. 59.
Hic fuit antiqui regia parua Numæ. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.
Festáque confusa resonabat regia turba. Ouid. 12. Metam.
Contingere regiam affinitate, Vide CONTINGO.
Regiè, Aduerb. {βασιλικῶς} Vt decet regem, vel vt solet rex. Cic. 1. in Catil. Si in hunc animaduertissem, crudeliter & regiè factum esse dicerent. Correctius exemplar habet, Non egregiè factum.
Regiè statuere. Cic. 5. Verr. Nunc vt hoc tempore ea quæ regiè seu potius tyrannicè statuit in aratores Apronius, prætermittam.
Politum regiè ædificium. Varr. 1. de Re rust. cap. 2.
Regificus, pen corr. Adiectiuum {βασιλικός} vt
Luxus regificus. Virgil. lib. 6. Æneidos,
-epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu.
Paratus regificus. Valer. 2. Argon.
Regificè, pen. corr. Aduerbium {βασιλικῶς} Cic. 3. Tuscul.
Vidi ego te, astante ope Barbarica
Tectis cælatis, laqueatis,
Auro, ebore, instructam regificè. Ex poeta.
Regificè extructis celebrant conuiuia mensis. Silius lib. 11.
Regalis, & hoc regale, pen. prod. {βασιλικὸς} Ad excellentiam & eminentiam pertinet, & significat Dignum rege. Cic. de Senect. Nihil ei tam regale videri, quàm studium agri colendi.
Animus regalis. Liu. 7. bell. Pun.
Arma. Propert. lib. 4. eleg 4.
Armentum. Ouid. 2. Metam.
Atria. Ouid. 5. Metam.
Aula regalis Senec. Troade, 8.
Carmen. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 16.
Cultus. Horat. 4. Carm. ode 9.
Diuitiæ. Horat. 1 epist. 12.
Domus Ouid. 1. Metam.
Epulæ. Ouid. 6. Metam.
Gaza regali splendida domus. Catul. Argon. epig. 59.
Genus ciuitatis regale. Cic. 3. de Legib.
Imago Iouis. Ouid. 6 Metam.
Impendia. Plin. lib. 36. cap. 15.
Luxus. Virg 1. Æneid.
Mensæ. Virg. 1. Æneid.
Nomen. Cic. pro Lege Manilia.
A Senatu regali nomine dignus existimatus Deiotarus. Cicero de Arusp. resp.
Ornatus. Cic. 2. de Finib.
Potestas. Cic. de Arusp. resp.
Sceptrum. Ouid. 5. Metam.
Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis. Ouid. 2. Trist.
Sententia. Cic. 1. Offic. Regalis sanè, & digna Æacidarum genere sententia.
Solium. Liu. 1. ab Vrbe, Dij te penates patriíque, & patris imago, & domus regia, & in domo regale solium, & nomen Tarquinium creat, vocátque regem. Ouid. 6. Fast.
Tecta. Ouid. 6. Metam.
Virgo Ouid. 1. de Arte.
Regalia, orum: dicta sunt, quæ multum fœlicitatis & fortunæ pollicentur. Alexandrinus Alexander lib. 5. cap. 15.
Regalia exta appellantur, quæ potentibus insperatum honorem pollicentur: priuatis & humilioribus hæreditates, filiofamiliæ dominationem. Festus.
Regaliter, pen. corr. Aduerbium {βασιλικῶς} Idem quod regiè. Ouid. 2. Metamorphoseos,
-precibúsque minas regaliter addit.
Regio, regionis, fœm. g. {χώρα, κλίμα} Dicta à rego, quòd prius quàm prouinciæ

prouinciæ fierēt, regiones sub regibus erant, atque ab his regebãtur.

Regio & ora. Cic. pro Sextio, Quæ regio, orave terrarum erat latior, in qua non, &c.

Certa regio loci. Lucret. lib 2.

Terræ regio. Cic. 1. de Nat. deor. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus. Id est fines & terminos.

Agrorum regiones. Iustinian. lib. 4. tit. 17. De officio iud. §. vltim. Quòd si de vna re, veluti de fundo: si quidem iste fundus commodè regionibus diuisionem recipiat, partes eius singulis adiudicare debet.

Deserta siti regio. Virg. 4. Æneid.

Montosa, Vide Montosus, in MONS.

Ignota. Ouid. 1. Metam.

Cultu vacantes, Vide COLO.

¶Apprehendere regionem, Vide APPREHENDO.

Attingere regionem, Vide ATTINGO.

Defendere regiones suas & fines. Cic. in Orat.

Obire pedibus regiones, Vide OBEO.

Peragrare mente regiones, Vide PERAGRO.

Euryale infelix qua te regione reliqui? Virg. 9. Æneid.

¶Regiones cæli quatuor, Ortus, Occasus, Meridies, Septentrio. Ortus & Occasus, mobilia ac varia sunt: Meridies & Septentrio perpetuo statu permanent. oritur quippe sol non itidem semper, sed aut æquinoctialis oriens dicitur, aut solstitialis, aut brumalis. Idem non in eundem semper óccidit locum: sed occasus eius similiter fit aut æquinoctialis, aut brumalis. Ab his quatuor regionibus, quatuor venti flare dicũtur, qui sunt Eurus, Auster, Fauonius, Aquilo. Cic. 2. de Nat. deor. Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis. De regione Lunæ.

Lituo Romulus regiones direxit, tum quum vrbem condidit. Cic. 1. de Diuin.

Ara locata sub media cæli regione. Cic. in Arato.

Australis regio, Vide AVSTER.

Vespertina. Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Arctis regionibus exire. Lucret. lib. 6.

¶Regio, inquit Budæus, vulgò *quartarium* dicitur, apud Ciceronem pro Plancio, qui etiam tractum vocat, Totus ille tractus celeberrimus Venefranus, Alifranus: tota denique nostra illa aspera & montuosa & fidelis & simplex & fautrix suorum regio, &c.

Viarum regio nota. Virg. 2. Æneid.

Recta regione viæ declinare. Lucret. lib. 2.

Regiones, Maiores vrbis partes appellari postea cœptæ à similitudine earum regionum, in quas orbis diuiditur. Quatuor autem fuerunt antiquitus vrbis Romæ regiones: è quibus prima regio suburrana: secunda, Exquilina: tertia, Colina: quarta, Palatina.

Natura & regio prouinciæ, Hoc est natura partis & regionis eius prouinciæ quam incolis, vel cui præficeris. Cic. Lentulo, lib. 1. 7, Eã esse naturam & regionem prouinciæ tuæ, vt, &c.

¶Regiones vineæ, Fines & limites. Cicero 2. de Nat. deorum, An Attij Nauij lituus ille, quo ad inuestigandum suem regiones vineæ terminauit, contemnendus est?

¶Regionibus officij sese continere. Cic. 2. de Leg. agrar. Singularis homo priuatus, nisi magna sapientia præditus, vix facilè sese regionibus officij, magnis in fortunis & copiis continet.

Modicæ regiones orationis. Cic. 2. de Orat. Sed ita vt sit circunscripta modicis regionibus.

Regionibus circunscriptum vitæ spatium, Id est finibus & terminis, vt ait Budæus. Cic. pro Archia, Si nihil animus præsentiret in posterum, &, si quibus regionibus vitæ spatium circunscriptum est, eisdem omnes cogitationes terminaret suas.

Regiones & fines eloquentiæ. Cicer. in Orat. de Iuris scientia loquens, Ea verò, inquit, repugnante eloquentia vix suas regiones finésque defenderet.

¶Regio, pro Orbita & linea. Cic. 7. Verr. De omnibus nobis si quis tantulũ de recta regione deflexerit. Ibidem, Hæc eadem est nostræ rationis regio & via, horum nos hominũ sectam atque instituta persequimur. Inde E regione idem pro Rectis lineis accipit. Budæus.

E regione, tanquam aduerb. ponitur in oratione, pro In conspectu, quasi rectis lineis. Vide E præpositionem. Cæsar 7. bel. Gal. Quum vterque vtrique esset exercitui in conspectu, feréque è regione castris castra poneret. Cic. 4. Acad. Nónne etiã dicitis esse è regione nobis è contraria parte terræ, qui aduersis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis?

Regionatim, pen. prod. Aduerb. {κατὰ χώρας} Per singulas vrbis regiones. Suet. in Cæs. cap. 39, Ludos etiam regionatim vrbe tota & quidẽ per omnium linguarum histriones. Liu. 10. bel. Maced.

Regnum, regni {Βασιλεία} Regio quæ à rege possidetur. Cic. ad Cassiũ, lib. 12. 1, Nam vt adhuc quidem actum est, non regno, sed rege liberati videmur.

Regnum regionibus continetur. Cic. 1. de Lege agrar. Nullum regnum fuit vnquam, quod non si minus iure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur.

Regnum etiam dici potest quicquid à quoquam possidetur. Cic. 1. de Oratore, Nisi hîc in tuo regno essemus, non tulissem. Id est in Tusculano.

¶Regnum, pro Dominatu, siue dominatione. Plaut. Pseud. 3,
Sub Veneris regno vapulo, non sub Iouis.

Aut dominatus, aut regnum. Cic. de Arusp. resp.

Regnum ac ditio. Cic. 6. Verr. Nationes quæ in eorum regno ac ditione sunt.

Custos regni peruigil canis. Senec. Herc. fur. 9.

Euersor regnorum Priami Achilles. Virg. 12. Æneid.

Fructus regni feritas. Sil. lib. 1.

Nouitas regni. Virg. 1. Æneid.

¶Adusta regna, Zona torrida. Senec. Herc. fur. 4.

Alterna. Stat. 1. Thebaid.

Barbara. Horat. 2. epist. 1.

Cælestia. Ouid. 1. Metam.

Continua, Vide CONTINEO.

Dissona regna, Linguis diuersis vtentia. Valer. 5. Argon.

Famosa. Lucan. lib. 7.

Furentia. Sil. lib. 3.

Hubertima. Virg. 3. Æneid.

Humida. Virgil. 4. Georg. Intelligit regna Cyrenes Nymphæ sub aquis.

Ignobile. Horat. 1. Serm. satyr. 6.

Inamabile Plutonis. Ouid. 14. Metam.

Inamœna Plutonis. Ouid. 10. Metam.

Inferna. Seneca Herc. fur. 11.

Infelix Erebi. Stat. 8. Thebaid.

Inhospita regna. Ouid. 11. Metam.

Iniusta. Valer. 2. Argon.

Inuia viuis. Virg. 6. Æneid. Orcum intelligit.

Iudiciale. Cic. ad Att. lib. 1. epist. 1, Aquilius illud suum regnum iudiciale opposuit. hoc est, iuris interpretandi munus: in quo ita excellebat Aquilius, vt quasi regnare videretur, omnibus qui maiore aliqua de causa in iudicium irent, ad vnum consilij causa confluentibus.

Lacerum. Claud. 2. Paneg.

Lamentabile. Virg. 1. Æneid.

Lata. Virg. 4. Æneid.

Liberale regnum, Munificum, Vide LIBER adiectiuum.

Magni regni potentia. Ouid. 6. Metam.

Nobile. Ouid. epist. 16.

Opulenta. Senec. Thebaid. 1.

Pallida Ditis. Lucan. lib. 1.

Piceum Ditis. Claud. 3. de raptu Proserp.

Potentia. Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Stabile. Seneca Herc. fur. 6.

Tristia regna, Inferorum regna. Horat. 3. Carm. ode 4.

Trux regnum. Senec. Herc. fur. 9.

Vasti regni silentia. Ouid. 10. Metam.

Viduata lumine, Orcus. Sil. lib. 3.

Vndosa regna, Naiadum. Silius lib. 1.

¶Abuti regno & licentia ad omnia, Vide ABVTOR.

Affectare regnum. Ouid. 1. Metam.

Appetere regnum. Cic. pro Milone, Incidere in suspicionem regni appetendi. Idem de Senectute, C. Ser. Ahala Sp. Melium regnum appetentem & occupare volentem interemit.

Capessere regna. Virg. 8. Æneid.

Concutere regna Iouis. Senec. Medea, 10.

Vultis & his mecum pariter considere regnis? Virg. 1. Æneid.

Contribuere in regna, Vide CONTRIBVO.

Decernere regnum, Vide DECERNO.

Deducere aliquem ex regno, Vide DEDVCO.

Deferre regnum alicui. Cic. 2. Philip. Ad Lupercalia C. Cæsari Dictatori perpetuo M. Antonium Consulem populi iussu regnum detulisse, Cæsarem vti noluisse.

Superis regnis Iouem detrudere, Id est Cælo. Virgilius 6. Æneid.

Diuiditur ferro regnum. Lucan. lib. 1.

Dare & Adimere regna, contraria. Cic. pro Milone.

Dominari regno capaci. Senec. Herc. fur. 9.

Exercere regnum. Plin. lib. 10. cap. 21.

Fœdant mea regna suis ruinis. Sil. lib. 15.

Indeserta regna pectore gerere. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.

Regna superba gerere. Tibul. lib. 1. eleg. 9.

Habere regna, Regnare. Virg. 1. Æneid.

Gnosius hæc Rhadamantus habet durissima regna. Virg. 6. Æneid.

Impendere regnum. Ouid. 6. Metam.

Inducere regem in regnum, Vide INDVCO.

Instituere regnum, Vide INSTITVO.

Insurgere regnis alicuius. Ouid. 9. Metam.

Intercipere regnum, Vide INTERCIPIO.

Inuadere regnum aliquod. Ouid. 3. Fast.

Locare aliquem in parte regni. Virg. 4. Æneid.

Occupare regnum. Cic. 5. Philip. Neque ij, qui regibus exactis regnum occupare voluerunt.

Optare locum regno, Vide OPTO.

Permittere regnum alicui. Horat. 1. Serm. satyr. 3.

Permittere regnum alicui in aliquos. Horat. 4. Carm. ode 4.

Pollutum regnum sanguine. Sil. lib. 1.

Possidere regna. Senec. Herc. fur. 9.

Prodere regna alicuius. Ouid. 7. Metam.

Pulsata gemino mari regna Pelopis. Senec. Herc. fur. 13.

Pulsi regnis. Virg. 7. Æneid.

Regere regnum. Ouid. 11. Metam.

Resurgunt regna. Virg. 1. Æneid.

Sancire regnum. Tacit. lib. 21.

Sortiri regna vini talis. Horat. 1. Carm. ode 4. Hoc, inquit Porphyr. ad magisteriorum conuiuia pertinet. Vide Talus pro ludo, in TALVS. Lambinus in hunc locum. Regna vini ea (inquit) appellat, quæ in cõuiuiis constituebantur, in quibus is è conuiuis, cui tale regnum forte obtigisset, leges bibendi ferebat, quibus cæteros omnes parêre erat necesse. Huiusmodi regem, arbitrum bibendi nominat idem Horat. lib. 2. ode 7.

Sub regno esse. Cic. Att. lib. 7. Nisi eos timere putas, ne sub regno sint, qui id nunquam, dummodo otiosi essent, recusarunt.

Tenere regna. Lucret. lib. 5.

Iniusta regna tenere. Ouid. 5. Metam.

Torpent regna. Virg. 1. Georg.

Ad auxilium trahere septem regna. Senec. Thebaid. 12.

Viget regnum consiliis. Virg. 2. Æneid.

¶Regnum, In quo quis eminet, vt in eo regnare videatur. Cicero Attico, libro 1.1, Aquilium non arbitrabamur, qui denegat & iurauit morbum, & illud suum regnum iudiciale opposuit. Item ad Attic. lib. 14, Post in Cumana & Puteolana regna renauigare.

Regno, regnas {βασιλεύω, ἀνάσσω} regnáre, Regnum possidere & administrare. Priscianus, Rex solum quod à regendo nascitur, peperit ex se aliud verbum quod est regno. Cic. Senatui, lib. 15.2, Illum cohortatus sum, vt in vita sua cõseruanda primùm regnare disceret: à quibus perspexisset sibi insidias paratas, in eo vteretur iure regio. Idem pro Lege Manilia, Sed ab illo tempore annum iam tertium & vicesimum regnat, & ita regnat, &c.

Si iudicas, cognosce: si regnas, iube. Senec. Medea, 4.
Meditatus est regnare. Vide MEDITOR.
Impotenter regnare, Vide IMPOTENS.
Latius regnare. Horat. 2. Carm. ode 2.
In otio. Senec. Herc furen. 7.
Cælo regnare. Horat. 3. Carm. ode 5.
Mundo vacuo. Senec. Herc. furen. 1.
Regnare alicui oppido. Cic. in Verr. Timarchidem in Sicilia omnibus oppidis per triennium scitote regnasse.
Per vrbes Graias. Virg. 3 Æneid.
Regnare in centuriis equitum. Cic. Bruto, lib. 11.16, Quum equitũ centurias tenes, in quis regnas.
Ardor edendi regnat per fauces & viscera. Ouid. 8. Metam.
Ebrietas geminata libidine regnat. Ouid. 11. Metam.
In hoc vno regnat oratio. Cic. in Orat.
Regnauit populorum, pro Rex fuit. Horat. 3. Carm. ode 3,
Et quà pauper aquæ Daunus agrestium
Regnauit populorũ. Sic emendauit hunc locum Lambinus, idque optimè. Solet enim Horatius structuram Græcam seruare etiam in sermone Latino, vt Desine mollium querelarum, Abstineto irarum, & cætera id genus. Dicerent autem Græci, ἐβασίλευσε τῶν λαῶν.

¶Regnare, pro In authoritate esse. Cic. ad Gallum, lib. 7.25, Olim quum regnare existimabamur, &c.

¶Regnatur, pen. prod. Impersonale. Virg. 1. Æneidos,
Hic iam tercentum totos regnabitur annos
Gente sub Hectorea. Sil. lib. 3,
Hinc Cytherea tuis longo regnabitur æuo.
Regnatum est. Liu. 1 ab Vrbe.
¶Regnor, regnaris, Passiuum. vt
Gentes regnantur. Tacit. lib. 17. Idem de Germanis, Trans Lygios Gothones regnãtur, paulò iam addictius, quàm cæteræ Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.
Regnata fœminis gens. Plin. lib. 6. cap. 20, Ab iis gens Pandæ sola Indorum regnata fœminis. Id est quibus imperauerunt fœminæ.
Terra regnata Philippo. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 15.
Cupido dira regnandi. Virg. 1. Geor.
Accipere Albam regnandam. Virg 6. Æneid.

Regnatus, pen. prod Particip. {βασιλευθείς} Horat. 2. Carm. ode 6,
-& regnata petam Laconi
Rura Phalanto.

Regnator, pen. prod. Verbale {βασιλεύς} Qui regnat. Plautus,
Regnator deûm, architectus omnibus Iuppiter.
Olympi superi regnator. Virg. 2 Æneid.
Regnator agelli, pro Possessore. Martial. lib. 10.61.

Regnatrix, pen prod. {βασίλισσα} Verbale, f. gen. vt Domus regnatrix. Tacit. lib. 1.

Regredior, regrederis, penul. corr. regressus sum {ἀναχωρέω, ἀναχωρεῖν} regredi. pen. corr Retro gradi, reuerti. Plaut. Aulul. 4,
Illuc regredere ab ostio. Cicero ad Attic. libro 8, Quamobrem nolito commoueri si audieris me regredi, si fortè Cæsar ad me veniet.
Regredi & Progredi, contraria. Cicer. 1. Offic. Cum vtrisque separatim locutum, ne cupidè quid agerent, nec appeterent, atque vt regredi quàm progredi mallent.
Ad formandos animos, statuendásque vitæ leges regressi, partem quidem potiorem (si diuidi posset) retinuerunt, Quintilianus in Procem. lib. 1.
In memoriam regredi. Plaut. Capt. 19.

Regredo, regredis, regredere, legitur apud antiquos pro Reuocare. Ennius Achille,
Quò nunc incerta re, atque inorata, gradum regredere conare? Vide Nonium.

Regressus, huius regressus {ἀναχώρησις} Liu. 4. bel. Pun. Neque locus progrediendi, aut regressus ab ira relictus esset. Tacit. lib. 1, Et Drusus nõ expectato legatorum regressu, quia præsentia satis consyderat, in vrbem rediit.
Progressus & Regressus, contraria. Cic. 2. de Nat. deor. Nihil errat quod in omni æternitate cõseruat progressus & regressus, reliquósque motus constantes & ratos.
Regressus ad aliam actionem. Vlp. in l. Quod in hærede. D. De tributor. action. Eligere quis debet, qua actione experiatur: vtrum de peculio, an tributoria, quum scit sibi regressum ad aliã non futurum.
Mandati regressum habere. Vlp. in l. Sed si paterfamiliâs. §. vlt. D. ad Senatuscons. Maced. Quia & ipsi mandati habent regressum.

Regressio, regressionis, Verbale {ἀναχώρησις} Cic. 1. Philip. Exponam vobis breuiter consilium profectionis, & regressionis meæ.

Regula, Regulus, Vide REGO.

REGVLVS Attilius, de quo Gell. lib. 6. cap. 4, sic scribit, Eundem Regulum Tubero in historiis redidisse Carthaginem, nouisque exemplorũ modis excruciatum à Pœnis dicit. In atras (inquit) & profundas tenebras eum claudebant, ac diu pòst, vbi erat visus sol ardentissimus, repentè educebant, & aduersus ictus solis oppositum continebant, atque intendere in cælum oculos cogebant. Palpebras quoque eius, ne conniuere posset, sursum ac deorsum diductas insuebant. Tuditanus autem, somno diu prohibitum, atque ita vita priuatum refert. Idque vbi Romæ cognitum est, nobilissimos Pœnorum captiuos, liberis Reguli à Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eadémque in somnia cruciatos interisse. Hactenus Tubero apud Gellium. Cic. in Pisonem, M Regulus, quem Carthaginienses resectis palpebris, illigatum in machina, vigilando necauerunt. De rebus ab eo gestis vide Plin. de Viris illustr. & Valer. Maximum lib 4. cap. 4.
Mens prouida Reguli Horat. 3 Carm. ode 5.

Regusto, regustas {ἀναγεύομαι} regustâre, Iterum gustare. Cic. ad Attic. lib. 4. Nam Vestorio dandi sunt dies, & ille Latinus ἀττικισμὸς ex interuallo regustandus. Eidem, lib. 13, Sed crebrò regusto tuas literas: in his acquiesco, tamen expecto nouas. Id est, crebrò tuas literas in manus sumo: iis legendis acquiesco, quia scribis te de Attica ægrotante bene sperare.
Laudationem alicuius regustare. Id est orationẽ scriptam de laude. Cic. Att. lib. 13, Velim M. Varronis & Ollij mittas laudationem. Ollij vtique: nam illam legi: volo tamen regustare.

Rehalo, rehalas, rehalare {ἀναπνέω, ἀναφυσάω} ex Re & Halo, Iterum halo, & spiro. Lucret. lib. 6,
Terráque quum fumans humorem tota rehalat. Id est, humorem è cælo delapsum iterum atque iterum sursum halat. Lambinus.

Reiicio, reiicis, pen. corr. reieci. pen. prod. reiectum {ἀναβάλλω, ἀποβάλλω, ἀπορρίπτω} reiicere, Retro iacere. Virg. 11 Æneidos,
Reiiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. Cæsar 1. bel. Gallici, Suísque imperauit nequod omnino telum in hostem reiicerent. Hoc est vicissim iacerent, retorquerent.
E gremio reiicere aliquid Ouid. 1. Trist eleg. 1.
Amictum reiecit ex humeris Virg 5. Æneid.
Lictores togulis acceptis sagula reiecerunt. Cic. in Pisonem.
Vestem de corpore reiicere. Ouid 9. Metam.
Reiicere ex humeris vestem. Ouid. 2. Metam.
Reiectis ad tergum manibus. Pollio ad Cic. lib. 10.31, Quum quidem pransus nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum reiectis inambularet.
Reiicere se in aliquem. Terent. And. 1.1.
Hostem ab aliquo loco. Cic. Cælio, lib. 2 9.
Vt domus eorum fores extrà aperirentur, & ianua in publicũ reiiceretur. Plin. lib. 36. cap. 15.
Reiici à vento ad, vel in Macedoniam. Cic. ad Att. lib. 16, Quum à Leucopetra profectus stadia circiter trecẽta processissẽ, reiectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram.
¶Reiicere, Repellere. Virg. eclog. 3.
Tityre, pascentes à flumine reiice capellas.
¶Reiicere, Refutare, abiicere, & pro vili habere. Ter. Phorm. 4.5,
Nam si altera illa magis instabit, forsitan nos reiiciat. Idem in Prologo Phormionis,
Ille ad famem hunc ab studio studuit reiicere.
Spernere & reiicere. Cic. 1. de Finib.
Aliquid à se reiicere & aspernari. Cic. pro Rosc. Amer.
Refutetur ac reiiciatur clamor. Cic. 2. Tuscul.
Deligere bona, & Reiicere, contraria. Cic. 2. de Leg.
¶Reiicere iudices {ἀποδοκιμάζειν} Aliquando pro eligere & accipere iudices. Cic. 5. Verr. Quid prætor? iubet Recuperatores reiicere Decurias? scribamus quas Decurias de cohorte mea reiicies, inquit, Reiecti enim, electi dicũtur, inquit Asconius. Alibi pro iniquũ dicere, & alium subsortiri cupere, vt ibidem, Sic habuisti statutũ cum animo ac deliberatum, omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, iudices reiicere. Hoc ipse in eadem iniquum eiurare appellat. Cur autem vtranque significationem habeat, ex loco eiusdem orationis intelligi potest, Apronio permittis vt quos velit de cohorte sumat Recuperatores. Indignum, vni potius ex iniquis sumendi, quàm vtrisque ex æquis reiiciendi fieri potestatẽ. Qui enim reiicit, is quasi electos sumit. Bud. Vide SVBSORTITIO.
Reiicere ex albo, significat iudicem vt suspectum & iniquum recusare & auersari. Bud.
¶Reiicere, pro Remittere & differre. Cic ad Plancum, lib. 10.16, Tu quanquam consilio non eges, vel abundas potius, tamen hoc animo esse debes, vt nihil huc reiicias: néve in rebus tam subitis, támque angustis à Senatu consilium petendum putes.
In mensem Quintilem reiecti sumus. Cic. Att. lib. 1.1.
Reiicere aliquem ad, Remittere. Cic. ad Attic. lib 9, Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam reiicio.
¶Reiicere causam ad Senatum, pro Referre ad Senatum, quod vulgus dicit *Remittere*. Liuius 3. ab Vrbe, Summam pecuniæ quantam æquum esset promitti veniebat in dubium, id ad Senatum reiicitur. Idem 9. bel. Maced. De ea re consultationem integram Senatus ad nouos magistratus reiecit.
¶Reiicere sanguinem. Plin. lib 8. epist. 1, ad Septitium, Encolpius quidam lector ille seria nostra, ille deliciæ, exasperatis faucibus puluere sanguinem reiecit. Idem lib. 5, ad Paulinum, Hic dum intentè, instantérque pronũtiat, sanguinẽ reiecit. Paulo pòst, Reddidit dixit.
¶Reiicere, pro Reponere seu reclinare. Curtius lib. 10, Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra reiecit.

Reiectus, Participium {ἀποβληθείς} Cicero 2. Verr. Vt primùm è prouincia rediit, redemptio est huius iudicij facta grandi pecunia, mansit in conditione atque pacto vsque ad eum finem, dum iudices reiecti sunt.
Reiectus capillus circum caput, Hoc est proiectus. Terentius Heauton. 2.3.
Capillus passus, prolixus, circum caput
Reiectus negligenter.
Os reiectum terræ quemadmodum obtegatur. Cic. 2. de Leg.
Minæ reiectæ retrorsum. Horat. 4 Carm ode 8.
Milo de rheda penula reiecta resiluit. Cic. pro Milon.
Præda reiecta. Horat. 2. Serm. satyr. 3.

Reiecturus, pen. prod. Aliud partic. {ἀποβαλῶν} Ouid. 9. Metamorphos.
Ergo ego quæ fueram non reiectura petentem, Ipsa petam?

Reiectio

Reiectio, Verbale { ἀπόθεσις, ἀπόβλησις, ἀποβολή } Ipse reiiciendi actus.
Selectio & Reiectio, contraria. Cic. 3. de Finib. Deinceps vt ea teneat quæ secundum naturam sint, pellátque contraria, quæ inuenta selectione, & item reiectione sequuntur.
Reiectio ciuitatis. Cic. pro Corn. Balb. Quòd si ciui Romano licet esse Gaditanum siue exilio, siue postliminio, siue reiectione huius ciuitatis.
Reiectio iudicum, cui Selectio contrarium est. Cic. 2. Verr. Posteaquam reiectio iudicũ facta est, quòd & in sortitione, istius spem fortuna Pop. Romani, & in reiiciendis iudicibus, mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conductio.
Reiectio sanguinis, pro Fluxu. Plin. lib. 25. cap. 13.
¶ Reiectio, Vomitus. Plinius, Et vernatio vtilis erat, si postquam sorpta fuerat, statim reiectio sequatur.
Reiectus, huius reiectus, m. g. { ἀπεμετός } Idem quod vomitio. Celsus, Et reiectus cibi non erit inutilis, si rarò fiat.
Reiecto, reiectas, Frequent. { ἀπωθεῖν } Lucret. lib. 2,
-clamoréque montes
Icti reiectant voces ad sydera mundi. Id est referunt voces. Lamb.
Reiectaneus, Adiect. { ἀποπροηγμένος } Reiectanea à philosophis dicuntur mala: vt morbus, dolor, &c. quòd ab omnibus reiiciantur, vel reiici debeant. Cic. 4. de Fin. Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello mala, sed si libet, reiectanea.
Reiiculus, penul. corr. Aliud adiectiuum { ἀπόβλητος } Reiiculæ oues, dicuntur quæ propter ætatem vel morbum reiiciuntur. Varro 2. de Re rust. cap. 1, Scire oportet in grege, quot reiiculæ sint alienandæ. Ibidem, Reiiculæ soboles. Cato capite 2, Vendat boues vetulos, armenta reiicula, oues reiiculas, lanam, pelles. Nonius Reiculas scribit.
Reiteratio { ἐπανάληψις } Verbale à verbo Reitero, reiteras, reiterare, de quo nullum exemplum reperi, repetitionem significat. Quintil. lib. 11. cap. 2, Sola qua exciderunt, retractatur, vt crebra reiteratione firmentur.
Relabor, pen. prod. relaberis, pen. corr. relapsus sum { ἀπολισθαίνω } relábi, Verbum deponens, Iterum labi significat. Ouid. epist. 21,
Huc ades, inque sinus formosè relabere nostros.
In præcepta alicuius relabi Horat. 1. epist. 1.
¶ Relabi dicuntur flumina, quum eò refluunt & reuertuntur, vnde fluxerant. Horat. 1. Carm. ode 29,
-quis neget arduis
Pronos relabi posse riuos
Montibus, & Tyberim reuerti,
Quũ tu. &c. Hoc est in montes arduos, vnde descendunt, posse referri & refluere, quum tu vitæ studia in cõtrarium verteris, quòd nemo sperauerat posse fieri.
Relangueo, relangues, relangui { ἀπομαραίνω } relanguére, siue Relanguesco, relanguescis, relanguéscere. Valde languére. Ouidius 6. Metamorphoseos,
Impositto fratri moribunda relanguit ore.
Relanguit. Cicero ad Atticum, libro 13, Quòd autem ille relanguisse se dicit, ego ei tuis literis lectis σκολιαῖς ἀπάταις significaui me non fore.
Relanguescit animus. Cæs. 2. bel. Gal. Quòd his rebus relanguescere animos, eorúmque remitti virtutem existimarent.
Impetus relanguescit. Liu. 5. bel. Maced. Vt tædio, & impetus relanguescat regis, & Romani tempus ad comparandum habeant.
Relatio, Relator, Relatus, Vide REFERO.
Relauo, relauas, pen. corr. relaui, relotum, pen. prod. relauâre, Frequẽter lauare. Lucret. lib. 6,
Denique si calidis etiam quum te relauaris,
Plenior efflueris solio feruentis aquai.
Relaxus, Adiectiuum { παλίχαλος } Valde laxum & solutum significat. Columella libro 11. cap. 3, Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.
Relaxo, relaxas { ἀνιέναι, χαλᾶν } relaxâre, Laxum facere, aperire, liberare, dissoluere. Cic. de Senect. Ex quo intelligitur quales futuri sint, quum se planè corporis vinculis relaxauerint.
Vincula tunicarum relaxat. Ouid. 2. Fast.
Agmina deturbat gladio, campúmque relaxat. Sil. lib. 7.
Densa relaxare, & laxa densare. Virg. 1. Georg.
Ora fontibus relaxare. Ouid. 1. Metam.
Pelagus relaxans fontes Oceani Sil. lib. 3.
Calor relaxat cæca spiramenta, Aperit breues & occultas cauernulas. Seruius. Virg. 1 Georg.
Aluum astringere, & Relaxare, contraria. Cic. 2. de Nat. deor. Aluus tum astringitur, tum relaxatur.
Relaxare & Astringere, contraria. Cicero Attic. lib. 10, Pater enim nimis indulgens, quicquid ego astrinxi, relaxat.
Dat interualla & relaxat dolor. Cic. 2. de Finib. Si longus, leuis: dat enim interualla & relaxat.
Relaxantur insani. Cic. 4. Acad. Quod idem contingit insanis, vt & incipientes furere, sentiant, & dicant aliquid quod non sit, id videri sibi: & quum relaxentur, sentiant, atque illa dicant Alcmeonis, Sed mihi neutiquam cor consentit cum oculorum aspectu.
Relaxare animum, & Relaxari animis, Recreari. Cic. 1. Offic. Atque etiam quũ relaxare animos, & dare se iucunditati volent. Idem 2. Philipp. Veruntamen homines quamuis in turbidis rebus sint, tamen si modò homines sunt, interdum animis relaxantur. Sic de Claris Oratoribus, Relaxa modò paulum animum: aut sanè, si potes, libera.
Mentem relaxare. Senec. Hippol. 4.
Relaxatus somno animus, Hoc est Resolutus sopore. Cic. 2. de Diuinat. Hæc me Peripateticorum ratio magis mouebat, &c. qui censent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, ex quo futura præsentiant, si aut furore diuino incitatus animus, aut somno relaxatus solutè moueatur ac liberè.

Relaxare se occupatione. Cic. Att. lib. 16, Cum sorore áges attentius, si te occupatione ista relaxaris. Id est, remiseris occupationem istam: planè te illa exolueris, & omnino reliqueris.
A nimia necessitate aliquid faciendi se relaxare. Cic. in Orat.
Relaxatio, Verbale { ἄνεσις } Cic. ad Gallũ, lib. 7. 27, Visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipse fortasse iam senescentis morbi remissio profuisse. Idem 2. de Orat. Verùm otij fructus est, non contentio animi, sed relaxatio.
Relego, relegas, pen. prod. { ἐκτοπίζειν, ἀποδιοπομπεῖσθαι } relegâre, Separare, semouere. Virg. 3. Georgicorum,
Atque ideo tauros procul atque in sola relegant Pascua. Cicer. 3. Offic. Criminabatur etiam quod Titum filium qui postea est Torquatus appellatus, ab omnibus relegasset, & ruri habitare iussisset. Cæs. 5. bel. Gal. Ne reiecti & longè relegati ab cæteris, aut ferro, aut fame intereant.
Relegare alicui causas alicuius rei, Id est prætexere illum esse in causa. Tibul. lib. 4. eleg 6,
Illa quidem ornandi causas tibi diua relegat. Id est, assignat causam sui ornatus, quòd te colere voluerit.
Relegare, Remittere. Plin. lib. 7. cap. 1, Nec tamen ego in plerisque eorum obstringã fidem meam, potiúsque ad authores relegabo, qui dubiis reddentur omnibus.
¶ Relegare { ἐξορίζειν } In exilium mittere. Plin. epist. 35, Assenserũt Consules designati, Martianum in quinquennium relegant. Cic. ad Att. lib. 2, Narro tibi, planè relegatus mihi videor postquam in Formiano sum. Ouidius 2. Trist. Vnde precor supplex vt nos in tuta releges.
In concione aliquem relegare. Cic pro Sext. L. Lamiam, qui, &c. in concione relegauit: edixitque vt ab Vrbe abesset millia passuum ducenta.
Verba alicuius relegare. Ouid. 2. de Ponto, eleg 2.
Relegari in exilium. Liu. 5. bel. Pun.
¶ Relegare in alio significato. Vide Vlp. in l. 1. & 2. D. De dot. prælc.
Relegatus, pen. prod. Particip. { ἀποδιοπομπηθεὶς, ἐξορισθείς. } vt
Ambitio relegata Horat. 1 Serm. satyr. 10. Hoc est semota.
Relegatus, In exilium missus. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 13,
-sed me iam Care niuali Sexta relegatum bruma sub axe videt.
Non sæua terris gens relegata vltimis. Cic. 2. Tusc Ex poeta.
Relegati dicuntur propriè, quibus ignominiæ, aut pœnę causa necesse est ab vrbe Roma, alióve quo loco abesse lege, Senatúsque consulto, aut edicto magistratus, vt etiam Ælius Gallus indicat. Festus.
Relegatio, relegationis, Verbale { ἐξορισμός } Est exterminatio, quum quis exire fines patriæ iubetur: quod Cicero Sedibus expellere interpretatur. Liuius 3. ab Vrbe, Exilio & relegatione ciuium vlciscentes Tribunos.
Relegatio ac supplicium. Cic pro Roscio Amer. Tot prædia, tam pulchra, tam fructuosa Sext. Roscius filio suo relegationis ac supplicij gratia colenda ac tuenda tradiderat?
Relegatio atque amandatio. Cic. pro Rosc. Amer. Taménne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?
Ieiuna & bella relegatio. Cic. ad Att. lib. 2, Hæc ieiuna ac bella relegatio datur ei cuius Tribunatus ad istorum tempora reseruatur. Emendatiores codices legunt, ieiuna tabellarij legatio, &c.
Relegationem semper exilio minorem facit Ouidius, vt 2. Trist. Quippe relegatus, non exul dicor in illo.
Relego, relegis, pen. corr. relegi, pen. prod. relectum { ἀναγιγνώσκω } relégere, Rursus legere. Cic. 2. de Nat. deor. Qui autem omnia quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo, vt elegantes ex eligendo.
Scripta relegere, & Scripta relecta Ouid. 2. de Remed. amor.
Pecuniam Idibus relegere, Recolligere. Horat. Epod. 2,
Iamiam futurus rusticus
Omnem relegit Idibus pecuniam,
Quærit Calendis ponere. Tanquam enim eum, inquit Acron, pro fœnoris lucro iam receptæ pecuniæ pœniteret, ita recollectã Idibus, Calendis properat commodare.
Iter relegere, Redigere per eandem viam. Stat. 1. Achil.
Littora errata retrorsum relegens. Virg. 3. Æneid.
Sæpe relegendo feci plura. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 5.
Relentesco, relentescis, relentéscere, Iterum lentescere. Ouid. 1. Amor. eleg. 8, Néve relentescat sæpe repulsus amor. Id est, lentus fiat, & imminuatur.
Releuo, releuas, pen. corr. { ἀνακουφίζω } releuâre, Rursum leuare.
E terra corpus releuare. Ouid. 9 Metam.
Humeros paternos releuare. Ouid. 4. Fast.
¶ Per translationem ad multa alia transfertur. vt
Æstus releuare. Ouid 3. de Arte.
Aliquem releuare, Excusare, & quasi noxæ eximere. Cic. Att. lib. 3, Hæc eo scripsi, vt potius releuares me, quod facis, quàm aut castigatione, aut obiurgatione dignum putares.
Animũ releuare alicui, Hoc est suscitare & erigere. Ter. Adelph. 4. 3.
Caput releuare. Plin. iun lib. 1. epist. vlt.
Casus alicuius releuare. Ouid. 5 Trist. eleg 4.
Casum cõmunem. Cic. ad Qu. frat lib. 1. 4, Si releuare potes cõmunem casum misericordia hominum: scilicet incredibile quiddã assequeris. Vetus exemplar legit, A se leuare potest, &c.
Famem copia nulla releuat. Ouid. 11. Metam.
Fructus dotis releuat onera matrimonij. Paulus in l. Quætis. D. De pactis dotalibus.
Releuare labores, Minuere. Plin. in Paneg.
Laborem longum requie releuare. Ouid. 15. Metam.
Mulier pro parte dimidia releuatur. Papinianus in l. Quum pater. § Quum existimaret. D. De leg. 2.
Mulier per senatusconsultum releuatur. Vlp. in l. Quamuis. § Interdum. D. ad senatusconsultum Velleianum.

Et releuant multo pectora sicca mero. Ouid 3. Fast.

Cibi satietas atque fastidium releuatur. Cic. 1 de Inuent. Cibi satietas atque fastidium aut sub amara aliqua re releuatur, aut dulci mitigatur.

Sitim releuare. Ouid 6. Metam.

¶Releuari molestiis, Liberari. Cic. 2. de Diuinat. Vt animus molestiis potissimum releuaretur. Vetus codex habet, Vt & animus molestiis hac potissimū releuaretur. Idem in Catil. Videbimur fortasse ad breue quoddam tempus cura & metu esse releuati.

Dolore releuari. Ouid 9. Metam.

Nō est in medico sēper releuetur vt æger. Ouid. 1. de Pōto, eleg. 4.

Releuare aliquem satisdatione. Modestinus in l. Si procuratorem. D De procurat.

Releuari in aliquo. Vlp. in l. post rem D De transactionib. Etsi trāsactio non perimit rem iudicatam, tamen in eo quod datum est, releuari rem iudicatam oportet.

¶Releuari, pro Exonerari. Vlp. in l 4. in princ. D. De censibus. Illam enim æquitatem debet admittere censitor, vt officio eius congruat, releuari eum qui & in publicas tabulas delato modo frui certis ex causis non potuit. quare & si agri portio chasmate perierit, debebit per censitorem releuari.

¶Releuari, In sensu illo vulgari, qui est, In integrum restitui. Modestinus in l. Etiam §. 1. D. De minoribus. Ex causa curationis condemnata pupilla, aduersus vnū caput sententiæ restitui volebat: quia videbatur in cæteris litis speciebus releuata fuisse.

Releuatus, pen. prod. Particip. { [illegible] } vt

Mens releuata cura. Ouid. 1. Trist eleg. 10.

Relicinus, pen prod. Antiquum vocabulum, Significat in occiput refugiente capillamento recrispum. Nomen (vt quidā putant) à Recello deductum, quod significat Retraho, reuibro, reclino, & cæsim reduco. Et quoniā ad craniū capillitiū retorquetur, inde relicin⁹ velut recellinus crinis appellatus, euphoniæ causa. Apul. lib 1. Florid. Laudauit sese quòd erat & coma relicinus, & barba squalidus, & pectore hirsutus. Et Relicina frons dicitur, vt idē paulo pòst, & tabulis & toreumatis idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingeniū maximi bellatoris, eadem forma viridis iuuentæ, eadem gratia relicinæ frontis cerneretur. Idem etiam frontem relicinam in Alexandro magno fuisse laudat, quæ scilicet lata, aperta, spectabilis, & à capillorum tegmento libera viseretur. Alij deduci putant à participio relictus: vt sit frons relicina, capillitio denudata, & velut relicta.

Relictus, Vide RELINQVO.

Religio, religionis, f. gen. { θρησκεία, δεισιδαιμονία, ἁγιστεία } Est, vt ait Cic. 2. de Inuent quæ superioris cuiusdam naturæ (quam diuinā vocant) curam cæremoniámque affert.

Religio quid à superstitione differat. Cic. 2. de Nat deor. Non enim philosophi tantùm, verumetiam maiores nostri superstitionem à religione separauerunt. Nam qui totos dies precabantur & immolabant, vt sibi sui liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen patuit postea latius. Qui autem omnia quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerēt: sunt dicti religiosi ex relegando, vt eligētes ex eligendo, tanquā à deligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes. His enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem quæ in religioso. Ita factum est in superstitioso & religioso: alterū vitij nomen, alterum laudis. Lactantius lib 4 cap 28, à religando dici religionem tradit, carpitque interpretationē Cicer. Idē Cic lib. 1. de Nat. deor. de atheis loquens, Horū enim sententię (inquit) non modò superstitionē tollunt, in qua inest timor inanis deorū, sed etiam religionem: quæ deorum cultu pio continetur. Cuius dicti meminit Augustinus lib. 4. de Ciuitate, cap. 30. Idem ibidem, lib 6 cap. 9. Quale autem illud est, quod Varro religiosum à superstitioso ea distinctione discernit, vt à superstitioso dicat timeri deos: à religioso autem tantùm vereri, vt parētes: non vt hostes timeri?

Pietas, sanctitas, religio, quæ omnia purè & castè deorum numini tribuenda sunt. Cic. 2 de Nat. deor.

Religio est iustitia erga deos. Cic. in Partit.

Superstitio imitatur religionem. Cic. in Partit.

Diuûm religio, Id est religio erga deos. Lucret. lib. 6.

Cælestes religiones. Tacit. lib. 1.

Prisca relligione sacer recessus. Ouid. 10. Metam.

Ætheris alti relligio. Virg. 2. Æneid.

Nondum diuinæ religionis, non humani officij ratio colebatur. Cic 1. de Inuent.

Labefacta cadit religio Claud. 1. in Ruffinum.

Colere religionem. Cic pro Plancio, Qui sancti, qui religionum colentes, nisi qui meritam diis immortalibus gratiam iustis honoribus & memori mente persoluunt?

Summa religione, cæremoniáque conficere sacra Cereris. Cic. pro Corn Balbo.

Omnium religione consecrata, Vide CONSECRO.

Eripere religionem è domo Pontificis. Cic. pro Domo. Publiúsne Clodius qui ex Pontificis Maximi domo religionem eripuit, is in meam intulit?

Expiare solennes religiones supplicio alicuius. Cic. pro Mil.

Expiabo religionem ædium mearum. Cic. de Aruspic. respon.

Habere religionem. Cic. pro Domo.

Implicare religionem Cic pro Domo.

Interponere religionem. Cic. in Pison.

Manere in religione. Virg 3 Æneid.

Polluere religionem. Cic. Quid te impurius, qui religiones omnes pollueris, &c.

Possidere religionem. Cic. pro Rosc. Amer.

Religare religione. Cic pro Domo.

Suscipere cultum deorum, & puram religionem. Cicero 1. de Legibus.

Gentes pro suis religionibus bella suscipiunt. Cic. pro Fonteio.

Tollere religionem. Cic. de Diuin.

Trahere in religionem. Liu lib. 5.

Antiqua sub relligione tueri populum. Virg 2. Æneid.

Venire in religionem res aliqua dicitur. Cic. 2. de Nat. deor. Gracchus quum comitia nihilominus peregisset, rémque illam in religionem populo venisse sentiret, rem ad Senatum retulit.

Violare religionem. Cic Verr 6.

¶Religio, est Latinè loquentibus, id quod vulgò *Debitum officij*, hoc est iustam muneris functionem appellant. Cicero 7. Verr. Nam qui sibi hoc sumpsit, vt corrigit mores aliorum, ac peccata reprehendat: quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officij declinarit? Budæus.

¶Religio. Plinius in epistolis libro 4, ad Cornelium Tacitum, Si parentibus solis ius præceptoris conducendi relinquatur, iisdémque religio rectè iudicādi necessitate collationis addatur. Id est, solicita, & anxia cura probos præceptores idoneósque deligendi liberis suis. Budæus.

¶Religio, Diligentia, & Vehemens cura. Cic. in Orat. Atheniensiū religioni quum seruiret orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. Religionem vocat eam diligentiam, qua vtebantur Attici, ne quod insolens verbum aut loquerentur aut audirent.

Adhibere religionem, Vide ADHIBEO.

Oratio nimia religione attenuata. Cic. de Claris Orat.

¶Religio, Conscientiæ scrupulus. Cic. de Arusp. resp. Quæ tanta religio est, qua non in nostris dubitationibus, atque in maximis superstitionibus vnius Publ. Seruilij ac Marci Luculli responso ac verbo liberemur? Hæc Budæus. Terent. Andr. 5 4,

At mihi vnus scrupulus etiam restat, qui me male habet. P. dignus es
Cum tua relligione, odio. nodum in scirpo quæris.

Arcti nodi relligionum. Lucret. lib. 4.

Liber religione animus, Vide LIBER adiectiuum.

Afferre religionem, Vide AFFERO.

Cepit quosdam religio, Vide CAPIO.

Constringi religione. Curtius lib. 6.

Religio iudicis, Integritas, vel anxia cura. Callistratus in l. diuus Adrianus. D De re iud. Conspiratione aduersariorum testibus pecunia corruptis, religionem iudicis circunuentam esse.

Religio est mihi Plautus Curcul. 7,

Vocat ad cœnam: religio fuit, denegare nolui. Budæus. Terentius Heaut. 2. 1,

Tum quod dem ei, rectè est: nam nihil esse mihi, religio est dicere.

Apud Sueton. in Augusto, cap. 6, Huc introire, nisi necessariò & castè, religio est. Id est nefas non licet.

Religio mihi non est quo minus hoc faciam. Cic. 3. in Catil.

Eximere religionem. Liu. lib. 4. Id est scrupulum, & vanum metum adimere. Budæus.

Exoluere religione, Vide EXOLVO.

Habere religioni, pro Vereri, & auersari. Cic. 2. Offic. Nec tamē vt hoc fugiendum est, ita habendum est religioni, nocentem aliquando & nefarium defendere impiúmque. Budæus.

Impediri religione, Vide IMPEDIO.

Incessit dein religio. Tacit. lib. 3.

Incutere religionem, Vide INCVTIO.

Inducere religiones inexpiabiles in Rempub. Id est anxietates & formidines impendentes, quasique aduentantis iræ diuinæ. Cicero 2. Philip. Vt inexpiabiles religiones in Rempub. inducerentur?

Infixa animis religio, Vide INFIGO.

Inijcere religionem alicuius rei, Vide INIICIO.

Mederi religioni, Vide MEDEOR.

Obligare religione vel obstringere dicebant veteres, pro eo quod dicimus Conscientiæ metum incutere. Cic. 2. Philip. Obstrinxisti Populum Romanum religione, augur auguri, Consul Consuli obnuntiasti. Id est, de cælo seruasse te dixisti ne populus eo die comitia haberet. & vitium obuenisse dixisti (verba sunt auguralia) vt comitia disturbares, & populum adalligares, & morareris hac obnuntiatione. Verebantur enim Romani aliquid agere vetātibus auspiciis, ne malè cederet, si contra deorum monita agerent.

Offerre religionem, Vide OFFERO.

Graui sub religione oppressa vita. Lucret. lib. 1.

Ciuitatem religione soluere. Cic. pro Cecinna.

Tangi religione. Liu. 1. ab Vrbe.

Vertere in religionem. Liu. lib. 6. bel. Pun. Et postero die eodem loco acies instructas eadem tempestas diremit. vbi recepissent se in castra, mira serenitas cum tranquillitate oriebatur. In religionem ea res apud Pœnos versa est. Id est, Pœni interpretati sunt id diis non placere, vt pro vrbe Roma capienda confligerent, vel vt vrbs Roma armis oppugnaretur. Budæus.

¶Religio, quam vulgò *Conscientiam rectam* dicunt. Cic. pro Cecinn. Splendor Equestris ordinis, decus atque ornamentum iudiciorum, exemplar antiquæ religionis. Budæus.

¶Religio, Fides. Cicero pro Flacco, de testibus, Itaque videte quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis qua religione dicant. Budæus.

Testimoniorum religionem & fidem nunquam ista natio coluit. Cic pro Flacco.

¶Religio, Metus, & solicitudo, inquit Seruius. Virg. 8. Æneidos,

Iam tum relligio pauidos terrebat agrestes Dira loci.

Religio scelerosa. Lucret. lib. 1.

Refrænatus relligione. Lucretius lib 5.

Numinum religiones introspicere. Tacit. lib. 3.

Religiosus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Gellius ex Nigidio Figulo, Quocirca religiosus is appellabatur, qui nimia & superstitiosa religione sese alligauerat: eáque res vitio assignabatur. Sed præter ista quæ Nigidius dicit, alio quodam diuerticulo significationis, religiosus pro casto atque obseruanti, cohibentíque sese

certis

certis legibus,finibusq; dici cœptus Simili autem modo illa quoque vocabula ab eadem profecta origine, diuersum significare videntur, religiosi dies,& religiosa delubra. Religiosi enim dies dicuntur tristi omine infames,impeditiq;,in quibus & res diuinas facere,& rem quampiam nouam exordiri temperandũ est:quos multitudo imperitorum praue & perperã nefastos appellant. Itaque M.Cicero in lib. epist.9.ad Atticum,Maiores,inquit, nostri funestiorem diem esse voluerũt Alliensis pugnæ,quàm vrbis captæ, quòd hoc malum ex illo. Itaque alter religiosus etiã nunc dies,alter in vulgus ignotus. Idem tamen M.T.in Oratione de accusatore constituendo,religiosa delubra dicit , non ominosa nec tristia , sed maie statis venerationisque plena. Massurius autem Sabinus in cõmentariis quos de indigenis cõposuit,Religiosum,inquit, est quod propter sanctitatem aliquam remotũ ac sepositum à nobis est.Verbum à relinquendo dictum, tan quam ceremoniæ à carendo.Hactenus Gellius lib.4.cap.9.

Religiosi,vt Nonio placet dicti sunt , quasi relinquosi cæterorum omnium,sacrificiis deseruiant.

Religiosus & Impius,contraria, Vide IMPIVS.

Iustus,integer,religiosus,timidus,perferens iniuriarum. Cic.2.de Orat.

Ita non religiosus,vt edat de patella. Cic.2.de Fin.Atqui repetiemus asotos ita non religiosos vt edant de patella.

Atticorum aures teretes & religiosæ.Cic.in Orat.

Dedicatio est religiosa.Cic.pro Domo.

Religiosum delubrum. Cic 6.Ver. Herculis templũ est apud Agrigentinos,non lõgè à foro,sanè sanctum,apud illos & religiosum.

Religiosi dies,Vide paulo antè ex Gellio. Cic.ad Q.frat.lib.2.8, Dies erant duo,qui post Latinas habentur religiosi.

Facere aliquam domum religiosam.Cic.de Arusp.resp.

Limina religiosa deorum.Virg.2.Æneid.

Res religiosissimæ,& Nefas,contraria.Cic.2.de Inuent.

Religiosum est quod iurati legibus indicauerunt.Cic.1.de Inuent.

Religiosum est id facere , Vulgus dicit *Facienda est conscientia.* Liuius 2.ab Vrbe.

Religiosum habere.Plin,lib.28.cap.4.

¶Religiosus , Fidelis. Cic. pro Cecin.Huic ego testi gratias agam quòd & in te misericordem se præbuit,& testimonio religiosum. Ita Budæus. Rursum Cic.lib.4.de Fin Religiosissimus testis.

¶Religiosus,aliquãdo pro Superstitioso ponitur.Terẽt.Heaut.4.1, vt stultæ & miseræ omnes sumus Religiosæ.

Religiose,pen.prod.Aduerbium {ὁσίως}Id est solicitè & accuratè, inquit Budæus. Colum.lib.3.cap.10,Nihil curiosè,nihil religiosè administrant.

Religiosissimè colere templum aliquod. Cic.2.de Inuent. Templum Iunonis,quod religiosissimè colebant , egregiis picturis locupletare voluerunt.

Religiosè testimonium dicere , Fideliter. Cic. pro Cælio , Vtrum temeraria,procax,irata mulier finxisse crimen:an grauis,sapiens,moderatusque vir religiosè testimonium dixisse videatur.

¶Religiosè,pro Subtimidè & verecundè.Cic. ad Sulpitium,lib.13. 18, Faciamque id quod debent facere hi qui religiosè & sine ambitione commendant.

Religo,religas,pen.cor.{ἀναδέω} religâre,Ligare significat,aut fortius ligare. Colum.lib.2,Diutiusque perennat quæ firmis truncorum & idoneis locis religata est.

Classem religauit ab aggere.Virg.7.Æneid.

Funiculus à puppi religatus.Cic.2.de Inuent.

Ab humeris religatus funis.Plin.lib.9.

Religatus ad. Cic.1.Tuscul.Trahit Hectorẽ ad currum religatum Achilles. Colum.lib.12.cap.44.

Religare ex.Caius,D.de diuisione rerum.l.riparum , Funes ex arboribus religare.

Religare in.Plin.lib.2.cap.65,Religetur in mali cacumine.

Funem religare in querno stipite.Ouid.4.Fast.

Catena religari.Ouid.epist.10.

Classem religauit littore.Alligauit.Ouid.13.Metam.

Robora catenis religare.Lucan.lib.2.

Religare lineo funiculo.Colum.lib.7.cap.10.

Iussu ipsius quadrigis religatus,ac in diuersa distractus est.Plin.de Viris illust.

¶Religare religionibus bona alicuius,pro Consecrare alicui deo. Cic. pro Domo, Vidimus hoc idem Cn. Lentulo Censori Tribunum plebis facere.nũquid igitur is bona Lentuli religionib.religauit?&c.

Religatus,pen.prod.Participium{ἀναδεδεμένος.}Horat.4.Carm.ode 11,
-est hederæ vis
Multa,qua crines religata fulges.

Nodo religatus brachia.Tibul.lib.1.eleg.8.

Si prudentia extrinsecus religata pendeat.Cic.3.Tusc.

Somno religata agmina.Claud 4.Paneg.

Religatio,religationis, Verbale{ἀνάδεσις.} Cic.de Senect. Et ipsa natura delectat,adminiculorum ordines,capitum cõiugatio,religatio, propagatio vitium sarmentorumque.

Relino, relinis, pen. corr.releui & relini,pen.prod.relitum,pen. corr. {[illegible]}relínere,Quod obturatũ erat aperire. Terent. Heaut. 3. 1, Releui dolia omnia,omnes serias. Plaut.Sticho,14,
Nolo ego nos pro summo bibere:nulli relerimus postea. Pro releuerimus. Id est,nulli deinceps vinum deprompserimus. Cic.ad Attic. lib.1, Quotus enim quisque est qui epistolam paulo grauiorem ferre possit,nisi eam per lectionem releuerit?

Relinquo, relinquis, reliqui, pen.prod.relictum {λείπω, λιμπάνω, ἀπολείπω, ἀπολιμπάνω, καταλείπω, καταλιμπάνω, ἐγκαταλείπω, ἐγκαταλιμπάνω} relínquere,Notæ significationis. Plaut.Mostel.4,
Reliquit, deseruitque me. Cæsar 5. belli Gall. In litore molli atque aperto deligatas ad anchoras relinquebat.

Relinquere ab se aliquem.Plaut.Trucul.

Prætereo ac relinquo.Cic 5 Verr.

¶Relinquere,Est aliquid pro suo alicui dimittere seu legare.Plautus Aulul.3,
Agri reliquit ei non magnum modum,&c. Terent.Phor.2.3,
At si talentũm rem reliquisset decem,primus esses,&c.

¶Relinquere aliquẽ, pro Nolle iuuare. Cic.ad Silium, lib.13,Tantum à te petimus vt agas eam rem,ne relinquas hominem innocentem ad alicuius tui dissimilis quæstum.

Aculeos relinquere in animis auditorum,Vide ACVLEVS.

Æs alienũ relinquere. Cic.pro Quintio , Propterea quòd C.frater aliquantum æris alieni reliquerat.Id est,mortuus fuerat non persoluto ære alieno.

Sublimis,cupidusque,& amata relinquere pernix. Horat. in Arte.

Amicitiam relinquere. Cic.2.de Finib.Quid ages tandem,si vtilitas ab amicitia(vt fit sæpe)defecerit?relinquésne?

Animam relinquam potius,quàm illas deseram.Id est,Moriar potius,siue mori me malim.Terent.Adeph 3.4.

Relinquit eam animus , pro Deficit , siue cócidit animo. Plaut. Mil.20. Et in Menæch.17,Reliquêre vires.

Arraboni relinquere. Terent.Heaut.3.3,
Ea relicta huic arraboni est pro illo argento. Id est in pignus.

Certatio relinquitur mihi cum aliquo. Cic.2.de Finib. Ita cæterorum sententiis semotis relinquitur,non mihi cum Torquato, sed cum virtute certatio.

Comites in valle reliquit.Ouid.3.de Arte.

In commentariis relinquere.Plin.lib.29.cap 4.Sub.scriptum.

Curionem quondam concio reliquit.Cic.de Claris Orat.

Confectum relinquere. Cic.ad Attic.lib.5, Illud tamen non desinam , dum adesse putabo,de Cæsaris nomine rogare , vt confectum relinquas.

Consolationem alicui relinquere. Cic. ad Trebonium, lib.15. 21, Vt vnam mihi consolationem relinquas.

Consuetudinem relinquere. Cic.1.Acad.Illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus,& nulla affirmatione adhibita,consuetudinem differendi reliquerunt.

Relinquere consultationi. Liuius lib. 5. bel. Pun. pro Remittere ad consultationem.

Direptioni vrbem relinquere. Cic.ad Sulpitium,lib.4.1, Vrbem sine legibus,sine iudiciis,sine iure,sine fide relictam direptioni & incendiis.

Diis votisque relinquere. Ouid.2.Metamorphoseos,
Præcipiti pinus Borea,cui cuncta remisit
Fræna suus rector,quã dis, votisq; reliquit. Pinus,Id est nauis pinea.

Dominos relinques,vt famulis solent.Catul.de Berecyn.58.

Dubitationem relinquere apud aliquem. Cic.ad Trebonium,lib. 15.21, Nullam enim apud me reliquisti dubitationem , quantum me amaris.

In egestate relinquere. Cic.3.Verr. Nemo iam Dolabella , neque tui,neque tuorum liberũm quos tu miseros in egestate, atque in solitudine reliquisti,misereri potest.

Excusationem relinquere ad aliquem. Cic.ad Attic.lib.9,Etsi Ciceroni meo togam puram quum dare Arpini vellẽ,hanc etam ipsam excusationem relicturus ad Cæsarem.

A febre quartana relinqui. Cic.Attico,lib.8.

Gaudia relinquere.Ouid.epist.16.

Hæredem testamento. Cic. pro Quintio, Hæredem testamento reliquit hunc P.Quintium.

Incertam relinquere aliquam, & vulnere mentis turbatam. Virg. 12.Æneid.

Incœpta fila relinquit.Ouid.6.Metam.

Infecta sacra relinquunt.Ouid.6.Metam.

Ita relinquitur,vt ea fortuita diuinari possint, quæ nulla nec arte, nec sapientia prouideri possunt.Cic.2.de Diuinat.

Limen.Virg.5.Æneid.

Locũ admonitionibus. Cic.ad Lentul. lib.1.1, Sed planè nec precibus nostris,nec admonitionibus relinquit locum. Id est,Nec se orari , nec se admoneri sinit: adeò præstat omnem diligentiam in tuo negotio.

Locum subtilitati nullum relinquere.Plin.lib.35.cap.10.

Locum vituperandi. Cic.ad Q.frat. lib.2.8, Necui iniquo relinqueremus vituperandi locum. Id est,daremus ansam,&c.

Lucem.Virg.4.Æneid.

Maturè relinquere aliquid.Horat.1.epist.1.

In medio relinquere. Cic.pro Cælio,Hic ego iam rem definiam: mulierem nullam nominabo,tantum in medio relinquam.

Memoriam alicuius rei. Cic.2.Offic. Prodigi qui epulis & visceerationibus,& gladiatorum muneribus,ludorum,venationumque apparatu pecunias profundunt in eas res,quarum memoriam aut breuem,aut nullam omnino sunt relicturi.

Acrem sui memoriam relinquũt.Tacit lib.15, De asperis facetiis.

Monimentum æternum audaciæ relinquere in sermone hominũ. Cic.3.Verr. Quo maximarum rerum frequentissimæ quotidie aduocationes fiunt:in eo loco,in sermone hominum , audaciæ suæ monimentum æternum relinquere?

Negotia longa relinquere.Horat.3.Carm.ode 5.

De tanto patrimonio nihil relinquere.Cic.pro Roscio Amer.

Obsessionem alicuius oppidi. Pollio ad Cic.lib.10.33, Antonium turpiter Mutinæ obsessionem reliquisset.

In opinione alicuius relinquere. Cic.1.Verr. Verùm non id mihi sumo Iudices,& hoc non modò in oratione mea non pono,sed ne in opinione cuiusquã relinquo,me omnibus patronis esse præpositum,

Incœptum dextra reliquit opus.Ouid.2.de Arte.

Pauor ossa reliquit.Virg.3.Æneid.

Filio meo satis amplum patrimonium in memoria nominis mei relinquam.Cic.ad Cælium,lib.2.15.

Pecuniam in quæstu. Cic. pro Lege Manilia, Quid hunc hominem,magnum aut amplum de Repub.cogitare, qui pecuniam ex æ-

ratio deprompatam ad bellum administrandum, aut propter cupiditatem prouinciæ magistratibus diuiserit, aut propter auaritiam Romæ in quæstu reliquerit?

Præsidiũ relinquere castris. Cæs.1.bel.Gallici, Postridie eius diei Cæsar præsidium vtrisque castris, quod satis esse visum est, reliquit.

Scriptum relinquere. Cic. de Claris Orat. Vtinam extarent illa carmina, quæ multis seclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata à singulis cõuiuis de clarorum virorum laudibus, in Originibus scriptum reliquit Cato. Id est, scripsit.

Spem relinquere. Cic 1.Tusc. Quam (nisi quid dicis) prætermittamus, & hanc totam spem immortalitatis relinquamus. Sic Cæsar 1.bel.Gall. Nequa spes in fuga relinqueretur.

In spe aliorum relinquere. Cic. 1. Verr. In quo quid eniti, aut quid efficere possim, malo in aliorum spe, quàm in oratione mea relinquere.

Studium rei alicuius. Cic.4.Academica, Neque nos studium exquirendi defatigati relinquemus.

In suspenso. Plin.epist 248.

Suspicionem alicui. Suet.in Cæsare, cap.86.

Ardet abire fuga, dulcesque relinquere terras. Virg.4.Æeneid.

Testamento aliquid alicui. Cic. 3. Offic. Quum ei testamento sestertiũm millies relinquatur.

Verbum in ambiguo. Lucret.lib.4.

Verba imperfecta reliquit. Ouid.epist.13.

Vestigium amoris. Plin.lib.36.cap.5.

Vitam. Virg.4.Georg. Tacit.lib.4, Relinquendæ vitæ certus.

Vita reliquit eum. Lucret.lib.5.

¶Mihi ne vt dubitem quidem relinquitur. Cic 4.Acad.

¶Relinquitur, pro restat, siue reliquum est. Cic. ad Atticum, Relinquitur, vt si vincimur in Hispania, quiescamus.

¶Relinquendo. Ouid.3 Trist.eleg.13,

Inque relinquendo, quod idem fecere sodales,
Tu quoque dixisses tristis in vrbe vale.

Relictus, Participium {[illegible]} Terent.Eunuch 2.2,

-eho numnam tu hic relictus custos,
Nequis fortè internuntius clàm à milite ad istam cursitet?

Omnibus relictis mihi frequentem operam dedistis. Hoc est præter alios, vel præ aliis omnibus.

Relictus sum mihi. Plin.epist.213, Ab his quæ auocant abductus, & liber, & mihi relictus, nõ oculos animo, sed animũ oculis sequor.

Solus, inops, expes, letho, pœnæque relictus. Ouid.14.Metam.

At tu, oro, solare inopem, & succurre relictæ. Virg 9.Æneid.

Relictus ab omni honestate, Inhonestus. Cic.pro Rab.perdu.reo, Nemo est inquam inuentus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni nõ modò honestate, sed etiam simulatione honestatis relictus, qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur.

Quid faciat? multum cæli post terga relictum. Ouid. 2. Metam. De Phaethonte.

¶Relictum æs alienum. Cic pro Quintio.

Dissimilemque animum subiit, ætate relicta. Ouid. 7. Metam. De Æsone sene pristinæ iuuentuti restituto.

Relictum cuique arbitrium intelligendi. Plin.lib.6.cap.29.

Cursus relictos iterare. Horat.1.Carm.ode 34.

Fides relicta. Ouid 3 de Arte.

Ioci relicti. Horat 2.Carm.ode 1.

Siqua mei tamen est in te pia cura relicti. Ouid.2.Amor.eleg.16.

Officiis omnibus relictis. Horat.2.epist.2.

Rebus relictis, Vsitatum loquendi genus veteribus, quod idem valet atque rebus aliis omnibus relictis. Plaut.Epidico,

Ego relictis rebus Epidicum operam quærendo dabo. Lucret.lib.3,
-iam rebus quisque relictis
Naturam primùm studeat cognoscere rerum. Lambin.

Postes à tergo relicti. Virg 2.Æneid.

Insequitur Salius: spatio pôst deinde relicto Tertius Euryalus. Virg.5.Æneid.

Inuidiam placare paras virtute relicta. Horat.2.Serm.satyr.3.

Vita tantummodo relicta est mihi. Ouid.4.de Ponto, eleg.16.

Repetere relicta. Horat.1.epist.7.

¶Relicta, loca sunt quæ limites non acceperũt, vt ait Frontinus de limitibus. Cic. in Rul. Vt à maioribus nostris possessiones relictas disperdat & dissipet.

Relictio {[illegible]} Verbale. Cic.3. Verr. Quibus illam relictionem proditionemq; Consulis, &c. Paulo antè dixerat, Consulem, exercitum, prouinciamque deseruit. Idem ad Atticum lib.16, Quòd effugissem duas maximas vituperationes. Vnam, quam itinere faciendo me intelligebam suscipere desperationis ac relictionis Reip. Aliqui legunt religionis, sed ineptè.

Reliquus, pen cor. Adiectiuum {[illegible]} Quod superest. Cæsar lib.1. Comment Demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui. Cic.Curio, lib. 7 32, Reliquũ est vt officiis certemus inter nos. Terent.Adelph.3 2,
-hoc reliquum est,
Si inficias ibit, testis mecum est annulus.

Perge reliqua, Vide PERGO.

Reliqua dies. Cic.pro P.Sestio, O reliquas omnes dies, noctésque eas, quibus iste à me non recedens Thessalonicam me, in Quæstoriumque perduxit.

Qualis in reliqua Græcia nemo. Cic. de Amic. Nec sicut vulgus, sed vt eruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

Erant mihi oppida complura etiã reliqua, quæ adire vellem. Cic. 4.Verrina.

Operam reliquam dare. Plaut. Trucul.2.

Spes reliqua. Terent.Eun.2 2,

Istáne parasti te, vt spes nulla reliqua in te siet tibi? Cic.ad Brutum, lib.11.5, Spem reliquam nullam video salutis.

Tempus reliquum. Cic.3.Ver. Menses mihi tres quum eripuissetis, ad agendum maximè appositos, reliquum omne tempus huius anni me vobis remissurum putastis.

In reliquum tempus sancit Cic 1 de Lege agrar.

Spe reliquæ tranquillitatis, luctus fugere, Id est futuræ. Cic. pro Sextio.

Reliquum vitæ. Cic. 7. Verr. Et quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebat.

Reliqua vaticinationis breui confecta sunt. Cic 1.de Diuin.

Reliqui nihil fecit. Cic.5. Verr. Et quibus nihil non modò de fructu, sed ne de bonis quidẽ suis reliqui fecit. Id est, omnia absumpsit.

Reliqui nihil est ei. Cic. 5. Verr. Quid esse reliqui poterat ei, quũ per hanc iniuriam non modò frumentum omne amittere, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur?

De reliquo velim tibi persuadeas, &c. Cic. 1. de Orat. Quoniam id quod difficillimum nobis videbatur, vt omnino de his rebus Crasse loquerere, assecuti sumus: de reliquo iam nostra culpa fuerit, si te, nisi omnia quæ percunctati erimus explicaris, dimiserimus.

Reliquum est, vt de me id scribam, quod te ex tuorum literis & spero, & malo cognoscere. Cic.in quadam epistola.

In reliquum. Quintil. lib. 4. cap. 5. Propositis enim probationibus, omnis in reliquum gratia nouitatis præcerpitur.

Præter te neminem habeo reliquum, in quo, &c. Cicero Pæto, libro 9 15.

Reliquos facere, pro Relinquere: vt Missos facere. Cic. in Verr. Quos belli calamitas reliquos fecerat. Budæus.

¶Reliqui, pluraliter. Cic. 4 Acad. Sunt enim multi, qui omnino Græcas non ament literas, plures qui philosophiam, reliqui qui etiamsi hæc non improbent, tamen, &c.

¶Reliqua, pluraliter {[illegible]} vt Reliquorum ratio, Hoc est debitorum ab aliquo. Cic.ad Atticum, lib 16, Maximè autem me angit ratio reliquorum meorum: quæ quanquam explicata sunt, tamen quòd & Dolabellæ nomen in iis est, & attributio est mihi nominum ignota, conturbor. Id est, quanquam sint soluendo qui mihi debent, vel non sit cõtrouersa persecutio. Idem ad eundem, lib 16. Plaut. Cist.4, Nunc quod reliquũ restat, volo persoluere. Vt expungatur nomen, nequid debeant. Plin.epistol. 37. lib 9, ad Paulinum, Nam priore lustro, quanquam post magnas remissiones, reliqua creuerũt. Idem epist. 19. lib 3, Reliqua colonorum minuit ad tempus. Id est, debita contracta colonis. Budæus.

Reliqua Subductis rationibus, & collatis creditorum debitorúmque nominibus, quũ eam pecuniam quam ipsi debemus, & quam alij nobis, redigimus in summam: id quod superat à nobis, reliqua dicuntur.

Reliqua mea Camillus scribit se accepisse. Cic.Attic.lib.6.epist.1. Id est, quæ mihi reliqua debentur.

Reliqua cõtrahere. Paulus De administratione tutorũ, l.L.Titius, Curator C. Seij tempore curæ fundum Cornelianum locauit Sempronio, qui Sempronius reliqua contraxit. Pandectæ Florent. & Haloander habent, traxit.

Reliqua trahere, quod alij contrahere dicunt. Paulus.ff.de administratione & periculo tutorũ.l.Lucius Titius, Curator Caij Seij tẽpore curæ fundum Cornelianum locauit Sempronio: qui Sempronius reliqua traxit. Sic enim habẽt Pandectæ Flor.& Haloander. Ibidem paulo pôst, Ex quibus quidam, quum reliqua traherent, idonei ipso tempore administrationis esse desierunt. Papinianus in l. Seruus si hæredi.§ 1.D.De statuliberis, Quod rescriptum ita accipi debet: vt si reliqua non trahat, liber sit. Quòd si trahat: ita demum, si obtulerit eam quantitatem, quæ refundi debuit, ex fide veritatis. Est igitur Reliqua trahere, idem quod Reliquari.

Reliquatio, Verbale. Paulus in l. Qui nominibus D.De administ.& peric.tut. Sed & si pupillus post pubertatem rationibus à tutore acceptis, reliquationem eius secutus vsuras acceptauerit: priuilegium suum non amittit in bonis tutoris venditis.

Reliquor. pen cor. reliquaris {[illegible]} reliquári, Deponens, Æs alienum ex reliquis rationum contrahere. Paulus de administratione tutorum, l.L.Titius, Paulus respondit, non ex eo quòd adultus eum qui prædia eius coluit, procuratorem habere voluit: debitum quod ex conditione reliquatus est, agnouisse eum videri. Vlpianus de Muneribus & honoribus, l.Rescripto, Eos demũ debitores Reip. accipere debemus, qui ex administratione. Reip. reliquantur. Bud.

Reliquator, pen prod. reliquatoris, Verbale, Qui reliqua cõtraxit: Qui integrum non soluit, sed partem æris alieni seruat sibi. Scæuola, De solutionibus & liberat. l. Creditor, Valerius L. Titij seruus scripsit, Accepi à Marino Materno ex summa maiore tot aureos. Quæro an hæc summa in proximum annum ei accepta ferri debeat, quum superioris anni sit reliquator? Budæus.

Reliquiæ, reliquiarum, pluraliter tantùm {[illegible]} Tametsi singulariter apud Plaut. legatur in Milite, 3,

At pedites tibi reliquia erant, si viuerent. tamen frequentius idem etiam author plurali vsus est: vt in Persa, 3,

Nunc huc intrò ibo, visam hesternas reliquias Qui euenerint.

Nihil reliquiarum extat. Lucret lib.1.

Reddere omnes animæ reliquias. Lucret.lib.3.

Cibi reliquiæ. Cic 2.de Nat.deor. Cibi reliquiæ depelluntur tum astringentibus se intestinis, tum relaxantibus.

Cœnæ vel prandij reliquiæ. Cic. ad Cassium, lib.12.4, Vellem Idibus Martiis me ad cœnam inuitasses: reliquiarum nihil fuisset.

Coniurationis reliquiæ. Cic. in Parad. Et reliquiæ coniurationis à Catilinæ furiis ad tuum scelus furoremque conuersæ.

Exercitus reliquiæ. Liuius, Reliquias duorum exercituum cum cura colligerent.

Febrium reliquiæ. Celsus lib.3.cap.4.

Reliquias flagitiorum colligere. Cic.4.Verrina, de Timarchide, Non solùm nummos siqui isti exciderant, tollere solebant, ex quibus pecuniam maximam fecit: sed etiam voluptatum, flagitiorúmque istius ipse reliquias colligebat.

Reliquiæ huius generis. Terent. Adelph. 3.3.
Motus vitalis reliquiæ. Lucret. lib. 2.
Reliquias vitæ membris ex omnibus aufert. Lucret. lib. 6.
Lacerare reliquias vitæ alicuius & distrahere, Vide LACER.
Reliquias persequi. Cic. de Senect. de Carthaginis euersione loquens, Quam palmam vtinam dij immortales Scipio tibi reseruent, & aui reliquias persequare. Id est, superioris Africani præscriptum sequare, & peragas incœptum. Bud.
¶Reliquiæ, pro Cineribus. Modestinus in l. Quidam. De cond. instit. Quidam testamento suo hæredem scripserat tali conditione, si reliquias eius in mare proiiciat. Plinius ad Traianum, de reliquiis sepultorum transferendis epistolam scripsit. Budæus.
Legere reliquias, & legere ossa: apud Sueton. in Augusto. Idem in Domitiano, capite 8, Monimentum, quod libertus eius è lapidibus templo Capitolini Iouis destinatis filio construxerat, diruit per milites: ossaque & reliquias quæ inerant, mari mersit.
Receptæ reliquiæ ex ardente Troia. Virg. 7. Æneid.
Colere reliquias suorum. Virg. 4. Æneid.

Reloco, relocas, penult. corr. relocâre, Rursus locare. Vlpian. in l. Item quæritur. §. Si lege. D. Locati & conducti, Si in lege operis locandi comprehensum esset, vt si ad diem effectum non esset, alij relocare id liceret.

Reloquor, reloqueris, reloqui, Idem quod Eloqui. Var. lib. 5. de Ling. Latin. Hinc etiam amplius dicuntur eloqui ac reloqui in fanis Sabinis è cella dei, qui reloquuntur, &c.

Reluceo, reluces, penult. prod. reluxi {ἐκλάμπω, ἀνακλάμπω} relucêre, Valde lucere. Virg. 2. Æneidos,
-Sigæa igni freta lata relucent. Cic. 2. de Nat. deorum,
Huic non vna modo caput ornans stella relucet. Ex poeta. Liuius bel. Pun. lib. 2, Relucens flamma.
Dies reluxit cæco. Hoc est, visum recepit. Tacit. lib. 20.
Barba reluxit flammis. Virg. 12. Æneid.
Focus reluxit viuo torre. Valer. 3. Argon.
Vestis fulgore reluxit. Ouid. 11. Metam.

Reluctor, reluctaris {ἀντιπαλαίω} reluctari, Repugnare, reniti siue obniti.
Dracones reluctantes. Horat. 4. Carm. ode 4.
Hostis reluctans. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.
Ore reluctanti it equus. Ouid. 3. Amor. eleg. 4.

Reluctatus, penult. prod. Participium {ἀντιπαλαίσας} Claud. 1. de rapt. Proserpinæ,
Penè reluctatis iterum pugnantia rebus
Rupissent elementa fidem. Id est, conuulsis. Passiuè enim accipitur.

Reluo, reluis, relui, relúere, Est, inquit Festus, resoluere, repignerare. Cæcil. in Carine, Vt aurum & vestẽ, quod matris fuit, Reluat, quod viua ipsi opposuit pigneri. A Luo, luis, compositũ, quod est persoluo. Plautus Repignorat, reluit, vendit. Vsus est Cicero in Sallustiũ, vt in optimo codice legit Turnebus. Vnde tu, inquit, qui modò ne paternam quidem domum reluere potueris, repentè tanquam somnio beatus hortos pretiosissimos, villam in Tiburti C. Cæsaris, reliquasque possessiones paraueris?

Reluuia, reluuię, fœm. gen. à reluẽdo dicitur, grammaticis authoribus, quũ se cutis reluit, quod est resoluit circa vngues. Vnde Turnebus quam reduuiam dicunt, ipsa vocabuli origine adductus, cõtra fidem librorum omnium & famam, reluuiam libenter appellaret. Quod probaris, sequere.

Remacresco, remacrescis, remacréscere. Suet. in Domitiano, cap. 18, Postea caluitio quoque deformis ventris obesitate, crurum gracilitate, quæ tamen ei longa valetudine remacruerant.

Remaledico, remaledicis, pen. prod. remaledixi, remaledictum {ἀντικακολογέω} remaledícere, Maledictum maledicto retaliare. Sueton. in Vespasiano, cap. 9, de iurgio quodam Senatoris Equitisque Romani ita pronuntiauit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, ciuile fasque esse.

Remancipo, remancipas, penultima corr. {ἀντιχειρίζω} remancipâre, pro Mancipatam rem reddere, & iterum mancipare, hoc est redhibere. Boethius, Fiduciam inquit accepisse dicitur, cuicunque res aliqua ea lege mancipatur, vt mancipanti aliquando remancipet.

Remancipatam Gallus Ælius esse ait quæ mancipata sit ab eo cui in manum conuenerit. Festus.

Remando, remandis, remandi, remansum, remándere. pen. corr. {ἀναμασάομαι} Ruminare, rursus mandere. Plin. lib. 10. cap. 73, Pontici mures simili modo remandunt. Quintilianus lib. 11. cap. 2, Deuoret initio tædium illud, & scripta, & lecta sæpius reuoluendi, & quasi eundem cibum remandendi.

Remaneo, remanes, penult. correp. remansi, remansum {καταμένω, ὑπολείπομαι} Retro manere, persistere. Cic. 1. Tusculan. Expone igitur, nisi molestum est, primum si potes, animos remanere post mortem. Cæsar 3. bell. Ciuilis, An non audistis ex iis qui per causam valetudinis remanserunt, cohortes esse Brundusij factas?
Recedere ab aliquo, & Remanere in aliquo, contraria. Cic. 1. Offic. A peregrino recessit, & propriè in eo qui contrà ferret arma, remansit. De verbo HOSTIS loquitur, quod peregrinum olim significabat.
Remansit in mente. Varr. lib. 5. de Ling. Latin.
Cubito remanere presso. Horat. 1. Carm. ode 27.
Amicus remanens in duris rebus. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.
Causa iniuriæ remanet. Cic. 1. Verr.
Effigies remansit non cognoscenda. Ouid. 9. Metam.
At manet in vita, cui mens animusque remansit. Lucret. lib. 3.
Incolumi remanent res corpore. Lucret. lib. 1.
Vestigia antiqui officij in illo remanent. Cic. pro Ros. Amer.

Remansio, remansionis, Verbale {κατμονή} Mansio. Cic. pro Ligario, Profectio certè animum tuum non debet offendere. non igitur remansio? multò minus.

Remansor, oris: pro Emansore dixit Arrius in l. 4. §. 13. de re milit.

Edicta faciebant, qui diu abfuisset, vt is inter remansores haberetur. Et l. 5. § 6, Si remansor, aut negligens suorum, aut segnis, aut extra contubernium agens, non credetur ei.

Remano, remanas, pen. prod. {ἀντιρρέω} remanâre, Repetere, inquit Festus. Ennius lib. 5,
-deserunt riuos, camposque remanant.
¶Remanare, Refluere. Lucret. lib. 5,
Percolatur enim virus, retroque remanat Materies humoris. Id est, retrocedit.

Remant, Repetant. Ennius libro primo, -desunt riuos, camposq; remant. Certè eo verbo, eáque significatione vtimur Vocontini. Remere enim pignora, pro Repetere dicimus. Festus.

Remedium, remedij, à Medeor, mederis {ἀλεξιφάρμακον, ἀκος, ἴαμα} Id quod medendi causa alicui morbo adhibetur. Terent. Heaut. 3. 2,
-quippe quia
Magnarum sæpe id remedium ægritudinum est. Idem. And 3. 1,
Quod remedium nunc huic malo inueniam? Cic. 3. Verr. Quod est igitur remedium?
Ratio certa remedij Lucret. lib. 6.
Acre remedium. Cic pro Cluentio, Acrioribus saluti suæ remediis subueniendum putauit.
Aspera. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Lene. Liu. 2. ab Vrbe.
Remedium & alleuamentum. Cic. pro Sylla, In aduersis fortunis sine vllo remedio atque alleuamento permanere.
Incommodorum remedia Cic. Luccio, lib. 5. 12.
Remedium vnum incommodis. Cic. 1. Verr. Quum hoc vnum his tot incommodis remedium esse arbitrarer, vt homines idonei atque integri causam Reipub. legumque susciperent.
Remedium contra tonitrum, clauus ferreus sub stramine ouorum positus. Plin. lib. 10. cap. 54.
Efficax remedium. Cels lib. 3. cap. 18.
Eximium remedium Plin. lib. 27. cap. 12.
Salutare. Firmicus lib. 6. cap. 34.
Singulare. Plin. lib. 26. cap. 8.
Scatet remediis vrtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
Tentare remedia. Celsus in præfatione lib. 1, Quòd si iam incidat mali genus aliquod ignotum: non ideò tamen fore medico de rebus cogitandum obscuris, sed eum protinus visurum, cui morbo proximum sit, tentaturumque remedia similia istis, quæ vicino malo sæpe succurrerunt: & per eius similitudinem opem reperturum.
Adhibere remedium, Vide ADHIBEO.
Cedere remediis, Vide CEDO.
Comparare remedium ad frigorum magnitudinem. Cic. 7. Ver. Primum temporibus hybernis, ad magnitudinem frigorũ, & ad tempestatum vim ac fluminum præclarum sibi hoc remedium cõparat.
Habere remedium, & vti remedio. Cic. 2. de Natur. deor. Auditum est pantheras, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddàm habere, quo quum essent vsæ, non morerentur.
Inuenire remedium alicui rei. Cic. 13. Philipp. Veneficum audes appellare eum virum qui tuis veneficiis remedia inuenit?
Lenire molli & leui manu remedia aspera. Quintilianus lib. 2. cap. 4.
Pati remedium. Liuius 1. ab Vrbe, in Præfat.
Quærere remedium. Cic. 5. Verr. Non inquam, perpeterêre, vt homines iniuriæ tuæ remedium morte ac suspendio quærerent.
Quærere remedium ad aliquam rem. Cic. pro Cluentio.
Reperire remedium. Cæsar. 3. bel. Ciuil.

Remedio, remedias, remediâre, Curare, Sanare. Scribonius Largus, Constat inter plures, & crocodili testiculum ex aquæ cyathis tribus sumptum multos remediasse. Idem, Illud non oportet ignorare, sanari hoc vitium quum cognitum est, aliquibus: viros facilius mulieribus remediari.

Remediatus, penult. prod. Participium. Scribonius Largus, Oportet tamen non indifferẽter remediatos in futurum viuere. Paulo pòst, Antè quàm remediati erunt.

Remediatio, remediatiônis, Verbale. Scribonius Largus, Quod signum est remediationis.

Remedialis, & hoc remediale, penult. prod. Vindicianus ad Valentinianum Imperatorẽ, Perunctus vnguentis remedialibus. Macrob. lib. 7. Saturn. ad finem, Inest æri vis quædam remedialis & siccifica, quam dimittit in vulnere.

Remeligines, & remoræ à morando dictæ sunt. Plautus in Casina, Nam quid illæ nunc tam diu intus remorantur remeligines. Afranius in Prodito,
Remeligo à laribus missa sum. Lucilius,
Quænam vox ex te resonans, meo gradu remoram facit. Festus.

Remeo, remeas, pen. cor. {ἀναστρέφομαι} remeâre, Retromeare, redire, reuerti. Plaut. Asin. 5,
Remeato audacter, mercedem si eris nactus. Martial. lib. 1. 99.
Gaudia non remeant, sed fugitiua volant.
¶Remeare, redire, vt Commeare, vltro citroque ire. vnde Cõmeatus dari dicitur, id est tempus, quo ire, redireque possit. Afranius in Emancipato,
Vetuit me sine mercede prosum paucis remeare in ludum. Festus.
Remeare ad. Virg. 2. Æneidos,
Si patrios vnquam remeassem victor ad Argos.
Remeare ex. Varro 3. de Re rust. cap. 5, Idemque faciunt, quum ex Italia trans mare remeant.
Vrbem remeare. Virg. 11. Æneid.
Remeat aer. Cic. 2. de Nat. deor. Neque remearet aer, cuius ortus aqua omni exhausta esse non posset.
Remeat pestifer calor. Plin. lib. 7. cap. 50.
Dies remeat. Tibul. lib. 1. eleg. 4.
¶Remeare in se, pro Replicari, siue reuolui. Seneca epist. 36, Obserua orbem rerum in se remeantium: videbis in hoc mundo nihil

extingui,sed vicibus descendere ac resurgere.
Remeant aquæ.Plin lib 6.cap.17.
Remeans,Participium {[illegible]} Tacit.lib.1, Caium remeantem Armenia,& vulnere inualidum,mors fato propera, vel nouercæ Liuiæ dolus abstulit.
Remeandi,remeando,remeandum,Gerundium. Lucret.lib.4,
-aut quod penetrantibus illis
Exitus ex oculis liber datur,in remeando
Lædere ne possint,&c.Id est,in redeundo.
Remeatus,huius remeatus,pen.prod.Martianus in l. Relegati,in fine. D. de pœnis, Nemo potest commeatum remeatúmve dare exuli, nisi Imperator ex aliqua causa. *Rappel de ban.* Bud.
Remetior,remetiris,pen. prod. remensus sum {[illegible]} remetiri, Rursum metiri. Aliquando etiam reddere. Plin. epist.164,Iam mihi reddita incipit refici, transmissumque discrimen conualescendo remetiri.
Astra seruata remetior.Virg 5.Æneid.
Iter remensus.Stat 3 Thebaid.
Mari remenso ire.Virg.3 Æneid.
Remetiri pelagus.Virg.2 Æneid.
¶Remetiri, pro Recognoscere.Seneca 3.de Ira,Quum sublatum è conspectu lumen est,& conticuit vxor, moris iam mei conscia, totum diem mecum scrutor,facta ac dicta mea remetior.
¶Remetiri,pro Pensare vel remunerari. Quintilian.Declamat.12, Frumentum pecunia remetiamur,libertatem nostram addicimus.
Remensus,Participium.Martial.lib.6.89,
Ille fide summa testæ sua vina remensus.
Remensum spatium.Lucret lib.2,
Fonticu'est,retroque pari ratione remensum'st.
Remex,Vide REMVS.
Remigero,remigeras,remigerâre,Reuerti. Plaut.Pers.18,
Crumenam hanc emere aut facere,vt remigeret domum. Antiquè pro Remigrare.
Remigium,Remigo,Vide REMVS.
Remigro,remigras,pen.cor. {[illegible]} remigrâre,Iterum migrare,reuerti. Cic.1.Tusc In nostram domum remigremus. Idem 1. Acad.Remigrare in domum veterem è noua.
In locum remigrant.Lucret.lib 2.
Romam tibi remigrandum est Cic.Pæto.lib.9.18.
Atque ei ne integrum quidem erat vt ad iustitiam remigraret. Cic 5.Tusc.
Remigrare,ad alia translatum. Plautus Pœnulo,2,
Ad argumentum nunc vicissatim volo remigrare. Idem Epid.11,
Remigrat animus nunc demum mihi.
Reminiscor, reminisceris, pen. cor. {[illegible]} reminisci.Recordari:quod fit quum ea quæ mens tenuit, repetuntur, inquit Varro lib. 5. de Ling. Lat. quasi iterum rem in meutem reuocare. Iungitur aliquando genitiuo,aliquando etiam accusatiuo.
Genitiuo. Cic.ad Atticum,lib.4,Reminiscebantur enim Calendarum Iani.
Accusatiuo.Cic. Antequam iret in exilium,In nostro euentu aliorum reminiscentes casus.
Animo reminisci aliquem.Ouid.de Ponto,eleg.9,
Nam modò vos animo dulces reminiscor amici.
Actus miseros reminiscitur Stat.11.Thebaid.
Reminiscor illis dies. Accius apud Nonium, Heu me miserum, quum hæc recordor,quum illos reminiscor dies.
Tempus illud reminiscitur mittens.Ouid.5 Trist.eleg 5.
Reminisci & recordari aliquid. Cic.de Senect. Magno esse argumēto homines scire pleraque antè quàm nati sint: quòd iam pueri quum artes difficiles discunt, ita celeriter res innumerabiles arripiant, vt eas non tum primum accipere videantur,sed reminisci & recordari.
Reminisci de re aliqua. Cic.pro Ligario, Quoniam hoc est animi, quoniam etiam ingenij tui, te aliquid de huius Quæstoris officio cogitantem,etiam de aliis quibusdam Quæstoribus reminiscentem recordari.
Reminiscendo recognoscere. Cic.1.Tusc.Declarare se non tum illa discere,sed reminiscendo recognoscere.
Remisceo,remisces,remiscui {[illegible]} remiscēre,Idem quod simplex Misceo.Horat.in Arte,
Atque ita mentitur,sic veris falsa remiscet.
Remistus,remista, remistum, Participium. vt Venenum remistum. Seneca lib. 2. de Tranquil. vitæ, Venenum mihi dedit aliquis, sed vim suam remistam cibo perdidit.
Remitto,remittis,remisi,penult prod. remissum {[illegible]} remittere,Retro mittere, vt ait Sipontinus. Plautus,
Munera accipit frequens,remittit nunquam.
Dona remittunt non leuiora datis.Ouid.13.Metam.
Remittere,primo loco:& Mittere,secundo. Cic. Tironi lib. 16.1, Volebam ad te Marionem remittere, quem quum meliusculè tibi esset,ad me mitteres.
Ablatiuo pretij aliquando iungitur. Curtius libro 4,Captiuos si placet reddi,honestius dono dabimus,quàm pretio remittemus.
¶Remittere,Rursus mittere,Reddere. Colum.lib.1.cap.6. Plin. lib.9.cap 18,His aquam acceptam ore remittunt.
¶Remittere,Concedere,condonare,dimittere, ignoscere, datiuo construitur. Cic.5.Verr.Verùm hoc quoque vobis remitto, negligite præterita si vultis.
Remitto & condono. Vatinius ad Ciceronem,lib.5.10,Meam animaduersionem & supplicium quo vsurus eram in eum quem cepissem,remitto tibi & condono.
¶Remitto, Permitto, sino, concedo. Ouidius 11. Metamorphoseos,
Sed mora damnosa est,nec res dubitare remittit.

Remittere alicui aliquid,Concedere. Cic. 4. Acad. Sed tibi aut concedendum est ita esse,quod minimè vis:aut memoriam mihi remittas oportet,& facile esse ei locum,etiam si comprehensio,perceptioque nulla sit. Id est,Concedas mihi memoriam esse.
Vrgere,& nihil remittere.Cic.4 de Fin.
¶Remittere,Demittere: cui contrarium est Erigere. Plinius lib. 8. cap. 32, Quum erexere aures, acerrimi auditus: quum remisere, surdi.
¶Remittere,pro simplici mittere apud antiquos. Lucilius, Cobibet domi mœstus se Albinus:repudium quod filiæ remisit. Nonius.
Remittere aliquem sub furca. Plaut.Casina,
Sine modo rus venias,remittam ad te virum
Sub furca in vrbem,tanquam carbonarium. Quo loco Turnebus, Furcæ aptari gestabantur carbones, & furciferi serui sub furca plectebantur,& in exemplum traducebantur. Ærumnæ etiam furculæ erant,quibus onera tollebantur ferebanturque. Hæc ille.
¶Remittere,Cessare. Terent. And. 5.1, Nam si cogites, remittas iam me onerare iniuriis.
¶Remittere ædes quas emeris.Plaut.Mostel.10.
Remittere annum alicui. Plin.epist.155,Rursus ergo iis qui soluerant,eius quod soluerant,decimam remisi.
Animum remittere,Delectare,inquit Nonius: cui contrarium est Intendere Cic.in Hortensio,Quæro enim non quibus intendam animum rebus,sed quibus relaxem,ac remittam.
Remittere animum à. Liuius 9.bel. Maced. Nunquam tamen remisit animum à colligendis in pace viribus, quibus quandocunque data fortuna esset,ad bellum vteretur. Id est,nunquam cessauit colligere vires,&c.
Remittere & contrahere animos dicitur cantus. Cic.2.de Legib. Et incitat languentes,& languere facit excitatos: & tum remittit animos,tum contrahit.
Ardorem pugnæ remittere.Liu.5.bel.Maced.Hoc est minuere.
Beneficium Cæsar 2.bel.Ciuil.
Integramque causam ad Senatum remittit.Tacit.lib.3.
Contentionem.Cæsar 2.bel.Ciuil.
Culpam remittens.Valer.3.Argon.Id est condonans.
Curas remittens Stat.4.Sylu.6.
Curam animi remittere. Cic 6. Verr. Quum diutius in eo negotio,curaque fueram,vt requiescerem,curamque animi remitterem, ad Carpinatij præclaras tabulas reuertebar.
De supplicio remittere. Cic.7. Verr. Aliquid de summo supplicio remittere. Id est,minueres supplicium.
De suo remittere. Cic.pro Rab Posth. Neque fuit Gabinij, remittere tantum de suo,nec regis imponere tantum pati suis.
De custodia remittere,Negligentiorē fieri.Col.lib.1.ca.8. ad fine.
De voluntate nihil remittere. Brutus Attico in Epist.ad Brutum, 17.10,Persuade tibi de voluntate mea nihil esse remissum,de iudicio largiter.
Debitum remittere. Cic.Attic.lib.13,Ne existimes eos, qui non debita consectari soleant,quod debeatur remissuros.
Dolores pedum remiserunt, Id est remissiores sunt. Vide DOLOR.
Remittere ex.Plin epist 194,Vis tu remittere aliquid ex rugis?
Ex virtute pristina remittere aliquid.Cæsar 3 bel.Ciuil.
Ex pecunia remittere. Cic.5.Verr. In illo reprehenditur,quòd ex ea pecunia remiserit,quam ipse quæsierat.
Febres ex toto remittuntur. Celsus lib 3. cap. 12, Horror autem eas ferè febres antecedit, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur.
Fila incœpta remisit.Ouid.2.Fast.
Fræna remittere equo,Laxare.Ouid.1.Trist.eleg.3.
Frænos remittere dolori, per translationem. Plinius epistol. 104. libro 5.
Frontem remittere, Minus seuerum effici. Plin. Iunior lib. 1. ad Lupercum, epist. 5, Idem tamen qui à te hanc austeritatem exigo, cogor id quod diuersum est postulare, vt in plerisque frontem remittas.
Furor ille se remisit.Ouid.epist.4.
Habenas adducere & Remittere,contraria.Cic.de Amic.
Horam remittere de suis legitimis horis, Prætermittere, præterire. Cic 3.Verr.Hic tu fortasse eris diligens,nequam ego horam de meis legitimis horis remittam.
Hyems se remittit Vere.Tibul.lib.3.eleg.5.
Remittere adolescentiæ alicuius, remittere lacrymis. Plinius epist.198.
Imbres remiserunt. Liu.lib.10.bel.Maced. Hoc est cessarunt, vel minores fuerunt.
Inimicitias suas remittere Reip.Liu.9 bel.Maced.
Intercessionem remittere, Cessare ab intercessione. Liuius 8. bel. Maced.
Iracundiam. Cicero 8 Philippica,Quotidie aliquid iracundiæ remittebat.
Iras.Virg.4.Georg.
Ius alicui.Martial.lib.1.96.
Labores remittere. Cessare à laboribus, siue minus & parcius laborare.Martial.lib.10 82.
Legem. Curtius lib.6,Legem se supplicio coniunctis fontium remittere edixit.
Librum remittere dicitur arbor, quando librum sua sponte relinquit. Colum.lib.11.cap.2,Possuntque si iam librum remittunt,inseri oleæ,vel emplastrari.
Mandata remittere. Cæsar 1.bel.Ciuil.Illi deliberata respondent, scriptaque ad eum mandata per eos remittunt.
Memoriam remittere. Cæs 6. bel. Gall Quod ferè plerisque accidit,vt præsidio literarum diligentiā in perdiscendo ac memoriam remittant.

remittant.Id est,memoriam non curent,& negligant meminisse.
Multam remittere,Vide multam dicere,in DICO.
Neruos remittere,& Intendere,contraria.Plin.lib.26.cap.10.
Nomen remittere.Tacitus libro 20,Vim principis complecti,nomen remittere.
Numeros in cantu.Cic.1.de Leg.Quemadmodum Roscius familiaris tuus in senectute numeros in cantu remiserat.
Nuntium ad aliquem.Plaut.Capt.7.
Nuntium remittere vxori,Repudiare vxorem.Cicero in Topic.Si mulier quum fuisset nupta cum eo cui connubij ius non esset, nuntium remisit,quoniam qui nati sunt,patrem non sequuntur.
Officium alicui remittere , cui opponitur Exigere. Plin.epist. 143. Id est condonare.
Opera remittere Liu.10.bel.Pun.
Opinionem. Cic.pro Cluent. Deinde siquam opinionem iam vestris mentibus comprehendistis:si eam ratio conuellet , si ratio labefactabit,si denique veritas extorquebit,ne repugnetis, eámque animis vestris aut libētibus aut æquis remittatis.Id est,discedatis ab ea.
Pœnam.Liu.10.bel.Maced.
Repudium remittere,Repudiare.Terent.Phorm.5.8.
Remittere saporem,pro Mitiorem reddere vel temperare.Seneca de Prouident. Non mutant saporem maris, neque remittūt quidem.
Sonum vocis intendere & Remittere,contraria.Cic.in Orat.
Remittant spiritus , comprimant animos suos , sedent arrogantiam.Cic pro Flacco.
Nullum remittis tempus,neque te respicis. Id est non cessas. Terent.Heaut.1.1.
Aspera verba remittere alicui , Id est non acrius obiurgare aliquem.Ouid.3.de Ponto,eleg.6.
Vincula sæua Ouid.2.de Arte.
Voluntate remittere.Liu.5.bel.Maced.
Vultum.Ouid.2.de Ponto,eleg 2.
Lege remissum,Concessum lege.Ouid.3.de Arte.
Thyades membra remissæ.Senec.OEdipo,5.
Remittor,remitteris,Passiuum, pro Interquiesco , occupationes intermitto,& animum remitto. Plin.iunior lib.1.epist.16.Erucio, Est ergo mecum per diem totum:eundem antequam scribam,eundem quum scripsi,eundem etiam quum remittor,non tanquam eundem lego.
Remissus { ἀνειμένος, ἄνετος } Participium,siue Nomen ex participio, Laxus,negligens.
Tritus & Remissus,contraria.Cic.pro Cælio, Cum tristibus seuerè,cum remissis iucundè: cum senibus grauiter , cum iuuentute comiter:cum facinorosis audacter,cum libidinosis luxuriosè viuere.
Remissus & Acris,contraria.Cic.3.de Finib.Quanquam in eo sermone,qui cum Torquato est habitus,non remissi fuimus:tamen hæc acrior est cum Stoicis parata contentio.
Remissiorem esse,& summo iure contendere. Cic.ad Attic.lib.16, Ego , si me non improbissimè Dolabella tractasset , dubitassem fortasse,vtrum remissior essem,an summo iure contenderem.
In vlciscendo remissior.Cic.Post reditum ad Quirites.
Remissus animo.Cæsar 2,bel.Ciuil.
Mente remissus.Claud.2.Paneg.
Remissior æstimatio,quàm annona.Cic 5.Ver.Remissior aliquanto eius fuit æstimatio,quàm annona.
Ambage remissa.Ouid.epist.7, Hos populos potius in dotem ambage remissa Accipe. Id est,omissa. Alij legunt,ambage remota.
Remissus animus. Cic.2.de Diuinat. Hæc scilicet in imbecillo,remissóque animo multa omnibus modis confusa & variata versantur.
Leni animo & remisso esse.Cic.2.de Orat.
Contentum & Remissum corpus,contraria.Cic.2.Tuscul. Onera contentis corporibus facilius feruntur,remissis opprimunt.
Digitos inter remissos cecidere pocula.Propert.lib.4.eleg.9.
Remissius dicendi genus.Cic.pro Sextio,Facit,Iudices,vester iste in me animorum oculorúmque contuitus,vt mihi iam licere putem remissiore vti genere dicendi.
Remissius frigus.Cæsar 5.bel.Gall.
Opus remissum , Humile & non magnæ artis , aut magni laboris. Ouid.2.Trist.
Pectus remissum,Vide PECTVS.
Ramus adductus, quum remissus esset , in oculum recidit. Cic.1. de Diuinat.
Sanguis è pulmone remissus,Id est eiectus. Ouidius 1. de Ponto, elegia 4.
Remissa temporibus studia.Cic.1.Tusc.
Remissus,Solutus febri.Plin.iunior li.7.epist.1, Quinetiam quum perustus ardentissima febri,tandem remissus vnctúsque , acciperem à medico potionem,&c.
Remissio,remissionis { [illegible] } Verbale.Plin.iunior lib.4.epist.3.ad Hadrianum,Ego tamen te vel magis in remissionibus miror.nam,&c. Alij legunt remissioribus , id est leuioribus, & hilarioribus. Sic apud Cic.4.in Catil.Remissio pœnæ.
Remissio,Relaxatio & dissolutio. Cic.Metello, lib.5.2, Si humanitas appellanda est in acerbissima iniuria remissio animi ac dissolutio.
Quies & remissio.Cic.pro Cælio,Quem non quies, non remissio, non æqualium studia,non ludi,non conuiuia delectarent.
Danda tamen est omnibus aliqua remissio.Quintil.lib.1.cap.3.
Non inutilis laborum remissio.Quintil.lib.3 cap.8.
Remissio morbi senescentis.Cic.ad Gallum,lib.7.27, Visa est mihi vel loci mutatio,vel animi æterna relaxatio, vel ipsa fortasse iam senescentis morbi remissio profuisse.
Remissio animorum. Cic.ad Pætum,lib.9 24, Nec id ad voluptatem refero,sed ad communitatem vitæ atque victus , remissionémque animorum , quæ maximè efficitur sermone familiari qui est in conuiuiis dulcissimus.
Remissio & moderatio vocis.Cic.de Clar.Orat.

Contentio vocis & Remissio,contraria.Cic.2.de Orat.
Remissio & contractio superciliorum. Cic.1.Offic. Ex oculorum obtutu, ex eleuatione , aut superciliorum remissione , aut contractione.
Remissio pensionis.Suet.in Iulio,cap.20.
¶Remissiones. Tacit.in vita Agricolæ , Iam verò tempora curarum remissionúmque diuisa.
¶Remissio,aliter.Colum.lib.1.cap.7,Nam vbi sedulò colitur ager, plerunque compendium , nunquam detrimentum affert , eóque remissionem petere colonus non audet. *Rabais de son marché.*
Remissè, Aduerbium { ἀνειμένως } Leniter vel laxè. Sallustius, Pauca timidè,remisséque locutus abscessit.
Remissè,Lentè,& veluti remisso, id est laxato animo. Cic 3.de Orat.Quis vnquam res præter hunc tragicas penè comicè , tristes remissè,seueras hilarè,forenses scenica propè venustate tractarit? Nonius remissè hoc loco,læto animo interpretatur.
Remissè disserere, & Neruosè , contraria. Cic.3. Offic. Neruosius qui ista disserunt,solum audent malum dicere id quod turpe sit : qui autem remissius,hi tamen non dubitant summum malum dicere.
Remissius agere. Cic.1.de Finib. Quidam autem non id tam reprehendunt,si remissius agatur : sed tantum studium , támque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.
Agere versum leniter,remissè,non actuosè.Cic.3.de Orat.
Remissè,leniter,vrbanè agere cum aliquo , cui opponitur Grauiter,seuerè,priscè.Cic.pro Cælio.
Remissè & Vehementer, contraria. Cic.6.Verr. Quum iste nihilo remissius atque etiam multo vehementius instaret quotidie.
Remissarius, Adiectiuum { [illegible] } vt Remissarius vectis in sucula torcularis, qui frequenter remittitur: vel qui ad remissionem factus est. Cato cap.19, Vectes longissimos pedum decem & octo , secundos pedum sexdecim,tertios pedum quindecim,remissarios pedum duodecim.
REMOBOTH, monachorum genus apud Ægyptios deterrimum. Rhodiginus libro 10 antiquarum lectionum cap.4,Quia verò Antonij anachoritæ facta mentio est , ambigéntque forsan multi , quæ sit cognominis eius ratio : sciendum in Ægypto tria fuisse monachorum genera. Quidam cœnobitæ dicebantur , vel eius gentis lingua *Sauses*. Alij anachoritæ , qui deserta ferè incolebant : vnde & nominis profluit ratio , ex Græcæ linguæ interpretamento. Tertios Remoboth appellant,deterrimos,neglectósque: quibus mos est,vt bini terníve habitent simul , suóque viuant arbitrio , conquisita in medium conferentes. Verùm apud eos omnia affectata , laxæ manicæ, follicantes caligæ , vestis crassior , crebra suspiria , inquit Hieronymus.
Remolior,remoliris,pen.prod. { [illegible] } remolíri, De suo loco pellere.Ouid.5.Metamorphoseos,
Sæpe remoliri luctatur pondera terræ,
Oppidáque & magnos deuoluere corpore montes. De Typhoeo. Hoc est,excutere: vel decutere & demoliri.
Arma remolitur.Silius lib.1.Id est retractat,& instaurat.
Remolitus,pen.prod.Participium:vt Orbis remolitus. Seneca Hercul. furent.6.
Remollio,remollis,remolliui , remollitum { [illegible] } remollîre, pen.prod.Valde,vel rursus mollire. Colum.lib.2.cap.11,Nihil itaque amplius in iteratione,quàm remolliri terra debet æqualiter.
Artus tactos remollit Salmacis.Ouid.4 Metam.
Remollitus, pen prod. Participium { [illegible] } Suet. in Augusto, cap.79,Vultu erat vel in sermone , vel tacitus , adeò tranquillo serenóque , vt quidam è primoribus Galliarum confessus sit inter suos, eo se inhibitum ac remollitum, quominus vt destinarat , in transitu Alpium per simulationem colloquij propius admissus,in præcipitium propelleret.
Remollesco,remollescis { [illegible] } remolléscere,Molle fieri. Cæsar 4.bell Gall.Vinum ad se importari non sinunt , quòd ea re ad laborem ferendum remollescere homines , atque effœminari arbitrantur.
Cera remollescit sole.Ouid.10.Metam.
Sole remollescit,quæ frigore constitit vnda.Ouid.9.Metam.ad finem fabulæ Byblidis.
¶Remollescere , per translationem , Mitem & placatum fieri. Ouid.1.Metamorphoseos,
-precibus si numina iustis
Victa remollescunt,si flectitur ira deorum.
REMONIVM, locus iuxta vrbem, quem ad inauguranda templa Remus cepit.Alexander libro 6.Genialium dierum,cap.11.
REMORA,A Remo,Romuli fratre,appellatio.Ennius apud Ciceron. Curabant vrbem Romam Remorámne vocarent. Sic in manuscriptis. Editi habent Romámne Remámne vocarent. Turnebus priorem scripturam magis probat.
Remora,Vide REMOROR.
Remorbescere { [illegible] } In morbum recidere,inquit Festus. Verbum antiquum.
Remordeo, remordes, remordi, remorsum { [illegible] } remordêre, Mordere eum à quo quis est morsus.
Remordere,Cruciare,solicitare.Virg.1.Æneidos,
-quando hæc te cura remordet.
Cura remordet me.Claud.de bello Getico.
Præteritisque admissa malis peccata remordent.Lucret.lib.1.
Animus conscius remordet.Lucret.lib.4.
Remorsurus,pen.prod.Participium { [illegible] } Horat.Epod.6,
Quin huc inanes,si potes, vertis minas,
Et me remorsurum petis?
Remores,pen.corr.Aues in auspicio dicuntur , quæ acturum aliquid remorari compellunt.Festus.
Remoror,pen.corr.remoraris { [illegible] } remorári,Retardare.A remora pisce,vt ait Donatus. Terent.And 4.4,

-nequod vestrum remoret commodum. Idem Eunucho,2.3,
Vt illum di,deæque senium perdant,qui me hodie remoratus est.
Ituros remorari Ouid.11 Metam.
Verba & preces puellæ me remorantur. Propert.lib.1.ad Tullum, elegia 6.
Remorari aliquem à re aliqua. Cic.1.in Catil. Num vnum diem postea L.Saturninum Trib.pleb.& C.Seruilium mors à Reipub.pœna remorata est?
Remorari gradum.Plaut.Persa,3.
Iter. Ouid.11 Metam.
Pœnam. Vlpian.in l.Si quis filio.§. Quid tamen.D.De iniusto testamento.
Spes alicuius.Cic.ad Attic.lib.3,Scito te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari.
Remorari,sine casu. Liuius 7.Bell Maced. In deteriore sua fortuna pacem faciet rex,quia serius facit,quàm facere potuit.si nunc remoratus fuerit,&c. Vetus codex habet moratus. Plaut.Casip.19,
Nam quid illæc nunc tam diu intus remoratur,quasi ob industriam?
Non diu remoratus es.Catul.in Epithal Mallij,56.
Remoratus,pen prod.Participium { ἀναβεβλημένος } vt
Calamitas remorata longius serpit.Cic. Anteq iret in exil.
Remorans,pen.corr. { ἀναβάλλων } Aliud participium.Ouid.6.Fastorum,
Et fugiunt freno non remorante dies.
Remora,remoræ,pen corr. { ἐπίσχεσις } Retardatio dicitur.Lucilius,
Quæ vox ex te resonans meo gradu remorā facit? Plaut.Trinum.3,
Quæ in rebus multis obstant,odiosæque sunt, remorámque faciunt rei priuatæ & publicæ.
Remora { ἐχενηΐς } Animal aquatile,admodum breue: à remorando nomen trahens, quòd nauem cui adnixum sit, remoretur. Plin lib.32. cap 1, Tamen omnia hæc pariterque eodem impellētia vnus ac paruus admodum pisciculus echeneis appellatus in se tenet.Ruant venti licet,& sæuiant procellæ,imperat furori,viréisque tātas compescit, & cogit stare nauigia:quod non vincula vlla, non anchoræ pondere irreuocabili iactæ. Et paulo pòst.E nostris quidam Latinis remorā appellauere eum.
Remoueo,remoues,pen corr remoui,remotum,pen.prod. {ἀπωθέω, ἀφαιρέω, ἀποχωρίζω } remouère,Amouere, abducere, auferre. Cic ad Tironem,lib 16 11,Accepimus conditiones, sed ita vt remoueat præsidia ex his locis quæ occupauit.
Remouere aliquem à legibus, Deiicere eum à spe legum ferendarum Cic.ad Qu fratrem lib.2.10,Hunc Catonem Lentulus à legibus remouit.
Remouere aliquem à Rep. Cæsar 3 bel.Ciuil. Senatus Cælium ab Rep. remouendum censuit.
Remouere ab oculis,& Occultare,Idem.Cic.1.Offic. Quæ natura occultauit,eadem omnes qui sana mente sunt,remouent ab oculis.
Artem remouere,Cic in Bruto,Lysiam primò profiteri solitum artem esse dicendi:deinde quòd Theodorus esset in arte subtilior,in orationibus autem ieiunior,orationes eum scribere aliis cœpisse, artem remouisse. similiter Isocratem primò arté dicendi esse negauisse, scribere autem solitum aliis orationes, quibus in iudiciis vterentur. Artem remouisse,hoc est negauisse vllam esse artem dicendi,vt multi alij negarunt:quod Cic.lib.1.de Orat.scripsit. Ita verò interpretan dum docet paruculā, similiter, quæ sequitur: Et Quintil. qui lib.2. cap.18.scribit Lysiam negasse artem esse.
Remouere de medio,Clàm auferre.Cic.pro Roscio Amer. Multa palàm domum suam auferebat,plura clàm de medio remouebat.
Ex vrbe me remoui in montes.Horat 2 Serm.saty.6.
A vulgo & scena in secreta se remouere.Horat 2.Serm.saty.1.
Causas desidiæ remouere Ouid.3.Trist eleg 7.
Infantem remouere,A lacte depellere,Vide INFANS.
A se remouere inuidiam.Ouid.12 Metam.
Manus remouere ex oculis Ouid 9 Metam.
Ministerio sceleris me remoui.Ouid.3.Metam.
Metum.Liu lib 2 ab Vrbe.
Moram.Plaut.Stich.5.
Nubem an mi remouit ipse dolor.Ouid.1 Trist.eleg.3.
Oculos remouere,& se totum auertere.Cic.pro Corn.Balb Fuisse iudicem ex illis equitibus Romanis grauissimis viris neminem quin remoueret oculos,& se totum auerteret.
Operam suam à populari cœtu Cic.4.Acad. Quòd si quum fungi munere debeamus,non modò operam nostram nunquam à populari cœtu remouemus, sed ne literam quidem vllam facimus nisi forensem.
Pudorem.Ouid 8 Metam.
¶Se remouere ab aliquo,pro Alienare.Cic.ad Attic.lib.4,Quid sit quòd se à me remouit,si modò remouit,ignoro.
Remouere se à negotiis publicis,Extricare se. Cic. 1. Offic. Multi & sunt & fuerunt,qui eam quam dico tranquillitatem expetentes,à negotiis publicis se remouerunt. Id est Abdicauerunt se muneribus publicis.
Ab amicitia alicuius se remouere.Cic.de Amic.
A suspicione alicuius commodi se.Cic.de Lege agrar.
Remouere se arte sua, Non eam exercere amplius. Cic.in Orat. Ne opifices quidem se artibus suis remouerunt, quæ aut Ialysi (quem Rhodi vidimus) non potuerunt, aut Coæ Veneris pulchritudinem imitari.
Cura remouens soporem.Ouid 6.Metam.
Suspicionem leuare, atque ab se remouere. Cic.5 Verr. Tum iste homo innocens,qui illam suspicionem leuare, atque ab ea se remouere cuperet.
Vim procul hinc remoue.Ouid 1.Amor.eleg.14.
¶Remosse,pro Remouisse.Lucretius lib.3,
-falso terrore coacti,
Effugisse volunt longè,longéque remosse.
A vulgo remorant se in secreta,Id est,remouerant,secesserāt. Horat.2.Serm.saty.1. Syncope est. Silius lib.11,
-hi sunt qui iura dedere
Terrore expulso,Sidicináque bella remorant,
Remotus,pen.prod. Participium,siue Nomen ex participio, Qui longius abest. Cic.7.Verr. Remoto atque ablegato viro, non liberius quàm antè,&c.
Remotum procul.Cic.5.Ver.Etiámne hæc tam parua ciuitas,tam procul à manibus tuis atque à conspectu remota?
Procul vrbe remotus.Ouid 4 de Ponto,eleg.9.
Longa regione remotus Ouid 3.Trist.eleg 4.
Longè remotus homo ab ambitione,Vide LONGVS.
A culpa remotus,Qui caret culpa.Cic.pro Murena.
A cupiditate remotus. Cic.3. Verr. Quis tam remotus fuit à cupiditate?
Remotus homo à dialecticis,Id est alienus,nō exercitatus in dialecticis. Cic.ad Attic.lib.14, Hæc conscripsi x. Cal. accubans apud Vestorium hominem remotum à dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum.
Ab iniuriis remotissimus. Cic.4.Verr. Homines quietissimi, qui maximè ab iniuriis nostrorum magistratuum remotissimi, consueuerant esse præsidio fœderis,&c.
Remotus ab inani laude & sermonibus vulgi.Cic.Catoni,lib.15.4, Si quisquam fuit vnquam remotus ab inani laude, & sermonibus vulgi,ego profectò is sum.
Procul remotus ab oratoris officio.Cic.1.de Inuent.
A pudore remotus longissimè.Cic.2.de Lege agrar.
A religione remotus.Cic.pro Fonteio, Testibus, Iudices,non credere cupidis, & iratis,& coniuratis,& ab religione remotis, non solùm potestis,sed etiam debetis.
A sensibus remotum.Lucret.lib.5.
A suspicione minimi errati remotissimus.Cic.6.Verr.
Vitio ab omni remotus Horat.de Arte.
¶Ambage remota verum abdidit.Ouid.3.Fast.
Antrum remotius.Ouid 9.Fast.
Dicit esse quæ secreto agere de Repub. velit arbitris remotis, &c. Liu.2.ab Vrbe.
Custos remotus.Horat.de Arte.
Officia autem tollebantur delectu omni & discrimine remoto. Cic.4.de Finibus.
Fœmina à viris remotissima, Non dedita libidini. Columel. libro 12.capite 1.
Ioco remoto tibi hæc amicissimo animo præcipio. Cic.ad Trebatium,lib.7.11. Quod & amoto ioco dicitur.
Locus arbitris remotus.Cic 7.Verr.
Postquam exempta fames epulis,mēsæque remotæ.Virg.1.Æneid.
Nimbi remoti.Horat.4.Carm.ode 4.
Pietas remota Lucan lib.6.
A memoria remota res. Cic.1.de Inuent. Quum autem res ab nostra memoria propter vetustatem remotas ex literarum monumentis repetere instituo,&c.
Remota res à Lentulo. Cic.ad Qu.frat. lib.2.6, Sine dubio res à Lentulo remota videtur esse.
Sermo à strepitu forensi remotissimus.Cic.in Orat.
Remotio,Verbale { ἀποκίνησις } Cic.1.de Inuent. Eius partes sunt quatuor,concessio,remotio criminis,relatio criminis,comparatio.
Criminis remotio apud Cic 2. de Inuent,est, quum eius intentio facti,quod ab aduersario infertur,in alium,aut in aliud dimouetur.
Remugio,remugis, pen prod remugiui vel remugij, remugitū, pen. prod. { ἀντιμυκάομαι, ἀντηχέω } remugire,Resonare.Virg.3.Georgic.
Et vox assensu nemorum ingeminata remugit.
Cælum remugit Virg 9.Æneid.
Mons totus circum remugit.Virg.12.Æneid.
Nemus remugit ventis.Horat 3.Carm.ode 10.
Nemus remugit bellatore.Stat.12.Thebaid.
Sinus Ionius remugiens Noto.Horat.Epod.10.
Tympanum remugit.Catul.de Berecynth epigr.58.
Vox remugit assensu nemorum ingeminata.Virg.3.Georg.
Antro remugit Sibylla.Virg 6.Æneid.
Ad mea verba remugis.Ouid.1.Metam.Verba Inachi ad filiam mutatam in vaccam Hoc est mugitum reddis,non verba.
Insanis vlulatibus remugit.Stat.12.Thebaid.
Remulceo,remulces { ἀνασαίνω } remulcère.vt
Corda stimulata remulcere Stat.8 Thebaid.
Minas remulcere.Stat.8.Thebaid.
¶Remulcere,pro Reflectere. Virg.11.Æneidos,
Ac velut ille prius,quàm tela inimica sequantur
Continuò in montes sese auius abdidit altos
Occiso pastore lupus,magnóque iuuenco,
Conscius audacis facti,caudámque remulcens
Subiecit pauitantem vtero,&c. Caudam remulcens, inquit Turnebus,id est reflectens: sic enim lupi & canes timentes reflectūt caudam, vt eam sub verenda reducant. Sic & demulcere aures pro demittere dixit Lactantius.Vide DEMVLCEO.
Remulco, Ablatiuus est, quum scaphæ remis magna nauis trahitur,ait Festus. Cæsar 3.bell. Ciuil. Ad Oricum venit, submersámque nauim remulco, multísque contendens funibus reduxit. Liuius 5. bell.Pun.Itaque Marcellus noctè nauim onerariam cum armatis remulco quadriremis, trahi ad Acradinam iussit. Idem 7.bell.Macedon.Contemplatus Eudamus hostes,claudas,mutilásque naues apertis nauibus remulco trahentes, viginti paulò amplius integras abscedentes,&c. Qui locus apertè docet, Remulcum non esse paruam nauem, aut scapham, vt quidam sunt interpretati. Quas enim naues apertas Liuius vocat,quis tam stupidus, vt scaphas intelligat? Quis rursum in superioribus, vbi scribit nauim onerariam remulco quadriremis tractam, quadriremem dici putet, aut paruam nauem aut scapham? Certè nihil aliud est, nauim remulco trahi, quàm re-

migio siue remigatione. Naues enim vel plus æquo oneratæ, vel fractæ, vel mutilæ, aliis nauibus remigum plenis alligatæ ducuntur: vt quò simpliciter à nautis duci non possunt, aliorum nauigiorum adminiculo perueniant. Itaque quemadmodum nauis oneraria quadriremi alligata, eorum qui in ea quadriremi erant remigio trahebatur, sic & naues claudæ mutilæque nauibus apertis alligatæ. Sunt qui putent remulcum esse funem, ad quem nauis alligata remorum vice trahitur. Sunt qui putent hastam esse prælongam vnco ferreo præfixam, quo nauis grandior è minore scapha attrahebatur.

Remulco, remulcas {ῥυμουλκεῖν} remulcâre. Latinis minus in vsu. Propriè est remigando è scapha grandiorem nauim trahere, quod aliquando non solùm necessitatis gratia fit, sed vt nauis quietius agatur. Hinc remulcare aliquando dicimus, molli ac leni tractu ad progressum mulcere: vt ait Nonius. Sisenna lib.2, Siqua celeriter solui poterat, in altum remulcando trahitur. Et à remulcendo fit.

Remunculus, Nauigium piscatorium, inquit Nonius. Sallost. Histor. lib.2, Primo indicit fortè super (alij per) noctem in remunculo piscantis. Meminit & Gell lib.10.cap.25.

Remunero, remuneras, pen.corr. {ἀντιμισθόω, ἀντιχαρίζομαι} remunerâre: & Remuneror, remuneratis, remunerâri, Deponens, Retribuere, compensare, beneficium reddere, mutuam gratiam referre. Hoc est munere aliquo, munus aliud compensare. Plin.epist.165, Remuneranda est igitur probitas eorum, &c. Cicero Post reditum in Senatu, Quibus autem officiis T. Annij beneficia remunerabor? Idem ad Atticum, lib.8, Tu si tibi eadem causa est, me remunerare sanè velim.

Officio aliquem remunerare. Qu.Cic.de Petit.Consul.

Remunerare præmio. Cæsar 1.bell.Gall.

Remunerari aliquem munere. Cic. ad Varr.lib.9.8, Vt possem te remunerari quàm simillimo munere.

Suppliciis his te remunerabor. Catul.ad Caluum, epig.14.

Ad remunerandum nihil suppetit præter voluntatem. Cicero L. Paulo, lib.15.13.

Remuneratio, remunerationis {ἀντίδωρον, ἀντίχαρις} Verbale. Cic.de Amicit. Nihil est enim remuneratione beneuolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorúmque iucundius. Idem 2. Offic. A quo enim expeditior & celerior remuneratio fore videtur, in eum ferè est voluntas nostra propensior.

REMVRIA, Remi occisi funesti dies. Alexandrinus Alexander lib.4. cap.20, Etiam mense Maio, dies quibus Remuria celebrantur, vt occisi Remi vmbra placaretur: & Nonis Iulij, quæ Caprotinæ dictæ sunt, qua die Romulus apparere desiit.

REMVRINVS ager dictus, quia possessus est à Remo. & Remi habitatio Remora: sed & locus in summo Auentino Remoria dicitur, vbi Remus de vrbe condenda fuerat auspicatus. Paulus apud Festum.

Remurmuro, remurmuras, pen.corr. {ἀντιμορμύρω} remurmurâre, Contra murmurare. Stat.5.Sylu.1,

Qualiter alta comam syluarum gloria pinus
Seu Iouis igne malo, seu iam radice soluta
Deficit, & nulli spoliata remurmurat auræ.

REMVS {ῥῶμος, ῥῆμος} filius Martis & Iliæ, à fratre Romulo interemptus, vt scribit Liuius. Post cuius mortem, oborta pestilentia, consulto oraculo responsum est, placandos esse manes fratris extincti: ob quam rem sella curulis cum sceptro & corona, & cæteris regni insignibus semper iuxta sancientem aliquid Romulum ponebatur, vt pariter imperare videretur: vnde est illud Virgilij 1.Æneidos,

-Remo cum fratre Quirinus
Iura dabunt. Hæc Seruius. Tibul.lib.2.eleg.5,
Romulus æternæ nondum firmauerat orbis
Mœnia, consorti non habitanda Remo.

Remus, remi, masc.gen. {κώπη, πλάτη, ἐρετμός} Instrumentum quo naues aguntur. Cic.3.Verr. Quàm multos esse oporteret, ex ipso nauigio quod erat factum sex remorum numero, coniiciebant.

Remi, sunt nauales pedes, sicuti plerunque remus remigis. Virgil. Æneidos 5,

-quam deinde Cloanthus
Consequitur melior remis, sed pondere pinus
Tarda tenet. Ex Nonio.

Remi breues. Iuuen.Saty.15.

Lenti remi. Senec.Hippol.3.

Inflexus. Cic.4.Acad. Neque verò hoc loco expectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbæ respondeam. Id est cur in aqua inflexus videatur.

Validi. Valer.2.Argon.

Adiicere vela remis. Ouid.2.de Remed.amor.

Admotum fretum remis. Ouid.6.Metam.

Aptare remos. Virg.5.Æneid.

Verrimus & proni certantibus æquora remis. Virg.3.Æneid.

Minutis remis confisa cymba. Propert.lib.1.eleg.11.

Ordine terno consurgunt remi. Virg 5.Æneid.

Contorsit remum in hostem. Lucan.lib.3.

Conuulsum remis dehiscit æquor. Virg.5.Æneid.

Ad remum dare aliquem, Vide in Præpositione AD.

Ducere remos. Ouid.1.Metam.

Franguntur remi. Virg.1.Æneid.

Impellere remos. Virg.4.Æneid.

Nauim remis impellere, Id est remigare. Cic.4.Tusc.

Properantibus remis impellit æquora. Ouid.3.Metam.

Incumbere remis. Ouid.2.de Arte.

Validis incumbere remis. Virg.5.Æneid.

Lentos incuruans gurgite remos. Catul.Argon.59.

Inhibere remos, Vide INHIBEO.

Grauibus ineunt certamina remis. Virg.5.Æneid.

¶Alarum remis insistere. Ouid.5.Metamorphoseos,

Posse super fluctus alarum insistere remis
Optastis. Id est posse volare.

Insurgere remis. Virg.3.Æneid.

Intenta remis brachia. Virg.5.Æneid.

Lentandus remus in vnda. Virg.3.Æneid.

Obsistunt remis freta. Ouid.epist.13.

Agili remo peragit freta. Ouid.epist.11.

In verbere remorum perstant. Ouid.3.Metam.

Agmine remorum celeri petit maria. Virg.5.Æneid.

Freta pulsata remis resonant. Senec.Octau.6.

Reducere remum ad pectora. Ouid.11.Metam.

Rates reguntur remo. Ouid.1.de Arte.

Sollicitare freta remis. Virg.2.Georg.

Stringere remos. Virg.1.Æneid.

Subducere remos. Ouid.11.Metam.

Torsit aquas remis. Ouid.5 Fast.

Vertunt vada remis. Virg 6.Æneid.

Demissi remi verrebant freta. Ouid.3.Amor.eleg.7.

¶Remis ventísque læuam cuncta cohors petiuit. Virg.3 Æneid.

¶Ventis remísque, Idem quod Remis ac velis, hoc est citissimè, prouerbialis est locutio. Cic.ad Cornificium, lib.12.25, Atque inde ventis remísque in patriam omni festinatione properaui. Vetus codex legit ventis remis.

A remo ad tribunal, Vide A vel AB præpositiones.

Corporis remos, pro brachiis natantis dixit Ouid.epist.17.

Remigo, remigas, penult.corr. {ἐρέσσω, ἐρέσσειν, κωπηλατέω} remigâre, Remis nauigare. Cic.lib.4.Tuscul. Vtrum igitur mauis: statímne nos vela facere, an quasi è portu egredientes, paululum remigare? Plin. lib.32.cap.1, Tenuit & nostra memoria Caij principis ab Astura Antium remigantis. Liuius 6.ab Vrbe, Qui non remigasset Romam.

Remigatio, Verbale {εἰρεσία} Cic.ad Attic. lib.13, Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem remigationis nauem conuertentis ad puppim.

Remex, remigis, pen.corr. masc.gen. {ἐρέτης, κωπηλάτης, [illegible]} Qui remos agit, & remigandi ministerio mancipatus est. Plaut.Mercat. 14,

-sed coquos quasi in mari
Solitus est hortator remiges hortarier. Cic.2.de Diuin. Quid, inquies, remex ille de classe Coponij, nónne ea prædixit quę facta sunt? Cæsar 3.bell.Gall. Naues interim longas ædificari in flumine Ligeri, quod influit in Oceanum, remiges ex prouincia institui, nautas, gubernatorésque comparari iubet.

Ictus remigis. Ouid.3.Amor.eleg.5.

Officium remigis. Ouid.13.Metam.

Classis infirma propter dimissionem propugnatorum & remigum. Cic.7.Verr.

Opem remigis addere velo. Ouid.1.de Arte.

Acri remige velocem agit pristin. Virg.5.Æneid.

Remige iter carpere. Ouid.1.Trist.eleg.9.

Imperare remiges. Cic.2.de Orat.

Extructi remigis ordo quater surgens. Lucan.lib.3.

Remigium, remigij {εἰρεσία} Ipsa remorum agitatio & remigatio. Virgil.lib.1.Georgicorum,

Non aliter, quàm qui aduerso vix flumine lembum
Remigiis subigit.

Vitiosum remigium Vlyssis. Horat.1.epist.6. Per metonymiam socios Vlyssis intelligit nequam & voluptatibus addictos, vt qui nec à Circes poculis temperarint, nec à Lothophagis auelli potuerint, Prouerbij speciem habet. Vide Erasmum.

Aptæ remigio aquæ. Ouid.2.de Arte.

Nudum remigio latus nauis Horat.1.Carm.ode 14.

Aptat remigio biremes. Virg.8.Æneid.

Findere aquas remigio. Ouid.3.Fast.

Meo remigio rem gero. Plaut. Prouerbiale est, húncque sensum continet, Illis velint nolint parendum est, quum mei sint. Aliis enim fortasse remigibus imperare quod vellem inuitis non possem: nunc verò meis remigibus & seruis rem gero, qui mihi dicto audientes esse coguntur. Turneb.

¶Remigium, ad aues transfertur, quoniam alis veluti remis quibusdam ad diffindendum aerem vtuntur. Virg.1.Æneidos,

-volat ille per aera magnum
Remigio alarum.

Pennarum remigium. Lucret.lib.6.

¶Remigium, Remigum multitudo. Virg.3.Æneidos,

Remigium supplet, socios simul instruit armis. Cic.5.Tuscul. Quæ pugna, quæ acies, quod remigium, qui motus hominum, &c.

Remuto, remutas, pen.prod. remutâre. Tacit.in Dialogo de Orat. Vidit nanque conditionem temporum & diuersitates authorum, formam quoque ac speciem orationis remutandam.

Ren, renis, masc.gen. {νεφρός} Renes sunt qui lumbis summis coxis inhærent. ἀπὸ τοῦ ῥεῖν, fluere, quòd riui spermatis ab his oriantur. Plaut.Curcul.5,

Sed quid tibi est? c. lien necat, renes dolent,
Pulmones distrahuntur.

Humores qui ex renibus vesicáque profunduntur. Id est vrina. Cic.2.de Nat.deor.

Laborare è renibus. Cic.2.Tusc. Quum ex renibus laboraret, ipso in eiulatu clamitabat falsa esse illa quæ, &c.

Tentantur renes morbo acuto. Horat.2.Serm.saty.3.

¶Renes, pro lumbis ipsis. Nemesianus in Cynegeticis,

Renibus ampla satis validis, diductáque costas. Vsus est & ea in significatione Ausonius.

Renanciscor, Deprehẽdo. Festus, Renanciscitur significat deprehendit: Vnde adhuc nos dicimus nanciscitur, & nactus, id est adeptus.

Renarro, renarras {[illegible]} renarrâre, Idem quod narrare. Virgil.3. Æneidos,

Sic pater Æneas intentis omnibus vnus
Fata renarrabat diuûm, cursúsque docebat.

Facta renarrare. Ouid.6.Metamorphoseos,

Vtque fit, à facto propiore priora renarrant.

Renascor, renasceris, pen. corr. renatus sum { ἀναζάω } renasci, Iterum nasci. Plin. lib. 11. cap. 29. Deinde ad Canis ortum obire, & aliàs renasci. Ibidem. cap. 37. Equus septimo anno dentes omnes habet & renatos & immutabiles. Liu. 6. bell. Pun. Vt reuixisse, aut renatum sibi quisque Scipionem imperatorem dicat. Cicero 1. Tuscul. Nam principium extinctum, nec ipsum ab alio renascetur, nec à se aliud creabit.

Ardor occultus renascitur sub corde. Stat. 2. Achil.

Renascitur malum. Cic. ad Brutum, 4. 4. Neu semper primi cuiusque mali excidendi causa sit, vt aliud renascatur illo peius.

Renascens, Participium { ἀναζῶν. } vt Renascens annus, pro Primo Vere. Plin. lib. 16 cap. 25.

Renatus, pen. prod. { ἀναγεννηθείς } Aliud participium: vt Flumen rursus renatum nouo fonte. Lucan. lib. 3.

Dies renatus. Senec. Troade, 1.

Renatum bellum. Cic. ad Brutum, 13. Renatum bellum est, idque non paruo scelere Lepidi.

Renata vrbs. Liu. 6. ab Vrbe.

De nihilóque renata forent quæcunque videmus. Lucret. lib. 1.

Renauigo, renauigas, pen. corr. { ἀναπλέω } renauigare, A nauigatione redire. Cic. ad Atticum, lib. 14. Pòst in Puteolana & Cumana regna renauigare. Plin. lib. 6. cap. 23. Ex India renauigant mense Ægyptio Tybi incipiente.

Renauo, renauas, renauare. vt Renauare operam. Cic. Attico, lib. 1. 9. Renauabo operam. Hoc est, diligēter ac celeriter præstabo. Sunt qui seiunctim legant, re nauabo: sunt qui renouabo. Manutius legit, Video hominem valde pœnitere, nauabo operam.

Renideo, renides, pen. prod. renidui { γελάω } renidere, Resplendere. Proprium est æris, quum politum & læuigatum fuerit. Stat. 10. Theb. Emicat effigies, & sparsa orichalca renident. Horat. 2. Carm. ode 18. Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar. Hoc est fulget. Porphyrio.

Oratio renidet. Quintil lib. 12. cap. 10.

¶Renidere, pro Ridere { μειδιᾶν, μειδιάω. } Catul. in Egnatium, Egnatius, quòd candidos habet dentes,

Renidet vsquequaque. seu ad rei ventum est

Subsellium, quum orator excitat fletum,

Renidet ille: seu pij ad rogi m fili

Lugetur, orba quum flet vnicum mater,

Renidet ille. Paulo pòst,

Nam risu inepto res turpior nulla est. Renidet, ridet. Renidere dicitur, quicquid hilarem aliquam speciem præ se fert. quo sensu transfertur etiam ad inanimata.

¶Renidere, Lætari, gaudere. Horat. 3. Carm. ode 6,

& adiecisse prædam

Torquibus exiguis renidet. Lambinus.

Renidens, pen. prod. Participium { γελῶν } Resplendens: vt Domus auro renidens. Lucret. lib. 2.

Falsum vultu renidens. Tacit. lib. 4.

Ære renidenti fluctuat tellus. Id est splendet armis rutilantibus. Virg. 2. Georg.

Lares renidentes. Horat. Epod. 2. Hoc est splendentes, aut vultu, aut garrulitate. Acron.

Os renidens. Ouid. 8. Metamorphoseos, -puer Icarus vna Stabat, & ignarus sua se tractare pericla,

Ore renidenti modò quas vaga mouerat aura

Captabat plumas. Hoc est, ore hilari, læto, & ridenti. Acro in illud Horat. 2. Sermon 7. -nasum nidore supinor: Nidor, inquit, à nimio odore tractum, seu risu: vnde & renidet. Ibidem Porphyr. Nidorem pro risu posuit, à quo verbum fit Renideo.

Puer renidens. Stat. 4. Thebaid. Hoc est, labra contrahens. Lactantius.

Renidesco, renidescis { ἀναγελάω } renidéscere, Inchoatiuū. Lucan. lib. 2. Fulgur ibi ad cælum se tollit: totáque circùm

Ære renidescit tellus. Hoc est, splendore armorum perfusa hilaritatem quandam præ se fert, & quasi risu diffundit spectatorē. Lamb.

Reniteo, renites, pen corr. renitui { ἀντιλάμπω } renitère, Valde nitere. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido atque non gracili, neque in recessu gemmæ aut in deiectu renitente, sed in ipsis vmbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

Renitor, pen. prod. reniteris, pen. corr. renisus vel renixus sum { ἀντιτείνω } reniti, Contra, vel aduersum niti. Liu. 5 ab Vrbe, Quum illi renitētes pactos dicerent sese, negat eam pactionem ratam esse. Plin. lib 2. cap. 82. Pòstésque alterno pulsu renitentes.

Renixus, huius renixus, Verbale { ἀντέρεισις. } Celsus lib. 5. cap. 28. de fistulis, At cartilago vbi subhæsit, ipsa sedes docet, peruentúmque esse ad eam ex renixu patet.

Reno, renas, renaui { ἀνανήχομαι } renāre, Iterum nare, aut natando redire. Ouid. ad Liuiam,

Nulláque per Stygias vmbra renauit aquas. Horat. Epod. 16,

-simul imis saxa renarint Vadis leuata.

Renodo, renodas, pen. prod. renodare, In nodum constringere. Horat. Epod. 11,

Aut teretis pueri longam renodantis comam. Valer. 5. Argon.

Téque renodatam pharetris, ac pace fruentem.

Renouo, renouas, pen. corr. { ἀνανεόω, ἀνακαινίζω } renouāre, Notæ significationis.

Vetera renouare. Cic. 1. Acad. Imò verò & istam, & totam veterem Academiam aqua absorptā diu, renouari à te, nisi molestū est, velim.

Ager renouatur aratro. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.

Amicitia ac societas renouata Liu. Decad. 4. lib. 4.

Amores veteres renouamus desyderio. Catul. ad Caluum, 91.

Animum renouare. Cæsar, At cohortes suis ex terrore firmatis, rursúsque renouatis animis, legionarios conuersis equitibus, &c.

Animum alicuius renouare, & reuocare ad. Cic. 2. de Orat. Animos Equitum Romanorum, apud quos tum iudices causa agebatur, ad Qu. Cæpionis odium, à quo erant ipsi propter iudicia abalienati, renouabam, atque reuocabam. Idem 2. de Inuent. Animus autem renouatur ad ea quæ restant, aut omnibus iam dictis exsuscitatur.

Annos renouauerat Titan. Tibul lib. 4. ad Mæcenatem.

Aratrum renouans terram. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.

Aruum renouauerat taurus. Ouid. 15. Metam.

Bellum renouare. Cæsar 3 bel. Gal.

Campus renouatur aratris Ouid 1. Amor. eleg. 3.

Casus omnes renouare. Virg 2. Æneid.

Clamorem renouare. Liu. Decad. 4. lib. 4.

Commendationem. Cic. Trebatio, lib. 7. 18. Multa mihi crede, assequère: ego enim renouabo commendationem, sed tempore.

Consilia belli. Cæsar 8. bell. Gal.

Desyderium. Cic. Post red. ad Quirites, Frater erat vnus qui suo squalore vestros oculos inflecteret: qui suo fletu desyderium mei, memoriámque renouaret.

Dictum renouare, pro Iterum dicere. Cic. 2. de Lege agr. Hic quoniam video vos hominis dignitate, & contumelia legis esse commotos, renouabo illud quod initio dixi, regnum comparari, libertatem vestram hac lege funditus tolli.

Dolorem. Virg. 2. Æneid.

Fœdus. Liu. lib. 1. Fœdus inter Romam Lauiniúmque vrbes renouatum est.

Honores. Cic. Qu. fratri, lib 2. 14.

Hospitium. Cic. pro Deiot. Tu vetus hospitium renouare voluisti.

Humum Martial. lib. 2. 74.

Institutum referre ac renouare. Cic. 1. Verr. Hoc institui, atque adeò institutum referri atque renouari molestè ferunt.

Legendo renouare. Cic 1. Acad. Hæc inclusa habebam, & ne obsolescerent, renouabam, quum licebat, legendo.

Locationem. Vlp. in l. Item quæritur. §. vlt. D. Locati.

Luctus renouabantur acerbi. Tibul. lib. 2. eleg. 7.

Memoriam. Cic. pro Murena, Et vt Scaurus, memoriam propè intermortuam generis sui, virtute renouare.

Militiam. Cic. 7. Verr. Renouabitur prima illa militia, quum iste è foro abduci, non vt ipse prædicat, perduci solebat.

Operam. Cic Attic. lib. 1. 9.

Nouis opibus se renouare. Cic. pro Murena, Tantum tamen consilio atque authoritate valuit, vt se, rege Armeniorum adiuncto, nouis opibus copiísque renouarit.

Nuptias. Papin. in l. Inter. §. vlt. D. De pact. dotalib.

Orationem. Cic. 1. de Inuent.

Prælium. Cæsar 3. bel. Gall.

Recordatione, vel commemorando rem aliquam renouare. Cic. 1. de Finib Stulti malorum memoria torquentur, sapientes bona prætérita grata recordatione renouata delectant.

Scelus pristinum in aliquem renouare & instaurare. Cic. 2. Verr. Quum in Cn. Dolabellam scelus suum illud pristinum renouauit, & instaurauit Quæstorium.

Seruitutem. Iabolen in l. Si locus D. Quemad. seruit. amit.

Societatem. Cic. Cornificio, lib. 12. 17. Quòd societatem Reip. conseruandæ tibi mecum à patre acceptam renouas, gratum est.

Studia. Cic. 2. de Diuin. Quod quum accidisset nostræ Reip. tum pristinis orbati muneribus, hæc studia renouare cœpimus, vt & animus molestus hac potissimum re leuaretur, & prodessemus ciuibus nostris qua re cunque possemus.

Vulnera alicuius. Ouid. 2. Trist.

¶Renouare à. Quintil. lib. 6 cap. 4, Animū à satietate vel à fatigatione renouat. Hoc est, recreat vel instaurat, & reficit. De risu.

Renouatus, pen. prod. Partic. { ἀνανεωθείς. } Quintil. lib. 1 cap. 3, Itaque & virium plus afferunt ad discendum renouati ac recentes. De pueris.

Ager renouatus. Ouid. 1. Metam.

Lucifer renouatus vnda Oceani Silius lib 7.

Senecta renouata in florem redit. Ouid. 7. Metam.

Altæ & renouatæ stellæ. Cic. 2. de Nat. deor.

Templum Honoris à M. Marcello renouatum. Cic. 2. de Nat. deor.

Testamentum renouatum. Vlp. in l. In fraudem. § 3. D. De milit. testam. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quanuis reuocatum legat Haloander.

Renouatiuum fulgur vocatur, quum ex aliquo fulgure functio fieri cœpit, si factum est simile fulgur, quod idem significet. Festus.

Renouatio { ἀνανέωσις, ἀνακαίνισις } Verbale. Cic. ad Attic. lib. 6. Confeceram vt soluerent centesimis sexennij ductis, cum renouatione singulorum annorum. Idem de Clar. Orat. Vsurpatione & renouatione doctrinæ.

Renouatio timoris. Cic. Bruto, lib. 11. 18.

Renouamē, pen. prod. renouaminis, Idem { ἀνακαίνισμα. } Ouid. 8. Metam. Forma semel mota est, & in hoc renouamine mansit.

Renouello, renouellas { ἀνανεάζω } renouellare, Rursus nouellum facere. Colum. de Arboribus, cap. 6. Eiusmodi itaque vinea si non aridos in corpore habet truncos, & flecti potest, factis sulcis optimè sternitur, atque ita renouellatur.

Renumero, renumeras, pen. corr. { ἀνταριθμέω } renumerāre, Reddere quod ante nobis numeratum fuerat, vt aurum, dotem, &c. Terent. Hecyra, 3. 5,

Sin alio est animo, renumeret dotem huc, eat.

Renuntio, renuntias { ἀπαγγέλλω } renuntiāre, Referre quid actum sit, aut velit aliquis: quemadmodum nuntios referre dicimus, de his ad quæ missi sunt. Cic. 5. Verr. Fremebat tota prouincia, nemo id tibi renuntiabat? Idem pro Cluentio, Nam hoc perfæpe dixisti, tibi sic renuntiari, me habere in animo causam hanc præsidio legis defendere.

Posteaquam mihi renuntiatum est de obitu Tulliæ filiæ tuæ. Seruius Ciceroni, lib. 4. 5.

Renuntiare

Renuntiare ad Senatum acta. Cic.5.Verr. Qua de re Agyrinenses magistratus, & Quinqueprimi, quos tui quæstus causa euocas, acta & imperia tua domum ad Senatum suum renuntiauerunt: quorum renuntiatio legibus illorum literis publicis mandata est.

¶Renuntiare, Deferre arcanum, vel rem nouam narrare. Cic. pro Cluentio, Quisnam tibi hoc renuntiauit? quis tam improbus fuit? cui ego autem narraui? Budæus.

Vt nobis renuntiatur. Cic. pro Cluentio.

¶Renuntiare, Apertè nuntiare, significare. Terent. And.3.2,
Id ego iam nunc tibi renuntio here futurum, vt sis sciens,
Ne tu mihi hoc posterius dicas, Daui factum consilio, aut dolis.
Cicero 2. Verr. Renuntio, inquit, tibi, te hodiernis comitiis esse absolutum.

Renuntiare alicui de re aliqua. Plaut. Menæch.9.

Renuntiare ad patrem dixit Plaut. Bacchid.2.

¶Renũtiare amicitiam, redemptionem, repudium, Denuntiare amicitiam discissam, testari se non esse redemptorem, & repudiare vxorem. Tacit.lib.2, Componit epistolas, quis amicitiam ei renuntiabat. Terent. Phorm.4.3,
-illis repudium renuntiet,
Hanc ducat. Cic.3. Verr. Itaque renuntiat Rabonius illam decisionem tutoribus. accurrunt tamen ad tempus tutores, digitum tollit Iunius patruus. Id est, significat se esse redemptorem.

Renuntiare conductionem, est irritam nuntiare. Asconius.

Exceptionibus renuntiare. Vlpian in l. Sed & si quis.§.Quæsitum est. D. Si quis caution.

Excusationi renuntiare. Vlpian. in l. Prætor.§. vlt. D. de vacation. muner.

Legationi renuntiare Paulus in l. Si absenti. D. de legation.

Societati renũtiare. Vlpian. in l. Si cõuenerit. & Paulus in l. Actione. D. pro Socio.

Renuntiare alicui hospitium dicebatur is quem contracti hospitij pœnitebat, ne hospitij ius violaret. Cic.4. Verr. Itaque iste vehementer Sthenio infensus, hospitiũ ei renũtiat, domo eius emigrat. Id est, denũtiat sese nolle amplius hospitari in domo eius. Liu.5. bel. Pun.

Societatem alicui renuntiare. Liu. lib 8. bel Maced.

¶Renũtiare, pro Nuntium remittere, & salutem vltimùm dicere. Quintil. libro 10. capite 7, Mea quidem sententia, ciuilibus officiis renuntiabit.

Stoicis renũtiare. Cic.1. de Orat. Pedem nemo in illo iudicio supplosit, credo ne Stoicis renuntiaretur.

Vitæ. Suet. in Sergio Galba, cap.11.

¶Renuntiatur Consul, Tribunus, aliúsve magistratus, Id est declaratur factus Consul, Tribunus, &c.

Consulem renuntiare aliquem. Cic.2. de Orat.

Renuntiatur in tribus illis sacerdotibus. Cic.4. Verr. de sacerdotibus Iouis, Perfecerat iste imperio, vt pro suffragio Theomnastus familiaris suus in tribus illis renuntiaretur.

¶Renũtiare, aliter, & quod vulgò dicitur *Contremander*. Senec.1. de Clement. Renuntiari exemplo amicis quos in consilium rogauerat, imperauit. Id est, indicauit mutato consilio nihil se eorum opera in præsens vsurum.

Renuntiare deposito, est rerum depositarum curam & custodiam deponere. Vlpian. in l. Si hominem.§. Quoties. D. Depositi vel cõtra.

Renuntiatus, Participium. Plinius in Paneg. Tuo iudicio Cõsules facti, tua voce renuntiati sumus. Id est declarati.

Renuntiatio, Verbale {ἀπαγγελία} Relatio. Cic.5. Verr. Cæsio renuntiat se dedisse: cognoscite renuntiationem ex literis.

Renuntiatio dicitur recusatio eius rei, quæ in pactum & promissionem venerat. Asconius.

Renuntiatio, Testimonij genus, quod *rapportum* vulgò dicunt: cuiusmodi ædere solent architecti & magistri vniuscuiusque opificij, quum opus est: qui propterea publicè sacramento adiguntur. Budæus. Vlpian. in l.1. in princ. D. Si mensor falsum modum dixerit, Aduersus mẽsorem agrorum Prætor in factum actionem proposuit, à quo falli nos non oportet nam interest nostra ne fallamur in modi renuntiatione.

¶Renuntiatio, ea significatione vulgari, *Renoncement, ou Renonciation*. Vlpian. in l. Verum est. in fine. D. Pro socio, Voluntate distrahitur societas renuntiatione. *Par y renoncer, En y renonceant.*

Suffragiorum renuntiatio. Cic. pro Plancio.

Renuntius, renuntij, mascul. gen. {ἀπαγγελος} Qui aliquid iterum nuntiat. Plaut. Trinum.5, Cantrices, cistellatrices, nuntij, renuntij.

Renuo, renuis, renui, renutum, pen. prod. {ἀνανεύειν, ἀπαγορεύειν} renuere, Respuere, & quasi signo aliquo ostendere aliquid sibi displicere. Martial. lib.1.14.

Nullum conuiuium renuere. Cic. pro Cælio.

Fato renuente nouos furores. Silius lib.10.

Oculo renuente negaui. Ouid. epist.16.

Quibus superciliis renuentes, huic decem millium crimini? Cic. pro Rabirio Posthumo.

Renutus, huius renutus, pen. prod. masc. gen. {ἀνάνευσις} Plin. iunior libro 1. epist.7, Nam ego quoque simili nutu ac renutu respõdere voto tuo possum. Nutu, id est assensu, dum promitto non agere aduersus Gallum. Renutu, dum nolo adesse Gallo aduersus Beticos.

Renuto, renutas {ἀπαγορεύω} renutãre, Negare, renuere, non velle. Lucret. lib.3,
Quod superest, siquis corpus sentire renutat.
Simulachra renutant. Lucret. lib.4.
Incolumis transire potest, simulachra renutant.

Reor, reris, ratus sum {νομίζω, δοκέω} reri, Existimare, opinari. Cic.3. de Nat. deor. Rebantur enim fore, vt exercitus imperatorem equo incitato se in hostem immittẽtem persequeretur, id quod euẽnit. Salustius in Catil. Optimum factu ratus, in tali re fortunam belli tentare.

Illos in quibus eas virtutes esse remur, à natura ipsa diligere cogimur. Cic.1. Offic.

Quod minimè reris. Virg.6. Æneid.
Ducebam animo, rebarque. Virg.6. Æneid.
Tum restitutas fratribus rebor meis Animas. Senec. Hercule furente,20.
Vti tenebras omnes Acherunta reamur Liquisse. Lucret. lib.4.

Ratus, rata, ratum {νομίσας} Participium, Significat idem quod Puto, imaginor. Priscianus, Reor quoque ratus facit participium, vt puto, differentiæ causa: quia Ritus aliud significat. & Retus pro Reatus dicebant, quomodo Saucius pro Sauciatus, Lassus pro Lassatus. Plautus Amphitryone,
Victis hostibus quos nemo superari posse ratus est. Festus, Ratus sum, significat putaui: sed aliquãdo pro firmo certoq; ponitur ratus.

Abundè ratus, pro Satis ratus. Tacit. lib.18.

Obsidionem flagitij ratus. Tacit. lib.3.

¶Ratum {κύριον} Firmum, constans, certum, fixum. Terent. Hecyra,
Ne quod egissem, esset ratum.

Certus & ratus. Cic.2. de Nat. deor. Qui quum tam certos cæli motus, tam ratos astrorum ordines, támque inter se omnia connexa & apta viderit.

Constans & ratum. Cic.2. de Nat. deor. Nihil errat quod in omni æternitate cõseruat progressus & regressus, reliquósque motus constantes & ratos.

Ratum & immutabile. Cic.2. de Nat. deor. Astrorum in omni æternitate rati & immutabiles cursus.

Iussum, ratum atque firmum. Cic. pro Cæcin. Si populus iusserit me tuum, aut item te meum seruum esse, id iussum, ratum atque firmum futurum?

Verum illud certum, comprehensum, perceptum, ratum, firmum, fixum fuisse vis. Cic.4. Acad.

Ratum & Irritum, contraria. Cic. de Prouinc. Consul. Cuius Tribunatus si ratus est, nihil est quod irritum ex actis Cæsaris possit esse.

Ruptum & Ratum, contraria. Cic.1. de Orat. Testamentum ruptum aut ratum.

¶Dicta rata. Ouid.2. Fast.
Fides. Ouid.3. Trist. eleg.10.
Leges naturæ. Senec Oedipo, 11.
Opus. Ouid in Ibin,
Quæque ratum triplici pollice netis opus.

¶Ratum habere aliquid {δικαιώζειν} Approbare, confirmare. Cic. pro Roscio Com. Quis hoc frater fratri, quis parens filio tribuit, vt quodcunque retulisset, id ratum haberet?

Iudicium habere ratum, & Rescindere iudicium, contraria. Cic. in Partition.

Ratum habere aliquid, pro Comperto & constituto. Cic.1. de Nat. deor. Id habent ratum quod ab eo quem probant, iudicatum vident. De Pythagoreis.

Ratum facere augurium. Cic.1. de Diuinat. Quid habet aruspex, cur pulmo incisus etiam in bonis extis dirimat tempus, & proferat diem? Quod augur, cur à dextra coruus, à sinistra cornix faciat ratum? Subaudi augurium.

Ratum mihi est: hoc est, Probo vel approbo. Cic. ad Gallum, lib.7. 24, Attamen ista ipsa quæ te emisse scribis, non solùm mihi rata erũt, sed etiam grata.

Rato tempore aliquid facere. Cic.2. de Diuin. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nihil euenire, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore, quæ potest esse fortuna?

Pro rata, siue Pro rata parte, quod vulgus nostrum *Ad æquipollentiam*, & etiam Pro rata dicit, Latinam vocem vsurpãs. Vlpianus in l. In his verò. de Soluti. Si verò summa vsurarum debitarum non eadem sit, æqualiter ad vtrãque causam proficit, non pro rata. Idẽ ibidem, Siquis ita cauerit debitori in sortem & in vsuras eius se accipere: vtrum pro rata & sortis & vsurarũ decedat. Cic.1. Tusc. Omnia ista perinde vt cuique data sunt pro rata parte à vita, longa aut breuia dicuntur.

Pro rata portione, Vide Ad portionem, in præpositione A D.

Ratæ preces, Id est exauditæ. Ouid.1. Fast. Budæus.

Ratissimus, a, um, Superlatiuum à Ratus. Festus, Ratissima quoque ab iis quæ rata dicimus: vnde etiam rationes dictæ. Cato in Q. Thermum,
Erga Rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima.

Ratifico, ratificas, pen. corr. {κυρόω} ratificare, Approbare, quod actum est confirmare. Veteres Ratare pro Ratificare dicebant: vnde est Irritare contrarium. Sipontinus.

Repagulum, repaguli, pen. corr. {μοχλὸς} quod & Repãges dicitur fœminino genere. Obex dici potest, ex re & pago compositum. Festus, Repagula sunt, vt Verrius ait, quæ patefaciendi gratia ita figuntur, vt ex contrario oppagantur, vt Cic.6. Verr. Postea conuulsis repagulis, effractísque valuis, demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. quæ poetæ interdum repãges appellant. Hactenus Festus. Plaut. Cistel.8,
Occludite ædes pessulis, repagulis.
Portæ repagula ceciderunt. Ouid.14. Metam.
Conuellere repagula, vide CONVELLO.
Laxare repagula. Lucan lib.1.
Perstringere repagula iuris, Vide PERSTRINGO.
Pedibúsque repagula pulsant. Ouid.2. Metam.
Robusta repagula rapta de poste. Ouid.5. Metam.
Recludere iram repagulis. Cic. de Nat. deor. Illa versa mente mihi hodie tradidit repagula, quibus ego iram omnem recludam.

Repagularij iudices, seu disceptatores, commissarij sunt, ad fores Curiæ ius dicentes. Et sententiæ eorum vel interfata, seu interlocutiones, acta repagularia vocantur Budæus in forensibus.

Repandus, Adiectiuum {ἀνάσιμος} Quod est recuruum & sinuosum, quódque retrorsum patet. Plin libro 14 cap.22, Ad hæc pertinet pectorosa ceruicis repandæ ostentatio. Cic 1. de Nat deor. Quam tu nunquam ne in somnis quidem vides, nisi cum pelle caprina, cum

hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis.

Repandirostrum. Cælius lib. 7. cap. 16. Sed & erectam ceruicem non tacuit Repandus verò, nunc retrò patentem significat, nunc reflexum: vnde repandirostrum concinnauit Pacuuius, quanquam durè, Quintiliano teste.

Repango, repangis, repegi & repanxi, repactum, repángere, Idē quod Pangere. Colum lib. de Arboribus, cap. 22. In quo scrobe destinaueris nucem serere, terram minutam in modum semipedis ponito, ibique semen ferulæ repangito.

Reparco, reparcis, reparsi, reparsum {ἀπειφείδομαι} repárcere, Idē quod Parcere. Plaut. Truc. 8,

-v. inam à principio

Rei item parsissem meæ, vt nunc reparcis sauiis. Antiquum est.

¶Reparcere, ex contrario sensu, pro Non parcere, vt in Claudere & Recludere. Lucretius,

Scilicet ex vlla facere id si parte reparcent. Sic enim legit Lambinus, alij aliter, vt annotauit Turnebus.

Reparo, reparas, pen. corr. {ἀνακτάομαι, ἀνανεόω, ἀνανεάζω, ἀνακτῶμαι} reparáre, Instaurare, & in statum pristinum redigere, quasi rursus parare. Plinius epist. 291. Sed quæ sunt vetustate sublapsa, reparentur in melius.

Perdere & Reparare contraria. Cic. 5. Verr. Quibus iniuriis grauissimis tamē illud erat miserum solatium, quod id perdere videbatur, quod alio Prætore, eodem ex agro reparare posset.

Reparare quod amiseris. Plin. epist 94. lib. 6.

Amissas res reparare. Horat. 2. Serm. satyr. 5.

Exercitum. Plaut. Capt. 4.

Reparare bellum. Liu. 10. bel. Pun.

Requies reparat vires. Ouid. epist. 4.

¶Reparare, pro Repetere, requirere, recuperare. Vt enim Parare, est quærere: sic Reparare, requirere, recuperare. Horatius 1. Carm. ode 37. -quæ generosius

Perire quærens, nec muliebriter

Expauit ensem, nec latentes

Classe cita reparauit oras. Monuit Turneb.

¶Reparare, Redimere, rursus emere. Alfenus in l. Quidam. D. de in rem verso, Quidam fundum colendum seruo suo locauerat, & boues ei dederat. Quum hi boues non essent idonei, iusserat eos vænire, & his numis, qui recepti essent alios reparari. Seruus boues vendiderat, alios redemerat: numos venditori non soluerat, &c.

¶Reparari, Passiuè, Resarciri. Lucret. lib. 1,

Vnde amissa solent reparari in tempore quoque.

Reparari labore, ac refici. Plin. in Paneg.

Reparatus, Participium. vt Vina Syra reparata merce. Horat. 1. Carm. ode 31. Hoc est, vt interpretatur Duarenus lib. 1. anniuers. disput. vina, quæ sint empta nummis ex venditione Syræ mercis refectis. Iurisconsultis autem, parare, pro emendi verbo in vsu est. Reparare igitur, pro parandi verbo ab Horatio est vsurpatum, quemadmodum & redimere, pro eo quod est emere, ponere solemus. Lambinus.

Reparator, pen. prod. Verbale {ἀνακτήτης} Stat. 4. Sylu. 1,

Ipse etiam immensi reparator maximus æui

Attollit vultus, &c.

Reparatio, Verbale {ἀνάκτησις} Sallustius in Iugurtha. Sed sanè fuerit regni reparatio, plebi sua iura restituere.

Reparabilis, & hoc reparabile, pen. corr. {ἀνακτητός} Adiectiuum: vt Damnum reparabile. Ouid. 1. Amor. eleg. 14. Pudicitia nulla arte reparabilis. Ouid. epist. 5.

Repastino, repastinas, pen. corr. {ἀνασκάπτω} repastináre. Repastinari dicebant veteres vineas quæ refodiebantur. Festus, Repastinari is ager dicitur, vt Verrius existimat, cuius natura mutatur fodiendo, quum aut syluestet excodicatur, aut lapis molitur frangendo, vt fiat pascui, vel pecoribus herba, vel hominibus satione. Cato in ea quam scribit de suis virtutibus contra Thermum, Ego iam à principio in parsimonia, atque in duritia, omnem adolescentiam meam abstinui agro colendo, saxis Sabinis silicibus repastinandis, atque conserendis. Hactenus Festus. Colum. lib. 4. cap. 32. Quum deinde cultus consenuit, repastinandū est. Idem lib. 2. cap. 15. Æstiuis deinde mensibus non aliter ac si repastines, totum sterquilinium rastris permisceri oportet. Plin. lib. 17. cap. 23. Cn. Terentium scribam agrum suum in Ianiculo repastinantem offendisse arcam.

Repastinatio, Verbale. Cic. de Senect. Quid agri fossiones repastinationésque proferam?

Repatrio, repatrias, repatriâre, Redire. Solinus cap. 46. ad finem, Hoc Arabiæ fas est, hinc ad Pelusium repatriemus. Idem cap. 40. Assiduis denique exemplis patet eos pepercisse quum multi captiuorum aliquot leonibus obuiis intacti repatriauerint. Hoc est in patriam reuersi sint.

Repecto, repectis, repexi vel repexui, repexum {ἀναπείκω} repéctere, Rursum pectere. Vnde

Repexus, Participium {ἀναπεκθείς} Claud. 5. Paneg.

Sparge diem meliore coma: crinémque repexi

Blandius elato surgent temone iugales.

Coma repexa modò. Ouid. 3. de Arte.

¶Repecto, Quod pexum erat & compositum dissoluo. Stat. lib. 6. Thebaidos,

Colla toris crinita tument, stantésque repectit

Aura iubas. Hoc est dispergit, dissoluit. Lactantius. De equis loquitur.

Repedo, repedas, pen. corr. {ἀναποδίζω} repedáre, Pedem retrahere, recedere, inquit Festus, siue reuerti. Lucilius lib. 16. Rediisse ac repedasse, vt Romæ vitet gladiatoribus. Cic. 3. de Legib. Domum cum laude repedandum. Correctius exemplar legit redeundo.

Repello, repellis, repuli, pen. corr. repulsum {ἀπωθέω, ἀπωθῶ} repéllere, Retro pellere quod ingruit, reiicere, propellere siue propulsare. Plaut. Bacch. 10,

Constiti, atque hominem repuli. Cicero 6. Verr. Qui primò quum obsistere ac defendere conarentur malè multari clauis ac fustibus repelluntur.

Armis repellere, fugare, & auertere aliquem. Cic. pro Cecin.

Repellere à vel ab. Cic. Post reditum in Senatu, Tu meum generū propinquum tuum, tu affinem tuam, meam filiam superbissimis & crudelissimis verbis à genibus tuis repulisti. Idem pro Domo sua, Homines audaces ab eius templi aditu atque ascensu repulisti.

Bellum repellere. Cic. de Prouinc. Consul. Bellum Gallicum p. c. C. Cæsare imperatore gestum est, anteà tantummodo repulsum. semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quàm lacessendas putauerunt.

Causam repellere. Cic. 3. de Finib. Nec qui defendunt eam, versuti sunt in disserendo: nec qui contrà dicunt, causam difficilem repellunt.

Vt seueritas adhibeatur, contumelia repellatur. Cic. 1. Offic.

Dolorem à se. Cic. 1. de Finib. Dolorem aspernari vt summum malum, & quantum possit à se repellere.

Facinus Ouid. 15. Metam.

Arte humili reppulit famem. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3.

Fraus concessa est repellere fraudem. Ouid. 3. de Arte.

Ver repellit hyemem. Ouid. 10. Metam.

Imperium ægrè repellere. Cic. de Prouinc. Consul.

Validos cute reppulit ictus. Ouid. 3. Metam.

Iugum seruitutis à corpore suo. Cic. Anteq iret in exilium, Sit in vestris animis acceptissimus, qui à vestro corpore iugum acerbissimum repulit seruitutis.

Legatum à se. Iulian. in l. Si hæreditatem. D. Mandati.

Nefas repulit ille. Ouid. 2. Fast.

Preces alicuius. Ouid. 14. Metam.

Sanguinem repellere, pro Depellere, vel extrahere. Plin. libro 18. capite 16.

Seruitutem à ciuibus. Cic. ad Brut. 14. Tibi persuade non te Idib. Martiis, quibus seruitutem à tuis ciuibus repulisti, plus profuisse patriæ, quàm si maturè veneris, profuturum.

Tellurem hasta. Ouid. 2. Metam.

Verba fastidita. Ouid. 4. de Ponto. eleg. 1.

Vim vi. Cic. pro Sextio, Non verebar nequis aut vim vi repulsam reprehenderet, aut, &c.

Vim repellere, & Inferre vim, contraria. Cic. pro Mil.

Repellere ab impediendo & lædendo. Cic. de Petit. Consulatus.

Repellere & excludere. Cic. 1. de Orat. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, à quibus omnibus vna penè repelli voce Oratorem à gubernaculis ciuitatū, excludi ab omni doctrina, rerúmque maiorum scientia, &c. videbam.

Quum te à Consulatu repuli. Cic. 1. in Catil.

Repulsus, Participium {ἀπωσθείς} vt

Repulsus foribus, pro A foribus, apud Horat. 2. Serm. satyr. 7.

A vera ratione repulsum. Lucret. lib. 6.

Æra repulsa toties. Tibul. lib. 1. eleg. 3.

Æra repulsa sonant. Tibul. lib. 1. eleg. 8. Hoc est frequenter pulsata seu percussa.

Amor sæpe repulsus. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Hostis repulsus Ouid. 6. Fast.

Noxa repulsa effugiat meis stabulis. Ouid. 4. Fast.

Tellus repulsa est Ouid. 6. Metam.

Telum repulsum ære. Virg. 2. Æneid.

Repulsus, huius repulsus {ἀπωσμός} Ipse repellendi actus. Plinius lib. 34. cap. 8. Ceruumque vnà ita vestigiis suspendit, vt linum subter pedes trahatur alterno morsu digitis calcéque retinentibus solum, ita vertebrato dente vtrisque in partibus, vt à repulsu per vices resiliat. Idē lib. 11. cap. 37. Vipera prægnans veneno impresso, dentium repulsu virus fundit in morsus.

Repulsus scopulorum. Cic. 1. de Diuinat.

Rauci repulsus vmbonum Claud. de bello Gildon.

Assiduus crebérque repulsus. Lucret. lib. 4.

¶Repulsus, pro Repercussu. Plin. lib. 8. cap. 43. de asinis, Repulsu dorioris materiæ clauditatem ilico affert. Lucret. lib. 4.

Repulsior secūda conlatione dixit Cato in ea quæ est contra Cornelium apud populum. Nec quis (inquit) incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior. Repulsior comparatiuè dixit à repulso. Festus.

Repulsa, repulsæ, Reiectio ab honore vel magistratu. Dicimus autem Accipere repulsam, & Ferre repulsam. Cic. ad Attic. libro 5. Quòd scribis, libéter repulsam tulisse eum qui cum sororis tuæ filij patruo certaret, hoc magni amoris signum. Idem pro Plancio, C. Marius duabus Ædilitatis acceptis repulsis septies Consul est factus.

Grauior mihi morte repulsa est. Ouid. epist. 19.

Offensiones & repulsas quasi quandam ignominiam & infamiam timere. Cic. 1. Offic.

Rara repulsa. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.

Sordida. Horat. 3. Carm. ode 2.

Tristes. Claud. 4. Paneg.

Turpis. Horat. 1. epist. 1.

¶Afferre repulsam, Vide AFFERO.

Sine repulsa assequi magistratum. Cic. in Pison.

Ferre repulsam. Cic. 2. de Orat.

Ferre repulsam & præterīri. Cic. 11. Philip.

Pati repulsam. Ouid. 2. Metam.

Referre repulsam. Cic. 1. Offic. Hic summi & clarissimi viri filius in domum multiplicatam non solùm repulsam retulit, sed ignominiam, &c.

Dolore repulsæ crescit amor. Ouid. 3. Metam.

Repulso, repulsas {ἀπωθίζω} repulsâre, Frequentatiuum: vnde

Repulsans, Participium {ἀπωθίζων} Lucret. lib. 4,

-ita colles collibus ipsis

Verba repulsantes iterabant dicta referre.

Pectus

Pectus repulsans vera. Lucret.lib.4,
Vera repulsanti discedas pectore dicta.

Rependo, rependis, rependi, repensum {ἀντισταθμάω, ἀμείβω, ἀμείβομαι, ἀντισηκόω, ἀντισταθμίζω} rependere, Retribuere, compensare. Virgilius 1. Æneidos, -fatis contraria fata rependens. Plaut.Pseud.4,
Sine modò, rependam ego cuncta ob hæc hercle vna opera.
Rependere argento. Plin.lib.12.cap.25, de opobalsamo, Alexandro Magno res ibi gerente, toto die æstiuo vnam concham impleri iustū erat. Omni verò fœcunditate è maiori horto congios senos, minore singulos, cum duplo rependebatur argento.
Ingenio formæ damna rependo meæ. Ouid.epist.21.
Dona rependere alicui. Stat.9.Thebaid.
Gratia rependatur facto, Reddatur, Referatur. Ouid.2.Metam.
Pœnas sceleribus rependere pares. Senec.OEdipo,14.
Præmia digna. Stat.9.Thebaid.
Pretium pro officiis. Ouid.2.Amor.eleg.8.
Vices. Propert.lib.4 eleg.4.
Vota alicui rependere pro re aliqua. Stat.3.Sylu.3.

Repensus {ἀντισταθμισθείς} Participium: vt Repensum aurum pro capite alicuius, & Repensum auro caput, Idem. Cic.2.de Orat. Plin.lib.33. cap.3, Quum Septimuleius C.Gracchi familiaris, auro repensum caput eius excisum ad Opimium tulerit.

Repensurus, pen.prod. Aliud participium {ἀμείψων} vt Magna repensurus Silius lib.17.

Repenso, repensas {ἀντισηκόω} repensare, Frequentatiuum. Columel. lib.3.cap.2, Id tamen incommodum repensat vuarum multitudine. Patercul.lib.2.quem vide.

Repens, priore correpta, repentis {αἰφνίδιος, ἐξαπίνιος, ἐξαπιναῖος} Subitus & repentinus. Tacitus libro 5, Quid repens, aut vetustate obscurum?
Repens aduentus hostium, & Expectatus, contraria. Cic.3.Tuscul. Quanquam hostium repens aduentus magis aliquando conturbat, quàm expectatus: & magis subita tempestas, quàm antè prouisa, terret nauigantes vehementius.
Bellum repens. Liuius libro 10. ab Vrbe, Siquod repens bellum oriatur.
Causa. Tacit.lib.15.
Clamor. Silius lib.3.
Clamor repens per mœnia tollitur. Claud.de bell.Get.
Cogitatio. Tacit.lib.17.
Consternatio. Curtius lib.10.
Cura repens. Cic.3.Tusculana,
Ne me imparatum cura laceraret repens. Ex Poeta.
Defectio Lucanorum. Liu.8.ab Vrbe.
Discordia. Virg.12.Æneid.
Repens fama allata. Liu.6.ab Vrbe.
Repentes lacrymas fuderunt simulacra. Tibul.lib.2.eleg.6.
Metus. Senec.Troade,6.
Perfidia. Tacit.lib.20.
Ciuitatem eo tempore repens religio inuaserat. Liuius 9.bel.Pun.
Sonus. Seneca Medea,12.
Terror. Liu.1.bel.Pun.
Tumultus. Liu.1.ab Vrbe.
Vox. Valer.2.Argon.

Repentè, Aduerbium {αἰφνίδιον, ἐξαίφνης, ἄφνω, αἰφνιδίως} Subitò, statim. Cic. ad Dolabellam, lib.9.12, Gratulor Baiis nostris, siquidem vt scribis, salubres repentè factæ sunt.
Sensim & Repentè, contraria. Cic.1.Offic. Magis decere censent sapientes sensim dissuere, quàm repentè præcidere.
Repentè præter spem dixit. Cic.Sulpitio, lib.4.4.
Sed repente, è vestigio ex homine, tanquam aliquo Circæo poculo, factus est verres. Cic.1.Verr.
Repentè tanquam somnio. Cic.in Sallustium.
Modò egens, repentè diues. Cic.2.Philip.
Ruere omnia visa repentè. Virg.8.Æneid.
Lapsa repentè turris. Virg.2.Æneid.
De-repentè, Vide DE præpositionem.

Repētinus, pen.prod. Adiectiuum {αἰφνίδιος, ἐξαπίνιος, ἐξαπιναῖος} Res subita, & à nemine prouisa, seu de qua nemo cogitauerat. Terentius And.5.4.
-vix sum apud me, ita animus commotus est metu,
Spe, gaudio, mirando hoc tanto, tam repentino bono.
Expectatus & repentinus. Cic 2.de Orat.
Aquas repentinas eiaculatus est. Ouid.1.Fast.
Exoritur peculiare edictum repentinum. Cic.5.Verr.
Exitus repentinus & informis. Tacit.lib.5.
Fragor. Claud.5.Paneg.
Homines. Cic.de Claris Orat. Ignoti homines & repentini, Quæstores celeriter facti sunt, oppidano quodam & incondito genere dicendi. Turnebus, Homo repētinus dicitur, homo nouus, qui subitò repentéque in hominum cognitionem, famam, commendationémque peruenit.
Mala. Cic.3.Tusc.
Mors. Cic.2.de Diuinat.
Motu repentino accidentia, & Quæ meditata inferuntur, contraria. Cic.1.Offic. Leuiora sunt ea quæ repentino aliquo motu accidūt, quàm ea quæ meditata & præparata inferuntur.
Nuntius. Cic.7.Verr. Veniunt Syracusas parentes, propinquique miserorum adolescentium, hoc repentino calamitatis suæ commoti nuntio.
Tumultus. Ouid.5.Metam.

Repentino, pen.prod. Aduerb. {αἰφνιδίως} Plaut.Pseud.3,
Repentè exortus sum, repentinò occidi. Cic.pro Quintio, Moritur in Gallia Quintius quum adesset Næuius, & repentino.

Repercutio, repercutis pen.corr. repercussi, repercussum {ἀντιτυπέω} repercūtere, Percutientem ferire. Plinius epistol.95, An vt flumina, quæ in mari deferuntur, aduersantibus ventis, obuióque æstu retorquentur: ita est aliquid, quod huius fontis excursum per momenta repercutiat?
Repercussus sol. Virg 8.Æneidos,
Sicut aquæ tremulum labris vbi lumen ahenis
Sole repercusso, aut radiantis imagine Lunæ,
Omnia peruolitat latè loca. Vbi Seruius, Repercusso, aut vacat Re. aut bene repercussum, quia primò aquam ferit, inde postea tendit ad tecta. Ouid.2.Metamorphoseos,
-positæque ex ordine gemmæ
Clara repercusso reddebant lumina Phœbo.
Imaginis repercussæ vmbra. Ouid.3.Metam.
Repercussæ clamoribus valles. Liu.1.bell.Pun.
Repercutere aciem oculi dicit Seneca lib.21.epist.1.pro Repercutiendo perstringere.
. Repercutere alicuius dicta. Quintil.lib.6.cap.3, Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut eleuamus, aut repercutimus, aut eludimus. Id est refellimus.
Repercutere fascinationes, Discutere. Plin.lib.28.cap.4.

Repercussus, Participium {ἀντιτυπηθείς} Plin.lib.17.cap.21, Quum verò concreti ademère transitum, repercussa erumpit.

Repercussus, huius repercussus, Verbale {ἀντιτυπία} Ipse repercutiendi actus. Plin.epist.282, Nec in flumen, sed in ipsum mare emittere, repercussus maris seruabit, & reprimet quicquid è lacu veniet.
Repercussus colorum. Plin.libro 37.cap.2, Sunt qui maximè in iis laudent extremitates, & quosdam colorum repercussus, quales in cælesti arcu spectantur. *La reuerberation des couleurs.*
Repercussus solis, quæ vulgò *Reuerberatio* dicitur. Plin.lib.5.cap.5.
Repercussus ventorum. Plin.lib.5.cap.9.

Reperio, reperis, pen.corr. reperi, vel poeticè, repperi, repertum {εὑρίσκω, ἀνευρίσκω} reperire, Est casu offendere non quæsitum aliquid. Plautus Aulul.31,
Reperi.1. quid reperisti? s. non quod pueri clamitant
In faba se reperisse. Ouid.lib.1.Metam.
-tu non inuenta reperta es.
Reperire, non est aliquando fortunæ. Terent.Phorm.1.4,
Sed vbi Antiphonem reperiam? aut qua quærere insistam via?
Reperiri dicitur aliquis, aut aliqua, quum palàm & comperta nobis est. Cic.pro Quintio, Tamen in ista populatione & proscriptione bonorum, improbissimus reperiebare.
Repertus es ingratus. Plautus Persa,13, Id est palàm visus & compertus es esse ingratus.
Aditum sibi reperire, Vide Aditus, in ADEO.
Auxilium alicui rei. Cæsar 3.bel.Gal.
Causam reperire, Inuenire rationem quapropter aliquid fieri aut minus fieri debeat. Terent.Phorm.2.1,
Quid mihi dicent? aut quam causam reperient? Idem Eunuch.3.3,
Vbi veni, causam vt ibi manerem, repperit.
Reperio causas cur senectus misera esse videatur. Cic.de Senect. Quum complector animo, quatuor causas reperio cur senectus misera videatur.
Consilium reperire. Terent.Phorm.1.4,
Nullus es Geta, nisi aliquod iam tibi consilium celere réperetis.
Exitum. Cic.1.de Nat.Deor. Nec vos exitum reperitis, résque tota vacillat & claudicat.
Gloriam armis. Terent.Heaut.1.1.
Malefacta vestra repperi radicitus. Plaut.Mostel.15.
Medicinam alicui rei. Cic.1.Verr. Profectò nulla vnquam medicina his tot incommodis reperietur.
Negotium repperi in hac re. Plaut.Rud.12.
Aliquid noui. Cic.4.Acad. Posteaquam Archesilas Zenoni, vt putatur obtrectans, nihil noui reperienti, sed emendanti superiores immutatione verborum, &c.
Occasionem. Plaut.Pseud.17.
Periculum suum. Ouid.8.Metam.
Rationes bellandi. Cæsar 3.bel.Ciuil. In nouo genere belli nouæ ab vtrisque bellandi rationes reperiebantur.
Viam. Cic.ad Atticum, lib.2, Quòd si in eam me partem incitarē, profectò iam aliquam reperirem resistendi viam.
Mihimet iucunda ratio & via reperiēda est, qua, &c. Virg.5.Æneid.
¶Reperire parentes. Terent.And.4.6.
¶Hoc non secus reperies. Plaut.Capt.11.
¶Non reperiebam quemadmodum posset iungi sentētia duorum tam diuersa censentium. Cic.de Claris Orat. Quibus armis quemadmodum vterentur, non reperiebant.
Quid ad hæc répereris? soluamus inquis. Cic.ad Attic.lib.7.
Reperire quamobrem. Terent.Adelph.4.3.
¶Reperibitur, pen.corr.in futuro aliquando dixit Plautus in Epidico,3,
Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua res reperibitur.
¶Reperio eūm venisse Tarentum. Cic.de Senect. Quem Tarentū venisse L.Æmylio, App.Claudio Consulibus reperio.
Non reperitur vllo vestigio. Cic.pro Cluentio, Cluentij nummus nullus iudici datus vllo vestigio reperitur.
Reperitur de quodam. Plin.lib.10.cap.54, Scitum de quodam potore reperitur, Syracusis tandiu potare solitum, donec cooperta terra fœtum ederent oua.
Reperiam multos, vel potius innumerabiles, non tam, &c. Cic.2. de Finib.
¶Reperibo, in futuro antiqui dixerunt. Cæcil. Obolostate,
Nunc enimuero est, quum meæ morti remedium reperibit nemo. Author Nonius.
¶Reperio, Ex re & pario componitur: vt Repertum sit quasi reparatum, & in lucem productum.
¶Reperirier, pro Reperiri. Lucret.lib.4,
Nam maiore fide debet reperirier illud, &c.

Repertus, Participium: vt Labore reperta carmina. Lucret. lib. 3.
Diuina antiqua reperta. Lucret. lib. 5.
Diuitiis repertis incumbere. Virg. 6. Æneid.
Obscura reperta Graiorum. Lucret. lib. 1.

Repertum, reperti {εὕρημα} Substantiuum, neut. gen. Lucret. lib. 1.
Carmina quinetiam diuini pectoris eius
Vociferantur, & exponunt praeclara reperta. Id est inuenta, quae ipse
Empedocles (de quo hic fit mentio) primus adinuenit.

Repertitius, Adiectiuum, Quod repertum est. Sallust. in Cic. Repertitius, accitus, & paulo antè insitus huic vrbi ciuis. Repertitius autem appellatur ciuis, Turnebo authore, qui non est origine ciuis, sed iure, vt in ciuitate receptus, quasi repertus ciuis & quaesitus. Alij tamen reptitius legunt eleganter: quidam irreptitius. non deest etiam qui repetitius, quasi is sit, qui quum se ciuem Romanum ferat, ab aliis repetatur. Sed repertitius, quod in veteribus libris perscribitur, vt ingenuum & verum libentius retinuerim.

Repertor, Verbale, Qui reperit. Ouid. 3. Fast.
Doctrinarum repertores. Lucret. lib. 3.
Legum Quintil. lib. 2. cap. 16.
Opis medicae repertor Phoebus. Ouid. 1. de Remed.
Mirandus repertor poenae Ouid. 3. Trist. eleg. 11.
Tormentorum. Claud. 1. in Eutropium.
Vitis repertor, Bacchus. Ouid. 2. Fast.

Repertorium quid sit, declarat Vlpianus De administratione & periculo tutorum, l. Tutor, his verbis, Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgò *inuentarium* appellatur, dolo fecisse videtur, nisi forte aliqua necessaria & iustissima causa allegari possit cur id factum non sit.

Repeto, repetis, penult. corr. repetiui vel repetij, repetitum, penult. prod. {ἀπαιτέω, μεταιτέω, ἀναλαμβάνω} repétere, Propriè restituendum petere. Author ad Herennium, lib. 2, Id quod argentario obtuleris expensum, à socio eius rectè repetere possis. Terent. Eunuch. 4. 6.
Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa abs te quicquam pretij.
Cic. 6. Verr. Repetere res suas.
Dare & repetere. Cic. 1. Tuscul. At ea quidem dedit vsuram vitae, tanquam pecuniae nulla praestituta die. Quid est igitur quod queratur, si repetit quum vult?
Beneficium repetere. Seneca de Benefic. lib. 3. cap. 15.
Bona sua repetere ac persequi lite atque iudicio. Cic. 5. Verr.
Fructum repetere, Dictum de rebus ad animum pertinentibus. Cic. pro Archia, Earum rerum omnium vel in primis hic A. Licinius fructum à me repetere propè suo iure debet. Hoc dixit Cicero post commemoratum ingenium suum, & dicendi exercitationem, & optimas artes. Est autem metaphora à villico, à quo dominus villae rationem fructuum solet exigere.
Officij praemium & fructum repetere. Cicero Antequam iret in exilium.
Gratiam pro beneficio repetere. Liu. 1. ab Vrbe.
In seruitutem vibes. Liu. 4. bel. Maced.
Ius. Cic. 1. Verr. Ecquid authoritatis apud vos in suo iure repetundo socij Populi Romani supplices vestri habere debeant.
Poenas ab aliquo. Cic. 7. Verr. Verebatur ne Populus Romanus ab isto eas poenas vi repetisse videretur, quas veritus esset, ne illius legibus & vestro iudicio non esset persoluturus.
¶Repetere, Reuocare. Plaut. Trucul. 17.
Bene agis mecum, filium istinc tute melius est repetere. Terentius And. 1. 5. -hem
Repudiatus repetor.
¶Repetere, Saepius petere. Cic. pro Placio, Quid me aspectas? quid mea promissa repetis? quid meam fidem imploras?
¶Repetere, Iterare. Colum. lib. 4. cap. 28, Postea licet eandem pampinationem repetere.
Audita repetens. Ouid. epist. 19.
Omina repetere, Id est auspicia. Virg. 2. Æneidos.
Extemplo tentanda fuga canit aequora Calchas:
Nec posse Argolicis excindi
Pergama telis
Omina ni repetant Argis. Sumptum ex disciplina Roman. apud quos duces è prouincia & exercitu auspiciorum repetendorum causa Romam saepe aduolabant. Liuius, Namque Papyrius Dictator à pullario monitus, qum ad auspicium repetẽdum Romam proficisceretur, magistro Equitum denuntiauit, vt sese loco teneret. Ex Turnebo.
Sermonem de re aliqua. Plin. lib. 33. cap. 1.
Somnum. Cic Attico, lib. 13. Deinde somno repetito simul cum sole experrectus sum.
Verba. Ouid epist. 19.
Repetere per iudicem. Vlpian. l. 3. §. Si liber. D. De cõdict. caus. dat.
¶Repetere reũ. Paulus in l. Reum. D. de accusat. Quòd si libelli inscriptione legitimè ordinati non fuerint: rei nomen aboletur: & ex integro repetendi reum potestas fiet. Id est, rursus accusandi.
¶Repetere {ἐπανέρχομαι} Reuerti: vt Repetere castra. Liuius 1. bell. Maced.
Domum Ouid. 3 Metam.
Tauri repetunt praesepia. Virg. eclog. 7.
Vrbem. Virg 2. Æneid.
Iter. Ouid. 3 de Arte.
Repetere in Africam. Liu. 5. bel. Pun.
¶Repetere solita ministeria, Redire ad consuetum opus. Plinius epist. 206.
Opus propositum. Ouid. 3. Metam.
Relicta repetere, Redire ad intermissa negotia. Horat. 1. epist. 7.
Studia. Cicero in Verrem, Comitiis factis eadem illa vetera consilia pecunia maiore repetuntur. Id est renouantur. Budaeus.
¶Repetere, Petere. Tibul. lib. 1. eleg. 3,
Nec vagus ignotis repetens compendia terris, &c.
¶Repetere, Est retrorsum petere: vt quum Altè repetitam oratio-nẽ dicimus. Cic. 3. de Orat. Quorsum igitur haec spectat, inquit, tam longa, & tam altè repetita oratio? Altè repetita, pro A principiis rerum exorsa dixit: quod ipsum interdum vitiosum est. Ibidem, Repetam, & nõ ab incunabulis nostrae veteris puerilisque doctrinae quendam ordinem praeceptorum Budaeus.
Repetita longius interrogatio, apud Quintilianum, libro 5. cap. 7, Vulgò dicimus, *Longissime rem quaerere*, vel *longissime vestigare*. Haec Budaeus.
Altius repetere. Cic. pro Cluent. Repetam paulo altius Iudices, & omnia quae in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, vt cæcernere oculis videamini.
Altius omnis rei repetenda oratio est. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Altè & à capite repetere. Cic. 1. de Legib. Altè verò, & vt oportet, à capite frater repetis quod quaerimus.
Ab initiis Vrbis Caius in l. 1. D. de orig. iuris.
Ab origine prima repetens expediam omnem famam. Virgilius 4. Georgic.
Ab vltimis, vel Ab vltima antiquitate repetere. Cic. 1. de Diuinat. Principio Assyrij, vt ab vltimis authoritatem repetam.
Ab vltimo aliquid repetere, Id est ab initio, Author ad Heren. lib 1.
Ex literarum monumẽtis res repetere Cic. 1. de Inuent. Quum autem res ab nostra memoria propter vetustatem remotas, ex literarum monumentis repetere instituo, &c.
Repetere longè principia. Cic. 1. de Legib. Dij immortales, quàm tu longè iuris principia repetis!
Altius ordiri, & memoriam repetere. Cic 6. Verr De quo si paulo altius ordiar, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite.
Memoriam alicuius temporis. Cic. pro Deiotaro.
Originem repetere. Caius in l. 1 D. de orig. iuris.
Rem repetere supra annos duos. Liu. 1 ab Vrbe, in Praefat.
Repetita consuetudo & institutum dicitur, hoc est Longo interuallo relata, id est, vt clarius dicam, A longissimis retrorsum temporibus petita. Cic. 1. Verr. Neque enim magis animos hominum nocentium res vnquam vlla commouit, quàm haec maiorum consuetudo longo interuallo repetita atque relata. Haec Budaeus.
¶Repetita die, Locutio à Iurisconsultis vsurpata pro eo quod *antidatam* appellant. Vlpianus De fide instrumentorum, Repetita quidẽ die cautionem interponi non debuisse. Id est, die retrorsus ementita. Vbi dies pro tempore intelligi debet, quum foeminino genere sit positum, vt in illa locutione, Annua, bima, trima die. Idẽ de damno infecto, Videamus si cautio ei offeratur postquam missus est in possessionem, an prius decedere debeat, quàm si ei caueatur, etiam de eo damno quod ei contigerit posteaquam missus est in possessionem: quod quidem magis probatur: repetita igitur die cauendum erit. Id est referẽda retrorsus cautio & in praeteritum. Huic opponitur, Prolata die, in titulo De edendo Ex Budaeo.
¶Repetere, pro Referire. Vnde Repetere mulã calcibus, & canem morsu, Senec. lib. 3. de Ira, cap. 27. Id est vicissim impetere mulam, & canem remordere. *Refrapper des pieds, & remordre.* Idem ibidem lib. 2. cap. 34.
¶Repetere {ἀναμιμνήσκω} pro Recordari. Suet. de Claris Grammat. Me quidem adolescentulo, repeto quendam Principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare. Subauditur memoriã. Plin epist. 5. lib 3, Repeto me correptum ab eo cum ambularem.
Repetere memoriã. Cic 1. de Orat. Cogitanti mihi saepenumero, & memoria vetera repetenti, perbeati fuisse Quinte frater, illi videri solent, qui, &c.
Inde vsque repetens. Cic. pro Archia, Nam quoad longissimè potest mens mea respicere spatium praeteriti temporis, & pueritiae memoriam recordari vltimam, inde vsque repetens hunc video, &c.
Repetere vsque à. Cic. 1. de Orat. Quum repeteret vsque à Corace nescio quo, &c.
¶Repetere, pro eo quod Galli *Regretter* dicunt. Sic enim quidam exponunt. Cic 4. Acad. Repetunt iam P. Valerium, qui exactis regibus primo anno Consul fuit: commemorant reliquos, qui leges populares, &c. Repetunt & commemorãt videtur eodem sensu dixisse.

Repetendus {ἀπαιτητέος} Participium: vt Terra nunquam repetenda. Ouid 12. Metam.
Vulnera repetenda. Silius lib. 6.

Repetitus, pen. prod. {ἐπαναληφθείς} Aliud participium. vt Repetita altè oratio. Cic. 3. de Orat.
Per arma repetitus. Ouid. epist. 15.
Clades repetita. Claud. de bello Getico.
Diuinatio est ab omni aeternitate repetita. Cic. 1. de Diuin.
Exordia repetita. Silius lib. 7.
Loci ex intima quaestionum naturalium subtilitate repetiti. Quintilianus lib. 1. cap. 4.
Repetita memoria. Cic. in Parad Esset iuris & aequitatis (quae vincula sunt ciuitatis) repetita memoria.
Repetita emptio dicitur retrorsum petita: vt si re vendita & pretio soluto conueniat inter contrahentes, vt discedatur ab ea venditione, & consistat secunda, & quasi alia non praecesserit. Certè ex quo res non est integra (quia pretium solutum est) non potest consistere illa posterior venditio, sed prior censetur repetita: & sic disceditur à secunda, & recurritur ad priorem. Pompon. in l. 2. De resc. vend.
Repetita possessio per interdictum. Cic. pro Cecin.
Repetito somno. Cic. ad Attic. lib. 13. Deinde quũ somno repetito, simul cum sole experrectus essem, datur mihi epistola à sororis tuae filio.
Semiremóque nouat repetitum stipite vulnus. Ouid. 10. Metam.

Repetitor, pen. prod. Verbale {ἀπαιτητής} vt Ademptae nuptae repetitor. Ouid. epist. 8.

Repetentia, repetẽtiae {ἀνάμνησις} Recordatio, & memoria. Lucret. lib. 3,
Interrupta semel quum sit repetentia nostra. Sic legit Labinus. Quidam verò repentia: sed prior magis placet.

Repetitio, Aliud verbale {ἀπαίτησις, ἐπανάληψις} Cic. 3. de Orat. Et eiusdẽ verbi

verbi crebra tum à primo repetitio, tum in extremum conuersio.

Repetundarum, repetund.s, hos duos tantũ casus habet. Repetundarũ, vel de repetundis pecuniis à prouincialibus accusatur is, qui præses prouinciæ alienas pecunias aut vi, aut dolo expilauit. Vnde Marcellus lib. 48. Digestorũ, Lex Iulia repetundarũ pertinet ad eas pecunias quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel alio officio, munere, ministerióve acceperit. Sed postea latiùs patuit, vt hoc nomine, omnia quibus diuitiæ constant, cõtineantur, vt vasa preciosa, vestes, frumentum, nauigia, vt etiam si quis populus alteri populo iniuriam fecerit, aut captiuorum, aut incendij, aut prædæ, qui iniuriã repeteret, diceretur agere repetundarũ rerum. Ergo quum repetuntur quæ sunt ablata, tunc repetundarũ rerum agitur, vel de repetundis. Hæc ferè omnia ex Marcello, Ad legem Iuliã repetundarum. Plin. epist. 35. Marium repetundarum pœnæ, quam iam passus esset, censuit relinquendũ. Cic. 2. Off. Nondum centum & decẽ anni sunt, quum de pecuniis repetundis à L. Pisone lata est lex. Valla, Repetundarũ, & de pecuniis repetundis, non habet alios casus: & dubitari potest participiúmne sit, siue nomen, an gerundiũ. Verres accusatus est repetundarum, vel de pecuniis repetundis. Quũ dico repetũdarum, subintelligo pecuniarum: quo nomine, pecuniæ & omnia quibus diuitiæ constant, contineri dicimus. Et paulo pòst. Hoc autẽ siue participium, siue nomen, siue gerundiũ à tertia coniugatione natum, mutauit e in u, vel ob hoc saltem vt differret ab illo quod dicitur ad res repetendas, vt sunt missi legati ad res repetendas: quo significatur aut principi aut populo erepta esse vel pecorũ, vel hominũ, vel locorum, aut terrarum, agrorúmq; corpora.

Repetundæ, crimen capitale nécne fuerit, dubitatur à doctis. verũ omnem dubitationẽ tollit vna distinctio. prioribus enim tẽporibus capitale nõ fuit: posteà, cũ auaritia magistratuum haud paulò latius manare iam in prouinciis cœpisset, visum est, vt acrioribus remediis obuiã iretur. itaque, lege lata, capitale crimen factũ est. vtrunq; probatur exemplis. L. Lentulum, de repetundis dãnatum, postea cum L. Martio Cẽsorino censorẽ esse factũ, tradit Valerius lib. VI. quo patet, damnatione, ius Romæ manendi ademptum illi non esse, siquidem censuram sit assecutus, quam gessit anno ab vrbe cõdita DCVI. idem illa confirmant, quæ scripta sunt lib. 1, Rhetoricorum ad Herenniũ: Lex vetat eum, qui de repetundis dãnatus sit, in cõcione orationem habere. Augur quidam dãnatus de repetundis, in demortui locũ qui petat, nominauit. veteris enim legis, non eius, quæ postremis Reip. tẽporibus lata esset, exemplũ videtur attulisse: cùm libro de officiis 2. ita loquatur Cicero: Proximæ quæque leges de repetundis duriores. Hæc, mansisse Romæ primis illis tẽporibus, qui iã de repetundis dãnati essent, facilè demonstrant. Rursus, capitale crimẽ fuisse, eóque dãnatos exulasse, interdictis aqua & igni, A. Gabinij, & C. Verris exemplo cognoscitur. Quod si quis obiecerit, non eos lege exulasse, sed quia, cũ soluendo non essent, aut omnino cùm nollẽt soluere, volũtarium in exiliũ profecti sint: adiungemus de C. Catone: quẽ & esse dãnatũ de repetundis, Cic. in Verr. Velleiúsq; tradũt, & exulasse Tarracone, ex oratione pro Balbo perspicuũ sit, cùm tamẽ æstimata ei lis esset tãtummodo HS XVIII millibus, vt exulasse videatur: non quod fortasse posset aliquis de Gabinio & Verre suspicari, ne solueret q̃d æstimatũ erat, quod minimũ sanè pecuniæ fuit, sed quia legi, quæ repetundarum dãnatis aqua & igni interdiceret, parẽre cogeretur. Est etiã apud Velleium P. Rutilij exemplũ, repetundarum lege damnati, quem exulasse & Cicero in oratione pro Balbo, & epitome Liuiana lib. 70. declarat, Verùm, vt hęc sint dubia, quæ tamẽ satis aperta mihi quidem vidẽtur, Pediani testimonio nihil certius, nihil illustrius. is, vbi exponit illud Cic. in Verr. lib. 1, Auaritiæ supplicio cõmuni; subiungit, Æstimatione litis, & exilio satis manifestè exilium cum pecuniaria pœna in repetundarum crimine coniungens. Actionẽ fuisse in hoc crimine aduersus heredes, nisi si rei in reatu, vt Iurisconsulti loquebãtur, periissent. cum ex ipsis cognoscitur Iuriscõsultis, tũ Valerius indicat his verbis: C. Licinius Macer, vir prętorius, Calmi pater, repetundarum reus, dum sententiæ dicerẽtur, in Mænianũ conscendit: deinde M. Ciceronem, qui id iudiciũ cogebat, prætextam ponentem quũ vidisset, misit ad eum, qui diceret, se nõ damnatum, sed reũ periisse, nec sua bona hastæ posse subiici: ac protinus sudario, quod forte in manu habebat, ore & faucibus coarctatis, incluso spiritu pœnam morte præcurrit. qua cognita re, Cicero de eo nihil pronunciauit. Igitur illustris ingenij orator ab inopia rei familiaris, inusitato paterni fati genere, vindicatus est. Pœna verò dãnatis de repetũdis, quod ex Pediano satis liquet, dupli fuit. Lex per annos DC hoc de crimine lata Romæ nulla est: consulibúsque Censorino & Manilio L. Piso Frugi tribunus pl. primũ de repetũdis rogationẽ tulit, vt Cic. lib. 1. de Offic. & in Bruto docet. eodémque anno, aut certè proximo, Alia lex à Cæcilio tribuno pl. lata est: qua damnatum L. Lentulum, eum, de quo proximè meminimus, qui posteà censor fuit, prodidit Valerius lib. 6. Aliæ deinde leges de repetundis, Seruilia, Acilia, Cornelia, Iulia: quibus singulis aliquandiu iudicia sunt administrata. nã posterior quæque proximam superiorẽ abrogauit, sic tamen, vt quædam retineret, atque adeò interdum multa. non enim dubito, quin quod in rebus crimen repetundarum Seruilius constituit, iisdem in rebus, aut omnibus, aut plerisque idem crimen Acilius, quum suam legem ferret, esse voluerit: pœnam verò semper ferè auxit posterior lex, & iudicij rationem aliqua re multæ mutarunt. Itaque C. Seruilius Glaucia, (redeo enim ad quatuor leges, quas proximè nominaui) is qui cum Saturnino tribuno pl. prætor est occisus, quũ de repetundis rogationem ferret, nouum de comperendinatione caput primus tulit, intráque spatium hoc iudicij tempus conclusit, vt accusatori dies viginti ad agendum, totidem defensori ad defendendum darentur. Ante hanc legem ampliari quidem licebat, comperẽdinari verò in iudicio repetundarum non licebat. quorum alterũ lege Seruilia confirmatum: alterum, nulla in veteri lege scriptum, sed nouũ inductum, Acilia sustulit. qua de re Pedianus sic ante legem Glauciæ de comperendinatione, aut statim sententia dicebatur, si absoluendus esset reus: aut amplius pronunciabatur, si videretur esse damnandus, quum dixissent iudices, Non liquet, hoc est, obscura

caussa est. itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cuius peroratione videbatur obscuritas. comperendinatio verò vtriusque partis recitatio est. Aciliam legem, quam tulit M. Acilius Glabrio, pater eius, qui Verris in caussa prætor fuit, seuerissimam fuisse, Cicero lib. 1. in Verrem, & Pedianus tradunt. nec enim ea lege comperendinari, aut ampliari reum dicebat. itaque multi, nulla omnino, neque comperendinationis, neque ampliationis, dilatione interposita, semel accusati, semel dicta caussa, semel auditis testibus, ea lege damnati sunt. Quod autem eo in loco Cicero dixit, Ego tibi illam Aciliam legem restituo, non dixit, restituo, quasi de lege ante Seruiliam lata, sed habuit rationem præsentis temporis, cùm ex lege Cornelia, non iam ex Acilia, de repetundis quærebatur. Acilia enim tollebat omnino & comperendinationem, & ampliationem: quæ vtraque, comperendinatio quidem certè, lege Cornelia permittebatur. Id Cicero significauit satis apertè, quũ dixit: Adimo enim comperendinatum: quod habet lex in se molestissimum, bis vt caussa dicatur. & in eo. Glaucia primus tulit, vt comperendinaretur reus. nam si primus Glaucia, ergo aliquis post eum idem de comperendinatione tulit. Eũ autem Acilium constat non fuisse, id quod ostendimus. Fuit igitur L. Sylla, cuius ex lege eo tempore iudicia de repetundis administrabantur. idémque declarat Pedianus, quũ ait, ideò testibus vsum esse Ciceronem, vt si posset, comperendinationem tolleret. frustra enim Cicero conatus esset tollere, ac ne conatus quidem esset, si necessaria fuisset. Quum autem subiunxit, Ita mittam in consilium, vt etiam si lex ampliandi faciat potestatẽ, tamen isti turpe sibi existiment. non primo iudicare: hoc dicit: Ita testes interrogabo, ita scelera Verris patefaciam, vt etiam si lex Acilia, quam, quod ad me attinet, tibi restituo, (adimo enim comperendinatum) permittat id, quod minimè permittit, dilationem videlicet, iudices tamen haudquaquam ampliantes, (comperendinationem non nominat, quia comperendinatio, non iudicum, sed accusatoris, & defensoris erat, cùm, eorum alterutro petente, fieret, ampliatio verò iudicum) magnitudine criminum, & vi probationum inspecta, sibi turpe arbitrentur non primo iudicare. Et quòd Aciliam Cicero mitissimã vocat, quam Asconius seuerissimam; vterque rectè: seuerissimam, si cum veteribus: mitissimam, si cum Cornelia conferatur. Hæc pluribus verbis, quia locus Ciceronis in Verrem satis habet obscuritatis: & in eo interpretes omnes implicati, tanquam in salebra hæserunt. Cornelia, L. Syllæ dictatoris fuit, vt posterior quæque lex durior, quàm Acilia: etsi comperendinationem concedebat, quam Acilia tollebat, sicuti lex Glauciæ durior, quàm vetus: cùm tamen Glauciæ lege cõperendinari posset reus, veteri lege non posset. id Cicero significat his verbis: Vtram putas legem molliorem? opinor, illam veterem: eodémque modo seuerior, quæ consecuta est, Iulia, quàm Cornelia? quod idem Cicero scripsit in oratione pro Posthumo. Sunt autem lege Cornelia iudicia de repetundis omnia vsque ad C. Cæsaris qui posteà dictator fuit, primum consulatum administrata. Consul enim Cæsar nouam de repetundis legem rogauit: cuius quidem capita, quæ ex veterum scriptis liceat colligere, hæc maximè fuerunt: vt repeterentur pecuniæ, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere ministerióve publico cepisset, vel aliquis ex cohorte ipsius: vt vrbani magistratus ab omni sorde se abstinerent, néve plus domi munerísve in anno acciperent, quàm quod esset aureorum centum: néve quis ob iudicem arbitrúmve dandum, mutandum, iubendúmve, vt iudicaret; néve ob hominẽ in vincula publica coniiciendum, vinciendum, vincirísve iubendum, vel ex vinculis dimittendum, néve quis ob hominem condemnandum, absoluendúmve, néve ob litem æstimandam, iudiciúmve capitis pecuniæve faciendum, vel non faciendum, aliquid acciperet. quæ verba non minus pertinebant ad prouinciales, quàm ad vrbanos magistratus. item, ne quis omnino ob negotium faciendum, vel non faciendum, per calumniam pecuniam acciperet. Cautum præterea, ne prouinciæ præsidum auaritia premerentur, aut exhaurirentur: ne illi, qui prouincias regebant, quíve circa eos erant, negotiarentur, nec mutuam pecuniam darent, fœnúsve exercerent: neque hoc tantum, sed ne vxorem quidem ducere quisquam posset ex ea prouincia oriundam, vel domicilium ibi habentem; néve filio vxorem ducenti consentiret: ne iis in liberos populos ius de pecuniis creditis dicere liceret: item, ne quis de prouincia exiret, aut exercitum inde sua authoritate educeret, bellum sua sponte gereret, in regnum alienum iniussu senatus ac populi accederet, vt libertas sociis, ac præmia, ob merita in Rempubl. data, integra, essent: ne cuiquam aurum coronarium aut imperare, aut accipere liceret, nisi cui decretus esset à senatu triumphus: ne dona quæstores acciperent, aut xenia: vt rectores prouinciarum, rationes, prius quàm decederent, apud duas in prouincia ciuitates deponerent: ne quis pro consule, aut pro prætore legatum suum ante se de prouincia dimitteret: quod ab Vlpiano in lege meminisse, traditũ est. Spectauit hæc lex non modo ad eos, qui cũ aliqua potestate erant, verũ etiam ad eos, qui curabant aliquod opus publicè faciendũ, frumentũ comparandũ, vel viam reficiendam: itẽ ad legatos, qui prouinciarũ rectoribus à senatu dabantur, præfectósq;, & tribunos, quæstores etiã, totámq; cohortem prætoriã, siquid accepisse à prouincialibus conuicti essent. Eadẽ lege illud etiam sancitũ erat, quid rectoribus prouinciarum, dũ in prouinciam irent, à sociis pop. Rom. liceret accipere. qua de lege Cicero, dum in prouinciam proficiscitur, ita scribit ad Attic. li. 5 Adhuc sumptus nec in me, aut publicè aut priuatim, nec in quẽquam comitum, nihil accipitur in lege Iulia, nihil ab hóspite. postea verò quam in prouinciam peruenit, eodem libro sic: Scito nõ modo nos fœnum, aut quod lege Iulia, dari solet, sed ne ligna quidem, nec præter quatuor lectos, & tectum, quenquam accipere quidquam. Ad hanc legem postea Cæsar, rerum potitus, fortasse caput hoc addidit, vt repetundarum conuicti etiã ordine senatorio mouerẽtur. Id quidem ab eo factũ, Sueton. narrat. quod vel aucta, vt dixi, sua vetere lege potuit, vel noua lege lata, vel etiã, lege nulla, pro ea, quã omnium rerum vnus habebat, potestate. Scriptũ etiam apud Martianũ Iurisconsultum inuenio, lege Iulia repetundarũ cautum esse, ne iudicare,

néve testimonium dicere liceret ei, qui ob turpitudinem senatu motus, nec restitutus esset. Ex P. Manutij libro de legibus Romanis.

Repetundarum iudicium inde dictum est, quòd eo iudicio socij pecunias sibi contra leges ereptas repetebãt, quas ex condẽnatorum litibus æstimatis, domum reportarent. Cic. 7. Verr.

Crimina repetundarum. Tacit. lib. 4.

Ferre legem de pecuniis repetundis. Cic. 6. Verr.

Insimulari repetundarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Postulare aliquem repetundis. Tacit. lib. 4.

Ab aliquo rationẽ repetere de pecuniis repetũdis. Cic. pro Cluẽt.

Teneri lege pecuniarum repetundarum. Cic. pro Cluent.

Repetitius, Vide Reptitius, in REPO.

Repignero, repigneras, pen. corr. {ἀντενεχυράζω} repignerare, pignus recipere soluto pretio. Vlpian. tit. Commodati. l. Si vt certo. §. Nunc videndum, in quibus speciebus commodati actio locum habeat: & est apud veteres de huiusmodi speciebus dubitatum. Rem tibi dedi, vt creditori tuo pignori dares: dedisti, nõ repigneras, vt mihi reddas. Paulo pòst, Si à me culpa absit repignerãdi, creditor autem nolit reddere pignus, &c. Alij legunt repignoras, & repignorandi. Est autem repignorare, pignus luere.

Repleo, reples, repleui, repletum, pen. prod. {ἀναπληρόω} replere, Implere. Plaut. Pœn. 9.

Ibi te replebo vsque vnguentorum è Zeugmatis.

Corpora replere tosta carne. Ouid. 12. Metam.

Mors repleral delubra corporibus exanimis. Lucret. lib. 6.

Dolia replere. Propert. lib. 2. eleg. 1.

Exhaustas domos. Cic. de Prouin. Cons.

Fossa repletur humo. Ouid. 4. Fast.

Lacte repletur fœmina quæ peperit. Lucret. lib. 5.

Lagenam replere vino. Martial. lib. 7. epigr. 19.

Misto lagenam replet ad pedes vino.

Repletur ex lege, quod sententiæ iudicis deest. Vlpian. in l. 4 §. Si quis condemnatus. D. de re iudicata.

Littora voce replet. Ouid. 1. Metam.

Locum humore. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4. 4.

Gemitu nemora ac montes syluásque replebat Lucret. lib. 5.

Gemitu tectum omne replebat. Virg. 2. Æneid.

Fama replebat populos multiplici sermone. Virg. 4. Æneid.

Repleri. Lucret. lib. 2.

Multa licet genere esse in eo numerúmque repleri.

Repletus, pen. prod. Participium {ἀναπεπληρωμένος} vt,

Repleta syluis insula. Plin. lib. 12 cap. 10.

Eruditione repletus. Suet. in Augusto, cap. 89.

Repletum aliè. Cels. lib 7. cap. 8.

Referto foro, repletísque omnibus templis. Cic. pro L. Man.

Terrore trepido repletus. Lucret. lib 5.

Cornu replętum pomis & flore. Ouid 9. Metam.

Pietate repletum genus. Lucret lib. 2.

Mare repletum ratibus euersis. Seneca Agamem 13.

Vox repleta. Stat. 2. Thebaid.

Replico, replicas, pen. corr. {ἀναπτύσσω} replicare, contrarium est sui simplicis Plico. Plautus,

Replica tricam, atque extende.

¶Replicari in rugas pro Plicari. Plin. lib 17. cap. 14.

In se replicari. Seneca lib. de Benefic. 1 cap. 4. Chrysippi acumen tenue retunditur, & in se sæpe replicatur.

Replicare ad. Cato cap. 4, Eos in terram demittito, replicatóq; ad vitis caput.

Replicata ceruix. Plin. lib. 34. cap. 8.

Replicatum intus. Plin lib. 9. cap. 33.

In se replicari Seneca lib. 1. de Benefic. cap. 4. Chrysippi acumẽ nimis tenue retunditur, & in se sæpe replicatur.

¶Replicare, per translationem, pro Rursus explicare, dicere. Plin. Quum sæpius ille replicasset, tandem persuasit.

Replicare memoriam annalium vel temporum. Cic. pro Sylla, Si quæris qui sunt Romæ regnũ occupare conati, vt ne replices annaliũ memoriã, ex domesticis imaginib. inuenies. Id est euoluas annales.

Replicans tempus, Explicans, proferens, ostendens, patefaciens, quod vulgus *deplicans* dicit. Cic. 1. de Diuin. Non illa quæ futura sunt subitò existũt: sed est quasi rudẽtis explicatio, sic traductio temporis nihil noui efficientis & primum quidque replicantis.

¶Replicare, pro Inuertere. Plin. lib. 8. cap. 27, de angue membranam exuente, Exuit autem à capite primùm, nec celerius quàm vno die ac nocte, replicans, vt extra fiat membranæ quod fuerat intus.

Replictus, Particip. vt, Tunicæ bulborum replictæ. Stat. 4. Sylu 9. Vide Tunicæ bulborum, in BULBUS.

Replicatio, replicationis, Verbale. Cic. 1. de Nat. deor. Modò aliũ quendam præficit mundo, eíque eas partes tribuit, vt replicatione quadã mundi motum regat.

Est & replicatio verbum Iurisconsultis frequens, ad eas allegationes pertinens quæ intentionem sustentant aduersum exceptionis iniquitatem. De qua tractatus est lib 4. Instit. Iustiniani. inde dicta replicatio, quòd implicatam & tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat.

Replum, repli, n. g. operimentum quoddam. Vitruu. Item replum, inquit, de impage dimidia & sexta parte. Et alio loco, Chelonij, inquit, replum, quod est operimentum. In quibus tamen locis peplum legi debere suspicatur Turnebus, vt tanquam ornamentum & vestimentum esse videatur. Auget cõiecturam quòd hæc dictio vix apud aliũ Latinè loquentem reperiatur.

Replumbo, replumbas {ἀπομολυβδόω} replumbare. Dissoluere. Vlpia. in l. Cum aurum. D. de aur. argent. mundo legatis. Celsus libro decimo octauo Quæstionum quærit, si centum pondo argẽti fuerint relicta, an replumbari debeant, vt sic adpendantur? Et Proculus & Celsus aiunt, exempto plumbo adpendi debere. Nam & emptoribus replũbata assignantur, & in rationes argenti põdus sic defertur. Senec. Nat. Quæst. li. 4. Argentũ replũbatur. De calorib. Æthiopiæ loquitur.

Repo, repis, repsi, reptum {ἕρπω} repere, Propriè dicitur de animalibus quæ pedibus & ventre gradiuntur, vt sunt vermes: quanuis & ea quæ paruos pedes habent, repere dicãtur, vt sunt lacertæ & similia. Plaut. Amph. 15.

Cum Veneris filia angues repsisse tellus Epirotica vidit.

Volpecula per rimam repserat in cumeram. Horat. 1. epist. 7.

In purpuris repere Quintil. lib. 1. cap. 2.

Per iter longum repsere. Lucan. lib. 3. Horat. 1. Serm. satyr. 5, Millia tum pransi tria repsimus. Id est, lentè processimus.

Repere genibus. Plin. lib. 8. cap. 7.

¶Repere etiam radices dicuntur. Colum. lib. 8, Spatium autem radicibus qua repant, lapides præbent.

Repit in altitudinem vinea. Colum. de Arboribus, cap. 16.

Repens, repentis {ἕρπων} Participium: vt, Repens humi. Plin. li 16. ca. 34.

Animantis repentis ictus. Lucret. lib. 3.

Sermones repentes per humum. Id est, humiles, siue styli humilioris. Horat. 2 epist. 1.

Repens, pro celeri & subito, Vide REPENS paulo antè alphabetico ordine.

Reptitius, Adiectiuum {ἑρπυστικός} Salust. in Ciceronem, Vbi M. Tullius leges, iudicia Populi Romani defendit, atque in hoc ordine ita moderatur, quasi vnus reliquus ex familia viri clarissimi Scipiones Africani, ac non reptitius, accitus, ac paulo antè insitus huic vrbi ciuis. Reptitius, Id est, qui velut clanculum irrepsit in hanc vrbẽ nouus homo. Sunt qui legant repetitius, quàm rectè ipsi viderint.

Repto, reptas {ἑρπύζω} reptare, Frequentat. ũ, Sæpe seu cõtinuè repere.

Pecudes reptãt in colli tondẽtes pabula. Tralatio est. Lucret. lib. 2.

Per vada reptabat pronus. Claud. 2. in Eutropium.

Solo nostro reptasti Stat 1. Sylu 3.

¶Reptare, per translationem. dicimus eum qui segniter & quasi testudineo passu incedit, quales sunt qui in hortis aut vineis spatiantur. Horat. 1. epist. 4, An tacitum syluas inter reptare salubres.

Sine cruribus & pennis reptare Plin. lib. 11. cap. 29.

Reptare cum accusatiuo. Tacit. lib. 4, Et adhuc reptabat Africa Tacfarinas.

Reptant caput. Plaut. Merc 18. 9.

Niue effossa reptans Stat. 1. Achilleid.

Reptabundus, Adiectiuum, Idem quod reptans. Senec. de Vita beata, cap 18 Ex ingenti interuallo reptabundus sequar.

Reptatus, pen prod Participium {ἑρπυσθείς} vt,

Ager reptatus Stat. 5 Thebaid.

Reptatus, huius reptatus, pen. prod. {ἑρπυσμός} Plinius lib. 14. cap. 1, Aliæ improbo reptatu atria media complentes.

Reptilis, & hoc reptile, pen corr {ἑρπυστικός} Quicquid repit.

Repolio, repolis, pen. corr. repoliui, repolitum, penult. prod. repolire, Rursus polire. Colum. lib. 2. cap. 21, Sin protinus vsui destinantur (nẽpe frumenta) nihil attinet repoliri: satísque est in vmbra refrigerari, & ita granario inferri.

Repono, reponis, pen. prod. reposui, repositum, pen. corr. {ἀποτίθημι, ἀνατίθημι, ταμιεύω} reponere, Rursus ponere. Virg 3. Æneidos,

arsique reponimus ignem. Id est, rursus adhibemus ignem, & sacrificamus. Liu. 1. ab Vrbe, Rursus velut ministerio diuinitus missa capiti aptè reponit.

Insigne regium quod ille de suo capite abiecerat, reposuit. Cic. pro Sextio, Grues in tergo prauolantium capita reponunt.

In libris aliquem reponere pro alio. Cic. Attico lib. 12.

Ligna largè reponere super foco. Horat. 1. Carm. ode 9.

Pocula reponere. Virg 4 Georg.

Vina reponite mensis. Virg 7. Æneid.

¶Reponere, Aggerare. Virg 3. Georgicorum,

atqui non Massica Bacchi

Munera, non illis epulæ nocuere repostæ. Id est, abundantes aut variæ, vt ait Seruius.

¶Reponere, Recondere, collocare. Virg. 1. Æneidos,

manet alta mente repostum

Iudicium Paridis, spretæque iniuria formæ.

Condere ac reponere fructus. Cic. 2. de Nat. deor. Neque serendi neque colendi, neque tempestiuè demetẽdi, percipiendíque fructus, neque condendi ac reponendi vlla pecudum scientia est.

Alimenta in hyemem. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Tecto reponunt aceruum farris. Virg 4. Æneid.

In horreum siccissimum vasa reponi conuenit. Colum. lib. 12. cap. 15 Paulo pòst, Religatas iunco vel qualibet herba offas reponunto crates. Ibidem, Siccatam in tabulatum reponunt. Quam locutionẽ idem author semel & iterũ vsurpauit lib. eod. cap 12, Rursus cap. 16, Quum deinde modicè aruerint, in vasa noua sicco loco reposito.

Seorsum reponere. Colum. lib 9. cap. 15.

Prouisa antè reponere. Virg. 1. Georg.

Hyemi reponere aliquid, Reseruare in hyemem. Virg. 3. Georg.

¶Reponere omnia in aliquo. Cic. ad Dolabellam, lib. 9 14, Intelligere debes in te repositam esse Remp. id est, in te fixam, & ex te pendere, in te spem habere.

Nec vera virtus quum semel excidit,

Curat reponi deterioribus, Horat. 3. Carm. ode 5. Id est, restitui.

¶Reponere, Reddere quod ablatum est. Cic. ad Attic. lib. 13, Catullo & Lucullo alibi reponemus: ita tamen si tu hoc probas, déque eo mihi rescribas velim. Budæus.

¶Reponere alicui {ἀνταποδίδωμι} pro vicissim obiicere, quasi replicare, recriminari. Cic. ad Lent. lib. 1. 9, Cùm autem laudarim, peto à te vt id à me, néue in hoc reo, néue in alus requiras, ne tibi idem reponam quũ veneris: tametsi possim vel absenti, id est, ne te vicissim rogem, ne tibi idem obiiciam. Budæus.

Semper ego auditor tantum? nunquámne reponam? Iuuenal. satyr. 1. Id est, semper ero auditor, & nunquam scribam, aut mea opera recitabo? Nunquam poetis sua recitantibus, me auditore, vicem

vicem repēdam mea recitans? Nunquam illis paria faciam, aut quod debeo & ab illis accepi reddam?

¶Reponere, Reuocare, reprimere, cohibere. Statius,

-quoties iam torta reponam

Fulmina, quàm rarus terris hic imperet ignis.

¶Animas lætis sedibus reponere. Horat. 1. Carm. ode 10.

Animum suum omniáque sua in aliquem reponere. Valerius 5. Argonaut.

Capillum reponere. Quintil. lib. 8. cap. 1.

Ceruicem reponere, pro Reprimere, contrahere. Quintilianus libro 4. cap. 1.

Causam reponere in mansuetudine iudicū. Cic. pro Sylla, Vestræ iam sunt partes iudices: in vestra mansuetudine atque humanitate causam totam repono.

In causa eadem reponere aliquem. Cic. 10. Philip. Siqua tuos exercitus, de quibus dixi, propterea laudantur, quod pro populi Rom. libertate arma ceperunt, quid est cur M. Bruti exercitus non in eadem causa reponantur?

Cœnam reponere, Dare cœnam ei qui prior dederat. Martial. li. 2. Vllus si pudor est, repone cœnam. Vel potius, Repone cœnam, Id est, refer quæ sustulisti è mensa.

In coronamenta reponere, pro Inter herbas quibus coronæ fiunt. Plinius lib. 22. cap. 21.

In deos reponere aliquem, pro Inter deos collocare. Cic. 1. de Na. deorum. Quo quid absurdius, quàm aut res sordidas atque deformes deorum honore afficere: aut homines iam morte deletos reponere in deos, quorum omnis cultus esset futurus in luctu?

Donata reponere. Horat. 3. epist. 7.

¶Fabulas & scripta sua reponere poetæ dicuntur, quum secundò hæc in scena apponunt, id est, quum rursus recitant. Solebant enim (vt Porphyrio meminit) qui ludis apud veteres præerant, scriptores quum primum in scenam prodirent, benignè excipere: vt si fortè nō rectè egissent, iterum ad scribendum audientium benignitate allicerētur: propterea inquit Horatius in Arte,

Fabula quæ posci vult & spectata reponi. Id est, primò & secundò in scena recitari. Ibidem, -honoratū si forte reponis Achillem. Hoc est, si fabulam semel de Achille positam, rursus ponere in animo est.

Fiduciam suam reponere in aliquo. Plinius epistol. 53. lib. 3. ad Minutianum.

In gradum reponi. Quintil. lib. 5. cap. 7.

In gremio reponere aliquid Liu. 6. bel. Pun.

Reponere iniuriam, pro Rependere. Senec. de Ira, lib. 2.

Lacrymas reponere. Stat. 5. Sylu. 5.

Loco suo reponere omnia. Cic. 3 Ver. Quid erat quod rescinderet, quum suo quemque loco lapidem reponeret?

In locum alicuius reponi. Brutus ad Ciceronem 16, Scilicet vt illo prohibito, rogaremus alterum qui se in eius locū reponi pateretur.

In medium quæsita reponunt. Quæsita & parta in commune conseruant. De apibus. Seruius. Virg. 4. Georg.

Membra reponunt stratis. Virg. 4. Æneid.

Mentem reponere, Reddere animum. Valer. 7. Argo.

In numero aliquem reponere. Cic. de Optimo genere Oratorum, Tamen hunc in numero non repono. Sic 1. de Orat. Reponere in numero eloquentium.

In numero deorum reponere. Cic. pro Sextio, Quos equidem in deorum immortalium cœtu ac numero repono.

In numerum fabularum reponere aliquid. Cic. 1. de Inuen.

Nummos reponere, Reddere, restituere. Plaut. Persa 2.

Odium reponere. Tacit. in vita Agricolæ.

Mens reponit onus, Graues curas deponit. Catul. ad Sirmionē 29.

In ordinem aliquorum. Colum. lib. 9. cap. 12.

Remum reponere, Cessare à remigando. Plaut. Asin. 10. 16.

In sceptra reponere aliquem. Virg. 1. Æneid.

Sensibus imis reponere. Virg. eclog. 3.

In silentio reponere rectè facta alterius. Plin. epist. 8.

Spem suam in aliquo reponere. Cic. 5 Philipp. Magnam spem in eius virtute, authoritate, fœlicitate reponere, otij, pacis, concordiæ libertatis.

Spem sui in seipso reponere. Cic. 5. Tusc.

In optima spe repositus puer. Antonius Ciceroni in Epist. ad Atticum, lib. 14, Et voles P. Claudium in optima spe puerum repositum, existimare, non te insectatum esse, quum potueris amicos paternos.

Spem vnicā senectutis in aliquo reponere. Quintilianus in Procemio, lib. 6.

In suis aliquem reponere, pro Inter amicos. Antonius Ciceroni in Epist. ad Atticum lib 10, Sic volo te tibi persuadere, mihi neminem esse chariorem te excepto Cæsare meo, méque illud vnà iudicare, Cæsarem maximè in suis M. Ciceronem reponere.

In thesauris reposita pecunia. Liu. 1. bel. Maced.

In vetustatem reponere aliquid. Colum. lib. 12. cap. 44. Hoc est, vt diu seruetur.

In vicem alicuius rei aliud reponere. Colum. lib. 4. cap. 26.

Vitæ suæ partem in vita alterius reponere. Cic. ad Qu. fratrem lib. 1. 3, Testor omnes deos, me hac vna voce à morte esse reuocatum, quod omnes in mea vita partem aliquam tuæ repositam esse dicebāt.

Repositus, pen corr. {ἀποκείμενος} Participium: vt, Repositi & frigidi cibi. Quintil. lib. 2. Hoc est, rursum appositi mensæ.

Tereti ceruice reposta. Lucret. lib. 1.

Tellure reposti, Sepulti. Virg. 6. Æneid.

Epulæ repostæ. Virg 3. Georg.

Terras tentare repostas. Virgil. 3. Æneid. Id est, longè positas. Seruius.

Repositorium, repositorij, id quod super antiquorum mensa reponebatur ad fercula collocanda, quæ subinde vnà cum ipso repositorio adferebantur & auferebantur. vel dictum fortassis quòd super eo fercula & mensæ reponerentur. Plin. lib 28. cap. 2, Bibente conuiua mensam vel repositorium tolli, inauspicatissimum iudicatur.

Reporto, reportas {ἀνακομίζω} reportare, Notæ significationis. Virg. 1. Georg.

-aut atræ massam picis vrbe reportat.

Reportare dorso vel collo. Columel. lib. 7. cap. 1.

Reportare humeris suis exulem Italia. Salust. in Catil.

Ad aures alicuius reportare aliquid, Nūtiare. Virg. 7. Æneid.

Frigidissimè reportare. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Beneuolentiam de prouincia. Cic. ad Attic. lib. 6, Si nihil aliud de hac prouincia, nisi illius beneuolentiam reportassem, mihi id satis esse. Vetus exemplar legit deportassem.

Cōmodatum reportare. Cic. ad Attic. Vt illis benignis vsus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.

Adytis hæc tristia dicta reportat. Virg. 2. Æneid.

Exercitum reportare Britannia. Cæsar 5. bell. Gal. Duobus cōmeatibus exercitus reportare constituit.

Gaudia mente reportare. Stat. lib. 1. Syl. 3.

Gloriam reportare ex Proconsulatu. Plin. epist. 51.

Laudem ex hostibus. Cic. 3. de Legib. Nihil præter laudem bonis atque innocentibus, neque ex hostibus, neque à sociis reportandum.

Mandata. Propert. lib. 3. eleg. 6.

Pedem reportat ex hoste. Virg. 11. Æneid.

Prædas ac manubias reportare ad Decēuiros. Cic. de Leg. Agrar. Si est æquum prædas ac manubias suas imperatores, non in monimenta deorum immortalium, neque in vrbis ornamenta conferre, sed ad decemuiros tanquam ad dominos reportare, nihil appetit sibi præcipuè Pompeius, nihil.

Victoriam ab aliquo rege. Cic. pro Lege Manilia, Adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt imperatores, vt ab illo insignia victoriæ non victoriam reportarent.

Equis & curru reportatus. Cic. post reditum in Senatu.

Reposco, reposcis, repoposci, reposcitum, pen. corr. {ἀπαιτέω} reposcere, Ab aliquo petere quod nobis debet, vel quod à nobis accepit. Virgil. 7. Æneid.

-Parthósque reposcere signa. Terent. Adel. 1. 2,

-nam ambos curare, propemodum

Reposcere illum est, quem dedisti.

Reposcere, duobus accusatiuis iungitur. vt apud Plaut. in Curc. 13. Quam virginem me reposcis? Cicer. 6 Ver. Sese à suis ciuibus hęc habere mandata, vt ad Verrem adirent, & cū simulacrū Cereris & Victoriæ reposcerent.

Reposcere aliquid ab aliquo. Cic. Post reditum in Senatu, Quorum alter à me Catilinam amatorem suum multis audientibus, alter Cethegum consobrinum reposcebat.

Datum auxilium reposcere. Liu. 3. ab Vrbe.

Fœdus reposcite flammis. Virg. 12. Æneid.

Clamore magno fratrem reposcit. Silius lib. 17.

Pacta reposcere. Stat. 11. Thebaid.

Pœnas. Virg 6. Æneid.

-dii talia Graiis

Instaurate, pio si pœnas ore reposco.

Pœnas ab aliquo. Catul. ad Licinium.

Promissa sua reposci videt. Virg. 12. Æneid.

Rationem. Cæsar 5. bel. Gal.

Rationem vitæ ab altero. Cic. 5. Verr. Legem sibi ipsi indicūt innocētię, cōtinētię, virtutūq; omniū qui ab altero vitę rationē reposcūt.

Vos rationem reposcitis quid Achæi Lacedæmoniis bello victis fecerimus? Liu. 9. bel. Maced.

Vicem. Mart. lib. 8. 35.

Reposcere per iudicem, Callistratus in l. Extat D. de eo quod metus causa, &c.

Reposcit causa, Exigit. Vlpian. in l. in eos. D. Ad legem Iul. maie.

¶Reposco, pro posco. Lucret. lib. 6.

Quo magis attentas aures, animúmque reposco.

Ad pœnas reposcere aliquem. Virg. 2. Æneid.

Aliquem ad supplicium reposcere. Virg 8. Æneid.

Propensiores ad benemerendum, quàm ad reposcendum. Cic. de Amicitia.

Repositorium. Vide REPONO.

Repotia, repotiorum, plur. num. {ἐπαύλια} dicta sunt quòd postridie nuptiarum apud nouum maritum fiunt, nempe cœna & compotationes, quia quasi reficitur potatio. Hoc Festus. Horat. 2. Ser. saty. 3,

Cuius odorem olei nequeas perferre, licebit

Ille repotia, natales, aliósue dierum

Festos albatus celebret. Vbi Porphyrio, Repotia dicebatur dies post nuptias. Acron verò, Repotia, inquit, dicuntur septimus dies, quo noua solet nupta redire ad parentes suos Hic pro festis diebus. Gellius libr. 2. cap. 24, Nuptiis autem & repotiis H S. millies esse. Turnebus hunc Horatij locum aliter explicat his verbis, Sed crediderim etiam repotia celebrari solita liberis natis, & cum maritis noua quotannis propè soboles nascatur, vt renouanda sit epulatio, idcirco ea conuiuia repotia appellata. Nec verò Auidieni personæ conuenit nuptiale conuiuium. Ea, nisi me fallit augurium, dicere voluit Acron Grammaticus ἐπαύλια Græcè vocari, veluti sublatis & susceptis liberis & parentibus eos alere decernentibus. Nam in Græcorum potestate erat liberos exponere, nec alere. Vt autem ita repotia interpretetur, mihi persuadet Ausonius sic scribens,

Coniugióque dapes, & sacra repotia patrum. Ecce eorū epulas dicit, qui susceptis liberis facti sunt parentes. Hactenus ille.

Repotatio, Varro de ling. Lat. lib. 5. Ab eadem lingua πῶ, vnde Potio, vnde poculum, potatio, repotatio, &c.

Repræsaliæ, Verbum quod ex tyrannide in ius ciuile irrepsit, vt Corruata quæ diurna opera est, Prendere est manu iniecta trahere, ducere. Hinc reprehendere, quasi quod euaserat, ita volente fato, recarpere, recuperare. Hinc & Repræsaliæ elicitum à Barbaris verbū, pro Remācipatiōe. At Barbaros de re omnino nō Barbara, sed quę in

vsu frequens sit audiamus: Repræsaliæ sunt pignorationes hominũ, quæ concedi solent ob damna, vel iniurias aduersus quoslibet habitatores loci, in quo fuerint admissa huiusmodi delicta.c.1.de iniuriis lib.6.No.Ne personæ, vel rei, vel auri alterius, pro alio oppignerationes fiant: sed oppigneratione oblæso, eius quadruplum restituatur. Constit.52, Nouis fœderibus inter potentissimum Galliarum principem & Allobrogum ducem Repræsaliæ funditus sublatæ sunt edicto, anno 1558.

Repræsento, repræsentas {ἐμφανίζω, ὑποτυπόω, παρίστημι} repræsentâre, Velut Præsens aliquid ostendere vel offerre oculis. Plin.epist.159, Astruitur his, quum Senatui, Populóque Romano liberalitatis gratior repræsentari nulla materia posset, quàm si, &c.

Repræsentare, propriè locum habet in pecunia in diem debita, die præsenti soluenda: & diem promissi repræsentare, est promissum, antequam dies aduenerit, vel certè quum aduenerit, exoluere. Ex quo repræsentandi verbo vtimur pro eo quod est, rem, quæ abest, præsentem constituere, vt Cic.pro Sextio. Horat.1. epist.ad Mœcen. Virtutémne repræsentet, &c Ex Lambino.

Repræsentare ab aliquo, Vide A vel AB præpositiones.

Repræsentare aliquid animo, In memoriam reuocare. Curtius libro 3.

Faciem veri maris repræsentare. Colum.lib.8.cap.17. Hoc est facere vt stagnum quàm proximè accedat ad similitudinem maris.

Imaginem sceleris repræsentare. Hoc est, Tanquam præsens ostẽdere. Quintil.lib.6.cap.1.

Improbitatem suam repræsentare. Cic.Attic.libro 16.epist.2, Mihi quidem videntur istorum animi incendi ad repræsentandam improbitatem suam, id est, citius aliquantò, quàm fecissent, ostendendam. Sic exponit Paulus Manutius.

Iram deorum repræsentare. Liu.8.ab Vrbe.

Libertatem ciuitatis morte sua. Cic.2.Philip. Quinetiam corpus libenter obtulerim, si repræsentari morte mea libertas ciuitatis potest, id est dari nunc & statim.

Libertatem. Vlpian.in l.Si purè.D.de fideicom.libert.& Scæuol.in l.Thais §.1.eod.tit.

Memoriam alicuius rei. Cic.pro Sextio, Erat eodem tempore Senatus in æde Concordiæ, quod ipsum templum repræsentabat memoriam consulatus mei.

Pecuniam ab aliquo repræsentare, Vide PECVNIA.

Se repræsentare. Colum.lib.11.cap.1, Itaque non ægrè consequetur, si semper se repræsentauerit. Id est, præsentem se ostenderit, inquit Budæus, neque discesserit.

Spectaculum repręsentare, pro Rursus exhibere. Suet.in Caligula, capite 58.

Tormenta repræsentare. Suet.in Claudio Cæsare, cap.34. Tormenta quæstionum, pœnásque parricidarũm repræsentabat, exigebátque corám.

Vicem alicuius rei repræsentare. Plin.lib.28.cap.10, Nam si oleum non sit, vicem eius repræsentat.

Virtutem & mores alicuius. Horat.1.epist.20.

¶Repræsentare, pro Accelerare: Propriè edere. Cic.ad Attic.lib.16, Mihi quidem videntur istorum animi incendi etiam ad repræsentandam improbitatem suam. Sic apud Quintil.lib.10.cap.7, Innumerabiles incidunt subitæ necessitates, vel apud magistratus, vel repræsentatis iudiciis continuò agendi. Budæus.

¶Repræsentare pretium rei emptæ, est Præsenti pecunia soluere, non autem ante diem soluere. Cic.ad Attic.lib.12, Reliquæ pecuniæ vel vsuram Silio pendemus, dum à Faberio, vel ab aliquo qui Faberio debet, repræsentabimus. Hæc Budæus. Paulus Manutius hunc Ciceronis locum exponens dissentit à Budæo. Sic enim ait, Repræsentare, Budæus hoc loco dicit esse, præsenti pecunia soluere, non, vt aliis locis, ante diem soluere. Non improbo eruditi hominis opinionem: quanquam ne cur probem quidem est. Cur enim vsitatam verbi significationem sine causa negligimus? Sanè mihi placet, ac vehementer quidem placet, vt hic Repræsentare valeat ante diem soluere: contra Budæi sententiam, fateor: sed nunquid apud me pluris esse debet vllius authoritas, quàm ratio & veritas ipsa? Neque tamen illum, quem omnibus nostræ ætatis hominibus eruditione video præstitisse, vt malè sentientem reprehendo: sed quando interpretis partes suscepi, & præter communem vtilitatem nihil specto, quod meũ officium est, quódque mihi à principio ad hoc opus aggredienti propositum fuit, id facio, vt omnia liberè exponam, quum hoc tamen ne quid temerè affirmem. Sensum igitur consyderemus, & enodatũ quàm planissimè poterit exponamus. Siliani, inquit, horti, de quibus ad me scripsisti, placent: sed ita, vt numerato eos malim accipere, quàm æstimatione. Si autem numerato accipimus, vnde pecuniam habebimus infert, H S D C, ab Hermogene expressa: & D C item, quæ domi sunt erit igitur vnde sumamus H S M C C. quæ autem reliqua pecunia erit, quæ scilicet à nobis supra H S M C C Silio debebitur, ei pecuniæ soluẽdæ diem, puta annuam, vel bimam, præstituemus. interea Silio vel versuram pendemus. Quoniam autem hoc posuerat, Versuram pendemus, veritus ne Attico videretur insanire, qui hortos eo vsque cuperet, vt etiam vsuras subire vellet: quasi se excusans adiecit, dum à Faberio repræsentabimus: hoc significãs, diuturniorem vsuram non futuram: quum putet se, pecunia à Faberio debitore sumpta, repræsentaturum, hoc est solutionem facturum ante diem reliquæ pecuniæ soluendæ præfinitam. Certè enim hortos, nisi præsenti pecunia potuisset, vel pendendis vsuris emere cogitabat: quas putabat fore vt non diu penderet, quum speraret, hortorum pretium, pecunia à debitoribus suis exacta, breui se posse totũ persoluere. Quod confirmat illud aliquanto antè vt vsuram ei pendam à quo emero, non plus annum possum assequi, si tu me adiuuas. Simili sententia dixit, repræsentare medicinam, in epistola ad Titium: &, repræsentare diem, ad Tironem: &, repræsentare libertatẽ, Philip.11: &, repræsentare improbitatem, lib.16, ad hunc ipsum Atticum. Quibus ex locis quum de significatione huius verbi liqueat vnicuique vel negligenter consyderanti: quúmque in eum, quẽ ostendimus, sensum accipi hoc in loco nõ absurdè possit vox illa repræsentabimus: non video cur assentiar Budæo, docto alioqui viro, & de literis optimè merito: quum pręsertim Repręsentare pro pręsentem pecuniam soluere, quo modo ipse exponit, nusquam apud eos quos ego authores in Latina lingua vehementer sequor, positum reperiam. Hæc Paulus.

Diem promissorum repræsentare, Id est præstare promissum. Cic. ad Tironem, libro 16.14, Conserua te mihi: dies promissorum adest, quem etiam repræsentabo, si adueneris.

Legata repræsentare. Suet.in Caligula, cap.16.

Mercedem repræsentare. Suet.in Claudio Cæsare, cap.18. Hoc est exhibere.

Repræsentatio, Verbale {ὑποτύπωσις.} Plin.lib.9.cap.6, Hoc scire orcas, infestam his beluam, & cuius imago nulla repræsentatione exprimi possit alia, quàm carnis immensæ dentibus truculentæ.

¶Repræsentatio, pro Ipsa pecuniarũ solutione. Cic.ad Attic.libro 12, Si enim Faberianum venderem, explicare vel repræsentatione nõ dubitarem de Silianis, si modò adduceretur vt venderet. Sensus est: Non dubitarem Silij hortos emere, vel si repræsentandum sit: hoc est, vel si pretium nunc numerandum sit, nulla temporis dilatione. Est enim repræsentare, quod aliquando futurum est, id præripere, vt nulla interposita mora, statim fiat. Quoniam autem constituerat hortos ita emere, vt partem pecuniæ solueret, reliquæ pecuniæ vsuram penderet: nunc si Faberianum nomen possit vendere, dicit se non cogitare de die, neque solutionis tempus velle differre, sed repræsentaturũ, hoc est, non expectaturum diem quam constituerat, vniuersúmque pretium statim persoluturum.

Concludere repræsentatione. Cic.Attic.lib.13, Nomen Dolabellæ iam expeditum videtur, vt etiam repræsentatione concludam.

Reprehendo, reprehendis, reprehendi, reprehensum {ἀντιλαμβάνω, μέμφομαι, ἐπιπλήττω, ἐπιτιμάω} reprehendere, vel per syncopen reprẽdere, Retrahere, quasi retro prehendere, & corripere. Plaut.5.20, Reprehende hominem, adsequere. Propert.lib.3.eleg.19,

Quàm possit nostros quisquam reprehendere cursus.

Pergrauiter reprehendere, Vide PERGRAVITER.

Reprehendere manu. Cic.4.Acad. Reuocat virtus, vel potius reprehendit manu, pecudũ illos motus esse dicit, hominẽ iungit Deo.

Reprehendi fugitiui dicuntur, Id est, retrahi è fuga. Curtius lib.4, Reprehẽsósque ex fuga Persas, pugnaturos, quia fugere non possent. Suet.in Caligula, cap.45. Budæus.

Verba elapsa reprendere. Ouid.epist.11.

Vires cupiunt reprendere vinclum extremum. Lucret.lib.5.

¶Reprehendere, Arguere, increpare. Terent.Adelph.4.4,
Sensi illico id illas suspicari, sed me reprehendi tamen,
Nequid de fratre garrulæ illi dicerem, ac fieret palám. Cic.4.Acad. Nam si minimis rebus pertinacia reprehenditur, calumnia etiam coercetur.

Reprehendere & exagitare aliquem. Cic.in Orat.

Discessum alicuius reprehendere & subaccusare. Cic.pro Planc.

Iustius reprehendi. Horat.2.Serm.sat.4.

Studia aliena. Horat.1.epist.19.

Factum alicuius. Ouid.epist.19.

In aliquo vitio reprehendi. Cic.in.Partit.

Reprehensio, Verbale {ἐπιτίμησις.} Cic.1.de Finib. Quamobrem dissentium inter se reprehensiones non sunt vituperandæ.

Leuis reprehensio, Vide LEVIS.

Non indigna laude. Quintil.lib.3.cap.11.

A reprehensione temeritatis abesse, Vide ABSVM. Plancus Ciceroni, lib.10.

Capere reprehensionem. Quintil.lib.5.cap.7, Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. De testib.

Fugere reprehensionem. Cic.Attic.lib.10.

Incurrere in varias reprehensiones. Cic.1.de Finibus.

Vereri reprehensionem doctorum atque prudentium. Cic.in Orat.

Reprehensor, reprehensoris, Aliud verbale {ἐπιτιμητής.} Cic.2.de Nat. deor. Nam vt profluens amnis, aut vix, aut nullo modo, conclusa autem aqua facilè corrumpitur: sic orationis flumine reprehensoris vitia diluuntur.

Delicti reprehensor. Ouid.epist.16.

¶Reprehẽsor, pro emendatore & correctore. Cic.de Opt.gen.Orat. Duo genera reprehensorum.

Reprehenso, reprehensas {ἐπαναλαμβάνω} reprehensâre, Frequẽtatiuum. Liu.2.ab Vrbe, Reprehensans singulos, obsistens, obtestánsque deũm & hominũ fidem, testabatur, nequicquã deserto præsidio eos fugere.

Repressor, Repressus, Vide REPRIMO.

Reprimo, reprimis, penultima corr. repressi, repressum {ἀναστέλλω, καταστέλλω, ἐπιστομίζω} reprimere, Continere, cohibere. Terent. Adel.5.3,
Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi.
D. Repressi, redij: mitto maledicta omnia. Cic.2.de Legib. Reprimam iam me, nec insequar longius, eóque minus, quo plus pœnarum habeo quàm petiui.

Coercere & reprimere. Cic.1.de Fin. Difficilem quandam temperantiam postulant in eo, quod semel iam missum coerceri, reprimíque non potest.

Hæc Reipub. pestis paulisper reprimi, non in perpetuum cõprimi potest. Cic.1.in Catil.

Bella nascentia repressit. Claud.de bello Getico.

Conatus hominum reprimere. Cic.4.Verr.

Consuetudinem peccandi. Cic.4.Ver.

Cursum. Cæsar 3.bel.Ciuil.

Dextram. Virg.12.Æneid.

Ensem. Stat.11.Thebaid.

Famam, siue sermones. Cic.11.Philipp. Hanc quæso pro tua singulari sapientia reprime famam, atque effice ne id quod non curas, cupere videare.

Ferocitatem alicuius. Cic.2.Offic.

Fletu reprimi nequid scribamus. Cic. ad Attic. lib. 11.
Fluuium redundantem. Cic. 2. de Diuin.
Furorem exultantem. Cic. pro Sext.
Gemitum virtute. Ouid 9. Metam.
Impetum populi. Cic. 3. de Legib.
Iram repressit pudore. Ouid. 1. Metam.
Itinera. Cic. ad Attic. lib. 10, dubitauerat nostrum nemo, quin Cæsar itinera repressisset.
Obiurgationem susceptam. Cic. ad Attic. lib. 4, Nunc reprimam susceptam obiurgationem.
Repressit pedem retro. Virg. 2. Æneid.
Côtinere se & reprimere à supplicio. Cic. 7. Verr. Fit in eo gemitus omniû & clamor, cû tamē à præsenti supplicio tuo se continuit pop. rom. & repressit, & salutis suæ rationem Iudicû celeritati reseruauit.
Reprimere se ab omni contagione vitiorum. Plin. in Panegyr. Est magnificum, quòd te ab omni contagione vitiorum reprimis, ac reuocas: sed magnificentius, quòd tuos.

Repressus, Participium {[Greek]} Cic. pro Lege Manil. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt ac retardatos.

Repressor, repressoris, Verbale {[Greek]} Cic. pro Sext. Extinctorem domestici latrocinij, repressorem cædis quotidianæ, defensorē templorum atque tectorum, &c.

Reprobo, reprobas, pen. corr. {[Greek]} reprobare, Improbare, reiicere, Notæ significationis. Cic. 4. Acad. Qui quum Zenonis fuisset auditor, reprobauit ea quæ ille verbis, Nihil esse bonum, nisi virtutem. Legendum existimo, Re probauit, disiunctim.
Asciscere & Reprobare, contraria. Cic. 1. de Finib. Confirmat autē illud vel maximè, quòd ipsa natura, vt ait ille, asciscat & reprobet, id est voluptatem & dolorem.

Repromitto, repromittis, repromisi, pen. prod. repromissum, repromittere, Spondere stipulanti. Plaut. Asin. 9.
Verùm istuc argentum tamen mihi si vis denumerare, Repromittam istoc nomine solutam rem futuram. Id est, stipulatione à te facta me obstringam. Cic. de Claris Orat. Non me hercule, inquit, tibi repromittere istuc quidem ausus sim. Plin. de Viris illust. 2. Illa petiit, quod illi in sinistris manibus gerebant videlicet annulos, armillas: quibus dolosè repromissis, Sabinos in arcem perduxit. Ibidem 12. necem regis repromittens. Cicer. pro Qu. Rosc. Repromittis tu abhinc triennium Roscio? quid recitas istam restipulationem clarius. Bud.
Repromittit, inquit Alciatus, qui nuda stipulatione se obligat.
Repromittere differt à Satisdare, inquit Budæus, vt ex exemplo sequenti Pauli patet, De operis noui nuntiatione, L. Non solum, Si quum iure possem te prohibere nuntiauero tibi opus nouum, non aliàs ædificandi ius habebis, quàm si satis dederis, Quòd si nuntiaero tibi nequid contra leges in loco publico facias, repromittere debebis: quoniam de eo opere, alieno iure contendo, non meo: & tanquam alieni iuris petitor, repromissione contentus esse debeo.
Repromittere, pro simplici promittere. Suet. in Claudio, cap. 20, quum quidam priuato sumptu emissuros se repromitterêt, si sibi siccati agri concederentur.

Repromissio, repromissionis, Verbale. Cic. pro Rosc. Comœd. Roscius, qui ex iurisperitorum consilio & authoritate restipularetur à Fanniô diligenter, vt quod is exegisset à Flauio, dimidiam partem sibi dissolueret, si quidem sine cautione & repromissione, nihilominus id Fannius societati, hoc est, Roscio debebat.

Reptabundus, Reptile, Repto, Vide REPO.

Repubesco, repubescis {[Greek]} repubescere, Rursum pubescere, iuuenem fieri, *rejuuenescere*, quod vulgò dicitur. Colum. lib. 2. cap. 1, Nô ergo est exiguarum caussarum frugum terræ vetustas, si modo quum semel inuasit senectus, regressum non habet, nec reuirescere, nec repubescere potest.

Repudium, repudij {[Greek]} propriè dicitur recusatio ea qua vir vxorem à se reiicit ob rem aliquam pudendam. Quintil. lib. 7. cap. 5, Simpliciores illæ quæstiones iniusti repudij. Caius de diuortiis. L. Diuortium. In repudiis, id est renuntiationibus comprobata sunt hæc verba, Res tuas tibi habeto. Item hæc, Tuas res tibi agito.
Repudium Verrius ait dictum quod fit ob rem pudendam. Festus.
Repudium alicui remittere. Terent. Phorm. 5. 8. Dicitur & Mittere repudium. Vide pòst in REPVDIO.
Repudium renuntiare. Terent. Phorm. 4. 3.

Repudio, repudias {[Greek]} repudiare. Matrimonium dirimere, & quasi ob rem pudendam aliquam vxorem repellere. Sueton. in Cæsare, cap. 1, Neque vt repudiaret illam compelli à Dictatore Sylla vllo modo potuit.
Repudiat etiam maritum vxor. Quintil. lib. 7. cap. 9, Sæpe se cubanti amatorium dedit, repudiauit. Vlpian De diuortiis, Iulianus lib. 8, Digestorû, quærit, an furiosa repudiû mittere, vel repudiari possit: scribit furiosum repudiari posse.
¶ Repudiare, Non accipere, recusare, respuere, aspernari. Terent. And. 4. 4.
Repudio consilium quod primùm intenderam. Idem Adelph. 5. 4.
Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies. Idem. And. 1. 5, -quot modis
Contemptus, spretus, facta, transacta omnia: hem
Repudiatus repetor.
Repudiare & Recipere, contraria. Vatinius ad Ciceronem lib. 5. 9, Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.
Repudiare & Assumere, contraria. Cic. in Orat.
Beneficium repudiare. Cic. 2. de Fin. Metrodorû non putant ipsum professum: sed quum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisset.
Conditionem repudiare æquissimam. Cic. pro Quintio.
Gratiam alicuius repudiare. Cæsar 1 bell. Gall.
Iracundia omnibus in rebus repudianda est. Cic. 1. Offic.
Repudiare contumaciter morem patrium, Vide CONTVMAX.
Obsecrationem alicuius repudiare & aspernari. Cicero pro Fonteio, Cauete, ne periculosum superbûmque sit, eius vos obsecrationem repudiare, cuius preces si dij aspernarentur, hæc salua esse non possent.
Hoc non repudio. Cic. ad Atticum lib. 2, Honestior hæc declinatio periculi, sed ego hoc non repudio.
Voluntatem alicuius. Cic. 3. Verr. Eorum ego voluntatem omniû repudiaui: nô modò proditori, sed ne perfugæ quidem locus in meis castris cuiquam fuit.
Repudiata alicuius authoritas: Hoc est, neglecta & violata. Cic. 3. Verrina.
Funditus repudiare aliquid. Cic. in Orat.
Repudiatus, pro repulso in comitiis. Cic. pro Plancio, Nunquam enim nobilitas, præsertim integra atque innocens, Populo Rom. supplex repudiata fuit.

Repudiatio, Verbale {[Greek]} Cic. ad Attic. lib. 12, Sed mihi simulatio pro repudiatione fuerit.

Repudiosus, pen. prod. Adiectiuum. Plaut. Pers. 10,
Verùm video, me vbi voles nuptum dare,
Ne hæc fama faciat repudiosas nuptias. Id est, vt nemo velit me habere in vxorem propter hanc famam.

Repuerasco, repuerascis {[Greek]} repuerascere, Quasi in puerilem ætatē reuerti, & in contēptum ferè semper sumitur. Plaut. Merc. 6, De senibus ferè semper dicitur, quû desipere vitio ætatis incipiût. Cic. de Sen. Et si quis deus largiatur vt ex hac ætate repuerascâ, & in cunis vagiâ, Valde recusem. Vetus exêplar legit Repuerisca. Idem 2. de Orat. Quum is diceret socerum suû Lælium semper ferè cû Scipione solitû rusticari, eósque incredibiliter repuerascere esse solitos, quum rus ex vrbe, tanquam ex vinculis euolauissent.

Repugno, repugnas {[Greek]} repugnare, Resistere, côtradicere, refragari, obsistere. Cic. de Amic. Cùm omnium rerum simulatio est vitiosa (tollit enim iudicium veri, idque adulterat) tum amicitiæ repugnat maximè.
Non pugnare, sed repugnare. Cn. Magnus Domitio in epistol. ad Atticum lib. 8.
Oppugnare & repugnare alicui. Cic. Metello lib. 5. 2, Quare non ego oppugnaui fratrem tuum, sed fratri tuo repugnaui.
Dictis & factis repugnare & resistere crudelitati. Cic. pro Rabirio perduellionis reo.
Repugnare & Concedere, contraria. Cic. ad Lentulum lib. 1. 2, Côsules neque concedebant neque valdè repugnabant.
Nimium repugnare. Ouid. 1. de Arte.
Repugnare alicui rei. Cic. 3. Tuscul. His autem perturbationibus, quas in vita hominum stultitia quasi quasdam furias immittit atque incitat, omnibus viribus atque opibus repugnandum est.
Amori fœdo. Ouid. 10. Metam.
Dictis Ouid. 2. Metam.
In vna parte repugnate. Ouid. 15 Metam.
Repugnant hæc inter se. Cic. 3 Tusc.
Resistere & repugnare contra veritatem. Cic. pro Rosc. Comœd. Hoc consentit Satrius esse apertum, resistere & repugnare contra veritatem non audet.
Repugnare circa. Quintil. in Procem. lib. 8. Circa quæ si is qui instituitur non repugnarit, primû ad cætera habituus est cursum.
Cum sæpe obnitens repugnasset. Patercul. lib. 2.

Repugnans, Participium {[Greek]} Plin. lib. 8. cap. 16, Ita vt deuinciatur non repugnans.
Aduersans & repugnans natura. Cic. 3. Offic.
Cede repugnanti. Ouid. 2. de Arte.

Repugnantia, repugnantiæ {[Greek]} Cic. 2. Philipp. Sed qui tantarû rerum repugnantiam non videas, nihil profectò sapis.

Repugnax, repugnacis, pen. prod. {[Greek]} Qui obsistit & reluctatur. Cic. 1. de Ora. Quibus dicere Carneades solebat, ingenium tuû Crassi vehemêter admirâs, me sibi perfacilem in audiendo, te repugnacē in disputando esse visum. Vetus exemplar legit, perpugnacem.

Repugnanter, Aduerbium {[Greek]} cui contrarium est Patienter. Cic. de Amic. Vt igitur & monere, & moneri, proprium est veræ amicitiæ: & alterum liberè facere, non asperè: alterum, patienter accipere, non repugnanter.

Repullulo, repullulas, pen. corr. {[Greek]} repullulare, Iterû pullulare. Plin. lib. 16. cap. 20, Larix vstis radicibus non repullulat, picea repullulat.
Repullulare è radicibus. Plin. lib. 16. cap. 44.

Repullulasco, repullulascis {[Greek]} repullulascere, Rursum pullulascere, & nouos pullos emittere: & de arboribus ac plantis ferè semper dicitur. Col. lib. 4. cap. 22, Quoniâ ferè plurimarum stirpiû natura sic se commodat, vt iuxta cicatricē nouellis frondibus repullulascât. Ibidem, cap. 24. Nam præstat ex vulnere sobolem repullulascentem vellere, quàm nodosam & scabram plagam relinquere.

Repulsa, Vide REPELLO.

Repumicare, videtur à pumice deduci, vt sit quasi pumice expolire. Vnde

Repumicatio, Verbale, in arboribus dicitur, quando gēmę hirsutæ propter frigus, expoliuntur ipso Vere. Plin. lib. 17. cap. 26, de remediis arborû, Item succo emisso quibusdam veluti detractio sanguinis circumrasi corticis, vitium extenuatio, & domitura palmitum. Gemmas si frigus retorridas hirsutásque fecerit, repumicatio, & quædam politura.

Repungo, repungis, repupugi, pen. cor. & repûxi, repunctû {[Greek]} repungere, Vicissim pungere. Cic. Lentul. lib. 1. 9, Quoniámq; illi haberent suum Publium, darent mihi ipsi alium Publiû, in quo possem illorum animos mediocriter lacessitus leuiter repungere.

Repurgo, repurgas {[Greek]} repurgare, Idem quod purgare, vel diligenter emundare. Plin. lib. 19. cap. 10, Enecatur cyminum ab imo dorso, nisi repurgetur.

Humum repurgare.Ouid.de Nuce.
Repurgare nomas.Plin.lib.23 cap.4.
Cælum repurgatum.Ouid.5 Metam.
Repurgatus in synceriſſimum nitorem.Senec.epiſt.67.
Repurgium à repurgando, vtuntur Iuſtinianus, C.de aquæ ductibus, & Ambroſius ad Theodoſium.Non audiſti Imperator, quia quum iuſſiſſet Iulianus reparari templum Hieroſolymis,diuino qui faciebant repurgium igne cremarunt.
Reputo. reputas,pen.corr. { λογίζομαι, ἀναλογίζομαι, ὑπολογίζομαι } reputare, Diligenter putare.
¶Reputare,per tranſlationem,pro Multum ac diu cogitare, conſyderare,ſecum voluere.Terent.Eunuch.3.5,
Dum hæc mecum reputo, acceſſitur lauatum interea virgo. Idem Andr.1.6.Etenim eam ſecum rem recta reputauit Via. Cic ad Lent. lib.1.9, Tamen non reputans quid ille vellet. Idem 2.de Nat.deor. hunc horum nihil vnquam reputaiſſe certò ſcio.
Tecum ipſe reputa furores Sidonios Silius lib.17.
Non facile eſt reputare,vtrum,&c.Cic.in Salluſt.
Reputare,pro Imputare Modeſtinus in l.Nihil intereſt.§.Si quum filius.D. de inofficioſo teſtamento,Tamen eſt aliquid quod teſtatoris vitio reputetur vt meritò repellendus non ſit.
¶Reputare, Computare, compenſare. Vlpian in l.1 §.Si pupillus. D. de tutel.& rationibus diſtrah Item ſumptus litis tutor reputabit, & viatica,ſi ex officio neceſſe habuit aliquò exire vel proficiſci. Papin.in l.Sed ſi nondum.D. de relig & ſumpt.funer.ſed ſi nondum pater dotem recuperauerit: vir ſolus conuenietur, reputaturus patri, quod eo nomine præſtiterit.
Reputatio,Verbale { ἀναλογισμὸς } conſyderatio.Plin.lib.10.cap.37. Gel. lib.12.cap.5,Per incrementa ætatis exorta è ſeminibus ſuis ratio eſt, & vtendi conſilij reputatio,& honeſti contemplatio.
¶Reputatio,pro Computatione.Caius in l.Item ex diuerſo. D.familiæ erciſcundæ. Si iudex aut reputationes inter eos fecerit, aut curauerit cautiones interponi, quibus inter eos communicentur commoda & incommoda. Marcellus in l.Titia.D. de ſolutionibus. Titia, quum propter dotem bona mariti poſſideret, omnia pro domina egit:reditus exegit,& mouentia diſtraxit. quæro an ea quæ ex re mariti percepit, in dotem ei reputari debeant? Marcellus reſpondit,reputationem eius quod proponeretur,non iniquam videri.
Requies,requiei,vel requietis,requiem,vel requietem,Ablatiuo, requie vel requiete { ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις, ἀνάπαυσις, ῥᾳστώνη, ἡσυχία, ἠρεμία } Ipſe quieſcendi actus.Cic.de Senect.Vt meæ ſenectutis requietem,oblectamentúmque noſcatis. Chariſius lib.1.Cicero requietem dixit,ad Hoſtilium.
Labori requies hæc erat.Ouid.7 Metam.
Requietis interualla.Cic.1.de Fin. Et ad dolores ita paratus eſt,vt meminerit maximos morte finiri, paruos multa habere interualla requietis.
In amicitia Scipionis,requies plena oblectationis mihi fuit. Cic. de Amicit.
Requies ſpatiúmque.Virg 4.Æneid.
Tantum temporis quantum ad animi & corporis requiem conceditur.Cic.pro Archia.
Bellorum requies,Id eſt à bellis.Stat.3.Thebaid.
Doloris feri requies.Ouid.2.de Arte.
Oblectatio animi,requies curarum Cic 1 Offic.
Medicina & requies curæ.Ouid.4.Triſt.eleg.9.
Laborum certa requies.Virg.3.Æneid.
Laboris grata requies.Ouid.ad Liuiam.
Mali nulla requies erat.Lucret.lib.6.
Pugnæ requiem ſperabant.Virg.12.Æneid.
Sera requies meæ ſenectæ Virg 9.Æneid.
¶Alterna requies,Ouid.epiſt.4,
Quod caret alterna requie durabile non eſt.
Mœſta.Stat.8.Thebaid.
Tutior.Ouid.8 Metam.
¶Attulit pugna requiem multorum dierum.Ouid.10.Metam.
Dare requiem ab opere.Colum.lib.6.cap.14.
Dare voce requiem & modum.Ouid.3.Metam.
Habere requietem Cic.Attico,lib 1.13. Ita ſum ab hominibus deſtitutus,vt tantum requietis habeam, quantum cum vxore & filiola & mellito Cicerone conſumitur.
Negare requiem.Ouid 10.Metam.
Exiguámque petit requiem.Ouid.4 Metam.
Poſcunt requiem ſocij.Ouid.epiſt.7.
Requietem quærere.Cic.5.de Fin. Itaque ſi aut requietem natura non quæreret,aut eam poſſet alia quadam ratione conſequi.
Requiem ex occupationibus quærere. Lucceius Ciceroni, lib.5.14, vel animo defatigato tuo qui nunc requiem quærat ex magnis occupationibus.
Requieſco,requieſcis, requieui, requietum, pen.prod. { ἀναπαύομαι, ἀναπαύω } requieſcere, Dormire. Virg.1.ecloga,
Hic tamen hac mecum poteris requieſcere nocte
Fronde ſuper viridi.
Lecto requieſcere.Tibul.lib.1.eleg.1.
Humo.Ouid.10.Metam.
Somno molli.Catul.ad Mallium 63.
Noctes longas.Tibul.lib.3.eleg.7.
¶Requieſcere, pro Conquieſcere, vel quietem accipere, & tranquillè viuere,ſine vllo animi aut corporis impedimento.
Requieſcere,& curam animi leuare. Cic.6.Verr. Quum diutius in eo negotio curáque fuerim, vt requieſcerem, curámque animi remitterem,ad Carpinatij præclaras tabulas reuertebar.
A malis.Cic 1.Tuſcul. Vbi remiſſa humana vita corpus requieſcat à malis.Ex Ennio.
A turba rerum.Ouid.4.de Ponto,eleg 5.
In ſella.Cic.1.de Diuin. Quum virgo ſtaret, & Cæcilia in ſella ſederet, neque diu vlla vox extitiſſet, puellam defatigatam petiiſſe à materrera vt ſibi concederet paulíſper,vt in eius ſella requieſceret.
In ſpe alicuius adoleſcentis. Cic pro Cælio.Hoc eſt,Ex ſpe futuræ illius probitatis,quietem ſibi polliceri.
In miſeriis. Cic.Attic.lib.8,Et ſimul (crede mihi) requieſco paulum in his miſeriis,quum quaſi tecum loquor.
In ſermone alicuius.Cic.2 de Orat. Sed tamen defeſſus in labore, atque itinere diſputationis meæ requieſcam in Cæſaris ſermone, tanquam in aliquo peropportuno diuerſorio.
In lectione poetarum.Quintil.lib.10 cap.1.
Non requieſcere conſilio cuiuſquam. Cic. Attico,libro 1.13, Non ſunt permoleſti,ſed tamen inſident & vrgent,& nullius amantis conſilio aut ſermone requieſcunt.
Arua requieſcunt mutatis fœtibus Virg.1.Georg.
Aures requierant omnibus.Catul.de Ario.
Cum tot ſyderibus cælum requieuit in illo.Ouid.4 Metam.
Pectora requierunt.Stat.12.Thebaid.
¶Requieſcere, Quietum facere, ſiue retardare, cum accuſatiuo, teſte Seruio Virg.eclog 8,
Et mutata ſuos requierunt flumina curſus.
Requietus,pen prod. Adiectiuum { ἀναπαυόμενος } Qui requieuit. Saluſt.Paululum requietis militibus.
Ager requietus.Ouid.2.de Arte. Id eſt, ager qui aliquantulum requieuit.
Requietum aruum.Colum.lib.2.cap.9.
Lac requietum.Colum.lib.7.cap 8.
Requietior.Colum.lib.2.cap.1, Neque enim idcirco rudis & modo ex ſyluestri habitu in aruum tranſducta fœcundior haberi terra debet,quòd ſit requietior & iunior.
Requiro,requiris,pen prod.requiſiui,requiſitũ,pen.prod. { ἀναζητέω } requirere,Sæpius vel rurſum quærere.Terent.Phor.2.1,
Abi Phædria,eum require,atque adduce huc. Cic.3.de Fin. Tu autem quum ipſe tantum librorum habeas,quos hic tandem requiris?
Requirere & Quærere hoc differunt: quoniam Requirere,eſt diu quærere.Afranius Fratriis:
Proin tutum quæram,ne requiram te vide. Ex Nonio.
Aliquem vocibus, vel ſermone requirere. Plin. epiſt.106. Virgilius 1.Æneid.
Amiſſos longo ſocios ſermone requirunt.
Oculis requirere aliquid Curtius lib.4.
Animo & oculis aliquem.Ouid.4.Metamorph.
¶Requirere ab aliquo, Quærere ab aliquo, interrogare aliquem. Cic.Att.lib.12,Siquis requirit à te cur Romæ non ſim: quia diſceſſus eſt. Idem 1.Acad Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit à te requirere.
Requirere ex.Cic.pro Cælio, Ex quibus requiram, quonammodo latuerint.
Requiſiuit rex, quis ſupremum diem Athenis obiiſſet. Plin. libro 7 cap 19.
Illud quoque requiſiui,qua ratione ex tot creditoribus nemo neque tum idem fecerit,neque nunc contradicat.Cic.pro Quintio.
Studioſè requirere.Ouid.1.de Arte.
Cauſam.Ouid 14 Metam.
Cauſas requirit inſcius.Virg.6.Æneid.
Domum alicuius.Cic.6.Verr.
¶Requirere,Poſtulare,flagitare,depoſcere.Cic.pro Lege Manilia, Quibus amiſſis,& pacis ornamenta,& ſubſidia belli requiretis. De Vectigalibus.
Requirere & flagitare.Cic.7.Ver. Abs te officium tuum debitum generi & nomini requiro & flagito.
Requirere auxilium. Cic.7. Verr. Omnes hoc loco ciues Romani & qui adſunt, & qui vbicunque ſunt, veſtram ſeueritatem deſiderant,veſtram fidem implorant,veſtrum auxilium requirunt.
Diuitias.Tibul lib.1.eleg.1.
¶Requirere, pro Inſpicere, animaduertere, inquirere. Caius in l. 4. D. de teſtamen. Si quæramus an valeat teſtamentũ: in primis animaduertere debemus.an is qui fecit teſtamentum,habuerit teſtamẽti factionem: deinde ſi habuerit, requiremus an ſecundum regulas iuris ciuilis teſtatus ſit.
¶Requiri, pro Neceſſarium eſſe: & Requirere, pro Opus habere. Cic.1 de Finib.Virtutem autem nixam hoc honeſto,nullam requirere voluptatem,atque ad beatè viuendum ſeipſa eſſe contentam.
¶Requirere, pro Deſiderare quod non adeſt. Cic. ad Cecinnã,lib. 6.6,Vereor ne literarum à me officium requiras.Nam ſuprà dixerat, Vereor ne deſideres officium meum.Idem in Parad.In quo equidem continentiſſimorũ hominum maiorum noſtrorũ prudentiã requiro.
¶Requirere,pro Deſiderio rei amiſſæ teneri vel præteritæ, vel abſentis,vel eam poſcere. Cic.de Senect.Denique iſto bono vtare dum adſit:quum abſit,ne requiras:niſi fortè adoleſcentes,pueritiam:paulum ætate progreſſi adoleſcentiam debeant requirere.
Poſt requiſitum etiam, niſi eiuſmodi eſſet viſum verum, quale falſum.Cic.4 Acad.
¶Requiſita naturæ dixit Salluſtius per periphraſin,vt notat Quintilianus lib 8 cap.6.pro Exonerare aluum.
Requiſito,requiſitas { ἀναζητῶ } requiſitare,Frequentatiuum.Plaut. Moſt 14.11,
Quid tu otioſus res nouas requiſitas?
Res,rei,fœm gen. { χρῆμα, πρᾶγμα, πρᾶγμα } generalem habet ſignificationem.Nam,vt Caius inquit in l.1. D. de rerum diuiſione, ſiue corporalia ſiue incorporalia comprehendit. Corporales res ſunt, quæ tangi poſſunt, vt fundus,homo,veſtis: incorporales ſunt, quæ tangi non poſſunt, qualia ſunt ea quæ in iure conſiſtunt, ſicut hæreditas, vſusfructus,obligationes.
Abdita rerum.Horat.in Arte.
Rerum aſperitas. Cicero, Sed tamen in his vel aſperitatibus rerum,& cætera.

Caput & fons rerum.Horat.1.epist.18.
Causas rerum cognoscere.Virg 2.Georg.
Concordia rerum discors.Horat.1.epist.12.
Creatrix rerum natura.Lucret.lib.2.
Rerum cursus.Cic.Fam.4.
Desyderium rerum.Lucret.lib.3.
Tempus edax rerum Ouid.5.Metam.
Fama rerum incredibilis.Virg 3.Æneid.
Mole sub ingenti rerum fundamina ponit.Ouid.15.Metam.
Rerum grauitas.Cic.ad Brut.
Versus inopes rerum.Horat.in Arte.
Inscitia rerum.Horat.1.epist 3.
Rerum interitus.Cic.Fam.6.
Maiestas rerum.Lucret.lib.5.
In rerum natura.Cic.4.Acad. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse.
Nouatrix rerum natura.Ouid.15.Metam.
Opifex rerum.Ouid.1.Metam.
Rerum perturbatio vel confusio.Cic.Fam.1.
Animus rerum prudens.Horat.4.Carm.ode 9.
Prudentia rerum.Virg.1.Georg.
Sepulchrum commune rerum,terra.Lucret.lib.5.
Rerum status.Cic.Fam.12.
Trepidus rerum.Virg.12.Æneid.
Rerum tumor.Cic.Ne deserere viderer hunc rerum tumorem.
Rerum turba. Cic.Expone rem etiam quemadmodũ hic,& quanta in turba,quantáque in confusione rerum viueremus.
Turbine rerum miserarum attonitus.Ouid.7.Metam.
Rerum varietas.Cic.Fam.2.
Aqua rerum vilissima.Horat.1.Serm.saty.5.
¶Absurda res,Vide ABSVRDVS.
Acerba.Lucret.lib.4.
Res amplissimæ.Cic.Fam.5.
Angustæ res.Exiguæ,non magni momenti.Virg.3.Georg.
Res animales.Vlp.in l.3 diuo D.De re iud.
Ad faciendam fidem res appositæ.Quintil.lib.5.cap.8.
Arcana.Ouid.4 Metam.
Ardua,Vide ARDVVS.
Bona,Vide BONVS.
Res bonæ,vel optimæ.Cic.Fam.4.
Res calamitosæ.Cic.pro Lege Manil.
Certa,Vide CERTVS.
Communis.Horat.2.Serm.saty.6.
Res comperendinata significat iudicium in diem tertium constitutum. Festus.
Confessa,Vide CONFITEOR.
Contorta,Vide CONTORQVEO.
Res contractæ.Cic.Fam.7.
Res conuersæ.Cic.Fam.1.
Res corporales,Vide CORPVS.
Corporea.Lucret.lib.2.
Credula res amor est.Ouid.epist.6.
Declamatoria res.Quintil.lib.4.cap.2.
Res desperatæ.Cic.Fam.5.
Res deteriores.Cic.Quanto deteriores offensurus sis,&c.
Diuina.Cic.Att.lib.4,Senex ad rem diuinã dicit se velle discedere.
Res euersæ.Cic.Fam.6.
Facilis.Lucret.lib.2.
Furtiua.Quintil.lib.5.cap.13.
Relatu horrenda.Ouid.15.Metam.
Non illiberalis ad cognoscendum,Vide ILLIBERALIS.
Immoderata res est Cupido.Ouid.4.de Ponto,eleg 15.
Implicata res controuersiis,Vide IMPLICO.
Incognita res turbat animos.Virg.1.Æneid.
Res incommodæ.Cic.Fam.6.
Res incorporales,Vide CORPVS.
Res dictu incredibilis.Quintil.in Gladiatore,non procul à fine.
Infirma & nugatoria ad probandum,Vide INFIRMVS.
Ingeniosa res est.Ouid.1.Amor.eleg.8.
Inquisita & comperta,Vide INQVIRO.
Insolitam rem apportare auribus, Referre aliquid inauditum antea.Lucret.lib.5.
Inuidiosa,Vide INVIDEO.
Inuolutæ & occultæ res,Vide INVOLVO.
Res luculenta.Cic.Est enim res luculenta.
Ludicra.Horat.2.epist.1.
Manifestæ,Vide MANIFESTVS.
Manifestas contra res & veras repugnare.Lucret.lib.3.
Manifestaria res est,Vide MANIFESTVS.
Medicatissima,Vide MEDICO,medicas.
Missiles res,Vide Missilis,in MITTO.
Molesta & odiosa.Quintil.lib.5 cap.13.
Nec-opinata,Vide NEC.
Negotiosa,Vide NEGOTIVM.
Nouæ res,Vide NOVVS.
Nudæ atque inornatæ.Quintil.lib.2.cap.4.
Res operosa.Cic.Res operosa est,& hominis,&c.
Res plurimi otij.Cic.ad Attic.4.
Otiosa,Vide Otiosus,in OTIVM.
Res est non parua.Virg.3 eclog.
Pensitata,Vide PENSO.
Res perditæ.Cic.Fam.12.
Res periculosa.Cic.In magnis,periculosisque rebus,&c.
Res perturbatæ.Cic.Fam.6.
Ridicula & iocosa.Catul.ad Catonem,83.
Suaues.Horat.2.Serm.saty.8.

Testata,Vide TESTOR.
Res turbulentæ.Cic.Fam 9.
¶Abducere à re aliqua ad aliam,Vide ABDVCO.
In rem aliquam abire,Vide ABEO.
Rem abiicere. Cicero, Quin nunc ipsum non dubito rem tantam abiicere.
Abrumpere ex re aliqua,Vide ABRVMPO.
Abstinere rebus vrbanis,Vide ABSTINEO.
Abesse res videtur,Vide ABSVM.
Frigidis rebus dies aliquot absumere. Plin.iunior lib.1.epist.9.ad Fundanum.
Abundare in re aliqua,Vide ABVNDO.
Accedere alicui rei,Vide ACCEDO.
Accipere ab aliquo rem aliquam,Vide ACCIPIO.
Accommodare in rem aliquam,Vide ACCOMMODO.
Acquiescere alicui rei,Vide ACQVIESCO.
Addere nomina rebus.Ouid.5.Metam.
Rem in locum adducere,vel deducere.Cic.Fam.16.
Rem adducere in discrimen.Cic.Fam.5.
Rebus adhibere cautionem.Cic.ad Attic.1.
Alias res agere.Cic.Ita furebat, vt mirarer tam alias res agere populum,&c.
Agere res aliquas,Vide AGO.
Cedit illi res,Vide CEDO.
Cogitare rem aliam ex alia,Vide COGITO.
Conferre rem in pauca,Vide CONFERO.
Consolatur me hæc res,Vide CONSOLOR.
Rei capitalis damnatus,Vide DAMNO.
Deducere rem aliquó.Horat.1 Serm.saty.1.
Res eò deducta est,Vide DEDVCO.
Rem aliquam in diuersas partes deducere,Vide DEDVCO.
Rem ad aliquem deferre,vel alicui committere.Cic.Fam.1.
Rem differre.Cic.Fam.10.
Rem familiarem diminui,vel re familiari comminui. Cic.ad Att. 4. Et Matius Cic.Fam.11.
Rem familiarem dissipare.Cic Fam.4.
Rem in motu esse.Cic.ad Qu.frat.
Rem esse in integro.Cic.Fam.5.
Rem esse loco,id est statu.Cic.Fam.12.
Exasperare rem verbis.Quintil.lib.4.cap.2.
Exponere rem verbis.Lucret.lib.1.
Facere rem diuinam alicui deo.Cic.3.de Nat.deor.
Rem habere se.Cic.Fam.3.
Iactare rem sermonibus,Vide Iacto in IACIO.
Imperitare rem æquam.Horat.1 Serm.saty.3.
De re familiari impertire.Cic.Offic.2.
Rem inclinari.Cic.Fam.1.
Increbuit res prouerbio,Vide INCREBRESCO.
Chaos rebus inducere.Senec.Agamemn.6.
Honestis rebus animum intendere.Horat.1.epist.2.
Rem ire,pro Expediri.Cic.Incipit res melius ire quàm putaram.
Prorsus ibat res.Cic.lib.14. Id est, erat cur bene speraremus. *Tout alloit bien:tout l'affaire se portoit bien.*
Magnis de rebus loqui.Lucret.lib.4.
Res mouere.Cic.ad Qu.frat.
Rem nasci.Terent.in Hecyr.
Notare res nominibus nouis,Vide NOTA.
Insigni aliqua & nota re notare quippiam,Vide INSIGNIS.
Ordine rem pando.Virg 3.Æneid.
Rem procurare.Cic.ad Attic.6.
Reddere rationem rei.Lucret.lib.6.
Rem refrigere.Cic.ad Attic.1.
Rem reiicere.Cic.Fam.5.
Rem ad manus reuocare,Vide MANVS.
Apertas res secernere à dubiis.Lucret.lib.4.
Summa sequar fastigia rerum.Virg.1.Æneid.
Rem suscipere.Cic.ad Qu.frat.
Tentare rem.Horat.1.epist.1.
In rem præsentem venire. Totum ad rem iudiciariam pertinet, neque admodum absimile est, A iusto sacramento contendere. Budæus.
¶Res,Negotium,causa ipsa.Terent.Adelph.5.3.
Rem ipsam putemus:dictum inter nos hoc fuit. Vbi Donatus,Res, causa litis.Terent.Hecyra,3.5,
Omnem rem scio,vt sit gesta. Idem Heaut.1.1,
Chreme,tantúmne est ab re tua otij tibi,
Aliena vt cures,eáque quæ ad te nihil attinent? Hoc est,præter familiaria negotia tua,éstne tantum tibi otij vt,&c.
Integra res,Vide INTEGER.
Paruula,Vide PARVVS.
In inuidia res est,Vide INVIDEO.
Accingi ad rem aliquam,Vide ACCINGO.
Aut agitur res in scenis,aut acta refertur.Horat.in Arte.
Agere rem quasi alienam.Quintil.lib.6.cap.1.
Agitare res,Vide AGITO.
Res tua agitur.Cic 5.Verr. Quòd si res tua nõ ageretur,à te potius postularent,ne amplius,&c.
Attinet ad rem.Horat.2 Serm.saty.2.
Tanti sceleris res nemini fuit credenda.Cic.pro Cælio.
In rem præsentem ire,Vide IN præpositionem.
Malè rem gerere.Horat.2 Serm.saty.3.
In rebus gerendis acer,Vide ACER adiectiuum.
A rebus gerendis abstrahere,Vide ABSTRAHO.
Gerendis rebus minus apta.Ouid.1.de Arte.
In eam rem siquid habebo,Vide IN præpositionem.
In re incipiunda,Vide IN præpositionem.

Nihil intereſt ad rem, Vide INTEREST.

Nihil neque ante rem, neque præter rem locuti ſumus. Author ad Herennium, lib. 4.

Miniſtrare res timidè gelidéque. Horat. in Arte.

Monet res, Vide MONEO.

Mouentur res magnæ, Vide MOVEO.

Natus rebus agendis. Horat in Arte.

Noui rem omnem, Vide NOSCO.

Salua res eſt. Terent. Eunuch 2.2.

¶ Bellica res. Horat 4. Carm. ode 3.

Militaris res diuinitus conſtituta, Vide CONSTITVO.

Rei militaris ſcientia. Cic. pro Lege Manilia.

Rem militarem diſcere, Vide MILES.

Res naualis, ſiue nautica. Cic 7. Verr.

Numaria res, Vide NVMVS.

Paſtoria, Vide PASTOR.

Pecuniaria, Vide PECVNIA.

Res prolatæ, & Rerum prolatio, ſignificat tempus illud quum homines feriarentur. Declarat maximè Plautus in Captiuis Act. 1, ex perſona paraſiti.

Vbi res prolatæ ſunt, quum rus homines eunt,
Simul prolatæ res ſunt noſtris dentibus.
Quaſi quum caletur, cochleæ in occulto latent:
Suo ſibi ſucco viuunt, ros ſi non cadit:
Item paraſiti rebus prolatis latent,
In occulto miſeri victant ſucco ſuo. Cic pro Murena, Sapiens exiſtimari nemo poteſt in ea prudētia, quæ neque extra Romam vſquã, neque Romæ, rebus prolatis, quidquam valet. Idem ad Attic. lib. 14. epiſt. 5, Meam ſtultam verecũdiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deſerere viderer hunc rerum tumorem. Ad Qu. frat. lib. 3. epiſt. 2. à fine, Res prolatæ, ad interregnum comitia adducta. Ad Attic. lib. 7. epiſt. 11, Iſtum quidem, cuius phalariſmum times, omnia teterrimè facturum puto. Nec enim rerum prolatio, nec Senatus magiſtratuúmque diſceſſus, nec ærariũ clauſum tardabit. Rerum igitur prolatio, ſiue Res prolatæ, idem eſt ac ſi dicas, vacatio à muneribus: quæ maximè erat ludorum diebus. Ludorum autem nomina, Votiui, Romani, Victoriæ, Plebeij. quorum primi Votiui XVII. Cal. Sept. commiſſi, per quindecim dies celebrabantur: & continuò Romani per decem dies: quum interea res prolatæ dicebantur. Confectis Votiuis & Romanis, rurſus ad negotia: iudicia fiebant: ſenatus habebatur: tum publicè, tum priuatim quiſque ſatagebat in ſua re: hoc vſque ad VIII. Cal. Nouembris. Nam quum inter ludos Romanos & ludos victoriæ dies interſint XLV. quod apertè ipſe declarat lib. 4. in Verrem: rectè ſubducẽti perſpicuum fiet, ludorum Victoriæ commiſſionem incidere in diem VIII. Cal. Nouembris. iterum igitur res prolatæ. Victoriæ autem ludi, quúmque his Plebeij cõiuncti, dies auferebãt octo: vt ad IIII. Nonas Nouembreis, & magiſtratus, & cuiuſuis ordinis homines intermiſſam rei ſiue publicæ ſiue priuatæ adminiſtrationem repeterent. Itaque lib. 4. epiſt. 15. non procul à fine, Pontinus vult ad IIII. Nonas Nouembris triumphare. ex quo patet, non fuiſſe diem feſtum IIII. Nonas Nouembris. Quocunque igitur tempore ad Vrbem Cæſar venerit, ſtatim aget quæ putabit è re ſua. non eum tardabit rerum prolatio, quo tempore nihil neque publicè fit, neque priuatim: contemnet antiquum morem: ſine ſenatu, ſine magiſtratibus decernet ipſe ex libidine: refringet ærarium, publicáſque pecunias ad vſum Reipublicæ ſeruatas, ad Reipublicæ oppugnationem conuertet.

¶Res ipſa, Vide IPSE.

In re ipſa, Vide IN præpoſitionem.

E re, & Ex re, Vide E & EX præpoſitiones.

Ex re ipſa. Quintil. lib. 5. cap. 13, Accuſator dat teſtem, patronus ex re ipſa refellit.

Ex re ipſa natus, Id eſt temporalis. Quintil. lib. 4 cap. 5.

Reque eapſe, pro Re ipſa. Scipio Africanus Pauli filius, quum pro æde Caſtoris dixit, hac compoſitione vſus eſt: Quibus de hominibus ego ſæpe, atque in multis locis opera, factis, cõſiliis, reque eapſe (ſæpe) benemeritis ſpem, &c. Feſtus.

E re nata, Id eſt occaſione, vt ait Donatus. Terent. Adelph. 3.1.

Conſulere ex re. Tacit. lib. 1. Hoc eſt, prout occaſio tulerit.

Pro re pauca loquar. Virg. 4. Æneid.

Pro re nata, Pro euentu rei & occaſione. Cic. Attic. lib. 14, Antonij colloquium cum heroibus noſtris pro re nata non incommodum. Id eſt, quantum ad præſens tempus attinet. *Pour le temps.*

Cum re præſenti deliberare, Vide CVM præpoſitionem.

Ob rem, Vide OB præpoſitionem.

¶Ab re, Vide A & AB præpoſitiones.

Ab re, Id eſt Ab euentu. Liu. 1. ab Vrbe, Id ab re (quod nunc quoque tenet nomen) interregnum appellatum.

¶Res, Veritas. Terent. Adelph 4.7,
-ſi non re ipſa tibi iſtuc dolet,
Simulare certe eſt hominis. Item Hecy. 5.2,
Hæc res hic agitur, Pamphilo me facere vt redeat vxor,
Oportet. Vbi Donatus, Aut ſic intelligendum eſt, quaſi dicat, Hoc agebamus quum tu aduenires. aut cum aſſeueratione pronuntiandum eſt, vt ſit RES, veritas: quaſi dicat, Hîc non verba ſunt, ſed res agitur.

Res ipſa atque veritas. Cic. pro Roſc. Amer. Vides Eruci quantum diſtet argumentatio tua à re ipſa atque à veritate.

Res ipſa indicat, Vide INDICO, indicas.

Res ipſa loquitur, Vide LOQVOR.

¶Verba ad rem conferre. Terent. Eunuch. 4.6. Vbi Donatus, Verba ad rem contulit, hoc eſt Agere quod dicebat, aggreſſus eſt. Idem Andr. 5.1,
Vt beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes.

Re iuuare. Terent. Heaut. 1.1. -crede inquam mihi,
Aut conſolando, aut conſilio, aut re iuuero.

Dictu quàm re facilius. Liu. 1. bel. Maced.

¶Res, pro ſumptu. Martianus in l. Quum vir. D De doli ma. & me. except. Quum vir in area ab vxore ſibi donata aliquid ædificaſſet, pleriſque placet, doli mali exceptione poſita rem ſeruari poſſe.

¶Res, Vtilitas Terent. Hecy 1.2,
Ita di deæque faxint, ſi in rem eſt Bacchidis. Idem Phorm. 2.4,
Ego quæ in rem tuam ſint, ea velim facias.

In rem noſtram eſt, Vide IN.

In re mea eſt, Vide IN.

Cogitatè rem ſuam tractare, Vide COGITO.

In rem ſuam aliquid conuertere. Cic. pro Roſc. Amer.

E re, Ex vtilitate, Vtiliter. Papin. in l. Donationes. in. §. 1. D. De donationib Nec matrem offenſam è re petitionem habere. Hoc eſt, matrem ex leui offenſione eas res vtiliter repetere non poſſe.

¶Res, aliquando relatiuum eſt, referens præcedẽtia. Terent. Phor. 2.1, Si eſt patrue, culpam vt Antipho in ſe admiſerit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Vbi Donatus, RES ad CVLPAM relatum.

¶Alicui rei eſſe. Terent. Adelph 3.3,
Id miſero reſtat mihi mali, ſi illum poteſt,
Qui alicui rei eſt, etiam eum ad nequitiam abducere. Vbi Donatus,
Rectè: de hoc enim ſuprà dixit, 1.2, -non fratrem videt
Rei dare operam, ruri eſſe parcum ac ſobrium?

¶Res eſt mihi cum illo. Terent. Phorm. 1.3. Cic. Sulpit. lib. 13.27, Siqui difficiliores erunt, vt rem ſine controuerſia confici nolint, ſi eos, quando cum Senatore res eſt, Romam reieceris.

Habere rem cum aliquo, Id eſt conſuetudinem, amorem. Terentius Eunuch. 1.2.

¶Res, Hæreditas. Terent. Phorm 2.3,
At ſi talentûm rem reliquiſſet decem. Donatus.

¶Res, Patrimonium. Terent. Adelph 5.3,
-at enim metuas ne ab re ſint tamen
Omiſſiores pauló. Id eſt, negligant curare rem domeſticam. Idem Adelph. 5.3, Tu illos duos olim pro re tollebas tua. Vbi Donatus, Pro re, Pro patrimonij tui qualitate.

¶Res, Pecunia. & etiam fortunæ bona. Terent. Eunuch. 1.2,
Eius frater aliquantum ad rem eſt auidior. Idem Adelph. 5.3,
Solum vnum hoc vitium affert ſenectus hominibus,
Attentiores ſumus ad res omnes, quàm ſat eſt. Cic. 2. in Catil. Res eos iampridem, fides deficere nuper cœpit.

Res & aurum. Lucret. lib. 5.

Acciſæ res, Vide ACCIDO, pen. prod.

Ampla res domi. Iuuen. Saty. 12.

Arctis in rebus abſit pudor, In magna rerũ anguſtia. Valer. 5. Argõ.

Auita res & patria, Vide Auitus in AVVS.

Cibaria re copioſus, Vide COPIA.

Contemptæ rei dominus ſplendidior. Horat. 3. Carm. ode 16.

Contracta res, Vide CONTRAHO.

Curtæ neſcio quid ſemper abeſt rei. Horat. 3. Carm. ode 24.

Res familiaris miniſtra & famula corporis. Cic. 1. Tuſc.

Familiaris res mea. Cic. 2. de Orat.

Rei familiaris naufragia. Cic. Fam. 1.

Frumentaria res. Cic. Attic. lib. 8.

Res mobiles. Vlp. in l. à diuo. D. De re iud.

Modica. Iuuen. Saty. 13.

Mouentes res, pro Mobilibus, Vide MOVEO.

Paruis rebus alta præſtatur quies. Seneca Thyeſte, 5.

Paupera res, apud Plautum, Vide PAVPER.

Res pauperculæ, modicæ & modeſtæ, Vide MODVS.

Pecuaria, Vide Pecuarius, in PECVS.

Præclara filius in re ſublatus malè alitur. Horat. 2. Serm. ſaty. 5.

Res ſalua & Perdita, contraria. Terent Eunuch. 2.2.

¶Ampliare rem. Horat. 1. Serm. ſaty. 4.

Amplificare rem familiarem, Vide AMPLIFICO.

Augere rem, Locupletari. Cic. pro Rab. Poſt. Ita vt in augenda re, non auaritiæ prædam, ſed inſtrumẽtum bonitati quærere videretur.

Comminuti re familiari, Vide COMMINVO.

Conficere rem, Vide CONFICIO.

Confringere rem, Vide CONFRINGO.

Corrumpere rem familiarem, Vide CORRVMPO.

Curare rebus alienis ſuo veſtimento & cibo. Plaut. Truc. 4.

Facere rem, Lucrari. Terent. Adelph. 2.2,
Nunquam rem facies: abi, neſcis ineſcare homines. Ex Donato.

Habere rem, Non inopem eſſe. Cic. 2. Offic. Illud malè dixit, non eſſe in ciuitate duo millia hominum qui rem haberent.

Intercipere res alicuius. Ouid. 9. Metam.

Copia rerum merſat membra Lucret. lib. 5.

Res vbi magna nitet domino ſene. Horat. 2. Serm. ſaty. 5.

Multæ tibi tum officient res. Horat. 1. Serm. ſaty. 2.

Res ſanguine partæ. Ouid. 1. epiſt.

Patriam rem perdere. Horat. 1. Serm. ſaty. 4.

Quærere rem honeſtè mercaturis faciendis. Cic. in Parad.

Præclaram ingrata ſtringat malus ingluuie rem. Horat. 1. Sermon. ſatyra 2.

Vir haud magna cum re. Cic. de Seneɑ. Licet verſibus eiſdem mihi affari te Attice, quibus affatur Flaminium ille vir haud magna cum re, ſed fidei plenus.

¶Res, Status, conditio. vt Res publica, Res priuata, Res familiaris, Res vxoria. Cicero, Id enim rebus noſtris minimè cõducebat. Id eſt, ſtatui noſtro. Virg. 6. Æneidos,
Hic rem Romanam magno turbante tumultu,
Siſtet equus. Vbi Seruius, Rem Romanam, Statum Reip.

Tueri armis res Italas. Horat. 2. epiſt. 1.

Forenſis res. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Reuocare ſe ad curam rei domſticæ, rei forenſis, Reipublicæ. Cicero pro Cælio.

In re

In re præsenti, Vide IN præpositionem.
Res priuatæ, Id est bona priuatorum. Cic. Attic. lib. 9.
Priuatæ ac domesticæ res. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Administrare rem familiarem, Vide ADMINISTRO.
Obire rem priuatam vel publicam, Vide OBEO.
Ordinare publicas res. Horat. 2. Carm. ode 1.
Conficere rem suam non minus strenuè quàm publicam. Cic. Post reditum in Senat.
Inuisere res rusticas vel fructus causa, vel delectationis. Cic. 1. de Orat.
¶Res {ἀρχή} Imperium. Virg. 3. Æneidos,
Postquam res Asiæ, Priamique euertere gentem
Immeritam visum superis. Ibidem,
Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus. Seruius.
Dissociabilis res. Tacit. in vita Agric. De principatu ac libertate.
Adepta rerum, Vide ADIPISCOR.
Domina rerum Roma. Ouid. 15. Metam.
Caput rerum. Tacit. lib. 1.
Custos rerum Cæsar. Horat. 4. Carm. ode 15.
Imperia rerum. Horat. 2. Serm. satyr. 7.
Origo rerum & molitio, Vide ORIGO.
Pulcherrima rerum Roma. Virg. 2. Georg.
Potestas summa rerum. Virg. 10. Æneid.
¶Rem, vel res gerere, pro Pugnare apud Iurisconsultos, & alios. Liuius, Malletque aduersus singulos separatim, quàm aduersus duos simul rem gerere. Plin. lib. 2. cap. 67, In Arabico sinu, res gerente C. Cæsare Augusti filio, signa nauium ex Hispaniensibus naufragiis feruntur agnita. Id est belligerante.
Bene gestæ res. Virg. 9. Æneid.
Maxima res effecta. Virg. 11. Æneid.
Res Romana, pro Acie. Liuius, Sed res Romana erat superior. Et sic sæpe. Budæus.
Naualis res. Tacitus lib. 15.
Rem bellicam administrare. Cic. 2. de Diuin.
Euentus rerum. Lucan. lib. 5.
¶Abscissa res erat, Vide ABSCINDO.
Tunc res immenso placuit statura labore. Lucan. lib. 3.
Dare rem in casum. Tacit. lib. 12.
Rem de manibus emittere, Vide MANVS.
Rebus suis diffidere. Liu. 1. ab Vrbe
Fessi rerum. Virg. 1. Æneid.
Inclinationes rerum & temporum, Vide INCLINO.
Forma rerum. Ouid. 1. de Ponto eleg. 11.
Summæ rerum consulere. Ouid. 2. Metam.
Aduersæ res, Vide ADVERTO.
Afflictæ. Virg. 1. Æneid.
Angustæ. Horat. 2. Carm. ode 10.
Dubiis rebus non deficere. Virg. 6. Æneid.
Dura. Virg. 1. Æneid.
Duris vrgens in rebus egestas. Virg. 1. Georg.
Egenis in rebus. Virg. 6. Æneid.
Extremæ. Tacit. lib. 17.
Fessis rebus ferre finem. Virg. 3. Æneid.
Fluxæ. Silius lib. 7.
Fractæ. Virg. 4. Georg.
Humanæ. Virg. 10. Æneid.
Inclinata, Vide INCLINO.
Infracta, Vide INFRINGO.
Iucundæ. Horat. 2. Serm. satyr. 6.
Secundæ. Virg. 9. Æneid.
Secundis rebus mersus, Vide MERGO.
¶Rem miseram, Aduerbium dolentis. Cic. Attic. lib. 7.
O rem lugubrem! Vide LVGEO.
¶Res, Modus. Plaut. Rud. 23,
Iam repperi rem, quo pacto nec fur, nec socius sies.
¶Res {πεῖρα} Experientia. Terent. Adelph. 5. 4,
Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, vsus semper aliquid apportet noui. Donat.
¶Re vera {ὄντως} Duæ dictiones sunt, aut vnica Reuera, vice aduerbij. Cic pro Quintio, Deinde habet aduersarium P. Quintius verbo Sex. Næuiū, re vera huiusce ætatis homines disertissimos. Idem pro Cluentio, Verbo ille reus erat: re quidem vera, & periculo, & tota accusatione Oppianicus.
¶Reipsa. Cic. pro Roscio Amer. Qui recuset, eum profectò, tametsi verbo non audeat, tamen reipsa de maleficio suo confiteri.
Nomine, & Reuera, contraria. Cic. 3. Verr. Quòd iste M. Marcelli, & P. Africani monimenta, quæ nomine illorum, reuera Pop. Rom. & erant, & habebantur.
Verbo & simulatione, & Reuera, contraria. Cic. 5. Verr.
Re vera pugnare: quod vulgus dicit, *De facto*. Horat. 2. Serm. satyr. 7.
¶Respublica, reipublicæ, pen. cor. {πολιτεία} ex duobus integris cōposita dictio, quam nonnulli disiungunt, Res populi dicitur, & negotium publicum.
Sed necesse est, charitatem eam præstare, qua R. P. nomen vniuersæ ciuitatis est: pro qua mori, & cui nos totos dédere, & in qua nostra omnia ponere, & quasi consecrare debemus. Cicero secundo de Legibus.
Conuersiones Rerumpublicarum. Cic. 2. de Diuin. Id ipsum à Platone, philosophiaque didiceram, naturales esse quasdam conuersiones Rerumpub. vt eæ tum à principibus tenerentur, tum à populis, aliquando à singulis.
Reip. forma. Cic. Fam. 2.
Reip. interitus. Cic. Fam. 6.
Reip. salus. Cic. Fam. 11.
Reip. status. Cic. Fam. 6.
Reip. summa. Cic. Fam. 13.
Ægra Resp. Vide AEGER.
Beata, Vide BEATVS.
Castrata, Vide CASTRO.
Commutabilis, Vide COMMVTO.
Constituta, Vide CONSTITVO.
Nuda à magistratibus Resp. Vide NVDVS.
Inclinata. Vide INCLINO.
Summa Resp. & municipalis. Cic. 3. de Legibus, Vtinam, inquit, M. Cicero, isto animo atque virtute in summa Rep. nobiscū versari, quàm in municipali maluisses.
¶A Repub. aliquem abducere, Vide ABDVCO.
Accedere ad Remp. Vide ACCEDO.
Accipere Rempub. Vide ACCIPIO.
Accommodare se ad Remp. Vide ACCOMMODO.
Adire ad Rempub. Vide ADEO.
Eo censu nullius ciuitatis Respubl. potuit administrari. Cic. 4. Verrina.
Ædificare Remp. Vide AEDIFICO.
Remp. agere. Paulus l. 35. §. 3. D. ex quib. caus. maior.
Amplificare Remp. vide AMPLIFICO.
Arrodere, Vide ARRODO.
Attingere. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Atque hanc quidem ille causam sibi ait nō attingendæ Reip. fuisse, quòd quum offendisset populum Atheniensem propè iam desipientem senectute, &c.
Remp. cadere, vel occidere. Cic. Fam. 6.
Remp. capere, pro Occupare. Sall. in Catil.
Capessere Remp. Vide Capesso in CAPIO.
Cedere de Rep. Vide CEDO.
Celebrare Remp. Vide CELEBRO.
Censere è Rep. Tacit. lib. 3.
Conferre se ad Rempub. Vide CONFERO.
Conflictare Rempub. Tacit. lib. 5.
Consultare Reipub. Vide CONSVLTO.
Continere Remp. Vide CONTINEO.
Remp. constituere, pro Stabilire vel confirmare. Cic. Fam. 6.
Remp. conuellere. Cic. in Pisonem.
Cruentare Remp. vulneribus, Vide CRVENTO.
A Rep. deficere. Cic. Fam. 12.
Remp. delere. Cic. ad Attic. 10.
Remp. erigere. Cic. ad Attic. 8.
Remp. excitare. Cic. pro Sext.
Rem. exurgere. Cic. Fam. 12.
Facere contra Rempub. Cic. Q. frat. lib. 2. 5.
Remp. gerere. Cic. Fam. 2.
Remp. gubernare. Cic. Fam. 1.
Habere Remp. Cic. Bruto, 15, Hoc bello victores quam Remp. simus habituri, nescio, victis certè nulla vnquam erit.
In remp. incumbere. Cic. Fam. 10.
Remp. interire. Cic. Fam. 6.
Labefactare & euertere Remp. Vide LABES.
Lugere Remp. Vide LVGEO.
Mederi Reipub. Vide MEDEOR.
Benè mereri de Rep. Cic. Planco, lib. 10. 5, Nec quicquam ex omnibus rebus humanis est præclarius aut præstātius, quàm de Republica bene mereri.
Remp. obruere. Sall. Et quam remp. seruitio non poterat obruere, &c.
Remp. opprimere. Cic. Fam. 4.
Remp. oppugnare. Cic. pro Sext.
Pendet Resp è Bruto, Vide PENDEO.
Remp. perturbare. Cic. Fam. 9.
Remp. præcipitare. Cic. pro Syll.
Remp. profligare. Cic. 3. de Orat.
Remp. regere. Cic. ad Attic. 7.
Remp. reuiuiscere. Cic. Fam. 6.
Remp. saluare. Cic. in Pison.
Remp. serere. Cic. Tusc. quæst. 1.
Remp. stabilire. Cic. pro Sext.
Remp. sustinere. Cic. pro Murena.
Remp temperare. Cic. Tusc. quæst. 1.
Temperare respublicas, Vide Tempero.
Remp tenere, pro Occupare. Cic. Fam. 1.
Remp. tenere, pro Gubernare. Cic. Fam. 4.
Remp. tractare. Cic. Fam. 6.
Trahere Remp funditus. Tacitus lib. 3.
Remp. vastare. Sall. Profectò neque Respub. sicuti nunc vastaretur.
Remp. violare. Cic. Fam. 1.
Respublicas multarum ciuitatum pluraliter dixit C. Gracchus in ea quam conscripsit de lege P. Ennij & peregrinis, quū ait: Ex nationes, cum aliis rebus, per auaritiam atque stultitiam, Respublicas suas amiserunt. Festus.
Resacro, resacras, pen. corr. Vide RESECRO.
Resæuio, resæuis, resæuire, Iterum sæuire. Ouid. 1. Trist. eleg. 1,
Quæque quiescebat, ne mota resæuiat ira.
Resaluto, resalutas, pen. prod. {ἀντιπροσαγορεύω} resalutāre, Salutantem salutare. Plaut. Pseud. 11, Dic vtrum spéminé an matrem resalutem Pseudole? Cic. 2. Philip. Sed tum minis inter omnes constabat, neminem esse resalutatum. Martial. lib. 4. 39,
Securus nullum resalutas, despicis omnes.
Resano, nas, pen. prod. resanare. Lact. lib. 4. cap. 20, Ne adduceret eos in pœnitentiam, atque resanaret.
Resarcio, resarcis, resarsi, resartum {ἀκέομαι} resarcire, Instaurare, & quasi nouam formam inducere. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 6, Quod decretum abolitum est excusante Tiberio imbecillitatē eius, ac damnū liberalitate sua resarturum pollicente. Terentius Adelph. 1. 2,

Fores effregit? restituentur: discidit
Vestem? resarcietur. Hæc eadem verba habet Cicero pro Cælio.
Damna resarcire. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Quæstum resarcire. Colum. lib. 11. cap. 1.

Resarrio, resarris, resarriui, resarritum {ἀνασκάλλω} resarrire, pen. prod. Rursum sarrire. Plin. lib. 18. cap. 20, Quum hyeme prægelida captæ segetes essent, reseuerunt, resarrientes campos.
Resarrire, inquit Varro, ab serra dictum, id est aperire. Hinc etiam seræ, quibus remotis fores panduntur. Quidam Reserare legunt. Vide lib. 6 de Ling. Latin.

Rescindo, rescindis, rescidi, pen. corr. rescissum {ἀνασχίζω, ἀναῤῥήγνυμι} rescindere, Tollere, auferre, destruere. Cæsar 1. bel. Gal. Pontem qui erat ad Geneuam, iubet rescindi. Virg. 1. Georgicorum,
Et coniuratos cælum rescindere fratres.
Locum aliquem rescindere. Cic. 2. de Lege agrar.
Vias. Senec. Theb. 1.
Rescindere, ad omnia quæ te secari & scindi possunt aut ferro, aut alio quouis instrumento, pertinet. Colum. lib. 2. cap. 14, Et quod falx reliquerit, prius quàm inarescat, vomis rescindat, atque obruat: id enim cedit pro stercore. Virg. 3 Georgicorum,
Quàm siquis ferro potuit rescindere summum
Vlceris os: alitur vitium, viuitque tegendo. Id est, aperire.
Pectora ferro rescindere. Stat. 11. Thebaid.
Terram rescindere, quod & Proscindere dictum est. Colum. lib. 2. cap. 2.
Vitem rescindere. Colum. lib. 4 cap 29.
¶Rescindere, pro Abolere, siue abrogare accipitur, per translationem. Terent. Phorm 2. 4,
Mihi non videtur quod sit factum legibus,
Rescindi posse.
Acta alicuius. Cic. 13. Philipp. Acta Antonij rescidistis, leges refixistis per vim.
Beneficium. Senec. de Benef. lib. 3. cap 13.
Concilia. Cic. 2. de Legib. Quid enim maius est, si de iure quærimus, quàm posse à summis imperiis & summis potestatibus comitatus tollere, & concilia vel instituta dimittere, vel habita rescindere?
Crimina rescindere, Renouare, Refricare, Iterum commemorare. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.
Damnationem. Cic. 4. Verr.
Fœdus. Patercul. lib. 2.
Iniurias rescindere, & irritas facere. Cic. 4. Verr. Fecerat hæc egregiè primo aduectu Metellus, vt omnes istius iniurias, quas modò posset, rescinderet & irritas faceret.
Iudicia rescindere, siue rem iudicatam. Cic. pro Cluentio.
Iudicium rescindere, & Ratum habere, contraria. Cic. in Partit. Negat probari oportere, eos qui leges scripserunt, ratum habere iudicium, si totum corruptum sit: si vnus accusator corruptus sit, rescindere nititur æquitate.
Iussa Iouis. Ouid. 2 Metam.
Annis obductos luctus rescindere, Id est Renouare luctus multitudine annorum obrutos & oblitos. Ouid. 12. Metam.
Pactiones. Cic. de Prouinciis Cons. Pactiones sine vlla iniuria factas rescidit.
Venditio rescindenda est. Scæuola in l. Tutor. D. De minoribus. Pandectarum lib. 18. titulus quintus est, De rescindenda venditione.
Voluntatem mortui rescindere. Cic. 3. Verr. Solus tu inuentus es cui non satis fuerit corrigere voluntates viuorum, nisi etiam rescinderes mortuorum.

Rescissus, Partic. {ἀναῤῥηγμένος} vt
Palatum rescissum. Lucan lib. 4,
Rescissoque nocent suspiria dura palato.
Gloria rescissa cunctis. Claud. de bello Getico.
Fac mea rescisso pectora nuda sinu. Propert. lib. 3. eleg. 8.

Rescissorius, Adiect. vt Actio rescissoria. Vlpian. in l. Exéplo. D. Ex quibus caus. maior. &c.

Rescissio, rescissionis, Verbale. Vlpian. in l. Sed etsi. D. Ex quibus caus. maior. in integr. rest.
Rescissio prioris decreti. Callistratus in l. pen. D. de decret. ab ordin. faciend.
Rescissio, præcisè pro rescissio matrimonij, quum scilicet Prætor matrimonium in danda possessione pro nihilo ducens, tacitè illud rescindit, & quantum ad ius impetrandæ possessionis pertinet, extinguit. Vlpianus, l. 3 § 5. D. De bonor. poss. contra tab. Si emancipatus filius vxore non ex voluntate patris ducta, filium fuerit sortitus, dein nepos, patre iam mortuo, ad bonorum possessionem aui velit venire: admittendus est ad eam. Non enim per rescissionem is, qui filius iustus est, efficietur non filius. quũ rescissio quo magis, non quo minus adhibeatur.

Rescio, rescis, resciui, rescitum {μανθάνω} rescire, pen. prod. Factum aliquod occultius, aut inopinatum, insperatumque cognoscere: vel potius rem postquam gesta est, scire, quam nesciebas quum gereretur. Sic enim interpretatur Valla carpens Gellium, lib. 6. cap. 23. Terent. Adelph. 5. 3,
Resciuit omnem rem. Cic. 3. Offic. Quærit etiam, si sapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis, quum id rescierit, soluturúsne sit eos, sicui debeat, pro bonis? Cælius Ciceroni, lib. 8. 12, Id postquam rescit, excanduit.
Furtum rescire. Ouid 2. Metam.

Rescisco. rescíscis {ἀναγινώσκω} resciscere. Terent. Hecyr. 5. 4,
Omnia omnes vbi resciscunt hi, quos par fuerat resciscere, Sciunt.

Rescribo, rescribis, pen. prod. rescripsi, rescriptum {ἀντιγράφω, ἀντιπέμπω} rescribere, Rursus scribere, vel alterius scripto respondere. Ouid. 1. epist. 1,
Nil mihi rescribas, attamen ipse veni. Sueton. in Iulio, cap. 56, Existimatque rescripturum, & correcturum fuisse.
Manu trepida rescribere. Ouid. 2. amor eleg. 2.
Cui rei fugerat me rescribere. Cic. Attic. lib. 5, Nostra negotia (quoniam Romæ commoraris) amabo te explica, cui rei fugerat me rescribere.
Alicui rescribere ad. Brutus ad Antonium, lib. 11. 2, Rescribas nobis ad omnia, rogamus.
Ad omnia quæ quæruntur rescribere. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Rescribere de aliquo. Cic. Attic. lib. 2. 20, Tu tamen de Curtio ad me rescribe certius.
Epistolæ alicuius rescribere. Cic ad Attic. lib 7, Vni tuæ disertissimæ epistolæ non rescripsi. Id est, Non respondi.
¶Rescribere, pro Econtrario scribere. Quintil. lib. 10. cap. 5, Melius hoc quàm rescribere veteribus orationibus.
Rescribere legionem ad equum, est eam quæ peditum erat, in numerum equitum transcribere. Cæsar lib 1. bell. Gall.
¶Argentum alicui rescribere. Terent. Phor. 5. 8,
Sed transi sodes ad forum, atque illud mihi
Argentum iube rursum rescribi Phormio. Vbi Donatus, Rescribi, reddi, seu per mensæ scripturam dari. Quoniam ad numerationem pecuniæ antecedit scriptura, rescribere dicebant pro renumerare. Horat. 2. Serm. satyr. 3,
Dictantis quod tu nunquam rescribere possis.
Rescribere nummos. Plautus,
Adducit domum etiam vltrò, & rescribit nummos. Est autem rescribere nummos, non præsentes soluere, sed pro his in certum diem soluendis apud Trapezitam se obligare, & per argentarium in certam diem cauere redditum iri nummos qui debeantur. Quæritur enim pro pecunia præsenti cautionem soluendæ per mensam pecuniæ apud argentarium factam: & ante dictum erat,
Nam vidi huc ipsum adducere ad Trapezitam Exærabum. Hæc Turneb.

Rescriptus, Participium. Cic. 4. Tusculan. vbi scribit cantus rescriptos fuisse sonis, id est notatos & scriptos suis sonis, nec antiquis defuisse musicam. Vide Turneb.

Rescriptum, rescripti {ἀντιγεγραμμένον} significare videtur id genus epistolæ qua imperatores, aut summi Pontifices consulentibus eos respondent: cuiusmodi sunt quas decretales vocant. Vlpianus in l. 1. De appellationibus. Quæsitum est an aduersus rescriptum principis prouocari possit: si fortè Præses prouinciæ, vel quis alius consuluerit, & ad consultationem eius fuerit rescriptum.
Immite rescriptum. Tacit. lib. 5, Immiti rescripto venas resoluit.

Reseco, resecas, pen. corr. resecui, resectum {ἀνατέμνω} resecare, Rescindere, de aliquo excindere. Colum. de Arboribus, cap. 6, Veterem vineam, si in summo radices habebit, resecare nolito: alioqui etiam nouella vinea, quæ ex resectione enata fuerit, vim inutilem habebit.
Alas resecare. Ouid. 2. de Remed. amor.
Ferro resecare capillos. Ouid. 11. Metam.
Linguam. Cic 2. de Diuin. Aut quorum linguæ sic inhærerent, vt loqui non possent, hæ scalpello resectæ liberarentur?
Palpebras. Cic. in Pison. Quem Carthaginienses resectis palpebris, illigatum in machina vigilando necauerunt. De Regulo.
Reseco spem longam spatio breui. Horat. 1. Carm. ode 11.
Vngues resecare, apud Valerium.
Ad viuum resecare. Colum. lib. 6. cap. 12.
¶Resecare, per translationem. Cic. 4. Tusculan. Hæc tamen ita disputant, vt resecanda esse fateãtur: euelli penitus dicant nec posse nec opus esse. Idem 2. in Catil. Quæ sanari poterunt, quacunque ratione sanabo: quæ resecanda erunt, non patiar ad perniciem ciuitatis manare.
Libidinem resecare. Cic. ad Attic. lib. 1. 13, In qua ego nactus (vt mihi videbar) locum resecandæ libidinis & coercendæ iuuentutis, vehemens fui. Sic 5. Verrina, Resecare audacias ac libidines.

Resecandus, Partic. {ἀνατμητέος} vt Seges falce resecanda. Ouid. 1. epist.

Resectus, Aliud participium {ἀνατετμημένος} vt Farra resecta. Ouidius 2. Fastorum.
Barba resecta. Ouid 4. Trist. eleg. 9.
Lingua ense resecta. Ouid. in Ibin,
¶Resecatior. Apuleius de deo Socratis, Sic enim fermè assolet apud prudentes viros esse in operibus iudicatio resecatior, in rebus subitariis venia prolixior.

Resectio, Verbale {ἀνατομή} Vide paulo antè in primo exemplo, in verbo Reseco. Colum. lib. 4. cap. 29, Is nodus etiã si quatuor digitis à resectione abfuerit, illigari tamẽ eũ prius quàm vitis findatur, côueniet.

Resegmen, resegminis, n. g. {ἀπότμημα} Quod ex aliquo resecatur: vt Resegmina vnguium. Plin. lib. 28. cap. 1.

Resex, resecis, pen cor. Custos dicitur in vitibus, Vide CVSTOS. Dicitur & præsidiarius palmes & subsidiarius. Colum. lib. 3. cap. 10, Nam confiteor pampinarios quoque quum è duro prorepserint, tempore anni sequentis acquirere fœcunditatem, & ideo in resecem submitti, vt progenerare possit. Verùm eiusmodi partum comperimus, non tam ipsius resecis, quàm materni esse muneris. Pampinum resecem vocat Columella, qui resectus, recisúsque melius prouenit, fitque fructuosior. Idem lib. 4. cap. 21, vocat custodem & præsidiarium. Dicitur & subsidiarius, ibid. cap. 24.

Resecro, resecras, pen. cor. {[illegible]} resecrare, Est aut easdem preces iterare, aut contrarias facere. Plaut. Aulul. 27,
-nunc te obsecro,
Fac mentionem cum auunculo mater mea,
Resecroque mater quod dudum obsecraueram. Festus, Resecrare, soluere religione, vtique quum reus populum comitiis orauerat per deos vt eo periculo liberaretur, iubebat magistratus eum resecrare. Æmylius Probus in Alcibiade, Restituta ergo Alcibiadi sunt publicè bona. Iidem illi Eumolpidæ sacerdotes resacrare sunt coacti, qui eum deuouerant: pilæque illæ in quibus deuotio fuerat scripta, in mare præcipitatæ. Resacrare enim ibi legitur per primam vocalem.

Reseda, pen. prod. Plin. lib. 27 cap. 12, Circa Ariminum nota est herba, quam

ba, quam resedam vocant. Discutit collectiones inflammationesque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba: Reseda morbos reseda, scis ne scis ne quis hic pullos egerit? radices, nec caput, nec pedes habeat. Hæc ter dicunt, totiésque despuunt.

Resedo, resedas, pen. prod. {ἀκεῖσθαι} resedare, Idem quod Sedo significat. Vide RESEDA.

Resegmen, Vide RESECO.

Resemino, resem
inas, p. cor. reseminare. Ouid. 15. Metamorphoseos,
Vna est quæ reparet, seque ipsa reseminet ales.

Resequor, pen. cor. resequeris, resecutus sum {ἀνακολουθεῖν, ἀντιλέγειν} resequi, Sequi. Ouid. 8. Metamorphoseos,
Illa dei munus bene cedere sensit, & à se
Se quæri gaudens, his est resecuta rogantem. Id est, sic respondit interroganti. Ouid. 13. Metamorphoseos,
Nereis his contra resecuta Crateide natam est.

Resero, reseras, pen. cor. {ἀνοίγω} reserare, Aperire. Cic. 2. Offic. Quãobrem nec ita claudenda est res familiaris, vt eam benignitas aperire non possit: nec ita reseranda, vt pateat omnibus.
Reserare, inquit Nonius, aperire, à sera dictum, qua remota valuæ patefiunt. Virg. 8. Æneidos,
Nõ secus, ac si qua penitus vi terra dehiscẽs Infernas reseret sedes.
Claudere, & Reserare, contraria. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fores reserare. Ouid. 10. Metam.
Mœnia. Ouid. 8. Metam.
Vrbem reserare, & pandere portas. Virg. 11. Æneid.
Reserare Italiam exteris gentibus. Cic. 7. Philipp. Vt conditiones ferret, leges imponeret, reserare nos exteris gentibus Italiã iuberet.
Vt reseret, pelagus, spargatque per æquora bellum. Lucanus lib. 2.
Annum longum reserat Ianus. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4.
Oracula reserabo augustæ mentis. Id est diuinæ. Ouid. 15. Metam.
Secreta reserans. Valer. 2. Argon.

Reseratus, pen. prod. Partic. {ἀνεῳγμένος} vt, Ianua reserata patet. Ouid. 1. Fast.
Carcere reserato patent postes. Ouid. 3. amor. eleg. 1.
Pectore reserato egerere dapes. Ouid. 6. Metam.

Resero, reseris, pen. cor. resevi, pen. prod. resatum, pen. cor. {ἀνασπείρω} reserere, Rursus serere, seu rursus plantare. Plin. lib. 18. cap. 20, Nam quum hyeme prægelida captæ segetes essent, reseuerunt, resartientes campos mense Martio. Colum. lib. 5 cap. 11, Nam de vinetis quæ longo vsu exoleuerant, inter omnes authores constitit pessima esse si reserere velimus.

Reseruo, reseruas {διαφυλάττω, ἀποτίθημι} reseruare, Retro seruare, vel in futurum seruare. Plin. epist. 221, Sed hoc votum meum bonitati tuæ reseruatum est.
Vsum loquendi populo concessi, scientiam mihi reseruaui. Cic. in Orat.
Rem totam vobis integram reseruaui. Cic. Bruto, lib. 11. 21.
Quæsita reseruare. Ouid. 7. Metam.
Iudicio reseruare. Cic. 7. Verr. Quum tamen à præsenti supplicio tuo se continuit Populus Rom. & repressit & salutis tuæ rationem iu dicum seueritati reseruauit.
Præsenti sermoni reseruentur cætera Cic. Q. frat. lib. 1. 9.
Supplicia reseruare alicui. Stat. 8. Thebaid.
Ad aliam rem aliquem. Cic. pro Rosc. Amer.
Reseruabo in congressum nostrum. Cic. ad Attic. lib. 1, Mihi verò vt inuideãt piscinarij nostri, vt scribam ad te aliàs, aut in congressum nostrum reseruabo.
Pœnas in diem. Cic. pro Cælio, Prò dij immortales, cur interdum in hominum sceleribus maximis aut conniuetis, aut præsentis fraudis pœnas in diem reseruatis.
Ad extremum. Cæsar 3 bell. Gall.
Ad maiora reseruare se. Virg 4. Æneid.
Ad meliora sese. Sil. lib. 10.
Ad pœnam vel ad periculum. Cic. 7. Verr. Quos (vt mihi videtur) ab illorum innocentium pœna, fortuna ad hanc causam reseruauit.
Quartam partem agri in pratum reseruare. Cato cap. 19.
Ad spem aliquam. Cic. 3. Verr. Ad quam spem tam perfidiosum, tam importunum animal reseruetis?
Ad tempora dubia. Cic. pro Fonteio, Nónne & hominem ipsum ad dubia Reipub. tempora reseruandum, & cæteros studio laudis ac virtutis inflammandos putatis?
In aliud tempus. Cic. 3. de Nat. deor. Quare & mundus vniuersus, & sol, & luna, & stellæ sensum ac mentem haberent, in idem tempus reseruabo.

Reses, Vide RESIDEO.

Resex, Vide RESECO.

Resideo, resides, pen. corr. resedi, pen. prod. {ἀνακαθίζω, ἀνακαθέζομαι} residere, pen. prod. Quiescere, sedere, sine motu ac firmum stare. Virg. 7. Æneidos,
Quum venti posuere, omnisque repentè resedit Flatus.
Residere, deinde spatiari. Cic. pro Roscio Amer.
In rupe residere. Virg. 5. Æneid.
In solio Ouid 6 Fast.
Aselli tergo. Ouid. 3. Fast.
Humo. Ouid. 3. Fast.
Saxo resedit pastor. Ouid 4. Trist. eleg. 1.
Monte. Ouid. 5 Metam.
Residere in clunes dicuntur quædam animalia. Plin. lib. 8 cap. 37, Similiter resident in clunes, & binis pedibus gradiuntur. Alij legunt, residunt.
Residet acies hoc campo, Vide ACIES, pro exercitu.
Residere in odiis, pro Odio haberi. Plaut. Trucul 2. 5.
In corpore mortui nullus residet sensus. Cic. 1. Tusculan.
Siquid residet in te amoris erga me. Cic. Antonio, lib. 5. 5.
Residet in nutu auctoritas. Cic. de Senect. Quorum non in sententia solùm, sed etiam in nutu residebat auctoritas.
Residet eius rei in te culpa. Brutus Cic. 16. 5, Cuius culpa non magis in te residet, quàm in omnibus aliis.
Culpa in nobis resedit. Lucret. lib. 5.
Residere per artus. Lucret. lib. 3.
Namsine mente, animóque nequit residere per artus
Temporis exiguam partem pars vlla animai.
Residet culpa penes eum. Alphenus in l. Si ex plagis. §. 2. D. ad l. Aquiliam.
Residet apud eum pecunia publica, Id est, in debitos vsus ab eo non erogata Martianus in l. 4. D. ad legem Iuliam peculatus.
Residet periculum. Cic. in Catil. Videbimur fortasse ad breue quoddam tempus cura, & metu esse releuati: periculum autem residebit, & erit inclusum penitus in venenis, atque in visceribus Reipublicæ.
O misera vitæ ratio quæ tandiu resides in voluptate? Cic. Antequàm iret in exil.
Residet spes in virtute tua. Cic. ad Cassium, lib. 12. 3, Etiam nunc residet spes in virtute tua.
Residet reliquis spes Cic. Antequàm iret in exilium, Quomodo spes salutis reliquis residebit, quum ciuibus præclara sit expectatio incolumitatis?
Res gestæ in quibus nulla potest residere inertiæ suspitio. Cic. Q. frat. lib 1. 1.
Resident iræ, Residet tumor. Liu. 2. ab Vrbe, id est quiescit.
Residet horum tectis ac sedibus bellum. Cic. pro Domo.
Resideamus, si placet. Cic. 3. de Fin. Hoc est, sedeamus.
¶Residere esuriales ferias. Plaut. Capt. 3,
Ita venter, gutturque resident esuriales ferias. Id est, otiantur agúntque ferias esuritiône plenissimas, feriantur, quiescunt. Residere enim feriari est. Sic dicimus viuo vitam, seruio seruitutem.
¶Resideor, Passiuum. Cic. 2. de Legib. Nec verò tam Denicales, quæ à nece appellatæ sunt, quia residentur mortui, quam cæterorum cælestium quieti dies, Feriæ nominarentur, nisi maiores eos qui ex hac vita migrassent, in deorum numero esse voluissent. Hoc est, quia feriamur mortuis. Residere enim feriari est, à quiete feriarum ducto vocabulo. Quidam codices habent residunt.

Residens, pen. corr. Partic. Post factum aliquod sedens, quiescens. Plin. lib 34. cap. 14, Aristonides artifex quum exprimere vellet Athamantis furorem, Learchum filium præcipitate volentis, & præcipitato illo residentis pœnitentiam, &c. Alia exemplaria sic habent, Quum exprimere vellet Athamantis furorem Learcho filio præcipitato residentem, pœnitentiamque, ferrum & æs miscuit: vt rubigine eius per nitorem æris relucente, exprimeretur verecundiæ rubor.
Vertice residens. Sil lib. 7.
In vertice residens Sil. lib. 5.

Reses, residis, penult. corr. omn. gen. {ἀπολειπόμενος} Qui remanet otiosus à labore, seu opere quod exercere solebat. Liu. 2. ab Vrbe, Timere patres residem in vrbe plebem, incerti manere eam, an abire mallent.
Viros resides in arma mouere. Virg. 6. Æneid.
Reses aqua. Varr. 3. de Re rust. cap. 17, Piscinas eius despiciebat, quòd æstuaria idonea non haberet, ac in residem aquam & locis pestilentibus habitarent pisces eius.
Curas resides soluere. Valer. 8 Argon.
Reses animus, Piger. Virg. 1. Æneidos,
Iampridem resides animos, desuetaque corda. Vbi Seruius, Resides, pigros, & ad amandum inertes.

Residuus {ὑπόλοιπος} Adiect. Quod residet & superest, siue reliquum est. Liu. 3. bel. Maced. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo priuatis remisso, &c. Plancus Ciceroni, lib. 10. 11, Cupio mehercules, nullam residuam solicitudinem esse.
Quid relatum, quid residuum sit. Cic. 2. de Leg agrar.
Residua & vetus simultas. Liu. 9. bel. Pun.
¶Residuus, pro Relictus. Sueton. in Augusto cap. 73, Instrumenti eius & supellectilis parsimonia apparet etiam nunc residuis lectis, atque mensis.
Residuus pœnæ homo, Qui tantum in pœnam viuit. Quintil. in Gladiatore, Cum confectum cladibus senem, & tantum pœnæ suæ residuum considero.

Residuum, residui, Substantiuum. Paulus in l. Sacrilegi. D ad l. Iuliam peculat. Lex Iulia residuorum. Papin. ibidem l. vltim. Publica iudicia peculatus, & de residuis, & repetundarum. Martianus ibidem l. 4. Lege Iulia de residuis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia quam accepit, aliáve qua causa pecunia publica resedit.

Resido, residis, pen. prod. resedi, pen. prod. {ἀνακαθίζομαι} residere, pen. cor. Motum significat. Plin. epist. 87. lib. 4, ad Sempronium, Nam Viennensium vitia inter ipsos residunt, nostra latè vagantur. Plin. auunculus lib. 28. cap. 9, Datur & phthisicis vnciatim cum vini veteris hemina decocta, donec tres vnciæ è toto residant. Id est superfluo & remaneant, residuæ sint.
Si montes resedissent, amnes exaruissent. Cic. in Pisonem.
Retro residere. Lucret. lib. 2. Id est, quiescere.
Residunt in clunes. Plin. lib. 8. cap 37. De muribus ponticis. Vide supra in RESIDEO.
Corda ex ira residunt. Virg. 6. Æneid.
Omnia quæ commouerat, pace & otio resederunt. Cic in Salu.

Resigno, resignas {ἀποσφραγίζω} resignare, Quod signatum erat, aperire, relaxare, patefacere: vt, Resignare literas. Plaut. Trinum.
Iam si obsignatas non feret, dici non potest apud portitorem
Eas res resignatas tibi, inspectásque esse. Cic ad Atticum, lib. 11, Quas si putabis illi ipsi vtile esse reddi, reddes: nihil me lædet. nam quòd resignatæ sunt, habet, opinor, eius signum Pomponia.
Testamenta resignare. Horat. 1. epist. 7.
¶Resignare {ἐπισφραγίζειν} Perfectè signare. Col. lib. de Arboribus,

cap.20. Prius quàm arbusculas transferas, rubrica resignato, vt hisdẽ quibus antè steterũt constituas eas. Qui locus ex castigato exemplari sic legitur, Rubrica, vel alia qualibet re signato, vt iisdẽ ventis quibus antè steterunt, constituas eas.

¶ Resignare. Claudere. Virg 4. Æneid.

Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat.

¶ Fata venientia resignare. Ouid. 6. Fast.

¶ Resignare, pro Rescribere dicebant antiqui, sicuti Subsignare, pro Subscribere: & Resignatum æs dicebatur militi, quum ob delictum iussu Tribuni militum, ne stipendium ei daretur, in tabulas referebatur. Festus.

¶ Resignare, Reddere, vt aiunt Acron & Porphyrio: quod fit quum in libris datorum & acceptorum, pecuniam quàm acceptam signauimus, redditam demonstramus. Horat. 3. Carm. ode 29.

-si celeres quatit

Pennas, resigno quæ dedit. De Fortuna. Idem 1. epist. 7,

Hac ego si compellar imagine, cuncta resigno. Hoc est, reddo, restituo.

¶ Resignare {[illegible]} pro Dissoluere, perimere, abrogare. Cic. pro Archia. Nam quum Appij tabulæ negligentius asseruatæ dicerentur, Gabinij, quamdiu incolumis fuit, leuitas, post damnationem, calamitas, omnem tabularum fidem resignasset. Bud.

Sic Parem rationem resignare. Senec. lib. de Benef. 6.

Periuria resignare. Sil. lib. 17,

-irrumpit mole ruinæ

Ausonius globus, & periuria Graia resignat. Hoc est, aperit & laxat Macedonum periurorum phalangem densam, & quasi signatam & clausam.

Resilio, resilis, pen. corr. resiliui, vel resilij, resultum {[illegible]} resilire, In contrarium agi, rebellare inquit Sipontinus. Plin. Quandoque resilit vulnus, & curare scalpello oportet. Lucret. lib. 4,

Omnia quandoquidem cogit natura referri,

Ac resilire ab rebus ad æquos reddita flexus.

Grando resilit à culmine tecti. Ouid. 12. Metam.

In spatium breue resilire manus. Ouid. 3 Metamorph.

Resilire dixit pro Retrahi, seu potius contrahi.

¶ Resilire dicitur mamma quando sterilescit: quasi retro saliat, siue introrsum ac ipsum quod in mamma est. Plin. lib. 11. cap. 40. Detracto mãma alumno suo sterilescit ilico, ac resilit.

¶ Resilire. Non hærere, non conuenire. Cic. pro Rosc. Amer. Vbi scopulum offendis eiusmodi, vt non modò ab hoc crimen resilire videas, verùm omnem suspitionem in vosmetipsos recidere intelligas.

¶ Resilire, A priore emptione discedere, siue abire. Vlpian. in l. Sabinus D. de in diem addiction. Quid tamen, si hoc erat nominatim actum, vt liceret emptori resilire, meliore conditione allata? Dicendum erit dissolutam priorem emptionem.

Resulto, resultas {[illegible]} resultare, Frequentatiuum, Sæpe resilire, inquit Festus.

Resultant colles Virg. 5. Æneid.

-pulsati colles clamore resultant.

Imago vocis resultat. Id est, Echo. Virg. 4. Georg.

Oranti vox & iuga longo resultant. Stat. 2. Thebaid.

Resultant tecta vocibus. Plin. in Paneg.

Resultans sonus. Plin. lib. 11. cap 19.

Resimus, penul. prod. {[illegible]} Adiect. Ex re & simus compositum, Qui sursum versus reductas habet nares. Columel. libr 6 cap. 1, Naribus resimis, patulisque. Varro 2. de Re rust. cap. 9, Labris subnigris, aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus. Plin. lib 8. cap 25 Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum aduncis, &c. Celsus lib. 8, Lamina ferrea est, ænea, firma, paulum resima. Id est, panda.

Resina. resinæ, pen. prod. {ῥητίνη} Humor ex arboribus defluens in iisdemque residens. Plin. lib. 16 cap. 10, Pinus fert minimum resinæ, interdum & nucibus ipsis, &c. Plaut. Merc. 4,

Resinam ex melle Ægyptiam vorato, saluum feceris.

Resina terebinthina. Col. lib. 12 cap 20 Plin. lib. 23. cap. 1, Resina cõdita, frigidis stomachis vtilia existimãtur. Hoc est, quæ resina condita sint, vt vinum resinatum, & huiusmodi.

Resinaceus, Adiectiuum {[illegible]} Quod resinam refert. Plin. lib. 24. cap. 11, Alterum sterile, alterum cui & caulis & semen resinaceum, quod canchrys vocatur.

Resinatus {[illegible]} Aliud adiect. Quod est resina illitum. Iuue. Saty. 8,

-quid resinata iuuentus?

Resinatum vinum, Cui resina admista est. Plin. lib. 23. cap. 1. Martial. lib 3,

Resinata bibis vina, Falerna fugis.

Resinosus, pen. prod. Adiectiuũ {[illegible]} Quod resina abundat. Plin. lib. 15. cap. 7, Est enim pinguissima & resinosissima.

Resipio, resipis, pen. corr. resipiui, & resipui, {[illegible]} resipere, Ex re, & sapio compositum, Idem quod Valde oleo, vel redoleo. Vnde dicimus Resipit picem. Plin. lib. 14. cap. 1, Iam inuenta vitis per se in vino picem resipiens.

Resipisco, resipiscis, resipui {[illegible]} resipiscere, Est (vt ait Valla lib. 5.) ad priorem mentis statum vel ad meliorem mentem redire. Terent. And 4.2,

Resipisco. P. non Apollinis magis verum, atque hoc responsum est. Idem Heaut. 4 8,

Quum te intelligo,

Resipisce. Cic. pro Sestio, An quòd, quum esset ablatus, primúmque resipuisset, non se referri iussit? Idem ad Atticum, lib. 4. Vir aliquando te authore resipiui. Liu. 6. bell. Maced. Vt tunc saltem experti regiam vanitatem resipiscerent.

Resipiscunt ægroti, quasi respirantes à defectione vel animi deliquio. Suet. in Tiberio, cap. 73, Quum extractum sibi deficienti annulum mox resipiscens requisisset.

Resipiscentia, resipiscentiæ. Budæus in libro 2, De transitu Hell. Resipiscentiam autem nemo nescius est (opinor) mœstam & veluti scallentem recordationem esse, ob errorem admissum in vita instituenda, atque in ratione comparãda ad functiones animæ commodas, naturæq; rationali consentaneas & congruentes.

Resisto, resistis, restiti, restitum, pen. corr {[illegible]} resistere. Liu. 1. ab Vrbe, Restitere Romani, tanquam cælesti voce iussi.

Restitit ad nostras fessa labore fores. Ouid. 5. Fast.

Ad fores talami resistere. Ouid. 2 de Arte.

Resistere in re aliqua. Cic. 4 de Finib. Quod bonum sit, id esse optabile: quod optabile, id esse expetẽdum: quod expetendum, laudabile: deinde reliqui gradus: sed ego in hoc resisto.

In voce media. Virg. 4. Æneid.

Nihil est iam vnde nos reficiamus, aut vbi lapsi resistamus. Cicer. pro Muræna.

¶ Resistere, Permanere. Liu. 6 bel. Maced. Bebius restitit ad Pelineũ oppugnandum.

¶ Resistere, Aduersari, Repugnare. Cæsar 2. bell. Gal. Quum diuersis locis legiones aliæ alia in parte hostibus resisterent. Cic. 5. Verr. Q. Septitio, honestissimo homine, equitéque Rom. resistente Apronio, & affirmante se plus decima non daturum, exoritur peculiare edictum repentinum.

Resistere & peruincere Cic. Attico, lib. 2. 16.

Age restitero Peripateticis. Cic. 4. Acad.

Robur restitit amori. Lucan. lib. 2.

Resistere armis. Cic. 2 Tusc.

Malo resistere. Ouid 1. Metam.

Resistere alicui clamore hominum. Cic 3. Ver. Cui ego nisi vi populi & hominum clamore, atque conuitio restitissem.

Arbor resistit ventis Ouid. 2. de Arte.

Scio resistimus ei, quem per annos decem aluimus contra nos. Cic. Attic. lib 7.

Resistere immobilem Plin. lib. 12 cap. 9.

Resistere contra Col lib. 1. cap 5, Prætructa valenter resistent cõtra ea quæ postmodum superposita incumbent.

Resistere & repugnare contra veritatem. Cic pro Ros. Posth.

Contumaciter resistere, Vide CONTVMAX.

Fortiter resistere dolori. Cic. Sestio, lib. 5. 17.

Obfirmatè resistere, Vide OBFIRMO.

Paulisper resistere, Vide Paulisper in PARVM.

Resistere dicitur venenatis pabulis herba aliqua. Plin. lib. 8. cap. 27. Ceruus herba cinare venenatis pabulis resistit.

¶ Resistens oratio. Quintil lib. 11, cap 2. Inde interruptus actionis impetus, & resistens ac salebrosa oratio. Hoc est, intersistẽs, nõ perpetuo tenore fluens, sed interdum subsistens & hærens.

Species resistentes, Vide ADAERO, adæras.

Resistitur, pen corr. Impersonale. Cæsar. 1. bell. Ciuil. Omnibus his resistitur, omnibusque oratio COS. Scipionis, Catonis apponitur. Liu. 3. ab Vrbe, Tamen legi resistebatur.

Resoluo, resoluis, resolui, resolutum, penult. prod. {[illegible]} resoluere, Quod ligatum erat dissoluere. Ouid. 1. Metamorph.

Et velate caput, cinctásque resoluite vestes. Plinius maior, lib. 8. cap. 12 Resoluunt illi nodos manu.

Vincere & Resoluere, contraria Col lib. 11. cap. 1.

Colligere & resoluere, contraria. Quintil. lib. 12. cap. 2, Proprietates vocis cuiusque nosse, & ambigua aperire, & perplexa discernere, & de falsis iudicare, & colligere ac resoluere quæ velis.

Ab amplexu resolui. Ouid epist. 22.

Nexos artus resoluere Virg. 4. Æneid.

Artus & animam. Virg 4 Æneid.

Bella. Sil. lib. 8.

Claustra vitæ resoluere. Id est, animam à corpore separare. Lucretius libro 1.

Crines. Liu. 4 bel. Punic.

Arida nec vinclis crura resolue tuis. Ouid. 3. de Arte.

Curas Virg 1. Georg.

Resoluitur emptio sub conditione, Ad nihilum redigitur. Vlp. in l. 2. D. de in diem addictione.

Fauces resoluere in verba, Aperire fauces ad loquendum. Ouidius 2. Metamorph.

Fila. Ouid 2 Metamorph.

Fraudes Sil. lib. 7.

Alicui galeam. Ouid. epist. 13.

Gleba se resoluit Zephyro. Virg. 1. Georg.

Humum resoluere, Mollire, subigere. Columell. libro 2. capite 2. Neque enim aliud est colere, quàm resoluere & fermentare terram.

Iugulum ferro Ouid 6 Metam.

Iura sacrata. Virg. 2. Æneid.

Ense latus. Ouid. ad Pisonem.

Literas. Liu 6. bel. Pun.

Nebulæ ventis ac sole resoluuntur. Ouid 14. Metam.

Obligatio resoluitur. Paulus in l. 3, & 4. D. de rescind. vendit.

Ora sono. Ouid. 13. Metam.

Vesta faue, tibi nunc operata resoluimus ora. Ouid. 6. Fast.

Tenebras. Virgil. 8. Æneid.

Tristitiam animi. Plin. lib 24 cap. 6.

Poplites summittuntur, viresque resoluunt. Luc. lib. 4.

Vittas capitis. Virg 3. Æneid.

Vocem atque ora. Virg 3. Æneid.

Vulnera. Stat. 5. Sylu. 5.

Vulnera resolui Quintil. lib 6. cap. 2.

Resoluere corruptam partem à viua. Cels. lib. 5. cap. 28.

¶ Resoluere in puluerem, Reducere. Col. lib. 11. cap. 2.

Resoluere in tabem margaritas. Plin. lib 9. cap 35.

In desidiam nimia quiete resolui. Valer. Maxim. lib. 7. cap. 2. de Appio Claudio.

¶ Resoluere

¶Resoluere, pro Numerare pecunias creditoribus, aut aliis quibus promisimus. Plautus Epid.8,
Nam leno omne argentum abstulit pro fidicina: ego resolui. Cic. 14. Philip. Senatũ quæ sit antea pollicitus legionibus exercitibúsque nostris, ea summo studio Reip. recuperata resoluturum.
Resoluere & Componere, contraria. Senec. epist.30.
¶Resoluere, Refellere. Quintil. lib.5. cap.13, Resoluere ex parte diuersa dicta difficile erit.
¶Resoluere, pro Absoluere piaculo & flagitio. Horatius 1. Carm. ode 28,
Téque piacula nulla resoluent. Hoc est, Nullis hostiis expiaberis. Piacula enim dicebantur quibus facinus expiabatur admissum. Acron.
¶Mollire & resoluere hominem: pro effœminare. Senec. epist.36.
Resolutus, pen. prod. Particip. {ἀναλελυμένος.} vt Comas resoluta puella. Tibul. lib.1. eleg.3.
Quiete resolutus, Dormiens. Ouid.9. Metam.
Amore resolutus, Liber ab amore. Tibul. lib.1. eleg.9.
Brachia resoluta somno. Ouid.1. Fast.
Corpore resoluto nec similis. Ouid.7. Metam.
Corpora fluxa & resoluta. Colum. lib.1. cap.1.
Gaudia resoluta. Silius lib.11.
Ira resoluta frænis legum. Lucan. lib.2.
Dat gemitum patiens resoluto põdere moles. Hoc est saxo putrefacto igni & aceto. Sil. lib.3.
Tellus resoluta rarescit in aquas. Ouid.15. Metam.
Transactio resoluta. Vlp. in l. Eleganter. in princ. D. de condiction. indebit.
Vincla resoluta. Sil. lib.3.
Resono, resonas, pen. corr. {ἀντηχῶ, κατηχῶ, κατακτυπῶ, ἐπηχῶ, ἀπηχῶ} resonâre, Contra sonantem sonare. Virg. eclog.1,
Formosam resonare doces Amaryllida syluas.
Æther clamoribus resonat. Virg.5. Æneid.
Æther resonat latratibus. Ouid.3 Metam.
Gloria virtuti resonat tanquam imago gloriæ. Cic.3. Tusc.
¶Resonare, Sonum reddere. Cic.1. Tusc. Qui quum coniectus in carcerem, triginta iussu tyrannorum venenum vt sitiens obbibisset, reliquum sic è poculo eiecit vt id resonaret. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc, &c.
Cornua, quæ ad neruos resonant in cantibus. Cicero 2. de Natura deor.
Cantu assiduo. Virg.7. Æneid.
Ore superbo. Sil. lib.3.
Arbusta resonant cicadis. Virg.2. ecloga,
At mecum raucis tua dum vestigia lustro
Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. Hic Virgilius è cicadarũ cantu maximum æstum significat, perinde ac si diceret, at nunc meridiano tempore solis vapore omnia torrentur, quod arbusta cicadis resonantia ostendunt. Per æstum enim cicadæ vehementius canunt. Turnebus.
Auia tum resonant auibus virgulta canoris. Virg.2. Georg.
Spectacula plausu resonant. Ouid.10. Metam.
Acutum resonant vmbræ. Horat.1. Serm. satyr.8.
Triste resonant vmbræ. Horat.1. Serm. satyr.8.
Recinere & resonare, per translationem. Cic. de Clar. Orat. Illud est maius, quòd in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat vrbanius. Vide Vrbanius recinere & resonare in VRBS.
In fidibus testudine resonatur, aut cornu. Cic.2. de Nat. deor.
Resono, resonis, resonit, per tertiam coniugationem ab antiquis reperitur vsurpatum. Acc. Æneadis, aut Decio:
Clamore & gemitu templum resonit cælitum. Pacuuius,
Hymenæum fremunt æquales, aura resonit crepitu musico. Non.
Resonans, penult. corr. Participium {κρέκων, ἠχῶν.} vt Saxa resonantia. Virg.3. Æneid.
Carmina resonantia chordis Romanis. Ouid. ad Pison.
Theatrum. Cicer. ad Quint. frat. lib.1. Quare quoniam eiusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, iudicio eruditissimum, natura autem ita resonans, vt vsque Romam significationes vocésque referantur.
Vnda resonante tunditur litus. Catul. ad Furium 11.
Resonabilis, & hoc Resonabile, pen. corr. Ouid. lib.3. Metamorphoseos,
Vocalis nymphæ, quæ nec reticere loquenti,
Nec prior ipsa loqui didicit, resonabilis Echo. Verbum de verbo expressit. Nam Echo dici potest resonantia. Resonabilis, id est resonans.
Resonus, pen. corr. Adiect. {ἠχητικός.} vt
Voces resonæ. Ouid.3. Metam.
Ictus resoni. Valer.1. Argon.
Resorbeo, resorbes, resorbui, & resorpsi, resorptum {ἀναῤῥοφέω, ἀναῤῥοιβδέω} resorbere, Rursum sorbere. Plin. lib.4. epist. vlt. An quæ Oceano natura, fonti quoque? quáque ille ratione aut impellitur, aut resorbetur, hac modicus hic humor, vicibus alternis supprimitur, vel egeritur?
Vomere & Resorbere, contraria. Ouid. epist.12,
Quæque vomit totidem fluctus, totidémque resorbet.
Resorbere quæ euomimus. Plin. lib.9. cap.43.
Æstum resorbere. Lucret. lib.6.
Lacrymas resorbere. Stat.5. Theb.
Pontus saxa reuoluta resorbet. Virg.11. Æneid.
Vocem resorbere. Plin. lib.18. cap.35.
Resortior, resortiris {ἀνταγχάνω} à quo verbum Resortus elicuerũt pragmatici, quo territorium aut iurisditionem significant. Budæus in notis ad Pandectas adnotauit, λαγχάνειν δίκην (inquit) Græcis dicitur, quasi sortiri iudicium. Sorte enim cognoscendarũ causarũ diem capiebant, authore Seruio lib.6. Æneid. in illum locum Virgilij: Nec verò hæ sine sorte datæ, sine iudice sedes. Cuius moris reliquias lingua vernacula retinet. resortiri enim in curiam eos dicimus qui curiam appellant, hoc est quorum disceptationes in curia per prouocationem agitantur.
Respecto, & Respectus, Vide RESPICIO.
Respergo, respergis, respersi, respersum {διαῤῥαίνω} respérgere, Circum circa spargere. Colum. lib.1, Deinde quum prædictum tectorium inaruit, rursus amurca respergitur. Cic.7. Verr. Quum Prætoris nequissimi inertissimíque oculos prædonum remi respergerẽt.
Sanguine respergere dextram. Catull. Argon.59.
Mero respergere tergora. Colum. lib.6. cap.2.
Respersus, Participium {διαῤῥανθείς.} vt Respersæ matris cruore virgines. Liu.4. bel. Punic.
Iuuenis respersus cæde fraterna. Catull. Argon.59.
Puluere respersus. Stat.8. Thebaid.
Manus respersæ sanguine. Cic pro Rosc. Amer.
Mensa respersa cruore. Liu.9. bel. Maced.
Comæ respersæ sanguine. Ouid.3. Fast.
Respersum vinum dixerunt antiqui, quia vino sepulcrum spargebatur. Festus.
Respersus, huius respersus {διάῤῥανσις.} Plin. lib.10. cap.3. Hæc causa est gregatim auibus natandi: quia plures simul non infestantur, respersu pinnarum hostem obcæcantes.
Respersio, Verbale, Idem {ἐπίῤῥανσις.} Cic.2. de Diuinat. Habes & respersionem pigmentorum, & rostrum suis, & alia permulta.
Respicio, respicis, pen. cor. respexi, respectum {ἀναβλέπω, ἐπιστρέφω} respicere, Retro aspicere, siue flexis in terram oculis aspicere, vt ait Erasmus. Terent. Eunuch.2.3,
-quum huc respicio ad virginem. Cic.1. de Diuinat. Tum ei ducem illum præcepisse ne respiceret.
Inter Respicere & Prospicere. Prospicere enim aduorsum videre significat: Respicere verò, quasi retrò aspicere. Varr. Manio,
Sedens altus alieno sumptu, neque põst respiciens, neque antè prospiciens. Ex Nonio.
Respicit Æneas subitò. Virg.6. Æneid.
Instantem tergo Cloanthum respicit. Virg.5. Æneid.
Tellus respicitur. Ouid.2. Amor. eleg.11.
Tam longè retro respicere non possunt. Cic.5. Tusc.
A tergo respicere. Virg.8. Æneid.
Respicere ad. Terent. Andr.2.5,
Quasi de improuiso respice ad eum. Cic.1. de Diuinat. Et noctu ad oppidum respicientes.
Ad aliquid respicere. Quintil. lib.2. cap.12, Et quum Latinis studebimus literis, non respiciamus ad Græcas.
Periculum rei venditę ad venditorem debet respicere. Vlpian. in l. Si quis vina vendiderit. D. de pericul. & comm. rei vendit. Idem ibidem, Periculum acoris & mucoris ad venditorem pertinebit.
Mala sua respicere, Consyderare. Lucret. lib.4.
Vitæ exemplar respicere. Horat. in Arte.
Respicere aliquem, pro Iuuare. Terent. And.5.6,
Age, me in tuis secundis rebus respice. Idem Adelph.5.8. Cic. ad Cælium, lib.2.15, Vt respiciam generum meum adolescentem optimum, mihíque charissimum.
Lucina respexit domum nullo vlulata dolore. Stat.3. Theb.
Rempub. respicere. Cic. ad Brut.14, Quod ipsum, si Rempublic. cui susceptus es, respicis, tibi iam iámque faciendum est.
Respicit nos Deus, Id est, custodit, vel diligit. Terent. Phorm.5.3,
Di nos respiciunt: gnatam inueni nuptam cum tuo filio. Cicero ad Attic. lib.1.11, Nisi quis nos Deus respexerit.
Pietas respicit labores humanos. Virg.5. Æneid.
Cauere alicui, & respicere eum. Cic.5. Verr.
Respicere Cæsarem, Iuuare, fauere, vel obsequi. Cæsar 1. bell. Ciuil.
¶Se respicere, pro Sui rationem habere. Plaut. Pseud.9.
Se respicere, Sibi prospicere, vel rebus suis consulere. Terentius Heaut.1.1,
Nullum remittis tempus, neque te respicis. Cic 2. de Finib. Ne tum quidem te respicies, & cogitabis sibi quenque natum esse & suis voluptatibus?
Ætatem suam respicere, Prospicere ætati suæ. Terentius Phormion.2.3.
Homo aptissimus ad iocãdum miniméque respiciẽs patriam. Cic. 2. de Nat. deor.
Summa imperij ad me respicit, Id est ad me spectat, ad me pertinet. Cæsar lib.3 bel. Ciuil.
¶Respicere, Retrorsum aspicere & in præteritum. Cic. pro Archia, Nam quoad longissimè potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari.
Respiciens, Participium {ἀναβλέπων.} Ouid.1. Trist. eleg.3,
Respiciens oculis pignora chara meis.
Respiciens Fortuna. Notum est literatis omnibus, antiquos eidololatras, varias Fortunæ finxisse functiones, & numina, quæ & illi varia quoque nomina pepererunt. Respicienti, id est prosperæ fortunæ fanum Romæ ædificatum atque sacratum scimus, non procul à fano Iouis victoris. vide Alexandrum Alexandrinum, libro 1. Genialium dierum, cap.13.
Respiciendus, Aliud participium {ἀναβλεπτέος.} Ouid.1. Amor. eleg.8,
Quantum quisque ferat, respiciendus erit.
Respectus, huius respectus, masc. gen. {ἐπίσκεψις} Respectio ipsa, & oculorum coniectus. Plautus,
Et me respectu terruit.
Respectus honesti. Lucanus, lib.8.
Effusè ac sine respectu fugit rex Philippus. Liuius Decad.4. lib.2.
Respectus, Id quod respicitur. Cicero 1. de Diuinat. Fugientibus miserabilem respectum incendiorum fore. Id est horrendum spectaculum.

¶Respectus {ὄψις} Ratio qua ad aliquid agendum mouemur. Mart.lib.11,
Sit pudor,& tandem veri respectus & æqui. Cic.ad Brutum,Meus quidem animus in acie est, neque respectum vllum quærit, nisi me vtilitas ciuitatis fortè conuerterit.
Respectum habere ad aliquem. Cic.5.Philip. Itaque quum respectum ad Senatum,& ad bonos non haberet. Liuius 2.ab Vrbe,Sed factione,respectúque rerũ priuatarum quæ semper offecere,officiéntque publicis consiliis,Appius vicit.
Abscindere rerum omnium respectum,Vide ABSCINDO.
Respectu mei.Ouid.1 Trist.eleg.3.
Respectu cupiunt hîc tamen esse sui.Ouid.4.de Ponto,eleg.9.
Respecto,respectas {ἀποσκοπέω} respectare,Frequentatiuum. Terentius Adelph.2.1, Quid respectas?nihil pericli est. Cic pro Plancio, Ne par ab his munus in sua petitione respectent.
Lumine obliquo respectare aliquem.Stat.3.Thebaid.
Siqua pios respectant numina.Virg.1.Æneid.
Sed pater immani,& vasto respectat hiatu. Lucret lib.5.Id est ianua leti valde latè,& vastè retrorsum patefacta est. Lambinus.
Respectans,Participium {ἀποσκοπῶν} Lucret.lib 6,
Funera respectans animam & mittebat ibidem,&c.
Respiro,respiras,pen prod. {ἀναπνέω,ἀναψύχω,ἀναπνεύω}respirare,Recipere intrò anhelitum.Terent. Heaut.2.2,
-ò Clitipho, Timeo.Clit.respira Plaut.Epid.5.21,
Mane,sine respirè quæso.P.imò acquiesce.E animo malè est,
Recipiam anhelitum. Cic pro Roscio Amerino,Quum tot tátísque negotiis distentus sit,vt respirare liberè non possit Sic 1.de Finib.
A te aliqua respirare.Quin.lib.1.cap 8, Quum poeticis voluptatibus aures à forensi asperitate respirent.
A metu respirare.Cic.pro Cluentio.
Respirat ciuitas,quum in pristinum statum redit. Cic. Aulo Torquato,lib.6.2,Si armis aut conditione positis, aut defatigatione abiectis,aut victoria detractis,ciuitas respirauerit,& dignitate tua frui tibi,& fortuna vti licebit.
¶Respirare & reddere animam, hoc est,anhelitum extrà mittere. Cic.2.de Nat.deor.Eáque ad pulmones vsque pertineat,excipiátque animam,eam,quæ ducta sit spiritu,eandémque à pulmonibus respiret,& reddat.
Respiraro si te videro. Cic.ad Attic.lib 2, Item atque eò si potest acrius te rogo,vt planè ad nos aduoles:respiraro,si te videro.
Respiraui,liberatus sum. Cic.pro Milone.
Respirat cupiditas.Cic. pro Quintio, Si mehercule hæc tecũ duo verba fecisses,Quid ago?respirasset cupiditas atq; auaritia paululũ.
¶Respiro,Efflo,aut emitto odorem aliquem. Stat.2.Sylu.2,
-inde malignum
Aera respirat pelago circumflua Nessis.
Respiratio,Verbale {ἀναπνοή} Cic de Vniuersitate,Neque erant anima circumfusa extrema mundi,vt respirationem requireret.
Respiratio aquarum, pro euaporatione quam vocant. Cic. 2. de Nat deor Ipse oritur ex respiratione aquarum, earum enim quasi vapor quidam aër habendus est.
¶Mora & respiratio in oratione.Cic in Orat. Distincta alios,& interpuncta interualla,moræ respirationésque delectant.
Respiratus,huius respiratus,pen.prod {ἀναπνοή} Cic 2.de Nat.deor. In pulmonibus autem inest raritas quædam,& assimilis spógijs mollitudo,ad hauriendũ spiritum aptissima:qui tum se contrahunt aspirantes,tum in respiratu dilatant,vt frequenter ducatur cib.animalis, quo maximè aluntur animantes. Aliqua exemplaria habent, respiritu,alia,tum spiritu dilatant,&c.
Respiramen,pen. prod.respiraminis, n. g. {ἀναπνοή} pro Halitu seu meatu spiritus.Ouid 2 Metam.
Vitaléfque vias,& respiramina clausit.
Resplendeo,resplendes,resplendui {λαμπρύνω, στίλβω} resplendere, Idem quod Splẽdere.Cic.2.de Finib. Adsint etiam formosi pueri qui ministrẽt,resplendeat iis vestis,argentum, vel Corinthium orichalcum,locus ipse,ædificium.
Respondeo,respondes,respondi,responsum {ἀποκρίνομαι,ὑπακούω, ἀμείβομαι} respondere,Notæ significationis.Terentius Adelph.2.1.
Responde.
Non canimus surdis,respondent omnia syluæ.Virg 10.eclog.
Responde quod rogo Plaut.Pseud.15.12.
Acutè respondere,Vide ACVO.
Benignè.Horat.1.epist.7.
Incautè.Quintil.lib.5 cap.11.
Memoriter,Vide MEMOR.
Pariter & æqualiter,Vide PARITER.
Paratissimè,Vide Paratus,in PARO.
Propalam aliquid Tacit.lib.12.
Pudicè.Quintil.lib.5 cap.11.
Respondere variè.Celsus lib.5. cap.18.
Venustè Quintil.lib 5 cap.7.
Corde sedato.Virg.12 Æneid.
Respondere ad.Cic 7.Verr.Quid ad hæc cogitas respondere.
Ad ea quæ quæsita sunt respondere.Cic.1.Philip.
Ad voluntatem alicuius.Cæsar 4.bel Gal.
Ad rogatum respondere, siue ad interrogata. Cic. pro L. Flacco, Nunquam nobis ad rogatum respondent, semper accusatori plus quàm ad rogatum. Liu.3.ab Vrbe. Cæsar 1.bel.Gal. Ariouistus ad postulata Cæsaris pauca respondit.
Videat quid de illis respondeat,quos,&c Cic 3 Verr.
Respondere aliquid in vtranque partem.Cic 4 Acad.Item ea quæ interrogati in vtranque partem respondere possumus.
Respondit quòd.Cic.pro Rosc.Amer.Aiunt hominem (vt erat furiosus)respondisse,quòd non totum telum corpore recepisset.
Respondere pro aliquo. Cic. de Clar. Orat. Vt etiam pro Bruto respondeam.
Respondere ius.Plin.epist.101.
¶De iure respondere.Cic.de Clar.Orat. Multáque opera, multáque industria Rutilius fuit, quæ erat propterea gratior,quod idem magnum munus de iure respondendi sustinebat.
¶Respondere criminibus.Matius ad Ciceronẽ,lib.11.28,Respondebo criminibus,quibus tu pro me,vt par erat, tua singulari bonitate & amicitia nostra sæpe restitisti.
Non respondere dicitur citatus,quando non comparet.Marcellus in l.penult.D de in integrum restitution.
Grauiter respondere contra inimici contumeliam. Cicero de Arusp.Respon.
Maledictis respondere.Terent.in Prologo And.
¶Ad nomina respondere. Quod vulgò in iure dicitur, *Comparere.* Liu lib.7.ab Vrbe.
Non respondere citatum:Est vt nunc loquuntur in iure, *Deficere.* Cic.in Verrem,act.3.Budæus.
¶Ad tempus respondere, vel ad diem debitor dicitur, qui in mora non est. Cic. ad Atticum,lib. 16. Quanquam enim reliqua satis apta sunt ad soluendum,tamen fit sæpe vt ij qui debent,non respondeant ad tempus. Turnebus, Vt appellari, inquit, dicitur debitor,quum flagitatur vt soluat,ita quum soluere se dicit, respondere dicitur.
¶Respondere,Conuenire,quadrare,consentire,& parem esse. Virgil.1.Æneid.
-dictis respondent cætera matris.
Dextra dextris respondent.Cic.de Vniuers.
Vt omnia omnibus,paribus paria respondeant.Cic.1.de Nat.deor.
Conuenire & respondere.Cic 3.de Fin. Quid posterius priori non conuenit?quid sequitur,quod non respondeat superiori?
Ad normam respondere. Structuram ad normam & libellam & ad perpendiculum respondere oportet.Id est,competere & quadrare.Vitru.lib.7.cap.3.
Ad illud respondet Varro, Quarta chorda ad septimam respõdet. Id est,conuenit cum septima.
Respondet frumentum ad pondus & mensuram. Seneca de Breuitate vitæ.
¶Respondet ad spem euentus:hoc est, Secundum expectationem accidit Liu 8 bel Pun.
Spei respondere Vide SPES.
Inuidiæ respondere.Ouid.2.de Remed.amor.
Fama responsura suo labori. Horat.2. Serm.satyr.8.
Fructus non respondens labori.Ouid 4.Fast.
Laudibus respondere Græcorum.Cic.1.Tuscul. Brutus ad Ciceronem,7.3,Qui vestris paucorum respondeat laudibus.Id est,qui vestras æquet laudes.
Fauor non respondet meritis Horat 2.epist.1.
Tua virtus opinioni hominũ non respõdet.Cic.Curioni lib.2.4.
Voto respondere.Plin.epist 7 Nam ego quoque simili auto,ac renutu respondere voto tuo possum.Id est,facere quod desideras.
Si bonitas tua responderit iudicio meo.Cic.Attic.lib.14.
Neque quicquã tam obscœnum dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas tua respondeat.Cic.in Salust.
Amore,vel in amore respondere alicui, Amantem redamare.Cic. ad Trebonium lib.15.21. Cui ego quidem amori(vtinam cæteris rebus possem)amore certè respondebo.
In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Cic.Curio lib 2.1.
Par pari respondere.Plaut Trucul.19.
¶Respõdere patri,pro Imitari mores patris,nec degenerare. Cic. 3.de Finib Est mihi magnæ curæ (quanquam quidem hoc proprium tuum munus est)vt ita erudiatur,vt & patri,& Scipioni nostro, & tibi tam propinquo respondeat. Budæus.
Nobilitati maiorum respondere.Quintil.lib.3.cap.7.
Plenius & vberius respondere.Senec de Benefic.li 3 cap.17.
¶Respondere,Respicere,seu contrà positum esse. Virg.6.Æneid. Contrà elata mari respondet Gnosia tellus.Seruius.
Ædificare porticum quæ palatio respondeat.Cic.de Arusp.resp.
Res ibi respondent simili forma,&c.De speculo.Lucret.lib.4.
¶Respondere pro Profectum habere, & non fallere consilium & propositum medici.Celsus lib.2.cap.10.Id quod si in cura quoque aquæ,quæ inter cutem est,ita respondet, quanto magis necesse est in sanguine respondeat? Alibi cedere vocat.Bud.
Variè respondere.Celsus lib 5 cap.18, Credo autem quò peius id malum est,minúsque facilè discutitur, eò plura esse tentata: quæ in personis variè responderunt.De malagmate ad strumas.
¶Responsum est,Impersonale.Cic 1.de Finib. Quãquam philosophiæ quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro,quo à nobis philosophia defensa & collaudata est.
¶Respõsũ breue.Cic pro Cluentio,Quàm leuia genere ipso, quàm falsa re,quàm breuia responsu.
Respondens, Participium {ὑπακούων} vt, Tympana respondentia. Id est,sonantia,quod pulsata reclamant.Stat.2.Achill.
Responso,responsas {ἀντιφωνέω} responsare,Frequentatiuum. Ferociter & asperè alteri compellanti respondere. Plaut.Menæc.14,
Responsa aut loquere.
Responsare cupidinibus,id est,resistere,repugnare,contradicere. Horat.2.Serm.satyr.7.Acron.
Gallina dura malum responsat palato,id est,non sapit,non conuenit palato.Vel(vt exponit Acron)resistit,reluctatur in faucibus.Translatio est. Horat.2 Serm.satyr.4.
Fortunæ superbæ responsare, Contumaciter respondere. Horat 1.epistol.1.
Responsito,responsitas,pen corr. {ἀποκρίνομαι} responsitare,Aliud frequentatiuum à Responso,responsas Gel lib.13 cap.19.Consulentibus de iure publicè responsitauit. Cic.1.de Legib. Egóne?summos fuisse in ciuitate nostra viros, qui id interpretari populo, & responsitare

soli:i

soliti sint.

Responsu, Supinum, pro responsione siue responso. Cic. pro Cluent. Videtis hæc quàm sint læuia genere ipso, quàm breuia responsu.

Responsum, responsi {ἀπόκρισις, ἀπολόγημα} Ipsa responsio. Terentius in Prologo Phorm.
Is sibi responsum hoc habeat. Idem in Prologo Eunuc. 6. -sciat Responsum non dictum esse. Cic. Attic. lib. 7, Ex illius ad nostra responsa responsis intelligentur.
Liberale responsum, Vide LIBER adiectiuum.
Fida. Virg. 2. Æneid.
Medium, Vide MEDIVS.
Torua responsa trucis senatus. Silius lib. 11.
¶Auferre responsum ab aliquo. Cic. 1. de Orat.
Dare. Cic. 6. Verr. Senatus Sopatro responsum nullum dat, sed cõmotus, perturbatúsque discedit.
Dare petenti. Virg. 1. eclog.
Elicere. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Ferre ab aliquo. Cic. 1. in Catil. A me quoque id responsum tulisti, me nullo modo posse.
Reddere. Cic. pro Plancio, Quum senatus impediretur quo minus id quod hostibus semper erat tributum, responsum equitibus Romanis redderetur.
¶Respõsum, Oraculum. Cic. 2. De Nat. deor. Multa ex aruspicum responsis commemorare possum. Virg. 9. Æneid.
Si qua Phryges præ se iactant responsa deorum.
E responso. Tacit. lib. 13.
Perplexum responsum. Vide PERPLEXVS.
¶Apollo animum delusit responso. Virg. 6. Æneid.
Edere responsa. Tacit. lib. 2.
Diuûm responsis horrent regna Caspia. Virg. 9. Æneid.
In dubiis responsa petunt. Virg. 6. Æneid.
Poscens responsa sacerdos. Silius lib. 1.
Reddere responsa. Virg. 3. Georg.
¶Responsa atque decreta Iurisconsultorum. Cic. pro Muræna.

Responsus, huius responsus, masc. gen. {ἀναλογία} Conuenientia, consensúsque. Vitruuius lib. 1. cap. 2. Symmetria est ex ipsius operis membris conueniens consensus: ex partibúsque separatis, ad vniuersæ figuræ speciem ratæ partis responsus.

Respõsio, Verbale {ἀπόκρισις, ἀπολογία} Cic. pro Cornel. Bal. 29. Accusatoris interpretatio indigna responsione. Et in Piso. 4. Responsione inimica.

Responsor, Aliud verbale {ἐγγυητής} Fideiussor, qui pro aliquo spondet. Horat. 1. epist. 17,
Quo responsore, & quo causæ teste tenentur. Sed videndum nunquid de eo loquatur, qui de iure respondebat, qualis erat Scæuola & alij multi.

Respublica supra in RES.

Respuo, respuis, respui, resputũ, pen. prod. {ἀναπτύω, ἀποπτύω} respuere, Repudiare, & quasi cum sputo per contemptum reiicere. Liu. 2. ab Vrbe. Adeò propter suspicionem insitam regni, velut abundarent omnia, munera eius in animis hominum respuebantur.
Aspernari & respuere aliquid. Cic. 3. de Orat.
Respuere aliquid, & pro nihilo putare. Cic. pro Cecinna.
Respuunt aliquid aures, per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Respuit hoc sapientissimi cuiusque fides. Plin. lib. 28. cap. 2. Hoc est, nemo sapiens id credit.
¶Respuere auribus hominem. Cic. in Pison. Qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur?
Conditionem respuere. Cæsar 1. bel. Gal.
Consolationem. Cic. 3. Tuscul. Prodest hæc quidem consolatio, sed nec semper, nec omnibus: sunt enim qui respuant.
Curam. Claud. 8. Paneg.
Imperium. Columel. lib. 6. cap. 2.
Interdictum. Cic. ad Atticum, lib. 7, Cæsaris interdicta si te secũcundo lumine hic offendero, respuuntur.
Munera parua. Tibul. lib. 4. ad Messalam, 1.
Frænos cum sanguine respuit equus. Stat. 8. Thebaid.
¶Respuit hoc ferri ictum. Plin. lib. 7. cap. 15. Hoc est, ferro non læditur.
Respuere secures dicitur lignum, quod securibus non potest findi. Plin. lib. 17. cap. 10.
Tela omnia respuit. Hoc est, repulit, reiecit. Lucan. lib. 3.
Tergus respuens vulnus: hoc est, Quod nullo vulnere affici aut offendi potest, præ duritie. Plin. lib. 8. cap. 21.
Humus respuet inuisum cadauer. Ouid. in Ibin.
¶Tela in aliquem respuere, Reiicere. Senec. epist. 54, Quædam tela Philosophia discutit, & in eum vsque qui miserat respuit.

¶Respuor, respueris, pen. corr. Passiuum. Lucret. lib. 2,
Præterea lumen per cornua transit, at imber Respuitur.

Respuens {ἀποπτύων} Participium, siue Nomen ex participio. Gell. lib. 6. cap. 15. Communium vocum respuens minus, & fastidiens.

Restagno, restagnas {λιμνάζω, πλημμυρέω} restagnare, Aquam pigram & residem, siue non effluentem continere. Columel. lib. 2. cap. 17. Itaque si palus in aliqua parte subsidens restagnat, sulcis deriuanda est: quippe aquarum abundantia atque penuria graminibus æquè exitio est. Idem lib. 8. cap. 15. Ora lacus ne corrũpantur violentia restagnãtis vndæ, quæ semper interfluere debet, opere signino consternũtur.
Flumina restagnant alto vallo. Lucan. lib. 4.
Lacus restagnant vasto gurgite. Silius lib. 5.
Mare. Ouid. 11. Metam.
Palus. Silius lib. 8.

Restagnatio, Verbale {λιμνασμός} Plin. lib. 11. cap. 37. Ne restagnatio intempestiua alui obstrepat. Idem lib. 6. cap. 28.

Restauro, restauras {ἀνακαινίζω, ἀνακτίζω, ἀνακαινουργέω} restaurare, Renouare, Redintegrare. Iustinus lib. 21, Ita facta societate, & auxiliis Gallorum auctus, bellum velut ex integro restaurat. Tacit. lib. 3, At Pom-

peij theatrum igne fortuito haustum Cæsar extructurum pollicitus est, eo quòd nemo è familia restaurando sufficeret. Idem lib. 4, Et Segestani ædem Veneris montem apud Erycum vetustate delapsam restaurari postulauere.
Actio furti restauratur. Triphonius in l. Si alienus. D. de noxalibus actionibus.
Obligatio vetus restauratur. Papinianus in l. Ob eam. D. de præscriptis verbis. Vlpian. in l. Licet. §. 1. D. de iure dotium. Restauranda erit in diem pristinum obligatio.
Seruitutem. Iulianus in l. Si maritus fundum. D. de fundo dotali.

Redintegrare seruitutem, dicitur ibidem, eodem significatu.

Restauratus, Participium: vt, Nauis restaurata. Vlpian. in l. Quid tamen. §. In nauis. D. Quib. mo. vsusfructus, &c.

Restauratio, Verbale. Iulianus in l. Si maritus fundum D. de fund. dotal. Si eundem fundum Titio reddiderit sine restauratione seruitutis.

Restibilis, & hoc restibile, pen. corr. Adiectiuum {παλιμβλαστής.}
Restibilis ager. Festus, Restibilis ager fit, qui continuo biennio seritur farreo spico, id est, aristato: quod ne fiat, solent qui prædia locant, excipere. Varr. 1. de Re rust. cap. 44, Illud quoque multum interest in rudi terra, an in ea seras, quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis, an in veruacto, quæ interdum requierit.
Arbor restibilis. Plin. lib. 16. cap. 32. Est in exemplis, & sine tempestate, vlláve causa alia quàm prodigij, cecidisse multas, ac sua spõte resurrexisse. Factum hoc pop. Rom. Quiritibus ostentum Cimbricis bellis Nuceriæ in luco Iunonis, vlmo postquam etiam cacumen amputatum erat, quoniam in aram ipsam procumbebat, restituta sponte, ita vt protinus floreret. A quo deinde tempore maiestas pop. Ro. resurrexit, quæ antè vastata cladibus fuerat. Memoratur hoc idem factum & in Philippis, salice procidua atque detruncata: & Stagiris in musæo populo alba. Omnia fausti ominis. Sed maximè mirũ, Antandri platanus etiam circũdolatis lateribus restibilis sponte facta, vitæque reddita, lõgitudine quindecim cubitorum, crassitudine quatuor vlnarum. Ex his Plinij verbis apparet vocem hanc, Restibilis, ductam esse à verbo Restituo.
Aruum restibile. Plin. lib. 18. cap. 17.
Crassitudo restibilis. Plin. lib. 18. cap. 17.
Fecunditas restibilis. Plin. lib. 28. cap. 19.
Seges restibilis, Est quæ regerminat, quasi cuius fœcunditas in sequentem quoque annum resistat. Varro 1. de Re rust. cap. 9, Contrà in agro pingui, vt in Hetruria licet videre fructuosas segetes, ac restibiles, & arbores prolixas.
Vinea restibilis. Columel. lib. 3. cap. 11.
Vinetum restibile. Columel. lib. 3. cap. 18, Pastinum vocant agricolæ, ferramentum bifurcum, quo semina panguntur, vnde etiam repastinatæ dictæ fuere vineæ veteres, quæ refodiebãtur: hæc enim propria appellatio restibilis vineti erat. Restibilis, id est, quod restituebatur. *d'vne vieille vigne qu'on remettoit en nature, & qu'on repeuploit de nouueau plant.*

Restinguo, restinguis, restinxi, restinctũ {ἀποσβεννύω} restinguere, Idẽ quod Extinguere. Plaut. Asina 17.
Ignem restingunt aqua. Liu. 1. ab Vrbe, Quum quidam familiariũ aquam ad restinguendum ferret, ab regina retentum, &c.
Ardere & restinguere, contraria. Cic. 4. de Finib. Quid ille incendat? restinguet citius, si ardentem acceperit.
Ignis in aquam coniectus continuò restinguitur & refrigeratur. Cic. pro Roscio Amerino.
Fauillas ardentes restinxit lacte. Stat. 5. Sylu. 5.
Flammam restinguere. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Flamma restinguitur. Lucret. lib. 4.
Ignes restinguere fontibus. Virg. 2. Æneid.
Ignis vento restinguitur. Ouid. 1. de Remed. amor.
Incendium restinguere. Cæsar 8. bell. Gal.
¶Restinguere, per translationem. Cic. 1. de Finib. Omnium cupiditatum ardore restincto.
Flammam. Cic. 7. Verr. Exortam videtur flammam, paucorum dolere ac morte restinxisse.
Genus suum. Plaut. Trinum. 10.
Improbitatem. Cic. 3. Verr. Communi præsidio talis improbitas, tanquam aliquod incendium, restinguenda est.
Incendium, ruina, Vide Ruina in RVO.
Iracundias restinguere & cupiditates. Cic. 2. de Nat. deor.
Sermones restinguere, siue rumores. Cic. Attico, lib. 12. Serunculum omnem aut restinxerit, aut sedarit: sunt enim qui loquantur etiam mecum.
Sitim. Cic. 2. de Finibus. Eadémne, inquam, quæ restincta sitis? Imò alio genere: restincta enim sitis stabilitatem voluptatis habet, inquit. Virg. egloc. 5. -sitim restinguere riuo.
Studia. Cic. in Orat. Nec ipse Aristoteles admirabili quadam sciẽtia & copia cæterorum studia restinxit.
Restinguere incensum, Sedare, lenire. Terent. Phor. 5. 8
Verba alicuius. Terent. Eunuch. 1 1.

Restinctus, Participium {ἀποσβεσθείς} vt, Restinctum bellum. Cic ad Brutum, lib. 11 12, Ex tuis literis, & ex Græceij oratione, non modò non restinctum bellum, sed etiam inflammatum videtur.
Restincta est seditio, inuentũ est tẽperamentum. Cic. 3. de Legib.
Vapor restinctus omnis. Virg. 5. Æneid.

Restinctio, Verbale {ἀπόσβεσις} Cic. 2. de Finib. Illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est.

Restio, restis, restiui, restitum, restire, Est ad referendum, laborandum, colendúmve aptum esse. Columel. lib. 3. cap. 61, Nam & quæ restire incipiunt tempestiuè leguntur: & quæ nondum maturitatem cœperunt vuæ, sine dispendio differuntur. Legitur in aliis exemplaribus, Et quæ maturescere incipiunt.

Restipulor, pen. corr. restipularis {ἀντεπερωτάω} restipulari, Dicitur is qui cum eo certat, à quo sponsione est prouocatus. Id est vicissim stipulari, & mutuam spõsionem exigere. Valer. lib. 2. cap. 3 tit. 1. Valerius

sponsione Lutatium prouocauit, non se petiturum triumphum, nisi suo ductu Punica classis esset oppressa: nec dubitauit restipulari Lutatius. Cic. pro Rosc. Comœdo, Tua vox est Fanni: quid tu auferri petis à Flauio, si Flauius nihil debet? quid hic porro nunc restipulatur, quod iam pridem ipse exegit? quid verò Flauius tibi daturus est? Budæus. Restipulari, pro stipulari, siue vicissim stipulari, vel post rem actam stipulari.

Restipulatio, onis, Verbale {ἀντεπερώτησις} Cicero pro Roscio Comœdo, Quid enim restipulatio clamat? Quod à Flauio abstulero, partem dimidiam, Inde Roscio me soluturum spondeo. Et paulo pòst, Quis est huius restipulationis scriptor, testis, arbiter quis?

Restis, huius restis, fœm. gen. {σχοινίον, σπάρτον} in accusatiuo, restem vel restim, Funis. Plaut. Persa, 13. -restim tibi
Cape crassam, ac suspende te. Ibidem 8,
Cædere hodie tu restibus. Apuleius, Restim, qua grabatulus erat intextus, aggredior expedire. Plin. lib. 17. cap. 10, Eáque intrita restem circumlini.

¶ Ad restim mihi quidem res rediit planissimè. Terent. Phorm. 4. 4, Hoc adagio summa rerum desperatio significatur. nam in hac solent quidam amentes ad laqueum confugere. Iuuenal. Satyr. 6,
Ferre potes dominam saluis tot restibus vllam? Erasmus.

¶ Aliorum connexa capita, restes apud Plinium dicuntur, libro 20 cap. 6.

¶ In saltatione restim ducere dicuntur chori puerorũ puellarúmque manus conserti. Terent. in Adelph. 4 3,
Tu inter eas restim ductãs saltabis. Liu. Decad 3. lib. 7, de sacrificio Iunoni reginæ facto loquens, Per manus reste data, virgines sonum vocis, pulsu pedum modulantes incesserunt.

Resticulus, Diminutiuum. Vlpian. in l. Si vero § fin. D. de iis qui deiecerunt, Si amphora ex resticulo suspensa decidisset, & damnum dedisset. Aliàs legitur Reticulo.

Resticula, pen. corr. Aliud diminutiuum {σχοινίον, σπαρτίον} Varro 1 de Re rust. ca 41, Tum enim resticulas per ficus quas edimus, maturas perferunt, & eas quum inaruerunt, complicant, ac quò volunt, mittunt.

Restito, Vide RESTO.

Restituo, restituis, restitui, restitutum, pen. prod. {ἀποδίδωμι, ἀποκαθίστημι, ἐπανορθόω} restituere, Ex re & statuo, statuis, significat Reponere, Reddere. Terent. And 4. 1,
Restitue in quem me accepisti locum. Idem Heaut 3 1,
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Dum id quæro, tibi qui filiũ restituerem. Cæsar 1. bel. Gal. Ipsos, oppida, vicósque quos incenderant, restituere iussit.

Restituere ac reddere. Terent. Eunuch. 1. 2.
¶ Restituere aliquem, Venia prosequi. Curtius lib. 8.
Restituere ex toto. Cels. lib. 8 cap 20.
Restitui in bona paterna. Papinia. in l. Si vno. §. vlti. D. Loc. & cõd.
¶ Restituere, In statum pristinum reducere. Terent. And 3. 5,
Tu rem impeditam & perditam restituas? Idem Adelph. 1. 2,
Fores effregit? restituentur.
Eiicere aliquem, & restituere, cõtraria. Cic. pro Milone, Quæ fuisset igitur causa restituendi mei, nisi fuisset iniusta eiiciendi?
In antiquum statum restitui. Cic. 2. Verr.
A limine mortis restituere aliquem. Catul. ad Mallium 63.
¶ Restituuntur propriè volentes, authore Donato, cupientésque: vt, Ciuis patriæ. Caius de Verb. signif. l. Plus est: Plus est, inquit, in restitutione quàm in exhibitione: nam exhibere est præsentiam corporis præbere: Restituere verò, est etiam possessorem facere, fructúsque reddere.
¶ Restituere {ἀνοικοδομεῖν} Instaurare ac reficere. Cic. in Top. Si ædes ex eæ corruerũt, vitiúmve fecerunt, quarum vsusfructus legatus est, heres restituere non debet.
Aciem restituere. Liu. 5. ab Vrbe.
Animum alicui Liu. 5. bel. Pun.
Calliditatem suam veterem restituere. Cic. pro Rosc. Amer. Restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam.
Turbatas comas. Ouid. 3 Fast.
Damnatum. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 10, Nec committam, vt si ego eum condemnaro, tu restituas.
In pristinam dignitatẽ. Cic pro domo sua, Rursus ab eodem populo placato sunt in suam pristinam dignitatem restituti. Sic Restituere in antiquum statum. Cic. 2. Verr. Quam iste per triennium ita vexauit ac perdidit, vt ea restitui in antiquum statum nullo modo possit.
Dies nulla potest igne extinctos restituere. Ouid 3. de Põto, eleg. 6.
Fraudata Cæsar 3 bel. Ciuil. Quammaximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac suis satisfacere, & fraudata restituere vellent.
In gaudium restituere. Plaut. Merc. 22.
In gratiam. Terent. Hecyra 3. 1,
Rem cognosces, iram expedies, rursum in gratiam restitues. Cic. de Prouinciis Consul. Hic me meus in Rempub. animus pristinus ac perennis cum C. Cæsare reducit, reconciliat, restituit in gratiam.
In honorem Tribunitium Cæsar 1. bel. Ciuil.
Horam restituere. Cic. pro Quintio, Dicendum necessariò est, restituendæ horæ ad arbitrium nostrũ. Vetus codex legit præstituẽdæ.
Imperium populo Rom. Plin. lib. 7. cap. 26.
In integrum restituere, Integrum facere, vt prius instaurare, reparare. Cic 7 Verr. Hos solent exitus exitiales habere, vt damnati in integrum restituantur, vincti soluantur, exules reducantur. Terentius Phorm 2 4, -restitui in integrum, æquum est & bonum.
Ius restituere ereptum. Ouid. 1. Fast.
In locum antiquum gratiæ & honoris restituere. Cæs. 1. bel. Gall.
In locum restituere vnde quis decidit. Cic. Attico lib. 2. Primùm illud te scire volo, Sampsiceramum nostrum amicum vehementer sui status pœnitere, restituíque in eum locum cupere ex quo decidit.
Nomen suum alicui. Cæsar 1. bel. Gal.
Veteri patientiæ aliquem restituere. Tacit. in vita Agricolæ.
In possessionem. Cic. pro Cæcinna, In possessionem in præsentia non restituetur.
Prælium, siue pugnam. Liu. 6. ab Vrbe.
Rem restituere alicui. Cic. pro Rosc. Amerin. Nónne si ex eo negotio tantulum in rem suam conuertisset, damnatus per arbitrium, & rem restitueret, & honestatem omnem amitteret?
Reipublicæ restitui. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Quum se maximum fructum cepisse dicerent ex libertate mea: méque tum denique sibi visum Reipub. qualis fuissem, restitutum. Id est, me fortem & constantem esse in liberè loquendo pro Repub. defendenda, qualis scilicet fuissem ante exilium meum.
Sanitatem restituere, & sanitati. Plin. lib. 20. cap 6.
Se restituere, ac reuiuiscere. Varro 3 de Re rust cap. 16.
Restituere tutelam, pro rationem & reliqua tutelæ apud Africanum in l. 10. D. rem pupil. sal. fore.
Restitui sibi dicuntur vina quæ mutata fuerunt. Plin. libr. 14. cap. 18, Vina in apothecis Canis ortu mutantur quædam, posteáque restituuntur sibi. Budæus.
Visum restituere. Plin. lib. 11. cap. 37.
¶ Restituiri pro restitutum iri. Iulianus. l. 23. D. de actio. empti.

Restituendus, Participium {ἀποκαταστατέος} Ouid. 4. de Ponto, eleg. 13,
Cæsaris imperio restituendus eris.
Lingua suppressa palato restituenda mero. Ouid. 5. Trist. eleg. 5.

Restitutio, Verbale {ἀποκατάστασις} Cic. ad Atticum, lib. 4. Profectò hac restitutione fortunæ me ipse non satis dignum iudicabo.
Nemini est triumphus honorificentius, quàm mihi salus restitutióque perscripta. Cic. in Pisonem.
Restitutio ædificiorum, pro instauratione. Vlpian. in l. Creditor. Si certum pet.

Restitutor, pen. prod. Aliud verbale. Cic. pro Milone, P. Lentulus vltor sceleris illius, propugnator Senatus, defensor vestræ voluntatis, patronus illius publici consensus, restitutor salutis meæ.

Restitutorius, Adiectiuum: Caius in l. Qui proprio. §. Item. D. de procurator. Item quæritur, si iudicium acceperit defensor, & actor in integrum restitutus fit: an cogendus sit restitutorium iudiciũ accipere.
Actio restitutoria. Vlpian. in l. Quamuis pignori. D. ad Senatuscon sul. Vellcian.
Interdictum restitutorium. Vlpianus in l. Stipulatio. D. de nou. ope. nunciat.
Restituta Segede Celtarum Ciuitas, & eodem nomine apud Lusitanos, ex quibus ortos fuisse Celtas. Plin. lib. 3 cap. 1, author est.

Resto, restas, restiti, restitum, pen. corr. {ὑπολείπομαι} restare, Superesse, siue reliquum esse significat: & vel personaliter, vel impersonaliter sumi videtur.
Personaliter. Cic pro Quintio, Illud etiam restiterat quod hesterno die fecerunt, vt te in ius adducerent. Idem 3. Offic. Qui è diuisione tripertita duas partes absoluerit, huic necesse est restare tertiã.
Item ad Brutum, Longa sunt quæ restant.
De viginti restabam solus. Ouid 3 Metam.
Duæ noctes restant de mense secundo. Ouid. 2. Fast.
Restat reliquum. Terent. Hecyr. 4. 2.
Restat. ex. Cic. 2. de Inuent. Quid etiam nobis ex eo genere restet & quare restet, admonendum videtur.
¶ Id restat. Ironia est, qua Terentius vt ẽtem Æschinum inducit in Adelphis Act. 2 scen. 1. qui lenoni dicenti,
Leno sum, fateor, pernicies communis adolescentium,
Periurus, pestis: tamen tibi à me nulla est orta iniuria: respondet.
Nam hercle etiam id restat. Cic. Attic. lib. 13, Illud vtique scire cupio, quem intellexeris ab eo ζηλοτυπεῖσθαι, nisi fortè Brutum: id hercle restabat, quasi dicat: Inuidia existit inter pares: at Varro neutiquam Bruto comparandus: cur igitur illi inuideat?
Reliqua pars est, & restat. Cic. pro Marcello, Hæc igitur tibi reliqua pars est, hic restat actus, in hoc elaborandum est, vt Rempublicam constituas.
Hoc nunc restat. Terent. Heaut. 5. 5,
Restabat aliud nihil, nisi oculos pascere. Terent. Phor. 1. 2,
Nihil restat præter. Cic. ad Qu. fratrem lib. 3. 17, In Maniliano offendi Diphilum Diphilo tardiorem, sed tamen nihil ei restabat præter balnearia, & ambulationem, & auiarium.
Quid restat, nisi porrò. &c. Terent. in Hecyr. 3. 1.
Vnum etiam restat amico nostro ad omne dedecus, vt Domitio nõ subueniat. Cic. Attic. lib. 8.
¶ Restat, Impersonaliter. Cic. 2. de Diuinat. Restat etiam de Chaldæis: sed primum auspicia videamus.
Ire restat, Id est, via restat. Horat. 1. epist. 6,
Ire tamen restat Numa quò peruenit, & Ancus.
Restat vt. Cic. 4. Acad. Restat vt his respondeam, qui sermonibus eiusmodi nolint personas tam graues allegari,
¶ Restat mihi. Id est, futurum est, manet me. Virg. 7. Æneid.
Hoc Latio restare canunt, qui sanguine nostrum
Nomen in astra ferant.
¶ Restare, Retro stare, Remanere, vel residere, ac immorari, vel remorari. Terent. And 2. 6,
Hic nunc me credit aliquam sibi fallaciam
Portare, & ea me hic restitisse gratia. Idem Eunuch. 2. 3.
vt illum di deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est:
Méque adeò qui restiterim. Cic. pro Ligario, Tertium est tempus quo post aduentum Vari in Africa restitit. Item 3 Offic. Ita incolumis in patria Regulus restitisset. Sic pro Muræna.
Ratio nulla est restandi. Lucret. lib. 1.
¶ Restare, Resistere. Terent Heaut. 5 3,
In qua re nunc tam confidenter restas stulta? Cicer. 5. de Finib. Quinetiam ipsi voluptarij diuerticula quærant, & virtutes habeant in ore totos dies, voluptatémque primo experi dicant, deinde consuetudine, quasi alteram naturam, qua impulsi multa faciunt, nullam quære-

quærentes voluptatem Stoici reſtant.

¶Reſtare pro diſtare dixit Ennius. Ponere cum is dicat, impetus, aut longè mediis regionibus reſtat. Feſtus.

Reſtans, Particip. { ὑπολειπόμενος. } Silius lib. 10,
Nunc in reſtantes mucronem cominus vrget.

Clauſtra reſtantia ſoluit. Silius lib. 7.

Dona reſtantia flammis, Id eſt, quæ ex flammis reliqua fuerunt & relicta incendio. Virg. 1. Æneid.

Reſtito, reſtitas, penult. corr. { ἐφίσταμαι } reſtitare, Frequentatiuum. Plaut. Capt. 9, -ita me miſerum
Reſtitando, retinendóque laſſum reddiderunt. Terent. Eun. 4. 4,
Exi foras ſceleſte, at etiam reſtitas?
Fugitiue prodi.

Reſtringo, reſtringis, reſtrinxi, reſtrictum { ἀνασφίγγω, χαλινόω, σφίγγω } reſtringere, Retro ſtringere, ſiue Valde ſtringere. Plautus Capt. 8,
Saltem ſi non arriderent, dentes vt reſtringerent. Plin. epiſt. 105, Nam ſumptus Candidatorum fœdos illos & infames, ambitus lege reſtrinxit.

Reſtrinxit Bellona faces. Stat. 11. Thebaid.

Sol exortus reſtrinxit ſtellas. Lucret. lib. 3.

Reſtringere ad, pro Aſtringere. Plin. epiſt. 8, Nam quum omnes homines ad cuſtodiam pecuniæ natura reſtrinxerit.

¶Reſtringere, Soluere. Apuleius, iumentum reſtrinxit, abitéque ſtabulo liberum ſiuit, quod ſtabularius inuentum mox domum reducit.

¶Reſtringere, Rurſus ſtringere. Apuleius, Et duplici, ne ſolui facilè queat, reſtringit.

¶Reſtringit nauſeam hæc herba: Hoc eſt, reprimit, coercet, facit ad vel contra nauſeam. Plin. lib. 8. cap. 27, Ex vetuſto codice legendum reſtinguit.

Reſtrictus { ἀνεσταλμένος. } Participium, ſiue nomen ex participio.

Lacertis reſtrictis ſenſit lora. Id eſt vinctis. Horat. 3. Carm. ode 5.

Membra catena reſtrictus. Catul. Argon. 59.

Imperium reſtrictum. Tacit. lib. 15. Idq; pluribus probabatur, qui in tanta vitiorum dulcedine ſummum imperiũ non reſtrictum, nec perſeuerum volunt. Id eſt, auſterum & rigidum.

¶Reſtrictus, pro Auaro & parco, Per tranſlationem: quoniam qui auari ſunt, pecuniã ita ſtringunt, vt nihil prodigant aut profundant. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3, Quum & natura ſemper ad largiendum ex alieno fuerim reſtrictior.

Reſtrictus & tenax. Cic. pro Plancio.

Reſtrictè, Aduerbium { ἀνεσταλμένως, φειδωλῶς } Parcè, cui opponitur Pleniſſimè. Plin. epiſt. 103. lib. 5. ad Capitonem, quanuis illud pleniſſimè, hoc reſtrictiſſimè feceris. Cic. de Amicit. Ditior mihi & affluentior videtur eſſe vera amicitia, nec obſeruare reſtrictè, ne plus reddat quàm acceperit.

Reſtrictè præfinire. Cic. 2. de Legib. Sed ego cætera non tam reſtrictè præfinio, vel hominum vitiis, vel ſubſidiis temporum victus.

Parcè & reſtrictè. Cic. 2. de Finib. Nec tamen cur id tam parcè támque reſtrictè faciant, intelligo.

Reſtrictim Aliud aduerbium, Idem { κατεσταλμένως } Afranius, Ea quæ fermè ſedere meliùs conſultoribus, quàm reſtrictim cogitata, atque omnibus rationibus.

Reſtrictiſſimè. Aliud item aduerbium. Plin. Iunior lib. 5. epiſt. 103, Tum ſi laudaueris, parcus: ſi culpaueris, nimius fuiſſe dicaris, quãuis illud pleniſſimè, hoc reſtrictiſſimè feceris.

Reſulto, reſultas, reſultare, Vide RESILIO.

Reſumo, reſumis, penult. prod. reſumpſi, reſumptum { ἀναλαμβάνω } reſumere. Iterum ſumere. Plin. epiſt. 78, Vereor enim ne ſi hanc intentionem iam in finem laxauero, ægrè reſumam. Idem lib. 2. epiſt. 18, Nam beneficio tuo in ſcholam redeo, & illam dulciſſimam ætatem quaſi reſumo. Idem in Paneg. 132, Hic Conſularibus curis exolutus, principales reſumpſit.

Ponere & Reſumere, oppoſita. Ouid. 9. Metamorphoſeos,
Inque vicem ſumptas ponit, poſitáſque reſumit.

Principales curas reſoluere. Plin. Iun. in Paneg.

Gemitus reſumere. Stat. 6. Thebaid.

Tela. Ouid. 2. Amor. eleg. 1.

Vires. Ouid. 9. Metam.

Reſuo, reſuis, reſui, reſutum, penult. prod. { ἀναρράπτω } reſuere, Iterum ſuere. Aliquando contrarium ſignificat ſuo ſimplici: vt apud Suetonium de Auguſto, cap. 94, Sumenti virilem togam, tunica laticlaui reſuta ex vtraque parte, ad pedes decidit.

Reſupino, reſupinas, pen. prod. { ὑπτιάζω, ἀνακλίνω } reſupinare, Inuertere, ſupinum aliquid deuoluere. Terent. Phorm. 5. 6,
Ponè apprehendit pallio, reſupinat: reſpicio: rogo
Quamobrem retineat me. Plin. lib. 24. cap. 17, Hac admota, leones reſupinati cum hiatu laxo.

Valuas reſupinare. Propert. lib. 4. eleg. 9.

Reſupinare collum. Plin. lib. 10. cap. 34.

¶Reſupinare, Peruertere. Iuuen. ſat. 3,
-aulam reſupinat amici.

¶Reſupinare, A propoſito ſeu incœpto reuocare, differre, Accius,
Quid agis? perturbas rem omnem, ac reſupinas ſoror. Nonius.

Reſupinatus, pen. prod. Participium { ἀνακεκλιμένος. } Iuuen. ſat. 8,
Et reſupinati ceſſantia tympana Galli.

Reſupinus, penult. prod. Adiect. { ὕπτιος } Qui ventre in altum conuerſo eſt, facie in cælum verſa. Plin. lib. 7. cap. 2, Eoſdémque ſciopodas vocari, quòd in maiore æſtu humi iacentes reſupini, vmbra ſe pedum protegant.

Iacuit reſupinus humo. Ouid. 4. Metam.

Hæret curru reſupinus inani. Virg. 1. Æneid.

Corpora reſupina. Ouid. 2. Metam.

Spiritus reſupinus. Lucret. lib. 1,
Eque tuo pendet reſupini ſpiritus ore.

¶Reſupinus, pro molli & effœminato. Quintil. lib. 5. cap. 12, Quapropter eloquentiam, licèt hanc libidinoſam reſupina voluptate auditoria probent, nullam eſſe exiſtimabo quæ ne minimũ quidem in ſe indicium maſculini & incorrupti, ne dicam grauis & ſancti viri, oſtendet.

Stans reſupinus in vngues. Martial. lib. 12,
Multis dum precibus Iouem ſalutat
Stans ſummos reſupinus vſque in vngues. Mos erat precantiũ, vt cælũ reſpicientes reſupini ſummis pedũ digitis inſiſterẽt. Domitius.

Reſurgo, reſurgis, reſurrexi, reſurrectum { ἀνίσταμαι, ἐγείρομαι } reſurgere, Rurſum ſurgere.

Victa tamen vinces, euerſáque Troia reſurges. Ouid. 1. Faſt.

Reſurgere dicitur herba, vel arbor, quę iterum creſcit. Plin. lib. 13. cap. 9, Sed præcipua vtilitas, quod cæſa anno tertio reſurgit. De ſpina Ægyptia. Vide Reſtibilis arbor, in RESTIBILIS. Ouidius 2. Amorum eleg. 16.

Amor reſurgens. Virg. 4. Æneid.

Incendium reſurrexit, Vide INCENDO.

Reſurrexit maieſtas. Plin. lib. 16. cap. 32.

Reſurgunt res Romanæ contra ſpem. Liu. 4. bel. Pun.

Reſuſcito, reſuſcitas, penult. corr. { ἐγείρω } reſuſcitare. Iterum ſuſcitare. Ouid. 8. Metamorphoſeos,
-poſitámque reſuſcitat iram.

Legatum reſuſcitatur. Paul. in l. Si ſeruo. D. de adimend. legat.

Prior obligatio nouo pacto reſuſcitatur. Paulus in l. Si vnus ex. §. Sed ſi pactum. D. De pactis.

Retæ, Sunt arbores, quæ ex ripis fluminum eminent, aut in alueis ipſorum extant: à retibus dictæ, quòd prætereuntes naues impedirent, & quaſi irretirent. Vnde ex edicto Prætorum, retanda flumina locari ſolebant, hoc eſt, purganda, nequid aut moræ aut periculi nauibus in ea virgulta incidentibus fiat. Hæc ferè Gell. lib. 11. cap. 17, ex libro Gaij de Origine vocabulorum.

Retalio, as, are: pro talionem, ſiue par referre, apud Iureconſultos nõ rarò vſurpatum. Talio (inquit interpres verborum iuris Spiegelius) pœnæ genus eſt ex duodecim tabulis, quo damnum illatum ſimili damno penſabatur: veluti ſi oculus eruatur ei, qui alteri oculum effoderit. Vnde Retaliare dicimus, quũ par pari refertur.

Retardo, retardas { ἐπέχω, ἀναχάζω } retardare, Remorari, retinere, Cic. de Senect. Agro bene culto nil poteſt eſſe nec vſu vberius, nec ſpecie ornatius, ad quem fruendum non modò ſe non retardat, verumetiam inuitat, atque allectat ſenectus. Plin. epiſt. 113, Sed quid imprudens, quem reuocare conor, retardo? Cic. Att. lib. 1, Sed mihi, crede, ſimulátq; hoc noſtrum legerũt, neſcio quo pacto retardãtur,

In via aliquem retardare. Cic. 10. Philipp. Quem niſi in via caducę hereditates retardaſſent, volaſſe eum, non iter feciſſe diceres.

Flumina obiecta retardant equos. Virg. 3. Georg.

Retinere ac retardare. Colum. lib. 2. cap. 2.

Incitari & Retardari, contraria. Cic. 2. de Nat. deor. Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, ſæpe etiam inſiſtunt.

Retardare animum alicuius. Cicero 3. Verrina, Quum iſte, atque iſtius amici homines lauti & vrbani ſermones huiuſmodi diſſipaſſent, quo animos teſtium retardarent.

Celeritatem. Cic. pro Lege Manil. Vt eorũ collectio diſperſa mœrórque patrius celeritatem perſequendi retardaret.

Impedire ac retardare impetum. Cic. pro Lege Manil. Tamen impetus hoſtium repreſſos eſſe intelligunt, ac retardatos.

Iter retardare. Ouid. 3. Triſt. eleg. 9.

Loquacitatem. Cic. in Vatinium.

Menſes mulierum. Plin. lib. 21. cap. 12.

Sed vereor ne nunc mea te fortuna retardet. Ouid. 3. Triſt. eleg. 7.

Retardatus, penultima producta, Participium, Sueton. in Othone. cap. 8, Et primo egreſſu inundationibus Tyberis retardatus. Idem in Galba, cap. 20, In auxilium aduolauere, ſed ſerius, itinere deuio per ignorantiam locorum retardati.

Iouenta retardata arte. Claud. 1 in Eutropium.

Retardatio { ἐποχή } Verbale. Cic. 5. Philipp. Vnde eſt adhuc bellum, niſi retardatione & mora?

Retaxo, retaxas { ἀντεγκαλέω } retaxare. Sueton. in Veſpaſiano, cap. 13, Lucinium Mutianum notę impudicitiæ, ſed meritorum fiducia minus ſui reuerentem, nunquam niſi clàm & hactenus retaxare ſuſtinuit, vt apud communem aliquem amicum querens, adderet clauſulæ, Ego tamẽ vir ſum. Retaxare, eſt eum à quo fueris taxatus, ſuorum vitiorum admonere, & viciſſim reprehendere.

Rete, retis, neut. gen. { δίκτυον, πλέγμα, ἀμφίβληστρον } Quo piſces capiuntur. Plaut. Rud. 22,
-neque piſcium vllam vnciam pondo hodie
Cepi, niſi hoc quod nunc fero in rete. Cic. 2. de Nat. deor. Vt in araneolis, aliæ quaſi rete texunt: vt ſiquid inhæſerint conficiant: aliæ ex inopinato obſeruant, &c.

Rete, à rapio, vel à raritate dicitur, vt ait Varro.

Retis iactus, Vide IACIO.

Fallentia retia. Ouid. 2. de Arte.

Rete iaculum. Plautus,
Iubeas vna opera me piſcari in aere,
Venari autem reti iaculo in medio mari. Nemo inquit Turnebus, venari poſſit in mari, nemo piſcari in aere, ſed venari & aucupari. Rete autem iaculum dicitur ad verriculi diſcrimen. Nam iaculum iacitur, fundáque etiam appellatur à Marone, à fundendo vel à fundo, σφενδόνη, à Græcis dicitur, inquit Seruius, & rectè iaculum vocatur. Verriculum autem non iacitur, ſed verritur, id eſt trahitur. Plaut. in Truculent. de reti iaculo,
Quaſi in piſcinam rete qui iaculũ parat. Alij emendant, rectè qui iacit vim parat, quibus non aſſentior. Hactenus Turnebus, Vide Iaculum in IACIO.

Rara retia. Virg. 4. Æneid.

Exire retibus. Lucret. lib. 4.

Retia dolum meditantur ceruis. Virg. ecloga 5.
Ponere retia ceruis. Virg 1. Georg.
Seruare retia. Virg 3. ecloga.
Summittere alicui retia. *Baisser les rets, & le laisser euader.* Plin. lib. 9. cap. 8, Saltu nullus conatur euadere, ni summittantur sibi retia.
Tendere retia ceruis. Ouid. 1. de Arte.
Distincta maculis retia tendere. Ouid. epist. 5.
¶Retis, in masculino & fœminino genere quidam probant ex Plauto in Rud. 23,
Non vides me referre vuidum retem, sine squammoso pecu? Vbi in nostris exemplaribus nunc legitur vuidum rete, neutro genere. Varro 3. de Re rust. cap. 5, Intra retem aues sunt omne genus, maximè cantrices: vt lusciniolæ, ac merulæ, quibus aqua ministratur per canaliculam, cibus obiicitur sub retem.
Retia, retiæ { δίκτυον } antiquum pro eodem: vt nonnullis placet. Plautus Rud 21,
Iam nunc & operam ludos facit, & retiam. Vt tempestas est nunc, legitur retia, neutro genere.
Reticulum, reticuli, pen. corr. n. gen. Diminut. { δικτύδιον. } Plin. lib. 31. cap. 6, Item demissæ reticulis in mari concauæ è cera pilæ, vel vasa inania obturata, dulcem intra se colligunt humorem.
¶Reticulum { κεκρύφαλος } Genus retis quod in orbem spargitur: vnde aliquando capitur pro muliebri fascia, quæ capillos continet. Iuuenalis sat. 2,
Reticulúmque comis auratum ingentibus implet.
Reticulum, ait Nonius, tegmen capitis muliebre. Varro, Suspēdit laribus marinas molles pilas, reticula, ac strophia.
¶Reticulum, Fascia quædam lanea, vel linea ad formam retis facta, quam faciei admouemus ne agnoscamur, vel vt naribus suaues odores admoueamus. Cic. 7. Verr. Ipse autem coronam habebat vnam in capite, alteram in collo: reticulúmque ad nares sibi apponebat tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosæ. Masculinum esse hic contendit Nonius.
¶Reticulum iunceum vel lineum. Colum. lib. 12. cap. 51.
¶Reticulum, instrumentum lusorium, quo pilam accipimus & remittimus. Ouid. 3. de Arte,
Reticulóque pilæ leues fundantur aperto.
¶Reticulum, Sacculus in modum retis, quo viatores pecuniam & panem gestant. Horat. 1 Serm. sat. 1,
Non tuus hoc capiet venter plus quàm meus, vt si
Reticulum panis vænales inter, onusto
Fortè vehas humero, nihilo plus accipias, quàm, &c. Vbi Acron, Reticulū, rete quo in vrbe panis inter vænales seruos portari solet.
Retiaculum, retiaculi, pen. corr. { δικτύδιον } Antiquum diminutiuum à Retia, vt nonnullis placet. Plaut. Asin. 3,
Iubeas vna opera me piscari in aere.
Venari autem retiaculo apros in medio mari. Quidam legunt iaculo: alij, reti iaculo.
Reticulus, penult. corr. m. g. { κεκρύφαλος. } Plin. lib. 12. cap. 14, At hercule Alexandriæ vbi thura interpollantur, nulla satis custodit diligentia officinas. Subligaria signantur opifici. Persona adiicitur capiti, densúsve reticulus: nudi emittuntur.
¶Reticuli è neruis, pro Cancellis. Varro 3. de Re rust. cap. 5, Inter columnas exteriores, pro pariete reticuli è neruis sunt, vt perspici in sylua possit, & quæ ibi sunt, neque auis ea transire.
Masculinè etiam protulit Vlp. in l. fundi nihil. D. De actiōn. empt. & vend. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia vela, ædium non sunt.
Reticulatus, penult. prod. Adiectiuum { δικτυωτός } Quod factum est in modum retis. Plinius libro 36. capite 22, Dictyotheton vocant reticulatam structuram, quam frequentissimè Romæ struunt, rimis opportunam.
Fenestræ reticulatæ, Reticulis obiectis munitæ. Varro 3. de Re rust. cap. 7.
Retiarius, retiarij { δικτυοβόλος } Qui rete immittit. Nam compositi gladiatores per paria, diuersa nomina sortiebantur. Nam alter dicebatur retiarius, quòd rete iaceret: alter sequutor, perinde ac retiarum fugiens, vel fugam simulans, sequeretur. Quintil. lib. 6. cap 3, Et Pedo de Mirmilone, qui retiarum consequebatur, nec feriebat: Viuum, inquit, capere vult. Vide Gladiator in GLADIVS, & Sequutor, in SEQVOR.
Retiario pugnante aduersus Mirmillonem cātatur. Non te peto, piscem peto. Quid me fugis Galle? Quia Mirmilonicum genus armaturæ Gallicum est, ipsíque Mirmillones ante Galli appellabātur, in quorum galeis piscis effigies inerat. Hoc autem genus pugnæ institutum videtur à Pittaco vno ex septem sapientibus, qui aduersus Phrynonem dimicaturus propter controuersias finium, quæ erant inter Atticos & Mytilenæos rete occulto lato impediuit Phrynonem. Festus.
Contra retiarium ferula. Martialis in Præfatione libri secūdi. Denique videas an te delectet contra retiarū ferula Id est, an id faciendum tibi putes quod nemo non dānet atque exibilet. Domitius Calderinus interpres admonet subesse prouerbium, dici solitum in eos qui infirmo præsidio contra maximè instructum pugnarent. Quanquam idem paulo pòst aliò dilabitur, nempe huc, gladiatores olim, si minus placuissent, ferula cæsos eiici solere. Erasmus.
Retego, retegis, penult. corr. retexi, retectum { ἀποκαλύπτω, ἀνακαλύπτω } retegere, Nudare, aperire. Virg. 1. Æneidos,
-cæcúmque domus scelus omne retexit. Iuuen. sat. 6.
Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.
Animi commenta retegere. Ouid. 13. Metam.
Consilium. Horat. 3 Carm. ode 21.
Dies clara retexit damna Pharsalica. Lucan. lib. 7.
Lucifer retegens diem. Ouid. 8. Metam.
Insidias. Claud. 2. Paneg.
Orbem retexit Titan radiis. Virg. 4. Æneid.
Pectus. Ouid 13. Metam.
Syluas ferro Stat. 3. Thebaid.
Vultus retegit scisso velamine. Lucan. lib 8.
Retecta es, dixit Lucretius, forma quadam passiui præteriti, lib. 3,
His tibi me rebus quædam diuina voluptas
Percipit, atque horror, quòd sic natura tua vi
Tam manifesta patens ex omni parte retecta es. Sic enim legendum contendit Lambinus, non retecta est, vt vulgò.
Retectus, Participium { ἀνακεκαλυμμένος. } vt.
Res luce retectæ. Virg 9. Æneid.
Retendo, retendis, retendi, retensum vel retentum { ἀνίημι } retendere, Laxare, contrariam habet significationem suo simplici. Ouidius 2. Metamorphoseos,
Exuit hic humero pharetram, lentósque retendit
Arcus. Ibidem, lib 3, -Nympharum tradidit vni
Armigeræ iaculum, pharetrāmque arcúsque retentos.
Retento, retentas { ἀναπειράω } retentare, Ex tento compositum, Iterum tentare Ouid 1. Metamorphoseos,
-timidè verba intermissa retentat. Id est, iterum tentat proferre. Idem epist. 10,
Nullus erat, referóque manus, iterúmque retento.
Memoria retentare. Seneca epist. 73, Diu res ista non retentauit memoriam meam.
Studium retētare, Intermissa studia repetere. Ouid. 5. Trist. eleg 13.
Viam lethi sine fine retentat. Ouid. 11 Metam. ad finem.
Preces retentatæ. Ouid. 14. Metam.
Retento, Frequentatiuum à Retineo, Vide suo loco.
Retexo, retexis, retexui, retextum { ἀνυφαίνω, ἀναλύω } retexere, Quod textum erat, non textum reddere.
Telas intertextas retexere. Stat. 3 Syl. 5
Tela retexta dolo nocturno. Ouid 3. Amor. eleg. 8.
Penelopes telam retexere, Vide PENELOPE.
Properata fata retexere. Resoluere, vt possit qui mortuus est ad vitam redire. Ouid. 10. Metam.
¶Retexere, Per translationem. Cic 2. de Orat. Et ad extremum, ipsi se compungunt suis acuminibus, & multa quærendo reperiunt, non modò ea quæ iam non possint ipsi dissoluere, sed etiam quibus antè exorsa, vel potiùs detexta propè retexantur.
Idem ordo retexitur Resoluitur. Ouid. 15. Metam.
Plenum orbem Luna quater retexuit, Dissoluit. Ouid. 7. Metam.
Noxas retexere, Reminisci. Stat 9. Thebaid.
¶Retexere orationem, pro In contrarium mutare, expolire, emendare, vel potiùs rursus texere, & ordiri quasi aliā telam. Cic. 2. Philip. Itaque iam retexo orationē illam: scribā ad illos, vt si qui fortè quod à te mihi obiectū est, quærent sitne verum. Id est, quod negabā confiteor. Idem ad Brut. lib 11, Noui timores retexunt superiora.
Scriptorum quæque retexens. Horat. 2. Serm. sat. 3.
Seipsum retexere. Martius ad Ciceronem, lib. 1, An quod adolescens præstiti, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipse retexam?
¶Retexere, pro Dissoluere, reuocare, irritum facere. Cic. 4. Verr. Omnia erant Metelli eiusmodi, vt totam suam Præturam retexere videretur. Suprà dixerat, Vt omnes istius iniurias quas posset, retexeret. Budæus.
Retexi { ἀναλύσθαι } resolui. Lucret. lib 1.
Hæc neque dissolui plagis extrinsecus icta
Possunt: nec porrò penitus penetrata retexi.
Retiarius, Reticulum, Reticulus, Vide RETE.
Reticeo, retices, penult. corr. { σιωπάω } reticere, A loquendo abstinere: & propriè de iis dicitur quæ dolorem siue solicitudinem afferunt. Terent. Heaut 1.
Ne lachruma: atque istuc quicquid est, fac me vt sciam.
Ne retice. Cic. 2. de Legib. Quoniam mihi sermo est apud deos, nihil reticebo.
Nihil nec temerè dicere, nec astutè reticere debeo. Cic. Quinto fratri, libro 1.
Non possum reticere. Catul. ad Mallium.
Patefacere & Reticere, contraria. Cic. ad Senatum, lib. 14, Quòd ij qui ea patefacere possent, propter metum reticuissent.
Negare & reticere. Cic. 3 Verr. Hoc tantum facinus non modò negare interrogati, sed ne producti quidem reticere poterunt.
Celare & Reticere. Cic 3 Offic. Neque enim id est celare quicquid reticeas: sed quum quod tu scias, id ignorare emolumenti tui causa velis eos, quorum interfit id scire.
Reticere de. Cic 3. Verr. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit, aliò responsionem suam deriuauit.
Dolores reticere Propert. lib. 1. eleg. 10.
Multa reticenda lingua modesta. Ouid. epist. 18.
Artetiæ reticendo acquiescunt. Author ad Herenn. lib. 3.
Crimina reticenda deorum. Stat. 1. Thebaid.
Reticentia, reticentiæ { ἐχεμυθία, ἀποσιώπησις } Est quum id non dicitur quod dici debuit, vt vitium ædium, vel rei vænalis. Cic. 3 Offic. A Iureconsultis etiam reticentiæ pœna constituta est. Plaut. Merc. 22,
Dic, enecas me miserum tua reticentia.
Retina, æ, Est in oculis pellicula pertenuis, quā araneam dicunt, quæ in duas diuiditur partes, anterior aranea nominatur: posterior retina. Cælius Rhodiginus libro lection. antiq 16. cap. 1.
Retineo, retines, penult. corr. retinui, retentum { ἐπέχω, ἀναλαμβάνω, κατέχω, ἰσχνῶ } retinere, Remorari, quod & Detinere dicitur. Terentius Phorm 13,
Cui de integro est potestas etiam consulendi, quid velis
Retinere, amare, amittere.
Aliquem retinere, Remorari. Cic. Att. lib. 13, Quare nisi iam profecti sunt, retine nobis homines.
Euntem retinere. Ouid. epist. 17.
Firmis vinclis. Ouid. 1. de Remed. amor.

Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo. Ouid. 1 de Arte.

Abalienare & Retinere, contraria, Vide ABALIENO.

Retinere, Facere, vel aliquem retrahere ne cadat. Plaut. Curcul. 7,

-retine, retine me obsecro.

PH. Vide vt expalluit? Terent. Heaut. 2. 4,

-ah retine me obsecro.

¶Retinere dicitur qui aduersum aliquem tenet, inquit Donatus. Terent. Adelph. 1. 1,

Pudore & liberalitate liberos

Retinere satiùs esse credo quàm metu. Plin. epist. 148. Et in publicis officiis retinere damnatos, non satis honestum putabam.

¶Retinere, pro Tenere etiam accipitur. Cic. 6. Verr. Sagittæ pendebant ab humero, sinistra manu retinebat arcum.

¶Retinere maiestatem, vel ius suũ, pro Conseruare {διαφυλάττειν.} Cic in Orat. Ius omne retinendæ maiestatis, Rabitij causa continebatur: ergo in omni genere amplificationis exarsimus. Idem de Senectute, Ita enim senectus honesta est, si seipsa defendit, si ius suum retinet, si nemini mancipata est.

¶Amicos retinere. Cic. pro Quintio, Id egit vt amicos obseruantia, rem parsimonia retineret.

Amore patriæ retineri. Ouid. 1 Trist. eleg 3.

Animo studia retinere. Cic. 1. Tusc. Retuli me Brute te hortante maximè ad ea studia, quæ retenta animo, remissa temporibus, longo interuallo intermissa reuocaui.

Charitatem retinere in aliquem. Cic. de Amicit. Quũ cogniti sunt & aut deorum, aut regum filij inuenti, retinent tamen charitatem in pastores, quos patres per multos annos esse duxerunt, id est, amant semper ipsos pastores.

Aures retinent commissa. Horat. 1. epist. 19.

Complexu retinere. Cic. pro Plancio, Vi me Plancius & complexu suo retinuit.

Custodiis retineri atque seruari. Cic. 5. Verr. Equitem Romanum scitote biduuum cibo, tectóq; prohibitum, biduum leontinis in foro custodiis Apronij retentum atque seruatum.

Natiuum retinent inuiolata decus. Ouid. de Nuce.

Dignitatem in Rep. Cic. ad Attic. lib. 1, Sum enim & ab obseruanuando homine peruerso liber, & ad dignitatem in Rep. retinendam contra illius voluntatem solutus.

Existimationem. Cic pro Cluent. Affirmabat enim lachrymans nõ se cupidiorem esse ciuitatis retinendæ, quàm existimationis.

Fidem in amicitia Fidelem esse. Cic. de Amicit. Vna illa subleuanda offensio est, vt & vtilitas in amicitia, & fides retineatur.

In fide retinere animos sociorum. Liu. 5 bel. Pun.

Gaudia non retinere. Letitiam præ se ferre. Ouid. 11. Metam.

Gemitus non retinere. Ouid. 4. Fast.

Gratiam alicuius. Cic. ad Q. fratr. lib. 2, Quæ tibi eò scribo quod me de retinenda Sextij gratia literis sæpe monuisti. Idem ad Attic. lib. 1, Vides enim in quo cursu sumus, & quàm omnes gratias non modò retinendas, verumetiam acquirendas putemus.

Grauitatem. Cic. 1. Offic Rectum est autem etiam in illis contentionibus, quæ cum inimicissimis fiunt, etiamsi nobis indigna audiamus, tamen grauitatem retinere, iracundiam repellere.

Humanitatem. Cic. 5. Verr. Hic Philodamus, postquam ius suum obtinere non potuit, vt humanitatem suam retineret, laborabat.

Inuidiam suam apud improbos. Cic. Att. lib. 2. Sunt enim illi apud bonos inuidiosi: ego apud improbos meam retinuissem inuidiam, alienam sumpsissem.

Iudicem retinere aliquem. Cic. 2. Verr. Quem ego hominem, si eius fidei diffisus essem, iudicem non retinuissem.

Iudicium suum. Cic. 1. de Finib. Qui suum iudicium retinent, ne voluptate victi faciant id quod sentiunt non esse faciendum, Hi voluptatem maximam adipiscuntur, prætermittenda voluptate. Id est, in suo iudicio perseuerare.

Ius retinere. Cæsar 1. bel. Ciuil.

Iustitiam. Cic. 1. de Inuent. Vrbibus constitutis vt fidem colere, & iusticiam retinere discerent.

Lacrhymas. Ouid 1. Metam.

Manus. Ouid. 6. Metam.

Memoriam gratissimam alicuius rei. Cicero 3. de Legibus, Ille verò, etsi tuus totus est ordo, gratissimámque memoriam retinet consulatus tui, pace tua dixerim, non modò censores, sed etiam iudices omnes potes defatigare.

Memoria retinere. Cic. pro Rosc. Amer. Neque plura tamen dici possunt quàm pop. Rom memoria retinet.

Non facilè esuriens posita retinebere mensa. Ouidius de Remedio amoris.

Modum ludendi. Cicero 1. Officiorum, Ludendi etiam est modus retinendus, vt ne nimis omnia profundamus, elatique voluptate in aliquam turpitudinem delabamur.

Morbo retineri. Liu. 4. bel. Maced.

Morem. Cic. 2 de Finibus, Qui mos cùm à posterioribus non esset retentus, Archesilas eum reuocauit.

Nummos & similia. Cic. 5. Verr. Quos de publico nummos acceperat, retinuit omnes.

Officium retinere, pro In officio manere. Cic. pro Cluent. Neque enim hoc homine sanctior, neque probior, neque in omnibus officiis retinendis diligentior esse quisquam potest.

In officio. Cic. pro Roscio Amer. Vt quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ij magnitudinæ pœnæ maleficio summouerentur.

Pacem. Cic. ad Att. lib. 8. Meáq; semper fuerit sententia primùm de pace vel iniqua conditione retinenda, deinde de vrbe.

Pilam. Cic. in Pisonem, Iste claudus (quomodo aiunt) pilam retinere: quod acceperat, testificari.

In possessione. Cic. 2. Offic. Quam quidem ante hanc confusionem temporum in possessione sua principes retinuerunt.

Religiones deorum retinere. Cicero 2. Obseruant quemadmodum se vnusquisque vestrum gerat in retinenda religione conseruandísque legibus.

Se retinere. Cicero 1. de Legibus, Quin labebar longiùs, nisi me retinuissem.

In sermone longo aliquem retinere, Occupare longo sermone & detinere. Cicero ad Atticum, libro 4, Credo Platonem vix putasse satis consonum fore, si hominem id ætatis in tam longo sermone diutiùs retinuisset.

Spem retinere. Tacitus lib. 19.

Tempestatibus retineri. Cic. ad Atticum, lib. 11, At eas Cephalioni dedi, qui multos menses tempestatibus retentus est.

Veritatem. Cic. pro Quint. Vnum tamẽ hoc cogitent, ita se graues esse vt si veritatem volent retinere, grauitatem possint obtinere.

Virtute retineri in vita. Cic. 3. de Finib. Neque his qui virtute retinentur in vita, nec his qui sine virtute sunt, mors est oppetenda.

Virtutem. Cassius ad Ciceronem, lib. 15, Itaque & Pansa qui ἡδονὴν sequitur, vitutem retinet.

Vitam retinere. Cic. 5. Verr. Hic tantum potuit, vt nemo illo inuito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset.

Vi aliquem retinere, aut metu. Cic. 4 Verr. Aut hi qui cõtra istum legatos decreuerant, & testimonium publicum, mandatáque acceperant, vi ac metu retinerentur.

Hæc vtilitatem & gratiam retinent. Plin. epist. 8.

Retineor, retineris, Passiuum. Lucret. lib. 2,

Nec retinentur enim inter se glomeramina quæque. Id est, non cohærent inter se, neque manent constipatæ. Lambin.

Retinens, penult. corr. retinentis {κατέχων} Participium, siue nomen ex participio.

Dignitatis retinens. Cic. ad Quint. fratr. lib. 1, Fert enimgrauiter homo & mei obseruantissimus, & sui iuris, dignitatísque retinens. Gellius libro 10. cap. 20. Salustius quoque proprietatum in verbis retinentissimus.

Vento retinente morari. Ouid. epist. 13.

Membra retinentia aliquid animæ. Ouid. 6. Metam.

Modestiæ retinens. Tacit. lib 5.

Retinendus, Participium {κατεκτέος.} vt,

Cura retinendæ puellæ. Ouid 2. de Arte.

Retentus, Aliud Participium {κατεχόμενος.} Hoc est, detentus, remoratus. Martial. lib. 1,

Expectare iube, velociùs ibo retentus. Cic. 1. Verr. Potamonem scribam & familiarẽ tuum retentum esse à Verre in prouincia, quum tu decederes.

Equi frustrà retenti, dominum trahunt per saxa. Ouid. 6. Fast.

Lingua retenta metu. Ouid. epist. 11.

Verba dolore retenta. Ouid. 10. Metam.

Hoc retento, reliqua voluntas autoritati aut gratiæ traditur. Cic. 3. de Legibus.

Retentio, Verbale {ἐπίσχεσις.} Cic. ad Attic lib. 13. Sempérque Carneades προβολὴν pugilis, & retentionem aurigæ similem facit ἐποχῇ. Idem 4. Acad. Illud certè opinatione & perceptione sublata sequitur, omnium assentionum retentio, vt si ostendero nihil posse percipi, tu concedas nunquam assensurum esse.

Retinentia, retinentiæ, Tenacitas, & memoria. Nomen Lucretianum, & aliis quod sciam, inusitatum: quod significat, inquit Lambinus, ἀνάμνησιν, siue μνήμην, Id est, recordationem seu memoriam rerum præteritarum: vel (vt quidam malunt) continuationem quandam partium, ex quibus constamus, permanentem. Lucret. lib. 3,

Nam si tantopere est animi mutata potestas,

Omnis vt actarum exciderit retinentia rerum, &c.

Retento, retentas {ἐπέχω} retentare, frequentatiuum. Plaut. Asin. 2. 2,

Cur me retentas? Cic. 1 de Diuinat.

Quæ penitus sensus hominum vitásque retentat. Ex poeta. Lucanus libro 4,

Ipse caua regni vires in valle retentat. Hoc est retinet exercitum. Seneca epist. 73, Diu res ista non retentauit memoriam meam.

Cælum à terris retentare, id est, ne cælum cum terris misceatur. Lucret. lib. 2.

Fræna retentare. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.

Retentatrix, penultima producta, retentatricis. Verbale. Macrobius libro 7. capite 4, Virtus illa seu facultas retentatrix, quæ vulgò *retentiua* dicitur.

¶Retentare, Compositum à tento, tentas. Vide suo loco.

Retinaculum, retinaculi, penult. corr. {ἰχμα, ὄχεῖ} Quo aliquid retinetur. Virg. lib. 1. Georgicorum,

Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.

Retinacula vitæ abrupit multa Corelius. Plin. Iunior, lib. 1. epist. 12. ad Calestrium Tironem. Hoc est, posthabitis omnibus rationibus quæ eum retinere potuissent in vita, mori decreuit.

Vnca retinacula. Stat 3 Sylu. 2.

Ferro stricto ferit retinacula. Virg. 4 Æneid.

Puppis retinacula prærumpere. Ouid. 14 Metam.

Soluere retinacula. Ouid. epist. 7.

Retingo, retingis {ἀναβάπτω} retingere. Stat. 1. Sylu. 4,

-nec in otia pacis

Permissum laxare animos, ferrúmque retingi. Sed hîc legendum puto, recingi, id est, discingi.

Retis, Vide RETE.

Retæ, arbores antiquis dicebantur, quæ ex ripis fluminum eminerent, aut in alueis eorum extarent. Appellatæ autem hoc sunt nomine à retibus, quòd prætereuntes naues impedirent, & quasi irretirent. Inde verbum,

Reto, retas, retare: vt Retare flumina pro purgare. Hinc retandus, da, dum: in veteri edicto apud Gellium lib. 11. cap. 17.

Retondeo, retondes, retondi, retonsum {καταχείρω} retondere, Omnino vel perfectè tondere. Plaut. Pseud. 4,

At hæc retonsa est. s sine fiet, itidem quoque vos estis plagis Omnes. Plin.lib.18.cap.17, Retonsarum verò etiam semel omnino certum est, granum longius fieri. De segetibus.

Retono, retonas, penult corr. { ἀντιβροντάω } retonare, Contra tonare, resonare. Catul. de Berecynthia, 58,
Face cuncta mugienti fremitu loca retonent. Verba Cybeles ad Furorem.

Retorqueo, retorques, retorsi, retortum { ἀντιστρέφω, ἀνακάμπτω } retorquere, Retro iacere, vel remittere. Cic. de Senect. Quò quidem me proficiscentem haud sanè quis facilè retraxerit, nec tanquam pilam retorserit. Vetus codex legit. Néve tanquam Peliam recoxerit.
Retorquere aliquem, pro in alteram partem inuertere. Quintil. Declam. 16.
Ille dolore ferox, caput in sua terga retorsit. Ouid. 3. Metam.
Colla retorquere ferocis equi. Ouid. epist. 4.
Cursus auersos retorsit. Virg 12. Æneid.
Retorqueri sub terra. Plin. lib. 17. cap. 10. Hoc est, reflecti.
Retorquere telā, Dissoluere, retexere. Plin. lib. 11. c. 22, prima telas bombycinas retorquere, &c. Ex vetusto codice legēdum, redordiri.
Retor querere sarmentum. Colum. lib. 4.
Oculos. Ouid. 10. Metam.
Oculos ad vrbem. Cic. in Catil. Retorquet oculos profectò sæpe ad hanc vrbem, quam ex suis faucibus ereptam esse luget.
Animum ad præterita. Seneca de Benef. lib. 3. cap 3.
Retorquere gubernacula. Retro flectere, id est, Reuerti Plin. in Panegyr. Nec dubito quin agitauerit secum, an gubernacula retorqueret: & fecisset, nisi quòd penè ipso cōtubernio principis feliciùs, iucundiúsque est desiderare principem.

Retortus, Participium { καμπτόλος } vt, Retortæ ceruices. Plin in Paneg. quum delatorum supina ora, retortásq; ceruices agnoscebamus, & fruebamur.
Brachia tergo retorta. Horat 3. Carm. ode 5.
Manibus retortis trahi. Horat. 2. epist. 1.
Specus in cochleam retorti. Colum. lib. 8 cap. vlt.

Retorridus, penult. corr. adiectiuum { κατάξηρος } Quod intempestiuè, amissis viribus, à sole retorretur. Colum. lib. de Arboribus, ca. 17, Si in olea vnus ramus aliquanto cæteris lætior est, nisi eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem lib 3. cap. 11, Igitur si non retorrida & scabra, sed læuia & nitida, & prolixa fœcundáque viderimus, eam intelligemus esse terram surcularem.
Retorridum etiam dicitur quod igne combustum est: vt Seneca vocat manum Scæuolæ retorridam, epist. 67.
Retorrida frons. Colum. lib. 2. cap. 2.

Retorridè, Aduerbium { [illegible] } Plin. lib. 17. cap. 5, Terram amaram siue macram siquis probare velit demonstrant atræ herbæ, frigidam autem retorridè nata.

Retorresco, retorrescis { [illegible] } retorrescere, Retorridum fieri. Colum. lib 3 cap 3, Deinde sata non ita enutriunt, vt antè conualescant ac prosiliant, quàm retorrescant.

Retostus, Participium { παλιόπτος } Plin. lib. 13. cap. 4, Marcescitque non retostus furnis.

Retracto, Vide RETRAHO.

Retrado, retradis, penult. prod. retradidi, retraditum, penult. corr. retradere. Rursus tradere. Pōponius in l. Tenetur. D. De action. empt. & vendit. Si aream tibi vendidi certo pretio, & tradidi, ita vt insula ædificata partem dimidiam mihi retradas: verum est, vt ædifices, agere me posse ex vendito, & vt ædificatam mihi retradas.

Retraho, retrahis, pen. corr. retraxi, retractum { ἀνέλκω, ἀνθέλκω, ἀνασύρω, ἀνακωχεύω } retrahere, Retrò trahere: siue rursus, vel in contrariam partem trahere. Cic. pro Cælio, Licinium autem cum iam manum ad tradendum pyxidē porrexisset, retraxisse. Idem de Senect. Quò quidem me proficiscentem haud sanè quis facilè retraxerit.
Non habeo certum quæ te res hinc maximè retrahat. Cic. lib. 5.
Retrahere ad se argentum. Terent. Heaut. 4. 2.
Ab ictu se retrahere. Ouid 3 Metam.
Aliquem à studio. Terent. in Prologo Phormionis, Id est, reuocare. Sic Retrahere aliquem à Republica. Cic. pro Sextio.
Ex fuga retrahere Plaut. Merc. 1.
Retrahere verba fugitiua. Varro lib 4. de ling. Latina, Quare illa, quæ iam maioribus nostris ademit obliuio, fugitiua si sedulitas Mutij & Bruti retrahere nequit, non, si non potuero indagare, eo ero tardior. Translatio est: fugitiui enim serui dicuntur retrahi, qui è fuga reducuntur domum ad herum. vnde & apud Varronem de Re rustica, fugitiuarius dicitur, qui fugitiuum conquirit & sectatur. De verbis igitur, vt de seruis, honesta præclaráque translatione loquutus est. Turnebus.
Retrahere se, ne. Cic pro Cælio, Quî minus enim Licinius comprehendi potuit, quum se retraxit, ne pyxidem traderet, quàm si non retraxisset?
Scipio Annibalem in Africam retraxit. Cic. 2 de Finibus.
Aliquem retrahere in conditionem ministrorum. Plin. epist 29.
Quò fata trahunt, retrahúntque, sequamur. Virg. 5 Æneid.
Nocturnæ quietis imaginem ad spem haud dubiam retraxit. Tacitus libro 16.
Retrahere se, Desistere à re aliqua. Catull. ad Alphenum, 28. Horatius 1. epist. 19.
Ac ne te retrahas, & inexcusabilis absis. Id est, vt Lambinus explicat, ne te nimis longè abducas ab exercitationibus tuis, &c.
Retrahere verba, pro Reducere & quasi resorbere: quum interuentu alicuius sermonem interrumpimus. Seneca epist. 3.

Retractus, Participium { ἀνθελχθείς, ἀνελχθείς } Cic. 6. Philipp. Nescio quomodo se cōiecit in vrbem, atque ita mœstus rediit, vt retractus, non reuersus videretur.
Retractis ac resupinis capitibus. Colum. lib. 2. cap. 2.
Retractus in tutum animus. Seneca de Benef.
¶Retractus, nomen, pro Remoto. Plin. epist 17. lib. 2. ad Gallum, Huius à læua retractius paulò cubiculum est amplum. Liuius 4. bel. Macedon. Hispanis retractior à mari trium millium passuum in circuitu murus erat.
Retracti, fugitiui dicuntur quum reprehenduntur, vt apud Ciceronem in Verrem, Tranquillus reprehensos dicit Salustius Ceparius (namque is paulo antè ex fuga retractus erat) Cn. Terentio traditur. Idem, Ad Catilinam proficiscentem ex itinere retractum esse aiebant. Budæus.
Retractus, pro abdito. Liuius lib. 6. bel. Maced. Thespiensium emporium est in intimo sinu Corinthiaco retractum.

Retracto, retractas { ἀνθέλκω } retractare, Rursus, vel retro trahere, Frequentatiuum à Retraho.
Retractare { ἀνακτάομαι } Reuocare, Velut sub incudem repolire, repetere. Plin. epist. 126. lib. 7. ad Macrinū, Pręceptum est Seruiano, vt vacaret finitam causam retractanti, siquid noui afferret.
Largitiones retractare, Reuocare, reprobare, Traianus ad Plinium libro 10.
¶Pedamenta retractare. Colum. lib 4. cap. 26, Tamen in his, hæc eorúmque similia pedamenta post putationem retractanda sunt, partésque eorum putres dedolandæ, &c. Quibus verbis abundè declarat quid sit pedamenta retractare, nimirum superioris anni pedamenta in manus resumere, rursum exacuere putrefactis partibus amputatis, inutilia reiicere, redolare, vt ita dicam. Gallis dicitur, *Remanier, reparer.*
¶Retractare aliquid, Rursum tractare, vt ait Festus, siue Refricare, & iterum commemorare { ἀναμεταχειρίζειν } Cic. ad Attic. lib. 8, Sed hæc omittamus: augemus enim dolorem retractando. Plin. ad Septitium, lib. 1. epist. 16, Ex Budæo. Horat. 2. Carm. ode. 1,
Sed ne relictis Musa procax iocis,
Ceæ retractes munera næniæ.
Vulnera cruda retractare. Rursus vel frequenter contrectare. Ouidius 3. Trist.
Néve retractando nondum coeuntia rumpe Vulnera. Ouidius 4. Trist. eleg. 4.
Retractare actiones, Id est, repetere, & iterum tractare & rescribere, repolire, emendare. Plinius ad Capito. libro 5. epist. 8, Egi magnas & graues causas, has destino retractare. Ibidem Rescribere vocat Budæus.
Dicta retractare. Virg. 12. Æneid.
Materiam eandem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Desueta verba. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.
Diligenter retractare. Cicero 2. de Natura deorum, Qui omnia quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo.
Retractare ac recogitare secum. Colum. in Præfatione lib. 1.

Retractans. Particip. { ἀνθελκύων } siue nomen ex participio.
Retractans iuuencus, & calcitrosus, Qui non potest facilè duci quò volumus, & retractat ac renuit. Colum. lib. 2 cap. 2. Alij legunt retrectantem per e secundam vocalem, Gallicè, *Restif.*

Retractatus, penult. prod. { ἀναμεταχειρισθείς } Aliud participium, siue nomen ex participio. Quintil. lib. 2 cap 4, Quoties eandem materiam rursus à me retractatam, scribere de integro iuberem.

Retractatius opus, pro emendatiori, & lituris pleno. Cic. ad Att. lib. 16, Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retractatius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum crebris locis inculcatum & refectum. Quasi dicat limatius & politius.

Retractatio, Verbale { ἀναμεταχείρισις } Actus ipse retractandi: hoc est, opinionem reuocandi. Cic. ad Attic. lib. 13, Conficies igitur, & quidem sine vlla dubitatione aut retractatione.

Retrectans, Vide superius RETRACTANS.

Retribuo, retribuis, retribui, retributum, penult. prod. { ἀνταποδίδωμι, ἀνταποδίδωμι, ἀνταποτίνω, ἀμείβω } retribuere, Notę significationis, Reddere. Cic. pro Quinto Rosc. Comœdo, Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis seuerissimè fructum, quem meruerūt, retribuam. Idem Antè quàm iret in exilium, Fidei conducit, in loco debitum retribuere. Liuius libro secundo, ab Vrbe, Pecuniam acceptam retribui populo.
Rebus retribuere corpora Lucret. lib. 5.

Retrices, retricū, retricibus: riuuli nomen extra vrbem, ex quo aqua irrigādorum pratorum ac hortorum gratia deriuabatur. Festus. Retricibus quum ait Cato in ea quàm scripsit, quum edissertauit Fuluij nobilioris censuram, significat aquam eo nomine, quæ est supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum, & tertium, qua irrigantur horti infra viam Ardeatinam, & Asinariam, vsque ad Latinam.

Retrimentum, retrimenti { [illegible] } à Retero, reteris: sicut Detrimentum à Detero. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 64, Amurca quum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile.
Retrimentum, Excrementū fœculentū, & stercus ipsum. Macrob. lib. 7. cap. 4. In ventre fit prima digestio, cuius fæx, retrimenta sunt, quæ per intestina inferiora orificio trudēte labuntur. Idem, Aridiora retrimenta in aluū conuenire refert, humidiora in vesicā retrahi. Intelligit stercora & vrinā. Hæc, recrementa à Celso vocātur. Gellio item quum ait, Recrementa aridiora in aluum conueniunt.

Retro, Aduerbium { ὀπίσω, κατόπιν, ἐπίσω, ἄψορρον } contrarium habet Ante. Terent. Heaut, 5. 1,
Est mihi vltimis conclaue in ædibus quoddam retro. Plin. lib. 28. cap. 6, Contra lippitudines retro aures fricare prodest.
Retro ad Alpes versus iter mihi incidit. Cæl. Ciceroni, lib. 9.
Retro & à tergo. Cic 1. de Diuinat. Tum visam belluam vastam, &c. præcepisséque vt pergeret protinus: quid retro, atque à tergo fieret, ne laboraret.
Vocare retro aliquem. Virg. 4. Georg.
Longè & retro. Cic 5. Tuscul. Vt omnia quæ sine ea sint, longè & retro ponenda censeat. Ibidem. Quod tam longè retro respicere non possunt.

Abduxere retro longè capita ardua ab ictu. Virg. 5. Æneid.
Abscedere retro, Vide ABSCEDO.
Retro ambulare. Plin. lib. 7. cap. 45.
Retro cedere, siue vnica dictione, vt aliis placet, retrocedere. Liu. 8. ab Vrbe, Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes in interualla ordinum principes recipiebant.
Cedens retro. Virg. 3. Æneid.
Retro commeare. Cic. 3. de Natura deorum, Cúmque eadem vicissim retro commeant.
Retro dare, & Retro reddere. Marcellus in l. Si quis duos. D. de solution.
Discedere retro. Lucret. lib. 4.
Retro fluere amnes nostra vidit ætas. Plin. lib. 2. cap. 103.
Ire retro. Horat. 3. Carm. ode 10.
Properare retro. Ouid. epist. 5.
Retro recurrere, pro Reciprocum esse. Plin. Iun. in Panegyr. Cur enim posteris amplior honor, quàm maioribus haberetur? cúrve non retro quoque recurreret æquitas eadem?
Referri retro. Virg. 1. Georg.
Ruere retro. Stat. 12. Thebaid.
¶Retro, pro Ante, vsurpauit Iulius Capitolinus in Pertinace: Stipendia, inquit, plurimis retro debita exoluit. Pacatus in Panegyrico Theodosij, Cúm te semper vltra omnes retro principes laudari oportuerit. Quòmodo videtur etiã vsus Plin. ad Traianum, lib. 10. epist. 4. à fine? Hic quoque, ait, non mediocriter hæreo, ne cuiusquã retro habeatur ratio, dandúmque quod tunc quũ vincerent, non debebatur.
¶Retrò, pro Contrà, vel è conuerso. Africanus in l. Si de eo. D. De acqu. vel amitt. possess. Non ideò magis hoc tempore clam possidere me videri ait. Nam retro quoque, si sciens tuum non à domino emerim, &c.

Retroago, retroagis, penult. correp. retroegi, penult. prod. retroactum { [illegible] } retroagere. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores currúsque illa sua violentia fortuna retroegit, per mediam vrbem Censore tracto?
Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Ordinem. Quintil. lib. 12. cap. 2.
Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Retroeo, retrois, retroiui { [illegible] } retroire. Plin. lib. 2. cap. 16, Retroire incipiunt stellæ. Ibidem, Et retroire cogit vapor repercussas.

Retrofero, retrofers, retrotuli, retrolatum. Retroferre se, pro Retrocedere. Seneca in præfat. decla. Nescio qua iniquitate & ad malũ pronitate naturæ eloquentia se retrotulerit.

Retrogradior, retrogradieris, pen. corr. retrogressus sum { [illegible] } retrogradi, penult. corr. Plin. lib. 2. cap. 15, Ab his retrogradiuntur ad solem, & occasu vespertino delitescunt. Idem lib. 8. cap. 15, Ob id retrograditur in pascendo.

Retrogradus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } vt Retrogradus exortus. Plin. lib. 2. cap. 17. Firm. lib. 1. cap. 2.

Retrorsus, vel retrorsum { [illegible] } Retro versum. Plin. lib. 6. cap. 15, Ab ea gente retrorsus ad Cyrum amnem produntur ducenta viginti millia. Cicero 2. de Natura deorum, Nam ex terra, aqua: ex aqua oritur aer: ex aere, æther: deinde retrorsum vicissim, ex æthere, aer, inde aqua: ex aqua, terra infima. Id est, contrà, siue è conuerso. Horat. 1. epist. 1.
Omnia te aduersum spectantia, nullum retrorsum.

Retrorsum ad id tempus conuentionem reducere emptoris, quo venditor conuentus sit. Vlp. in l. Si ex duobus. D. de peculio.
Retrorsum se actio refert. Vlpian. in l. Item illa. §. 1. D. De constituta pecunia.
Reiectæ retrorsum Hannibalis minæ. Horat. 4. Carm. ode 8.
Retrorsum homo mihi venit. Africanus in l. Si duobus. D. De diuersis præscriptionibus.
Retrorsum valere dicuntur argumẽta quę reciproca sunt. Quint. lib. 5. cap. 9, Sed quædam & retrorsum idem valent: vt viuere hominem qui spirat, & spirare qui viuit.

Retrorsus, Adiect. { [illegible] } Plin. lib. 26. cap. 9, Negat Apollo pestẽ posse crescere, quam nuda virgo restinguat: atque ita retrorsa manu ter dicat, totiésque ambo despuant. Apuleius lib. 2. Denique sępe retrorsa respiciens substitit. Id est, reflexa, obliquata.

Retrudo, retrudis, retrusi, retrusum, penult. prod. { [illegible] } retrudere, Retro trudere. Plaut. Epid. 5.
Cœpi rursum vorsum ad illas pauxillatim accedere,
Quasi retrudere hominum me vis inuitum.
¶Retrusum, atque abditum. Cic. 1. de Orat. Hæc autem esse penitus in media philosophia retrusa atque abdita, quæ isti rhetores ne primoribus quidem labris attigissent.

Retundo, retundis, retudi, penult. corr. retusum, pen. prod. { [illegible] } retundere, Repercutere, cuspidem vel aciem alicuius rei vsu nimio vel alio casu perstringere, atque hebetare. Plin. lib. 16. cap. 40, Argumentum afferunt quòd citissimè ascias retundat.
Ferrum retundere iugulis. Lucan. lib. 6.
Gladios retundere, per translationem. Cic. 3. in Catil. Iidémque gladios in Rempub. districtos retudimus, mucronésque eorum à iugulis vestris reiecimus.
Mucronem styli retundere. Cic. pro Cluent. Ne Censorium stylum, cuius mucronem multis remediis maiores nostri retuderunt, æque posthac atque illum Dictatorium gladium pertimescamus.
Improbitatem alicuius retundere, Reprimere. Quintilianus libro 6. cap. 4.
Linguam & sermones quorundam. Liu. 3. bel. Maced.
Tela coniurationis retundere. Cic. pro Domo sua, In me omnia quæ ego quondam retuderã, coniurationis nefaria tela adhæserunt.
In præsentia aliquem. Cic. Att. lib. 16, In præsentia bellè iste puer retundit Antonium, hoc est reprimit.

Retusus, pen. ult. prod. { [illegible] } Participium, siue Nomen ex participio. Colum. lib. 4. Quod euenit in retuso & crasso ferramento.
Aurum retusum hebeti mucrone. Lucret. lib. 5.
Ferrum. Horat. 1. Carm. ode 35.
Tela. Ouid. 12. Metam.
Retusum, siue retunsum cor. Plaut. Pseud. 17.
Retusum ingenium: cui contrarium est Acutum. Cic. 1. de Diuin. Et sunt partes agrorum aliæ pestilentes, alię salubres, alię quæ acuta ingenia gignant, aliæ quæ retusa,
Res retusæ. Silius lib. 16,
-rebúsque retusis
Fidas ductoris tenuit reuerentia mentes. Id est, fractis, & aduersante fortuna.

Reualesco, reualescis, reualui { [illegible] } reualescere, ensanitatem redire. Gell. lib. 16. cap. 13, Quod in eorum finibus sub ipso oppido ex capitali morbo reualuisset. Ouid. epist. 20,
Ne tamen ignores ope qua reualescere possis.

Reuanesco, reuanescis, reuanui { [illegible] } reuanescere, Iterum euanescere, & in nihilum redigi. Ouid. 2. Amo. eleg. 9,
Quum bene pertæsum est, animúsque reuanuit ardor,
Nescio quo miseræ turbine mentis agor.

Reueho, reuehis, penultima correpta, reuexi, reuectum, reuehere, Reducere. Plautus Bacchid. 1, Vt vbi emeritum sibi sit, se reuehat domum. Liuius ab Vrbe libro 3, Conficerent equos virósque, nequis reueheretur inde ad prælium, aut integraret pugnam. Statius 2. Thebaidos, -sigámque superbis
Arma tholis, quæque ipse meo quæsita reuexi Sanguine,
Domum aliquem reuehere. Horat. Epod. 13.
Reuectus Consul in castra. Liu. 2. ab Vrbe.
Reuectus est triumphali curru. Plin. lib. 7. cap. 26.
Reuehi equo. Liu. 4. bel. Maced.
Reuehere prædam. Liu. 1. ab Vrbe.
Manus reuehere, Reducere exercitum. Seneca Medea, 7.
Reuehere famam. Plin. epist. 177.
Reuehere pecuniam ex re vendita, pro Colligere. Liuius libro 5. bel. Macedon.
Ad superiorem ætatem reuehi, Incidere in sermonem de superiore ætate. Cic. de Claris Orat. Sed ad paulò superiorem ætatem reuecti sumus, nunc ad eam, de qua aliquantũ locuti sumus, reuertamur.

Reuelo, reuelas, penult. prod. { [illegible] } reuelare. Contrarium est suo simplici Velo, quod Tego significat. Vnde Reuelare, Detegere significat.
Os reuelatum. Ouid. 6. Fast. Seruius.

Reuello, reuellis, reuelli & reuulsi, reuulsum { [illegible] } reuellere, Rursus vellere, id est, extirpare: frequentiùs tamen pro Auferre simpliciter & detrahere sumitur, vt in sequentibus exemplis. Colum. lib. 2. cap. 3, Boues quũ ab opere disiunxerit, substrictos confricet, manibúsque comprimat dorsum, & pellem reuellat, nec patiatur corpori adhærere. Cic. 6. Verr. Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, reuellit, atque abstulit.
Effringere multorum fores, & claustra reuellere. Cic. 6. Verr. Et apud Liuium 5. ab Vrbe, Reuellere claustra portarum.
Humum reuellit dente. Ouid. 3. Amor. eleg. 9.
Reuellere tabulam in qua nomina ciuitate donatorũ incisa sunt. Cic. ad Acilium, lib. 13.
Acies reuellunt signa. Lucan. lib. 7.
Titulum chartæ de fronte reuellere. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 13.
Reuellere tela de corporę Reip. per translationem. Cic. in Pisonẽ, Et absentem principe Cn. Pompeio referente, & de corpore Reip. tuorum scelerum tela reuellente, reuocarunt.
Reuellere vincula iudiciorum. Cic. pro Cecinna, Nam qui ius ciuile contemnendum putat, is vincula reuellit nõ modò iudiciorum, sed etiam vtilitatis, vitæque communis.
Oscula reuellere. Stat. 3. Sylu. 2.
Reuellere ex omni memoria. Cic. 13. Philipp. In quibus tu es videlicet consularis, cuius totus consulatus est ex omni monimentorum memoria reuulsus.
Reuellor, reuelleris, reuelli. Lucret. lib. 1,
Quæ quoniam per se nequeunt constare: necesse'st,
Hærere: vt nequeant vlla ratione reuelli.

Reuulsus { [illegible] } Participium, siue Nomen ex participio: vt, Axis reuulsus temone. Ouid. 2. Metam.
Caput à ceruice reuulsum. Virg. 4. Georg.
Sublato aditu, reuulsis gradibus. Cic. in Pisonem.
Effracta & reuulsa ianua. Cic. pro Muræna.
Limen reuulsum tellure. Ouid. 12. Metam.
Saxum è monte reuulsum. Ouid. 12. Metam.
Reuulsæ, iacentésque statuæ. Cic. 4. Verr.
Reuulsa tabula. Cic. 4. Verr.

Reuulsio, Verbale { [illegible] } Plin. lib. 13. cap. 12, Sed ratio deprehendit vitium vnius schedæ reuulsione plures infestante paginas.

Reuendo, reuendis, reuendi, reuenditum, reuendere. Iterum vendere. Vlp. in l. Iulianus. D. De bonis libertorum. Iulianus ait, si patronus libertatis causa imposita liberto reuendiderit, filium eius à bonorum possessione submoueri. Paulo pòst, Quoties pater eius donum, munus, operas liberto reuendiderit.

Reueneo, reuenis, penult. prod. reuenire. Iterum vænire, rursus vendi. Neratius in l. Lege fundo vendito dicta. D. De lege commissoria, Sed si fundus reuenisset: Aristo existimabat, venditori de his iudicium in emptorem dandum esse.

Reuenio, reuenis, pen. corr. reueni, pen. prod. reuentum { [illegible] } reuenire, Reuerti. Plaut. Amph. 4,
Victis hostibus legiones reueniunt domum. Idem Capt. 7.
Et tua huc ornatus reueniam ex sententia. Cic. 1. de Orat. Quum miles domum reuenisset, egissétque lege in hereditatem paternam.
Reuenire ex aliquo loco. Tacit. lib. 2.
Reuenire in gratiam. Plaut. Sticho, 7.

Reuera, Ablatiuus ex re & verum, Vide RES, rei

Reuerbero, reuerberas, penult. corr. reuerberaui, reuerberatum, reuerberare. Seneca 2. de Clemen. Omnem fortunæ impetum reuerberabit, & ante se franget.

Reuereor, reuereris, penult. prod. reueritus sum, pen. corr. { αἰδέομαι, ὑποπτήσσω } reuereri, Timere, vereri, & etiam honorare. Terentius Phorm. 2.1,

-age, mitto imperium, non simultatem meam
Reuereri saltem non pudere &c. Hæc eadem verba refert Cic. ad Attic. lib. 2. Terent. Hecyra 3.1,
Sed nunc aduentum tuum ambas Pamphile scio reuerituras.
Difficile est primùm virtutem reuereri, qui semper secunda fortuna sit vsus. Author ad Herennium, lib. 4.
Lectum reuerere parentis. Ouid. epist. 4.
Reuereri & colere dignitate antecedentes. Cic. 2. de Inuent. Obseruantiam per quam ætate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reueremur & colimus.
¶ Reuereri, Genitiuo iunctū. Varro. Sardis Venalibus: Non te tui saltē pudet, si nihil mei reuereatur? Vbi Nonius, Veteribus genitiuū pro accusatiuo poni placuit, quod multis exemplis docet.

Reuerens, penult. corr. reuerentior, reuerentissimus { αἰδοῖος } Qui defert, siue dat honorem. Plin. epist. 103. lib. 6. ad Restitutum, Nisi fortè aliud iudicas tu: quanquam quis vno te reuerentior huius operis? quis benignior æstimator? Idem epist. 307, Probum, industrium, atque inter ista reuerentissimum mei.
Illa nulla est reuerentior deorum. Ouid. 1. Metam.

Reuerendus, Participium { αἰδέσιμος, αἰδοῖος } vt,
Canities reuerenda. Claud. 3. de raptu Proserp.
Nox reuerenda specie tenebrarum. Ouid. in Ibin.

Reuerentior, Comparatiuum. Plin. in Panegyr. Quis enim vel vno die reuerentior Senatus candidatus, quàm tu, cum omni vita, tum illo ipso tempore, quo iudicas de candidatis?

Reuerentia, reuerentiæ { αἰσχύνη, αἰδώς, σέβας } Honor quem tam verbis, quàm factis alicui exhibemus. Cicero 1. Offic. Adhibenda est igitur quædam reuerentia aduersus homines. Propert. lib. 3. eleg. 13,
Nulla est poscendi, nulla est reuerentia dandi.
Claustra pudoris & reuerentiæ refracta. Plin. Iun. lib. 2. epist. 14. ad Maximum.
Vultu placido decens reuerentia. Ouid 5. Fast.
Famæ reuerentia. Ouid. 9. Metam.
Imperij reuerentia Tacit. lib 17.
Rei reuerentia. Columel. lib. 11. cap. 1, Nisi magnitudo rei peperit reuerentiam vel discendi, vel profitendi penè immensam scientiam, Hoc est, timorem.
Sacramenti reuerentia. Tacit. lib. 17.
Absit reuerentia vero, Id est, secedat personæ respectus, & omnis pudor, vbi quid ex fide narratur. Ouid. epist. 5.
Adhibere reuerentiam, Vide ADHIBEO.
Amittere reuerentiam, Vide AMITTO.
Constat magistratibus reuerentia, Vide CONSTO.
Reuerentia debetur parentibus. Quintilianus libro 11. capite 1. Iuuenalis satyra 14,
Maxima debetur puero reuerentia, si quid Turpe paras.
Exuere reuerentiam imperij. Tacit. lib. 17.
Inseruire reuerentiæ alicuius. Hoc est, deferre honorem. Plin. in Paneg ad finem.
Intendere reuerentiam auditorum. Plin. Iun. lib. 5. epist. 3. Primùm quod ipse qui recitat, aliquanto acriùs scriptis suis auditorum reuerentiam intendit Id est, auget.
Reuerentia personæ nobis obstat. Quintil. lib. 9. cap. 2.
Præstare reuerentiam. Plin. epist 8. lib 3.
Libertas reuerentiam remisit. Stat. 1. Sylu. 6.
Rumpere sacramenti reuerentiam. Tacit. lib. 17.

Reuerenter, Aduerbium { αἰδοίως } Honorificè. Plin. epist 151. Idem quàm reuerenter, quàm fideliter amicos colat, multorum supremis iudiciis, &c. Sueton in Octau. cap 93, Peregrinarum cæremoniarum, sicut veteres ac præceptas reuerentissimè coluit, ita cæteras contemptui habuit.
Reuerenter habere fortunam. Ausonius sectione 1. in exhortatione ad modestiam,
Fortunam reuerenter habe, quicunque repentè
Diues ab exili progrediere loco.

Reuerentiùs, Aduerb. { αἰδημονέστερον } Plin. Iun. lib. 8. Lego enim omnia, vt omnia emendē: quod contingere nō potest, electa recitātibus. At illud modestius, & fortasse reuerētius, sed hoc simplicius, & amātius.

Reuertor, reuerteris, penult. corr. reuersus sum { ἐπανέρχομαι, ὑποστρέφω, ἀναχωρέω, ἐπανάγομαι, ἀναλύω } reuerti, Notæ significationis. Terentius Heauton 1.1,
Domum reuertor mœstus. Cæs. 1. bel. Gal. Sueui qui ad ripas Rheni venerant, domum reuerti cœperunt.
Domum reuertens sera nocte. Virg. 4. Georg.
Iterum reuerti. Virg 6. Æneid.
Cum laude reuerti. Ouid. 13 Metam.
Vnde cum honore discesseris, eòdē cum ignominia reuerti. Cic. pro Muræna.
Ad diem. Cæsar 6. bel Gal.
Ad pristinum actum Plin. epist. 246.
Ad causam. Cic. Verr. 5.
Ad illam quam institui causam frumēti ac decumarum reuertar.
Ad propositum. Cic. 2. de Finibus, Sed vt ad propositum reuertamur, &c. Nunc totum illud concludi sic licet.
In gratiam cum aliquo. Liu. 8. ab Vrbe.
Ad vitam Lucret. lib 2.
In ciuitatem Cic. Cecinnæ, lib. 6. 6.
Eò reuerti, vnde egressus es. Quintil. lib. 2 cap. 4.
¶ Reuerti, pro Venire, vel diuertere. Cic. de Fato, Sed Possidonium, sicut æquum est, cum bona gratia dimittamus: ad Chrysippi laqueos reuertamur. cùm nihil de Chrysippo antea dixisset.

Reuerto reuertis { ὑποστρέφω } actiuè, sæpe apud Ciceronem legitur: sed non nisi in præterito, aut in temporibus à præterito formatis, vt ad Appium, lib 3. 10. Conscendens iam nauem, Ephesio Laodiceam reuertit. Idem 3. Offic. Vas factus est alter sistendi eius: vt si ille non reuertisset, moriendum esset ipsi.
Reuortit, pro Reuertit in tempore præsenti dictum est antiquis. Pomponius Maiali.
Cœnam quæritat, si eum nemo vocat, reuortit mœstus ad me, nam miser. Ex Nonio.
Reuerti aliquò. Cic. Attico, lib. 8. 1, Ipse ne quò inciderem, reuerti Formias.
Legati Ameriam, re inorata, reuerterunt. Cic. pro Rosc. Amer.
Ad eum reuertit vnde exorta est. Lucret. lib. 5.
Ad illum animum meū reuerti pristinum. Cic. Trebonio, lib. 10.
Subitòque reuertit. Lucret. lib 3.
¶ Aduersa reuertere. Cic. 2. Tuscul. Itaque dubitans, circunspectans, hæsitans, multa aduersa reuertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio. Hoc est, reuoluens & reputans apud se. Nisi fortè legendum putes reuerens, Id est, timens.

Reuertendi { τοῦ ἀναστρέφειν. } Ouid. epist. 1,
Néve reuertendi liber abesse velis.

Reuersurus, penult. prod. Particip. { ἀναστρέψων. } Ouid. 1. de Arte,
Pœna reuersura est in caput ista tuum.

Reuersio, Verbale { ἀναστροφὴ, ἀναχώρησις, ἡ ἐπάνοδος, ἐπανάστροφὴ } Cic. 1. Philipp Exponam vobis breuiter consilium & profectionis & reuersionis meæ.
Reuersio & red tus nonnihil differre videntur Ciceroni ad Attic. lib. 16, Dij immortales quàm valde ille reditu, vel potiùs reuersione mea lætatus, effudit illa omnia, quæ tacuerat. Qui regreditur antè quàm eò perueniat, quò animum intenderat, is non redire dicitur, sed reuerti: redire autem, qui cœptū iter absoluit. Reuersione igitur, quia quum processisset, ab austro retrò versus est: id quod ipse luculentissimè dicit in ipso statim initio huius epistolæ.
Reuersio & motus febrium. Cic. 3. de Nat. deor.

Reuilesco, reuilescis, reuilescere, Vile fieri. Seneca de Tranquillitate vitæ, lib. 1. cap. vlt. Sed nec virtuti periculum est, ne admota oculis reuilescat.
Reuilescunt pennæ auulsæ. Plin. lib. 11. cap. 18.

Reuincio, reuincis, reuinxi, reuinctum { ἀναδέω } reuincire, Retro vincire, vel Vehementer & arctè vincire. Virg. 2 Æneidos,
Ecce manus iuuenē interea post terga reuinctum. Cæs. 7. bel. Gall. lib. 86, Reuinciuntur retrorsus, & multo aggere vestiuntur.
Latus ense reuincit. Propert. lib 3 eleg. 14.
Mentem amore reuinciens. Catull. in Epithal. Iuliæ, 56.
Reuinctus, Participium. Lucret. lib 5, -nisi esset Partibus aeriis mundi, cæloque reuincta.

Reuinco, reuincis, reuici, penult. prod. reuictum { ἐλέγχω } reuincere, Conuincere & confutare. Cic. pro Archia, Quære argumenta, si qua potes: nunquam enim hic neque suo, neque amicorum iudicio reuincetur.
Reuincere crimen verbis, aut rebus. Liu. 6. ab Vrbe.
An confutabunt nares oculíve reuincent? Lucret. lib. 4.
Reuinci in culpa Gell. lib. 6. cap. 2.
Reuincere, vicissim vincere & superare. Lucret. lib. 1,
-nam si primordia rerum
Commutari aliqua possent ratione reuicta. Id est, vicissim superata. Lambinus.
Vires reuictæ Lucret. lib. 5.

Reuiresco, reuirescis, reuirui { ἀναθάλλω, ἀναθηλέω } reuirescere, Iterū virescere. Colum. lib 2. cap. 1, Non est ergo exiguarum frugum causa terræ vetustas, si modò quum semel inuasit senectus, regressum non habet, nec reuirescere nec repubescere potest.
Syluæ læsæ reuirescunt. Ouid. 2. Metam.
¶ Reuirescere, per translationem, pro Reuiuiscere & renouari ac renasci. Cic. de Prouinc. Consul. Impolitæ verò res, & acerbæ, si erunt relictæ, quanquam sunt abscissæ, tamen efferent se aliquando, & ad renouandum bellū reuirescent. Idem ad Attic. lib. 15, Ille enim nunquam reuiruisset, nos timor confirmare eius acta non coegisset.
Arte suum parili reuirescere posse parentem. Id est, reiuuenescere. Ouid 7. Metam.
Pignore laudis reuirescens. Gaudens, & animum recipiens ob promissa, Silius lib 8.

Reuisito, reuisitas, penult. corr. { ἀναπισκέπτομαι } reuisitare, Iterum visitare. Plin. lib. 18, cap. 3, Nundinis vrbem reuisitabant.

Reuiso, reuisis, penult prod. reuisi, reuisum { ἀναπισκέπτομαι } reuisere, Redire ad videndum. Terent. Eun. 5. 4,
Reuiso quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. Att. lib. 1, Reuise nos aliquando. Eidem lib. 12, Quare quum poteris, reuises nos.
Sæpiùs aliquem reuisere. Virg 7. ecloga.
Agrum sæpe reuisere. Colum. lib. 1. cap. 4.
Domos. Liu. 7. ab Vrbe.
Ad aliquem. Gell. lib 13. cap. 19.
Sedes suas. Virg 1. Æneid.
Vrbem. Lucret. lib 3.
Crebra reuisit ad stabulum mater vituli. Lucret. lib. 2.
Furor reuisit, Redit. Lucret. lib. 4.

Reuiuisco, reuiuiscis, reuixi { ἀναβιόω, ἀναζωπυρέω } reuiuiscere, Rursum viuum fieri. Cic. 4 de Finib. Quid si reuiuiscant Platonici illi & deinceps illi qui auditores eorūm fuerunt, & tecum ita loquantur?
Is vbi galli cantum audiuit, auum suum reuixisse putat. Cicero in Pisonem.
¶ Reuiuiscere, per translationem, pro Renasci, & ad pristinum statum redire. Cic. Sulpitio, lib. 4. 4. Vt speciem aliquam viderer videre quasi reuiuiscentis Reip. Et 7. Philipp. Senatum dolent ad authoritatis pristinæ spem reuiuiscere.

Pennæ

Pennæ reuiuiſcunt. Plin.lib.11.cap 28, Nullis eorum pennæ reuiuiſcunt auulſæ.

Reuiuiſcere, reſpirare à metu cędis, emergere à fluctibus ſeruitutis Cic. de Aruſp.reſp.

Anima moribunda reuixit ab alloquiis. Ouid.4.Triſt.eleg.5.

Aduentu noſtro reuiuiſcunt iuſtitia, abſtinentia, clementia tui Ciceronis. Cic. Attico, lib.5.

Ad verba alicuius reuiuiſcere. Ouid 1. de Ponto, eleg.4.

Reunctor, reunctoris, Miniſter & mediaſtinus eorũ medicorum qui iatrolepticen, hoc eſt reunctoriam medicinam docebant. Plin.lib.29. cap.1, Prodicus Selymbriæ natus, diſcipulus eius, inſtituẽs quam vocant iatrolepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediaſtinis vectigal inuenit.

Reuoco, reuocas, penult. corr. { ἀνακαλεῖν } reuocare, rurſum vocare. Plaut. Merc. 8,

Mane mane obſecro Charine. C. qui me reuocat? Cic. pro Quintio, Reuocares eum quem in Galliam miſeras?

Repetere & reuocare aliquem. Cic. pro Domo.

Vnde tu me ex iure conſertum vocaſti, inde ibi ego te reuoco. Cic. pro Mur. Verba iuris.

Facta reuocare. Ouid. 9 Metamorphoſeos,

-ſi facta mihi reuocare liceret. Hoc eſt, ſi poſſem efficere, vt facta eſſent infecta.

Forum reuocare. Vlp. in l. Si quis poſteá. D. De iudiciis, In ea cauſa ius reuocandi forum non habebit.

Reuocare promiſſum, pro Negare quod promiſeras. Seneca de Benef.4.

Reuocatur quæſtio inter eaſdem perſonas, quum eadem res quæ priore iudicio petita fuit, ſecũdo petitur. Vlp. in l.3. D. De except. rei iud. Quoties inter eaſdem perſonas eadem quæſtio reuocatur, vel alio genere iudicij.

¶ Reuocare, cum prepoſitione In. Seneca epiſt.51, Robora in rectũ, quanuis flexa, reuocabis.

¶ Reuocare cum præpoſitione Ad, ferè ſemper referre ſignificat. Cic. 5. Verr. An me ad M. Antonij æſtimationem frumenti, exactionémque pecuniæ reuocaturus es? Hoc eſt, Dicéſne me imitatũ fuiſſe Antonium in exactione pecuniæ, & ſimile Antonio aliquid feciſſe, quod ad æſtimationem frumenti attinet?

¶ Reprimere ac reuocare ſe à contagione vitiorum. Plin. epiſt.137.

¶ Reuocare ex. Cic. pro Cecinna, Et me ex hoc (vt ita dicã) campo ęquitatis, ad iſtas verborum anguſtias, & ad omnes literarum angulos reuocas.

Reuocare, authore Nonio, per vices mutuò vocare. Varr. Sexageſ. Qui nobis miniſtrarunt pueri diebus feſtis cicer viride, qui nos prouocare ac vocare cùm audeant, nos illos reuocare timemus.

¶ Reuocare, Inſtaurare. Sueton in Claud. Cæſ. cap.22, Item circa omnium ordinum ſtatum, domi foríſque, aut correxit, aut exoleta reuocauit, aut etiam noua inſtituit.

¶ Amor reuocatur admonitu. Ouid.1. de Remed. amor.

Animum ab ira reuocare. Ouid.2. Triſt.

Ad arbitrium ſuum reuocare rẽ aliquam. Cic. ad Brutum, Quod enim nondum Senatus cẽſuit nec populus Rom. iuſſit, id arroganter non præiudico, neque reuoco ad arbitrium meum, id eſt, nolo arbitratu meo rem peragi.

Ad coniecturam reuocare rem aliquam. Cic pro Domo, Nõnulli autem illam rem ad illam rationem, coniecturámque reuocabant.

A conſilio reuocare. Cic. ad Attic lib.3, Quòd ſi non modò tu, ſed quiſquam fuiſſet, qui me Pompeij minus liberali reſponſo perterritum à turpiſſimo conſilio reuocaret, &c.

Reuocare negligentiam alicuius in crimen mandati. Cic. pro Roſ. Amer. In minimis priuatíſque rebus etiam negligentia in crimen mandati iudiciúmque infamia reuocatur. Hoc eſt, crimine mandati prætermiſſi & infamiæ iudicij damnatur.

A cupiditate reuocare. Cic. pro Cluent.

Ad curam reuocare aliquid. Plin. lib.28. cap.9, Hoc eſt, cum cura & diligentia facere.

Ab incœpto, vel Ab inſtituto curſu reuocare. Cic.4. Verr. Commouentur amici Sthenij, ſperant fore vt patris literis nuntiíſque, filius ab incœpto furore reuocetur.

Defunctos reuocare. Plin. lib.2. cap.7.

In dubium. Cic pro Cecinna, Populi Rom. cauſa, ciuitatis ius, bona, fortunæ, poſſeſſionéſque in dubium incertúmque reuocabuntur.

Lapſos ab errore. Quintil. lib.2. cap.6.

Euntem. Catull. ad libellum ſuum.

Ad exempla. Cicero 5. Verr. Quò me igitur, aut ad quæ exempla reuocas?

Ab exilio. Plin. lib 7. cap.30.

Exordia pugnæ. Virg.7. Æneid.

In priorem formam. Seneca de Benef. lib.2. cap.21.

Gradum reuocare, Redire. Virg.6. Æneid.

Ab inferis, à morte, à limine mortis. Cicero pro Milone, Etiamſi propter amicitiam vellet illum ab inferis reuocare, propter Remp. non feciſſet.

Ingenium reuocatur ab armis. Ouid.2. Amor. eleg.18.

Ex itinere reuocare. Cic.2. de Diuin, Quod enim is qui diuinat, prædicit, id verò futurum eſt, vt ne illud quidem ſciam quale ſit, quòd Deiotarum neceſſarium noſtrum ex itinere Aquila reuocauit.

Ex otio reuocare. Plin. in Panegyr.

Incœptos labores. Valer 3 Argon.

Libertatem reuocare ac reducere. Plin. in Paneg.

In lucem aliquid. Plin. lib.29. cap.1.

Et reuocat cupidas alea ſæpe manus. Ouid.1. de Arte.

Ad manus rem reuocare. Cicero pro Cluentio, Quum Tribunus plebis pópulo concitato rem penè ad manus reuocauiſſet: Hoc eſt, ita commouiſſet populum, vt propter eam rem penè inter ſe digladiarentur.

Ad mediocritatem reuocare modum alicuius rei. Cicero 1. Offic. Quarũ quidem certè eſt adhibendus modus, ad mediocritatémque reuocandus.

Ad memoriam alicuius rei animos aliquorum reuocare. Cic. pro Flacco, Reuocatem animos veſtros ad Mythridatici belli memoriam, ad illã vniuerſorum ciuium Romanorũ per tot vrbes vno puncto temporis miſeram, crudelémque cædem.

Mentem reuocare à. Cicero 1. Tuſculan. Magni autem eſt ingenij reuocare mentem à ſenſibus, & cogitationem à conſuetudine abducere.

Ad mœſtitiam ſe reuocare. Cic 3. Tuſc. Quòd ſi qui fortè quum in luctu eſſe vellent, aliquid fecerunt humanius, aut ſi hilarius locuti ſunt, reuocant ſe rurſus ad mœſtitiam, peccatíq; ſe inſimulãt, quòd dolere intermiſerint.

Morem reuocare. Cic.2. de Finib. Qui mos cùm à poſterioribus non eſſet retentus, Archeſilas eum reuocauit.

Oculos alicuius. Ouid. epiſt.16.

Ab opere reuocare. Cæſar 1. belli ciuilis, Cæſar ab opere legiones reuocat.

Opus cœptum. Ouid. epiſt.22.

Pecuniam reuocare & exigere ab aliquo. Plin. epiſt.240. lib.10. ad Traianum.

Pedem reuocare, Quod dictũ eſt etiam de fluminibus. Virgilius Æneid.

Ad potentiam ſuam reuocare omnia. Cic de Amicitia, Sed impuri cuiuſdam, & ambitioſi, aut omnia ad ſuam potentiam reuocantis eſſe ſententiam.

Prætermiſſum reuocare. Plin. lib.18 cap.6. Sic Cic.4. Acad. Philoſophia iſta nunc propè dimiſſa reuocatur.

Publicè aliquem. Quintil. lib.6. cap.11.

Ad rationem operum operarúmque villicum. Cato cap.2.

A ſcelere Cic.2. de Legibus, Quàm multos diuini ſupplicij metus à ſcelere reuocauit.

Ad ſcientiam omnia. Cic.2. de Finib. Herillus autem ad ſcientiam omnia reuocans, vnum quoddam bonum vidit.

Se reuocare, mutare ſententiam. Cicero 4. Academ. Dubitant, hæſitant, reuocant ſe interdum, híſque quæ videntur imbecillius aſſentiuntur.

Ad ſolicitudinem ſuam rerum adminiſtrationem reuocare. In ſe recipere. Scæuola in l. Mæuia. D. de annuis legat. & fideicommiſſ.

Studia intermiſſa reuocare. Cic.1. Tuſcul.

Ad priſtina ſtudia ſe reuocare. Cic. de Claris Orat. Nã veſtris primùm literis recreatus, me ad priſtina ſtudia reuocaui.

Teſtes reuocare, quod Recolere dicimus, apud Martianum in l. Diuus, De cuſtodia & exhibitione reorum. Budæus.

Victu vires reuocare. Virg 1. Æneid.

Ad vitam reuocare, Facere vt aliquis reuiuiſcat. Cic. ad Att. lib.7, Sed tamen M. Lepidum, L. Torquatum, C. Caſſium Trib. plebis, Philotimi literæ ad vitam reuocarunt.

Ad vitam reuocare, alio ſenſu dicit Lucretius, de mortuis intelligens, quos ſolebant veteres abluere, & per interualla conclamare, quòd plerunque ſolet ſpiritus extremus afflatus eſſe putari, & homines fallere. Lucret. locus eſt lib.3,

Vnde neque exaudit voces, nec noſcere vultus
Illorum potis eſt, ad vitam qui reuocantes
Circunſtant lachrymis rorantes ora, &c. Vide Donat. in Eunuch. Terent.

Reuocatus, penult. prod. Participium { ἀνακεκλημένος. } vt, Millies reuocatus, Vide MILLE.

Voce reuocatus de curſu Reip. Cic. Planco, lib.10.1.

Dum iacet & lentè reuocatas ruminat herbas. Ouid. in Frag.

Seruare aliquem reuocatum à morte. Virg.5. Æneid.

Reuocata puncta. Auſonius,

Narrantem fido per ſingula puncta recurſu
Quæ data per longas, quæ reuocata moras. De ludo teſſerarum loquitur, in quo bolos vel dabant, vel reuocabant.

Reuocatio, Verbale { ἀνάκλησις. Cic 13. Philipp. Receptui ſignum, aut reuocationem à bello audire non poſſumus.

Reuocatio ad contemplandas voluptates. Cicero 3. Tuſculan. Leuationem autẽ ægritudinis in duabus rebus ponit, auocatione à cogitanda moleſtia, & reuocatione ad contemplandas voluptates.

Reuocamen, penult. prod. huius reuocaminis, neut. gen. { τὸ ἀνακάλεσμα. } Idem quod Reuocatio. Ouid.1. Faſtorum,

Accipio reuocamen, ait: vocémque ſequutus
Impia per ſyluas victor ad antra venit. Idem 2. Metamorphoſeos,
Talia dicenti tibi, ait, reuocamina coruus, &c.

Reuocabilis, & hoc reuocabile, penult. corr. { ἀνακλητός } Qui poteſt reuocari. Ouid. ad Liuiam.

Damnum reuocabile. Claud 2. in Eutropium.

Telum non reuocabile. Ouid.6. Metam.

Verum non reuocabile. Stat.1. Thebaid.

Reuolo, reuolas, penultima correpta { ἀναπέτομαι } reuolare, Retrò, vel rurſum volare. Cicero libro 2. de Natura deorum, Eæque in tergo præuolantium colla & capita reponunt: quod quia ipſe dux facere non poteſt, quia non habet vbi nitatur, reuolat, vt ipſe quoque quieſcat: De gruibus.

Cum medio celeres reuolant ex æquore mergi. Virg.1. Georgic.

Reuolat ad patrem Cæſar. Paterculus libro ſecundo, Paulo póſt, Feſtinanter reuocauit filium. Ille ad patrem expectató reuolauit.

Reuoluo, reuoluis, reuolui, reuolutum penultima producta { ἀνελίσσω, ἀνακυλίνδω, ἀνακαλινδέω } reuoluere, Rurſum voluere. Cicero 2. de Natura deorum,

Toruus draco ſerpit ſubter, ſuperáque reuoluens
Seſe, conficiénſque ſinus è corpore flexos. Ex poet.

Fluctus reuoluere, Col. lib.8. cap.17, Quoniam gelidum ab imo fluctum reuoluit in partem ſuperiorem.

¶Reuoluere iter. Virg. 9. Æneid.

¶Reuolui ad, per translationẽ, pro Recidere, redire. Cic. 2. de Orat. Contráq; quæ pro reo dicentur, omnia necessariò à tempore, atque homine ad communes rerum & generum summas reuoluentur.

Reuolui ad sententiam alicuius. Cic. 4. Academ. Egóne inquit ad patris reuoluor sententiam?

Victoria ad irritum reuoluebatur. Tacit. lib. 19.

Reuolui in eandem vitam. Terent. Hecyra, 4. 4,

Nam in eandem vitam te reuolutum denuo
Video esse. Vbi Donatus, Non rediisse, sed reuolutum esse, tanquam inuitum aut nescium, relinquit enim quandam veniam, vt velit esse correctior.

Reuolui in Tusculanum. Cicero ad Attic. lib. 13, Itaque reuoluor identidem in Tusculanum.

Reuolui eò, vel eodem. Cic. 4 Acad. Et 1. Tuscul. Reuolueris eodem. Hoc est, Idem dicis.

In aliqua reuolui, Id est, in cogitationem aliquarum rerum recidere. Ouid. 10 Metam.

-quid in ista reuoluor? Id fit quum iam consilio stabilito, nescio quid noui consilij institutum interturbat.

In eundem somnum reuolui. Val. Max. lib. 7. cap. 2. de Q. Metello.

Reuolui retro. Celsus lib. 7. cap. 26.

Reuoluitur ad emptorem infecti damni stipulatio. Paulus in l. Damni §. Emptor prædij. D. De damno infecto, &c.

¶Reuoluere libros, ineptias, pro Voluẽdo tractare & legere, quod de libris propriè dicitur Liu. 4. bel. Maced. Martial. lib. 11. 1.

Antiqua reuoluere. Sil. lib 8.

Reuoluere casus. Virg. 10 Æneidos,

-Xanthum & Simoenta
Redde oro miseris: iterúmque reuoluere casus
Da pater Iliacos Teucris. Vbi Seruius, Si ad Troiam vis referre, sic dicit Nobis redde Troiam per naufragia & pericula: Id est, patiamur denuo quæ pertulimus: duntaxat nobis Troia reddatur. Si verò ad Italiam vis referre, sic intellige, Redde nobis Italiam, & libenter repetimus ea quæ in Troia pertulimus.

Vulnus reuoluere. Stat. 1. Syl. 2.

Reuolutus, pen. prod. Particip. { [illegible] } Redactus. Liu. ab Vrbe.

Equo suffosso reuolutus. Virg. 11. Æneid.

Pensa reuoluta. Virg. 9. Æneid.

Secula reuoluta. Ætates, siue anni iam exacti Ouid. 4. Fast.

Saxa æstu reuoluta Pontus resorbet. Virg. 11. Æneid.

¶Reuolutus. Virg. 10. Æneid.

-& interea reuoluta ruebat
Matura iam luce dies. Reuoluta, aperta: sicut contrà, inuolutum dicimus esse quod clausum est. Seruius.

Reuolubilis, & hoc reuolubile, penult. corr. { [illegible] } Ouid. in Ibin,

Sisyphe cui tradas reuolubile pondus habebis.

Reuomo, reuomis, pen. corr. reuomui, reuomitum, pen. corr. { [illegible] } reuomere, Idem quod Euomere. Plin. lib. 10. cap. 72, Dracones auibus deuoratis solidis, contentione plumas, & ossa reuomunt.

Sylla reuomit carinas. Ouid 13. Metam.

Ac miseri fluitant reuomentes æquora nautæ. Sil. lib. 10.

Reuomere, Sæpius vomere. Virg 5 Æneidos,

Et salsos rident reuomentem pectore fluctus. Seruius.

¶Reuomere, Per tralationem, pro reiicere, vt Humor aquæ reuomit tigna. Lucret. lib. 2,

Tam cupidè sursum reuomit magis atque remittit.

Reus, rei, m. g. { [illegible] } Quicunque in litem adducitur, etiamsi nihil amiserit, id est, contra quem quispiam agit. Cic. 2. de Orat. Reos autem appello non eos modò qui arguuntur, sed omnes quorum de re disceptatur. Plaut. Trucul. 17 Reus solutus causam dicit.

Reus dictus est à re, quàm promisit, ac debet: Paulus. Reus stipulando est, qui stipulatur. Reus promittẽdo est, qui suo nomine alteri quid pro altero promisit: Paulus. Festus verò, in hunc modum: Reus nunc dicitur, qui causam dicit: Et itẽ qui quid promisit spondítve, ac debet. At Gallus Ælius lib 2. significationum verborum, quæ ad ius pertinent, ait: Reus est, qui cũ altero litem contestatam habet, siue is egit, siue cum eo actum est. Reus stipulando est, idẽ qui stipulator dicitur quippe suo nomine ab altero, qui stipulatus est, non is qui alteri adstipulatus est. Reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid promisit, quíve pro altero quid promisit. At Capito Atteius in eadẽ quidem opinione est, sed exemplo adiuuat interpretationem. Numa in secunda tabula, secunda lege, in qua scriptum est: Qui horum fuit vnum iudici, arbitróve, reóve, eo die diffensus esto. Nunc vterque, actor, vocatur reus. Hæc Festus, quæ Iureconsultis, si actutum inspiciantur, commodum allatura sunt.

Petitor & Reus, contraria. Cic pro Rosc. Comœdo.

Nocens reus. Cic. 1. Verr.

Sontes rei. Claud. 7. Paneg.

Trepidi rei. Ouid 1. de Ponto, eleg 3.

Reus est maximis plurimísque criminibus in iudicium vocatus. Cic. 4. Verr.

¶Reos (inquit Nonius) non solùm crimini & culpæ obnoxios, sed etiam honesti vel voti debitores promissi authoritas voluit. Virgilius 5. Æneidos,

Constituam ante aras, voti reus.

¶Reus etiam, interdum pro Expromissore accipitur. Vlp. in l. 1. §. Exceptionem. D. Quarum rerum actio nõ datur, Exceptionem onerandæ libertatis causa, sicut & cæteras, fideiussori non esse denegandam sciendum est: nec ei quidem qui rogatu liberti reus factus est. Modestinus. Quum seruus pecuniam pro libertate pactus est, & ob eam rem reum dederit, quamuis seruus ab alio manumissus est, reus tamen obligabitur. Budæus.

Reus satisdandi ab Vlpiano dicitur, qui satisdato obligatus est, id est fideiussore dato. Reus verò satisaccipiendi, qui fideiussores accepit ob debitum. In l. Qui hominem. §. Quidam De solutionibus, Dici potest quoties reus satisdandi, reo satisaccipiendi heres extiterit, fideiussores liberari.

Promittendi reus, qui suo nomine, quid pro altero promittit. Stipulandi reus, qui stipulatur. Modest. in l. j. D. De duobus reis constit. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur.

Ambitus reus. Cic. ad Att. lib. 4. Candidati consulares omnes rei ambitus.

Auaritiæ reus. Cic. pro Flacco, Et is est reus auaritiæ, qui in vberrima re, turpe cõpendium: in maledicentissima ciuitate, in suspiciosissimo negotio maledictum omne, non modò crimen effugit.

Criminis alicuius reus. Ouid. epist. 15.

Culpæ reus. Caius in l. Ex maleficio. §. vlt. D. de act. & oblig.

Alienæ culpæ. Liu. 4. bel. Pun.

Desidiæ. Mart. lib. 10. 70.

Facti reus, Qui factum aliquod commisit. Plaut. Cistel. 4.

Iniuriarum. Quintil lib 4. cap. 2.

Læsæ maiestatis, Vide LAEDO.

Peculatus. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Pugnorum Martialis lib. 10.

Sacrilegij reus est. Quintil lib 4. cap. 2.

Reus tutãdæ suæ stationis dicitur, qui stationem ea lege custodit, vt illi imputetur siquid aduersi acciderit. Liu. lib. 5. bel. Pun.

Reus voti, inquit Macrobius, qui suscepto voto numinibus se obligat. Virg. 5. Æneidos, Constituam antè aras voti reus.

Reus de vi. Cic. ad Att. lib. 2. Nunc reus erat apud Crassum diuitẽ Vectius de vi, & quum esset damnatus, erat iudicium postulaturus.

¶Agere reum, Vide AGO.

Reus agitur, qui accusatur.

Quum reus infœlix absens agor. Ouid. epist. 19.

Agi ream falsi criminis. Ouid. de Remed. Amor.

Agi ream laudis. Ouid epist. 14.

Spretarúmque agitur legum reus. Ouid. 15. Metam.

Ampliati rei, Vide AMPLIO.

Arguere reum, Vide ARGVO.

Citare reum, Vide CITO.

Non citatur reus audaciæ, virtutis reus citatur. Cic. Antequam iret in exilium.

Coarguere reum testibus, Vide COARGVO.

Comperendinare reum, Vide COMPERENDINO.

Considere in reum, Vide CONSIDEO

Constituere aliquem reum, id est, facere. Papinian. in l. Libertus à patrono reus constitutus. D. de in ius vocand.

Deferre reum criminis. Quintil. lib. 11. cap. 1. Hoc est, accusare.

Reus testimoniũ denuntiare poterit, & inquirere. Plin. lib. 6. epist. 5. ad Vrsum, Addidit etiam petendum à Consulibus, vt referrent sub exemplo legis ambitus, de lege Repetũdarum, an placeret in futurũ ad eam legem adiici, vt sicut accusatoribus inquirendi, testibúsque denuntiandi potestas ea lege esset, ita reis quoque fieret. Ex Budæo.

Eximere ex, vel de reis. Cic. Verr. 4.

Facere aliquem reum, pro Accusare, siue reum agere, Tacitus lib. 1. Violatorem fœderis vestri Arminium, apud Varum, qui tum exercitui præsidebat, reum feci.

Facere aliquem rei capitalis reum. Cic. 4. Verr. Ea posteà quàm numerata est, contentus hac iniquitate non fuit: palàm de sella, ac tribunali pronuntiat, siquis absentem Sthenium rei capitalis reum facere vellet, sese eius nomẽ recepturum, & simul vt ad causam accederet, nomẽnque deferret.

Facere aliquem reum de moribus. Quintil. lib. 4 cap. 2.

Reum fieri (inquit Asconius) est apud Prætorem legibus interrogari. Quum enim in ius ventum esset, dicebat apud Prætorem accusator reo, Aio te Siculos (verbi gratia) spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur vt victo: si negasset, petebat à magistratu dies accusator inquirendorum criminum, & instruebatur accusatio.

Reũ fieri, est se expromissorẽ & alieni debiti debitorẽ constituere. Vlp. in l. 1. §. Excep. D. Quarum rerum act. non dat. Cùm enim propositũ sit Prætoris, in huiusmodi obligationibus reo succurrere: non seruaturus est propositum suum, nisi fideiussorem quoque & eũ, qui rogatu liberti reus factus fuerit, aduersus patronum defenderit.

Rei pendentes. Vide PENDEO.

Reus peragitur, qui damnatur. Plin. Iun. Dum ille peragitur reus, sedimus. Iurisconsul. Peregisse reum non aliàs quis videtur, nisi condemnauerit, Vide PERAGO.

Postulare reum, pro accusare. Plin. Iun. Reum Postulauit, tanquam in causa præuaricaretur, Vide POSTVLO.

Referre in reos, Vide REFERO.

Repetere reum, Vide REPETO.

Subdere reum. Tacit. lib. 1.

Supponere se reum. Cic. pro Deiot.

Reuulsio, Reuulsus, Vide REVELLO.

Rex, regis, Vide REGO.

R H A

RHA { ῥᾶ } authore Ptolemæo lib. 5. cap. 9, Sarmatiæ fluuius, in Europa: alio nomine Volga, Volha, à Tartaris Edel nuncupatus. Ab hoc nomen medicamento notabili (vt Ammianus Marcelin. lib. 22. Historiarum inquit) quod rheon, [illegible], seu Rha barbarum atque Ponticum vocatur. Cornelius Celsus in antidoto Mithridatis, radicẽ Ponticam nominauit. Vide Ruellium lib 3. cap. 2.

RHABA { [illegible] } Oppidum est ad sinum Ionium à quo deducitur gentile Rhabæus Steph.

Rhabarbarum { [illegible] } Vide RHA.

RHABATHMOMA { [illegible] } tertia Palestinæ vrbs alio nomine Areopolis dicta. Author Steph.

Rhabbenus, ni, no: Rhabbi: magister Haccas Rhabbenus Antoninum instruxit quid nomen Iehoua יהוה significaret Hebræis. Lilius refert

refert primo Syntagmate historiæ Deorum.

Rhachis, portio est Sturionis, qua dorsum flectit. Est sturio piscis apud nos notissimus, nempe Martio Aprilísque mẽsibus, multus Rhodanum auerso flumine secat: capitur plurimum inter Arelatem & Tarasconem: sed & alibi Cælius de eo scribit lib.12.cap.12.

Rhacinus, piscis pulli coloris à nemine eorum qui Halieutica scripserunt, præterquàm ab Ouidio cõmemoratus: ob id fortassis quod non alibi, quàm in Ponto enascatur, vbi supremis suis temporibus opus hoc Ouidius inchoauit. Plin. lib.32. cap. vltimo.

Rhacinúsque pullus, inquit ex Ouidio Plin. lib.29. Rhacinus est ex conchatorum piscium in mari degentium numero.

Rhacodes, dis, cutis in abscessibus. Cælius lib.3. cap.19, Est & in abscessibus cutis nuncupata Rhacodes, puris virulentia insigniter attenuata & τριβακοῖς, id est, attritis linteis admodum assimilis. Lacernosam autem Latinè appellant nonnulli, quia lacernæ instar rodatur.

Rhacoma herba, cuius radix costo nigro est similis, minor & russior pauló, sine odore, calefaciens gustu & astringens. Plin. lib 27. cap.12, Rhacoma (inquit) adfertur ex his quæ supra Pontum sunt regionibus.

Rhacosis {ῥάκωσις} id est, detritio multa scroti extensio est. Galen. in libro finitionum Medicæ artis.

RHADAMANTHVS, Iouis ex Europa filius, & rex Lyciæ, qui quòd seuerus fuerit, & iustitiæ executor, fingitur à poetis apud inferos nocentum explorare culpas. De quo Virg. 6. Æneidos,

Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, &c.

Rhadamantheum iudicium, prouerbio de incorruptè iudicantibus dictum: Rhadamanthus enim Manium iudex, neque muneribus, neque gratia flectitur quominus seuerè iudicet. Erasmus in Chiliad. Rhadamantheum iusiurandum, quod nullo numine contestato aut nominato fit, nefas enim est Deum iurando testem istis quisquiliis aduocare. Erasm. in Chiliadib.

RHADAMISTVS, regis Iberiæ filius fuit, qui dum simularet cum Mithridate rege Armeniæ fœdus inire, & ob id colligandi pollices forent, lorum ad terram callido astu decidere simulasse fertur, quo Mithridatis pedes vinculo inuasit, ipsumque cum vxore & liberis captiuum secum abduxit, atque occidit. Alexand. lib.5. cap.3.

RHADATA {ῥάδατα} oppidum Syenitarum in Æthiopia, in quo felis aurea pro Deo colebatur. Plin. lib 6. cap.29.

RHADINA, virgo quædam, quæ Corinthio dedita tyranno, dicitur è Samo flante Zephyro nauigasse. Strabo lib 8. Est & vrbis nomen non procul à Corintho, de qua sic idem author scripsit. Est & Rhadina in qua Stesichorus poëma scripsisse videtur, cuius initium est.

Age canora Musa cantum incipe
Laudésque de filiis Samiis,
Resonanti amabiliter lyra. Hinc filios appellat.

Rhadina enim Corinthi dedita tyranno, dicitur è Samo flante Zephyro nauigasse, non quidem ex Ionica Samo, &c.

RHAGA {ῥάγα} siue Rage: Mediæ vrbs à Nicatore condita, & ab ipso quidem Europus, à Persis vero Arsasia appellata. Strabo lib.11.

Rhagades, pen. corr. fœm. gen. & raghadia, n.g. {ῥαγάδες} vocantur scissuræ quæ in sede & pedibus proueniunt. Dictæ rhagades à verbo Græco ῥήγνυμι, quod significat Rumpo. Plin. lib 23 cap.4. Attrita sanat & furfures, rhagadas, condylomata, articulos luxatos. Ibidem. cap.3, Vsus eius cum aceto, aut vino vetere, aut mulso, vt quæque causa exigat in curatione oris, dentium, aurium, vlcerum manantium, genitalium, rhagadum. Vide Celsum lib.6. cap.17.

Rhagas {ῥαγάς} id est scissura, fissum ve, diuisio est labia obtinens callo indurata. Galenus in libro finitionum Medicæ artis.

Rhagion, n g. Aranei species acino nigro similis, ore minimo sub aluo, pedibus breuissimis, tanquam imperfectis. Dolor à morsu eius qualis à Scorpione. Plin. lib.29. cap.4, Sanè Rhagion vertitur Latinè paruus acinus.

RHAGIS, regiuncula est in Parthia affinis Hyrcaniæ & Persicæ regionibus. Rhagis nomen impositum dicitur à terræ motibus, qui ibi frequenter fiunt, à quibus multæ vrbes (vt Posidonius refert) & duo milia vicorum euersa sunt. Strabo lib.11.

Rhagoides, pen. prod. {ῥαγοειδής} tunicula oculi inferior. Celsus lib.7. cap.7, Oculus summas habet duas tunicas, ex quibus superior à Græcis κερατοειδής vocatur. Ea qua parte alba est, satis crassa, pupillæ loco extenuatur. Huic inferior adiuncta est, media parte, qua pupilla est, modico foramine concaua, circà tenuis, vlterioribus partibus ipsa quoque plenior, quæ ῥαγοειδής, à Græcis nominatur. Hæ duæ tunicæ cùm interiora oculi cingant, rursus sub his coeunt, extenuatæque, & in vnum coactæ, per foramen quod inter ossa est, ad membranam cerebri perueniunt, eísque inhæresCunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est.

Rhagopodes, Chiropodes, qui morbo pedum laborant, quasi rupturas in pedibus habentes. Cælius Rhodig. lib.4. cap.12. Denique in pedibus quæ fiunt rupturæ, vocantur Chiræ, vnde ita affecti Chiropodes nuncupati, velut Rhagopodes.

RHAMMEI populi in Nabatæa Arabiæ regione, quorum originem referunt quidam ad Rhadamanthum Minois fratrem. Plinius libro 6. cap.28.

RHAMNES {ῥαμνεῖς} Horat. de Arte,

Celsi prætereant austera poemata Rhamnes. Acron, Rhamnes, Luceres, Tatienses, Romanæ tribus erãt: vel vt verius, Equites. Hactenus ille.

Rhamnes alij à Romulo appellatos: alij Rhamnes & Luceres vocabula esse Tusca volunt, vt refert Varr. lib.4. de Ling. Latin.

RHAMNIS, vrbs fuit in Eubœa, in qua Fortunæ templum habebatur maximum: hinc Rhamnensis, & Rhamnenses. Alexander Alexandrinus lib.1. cap.13.

Rhamnus, rhamni, masc. gen. {ῥάμνος} Genus sentium asperrimum aculeis, & flore gratissimum. Plin. lib.24. cap.14, Inter genera ruborum rhamnos appellatur à Græcis, candidior & fruticosior. Is floret ramos spargens rectis aculeis, non vt cæteri aduncis, foliis maioribus. Vide Ruellium lib 1. cap.123.

RHAMNVS, pagus in Attica, non procul à Marathone. Plinius libro 4. cap.7. & capite 12.

Rhamnusius, Possessiuum {ῥαμνούσιος} Quod est ex Rhamnunte. Terent. Andr.5.4,

Hoc certò scio, Rhamnusium se aiebat esse. Vnde Rhamnusia dea.

RHAMNVSIA {ῥαμνουσία} Indignationis dea, quam Græci νέμεσιν vocant. nam quum Narcissus formæ bonitate abuteretur superbius, rectè fingitur eiusmodi Dea aduersus eum, qui præsentibus bonis sit indignus. Ouid.5. Trist. eleg.9,

Exiget at dignas vltrix Rhamnusia pœnas. Vide NEMESIS.

Virgo Rhamnusia, Fortuna. Catull. Argon.58. Vide Alexandrum lib.4. cap.26.

Rhamnusis, pen. prod. rhamnusidis, Patronymicum fœm. {ῥαμνουσίς.} Ouid.14. Metamorphoseos,

-memorémque time Rhamnusidis iram. Hoc est, Rhamnusiæ.

RHAMPSINITVS, Nomen proprium regis Ægypti, vt Herodotus lib.2. Histor. refert.

RHANIS, dis, pen. corr. nomen Nymphæ vnius Dianæ comitum, cuius meminit Ouid.3 Metamorphoseos,

Excipiunt laticem Nymphæque, Hyalæque, Rhanisque.

Rhaphæ {ῥαφαί} suturæ in cranco, quæ serratæ inter se coalescunt, Raudoiadas sunt qui appellent. Cœlius lib.13. lect. antiq. cap.28. Dorion in libello de piscibus Rhaphidas aliud multò esse, quàm ῥαφάς, dicit: nam esse pisciculos, quos & Belonas vocant, author est.

RAPHAEL Volaterranus vir insignis doctrinæ & virtutis, nostro æuo excelluit: de quo quoniam Alexander Alexandrinus eius coetaneus atque familiaris ingenuè scribit libro 6. cap.7. non necesse est hasce paginas replere: sed cupidum studiosúmque lectorem ad Alexandrũ remittere: quò eat bonis auibus.

RHAPHANE, quæ & Apamia, oppidum in Media. Plin. lib.6. cap.14. Reliqua Medorum oppida, Phausia, Agamzua, Apamia, Rhaphane cognominata.

Rhaphanitis, Iridis Illyricæ genus primum. Plin. lib 21. cap.7, Illyrica quoque (de Iride loquitur) duorum generum est, Rhaphanitis à similitudine, quæ & melior: Rizotomos subrufa, optima, quæ contactu sternutamenta mouet. Illa herba caulem habet cubitalem, erectum. Floret diuersi coloris specie, sicut arcus cælestis, vnde & nomen habet.

Rhaphanos agria {ῥάφανος ἀγρία} Herba, quæ aliàs apios, siue ischas dicitur. Plin. lib 26. cap.8.

Rhaphanus, Vide RAPHANVS.

RHAPHEA, oppidum in Palæstina Idumææ, non procul à Rhinocolura Plin. lib 5 cap.13.

RHAPHIA {ῥαφία.} Ptolemæo lib.5. cap.19. Vrbs Iudææ Palestinæ prope Iordanem fluuium, à Iudæis Rama appellatur.

Rhaphidæ, authore Dorione in libello de piscib. pisces sunt, quos & Belonas vocant. Vide in dictione RHAPHAE.

Rhaphius, Animal. Plin. lib.8. cap.19, Pompeij magni primum ludi ostenderunt chaum, quem Galli rhaphiũ vocabant, effigie lupi, pardorum maculis.

Rhapsodi, diuinorum interpretes dicuntur. Cœlius Rhod. lib.7. cap.1. Constat nimirum diuino instinctu ab interpretibus, quos & Rhapsodos nuncupant, alienam enarrari poesim.

RHAVRARIS, Obris, & Atax ex Cemmeno monte, per Galliam Narbonensem in ipsum mare deuoluuntur. Strabo lib 4. Hæc quidem flumina è Pyreneo monte inter Narbonem & Aphrodisium ex vtraque Narbonis parte ac etiam ex Cemmeno monte feruntur in mare, quo ex monte & Atax oritur & Obris, & Rhauraris: quem integriore lectione quidam vocant Araurarim, Gallicè, *Eraud, Orb, & Aude*.

RHAXAYLI, Populi sunt extra Germaniæ fines, trans Albin ad Septentrionis oram. Strabo lib.7. Verumenimuerò quid vltra Germaniam existat & quid de aliis ex ordine positis, siue Bastarnas appellare oporteat, vt plures arbitrantur, siue alios intermedios, seu Iazygas, seu Rhaxaylos, seu quoslibet alios ex iis qui pro tecto carris vtuntur, non facilè protulerim.

RHEA {ῥέα} Cæli & Terræ filia, quæ alio nomine Cybele dicitur. Rhea Syluia, filia Numitoris, Remi & Romuli mater, quæ & Ilia dicitur.

RHEBANVS, Fluuius in faucibus Bosphori Thracij, vt scribit Orpheus in Argonaut.

RHEBAS {ῥῆβας.} Plin. lib.6. cap.1, Ergo à faucibus Bosphori est amnis Rhebas, quem aliqui Rhœsum dixerunt. Valer.4. Argonaut.

-nigrantia quin iam
Littora, longinquísque exirent flumina Rhebæ.

RHECAS, Vnus ex iis ducibus qui Laconas Heniochiam deduxerũt: Author Strabo lib.11.

Rheda, rhedæ {ἀπήνη} Vocabulum Gallicum, vt ait Quintil. lib.1. in cap. De virtut. & vitiis oration. Est autem genus leuiculi currus, quo gestabantur nobiliores in villas suas, cuiusmodi sunt hodie quos Itali *cochos* vocant. Cic. Attic. lib.5, Hanc epistolam dictaui sedens in rheda, quum in castra proficiscerer, à quibus aberam bidui. Eidem libro 6, Hic Vedius venit mihi obuiam cum duobus essedis, & rheda equis iuncta, & lectica, & familia magna. Cæsar 1. bell. Gall. Omnémque aciem suam rhedis & carris circundederunt.

Tollere aliquem Rheda. Horat.2. Serm. saty.6.

Rhedarius {ἀπηνοηγάτης} rhedarij, Auriga, rectórque ipsius rhedæ. Cic. pro Milone, Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco superiore impetum, aduersi rhedarium occidunt.

Rhedarius, Adiect. vt, Rhedarius mulus, qui rhedam ducebat. Varro 3. de Re rust. cap.17.

RHEDONES, Galliæ populi, in ducatu Britanniæ, de quibus Cæsar 7. bell. Gal. Scribitur & sine aspiratione.

RHEGIVM {ῥήγιον} Oppidum situm in margine Italiæ, cui Græci à

fractura nomen dedêre. Hic enim Sicilia auulsa abruptáque est ab Italia, authore Plinio lib.3. cap.8. Olim Rhegine ciuitatis ingens fuit potentia, ob eámque causam nomen ciuitati factum esse autumant, quasi Rhegia vrbs foret. Vnde & Strabo scribit quosdam existimasse à quodam rege dici potuisse: sicque absque aspiratione scribendum esset. Ouid.14. Metamorphoseos,

Liquerat & Zanclen, aduersáque mœnia Rhegi. Nunc vulgò dicitur *Rezo*, testis Oliuarius in Melam.

Rhegium appellatur id municipiú, quod in freto Siciliæ est, quoniam id à rumpendo dictum est, quod est Græcè ῥήγω, eo quidem magis, quia in Gallia Cisalpina, vbi forum Lepidi fuerat, Rhegium vocatur. Festus.

RHEGINI {Ῥηγῖνοι} populi qui Rhegium incolunt.

Rheginus pen.prod. Adiectiuum {Ῥηγῖνος.} Silius lib.13,

Dum Lybis haud lætus Rhegina ad littora tendit. Est aliud Rhegium Cisalpinæ Galliæ oppidum, non longè à Parma & Mutina à Lepido instauratum, quod & Rhegium Lepidi pro differentia altetius dicitur, à quo Rhegienses: sed melius dicitur Rhegium Longobardiæ.

Rhegma {ῥῆγμα} citra plagam, vt spasma in neruosis, Trauma τραῦμα ex illato ictu in corpulentis. Cælius lib.3. cap.17.

RHEGMA, Lacus est post Anchialam, quòd antiqua naualia habet multa, haud procul à Tarso, qua parte spectat Rhodios. Strabo lib.14.

RHEMI {Ῥῆμοι} Galliæ Belgicæ populi, vt scribit Cæsar in Commentariis, & Plin. lib.4. cap.17. Vulgò *Rhemenses*.

Rhemnia lex, pœnam calumniatoribus irrogat: Calumniator enim cùm talia intendat, sciens crimina, innocentemque laceret immeritum, ea lege coercetur: atque vtinam Talio reuiuisceret. Vide tit. in Pandectis Ciuilibus ad Sen.Cons. Turpil.

RHENEIA pen.prod. {Ῥήνεια} exigua est insula Delo vsque adeò vicina vt à Polycrate Samiorum Tyranno duæ hæ insulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc mortuos suos Delij inferebát, eo quòd in Delo nec parere licebat, nec mortuos sepelire, nec canem alere. author Thucidides lib.1. & 3. belli Peloponesiaci. Vide Strabon. lib. 10 Hermolaus, Rhenen, vocat.

Rheno, rhenonis, m.g. {ἀρνακίς} Vestis pellicea, præcipuè ouilla, ad vsum humanum redacta, Ab ouibus nomen habet, quas Græci ῥῆνας appellant. Licebit etiam pelles caprinas Rhenones appellare. Plurima enim his duobus pecorum generibus indifferenter tribuitur. Cæsar 6 bell. Gal. scribit Germanos vti paruis rhenonum tegumentis. Vide Gesnerum.

RHENVS {Ῥῆνος} Germaniæ fluuius celeberrimus, ab Alpibus defluẽs, Galliam à Germania separans. Cæsar libro 4. bell. Gall. Rhenus oritur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt, & longo spatio per fines Nantuatium, Heluetiorum, Sequanorum, Mediomatricum, Tributorum, Treuirorum citatus fertur: & vbi Oceano appropinquauit, in plures diffluit partes, multis ingentibúsque insulis effectis: quarum pars magna à feris barbarísq; nationibus incolitur: ex quibus sunt, qui piscibus atque ouis auiú viuere existimantur: multísque capitibus in Oceanum influit. Hactenus ille. Vide Tacitum. lib.2.

Rhenus veteribus Germanis dictus est à puritate, quòd vnda sit limpidissima & pura. Nam *Rein* purum significat. Vel à fluẽdo, quod *Rinnen* Germanis dicitur. Hic in principio agri Batauorum iuxta Lobecam arcem in tria exit cornua, seu ostia. Primùm quod ad Austrum labitur, Flandriam atque Selandiam versus, Cornelio Tacito Vahalis, Cæsari Vacalos, Plinio Helium, Marliano Vuallis, Conrado celti Balus, Germanis *der Vuaal* appellatur. In hoc Mosa fluuius defertur. Secundum ostium, quod medium est, nunc Lecca, *der Lech* dicitur. Tertium Frisiam Occidentalem alluens, ad Septentrionémque descendens, Issula, siue Isela *die Deyssel*, Germanis vocatur. Plinius & Mela Fleuum dicunt. His itaque tribus ostiis Rhenus in Germanicum euoluitur mare, totámque inundat Geldriam, Holádiam, Selandiam, & Frisiam. Porrò quod Ptolemæus & alij multi tria Rheni ostia faciunt, Virgilius & Veteres duo tantùm: hinc accidit quia tertium ostiũ quod hodie *Isela* dicitur, antiquitus non fuit: sed Drusi aduersus Germanos bellantes iussu, fossa in mare ducta, factum est, vt munimentum aduersus Barbaros esset. Atque ideò Ptolemæo tria sunt Rheni ostia, quæ veteribus duo. Ex Andrea Altamero in Tacitum, & Glareano in Cæsarem. Vulgò *Le Rhin*.

Caput luteum Rheni. Horat.1. Serm. saty.10.
Ripæ feraces Rheni. Lucan. lib 92.
Bicornis Rhenus: propter duo cornua, seu ostia. Virg.9. Æneid.
Rhenus citatus, Vide CITO.
Gallicus. Catull. ad Furium, 11.
Minax Claud.1. Paneg.
Rebellis Stat.1. Sylu 4.
Spumans verrice Arctoo. Lucan lib.1.
Squallidus. Ouid.3 de Ponto, eleg 4.

Rheni, rhenorum {Ῥῆνοι} Rheni accolæ Germani videlicet & Galli dicti sunt à Persio Saty 6.

Flumen Rhenum. Horat. de Arte.

Rhenanus, pen.prod Adiect. {Ῥηνανός} Vnde Cisrhenanus, & Transrhenanus, qua dictione vtitur Cæsar bell. Gal. lib.4, Vbi autem, qui vni ex transrhenanis, ad Cæsarem legatos miserunt, &c. Est item Rhenus Italiæ fluuius apud Bononiam cuius meminit Plin. lib.3 cap.36. Ouid.2. Metamorphoseos,

Hesperios amnes Rhenum, Rhodanúmque, Padúmque.

Rheon {ῥῆον} apud Pharmacopolas Rha barbarum, Ponticum: radix est nobilis, quam medicamentis insertam multis vsibus applicant. Vide in dictione RHA.

RHESVS {Ῥῆσος} Rex Thraciæ fuit (inquit Seruius) qui quum ad Troiæ venisset auxilia, clausísque iam portis tentoria locauisset in littore, Dolone prodente Troiano, qui missus fuerat speculator: à Diomede & Vlysse est interfectus, qui & ipsi speculatum venerant, abductíque sunt equi quibus pendebant fata Troiana. Hactenus Seruius apud Virgilium lib.1. Æneidos,

Nec procul hinc Rhesi, &c.

Sithonij tentoria Rhesi. Ouid 2 de Arte.

RHESVS, fluuius in Zelia Asiæ regione. Strabo lib.13, Circa Zeliam est Tarsius amnis, qui eadẽ via viginti locis transitur, quemadmodum is de quo poeta dixit:

Et septem Rhesi vada, qui à Nicomedia Niceam fertur.

RHETI {Ῥαιτοί} inter Alpinas gentes, Plinio commemorantur, lib.3. cap.20. Hi duce Rheto, à Gallis pulsi, Alpes occupauerunt: & à nomine ducis Rheti condiderunt Rhetiam. Horat 4. Carm. ode 4.

Immanes Rheti. Horat.4 Carm. ode 14.
Sæui Rheti. Claud. in Epithal. Palladij, 46.

RHETIA {Ῥαιτία} Regio Europæ est, quæ (vt lib.2. cap.12, Ptolemæus refert) ab Occasu limites habet montem Adulam, & fontes Danubij & Rheni: ab Ortu Lycium fluuiũ qui in Danubium exit, & Rhetiam à Vindelicia diuidit: à Septentrione Danubium: à Meridie Alpibus terminatur supra Galliam cisalpinam. Post Rhetiam versus Orientem sequitur Vindelicia, cui Noricum adhæret, Eno tantum fluuio disiuncta. Quidam eum Bauariam appellant.

Rhetia antiquitus in primam, & secundam, ripensem, & mediterraneam fuit diuisa, & ab ipsa Germania Danubio flumine separata. Prima Rhetia, quæ & superior, complexa est Alpes. Sed & trans Rhenum, & Brigantinum lacum, quem Constantiensem vocant, versus Occidentem & Rhodanum flumen suam habet portionem. Insuper bonam eius prouinciæ partem comprehendit, quam Athesinam ab Athesi amne vocant. In Velinam præterea vallem & Larium lacum excurrit: vbi Rheticum vinum in primis generosum profert, quo summopere delectatus est Augustus Cæsar. Germani *Veltlyner* & *Passauner*, Traminium & Vernaciolum vocant. Hi Rheti nunc vulgò *Grisones, Graubunter*, Engedini, Curienses, Athesini, Tirolenses, &c. nuncupãtur. Rhetia secũda siue inferior ab Lyco amne, qui primam à secunda disterminat, incipit: & ad Oenum amnem vsque porrigitur, qui Rhetiæ & Norici terminus est. Hæc comprehendit Vindeliciam. Boioarij ipsam hodie incolunt. Rhetia ripensis, ea est portio prouinciæ, quæ Danubij ripam attigit: in qua sunt Vlma, Guntia, id est *Guntzburgum*. &c Rhetia mediterranea est tractus qui interiacet, per quem Iler, Guntia, Camilachus, Mindula, Zasum, & Smuter fluuij labuntur. Rhetiam in prouinciæ formam redegit Augustus Cæsar per Tiberium & Drusum, Velleio Paterculo, Suetonio, & Horatio testibus.

Vniuersa Rhetia nunc intra Germaniam connumeratur, ad quam olim non pertinebant, moribus, lingua, & flumine Danubio discreta. Germanicum quoque idioma recepit, præter Alpinæ Rhetiæ partem, quæ adhuc Romana lingua vtitur. Sueui Alemanni nunc Rhetiam tenent. Andreas Althamerus in Corn. Tacitum.

Rheticus, penult.corr. Adiect. {Ῥαιτικός.} vt Rheticæ vites, & Rheticum vinum, quod inter generosa Italiæ vina numeratur: quod (vt Strabo lib.4. scribit) in montanis Rhetorum radicibus nascitur, qui populi Veronam Comúmque vsque peruenerunt. Virg.2. Georg.

Arma Rhetica Ouid.2. Trist.
Rheticæ vites. Plin. lib.14. cap.2.

Rheticæ Alpes, quæ Rhenum effundunt, latè porriguntur, & ab Curia Rhetiæ ciuitate, supra quam Occidentem versus oriuntur, per Heluetios Tridentum vsque contra Orientem vagantur, variáque asciscunt nomina. Vbi incipiunt, *Grisones, Graubunter*, Engedini, & Heluetica montana montes S. Bernardi, S Gothardi, Sprulius, S Nicolai: vbi desinunt Tridentinæ Alpes, *das Triendisch gepir* nuncupantur. Incipiunt (inquit Alciatus in Tacitum) ab Adya monte (Straboni corruptè legitur nunc Adula, nunc Aduela) id est inaccesso, vernacula simplicitas montem *Brallium* nuncupat in Volturena, seu vt imperiti, in valle Telina, & in Venetiam protenduntur, donec Ocriæ subeant.

RHETICO, pen corr. rheticonis {Ῥητίκων} Mons apud Pomponium Melam lib 3, Est iugum illud Rhetiæ primæ, inter fines Curientium & Vallesianorum, Heluetiis imminens, cuius adhærens vallis reliquias nominis vetusti seruat. Vulgò enim *Bretigau*, est Rhetôrum ager, pagus, aut vallis pro Rheticone appellatur. Apparet Pomponium *Bretigau* ad Romanę linguæ figuram in Rheticonem deflexisse. Andreas Althamerus in Tacitum.

Rhetor, rhetoris, pen.corr. accusatiuo rhetorem vel rhetora {ῥήτωρ} Qui artem oratoriam profitetur, & dicendi præcepta tradit. Cic.3. de Finib. Item ipse rhetorum artes, quæ sunt totæ forẽses atque populares. Martialis lib.5,

Omnes grammaticósque, rhetorásque
Deuites n oneo. Plin. epist.3. lib 3, Iam circunspiciendus rhetor Latinus, cuius scholæ seueritas, pudor in primis, castitas constet.

Rhetor à Sophista differt, Rhetor est, qui docet literas, atque artis traditor est eloquentiæ. Sophista verò, apud quem dicendi exercitium discitur. Orator qui in causis publicis & priuatis plena & perfecta vtitur eloquentia. Cælius Rhod. lib.19. cap.17.

Rhetores, & qui dicendi præcepta tradunt. Cic.1. de Orat. Græcè ab eloquendo ῥήτωρ, & Latinè eloquens dictus est. Cic. in Orator. Antiquum enim verbum ῥέω, & per contractionem ῥῶ, quod in futuro facit ῥήσω, idem significat quod eloquor. vnde ῥῆσις, eloquutio, & ῥήτωρ, eloquens.

Cicero noster dum ego adsum, non cessauit apud rhetorem. Cic. Qu. frat. lib.3.17.

Eminentissimus rhetor. Quintil. lib.2. cap.3.
Magnus & nobilis, Vide NOBILIS.
Congredi cum rhetore, Vide CONGREDIOR.

¶Rhetor interdum pro oratore vsurpatur. Cic. in Bruto, At ille ridens, Tuo verò, inquit, arbitratu, quoniam quidem concessum est rhetoribus mentiri & in historiis, vt aliquid dicere possint argutius. Vt enim tu nunc de Coriolano, sic Clitarchus, sic Stratocles de Themistocle finxit. Et in historiis, hoc est etiam in historiis, nedum in

alius

aliis rebus. Rhetoribus, & his qui docent artem dicendi, & his qui orant. vtrunque enim Cicero hic complecti voluit: quòd & qui docent, declamationes fingant, ac mentiantur: & qui orant, historias sæpe aliter referant. Sic Æschinem mentitum sæpe conuincit Demosthenes. Idem libro eodem, Reliqui sunt, qui mortui sint. L. Torquatus, quem tu non tam citò rhetorem dixisses (etsi non deerat oratio) quàm (vt Græci dicunt) πολιτικόν. Rhetorem, id est, oratorem, in hoc enim libro catalogum texit oratorum. Vel eloquentem: nam Græcè ab eloquendo rhetor, & Latinè eloquens dictus est, vt ait in Oratore. πολιτικόν, ciuilem, Reipublicæ administrandæ peritum. Idem lib. 2. de Finibus, Quasi verò perpetua oratio Rhetorum solùm, non etiam Philosophorum sit. Iuuen. Saty. 1,

Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

Rhetoricè, rhetorices, pen. corr. vel Rhetorica, rhetoricæ {ῥητορική.} Quintil. lib. 2. cap. 15, Huic eius substantiæ maximè conuenit finitio, rhetoricen esse bene dicendi scientiam. Cic. 2. de Finib. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, vt iam antè Aristoteles, in duas tributam esse partes dicere: rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse dicebat, quod latiùs loquerentur rhetores, dialectici autem compressiùs.

Rhetorica duplex est, altera forẽsis, altera philosophica, quod lib. 2. de Finibus, ostendit Cicero quum ait: Obsequar igitur voluntati tuæ, dicámque si potero rhetoricè: sed hac rhetorica philosophorum, non nostra illa forensi, quam necesse est, quum populariter loquatur, esse interdum paulò hebetiorem. De forensi sic idem Cic. in Oratore, Sic eloquentia hæc forensis, spreta à philosophis & repudiata, multis quidem illa adiumentis, magnísque caruit: sed tamen ornata verbis atque sententiis, iactationem habuit in populo, nec paucorum iudicium reprehensionémque pertimuit. Sensus est: Quoniam Philosophi eloquentiam forensem spreuerunt, qui poterant ei plurimùm prodesse: populares homines eius studium amplexi, verborum luminibus exornarunt, & populi iudicio cõtenti, quid de se philosophi sentirent, penitus neglexerunt. Hanc igitur forensem eloquentiam philosophi spreuerunt, non illam doctam & elegantem, quam in Platone & Aristotele videmus. Spreuerunt, inquã, quoniam ab administratione Reipublicæ remoti, suis tantum studiis vacabant. Subdit ibidem Cicero: Ita & doctis eloquentia popularis, & disertis elegans doctrina defuit. Doctis, id est, philosophis: disertis, oratoribus, qui tantùm forensi eloquentia instructi, philosophiam non attigerunt.

Exercere rhetoricen apud Grammaticos. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Rhetorica, rhetoricorum {ῥητορικά.} Cic. de Fato, Rhetorica mihi nostra sat nota.

Rhetorici, rhetoricorum, masc. g. {ῥητορικοί} Libri de Rhetorica scripti. Quintil. lib. 3. cap. 1, Post quem tacere modestissimum foret, nisi & rhetoricos suos ipse adolescenti sibi elapsos diceret. De Cicerone. Idem numero quoque singulari vsus est lib. 3. cap. 5, Sicut ex Ciceronis quoque rhetorico primo manifestum est.

Rhetoricus, pen. corr. Adiect. {ῥητορικός} Quod ad rhetorem siue rhetoricen pertinet. Cic. 2. de Orat. Rhetoricis nunc quibusdam libris quos tu agrestes putas.

Ars rhetorica. Quintil. lib. 2. cap 17.

More rhetorico loqui. Cic. 1. de Orat.

Rhetoricè, pen. corr. Aduerbium. Cic. de Clar. Orat. Hanc enim mortem rhetoricè & tragicè ornare potuerunt. Rhetoricè, id est, eleganter, copiosè, electis verbis & ornatis, qualibus rhetores vti solent. Tragicè, grauiter, & verbis grandibus quibus tragici vtuntur.

Rhetoricoteros, pen. corr. {ῥητορικώτερος} Magis rhetor. Cic. 3. de Orat. Quæ quum dixisset, in Albutium illudens, ne à me quidem abstinuit, Crassum habeo generum, ne rhetoricotero tu sis. Versus est fictus à Cicerone ad antiquum morem. Rhetoricotero dixit pro rhetoricoteros. Veteres enim s finalem frequenter elidebant.

Rhetoricor, pen. corr. rhetoricaris {ῥητορίζω} rhetoricari, Rhetoricorum more loqui.

¶Rhetoricasti, Præteritum ab actiuo inusitato, pro rhetoricatus es. Nouius Asinio, Age nunc, quando rhetoricasti, responde, quod te rogo. Nonius.

Rhetorisso, rhetorissas {ῥητορίζω} rhetorissare, Rhetoricè loqui, Pomp. Medico, Dalasti vxorem nunc, & propter me cupis concidere, & iam rhetorissas. Nonius.

RHETVS {Ῥοῖτος} vnus Gigantum apud Horatium 3. Carm. ode 4.

Insanus Rhetus multo Iaccho. Valer. 1. Argon.

¶Rhetus, Centaurus quidam Ixionis filius, de quo Lucan. lib. 6,

Téque sub OEtheo torquentem vertice vulsas

Rhete ferox, quas vix Boreas inuerteret, ornos. Rhetus ab aliis scribitur.

Rheuma, rheumatis, pen. corr. neutr. gen. {ῥεῦμα} Vnda, fluxus, catharrus, fluentum, impetus aquarum, tempestas, ἀπὸ τοῦ ῥέω, quod est fluo.

Rheumaticus, pen. corr. Adiect. {ῥευματικός} Qui rheumate siue fluxione laborat. Plin. lib. 29 cap 6, Humanissimi eorum cinerem crematarum reseruandum ad hos vsus in cornea pyxide censuere, aut tritas clysteribus infundendas orthopnoicis, aut rheumaticis.

Rheumatisma, est humor ille, qui ex mala, aut alias indigesta concoctione in cerẽbrum ascendens congelatur, venas exagitat, corpus ne dicam capût planè vexat, & paralysim frequentissimè minatur. Cœlius lib. 7. cap 27. lection. Antiquarum. Propter quod (inquit) ex cibo resolutæ euaporationes, & arcem illam scandentes, ex loci frigore densiores factæ, rheumatismis plerunque præstant argumentum: ad quæ amolienda vel aliquo modo mitiganda, odores, imbecillitatis nostræ Natura memor, suggessit.

Rheumatismus, rheumatismi, masc. gen. {ῥευματισμός} Fluxio dicitur. Plin. lib. 22. cap. 18, Radicem eius aliqui concisam seruari iubent funiculis pendentem, decoquúntque in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant.

Rheumatismus ventris. Plin. lib. 27. cap. 12.

RHEXENOR {Ῥηξήνωρ} Nausithoi filius, & frater Alcinoi Pheacum regis, & pater Aretes, ab Apolline sagittæ ictu interfectus. Homer. lib. 7. Odyss.

Rhinion, rhinij, n. g. Dictum videtur voce diminutiua, hoc est, à limula, quòd ad limæ similitudinem cicatrices & callos oculorum deterat. ῥίνη enim lima est. Celsus, lib. 6 cap. 6, De Rhinio collyrio, Collyrium verò aptissimum est, quod Rhinion vocatur. Meminit & Galenus lib. 4. cap. 7, De compositione pharmacorum secundum locos. Habet item Paulus lib. 7. quod Rhinarion vocat.

RHIMOTALCES, Thracum rex qui ab Antonio ad Augustum Octauium transierat. Hic quũ Cæsari Octauio petulantius, crebriúsque inter pocula societatem & conflictum exprobraret, illud ab indignato Augusto reportauit: Ἐγὼ (inquit) προδοσίαν φιλῶ, προδότας δ' οὐκ ἐπαινῶ, Amo proditionem, Proditores verò odi. Plutarchus. Vide Cælium Rhodiginum Lectionum Antiquarum lib. 8. cap. 3.

Rhineæ, sunt nigriores caricæ. *Figues noires.* Cælius lib. 16. cap. 15.

RHINNEA, insula Nomadum in mari Arabico. Plin. lib. 6. cap. 28.

RHINOCEROS, pen. corr. rhinocerotis, pen. prod. masc. gen. {ῥινόκερως} Animal. Plin. lib 8. cap. 20, Iisdem ludis & rhinoceros, vnius in nare cornu, qualis sæpe visus. Alter hic genitus hostis elephanto: cornu ad saxa limato præparat se pugnæ, in dimicatione aluum maximè petens, quam scit esse molliorem. Lõgitudo ei par, crura multo breuiora, color buxeus. Festus, Rhinocerotem quidam putant esse bouem Ægyptium. Pausanias affirmat rhinocerota duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus extans, alterum quod supernè erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Vide Rhodiginum. Martial. lib. 1, de Rhinocerote & vrso,

Nanque grauem gemino cornu sic extulit vrsum,

Iactat vt impositas taurus in astra pilas.

Rhinocerotis nasum habere dicimus sagacem & prudentem virum. Martial. lib. 1. ad Librum suum,

Maiores nusquam rhonchi: iuuenésque, senésque,

Et pueri nasum rhinocerotis habent. Hoc est, producunt mentum & rostrum in tantam longitudinem, ac si esset cornu Rhinocerotis.

¶Rhinoceros, ponitur pro quodam vase oleum guttatim fundente lauantibus se in balineis. Martialis libro 14, Guttus corneus loquitur.

Gestauit modo fronte me iuuencus,

Verum rhinocerota me putabis. Iuuen. Saty. 7,

-exitus hic est

Tongilli magno cum rhinocerote lauari

Qui solet. Id est, illo vase ex cornu rhinocerotis facto, quo potentiores vtebantur in balneis.

Rhinoceros dicitur à ῥὶν, ῥινὸς, quod nasum significat: & κέρας, cornu.

Rhinocerotius, Adiectiuum. vt Cornua rhinocerotia.

¶Rhinoceros, per translationẽ dicitur, qui dente eminente bronchus est. Lucilius,

Bronchus bouillanus dente aduerso eminulo, hic est rhinoceros.

Quid sit autem bronchus, vide suo loco.

Rhinoclisia {ῥινόκλεισια} alterum callæ herbæ genus. Plinius lib. 27. cap 8, Alterum genus eius, quidam Anchusam vocant, alij Rhinoclisiam folia lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, quæ ignes sacros cum flore polentæ sanat imposita.

RHINOCOLVRA, siue vt Stephanus, Rhinocurara, legitur in Ægypto fuisse vrbs, inde ita nuncupata, quod incolæ forent mutilati nares, vt Stephanus idem interpretatur, & pluribus exposuit Diodorus. Colura nanque & Coluria dicunt, quæ caudam omnino non habẽt, aut mutilatam præcisámque habent. meminit ad Dardanum Hieronymus: sed Rhinocolura ab eo dicitur. Cælius Rhodig. lib. 3. cap. 30. Strabo lib. 16. Vide Senec lib. 3. de Ira cap. 20.

Rhinos {ῥινός} pellis: hinc ῥινόδερμος, Andreas non contemptibilis author: Si Salamandræ (inquit) sanguine, vel manum, vel omnino vestem infeceris, nocumenta ex igne haud prorsum sentiet. Cælius Rhodiginus lib. 10. cap. 10, addit: Postremò, animal nec corio contegitur, nec præfulcitur squamma. Quin eo argumento Græcus poeta ῥινόδερμον appellauit, quoniam pellem dicant rhinon.

RINTHON, Tragicus poeta, qui Iphigeniam descripsit. Cælius libro 16. cap. 10, Mandya verò Phænolæ similis habebatur, cuius meminit Iphigenia Rhinthon.

RHINTON. Vide RHYNTON.

RHIOCHARVS, nomen fluuij in Colchide. Strabo lib. 10, In Colchidis autem finibus non procul à Dioscuriade Rhiocharus flumen labitur.

RHION {Ῥίον} Ætoliæ promontorium est. Plin lib. 4. cap. 2, Promontorium Antirium, vbi ostium Corinthiaci sinus minus mille passuũ latitudine influentis, Ætolósque dirimẽtis à Peloponneso. Promontorium quod cõtrà procedit, appellatur Rhion. Liuius quoque lib. 8 tertiæ Decadis, huius Rhij meminit.

RIPHAEVS, a, um, Riphæi montes {Ῥιπαῖα ὄρη} montes Septentrionales Scythiæ, quorum Cosmographi omnes meminerunt. Plinius lib. 4. cap. 12, Græci hoc nomen in secũda syllaba non aspirant quòd ἀπὸ τῆς ῥιπῆς, hoc est à flatuum vi deductum putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatus. Latini verò tenuem π, mutant in φ, ad differentiam Rhipæorum montium, qui in Arcadia, teste Seruio collocantur.

Arces Rhipheæ. Virg. 1. Georg.

Nix Rhiphæa. Stat. 11. Thebaid.

Pruinæ Rhiphææ. Virg 4. Georg.

RHIPHAEI, populi sunt Septentrionales Rhiphæorum montium accolæ. Virg. 3. Georgicorum,

Gens effræna virûm Rhiphæo tunditur Euro.

Rhiphæos populos Riphath filius Gomer instituit, quos à se Rhiphæos nominauit, vt scribit Iosephus lib. 1.

RIPHEARMA, oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28, Rhiphearma

oppidum, quo vocabulo hordeum appellant.

RHIPHEVS, i, o: { Ῥιφεύς } vnus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ouid. lib. 12. Metam. Fuit & alter Rhipheus Troianus, iustitiæ nomine Troianis omnibus prælatus, vt author est Virg. lib. 2. Æneid.

RHITYMNA { Ῥίθυμνα } Ptolemæo lib. 3. cap. 17. vrbs Cretæ, hodie Rhetinum, vulgò *Arettina*.

RHIVM, est promontorium in Achiuorum solum protensum longius (vt ait Strabo lib. 8.) in falcis figuram totus curuatum, vnde & Drepanum, id est, falcem appellant. Iacet autem inter Patras & Ægium, Neptuni templum habens.

RHIZEI, orum, populi Dardaniæ confines: Sunt in Asia populi de quibus Strabo ita scripsit: Post Archæorum & Plexrorum oram maritimam Rizæorum sinus est, & eorundem oppidum cum quibusdam castellis.

Rhizeus, ea, eum, Rhisicus sinus. Apud eundem lib. 7. Post sinum (inquit) &c.

RHIZIAS { ῥιζίας } succus est ex radice laserpitij profluens: nam qui è caulibus exprimitur, caulias appellatur. Plin. lib. 19. cap 3.

RHIZICVM, Lissus Oppidum est, & Acrolissus, & Epidamnus, quam Corcyræi condidere, hoc tempore dicta Dyrrachium ab Chersoneso, &c.

Rhizes, animalia quædam in Æthiopia frequentia, forma Tauris persimilia, vita verò & magnitudine, pugnandi quoque viribus Elephãtes referentia. Strabo lib. 17.

Rhizias, atque Caulias, fucci laserpitij dicuntur, de quibus Plinius lib. 18. cap 3.

RHIZVS, oppidum in Magnesia iuxta Melibœam & Erymnem. Plin lib. 4. cap. 9.

Rhox { ῥῶγες } sunt costæ tenuiores molliorésque. Cælius Rhodiginus lib. 4. cap. 4. Tenuiores molliorésque costas Græci ῥῶγες vocant.

RHOALI, populi in Mesopotamiæ finibus Plin. lib. 5. cap. 24. Qui cohærent Mesopotamiæ, Rhoali vocantur.

RHOAS, flumen in Themiscyrena, quod ex Caucaso defluit. author Plin. lib. 6. cap. 4.

RHODA, æ, Rhodiorum in Gallia Narbonensi metropolis: à quibus Rhodus & Rhodanum dictum putant. Plin. lib. 3. cap. 4. Oppida de cætero rara, præiacentibus stagnis, Agatha quondam Massiliensium & regio Volcarum Tectosagum: atque ibi Rhoda Rhodiorum fuit, vnde dictus multò Galliarum fertilissimus Rhodanus.

RHODÆI, orum Strabo lib. 6. Cæterùm in mediterranea regione Rhodæi sunt & Lupiæ. Item: Hinc obseruato ferente vento, Brundusinis propinquant portubus, & egressi Rhodæos vrbem Græcam pedestres ocyus aduentant. cuius oriundus Ennius poeta fuit.

RHODANVS, pen. corr. { Ῥοδανός } Fluuius Galliæ, à Rhoda, Rhodiorum oppido, vt ait Plin. lib. 3. Adeò magni cursus est, vt vix aduersa possit nauigari aqua. Ferunt hunc amnem ex Alpibus oriri, quæ Italiam à Gallia diuidunt, non longè à fontibus Rheni & Danubij. Fertur per Lemanum lacum, & versus Occidentem, per Galliam fluens, Ararim suscipit. Inde ad meridiem conuersus, & Isaram Druentiámque suscipiens, apud Heracleam, vno hostio, & paulò vlteriùs duobus alijs in mare Tyrrhenum irrumpit.

Gentes feræ Rhodani. Lucan. lib. 6.

Celer. Tibull. lib. 1. eleg 7.

Torrens. Claud de mulabus Gallicis.

Velox. Claud. 2. in Ruffinum.

RHODIA, æ { Ῥοδία } Nymphæ marinæ nomen, Oceani & Tethios filia à roseo, vt videtur, genarum colore impositum. Hesiod. in Theogonia. Est & vitis vuæque genus è Rhodo insula primum in Italiam aductum. Virg. lib. 2. Georgicorum,

Non ego te mensis & diis accepta secundis

Transierim Rhodia.

RHODIA radix, Herbæ nomen proprium, de qua sic Dioscorides, lib. 4. cap. 41. Gignitur Rhodia radix in Macedonia, Costo similis, leuior, inæquabilis, quæ contrita rosas redolet. Vtilissima capitis doloribus, si madefacta, fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.

RHODIGIA Iacoba, mulier quædam Rhodigina, quæ malo genio correpta, à Cælio compatriota deprehensa est mendax in futurorum admonitionibus. Dæmoni malo nomen erat Cincinnatulus. Cælius lib. 8. cap 18.

RHODIGINVS Cælius, ex Rhodigio Insubriæ oppidulo, homo tantæ lectionis, scientiæ, sapientiæ, vt verè eum antiquioribus omnibus humanarum literarum scriptoribus palmam præripuisse liberè, vereque pronunciem: nostris vixit temporibus, quem tamen ex solis scriptis cognouimus. libros lectionum variarum 30. bibliothecam diuinam posteritati tradidit.

Rhodinus, pen. corr. { ῥόδινος } Adiectiuum à rhodos, quod latinè rosam significat. Vnde Rhodinum oleum, quod rosaceum nostri nuncupauerunt. Plin. lib. 15. cap. 7. de oleo factitio loquens. Sic & rhodinum è rosis, iuncinum è iunco, quod est rosaceo simillimum.

Rhodinum, aut cum adiectione Oleum Rhodinum. Plin. lib 13. cap. 1. Itaque simplicissima Rhodini mistura diu fuit, additis omphacio flore rosæ.

Rhodites { ῥοδίτης } gemma à rosæ rubore nomen sortita. Plinius lib. vltimo cap. 11.

Rhododaphne { ῥοδοδάφνη } Frutex est quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens similem rosæ, folium autem indeciduum, simile lauri foliis, vnde Rododaphne appellatur, nomine ex rosa & lauro composito: ῥόδον enim Græci appellant, quam nos rosam, & quam nos laurum dicimus: illi vocant Daphnen.

Rhododendros { ῥοδόδενδρον } quasi rosa arborescens dicta. Frutex est qui & nerion & rhododaphne dicitur à flore roseo, & folio laureo, eam ait esse Barbarum, quæ vulgò *Sabina herba* dicitur, officinis tamen *oleander* appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhododendros ne nomen quidem apud nos inuenit Latinum: rhododaphnen vocant aut nerium. Mirum, folia eius quadrupedum venenum esse, homini verò contra serpentes præsidium, ruta addita, & è vino pota. Pecus etiam & capræ, si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur.

Rhodonia { ῥοδωνιά } locus vbi rosæ enascuntur, sicut Ionia locus in quo violæ excrescunt, quæ vocantur ia, & Rhodunta ola. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 10. Ionia si accentiunculum in postrema recipiat apud Græcos, locum signat, vbi violæ nascuntur, quæ dicuntur ia, quod probat Libanius: sicuti Rhodonia, vbi rosæ. Sunt qui plantam ipsam eo nomine intelligant: quanquam est & ganeari genus condimenti Rhodonia, in Athenæi monumentis. Sed ῥοδωνιά, inquit ... nuncupatur quoque, id est ola rhoduntia: cócinnabatur autem cerebellis ac porcorum iu rosa decoctis, numerosiore addito item giro, oleo, vino, pipere, ouorum luteis, quæ is vocat ... χύτρα.

RHODOPE, oppidulum est Emporienfiú, quod plerique à Rhodiis conditum fuisse tradunt. Strabo lib. 3. Plin. Rhodopes in Epiro commemorat. lib. 4. cap. 1.

RHODOPE, pen. corr. { Ῥοδόπη } Mons Thraciæ, à Rhodope Thracum regina ibi sepulta. Vel à Rhodope Strymonis amnis filia, ex qua Neptunus Athon gigantem genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Sed Ouidius ipsam Rhodopen conuersam tradidit, quòd deos aspernaretur. Virg. 8 ecloga.

-datis in cotibus illum

Ismarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes.

Quáque redit medium Rhodope porrecta sub axem. Virgilius, 3. Georg. Id est, inquit Seruius, Quà Rhodope mons Thraciæ protentus in Orientalem plagam, Gammaides in Septentrionalem reflectitur. Nam ideò ait, Redit sub Axem. Nam axis est Septentrio, qui Græcè ἄρκτος nominatur. Nunc vocatur Basilissa ..., quasi móntium regina. Aliis mons argenti dicitur, propter argentifodinas, quæ illic sunt frequentes.

Glacialis Rhodope. Ouid epist 2.

Thracia. Senec. Hercul. OEthæo, 12.

Rhodopeius { Ῥοδοπήιος } Possessiuum, quinque syllabarum. vt Orpheus Rhodopeius, Id est, Thracius Ouid. 10. Metam.

RHODOPIS { Ῥοδῶπις } Meretrix fuit quædam Thraciæ miræ pulchritudinis, quæ vnà cum Æsopo captiua fuit. Illam Charaxes Mitylenæus frater Sapphus maxima pecunia redemit, vt Herodotus scribit lib. 2. Cuius rei etiam meminit Sappho in epistola ad Phaonem apud Ouidium, 21. Hanc eandem Plin. libro 36. cap. 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, ne quis opes regum miretur: vt maiore sit miraculo, eam tantas opes meretricio quæstu conquisiisse asserítque vnà cum Herodoto, illam Æsopi philosophi conseruam & contubernalem fuisse.

Rhodora herba. Plin. lib. 24. cap. 19. Rhombotinum (inquit) arborem demonstrauimus inter arbusta. Iuxta hanc viduam vite nascitur herba, quam Galli Rhodoram vocant: caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia vrticæ in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum. Præcipua cótra tumores, feruorésque & collectiones, &c.

RHODOS { Ῥόδος } Nomen vrbis, vt ait Strabo, super Orientali promontorio sita, dicta quòd capulo rosæ illic inuento sit ædificata Nomen etiam hodie retinet. Ea portubus olim & viis & mœnibus & reliquis ornamentis tantopere cæteras superauit, vt nulla putaretur æqualis: ingum præstantia & nauali rei peritia adeò valuit, vt annis multis maris imperio potiretur, & piratarum latrocinia sustulerit. Quo etiam nomine dicta est insula in qua ea vrbs est, quam Plinius Lyciæ, & primam Cycladum scribit esse venientibus ab Oriente. Hæc insula noningentorum ac viginti stadiorum ambitu patet, inter Asiaticas insulas tertia. Nam Lesbus & Cyprus maiores habentur. Prius Ophiusa dicta est, deinde Stadia, postea Telchia, eo quòd Telchines insulam incolerent, quos nonnulli maleficos, alij eximios artifices fuisse tradút, qui æris & ferri fabricam inuenisse dicuntur. Author Strabo lib. 14. Sunt qui hanc insulam Carpathio mari adsignẽt, vt ex Luciliano versu intelligi licet. Carpathium Rhodos in pelagus se inclinat apertum. Sol iacta est, qui puellæ nomine Rhodi amore captus, Rhodum ab ea nominauit, vt Diodorus lib. 6. refert. Nam vt Solinus author est, nunquam ita cælum nubilum est, vt in sole Rhodos non sit. Diodorus Siculus lib. 6 cap. 13. Neptunus iam vir, ex alia Telchinum sorore ab se dilecta genuit liberos mares sex, fœmellam vnicam nomine Rhodon: à qua & insula cognominata est. Pindarus etiam à Rhodo nympha dictam scribit, sed quæ fuerit Apollinis & Veneris filia. Alij à rosa nomen ducunt, quæ Græcè ῥόδον vocatur: vel quòd locus ille pulchras ferat rosas: vel quòd dum vrbs ædificaretur, in fundamentis inuentam sit rosa. Auro Rhodi pluisse ob fœlicitatem insulæ cecinit Pindarus, vbi studia liberalium artium, & in primis oratoriæ facultatis floruerunt. In ea fuit admirandæ magnitudinis Colossus. In ea etiam vrbs opulentissima Lyndus, ex qua Cares statuarius qui Colossum extruxit. Gymnasium habuit Asiatica eloquentia & mathematicis studiis clarissimum. Vide Vitruuium in præfat. lib. 6. Dicta etiam est Asteria, Æthræa, Trinacria, Corymbia, Pœessa, Atabyria ab rege. Plin. lib. 5. cap. 31.

Aspera Rhodos. Stat. 2. Sylu. 1.

Clara Rhodos. Horat. Carm lib. 1. ode 7,

Laudabunt alij claram Rhodon, aut Mitilenem: vel quod in ea nunquam (vt ait Plin lib. 2. cap. 62.) tanta nubila obducantur, vt non aliqua hora Sol cernatur: vel quòd clara, nobilis & illustris fuit libertate, re maritima, Romanorum amicitia, rebus gestis, pictura, & artibus etiam liberalibus, quas ibi magni viri sunt professi, & in his Posidonius & Molo, cui Cicero & Cæsar operam dederunt.

Nobilis. Catull. de Phaselo, &c. 4.

Phœbea. Ouid. 7. Metam.

A Rhodus fiunt adiectiua Rhodius, & Rhodiensis, & Rhodiacus. Vitis Rhodia. Virg. 2. Georg.

RHODVNTIA, est locus satis munitus, apud Heracleam, non procul ab antiqua Thracide. Strabo lib. 9.

RHODVSSAS,

RHODVSSAE, duæ insulæ in Bosphoro ante Propontidem & Hellespontum. Plin. lib. 5. cap. vltimo.

Rhœas, tertij generis papauer, quod nostri appellant papauer erraticum. Plinius libro 19. cap. 36.

Rhœas {ῥοιάς} dicitur, quum angulus oculi ex latere quadam causa secesserit, aut praua curatione sublatus fuerit, vt lachrymas continere non amplius possit: sed humorem dimittat. Galenus in libro finitionum medicæ artis.

Rhœba {ῥοιβά} Galenus in libro de causis morborum. Intempestiui autem, & vehementiores motus labefactant membra, ac in quam minime fit opportunum partem circumagunt. Crura etenim ex ipsa innitentium corporum grauitate, aut ad exteriora, aut ad interiora vertuntur, vt magis ad hæc quàm ad illa primum tibiæ momentum declinet: quibus enim est rectior, quàm natura conueniat, blesa fit magis: quibus autem cauior, efficitur Rhæba. Voco autem blesum, quod ad exteriora conuertitur: Rhæbum autem, quod in contrariam partem.

RHOEBVS {ῥοῖβος} equus fuit Mezentij apud Virgilium lib. 10. Æneid.
Rhœbe diu, res si qua diu mortalibus vlla est
Viximus, &c.

RHOEDIAS, fluuius Macedoniæ, qui in Axium influit. Plinius libro 4. cap. 10.

Rhoeo {ῥοιώ} Cælius lib. 7. cap. 5, Vino autem veritas attribuitur: hinc Græci, οἶνος καὶ ἀλήθεια λέγεται. Superspondij verò id loco fuerit: Staphylum Dionysij filium, ῥοιώ, id est, Rhoeo, filiam suscepisse, quam Apollo compressit,: id vbi resciuit pater, côiectam in arcam demisit in mare.
Rhœsus, Vide RHESVS.

RHOETACES, fluuius in Armenia qui ex Caucaso monte in Arabonem influit: Arabo autem in mare Caspium intrat. Strabo lib. 11.

RHOETVS {ῥοῖτος} Marrubiorum Rex in Italia, qui Anchemolo filio Casperiam superduxit nouercam. hanc priuignus stuprauit. quo cognito quum eum pater persequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille, se ad Turnum contulit. Hæc Seruius in illud Virgilij 10. Æneid.
Hinc Helenum petit, & Rhœti de gente vetusta
Anchemolum, thalamos ausum incestare nouercæ.

RHOETEVM, pen. prod. {ῥοίτειον} Troiadis oppidum, vbi fuit Aiacis Asylum, inquit Seruius: sicut in Sigeo, Achillis. Inde Litora Rhœtæa apud Virgilium 6. Æneid.
Quidam Rhœtum montem Troianum fuisse dicunt, in quo Aiax Telamonius postquam seipsum interfecit, sepultus fuit. Vnde Rhœteus & Rhœteius.
Capax Rœteum. Ouid. 4. Fast.
Ora Rhœteæ. Virg. 3. Æneid.
Profundum Rhœtheum. Ouid. 11. Metam.

RHOETI, Populi sunt, quos Strabo lib. 4. & Vindelicos in iis Alpium partibus collocat, quæ ad orientem & Austrum spectant, vt sint Heluetiis & Boiis finitimi. Horat. 4. Carm. ode 4,
Videre Rhoeti bella sub alpibus, &c.

Rhoites {ῥοΐτης} vinum ex malis punicis expressum, quæ Græci ῥοιὰς appellant. Dioscorides lib. 5. cap. 25.

RHOLVS, Vnus ex his architectis qui Lemnium Labyrinthum ædificarunt. Plin. lib. 36 cap. 13.

RHOMBIS maior & minor, nomina sunt locorum in Mæotide, de quibus ita Strabo lib. Geographiæ, 11, Nauigantibus secus terram, & ad octingenta stadia Tanaide progredienti, primùm est is qui magnus Rhombites dicitur, vbi piscatio multa est, & condituræ aptæ: deinde aliorum octingentorum stadiorum interuallo, est minor Rhombites. quod promontorium non adeò piscibus abundat. Maiores Rhombitani insulas habent stationibus plenas, &c.

Rhombus, rhombi, masc. gen. {ῥόμβος} Græca vox est, significátque figuram quadratam solidam, cuius latera omnia sunt æqualia, anguli verò obliqui tetrapleuros, id est, quatuor laterum. Hic si in terram iactetur, voluitur ad similitudinem ferè cylindri. Vtebantur eo maleficæ mulieres ad deducendam lunam tortis filis confecto. Martialis lib. 9,
Quæ nunc Thessalico lunam deducere rhombo.
Rhombus, est quadrilatera figura, quæ tamen rectiangula non est: sicut Rhomboides, quod in contrarium collocatas lineas, atque angulos habet æquales, nô autem rectis angulis neque lateribus æquis continetur. Rhombus item apud Theocritum est magicum instrumentum. Corymbum ab Atheniensibus quidam dici putant. Apollonij interpres Rhombum esse rotulam dicit, quam loris diuerberantes circumagunt, atque ita sonum inde eliciunt. Quidam etiam Didymon vocant Rhombum dimidiatum. In re militari etiam transformatum in triquetrum, cuneum seu rostrum vocamus. Rhombus strumba, seu bombix. Rhombus, iaculi vibratio, apud Pindarum, quæ sine rotata vertigine non fiat. Cælius Rhodigin. lib. 9. cap. 22.
Rota staminea rhombi. Propert. lib. 3. eleg. 6.
¶ Rhombus, Piscis, quem Græci alio nomine ψῆτται vocant, vt scribit Athenæus lib. 7. in extremo. A figura autem Rhombus appellatus est. Nos Galli nostra lingua *turbinem*, & *turbonem* nominamus. Piscem fuisse magni pretij declarat Horat. Saty. 11. lib. 2. Iuuen. Saty. 4,
Incidit Hadriaci spatium admirabile rhombi
Ante domum Veneris. Martialis lib. 1,
Quamuis lata gerat patella rhombum,
Rhombus latior est tamen patella. Sic Plin. lib. 32. cap. 9.
Grandes rhombi. Horat. 2. Serm. saty. 2.
¶ Rhombus, Torques, siue machinula illa, quam vertendo mulieres tramam ad lanicium nent.
Rhombus fasciæ genus apud Galenum in lib. de fasciis.

Rhomphæa, rhomphææ {ῥομφαία} Genus gladij. Valer. Flaccus lib. 6,
Æquaque nec ferro breuior, nec rhomphæa ligno. Penultima corripitur à Flacco hoc loco, licèt à Græcis scribatur cum diphthongo ῥομφαία. Liu. 1. ab Vrbe, Thracas quoque Rhomphææ, ingêtis & ipsæ longitudinis, inter adiectos vndique ramos impediebant.

Rhonchus, rhonchi, masc. g. {ῥόγχος} Stertentis sonus, nomen fictitium. Martialis lib. 1,
Maiores nusquam rhonchi: iuuenésque senésque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent.

Rhonchisso, rhonchissas {ῥογχάζειν} rhonchissare, Stertere. Plautus,
Cyathissat dum cœnat: dum dormit, rhonchissat.

Rhonchisonus, rhonchisoni, pen. corr. Qui sonat rhonchos, & derisor est. Sidonius,
Nec nos rhonchisonos rhinocerote notat.

Rhopalos herba, quam alij Nymphæam, alij Heraclion nominant: Plin. lib. 25. cap. 8, Nymphæa nata traditur, Nympha, zelotypia erga Herculem, mortua. Quare Heraclion vocant aliqui, alij Rhopalon, à radice clauæ simili. Ideóque eos, qui biberint eam, duodecim diebus coitu genituráque priuari. Laudatissimam in Orchomeno & Marathone. Boeti Madon vocant, qui & semen edunt. Nascitur in aquosis, foliis magnis, in summa aqua, & aliis ex radice prodeuntibus, flore Lilio simili, & quum defloruit, capiti papaueris in caule secatur Autumno. Radix nigra in sole siccatur, aduersatúrque aluinis.

Rhopographia, Virgultorum stirpiúmque descriptio, qualis ad ripas amnium esse solet, vel natura vel arte facta.

Rhoptron, est quod nos in ianua cricum dicimus. Lysias: Ad sacrum rhoptrum equum destinauit. Cælius lib. 8. cap. 13.

RHOSOS, oppidum in Syria ad Casium montem à quo Rhosij, orum. Plin. lib. 5. cap. 22. Oppidum Rhosos, & à tergo portæ, quæ Syriæ appellantur interuallo Rhosiorum montium & Tauri.

RHOSPHODVSA, alio nomine à Stephano Rhodussa dicta insula est maris pontici, paulùm admodum à Matra distans. Plin. lib. 4. cap. 13.

RHOSSVS, Ciuitas in sinu Issico, nô procul ab Alexandria, Nicopoli, & Myriandro: Strabo lib. 4. & 16. Rhossus (inquit) inter Issum, & Seleuciam posita.

RHOXALANI, populi in Scythia. Plin. lib. 4. cap. 12.

RHOXANA {ῥωξάνη} Oxyartis filia & vxor Alexandri Magni, quæ illi iam vita functo posthumum peperit, de qua multa tum apud Qu. Curtium, Arrianum, tum apud Plutarchum in opusculo, De Vir. & Fortuna Alexand.

RHOXOLANI {ῥωξολανοί} populi Septentrionales, inter Borysthenem & Tanaim amnes, campestria incolentes, Strabo lib. 7.

RHVDIAE, arum, vrbs in Apuleia, de qua scribit in hunc modum Alexandrinus Alexander lib. 1. Genial. dierum, cap. vltimo. Sed quia Tarenti mentio & Ileæ facta est, admoneor etiam Rhudiarum in Apulis sitæ vrbis, quæ multi nominis, & famæ nô minoris habitæ sunt. De hac Plin. lib. 3. cap. 11.

Rhus {ῥοῦς} Fruticis genus duplicem vtilitatem habentis: ab antiquis enim ad condienda opsonia væniebat, & concinnandis conficiendísque pellibus vtilis erat, vnde frutex coriarius, & rhus sutorius appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11, Rhus, quæ erythros appellatur, frutex est, & huius fruticis semen vim habet astringêdi, refrigerandíve. Vulgò vocatur *du Rhodoul*. Eo vtuntur coriarij ad coria depilanda.

RHVSCENO, rhuscenonis: amnis in Narbonensi Gallia è Pyreneis môtibus defluit. Est in eadem prouincia vrbs eiusdem nominis, Russilio nunc nominata. Strabo lib. 4, Elpyrene quidem Rhusceno & Ilibyrrhis amnes exeūt, è quibus vterque eiusdem nominis vrbem habet. Iuxta Rhuscenonem lacus est, &c.

Rhyas {ῥυάς} est angulorum carnis assumptio, ob quam causam effluit lachryma. Galenus in libro finitionum medicæ artis.

RHYMVS {ῥύμος} Mysiæ fluuius iuxta Alasiam fluens, & per Mygdonium campum in Rhyndacum influens. Strabo lib. 12.

RHYNDACVS {ῥύνδακος} fluuius, teste Strabone lib. 12. ex Aranitide ortum habens, qui assumptis ex Abrettana Mysia cum aliis, tum etiam Mecesto, ab Anchora Abasitica in Propontidem iuxta Besbicum insulam emittit.

RHYMITALCVS, vir fuit Thracius, cuius exemplo, teste Plutarcho in vita Romuli, Cæsar sæpe dicere consueuerat, amare quidem se proditionem, sed proditores magnopere abhorrere.

RHYNTON {ῥίντων} Poeta comicus, patria Tarentinus, nugator vilissimus in agendis præcipuè fabulis, ad quem alludunt tam Varro, quam Columella, apud quos modò legitur Mython, modò Rhynton. Varro lib. 3. de Re rust. cap. 3. Quis contra nunc Rhynton non dicit sua nihil interesse, verùm his piscibus stagnum habeat plenum, an ranis? Eadem verba habet Columella lib. 8 cap. 16. Athenæus lib. 3. Δειπνοσοφιστῶν hunc Rhyntonem citat in comœdia Amphitryone. Cicero quoque ad Atticum lib. 1. epist. vlt. Nam vt ait Rhynton vt opinor, οἱ μὲν παρ᾽ οὐδὲν εἰσιν, οἱ δ᾽ οὐδὲν μέλει. Ad quem senariolum vice prouerbij iactatum putantur allusisse Varro & Columella.

Rhyparographus, ryparographi, pen. corr. Sordidarum humiliúmque rerum pictor. Plin. lib. 35. cap. 10, Tonstrinas sutrinásque pinxit, & asellos, & obsonia ac similia, ob hoc cognominatus Rhyparographus, in iis consummatæ voluptatis: quippe eæ pluris væniêre quàm maximæ multorum.

Rhyphos {ῥύπος} Puluis sordida, sordes, puluerulentum. Galen. lib. 8, De simplicium medicamentorum facultatibus cap. 82.

Rhyssosis {ῥύσσωσις} morbus est oculorum, quem Latinè Rugationem appellamus. Cælius lib. 7. cap. 20.

Rhythmus, rhythmi, mascul. gen. {ῥυθμός} Latinè numerus dicitur. Quintil. lib. 9. cap. 4, Sunt numeri rhythmi, qui neque finem habent certum, nec vllam in contextu varietatem: sed qua cœperunt sublatione ac positione ad finem vsque decurrunt. Diomedes, Rythmus est versus imago modulata, seruans numerum syllabarum, positionem sæpe sublationémque continens. Differt à metro: quia temporum, syllabarum, pedúmque congruentia in infinitum multiplicatur ac profluit.

Rhythmicus, pen. corr. {ῥυθμικός} vt Musicus dicitur, qui numeros in cantu vel in prolatione aut sono obseruat. Cic. 3. de Orat. Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt hæc rhythmicorum ac Musicorum acerrima norma dirigenda.

Rhytium, genus vasis. Martialis lib. 2, ad Phœbum,

Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua lunæ,
In rhytio poteris Phœbe lauare pedes?
Rhythium, rhytij. Vide Imbricium, in IMBREX.

R I

Rica ricæ, Quadratum vestimentum fimbriatum, & purpureum, quo pro palliolo vtebantur Flaminicæ. Alij dicunt quòd ex lana fiat succida alba, quod conficiunt virgines ingenuæ patrimæ matrimæ ciues, & inficiatur cæruleo colore. Hæc Festus. Plaut. Epid. 5,
Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum. Nonius, Rica est quod nunc sudarium dicimus.
Rica, Genus veli quo mulieres capita tegunt. Dictum à ritu, vt Varro author est, quòd à Romano ritu sacrificia fœminæ quum faciunt, capita tegant.
Ricula, Diminutiuum, pro Sudario ponitur, apud Festum. Nonius, pro capitis quodam velamine positum refert. Turpil. Velitern.
Ducit me secum, postquam ad ædem venimus, veneratur deos.
Intereà aspexit virginem gestantem in capite riculam indutam ostrinam.
Ricinium, ricinij, neut. gen. palliolum est fœmineum breue. Author Nonius Marcellus. Varro de vita populi Romani lib. 1, Et quo mulieres in aduersis rebus ac luctibus, quum omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum posteà institutum ponunt, ricinia sumunt. Cic. lib. 2. de legibus, Extenuato igitur sumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. Varro lib. 4 de Lingua Latina ricinium dictum putat, quòd eo vterentur duplici, ab eo quòd dimidiam partem retrorsum iaciebant, à reiiciendo. Idem περὶ μέτρων, Nihilo magis dicere muliebre, quàm de muliebri ricinio palliolum simplex. Ricæ, & riculæ, inquit Festus, vocantur parua ricinia, vt palliola ad vsum capitis facta. Quidam Ricinus scribunt. Vide RECINIVM.
Riciniatus, pen. prod. Adiect. Ricinio indutus. Arnobius lib. 6. aduersus gentes, Fronte Ianus ancipiti, riciniatus Iuppiter.
Ricinus, ricina, ricinum, apud Nonium, vt Mitra ricina. Varr. Prometheo lib. 1. Aliæ mitram ricinam, aut mitram melitensem.
¶Ricinus, pen. prod. κυνοραίστης, κρότων, Genus vermis, canes acrius atque boues infestans. Varro 2. de Re rust. cap. 9, Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, quòd muscæ, & ricini & pulices soleant (si hoc vnguine non sis vsus) eas exulcerare. Plin. lib. 11. cap. 18, Et ricinos canum necant. Colum. lib. 6. cap. 2.
Ricini quoque ouium sunt. Cato de Re rust. cap. 103.
¶Ricinus { κίκι } Frutex grana ferens ricinis animalibus similia vnde nomen traxit. Græcis, Cici, appellatur. Plin. lib. 15. cap. 7, Proximum fit & è Cici arbore in Ægypto copiosa: alij crotonem, alij trixin, alij sesamum syluestre appellant. Et paulo pòst, Nostri eam vocant ricinum, à similitudine seminis. Vulgus nostrum hodie vocat *palmam Christi*. Cuius semine & granis exprimitur oleum cibis fœdum, lucernis emplastrísque vtile, ricinium appellatum, inquit Dioscorides. lib. 4. cap. 158. Galenus Cicinninum vocat. Cæterùm, ricinũ, Hetrusci phaselum Romanum appellant.
¶Ricinus, Aliter. Plin. li. 23. cap. 7, Mori germinatione prius quàm in folia exeant, sinistra decerpi iubentur futura poma, ricinos Græci vocant. Hi terram si non attigere, sanguinem sistunt adalligati.
Ricto, rictas, rictare, Est leopardorum quum vocem emittunt. Vide MINARRIO.
Rictus, Vide RINGO.
Ricula, Vide RICINIVM.
Rideo, rides, risi, risum { γελάω, μειδιάω, μειδιῶ } ridere, Notæ significationis Gell. lib. 1. cap. 19, Rex, quasi anus ætate desiperet, risit. Cic. 5. Verr. Ridere conuiuæ, cachinnari.
Ridere ore catuli gallicani, est turpiter & latè inter ridendum os diducere, vt patulus erat oris rictus canibus gallicis venaticis. Catullus,
Ridere catuli ore gallicani. Turneb.
Fletu misto risit. Stat. 9. Thebaid. 16.
M. Crassus semel in vita risit, ex quo vocatus ἀγέλαστος. Cic. 5. de Finibus.
Rideo tibi. Plaut. Truculent. 19.
Alicui ridere. Virgil. 5. Æneid.
¶Ridere aliquem, pro Deridere. Terent. Adelph. 4. 2. Cic. de Arusp. resp. Quum riseritis impudentiam hominis, tum à me de tota concione audietis.
Risi niuem atram, téque hilari animo esse & prompto ad iocandum valde me iuuat. Cic. Qu. fratri, lib. 2.
Ridet amatorem Lyda puella suum. Ouid. 2. Fast.
Versus alicuius ridere. Horat. 1. Serm. saty. 6.
Ab omni conuentu rideri. Horat. 1. Serm. saty. 7.
Ridere de re aliqua. Cic. ad Attic lib. 14, De hæresi Vestorina, & de Pherionum more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse rescribere.
Ridere vitia, pro de vitiis. Tacitus in lib. de moribus Germanorum, De seueritate in adulteriis puniendis, Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, seculum vocatur: hoc est, Nemo conniuendo vitia probat, vel excusat: nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis, nemo vitiis prætexit illud, sic seculum est. *On ne s'en fait que rire, C'est le temps.*
Ridere in stomacho. Cic. ad Cælium, lib. 2, Hoc aspersi, vt scires me tamen in stomacho solere ridere.
Ridere risum. Cic ad Gallum, lib. 7. 26, Videris mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα σαρδάνιον.
Intempestiuè ridere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Dulce Venus risit. Ouid epist. 15.
Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum. Horat. 1. epist. 7.
Æquora Ponti tibi rident. Lucret. lib. 1.
Domus ridet argento, Splendet. Horat. 4. Carm. ode 11. Acron.
Fortuna ridet vultu sereno. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Tempestas ridet. Lucret. lib. 5.
Deos ridet inultè. Ouid. 3. Amor. eleg. 3.
Rideo canterio, Prouerbium est, quod Sinnius Capito interpretatur de iis, qui principio rei alicuius inchoatæ deficiunt animo. Sulpitius Galba, quum in prouinciam exiens ad portam ipsam Canterium suum animaduertisset cecidisse, rideo, inquit, Canteri te iam lassum esse, quum tam longum iter iturus, vix sis ingressus. Festus.
Ridens, Participium { γελῶν } vt Arridere ridentibus. Horat. in Arte.
Dulce ridens. Catul. ad Lesbiam, 48.
Vndæ ridentes. Lucret. lib. 5.
Ridendus, Aliud Particip. { γελαστέος } Horat. 1. epist. 1,
Solue senescentem maturè sanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus.
Ridibundus, Adiectiuum { μειδιῶν } Abundè ridens. Plaut. Epid. 9,
Illam ridibundam, atque hilaram huc adduxit simul. Vide Gellium lib. 11. cap. 15. vbi latè de his quæ in bundus finita sunt differit.
Ridiculum, ridiculi, pen. corr. { γελοῖον } Sermo risum excitans. Terent. Andr. 3. 1,
Hui, tam cito? ridiculum. Idem Eunucho, 5. 7,
Mihi solæ ridiculo fuit, quæ quid timeret, sciebam. Cic. 2. Verr. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.
Sæpe etiam sententiosè ridicula dicuntur. Cic. 2. de Orat.
Eludere ridiculum ridiculo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Est ridiculum ad ea quæ habemus, nihil dicere, &c. Cicero pro Archia.
Esse in ridiculo, Vide IN.
Haberi in ridiculo, Vide IN.
Iacere ridiculum, & Mittere, Vide IACIO & MITTO.
Iteratu ridiculum, Vide ITER.
Per ridiculum. Cic 1. Offic. Quum studiosè de absentibus detrahendi causa, aut per ridiculum, aut seuerè, maledicè, contumeliosé que dicitur.
Ridiculus, pen. corr. Adiect. { γελοῖος, καταγέλαστος } Qui aliis risui est, & de quo alij rident. Terent. Eunucho, 2 3,
At ego infœlix, neque ridiculus esse, neq; plagas pati possum. Cic. Verr. 4. Hoc postulatum de statuis ridiculũ esse videatur ei, qui rem sententiámque non perspiciat. Plaut. Sticho, 4,
Iocos ridiculos vendo, agite licemini.
Ridiculus propriè dicitur, qui in rebus turpibus ridetur. Festus.
¶Ridiculus, facetus, quísque diceret ea quibus homines riderent, non ipse rideretur. Cic. in Bruto, Cn. Sicinius homo impurus, sed admodum ridiculus, neque aliud in eo oratoris simile quicquam: is quum Tribunus plebis Curionem & Octauium Consules produxisset, Curióque multa dixisset sedente Cn. Octauio collega, qui deuinctus erat fasciis, & multis medicamentis propter dolorem artuum delibutus: Nunquam, inquit, Octaui collegæ tuo gratiam referes: qui nisi se suo more iactauisset, hodie te istic muscæ comedissent. libro eodem, Longè autem post natos homines improbissimus C. Seruilius Glaucia, sed peracutus, & callidus, cumprimísque ridiculus. Id est, facetus, cuius etiam ioci lib. 2. de Orat. ponuntur.
¶Ridiculissimus, antiquum. Plaut. Sticho, 6,
-euge quando
Adbibero, alludiabo, tum sum ridiculissimus.
O rem ridiculam? Catul. ad Catonem, 52.
Facie magis quàm facetiis ridiculus. Cic. Attic. lib. 1. 8.
Poema ridiculum. Horat. 2. epist. 1.
Multa Græcorum ridicula & falsa. Cic. 2. de Orat.
Ridicularius, Adiectiuum, antiquum { καταγέλαστος } Idem quod ridiculum. Plaut. Trinum. 4,
Sed hoc animum aduorte, aufer ridicularia. Gell. lib. 4. cap. 20, Qui iurabat cauillator quidam, & canicula, & nimis ridicularius fuit.
Ridiculè, pen. corr. Aduerb. { γελοίως } Terent. Adelph. 4. 5.
-hæc mi pater
Te dicere æquum fuit, & id defendere.
M. Ridiculè: aduersúmne illum causam dicerem,
Cui veneram aduocatus? Cic. 2. de Orat.
Non modò acutè, sed etiam ridiculè ac facetè.
Risio, risionis, Verbale { μειδίασις, γέλως } Plaut. Stich. 12,
-quot ego
Voluptates fero, quot risiones, quot iocos.
Videres incantata lacertis vincula cum risu, & ioco. Horatius 1. Serm. saty. 9.
Risor { γελαστής } Aliud verbale. Horat. in Arte,
Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conueniet Satyros.
Risus, huius risus, masc. g. Idem quod Risio. { γέλως, μειδίασμα. } Plaut. Milite, 80,
Nequeo hercle quidem risu meo moderarier.
Risu blando fraudem prætexere. Claud. 1. in Rufinum.
Gratus risus. Horat. 1. Carm. ode 9.
Ineptus. Catul. in Egnatium, 37.
Lachrymosi. Stat. 6. Thebaid.
Lentus. Horat. 2. Carm. ode. 16.
Multus. Horat. 4. Carm. ode 13.
Obscœni. Ouid. 2. Trist.
Soluto risu ludere. Virg. 2. Georg.
Teneri risus pueri. Claud. 2. Paneg.
Tremulus. Lucret lib. 2.
¶Adimere risum, Vide ADIMO.
Captare. Cic. 2. Tuscul. Epicurus ea dicit, vt mihi risus captare videatur.
Mappa compescere. Horat. 2. Serm. saty. 8.
Risus non bene componitur ore mendaci. Tibul. lib. 3. eleg. 7.
Conciliatur risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Concitare risum. Cic. 2. de Orat. Atque illud primum quid sit ipse risus, quo pacto concitetur, vbi sit, quo modo existat, atque ita repentè erumpat.

Conse-

Consequutus est risus. Cic. Metello, lib. 5. 2, Visa est oratio non iniucunda & mediocris quidam est risus consequutus. Idem ad Qu. frat. lib. 2. 10, Magni risus consequebantur. Vide CONSEQVOR.
Consumere risum, Vide CONSVMO.
Continere, Vide CONTINEO.
Dare risus alicui. Horat. 2. Serm. saty. 5.
Edere risum. Cic. ad Qu. fratr. lib. 2. 13, Memini quum hominem portarem ad Baias, &c. miros risus nos edere.
Elicere risum alicui. Iuuen Saty. 7.
Risus est de. Cic. 2. Philip. Qui risus hominum de te erat?
Excipere aliquid risu & osculo. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Excitare risum, Vide RIDEO.
Excutere sibi risum. Horat. 1. Serm. saty 4.
Risus factus est. Cic. 6. Verr. Risus populi atque admurmuratio omnium facta est.
Mereri risum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Mouere risum. Cic. ad Attic. lib. 6, In quo tamen ille mihi risum magis quàm stomachum mouere solet.
Mouere risum facto aliquo, vel ipso vultu. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Vnde oriebantur risus, dulcésque cachinni. Lucret. 5.
Quatere populum risu. Horat. 2. epist. 2.
Soluentur risu tabulæ. Horat. 2. Serm. saty. 1.
Tenere risum. Cic. de Clar. Orat. Equidem in quibusdam risum vix tenebam.
Tollere risum Horat. in Arte.
Risus Sardonius: *Ris d'hoste*, apud nos, Ridere risu Sardonio in eos dictum, qui præferunt lætitiam, cùm intus angantur curis, quíque blanditiis velant odium, risus Sardonius dicitur, quòd in Sardinia Apiastro similis herba nascatur, cuius esus deducto ore velut ridentes homines mortem oppetere cogit.

RISVS, Idoli nomen. Deum enim risuum multi olim populi, risu, gesticulatione, summáque lætitia coluerunt. Lilius Syntag. 1. lib. Histor. Deorum: Risus simulachrum, vt Dei, Lycurgum apud Lacedæmonios erexisse testis est Plutarchus. Putabat enim ille, Risum laboris & modesti victus esse condimentum. Apud Apuleium quoque Risus, quod etiam interpres notat, métio est. Hypatenses Thessali huic Deo quotannis rem diuinam in summa lætitia faciebant γέλωτος θεοῦ, id est Dei risus. Pausanias meminit.

Ridica, ridicæ, pen. corr. {χάραξ} Pedamentum vinearum. Colum. lib. 11. cap. 2, Palos vna opera cædere, & exputatos acuere centum numero potest: ridicas autem querneas siue oleagineas findere, & dedolatas vtraque parte exacuere numero sexaginta. Varro 1. de Re rust. cap 8, Vnum robustum quod optimum solet afferri in vineam è quercu ac iunipero, & vocatur ridica. Colum. lib. 4. cap. 12, Hic annus nondum vehementem palum aut ridicam desyderat. Pedamentum vinearum, inquit Budæus, aut est fissile vt ridica, quo hodie plurimùm vtimur: aut est teres, vt palus. Plin. lib. 17. cap. 22, Pedamenta optima quæ diximus, aut ridicæ robore, oleáque: aut si non sint, pali è iunipero, cupresso, laburno, sambuco.

Ridiculus, Vide RIDEO.

Rienes antiqui vocabant Nefrundines, quia Græci eos νεφροὺς vocant: Plautus in Satyrione,
-malè tibi euenisse video.
Glaber erat tanquam rien, Festus.

Rigeo. Rigidus, Vide RIGOR.

RIGIACVM, authore Ptolemæo lib. 3. cap. 9, Attrebatum ciuitas: vulgò *Arras*.

Rigo, rigas {ἄρδω, βρέχω, ποτίζω} rigare, Madefacere, humorem aspergere. Plin. lib. 12. cap. 11, Rigatur arbor gelidis fontibus.
Conspergere & rigare. Colum. lib. 5. cap. 6.
Iuppiter vtilibus quoties rigat imbribus agros. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.
Arma cruore rigare. Virg. 6. Æneid.
Arua rigare. Horat. 3. Carm. ode 3.
Babylonica rigantur. Lucret. lib 4.
Lux solis rigat cælum. Lucret. lib. 4.
Indigno teneras imbre rigante genas. Ouid. 1. de Arte.
Hortus rigatur fonte. Ouid. 5. Fast.
Ora rigantur aquis. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
Ora rigauit fletibus. Ouid 11. Metam.
Lachrymis vultum & ora rigare. Virg. 9. Æneid.
Rore rigare. Cic. 1. de Diuinat. -que paruos
Mauortis semine natos
Vberibus grauidis vitali rore rigabat.
Rigant venæ sanguinem vitalem membris. Plin. lib. 11. cap. 37.
Ingenia omnium rigare. Author ad Herennium, lib. 4. Isti cùm non modò dominos se fontium, sed seipsos fontes esse dicant, & omnium rigare debeant ingenia, non putant fore ridiculum si quum id polliceantur aliis, arescant ipsi siccitate.
¶Rigari, Per metaphoram pro compleri, alij amplificari, & propagari. Lucretius lib. 2,
Nam dubio procul his rebus sua cuique voluntas
Principium dat: & hinc motus per membra rigantur. Lambinus.

Rigans, Participium {βρέχων} vt nimbi rigantes. Lucret. lib. 6,
Atque aliis aliæ nubes, nimbísque rigantes.

Rigatio, Verbale {βροχή} Colum. lib 11. cap. 3, Sin autem sicco loco seri debuerint, quod rigationem ministrari non expediat, mense Feb. sesquipedali altitudine sulci faciendi sunt.

Riguus, Adiect. {ἐπίῤῥυτος} Quod aquis irrigatur: cui opponitur Siccaneus. Colum. lib 2. cap. 17. de prato loquens, Eius igitur, inquit, animaduertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum, alterum riguum.
Amnes rigui. Virg 2. Georg.
Hortus riguus. Ouid 8. Metam.
Saltus rigui. Claud. 2. de raptu Proserp.

Riguum, rigui, neut. g. substantiuum, Rigatio, vel aquæ ipsæ rigantes. Plin. lib. 17. cap. 26, Rigua æstiuis vaporibus vtilia, hyeme inimica, autumno varia. Paulo pòst, Circa canis ortus rigua maximè prosunt, ac ne tunc quidem nimia, quoniam inebriatis radicibus nocent. Rursus cap. 27, Vrit vineas fimum suillum, nisi quinquennio interposito, præterquàm si riguis diluatur.

Rigor, rigoris, pen. prod. {ῥῖγος} Frigiditas vehemens. Plin. lib. 8. epist. 8. ad Romanum, Rigor aquæ certauerit niuibus, nec color cedit. Plautus Pœnulo. 5,
Longum est rigorem maleficum exornarier. Colum. lib 9. cap. 14, Quàm recentissimi rigoris aqua infusa.
Rigor neruorum. Celsus lib. 4. cap. 3.
Calor & Rigor, contraria. Plin. lib. 7. cap. 50.
Horridus rigor. Valer. 3. Argon.
Formosus. Claud. de Nuptiis Honorij, 65.
¶Rigor, rapiditas, ῥοῖζος. Vlpian. in l. 1. D. De fluminibus. ne quid, &c. Ripa autem rectè ita definitur: id quod flumen continet, naturalem rigorem cursus sui tenens. Idem titulo sequenti proximè, Quod autem ait, aliter fluat, non ad quantitatem aquæ fluentis pertinet, sed ad modum, & ad rigorem cursus aquæ referendum est.
¶Rigor {σκληρότης} Durities. Virg. 2. Georgicorum,
Tum ferri rigor, atque argutæ lamina serræ. Seruius.
Rigor auri. Lucret. lib. 1,
Quin labefactatus rigor auri soluitur æstu. Tralatio est.
Rigor naturæ. Plin. lib. 7. cap. 19, Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, toruitatémque naturæ duram & inflexibilem, affectúsque humanos adimit. Idem lib. 9 cap. 3, Oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat.
Rigor stillicidij. Scæuola in l. Olymp. §. vlt. D. De seruit. vrb. præd.
Rigor iuris. Modestinus in l. Si expressim. D. De appel. Si expressim sententia contra iuris rigorem data fuerit.

Rigoratus, pen. prod. Adiect. {σκληρυνθείς} Plin. lib. 17. cap. 23, Traduces Gallica cultura bini vtrinque lateribus, si pes quadrageno distet spatio, quaterni si viceno, inter se obuij miscentur, alligantúrque vna conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati quà deficiant. Hoc est, rigidiores & firmiores facti.

Rigidus, pen. corr. Aliud adiect. {ῥιγηλὸς, σκληρότατος, αὐθέκαστος} Frigidum. Virg. 2. Georgicorum,
Tellurem borea rigidam spirante moueri.
Nec poterit rigidas scindere remus aquas. Ouid. 3. Trist. eleg. 10.
Manus rigida. Ouid. 14. Metam.
Pruinæ. Lucret. lib. 2.
¶Rigidus, Durus, Erectus, Quod non nisi ex duritie accidit. Virg. ecloga 6,
-tum rigidas motare cacumina quercus.
Æsculus rigida Horat. 3. Carm. ode 10.
Rigida caligo. Cic. 1. Tusculana,
Per speluncas saxis structas asperis pendentibus,
Maximis, vbi rigida & crassa constat caligo inferûm. Ex quodam poeta.
Capillis rigidis hirta canities. Ouid. 10. Metam.
Cornu. Ouid. 9. Metam.
Ibes, aues rigidis cruribus. Cic. 1. de Nat. deor.
Falces conflantur in rigidum ensem. Virg. 1. Georg.
Ferro rigido fodit pectora. Ouid. 1. de Remed. amor.
Mons. Ouid. 8. Metam.
Mite nec in rigido pectore pone caput. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Rostrum. Ouid. 5. Metam.
Silex. Ouid. 10. Metam.
Vngues. Ouid 2. Amor. eleg. 6.
¶Rigidus leo, Durus, crudelis. Martial. lib. 10.
Fores. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.
Rigida innocentia. Liu. 9. bel. Maced.
Ius est rigidum & ineuitabile. Ouid. ad Liuiam.
Et patriæ rigida mente negauit opem, Hoc est, dura & pertinaci. Ouid. epist 3.
Minæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Mores. Ouid. 2. de Remedio amoris.
Mors Lucret. lib. 6.
Pudor. Claud. 8. Paneg.
Sententia. Plin. epist. 74.
Canachi signa rigidiora esse quàm vt imitentur veritatem. Cic. de Claris Orat. Signa intelligit statuas.
Vultus rigidus & trux. Ouid. epist. 4.
Rigidum & prætermodum frigidum significat, & durum. Festus.

Rigeo, riges, rigui {ῥιγέω} rigere. Frigere. Plin. lib. 6. cap. 13, Verum Asiæ quoque magna portio apposita Septentrioni, iniuria sydeis rigentis, vastas solitudines habet. Sic lib. 8. cap. 36.
Rigent frigore partes mundi incultæ. Cic. 1. Tuscul. Cæteras partes incultas, quòd aut frigore rigeant, aut vrantur calore.
Rigere gelu. Liu. 1. bell. Pun. Homines intonsi & inculti, animalia, inanimáque omnia rigentia gelu, cætera visu quàm dictu fœdiora terrorem renouauère.
Frigore rigere. Lucret. lib. 3.
Frigore perpetuo Sarmatis ora riget. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.
Prata rigent. Horat. 4. Carm. ode 12.
Lingua riget. Ouid. 1. de Arte.
¶Rigere, Erectum esse, vt
Comæ rigebant terrore gelido. Ouid. 3. Metam.
Capilli metu rigent. Ouid. 2. Fast.
Ceruix horrida riget. Ouid 8. Metam.
Ianua riget duris fulta roboribus. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
¶Rigere, Durum esse. Virg. 5 Æneidos,
Terga boum, plumbo insuto, ferróque rigebant.

Rigens {ῥιγῶν} Participium: vt Artus rigentes imbri ventóque. Stat. 1. Thebaid.

Bruma rigens.Lucan.lib.1.
Caput prædurum ac rigens.Quintil.lib.11.cap 3.
Corpus rigens.Nullo modo flexum. Quintil.lib.1.cap.13, à summo ad imum rigens corpus.Alij legunt, à summis ad ima rigens opus.De Statuis & picturis.
Membra rigentia.Lucan.lib.1.
Rigentes oculi,apud Plinium lib.11.cap.37. qui non circumaguntur,vt ait Budæus.
Palla rigens signis & auro.Virg.1.Æneid.
Vestes auro & ostro rigentes.Virg.11.Æneid.
Vngue rigente secui genas,id est duro.Ouid.epist.5.
Rigesco,rigescis { ῥιγῶ } rigescere,Frigescere.
Rigescere,Indurari.Virg.3 Georgicorum,
Aeráque dissiliunt vulgo,vestésque rigescunt. Vbi Seruius, Rigescunt,Durantur,vt frangi potius,quàm scindi posse videantur.Plin. lib.17.cap.12, Vua quæ nascatur è duro rigescente.
Vbera sensit rigescere.Ouid.9.Metam.
Lachrymæ rigescunt sole.Ouid.1.Metam.
Rigidor,penult.corr.rigidaris,rigidari,pen.prod.Rigidum fieri.Senec. epist.71. Flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest.
¶Rigor, Terminus est. sed hoc differt à limite, quòd limes est, quodcunque in agro opera manuum factum est ad obseruationem finium:rigor vero suæ rectitudinis naturalis nomen accepit.Sic Aggenus in lib de limitibus.
Riguus,rigua,riguum,Vide RIGO.
Rima, rimæ { ῥωγμή, σχισμή } Fissura. Propriè rimæ dicuntur exiguæ distantiæ tabularum in iuncturis. Vnde tractum est vt omnes fissuræ, rimæ dicantur. Plinius libro 15.cap 8,Vt formicæ,rimæque absint.
Hiantes rimæ.Lucan.lib.1.
Agere rimas.Ouid.2.Metam.
Naues fatiscunt rimis.Virg.1.Æneid.
¶Plenus rimarum, dicitur qui nihil celat eorum quæ creduntur illi.Terent.Eunuc.1.2,
Tralatio sumpta à vase aquario fictili.
Rimam inuenire,In tergiuersatores dictum qui nulla in causa tot fidei vinculis astringi possunt, quin aliquid inueniant quo elabantur:vt ait Erasmus.Plaut.Curculio,
Rogitationes plurimas propter vos populus sciuit:
Quas vos rogatas rumpitis,aliquam reperitis rimam.
¶Rimas explere dicuntur oratores,per translationem, quum verba infarciunt vt pleniorem orationem faciant. Cic in Orat. Neque infarciens verba,quasi rimas expleat,nec minutos numeros sequens concidat,delumbetque sententias.
Rimula,rimulæ,pen.corr.Diminutiuum.
Rimosus,pen.prod.Adiectiuum { διερρωγμένος } Quod est rimis plenum.Colum.lib.1.cap 5, Quicquid ab inferiore mox apposueris, fissum erit rimosúmque.
Auris rimosa. Id est,rimarum plena, & hac & illac perfluens, vel quæ negligenter audit, & audita statim obliuiscitur, nec memoriæ mandat.Horat.2.Serm.saty 6,
Et quæ rimosa bene deponuntur in aure.
Cymba rimosa.Virg 6.Æneid.
Rimor,rimaris { ἐρευνάω, ἰχνεύω } rimari,& Rimo,rimas,secundum Priscianum. Diligenter quærere, scrutari, quasi rimulas quasque perquirere.Tractum à suibus,qui glandes rimantur de rimis terrarum, authore Seruio. Virg.1.Georgicorum,
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. Id est,pascuntur in pratis,cibum per terræ rimas requirentes:inquit Seruius. At Nonius, rimantur exponit hic, inhabitant. Cic.1.de Diuinat. Sed tamen id quoque rimatur quantum potest.
Diligentissimè rimari.Quintil.lib.5.cap.13.
Ioga rimari canibus Claud de bello Gildon.
Partes apertas rimari.Virg.11.Æneid.
Vultus alicuius rimari lumine acerbo.Stat.11.Thebaid.
¶Rimari,Scindere,& quasi in rimas agere.Virg.3 Georgicorum,
Ergo ægrè rastris terram rimantur. Seruius.
¶Rimari.Expleri,pasci.Virg.6.Æneidos,
-rimatúrque epulis,habitátque sub alto
Pectore. Seruius.
Ringo,ringis,rixi,rictum { σαίρω } ringere: vel Ringor,ringeris,pen. corr.Deponens,Os torquere:quod canes faciũt latraturi, vel quum ex ira in rugas deducunt os.
Ringi, Irasci, & tacitum stomachari, vt ait Donatus. Terentius Phorm.2.2,
-quum ille & cura & sumptu absumitur,
Dum tibi fit quod placeat,ille ringitur, tu rideas. Sidonius, Multum ringitur otiosa virtus.
Ringi dicitur à narium tortura. nam ῥὶν naris dicitur, vt sit ringi, quasi narem agi,hoc est,narem torqueri,inquit Sipontinus.
Rictus, huius rictus, masc.gen. { τὸ σεσηρέναι, siue τὸ χάσμα } Est oris diductio,qualis esse solet in ridentibus: à Græcis gelasinus dicta, inquit Budæus. Martialis,lib.3,
Quum comparata rictibus tuis ora
Niliacus habeat crocodilus angusta.
Rictum ferarum dici volunt, inquit Nonius, cùm Titinnius author sit,hominis dici debere: vt Caue frontem excordem, labia, supercilia,rictus. Item Pomponius Prostibulo,Quis hic est, quamobrem hic prostat,rictum & labia quum consideró?
Rictus, Rixæ, Rixosæ, Ringitur, dici videntur, quia in diuersum rumpantur,contrariáque sint recto, quod vocabulum dictum videtur à regendo. Festus.
Rictus etiam ponitur pro Minaci habitu oris. Cic.6.Verr. Vsque eò iudices vt rictus eius ac mentum pauló sit attritius. Tractum à canibus dum ringuntur. Quintil.lib.1.cap.11,Obseruandum erit ne labra distorqueantur,ne immodicus hiatus rictum distendat. Id est,os in ringentis modum formet.Budæus.
Caninus rictus.Iuuen.Saty.10.
Rictus columbi.Plin.lib.10.cap.9.
Crudi.Seneca Agamemn 9.
Rictus ad aures dehiscens.Plin.lib.8.cap.21.
Flexibiles rictus quadrupedis siue equi.Ouid.ad Pisonem.
Huidi sanguine.Ouid.14.Metam.
Fulmineus lupi.Ouid.11.Metam.
Immanes.Claud.7.Paneg.
Lati Ouid 3 Metam.
Lethiferi.Claud.1.in Ruffinum.
Modici.Ouid.3.de Arte.
Niger.Sil.lib.13.
Oblitus spumis.Ouid.11.Metam.
Patuli.Ouid 6.Metam.
Pestiferi.Ouid.3.Metam.De serpente Cadmeo.
Spumantes.Ouid.4.Metam.
Tabido rictu mœsta iacens Fames.Senec.Herc furen.9.
Contrahere rictum,eorum est qui mœsti aut meditabundi sunt. Budæus.
Risu diducere rictum,Ad hilaritatem impellere. Horat.1.Serm.satyr.10.Budæus.
Diducere rictum,Os aperire.Iuuen.Saty.10.Budæus.
Distendere rictum.Quintil.lib.1.cap.11.
Rictum alicuius in loquendo reddere.Plin.lib.7.cap.12.
Nymbosóque ruunt spumantia flumina rictu. Id est, ore vehente nimbos & aquas Sil.lib.1.
Rictum etiam dicebatur genere neutro.Lucret.lib.5,
Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes.
Ripa,ripæ { ὄχθη } Extremitas terræ, aquæ vicina. Dicta quod aquarum agitatione rumpatur.Et propriè est fluminum vel fontium, sicut litus maris. Cæsar 6.bell. Gall. Erat inter Labienum atque hostem difficili transitu flumen,ripísque præruptis. Sic lib.5.
Ripa & Litus, pro eodem accipi videntur apud Columellam,lib. primo,capite 5, Villa semper mare rectè conspicit, quum pulsatur, aut fluctu respergitur, nunquam ex ripa, sed paulùm summota à litore.
Ripa,de mari Pontico. Plin.lib.9.cap.15, Thynni dextra ripa intrant,læua exeunt.
Agger ripæ gramineus.Virg.7.Æneid.
Anfractu riparum incuruus fluuius.Stat.4.Thebaid.
Margo riparum.Ouid.2.Fast.
Murus riparum.Plin.lib.16.cap.37. Hoc est, ripæ vicem murorum præbentes.
Vestitus viridissimi riparum.Cic.2.de Nat.deor.
¶Abruptissimæ ripæ.Plinius Iunior.
Algentes.Stat.1.Sylu.3.
Arentes.Virg.4.Georg.
Arundineæ.Stat.6.Thebaid.
Decliues.Ouid.5.Metam.
Fluuiales Ouid.epist.5.
Frondentes.Claud 4.Panegyr.
Gelidæ Horat.2.Serm.saty.3.
Limosæ Ouid.2.Amor.eleg.5.
Mæoniæ.Mæonis Lidiæ fluuij.Ouid.2.Metam.
Opacæ.Sil.lib.4.
Pendens ripa.Ouid.1.de Arte.
Peregrina.Ouid.2.Metam.
Tacens.Stat.4.Sylu.3.
Trementes ripæ verbere. Id est,vndis & ventis verberatæ. Horat. 3.Carm.ode 27.
Tumentes æstate ripæ Nili Lucan.lib.8.
Virides.Ouid.2.Metam.
Viridissima gramine.Virg 2.Georg.
Vmbrosa.Horat.3.Carm.ode 1.
¶Eodem equo aduersam ascendit ripam.Cic.1.de Diuin.
Assuetæ ripis volucres.Virg.7.Æneid.
Taciturna ripa caret ventis vagis Horat.3.Carm.ode 29.
Obliquis ripis cingere flumina.Ouid.1.Metam.
Fluuium extra ripas diffluentem coercere.Cic.de Clar.Orat.
Capacibus ripis effusus amnis.Ouid.3.Amor.eleg.5.
Habitare ripis.Virg 3.Georg.
In viridi & opaca ripa inambulare.Cic.1.de Legib.
Intrare ripas fluminis.Virg.7.Æneid.
Altis ripis labuntur aquæ.Horat.Epod.2.
Flumina radentia ripas rodunt.Lucret.lib.5.
Tyberis ripas stringens flumine pleno.Virg 8.Æneid.
Ripula,pen.cor.Diminutiuum { ὀχθίδιον } Cic.ad Attic.lib.15,Itaque me referunt pedes in Tusculanum, tamen hæc παρωχημένη ripulæ videtur habitura celerem satietatem.
Riparius, Adiectiuum, Quod in ripis habitat. vt Ripariæ hirundines. Plin.lib.30.cap.4,Ita in riparum cauis nidificantes.
Riparenses, de quibus mentio fit. C.de Re militari. L.de castris Riparensibus,erant milites,qui in imperij limitibus excubabant pro Republica aduersus Barbaros: puta in ripis Danubij, ad tuendas Pannonias aduersus Sarmatas: & in ripis Euphratis, aduersus Parthos. Herodianus lib.6.Alciatus.
RIPA alta { ὄχθη ὑψηλή } Britanniæ locus Ptolemæo authore lib.2. cap. 3.Vulgò *Rotemburg.*
RIPEPORA,ciuitas ex Cordubensi conuentu populo Romano fœdere coniuncta.Plin.lib.3.cap.1.
RIPHAEI montes,& Riphæi populi,Vide in RHIPHAEVS,a,um.
RIPHEVS,Vide RHIPHEVS.
RIRA,æ,fluuius in Thracia, regione Aslice non procul à Cherroneso Plutarchi patria.Plin.lib.4.cap.11.

Risagallum, aliàs Reagal, pharmaci quoddam genus puluerolenti, quod & virus est, & Aurificibus atque Chymistis vsui esse solet ad metallorum faciliorem tractationem & fabricam. Vide Matthiolum apud Dioscoridem lib.6.cap.19.

RISARDIR, portus in Mauritania è regione Gaditani freti. Plin.lib.5. capite 1.

Riscus, risci, m g. { ῥίσκος } authore Donato, est cista pelle contecta. Nomen Phrygium. Seruius verò ait fenestram esse paruam in pariete, Terent. Eunuch. 4 6,

Abi tu, cistellam Pythia domo effer cum monumentis.

c. Viden' tu illum Thais? P. Vbi sita est. T. in risco. Riscus, loca in parietibus angusta. Nonius.

Riscus in mundo muliebri ponitur ab Vlpiano in l.25.§.4. D. de auro, & argen.leg. Pollux Riscon inter arculas muliebres memorat.

RISINVM, Liburniæ vrbs Ptolemæo libro 2. capite 17. Hodie Rhisinium.

Risus, huius risus, risui. Vide RIDEO.

Ritus, huius ritus, masc.g. { θεσμὸς, θρησκεία } Festus. Ritus, mos est comprobatus in administrandis sacrificiis, siue ritus est mos vel consuetudo. Plautus Menech.9,

Certè hæc mulier canthetino ritu astans somniat.

Ex patriis ritibus optima colunto. Cic.de Legib.

Quadrupedum ritus Lucret lib 4.

Tempestatis ritu mobilia. Horat.2 Serm. saty.3.

Antiquus ritus. Iuuen Saty.10.

Barbarici. Lucan lib.1.

Profani. Tacit lib 2.

¶Ediscere ritus nouos. Ouid.2. Fast.

Exigere ritus humanos ad cælestia. Ouid.9. Metam.

Exuere ritus. Tacit. lib.2.

Indere ritus. Tacit. lib.2t.

Magico ritu lustrari Ouid.10. Metam.

Viuere latronum ritu. Cic.2. Philip.

¶Rituis, pro ritus, genitiuus antiquus. Varr. Cato, vel de liber. educand. Itaque domi rituis nostri, qui per deumfidium iurare vult, prodire solet in compluuium. Nonius.

Rites, ritis, m.g. Idem { θεσμός. } Stat lib 11. Thebaidos,

Hei mihi primitiis ararum, & rite nefasto

Libatus, &c.

Rituales { θεσμοθετικοί } nominantur Hetruscorum libri, in quibus perscriptum est, quo ritu condantur vrbes, aræ, ædes sacrentur, qua sanctitate muri, quo iure portæ, quo modo tribus, curiæ, centuriæ distribuantur, exercitus constituantur, ordinentur, cæteráque eiusmodi ad bellum, ac pacem pertinentia. Festus.

Ritè, Aduerbium { κατὰ θεσμόν } A Rito verbo, secundum Priscianum, significat Rectè, quia nihil traditur ritibus, quod non rectum esse credatur. Vel, vt ait Varro, quia quod fit ritè, id ratum & rectum est. Festus, Ritè, benè significat, ac rectè. Cic 2 de Finib. Quam igitur pronuntiabit sententiam ratio adhibita, primùm diuinarum humanarúmque scientia, quæ potest appellari ritè sapientia.

Ritè coli. Ouid.13. Metam.

Deos ritè colere. Cic.1.de Diuinat.

Perpetrare ritè sacrificium. Liu. lib.4. Decad.5.

Testamentum ipso præsente conscribunt, testes ritè affuerunt. Author ad Heren.lib.1.

Riualis, huius riualis, pen.prod.m.g. ablatiuo ab hoc riuale & riuali, { συνεραστὴς, ἀντεραστής } Qui eandem amat cum aliquo: quemadmodum procus qui eandem petit. Plaut. Sticho 7,

-est amica ambobus: riuales sumus. Terent Eunuch.1.2,

Sed Parmenonem ante ostium Thaidis tristem video

Riualis seruum.

Riuales dicti sunt, inquit Nonius, quasi in vnum amorem deriuantes. Terent. Eunuch.

Miles Thraso, Phædriæ riualis.

Amare nullo riuale Ouid.1. Amor.eleg 8.

¶Sine riuale diligere dicuntur, qui stultè mirantur quod nemo alius concupiscat. Veluti simia catulos suos & miratur & amplectitur: & indocti poetæ suas nugas soli diligunt. Sumpta allegoria ab amantibus quibus est amica deformis, & quam alius nemo velit. Extat adagium in Epistolis Ausonianis. Cic. ad Qu. fratrem, lib.3 24, O dij quàm ineptus, quàm se ipse amàs, sine riuali? Horat. in Arte poetica, Qui sine riuali, téque & tua solus amares. Translatio sumpta vel à bestiis, quæ sitientes, quum ex eodem riuulo haustum petunt, prælium contra se inuicem concitant. Vel à re rustica. Nam riuales dicuntur ij, quorum agros riuus aliquis determinat, qui in certitudine & mutatione crebra cursus, lites sæpe inter eos suscitat. Vide pòst RIVVS.

Riualis aries. Colum.lib.7.cap.3.

Riualitas, pen.corr. huius riualitatis, f.g. { ζηλοτυπία } Dicta est æmulatio illa inter amatores. Cic 4. Tuscul. Obtrectare verò alteri, aut illa vitiosa æmulatione, quæ riualitati similis est.

Riuinus, riuini, penult. prod. { ζηλότυπος } Idem quod Riualis. Plautus Asinar.2,

-cedit noctem filius

Riuinus, amens ob raptam mulierem.

RIVOLTA sicca. Nomen loci, in quo contra Venetos pugnarunt Galli non procul ab Abdua Italiæ flumine. Cælius libro 5. cap.1, Haud ita multo interiecto tempore, discordi ab hisce belli primitiis exercitu Veneto, pars vna Gallûm, Prandinum oppidum haud ita ab flumine dissitum inuadere cogitârem, ducentis fermè ab fluuio passibus audaciùs adorta est inter Cassianum, Triuilium, & Riuoltam siccam, id loci nomen est, &c.

RIVSIANA, Ptolemæo libro 2. cap.11. Germaniæ vrbs, vulgò Gengen.

Riuus, riui, masc. gen. { ῥύαξ } Est locus (inquit Vlpianus. D. De riuis, l.1.) per longitudinem depressus, quo aqua decurrat: cui nomen est, ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. Festus, Riuus vulgò appellatur tenuis fluor aquæ, non specu, consiliòve factus, verùm naturali suo impetu. Sed & ij riui dicuntur, qui manufacti sunt, siue super terra in fossa, siue super specu: cuius vocabuli origo ex Græco pendet. Cic. in Topic. Tanquam riuorum à fonte deductio.

Aquæ puræ riuus. Horat.3. Carm. ode 16.

Ruris riui Horat.1. epist.10.

Apertus riuus. Paul in l.1. D. de riuis.

Arens, Siccus ferè. Virg 3. Æneid.

Cœmentitius. Vlp. in l.3 D. De riuis.

Fluens. Virg 8. eclog.

Garrulus Ouid.1. Fast.

Integer. Vlpian. in l.1. D. De riuis.

Lapidosus. Ouid.3 Fast.

Mobiles. Horat.1. Carm. ode 7.

Obliquus. Horat.2. Carm. ode 3.

Proni. Horat. lib.1. Carm. ode 29.

Rauci. Claud.5. Paneg.

Saliens riuus dulcis aquæ. Virg.5. eclog.

Signinus. Vlpian. in l.1. D. De riuis.

Structilis. Vlpian. in l.3. D. De riuis.

Terrenus. Vlpian in l.3 D. De riuis.

¶Agit aquas riuus. Ouid.1. Fast.

Claudere riuos. Virg.3. eclog.

Deducere riuos, Vide DEDVCO.

Tenuis fugiens per gramina. Virg 4. Georg.

Potis riuis intyba gaudent. Virg 4. Georg.

Riuus indigens purgatione & refectione. Vlp. in l.1. D. De riuis.

Gelidos riuos inficere sanguine. Horat 3 Carm. ode 13.

Riuus cum murmure labens. Ouid.2 Metam.

Celeres riuos morari. Horat 3 Carm ode 11.

Reficere riuum. Vlpian. in l.3. D De riuis.

Aqua trepidat cum murmure per pronum riuum. Horatius 1. epistol.10.

¶Riuus sanguinis. Plin. lib 11. cap.37.

Sanguinis riuos vomens. Virg.11. Æneid.

Vberes riui lactis. Horat 2. Carm. ode 19.

Lachrymarum riuus. Ouid.9. Metam.

Argenti riuus & auri. Lucret lib.5.

Facundiæ. Lactantius de opific. Dei, cap. vlt. Tenuis in nobis facundiæ riuus est.

Fortunæ riuus. Horat.1. epist.12.

¶Flumina facere è riuo. Prouerbij figuram habet, vt illud, Ex musca elephantum, Id est, è re minima rem maximam. Ouid.2. de Ponto, eleg 5.

Riuulus, pen. corr. Diminut. { ῥυάκιον } Cic. 1. Acad. vt ea à fontibus potiùs hauriant, quàm riuulos consectentur. Idem pro Cælio, Nam si ipse orietur & nascetur ex sese, fortasse vt soleo, commouebor: sine autem vt riuulus accersitus & ductus ab ipso capite accusationis vestræ, lætabor.

Riuales { ῥυάκιοι } Qui in riuis habitant. Columel. lib.8. cap.15. Datur cammarus, & riualis alecula, vel si qua sunt incrementi parui fluuiorum animalia.

¶Riuales. Vlpian. in l.1. D. De aqua quotidia. & æstiu. Si inter riuales, id est, qui per eundem riuum aquam ducunt, sit contentio de aquæ vsu, &c. Idem l.3. eodem tit. Is qui ius aquæ quotidianæ habet, vel fistulam in riuo ponere, vel aliud quodlibet facere potest: dummodo ne fundum domino, aut aquagium riualibus deterius faciat.

Riuatim, pen. prod. Aduerbium. Macrob. lib.7. Saturn cap.12, Quæ igitur ratio facit, vt riuatim aquæ de Ponto fluant, quum foris influentes aquas Pontus accipiat?

Rixa, rixæ { ἔρις } Nomen fictitium, à ringendo, quod est proprium canum quando irritantur. Festus, Rictus, rixæ, rixose, ringitur, dici videntur, quia in diuersum rumpantur, contrariáque sint recto. Cic. in Verrem, Ecce autem noua turba atque rixa. Hoc est, contentio & pugna.

Calidæ rixæ. Horat 3. Carm. ode 27.

Dulcis rixa. Propert. lib.3. eleg.8.

Nocturna. Ouid.3. de Arte.

Vecors. Catull. ad Rauidum.

¶Committere rixam, Vide COMMITTO.

Committere se rixæ. Ouid. ad Pisonem.

Concitus ad rixam, Vide CONCIO.

Excitare. Catull. ad Rauidum.

Inserere rixas. Tibull. lib.1 eleg 1.

Rixa est cum eo magna. Cic. ad Pætum, lib.9.22.

Rixa sedata. Liu.1. ab Vrbe.

Rixator, pen prod rixatoris, Verbale. Firmic. lib.5. cap.8, Homines erũt mali, litigiosi, rixatores, contentiosi.

Rixosus, pen. prod. Adiect. { φιλόνεικος, ἐριστικός } Contentiosus.

Rixosæ aues. Pugnaces, & ad ineunda inter sese certamina procliues, cuiusmodi erant Græcorum alites, inquit Columella: eorum enim studium erat ferocissimum quémque alitem certaminibus & pugnæ præparare. Colum lib 8. cap 2.

Rixo, rixas, rixare, Antiqui pro Rixor sunt vsi. Varr. Armorum iudicio, Ille vi, os hortari, vt rixarent, præclari philosophi. Idem Serrano: Dormit altiùs, nimirum vigilant, clamant, calent, rixant. Idem de rerum Natur. lib.1, Ne familiæ rixent cum vicinis.

Rixor, rixaris { ἐρίζω, λοιδοροῦμαι } rixari, Iurgiis agere, contendere. Horat. in epistola ad Lolium, lib.1.19,

Alter rixatur de lana sæpe caprina,

Propugnat nugis armatus. Prouerbium est in eos qui de re nihili disceptant: quod à quopiam euentu natum apparet, contentiosè decertantibus duobus, vtrùm lanam haberet caper, an setas. Aut alioqui de villis caprinis dimicantibus, re videlicet inutili, minimèque momenti, cuiusmodi iocus fertur & de asini lana. Loquitur

&

autem Horatius de morosis in amicitia, qui quantumlibet friuola de causa litem cum amico suscipiunt.
Rixantur inter se. Plin. lib. 16. cap. 2.
Rixari cum aliquo de amicitia. Cic. 1. de Orat. Quum esset cum eo Tarracinæ de amicula rixatus.
Rixantur herbæ aridæ. Varr. 1. de Re rust. cap. 47. Aridæ factæ herbæ rixantur, ac celeriùs rumpuntur, quàm sequuntur.
Rixans, Participium { ἐρίζων. } Lucretius lib. 6.
Rixantes potius quam corpora desererentur.
RIZONICUS { ῥιζονικὸς κόλπος } Sinus Liburniæ Ptolemæo hodie Catharum. *Le Cataro.*

R O

ROBIGO, pen. prod. Dea quam Romani putabant robiginem siue rubiginem auertere. Ouid. 4. Fastorum,
Flamen & antiquum lucum Robiginis ibat. Erat & Robigus deus cui robigalia sacra VII. Calend. Maij fiebant, quoniam tunc ferè segetes robigo occupat, vt ait Plin. Vide Varronem 1. de Re rust. cap. 1.
Robigalia, dies festus septimo kalendas Maias, quo Robigo deo suo, quem putabant rubiginem auertere Romani sacrificabant. Festus.
Robigo, robiginis { ἐρυσίβη } Morbus segetum qui culmis frumentorum innascitur ex nimio humore, vt ait Varr. Hoc vitio, spicæ marcidæ fiunt, & in puluerem fœtidum confriatiles. Virg. 1. Georgicorum,
Mox & frumentis labor additus, vt mala culmos
Esset rubigo. Seruius verò dicit, rubiginem genus esse vitij quo culmi pereunt, sed abusiuè robigo dicitur: nam propriè rubigo dici debet. Vide RUBIGO.
Rubor, vel Robur, roboris, pen. corr. neut. gen. { δρῦς } Species quercus durissimæ. Plin. lib. 16. cap. 2. Roborum vastitas intacta æuis & congenita mundo. Cic. 2. de Diuinat. Itaque perfracto saxo sortes erupisse in robore insculptis priscarum literarum notis.
¶Acutum robur, Vide ACUO.
Ambesa flammis. Virg. 5. Æneid.
Cauum. Virg. 2. Æneid. Sic vocat equum durateum.
Robora congesta. Virg. 3. Georg.
Fissile robur cuneis scinditur. Virg. 6. Æneid.
Graue robur aratri. Virg. 1. Georg.
Indurata flammis. Stat. 4. Thebaid.
Infabricata. Virg. 4. Æneid.
Innata rupibus. Ouid. epist. 78.
Magnum. Senec. Herc. furent. 9. Clauam intelligit trinodem.
Nodoso robore fregit illi tempora. Ouid. 12. Metam.
Solidum. Virg. 2. Georg.
Mouere conuulsa robora terra. Ouid. 7. Metam.
Succidere robur. Ouid. 8. Metam.
Robora ferri. Lucret. lib. 2. Tralatio est ab inanimo ad aliud inanimum. nam robur propriè de quercu dicitur. Lambinus.
¶Robur quoque in carcere, is dicitur locus quò præcipitatur maleficatorum genus quod anteà arcis robusteis includebantur. Hæc Festus. Plautus Curcul. 15.
-at ego vos ambo in robusto carcere
Vt pereatis. Erat enim genus supplicij quod idem Plaut. Pœn. 17. codicem robustum vocat. Liu. 8. bel. Macedon. in fine, vt in carcere inter fures nocturnos & latrones vir clarissimus Scipio includarur, & in robore & tenebris expiret. Quidam legunt rubore. Valer. Maxim. lib. 6. cap. 3. in Tiberium & Caium Gracchum, Quinetiam familiares eorum, nequis Reipub. inimicis amicus esse vellet, de robore præcipitati sunt. Hinc facinora magnitudine rara, nouitate dira & inausspicatissima, robore digna solent appellari. Apuleius in secunda Apologia, O mirum commentum, ô subtilitas digna carcere & robore. Meminit Cælius lib. 17 cap 8.
Robur etiam fustem lignúmque significare videtur, quo fontes tundebantur fustuario. Lucretius, lib 3,
Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, tedæ. Nam locum hic, vt reor, non significat, nec vinculum: de suppliciis enim loquitur, non de vinculis. Turneb.
¶Robur { τὸ ἰσχυρὸν } per translationem, pro animi fortitudine qua quis durat aduersus pericula. Cic. pro Fonteio, Equites Rom. quos nos vidimus, &c. habuerunt tantum animi, tantum roboris, vt &c. Idem 2. de Orat. Aliæ quæ in ingenij aliqua facultate: aut animi magnitudine & robore. Idem Torquato lib. 6. Quantum in cuiusque animo roboris est atque neruorum.
Animis inest robur. Lucan lib. 5.
Incredibili quodam robore animi homo. Cic. pro Milone.
¶Robur { ἰσχὺς } Corporis firmitas quæ aduersus omnes difficultates firmiter obnititur. Cic. pro Rosc. Amer. Fori iudiciique rationem Messala, vt videtis Iudices, suscepit: qui si iam satis ætatis ac roboris haberet, ipse pro Sext. Roscio diceret. Idem 10. Philipp. Alter virtutis robore firmior, quàm ætatis, cum istis ipsis veteranis ad D. Brutum liberandum profectus est.
¶Robur, Omnium rerum firmitas, duritiáque. Colum. lib. 2. Quod protinus exile natum fit, nunquam robur accipere manifestum est. Vnde Seruius dicit, Omne quod forte est, robur vocamus. Virgil. 7. Æneidos,
-æternáque ferri Robora.
Firmamentum & robur. Cic. pro lege Manilia. Sed tamen alterius partis periculum Sertorianæ atque Hispaniensis, quę multò plus firmamenti ac roboris habebat, Cn. Pompeij diuino consilio ac singulari virtute depulsum est.
Robur & soboles militum interiit. Pollio Cic. lib. 11. 33.
Robur ætatis. Cic. pro Cælio, Quum autem paulùm iam roboris accessisset ætati, in Africam profectus est.
Firmius ætatis robur. Quintil. lib. 1 cap 8.
Quàm maturrimum ætatis robur. Tacit. lib. 12.
Adultum, Vide Adultus, in ADOLEO.
Arboris robur. Ouid. 3. Metam.
Expers roboris herba. Ouid. 5 Metam.
Antiquo robore quercus Virg. 3. Georg.
Non expugnabile. Stat. 6. Thebaid.
Illibatum robur hominis, Vide ILLIBATUS.
Rude. Valer. 3. Argonaut.
Virili robore aucta proles. Stat. 4. Sylu. 8.
¶Accessit robur ætati, Vide ACCEDO.
Assumere robora. Ouid. 15. Metam.
Capere robur, Vide CAPIO.
Collectum robur viréfque receptæ. Virg. 3. Georg.
Habere robur. Cic. pro Rosc.
Mentiri inani sagina verum robur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Inuictum non ponebat pectore robur, id est, Deponebat. Sillus, libro 11.
Vires solidæ suo stant robore. Virg. 2. Æneid.
Subest robur illi ætati. Celsus lib. 2. cap. 10.
Sumere robur corporibus. Liu. 1 ab Vrbe.
Tenere firmitatem & robur in virtute. Cic. 5. de Finib. Dummodo plus in virtute teneamus quàm ille tenuit firmitatis & roboris.
Firmamentum ac robur totius accusationis. Cic. pro Mur. Venio nunc ad Catonem, quod est firmamentum ac robur totius accusationis.
Prosequi honore verborum robur. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Roboreus, Adiectiuum { δρύϊνος } Quod est ex materia roboris. Colum. lib. 6. cap. 19. Est autem talis machinæ forma, roboreis axibus compingitur solum.
Pons roboreus. Ouid. 5. Fast.
Roburneus, Aliud adiectiuum, Quod ex robore nascitur. vt Fruges roburneæ, pro Glande. Colum. lib. 9. cap. 1.
Robusteus, Denominatiuum à Robur. vt Robustea materies, Quæ ex robore erat. Varro 1. de Re rust. cap. 38. Alij legunt robusta.
Robustus, similiter adiectiuum. Idem quod Robusteus & Roboreus. Colum. lib. 2. cap. 15. Sed eodem medio loco robustam materiam defigere conuenit.
Robustus { καρτερὸς, δυνατὸς, ἰσχυρὸς } Quod est multi roboris. Colum. lib. 2. Neque dubium est, ex robusto semine posse fieri non robustum. Robustus codex apud Plautum in Pœn. 17. Et robustus carcer, apud eundem in Curcul. 15. Hoc est ex robore arbore. Vide paulo antè ROBUR quoque in carcere.
Satelles robustus, & valens, & audax. Cic. 2. de lege Agrar.
Puer robustus acri militia. Horat. 3. Carm. ode 2.
Robustus ad incursum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Robustus in clamando atque exercitatus. Cic. 1. Ver. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.
Ætate robustus. Cic 5. Philipp. Magni honores habiti Cn. Pompeio, quum esset adolescens, & quidem iure: subuenit enim Reipub. sed ætate multò robustior.
Robustus exercitatione. Cic. 2. in Catil. Tertium genus est, ætate iam confectum, exercitatione robustum.
Robusta res vetustate. Cic. 2. de Diuin. Quæ est igitur ista calliditas, res vetustate robustas calumniando velle peruertere?
Ætas robustior. Claud 7. Paneg.
Animus. Cic. 1. Offic.
Annus. Ouid 15 Metamorphoseos,
Transit in æstatem post ver robustior annus.
Collum. Catull Argon. 59.
Improbitas. Cic. 2. Philipp. Sed hæc quæ robustioris improbitatis sunt, omittamus.
Robustius malum. Cic. 5. Philip. Omne malum nascens facilè opprimitur: inueteratum fit plerunque robustius.
Plaustra. Horat. 2. epist. 2.
Viribus robustis adoleuit ætas. Lucret. lib. 3.
Roboro, roboras, pen. corr. { ῥώννυμι, ἰσχυρίζω } roborare, Robur addere, firmare. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidos luto construunt, stramento roborant.
Adulta ætas roborat artus. Lucret. lib. 4.
Roboratur vox. Plin lib. 11. cap. 51.
Roborare grauitatem constantia. Cicero 1. Offic. Catoni autem cùm incredibilem tribuisset natura grauitatem, eámque ipse perpetua constantia roborauisset, sempérque in proposito, susceptóque consilio permansisset, moriendum potiùs quàm tyranni vultus aspiciendus erat.
Roborat se eloquentia. Cic. in Orat. Sed quòd educata eiusmodi nutrimentis eloquentia est, ipsa se posteà colorat & roborat, nô alienum fuit de oratoris quasi incunabulis dicere.
Roborarium, roborarij, neut gen. { περίβολος } Roboraria, inquit Gellius, antiquis significabant ea, quæ nunc viuaria vulgus vocat. Sic autem erant appellata, à tabulis roboreis, quibus septa visebantur: quod genus septorum se adhuc plerisque locis in Italia vidisse scribit. Vsus est hoc vocabulo Scipio in oratione contra Cl. Asellum quinta, vt idem Gellius author est lib 2. cap. 20.
Robus, robi, m. g. { ἰσχυρὸς } Apud veteres dicebatur rubeus, & bouem robum idcirco rustici vocabant. Vnde & materia quæ plurimas huius coloris venas habet, dicta est robus: & homines valentes, ac boni coloris, robusti. Ex Festo.
¶Robus, Genus frumenti. Col lib. 2. cap. 6. Tritici genera complura cognouimus. Verùm ex his maximè serendum est, quod robus dicitur, quoniam & pondere, & nitore præstet.
Robusteus, Robustus, Vide ROBOR.
Rodo, rodis rosi, rosum, rodere, Propriè murium est, qui dentibus ferè semper aliquid demoliuntur. Cic. 2. de Diuinat. Quasi verò quicquam intersit mures diem & noctem aliquid rodentes, scutà an cribra corroserint.
Pollicem rodens Horat. Epod. 5.
Vngues rodere Horat. 1. Serm saty. 10.
Flumina rodunt ripas. Lucret. lib. 5.
Dentem dente rodere dicitur, qui carpit eũ qui neque lædi queat, neque

aeque sentiat: aut qui mordet pari mordacitate praeditum quempiam. Martial.lib.13.in obtrectatorem quendam,
- quid dentem dente iuuabit
Rodere? carne opus est, si satur esse velis.

¶Rodere aliquem, per translationem, pro Obtrectare alicui, & obscurè, ac dissimulanter maledictis insectari. Cic.pro Corn.Balbo, More hominum inuident, in conuiuiis rodunt, in circulis iccirco vellicant.

Amicum absentem rodere Horat.1.Serm.saty.4.

Rodor, Voce passiua, Lucret.lib.5,
Praetereà, pro parte sua quodcunque aliud auget,
Roditur.&c. Tralatio est.
Ferrum roditur scabra rubigine. Ouid.1.de Pont.eleg.1.

Rosio, rosionis, Verbale. Plin.lib.20.cap.14. Stomachi autem ex aqua item rosiones sistit, & vomitiones cum aceto & polenta. Ibidem, cap.21, Succus decoctae neruis prodest, & vesicae, & intestinorum rosionibus.

Rodus, Vide RAVDVS.

ROECVS, plastes Samius, quem in Samo primum omnium Plasticen inuenisse refert.Plin.libro 35.cap.12.

ROFFREDVS iurisconsultus Beneuentanus, ius Ciuile publicè Bononiae, dein Aretij professus est circiter annum, 1200.

ROGATIANVS nobilis senator, de quo audi sapientissimi Caelij Rhodigini admonitum. Succurrit (inquit Caelius lib.7.cap.11.) exemplum frugalitatis nobile, Senatoris Rogatiani, cuius idem meminit Porphyrius. Is ergo sapientiae studio egregiè intentus, nihil habebat antiquius, quàm vt quantù ratio pateretur, animum ab vitae cogitationibus seuocaret: quamobrem nec bonorum curam omnino duce bat, quin & seruos à se reiecit, nec vllos vnquam honores admisit. Nam proditurus quãdoque Praetor, iam lictoribus illi apparentibus, nulla prorsus dignitatis habita ratione, nec prodire quidẽ sustinuit: Imò & propria domo relicta, apud amicos diuertebat contentus semel interdiu dedisse operam cibo. Quae viuendi ratio tam incuriosa, támque sui negligens illuc demum profecit: vt cùm podagra infestaretur priùs, mox tanquam in multos annos impetratis induciis, aut diffiso die, ita conualesceret, vt manuum pedúmque munere nõ vteretur secus, ac quilibet maximè vigetium: qua quidem re factum est, vt verè synceritérque philosophantis insigne esset, ac haberetur exemplar. Haec Caelius.

Rogo, rogas {Λίσσομαι, παρακαλῶ, ἐρωτῶ, ἀξιῶ, χρήζω} rogare, Notae significationis. Gellius lib.13 cap. 20, Crepidarium, inquit, cultellum rogauit à crepidario sutore. Accusatiuo iungitur rei quam rogamus.

Rogare auxilium, Petere precibus. Caesar 1.bell. Gall. Legatos ad Caesarem mittunt rogatum auxilium.

Finem rogant erroris. Ouid.14 Metam.

Opem rogauit summissa voce. Ouid.4.de Ponto, eleg.3.

Meo iure te hoc beneficium rogo. Antonius Ciceroni in Epist.ad Attic.lib.14.

Rogare aquam de proximo. Plaut.Rud.10.

Rogare aliquem de. Cic.ad Quint.frat.lib.3.17, Et simul Taurum, quem tibi audio promisisse, qui nunc Romae erat, de aqua per fundum eius ducenda rogabo.

Rogare ad & in. Plin iunior lib.1.epist.9.ad Fundanum. Ille me ad signandum testamentù, ille in aduocationẽ, ille in consilium rogauit.

Rogare ab amico Cic.ad Atticum, lib 9, Quod maius imperium à minore rogari non sit ius.

Rogare deos diuitias. Martial lib.4.epigr.33,
Nunquam diuitias deos rogaui.

Rogare & orare ne. Cic 1.Verr. Rogare & orare ne illos supplices aspernarer, quos me incolumi nemini supplices esse oporteret. Idem ad Seruilium, lib.13, Te oro atque rogo, vt eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis iuues.

Ac te illud primum rogabo, nequid, &c. Cic.Memmio, lib.13.1.

Rogare vt. Terent.Heaut 2 3,
Vbi dicimus redisse te, & rogare vti
Veniret ad te mulier, &c.

Rogare magno studio. Cic.ad Qu fratrem, lib.1.2, Hoc te ita rogo vt maiore studio rogare non possim.

Supplice voce rogare. Ouid.6.Metam.

Concinnè rogare, Vide Concinnè, in CONCINNVS.

Impudẽter rogare, & impudẽtissimè postulare, Vide IMPVDENS.

Leuiter rogare. Senec.de Benefic.lib.1.cap.1.

Miserabiliter rogare. Senec.de Benefi lib.2 cap.14.

Molestè rogare. Cic.ad Attic.lib.1. epist.14, Iam illud molestè rogo, quod maximè cupio, vt quamprimùm venias. Molestè refertur ad personam legentis, id est, cum molestia tua.

Nominatim rogare, Vide Nominatim in NOMEN.

Suppliciter rogare deos. Ouid.1.de Ponto, eleg 11.

Precariò aliquem rogare. Cicero 7.Verrin. Quo tempore in tanta inopia nauium tantáque calamitate prouinciae, etiam si precariò essent rogandi, tamen ab iis impetraretur.

Occidere aliquem rogando. Horat.Epod.14. Id est, molestum esse alicui, & instare semper rogando.

Molestum verbum est, Rogo. Senec.de Benefi.lib.2.cap.2, Molestum verbum est, onerosum, & demisso vultu dicendum, Rogo.

Omitte rogare, Vide OMITTO.

¶Rogare, Vtendum accipere. Cic.6.Ver. Profectò hinc natum est, Malo emere, quàm rogare.

Rogare vtendum. Cato cap 5.

Rogare inspicienda vasa, Id est, commodato petere, vt tantum inspicere liceat. Cic.6.Verr. Mittit rogatum vasa ea quae pulcherrima apud illum viderat, ait se suis celatoribus velle ostendere. Budaeus.

Mutuum aliquem rogare, Vide MVTVVM.

Rogare aliquem mutuam pecuniam. Celsus in l.Si me.D. Si certum petatur.

¶Rogare {ἐρωτᾶν} Interrogare. Plaut. Amphitr.8,
Alcumena vnum rogare te volo. AL. quiduis roga.

Rogaui, peruenissẽtne Agrigentum: dixit peruenisse, quemadmodum reuertissent Cic 6 Verr.

Rogare de. Plaut Persa.16,
Iam de istoc rogare omitte: non vides nolle eam loqui? Cicero ad Gallum, lib 7.24, Est'ne aut tui pudoris, aut nostri, primum rogare de die, deinde, &c.

De aliquo aliquid rogare. Cic.in Vatinium, Tum respondeto ad ea, quae de teipso rogaro.

Roget quis Modus est loquendi, & veluti quaedam dilutio eorum quae obiici possent: pro quo multi ineptè dicunt. *Si aliquis me interrogaret, peteret, diceret.* Terent.Eunuch 3 3,
Roget quis, quid tibi cum illa?

¶Rogat, est consulit populum, vel petit ab eo, vt id sciscat, quod ferat. Vnde nos quoque in consuetudine habemus pro petere & orare. Cato in dissuasione, ne lex Baebia derogaretur, ait, Hoc potius agam, quod hic rogat. Festus.

¶Rogare legem. Gellius lib 2.cap.24, Lex deinde Licinia rogata est. Cicero 2. Philipp. Ego leges perniciosas rogaui. Hinc legis rogatio dicitur, quoniam rogare populum magistratus solebant, an id placeret quod statuerant. Rogare populum, est agere cum populo. In qua re haec erant verba solennia, Velitisne iubeatisne Quirites, vt hoc vel illud fiat? Idem 2.de Legib. Et si quae fortè à me hodie rogabuntur, quae non sint in nostra Repub.nec fuerint, tamen erant ferè in more maiorum, qui tum vt lex valebat. De legibus. Vide ABROGO.

¶Rogare magistratum aliquem, Rogatis suffragiis creare. Cic. Attic.lib.9.epist.11, Id assequitur, si per Praetores Consules creantur. Nos autem in libris habemus non modò Consules à Praetoribus, sed ne Praetores quidem creari ius esse, idque factum esse nunquam: Consules, eò non esse ius, quòd maius imperium à minore rogari nõ sit ius: Praetores autem, quum ita rogẽtur, vt collegae Consulum sint, quorum est maius imperium. Idem lib.1.de Diuinat. Comitia Consularibus rogandis habuit. Et populum rogare magistratum dicebatur is, qui comitia habebat: id est, populum rogare, vt suis suffragiis eum magistratum crearet cuius magistratus causa comitia haberentur. Et legimus in Liuio Decad.1.lib.6.in fine, Factum esse Senatusconsultum, vt duos viros Aediles ex patribus Dictator populum rogaret. Cic.de Legibus lib.3, Tribunisque quos sibi plebes rogassit, ius esto cum patribus agendi. Verba sunt 12. tabul. Rogassit, id est creauerit.

In perpetuum rogari. Quintil.lib.2.cap 4.

Rogare sententiam, In senatu primi sententias à Consule rogabantur Consules designati, si modò post consularia comitia senatus haberetur: sin antè, rogabat Consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni Senatorum frequentia, sed quem vellet è numero Consularium. Et antiquae consuetudini dabatur, vt quem ordinem interrogandi sentẽtias Consul Calendis Ianuariis instituisset, eum toto anno cõseruaret. quo ordine Caesar neglecto, primum Pompeium post affinitatem Consul rogare sententiam coepit, quum antea Crassum solitus esset. Quoniã autem, quum designati consules fuissent, ij sententiam primi rogabantur: quaeri potest, vter ex ipsis designatis prior rogaretur. Sciẽdum igitur, siue patritius & plebeius, siue duo plebeij designati consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eũ in magistratu priorem quoque sententiam rogasse. Ideóque rogauit in re Catilinaria non C.Antonius, sed M.Cicero, quia Consul priore loco declaratus: nã genere pares erant, vterque plebeius. Et ad Atti. lib.1.ep.10, pacificatorem Allobrogum (C.Calpurnium Pisonem intelligit) rogat sententiam M Pupius Piso Consul, ex familia plebeia: M.Valerius Mesalla, etsi patritius, tamen non rogat, plebeius igitur anteponitur patritio: cur? quia priore loco declaratus Consul. Vter in magistratu prior rogaret, ostendi: quo coniicitur, & vter rogaretur, quum designati essent.

Vti rogas Quo sensu dici soleret, hinc intelliges. Cic.ad Att.lib.1. ep.11, Quum dies venisset rogationi ex senatuscõsulto ferendę, concursabãt barbatuli iuuenes, totus ille grex Catilinae, duce filiola Curionis: & populũ, vt antiquaret, rogabãt. Piso autem Consul lator rogationis, idem erat dissuasor, operae Clodianae pontes occuparãt: tabellae ministrabantur, ita vt nulla daretur, Vti rogas. Hic tibi Rostra Cato aduolat, &c. Quum populus in campum Martium cõuenerat, vt rogationem aliquã aut acciperet, aut antiquaret: tabellae singulis binae dabantur, diuersè inscriptae: altera sic, Vti rogas: qua significabant, se rogationem accipere, & velle vti rogasset is qui rogationem tulisset: altera, cum litera A, quae erat antiquatae, id est sublatae rogationis nota. Liu Decad.1.lib.10, Ego hanc legem Quirites, quod bonum, faustum, foelixque sit vobis ac reipublicae, vti rogastis, iubendã censeo. tametsi suspicor mẽdosè scriptũ in Liuio, Rogastis. nõ enim populus rogat, sed rogatus iubet. mallem igitur, rogati, aut rogati estis: vt apud eundẽ Decad.4 lib.3, Ea rogatio in Capitolio ad plebẽ lata est omnes quinque & triginta tribus, vti rogatae, iusserunt. Libro autem De legibus 3, Vos demum, vt video, legem antiquastis sine tabella. Corrupti igitur Clodiani, qui tabellas ministrabant, quũ eas tantùm darent, quibus antiquari rogatio posset. Cic.in Pison. Me vniuersa ciuitas non priùs tabella, quàm voce priorẽ Consulem declarauit. Vide, Suffragia quomodo ferri solerent, in SVFFRAGOR.

¶Rogare sacramento militem. Liu 5.bell.Maced. Ibidem lib.2, Cum quinque legatis profectus, obuios in agris sacramento rogatos, arma capere & sequi cogebat. Additur interdum nomen potestatis, vt Rogare Consulis sacramento, Id est, iure Consulari. Caesar in princip lib 6.Gall Quos ex Cisalpina Gallia Consulis sacramento rogauisset, ad signa conuenire, & ad se proficisci iuberet.

¶Rogare aliquem sententiam. Quintil.lib.6 cap.3, Post acceptam hereditatem, primus sententiam rogabatur, cuius haereditas est.

Rogans, Participium {λιτανεύων} vt Veniam dare roganti. Ouidius 6. Metamorph.

Facilis rogantibus.Ouid.2.Amor.eleg.3.
Partes rogantis agere.Ouid.6.Fast.
Verba roganti.Ouid.epist.19.
Voce rogante flectitur iratus deus.Ouid.1.de Arte.

Rogandus,Aliud participium { δεητέος } Ouid.3.Trist.elegia 8,
Tunc quoque sollicita mente rogandus erit.
Comitia Consulibus rogandis habere. Cicero 1.de Diuinat. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomarium transgressus esset, comitia Consulibus rogandis habuit. Liuius lib.8 bell. Maced. Comitia consulibus rogandis fuerunt ad XII.Calend.Mart.Creati Consules M.Æmylius Lepidus,C. Flaminius.Id est,creandis.

Rogatus,pen.prod. { ἐρωτηθείς } Aliud item participium,vt Rogatus sententiam in Consulatu.Plin.lib.7.cap.48.
Rogati creditores. Cic.3.Verr. Erat in consilio etiam æquissimus iudex, ipse Verres: erant nonnulli rogati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cuiusque legati plurimum prodest gratia.Emendatiora exemplaria legunt Togati.
Gaudent esse rogatæ puellæ.Ouid.1.de Arte.
Vocibus rogantis flecti Ouid.11.Metam.

Rogatus,huius rogatus,pen.prod. { αἴτησις } Cic.1. de Nat.deor. Nam quum feriis Latinis ad eum ipsius rogatu accersitúque venissem,offendi eum sedentem in exhedra.
Ad aliquem ipsius rogatu venire.Cic.1.de Nat.deor.
Rogatu meo impetrauit.Cic.Attic.lib.13.
¶ Ad rogatum alicui non respondere, Ad interrogationem. Cic. pro Flacco.

Rogatio,rogationis,Verbale { δέησις,ἀξίωσις,ἐρώτησις } Interrogatio , Rogationis etiam nomine continetur lex, plebiscitum, & priuilegium. Suet.in Cæsare,cap.5,Reditum in ciuitatem rogatione Plotia confecit. Id est,lege à Plotio lata. Festus , libro 16, Rogatio ea dicitur quum populus consulitur de vno,pluribúsve hominibus , quod non ad omnes pertineat: & de vna, pluribúsve rebus , de quibus non omnibus sanciatur. Nam quod in omnes homines résve populus sciuit, lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait, Inter legem & rogationem hoc interest,Rogatio est genus legis: quæ lex non continuò est,ea rogatio est,non potest non esse lex, si modò iustis comitiis rogata est,Hæc Festus. Cic.4.de Finib.Et eadem imbecillitate & constantia L.Tubulum fuisse,qua illum cuius condemnatus est rogatione P.Scæuolam.
Rogationem à lege nihil differre ostendit. Cic. in Bruto , De C. Galba:Rogatione, inquit, Manilia, Iugurthinæ coniurationis inuidia, oppressus est. Paulopòst , Inuidiosa lege Manilia quæstione C. Galbam Gracchani iudices sustulerunt Nihil igitur differunt lex & rogatio : nisi prius fit rogatio, & postea lex : quo ordine in his exemplis ponuntur.
Rogatio & huic finitima percontatio.Cic 3 de Orat.
Rogatio iudicis. Cic.3 Offic. Itaque præclarum à maioribus morem accepimus rogandi iudicis,si eum teneremus,quæ salua fide facere possit. Hæc rogatio iudicis ad ea pertinet quæ paulò antè dixi, honesta amico à iudice posse concedi.
Rogationes & plebiscita.Quintil.lib.2.cap.14.
Accipere rogationem,Id est,legem accipere. Cic.ad Attic. libro 1. 9,Vt Consules populum cohortarentur ad rogationem accipiẽdam. Vide ACCIPIO.
Ferre rogationem ad populum.Cæsar 3.bel.Ciuil.
Perferre rogationem per vim,Est legem perferre. Cic. ad Quint. fratrem,lib.2.6, Sed tamen suspicor per vim rogationem Caninium perlaturum.
Promulgatur ab eodem rogatio de mea pernicie.Cic.pro Sext.
Alicuius rogatione aliquem diligere.Cic.Qu fratri,lib.3.17.
¶Rogatio,pro supplicatione, & prece. Valer.Max.lib.6.cap.4.de Publio Rutilio,Quum amici cuiusdam iniustæ rogationi resisteret, atque is per summam indignationem dixisset, Quid ergo, inquit, mihi opus est amicitia tua , si quod rogo,non facis? respondit, Imò quid mihi tua,si propter te aliquid inhonestè facturus sum.

Rogatiuncula,penult.corr. { ἐρωτημάτιον } Diminutiuum. Cic.pro Domo sua,Te meam domum consecrasse,te monimentum fecisse, in meis ædibus te signum dedicasse,eáque te ex vna rogatiuncula fecisse.

Rogator, penult. prod. Aliud verbale { ἐρωτῶν } vt Rogator comitiorum, qui postulat comitia vt fiant. Cic.1. de Diuin. Qui recentibus comitiis in Senatum introducti negauerunt iustum comitiorum rogatorem fuisse.
Rogatores in comitiis dicebantur Consules qui comitia habebant: sed & illi qui in centuria aliqua rogabant suffragia, & renuntiabant Consuli comitia habenti , interrogante præcone , vt facilè colligitur ex verbis Cic.lib.2.de Oratore, de Scipione Maluginensi. Tum autem voce suffragia , non tabella ferebantur , nondum latis legibus tabellariis.Rogatores verò renuntiatores centuriorum fuisse,ita docet Cic.lib.2 de Diuinatione, Quos quum Tib. Gracchus propter mortem repentinam eius qui in prærogatiua referenda subitò concidisset , in senatum introduxisset , non iustum rogatorem comitiorum fuisse dixerunt. Primùm vide ne in eum dixerint , qui rogator centuriæ fuisset. is enim erat mortuus. Sed & Consul renuntiabat , vt Cicero Murænam se renuntiasse dixit in ipso statim orationis pro Muræna principio. Præco etiam populo renuntiabat quem centuria quæque relata & renuntiata à rogatoribus Consulem faceret.
¶Rogator,Postulator & mẽdicus,qui eleemosynã postulat.Plaut. Vt rogator ostiatim petam panem? Cic. ad Attic.lib 16 341. Quanquam hæc epistola non suasoris est , sed rogatoris. Vide Bucca, pro frustro panis, in BVCCA.

Rogatarius { ἐπερωτῶν } Tabellio qui rogat quod quisque stipulatur, hoc est promittit.Sipontinus.

Rogito,rogitas,penultima corr. { ἐξετάζω } rogitare, Frequentatiuum, Sæpe rogare.
¶Rogitare , Precari. Plin. Patrem adit , rogitat vt sui misereatur.
Terent.Eunuch 2.2, -sed ego cesso
Ad Thaidem hanc deducere,& rogitare ad cœnam vt veniat.
¶Rogitare,Sciscitari.Terent.Andr.1.1,
-rogitabam,heus puer,
Dic sodes,quis heri Chrysidem habuit? Idem Adelph.2.2,
-rogitas me,vbi nobis Æschinus
Siet,quid tristis ego sim? Plaut.Aulul.13,
Venio ad macellum,rogito pisces,indicant Caros.
¶Rogitare super aliquo,De aliquo interrogare.Virg.1.Æneid.

Rogitatio,rogitationis,Verbale { ψήφισμα,νομοθεσία } Lex,plebiscitum, Plaut.Curcul.10,
Rogitationes plurimas propter vos populus sciuit.

Rogus,rogi,masc.g. { πυρά } Strues lignorum ad cremanda cadauera, dictus, quòd in eo dij Manes rogentur.Plaut.Menech.4,
Age sanè igitur quando æquum oras, quàm mox incendo rogum.
Cic.3.de Finib. Nam si beatus vnquam fuisset, beatam vitam vsque ad illum à Cyro extructum rogum protulisset. Quintil. Declamat. 6.Refertur rogus, hoc est,lignum cremando cadaueri adductum re fertur domum.
Auidi rogi.Ouid.1.de Remed.amor.
Flagrans.Senec.Hercul.furente,1.
Laceri.Seneca Octauia,6, -lacerósque feni
Violenta rogos nata negauit. Sed legendum potiùs,laceróque feni
Ploratus.Ouid 4.Fast.
Vltima plorato subdita flamma rogo est.
Tepidi.Ouid.epist.6.
Tristis.Lucan.lib.8.
¶Accendere rogum Lucan.lib.9.
Ascendere in rogum ardentem.Cic.1.de Diuin.Siquidem ad mortem proficiscens Calanus indus, quum ascenderet in rogum ardentem,O præclarum discessum,inquit,è vita,quum (vt Herculi contigit)mortali corpore cremato,in lucem animus excesserit!
Consumptus rogis.Ouid.epist 7.
Plebeio rogo dare corpus.Ouid.in Ibin.
Extruere rogum.Lucan.lib.6.
Imponere aliquem in rogum.Cic.1.Tusc.
Impositi rogis iuuenes.Virg 4.Georg.
Ad rogum vsque prosequi.Cic.pro Quintio.
Rogum etiam neutro genere dicitur,vt author est Nonius.Afran. Epistola. Pulchrè hoc incendi rogum,ardet, tenetur, hoc sepulchro sepeli licet.

Rogalis,penult.prod.Adiectiuum { ὁ τῆς πυρᾶς } vt Ignis rogalis.Stat.2. Thebaid.
Flammæ rogales.Ouid 3.Amor.eleg 8.

ROMA { ῥώμη } Orbis aliquando caput dicta , & amplissimi imperij iure in hunc vsque diem fœlix. Cuius situm atque habitum quo tempore cœpta est condi obseruauerunt antiqui,è quorum numero fuit Lucius Tarutius Mathematicus,Chaldaicis literis eruditus, quemadmodum Cic.lib.2.de Diuinat.scriptum reliquit. Hæc patruum ab initio oppidum fuit,à iuuentute Latina Valentia appellatum. Quod quum Euander ad ea loca veniens extendisset, seruata prius impositi nominis significatione, Romam nuncupauit. Siquidem Græci ῥώμη robur appellant. Alij volunt Troia capta quosdam ex Achiuis in ea loca vbi nunc Roma est , deuenisse per Tyberim. Deinde suadente nobilissima captiuarum, cui Rome nomen erat,incensis nauibus,posuisse sedes,& structo oppido Romen ab ea vocasse. Alij Romam à Romulo dictam volunt. Romulus verò à Romula arbore, id est ficu,sub qua Romulus & Remus pueri inuenti sunt cum lupa præbente infantibus rumen,id est mammam.Vel à ruminando,quòd æstate sub ea pecudes ruminabant. Sunt etiam qui Romulum & Romum à robore , ἀπὸ τῆς ῥώμης appellatos volunt. Multa de Roma ex variis authoribus, sed antiquis:vide apud Sext. Pompeium Festum, suo ordine.
Roma Ciuium Romanorum tria genera fuisse video,senatores,equites,de plebe:qui tres ordines dicebantur,&ex duplici genere cõstabant,patricio & plebeio.duplex enim est ciuium Romanorum diuisio,quarum altera ad alteram nihil pertinet prior hæc,Vel patricij sunt ciues Romani,vel plebeij. posterior hæc, Vel senatores sunt ciues Romani,vel equites,vel de plebe,ita vel à genere, vel ab ordine distinguebantur: vt ciuis Romanus genere patricio natus, equestris tamen ordinis,si nondum in senatum lectus esset,diceretur;sin senator esset factus, ordinis senatorij. quod si patricius non modò in senatum allectus non esset , verùm nec inter equites locum haberet, quia scilicet equestri censu non esset , hoc est sestertiorum quadringenta millia non possideret, (minus enim qui habebat,eques esse nõ poterat,sed,vt Horatij verbis vtar,plebs erat) aut quia,quũ quadringenta millia possideret, annulo tamen aureo & equo publico non vteretur,quæ illi, equestris ordinis insignia , censor ob aliquod flagitium ademisset;aut denique, quia neque maiores eius, neque pater, neque ipse,eum quadringẽta millia,eóve amplius haberet,de equestri dignitate laborassent,equestrísque ordinis indicia,annulum scilicet aureum,&equũ publicum,neque in militia à duce,neque domi à censoribus,quũ censeretur,postulasset:quod tamen vix est vt credi possit:quis enim cõtemnat honestatem?quis,quum ab infimo ordine plebeio ad equestrem possit ascẽdere,aut ab equestri ad senatorium, recuset?siquis igitur patricię gẽtis neque senator esset,neque eques, is patricius quidem & erat,& dicebatur,idem tamẽ de plebe & erat, & dicebatur.quádoquidẽ,cuius Romanus quicúque erat,is de tribus ordinibus vnum haberet,senatorium aut equestrẽ,aut plebeium,necesse erat.senator non es,ergo eques,aut de plebe.neq; senator,neq; eques,ergo de plebe. ordo enim præterea nullus superest.at quadringenta millia,qui est equestris cẽsus,aut octingẽta millia,qui senatorius,possideo:sequitur ergo, vt eques ob quadringẽta millia sim,aut senator ob octingẽta millia.falsum.census enim dat,nõ vt eques aut senator necessario sis,sed vt esse possis:neq; pter opes honor datur, sed ob

sed ob inopiam negatur. turpe enim & indecorum, senator egens: malásque res non omnino malis mentibus quandoque persuadet inopia. Erant ergo patriciorum tria genera, patricij senatores, patricij equestris ordinis, patricij de plebe. Sed oritur consideratio. Ciuis Romanus, ex equite senator factus, amittítne ordinis equestris insignia, annulum aureum, & equum? minimè. Auctus enim dignitate, tantum abest vt de pristino iure quidquam amittat, vt etiam aliquid præterea consequatur. nam præter annulum, & equum, quæ equitum erant, habebant senatores tunicam purpuream, vt ab equestri ordine aliqua omnino specie distinguerentur, sicuti eques ster ordo à plebe annulo aureo, & equo distinguebatur. Ex Manutij obseruationibus. Duos populos seminarium gentium Romanarum fuisse reperio, Aborigines, & Troianos, qui vtrique ab Ænea, vt Liuius & Dionysius tradunt, communi nomine Latini sunt appellati. Aborigines autem, qui ante aduentum Æneæ, Latium, regnante Latino, tenebant, docet Dionysius ex Græcis in Italiam venientibus esse conflatos. Græcos autem hos nominat, Oenotrum ex Arcadia, Pelasgos ex Thessalia, Euandrum item ex Arcadia, Herculem ex Peloponneso profectum. atque etiam idem scribunt, Romulum, superante Latinorum Albanorúmque multitudine, vrbem in Palatio condidisse. quæ quum ita sint, iam id dubium esse non potest, quin ad hos populos alij etiam plurimi accesserint, qui Romanam vrbem gentibus repleuerint. siquidem accepimus, Romulum Cæninenses, Antemnates, Camerinos, Veientes, Fidenates, quos bello deuicerat, Sabinos verò etiam quibus cum æquo Marte pugnauerat, in societatem nouæ vrbis vocasse. quin etiam multas Etruscorum vrbes se ad eum recepisse, initio à Medullia facto, traditum est. hoc autem Romuli institutum reliqui deinceps reges studiosissime sibi conseruandum esse duxerunt, vt finitimas ciuitates aut vi, aut beneuolentia sibi adiungerent, Romámque transferrent. Itaque Tullus Hostilius, euersa Alba, familias eius vrbis Romam traduxit. Ancus Lucumonem Etruscum in senatum asciuit. Priscus Ser. Tullium Corniculanum sibi etiam generum adiunxit. idem post quoque factum est, liberata regio dominatu Repub. neque enim vnquam desitum est, ciuitatem victis populis & gentibus dari, Italiámque ipsam municipiis deuinciri, quousque bello Marsico vniuersa ferè ciuitate donata est. Ex libro Caroli Sigonij de nominibus Romanorum.

Roma in montibus posita & conuallibus cœnaculis sublata atque suspensa. Cic. 2 de Lege agrar.

Vrbs Roma. Horat. 3. Carm. ode 5.
Altæ Romæ mœnia. Virg. 1. Æneid.
Beata. Horat. 3. Carm. ode 29.
Bellatrix. Ouid. 2. Trist.
Dardania. Ouid. 15. Metam.
Domina Roma, Dominans. Horat. 4. Carm. ode 14. Sic Virgil. de Romanis ait, Populum latè regem.
Ferox. Horat. 3. Carm. ode 3.
Magna. Martial. lib. 12. epig. 69.
Martia. Ouid ad Liuiam.
Potens. Horat. 1. epist. 1.
Princeps vrbium. Horat. 4. Carm. ode 3.
Rerum pulcherrima. Virg. 2. Georg.
Regia. Horat. 1. epist. 7.

Romæ ambitum variè prodiderũt authores. Plin. lib. 3. cap. 5, Mœnia eius collegere ambitu, Imperatoribus Censoribúsque Vespasianis anno condita à DCCCXXVIII. passuum XIII. M. CC. Fla. autem Vopiscus tradit, Aurelium imperatorem ambitum vrbis ad triginta millia passuum ampliasse.

Romæa, Parilia dici cœperunt, Fortunæ templo ab Adriano in vrbe restituto. Vide in dictione PARILIA. Cœlius Rhodiginus libro 5. capite 4.

Romana, propria appellatione dicta est ea porta in vrbe Roma, quam Romulus infimo cliuo Victoriæ instituit. Appellata autem Romana à Sabinis præcipuè, quòd ea proximus aditus erat Romam. Festus. Romanam portam vulgus appellat vbi ex epistylio defluit aqua. Qui locus ab antiquis appellari solitus est Statuç Cinciæ, quòd in eo fuit sepulchrum eius familiæ.

Romanus, pen. prod. Adiect. {ῥωμαῖος} qui è Roma est, vel Romam inhabitat.

Domini rerum, Romani. Virg. 1. Æneid.
Achilles Romanus, Vide ACHILLES.
Acer. Virg. 3. Georg.
Arces. Virg. 2. Georg.
Gens. Virg. 1. Æneid.
Linguæ Romanæ facundia. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 5.
Ore Romano profluit Græcia, Id est, homo Romanus Græcè loquitur. Ouid. ad Pisonem.
Populus. Horat. 1. epist. 1.
Potentia. Ouid. 15. Metam.
Pubes. Horat. 4. Carm. ode 4.
Sermo. Quintil. lib. 1. cap. 14.
Tellus. Virg. 4. Æneid.
Vrbis Romanæ conditor. Ouid. 14. Metam.

Romanicus, pen. corr. Aliud adiectiuum {ῥωμαϊκός} Cato cap. 135, Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica. iuga Romanica optima erunt. Sic Romanicum oleum, apud eundem, cap. 153. in lege oleæ pendentis.

Romanensis {ῥωμαϊκός} Qui alibi ortus est, sed in Roma versatur. Vnde Cato in lib. de Re rust. cap. vlt. Salem Romanensem appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ vendebatur.

ROMANDVES {ῥωμανδύες} Ptolemæo lib. 2. cap. 9, Populi sub Rhotomago, Hodie Veromandi, *Vermandois*.

ROMANVLA porta teste Varrone libro 4. de Lingua Latina in Palatino monte fuit, gradus habens in naualia ad Volupiæ sacellum.

Romilia lex, cauit, ne alij præter patres & magistratus, sacra inirent, postea plebi quoque aditus ad sacra fuit. Nam rogationibus tribunitiis, primùm Sextio Licinia sancitum est, vt X viri sacrorum, non vt anteà omnes patricij, sed ex parte dimidia de plebe crearentur. Deinde secuta est Ogulina, vt quum quatuor pontifices essent, placerétque sacerdotum numerum augeri, quatuor præterea pontifices, quinque augures, de plebe omnes allegerentur vt omnino octo pontificum, nouem augurum numerus fieret. Ex Manutio.

Romphæa, romphææ. Genus teli est, quo Thraces in bellis plurimùm vtebantur, illísque erat ferè peculiare. Hoc autem vocabulum vsurpasse Ennium libro Annalium 14. testis est Gell. noct. Attic. lib. 10. cap. 25.

Romphus, i, o, pedamenti vitium genus. Alexander Alexandrinus lib. 2. cap. 10, Quod autem natiuum ex arboribus in arbores traductis vitibus, nonnulli traduces, quidam Romphos, plerique arbusta dixere, quas in transpadana Italia ex Cornu, Populo, Tilia, Acere, Orno, Carpino, & Quercu frequenter arbustari tradunt.

Romula, Arbor dicebatur sub qua Remus & Romulus pueri inuenti sunt.

Romulensis, Colonia Romanorum in Celtica Hispalensium. Plin. lib. 3. cap. 1, Et à læua Hispalis colonia, cognomine Romulensis.

ROMVLVS {ῥωμύλος} Martis & Iliæ filius, frater Remi, primus rex Romanorum. Cuius & Remi fratris historiam sic scribit Seruius, Amulius (inquit) & Numitor fratres fuerunt. Amulius fratrem imperio pepulit, & filium eius necauit: filiam verò eius Iliam, Vestæ sacerdotem fecit, vt spem sobolis auferret, à qua se puniri posse cognouerat. Hanc, vt multi dicunt, Mars compressit, vnde sunt nati Remus & Romus, quos cum matre Amulius præcipitari iussit in Tyberim: tum, vt quidam dicunt, Iliam sibi Anien fluuius fecit vxorẽ: vt alij, inter quos Horat. Tyberis: vnde ait, 1. Carm. ode 2. Iliæ dũ se, &c. Vide ibi Acronẽ. Pueri verò expositi sunt ad ripã vicinã: hos Faustulus reperit pastor, cuius vxor erat nuper meretrix, Acca Laurentia, quæ susceptos aluit pueros. Hi posteà auum suum Numitorem occiso Amulio in regna reuocauerunt. quibus dum cum eo angustum Albæ videretur imperium, recesserunt, & captatis auguriis vrbem condiderunt. Sed Remus prior sex vultures vidit, Romus posteà duodecim: quæ res posteà bellum creauit, in quo extinctus est Remus: & à Romi nomine Romani appellati. Vt autem pro Romo, Romulus diceretur, blandimenti gratia factum est, quod gaudet diminutione. Quod autem à lupa dicuntur nutriti, fabulosum figmentum est, ad celandam authorum Romani generis turpitudinem: nec incongruè factum est: nam & meretrices lupas vocamus, vnde & lupanaria. Et constat hoc animal in tutela esse Martis. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij lib. 1. Æneidos,

-donec regina sacerdos
Marte grauis geminam partu dabit Ilia prolem.

Romulus, Martis filius, educatúsque à Lupa dicitur. Quintilianus lib. 3. cap. 7.

Romulus post excessum suum dixit Proculo Iulio, se Deum esse, & Quirinum vocari, templúmque sibi dedicari in eo loco iussit. Cic. 1. de Legib.

Mauortius Romulus. Virg. 6. Æneid.

Romilia tribus. Cic. 2. de lege Agraria. Dicitur & Romulia, Vide TRIBVS.

Romuleus, pen. corr. {ῥωμύλειος} Possessiuum: vt Colles Romulei. Ouid. 14. Metam.

Culmo Romuleo sedens. Virg. 8. Æneid.
Ense Romuleo cadit Amulius, Id est, ense Romuli. Ouid. 3. Fast.
Muri Romulei Silius lib. 7.
Vrbs Romulea. Ouid. 15. Metam.

Romulus, Adiectiuum, pro Romuleus: vt Tellus Romula. Virgilius 6. Æneid.

Gens Romula. Horat. in Carm. secul.

Romulidæ, penult. corr. {ῥωμυλίδαι} Dicti sunt Romani à Romulo. Persius Satyra 1,

-Ecce inter pocula quærunt
Romulidæ saturi quid dia poemata narrent.

Fuit & alius Romulus Grammaticus, qui sublatis multis Græcis induxit Latina. Hic centesimum excessit annum, interius mulso, foris oleo perunctus.

Arx Romulidarum. Lucret. lib. 4.

Rompotinum, Vide RVMPOTINVM.

Roro, roras, Vide ROS.

Ros, roris, mascul. gen. {δρόσος, ψακάς, ἔρση ἐέρση} Humor qui sereno tempore è cælo fluit, serena nocte, non gelu, neque ardoribus, neque ventis existentibus. Aristoteles libro 1, Meteororum, scribit rorem fieri ex vaporatione modica, atque in hoc differre à pluuia quæ largo vapore progeneretur. Apuleius lib. de Mundo, Ros nocturnus humor, quem serenitatis tenuitas spargit. A Græcis dicitur δρόσος.

Amarus ros. Virg. 4. Georg.
Gelidus. Virg. 2. Georg.
Leuis. Virg. 6. Æneid.
Liquidus ros, Aqua fontana. Ouid. 3. Metam.
Marinus. Horat. 3. Carm. ode 23.
Nocturni. Plin. lib. 21. cap. 17. ad finem.
Alcman Lyricus dixit rorem Aëris & Lunæ filium. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. vlt.
Purus ros Castaliæ. Horat. 3. Carm. ode 4.
Tepidus. Ouid. 10. Metam.
Vitreus. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
Vitalis. Cic. 2. de Diuin.
¶Recente rore herbæ canent. Ouid. 3. Fast.
Sanguineis stillauit roribus arbor. Lucan. lib. 7.
Quum ros in tenera pecori gratissimus herba est. Virg. 8. eclog.
Lachrymarum rore madidæ coronæ. Ouid. 14. Metam.
Ros salis, pro aqua marina. Lucret. lib. 4.

Nam quæcunque supra rorem salis edita pars est
Remorum, recta'st, &c. Rorem salis, id est, aquam maris. Lambin.

Roralis, pen. prod. Adiectiuum. Ouid. 4 Fastorum,
Virgáque rorales laurea misit aquas. Id est, ad irrigandum, siue ad aspergendum, vel aspergentes.

Rorifer, penult. corr. Adiectiuum { δροσοφόρος } vt Aura rorifera. Senec. Hippol. 1.
Biga Lunæ rorifera. Stat. 1. Thebaid.
Vmbris roriferis terram nox obruit. Lucret. lib. 6.

Rorulentus, Adiectiuum { δροσώδης, δροσόεις, πολύδροσος } Plenum rore. Columel. lib. 5, Cauendum ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentæ, sed siccæ ferantur vites. Idem lib. 12. cap. 38, Ne rorulentæ baccæ legantur cauendum.

Roscidus, penultima corr. { δροσερὸς, ἑρσήεις, ἐερσήεις } Aliud adiectiuum, Quod est rore perfusum, vnde Nox roscida, dicitur quæ rore humecta est. Plinius libro 18. cap. 28. & libro 3. capite 12, Roscidis collibus.
Antra roscida. Ouid. 2. Fast.
Aurora. Ouid ad Liuiam.
Gramina. Claud. 2 de raptu Proserp.
Herba roscida. Varr. 1. de Re rust. cap. 2.
Iris. Virg. 4 Æneid.
Mala roscida, Quæ matutino rore humecta sunt. Virgil eclog. 8. Plin. lib. 11. cap. 11, Itaque cum prima aurora, folia arborum melle roscida inueniuntur.
Mella. Virg. 4. eclog.
Poma Propert. lib. 2 eleg. 19.
Pruina roscida foliis excussa. Ouid. 5 Fast.
Solum roscidum. Colum. lib. 3. cap. 2.
Tellus roscida. Senec. Hippol. 1.

Rorarij, milites, qui armatura leui prælium primi committebant: quod vt ante pluuias cælum rorare solet, sic illi ante grauem armaturam qui prodibant, rorarij appellabantur, qui & ferentarij. Hæc ex Festo. Liu. 8. ab Vrbe, Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum rorarios, minoris roboris ætate factísque.
Rorarij appellati, quòd imbribus ferè primùm rorare incipiat. Varro de vita Pop. Roman. libro 3. Idem lib. 6. de Lingua Latina, Rorarij dicti à rore, qui bellum committebant antè, ideò quod ante rorat, quàm pluit.
Rorarium vinum, Quod rorariis dabatur.

Roro, roras { δροσίζω, ὑετίζω, ψεκάζω } rorare, Humorem instar roris paulatim destillare. Virg. 8. Æneidos,
Et sparsi rorabant sanguine vepres. Colum. lib. 11 cap. 2, IIII. Id. Iun. Delphinus vespere exoritur, Fauonius interdum rorat. In vetusto exemplari absolutè legitur, Fauonius interdum rorat. Plin. lib. 17 cap. 10, Periculum tantum eo die est, si rorauerit quantulumcunque imbrem.
Vndique dant saltus, multáque aspergine rorant. Ouid. 3. Metam. De delphinis.
Oculi rorantur lachrymis. Ouid epist. 21. Id est, rigantur.
¶Rorare aliquem cruore. Silius lib. 10,
Quum videt in scopulo rorantem saxa cruore,
Toruóque obtutu labentem in Tartara Paulum.
¶Rorat, Absolutè: quomodo dicimus Pluit, ningit, tonat. Colum. lib 11. cap. 2, Idibus Octobris, & sequenti biduo interdum tempestas, nonnunquam rorat.

Rorans, Participium { δροσίζων, ψεκάζων } vt Lacrymis rorantes ora genásque. Lucret. lib 3.
Rorantia fontibus antra. Ouid 3. Metam.
Astra rorantia. Virg 3. Æneid.
Capilli rorantes. Ouid. 4. Fast.
Lachrymis rorantibus spargunt ora Lucret. lib. 2.
Pocula rorantia Cic. de Senect.

Roratus, pen. prod. { ψεκασθείς } Participium, aut nomen ex participio, vt Rorata pruina Ouid. 3. Fastorum,
Mollis erat tellus rorata manè pruina. Alij legunt rorátáque, vt referatur ad tellus.
Roratæ rosæ. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.

Roratio { ψεκασμός } quam Theophrastus Rhoada quasi defluxum appellat, morbus est vitium, quem vulgò *Colaturam* vocamus. Plin. lib. 17. cap. 24, Syderationis genus est in vitibus deflorescentibus roratio. Aut quum acini priusquam crescant, decoquuntur in callum. Theophrastus lib. 4 de plantis, Roratio, inquit, fit quum vitis deflorescens irrorat. Fit autem id genus affectionis, quum acini defluunt: & qui remanent, paruuli sunt. Propter hoc vitium floralia ab antiquis instituta sunt. Plin lib. 18 cap. 29 Floralia quarto Calend Maij instituerunt, anno vrbis quingentesimo sextodecimo ex oraculis Sibyllæ: vt omnia bene deflorescerent.

Roresco, rorescis { δροσίζομαι } rorescere, Rore aspergi Plin. lib. 18. cap. 34, Aquilonem prænuntiat terra siccescens repentè, Austrum humescens rore occulto.

Rosa, rosæ { ῥόδον } Flos è spina nascens, cui ῥόδον Græcis nomen est. Plin libro 21. cap. 4, Rosa nascitur spina veriùs quàm frutice, in rubo quoque prouenient, illic etiam iucundi odoris, quamuis angusti, &c. Cic. 7. Verr. Sed quum rosam viderat, tunc incipere Ver arbitrabatur.
Flos rosarum. Horat. 3. Carm. ode 19.
Atria plena rosarum. Ouid. 2 Metam.
Albentes rosæ. Ouid. 3. de Arte.
Amœnæ. Horat 2 Carm. ode 3.
Arentes. Virg. 4. Georg.
Confusa rubore. Vide CONFVNDO.
Nimium rosa plena pudoris, Nimium rubra. Colum. lib. 10.
Punicea. Horat. 4. Carm. ode 10.
Sera. Horat. 1. Carm. ode 38.

¶Carpere rosam. Virg. 4 Georg.
Et tenui primam deligere vngue rosam Ouid. epist. 4.
An tu me in viola putas aut in rosa dicere? Cic. 5. Tuscul.
Quale rosæ fulgent inter sua lilia mistæ Ouid. 2. Amor. eleg. 5.
Sertis redimiri & rosa. Cic. 3. Tusc.
Spargere rosas. Horat. 3. Carm. ode 19.
Puluinus perlucidus melitensi rosa fartus Cic. 7. Verr.
Rosam suam vocat amicam amator quidam apud Plautum in Asin. 12. blandiendi gratia.
¶Rosa, pro Oleo rosaceo. Celsus lib 8 cap 3, Neque alienum est instillare paulum rosæ, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur. Idem cap. 4, Quòd si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida.

Roseus, Adiectiuum { ῥόδινος } Quod est coloris rosæ. Plinius, Asini à coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, venerem stimulat. Idem libro 14. cap. 1, Hic purpureo lucent colore, illic fulgent roseo.
Ceruix rosea, id est pulchra Seruius. Virg 1. Æneid.
Conualles roseæ, Id est, florulentæ species pro genere. Claud. 3. de raptu Proserp.
Dea rosea, Aurora Ouid 3. de Arte.
Face rosea sol infert lumina cælo. Lucret. lib. 5.
Genæ roseæ. Virg 12. Æneid.
Labella Catul de Berecynta 58.
Os roseum. Virg. 2 Æneid.
Rubor. Ouid 3 Amor eleg 3.

Rosaceus, aliud Adiectiuum { ῥόδινος } Quod ex rosa factum est, vnde Rosaceum oleum, quod ex rosis expressum est, quod Græcis rhodinon vocant. Plin lib 20. cap. 3.
Rosacea corona Plin lib. 21. cap. 3, L. Fuluius argentarius, bello Punico secundo, cum corona rosacea interdiu è pergula sua in forum prospexisse dictus.

Rosarium, rosarij { ῥοδωνιά } Copiam fruticum significat, vno loco rosas gignentium: vel locum in quo sunt huiusmodi frutices. Plin. lib. 21. cap. 11, Rosaria à fauonio fossa oportet esse, iterúmque solstitio. Colum. lib. 11. 2, Rosarium serotinum, pastinatum & cultum habere iam tempus est.
Amœna rosaria. Ouid. 5. Trist. eleg. 2.

Rosetum, roseti, penult. prod. { ῥοδών } Locus rosis consitus. Virgil. ecloga 5,
Puniceis humilis quantum saliunca rosetis.

ROSEA, Autore Festo campus in agro Reatino appellatur, quia in eo arua rore humida semper feruntur. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus Ædilitius, causam quum ageret apud Censores, campos Roseæ, Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam.

Roscidus, Vide ROS.

ROSCIVS, Otho { Ῥώσκιος } Tribunus plebis legem tulit, vt Equitibus Romanis in theatro XIIII gradus proximi assignarentur, qui censum CCCC. HS haberent. Author Liuius. De hoc Cicero pro Muræna, L. Otho vir fortis, meus necessarius equestri ordini restituit non solùm dignitatem, sed etiam voluptatem.
Lex Roscia. Horat. 1. epist. 1.
¶Roscius Gallus Comœdus, Ciceronis præceptor in pronuntiationis & gestus exercitatione, eò præstantiæ venit, vt quum de perfecto in arte aliqua loquimur, in suo genere Roscius à nobis dicatur, teste Cicerone lib 1. de Oratore, Hic à Cicerone defensus est, quum à Fannio quodam ob pecuniariam rationem in iudicium adductus esset.
¶Roscij appellabantur, in omnibus perfecti artibus, quod Roscius quidam perfectus vnus in arte sua, id est, comœdia iudicatus sit. Festus.
Doctus Roscius. Horat. 2. epist. 1.
¶Roscius Amerinus etiam in causa parricidij defensus à Cicerone, patrem habuit hominem locupletem, quem quidam clàm interfecerunt: filius per occasionem discordiæ cuiusdam, quæ inter eos interuenerat, paternæ cædis author accusatur. Præda ad quendam Syllæ satellitem L. Cornelium Chrysogonum redibat, accusatore Erucio, quam causam egit primam publicam Cicero annos natus XXIII. vt est author Corn. Nepos. De qua causa ipse in Bruto.

Roseus. Vide ROSA.

Rosio, Vide RODO.

Rosmarinum, rosmarini, pen. prod. vel Rosmarinus, m. g. { λιβανωτίς } Frutex. Plin lib 19. cap. 12, Libanotis, locis putridis & macris ac roscidis seritur semine. Radicem habet olusatri, nihil à thure differentem. Vsus eius post annum stomacho saluberrimus. Quidam eam nomine alio rosmarinum appellant. Idem lib. 17. cap. 13. Et Colum. lib. 9. cap. 4.
Rosmarinum coronarium. Rosmarini (Gallicè *Romarin* appellamus) duplicis est differentiæ: Vnum fœcundum frugiferúmque, cuius semen cachrys vocatur. Folia fœniculi habet &c. Alterum coronarium quo in sertis coronísque amasij abutuntur. De vtroque vide Dioscoridem lib. 3 cap 72 & 73.

Rosmaris { λιβανωτίς } Arboris nomen Ouid. 3. de Arte,
Tegit arbustus herbam,
Rosmaris, & laurus, nigráque myrtus olent.

Rostellum. Vide ROSTRVM.

Rostrum, rostri { ῥύγχος, ῥάμφος } Quo aues cibum capiunt. Nec solùm de auibus, sed etiam de reliquis animalibus, & de ipso homine interdum dicitur. Plinius, Et mugilis rostrum. Plaut Menech 3, Apud mensam plenam homini rostrum deliges. Cic. 1. de Nat. deor. Procero corneóque rostro aues.
Acumen rostri. Vide Acumen, in ACVO.
Acies rostri. Plinius lib. 11. cap 37.
Rostrum, de hippopotamo. Plin lib. 8. cap. 25, Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum, &c.

Capratum.

Caprarum. Varro 2 de Re rust. cap.3, Duo enim genera earum, sub rostra duas vt mammulas pensiles habeant.
Canum. Plin. lib.8. cap.40, Ventos & odorem captantes, prodentésque rostro cubilia.
Ceruorum. Plin lib.8 cap.32.
Delphinorum. Plin. lib.9. cap.8.
Draconum piscium. Plin. lib.9. cap.17.
Suum. Colum. lib.7. cap.9, Rostris breuibus & resupinis.
Sus rostro si humi, A, literam impresserit, num propterea, &c. Cic. 1. de Diuinat.
Testudinum piscium. Plin. lib.9. cap.10.
Tragelaphorum. Plin. lib.8. cap.33, Eminet rostrum vt in paruo sit haud dissimile suillo.
¶Acutum rostrum, vide Acutus, in ACVO.
Aptum rapinæ. Ouid.6. Fast.
Corneum, Vide Corneus, in CORNV.
Ipsa sibi plaudat crepitante ciconia rostro. Ouid.6. Metam.
Immodicum. Ouid.6. Metam.
Obuncum vulturis. Virg.6. Æneid.
Pandum. Ouid.14. Metam.
Punica. Ouid.2. Amor. eleg 6.
Tincta gerens rubro punica rostra croco.
Reduncum. Ouid.12. Metam.
Rigidum. Ouid.6. Metam.
¶Cibum terrestrem rostris facilè contingere. Cic.2. de Nat. deor.
Exacuere spicula rostris. Virg.4. Georg.
Osque meum sensu pando occalescere rostro. Ouid. 14. Metam.
Prominet immodicum pro longa cuspide rostrum. Ouidius 6. Metamorph.
Hoc quasi rostro finditur Fibrenus. Cic.2. de Legibus, Sed ventum in Insulam est. Hac verò nihil est amœnius. vt enim hoc quasi rostro finditur Fibrenus, & diuisus æqualiter in duas partes latera hæc alluit, &c.
¶A similitudine autem rostri auium, aut aliorum animalium dicta est pars illa nauis exporrecta atque acuta è prora, à quo naues ipsæ, rostratæ dicuntur. Cæsar 3. bell. Gall. Rostro enim noceri non posse cognouerant.
Nauium rostra. Plin. lib.16. cap.4.
Æquata. Virg.5. Æneid.
Erepta rostra carinis. Virg.7. Æneid.
Æquor dehiscit conuulsum remis & stridentibus rostris. Virgil. 5. Æneid.
¶Rostra {ἔμβολα} (autore Liuio lib.8. ab Vrbe,) dictum est templum, seu forum ante curiam Hostiliam, in quo erat pulpitum ornatum ex rostris nauium Antiatium, ex quo loco concionari solebant. Vnde sæpe legimus pro Rostris, id est, in rostris: in eo enim loco rostra ab hostibus capta & fixa erant. Charisius lib.1, Rostra, locus in vrbe vbi concionantur. Cic.3. Offic. Conscripserunt communiter edictum cum pœna atque iudicio, constituúntque vt omnes simul in Rostra post meridiem descenderent.
Ascendere in rostra, Vide ASCENDO.
Conuocare ad rostra, Vide CONVOCO.
Deducere de Rostris, Vide DEDVCO.
Quum Vectius perorasset, descendissetque de Rostris. Cicero in Vatinium.
In rostris statuam alicui statuere. Cic. Bruto, 15.
Rostratus, pen prod. Adiectiuum {ἐμβολωτός} vt Rostrata nauis. Cic.2. de Inuent. Lex est apud Rhodios, vt siqua rostrata in portu nauis deprehensa sit, publicetur.
Rostratus impetus, Qui fit ipso rostro. Plin. lib.10. cap.23.
Rostrata corona. Plin. lib.16. cap.4.
Falces rostratæ. Colume l.2. cap.21. *Faucilles bechues non pointues.*
Tempora rostrata. Virg 8. Æneidos,
-cui belli insigne superbum,
Tempora nauali fulgent rostrata carina. Sextus Pompeius Pompeij filius in Sicilia piraticam exercuit, contra quem primò cum Agrippa pugnauit Augustus. Postea Agrippæ cura data est, qui eum deleuit: ob quod Augustus ei rostratam dedit coronam, quia vicerat nauali certamine. Seruius.
Rostro, rostras {ῥυγχάω} rostrare. Plinius libro 18. cap.19, In collibus transuerso tantùm monte aratur: sed modò in superiora, modò in inferiora rostrante vomere. Id est, rostrum impingente, vt ait Budæus.
Rostellum, rostelli, Diminutiuum {ῥαμφίδιον} Paruum rostrum. Plinius lib.30. cap.11, Muris rostellum, auriculásque summas roseo panno, ipsumque dimittunt. Colum. lib.8. cap.5, Die vicesimo animaduertat an pulli rostellis oua percuderint.
Rota, rotæ {τροχός, κύκλος} A rotunditate seu à ruendo: ruit enim facilè in suos orbes. Plaut. Capt.7,
-pro rota me vti licet:
Vel ego huc, vel illuc vortar, quò imperabitis. Plin. lib.16. cap.40, Sed lignum non aliò penè quàm ad radios rotarum vtile.
Curuatura summæ rotæ. Ouid.2. Metam.
Orbis rotarum. Plin. lib.8 cap.16.
Tractatum rotarum radij. Ouid.2. Metam.
Strepitus rotarum. Horat.1. epist.18.
Vestigia rotæ. Ouid.2. Metam.
Acris. Persius Satyra 3.
Rotæ aquariæ, apud Paulum lib.4. sentent. tit 6, Sunt per quas tollitur aqua.
Rota aquilega. Tertullian.
Currens. Horat.4. Carm. ode 10.
Effusæ rotæ, Currentes. Propert. lib.4. eleg.8.
Errantes. Stat.1. Thebaid.
Volucres. Claud.3. de raptu Proserp.
Feruidis rotis euitata meta. Horat.1. Carm. ode 1.
Inducere rotam, Vide INDVCO.
Hæc erit admissa meta terenda rota. Ouid.1. de Arte.
¶Rota Fortunæ. Cic. in Pisonem.
¶Rota, pro Solis orbe à Latinis vsurpatur, sicut δίσκον pro eodem à Græcis. Sidonius,
Inde patefecit radiis rota candida cælum. Id est, sol exortus cælum noctu clausum aperuit luce sua: noctu enim cælum claudi censebant. Hinc illud Maronis,
Ante diem clauso componet vesper olympo. Turneb.
¶Rota, Supplicij genus quoddam fuit apud Græcos, quo distento corpore homines torquebantur, sicque definiebant, Τροχὸς, ὄργανον βασανιστικὸν, διατεῖνον τὰ σώματα τῶν βασανιζομένων. Cic.5. Tusculan. In eo etiam putatur dicere, in rotam (id est genus quoddam tormenti apud Græcos) beatam vitam non ascendere. Apud Iosephum in Maccabæis, eius supplicij crebra mentio est. Meminit & Aristophanes: sed & Plutarchus quoque in Nicia. Cælius lib.10. cap.15, putat illi simile esse, quod apud nos grassatoribus infertur, vocatúrque vulgò *La Roue*. Quanquam lubentiùs crediderim genus quoddam tormenti fuisse ad verum exsculpendum.
¶Rotæ, Genus caprarum. Varro 3. de Re rust. cap.1, Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, vt in Phrygia ex ouibus, vbi greges videntur complures: vt in Samothrace, caprarum quas Latinè rotas appellant.
Rota, Piscis Plinio lib.32. cap.11.
Rotula, rotulæ, penultima corr. Diminutiuum {τροχίσκος, τροχίδιον} Plaut. Pers.12,
-iam à foro argentarij
Abeunt, quàm in cursu rotula circumuortitur. Plin. libro 18. cap.18, Galliæ verò duas addiderunt rotulas.
Roto, rotas {κυκλόω, γυρόω} rotare, In modum rotæ versare, vertere, circumagere. Colum. lib.8. cap.11, Signa sunt extimulatæ libidinis, quum semetipsum veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis, protegit: idque quum facit, rotare dicitur. De pauone.
More fundæ rotare aliquem. Ouid.4. Metam.
Aper rotat canes. Ouid.2. de Arte.
Caput ense rotare. Lucan lib.8.
Venti rotant flammas cauis fornacibus. Lucret. lib.6.
Syluas rotare. Stat.4. Sylu 3.
Telum immane rotat. Stat.9 Thebaid.
Circum & infra rotare. Stat.1. Achil.
Rotans, Participium {κυκλῶν.} Horat.4. Carm. ode 11.
Turbine rotanti portant res venti. Lucret. lib.1.
Rotans, penult. prod. Aliud participium {κυκλωθείς.} vt Ceruix rotata. Ouid. ad Pisonem.
Sermo rotatus. Iuuen. Saty.6,
-et curtum sermone rotato
Torqueat enthymema. Sermonem rotatum Turnebus hîc interpretatur, orationem conuersi one conclusam, atque comprehensam ambitu: quod genus dicendi à Cicerone versum, ab Aristotele συνεστραμμένον appellatur: quo genere loquendi contorta oratio est, ideóque breuior, quàm sponte naturæ fusa.
ROTHOMAGVS {Ῥωθόμαγος} Ptolemæo authore lib.2. cap.8. Galliæ ciuitas ad Sequanam. Vulgò *Rouen*.
ROTVNDA, proprium nomen templi eius quod Numa Pompilius Vestæ sacrarat. Festus: Rotundam ædem Vestæ Numa Pompilius rex Roman. consecrasse videtur, quod eandem esse terram, qua vita hominis sustentaretur crediderit, eámque pilæ forma esse, vt sui simili templo Dea coleretur.
Rotundus, Adiectiuum {στρογγύλος, σφαιροειδής, περιφερής, κυκλοειδής, κυκλωτός} Dicitur quasi collectum, & per omnem circuitum læue sine offensione asperi anguli. Plinius libro decimo, cap.52, Aquatilium oua rotunda. Ibidem, Oua exeunt à rotundissima sui parte dum pariuntur.
Dictum rotundum à retundendo: quod omnis vndique retusa & veluti deformata sit asperitas. Habet enim quod rotundum est, vnicam superficiem, in qua nec principium notari potest, nec finis. Rotundum etiam à radendo dici potest, quòd circum rasum atque expolitum sit.
Rotundum à rota dictum, teste Nonio, vel rota, à rotundo.
Forma rotunda vllam negat esse pulchriorem Plato. Cic.1. de Natura deorum.
Rotundæ figuræ præstantia & perfectio satis intelligitur ex Ciceronelibro 2. de Natura deorum, & de vniuersit. Quid pulchrius, inquit, ea figura, quæ sola omnes alias figuras complexa continet? quæque nihil asperitatis habere, nihil offensionis potest, nihil incisum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum? Cúmque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος Græcè dicitur, his duabus formis contingit solis, vt omnes earum partes sint inter se simillimæ, à medióque tantum absit extremum, quantum idem à summo, quo nihil fieri potest aptius: huius enim figuræ extremitas paribus à medio radiis attingitur. Hactenus Cicero. Vnde persuadent nobis philosophi, cælum, stellas, elementa, mundum denique totum rotunda atque globosa esse figura formatum à Deo. Hinc factum est, vt quum aliquid egregium & planè perfectum significare volumus, illud rotundum appellemus.
Baccæ rotundiores. Horat. Epod.8.
Lances rotundæ. Horat.2. Serm. saty.4.
Globosæ & rotundæ stellæ. Cic. de Somn. Scipionis.
Quadratum & rotundum, contraria. Cic 2. de Finib.
Verborum apta, & quasi rotunda constructio. Cicero de Claris Oratoribus.
¶Rotundus orator, per translationem. Cic. in Orat. Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam, rotundus. Id est, elegans & compositus: vel rotundam non habens sententiarum & clausu-

larum elegantiam, qua integra clausula integram sententiam comprehendit.

Ore rotundo loqui. Horat. in Arte. Id est, inquit Parrhasius, Perfecto, pleno, vel sine offensione & aspiratione in se reuoluente.

Clausulæ rotundæ. Quintil. lib. 8, Rotundas clausulas intelligit, intra quas sententiæ clauduntur, cum sequentibus non hærentes. Budæus.

Distributio rotunda. Quintil. lib. 3. cap. 4, Celeri magis ac rotunda vsi distributione, quàm vera.

Volubilis & rotundus deus. Cic. 2. de Nat. deor.

Rotundus ambitus. Cic. de Vniuersit.

Rotundum cælum. Cic. 3 de Orat.

Rotundior, & rotundissimus. Cic. de Vniuersit. Idque ita tornauit, vt nihil effici possit rotundius. Columella libro 8. cap. 5, Rotundissima oua.

Rotunditas, pen. cor. rotunditatis { τὸ κυκλοτερές. } Plin. lib. 9. cap. 30, Cornibus quæ sunt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis. Ibidem cap. 36, Rotunditas oris. Idem lib. 16. cap. 23, Folia in iuuenta circinatæ sunt rotunditatis.

Rotundo, rotundas, rotundare. Rotundum facere. Cicero de Vniuersit. Quúmque similem vniuersi naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundauit. Vitruuius libro 10. cap. 11, Id ad circinum rotundatur.

Rotundare caput, Rotundum habere, vel producere. Plin. lib. 10. capite 18.

¶ Rotundare, pro Implere, & perficere. Horat. 1. epist. 6,

Mille talenta rotundentur, totidem altera, porro

Tertia succedant.

Rotundatio, rotundationis, Verbale, f. g. Vitruuius lib. 10. cap. 11, Sic & in rotundatione & in longitudine æqualia spatia fient.

Rotundè, Aduerbium { στρογγύλως. } Cic 5. de Finib. Ista ipsa quæ tu breuiter Regem, dictatorem, diuitem, solum esse sapientem, à te quidem apte ac rotundè, quippe habes enim à rhetoribus. Id est, concinnè, & collectè, vt ait Nonius. Et vt ait Budæus, eleganter, & composité, siue explicaté.

ROXANA, Darij filia, & Alexandri concubina, quæ quum prægnans esset, à sorore Satyra in puteum demersa est, quòd eam præcipuis honoribus Macedones cumularent. Author Plutarchus in Alexandro.

ROXICVM { Ῥώξικον } Corsicæ insulæ ciuitas. Ptolemæo libro 3. cap. 2. Vulgò *Regela*.

R R

RR geminatum (inquit Festus) in compluribus orationibus, quum de actis disseritur, quæ etiam perscribi solent, id est, rationum relatarum, quòd iis tabulis docentur iudices, quæ publicè data atque accepta sint.

R V

Rubea vimina, Vide RVBVS.

RVBEAS, promontorium est in Ponto. Plin. lib. 4. cap. 13, Philemon Morimarusam à Cimbris vocari, hoc est mortuum mare, vsque ad promontorium Rubeas: vltra deinde Cronium.

Rubedo. Rubefacio. Vide RVBEO.

Rubella, rubellæ, Rubellæ vites, & Rubellæ vineæ appellatæ sunt, quarum materia rubra fit. Plin. lib. 14. cap. 2, Proxima dignitas Nomentanis rubente materia, quapropter quidam rubellas appellauere vineas.

Rubellianus, pen. prod. Adiectiuum, vt Rubellianæ vites. Colum. lib. 3. cap. 2, Sed earum quoque feracior est minor, cuius & folium parcius scinditur, & materia non ita rubet, vt amineis: à quo colore rubellianæ nuncupantur.

Rubellus, aliud Adiectiuum { ὑπέρυθρος } diminutiuum à ruber, rubra, rubrum, Rubellum vinum, Vinum subrubens. Martialis, lib. 1,

Et Veientani bibitur fæx crassa rubelli.

Rubellio { ἐρυθρῖνος } Piscis Plinio lib. 32. cap. 10.

Rubens. Ruber, Vide RVBEO.

RVBENSIS, & rubense. Rubensis lacus in Narbonensi prouincia quem præterlabitur Atax. Plin. lib. 3. cap. 4, flumen Atax è Pyrenæo Rubensem permeans lacum.

Rubeta, rubetæ, penult. prod. { φρῦνος. } Plin. lib. 8. cap. 31, Ranæ quoque rubetæ, quarum & in terra & in humore vita, plurimis refertæ medicaminibus. Idem lib. 32. cap. 5, Sunt quæ in vepribus tantùm viuunt, ob id rubetarum nomine, vt diximus, quas Græci phrynos vocant, grandissimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Mira de his certatim tradunt authores. Iuuenal. Satyra 1,

-quæ molle calenum

Porrectura viro miscet sitiente rubetam.

Rana rubeta. Plinius, Auxiliantur contra ranam rubetam. Propertius lib. 3 eleg. 7.

Rubetum, Vide RVBVS.

Rubeus { ἐρυθρός } Adiectiuum, Rubeus & rufus generalia nomina sunt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. Etenim sanguineus, roseus, aureus, ostrinus, fuluus, flauus, rubidus, phœniceus, rutilus, luteus, spadiceus, rubei seu rufi coloris sunt, aut accentes eum quasi incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscantes, aut virenti sensim albo illuminantes. Hactenus Sipontinus ex Gellio lib. 2. cap. 26. Negant tamen quidam Latinam esse dictionem, rubeum. Inter quos sic Hermolaus in Plinium lib. 9. cap. 38, Rubens color nigricante deterior. Non rubeus. Prætermissem (inquit idem) hoc vt leue, nisi in omnibus codicibus inoleuisset: vulgóque imperiti barbariem suam in eo verbo tueri laborarent: Hactenus Hermolaus. Colum. lib. 6. cap. 1, Colore rubeo, vel fusco. Vbi alij tamen legunt rubio. nam in eodem capite legitur, Vmbria vastos & albos, eadémque rubros. Gellius loco suprà citato, Rufus enim color & ruber nihil à vocabulo rubei differunt. Firmic. lib. 4. cap. 12, Rubeis capillis, oculis sanguinolentis.

Rubeus { βάτινος } ponitur aliquando pro Spineus, à rubo, qui & viminum vsu commendatur à Plinio. vel à Rubis oppido Campaniæ, vt putat Seruius in illum versum, 1. Georgicorum,

Nunc facilis Rubea texatur fiscina virga.

Rubeo, rubes, rubui { ἐρυθριάω, ἐρυθραίνομαι, ἐρυθαίνω } rubere. Rubrum esse. Gellius lib. 2. cap. 26, Sed quum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocus. Virg. 2. Georgicorum,

Sanguineisque inculta rubent auiaria baccis. Cic. ad Attic. lib. 15, Rubeo, mihi crede: sed iam scripseram, delere nolui. Idem 4. Verr. Hærere homo aduersari, rubere.

Facies rubet igne sacri veneni. Stat. 9. Thebaid.

Antè nouis rubeant, quàm prata coloribus. Virg. 4. Georg.

Terra rubet sanguine. Ouid. 2. Fast.

Rubens, Participium { ἐρυθρός. } vt Dulce rubens. Stat. 4. Thebaidos,

-sublimis agebat

Dulce rubens, viridique genas spectabilis æuo.

Rubens color. Plin. lib. 9 cap 36.

Suaue rubens hiacynthus. Virg. 3 eclog.

Ferrum rubens igne. Ouid. 12. Metam.

Nupta rubens dulci probitate. Stat. 1. Sylu. 2.

Zona semper sole corusco rubens. Virg. 1. Georg.

Vina rubentia. Ouid. 5. Fast.

Rubesco, rubescis { ἐρυθραίνομαι } rubescere, Rubrum fieri. Plinius lib. 9, cap. 35, Miror ipso tantum eas cælo gaudere, sole rubescere, colorémque perdere vt corpus humanum.

Tum pater vt terras, mundúmque rubescere vidit. Ouidius 2. Metamorph.

Mare radiis rubescit. Virg. 7. Æneid.

Aurora rubescebat. Virg. 3. Æneid.

Rubefacio, rubefacis, pen corr. rubefeci, pen. prod. rubefactum { ἐρυθρόω, ἐρυθραίνω } rubefacere, Ruborem afferre. Silius lib. 16,

Vsque Atlantiadum rubefecerat ora sororum.

Rubefactus, Participium { ἐρυθρωθείς. } Ouid. 13 Metamorphoseos,

Expulit ipse cruor, rubefactáque sanguine tellus.

Rubedo, penult. prod. rubedinis, penult. corr. fœm. gen. Firmic. lib. 2. cap. 12, Leo significat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem.

Ruber, Adiectiuum { ἐρυθρός, φοινικοῦς, κόκκινος, ἐρυθραῖος } Idem quod rubens, sed magis Latinum est ruber. Martialis lib. 1,

Flauáque de rubro ponere mella cado. Autor ad Herennium lib. 4, Hunc dico rubrum, breuem, incuruum, canum, subcrispum, cæsium.

Ruber crine. Martial lib. 12.

Æquor rubrum. Virg. 3 Georg.

Aurora rubra. Propert. lib. 3. eleg 13.

Deus ruber hortorum. Ouid. 1. Fast.

Flamma rubra. Ouid. 11 Metam.

Humor ruber occupat os. Lucret. lib. 4.

Mare Rubrum. Plinius libro 6. cap. 23. ad finem, Irrumpit deinde & in hac parte geminum mare in terras, quod Rubrum dixère nostri. Græcia Erythræum, à rege Erythra, aut (vt alij) solis repercussu talem reddi colorem existimantes: alij ab arena terráque: alij tali aquæ ipsius natura. Cic. 2. de Nat. deor.

Sanguis ruber. Horat. 3. Carm. ode 13.

Rubrior, Comparatiuus. Plin. lib. 10. cap 63, Colorem ilico mutant rubriore pilo.

Rubrus, rubra, rubrum, Idem quod Ruber. Solinus cap. 53, Colores duo sunt, quos fingere non valet, rubrus & candidus: cæteros facilè mentitur. De chamæleonte.

Rubor, ruboris, masc. gen. { ἐρύθημα, ἐρυθρότης, μίλτωσις } Color rubens, qui & Rubedo dicitur. Plin. libro 11. cap. 37, In malis maximè ostenditur rubor. Idem lib. 2. cap 18, Ardentior in ruborem.

Dilutus rubor, Debilis, & velut aqua permista parum intensus atque ardens. Plin. lib. 22. cap. 22. & cap. 23, Tutissimi, qui rubent callo, minus diluto rubore quàm boleti.

Igneus rubor. Lucan. lib. 5.

Mistus candore, Vide MISCEO.

Tyrij rubores, Purpura. Virg. 3. Georg.

¶ Virgineus rubor, pro pudore. Virg. 1. Georg.

¶ Acuere ruborem, Vide ACVO.

Confessus secreta rubor. Claud. de Nupt. honorij & Mariæ, 20

Pudorem rubor consequitur. Cic. 4. Tuscul.

Electus rubor attrita de fronte. Iuuen. Saty 13.

Incanduit ore rubor. Claud. de Nupt. Honorij & Mariæ.

Subitus rubor notauit ora. Ouid. 6. Metam.

Præstet ingenuitatem & ruborem suum, verborum turpitudine, & rerum obscœnitate vitanda. Cic. 1. de Orat.

Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem. Ouid. 3. Metam.

Rubicundus, Adiectiuum { ἐρυθρός, ἐρυθραῖος } Rubore plenus, siue abundè rubens. In quo alternitatis causa, vt ait Priscianus, c loco b ponitur, ne sit absonum, si rubibundus dicatur. Terentius Hecyra, 3. 4.

Magnus, rubicundus, crispus, crassus, cæsius. Varro 2. de Re rust. cap. 8, Hinnus qui appellatur, ex equo & asina, minor est, quàm mulus corpore, plerunque rubicundior. Martial. lib. 14.

Cornua rubicunda. Horat. 1 epist. 17.

Coniux rubicunda Vmbri mariti. Ouid. 3 de Arte.

Rubicundulus, penultima correp. Adiectiuum diminutiuum. Iuuenal. Satyra, 6,

-tandem illa venit rubicundula, totum

Oenophorum sitiens.

Rubidus, pen. corr. Adiectiuum { ἐρυθρόχρους } Quod est colore rufo atrore multo mistum Plaut. Sticho, 4,

Rubiginosam strigilem, ampullámque rubidam.

Rubidus panis, Scaber, atque asper, Vnde à scabritie, panis secundò coctus, rubidus vocatur, qui & à nautarum vsu, nauticus appellatur. Plautus,

Exiguam

Exiguam buccellam rubidi panis. Festus, Rubidus apud Plautum panis vocatur parum coctus.

Rubidæ dicuntur etiam scorteæ ampulæ & rugosæ. Festus.

Rubellæ vites, & Rubellus, Adiectiuum diminutiuum, Vide ordinem alphabeti.

RVBI {ῥοῦβοι, seu ῥοῦβαι} tantùm pluraliter, oppidum Campaniæ, à ruborum frequentia, seu à colore ruboris. Horat. 1. Serm. sat. 5.

Rubea vimina pro fiscellis quæ inde adferebantur. Virgilius 1. Georgicorum,

Nunc facilis Rubea texatur fiscina virga.

Rubia, rubiæ {ἐρυθρόδανον, ἐρευθέδανον} herba. Plin. lib. 24. cap. 11, Erythrodanus quam aliqui ereuthrodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pellésque perficiuntur: in medicina vrinam ciet. Vulgus pharmacopolarum rubram maiorem, & rubram tinctorum vocant.

RVBICON, penult. corr. huius Rubiconis, penult. prod. {ῥουβίκων} fluuius Galliam citeriorem à reliqua disterminans Italia, cuius multa mentio est apud Plutarchum in vita Pompeij & Cæsaris. Sueton. in Cæsare, cap. 31, Consecutúsque cohortes ad Rubiconem flumen, qui prouinciæ eius finis erat, paulùm constitit. Volaterranus libro 6. Geograph.

Rubicon ipse nunc Pisitella, paruus quidem amnis, sed memorabilis, quòd terminus Gallorum ac Romanæ prouinciæ fuerit. Blondus in Italia illustrata: Sequitur magni quondam nominis torrens perexiguus Rubicó, cisalpinæ Galliæ & Italiæ arua disterminare solitus: Pisatellum nunc qui sub Flaminia via, Ruconem qui suprà accolunt, vocant: fuitq; olim stante & integra Republica Romana, lege prohibitum, ne quispiam armatus illum iniussu magistratuum transgrederetur. Eáque lex loco mota in quo ab initio fuit posita, marmore literis incisa elegantissimis, etiam nunc visitur. Sabellicus in Suetonium, Rubiconem hodie corrupto nomine Riconem accolæ appellant. Priusquam ad mare sit ventum, proximo amniculo insinuatus, aquis & nomine confusis, in Adriam inter Ariminum & Rauennam euoluitur. Sulpitius in Lucan. Vltima Italiæ vrbs Ariminum erat: prima Galliæ, Rauenna. Eius legis seu edicti cuius meminit Blondus verba, tum ex ipso Blondo, tum ex Volaterrano, tum ex Petro Crinito libro 12. cap. 5, sic collegimus. Iussu mandatúve pop. Rom. Consul, Imperator, Tribu. miles, tiro, commilito, armatæ, quisquis es, manipulare, Centurio, turmarie, legionarie, hic sistito: vexillum sinito: arma deponito: nec citra hunc amnem Rubiconem signa, arma, exercitum, commeatúmve traducito. Siquis huiusce iussionis ergo aduersus præcepta ierit feceritve, adiudicatus esto hostis populi Rom. ac si contra patriam arma tulerit, penatésque é sacris penetrabilibus asportauerit. S. P. Q. R. SANCTIO PLEBISCITI. S. V. C. Hoc est, Senatúsve consulti. De Rubiconis ortu & nomine sic ait Merula in Galliæ Cisalpinæ antiquitatibus: Rubicon non procul à Sarsina, Plauti patria, fontes habet: vocatúrque hac ætate à circunuicinis populis materno idiomate Alciusrugum, paulo inferiùs Rugozum, nó procul à sinu in quem influit Adriatico Pisciatellum ingreditur per duo millia iuxta Cisennam. Non est audiendus Vibius Sequester, qui Rubiconem putat eum esse fluuiú, qui Varus appellatur inter Auenionem & Niceam in extremis Liguriæ finibus. Hæc Merula.

Vnde Rubiconis. Lucan. lib. 7.

Amœni Rubiconis incola. Claud. ad Gennadium,

Paruus Rubicon. Lucan. lib. 1.

Puniceus. Lucan. lib. 1, Putat Sidonius Rubiconem à rubro arenarum colore, seu puniceo, nomen habere.

Rubicundus, Rubidus, Vide RVBEVS.

Rubigo, penult. prod. rubiginis, fœm. gen. {ἰὸς} In metallis situ quodam contrahitur, arida & rubra, metallum paulatim absumens, qualem in ferro videmus. Dicta à colore, nam veteres robum, rubrum dicebant. Plin. lib. 17. cap. 4, Ferróque omnis rubiginem obducit.

Adoranda rubigo. Iuuen. sat. 13.

Nigræ rubiginis morsu scabri enses. Lucan. lib. 1.

Putris. Stat. 3. Thebaid.

Salsa. Virg. 2. Georg.

Squallida. Catull. Argonaut. 59.

¶ Détersa Silius lib. 4.

Exesa inueniet scabra rubigine tela. Virg. 1. Georg.

Dentium rubigo. Ouid. 2. Metam.

¶ Rubigo {ἐρυσίβη} idem quod Robigo significat, éstque vitium in segetibus Vide Robigo. Plin. 18. cap. 17, Rubigo quidem maxima segetum pestis lauri ramis in aruo defixis, transit in earum folia ex aruis. Rubigo vel erugo in segetibus, inquit Budæus, est quam *nyllam* nostrates agricolæ vocant. Spicę enim marcidæ fiunt hoc vitio, & in puluerem fœtidum confriatiles.

Sterilem rubiginem non sentiet seges. Horat. 3. Carm. ode 23.

Rubigo, Dea. Vide ROBIGO.

A rubigine Rubigalia dicta, id est, festi dies, amoliendæ rubigini instituti ab antiquis. Plin. lib. 17. cap. 29, Rubigalia Numa constituit, quæ nunc aguntur ad septimum Cal. Maij, quoniam tunc ferè segetes rubigo occupat. Budæus.

Rubiginosus, penult prod. Adiectiuum {ἰώδης} Plenum rubigine. Plaut. Sticho, 4.

Rubiginosam strigilem. Apud Martial. lib. 5, Rubiginosi dentes.

Rubigino, rubiginas, penult. corr. {ἰόομαι} rubiginare, Rubiginem contrahere. Apuleius lib. 3, Floridorú, Profectò vt gladius vsu splendescit, situ rubiginatur, ita vox in vagina silentij condita, diutino torpore hebetatur.

Rubor, Vide RVBEVS.

RVBRIANVM, Senatusconsf. Traiani temporibus factum est. Rubrio Gallo & Cælio Pisone consulibus, cuius sententia exponitur in l. 26. l. 28. l. 33. §. 1. de fideicommissar. libertatibus. l. 3. D. De legit. Tutoribus.

Rubrica, rubricæ, penult. prod. {μίλτος} Terra rubentis coloris, & minio proxima. Colum. lib. de Arboribus, cap 17. ad finem, Omnes arbusculas prius quàm transferas, rubrica notare conuenit: vt quum serentur, easdem cæli partes aspiciant, quas etiam in seminario conspexerant. Plin. lib. 35. cap. 6, Ex reliquis rubricę generibus fabris vtilissima Ægyptia & Africana: quoniam maxime sorbentur. Picturis autem apta nascitur & in ferrariis metallis.

Rubrica terra, Quæ subrubens est, & rubris arenulis conspersa Colum. lib. 2. cap. 10.

Rubrica fabrilis. Dioscorid. ibidem.

Rubrica Sinopica. Dioscorides lib. 5. cap. 71.

Rubrica, pro iure ciuili & publico, ab eo quòd capita legum rubrica essent insignita. Pers. sat. 5,

-viuere tolle,

Vindicta postquam meus à prætore recessi,

Cur mihi non liceat iussit quodcunque voluntas,

Excepto siquid Masuri rubrica vetauit? Quod de Iureconsulto Masurio Sabino est intelligendum. Et si enim Iurisconsultorum officium consumebatur potissimùm in iure ciuili & priuato enucleando, tamen iidem ius publicum in legum sanctionibus positum explicabant, quod Rubricæ nomine hîc intelligendum videtur esse. Nam quanuis Iurisconsulti hodie ob miniata capita iuris, rubricas in ore habeant in quocunque iure, tam priuato quàm publico, tamen veteres in publico legitimóque rubricas posuisse videntur, vt maiestas legibus accresceret, capitibus earum sinopide aut cinabari notatis, & sanguineum quiddam, & cruentum fortasse etiam minantibus. Itaque à Prudentio scriptum est,

-dicant cur condita sit lex

Bis sex in tabulis, aut cur rubrica minetur

Quæ prohibet peccare reos? Quintilianus quoque non de iure prætorio, sed de duodecim tabulis rubricas intelligit, non tamē tantùm vbi criminibus minantur pœnas, cum credibile sit omnia earū capita milto picta fuisse, Verba Fabij sunt, Quorum alij se ad album ac rubricas transtulerunt, ac formularij, ac (vt Cicero ait) leguleij esse maluerunt. Ecce hîc album pro iure prætorio dixit, rubricas pro iure ciuili, quod duodecim tabulis cótinebatur: vt & formularios ad prætorias retulit formulas: leguleios ad duodecim tabularum leges. Ex Turnebo.

Delibutus rubrica. Author ad Herenn. lib. 3.

Rubriceta, rubricetæ, penult. prod. {αἰδεστικόν} Color quo mulieres ad emendandum faciei ruborem vtuntur. Plautus Trucul. 6, Buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi, pessumæ estis. Purpurissum etiam dicitur. vnde idem Plautus Buccas purpurissatas vocat, rubriceta intinctas.

Rubricosus, penult. prod. Adiectiuum {μιλτώδης} vt Terra rubricosa, hoc est, rubra & rubrica veluti conspersa, aut rubris arenulis, vt differat ab aliis, hoc est, pulla, &c. Plin. lib. 18. cap. 17, In solo autem rubricoso lupinum. Colum. lib. 4. cap. 33, Spissum solum & rubricosum reformidat.

RVBRICATVS {ῥουβρίκατος} Ptolemæo lib. 2. cap. 6, Hispaniæ Tarraconensis fluuius: vulgò *Lobregat*.

Rubus, rubi, masc. vel fœm. gen. {βάτος} Sentis genus. Colum. lib. 11. cap. 3. de sepibus hortorum, Ea semina sint vastissimarum spinarum, maximéque rubi & paliuri, & eius quam Gręci vocant κυνόσβατον, nos sentem canis appellamus. Horum autem ruborum semina quàm maturissima eligi oportet. Ibidem in fœmin. gen. Alternis ordinibus ferulas, alternis rubos in hortis consitas habere. Et Gellius libro 19. capite 12, Videt fortè vicinum rubos latè atque altè obortas excidentem.

Acuta rubus, Vide Acutus, in ACVO.

Asper rubus. Virg. 4. ecloga.

Rubus caninus. Palladius lib. 1. cap. 34. Columella cynosbaton vocat, & sentem canis. *Esglantier*.

Duri rubi. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 4.

Horrentes rubi Virg. 3. Georg.

Rubus Idæus, ab Ida monte Phrygio. Dioscorid. lib. 4. cap. 34. & Plin. lib. 24. cap. 14. *Vn framboisier*.

Mordax rubus. Ouid. de Medicamine faciei.

Punicei rubi. Propertius lib. 3. eleg. 13, Id est, mori syluestres.

Ruberum, ruberi, penult. prod. {βατών} Locus in quo rubi sunt.

Dura rubeta. Ouid. 1. Metam.

Ructus, huius ructus, masc. gen. {ἐρυγὴ} Cibi & potus in stomacho malè concocti ventosa per os efflatio. Celsus lib 4. cap. 5. ad finem, Sed si coacuit intus cibus, aut computruit (quorum vtrumlibet ructus ostendit) eiiciendus est. Plin. lib. 20. cap. 18, Anethum quoque ructus mouet, & tormina sedat. Cic. Peto, lib. 9, Stoici crepitus aiunt æquè liberos ac ructus esse oportere.

Ructus Nonio, à ructando ductus. Plaut. Pseudolo,

Pergin' ructare in os mihi, suauis ructus mihi est, sic sine simodo.

Lucillius Satyra,

Exhalas tum acidos ex pectore ructus.

Crebri ructus, cruditatis indicium. Colum. lib. 6. cap. 6.

Ructu grauis herba, Hoc est, grauem odorem ipso ructu ori referens, qualis est allium. Plin. lib. 14. cap. 15.

Ructo, ructas (ἐρυγγάνω, ἐρεύγομαι) ructare, Ructus emittere. Plautus Pseud. 23,

Pergin' ructare in os mihi? Cic. ad Cornificium, libro 12, Quem ego ructantem & nauseantem, conieci in Cæsaris Octauiani plagas? Iuuenalis sat. 3,

-laudare paratus,

Si bene ructauit, si rectum minxit amicus.

Cui ructare turpe esset, is vomuit. Cic. 2. Philipp.

Confer sudantes, ructantes, refertos epulis tanquam opimos boues. Cic 5. Tuscul.

Ructor, ructaris {ἐρυγγάνομαι} ructari, Deponens, Idem significat.

Ructari aues. Varr. 3. de Re rust. cap. 2.

Versus ructari. Horat. in Arte.

Ructatus, penult. prod. Participium { ἐρευχθείς } vt, Ructati cruores. Silius libro 15,

Permiscétque mero ructatos ore cruores.

Ructator { ἐρευκτής } & ructatrix, penul. prod. Verbalia. Ructatrix herba, quæ ructus inducit. Martial. lib. 10,

Nec deest ructatrix menta, nec herba salax.

Ructito, ructitas, penult. corr. { ἐρυγγάνω } ructitare, Frequentatiuum. Colum. lib. 6 cap. 6, de boue ægrotante sic inquit, Gemitus exprimit, locóque stare non patitur, sæpe decumbere & ructitare cœpit, caudámque crebriùs agere. Locus corruptus est, legi autem debet, Sæpe decumbere, & agitare caput, caudámque, &c.

Ructuosus, penul. prod. Adiectiuum { ἐρευγματώδης } vt spiritus ructuosi. Quintil. lib. 4 cap. 2. Ipsum offendunt temulento sopore profligatum, totis præcordiis stertentem, ructuosos spiritus geminare.

Rudens, rudentis, Vide RVDO.

Rudero, Rudetum, Vide RVDVS.

RVDIAE, Rudiarum { Ῥυδίαι } vetus Apuliæ oppidum, Ennij patria. Pomponius Mela lib. 2, Post Barium (inquit) Egnatia, & Ennio ciue nobiles Rudiæ. Hodie non extant.

Rudiarius, Vide RVDIS, substantiuum.

Rudimentum, Vide RVDIS, adiectiuum.

Rudis, huius rudis, fœm. gen. { ῥάβδος, σπάθη } Virga impolita dicitur. Cato de Re rustica, cap. 104, Hæc rude misceto ter in die, dies quinque continuas.

Rudibus solitos pugnare gladiatores, testis est Lampridius, quum ait Commodum in arena rudibus inter cubicularios gladiatores depugnasse.

Rudem accipere, pro dimitti à munere, Rude donare, pro Dimittere, crebritet apud idoneos authores obuia sunt. Inde ducta metaphora, quòd antiquitus gladiatores, quibus permissum erat à gladiatorio munere cessare, rude donati dicebantur. Ea cessatio dabatur virga, quam rudem appellabant: vnde hoc modo dimissi, rudiarij vocabantur. Proinde quicunque à munere quouis in otium restituuntur, vel ob ætatem, vel ob imbecillitatem, rudem accepisse dicuntur. Cic. 2. Philipp. Tam bonus gladiator rudem tam citò accepisti?

Donatus rude. Horat. 1 epist. 1. Idem Iuuen. sat. 7,

Ergo sibi dabit ipse rudem, si nostra mouebant Consilia.

Ad rudem compellere. Cic. ad Octauiũ, Veteres vulneribus & ætate confectos Iulianos gladiatores, egenteis reliquias Cæsaris ludi ad rudẽ compulisset? quibus ille septus omnia misceret nulli parceret, sibi vinceret. Id est, Cessare facere.

Rudem meruit. Martial. lib. 3, in Fabianum,

Hoc merui Fabiane toga, tritáque, meáque,

Vt nondum credas me meruisse rudem. Hoc est, missionem, vel cessationem ab officio præstando & salutationibus. Domitius sic exponit: Putas me non meruisse rudẽ, id est, vt me alas sine officio: Gladiatores enim ætate ingrauescẽte donabãtur rude: qua rude accepta non cogebantur amplius pugnare, sed publica alebantur pecunia.

Tuta rudis. Ouid. Amor. lib. 2, eleg. 9,

Fessus in acceptos miles deducitur agros:

Tutáque deposito poscitur ense, rudis.

Rudicula, rudiculæ, penult. corr. Diminutiuum { τορύνη } Parua virga impolita ad multa vtilis, potissimum autem ad mouenda & agitanda ea quæ super igne decoquuntur: vulgus nostrum *spatulam* vocat. Cato cap. 9. de Re rust. Conuolulus in vinea ne fiet, amurcam, igni leni coquito, rudicula agitato crebrò vsqueadeò dum fiat tam crassa quàm mel. Plin. lib. 19 cap. 3, Non est opus in hoc vsu lauas rudiculis esse curatas. Sed hic locus aliter nunc legitur. Columella libro 12 cap. 46.

Rudiarius, rudiarij, mascul. gen. { ῥουδιάριος } Rudiarij dicti sunt qui impetrarunt missionem artis gladiatoriæ, donati rude. Sueton. in Tiberio, cap. 7, Rudiariis quoque quibusdam reuocatis authoramento centum millium.

Rudiarius, Qui saga rudia & noua polit, vt ait Hermol. ex Festo.

Rudiarius, Qui ruderarium cribrum facit, & rudiora linteamina.

Rudis, & hoc rude, Adiectiuũ { ἀμαθής, ἄπειρος, ἀκατέργαστος } Imperitus, indoctus, inscius, ignarus à rudere, deriuatur. Cicero pro Flacco, Quum in theatro homines imperiti, homines rerũ omnium rudes, ignaríque consederant.

Ad bella rudis. Liu. 4. bel Pun.

Ad mala iampridẽ non sumus vlla rudes. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 7.

Ad seditiones rudis. Liu. 8 bel. Pun.

Rudis in. Cicero 1. de Oratore, Quem tu adolescentulos perpulisti, ignarum legum, hæsitantem in maiorum institutis, rudem in iure ciuili. Et 1. de Oratore, Quid esse potest in otio aut iucundius, aut magis proprium humanitatis, quàm sermo facetus ac nulla in re rudis?

Orator nulla in re tyro ac rudis, nec peregrinus atque hospes esse debet. Cic. 1 de Orat.

Rudes, & omnium ignari. Quintil. lib. 1. cap. 8.

¶Rudes artium homines. Liu. 1. ab Vrbe.

Bonarum artium rudis. Tacit. lib. 1.

Belli rudis, Inexpertus armorum. Horat. 2. epist. 2.

Coniugij rudis iuuenca. Ouid. 4. Fast.

Rudis exemplorum. Cicero pro Cornelio Balbo, Dicat se non imperitum fœderis, non rudem exemplorum, non ignarum belli fuisse.

Rudes Græcarum literarum. Cic 1. Offic.

Operum rudes iuuenci. Ouid. 1 Fast.

Rudis prouinciæ & tyro. Cic 4. Verr. Nolebat in agendo discere, tametsi non prouinciæ rudis erat & tyro.

Rerum rudis. Valer. 1 Argon.

Rerum omnium rudis. Cic. 1. Tuscul.

Rei militaris rudis. Cic. 4. Academ. Quum esset Roma profectus rei militaris rudis.

Dicendi rudis. Tacit. lib. 1.

Rudis tractandi militares animos. Curt. lib. 4. Hoc est, imperitus.

¶Rudis, ad animum transfertur: rudésque illi dicuntur qui adhuc animum non expoliuere disciplinis & doctrina, rerúmque vsu. Plin. libro 2. cap. 7, Sedere cœpit sententia hæc, paritérque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit. Festus, Hominem imperfectum rudem dicimus.

Anni rudes. Claud. 6. Paneg.

Campus rudis, Vide CAMPVS.

Capilli rudes, Non compti. Seneca Hippol. 3.

Carmen rude, Inemendatum. Ouid. 1. Trist. eleg. 6.

Rudem me discipulum atque integrum accipe. Cicero 3. de Natura deorum.

Hebes ac rudis Epicurus. Cic. 2. de Diuin.

Forma ingenij admodum impolita & planè rudis. Cicero de Claris Orator.

Genus hominum rude, hebes & impolitum. Cic. 2 de Orat.

Ingenium rude, Nullis studiis excultum. Horat. de Arte.

Lanæ rudes. Ouid. epist. 1. Id est, impolitæ.

Materia rudis, Chaos informe. Lucan. lib. 2.

Moles rudis indigestáque. Ouid. 1. Metam.

Pectus Ouid. epist. 4.

Populi Ouid. 1. Fast.

Puer rudis ignoto amore tactus. Ouid. 2. Amor. eleg. 8.

Simplicitas. Ouid. 3. de Arte.

Vetustas. Ouid. 1. Fast.

Vulgus. Ouid. 1. fast.

¶Rudis, pro Rustico. Iuuen. sat. 11,

Tunc rudis, & Graias mirari nescius artes. Budæus.

Ruditas, penult. corr. ruditatis, fœm. gen. { ἀμαθία, ἀπειρία } Imperitia & obtusitas ingenij.

Rudimentum, rudimenti { στοιχείωσις } Principium siue prima disciplina quæ rudibus datur: quod & tyrocinium appellatur.

Clara rudimenta primæ militiæ. Stat. 5. Sylu. 2.

Dura rudimenta. Virg. lib. 11. Id est, difficilia.

Dicendi rudimenta. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Imbutus rudimentis militiæ cum aliquo actu. Paterculus libro 2. sub finem.

Rudimentum lucis, pro initio vitæ, apud Plin. lib. 7. in Procemio.

Rudimentum ponere, Incipere. Cic. in Salustium, Verùm eo magis odisse debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare, minimis rebus posuit rudimentum, sed ita ingressus est, vt neque ab alio vinci possit, &c.

Rudimenta tyrocinij deponere sub aliquo, Idem significat. Iustinus lib. 9.

Rudimentum puerilis regni. Liuius 1. ab Vrbe,

Rudimenta & incunabula virtutis. Cic. in Salustium, An vlla alia putas esse rudimenta & incunabula virtutis?

Incrementa & rudimenta. Curt. lib. 5.

Turpe rudimentum. Ouid. epist. 5.

Rudo, rudis, rudi { ὀγκάομαι } rudere, Propriè ad asinos pertinet: nam rudere asini dicuntur, quum vocem emittunt. Persius sat. 3,

Findor, vt Arcadiæ pecuaria rudere credas.

Rudo, rudes, per secundam coniugarunt antiqui. Lucilius,

Hæc inquam rudet ex rostris, atque hinnilitabat. Meminit Varr. lib 6. de ling. Lat.

Sono intempestiuo rudit asellus. Ouid. 6. Fast.

Vt rudit à scabra turpis asella mola. Ouid. 3. de Arte.

Rudere, abusiuè & de leonibus, & de hominibus dicitur. Virgilius 7. Æneidos,

-sera sub nocte rudentum. Idem 8. Æneidos,

Inclusúmque cauo saxo, atque insueta rudentem. Id est, clamantem: & abusiuè dictum est. Seruius.

Rudens, Participium { ὀγκώμενος } vt, Prora rudens. Virg. 3. Æneidos,

-primúsque rudentem

Contorsit læuas proram Palinurus ad vndas.

Asellus rudens. Ouid. 1. Fast.

Leones rudentes. Virg. 7. Æneid.

Rudens { πεῖσμα, κάλως, σχοινίον } Substantiuum, tam masculinum, quàm fœmininum, Funis nauticus: quòd quum vento agitatur, veluti rudere audiatur. Virg. 1. Æneidos,

Insequitur clamórque virûm, stridórq; rudentum. Plaut. Rud. 23,

Heus mane. s. quid maneam? T. dum hanc tibi rudentem, quam trahis complico. Cic. 5 Tuscul. Non sanè optabilis est quidem, inquit, rudentibus apta fortuna.

Rudentes ea caussa sapientissimi dictos volũt, quòd funes, quum vento verberentur, rudere existimentur: atque hunc sonũ proprium funium non asinorum putant, Nonius.

Aptare remos & rudentes. Virg. 5. Æneid.

Excutere rudentes. Virg. 3. Æneid.

Explicare rudentem. Cic. 1. de Diuin. de fato loquens, Sed est quasi rudentis explicatio.

Iactare rudentes. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 9.

Immittere rudentes, Vide IMMITTO.

Laxare excussos rudentes. Virg. 3. Æneid.

Innumeros rudentes porrexit puppis vtrinque. Stat. 5. Sylu. 1.

Intorti rudentes sustollunt vela. Catul. Argonaut. 59.

Duros tractare rudentes. Iuuen. sat. 6.

Rudentisibilus, Dictio composita, qua vsi sunt antiqui, & in primis Pacuuius, vt author est Varro lib. 4 de ling. Lat.

Rudus, ruderis, penult. corr. neutri generis, quod & raudus dicitur, { χάλιξ } propriè significat rem rudem, asperam & imperfectam. Ideò hominem imperfectum, rudem nominamus. Et rudis, impolita virga: de quibus suis locis. Dicitur autem nouum rudus, & vetus rudus, sed diuersa significatione. Liuius 6. bel. Pun. Æris acerui, quũ rudera milites religione inducti iacerent, post profectionem Annibalis magni inuenti.

Nouum rudus est materia pauimenti, hoc est, saxa recens contusa, seu testæ confractæ cum calce ad pauimentum faciendum. Vitruuius lib.7.cap.1, Deinde ruderi nouo tertia pars testæ tusæ admisceatur, calcisque duæ partes ad quinque mortarij mistionibus præstent responsum. Plin.lib.36.cap.25.

Vetus rudus, est materia pauimentorum & dirutorum ædificiorum, quę lapidibus & testis confractis, calcéq; arena commista constat. Plinius, Complanatæ veteri rudere erant viæ.

Rudus rediuiuum. Vitruuius lib.7.cap.1, Rudus si nouum erit, ad tres partes vna calcis misceatur. Si rediuiuum fuerit, quinque ad duûm mistiones habeant responsum.

¶Rudus, stercus, quod raditur, vt vult Nonius. Lucil. sat. lib.11, Viam sternendam, & iaciendum hunc aggerem, & id genus rudus.

Rudero, ruderas, penult. corr. ruderare, Rudus inducere. Vitruuius lib.7.cap.1, Tūc insuper statuminetur, ne minore saxo, quàm quod possit manum implere, statuminationibus inductis ruderetur.

Ruderatio, ruderationis, Verbale, f.g. Vitruu. lib.7.cap.1, Primúmque incipiam de ruderatione, quæ principia tenet expolitionum.

Ruderatio, & statuminatio differunt. Statuminatio fit lapidibus & cementis libralibus & manualibus, sine calce & arena: Ruderatio verò statumini superinducitur cum calce & arena, aut rudere nouo aut rediuiuo, id est, ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat è cemento, ad differentiam nuclei, qui è testa contusa constat, & tertio loco inducitur. De his omnibus Vitruuius abundè lib.7, Monuit Turnebus ex Budæo.

Ruderatus, penult. prod. Adiectiuum, Ruderatus ager. Qui veterum ædificiorum materia scatet. Plin.lib.21.cap.4.

Rudetum, rudeti, penult. prod. Locus plenus ruderibus: siue terra, quæ priùs rudis fuerat & inculta, tum autem arata. Cato cap.38, Lentim in rudeto & rubricoso loco, qui herbosus non fiet, serito. Idem cap. 37, Ager rubricosus, & terra pulla, materina, rudeta, arenosa. Vetus exemplar habet rudecto, rudecta.

Ruderarium cribrum, vilius & furfuratium Apuleius dixit.

Rudusculum non modò pro ære infecto vulgus vsurpat, sed etiam pro signato, vt cum dicitur in mancipando: Rudusculo libram ferito, id est, asse libram tangito. Festus.

RVELLIVS, incliti nominis Phisicus ac medicus, qui suæ virtutis relliquis posteritati, libris de natura stirpium editis, reliquit.

RVFAE, arum, oppidum Campaniæ, cuius meminit Macrobius lib.7, Quique Rufas Batulúmque tenent, &c.

RVFINVS, vir Consularis à Fabritio Censore damnatus, quòd decem pondo argenti apud eum inuēta essent. Rufinus alter vna cum Stilicone & Gildone relictus à Theodosio seniore imperij administrator pro tutela Arcadij & Honorij filiorum, Gildo in Africa, Stilicon in Occidente, Rufinus vero in Oriēte, omnes sanè cupiditate regni incensi in suos principes arma conuerterunt: ex quo diuersis modis oppressi periēre. Extant in hunc Rufinum Claudiani poetæ inuectiuæ. Vide Volaterranum.

RVFRIMACERIAE, plur. num. Oppidum Campaniæ. Cato cap.22, Venduntur ad Rufrimacerias numis centum octoginta, temperantur numis triginta, tantidem Pompeiis emuntur. Idem cap.135. Est & Pompeij, oppidum Campaniæ.

Rufus, Adiectiuum {πυῤῥὸς} Color non plenè ruber. Martial.lib.14,
Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis. Terent. Phorm.1.2,
Siquis me quæret rufus. Idem Heaut.5.5,
Rufamne illam virginem, &c.

Quidam scribunt duplici ff ruffus. Sed hi vehementer falluntur, vt palam facit Martial. epigr. 51. lib. 8, vbi apertè docet vocatiuum Rufe constare tantùm literis quatuor. Vide SEPTVNX, pro septem vini cyathis.

Agna rufa. Horat.2. Serm. sat.3.
Color. Plin. lib.12.cap.12.
Gingiua. Catul. in Egnatium 37.
Vela lutea & rufa. Lucret. lib.4,
Et vulgo faciant id lutea, rufáque vela.

Rufior, Comparatiuus {πυῤῥότερος} Plin.lib.16.cap.14, Namque & materies maris dura, rufiórque, ac nodosa.

Rufulus, penult. corr. Diminut. {ὑπόπυῤῥος} Plaut. Amphit.16,
Vt primùm coiuit cicatrix rufula.

Rufuli appellati sunt Tribuni militum, non à populo, sed à Consule facti, quòd de eorum iure Rutilius Rufus legē tulerit: hi posteà mutatione vnius literæ, Rutuli sunt appellati. Festus.

Rufo, rufas {πυῤῥαίνω} rufare, Rufum facere. Plin.lib.15.cap.22, Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis. Et lib.23.cap.2, Tunc addito lentiscino oleo illita vna nocte rufat capillum.

Rufeo, rufes, A quo Rufesco, rufescis {πυῤῥοποιέομαι} rufescere, Rufum fieri. Plin.lib.10.cap.29, Grues senectute nigrescunt, Merula ex nigra rufescit.

RVFVS, Purpurio {ῥοῦφος} Legatus Romanorum in concilio Ætolorum: apud Liuium lib.32.

Rufus, Centurio sub Scipione Africano, cuius & res gestas, & belli apparatum descripsit. Author Appianus.

Virginius Rufus orator egregius, interfectus à Nerone, de quo Tacitus, Virginium, inquit, Rufum claritudo nominis extulit. Et paulò inferius, Nam Virginius Rufus studia iuuenum eloquentia, Musonius præceptis sapientiæ fouebat.

Rufus poeta Bononiensis, cuius meminit Martial.lib.6,
Funde tuo lachrymas orbata Bononia Rufo
Et resonet tota planctus in Æmylia.

Rufus Medicus, sub Traiano principe multa conscripsit, quorum nihil ad nos peruenit, sæpe tamen ab aliis testis citatur.

Rufus Corinthius, sophista, quanquam diuitiis, & generis nobilitate pollebat, plus tamen ad eius laudem dicendi gloria, linguęque gratia contulit. Author Philostratus.

Ruga, rugæ {ῥυτὶς, πτυχὴ} in hominibus præ senectute accidit. Cicero de Senectute, Non cani, non rugæ repentè authoritatem arripere possunt, sed honestè acta superior ætas, &c.

Aniles rugæ. Ouid.14. Metam.
Cauæ. Ouid.7. Metam.
Deformes. Claud.2 in Eutropium.
Senilis. Ouid.5. Fast.
¶Densissima ruga cogitur in frontem. Iuuen. sat.13.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post red. in Senatu.
Senectus frontem exarat rugis. Horat. epod.8.
Excutere rugas. Ouid.1. Amor. eleg.8.
Inducit rugas senectus. Tibull. lib.2. eleg.2.
Laxantur corpora rugis. Ouid.3. de Arte.
Portare rugas. Ouid.1. Amor. eleg.8.
Trahere rugam. Iuuen. sat.14.
Capitis niues & rugæ te turpant. Horat.4 Carm. ode 13.
Iam venient rugæ quæ tibi corpus arent. Ouid.2. de Arte.

¶Ruga, non solùm in corporibus dici solet, sed etiam in vestibus. Plinius libro 35. capite 8, Præter quæ in veste & rugas & sinus inuenit.

¶Ruga in arboribus. Plin.lib.12. cap.7, Deest tota illa maturitas, ideóque & rugarum colorísque similitudo.

Rugosus, penult. prod. Adiect. {ῥυτιδώδης, πτυχώδης, ῥυτιδωτὸς} Rugis plenus. Plin. lib. 12. cap.13, Amomum laudatur quammaximè punici mali foliis simile, nec rugosis.

Acina rugosa. Colum. lib.13. cap.43.
Cortex rugosus. Plin. lib.16. cap 31.
Facies rugosior vua passa. Claud.1. in Eutropium.
Folium rugosum. Plin. lib.13. cap. vlt.
Frons. Martial. lib.3.51.
Genæ. Ouid.1. Amor. eleg 8.
Palmæ. Ouid.8 Metam.
Senecta rugosa ora pallent. Tibul. lib.3. eleg.5.

Rugare dicitur vestis quum multos sinus facit, Plaut. in Casina, Vide palliolum vt rugat.

Rugata testa, apud Plinium lib.9. cap.33.

Rugio, rugis, rugiui vel rugij, rugitum, penult. prod. {βρυχάομαι} rugire dicitur leo, quum vocem emittit. Author Philomelæ,
Tigrides indomitæ raucant, rugiúntque leones.

Rugitus huius rugitus, pen. prod. m.g. {βρυχηθμός.}

RVGVSCI, Alpini populi inter eos quos maximus ille Cæsar Iulius sub iugum Romanorum misit. Plin. lib.3 cap.20.

Ruidus, siue ruuidus, penult. corr. Adiectiuum {ἄξεστος.} Plin. lib.18. cap.10, Maior pars Italiæ ruido vtitur pilo. Hermolaus, Præferratum pilum in molendo propterea vocatur Plinio, vt à pilo ruido (sic enim vocat ipse) distinguatur: ad molas videlicet quas aqua versat, vtili: nec tam, quòd sine ferro est, id nomen habet, quàm quòd asperum, impolitúmque. Nā & Ruuidus panis Plauto (vt ait Festus) eum significat, qui parum coctus, rugosúsque fit, quanquam rubidus ferè scribitur.

Ruina. Vide RVO.

Rulla, rullæ, Instrumentum ferreum, stimulo rusticorum additum, ad vomerem detergendum. Plin. lib.18. cap.19, Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rulla. Diminutiuum à runa, quod est teli genus, vt ait Festus. Ennius, Runata recedit. Habet autem hoc telum latiorem cuspidem.

RVLLVS {ῥοῦλλος} teste Plinio lib. 8. cap. 51, solidum aprum Romanorum primus in epulis apposuit, qui Ciceronis Consulatu legem Agrariam promulgauit. Vide Alexandrum Alexandrin. lib.1. cap.9.

Ruma, rumæ {θηλὴ} Idem quod Rumē, A veteribus dicebatur mamma, Vide RVMIS.

Ruma, Gutturis pars eminens. Seruius, Rumatio dicta est à ruma eminente gutturis parte, per quam demissus cibus à certis reuocatur animalibus.

Rumo, rumas {ἀναμασάομαι, μηρυκάζω} rumare, Idem quod ruminare dicebatur apud veteres. Est etiam rumare, lactare, quasi mammam in rumen immitere.

Rumbotinus. Vide RVMPOTINVS.

Rumen, ruminis, penult. corr. neut. gen. Eminens sub mento gutturis pars, qua cibus in aluum demittitur. Festus, Rumē est pars colli qua esca deuoratur: vnde & rumare dicebatur, quod nunc ruminare.

Rumen, Mamma dicitur {μαστός.} Plin. lib.15. cap.19, Magísque ob memoriam eius quæ nutrix fuit Romuli ac Remi conditoris appellata: quoniam sub ea inuenta est lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære iuxtà dicato, tanquam in comitium sponte transisset.

Rumen, Nonius docet esse locum in ventre, quo sumitur cibus, & vnde redditur. Pomponius Prostibulo, Ego rumorem paruifacio, dum sit rumen quî impleam.

Rumino, ruminas, penult. corr. {μηρυκάζω} ruminare: & Ruminor, ruminaris, ruminari, Est reuomere, ac rursus consumere, quasi cibum ad rumen reuocare, iterúmque conficere. Colum. lib.6, Propter quæ bos neque ruminat, neque lingua se detergit.

Herbas ruminare. Ouid. in Fragment.

¶Ruminari, per translationem, In memoriam reuocare. Varro Tanaquile, Non modò absens quicquam de te sępius cogitabit, sed etiam ruminabitur humanitatem. Liuius Ægistho, Nemo hæc voster ruminabitur mulieri. Alij legunt, vostræ ruminetur. Nonius.

Ruminatio, Verbale {μηρυκασμός.} Plin. lib. 11. cap.37, Quibus neque dentes vtrinque, nec ruminatio. Idem lib. 17. cap.22, Si saucias recenti medicina mordeat quædam hyemis ruminatio, Id est, frigoris reiteratio ducta metaphora à cibi repetitione & reuocatione.

Ruminatio, Ipsa in memoriam reuocatio. Cic. ad Attic. lib.2. 17, Quanto magis vidi ex tuis literis, quàm ex illius sermone, quid ageretur de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publij, &c.

Rúminalis ficus {ῥωμινάλις ἐρινεός} Sub qua Lupa Romulo & Remo dicitur mammam præbuisse, vt ait Festus: quę & Romula vocitata est. Ouid.2. Fastorum,

Arbor erat, remanent vestigia, quæque vocatur
Romula nunc ficus, Rumina ficus erat. Siue quòd sub ea pecudes æstatis tempore frigora captantes, herbas ruminare consueuerunt.

Ruminales hostiæ, eorum animalium quæ ruminant. Plinius libro 8. cap 51.

Rumex. rumicis, penult. corr masc. gen. { [illegible] } Lapathi syluestris genus. Plin. lib. 19. ca 12, Solum verò ex omnibus lapathum syluestre melius, hoc in satiuis rumex vocatur, nascitúrque fortissimum.

Rumex, Genus teli, simile spari Gallici, vt ait Festus. Lucilius,
Tum spara, tum rumices portantur, stragula porro.

RVMIA { [illegible] } dicta est dea, quæ rumis, id est, mammis, hoc est, pueris lactentibus præsidebat. Huius meminit Augustinus lib. 4. de ciuit. Dei. Varro 2. de Re rust. cap 11. Non negarim inquam, ideò apud diuæ Rumiæ sacellum à pastoribus satam ficum. Ibi enim solẽt sacrificare lacte pro vino, & pro lactentibus.

Rumifero. Rumigero, Vide RVMOR.

Rumigestri. Telorum genus quoddam fuit apud antiquos, de quibus meminit Gellius lib. 10. cap 25.

Rumigo, as, are: apud Apuleium lib. 4. De Asino aureo: Iam ferè tertium palàm rumigabam, id est, vt interpretor, ruminabam.

RVMINA, ruminæ, Dea eadem quæ paulo antè Rumia dicta est, Varro. Cato, vel de liberis educandis: Hisce manibus lacte fit, nõ vino, Cuninę propter cunas, Ruminę propter rumam, id est, prisco vocabulo, mãmam, à quo subrumi etiã nunc dicuntur agni. Ex Nonio.

Rumino. Ruminor, Vide RVMEN.

Rumis, huius rumis { [illegible] } Idem quod Ruma, id est, mãma, sed propriè animalium. Varro lib. 2. de agricultura, cap. 11, Mammæ enim rumis, siue rumæ, vt antè dicebant, à rumi, & inde dicuntur subrumi agni lactentes, à lacte Sic ibidem, cap 1.

RVMON, pręceps in Tyberi locus. Alex. Alexãdrinus lib. 5. cap 26, Prætérque aram Consi, quæ in circo fuit, ab accessu hominum semota, etiam ara Ditis & Proserpinæ in loco abdito in Martio campo ad Tarentum colebatur, locum denominatum, quod ibi Tyberis ripas tereret, qui Rumon propterea dictus & Serra, ad quam rarus erat accessus hominum.

Rumor, rumoris, masc. gen. { [illegible] } Sermo in populo siue certo authore (in bonum vel in malum) de re recenti dispersus. Cic. 5. Verr. Multa sunt imposita huic ordini munera, multi labores, multa pericula, non solùm legum ac iudiciorum, sed etiam rumorum ac temporum.

Multitudinis rumor. Cicero 2. de Finibus. Honestum quid sit, si id non est in voluptate negat se intelligere: nisi fortè illud quod multitudinis rumore laudetur.

Rumor de. Cic ad Cassium, lib. 12. Nihil perfertur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed adhuc sine authore.

Ex sermone rumor attulit eam calamitatem ad aures. Cicero pro Lege Manilia, Sinite hoc loco Quirites sicut Poetæ solent qui res Romanas scribunt præterire me nostram calamitatem, quæ tanta fuit vt eam ad aures L. Luculli non ex prę lio nuntius, sed ex sermone rumor afferret.

Aura rumoris. Cic. pro Muræna, Totam opinionem parua nonnunquam commutat aura rumoris.

Aduersus, Vide ADVERTO.

Amarus. Virg. 4. Æneid.

Atrox. Tacit. lib 17.

Bellus. Cælius ad Ciceronem lib. Famil. 8 epist. 1, Quod ad Cæsasarem attinet, crebri, & non belli de eo rumores veniunt: alius equitem perdidisse: alius, &c.

Celebris, Vide CELEBRIS.

Clemens, Vide CLEMENS.

Constans, Vide CONSTO.

Crebri rumores, Vide BELLVS RVMOR.

Fallax. Claud. 2. Paneg.

Firmus. Cic. Attico, lib. 11. epist. vlt. Illum discessisse Alexandria rumor est non firmus, ortus ex Sulpitij literis.

Iniquus. Ouid. 4. Fast.

Magnus, Vide MAGNVS.

Miserabilis. Claud. de bel. Get.

Nuntius rumor. Cic. ad Cassium, lib. 12, Nos de Dolabella quotidie quæ volumus, audiuimus: sed adhuc sine capite, sine authore, rumore nuntio.

Secundo rumore. Hoc est, grato. Tacit. lib. 3, Vtque hæc secundo rumore, ita aduersis animis acceptum, quod filio Claudij socer Seianus destinaretur.

Sinister. Lucan. lib. 8.

Tristis & Iucundus rumor, contraria. Cic. ad Cassium, lib. 15. Rumores tristiores, sed [illegible]. Idem Q. frat. lib. 3, Rumor Dictatoris iniucundus bonis.

Vagus. Tacit. lib. 19.

Validus. Tacit. lib. 4.

Afferre rumores, Vide AFFERO.

Affingere rumoribus, Vide AFFINGO.

Afflauit rumor. Cic. Attico, lib. 16, Sed tamen rumoris nescio quid afflauerat, commissione Græcorum frequentiam non fuisse. Id est, Nescio quid rumoris affluxerat, quum Græci ludi committerentur, infrequentem populum affuisse.

Affluere rumorem. Cic. ad Q. frat.

Rumor ait. Mart. lib 38, Rumor ait linguæ te tamen esse malæ.

Aucupari inanem rumorem, Vide AVCVPOR.

Calent rumores, Vide CALEO.

Colligere rumorem, Vide COLLIGO.

Diditur hic subitò Troiana per agmina rumor. Virg 7. Æneid.

Differre rumorem. Tranquillus in Octauio.

Dissipatis rumoribus improbissimis. Cic. 14. Philipp.

Quæ vos ad cælum effertis rumore secundo. Horat. 1. epist. 10.

Facti rumor it per oppida. Ouid. 6. etam.

Excipere rumores. Cic pro Deiot. At eo, inquit, tempore ipso Niceam Ephesúmque mittebat, qui rumores Africanos exciperent, & celeriter ad se referrent.

Extinguere rumorem. Cic. ad Attic. 15.

Raucum fieri rumorem, id est extingui. Cic. Fam. 9.

Rumore malo flagrare. Horat. 1. Serm. sat. 4.

Incedit rumor. Tacit. lib 1. Hoc est, subit.

Increbrescit, Vide INCREBRESCO.

Inflat animos, Vide INFLO.

Intelligere rumore. Plaut. Casin. 2,
Nos, postquam populi rumore intelleximus,
Studiosè expetere vos Plautinas fabulas.

Frigidus à rostris manat per compita rumor. Horat. 2. Ser. sat. 6.

Narrat rumor, Vide NARRO.

Ortus rumor, Vide ORIOR.

Perferret multa etiam ipse rumor. Cic. Cælio, lib. 2.

Perstrepit rumor in aula. Stat. 2. Achill.

Pertulit hoc idem nobis Germanicè rumor. Ouidius 2. de Ponto, elegia 1.

Persuaserat rumor, ipso tempore flagrantis vrbis, &c. Tacit. lib. 15.

Pugnare rumoribus cũ aliquo. Cic. 3. de Nat. deor. Rumoribus, inquit, mecum pugnas Balbe, ego autem à te rationes requiro.

Senescunt rumores. Tacitus libro 2, Hoc est, vanescunt, & consumuntur.

Varios rumores serere. Virg. 2. Æneid.

Serpere rumorem. Cic. pro Muræna.

Spargere rumorem. Cic. pro Deiot.

Subdere rumorem. Tacit. lib. 19.

Claro apud vulgum rumore erat. Tacit. lib. 15. De Pisone.

Rumor in ambiguo est. Ouid. 3. Metam.

Rumor est, vel erat. Terent. And. 1 2,
Meum gnatum rumor est amare.

Surrexit rumor. Tacit. lib 18,
Mistáque cum veris passim commenta vagantur.

Millia rumorum. Ouid. 12 Metam.

Rumor venit datum iri gladiatores. Terent. in Hæcyræ Prol.

¶ Rumor, pro Fauore. Virg 8. Æneidos,
Ergo iter inceptum peragunt rumore secundo. Id est, prospero fauore, & auxilio fluminis.

Rumusculus, penult corr. Diminutiuum { [illegible] } Cic. pro Cluentio, Tum etiam illi quinque qui imperitorum hominum rumusculos aucupati, tum illum absoluerunt, iam suam clementiam laudari magnopere nolebant.

Rumifero, rumiferas, penult. corr. { [illegible] } rumiferare, Rumoribus ferre, antiquè. Plaut. Amphit. 8,
Quámque adeò ciues Thebani verò rumiferant probam.

Rumigero, rumigeras, penult. corr. { [illegible] } rumigerare, Idem, sed obsoletum.

Rumito. Festus, Rumitant, rumigerantur. Næuius. Simul alius aliundè rumitant inter se.

Rumpo, rumpis, rupi, ruptum { [illegible] } rumpere, Frangere. Virg. lib. 10. Æneidos,
Rupimus inuitæ tua vincula. Horat 2. Serm. sat. 7.
Rumpere catenas. Cic. 7. Ver. Quid si aufugisset, si vincula rupisset?

¶ Rumpere, Defatigare. Plaut. Merc. 4,
Opera licet experiri, qui me rupi currendo tua
Causa. Terent. Hecyra, 3. vt me ambulando rumperet?

¶ Rumpere, Dissicere. Virg. 8 ecloga,
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

¶ Rupisse videtur, qui corrupit. Vlpianus, vi bonor. rapt. l. Prætor. Idem in l. Si seruus seruũ § inquit. D. ad l. Aquil. Inquit lex, ruperit: quod verbum ferè omnes veteres sic intellexerunt, corruperit. Alphen. in l. Qui insulã. Locati, Qui mulas ad certũ pondus oneris locarat, quũ maiore onere conductor eas rupisset.

Vt aliquando ista quæ sunt inflata rumpantur. Cic. in Vatinium.

¶ Aditus rumpere, Vide ADEO, adis.

Eiaculatur aquas, atque ictibus aera rumpit. Ouid. 4. Metam.

Amnes fontibus rumpuntur. Virg 3 Georg.

Et tantos rumpi non speret amores. Virg. 4. Æneid.

Paritérque sinum, paritérque capillos rupit. Ouid. 10. Metam.

Fulmen emicuit, & rupit diem, Id est, erumpendo emisit lucem igneam. Lucan. lib. 1.

Edicta rumpere. Horat. 3. Carm. ode 15.

Fidem. Liu. 9. ab Vrbe.

Fœdus. Liuius 3. ab Vrbe.

Fœdera negligere, violare, rumpere. Cic. pro Corn. Balbo.

Fræna pudoris. Propert. lib. 3 eleg. 19.

Funem ab littore rumpere, & fugere. Virg. 3 Æneid.

Guttura cultro. Ouid. 15. Metam.

Horrea rumpunt immensæ messes. Virg 1. Georg.

Imperium. Tacit. lib. 13.

Iter rumpere ad littora Ponti Adriaci. Silius lib. 1.

Iter cœptum. Ouid 3. Amor. eleg. 5.

Ius rumpere. Liuius 4. ab Vrbe.

Moras rumpere. Hoc est, festinare, quasi moram frangere, in mora non esse. Virg 3. Georg. Martial. lib. 2,
Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus vsque?

Mulas rumpere, Vide paulo antè, RVPISSE videtur.

Græcia coniurata rumpere nuptias. Horat. 1. Carm. ode 15.

Patientiam rumpere, Vide Patientia, in PATIOR.

Pectora rumpere ense. Virg. 9. Æneid.

Pectora fremitu rumpere. Lucret. lib. 3 De leonibus.

Præcordia ferro. Ouid. 6. Metam.

Questus pectore rumpere. Virg. 4. Æneid. Id est, in questus repentè & clarè erumpere.

Reuerentiam facramenti rumpere. Tacit.lib.17.
Silentium rumpere. Virg.10. Æneidos,
-quid me alta silentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Sermone silentia rupit. Ouid.1.Metam.
Somnos. Lucan.lib.3.
Telum rupit terga nouena boum clypei. Ouid.12.Metam.
Testamentum rumpere. Cic.1.de Orat. Quia constat agnoscendo rumpi testamentum, ergo in hoc genere iuris iudicia nulla sunt.
Rumpi testamentum dicitur, quum permanente suo in statu testatore casu aliquo euertitur. l. 3. §. 2. D. De iniusto, rup. & irrito testamen.
Tunicas. Virg.2.Georg.
Vestes. Ouid.6.Metam.
Vincula. Virg.2.Æneid.
Vocem rumpere, de eo dicitur, qui cum diu tacuerit, repentè quidpiam edit. Virg.2.Æneidos,
Composito rumpit vocem, & me destinat aræ. Seruius hoc est, erumpit in vocem. Et dictum est per contrarium. Nam si silentium rumpere, est loqui: Vocem rumpere, est tacere. Sed aliqua interdum simpliciter, interdum per contrarium intelliguntur. Idem 3. Æneidos,
-rupítque hanc pectore vocem. Hoc est, Cum indignatione loquitur, vt ait Seruius.
¶Inuidia rumpi. Virg.7.ecloga.
Rumpi malis, & non moueri, contraria. Cic.Q.frat.lib.3.
Rumpere, Introire. Terent.Eunucho,
Cesso huc intrò rumpere? Nonius.
¶Rumpo, Id est, Rumpi facio. Plinius libro 30 cap.4, de bupresti, Deuoratúmque tacto felle ita bouem inflammat, vt rumpat. Martialis libro 10.

Rumpor, rumperis, Passiuum. Horat.1.Serm.sat.3,
Vrgeris turba circum testante: misérque
Rumperis, &c.

Ruptus, Participium, vt, Rupta pacis fides. Liu.4.bel.Pun.
Aggeres rupti. Virg.2.Æneid.
Comis ruptis exulare. Ouid.epist.21.
Rupi, quam ruptam sum mihi questa fidem. Ouid.epist.23,
Vicinæ ruptis inter se legibus vrbes
Arma ferunt. Virg.2.Georg.
Montes rupti. Lucan.lib.3.
Pustula rupta lædit teneras manus. Tibul.lib.2.eleg.3.
Quies populis rupta. Lucan.lib.1.
Testamentum ruptum, & Ratum, contraria. Cic.1.de Orat.
Ruptáque singultu verba loquentis erant. Ouid 2.de Remed.
Vincla rupta. Virg.8.Æneid.
Rupti. Plin.lib.20 cap.6, Conuulsis & ruptis, cum sale & oleo.
¶Rupsit, pro Ruperit. Præteritum antiquū. In 12.tabul. apud Festum, Si membrum rupsit, &c. Id est, ruperit.

Ruptor, ruptoris, Verbale. Liuius 4.ab Vrbe, Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatórque Gentium iuris?

Ruptio, ruptionis, Aliud verbale. Vlpianus in l.Si seruus. §.rupisse.D. ad legem Aquiliam, Aquilia enim eas ruptiones quæ damna dant, persequitur.

Rumpi, rumporum, qui & traduces dicuntur. Varro 1.de Re rust.cap.8, Quartum pedamentum est natiuum eius generis vbi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant.

Rumpotinum, rumpotini, penult.prod. Colum.lib.5.cap.7, Est & alterum genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinum: id desyderat arborem humilem, nec frondosam. Vide Sequentia.

Rumpotinetum, penultima producta, Locus arboribus rumpotinis consitus. Columella libro 5.cap.7, Nam ferè ita constitutum rumpotinetū animaduerti, vt ad octo pedes locis siccis & cliuosis, ad duodecim locis planis & vliginosis tabulata disponantur, plerunque autem ea arbor in tres ramos diuiditur, quibus singulis ab vtraque parte complura brachia summittuntur, tum omnes penè virgæ, ne vmbrent eo tempore quo vitis putatur, abraduntur. Arboribus rumpotinis si frumentum non inseritur, in vtranque partem viginti pedum spatia interueniunt.

Rompotinus { ἄμπελος } vocatur & alio nomine populus arbor Italiæ Padum transgressis, cuius, &c. Plin.lib.14.cap.1, Alij tamen legunt Rumbotinus.

Rumusculus, Vide RVMOR.

Runa, genus teli significat. Ennius: Runata recedit, id est, pilata. Paulus.

Runca, runcæ, pro Runcina veteres vsurpauerunt, teste Festo.

RVNCALIAE, arum: Locus est campestris ad padum haud longè à Placentia. Otho Frising.cap.11.lib.2.Rerum Ænobarb. fit mentio in libris Feudorum, De cap. Conrad. in princip. Hodie *Romandiolam* vocant.

Runcina, runcinæ, penult. prod. { ῥυκάνη } Runcinæ (vt ait Hermolaus) sunt maiores serræ, quibus fabri materiarij secant arborum moles, subiectis canteriis. Plin.lib.16.cap.42, Ad incitatos runcinarum raptus.
Runcina, præterquam quod significat serram maiorem, signat & planulam, qua leuigandis lignis lignarij fabri vtuntur Gallicè appellamus *vn Cheualet, vne planne*. Cælius lib.8.cap.4. Lectionum antiquarum.

Runco, runcas { βοτανίζω } runcare, Eruere, euellere noxias herbas. Cornutus, Runcari propriè segetes vel herbæ dicuntur. Plin.lib.18. capite 21, Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, sarrito, runcato quibus dictum erit diebus. Apud Catonem, capite 2, Runcare spinas.

Runcatio, runcationis. Verbale { βοτανισμὸς } Euulsio ipsa. Plin.libro 18. cap.21, Runcatio, quum seges in articulo est, euulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetémque discernit à cæspite.

Runcator, penult. prod. { βοτανιστὴς } Aliud verbale. Colum.lib.11. cap. 3, Quæque prætériero, intelligi oportebit nullam operam postulare runcatoris.

RVNCINA Dea, frumento præesse ab antiquis Eidololatris credita est. Lilius Syntagmate, 1. Histor. Deorum, Runcina Dea (inquit) tum placabatur, quum fruméta runcanda essent, id est, à terra auferenda. Augustinus & Varro de ling.Lat.

Runcino, runcinas, runcinare. Varro de lingua Latina, lib.5, ad finem. Runcinare, à runcina, cuius origo Græca ῥυκάνη. Verbum est antiquum.

Ruo, ruis, rui, rutum { ἐρείπομαι, πίπτω, ἀΐσσω, ὁρμῶ } ruere, Concidere. Virg.2.Æneidos,
-ruit alto à culmine Troia. Terent.Heaut.4,
Quid si nunc cælum ruat?
Ruere illa non possunt, vt hæc non eodem labefacta motu concidant. Cic.pro Lege Manilia.
Et subito casu, quæ valuêre, ruunt. Ouid.4.de Ponto, eleg.3.
Ruit cælum imbribus. Martial lib.3.
Ruit dies, pro Oritur. Virg.10.Æneid.
Ira ruit resoluta frænis legum. Lucan.lib.2.
Nox ruit. Virg.6.Æneid.
Sol ruit intereà, & montes vmbrantur opaci. Virg.3.Æneid.
Venti ruunt quà data porta. Virg.1.Æneid.
Ruant venti liceat, & sæuiant procellæ, imperat furori, viresque tantas compescit. Plin.lib.32.cap.1.
Ruit Ver, Præcipitatur, declinat, in finem vergit. Virgilius 2. Georgicorum,
-vel quum ruit imbriferum Ver.
¶Ruere, Effundi. Virg.6.Æneidos,
Vnde ruunt totidem voces responsa Sibyllæ.
Amnes de montibus ruunt. Virg.4 Æneid.
Flumina ruunt per apertos campos. Ouid.1.Metam.
Impetus vnde ruit. Ouid.11.Metam.
¶Ruere, Festinanter ire, seu in præceps ferri, & impetum de improuiso facere in aliquem. Virg 10.Æneidos,
Quo moriture ruis? maioráque viribus audes? Terent.Heaut.2,
Vide sis nequid imprudens ruas. Cic.ad Attic. lib.7. de Cæsare, Ad illum ruere nuntiant, & iam iámque adesse.
Ruere ad Vrbem infesto agmine. Liu.3.ab Vrbe.
Quà impetus agit, sine lege ruere. Ouid.2.Metam.
Portis mane ruunt. Virg.4.Georg.
Ruere portis. Liu.7.bel.Pun.
In agendo ruere, & sæpe peccare. Cic.pro Domo.
In media arma ruere. Virg.2.Æneid.
Curru in bella. Virg.7.Æneid.
In facinus. Seneca Octauia, 17.
Per omne fásque nefásque. Lucan.lib.5.
In media fata. Liu.8.ab Vrbe.
In ferrum. Virg.2.Georg.
In fugam. Liu.6.bel.Pun.
In furias & ignem. Virg 3.Georg.
Ad interitum. Cic.pro Marcello, Tantúmque apud me grati animi fidelis memoria valuit, vt nulla non modò cupiditatem, sed ne spe quidem prudens & sciens tanquam ad interitum ruerem voluntarium.
Per medios ruit. Virg.4.Æneid.
Gens humana ruit per vetitum nefas. Horat.1.Carm.ode 3.
In perniciem suam. Liu.7.bel.Maced.
Auidi in prælium ruunt. Liu.7.ab Vrbe.
In rixam. Quintil.lib.2.cap.12.
In vulnera ac tela. Liu.6.bel.Pun.
¶Ruere, Decipi. Cic.3.Offic. Si hoc non est emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere.
¶Ruere, Iracundè furere. Cicero ad Attic.lib.2.epist.14, Nihil est iam quod magis timendum nobis putem, quàm ne ille noster Sampsiceranus, quum se omnium sermonibus vapulare videbit, ruere incipiat Pompeium intelligit.
¶Ruere, Euertere, diruere, complanare, accusatiuo iunctum. Virgilius 1 Georgicorum,
Quid dicam, iacto qui semine cominus arua
Insequitur, cumulósque ruit malè pinguis arenæ? Seruius.
Ruit nubem ad cælum. Virg.2.Georg. Id est egerit, emittit, & ruere facit. nam modò Ruit, agentis est. Seruius.
¶Ruere, impellere. Terent.Adelph 3 2,
Cæteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
¶Ruere, Eruere, leuare. Virg.11.Æneidos,
-& confusa ruebant
Ossa fossis. Id est, de cineribus eruebant. Seruius.
Ruere herbas & limum. Eruere, proruere. Plin.lib.11.cap.37, Cornea & acuta volucribus rostra. Eadem rapto viuentibus adunca: collecto, recta: herbas ruentibus, limúmque lata, vt suum generi.

Ruens, Participium, Virgilius 4.Æneidos,
Migrantes cernas, totáque ex vrbe ruentes, Horat.1.Carm.ode 16.
Nec sæuus ignis nec tremendo
Iuppiter ipse ruens tumultu.
Fulcire ruentem. Silius lib.12.
Ira ruens. Propert.lib.3.eleg.15.
Aceruus ruens. Horat.2.epist 1.
Imperium ruens. Lucan.lib.5.

Ruiturus, peult.prod. Particip. vt Pons ruiturus. Lucan.lib.2.

Ruina, ruinæ, penult.prod. { ἐρείπιον, πτῶσις, πτῶμα, κατάπτωμα } Propriè casum significat alicuius rei quæ concidit. Cic.2. de Diuin. Eos enim ipsos iocandi causa inducit Epicurus perlucidos & perflabiles, & habitantes tanquam inter duos lucos, sic inter duos mundos propter metum ruinarum. De diis loquitur,

Cæli ruina.Virg.1.Æneidos,
Hostibus oppressos Troas,cælique ruina. Id est,tonitribus,quorum sonus similis est ruinis. Seruius.
Non leui ruina disiecta tecta.Horat.2.Carm.ode 19.Ratio carminis exigit leni,non leui.
Patriæ ruina.Ouid.8.Metam.
¶ Fortunarum ruinæ. Cic.1.in Catil.Prætermitto ruinas fortunarum tuarum.
Illa fuit mentis prima ruina meæ.Ouid.epist.12.
Neronis ruina.Id est mors.Plin.lib.17.cap.25.
¶ Auida.Stat.8.Thebaid.
Graues.Horat.2.Serm.sat.8.
Impendens.Ouid.ad Liuiam.
Innocens.Vide INNOCENS.
Pellucens.Iuuen.sat.11.
Probrosæ.Horat.3.Carm.ode 5.
Putres.Lucret.lib.2.
Tristes.Virg.1.Æneid.
¶ Properante ruina cadunt summa.Lucan.lib.5.
Collabi ruina,Vide COLLABOR.
Loca conuulsa ruina.Virg.3.Æneid.
Dedit ruinam domus.Virg.2.Æneid.
Sonitu ingenti ruinam dare.Virg.11.Æneid.
Edere ruinas.Cic.1.de Legibus.
Facere ruinam,Ruere.Horat.2.Serm.sat.8.
¶ Facere ruinam, per tralationem pro errare,labi,decipi. Lucretius libro 1,
Principij,tamen in rerum fecere ruinas. Id est, grauiter ceciderunt,lapsi sunt.
Fit quasi paulatim nobis per membra ruina.Lucret.lib.4.
Magna ruina impendet.Cic.Att.lib.11.
Incident ruinæ capitibus nostris,Vide INCIDO.
Cuncta labent quassata ruina.Seneca Thyeste,9.
Opprimi ruina,Vide OPPRIMO.
Petere ruina.Lucan.lib.5.
Restinguere incendium ruina.Catilina apud Sallust.in Catil.
Generis lapsi sarcire ruinas.Virg.4.Georg.
Subdere caput ruinæ,Periculo se exponere.Curt.lib.5.
Horrificis tonat Ætna ruinis.Virg.3.Æneid.
Ruinosus, penult. prod. Adiectiuum { ἐρειπώδης } Quod ruinam minatur.Cicero 3.Officiorum, Malè materiatæ, ruinosæ, Subaudi ædes. Vitruu.lib.2.cap.8.
Rupes,rupis,fœm.gen.{πέτρα,κρημνὸς,σπήλαιον} Est prærupta pars terræ, vel scopuli, aut saxi prægrandis propter altitudinem ac procliuitatem inaccessa.quod veluti abrupta sit,à rumpendo dicta.Fluminum quoque altiores atque inaccessæ ripæ,rupes dicuntur. Cæsar 2.bel. Gall.Quod quum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupes, despectúsque haberet, vna ex parte leuiter accliuis aditus in altitudinem non amplius ducentorum pedum relinquebatur.
Rupes,propriè de montibus dicuntur.Virg.10.ecloga,
Pinnifer illum etiam sola sub rupe iacentem Mænalus.
Acuta.Seneca Agamemn.6.
Aerea.Virg.4.Georg.
Alta.Virg.1.ecloga.
Ardua.Ouid.5.Fast.
Cauata.Virg.1.Æneid.
Excisa.Lucan.lib.3.
Frigida.Propert.lib.1.eleg.17.
Frondosæ.Sil.lib.7.
Maxima.Horat.2.Serm.sat.3.
Nubifera.Valer.4.Argonaut.
Præcelsa.Virg.3.Æneid.
Scopulosa.Lucan.lib.2.
Vastæ.Virg.1.Æneid.
Vndisonæ.Stat.1.Achil.
Excindere rupes.Stat.3.Sylu.1.
Rupicapra, rupicapræ. penult. corr. { αἶγαγρος } Capra syluestris, quasi rupium capra. Plin.lib.11.cap.37,Rupicapris in dorsum adunca cornua,Damis in aduersum.
RVPILIVS,cognomento rex, præturam gerens, ab Augusto M.Antonio, M. Lepido proscriptus est:qua calamitate afflictus, ad Brutum confugit,eúmque posteà perpetuò secutus est. Huius meminit Horatius 1.Serm.sat.7.
Rupitio,rupitis.Rupitias in 12.tab. significat damnũ dederis. Festus.
Ruptor,Ruptio Ruptus,Vide RVMPO.
Rur.Rura,vel rursus.
Rurestris,Ruricola, Ruro,ruras,Vide RVS.
Rursus,& rorsum {αὖ,ἀνάπαλιν,αὖθις,πάλιν αὖθις} Aduerbia,significant Retro.Terent.Hecyra 3, -tacet.
Trepidari sentio,cursari rursum prorsum. Donatus,Rursum propriè Retro,Prorsum Ante significat,& est prouerbiale, vt dicimus, Sursum deorsum,intrò,foras,hac illac,& similia.
Rursus, & Prorsus, Contraria. Varr. Andabat. Mortales multi rursus ac prorsus meant.
¶ Rursus,E contrario,vt vult Donatus.Terent.Eun.4.
Heus tu negato rursum. Id est, contrarium superioribus dicito. Ibidem 2,
Quicquid dicunt,laudo:id rursum si negant,laudo id quoque.
¶ Rursus,Denuo.Terent.Eun.1,
-inimicitiæ,induciæ,
Bellum,pax rursum. Cic. pro Muræna, Facis vt rursus plebs in Auentinum seuocanda esse videatur. Virgilius 2. Æneid. Rursus in arma feror.
Rursus denuò,simul coniuncta Plaut.Pœn.2,
Reuertor rursus denuò Carthaginem.
Rus,ruris,neut.gen. { ἀγρός } Locus extra vrbem, vbi agri sunt & villæ. Dictum quòd in iis agri quotannis rursus iidem fiant, id est, colantur,vt ex iis rursus capiatur fructus.Terent.Eun.2,Rus ibo.
Rura,Veteres incultos agros dicebant,id est,syluas,& pascua. Ex libello variorum authorum,De limitib.
Solatia ruris aues.Ouid.1.Fast.
Amatores ruris.Horat.1.epist.10.
¶ Amœnum rus.Cic.pro Rosc.Amer. Habet animi relaxandi causa rus amœnum & suburbanum.
Aprica.Horat.3.Carm.ode 18.
Aspera dumis.Virg.4.Æneid.
Cretosa rura Cymoli.Ouid.7.Metam.
Deuia.Ouid.1.Metam.
Diuini gloria ruris.Virg.1.Georg.
Exiguum rus colere.Virg.2.Georg.Vide illic commentarios.
Feræ.Ouid.1.Metam.
Florea.Virg.1.Æneid.
Fluuialia.Sil.lib.13.
Frigida.Virg.3.Georg.
Gaudentia.Stat.3 Sylu.
Inambitiosa.Ouid.11.Metam.
Ingentia rura colere.Virg.2.Georg.Vide commentarios.
Innocui ruris labor.Seneca Herc.fur.11.
Merum,Vide MERVS.
Obsita pomis.Ouid.13.Metam.
Opaci ruris vmbræ.Virg.1.Georg.
Opulenta.Seneca Troade,15.
Parua.Horat.2.Carm.ode 16.
Pascua.Lucret.lib.5.
Saturum.Persius sat.1.
Sobria,In quibus non nascitur vinum.Stat.4.Sylu.5.
Sordida.Virg.2.ecloga.
Suburbana.Horat.1.epist.7.
¶ Abducere rus,Vide ABDVCO.
Auellere rus ab aliquo,Vide AVELLO.
Carpere rura,Vide CARPO.
Rus ex vrbe,tanquam ex vinculis euolare.Cic.2.de Orat.
Habitare ruri.Cic.3.Offic.
Inducere in rura oues & armenta,Vide INDVCO.
Mittere aliquem rus.Quintil.lib.2.cap.8.
Morans rure.Martial.lib.4.
Nutrit rura Ceres,almáque Faustitas.Horat.4.Carm.ode 5.
Pascuntur omni rure.Colum.lib.8.cap.10.
Peragrare rura,Vide PERAGRO.
Redire vel venire rure.Plaut.Capt.3.
Scindere rura bubus.Seneca Troade 11.
Est ruri.Cic.pro Cluent.Fortè euenit vt in Prinernate essemus.
Rure esse autumant.Plaut.Merc.19.
Tendit rus.Quintil.lib.11.cap.2.
¶ Rus,per tralationem, pro sermone inconcinno, inuenusto, illepido,inornato,& rusticitatis pleno. Catull.in Annales Volusij, Pleni ruris,& infacetiarum annales Volusi, cacata charta. Horat. lib. 2. epist.1, -sed in longum tamen æuum
Manserunt, hodiéque manent vestigia ruris. Lambinus.
Ruri & rure, aduerbialiter,vt peregrè & peregri, docet Fla. Sosipater. Festus.Ruri esse non rure,dicendum.testis est Terentius in Phorm. quum ait,Ruri se continebat,ibi agrum de nostro patre,&c.
RVRINA,Dea agrorum apud antiquos vide in dictione RVSINA.
Ruro,ruras { ἀγροικίζω } rurare:& Ruror,ruraris,rurari,Deponens,Ruri agere.Plaut.Capt.3,
Dum ruri rurant homines. Varro Serrano:Dum in agro studiosiùs ruror,aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas.
Ruralis,& hoc rurale, penult.prod. Quod ad rus pertinet. Macrobius lib.5.Saturn.cap.2, Virgilius Theocritum sibi fecit pastoralis operis authorem,ruralis Hesiodum. Cæsar Comment.bel Gall.lib.3,Falces præacutæ,insertę,affixæq; longuriis,non absimili forma ruraliũ falcium.Sic enim legit Robortellus, nõ muralium,idq; ex tribus vetustis codicibus. Firmicus lib 8,cap.11,In virginis parte decima oritur spica. Quicunque sub hoc sydere natus fuerit,erit ruralibus officiis semper applicatus, & ad agrorum cultũ patientia laboris adiunctus.
Rurestris, & hoc rurestre { ἀγροῖκος } Quod est ruris, vel eorum proprium qui ruri degunt:antiquum. Apuleius, Rurestri vocabulo vulgus indoctum *Rosas aureas* appellat.
Opus rurestre,id est,rusticum. Paulus in l. Seruis vrbanis.§.muliones D. De legat.3 Muliones de vrbano ministerio sunt:nisi propter opus rurestre testator eos destinatos habebat.
Ruricola,ruricolæ.penul.corr.com.gen. { ἀγροικός } Qui colit rus.Col lib.10,Hæc ne ruricolæ paterentur monstra.
Boues ruricolæ.Ouid.5.Metam.
Rusticus,penult corr.Substantiuum {ἀγρότης,ἀγροῖκος} Idem vt Acce rusticus.Virg.2,Georg. Plaut.Merc.15,
Vrbani fiunt rustici.
Rusticus dicitur qui moribus & vita incultus est, quasi semibarbarus.Virg.ecloga 2,Rusticus es Corydon.
Sermo vrbanorum,& rusticorum,contraria.Cic.in Orat.
Rusticus,penult corr.Adiectiuum { ἀγροικικός } Quod ruris vel rustici est.Cic pro Quintio,Erat ei pecuaria res ampla & rustica, sanè bene culta & fructuosa.
¶ Aratra rustica.Ouid.2.de Arte.
Coniux.Ouid.epist.1.
Conuitia.Ouid.14.Metam.
Corda.Propert.lib.4.eleg.1.
Dona.Ouid.2.de Arte.
Homines rustici & agrestes.Cic.10.Philipp.
Manus indoctæ ac rusticæ.Quintil.lib.2.cap.11.
Mores.Cic.pro Rosc.Amer.
Populus.Ouid.3.Fast.

Prouerbium.

Prouerbium.Liu.3.bel.Pun.

Querela.Ouid.epist.16.

Res rusticas vel fructus causa, vel delectationis inuisere. Cicero 1.de Orat.

Sylua rustica & agrestis.Cic.pro Roscio Amer.

Vita rustica & agrestis.Cic.pro Roscio Amer.

Rusticè,penult.corr. Aduerbium { ἀγροίκως. } vt solet rusticus, hoc est, imperitè.Cic.3.de Orat.Ex quo sic locutum esse eius patrem iudico, sic maiores,non asperè,vt ille quem dixi,non vastè,non rusticè,non hiulcè,sed pressè & æqualiter,& leniter.

Rusticiùs,Aduerbium,comparatiuum.Horat.1.Serm.sat.3, -rideri possit eo quòd

Rusticiùs tonso toga defluit. Id est, nimis rusticè & negligenter, vt ab imperito tonsore.

Rusticitas, penult.corr.rusticitatis { ἀγροικία } contraria est Vrbanitati Martialis lib.7,

Quærite aliquem Curios semper,Fabiósque loquentem,

Hirsutum & dura rusticitate trucem. Plin.lib.35.cap.4. Post eum M.Agrippa,vir rusticitati quàm delitiis propior.

Vrbanitati contraria est rusticitas.Quintil.lib.6.cap 3.

Vultus pudentes sine rusticitate.Ouid.epist 19.

Rusticitas, Timida quædam & indecens verecundia. Ouidius 1. Amor.eleg.8,

Et si rusticitas non vetat,ipsa rogat.

Excutienda est rusticitas.Ouid.epist.16.

Rusticulus, penult.corr. Adiect. diminut. { ὑπαγροικος } Qui vtcunque moribus rusticis est præditus.Cic.pro Sextio,Sensit rusticus non incautus,&c.Martialis lib.10,

Nec doctum satis,& parum seuerum,

Sed non rusticulum nimis libellum

Facundo mea Plinio Thalia

I,perfer,&c.

Rusticula, vel Rusticula auis, Auis perdici similis,nisi quòd rostrum longius habet,de qua Mart.lib.13.

Rusticanus,penult.prod. Adiect. { ἀγροῖκος } idem quod Rusticus. Cic. 7.Verr. Vnum illud quod ita fuit illustre, notúmque omnibus,vt nemo tam rusticanus homo,L. Lucullo, & M. Cotta Consulibus Romam ex vllo municipio vadimonij causa venerit.

Homines rusticani ex municipiis.Cic.3.Verr.

Rusticana parsimonia.Cic.pro Quintio.

Verbum.Cic.3.de Orat.Et illud quod loquitur,priscum visum iri putat,si planè fuerit rusticanum.

Vita.Cic.pro Rosc.Amer.Taménne hęc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Rusticarius, Aliud adiectiuum { ἀγροικικός }Quod ad rusticum pertinet. Cato ca.11,Falces syluaticas quinque,arborarias tres,rusticarias decem.Verus exemplar habet ruscarias.Varro 1.de Re rust.cap.22.

Rusticariæ falces.Et hic ruscariæ legitur.

Rusticor, penult.corr.rusticaris { ἀγροικίζω } rusticari.Ruri agere. Cic. ad Tironem, lib.16, Liceat modò rusticari. Idem pro Archia, Pernoctant nobiscum,peregrinantur,rusticantur.

Rusticatio, Verbale.Colum.lib.11.ca.1, Et hoc vndecimum præceptum rusticationis memoriæ tradidi. Cic.de Amicit.Neque solùm militia,sed etiam peregrinationes,rusticationésque communes.

Russus,a,um.Cic.de Diuin.Galli gallinacei,vt ait Ennius, fauent faucibus russis,cantu plausúque premunt alas.

Rusticatim,penult.prod. { ἀγροικικῶς } Aduerbium, pro Rusticè.Pomponius A leonibus,At ego rusticatim tangam,vrbanatim nescio.

Rusticatus, tus, Rusticatio. Cicero ad Atticum, In rusticatu garrire & scribere.

RVSTICA Vinalia,festus dies apud Romanos fuit, de quo ita scribit Alexander lib.6. Genialium dierum,cap.8, Præter quæ fuerunt Rustica Vinalia,quod Veneri ædes tunc dicata foret, eiúsque tutelæ olitores addicerentur,quibus diebus erant feriati,quę dies tempestatibus leniendis solennis habebatur, qua nouum vinum in vrbem ferre,& in cellis vinariis condere assuerant.

Rustica vinalia quartodecimo Kalend. Septemb. celebrabantur, quo die primùm vinum in vrbem deferebant. Paulus. Hic dies Ioui sacratus erat, quia Latini bellum gerentes aduersus Mezentium omnis vini libationem ei Deo dedicauerunt. Eodem autem die Veneri templa sunt consecrata, alterum ad Circum maximum, alterū in luco Libitinensi,quia in ipsius Deæ tutela sunt horti.

RVSCINO,nonis, Oppidum in extremis Galliæ finibus,non procul à Pyrenæis montibus,cuius meminit Plin.lib.3 cap.4.Vulgus *Russilionem* hodie appellat.

RVSCONIAE, atum : Colonia Augusti in Tingitana prouincia. Plin. lib.5.cap.2.

Ruscum,rusci,siue ruscus { μυρσίνη ἀγρία } Virgultum vnde vites ligantur,authore Seruio.Virg.2.Georgicorum, -necnon aspera rusci Vimina per syluam. Ex eo enim rusco magis vimina fiebant, ex quo nunc scopæ fiunt. Folia autem habet myrto similia,sed acutiora & rigidiora : vnde myrtus syuestris & chamæ myrsine & oxymyrsine vocatur.

Horridior rusco.Virg.7.ecloga.

Rusco etiam sepes muniebantur antiquis.Colum.lib.10.

RVSCVRIVM, populi Rom.oppidum in Tingitana prouincia à Claudio ciuitate honoratum.Plin.lib 5.cap.2.

RVSELLANA, colonia in Hetruria. Plin.lib.3. cap. 5, Intus coloniæ, Falisca Argis orta, vt author est Cato,quę cognominatur Hetruscorum,Lucus Feroniæ, Rusellana, Semensis,Sutrina.

RVSICADE,es:oppidum in Numidia.Plin.lib.5.cap.3.Mela Rusicadam nominat,Nunc Astora dicitur.

RVSINA Dea fuit,cui rura committebant antiqui, vt ait Diuus Augustinus Eam quidam Rurinam vocitarunt. Lilius Syntagmate primo Histor.Deor.

RVSPINA, oppidum in Africa proprio nomine dicta, non procul ab Adrumeto.Plin.lib.5 cap.4.

Ruspor,ruspāris { ἐξερευνάω } ruspari, Sæpe seu diligenter scrutari. Accius Meleagro,Vagent ruspantes syluas.Hęc Nonius.Festus,Ruspari esse crebrò quærere, hoc versu indicatur, Et ego ibo vt latebras ruspans rimer amaxtimas.

Russatus & Russeus,in RVSSVS.

Russus,& Russeus,colorum nomina ad rufum inclinantes,dilucidiùs tamen rubentes.Vnde in factionibus aurigantium Russati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. Thylesius in libello de Coloribus.

Russeam faciem,pro colore russeo,dixit Cato,qui è viridi rutilus est, aut flauus. Sic enim scribit, Coronas aureas russea facie, galbeas lineas,pelles,redimicula.Quidam scribunt Ruscea.Turnebus.

Russa vela.Lucret lib.4.

Russatus,ta,tum:Russata vestis. Alexand. Alexandrinus lib.1. cap 20, sed tamen legionariorum & arma grauiora, & disciplina fuit seuerior:auxiliariorum verò minor,nec tam exactæ diligētiæ:quibus in prælium euntibus,præter saga togásque & rectam tunicam, album, aut rubrum paludamentum,quo socios ab hostibus internoscerent, publicè dabatur : Afris verò, Caunis, Numidis, Lacedæmoniis & Messagetis in bellum profecturis,Russatas,vel puniceas ferre vestes, moris erat:vt eo argumento,vulnera & sanguinis effusus non innotescerent,confidentiúsque & sine pauore dimicarent : id quod apud Persas in vsu fuit.Idem Alexand.lib.6.cap.22.

Rustariæ falces, apud Varronem sunt, quibus ruri secantur rubi, qui per agros serpunt. Turnebus author est, conticiens ex eo quod legitur apud Festum,Rustum ex rubus.

Ruta,rutorum apud Iurisconf. quasi eruta dicuntur, vt arena, creta, & similia.

Ruta cæsa dicuntur (vt ait Festus) [quæ venditor possessionis sui vsus gratia concidit,ruendáque contraxit. Vlp.in l.Fundi. § Si ruta cæsa.De actionibus empt & vendit.Si ruta cæsa excipiantur in venditione,ea placuit esse ruta,quæ eruta sunt,vt arena,creta & similia. Cæsa ea esse, vt arbores cæsas, & carbones, & his similia. Mutius, I. In rutis,de Verb.signif.In rutis,& cęsis,ea quę sunt terra non tenentur,quæque opere structili,tectoriòve non continentur.

Acuentes lumina rutæ.Ouid.2.de Remed amor.

¶Ne rutis quidem & cęsis.Haud dubiè prouerbiali figura dictum est à Cicerone 2.de Orat.pro eo quod est, Nulla in parte : Sed diceret te,quum ædes venderes,ne in rutis quidem & cæsis, solum tibi paternum recepisse.Est hoc loco recipere,idem quod excipere.Meminit & in Topicis de rutis & cæsis,in fine,& in Partitionibus,Et quū significamus inclementiùs tolli omnia, neque quicquam fieri reliqui,venustè dicimus,ne rutis quidem ac cæsis receptis, vt Iureconsultorum more loquar. Ex Erasmo.

Ruta,rutæ { πήγανον } Herba, Dicta à ruendo, quòd vna ex omnibus, herbis,propter multiplices eius vsus maximè eruatur.Peculiaris illi authoritas propter venena,quibus remediū exhibet præsentaneum. Vide Plin.lib.20.cap 13.

¶Rutam per translationem,ac propè ænigmaticè vsurpauit Cicero ad Tironem scribens, de Lepta, Etenim ad cuius rutam pulegio mihi sermonis tui vtendum est.Significat enim Leptam vitum fuisse doctum,& acris iudicij,qualis est in condimentis ruta : sed & pulegium quoque, quod rutæ apponit,acumen & eruditionem Tironis innuens.Ex Turnebo.

Rutaceus,a,um,ex ruta,aut mixtum,aut omnino confectum.

Rutaceum oleum.

Rutaceus liquor.

Rutacea aqua.

Rutatus, penult prod. { πηγανωτός } Aliud adiectiuum, Ex ruta factum. Plin.lib.19.cap.8, Inuenio mustum rutatum populo datum. Hoc est, in quo macerata est ruta,siue ruta medicatum. Plin.lib.19.cap.8.

Rutati lacerti,Ruta inuoluti.Mart.lib.10.

Rutabri,dicti sunt olim rastri,quòd eradant terram atque eruant,teste Varrone lib 4.de ling Lat.

Rutabulum, rutabuli, penult. corr. Instrumentum quo vtuntur rustici in proruendo igne,panis coquendi gratia.Festus. Cato cap.11. Et Colum lib.12.cap.18,Vulgò dicitur *Riable* Ponitur & pro veretro. Næuius obscœnam viri partem describens Vel (inquit) quæ speraт se nupturam iri adulescentulo, ea licet senile tractet retritum rutabulum.Festus.

Rutela, *Tarantula* Galli appellamus, maximè Massilitani, nam apud eos sæpe Phalangium vidimus, Tarante: animal est non absimile ei quam *laramosiam* vulgò dicimus. Cælius Rhodiginus lib.7. cap.16, Phalangium verò ex araneorum decuria, solers recentiorum perpensio dici ab Arabibus Rutelam animaduertit, collatis quæ cum Galeno prodit Auicenna, vulgò autem Tarantulam, cuius exitiale virus stuporem læsis inducat,genuum labefactationem, demúmque vniuersi corporis tremorem, qui in prouerbium vsque processerit. Illud grauius multò, qua quis affectione morsus tempore distrahatur,eandem,vel ad extrema seruare perpetem.Sic qui,vti assolet per mentis hallucinationem,Regem se aut Deum ementiatur,imaginario malo perdurante,regiæ claritatis aut diuinę excellentiæ opinionem exuere nunquam Hæc Cælius.

RVTHENI, penult. prod. { Ῥουτηνοί } Galliæ Aquitanicæ populi, Narbonensi prouinciæ contermini, & Cadurcis vicini. Author Plin. lib. 4. cap 19, Vulgò *Rhoden*.

RVTILIVS, Geminus { Ῥουτίλιος γέμινος } libros Pontificales fecit, de quo Cicero in Bruto, Rutilius in quodam tristi & seuero dicendi genere versatus, magnum munus de iure respondendi sustinebat. Sunt eius orationes ieiunæ, multa præclara de iure, doctus vir, & Græcis literis eruditus, Panætij auditor, propè perfectus in Stoicis.

P.Rutilius, primus legem pugnandi militibus tradidit. De quo Valerius lib. 2. cap. 3, Hic actus in exilium à partibus Syllanis, & à Sylla deinde redeundi potestate facta, respondit illud quod à Seneca in sexto lib. de Beneficiis ponitur, Malo vt patria mea ex ilij erube scat

quàm reditu mœreat. Vide Valerium lib.6.cap.4.

M.Rutilius Censorinus, teste Valerio De moderatione lib 4 cap. 1, iterum Censor creatus, in concione populum corripuit, quòd eam potestatem bis sibi detulisset, cuius maiores, quia nimis magna videretur, tempus coarctandum iudicassent.

Rutilius Lupus, rhetor, cuius meminit Quintilianus.

Rutilius, Romanus quidam nobilis: à quo familia Rutiliorum. Festus, Rutilium, rufum significat: cuius coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuere, vnde traxere cognomina Rutiliæ, vt indicat frequenter Afranius.

Rutilo, rutilas, pen.corr. {πυῤῥίζω} rutilare, Splendere. Vnde dicimus Aurum rutilare. Plin.lib 16 cap.11, Item colore rutilante.

Arma rutilant. Virg.8.Æneid.

Arua rutilantia Stat.11.Thebaid.

¶Rutilare, Actiuum. pro Rutilum facere. Plin.lib 18.cap.12, Gallorum hoc inuentum rutilandis capillis ex seuo & cinere.

Comæ promissæ, & rutilatæ. Liu.lib.8.bel.Maced.de Gallis.

Crinis propexus, ac rutilatus. Tacit.lib.20.

Rutilesco, rutilescis {[illegible]} rutilescere, Rutilum fieri. Plinius libro 8.capite 55, In alpibus candidi lepores, quibus hybernis mensibus pro cibatu niuem credunt esse: certè liquescente ea rutilescunt annis omnibus.

Rutilus, Adiectiuum {[illegible], [illegible]} Quod habet aliquid ruboris cum nigro admistum, vt conspicuum & lucidum videatur. Plautus Rudente, 30,

Nam hoc quidem pol è rubigine non è ferro fabrefactum est:
Ita quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit. Plinius libro 8.cap.8.

Rutili Aurei, inquit Varro, & inde etiam mulieres valde rufæ, rutilæ dictæ. Vide lib.6.de ling.Lat.

Rutilę canes, id est, non procul à rubro colore, immolantur: vt ait Ateius Capito. Canario sacrificio pro frugibus deprecandæ sæuitiæ causa syderis Caniculæ. Festus.

Capilli rutili Ouid.2.Metam.

Cruor. Ouid 5 Metam.

Flamma. Ouid 3 Fast.

Squamæ. Virg.4.Georg.

Mars rutilus & horribilis terrenis. Cicero in somnio Scipionis. De sydere.

Rutilatus, Adiectiuum, Rutilo colore infectus. Tacit.lib 20. Liuius 8. bel.Maced. Promissæ & rutilatæ coronæ.

Rutrum, rutri {[illegible]} Instrumentum quo quid eruitur. A ruendo. nam sicut Aratum, aratrum, sic rutum, rutrum facit Festus. Rutrum tenentis iuuenis effigies in Capitolio Ephebi fuit, more Græcorum arenam eruentis, exercitationis gratia, quod signum deportauit ex Bithynia Romam Pompeius Bithynicus. Cato cap.11, Oportet habere villicum palas sex, rutra quatuor, rastros quadridentes duos. Plin. lib.36.cap.23, Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohereat.

Rutellum, rutelli, Diminutiuum {[illegible]} Lucilius, Frumentarius est, modium hic secum, atque rutellum, vna adfert. Nonius à radendo dici putat, proinde quasi instrumentum sit hostorium ad æquādam mensuram & radendam: cum tamen significari possit instrumētum, quo fruges corruuntur in modium, id est, conijciuntur. Turnebus.

RVTVBA, penult.corr. {[illegible]} fluuius Liguriæ ex Apœnino fluens, cuius meminit Plin.lib.3.cap.5.

Cauus Rutuba. Lucan.lib.2.

Rutubam {[illegible]} veteres perturbationem appellabant. Varro Sexagesima, Ergo tum Romæ parcè, puréque pudentis viuere in patriam: nunc sumus in rutuba. Nonius.

RVTVLI, penult. corr. Antiquissimi Italiæ populi, qui Latium tenuerunt, teste Plin.lib.3.cap.5.

Rutulus, penult.corr. Adiectiuum, vt

Hostes rutuli. Ouid.1.Trist.eleg.4.

Colles Rutuli. Virg.7.Æneid.

Castra Rutula. Tibull.lib.1.eleg.6.

RVTVLVS, penult.prod. Viri proprium.

Magnanimus Rutulus. Ouid.1.de Ponto, eleg.4.

RVTVPIAE {[illegible]} Britanniæ insulæ portus, apud Ptolemæum lib.2.cap.3, Vulgò *Sandwich*.

Rutupinus, pen.prod. {[illegible]} Adiect. Lucan.lib.6.

Aut vaga quum Thetys, Rutupináque littora feruent,
Vnda Caledonios fallit turbata Britannos.

RVZATVS, Augusti colonia in Tingitania. Plin.lib.5.cap.2.